1249

ΛΕΞΙΚΟΝ
ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟΝ
(ΚΑΙ ΓΑΛΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΝ)

ΤΗΣ

ΛΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

(ΗΤΟΙ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΩΔΟΥΣ)

ΥΠΟ

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΗΠΙΤΗ

ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΟΥ

ΤΟΜΟΣ Γ΄

DICTIONNAIRE
GREC-FRANÇAIS
ET
FRANÇAIS-GREC

PAR

ANTOINE TH. HÉPITÈS

LIEUTENANT-COLONEL

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ

1910

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΚΡΗΤΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΚΡΗΤΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΡ. ΕΙΣΑΓ. 9482

Ἀξιότιμε Κε Ἀντ. Ἠπίτη

Ἑκατονταετηρὶς σχεδὸν συμπληροῦται, ἀφ' ὅτου τῷ 1821 ὁ ἀοίδιμος Κοραῆς ἐν τοῖς εἰς τὸν Πλούταρχον προλεγομένοις αὐτοῦ, Τόμ. Δ' σ. ιϐ', ἐκήρυξε πρὸς τὸ τότε δουλεῦον Γένος, ὅτι «*τὸ πρῶτον βιβλίον ἑκάστου ἔθνους εἶνε τῆς γλώσσης του τὸ Λεξικόν, ἤγουν ἡ συνάθροισις καὶ ἔρευνα τῶν συμβόλων μὲ τὰ ὁποῖα ἐκφράζει τὰς ἰδέας του. Ἕως δὲν γίνῃ ἡ συνάθροισις αὕτη, τὸ ἔθνος ὄχι μόνον δὲν εἰμπορεῖ ν' ἀποκτήσῃ παιδείαν ἢ ν' αὐξήσῃ τὴν ὁποίαν ἔχει, ἀλλὰ κινδυνεύει νὰ τὴν χάσῃ παντάπασι, διὰ τοῦτο ὅτι περιφέρεται κατὰ πόλεις καὶ χώρας σκορπισμένη καὶ ἀθησαύριστος*».

Ἐκ τῶν σοφῶν τούτων λόγων τοῦ πρώτου διδασκάλου τοῦ Γένους ἡμῶν γίνεται δῆλον ὅτι οὐχὶ ἡ ὑφ' ὑμῶν σύνταξις καὶ ἔκδοσις λεξικοῦ τῆς ***Νέας ἡμῶν γλώσσης*** ἔχει ἀνάγκην δικαιολογίας ἢ συστάσεως, ἀλλὰ μᾶλλον ἡ παραδόξως μακρὰ ἔκτοτε ὑφ' ἡμῶν ἀναβολὴ ***τοῦ Ἐθνικοῦ τούτου ἔργου*** χρήζει αἰτιολογίας καὶ — συγγνώμης.

Πάντες ὁμολογοῦσιν ὅτι αἱ λέξεις εἶναι τὰ σύμβολα τῶν ἡμετέρων ἐννοιῶν· δῆλον ἄρα ὅτι, ἵνα αἱ ἔννοιαι ἡμῶν ἑκάστοτε ἐκφέρωνται μετὰ σαφηνείας, ἀνάγκη αἱ λέξεις αἱ ἐκφράζουσαι ταύτας νὰ εἶναι ὡς πρὸς τὴν σημασίαν διαυγεῖς ὡς κρύσταλλοι· τότε μόνον ἑκάστη τούτων παραλαμβανομένη εἰς τὸν λόγον θέλει νοεῖσθαι οὐχὶ μόνον ἀμέσως, ἄνευ μεσολαβήσεως ἄλλων, ἀλλὰ καὶ ἀκριβῶς οὕτως ὅπως ἐπιθυμεῖ ὁ μεταχειριζόμενος αὐτήν, καὶ τότε μόνον θέλουσι περιορισθῆ ἢ καὶ ἐκλείψει ὅλως αἱ πλεῖσται τῶν ἀμφισβητήσεων, ὧν ἡ ἐσχάτη αἰτία κεῖται οὐχὶ σπανίως ἐν τῇ ἀσαφείᾳ τῶν συμβόλων τούτων.

Ἐπειδὴ δὲ ὁμολογουμένως ἡ Γαλλικὴ γλῶσσα ὑπερέχει πασῶν τῶν ἄλλων κατὰ τὸν ἀκριβῆ καθορισμὸν τῶν σημασιῶν τῶν λέξεων καὶ δὴ καὶ κατὰ τὴν σαφήνειαν τῆς φράσεως, διὰ τοῦτο κάλλιστα παραβάλλετε, καθ' ἃ ὁ ἀοίδιμος Κοραῆς παρήγγειλε, τὰς Ἑλληνικὰς λέξεις πρὸς τὰς ἀντιστοίχους Γαλλικὰς καὶ προσπαθεῖτε νὰ καθορίζητε τὰς σημασίας αὐτῶν κατὰ τὰς ἀντιστοίχους τῆς Γαλλικῆς.

Εὐχόμενος ὑμῖν ἀπὸ καρδίας τὴν εὐτυχῆ ἐπιτέλεσιν ***τοῦ Ἐθνικοῦ τούτου ἔργου.***

μένω ὁλοπρόθυμος

Ὑμέτερος

Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ

Καθηγητὴς τῆς γλωσσολογίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1907.

ΚΡΙΤΙΚΗ

ΥΠΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ ΕΝ ΤΩ ΕΘΝΙΚΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ

Ἀξιότιμε Κύριε Α. Ἠπίτη,

Εἶνε γνωστόν, ὅτι πάντες μὲν πανταχοῦ τῆς γῆς οἱ ἄνθρωποι ἔχουν γλῶσσαν, ἀλλ' ὅτι μόνοι οἱ πεπολιτισμένοι λαοὶ ἠδυνήθησαν καὶ νὰ καλλιεργήσωσι καὶ ἀνυψώσωσι τὴν γλῶσσαν αὐτῶν εἰς γραπτὸν καλλιτεχνικὸν λόγον, καὶ ὅτι μόνοι οὗτοι ἐφρόντισαν περὶ τῆς γραμματικῆς καὶ λεξικογραφικῆς μελέτης καὶ ἐξακριβώσεως αὐτῆς. Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος δύναται νὰ εἶνε ὑπερήφανον, ὅτι οὐ μόνον σχεδὸν πρῶτον κατήρτισε καλλιτεχνικὸν θαυμάσιον γραπτὸν λόγον, ἀλλὰ καὶ ἐπιστημονικῶς, ἤτοι γραμματικῶς καὶ λεξικογραφικῶς ἐμελέτησεν, ἐξεῦρε καὶ καθώρισε τοὺς νόμους τοὺς διέποντας αὐτόν. Καὶ ὅτε δὲ βραδύτερον καιροὶ δυσχερέστεροι ἐπῆλθον ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τότε ἐξηκολούθησεν ἡ πρὸς τὴν ὑπέροχον γλῶσσαν λατρεία τῶν λογίων Ἑλλήνων καὶ πάντοτε ἐξηκολούθησεν ἡ γραμματικὴ καὶ λεξικογραφικὴ μελέτη αὐτῆς.

Καὶ ὅτε δὲ πάλιν βραδύτερον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἤρξατο νὰ ἀνανήφῃ ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς δουλείας καὶ νὰ ἐλπίζῃ ἐκ νέου ἐλεύθερον πολιτικὸν βίον, καὶ ὅτε μετέπειτα κατόπιν ὑπερανθρώπων ἀγώνων ἔτυχεν ἐν μέρει τῆς πολυηράτου ἐλευθερίας, ἀνεμνήσθη καὶ τότε πάλιν τῶν εὐγενῶν ὑπὲρ τῆς γλώσσης ἀγώνων καὶ οὐκ ὀλίγα λεξικὰ μικρὰ καὶ μεγάλα, ἰδίᾳ τῆς ἀρχαίας, εἶδον ἔκτοτε τὸ φῶς, ἄλλα δέ, ἰδίᾳ τῆς λαλουμένης, ἔμειναν ἀνέκδοτα.

Μόνης τῆς ***Νέας Ἑλληνικῆς,*** ὁποία ἀπὸ 150 περίπου ἐτῶν διεμορφώθη διὰ τῆς δημιουργίας πολλῶν νέων λέξεων καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς ἄλλων ἀρχαίων, δὲν ἐπεμελήθησαν μέχρι τοῦδε προσηκόντως· διὰ ταῦτα δὲ καὶ ***λίαν εὐπρόσδεκτον φαίνεται τὸ ἑλληνογαλλικὸν λεξικὸν ὑμῶν.***

Δὲν ἐξετάζετε ὑμεῖς καθόλου εἰπεῖν πότε καὶ ὑπὸ τίνος ἐπλάσθη ἑκάστη λέξις, ἂν εἶνε ἀρχαία ἢ νέα, ποῖον τὸ ἔτυμον αὐτῆς, ἂν εἶνε γνησία Ἑλληνικὴ τήν τε σημασίαν καὶ τὸ ἔτυμον, ἂν ἀνήκῃ τῇ γραφομένῃ ἢ τῇ λαλουμένῃ ἢ καὶ ἀμφοτέραις, ἀλλ' ἁπλῶς πῶς καὶ ἐπὶ τίνος λέγεται ἑκάστη καὶ εὐχρηστεῖ σήμερον, ἤτοι συντάσσετε οὐχὶ ἱστορικόν, ἀλλὰ ***χρηστικὸν λεξικόν.***

Τὴν ***μεγάλην ἀνάγκην τοιούτου ἔργου*** κατανοεῖ ἕκαστος, ἂν μόνον λάβῃ πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι ἡμεῖς ἀπὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος περίπου αἰῶνος ἐξεφράσαμεν καὶ ὁσημέραι ἐκφράζομεν διὰ τῆς γλώσσης ταύτης τὸν ἡμέτερον νεώτερον πολιτισμόν, ἤτοι πάσας

τὰς περὶ τῆς **ἐπιστήμης καὶ τέχνης, περὶ διοικήσεως, δικαστηρίων, στρατοῦ,** κλπ. κλπ. ἐννοίας ἡμῶν. Δῆλον ἄρα ὅτι ἡ γλῶσσα αὕτη προσέλαβε κατ' ἀνάγκην ἰδίας χρήσεις, ἃς δὲν δύναται νὰ γινώσκῃ ὁ μόνην τὴν ἀρχαίαν ἢ ὁ μόνην τὴν λαλουμένην ἐπιστάμενος. Ἐντεῦθεν δῆλον ὅτι τὸ **ὑμέτερον πόνημα μέγα ὄντως μέλλει νὰ πληρώσῃ κενὸν** ἐν τῇ γνώσει τῆς ἡμετέρας **Νέας γλώσσης** καὶ μεγάλως θέλει συντελέσει εἰς διάδοσιν καὶ ἅμα παγίωσιν καὶ ἀκριβεστέραν χρῆσιν αὐτῆς.

Ἐπὶ τούτῳ πολλῶν συγχαρητηρίων εἶσθε ἄξιος, ἀξιότιμε Κύριε, εἴθε δὲ πλήρης ὑγείας καὶ εὐθυμίας νὰ φέρητε αὐτὸ εἰς τὸ ποθητὸν πέρας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1909.

Ὅλως ὑμέτερος

Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ

Καθηγητὴς τῆς γλωσσολογίας ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ

ΚΡΙΤΙΚΗ

ΥΠΟ DR ENGELBERT DRERUP

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

Διὰ τοῦ πλήθους νεωτέρων καὶ διὰ τῆς δεδικαιολογημένης ἀναζωογονήσεως παλαιοτέρων λέξεων, ἡ ***Ἑλληνικὴ γλῶσσα*** *τῆς σήμερον ἔφθασεν εἰς τοιοῦτον πλοῦτον λεξικολογικὸν καὶ φρασεολογικὸν οἷον σχεδὸν οὐδεμία ἄλλη ζῶσα γλῶσσα κέκτηται.*

Ὑπερέχει δὲ κατὰ τοῦτο καὶ τῆς γλώσσης τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, καθ' ὅτι αἱ τεράστιοι πρόοδοι τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς συγκοινωνίας, τῆς βιομηχανίας καὶ τῶν τεχνικῶν κλάδων, τῆς ἐπιστήμης ἐν γένει καὶ τῆς πολιτικῆς, προεκάλεσαν τὸν οὐχ ἧττον πολυπληθῆ σχηματισμὸν νέων λέξεων καὶ λεκτικῶν τύπων, καθ' οὓς φυσικῶς ἔδει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πλουσία διάπλασις τῆς ἀρχαίας γλώσσης καὶ νὰ δοθῇ οὕτως εἰς τὴν σημερινὴν ***Νέαν γλῶσσαν*** *χρωματισμὸς κλασσικίζων.*

Διὰ λαὸν ἐπὶ αἰῶνα ἀφιερώσαντα εἰς τὴν τοιαύτην νεολογίαν τῆς γλώσσης του τὰς καλλίστας αὐτοῦ δυνάμεις, ὁ θησαυρὸς οὗτος τῆς γλώσσης ἀποτελεῖ τὸ πολυτιμότατον κτῆμα, ὅπερ πρέπει νὰ διαφυλάττηται ἐπιμελέστατα, ὡς ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ ἐθνικοῦ αὐτοῦ βίου, ἐνῷ συγχρόνως προσελκύει δικαίως τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, διότι οὐδεμία ἄλλη γλῶσσα φέρει ἐν ἑαυτῇ καθ' ὅμοιον βαθμὸν τὸν ἑνιαῖον ἐθνικὸν χαρακτῆρα ὡς ἡ ***Ἑλληνική.***

Πρόσληψις ξενικῶν λέξεων ὑπάρχει ἐν μετρίῳ βαθμῷ καὶ δὴ σχετιζομένη μετὰ τοῦ ἀγῶνος κατὰ τῶν χυδαϊστῶν τῆς γλώσσης τοῦ κάτω λαοῦ, ἐνῷ αἱ νεόπλαστοι λέξεις τῆς καθαρευούσης ἐσχηματίσθησαν κατὰ τοὺς ἰδίους νόμους τῆς γλώσσης.

Ὅθεν ἀναμφιβόλως ***Ἐθνικὸν εἶνε ἔργον*** *ὅτι ὁ κ. Ἀντ. Ἠπίτης ἀπεφάσισε ν' ἀναλάβῃ τὴν πλήρη αὐταπαρνήσεως ἐργασίαν καὶ νὰ συντάξῃ λεξικὸν περιλαμβάνον ὁλοκλήρως τὸν ἐθνικὸν τοῦτον θησαυρόν, ἔργον οὐχὶ ὀλιγωτέρου θαυμασμοῦ ἢ ἡ γλωσσολογικὴ ἐργασία ἑνὸς Κοραῆ καὶ τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ κληρονόμων.*

Δὲν εἶνε τοῦ παρόντος θέματός μου νὰ ἐξάρω ἐνταῦθα τὰς ἐκτεταμένας γλωσσικὰς καὶ τεχνικὰς γνώσεις, τὴν θαυμαστὴν καὶ ἀκούραστον φιλοπονίαν καὶ τὴν ἐν μικροῖς καὶ μεγάλοις ἀπέραντον ἐπιμέλειαν, ἥτις δηλοῦται ἐν ἑκάστῳ σχεδὸν στίχῳ. Ἀλλὰ τοῦτο τοὐλάχιστον θέλω νὰ κάμω, νὰ ὑποδείξω δηλαδὴ τὴν ἀξίαν ***τοῦ ἔργου δι' ἅπαντας*** *τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φιλολογικοὺς κύκλους, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἔχουσι λόγον τινὰ ν' ἀσχολῶνται εἰς τὰ νεοελληνικὰ γράμματα. Οὕτως ὁ ἐπιστήμων θὰ εὑρίσκῃ πολλάκις ἐν αὐτῷ τὴν λύσιν ἀποριῶν οὐχὶ μόνον ὡς πρὸς συγχρόνους συγγραφεῖς, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς μεσαιωνικούς, δι' οὓς τὰ ἄλλα βοηθήματα δὲν ἀρκοῦσι. Φρονῶ δὲ ὅτι διὰ τὴν διεθνῆ χρῆσιν, καλῶς ποιῶν, προὐτίμησεν ὁ συγγραφεὺς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, πρὸς ἣν ὡς διεθνῆ γλῶσσαν μόνον ἡ ἀγγλικὴ ἠδύνατο νὰ ληφθῇ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν. Πρακτικοὶ λόγοι δικαίως ὑπηγόρευσαν τὴν προὐτίμησιν τῆς γαλλικῆς. Ἐπίσης δὲ νομίζω ὅτι διὰ πρακτικοὺς λόγους δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δημοσιευθῇ δι' ἑκάστην τῶν μεγάλων διεθνῶν γλωσσῶν ἑλληνικὸν λεξικὸν τοσοῦτον ἐκτεταμένον ὅσον τὸ προκείμενον.*

Ἂς χαρῶμεν ὅθεν, ὅτι ἀπεκτήσαμεν διὰ μίαν τοὐλάχιστον γλῶσσαν καταληπτὴν εἰς πάντα μορφωμένον τοσοῦτον ***ἔξοχον βοήθημα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς φιλολογικῆς συνεννοήσεως,*** *οἷον οὐδεὶς πρὸ τοῦ κ.* ***Α. Ἠπίτη*** *ἐδημιούργησε. Συγχαρῶμεν δὲ τῷ πολυμαθεῖ καὶ δραστηρίῳ ἀνδρί, εἰς ὃν ὀφείλομεν τὸ τοσοῦτον* ***κολοσσιαῖον ἔργον.***

Ἐν Μονάχῳ τῇ 3 Αὐγούστου 1909.

ΔΡ ΕΓΓΕΛΒΕΡΤΟΣ ΔΡΕΡΟΥΠ

Καθηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Μονάχου.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟΝ

Ρ

Ρ, ρ [ρῶ], rho, ἄκλιτον, δέκατον ἕβδομον στοιχεῖον τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, dix-septième lettre de l'alphabet grec ; ὡς σημεῖον ἀριθμητικὸν τὸ ρ' = 100, ἑκατόν, cent ; καὶ ,ρ=100000, ἑκατὸν χιλιάδες, cent mille.

ῥαβανί, τὸ [ξεν.] εἶδος πλακοῦντος, espèce de gâteau, ravani, n. m.

ῥαβασάκι, τὸ [ξεν.] ἐρωτικὸν γραμματάκι (ἐπιστόλιον), billet doux.

ῥαβάσι, τὸ [ξεν.] γραμμάτιον, ἐπιστόλιον, billet, n. m.

ῥαββῖνος, ου, ὁ· rabbin, n. m. Ῥαββῖνοι καλοῦνται οἱ ὑπὸ τῶν ἰουδαϊκῶν κοινοτήτων ἐκλεγόμενοι ἢ ὑπὸ τῆς πολιτείας ὁριζόμενοι ἢ ἀναγνωριζόμενοι διδάσκαλοι τοῦ Γαλμουδικοῦ ἰουδαϊκοῦ νόμου, ἄλλοτε ὄντες (καὶ νῦν δὲ ἔτι ἐν μωαμεθανικαῖς χώραις) ἱεροκήρυκες, δικασταὶ καὶ ἐνίοτε καὶ ληξιαρχικοὶ ὑπάλληλοι τῆς κοινότητος.

ῥάβδα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου]· μεγάλη ῥάβδος δι' ἧς ῥαβδίζοντες συλλέγουσι τὰ κάρυα καὶ τὰ κάστανα.

ῥαβδάκι, τὸ [δημ.], ῥαβδίον, μικρὰ ῥάβδος, (petite] baguette, n. f.

ῥαβδί, τὸ [δημ.], ἡ ῥάβδος, bâton, n. m. βακτηρία, canne, n. f. ἡ ῥάβδος, verge, n. f. κοινῶς ἡ βέργα, ἡ βίτσα· βλ. καὶ ῥαβδίον.

ῥαβδιά, ᾶς, ἡ [δημ.], πλῆξις, κτύπημα διὰ τῆς ῥάβδου, coup de bâton; coup de canne, ἡ μπαστουνιά.

ῥαβδίζου [διάλ. Κύμης]=διὰ μακρᾶς ῥάβδου (ἥτις λέγεται ῥαβδοστήρα) ῥίπτω τὰς ἐλαίας ἐκ τῶν ἐλαιῶν· βλ. ῥαβδίζω (gauler).

ῥαβδίζω, μέλ. ίσω, πλήττω, κτυπῶ [διὰ ῥάβδου, ῥαβδίου, κτλ.] battre [avec une canne; avec une baguette] ; κτυπῶ διὰ ῥαβδίου, frapper de verges ; || ῥαβδίζω ἔνδυμα, vergeter [un habit] ; || ῥαβδίζω [δένδρον], gauler [un arbre], κτυπῶ διὰ κονταρίου (ῥάβδου) τὸ δένδρον, ἵνα πέσωσιν οἱ καρποί.

ῥαβδίον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ ῥάβδος, ῥαβδί, ῥαβδάκι· || — μακρὸν (ἢ κοντάριον διὰ τίναγμα τῶν καρπῶν ἐκ τῶν δένδρων, gaule, n. f. || —, βλ. βίτσα (gaule, houssine); || [ἀρχιτ.] ῥαβδίον, baguette, n. f. βλ. γογγύλος κανών· || —, barreau, n. m. μικρὰ ῥάβδος, petite barre ; βλ. ῥάβδος (barre) ; || —, carillon, n. m. μικρὰ σιδηρᾶ ῥάβδος· || —, tigette, n. f. στυλίσκος, μικρὸς μίσχος· || —, tringle, n. f. βλ. ῥάβδος.

ῥάβδισμα, ατος, τὸ καὶ

ῥαβδισμός, οῦ, ὁ· bastonnade, n. f. τὸ διὰ ῥάβδου κτύπημα, coups de canne (ἡ μπαστουνιά)· || ῥαβδισμὸς [δένδρου], gaulage [d'un arbre], τὸ τίναγμα τῶν καρπῶν αὐτοῦ· || —, bastonnade, n. f. ποινὴ ἥτις ὑπῆρχεν ἄλλοτε εἰς τοὺς στρατούς.

ῥαβδόγλυφον, τὸ (γλυφή, ῥάβδος), rudenture, n. f. καλεῖται οὕτως ἡμικυλινδρική τις γλυφή, ἢ συνεχὴς ἢ κεκοσμημένη ῥάβδος, ἢ ἕλιγμα (torsade), δι' οὗ κοσμοῦνται τὰ διαξύσματα κίονος ἢ παραστάδος· βλ. καὶ ῥαβδόγλυφος (rudenté).

ῥαβδόγλυφος (κίων, παραστὰς [ἀρχιτ.], rudenté (colonne, pilastre); καλεῖται οὕτω κίων ἢ παραστὰς οὗτινος τὰ διαξύσματα (cannelures) εἰσὶ πεπληρωμένα (συνήθως μέχρι τοῦ τρίτου τοῦ κορμοῦ ἀπὸ τῆς βάσεως, σπανιώτερον δὲ ἐφ' ὅλου τοῦ ὕψους του, ὑφ' ἑτέρας ἡμικυλινδρικῆς γλυφῆς (moulure demi-cylindrique) ἢ συνεχοῦς ἢ κεκοσμημένης ῥάβδου (bâton uni ou orné), ἢ ἐξ ἑλίγματος (torsade), ἅτινα ὀνομάζουσι ῥαβδόγλυφα (rudentures)· ἐνίοτε τὰ ῥαβδόγλυφα εἰσὶ πεπλατυσμένα· βλ. σχήματα Γ καὶ Δ, Δωρικοῦ ῥυθμοῦ εἰς λέξιν ῥυθμός (ordre).

ῥαβδόδετος, ος, ον [ἐπὶ σφαιρῶν], boulets ramés ou barrés ; βλ. σφαῖρα.

ῥάβδοι ὅπλου (ἢ πυροβόλου), les pleins du canon, ἤτοι τὰ μεταξὺ τῶν αὐλακίων πλήρη μέρη τοῦ σωλῆνος ὅπλου (κάννης) ἢ πυροβόλου (βλ. κάννα gras καὶ διάφραγμα, cloison).

ῥαβδομαχία, ας, ἡ· escrime de canne ἢ ἁπλῶς canne, n. f.

ῥαβδομετρία, ας, ἡ· baculométrie, n. f. καλεῖται ἡ τέχνη τοῦ καταμετρεῖν τὰ ὕψη (οἰκιῶν, κτλ.) διὰ ῥάβδων.

ῥαβδόνω, βλ. ῥαβδόω-ῶ.

ῥαβδοξόος (ῥυκάνη), βλ. ῥυκάνη.

ῥάβδος, ου, ἡ· bâton, n. m. τεμάχιον ξύλου ὅπερ δύνανται νὰ κρατήσωσιν ἀνὰ χεῖρας· ἡ βακτηρία, canne, n. f. ἡ βέργα, ἡ βίτσα, verge, n.f. τὸ ῥαβδίον, baguette, n. f. || στηριζόμενος ἐπὶ τῆς ῥάβδου του, s'appuyant sur sa canne ; || ἡ ποιμαντορικὴ ῥάβδος, le bâton pastoral ; || [Γρφ.] ἡ ῥάβδος τοῦ Μωϋσέως, la verge de Moïse ; || διὰ μαγικῆς ῥάβδου [φρ.], par un coup de baguette (ὡς πράττουσιν οἱ ταχυδακτυλουργοί), διὰ μαγείας, par enchantement; || μεταλλικὴ ῥάβδος, barre [de métal]; || — θείου, bâton (canon) [de soufre] ; || σιδηρᾶ ῥάβδος, barre de fer ; || αἱ σιδηραῖ ῥάβδοι τοῦ σιδηροδρόμου, les rails du chemin de fer ; ἡ τροχιά· βλ. **ἔλασμα·** || ῥάβδος=βακτηρία, verge, n. f. μεταλλικὴ ῥάβδος (tige en métal) συνώνυμον τοῦ tige, n. f. § —, cloison, n. f. ou canne, n. f. ὅπερ λέγεται καὶ **τοίχωμα·** καλεῖται οὕτω τὸ ἐξέχον πλῆρες τμῆμα τὸ διαχωρίζον δύο αὐλάκια ἔν τινι πυροβόλῳ· βλ. καὶ πυροβόλον. § — [σιδήρου, χαλκοῦ], barre, n. f. [de fer, de cuivre] κοινῶς βέργα, ἰδίως τομῆς τετραγωνικῆς· || ῥάβδοι τῶν τρυπάνων, barres de forets. § —, τὸ βάκτρον, ἡ βακτηρία, tige, n. f. ou verge, n. f. (ἐκ σιδήρου, χαλκοῦ, χάλυβος, ὀρειχάλκου) εὐθὺ μεταλλικὸν τεμάχιον τομῆς κυκλικῆς· || — πρὸς κόλλησιν, tige à souder ; || — τεταμένη [σιδηροδ.], tige buttante ; || — τοῦ ὅπλου, tige de la baguette ; || — στρογγύλη, tige ronde ; || — (ἢ βακτηρία) μεταδόσεως κινήσεως, tige de transmission ; || — τοῦ πηδαλίου [ναύχλ.], tige du gouvernail ; || — ἀκινησίας [ναυχλ.], tige d'immobilisation. § — εὐλύγιστος, ὁ λύγος, λυγαριά, clayon, n. m. § —, περόνη, broche, n. f. § — πολεμική, fléau (m.) (d'arme), ῥάβδος σιδηρᾶ ἢ ξυλίνη μετ' αἰχμῶν. § **ῥάβδος καταζώστου,** bâton à surfaix ; ἐπιμήκης καλῶς τετορνευμένη ῥάβδος, ἧς τὸ μὲν ἓν ἄκρον προσδένεται ἀπὸ τῆς φορβιᾶς τὸ δὲ ἕτερον ἀπὸ τοῦ καταζώστου ἐπὶ ἰδίου αὐτοῦ δακτυλίου· ἡ ῥάβδος αὕτη χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ ἐμποδίζῃ τὴν πρὸς τὰ πλάγια κάμψιν τοῦ τραχήλου καὶ συνεπῶς καὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τίθεται εἰς ἵππους ἔχοντας τὴν κακὴν ἕξιν νὰ καταξεσχίζωσι τὰ σκεπάσματά των. § [γλυπτ.] bâton ; βλ. **σπεῖρα** (tore). § ῥάβδος ἢ **σκῆπτρον διοικήσεως,** bâton de commandement ; ῥάβδος φερομένη ὑπό τινων ἀξιωματικῶν ὡς σημεῖον διοικήσεως, τοιαύτη εἶνε ἡ **στρατάρχικὴ ῥάβδος** (bâton de maréchal) ἢ **στρατάρχικὸν σκῆπτρον** ἐν Γαλλίᾳ. § **ῥάβδος ῥυθμικὴ** ἢ **ῥάβδος τοῦ ἀρχιμουσικοῦ,** bâton de mesure ἢ baguette, n. f. κοινῶς λεγομένη **μπαγκέτα,** ἤτοι ἡ ῥάβδος ἥντινα κρατεῖ ὁ ἀρχιμουσικὸς ἵνα σημειοῖ τὸν ῥυθμὸν (mesure) εἰς τοὺς μουσικοὺς· || κεκαμμένη ῥάβδος, bâton rompu, ἤτοι ῥάβδος σιδηρᾶ ἢ ταινία χρησιμεύουσα ὡς κόσμημα ἀρχιτεκτονικῆς (ornement), κεκαμμένη καὶ ἔχουσα γωνίας. § —, bâton de rideau, τὸ ξυστὸν τοῦ παραπετάσματος, κοινῶς τὸ κοντάρι τοῦ μπερντέ, ἡ ῥάβδος. § ῥάβδος [ἀρχιτεκτ.], canne, n. f. τὸ ὕψωμα τὸ διαχωρίζον δύο διαξύσματα (cannelures) κίονος τινὸς ἢ ἄλλων αὐλακώσεων· βλ. καὶ ῥάβδωσις (cannelure). § § ἡ ῥάβδος τοῦ ἀρχιτυμπανιστοῦ, canne de tambour-major. § **ἱππομετρικὴ ῥάβδος,** canne à potence, ἐν κατακορύφῳ γωνίᾳ, δι' ἧς μετρεῖται τὸ ἀνάστημα τοῦ ἵππου. § **ῥάβδος,** baguette, κοινῶς ἡ βέργα [ἀρχιτεκτ.] βλ. **γογγύλος κανών·** || ἔμβολον γεμιστικὸν τῶν πυραύλων κτλ. baguette à charger les fusées, etc ; || — λιπαντική, baguette à graisser ; || — πλυντική, baguette à laver ; || — στιλπνωτική, baguette à polir ; || — τυλικτική, baguette à rouler ; || — ὅπλου, baguette de fusil, ὁ ὀβελός, κοινῶς ἡ βέργα τοῦ ὅπλου· βλ. **καταρτίσματα** (garnitures) ; || — βραχυκάννου, baguette de mousqueton ; || — περιστρόφου, baguette de revolver ; || — ὑαλίνη, baguette de verre ; || οὐρὰ τοῦ πυραύλου, baguette de fusée ou baguette de direction ; ῥάβδος ξυλίνη προσδενομένη εἰς τὸν πύραυλον καὶ χρησιμεύουσα εἰς τὸ νὰ διευθύνῃ τοῦτον κατ' εὐθεῖαν γραμμήν· || — ἑλικοτομημένη, baguette taraudée, ἤτοι ῥάβδος διαφόρου μεγέθους πλήρης ἑλίκων. § ῥάβδος, τὸ ῥαβδίον, tringle; || ξυλίνη ῥάβδος ἢ κανὼν (πήχη ξυλίνη), tringle en bois ; || σιδηρᾶ ῥάβδος, tringle en fer ; || ἡ ῥάβδος τοῦ κινήτρου τῆς φύσης, tringle du branloir de soufflet ; || ῥάβδοι μετρητικαὶ τῶν ἐπισώτρων, tringles pour mesurer les cercles de roues ; || — tringle, σιδηρᾶ ῥάβδος καμπύλη χρησιμεύουσα διὰ τὴν σύσφιγξιν τῶν τροχῶν εἰς τοὺς σιδηροδρόμους· || **ῥάβδος ἀποστάσεως** [σιδηροδ.], tringle d'écartement ; ῥάβδος σιδηρᾶ διατηροῦσα σταθερὰν τὴν ἀπόστασιν μεταξὺ τῶν ἐλασμάτων τῆς κλειδός· || τὸ κανόνιον ἢ ἡ ῥάβδος τοῦ ἐμβόλου, tringle de piston ou tige du piston ; ῥάβδος ξυλίνη ἢ σιδηρᾶ ἐφ' ἧς προσκολλᾶται τὸ **ἔμβολον σίφωνος** (piston d'une pompe) διὰ νὰ μεταδώσῃ τὴν κίνησιν· || ῥάβδος ῥυκανισθεῖσα ἐξ ὅλων αὐτῆς τῶν πλευρῶν, tringle planée. § **ῥάβδος συζεύξεως** ἢ **συζευκτηρία ῥάβδος** ἐπὶ τῶν σιδηροδρομικῶν ὀχημάτων, barre d'attelage ; αὕτη σύγκειται ἐκ δύο τεμαχίων ἑνουμένων δι' εἰλικωμένου στορέως (manchon fileté), ἔχει διάμετρον τοὐλάχιστον 0μ,03 καὶ συνδέεται μετὰ τῶν ἁμαξῶν διὰ δύο διπλῶν ἑλικοειδῶν ἐλατηρίων. § **προσδετικὴ ῥάβδος,** billot, n.m. ῥάβδος 0μ,50 μήκους, φέρουσα εἰς τὰ ἄκρα ἀνὰ ἕνα δακτύλιον ἐξ ὧν ὁ μὲν εἷς προσδένεται ἀπὸ τοῦ καταζώστου, εἰς δὲ τὸν ἕτερον πρὸς τὰ ὀπίσω προσδένεται ἕτερος ἵππος· ἡ ῥάβδος αὕτη χρησιμεύει διὰ τὴν πρόσδεσιν πλειοτέρων ἵππων τοῦ ἑνὸς προσδενομένου ὄπισθεν τοῦ ἑτέρου κατὰ τὰς πορείας.

ῥαβδοῦχος, ος, ον· ὁ φέρων ῥάβδον, qui

porte un bâton ; φύλαξ ἀνωτάτου τινὸς ἢ ἄρχοντος ἢ ὑψηλοῦ προσώπου, huissier, n. m. § ῥαβδοῦχος, porte-verge, n. m. κλητὴρ ἐκκλησίας, φέρων ῥάβδον κατὰ τὰς τελετάς. § —, ὁ χρώμενος τῇ ῥάβδῳ, ῥαβδομάχος, qui joue du bâton ; [οἰκ.] batteur des gens ; ou bretteur, n. m. (=φίλερις, ῥαβδομάχος).

ῥαβδοῦχος, ου, ὁ· licteur, n. m. (λατ. lictor) ; ῥαβδοῦχοι ἐκαλοῦντο οἱ ἐν Ῥώμῃ ὑπάλληλοι τῶν ἀνωτέρων ἀρχόντων, διότι ἔβαινον πρὸ τούτων φέροντες δέμα ῥάβδων ἐξ οὗ προεῖχε πέλεκυς εἰς ἔνδειξιν τῆς ἐξουσίας τῶν ἀρχόντων. Οἱ ὕπατοι εἶχον 12, οἱ δικτάτορες 24, οἱ πραίτορες ἐντὸς τῆς πόλεως 2 ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις των 6.

ῥαβδόνω, μέλ. ώσω, ῥαβδόω-ῶ [ἀρχιτ.], βλ. διαξύω, canneler. § — κάννην ὅπλου ἢ σωλῆνα πυροβόλου, canneler un canon ; αὐλακίζω ἢ ἐγχαράττω ἐν αὐτῷ αὐλάκια, rayer un canon ; carabiner un canon ; βλ. καὶ **αὐλακίζω.**

ῥάβδωμα, ατος, τὸ καὶ

ῥάβδωσις, εως, ἡ (ῥαβδόω), διάξυσις πρὸς σχηματισμὸν ῥάβδων ἐπὶ τῶν κιόνων, κτλ. cannelure, n. f. βλ. **διαξυστρὶς** καὶ διάξυσμα. § —, **αὐλάκωσις,** rayure, n. f. βλ. **διάξυσμα** (cannelure), κανὼν [ἀρχιτ.] (côte) καὶ **αὐλάκιον** (rayure).

ῥαβδωτός, ή, όν· cannelé, ée, adj. ηὐλακισμένος, rayé, ée, adj. ‖ — κίων, colonne cannellée ; ‖ ῥαβδωτὰ ὅπλα, fusils à canon rayé (cannelé) ; canon rayé ; fusils rayés ; ‖ ὕφασμα ῥαβδωτόν, étoffe rayée, κοινῶς γραμμωτός, ή, όν, ἢ μὲ ἀράδαις· βλ. αὐλακίζω, διαξύω.

ῥαβέντι καὶ **ῥεβέντι,** τό· τὸ ῥῆον, φάρμακον καθαρκτικόν, rhubarbe, n. f. ῥίζα κιτρινωπὴ βλεννώδης τὴν γεῦσιν πικρὰ καὶ ὑπόστυφος.

ῥάγα, ας, ἡ· βλ. ῥάξ.

ῥαγάζι, τὸ [δημ.], εἶδος καλαμωτοῦ ἀγριοχόρτου, espèce de roseau.

ῥαγάς, άδος, ἡ (ῥήγνυμι), πᾶσα χαραγματιά, ῥῆγμα, χάσμα, σχισμάδα, πᾶν κατὰ μῆκος τινὸς σχίσμα, fente, n. f. τὸ ῥάγισμα, felure, n. f. μικρὸν σχίσμα ἢ ἀπόσπασις μορίων ἔκ τινος μετάλλου, fissure, n. f. πᾶσα ῥαγὴ σώματος οἱουδήποτε, σχισμάδα, crevasse, n. f. ‖ αἱ ῥαγάδες τοῦ τοίχου, les crevasses du mur ; ‖ ῥαγὰς πυροβόλου (τὸ σχάσιμον), crevasse d'une bouche à feu ; ‖ **ῥαγάδες, ῥαγάς,** κοινῶς **σκασίματα,** crevasses ou gerçures, σχισμαὶ ἐπιμήκεις τοῦ δέρματος συχνότατα ἀναφαινόμεναι κατὰ τὴν μεσοκύνιον κοιλότητα τοῦ ἄκρου ποδὸς τῶν ἵππων. § [ἱππολ.] ῥαγάς. βλ. **σχισμὴ** (seime). § —, gerce ou gerçure, n. f. τὸ **σχίσμα**· ‖ — τοῦ χάλυβδος, gerce d'acier ; ‖ — τοῦ ξύλου, gerce du bois ; βλ. καὶ **ξύλον.** § [οἰκοδ.] ῥαγάς, gerçure n. f. **σχισμή,** ἡ· τὰ ἐπὶ τῶν ταχέως ἀποξηραινομένων κονιαμάτων τῶν τοίχων γινόμενα σχασίματα· ‖ **ῥαγαί,** αἱ ἢ **σχισμαί,** αἱ· gerçures ou gerces ; βλ. καὶ ξύλον (bois) ; ‖ **πυροῤῥάγια,** ἡ· gerçure d'une brique, ῥαγὰς προελθοῦσα κατὰ τὴν ἕψησιν. § [ἱππολ.] ῥαγάδες, râpes, n. f. σχισμαὶ ἀναφαινόμεναι κατὰ τὴν συγκαμπὴν τοῦ προσθίου γόνατος τοῦ ἵππου ἐν εἴδει ὑγροῦ ἐκζέματος. § [ἱππολ.] **ῥαγάδες** τοῦ **σώματος** κατὰ τὴν **μασχάλην,** frayements aux ars, σχηματιζόμεναι συνήθως εἰς τοὺς λίαν στενοστήθους ὡς καὶ εἰς τοὺς εὐρυστήθους ἵππους, τοῦ εἴδους κοινοῦ **συγκαύματος.** § [ἱππολ.] **ῥαγάδες, arêtes ;** ἐν τῇ ἱππιατρικῇ ὁ ὅρος οὗτος σημαίνει εἶδος δερματικῆς βλάβης ἀναφαινομένης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατὰ μῆκος τῶν μεταταρσίων καὶ συνισταμένης εἰς ἐξιδρωματικὴν φλεγμονὴν τοῦ δέρματος μετ' ἀποπτώσεως τῆς τριχώσεως. § [ἱππολ.] mules aux talons, ῥαγάδες τῶν πτερνῶν, δερματικὸν νόσημα τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων.

ῥαγδαῖος, αία, αῖον· ὀξύς, ὁρμῆς μεστός, ἰσχυρός, σφοδρός, violent, e, adj. ὁρμητικός, véhément, e, adj. ὁρμητικός, βίαιος, σφοδρός, impétueux, euse, adj. ‖ ῥαγδαία βροχή, pluie battante ; averse, n.f. βλ. **βροχή**· ‖ [τὰ γεγονότα] ἐπῆλθον ῥαγδαῖα, se sont succédés avec rapidité.

ῥαγδαιότης, ητος, ἡ· ὁρμητικότης, véhémence, n. f. σφοδρότης, violence, n. f. ὁρμή, σφοδρότης, impétuosité, n. f.

ῥαγδαίως [ἐπίρ.] καὶ

ῥάγδην [ἐπίρ.] ὁρμητικῶς, violemment, adv. μεθ' ὁρμητικότητος, avec véhémence ; ‖ βρέχει ῥαγδαίως, il pleut à verse.

ῥαγή, ῆς, ἡ· ῥαγάς, ῥῆγμα, σχισμάδα [Ἱπποκρ.], éruption, n. f.

ῥαγιᾶς, ὁ [ξεν.], raïa, n. m. ὀνομασία διδομένη εἰς τοὺς ὑπηκόους τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας τοὺς μὴ ὄντας μουσουλμάνους.

ῥαγίζω, μέλ. ίσω, ῥήγνυμι, fêler ; [οὐδ.] σχάζομαι, σχίζομαι, ῥήγνυμαι, se fêler ; se fendre ; βλ. **ῥάγισμα**· ‖ **τὸ ποτῆρι ἐῤῥάγισε,** le verre s'est fêlé ; ‖ [τὸ ὑαλὶ] **ῥαγίζει** εἰς τὴν φωτιάν, le verre se fend (éclate) au feu ; ‖ ὁ τοῖχος ἐῤῥάγισεν εἰς πολλὰ μέρη, le mur s'est fendu en plusieurs endroits ; ‖ [συνεκδ.] ῥαγισμένη φωνή, voix cassée (brisée) ; ‖ [μεταφ.] **μοῦ ἐῤῥάγισε τὴν καρδίαν, il m'a fendu** le cœur ; ‖ **ἐῤῥάγισε ἡ καρδιά μου, mon cœur** s'est brisé. § —, craquer (σπῶ), crevasser [ἐπὶ τοίχου]. § —, σχάζω, σκάζω, ἀνοίγω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, gercer.

ῥάγιον, ου, τό· μικρὰ ῥάξ, βλ. **ῥωγίτσα.**

ῥάγισμα, ατος, τό· ῥῆγμα, ῥῆξις, fêlure, n. f. ἡ σχισμή, fente, n. f. ἀμφότερα συνώνυμα λεγόμενα τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ σκευῶν ὑαλίνων, πηλίνων καὶ παρομοίων τοιούτων, τὸ δὲ δεύτερον ἐφ' οἱωνδήποτε ἄλλων σωμάτων· ‖ ῥάγισμα τείχους ἢ ὀχυρώματος, προελθὸν ἐκ πυροβολήσεως=ῥῆγμα, ῥωγμή, **brèche, n. f.** βλ. λέξιν· ‖ [ναυτ.] βλ. διαῤῥηγμένος, craqué, ée (διαῤῥηγνύω)· ‖ **ἱστός,** κεραία διαῤῥηγμένη (ῥαγισμένη), mat (vergue) craqué (ée).

ῥαγισμένος, η, ον, fêlé, ée ; βλ. **ῥαγίζω.**

ῥάγνη καὶ **ἀράγνη** [διάλ. Λευκαδ.]· ἡ **ἀράχνη.**

ῥαγοειδής, ής, ές· ἔχων μορφὴν ῥαγός, semblable à un grain de raisin.

ῥαγολογία, ας, ἡ καὶ ῥωγολόγισμα, ἡ συλλογὴ τῶν ἀφεθεισῶν σταφυλῶν, action de grapiller, grapillage, n. m.

ῥαγολογῶ (έω), μέλ. ήσω, grapiller, κοινῶς ῥωγολογῶ, ῥωγίζω, συλλέγω τὰς ῥάγας τὰς ἀφεθείσας ἐπὶ τῶν κλημάτων μετὰ τὸν τρυγητόν· βλ. καὶ ἐπιφυλλίζω. § ῥαγολογῶ, égrener, ἀποσπῶ ἀπὸ τὸ τσαμπὶ (βότρυν) τὰς ῥάγας σταφυλῆς, φραγκοσταφύλου, κτλ.

ῥαγολόγος, ος, ον· grapilleur, euse, κοινῶς ῥωγολόγος, ὁ συλλέγων τὰς ῥάγας σταφυλῆς, κτλ.

ῥάγουλο, τὸ [δημ. ναυτ.] βλ. καρύλλιον, réa, n. m. ὁ τροχίσκος, rouet, n. m.

ῥαγωτός, ή, όν· à téton; βλ. ῥάξ.

ῥάδι, τὸ (διάλ. Ἰκαρίας], ἡ οὐρὰ τοῦ βοός.

ῥαδίζω [διάλ. Ἠπείρου], φοιτῶ, συχνάζω, διαβαίνω, περνῶ· «δρόμος ποῦ ῥαδίζουν διαβάτες» ἴσως ἐκ τοῦ ἀραδίζουν, ἤτοι περνοῦν ἀράδα, ἀράδα. Λέγεται ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν ἰχθύων, οἵτινες ἐρχόμενοι εἰς τὰς ῥηχίας ῥίπτουσι τὰ ᾠὰ αὐτῶν.

ῥαδίκι, τό· κιχώρη (ἡ ἀγρία), ἡ πικραλίς, chicorée (f) [sauvage].

ῥαδικόζουμον, τό· ζωμὸς (πτισάνη) τῶν ῥαδικίων, décoction (tisane) de chicorée.

ῥαδικόσπορος, ου, ὁ· σπόρος ῥαδικίων, grain de chicorée.

ῥαδινός, ή, όν· τρυφερός, ἁπαλός, tendre; καὶ ἐν γένει ἰσχνός, λεπτός, τρυφερός, délicat, e; εὔκαμπτος, flexible, adj. εὔκαμπτος καὶ χαρίεις, souple, adj. svelte, adj. προκειμένου περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος (ἀναστήματος) καὶ τῶν μελῶν αὐτοῦ.

ῥαδιὸ καὶ ῥαϊδό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου), κατωφέρεια ἀπότομος, φάραγξ, ῥὼξ-ἀπορώξ, βράχος.

ῥαδιογραφία, ας, ἡ· βλ. ἀκτινογραφία.

ῥαδιοθεραπεία, ας, ἡ· radiothérapie (λατ. radius, rayon, καὶ θεραπεία, traitement médical) n. f. θεραπευτικὴ μέθοδος βασιζομένη ἐπὶ τῆς ἐνεργείας φωτεινῶν ἀκτίνων καὶ ἰδιαιτέρως τῶν ἀκτίνων X.

ῥαδιοθεραπευτικός, ή, όν· radiothérapique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ῥαδιοθεραπείαν.

ῥάδιον, ου, τό· radium (di-om) n. m. [χημ.] στοιχεῖον χαρακτηριζόμενον διὰ τῆς ἰσχυρᾶς ἐκπομπῆς δρώντων ἀκτίνων, ἀνακαλυφθὲν τὸ 1899 ὑπὸ τῶν κυρίων Curie, Bemont καὶ τῆς κυρίας Gurie.

ῥᾴδιον, βλ. ῥᾴδιος.

ῥαδιοπαθολογία, ας, ἡ· radiopathologie (ἐκ τοῦ λατ. radius, rayon καὶ pathologie) n. f. μελέτη τῶν παθολογικῶν φαινομένων τῶν ἐπερχομένων διὰ τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων X ἢ ἀκτινοβόλων σωμάτων.

ῥαδιοπαθολογικός, ή, όν· radiopathologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ῥαδιοπαθολογίαν.

ῥᾴδιος, α, ον (συγκρ. ῥᾴων, ὑπερθ. ῥᾷστος), εὔκολος ἄνευ κόπου, ἄνευ δυσκολίας, aisé, ée; facile; ῥᾴδιον=εὔκολον, facile; || ῥᾴδιον τινὶ μαθεῖν, εὔκολον νὰ μάθῃ τις, facile à apprendre.

ῥαδιοσκοπία, ας, ἡ· radioscopie (λατ. radius, rayon, καὶ σκοπεῖν, examiner) n. f. ἐξέτασις διὰ τῶν ἀκτίνων X, examen par les rayons X.

ῥαδιοσκοπικός, ή, όν· radioscopique, adj. ἀφορῶν τὴν ῥαδιοσκοπίαν.

ῥαδιουργία, ας, ἡ καὶ ῥαδιούργημα, ἡ ἀπάτη, μοχθηρία, ῥαδιουργία, intrigue, n. f. [πληθ.] ῥαδιουργίαι, μηχανεύματα, machinations, n. f. (=intrigues, menées secrètes pour faire réussir quelque complot, quelque mauvais dessein: π. χ. ματαιῶ ῥαδιουργίαν, déjouer une machination); μηχανεύματα, μηχανορραφίαι, menées, n.f.pl. manœuvres, n.f. pl. ἀπατηλαὶ πράξεις, agissements, n. m. pl. «μηχανεύματα δὲ αὐτοῖς κατὰ τοῦ ἀπόντος καὶ τὸ ψεῦδος, καὶ ἡ ἐπιορκία, καὶ ἡ προσλιπάρησις καὶ ἀναισχυντία καὶ ἄλλα μυρία ῥαδιουργήματα» Λουκ.

ῥαδιοῦργος, ος, ον· ὁ ῥαδιουργῶν, ὁ ῥαδιουργίας πλέκων, μηχανευόμενος, intrigant, e, adj. machinateur, trice, n. ὁ ῥαδιουργίαν μηχανευόμενος, qui fait quelque machination, machinateur d'intrigue.

ῥαδιουργῶ (έω), μέλ. ήσω, intriguer; μηχανεύομαι, μηχανορραφῶ, machiner; former en secret de mauvais desseins; tramer. § — [μεταβ.] ῥαδιουργῶ κατά τινος, intriguer contre quelqu'un; ὅθεν βλάπτω τινά, desservir.

ῥάδισμα, ατος, τὸ [διάλ, Ἠπείρου] = πέρασμα, πάροδος, ἔλευσις.

ῥᾳδίως [ἐπίρ. τοῦ ῥᾴδιος], εὐκόλως ποιούμενος, πραττόμενος, γινόμενος [qui se fait] aisément, facilement, adv. ἀκόπως, sans peine.

ῥαζακί, τὸ [ξεν.], εἶδος λευκῆς σταφυλῆς, espèce de raisin blanc, ἥντινα δι' ἀποξηράνσεως μεταβάλλουσιν εἰς σταφίδα.

ῥαθυμία, ας, ἡ· ἀμέλεια, ἀργία, ὀκνηρία, ἀνορεξία πρὸς τὰ ἔργα, νωχέλεια, ῥαθυμία, nonchalance, n. f. ῥαθυμία, ἀπάθεια, indolence, n. f. ἀφροντισία, ἀμέλεια, négligence, n. f.

ῥάθυμος, ος, ον· ὀκνηρός, νωχελής, ῥάθυμος, nonchalant, e, adj. ἀπαθής, indolent, e, adj. ἄφροντις, ἀμελής, négligent, e, adj.

ῥαθυμῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι ῥάθυμος (ἀπαθής), être nonchalant (indolent), καὶ ἐν γένει ἀμελής, ὀκνηρός, ἄφροντις, ἀνόρεκτος πρὸς ἐργασίαν.

ῥαθύμως [ἐπίρ.], μετὰ ῥαθυμίας, avec nonchalance; nonchalamment, adv.

ῥαίβα, ας, ἡ [δημ.], βλ. ῥέβα.

ῥαιβοειδής, ής, ές· καμπυλοειδής, ὅμοιος ῥαιβῷ, qui semble tortu ou cagneux; cagneux, euse.

ῥαιβόπους, ους, ουν· ῥαιβοσκελής, ὁ ῥαιβά, καμπύλα σκέλη ἔχων, κοινῶς ὁ στραβοκάνης, στραβοπόδης, qui a les jambes tortues ou cagneuses; cagneux, euse; βλ. καὶ βλαισό-

πους. § ῥαιβόπους, bancal, e, als, adj. et n. ou bancroche, adj. et n. qui a les jambes tortues : un mendiant bancal. § [ἱππολ.] ῥαιβὸς ἢ ῥαιβοσκελής, ἢ ῥαιβόπους ἵππος, cagneux ou bancal ; ἐλαττωματικὴ στάσις καὶ διάπλασις τῶν ποδῶν τοῦ ἵππου καθ' ἣν οὗτοι πρὸς μὲν τὰ ἀνώτερα αὐτῶν μέρη ἀφίστανται ἀλλήλων, τοὐναντίον δὲ πρὸς τὰ κατώτερα καὶ κατὰ τὰς ὁπλὰς κυρίως συμπλησιάζουσιν.

ῥαιβός, ή, όν· ἐπικαμπής, τὸ μὴ ὀρθόν, καμπύλον, στρεβλόν, courbé, ée ; tortu, e ; ῥαιβόπους, ῥαιβοσκελὴς (ῥαιβός, σκέλος), ὁ ἔχων τὰ σκέλη κυρτὰ πρὸς τὰ μέσα, qui a les pieds tournés en dedans, cagneux, euse ; «ῥαιβοὺς δὲ καλοῦσιν οἷς καμπύλα εἰς τὸ ἔνδον τὰ σκέλη» Πολυδ. 2. 163. βλ. καὶ βλαισός.

ῥαιβοσκελής, ής, ές· βλ. ῥαιβόπους.

ῥαιβοτάρσιος, ος, ον· crochu, clos, jarretier (cheval), συνταρσιστής, βουστάτης τὰ ὀπίσθια, συνταρσισμός. Ἵππος οὗτινος οἱ ταρσοὶ εἰσι πρὸς τὰ ἔσω ἐστραμμένοι καὶ συμπλησιάζοντες ὡς φυσικῶς οὕτως εἰσὶ διατεθειμένοι οἱ τοῦ βοὸς ταρσοί· βλ. συνταρσιστής.

ῥαιβότης, ητος, ἡ· τοῦ ῥαιβοῦ ἡ ἰδιότης, ἡ κυρτότης, ἡ καμπυλότης, courbure, n. f.

ῥαιβόω-ῶ, μέλ. ώσω, κάμνω ῥαιβόν, καμπύλον, κυρτόνω, rendre courbe, courber ; rendre tortu ou cagneux.

ῥαϊδὸ [διάλ. Ἠπείρου], βλ. ῥαδιό.

ῥαΐζω, βλ. ῥαγίζω.

ῥαίνω, μέλ. ανῶ, ἀόρ. ἔρρανα, παθ. παρακ. ἔρρασμαι καὶ ἔρραμαι, περιβρέχω τι, ῥαντίζω κυρίως μὲ ὑγρόν τι, asperger ; περιβρέχω τι, ποτίζω, arroser ; [συνεκδ.] καὶ περὶ ξηρῶν πραγμάτων, κατασπείρω, ῥίπτω, jeter ; διαχύνω, répandre ; διασπείρω, ῥίπτω ἐπί τινος, faire pleuvoir sur ; ‖ ἀπὸ τοὺς ἐξώστας τοὺς ἔρραινον μὲ ἄνθη, du haut des balcons on faisait pleuvoir des fleurs sur leurs têtes ; ‖ ῥαίνω τοὺς νεονύμφους, jeter des bonbons (des fleurs, etc) sur les nouveaux mariés.

ῥάϊσμα, ατος, τό· βλ. ῥάγισμα.

ῥαιστήρ, ῆρος, ὁ· gros marteau (ἐκ τοῦ ῥαίω), βαρεῖα σφῦρα· βλ. καὶ βαρεῖα.

ῥαιστηροκοπία, ας, ἡ· martelage au gros marteau ; βλ. καὶ σφυροκοπία.

ῥαιστηροκόπος, ου, ὁ· marteleur au gros marteau ; ὁ σφυροκόπος.

ῥακενδύτης, ου, ὁ καὶ

ῥακένδυτος, ος, ον· ἐνδεδυμένος μὲ παλαιὰ φορέματα, ὁ ῥάκη, ἐμβαλωμένα, ξεσχισμένα φορέματα φορῶν, κεκαλυμμένος μὲ ῥάκη, couvert de haillons ; ῥακενδύτως, déguenillé, ée, adj. ou dépenaillé, ée, adj. βλ. καὶ κουρελλιάρης.

ῥακή, ῆς, ἡ καὶ

ῥακί, τό· raki, n. m. κοινῶς ἡ μαστίχα, mastic, n. m. ἀπόσταγμα οἰνοπνεύματος μετὰ μαστίχης, καὶ γενικῶς eau de vie.

ῥακοδοχεῖον, ου, τό· βλ. παγοῦρι.

ῥακοπότηρον, ου, τό· ποτηράκι τοῦ ῥακιοῦ καὶ ἐν γένει τῶν ἡδυπότων, verre à liqueur ; μικρὸν ποτήριον, ποτηράκι, petit verre.

ῥακοπωλεῖον, ου, τό· κατάστημα εἰς ὃ πωλοῦσιν οἰνοπνευματώδη ποτὰ καὶ ἰδίως ῥακίον, débit d'eau-de-vie ; οἰνοπνευματοπωλεῖον, boutique de rogomiste.

ῥακοπώλης, ου, ὁ· ἔμπορος πωλῶν οἰνοπνευματώδη ποτά, marchand de spiritueux ; οἰνοπνευματοπώλης, rogomiste, n. m.

ῥάκος, ους, τό· πᾶν πεπαλαιωμένον, ξεσχισμένον καὶ ἐμβαλωμένον ἔνδυμα, ἀλλὰ καὶ τεμάχια ἐσχισμένου ὑφάσματος, τὸ κουρέλλι, ῥάκος, haillon, n. m. ῥάκος, τὸ παλαιόρρουχον, guenille, n. f. ῥάκος, τεμάχιον ὑφάσματος, loque, n. f. κουρέλλι, ῥάκος, lambeau, n. m. [πληθ.] κουρέλλια, πατσαβοῦρες, chiffons ; ‖ σχίζω εἰς ῥάκη, mettre en lambeaux ; ‖ χαρτίον ἀπὸ ῥάκη, papier de chiffons. § ῥάκος, τό· haillon, n. m. guenille, n. f. συνώνυμα ἐμφαίνοντα τὰ ῥάκη· ἀλλ' ἡ μὲν λέξις haillon, διεγείρει τὴν ἰδέαν τῆς πτωχείας ἄνευ περιφρονήσεως, ἡ δὲ λέξις guenille συνεπάγεται τὴν ἰδέαν τῆς ῥυπαρότητος καὶ εὐτελείας.

ῥακοσυλλέκτης, ου, ὁ, ἡ· ὁ συλλέγων ῥάκη, chiffonier, ère n. qui va ramasser des chiffons, etc. par la ville.

ῥακοφορῶ (έω), μέλ. έσω, φέρω, φορῶ ῥάκη, porter des haillons, des habits déguenillés.

ῥακώδης, ης, ες· ὁ εἰς ῥάκη καταπίπτων, qui tombe en haillons ; ῥακενδύτης, déguenillé, ée, adj. βλ. καὶ ῥάκος.

ʼράμαλις, ὁ [διάλ. Οἰνόης]=ἐκεῖνος ὅστις δρᾷ ταχέως, διακρίνει ἀμέσως, μαντεύει· ἐκ τοῦ δρῶ, δρᾶμα (καὶ Ἀραβ. «ῥεμάλ).

ῥάμμα, ατος, τὸ [διάλ. Νισύρου]=τὸ διδόμενον δῶρον παρὰ τοῦ ἀναδόχου ἢ συγγενοῦς εἰς τὸ νεογέννητον.

ῥάμμα, ατος, τό· νῆμα (μίτος) [διὰ ῥάψιμον], κοινῶς ἡ κλωστή, fil [à coudre] ; ‖ κόπτω τὸ ῥάμμα (τὴν κλωστὴν) [φρ. μεταφ.] rompre la paille avec quelqu'un = παύω τὰς μετ' αὐτοῦ φιλικὰς σχέσεις· ‖ ῥάμμα, fil à voile; βλ ἱστιόραμμα. § τὸ ῥάμμα τῶν ξυλουργῶν, cordeau du charpentier ; θῶμιγξ ἐμβαπτόμενος ἐντὸς λευκῆς, ἐρυθρᾶς ἢ μελανῆς κόνεως, δι' οὗ οἱ ξυλουργοὶ χαράττουσι γραμμὰς ἐπὶ τῶν ξύλων· ‖ διαγραμμίζω, tirer au cordeau; χαράσσω γραμμὰς διὰ τοῦ ῥάμματος ; ‖ τὸ ῥάμμα τῶν ξυλουργῶν καὶ κοσμηματογράφων, cordeau à tracer ou ligne en laine ; βλ. ἀνωτέρω· ‖ τὸ ῥάμμα, ἡ γραμμίστρια, ligne à tracer ἢ cordeau à tracer ἢ cordeau du charpentier ἢ ligne en laine du charpentier, ἤτοι θῶμιγξ ἐξ ἐρίου τοῦ ξυλουργοῦ δι' οὗ χαράσσει γραμμὰς ἐπὶ τῶν σανίδων· ‖ ὁ θῶμιγξ (ιγγος) ἢ καὶ ῥάμμα, ligne ou ligne de chanvre, κοινῶς ὁ σπάγγος ὅντινα μεταχειρίζονται οἱ οἰκοδόμοι διὰ νὰ ὑψῶσι τὸν τοῖχον εὐθέως καὶ ἰσοπαχῶς ἢ καὶ οἱ ξυλουργοὶ διὰ νὰ διαγραμμίσωσι (tringler) τὰ ξύλα.

ῥαμμάτι, τὸ [δημ.], βλ. ῥάμμα.

ῥαμματίζω [διάλ. Ἠπείρου], ἀφαιρῶ τὰς λεπτὰς τρίχας (χνοῦν) τοῦ προσώπου διὰ ῥάμματος, ἀποτίλλω.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ῥαμματιῶ [διάλ. Οἰνόης], γίνομαι ὅλο ῥάμμα, ξεφτῶ· 2) ἀδυνατῶ, γίνομαι νηματοειδής.

ῥαμνοειδής, ής, ές, ὅμοιος ῥάμνῳ, rhamnoïde, adj. rhamné, ée, adj.

ῥάμνος, ου, ἡ· bourdaine, n. f. εἶδος θάμνου ἀκανθώδους καὶ **παλίουρος** καλούμενος, κοινῶς **παλιοῦρι**· βλ. ξύλον, πυρῖτις. § [καταχρ.] — nerprun (noire prune) n. m. genre de rhamnacées dont le petit fruit noir est employé en médecine et dans la teinture.

ῥαμνόσπορος, ου, ὁ· graine de nerprun, le nerprun fournit une matière colorante jaune.

ῥαμφίς, ίδος, ἡ· bec à (de) corbin, n.m. ἐργαλεῖον τοῦ διανάκτου (calfat) δι' οὗ ἐξάγονται **ἐκ** τῶν ἁρμῶν τὰ παλαιὰ στυπεῖα. || —, πᾶν κυρτὸν **ἄγκιστρον**, bec crochu.

ῥαμφοειδής, ής, ές, ὅμοιος μὲ ῥάμφος, semblable à un bec; rostriforme, adj. rostré, ée, adj.

ῥαμφοκοπῶ (έω), μέλ. ήσω, κτυπῶ διὰ τοῦ ῥάμφους, becqueter.

ῥάμφος, ους, τό· bec [d'oiseau] n. m. καλεῖται ἡ μύτη τῶν πτηνῶν καὶ εἰδικώτερον ἡ καμπύλη, ἡ κυρτὴ μύτη τῶν ἁρπακτικῶν πτηνῶν· ὅθεν **ῥάμφος**, bec, n. m. καλεῖται γενικῶς πᾶσα ἐπιμήκης ἄκρα· || — ἀγκύρας, βλ. **ἀκρωνύχιον**.

ῥαμφώδης, ης, ες· βλ. ῥαμφοειδής, ὅμοιος μὲ ῥάμφος.

ῥανίς, ίδος ἡ· (ῥαίνω) σταγών, κοινῶς ἡ **σταλαγματιά**, goutte, n. f. (δρόσου, αἵματος, ὕδατος, κτλ., goutte de rosée, de sang, d'eau).

ῥάντα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **κέρας**· || — [ξεν.], rente, n. f. τὸ εἰσόδημα.

ῥαντήρ, ῆρος, ὁ· ὁ ῥαίνων, ὁ ῥαντίζων, celui qui asperge, qui arrose.

ῥαντίζω, μέλ. ίσω, ἀόρ. ἐρράντισα, asperger; arroser; βλ. **ῥαίνω**.

ῥάντισις, εως, ἡ· βλ. **ῥάντισμα**· || [ἀτμομηχ.] **ῥάντισις**, injection, n. f. ἡ ἐν τῷ ψυγείῳ **ῥαντίσεως** (condenseur ordinaire) ὑπὸ μορφὴν πίδακος διὰ τοῦ **ῥαντιστηρίου μηχανήματος** (appareil d'injection) εἰσαγωγὴ ψυχροῦ ὕδατος.

ῥάντισμα, ατος, τό, ῥάντισις καὶ ῥαντισμός, τὸ ῥαίνειν, ῥαντίζειν, **aspersion**, n. f. § —, τὸ ὕδωρ δι' οὗ ῥαντίζουσι διὰ τοῦ ῥαντιστηρίου, eau dont on asperge avec un goupillon, etc.

ῥαντιστήρ, ῆρος, ὁ· aspergille, n. f. (**λατ.** aspergillum, n. m.) γένος μυκήτων [Μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα].

ῥαντιστήρ, ῆρος, ὁ καὶ

ῥαντιστήριον, ου, τό· aspersoir, n. m. ἀγγεῖον δι' οὗ ῥαντίζομεν, καταβρέχομεν· ὅθεν τὸ ῥάντιστρον, ὁ ψεκαστήρ, τὸ **ποτιστῆρι**, arrosoir, n. m. § —, goupillon, n. m. βλ. καὶ **ῥάντιστρον**· || — μηχάνημα, βλ. **μηχάνημα**.

ῥαντιστήριος, ος, ον· d'aspersion, d'injection; || ῥαντιστήριος σωλήν, tuyau d'injection, [ἀτμομ.] χαλεῖται ὁ χρησιμεύων ὡς ἀγωγὸς τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαντιστηρίου μηχανήματος (appareil d'injection).

ῥάντιστρον, ου, τό· écouvette, n. f. ou écouvillon, n. m. ou goupillon, n. m. **βρεκτηρία**, ἡ, κοινῶς ἡ **βρεκτοῦρα** τοῦ σιδηρουργοῦ· ἐργαλεῖον πεταλουργικὸν ἢ σιδηρουργικὸν χρήσιμον πρὸς σβέσιν τῆς πυρᾶς ἢ ὕγρανσιν τῶν ἀνθράκων τῆς καμίνου. § —, crépine, n. f. βλ. **κατασβεστήρ**.

ῥαντό, τό· [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ὑδαρές, μὴ πυκτόν· τὸ ῥέον.

ῥάντρια, ας, ἡ (ἐκ τοῦ ῥαντὴρ καὶ ῥαίνω) ἐξυπακούεται κεφαλή, tête de mort (ἢ tête d'arrosoir) pour les pompes.

ῥάντσος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], πρόχειρον κρεββάτι, ἡ κλίνη (ἐκ τοῦ γαλ. rance = ξύλινον ὑπόθημα).

ῥαντουράου [ἐπίρ. διάλ. Καρπάθου]=ἀκαταπαύστως.

ῥάξ, ῥαγός, ἡ καὶ ῥώξ, κυρίως ἡ **ῥῶγα τῆς** σταφυλῆς, grain (m.) [de raisin] bouton (m.) (bout) [de mamelle]. § —, ἡ θηλὴ τοῦ μαστοῦ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν λοιπῶν ζώων. § —, téton, n. m. (μαστὸς) μέρος τι ἐργαλείου, κτλ. ῥαγὶ ὅμοιον· || ῥὰξ χαλυβικὴ (ἐπὶ τοῦ πυροβ. Κανέ), téton en acier; || ῥαγωτός, ή, όν, à téton.

ῥαπανάκι, τὸ [δημ.], μικρὰ ῥαφανίς, petit radis, ῥαφανίδιον.

ῥαπάνι, τὸ [δημ.], ἡ **ῥαφανίς**, radis, n.m.

ῥαπανιάζω [δημ.] [ἐπὶ ἀσπρορρούχων], κιτρινίζω [ἐκ κακοῦ πλυσίματος], jaunir [à cause d'un mauvais blanchissage].

ῥαπατόνω [διάλ. Οἰνόης], **ἐπιδιορθόνω** χονδροειδῶς, **ἐπιρράπτω** (**ἐκ** τοῦ γαλ. **rapetasser** καὶ **παραγ.** «**ῥαπάτωμα**» = rapetassage).

ῥάπη, ης, ἡ [διάλ. Νάξου], ἡ χαλάμη τοῦ σίτου ἢ κριθῆς ἥτις μένει **μετὰ** τὸν θερισμόν.

ῥάπη, ἡ [διάλ. Λεντεχάδ.], ἡ χαλάμη ἢ τὸ ἄνω μέρος τοῦ φυτοῦ τοῦ ἀραβοσίτου.

ῥαπίζω, μέλ. ίσω, ἀόρ. ἐρράπισα, **παθητ.** ἀόρ. ἐρραπίσθην, κτυπῶ τινὰ **κατὰ** πρόσωπον διὰ τῆς παλάμης τῆς χειρός, κοινῶς **μπατσίζω**, souffleter; δίδω ῥάπισμα, donner un **soufflet**; couvrir la joue à quelqu'un; [**δημ.**] **gifler**; κολαφίζω, claquer; δίδω κόλαφον, donner une claque. § [οὐδ. ναυτ. **ἐπὶ** ἱστίου], κτυπῶ, battre; πάλλω, **πατάσσω**, fouetter; βλ. **λέξιν**.

ῥάπισμα, ατος, τό· **κτύπημα κατὰ πρόσωπον** διὰ τοῦ κοίλου τῆς χειρός, κοινῶς **μπάτσος**, **soufflet**, n. m. [δημ.] **gifle**, n. f. (=**coup avec la main ouverte sur la joue**); ὁ κόλαφος, claque, n. f.

ῥαπτὰ (τὰ) τῆς μυδραβόλου (προσκεφάλαιον), coussins (avec courroie); βλ. καὶ **ῥαπτός**.

ῥαπτάδικον, ου, τὸ [δημ.], τὸ **ῥαφεῖον**, τὸ ἐργαστήριον τοῦ ῥάπτου (**ῥαφέως**), boutique de tailleur, τόπος ἐν ᾧ ῥάπτουσι.

ῥαπτάδικος, η, ον [δημ.], ὁ **ῥαπτικός**, ἀφορῶν τὸν ῥάπτην (ἢ τὴν ῥαπτικήν), de tailleur.

ῥάπτης, ου, ὁ (κοινῶς προφ. **ῥάφτης**) (θηλ.

ῥάπτρια), ὁ ῥαφεύς, ὁ κατασκευάζων, ῥάπτων τὰ ἀνδρικὰ ἐνδύματα, tailleur, n. m. ‖ —, γενικῶς ὁ ῥαφεύς, ὁ ῥάπτων, couturier, n.m. (παλαιὰ λέξις) σήμερον λέγεται couturier, ὁ ῥάπτης ὁ κατασκευάζων ἐνδύματα τῶν κυριῶν· ‖ ἐμπορορράπτης, marchand-tailleur ; ‖ (ἐργάτης) ῥάπτης, ouvrier tailleur, καὶ ἐν τῷ στρατῷ στρατιώτης (ἢ ναύτης) ῥάπτης.

ῥαπτική, ῆς, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ ῥάπτειν, art de coudre ; couture, n. f. τὸ ἔργον τοῦ ῥάπτου, métier de tailleur, κοινῶς ἡ ῥαπτοσύνη. § —, couturerie, n. f. (παλαιὰ λέξις).

ῥαπτικόν, τό· τὸ ῥάπτρον [συνήθ. πληθ.] τὸ πληρονόμενον εἰς τὸν ῥάπτην (ἢ τὴν ῥάπτριαν) ὡς ἀντίτιμον τῆς ῥαφῆς ἐνδύματος τινός, ce qu'on paie au tailleur (à la couturière) pour la façon ; ὅθεν **ῥαπτικά**, façon, n. f. ‖ ἐπλήρωσα τόσα διὰ ῥαπτικά, j'ai payé tant pour la façon.

ῥαπτικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ῥάπτειν, τῆς ῥαπτικῆς, de couture ; τοῦ ῥαψίματος, à coudre ; ‖ ῥαπτικὴ μηχανή, machine à coudre ; ‖ ἡ ῥαπτικὴ τέχνη, l'art de coudre ; βλ. **ῥαπτική**. § —, ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν ῥάπτην, τοῦ ῥάπτου, de tailleur ; τῆς ῥαπτρίας, de couturière.

ῥαπτομηχανή, ῆς, ἡ· ῥαπτικὴ μηχανή, machine à coudre.

ῥαπτός, ή, ὸν (ῥάπτω), ὁ ἐρραμμένος, η, ον, cousu, e, adj. ὁ προσηρμοσμένος που διὰ ῥαψίματος· ‖ τὰ **ῥαπτὰ**=τὰ **ἐρραμμένα**, στρωμάτιον μαλακόν, ποικιλτόν, ἐφ' ᾧ ἐκάθηντο ἀναπαυτικῶς οἱ Πέρσαι, τὸ **μαξιλαράκι**, coussin, n.m. ‖ τὰ ῥαπτὰ τῆς μυδροβόλου (προσκεφάλαιον), coussins (avec courroie).

ῥαπτοσύνη, ης, ἡ [δημ.] βλ. ῥαπτική.

ῥάπτρια, ας, ἡ (ἡ ῥάπτις, ιδος, θηλ. τοῦ ῥάπτης), κοινῶς **ῥάπτρα** καὶ **ῥάφτρα**, γυνὴ ῥάπτουσα τὰ γυναικεῖα ἐνδύματα, couturière, n. f. ἡ **μοδίστρα**, modiste, n. f. ἡ κατασκευάζουσα, ἡ πωλοῦσα εἴδη νεωτερισμοῦ, qui fait ou vend des articles de mode. Ἡ λέξις modiste λέγεται ἰδίως διὰ τὰς κατασκευαζούσας ἢ πωλούσας γυναικείους πίλους, κοινῶς ἡ **καπελλοῦ** ἤτοι ἡ **πιλοπῶλις**.

ῥάπτω, μέλ. άψω, ἀόρ. ἔρραψα, παραχ. ἔρραμμαι, coudre, συρράπτω, συνενόνω εἰς ἕν, δύο ἢ καὶ πολλὰ πράγματα διὰ βελόνης μετὰ κλωστῆς· ‖ κόπτω καὶ ῥάπτω [μεταφ.] parler beaucoup ; φλυαρῶ, bavarder ; λέγω [ψευδολογίας, μύθους, κτλ.] débiter [des mensonges, des contes, etc] ; διηγοῦμαι (μύθους), en conter. § — [ναυτ.] aiguilleter ; βλ. **καθάπτω, κάθαμμα**

ῥασίνω καὶ ῥασσίνω [διάλ. Ἠπείρ.], πληρῶ ἀγγεῖόν τι μέχρι χειλέων.

ῥάσον, ου, τὸ (τρίβων, τριβώνιον), τὸ μοναχικὸν **ἔνδυμα**, habit monacal ; τὸ ἔνδυμα τῶν ἱερωμένων, habit de religieux ; vêtement du moine en général, froc, n. m. soutane (f.) [de prêtre].

ῥασοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων μοναχικὸν ἔνδυμα, qui porte le froc (; la soutane), ἱερωμένος, καλόγηρος, religieux, euse, adj. moine, n.m. [περιφρον.] ὁ φέρων ῥάσον, frocard, n.m.

ῥασοφορῶ (έω), μέλ. έσω· φέρω μοναχικὸν ἔνδυμα, ῥάσον, prendre ; (porter le froc) (; la soutane).

ῥάστη, ης, ἡ (ἐκ τοῦ ὑπερθ. τοῦ ῥάδιος), ἡ εὐχολία, facilité, n. f. ‖ [εὐχρ. ἐν τῇ φρ.], μοῦ δίδει (ἔρχεται) ῥάστη, cela m'est facile ; ‖ ἂν σοῦ δίδει ῥάστη, si cela ne vous dérange pas.

ῥάτα καὶ **ἀράτα** [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ῥὰξ σταφυλῆς, ἢ καὶ ῥάγα ἢ ῥῶγα.

ῥατολογάω [διάλ. Ἰονίων νήσων], συνάζω τὰ ἀπομείναντα εἰς τὰς ἀμπέλους μετὰ τὸν τρυγητόν, ἤτοι ῥαγολογῶ, grapiller.

ῥαφανίς, ίδος, ἡ· κοινῶς τὸ **ῥαπάνι** καὶ ῥεπάνι, radis, n. m. ἡ ῥίζα τοῦ ἐδωδίμου καὶ κηπευτικοῦ φυτοῦ, οὗτινος ὁ τρωγόμενος φλοιὸς ἔχει γεῦσιν δριμεῖαν καὶ καυστικήν.

ῥαφανοειδής, ής, ὲς [βοτ.], ὅμοιος ῥαφανίδι, ῥεπανίῳ, rapacé, ée, adj.

ῥαφεῖον, ου, τό· ἐργαστήριον ῥαπτικῆς (ἢ ῥάπτου), atelier de couture (de tailleur).

ῥαφή, ῆς, ἡ· ἡ ῥάψις, couture, n. f. τὸ ῥάψιμον, ἡ ἕνωσις διὰ ῥαψίματος δύο ἀντικειμένων, τὸ διάραμμα· ἐπίσης τὸ μέρος τῆς ἑνώσεως δύο ὑφασμάτων· ‖ — τῆς χειρίδος, couture de la manche ; ‖ — τῆς περισκελίδος, couture de pantalon ; ‖ —, couture, n. f. λέγεται ἐπίσης τὸ σημεῖον πληγῆς, ὅπερ ἐναπομένει μετὰ τὴν ῥαφήν· ‖ — ἱστίου [ναυτ.] couture, n. f. τὸ μέρος τῆς συνενώσεως δύο φύλλων (laisses). § — [ἀνατομ. καὶ χειρουργ.] ἡ ῥαφὴ τῶν χειλέων πληγῆς, couture, n. f. ‖ αἱ ῥαφαὶ τοῦ κρανίου, les coutures du crâne.

ῥάφης, ὁ καὶ

ῥάφι, τὸ [δημ.], ἡ σκευοθήκη, étagère, n. f. ἡ σανίς, planche, n. f. ἥτις χρησιμεύει πρὸς ἐναπόθεσιν σκευῶν· βλ. **σανὶς ἀποσκευῶν**· ‖ [μεταφ. ἐπὶ νεάνιδος] θὰ ἔμβῃ εἰς τὸ ῥάφι, elle monte en grain ; elle coiffera Sainte Catherine.

ῥαφίδευμα, ατος, τό· ἡ **συρραφὴ** βιβλίου, brochage, n. m.

ῥαφιδεύω, μέλ. εύσω καὶ **ῥαφοδένω, συρράπτω** βιβλίον, brocher [un livre] ; **ῥάπτω** τὰ φύλλα βιβλίου τινός, coudre les feuilles d'un livre ; ‖ ῥαφιδεμένος καὶ **ῥαφοδεμένος**, η, ον, broché, ée ; ‖ ῥαφιδεμένον **βιβλίον**, livre broché, ἤτοι ἁπλῶς συνερραμένων τῶν τυπογραφικῶν φύλλων, ὅθεν ἄδετον.

ῥαφιδῶ (όω), μέλ. ώσω [ναυτ.], transfiler ou lacer, κοινῶς **φαλιδόνω**, ἤτοι συνενῶ τὰ ἄκρα δύο σχηνῶν, ἢ δύο τεμαχίων ὀθόνης διὰ **σχοινίου** (filin) περωμένου ἐναλλὰξ εἰς **ὀμμάτια** (œils-de-pie) κατεσκευασμένα κατὰ μῆκος τῶν συνενουμένων ἄκρων. Ἐπίσης **ῥαφιδῶ** σημαίνει ἀναδένω ἡμιόλιον ἢ ἱστίον λέμβου ἐπὶ τοῦ κέρατος ἢ τῆς κεραίας του διὰ σχοινίου περωμένου ἐναλλὰξ εἰς ὀμμάτια εὑρισκόμενα κατὰ μῆκος τῆς πλευρᾶς τοῦ ἡμιολίου ἢ ἱστίου καὶ διὰ στροφῶν ἢ ἡμιδέσμων περιβαλλόντων τὸ

κέρας ἢ τὴν κεραίαν. § — (ἱστία) [ναυτ.] mailler, ἤτοι συνενῶ δύο ἱστία διὰ ῥαφιδώματος (lacet)· συνώνυμον τοῦ transfiler.

ῥαφίδωμα, ατος, τό· transfilage, n. m. ou lacet, κοινῶς **φαλίδο,** ἡ πρᾶξις ἢ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ῥαφιδώσεως· βλ. **ῥαφιδόω.**

ῥαφίδωσις, εως, ἡ· transfilage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ ῥαφιδοῦν, action de transfiler.

ῥαφίς, ίδος, ἡ καὶ ῥάφιον, ἡ βελόνη πρὸς ῥαφήν, aiguille à coudre, κοινῶς τὸ **βελόνι** γιὰ ῥάψιμον, ἡ πρὸς τὸ ῥάπτειν ἰδίως χρησιμεύουσα βελόνη· βλ. βελόνη καὶ **ἀκέστρα.** § [ναυτ.] ῥαφὶς ἡ βελόνη, aiguille, n. f. Τὸ ἐργαλεῖον τὸ χρησιμεῦον εἰς τὴν συρραφὴν τῶν ἱστίων, ὅπερ εἶνε σχήματος κυλινδρικοῦ εἰς τὴν ἄκραν εἰς ἣν ὑπάρχει ἡ ὀπὴ δι' ἧς διέρχεται τὸ ἱστιόρραμμα, καὶ τριγωνικοῦ σχήματος εἰς τὴν ἑτέραν ἄκραν ἥτις εἰσδύει πρώτη εἰς τὴν ὀθόνην. Διακρίνουσι τεσσάρων εἰδῶν ῥαφίδας, ἤτοι: ἱστιορραφίδας, aiguilles à coudre; λωματορραφίδας, aiguilles à ralinguer; βυρσορραφίδας, aiguilles à basaner καὶ τὰς ὀμματορραφίδας, aiguilles à merliner; αὗται δὲ εἶνε διαφόρου μεγέθους ἀναλόγως τῆς χρήσεως δι' ἣν εἶνε προωρισμέναι.

ῥαφοδένω, μέλ. έσω· βλ. ῥαφιδεύω.

ῥαφωματιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ῥῆγμα, χαράδρα ἐδάφους, τοίχου, κτλ. Ἡ λέξις ἐγένετο παρὰ τὸ ῥάχωμα τροπῇ τοῦ χ εἰς φ, τοῦτο δὲ παρὰ τὸ ἀρχαῖον ῥαχόω, ῥακόω = ῥήγνυμι.

ῥαχάτι, τὸ [δημ. ξεν.], ἡ ἀνάπαυσις, repos, n. m. ἄνεσις, αἱ ἀναπαύσεις τοῦ βίου, aises, n. f. ἡσυχία, ἄνεσις, loisir, n. m. || μὲ τὸ ῥαχάτι, à votre loisir.

ῥαχβάνι, τὸ [δημ.], amble, βλ. **πλαγιοδιποδισμός.**

ῥαχεαλγία, ας, ἡ· rachialgie (ἐκ τοῦ ἑλλ. ῥάχις, ῥάχεως, épine du dos καὶ ἄλγος, douleur), n. f. πόνος κατὰ τὴν σπονδυλικὴν στήλην, douleur dans la colonne vertébrale.

ῥαχεαλγικός, ή, όν· rachialgique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ῥαχιαλγίαν.

ῥαχεοτόμον, ου, τό· rachitome, n. m. [ἀνατομ.] μάχαιρα χρησιμοποιουμένη πρὸς ἀνέωξιν τῆς σπονδυλικῆς στήλης, (ῥάχεως).

ῥάχετρον, ου, τό· βλ. **ῥάχις.**

ῥάχη, ης, ἡ· βλ. **ῥάχις.**

ῥαχί, τὸ [διάλ. Νισύρου] = ἀγρὸς ἔρημος.

ῥαχιαῖος, αία, αῖον καὶ

ῥαχικός, ή, όν· dorsal, ale, adj. ἀνήκων εἰς τὴν ῥάχιν, πᾶν ὅ,τι σχετίζεται μὲ τὴν ῥάχιν· || ῥαχιαῖοι σπόνδυλοι, vertèbres dorsales; || ῥαχαῖον τμῆμα, région dorsale.

ῥαχικός, ή, όν· rachidien, enne, adj. ἢ **σπονδυλικὸς** [ἀνατομ.] ἀνήκων εἰς τὴν ῥάχιν ἢ σπονδυλικὴν στήλην, qui appartient au rachis ou colonne vertébrale; || βολβὸς ῥαχικός, bulbe rachidien, τμῆμα μεταξὺ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ καὶ τοῦ ἐγκεφάλου· || νεῦρα ῥαχικὰ (σπονδυλικά), nerfs rachidiens.

ῥάχις, εως, ἡ· dos, n. m. κοινῶς ἡ ῥάχη ἀνθρώπων καὶ ζώων· || **μοῦ ἐγύρισε τὴν ῥάχιν, il m'a tourné le dos; || δεῖξέ μας τὴν ῥάχιν** σου, allez-vous en; montrez-nous les talons; || σηκόνει ἡ ῥάχη του, il a bon dos; || αὐτὰ δὲν τὰ σηκόνει ἡ ῥάχη μου, je ne suis pas homme à supporter cela; || σὲ τρώγει ἡ ῥάχη σου, le dos (la peau) vous démange; || τὸν ἔχω εἰς τὴν ῥάχιν μου [μ' ἐνοχλεῖ], je le porte sur le dos; || τοὺς ἔχω ὅλους εἰς τὴν ῥάχιν μου [δαπανῶ δι' αὐτούς], ils sont tous sur (à) mes crochets; || ἔχει πέντε παιδιὰ εἰς τὴν ῥάχιν του, il a cinq enfants sur les bras; sur le dos; || ἔχει πενῆντα χρόνια εἰς τὴν ῥάχιν [του], il a cinquante ans sur le dos; || ῥάχιν μὲ ῥάχιν, dos à dos. § **ῥάχις, dos,** τὸ ὀπίσθιον μέρος ἀντικειμένου τινός· || ἡ ῥάχις τῆς **βαϊοννίδος** (λόγχης), dos de la baïonnette; || ἡ ῥάχις τῆς σφύρας, dos du chien; || ἡ ῥάχις τοῦ ἐλάσματος σπάθης, dos de la lame de sabre. § — καὶ **ῥάχετρον, épine dorsale** ou épine de dos; τὸ νωτιαῖον **τμῆμα τῆς** σπονδυλικῆς στήλης, κοινῶς τὸ **ῥαχοκόκκαλον,** ἡ **ῥαχοκοκκαλιά·** || **ῥάχις,** εως, ἡ [ἀνατομ.], **rachis** (προφ. chiss) n. m. ἡ σπονδυλικὴ στήλη, colonne vertébrale; || —, τὸ ὀπίσθιον **μέρος** βιβλίου τινός, dos (derrière) d'un livre. **§** — ἡ ῥάχη ὄρους, crête [de montagne]; **βλ. ὀφρύς·** || — εὐρεῖα καὶ βραχεῖα, épaule, n. f. § — τῆς ῥινός· τὸ ἐξέχον μέρος τοῦ ὀστοῦ τῆς ῥινός, chanfrein, n. m. βλ. καὶ **ἐπιρρίνιον.** § ῥάχις ἢ **κόψις τῆς** στέγης, arête d'un comble ou toit. § ῥάχις **τῆς** σφύρας τοῦ ὅπλου, cul du chien ou pied du chien. § ῥάχις, εως, ἡ· rachis, n. m. [βοτ.] κεντρικὸς ἄξων, ὁ καυλὸς τῶν σταχύων καὶ τῶν φοινικοειδῶν· ὁ καυλὸς τῶν φύλλων τῶν συνθέτων. § ῥάχις (τοῦ ἵππου), **dos (du cheval)**; τὸ μεταξὺ τῆς **ἀκρωμίας** (garrot) καὶ τῆς ὀσφύος μέρος τῆς σπονδυλικῆς στήλης· εὐθεῖα ῥάχις, dos droit; κοίλη ῥάχις, dos concave, creux; ῥάχις κυφὴ ἢ καμπύλη, dos convexe, de carpe ou de mulet; ἐσελλωμένη ῥάχις, dos ensellé: ῥάχις μακρά, βραχεῖα, dos long, court. § ῥάχις [οἰκοδ.] rein, n. m. αἱ ῥάχεις, les reins, καλοῦσιν ῥάχεις τὰ μέρη τοῦ θόλου τὰ περιλαμβανόμενα μεταξὺ τῶν **πρώτων σφηνολίθων** (retombées) αὐτοῦ καὶ τῆς ἐφαπτομένης τῆς ἡγμένης εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ἁψῖδος καμάρας ἢ θόλου· τὰς ῥάχεις ταύτας πληροῦσι δι' ἐκπελεχημάτων λίθων ἀναμιγνυομένων μετὰ κονιάματος (mortier), ἢ **σκυροδέματος** (béton). § ῥάχις, εως, ἡ (γενικῶς), croupe, n. f. || ῥάχις ὄρους, croupe d'une montagne (βλ. διακύμανσις τοῦ ἐδάφους, mouvement du terrain), ἤτοι τὸ ἀνώτατον αὐτοῦ μέρος ὅπερ εἶνε ὀλίγον ἐστρογγυλευμένον ἢ ἐπίπεδον χωρὶς νὰ ἦνε πολὺ εὐρὺ (βλ. καὶ ὄρος, montagne); || ῥάχις, ἡ, croupe, n. f. τριγωνικὴ ἐπιφάνεια τῆς στέγης περιλαμβανομένη μεταξὺ δύο γωνιαίων **ὀροφίων δοκῶν** (arêtiers). Ἡ ῥάχις σχηματίζεται ἐξ **ἐπιτεγίδων** (chevrons) διαφόρου μεγέθους· ἡ μεγαλειτέρα τούτων ἥτις συνδέεται διὰ μὲν τοῦ ἄνω μέρους εἰς τὸν **τεγοστάτην** (poinçon), διὰ δὲ τοῦ κάτω αὐτῆς μέρους ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ τοίχου **δουροδόκῳ** (sa-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

blière) ἢ ἐν τῇ ἐπ' αὐτοῦ τοποθετημένῃ διπλοδίπλακι (plate-forme), καλεῖται ἐπιτεγὶς ῥάχεως (chevron de croupe) ; βλ. καὶ στέγη, comble en croupe.

ῥαχιτιάζω, μέλ. άσω, ῥαχιτιάω-ῶ, ῥαχίτιδι περιάπτω (ἁλίσκομαι), καθίσταμαι ῥαχιτικὸς (διαστρέφομαι τὴν ῥάχιν), devenir noué (rachitique), être attaqué par le rachitisme.

ῥαχιτιασμένος, η, ον· ῥαχιτικός, ῥαχιτιῶν, rachitique, adj. διάστροφος, noué, ée, adj. ὁ ὑπὸ ῥαχίτιδος πάσχων.

ῥαχιτικός, ή, όν [ἰατρ.], rachitique, adj. ὁ πάσχων ἐκ ῥαχίτιδος, qui est affecté de rachitisme ; || παιδίον ῥαχιτικόν, enfant rachitique ; || κρᾶσις ῥαχιτική, constitution rachitique ; || —, διάστροφος [δημ.], noué, ée.

ῥαχῖτις, ιδος, ἡ· rachitis (ἐκ τοῦ ἑλλ. ῥάχις) n. m. ἀκανόνιστος κύρτωσις ἢ παρέκκλισις τῆς σπονδυλικῆς στήλης, courbure anormale ou déviation de la colonne vertébrale. Οἱ κύριοι τύποι τῆς ῥαχίτιδος εἶνε ἡ σκολίωσις (la scoliose), ἤτοι πλαγία παρέκκλισις τῆς ῥάχεως (déviation latérale du rachis) ; ἡ κύφωσις (la cyphose), ἤτοι ἡ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν κύρτωσις, καὶ ἡ λόρδωσις (la lordose), ἤτοι ἡ πρὸς τὰ ὄπισθεν κύρτωσις.

ῥαχῖτις, ιδος, ἡ· rachitisme (ῥίζα rachitique) n. m. [παθολ.] νόσος τῆς ἀναπτύξεως, χαρακτηριζομένη διὰ παραμορφώσεων καὶ βραδύτητος εἰς τὴν στερεοποίησιν τοῦ ὀστεώδους συστήματος. Εἶνε νόσος ἀπὸ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς ζωῆς ἐκδηλουμένη, καθ' ἣν ἕνεκα κληρονομικῆς ἀτονίας ἢ ἀνεπαρκείας τῆς θρέψεως τὰ ὀστᾶ ἀναπτυσσόμενα παραμένουσι μαλακὰ καὶ εὔκαμπτα, ὑπερτροφικαὶ δὲ ἐκβλαστήσεις παράγονται κατὰ τὰ ἄκρα τῶν μακρῶν ὀστῶν, ἀποβαίνοντα ὀγκωδέστατα. Ἡ ἄμεσος αἰτία τῆς καταστάσεως ταύτης ἐστὶν ἡ ἀνεπάρκεια τῶν προσλαμβανομένων ἐν τῇ πλάσει τῶν ὀστῶν τιτανούχων στοιχείων· συνέπειαι δὲ ἡ κάμψις τῶν κνημῶν διὰ τῶν πρὸς ὀρθοστασίαν ἀποπειρῶν, σκολιώσεις τῆς σπονδυλικῆς στήλης καὶ ἄλλων μερῶν τοῦ σκελετοῦ κτλ. Ἡ θεραπεία συνίσταται εἰς παροχὴν φωσφορικῆς ἢ ἀνθρακικῆς τιτάνου μετὰ τονωτικῆς τροφῆς (καλοῦ γάλακτος, ζωμοῦ, οἴνου, ᾠῶν) καὶ τῶν ἄλλων ὑγιεινῶν συνθηκῶν.

ῥαχῖτις, ιδος, ἡ· rachitisme, n. m. [βοτ.] ἀτελὴς ἀνάπτυξις φυτοῦ τινός.

ῥαχοκοκκαλιά, ᾶς, ἡ καὶ

ῥαχοκόκκαλον, ου, τὸ [δημ.] ἡ ῥάχις, ἡ ἄκανθα, échine, n. f. ἡ σπονδυλικὴ στήλη, colonne vertébrale ; épine dorsale ἢ épine du dos ; βλ. καὶ ῥάχις.

ῥαχοῦλα, ας, ἡ· μικρὴ ῥάχις, ὁ λόφος, colline, n. f. τὸ βουνάκι, monticule, n. m.

ῥάψιμον, ατος, τό· ἡ ἐνέργεια τοῦ ῥάπτειν, ἡ ῥάψις (τὸ σύραμμα), τὸ ῥάπτειν, βλ. ῥαφή, couture, n.f. || βελόνη τοῦ ῥαψίματος, aiguille à coudre ; || δὲν ἠξεύρει ῥάψιμον, elle ne sait pas coudre. § —, βλ. κάθαμμα, aiguilletage, n. m.

ῥαψῳδία, ας, ἡ· τὸ ὑπὸ ῥαψῳδοῦ τινος ἐκφωνούμενον ποίημα, rapsodie ou rhapsodie, n. f. § ῥαψῳδία, ἀπαγγελία ἐπικοῦ ποιήματος, chant [d'un poème épique].

ῥαψῳδικός, ή, όν· rapsodique ou rhapsodique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ῥαψῳδίαν, ὁ ἔχων τοὺς χαρακτῆρας αὐτῆς.

ῥαψῳδός, οῦ, ὁ· rapsode ou rhapsode (κυριολεκτικῶς ἐκ τοῦ ῥάπτειν, coudre καὶ ᾠδή, chant, celui qui coud ensemble des chants détachés) n. m. Ῥαψῳδοὶ ἐκαλοῦντο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν οἱ ἀοιδοὶ ἐκεῖνοι οἵτινες μετέβαινον ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἀπαγγέλοντες κατὰ τὸν ὑπασματικὸν τρόπον ἔπη εἴτε ἴδια εἴτε ξένα, κυρίως τοῦ Ὁμήρου καὶ τῶν παλαιοτάτων ἐπικῶν. Ἀπήρτιζον δὲ ἰδίαν, πολυάριθμον καὶ λίαν τιμωμένην τάξιν, ἥτις ὅμως μετὰ ταῦτα κατῆλθε βαθμηδόν, καθ' ὅσον ἐγίνετο κοινοτέρα ἡ γνῶσις τοῦ Ὁμήρου δι' ἀντιγράφων καὶ διεδίδετο ἐν τοῖς σχολείοις. § [ἐν.] troubadour, n. m. ποιητὴς (ἐκ Προβιγκίας τῆς Γαλλίας) τοῦ μεσαίωνος, ὅστις ἀπήγγελεν ἢ ἔψαλλεν εἰς τὰς ὁδούς.

ῥέβα, ας, ἡ [ξεν.] rave, n. f. ἡ ῥάπα, βλ. γογγυλίς.

ῥεβανί, τὸ [ξεν.], βλ. ῥαβανί.

ῥεβένια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], λόφοι καλλιεργήσιμοι, λεπτόγειοι.

ῥεβεντοῦκι, τὸ [δημ.], mélis, n. m. toile à voile tout en fil de chanvre ; ὀθονίς.

ῥεβίθι, τὸ [δημ.], βλ. ἐρέβινθος (ὁ καρπός), pois-chiche, n. m.

ῥεβιθιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ ἐρέβινθος (τὸ φυτόν), plante du pois-chiche.

ῥέγκα, ας, ἡ καὶ ἀρέγκα [ξεν.], hareng, n. m. ἰχθὺς ταριχευμένος.

ῥέγκι, τὸ [ξεν.], ἰδίως χρωματισμὸς ἀμφίβολος, couleur incertaine ; || τῆς πορδῆς τὸ ῥέγκι, τὸ ἄχρουν, incolore (pâle), χλωμὸν ἐπὶ ἀνθρώπου.

ῥέγκος, ους, τό· τὸ ῥέγχος, ronflement, n. m.

ῥέγχος, ους, τὸ (ἀντὶ ῥέγκος), ὁ ῥόγχος, ronflement, n.m. κοινῶς τὸ ῥοχάλισμα, ὁ κατὰ τὸν ὕπνον προερχόμενος ἐκ τοῦ λάρυγγος καὶ τῶν μυκτήρων ἦχος, Γαλην. ἐκ τοῦ Ἱπποκρ.

ῥέγχω (ἀντιθ. ῥέγκω), ronfler, κοινῶς ῥοχαλίζω, ἀναπνέω θορυβωδῶς, souffler avec bruit, καὶ κατ' ἐπέκτ. κοιμῶμαι, dormir ; βλ. καὶ ῥέγχος.

ῥέζα [δημ. ἐμπορ.], βλ. ἀπόδοσις.

ῥεζεδᾶς, ὁ [ξεν.], réséda, n.m. φυτὸν πολυετὲς ποῶδες ἔχον φύλλα προμήκη καὶ ἄνθη ὑποπράσινα εὐωδέστατα.

ῥεζὲς [δημ.], βλ. στρόφιγξ, gond [et penture] d'une porte (d'une fenêtre) ; βλ. ἀμφιδέα καὶ γίγγλυμος (ῥεζέδες = ἀμφιδέαι).

ῥεζιλεύω [δημ. ξεν.] καθιστῶ τινα γελοῖον, rendre ridicule ; χλευάζω, γελοιοποιῶ, ridiculiser.

ῥεζίλης, ὁ [δημ.], γελοῖος, ridicule, adj. περίγελως, risée, n. f. || τὸν ἔκαμε ῥεζίλη, il l'a rendu ridicule = τὸν γελοιοποίησε, il l'a ridiculisé.

ῥεζῖνα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], φυτὸν γένους παπύρου, ψαθίου.

ῥεῖθρον, ου, τὸ ἢ ῥεῖθρον ὕδατος, cours ἢ cours d'eau ; κλίσις καθ' ἣν τὰ ὕδατα ἀκολουθοῦσι τὴν ῥοήν των, εἴτε εἰς φυσικήν τινα κοίτην, εἴτε εἰς τεχνικὴν [βλ. **διάβασις**, passage, **ταχύτης** ῥείθρου (βλ. κατωτέρω) rapidité d'un cours d'eau, καὶ **ἀναγνώρισις**. reconnaissance]. Τὸ ῥεῖθρον ἀναλόγως τῆς ἐκροῆς του καλεῖται **νᾶμα ὕδατος** (filet d'eau), **ῥυάκιον** (ruisseau), **ποτάμιον** (rivière), ἢ **ποταμὸς** (fleuve); ‖ **ῥεῖθρον ἀνώτερον** ἢ **ἄνω ῥοῆς**, cours supérieur, περιλαμβάνον τὸ ἐγγύτατον πρὸς τὴν πηγὴν μέρος· ‖ **ῥεῖθρον μέσον**, cours moyen, ἢ **μέσης ῥοῆς** τὸ μεσολαβοῦν μέρος· ‖ **ῥεῖθρον κατώτερον** ἢ **κατωτάτης ῥοῆς**, cours inférieur; τὸ ἐγγύτατον πρὸς τὴν συμβολὴν ἢ τὰς ἐκβολὰς μέρος· ‖ cours principal, ὅταν διάφορα ῥεῖθρα ἑνῶσι τὰ ὕδατά των, καλεῖται **κύριον ῥεῖθρον** ἐκεῖνο ἐξ αὐτῶν ὅπερ ἔχει μείζονα ὄγκον ὕδατος καὶ μείζονα ἀνάπτυξιν, **δευτερεύοντα δὲ ῥεῖθρα** (cours secondaires) καλοῦνται ἐκεῖνα ἅτινα ἔχουσιν ὄγκον καὶ ἀνάπτυξιν μικροτέραν· ταῦτα καλοῦνται καὶ **κυριώτεροι κλάδοι** (branches principales) τοῦ κυρίου ῥείθρου. Οἱ ἁπλοῖ κλάδοι καλοῦνται **συμβάλλοντες, σύρροες, ὁμόρροες** ἢ **ὑποτελεῖς** (affluents ἢ tributaires), ἔχουσι δὲ ὡσαύτως τοὺς ἑαυτῶν ὑποτελεῖς ὅπως ὁ **κλάδος** (branche) ἔχει τοὺς κλῶνας, οἱ δὲ **κλῶνες** (rameaux) ἔχουσι τὰ **κλωνάρια** ἢ τοὺς **θαλλοὺς** (ramilles) ; βλ. καὶ ποταμός· ‖ pente d'un cours d'eau ; βλ. **κλίσις, ῥύσις**· ‖ —, cassis, n. m. (cice) μικρὸν ῥυάκιον πλινθόκτιστον· ‖ **κατωφέρεια ῥείθρου**, rapide d'un cours d'eau ; καλεῖται κατωφέρεια ῥείθρου (rapide) μέρος λίαν κεκλιμένον τῆς κοίτης ποταμίου ἢ ποταμοῦ ἔνθα τὸ ῥεῦμα εἶνε βιαιότερον. Αἱ κατωφέρειαι αὗται τοῦ ποταμοῦ πολλάκις παρεμποδίζονται ὑπὸ πετρῶν ἢ βράχων κατὰ τῶν ὁποίων τὰ ὕδατα διαρρήγνυνται ἀφρίζοντα, οὕτω δὲ σχηματίζονται κατωφερῆ ῥεύματα κατὰ τὴν ἔξοδον στενῶν, αὐλώνων καὶ ὅταν ἡ βάσις δὲν ἦνε κεκλιμένη. Τὸ ὑδάτινον στρῶμα ἐξαπλούμενον αἰφνιδίως ταπεινόνει τὸ ἑαυτοῦ ὕψος καὶ παράγει πρὸς τὸ κέντρον αὔξησιν ταχύτητος τοῦ ῥεύματος· ‖ **ταχύτης ῥείθρου**, rapidité d'un cours d'eau. Ἡ **ταχύτης** ῥείθρου ὕδατος ἤτοι ἡ ταχύτης τοῦ ῥεύματος προσδιορίζεται εἴτε διὰ τοῦ γνωστοῦ ναυτικοῦ ἐργαλείου τοῦ καλουμένου **δρομομέτρου** (loch), εἴτε τῇ βοηθείᾳ **ἐπιπλωτήρων** (flotteurs), εἴτε ἔτι ἁπλούστερον τῇ βοηθείᾳ σφαίρας ἢ τεμαχίου ξύλου ἀρκούντως βαρέως ὥστε νὰ ἐπιπλέῃ ἢ νὰ ἐπινέῃ ὀλίγον τι κάτωθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. Ὁ χρόνος ὅστις ἀπαιτεῖται ἵνα διανύσῃ ἀπόστασιν τινὰ ὡρισμένου μήκους θέλει δώσει τὸ μέτρον τῆς ταχύτητος τοῦ ῥεύματος, ὅπερ θέλει ἐκφράσει δι' ἀριθμοῦ μέτρων διανυθέντων ἐν ἑνὶ δευτερολέπτῳ. Πρέπει νὰ φροντίσῃ τις ἐν τοιαύτῃ ἐργασίᾳ καὶ ἐκλέξῃ μέρος ἔνθα ὁ ποταμὸς ἐκτείνεται κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, ὅπως ἀποφύγῃ τὰς δίνας καὶ τὰς καμπάς, αἵτινες διαφέρουσι τῶν ἀκτῶν, ἃς περιγράφει τὸ ῥεῦμα ἐν κοίταις κολπώδεσι, ν' ἀφήσῃ δὲ τὸ ξύλον ἢ τὴν σφαῖραν ἐκεῖ ὅπου τὰ ὕδατα ἔχουσι τὴν μεγίστην ταχύτητα, τοῦτ' ἔστιν ἀκριβῶς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ῥεύματος ἄνωθεν τοῦ βαθυτάτου μέρους τῆς κοίτης (ὅπερ καλοῦσι τὴν ἄγκην αὐτῆς) καὶ ὀλίγον τι ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων καὶ νὰ προσέχῃ ὥστε οὐδὲν μέρος τοῦ ἐπινέοντος σώματος, οὗτινος γίνεται χρῆσις, νὰ μὴ ἦ ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, διότι ἡ ἀντίστασις τοῦ ἀέρος δύναται ν' ἀλλοιώσῃ τὸ ἀποτέλεσμα. Ἀφ' οὗ λάβῃ τις τὰς προφυλάξεις ταύτας, εὑρίσκει π. χ. ὅτι τὸ ἀντικείμενον ἐκεῖνο ἐχρειάσθη ἓν τέταρτον τῆς ὥρας (900 δευτερ.) ἵνα διαδράμῃ 270 μ. ἄρα ἡ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ταχύτης θὰ ἦνε 0μ. 30 κατὰ δευτερόλεπτον.

ῥεῖκι, τὸ [δημ.], βλ. **ἐρείκη**, bruyère, n.f.

ῥεκαβέρω [διάλ. Καρπάθου]=διαφιλονεικῶ, διαπληκτίζομαι, συναγωνίζομαι.

ῥεκάζου [διάλ. Κύμης], φωνάζω, κλαίω δυνατά.

ῥεκάζω [διάλ. Ἠπείρου], φωνάζω δυνατά, ὅπως ὁ τράγος.

ῥέκασμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ τοῦ τράγου ἀγρία φωνή. Ἐπίσης ὁ **κρωγμὸς** ὀρνέου.

ῥέκλι, τὸ [διάλ. Ἰονίων νήσων], παλαιοφόρεμα ἐσχισμένον καὶ ῥυπαρὸν καὶ ἐπιθ. **ῥεκλιάρης** = ὁ τοιαῦτα φέρων.

ῥέκτης, ου, ὁ· ὁ ἐνεργῶν, ἐκτελῶν, πράττων τι ἀνδρικῶς καὶ δραστηρίως, ὁ ἐπιλαμβανόμενος τινὸς μετ' ἐνεργείας, τόλμης, δραστηριότητος, ἄνθρωπος δραστήριος, ἐνεργητικὸς (ἐπιχειρηματίας, μεγαλεπήβολος), homme actif (entreprenant) homme d'action ; ὅθεν ἐνεργητικός, δραστήριος, actif, ive ; **μεγαλεπήβολος, ἐπιχειρηματίας**, entreprenant, e.

ῥελεβάρω [δημ.], relever ; βλ. **διοπτεύω**.

ῥελέβο [δημ.], relèvement, n.m. βλ. **διόπτευσις**.

ῥέλια, τὰ [δημ. ναυτ.], gambes de revers; βλ. **ῥίζαι τοῦ θωρακίου**.

ῥελιάζω [δημ. ῥαπτ.], κρασπεδῶ, περιρράπτω, ourler ; ῥάπτω διπλώνων τὴν ἄκραν ὑφάσματος, τὸ ἀλλαχοῦ μπιμπιλόνω.

ῥέμα, ατος, τὸ [δημ.], ὁ ῥοῦς, τὸ **ῥεῦμα**. § — (ἀσθένεια), ἡ διάρροια, diarrhée ; [δημ.] courante, n. f.

ῥεμβάζω, μέλ. άσω, εἶμαι ὀνειροπόλος (φαντασιοκόπος), être rêveur ; ὀνειροπολῶ, rêver ; ὀνειροπολῶ, rêvasser, ἤτοι σκέπτομαι κατὰ τρόπον ἀσαφῆ καὶ ἀόριστον περί τινος πράγματος· βαθέως περί τινος σκέπτομαι, méditer ; βλ. ῥεμβασμός.

ῥεμβασμός, οῦ, ὁ· ἡ ὀνειροπόλησις, τὸ ὀνειροπόλημα, rêverie, n. f. rêvasserie, n.f. ἡ βαθεῖα σκέψις, méditation, n. f. Ῥεμβασμὸς εἶνε ἡ ἀνήσυχος, τεταραγμένη διάθεσις τῆς ψυχῆς, ὁ ἀφηρημένος ἀπὸ τῶν παρόντων καὶ περιστοιχούντων πραγμάτων νοῦς, καὶ καταγινόμενος μὲ τὰς λυπηράς του ἐννοίας (σκέψεις).

ῥέμβη, ης, ἡ· βλ. ῥεμβασμός.

ῥεμβώδης, ης, ες· ὁ ῥεμβάζων, rêveur,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

euse ; ὀνειροπόλος, rêvasseur, euse ; ἀφηρημένος, distrait, aite, adj. ῥεμβῶδες βλέμμα, ἡ ἔνθεν κἀκεῖθεν περιστροφὴ τοῦ βλέμματος, d'un œil distrait ; ῥεμβώδης = ὅμοιος ἀνθρώπῳ ῥεμβῷ, νωθρός, ἄσκοπος, ἀφηρημένος.

ῥεμέντσα, τὰ [δημ, ναυτ.], βλ. πείσματα.

ῥεμιτζάρω [δημ. ναυτ.], βλ. ὁρμίζω.

ῥεμοῦλα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] ἡ διαρπαγή, λεηλασία, pillage, n. m. ἡ διαρπαγή, déprédation, n. f. [συνεκδ.] ἡ κλοπή, vol, n. m. filouterie, n. f.

ῥεμπελλεύω, μέλ. εύσω [δημ.], φέρομαι ἐν τῷ βίῳ ἀτάκτως, tomber dans le désordre ; ἀκολασταίνω, se dérégler.

ῥεμπελλιά, ᾶς, ἡ [δημ. ξεν.] ἡ ἀταξία, désordre, n. m. ἡ ἐν τῷ βίῳ ἀκολασία.

ῥέμπελλος, η, ον [δημ. ξεν.] ἄτακτος, ὁ μὴ τακτικός, ἀκανόνιστος, irrégulier, ère, adj. ἀντικανονικός, désordonné, ée, adj. ἀκόλαστος ἐν τῷ βίῳ του, déréglé, ée, adj. καὶ ἐν γένει ἀνυπότακτος, στασιαστής, rebelle, n. et adj.

ῥέμπομαι [διάλ. Καρπάθου]= διάγω ῥᾳθύμως.

ῥέμπω [διάλ. Νισύρου]=ἐπαπειλοῦμαι ἀπὸ κίνδυνον.

ῥέντσα [διάλ. Ἠπείρου]= τὰ περὶ τοὺς λαγόνας πλαδαρὰ κρέατα τῶν ζώων.

ῥέντζελο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ῥάκος καὶ **ῥέντσελος,** ὁ ῥακένδυτος· **ῥέντσουλα,** τὰ ῥάκη, τὰ διερρηγμένα ἱμάτια.

ῥεοσκοπικός, ή, όν· rhéoscopique (ῥεῦμα, courant καὶ σκοπεῖν, examiner) adj. [φυσ.] ὁ χρησιμεύων πρὸς βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων.

ῥεοστάτης, ου, ὁ· rhéostat (ῥεῦμα, courant καὶ ἵστημι, reste immobile) n. m. ἠλεκτρικὴ ἀντίστασις, ἥτις δύναται νὰ κανονισθῇ, ἐπιτρέπουσα τὴν ἐλάττωσιν ἢ αὔξησιν τῆς ἐντάσεως ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος ἔν τινι κυκλώματι.

ῥεοστατικός, ή, όν· rhéostatique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν ῥεοστάτην.

ῥεοταξία, ας, ἡ· rhéotaxie, n. f. [βιολ.] ἰδιότης ἣν κέκτηνται ὀργανικά τινα σώματα νὰ κινῶνται ἀντιθέτως πρὸς τὴν ῥοὴν τοῦ ὕδατος.

ῥεοταξικός, ή, όν· rhéotaxique, adj. ἀναφερόμενος εἰς τὴν ῥεοταξίαν.

ῥεοτόμος, ου, ὁ· rhéotome (ῥεῦμα, courant καὶ τομή, section) n. m. τεμάχιον χρησιμεῦον πρὸς διακοπὴν τῆς διαβάσεως ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος.

ῥεοτροπισμός, οῦ, ὁ· rhéotropisme (ῥεῦμα, courant καὶ τρέπειν, στρέφειν, tourner) n. m. [βιολ.] ῥεοταξία ἐκδηλουμένη εἰς σύνθετα ὄντα (μετάφυτα, métaphytes, μετάζωα, métazoaires) ἐπηρεάζουσα τὴν ἔννοιαν τῆς κινήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ.

ῥεοφόρος, ου, ὁ· rhéophore (ῥεῦμα, courant καὶ φορεύς, porteur) n. m. λέγεται ἕκαστον τῶν συρμάτων μιᾶς στήλης ἅτινα φέρουσι τὰ ἠλεκτρικὰ ῥεύματα.

ῥεπάνι, τὸ [δημ.] βλ. ῥαπάνι.

ῥέπελλος, η, ον [διάλ. Οἰνόης], ἀπειθής, στασιαστής, ἀνυπότακτος, ἄτακτος (λατ. rebellis, γαλ. rebelle) παρ' ἡμῖν ῥέμπελλος.

ῥέπια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] τὰ ἐρείπια.

ῥεπορτάζ [ξεν.] βλ. καινοθηρία.

ῥεπόρτερ [ξεν.] βλ. καινοθήρας.

ῥέπω, μέλ. ῥέψω, βραδέως ἢ ὀλίγον κατ' ὀλίγον κλίνω, πρὸς τὰ κάτω γέρνω, ὡς ἡ πλάστιγξ, ὅθεν γενικῶς κλίνω πρός τι, pencher [κυρίως καὶ μεταφ.] ἔχω πρός τι κλίσιν, avoir du penchant ; φέρομαι πρός τι, être porté à ; τείνω εἰς, tendre à (vers) ; βλ. καὶ ἐπιρρέπω· ‖ ὁ τοῖχος οὗτος ῥέπει, ce mur penche ; ‖ ῥέπει πρὸς ἡμᾶς, il penche de notre côté ; ‖ οἱ πλεῖστοι ῥέπουσι πρὸς τὴν ἡδονήν, la plupart des hommes sont enclins au plaisir.

ῥέστον, ου, τὸ [δημ. ξεν.] ὁ ἀπομένων, τὸ ὑπόλοιπον, reste, n. m. ‖ [πληθ.] τὰ ῥέστα, le reste de l'argent [d'une pièce etc] ; ‖ δός μου τὰ ῥέστα, rendez-moi la monnaie.

ῥέσιμον, τὸ [ξεν.] ἡ ῥίσμα χάρτου, rame de papier, ἡ δεσμίς.

ῥεσπέτο [δημ. ναυτ.] βλ. ἀμοιβός, de rechange.

ῥεστία, ας, ἡ· ressac, n.m. βλ. ἀνακοπή.

ῥετάλι, τὸ [δημ. ξεν.], τὸ ἀπομένον, τὸ ὑπόλοιπον τεμαχίου ὑφάσματος, τὸ ἀπόκομμα, coupon [d'étoffe] retaille, n. f. morceau retranché d'une chose (peau, étole, etc) qu'on a façonnée.

ῥετός, ὁ [διάλ.] Καρπάθου], αὐθόρμητος.

ῥετσέλι, τὸ [δημ. ξεν.] τὸ ὀπωρέψημα, κοινῶς ἡ κομπόστα, compote, n. f. τὸ γλύκισμα, confiture, n. f.

ῥετσέττα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] [ἡ ἰατρικὴ] συνταγή, ordonnance [du médecin] ; [γενικ.] recette, n. f.

ῥετσίνα, ας, ἡ [δημ.], βλ. ῥητίνη.

ῥετσινᾶτος, η, ον· ὁ ἐνέχων ῥητίνην, résiné, ée, adj. § [οὐδ. οὐσ.] ῥετσινᾶτον, vin résiné, οἶνος ἑλληνικὸς ἐνέχων ποσότητα τινὰ ῥητίνης πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ· ὁ ῥητινίτης.

ῥετσίνι, τὸ [δημ.], βλ. ῥητίνη.

ῥετσινόλαδον, ου, τό· ῥιτσινόλαδον.

ῥετσιπῶλα, ας, ἡ [διάλ. Πάρου], ἐρισίπελας.

ῥεύει (ῥεύω) [διάλ. Ἠπείρου], καταρρέει.

ῥεύγομαι [δημ.] [βλ. ἐρεύγομαι], μέλ. θὰ ῥευθῶ, ἀόρ. ἐρεύθηκα, roter ; avoir des rapports ; [διδ.] éructer ; ‖ ῥεύγεται τὸ σκόρδον ποὺ ἔφαγε, l'ail qu'il a mangé lui revient; ‖ ἐρεύγετο τὸ σκόρδον, l'ail lui revenait.

ῥεῦκι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], βλ. δαυκί.

ῥεῦμα, ατος, τό· τὸ ῥέον, ὁ ῥοῦς, ἡ ῥοή, courant [d'eau ;] fil de l'eau ; ‖ —, rapide, n. m. συνών. τοῦ cours, n. m. ‖ — (γενικῶς), courant, n. m. κυρίως καὶ μεταφ. ‖ — [μεταφ.], courant, περὶ παντὸς μεγάλου πλήθους· ‖ τὸν παρέσυρε τὸ ῥεῦμα, le courant l'a entraîné ; ‖ [ναυτ.] μὲ τὸ ῥεῦμα· ἐναντίον τοῦ ῥεύματος, aval (= κατὰ ῥοῦν· βλ. κάταντα), amont (= βλ. ἄναντα). § — ἀέρος, courant d'air ; [τὸ διὰ θύρας ἢ παραθύρου], vent-cou-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

lis. § —, ἡ κοίτη τοῦ ποταμοῦ, lit [d'un courant d'eau]; ἡ ῥευματιά, ravine, n. f. § [ἰατρ.] ὁ κατάρρους, catarrhe, n. m. rhume, n.m. § — ἀτομικὸν [ἠλεκτρ.], courant atomique; βλ. **ἠλεκτρομετρία.** § [ὑδραυλ.] courant, n.m. τὸ ῥεῦμα ἢ ὁ ῥοῦς, ἤτοι ἐκροὴ τῶν ὑδάτων· κίνησις τοῦ ὕδατος κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς κλίσεως (βλ. καὶ κατωτέρω)· μεταφορικῶς δὲ courant «ῥοῦς» λέγεται διὰ πᾶν ῥευστὸν (fluide) κινούμενον πρός τινα διεύθυνσιν· βλ. καὶ **ῥεῖθρον**, rapidité d'un cours d'eau; || **ῥεῦμα ἀνεπαίσθητον**, courant insensible; || **ῥεῦμα ἀσθενές**, courant faible; || **ῥεῦμα μέσον**, courant moyen; || **ῥεῦμα σφοδρόν**, courant fort; || **ῥεῦμα βίαιον**, courant violent; || **ῥεῦμα ὁρμητικόν**, courant impétueux; ταῦτα ἀναλόγως τῆς ταχύτητος τῆς κινήσεως τοῦ ὕδατος. § **ῥεῦμα**, τό· courant, n.m. κίνησις τοῦ ὕδατος καθ' ὡρισμένην διεύθυνσιν ὀφειλομένη διὰ μὲν τοὺς **ποταμοὺς** εἰς τὴν διαφορὰν τοῦ ὕψους **τῆς στάθμης** (niveau) τοῦ ὕδατος ἐν ταῖς πηγαῖς καὶ ταῖς ἐκβολαῖς, διὰ δὲ τὰς **θαλάσσας** εἰς διαφόρους φυσικὰς αἰτίας, ἀναλόγως τῶν ῥευμάτων ἅτινα διακρίνονται ὡς ἑξῆς:

1) **Ἐναλλάσσοντα ῥεύματα**, courants alternatifs, ἅτινα εἰσὶ τὰ τῶν **παλιρροιῶν** (marées), ὀφειλόμενα εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἑλκτικὴν ἐπενέργειαν τῆς Σελήνης καὶ τοῦ Ἡλίου, παρατηρούμενα πλησίον τῆς ξηρᾶς ἐπὶ μικρῶν διαστημάτων, καὶ **διευθυνόμενα** ἀλληλοδιαδόχως καὶ κατὰ κανονικὰ χρονικὰ διαστήματα, μὲ ποικίλλουσαν ταχύτητα, ὁτὲ μὲν πρὸς μίαν **διεύθυνσιν**, ὁτὲ δὲ πρὸς τὴν **ἀντίθετον.**

2) **Γενικὰ ῥεύματα**, courants généraux, παρατηρούμενα εἰς τοὺς ὠκεανούς, καταλαμβάνοντα μεγάλας ἐκτάσεις, καὶ ὀφειλόμενα εἰς τὴν διαφορὰν τῆς θερμοκρασίας τῶν ὑδάτων κατὰ τὰ διάφορα πλάτη, εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν θαλασσῶν συμβαίνουσαν ἐξάτμισιν ὑδάτων, εἰς τὴν κεντρόφυγα δύναμιν τὴν ἐπερχομένην ἐπὶ τῶν μορίων τοῦ ὕδατος, ἕνεκα τῆς περιστροφῆς τῆς γῆς, καὶ εἰς τὴν διαρκῆ ὤθησιν τῶν θαλασσίων ὑδάτων ὑπὸ τῶν ἑκατέρωθεν τοῦ **ἰσημερινοῦ** (équateur) πνεόντων **ἐτησίων** (alizés) ἐξ ὧν σχηματίζονται τὰ **ἰσημερινὰ ῥεύματα** (courants-équatoriaux) παραλλήλως τοῦ ἰσημερινοῦ, ἐκτρεπόμενα κατόπιν πρὸς τοὺς **πόλους** (pôle) καὶ ἄλλας διευθύνσεις, ἕνεκα τῆς διαφορᾶς τῆς θερμοκρασίας τῶν ὑδάτων καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἠπείρων ἀποτελοῦντα οὕτω διαφόρους κλάδους κυκλοφοροῦντας κανονικῶς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἢ ὑποβρυχίως τῶν θαλασσῶν.

3) **Περιοδικὰ ῥεύματα**, courants périodiques, ἀπαντώμενα εἰς τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανόν, ὀφειλόμενα εἰς τὰ προμνησθέντα περὶ γενικῶν ῥευμάτων φυσικὰ αἴτια, ἀλλ' **ἐναλλάσσοντα διεύθυνσιν καθ' ἑξάμηνον**, ὡς ἐκ τῶν ἐκεῖ πνεόντων **περιοδικῶν ἀνέμων** (moussons) οἵτινες καθ' ἑξάμηνον ἐναλλάσσουσι διεύθυνσιν πνοῆς.

Τὰ ῥεύματα ἀναλόγως τοῦ βάθους εἰς ὃ σχηματίζονται, τῆς θερμοκρασίας τῶν ὑδάτων των καὶ τοῦ σημείου ἐξ οὗ ἄρχονται λαμβάνουσι διαφόρους ὀνομασίας ὡς ἑξῆς: **ῥεῦμα ἐπιφανείας**, courant de surface ou de dérive; ὑποβρύχιον **ῥεῦμα**, courant de fond ou sous marin; ψυχρὸν **ῥεῦμα**, courant froid; **θερμὸν ῥεῦμα**, courant chaud; πολικὸν **ῥεῦμα**, courant polaire; || **ῥεῦμα τῆς Βραζιλίας**, κτλ. courant du Brésil; ταῦτα πάντα περιγραφέντα λεπτομερῶς ἐν εἰδικῷ χάρτῃ ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ ἀμερικανικοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ Maury κατέστησαν ἐπωφελῆ εἰς τὴν ναυτιλίαν, καθότι τὰ πλοῖα συναντῶντα εἰς ὡρισμένα σημεῖα αὐτά, τίθενται ἐπὶ τῆς διευθύνσεώς των, κερδίζοντα οὕτω χρόνον καὶ ταχύτητα· || **ἀντίρευμα**, contre-courant; ῥεῦμα παράλληλον ἑτέρου, εἰς μικρὰν ἀπὸ τούτου ἀπόστασιν, καὶ ἀντιθέτου φορᾶς. § [ἠλεκτρ.] **ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα**, courant électrique; || ἐνέργεια τῶν ῥευμάτων ἐπὶ τῶν μαγνητῶν, action des courants sur les aimants; || ῥεύματα ἐξ ἐπαγωγῆς, induction pour les courants (courant par induction)· || **ῥεῦμα συνεχές**, courant continu; τὸ ἔχον τὴν αὐτὴν πάντοτε φορὰν ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα· || **ῥεῦμα ἐναλλακτικόν**, courant alternatif; τὸ μεταβλητῆς φορᾶς ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα· || **ῥεῦμα ἐξ ἐπαγωγῆς ἢ ἐξ ἐπιδράσεως**, courant par induction.

Ὁ Faraday τῷ 1832 ἀνεκάλυψεν ὅτι τὰ ἠλεκτρικὰ ῥεύματα καὶ οἱ μαγνῆται ἐπιδρῶντα ἐπὶ πλησίον κειμένων μεταλλικῶν κυκλωμάτων (circuit) ἀναπτύσσουσιν ἐν αὐτοῖς ἀκαριαῖα ἠλεκτρικὰ ῥεύματα· τὰ τοιαῦτα ἐκλήθησαν ῥεύματα ἐξ ἐπαγωγῆς ἢ ἐξ **ἐπιδράσεως.**

Ἡ γέννησις τῶν τοιούτων ῥευμάτων δύναται νὰ γείνῃ κατὰ τρεῖς τρόπους:

1) **Δι' ἐπιδράσεως ῥευμάτων.**

2) **Δι' ἐπιδράσεως μαγνητῶν.**

3) **Δι' ἐπιδράσεως τῆς γῆς.**

Ὅπως καταδείξωμεν τὴν γέννησιν ἐξ ἐπαγωγῆς ῥευμάτων δι' ἐπιδράσεως μαγνητῶν, π. χ. λαμβάνομεν ἓν κοῖλον πηνίον, οὗτινος τὰ ἄκρα συνδέομεν μὲ γαλβανόμετρον καὶ κρατοῦντες διὰ τῆς χειρὸς μαγνήτην εἰσάγομεν αὐτὸν βιαίως εἰς τὸ πηνίον· κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς εἰσαγωγῆς γεννᾶται εἰς τὸ πηνίον ῥεῦμα ἀκαριαῖον καὶ **ἀντίρροπον** τοῦ ὑπάρχοντος ἐν τῷ μαγνήτῃ (θεωροῦμεν τὸν μαγνήτην ὡς σωληνοειδὲς διαρρεόμενον ὑπὸ ῥεύματος κατὰ τὴν θεωρίαν τοῦ Ampère). Ἂν ἐξαγάγωμεν τὸν μαγνήτην βιαίως, γεννᾶται πάλιν ῥεῦμα εἰς τὸ πηνίον **ὁμόρροπον**, ἐν γένει δὲ πειρώμενοι καταλλήλως εὑρίσκομεν ὅτι καὶ διὰ τῆς αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως τῆς δυνάμεως τοῦ ἐπιδρῶντος μαγνήτου παράγεται ῥεῦμα ἐξ ἐπαγωγῆς κτλ., ὅπως εἴδομεν ἀνωτέρω γινόμενον διὰ τῆς ἐπιδράσεως ῥεύματος.

Πρῶτος ὁ Faraday διέγνωσεν ὅτι καὶ διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῆς γῆς δύναται ν' ἀναπτυχθῇ ῥεῦμα ἐξ ἐπαγωγῆς, διότι καὶ αὐτὴ ἐνεργεῖ ὡς μέγας μαγνήτης ἢ μᾶλλον ὡς σωληνοειδὲς διαρρεόμενον ὑπὸ ῥεύματος διευθυνομένου ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς παραλλήλως τῷ μαγνητικῷ ἰσημερινῷ. Πρὸς τοῦτο ὁ Ampère ἔθεσεν ἐπι-

μήκη σπειροειδῆ ἀγωγὸν κεκαλυμμένον διὰ μετάξης ἐν τῷ ἐπιπέδῳ τοῦ μαγνητικοῦ μεσημβρινοῦ καὶ παραλλήλως τῆς διευθύνσεως τῆς ἐγκλιτικῆς βελόνης· στρέφων δὲ τὸν ἀγωγὸν κατὰ 180° περὶ ἄξονα διερχόμενον διὰ τοῦ μέσου αὐτοῦ, παρετήρησεν ὅτι εἰς ἑκάστην στροφὴν ῥεῦμα ἠλεκτρικὸν διέρρεε τὸν ἀγωγόν, ὅπερ ἐγίνετο αἰσθητὸν εἰς γαλβανόμετρον μεθ' οὗ ὁ ἀγωγὸς εὑρίσκετο εἰς συγκοινωνίαν.

Ἀποτελέσματα τῶν ἐξ ἐπαγωγῆς ῥευμάτων. Τὰ ἐξ ἐπαγωγῆς ῥεύματα ἔχουσι πάσας τὰς ἰδιότητας τῶν κοινῶν βολταϊκῶν ῥευμάτων. Πρὸς χρῆσιν αὐτῶν ἐπενοήθησαν διάφοροι **συσκευαὶ** (appareils), δι' ὧν παράγεται σειρὰ ῥευμάτων ἐξ ἐπαγωγῆς διαδεχομένων ἄλληλα μεθ' ἱκανῆς ταχύτητος. Μία τοιαύτη συσκευὴ εἶνε ἡ καλουμένη **ἄτρακτος** (bobine) τοῦ Ruhmkorff, ἀποτελουμένη ἐκ πηνίου μετὰ δύο συρμάτων μεμονωμένων, ὧν τὸ ἓν παχύτερον ἀποτελεῖ τὸ ἐσωτερικὸν πηνίον καὶ δέχεται τὸ ῥεῦμα τῆς στήλης, τὸ δ' ἕτερον πολὺ λεπτότερον καὶ ἐπιμηκέστερον δύναται νὰ ἔχῃ μῆκος καὶ μέχρις 100,000 μέτρων καὶ σχηματίζει τὸ ἐξωτερικὸν πηνίον, ἐφ' οὗ ἀναπτύσσεται τὸ ἐξ ἐπαγωγῆς ῥεῦμα. Ἐπειδὴ τὸ ἐξ ἐπαγωγῆς ῥεῦμα διαρκεῖ, ὡς εἴδομεν, ἐλάχιστον χρόνον, πρέπει τὸ ἐπιδρῶν ῥεῦμα τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν πηνίον νὰ διακόπτηται καὶ ἀποκαθίσταται διηνεκῶς καὶ μετὰ μεγάλης ταχύτητος, καὶ τοιουτοτρόπως νὰ παράγηται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πηνίον σειρὰ ῥευμάτων ἐξ ἐπαγωγῆς. Πρὸς τοῦτο χρησιμεύει ὄργανον ἰδιαίτερον προσηρτημένον τῷ πηνίῳ καὶ καλούμενον **ῥοητόμος** ἢ **διακοπτὴρ** (interrupteur). Τὰ οὕτως ἀναπτυσσόμενα διὰ τῆς ἀτράκτου (bobine) τοῦ Ruhmkorff ῥεύματα ἐξ ἐπαγωγῆς παράγουσιν ἀποτελέσματα ἀνάλογα πρὸς τὰ τῆς ἐκκενώσεως ἠλεκτρικῆς συστοιχίας λίαν ἰσχυρᾶς. § **μαγνητικὸν ῥεῦμα** ἢ καὶ **μαγνητικὴ ῥύσις** ἢ καὶ **δυναμικὴ ῥύσις**, flux de force magnétique ou flux de force; καλεῖται οὕτω τὸ γινόμενον τῆς ἐντάσεως μαγνητικοῦ πεδίου ἐπὶ τὴν ἐπιφάνειαν τὴν περιορίζουσαν αὐτό. Αὕτη παρίσταται διὰ τοῦ συμβόλου Φ καὶ ἔχει ὡς μονάδα τὴν Μαξβὲλ (Maxwel). § [τηλεγραφ.] **ῥεῦμα ἐργασίας**, courant de travail, σύστημα μεταβιβάσεως καθ' ὃ τὰ τηλεγραφικὰ σημεῖα ἀποτυποῦνται διὰ τῆς συσκευῆς Μόρς, κλειομένου τοῦ ἠλεκτρικοῦ κυκλώματος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ σύστημα τῶν συνεχῶν **ἠρεμούντων ῥευμάτων** (courants de repos), καθ' ὃ διὰ τῆς χρήσεως μιᾶς ἢ δύο στηλῶν, ἐν ἑκατέρῳ τῶν ἄκρων σταθμῶν, ὧν τὸ ῥεῦμα διέρχεται διαρκῶς τῶν γραμμῶν, κατορθοῦται ἡ συγκοινωνία μεθ' ὁσωνδήποτε ἐν τῷ μεταξὺ σταθμῶν, ἀνοιγομένου τοῦ κυκλώματος καὶ τῶν σημείων χαρασσομένων οὐχὶ διὰ τῆς ἕλξεως, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀπώσεως τοῦ ὁπλισμοῦ. Τῶν ἠρεμούντων ῥευμάτων ποιοῦνται συνήθως χρῆσιν ἐν τοῖς σιδηροδρομικοῖς σταθμοῖς.

ῥευματαγωγός, οῦ, ὁ· conducteur électrique; βλ. ἀγωγός.

ῥευματαλγία, ας, ἡ· rhumatalgie (ῥεῦμα, fluxion, καὶ ἄλγος, douleur) n. f. [παθολ.] ῥευματικὸς πόνος, douleur rhumatismale.

ῥευματαλγικός, ή, όν· rhumatalgique, adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ῥευματαλγίαν, ὁ τῆς ῥευματαλγίας; ‖ συμπτώματα ῥευματαλγικά, symptômes rhumatalgiques.

ῥευματαριά, ᾶς, ἡ καὶ

ῥευματιά, ᾶς, ἡ· ἡ κοίτη τοῦ χειμάρρου, lit de torrent; ravine, n. f.

ῥευματιάω-ῶ καὶ

ῥευματίζομαι, être rhumatisé, παίρνω ῥευματισμόν· προσβάλλομαι ὑπὸ ῥευματισμοῦ· [μετοχ.] **ῥευματιζόμενος**, η, ον, rhumatisé, ée, προσβληθεὶς ὑπὸ ῥευματισμοῦ, atteint de rhumatisme; ‖ διατρέχω τὸν κίνδυνον νὰ ῥευματισθῶ, courir le risque d'être rhumatisé, ἤτοι νὰ προσβληθῶ ὑπὸ ῥευματισμοῦ.

ῥευματικός, ή, όν, rhumatismal, ale, aux, adj. ἀνήκων εἰς τὸν ῥευματισμόν, ὁ τοῦ ῥευματισμοῦ· ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα τοῦ ῥευματισμοῦ· ‖ πόνος ῥευματικός, douleur rhumatismale; ‖ ἀρθρῖτις ῥευματική, goutte rhumatismale; ‖ καχεξία ῥευματική, cachexie rhumatismale. Λέγουσιν ἐπίσης rhumatique, adj. οὐχὶ ἤδη ἐν πολλῇ χρήσει.

ῥευματισμός, οῦ, ὁ· rhumatisme, n. m. νόσος ἧς ὁ κύριος χαρακτὴρ εἶνε φλεγμονὴ ἀρθρική, μυϊκή, σπλαγχνικὴ ἢ νευρικὴ συνοδευομένη ὑπὸ ἀλγεινῶν φαινομένων, maladie dont le caractère dominant est une fluxion articulaire, musculaire, viscérale ou nerveuse, accompagnée de phénomènes douloureux; ‖ χρόνιος ῥευματισμός, rhumatisme chronique; ‖ ὀξὺς ῥευματισμός, rhumatisme aigu; ‖ μυϊκὸς ῥευματισμός, rhumatisme musculaire; ‖ σπλαγχνικὸς ῥευματισμός, rhumatisme viscéral; ‖ ἀρθριτιώδης ῥευματισμός, rhumatisme goutteux, ἢ ὀζώδης ῥευματισμός, rhumatisme noueux ou polyarthrite; βλ. **πολυαρθρῖτις**· ‖ **ῥευματισμός.** Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο περιγράφεται νόσος συνισταμένη εἰς φλεγμονώδη κατάστασιν τῶν ἀρθρώσεων ἢ τῶν μυῶν καὶ ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν ἀνεξηγήτως μεθισταμένη, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα. Ὀξὺς ῥευματισμὸς τῶν ἄρθρων· κατὰ τοῦτον προσβάλλονται αἱ ἀρθρώσεις τοῦ σώματος κατὰ σειρὰν καὶ δὴ συνήθως πρῶτον μὲν αἱ τοῦ ἄκρου ποδὸς ἢ τοῦ γόνατος, εἶτα δὲ οἱ ἀγκῶνες, οἱ ὦμοι, οἱ καρποὶ καὶ ἄλλαι ἀρθρώσεις· τὸ σφοδρὸν τοπικὸν ἄλγος εἶνε τὸ κυριώτερον σύμπτωμα, μετατοπιζόμενον ἐπίσης μετὰ τῆς ὅλης παθήσεως. Ἐξοιδαίνονται δὲ αἱ ἀρθρώσεις καὶ παραμορφοῦνται καὶ πληροῦνται ἔνδοθεν φλεγμονώδους ἐξιδρώματος, ἁλισκομένων ἐπίσης ὑπὸ τῆς νοσηρᾶς διεργασίας καὶ τῶν πέριξ συνδέσμων καὶ μυῶν καὶ πυρετὸς συνυπάρχει μέχρι 39 καὶ 40°.

ῥευματιῶν, ῶσα, ῶν· rhumatisant, ante (ἐκ τοῦ λατ. rheumatizans, être affecté de fluxion) adj. πάσχων ἀπὸ ῥευματισμούς, être affecté de rhumatisme; ‖ γέρων ῥευματιῶν, vieillard rhumatisant; [οὐσ.] ἄτομον προσ-

βληθὲν ὑπὸ ῥευματισμοῦ, π. χ. || γέρων ῥευματιῶν, un vieux rhumatisant.

ῥευματοειδής, ής, ές· rhumatoïde (ῥευματισμὸς καὶ εἶδος, aspect) adj. πόνοι ἀμφίβολοι, μεταχινητοί, ὁμοιάζοντες πρὸς τοὺς ῥευματικούς, ἀλλὰ συνδεόμενοι μᾶλλον πρὸς τὴν ἀρθρίτιδα (goutte) ἢ πρὸς νευραλγικὴν κατάστασιν.

ῥευματοκλείστης, ου, ὁ· ferme-circuit. Εἰδικὸν μηχάνημα δι' οὗ αὐτομάτως, ἅμα σῶμά τι προσκρούσῃ ἐπὶ ναυκλάστρου, κλείεται τὸ ἠλεκτρικὸν κύκλωμα πρὸς ἀνάφλεξιν τῶν ἠλεκτροαυτοματικῶν ἢ αὐτοματοηλεκτρικῶν ναυκλάστρων. Τὸ μηχάνημα τοῦτο ἀποτελεῖται ἐξ εὐαισθήτου τινὸς **ἐκκρεμοῦς** ἐφ' οὗ παραμένει διοχετευόμενον τὸ θετικὸν ῥεῦμα τῆς ἀναφλεκτικῆς στήλης· τὸ ἐκκρεμὲς περιβάλλεται ὑπὸ στεφάνης μετὰ πεπλατυσμένων ἀκίδων· ἐπὶ τῆς στεφάνης παραμένει διοχετευόμενον τὸ ἀρνητικὸν ῥεῦμα τῆς ἀναφλεκτικῆς στήλης, ἀπομονούμενον ἀπὸ τοῦ θετικοῦ ῥεύματος διὰ κενοῦ 1-2 χιλιοστομέτρων. Διὰ τῆς τοιαύτης διατάξεως, ἡ παραμικρὰ ἐπὶ τοῦ ναυκλάστρου πρόσκρουσις ταλαντεύει τὸ ἐκκρεμὲς ὅπερ ἐφαπτόμενον τῶν ἀκίδων τῆς στεφάνης **κλείει** (fermer, ἀποκαθιστᾷ) αὐτομάτως τὸ ἠλεκτρικὸν κύκλωμα, καὶ τὸ ἐμπύριον ἀναφλέγεται. Οἱ μᾶλλον ἐν χρήσει ῥευματοκλεῖσται εἶνε οἱ τοῦ συστήματος Mathieson, Mac-Evoy, Abel καὶ Russière, τῶν δύο πρώτων ὄντων ἐν χρήσει καὶ παρ' ἡμῖν.

ῥευματοκόπτης, ου, ὁ [ἠλεκ.], coupe-circuit (καὶ κυκλωματοθλάστης) ἢ **ἀσφάλεια,** cutoff; σύρμα ἐκ μολύβδου ἀποτελοῦν μέρος κυκλώματος ἐγκαταστάσεως ἠλεκτρικοῦ φωτισμοῦ προφυλάσσον ἀπὸ τὴν καταστροφὴν τούς τε λαμπτῆρας καὶ τοὺς λεπτοὺς ἀγωγούς, καθ' ὅσον τὸ σύρμα τοῦτο τήκεται εὐθὺς ὡς ἡ ἔντασις τοῦ ῥεύματος ὑπερβῇ τὸ κεκανονισμένον ὅριον καὶ συνεπῶς τὸ ῥεῦμα διακόπτεται. Τοιούτου εἴδους ῥευματοκόπται τοποθετοῦνται συνήθως ἐπὶ τῶν γενικῶν ἀγωγῶν καθὼς καὶ πλησίον ἑνὸς ἑκάστου ἠλεκτρικοῦ λαμπτῆρος.

ῥευματόμετρον, ου, τὸ [ἠλεκτρ.] παλαιὸν ὄνομα τοῦ γαλβανομέτρου, rhéomètre, n. m.

ῥεύξιμον [δημ.] ἢ ῥέψιμον· βλ. **ἐρευγμός,** éructation, n. f. rot, n. m. [πληθ.] rapports, n. m. pl. renvois, n. m. pl.

ῥεῦσις, εως, ἡ· ἡ ῥοή, ἡ ῥύσις (οἱασδήποτε ῥευστῆς ὕλης), écoulement, n. m. || [ὑδραυλ.] ῥεῦσις, coulement, n. m.

ῥευστικός, ή, όν· fluidique, adj. ὅστις ῥέει ἢ ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ῥέῃ.

ῥευστοζύγιον, ου, τό· pèse-liqueur, n.m. ὄργανον δι' οὗ ἀναγνωρίζουσι καὶ προσδιορίζουσι τὴν βαρύτητα τῶν ῥευστῶν· συνώνυμ. τοῦ aréomètre.

ῥευστόπισσα, ης, ἡ· brai liquide, συνώνυμον τοῦ goudron, n. m. βλ. **πίσσα.**

ῥευστοποίησις, εως, ἡ· liquéfaction, n. f. ἡ εἰς ῥευστὸν μεταβολὴ σώματος τινός, καὶ κατ' **ἐπέκτασιν** ἡ τῆξις, κοινῶς τὸ **λυώσιμον·** || **ῥευστοποίησις** τῆς πηκτῆς, liquéfaction de la gelatine. § — [χημ.] défaillance, n. f. ῥευστοποίησις (λυώσιμο) στερεοῦ σώματος ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ὑγρασίας.

ῥευστοποιῶ (έω), μέλ. ήσω· liquéfier καὶ κατ' ἐπέκτασιν τήκω, κοινῶς **λυώνω,** ἤτοι μεταβάλλω στερεόν τι εἰς ῥευστὴν κατάστασιν διὰ τῆς θερμότητος, π. χ. τήκω μόλυβδον, κηρόν, λῖπος κτλ. § —, fluidifier, μεταβάλλω τι εἰς ῥευστόν.

ῥευστός, ή, όν, ὁ ὑγρός, ά, όν, liquide, adj. ῥέων, ουσα, ον, coulant, e, adj. ῥευστός, fluide, adj. || ῥευστὰ σώματα [φυσ.], corps liquides ; || τὸ ὕδωρ εἶνε ῥευστόν, l'eau est liquide ; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ ῥευστόν, fluide, n. m. εἶνε τὸ ἀντίθετον τοῦ στερεοῦ (solide), τὸ ῥέον, οὗτινος τὰ μόρια ἔχουσι τοσοῦτον μικρὰν **πρόσφυσιν** (adhérence) μεταξύ των, ὥστε ὑποχωροῦσιν εἰς τὴν ἐλαχίστην πίεσιν καὶ τείνουσι διηνεκῶς νὰ ἀποχωρισθῶσι. Ὁ ἀὴρ καὶ τὸ ὕδωρ εἰσὶ **σώματα** (corps) ἢ ῥευσταὶ οὐσίαι (substances fluides), τούτου ἕνεκα **τὰ ὑγρὰ σώματα** (corps liquides) ἢ ἁπλῶς **ὑγρὰ** (liquides) καὶ **τὰ ἀερώδη** (gazeux) ἢ **ἀέρια** (gaz), ὧν τὰ μέρη κινοῦνται διὰ τῆς ἐλαχίστης δυνάμεως, καλοῦνται περιληπτικῶς καὶ **ῥευστὰ** (fluides); || τὸ μαγνητικὸν ῥευστόν, le fluide magnétique ; || πτητικὸν ῥευστόν, fluide volatile. § [οὐσ.] **ῥευστόν,** τό· lotion, n. f. βλ. **πλύσις.**

ῥευστότης, ητος, ἡ· ἡ ὑδαρότης, τὸ ὑδαρόν, liquidité, n. f. § —, fluidité, n. f. ἡ εὔρροια, ἡ ἰδιότης παντὸς ῥευστοῦ, ἤτοι τὸ νὰ ῥέῃ.

ῥεύτης, ου, ὁ [δημ.] (οἰκοδ.), ἡ βαθουλὴ ἄκρα τῶν κεραμιδιῶν, διὰ τῆς ὁποίας τρέχουν τὰ νερὰ ἀπὸ τὴν στέγην, ὑδρορρόη, gouttière, n. f. ὑδρορρόη, γείσωμα, larmier, n. m.

ῥεύω, μέλ. εύσω [δημ.], φθείρομαι, φθίνω, dépérir ou languir ; κοινῶς ξηραίνομαι [στὰ πόδια], sécher [sur pied]. § κουράζομαι, κοπιάζω πολύ, se fatiguer beaucoup ; ἐξαντλοῦμαι, s'éreinter.

ῥεύω [διάλ. Ἠπείρου] = ῥέω, καταρρέω· ῥεύει = καταρρέει.

ῥέφανον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], ῥάφανος, ραπάνι.

ῥεφενές, ὁ [ξεν.], τὸ ἀνάλογον δαπάνης, ὁ ἔρανος, écot, n. m. ἔρανος, συνεισφορά, cotisation, n. f. ἔρανος, τὸ ἐπιβάλλον μέρος ἐράνου, τὸ μερίδιον, quote-part, n. m. βλ. καὶ **ἀνάλογον·** || βάζω ῥεφενέν, se cotiser = συνυποβάλλομαι εἰς ἔρανον, εἰς συνεισφοράν.

ῥεφοῦδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ᾠοθήκη τοῦ ἰχθύος καὶ εἶδός τι μικροῦ καὶ εὐτελοῦς ὠταρίχου. Ἐπίσης ἐν Αἰτωλικῷ λέγουσι οὕτω τὸ **αὐγοτάραχον.**

ῥέχκομαι [διάλ. Οἰνόης], **ἐρεύγομαι,** ἀναδίδω ἀέρια, ἔχω ἐρευγμούς.

ῥέψιμον, τὸ [δημ.], βλ. ῥεύξιμον. § — τὸ νὰ φθείρηται νὰ φθίνῃ τις, φθορά, φθίσις, dépérissement, n. m. languissement, n. m.

ῥέω, μέλ. **ῥεύσω,** ἀόρ. **ἔρρευσα,** χύνομαι, ῥέω, κοινῶς τρέχω, couler ; οὐ μόνον ἐπὶ ὑδάτων καὶ ὑγρῶν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ αἵματος, δακρύων,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἱδρῶτος, κτλ. ἀπορρέω παρέρχομαι, s'écouler ; ἐκχέω, s'épancher ; ῥέω, ἀπορρέω, ῥέω ἀπό τινος, fluer ; χύνομαι κατὰ μικρόν, ἐκρέω, découler ; || ὁ ῥύαξ ῥέει, le ruisseau coule ; || ἡ ὕλη ῥέει ἀπὸ τὴν πληγήν του, l'humeur flue de sa plaie. § [μεταβ.] ἀφίνω τι νὰ ῥέῃ, laisser couler ; διαχύω, répandre ; || [τὸ μέτωπόν του] ἔρρεεν ἱδρῶτα, son front découlait de sueur ; || [Γρφ.] [ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας] ῥέουσα μέλι καὶ γάλα, découlante de miel et de lait.

ῥήγα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], règle, n. f. tringle, n. f. βλ. κανὼν [ἡ τετράγωνος], réglette, n. f. μικρὸς κανών.

ῥηγαδί, τὸ [δημ. ξεν. εἶδ. ὑφάσματος], drille, n. f. κοινῶς **ντρίλια.**

ῥήγας, ὁ [ξεν.] ἰδίως ἐπὶ χαρτοπαιγν.], roi, n. m.

ῥῆγμα, ατος, τό· ῥαγάς, ἡ σχισμάδα, crevasse, n. f. ou fente, n. f. τὸ ῥάγισμα, ἡ θλᾶσις, brisure, n.f. ou rupture, n. f. § —, rupture, n. f. ἡ ῥωγμή, τὸ μέρος ἔνθα ἐγένετο ἡ ῥῆξις· π. χ. ἡ ῥωγμὴ ἐπὶ τείχους φρουρίου, γαιῶν, κτλ. § —, trouée, n. f. ῥῆγμα γενόμενον βιαίως διὰ μέσου ὑλικῶν ἐμποδίων. § —, brèche, n. f. ἡ ῥωγμή, τὸ χάλασμα, βλ. καὶ **ῥωγμή.**

ῥηγμίν, ῖνος, ἡ (ἢ ὀρθότερον ῥηγμίς), brisant, n. m. ou récif (qui brise) **ἔξαλος πέτρα**· καλεῖται οὕτως ἡ ὀλίγον ἐξέχουσα ἄνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης πέτρα ἐπὶ τῆς ὁποίας τὰ προσπελάζοντα κύματα θραύονται. § —, brise-mer ou brise-lames, λέγεται ὁ **κυματοθραύστης**· βλ. λέξιν.

ῥήγνυμι καὶ

ῥηγνύω, μέλ. ῥήξω, ἀόρ. ἔρρηξα, συντρίβω, σπάνω, σχίζω, briser ; ἐν γένει βιαίως σπάνω τι· || **κύματα** ῥηγνυόμενα, brisants, n. m. καλοῦνται οὕτω τὰ κινούμενα ἰσχυρῶς καὶ ἀκανόνιστα κύματα ἅτινα θραύονται ἐν τῇ θαλάσσῃ, κοινῶς σκάζουν. § [μεταφ.] ῥηγνύω φωνὴν (κραυγήν, κτλ.), ἐκβάλλω κραυγήν, pousser un cri ; κάμνω νὰ ἀκουσθῇ ἡ φωνή μου, faire éclater sa voix.

ῥηγόνω, μέλ. ώσω, régler; χαράσσω γραμμὰς τῇ βοηθείᾳ τοῦ κανόνος, tirer des lignes avec la règle. § —, tringler, χαράσσω γραμμὰς τῇ βοηθείᾳ κανόνος, πήχεως (tringle).

ῥήγωμα, ατος, τό· τὸ χαράκωμα, τὸ χαράσσειν γραμμὰς τῇ βοηθείᾳ τοῦ κανόνος, réglage, n. m.

ῥηγωτός, ή, όν [δημ.], ὁ γραμμωτός, rayé, ée, adj. ἔχων γραμμάς.

ῥηθείς, εῖσα, έν, παθ. ἀόρ. τῆς μτχ. τοῦ εἴρω, λέγω, ὁ λεχθείς, qui a été dit ; ὁ περὶ οὗ ὡμίλησαν, dont on a parlé ; ὁ εἰρημένος, susdit, dite, adj. ὁ προειρημένος, προαναφερθείς, précité, ée ; || μετὰ τὰ ῥηθέντα, après ce que nous avons dit ; || κατὰ τὰ ῥηθέντα, d'après ce que nous avons dit ; || τὰ παρ' αὐτοῦ ῥηθέντα, ce qu'il a dit.

ῥήκτης, ου, ὁ [ναυτ. πυρ.], διαρρηκτικὸν βλῆμα, ὀβίς, obus, n. m.

ῥηκτικός, ή, όν· ὁ ἐπιφέρων ῥῆξιν, διάρρηξιν, de rupture ; || ῥηκτικὰ ἀποτελέσματα, effets de rupture ; || ῥηκτικὴ βολή, tir de rupture.

ῥηκτοβόλον, ου, τὸ (παλαιὰ λέξις) ὀβιδοβόλον, obusier, n. m.

ῥηκτοβολῶ (έω), βάλλω διὰ ῥηκτῶν (ὀβίδων), tirer à obus.

ῥηκτοδοτήρια, τά· τὰ μέρη τῶν πλοίων δι' ὧν μεταφέρονται αἱ ὀβίδες εἰς τὰ πυροβόλα, passages des obus.

ῥηκτοπλεβόλον, ου, τὸ (παλαιὰ λέξις), canon obusier.

ῥηκτοφορεῖον, ου, τό· φορεῖον ὀβίδων, chariot d'obus.

ῥηκτοφόρος, ος, ον, ὀβιδοφόρος, à obus.

ῥῆμα, ατος, τό· τὸ εἰρημένον, ὁ λόγος, ἡ λέξις, mot, n. m. § [συνήθ. γραμμ.] verbe, n. m. || ῥῆμα ἐνεργητικόν, verbe actif ; || — παθητικόν, verbe passif ; || — ὁμαλόν, verbe régulier ; || — ἀνώμαλον, verbe irrégulier ; || ῥῆμα, τὸ κυριώτατον ἐκ τῶν δέκα μερῶν τοῦ λόγου ἐν τῇ γραμματικῇ. Εἶνε δὲ λέξις σημαίνουσα τί κάμνει τὸ ὑποκείμενον (πρόσωπον, ζῶον ἢ πρᾶγμα) μιᾶς ἢ πλειόνων προτάσεων ἐξ ὧν σύγκειται ὁ λόγος, ἐν χρόνῳ τινὶ ἐνεργεῖ ἢ πάσχει, ἤτοι πότε κάμνει, πότε ὑποφέρει, καὶ πότε εὑρίσκεται εἴς τινα κατάστασιν, εἶνε δὲ τὸ συνδετικὸν πάσης προτάσεως· λέγεται δὲ ῥῆμα=λόγος ἤτοι κατ' ἐξοχὴν λέξις, διότι τὸ ῥῆμα εἶνε τὸ ἐμψυχότατον μέρος τῆς προτάσεως. Τὰ ῥήματα διαιροῦνται κατὰ μὲν τὴν διάθεσιν, ὡς καλεῖται ἡ ἰδιότης τοῦ ῥήματος δι' ἧς φανερώνει τοῦτο, ἐνέργειαν, πάθος καὶ κατάστασιν, εἰς ἐνεργητικά, παθητικά, οὐδέτερα καὶ μέσα, κατὰ δὲ τὴν σύνταξιν εἰς προσωπικὰ καὶ ἀπρόσωπα.

ῥημάδι, τὸ [δημ.] (ἀπὸ τοῦ ἔρημος), οἰκία, ἔνδυμα ἢ οἱονδήποτε ἀντικείμενον ἔρημον, ἐγκαταλελειμμένον, quelque chose de désert [d'abandonné] ; πρᾶγμα ἄνευ κυρίου, ἀδέσποτος, ἕρμαιον, épave, n. f.

ῥημαδιακός, ή, ὸν [δημ.], ἠρημωμένος, ἔρημος, ος, ον, désert, e, adj. ἐγκαταλελειμμένος, abandonné, ée, adj. ἄνευ κυρίου, qui n'a pas de maître; ἀδέσποτος, ἕρμαιον, épave, n. f. § [συνεκδ. ἐν.] κατηραμένος, maudit, e, adj.

ῥημάζω, μέλ. άξω [δημ.] (ἀντὶ ἐρημάζω), ἐρημόνω, ἐρημόω, καθιστῶ τι ἔρημον, rendre désert ; καταστρέφω, dévaster ; ἐρημῶ, λεηλατῶ, désoler ; [συνεκδ.] καταστρέφω, ruiner. § [οὐδ.] ἐρημόομαι-οῦμαι, καθίσταμαι ἔρημος, devenir désert ; ἐρημωμένος, λεηλατημένος, être désolé ; καταστρέφομαι, se ruiner. § [διάλ. Νισύρου] λερόνω, κηλιδῶ.

ῥήμασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἐρήμωσις, καταστροφή, dévastation, n. f. ἐρήμωσις, λεηλασία, désolation, n. f. καταστροφή, ruine, n. f. destruction, n. f.

ῥηματικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὸν λόγον, τοῦτον ἀφορῶν (προφορικός), ἀνήκων εἰς τὸ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ῥῆμα, verbal, ale, aux, adj. || ῥηματικὸν ἐπίθετον, adjectif verbal.

ῥῆνα, ας, ἡ [δημ. ἰχθ.] ὁ βάτος, ἡ βατὶς κοινῶς τὸ σελάχι, raie, n. f. βλ. καὶ **χαλκάνι.**

ῥηξικέλευθος, ος, ον· ὁ τέμνων, ἀνοίγων νέαν ὁδὸν (νεωτερίζων εἴς τι), qui ouvre un nouveau chemin, [ἐπίθ. Ἀπόλλωνος].

ῥηξιπυλοθέτης, ου, ὁ· pétardier, n. m. στρατιώτης ἐπιπεφορτισμένος τὴν τοποθέτησιν καὶ ἀνάφλεξιν ῥηξιπύλων· ἄλλοτε τὸ τοιοῦτον ἦτο ἀποκλειστικὴ ὑπηρεσία τοῦ μηχανικοῦ, ἐνῷ τὴν σήμερον ἀνατίθεται καὶ εἰς τὸ ἱππικόν.

ῥηξίπυλον, ου, τό· pétard, n. m. κιβωτίδιον περικλεῖον ἐκρηκτικήν τινὰ οὐσίαν καὶ προωρισμένον διὰ τὴν ἀνατίναξιν πυλῶν ὀχυρωμάτων, φραγμῶν καὶ τοίχων μικροῦ πάχους. Τὸ ῥηξίπυλον σήμερον πληροῦται διὰ δυναμίτιδος ἢ μελινίτιδος· || **ἅλυσις ῥηξιπύλων,** chapelet de pétards (κατὰ τὸ chapelet de torpilles), ἤτοι ἀριθμός τις συνδεομένων ῥηξιπύλων δυναμένων ν' ἀναφλεχθῶσι συγχρόνως δι' ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος· || **ῥηξίπυλον μελινίτιδος,** pétard de mélinite; τὸ παρὰ τοῦ ἱππικοῦ χρησιμοποιούμενον εἰρημένον ῥηξίπυλον σύγκειται ἐξ ὀρειχαλκίνου περιβλήματος μήκους 0μ, 147, πλάτους, 0μ, 035 καὶ πάχους 0μ, 0225· περιλαμβάνει δὲ 135 γραμμάρια μελινίτιδος.

ῥῆξις, εως, ἡ (ῥήγνυμι) τὸ ῥηγνύειν, διαρρηγνύειν, τὸ ῥῆγμα, ῥάγισμα, διάρρηξις, rupture, n. f. βλ. καὶ **διάρρηξις**· || ἡ ῥῆξις τῆς θύρας, la rupture de la porte; || [ἰατρ.] ἡ ῥῆξις ἀγγείου, la rupture d'un vaisseau; || [μεταφ.] ἐπῆλθε ῥῆξις τῶν σχέσεών των, il y a eu rupture entre eux; || ῥῆξις γάμου, rupture de mariage; || —, bris, n. m. θραῦσις ἀντικειμένου τινὸς διὰ τῆς βίας. § [νομ.] θραῦσις, ῥῆξις διὰ βίας, bris, n. m. ῥῆξις πρὸς κλοπήν, effraction, n. f. || ῥῆξις σφραγίδων, bris de scellés; || κλοπὴ διὰ ῥήξεως, vol par effraction. § —, rixe, n. f. ἔρις συνοδευομένη μεθ' ὕβρεων καὶ δαρμῶν, κοινῶς καυγᾶς· || αἱματηρὰ ῥῆξις, une rixe sanglante.

ῥηξίφως, ωτος, τό· abat-jour, n. m. τὸ πρὸς τὰ κάτω ῥίπτον τὸ φῶς· βλ. καὶ **κατάλυχνον.**

ῥῆον, ου, τό· βλ. **ῥαβέντι,** rhubarbe, n. f.

ῥῆσις, εως, ἡ· τὸ λέγειν, ὁμιλεῖν, λαλεῖν, λόγος, ὁμιλία, ἡ λέξις, parole, n. f. ou mot, n. m. ἀπόφθεγμα, γνωμικόν, sentence, n. f. dicton, n. m. ῥῆσις, τὸ ἔμβλημα, σύμβολον, devise, n. f.

ῥῆσος, ου, ὁ [δημ.], τὸ ζῶον λύγξ, lynx, n. m. βλ. λέξιν.

ῥητινέλαιον, ου, τό· huile de ricin, κοινῶς τὸ ῥιτσινόλαδον, ἤτοι τὸ κίκιον ἔλαιον, ἢ ἔλαιον τῆς κίκεως, τὸ εὐχρηστότερον καθάρσιον.

ῥητίνη, ης, ἡ· κοινῶς ἡ **ῥετσίνα** καὶ τὸ **ῥετσίνι,** ὕλη καυστικὴ καὶ παχεῖα, ῥέουσα ἀπὸ τῆς πίτυος, résine, n.f. ou résine commune, ἡ κοινὴ ῥητίνη· βλ. καὶ **πίσσα** (goudron)· || ῥητίνη κέδρου, ἡ κεδρία, résine de cèdre; || ῥητίνη μαστιχοφόρου σχίνου, résine du lentisque à mastic; || ῥητίνη πεύκης, galipot, n. m. ἥντινα μεταχειρίζονται πρὸς κατασκευὴν τῶν κοινῶν ἐπιχρισμάτων (vernis). || Ῥητῖναι (résines) εἰσὶν ὀργανικαὶ οὐσίαι χημικῶς πολυσύνθετοι ἐν τοῖς φυτοῖς μὲν ὑπὸ μορφὴν χυμῶν εὑρισκόμεναι ἐκρέουσαι δὲ ἐπ' αὐτῶν αὐτομάτως ἢ κατόπιν ἐντομῶν ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ καὶ εἰς τὸν ἀέρα βαθμηδὸν ἀποξηραινόμεναι εἰς βώλους· αἱ δὲ παχύρρευστοι διατηρούμεναι καλοῦνται εἰδικώτερον «βάλσαμα» καὶ αἱ ἀνάμικτοι μετὰ κόμμεως «κομμεορρητῖναι». Πολλαὶ ῥητῖναι εἰσὶν αὐτὰ τὰ αἰθέρια ἔλαια τῶν φυτῶν ὀξειδωθέντα. Ἐν γένει εἰσὶν ἀδιάλυτοι εἰς ὕδωρ, εὐδιάλυτοι δὲ εἰς οἰνόπνευμα, αἰθέρα, χλωροφόρμιον, τήκονται εἰς μικρὰν θερμότητα, εἰς ὑψηλὴν δὲ ἀποσυντίθενται καὶ ἀφίπτανται μὲν τὰ ἄλλα συστατικά, καταλείπεται δὲ ὁ ἄνθραξ αὐτῶν· τριβόμεναι ἠλεκτρίζονται ἀρνητικῶς. Αἱ πλεῖσται φλέγονται εὐκόλως καὶ καίονται μετ' ἀφθόνου αἰθάλης ὡς ἐκ τοῦ πολλοῦ περιεχομένου ἄνθρακος. Τὰ δεύτερα παρέχουσιν ἄλλας ῥητίνας. Ὀρυκταὶ δὲ ῥητῖναι καλοῦνται ὀρυκτὰ σώματα ὁμοιότατα πρὸς τὰς ῥητίνας, ὧν κυριώτερον τὸ ἤλεκτρον, ἡ ἄσφαλτος, κτλ. Αἱ ῥητῖναι χρησιμοποιοῦνται εἰς παρασκευὴν ἀδιαβρόχων ὑφασμάτων (ἐπαλειφομένων διὰ ῥητίνης)· εἰς πυροτεχνήματα ὡς εὔφλεκτοι, πρὸς ἀνάδοσιν εὐώδους καπνοῦ (ὅταν καίωνται ἐπὶ πυρὸς ἄνευ φλογός, ὡς τὸ κοινὸν θυμίαμα), ἐν τῇ ἰατρικῇ εἰς παρασκευὴν ἀλοιφῶν ἢ καὶ ὡς φάρμακα ἐσωτερικῶς. Κυριώτερα δὲ αὐτῶν εἰσὶ τὸ κολοφώνιον, τὸ κοπάϊον, τὸ λάκκειον κόμμι, ἡ μαστίχη, ἡ βενζόη, κτλ.

ῥητινίζω, μέλ. ίσω· εἶμαι ῥητινώδης (ῥετσινᾶτος), être résineux; μυρίζω ὡς ῥητίνη, sentir la résine; τὴν γεῦσιν τῆς ῥητίνης ἔχω, avoir la goût de la résine.

ῥητινίτης, ου, ὁ [ἐνν. οἶνος, vin], résiné, n. m. οἶνος περιέχων ῥητίνην· βλ. καὶ **ῥετσινᾶτο.**

ῥητινοειδής, ής, ές, ὅμοιος ῥητίνῃ, résiniforme, adj. ὁ ἔχων τὸ εἶδος τῆς ῥητίνης, résinoïde, adj.

ῥητινόπισσα, ης, ἡ· poix-résine, n. f. βλ. εἰς **πίσσα.**

ῥητινώδης, ης, ες, περιέχων ῥητίνην, résineux, euse, adj.

ῥητόν, οῦ, τὸ (οὐδ. τοῦ **ῥητός**), ἡ **ῥῆσις,** τὸ λεχθέν, ἡ λέξις, mot, n. m. ἀπόφθεγμα, γνωμικόν, sentence, n. f. τὸ λόγιον, dicton, n. m. ἔμβλημα, σύμβολον, devise, n. f. ἐπιγραφή, épigraphe, n. f.

ῥητορεία, ας, ἡ· ἡ ῥητορικὴ τέχνη, art oratoire; ῥητορικὸς λόγος, ῥητορικὴ εὐγλωττία, éloquence oratoire, ἤτοι λόγος [κε]καλλωπισμένος μετὰ ῥητορικῶν σχημάτων καὶ ἀνθηρῶν λέξεων. § —, ὁμιλία ἢ ῥητορικὸς λόγος, δημηγορία, discours, n. m. § —, ἡ ἀπαγγελία, déclamation, n. f.

ῥητορεύω, μέλ. εύσω, εἶμαι ῥήτωρ, ὁμιλῶ ὡς ῥήτωρ, parler [en orateur]; ἀγορεύω, ha-

ranguer; ἀπαγγέλλω [μετ' ἐμφάσεως], déclamer [avec emphase]; ἀποστηθίζω, ἀπαγγέλλω, débiter.

ῥητορική, ῆς, ἡ· ἡ ῥητορεία, art oratoire; rhétorique, n. f. εἶνε ἡ τέχνη τοῦ δημοσίως ὁμιλεῖν, ἥτις ἐξησκεῖτο καὶ διεπλάσθη ἐν Ἑλλάδι καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας.

ῥητορικός, ή, όν, ἀνήκων, ἀφορῶν ἢ ἁρμόζων εἰς τὸν ῥήτορα, oratoire, adj.

ῥητορικῶς [ἐπίρ.], ὡς ῥήτωρ, en orateur: oratoirement, adv. κατὰ τρόπον ῥητορικόν.

ῥητός, ή, όν, ὁ λεχθεὶς κατὰ τρόπον σαφῆ, ὡρισμένον, énoncé d'une manière précise; ἐπίτηδες, ἐπὶ τούτῳ (λεχθείς), exprès; σαφής, ὡρισμένος, ῥητός, formel, elle, ou explicite; || ῥητὴ διαταγή, ordre exprès; || ῥητὴ ἄρνησις, dénégation formelle; || εἰς ῥητὴν ἡμέραν, à jour fixe; [νομ. ἐν.] à jour préfix. § [οὐδ. οὐσ.] βλ. ῥητόν.

ῥήτρα, ας, ἡ· clause, n. f. συμφωνία, ἰδιαίτερός τις ὅρος· || ῥητὸς ὅρος, clause formelle; || ἰδιαίτεροι ὅροι καὶ γενικῶς συμφωνίαι, clauses et conditions générales; || ποινικὴ ῥήτρα, clause pénale; clause comminatoire; [συνήθ.] dédit, n. m. ἤτοι ἡ ἀναίρεσις ἢ ἀθέτησις λόγου, ἢ παράβασις ὑποσχέσεως ἢ συμφωνίας. Ποινικὴ ῥήτρα καλεῖται ἡ κατ' ἀμοιβαίαν τῶν συμβαλλομένων συμφωνίαν ὁριζομένη ἐκ τῶν προτέρων ζημία κατὰ τοῦ ἀθετήσαντος τὴν συμφωνίαν καὶ ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου αὐτῶν. Συνήθως αὕτη συνίσταται εἰς χρήματα· || [ἐμπορ.] ἀσφαλιστήριος ῥήτρα ἢ πιστασφάλεια, ducroire, n. m. λέγεται ἡ ἰδιαιτέρα ἐκείνη ἀμοιβὴ ἣν λαμβάνει ὁ παραγγελιοδόχος διὰ τὴν εὐθύνην ἣν λαμβάνει ἀπέναντι τοῦ παραγγελέως του διὰ τὰ πρόσωπα πρὸς τὰ ὁποῖα ἐπώλησεν ἐπὶ πιστώσει· [ἰταλ. delcredera].

ῥήτωρ, ορος, ὁ· orateur, n. m. ὁ ἀπαγγέλλων λόγον ἢ ἀγορεύων ἐνώπιον συνελεύσεως πολλῶν· [ἐπὶ κακοῦ ἐνν.] rhéteur, n.m. [παρ' ἀρχαίοις ἐκαλεῖτο οὕτως ὁ διδάσκων τὴν ῥητορικήν]. § **ῥήτωρ δημώδης,** tribun, n. m. orateur populaire, εὔγλωττος δημαγωγός, démagogue éloquent: Gambetta fut un admirable tribun.

ῥητῶς [ἐπίρ.], κατὰ σαφῆ καὶ ὡρισμένον τρόπον, expressement, adv. σαφῶς, ὡρισμένως, formellement, adv. explicitement, adv. [συνεκδ.] καθαρῶς, clairement, adv. σαφῶς, nettement, adv. carrément, adv. ἤτοι γενικῶς κατὰ τρόπον μὴ ἐπιτρέποντα ἀμφιβολίαν.

ῥηχός, ή, όν· ἐπίπεδος, ἀνάβαθος, plat, e, adj. [ἐπὶ ὑδάτων] βραχύς, bas, basse; ὁ μὴ βαθύς, qui n'est pas profond; || ῥηχὸν πινάκιον, assiette plate; || ῥηχὰ νερά, eaux basses; || [οὐσ.] τὰ ῥηχά, les bas fonds; βλ. **βραχύς,** (bas, basse); || [ναυτ.] ῥηχά, brasses; βλ. **βραχέα**· || πνίγεται εἰς τὰ ῥηχὰ [φρ.], il se noierait dans un verre d'eau; || [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] εἶνε πολὺ ῥηχός, il a l'esprit borné= περιωρισμένου νοός, il est fort plat; || ῥηχὰ λασπώδη, τὸ τέναγος, banc de vase ἢ ἁπλῶς vase.

ῥίβα, ας, ἡ [διάλ. Νισύρου], σταθμός, στήσιμον.

ῥίγα, ας, ἡ· βλ. ῥήγα.

ῥίγανι, ης, ἡ [δημ.], origan, n. m. βλ. ὀρίγανον· || βάλε του ῥίγανη [φρ. μεταφ.], il faut en désespérer = ἀπελπίσου, δὲν γίνεται πλέον τίποτε, il n'y a plus rien à faire; faites en votre deuil.

ῥιγανόλαδο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐξ ὀριγάνου ἔλαιον.

ῥιγηλός, ή, όν· βλ. **κρυωλός.**

ῥιγιάζω [διάλ. Ἠπείρου], αἰσθάνομαι ῥῖγος, ῥιγῶ.

ῥιγόνω, βλ. ῥηγόνω.

ῥῖγος, ους, τό· τὸ ψῦχος, κοινῶς ἡ κρυάδα, ἡ ἀνατριχίλα, ὁ ἀνατριχιασμός, frisson, n. m. frissonnement, n.m. || τὸ ῥῖγος τοῦ πυρετοῦ, le frisson de la fièvre; || τοῦ ἦλθε (τὸν ἔπιασε) ῥῖγος, il a eu le frisson; il lui prit un frisson.

ῥιγῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀόρ. ἐρρίγησα, τρέμω κυρίως ἀπὸ κρύο (ἀπὸ τὸ ψῦχος) frissonner; ἔχω ῥῖγος, avoir le frisson; κρυόνω, avoir froid.

ῥιγωτός, ή, όν, βλ. ῥηγωτός.

ῥιζά, τὰ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], αἱ ὑπώρειαι· τὸ ῥιζί, ἡ ὑπώρεια.

ῥίζα, ης, ἡ [βοτ.], racine, n. f. καλεῖται τὸ κατιὸν τμῆμα τοῦ φυσικοῦ ἄξονος, τὸ διευθυνόμενον πρὸς τὸ κέντρον τῆς Γῆς καὶ τὸ αὐξάνον ἀντιθέτως τῷ βλαστῷ. Ἡ ῥίζα γενικῶς ζητεῖ τὸ σκότος καὶ χρησιμεύει πρὸς στερέωσιν τοῦ φυτοῦ, καὶ πρὸς παράληψιν τροφῆς ἐκ τοῦ ἐδάφους· || αἱ ῥίζαι τοῦ δένδρου, les racines de l'arbre; || [συνεκδ.] ῥίζα δοντιοῦ, racine de dent; || μοῦ ἔβγαλε τὸ δόντι, ἀλλὰ μοῦ ἄφησε μίαν ῥίζαν, il m'arraché la dent, mais il m'en a laissé un chicot; || — βουνοῦ, pied de montage; || — σπιριοῦ, bourbillon, n. m. || [μεταφ.] κόπτω τὸ κακὸν ἀπὸ τὴν ῥίζαν, couper le mal dans sa racine. § [συνεκδ.] ῥίζα, τὸ **φυτόν,** plante, n. f. τὸ στέλεχος, ὅλον τὸ δένδρον, arbre, n. m. ou pied, n. m. || εἴκοσι ῥίζας δένδρα, vingt pieds d'arbres. § **ῥίζα** [γραμμ.], radical, n. m. τὸ ἀμετάβλητον μέρος τῆς λέξεως, ἤτοι ἡ ἀρχικὴ καὶ ἁπλῆ φωνὴ ἐξ ἧς καὶ ὀνόματα καὶ ῥήματα παράγονται, π. χ. ἡ ῥίζα βα, ὅθεν βαίνω, βή-σομαι, βά-σις, βῆ-μα κτλ. § **ῥίζα** [μαθημ.], racine, n. f. ἐὰν δοθείς τις ἀριθμὸς ἦνε γινόμενον ἴσων παραγόντων, τότε ὁ εἷς τῶν ἴσων τούτων παραγόντων καλεῖται ῥίζα τοῦ δοθέντος ἀριθμοῦ. Ἵνα σημάνωμεν τὰς ῥίζας μεταχειριζόμεθα τὸ σύμβολον $\sqrt{}$, ὅπερ καλεῖται ῥιζικόν (radical, n. m.) καὶ ὅπερ προῆλθεν ἐκ τοῦ ἀρχικοῦ γράμματος τῆς λατινικῆς λέξεως radix=R. || τετραγωνικὴ ῥίζα, racine carrée. § [νομ.] ῥίζα οἰκογενείας (γενεαλογ.), souche, n. f. || διανομὴ κατὰ ῥίζας, partage par souches. § ῥίζα [χημ.], radical, n. m. ἐν μὲν τῇ ἀνοργάνῳ χημείᾳ καλοῦνται ῥίζαι ἢ ῥιζικὰ τὰ συμ-

πλέγματα τῶν στοιχείων τὰ ἐνεργοῦντα ὡς σύνθετον οὕτως εἰπεῖν στοιχεῖον ὡς π. χ. τὸ σύμπλεγμα NO_2. Ἐν δὲ τῇ ὀργανικῇ χημείᾳ ῥίζα εἶνε κοινόν τι σύμπλεγμα ἀτόμων περιεχόμενον εἰς τὰς ἑνώσεις τοῦ ἄνθρακος ἤτοι ὑπόλοιπον ἀκόρεστον τοῦ ὑδρογονάνθρακος ὅστις μέχρι τοῦδε ἦτο πλήρης καὶ κεχορεσμένος· διαιροῦνται δὲ εἰς μονατομικάς, διατομικάς, τριατομικὰς καὶ πλειατομικάς. § [ναυτ.] ῥίζαι τοῦ **θωρακίου**, gambes (ἢ hauban, ἐπίτονος) de revers, n. f. κοινῶς ῥέλια. Τεμάχια σχοινίου τῆς δυνάμεως τῶν ἐπιτόνων τοῦ μεγάλου ἐπιστηλίου ἢ σιδηραῖ ῥάβδοι τοποθετούμεναι ὑπὸ τὸ θωράκιον (hune), πρὸς στήριξιν αὐτοῦ ἐκ τῶν κάτωθεν. § [ναυτ.] ῥίζα, ἡ (τοῦ πηδαλίου), mèche (n.f.) du gouvernail ; τὸ ἔσω μέρος τοῦ πηδαλίου τὸ ἐκτεινόμενον καθ' ἅπαν τὸ μῆκος τοῦ ποδοστήματος, τὸ φέρον τοὺς **θαιροὺς** (aiguillots). § [ναυτ.] ῥίζα **τοῦ φάλκου**, ἡ· mèche (n.f.) ou dossier, κοινῶς ῥίζα, ἤτοι τὸ ἄνω τοῦ λεσβίου μέρος τοῦ φάλκου, τὸ συμβεβλημένον μετὰ τοῦ **λεσβίου** (gorgère) καὶ φθάνον ἕως τῆς κορυφῆς τῆς στείρας.

ῥιζάγρα, ας, ἡ· ἐργαλεῖον χειρουργικὸν δι' οὗ ἐξάγουσι τὰς ῥίζας τῶν ὀδόντων, pince de dentiste pour arracher les racines des dents. § —, pied de biche, n. m. κοινῶς τὸ γιδόποδο· μοχλὸς ἀρθρωτὸς ἢ ὀχλεύς, pince, πρὸς ἀπόσπασιν τῶν **ἐχμάτων** (clamaux), τῶν ἥλων (clous) κτλ.

ῥιζαρᾶτο, τό· rouge de sang ; βλ. αἱμόχρουν.

ῥιζάριον, τὸ καὶ ῥιζάρι, βαφικὴ ῥίζα, βλ. ἐρυθρόδανον, garance, n. f. καὶ εἰς λέξιν **ἐρυθρὸν** (Ἀδριανουπόλεως).

ῥιζαρόσπορος, ου, ὁ· σπόρος τοῦ ῥιζαρίου, graine de garance.

ῥιζηδὸν [ἐπίρ.] ἐκ τῆς ῥίζης, radicalement, adv.

ῥίζι, τό· βλ. ῥύζι, κτλ.

ῥιζίδιον, ου, τό· radicule, n. f. τὸ κατώτερον μέρος τοῦ ἄξονος τοῦ ἐμβρύου ὅπερ κατόπιν σχηματίζει τὴν ῥίζαν τοῦ φυτοῦ. § —, radicelle, n. f. ὀνομασία διδομένη εἰς τὰ μικρότερα μέρη ῥίζης τινὸς ἢ εἰς πολὺ μικρὰς ῥίζας.

ῥιζικάρω [διάλ. Οἰνόης], διακινδυνεύω, ῥιψοκινδυνεύω, risquer.

ῥιζικόν, οῦ, τό· ἡ τύχη, sort, n. m. τὸ πεπρωμένον, destinée, n. f. ἡ τύχη, ἡ μοῖρα, lot, n. m.

ῥιζικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν ῥίζαν, qui appartient à la racine; radical, ale, adj. § —, radical, ale, aux, adj. ὁ ἐντελής, πλήρης, complet ; || ῥιζικὴ θεραπεία, guérison radicale.

ῥιζικῶς [ἐπίρ.], radicalement, adv. ἤτοι **ἐκ** βάθρων, ἐξ ὁλοκλήρου, ἐκ θεμελίων, de fond en comble.

ῥιζιμνιό, τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ῥίζα βράχου.

ῥιζιμιά, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ἐρριζωμένη καὶ ἀκίνητος πέτρα, τὸ ῥιζομένο λιθάρι.

ῥιζό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὑπώρεια ὄρους, πληθ· ῥιζὰ=αἱ ὑπώρειαι· βλ. καὶ ῥιζοβοῦνι· 2) ῥίζα.

ῥιζοβολῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐκβάλλω, ῥίπτω (φύω) πιάνω ῥίζαις, pousser (jeter) des racines ; ῥιζόω-ῶ, κοινῶς ῥιζόνω, raciner, prendre racines.

ῥιζοβόλησις, εως. ἡ· τὸ ῥιζοβολεῖν, ἡ ῥίζωσις, τὸ φύειν, action de prendre, de pousser des racines.

ῥιζοβοῦνι, τὸ [δημ.], ἡ ποδιὰ τοῦ βουνοῦ, οἱ πρόποδες ὄρους, ἡ **ὑπώρεια**, pied de montagne ; βλ. καὶ **ῥιζό**.

ῥιζό(γ)ωνα, τὰ [διάλ. Καρπάθου], αἱ γωνίαι.

ῥιζοδοντιά, ᾶς, ἡ· τὸ φατνίον τοῦ ὀδόντος, ἡ ὀδοντοχοιλία, alvéole [des dents] ; [συνεκδ.] τὸ οὖλον, gencive, n. f.

ῥίζομαι [διάλ. Καρπάθου], διαφιλονεικῶ, ἐρίζω,

ῥιζόνω, μέλ. ώσω, ῥιζόω-ῶ, ἀόρ. ἐρρίζωσα, κάμνω τι νὰ ῥιζώσῃ νὰ πιάσῃ ῥίζας, φύω, πιάνω ῥίζαις, prendre racine; ῥιζοῦμαι, s'enraciner ; [μεταφ.] παλαιοῦμαι, ῥιζοῦμαι, γίνομαι ἀθεράπευτος, s'invétéver ; ἐρριζωμένος, η, ον, invétéré, ée.

ῥιζοσπάστης, ου, ὁ· radical, n. m. ὁ ἔχων ῥιζοσπαστικὰς ἰδέας ἐν τῇ πολιτικῇ, celui qui a des opinions radicales en politique ; || ἐφημεριδογράφος, βουλευτὴς ῥιζοσπάστης, journaliste, député radical.

ῥιζοσπαστικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν ῥιζοσπάστην, de radical, radical, ale, aux, adj. ὁ ἐπιζητῶν ἀπολύτους μεταρρυθμίσεις εἰς τὴν πολιτικήν, qui veut des réformes absolues en politique ; || ῥιζοσπαστικὴ μερίς, parti radical ; || ἐφημεριδογράφος, βουλευτὴς ῥιζοσπαστικὸς (ἢ ῥιζοσπάστης), journaliste, député radical ; || ῥιζοσπαστικαὶ ἰδέαι, radicalisme, n. m. ἤτοι σύστημα τῶν ῥιζοσπαστῶν ἐν τῇ πολιτικῇ, système des radicaux en politique.

ῥιζοτόμιον, ου, ὁ καὶ ῥιζοτόμος, ου, ὁ· coupe-racines, n. m. ἐργαλεῖον πρὸς ἀπότμησιν τῶν ῥιζῶν.

ῥιζοφάγος, ος, ον· ὁ τρώγων ῥίζας, qui mange des racines ; [διδ.] radicivore, adj. qui dévore les racines des plantes; || **ἔντομον** ῥιζοφάγον, insecte radicivore. § —, rhizophage, adj. ὁ τρεφόμενος μὲ ῥίζας, qui se nourrit de racines.

ῥιζοφυΐα, ας, ἡ· τὸ φύειν ῥίζαν, action de raciner : (de s'enraciner) ; ἡ ῥίζωσις, enracinement, n. m. [διδ.] radication, n. f.

ῥιζοφυῶ (έω), μέλ. ήσω· φύω, βλαστάνω, ἐκβάλλω ῥίζας, pousser des racines ; ῥιζόνω, raciner.

ῥίζωμα, ατος, τό· τὸ ἐρριζωμένον ἐν τῇ γῇ, ἡ ῥίζωσις, enracinement, n.m. § **ῥίζωμα**, οἱ πρόποδες τοῦ ὄρους, ἡ **ὑπώρεια**, pied de montagne. § [βοτ.] **ῥίζωμα**, rhizome, n. m. ὑπόγειος καυλὸς διαφόρων φυτῶν, tige souterraine de diverses plantes ; || ἡ ἶρις ἀναπτύσσεται **κατὰ ῥιζώματα**, l'iris se développe par rhizomes. [Βλ. καὶ **ἀέριος**].

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ῥίζωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ φύειν (ἐκβάλλειν) ῥίζας, action de prendre racine; enracinement, n. m.

ῥικνός, ή, όν· ὁ ὑπὸ τοῦ ψύχους, ῥίγους, πεπηγώς, ξηρός, ἐν γένει ζαρωμένος, ῥυσός, ἐρρυτιδωμένος, ridé, ée, adj. ἐρρυτιδωμένος ὑπὸ τοῦ γήρατος, ratatiné, ée, adj. ἀπεσκληρυμένος, racorni, e, adj. τραχύς, ῥικνός, ῥυτιδωμένος, παρουσιάζων ἀνώμαλον ἐπιφάνειαν, rugueux, euse, adj.

ῥικνότης, ητος, ἡ· ῥυτίδωσις, ζάρωσις, κύρτωσις, ἀποσκλήρυνσις, racornissement, n.m. ῥικνότης, τραχύτης, ἐπιφανείας, rugosité, n. f.

ῥικνοῦμαι (όομαι), μέλ. ωθήσομαι, ἐκ τοῦ ψύχους ξηραίνομαι, être contracté par le froid; ῥυτιδοῦμαι, se rider; συστέλλομαι, se contracter; τραχύνομαι, σκληρύνομαι, se racornir; ῥυτιδοῦμαι, ῥικνοῦμαι, ζαρόνω ὑπὸ τοῦ γήρατος, se ratatiner.

ῥικνώδης, ης, ες· ῥυσώδης, ῥυσός, τραχύς, rugueux, euse.

ῥίκνωμα, ατος, τό· τὸ ῥικνόν, ἡ ῥικνότης, rugosité, n. f. rugueux, euse; || — τοῦ ἐκχύματος, rugueux pour étoupilles; τὸ ὀδοντωτὸν ἢ τραχὺ μέρος ὅπερ διὰ τῆς προστριβῆς προξενεῖ τὴν ἀνάφλεξιν.

ῥίκνωσις, εως, ἡ· ricnose, n. f. βλ. ῥίνωσις.

ῥίμμα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἀσθένεια τῶν ὀφθαλμῶν.

ῥίμμα, ατος, τό· παλαιὰ λέξις συνώνυμος τοῦ βολή, tir, n. m.

ῥινάγρα, ας, ἡ· pince nez; μικρὰ λαβίς.

ῥιναλγία, ας, ἡ· rhinalgie, n. f. πόνος τῆς μύτης, μυτόπονος, douleur qui a son siège dans le nez.

ῥινάω-ῶ καὶ

ῥινέω-ῶ, βλ. ῥινίζω.

ῥίνη, ης, ἡ· lime, κοινῶς τὸ ῥινὶ ἢ ἡ λίμα δι' ἧς ῥινίζουσί τι· || — προλεπτύνσεως, lime à dégrossir; || — προλεπτύνσεως τετράγωνος, lime à dégrossir carrée; || ῥίνη προλεπτύνσεως πεπλατυσμένη, lime à dégrossir plate; || — προλεπτύνσεως κυλινδρική, lime à dégrossir ronde; || — προλεπτύνσεως ἡμικυλινδρική, lime à dégrossir demi-ronde; || ῥίναι θηκτικαὶ τῶν πριόνων, limes à affuter les scies; || — μύουρος, lime à queue de rat, εἶδος ῥίνης κωνοειδοῦς καὶ ὀξείας· βλ. καὶ μύουρος· || ῥίνη μετρία, lime bâtarde ou moyenne; || — τετραγωνική, lime carreau; βλ. τετραγωνικός, carreau; || — ὑπολεαντικὴ (ὑπολεαίνω), lime demi-douce; || — λεαντική, lime douce, ἤτοι λεπτὴ (ἐκ τοῦ λεαίνω)· || — ἐκ χυτοχάλυβος, lime d'acier fondu; || — ἡμικυλινδρικὴ (ἡμιστρόγγυλος), lime demi-ronde; || — γερμανική, lime en paille ou d'Allemagne; || — τριγωνικὴ καὶ ὀξεῖα, lime en tiers -point ἢ ἁπλῶς tierspoint; || — ἀγγλική, lime façon anglaise; || — πλατεῖα καὶ ὀξεῖα, lime plate-pointue; || — τραχεῖα, lime rude; || — τετράγωνος, lime quarrée ou carrée; || ῥινάω-ῶ, ῥινίζω, travailler à la lime ou limer; || —, tiers-point, n. m. ῥίνη τριγωνικὴ κατάλληλος διὰ τὴν θῆξιν τῶν ὀδόντων τοῦ πρίονος· || — σχισματική, lime à fendre; βλ. πρίων τοῦ σιδηρουργοῦ· || —, βλ. πλινθιορρίνη· || ῥίνη ξύλου, râpe à bois; βλ. ξυλοφάγος.

ῥινηλασία, ας, ἡ· ἡ διὰ τῆς ῥινὸς ἀνίχνευσις, ἰδίως τῶν κυνῶν, ἡ πρᾶξις τοῦ ἀκολουθεῖν τὰ ἴχνη, action de suivre à la piste; ἡ ἀνίχνευσις, ἡ ἰχνηλασία, quête, n. f. γενικῶς καταδίωξις, poursuite, n. f.

ῥινηλατῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀναζητῶ τὰ ἴχνη ζώου διὰ τῆς ῥινός, ἤτοι τῆς ὀσμῆς, ἀκολουθῶ τὰ ἴχνη, suivre à la piste; ἀνιχνεύω, dépister; quêter; [γενικ.] καταδιώκω, poursuivre.

ῥίνησις, εως, ἡ· βλ. ῥινίζω.

ῥινητήριον, ου, τὸ καὶ ῥινιστήριον (μηχανικόν), limeur mécanique.

ῥινητής, οῦ, ὁ· limeur, n. m. ἢ ῥινιστής, οῦ, ὁ· ἐργάτης ῥινίζων· || — ἢ ῥινιστὴς κανόνων, limeur de canons.

ῥινί, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] (παρὰ τὸ ῥινιόν,) ἡ ῥίνη.

ῥινί(ον), τό· βλ. ῥίνη.

ῥινίζω, μέλ. ίσω· ῥινάω-ῶ· ῥινέω-ῶ· μέλ. ῥινήσω, limer ou travailler à la lime; ἀπορρινάω-ῶ· διαρρινάω-ῶ· ἐκρινάω-ῶ· καταρρινάω-ῶ· καταρρινίζω (ἀναλόγως τῇ ἐννοίᾳ), κοινῶς λιμάρω· || ῥίνησις καὶ ῥίνισις, action de limer, ἀπορρίνησις, διαρρίνησις, ἐκρίνησις, καταρρίνησις καὶ καταρρίνισις, εως, ἡ (ἀναλόγως τῇ ἐννοίᾳ).

ῥινικός, ή, όν· nasal, e, aux, adj. [ἀνατομ.] ὁ τῆς ῥινὸς (μύτης), qui appartient au nez; || ῥινικαὶ κοιλότητες, fosses nasales; || ῥινικὸς ἀγωγός, canal nasal; || ῥινικὸν ὀστοῦν, os nasal; || ῥινικὴ ἀρτηρία, artère nasale; || ῥινικὴ καταρροή, écoulement des nasaux, ἢ écoulement nasal.

ῥίνισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ ῥινίζειν, action ou manière de limer; limage, n. m. βλ. ῥινίζω· ἡ κατάστασις τοῦ ῥινισθέντος, limure, n.f. § ῥίνισμα, limaille (n.f.) ou limature, n.f. ἀπορρίνημα, τὸ (ἐκ τοῦ ῥινάω-ῶ· ῥινίζω· ἀπορρινάω-ῶ)· ψῆγμα μετάλλου ἀποσπώμενον διὰ τοῦ ῥινίσματος· || ῥινίσματα σιδήρου, χάλυβος, χαλκοῦ, ὀρειχάλκου, ψευδαργύρου, limailles de fer, d'acier, de cuivre, de laiton, de zinc.

ῥινιστής, βλ. ῥινητής.

ῥινῖτις, ιδος, ἡ· rhinite (ῥίς, ῥινός, nez) n. f. ὀξεῖα ἢ χρονία φλεγμονὴ τοῦ ῥινικοῦ ἢ φλεγματικοῦ βλεννογόνου ὑμένος, inflammation aiguë ou chronique de la muqueuse nasale ou pituitaire; συνώνυμον κόρυζα (coryza); || ἀτροφικὴ ῥινῖτις, rhinite athrophique, ἡ ὄζαινα (ozène).

ῥινοβρογχῖτις, ιδος, ἡ· rhinobronchite (ῥὶς καὶ βρογχῖτις) n. f. [παθολ.] φλεγμονὴ τοῦ βλεννογόνου (ὑμένος) τῆς ῥινὸς καὶ τοῦ βλεννογόνου τῶν βρόγχων, inflammation de la muqueuse nasale et de la muqueuse bronchique.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ῥινόκερως, ω, ὁ· rhinocéros, n. m. γένος τῶν θηλαστικῶν ζώων, ἀνῆκον εἰς τὰ παχύδερμα, διακρινόμενον δὲ τῶν ἄλλων τοιούτων κυρίως δι' ἑνὸς ἢ δύο κεράτων ἄνωθεν τῆς ῥινὸς ἐκπεφυκότων. Ταῦτα εἶνε ἐκβλαστήσεις τοῦ δέρματος καὶ δὲν συνέχονται μετὰ τοῦ κρανίου. Τὸ σῶμα τοῦ ῥινόκερω εἶνε παχὺ καὶ βαρύ, οἱ πόδες του σχετικῶς βραχεῖς καὶ τριδάκτυλοι, τὸ δέρμα παχὺ καὶ σχεδὸν ἄτριχον, τὸ ῥύγχος μακρόν, τὸ στόμα πλατὺ καὶ ὀγκῶδες, ἡ οὐρὰ βραχεῖα καὶ λεπτή. Ζῶσι δὲ οἱ ῥινόκεροι ἀγεληδὸν ἐν ταῖς θερμαῖς χώραις τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς, διαιτώμενοι εἰς μέρη τελματώδη καὶ τρεφόμενοι ἐκ φυτικῶν οὐσιῶν. Εἶνε ζῶα νωθρά, ἐνοχλούμενα ὅμως ἐξαγριοῦνται· ἔχουσι δὲ ὀξεῖαν ἀκοὴν καὶ ὄσφρησιν.

ῥινολαρυγγῖτις, ιδος, ἡ· rhino-laryngite (ῥὶς καὶ λαρυγγῖτις) n. m. λαρυγγῖτις ἐπακολουθουμένη ὑπὸ φλεγμονῆς τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων (fosses nasales), ἤτοι σύγχρονος φλεγμονὴ τῶν βλεννογόνων ὑμένων ῥινὸς καὶ λάρυγγος.

ῥινόλιθος, ου, ὁ· rhinolithe (ῥὶς καὶ λίθος) n. f. σύγκριμα λίθινον, βάσεως ἀσβεστίου σχηματιζόμενον ἐντὸς τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων.

ῥινολογία, ας, ἡ· rhinologie (ῥὶς καὶ λόγος, discours) n. f. μέρος τῆς παθολογίας πραγματευόμενον εἰδικῶς περὶ τῶν παθήσεων τῆς ῥινὸς καὶ τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων.

ῥινολογικός, ή, όν· rhinologique, adj. ἀφορῶν τὴν ῥινολογίαν.

ῥινονέκρωσις, εως, ἡ· rhinonécrosie (ῥὶς καὶ νεκρός, mort) n. f. νέκρωσις τοῦ διαφράγματος τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων, παρατηρουμένη εἰδικῶς εἰς τοὺς ἐργάτας τοὺς κατεργαζομένους τὰ ἅλατα τοῦ χρωμίου. Λέγουσιν ἐπίσης rhinonécrose, n. f.

ῥινόμακτρον, ου, τό· mouchoir, n. m. μανδήλιον δι' οὗ σπογγίζομεν καὶ καθαρίζομεν τὴν ῥῖνα.

ῥινοπλασία, ας, ἡ· rhinoplastie (ῥινοπλάστης), n. f. χειρουργικὴ ἐργασία σκοποῦσα τὴν ἀνάπλασιν τῆς ῥινὸς ὅταν αὕτη διὰ παθήσεως τινὸς ἐβλάβη. Λέγουσιν ἐπίσης **ῥινοπλαστική** (ἐνν. τέχνη), rhinoplastique, n. f.

ῥινοπλάστης, ου, ὁ· rhinoplaste (ῥὶς καὶ πλάσσω, former) n. m. χειροῦργος ἐπαγγελλόμενος τὴν ῥινοπλαστίαν, πλάττων τεχνητὰς (μύτας) ῥῖνας.

ῥινοπλαστικός, ή, όν· rhinoplastique, adj. ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν ῥινοπλαστικήν, qui appartient à la rhinoplastie ; || [θηλ. οὐσ.] la rhinoplastique ; βλ. **ῥινοπλασία**· || ἐγχείρησις ῥινοπλαστική, opération rhinoplastique.

ῥινοποιός, οῦ, ὁ καὶ ῥινοχαράκτης, tailleur de limes, ὁ κατασκευάζων ῥίνας· βλ. **ῥίνη**.

ῥινόπτης, ου, ὁ· rhinopte, n. [ἰατρ.] ὁ πάσχων ἀπὸ ῥινοψίαν, qui est affecté de rhinopsie ; ὁ βλέπων διὰ τῶν ῥωθώνων.

ῥινοπτικός, ή, όν· rhinoptique, adj. ὁ τῆς ῥινοψίας, de rhinopsie.

ῥινοῤῥαγία, ας, ἡ [ἰατρ.], rhinorragie, n. f. ῥινικὴ αἱμοῤῥαγία, hémorragie nasale.

ῥινοῤῥαγικός, ή, όν· rhinorragique, adj. ἀφορῶν τὴν ῥινορραγίαν, qui se rapporte à la rhinorragie.

ῥινόῤῥοια, ας, ἡ· rhinorrhée (ῥὶς καὶ ῥέειν, couler) n. f. ῥεῦσις μυξώδους ὕλης ἀπὸ τὴν ῥῖνα, écoulement du mucus par le nez.

ῥινοῤῥοϊκός, ή, όν· rhinorrhéique, adj. ὁ τῆς ῥινοῤῥοίας, de rhinorrhée; σχετιζόμενος μὲ τὴν ῥινόρροιαν.

ῥινοσκλήρωμα, ατος, τό· rhinosclérome, n. m. Νόσος συνισταμένη εἰς σκληρὸν ὄγκωμα τοῦ δέρματος ἐπὶ τῆς ῥινός, ὅπερ ἀποφράσσει βαθμηδὸν τοὺς μυκτῆρας καὶ τὴν ῥινικὴν κοιλότητα, ἐπεκτείνεται δ' ἐνίοτε καὶ εἰς τὸν φάρυγγα καὶ πρὸς τὸ οὖς (διὰ τῆς εὐσταχιανῆς σάλπιγγος). Καθ' ἑαυτὸ εἶνε καλόηθες μηδεμίαν φέρον γενικὴν βλάβην εἰ μὴ μόνον τὰς τοπικὰς ἐνοχλήσεις ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ· διαρκεῖ δὲ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν. Ἐπιφαίνεται συνήθως κατὰ τὴν μέσην ἡλικίαν· ὡς πρὸς τὴν αἰτιολογίαν δὲ σημειωτέον ὅτι ἀνευρέθη ἐν τῷ ἱστῷ τοῦ ῥινοσκληρώματος εἰδικὸν βακτηρίδιον. Ἡ χειρουργικὴ ἐξαίρεσις αὐτοῦ ἐπιτυγχάνει ἐνίοτε τὴν ἐντελῆ τοῦ πάθους ἐξαφάνισιν.

ῥινοσκοπία, ας, ἡ· rhinoscopie, n. f. ἐξέτασις τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων (examen des fosses nasales) καταλλήλως φωτιζομένων.

ῥινοσκοπικός, ή, όν· rhinoscopique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν ῥινοσκοπίαν, qui se rapporte à la rhinoscopie.

ῥινοφθογγῶ, βλ. **ἐῤῥινίζω**.

ῥινόφυμα, ατος, τό· rhinophyma (ῥὶς καὶ φῦμα, tumeur) n.f. ὑπερτροφία τῆς ῥινὸς προερχομένη ἕνεκα πυκνώσεως τοῦ δέρματος, ὅπερ καθίσταται λεῖον, ἐρυθρὸν καὶ στιλπνόν, καὶ ἀναπτύξεως τῶν στεατωδῶν ἀδένων (glandes sébacées) τῆς χώρας ταύτης.

ῥινοφωνία, ας, ἡ· rhinophonie (ῥὶς καὶ φωνή) n. f. τὸ ῥινόφωνον, ἡ διὰ τῆς μύτης ἐκφώνησις, ῥινικὴ ἀντίχησις τῆς φωνῆς, résonnance nasale de la voix ; ὑποῤῥινισμός, nasillement ; βλ. καὶ **ἐῤῥινίζω**.

ῥινοχαράκτης, ου, ὁ· βλ. **ῥινοποιός**.

ῥινοψία, ας, ἡ· rhinopsie (ῥὶς καὶ ὄψις, vue) n. f. [ἰατρ.] στραβισμὸς παραγόμενος πρὸς τὸ μέρος τῆς ῥινός, strabisme qui se produit du côté du nez ; ἐσωτερικὸς στραβισμός, strabisme interne, ἤτοι ὅρασις διὰ τῶν ῥωθώνων, εἶδος ἀλληθωρήματος.

ῥίνωσις, εως, ἡ· rhinose (ὁ ῥικνὸς τὸ δέρμα) n. f. [ἰατρ.] χαλάρωμα καὶ ζάρωμα τοῦ δέρματος ἐκ τῆς ἰσχνότητος, état de relâchement de la peau à la suite d'un amaigrissement. Λέγουσιν ἐπίσης **ῥίκνωσις,** ricnose.

ῥινωτηρία, ας, ἡ [ναυτ.], poulaine, n. f. καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῆς ὑπὲρ τὸν φάλκην (guibre) ξυλείας, τὸ ἀποτελούμενον ἐκ πολλῶν προσθέτων τεμαχίων, οἷον τοῦ βέλους, τῶν **κερκίδων**, κτλ. βλ. καὶ **δάπεδον τῆς ῥινωτηρίας**, plancher de poulaine ; || **ῥινωτηρία**,

ἡ· poulaine, n. f. ἀπόπατος πλοίου· βλ. καὶ δάπεδον τῆς ῥινωτηρίας.

ῥιξιά, ᾶς, ἡ [δημ.] βλ. ῥιψιά.

ῥίξιμον, τὸ [δημ.], βλ. ῥίψιμον· ‖ ῥίξιμο στὸ γιαλό· βλ. **καθολκή.**

ῥίον, ου, τό· piton, n. m. χαλεῖται οὕτως ἄκρα, κορυφὴ ὄρους ἢ πᾶν ἐξέχον ὄρος πρὸς τὰ πρόσω ἢ ἄνω.

ῥίπαι [διάλ. Ἠπείρου], τὰ **ῥυάκια.**

ῥιπαῖος, αία, αῖον, rafale, n. f. et adj. ὁ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ γινόμενος, ταχύς, σφοδρός, βίαιος, ὁρμητικός, π. χ. ἄνεμος, θύελλα· ‖ ῥιπαῖος (ἄνεμος), κοινῶς **κομματιαστός,** vent rafale, αἰφνίδιος καὶ μικρᾶς διαρκείας σφοδρὸς ἄνεμος· βλ. **ἄνεμος** καὶ **ῥιπὴ** (grain); ‖ ῥιπαία βολή, rafale, n. f. βλ. **βολή.**

ῥιπή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ῥίπτειν τι, action de jeter (; de tirer); ἡ ἄφεσις, ἐκτόξευσις, projection, n. f. ἡ βολή, jet, n. m. ou tir, n. m. βλ. ἄφεσις, ἐκσφενδόνισις, **βολή·** (μεταφ.] ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, en un clin d'œil; en moins de rien; βλ. καὶ ἐν **ἀκαρεῖ.** § ῥιπὴ (ἀνέμου) [ναυτ.], rixe, n. f. ou rafale, n. f. αἰφνίδιος καὶ μικρᾶς διαρκείας σφοδρὸς ἄνεμος· βλ. **ῥιπαῖος.**

ῥιπή, ῆς, ἡ [ναυτ.], grain, n. m. συνών. τοῦ risée, n. f. κοινῶς ἡ **μπόρα.** Αἰφνιδία, ἀπότομος καὶ ὑπερβολικὴ ἐπαύξησις τῆς ἐντάσεως τοῦ ἀνέμου κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μακρά, μετὰ ἢ ἄνευ ὄμβρου. Ἡ ῥιπὴ ἀναλόγως τῶν προαναφαινομένων αὐτῆς μετεωρολογικῶν φαινομένων ἢ τῆς φύσεώς της, λαμβάνει τὰ ἑξῆς ὀνόματα· ‖ **πεμφὶς** ἢ πέμφιξ, grain-blanc, ῥιπὴ ἧς προαναφαίνεται λευκὸν νέφος· ‖ **κνηκίς,** ίδος, ἡ· grain-jaune, ῥιπὴ ἧς προαναφαίνεται κίτρινον νέφος· ‖ **ῥιπὴ μελανή,** grain-noir, ἧς προαναφαίνεται μέλαν νέφος· ‖ **λαῖλαψ,** απος, ἡ· grain-orageux, θυελλώδης ἄνεμος μετὰ βροχῆς ἢ πυκνῆς νεφέλης, τὰ πάντα μὲ σκότος περιβαλλούσης· συνώνυμον τοῦ bourrasque; ‖ **σμώνη,** ης, ἡ· grain-sec, ῥιπὴ ἄνευ ὄμβρου ἐπερχομένη ἐν εὐδίᾳ.

ῥιπίδιον, ου, τό· ὑποκρ. τοῦ ῥιπίς, κοινῶς τὸ **ἀνεμιστῆρι,** éventail, n. m. οὕτω καλεῖται τὸ ἐκ φύλλων δένδρου, χάρτου, πτερῶν, λεπτομετάξου ὑφάσματος καὶ ἄλλων ὑλῶν κατασκευαζόμενον ὄργανον ὅπερ εἶνε κατάλληλον πρὸς παραγωγὴν ἀναψυκτικοῦ ἀνέμου καὶ οὗτινος ἡ χρῆσις κατὰ τὴν Ἀνατολήν, Ἰνδίαις καὶ Κίναν ἀνάγεται εἰς παλαιοτάτους. Μετηνέχθη δὲ ἡ χρῆσις αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἰδίως ὅτε κατὰ τὸν Ε' π. Χ. αἰῶνα οἱ ταῶνες ἤρχισαν νὰ γίνωνται ἐκεῖ γνωστοὶ καθ' ὃν χρόνον καὶ κατεσκευάσθησαν ῥιπίδια ἐκ πτερῶν τοιούτων προϊόντα τῆς τρυφῆς καὶ μαλθακότητος τῶν κατοίκων τῶν ἀκτῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἐν Ἀθήναις ἐθεωρεῖτο ἡ ῥιπὶς ὡς σκῆπτρον τῆς καλλονῆς, αἱ δὲ Ῥωμαῖαι δέσποιναι εἶχον αὐτὴν εἰς μεγάλην ὑπόληψιν· ἐφέροντο δὲ συνήθως ὑπὸ θεραπαινίδων, ὡραίων παίδων ἢ εὐνούχων οἵτινες εἶχον καθῆκον νὰ ἀερίζωσι διὰ τούτων τὰς δεσποίνας.

ῥιπίδιον, ου, τὸ [ναυτ. πληθ.], τὰ ῥιπίδια, coltis, n. m. τὸ πρῶτον μετὰ τοὺς παραστάτας (apôtres) πρὸς πρῷραν ζεῦγος τῶν νομέων πλοίου τινός· τὰ ῥιπίδια μετὰ τῶν παραστατῶν ἀποτελοῦσι τὴν κυρίως πρῷραν.

ῥιπίζω, μέλ. ίσω, ἀόρ. ἐρρίπισα, ῥιπίζει, φυσᾷ, πνέει-πνεῖ, πνοὴν πέμπει, ὅθεν καὶ μὲ τὸ ἀνεμιστῆρι ἀερίζω, éventer; souffler. § [μεταφ.] δροσίζω, ἐμψυχῶ, raviver; διερεθίζω, παρορμῶ, exciter; βλ. **ἀναρριπίζω.**

ῥιπίς, ίδος, ἡ καὶ ὑποκορ. **ῥιπίδιον·** βλ. λέξιν.

ῥίπισμα, τὸ [διάλ. Κύμης], πληθ. ῥιπίσματα· ἡ λέξις κυριολεκτεῖται ἐπὶ ἐδάφους οὐχὶ στερεοῦ καὶ συμπαγοῦς ὥστε νὰ συγκρατῇ καὶ μὴ ἀφίνῃ νὰ διέρχωνται δι' αὐτοῦ τὰ ὑπεράνω αὐτοῦ τυχὸν εὑρισκόμενα ὕδατα. Τὴν λέξιν ῥίπισμα μεταχειρίζονται οἱ ὀρύττοντες φρέατα ὅταν δὲν εὑρίσκουσι στερεὸν ἢ συμπαγὲς στρῶμα κατὰ τὴν ἀνόρυξιν τοῦ φρέατος.

ῥίπος, ου, ὁ· paillet, n. m. πλέγμα ἐκ καλάμων, ψάθης ἢ τοιούτων πρὸς σκέπασμα τοῦ ἐδάφους πρὸ τῆς κλίνης, κτλ. ἡ ψάθα, τὸ ψαθί. § [ναυτ.] ῥίπος, τό, paillet, n. m. κοινῶς **μπαλῃέτο,** εἶδος ψάθης κατασκευαζομένης διὰ διστρόφου ἢ ἐμβόλων καὶ χρησιμευούσης πρὸς περικάλυψιν τῶν **κεραιῶν,** τῶν **ἐξαρτίων,** τῶν **πεισμάτων,** κτλ. ὅπως προφυλάττῃ αὐτὰ ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς τριβῆς φθορᾶς· ‖ **ῥίπος,** τό· paillet, n. m. κοινῶς μπαλῃέτο· εἶδος κανναβίνου τάπητος χρησιμεύοντος πρὸς σπόγγισιν τῶν ποδῶν.

ῥίπτω, μέλ. ῥίψω· ἀόρ. ἔρριψα· παθ. ἀόρ. ἐρρίφθην· παθ. παρακ. ἔρριμμαι, μετοχ. ἐρριμμένος, η, ον· ῥίπτω, κοινῶς ῥίχνω μακράν, jeter; ἐκσφενδονίζω, lancer; βάλλω, tirer; [μεταφ.] ἀπορρίπτω, rejeter; faire retomber; ‖ — ἀπὸ τὸ παράθυρον, jeter par la fenêtre; ‖ — κάτω· ῥίπτω κατὰ γῆς, jeter par terre; ‖ — βέλος, lancer une flèche; ‖ ἔρριψε κάτω τὰ μάτια του, il baissa les yeux; καταβιβάζω τοὺς ὀφθαλμούς, χαμηλόνω τὰ 'μμάτια· ‖ — τὸ μάτι εἴς τι, jeter les yeux sur = ἀντιποιοῦμαί τι, jeter son dévolu; ‖ ῥίπτω πλοῖον εἰς τὴν θάλασσαν, lancer un bâtiment; βλ. **καθέλκω·** ‖ — εἰς τὸ σημάδι, tirer à la cible; (βλ. **βάλλω**)· ‖ — τὰ χαρτιά, tirer les cartes; ‖ — τουφεκιαῖς, tirer des coups de fusil; ‖ τὸ ἄλογόν του τὸν ἔρριψε, son cheval l'a démonté, (désarçonné); ‖ ὁ ἁμαξᾶς μᾶς ἔρριψε, le cocher nous a renversé; ‖ [ἐπὶ ἐγκύου, ἀποβάλλω] ἔρριψε τὸ παιδί, elle a fait fausse couche; ‖ — ἔξω, βλ. ἔξω· ‖ ἔρριψα μίαν λέξιν, j'ai hasardé un mot; ‖ — **σκιάν,** projeter de l'ombre; ‖ ἡ ἀντιπολίτευσις θὰ ῥίψῃ τὸ ὑπουργεῖον, l'opposition renversera le ministère; ‖ τὰ ῥίπτω κάτω, s'avouer vaincu = ὁμολογῶ ἐμαυτὸν ἡττηθέντα, καταθέτω τὰ ὅπλα, mettre bas les armes (κοινῶς καταιβάζω τὰ αὐτιά, baisser l'oreille); ‖ τὰ ἔρριψε πολύ, il a beaucoup baissé; il ne bat plus que d'une aile; ‖ τὸ ἔρριψεν εἰς τὸ πιοτόν, il s'est adonné à la boisson; ‖ τὰ ἔρριψεν ὅλα ἐπάνω μου, il a

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

mis tout sur mon compte ; || ῥίπτει τὸ σφάλμα ἐπάνω μου, il en rejette le tout sur moi ; || [ναυτ.] ῥίπτω εἰς τὴν θάλασσαν, βλ. ἐκβάλλω· || **ῥίπτω τὴν ἄγκυραν**, jeter l'ancre, συνώνυμον τοῦ **ποντίζω** (mouiller) ; || ῥίπτω **τὸ δρομόμετρον**, jeter le loch ; ῥίπτω **εἰς τὴν θάλασσαν** τὸ **δέλτα** τοῦ κοινοῦ δρομομέτρου (**bateau de loch**), ἢ τὴν **ἕλικα** τοῦ τεχνικοῦ δρομομέτρου πρὸς μέτρησιν τῆς ταχύτητος τοῦ πλοίου. § [μέσ.] ῥίπτομαι, ἐπιπίπτω, se jeter, se lancer ; ὁρμῶ κατά, s'élancer, sur ; ἀφίεμαι, se livrer ; παραδίδομαι εἰς, s'adonner ; || ῥίψου του ! tombez sur lui ! [μεταφ. ἐν.] travaillez-le ! || ἐρρίφθη εἰς τὴν ἐργασίαν, il s'est adonné au travail.

ῥίς, ῥινός, ἡ· ῥινί, ῥῖνα, αἱ ῥῖνες, τὰς ῥῖνας, κοινῶς ἡ μύτη, ῥίς, nez, n. m. ἀνθρ. καὶ ζώων· τὸ ὄργανον τῆς ὀσφρήσεως καὶ ἀναπνευστικὸν συνάμα· || [μεταφ.] ῥίς, nez, πᾶν τὸ ἐξέχον ἢ προβάλλον ἐν εἴδει ῥινός· || ἡ ῥὶς (ἐπὶ τοῦ κονταχίου τοῦ ὅπλου), nez de busc ; || — τοῦ τόρνου, nez de tour ; || [ἱππολ.] ῥίς, nez, τὸ πρῶτον τμῆμα τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων· τὸ ἄκρον τῆς ῥινὸς=ἀκρορρίνιον, bout de nez; || ῥάχις τῆς ῥινός, βλ. **ἐπιρρίνιον.**

ῥιτσινόλαδον, ου, τὸ [δημ.], βλ. **ῥητινέλαιον,** huile de ricin.

ῥιχμένος, η, ον [δημ.] καὶ ῥιγμένος· ἀντὶ ἐρριμμένος, ἐκ τοῦ ῥίπτω.

ῥίχνω, βλ. ῥίπτω· || — στὸ γιαλό· βλ. καθέλκω· || — παρκέτα [ναυτ.], βλ. δρομομετρέω-ῶ· || — καρίνα [ναυτ.], βλ. **καταβάλλω** τρόπιν.

ῥίψασπις, ις, ι, γεν. ιδος· ὁ ῥίπτων τὴν ἀσπίδα ἐν μάχῃ καὶ φεύγων, ὅθεν ὁ λειποτάκτης, déserteur, n. m. [μεταφ.] δειλός, lâche, n. m.

ῥιψιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ ῥίψις ἢ κάλλιον **ῥῖψις,** εως, τὸ ῥίψιμον, ἡ ἔκριψις, jet, n. m. ἡ βολή, coup, n. m. § — καὶ **ῥιξιά**, τὸ γέμισμα [τοῦ ὅπλου], charge de fusil].

ῥίψιμον, ατος, τό· ἡ ῥῖψις, ἡ πρᾶξις τοῦ ῥίπτειν, action de jeter ; ἔκριψις, jet ; βλ. καὶ **βολή, ἐκσφενδόνησις,** projection, n. f. action de lancer; lancement, n. m. § [ναυτ. ἐπὶ πλοίου], lançage, n. m. ἡ καθολκή, lancement, n. m.

ῥιψοκινδυνεύω, μέλ. εύσω, ῥίπτω ἐμαυτὸν εἰς κίνδυνον, εἶμαι ῥιψοκίνδυνος, ἐνεργῶ ὡς ῥιψοκίνδυνος, παραβάλλω ἐμαυτόν, ἀναρρίπτω κίνδυνον, ἐπὶ τῇ τύχῃ ποιοῦμαι, hasarder; risquer ; aventurer ; τὸ μὲν hasarder λέγεται ἐπὶ πραγμάτων, τῶν ὁποίων ἡ ἐπιτυχία εἶνε ἀβέβαιος καὶ ἀμφίβολος : π. χ. hasarder une somme au jeu, au commerce ; τὸ risquer λέγεται ἐπὶ προβλεπομένης βλάβης καὶ οὔσης βεβαιοτέρας τοῦ ἐλπιζομένου κέρδους : π. χ. risquer sa vie; risquer la bataille; τὸ aventurer (=ἀφίεμαι εἰς τὴν τύχην, mettre à l'aventure); ῥιψοκινδυνεύω ποσὸν χρηματικόν, aventurer une somme d'argent. § [οὐδ.] κινδυνεύω, ἐκτίθεμαι εἰς κίνδυνον, se mettre en péril; ἐκτίθεμαι, s'exposer ; payer de sa personne.

ῥιψοκίνδυνος, ος, ον· ὁ ῥιπτόμενος εἰς τὸν κίνδυνον παράβολος (ἄνθρωπος), τολμηρός, hasardeux, euse, adj. aventureux, euse, adj. (ἡ ἔκφρασις ῥιψοκίνδυνος ἐλήφθη ἐκ τοῦ παιγνιδίου τῶν ἀστραγάλων, ἀναρρίπτειν τοὺς ἀστραγάλους)· παρακεκινδυνευμένος, παράτολμος, téméraire, adj. θρασύς, τολμηρός, hardi, e, adj.

ῥιψοκινδύνως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ῥιψοκίνδυνον, aventureusement, adv. παρατόλμως, témérairement, adv.

ῥοβαρῖτις, ιδος, ἡ (ἐκρηκτικὴ οὐσία)· robarite, n. f. Αὕτη ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Roth καὶ τάσσεται εἰς τὰς δι' ἀναμίξεως δύο οὐσιῶν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς χρήσεως κατασκευαζομένας ἐκρηκτικὰς οὐσίας. Τὸ μὲν **ὀξειδωτικὸν** (comburant) συστατικὸν αὐτῆς συνίσταται ἐκ νιτρικοῦ καλίου, νιτρικοῦ νατρίου ἢ νιτρικοῦ ἀμμωνίου, τὸ δὲ **καύσιμον** (combustible) ἐκ μίγματος χλωριονιτρούχων ἑνώσεων τῶν ἀρωματικῶν ὑδρογονοανθράκων τῆς σειρᾶς τοῦ βενζελαίου. Κατὰ τὸν ἐφευρέτην ἡ ἐκρηκτικὴ δύναμις τῆς ῥοβαρίτιδος ἰσοῦται μὲ τὴν ἐκρηκτικὴν δύναμιν τῆς δυναμίτιδος πλέον τοῦ 1/4 αὐτῆς, δι' ἁπλῆς δὲ μίξεως μεθ' ὕδατος ἀποβάλλει ἡ ῥοβαρῖτις τὰς ἐκρηκτικὰς αὐτῆς ἰδιότητας καὶ καθίσταται ἀκίνδυνος.

ῥόβη, ης, ἡ καὶ

ῥόβι, τὸ [δημ.] ὄροβος, ers, n. f. orobe, n. f. pois de pigeon, τὸ ὄσπριον **ὀρόβιον**, λέγεται δὲ οὕτω καὶ ὁ καρπὸς καὶ τὸ φυτόν.

ῥοβίθι, τὸ καὶ ῥεβίθι [δημ.] βλ. **ἐρέβινθος.**

ῥόβολος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] τόπος κατωφερής.

ῥοβολῶ [διάλ. Ἠπείρου] καταβαίνω τρέχων κατήφορον· βλ. ῥωβολῶ.

ῥοβολῶ [δημ.] βλ. ῥωβολῶ.

ῥόγγι, τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] δασώδης τόπος ἐκχερσωθεὶς ἢ πυρποληθεὶς (παρ' ἡμῖν **καψάλα**), ἐφ' οὗ σώζονται καὶ στελέχη τῶν δένδρων, ἵνα χρησιμοποιηθῇ ὡς βοσκὴ τῶν ποιμνίων [ἐν Ἠπείρῳ λέγουσι τὰ **ῥόγγια**] καὶ κατ' ἐπέκτασιν ῥόγγι λέγεται ἡ δεινὴ περὶ πάντα καταστροφή.

ῥόγα, ας, ἡ [δημ.] (ἐκ τοῦ λατ. erogo), ὁ μισθός, salaire, n. m. paie, n. f. μισθὸς ὑπηρετῶν, gages, n. m. § —, βλ. **ῥῶγα.**

ῥόγα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] τόπος φυτείας ῥόδων.

ῥογαλίδα [δημ.] βλ. **ῥωγαλίδα.**

ῥογεύω, μέλ. εύω [δημ.] ἐκμισθόω-ῶ, μισθόω-ῶ, salarier ; λαμβάνω μὲ μισθόν, prendre à gages ; gager.

ῥογί, τὸ [δημ.] βλ. **ῥοΐ.**

ῥογιάζω [δημ.], βλ. ῥογεύω.

ῥόγος, ου, ὁ [δημ.], τὸ εὐγεώργητον [τῆς γῆς μετὰ τὸ πότισμα], état meuble [du sol, après l'arrosage], ἡ ἀπαιτουμένη ὑγρασία διὰ τὴν καλλιέργειαν, humidité nécessaire pour le labourage.

ῥογός, οῦ, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐν τῇ σιταποθήκῃ ἐκ σανίδων διάφραγμα. Ῥογὸς ἐκαλεῖτο παρ' ἀρχαίοις ὁ σιτοβολών.

ῥογχάζω, ῥέγχω· βλ. ῥοχαλίζω.

ῥόγχος, ου, ὁ (καὶ ἀρχ. ῥόγχος), τὸ ῥοχάλισμα, ronflement, n. m. καὶ soufflement, n. m. Ῥόγχος καλεῖται ἡ λίαν ἠχηρὰ ἀναπνοὴ ἡ παραγομένη ὅταν ἀναπνέῃ τις μετ' ἀνοικτοῦ στόματος καὶ χαλαρωμένου τοῦ ὑπερωϊκοῦ ἱστίου, τὸ ὁποῖον εἶτα περιπίπτει εἰς κραδασμούς. Ὁ ῥόγχος παρὰ πολλοῖς ἀνθρώποις εἶνε συνήθης καθ' ὕπνους, πρὸ πάντων ὅταν κοιμῶνται ἔχοντες ἀνοικτὸν τὸ στόμα, ἢ πάσχοντες ἐξ οἰδήσεως τῶν ἀμυγδαλῶν. Δύναται ὅμως νὰ ἦνε καὶ σύμπτωμα παραλυσίας τοῦ οὐρανίσκου καὶ ὡς τοιοῦτον παρακολουθεῖ συχνάκις τὴν κεφαλικὴν ἀποπληξίαν. § — [ὁ τοῦ ψυχορραγοῦντος, τοῦ ἐπιθανάτου ἰδίως], râle, n. m.

ῥόδα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], γενικῶς ὁ **τροχός,** roue, n. f. § —, rouet, n. m. βλ. **τροχός.** § —, τοῦ τιμονιοῦ· βλ. **οἰακοστρόφιον.** § — τοῦ σπιρουνιοῦ· βλ. **ἐγκεντρίς.**

ῥοδακινέα, ας, ἡ καὶ

ῥοδακινιά, ᾶς, ἡ· pêcher, n. m. μηλέα ἡ Περσική.

ῥοδάκινον, ου. τό· ὁ καρπὸς τῆς ῥοδακινέας, pêche, n. f. μῆλον Περσικόν.

ῥοδαλός, ή, όν· ὁ ῥόδινος, η, ον (χρῶμα), rose, n. f. (couleur); rosé, ée, adj. ἐρυθρός, ῥοδοκόκκινος, incarnat, e, adj.

ῥοδαμός, ὁ [διάλ. Κύμης] (ἀρχ. **ὀρόδαμνος**), οἱ λεπτοὶ κλῶνοι παντὸς δένδρου.

ῥοδάνι, τὸ [δημ.] (ἐργαλεῖον), ὁ βέμβιξ καὶ περιαγωγεύς, ὁ **ῥόμβος,** rouet, n. m. ‖ ἡ γλῶσσα του πάγει [σὰν] ῥοδάνι [φρ.] [γλώσσης ἀκρατής], la langue lui va comme un claquet de moulin (comme une navette de tisserand); ‖ ῥοδάνι τοῦ γαϊτανᾶ, ὁ ῥόμβος τοῦ λωματοποιοῦ, rouet de passementier.

ῥοδανίζω, ίσω [δημ.], βεμβηκίζω, τυλιγαδιάζω [μὲ τὸ ῥοδάνι], dévider [par le rouet]; ἀναπηνίζω, bobiner.

ῥοδανιλίνη, ης, ἡ· rosaniline, n. f. ὀργανικὴ ἀλκαλικὴ οὐσία τεχνητῶς παρασκευαζομένη δι' ὀξειδώσεως τῆς ἀνιλίνης, καθ' ἑαυτὴν μὲν ἄχρους, μετ' ὀξέων ὅμως ἑνουμένη εἰς ἅλατα λαμπρῶς πρασινόχροα, μεθ' ὕδατος δὲ ἢ οἰνοπνεύματος παρέχοντα διάλυμα ὡραίως ἐρυθρόν. Ἐκ τῶν παραγώγων τούτων τῆς ῥοδανιλίνης εἶνε καὶ ἡ ὡς χρωστικὴ οὐσία λίαν εὔχρηστος φουξίνη.

ῥοδάνισμα, ατος, τὸ [δημ.] ἀναπήνισμα, τηλιγάδιασμα, dévidage, n. m.

ῥοδάντσα, ας, ἡ [ναυτ. δημ.] βλ. ψέλλιον, cosse, n. f.

ῥόδαξ, ακος, ὁ· rosace, n. f. ὑποκορ. τοῦ ῥόδου, τριανταφυλλάκι· βλ. καὶ **κάλχηξ.**

ῥοδέα, ἡ· βλ. ῥοδῆ.

ῥοδέλαιον, ου, τό· ἔλαιον τῶν ῥόδων, κοινῶς τριανταφυλλόλαδον, huile de roses; ἀπόσταγμα ῥόδων, essence de roses. Αἰθέριον ἔλαιον ἐκ τῶν φύλλων τῶν ῥόδων δι' ἀποστάξεως λαμβανόμενον, εὐωδέστατον καὶ πολυτιμότατον καθ' ὅτι τρία χιλιόγραμμα φύλλων παρέχουσι μόλις 1 γραμμάριον ῥοδελαίου. Ἁρμόδια πρὸς ἐξαγωγὴν αὐτοῦ εἰσὶν ἰδίως τὰ ῥόδα τῆς Ἀνατολῆς ἐνέχοντα σχετικῶς πλεῖον ῥοδέλαιον. Ἀκμάζει δὲ κυρίως ἡ βιομηχανία αὕτη ἐν τῇ μέσῃ καὶ βορείᾳ Θρᾴκῃ· ἐν δὲ τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ παράγονται χημικῶς εὔωνοι αὐτοῦ ἀπομιμήσεις.

ῥοδέλλα [δημ.] βλ. **παράκυκλος.**

ῥοδεών, ῶνος, ὁ καὶ ῥοδών· τόπος πεφυτευμένος μὲ ῥοδὰς (τριανταφυλλέας), lieu planté de rosiers, roseraie, n. f.

ῥοδῆ, ῆς, ἡ· rosier, n. m. (ῥοδέα) ἡ τριανταφυλλέα καὶ τριανταφυλλιά· ‖ ἀγρία ῥοδῆ, églantier.

ῥοδὶ (χρῶμα), rouge grenat; βλ. **ἐρυθρόν.**

ῥόδι, τό· βλ. ῥῶδι.

ῥοδίζει [διάλ. Ἠπείρου], ἐμφανίζεται ἡ ἠὼς «ἐρρόδισε ἡ Ἀνατολὴ καὶ ἔφεξε μέσ' τὴ Δύσι». Ὡς ἡ ῥοδοδάκτυλος ἠώς.

ῥοδίζω, μέλ. ίσω, χρωματίζω δι' ἐρυθροῦ χρώματος, se teindre (se colorer) de rose; δίδω τὸ χρῶμα τοῦ τριανταφύλλου, se roser; ὁμοιάζω μὲ τὸ χρῶμα τοῦ τριανταφύλλου, ressembler à la rose.

ῥόδινον (χρῶμα), rouge de rose, βλ. **ἐρυθρόν.**

ῥόδινος, η, ον· ὁ ἐκ ῥόδων κατεσκευασμένος [fait] de rose; (π. χ. στέφανος, couronne). § ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ῥόδου, qui est couleur de rose; rosé, ée, adj. π. χ. χείλη, παρειαί, lèvres, joues roses; ῥοδοκόκκινος, incarnat, e, adj.

ῥόδιον, ου, τὸ [χημ.], rhodium, n. m. σπάνιον μέταλλον ἐν τοῖς μεταλλεύμασι τοῦ λευκοχρύσου εὑρεθέν, λευκόφαιον, εὔθρυπτον, εἰδ. βάρ. 12, ἀδιάλυτον καὶ εἰς αὐτὸ τὸ βασιλικὸν ὕδωρ.

ῥοδίς, ίδος, ἡ· μυραλοιφὴ ἐκ ῥόδων, pommade de roses; καὶ κυρίως σκόνη τῶν τριανταφύλλων, poudre de senteur faite avec des roses; ὀσφράδιον, pastille (de rose) (odorante); βλ. καὶ κοῦρος.

ῥόδισμα, ατος, τό· χρωματισμὸς (βαφὴ) ῥόδινος, teinte rose.

ῥοδίτης, ου, ὁ· εἶδος σταφυλῆς ἐχούσης ῥόδινον χρῶμα, espèce de raisin rose, πολὺ γλυκὺς εἰς τὴν γεῦσιν.

ῥοδοδάκτυλος, ος, ον· ὁ κόκκινα ὡς τὰ ῥόδα τὰ δάκτυλα ἔχων, aux doigts de rose; ἀεὶ ὡς ἐπίθετον τῆς ἠοῦς, ῥοδοδάκτυλος ἠώς, la rose aurore ἢ l'aurore rosée, ἤτοι τοῦ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου χρυσοῦ καὶ κοκκίνου χρώματος, Ἰλ. α, 477.

ῥοδοδάφνη, ης, ἡ· τὸ ἄλλως **νήριον** (βλ. λέξιν) εἶδος δάφνης ἀγρίας, κοινῶς πικροδάφνη, laurier-rose, n. m. laurose commun; κατὰ Λινναῖον σύστημα, oléandre (= laurier rose), n. f.

ῥοδόδενδρον, ου, τὸ [βοτ.], rhododendron, n. m. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν ἐρεικωδῶν· θάμνοι ἀείφυλλοι μετὰ ὡραιοτάτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐρυθρῶν ἢ λευκῶν ἀνθέων.

ῥοδοειδής, ής, ές· ἔχων εἶδος, χρῶμα ἢ καὶ ὀσμὴν ῥόδου, ὅμοιος ῥόδῳ, semblable à la rose; [διδ.] rosacé (couleur ou odeur).

ῥοδοζάχαρη, ης, ἡ· γλυκὸν ἐκ πετάλων ῥόδων, conserve de roses, τὸ ῥοδωτὸν γλυκὸν (ῥοδέας τῆς Γαλλικῆς = τὸ μαγιάτικο τριαντάφυλλο, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τὸ ἀπριλιάτικο ὅπερ χρησιμεύει ὡς ἱκανῶς δραστικὸν καθαρκτικόν).

ῥοδοκοκκινίζω, μέλ. ίσω· καθίσταμαι ἐρυθρὸς ὡς τριαντάφυλλον, devenir rouge comme une rose; λαμβάνω ἐλαφρῶς ἐρυθρὸν χρῶμα, se teindre d'incarnat (de vermeil), se roser; κοκκινίζω, rougir.

ῥοδοκόκκινος, ος, ον· ἐρυθρὸς ὡς ῥόδον, rouge comme une rose; ἐρυθρός, ῥοδόχρους, vermeil, eille, adj. ἐρυθρός, ῥοδοκόκκινος, incarnat, e, adj.

ῥοδόμελι, ιτος, τό· miel rosat, μέλι προερχόμενον ἐκ μέρους ὅπου αἱ μέλισσαι βόσκουσιν ἐπὶ ῥοδεώνων, παρέχουσαι οὕτω ῥοδοειδὲς ἄρωμα εἰς τὸ μέλι.

ῥόδον, ου, τό, rose, n. f. τὸ τριαντάφυλλον· ‖ ἄγριον ῥόδον, églantine. § ῥόδον, καθ' Ἡσύχιον παρὰ Μιτυληναίοις λέγεται τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον, προστεθείσης εἶτα τῆς λέξεως δυσῶδες.

ῥοδόξειδον, ου, τό· vinaigre rosat, ὄξος ἐντὸς τοῦ ὁποίου θέτουσι φύλλα ῥόδων (ἀπριλιάτικα), ἐξ ὧν τὸ ὄξος προσλαμβάνει τὸ ἄρωμα τῶν ῥόδων.

ῥοδόξυλον, ου, τό· ξύλον ῥοδῆς, bois de rose.

ῥοδοπλασμένος, η, ον· ὁ πλασμένος μὲ ῥόδα [fait] de roses.

ῥοδόσταγμα, ατος, τὸ καὶ

ῥοδόσταμμον, ου, τό· κοινῶς τριανταφυλλόνερον, eau de rose; eau rose, κοινότατον ἀρωματικὸν ὕδωρ ὅπερ ἐστι διάλυμα ῥοδελαίου ἐν ὕδατι· τὸ ῥοδόσταμμον τῶν φαρμακείων ἐνέχει συνήθως ἐν 1000 γρ. ὕδατος 4 σταγόνας ῥοδελαίου.

ῥο(δ)οσταμνιά, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου] νέα χαρίεσσα, εὐειδής.

ῥοδοστεφής, ής, ές· ὁ διὰ ῥόδων ἐστεμμένος, ἐστεφανωμένος, couronné de roses. § — κόρη, rosière, n. f. ἤτοι στεφανωθεῖσα διὰ ῥοδίνου στεφάνου διὰ τὴν ἀρετήν της, ὅπως γίνεται εἴς τινα μέρη τῆς Γαλλίας.

ῥοδόστρωτος, ος, ον· ἐστρωμένος μὲ ῥόδα, parsemé de roses.

ῥοδότεφρον, τό· gris rosé; βλ. **τεφρόν.**

ῥοδόχρους, ους, ουν· ὁ ἔχων χρῶμα ῥόδου, qui est couleur de rose, couleur rose, ἢ ἁπλῶς rose; au teint rose; ῥόδινος, ῥοδόχρους, rosé, ée, adj. ῥοδοκόκκινος, incarnat, e, adj. ῥοδόχρους, vermeil, eille, adj. ‖ **ῥοδόχρουν,** τό· rose (couleur); **τριανταφυλλὶ** (rouge de rose); ‖ ἀρχαῖον ῥοδόχρουν, rose ancien; ‖ ζωηρὸν ῥοδόχρουν, rose vif; ‖ ἰοκύανον ῥοδόχρουν, rose violacé; ‖ ῥοδόχρουν σάρκινον, rose chair; ‖ ξηρορρόδινον, rose sèche; ‖ ἀμυδρὸν ῥοδόχρουν, rose mourante; ‖ ῥοδόχρουν ὀρτενσίας, rose hortensia. § [ἐπὶ οἴνου] ἀνοικτὸν ἐρυθρὸν χρῶμα, d'un rouge clair, clairet, n. m. vin rouge léger et peu coloré.

ῥοδὼν καὶ ῥοδεών, ῶνος, ὁ· τόπος πεφυτευμένος μὲ ῥοδὰς (τριανταφυλλέας), bosquet (plantation) de rosiers, roseraie, n. f.

ῥοδωνιά, ᾶς, ἡ· κῆπος ἐκ ῥωδεῶν, ὁ ῥοδών, φυτεία τῶν ῥόδων, massif (touffe) de rosiers, roseraie, n. f. § —, ἡ ῥοδή, ἡ τριανταφυλλέα, rosier, n. m.

ῥοδωπός, ή, όν· εὐειδής, ὡραῖος, ῥόδινος, ῥοδόχρους τὸ πρόσωπον, au teint rose.

ῥοζέττα, ας, ἡ [ξεν.], rosette, n. f. § [ἐπὶ ἀδάμαντος], rose, n. f.

ῥόζος, ου, ὁ [δημ.], ὄζος, nœud [ἰδ. d'arbre]; βλ. **γόγγρος·** [γεν.], callosité, n. f. βλ. **τύλος** (durillon); ‖ γεμάτος ῥόζους, noueux, euse = ὀζώδης, calleux, euse.

ῥοή, ῆς, ἡ· ἡ ῥύσις, ῥεῦσις, ῥεῦμα, ῥοῦς, cours, n. m. ῥοή, ῥύσις, écoulement, ἡ κίνησις ἤτοι τὸ τρέξιμον ὑγροῦ τινος ἢ ὕδατος, ῥοή, ῥοῦς, flux, n. m. [διδ.] ῥεῦσις, coulement, n. m. ‖ ἡ ῥοὴ **τῶν ὑδάτων,** le cours des eaux; βλ. καὶ **διακύμανσις** ἐδάφους· ‖ ἡ ῥοὴ τῶν δακρύων του, le flux de ses larmes; ‖ [μεταφορ.] ἡ ῥοὴ τῆς ὁμιλίας, le cours de la conversation; ‖ [ἰατρικ.] —, flux, n. m. ‖ — αἵματος, flux de sang = αἱμόρροια. § [μεταφ. ἐπὶ χαρκοπ.] ἡ τύχη, veine, n. f. § — ἡ χύσις, τὸ χυνόμενον, coulée, n. f. ‖ = βορβορώδης, coulée de boue. § —, égout, n. m. (προκειμένου περὶ στεγῶν) ἤτοι τὸ μέρος πρὸς ὃ ῥέουσι τὰ ὕδατα· ‖ μονόρροος, à un égout; ‖ στεγη μονόρροος, comble à un égout. ‖ — ἡ κίνησις ὑγροῦ, mouvement d'un fluide.

ῥοητόμος, ου, ὁ [ἠλεκτρ.], βλ. **διακόπτης,** interrupteur, n. m.

ῥοηστρόφος, ου, ὁ· βλ. **γυροστρόπιον.**

ῥοηφόρος, ος, ον [ἠλεκτρ.], rhéophore, n. m.=ἀγωγός, conducteur, n. m.

ῥοΐ, τὸ [δημ.], ἐλαιοδοχεῖον, godet à huile; τὸ λαδικόν, ἐλαιορρόη, burette, n. f.

ῥοιά, ᾶς, ἡ· κοινῶς ἡ ῥοϊδιά, τὸ δένδρον ῥοδιά, grenadier, n. m. καὶ ὁ καρπὸς **αὐτῆς** ῥοιὰ = τὸ ῥόδι, ῥόϊδον, grenade, n. f. § —, grenade ou grenade à main = χειροβούζιον, βλῆμα σφαιρικὸν ῥιπτόμενον διὰ τῆς χειρός, ἤτοι βόμβα χειρόβλητος· ‖ φωτοβόλος ῥοιά, grenade éclairante; ‖ ἐμπρηστήριος ῥοιά, grenade incendiaire.

ῥόϊδι, τό· βλ. ῥῶδι.

ῥοϊδίζω [διάλ. Ἠπείρου], κάμνω τι ἐρυθρὸν ὡς ὁ καρπὸς τῆς ῥοιᾶς.

ῥοϊδοκόκκινος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] κόκκινος ὡς ὁ καρπὸς τῆς ῥοιᾶς.

ῥοιοβόλον, ου, τό· grenadier, n. m. τοπομαχικὸν τυφέκιον βάλλον ῥοιάς.

ῥοιοφόρος, ἡ grenadière, n. f. εἶδος πυριτοθήκης ἐν ᾗ ἔθετον τὰς ῥοιάς.

ῥοιόχρους, ους, ουν· τὸ χρῶμα τοῦ ῥοϊδιοῦ, grenat, n. m. (couleur); rouge de grenat; βλ. καὶ **ἐρυθρόν.**

ῥόκα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ἠλακάτη, quenouille, n. m. ‖ κύτταζε τὴ ῥόκα σου [φρ.], allez filer votre quenouille = κάμε ῥόκα σου, κύτταξε, κάμε τὴν δουλειά σου.

ῥόκα, ας, ἡ καὶ ῥοῦκα, φυτὸν δριμὺ τὴν γεῦσιν τρωγόμενον ὡς σαλάτα, τὸ φυτὸν εὔζωμον, roquette, n. f. βλ. λέξιν.

ῥοκάνα, ας, ἡ [δημ. εἶδ. παιγν.] τὸ **κρόταλον**, crecelle, n. f.

ῥοκάνι, τὸ [δημ.], rabot. n. m. plane, n. f. βλ. ῥυκάνη.

ῥοκανίδι, τὸ [δημ.] τὸ ἀπόξεσμα τῆς ῥυκάνης, riflure, n. f. ἢ τῆς πλάνης, planure, n. f. βλ. ῥυκάνημα.

ῥοκανίζω, [δημ.] μέλ. ίσω, raboter, planer; βλ, ῥυκανίζω. § [μεταφ.] τρώγω, χοχλαλίζω, croquer; ἤτοι μασσῶ σκληρόν τι, ἀντὶ βρυχανίζω (ἐκ τοῦ βρύκω)· κατατρώγω, διαβιβρώσκω, ronger.

ῥοκάνισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. ῥυκάνισμα, rabotage, n. m.

ῥόκανον, ου, τὸ [δημ.], βλ. ῥυκάνη, rabot, n. m.

ῥοκέττα, ας, ἡ· [δημ.], βλ. **πύραυλος**, fusée, rochette, n. f.

ῥοκοκέφαλον, ου, τὸ [δημ.], ἡ κεφαλὴ τῆς ῥόκας (ἠλακάτης), tête de quenouille.

ῥοκοκὸ [ξεν.], rococo, n. m. Οὕτως ἐπεκράτησε νὰ καλῆται ῥυθμός τις οὐ μόνον ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τεχνουργήματι ἀναφαινόμενος καὶ ἰσχύων καθ' ὅλον σχεδὸν τὸν ΙΗ' αἰῶνα ἰδίως ἐν Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ. Τὸν ῥυθμὸν τοῦτον διακρίνουσιν ἰδίως αἱ εἰς καμπύλας γραμμὰς ἀποκλίνουσαι προσόψεις τῶν οἰκοδομημάτων, τὰ κυρτὰ καὶ κεκαμμένα ἀετώματα τῶν οἰκιῶν, τὰ κυματοειδῆ περιβλήματα τῶν θυρῶν καὶ παραθύρων, τὰ κομψὰ ἀνθέμια, τὰ δι' ὀστράκων καὶ σταλακτιτῶν κοσμήματα, καὶ ἡ χρῆσις φωτεινῶν ἰδίως ῥοδίνων χρωμάτων, κυρίως ὅμως καὶ ἡ συχνάκις ἄνευ καλαισθησίας γινομένη αὐθαιρεσία περὶ τὰς γραμμὰς καὶ τοὺς πλαστικοὺς διακόσμους. Διὰ τοῦτο σήμερον ἡ λέξις Ῥοκοκὸ μεταφορικῶς λαμβανομένη χρησιμεύει πρὸς χαρακτηρισμὸν παντὸς πεπαλαιωμένου καὶ μικρολόγως ἐξεζητημένου ἐν τῇ τέχνῃ, τῇ φιλολογίᾳ, τῷ ἱματισμῷ καὶ τέλος ἐν τῇ συμπεριφορᾷ.

ῥοκόνω [διάλ. Ἠπείρου] = ἐμβάλλω τι παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἄλλου, ἢ διαφεύγων τὴν προσοχὴν αὐτοῦ κάμνω τὸν σκοπόν μου.

ῥοκόνω [διάλ. Οἰνόης] = γίνομαι ἀναίσθητος, σὰν ῥόκα, ἀπ' τὸ μεθύσι.

ῥοκοπάτι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ πόδι, ἡ βάσις τῆς ῥόκας (ἠλακάτης).

ῥόκος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] = βοῦς γεγηρακώς· λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ γεγηρακότων ἀνθρώπων περιφρονητικῶς.

ῥολό(γ)ι, τὸ [δημ.], βλ. ὡρολόγιον· ‖ [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] εἶνε ῥολόϊ [φρ.], il est réglé comme un papier de musique = ἤτοι κανονικὸς εἰς ὅλα του. § [φυτ.], passiflore, n. f. ou grenadille, n. f. ou fleur de la Passion, ἀναδενδρὰς μετ' ἀνθέων εὐόσμων ἐν εἴδει ὡρολογίου.

ῥομβητής, οῦ, ὁ· turbine, n. f. ὁ περιστρεφόμενος, ὁ γυρίζων ὡς ῥόμβος, ἤτοι κυκλικῶς, ὁλόγυρα. Εἰδικῶς δὲ ἐκλήθη ῥομβητὴς τροχὸς (turbine, κοινῶς **τορβίνα**), τροχὸς ἔχων κατακόρυφον ἄξονα καὶ κινούμενος δι' ὕδατος· βλ. καὶ κινητὴρ ὑδραυλικὸς (moteur).

ῥομβοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων τὸ εἶδος, σχῆμα ῥόμβου, rhomboïdal, e, adj. χαμωμένος (τετμημένος) εἰς ῥόμβον, fait (taillé) en losange, losangé, ée. § [οὐδ. οὐσ.] ῥομβοειδές, rhomboïde, n. m. παραλληλεπίπεδον οὗτινος αἱ ἕδραι εἶνε ῥόμβοι.

ῥομβοειδῶς [ἐπίρ.] ὡς ῥόμβος, en losange.

ῥόμβος, ου, ὁ· losange, n.m. ou rhombe, n. m. [γεωμ.] τετράπλευρον τοῦ ὁποίου αἱ τέσσαρες πλευραὶ εἶνε ἴσαι καὶ παράλληλοι, ὡς καὶ αἱ ἀντικείμεναι γωνίαι ἴσαι. § ῥόμβος, rouet, n.m. ἢ ὁ στρόφαλος, σῶμά τι κυκλοειδές· ‖ ὁ ῥόμβος τοῦ λωματοποιοῦ, rouet de passementier, κοινῶς τὸ ῥοδάνι τοῦ γαϊτανᾶ. § [ναυτ. πληθ.] οἱ ῥόμβοι, les quarts; les rhumbs; βλ. **ἀνεμόρρομβος**. § [ἰχθ.] ὁ **σύαξ**, turbot, n. m. βλ. καὶ **καλκάνι**, raie, n. f.

ῥομβόσημον, ου, τὸ [ναυτ.], signal d'aire de vent; σῆμα σημαῖνον ἀνεμόρρομβον τινά.

ῥομβωτόν, ου, τὸ (ἢ τετραγωνικόν), quadrillage, n.m. ἐπιφάνεια κεχωρισμένη εἰς ῥόμβους ἢ τετραγωνίδια· βλ. καὶ **κλισιοσκόπιον**.

ῥομβωτός, ή, όν (ἢ τετραγωνικός, ή, όν), quadrillé, ée; ἐπιφάνεια κεχωρισμένη εἰς ῥόμβους ἢ τετραγωνίδια· ‖ ῥομβωτὴ κεφαλή, βλ. **κεφαλή**.

ῥόμι, τὸ [δημ.] βλ. ῥοῦμι.

ῥόμπα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], robe de chambre, ἐπενδύτης οἰκιακός· βλ. **κοιτωνίτης**.

ῥομποτώ, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ῥομβωτὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς (**καλπάκι**), ὅπερ ἔφερον ἄλλοτε οἱ προὔχοντες.

ῥόμπουλο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], δένδρον ἔχον ὁμοιότητα τῇ πεύκῃ, ἀγρία πεύκη, παράγουσα ἀρίστην ξυλείαν.

ῥομφαία, ας, ἡ· glaive, n. m. καὶ ἐν γένει σπάθη, ξίφος, épée, n. f. ‖ —, coutelas, n. m. ‖ [Γρφ.] ῥομφαία φλογίνη, épée flamboyante; ‖ ῥομφαία ἡ λεγομένη καὶ **ῥομβαία** ἦτο μέγα καὶ εὐρὺ [πλατὺ] ξίφος ὃ ἔφερον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου πολλὰ ἔθνη βάρβαρα τῆς ἀρχαιότητος ἰδίως οἱ Θρᾶκες· ἀλλ' ὁ Πλούταρχος ἐν τῷ βίῳ Αἰμιλίου Παύλου λέγει ὅτι αὕτη ἐφέρετο διὰ χειρὸς στηριζομένη εἰς τὸν δεξιὸν ὦμον.

ῥομφεύς, έως, ὁ (λαβῆς σπάθης καὶ ξίφους), filigrane, n. m. (pour poignée de sabre ou d'épée), ἤτοι συρμάτινον δίκτυον ἐπὶ τῆς λαβῆς σπάθης ἢ ξίφους.

ῥονιές, αἱ [διάλ. Ἠπείρου], αἱ ἐκ τῆς στέγης διαρρέουσαι, πίπτουσαι ἐν τῇ οἰκίᾳ σταγόνες (ῥίζ. ῥέειν).

ῥοός, ὁ [διάλ. Νάξου] = ἀποθήκη γεννημάτων, ἥτις ὅταν ἦνε καλῶς ἐκτισμένη χρησιμεύει καὶ εἰς ὑποδοχὴν ἐλαίου.

ῥοοφράκτης, ου, ὁ· βλ. ῥουφράκτης.

ῥοπαλοειδής, ής, ές· ὅμοιος ῥοπάλῳ, semblable à une massue; [διδ.] clavellé, ée.

ῥόπαλον, ου, τό· massue, n. f. ἡ κορώνη

(πολεμικὸν ὅπλον, ἴδ. χάλκινον), ξύλον πρὸς τ' ἄνω χονδρότερον ἢ καὶ ἰσοπαχὲς ἔχον κόμβον πρὸς τὴν κορυφήν.

ῥοπαλοφόρος, ου, ὁ καὶ ἡ· ὁ φέρων ῥόπαλον, **qui porte une massue**; ὁ ὡπλισμένος διὰ ῥοπάλου, **armé d'une massue**; [συνεκδ.] μισθωτὸς δολοφόνος, assassin gagé, sicaire, n. m. ἢ ἀκόλουθος τινὸς πρὸς φύλαξιν καὶ ὑπεράσπισιν αὐτοῦ, παλληκαρᾶς.

ῥοπή, ῆς, ἡ· ἡ κίνησις, mouvement, n. m. ἡ ὤθησις (πρός τι), impulsion, n. f. ‖ ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ, βλ. ῥιπή. § —, ἡ κλίσις ἡ πρὸς τὰ κάτω, προερχομένη ἐκ τοῦ μείζονος βάρους, ἴδ. τῆς πλάστιγγος, ἡ κλίσις [κυρίως καὶ μεταφ.], penchant, n. m. ou inclinaison, n. f. βλ. καὶ **κλίσις**· ἡ κλίσις, ἡ τάσις, propension, n. f. (=tendance naturelle des corps vers un autre corps ou un point quelconque) καὶ μεταφ. penchant; ‖ ἡ ῥοπὴ τῆς πλάστιγγος, le trait (le penchement) de la balance; ‖ ῥοπὴ (τάσις) πρὸς τὸ κακὸν (τὸ καλόν), propension (penchant) au mal (au bien). § ῥοπή, ἐπίδρασις, ἐπιρροή, influence, n. f. § ῥοπὴ [μηχ.], moment, n. m. **κλίσις** ἡ· ἡ φορὰ πρός τι· ‖ δυνάμει ῥοπή, moment virtuel; ‖ **ῥοπὴ ἀδρανείας**, moment d'inertie, εἶνε τὸ ἄθροισμα τῶν γινομένων ἅτινα λαμβάνουσι πολλαπλασιάζοντες ἕκαστον **στοιχεῖον** σώματος τινὸς ἐπὶ τὸ τετράγωνον τῆς ἀποστάσεως τοῦ στοιχείου ἀπὸ σταθερὸν τινὰ ἄξονα. Οἱ κύριοι ἄξονες τῆς ἀδρανείας (axes principaux d'inertie), τρεῖς τὸν ἀριθμόν, εἰσὶ κάθετοι μεταξύ των καὶ διέρχονται διὰ τοῦ κέντρου τοῦ βάρους τοῦ σώματος· ‖ ῥοπὴ ζεύγους, moment d'un couple; ‖ ῥοπὴ πρὸς σημεῖον, moment pour rapprocher à un point; ‖ ῥοπὴ πρὸς ἐπίπεδον, moment pour rapprocher à un plan. § **μαγνητικὴ ῥοπή**, moment magnétique d'un aimant; οὕτω καλεῖται τὸ γινόμενον τῆς ποσότητος τοῦ πόλου m μαγνήτου τινός, ἐπὶ τὴν ἀπόστασιν τῶν πόλων αὐτοῦ. Γνωρίζεται διὰ τοῦ συμβόλου M ἤτοι $M = m\lambda$.

ῥοππόνω [διάλ. Ἠπείρου], στουμπόνω τὰ διερρωγότα μέρη ἀγγείου.

ῥοπτρισμός, οῦ, ὁ· roulement, n. m. (ἢ κροταλισμός), εἶδος τυμπανίσματος, ἤτοι κροῦσις διὰ τῶν ῥόπτρων ἢ κροτάλων (baguettes) τοῦ τυμπάνου.

ῥόπτρον, ου, τὸ (θύρας) ἢ **κόραξ**, heurtoir ou marteau (de porte). Τεμάχιον σιδήρου τιθέμενον ἐπὶ τῶν θυρῶν διὰ τῆς κρούσεως τοῦ ὁποίου κινεῖται ἡ προσοχὴ τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐνοικούντων· ‖ πλὰξ ἢ σιδήριον ῥόπτρον, contre-heurtoir, n. m. σιδηρᾶ πλὰξ ἢ ἁπλῶς σιδήριόν τι ἐφ' οὗ προσκρούει τὸ ῥόπτρον τῆς θύρας. § **τὰ ῥόπτρα** τοῦ τυμπάνου, baguettes de tambour; δύο λεπταὶ ἐκ σκληροῦ ξύλου ῥάβδοι δι' ὧν οἱ τυμπανισταὶ κρούουσιν ἐπὶ τοῦ τυμπάνου. § ῥόπτρον, maillet, n. m. **κόπανος** (χειροκόπανος) ξύλινος ἢ σιδηροῦς δι' οὗ κτυποῦσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς **σμίλης** (ciseau)· ‖ — κυλινδρικόν, maillet cylindrique; ‖ **ξυλοσφῦρα**, ἡ, maillet de charpentier; ‖ — ξυλουργοῦ, maillet d'ouvrier en bois; ‖ — λιθοξόου, maillet de tailleur de pierre; ‖ — γλύπτου, maillet du sculpteur; ‖ — σφαιρικόν, maillet sphérique.

ῥοσόλι, τὸ [ξεν.], τὸ **ἡδύποτον**, liqueur douce; crême de liqueur.

ῥοστάσι, τὸ [διάλ. Κύμης], ὀροστάσιον, ὀροθέσιον.

ῥοσφέτι, βλ. ῥουσφέτι, τό.

ῥότα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **πορεία**, route, n. f.

ῥοτσόκι, τὸ [δημ.], rouvre, n. m. εἶδος δρυός· βλ. **ῥουπάκι**.

ῥουβίδιον, ου, τό· rubidium, n. m. μέταλλον πολλαχοῦ μὲν ἐν τῇ φύσει, ἀλλ' εἰς ἐλαχίστας δόσεις εὑρισκόμενον, ὅμοιον ἐν γένει τῷ καλίῳ, τηκόμενον εἰς 38⁰. Ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Βοῦνσεν.

Ῥουβίκων, ωνος, ὁ· Rubicon (λατ. Rubico) μικρὸς ποταμὸς τῆς ΒΑ ἀκτῆς τῆς Ἰταλίας ἀποτελῶν ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Σύλλα τὸ ὅριον τῆς ἐντεῦθεν τῶν Ἄλπεων Γαλατίας καὶ Ἰταλίας. Εἶνε δὲ ἱστορικῶς ὀνομαστὸς διὰ τὴν διάβασιν αὐτοῦ κατ' Ἰανουάριον τοῦ ἔτους 49 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου **Καίσαρος** ὅστις διὰ τούτου τοῦ κινήματος ἤρξατο τοῦ ἐμφυλίου πολέμου εἰπὼν «ὁ κύβος **ἐρρίφθη**» le sort en est jeté. Αἱ λέξεις **διαβαίνειν** τὸν **Ῥουβίκωνα**, franchir le Rubicon, εἶνε ἔκφρασις παροιμιώδης σημαίνουσα ἀπόφασιν τελικὴν καὶ τολμηράν. Πιθανῶς ὁ Ῥουβίκων εἶνε ὁ σημερινὸς Urcone παραπόταμος τοῦ Pisatello, ὅστις πρῶτον ἔρρεεν ἐντὸς τοῦ νῦν καλουμένου Fiumicino.

ῥουβίνιον, ου, τό· rubis, n. m. καλεῖται κυρίως τὸ ἐρυθρὸν κορούνδιον, λίθος πολύτιμος, δεύτερος μετὰ τὸν ἀδάμαντα. Ἀλλὰ καὶ ἄλλοι λίθοι ὁπωσδήποτε σπάνιοι καὶ πολύτιμοι λέγονται καταχρηστικῶς ῥουβίνια, οἷον ὁ ἐρυθρὸς σπινέλλιος, ἐρυθροὶ γρανάται, τὸ διὰ μακρᾶς θερμάνσεως ἐρυθρὸν γενόμενον τοπάζιον κλ.

ῥοῦγα, ας, ἡ [δημ.] τὸ σωκάκι, στενὸς δρόμος μεταξὺ οἰκιῶν, ruelle, n. f. rue très étroite; ‖ ῥοῦγα, ἡ [διάλ. Ζακύνθου] δρόμος ἐντὸς τῆς πόλεως. Ἐν Κερκύρᾳ λέγεται **καντοῦνι**, ἀλλαχοῦ **σωκάκι**.

ῥουγκαγίζω [διάλ. Ἠπείρου] **ἐρεύγομαι**.

ῥοῦδι, τὸ [δημ.] καὶ **σουμάκι**, εἶδος θάμνου, τὸ **χρυσόξυλον**, ὁ **ῥοῦς**, sumac, n. m. (ὁ σπόρος, ἡ ῥίζα καὶ ὁ φλοιὸς χρησιμεύουσιν εἰς πολλὰ πράγματα)· ‖ [μεταφ.] τὸν πῆγε ῥοῦδι [φρ. δημ.], il a eu grand peur; [δημ.] il a eu chaud aux fesses (φράσις ἐπὶ τῶν σφόδρα φοβουμένων, τῶν ὑπὸ δέους καταλαμβανομένων).

ῥουθοῦνι, τὸ [δημ.] μυκτήρ, ῥώθων (ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πληθυν. βλ. λέξεις) narine, n. f. ‖ [μεταφ.] δὲν ἔμεινε ῥουθοῦνι [φρ. δημ.], pas un n'échappa [au carnage; à la mort, etc] ἤτοι δὲν διέφυγε οὐδεὶς (ἀπὸ τὴν σφαγήν, τὸν θάνατον, κτλ.)

ῥουθουνίζω [δημ.] ἀναπνέω θορυβωδῶς διὰ τῶν ῥωθώνων, respirer bruyamment;

ἀσθμαίνων, φυσῶ διὰ τῶν ῥωθώνων, souffler; μυχθίζω, κοινῶς μουσουνίζω, renifler.

ῥουθούνισμα, ατος, τὸ [δημ.], θορυβώδης ἀναπνοὴ διὰ τῶν ῥωθώνων, respiration bruyante; βλ. **μουσούνισμα,** reniflement, n. m.

ῥοῦκα, ας, ἡ· τὸ φυτὸν ῥόκα.

ῥουμάνι, τὸ [δημ.] σύνδενδρον, πυκνὸν δάσος, bois fourré, n.m. ἢ ἁπλῶς, fourré, n.m.

ῥοῦμι, τὸ καὶ

ῥούμιον, τὸ [ξεν.], rhum ou rum (προφ. rom), n. m. eau-de-vie obtenue par la fermentation et la distillation de mélasses de canne à sucre; λίαν οἰνοπνευματοῦχον ὑγρὸν λαμβανόμενον δι' ἀποστάξεως τῶν ὑπολειμμάτων τῆς πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ σακχάρου κατεργασίας τοῦ σακχαροκαλάμου. Ἔχει φύσει ἐρυθρωπὸν χρῶμα καὶ ἴδιόν τι ἄρωμα. Ἀρχικῶς κατεσκευάζετο ὡς εἴρηται ἐν ταῖς ἀποικίαις καὶ δὴ ἐν τῇ Ἰαμαϊκῇ. Νῦν δὲ γίνονται παντοῖαι αὐτοῦ ἀπομιμήσεις ἐν Εὐρώπῃ λαμβανομένου τοῦ οἰνοπνεύματος ἐξ ἄλλων οὐσιῶν καὶ τεχνητῶς παρεχομένου εἰς τὰ ῥούμια ταῦτα τοῦ χρώματος διὰ κεκαυμένου σακχάρου καὶ τοῦ ἀρώματος δι' ἄλλων προϊόντων.

ῥουμπὶ [δημ.], βλ. **ἀντιβολή.**

ῥουμπίνι, τὸ [δημ.] rubis, n. m. βλ. **ῥουβίνιον.**

ῥούμπαλο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **ῥόπαλον.**

ῥουμπλιάζει [διάλ. Ἠπείρου], **περιπλέκεται, χάμνει κόμβον ἡ κλωστή.**

ῥουμπόνω [δημ **ἐπὶ παιγν.**], **κερδίζω** [**τὸν πόντο**], **gagner** [**le point**]; [γενικ.] **κερδίζω,** **gagner**; ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ τινα, l'emporter sur; καταβάλλω, battre.

ῥοῦμπος, ου, ὁ [δημ. ἐπὶ παιγν.], ὁ πόντος, point [perdu] n. m. perte, n. f. || βάζω ῥοῦμπον· βλ. ῥουμπόνω.

ῥοῦμπος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ **καρδιά,** 2) τὸ ἐσωτερικὸν τῆς κουφοξυλιᾶς.

ῥοῦμπος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], κρύπτη, εἶδος ντουλάπας εἰς τὸν τοῖχον. Ἴσως ἐκ τοῦ Ἰταλ. rimpiattare (= κρύπτειν).

ῥοῦντο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], κακῆς ποιότητος μαλλίον ὡς καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ εὐτελὲς φόρεμα τοῦ χωρικοῦ.

ῥοῦπα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], αἱ ἀποσκευαὶ τῶν ναυτῶν, τὰ ῥοῦχά τους. (Ἐκ τοῦ roba).

ῥουπάκι, τὸ [δημ.], εἶδος χονδρῆς δρυός, στρεβλῆς καὶ χαμηλῆς, espèce de chêne; rouvre ἢ roure, n. m.

ῥουπατσιά, ἡ [διάλ. Κύμης], ῥεμματιά, τόπος κρύφιος μὲ θάμνους.

ῥοῦπι, τὸ [ξεν.], τὸ ἓν ὄγδοον τῆς πήχης, un huitième de l'aune.

ῥουπιάρης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ τὴν ποίμνην ὁδηγῶν κριός.

ῥουπίζει [διάλ. Ἠπείρου], ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, γίνεται ἄφαντος [ῥιζ. ῥοπή]· «ἐρρούπισε καὶ πάει».

ῥουπώνω [διάλ. Ἠπείρου[, βουλλώνω καὶ βουλλώνομαι· λέγεται διὰ τοὺς πίθους, ὧν αἱ σανίδες ξηραὶ οὖσαι διὰ θερμοῦ ὕδατος ῥουπώνουσι, ἰδίως ἐπὶ χάδου συσφιγγομένου.

ῥοῦς (γεν. ῥοῦ καὶ ῥοός), ὁ· **cours,** n. m. κίνησις τοῦ ὕδατος ἐντὸς τῶν ῥυακίων, ποταμίων ἢ ποταμῶν, τὸ **ῥεῦμα, courant,** n. m. [μεταφ. ἐν.] τὸ νῆμα, fil, n. m. ὁ ῥοῦς τοῦ ποταμοῦ, le cours de la rivière; || ὁ φυσικὸς ῥοῦς τῶν πραγμάτων, le cours naturel des choses; || κατὰ ῥοῦν [φρ. ἐπιρ.], à souhait; || ὅλα τοῦ ἦλθον κατὰ ῥοῦν, tout lui a réussi; || κατὰ ῥοῦν, βλ. **κάταντα.** § [φυτ.] ῥοῦς, ῥοός, ὁ· sumac, n. m. βλ. **ῥοῦδι.**

ῥοῦσσα, ας, ἡ [πτην.], canepetière, n. f. κοινὴ ὀνομασία τῆς μικρᾶς ὠτίδος (petite outarde).

ῥουστέκι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ξύλον κοντὸν καὶ ἄνευ κορύνης κατεσκευασμένον ἐπίτηδες πρὸς ὀχμόν.

ῥουσφάει [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου], διάβροχος, «ἔγεινα ῥουσφάει» κατεβράχην.

ῥουσφέτι, τὸ [ξεν.] καὶ **ῥοσφέτι,** ἡ παροχὴ (ἰδ. ὑπουργική), faveur (f.) [ἰδ. ministérielle]; μεγαλοδωρία, largesse, n. f. βλ. **νεπωτισμός.**

ῥουσφετολογικῶς [ἐπίρ.], διὰ ῥουσφέτι, comme (en) faveur.

ῥουτί, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὑποκάμισον, χιτών, ἰδίως μακρὸν γυναικεῖον ὑποκάμισον.

ῥουτίνα, ας, ἡ [ξεν.], routine, n. f. δεξιότης προσκτηθεῖσα διὰ τῆς **ἕξεως** (**τριβῆς**) καὶ οὐχὶ διὰ τῆς σπουδῆς (**βλ. καὶ ἐμπειρία**). Ἐπίσης **ἕξις ἄνευ σκέψεως τοῦ πράττειν τι πάντοτε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· || καθ' ἕξιν,** suivant la routine; || φιλολογικὴ ῥουτίνα, routine littéraire.

ῥουτινιέρης, ὁ [ξεν.], routinier, ère, n. ὁ ἐκτελῶν τι καθ' ἕξιν, qui agit par routine; βλ. **ἐμπειρικὸς (πρακτικός)· π. χ. πνεῦμα ἐμπειρικόν,** esprit routinier; || ὁ **ἔχων τὸν χαρακτῆρα** τῆς ῥουτίνας, qui a le caractère de la routine; π. χ. μέθοδοι ἐμπειρικαί, procédés routiniers.

ῥοῦτσι, τὸ [διάλ. Καρπάθου], πεῖσμα, ἰσχυρογνωμοσύνη.

ῥουφηκτός, ή, όν [δημ.], ὁ δυνάμενος νὰ ῥοφηθῇ, ῥοφητός, humé, ée; || αὐγὰ ῥουφηκτά, des œufs à la coque.

ῥουφηκτὰ [δημ. ἐπίρ.], ῥοφιστί, ἀπνευστί, en retirant son haleine; en humant.

ῥούφημα, ατος, τὸ καὶ ῥούφηγμα, ἡ ῥόφησις, ἡ ῥόφησις, ἡ πρᾶξις τοῦ ῥοφᾶν (καταπίνειν) action d'humer; (d'avaler); || μ' ἕνα ῥούφημα, d'un seul trait = μονορουφηξιά, ἤτοι ἀπνευστί, διὰ μιᾶς.

ῥουφηματιά, ᾶς, ἡ· ἡ γουλιά, **βρόχθος** gorgée, n. f. trait, n. m.

ῥουφηξιά, ᾶς, ἡ· ἡ ῥουφηματιά.

ῥουφιάνος, ὁ [ξεν. χυδ.] βλ. **μαστρωπὸς** καὶ **προαγωγός,** maquereau, n.m. proxénète, n. m. souteneur, n. m.

ῥουφιανλίκι, τὸ [δημ.] βλ. **μαστρωπεία, προαγωγεία.**

ῥούφουλας, ὁ [διάλ. Κερκύρας] ὁ **ἀνεμο-**

στρόβιλος· || [διάλ. Ἠπείρου] ἀνεμοστρόβιλος, τυφὼν ἀπορροφῶν τὰ ὕδατα. Ἐπίσης ἐν Λεπενοῦ (Ἀρχαία Στράτος) ῥούφουλας λέγεται ὁ ἀνεμοστρόβιλος.

ῥουφράκτης, ου, ὁ· barrage, n. m. (espèce de digue, εἶδος προχώματος) ἢ ῥοοφράκτης, ὅταν κωλύῃ τὴν ῥοήν. **Φράγμα,** ατος, τό· **φραγμός,** οῦ, ὁ· διάχωμα, ατος, τό· κοινῶς τὸ δέσιμον (ἐκ γαιῶν πρὸς προφύλαξιν, κτλ.) καὶ **νεροδεσιά**· φυσικὸν φράγμα, barrage naturel. Ἐν τῇ ὑδραυλικῇ καλοῦσι ῥουφράκτας ἔργα δι' ὧν ἐμποδίζουσι τὸ ὕδωρ νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς χώρου τινός, ἢ δι' ὧν ἀνυψοῦσι τὸ ἐπίπεδον τῶν ῥεόντων ὑδάτων.

ῥουφῶ [δημ.] βλ. ῥοφῶ.

ῥουχικά, τὰ [δημ.] τὰ ἐνδύματα, vêtements, n. m. pl. ὁ ἱματισμός, hardes, n. f. pl. πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει πρὸς ἐνδυμασίαν γενικῶς τὰ ἐνδύματα, καὶ ἔπιπλα, nippes, n. f. pl. τὸ ἱματιοφυλάκιον ἢ τὰ ἐν αὐτῷ ἐνδύματα, ὁ ἱματισμός, garderobe, n. f.

ῥούχινος, η, ον [δημ.], ἀπὸ τσόχαν, ἐξ ἐρίου, ἐριοῦχος, de drap.

ῥοῦχον, ου, τὸ [δημ.] [ἀπὸ τὸ ἐριοῦχον, drap de laine]; γενικῶς τὸ ὕφασμα, étoffe, n. f. καὶ ἰδ. πᾶν ὕφασμα ἐξ ἐρέας, toute étoffe de laine; **ἐριοῦχον,** drap de laine; ἡ ἐρέα, drap, n. m. κοινῶς ἡ τσόχα. § — ἡ ἐνδυμασία, τὸ φόρεμα, habit, n. m. τὸ ἔνδυμα, vêtement, n. m. || ἔσχισε τὸ ῥοῦχόν του, il a déchiré son habit; || τρώγεται μὲ τὰ ῥοῦχά του [φρ. μεταφ.], il ne fait que grogner; il s'en prendrait à son ombre; || σχίζω τὰ ῥοῦχά μου [μεταφ.], protester avec véhémence (ὑποστηρίζω, ἐπιμένω μετὰ σφοδρότητος) tonner (déclamer) contre; || ἄλλαξεν ὁ Μανωλιὸς κ' ἔβαλε τὰ ῥοῦχα ἀλλιῶς [παροιμ.], c'est blanc bonnet et bonnet blanc; plus ça change et plus c'est la même chose. § [πληθ.] τὰ ἐσώρρουχα, ἀσπρόρρουχα, linge, n. m. τὰ ῥουχικά, ὁ ἱματισμός, πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει πρὸς ἐνδυμασίαν, hardes, n. f. pl. γενικῶς τὰ ἐνδύματα καὶ ἔπιπλα, nippes, n. f. pl. τὰ ἐνδύματα καὶ λοιπὰ ἀντικείμενα τῆς νύμφης (**παράφερνα**), trousseau, n. m. || [ἔδωσε] τὰ ῥοῦχά του εἰς τὴν πλύστραν, il a donné son linge à la blanchisseuse; || [τῆς ἔδωσαν εἴκοσι χιλιάδας προῖκα] καὶ τὰ ῥοῦχά της, et son trousseau. § [πληθ.] ῥοῦχα, αἱ σινδόναι μετὰ τῶν λοιπῶν σκεπασμάτων τῆς κλίνης, draps de lit; καὶ ἐν γένει ἡ κλίνη, lit, n. m. || ἔμεινεν εἰς τὰ ῥοῦχα ὅλον τὸν χειμῶνα, il garda le lit tout l'hiver. § [πληθ. μεταφ.] ῥοῦχα, βλ. ἔμμηνα, menstrues, règles; [δημ.] affaires.

ῥοφάω-ῶ, μέλ. ήσω, ἀλλὰ κάλλιον ῥοφέω-ῶ, βλ. ῥοφῶ.

ῥοφέα, ἡ καὶ ῥοφέας, ὁ [διάλ. Οἰνόης], εἶδος δερματικοῦ νοσήματος, **λειχήν.**

ῥόφημα, ατος, τό· πᾶν ὅ,τι ῥοφεῖται, καταπίνεται, ποτόν, breuvage, n. m. § —, potage, n. m. ζωμὸς κρέατος μετ' ἄλλης ουσίας ἀραιῶς ἐν αὐτῷ. § — βλ. ῥούφημα. § —, βλ. πόλτος (barbotage).

ῥόφησις, εως, ἡ· τὸ ῥοφεῖν, καταπίνειν, ἡ πρᾶξις τοῦ ῥοφεῖν, βλ. **ῥούφημα.**

ῥοφητός, οῦ, ὁ· βλ. ῥουφηκτός.

ῥοφός, οῦ, ὁ [ἰχθ.], cernier, n. m. ἰχθὺς τῆς τάξεως τῶν ἀκανθοειδῶν.

ῥοφῶ (έω) (καὶ ῥοφάω, ἀλλὰ κάλλιον ῥοφέω) μέλ. ήσω, ἀόρ. ἐρρόφησα· κοινῶς ῥουφῶ, humer; [συνεκδ.] καταπίνω avaler; καταβροχθίζω, καταπίνω, κοινῶς χάφτω, gober; ἀπορροφῶ, absorber; || ἐρρόφησε ἓν αὐγὸν νωπόν, il a humé un œuf frais; || ῥοφῶ σιγὰ σιγά, siroter; || τὸ σφογγάρι ῥοφᾷ τὸ νερόν, l'éponge absorbe l'eau; || ῥοφᾷ τὴν μίξαν του, il renifle [renifler]; || ῥοφῶ μὲ τὴν μύτην, aspirer par le nez; || ῥοφῶ ταμβάκον, priser.

ῥόχαγμα, τὸ καὶ ῥούχαγμα [διάλ. Ἠπείρου], ῥογχασμός.

ῥοχάζω [διάλ. Ἠπείρου], ῥογχάζω, ῥέγχω, **ῥοχαλίζω.**

ῥοχάλα, ας, ἡ [δημ.], τὸ ῥόχαλον, τὸ ἀπόχρεμμα, ἀπόπτυσμα, crachat, n. m. φλέγμα ἀποπτυόμενον, flègme, n. m. γίνεται παρὰ τὸ ῥοχαλίζω=ῥέγχω, οὐχὶ καθ' ὕπνον, ἀλλ' ὑπὸ συσσωρευομένων ἐν τῷ στήθει φλεγμάτων.

ῥοχαλητόν, οῦ, τὸ (καθ' ὕπνον], ronflement, n. m. βλ. ῥόγχος. § [τὸ τοῦ ψυχορραγοῦντος ἰδ.] râle, n. m.

ῥοχαλίζω, μέλ. ίσω καὶ ῥογχάζω (καθ' ὕπνον), ronfler. § — [ἐπὶ ψυχορραγοῦντος], râler; βλ. ῥόγχος.

ῥοχάλισμα, ατος, τό· βλ. ῥόγχος, ronflement, n. m.

ῥόχαλον, ου, τό· κοινῶς ῥοχάλα, ἀπόχρεμμα, ἀπόπτυσμα, crachat, n. m. **φλέγμα** ἀποπτυόμενον, flègme, n. m.

ῥόχθος, ου, ὁ· ἦχος, ψόφος· κυρίως ἡ ταραχὴ καὶ βοὴ τῶν κυμάτων τῆς τρικυμιώδους θαλάσσης, ὁ θόρυβος τῶν κυμάτων, bruit [de vagues] bruissement, n. m. καὶ ὅταν ῇ ἐλαφρότερος λέγεται φλοῖσβος τῶν ὑδάτων, ὁ ψίθυρος, murmure, n. m.

ῥυάζεται (ὁ σκύλος) [διάλ. Ἠπείρου] ὠρύεται, οὐρλιάζει.

ῥυάζομαι, ῥυάζεται [διάλ. Ἰονίων νήσων] οὐρλιάζω, ὠρύομαι, ἐπὶ λύκων· 2) χρυόνω καθ' ὑπερβολήν.

ῥύακας, ὁ [διάλ. Νάξου], ὁ ῥύαξ.

ῥυάκιον, ου, τό· μικρὸς ῥύαξ, petit ruisseau; ἢ ἁπλῶς ruisseau; νᾶμα ὕδατος, filet d'eau, n. m. || — ἐνίοτε μικρὰ φάραγξ (petit ravin) πλήρης ὕδατος, ravine, n. f. § — μικρὸν πλινθόκτιστον, cassis, n. m. (cice).

ῥύαξ, αχος, ὁ· ruisseau, n. m. ἀσήμαντόν τι ῥεῖθρον (cours d'eau). § —, τὸ ῥεῦμα τῆς λάβας· βλ. **λάβα** (lave).

ῥύγχος, ους, τό· museau, n. m. τὸ ὀξὺ ἄκρον τοῦ στόματος ζώων τινῶν, καὶ κατ' ἐπέκτασιν πᾶν ὀξύ τι ἄκρον [τοῦ χοίρου ἰδ.], groin, n. m. [τοῦ ἀγριοχοίρου, κτλ.], mufle, n. m. § [σπ.] τὸ ῥάμφος [πτηνοῦ], bec [d'oiseau].

ῥυγχοφόρα, rhynchophore, n. m. pl. οἱ-

κογένεια κανθάρων μεγάλων καὶ σπουδαία διὰ τὰ εἰς αὐτὴν ἀνήκοντα φυτοφθόρα ἔντομα. Ἡ κεφαλὴ αὐτῶν εἶνε λίαν ἐπιμήκης λήγουσα ἐν εἴδει ῥύγχους, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα. Πλεῖστα εἶνε τὰ εἴδη αὐτῶν κατονομαζόμενα ἀπὸ τῶν εἰδῶν τῶν δένδρων εἰς ἃ ἕκαστον τῶν εἰδῶν ἐντρυφᾷ. (Ρυγχίτης ὁ τῆς ἀμπέλου. Ὑλόδιος ὁ τῆς πίτυος, Ἀνθυονόμος ὁ τῆς μηλέας κτλ.) || ῥυγχοφόρον, un rhynchophore.

ῥυζάλευρον, ου, τό· τὰ ἀπὸ τῆς ὀρύζης ἄλευρα, farine de riz; fleur de riz, n. f.

ῥύζι, τὸ [δημ.], ἡ ὄρυζα, riz, n. m.

ῥυζόγαλον, τὸ [δημ.], ὀρυζόγαλα, riz au lait, n. m. ὄρυζα βεβρασμένη μετὰ γάλακτος καὶ σακχάρεως.

ῥυζόνερον, ου, τὸ [δημ.], ὀρυζόνερον, eau de riz.

ῥυθμίζω, μέλ. ίσω· εἰς ῥυθμόν, ἰσομετρίαν φέρω τι, διατάσσω τι, κανονίζω, régler; θέτω ἐν τάξει, mettre en ordre; ταχτοποιῶ, arranger; διατάσσω (κανονικῶς), disposer. § [μουσ. ἰδ.] ὑποβάλλω εἰς ῥυθμόν, soumettre à un rythme, δίδω τὸν ῥυθμὸν [τῆς μουσικῆς, τοῦ βήματος, κτλ.], cadencer [ses mouvements; ses pas, etc.] βλ. καὶ βῆμα, ἔρρυθμος.

ῥυθμικός, ή, όν· ἔχων ῥυθμόν, συμμετρίαν, κανονικός, qui a du rythme, de la cadence, rythmique ou rhythmique, adj. rythmé ou rhythmé, adj. ἔρρυθμος, cadencé, ée, adj. ἤτοι σύμφωνος πρὸς τὸν ῥυθμόν, conforme à la cadence.

ῥυθμικῶς (ἐπίρ.) μετὰ ῥυθμοῦ, ἐρρύθμως, en cadence.

ῥύθμισις, εως, ἡ· ὁ κανονισμός, règlement, n. m. ἡ ταχτοποίησις, arrangement, n. m. ἡ διάταξις (τινός), disposition, n. f. || — πυροσωλῆνος, réglage de la fusée; || — πυξίδος, réglage d'un compas; || αὐξήσατε (ἐλαττώσατε) τὴν ῥύθμισιν, augmentez (diminuez) la durée, ἤτοι τὴν διάρκειαν τῶν ἐγκαιροφλεκτῶν πυροσωλήνων (fusées à temps)· (βλ. αὐξάνω καὶ διάρκεια durée)· || — τοῦ βήματος, étalonnage du pas. § —, κανόνισις, régulation, n. f.

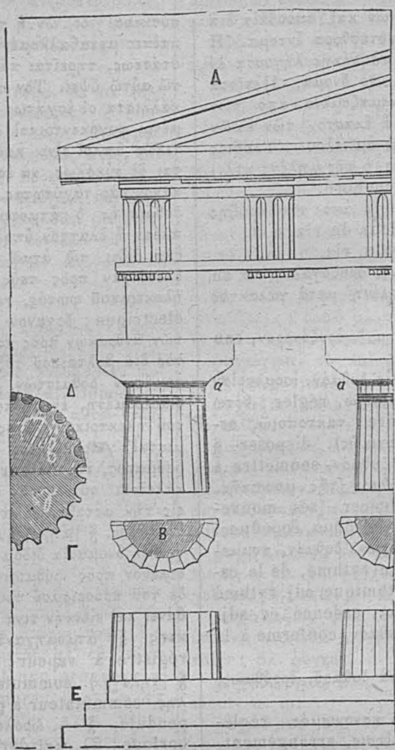
ῥυθμιστής, οῦ, ὁ· régulateur, n. m. ῥυθμιστήρ, ῆρος, ὁ ἡ κανονιστήρ, ῆρος (ἐκ τοῦ ῥυθμίζω, κανονίζω), ἤτοι ὁ φέρων τι εἰς τὸν αὐτὸν ῥυθμόν, εἰς ἰσομετρίαν, ὁ διευθυντῶν, κανονίζων τι, π. χ. καλεῖται ῥυθμιστὴς ἐν ταῖς μηχαναῖς πᾶν τεμάχιον προωρισμένον νὰ κανονίζῃ τὴν κίνησιν αὐτῶν. || θάλαμος ῥυθμιστῶν, chambre des régulateurs; βλ. ναύκλαστρον, torpille White-head; || — βυθίσεως, régulateur d'immersion (torp. Wh.-head); || — πιέσεως (ἀέρος), régulateur de pression (d'air); βλ. ναύκλαστρον, torpille White-head. § ῥυθμιστής, régulateur, n. m. καλεῖται ἐν τῇ ἐφηρμοσμένῃ μηχανικῇ συσκευή τις σκοπεύουσα νὰ ἐξισώνῃ τὰς ἀναποφεύκτους ἐλλείψεις κανονικότητος ἐν τῇ κινήσει τῶν μηχανῶν. Ὑπάρχουσι τοιαῦται διαφόρων εἰδῶν κατὰ τὸ εἶδος τῶν μηχανῶν· κυρίως ὅμως καλοῦνται ῥυθμισταὶ ἐν στενωτέρᾳ ἐννοίᾳ αἱ ἐν ἀτμομηχαναῖς συσκευαὶ δι' ὧν ἡ ταχύτης τῆς περιστροφῆς, καίπερ μεταβαλλομένης τῆς διὰ τοῦ ἔργου ἀντιστάσεως, τηρεῖται πάντοτε περίπου ἐν ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ ὕψει. Τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐκπληροῦσι κάλλιστα οἱ ἐσχάτως ποικιλοτρόπως βεβελτιωμένοι φυγοκεντρικοὶ ῥυθμισταὶ οἵτινες καὶ σχετικῶς ἁπλοῖ εἶνε καὶ ἀρκετὰ εὐπαθεῖς, δύνανται δὲ εὐκόλως νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς διαφόρους κανονικὰς ταχύτητας. Ἐν ἀτμαμάξαις καλεῖται ῥυθμιστὴς ὁ ἀτμοφράκτης ὅστις ἀνοιγόμενος πλέον ἢ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ ὁδηγοῦ τῆς ἀτμαμάξης δίδει τῷ ἀτμῷ δίοδον πλέον ἢ ἔλαττον ἐλευθέραν πρὸς τοὺς κυλίνδρους· || ῥυθμιστὴς ἠλεκτρικοῦ φωτός, régulateur de la lumière électrique; ὄργανον χρησιμεῦον εἰς ῥύθμισιν τῶν ἀνθράκων πρὸς παραγωγὴν ἠλεκτρικοῦ φωτὸς διὰ βολταϊκοῦ τόξου. Ὑπάρχει πληθὺς αὐτομάτων ῥυθμιστῶν, ὧν ἡ χρῆσις εἶνε πολὺ διαδεδομένη, ἐν τῇ πολεμικῇ ὅμως ἐφαρμογῇ τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτὸς χρησιμοποιοῦνται ῥυθμισταὶ χειροκίνητοι· || ῥυθμιστὴς ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος, régulateur de courant électrique; καλεῖται οὕτω πᾶν ὄργανον ὅπερ χρησιμεύει εἰς τὴν μεταβολὴν τῆς ἐντάσεως ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος. § [μηχ.] ῥυθμιστής, régistre, n. m. γενικὴ ὀνομασία διδομένη εἰς πᾶν ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς ῥύθμισιν ἔργου τινός, ἀναλόγως δὲ τοῦ προορισμοῦ του τὸ ὄργανον τοῦτο λαμβάνει καὶ εἰδικήν τινα ὀνομασίαν· βλ. ἀεροφράκτης. § [ἀτμομηχανῆς] βλ. ἀτμορρυθμιστής, régistre à vapeur; soupape régulatrice. § § [τηλεγρ.] commutateur; || ῥυθμιστὴς στήλης, commutateur à pile. § ῥυθμιστής, volant pendule. § —, ὡρολογίου, balancier d'une horloge; βλ. καὶ ἀντισηκωτήρ § — πιέσεως, βλ. ἐκτονωτὴρ ἀτμοῦ.

ῥυθμιστικός, ή, όν, ἀφορῶν τὸν ῥυθμόν, τὸν κανονισμὸν τινός, de règlement; régulateur, trice. § —, de régulation, régulateur, adj.

ῥυθμόμετρον, ου, τό· βλ. μετρόνομον, métronome.

ῥυθμός, οῦ, ὁ [μουσ. ἰδ.], rythme ou rhythme, n. m. συμμετρικὴ διάταξις ἐπανερχομένη κανονικῶς, λέγουσιν ἐπίσης cadence, n. f. § ῥυθμός, ὁ· cadence, n. f. εὐρυθμία, ἡ· τὸ εὔρυθμον ἢ τὸ ἔρρυθμον, en cadence, εὐρύθμως. § ῥυθμός, ὁ, cadence, μέτρον κανονίζον τὸ μῆκος καὶ τὴν ταχύτητα τοῦ βηματισμοῦ τοῦ στρατιώτου. Τὸ μῆκος τοῦ βήματος τοῦ βάδην βηματισμοῦ (pas accéléré) εἶνε 75 ἑκατοστομέτρων, λογιζόμενον ἀπὸ πτέρνης εἰς πτέρνην, ἡ δὲ ταχύτης τούτου 120 βήματα κατὰ λεπτόν· τὸ τοῦ τροχάδην (pas gymnastique) εἶνε μήκους 80 ἑκατοστομέτρων καὶ ἡ ταχύτης του 170 βήματα κατὰ λεπτόν. Τὸ ὁδοιπορικὸν βῆμα (pas de route) εἶνε ἄνευ ῥυθμοῦ· τὸ μῆκος αὐτοῦ καὶ ἡ ταχύτης του εἶνε ἀόριστα. Στράτευμά τι δύναται νὰ διατρέξῃ διὰ τοῦ βηματισμοῦ τούτου ἓν στάδιον (1000 μέτρα) ἐν διαστήματι 12 λεπτῶν. Τὸ βῆμα ταχὺ (pas redoublé) εἶνε κατ' ἀρχὴν ἔρρυθμον, ἐκτελεῖται δὲ συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τοῦ βάδην

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΚΡΗΤΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΔΩΡΙΚΟΣ ΡΥΘΜΟΣ

α *Ἱμάντες ἢ ζῶναι (annelets ou filets).*
β *Ἐπίπεδος τομὴ κίονος* **διαξύστου** *(cannelée) μετὰ* **ῥαβδογλύφων** *(rudentures).*
γ *Ὁμοία τομὴ ἄνευ* **ῥαβδογλύφων.**

(pas accéléré), ἡ συνήθης ὅμως αὐτοῦ ταχύτης εἶνε 140 βήματα κατὰ λεπτόν· ἐν τούτοις τοῦ βηματισμοῦ τούτου γίνεται χρῆσις ἐν περιστάσεσι καθ' ἃς ἀπαιτεῖται, ἵνα ἕκαστος ἀνὴρ ἀναπτύξῃ βαθμηδὸν ὅσην δύναται ταχύτητα, μία δὲ τῶν περιστάσεων τούτων εἶνε ἡ ἔφοδος (charge) καθ' ἣν ὁ βηματισμὸς οὗτος καλεῖται βῆμα ἐφόδου (πρὸς ἔφοδον, pas de charge), ἐπιθετικὸν βάδισμα ἢ δρομαίως (pas de course). § [ἱππολ.] ῥυθμός, cadence, ἐν τῇ ἱππευτικῇ σημαίνει τὴν κανονικότητα, τὸ εὔρυθμον καὶ τὴν ἁρμονίαν, ἥτις παρατηρεῖται εἰς τὰς ποικίλας κινήσεις τοῦ ἵππου· belle cadence, εὐρυθμία κινήσεων· mauvaise cadence, ἀρρυθμία· cheval qui manie toujours de la même cadence, ou il soutient sa cadence, ou il suit sa cadence, κτλ., σημαίνουσι τὸ ὡραῖον, τὸ κανονικόν, τὸ εὔρυθμον τῶν κινήσεων τοῦ ἵππου· || ἔρρυθμος, ον· cadencé, ée, ἤτοι μετὰ ῥυθμοῦ· non cadencé, ἄρρυθμος, ον· ἄνευ ῥυθμοῦ.

Ῥυθμός, ordre, n. m. βλ. χαρακτήρ, style ; [γενικ.] arrangement, n.m. διάταξις, disposition, n. f. ἁρμονία, harmonie, n. f. || οἰκοδομὴ ὡραίου ῥυθμοῦ, édifice d'un beau style ; || κατὰ τὸν αὐτὸν ῥυθμόν, suivant la même proportion.

ῥυθμός, οῦ, ὁ· ordre, n. m. καλεῖται ῥυθμὸς ἐν γένει πᾶς ἁρμονικὸς συνδυασμὸς διαστάσεων, ἤτοι ἡ καλὴ σχέσις ἢ ἡ ἀναλογία τῶν διαφόρων μερῶν πρὸς ἄλληλα ἐξ ἧς παράγεται εὐάρεστος τῶν αἰσθήσεων ἐντύπωσις.

Ἐκ τοῦ ῥυθμοῦ προκύπτει τὸ καλὸν εἰς τὴν γλυπτικὴν καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ κοσμητικὸν μέρος τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, διότι ἐπὶ τοῦ καλοῦ ἐν τῇ γλυπτικῇ ἐπενεργοῦσι κατὰ πρῶτον λόγον ἄλλα στοιχεῖα, οἷον ἡ μίμησις, ἡ ἔκφρασις, κτλ. Ἐπὶ τῆς κλασικῆς ἑλληνικῆς ἐποχῆς διὰ τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν τρεῖς ἐπεκράτησαν καὶ ἀνεπτύχθησαν **ἀρχιτεκτονικοὶ** ῥυθμοὶ (ordres d'architectures), πρὸ πάντων δὲ κατὰ τὴν οἰκοδομὴν τῶν ναῶν, οἵτινες ἦσαν τότε τὸ ἐπισημότερον ἀντικείμενον τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ὡς καλλιτεχνίας· βλ. architecture.

Ῥυθμός, ὁ (ἀρχιτεκτονικός)· ordre (d'architecture) ; οὗτος σύγκειται ἀπὸ δύο κύρια μέρη, τὸν κίονα (στῦλον, la colonne), καὶ τὸν θριγκὸν (l'entablement), ἐνίοτε δὲ καὶ ἐκ τρίτου τινὸς μέρους καλουμένου στυλοβάτου (piédestal).

Ἐκ τοῦ κίονος προσδιορίζεται ὁ ῥυθμὸς καὶ κανονίζονται αἱ ἀναλογίαι.

Παραδέχονται πέντε ῥυθμοὺς (cinq ordres) ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχιτεκτονικῇ, ἤτοι τρεῖς Ἑλληνικοὺς (Grecs), οἵτινες εἶνε,

ὁ Δωρικὸς ἢ Δώριος (le Dorique),
ὁ Ἰωνικὸς ἢ Ἰώνιος (l'Ionique),
καὶ ὁ Κορινθιακὸς ἢ Κορίνθιος (le Corinthien)·
καὶ δύο Λατινικοὺς ἢ Ῥωμαϊκοὺς (Latins ou Romains), ἤτοι
ὁ Τοσκανικὸς (le Toscan),
καὶ ὁ **Σύνθετος** (le Composite).

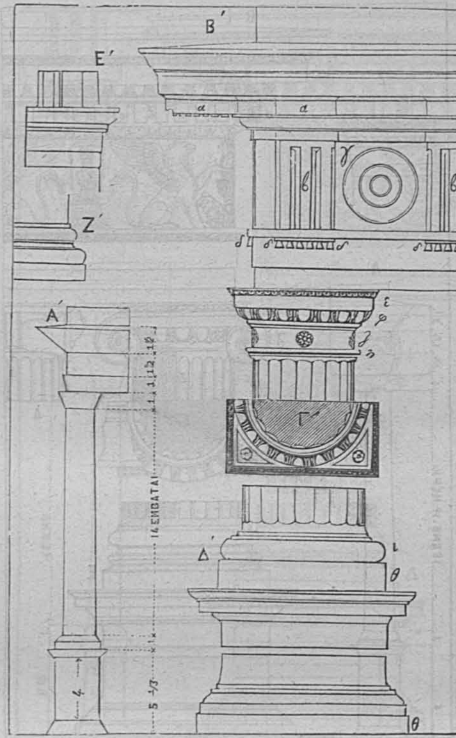
Δι' ἕκαστον τῶν ῥυθμῶν τούτων βλ. Βάσις (Base), Κιονόκρανον (Chapiteau), Κίων (Colonne), Θριγκὸς (entablement), Ἀέτωμα (Fronton), Κορμὸς (Fût).

Δὲν ὑπάρχει ἰδιαίτερος ἀρχιτεκτονικὸς ῥυθμὸς διὰ τὸν μεσαιῶνα (moyen âge), ἀλλὰ μόνον χαρακτῆρες ἀνοικοδομήσεως (styles), οὓς κατὰ συνθήκην διακρίνουσιν εἰς Λατινικὸν χαρακτῆρα (style Latin), Ῥωμανικὸν (Roman), (βλ. εἰς τέλος τοῦ παρόντος ἄρθρου), Γοτθικὸν (Gothique) καὶ εἰς τὸν τῆς Ἀναγεννήσεως (Renaissance), καὶ τῶν ὁποίων οἱ κανόνες (règles) μεταβαλλόμενοι ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα καὶ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, προσδιορίζονται μᾶλλον ὑπὸ τῆς ἐποχῆς (par l'Époque) καὶ τοῦ τόπου (βλ. ἐποχή).

Οἱ ἀρχαῖοι ἀρχιτεκτονικοὶ ῥυθμοὶ ἔχοντες ὡρισμένας ἀναλογίας, ἀνεγείρονται εἰς σχετικὰ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

α α *Πρόμοχθοι (mutules).*
β β *Τρίγλυφοι (triglyphes).*
γ *Μετόπη (métope).*
δ δ *Σταγόνες (gouttes).*
ε *Ἄβαξ (abaque).*
φ *Ἐχῖνος ἢ Ὠὰ (échine ἢ oves).*
ζ *Ὑποτραχήλιον (gorgerin).*
η *Ἀστράγαλος (astragale).*
ι *Σπεῖρα (tore).*
ϑ *Πλίνθος (plinthe).*
Τὸ μέσον τοῦ σχήματος Ε′ παριστᾷ τὸ περίζωμα (bandeau).

ΔΩΡΙΚΟΣ ΡΥΘΜΟΣ

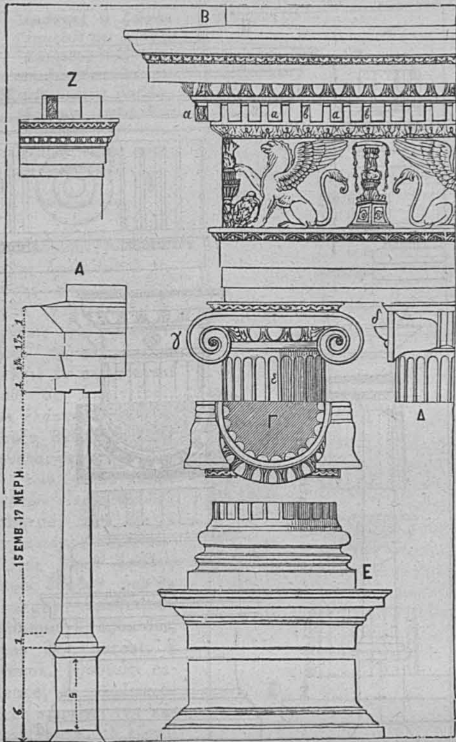
τῶν ἀναλογιῶν ὕψη, προκύπτει συνεπῶς ἐκ τούτου, ὅτι ὅταν θέλωσι νὰ δώσωσιν εἰς τὴν πρόοψιν ἢ τὸ ἐσωτερικὸν κτιρίου τινὸς (édifice) ὕψος ἀνώτερον τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τῆς ἡμιδιαμέτρου τοῦ στύλου ἤτοι τοῦ ἐμβάτου (demi-diamètre de la colonne ou module), ἀναγκάζονται νὰ καταφύγωσιν εἰς Ἀττικὸν (Attique) καὶ ἐὰν καὶ τοῦτο δὲν ἐπαρκῇ, ἐπιθέτουσι δεύτερον ῥυθμὸν ἄνωθεν τοῦ πρώτου καὶ ἐν ἀνάγκῃ καὶ τρίτον ἄνωθεν τοῦ δευτέρου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει αἱ ἀναλογίαι τοῦ ὑποκειμένου ῥυθμοῦ (placé au-dessous) εἶνε ἰσχυρότεραι τοῦ ὑπερκειμένου (situé au-dessus).

Ἡ ἔλλειψις τῶν ῥυθμῶν ἐν τῇ Γοτθικῇ ἀρχιτεκτονικῇ καὶ ἡ εὐκολία μεθ' ἧς αὕτη δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς διαφόρους μεταβολάς, ἐπιτρέπουσιν αὐτῇ ν' ἀνεγείρῃ τὰς προόψεις της καὶ τὰ ἐσωτερικὰ τῶν κτιρίων της εἰς ὕψη ἄγνωστα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Ῥωμαϊκὴν ἀρχιτεκτονικήν, διὰ τῆς ἁπλῆς μόνον ἐπαυξήσεως τῶν ἄρθρων της (de ses membres) ἢ διὰ τῆς τροποποιήσεως τῶν ἀναλογιῶν των, τοιουτοτρόπως δὲ αἱ προόψεις αὐτῆς καὶ τὸ ἐσωτερικὸν τῶν κτιρίων, οἱοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀρόφων, παρουσιάζουσι πάντοτε ἑνιαῖον τινὰ χαρακτῆρα (le caractère de l'unité) καὶ δὲν πολλαπλασιάζονται καθὼς εἰς τοὺς ἄλλους ῥυθμούς.

Ἐν τοῖς μνημείοις τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος παρουσιάζονται ἐκ πρώτης ὄψεως τρεῖς κυρίως ῥυθμοί, οἵτινες διακρίνονται ἐκτὸς ἄλλων καὶ ἐκ τοῦ κιονοκράνου τοῦ κίονος αὐτῆς. Οἱ ῥυθμοὶ οὗτοι ἐκλήθησαν ὁ μέν, Δωρικός, ὁ δέ, Ἰωνικὸς καὶ ὁ τρίτος, Κορινθιακός. Νεώτεραι μελέται κατέδειξαν ὅτι ὁ Ἰωνικὸς ῥυθμός, καὶ ἰδίως τὸ κιονόκρανον αὐτοῦ, προέρχεται προδήλως ἐξ Ἀσίας, ἐξ αὐτῆς τῆς Περσεπόλεως, ὁ δὲ Κορινθιακὸς δὲν ἀποτελεῖ ἴδιον ῥυθμόν, ἀλλ' εἶνε αὐτὸς οὗτος ὁ Ἰωνικὸς μὲ τροποποίησιν μόνον τοῦ κιονοκράνου, ὅπερ ἀντὶ ἑλίκων (volutes) φέρει σειρὰς φύλλων ἀκανθῶν. Ἄπορον εἶνε διὰ ποῖον λόγον ὠνομάσθη Κορινθιακός, ἀφοῦ τὸ τοιοῦτον κιονόκρανον δὲν εὑρέθη ἐν μνημείῳ τινὶ τῆς Κορίνθου, καὶ ὁ μόνος ἐν αὐτῇ ἐν μέρει σωζόμενος ἀρχαῖος ναός, εἶνε Δωρικοῦ ῥυθμοῦ· ὅθεν Κορινθιακὸς μὲν ῥυθμὸς πραγματικῶς δὲν ὑπάρχει, ὁ δὲ Ἰωνικὸς εἶνε Ἀσιατικός. Ὁ ἀρχέτυπος Δωρικὸς ῥυθμός, ὁ κληθεὶς καὶ ῥυθμὸς τῆς Παίστου ἢ Ποσειδωνίας (βλ. εἰς κιονόκρανον, chapiteau. τὸν ἀρχέτυπον Δωρικόν, Dorique primitif), εὑρέθη ἀρχαιότατος καὶ εἴς τινα μέρη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, οὐχ ἧττον ὅμως διεσκευάσθη καὶ ἀπετυπώθη ἐν Ἑλλάδι εἰς βαθμὸν ἀνυπερβλήτου τελειότητος, δι' ὃ δικαίως προὐτάθη ἐσχάτως ἵνα καλῆται Ἑλληνικὸς ῥυθμός.

Δώριος ἢ Δωρικὸς ῥυθμός, ordre Dorique (Σχ. Δωρικοῦ ῥυθμοῦ Α Β Γ Δ Ε σελὶς 34 καὶ Δωρικὸς ῥυθμὸς Α′ Β′ Γ′ Δ′ Α′ Ζ′ σελὶς 35). Οὗτος εἶνε ὁ ἀρχαιότερος καὶ ἀφελέστερος προκύψας ἐξ ἀπομιμήσεως τῆς ξυλοδομίας, καὶ πᾶν τὸ κάλλος αὐτοῦ ἀρυόμενος ἐκ τῆς συμμετρίας. Οἱ κίονες ἦσαν στρογγύλοι, ἔχοντες ὕψος συνήθως ἑπταπλάσιον τῆς διαμέτρου τῆς βάσεως, πρὸς τὰ ἄνω ἰσχνότεροι (βλ. εἰς Δωρικὸν κίονα, colonne Dorique, λέπτυνσις, amincissement), κατὰ δὲ τὸ ἥμισυ τοῦ ὕψους αὐτῶν ἔχοντες μικρὰν ἐξόγκωσιν (renflement). Ἔβαινον κατ' εὐθεῖαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς οἰκοδομῆς, καὶ πέριξ εἰ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΙΩΝΙΚΟΣ ΡΥΘΜΟΣ

α Ὀδόντες (*denticules*).
β **Μετατομὴ** (*métatome*).
γ **Ἕλικες** (*volutes*).
δ **Καταγραφὴ τοῦ κιονοκράνου** (*profil du chapiteau*).
ε **Διαξύσματα** (*cannelures*).
Τὸ μέσον τοῦ σχήματος **Ζ** *παρισιᾷ τὸ* **περίζωμα** (*bandeau*).

χον ἄνωθεν μέχρι κάτω κοῖλα διαξύσματα (cannelures), συνήθως 20, διατεμνόμενα πρὸς ἄλληλα εἰς ὀξεῖαν γωνίαν. Τὸ κιονόκρανον (chapiteau) συνίστατο ἐξ ἄβακος (abaque) τετραγωνικοῦ, καλουμένου καὶ πλίνθου (plinthe), ἐπικαθημένου ἐπὶ οἰδήματος λεγομένου ἐχίνου (échine), κοσμουμένου διὰ 3 ἕως 5 γραμμῶν παραλλήλων τῇ βάσει του, καλουμένων κρίκων, ἱμάντων ἢ ψελλίων (annelets, bracelets ou armilles). Ἐπὶ τῶν κιόνων ἐκάθητο τὸ ἐπιστύλιον (architrave), ἤτοι σειρὰ μαρμαρίνων δοκῶν (βλ. θριγκός, entablement). Ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου ἐπικάθηται ἡ ζώνη (ἢ διάζωμα, frise), κοσμουμένη ὑπὸ τριγλύφων. Ὑπὲρ τὴν ζώνην προεῖχε τὸ γεῖσον (corniche) ὅπερ παρίστα τὴν προέκτασιν τῶν ὀροφιαίων δοκῶν καὶ εἶχε τὴν κάτω ἐπιφάνειαν προσκλινῆ καὶ κοσμουμένην ἅπασαν ὑπὸ σταγόνων (gouttes), διαιρουμένων εἰς τοὺς λεγομένους προμόχθους (mutules), ὧν ἕκαστος εἶχε 3 σειρὰς σταγόνων, ἀνὰ ἓξ εἰς ἑκάστην, ἢ 18 ἐν ὅλῳ. Ἐπὶ τοῦ γείσου (corniche) ἐπεκάθητο ἡ ὑδρορρόη (gouttière).

Ἰωνικὸς ῥυθμός, ordre Ionique (Σχῆμα Ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ Α Β Γ Δ Ε Ζ σελὶς 36). Οὗτος εἶνε μᾶλλον κατάκοσμος τοῦ Δωρίου, οἱ κίονες αὐτοῦ ἦσαν λεπτότεροι ἔχοντες ὕψος 15 ἐμβατῶν καὶ 17 μερῶν (module), τὰ δὲ διαξύσματα (cannelures) μὴ διατέμνοντα ἄλληλα ἀπέληγον εἰς ἐπιπέδους ἐπιφανείας. Τὸ κιονόκρανον φέρει τὸν ἐχῖνον (chapiteau Ionique) κοσμούμενον πολλάκις δι' ᾠῶν (oves). Ἐπὶ τῶν κιονοκράνων ὑπάρχει τὸ ἐπιστύλιον (architrave, βλ. θριγκός, entablement), ἐπὶ δὲ τῶν ἐπιστυλίων δὲν ὑπῆρχον μετόπαι καὶ τρίγλυφα, ἀλλ' ἡ ζωοφόρος (frise). Τὸ προέχον γεῖσον (corniche) κάτωθεν ἔχει κοίλην τὴν ἐπιφάνειαν συνήθως μετ' ὀδόντων (denticules).

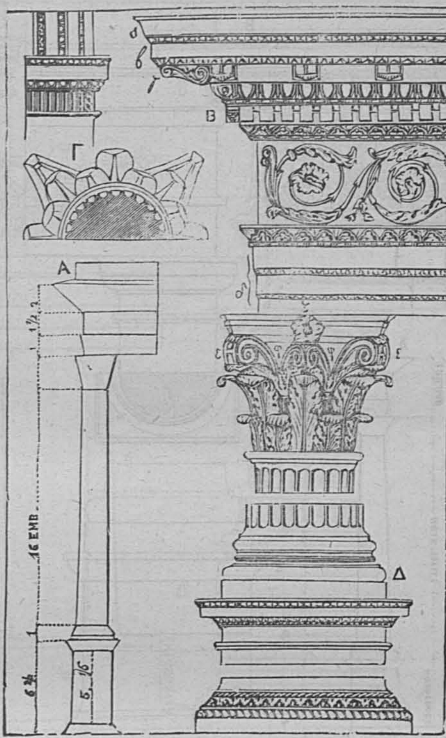
Κορινθιακὸς ῥυθμός, ordre Corinthien (Σχῆμα Κορινθιακοῦ ῥυθμοῦ Α Β Γ Δ σελὶς 37). Οὗτος ἦτο ἀνάπτυξις καὶ ἐπικόσμησις τοῦ Ἰωνικοῦ. Τὸ κιονόκρανον (chapiteau) διέπλασσεν ὁ Καλλίμαχος περὶ τὸ 430 π.Χ. ὡς κάλαθον (corbeille) περιβαλλόμενον ὑπὸ φύλλων ἀκάνθης. Κατὰ τὰ λοιπὰ ὁ ῥυθμὸς οὗτος εἶνε ὅμοιος τῷ Ἰωνικῷ.

Τοσκανικὸς ῥυθμός, ordre Toscan (Σχῆμα Α Β Γ Δ Ε σελ. 38).

Σύνθετος ῥυθμός, ordre Composite, Α Β Γ Δ Ε σελ. 39.

Ῥωμανικὸς χαρακτήρ, style roman, καλεῖται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς καλλιτεχνίας, καὶ κυρίως τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ῥυθμός τις ἀναπτυχθεὶς κυρίως κατὰ τὸν ΙΑ' καὶ ΙΒ' αἰῶνα, συνδέων ἀρχαῖα ῥωμαϊκὰ καὶ νέα στοιχεῖα, χρησιμεύσας δὲ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχιτεκτονικήν. Τὸ τυπικὸν σχῆμα τῶν ῥωμανικῶν ναῶν εἶνε σταυρὸς λατινικὸς πρὸς τὴν εἴσοδον ἐπιμηκυνθείς· ἡ μεσαία στοὰ διατηρεῖ τὸ σχῆμα τῆς χριστιανικῆς βασιλικῆς, αἱ δὲ πλάγιαι στοαὶ ἔχουσι τὸ ἥμισυ τοῦ πλάτους καὶ τοῦ ὕψους τῆς μεσαίας. Ἡ πρόσοψις σχηματίζεται δι' ἑνὸς ἢ δύο κωδωνοστασίων, χαμηλότερον δὲ κωδωνοστάσιον ἢ καὶ τροῦλος ὑψοῦται ὑπεράνω τοῦ μέσου σταυροῦ, ἡ δὲ ἀψὶς πολλάκις κεῖται ὑψηλότερον τοῦ ἐδάφους τῆς ἄλλης ἐκκλησίας καὶ ὑπ' αὐτὴν ᾠκοδόμηται κρύπτη. Ἀντὶ τῆς ἐπιπέδου στέγης ἐπεκράτησε βαθμηδὸν ἡ θολωτὴ βασταζομένη ἐντὸς τοῦ ναοῦ ὑπὸ τετραγωνικῶν στύλων μετὰ ἢ ἄνευ κιόνων (στρογγύλων). Ἐν τῷ ῥωμανικῷ ῥυθμῷ ὑπερτερεῖ ἀκόμη τὸ ὀγκῶδες βαρὺ καὶ πλατύ, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν γοτθικὸν ὅστις ἔχει χαρακτῆρα ἐλαφρόν,

α *Κῦμα (cymaise).*
β *Δακρυρρόη (larmier).*
γ *Γεισίποδες (modillons).*
δ *Διαζώματα ἢ ἱμαντώματα (faces ou bandes)*
ε *Μεγάλαι ἕλικες (grandes volutes).*
φ *Μικραὶ ἕλικες ἢ καυλοὶ (petites volutes ou caulicoles).*
ζ *'Ανθέμιον (fleuron).*

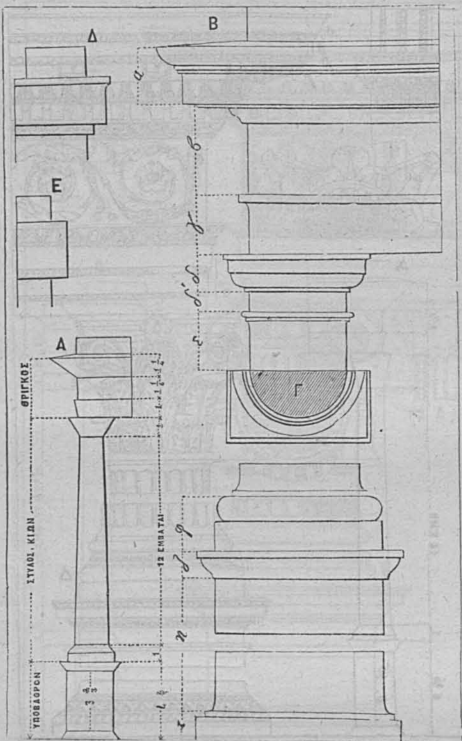
ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ ΡΥΘΜΟΣ

ὑψηλὸν καὶ πρὸς τὰ ἄνω τείνοντα· τὰ τόξα τῶν θόλων, παραθύρων καὶ πυλῶν εἶνε ἀκόμη ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡμικυκλικά, ἐνῷ τὰ τοῦ γοτθικοῦ ῥυθμοῦ γωνιώδη ἢ αἰχμηρά. Πλουσιώτατα ἀνεπτύχθη ὁ ῥωμανικὸς ῥυθμὸς ἐν Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ, ἐνῷ ἐν 'Ιταλίᾳ στερεῖται κωδωνοστασίων καὶ ἀκολουθεῖ πιστῶς τὸ σχῆμα τῆς βασιλικῆς.

ῥυθρινάρι, τὸ [ἰχθ.] τὸ λυθρινάρι, pagel, n. m.

ῥυκανάω-ῶ· βλ. ῥυκανίζω.

ῥυκάνη, ης, ἡ· rabot, n. m. κοινῶς τὸ ῥόκανον ἢ ῥοκάνι. 'Εργαλεῖον τῶν ξυλουργῶν μικρότερον τῆς πλάνης (varlope) δι' οὗ ἀποξέουσι καὶ ἐξομαλύνουσι τὰ ξύλα. 'Η ῥυκάνη, καθὼς καὶ ὅλα τὰ τοιούτου εἴδους ἐργαλεῖα, συνίσταται ἀπὸ τρία μέρη, ἀπὸ τὴν θήκην ἢ κορμὸν (fût), ἥτις ἀποτελεῖται ἀπὸ σκληρόν τι ξύλον καὶ ἔχει σχῆμα ὀρθογωνίου παραλληλεπιπέδου, οὗτινος ἡ κάτω ἐπιφάνεια εἶνε λεία καὶ ἐπίπεδος· τὴν ξίφην ἢ ἔλασμα, κοινῶς λάμα (fer ou mèche), ἥτις τίθεται ἐντὸς κεκλιμένης ἐντομῆς καλουμένης ὀπῆς (lumière) καὶ εὑρισκομένης περὶ τὸ μέσον τῆς θήκης, καὶ ἀπὸ τὸν σφῆνα (coin) ὅστις χρησιμεύει διὰ τὴν συγκράτησιν τοῦ ἐλάσματος ἐν τῇ ὀπῇ· ‖ διάξυστρον ῥάβδου, διάξυστρον κάννης, rabot à baguette, rabot à canon. Εἴδη ῥυκανῶν δι' ὧν ποιοῦνται τὰ ἐπὶ κοντακίων διαξύσματα τῆς κάννης καὶ τῆς ῥάβδου τῶν ὅπλων καὶ τῶν τοιούτων· ‖ ὀδοντορρύκανον ἢ ὀδοντορρόκανον (ὀδούς, ῥυκάνη), rabot à dent ; ῥυκάνη ἧς ἡ ξίφη εἶνε ὀδοντωτή· ‖ rabot à mouchette ; βλ. ῥαβδοξόος, mouchette ; ‖ ῥυκάνη ὀνυχιωτή, rabot à onglet (πρὸς κατασκευὴν ὀνυχίων· βλ. ὀνύχιον, onglet) ; ‖ ῥυκάνη κοίλη, rabot creux διὰ κατασκευὴν στειλαιῶν, πτύων, κτλ.) ‖ ῥυκάνη ἀποξεστική, rabot ordinaire. § ἡ ῥυκάνη, plane, n. f. κοινῶς τὸ ῥοκάνι καὶ ἡ πλάνη· ἐργαλεῖον τεκτονικὸν σιδηροῦν δι' οὗ ἀποξέουσι καὶ ἐξομαλύνουσι ξύλα ἢ μέταλλα· ‖ ῥυκάνη μεταλλοξόος, plane à métaux; ‖ ῥυκάνη κοίλη ἢ κυρτή, plane creuse ou courbe ; ‖ ῥυκάνη ἁμαξοπηγοῦ, plane de charron ; ‖ ῥυκάνη κερκωτή, plane à queue (ἐκ τοῦ κέρκος, σημαίνοντος οὐρά)· ‖ plane τῶν βαρελοποιῶν καλεῖται κοπίδι. § ῥυκάνη (ἡ) ῥαβδοξόος, mouchette, n. f. (rabot à moulures), ἢ (ἀντὶ οὐσιαστικοῦ) ῥαβδοξόος, ου, ἡ· κοινῶς ἡ ἀγαθοκόπη καὶ τὰ γινίσια, ἤτοι ῥυκάναι κοῖλαι, κυρταὶ κτλ. δι' ὧν σχηματίζονται ῥάβδοι (baguettes), ἐχῖνοι (quarts de ronds), ἢ ἄλλαι γλυφαὶ (moulures) ἀναλόγως τῆς λεπίδος (λάμας) τῆς ῥυκάνης. § μεγάλη ῥυκάνη μετὰ δύο λαβῶν καὶ κυρτοῦ ἐνίοτε ἐλάσματος δι' ἧς περιρρυκανίζονται, λεπτύνονται, τὰ ξύλα ἢ ἡ ξυλεία, rifloir (n. m) ἢ riflard, n. m. 'Ο Χαντσερῆς γράφει τὰ ἑξῆς, «'Ονομάζω δὲ ταύτην ῥυκάνην περιρρυκανητικὴν ἢ περιρρυκανιστικὴν ἢ (ἀντὶ οὐσιαστικοῦ) περιρρυκανήτριαν ἢ περιρρυκανίστριαν. § ῥυκάνη ἐξομαλιστική, colombe, n. f. ἢ (ἀντὶ οὐσιαστικοῦ) ἐξομαλίστρια, ας, ἡ· ‖ ῥυκάνη ἁρμονιοξόος, colombe à joindre ; ἢ (ἀντὶ οὐσιαστικοῦ) ἁρμονιοξόος, ου, ἡ. § ῥυκάνη σωληνοξόος, bouvet, n. m. τὸ γινίσι ἢ ἀντὶ οὐσιαστικοῦ, σωληνοξόος, ου, ἡ (σωλῆνα, ξέω)· εἶδος ῥυκάνης δι' ἧς ποιοῦνται ἐν τοῖς ξύλοις ἐσοχαὶ καὶ ἐξοχαὶ κατὰ μῆκος ἐκτεινόμεναι. Αἱ τοιαῦται ἐσοχαὶ ἐκαλοῦντο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων σωλῆνες· ‖ σωληνοξόος διττή· bouvet à deux pièces ; ἡ διττῶς ξέουσα, ἤτοι κοίλως τε καὶ κυρτῶς· ‖ σωληνοξόος γλωσσιδίων, bouvet à languettes, διὰ τὸ ἄνοιγμα γλωσσιδίων τῶν συναρμογῶν κτλ. ‖

ΤΟΣΚΑΝΙΚΟΣ ΡΥΘΜΟΣ

α *Γεῖσον* (*corniche*).
β *Διάζωμα* (*ζωοφόρος frise*).
γ *Ἐπιστήλιον* (*architrave*).
δ *Κιονόκρανον* (*chapiteau*).
δ' *Ὑποτραχήλιον* (*gorgerin*).
ε *Κορμὸς* (*fût*).
φ *Βάσις* (*base*).
ζ *Κορωνὶς* (*corniche*).
η *Κύβος* (*dé*).
ι *Βάσις* (*base*)
Τὸ μέσον τοῦ σχήματος ***Δ*** *παριστᾷ τὸ περίζωμα* (*bandeau*).

σωληνοξόος ἐντομῶν, bouvet à rainures; ἐργαλεῖον δι' οὗ ἀνοίγονται ἐντομαὶ εἰς τὸ ἄκρον σανίδος· ‖ σωληνοξόος δίξιφος, bouvet double (ἡ ἔχουσα δύο ξίφας)· ‖ σωληνοξόος μονόξιφος, bouvet simple (ἡ ἔχουσα μίαν ξίφην)· (ξίφη δ' ἐστὶ le fer ou la mèche d'un rabot). § ῥυκάνη ὁλκοξόος, ἡ· feuilleret, n. m. ἢ ἀντὶ οὐσιαστικοῦ, ὁλκοξόος, ου, ἡ (ἐκ τοῦ ὁλκός, ὁ, coulisse καὶ ξέω)· ‖ ῥυκάνη ὁλκοξόος λοξή, feuilleret oblique. § ῥυκάνη διαξυστικὴ ἢ ἀντὶ οὐσιαστικοῦ διαξύστρια, ας, ἡ, écouanne ἢ écouenne ἢ écoine, n. f. ῥυκάνη δι' ἧς ποιοῦνται ἰδίᾳ διαξύσματα· ‖ ῥυκάνη διαξυστικὴ ἢ διαξύστρια διὰ τὴν ῥάβδον (τῶν ὅπλων, κτλ.), écouane baguette; ‖ ῥυκάνη διαξυστικὴ ἢ διαξύστρια διὰ τὴν κάννην, écouane à canon. § ῥυκάνη γλυφιδοξόος ἢ ἀντὶ οὐσιαστικοῦ γλυφιδοξόος ου, ἡ· jabloir, n. m. εἶδος ῥυκάνης δι' ἧς ξέονται ἐν ταῖς πλευραῖς τῶν βίκων γλυφίδες (jables), ἐν αἷς προσαρμόζεται ὁ πυθμὴν (fond). § doucine à bouvement; εἶδος ῥυκάνης δι' ἧς κατασκευάζουσιν ἐν τῇ λεπτουργικῇ τὸ κυμάτιον (doucine), ἤτοι ῥυκάνη διγλυφοξόος ἢ ἁπλῶς διγλυφοξόος. § ῥυκάνη ἀπιθυντικὴ τῶν ξυλουργῶν μήκους, 0μ, 60 περίπου, galère, n. f. § ῥυκάνη αὐχενοξόος, ἡ (ἀντὶ οὐσιαστικοῦ) αὐχενοξόος, ου, ἡ· gorgeret (n. m.) ou gorget, n. m. πρὸς σχηματισμὸν αὐχένων. § ῥυκάνη (πλάνη) πλαγιοξόος, ἡ (ἀντὶ οὐσιαστικοῦ) πλαγιοξόος, ου, ἡ, guillaume, n. m.

ῥυκάνησις, εως, ἡ· τὸ ῥυκανίζειν, rabotage, n. m.

ῥυκάνημα, ατος, τό· riflure, n. f. ou planure, n. f. τὸ ἀπορρυκάνημα, κοινῶς τὸ ῥοκανίδι.

ῥυκανίζω, μέλ. ίσω, ῥυκανάω, μέλ. ήσω, raboter; ῥυκανίζω, πλανίζω, planer, κοινῶς ῥοκανίζω· εὐθύνω ὁμαλίζω, ξύλον ἢ μέταλλον διὰ τῆς ῥυκάνης (rabot ou plane)· ‖ ῥυκανάω ἢ ῥυκανίζω τὸ ξύλον, blanchir le bois.

ῥυκάνισμα, ατος, τό, κοινῶς ῥοκάνισμα, rabotage, n.m. τὸ ἀποτέλεσμα τῆς χρήσεως τῆς ῥυκάνης, τὸ πλάνισμα.

ῥυκανιστής, οῦ, ὁ· raboteur, n. m. τεχνίτης χρησιμοποιούμενος εἰς τὸ ῥυκάνισμα.

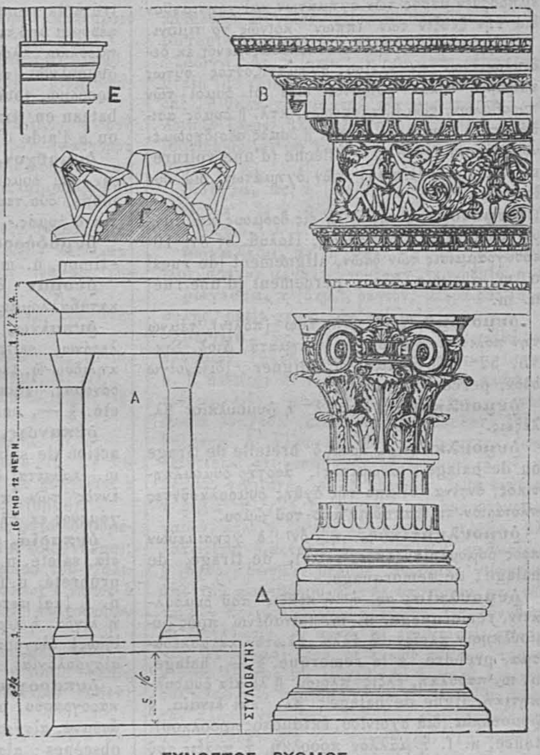
ῥυκανίστρια, ἡ· raboteuse, n. f. πλανίστρια, ἡ· μηχανὴ δι' ἧς ῥυκανίζουσι, πλανίζουσι, κοινῶς ἡ πλάνη.

ῥυκτάρι, τὸ [διάλ. Καρπάθου], τὸ βιβλίον, δι' οὗ μαντεύουσιν οἱ μάντεις.

ῥύκτης, ὁ [διάλ. Καρπάθου], χάνδαξ.

ῥῦμα, ατος, τὸ [ναυτ.], aussière, n. f. ou haussière, n.f. κοινῶς ἡ λαντσάνα, χονδρὸν σχοινίον χρήσιμον διὰ διαφόρους προσδέσεις. Ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται οὕτω σχοινίον ἐντέταρτον (en quatre torons), χρήσιμον εἰς τὴν κατασκευὴν ἐξαρτίων (manœuvres dormantes), πρημνοδέτησιν καὶ ἕλξιν τοῦ πλοίου. Τὸ πάχος του ποικίλλει ἀπὸ 80 ἕως 300 χιλιοστόμετρα, τὸ δὲ μῆκός του εἶνε 200 μέτρων. Ὑπάρχουσι καὶ ῥύματα πάχους μικροτέρου τῶν 80 χιλιοστομέτρων καλούμενα ῥυμάτια (faux-bras) μήκους 150. μέτρων, βλ. καὶ κάλος (câble). § [στρατ.] ῥῦμα, ατος, τὸ (προσχοίνωμα, τό)· prolonge, n. m. καλεῖται οὕτω σχοινίον χρησιμεῦον διὰ τοὺς δυναμικοὺς χειρισμοὺς (manœuvres de force) καὶ δι' ἕλξιν διαφόρων ἀντικειμένων· ‖ ῥῦμα κιλλίβαντος ἀσιδήρωτον, prolonge d'affût sans ferrure; ‖ — ἐναγώνιον, prolonge de bataille; ‖ — διπλοῦν, prolonge double; ‖ — σεσιδηρωμένον κιλλίβαντος πεδινοῦ, prolonge ferré d'affût de cam-

Τὸ μέσον τοῦ σχήματος **Ε** *παριστᾶ τὸ* **περίζωμα** *(bandeau).*

ΣΥΝΘΕΤΟΣ ΡΥΘΜΟΣ

pagne ; || ῥῦμα ἁπλοῦν, prolonge simple.

ῥυμάγκιστρον, ου, τό· ragot, n. m. τὸ ἄγκιστρον τοῦ ῥυμοῦ τῶν ὀχημάτων.

ῥυμάτιον, ου, τὸ [ναυτ.], touline, n. f. μικρὸν τεμάχιον ῥύματος χρησιμεῦον εἰς ῥυμούλκησιν ἢ ἀνάδεσιν λέμβου. § [ναυτ.] ῥυμάτιον, faux-bras, n. m. μικρὸν τεμάχιον ῥύματος (aussière ἢ haussière) χρησιμεῦον εἰς ποικίλλας ἐργασίας. § [ναυτ.] —, filin, n. m. συνώνυμον τοῦ cordage ; σχοινίον ἢ καὶ ῥυμάτιον. Διὰ τῆς λέξεως filin ἐννοοῦνται τὰ μικροῦ πάχους σχοινία τὰ χρησιμεύοντα πρὸς κατασκευὴν ἀγομένων(manœuvres courantes), ἅτινα παρασκευάζονται εἰς ῥυμάτια (τεμάχια σχοινίων, pièce de filin) ἐκ 200 μέτρων, καὶ ὧν τὸ πάχος ποικίλλει ἀπὸ 50 ἕως 120 χιλιοστομέτρων, ἤτοι τὸ ῥυμάτιον εἶνε σχοινίον ἔντριτον (en trois torons), ἢ ἐντέταρτον (en quatre torons) παχύτερον τοῦ κάλω (câble) καὶ λεπτότερον τοῦ τόνου (grelin) ; || μονόπλοκον σχοινίον, filin commis en aussière, κοινῶς σπαρτσίνα. Σχοινίον ἀποτελούμενον ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων ἐμβόλων (torons) συνεστραμμένων ὁμοῦ πρὸς δεξιά, ὅπερ καὶ δεξιόπλοκον (commis à droite) καλεῖται· || ἔντριτον σχοινίον, filin en trois (μὲ τρία ἔμβολα, en trois torons), τὸ ἀποτελούμενον ἐκ τῆς συστροφῆς τριῶν ἐμβόλων. Καίτοι τὰ ἔντριτα σχοινία δὲν εἶνε ἐντελῶς κυλινδρικὰ ὡς ἐκ τῶν μενόντων κενῶν κατὰ τὴν συστροφὴν μεταξὺ τῶν τριῶν ἐμβόλων, εἶνε ὅμως λίαν εὔκαμπτα καὶ ὡς ἐκ τούτου πάντα τὰ σχοινία σχεδὸν κατασκευάζονται ἔντριτα· || ἐντέταρτον σχοινίον, filin en quatre (μὲ τέσσαρα ἔμβολα, en quatre torons), τὸ ἀποτελούμενον ἐκ τῆς συστροφῆς τεσσάρων ἐμβόλων (torons). Εἰς τὰ ἐντέταρτα σχοινία τίθεται εἰς τὸ κέντρον τῶν ἐμβόλων ἕτερον ἔμβολον ἐκ κανναβεως κατωτέρας ποιότητος, πέριξ τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ συστροφὴ καὶ ὅπερ χρησιμεύει πρὸς παρεμπόδισιν τῆς παραμορφώσεως τοῦ σχοινίου. Τὰ ἐντέταρτα σχοινία εἶνε κανονικώτερα κυλινδρικῶς, καὶ τὸ ὕδωρ δυσκολώτερον εἰσδύει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῶν, ἀλλ' εἶνε δυσκαμπτότερα τῶν ἐντρίτων.

ῥύμβος, ου, ὁ· rosette, n.f. μικρὸν στρογγύλον τεμάχιον ἢ ἐν σχήματι ῥόμβου· || ῥύμβος ἀγκιστρωτός, rosette-crochet ; || ῥύμβος τοῦ ἀσφαλίστρου τῆς κίστης (τοῦ προολκαίου), rosette d'arrêtoir de coffre (d'avant-train) ; || ῥύμβος ὠτιοφόρος (ὑποβαστάζων ὠτία), rosette support d'oreille ; βλ. καὶ ὠτίον· || ῥύμβος ἀορτηρούχου, rosette de battant ; || οἱ ῥύμβοι τοῦ ἐκνευτῆρος τοῦ ξιφοδρεπάνου, rosettes de la croisière de sabre-baïonnette; || ῥύμβος τοῦ κοντακίου, rosette de la monture ; || ῥύμβος πιταριωτός, rosette-étrier ; || ῥύμβος στοφιγγωτός, rosette-piton.

ῥύμη, ης, ἡ· ἡ δύναμις, ἡ ὁρμή, ἡ ταχύτης φερομένου ἢ κινουμένου σώματος, force, n. f. ἡ ταχύτης, vitesse, n. f. ἡ φορὰ πρός τι, cours, n. m. || ῥύμη ὀπισθοδρομικὴ (κιλλίβαντος), force du recul ; ἡ φορὰ τῆς τύχης τῶν πραγμάτων, cours ; || [μεταφ.] ἡ ῥύμη τοῦ λόγου, le fil du discours ; le cours de l'entretien. § [ἀρχ.] στενὴ ὁδός, στενωπός, ruelle, n. f. κοινῶς τὸ σοκάκι.

ῥυμμάδι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], σκόνη, ῥύπος, ἀκαθαρσία τῶν μετάλλων.

ῥυμός, οῦ, ὁ· timon [de voiture] n. m. ἐπίμηκες ξύλινον τεμάχιον τιθέμενον εἰς τὸ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἔμπροσθεν μέρος τῶν ὀχημάτων καὶ χρησιμεῦον διὰ τὴν ζεῦξιν τῶν ἵππων· κοινῶς τὸ **τιμόνι.** Ὑπάρχουσι καὶ ῥυμοὶ κατασκευαζόμενοι ἐκ δεδιπλωμένου πεταλείου σχηματίζοντος οὕτως ἐπιμήκη δοκόν· τοιοῦτοι εἶνε οἱ ῥυμοὶ τῶν πυροβόλων, τῶν βλητοφόρων, κτλ. ‖ ῥυμὸς ἀσιδήρωτος, timon en blanc; ‖ ῥυμὸς σεσιδηρωμένος, timon ferré. § —, flèche (d'une voiture) n. f. ὁ ῥυμὸς (timon) τῶν ὀχημάτων διὰ δύο ἵππους.

ῥυμοτομία, ας, ἡ· ἡ εἰς δρόμους καὶ τμήματα διαίρεσις τῆς πόλεως, Πολύβ. 6, 31, 10· εὐθυγράμμισις τῶν ὁδῶν, alignement [de rues] n. m. ἄνοιγμα ὁδοῦ, percement [d'une rue] n. m.

ῥυμοτομῶ (έω), μέλ. ήσω (πόλιν), τέμνω τὴν πόλιν εἰς δρόμους καὶ τμήματα, Διοδ. Σικ. 15, 52· **εὐθυγραμμέω-ῶ,** aligner ; [δι]ανοίγω ὁδόν, percer (une rue].

ῥυμούλκησις, εως, ἡ· ἡ ῥυμουλκία· βλ. λέξεις.

ῥυμουλκητήρ, ῆρος, ὁ· bretelle de tirage ou de halage ; (ἀνωμίτης), ἀορτὴρ ῥυμουλκητικός, ὅντινα οἱ ἀπὸ τῆς ὄχθης ῥυμουλκοῦντες πλοιάριόν τι ἐξαρτῶσιν ἀπὸ τοῦ ὤμου.

ῥυμουλκητικός, ή, όν· ὁ χρησιμεύων πρὸς ῥυμουλκίαν (πρὸς ἕλξιν), de tirage, de halage ; de remorquage.

ῥυμουλκία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ῥυμουλκεῖν, remorquage, n. m. ‖ **ἀναδένω** πρὸς ῥυμούλκησιν πλοῖον ἢ ἄλλο πλωτὸν κατασκεύασμα, prendre à la remorque. § —, halage, n. m. παρολκή, ἕλξις πλοίου· ‖ λιναία ῥυμουλκητική, ligne de halage ; βλ. καὶ **λιναία.** § **ῥυμουλκία** (διὰ σχοινίου, **ἐκτάματος προόλκου**), touée, n. f. ἢ μᾶλλον **προολκή,** ἡ πρᾶξις τοῦ ῥυμουλκεῖν δι' ἐκτάματος, action de touer ; βλ. **ἔκταμα** καὶ **προολκή.**

ῥυμούλκιον, ου, τό· remorque, n. f. ῥῦμα, τόνος, κάλως, κτλ. χρησιμεύων πρὸς ἀνάδεσιν τοῦ ῥυμουλκουμένου ἀπὸ τοῦ ῥυμουλκοῦ.

ῥυμουλκός, ός, όν· remorqueur, n. et adj. ‖ (οὐδ. οὐσ.] **ῥυμουλκόν,** bateau remorqueur ; remorqueur, n.m. πλοῖον χρησιμεῦον πρὸς ῥυμούλκησιν· ‖ **ῥυμουλκός,** ἡ, remorqueur, n. m. καλεῖται ἐπίσης ἀτμομηχανὴ ἕλκουσα τὰ σιδηροδρομικὰ ὀχήματα.

ῥυμουλκούμενος, η, ον remorqué, ée ; ‖ [οὐδ. οὐσ.] **ῥυμουλκούμενον,** τό· remorqué, n. m. τὸ ἑλκόμενον ὑπὸ τοῦ ῥυμουλκοῦ (remorqueur) πλοῖον ἢ πλωτὸν κατασκεύασμα.

ῥυμουλκῶ (έω), μέλ. ήσω (ῥῦμα, ἕλκω), remorquer, ἕλκω πλοῖον ἢ ἄλλο τι πλωτὸν κατασκεύασμα πρὸς μεταφορὰν ἀπὸ μέρους εἰς μέρος, ἀναδένων αὐτὸ διὰ ῥύματος, τόνου, κάλω (câble), κτλ. ‖ **ῥυμουλκῶ ἐκ τῶν ὄπισθεν,** remorquer à la traîne, ἤτοι ἀναδένω τὸ ῥυμουλκούμενον ἐκ τῆς πρύμνης τοῦ ῥυμουλκοῦ· ‖ **ῥυμουλκῶ παραπλεύρως,** remorquer à couple, ἤτοι ἀναδένων τὸ ῥυμουλκούμενον παραπλεύρως τοῦ ῥυμουλκοῦ (remorqueur), [μεταφ.], traîner à la remorque = τραβῶ, σύρω τι ὄπισθέν μου· [παθ.] **ῥυμουλκοῦμαι,** se mettre à la remorque de quelqu'un = ἄγομαι καὶ φέρομαι ὑπό τινος. § —, haler un navire, ἕλκω, παρέλκω πλοῖον διὰ ῥυμουλκητικῆς λιναίας. § ῥυμουλκῶ (πλοῖον) **δι' ἐκτάματος,** ἢ μᾶλλον **προέλκω,** touer, faire avancer un navire, un bateau en tirant une corde à force de bras ou à l'aide d'un cabestan ; βλ. **προέλκω.**

ῥυμοῦχον, ου, τὸ [ἁμαξουρ.], armon, n. m. καὶ ῥυμολαβίς· [πληθυντ.] ῥυμοῦχα, armons, δύο τεμάχια μεταξὺ τῶν ὁποίων εἰσάγεται ὁ ῥυμός.

ῥυμοφόρος, ος, ον (ῥυμός, φέρω), porte-timon, n. m.

ῥύομαι [διάλ. Οἰνόης], ῥέω, καταρρέω, καταβάλλομαι.

ῥυπαίνω, μέλ. ανῶ· κάμνω τι ῥυπαρόν, λερόνω, salir ; χηλιδῶ, μολύνω, souiller ; χηλιδόω-ῶ, tâcher ; ‖ [παθητ.] ῥυπαίνομαι, λερόνομαι, εἶμαι ῥυπαρός, ἀκάθαρτος, se salir, etc. § —, encrasser ; βλ. ῥύπανσις.

ῥύπανσις, εως, ἡ· ἡ λέρωσις, τὸ λέρωμα, action de salir, etc. § —, encrassement, n. m. καλεῖται ὁ ἐπικαθήμενος ῥύπος (crasse) ἐντὸς τῶν ὅπλων καὶ τῶν πυροβόλων, προερχόμενος ἐκ τῆς κατακαύσεως τῆς πυρίτιδος.

ῥυπαρία, ας, ἡ καὶ ῥυπαρότης, ἡ ἀκαθαρσία, saleté, n. f. ἀκαθαρσία, ῥυπαρότης, malpropreté, n. f. τὸ λέρωμα, ἀκαθαρσία, ordure, n. f. [καὶ μεταφ. αἰσχρολογίαι, αἰσχρουργίαι]· ἡ λίγδα, ἡ λέρα, ὁ ῥύπος, crasse, n.f. [μεταφ. ἰδίως] αἰσχρότης, turpitude, n. f. ῥυπαρίαι, αἰσχρολογίαι, vilenie, n. f.

ῥυπαρογραφία, ας, ἡ· τὸ ἔργον τοῦ ῥυπαρογράφου, métier d'[écrivain] ordurier. § ἄσεμνα, αἰσχρά, κακοήθη δημοσιεύματα, écrits obscènes ; αἰσχρότητες, ῥυπαρίαι, ordures ou saletés, n, f. pl.

ῥυπαρογράφος, ος, ον, ὁ γράφων δημοσιεύων ἄσεμνα, αἰσχρά, κακοήθη δημοσιεύματα, [écrivain] ordurier, ère ; ‖ ποιητὴς ῥυπαρογράφος (αἰσχρολόγος), poète ordurier ; ‖ [οὐσ.] αἰσχρολόγος, un ordurier, une ordurière. § —, ordurier, ère, λέγεται ὁ ζωγραφίζων ἀντικείμενα ἄσεμνα.

ῥυπαρογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, γράφω ῥυπαρογραφίας (συγγράφω ἢ ζωγραφίζω), écrire des ordures.

ῥυπαρός, ά, όν· λερωμένος, βρώμικος, ἀκάθαρτος, sale, adj. βρώμικος, ῥυπαρός, malpropre, adj. λιγδιάρης, λιγδιασμένος, λιπώδης, crasseux, euse, adj. αἰσχροκερδής, sordide, adj. ‖ ἄνθρωπος ῥυπαρός, βρωμιάρης [δημ.] salaud, e, ou saligaud, e.

ῥυπαρότης, ητος, ἡ· βλ. **ῥυπαρία.**

ῥυπαρῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον ἀκάθαρτον, salement, adv. ῥυπαρῶς, malproprement, adv. αἰσχροκερδῶς, sordidement, adv.

ῥύπος, ου, ὁ· ἡ ἀκαθαρσία, ἡ κηλίς, tâche, n. f. χηλίδωσις, μόλυσμα, souillure, n. f. λίγδα, λέρα, ῥύπος, crasse, n. f. βρῶμα, ῥυπαρία, ἀκαθαρσία, saleté, n. f. ‖ τὸ ῥύπος τοῦ σώματος [ἐπὶ τῆς **ἐπιδερμίδος**], la crasse du corps. § — (ἀκαθαρσία), crasse, n. f. **τὰ ἐνα-**

[library stamp]

πομένοντα κατάλοιπα μετὰ τὴν κατάκαυσιν τῆς πυρίτιδος.

ῥυπόω-ῶ, μέλ. ώσω, βλ. ῥυπαίνω· || [παθ.] ῥυπαίνομαι, λερώνομαι, μετοχ. ῥερυπωμένος, η, ον.

ῥύσις, εως, ἡ· ῥεῦσις, τὸ χύσιμον, ἡ ῥοὴ ποταμοῦ, cours, n. m. ῥύσις, ῥοὴ (καταρροὴ οἱασδήποτε ῥευστῆς ὕλης, écoulement, n. m. flux, n. m. βλ. καὶ ῥοή· || ῥύσις αἵματος, flux de sang=αἱμόρροια.

ῥυσός, ή, ὸν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ῥυτιδωμένος, ridé, ée, adj. καὶ κατ' ἐπέκτ. chiffonné, ée; ῥικνός, τραχύς, rugueux, euse, adj.

ῥυσότης, ητος, ἡ· ἡ ῥικνότης, τραχύτης ἐπιφανείας, rugosité, n. f.

ῥύστης, ου, ὁ· ὁ σωτήρ, sauveur, n. m. λυτρωτής, ἐλευθερωτής, libérateur, n. m.

ῥυσόω-ῶ, μέλ. ώσω, ῥυτιδόω-ῶ, rider; || ῥυσοῦμαι, βλ. ῥικνοῦμαι.

ῥυσώδης, ης, ες· βλ. ῥικνώδης.

ῥυταγωγεύς, έως, ὁ· longe (n. f.) en cuir, ἤτοι σχύτινος ἀγωγεὺς δι' οὗ ὁδηγεῖται ὁ ἵππος· βλ. **ἀγωγεύς**, καὶ **δεσμὸς** (longe).

ῥυταγωγούμενος, ὁ· ἵππος ῥυταγωγούμενος, sous-verge, n. m. (ou cheval sous-verge); ἵππος ὁδηγούμενος διὰ τοῦ λωρίου τοῦ χαλινοῦ. Ἐν τῷ στρατῷ καλεῖται οὕτως ὁ ἵππος ὁ εὑρισκόμενος παραπλεύρως τοῦ **ἐλατοφόρου** (porteur) εἴς τινα ὁμοζυγίαν.

ῥυτήρ, ῆρος, ὁ· rêne, n. f. βλ. **ἡνία**· || τρέχω ἀπὸ ῥυτῆρος [φρ.], aller à toute bride (à bride abattue); καὶ συνηθέστερον [aller] ventre à terre.

ῥυτηρούχη, ης, ἡ· boucle rênoir; βλ. εἰς πόρπη (boucle).

ῥυτηροφόριον, ου, τὸ (ῥυτήρ, φέρω), porte-rêne, n. m. (ἐπὶ τῆς **σαγῆς**).

ῥυτιδόνω καὶ

ῥυτιδῶ (όω), μέλ. ώσω, σχηματίζω ῥυτίδας, rider; [συνεκδ.] ζαρόνω, σαλακόνω, froisser; || ἐρρυτιδωμένος, η, ον· ridé, ée.

ῥυτίδωσις, εως, ἡ· πρᾶξις τοῦ ῥυτιδοῦν, action de rider; τὸ ζάρωμα, ἡ τραχύτης τῆς ἐπιφανείας, ἡ ῥικνότης, rugosité, n. f. ἡ ῥυτίς, ride, n. f.

ῥυτίς, ίδος, ἡ· ride, n. f. συστολή, ζαρωματιὰ τοῦ δέρματος τοῦ προσώπου ὑπὸ γήρατος προξενουμένη· [συνεκδ.] πτυχή, pli, n. m. ἡ τραχύτης τῆς ἐπιφανείας, ἡ ῥικνότης, rugosité, n. f.

ῥυτός, ή, ὸν (ῥέω), ῥευστός, ῥέων, coulant, e; ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν κινητός, ή, όν· ὀλισθαίνων, ουσα, ον· βλ. δακτύλιος ῥυτός, anneau coulant; || διεμβολὴ κινητή, passant coulant.

ῥῶ, τό· rho, n. m. τὸ δέκατον ἕβδομον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, βλ. Ρ, dix-septième lettre de l'alphabet grec.

ῥωβολῶ (έω) [δημ.] καὶ ῥοβολῶ, μέλ. ήσω, κυλίω κάτω, rouler en bas; κατέρχομαι τρέχων κατήφορον, κατέρχομαι ἔκ τινος ὑψώματος (μέρους) ταχέως, descendre rapidement; καταρρέω, dévaler, aller de haut en bas: les torrents dévalent les montagnes.

ῥῶγα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ῥάξ [τῆς σταφυλῆς], grain [de raisin]. § ῥῶγα τοῦ βυζιοῦ [ἤτοι ἡ ῥάξ, ἡ θηλὴ τοῦ μαστοῦ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν λοιπῶν ζώων· βλ. καὶ **θηλή**], bouton (bout) [de mamelle] ou tétin, n. m. [τῶν ζώων ἰδ.], tette, n. f.

ῥῶ(γ)α, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], 1) ἡ μισθοδοσία· 2) ἡ ῥῶγα τοῦ μύλου· 3) ἡ ῥῶγα τοῦ βυζιοῦ.

ῥωγαλίδα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ῥάξ, τὸ **φαλάγγιον**, ἀράχνη μεγάλη χνουδωτή, tarentule, n. f.

ῥωγίστα, ἡ [δημ.], ῥάγιον, μικρὰ ῥὰξ [σταφυλῆς, petit grain [de raisin].

ῥωγμή, ῆς, ἡ· ἡ σχισμή, σχισμάδα, τὸ σχάσιμον, ξύλου, δένδρου χαραγματιά, fente, n. f. fissure, n. f. ἡ σχισμάδα, τὸ σχάσιμον τοίχου, λίθου, κτλ. crevasse, n. f. || — (σχασμάδα βράχου), crevasse (de rocher) ἐν τῇ θαλάσσῃ ἢ ἀλλαχοῦ· εἰς τοὺς χρυσταλλῶνας (glaciers) crevasse καλεῖται ῥωγμός. § —, τὸ ῥῆγμα, rupture, n. f. τὸ μέρος ἔνθα ἐγένετο ἡ ῥῆξις· π. χ. ἡ ῥωγμὴ ἐπὶ τείχους φρουρίου, γαιῶν, κτλ. ἡ ῥωγμὴ λέγεται καὶ brèche; βλ. κατωτέρω· || ἐκτελῶ ῥωγμήν· βλ. κατωτέρω. § [ὀχυρ.] ῥωγμή, brèche, ἄνοιγμα γινόμενον ὑπὸ τοῦ **πυροβόλου** ἢ τῆς **ὑπονόμου** ἐπὶ τῶν τειχῶν πολιορκουμένου φρουρίου, ἵνα δυνηθῶσι νὰ εἰσέλθωσιν ἐν αὐτῷ αἱ ἐπιθετικαὶ φάλαγγες. Αἱ ῥωγμαὶ δέον νὰ ἔχωσι πλάτος τοὐλάχιστον 40 ἕως 60 μέτρα. Αἱ ῥωγμαὶ ἀνοίγονται μέσῳ τῶν ὑπονόμων ὁσάκις δὲν εἶνε δυνατὸν ἄλλως γενέσθαι. Συνήθως προετοιμάζονται ἀπὸ μακρὰν διὰ τοῦ πυροβόλου. Τὰ **πυροβολεῖα ῥωγμῆς** (batteries de brèche) εἶνε ἐπιπεφορτισμένα τὴν ἀνέῳξιν τούτων ἐπὶ τῶν τειχῶν ἀπὸ μακρὰν (πυροβολεῖα 2ας θέσεως), πρὸς συμπλήρωσιν δὲ ταύτης τοποθετοῦσιν ἐν ἀνάγκῃ πυροβολαρχίας μετ' ἐλαφρῶν πυροβόλων ἐν τῇ στέψει τῆς **περιταφρίου** ὁδοῦ (couronnement du chemin couvert), ἀλλὰ τὸ μέσον τοῦτο δὲν εἶνε ἐφαρμόσιμον τὴν σήμερον.

Εἰς τὰς **προμαχωνικὰς** ὀχυρώσεις (fortifications bastionnées) ἡ ῥωγμὴ ἀνοίγεται παρά τινι ἐξεχούσῃ γωνίᾳ, ἐνῷ ἐν τῇ **πολυγωνικῇ** (polygonale) ἀνοίγεται πλησίον τοῦ **κευθμοῦ** (caponnière) ἵνα ἐμποδισθῇ ἡ ἐκ τούτου **πλαγιοφύλαξις** (flanquement) κατὰ τὸ μῆκος τῆς τάφρου ἐκ τῶν ἐκ τῆς ῥωγμῆς χαλασμάτων, ἅτινα θὰ καταπέσωσιν ἐν τῇ τάφρῳ.

Ἡ ῥωγμὴ ἀνοίγεται ὅσον τὸ δυνατὸν εἰς τὸ κάτω τρίτον τοῦ ὕψους εἰς τοὺς **πλήρεις κρημνοὺς** (escarpes pleines) καὶ εἰς τὸ τέταρτον εἰς τοὺς **ἀπεσπασμένους κρημνοὺς** (escarpes détachées).

Συνήθως ἀνοίγουσι δύο ῥωγμὰς εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ὀχύρωμα, ἵνα δυνηθῶσι νὰ χρησιμοποιήσωσι ταὐτοχρόνως κατὰ μέτωπον δύο ἐπιθετικὰς φάλαγγας καὶ νὰ ἀναγκάσωσι τὸν ἀμυνόμενον νὰ διαιρέσῃ τὰς δυνάμεις του καὶ τὰ πυρά του ἐπὶ δύο διαφορετικῶν σημείων· || **ἐξοχαὶ τῆς ῥωγμῆς**, ressauts d'une brèche; αἱ ἐπὶ τῆς ῥωγμῆς παραγόμεναι προεξοχαὶ αἵ-

τινες πλειστάκις καθιστῶσιν ἄβατον τὴν ῥωγμήν.

ῥωγμός, οῦ, ὁ· crevasse, n. f. ἡ ῥωγμή, τὸ ῥῆγμα, τὸ σχάσιμον· βλ. καὶ ῥωγμή.

ῥωγοβύζι, τὸ [δημ.], τὸ δι' οὗ θηλάζουσι τὰ νήπια ἐκ τῆς μητρικῆς θηλῆς, pompe à sein. § [καταχρ. ἐν.] biberon, n. m. φιάλη μετὰ θηλῆς ἐξ ἐλαστικῆς κόμμεως πρὸς θηλασμὸν τῶν νηπίων.

ῥωγολόγισμα, ατος, τὸ [δημ.] βλ. ῥαγολογία.

ῥωγολόγος [δημ.] βλ. ῥαγολόγος.

ῥωγολογῶ (έω) [δημ.], βλ. ῥαγολογῶ.

ῥῶδι, τὸ (κατὰ κρᾶσιν ἐκ τοῦ ῥοΐδιον), ὁ καρπὸς τῆς ῥοιᾶς, grenade, n. f.

ῥωδιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ ῥοιὰ (τὸ δένδρον), grenadier, n. m.

ῥωθυμία, ἡ [διάλ. Οἰνόης], μέγας πόθος, σφοδρὰ ἐπιθυμία τοῦ νὰ ἐπανίδῃ τις τοὺς μακρὰν συγγενεῖς του, νοσταλγία.

ῥωθυμῶ [διάλ. Οἰνόης], σφόδρα ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω τοὺς μακρὰν συγγενεῖς μου, νοσταλγῶ.

ῥώθων, ωνος, ὁ· ἡ ὀπή, τρῦπα τῆς ῥινός, κοινῶς τὸ ῥουθοῦνι, καὶ κυρίως πληθυντ. τὰ ῥουθούνια, οἱ μυκτῆρες· βλ. καὶ μυκτήρ, narine, n. f. || ῥώθωνες, naseaux ou narines; αἱ ἐξωτερικαὶ ὀπαὶ τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων χρησιμεύουσαι πρὸς εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν τοῦ ἀναπνευστικοῦ ἀέρος· || πτερύγια τῶν ῥωθώνων, ailes des naseaux.

ῥωθῶνι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ῥωθώνιον, ῥώθων. ῥουθοῦνι.

ῥωθωνίζω, μέλ. ίσω, ébrouer (s'), φυσῶ διὰ τῶν ῥωθώνων, ἰδίως ἐκ φόβου προκειμένου περὶ ἵππου.

ῥωθωνισμός, οῦ, ὁ· ébrouement, n. m. τὸ διὰ τῶν ῥωθώνων φύσημα, ἰδίως τοῦ ἵππου.

ῥωμαΐικος, η, ον· grec moderne. § [οὐδ. οὐσ. κωμ.] τὸ ῥωμαΐικον, ἡ νέα Ἑλλάς, la Grèce moderne; πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἐκ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, Grèce ancienne; οἱ νεώτεροι Ἕλληνες, les grecs modernes; οἱ Ἕλληνες τῆς σήμερον, les grecs d'aujourd hui. § [οὐδ. πληθ.] ῥωμαίϊκα, la langue grecque moderne, ἤτοι ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ γλῶσσα (ἡ καθαρεύουσα, πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἐκ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, le Grec ancien); || [μεταφ.] σοῦ μιλῶ ῥωμαίϊκα, je vous parle nettement (sans détours), ἤτοι σοὶ ὁμιλῶ καθαρὰ καὶ ἄνευ περιστροφῶν.

ῥωμανικὸς ῥυθμός, style roman; βλ. ῥυθμός.

ῥωμαλέος, α, ον, ὁ δυνατὸς τὸ σῶμα, ἐν γένει δυνατός, ἰσχυρός, vigoureux, euse, adj. robuste, adj. ou fort, e, adj.

ῥωμαλεότης, ητος, ἡ· ἡ δύναμις, ἰσχύς, τὸ νὰ ἦνε τις δυνατὸς κατὰ τὸ σῶμα, ῥωμαλεότης, vigueur, n. f. (ἡ σωματικὴ) δύναμις, force (corporelle).

ῥωμαλέως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ἰσχυρόν, ῥωμαλέον, vigoureusement, adv.

ῥωμαντικός, ή, όν· romantique, adj. § ὁ ἔχων εἰς τὰς ἰδέας του, εἰς τὸν χαρακτῆρά του, κάτι τὸ ἱπποτικόν, τὸ ποιητικὸν ὅπερ τὸν ἀνυψοῖ καὶ τὸν ἀπομακρύνει τῆς πραγματικῆς πεζότητος· || [οὐσ.] ῥωμαντικός, un romantique; || οἱ κλασικοὶ καὶ οἱ ῥωμαντικοί, les classiques et les romantiques. § ῥωμαντικός, ή, όν· μυθιστορικός, romantique, adj. qui tient du roman, qui est merveilleux, incroyable; avoir des aventures romanesques. Ἐπίσης ὁ ἔχων ἰδέας ἢ ῥεμβάζων κατὰ τρόπον τῶν ἡρώων τῶν μυθιστορημάτων.

ῥωμαντικότης, ητος, ἡ· ποιητικὸς ῥεμβασμός, rêverie poétique, romantisme, n. m. romantique, adj. § —, ὕφος (χαρακτὴρ) ῥωμαντικόν, air (caractère) romanesque.

ῥωμαντικῶς [ἐπίρ.], romantiquement, adv. κατὰ τρόπον ῥωμαντικόν, d'une façon romantique.

ῥώμη, ης, ἡ· ἡ δύναμις, ἰσχὺς [σωματική], force [corporelle]; ἡ ἰσχύς, vigueur, n. f. ἤτοι ἡ σωματικὴ εὐρωστία.

ῥωμηός, ὁ· ῥωμιά, ἡ· ὁ νεώτερος ἕλλην (ἑλληνίς), grec moderne.

ῥωμηοσύνη, ης, ἡ [περιληπτ.], les grecs modernes, ἤτοι οἱ νεώτεροι Ἕλληνες· βλ. καὶ ῥωμαΐικος.

ῥῶμι, τὸ [ξεν.], βλ. ῥούμιον, rhum, n. m.

ῥωπικά, τά· τὰ μικρὰ καὶ εὐτελῆ ἐμπορεύματα, τὰ διάφορα μικρὰ ἀντικείμενα, τὰ λεπτολογήματα, menus objets; τὰ μικροκοσμήματα, bimbeloterie, n. f.

ῥωπογραφία, ας, ἡ (ἀντίθ. τῷ μεγαλογραφία), peinture de menus objets (; d'intérieurs; de genre). Ῥωπογραφία, καλεῖται ἐν τῇ ζωγραφικῇ ἡ ἀπεικόνισις ἀψύχων ἀντικειμένων, ὡς σκευῶν τῆς οἰκιακῆς χρήσεως ἐδεσμάτων ἢ ποτῶν, κυνηγίου, κτλ. Ἐὰν καὶ τὰ ἀντικείμενα καθ' ἑαυτὰ δὲν φαίνονται κατάλληλα διὰ καλλιτεχνικὴν παράστασιν, παρατηρητέον ὅμως ὅτι ἁρμονικὴ καὶ χαρακτηριστικὴ ταξινόμησις, μορφή, χρῶμα καὶ φωτισμὸς δύνανται νὰ καταστήσωσιν αὐτὰ ἄξια τῆς καλλιτεχνίας ἀντικείμενα. Ἤδη κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, μετὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου ὅμως, εὕρηνται ἀντιπρόσωποι τοῦ εἴδους τούτου τῆς ζωγραφικῆς, ὅπερ ὅμως δὲν ἐθεωρεῖτο πολὺ εὐγενές, καθ' ὅσον εἷς τῶν ζωγράφων τούτων, ὁ Πυρεικός, χλευαστικῶς ἐκαλεῖτο ἀντὶ ῥωπογράφος «ῥυπαρογράφος». Ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις ἐκαλλιέργησαν τὴν Ῥωπογραφίαν πρῶτοι οἱ τῶν Κάτω Χωρῶν ζωγράφοι ἀπὸ τοῦ ΙΖ' αἰῶνος.

ῥωπογράφος, ου, ὁ· ζωγράφος ἐκτελῶν ῥωπογραφίαν, peintre de menus objets (; d'intérieurs; de genre).

ῥωποπωλεῖον, ου, τό· κοινῶς ψιλικατζίδικο, ἐμπορικὸν κατάστημα εἰς ὃ πωλοῦνται μικρὰ εἴδη χρήσιμα εἰς τὰ τῆς ἐνδυμασίας, mercerie, n. f.

ῥωποπώλης, ου, ὁ (γρυτοπώλης), κοινῶς ὁ ψιλικατζῆς, ὁ πωλῶν μικράς, εὐτελεῖς πραγματείας, μικρὰ στολίδια, μικρὰ εἴδη ἐμπορίας χρήσιμα εἰς τὰς τῆς ἐνδυμασίας, marchand de menus objets; mercier, n. m. ἤτοι ἔμπορος ψιλικῶν· βλ. καὶ κάπηλος.

ῥῶσταξ, ακος, ὁ· échautignole, n. f. ou chantignole ou tasseau; ὑπόβλημα, τό· σφηνίσκος, ὁ· ὑπόθημα (taquet), κοινῶς ὁ τάκος· καλοῦνται οὕτω τεμάχια ξύλων ἢ μετάλλων τιθέμενα πρὸς ὑποστήριξιν ἢ ἀνύψωσιν διαφόρων ἀντικειμένων. § ῥῶσταξ, tirant, n. m. ἤτοι στήριγμα, ἔρεισμα· καλεῖται οὕτω μακρὰ ξυλίνη ἢ σιδηρᾶ δοκὸς ὑποβαστάζουσα πάτωμα.

ῥῶστρον, ου, τό· ὁ συνοχεύς, tirant, n.m. βλ. λέξιν.

ῥωτῶ, βλ. ἐρωτῶ, κλπ.

ῥωχάζω [διάλ. Οἰνόης], ῥώχω, ῥέγχω (ἐπὶ κυνῶν).

Σ

Σ, σ, ς, τὸ σίγμα καὶ ὀρθότερον σῖγμα, sigma; δέκατον ὄγδοον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, dix-huitième lettre de l'alphabet grec; τὸ τελικὸν ς, l's final; ὡς ἀριθμητ. σημεῖον σʹ=200, διακόσια, deux cents; καὶ ͵σ = 200000, διακοσίας χιλιάδας, deux cent mille.

'ς (ἀποκοπὴ προθέσεως), βλ. **εἰς**.

σὰ [ἐπίρ.], βλ. **'σάν**.

σαβανίζω [δημ.], βλ. **σαβανόνω**.

σάβανον, ου, τό· ἡ περικαλύπτουσα τὸ νεκρὸν σῶμα ὀθόνη (σινδόνη), linceul, n. m. ἐντάφιον, drap mortuaire; suaire, n. m. [σάβανον παρ' ἀρχαίοις ἐκαλεῖτο, ὀθόνη ἐν λουτροῖς χρησιμεύουσα εἰς ἀποσπόγγισιν τοῦ σώματος, ὁ τρίφτης τοῦ σώματος, ὅπερ σήμερον μεταχειρίζονται οἱ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζόμενοι, φυλάσσοντες τοῦτο διὰ σάβανον πρὸς ταφὴν αὐτῶν].

σαβανόνω, μέλ. ώσω, ensevelir, περικαλύπτω τὸ νεκρὸν σῶμα διὰ καθαρᾶς καὶ λευκῆς ὀθόνης (σινδόνης).

σαβάνωμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ σαβανόνειν, ensevelissement, n. m. ἡ περικάλυψις τοῦ νεκροῦ σώματος διὰ καθαρᾶς καὶ λευκῆς ὀθόνης (σινδόνης).

σαβανωτής, οῦ, ὁ· θηλ. ἡ σαβανώτρια, ensevelisseur; euse; ὁ περικαλύπτων τὸ νεκρὸν σῶμα διὰ καθαρᾶς καὶ λευκῆς ὀθόνης (σινδόνης), κατόπιν πλύσεως τοῦ σώματος καὶ ἐνδύων ἢ ἑτοιμάζων τὸν νεκρὸν πρὸς ἐνταφιασμόν.

σαβάτι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ἐν τῇ χρυσοχοϊκῇ τέχνῃ οὕτω καλεῖται τὸ σμάλτον.

σαββατιανόν, τό· εἶδος λευκῆς σταφυλῆς, espèce de raisin blanc, δι' ἧς συνήθως παράγεται τὸ γλεῦκος καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁ ῥητινίτης οἶνος.

σαββατιάτικος, η, ον· τοῦ σαββάτου, de samedi.

σάββατον, ου, τό· samedi, n. m. [τῶν Ἰουδαίων], sabbat, n. m. || τὸν μῆνα ποῦ δὲν ἔχει σάββατον [φρ.], la semaine des trois jeudis; εἰς τὰς ἑλληνικὰς **καλένδας**, aux calendes grecques. Σάββατον (ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ Schabbath=ἀνάπαυσις). Ἦτο παρὰ τοῖς Ἰσραηλίταις καὶ σήμερον ἔτι παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἡ ἑβδόμη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, καθ' ἣν τηρεῖται ἀπόλυτος ἀνάπαυσις καὶ ἀποχὴ ἀπὸ πάσης ἐργασίας πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἀναπαύσεως τοῦ Θεοῦ μετὰ τὴν κτίσιν τοῦ κόσμου. Τὸ Σάββατον ὡς ὄνομα τῆς ζʹ ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ἐπεκράτησεν ὕστερον παρὰ τοῖς χριστιανικοῖς ἔθνεσιν ἰδίως τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος καὶ τοῖς Ἰταλοῖς. Τὸ μετὰ τῆς ἑορτῆς τοῦ ἰουδαϊκοῦ Πάσχα συμπίπτον Σάββατον ἐκαλεῖτο μέγα, Σαββατιαῖον ἔτος δὲ ἕκαστον ἕβδομον ἔτος ὅτε αἱ γαῖαι ἔμενον ἀκαλλιέργητοι, οἱ δοῦλοι ἀπελευθεροῦντο καὶ οἱ ὁμόφυλοι χρεῶσται ἀπηλλάσσοντο τοῦ χρέους αὐτῶν.

σαβοῦλιν, τὸ [διάλ. Οἰνόης], στάθμη (κάθετος).

σαβοῦρα, ας, ἡ [ἐκ τοῦ λατ. saburra, ἀναφέρει τὴν λέξιν ὁ Ἡσύχιος]· τὸ ἕρμα, lest [d'un navire]; βλ. λέξιν καὶ κατ' ἐπέκτ. τὰ σκῦρα, ballast, n. m. § [μεταφ.] [δημ.] συρφετός, fatras, n. m. σωρὸς πραγμάτων μικρᾶς ἀξίας, μαζώματα, ramas, n. m. [ἐπὶ ἀνθρ. καὶ πραγμάτων].

σαβουράδικο, τὸ [δημ.], bateau lesteur; βλ. **ἑρματοφόρον**.

σαβουρόνω, μέλ. ώσω [δημ. ἐκ τῆς λέξεως σαβοῦρα], lester, βλ. **ἑρμάζω, ἑρματίζω**. § [οὐδ. μεταφ.] γεμίζω καλὰ τὴν κοιλιάν μου, s'empiffrer; se gorger; || καλὰ τὴν ἐσαβούρωσε, il s'est bien rembourré, il s'est bien lesté l'estomac. § —, πλουτίζω, s'enrichir; θέτω κατὰ μέρος χρήματα φυλάσσων αὐτά, faire son magot.

σαβούρωμα, ατος, τό· lestage, n. m. βλ. ἑρματισμός, ἡ ἕρμασις. § [μεταφ.] τὸ νὰ πληρώσῃ τις καλῶς τὴν γαστέρα του, action de s'empiffrer; empiffrerie, n. f. βλ. σαβουρόνω.

σαβουρωτής, οῦ, ὁ· ἐργάτης μεταφέρων σαβοῦρα, celui qui leste, lesteur, n. m.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

σαγανάκι, τὸ [δημ. ξεν.], γενικῶς ἄνεμος ἐξαφνικὸς καὶ ἐπικίνδυνος, coup de vent; ῥιπὴ (ἀνέμου), grain n. m. φυσῶν κυρίως ἀπὸ ταῖς στερηαῖς (ἀπόγαιος) λεγόμενος ὑπὸ τῶν ναυτικῶν καὶ **σπιλάς, σπηλιάδα.**

σάγαρις, ιος, ἡ· zagaie, n. f. εἶδος ἀκοντίου ἀραβικοῦ.

σαγή, ῆς, ἡ· harnais, n. m. (καὶ ἐνίοτε, harnachement, n. m.) σύστημά τι ἐφαρμοζόμενον ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἵππου, τοῦ ἡμιόνου καὶ τοῦ ὄνου, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ὁδηγηθῶσιν οὗτοι ἢ νὰ ἐκτελέσωσι μεταφοράς, εἴτε δι' ἕλξεως εἴτε ἐπὶ τῆς ῥάχεώς των. (Harnais, ἐπὶ τῶν ἵππων ἱππασίας καλεῖται **ἱπποσκευή, τὰ φάλαρα**). Ἡ σαγὴ περιλαμβάνει τὸν **χαλινὸν** (la bride), τὴν σέλαν (selle) μετὰ τῶν **παρεπομένων** (accessoires) της ἢ τὸ **σάγμα** (bât) μετὰ τῶν παρεπομένων του διὰ τὴν ἐπὶ τῆς ῥάχεως μεταφοράν, τὸ **περιαυχένιον** (collier, τὸ χολάνι) ἢ **ἑλκυστῆρα** (bricole), καὶ τὰς **σειράδας** (trais) διὰ τὴν δι' ἕλξεως μεταφοράν, καθὼς καὶ σύστημά τι ὑποστηρίξεως διὰ τὴν ὀπισθοδρόμησιν τοῦ ὀχήματος περιβάλλον τοὺς γλουτοὺς τοῦ ἵππου καὶ καλούμενον **γλουτιαῖον** (avaloire).

Ὅταν ζευγνύωσιν ἵππον ἐπὶ διτρόχου ὀχήματος, ἐπὶ τῆς ῥάχεως αὐτοῦ τιθεῖσι **σελλίσκην** (sellette) φέρουσαν πλατεῖαν δερματίνην λωρίδα καλουμένην **κατανωτιαίαν** (dossière) καὶ προωρισμένην νὰ βαστάζῃ τοὺς ῥυμούς· μασχαλιστὴρ (sous-ventrière) ἐνεργῶν ἀντιθέτως τῆς κατανωτιαίας, ἐμποδίζει τοὺς ῥυμοὺς νὰ ὑψωθῶσι πέραν ὡρισμένου τινὸς ὁρίου.

Ὡς παρεπόμενα τῆς σαγῆς (accessoires du harnais) θεωροῦνται ἐπίσης ἡ **φορβιὰ** (licol), χρησιμεύουσα διὰ τὴν πρόσδεσιν τοῦ κτήνους, ὁ **καταζώστης** (surfaix), τὸ **ὑπόσαγμα** (couverture) καὶ ὁ κημὸς (caveçon) διὰ τὴν δάμασιν τοῦ ἵππου ἐν τῷ ἱππευτηρίῳ· ‖ **ζευκτηρία** σαγή, harnais d'attelage; ‖ **ζευκτηρία** σαγὴ ἵππων ὁδηγουμένων ὑπὸ **ἐλάτου ἐφίππου,** harnais d'attelage monté, ἢ **ἁπλῶς ζευκτηρία** σαγή· ἡ ζευκτηρία σαγὴ περιλαμβάνει πολλὰ μέρη κοινὰ εἰς ὅλους τοὺς ἵππους ἐλάσεως, ταῦτα δὲ εἶνε ὁ ἑλκυστὴρ μετὰ τοῦ **ἐπαυχενίου** (bricole avec dessus de cou), αἱ **σειράδες** (traits) καὶ ὁ **μασχαλιστὴρ** (sous-ventrière); ἐπίσης μέρη τινὰ ἴδια εἰς τοὺς ῥυταγωγουμένους, ὡς εἶνε ἡ **σελλίσκη τοῦ ῥυταγωγουμένου** (sellete de sous-verge) καὶ αἱ **πεταλοθῆκαί** της (poches à fers), εἰς τοὺς προσθίους ἵππους ἡ **κατανωτιαία** (surdos), ἢ εἰς τοὺς ὀπισθίους ἡ **λαιμοπέδη** (colleron), τὸ **γλουτιαῖον** (avaloire) καὶ τὸ **λέπαδνον** (plate-longe). Ὁ **ἑλκυστὴρ** καὶ αἱ **σειράδες** χρησιμεύουσι διὰ τὴν προχωρητικὴν κίνησιν τοῦ ὀχήματος· τὸ **γλουτιαῖον** καὶ τὸ λέπαδνον διὰ τὴν στάσιν καὶ τὴν συγκράτησιν αὐτοῦ ἐκ τῆς κατωφερείας· ἡ **λαιμοπέδη** ἵνα κρατῇ τὸν ῥυμὸν τῶν ὀχημάτων.

Ἡ **σελλίσκη**, τὸ **ἐπαυχένιον**, ἡ **κατανωτιαία**, ὁ **μασχαλιστὴρ** καὶ ἡ **ἐπουρὶς** (croupière) χρησιμεύουσι διὰ τὴν στερέωσιν τῶν ἀνωτέρω μερῶν **ἐπὶ** τοῦ ἵππου· ‖ **ζευκτηρία** σαγὴ ἵππων ὁδηγουμένων παρ' ἡνιόχου, harnais d'attelage en guide, ἤτοι σαγὴ τῶν παρ' ἡνιόχου ὁδηγουμένων ἵππων· ‖ **ἀμφιζύγιος σαγή**, harnais de limonière, σαγὴ τῶν ἵππων τῶν διρρύμων ὀχημάτων, ἤτοι τῶν ἐχόντων δύο ῥυμοὺς (ἀμφιζυγίς, limonière)· ‖ — **κατὰ περίστασιν** (ἢ περιστάσεων), harnais de circonstance; ‖ — ταχυδρομικῆς ἁμάξης καλουμένης δίφρου, harnais pour voiture-poste; ‖ — **μετὰ** περιαυχενίου ἐκ σκύτους μέλανος, harnais à collier en cuir noir; ‖ — **μεθ' ἑλκυστῆρος**, harnais à bricole; ‖ — σάγματος, harnais de bât; ‖ ὀπισθία σαγή, harnais de derrière; ‖ προσθία σαγή, harnais de devant.

σαγήνευμα, ατος, τὸ καὶ

σαγήνευσις, εως, ἡ [εὐχρ. μεταφ.], τὸ δελεάζειν (ἀπατᾶν) τινά, action de leurrer; τὸ δέλεαρ, leurre, n. m. δελέασμα, allèchement, n. m. σαγίς, ἀπάτη, attrape, n. f. (ruse, apparence trompeuse).

σαγηνευτικός, ή, όν· δελεαστικός, allèchant, e, adj. ἑλκυστικός, ἐπαγωγός, attrayant, e, adj. ἀπατηλός, δελεαστικός, séduisant, e, adj.

σαγηνεύω, μέλ. εύσω, συλλαμβάνω ὡς ἐν δικτύῳ (ὡς διὰ σαγήνης), prendre comme dans un filet; δελεάζω τινὰ (ἀπατῶν), leurrer; δελεάζω, allécher; συλλαμβάνω τινὰ διὰ δελεάσματος, δι' ἀπάτης, attraper; ἀπατῶ, δελεάζω, réduire.

σαγήνη, ης, ἡ (διὰ ψάρευμα), seine, n.f. grand filet, μέγα δίκτυον δι' οὗ πολλοὶ διὰ μιᾶς ἰχθύες δύνανται ἑλκυόμενοι νὰ συλληφθῶσι. Πλούταρ.

σαγιάκι, τὸ [δημ.], χονδρὸν μάλλινον ὕφασμα, grosse étoffe de laine; τὸ **σάγιον,** sayette, n. f. καὶ **σάγος,** saie, n.f. ou serge, n. f. ὕφασμα μάλλινον.

σαγιάρω [δημ. ναυτ.], δοράτιον, pousser un bout-de hors; βλ. προέλκω.

σαγίζω, μέλ. ίσω, ἐπιθέτω σάγισμα ἐπὶ τοῦ ἵππου, caparaçonner [un cheval]; βλ. σάγισμα.

σάγιον, ου, τό· κοινῶς σαγιάκι, sayette, n. f. χονδρὸν μάλλινον ὕφασμα, grosse étoffe de laine.

σάγισμα, ατος, τό· τὸ στρῶμα, ἐπίσαγμα (σκέπασμα τοῦ ἵππου), couverture de cheval; βλ. καὶ κάσας, caparaçon, n. m. κυρίως ὅμως τὸ τουρκ. **τσοῦλι** τοῦ ἀλόγου. § — τρίχινον, barde ou bardelle; **στρωμάτιον,** χονδρὸν μάλλινον ὕφασμα τετράγωνον ἢ καὶ ἐν σχήματι σέλλης μετὰ μαλλίνου καταζώστου ἄνευ οὐδενὸς ἑτέρου συνεξαρτήματος, χρήσιμον δι' ἱππασίαν· τὸ εἶδος τοῦτο τῆς σέλλης ἀπαντᾶται παρ' ἅπασι τοῖς ἀνατολικοῖς λαοῖς.

σαγίττα, ας, ἡ [δημ.], τὸ τόξον (δοξάρι), τὸ βέλος, flèche, n. f. trait, n. m. § — ἐργαλεῖον ὑφαντοῦ, ἡ κερκίς, navette [de tisserand]; βλ. καὶ **κρόκη.** § [ναυτ.] βλ. **κερκίς,** grande herpe. § — κύλινδρος τοῦ ζαχαροπλάστου, rouleau de pâtissier. § — τὸ μικρότε-

ρον ἀπὸ τὰ δύο ὀστᾶ τῆς κνήμης, ἡ περόνη, pérone, n. f.

σαγιττειά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ τόξευμα, coup de flèche (de trait); ἡ ἐκτόξευσις, trait, n.m.

σαγιττεύω, μέλ. εύσω [δημ.], τοξεύω, ἐκτοξεύω βέλος, lancer une flèche (des flèches); [μεταφ.] ἐξακοντίζω, κτυπῶ δι' ἀκοντίου, frapper d'un trait; ἀκοντίζω, darder.

σαγιττοθήκη, ης, ἡ [δημ.], φαρέτρα, βελοθήκη, carquois, n. m.

σάγμα, ατος, τό· bât, n. m. κοινῶς τὸ **σαμάρι**· εἶδος σέλλης μεθ' ὅλων τῶν συνήθων αὐτῆς συναπαρτημάτων, χρήσιμος ἀποκλειστικῶς διὰ τὰ φορτηγὰ ζῷα, πρὸς ἐναπόθεσιν καὶ ἐπιστήριξιν τοῦ φόρτου· τὸ ἐπὶ τῶν φορτηγῶν ζώων τιθέμενον σάγμα καλεῖται ἑλληνιστὶ καὶ **κανθήλιον**· ‖ — κιλλίβαντος ἢ κιλλιβαντοφόρον (κιλλίβος, φέρω), bât d'affût; ‖ — κιβωτίων ἢ κιβωτιοφόρον (κιβώτιον φέρω), bât de caisse ou bât porte-caisses; ‖ — τροχῶν (τροχοφόρον), bât de roues; ‖ — ἵππου, ἡμιόνου, bât pour cheval, pour mulet; ‖ — συσκευασμένον, bât équipé. § [σάγματα ὀρειβατικῶν ταχυβόλων] σάγμα πυροβόλου, bât de pièce; ‖ — χιτωνίου (ὀρειβ. πυροβ.), bât de manchon; ‖ — κοιτίδος (ὀρειβ. πυροβ.), bât de berceau; ‖ — τροχῶν, bât de roues; ‖ — κιλλίβαντος, bât d'affût; ‖ — ἀσπίδων, bât de masques; ‖ — ἐργαλείων, bât d'outils; ‖ σάγμα πυρομαχικῶν, bât de munitions. § [μεταφ.] σάγμα, selle, n. f. τὸ **ἐπίστρωμα**, τὸ δι' οὗ ἐπισάττεταί τι. § **σάγμα, τό· bât, n. m.** ἐν τῇ ναυπηγικῇ καλεῖται οὕτω τεμάχιον ξύλου τριγωνικὸν καθηλωμένον ὑπὸ τοὺς δελφῖνας ἵνα φράξῃ τὸ ἄνοιγμα τὸ ὑπάρχον μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ περιτοναίου (plat-bord) καὶ ἐμποδίσῃ τὴν θάλασσαν νὰ εἰσρεύσῃ. § [ναυτ.] σάγμα τοῦ δορατίου τοῦ ἀρτέμονος, taquet du beaupré, n. m. τύλος ἐπιτιθέμενος ἐπὶ τοῦ προβόλου, ἐφ' οὗ ἐπακουμβᾷ τὸ δοράτιον.

σαγμάριον, μικρὸν σάγμα κοινῶς **σαμάρι**.

σαγμάριον, ου, τό· bâtine, n. f. μικρὸν σάγμα κατεσκευασμένον ἁπλῶς ἐξ ὀθόνης πεπληρωμένης ἀχύρου.

σαγματοποιός, οῦ, ὁ· bâtier, n. m. κοινῶς **σαμαρτζῆς** ἢ ὁ σαμαρᾶς, ὁ κατασκευάζων σάγματα, σαμάρια. § σαγματοποιός, harnacheur, n. m. ὁ κατασκευάζων ἢ πωλῶν σαγὰς καὶ ἐν τῷ στρατῷ ὁ ἐπισκευάζων τὰς σαγάς.

σαγμάτωσις, εως ἡ· ensellement, n. m. ‖ —, ensellement, n. m. καλεῖται ἐν τῇ γεωλογίᾳ κοιλότης ἢ ἐντομὴ ῥάχεως ἐστρογγυλευμένη.

σαγόνι, τὸ [δημ.], τὸ σιαγώνιον, ἡ **σιαγών**, ῶνος, βλ. **πώγων**, menton, n. m. καὶ **γνάθος**, mâchoire, n. f.

σαγονιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **γνάθος**, mâchoire, n. f.

σάγος, ου, ὁ· βλ. **σαγιάκι**. § σάγος, sagou, n. m. ἀμυλώδης τροφή, προερχομένη ἐκ τοῦ φοινικοειδοῦς δένδρου σάγου.

σάγουλα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **ἀναδέτης**. § — τοῦ ἐργάτου [ναυτ.], raban de barre; βλ. **ἐργατόσχοινον**. § — τοῦ τιμονιοῦ [ναυτ.], drosse du gouvernail; βλ. **οἰακόσχοινον**. § — [ναυτ.] **σχοινίδιον** (τοῦ δρομομέτρου), ligne de loch. § — [διάλ. Ἠπείρου] λεπτὸν σχοινίον.

σαγοῦλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἐργαλεῖον τεκτονικὸν πρὸς στάθμισιν τῶν ἐπιφανειῶν.

σαγρές, ὁ [ξεν.], peau de chagrin, ἢ ἁπλῶς chagrin, n.m. (ἐκ τοῦ τουρκικοῦ sagri ἤτοι ῥάχις ἵππου, διότι κατασκευάζεται ἐκ τοῦ νωτιαίου δέρματος ἵππων, καμήλων, ὄνων καὶ ἡμιόνων) εἶνε δέρμα κοκκωτόν, ἔχον δηλαδὴ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του πυκνὰ λεπτότατα ὑψώματα καὶ κοιλώματα. Τὸ δέρμα τοῦτο χρησιμεύει χρωματισμένον δι' ἱπποσκευάς, κολεοὺς σπαθῶν, θήκας, σταχώματα βιβλίων κτλ. κατασκευάζεται δὲ κυρίως ἐν Ἀστραχάν, Κωνσταντινουπόλει, Βουλγαρίᾳ κτλ. δι' ἰδιαιτέρας μεθόδου, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ, ἐν Εὐρώπῃ διὰ μέσου θερμῶν χαλκίνων πλακῶν κοκκωτῶν.

σαδικός, ή, όν· sadique, adj. (de sade κύριον ὄνομα) ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα τοῦ σαδισμοῦ· ‖ τρελλὸς σαδικός, fou sadique=ἀσελγὴς μονομανής.

σαδισμός, οῦ, ὁ· sadisme, n. m. ἀσελγὴς μονομανία, ἤτοι ἀσέλγεια μετ' ὠμότητος (lubricité accompagnée de cruauté), ὡς τὰ ὑπὸ τοῦ μαρκησίου de Sade περιγραφόμενα ἐν μυθιστορήμασι παραδείγματα, ἤτοι μονομανία τῆς ἐπὶ σκοπὸν συνουσίας ἀσέμνου βασανισμοῦ γυναικός, ἢ βασανισμοῦ παίδων καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ζώων.

σαδιρβάνι, τὸ [δημ. ξεν.], **πῖδαξ**, jet d'eau, n. m. βρύσις, κρήνη, **fontaine, n. f.**

σαθρός, ά, όν, **σαπρός**, ά, όν· μισοσάπιος, διεφθαρμένος, χαλασμένος, σεσηπώς, pourri, e, adj. «σαθρόν ἐστι φύσει πᾶν ὅ,τι ἂν μὴ δικαίως ἢ πεπραγμένον» ὅθεν ἐν γένει ἀδύνατος, κινδυνεύων νὰ πέσῃ, ἐφθαρμένος, κλονιζόμενος, καταρρέων, délabré, ée, adj. πεπαλαιωμένος, γηραλέος, décrépit, e (= vieux et cassé); κλονιζόμενος, πεπαλαιωμένος, caduc, uque, adj. εὔθραυστος, fragile, adj. [συνεκδ.] ἀδύνατος, faible; κακός, mauvais, e, adj. μάταιος, vain, vaine, adj. ἀνυποστήρικτος, insoutenable, adj. ‖ σαθρὰ κλῖμαξ, escalier délabré; ‖ σαθρὸν οἰκοδόμημα, bâtiment qui menace ruine; ‖ σαθρὰ ὑγεία, santé caduque (délabrée); ‖ σαθρὰ ὑπόθεσις, mauvaise affaire; ‖ σαθρὰ ἐπιχειρήματα, des arguments faibles (insoutenables).

σαθρότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ σαθροῦ, τοῦ ἀδυνάτου, τοῦ βεβλαμμένου, τοῦ εὐθραύστου πράγματος, ἡ σαπρότης, pourriture, n. f. τὸ ἐφθαρμένον, τὸ κλονιζόμενον, délabrement, n. m. τὸ γεγηρακός, πεπαλαιωμένον, caducité, n. f. ἡ ἀδυναμία, faiblesse, n.f. τὸ εὔθραυστον, fragilité, n. f. τὸ παραγέρασμα, τὸ ἔσχατον γῆρας, ἡ κατάρρευσις, décrépitude, n. f.

σαθρῶς [ἐπίρ. τοῦ σαθρός], ἄνευ στερεότητος], sans solidité; εὐθραύστως, fragilement, adv. ἀδυνάτως, faiblement, adv.

σαίνω, μέλ. σανῶ, ἀόρ. ἔσηνα, σείω τὴν

οὐρὰν [ἰδ. ἐπὶ κυνῶν], remuer [la queue]; [μεταφ.] ὅθεν περιποιοῦμαι, κολακεύω τινά, flatter, ὅπως ὁ κύων πλησιάζων τινὰ πρὸς περιποίησιν σαίνει τῇδε κἀκεῖσε τὴν οὐράν· βλ. **περισαίνω**.

σαΐττα, ας, ἡ κτλ. [δημ.], βλ. **σαγίττα** κλπ. || —, βλ. **κερκίς**, navette, n.f. || σαΐτταις [ναυτ.] βλ. **κερκίς**· || σαΐττα [οἰκοδ.], βλ. **ἑλκυστήρ**, entrait; || —, βλ. **κρόκη**.

σακαΐ, τὸ [δημ.], βλ. μᾶλις.

σακαράκα, ας, ἡ [δημ. κωμ.] τὸ ξίφος, épée, n. f. rapière, n. f. [δημ.] coupe-chou.

σακαράκας, ὁ [κωμ.], ὁ στρατιωτικός, militaire, n. m. ὁ δι' ἑνὸς κτυπήματος σχίζων διὰ τῆς σπάθης, pourfendeur, n. m.

σακάτευμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ καθιστᾶν τινὰ ἀνάπηρον, action d'estropier; ἀσθένεια, ἀδυναμία, infirmité n.f. δυσμορφία, difformité, n. f. ἡ ἀναπηρία, impotence, n.f.

σακατεύω, μέλ. εύσω [δημ.] ἀναπηρόω-ῶ, στρεβλόω-ῶ, estropier; [μεταφ.] ξυλοφορτόνω, assommer; τσακίζω, σπάζω, briser.

σακάτης, ὁ [δημ.] στρεβλός, ἐστρεβλωμένον ἔχων μέλος τι, ἀνάπηρος, estropié, ée, adj. ἀσθενής, ἀδύνατος, infirme, adj. ἀνάπηρος, impotent, e, adj.

σακάτικος, η, ον [δημ.] ἐστρεβλωμένος, στρεβλός, ἀνάπηρος, estropié, ée, adj. [συνεκδ. μεταφ.] ὁ χωλαίνων, qui cloche; ὁ μὴ στερεός, ἀμφίβολος, διφορούμενος, louche, ou interlope, adj. ὕποπτος, κακός, véreux, euse, adj.

σάκκα, ας, ἡ [δημ.], ὁ θύλαξ τοῦ μαθητοῦ ἐν ᾧ θέτει τὰ βιβλία του, sac d'écolier; porte-cahier, n. m. § —, **τὸ δισσάκιον** τοῦ κυνηγοῦ, gibecière, n. f.

σακκάκι, τὸ [δημ.], μικρὸς σάκκος, σακκίδιον, petit sac, n.m. § [εἶδος ἐνδυμ.] veston, n. m. τὸ σύνηθες ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν φερόμενον κοντὸν ἔνδυμα.

σακκᾶς, ὁ [δημ.], τὸ πτηνὸν πελεκάν, pélican, n. m.

σακκατοῦρα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], θέσις ἀπόκρυφος, ἔνθα ἀποκρύπτει τίς τι ἀπὸ τῶν ἄλλων.

σακκέλιον, ου, τό· τὸ **διυλιστήριον**· βλ. καὶ **διέραμα** (filtre).

σακκελίς, ίδος, ἡ· étamine, n. f. κοινῶς τὸ **σαλί**· μαλλινοβάμβακον λεπτὸν καὶ ἀραιὸν ὕφασμα· ἐκ τοιούτου ὑφάσματος κατασκευάζονται ἐν τῷ ναυτικῷ αἱ σημαῖαι καὶ τὰ σήματα· || — κυανῆ, étamine bleue; || — λευκή, étamine blanche; || σακκελὶς ἐρυθρά, étamine rouge; || — πρασίνη, étamine verte; || — κιτρίνη, étamine jaune; || — χρυσόχρους, étamine dorée; || — μέλαινα, étamine noire.

σακκί, τὸ [δημ.], ἀπὸ τοῦ σακκίον, τὸ τουρκ. **τσουβάλι**, sac, n. m. βλ. σάκκος· || βάζω εἰς τὸ σακκὶ [μεταφ.], s'assurer de quelqu'un; [συνεκδ.] ἀπατῶ τινα, tromper; κοινῶς τὸ χώνω, βάζω μέσα, mettre dedans= **τσουβαλιάζω**.

σακκιάζω [δημ.], βάλλω τι εἰς τὸ σακκίον· βλ. **σακκουλιάζω**.

σακκίδιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ σάκκος, μικρὸς σάκκος, petit sac; sachet, n.m. || σακκίδιον (φυσίγγης), sachet, n. m. (ἢ sachet à gargousse ἢ sac à gargousse. Κυλινδρικὸν σακκίδιον ἐκ λευκοῦ μαλλίνου ὑφάσματος ἐμβεβαπτισμένου ἐντὸς μολύβδου, ἢ ἐξ ἀμιάντου, διὰ **τὴν ἐντὸς αὐτοῦ** τοποθέτησιν τῆς πυρίτιδος τῶν πυροβόλων πρὸς **ἀποτέλεσιν** τοῦ **γεμίσματος** (charge), ἤτοι τῆς φυσίγγης (**gargousse**); βλ. λέξιν· || **σακκίδιον τροφῶν**, sachet à **vivres**, μικρὸς ὀθόνινος σάκκος, διηρημένος εἰς δύο καὶ προωρισμένος διὰ τὴν τοποθέτησιν ὀρυζίου, ἅλατος, σακχάρεως καὶ καφφὲ διὰ 4 ἡμέρας ἐν τῷ γαλλικῷ στρατῷ· || — ἀπὸ ὑφάσματος, sachet en étoffe; || — μεταλλικόν, sachet métallique.

σακκίον, ου, τό· μικρὸς σάκκος, petit sac; βλ. σάκκος.

σακκοθέσιον, ου, τὸ [ναυτ.], casier, n.m. τὸ πρὸς τοποθέτησιν τῶν σάκκων (sacs) τοῦ πληρώματος παρεσκευασμένον μέρος.

σακκολαΐβα [δημ. ναυτ.] καὶ **σακκολέβα**· βλ. **σακκολαίφη**. § — [συνεκδ.], sacolève, n. m. espèce de petit bâteau; πλοῖον ἱστιοφόρον μετ' ἀνυψωμένης πρύμνης καὶ τριῶν ἐπηβόλων ἱστῶν (mâts à pible) μετὰ ὠτοειδῶν ἱστίων (voiles auriques).

σακκολαίφη, ης, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **λοίπαδος** (livarde); || —, βλ. **μεσουρία** (étrangloire).

σακκόπηρα, ας, ἡ· βλ. **πήρα**, porte manteau.

σακκορράφα, ας ἡ καὶ σακκορράφιον, χονδρὴ βελόνη, grosse aiguille; βλ. **βελόνη**, aiguille, καὶ **ἀκέστρα**, carrelet, n. m.

σάκκος, ου, ὁ· sac, n. m. κοινῶς τὸ **σακκὶ** ἢ τὸ **τσουβάλι**. Ὑποκοριστικῶς **σακκίον** (petit sac, τὸ σακκάκι). Εἶδος θύλακος ἐξ ὀθόνης (en toile), ἐκ δέρματος (en cuir) ἢ ἑτέρου ὑφάσματος, ἔχων ἄνοιγμα πρὸς τὸ ἄνω μέρος, κοινῶς τὸ **ταγάρι**· || [ναυτ.] **σάκκος**, ὁ· sac, n. m. κυλινδρικὴ ἐξ ὀθόνης θήκη ἐν ᾗ ὁ ναύτης φυλάσσει τὸν ἱματισμόν του· || sac de (en) cuir; καλεῖται κυρίως **θύλαξ**, ακος, ὁ· σάκκος δερμάτινος, σκύτινος, κοινῶς σακκὶ πέτσινο· καλεῖται ἐπίσης **θυλὰς** (άδος, ἡ) καὶ **θύλακος** (ου, ὁ·) καὶ **μάρσυπος**, ἢ **μάρσιπος** ὑποκοριστικῶς δὲ **μαρσύπιον** ἢ **μαρσίπιον** (sacoche); || **χειλωτήρ**, ῆρος, ὁ· sac à avoine ou sac au fourrage ou sac à distribution, κοινῶς ὁ **τορβᾶς** (προκειμένου περὶ διανομῆς νομῆς ἵππου ἢ ἡμιόνου)· || **σάκκος διανομῆς** δι' οὗ διανέμεταί τι, sac à distribution; βλ. καὶ προηγούμενον, sac à avoine, || — λειωτικός, sac à ébarber, ἐν ᾧ λειαίνεται ἡ πυρῖτις, κτλ. || — ἀχύρου, sac à paille; πρὸς τοποθέτησιν ἀχύρου· || — ἄρτου, sac à pain; || **σάκκος πυρίτιδος**, sac à poudre, ἤτοι σακκίδιον περιέχον πυρίτιδα· || δύο σάκκοι σίτου, deux sacs de blé; || — γειοφόρος, βλ. **γαιόσακκος**· || — συσκευασίας, sac de paquetage; || — τῶν στρατιωτῶν, βλ. **γυλιος**· || — καφφέ, un sac de café; || — πεπέρεως, un robin de poivre; || — ἐκ λινοῦ πανίου, un sac de toile; || — πάνινος,

un sac de calicot ; || — τρίχινος, un sac de poils. § ταχυδρομικὸς σάκκος, valise de la poste (du courrier) malle, n. f. § ἀρχιερατικὸς σάκκος, tunique de prélat.

σάκκος, ου, ὁ· sacos, n. m. ἀρχαιοτάτη ἀσπὶς (bouclier) σχήματος ἐπιμήκους ὀρθογωνίου, ἥτις ἐκάλυπτε τὸν στρατιώτην ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ὁ σάκκος συνίστατο ἐκ παχέος πλέγματος ἢ ξύλου, καὶ ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἦσαν τεντωμένα σκληρὰ ἀκατέργαστα βόεια δέρματα καί, ὅταν ἦσαν πολλὰ τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ἡ μία σειρὰ ἦτο δέρματα καὶ ἡ ἄλλη πλάκες ἐκ μετάλλου.

σακκοῦλα, ας, ἡ [δημ.] ὁ σάκκος, σακκίον, sac, n. m. (ἐξ ὀθόνης). § τοῦ ἄλλως καλουμένου πουγγί, βαλάντιον, bourse, n. f. μικρὸν θυλάκιον, gousset, n.m. τσεποῦλα (κυρίως ἐπὶ τῆς ζώνης τοῦ πανταλονίου).

σακκουλάκι, τὸ [δημ.], μικρὸς σάκκος, petit sac ; σακκίδιον, sachet, n. m. § μικρὸν βαλάντιον, petite bourse ; boursicaut, n. m.

σακκουλήσιος, α, ον [δημ.], τῆς σακκούλας, de sac ; à sac.

σακκοῦλι, τὸ [δημ.], ὁ σάκκος, sac, n. m. σακκίδιον, sachet, n. m. § τὸ πουγγί, βαλάντιον, bourse, n. f. § [ναυτ.] σακκούλια [τῶν ἱστίων], αἱ θῆκαι, τὰ καλύμματα, étuis, n. m. pl.

σακκουλιάζω [δημ.], βάλλω εἰς τὴν σακκοῦλαν, remplir son sac; ἐμβάλλω εἰς σάκκον, ensacher ; θυλακόνω, ἐνθυλακόω, βάλλω εἰς τὸ θυλάκιόν μου, empocher; βάλλω εἰς τὸ βαλάντιον, embourser. § [ἐπὶ ἐνδύμ.] faire des poches, ὅταν δὲν ἐφαρμόζεται καλῶς ἐπὶ τοῦ σώματος [διακολποῦμαι].

σακκούλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἐνθυλακόνειν, θέτειν ἐντὸς τοῦ θυλακίου, action d'empocher ; ἐνθυλάκωσις, embonrsement, n. m.

σακκουλίτσα, ας, ἡ [δημ.], τὸ σακκίδιον· βλ. καὶ σακκουλάκι.

σακχαρικός, ή, όν [χημ.], saccharate [λατ. saccharum; ἑλλ. σάκχαρον]. n. m. ἕνωσις σακχάρεως μετὰ σώματος ἐνεργοῦντος ὡς βάσις· || ἡ σακχαρικὴ τίτανος, πότασσα καὶ σόδα ἀπολαμβάνονται διὰ θερμάνσεως τῶν ἀνταποκρινομένων ὀξειδίων μετὰ σακχαρώδους διαλύσεως, les saccharates de chaux, de potasse de soude s'obtiennent en chauffant des oxydes correspondants avec une solution sucrée; || ὁ σακχαρικὸς σίδηρος (saccharate de fer) προετοιμάζεται διὰ θερμάνσεως τοῦ ἐνύδρου ὀξειδίου σιδήρου.

σακχαρικός, ή, όν [χημ.]. saccharique, adj. λέγεται ἐπὶ ὀξέος λαμβανομένου διὰ τῆς ὀξειδώσεως πλειοτέρων εἰδῶν σακχάρεως καθὼς καὶ τοῦ ἀμύλου· λέγεται ἐπίσης διὰ τῶν ἐκ τοῦ ὀξέος τούτου παραγομένων αἰθέρων.

σακχαρίνη, ης, ἡ· saccharine, n. f. λευκὴ ἄμορφος κόνις, κατὰ τὴν χημικὴν σύστασιν οὖσα ἄνυδρο-ὀρθο-ἀμιδοθειοξυβενζοϊκὸν ὀξύ, ἔχουσα δὲ μεγάλην γλυκύτητα καθ' ὅσον 1 μέρος αὐτῆς ἰσοδυναμεῖ πρὸς 300 μέρη καλαμοσακχάρου. Τὰ ἅλατα αὐτῆς διαλύονται εὐκόλως ἐν ὕδατι, φέρονται δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον ὡς εὐδιάλυτος σακχαρίνη καὶ κεκαθαρμένη εὐδιάλυτος σακχαρίνη. Ἀνεκαλύφθη 1879 ὑπὸ τοῦ Φάλβεργ.

σακχαρινικός, ή, όν [χημ.], saccharinique, adj. λέγεται ἐπὶ ὀξέος (C_6 H_{12} O_6) σχηματιζομένου διὰ τῆς ἐπενεργείας τοῦ ὕδατος ἐπὶ τῆς σακχαρίνης.

σακχάρινος, ος, ον, ἐκ σακχάρεως, de sucre ; sucré, ée.

σάκχαρις, εως, ἡ· καὶ σάκχαρον, βλ. ζάχαρη (sucre), κτλ.

σακχαρισμός, οῦ, ὁ· saccharisme, n. m. τὸ σύνολον τῶν νοσηρῶν φαινομένων, ὀξέων ἢ χρονίων προερχομένων ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς χρήσεως (πέψεως) σακχάρεως.

σακχαρίτης, ου, ὁ· saccharite, n. f. ὀρυκτὴ οὐσία προερχομένη ἐκ μίγματος ἀστρίου καὶ διαφόρων ἄλλων ὀρυκτῶν.

σακχαρίτης, ου, ὁ [χημ.], saccharoïte, n. m. λέγεται περὶ τῶν μὴ ἐπιδεχομένων ζύμωσιν σακχαρωδῶν ῥευστῶν, ὡς εἶνε ἡ γλυκερίνη, κτλ.

σακχαριφόρος, ος, ον· saccharifère (σάκχαρον sucre, καὶ φέρω, porter) adj. ὁ παράγων, περιέχων σάκχαρον, qui produit ou contient du sucre ; || φυτὸν σακχαριφόρον, plante saccharifère ; || σακχαριφόρον ὀξύ, acide saccharifère.

σακχαρογόνος, ος, ον· saccharigène (σάκχαρον, καὶ γένος, παραγωγή, production) adj. [χημ.] ὁ παρέχων σάκχαρον διὰ μετατροπῆς εἰς ἔνυδρον κατάστασιν· || σώματα σακχαρογόνα, corps saccharigènes.

σακχαροδοχεῖον, τό· βλ. σακχαροδόχη.

σακχαροδόχη, ης, ἡ· τὸ δοχεῖον τῆς σακχάρεως, σακχαροδοχεῖον καὶ σακχαροθήκη, κοινῶς τσουκαριέρα, sucrier, n. m.

σακχαροειδής, ής, ές· saccharide (ἐκ τοῦ ἑλλ. σάκχαρον καὶ εἶδος, aspect) n. m. [χημ.] γενικὴ ὀνομασία τῶν σωμάτων ἅτινα ἔχουσι τὴν σύνθεσιν τῶν σακχάρεων ἢ ἀνάλογον πρὸς ταύτας. § σακχαροειδής, ής, ές, saccharidé, ée, adj. ὁμοιάζων πρὸς τὸ σάκχαρον, qui ressemble au sucre ; [φαρμακ.] σακχαροειδές, un saccharidé, σκευασία ἔχουσα ὡς βάσιν τὸ σάκχαρον.

σακχαροειδής, ής, ές· saccharoïde (σάκχαρον καὶ εἶδος, aspect) adj. ὁ ἔχων τὴν ὄψιν τῆς σακχάρεως, qui a l'apparence du sucre ; || γύψος σακχαροειδής, gypse saccharoïde.

σακχαροθήκη, βλ. σακχαροδόχη.

σακχαροκαλαμοειδής, ής, ές [βοτ.], sacchariné, ée, adj. ὁμοιάζων πρὸς σακχαροκάλαμον, λέγεται ἐπὶ τῶν ὀργάνων τῶν φυτῶν ἅτινα περιέχουσι σάκχαρον· || τὰ σακχαροκαλαμοειδῆ (φυτά), les saccharinées, n. f. pl.

σακχαροκάλαμον καὶ ζαχαροκάλαμον, ου, τό· canne à sucre, ὁ ἰνδικὸς κάλαμος ἐξ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

οὗ παράγεται ἡ σάκχαρις, ὁ γλυκοκάλαμος, cannamelle.

σακχαρολαβίς, ίδος, ἡ· pincette à sucre; λαβὶς δι' ἧς λαμβάνουσι τὰ τεμάχια τῆς σακχάρεως.

σακχαρολογία, ας, ἡ· saccharologie, n.f. πραγματεία περὶ σακχάρου, traité sur le sucre.

σακχαρολογικός, ή, όν· saccharologique, adj. σχετιζόμενος μὲ τὴν σακχαρολογίαν· || ἔρευναι σακχαρολογικαί, recherches saccharologiques.

σακχαρομετρία, ας, ἡ· saccharimétrie, n. f. μέθοδος τοῦ ποσοτικοῦ προσδιορισμοῦ τῆς σακχάρεως τῶν σακχαρωδῶν διαλύσεων, méthode de dosage des solutions sucrées.

σακχαρομετρικός, ή, όν· saccharimétrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν σακχαρομετρίαν, qui a rapport à la saccharimétrie; || μέθοδοι σακχαρομετρικαί, procédés saccharimétriques.

σακχαρόμετρον, ου, τό· saccharimètre (σάκχαρον καὶ μέτρον, mesure) n. m. ὄργανον χρήσιμον πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ποσότητος τῆς σακχάρεως τῆς ἐμπεριεχομένης ἔν τινι σακχαρώδη διαλύσει.

σακχαρομύκης, ητος, ὁ· saccharomyces (σάκχαρον καὶ μύκης, champignon) n. m. γένος μυκήτων τῆς τάξεως τῶν ἀσκομυκήτων, οἵτινες πολλαπλασιάζονται εἰς τοὺς σακχαρώδεις χυμούς, ἔνθα προκαλοῦσι τὴν ζύμωσιν· καλοῦνται ἐπίσης ζύμαι (levures).

σακχαρομυκήτωσις, εως, ἡ· saccharomycose, n. f. [παθολ.] ἀσθένεια ἀναγνωριζομένη διὰ τῆς παρουσίας σακχαρομυκήτων.

σάκχαρον, ου, τὸ καὶ **σάκχαρις** (sucre), βλ. **ζάχαρη,** κτλ.

σακχαρόνη, ης, ἡ [χημ.], saccharone, n. f. τὸ ἐξαγόμενον ἐκ τῆς ὀξειδώσεως τῆς σακχαρίνης.

σακχαρονικός, ή, ὸν [χημ.], saccharonique, adj. λέγεται ὀξύ τι οὗτινος ὁ τύπος εἶνε $C_6 H_{10} O_7$.

σακχαροποιήσιμος, ος, ον· saccharifiable, adj. [χημ.] ὁ δυνάμενος νὰ σακχαροποιηθῇ, νὰ μεταβληθῇ εἰς σάκχαρον, qui peut être saccharifié, converti en sucre.

σακχαροποίησις, εως, ἡ· saccharification, n. f. [χημ.] ἡ μετατροπὴ εἰς σάκχαρον (conversion en sucre) οὐσίας τινὸς διὰ τοῦ ἀναβρασμοῦ.

σακχαροποιητικός, ή, όν· saccharifiant, ante, adj. ὁ προξενῶν τὴν σακχαροποίησιν, qui produit la saccharification; || σακχαροποιητικὴ ἐνέργεια, action saccharifiante.

σακχαροποιός, ἡ (ἐνν. μηχανὴ) ἢ **σακχαροποιόν,** τὸ (ἐνν. μηχάνημα), saccharificateur, n. m. συσκευὴ δι' ἧς μετατρέπεται τὸ ἄμυλον τῶν ὀσπρίων ἢ τοῦ σίτου εἰς γλύκωμα.

σακχαροποιῶ (έω), μέλ. ήσω· saccharifier [χημ.], μετατρέπω εἰς σάκχαρον, convertir en sucre; || **σακχαροποιοῦμαι,** se saccharifier, μετατρέπομαι εἰς σάκχαρον.

σακχαροῦχος, ος, ον· saccharin, ine, adj. [χημ.] ὁ περιέχων σάκχαρον, qui contient du sucre; ὁ ἔχων τοὺς χαρακτῆρας τῆς σακχάρεως, qui a les caractères du sucre. § — [τεχν.], ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὸ σάκχαρον ἢ μὲ τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ· || ἐμπόριον σακχαροῦχον, commerce saccharine; || βιομηχανία σακχαροῦχος, industrie saccharine.

σακχαροφάγος, ος, ον [ζωολ.], saccharivore, adj. ὁ τρώγων τὸ σάκχαρον, qui mange le sucre.

σακχαροφόρος, ος, ον, τὸ [βοτ.], saccharophore, adj. τὸ παράγον σάκχαρον, qui produit du sucre.

σακχαρόω-ῶ, μέλ. ώσω· βλ. **ζαχαρόνω.**

σακχαρώδης, ης, ες· sachareux, euse, adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ σακχάρου, qui tient de la nature du sucre; || **σακχαρώδης οὐσία** [χημ.], saccharose, n. f. ἀπολαμβανομένη ἐκ τοῦ σακχαροκαλάμου, τῶν τεύτλων, κτλ.

σακχαρωματώδης, ης, ες [φαρμακ.], saccharolique, adj. φάρμακον οὗτινος τὸ χαρακτηριστικὸν εἶνε νὰ περιέχῃ σάκχαρον· || τὰ ἀποχρεμπτικὰ φυράματα εἶνε φάρμακα σακχαρωματώδη, les pâtes pectorales sont des médicaments saccharoliques.

σακχαρωτὰ ἢ σακχαρώματα, saccharolé, n. m. λέγονται ἐν τῇ φαρμακευτικῇ καὶ θεραπευτικῇ γενικῶς τὰ φάρμακα (ῥευστά, μαλακὰ ἢ στερεὰ) ἅτινα παρασκευάζονται διὰ σακχάρεως, ὡς εἶνε τὰ διάφορα σιρόπια.

σακχαρωτός, ή, όν· saccharaté, ée, adj. ὁ μετατραπεὶς εἰς σακχαρικὴν κατάστασιν, reduit à l'état de saccharate.

σάλα, ας, ἡ [ξεν.] ἢ μᾶλλον σάλλα, ἡ αἴθουσα, salle, n. f. βλ. **σάλλα.**

σάλαγο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ **ταραχή.**

σάλαγος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ **θόρυβος** διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ **σαλαγῶ.**

σαλαγῶ (έω), μέλ. ήσω, θέτω εἰς κίνησιν, mettre en mouvement; παροξύνω, exciter; παρασύρω, entraîner. § **σαλαγῶ** [διάλ. Ἠπείρου] διώκω διὰ κραυγῶν καὶ ῥαβδισμῶν ζῷα· διὰ θορύβου ἐξωθῶ τὴν ποίμνην τῶν προβάτων, κτλ. Καὶ ὁ γεωργὸς σαγαλᾷ ἐξωθῶν εἰς τὸ ἔργον του τὸν ἀροτῆρα βοῦν· παρ' Ἡσυχίῳ **σαλαγεύω, σαλαγέω=κινῶ.**

σαλακόνω, ζαρόνω, froisser.

σαλαμάνδρα, ας, ἡ [ζωολ.] μικρὸν ἀμφίβιον ἐκ τοῦ εἴδους τῶν σαύρων ἀλεπίδωτον καὶ φαρμακερόν, salamandre, n. f. τὸ γένος τῶν σαλαμανδρῶν περιλαμβάνει ζῷα ἀμφίβια χερσοφόρα, ὑφιστάμενα μεταμόρφωσιν, τὸ κοινότερον εἶδος εἶνε **σαλαμάνδρα** ἡ σταχτή. § —, salamandre, n. f. μικρὰ θερμάστρα τιθεμένη πρὸ ἑστίας δωματίου.

σαλαμάστρα, ἡ [δημ, ναυτ.] βλ. **πλεκτάνη** (garcette).

σαλαμένδρα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἀντὶ σαλαμάνδρα.

σαλάμι, τὸ [ξεν.] καὶ **σαλτσισότον,** saucisson, n. m. βλ. ἀλᾶς ἐκ χοιρείου κρέατος.

σαλαμοῦρα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] βλ. **ἅλμη** (saumure); || ἡ ἐν τῇ σαλαμούρᾳ (ἅλμη) ἔνθε-

σις **εἰδῶν**, **saumurge**, n. m. ὡς καὶ ἡ ἐν τοῖς **πίθοις διατήρησις** (conserve).

σαλανεύκομαι [διάλ. Οἰνόης] κινοῦμαι, τσακίζομαι.

σάλαξ, ακος, ὁ (σιδηροῦς), crible en fer; μεταλλικὸν κόσκινον· καλεῖται οὕτω τὸ τῶν μεταλλέων κόσκινον, Πολυδ. 1. 149.

σαλαρκά, ἡ [ἰχθ.] βλ. **σαλιάρα**.

σαλάτα, ας, ἡ [ξεν.] salade, n.f. § [μεταφ.] σύγχυσις, confusion, n. f. μίγμα, μίξις, mélange, n. m. συγκεχυμένος, σκοτεινός, confus, e. [δημ.] méli-mélo.

σαλατικά, τά· χόρτα [πρὸς κατασκευὴν σαλάτας], verdure [à faire de la salade]. § **σαλατικὰ ἢ ὀρεκτικά**, hors d'œuvres, n. m. τὰ πρὸ τοῦ φαγητοῦ λαμβανόμενα ὡς ὀρεκτικά, οἷον ἐλαῖαι, ῥαφανίδες, σαλάμι, διάφορα ἁλίπαστα, βούτυρον νωπόν, κτλ. καλούμενα καὶ petits plats, n. m.

σαλάχι, τὸ [ἰχθ.] σέλαχος, σελάχιον, sélaque, n. m. ἡ βάτος, raie, n. f.

σαλβάρι, τὸ [δημ.] (ἐκ τοῦ Περσικοῦ) πλατεῖα περισκελὶς (ἐσώβρακον), large caleçon; τὰ **σαράβαλλα ἢ σαράβαρα** τῶν Ἀνατολικῶν λαῶν, saraballe, n. m. βλ. καὶ βρακκί.

σαλεμμένος, η, ον, καὶ **σαλός**, ή, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ὁ σεσαλευμένος τὸν νοῦν.

σαλέπιον, ου, τό· κοινῶς **σαλέπι** [ξεν.] salep, n. m. **κυνόσορχις**. **Σαλέπιον** καλοῦνται αἱ ῥίζαι διαφόρων εἰδῶν τοῦ Ὄρχεως, φυτοῦ ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Ὀρχεοειδῶν, περιέχουσαι ἄμυλον ὅπερ χρησιμεύει εἰς κατασκευὴν βλέννης διδομένης κατὰ τῆς διαρροίας κυρίως τῶν παίδων, ἀλλὰ καὶ ποτοῦ ἐν χρήσει ὄντος καὶ παρ' ἡμῖν.

σαλεπτζής, ἢ ὁ [δημ.] ὁ πωλητὴς σαλεπίου, vendeur (débitant) de salep.

σάλευμα, ατος, τό· κοινῶς σάλεμμα, ὡς καὶ ὁ **σάλος**, ἡ κίνησις, mouvement, n. m. remuement, n. m. ὁ κλονισμός, branlement, n. m. βλ. καὶ ταλάντευμα, bercement, n. m.

σαλεύω, μέλ. εύσω, κινέω-ῶ, remuer; mouvoir; κάμνω νὰ κλονῆται, κλονῶ, branler. § [συνήθ. οὐδ.] σαλεύω, κινοῦμαι [se] remuer; se mouvoir; κινέω-ῶ, bouger; κλονίζω, κουνῶ, branler; βλ. καὶ **ταλάντευμα** (bercement); ‖ δὲν ἠμπορεῖ νὰ σαλεύσῃ, il ne saurait se mouvoir; ‖ σαλεύει ἀκόμη, il remue encore; ‖ δὲν ἐσάλευσε ἀπὸ τὴν θέσιν του, il n'a pas bougé de sa place; ‖ μὴ σαλεύσῃς ἀπ' αὐτοῦ, ne bougez (ne branlez) pas de là; ‖ τὸ ψάρι σαλεύει ἀκόμη, le poisson frétille encore; ‖ [μεταφ.] ἐσάλευσεν ὁ νοῦς του, son esprit s'est dérangé. § [ναυτ.] σαλεύω [ἐπὶ πλοίου καὶ θαλάσσης], se mouvoir ou remuer ἤτοι κινοῦμαι ἕνεκα σάλου (houle).

σάλι καὶ σάλιον [ξεν.], châle, n. m. grande pièce de laine, de soie, etc. que les femmes portent sur leurs épaules: châle de cachemire; ‖ σάλια μὲ μεταξωτοὺς κρωσσούς, châles de soie à franges; ‖ σάλια Τίβετ, κατὰ μίμησιν τῶν κασμηρίων, châles imités, façons cachemires. § **σάλι**, plaid (προφ. plé) n.m. manteau à carreaux des Écossais. § [ναυτ.] σάλι, βλ. σχεδία, radeau, n. m.

σαλί, τὸ [ξεν.], γενικὸς λεπτὸν μάλλινον ὕφασμα, légère étoffe de laine, π. χ. ἡ **σακκελίς**, étamine, βλ. λέξιν.

σάλιαγκος, ου, ὁ [δημ.], κοινὸν ὄνομα τοῦ **κοχλίου**. [ὁ μέγας] escargot, n. m. [ὁ μικρός, ὁ συνήθης] limaçon, n. m. [ὁ γυμνός] limace; βλ. **κοχλίας**. § [φυτ.] caracolle, n. f. haricot limaçon.

σαλιάζω [δημ.] **σιαλίζω**, saliver; [μεταφ.] βλ. **σαλιαρίζω**.

σαλιακοῦδα, ας, ἡ [δημ. ἰχθ.] βλ. **σαλιάρα**.

σαλιάρα, ας, ἡ· τὸ σαλιόπανον τῶν νηπίων, bavette, n. f. § [ἰχθ.] ὁ **βλέννος ἢ γλῖνος**, blennie, n. f. [κοιν.] baveuse, n. f. καθὸ περιβεβλημένου βλένναν.

σαλιάρης, α, ικον [δημ.] οὗτινος τρέχουν τὰ σάλια, σιελώδης, baveux, euse, adj. § [μεταφ.] χάχας καὶ μωρόλογος, φλύαρος, bavard, e, adj. πολύλογος, verbiageur, euse, adj. πολυλογᾶς, caqueteur, euse, adj. [χυδ.] débagouleux, euse, adj.

σαλιαρίζω, μέλ. ίσω [δημ.] σιελίζω, baver; σιαλίζω, saliver. § [μεταφ.] μωρολογῶ, φλυαρῶ, bavarder; λέγω ἀνοησίας, dire des bêtises [χυδ.] débagouler.

σαλιάρισμα, ατος, τὸ [δημ.], [εὔχρ. μεταφ.] φλυαρία, bavardage, n.m. πολυλογία, φλυαρία, caquet, n. m. caqueterie, n. f. πολυλογία, verbiage, n. m. [πληθ.] ἀνοησίαι, bêtises; μωρολογίαι, sornettes ou balivernes, n. f. pl. § —, βλ. καὶ **πτυελισμός**.

σαλιγκάρι, τὸ [δημ.] καὶ

σαλίγκαρος, ὁ [δημ.]· βλ. **σάλιαγκος**.

σαλιέρα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], salière, n. f. βλ. ἡ ἁλατοδόχη, τὸ ἁλατοδοχεῖον.

σαλικός, ή, όν· salique, adj. ὁ τῶν Σαλίων (Σαλιανῶν Φράγκων)· ‖ γαῖαι Σαλικαί, terres saliques, αἱ διανεμηθεῖσαι τοῖς Φράγκοις στρατιώταις μετὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Γαλλίας· ‖ σαλικὸς νόμος, loi salique, καθ' ὃν ἠδύναντο μὲν αἱ γυναῖκες νὰ ἔχωσι σαλικὰς γαίας, ἀπεκλείοντο ὅμως ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς Γαλλίας.

σάλιον, τὸ [δημ.], **σίαλον**, τό· σίελος, ὁ· salive, n. f. bave, n. f. ‖ [μεταφ.] τοῦ τρέχουν (τοῦ ἔπεσαν) τὰ σάλια του, l'eau lui vient (lui vint) à la bouche; ‖ αὐτὰ εἶνε σάλια μύξαις [φρ. δημ.], ce sont des bêtises (des balivernes).

σαλιόνω, μέλ. ώσω [δημ.], σιαλόω, σιελόω, enduire de salive; ἀλείφω μὲ σίελον.

σάλιωμα, ατος, ἡ [δημ.], τὸ σιελοῦν, τὸ ἀλείφειν διὰ σιέλου, action d'enduire de salive.

σάλλα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], salle, n. f. βλ. αἴθουσα.

σάλμα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ κάλαμος τῆς σήκαλης ἢ βρίζης χρησιμεύων πρὸς στέγασιν τῶν καλυβῶν.

σαλματηρή, ῆς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου]=κα-

λύθη ἐκ χαλαμῶν κατεσκευασμένη, ἐν ᾗ οἱ βλαχοποιμένες ἐν τοῖς ὄρεσι κοιμῶνται.

σαλόλη, ἡ· βλ. ἰτεϋτέλαιον.

σαλόμετρον, ου, τὸ (σάλος, μέτρον), indicateur (m.) des roulis et tangages; ὄργανον ἀποτελούμενον ἐκ κυκλικοῦ τριγωνικοῦ τομέως διῃρημένου εἰς μοίρας, ἐφ' οὗ κινεῖται ἐκκρεμὲς χρησιμεῦον πρὸς ἐκτίμησιν τῆς γωνίας τῶν διατοιχημάτων καὶ προνευστασμῶν τοῦ πλοίου.

σαλόνι, τὸ [ξεν.], ἡ αἴθουσα, salon, n.m. δωμάτιον προωρισμένον εἰς οἴκημά τι πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ἐπισκεπτῶν.

σάλος, ου, ὁ· ἡ ἀνήσυχος κίνησις τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, agitation de la mer (des flots), ἥτις παρὰ τοῖς ναυτικοῖς, σάλος, κοινῶς κουφοθάλασσα καλεῖται, houle, n. f. εἶνε δὲ ὁ κυματισμὸς ὃν διατηρεῖ ἡ θάλασσα μετὰ τρικυμίαν ἢ καὶ πρὸ ταύτης ὅταν ἐπηρεάζηται ἐκ τρικυμίας συμβαινούσης εἰς ἄλλην θάλασσαν· ἐκ τούτου ὅθεν σάλος τοῦ πλοίου=κίνησις τοῦ πλοίου, mouvement du navire, ὅπερ ἐκφράζει πολλάκις τὸ διατοίχημα (roulis) τοῦ πλοίου· βλ. καὶ **διατοίχημα.** § — [συνεκδ.] γενικῶς πᾶς σαλευμός, ἡ **κίνησις,** mouvement, n. m. ἡ ταραχή, agitation, n. f. ἡ ἀνησυχία, trouble, n. m. ὁ θόρυβος, tumulte, n. m. ‖ πολιτικὸς σάλος, agitation politique; ‖ ὁ σάλος τῶν παθῶν, le tumulte (l'orage) des passions; ‖ ἐκλογικὸς σάλος, mouvement électoral.

σαλός, ή, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] μωρός· βλ. σαλεμμένος.

σαλούβαρδος, ὁ [διάλ. Νάξου] βλ. σαραβᾶς.

σάλπα, ας, ἡ βλ. σάλπη.

σαλπάρισμα, ατος, τό· βλ. **ἄπαρσις.**

σαλπάρω [δημ. ναυτ.] déraper l'ancre; βλ. **ἀνασπάω-ῶ** (τὴν ἄγκυραν) καὶ **ἀπαίρω.**

σάλπη, ης, ἡ [ἰχθ.] καὶ σάρπη, saupe, n. f. [κοιν.] vieille, n. f.

σαλπιγκτής, οῦ, ὁ· ὁ σαλπίζων διὰ τῆς σάλπιγγος, ὁ παίζων σάλπιγγα, κοινῶς ὁ **τρουμπεττιέρης,** trompette, n. m. εἰς τὸ πεζικὸν λέγεται ἰδ. clairon, n. m. [ὁ τῆς ὀρχήστρας **ἐν**] trompettiste, n. m. ‖ δόκιμος σαλπιγκτής, élève trompette (ou clairon); ‖ —τῆς ὑπηρεσίας, clairon (trompette) de garde; ‖ — 1ης τάξεως (ἔφιππος), brigadier trompette; βλ. **ἀρχισαλπιγκτής·** ὁ σαλπιγκτὴς ἢ μουσικὸς παρὰ Ῥωμαίοις ἐλέγετο æneáteur, n. m.

σάλπιγξ, ιγγος, ἡ· κοινῶς ἡ τρουμπέττα, trompette, n. f. [ἡ ὀξύφωνος ἰδίως], clairon, n. m. μουσικὸν ὄργανον μετάλλινον συνιστάμενον ἐκ σωλῆνος (τανῦν περιεστραμμένου, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εὐθέος) βαθμηδὸν εὐρυνομένου καὶ ἀπολήγοντος εἰς χοανοειδὲς στόμα. Σάλπιγξ λέγεται συνήθως καὶ τὸ **κέρας,** cor, n. m. § [ναυτ.] porte-voix, n. m. **ναυτικὴ** (ἢ φωνητικὴ) **σάλπιγξ** ἢ **φωνητήριον** κοινῶς **τρομπομαρίνα·** σωλὴν ἐν εἴδει σάλπιγγος δι' οὗ ὁμιλῶν τις μεταδίδει τὴν φωνήν του ἐντατικωτέραν πρὸς ὡρισμένην διεύθυνσιν. § [ἀνατομ.] **σάλπιγξ,** trompe, n. f. ὀνομασία διδομένη εἰς **κυρτοὺς καὶ εὐρεῖς** ἀγωγούς.

σαλπίζω, μέλ. ίσω, ἠχῶ διὰ τῆς σάλπιγγος, **σημαίνω,** sonner ou sonner de la trompette, κοινῶς παίζω τὴν σάλπιγγα, jouer la trompette; ‖ — ἢ σημαίνω συναγερμόν, sonner l'alarme; ‖ σημαίνω ἢ σαλπίζω ἔφοδον ἢ ἐπέλασιν, sonner la charge; ‖ σημαίνω ἢ σαλπίζω ὑποχώρησιν, sonner la retraite.

σάλπισμα, ατος, τό· τὸ ἤχημα, ἦχος τῆς σάλπιγγος, son de la trompette; σημεῖον διδόμενον διὰ τῆς σάλπιγγος, signal donné par la trompette; sonnerie, n. f. (de clairon, de trompette) ἤχημα ἐκτελούμενον διὰ τῆς σάλπιγγος πρὸς ἐκτέλεσιν διαφόρων ὑπηρεσιῶν ἢ κινήσεων ἐν τῷ στρατῷ ἢ ναυτικῷ· ‖ τὰ στρατιωτικὰ (ναυτικὰ) σαλπίσματα, les sonneries. §.—, ὁ βυκανισμός, fanfare, n. f.

σαλπιστής, οῦ, ὁ· βλ. σαλπιγκτής.

σαλταδόρος, ὁ [διάλ. Νάξου], 1) ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἅλμα· 2) ὁ εὐκίνητος καὶ ζωηρὸς (ἐκ τοῦ ἰταλ. **saltare**).

σαλτάρω [δημ. ξεν.], πηδῶ, sauter.

σάλτον, τὸ καὶ σάλτος [δημ.], τὸ πήδημα.

σάλτος, ου, ὁ [δημ.], τὸ πήδημα, τὸ ἅλμα, saut, n. m. bond, n. m.

σάλτσα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], τὸ ἔμβαμμα, sauce, n. f.

σαλτσιέρα, ἡ [δημ.], ἡ ἐμβαμματοδόχη καὶ **ἐμβαμματοδοχεῖον,** saucière, n. f. δοχεῖον πρὸς ἔνθεσιν **ἐμβάμματος.**

σαλτσισόνον [ξεν.] καὶ **σαλάμι,** ἀλλᾶς ἐκ χοιρίου χρέατος, saucisson, n. m.

σαμαδοῦρα, ας, ἡ καὶ σημαδοῦρα [δημ.], βλ. **σημαντήρ,** bouée, n. f.

σαμαρᾶς, ὁ [δημ.], **σαγματοποιός,** bâtier, n. m.

σαμάρι, τὸ [δημ.], βλ. **ἐπίσαγμα, σάγμα,** bât, n. m. ‖ — γαϊδάρου, bât d'âne; ‖ ὁ φρόνιμος εἶνε τοῦ τρελλοῦ σαμάρι [παροιμ.], il faut que le sage porte le fou sur ses épaules; ‖ ὅποιος δὲν ἠμπορεῖ νὰ δείρῃ τὸν γάϊδαρον, δέρνει τὸ σαμάρι [παροιμ.], βλ. **γαϊδαρος.** § — [τοίχου], ὁ θριγκός, chaperon, n. m. ἡ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν κλίνουσα κορυφὴ τοῦ μανδροτοίχου· βλ. **θριγκὸς καὶ κολοφών.**

σαμαριάρικον [δημ.] [ἐνν. ἄλογον, cheval] de bât; ἐν γένει φορτηγὸν ζῶον, bête de somme.

σαμαρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], σάττω, ἐπισάττω, bâter, mettre le bât à.

σαμαρτζῆς, ῆ, ὁ [δημ.], **σαγματοποιός,** bâtier, n m.

σαμάρωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ σαμαρώνειν (σάττειν, **ἐπισάττειν**), action de bâter, ἡ **ἐπίσαξις.**

σαματᾶς, ὁ [δημ.], θόρυβος, χρότος, bruit, n. m. θόρυβος, πάταγος, tapage, n. m. θόρυβος, ταραχή, tumulte, n. m. θόρυβος, φασαρία, train, n. m. χρότος, θόρυβος συγκρουομένων ἀντικειμένων, πάταγος, charivari, n. m.

σαμαρουτριχιά, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], σχοινίον δι' οὗ φορτώνεται τὸ ζῶον, σχοινίον τοῦ σαμαριοῦ (σάγματος).

σαματοῦρα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], σημαντοῦρα [ναυτ.] **σημαντήρ.**

σαμιαμύθι, τὸ [δημ.] σαμιαμύθιον, τό, ἡ ἄλλως γουστέρα, ἡ **σαῦρα**, χλωροσαῦρα lézard. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] μικρὸς τὸ ἀνάστημα ἄνθρωπος, petit bout d'homme ; gringalet, n. m.

σάμμα [ἠπίρ. διάλ. Ἠπείρου] ὡς ἐάν, ὡσὰν νά· «σάμμα κ' ἦλθε» νομίζω ὅτι ἦλθε. Ἐπίσης μὲ τὴν σημασίαν τοῦ μήπως. Τὸ ἀλλαχοῦ λεγόμενον **σάμματι.**

σάμματι [δημ. ἠπίρ.] ὡς ἐάν, comme si ; || σάμματι ἤθελε, comme s'il voulait ; || σάμματι εἶνε ἄρρωστος, il a l'air malade ; je crois qu'il est malade.

σαμοῦρι, τὸ [martre de Sibérie] zibeline, n. f. βλ. **ἰκτὶς** [ὁ **σίμωρ,** ωρος, εἶδος μυὸς ἀγρίου, Ἡσύχιος].

σαμουρόγουνα, ας, ἡ. σίμωρος διφθέρα, ἡ δορὰ τῆς ἰκτίδος, fourrure de zibeline ; pelisse (f) de zibeline.

σαμουροουρά, ᾶς, ἡ· ἡ οὐρὰ τῆς ἰκτίδος, queue de zibeline, σίμωρος οὐρά.

σαμπάνια, ας, ἡ [δημ. ξεν.], καμπανίτης [οἶνος], [vin de] champagne, n. m.

σαμπάνιο, τὸ [δημ.], γενικῶς σχοινίον, corde, n. f. (πρὸς ἄρσιν, ἀνέλκυσιν τινός)· [ναυτ.] βλ. **περιλάβειον,** élingue; βλ. **ἀρτάνη,** sangle.

σαμπανόνω [δημ.], μέλ. ώσω. βλ. περιλαμβάνω, élinguer.

σαμπαρίζω [διάλ. Καρπάθου], **κουδουνίζω,** κτυπῶ τὸ κουδοῦνι (κώδων).

σαμποῦκλα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ξύλον σεσηπός.

σαμποῦκος, ου, ὁ [δημ. ξεν.], σάμβυξ ὁ μέλας· βλ. **ἀκτέα,** sureau, n. m. § —, τὸ ἄνθος τῆς ἀκτέας, fleur de sureau, n. m. χρήσιμον ὡς φάρμακον.

σαμτάνι, τὸ [δημ. ξεν.], chandelier ; βλ. **κηροπήγιον.**

σάμψυχον, τό· φυτὸν εὐῶδες, ἡ μαντζουράνα, marjolaine, n. f.

'σὰν [δημ. ἠπίρ.], ὡς ἐάν, ὡς ἄν, comme, si... βλ. ὡσάν. § [χρον.] ὅταν, ἅμα, ὅτε, quand, adv. ὅταν, ὁπόταν, ὅτε, lorsque, adv, μόλις, ἅμα, aussitôt que ; || σὰν ἔλθῃ βλέπομεν, quand il viendra nous verrons. § ἐπειδή, puisque ; || σὰν δὲν θέλει τί νὰ κάμωμεν; puisqu'il ne veut pas, que faire ?

σανδάλιον, ου, τό· βλ.] σάνδαλον.

σάνδαλον, ου, τό· sandale, n.m. καὶ ὑποκοριστικῶς **σανδάλιον** (petit sandale). Τὸ σάνδαλον τῶν ἀρχαίων ἦτο **πέλμα** (semelle, ἡ πατοῦνα τοῦ ὑποδήματος, ἤτοι τὸ κάτωθεν τοῦ ὑποδήματος μέρος) ξύλινον ἢ σκύτινον δενόμενον εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ ποδὸς διὰ λωρίων· βλ. καὶ **πέδιλον· σάνδαλον** (sandale) καλεῖται σήμερον ἐλαφρὸν ὑπόδημα ὡς ἡ **ἐμβὰς** μετὰ **καττύματος** (semelle) σκυτίνου ἢ **πέλματος** (semelle) **ἐκ πιλήματος** οὕτινος ποιοῦνται χρῆσιν ἐν τοῖς **ὁπλασκητηρίοις** (salle d'escrime). § σάνδαλον ἢ σανδάλιον καλεῖται γενικῶς τὸ **ὑπόδημα.** soulier, n. m. § [ἱππολ.] σάνδαλον, sabot, n. m. βλ. ὄνυξ (corne).

σανδαλοποιεῖον, ου, τό· τὸ ἐργαστήριον τοῦ ὑποδηματοποιοῦ, boutique de cordonnier; ὑποδηματοποιεῖον, cordonnerie, n. f.

σανδαλοποιΐα, ας, ἡ· τὸ ἐπάγγελμα τοῦ σανδαλοποιοῦ, métier de cordonnier ; cordonnerie, n. f.

σανδαλοποιός, οῦ, ὁ· ὁ ὑποδηματοποιός, cordonnier, n. m.

σανδάνι, τὸ [δημ.], βλ. **κηροπήγιον.**

σανδαράχη, ης, ἡ καὶ **σανδαράκη,** sandaraque, n. f. [ἡ ἐρυθρά, réalgar] ; **εὐώδης** ῥητίνη ἐκρέουσα ἐκ τῶν ἐντομῶν ἃς ἐγχαράττουσι κατὰ τὸ θέρος εἰς δένδρον τι καλούμενον thuya articulata. Τὴν σανδαράχην μεταχειρίζονται διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν **ἐπιχρισμάτων** (vernis). Ἡ τοῦ ἐμπορίου σανδαράχη προέρχεται σχεδὸν ἅπασα ἐξ Ἀλγερίας καὶ τῶν γειτονικῶν χωρῶν. Παρουσιάζεται κατὰ ὑποκιτρίνους σταγόνας, εὐδιαλύτους ἐν τῷ **οἰνοπνεύματι** (alcool), μεθ' οὗ ἀποτελεῖ ὡραῖον **ἐπίχρισμα.** Λειοτετριμμένη παρέχει λευκὴν κόνιν χρησιμοποιουμένην διὰ τὴν προστριβὴν τοῦ χάρτου εἰς τὰ μέρη ἅτινα ἐξέσθησαν ὑπὸ τοῦ **χαρτοξέστου** (grattoir), ἵνα μὴ ἀπορροφηθῇ ἡ μελάνη· βλ. καὶ **ἐρυθρά.**

σανδιρβάνι, τὸ [ξεν.], βλ. **σαδιρβάνι.**

σάνια, ας, ἡ [ξεν.], τὸ **ἕλκυθρον,** traîneau, n. m.

σανίδα, ἡ [δημ.] βλ. **σανίς.**

σανιδάκι, τό· μικρὰ σανίς, petite planche; τὸ **σανίδιον,** planchette, n. f. μικρὸν τεμάχιον σανίδος, petit morceau de planche.

σανιδένιος, α, ον· ἐκ σανίδος, de planche[s] ; ἐκ σανίδων, en planches.

σανίδι, τὸ [δημ.] βλ. σανίς, planche, n.f. || μὴν πατῇς εἰς σάπιο σανίδι [φρ. μεταφ.], ne vous appuyez pas sur une planche pourrie. § (μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] εὐήθης, βλάξ, homme bête ; κούτσουρο, bûche, n. f. § [πληθ. περιληπ.] τὸ πάτωμα, τὸ σανίδωμα (plancher) ; || κοιμᾶται εἰς τὰ σανίδια, il couche sur le carreau.

σανίδιον, ου, τό· planchette, n.f. ὑποκορ. τοῦ σανὶς (planche) ; κοινῶς τὸ σανιδάκι· || σανίδια ἀστράβης, planchettes d'arçon ; || σανίδιον τοῦ πωμαστηρίου, planchette de couvercle.

σανιδοβάσταξ, ακος, ὁ· chevalet en planches ; βλέπε **πεζογέφυρα** ἐπὶ σανιδοβαστάκων.

σανιδόδεσμος, ου, ὁ· ventrière, n.f. τεμάχιον ξύλου τιθέμενον ἔμπροσθεν σειρᾶς σανιδοπασσάλων (rangée de palplanches) διὰ τὴν στερέωσιν.

σανιδόνω, μέλ. ώσω, βλ. **σανιδόω-ῶ.**

σανιδοπάσσαλος, ου, ὁ· palplanche, n.f. ἡ καὶ **πασσαλοσανίς,** ίδος, ἡ· (τὴν πρώτην λέξιν θεωροῦμεν ὀρθοτέραν ὡς καθορίζουσαν εὐκρινέστερον τὸ πρᾶγμα)· καλοῦνται οὕτω πάσσαλοι σχηματιζόμενοι ἐκ χονδρῶν σανίδων ἢ διπλάκων (διπλοσανίδων) χρησιμεύοντες εἴτε εἰς τὰς θεμελιώσεις, διὰ τὴν παρεμπόδισιν ὑδά-

των, εἴτε πρὸς σχηματισμὸν φραγμάτων ἐμπηγόμενοι ἐν τῇ γῇ.

Οὗτοι ἔχουσι πάχος 8 - 10 ἑκατοστομέτρων, πλάτους 0,35 καὶ μῆκος 2 - 6 μέτρων, ἐμπήγνυνται δὲ εἰς τὸ ἔδαφος ἡρμοσμένοι πρὸς ἀλλήλους εἰς τρόπον ὥστε νὰ σχηματίζωσι μίαν παρειὰν ἀδιαπέραστον ὑπὸ τοῦ ὕδατος. Χρησιμεύουσι πρὸς τούτοις ὡς παρειὰ τοῦ ἐκσκαφησομένου χώρου συγκρατοῦσα τὰ ἐπιδεκτικὰ κινήσεως ἐδάφη.

Οἱ σανιδοπάσσαλοι πρέπει νὰ ἐφάπτωνται πρὸς ἀλλήλους ἐφ' ὅλου τοῦ μήκους των. Τοὺς μὲν λεπτοὺς σανιδοπασσάλους τοποθετοῦσι πλησίον ἀλλήλων ἄνευ ἐντομῶν, ἐπὶ δὲ τῶν παχέων σχηματίζουσιν ἐντομήν τινα κατὰ τὸ μῆκος αὐτῶν.

Διὰ τὴν ἔμπηξιν σανιδοπασσάλου κόπτουσι τὸ κάτω μέρος αὐτοῦ λοξοειδῶς ὁπλίζοντες τὸ εἰρημένον λεπτὸν ἄκρον διὰ σιδηροῦ πεδίλου.

Οὗτοι ἐμπήγνυνται ἐν τῷ ἐδάφει διὰ πασσαλοπήκτου (mouton) ἔχοντος συνήθως βάρος 80 μέχρις 100 χιλιογράμμων, ἐνίοτε δὲ ἀνερχόμενον μέχρι 250 χιλιογράμμων.

Εἰς τὸ ἄνω μέρος ὁπλίζουσι τοὺς σανιδοπασσάλους διὰ σιδηρᾶς στεφάνης πρὸς ἀποφυγὴν τῆς διαρρήξεως τοῦ ξύλου, ἀλλ' ἡ στεφάνη αὕτη δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἐξέχῃ τῆς περιφερείας. Τὸ ἐξωτερικὸν μέρος τῶν ἐν τῇ γῇ ἐμπηγνυομένων σανιδοπασσάλων συνδέεται ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν διὰ δύο σειρῶν ζυγῶν (moises) ἐφαπτομένων εἰς τούτους.

σανιδόσκαλα, ας, ἡ [δημ.], ἀποβατικὴ σανίς, planche de débarquement; σανὶς ἑνοῦσα τὸ παρὰ τῇ προκυμαίᾳ πλοῖον μετ' αὐτῆς, δι' ἧς ἐπιβιβάζονται καὶ ἀποβιβάζονται ἐξ αὐτοῦ.

σανιδοστήριγξ, ιγγος, ἡ· βλ. **στήριγξ**, valet d'établi.

σανιδοσχίστης (πρίων), βλ. **πρίων.**

σανιδόω-ῶ, μέλ. ώσω, σανιδόνω, δαπεδόω, planchéier, κατασκευάζω σανίδωμα ἢ δάπεδον. § —, boiser, ἐπενδύω τι διὰ σανίδων· βλ. **σανίδωμα** (boiserie). § —, βλ. **πεταυρόω** (latter).

σανίδωμα, ατος, τό· κατασκεύασμα ἐκ συνεχῶν σανίδων, plancher, n. m. π. χ. τὸ **πάτωμα**, κτλ. βλ. **δάπεδον.** § —, boiserie, n. f. ἢ καὶ **ξυλεία** (en boiserie, ἢ ἁπλῶς boiserie, ἐκ ξυλείας)· καλεῖται **σανίδωμα** ἡ ἐπὶ τῶν τοίχων γενομένη ξυλίνη ἐργασία ἥτις περιλαμβάνει τὰ πλαίσια (bâtis), τὰ τύμπανα (panneaux), τὰς πλίνθους (plinthes) κτλ. Σανιδώματα ἐπιθέτουσιν ἰδίως ἐπὶ τῶν ὑγρῶν τοίχων. § — ἢ σανίδωσις, ἡ πρᾶξις τοῦ σανιδοῦν, action de planchéier; planchéiage, n. m. § —, pan de bois, ou cloisonnage ou cloisonnement, n. m. **διάφραγμα** ἐξ ἁπλῶν σανίδων ἢ ἐκ ξυλοτοίχου. § — ἐκ πηχῶν, lattis, n. m. βλ. **πῆχαι** (lattis). § —, plate-forme de fondation, διάστρωσις διπλοδιπλάκων (plate-forme) τιθεμένων ἄνωθεν τῆς **ἐσχάρας** (grillage) ἢ καὶ αὐτῶν τῶν κεφαλῶν τῶν καταπήγων ἵνα ἐπακουμβήσῃ ἡ τοιχοποιΐα· βλ. **θεμελιώσεις** (fondations). § — διαγωνόθετον, βλ. **διαγωνόθετον** (assemblage à brin de fougère. § — πασσαλόπηκτον, avant duc, n. m. βλ. **ἀρισανίδωμα.**

σανίδωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ σανιδοῦν. action de planchéier, planchéiage, n. m. § —, boisement, n. m. ἐπένδυσις διὰ σανίδων. § σανίδωσις, cloisonnage, n. m. ou pan de bois; βλ. **διάφραγμα** ξύλινον. § σανίδωσις, βλ. **πεταύρωσις** συνεχής.

σανίς, ίδος, ἡ· planche, n. f. κοινῶς ἡ **σανίδα** ἢ τὸ **σανίδι.** Καλεῖται οὕτω πᾶν τεμάχιον ξύλου πριονισμένον, ἔχον πάχος 0,027 ἕως 0,054, μῆκος δὲ καὶ πλάτος ἀναλόγως τοῦ μήκους καὶ πάχους τοῦ καταμεριζομένου κορμοῦ. Αἱ λεπτότεραι σανίδες καλοῦνται πέταυρα (voliges) αἱ δὲ παχύτεραι **διπλοσανίδες** (madriers); ‖ σανὶς **ἀποσκευῶν**, κοινῶς τὸ ῥάφι, planche à bagages; αἱ ἐπὶ τῶν τοίχων τῶν δωματίων τῶν στρατώνων, νοσοκομείων, κτλ. προσκεκολλημέναι σανίδες ἐφ' ὧν τοποθετοῦνται τὰ διάφορα τῶν ἀνδρῶν σκεύη· ‖ σανὶς ἀπαναγραφικὴ ἢ σχεδιάσεων, planche à calquer; ‖ σανὶς ἰχνογραφική, planche à dessiner; ‖ **τυποσανίς**, ἡ, planche à mouler ou de moulage; ‖ **ἡλοφόρος σανίς,** planche armée de clous; σανὶς ἐφ' ἧς καθηλοῦσιν αἰχμηροὺς ἥλους ἐξέχοντας ἐκ ταύτης καὶ ἀπέχοντας κατὰ 0μ, 04 ἕως 0μ, 05 μεταξύ των. Αὗται τοποθετοῦνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μετὰ τῶν αἰχμῶν τῶν ἥλων πρὸς τὰ ἄνω καὶ χρησιμεύουσιν ὡς **ἐπιβοηθητικὰ ἀμυντήρια** (défenses accessoires), δύνανται δὲ ν' ἀντικατασταθῶσι τοὺς πασσαλίσκους· ‖ **κλινοσανίς,** ίδος, ἡ· planche de lit; ‖ σανίδες **πυθμένος** (πάτου) [ξυλουρ.] planches de fond; ‖ σανίδες τῶν πλευρῶν, planches de côtes. § —, ais, n. m. κοινῶς σανίδι· § —, βλ. **πέταυρον,** latte, n. f. § — ἐλάτης, sapine, n. f. ‖ λεπτοσανὶς ἐξ ἐλάτης, sapin frise ou volice; βλ. καὶ **ἐλάτη.** § — λεύκης, peuple, n. m. σανὶς ἐκ λεύκης, peuplier, ξύλον λευκὸν πολὺ μαλακόν. § — ἀνισόπλατος, queue de morue; βλ. **ἀνισόπλατος.** § — ἐπενδύω διὰ σανίδων, σανιδόω, boiser. § —, βλ. **κλισιάς,** (battant, vantail).

σανκουλί, τὸ [ξεν.] λεγομένη καὶ **μουσιλίνη**, mousseline, n. f. (βλ. λέξιν), le plus léger des tissus; mousseline de coton, de soie.

σανός, οῦ, ὁ· γενικῶς ἡ νομὴ τοῦ χόρτου, foin, n. m. ἰδίως ὅμως ὁλόκληρος ἡ καλάμη τῶν σιτηρῶν· βλ. καὶ (ἄχυρον) paille.

σανσκριτικός, ή, όν· sanscrit, e. adj. ὀνομασία διδομένη εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν τῶν Ἰνδῶν· ‖ ἡ σανσκριτικὴ γλῶσσα, la langue sanscrite.

σαντάκι, τὸ [δημ. οἰκοδ.] βλ. **κορωνίς,** corniche.

σάνταλον, ου, τὸ [bois] de santal. Σαντάλινον ξύλον εἶνε περιληπτικὸν ὄνομα διαφόρων ξύλων, ὧν γνωστότερον εἶνε τὸ «ἐρυθροῦν», ξύλον τοῦ **Pterocarpus santalinus L. fil.**, δένδρον τῶν Α. Ἰνδιῶν· τοῦτο περιέχει χρωστικὴν οὐσίαν διαλυτὴν ἐν οἰνοπνεύματι. Τὸ «λευ-

κόν» εἶνε προϊὸν τοῦ Santalum album L. τῶν Α. Ἰνδιῶν, φέρεται ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἰαπωνικὸν σάνδαλον καὶ ἔχει εὐχάριστον ὀσμήν· καὶ ἐκ τῶν Δ. Ἰνδιῶν ἐξάγεται λευκόν, προϊὸν ἄλλων δένδρων, ἀμφότερα δὲ τὰ εἴδη περιέχουσιν ἔλαιον οὗ γίνεται χρῆσις κατὰ τῆς γονορροίας καὶ τῶν νόσων τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων.

σαντάρδο [δημ. ναυτ.] βλ. **δοράτιον**, bâton, n. m.

σαντζάκιον, ου, τὸ (τουρκ. sandjak=σημαία) ἐκαλεῖτο πρότερον ἐν τῷ ὀθωμανικῷ κράτει ἑκάστη ἀρχαιοτέρα πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ὑποδιαίρεσις τῆς χώρας, ἧς ὁ διοικητὴς λεγόμενος Σαντζὰκ-Μπέης ὤφειλε νὰ παρέχῃ εἰς τὸν Σουλτᾶνον ὡρισμένον τινὰ ἀριθμὸν στρατιωτῶν πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ὅλου στρατοῦ· ἡ διαίρεσις αὕτη ἀντεστοίχει περίπου κατὰ τὴν ἔκτασιν πρὸς Γαλλικὸν νομόν· νῦν ὅμως τὸ Σαντζάκιον ἀποτελεῖ μέρος τοῦ βιλαετίου ἤτοι γενικῆς διοικήσεως καὶ διατελεῖ ὑπὸ τὴν διοίκησιν πολιτικοῦ ὑπαλλήλου ὀνομαζομένου τουρκιστὶ Καϊμακάμη ἤτοι ἀντιπροσώπου τοῦ Γενικοῦ διοικητοῦ ἢ βαλῆ· βλ. καὶ διοίκησις.

σαντζακόσχοινον, ου, τὸ [δημ. ναυτ.] βλ. σηματόσχοινον.

σαντιρβάνι, τὸ [δημ.] βλ. **σαδιρβάνι.**

σαξίον, τὸ [διάλ. Καρπάθου] **πηλοφόριον.**

σάξις, εως, ἡ· ἐπίσαξις, ἡ· harnachement, n. m. ἡ ἐπίθεσις τῆς σαγῆς ἐπὶ τοῦ ἵππου, κτλ· ‖ ἡ σάξις τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων, harnachement des chevaux et mulets.

σάπημα, τό· βλ. **σάπισμα.**

σαπίζω, μέλ. ίσω· σήπω, pourrir; σήπομαι, se putréfier; φθείρομαι (χαλνῶ), se gâter; ‖ τὸ ξύλον αὐτὸ σαπίζει εὔκολα, ce bois pourrit facilement; ‖ τὰ μῆλα αὐτὰ ἐσάπισαν, ces pommes sont gâtées; ‖ [μεταφ.] θὰ σαπίσῃ εἰς τὴν φυλακήν, il pourrira en prison; § [μεταβ. μεταφ.] τὸν ἐσάπισεν εἰς τὸ ξύλον, il l'assomma de coups.

σαπίλα, ας, ἡ [δημ.], **σηπεδών,** όνος, ἡ· σῆψις, pourriture, n. f.

σαπιολέμονον, ου, τὸ [δημ.], λεμόνιον σεσηπώς, citron gâté (pourri); ‖ τὸν ἐπῆραν μὲ τὰ σαπιολέμονα [φρ. δημ.], on le hua [διασυρίζω], on lui jeta des pommes cuites.

σάπιος, α, ον [δημ.], σαπρός, ά, όν, pourri, e, adj. σεσηπώς, putréfié, ée, adj. [συνεκδ.] ἐφθαρμένος, χαλασμένος, gâté, ée; διεφθαρμένος, corrompu, e, adj. βεβλαμμένος, détérioré, ée, adj. ἄχρηστος, κακός, mauvais, aise, adj. ‖ σάπιον ξύλον, bois pourri; ‖ σάπιο δόντι, dent gâtée (cariée; pourrie); ‖ [ἐπὶ ἀνθρ.] εἶνε σάπιος, il est pourri d'ulcères; ‖ σάπια ὑπόθεσις, affaire véreuse (ὕποπτος), ἡ μὴ στηριζομένη ἐπὶ ἀσφαλῶν βάσεων.

σάπισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ **σῆψις**, κατάστασις σώματος ἐν ἀποσυνθέσει, pourriture, n. f. § —, **σῆψις,** putréfaction, n. f. βλ. λέξιν.

σαπίτης, ου, ὁ [δημ.], **σήψ,** ὄφις ἰοβόλος, espèce de serpent venimeux.

σαποκοῦρα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], πᾶν ὅ,τι εἶνε πολὺ **σάπιο,** παμπάλαιον.

σαπουνάδα, ας, ἡ· σαπωνόνερον, ὕδωρ ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔχει διαλυθῇ σάπων, eau de savon; [eau de] savonnage; ὁ ἀφρὸς τοῦ σάπωνος, écume de savon. § [μεταφ.] δυνατὴ ἐπίπληξις, forte réprimande; [καὶ δημωδῶς] savon; ‖ τοῦ ἐτράβηξε μίαν σαπουνάδα, il lui donna un savon.

σαπουνᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], ὁ **σαπωνοποιὸς** καὶ ὁ **σαπωνοπώλης,** savonnier, n. m.

σαποῦνι, τὸ [δημ.], τὸ σμῆγμα, ὁ **σάπων,** savon, n. m.

σαπουνίζω καὶ σαπωνίζω, μέλ. ίσω [δημ.], nettoyer, laver avec du savon; σμήχω, πλύνω διὰ σάπωνος, savonner; ‖ — **τὰ ἀσπρόρρουχα,** savonner le linge. § **σαπουνίζομαι.** se savonner, πλύνομαι, καθαρίζομαι διὰ σάπωνος.

σαπούνισμα καὶ **σαπώνισμα,** ατος, τό· ἡ πλύσις (λεύκανσις) διὰ σάπωνος, lavage, nettoyage au savon; savonnage, n.m.

σαπουνόνερον, ου, τό· ἡ σαπουνάδα, τὸ σαπωνόνερον, eau de savon (de savonnage); σαπωνῶδες ὕδωρ, eau savonneuse.

σαπουνόρριζα καὶ **σαπωνόρριζα,** ης, ἡ· (τὸ τουρκ. **τσογένι** καὶ συνήθως **τσουένι**) bois de savon, saponaire, n. m.=ἡ σαπωναρία, (saponaine, λατ. saponaria); τὸ **στρούθιον,** ῥίζα δένδρου τῶν Ἀντιλλῶν καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, δι' ἧς καθαρίζονται ὑφάσματα. Ὁ φλοιὸς καὶ ἡ (ῥίζα) παράγουσι σαπουνάδα, εἰσάγεται δὲ ἐν Εὐρώπῃ ἐκ τῶν Ἀντιλλῶν ὑπὸ ὄνομα bois de Panama.

σαπουνόφουσκα, ἡ· bulle de savon; βλ. πομφόλυξ.

σαπουνόχωμα, ατος, τὸ καὶ σαπωνόχωμα, παχεῖά τις ἀργιλλώδης γῆ (σαπωνοειδής), terre grasse (savonneuse); terre à foulon, ὁ πηλός· βλ. **τάλκης** (talc) καὶ **κιμωλίτης** (cimolite).

σάπρακον, τὸ [διάλ. Καρπάθου] κατατραυματισμένον ἢ λυωμένον (ἐκ τοῦ σήπομαι).

σαπρία, ας, ἡ· ἡ σῆψις, ἡ ἐκ σήψεως ἀποφορά, σαπίλα, μοῦχλα· ἡ κατάστασις τοῦ σαπροῦ ἢ ἄλλως ἐφθαρμένου σώματος, ἡ σαπρότης, pourriture, n. f. διαφθορὰ (τινός), corruption, n. f. ὁ εὐρώς, μοῦχλα, μούχλιασμα, moisissure, n. f.

σαπρόγερος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] **ἐπιθ.** γέροντος, σαπρόγερος, γέρων σαπρός, ἐξησθενημένος, **σαράβαλον.**

σαπρός, ή, όν· ἤτοι **σάπιος, pourri,** e, adj. σεσηπώς, putréfié, ée, **adj. ἐφθαρμένος,** χαλασμένος, gâté, ée, **adj. διεφθαρμένος, corrompu,** e, adj. **μουχλιασμένος, εὐρωτιῶν, moisi,** e; βλ. **καὶ σάπιος.**

σαπρότης, ητος, ἡ· βλ. **σαπρία.**

σαπροφάγος, ος, ον [ζωολ.], saprophage, adj. ὁ τρεφόμενος ὑπὸ σεσηπότων ὑλῶν· ‖ ἔντομον σαπροφάγον, insecte saprophage.

σαπφείρινος, ος, ον, ἐκ σαπφείρου, de

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

saphir, [μεταφ.] κυανοῦς, d'azur ; κυάνειος, azuré, ée, adj.

σάπφειρος, ου, ὁ· κοινῶς τὸ ζαφεῖρι, saphir, n. m. πολύτιμος κυανοῦς λίθος, παραλλαγὴ τοῦ κορουνδίου, ἀποτελούμενος ἐξ ἀργιλλίου περιέχων ὅμως συνήθως καὶ μικρὰ ποσὰ ὀξειδίου τοῦ σιδήρου· ἕνεκα τῆς σκληρότητός του, καθ' ἣν ὑστερεῖ μόνον τοῦ ἀδάμαντος, τοῦ ὡραίου χρώματος καὶ τῆς μεγάλης λάμψεως αὐτοῦ ἐκτιμᾶται πολύ· βλ. καὶ ἄργιλος.

σαπρόφυτον, ου, τό· saprophyte (σαπρός, pourri καὶ φυτόν, plante), n. m. φυτικὸς ὀργανισμὸς γεννώμενος ἐπὶ οὐσιῶν ἐν καταστάσει σήψεως.

σάπων, ωνος, ὁ· κοινῶς σαποῦνι, savon, n. m. καλοῦνται σάπωνες μίγματα ἀλκαλικῶν ἁλάτων μετὰ λιπαρῶν ὀξέων· || ἐργοστάσιον σάπωνος, fabrique de savon = σαπωνοποιεῖον· || πλὰξ (σκληροῦ) σάπωνος, un pain de savon (dur) ; || ἰαματικὸς σάπων, savon médicinal (aux); || τεμάχιον σάπωνος, morceau de savon ; || — ἀρωματικὸς (καλλυντικός), savon parfumé (de toilette) = savonette, n. f. (parfumée).

σαπωναρία, ας, ἡ· βλ. σαπουνόρριζα (saponaire).

σαπωνίζω, βλ. σαπουνίζω.

σαπωνικός, ή, όν [χημ.], saponique, adj. || σαπωνικὸν ὀξύ, acide saponique, συνώνυμον τοῦ sapogénine.

σαπωνίνη, ης, ἡ [χημ.], saponine, n. f. οὐσία λαμβανομένη ἐκ τῆς σαπωναρίας (saponaire). Εὑρίσκεται εἰς διάφορα ἄλλα φυτά.

σαπώνιον, ου, τό· βλ. σάπων.

σαπώνισμα, βλ. σαπούνισμα.

σαπωνίτης, ου, ὁ· saponite, n. f. ἡ σαπωνόπετρα (pierre de savon) ἥτις εἶνε ὑπόλευκος καὶ λιπώδης· σημαίνει ἐπίσης διαφόρους ποικιλίας τῆς ἀργίλου.

σαπωνοειδής, ής, ές· saponacé, ée, adj. ὁ ἔχων τοὺς χαρακτῆρας τοῦ σάπωνος, ὁ δυνάμενος νὰ χρησιμοποιηθῇ καθὼς ὁ σάπων· || οὐσίαι σαπωνοειδεῖς, substances saponacées.

σαπωνοειδής, ής, ές· saponiforme, adj. ὁ ὁμοιάζων πρὸς σάπωνα, qui ressemble à du savon ; || ἄργιλος σαπωνοειδής, argile saponiforme.

σαπωνοειδής, ής, ές· saponé, ée, adj. (σάπων, εἶδος) ὅπως εἶνε διάφοροι φαρμακευτικαὶ οὐσίαι, ἰαματικοὶ σάπωνες (savons médicinaux), κτλ.

σαπωνόνερον, βλ. σαπουνόνερον.

σαπωνοποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατασκευῆς σάπωνος, usine où l'on fabrique du savon, savonnerie, n. f.

σαπωνοποιήσιμος, ος, ον, ἢ σαπωνοποίητος, saponifiable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ σαπωνοποιηθῇ, qui peut être saponifié, ἤτοι νὰ μεταβληθῇ εἰς σάπωνα, εἰς σαπωνοειδῆ οὐσίαν· || σῶμα σαπωνοποιήσιμον, corps saponifiable.

σαπωνοποίησις, εως, ἡ· saponification, n. f. [τεχνητ.] ἐνέργεια δι' ἧς λιπώδης τις οὐσία (ἔλαιον, κτλ.) μεταποιεῖται εἰς σάπωνα διὰ τῶν ἀλκαλίων, ἤτοι συνεπείᾳ τῆς ἀποσυνθέσεως τῆς λιπώδους ταύτης ὕλης εἰς λιπῶδες ὀξὺ καὶ εἰς γλυκερίνην. § σαπωνοποίησις, saponification, n. f. ἐνέργεια ἢ τρόπος κατασκευῆς τοῦ σάπωνος, ἤτοι ἡ σαπωνοποιΐα.

σαπωνοποιΐα, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ τοῦ σάπωνος, fabrication du savon, savonnerie, n.f.

σαπωνοποίητος, ος, ον· βλ. σαπωνοποιήσιμος (saponifiable)

σαπωνοποιός, οῦ, ὁ· κοινῶς σαπουνᾶς, ὁ κατασκευάζων σάπωνας, fabricant de savon ; savonnier, n. m. ἐργάτης ἐργαζόμενος εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ σάπωνος, ouvrier qui travaille à la fabrication du savon. § —, savonnier, ère, adj. σχετιζόμενος μὲ τὸν σάπωνα.

σαπωνοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, saponifier (λαμβάνει δύο διαδοχικὰ i εἰς τὰ δύο πρῶτα πληθ. πρόσ. τοῦ παρατ. τῆς ὁριστ. καὶ τοῦ ἐνεστ. τῆς ὑποταχ. nous saponifiions ; que vous saponifiiez) μεταβάλλω οὐσίαν τινὰ εἰς σάπωνα· || — ἔλαια, saponifier des huiles. § σαπωνοποιοῦμαι, se saponifier, μεταποιοῦμαι, μετατρέπομαι εἰς σάπωνα, ἢ εἰς λιπαρὰν οὐσίαν σαπωνώδη.

σαπωνοπώλης, ου, ὁ (καὶ θηλ. σαπωνοπῶλις, ιδος, ἡ) κοινῶς σαπουνᾶς (σαπουνοῦ), savonnier, ère, n. ὁ πωλῶν σάπωνα.

σαπωνόρριζα, βλ. σαπουνόρριζα.

σαπωνοτικός, ή, όν· savonnier, ère, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν κατασκευὴν τοῦ σάπωνος· || βιομηχανία σαπωνοτική, industrie savonnière = ἡ σαπωνοποιΐα.

σαπωνώδης, ης, ες· savonneux, euse, adj. ὁ περιέχων σάπωνα, qui contient du savon ; || ὕδωρ σαπωνῶδες, eau savonneuse ; τὸ σαπωνόνερον.

σάρα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], κεχλιμμένον ἔδαφος συνήθως ἐκ χωμάτων καὶ λεπτῶν λίθων, ὅπερ εὐκόλως καταρρέει.

σαράβαλον, τὸ [δημ.], ἀντικείμενόν τι πεπαλαιωμένον, quelque chose de vieux (de caduc; qui menace ruine) ; κοινῶς παληάτσαις, vieillerie, n.f. [οἰκ.] patraque ; [ἐπὶ ἀνθρ.] γηραλέος, vieux décrépit ; vieille perruque ; vieille patraque, ἤτοι σαθρὸς ὡς ἐκ τοῦ γήρατος.

σαραβᾶς, ὁ [διάλ. Νάξου], εἶδος ἰχθύος.

σάρακας, ὁ· καὶ

σαράκι, τὸ [δημ.], ὁ σκόρος, σής, σητός, καὶ βώτριδα, artison, n. m. ὁ κατατρώγων τὰ ξύλα σκώληξ, perce-bois, n. m. καὶ teigne, n. f. ἡ τερηδών. [μεταφ.] σκώληξ διαβρωτικός, ver rongeur ; κεχρυμμένη ἐσωτερικὴ θλῖψις, chagrin caché.

σαρακιάζω, μέλ. άσω, être artisonné ; εἶμαι φαγωμένος τρυπημένος) ὑπὸ τῶν σκωλήκων, être mangé (percé) par les vers ; se mouliner ; βλ. καὶ σαρακοφαγωμένος.

σαρακοστεύω, μέλ. εύσω [δημ.] νηστεύω, κάμνω νηστείαν, faire carême; faire maigre ; [μεταφ.] στεροῦμαι (τινός), se priver ou se sevrer.

σαρακοστή, ῆς, ἡ τεσσαρακοστή, ἡ τεσ-

σαρακονθήμερος (**νηστεία**, βλ. λέξις), carême, n. m. [ἰδ. ἡ μεγάλη]· ‖ χάμνω (φυλάττω τὴν) σαρακοστήν, faire (observer le) carême ; ‖ ἡ σαρακοστὴ ἀρχίζει ἐφέτος ἐνωρὶς (ἀργά), le carême est bas (haut) cette année ; ‖ λείπει ὁ Μάρτης ἀπὸ τὴν σαρακοστή, cela arrive comme Mars en carême.

σαρακοστι(α)νός, ή, όν· βλ. **νηστήσιμος**, de carême, maigre, adj.

σαρακοφάγος [διάλ. 'Ηπείρου], μικρὸν πτηνὸν διὰ σαράκων τρεφόμενον, ὁ **δρυοκολάπτης**.

σαρακοφάγωμα [δημ.], τὸ ὑπὸ τῶν σκωλήκων φάγωμα (φαγωμένον μέρος), mangeure de vers ; τὸ σκωληκόβρωτον, ἡ σκωληκόβρωσις, vermoulure, n. f.

σαρακοφαγωμένος, η, ον· ὁ ὑπὸ σητὸς φαγωθείς, σητόβρωτος, artisonné, ée, adj. ὑπὸ τῶν σκωλήκων προσβεβλημένος, piqué des vers ; [ἐπὶ ξύλου ἰδ.] mouliné, ée ; σκωληκόβρωτος, η, ον, vermoulu, e, adj.

σαρακώνομαι [διάλ. 'Ηπείρου], σαρακιάζω=λέγεται κυρίως ἐπὶ ξύλων· κατατρώγομαι ὑπὸ τοῦ ἐντόμου τοῦ καλουμένου **σαράβια**.

σαράντα [δημ.] [ἀριθμ.] τεσσαράκοντα, τετράκις δέκα, quarante ; ‖ σαράντα φοραῖς, quarante fois=τεσσαρακοντάκις· ‖ — χρόνοι, τεσσαρακονταετία, espace de quarante ans. § [οὐδ. ἐνάρθα. πληθ.] τὰ **σαράντα**, βλ. **σαράντισμα**.

σαραντα(ή)μερον, ου, τό· ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων, τεσσαρακονθήμερος νηστεία πρὸ τῶν Χριστουγέννων, carême avant Noël; **avant**, n. m. les **avants** de Noël.

σαρανταπόδαρον, τὸ καὶ

σαρανταποδαροῦσα, ης, ἡ [δημ.] τὸ ἔντομον ἡ σκολόπενδρα, scolopendre, n. f. χιλιοπόδαρον, mille-pieds ou mille-pattes, n.m. ὀνομασία κοινὴ τῶν μυριαπόδων (myriapodés) τῆς ὁμοιογενείας τῶν σκολοπενδρῶν.

σαραντάρα, ας, ἡ [δημ.] ἡλικία τεσσαράκοντα ἐτῶν, âge de quarante ans ; τεσσαρακονταετής, ής, ές, quarantaine, n. f. § —, γυνὴ ἡλικίας τεσσαράκοντα ἐτῶν, femme âgée de quarante ans ; **τεσσαρακονταέτις**, ιδος, καὶ **τεσσαρακοντοῦτις**, ιδος, ἡ· quadragénaire, n.f.

σαραντάρης, ὁ [δημ.] ἡλικίας τεσσαράκοντα ἐτῶν, agé de quarante ans ; **τεσσαρακοντούτης**, ὁ· quadragénaire, n. m.

σαρανταριά, ᾶς, ἡ [δημ.] ὁ ἀριθμὸς **τεσσαράκοντα**, nombre de quarante ; **τεσσαρακοντάς**, quarantaine, n. f. ‖ καμμιὰ σαρανταριά, quelque quarante = τεσσαράκοντά που μάλιστα.

σαραντίζω, μέλ. ίσω· συμπληρῶ τὸ τεσσαρακοστὸν (ἔτος), remplir sa quarantaine ; φθάνω (ὑπερβαίνω) τὸ τεσσαρακοστόν, atteindre (passer) la quarantaine. § [ἐπὶ λεχοῦς] relever des couches ; faire ses couches, ἤτοι ὅτι παρέρχονται τεσσαράκοντα ἡμέραι ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ.

σαράντισμα, ατος, τό· τὸ συμπληροῦν τεσσαράκοντα ἔτη, action d'atteindre la quarantaine. § [ἐπὶ λεχοῦς] τεσσαράκοντα ἡμέραι ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ, relevailles. § τὸ μνημόσυνον τεθνεῶτος μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας, service funèbre célébré pour un défunt quarante jours après sa mort.

σαραντολειτουργον, τὸ [διάλ. 'Ηπείρου], λειτουργία εἰς 40 ἡμερ. ἰδίως κατὰ τὴν πρὸ τῶν Χριστουγέννων τεσσαρακοστήν.

σάραξ, ακος, τό· βλ. **σαράκι**.

σαράτσης, η, ὁ [δημ.], ὁ σκυτορράφος, bourrelier, n. m. ὁ σελλοποιός, sellier, n.m.

σαράφης, η, ὁ [δημ.], ὁ **κολλυβιστής, ἀργυραμοιβός**, agent de change, changeur, n. m. καὶ παλαιοτέρως, cambiste (kan-bisst', ἐκ τοῦ ἰταλ. cambista=changeur), n. m. sorte de petit banquier spéculant sur le change, sur les lettres de change qu'il achète et revend ; βλ. **κολλυβιστὴς** καὶ **ἀργυραμοιβός**.

σαράφικον, τὸ [δημ.], **ἀργυραμοιβεῖον**, τὸ κατάστημα τοῦ ἀργυραμοιβοῦ, boutique de changeur.

σαράφικος, ὁ [δημ.]. **ἀργυραμοιβικός**, τοῦ ἀργυραμοιβοῦ, de changeur.

σαραφλίκι, τὸ [δημ.], φιλονικεία δι' ἀσήμαντον χρηματικὸν ποσόν, débat mesquin sur une question d'argent ; μικρολογία, chipoterie, n. f. διασταγμός, barguignage, n. m. ἑβραΐικο παζάρι, juiverie, n. f.

σαργί, τὸ [διάλ. 'Ηπείρου]. μαλλίον λιπαρὸν καὶ **σσργιὰ** τὸ ἐκ τούτου λίπος.

σαργιά, ᾶς, ἡ [διάλ. 'Ηπείρου], ἡ εἰς τὰ μαλλιὰ τοῦ προβάτου ἐνυπάρχουσα ἐκ τοῦ ἱδρῶτος λέρα, ὁ ἀρχαῖος **γράσος**.

σαργὸς καὶ **σάργος**, ου, ὁ (ἰχθύς), sargue ou sarge, n. m.

σάρδα, ἡ· ἡ σαρδίνη.

σαρδαναπαλικός, ή, όν· sardanapalesque, adj. ἴδιος τοῦ Σαρδαναπάλου· ‖ βίος σαρδαναπαλικός, vie sardanapalesque.

σαρδαναπαλισμός, οῦ, ὁ· sardanapalisme, n. m. τρυφηλότης ὑπερβολική, θηλυπρεπὴς βίος, vie efféminée digne de sardanapale.

σαρδανάπαλος, ὁ· sardanapale, n. m. βασιλεὺς 'Ασσυρίων εἰς ἄκρον ἡδυπαθὴς καὶ χαῦνος· 'Ηροδ. λέγεται δὲ καὶ παροιμιωδῶς ἐπὶ παντὸς τρυφηλοῦ καὶ ἀσώτου.

σαρδέλλα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **σαρδίνη** (λατ. sardina), sardine, n. f. ἰδιαιτέρως ὁ ἀλατισμένος καὶ παστωμένος τριχιός.

σαρδελλοφάγος, ος, ον, πτηνὸν τρῶγον ἰχθῦς, martin-pêcheur.

σαρδίνη, ης, ἡ· βλ. **σαρδέλλα**.

σαρδόνιος (γέλως), ὁ· καὶ **σαρδώνιος** (ἢ **σαρδωνικός**), sardonien, enne ou sardonique, adj. σαρκαστικὸς γέλως θυμωμένου, πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ βλάβην καὶ μὲ ἴδιον πόνον τοῦ γελῶντος [Σχόλ. Πλάτ. σ. 396]· ‖ — γέλως, rire sardonique ; ‖ ἐγέλα, ἀλλὰ μετὰ γέλωτος σαρδωνικοῦ, il riait, mais d'un ris (ou rire) sardonique; ‖ γελῶ σαρδόνιον γέλωτα, rire du bout des dents (; d'un rire sardonique).

σαρδόνυξ, υχος, ὁ· πολύτιμος λίθος (ἐκ τοῦ **σάρδιος** καὶ ὄνυξ), εἶδος ἀχάτου, sardoine,

n. f. (τὸ παλαιὸν ὄνομα ἦτο sardonyse ou sardonyx, n. f.).

σαρίδι, τὸ [δημ.] ἰδ. πληθ. σαρίδια, τὰ **σαρώματα**, balayures, n. f. pl.

σαρίκι καὶ **σαρίκιον**, τὸ [ξεν.], ἡ **κίδαρις**, turban, n. m. κάλυμμα κεφαλῆς. § — [ναυτ.] βλ. **ἐπιτονόδεσμος**.

σαρικοφόρος, ου, ὁ· ὁ φέρων σαρίκιον, qui porte un turban.

σάρισσα, ης, ἡ· sarisse, n. f. λόγχη (lance) ἢ δόρυ (pique) δι' οὗ ἦσαν ὡπλισμένοι οἱ **ὁπλῖται** (hoplites) τῆς ἑλληνικῆς φάλαγγος. Τὸ ἀρχικόν της μῆκος ἦτο 8 μέτρων, κατόπιν ἠλαττώθη. Τὸ ὅπλον τοῦτο ἐχρησίμευεν ἵνα τοὺς προφυλάσσῃ κατὰ τῶν ἐπελάσεων τοῦ ἱππικοῦ καὶ ἵνα ἀντέχῃ κατὰ τῶν ἐπιθέσεων δι' ἐλεφάντων· ‖ μακεδονικὴ σάρισσα, sarisse macédonienne; βλ. **φάλαγξ** (phalange).

σάρκα [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ἡ σάρξ, καὶ ἰδίως ἡ ἐπιδερμίς· «ἡλιοκάηκε ἡ σάρκα του».

σαρκάζω, μέλ. άσω· λέγω τινὶ πικρίας, ἀποδάκνω τὰ χείλη ἀπὸ θυμόν, χλευάζω, σκώπτω, railler ou persifler.

σαρκασμός, οῦ, ὁ· τὸ σαρκάζειν, ἡ μετὰ πικρίας ἢ ὀργῆς χλεύη, χλευασμός, σκῶμμα, raillerie, n. f. ou persiflage, n. m. ὁ περίγελως, ἡ χλεύη, dérision, n. f. σαρκασμός, sarcasme, n. m.

σαρκαστής, οῦ, ὁ· ὁ σαρκάζων, χλευαστής, σκώπτης, railleur, euse, ou persifleur, euse.

σαρκαστικός, ή, όν· ἀφορῶν σαρκασμόν, χλευαστικός, σκωπτικός, de raillerie; railleur, euse; ἐμπαικτικός, περιπαικτικός, moqueur, euse, adj. σαρκαστικός, sarcastique, adj. ‖ γράμμα, ὕφος σαρκαστικόν, écrit, ton sarcastique; ‖ ῥήτωρ σαρκαστικός, orateur sarcastique.

σαρκαστικῶς [ἐπίρ.], δι' ὕφους χλευαστικοῦ, περιπαικτικοῦ, ἐμπαικτικοῦ, d'un air moqueur; μετὰ περιγέλωτος, μετὰ χλεύης, avec dérision; κατὰ τρόπον σαρκαστικόν, d'une manière sarcastique, avec sarcasme.

σαρκερός, ή, ὁ (διάλ. Ἠπείρου], σαρκώδης.

σαρκικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν σάρκα, de chaire; ἡδυπαθής, ἡδονικός, τῶν σαρκικῶν αἰσθήσεων, φιλήδονος, sensuel, elle (ἀντίθετ. τῷ πνευματικός), σαρκικός, charnel, elle; ‖ σαρκικὴ **ἐπιθυμία**, concupiscence (charnellé); ‖ σαρκικαὶ ἡδοναί, plaisirs charnels; ‖ — ἄνθρωπος, un homme sensuel; ‖ σαρκικὴ μίξις, acte de coit; ἡ συνουσία, copulation, n.f. βλ. λέξιν.

σαρκικῶς [ἐπίρ. τοῦ σαρκικός], κατὰ τρόπον σαρκικόν, d'une manière charnelle; charnellement, adv. (ἀντίθετ. τῷ πνευματικῶς).

σαρκίνη, ης, ἡ· sarcine, n. f. βακτήρια σαπρόφυτα (bactéries saprophytes) παρατηρούμενα ἐν τῇ πνευμονικῇ γαγγραίνῃ καὶ εἴς τινας στομαχικὰς παθήσεις· βλ. καὶ **μικρόβιον**.

σαρκίον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ σάρξ, μικρὸν τεμάχιον σαρκὸς (κρέατος), petit morceau de chair; ‖ [συνήθ. μεταφ.] φοβεῖται διὰ τὸ σαρκίον του, il craint pour sa peau (=φυλάττει τὸ τομάρι του). § [ἱππολ.] σαρκίον· βλ. **κέχρος**, cerise, n. f. § σαρκίον ἢ **ὑπερσάρκωσις** [ἱππολ.] κοινῶς **μυρμηκιά**, fic, n. m.

σαρκόβλαστος, ου, ὁ· sarcoblaste (σάρξ, chair καὶ βλαστός, germe) n.m. κύτταρον μεσοδερμικὸν (cellule mésodermique) χρησιμεῦον διὰ τὴν γένεσιν τῶν στοιχείων τῶν γραμμωτῶν μυϊκῶν ἰνῶν (qui donne naissance aux éléments musculaires striés) [**μυόβλαστος**, myoblaste].

σαρκοβορία, ας, ἡ· ἡ **σαρκοφαγία**, carnivorité, n. f.

σαρκοβόρος, ος, ον· ὁ σάρκας ἤτοι κρέατα τρώγων (ζῶον), carnivore, adj. ou carnassier, ère, adj.

σαρκογενής, ής, ές· sarcogène, adj. ὁ προξενῶν σάρκας, **σαρκωτικός**.

σαρκοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων τὸ εἶδος τῆς σαρκός, semblable à la chair; carniforme, adj. ou sarcoïde, adj.

σαρκοείλημα, ατος, τὸ [ἀνατομ.], sarcolemme, n. m. συνώνυμον τοῦ **μυοείλημα**, βλ. λέξιν.

σαρκοεπιπλοκήλη, ης, ἡ· sarcoépiplocèle (σάρξ, σαρκὸς καὶ ἐπιπλοκήλη) n. f. [παθολ.] ἐπιπλοϊκὴ κήλη ἐν συνδυασμῷ μετὰ σαρκοκήλης, ἤτοι πρόσπτωσις τοῦ ἐπιπλόου εἰς τὸ ὄσχεον μετὰ σαρκωδῶν συμφύσεων.

σαρκοεπιπλόμφαλον, ου, τό· sarcoépiplomphale, n. f. [παθολ.] ὀμφαλικὴ κήλη σχηματισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐπιπλόου ὅπερ προσέλαβε σαρκώδη σύστασιν, ἤτοι πρόσπτωσις τοῦ ἐπιπλόου διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ μετὰ σαρκωδῶν συμφύσεων.

σαρκόθλασις, εως, ἡ καὶ

σαρκόθλασμα, ατος, τό· contusion, n. f. κτύπημα, ζούλισμα τῆς σαρκὸς [διδ.], sarcothlasie (σὰρξ καὶ θλάσις, contusion) n. f. μώλωψ σαρκῶν· ‖ —, contusion, n. f. **σύνθλασις**, **ὑποδόρειος θλᾶσις**, μώλωψ· ἰσχυρὸν πλῆγμα ἄνευ διαχωρισμοῦ τοῦ δέρματος, ὡς τὰ ἐπιγιγνόμενα κατὰ τὸ ἀκρώμιον καὶ τὴν ῥάχιν μαλακὰ ἐξογκώματα ἐκ πιέσεως τῆς σέλλης.

σαρκοθρέφτης, ου, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] (σάρξ, τρέφω) βοτάνη ἰαματικὴ τῶν πληγῶν· κλ. σαρκωτικὸς (sarcotique).

σαρκοκαρπικός, ή, ὸν [βοτ.], sarcocarpien, enne, adj. ὅστις εἶνε σαρκώδης, qui est charnu, ὅστις ἔχει σαρκόκαρπον, qui a un sarcocarpe. (Λέγεται περὶ τῶν σαρκωδῶν μυκήτων).

σαρκόκαρπος, ος, ον [βοτ.], sarcocarpe, adj. οὗτινος ὁ καρπὸς εἶνε σαρκώδης, dont le fruit est charnu; τὸ σαρκῶδες μέρος καρποῦ, οἷον μήλου. § [ἀρσ. οὐσ.] sarcocarpe, n. m. ὀνομασία διδομένη ὑπό τινων εἰς τὸ μεσοκάρπιον (mésocarpe).

σαρκοκήλη, ης, ἡ· sarcocèle, n.f. (σάρξ, κήλη), σκιρρώδης καὶ παχεῖα ἐπ' ὀσχέῳ διάθεσις, τὸ περὶ τοὺς ὄρχεις σάρκωμα [ιατρ.], tumeur qui se forme aux testicules; [κατ' ἀντίθεσιν τῆς **ὑδροκήλης**].

σαρκοκηλικός, πάσχων ἐκ σαρκοκήλης, Γαλην. 2. 396 qui souffre de sarcocèle.

σαρκολαβίς, ίδος, ἡ καὶ

σαρκολάβος, ου, ὁ· ὄργανον χειρουργικὸν δι' οὗ πιάνεται τὸ κρέας, pince de chirurgien propre à saisir les chairs.

σαρκολιπής, ής, ές· κατὰ τὴν σάρκα ἐλλιπής, décharné, ée; ὅθεν ἰσχνός, λεπτός, ξηρός, «πλευρὰ σαρκολιπῆ» [ἰατρ.].

σαρκολογία, ας, ἡ· sarcologie (σὰρξ καὶ λόγος, πραγματεία, traité) n. f. [ἀνατομ.] μέρος τῆς ἀνατομίας πραγματευόμενον περὶ τῶν ἱστῶν (tissus), μυῶν (muscles), νεύρων (nerfs), ἀγγείων (vaisseaux), ἀδένων (glandes), σπλάγχνων (viscères) κτλ.

σαρκολογικός, ή, όν· sarcologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν σαρκολογίαν, qui se rapporte à la sarcologie.

σαρκολόγος, ον, ὁ· sarcologue, n. m. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν σαρκολογίαν, celui qui s'occupe de sarcologie.

σαρκομύκης, ητος, ὁ· sarcomycète (σάρξ, chair καὶ μύκης, champignon) n. m. λέγεται περὶ τῶν μυκήτων οἵτινες ἔχουσι σαρκώδη ὑφήν.

σαρκόμφαλον, ου, τό· sarcomphale, n. m. σάρκωμα, οἴδημα κατὰ τὸν ὀμφαλὸν [ἰατρ.] excroissance de chair au nombril.

σαρκόνω, μέλ. ώσω (σαρκοποιέω-ῶ, σαρκόω-ῶ), γίνομαι σάρξ, prendre chair; κάμνω σάρκας, faire de la chair. § [μέσ.] **σαρκοῦμαι, ἐνσαρκοῦμαι,** μεταβάλλομαι εἰς σάρκα, s'incarner (προκειμένου περὶ τῆς Θεότητος).

σαρκόπλασις, εως, ἡ καὶ **σαρκοπλασία,** sarcoplasie (σάρξ, chair καὶ πλάσις, formation) n. f. σχηματισμὸς τῶν σαρκῶν, formation des chairs; βλ. **σαρκόπλασμα.**

σαρκόπλασμα, ατος, τό· sarcoplasma (σάρξ, chair καὶ πλάσμα, formation) n. m. πρωτόπλασμα κοκκωτὸν τῆς μυϊκῆς ἰνός, ὅπερ περιβάλλει ἕκαστον πυρῆνα καὶ ἐπεκτείνεται μεταξὺ τῶν ὁμάδων αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς λεπτοτάτας μυϊκὰς ἶνας, protoplasma granuleux de la fibre musculaire qui entoure chaque noyau et s'étend entre les groupes qui forment les fibrilles musculaires.

σαρκοπλαστικός, ή, όν· sarcoplastique, adj. ἀφορῶν τὸ σαρκόπλασμα· ‖ κινήσεις σαρκοπλαστικαί, mouvements sarcoplastiques.

σαρκοποιέω-ῶ, μέλ. ήσω, σάρκα ποιῶ, faire de la chair; εἰς σάρκα μεταβάλλω, changer en chair; [ἐκκλ.] incarner (ἐνσαρκόω), μεταβάλλω εἰς σάρκα, εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, προκειμένου περὶ ὑπερφυσικοῦ ὄντος.

σαρκοποίησις, εως, ἡ· τὸ εἰς σάρκα μεταβάλλειν, carnification, n.f. [ἰατρ.] ἀλλοίωσις ὀργάνου ἢ ἱστοῦ ὅστις σαρκοποιεῖται. § **σαρκοποίησις,** ἀνασχηματισμὸς τῶν σαρκῶν, régénération des chairs; **σαρκοφυΐα, σάρκωσις,** sarcose, n. f. βλ. λέξεις.

σαρκοποιός, ός, όν· ὁ σάρκα ποιῶν ἢ γεννῶν, ὁ εἰς σάρκα μεταβάλλων καὶ καθιστῶν τι σαρκῶδες, incarnatif, ive, adj. σαρκοφυής, **σαρκωτικός,** sarcotique, adj. σαρκογενής, sarcogène, adj.

σαρκοποιοῦμαι, μέλ. θήσομαι, se carnifier [ἰατρ.] προσλαμβάνω τὴν σύστασιν τῶν σαρκωδῶν μερῶν.

σαρκοπυοειδής, ής, ές, sarcopyoïde (σάρξ, chair, πῦον, pus καὶ εἶδος, ὁμοιότης, ressemblance) adj. [παθολ.] ὁ φαινόμενος ὡς ἀποτελούμενος ἐκ μίγματος σαρκὸς καὶ πύου, qui semble formé d'un mélange de chair et de pus; ‖ πτύελα σαρκοπυοειδῆ, crachats sarcopyoïdes.

σαρκόσπερμος, ος, ον· sarcosperme (σὰρξ καὶ σπέρμα, graine) adj. [βοτ.] ὁ ἔχων σαρκώδη σπέρματα, qui a des graines charnues.

σαρκοστέωσις, εως, ἡ· sarcostose (καὶ ὀρθότερον sarcostéose) (σὰρξ καὶ ὀστέωσις) n. f. [παθολ.] ὀστέωσις ἁπαλοῦ τινος μέρους, ossification d'une partie molle.

σαρκόσωμα, ατος, τό· sarcosome (σάρξ, chair καὶ σῶμα, corps) n. m. λεπτότατοι κόκκοι οὓς παρατηροῦσιν εἰς τὸ σαρκόπλασμα, granulations très fines que l'on observe dans le sarcoplasma.

σαρκοϋδροκήλη, ης, ἡ· sarcohydrocèle (σάρξ. σαρκὸς καὶ ὑδροκήλη) n. f. [παθολογ.] σαρκοκήλη μετὰ ὑδροκήλης ὁμοῦ.

σαρκοῦμαι (όομαι), βλ. **σαρκόνω,** σαρκοποιοῦμαι, se carnifier; **ἐνσαρκοῦμαι,** s'incarner.

σαρκοφαγία, ας, ἡ· ἡ ἕξις τοῦ τρέφεσθαι μὲ σάρκας, habitude de se nourrir de chair; ἡ **κρεωφαγία,** créophagie, n. f. σαρκοφαγία, carnivorité, n. f. § — [ἰατρ.] sarcophagie, n. f. δίαιτα συνισταμένη εἰς τὸ τρώγειν κρέας, σάρκας.

σαρκοφάγος, ος, ον, σάρκας, κρέατα τρώγων (ἐπὶ ζώων, carnivore, adj. ἐπὶ ὀρνέων, carnassier, ère, adj. ‖ **σαρκοφάγα** ζῶα (carnivores). Τάξις τῶν μαστοφόρων, ἥτις περιλαμβάνει τὰ κυρίως ἁρπακτικά, διακρινόμενα πρὸ πάντων διὰ τοῦ συστήματος τῶν ὀδόντων, καθ' ὅσον φέρουσιν ἐν ἑκατέρᾳ σιαγόνι 6 κοπτῆρας, ἀμφοτέρωθεν τούτων προέχοντα ὀξὺν κυνόδοντα, δύο ἢ πλείονας τραπεζίτας καταλείποντας κεκλεισμένου τοῦ στόματος μέγα χάσμα, εἶτα δὲ μέγαν ὀδόντα ὀξὺν ἐνεργοῦντα μετὰ τοῦ ἀνταποκρινομένου τῆς ἑτέρας σιαγόνος ὡς ψαλὶς καλούμενον δὲ ὀστεοκόπον ἢ ὀστεοθλάστην, καὶ τέλος διαφόρους τὸν ἀριθμὸν μυλίτας. Οἱ δάκτυλοι φέρουσιν ὄνυχας γαμψοὺς καὶ ὀξεῖς. Ὁ τρόπος τοῦ ζῆν διαφέρει παρ' αὐτοῖς πολύ· διαιροῦνται δὲ κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ σχῆμα τῶν ὀδόντων καὶ τὸν τρόπον τοῦ βαδίζειν εἰς συστάδας καὶ οἰκογενείας, ὡς π. χ. εἰς ἀρκτοειδῆ, βιβερροειδῆ, ὑαινοειδῆ, αἰλουροειδῆ. § [οὐσ.] **σαρκοφάγος,** ου ἡ· sarcophage, n. m. λάρναξ τῶν ἀρχαίων ἐν ᾗ ἐναπέθετον τὰ νεκρὰ σώματα ἅτινα δὲν ἤθελον νὰ καύσωσι· τὴν σήμερον καλεῖται οὕτω μέρος μαυσωλείου τὸ παριστῶν τὸ φέρετρον, καίτοι μὴ περιέχον τὸν νεκρόν.

σαρκοφαγῶ (έω), μέλ. ήσω, τρώγω σάρκας, τρέφομαι διὰ κρέατος, se nourrir de chair.

σαρκοφυέω-ῶ, παράγω σάρκας, **σαρκόνω,**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

prendre chair ; σαρκοποιοῦμαι, se carnifier.

σαρκοφυὴς, ἡς, ές· ὁ **σαρκωτικός**, sarcotique.

σαρκοφυΐα, ας, ἡ· σαρκὸς γέννησις, αὔξησις, ἀνασχηματισμὸς τῶν σαρκῶν, régénération des chairs ; **σαρκοποίησις**, carnification, n. f. **σάρκωσις**, sarcose, n. f. ἔκφυσις σαρκῶν, incarnation, n. f. § [ἱππολ.] bourgeons, n. m. pl. κεγχροειδεῖς σάρκες· μικρὰ στρογγύλα ἐρυθρὰ σαρκία, ἅτινα ἀναπτυσσόμενα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν τραυμάτων, συνιστῶσι τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ἀπωλείας τῆς οὐσίας αὐτῶν = ἡ **σαρκοφυΐα**.

σαρκόφυμα, ατος, τό· sarcophyme (σάρξ, chair, καὶ φῦμα, enflure) n. m. [παθολ.] σαρκῶδες φῦμα, οἴδημα ἀναπτυσσόμενον εἰς τὰ ἁπαλὰ μέρη τοῦ σώματος, tumeur qui se développe dans les parties molles du corps.

σαρκόχρους, ους, ουν, ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς σαρκός, qui est couleur chair ; βλ. καὶ **ἐρυθρόν**· || —, rouge de chair, rouge chair ; βλ. **ἐρυθρόν.**

σαρκῶ (όω), μέλ. ώσω, βλ. **σαρκόνω.**

σαρκώδης, ης, ες, σαρκοειδής, ὅμοιος πρὸς σάρκα· ἔχων σάρκας, ἐκ σαρκὸς ἀποτελούμενος, κρεατώδης, charnu, e, adj. § [ἱππολ.] charnu, e ; τὸ **ἐκ σαρκὸς ἀποτελούμενον**· || τὸ σαρκῶδες μέρος τῶν μυῶν, τὸ καθ' ἑαυτὸ κρέας, partie charnue d'un muscle ; || τὰ μαλακὰ (ἁπαλὰ) ἢ σαρκώδη μέρη τῆς ὁπλῆς, pied charnu. § [οὐδ. οὐσ.] βλ λεῖον.

σάρκωμα, ατος, τό· οἴδημα ἢ ἔκφυμα κρέατος [ἰατρ.], excroissance de chair ; caroncule, n. f. § **σάρκωμα**, sarcome, n. m. νεόπλασμα σαρκῶδες, ἀνῆκον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ κακοήθη ὀγκώματα, ἔχον δὲ μέγα πλῆθος στρογγύλων ἢ ἀτρακτοειδῶν κυττάρων περιβαλλομένων ὑπὸ γλοιώδους οὐσίας. Δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ ἀπανταχοῦ τοῦ σώματος, σχηματίζει δὲ ὄγκον μαλακὸν καὶ περιγεγραμμένον ὑπὸ τὸ δέρμα, μεταξὺ τῶν μυῶν, ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ, κτλ. αὐξάνει βραδέως ἢ ἀναπτύσσεται ταχέως εἰς καταπληκτικὸν μέγεθος καὶ ἀπαιτεῖ ταχεῖαν καὶ ῥιζικὴν ἐπέμβασιν χειρουργικήν.

σαρκωματώδης, ης, ες· sarcomateux, euse, adj. [παθολ.] ἴδιος τοῦ σαρκώματος, qui tient du sarcome ; ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ σαρκώματος, qui est de la nature du sarcome ; || οἴδημα σαρκωματῶδες, tumeur sarcomateuse.

σαρκωμάτωσις, εως, ἡ· sarcomatose, n. f. ἀσθένεια χαρακτηριζομένη διὰ τοῦ σχηματισμοῦ σαρκωμάτων εἴς τι μέρος τοπικῶς ἢ εἰς διάφορα μέρη τοῦ ὀργανισμοῦ.

σάρκωσις, εως, ἡ καὶ **σαρκοφυΐα**, sarcose, n. f. μυϊκὴ σάρξ, θεωρουμένη ἰδίως ὑπὸ ἔποψιν τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς (βλ. καὶ **σαρκόπλασμα**)· || λέγεται ἐνίοτε διὰ τὴν μεγάλην ἀνάπτυξιν ἥντινα λαμβάνουσιν ἔνια κατοικίδια ζῷα.

σαρκωτικός, ή, όν· sarcotique, adj. καὶ σαρκοφυής, κοινῶς **σαρκοθρέπτης**, ἐπιτήδειος εἰς τὸ αὐξάνειν τὴν σάρκα, εἰς τὴν πρόσκτησιν σαρκὸς [ἰατρ.], qui a la vertu de faire reprendre des chairs ; λέγεται περὶ τῶν οὐσιῶν αἵτινες ἐπιταχύνουσι τὴν ἐπούλωσιν τῶν πληγῶν (ἐπουλωτικὸς) ἐπισπεύδουσαι τὴν ἔκφυσιν (σχηματισμὸν) τῶν ἱστῶν (en activant le bourgeonnement des tissus) ; || φάρμακον σαρκωτικόν, médicament sarcotique.

σαρμᾶς, ὁ [δημ. ξεν.] βλ. **ντολμᾶς.**

σαρμανίτσα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ κούνια, τὸ λίκνον.

σάρξ, σαρκός, ἡ· chair, n. f. τὸ **κρέας** τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων, ἤτοι πᾶν ἁπαλὸν μέρος τοῦ ζωϊκοῦ σώματος· || εἶνε σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου, c'est la chair de ma chair ; || τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής, l'esprit est prompt et la chair est faible. § κεγχροειδεῖς σάρκες [ἱππολ.] βλ. **σαρκοφυΐα.** § [ἱππολ.] σάρξ, κοινῶς **κρέας, chair**, ὁ ὅρος οὗτος ἐν εὐρυτάτῃ ἐννοίᾳ **σημαίνει** πᾶν ἁπαλὸν μέρος τοῦ ζωϊκοῦ σώματος· εἰδικώτερον ὅμως διὰ τούτου ὀνομάζονται κυρίως οἱ **μῦς, τὰ κοινῶς ποντίκια** ἐξ οὗ καὶ chair musculaire, οἱ μῦς· || τὰ σαρκώδη μέρη τῆς ὁπλῆς, chair du pied ; || σαρκοφύλλωμα (τῆς ὁπλῆς), chair cannelée ; || τὸ σαρκῶδες πέλμα, chair veloutée; || σπογγώδεις σάρκες (ἐπὶ τῶν τραυμάτων), chairs baveuses ; || ἡ ζῶσα ἢ αἴσθησιν δεικνύουσα σάρξ, τὸ ζωντανό, chair vive ; || ἡ νενεκρωμένη ἢ γαγγραινώδης σάρξ, chair morte ; || **εὔσαρκος**, être bien en chair.

σαρόνω, μέλ. ώσω (**σαρόω-ῶ**), κοινῶς σκουπίζω, φροκαλῶ), balayer [κυρ. καὶ μεταφ.] || σαρόνω τὴν κλίμακα, balayer l'escalier ; || σαρόνω τὸν ἐχθρόν, balayer l'ennemi. (Je balaye ou balaie, tu balayes ou balaies, nous balayons. Je balayais, nous balayions. Je balayai, nons balayâmes. Je balayerai ou balaierai, nous balayerons ou balaierons. Balaye ou balaie, balayons, balayez. Je balayerai ou balaierai, nous balayerions ou balaierions. Que je balaye, que nous balayions. Que je balayasse, qne nous balayassions. Balayant. Balayé, ée) ; καθαρίζω διὰ σαρώθρου.

σάρπα, ας. ἡ [δημ.], βλ. **σάλπη.** § **σάρπα** [ξεν.], βλ. **ὠμοφόριον** (écharpe).

σάρωθρον, ου, τό· balai, n. m. κοινῶς ἡ σκοῦπα ἢ τὸ **σάρωμα** καὶ **φροκαλιά**· || σάρωθρον ἐστελεωμένον (μετὰ στειλαιοῦ), balai emmanché) ; || σάρωθρον ἱππότριχον, ἤτοι σκοῦπα ἀπὸ ἀλογότριχες, balai en crin ; || σάρωθρον ἐκ σημύδας, balai de bouleau ; || **σάρωθρον σταύλου** (ἡ σκοῦπα τοῦ σταύλου), balai-d'écurie, εἶνε ἓν ἐκ τῶν ἐργαλείων καθαριότητος τοῦ σταύλου· ἐν τοῖς μεγάλοις σταύλοις καὶ ἐν τῷ στρατῷ τὸ σάρωθρον τοῦτο ἀποτελούμενον ἐκ θύμου (θυμάρι) καλεῖται εἰδικῶς θυμίτις πρὸς διάκρισιν τοῦ διὰ τὰς οἰκίας προωρισμένου.

σάρωμα, ατος, τὸ [δημ.], balai, n.m. βλ. **σάρωθρον.** § — [δημ.] τὸ σκούπισμα, ἡ σάρωσις, τὸ φροκάλισμα, balayage, n. m. coup de balai. § —, κοινῶς τὸ σκουπίδιον, ἰδίως πληθ. **τὰ σαρώματα**, balayures, n. f. pl.

σαρωματζά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ σάρωσις, coup de balai.

σάρωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ σαρώνειν, κοινῶς τὸ σκούπισμα, σάρωμα καὶ φροκάλισμα, balayage, n. m. coup de balai.

σαρωτής, οῦ, ὁ· ὁ σκουπίζων, ὅστις σαρόνει (σαροῖ), ὁ σκουπιστής, balayeur, euse, n. qui balaie.

σᾶς [ἀντων.], βλ. **σύ.**

σασσεπῶ (τυφέκιον), chassepot fusil ; βλ. **τυφέκιον.**

σαστίζω, μέλ. ίσω [δημ.], θορυβοῦμαι, se déconcerter ; **συγχύζομαι** τὸν νοῦν, se troubler ; perdre la tête ; μένω ἐντὸς διά τι, ἐκπλήσσομαι, être saisi (stupéfait, e ; interdit, e ; ahuri, e). § [μεταβ.], συνταράσσω, φέρω εἰς ἀμηχανίαν τινά, déconcerter ; θορυβῶ, συγχίζω τινά, décontenancer ; ἐμβάλλω εἰς ἀμηχανίαν, κάμνω νὰ τὰ χάσῃ, interloquer ; ζαλίζω, ἐκπλήσσω, ahurir.

σάστισμα, ατος, τὸ [δημ.], θορύβησις τοῦ νοῦ, trouble, n. m. σύγχυσις, confusion, n. f. κατάπληξις, ἔκπληξις, stupéfaction, n. f. ἔκπληξις, ahurissement, n. m.

σαστισμάρα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **σάστισμα.**

σατανᾶς, ᾶ, ὁ· τὸ πειρακτικὸν πνεῦμα, l'esprit tentateur ; ὁ πειρασμός, ὁ σατανᾶς, satan, n. m. ὁ δαίμων, démon, n. m. ὁ διάβολος, diable, n. m. βλ. καὶ **δαίμων**· ‖ ὕπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ, arrière Satan ; retire-toi Satan ; [λατ.] vade [retro] Satanas ; ‖ ἀποτάσσομαι τῷ Σατανᾷ, renoncer à Satan.

σατανικός, ή, όν· ἴδιος τοῦ σατανᾶ, satanique, adj. satané, ée, digne de satan, διαβολεμένος, ἀποτρόπαιος· ‖ τί διαβολεμένος καιρός, quel temps satané ; ‖ —, διαβολικός, diabolique, adj. ὁ ἐκ τοῦ διαβόλου προερχόμενος, ἀπορρέων· ὁ πολὺ κακός, ὀλέθριος (très méchant, pernicieux; ‖ διαγωγή, σκέψις σατανική, conduite, pensée satanique (diabolique); ‖ ῥαδιουργία σατανική, intrigue satanique ; ‖ αἴσθησις, ἐντύπωσις σατανικὴ (διαβολική), sensation diabolique; ‖ σατανικὴ (διαβολικὴ) ἐφεύρεσις, invention diabolique.

σατανικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον σατανικόν, d'une manière satanique ; διαβολικῶς, diaboliquement, adv. μετὰ διαβολικῆς κακίας.

σατραπεία, ας, ἡ· τὸ ἀξίωμα τοῦ σατράπου, ἡ διοικητικὴ περιφέρεια αὐτοῦ, satrapie, n. f. [συνεκδ.] δεσποτισμός, despotisme, n.m.

σατράπης, ου, ὁ· διοικητὴς ἐπαρχίας εἰς τοὺς ἀρχαίους Πέρσας, satrape, n. m. καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ αὐθαίρετος κύριος, δεσπότης, despote, n. m. grand seigneur despotique ; ‖ **σατράπαι** (satrapes, n. m.) ἐκαλοῦντο ἐν τῷ ἀρχ. περσικῷ κράτει τοποτηρηταὶ τῶν ἐπαρχιῶν ἀνήκοντες ἐν μέρει εἰς ἀρχαίους ἡγεμονικοὺς οἴκους. Ἦσαν τὸ κατ' ἀρχὰς πολιτικοὶ ἄρχοντες, μόνον δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς παρακμῆς ἐδόθη αὐτοῖς καὶ ἡ στρατιωτικὴ ἐξουσία. Σατραπεῖαι ὑπῆρχον ἐπὶ τῶν Ἀχαιμενιδῶν ἐν ὅλῳ 20.

σατραπικός, ή, όν· εἰς σατράπην ἀνήκων, κατὰ τὸ ἦθος σατράπου, satrapique, adj. qui appartient à un satrape ; ‖ αὐλὴ σατραπική, cours satrapique.

σατραπικῶς [ἐπίρ.], ὡς σατράπης, en satrape ; κατὰ τρόπον σατραπικόν, d'une manière satrapique.

σάττω, βλ. **ἐπισάττω.**

σάτυρα, ας, ἡ· satire, n. f. ποιημάτιον ἐν ᾧ ὁ ποιητὴς ἐπικρίνει τι εὐφυῶς καὶ εἰρωνικῶς· ‖ αἱ σάτυραι τοῦ Μπουαλώ, les satires de Boileau ; ‖ δημοσιεύω σάτυραν, publier une satire.

σατυρίασις, εως, ἡ [παθολ.], satyriasis [προφ. - ziss] n. m. exagération morbide du désir sexuel chez l'homme ; νοσηρὰ τοῦ ἀνδρὸς κατάστασις, χαρακτηριζομένη δι' ὑπερβολικῆς τάσεως πρὸς τὰς ἀφροδισίους ἀπολαύσεις, μετὰ τάσεως πρὸς ἐπανάληψιν πολλάκις τῆς ἀφροδισίας πράξεως καὶ ἱκανότητος πρὸς ἐκτέλεσιν, μετατρεπομένη εὐκόλως εἰς παραφροσύνην, ἧς εἶνε καὶ ἐνίοτε σύμπτωμα, ἐνῷ ἄλλοτε προέρχεται ἐξ ἐρεθισμοῦ τῆς φαντασίας δι' ἀσελγῶν παραστάσεων, κλ. διαφέρει δὲ τοῦ **πριαπισμοῦ,** priapisme, n. m. ὅστις σημαίνει τὴν συνεχῆ ἐξέγερσιν τοῦ πέους, ἀλλ' ἥτις δὲν προέρχεται ἀπὸ πόθου ἀφροδισιακοῦ, ὡς ἐν τῇ σατυριάσει (le priapisme est proprement l'état d'érection continuelle du pénis, sans désir vénérien). Ἡ σατυρίασις παρατηρεῖται εἰς τοὺς ἠλιθίους, εἰς τοὺς μανιακοὺς καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς προϊούσης γενικῆς παραλύσεως. Αἱ κανθαρίδες, τὸ ὄπιον, ἡ Ἰνδικὴ κάνναβις, ὁ φώσφορος δύνανται ἐπίσης νὰ προκαλέσωσι ταύτην.

σατυριάω-ῶ, μέλ. άσω, πάσχω σατυρίασιν, souffrir (être atteint) de satyriasis.

σατυρίζω, μέλ. ίσω, συντάσσω σάτυραν κατά τινος, satiriser ; [συνεκδ.] γελοτοποιῶ, ridiculiser ; εἰρωνεύομαι, χλευάζω τινά, persifler.

σατυρικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν σάτυραν, qui appartient à la satire, satirique, adj. ποίησις σατυρική, poésie satirique ; ποίημα σατυρικόν, poème satirique ; ‖ πνεῦμα σατυρικόν, esprit satirique ; ‖ ὁ γράφων σατύρας, qui écrit des satires ; σατυρικὸς ποιητής, poète satirique ; ‖ **σατυρικὸν δρᾶμα,** drame satirique, καλεῖται εἶδος τῆς δραματικῆς ποιήσεως ἴδιον τῇ ἑλληνικῇ φιλολογίᾳ, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀπετελεῖτο ὁ χορὸς ἐκ σατύρων, ὧν ἡ ἡμιθηριώδης φύσις καὶ ἀνειμένη φαιδρότης ἔδιδε τῷ ὅλῳ ἔργῳ τὸν ἰδιαίτερον χαρακτῆρά του. Ὡς φορεῖς τῆς δράσεως ἀντετίθεντο αὐτοῖς τοῦτο μὲν θεοὶ (κυρίως ὁ Διόνυσος), τοῦτο δὲ ἥρωες (κυρίως ὁ Ἡρακλῆς), οἵτινες παρὰ τὴν ἁπλουστάτην διὰ δερμάτων περιβολὴν τῶν σατύρων ἔφερον ὅλην τὴν πλουσίαν τραγικὴν ἀμφίεσιν, ὅπερ ἤδη ἐποίει κωμικὴν ἐντύπωσιν.

σατυρικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον σατυρικόν, d'une manière satirique; satiriquement, adv.

σατύριον, ου, τὸ [φυτ.], satyrion, n. m. φυτὸν μετὰ βολβοειδῶν ῥιζῶν καὶ πρὸς ἀφροδισιασμοὺς παρορμητικόν. Διοσκ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

σατυρισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ σατυρίζειν τινά, action de satiriser.

σατυριστής, οῦ, ὁ· ὁ σατυρίζων, satiriste, n. m. ποιητὴς (συγγραφεὺς) σατυρικός, poète (écrivain) satirique.

σατυρογραφία, ας, ἡ· τὸ γράφειν σατύρας, τὸ ἔργον τοῦ σατυριστοῦ, métier de satiriste. § σατυρικὴ φιλολογία, littérature satirique.

σατυρογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, γράφω σατύρας, écrire des satires.

σάτυρος, ου, ὁ· satire, n. m. [συνεκδ.] ἄνθρωπος λάγνος, homme lascif; σύντροφος καὶ ἀκόλουθος τοῦ Βάκχου μετὰ ὠτίων μακρῶν καὶ ὀξέων, μετὰ οὐρᾶς καὶ αἰγείων ποδῶν καὶ μικρῶν κερατοειδῶν ἐξοχῶν ὄπισθεν τῶν ὠτίων, εἰς ὃν καὶ ἀσέλγειαν καὶ λαγνείαν ἀποδίδουσι.

σαύρα, ας, ἡ· τὸ μικρὸν ἑρπετόν, ἡ γουστέρα, lézard, n. m. τῆς τάξεως τῶν σαυροειδῶν.

σαυρίδι, τὸ [ἰχθ.], saure, n. m.

σαυροειδής, ής, ές· ὅμοιος σαύρᾳ, semblable à un lézard; saurien; ‖ **τὰ σαυροειδῆ,** les sauriens; τάξις ἑρπετῶν ἐχόντων σῶμα ἐπίμηκες καὶ κεχαλυμμένον ὑπὸ λεπίδων καὶ φολίδων φερόντων συνήθως τέσσαρα ἄκρα· τινὰ φέρουσι δύο μόνον ἢ καὶ στεροῦνται τούτων. Οἱ ὀδόντες φύονται ἐπὶ τοῦ ἄνω χείλους τῆς σιαγόνος εἴτε καὶ πλαγίως αὐτῇ πρὸς τὰ ἔσω· ὑποδιαιροῦνται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μορφῆς τῆς γλώσσης εἰς σχιζόγλωσσα, βραχύγλωσσα καὶ σκωληκόγλωσσα.

σαφῆ [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου], ἐπὶ βάρους καθαροῦ «σαφῆ μὶὰ ὀκᾶ» δηλ. καθαρόν, ἐκτὸς τοῦ ἀποβάρου [ἐκ τοῦ σαφῶς]. § σαφῆ [διάλ. Οἰνόης], καθαρός, ά, όν· «σαφῆ σιτάρι».

σαφήνεια, ας, ἡ· ἡ καθαρότης, διαύγεια τοῦ πνεύματος, netteté de l'esprit; εὐκρίνεια, διαύγεια, clarté, n. f. καθαρότης, netteté, n. f. διαύγεια, σαφήνεια, lucidité, n. f. ἡ ἐνάργεια, τὸ προφανές, évidence, n. f. ‖ γράφω μετὰ σαφηνείας, écrire avec clarté.

σαφηνίζω, μέλ. ίσω (σαφηνέω), καθιστῶ τι σαφές, rendre clair; tirer au clair; ἐξηγῶ, ἑρμηνεύω (τι σαφῶς), διαφωτίζω, éclaircir; διασαφέω, σαφηνίζω. élucider; ‖ — ζήτημα, éclaircir une question.

σαφηνισμός, οῦ, ὁ· ἐξήγησις συγκεχυμένου πράγματος, explication d'une chose obscure; ἑρμηνεία, διαφώτισις, éclaircissement, n. m. διασάφησις, élucidation, n. f.

σαφηνιστικός, οῦ, ὁ· σαφηνίζων, σαφὲς ποιῶν, ἑρμηνευτικός, ἐξηγητικός, d'éclaircissement.

σαφής, ής, ές· εὐκρινής, διαυγής, clair, e, adj. καθαρός, net, nette, adj. φανερός, évident, e; ‖ εἶνε σαφέστατον, cela est clair et net; cela est clair comme le jour; ‖ δὲν ἔχει σαφῆ ἔννοιαν τοῦ πράγματος, il ne se rend pas compte de la chose.

σάφλα, ας, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ὁ σίελος, σάλιο.

σαφλίζω [διάλ. Οἰνόης], σιαλίζω, σαλιόνω.

σαφῶς [ἐπίρ.], d'une manière claire (nette), clairement, adv. nettement, adv. παρρησίᾳ, carrément, adv. ‖ ἐξηγοῦμαι σαφῶς, s'expliquer clairement (en termes clairs).

σαχάνι, τὸ [δημ.] μαγειρικὸν σκεῦος, ἀβαθές, ὁ νταβᾶς, bassine, n. f. écuelle (de cuivre; d'étain, etc).

σαχανογλείφτης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ὁ γλείφων τὰ σαχάνια ἐπομένως **παράσιτος, πινακογλείφτης.**

σάχης, ου, ὁ· schah (ἐκ τοῦ Περσικοῦ schâh=roi, souverain) n. m. τίτλος ὃν φέρει ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας· ‖ ὁ σάχης τῆς Περσίας, le schah (de Perse).

σάχλα, ας, ἡ [δημ.] ἡ πλαδαρότης, χαλαρότης, μαλθακότης πράγματος τινός, mollesse, n. f. § [συνήθ. μεταφ.] ἀνουσιότης, ἀνοστιά, insipidité, n. f. ou fadeur, n. f. ἀνοησία, ἀνοστιά, fadaise, n. f. καὶ ἐν γένει τὸ ἄχαρι, τὸ ἀηδὲς ὕφους ἢ λόγου, ἀνοστιά, platitude, n.f.

σαχλαίνω [δημ.] βλ. **σαχλιάζω.**

σαχλαμάρα, ας, ἡ [δημ.] βλ. **σάχλα.**

σαχλιάζω, μέλ. άσω [δημ.] πλαδάω, πλαδαρόομαι, devenir mou (flasque); [μεταφ.] devenir fade (insipide), s'affadir=ἀνοσταίνω, καθίσταμαι ἀνούσιος, ἄνοστος, ἄχαρις.

σάχλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ κατάστασις, ἰδιότης τοῦ πλαδαροῦ, état flasque (mollasse); ἡ πραδαρότης, ἡ χαλαρότης, χαυνότης, flaccidité, n. f. [μεταφ.] affadissement; ἡ ἀνουσιότης, ἀνοστιά, fadeur, n. f. ou insipidité, n. f.

σαχλός, ή, όν [δημ.], πλαδαρός, χαλαρός, χαῦνος, mou (molle) adj. flasque, adj. ou mollasse, adj. [μεταφ.] ἀνούσιος, ἄνοστος, insipide ou fade, adj. ἀνιαρός, ὀχληρός, ennuyeux, euse, adj.

σαχλός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ **σαπρός.**

σαχνιδί, τὸ [δημ.], βλ. **ἐξώστεγον.**

σαχνιῶ [διάλ. Οἰνόης], μουχλιάζω (ἐπὶ ἄρτου).

σαψάκι, τὸ [δημ.], βλ. **ἀντλίον,** écope, n. f. vase propre à épuiser.

σαψαλιάζω [δημ.], βλ. **σαχλιάζω.**

σαψάλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ χαύνωσις, βλ. **σάχλιασμα.**

σάψαλο καὶ **σαποῦρι,** τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ὑπέργηρος, ὅστις καὶ **σαπρόγηρος** λέγεται ὡς σεσηπὼς ἤδη ὑπὸ τοῦ γήρατος (γίνεται παρὰ τὸ σαπίζω)· ἐπίσης τὸ **σαπρόν.**

σάψαλος, ὁ [δημ.], ὁ χαῦνος, flasque, adj. βλ. **σαχλός.**

σάω, βλ. **σήθω,** tamiser.

σβανάρισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **σύνδεσις,** scellement, n. m.

σβανάρω [δημ.], πίνω ὡσὰν μέθυσος, πίνω πολύ, boire trop; κωθωνίζω, entonner; [δημ.] godailler; fioler.

σβάνας, ὁ καὶ **σβάνα** [δημ.] (ἐκ τοῦ σβανάρω), ὁ πίνων ὑπερμέτρως, grand buveur;

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

(μέθυσος, οἰνόφλυξ), biberon, n. m. [δημ.] godailleur, n. m.

σβανᾶς, ὁ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] πρίων ἐγχειρίδιος, scie à main.

σβάρνα, ας, ἡ [δημ.], herse, n. f. ἡ βωλοκόπος. Σβάρνα ἢ ξύστρον ἢ λίστρον εἶνε ὄργανον γεωπονικὸν ἀποτελούμενον ἐκ δοκίσκων φερόντων ὀδόντας, χρησιμεύει δ' ὅπως αὐλακίζῃ ἐλαφρῶς τὴν γῆν καὶ θλᾷ τὴν συνοχὴν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, τὴν ὁποίαν ὁ ἀγρ.; λαμβάνει μετὰ τὴν σπορὰν μικρῶν φυτῶν, ἕνεκα τῆς μετὰ βροχὴν ξηρασίας. Χρησιμεύει ἐπὶ πλέον τὸ ὀδοντωτὸν λίστρον ἢ ἡ σβάρνα, ἵνα συσσωρεύσῃ τ' ἄχυρα καὶ τὰς προνομάς, κλπ. σπαρέντα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει σύρεται ὑφ' ἑνὸς ζώου· || [δημ. μεταφ.] παίρνω σβάρνα=παρασύρω, emporter ; entraîner ; βαίνω ταχέως, y aller vite (brusquement).

σβάρνα καὶ σβαρνίζω [διάλ. Ἠπείρου] = σύρω τι κατὰ γῆς· ἀλλὰ μὲ τὴν λέξιν σβάρνα σημαίνεται καὶ τό: ἐν γένει ἀδιακρίτως· ὡς: «σβάρνα θὰ ρίξωμεν τὸ δευτέρι», τουτέστι μηδενὸς ἐξαιρουμένου τῆς πληρωμῆς, ἄνευ διακρίσεως πτωχοῦ καὶ πλουσίου. βλ. ἀνωτέρω **σβάρνα.**

σβαρνιάρης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὅστις σύρει κατὰ γῆς τὰ φορέματα αὐτοῦ, ρυπαρός.

σβαρνίζω, ίσω [δημ.], βωλοκοπέω-ῶ· herser = **διβολίζω.**

σβάρνισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ **βωλοκοπία,** hersage, n. m. = διβόλισμα.

σβεννύω, σβένω καὶ **σβέω**· μέλ. σβέσω, ἀόρ. ἔσβεσα, παθ. παρακ. ἔσβεσμαι· βλ. **σβύνω.**

σβερκιά, ᾶς, ἡ [δημ.], κτύπημα διὰ τῆς παλάμης τῆς χειρὸς ἐπὶ τοῦ αὐχένος (σβέρκου), coup du plat de la main sur la nuque, taloche, n. f.

σβέρκος, ου, ὁ [δημ.], τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ λαιμοῦ, nuque, n. f. βλ. **αὐχήν.**

σβέσιμον, τό· βλ. σβύσιμον.

σβέσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ σβύνειν (σβύνω), action d'éteindre; [ἀπό]σβέσις, extinction, n. f. || —, κατ' ἐπέκτασιν ἐξασθένισις, affaiblissement, n. m. π. χ. σβέσις τῆς φωνῆς, extinction de voix ; || σβέσις τῶν φώτων, extinction des feux, παρ' ἡμῖν τὸ καλούμενον ἐν τῷ στρατῷ **σιωπητήριον**· τὸ σημεῖον τῆς σβέσεως τῶν φώτων εἰς τοὺς θαλάμους τῶν στρατώνων δίδεται ἐν Γαλλίᾳ διὰ τυμπανοκρουσίας ἢ ἠχήματος τῆς σάλπιγγος· τὸ ἤχημα τοῦτο παρ' ἡμῖν χαλεῖται **σιωπητήριον.** Ἐν τοῖς ἡμετέροις πολεμικοῖς πλοίοις ἐδίδετο πρό τινων ἐτῶν παράγγελμα τὴν 9 μ. μ. ὥραν «**ἄκρα σιωπή**», ὅπερ ἐσήμαινε τὴν σβέσιν τῶν φώτων καὶ ἡσυχίαν τοῦ πληρώματος πρὸς ὕπνον· τὸ τοιοῦτον τὴν σήμερον κατηργήθη. § σβέσις **τῶν πυρῶν** (εἰς τὰς ἑστίας τῶν ἀτμομηχανῶν ἐν τοῖς πλοίοις), extinction des feux ; || σβέσις πυρῶν, bas les feux ou éteindre les feux; σβύσατε τὰς πυράς· διαταγὴ διὰ τὴν σβέσιν τῶν πυρῶν τῶν λεβήτων ἐν τοῖς ἀτμοπλοίοις. § σβέσις φώτων, couvre-feu, n. m. τὸ πάλαι τὸ τοιοῦτον ἐγένετο διὰ κωδωνοκρουσίας, ἥτις ἐσήμαινε τὴν **κλεῖσιν τῶν πυλῶν** τοῦ φρουρίου καὶ τὴν ἐν γένει σβέσιν τῶν φώτων εἰς τὰς οἰκίας. Τὸν παρελθόντα αἰῶνα τὸ couvre feu, ἐσήμαινε τὴν **κλεῖσιν τῶν πυλῶν** καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐξόδου ἐν ταῖς ὁδοῖς ἄνευ φανοῦ.

σβεστός, ή, όν (σβύνω), ἐσβυσμένος, η, ον· éteint, e, adj.

σβίγα, ας, ἡ [δημ.], ἐξελίκτρα, tournette, n. f τὸ τυλιγάδι, ἡ ἀνέμη, dévidoir, n. m. § [ναυτ.] βλ. **στροφεῖον, tour à bitord ; touret,** n. m.

σβίγκος, ου, ὁ [δημ.], (γλύκισμά τι) εἶδος ζυμαρικοῦ, beignet, n. m. pet de nonne (ὁ λοχμάς, λουκουμάς).

σβουνιά, ᾶς, ἡ [δημ.] βλ. βουνιά, ἡ κόπρος τοῦ βωδιοῦ.

σβοῦρα, ας, ἡ [δημ.] βέμβιξ, ὁ ρόμβος, toupie, n. m. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.], ὁ μὴ δυνάμενος νὰ μείνῃ ἥσυχος, ὁ διαρκῶς κινούμενος, homme remuant (qui ne peut se tenir en place) ; || γυρίζει σὰν σβοῦρα, il ne fait que toupiller.

σβουρίζω, μέλ, ίσω [δημ.], χάμνω θόρυβον (βόμβον) ὡς ἡ σβοῦρα, faire du bruit comme une toupie ; βομβίζω, bruire ; bourdonner.

σβοῦρος [δημ.] βλ. **σβοῦρα.**

σβουρνῶ [διάλ. Ἰκαρίας] **βομβῶ.** Παρὰ τὸ σβοῦρνος=εἶδός τι μικρῶν κωνώπων, οἵτινες κεντῶσι χωρὶς νὰ βομβῶσιν· 2) ἐπὶ ἀνθρώπων βλαπτόντων τινὰ χωρὶς νὰ φαίνωνται.

σβύνομαι [διάλ. Ἰκαρίας] μένω ἐνεὸς ὑπ' αἰσχύνης.

σβύνω, μέλ. σβύσω (σβεννύω, σβύω, σβέω) (φωτιάν, πῦρ, πυρκαϊάν), éteindre; || — τὸ φῶς, éteindre la lumière ; || [οὐδ.] ἔσβυσεν ἡ φωτιά, le feu s'est éteint; || [συνεκδ.] σβύνω τὴν δίψαν μου, éteindre (apaiser) sa soif; se désaltérer; || — ἀσβέστην, éteindre de la chaux; βλ. **διαλύω**· || [ναυτ.] σβεννύω ἢ σβύω τὰ πυρὰ (ἀτμολέβητος), éteindre les feux ; βλ. καὶ **σβέσις.** § — γράμματα (ἀπαλείφω), effacer ; σβύνω διὰ γραμμῆς, διαγράφω, rayer ; biffer ; raturer ; || ἔσβυσε δύο λέξεις, il a effacé deux mots ; || τὸν ἔσβυσαν ἀπὸ τὸν κατάλογον, on l'a rayé de la liste ; || — γραμμήν, raturer une ligne ; || — ὅρον τοῦ συμβολαίου, biffet (effacer) une clause dans un contrat ; || γράφει χωρὶς νὰ σβύνῃ, il écrit sans raturer ; || [οὐδ.] τὰ σπυριά του ἔσβυσαν, ses boutons ont disparu. § καταστρέφω, anéantir ; détruire ; ruiner ; || μ' ἔσβυσε, il m'a ruiné ; il m'a coulé à fond ; || [οὐδ.] ἔσβυσα, je suis ruiné (perdu ; anéanti). § [ναυτ.] σβεννύω (τὰ πρωραῖα ἱστία), brasser en ralingue ou faire ralinguer, κοινῶς φυλλίζω.

σβύσιμον, ατος, τὸ [δημ.] κεριοῦ, φωτιᾶς, κτλ. **σβέσις, ἀπόσβεσις,** extinction, n. f. βλ. καὶ **σβύνω.** § ἡ πρᾶξις τοῦ σβύνειν (γράμματα), action d'effacer (de biffer, etc.) ἐξάλειψις, διαγραφή, radiation, n. f. rature, n.f. effaçure, n. f. || τετράδιον γεμᾶτον σβυσίματα,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

cahier plein de ratures ; || ἔγγραφον γεμᾶτον σβυσίματα, un écrit plein de ratures.

σβυστός, ή, όν [δημ.] (σβύνω, σβέννυμι), ἐσβεσμένος, η, ον, σβεστός, éteint, e, adj.

σβῶλος, ου, ὁ [δημ.], βῶλος· βλ. βῶλαξ (γῆς), motte [de terre] ; βῶλος (τεμάχιον σακχάρεως), morceau [de sucre] ; βῶλος, boule, n. f.

σγάρα, ας, ἡ [δημ.], ἡ γοῦσα τῶν πτηνῶν (πρόβολος), poche [d'oiseau], jabot, n. m.

σγάρικος, ὁ [διάλ. Οἰνόης] (ἐσχαρικός, ἐσχαρώδης) = χαχεκτικός, φιλάσθενος (παρὰ τὸ **ἐσχάρα** (ἰατρ.).

σγαρλίζω [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ἀντὶ **σκαλίζω**, ὅπως ἡ ὄρνις ξύῃ τὴν γῆν διὰ τῶν ποδῶν πρὸς εὕρεσιν τροφῆς.

σγουραίνω καὶ **σγουρόνω** (οὐλόω-ῶ, συστρέφω, συνελίσσω, βοστρυχίζω), friser ; crêper ; boucler ; anneler συνώνυμα ὧν τὰ δύο πρῶτα ταὐτόσημα : friser, crêper ses cheveux ; τὸ τρίτον λέγεται ἐπὶ κόμης βοστρυχηδὸν συνεστραμμένης : boucler un enfant ; τὸ δὲ τέταρτον ἐπὶ κόμης κρικοειδῶς σχηματιζομένης : cette femme annelle élegamment et avec grâce ses cheveux. § [οὐδ.] συστρέφομαι. συνελίσσομαι, se friser ; se crêper.

σγοῦρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ διετὲς ἀρνίον.

σγουροβελονιά, ᾶς, ἡ [δημ.] εἶδος ῥαφῆς, ῥαψίματος, point-bouclé.

σγουρομάλλης, άλλα, ικον [δημ.] ὁ ἔχων τὰς τρίχας σγουράς, qui a les cheveux crêpus (frisés) ; οὐλόθριξ, τχος (ὁ καὶ ἡ), οὐλοκόμης.

σγουρόν, τὸ (μαλλὶ τῆς κεφαλῆς) **βόστρυχος,** ὁ· boucle [cheveux] ; [ἐν.] ἄγκιστρον, crochet, n. m.

σγουρόνω, μέλ. ώσω, βλ. **σγουραίνω.**

σγουρός, ή, όν, οὖλος, συνεστραμμένος, frisé, ée; crêpé, ée; crêpue ; (χυρίως διὰ τὰ μεταξωτὰ ὑφάσματα)· βοστρυχωτός, bouclé, ée, adj. || [ἐπὶ ἀνθρ.] βλ. **σγουρομάλλης**· || χάμνω σγουρὰ = βοστρυχίζομαι, mettre ses cheveux en boucles.

σγούρωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ οὐλότης, frisure, n. f. ἡ συστροφή, annelure, n. f.

σγουρωτός, ή, όν· frisé, ée ; crêpé, ée ; bouclé, ée ; βλ. **σγουραίνω.**

σγρουμπιάζω [διάλ. Ἠπείρου], κυρτοῦμαι, χαμπουριάζω, π. χ. ἐπὶ γέροντος κεκυφότος.

σὲ [ἀντων.], βλ. **σύ.**

'σὲ (πρόθ.), dans ; en ; βλ. **εἰς**· || 'σὲ μιὰ στιγμή, dans un moment.

σέβας, τὸ [μόνον ὀνομ.], συστολὴ μετ' εὐλαβείας, respect, n. m. σέβας μετ' αἰδοῦς, déférence, n. f. προσοχὴ μετὰ σεβασμοῦ, égard [s] ; [πρὸς τὰ θεῖα ἰδ.] εὐλάβεια, vénération, n. f. || ἐμπνέω σέβας, inspirer du respect ; ἐπιβάλλω, imposer ; || τὸ πρὸς τοὺς νόμους σέβας, le respect des lois ; || ἡ παρουσία του ἐπιβάλλει σέβας, sa présence impose [le respect] ; || δεικνύω σέβας πρὸς τὴν γνώμην τινός, témoigner de la déférence pour l'avis de quelqu'un ; || μὲ ὅλον τὸ σέβας [φρ.], avec un profond respect ; εὐσεβάστως, respectueusement ; [εἴρων] sauf votre respect; || [πληθ.] τὰ σέβη μου, mes respects ; mes hommages ; βλ. καὶ **προσρήσεις.**

σεβάσματα, τά· τὰ σέβη, les respects ; les hommages ; || προσφέρατε τὰ σεβάσματά μου, présentez mes hommages ; || δέξασθε τὰ σεβάσματά μου... agréez mes civilités respectueuses.

σεβάσμιος, α, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ἄξιος σεβασμοῦ, αἰδέσιμος, σεβαστός, vénérable; § **σεβάσμιος,** révérend, ende; λέγεται ἐπὶ ἀρχιερέων καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν· || ὁ σεβασμιώτατος πατήρ, le très révérend père; || ἡ σεβασμιωτάτη = ἡ σεβασμία ἡγουμένη, la révérende mère supérieure ; || [οὐσιασ.] ὁ Θεὸς μετὰ σοῦ σεβάσμιέ μου, Dieu vous garde mon révérend. § [ὑπερθ. ὡς τίτλος], σεβασμιώτατος, très-révérend ; révérendissime (ἐπὶ ἀρχιερέων, ἐπισκόπων καὶ λοιπῶν ἀνωτέρων κληρικῶν· βλ. **πανόνιος, πανοσιώτατος** καὶ **Πατριάρχης.**

σεβασμιότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ σεβασμίου, qualité de ce qui est vénérable ; τὸ σεβάσμιον ὕφος, air vénérable ; σεβασμιότης, vénérabilité, n. f. § [ὡς τίτλος], révérence, n. f. grandeur, n. f. || ἡ σεβασμιότης σας, votre révérence.

σεβασμίως [ἐπίρ.], μετὰ σεβασμοῦ, vénérablement, adv.

σεβασμός, οῦ, ὁ· βλ. σέβας.

σεβαστίνη, ης, ἡ· sébastine, n. f. ἐκρηκτικὴ οὐσία ἐφευρεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Boeckmann ἐν Στοκχόλμῃ· δύναται νὰ ἐκραγῇ ἀπ' εὐθείας διὰ θρυαλλίδος ἄνευ παρενθέσεως ἐμπυρεύματος ἐκ βροντώδους ὑδραργύρου. Πρὸς κατασκευὴν αὐτῆς χρησιμοποιεῖται ξυλάνθραξ τις πορωδέστατος, ἡ ἀναλογία δὲ τῶν ἐν αὐτῇ οὐσιῶν εἶνε 68-78 % νιτρογλυκερίνης, 20-14 % ξυλάνθρακος, καὶ 12-8 % νίτρου. Ὁμοία τῇ σεβαστίνῃ εἶνε ἡ **μέλαινα δυναμῖτις,** ἥτις περιέχει ὡς ἀπορροφητικὸν ὑλικὸν τὸν ὀπτάνθρακα.

σεβαστός, ή, όν· ἀξιοσέβαστος, ὅντινα δέον νὰ σέβηταί τις, respecté, ée, adj. ἄξιος σεβασμοῦ, respectable, adj. τιμητός, honoré, ée, adj. σεπτός, σεβαστός, vénéré, ée, adj. ἄξιος σεβασμοῦ, vénérable; [ποιητ.] σεβαστός, σεπτός, auguste ; || — ἄνθρωπος, homme respectable; || φίλτατε καὶ σεβαστὲ διδάσκαλε, très-cher et honoré maître ; || [διὰ τοὺς βασιλεῖς καὶ αὐτοκράτορας ἐν γένει ὑπὸ τῶν ἀντιπροσωπευόντων αὐτοὺς διπλωμ. κτλ.] ὁ σεβαστὸς (σεπτός) μου Κύριος, mon auguste maître.

σεβντᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], ὁ ἔρως, amour, n. m. τὸ ψυχικὸν πάθος, ἀγάπη πρός τι, passion, n. f.

σέβομαι, μέλ. θήσομαι, ἀόρ. ἐσεβάσθην, respecter; εὐλαβοῦμαι, ἔχω σέβας πρός, avoir du respect (de la déférence ; des égards) pour ; ἀπονέμω σεβασμὸν πρός τινα, déférer à ; τιμῶ, αἰδοῦμαι, εὐλαβοῦμαι, révérer ; εὐ-

λαβοῦμαι, τιμῶ, vénérer ; || δὲν σέβεται τίποτε, il ne respecte rien ; || — τὰ θεῖα, révérer (vénérer) les choses saintes ; || — τὰς συνηθείας τοῦ τόπου, déférer aux (respecter les) habitudes du pays.

σεγγοῦνι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἔνδυμα ἐκ χονδροῦ μαλλίνου ὑφάσματος, ἐσώγουνα· ἀλλ' ἡ ῥίζα γοῦνα, γκοῦνα εἶνε μᾶλλον Ἀλβανική.

σέγγρα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ γυνὴ ἀνδρὸς ἐν σχέσει πρὸς ἄλλην γυναῖκα εἴτε ἀποθανοῦσαν εἴτε διεζευγμένην ἀπ' αὐτοῦ· ἀλλαχοῦ λέγεται συγκόρμισσα.

σεδέφι, τὸ [δημ.] βλ. σεντέφι.

σέδια, ας, ἡ [ξεν.], sédia, n. m. chaise à porteurs ; κεκαλυμμένον κάθισμα δι' οὗ φορεῖς μεταφέρουσι τινά.

σεῖα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] θεία κατὰ δωρ. τροπὴν τοῦ θ εἰς σ.

σεΐζης καὶ σεΐσης [δημ.], βλ. **ἱπποκόμος** (palefrenier).

σείνω [δημ.] βλ. σείω.

σειρά, ᾶς, ἡ· ἡ τάξις, καθ' ἣν προσδιορίζεταί τι, rang, n. m. σειρά, ἀράδα, rangée, n. f. ἡ γραμμή, ligne, n. f. ὁ στοῖχος, file, n. f. ἡ σειρά, série, n. f. ἡ συνέχεια, suite, n. f. || —, rang, n. m. σειρὰ τῶν βαθμῶν (grades), ἤτοι τάξις καθ' ἣν προσδιορίζονται οἱ διάφοροι βαθμοί· || — ἀρχαιότητος, rang d'ancienneté, τάξις ἣν κατέχουσιν ἐν τῷ βαθμῷ των οἱ ὁμοιόβαθμοι· || ἐπικουρικὴ σειρά, série hors rang ; || [ναυτ.] σειρά, série, n. f. ἡ ὑποδιαίρεσις ἐν τῇ διαιρέσει τοῦ πληρώματος· || εἰς τὴν πρώτην σειράν, au premier rang ; || πρώτη σειρὰ θεωρείων, premières loges ; || μία σειρὰ καθισμάτων, une rangée de chaises, ἤτοι μία γραμμή· || μοῦ ἔγραψε μόνον τρεῖς σειράς, il m'a écrit seulement trois lignes ; || βάζω εἰς τὴν σειράν, ranger (mettre ; disposer) en ligne ; ἤτοι εὐθυγραμμῶ, aligner ; || μακρὰ σειρὰ ἁμαξῶν, une longue file de voitures=συνέχεια, στοῖχος ὀχημάτων· || μακρὰ σειρὰ δυστυχημάτων, une longue suite de malheurs ; || — ὀρέων, une chaîne de montagnes ; βλ. ὀροσειρά· || μακρὰ σειρὰ κενῶν φράσεων, une longue enfilade de phrases ; || αἱ σειραὶ λαχείου, les séries d'une loterie ; || [τυπογρ.] στοιχεῖα τῆς σειρᾶς, bas de casse ; || [μεταφ.] ἄνθρωπος τῆς σειρᾶς, homme ordinaire (à la douzaine) (= κοινός, πρόστυχος)· || κατὰ σειράν, ἐν γραμμῇ, en ligne ; à la file ; file à file ; κατὰ συνέχειαν, à la suite ; ἐξακολουθητικῶς, de suite ; || — ἐπηγκενίδος, virure, n. f. file de bordage ; βλ. ἐπηγκενίς· || πρώτη σειρὰ (νομέως), premier plan, ἤτοι ἡ ἕδρα (varangue) καὶ αἱ α' γ' ε' σταμῖνες (allonges) ; || δευτέρα σειρὰ (νομέως), second plan, ἤτοι τὸ μανδάλιον (genou) καὶ αἱ β' δ' σταμῖνες (allonges) ; || — βολῶν, βλ. βολὴ (coup) ; || — πυρίτιδος, βλ. ὁλκὸς (trainée) ; || τρεῖς ἡμέρας κατὰ σειράν, trois jours de suite ; || τρεῖς παραστάσεις κατὰ σειράν, trois représentations consécutives ; || πρώτη (δευτέρα) σειρὰ [νομέως], premier (second) plan. § —, τὸ νῆμα, fil, n. m. ἡ σειρά, cours, n. m. || ἡ σειρὰ τῆς ὁμιλίας, le cours de l'entretien ; || ἡ σειρὰ τοῦ λόγου του, le fil de son discours ; || ἐτελείωσε τὴν σειρὰν τῶν σπουδῶν του, il a fini le cours de ses études ; τὰς σπουδάς του, τὰ μαθήματά του, ses cours ; || δὲν ἐμβῆκα ἀκόμη εἰς τὴν σειράν, je ne suis pas encore au courant ; || ἐβγῆκε ἀπὸ τὴν σειράν του (ἀπὸ τὴν τροχιάν του), il est sorti de sa voie (de l'ornière) ; || δὲν φυλάττει σειρὰν [ὁμιλῶν], il sort de la question (=ἐξέρχεται τοῦ θέματος), il s'égare ; || εἶνε εἰς καλὴν σειρὰν [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.], il est en bonne voie. § σειρά, tour, n. m. περιτροπή, tour de rôle ; || καθεὶς μὲ τὴν σειράν του, chacun à son tour=ἐκ περιτροπῆς, à tour de rôle ; || εἶνε ἡ σειρά του νά, c'est son tour (c'est à lui) de ; || ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά μου, quand mon tour viendra ; || κατὰ σειράν, par ordre, ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου, l'un après l'autre; || ἕκαστος μὲ τὴν σειράν του, chacun à son tour ; || σειρὰ προαγωγῆς, tour d'avancement, ἡ τάξις καθ' ἣν στρατιωτικός τις προάγεται ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμόν, εἴτε κατ' ἐκλογὴν (au choix) εἴτε κατ' ἀρχαιότητα (à l'ancienneté) ; || σειρὰ ὑπηρεσίας, tour de service ; ἡ σειρὰ ἢ τάξις καθ' ἣν διατάσσεται ἢ διανέμεται ἡ ὑπηρεσία ἐν τῷ στρατῷ. § σειρά, ban, n. m. ἀριθμός τις ἀπογραφῶν (classes) ἐφέδρων καλουμένων δι' ὑπηρεσίαν. § **σειρά**, enfilade, n. f. σύνολον ἀντικειμένων τοποθετημένων τῶν μὲν κατόπιν τῶν δὲ ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας ἢ στοίχου (file) ; ἡ σειρὰ π. χ. θυρῶν, δωματίων, κτλ. en enfilade, ἐν τῇ αὐτῇ σειρᾷ, κατὰ σειρὰν ἢ ἐπ' εὐθείας· portes en enfilade, ἐν τῇ αὐτῇ σειρᾷ ἢ ἐπ' εὐθείας λέγονται αἱ θύραι κτιρίου τινός, ὁπόταν οἱ ἄξονες αὐτῶν εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας· pièces d'un appartement en enfilade, δωμάτια οἰκήματος τινὸς λέγονται συνεχόμενα ἐπ' εὐθείας, ὅταν δὲν δύνηταί τις νὰ μεταβῇ ἀπὸ τὸ ἓν εἰς τὸ ἕτερον δωμάτιον χωρὶς νὰ διέλθῃ ἀπὸ τὰ ἐνδιάμεσα. § [ναυτ.] **σειρά**, ἡ· bande de ris, κοινῶς μπίντα· ταινία ὑφάσματος ἐρραμμένη ἐπὶ τοῦ ἱστίου χρησιμεύουσα πρὸς ἐνδυνάμωσιν αὐτοῦ, ἐφ' ἧς κατασκευάζονται τὰ ὀμμάτια (œils de pie) διὰ νὰ διέλθωσι τὰ σειράδια (garcettes) (βλ. κατωτέρω). § [ναυτ.] **σειρά**, ris, n. m. ἡ· ὀνομάζονται σειραὶ αἱ ποσότητες καθ' ἃς δύναται νὰ ἐλαττωθῇ ἡ ἐπιφάνεια οἱουδήποτε ἱστίου ἐν κακοκαιρίᾳ· εἰς τὰ τετράγωνα ἱστία αἱ σειραὶ περιλαμβάνωνται μεταξὺ δύο ἐπαλλήλων ταινιῶν ἐξ ὀθόνης ἐπιρραπτομένων ἐπ' αὐτῶν ἔμπροσθεν παραλλήλως τοῦ κορυφαίου λώματος κατ' ἴσας ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις, καὶ χρησιμευουσῶν πρὸς ἐνδυνάμωσιν τοῦ ἱστίου. Ἐπὶ τῶν ταινιῶν τούτων καλουμένων ἐπίσης **σειρῶν** (bandes de ris) κατασκευάζονται **ὀμμάτια** πρὸς διέλευσιν τῶν **σειραδίων** (garcettes de ris), ἅτινα χρησιμεύουσι πρὸς ἐλάττωσιν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἱστίου. Ἐκ τῶν τετραγώνων ἱστίων μόνον οἱ δόλωνες καὶ τὰ μεγάλα ἔχουσι σει-

ράς, καὶ οἱ μὲν δόλωνες ἔχουσιν ἕως τέσσαρας, τὰ δὲ μεγάλα ἕως δύο τὸ πολὺ σειράς· αἱ σειραὶ ἀριθμολογοῦνται ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, καὶ ἡ μὲν ἀνωτάτη καλεῖται **πρώτη σειρὰ** (premier ris ἢ ris de chasse), ἡ ἐπομένη **δευτέρα σειρὰ** (second ris), ἡ μεθεπομένη **τρίτη σειρὰ** (troisième ris) καὶ ἡ κατωτάτη πασῶν **τετάρτη σειρὰ** (quatrième ris) (προκειμένου περὶ δολώνων μὲ 4 σειρὰς) ἢ γενικῶς **κάτω σειρὰ** (bas ris). Τὰ **ἡμιόλια**, οἱ **ἐπίδρομοι**, αἱ **ψάθαι**, τὰ **λατίνια** καὶ τὰ **ὠτοειδῆ ἱστία** ἔχουσιν ἐπίσης **μίαν** ἢ **δύο σειρὰς** εἰς τὸ κάτω αὐτῶν μέρος· ‖ **ἄσειρον ἱστίον**, voile sans ris, καλεῖται τὸ μὴ ἔχον οὐδεμίαν σειράν· ‖ **μονόσειρον ἱστίον**, voile à un ris, καλεῖται τὸ ἔχον μίαν σειράν· ‖ **δύσειρον** ἢ **τρίσειρον ἱστίον**, voile à deux ou à trois ris, καλεῖται τὸ ἔχον δύο ἢ τρεῖς σειρὰς καὶ οὕτω καθεξῆς· ‖ πλοῖον ἔχον σειροδετημένας ἁπάσας τὰς σειρὰς τῶν δολώνων, bâtiment au bas ris. § [ξυλουργ.] **σειρά**, ἡ, cours, n. m. ἀλληλουχία ὁμοειδῶν τεμαχίων ἑνουμένων μεταξύ των· λέγουσιν ἐπίσης un cours de pannes, **σειρὰ τεγίδων**, ἤτοι αἱ πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος τιθέμεναι τεγίδες. § [οἰκοδ.] — δόμου, cours d'assise; βλ. **δόμος**, assise. § [οἰκοδ.] **σειρὰ πλίνθων**, cours de plinthe, ἢ ἁπλῶς **πλίνθος** (plinthe ou bandeau), ἤτοι ἡ σειρὰ τῶν λίθων τῶν ἀποτελούντων τὴν **πλίνθον** ἐπὶ τῆς προόψεως οἰκοδομῆς τινος δι' ἧς χωρίζονται οἱ ὄροφοι (étages). § ἡ **ὁρατὴ ἐπιφάνεια** τῶν κεράμων ἢ ἀρδοσίων λίθων, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς στεγάσεως, ἤτοι αἱ **σειραὶ τῶν κεράμων** ἢ **ἀρδοσίων**, αἵτινες εἰσὶν ἐπαλλήλως τοποθετημέναι (en recouvrement), τουτέστιν ἡ ἀνωτέρα καλύπτει τὸ **ἄνω ἄκρον** τῆς κατωτέρας. Οἱ Γάλλοι λέγουσιν ὅτι «un comble a tant de pureaux sur sa hauteur» στέγη τις ἔχει τοσαύτας **ὁρατὰς ἐπιφανείας** (ἢ τόσας **σειρὰς**) καθ' ὕψος, ἵνα προσδιορίσωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν **σειρῶν** τῶν **κεράμων** ἢ **ἀρδοσίων** ἐξ ὧν αὕτη συνίσταται.

σειραγωγεύς, έως, ὁ· σχοίνινος ἀγωγεύς, longe en corde, κτλ. βλ. **ἀγωγεύς**.

σειράδιον, ου, τό· μικρὰ λεπτὴ ταινία, σειρίτιον, galon, n.m. παρυφή, σειρίτιον ἐπίπεδον καὶ στενόν, χρυσοῦφαντον ἢ μετάξινον, δι' οὗ κοσμοῦσιν ἐνδύματα, ἔπιπλα, κτλ. passement, n.m. πλατὺ σειρίτιον τιθέμενον ἐπὶ στρατιωτικῶν στολῶν ἢ γυναικείων ἐνδυμάτων, soutache, n.f. σειρίς, σειρίτιον, κοινῶς **κορδόνι**, cordon, n.m. σειρίδιον, κοινῶς **κορδονάκι**, cordonnet, n. m. ἡ **σειρίς**, ganse, n. f. σειρίδιον **βαμβάκινον**, λινοῦν ἢ μετάξινον χρησιμοποιούμενον εἰς ἔπιπλα, κτλ. § [ναυτ.] **σειράδια**, τά, garcette de ris; κοινῶς **τσαμαντάλια**. Πλεκτάναι ἀπὸ **δίστροφον** ἐκ πέντε, ἢ ἑπτὰ ἢ ἐννέα ἐμβόλων διαβαλλόμεναι διὰ τῶν ὀμματίων τῶν ἐπιρραμμάτων τῶν σειρῶν τῶν ἱστίων, προσδενόμεναι στερεῶς ἐπ' αὐτῶν καὶ χρησιμεύουσαι διὰ τὴν σειροδέτησιν. Σήμερον σχεδὸν ἀντικατεστάθησαν τὰ σειράδια διὰ **νεύρου** (filière de ris) διαβαλλομένου διὰ τῶν **ὀμματίων** (œillets de ris) τῶν **ἐπιρραμμάτων** τῶν σειρῶν, ἔχοντος μόνον τὸ **τρίτον** τοῦ βάρους τῶν σειραδίων καὶ παρέχοντες μεγάλας εὐκολίας εἰς τὴν σειροδέτησιν.

σειραδοφόριον, ου, τό· ἢ **σειραφόριον**, τό palonnier, n. m. (σειρὰς καὶ φέρω), τεμάχιον σιδηροῦν ἢ ξύλινον ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθίου μέρους τῶν ὀχημάτων, φέρον ἐνίοτε εἰς τὰ ἄκρα ἄγκιστρα, ἐφ' οὗ ἀγκιστροῦνται ἢ συνδέονται αἱ ζευκτήριαι **σειράδες** (traits); ‖ **σειραδοφόριον**, τὸ (σειράς, φέρω), porte-trait, n. m. ἱμὰς δεδιπλωμένος, ἢ σιδηροῦν ἢ ξύλινον τεμάχιον, ἐφ' οὗ ἀγκιστροῦνται ἢ προσδένονται αἱ **σειράδες** (traits) τῶν ζευγνυομένων ἵππων.

σείραρχος, ου, ὁ [ναυτ.] chef de série; ἀνὴρ τοῦ πληρώματος ἀρχηγὸς σειρᾶς ἐν τῇ διαιρέσει τοῦ πληρώματος.

σειράς, άδος, ἡ· trait, n. m. σχοίνινος ἢ σκύτινος (δερμάτινος) ἐπιμήκης δεσμὸς δι' οὗ ἕλκεταί τι, π. χ. αἱ σειράδες δι' ὧν ἕλκουσιν οἱ ἵπποι, τὰ ὀχήματα. Τὸ **ζεῦγος τῶν σειράδων** (paire de trait) εἰς τὰ ὀχήματα τοῦ πυροβολικοῦ περιλαμβάνει δύο **σειράδας ἀπὸ σκύτους** (traits en cuir), δύο **παρεκτάματα τῶν σειράδων** (rallonges de trait) καὶ δύο **ἁλύσεις τοῦ ἄκρου τῶν σειράδων** (chaînes de bout de trait).

1. Ἄγκιστρον τῆς κορυφῆς τῆς σειράδος (crochet de tête de trait).
2. Ἅλυσις τοῦ ἄκρου τῆς σειράδος (chaîne de bout de trait).
3. Διεμβολὴ σταθερὰ (passant fixe).
4. Σειρὰς ἐκ σκύτους (trait de cuir).
5. Παρέκταμα τῆς σειράδος (rallonge de trait).
6. Κέστρον σειράδος (touret de trait); ‖ ζευκτηρία σειράς, trait d'attelage; ‖ — πυροβόλου, trait à canon; ‖ — τοῦ κέλητος ἵππου, trait de cheval de selle; ‖ — πρὸς χειρισμούς, trait de manœuvre; ‖ — ἀδύνατος, trait de paysan, ἤτοι σχοινίον τι ἀδύνατον· ‖ σειράδες κατηρτισμέναι, traits garnis; ‖ σειράδες ἀκατάρτιστοι, traits non garnis.

σειρήν, ῆνος, ἡ· sirène, n. f. **σειρῆνες** (sirènes) καλοῦνται ἐν τῇ ἑλλην. μυθολογίᾳ, δαιμόνια ὄντα, συγγενῆ πιθανῶς τὸ κατ' ἀρχὰς πρὸς τὰς Ἅρπυίας, Ἐρινύας, Κῆρας κλπ. ἐμφανιζόμενα δὲ κατὰ τὰς παραδόσεις τοῦ λαοῦ κατὰ μεσημβρίαν ἵνα ἐπηρεάσωσιν ἢ φονεύσωσι τοὺς κατὰ τὴν ὥραν ταύτην κοιμωμένους. Ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ γίνεται μνεία δύο Σειρήνων, αἵτινες ἐπὶ νήσου τινὸς κατὰ τὴν Δύσιν καθήμεναι προσελκύουσιν ᾄδουσαι τοὺς ναύτας καὶ φονεύουσιν· ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς διαφεύγει αὐτὰς βύσας τὰ ὦτα τῶν ἑταίρων, αὐτὸς δὲ δεθεὶς πρὸς τὸν ἱστὸν τῆς νηός. Ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ὡς καὶ ἔν τισιν νεωτέροις ἔργοις τῆς τέχνης παριστάνονται ἄπτεροι, ἐνῷ παρὰ μεταγενεστέροις ποιηταῖς καὶ ἐν ἀρχαιοτέροις ἀπεικονίσμασι φέρουσι πτέρυγας· προσλαμβάνουσι δὲ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀνθρωπίνην μορφὴν καὶ τέλος παριστάνονται ὡς γυναῖκες μετὰ πτερύγων καὶ ὀνύχων πτηνῶν. § [μεταφ.] σειρήν, sirène, n. f. ἡ μαγικὴ δύναμις, χάρις, τὸ γοητευτικὸν τῆς ὁμιλίας, τῆς πειθοῦς, πᾶσα χάρις (ἐπὶ γυναικός)· ‖ ἡ γυνὴ αὐτὴ εἶνε **αὐτόχρημα σειρήν**, cette femme est une veritable sirène. § σει-

ρήν, sirène, λέγεται ἀτμοσυρίκτρα ἔχουσα ἦχον λίαν ἐντατικὸν καὶ διαπεραστικόν.

σειρίασις, εως, ἡ· siriase, n. f. πάθος τι τῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων συμβαῖνον κυρίως ἕνεκα τῶν καυμάτων τοῦ θέρους, maladie inflammatoire causée par les grandes chaleurs; **ἡλίασις,** προσβολὴ ὑπὸ τοῦ ἡλίου, coup de soleil; «σειρίασις ἐστὶ φλεγμονὴ τῶν περὶ τὸν ἐγκέφαλον καὶ μήνιγκας μορίων, κτλ. Π. Αἰγιν. βλ. καὶ ἡλίασις.

σειριάω-ῶ, μέλ. άσω, πάσχω ἐκ σειριάσεως, avoir la maladie nommée siriase.

σειρίδιον, ου, τό· cordonnet, n. m. λεπτὴ σειρίς, κοινῶς **κορδονέτο.**

σειρίς, ίδος, ἡ· (ὑποχ. τοῦ σειράς, σειρίτιον καὶ σειρήτιον) (βλ. **σειράδιον**), τὸ κορδόνιον, cordon, n. m. || σειρὶς ἢ κορδόνιον σάλπιγγος, cordon de clairon ou trompette; || — μετάξινος ἢ μετάξινον νῆμα, cordon de soie; || — πυρεκτρίπτου, cordon tire-feu ἢ cordeau de tire-feu; βλ. πυρεκτρίπτης· || — κρεμαστική, cordon de poignet; βλ. ἱμάσθλιον κρεμαστικόν. § —, ganse, n. f. κοινῶς τὸ κορδόνι, σειρίτιον βαμβάκινον, μετάξινον, ἀργυροῦν ἢ χρυσοῦν χρησιμεῦον ὡς κόσμημα. § —, brandebourgs, n. m. κοινῶς **κορδόνια** χρησιμεύοντα ὡς κοσμητικὸν ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων, ἰδίως δὲ τιθέμενα ἐπὶ τοῦ στήθους.

σειρόδετον, τὸ [ἐνν. ἱστίον, voile], qui a les ris pris, ἤτοι τὸ σειροδετημένον, κοινῶς **μουδαρισμένον πανί·** τὸ ἔχον δεμένας τὰς σειράς του.

σειροδέτης, ου, ὁ [ἰδ. πληθ.], σειροδέται, **rabans de ris**; σχοινίδια εἰς διπλοῦν προσδενόμενα ἐπὶ τοῦ νεύρου τῆς κεραίας παρὰ τοὺς σχετικοὺς σκαλμίσκους χρησιμεύοντα εἰς τὴν σειροδέτησιν ὅταν τὸ ἱστίον δὲν ἔχῃ σειράδια.

σειροδετῶ (έω), μέλ. ήσω [ναυτ.], prendre des ris, κοινῶς δένω μοῦδα, ἤτοι ἐλαττῶ τὴν ἐπιφάνειαν ἱστίου ἐν κακοκαιρίᾳ δένων τὰς **σειρὰς** (ris); || δένω τὴν 1ην, 2αν, 3ην **σειρὰν ἱστίου** τινός, prendre le 1er, 2me, 3me ris.

σείσαις (πληθ.) [διάλ. Κερκύρας], τὰ αὐγὰ τῆς μεγάλης βρωμόμυγας ἅτινα ἀφίνει ἐπάνω εἰς τὰ ἐκτεθειμένα κρέατα.

σεΐσης, ὁ [δημ. ἐκ τοῦ τουρκ.], βλ. **σεΐζης.**

σείσιμον, ατος, τὸ [δημ.], ἡ διασάλευσις, ἡ **σεῖσις,** ὁ κλονισμός, τὸ κούνημα, ébranlement, n. m. ou secousse, n. f.

σεῖσις, εως, ἡ· βλ. σείσιμον.

σεισμικός, ή, όν· sismique, adj. πᾶν τὸ ἔχον σχέσιν πρὸς τοὺς σεισμοὺς τῆς γῆς· || κίνησις σεισμική, mouvement sismique. Γράφουσιν ἐπίσης séismique; || —, sismal, ale; βλ. **σεισμός·** || **σεισμικὸν διάγραμμα,** sismogramme, n. m. ἡ ὑπὸ τοῦ σεισμογράφου παρεχομένη γραφικὴ παράστασις τῶν σεισμῶν.

σεισμογραφία, ας, ἡ· sismographie, n.f. τὸ σύνολον τῶν μεθόδων διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ σεισμογράφου. Γράφουσιν ἐπίσης séismographie.

σεισμογραφικός, ή, όν· sismographique, adj. ἀφορῶν τὴν σεισμογραφίαν. Γράφουσιν ἐπίσης séismographie.

σεισμογράφος, ου, ὁ· sismographe, n.m. (ἐκ τοῦ σεισμὸς καὶ γράφω)· ὄργανον χρησιμεῦον νὰ καταμετρῇ τὴν ἔντασιν τῶν **παραγομένων** ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ διαφόρων ἐπαλλήλων κινήσεων. Γράφουσιν ἐπίσης séismographe.

σεισμολογία, ας, ἡ· sismologie, n.f. (ἐκ τοῦ σεισμὸς καὶ λέγω)· ἐπιστήμη ἀφορῶσα τὴν μελέτην τῶν σεισμῶν. Γράφουσιν ἐπίσης séismologie.

σεισμολογικός, ή, όν· sismologique, adj. πᾶν τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν σεισμολογίαν· || σεισμολογικὴ ἑταιρία, société sismologique.

σεισμολόγιον, ου, τό· πίναξ τῶν σεισμῶν (τῆς γῆς), tableau des tremblements de terre.

σεισμολόγος, ου, ὁ· sismologue, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν μελέτην τῶν σεισμῶν, qui étudie les tremblements de terre.

σεισμός, οῦ, ὁ· σεισμὸς γῆς, κλονισμὸς τῆς γῆς, tremblement (m.) de terre; **καλοῦνται** σεισμοὶ κραδασμοὶ τοῦ **ἐδάφους** ἔχοντες τὴν αἰτίαν των ὑπὸ τὴν **ἐπιφάνειαν** τῆς **γῆς·** || —, sismal, ale, aux, adj. (**ἐκ** τοῦ **ἑλληνικοῦ σεισμός,** ὅπερ σημαίνει κλόνος, κλονισμός, κλονισμὸς τῆς γῆς «σεισμὸς γῆς»). Καλεῖται οὕτως ἡ γραμμὴ ἡ ἀκολουθοῦσα τὴν τάξιν τῆς κινήσεως κατά τινα τῆς γῆς κλονισμόν· || **γραμμὴ τοῦ σεισμοῦ,** signe sismale. Γράφουσιν ἐπίσης séismal; || ἔγεινε σεισμὸς τὴν πρωΐαν, il y a eu dans la matinée un tremblement de terre; || αἱ δονήσεις τοῦ σεισμοῦ, les secousses d'un tremblement de terre.

σεισοπυγίς, ίδος, ἡ· κοινῶς ἡ **τσιλιβήθρα** (βλ. **καὶ ἴυγξ**), hoche queue, n. f. bergeronnette, n. f. **σεισοπυγίς** (λατ. motaccila). Γένος πτηνῶν πρότυπον τῶν σεισοπυγιδωτῶν, οἵτινες ἔχουσι ταρσὸν ῥαδινόν, ὑψηλὸν καὶ πρόσθεν κατὰ πλάτος κεχαραγμένον, 9 δὲ κωπαῖα πτερὰ πρώτης τάξεως καὶ ἰσομήκη πρὸς τὰ τῆς δευτέρας. Αἱ σεισοπυγίδες διακρίνονται διὰ ῥάμφους ἔχοντος γωνιώδη ὀξεῖαν ῥάχιν, οὐρᾶς στενῆς, εὐθείας καὶ ἀποτόμως ληγούσης καὶ παρά τισι διχαζομένης. Εἴδη κοινὰ ἐν Ἑλλάδι εἶνε σεισοπυγὶς ἡ λευκὴ (M. alla), κοινῶς ἡ **σεισουράδα** ἢ **κολοσσοῦσα,** σεισοπυγὶς ἡ ξανθόχρους (M. sulphurea) καὶ σεισοπυγὶς ἡ **μελανοκέφαλος** (M. melanocephala). Διατρίβουσιν εἰς ὑγρὰ μέρη, παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν καὶ ῥυάκων καὶ τρέφονται ἀπὸ ἐντόμων.

σείσουρας, καὶ **σεισοῦρα,** ας, ἡ· **κοινῶς** σεισουράδα· βλ. σεισοπυγὶς καὶ ἴυγξ.

σεῖστρον, ου, τό· sistre, n. m. **μουσικὸν** ὄργανον τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, συνιστάμενον ἐκ μεταλλίνων ῥάβδων αἵτινες ἦχουν σειόμεναι. Ἐχρησίμευε κυρίως κατὰ τὰς ὀρχήσεις πρὸς τιμὴν τῆς Ἴσιδος ἥτις ἐθεωρεῖτο ὡς ἐφευρέτης αὐτοῦ· τὸ τοιοῦτον περιγράφει ἀκριβῶς ὁ Πλούταρχος.

σείω, μέλ. ήσω, ἀόρ. ἔσεισα, **παθ. ἀόρ. ἐσείσθην,** παρακ. σέσεισμαι, **κινῶ, κοινῶς κουνῶ,** secouer; **κλονῶ,** πάλλω, **ébranler**; δονῶ, κλονίζω, **faire branler**; **branler**; ταράσσω, **agiter**; **κινῶ, remuer**; || — δένδρον, secouer un arbre; || [μεταφ.] **ἔλα,** σείσου! **allons,** secouez-vous (remuez-vous, trémoussez-vous)!

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

|| ὁ χείμαρρος ἔσειε τοὺς βράχους, le torrent ébranlait les rochers ; || ὅλα του τὰ δόντια σείονται, toutes ses dents branlent ; || ὁ ἄνεμος ἔσειε τοὺς κλάδους, le vent agitait les branches ; || ὁ σκύλος σείει τὴν οὐράν του, le chien remue la queue ; || περιπατεῖ καὶ σείεται, il se balance (il [sc] dandine) en marchant ; || δὲν ἐσείσθη ἀπὸ τὴν θέσιν του, il n'a pas bougé de sa place ; || ἀπὸ τὸν κρότον τῶν τηλεβόλων ἐσείσθη ὅλη ἡ οἰκία, au bruit des canons toute la maison trembla.

σεκάρω [δημ.] ἐνοχλῶ, ἀνιῶ, στενοχωρῶ τινά, importuner ou ennuyer ; βασανίζω, τυραννῶ τινά, vexer ou tourmenter.

σεκατοῦρα, ας, ἡ [δημ.], ἐνόχλησις, στενοχωρία, ennui, n. m. ou importunité, n. f.

σεκλέμι, τὸ [διάλ. Νισύρου], σακκίον, (τσουβάλι).

σεκλέτι, τὸ [δημ.], ἡ στενοχωρία, κοινῶς στενοχώρια, θλῖψις, ἀνία, oppression, n. f. ennui, n. m. embarras, n. m.

σεκλετίζω, μέλ. ίσω [δημ.], στενοχωρῶ, (κατα)πιέζω τινά, opprimer ; ἐνοχλῶ, ἀνιῶ, ennuyer, gêner ; φέρω εἰς ἀμηχανίαν, embarrasser.

σελαγίζω, μέλ. ίσω, φωτίζω, καταυγάζω ὡς τὸ σέλας, ἀστράπτω, ἀκτινοβολῶ, λάμπω, luire, briller.

σελάγισμα, ατος, τό· τὸ σελαγίζειν, ἀστράπτειν· ἡ λάμψις, lueur, n. f. éclat, n. m.

σέλας, αος, τό· τὸ φῶς, lumière, n. f. αὐγή, aurore, n. f. ἡ λάμψις, éclat, n. m. || [εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] βόρειον (νότιον) σέλας, aurore boréale (australe) (ἢ πολικὸν σέλας), aurore polaire ; βλ. βόρειος.

σελάχι, τὸ [δημ.], περίζωμα, ἰδίως τῶν φουστανελλοφόρων χρησιμεῦον πρὸς ἔνθεσιν τῶν πιστολίων καὶ μαχαιρίων, καθὼς καὶ ὡς τσέπη, εἶδος ζώνης, sorte de ceinture; cartouchière, n. f. (=φυσιγγιοθήκη). § —, βλ. σέλαχος.

σέλαχος, ους, τό· κοινῶς **σαλάχι,** [ἰχθ.] ὅστις ἀντὶ ὀστέων χόνδρους ἔχει, κυρίως ἡ **βατίς,** raie, n. f. sélaque, n. m.

σελαχώδης, ης, ες· sélacien, enne, τάξις ἰχθύων ἐχόντων χόνδρινον σκελετόν, πτερύγια ζευγωτὰ καὶ καλῶς ἀνεπτυγμένα, ὀδόντας πολυαρίθμους καὶ σκληρούς, στερούμενα δὲ νυχτικῆς κύστεως· τὸ δέρμα των φέρει πολλὰ ὀστεϊνα τεμάχια, ὡς εἶνε τὸ κοινῶς καλούμενον **καλκόνι.**

σελήνη, ης, ἡ· lune, n.f. κοινῶς τὸ **φεγγάρι,** ὁ δορυφόρος τῆς γῆς κατὰ τὴν περιφοράν της περὶ τὸν ἥλιον, περιστρεφόμενος περὶ τὴν γῆν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς (σεληνιακὸς μήν). || πανσέληνος, pleine lune ; || νέα σελήνη, nouvelle lune; || εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης, au clair de [la] lune ; || [ἀπόψε] εἶνε σελήνη, il fait de la lune ; il fait clair de lune ; || τὸ σεληνόφως, clair de lune ; | ἦτο ὡραία σελήνη, il faisait un beau clair de lune ; || περιπατῶ μὲ τὴν σελήνην, se promener au clair de lune ; || ἡ σελήνη τοῦ μέλιτος, le premier mois de mariage, la lune de miel.

σεληνιάζομαι, εἶμαι ἐπιληπτικός, être épileptique ; πάσχω ἐξ ἐπιληψίας, avoir le mal caduc (le haut mal) ; || **σεληνιαζόμενος,** η, ον· ὁ ἐπιληπτικός, **σεληνιακός,** lunatique, adj.

σεληνιαῖος, α, ον, καὶ

σεληνιακὸν ἅλας [χημ.], séléniate, n. m. ἅλας προκύπτον ἐκ τοῦ σεληνιακοῦ ὀξέος (sel dérivant de l'acide sélénique) καί τινος βάσεως.

σεληνιακός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν σελήνην, lunaire, adj. || **σεληνιακὴ περίοδος** ἢ **σεληνιακὸς μήν,** lunaison, n. f. χρονικὸν διάστημα περιλαμβανόμενον μεταξὺ νέας σελήνης καὶ τῆς ἐπομένης αὐτῇ· || **σεληνιακός,** ή, όν, sélénien, enne, adj. [ἀστρον.] ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν σελήνην· || **σεληνιακός,** sélénique, adj. [ἀστρον.] ὁ ἀφορῶν τὴν σελήνην.

σεληνιακός, ή, όν· lunatique, adj. ὁ ἐπιληπτικός· || **σεληνιακαὶ νόσοι,** maladies lunatiques, εἶνε **αἱ ἐπιληπτικαί.** Καλοῦνται δ' οὕτως ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἰδία ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ῥωμαίων αἱ ἐπιληψίαι αἵτινες ἐνομίζοντο σχέσιν ἔχουσαι στενὴν ἢ καὶ ἐξαρτώμεναι ἐκ τῶν φάσεων τῆς σελήνης.

σεληνιασμός, οῦ, ὁ· ἡ **ἐπιληψία,** épilepsie, n. f. ou haut mal, n. m. ou mal caduc, n. m.

σελήνιον, ου, τὸ [χημ.], sélénium ou sélène, n. m. μεταλλοειδὲς ἀπαντώμενον ἐν τῇ φύσει πάντοτε ἡνωμένον μετὰ τοῦ θείου, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ σελήνιον, ἀκολουθοῦν δηλονότι ὡς δορυφόρος τοῦ θείου, ὡς ἡ σελήνη παρακολουθεῖ τὴν γῆν.

σεληνίτης, ου, ὁ [ὀρυκτ.], sélénite, n. f. (λίθος) καλούμενος καὶ **ἀφροσέληνος·** οὗτος σχηματίζεται διὰ τῆς ἑνώσεως ἀσβεστωδῶν γαιῶν καὶ θειϊκοῦ ὀξέος· βλ. καὶ **γύψος·** [χημ.] ὁ θειοῦχος τίτανος = sélénite, n. f. § [κάτοικος τῆς σελήνης], sélénien, enne, n.

σεληνιτώδης, ης, ες· séléniteux, euse, adj. ὁ περιέχων σεληνίτην.

σεληνογραφία, ας, ἡ· sélénographie, n. f. περιγραφὴ τῆς σελήνης, description de la lune.

σεληνογραφικός, ή, όν· sélénographique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν σεληνογραφίαν, qui a rapport à la sélénographie ; || χάρται σεληνογραφικοί, cartes sélénographiques.

σεληνογράφος, ου, ὁ· sélénographe, n. m. συγγραφεὺς σεληνογραφίας, auteur d'une sélénographie.

σεληνοδρόμιον, ου, τό· οἱ σεληνιακοὶ πίνακες, tables lunaires ; βιβλίον ἢ πίνακες πραγματευόμενοι περὶ τῆς πορείας τῆς σελήνης.

σεληνοειδής, ής, ές, ὅμοιος τῇ σελήνῃ, σχῆμα τῆς σελήνης (μήνης = μηνοειδής), en forme de lune (de croissant), luniforme, adj. [βοτ.] lunulé, ée, adj.

σεληνοκεντρικός, ή, όν· sélénocentrique, adj. [ἀστρ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ κέν-

τρον τῆς σελήνης, qui a rapport au centre de la lune.

σεληνοσκόπιον, ου, τό· sélénostat (σελήνη καὶ στατός, qui arrête), n. m. [φυσ.] ὄργανον ὅπερ ἀκολουθεῖ αὐτομάτως τὴν πορείαν τῆς σελήνης καὶ συνεπῶς ἐπιτρέπει νὰ ἐκτελῶνται παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἄστρου, χωρὶς νὰ μετακινηθῇ ἡ διόπτρα.

σεληνοτοπογραφία, ας, ἡ· sélénotopographie, n. f. λεπτομερὴς περιγραφὴ τῆς ἐπιφανείας τῆς σελήνης, description détaillée de la surface de la lune.

σεληνοτοπογραφικός, ή, όν· sélénotopographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν σεληνοτοπογραφίαν.

σεληνοφανῖτις, ιδος, ἡ· βλ. παγκλαστῖτις.

σεληνόφωτος, ος, ον· ὑπὸ τῆς σελήνης φωτιζόμενος, éclairé par la lune.

σεληνόφως, ωτος, τό· τὸ φῶς τῆς σελήνης, (le) clair de lune.

σελιδοθέτης, ου, ὁ [τυπογρ.], galée, n.m. ὁ τακτοποιῶν τὰς σελίδας ἐργάτης τυπογράφος.

σελιδόνω, μέλ. ώσω· paginer; ἀριθμῶ τὰς σελίδας βιβλίου, καταστίχου, συνών. folioter; βλ. καὶ σελίδωσις. § [τυπογρ.] σχηματίζω τὰς σελίδας, mettre en pages.

σελιδοποίησις, εως, ἡ [τυπογρ.] ἡ ἐργασία τοῦ σχηματισμοῦ τῶν σελίδων, mise en pages.

σελιδοποιῶ (έω) μέλ. ήσω· τακτοποιῶ τὰς σελίδας, mettre en pages.

σελίδωσις, εως, ἡ· pagination, n. f. τὸ θέτειν ἀριθμοὺς ὧν ἡ σειρὰ δεικνύει τὴν συνέχειαν τῶν φύλλων βιβλίου τινός, καταστίχου. Ἡ σελίδωσις τῶν λογιστικῶν βιβλίων γίνεται ἁπλῆ, à livre fermé ἢ διπλῆ, à livre ouvert; ἡ πρώτη φέρει ἐπὶ ἑκάστης σελίδος ἴδιον ἀριθμὸν ὡς εἶνε τὰ συνήθη βιβλία, ἡ δευτέρα φέρει ἐπί τε τοῦ ἀριστεροῦ φύλλου καὶ τοῦ δεξιοῦ τὸν ἴδιον ἀριθμὸν συνών. foliotage n. m.

σελίνιον, ου, τὸ [ξεν.], schilling (προφ. che-lin) n. m.=1φ.,16.

σέλινον, τό· céleri, n. m. τὸ γνωστὸν χορταρικὸν σέλινον ἢ ἄπιον τὸ βαρύοσμον.

σελίπα [διάλ. Ἠπείρου] φόβος καθ' ὕπνον.

σελίς, ίδος, ἡ· page, n. f. τὸ καταβατὸν βιβλίον, κοινῶς τὸ καταιβατόν, τὸ γεγραμμένον ἐφ' ἑκάστης πλευρᾶς φύλλου βιβλίου, ἐπίσης καὶ ὁ ἀριθμὸς ὁ εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ καταβατοῦ ὑπάρχων· ‖ — εἰκοστή, page vingt; ‖ ὑπάρχουσιν ὡραῖαι σελίδες ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, il y a de belles pages dans ce livre; ‖ [μεταφ.] ἡ πρᾶξις αὕτη εἶνε ἡ ὡραιοτέρα σελὶς τοῦ βίου του, cette action est la plus belle page de sa vie; ‖ [τυπογ.] σχηματίζω τὰς σελίδας, mettre en pages=σελιδόνω. §— [ναυτ.], fargue, n. f. κοινῶς πέλλα· λεπτὴ σανὶς ἡλωμένη πέριξ λέμβου πρὸς τὰ ἔσωθεν καὶ ἄνω τῶν ἐγκοιλίων ἐπέχουσα θέσιν δρυφάκτου· ‖ δεξιὰ σελίς, δεξιὰ πλευρά, tribord, n.m. ‖ ἀριστερὰ σελίς, ἀριστερὰ πλευρά, bâbord, n.m.

σελιτοῦρα [διάλ. Ἠπείρου] οἱ μικροὶ λίθοι (τὰ χαλίκια), οἵτινες εἶνε συσσωρευμένοι που.

σέλλα, ης, ἡ (αἰτ. ἀντ.) (ἕδρα, ἡ λέξις δύναται νὰ ἦνε γνησίως ἑλληνικῆς καταγωγῆς καὶ συγγενὴς πρὸς τὸ σέλμα, σελμίς), selle, n.f. (ἡ ἕδρα ἐφ' ἧς κάθηταί τις, παράγεται ἀπὸ τὸ σέλμα, σελμίς). Εἶδος ἕδρας ἐφαρμοζομένης ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ ἵππου ἵνα κάθηται ὁ ἱππεὺς ἀνέτως· βλ. καὶ ἐφίππιον.

Ἡ σέλλα εἶνε τὸ ἀναγκαῖον ἐνδιάμεσον μεταξὺ τοῦ ἱππέως καὶ τοῦ ἵππου του· εἶνε οὕτω κατεσκευασμένη ὥστε νὰ ἐφαρμόζηται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἵππου, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν διαμόρφωσιν (conformation) τοῦ ἱππέως. Παραθέτομεν τὴν περιγραφὴν σέλλης πυροβολικοῦ.

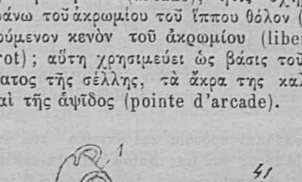
Αὕτη διαλαμβάνει τὴν κυρίως λεγομένην σέλλαν ἢ κορμὸν τῆς σέλλης (corps de selle), δύο τύλας (une paire de panneaux), ζεῦγος μαρσυπίων (paire de sacoches), δύο ἀναβολεῖς (deux étriers), καὶ ἓν ἔποχον (sangle), πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὰ ἑξῆς παρεπόμενα (accessoires); ἓν ὑπόσαγμα (couverture), ἕνα καταζώστην τοῦ ὑποσάγματος (surfaix de couverture), ὀκτὼ ἱμάντας συσκευασίας (courroies de paquetage) καὶ μίαν θήκην κριθοφόρον (étui porte-orge) (βλ. καὶ accessoires de la selle).

Ἡ σέλλα τοῦ κέλητος περιλαμβάνει ἐν τῷ πυροβολικῷ πρὸς τούτοις ἓν προστερνίδιον (poitrail), ἡ δὲ τοῦ ἐλάσεως ἵππου μίαν ὑπουρίδα (croupière).

Κορμὸς τῆς σέλλης (corps de la selle). Οὗτος ἐγκλείει ἐν ἑαυτῷ ξύλινον σκελετὸν (charpente) καλούμενον ἀστράβην (arçon) ἥτις δίδει εἰς τὴν σέλλαν τὴν σκληρότητά της καὶ τὸ σχῆμά της.

Ἡ ἀστράβη περιλαμβάνει,

α) Τὴν ἀψῖδα (arcade), ἥτις σχηματίζει ὑπεράνω τοῦ ἀκρωμίου τοῦ ἵππου θόλον (voûte) καλούμενον κενὸν τοῦ ἀκρωμίου (liberté du garrot); αὕτη χρησιμεύει ὡς βάσις τοῦ σφαιρώματος τῆς σέλλης, τὰ ἄκρα της καλοῦνται ἀκμαὶ τῆς ἀψῖδος (pointe d'arcade).

1. Κενὸν ἀκρωμίου (liberté de garrot).
2. Ἀψὶς (arcade).
3. Ἀκμὴ τῆς ἀψῖδος (pointe d'arcade).
4. Κενὸν τῶν νεφρῶν (liberté de rognons).
5. Περιέδριον (troussequin).
6. Ἀκμαὶ τοῦ διάπηγος τῆς ἀστράβης (pointe de bande d'arçon).
7. Διάπηγες τῆς ἀστράβης (bandes d'arçon).

β). Τοὺς διάπηγας τῆς ἀστράβης (bandes d'arçon), ἀφίνοντας μεταξύ των ἐλεύθερόν τι διάστημα ἐν ᾧ εἰσέρχεται καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

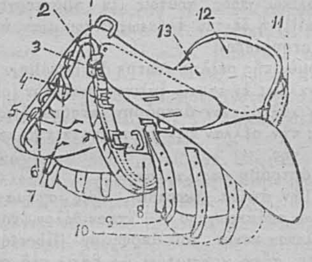
σπονδυλικὴ στήλη τοῦ ἵππου· τὸ ὀπίσθιον μέρος τῶν διαπήγων καλεῖται ἀκμὴ τοῦ διάπηγος τῆς ἀστράβης (pointe de bande d'arçon). γ). Τὸ περιέδριον (troussequin), σχηματίζον τὸ ὀπίσθιον μέρος τῆς σέλλης, σχηματίζει ὑπ' αὐτὸ θόλον καλούμενον κενὸν τῶν νεφρῶν (liberté de rognons).

Ὑπεράνω τῆς ἀστράβης κεῖται τὸ **ὑφέδριον** (faux siège) φέρον γναφάλωμα (rembourrage) κείμενον ὑπὸ τὸν ἱππέα.

Τέλος ἡ σέλλα καλύπτεται καὶ συμπληροῦται ὑπὸ σκυτίνων μερῶν (parties en cuir] ὧν τὰ κυριώτερα εἰσί.

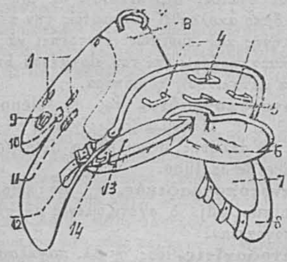
Ἡ ἕδρα (siège), ἐφ' ἧς κάθηται ὁ ἱππεύς. Τὸ βάθος τῆς σέλλης, fond de la selle, ἤτοι αὐτὸ τὸ βάθος τῆς ἕδρας ἐφ' ἧς κάθηται ὁ ἱππεύς.

Τὰ **παραπλευρίδια** (les quartiers), πλατέα σκύτινα τεμάχια, παρεμβαλλόμενα μεταξὺ τῶν κνημῶν τοῦ ἱππέως καὶ τοῦ ἵππου· ἕκαστον παραπλευρίδιον φέρει τέσσαρας ἀνατομὰς (mortaises), δύο (μία ἐμπροσθία, antérieure καὶ μία ὀπισθία, postérieure) ὅπως διέλθῃ δι' αὐτῶν ὁ ἐσωτερικὸς ἱμὰς τῶν μαρσυπίων, μίαν ἄλλην διὰ τὴν **ἀγκυρίδα** τῆς ἀκμῆς τῆς ἀψῖδος (crampon de pointe d'arcade), ἡ δὲ τετάρτη

χρησιμεύει πρὸς ἐξάρτησιν τῆς **ἀρτάνης** (étrivière) ἀπὸ τοῦ **ἀρτανοφορίου** (porte-értivière).

1. Ἀνατομαὶ προσθία καὶ ὀπισθία τοῦ ἐσωτερικοῦ ἱμάντος τοῦ μαρσυπίου (mortaises antérieure et postérieure de courroie d'intérieur de sacoche).
2. Ἀγκυρὶς τοῦ συνοχέως (crampon de dragonne.
3. Σφαίρωμα (pommeau).
4. Ἀγκυρίδες ἱμάντων περιεδρίου (ἢ μᾶλλον ἱπποπήρας) (crampons de courroies de troussequin).
5. Ἀγκυρὶς ὑπουρίδος (crampon de croupière).
6. Τυλεῖον ἢ τύλαι (metelassure ou panneaux).
7. Πρόσραμμα (faux-quartier).
8. Παραπλευρίδιον (quartier).
9. Ἀγκυρὶς τῆς ἀκμῆς τῆς ἀψῖδος (crampon de point d'arcade).
10. Ἄνθεμον (fleuron).
11. Ἀρτανοφόριον (porte-étrivière).
12. Ἀνάδεσμος ἀναβολέως (trousse-étrier).
13. Κάττυμα τῶν ἀκμῶν τοῦ διάπηγος (chaussure de pointe de bande).

1. Γλωχὶς τῆς τύλης (contresanglon de panneau).
2. Τύλαι (panneaux).
3. Συνδετικαὶ πόρπαι τῆς τύλης (boucles d'attache de panneau).
4. Πόρπαι τῶν ἀνασπάστρων τοῦ προστερνιδίου (boucles de montant de poitrail).
5. Συνδετικὸν διατόνιον τοῦ συζευκτῆρος (chape d'attache de chapelet).
6. Ἀγκυρὶς ἱμάντος ἀραβιδοφορίου (dé de courroie de botte porte-carabine).
7. Θηλεία ὁμοζυγίας (ganse d'accouple).
8. Κάττυμα τῆς ἀκμῆς τῆς ἀψῖδος (chaussure de pointe d'arcade).
9. Διπλῆ γλωχὶς (contresanglon double).
10. Ἁπλαῖ γλωχῖνες ἐπόχου (contresanglons de sangle simples).
11. Σιάλωμα τοῦ περιεδρίου (contour de troussequin).

Ἐν τῷ πυροβολικῷ δὲν γίνεται χρῆσις τῆς ἀγκυρίδος τοῦ ἀραβιδοφόρου ἱμάντος.

Τὰ κάτωθεν τῶν πρραπλευριδίων (quartiers) εὑρισκόμενα **προσράμματα** (faux-quartiers) χρησιμεύουσιν ὅπως προφυλάττωσι τὸν ἵππον ἀπὸ τῆς ἐπαφῆς τῶν πορπῶν τοῦ ἐπόχου.

Ἡ **θηλεία τῆς ὁμοζυγίας** (ganse d'accouple) χρησιμεύει ὅπως διὰ τοῦ σκυτίνου δεσμοῦ προσδέσωμεν τὸν ῥυταγωγούμενον εἰς τὸν σελλοφόρον.

Σέλλα συνηρμολογημένη, selle montée.

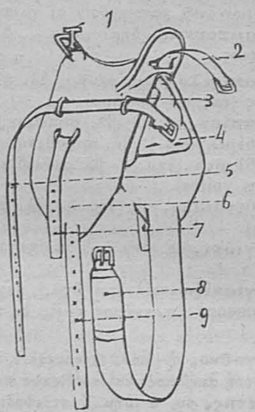
Σέλλα, ης, ἡ· selle, n. f. ὄργανόν τι τῶν τυποποιῶν καλούμενον οὕτως ὑπὸ τῶν Γάλλων διὰ τὸ σχῆμα πρὸς τὴν σέλλαν.

σελλᾶς, ὁ [δημ.], ὁ σελλοποιός, sellier, n. m.

σελλίον, τὸ [διάλ. Καρπάθ.], τὸ κάθισμα.

σελλίσκη, ης, ἡ· sellette, n. f. μικρὰ σέλλα· ὄργανόν τι τῶν τυποποιῶν ἔχον τὸ σχῆμα τῆς σέλλης· ‖ σελλίσκη, ἡ, sellette, n. f. μικρά τις σέλλα τιθεμένη ἐπὶ τῆς ῥάχεως τῶν ζευγνυομένων ἵππων· βλ. σαγή, harnais ; ‖ **σελλίσκη ῥυταγωγουμένου,** sellette de sous-verge. Ἡ σελλίσκη τοῦ ῥυταγωγουμένου φέρει ἐσωτερικῶς, ὡς ἡ σέλλα, ξυλίνην **ἀστράβην** (arçon) ἥτις δίδει αὐτῇ τὴν στερεότητα καὶ τὸ σχῆμά της, φέρει πρὸς τὰ κάτω ζεῦγος **τυλῶν**

(paire de panneaux), ἔχει ὑπουρίδα (croupière) ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ κέλητος· ὁ ἱμὰς τῆς ὑπουρίδος χρησιμεύει ἵνα τηρῇ τὴν σελλίσκην ἐν τῇ καταλλήλῳ θέσει της.

1. Πόρπη ῥυτηροῦχος (boucle rênoir).
2. Μάσθλης ὑπουρίδος (longe de croupière).
3. Ἀγκυρὶς φορτωτικοῦ ἱμάντος (crampon de courroie de charge).
4. Ὑπόστρωμα (matelassure).
5. Φορτωτικὸς ἱμὰς (courroie de charge).
6. Παραπλευρίδια (quartiers).
7. Γλωχὶς σειραδοφόρος (contresanglon porte trait).
8. Ἀκρόπορπον ἐπόχου (boucleteau de sangle).
9. Γλωχὶς ἐπόχου (contresanglon de sangle).

σελλοβαστός, οῦ, ὁ· porte-selle, n. m. ὁριζόντιον τμῆμα σιδηροῦν ἢ ξύλινον ἐστερεωμένον ἐπὶ τοῦ τοίχου ἢ ἐν εἴδει δίποδος ἐφ' οὗ τοποθετεῖται ἡ σέλλα ἐν τοῖς σελλοστασίοις (selleries), σταύλοις, κτλ.

σελλόνω, μέλ. ώσω, σελλόω-ῶ· βλ. ἐπισάττω (ἵππον), seller, enseller.

σελλοποιός, οῦ, ὁ· sellier, n. m. κοινῶς ὁ σελλᾶς· ὁ κατασκευάζων, ἢ ἐπισκευάζων σέλλας ἢ σαγήν.

σελλοστάσιον, ου, τό· sellerie, n. f. αἱ σέλλαι καὶ ἡ σαγὴ εἰς τὰς ἴλας καὶ πυρβολαρχίας τοποθετοῦνται εἰς εἰδικὰ μέρη φέροντα σελλοβαστοὺς (porte-selles) καὶ καλούμενα σελλοστάσια.

σελλοφόρος, ὁ· βλ. ἐλατοφόρος, porteur.

σέλλωμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ σελλόνειν (σελλοῦν), action de seller ; sellage, n. m.

σέλλωσις, εως, ἡ· τὸ σέλλωμα· ‖ —, βλ. ἐπίσαξις (boute-selle).

σέλμα, ατος [ναυτ.], banc [de canot] ou banc de nage ; τὰ σέλματα τῆς λέμβου (ἑδώλια τῶν ναυτῶν), οἱ μπάγκοι· σανίδες ἐγκαρσίως διατεθειμέναι, χρησιμεύουσαι ὅπως κάθηνται οἱ ἐρέται. Τὰ σέλματα ὑποστηρίζονται ἐν τῷ μέσῳ των ὑπὸ στυλίσκων ἐπακουμβώντων διὰ τῆς βάσεώς των ἐπὶ τοῦ ἐσωτροπίου· βλ. καὶ παράσελμα· ‖ τοποθετεῖν ἐν τῇ θέσει των τὰ σέλματα (bancs) τῆς λέμβου, banquer une embarcation. § — [συνεκδ] τὸ γραφεῖον τοῦ μαθητοῦ (εἰς τὰ σχολεῖα), pupitre d'écolier.

σελμίς, ἴδος, ἡ· sellette, n. f. μικρὸν ἐκ δοκῶν ἢ ἄλλων ξύλων πῆγμα, γενικῶς δὲ ὑπόβαθρον· ‖ σελμίδες πρὸς σύναψιν τῶν σώτρων, selletes à joindre des jantes.

σέλωμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ κορυφὴ τῆς ῥάχης.

σέμι, τὸ [διάλ. Καρπάθου] ἡ ἔρρυθμος κωπηλασία.

σεμιγδάλι, τὸ [δημ.] βλ. σεμίδαλις.

σεμίδαλις, εως, ἡ, κοινῶς σεμιγδάλι, τό· τὸ ἐκ τοῦ ἀλεσθέντος σίτου λαμβανόμενον καλῆς ποιότητος χονδρὸν ἄλευρον, gruau n. m. ἐξ οὗ κατασκευάζουσι τὸν σεμιδαλίτην (ἄρτον). § σεμίδαλις, semoule [προφ. se-mou-le], σεμίδαλις κατεσκευαζομένη ἐκ τοῦ ἄνθους τοῦ ἀλεύρου· ‖ ζωμὸς μετὰ σεμιδάλεως, potage à la semoule.

σεμιδαλίτης, ου, ὁ [ἐνν. ἄρτος, pain) de gruau; ἄρτος ἐκ σεμιδάλεως κατεσκευασμένος.

σεμνοπρέπεια, ας, ἡ· ἡ κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν σεμνότης καὶ μεγαλοπρέπεια, ὕφος ἀξιοπρεπές, air digne ; ἀξιοπρέπεια, dignité, n.f. εὐπρέπεια, bienséance, n. f. κοσμιότης, décence, n. f.

σεμνοπρεπής, ής, ές· ὁ πλήρης σεμνότητος, ἀξιοπρεπείας, plein de dignité ; ἀξιοπρεπής, digne, adj. ἁρμόζων, εὐπρεπής, bienséant, e, adj. κόσμιος, décent, ente, adj.

σεμνοπρεπῶς [ἐπίρ.], εὐπρεπῶς, κοσμίως, décemment, adv. δι' ὕφους σεμνοπρεποῦς, ἀξιοπρεποῦς, d'un air digne.

σεμνός, ή, όν· εὐπρεπής, κόσμιος, décent, e, adj. μετριόφρων, σεμνός, modeste, adj. αἰδήμων, pudique, adj.

σεμνότης, ητος, ἡ· εὐπρέπεια, κοσμιότης, décence, n. f. μετριοφροσύνη, σεμνότης, modestie, n. f. ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι, εὐπρέπεια, tenue, n. f.

σεμνοτυφία, ας, ἡ· ἡ μετὰ τύφου ἐπιτετηδευμένη σεμνότης, τὸ φούσκωμα, ὑπερηφάνεια, orgueil, n. m. οἴησις, κομπασμός, fatuité, n. f. § —, ἐπιτήδευσις, σωφροσύνη, pruderie, n. f. ‖ σεμνοτυφία, ἡ [ἐπὶ γυναικῶν], bégueulerie, n. f. caractère, airs d' une bégueule ; βλ. σεμνότυφος.

σεμνότυφος, ος, ον· ὁ μετὰ τύφου ἐπιτηδευόμενος σεμνότητα, ὑπερήφανος, orgueilleux, euse, adj. οἰηματίας, κομπαστής, fat, e, adj. § ὁ ἐπιτηδευόμενος τὸν αἰδήμονα, prude, adj. [ἐπὶ γυναικ.] bégueule, n. f. κοινῶς ὁσία Μαρία, femme prude, dédaigneuse et d'une réserve exagérée : faire la bégueule.

σεμνύνομαι [μεσ.], εἶμαι ὑπερήφανος, être fier de ; ἐπισεμνύνομαι, ἐπαίρομαι, se prévaloir ; καυχῶμαι διά τι, se vanter ; ἐγκαυχῶ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

μαι ἐπί τινι πράγματι, σεμνύνομαι, ἐπαίρομαι, tirer vanité ; κενοδοξῶ, μεγαλαυχῶ, tirer (se faire) gloire se faire honneur ; ἀλαζονεύομαι, ὑπερηφανεύομαι, se glorifier ; ἐπαίρομαι, ἀλαζονεύομαι, s'enorgueillir.

σέμνωμα, ατος, τό· κόσμος, στολισμός, ornement, n. m. ἀντικείμενον ὑπερηφανείας, sujet d'orgueil ; τιμή, δόξα, gloire, n. f. τιμή, honneur, n. m. || εἶνε τὸ σέμνωμα, τῆς οἰκογενείας του, il est (il fait) l'orgueil de sa famille.

σεμνῶς [ἐπίρ.], μετ' εὐπρεπείας, κοσμιότητος, εὐπρεπῶς, κοσμίως, décemment, adv. δι' ὕφους σεμνοῦ, μετὰ σεμνότητος, d'un air modeste.

σέμπρα, ας, ἡ [διάλ. 'Ηπείρου]=ἡ γυνὴ ἥτις συνεφώνησε μὲ ἄλλην, ἵνα οἱ βόες αὐτῶν ἐργάζονται ὁμοῦ ἐν τοῖς ἀγροῖς· καὶ ῥημ. σεμπριπριάζω μὲ τὴν δεῖνα = συμφωνῶ διὰ τὴν τοιαύτην τῶν βοῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργασίαν.

σέμπρος, ου, ὁ [δημ.], ὁ κολλήγας.

σενατόριον, τό· senatorium, n. m. θεραπευτήριον ἰδίως φθισικῶν εἰς ὀρεινὰ μέρη.

σενδόνι, τὸ [δημ.], **σινδών, σινδόνη,** ἡ, drap [de lit], n. m.

σενδουκάκι, τὸ [δημ.], κασσελίτσα, κιβωτίδιον, κιστίς, coffret, n. m. κασσίτσα, cassette, n. f. κυτίον, κουτάκι, boîte, n. f.

σενδοῦκι, τὸ [ξεν.] sendouk ou sandouk, n. m. (ἐκ τοῦ τουρκικοῦ=caisse) μέγα κιβώτιον ἰδίως πρὸς ἔνθεσιν ἱματισμοῦ, ὅθεν σενδοῦκι, κίστη, κιβώτιον, coffre, n. m. ou malle, n. f.

σένια, ἡ [δημ.] ἡ μαξιλαροθήκη, βλ. καὶ **κλύφι.**

σενιάρω τὸν ἐργάτην [δημ. ναυτ.] βλ. **ἑτοιμάζω** (garnir).

σεντέφι, τὸ ἢ σιδέφι [δημ.] ὁ μάργαρος, nacre, n. m.

σεντίνα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.] βλ. **ἀντλοδόχη** (lousseau ou sentine). § —, βλ. **σιφωνοθήκη** (archipompe).

σεντόνι, τὸ [δημ.] βλ. **σινδών, σινδόνη.**

σέντρα [διάλ. 'Ηπείρου] ἐχθρότης. 'Ιδίως ἐπὶ ζώων διαιτωμένων εἰς τὸν αὐτὸν σταῦλον (ἴσως ἐκ τοῦ ἔρις).

σεντουκάκι, τὸ [δημ.] βλ. **σενδουκάκι.**

σεντοῦκι, τὸ [δημ.] βλ. **σενδοῦκι.**

σέπαλον, ου, τὸ [βοτ.] sépale, n. m. βλ. **κάλυξ.**

σεπέτι, τὸ [δημ.] ἡ κασσέλα, τὸ κιβώτιον, malle, n. f. coffre, n. m.

σέπια (χρῶμα), sépia ; βλ. **σηπία.**

σέπομαι, βλ. **σήπομαι.**

σεπτέμβριος, ου, ὁ· ὁ ἔννατος μὴν τοῦ ἔτους, le neuvième mois de l'année, septembre, n. m. || κατὰ σεπτέμβριον, en ἢ au mois de septembre ; || τὴν πρώτην σεπτεμβρίου, le premier septembre.

σεπτός, ή, όν, σεβάσμιος, ἄξιος σεβασμοῦ, vénérable, adj. σεβαστός, vénéré, ée, adj. **σεπτός,** auguste, adj. βλ. **σεβαστός.**

σέπω [διάλ. 'Ηπείρου], σήπω, σαπίζω.

σεράγι, τὸ [ξεν.], sérail, n. m. (τουρκ. seraï) ; ἀνάκτορον τῶν ὀθωμανῶν πριγκήπων. 'Ανάκτορον τοῦ Σουλτάνου ἐν Κωνσταντινουπόλει. Λέγεται συχνάκις, ἀλλὰ ἀκαταλλήλως, ἀντὶ χαρέμι (harem), ἤτοι τὸ διαμέρισμα τῶν ἀνακτόρων ἔνθα κατοικοῦσιν αἱ γυναῖκες.

σεραμπούνια [δημ. ναυτ.], βλ. **θρίος,** παράθριος.

σεραπινέλο [δημ. ναυτ.], βλ. **πλάγιος συστοχεὺς** (cargue-bouline).

σεράπιον, ου, τό· βλ. **σιρόπιον** (sirop).

σερβίρω [δημ.]· βλ. **παραθέτω.**

σερβίτσια [δημ.]· βλ. **καλώδια** (manœuvre des voiles).

σερβιτσιάλι, τὸ [δημ.], βλ. **ἐνετὴρ** [seringue).

σεργιάνι, τὸ [δημ.], ὁ περίπατος, promenade, n. f.

σεργιανίζω, μέλ. ίσω [δημ.], περιπατέω-ῶ, se promener ; πλανῶμαι ἀργὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς, flâner.

σεργοῦνα, ἡ [διάλ. Λεντεχαδ.], γυνὴ δύστροπος ἢ ἀνήθικος, καὶ ἀρσενικὸν ὁ σεργούνης.

σερέτης, ου, ὁ [δημ.], στρεψόδικος, φιλόδικος, chicaneur, euse, n. στρεψόδικος, λογομάχος, φιλόνικος, chicanier, ère, adj.

σερετλίκι, ᾶς, ἡ [δημ.], στρεψοδικία, φιλονεικία, διαστροφὴ τοῦ δικαίου, chicanerie, n. f. στρεψοδικία, chicane, n. f.

σερμαγιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βάσις, βλ. **κεφάλαιον** (χρηματικόν, fonds ou capital).

σερμανίτζα, ας, ἡ [διάλ. 'Ηπείρου], ἡ κοίτη τῶν βρεφῶν, ἡ **κούνια.**

σερμπέτι, τὸ [δημ.], **σιρόπιον,** sorbet, n. m. ποτὸν σακχαρωμένον, boisson qui a pour base du sucre et des jus de fruits. § γλυκὸ στριφτὸ τοῦ κουταλιοῦ, espèce de confiture [au lissé].

σερνάμενον, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. **ἀγόμενον** (garant); [πληθ.] **σερνάμενα,** βλ. **ἀγόμενα** (manœuvres courantes).

σερνικοβότανον, τὸ [δημ.], ἐντόπιον ὀρχιδοειδές, orchidée [indigène], οὗτινος αἱ ῥίζαι παριστῶσιν ἀνδρικὸν μόριον καὶ ὅπερ κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῶν ποιμένων τρωγόμενον ἀπὸ ταῖς προβατίναις κάμνει αὐτὰς νὰ γεννῶσιν ἄρρενα.

σερνικός, οῦ, ὁ [δημ.] βλ. **ἀρσενικός.**

σέρνω [δημ.] βλ. σύρω· || σέρνω κατόπιν, **ἐφέλκω,** βλ. **ἐφολκή.**

σερπετλιά, ᾶς, ἡ [δημ.] κατεργαριά, πανουργία, πονηρία, ἡ γοργότης περί τι, espièglerie, n. f. ζωηρότης, pétulance, n. f. ou vivacité, n. f.

σερπετὸ [διάλ. 'Ηπείρου] **τὸ ἑρπετόν.**

σερπετός, ή, όν [δημ.] κατεργάρης, πανοῦργος, πονηρός, γοργός, espiègle, adj. ζωηρός, pétulant, e, adj. ou vif, ive, adj. [ἐπὶ παιδίων ἰδ.] ζωηρός, ἀνήσυχος, sémillant, e, adj.

σέρρα, ας, ἡ [ξεν.] serre, n. f. βλ. **θερμοκήπιον.**

σέρσινος καὶ σέρσουνας ὁ [διάλ. Ἠπείρ.] ἡ ἀγριομέλισσα. ("Ισως ἐκ τοῦ τευθρήνη).

σεσάμιον, τό, κοινῶς σουσάμι, βλ. σήσαμον.

σεσαθρωμένος, η, ον· σκωληκόβρωτος, vermoulu, e, adj. καταρρέων, croulant, e, adj. παλαιός, vieux, vieille, adj. σεσηπώς, υῖα, ός, pourri, ie, adj. || οἰκία σεσαθρωμένη, maison qui menace ruine, croulante = ἑτοιμόρροπος.

σεσηπώς, υῖα, ός· βλ. σήπομαι· || σεσηπὼς καὶ δυσώδης, putride, adj. putréfié, ée, adj. ὁ **παρουσιάζων** τὰ φαινόμενα τῆς σήψεως, qui présente les phénomènes de la putréfaction.

σεσιδηρωμένος, η, ον (σιδηρόω-ῶ), ferré, ée ; || **ἀσιδήρωτος,** η, ον· non ferré, ée.

σέσκ(ου)λον [δημ.], τὸ **σεῦτλον.**

σέσουλα, ας, ἡ [δημ.], κοῖλον πτύον, pelle creuse, n.f. § [ναυτ.] βλ. **ἀντλίον** (écope à main) ; σκεῦος χρήσιμον πρὸς ἀφαίρεσιν τῶν ἐν ταῖς λέμβοις ὑδάτων, ὅταν αὗται διαρρέωσι, ἐπίσης δὲ ἐν χρήσει καὶ εἰς τοὺς παντοπώλας· ἔχει σχῆμα σκαφιδίου μὲ χεῖρα εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος.

σέτι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ πρὸ τῶν παραθύρων καὶ παρὰ τὸν τοῖχον μακρὸν ἑδώλιον, ἐν εἴδει καναπέ, κάθισμα, ἕδος, ἕδρα, (ἰταλ, sedes.

σεῦτλον, ου, τὸ καὶ **τεῦτλον** κοινῶς **σέσκλον,** κηπευόμενον λάπαθον, λάχανόν τι, bette (blanche), n. f. poirée, n. f.

σεφερ-τάσι, τό· [ξεν.], βλ. **κλειδοπίνακον.**

σεφτές, ὁ [δημ.], ἡ πρώτη πώλησις τῆς ἡμέρας, première vente [de la journée]; étrenne, n. f. || χάμνω σεφτέν, étrenner.

σηαμαντοῦρα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου), ὁ χάρτινος ἀετός, **χαρταετός,** τὸ τσερκένι, cerf-volant, n. m.

σήθω, μέλ. σήσω, tamiser, passer au tamis ; κοσκινίζω, καθαρίζω τι διὰ τοῦ λεπτοῦ κοσκίνου (σήστρου).

σήκαλη, ης, ἡ· κοινῶς βρίζα (γέννημα], seigle, n. m. βλ. **ὀλύρα** καὶ **βρίζα**· || ὀλυρίτης ἢ **σηκαλίτης** (ἄρτος), pain de seigle.

σηκαποθέτης, ου, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ μεταβαίνων ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν καὶ ἀνακοινῶν ἀθυροστόμως ὅ,τι ἤκουσε.

σηκαποθώνω [διάλ. Ἠπείρου], μετατοπίζω, ταξινομῶ τὰ τῆς οἰκίας ἔπιπλα.

σηκοειδής, ής, ές· ἔχων μορφὴν σηκοῦ, cul-de-four ; || θόλος σηκοειδής, κτλ. voute en cul-de-four ; βλ. εἰς **θόλος.**

σηκόνω, μέλ. ώσω, ἀόρ. ἐσήκωσα, αἴρω, ὑψόνω, lever; αἴρω εἰς ὕψος, ὑψόνω, ὑψόω, élever ou hausser; [τὸ élever λαμβάνει è (ouvert) πρὸ συλλαβῆς ἀφώνου]· σηκόνω ὑψηλότερα, ἀνυψῶ, exhausser; ἀνυψόνω, ἐγείρω, ἀνεγείρω, relever ; ὑπεγείρω, soulever ; ὀρθόω-ῶ, dresser ; || σηκόνω τι καθέτως, dresser ; π. χ. στήλην, ὀβελίσκον, κτλ. = στήνω, ἀνεγείρω· || — τοὺς ὤμους, lever (hausser) les épaules ; || θὰ σηκώσω αὐτὸν τὸν τοῖχον, j'élèverai ce mur ; || — τὸ φόρεμά μου, lever (trousser) sa robe ; || σηκόνει τὸ μουστάκι του, il retrousse sa moustache ; || σήκωσε τὰ μανίκια σου, retroussez vos manches ; || τὸ ἄλογον σηκόνει τὰ αὐτιά του, le cheval dresse les (chauvit) oreilles ; || σηκόνω τὸ κεφάλι τοῦ ἵππου· βλ. **εὐκάμπτω**· βλ. καὶ **ἀνορθώνειν**· || σηκόνεται ἡ τρίχα τοῦ ἀνθρώπου [μεταφ.], cela fait dresser les cheveux ; || — πόλεμον, déclarer (; faire) la guerre ; entrer en guerre ; || ἐσήκωσαν τὴν σημαίαν τῆς στάσεως (ἀναπετάσσω), ils ont arboré l'étendard de la révolte ; || ἡ ὑπόθεσις αὕτη τὸν ἐσήκωσε, cette affaire l'a remis sur pied ; || [ναυτ.] σηκόνω πανιά· σηκόνομαι σ' τὰ πανιὰ (βλ. ἀπαίρω), appareiller ; || [ναυτ.] σηκόνω τὰ καμάρια (ἐπιθέτω), suspendre les baux ; || [ναυτ.] σηκόνω τσιμποῦκι, βλ. **αἴρω** ἐπιστήλιον, guinder ; || σηκόνω καράβι [μὲ τόνους], touer un navire (βλ. **προέλκω**), se touer ; || — πλοῖον [καθισμένον], remettre à flot (relever; redresser) un navire (ἐκβυθίζω, ἐκβύθισμα)· || — τὴν ἄγκυραν (ἀνασπῶ), déraper (lever) l'ancre; || — χνοῦδι [ἐπὶ ὑφάσμ.], pelucher, cotonner; || — σκόνην, soulever (faire voler) la poussière ; || [τὸ καύσιμον] σηκόνει φούσκαις, produit des ampoules ; || ἐσήκωσε τὸν λαὸν ἐναντίον του, il a soulevé le peuple contre lui ; || ὁ σκύλος του ἐσήκωσε δύο πέρδικας, son chien a levé (fait lever) deux perdrix ; || σηκόνομαι ἀπὸ τὸ τραπέζι, se lever (sortir) de table ; || μόλις εἶχαν σηκωθῆ ἀπὸ τὸ τραπέζι, ils sortaient de table ; || σηκόνομαι [ἀπὸ τὸ κρεββάτι], se lever [du lit]; || [ἐπὶ ἀσθενοῦς] αὔριον θὰ σηκωθῇ, demain il quittera le lit ; || [ἐπὶ λεχοῦς] μόλις ἐσηκώθη, elle releve de couches; || ἐσηκώθη ἀέρας, le vent se leva ; || σηκόνομαι ἀπὸ τὴν θέσιν μου, quitter sa place ; || σήκω ἀπ' αὐτοῦ, ôtez-vous de là ; || σήκω σὺ νὰ κάτσω ἐγὼ [παροιμ.], ôte-toi que je m'y mette. § —, αἴρω, ἀφαιρῶ, λαμβάνω τι ἀπὸ που, σηκόνω, lever, ôter, enlever, emporter; || ἐσήκωσαν τὸν νεκρόν, on a levé (enlevé) le corps ; || — [τὸ] τραπέζι, ôter le couvert; desservir ; || νὰ τὸν πάρῃ καὶ νὰ τὸν σηκώσῃ [φρ.], que le diable l'emporte ; || ἐσήκωσεν ὅλα του τὰ πράγματα, il a emporté tous ses effets ; || μοῦ ἐσήκωσε τὸ κεφάλι μὲ ταῖς φωναῖς του, il m'a fendu la tête avec ses cris. § —, φέρω [ἐπὶ τῆς ῥάχεως], porter [sur son dos]; ἀνέχω, ὑποφέρω, supporter ; souffrir ; || [τὸ ζῶον αὐτὸ] σηκόνει διακοσίας ὀκάδας, porte deux cents ocques ; || αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος σηκόνει κρασί, cet homme porte bien le vin; || δὲν σηκόνει χωρατά, il n'entend pas plaisanterie ; || αὐτὰ ἐγὼ δὲν τὰ σηκόνω, je ne suis pas homme à souffrir cela ; || ὁ τόπος δὲν τὸν ἐσήκωσε, le pays ne lui a pas profité (agréé); || τὸ κλίμα τὸν σηκώνει, le climat lui va: || δὲν σηκόνει ἡ ἐπαρχία [φρ.], mes moyens ne le permettent pas. § σηκόνω, ξεσηκόνω, ἀντιγράφω, copier ; || — ἀτίγραφον, prendre copie. § [οὐδ.] σηκόνομαι, se lever prendre ; || τὸ ἐκδόριον ἐσήκωσε, le vésicatoire a pris ;

|| [ἐπὶ ἐμβολιάσματος] τὸ δένδρον αὐτὸ σηκόνει, cet arbre est en sève.

σηκός, ου, ὁ [ἀρχ.], niche, n. f. κοινῶς ἡ ἀχηβάδα· κοίλωμα ἀφιέμενον εἰς τὸ πάχος τοῦ τοίχου διὰ τὴν τοποθέτησιν ἀγάλματος, κρήνης, ἢ ἄλλου τινὸς ἀντικειμένου· || [ἀρχ.] **γωνιαῖος σηκός**, niche angulaire ὁ κατασκευαζόμενος εἴς τινα γωνίαν (encoignure); || **σηκὸς βωμοῦ**, niche d'autel ; σηκὸς εἰς ὃν τοποθετεῖται εἰκών, ὡς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· || **σηκὸς κυκλοτερής**, niche en tour ronde ; σηκὸς κατεσκευασμένος εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ὄψιν κυκλικοῦ τοίχου· || **σηκὸς τετράγωνος**, niche carrée ; || **εἰκονικὸς σηκός**, niche feinte ; σηκὸς μικροῦ βάθους· || **σηκὸς ἀγροτικοῦ ῥυθμοῦ**, niche rustique, καλεῖται ὁ περιβαλλόμενος ὑπὸ **κυφωμάτων** (bossages) χωριζομένων διὰ τριγωνικῶν ἢ τετραγωνικῶν **ἐντομῶν** (refend). § **σηκὸς ἢ κύριος ναός**, cella, n. f. ou naos ou sécos ; τὸ κεκλεισμένον μέρος τοῦ ἀρχαίου ναοῦ (du Temple antique), ἤτοι τὸ **ἄδυτον** (adytum, le sanctuaire). Εἰς τὸ βάθος ἦτο τοποθετημένον τὸ ἄγαλμα τῆς θεότητος εἰς ἣν ἦτο ἀφιερωμένος ὁ ναός. Οἱ σηκοὶ τῶν ναῶν δὲν εἶχον παράθυρα, τὸ δὲ φῶς ἐλάμβανον, οἱ μὲν μείζονες ὡς ὁ Παρθενών, ὄντες ἄνωθεν **ὕπαιθροι**, οἱ δὲ ἐλάσσονες, ὡς τὸ Ἐρεχθεῖον, ἔχοντες εἰς τὴν ὀροφὴν **ὀπαῖα** (φεγγίτας). Οἱ σηκοὶ διῃροῦντο εἰς τοὺς μείζονας ναοὺς εἰς τρία, εἰς **πρόναον** (pronaos), εἰς **ὀπισθόδομον** (opisthodomos) καὶ εἰς τὸν κυρίως ναόν, ὅστις ἐκαλεῖτο ἑλληνιστὶ ναὸς ἢ δόμος, ὡς ἦν ἐν τῷ Παρθενῶνι τὸ ἑκατόμπεδον. § **σηκός**, περιπεφραγμένος τόπος, χώρισμά τι, διαμέρισμα, compartiment, n. m. case, n. f. ou pièce, n. f. § **σηκὸς ὑπονομοποιοῦ**, trou du mineur ; εἶδος σηκοῦ (niche) ὅντινα κατεσκεύαζον, πρὸ τοῦ Βωμπάν, διὰ δοκῶν ἐπενδεδυμένων διὰ λευκοσιδήρου **καθ' ἣν στιγμὴν ἐπεχείρουν τὴν κατάβασιν τῆς τάφρου** (descente du fossé) καὶ ἐν ᾧ ὁ ὑπονομοποιὸς εἰργάζετο ἀσφαλῶς.

σήκωμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ σηκόνειν, αἴρειν, action de [se] lever ; ἀνύψωσις, ἄρσις, σήκωμα, levée, n. f. § **σήκωμα**, τὸ βάρος, poids, n. m. Οἱ Γάλλοι καλοῦσι poids, τό τε **βάρος** σώματός τινος σταθμιζομένου καὶ τὸ **σήκωμα**, ἤτοι τὸ δι' οὗ τὸ βάρος τοῦ σταθμιζομένου μετρεῖται, ἤτοι τὸ **βαρίδι** εἰς τοὺς στατῆρας καὶ πλάστιγγας τὸ χρησιμεῦον ὡς **ἀντιζύγιον**· || σήκωμα ἀργυροῦν, χαλκοῦν, σιδηροῦν, poids en argent, en cuivre, en fer. § — τοῦ πλοίου, βλ. **ἐκβύθισμα**.

σηκώνω, βλ. σηκόνω.

σηκωτήρ, ῆρος, ὁ· chape, n. f. [de peson] ; chape de la romaine ; βλ. καὶ **στατήρ**.

σηκῶτι, τὸ [δημ.], βλ. **συκῶτι**.

σηκωτός, ή, όν· αἰρόμενος, φερόμενος, porté, ée que l'on porte ; φορητὸς [διὰ τῶν χειρῶν], porté [sur les mains] ; || τὸν πῆγαν σηκωτόν, on l'a porté. § —, αἱρετός, ἀνυψωτός, levé, ée, adj. ὁ δυνάμενος ν' ἀνυψωθῇ, qu'on peut lever ; || γεφύρι σηκωτόν, pont levé = **περιαιρετὴ γέφυρα**.

σηλάχι, τὸ [δημ.], βλ. **σελάχι**

σῆμα, ατος, τό· τὸ σημεῖον, signe, n. m. ἤτοι ἐκεῖνο ὅπερ χρησιμεύει νὰ παραστήσῃ ἢ νὰ ὑποδείξῃ ἀντικείμενόν τι· βλ. καὶ **σημεῖον**· || σῆμα marque, n. f. κοινῶς ἡ **μάρκα**· τὸ ἐπί τινος ἀντικειμένου τιθέμενον σημεῖον πρὸς διάγνωσιν αὐτοῦ· βλ. καὶ **σημεῖον**· || τὰ βιομηχανικὰ σήματα, les marques de fabrique ; || τὰ σήματα τῆς οἰκογενείας του, ses armes = οἰκόσημα, son blason. § —, **ἀριθμός**, cote, n. f. (ὑψόμετρον). § — καταμετρήσεων, jalon, n. m. βλ. **ἀκόντιον**. § —, βλ. **παράσειον**, fanion. § **σήματα (διακριτικά)**, agréments, n. m. pl. ἢ κοσμήματα, τιθέμενα ἐπὶ τοῦ στρατιωτικοῦ πηληκίου καὶ τῶν ἐνδυμάτων. § [στρατ.] **σῆμα μεγέθους** ἢ **σφραγίς**, pointure, n. f. σφραγὶς ἐπιτιθεμένη ἐπὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τοῦ ἱματισμοῦ, ὑποδύσεως, κτλ. πρὸς ἔνδειξιν τοῦ τύπου καὶ τοῦ τμήματος εἰς ὃ τὸ εἶδος ἀνήκει. § **σῆμα**, contrôle, n. m. **ἐπίσημον**, τό· **ἐπίσημα**, τά· τὸ σημεῖον, ὅπερ ποιεῖται ὑπὸ τῶν ἐξελεγχόντων τι, π. χ. ὑπὸ τῶν ὁπλογνωμόνων (contrôleurs d'armes) διὰ τοῦ στιγέως των (poinçon) ἐπὶ τῶν μερῶν τῶν ὅπλων, ὅταν ταῦτα κρίνωνται καλῶς ἔχοντα. § **σῆμα**, marron (n. m.) ou marron de service ou marron de ronde, καλούμενον ἐν τῷ ναυτικῷ **πλατεῖον** καὶ **κρικίσκος ἐφοδείας** (ἐὰν ἔχῃ σχῆμα κρίκου). Μικρὸν ὀρειχάλκινον τεμάχιον κυκλικοῦ σχήματος ῥιπτόμενον ἐντὸς κάλπης (boîte) πρὸς ἔνδειξιν ἐκτελέσεως νυκτερινῆς ἐφοδείας. § —, marron de distribution, τὰ εἰς τοὺς χορηγητὰς τῶν τροφίμων, διδόμενα **σήματα** πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν ἐκ τῶν ταμείων. § **σῆμα** [ναυτ.], signal, n. m. Καλοῦνται **σήματα** (signaux) αἱ διαφόρων τύπων καὶ χρωμάτων μικραὶ σημαῖαι αἱ χρησιμεύουσαι πρὸς συνεννόησιν μεταξὺ τῶν πλοίων κράτους τινὸς καὶ πρὸς στολισμὸν αὐτῶν κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας. Ἐπίσης **σήματα** (signaux) καλοῦνται οἱ ἐκ διαφόρων **σημαιῶν**, **σχημάτων**, **πυρσῶν** ἢ ἤχων παραγόμενοι συνδυασμοὶ οἱ χρησιμεύοντες διὰ τὴν μεταξὺ τῶν πλοίων συνεννόησιν ἐν καιρῷ **ἡμέρας**, **νυκτὸς** ἢ **ὁμίχλης**. Τὰ σήματα διαιροῦνται εἰς τέσσαρας μεγάλας κατηγορίας· 1) εἰς **σήματα ἡμερινὰ** (signaux de jour), γινόμενα διὰ **τετραγώνων**, **τραπεζίων** ἢ **ἐπισειόνων** σημάτων διαφόρων χρωμάτων, χρησιμεύοντα διὰ τὴν μεταξὺ τῶν πλοίων ἐν καιρῷ ἡμέρας συνεννόησιν· 2) εἰς **σήματα μεγάλης ἀποστάσεως** (signaux de grande distance), γινόμενα ἐκ σημάτων **τετραγώνων ἐπισειόνων** καὶ μελανῶν **σφαιρῶν** μεγάλων διαστάσεων, χρησιμεύοντα διὰ τὴν μεταξὺ τῶν πλοίων ἐν καιρῷ ἡμέρας ἀπὸ μεγάλης ἀποστάσεως συνεννόησιν· 3) εἰς **σήματα νυκτερινὰ** (signaux de nuit), γινόμενα διὰ φανῶν, **πυρσῶν**, **πυροτεχνημάτων**, **προβολῆς ἠλεκτρικῶν ἀκτινοδέσμων**, **κανονοβολισμῶν** ἢ ἄλλων ἤχων, χρησιμεύοντα διὰ τὴν ἐν καιρῷ νυκτὸς μεταξὺ τῶν πλοίων συνεννόησιν, καὶ 4) εἰς **σήματα ὁμίχλης** (signaux de brume), **γινόμενα διὰ κανονοβολισμῶν** ἢ ἄλλων **ἤχων**, χρησιμεύοντα διὰ

τὴν ἐν καιρῷ ὁμίχλης μεταξὺ τῶν πλοίων συνεννόησιν.

Ὑπάρχουσιν ἐπίσης καὶ **διεθνῆ σήματα** (signaux internationaux) χρησιμεύοντα διὰ τὴν μεταξὺ τῶν πλοίων πάντων τῶν ἐθνῶν συνεννόησιν, ὡς καὶ **σήματα κινδύνου** (signaux de détresse); βλ. **κίνδυνος**· ‖ [ναυτ.] **σῆμα ῥομβόσημον**, τό, signal d'aire de vent, ἤτοι σῆμα σημαῖνον ἀνεμόρρομβον τινά· ‖ [ναυτ.] σῆμα [**μονόσημον**, τό· **δίσημον**, τό· **τρίσημον**, τό· **τετράσημον**, τό], σῆμα, signal (à 1, 2, 3, 4) signes, ἤτοι ἀπαρτιζόμενον ἐξ ἑνός, δύο, τριῶν, τεσσάρων **σημάτων** (σημαιῶν)· ‖ [ναυτ.] **ἀριθμόσημον**, τό, signal, de numéro officiel; βλ. **ἀριθμὸς πρωτόθετος**, numéro officiel; ‖ **σῆμα ἀναγνωρίσεως** μεταξὺ πλοίων, signal de reconnaissance; ‖ **σῆμα** (μερικόν, γενικόν, ἰδιαίτερον), signal (partiel, général, particulier), ἤτοι τὸ σημαινόμενον μερικῶς πρὸς ἀριθμόν τινα πλοίων, γενικῶς πρὸς ἅπαντα τὰ πλοῖα, ἢ ἰδιαιτέρως πρὸς πλοῖόν τι· ‖ **ἀριθμητικὸν σῆμα**, signal numéraire, ἤτοι τὸ σημαῖνον ἀριθμητικήν τινα ποσότητα· ‖ **ἐκτελεστικὸν σῆμα**, signal d'exécution; σῆμα ἐπαιρόμενον ὑπὸ ναυαρχίδος ἢ ἀρχηγίδος, καὶ σημαῖνον ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ὑποστολῆς του, πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ αὐθωρεὶ ὁ προσημανθεὶς χειρισμός, σχηματισμός, ἑλιγμός, κτλ. ‖ [ναυτ.] **σήματα** διὰ βραχιόνων, signaux à bras; βλ. **σηματωφός**· ‖ [ναυτ.] διακριτικὸν σῆμα· βλ. **διακριτικόν**· ‖ **σῆμα κινδύνου**· βλ. **κίνδυνος**. § **σῆμα**, τό, signal, n. m. (πληθ. signaux); **σημεῖόν** τι γινόμενον κατὰ σύμβασιν καὶ χρησιμεῦον ὡς εἰδοποίησις, ὁδηγία, ἔνδειξις, παράγγελμα, κτλ. εἴτε πρὸς ἀποφυγὴν ἠχημάτων ἢ προφορικῶν παραγγελμάτων, εἴτε ὁσάκις δὲν δύνανται ν' ἀνταποκριθῶσιν ἄλλως· ‖ **σημεῖον συναγερμοῦ**, signal d'alerte; ‖ **τηλεγραφικὰ σήματα**, signaux télégraphiques; ‖ **στρατιωτικὸν σῆμα**, signal militaire; γενικὴ ὀνομασία τῶν ῥωμαϊκῶν **σημαιῶν** (enseignes); ‖ **ὀπτικὸν ἢ κρουστικὸν σῆμα**, signal optique ou à percussion; πυροτεχνήματα κεχρωματισμένα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν σημάτων· ‖ **σιδηροδρομικὸν σῆμα**, signal de voie ferrée; τὰ σιδηροδρομικὰ σήματα σκοποῦσι νὰ εἰδοποιήσωσι τοὺς ὑπαλλήλους τῶν **εἱρμῶν** (trains) ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς γραμμῆς, καθὼς καὶ τοὺς **ὑπαλλήλους τῆς ὑπηρεσίας τῆς γραμμῆς** (agents du service de la voie) ἐπὶ τῆς κινήσεως τῶν εἱρμῶν. Τὸ προσωπικὸν τῆς γραμμῆς εἶνε ἐπιπεφορτισμένον νὰ δεικνύῃ εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν εἱρμῶν ἐὰν ἡ γραμμὴ ἦνε ἐλευθέρα, ἐὰν οἱ εἱρμοὶ δέον νὰ προχωρήσωσι μετὰ προφυλάξεως, ἢ ἐὰν ὀφείλωσι νὰ σταματήσωσιν ἐντελῶς. Τὰ σήματα (signaux) δύνανται νὰ ὦσιν **ἀκουστικὰ** (accoustiques, κώδωνες, σύριγγες, κτλ.), **ὀπτικὰ** (optiques) τουτέστιν ἐκτελούμενα διὰ χρωμάτων καὶ εἰδικῶν **συσκευῶν** (appareils). Τὰ ἐν χρήσει χρώματα εἰσί, 1) τὸ **λευκόν**, ὅπερ εἶνε ἔνδειξις ὅτι ἡ γραμμὴ εἶνε ἐλευθέρα· 2) τὸ **πράσινον**, διὰ τὴν μετὰ προφυλάξεως συγκοινωνίαν καὶ 3) τὸ **ἐρυθροῦν**, διὰ νὰ σταματήσωσιν ἐντελῶς.

Τὰ ὀπτικὰ σήματα διαιροῦνται εἰς **σταθερὰ σήματα** (signaux fixes) καὶ εἰς **κινητὰ σήματα** (signaux mobiles).

Τὰ **σταθερὰ σήματα** εἰσὶν οἱ **σηματοφόροι** (sémaphores), οἱ **δίσκοι** (disques) καὶ **αἱ βελόναι ἢ σήματα διχασμοῦ** (signaux d'aiguille ou de bifurcation); βλ. λέξεις.

Ὑπάρχουσιν οἱ **προκεχωρημένοι δίσκοι** (disques avancés) (περὶ ὧν ἐγένετο λόγος ἐν τῇ λέξει disque) καὶ οἱ **πλήσιοι δίσκοι** (disques rapprochés, ἤτοι οἱ πλησίον εὑρισκόμενοι δίσκοι). Οἱ τελευταῖοι οὗτοι σύγκεινται ἐκ τετραγωνικῆς ἐκ πεταλείου **πινακίδος** (voyant en tôle) πλευρᾶς 0μ, 90 κεχρωματισμένοι διὰ μέλανος μὲν χρώματος ἐκ τῆς μιᾶς ὄψεως, ἐκ δὲ τῆς ἑτέρας κατὰ τὸ ἥμισυ διὰ λευκοῦ καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἥμισυ δι' ἐρυθροῦ χρώματος. Τὴν νύκτα φανὸς ἀρτώμενος ἐπὶ τῆς πλευρᾶς, κάτωθεν τῆς πινακίδος παριστᾷ ἐρυθρὸν ἢ λευκὸν φῶς πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀφίξεως τῶν εἱρμῶν. Ὁ χειρισμὸς τῆς συσκευῆς ἐκτελεῖται ἐξ αὐτοῦ τοῦ σταθμοῦ.

Αἱ βελόναι ἢ σήματα **διχασμοῦ** (signaux d'aiguille) χρησιμεύουσιν εἰς τοὺς διχασμοὺς τῶν γραμμῶν ἵνα σημειῶσιν ὅτι ἡ βελόνη διευθύνεται ἐπὶ τῆς δεῖνα γραμμῆς.

Τὰ **κινητὰ σήματα** (signaux mobiles) ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῆς γραμμῆς μετὰ σημαιῶν ἢ τριχρόων φανῶν. Ἐκτὸς τούτων ἀρκεῖ ἵνα ὑπάλληλός τις, ἱστάμενος πρὸ τοῦ ἐρχομένου εἱρμοῦ, κινῇ ταχέως σημαίαν, φανὸν ἢ οἱονδήποτε ἀντικείμενον ἢ ἁπλῶς τοὺς βραχίονας ἵνα διατάξῃ τὴν ταχεῖαν στάσιν τοῦ εἱρμοῦ.

Ἐν συνόψει, ὑπάρχουσι τὰ ἑξῆς σήματα· 1) διὰ τὴν **ἐλευθέραν γραμμὴν** (voie libre), σημαία εἱλιγμένη (περὶ τὸ ξυστόν της), φῶς λευκόν, δίσκος **ἀνοικτὸς** (disque ouvert) ἤτοι παράλληλος πρὸς τὴν γραμμήν, βραχίων τοῦ σηματοφόρου καταχόρυφος· 2) διὰ τὴν **ἐπιβράδυνσιν** (ralentissement), σημαία ἢ φῶς **πράσινον**, βραχίων τοῦ σηματοφόρου κεκλιμένος κατὰ 45°· 3) διὰ τὴν **στάσιν** (arrêt), σημαία ἢ φῶς ἐρυθρόν, δίσκος **κεκλεισμένος** (disque fermé) ἤτοι κάθετος πρὸς τὴν γραμμήν, βραχίων τοῦ σηματοφόρου ὁριζόντιος. Κατὰ τὴν νύκτα δίσκος ἄνευ φωτὸς θεωρεῖται κεκλεισμένος. Πᾶν κινητὸν σῆμα στάσεως ἢ ἐπιβραδύνσεως τοῦ εἱρμοῦ δέον νὰ ἐκτελῆται 1000 τουλάχιστον μέτρα ἐκεῖθεν τοῦ ἀντικειμένου ἕνεκα τοῦ ὁποίου προκαλεῖται τὸ σῆμα. § **σημαίνω**, δίδω ἢ κάμνω σῆμά τι, signaler. § **σῆμα** [ναυτ.] pavillon de signaux; σημαλέος ἐπισείων, τὸ **σύσσημον** καὶ συνηθέστερον τὸ σῆμα· σημαία ἐκ διαφόρων χρωμάτων διὰ τὴν ἀπὸ μακρὰν ἀνταπόκρισιν· ‖ **ναυαρχικὴ σημαία**, pavillon amiral, καλεῖται τὸ διακριτικὸν γενικοῦ ἀξιωματικοῦ σῆμα· ‖ **ἐπίσημον**, τό· pavillon de beaupré (n. m.) μικρὰ σημαία ἢ σῆμα ἐπαιρόμενον εἰς τὴν πρῷραν τῶν πολεμικῶν πλοίων. Τὸ τοῦ ἡμετέρου ναυτικοῦ εἶνε κυανοῦν τετράγωνον μετὰ λευκοῦ ἰσοσκελοῦς σταυροῦ ἐν τῷ μέσῳ· ‖ **σῆμα σκοποῦντος**

πλοίου, pavillon de garde ; βλ. bâtiment de garde ; || **δικαστικὸν σῆμα**, pavillon de justice, δι' οὗ σημαίνεται ὅτι ναυτοδικεῖον συνεδριάζει ἐπὶ τοῦ πλοίου ἢ ὅτι ἐκτελεῖται ἀπόφασις πολεμικοῦ συμβουλίου· || **ἱερουργικὸν σῆμα**, pavillon de messe, δι' οὗ σημαίνεται ὅτι ἱερουργία γίνεται ἐπὶ τοῦ πλοίου· || **κηρυκευτικὸν σῆμα**, pavillon de parlementaire, λευκὴ σημαία ἐπαιρομένη ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ κηρυκευτικοῦ πλοίου ὅπως γνωρίσῃ τὴν ἰδιότητά του τῷ ἐχθρῷ καὶ μὴ προσβληθῇ· || **ἀπαρτικὸν σῆμα**, pavillon de partance, δι' οὗ σημαίνεται ἡ ἄπαρσις· || **πλοηγὸν σῆμα**, pavillon de pilote, δι' οὗ χαλεῖται πλοηγός· || **φοινικίς**, ἡ· ἢ **σῆμα κινήσεως πυρίτιδος**, pavillon des poudres, ἐρυθρὸν σῆμα ἐπαιρόμενον ἐπὶ πλοίου ἢ λέμβου ὅπου γίνεται **κίνησις πυρίτιδος** (μεταφορά, ἐπιβίβασις, ἀποβίβασις, κτλ.) || **σῆμα καθάρσεως**, pavillon de quarantaine, κίτρινον σῆμα ἐπαιρόμενον ἐπὶ παντὸς πλοίου πρὶν ἢ ἐλευθεροκοινωνήσῃ ἅμα τῷ κατάπλῳ του εἰς λιμένα ἢ διατελοῦντος ὑπὸ κάθαρσιν.

σημάδευμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ σημαδεύειν (σημαίνειν, σημειεῖν), action de marquer ; τὸ ἐπιτιθέμενον σημεῖον, σῆμα, marque, n. f. σήμανσις, désignation, n. f. ou signalement, n. m. χάραξις, tracement, n. m. § ἡ πρᾶξις τοῦ σκοπεύειν, action de viser (d'ajuster).

σημαδεύω, μέλ. εύσω [δημ.] σημαίνω, σημειῶ, marquer ; σημειόνω, σημειῶ, noter ; σημαίνω, χαράσσω, tracer ; σημαίνω, χάμνω σῆμα, signaler ; σημαίνω, δηλῶ, προσδιορίζω, désigner ; ἐπισημαίνω, repérer ; || ἐσημάδευσα αὐτὸ τὸ μέρος [εἰς τὸ βιβλίον], j'ai marqué ce passage ; || ἡ σπαθιὰ τὸν ἐσημάδευσε εἰς τὸ μέτωπον, le coup de sabre l'a marqué au front ; || τὸ ἐσημάδευσα εἰς τὸ τετράδιόν μου, j'ai noté cela dans mon cahier ; || [μετοχ.] **σημαδευμένος** [ἐπὶ ἀνθρ.], estropié, ée, adj. σεσημειωμένος, marqué, ée, adj. || χαρτιὰ σημαδευμένα, des cartes biseautées. § **σκοπεύω** (διὰ τοῦ ὅπλου, πυροβόλου], viser ; ajuster ; mirer ; [ἐν.] pointer ; || δὲν ἐπρόφθασα νὰ σημαδεύσω, je n'ai pas eu le temps d'ajuster ; || τὸν ἐσημάδευσεν εἰς τὸ κεφάλι, il l'a visé à la tête.

σημάδι, ὑὸ [δημ.], τὸ σημεῖον, σῆμα, marque, n. f. σημεῖον, signe, n. m. ἔνδειξις, indice, n.m. ἴχνος, trace, n. f. σημάδι, σημεῖον, repère, n. m. τὸ σκοπόσημον, visée, n. f. || ἔχει ἀκόμη τὸ σημάδι τῆς πληγῆς του, il porte encore la marque de sa blessure; || εἶνε καλὸν σημάδι, c'est un bon signe ; (καλὸς οἰωνός), c'est un heureux présage ; || ηὗραν τὰ σημάδια του εἰς τὴν ἄμμον, on a trouvé ses traces sur le sable. § —, ὁ σκοπός, στόχος, but, n. m. cible, n. f. || ῥίπτω εἰς τὸ σημάδι, tirer à la cible ; tirer au blanc ; || ἐκτύπησε τὸ σημάδι δύο φοραῖς, il a fait mouche deux fois (κέντρον).

σημαδιακός, ή, ὸν [δημ.], ὁ φέρων σημεῖον (οὐλήν), qui porte une marque (une cicatrice) ; σεσημειωμένος, marqué, ée, adj. ἀνάπηρος, estropié, ée, adj.

σημαδιάρης, ὁ [δημ.], ὁ καλῶς σημαδεύων, σκοπεύων, qui vise bien ; σκοπευτής, bon viseur.

σημαδοῦρα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.]· βλ. **σημαντῆρα** (bouée) καὶ **ἀλσώριον** (balise). § [ξυλουργ.] βλ. **ἐπιγραφὶς** (trusquin), **χαρακτήριον** (rainette) καὶ **χάρακτρον** (traceret).

σημαία, ας, ἡ· drapeau, n. m. (βλ. κατωτέρω)· || [σωματείων], bannière, n. f. || ἡ ἐθνικὴ σημαία, le drapeau national ; || πλοῖον ὑπὸ γαλλικὴν σημαίαν, bateau sous pavillon français ; || ὑψῶ (καταβιβάζω) τὴν σημαίαν, hisser (amener) le pavillon ; || [ναυτ.] ἡ μεγάλη (μέση, μικρὰ) σημαία, la grande (moyenne, petite) enseigne ; || αἱ σημαῖαι τῶν σωματείων, les bannières des corporations ; || [μεταφ.] ὕψωσε τὴν σημαίαν **ἐναντίον** μου, il a levé l'étendard contre moi ; || ἡ ἐθνικὴ σημαία, couleurs ou pavillon national = **τὰ** ἐθνόσημα· || ἔπαρον τὴν σημαίαν, hissez les couleurs ; || ὑπόστειλον τὴν σημαίαν, amenez les couleurs. § **σημαία**, drapeau, n.m. ἡ λέξις drapeau εἶνε συνώνυμος τῶν bannière, enseigne, étendard, παριστᾷ δὲ τὸ σύμβολον **τῆς** πατρίδος, κοινῶς τὸ **μπαϊράκι** καὶ **παντιέρα** (ἀπὸ τὸ γαλ. bannière).

Ἡ ὀνομασία drapeau δίδεται εἰς τὰς σημαίας τοῦ πεζικοῦ, étendard εἰς τὰς τοῦ ἱππικοῦ, καὶ pavillon εἰς τὰς τοῦ ναυτικοῦ, ἐπίσης étendard εἰς τὴν ναυτικὴν βασιλικὴν σημαίαν· || πρὸς τιμὴν τῆς σημαίας, au drapeau, ἤτοι ἦχημά τι ἢ σάλπισμα διὰ τὸν χαιρετισμὸν τῆς σημαίας.

Ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὁ Ἑλληνικὸς καὶ Ῥωμαϊκὸς στρατὸς δὲν εἶχον σημαίας ὅπως σήμερον, ἀλλὰ σημεῖα ἢ γνωρίσματα ἤτοι σύμβολα φερόμενα ἐπὶ **ξυστοῦ** (signes à hampe), π. χ. κατὰ τοὺς παλαιοτάτους χρόνους προσεδένετο ἐπὶ ἀκοντίου δέμα ἀσταχέων, κατόπιν ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ ξυστοῦ ἐπετίθετο γνώρισμά τι, οἷον λύκος, ταῦρος, μινώταυρος, κτλ.

Ἐν τούτοις φαίνεται ὅτι ἐπὶ τῶν ὑπάτων ὕφασμά τι ἡ σημαία ἐκυμάτιζεν **ἐπὶ** τοῦ Καπιτωλίου. Ἐπίσης ἀνεπέτασσον τοιαύτας **κατὰ** τὸν μεσαίωνα οἱ ἄρχοντες. Ἡ ἑλληνικὴ θρησκεία εἶχεν ἐπίσης διακριτικὰ σημεῖα ὡς τὰ σημερινά. Τὸ πέπλον τῆς Ἀθηνᾶς ὅπερ οἱ Ἀθηναῖοι περιέφερον ἐν λιτανείᾳ ἦτο σημαία συμβολικὴ καὶ οὐχὶ στρατιωτική.

Τὰ **σημεῖα** ἢ **γνωρίσματα** τῶν ἀρχαίων μετεβλήθησαν εἰς εἶδος σημαίας καλουμένης λατινιστὶ vexillum καὶ γαλλιστὶ vexilles, ἥτις ἦτο λευκὸν ἢ πορφυροῦν ὕφασμα ἀναπεπταμένον ἐπὶ τεμαχίου ξύλου τὸ ὁποῖον ἀνηρτᾶτο σταυροειδῶς διὰ σειρίδος ἐκ τοῦ ἄκρου τοῦ ξυστοῦ· τὸ εἶδος τοῦτο τῆς σημαίας ἀντικατεστάθη τὸ 312 μ. Χ. ὑπὸ τοῦ **λαβάρου** (βλέπε λέξιν), ὅπερ κατόπιν ἐζωγραφεῖτο καὶ ἐχρυσοῦτο παριστανομένων οὕτω θρησκευτικῶν ἐπιγραφῶν αἵτινες ἀφῃρέθησαν ἐπί τινα καιρὸν ὑπὸ Ἰουλιανοῦ τοῦ Φιλοσόφου,

ἀλλ' ἀνεφάνησαν κατόπιν εἰς τὰ Βυζαντινὰ στρατεύματα. Αἱ σημαῖαι, ἡ οἱαδήποτε ὀνομασία καὶ ἂν δοθῇ εἰς ταύτας, χρονολογοῦνται ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐποχῆς, ὑπῆρξαν δὲ ἀπομίμησις τῶν 'Ασιατικῶν ἐθίμων πρὸς ἃ οἱ Βυζαντινοὶ ἦσαν ἐξοικειωμένοι· ‖ τὸ **ὕφασμα** τῆς σημαίας, draperie (d'enseigne, de drapeau). § [ναυτ.] σημαία, ἡ· enseigne, n. f. ou pavillon de poupe ; ἡ πολεμικὴ ναυτικὴ σημαία τῆς 'Ελλάδος ἡ ἐπαιρομένη ἐπὶ τῆς πρύμνης τῶν πολεμικῶν πλοίων καὶ τῶν τούτοις ἐξομοιουμένων, σύγκειται ἀπὸ ὁριζοντίους ἰσοπλατεῖς ταινίας, πέντε μὲν κυανὰς καὶ τέσσαρας λευκάς, τοιουτοτρόπως τεθειμένας ὥστε ἡ ἄνωθεν καὶ ἡ κάτωθεν νὰ ὦσι κυαναῖ, αἱ δὲ ἄλλαι ἐναλλὰξ λευκαὶ καὶ κυαναῖ. Εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἄνω γωνίαν ὑπάρχει τετράγωνον **κυανοῦν δάπεδον** κατέχον τὸ 1)3 τοῦ μήκους τῆς σημαίας, καὶ ἐμπεριλαμβάνον ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω τρεῖς κυανᾶς καὶ δύο λευκὰς ἐκ τῶν τῆς σημαίας ὁριζοντίων ταινιῶν. 'Εν τῷ μέσῳ τοῦ κυανοῦ τετραγώνου δαπέδου ὑπάρχει σταυρὸς λευκὸς ὄρθιος καὶ ἰσοσκελὴς ἐκτεινόμενος μέχρι τῶν τεσσάρων πλευρῶν τοῦ τετραγώνου, ἐν τῷ μέσῳ δὲ καὶ ἑκατέρωθεν τοῦ σταυροῦ τὸ 'Ελληνικὸν στέμμα ἐξ ὑποχρύσου χρώματος· ἡ **σημαία** (pavillon) τῶν ἐμπορικῶν πλοίων εἶνε ὁμοία τῇ πολεμικῇ, ἀλλὰ δὲν φέρει τὸ 'Ελληνικὸν στέμμα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σταυροῦ. § ἡ **σημαία τοῦ ἱππικοῦ**, étendard, n. m. βλ. ἀνωτέρω, drapeau καὶ **παράσειον**, fanion. § **βασιλικὴ σημαία**, étendard ou étendard-royal ; τοιαύτη εἶνε παρ' ἡμῖν τὸ ἐπίσημον (pavillon de beaupré) μετὰ τοῦ βασιλικοῦ στέμματος κατὰ τὸ μέσον τοῦ σταυροῦ, ἐπαιρομένη ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ τῶν πλοίων ὧν ἐπιβαίνει ὁ βασιλεύς, ἐπὶ τῆς πρώρας τῆς ἐφ' ἧς ἐπιβαίνει λέμβου, ἐπὶ τῶν ἀνακτόρων κλπ. § σημαία [ναυτ.], pavillon, n. m. καλεῖται οὕτω κυρίως ἡ τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ σημαία· ‖ pavillon national, ἡ **ἐθνικὴ σημαία** = τὰ **ἐθνόσημα**· ‖ pavillon de poupe ; βλ. [ναυτ.] σημαία, enseigne ; ‖ ναυαρχικὴ σημαία, pavillon amiral, καλεῖται τὸ διακριτικὸν γενικοῦ ἀξιωματικοῦ σῆμα· ‖ —, pavillon de beaupré ; βλ. **ἐπίσημον**. § — [ναυτ.], bannière, n. f. οἱ γάλλοι ἐκάλουν ἄλλοτε οὕτω τὴν σημαίαν τῆς πρύμνης τοῦ πλοίου, κοινῶς **μπαντιέρα** καὶ **παντιέρα**· ‖ bandon, n. m. ἐκ ταύτης προέρχεται ἡ λέξις abandon (ἐγκατάλειψις), εἶνε δὲ παλαιὰ λέξις σημαίνουσα τὴν σημαίαν (drapeau) ; ‖ **τριγωνικὴ ἢ ψαλιδωτὴ σημαία**, pennon ou panon, ἐνῷ ἡ bannière ἦτο τετραγωνική. Ὅταν ἁπλοῦς τις εὐγενὴς ἐλάμβανε τὸν τίτλον ἱππότου δικαιουμένου νὰ φέρῃ σημαίαν ἐν πολέμῳ, ἔκοπτον τὸ ἄκρον τῆς τριγωνικῆς αὐτοῦ σημαίας καὶ ἔκαμον αὐτὴν τετραγωνικήν· ‖ **σημαία συνεπτυγμένη**, pavillon en berne, ἧς μόνον τὸ ἄκρον ἀναπετάννυται· ‖ **συμπτύσσειν τὴν ἐθνικὴν σημαίαν**, mettre le pavillon national en berne, ἡ σύμπτυξις σημαίνει δήλωσιν κινδύνου ἢ αἴτησιν βοηθείας, αὕτη ἐκτελεῖται δενομένου κόμβου ἐπὶ τῆς σημαίας· βλ. καὶ **μεσίστιος**. § **σημαία καταμετρήσεων**· βλ. **ἀκόντιον**.

σημαίνω, μέλ. ανῶ (θὰ σημάνω), ἀόρ. ἐσήμανα, γεν. καθιστῶ διακριτὸν διὰ σημείου· ἠχῶ, κρούω, sonner ; ‖ — τὸν κώδωνα, sonner la cloche ; [καὶ ἀλλ.], agiter la sonnette; tirer la sonnette ; ‖ ἐσήμανε μεσημβρία, midi a (est) sonné; ‖ σημαίνουν [εἰς τὴν θύραν], on sonne ; βλ. καὶ σαλπίζω. § [ναυτ.] —, signaler, δίδω ἢ κάμνω σῆμά τι, faire un signal. § σημαίνω, κρούω, battre (sonner); ‖ σημαίνω γενικὴν συνάθροισιν, battre la générale ; ‖ — τὸ ἀνακλητικόν, battre la retraite ; ‖ [ναυτ.] σημαίνω τὴν ὥραν, piquer l'heure, διὰ τοῦ ἐπὶ τούτῳ κώδωνος τοῦ πλοίου. § —, ἐπιθέτω σῆμα, σφραγῖδα, σήμαντρον, σφραγίζω, timbrer ; ‖ τὰ ἔγγραφα αὐτὰ δὲν ἐσημάνθησαν, ces pièces n'ont pas été timbrées. § ὑποδεικνύω, δηλῶ, signifier ; τὸ νὰ ἦνε σημεῖον, ἔνδειξις τινός, νὰ ἔχῃ ἔννοιαν τινά, être signe de ; σημαίνω, δηλῶ, dénoter ; ‖ ἡ λέξις αὐτὴ σημαίνει τὸ δεῖνα πρᾶγμα, ce mot signifie telle chose ; ‖ τί σημαίνει τοῦτο ; que signifie cela ? qu'est-ce que cela veut dire ? ‖ αὐτὸ σημαίνει πολύ, c'est beaucoup dire ; ‖ αὐτὸ κάτι σημαίνει, il y a quelque chose là dessous ; [καὶ ἀλλ.] c'est [déjà] quelque chose ; ‖ [μετοχ. παθ. οὐσ.] τὸ **σημαινόμενον**, la signification = ἡ σημασία, ἡ ἔννοια, ὅπερ ὑπὸ λέξιν τινὰ ἐννοεῖται, χωρὶς ἐν αὐτῇ ῥητῶς νὰ ἐκφράζηται. § ἔχω σημασίαν, σημαντικότητα, σπουδαιότητα, βαρύτητα, être d'importance ; βαρύνω, σημαίνω, importer ; ‖ ἄνθρωπος σημαίνων, homme d'importance ; homme marquant (ἄξιος λόγου)· ‖ αὐτὸ δὲν σημαίνει, cela ne fait rien (=δὲν ἐπιφέρει συνεπείας), cela ne tire pas à conséquence ; ‖ [ἀπολ.] δὲν **σημαίνει**, n'importe = δὲν ἐνδιαφέρει, ἀδιάφορον, c'est égal.

σημαιοποιεῖον, ου, τὸ [ναυτ.], pavillonnerie, n. f. συνεργεῖον ναυστάθμου ἐν ᾧ κατασκευάζονται σημαῖαι καὶ σήματα.

σημαιοστολίζω, μέλ. ίσω [ναυτ.], pavoiser, ἤτοι ἐπαίρω **μικρὸν ἢ μέγαν στολισμὸν** ἐπὶ τοῦ πλοίου· βλ. **σημαιοστολισμός**. § σημαιοστολίζω, pavoiser ; κοσμῶ κτίριον ἢ ἄλλο μέρος διὰ σημαιῶν χάριν ἑορτῆς τινός· ‖ — τὰ δημόσια κτίρια, pavoiser les édifices publics d'une ville.

σημαιοστόλισμα, ατος, τὸ [ναυτ.], pavoisement, n. m. σημαιοστόλισμα πλοίου τινός, ἤτοι ἡ πρᾶξις τοῦ **σημαιοστολισμοῦ** (pavois).

σημαιοστολισμός, οῦ, ὁ [ναυτ.], pavois, n. m. ὁ διὰ σημάτων καὶ σημαιῶν ἐπαιρομένων ἐπὶ τῶν ἱστῶν στολισμὸς πλοίου κατ' ἐπισήμους ἡμέρας ἢ χάριν ἀποδόσεως τιμῶν· ‖ **μέγας στολισμός**, grand pavois ; ὁ διὰ σημάτων καὶ σημαιῶν στολισμὸς πλοίου τινὸς κατὰ τὰς προαναφερθείσας περιστάσεις· ‖ **μικρὸς στολισμός**, petit pavois ; ὁ διὰ σημαιῶν μόνον

ἐπαιρομένων ἐπὶ τῶν ἱστῶν στολισμὸς πλοίου τινὸς καθ' ἡμιεπισήμους ἡμέρας.

σημαιοστόλιστος, ος, ον· pavoisé, ée, adj. βλ. σημαιοστολίζω.

σημαιοφόρος, ος, ον· ὁ βαστάζων, φέρων τὴν σημαίαν, porte-drapeau (n. m.) ou porte-enseigne. n. m. ἢ ἁπλῶς enseigne, n. m. ‖ σημαιοφόρος τοῦ ἱππικοῦ, porte-étendard, n. m. ‖ καλεῖται ἐπίσης porte-étendard τὸ σημαιοφόριον (étui porte-étendard), ἤτοι θήκη εὑρισκομένη ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ἀναβολέως σημαιοφόρου ἱππέως ἐν ᾗ τίθεται τὸ ἄκρον τοῦ ξυστοῦ τῆς σημαίας· ‖ [ἐκκλησίας, σωματείου, κτλ.], porte-bannière, n. m. § [ναυτ.] σημαιοφόρος, enseigne, n. m.=μὲ τὸν βαθμὸν ἐν τῷ Γαλλικῷ ναυτικῷ, aspirant de 1re classe; βλ. ἀξιωματικὸς (μέλλων).

σημαλέος, α, ον· δίδων σημεῖόν τι, qui donne un signe; ὁ διὰ σημάτων γινόμενος, de signal; de signaux; π. χ. πύραυλος.

σήμανσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ σημαίνειν τι, action de timbrer; timbrage, n. m ‖ τέλη σημάνσεως [νομ.], frais (droits) de timbre; ‖ ἐπανειλημμένη σήμανσις κωδώνων, sonnerie, n. f.

σημαντήρ, ῆρος, ὁ· βλ. σήμαντρον, timbre, n. m. ἡ σφραγίς, ῖδος, sceau, n. m. § [ναυτ.] σημαντὴρ (ἀγκύρας, κτλ.), bouée, n.f. (d'ancre, etc.) ἢ ὁ ἐπιπλεύστης, κοινῶς ἡ σημαδοῦρα καὶ τσαμαδοῦρα· σῶμα ἐπιπλέον ἐκ φελλοῦ, ξύλου ἢ ἐκ πεταλείου, σχήματος συνήθως κωνικοῦ κατὰ τὰ ἄκρα του, προωρισμένον νὰ δένηται εἰς τὸ ἄνω ἄκρον σχοινίου, τοῦ ὁποίου τὸ κάτω ἄκρον εἶνε δεδεμένον εἰς τοὺς ὄνυχας πεποντισμένης ἀγκύρας πρὸς σήμανσιν τῆς θέσεως αὐτῆς καὶ πρὸς ἀνεύρεσίν της, ἐν ᾗ περιπτώσει κοπῇ ἡ ἅλυσις ἢ ὁ κάλως, ἐξ οὗ εἶνε προσδεδεμένη· ‖ σημαντήρ, ὁ, bouée (ἢ amarque), σημαντὴρ ὡς ὁ ἀνωτέρω, ἀλλὰ μεγαλειτέρου σχήματος τοποθετούμενος δι' ἀγκυρῶν εἰς τὰ στενὰ ἢ τοὺς διαύλους ἢ πλησίον ὑφάλων ἢ ἄλλων κινδύνων πρὸς ἔνδειξιν τῆς διευθύνσεως, ἣν πρέπει νὰ λάβῃ τὸ πλοῖον, ὅπως διαβῇ τὸ στενὸν ἢ τὸν δίαυλον, ἢ πρὸς προφύλαξίν του ἀπὸ τοῦ κινδύνου· βλ. ἀλεώριον (balise)· ‖ bouée d'amarrage; βλ. ναύδετον (corps-mort)· ‖ ἠλεκτροφώτιστος σημαντήρ, bouée électrique. Σημαντὴρ φέρων ἠλεκτρικὸν λαμπτῆρα φωτιζόμενον διὰ ῥεύματος προερχομένου ἐκ ταμιευτηρίων ἠλεκτρικῆς (accumulateur) εὑρισκομένων ἐπὶ τοῦ σημαντῆρος· ‖ —, amarque, n. f. ἡ σημαδοῦρα. Καλεῖται οὕτω πᾶν ἐπιπλέον ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἀντικείμενον, προσδεδεμένον δι' ἁλύσεως ἐπ' ἀγκύρας, πρὸς ὑπόδειξιν ὑφάλου ἢ ἀβαθῶν ὑδάτων. Ἡ γαλλικὴ αὕτη λέξις περιῆλθε σχεδὸν εἰς ἀχρηστίαν ἀντικατασταθεῖσα διὰ τῶν bouée, coffre, balise; βλ. καὶ ἀλεώριον· ‖ κυλινδρικὸς κτιστὸς σημαντήρ, tour-balise, n. m. § [σιδηροδρομ.] βλ. σῆμα σιδηροδρομικόν, signal, n. m.

σημαντηρόδεσμος, ου, ὁ· nœud d'orin; βλ. εἰς λέξιν σχοινόκομβοι.

σημαντικὰ [ἐπίρ.], βλ. σημαντικῶς.

σημαντική, ῆς, ἡ· sémantique (ἐκ τοῦ σῆμα, signe) n. f. σπουδὴ τῶν γλωσσικῶν στοιχείων θεωρουμένων ἐν ταῖς σημασίαις αὐτῶν, étude des éléments du langage considérés dans leurs significations; ‖ ἡ σημαντικὴ εἶνε ἐπίσης σπουδαία ὅσον ἡ φωνητική, la sémantique est aussi importante que la phonétique.

σημαντική, ῆς, ἡ [στρατ.], sémantique, n. f. ὀνομασία διδομένη εἰς τὸ μέρος τῆς πολεμικῆς τέχνης τὸ περιλαμβάνον τὸ σύνολον τῶν διατάξεων τῶν προωρισμένων εἰς τὸ κινεῖν στρατεύματα ἢ πλοῖα δι' ὀπτικῶν σημείων.

σημαντικός, ή, όν· sémantique (ἐκ τοῦ σῆμα, signe) adj. ὁ ἀφορῶν (ἀνήκων) εἰς τὴν ἐπιστήμην τῶν (σημάτων) ἢ σημαντικήν, qui a trait à la science des significations ou sémantique; ‖ ἡ σημαντικὴ ἀξία λέξεως, la valeur sémantique d'un mot.

σημαντικός, ή, όν· ὁ ἐκφράζων τι, ἐκφραστικός, significatif, ive, adj. ὁ ἔχων σημασίαν τινά, signifiant, e, adj. § ὁ ἄξιος λόγου, οὐσιώδης, ἔξοχος, σημαντικός, important, e, adj. σπουδαιότητος, σημαντικότητος, d'importance; οὐσιώδης, μέγας, considérable, adj. ἄξιος λόγου, σημαντικός, ἀξιοσημείωτος, notable, adj. ou remarquable, adj. ‖ σημαντικὴ διαφορά, différence notable; ‖ σημαντικὴ δαπάνη, dépense considérable; ‖ — ἄνθρωπος, homme important (marquant) (ἐπίσημος)· ‖ σημαντικὴ ὑπόθεσις, affaire importante.

σημαντικότης, ητος, ἡ· importance, n. f. ἐκεῖνο ὅπερ κάμει ἕνα πρᾶγμά τι ἦνε ἄξιον σημασίας ἢ σπουδαιότητος, εἴτε αὐτὸ καθ' ἑαυτό, εἴτε διὰ τῶν συνεπειῶν ἃς δύναται νὰ ἐπιφέρῃ.

σημαντικῶς [ἐπίρ.], οὐσιωδῶς μέγας, considérablement, adv. ἀξιοσημειώτως, remarquablement, adv. σπουδαιότητος, σημαντικότητος, d'importance=extrêmement, très fort.

σημαντρίς, ίδος, ἡ· ἡ ὄστια, pain à cacheter, ἡ διὰ τὸ σφράγισμα τῶν φακέλλων κατάλληλος.

σήμαντρον, ου, τό· κώδων τῆς ἐκκλησίας, cloche [d'église]. § — [ναυτ.] timbre, n. m. εἶδος κώδωνος χρησιμοποιουμένου ἀντὶ τηλεγράφου τῆς μηχανῆς εἴς τινα σκάφη. § σήμαντρον, γενικῶς τὸ σημεῖον, τὸ σῆμα κοινῶς ἡ μάρκα, marque n. f. ἡ σφραγίς, cachet, n.m. ou timbre, n.m. ‖ σήμαντρον χρονολογικὸν τοῦ γραφείου τῆς ἀποστολῆς, timbre du bureau d'origine. § σήμαντρον, τό· marque, n. f. κοινῶς ἡ μάρκα, ἐργαλεῖον τῶν σιδηρουργῶν, τῶν ξυλουργῶν καὶ ἄλλων τινῶν τεχνητῶν δι' οὗ ἐπιτίθεται ἐπί τινος ἀντικειμένου σημεῖόν τι· ‖ σήμαντρα καὶ στιγεῖς πρὸς ἐπισήμανσιν καὶ σημείωσιν τῶν ξύλων, marques et poinçons à contrôler les bois. § σήμαντρον, τό· timbre, n. m. καλεῖται οὕτω μικρὰ σφραγὶς χρησιμεύουσα ἵνα σημειοῖ τὸ ἔμβλημα τῶν ἐπισήμων καὶ πρωτοτύπων

ἐγγράφων τῶν δημοσίων ἀρχῶν· ἄρθρ. 248 καὶ 249 Στρ. Ποιν. Νόμ.

σημασία, ας, ἡ· τὸ σημαίνειν, ἡ ἔννοια (βλ. σημαίνω), signification, n. f. ἡ ἐκδοχή, σημασία (λέξεως), acception (d'un mot) n. f. || λέξις μὲ δύο σημασίας, mot à double signification ; à double sens ; || κυρία σημασία, sens (ἔννοια) propre ; || μεταφορικὴ σημασία, sens figuré ; || οἱ λόγοι σου δὲν ἔχουν καμμίαν σημασίαν, ce que vous dites n'a point de sens. § τὸ πόσον σημαίνει τι, ἡ σπουδαιότης τοῦ πράγματος, importance, n. f. συνέπεια, conséquence, n. f. σημασία, τὸ μέχρι τινός, τὸ πόσον εἶνε τι σπουδαῖον, portée, n. f. ἡ σοβαρότης, βαρύτης τινός, gravité, n. f. ou poids, n. m. || τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει σημασίαν, cela ne tire pas à conséquence ; || δὲν ἐννοεῖ τὴν σημασίαν τῶν λόγων του, il ne comprend pas la portée de ce qu'il dit ; || δὲν δίδω καμμίαν σημασίαν εἰς, je n'attache aucune importance à.

σημασιολογία, ας, ἡ· signification des mots ; sémasiologie, n. f. καλεῖται ἐν τῇ γλωσσολογίᾳ τὸ μέρος τὸ διδάσκον τὴν σημασίαν τῶν λέξεων καὶ τὰς μεταβολὰς αὐτῆς ἐν τῇ μακροχρονίῳ ἀναπτύξει τῆς γλώσσης· || **σημασιολογία**, ας, ἡ· sémasiologie, n. f. λέξις καθιερωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Reisig (1839) καὶ χρησιμοποιηθεῖσα ὑπὸ τῶν Γερμανῶν πρὸς ἔνδειξιν τῆς μελέτης τῶν στοιχείων τῆς γλώσσης θεωρουμένων ἐν ταῖς σημασίαις αὐτῶν· βλ. καὶ **σημαντικὴ** (sémantique).

σημάτιον, ου, τό· μικρὸν σῆμα, guidon, n. m. μικρὰ σημαία ὑπάρξασα ἄλλοτε εἰς ἑκάστην ἴλην διὰ τὰς κατευθύνσεις· ἐπίσης ἐκαλεῖτο παρὰ τοῖς γάλλοις guidon ὁ ἀξιωματικὸς ἢ ὑπαξιωματικὸς ὁ φέρων τὸ σημάτιον, ἤτοι **σηματιοφόρος**· σήμερον τὴν λέξιν guidon μεταχειρίζονται ἐν τῇ σημασίᾳ τῆς λέξεως fanion (σῆμα). § [ναυτ.] **ψαλιδωτὸν (σημάτιον)**, guidon, n. m. ἐπιμήκης σημαία διχοτομημένη γωνιωδῶς μέχρι τοῦ ἡμίσεος σχεδὸν τοῦ μήκους της, κατὰ τὴν ἀντικειμένην ἐκείνης ἐξ ἧς ἐπαίρεται πλευράν. Τὸ **ψαλιδωτὸν** ἐπαιρόμενον ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ πλοίου τινὸς ἢ τῆς πρῴρας λέμβου, χρησιμεύει ὡς διεθνὲς διακριτικὸν σῆμα **μοιράρχου** (chef de division). Τὸ τοῦ ἡμετέρου ναυτικοῦ εἶνε κυανῆ γωνιωδῶς διχοτομημένη σημαία μετὰ λευκοῦ ἐν τῷ μέσῳ σταυροῦ.

σηματόγραφον, ου, τὸ [ναυτ.], cahier des signaux, n. m. ἢ ἀπόγραφον σημάτων· βιβλίον ἐν ᾧ ἐγγράφονται τὰ γινόμενα σήματα.

σηματοθέσιον, ου, τὸ [ναυτ.], poste des signaux, n. m. καλεῖται τὸ μέρος τοῦ πλοίου ἐν ᾧ τίθενται καὶ φυλάσσονται τὰ σήματα, διῃρημένον ὂν εἰς θυρίδας δι' ἕκαστον αὐτῶν.

σηματολογία, ας, ἡ· sématologie, n. f. εἰς τὰ πνευματιστικὰ πειράματα (expériences spirites) καλεῖται οὕτως ἐκδήλωσις διὰ κτύπων ἐπὶ τῶν ἐπίπλων, τῶν τοίχων, κτλ. ἥντινα ἀποδίδουσιν εἰς τὰ πνεύματα.

σηματολογικὸν τηλεγράφημα, βλ. **τηλεγράφημα.**

σηματολογικός, ή, όν· sématologique, adj. ἀφορῶν τὴν σηματολογίαν,, qui concerne la sématologie.

σηματολόγιον, ου, τὸ [ναυτ.], livre des signaux ; βιβλίον περιέχον τὴν ἐπεξήγησιν τῶν σημάτων.

σηματοπύραυλος, ου, ὁ· βλ. **πύραυλος** σημαλέος.

σηματόσφαιρα, ας, ἡ· boule-fanion, n.f. ἐλαφρά τις σφαῖρα χρησιμεύουσα ὡς σῆμα· βλ. καὶ ναυχλ. Ericsson

σηματόσχοινον, ου, τὸ [ναυτ.], drisse de pavillon, n. f. κοινῶς τὸ σαντζακόσχοινο· σχοινίον περιφερείας 20, 27, 34 ἢ 40 χιλιοστομέτρων πλεκόμενον ἐξ ἀκεδρώτων **κλωσμάτων** (fil de caret), χρησιμεῦον διὰ τὴν ἀνάδεσιν τῶν σημαιῶν καὶ σημάτων.

σηματοφορικός, ή, όν· sématophorique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν σηματοφόρον· || σήματα σηματορικά, **signaux sématophoriques**; || κώδιξ σηματοφορικός, code sématophorique.

σηματοφόρος, ος, ον καὶ σημαφόρος (σῆμα, φέρω), ὁ διὰ σήματα χρησιμεύων, de (à) signaux. § σηματοφόρος, ὁ· sémaphore, n. m. (σῆμα, φέρω). Εἰς τοὺς σιδηροδρόμους καλεῖται σηματοφόρος ὑψηλὸς στῦλος ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει **βραχίων** τις **(bras)** κεχρωματισμένος δι' ἐρυθροῦ χρώματος καὶ δρατὸς ἐκ τοῦ προσεγγίζοντος **εἱρμοῦ (train)**, ὅστις δύναται **νὰ** λάβῃ τρεῖς θέσεις, α) **οριζόντιον (horizontale)**, ἵνα ὁ εἱρμὸς σταματήσῃ πάραυτα, β) **κεκλιμένην κατὰ** 45° (inclinée), ἵνα **ἐπιβραδύνῃ** τὴν πορείαν του, καὶ γ) **κατακόρυφον (verticale)**, ἵνα διέλθῃ ἐλευθέρως τὴν γραμμήν.

Τὴν νύκτα κεχρωματισμέναι ὕαλοι φωτιζόμεναι ὄπισθεν, ἐρυθρὰ διὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν, πρασίνη διὰ τὴν δευτέραν καὶ λευκὴ διὰ τὴν τρίτην, ἀντικαθιστῶσιν ἢ συμπληροῦσι τὰ εἰρημένα σήματα. Ὁ σηματοφόρος τοποθετεῖται εἴτε ὀλίγον ἔξωθεν τῶν σταθμῶν ἢ ἐπ' αὐτῆς τῆς γραμμῆς, μεταξὺ δύο ἀπομεμακρυσμένων σταθμῶν. § [ναυτ.] **σηματοφόρος**, ὁ, καὶ κοινῶς **τηλέγραφος**, sémaphore (n. m.) ou tour à signaux, καλεῖται οὕτω σηματολογικὴ συσκευὴ τοποθετημένη ἢ πύργος τις κείμενος πλησίον λιμένων, ἐπὶ νήσων ἢ ἐφ' ὑψηλῶν καὶ καταφανῶν μερῶν τῆς ἀκτῆς· ἡ συσκευὴ αὕτη ἀποτελεῖται ἐξ ἱστοῦ καταλλήλως διασκευασμένου πρὸς σήμανσιν σημάτων καὶ κειμένου ἐπὶ κτιρίου ἢ **πύργου (tour)** καλουμένου **ἠλεκτροσηματοφορικοῦ σταθμοῦ** (poste - électro-sémaphorique) ὅταν ἐνεργῇ δι' ἠλεκτρισμοῦ. Σκοπὸς τοῦ σηματοφόρου εἶνε ἡ διὰ σημάτων συνεννόησις μετὰ τῶν διερχομένων πλοίων, μεταβίβασις ζητηθεισῶν ἢ δοθεισῶν εἰδήσεων καὶ πληροφοριῶν εἰς διάφορα μέρη καὶ ἡ σήμανσις τῶν καταπλεόντων ἢ διερχομένων πλοίων, δι' ὃ καὶ συνδέεται τηλεγραφικῶς μετὰ τοῦ πλησιεστέρου τηλεγραφικοῦ σταθμοῦ· || ἠλεκτρικὸς **σηματοφόρος**, sémaphore électrique ou électrosémaphore ; βλ. καὶ **ἠλεκτροσηματοφόρος.**

σηματωρός, οῦ, ὁ [ναυτ.], homme des

signaux ou timonier de veille, ἀνὴρ τοῦ πληρώματος ἐπιπερφοτισμένος τὰ σήματα. [Ὁ δι' οἱουδήποτε μέσου ἐκτελῶν σήματα ἐν τῷ ναυτικῷ χαλεῖται κυριολεκτικῶς σηματωρός, homme des signaux ou timonier de veille. Ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὅμως τόσῳ παρ' ἡμῖν ὅσῳ καὶ ἐν τῷ Γαλλικῷ ναυτικῷ ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια νὰ καλῆται γενικῶς οἰακιστής (timonier), ὁ κάμνων σήματα δι' οἱουδήποτε μέσου ἢ ἔχων σχέσιν μὲ τὸν κλάδον τῆς πηδαλιουχίας (timonerie) εἰς ὃν καὶ πάντα τὰ σήματα ὑπάγονται. Ἑπομένως καὶ ὁ ἐκτελῶν σήματα διὰ βραχιόνων (signaux à bras) ὀνομάζεται σηματωρὸς ἢ οἰακιστής, homme de signaux ἢ timonier].

σημαφόρος, ος, ον· βλ. σηματοφόρος.

σημειογραφία, ας, ἡ· διὰ συμβόλων (σημείων) γραφή, écriture en chiffres ou chiffrée ; συμβολικὰ σημεῖα δι' ὧν ἀνταποκρίνονται κρυπτογραφικῶς δύο ἄτομα· βλ. **κρυπτογραφία.**

σημειογραφία, ας, ἡ [ἀρχ.], séméiographie (σημεῖον, signe καὶ γράφειν, décrire) n. f. μέθοδος στενογραφικὴ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Γράφουσιν ἐνίοτε sémiographie.

σημειογραφικός, ή, όν· ὁ γεγραμμένος διὰ συμβόλων (σημείων), écrit en chiffres ; συμβολικός, κρυπτογραφικός, chiffré, ée, adj. βλ. **κρυπτογραφία.**

σημειογραφικός, ή, ὸν [ἀρχ.], séméiographique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν σημειογραφίαν. Γράφουσιν ἐνίοτε sémiographique.

σημειογράφος, ου, ὁ [ἀρχ.], séméiographe (σημεῖον, signe καὶ γράφειν, décrire) n. m. ὁ **ἐξασκῶν** τὴν σημειογραφίαν. Γράφουσιν ἐνίοτε καὶ sémiographe.

σημειογραφικῶς [ἐπίρ.], συμβολικῶς, en chiffres.

σημειογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, γράφω διὰ συμβόλων (σημείων), écrire en chiffres ; κρυπτογραφῶ, chiffrer.

σημειολογία, ας, ἡ· séméiologie ou sémiologie (σημεῖον, signe καὶ λόγος, discours) n. f. [συνών. τοῦ **σημειωτική,** séméiotique], μέρος τῆς ἰατρικῆς πραγματευόμενον περὶ τῶν σημείων τῶν ἀσθενειῶν ἢ τῶν νοσηρῶν συμπτωμάτων τῆς νόσου ἐξ ὧν δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν τὴν φύσιν αὐτῆς, ἤτοι τὸ **διαγνωστικὸν** (diagnostic) καὶ τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς, ἤτοι τὸ **προγνωστικὸν** (pronostic)· βλ. **διαγνωστικόν, προγνωστικὸν** καὶ σημειωτικὴ (τέχνη).

σημειολογικός, ή, όν· séméiologique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν σημειολογίαν· ‖ μέθοδοι σημειολογικαί, méthodes séméiologiques ; γράφουσιν ἐνίοτε sémiologique.

σημειολόγος, ου, ὁ· séméiologue, n. m. ὁ γράφων περὶ σημειολογίας, qui écrit sur la séméiologie ; γράφουσιν ἐνίοτε sémiologique.

σημεῖον, ου, τό· γεννικῶς point, n. m. ἐρωτηματικὸν σημεῖον, point interrogatif ; ‖ θαυμαστικὸν σημεῖον, point d'exclamation ; ‖ μαθηματικὸν σημεῖον, point mathématique ; ‖ τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, les quatre points cardinaux ; ‖ ἰδοὺ εἰς ποῖον σημεῖον εὑρισκόμεθα, voilà à quel point nous en sommes ; ‖ εὑρισκόμεθα εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον, nous en sommes au même point; ‖ ἦτο εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον τῆς δόξης του, il était au plus haut point de sa gloire ; ‖ τὸ βαλλόμενον σημεῖον, point à toucher, ἐπὶ τοῦ σκοποῦ (cible) ; ‖ τὸ σκοπευόμενον σημεῖον, point à viser ; ἐπὶ τοῦ σκοποῦ (τοῦ στόχου, but) ; ‖ [οἰκοδ.] σημεῖον στηρίξεως, point d'appui ; βλ. **στήριγμα**· ‖ [τακτ. ὀχυρ.] σημεῖον στηρίξεως, point d'appui, ἤτοι τὸ μέρος ἢ τὸ ἄκρον ἐφ' οὗ στηρίζεται παρατεταγμένον τι στράτευμα ἢ ὀχύρωμα· ‖ — ἀναχωρήσεως, point de départ ; ‖ — ἀφίξεως (τὸ τέρμα), point d'arrivée ; ‖ [μηχ.] σημεῖον ἐφαρμογῆς, point d'application ; ‖ [ὀχυρ.] τὸ ἄκρον τοῦ προμαχῶνος, point de bastion ; ‖ — τῆς προσβολῆς, point d'attaque ; βλ. ἐκλογὴ **σημείου,** choix du point d'attaque ; ‖ ἐπικίνδυνον σημεῖον, point dangereux ; βλ. **ἀντεπισκόπευσις,** défilement [βλ. καὶ κατωτέρω]. § —, τὸ σῆμα καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς σημασίας, σημεῖον ἐκ τοῦ ὁποίου ἀναγνωρίζει τις τι, τὸ σημεῖον, marque, n. f. ou signe, n. m. ἡ ἔνδειξις, indice, n. m. τὸ ἴχνος, trace, n. f. σῆμα, σημεῖον, signal ; βλ. **σῆμα**· ‖ κάμε ἓν σημεῖον εἰς τὸ βιβλίον σου, faites une marque dans votre livre ; ‖ [ὅταν τὸ παιδίον εἶνε εὔθυμον] σημεῖον ὅτι εἶνε καλά, c'est marque (c'est un signe) qu'il se porte bien ; ‖ κάμνω τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, faire le signe de la croix ; σταυροκοποῦμαι, se signer ; ‖ — τῶν καιρῶν, signe des temps ; ‖ — καλοκαιρίας, marque (signe) de beau temps ; ‖ τὰ ἀλγεβρικὰ σημεῖα, les signes algébriques ; ‖ δίδω τὸ σημεῖον [διὰ νὰ γείνῃ τι], donner le signal ; ‖ [ναυτ.] — ἀμηχανίας, signaux de détresse ; ‖ — καθάρσεως, pavillon de quarantaine. § —, οἰωνός, augure, n. f. présage, n. m. ‖ καλὸν (κακὸν) σημεῖον, bon (mauvais) augure. § —, φαινόμενον ὑπερφυσικόν, phénomène miraculeux ; οὐράνιον σημεῖον, signe céleste ; θαῦμα, miracle, n. m. ou prodige, n. m. ‖ [μεταφ.] ἔκαμε τέρατα καὶ σημεῖα, il a fait [des signes et] des prodiges. § —, τὸ σύμβολον, chiffre, n. m. ‖ γράφω διὰ σημείων, écrire en chiffres ; κρυπτογραφῶ, chiffrer ; βλ. καὶ **κρυπτογραφία.** § —, couture, n. f. σημεῖον πληγῆς ἐναπομένον μετὰ τὴν ῥαφήν. § [ναυτ.] σημεῖον, βλ. **γνώρισμα** (amer, marque). § —, marque, n. f. κοινῶς ἡ **μάρκα**· τὸ ἐπί τινος ἀντικειμένου τιθέμενον σῆμα πρὸς διάγνωσιν αὐτοῦ· ‖ —, marque, n. f. τὰ στρατιωτικὰ σημεῖα εἶνε σημεῖα οἱαδήποτε ἔχοντα σχῆμα καὶ χαρακτῆρα ἰδιαίτερον ὧν δημοσίᾳ τις ἀρχὴ ποιεῖται χρῆσιν (Ἄρθ. 248 καὶ 249 Στρατ. Ποιν. Νομ.)· ‖ — [ἱππολ.], marque, n. f. σημεῖα ἢ στίγματα καλοῦνται τὰ φυσικὰ ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἵππου ὑπάρχοντα. § —, martelage, n. m. σημεῖον ἢ χάραγμα γινόμενον διὰ τῆς σφύρας. § —, insignes de grade ; τὰ διακριτικὰ τοῦ βαθμοῦ σημεῖα, καλούμενα καὶ

insignes distinctifs ; || **σημεῖον ὑπηρεσίας**, insigne de service ; ὡς εἶνε ἡ **παλλάσκα** (giberne) καὶ τὸ **ὑποδέραιον** (hausse-col) ; βλ. καὶ κατωτέρω signe de service. § **σημεῖον**, ου, τό· repère (n. m.) ou repaire, κοινῶς τὸ **σημάδι**· γραμμὴ ἢ χάραγμά τι διὰ τὴν ἔνδειξιν εὐθυγραμμίας τινὸς ἢ πρὸς κατάλληλον σχετισμὸν τῶν ἀντικειμένων· || **σταθερὰ σημεῖα**, repères fixes ; || [σιδηροδ.] **συγκριτικὸν σημεῖον**, repère ou point de repère ; || **σημεῖον ἐπισημάνσεως** (τῶν πυροβόλων), repère ou point de repère, βλ. **ἐπισήμανσις τῆς βολῆς**, repérage de tir καὶ κατωτέρω. § [ναυτ.] σημεῖον **συναντήσεως**, rendez-vous, n. m. καλεῖται τὸ σημεῖον εἰς ὃ δέον νὰ συναντηθῶσι τὰ πλοῖα ναυτικῆς δυνάμεως, στόλου ἢ μοίρας, κατόπιν ἀποχωρισμοῦ ἕνεκα ναυμαχίας, κακοκαιρίας ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας. § [ναυτ.] τὸ σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος ἐξ οὗ πνέει ὁ ἄνεμος, lit de vent (= εὐθεῖα τοῦ ἀνέμου). § **σημεῖον**, τό· σῆμα, τό· signe, n. m. καλεῖται ἐκεῖνο ὅπερ χρησιμεύει νὰ παραστήσῃ ἢ νὰ ὑποδείξῃ ἀντικείμενόν τι· || **συνθηματικὸν σημεῖον**, signe conventionnel ; ἡ συμφωνία ὅπως διά τινος σημείου παρίσταται ἀντικείμενόν τι· || **διακριτικὸν σημεῖον**, signe distinctif, καλεῖται τὸ χρησιμεῦον πρὸς διάκρισιν θέσεως, βαθμοῦ, τίτλου, κτλ. ἢ τὸ ἐπιτιθέμενον ἐπὶ πραγμάτων ἢ ἀντικειμένων πρὸς διάκρισιν μεταξὺ ὁμοίων· βλ. καὶ **διακριτικά**, insignes ; || **σημεῖον συστάσεως** ἢ **παρασύνθημα**, signe de ralliement ; ἐν ἐκστρατείᾳ ἀντικαθιστῶσι συχνάκις τὸ **παρασύνθημα** (mot de ralliement) διά τινος σημείου ἢ σήματος, ἵν' ἀποφύγωσι τὰς διὰ ζώσης φωνῆς ἐπερωτήσεις. Οἱ σκοποὶ κάμνουσι τότε πρῶτοι σημεῖον εἰς ὃ δέον ν' ἀποκριθῶσι δι' ἑτέρου συμπεφωνημένου σημείου· βλ. **παρασύνθημα**· || **ἰδιαίτερον σημεῖον**, signe particulier ; στίγματα ἢ φυσικὰ σημεῖα εὑρισκόμενα ἐπὶ τοῦ δέρματος τῶν ἀνθρώπων ἢ τῶν κτηνῶν, κτλ. || **σημεῖον ὑπηρεσίας**, signe de service ; σήμερον ὡς σημεῖον ὑπηρεσίας ἐν Γαλλίᾳ θεωρεῖται τὸ φέρειν τὴν **παραγναθίδα** (jugulaire) ὑπὸ τὸν πώγωνα. § **σημεῖον στροφῆς**, point de conversion ; σημεῖον εἰς ὃ ἅπαντα τὰ τμήματα φάλαγγος ἄρχονται τῆς ἀλλαγῆς τῆς κατευθύνσεως· εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τίθεται **εἷς δείκτης** (jaloneur) ; || **σημεῖον πτώσεως**, point de chute ; τὸ σημεῖον εἰς ὃ ἡ τροχιὰ συναντᾷ τὸ ὁριζόντιον **ἐπίπεδον** τὸ διερχόμενον διὰ τῆς ἀρχῆς (ὁρισμὸς εἰς τὸ περὶ κινήσεως τοῦ βλήματος ἐν τῷ κενῷ)· || **σημεῖον πτώσεως** ἢ **ἀφίξεως**, point de chute, καλεῖται ἐπίσης τὸ σημεῖον εἰς ὃ βλῆμά τι συναντᾷ τὸ ἔδαφος ἢ τὸν σκοπόν· || **σημεῖον διχασμοῦ**, point de partage, καλεῖται οὕτω κατὰ τὴν χάραξιν σιδηροδρομικῆς τινος γραμμῆς ἐνδιάμεσόν τι σημεῖον ὑψηλότερον τῶν ἄλλων, ὁπόθεν μεταβάλλονται αἱ κλίσεις ἢ διευθύνσεις· || **σημεῖον κατευθύνσεως**, point de direction (de la marche) ou point de vue ; ὁρατὸν καὶ ἀπομεμακρυσμένον σημεῖον ὅπερ ὁ διοικητὴς τοῦ στρατεύματος ὁρίζει ἵνα ἐπ' αὐτοῦ κανονίσῃ τὴν διεύθυνσίν του ἢ τὴν κίνησίν του εἰς τὸ στράτευμα. || **σημεῖον βρασμοῦ**, τό· point d'ébullition, n.m. καλεῖται οὕτως ἡ κατάστασις τοῦ θερμαινομένου ὕδατος τοῦ ἀποκτήσαντος 100^0 θερμοκρασίαν ἑκατονταβάθμου· || τὸ σημεῖον τῆς **ἀκρωμίδος** τοῦ προμαχῶνος point d'épaule ; βλ. **γωνία**, angle d'épaule ; || — [ὀχυρ.]. point de la gorge ; τὸ σημεῖον τοῦ αὐχένος τοῦ προμαχῶνος ἔνθα διατέμνονται αἱ ἐπεκτάσεις δύο **μεταπυργίων** (courtines) ; || **σημεῖον κρούσεως**, point d'impact ; τὸ σημεῖον ἔνθα πλήττει τὸ βλῆμα ἐπὶ τοῦ στόχου· || **μέσον σημεῖον** κρούσεως, point d'impact moyen ; βλ. εἰς λέξιν **ὅπλον**, point moyen· || **ἀρχικὸν** σημεῖον πορείας, point initial ; τὸ ἀρχικὸν σημεῖον πορείας εἶνε ἐκεῖνο εἰς ὃ ἕκαστον στοιχεῖον τοῦ στρατεύματος ἢ ἑκάστη μεμονωμένως ἐκκινοῦσα φάλαγξ, εἴτε ἀκολουθοῦσα τὴν κυρίαν ὁδὸν ἢ ἑτέρας ὁδούς, δέον νὰ φθάσῃ ἐν τῇ προσδιορισθείσῃ ὥρᾳ, ἵνα λάβῃ τὴν θέσιν της ἐν τῇ κυρίᾳ φάλλαγι. Τὸ σημεῖον τοῦτο ἐκλέγεται ἀρκούντως ἔμπροσθεν τῶν ἐπισταθμιῶν ἢ τῶν καταυλισμῶν, ἵν' ἅπαντα τὰ σώματα δύνωνται ν' ἀφικνῶνται εἰς αὐτὸ ἄνευ ἀνωφελῶν περιστροφῶν, δέον δὲ νὰ ἦ λίαν εὐδιάκριτον, εὐπρόσιτον καὶ κείμενον ἐπὶ τῆς ἀκολουθητέας ὁδοῦ. Ὁ διοικητὴς τῆς φάλαγγος καὶ αἱ **μονάδες διοικήσεως** (unités de commandement) ἀποστέλλουσι πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ σημείου τούτου, ἅμα λάβωσι τὴν διαταγὴν τῆς κινήσεως καὶ ἐκτιμῶσι τὸν ἀναγκαῖον χρόνον πρὸς ἄφιξιν τῆς φάλαγγος εἰς αὐτό, εἴτε ἀκολουθούσης τὰς ὁδοὺς ἢ ἀτραπούς, εἴτε διερχομένης διὰ μέσου τῶν ἀγρῶν. Ὅταν αἱ ἐπισταθμίαι ἢ καταυλισμοὶ μεραρχίας ἢ ταξιαρχίας ὦσι μεμακρυσμέναι τῆς γραμμῆς πορείας, ὁ στρατηγὸς διοικητὴς δύναται νὰ ὁρίσῃ διὰ τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἐνδιάμεσον **ἀρχικὸν σημεῖον** (point initial intermédiaire); || **σημεῖον σκοπεύσεως**, point de mire, τὸ σημεῖον ὅπερ σκοπεύουσι· || ἀνακρίβεια σκοπεύσεως, l'incertitude de point de mire ; || **μέσον σημεῖον** ἢ μέσον σημεῖον συγκεντρώσεως βολίδων, point moyen ou point moyen du groupement, ἤτοι μέση θέσις τῶν σημείων ὅπου τὰ βλήματα ἔπληξαν τὸν σκοπὸν (cible). Ὅταν βολή τις ἐκτελεσθῇ μετὰ τοῦ αὐτοῦ γεμίσματος καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν γωνίαν, τὸ **μέσον σημεῖον** εἶνε τὸ σημεῖον δι' οὗ ἤθελε διέλθῃ ἡ συνισταμένη ὅλων τῶν ἴσων καὶ παραλλήλων δυνάμεων, ἃς δύνανται νὰ ὑποθέσωσιν ἐφαρμοζομένας εἰς τὸ κέντρον ἑκάστου τῶν σημείων τῆς πτώσεως. Τὸ μέσον σημεῖον δύναται νὰ ἐκφρασθῇ καὶ ὡς ἑξῆς, ὅτι εἶνε τὸ σημεῖον οὗτινος ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ πυροβόλου ἰσοῦται τῷ μέσῳ βεληνεκεῖ καὶ οὗτινος ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τῆς διευθύνσεως τῆς βολῆς, τουτέστι τῆς γραμμῆς τῆς κατευθυνομένης ἐκ τοῦ πυροβόλου πρὸς τὸν στόχον, εἶνε ἴση τῷ μέσῳ ὅρῳ τῶν ἀποστάσεων ἁπάντων τῶν σημείων πτώσεως ἀπὸ τῆς γραμμῆς ταύτης· βλ. καὶ **μέση τροχιά**, portée moyenne ; || **σημεῖον διαβάσεως ῥείθρου**, point de pas-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

sage d'un cours d'eau; βλ. **προγεφύρωμα**, tête de pont; || **σημεῖον ἐπισημάνσεως**, point de repère, καλεῖται οὕτω τὸ σημεῖον ἐφ' οὗ σκοπεύεται τὸ πυροβόλον. Ἡ χρῆσις τοῦ σκοπευτικοῦ χωροβάτου βραδύνει οὐσιωδῶς τὴν ἐργασίαν τῆς σκοπεύσεως· δέον ὅθεν ὁσάκις τοῦτο εἶνε δυνατὸν νὰ **ἐπισημαίνηται** τὸ πυροβόλον, ἅμα σκοπευθῇ κατὰ τὴν πρώτην βολήν. Πρὸς τοῦτο ζητεῖται, πρὸ τοῦ πυροβόλου καὶ εἰς ἀρκούντως μεγάλην ἀπόστασιν, **ἀντικείμενον σταθερὸν** (but fixe artificiel) καὶ ἐντελῶς ὁρατόν, ὅπερ δυνατὸν νὰ σκοπευθῇ διὰ τοῦ κλισιοσκοπίου ἄνευ μετατοπίσεως τοῦ πυροβόλου, διδομένης ὑψώσεως καὶ παρεκτροπῆς οἱασδήποτε. Διδομένης τῆς οὕτως ὁρισθείσης ὑψώσεως καὶ παρεκτροπῆς καὶ σκοπευομένου τοῦ ἐκλεχθέντος ἀντικειμένου κατὰ τὰς ἐπομένας βολάς, τὸ πυροβόλον τίθεται ἐν τῇ κατὰ τὴν πρώτην βολὴν θέσει αὐτοῦ. Τὸ οὕτως ἐκλεγόμενον ἀντικείμενον καλεῖται σημεῖον ἐπισημάνσεως, ἵνα δὲ μὴ γίγνωνται σφάλματα ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ σημείου τούτου, δέον νὰ ἐκλέγηται πλέον τῶν 200 μέτρων πρὸ τοῦ πυροβόλου, μεθ' ἑκάστην δὲ πυροβόλησιν νὰ ἐπαναφέρηται τὸ πυροβόλον ἐπαισθητῶς ἐν τῇ αὐτῇ θέσει· || **στρατηγικὸν σημεῖον**, point stratégique, καλοῦνται οὕτω τὰ σημεῖα ἐκεῖνα ἅτινα πρέπει νὰ καθέξωσι, εἴτε διὰ νὰ ἐπαπειλήσωσι τὰς συγκοινωνίας τοῦ πολεμίου, εἴτε διὰ νὰ διατηρήσωσι τὰς ἰδίας ἑαυτῶν. Δέον νὰ ἐκλέγωνται οὕτως ὥστε νὰ εὐκολύνωσι τοὺς συνδυασμοὺς τῶν κινήσεων τῶν διαφόρων φαλάγγων στρατιᾶς τινος. Τοιαῦτα εἰσὶ τὰ σημεῖα τῆς συναντήσεως τῶν σπουδαίων συγκοινωνιῶν, τὰ **προγεφυρώματα** (têtes de ponts). αἱ μεγάλαι **συμβολαὶ** (ποταμῶν ἢ κοιλάδων, confluent), τὰ ὀροπέδια ἐξ ὧν πηγάζουσι πολλὰ ῥεῖθρα, οἱ ἀξίας λόγου **αὐχένες** (cols), αἱ τῶν δασῶν ἢ ἑλῶν **πάροδοι** (débouchés), τὰ σπουδαῖα σημεῖα συγκεντρώσεως κατοίκων ἢ στρατοῦ, καὶ ἰδίως αἱ πρωτεύουσαι τῶν Κρατῶν (Μέτς, Παρίσιοι κατὰ τὸ 1870), τὰ φρούρια, αἱ ὠχυρωμέναι θέσεις, κτλ. || **τακτικὸν σημεῖον**, point tactique; τακτικὰ σημεῖα εἶνε τὰ ἐπικρατοῦντα θέσεων σημεῖα, τὰ ἰσχυρὰ σημεῖα **στηρίξεως** (points d'appui), αἱ στενωποί, κτλ. Ἐὰν εἰς ἀμυντικὴν τινὰ τοποθεσίαν, σημεῖόν τι ἦνε τοιοῦτον διὰ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς ἰσχύος του, ὥστε ἐκ τῆς κατοχῆς αὐτοῦ νὰ ἐξαρτᾶται ἡ κατοχὴ ὁλοκλήρου τῆς τοποθεσίας, τὸ σημεῖον τοῦτο καλεῖται **κλεὶς τῆς θέσεως** (clef de la position)· || [μηχ.] **νεκρὰ σημεῖα**, τά· points-morts, n. m. τὸ ἄκρον τοῦ κυλίνδρου (cylindre) ἀτμομηχανῆς τινὸς δι' οὗ διέρχεται τὸ **βάκτρον** (tige) τοῦ ἐμβόλου, ἤτοι τὸ πρὸς τὸ μέρος τοῦ **πώματος** (couvercle), καλεῖται καὶ **ἄνω τοῦ κυλίνδρου** (haut du cylindre), τὸ δὲ ἕτερον ἄκρον, ἤτοι τὸ πρὸς τὸ μέρος τοῦ **πυθμένος** (fond) καλεῖται **καὶ κάτω τοῦ κυλίνδρου** (bas du cylindre). Τούτων τεθέντων λέγομεν ὅτι τὸ **ἔμβολον** (piston εὑρίσκεται εἰς **νεκρὸν σημεῖον** (point-mort) ὅταν εὑρίσκηται εἰς τὸ **ἄκρον τῆς ἀνιούσης ἢ κατιούσης** διαδρομῆς του, ἤτοι εἰς τὸ ἄνω ἢ κάτω τοῦ κυλίνδρου· καὶ ὅταν μὲν τὸ ἔμβολον εὑρίσκηται εἰς τὸ **ἄνω τοῦ κυλίνδρου** μέρος, λέγομεν ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὸ **ἄνω νεκρὸν σημεῖόν** του, ὅταν δὲ εἰς τὸ **κάτω τοῦ κυλίνδρου** μέρος λέγομεν, ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὸ κάτω **νεκρὸν** σημεῖόν του. Ἐπίσης ὅταν ὁ **στρόφαλος** (manivelle) εὑρίσκηται εἰς **εὐθεῖαν** γραμμὴν μετὰ τοῦ **διωστῆρος** (bielle), ὅπερ συμβαίνει ὅταν καὶ τὸ **ἔμβολον** εὑρίσκεται εἰς ἓν ἐκ τῶν νεκρῶν σημείων του, λέγομεν ὅτι καὶ ὁ στρόφαλος εὑρίσκεται εἰς τὸ **ἄνω** ἢ **κάτω νεκρὸν σημεῖόν** του. Ἐκ τούτων ἕπεται ὅτι ἑκάστη μηχανὴ ἔχει **δύο νεκρὰ σημεῖα**, ἤτοι τὸ **ἄνω νεκρὸν** σημεῖον (point-mort-haut), ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰ ἄνω **νεκρὰ σημεῖα** τοῦ ἐμβόλου καὶ στροφάλου, καὶ τὸ **κάτω νεκρὸν** σημεῖον (point-mort-bas), ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰ **κάτω νεκρὰ σημεῖα** τοῦ ἐμβόλου **καὶ στροφάλου**. Τὰ **σημεῖα** ταῦτα ἐκλήθησαν **νεκρὰ** καθότι ἡ **δύναμις** ἡ παράγουσα τὴν περιστροφικὴν τοῦ στροφάλου κίνησιν εἶνε **μηδὲν** εἰς τὰ σημεῖα ταῦτα, ὁ δὲ στρόφαλος διέρχεται διὰ τούτων καὶ τοῦ **νεκροῦ** καλουμένου **διαστήματος** (espace-mort) μόνον δυνάμει τῆς κτηθείσης ταχύτητός του. Ἐπειδὴ δὲ μηχανή τις μὴ λειτουργοῦσα καὶ εὑρισκομένη εἰς νεκρὸν σημεῖον, ὅταν πρόκειται νὰ τεθῇ εἰς κίνησιν, ἀδυνατεῖ νὰ κινηθῇ, λαμβάνεται ἡ πρόνοια νὰ τίθενται πλείονες στρόφαλοι ὑπὸ ὀρθὰς γωνίας ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀτράκτου, οὕτως ὥστε οἱ μὲν νὰ ὑπερνικῶσι τὴν ἀδράνειαν τῶν δέ.

σημειόνω, μέλ. ώσω (σημειόω-ῶ), σημειόνω ἐπὶ τοῦ χάρτου, κτλ. marquer; λαμβάνω σημείωσιν [κυρ. καὶ μεταφ.] noter; λαμβάνω σημείωσιν τινός, prendre note (acte) de quelqu'un; λαμβάνω ὑπὸ σημείωσιν, ὑπ' ὄψει, παρατηρῶ, remarquer; || ἐσημείωσα τὸ χωρίον αὐτὸ εἰς τὸ βιβλίον μου, j'ai marqué ce passage à mon livre; || ἐσημείωσα τοὺς στίχους αὐτοὺς [εἰς τὸ τετράδιόν μου], j'ai noté ces vers; || σημειώσατε καλῶς ὅτι, notez bien que; || σημειώσατε προσέτι ὅτι, remarquez aussi que; || σημειώσατε καλῶς τοῦτο, notez bien cela (nota bene, ἰταλ.)· || σημειόνω τὴν τιμὴν τῶν ἐμπορευμάτων, coter le prix des marchandises; || [μετοχ. ἐπίθ.] σημειωμένος [ἐπὶ ἀνθρ.] **ἀνάπηρος**, estropié, ée, [σε]σημειωμένος, ἔχων σημεῖόν τι, marqué au b. || — διὰ σημείων, ἀκοντίων ἢ πασσάλων (piquer), ἐπισημαίνω, repérer; || —, κάμνω σημεῖόν τι, signaler; || [ἱππολ.] ἵππος σεσημειωμένος **τὴν κεφαλήν**, marqué en tête, ἤτοι ὁ φέρων λευκὰ σημεῖα κατὰ μῆκος τῆς κεφαλῆς· || σημειόω-ῶ, marquer les bois; τὰ ξύλα κτλ. action de marquer les bois etc., ἡ σημείωσις τῶν ξύλων κτλ. || **σημειῶ τὸ βῆμα**, marquer le pas; || **βῆμα σημειωτόν**, marquez le pas; ὁ στρατιώτης σημειοῖ ἁπλῶς τὸν ῥυθμὸν τοῦ βήματος ἀνυψῶν ἐλαφρῶς καὶ διαδοχικῶς τοὺς πόδας, τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἕτερον.

σημείωμα, ατος, τό· τὸ σημειώνειν, πα-

ρατήρησις, σημείωσις, note, n. f. ou notice, n. f. || σημείωμα βουλευτοῦ, κτλ. apostille, n. f. βλ. ἐπισημείωσις. § —, bordereau, n. m. πρόχειρος σημείωσις διαφόρων ἐργασιῶν, λογαριασμῶν, κτλ.

σημειωματάριον, ου, τό· μικρὸν βιβλιάριον ἐν ᾧ τηροῦσι σημειώσεις, carnet, n. m. || — βολῆς· βλ. βιβλίον βολῆς· || [ἐμπορ.] —, le livre des notices ; || — θυλακίου, un carnet (de poche). § —, agenda, n. m. μικρὸν βιβλιάριον εἰς ὃ γράφουσι τὸ τί μέλλουσι νὰ πράξωσιν ἑκάστοτε. § —, calepin, n. m. carnet sur lequel on prend des notes ; [μεταφ.] mettez ceci sur votre calepin = souvenez-vous-en, μέμνησο.

σημείωσις, εως, ἡ· τὸ σημειώνειν, σημείωσις, note, n.f. ou notice, n. f. || — συγγράμματος, τὸ σχόλιον (ἐπί τινος), annotation, n. f. ἡ παρατήρησις, remarque, n. f. || λαμβάνω ὑπὸ σημείωσιν, prendre note de ; || ἔλαβον σημείωσιν τῶν ἀριθμῶν, j'ai pris note des numéros ; || σημειώσεις εἰς τὸ περιθώριον, notes marginales ; || βιογραφικαὶ σημειώσεις, notices biographiques. § [ἐμπορ.] σημείωσις, note, n. f. || — ἐμπορευμάτων, une note des marchandises ; || — τῶν ζυγίων, une note du poids, détail du poids ; || — βάρους ζυγίου, une note du poids ; || — τοῦ ναύλου, une note de fret ; || — πληρωθέντων νομισμάτων, une note de debours ; || κατὰ τὴν παρὰ πόδας σημείωσιν, suivant la note ci-bas ; || σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς δώσητε, μᾶς κρατήσητε σημείωσιν, nous vous prions de nous en faire tenir une note (un bordereau) ; || . . . τὰ ὁποῖα εὐαρεστήθητε νὰ σημειώσητε εἰς χρέος μας, . . . que vous voudrez bien noter à notre débit, à notre crédit; || — τόκων, une note des intérêts. § —, ἡ πρᾶξις τοῦ σημειώνειν, action de marquer ; βλ. καὶ σημειόνω.

σημειωτέος, α, ον, ὅστις πρέπει νὰ σημειωθῇ, qui est à remarquer ; ἀξιοσημείωτος, remarquable, adj. § [οὐδ. ἀπολ.] σημειωτέον, il est à remarquer ; notez bien ; [λατ.] nota bene.

σημειωτής, οῦ, ὁ· ὁ σημειῶν τι, marqueur, n. m. || σημειωτής, οῦ, ὁ· marqueur, n. m. στρατιώτης ἢ ὑπαξιωματικὸς ἐπιπεφορτισμένος νὰ σημειοῖ τὰς ἐπιτυχούσας ἐπὶ τοῦ σκοποῦ βολίδας. § —, signaleur, n. m. ὁ ἐκτελῶν σήματα ἢ θέτων σημεῖα.

σημειωτική, ῆς, ἡ· séméiotique, n. f. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν χρῆσιν τῶν σημείων, qui a rapport à l'emploi des signes.

σημειωτική, ῆς, ἡ (τέχνη), séméiotique, n. f. [ἰατρ.] συνών. τοῦ σημειολογία (séméiologie) ; μέρος τῆς ἰατρικῆς πραγματευόμενον περὶ τῶν σημείων τῶν νόσων. Πᾶσαι αἱ περιστάσεις τῆς κράσεως τοῦ ἀσθενοῦς, πᾶν ὅ,τι συνέβη ἐν τῷ πρότερον χρόνῳ καὶ ὅ,τι ὑπάρχει τανῦν ἀποτελεῖ μέρος τῆς σημειολογίας, καὶ ἄνευ τῆς ἐξετάσεως καὶ τῆς γνώσεως ταύτης εἶνε ἀδύνατον νὰ σχηματίσωμεν ἀκριβῆ γνώμην περὶ τῆς τάσεως, τῆς διαρκείας καὶ τῆς ἀπολήξεως τῆς ὑπαρχούσης νόσου. Ἡ σημειολογία διαιρεῖται εἰς διαγνωστικὴν ἢ μελέτην τῆς φύσεως τῶν συμπτωμάτων ἀσθενείας πρὸς καθορισμὸν αὐτῆς, καὶ εἰς προγνωστικὴν ἢ ἁπλῶς πρόγνωσιν, κρίσιν δηλονότι περὶ τῆς πορείας καὶ ἐκβάσεως τῆς νόσου· βλ. καὶ σημειολογία.

σημειωτός, ή, όν, σημειωμένος, η, ον, marqué, ée, adj. προσποιητός, εἰκονικός, simulé, ée, adj. || χάμνω βῆμα σημειωτόν, marquer le pas ; [χωμ.] piler du poivre.

σήμερα [δημ. ἐπίρ.], βλ. σήμερον.

σημερινός, ή, όν, ὁ τῆς σήμερον ἡμέρας, d'aujourd'hui ; τῆς ἰδίας ἡμέρας, de ce jour ; du jour ; τωρινός, ἐνεστώς, actuel, elle, adj. || οἱ σημερινοὶ νέοι, les jeunes gens d'aujourd'hui ; || τὸ ψάρι αὐτὸ εἶνε σημερινόν, ce poisson est du jour ; || τὰ σημερινὰ ἤθη, les mœurs actuelles ; || ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶνε ὡραιοτέρα τῆς χθεσινῆς, la journée d'aujourd'hui est plus belle que celle d'hier.

σήμερον [ἐπίρ.] (ἐξυπακ. ἡμέρα) = ἡ σημερινὴ ἡμέρα, aujourd'hui ; || ἀπὸ σήμερον, à partir (à dater) d'aujourd'hui ; || ἀπὸ (τῆς) σήμερον, à dater de ce jour ; προκειμένου περὶ χρονολογίας, ἀπὸ τῆς ὁριζομένης ἡμέρας· || σήμερον πρωΐ, ce matin ; || σήμερον ὀκτὼ [ἐπὶ μέλλοντος], d'aujourd'hui en huit ; [ἐπὶ παρελθόντος] il y a aujourd'hui huit jours ; || εὐθὺς σήμερον, aujourd'hui même ; || σήμερον αὔριον, κτλ. βλ. αὔριον· || μὲ τὸ σήμερον καὶ μὲ τὸ αὔριον, en remettant toujours au lendemain.

σημιγδάλι, τὸ [δημ.] βλ. σεμίδαλις.

σημίτι, τὸ [δημ.], petit pain plat.

σημύδα, ας, ἡ (δένδρον), bouleau, n. m. βλ. εἰς ξύλον.

σηπεδών, όνος, ἡ· κοινῶς ἡ σαπίλα, σῆψις καὶ τῶν σωμάτων ζώων καὶ τοῦ ξύλου, pourriture, n. f. καὶ putréfaction, n. f. (συνών. διαφέροντα καθ' ὅσον τὸ μὲν πρῶτον λέγεται ἐπὶ παντὸς σώματος ἐν καταστάσει σήψεως, τὸ δὲ δεύτερον ἐπὶ τῶν νεκρῶν ὀργανικῶν σωμάτων)· || σηπεδών, pourriture, n. f. Ἐν μὲν τῇ Βοτανικῇ καλεῖται σηπεδὼν τῶν καρπῶν ἀλλοίωσίς τις τῆς σαρκός, τοῦ παρεγχύματος αὐτῶν ὀφειλομένη εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ εὐρῶτος τῶν ῥαντιστήρων. Ἐν δὲ τῇ Ἰατρικῇ σηπεδὼν τῶν νοσοκομείων ἢ ἄλλως γάγγραινα εἶνε ἐπιπλοκή τις ἑλκῶν ἢ τραυμάτων παρατηρουμένη ἐν νοσοκομείοις, στρατοπέδοις, φορητοῖς νοσοκομείοις, ἔνθα ἕνεκα τῆς συγκεντρώσεως ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ διαφθείρεται, αἱ ὑγιειναὶ συνθῆκαι ἔχουσι κακῶς, αἱ ἀντισηπτικαὶ ἐπιθέσεις εἶνε σπάνιαι καὶ ἀνεπαρκεῖς.

σηπία, ας, ἡ· seiche ou sèche, n. f. τὸ ἐπιστημονικὸν αὐτῆς ὄνομα εἶνε sépia, κοινῶς ἡ σουπιά· θαλάσσιον ζῶον μαλακόδερμον, τῆς οἰκογενείας τῶν μυοψιδῶν τῶν διβραγχίων κεφαλοπόδων, ἔχει σῶμα ὠειδὲς ὁμοιάζον πρὸς σάκκον καὶ δέκα πλοκάμους· ὅταν καταδιώκεται ἐκχέει μελανόξανθον χυμὸν ἵνα θολώσῃ τὸ ὕδωρ. Ἐκ τοῦ χυμοῦ τούτου κατασκευάζεται

τὸ γνωστὸν τῶν ζωγράφων μελανόξανθον χρῶμα σέπια (sépia) ἢ σηπία καλούμενον, ὅπερ χρησιμεύει εἰς σχεδιαγραφήματα· ‖ ὀστοῦν σηπίας, os de seiche, τὸ ῥαχαῖον τῆς σηπίας ὀστοῦν= σήπιον.

σηπία, ας, ἡ· sépia, n.f. καὶ συνήθως σέπια, ὁ θολός, τὸ μέλαν τῆς σηπίας ὅπερ παρασκευαζόμενον χρησιμοποιεῖται ὡς χρῶμα τῶν ζωγράφων· ‖ τοπεῖον διὰ σηπίας, paysage au sépia.

σήπιον, ου, τό· écume de mer; ὀρυκτὸν μαλακὸν καὶ ἐλαφρόν, εὔξεστον, ἔχον χρῶμα ὑπόλευκον πρὸς τὸ κιτρινωπόν, ἐρυθρωπὸν ἢ φαιὸν κλίνον καὶ ἐπιπλέον ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Συνίσταται ἐκ μαγνησίας, ὀξυπυριτίου καὶ ὕδατος, εὑρίσκεται δὲ κυρίως ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, Βοιωτίᾳ, Εὐβοίᾳ ὡς καὶ ἐν Κριμαίᾳ, Ἱσπανίᾳ καὶ Μοραβίᾳ, χρησιμεύει δὲ πρὸ πάντων εἰς κατασκευὴν καπνοσυρίγγων.

σήπομαι, ἀόρ. ἐσάπην, παρακ. σέσηπα· καταντῶ εἰς σῆψιν, εἶμαι σάπιος, κοινῶς σαπίζω, pourrir; se putréfier (βλ. **σηπεδών**)· [ἐπὶ ὕδατος], croupir; βλ. καὶ **σαπίζω**· ‖ [μετοχ.] **σεσηπώς,** υῖα, ός, pourri, e, putréfié, ée, adj. putride; σάπιος χαλασμένος, gâté, ée, adj.

σηπτικός, ή, όν· septique (σήπω, corrompre), adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τῆς σήψεως (putréfaction) ἢ ὁ σχετιζόμενος πρὸς ταύτην· ‖ σηπτικός, septique, adj. ὁ προξενούμενος ὑπὸ τῶν μικροβίων ἢ ὑπὸ τῶν τοξινῶν, ὁ ἐπιφέρων σῆψιν [πᾶσα πληγὴ προσβληθεῖσα ὑπὸ μικροβίων λέγεται **σηπτικὴ** (septique), ἡ δὲ μὴ προσβληθεῖσα ὑπὸ τοιούτων λέγεται **ἀσηπτική,** aseptique].

σηπτικότης, ητος, ἡ· septicité, n. f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ σηπτικοῦ.

σήπω, **σαπίζω,** putréfier, pourrir, διαφθείρω, corrompre.

σῆραγξ, αγγος, ἡ, tunnel, n. m. ἢ **σῦριγξ,** ιγγος, ἡ· **ὑπόγειος δίοδος**· ὑπόνομος τῆς γῆς φυσικός τε καὶ τεχνητός· καλοῦνται ἐπίσης οὕτω καὶ τὰ μέρη ἔνθα ὁ σιδηρόδρομος διέρχεται ὑπογείως· βλ. καὶ **θόλοι** ἰσχυροὶ (voûtes fortes); ‖ —, tunnel, μεταφορικῶς καλεῖται ὁ ὀχετός. § **σῆραγξ,** αγγος, ἡ καὶ **σῦριγξ,** ιγγος, ἡ, souterrain, n. m. ὑπόνομος τῆς γῆς φυσικὸς ἢ τεχνητός· π. χ. αἱ κατασκευαζόμεναι **σήραγγες** πρὸς διέλευσιν τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν· ‖ ὑπόγειος σῆραγξ, canal souterrain, καλεῖται κοιλότης, χάσμα ἢ ἐκσκαφὴ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς.

σήρικας, ὁ [διάλ. Καρπάθου], σάρακας, ὁ **σής**.

σηρικόν, οῦ, τὸ [ἐνν. ὕφασμα], étoffe de soie, ἤτοι ὕφασμα μετάξινον· ‖ ὁλοσηρικόν, étoffe tout en soie.

σηρόνημα, ατος, τό· νῆμα ἐκ σηρικοῦ (μετάξης), ἤτοι μετάξινον νῆμα, fil de soie.

σηρόπι, τὸ [δημ.], βλ. **σιρόπιον** (sirop).

σηροτροφία, ας, ἡ· sériciculture, n. f. σηροτροφικὴ βιομηχανία, industrie séricicole; industrie qui a pour but la production de la soie. Ἡ **σηροτροφία** ἢ βομβυκοτροφία δηλαδὴ ἡ χρησιμοποίησις τοῦ μεταξοσκώληκος, εἶνε γνωστὸν ὅτι εἶνε μία ἐκ τῶν μᾶλλον ἐπικερδῶν βιομηχανιῶν, ἥτις μόνον διὰ τῆς οἰκογενειακῆς ἐργασίας καὶ τῆς μικρᾶς δαπάνης τῆς καλλιεργείας τῶν μωρεῶν, ἀποδίδει ἀξιόλογα κέρδη ἐντὸς ὀλιγίστου χρονικοῦ διαστήματος;· δὲν διέλαθε τοῦτο τὴν προσοχὴν πολλῶν.

σηροτροφικός, ή, όν, ἀφορῶν τὴν σηροτροφίαν, séricicole (ἐκ τοῦ λατ. sericum, soie, καὶ colere, cultiver) adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὰς γεωργικὰς βιομηχανίας τὰς σκοπούσας τὴν παραγωγὴν μετάξης· ‖ σηροτροφικὸν κατάστημα, établissement séricicole.

σηροτρόφος, ὁ καὶ ἡ· ὁ τρέφων μεταξοσκώληκας, sériciculteur, n. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν σηροτροφίαν, celui (celle) qui se livre à la sériciculture. § **σηροτρόφος,** ος, ον, séricicole, adj.

σής, σητός, ὁ· mite, n. f. ὁ σκώληξ ὁ κατατρώγων τὰ μάλλινα ἐνδύματα, κοινῶς ὁ **σκόρος** ἢ βώτριδα (ἐκ τοῦ βρῶτις) καὶ τὸ σκωλήκιον τῶν βιβλίων, ver, n. m. ‖ σὴς (mite) εἶνε γένος τῶν γεωμετρωδῶν λεπιδοτέρων, ὧν αἱ κάμπαι ζῶσι κυρίως ἐν ὑφάσμασι κτλ. ὡς π. χ. ἡ κάμπη σητὸς τοῦ διφθεροφίλου ἐν διφθέροις, σητὸς τοῦ τῶν ἐνδυμάτων ἐν μαλλίνοις ὑφάσμασιν, ἄλλων εἰδῶν, ἐν θριξίν, ἐν σιτηροῖς (σὴς ὁ τῶν σιτηρῶν), ἐν τῷ κηρῷ, τῶν κυψελῶν (σὴς ὁ τῆς μελίσσης) κτλ. Τὰ καταστρεπτικὰ ταῦτα ζωΰφια, ἅπερ συμπεριλαμβάνονται ὑπὸ τὸ κοινὸν ὄνομα «σκόρος» μόνον διὰ τακτικοῦ ἀερισμοῦ καὶ ἐπισταμένης προσοχῆς ἀποδιώκονται. Ὠφελεῖ δὲ πολλάκις ἡ ναφθαλίνη.

σησαμᾶτον, τό· γλύκισμα ἐκ σησάμου καὶ μέλιτος, gâteau de sésame, κοινῶς τὸ παστέλι, ἢ **παστελάκια**.

σησάμη, ης, ἡ, ἰδ. τὸ φυτόν, καὶ

σησάμι(ον), ου, τό· καὶ σήσαμον, ου, τὸ (ὁ καρπός) κοινῶς τὸ **σουσάμι,** sésame, n. m. Τὸ σήσαμον εἶνε φυτὸν ἐλαιοφόρον, σπουδαιότατον, καλλιεργούμενον ἤδη ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος **καθ'** ἅπασαν τὴν Ἀνατολὴν μέχρι τῶν Ἰνδιῶν διὰ τὸ ἐκ τῶν σπερμάτων αὐτοῦ παχύτατον καὶ ἀξιόλογον ἔλαιον (σησαμόλαδο). Χρῶνται τῶν σπερμάτων καὶ τοῦ ἐλαίου μετὰ μέλιτος καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν διαφόρων γλυκυσμάτων, ἰδίως τοῦ γνωστοῦ «χαλβᾶ» σπουδαίας τεσσαρακοστιανῆς τροφῆς. Διὰ τῶν σπερμάτων ἐπιπάσσονται συνήθως παρ' ἡμῖν καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὁ ἄρτος καὶ διάφορα ζυμαρικά.

σῆσις, εως, ἡ· κοινῶς τὸ **κοσκίνισμα,** tamisage, n. m. passage au tamis; ἐπίσησις, διάσησις· ‖ σῆσις τῆς πυρίτιδος, tamisage de la poudre.

σῆστρον, ου, τό· tamis, n. m. τὸ κόσκινον κοινῶς ἡ **σῆττα**· λεπτὴ **κρησέρα** (sas); ‖ — τρίχινον, tamis en crin; ‖ — ὀρειχάλκινον, tamis en laiton; ‖ — δερμάτινον, tamis en peau; ‖ — **μετάξινον,** tamis en soie; ‖ — **ἐξ ὑφάσματος** μεταλλικοῦ, tamis en

toile métallique ; || — χονδροποιϊκόν, tamis-grenoir ; βλ. χονδροποιός, grainoir.

σητόβρωτος, ος, ον· ὁ ὑπὸ τῶν σητῶν βεβρωμένος, rongé des vers = **σητοφαγωμένος**.

σῆττα, ας, ἡ· ἐκ τοῦ **σήθω**· βλ. **κρησάρα** καὶ σῆστρον.

σηψαιμία, ας, ἡ [παθολ.], septicémie, n. f. πᾶσα νοσηρὰ τοῦ αἵματος πάθησις προκύπτουσα ἐξ οὐσιῶν σηπτικῶν, δι' ὃ ὑπάρχουσι πολλῶν εἰδῶν σηψαιμίαι κατὰ τὸν Pasteur ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ σηπτικοῦ παράγοντος καὶ τῆς ἀποτόκου ἀλλοιώσεως τοῦ αἵματος.

σηψαιμικός, ή, όν· septicémique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν σηψαιμίαν· || **μόλυνσις σηψαιμική**, infection septicémique.

σηψιγόνος, ος, ον· ἐπιφέρων σῆψιν, τῆς σήψεως, de putréfaction ; βλ. **καὶ μικρόβιον**.

σήψιμος, ος, ον· putrescible, adj. ὑποκείμενος εἰς σῆψιν.

σῆψις, εως, ἡ· κοινῶς τὸ σάπισμα, pourriture, n. f. Ἡ σῆψις εἶνε ζύμωσις συνισταμένη εἰς τὴν αὐτόματον ἀποσύνθεσιν ἣν ὀργανικαί τινὲς οὐσίαι, ζωϊκαί τε καὶ φυτικαὶ μὴ διατελοῦσαι ὑπὸ τὸ κράτος τῶν τῆς ζωῆς δυνάμεων, ὑφίστανται ἐπὶ παρουσίᾳ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, ὕδατος καὶ τῆς προσηκούσης θερμοκρασίας· || σῆψις ξύλων, βλ. εἰς ξύλον· || ὑποκείμενος εἰς σῆψιν, **putrescible**, adj. **σήψιμος**, ος, ον· § **σῆψις**, εως, ἡ· **putréfaction**, n. f. ἀποσύνθεσις ἥντινα ὑφίστανται τὰ ἐνόργανα ὄντα ὅταν ἐγκαταλείψῃ ταῦτα ἡ ζωή· || τὸ ψῦχος ἐπιβραδύνει τὴν σῆψιν, **le froid retarde la putréfaction**. § —, putréfaction, n. f. ἡ κατάστασις τοῦ σεσηπότος.

σθεναρός, ά, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), δυνατός, fort, e, adj. ἰσχυρός, puissant, e, adj. κρατερός, vigoureux, euse, adj.

σθεναρότης, ητος, ἡ· δύναμις, force, n.f. ἡ ἰσχύς, vigueur, n. f.

σθεναρῶς [ἐπίρ], μετὰ δυνάμεως, avec force ; ἰσχυρῶς, fortement, adv. puissamment, adv. κρατερῶς, vigoureusement, adv.

σθενῖτις, ιδος, ἡ· forcite, n. f. ἐκρηκτικὴ οὐσία ἀνακαλυφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σουηδοῦ λοχαγοῦ Lewin· εἶνε εἶδος νιτροπηκτῆς, ἧς ἡ νιτρογλυκερίνη ἐπάγη δι' ἰδίας τινὸς νιτροκυτταρίνης, εἶτα δὲ ἀνεμίχθη μετὰ διφυοῦς τινὸς πυρίτιδος καὶ δεξιτερίνης.

σθένος, ους, τό· ἰσχύς, δύναμις, force, n.f. κυρίως σωματικὴ δύναμις, ῥώμη καὶ ἐν γένει τὸ θάρρος, courage, n. m. || ψυχικὸν σθένος, **τὸ θάρρος, courage**, n. m. || παντὶ σθένει, à **toute force ; par toutes sortes de moyens** = **διὰ παντὸς τρόπου, διὰ παντὸς μέσου**.

σιά, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], φυτὸν ὅμοιον τοῦ ἀγριοσελίνου τὸ καὶ **νεροκάρδαμον** καλούμενον.

σιαγονίτης, ου, ὁ (μῦς), muscle de la mâchoire.

σιαγών, όνος, ἡ, κοινῶς **τὸ σαγόνι, mâchoire**, n. f. βλ. **γνάθος, ganache**, n. f. || ἡ **ἄνω (κάτω)** σιαγών, **la mâchoire supérieure (inférieure)**. § **σιαγὼν ἢ πλάτη**, mâchoire ou patte, n. f. τὸ κινητὸν τμῆμα συσφιγκτῆρος (serre-joint, ξυλόδιδα). § **σιαγών**, όνος, ἡ· mâchoire ou mors ; καλεῖται οὕτως ἕκαστον τῶν σιδηρῶν τεμαχίων ἅτινα ἀπομακρύνονται ἢ **πλησιάζουσι** πρὸς ἄλληλα, κατὰ βούλησιν, ἵνα συσφίγξωσιν **ἀντικείμενόν** τι, ὅπως εἰς τὸν ἐμπυρέα ὅπλου, εἰς τὰς **λαβίδας**, εἰς τὰς ἡλάγρας, τοὺς **συνδήκτορας** (**étaux**), κτλ. || σιαγόνες συνδήκτορος, mâchoires d'un étau ; || — πρὸς ῥίνησιν τῶν πριόνων, mâchoire à limer les scies ; || — πρὸς ἑλικοτομήσεις, mâchoire à tarauder ; βλ. tarauder ; || — τῆς σφύρας τοῦ ἐμπυρέως, mâchoire du chien d'une platine ; || — συσφιγκτῆρος, mâchoire ou patte d'un serre-joint.

σιαγώνιος, ος, ον· τῆς σιαγόνος, de la mâchoire.

σιάδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἔδαφος, ἐπίπεδος χῶρος (ἰσάδιον).

σιαδοῦκλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου]= τὸ ἐκ δέρματος προβάτου περικάλυμμα τοῦ λαιμοῦ τοῦ βοός, ἵνα μὴ τρίβηται ὑπὸ τοῦ ζυγοῦ· μεταφ. λέγεται καὶ περὶ παντὸς ἄλλου ἀσχήμου πράγματος.

σιάζω [δημ.], ἰσιάζω, τακτοποιῶ, arranger ; ἐξισόω, ἐξισάζω, ajuster ; διευθετῶ, κοινῶς συγυρίζω, accommoder, ranger ; βλ. **φτειάνω**.

σιάκι, τὸ [δημ.] ἢ συάκι, ὁ ἰχθὺς **σύαξ**, αχος, ὁ, turbot, n. m.

σιάλιαρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου]=κοχλίας.

σιαλίζω, μέλ. ίσω, καὶ ἰων. σιελίζω, ἐκβάλλω σίελον, κοινῶς σαλιάζω, saliver.

σιαλισμός, οῦ, ὁ· ἰων. **σιελισμός**, τὸ σιαλίζειν, κοινῶς σαλίασμα καὶ **σάλιασμα**, salivation, n. f. βλ. **σιελισμός**.

σιαλόκολλα, ης, ἡ· colle à bouche ; βλ. **κόλλα**.

σίαλον, τὸ ἢ μᾶλλον ὁ σίαλος καὶ ἰων. σίελος, salive, n. f. βλ. **σίελος**.

σιαλοποιητικός, ή, όν καὶ

σιαλοποιός, ός, όν· σιελογόνος, salivaire, adj. ὁ παράγων σίελον· βλ. **σιελογόνοι ἀδένες**.

σίαλος, ου, ὁ, κοινῶς τὸ **σάλιο**· βλ. **σίελος**, salive, n. f. § **σίαλος**, **saindoux**, n. m. χοίρειον λίπος (graisse de porc) χυτὸν (**κεκαθαρμένον**) ὅπερ καλεῖται **σίαλος**, συνών. τοῦ **axonge**, n. m. βλ. **ὀξύγγιον**.

σιαλώδης, ης, ες· πλήρης σιάλου, **baveux**, euse, adj.

σιάλωμα, ατος, τό· ἡ σιδηρᾶ περιφέρεια τοῦ θυρεοῦ ἢ τῆς ἀσπίδος, τὸ σιάλωμα τοῦ περιεδρίου τῆς σέλλης (ἐκ κιτρίνου χαλκοῦ), **contour de troussequin** (**cuivre jaune**) ; βλ. σέλλα, 11.

σιάνω (φτιάνω) [δημ.], **βλ. σιάχνω, σιάζω.**

σιάξιμον, ατος, τὸ [δημ.] (σιάζω), ἡ τακτοποίησις, κοινῶς τὸ **σιγύρισμα**, **arrangement**, n. m. **ἐξίσωσις**, **ajustement**, n. m.

σιάρκα, ἡ [διάλεκ. Ἠπείρου], μαλλίνη χλαῖνα, ἡ καὶ **φλοκάτα** καλουμένη· ἐκ τοῦ σάρξ.

σιάρω [δημ. ναυτ.], scier ; βλ. **σχάζω**.

'σιάση, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ συμβιβασμός.

σιασμένος, η, ον (ὁ φτιασμένος), μετοχ. τοῦ **σιάζω.**

σιαστικός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ **μνηστήρ.** (Ἐκ τοῦ σιάζω).

σιάστρα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ στολίστρα, ἡ **νυμφοστόλος,** ἡ στολίζουσα τὴν νύμφην.

σιαφούρατο καὶ συνήθως εἰς πληθ. τὰ **σιαφούρατα** [διάλ. Ἠπείρου], τὰ φρόκαλα, σκουπίδια ἅτινα συλλέγονται διὰ τοῦ σαρώθρου.

σιάχνω [δημ.], βλ. **σιάζω.**

σίγα (προστ. τοῦ σιγάω), σιωπή, κοινῶς **σκασμός,** βλ. λέξιν.

σιγὰ καὶ σιγανὰ [δημ. ἐπίρ.] (ἀπὸ τοῦ **σίγα, σιγῇ**), **ἀθορύβως, sans bruit; ἀψοφητί, ἠρέμα, doucement,** adv. **tout doucement,** μὲ χαμηλὸν τόνον φωνῆς, **à voix basse; bas; tout bas; βραδέως, lentement,** adv. ὅσον τὸ δυνατὸν δι' ἐλαχίστου θορύβου, **à petit bruit;** μετὰ **προσοχῆς** (**προφυλάξεως**), **avec précaution;** ‖ ὁμιλῶ σιγά, **parler à voix basse; parler bas;** ‖ σιγὰ σιγά, **peu à peu**=**ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μικρὸν κατὰ μικρόν, petit à petit; βραδέως, βῆμα βῆμα, pas à pas;** ‖ [ἐπιφ.] **σιγά! tout doucement; tout doux**=**ἀργά,** ἠρέμως, **βραδέως, οὐχὶ τόσον ταχέως, pas si vite.**

σιγαλός, ή, ὸν (ἀντὶ σιγηλός), σιωπηλός, **silencieux, euse, adj.** χαμηλὸς (τῇ φωνῇ), **bas, basse, adj.** ἥσυχος, ἤρεμος, πρᾶος, **doux, ce, adj.** ‖ σιγαλὴ φωνή, **voix basse.**

σιγανὰ [δημ. ἐπίρ.], βλ. **σιγά.**

σιγανός, ή, όν· ἄφωνος, σιωπηλός, **taciturne, adj.** σιωπηλός, **silencieux, euse, adj.** ἥσυχος, **tranquille, adj.** ‖ ἀπὸ τὸ σιγανὸ ποτάμι νὰ φοβῆσαι [παροιμ.], **il n'y a pire eau, que l'eau qui dort.** § χαμηλὸς (τῇ φωνῇ), **bas, basse, adj.** βλ. **σιγαλός.**

σιγαρεττοθήκη, ης, ἡ· μικρὰ θήκη τῶν σιγαρέττων, **porte-cigarettes, n. m.**

σιγαρέττον, τό· **cigarette, n. f.** βλ. **σιγάρον.**

σιγαροθήκη, ης, ἡ· μικρὰ θήκη τῶν σιγάρων (πούρων), **porte-cigares, n. m.**

σιγάρον, ου, τὸ [ξεν.], τὸ μετὰ φύλλων καπνοῦ περιτετυλιγμένων, τὸ **πούρον, cigare, n. m.** τὸ δὲ μετὰ κεκομμένου καπνοῦ καὶ σιγαροχάρτου, λέγεται σιγαρέττον, **cigarette, n. f.**

σιγαροποιεῖον, ου, τό· **cigarière, n. f.** τὸ κατάστημα ἐν ᾧ κατασκευάζουσι σιγαρέττα.

σιγαροποιός, οῦ, ὁ· ἡ· **cigarettier, n. m.** θηλ. **cigaretteuse, n. f.** τεχνίτης ὅστις (ἥτις) εἰς τὰ καπνεργοστάσια διευθύνει τὰ πρὸς κατασκευὴν σιγαρέττων μηχανήματα. § **σιγαροποιός,** ἡ· **cigareuse, n. f. et adj.** λέγεται ἡ τεχνῖτις ἥτις εἰς τὰ καπνεργοστάσια κατασκευάζει σιγαρέττα· λέγουσιν ἐπίσης **cigarière, n. f.** καὶ ἐπιθετικῶς **ouvrière cigareuse.**

σιγαρότυπος, ου, ὁ· **cigarotype, n. m.** ὄργανον συγκείμενον ἀπὸ σωλῆνα ἐφ' οὗ τοποθετοῦσι τὸν καπνὸν καὶ τὸ σιγαρόχαρτον πρὸς κατασκευὴν σιγαρέττου· λέγουσιν ἐπίσης, **moule à cigarettes.**

σιγαρόχαρτον, ου, τό· **papier à cigarettes;** λεπτότατος χάρτης διὰ τὴν περιτύλιξιν τοῦ κεκομμένου καπνοῦ πρὸς κατασκευὴν σιγαρέττων.

σιγάσσα, ας, ἡ· βλ. εἰς λέξιν **πρίων, σμίνη.**

σιγή, ῆς, ἡ· ἡ σίγησις, ἡ σιωπή, **silence, n. m.** τὸ μὴ ὁμιλεῖν· ‖ **σιγή, σίγα, σιωπή, motus,** λέξις δι' ἧς ἐπιβάλλεται σιγὴ ἐπί τινος ὑποθέσεως.

σιγηλός, ή, όν, σιγαλός, σιωπηλός, **silencieux, euse, adj.** ἥσυχος, **tranquille;** ἄφωνος, σιωπηλός, **taciturne, adj.** βλ. καὶ **σιγανός.**

σιγηλῶς [ἐπίρ.], ἐν σιωπῇ, **en silence;** σιωπηλῶς, **silencieusement, adv.**

σιγγοῦνα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] τὸ **συγοῦνι,** λευκὸν μάλλινον μακρὸν ἐπανωφόριον γυναικός.

σιγίλλιον, ου, τὸ (ἡ σφραγὶς τοῦ Πάπα, κτλ.) ἡ **βοῦλλα, bulle, n.f. sceau, n. m.**

σίγμα ἢ σῖγμα, τὸ (ἄκλιτον), **sigma (esse)** τὸ δέκατον ὄγδοον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, **dix-huitième lettre de l'alphabet grec;** βλ. Σ. § —, **esse, n. f.** σίδηρον ἢ ἕτερόν τι σιγματοειδές, ἄγγιστρον σχήματος S, βλ. **ψάλιον (gourmette),** καὶ **σύνδεμα (contre-platine).**

σίγνα, ἡ [διάλ Οἰνόης] χηλίς, λεκὲς (ἐκ τοῦ **signum**).

σιγοβράζω, μέλ. άσω [δημ.], βράζω τι δι' ὀλίγης πυρᾶς [faire] **bouillir à petit feu; mijoter** [ἕψω, ἕψομαι μαλθακῷ τῷ πυρί, πράως ἕψειν, ἕψεσθαι).

σιγοῦνι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], μάλλινον ἐπανωφόριον, χλαῖνα.

σιγουράρισμα, ατος, τὸ [ναυτ.], βλ. **ὑποβίβασις (calage)** καὶ ἐν γένει **ἐξασφάλισις, στερέωσις.**

σιγουράρω [δημ. ξεν.] [ἐξ]ασφαλίζω τι, **assurer;** [ναυτ.] ὑποβιβάζω, **amener, caler.**

σίγουρος, η, ον [δημ.], ἀσφαλής, βέβαιος, **sûr, e, adj. certain, aine, adj.**

σιγῶ (άω), μέλ. ήσω· σιωπάω-ῶ· δὲν ὁμιλῶ, **σιγῶ, se taire;** τηρῶ σιγὴν (σιωπήν), **garder le silence.**

σιδεράδικον, ου, τὸ [δημ.], ἐργαστήριον σιδηρουργοῦ (κλειθροποιοῦ), **atelier de forgeron; (de serrurier),** σιδηρουργεῖον, τό. § σιδηρουργεῖον μεγάλων σιδηρουργικῶν ἀντικειμένων, **ferronnerie, n. f.** ἐπίσης λέγεται οὕτω τὸ σιδηροπωλεῖον.

σιδεράκι, τὸ [δημ.] μικρὸν τεμάχιον σιδήρου, **petit morceau de fer;** σιδήριον, **petit ferrement.**

σιδερᾶς καὶ σιδηρᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], ὁ σφυρηλάτης, σιδηρουργός, σιδηρεύς, **forgeron, n. m.** (**qui travaille le fer à la forge**); ὁ **σιδηρεύς, forgeur, n. m.** βλ. λέξιν. § —, ὁ **κλειθροποιός, serrurier, n. m.** § —, **σιδηροπώλης, ferronnier, n. m.**

σιδερένιος, α, ον [δημ.] σιδήρεος-οῦς, ἐκ σιδήρου, **de fer; en fer;** ‖ [μεταφ.] **σιδερένια** καρδιά, **cœur de bronze.**

σιδερικόν, τὸ [δημ.] **τεμάχιον σιδήρου, morceau de fer; ferrement, n. m.** βλ. **καὶ**

σιδήριον [πληθ.] τὰ σίδηρα ἐν γένει, ferraille, n. f. βλ. καὶ **σιδηρικά.**

σιδερίτης, ου, ὁ [ορυκτ.] βλ. **σιδηρῖτις.**

σιδεροδένω, σιδηροδένω, δένω διὰ ἀλύσεων, βάζω εἰς τὰ σίδηρα, mettre aux fers; (εἰς τὰ δεσμά), enchaîner. § —, περιβάλλω διὰ σιδηρῶν στεφανῶν, cercler de fer.

σιδεροκέφαλος, ος, ον· ὁ ἔχων σιδηρᾶν κεφαλήν, qui a une tête de fer; [συνεκδ.] διαρκής, durable, adj. || (πρόβατα) σιδεροκέφαλα, cheptel, n. m. συμβόλαιον δι' οὗ παραχωροῦσι εἴς τινα κτήνη οἱαδήποτε πρὸς τροφὴν καὶ περιποίησιν ἀπολαμβάνοντες τὰ ἐξ αὐτῶν προϊόντα συντροφικά. [Cheptel λέγονται ἐπίσης **αὐτὰ τὰ ἴδια ζῶα**]· || [ἐπιφ. εὐχ.] σιδεροκέφαλος! je vous souhaite une longue vie (une longue durée)! bonne chance!

σιδερόλαδο, τὸ [διάλ. Ἰκαρίας], ἡ ὀδοντάγρα (Κρήνη).

σίδερον, ου, τό· βλ. καὶ **σίδηρος,** fer, n. m. [συνεκδ.] τεμάχιον σιδήρου, morceau de fer; σιδηρᾶ ῥάβδος, barre de fer; || τὸ σίδηρον τῆς θύρας, la barre (le verrou) de la porte; || ἔφαγε τὰ σίδερα [φρ.], il fit le diable à quatre; ἐκίνησε πάντα λίθον, il a remué ciel et terre; || θὰ φάγῃ ἡ μυῖγα σίδερο [φρ.], l'affaire sera chaude; || τὸν ἔβαλαν εἰς τὰ σίδερα, on l'a mis aux fers. § [ὡς φάρμακον] [composé] σιδηροῦχος, ος, ον, ferrugineux, euse, ἢ ἁπλῶς fer; || παίρνει σίδερον, il prend du fer. § — σιδερώματος, fer à repasser; || γνωρίζει σίδερον, elle sait repasser. § [ναυτ.] τὸ σίδερο τοῦ καραβιοῦ, l'ancre = ἡ ἄγκυρα· || τὸ σίδερο τοῦ μπαστουνιοῦ, le blin, βλ. κλοιός.

σιδερόνω, μέλ ώσω· repasser; καθιστῶ ὁμαλόν, λειαίνω διὰ θερμοῦ σιδήρου, passer au fer chaud, pour rendre plus uni; || σιδερόνω ἀσπρόρρουχα, repasser du linge.

σιδερόξυλον, ου, τό· ἐν τῷ ἐμπορίῳ λέγεται bois de fer; (sidéroxylon) δένδρα τῆς Δ. Ἀφρικῆς καὶ τῶν Δ. Ἰνδιῶν παρέχοντα ξύλον σκληρότατον.

σιδέρωμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ σιδερώνειν ἀσπρόρρουχα, action de repasser du linge, repassage, n. m.

σιδερωστιά, ᾶς, ἡ· ὁ ἐπὶ τῆς πυρᾶς τιθέμενος τρίπους, trépied, n. m. [ἐν.] chevrette, n. f. trépied de fer pour soutenir les casseroles sur le feu.

σιδερωτής, οῦ, ὁ· ὁ σιδερώνων, repasseur, n. m. ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα τὸ σιδέρωμα ἀσπρορρούχων.

σιδερώτρια, ας, ἡ· repasseuse, n.f. γυνὴ ἔχουσα ὡς ἔργον τὸ σιδέρωμα.

σιδέφι, τὸ [δημ.], βλ. **μάργαρον.**

σίδηρα, τὰ [δημ.], βλ. **δεσμά.**

σίδηρα, τὰ [ναυτ.], ferrements, n. m. pl. γενικὸς ὅρος ἐκφράζων συλλήβδην πάντα τὰ πρὸς κατασκευὴν σκάφους τινὸς χρησιμεύοντα σιδηρᾶ ἢ μεταλλικὰ τεμάχια· || σίδηρα ἐξεληλαμένα, fers étirés; βλ. **σίδηρος.**

σιδηρᾶ γωνία, harpe, n. f. (ἡ μικροτέρα, harpon, n. m.) γωνιωδῶς πεπλατυσμένον τεμάχιον σιδήρου (κοινῶς γωνιὰ) διὰ τὸν σύνδεσμον δύο τεμαχίων ξύλων, κτλ. || — χείρ, patte, n. f. βλ. πλάτη.

σιδηρᾶς, ὁ [δημ.], ὁ σιδηρεύς.

σιδηραῖ ῥάβδοι, fers en barres; βλ. σίδηρος εἰς ἐλάσματα.

σιδηρεία, ας, ἡ· βλ. **σιδηρουργία.**

σιδηρεῖον, ου, τό· forge, n. f. τὸ μέρος ἐν ᾧ κατεργάζονται τὸν σίδηρον, ἡ σιδηρουργικὴ κάμινος, κοινῶς τὸ καμίνι· || **σιδηρεῖον** ἐποχούμενον ἢ **πεδοκάμινος,** ἡ, forge de campagne, ὄχημα τετράτροχον, χρησιμεῦον ὡς σιδηρεῖον· || σιδηρεῖον **ὀρειβατικόν,** forge de montagne, τὸ φορτούμενον ἐπὶ ἡμιόνου· || φορητὸν σιδηρεῖον, forge volante; || — φορτωτόν, forge portative; || — (φορτωτὸν) τοῦ ἱππικοῦ, forge (portative) de cavalerie.

σιδηρέλαμα καὶ **σιδηρέλασμα,** ατος, τό· πετάλειον σιδηροῦν, tôle de fer, τὸ σιδηρόφυλλον· || δοχεῖα σιδηρελασμάτινα, vases en tôle de fer; βλ. **πετάλειον.**

σιδηρένιος, ένια, ένιο [δημ.], βλ. **σίδηρος.**

σιδήρεος-οῦς, έα-ᾶ, εον-οῦν· βλ. **σίδηρος.**

σιδηρεύς, έως, ὁ· forgeur, n. m. ὁ σιδερᾶς (γύφτος) καὶ χαλκεύς, έως, ὁ, κοινῶς ὁ χαλκιᾶς· ὁ σιδηρεύς (forgeur) ἐκαλεῖτο κατ' ἀρχὰς χαλκεὺς (σήμερον δὲ χαλκιᾶς), διότι ὁ χαλκὸς ἀνεκαλύφθη πρὸ τοῦ σιδήρου. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐκαλεῖτο πρότερον **χαλκεῖον** (forge) καὶ τὸ ἔπειτα **σιδηρουργεῖον** κληθέν· **σιδηρουργὸς** καὶ ποιητικῶς κατ' Αἰσχύλον **σιδηροτέκτων** καλεῖται ὁ ouvrier en fer; βλ. καὶ **σιδηρουργός·** || [ναυτ.] σιδηρεύς, ὑπαξιωματικὸς σιδηρουργός, maître-forgeron.

σιδηρεύτρια, ας, ἡ· forgeuse, n. f. εἶδος σιδηρείου· βλ. σιδηρεύς.

σιδηρικά, τά· ferronnerie, n. f. τὰ διάφορα εἴδη τὰ ἐκ σιδήρου κατεσκευασμένα.

σιδηρική, ῆς, ἡ (ἐνν. τέχνη), βλ. **σιδηρουργία.**

σιδήριον, ου, τό· fer, n. m. κοινῶς τὸ σιδερικό, καλεῖται οὕτως οἱονδήποτε ἐργαλεῖον σιδηροῦν, προσέτι δὲ καὶ τὸ πρωτεῦον σιδηροῦν μέρος ἐργαλείου τινὸς ἢ ὀργάνου ἢ ἄλλου τινὸς πράγματος· || — κοντοῦ (γάντσος), fer de gaffe; ὁ κόραξ (croc) δι' οὗ εἶνε ἐφωδιασμένος ὁ κοντὸς (gage)· || — ῥόπτρου, βλ. **ῥόπτρον·** || — συγκαπτικὸν τοῦ πεταλείου, fer à ployer la tôle; || — κολλητικὸν ἢ συγκολλητικόν, fer à souder ἐργαλεῖον ὅπερ πυρακτοῦσι καὶ δι' οὗ ἐκτελοῦσι διαφόρους κολλήσεις (soudures); || τὸ σιδήριον τοῦ πελέκεως, fer d'une hache; || — κόρακος, fer de croc; || — ὀξοντωτόν, fer brété; βλ. καὶ ξίφη· || — λειαντικόν, fer à lisser; σιδηροῦν ἐργαλεῖον δι' οὗ λειαίνεταί τι· || σιδήρια ἀπεσχεδιασμένα, fers ébauchés; || σιδήρια παραβεβλημένα (χρησιμεύοντα ὡς δείγματα), fers échantillonnés; || σιδήρια σφυρήλατα, fers forgés; || σιδήρια εληλαμένα, fers laminés.

σιδηρῖτις, ιδος, ἡ (γῆ), βλ. **μεταλλῖτις** (γῆ), minerai de fer; βλ. καὶ λέξιν **σίδηρος.** § [χημ.] **σιδηρῖτις,** sidérite, n. m. ou phosphure de fer (n. f.).

σιδηροβιομήχανος, ου, ὁ, maître de forge; fabricant de fer, ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν βιομηχανίαν τοῦ σιδήρου.

σιδηρογώνιον, ου, τὸ καὶ σιδηρογωνία, ας, ἡ, cornière, n. f. ou fer à équerre ou fer d'angle καὶ γενικῶς **γωνιώδης σύνδεσμος**· σιδηρᾶ γωνία ἧς ἡ τομὴ εἶνε σχήματος V κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἠνεῳγμένου, χρησιμεύουσα διὰ τὴν ἕνωσιν δύο τεμαχίων, καλουμένη κοινῶς γωνιὰ ἢ τὸ **πρέκι.** Τοιαῦτα σιδηρογώνια ὑπάρχουσιν εἰς τὰ **μεταλλικὰ ζευκτὰ** (fermes métalliques), κτλ· ‖ συνδετικὸν σιδηρογώνιον, cornière d'attache.

σιδηρόδεσις, εως, ἡ· scellement, n. m. σιδηροῦν τεμάχιον δι' οὗ ἑνοῦνται οἱ λίθοι.

σιδηροδέσμιος, ος, ον· ὁ φέρων σιδηρᾶ δεσμά, ὁ σιδηροῖς δεσμοῖς δεδεμένος, chargé de fers; ἀλυσόδετος, enchaîné, ée, adj. βλ. καὶ **δεσμά.**

σιδηρόδεσμος, ου, ὁ· ferrure, n. f. πᾶν σιδήρωμα χρησιμεῦον διὰ τὸν σύνδεσμον δύο μερῶν ἀντικειμένου τινός.

σιδηρόδετος, ος, ον· σιδήρῳ, μὲ σίδηρα δεδεμένος, [κατα]σεσιδηρωμένος, ferré, ée, adj. διὰ σιδηρῶν στεφανῶν περιβεβλημένος, cerclé en fer, garni de fer.

σιδηροδρομικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν σιδηρόδρομον, de chemin de fer; ‖ ‖ σιδηροδρομικὸν σῆμα, signal de voie ferrée; βλ. **σῆμα**· ‖ σιδηροδρομικὰ εἴδη, articles pour chemins de fer; βλ. **εἴδη**· ‖ σιδηροδρομικαὶ μεταφοραί, transports par chemin de fer; βλ. **μεταφοραί.**

σιδηροδρομικῶς [ἐπίρ.], διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, par le chemin de fer.

σιδηρόδρομος, ου, ὁ· chemin de fer ou voie ferrée; ὁδὸς ἐφ' ἧς εἶνε ἐστρωμέναι δύο παράλληλοι σειραὶ **ἐλασμάτων** (rails) ἐφ' ὧν κυλινδοῦνται εἰδικὰ **ὀχήματα καλούμενα** συνήθως **βαγόνια** (wagons), συρόμενα ὑπὸ ἀτμαμαξῶν.

Τὸ πλεονέκτημα τῶν σιδηροδρόμων εἶνε ἡ ἐλάττωσις τῆς τριβῆς τῆς κυλινδήσεως εἰς τοιαύτην ἀναλογίαν, ὥστε ἡ ἀντίστασις εἰς τὴν κίνησιν τῶν ὀχημάτων εἶνε, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, ἑξάκις ἢ ἑπτάκις μικροτέρα ἀφ' ὅ,τι εἶνε εἰς τὰς καλλιτέρας ὁδούς.

Ἵνα συγκρατήσωσι τὰ **ἐλάσματα** (rails) ἐν **σταθερᾷ θέσει,** στερεοῦσι ταῦτα ἐπὶ ἐγκαρσίων τεμαχίων ξύλων καλουμένων **στρωτήρων** (traverses).

Ὅταν ὁ σιδηρόδρομος περιλαμβάνῃ ἓν μόνον ζεῦγος παραλλήλων ἐλασμάτων καλεῖται **ἁπλῆ** ἢ **μονὴ γραμμὴ** (voie simple), ὅταν δὲ περιλαμβάνῃ δύο ζεύγη, καλεῖται **διπλῆ γραμμὴ** (double voie).

Ὑπάρχει εἰσέτι ἰδιαίτερόν τι σύστημα σιδηροδρόμου συναρμοζόμενον ἐκ τῶν προτέρων καὶ δυνάμενον νὰ τοποθετηθῇ ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἄνευ στρωτήρων· ὁ σιδηρόδρομος οὗτος εἶνε τοῦ συστήματος Decauville· τὸ πλάτος τῆς ὁδοῦ (γραμμῆς, voie) ποικίλλει ἀπὸ 0μ.,50 ἕως 1 μέτρον.

Τὸ πλάτος τῶν σιδηροδρόμων ἐν Γαλλίᾳ εἶνε 1μ.,45 (πλατὺς σιδηρόδρομος)· οἱ στενοὶ σιδηρόδρομοι (chemins de fers étroits ou à voie étroite) ἔχουσι παρ' ἡμῖν πλάτος 0μ.,60· βλ. καὶ **ἀναγνώρισις,** reconnaissance de chemin de fer et de ligne ferrée; ‖ **αἰωρητὸς σιδηρόδρομος** (ἐπὶ σύρματος), chemin de fer funiculaire; βλ. αἰωρητὸς (funiculaire); ‖ —, voie (n. f.) (ou ligne) de chemin de fer. Ἡ ὁδὸς ἢ **γραμμὴ** (ligne) (**σιδηροδρόμου** ἢ **σιδηροδρομική**). Αὕτη ἀποτελεῖται ἀπὸ διπλῆν σειρὰν **ῥάβδων** (rails), ἐφ' ὧν κυλινδοῦνται τὰ σιδηροδρομικὰ **ὀχήματα.** Voie ferrée καλεῖται ἐπίσης ὁ **σιδηρόδρομος** (chemin de fer) ἢ **σιδηροδρομικὴ** γραμμὴ ἢ ὁδός. Ἁπλῆ **γραμμὴ** ἢ **ὁδὸς** (voie simple) καλεῖται ἡ τοποθέτησις δύο σειρῶν ῥάβδων, ἐνῷ **διπλῆ γραμμὴ** ἢ **ὁδὸς** (voie double) καλεῖται ἡ τοποθέτησις τεσσάρων σειρῶν ῥάβδων, τῶν μὲν πλησίον τῶν δέ, χωριζομένων διὰ **μέσης ὁδοῦ** (entre-voie). **Σιδηροδρομικὴ γραμμὴ** πλάτους 1μ,44 (chemin de fer à voie 1μ,44) εἶνε ἡ γραμμὴ Πειραιῶς - Συνόρων. **Προσωρινὴ** γραμμὴ (voie provisoire) καλεῖται ἡ προσωρινῶς ἐγκαθισταμένη διά τινα χρῆσιν. Ὁδὸς ἢ **γραμμὴ καμπύλη** (voie oblique) εἶνε τὸ μὴ εὐθὺ μέρος τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. **Γραμμὴ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν εἱρμῶν** (voie de formation de train) εἶνε γραμμή, ἐφ' ἧς συνενοῦνται τὰ σιδηροδρομικὰ ὀχήματα πρὸς ἀποτέλεσιν τοῦ **εἱρμοῦ** (train); βλ. εἰς **σταθμός,** gare (grande). **Παρακαμπτήριος** γραμμὴ (voie de garage) ἢ **γραμμὴ σταθμεύσεως** (voie de stationnement) ὀχημάτων εἶνε ἡ γραμμή, ἐφ' ἧς τοποθετοῦνται τὰ **ὀχήματα,** ὧν ἔχουσιν ἀνάγκην διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, εἴτε πρὸς ἀντικατάστασιν βλαβέντος τινός, εἴτε πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀριθμοῦ τῶν ὀχημάτων· ἡ **παρακαμπτήριος γραμμὴ** καλεῖται κατ' ἐπέκτασιν καὶ **γραμμὴ ὑπεκφυγῆς** (voie d'évitement; βλ. **σταθμός**), ἀλλὰ κυρίως **γραμμὴ ὑπεκφυγῆς** (voie d'évitement) ἢ **γραμμὴ διασταυρώσεως** (voie de croisement) καλεῖται εἰς τὰς ἁπλᾶς γραμμὰς τὸ μέρος τῆς διπλῆς γραμμῆς, τὸ ἐγκατεστημένον ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα, δι' οὗ ἐπιτρέπεται ἡ διάβασις διασταυρουμένων τῶν **εἱρμῶν. Γραμμὴ ὑπηρεσίας** (voie de service) εἶνε ἡ προωρισμένη διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐμπορευμάτων καὶ χρησιμεύουσα διὰ τὰς κινήσεις τῆς χρήσεως (exploitation). **Γραμμὴ διαλογῆς** (voie de triage), **γραμμὴ ἑλιγμῶν** (voie de manœuvres), καὶ **γραμμὴ ὑπερβάσεως** (voie de débord); βλ. καὶ **τροχιόδρομος.**

σιδηροθλάστης, ου, ὁ· τὸ δι' οὗ θλῶνται σίδηρα, casse-fer, n. m.

σιδηροκέφαλος, ος, ον· βλ. σιδεροκέφαλος.

σιδηροκιβώτιον, ου, τό· caisson en fer, κιβώτιον σιδηροῦν.

σιδηρόλιθος, ου, ὁ· ὁ σιδηρίτης (λίθος), minerai de fer.

σιδηρομέλαν, τὸ (χρῶμα), βλ. **μέλας.**

σίδηρον, ου, τό· βλ. **σίδερον**· ‖ [ναυτ.]

σίδηρον τοῦ μπαστουνιοῦ, blin, n. m. βλ. **κλειδός** ‖ —, ferrure, βλ. σιδήρωμα.

σιδηροπωλεῖον, ου, τό· ferronnerie, n. f. τὸ κατάστημα εἰς ὃ πωλοῦσι σιδηρουργικά.

σιδηροπώλης, ου, ὁ· ferronnier, n.m. ὁ ἐμπορευόμενος σιδηρικά, qui fait le commerce de la ferronnerie.

σιδηροπυριτόχρουν, τὸ (χρῶμα)· βλ. εἰς κίτρινον.

σίδηρος, ου, ὁ· fer, n. m. κοινῶς τὸ **σίδερο· σιδήρεος,** οῦς· έα, ᾶ· εον, οῦν, de fer, en fer, κοινῶς **σιδερένιος,** ένια, ένιο.

Ὁ σίδηρος εἶνε μέταλλον μᾶλλον **δύστηκτον** (peu fusible), **ἐλατὸν** (malléable), ἰδίως ἐν θερμῇ καταστάσει (πεπυρακτωμένος), καὶ λίαν **ὄλκιμον** (très ductile). Εἶνε ἐκ τῶν ἐλαφροτέρων μετάλλων. Τὸ εἰδικὸν βάρος τοῦ **χυτοῦ σιδήρου** (fer fondu, ἤτοι τοῦ **χυτοσιδήρου**, fonte), εἶνε 7,25. τοῦ δὲ **σφυρηλάτου σιδήρου** (fer forgé) ποικίλλει μεταξὺ 7,4 καὶ 7,9. Εἶνε μέταλλον **λίαν συνεκτικὸν** (très tenace), ἵνα δὲ ἀποκοπῇ σιδηρᾶ μέρμις (fil de fer) διαμέτρου 0μ., 002, ἀπαιτεῖται ἕλξις 259 χιλιογραμ., 659. Τέμνεται εὐκόλως διὰ τῶν κεχαλυβωμένων ἐργαλείων, δύναται νὰ τορνευθῇ καὶ νὰ στιλπνωθῇ. Διὰ τῆς θερμότητος ὁ σίδηρος καθίσταται μαλακός, τούτου ἕνεκα διὰ τῆς σφυρηλατήσεως δίδουσιν αὐτῷ διάφορα σχήματα. Θερμαινόμενος μέχρις **ἐρυθρωπυρώσεως** (chauffé jusqu'au rouge-blanc) συγκολλᾶται μεθ' ἑαυτοῦ. Ἐν τῇ συνήθει θερμοκρασίᾳ καὶ ἐν ξηρῷ ἀέρι εἶνε ἀναλλοίωτος, ἐν ὑγρᾷ ὅμως ἀτμοσφαίρᾳ ἐπικαλύπτεται δι' **ἰοῦ** (rouille), ὅστις ἐστὶ ὀξείδιον σιδήρου. Ἵνα ὅθεν προφυλάξωσι τὸν σίδηρον ἀπὸ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς ἐπηρείας ἐπιχρίουσιν αὐτὸν διὰ παχέων ἢ ῥητινωδῶν ὑλῶν, δι' ἐλαιοχρώματος ἢ **ἀμμίου** (minium), ὑγροπίσσης (goudron), κτλ. βλ. καὶ **κασσιτερόω** (étamer).

Ἐν τῇ βιομηχανίᾳ διακρίνουσι τρία εἴδη σιδήρου διαφέροντα χημικῶς κατὰ τὸ ποσὸν τοῦ ἐνεχομένου ἄνθρακος.

1ον) Le fer, ou fer forgé· τὸν **σφυρήλατον σίδηρον** ἐνέχοντα τὸ ἐλάχιστον ποσὸν τοῦ ἄνθρακος 0,1 ἕως 0,7 τοῖς %· οὗτος σφυρηλατεῖται, συγκολλᾶται, εἶνε λίαν δύστηκτος, σχεδὸν ἄτηκτος καὶ δὲν βάφεται.

2ον) La fonte· τὸν **χυτοσίδηρον** (βλ. λέξιν) ἐνέχοντα τὸ μέγιστον ποσὸν τοῦ ἄνθρακος 2,5 ἕως 5,9 τοῖς %· οὗτος δὲν σφυρηλατεῖται, δὲν συγκολλᾶται, τήκεται ὅμως σχετικῶς εὐκόλως καὶ εἶνε κατά τι ἐπιδεκτικὸς βαφῆς (trempe).

3ον) L'acier· τὸν **χάλυβα** (βλ. λέξιν) ἤτοι τὸν σίδηρον τὸν ἐνέχοντα ἄνθρακα ἐν ποσότητι ἴσῃ πρὸς τὸ μέσον τῶν προηγουμένων δύο εἰδῶν, 0,75 ἕως 2,4 τοῖς %, ἤτοι κατὰ μέσον ὅρον 1,5 τοῖς %· οὗτος σφυρηλατεῖται, συγκολλᾶται, τήκεται καὶ βάφεται.

Ὁ ἐκ τῶν μεταλλευμάτων ἀπ' εὐθείας ἐξαγόμενος σίδηρος εἶνε συνήθως ὁ χυτοσίδηρος, ὅστις διὰ καθάρσεως ἢ ὑπεξανθρακίσεως μετασκευάζεται εἰς χάλυβα καὶ εἰς σφυρήλατον σίδηρον.

Ἀμφότεραι αἱ ἐργασίαι αὗται συνίστανται εἰς τὴν βαθμιαίαν ἀφαίρεσιν ἐκ τοῦ χυτοσιδήρου τοῦ μεγαλειτέρου ποσοῦ τοῦ ἐν αὐτῷ ἐμπεριεχομένου ἄνθρακος, ἵνα ὁ σίδηρος καταστῇ **εὐήλατος**. Ἡ κάθαρσις (affinage) ἐκτελεῖται διὰ ξυλανθράκων καὶ παρέχει τοὺς ἐκ ξυλανθράκων προερχομένους σιδήρους, οἵτινες εἶνε οἱ μᾶλλον περιζήτητοι· ἡ **ὑπεξανθράκισις** (puddlage) γίνεται διὰ κατεργασίας τοῦ **χωνεύματος** μετὰ γαιανθράκων ἐντὸς ἀναστρεψιφλόγων χαμίνων, καλουμένων **ὑπεξανθακιστριῶν**, καὶ παρέχει τοὺς **ὑπεξηνθρακισμένους σιδήρους** (fers puddlés).

Ἡ ἰδιωτικὴ βιομηχανία παρέχει τὸν σίδηρον διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας εἰς τὸ σχῆμα ῥάβδων στρογγύλων, τετραγώνων, πεπλατυσμένων ἢ ὀκταέδρων, καλουμένων **σιδήρων παραβεβλημένων** (fers échantillonnés).

α΄) **Διάφορα εἴδη σιδήρου.** Ἐν τῇ βιομηχανίᾳ διακρίνουσι τρία εἴδη σιδήρου διαφέροντα χημικῶς κατὰ τὸ ποσὸν τοῦ ἐνεχομένου ἄνθρακος.

1ον) Τὸν σφυρήλατον σίδηρον (fer ou fer forgé). 2ον) τὸν χυτοσίδηρον (fonte, βλ. λέξιν) καὶ 3ον) τὸν χάλυβα (acier, βλ. λέξιν).

Ὁ σφυρήλατος σίδηρος ἐνέχει τὸ ἐλάχιστον ποσὸν τοῦ ἄνθρακος 0,1 ἕως 0,7 τοῖς %· εἶνε λευκόφαιος κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον **στιλπνός**, τὸ θραῦσμα αὐτοῦ εἶνε κοκκῶδες ἢ ἰνῶδες, εἶνε λίαν δύστηκτος, σχεδὸν ἄτηκτος (2100°), στερεώτατος, μαλακός, εὔκαμπτος, εὐδιάτρητος, ὄλκιμος (ἐξεργάζεται καὶ ἐν ψυχρῷ), ἐλατός, σφυρηλατεῖται καὶ συγκολλᾶται. Διὰ τῆς ἐξεργασίας ὁ κοκκώδης σφυρήλατος σίδηρος γίνεται ἰνώδης, ἀλλὰ δι' ἰσχυρῶν δονήσεων καὶ κρούσεων ἢ καὶ ψυχρηλασίας ὁ ἰνώδης γίνεται πάλιν κοκκώδης καὶ ἐπέρχεται τότε ἐλάττωσις τῆς στερεότητος (ἄξονες τροχῶν ἁμαξῶν, ἁτμαμαξῶν, ἁλύσεις, γέφυραι κρεμασταί, ἀντλιῶν ἐξαρτήματα, χάνναι ὅπλων, κτλ., καθίστανται μετὰ πολλὴν χρῆσιν εὔθραυστα).

Ὁ σφυρήλατος σίδηρος μειονεκτεῖ τοῦ χάλυβος, διότι διὰ τῆς ταχείας ψύξεως δὲν **βάφεται** ὡς ὁ τελευταῖος.

Ἡ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀναπόφευκτος παρουσία (ἀναλόγως τῆς συνθέσεως τοῦ μεταλλεύματος, ἐξ οὗ λαμβάνεται ὁ χυτοσίδηρος) ποσοτήτων ἔστω καὶ ἐλαχίστων ξένων σωμάτων, οἷον θείου, φωσφόρου, πυριτίου, μαγγανίου, ἀντιμονίου καὶ ἀρσενικοῦ, ἀλλοιοῖ τὰς ἰδιότητας τοῦ ἀπολαμβανομένου σιδήρου, ἐκ τούτων δὲ καὶ ἀναλόγως τοῦ τρόπου τῆς ἀντοχῆς τῶν σιδήρων κατὰ τὴν ἐν **θερμῷ** ἢ **ψυχρῷ** κατεργασίαν των, διαιροῦσι τούτους εἰς διαφόρους κλάσεις καὶ δίδουσι διαφόρους ὀνομασίας.

Οἱ σίδηροι τοῦ ἐμπορίου διακρίνονται **εἰς σιδήρους ἰσχυροὺς** (fers forts), οἵτινες σφυρηλατοῦνται καὶ κάμπτονται ἐν ψυχρᾷ καὶ θερμῇ καταστάσει, καὶ εἰς **σιδήρους εὐθραύστους** (fers rouverains), οἵτινες θραύονται ἐν ψυχρᾷ καταστάσει ἢ ἐν θερμοκρασίᾳ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ὑψηλῇ.

Α') Οἱ ἰσχυροὶ σίδηροι διαιροῦνται εἰς τρεῖς κατηγορίας.

1ον) Σίδηρος ἰσχυρὸς σκληρὸς (fer fort dur) ἢ σίδηρος χαλυβοειδὴς (fer aciéreux)· οὗτος εἶνε ὁ μᾶλλον ἀντέχων εἰς τὴν πυρὰν ὡς ἐκ τῆς μεγαλειτέρας ἀναλογίας τοῦ ἐν αὐτῷ ἄνθρακος· εἶνε πολὺ σκληρός, λεπτόκοκκος καὶ πυκνός, κατεργαζόμενος ἐν θερμῷ καὶ ψυχρῷ· εἶνε κατάλληλος διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ δι' ὑπεξανθρακίσεως χάλυβος, τῶν συρματοσχοίνων, τῶν κανών τῶν ὅπλων, καὶ ἐν γένει πάντων τῶν ἀντικειμένων τῶν ἐχόντων ἀνάγκην μεγάλης ἀντοχῆς.

2ον) Σίδηρος ἰσχυρὸς μαλακὸς (fer fort mou), εὐηλατότερος τοῦ προηγουμένου, ὀλιγώτερον αὐτοῦ ἀνθεκτικὸς καὶ εὐκολώτερος εἰς τὴν παραγωγήν· παρουσιάζει ὀλιγωτέραν ἀντοχὴν εἰς τὴν πυράν, κατεργάζεται εὐκολώτερον τοῦ προηγουμένου ἐν θερμῷ καὶ ψυχρῷ, καὶ εἶνε ἰδίως κατάλληλος διὰ τὴν κατασκευὴν διαφόρων ἀντικειμένων, οἷον πετάλων καὶ ἥλων τοῦ ἵππου, ἐπισώτρων καὶ σώτρων τροχῶν, σιδηρᾶς μέρμιθος, ἀξόνων, κτλ. ἀπαιτούντων ἐλατότητα μετὰ μεγάλης ἀντοχῆς.

3ον) Σίδηρος ἡμιίσχυρος (fer demi-fort), μὴ θραυόμενος οὔτε ἐν θερμῷ, οὔτε ἐν ψυχρῷ, καὶ ἔχων τὰ προσόντα τῶν δύο προηγουμένων κατηγοριῶν, ἀλλ' οὐχὶ εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν· τὸν μεταχειρίζονται διὰ τοὺς βελονοειδεῖς ἥλους καὶ τὰς παχείας σιδηρᾶς μέρμιθας.

Β'. Οἱ εὔθραυστοι σίδηροι (fers rouverains) διαιροῦνται ἐπίσης εἰς δύο κατηγορίας.

1ον) Εἰς σιδήρους πυρραγεῖς ἢ θερμοθραύστους (fers métis)· οἱ σίδηροι οὗτοι θραυόμενοι ἐν θερμῇ καταστάσει ὀφείλουσι τὴν ἰδιότητά των ταύτην εἰς τὴν ὕπαρξιν ἐν αὐτοῖς μικρᾶς ποσότητος θείου ἢ ἀρσενικοῦ· παρουσιάζουσι θραύσματα βαθυτέρου χρώματος καὶ πλέον ἀστίλπνου ἀπὸ τοὺς λοιποὺς σιδήρους· ὅταν ἦνε ἰνώδεις, ἡ ἲς αὐτῶν εἶνε παχυτέρα ἀπὸ τὴν τῶν ἰσχυρῶν σιδήρων καὶ ἄστιλπνος· αἱ κατὰ τὴν διάρρηξιν τοῦ τεμαχίου φαινόμεναι ἶνες, ἔχουσι διαρραγὰς ἢ εἶνε ἐσχισμέναι ἐγκαρσίως· ἡ παρουσία 0,0003 ποσότητος θείου καθιστᾷ τὸν σίδηρον ἀσυγκόλλητον.

2ον) Εἰς σιδήρους ὑγροὺς (μαλακοὺς) (fers tendres) ἢ σιδήρους ψυχοθραύστους, ὀφείλοντας τὴν ἰδιότητα ταύτην εἰς τὴν ὕπαρξιν φωσφόρου· τὸ θραῦσμά των παρουσιάζει ἐπιπέδους κόκκους, λευκοὺς καὶ στιλπνούς, συνεχεῖς ἄνευ προεξοχῶν· εἶνε συνήθως λίαν φολιδωτοί· κατεργάζονται καλῶς ἐν θερμῇ καταστάσει.

Οἱ πυρίκαυστοι σίδηροι (fers brûlés) θραύονται ἐπίσης ἐν ψυχρᾷ καταστάσει· δὲν ὑπάρχει ἐν αὐτοῖς ἄνθραξ, ἀλλὰ περιέχουσι πολὺ πυρίτιον· τὸ θραῦσμά των εἶνε φολιδωτόν, λευκόν, ἐλαφρῶς ὑποκύανον, στίλβον καὶ κρυσταλλικόν· αἱ φολίδες εἶνε μεγαλείτεραι καὶ πλέον γωνιώδεις ἀπὸ τὰς τοῦ ὑγροῦ σιδήρου.

Ὑπάρχουσιν ἐπίσης οἱ εὔθρυπτοι σίδηροι (fers aigres), οἵτινες εἶνε ψυχόθραυστοι καὶ θερμόθραυστοι· οὗτοι εἶνε τὸ χειρότερον εἶδος τοῦ σιδήρου· ἔχουσιν ὄψιν βαθύχρουν καὶ θαμβήν· τὸ θραῦσμά των εἶνε χονδρόκοκκον· ἡ ὕπαρξις ποσότητος τινὸς ἀντιμονίου, πυριτίου ἢ θείου ἀρκεῖ νὰ καταστήσῃ τὸν σίδηρον εὔθρυπτον.

β'. Ἐξωτερικὰ φαινόμενα ἐλαττώματα σιδήρων. Μειονεκτήματα τινὰ φαινόμενα δέον νὰ ὦσιν ἐνδείξεις ἀπορρίψεως σιδήρων προωρισμένων διὰ τὴν κατασκευὴν διαφόρων στρατιωτικῶν ἀντικειμένων· ταῦτα εἰσὶν οἱ πόροι (cendrures), ἤτοι μικρὰ κενὰ ἢ διακοπὴ συνεχείας ὑπάρχουσα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ μετάλλου· οἱ σκληροὶ κόκκοι οἱ ἐνυπάρχοντες ἐν τῇ μάζῃ τοῦ σιδήρου, ἀνθιστάμενοι εἰς τὴν κατεργασίαν διὰ τῶν ἐργαλείων· αἱ διαρραγαί, ἤτοι σχισμαὶ ἐπὶ τῶν ἐπιφανειῶν ἢ τῶν κόψεων τοῦ μετάλλου· τὰ φυλλιδώματα (lamelles) ἢ ἐπιπτυχαὶ (doublures) αἱ ὑπάρχουσαι καὶ ἀποσπώμεναι ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῶν σιδηρῶν ῥάβδων.

Τέλος, ὁ καλὸς σίδηρος ὅντινα ἐπυράκτωσαν συνεχῶς, ἰσχυρῶς ἢ ἀποτόμως, δύναται νὰ κατακαῇ, καθίσταται ὅμως τότε ψυχρόθραυστος, τὸ δὲ θραῦσμά του εἶνε ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει λευκὸν ὑποκύανον, λάμπον καὶ κρυσταλλικόν.

γ'. Κατεργασία τοῦ σιδήρου. Ὁ σίδηρος κατεργάζεται καλῶς διὰ τῆς ῥίνης, τοῦ κοπέως καὶ τοῦ τρυπάνου, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἐργασίας εἶνε λίαν βραδύ, δέον προφανῶς, ὅταν θέλωσι νὰ κατασκευάσωσιν ἀντικείμενόν τι, νὰ καταστήσωσι κατ' ἀρχὰς ἐν θερμῷ τὸ τεμάχιον τοῦ σιδήρου, δι' οὗ θὰ κατασκευασθῇ, ἀνάλογον τῶν διαστάσεων τοῦ ἀντικειμένου ὅπερ θέλουσι νὰ κατασκευάσωσι, τούτεστι νὰ τὸν μυδρηλατίσωσι, ἤτοι νὰ τὸν σφυροκοπήσωσι θερμὸν ὅπως λάβῃ τὸ κατάλληλον σχῆμα.

Βαθμοὶ πυρώσεως. Πυροῦντες σιδηρᾶν ῥάβδον, παρατηροῦσιν ὅτι λαμβάνει κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε σειρὰν τοὺς ἑξῆς χρωματισμούς: ἀχυρόχρουν (jaune paille), βυσσινόχρουν (cramoisi), ἁλουργὸν (violet), βαθυκύανον (bleu foncé), γλαυκὸν (bleu clair), θαλασσόχλωρον (vert de mer), εἶτα οἱ πρόσκαιροι οὗτοι χρωματισμοὶ ἐξαφανίζονται, ἡ ῥάβδος καθίσταται μελανὴ καὶ ἡ θερμοκρασία εἶνε τότε 400 περίπου βαθμοὶ ἑκατονταβάθμου.

Οἱ πρόσκαιροι οὗτοι χρωματισμοὶ καλοῦνται ἐπίσης χρωματισμοὶ ἀνοπτήσεως (couleurs de recuit), καὶ εἶνε ὀλίγον μὲν χρήσιμοι εἰς τὴν κατεργασίαν τοῦ σιδήρου, ἔχουσιν ὅμως ἀρκοῦσαν σπουδαιότητα εἰς τὴν κατεργασίαν τοῦ χάλυβος. Οἱ μᾶλλον εὔχρηστοι εἰς τὴν ἀνόπτησιν τοῦ χάλυβος εἶνε τὸ ἀχυρόχρουν, τὸ βυσσινόχρουν καὶ τὸ κυανοῦν.

Ἐὰν ἐξακολουθήσωσι τὴν πύρωσιν ἡ μελανὴ καταστᾶσα ῥάβδος, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, χρωματίζεται ἐκ νέου κατὰ τὴν ἑξῆς σειρὰν δεικνύουσα τοὺς βαθμοὺς τῆς θερμοκρασίας:

ἐρυθροπύρωσις ἢ ἐρυθρούμενον (rouge naissant, rouge blanc ou rouge clair), 525° ἑκ.

μελανέρυθρον (rouge sombre, rouge brun), 700° ἑκ.

κερασοχρούμενον (rouge cerise ou rouge rose, ou cerise naissant), 800° ἑκ.

πορφυροπύρωσις ἢ κερασόχρουν (cerise), 900° ἐχ.

ὑποκερασόχρουν (cerise clair), 1000° ἐχ.

βαθυπορτογάλλινον (orange foncé), 1100° ἐχ,

ἀνοικτοπορτογάλλινον (orange clair), 1200° ἐχ.

λευκὸν (blanc), 1300° ἐχ.

λευκόπυρον (blanc suant), 1400° ἐχ.

λευκόλαμπρον (blanc éblouissant), 1500 ἐχ.

καὶ τέλος **λευκὸν σπινθηρίζον** ἢ **λευκόν συγκολλήσεως** (blanc étincelant ou blanc soudant).

Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην θερμοκρασίαν, ἥτις εἶνε 1600° περίπου βαθμῶν ἐχ., ὁ σίδηρος καίεται σπινθηρίζων λαμπρῶς. Δύο σιδηρᾶ τεμάχια εὑρισκόμενα ἐν ἐπαφῇ κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην πύρωσιν, ἂν **μυδρηλατηθῶσιν** ἐνεργητικῶς συγκολλῶνται μεταξύ των· ἡ ἐντελὴς συγκόλλησις ἀπαιτεῖ συνήθως πλειοτέρας διαδοχικὰς πυρώσεις καὶ μυδρηλασίας.

δ'. Ἰδιότητες ποιότητος σφυρηλάτου σιδήρου. Δύνανται νὰ κρίνωσι περὶ τῆς ποιότητος σφυρηλάτου τινὸς σιδήρου ἀπὸ τὴν ὄψιν προσφάτου θραύσματος, ἀπὸ τὰ ἐξαγόμενα τῆς κατεργασίας του ἐν θερμῇ ἢ ψυχρᾷ καταστάσει καὶ ἀπὸ τὴν ἀντοχήν, ἣν παρουσιάζουσι τὰ τετελεσμένα ἀντικείμενα. Ἐκ τῆς ὄψεως προσφάτου θραύσματος δύνανται νὰ ἔχωσιν οὐσιώδεις πληροφορίας, ἀλλ' ἐπίσης ἐνίοτε νὰ ὑποπέσωσιν εἰς πλάνην.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων **φαινομένων ἐλαττωμάτων τοῦ σιδήρου** δέον νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψει καὶ τὰ ἑξῆς.

Εἰς **κοκκώδη σίδηρον** καλῆς ποιότητος, τὸ θραῦσμα παρουσιάζει ὄψιν πολυέδρων περιπεπλεγμένων, χρώματος ἀργυροειδοῦς καὶ χροιᾶς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀστίλπνου· οἱ κόκκοι εἶνε κατὰ τοσοῦτον μεγαλείτεροι, καθ' ὅσον εἶνε μεγαλείτερον τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν τεμάχιον. Ὅταν ὁ κόκκος παρουσιάζῃ ὄψιν κρυστάλλων μὲ εὐρείας καὶ στιλβούσας ἕδρας, ὁ σίδηρος εἶνε καλῆς ποιότητος καὶ εὔθραυστος. Ὅταν ὁ κόκκος ἦνε μικρός, ὁ σίδηρος εἶνε, γενικῶς, εὔθραυστος καὶ χαλυβοειδής. Αἱ **ἶνες** παρουσιάζονται ὑπὸ διαφόρους ὄψεις· ὁτὲ μὲν εἶνε λεπταὶ καὶ μεταξοειδεῖς, ὁτὲ δὲ πλακουντοειδεῖς· τὸ χρῶμα αὐτῶν ποικίλλει ἀπὸ ἄστιλπνον **ἀργυρόχρουν** εἰς **μολυβδῶδες**.

Πλεῖσται ὅσαι περιστάσεις ἐπηρεάζουσι τὴν κατάστασιν τῶν μορίων τοῦ σιδήρου· τὰ μεγάλα τεμάχια καὶ αἱ μεγάλων διαστάσεων ῥάβδοι εἶνε ἰνώδεις. Ἡ **τύπασις** ἐν μήτρᾳ παρέχει κοκκώδη σίδηρον, ἡ δὲ **σφυρηλασία** καὶ **ἐξέλασις** (étirage) τὸν ἰνώδη. Καλὸς κοκκώδης σίδηρος μεταβάλλεται εἰς ἰνώδην διὰ τῆς κατεργασίας, ὅπερ δὲν συμβαίνει καὶ διὰ τὸν κακὸν σίδηρον. Καλῆς ποιότητος σίδηρος, θραυόμενος κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀποτόμως, παρέχει θραῦσμα κοκκῶδες ἢ ἰνῶδες.

Δι' ἄξονας καὶ βλῆτρα ὁ ἰνώδης σίδηρος εἶνε προτιμότερος· δι' ἁλύσεις δέον νὰ χρησιμοποιῶσι σίδηρον λίαν ἀνθεκτικόν, ἐπιμηκυνόμενον ἐλαχίστως. Δι' ἀντικείμενον, ὅπερ θὰ σφυρηλατηθῇ καθ' ὅλας τὰς ἐννοίας, δέον νὰ ἐκλέξωσι σίδηρον ὁμοιομόρφως συμπαγῆ καὶ ἐντελῶς κοκκώδη.

ε'. Δοκιμαὶ (essais) καὶ βάσανοι (épreuves) τῶν **σφυρηλάτων σιδήρων**. Ἵνα κρίνωσι καλῶς περὶ τῆς ποιότητος τῶν παραληφθησομένων σιδήρων ὑποβάλλουσιν αὐτὰ εἰς βασάνους ἐν ψυχρᾷ καὶ θερμῇ καταστάσει.

Βάσανος ἕλξεως. Αἱ πρὸς βάσανον ῥάβδοι εἶνε κυλινδρικαὶ καὶ παχύτεραι εἰς τὰ ἄκρα, εἰς ἃ χαράττουσι δύο ἀφετηρίους γραμμάς· τοποθετοῦσι τὰς ῥάβδους ἐπὶ εἰδικῶν μηχανημάτων ἐπιτρεπόντων νὰ ὑποβάλλωσι ταύτας εἰς προοδευτικὰς ἑλκτικὰς δυνάμεις, ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τῶν ὁποίων αἱ ῥάβδοι ἄρχονται ἐπιμηκυνόμεναι καὶ εἶτα θραυόμεναι (μηχάνημα Thomasset δι' ἐμβόλου κινουμένου τῇ ἐνεργείᾳ τῆς πιέσεως τοῦ ὕδατος· μηχάνημα Maillard, βασιζόμενον ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς, ἀλλ' ἁπλούστερον).

Αἱ ἐπιμηκύνσεις εἶνε κατ' ἀρχὰς ἀνάλογοι τῶν ἑλκτικῶν δυνάμεων καὶ ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ ἀναλογία αὕτη, ἐὰν παύσωσι τὴν ἕλξιν, ἡ ἀπόστασις τῶν ἀφετηριῶν ἐπανέρχεται ἡ ἀρχική· κατόπιν φθάνουσιν ὅριόν τι, μεταβλητὸν ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ μετάλλου, καθ' ὃ αἱ ἐπιμηκύνσεις παύουσιν ἀπὸ τοῦ νὰ ὦσιν ἀνάλογοι, ὁπότε παρατηροῦσιν ὅτι ἡ παῦσις τῆς ἕλξεως δὲν ἐπαναφέρει τὰς ἀφετηρίας εἰς τὴν ἀρχικήν των ἀπόστασιν. Τὸ ὅριον τοῦτο, καθ' ὃ τὸ μέταλλον παύει ἀπὸ τοῦ νὰ ἦνε ἐλαστικόν, καλεῖται **ὅριον ἐλαστικότητος** καὶ ἐκφράζεται διὰ τῆς ἕλξεως (εἰς χιλιόγραμμα), εἰς ἣν ὑπεβλήθη ἕκαστον τετραγωνικὸν χιλιοστόμετρον τῆς ἀρχικῆς τῆς ῥάβδου τομῆς. Λαμβάνουσιν οὕτως ἔνδειξίν τινὰ τῶν δυνάμεων, ἃς δύναται νὰ ὑποστῇ τὸ μέταλλον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν χιλιογράμμων κατὰ τετραγωνικὸν χιλιοστόμετρον, εἰς ὃν ἀνθίσταται ἡ ῥάβδος μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς θραύσεως (**φόρτος θραύσεως**, charge de rupture), προσδιορίζει τὴν δύναμιν τῆς ἀντοχῆς της· ἡ **ἐπιμήκυνσις** τόσον ἐπὶ τοῖς $^0/_0$ τοῦ τμήματος τοῦ περιλαμβανομένου μεταξὺ τῶν ἀφετηριῶν δεικνύει τὴν τιμὴν τῶν μετασχηματισμῶν, οὓς θὰ ὑποστῇ τὸ μέταλλον προτοῦ θραυσθῇ· βλ. **ἰδιότητες καλοῦ μετάλλου τῶν πυροβόλων**.

Αἱ ἁλύσεις καὶ αἱ ῥάβδοι, αἱ προωρισμέναι διὰ τὴν κατασκευὴν κιλλιβάντων, δοκιμάζονται διὰ τοῦ ἀνωτέρω τρόπου.

Πλὴν τῶν εἰδικῶν ἐξετάσεων τῆς ποιότητος τοῦ σιδήρου ἐκτελοῦσι γενικῶς καὶ τὰς ἑξῆς δοκιμὰς δι' ἅπαντα ἀνεξαιρέτως τὰ σίδηρα.

Πυρώνουσι μέχρις **ἐρυθροπυρώσεως** (rouge naissant), εἰς κοινὴν κάμινον, τὴν πρὸς δοκιμὴν ῥάβδον καὶ τὴν διπλοῦσιν ἐφ' ἑαυτῆς ἐν τῇ θερμοκρασίᾳ ταύτῃ, εἶτα τὴν πυρώνουσι μέχρι τοῦ **μελανερύθρου** (rouge sombre) καὶ τὴν ἐπαναδιπλοῦσιν ἐκ νέου. Ἀφίνουσι κατόπιν τὴν ῥάβδον νὰ ψυχθῇ, καὶ ἀφοῦ ἐκτελέσωσιν ἐπ' αὐτῆς **ἐντομὴν** δι' ἐπικοπίδος, ἐὰν αἱ διαστάσεις ἢ ἡ φύσις τοῦ σιδήρου τὸ ἀπαιτοῦσι, διπλοῦσιν αὐτὴν μέχρι θραύσεως ἢ μέχρις οὗ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἑνωθῶσι τὰ δύο ἄκρα τοῦ τεμαχίου, ἐργασία ἥτις ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀποκαλύπτει τὴν ὑφὴν (σύστασιν) τοῦ μετάλλου. Αἱ ἀνωτέρω λεχθεῖσαι ἐν θερμῷ δοκιμαὶ δεικνύουσιν ἐὰν ὁ σίδηρος ἦνε εὔθραυστος **ἐρυθρούμενος**, **μελανερυθρούμενος** ἢ καὶ εἰς τὰς δύο ταύτας θερμοκρασίας, ἤτοι **πυρραγής**, ἢ ἐὰν ἀντέχῃ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην. Αἱ ἐν ψυχρῷ δοκιμαὶ δεικνύουσιν ἐὰν ὁ σίδηρος ἦνε **ἰσχυρὸς** (fort), **ὑγρὸς** (μαλακός, tendre) ἢ **θερμόθραυστος** (métis). Ὁ ὑγρὸς σίδηρος θραύεται διὰ μιᾶς· ἡ ψαλὶς τὸν θραύει, ἀλλὰ δὲν τὸν τέμνει. Τὸ ἐν ψυχρᾷ καταστάσει παραγόμενον θραῦσμα δεικνύει, μέχρις ὁρίου τινός, ἐὰν ὁ σίδηρος θραύηται ἐν θερμῷ. Οἱ ἰσχυροὶ σίδηροι ἀντέχουσιν εἰς τὴν ἐν ψυχρῷ θραῦσιν· τὸ θραῦσμά των εἶνε γενικῶς ἰνῶδες, ἡ δὲ ποιότης των εἶνε κατὰ τοσοῦτον καλλιτέρα καθ' ὅσον αἱ ἶνες εἰσὶ λευκότεραι, ἐπιμηκέστεραι, λεπτότεραι καὶ πλέον ὁμοιόμορφοι· ἡ ψαλὶς τέμνει αὐτὰς ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ μαλακῆς τινος οὐσίας χωρὶς νὰ τὰς θραύσῃ.

Δέον ἐπίσης νὰ βεβαιωθῶσιν ὅτι ὁ σίδηρος συγκολλᾶται καλῶς καὶ ὅτι ἀποκτᾷ καλὰς ἰδιότητας διὰ τῆς κατεργασίας.

Τὰ διάφορα εἴδη σιδήρων διακρίνουσιν ἀναλόγως τῶν προτερημάτων ἢ ἐλαττωμάτων αὐτῶν, π. χ. **εὔθρυπτος σίδηρος** ἢ **ψυχρόθραυστος**, fer aigre ou cassant à froid. Οὗτος περιέχει φώσφορον, δὲν κατεργάζεται ἐν ψυχρῷ διότι θραύεται, ἀλλ' ἐν **θερμῷ** (à chaud)· || **σίδηρος ἰσχυρός**, fer fort, εἶνε σχετικῶς καθαρὸς καὶ περιέχει μόνον ἄνθρακα, κατεργάζεται δὲ εὐκόλως ἐν θερμῷ τε καὶ **ψυχρῷ** (à froid)· || **σίδηρος σποδώδης**, fer cendreux, κακῶς κεκαθαρμένος σίδηρος ὅστις φέρει στίγματα ξένων ὑλῶν ὁπόταν λειανθῇ διὰ τῆς ῥίνης. || **σίδηρος διεφθαρμένος**, fer corrompu, σίδηρος ὅστις καμπτόμενος ἐν θερμῷ θραύεται ἐν μέρει· || **ἀκατέργασιος σίδηρος**, fer cru; βλ. **χυτοσίδηρος**· || **σίδηρος ἀκατέργαστος**, fer écru, σίδηρος ὅστις ἐπυρακτώθη, ἀλλὰ δὲν κατειργάσθη ἀρκούντως διὰ τῆς σφύρας, καθὼς εἶνε συχνὰ τὰ ἄκρα τῶν πυρακτουμένων ῥάβδων· || **σίδηρος ψυχρήλατος**, fer écroui, σίδηρος σφυρηλατηθεὶς ἐν ψυχρῷ (à froid) καὶ κατασταθεὶς ξηρὸς καὶ **εὔθραυστος** (sec et cassant)· || **σίδηρος φολιδωτὸς** ἢ **πεταλώδης**, fer pailleux ou fer à lames, σίδηρος οὗτινος ὅλα τὰ μέρη δὲν εἶνε καλῶς συγκεκολλημένα, καὶ ὅστις ἐν τῇ κατεργασίᾳ παρουσιάζει μικρὰς ἀνυψουμένας φολίδας· || **σίδηρος θερμόθραυστος** ἢ **πυρραγής**, fer rouverain, σίδηρος ὅστις ἀναβράζει πυρακτούμενος καὶ ὅστις ὡς ἐκ τούτου κατακαίεται καὶ θραύεται εὐκόλως· ὁ τοιοῦτος σίδηρος κατεργάζεται ἀρκετὰ καλῶς ἐν ψυχρῷ· || **σίδηρος ὑγρὸς** (ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ **μαλακός**), fer de roche, καλεῖται οὕτως ὁ **ἀρκούντως εὐήλατος σίδηρος** (fer assez doux)· || — **ὑγρὸς** (**μαλακός**), fer tendre; || **σίδηρος ἡμίυγρος**, fer demi-roche, σκληρότερος τοῦ προηγουμένου· || **σίδηρος κοινός**, fer commun, ὅστις εἶνε **ψυχρόθραυστος** (aigre).

Ὁ σίδηρος λαμβάνει διαφόρους ὀνομασίας ὡς ἑξῆς: || **σίδηρος χαλυβόκρατος** (κατὰ τὸν τύπον τοῦ χαλκόκρατος), fer acéré; || — χαλυβώδης ἢ σίδηρος χαλυβίτης, fer acéreux, ὁ περιέχων χάλυβα· || — ἀποκεχαλυβωμένος, fer aciéré; || — κεκαθαρμένος, fer affiné; || — κοκκώδης, fer à grains; || ἰνώδης σίδηρος, nerf du fer; || — ὑποκοκκώδης, fer à grains moyens; || fer à lames, βλ. ἀνωτέρω, fer pailleux, φολιδωτός· || σιδηρίτης ἀργιλώδης, ὁ, fer argileux; || σιδηρίτης ἀρσενικοῦχος, ὁ, fer arséniaté; || σιδηρίτης ἀρσενικώδης, ὁ, fer arsénical; || σιδηρῖτις κυανῆ, ἡ, fer azuré; || — σφυρόκοπος, fer battu; || — θερμόθραυστος, fer brisant à chaud, θραυόμενος ὅταν πυρακτωθῇ· βλ. ἀνωτέρω **πυρραγής**, fer rouverain; || — ψυχόθραυστος, ὁ, fer brisant à froid (fer aigre); || — πυρίκαυστος, fer brûlé; || σιδηρίτης ὀρφνός, ὁ, fer brun; || — ἀνθρακοῦχος, γραφίτης, fer carburé; || — θερμόθραυστος, fer cassant à chaud; βλ. ἀνωτέρω **πυρραγής**, fer rouverain; || — ψυχόθραυστος, fer cassant à froid; βλ. ἀνωτέρω fer aigre (**εὔθρυπτος**)· || — μαλακόθραυστος, fer cassant et mou; (non cassant, καλεῖται ὁ μὴ θραυόμενος, μὴ συντριβόμενος)· || fer cédat; βλ. **χάλυψ**, acier naturel; || — χρωμιοῦχος, fer chromaté; || — **φαιδρός**, fer clair; βλ. **φαιδρύνω** (découvrir); || — συνεζυμωμένος, fer corroyé; || — χυτός, fer coulé; || ἀκατέργαστος ἢ χωνεύσιμος σίδηρος, fer crud (cru) ou de fonte; || — πρωτόχυτος ἢ ἁπλῶς τὸ πρωτοχώνευμα, fer de gueuse; || — συγκεκροτημένος ἐκ ῥάβδων, fer de mises, ἤτοι διὰ σφυροκοπήσεως ῥάβδων (κροτέω-ῶ, σφυροκοπῶ τι)· || — εὐήλατος, ὁ καὶ μαλακὸς καλούμενος, fer doux; βλ. **σφυρήλατος**, fer forgé; || — σκληρός, fer dur; || — ἀπεσχεδιασμένος, fer ébauché; || — παραβεβλημένος (χρησιμεύων ὡς δεῖγμα), fer échantilloné; || — βεβρωκὼς ἢ διαβεβρωκὼς (ότος, ὁ)· fer en riblons ἢ fer en roublons, κοινῶς σίδηρο φαγωμένο ἢ καταφαγωμένο· σιδηρώματα ὑπὸ τοῦ ἰοῦ ἢ τῆς χρήσεως διαβεβρωκότα· || — γεγανωμένος, fer étamé; βλ. **γανόω**· || — εἰς φύλλα, fer feuillard; || — νευρώδης, fer fibreux; || — κεχωνευμένος ἢ χωνευτός, fer fondu, χυτοσίδηρος· || — σφυρήλατος ἢ σφυριστός, fer forgé ou fer doux ou fer martelé; οὗτος παρασκευάζεται διὰ τῆς σφυρηλατήσεως τοῦ **λευκοῦ χυτοσιδήρου** (fonte blanche), χρησιμεύει δὲ πρὸς κατασκευὴν τεμαχίων ἀτμομηχανῶν, οἷον ἀτράκτων, διωστήρων, στροφάλων, κτλ. τήκεται εἰς θερμοκρασίαν $1500^0 = 1700^0$ ἑκατονταβάθμου καὶ ἔχει μέσην δασύτητα 7,21 ἕως 7,79· || — ἐπιψευδαργυρωμένος, fer galvanisé; || — ἐληλαμένος ἢ ἐλατός, fer laminé; || σιδηρῖτις ἰλυώδης, ἡ· fer limoneux; || σίδηρος εὐκατέργαστος (καὶ ἐλατός), fer malléable; || σίδηρος σφυριστός, fer martelé; βλ. fer forgé; || σιδηρῖτις μεταλλοειδής, ἡ· fer métalloïde; || σίδηρος πυρραγὴς ἢ θερμόθραυστος, fer métis; || — **μαλακός**, fer mou, || — ἀμιγής, ἄμικτος,

fer natif ; || — νευρώδης, fer nerveux ; || — μέλας (ανος, ὁ), fer noir ; || σιδηρίτις ὀλιγομέταλλος, ἡ· fer oligiste ; || — ὀσεμούνδιος, fer osemund ; || — ὠξειδωμένος, fer oxydé ; || — ὠξειδωμένος ὀρφνός, fer oxydé brun ; || ὤχρα σιδήρου σφαιροειδής, ἡ· fer oxydé globuliforme ; || ὤχρα μαγνητώδης, ἡ· fer oxydé mêlé d'oxydule ; || μελανοσιδηρίτης, ὁ· fer oxydé noir ; || — ὠξειδυλλιωμένος, fer oxydulé ; || — παθητικός, fer passif ; || — φωσφοροῦς, fer phosphaté ; || — ὑπεξηνθρακισμένος ἢ ὑπεξανθράκιστος, fer puddlé ; || — καθαρός, fer pur , || — χαλαζώδης, fer quartzeux ; || — πεπυρωμένος, πυρωμένο σίδηρο, fer rouge ; || λεπιδοσιδηρίτης, ὁ· fer spatique; || στίλβη σιδήρου, fer spéculaire ; || — θειϊκός, fer sulfaté; || ἔνθειος σίδηρος, fer sulfuré; || — συμφυής, οῦς, ὁ (συνεκτικός), fer tenace; βλ. καὶ συνεκτικότης· || κυανοσιδηρίτις, ἡ (γῆ), fer terreux bleu ; || ἔνυδρον ὀξείδιον σιδήρου, hydrate d'oxyde de fer ; || πρασινοσιδηρίτις, ἡ (γῆ), fer terreux vert ; || τιτανιοῦχος σίδηρος, fer titané ; || σίδηρος ἐμπορίου, fer du commerce ou fer marchand ; καλοῦνται οὕτω τὰ ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὑπάρχοντα σίδηρα, ἅτινα λαμβάνουσι διάφορα ὀνόματα· || σιδηραῖ ῥάβδοι ἢ σίδηρος εἰς ἐλάσματα, fers en barres ou fers marchands ou fers échantillonnés ; αὗται εἰσὶ τετράγωνοι ἢ πεπλατυσμέναι, σπανιώτερον δὲ στρογγύλαι ἢ ὀκτάεδροι, αἱ δὲ διαστάσεις ποικίλλουσι· || σίδηρα ἐξεληλαμένα, ἢ ἐξήλατα ἢ σίδηρα τεταμένα, fers étirés ; τοιαῦτα εὑρίσκονται ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὑπὸ διαφόρους ὀνομασίας, π. χ. γωνιώδεις σύνδεσμοι (σιδηρογώνια, fers à équerres ou cornières), σιδηραῖ δοκοὶ ἡμισταυροῦχοι (en T simple) ἢ διπλοσταυροῦχοι (en double T), ἐλάσματα σιδηρᾶ (rails), κτλ.

σιδηρόστρωσις, εως, ἡ· βλ. **ἐπίστρωσις** (dallage).

σιδηροστρωτήρ, ῆρος, ὁ [σιδηρ.], longrine, n. f. σιδηραῖ ῥάβδοι ἀντικαθιστῶσαι τοὺς στρωτῆρας εἰς τὰς προσωρινὰς ὁδούς.

σιδηροτέκτων, ονος, ὁ· βλ. **σιδηρεύς**, forgeur καὶ **σιδηρουργός**, ouvrier en fer.

σιδηρότευκτος, ος, ον, κατεσκευασμένος ἐκ ἢ διὰ σιδήρου, fait de fer ; ἐκ σιδήρου, en fer.

σιδηρότεφρος, ος, ον· gris de fer ; ἢ σιδηρόφαιον, ὡς τὸ νεόθραυστος σίδηρος.

σιδηροτροχιά, ᾶς, ἡ· βλ. εἰς **σιδηρόδρομος**, ὁδὸς ἢ γραμμὴ σιδηροδρομική, voie [de chemin de fer].

σιδηροτρώκτης, ου, ὁ· râpe à froid, χονδρή τις ῥίνη τῶν σιδηρουργῶν δι' ἧς ῥινίζουσι τὸν σίδηρον ἐν ψυχρᾷ καταστάσει.

σιδηρουργεῖον, ου, τό· τὸ ἐργαστήριον τοῦ σιδηρουργοῦ, atelier de forgeron ; forge, n. f. (pl. les forges) (τὰ σιδηρουργεῖα, τὰ σύνεργεῖα ἔνθα κατεργάζονται τὸν σίδηρον, κτλ.)· σιδηρεῖον, τό· χαλκεῖον, τό· καὶ κάμινος, ἡ· κοινῶς τὸ καμίνι τοῦ σιδηρουργοῦ (forgeur) ; μεταφορικῶς forge καλεῖται πεταλουργεῖον, ἤτοι ἐργοστάσιον ἔνθα κατασκευάζουσι τὰ πέταλα· || —, atelier des forges, τὸ μέρος ἔνθα εἶνε ἐγκατεστημέναι αἱ σιδηρουργικαὶ κάμινοι.

σιδηρουργία, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ σιδηρουργοῦ, art du forgeron ; **σιδηρουργία** ἢ **σιδηρεία**, art de forger ou art de forges ou art de travailler le fer ; forgerie, n. f. ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ ἐξεργάζεσθαι τὸν σίδηρον, travail du fer (ἐξεργασία τοῦ σιδήρου)· || — καὶ σιδηρουργική, sidérotechnie ou sidérurgie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ κατεργάζεσθαι τὸν σίδηρον.

σιδηρουργικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς σιδηρουργόν, de forgeron ; ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν σιδηρουργίαν, de forges.

σιδηρουργός, οῦ, ὁ· ὁ ἐργαζόμενος τὸν σίδηρον, σιδηρᾶς, κοινῶς **γύφτος**, forgeron, n. m. [ὁ κλειθροποιός, serrurier, n. m.] § —, ouvrier en fer ; ὁ **σιδηρεὺς** (forgeur) ἐκαλεῖτο κατ' ἀρχὰς **χαλκεὺς** (σήμερον δὲ χαλκιᾶς), διότι ὁ χαλκὸς ἀνεκαλύφθη πρὸ τοῦ σιδήρου. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἐκαλεῖτο καὶ τὸ ἔπειτα σιδηρουργεῖον ἢ σιδηρεῖον, πρότερον χαλκεῖον (forge). Σιδηρουργὸς δὲ καὶ (ποιητικῶς, κατ' Αἰσχύλον) **σιδηροτέκτων** κληθήτω ὁ ouvrier en fer ; βλ. καὶ **σιδηρεύς**.

σιδηροῦς, ᾶ, οῦν· κοινῶς σιδηρένιος, ἐκ σιδήρου, de fer ; en fer ; || [μεταφ.] σιδηρᾶ ὑγεία, une santé de fer.

σιδηροῦχος, ος, ον, ὁ ἐνέχων σίδηρον, ferrugineux, euse, adj.

σιδηρόφρακτος, ος, ον, πεφραγμένος διὰ σιδήρου, bardé de fer [barder=couvrir d'une armure, d'une cuirasse].

σιδηρόφραξις, εως, ἡ· βλ. **θωράκισις**, blindage, n. m.

σιδηροφράσσω, μέλ. άξω· βλ. **θωρακίζω**, blinder. § —, barder, βλ. **σιδηρόφρακτος**.

σιδηρόφυλλον, ου, τό· βλ. **πετάλειον**, (tôle).

σιδηροχάλυψ, υβος, ὁ· étoffe, n. f. μέταλλον ἀποτελούμενον ἐκ τεμαχίων σιδήρου καὶ χάλυβος, συγκολλωμένων διὰ **πυρακτώσεως** (corroyage), χρησιμεῦον πρὸς κατασκευὴν τῶν σπουδαιοτέρων τεμαχίων ἀτμομηχανῆς τινος, καὶ ἰδίως τῶν **βάκτρων τῶν ἐμβόλων** (tiges de piston).

σιδηρόχρουν, τὸ (χρῶμα), noir de fer ; βλ. **μέλας**.

σιδηρόψαρον, τό· βλ. ψαρόν.

σιδηρόω-ῶ, μέλ. ώσω, ferrer ; σιδήρῳ περιβάλλω· || σεσιδηρωμένος, η, ον, ferré, ée.

σιδήρωμα, ατος, τό· ferrure, n.f. ἢ **σίδηρον**, ferrement, n.m. ἐν τῇ σιδηρουργικῇ καλεῖται οὕτω πᾶσα ἐκ σιδήρου ἐργασία διὰ τὰς θύρας, τὰ παράθυρα, τὰς σιδηρᾶς κιγκλίδας, κτλ. τὰ τοιούτου εἴδους σιδηρώματα δέον νὰ βάπτωνται δι' ἀμμίου διαλελυμένου ἐντὸς ἐλαίου ἵνα μὴ ὀξειδῶνται· || [σιδηροδ.] σιδηρώματα συγκρούσεως καὶ ἕλξεως, ferrures de choc et de traction; || **σιδηρόδεσμος**, ferrure, πᾶν σιδήρωμα χρησιμεῦον διὰ τὸν σύνδεσμον δύο μερῶν ἀντικειμένου τινός· || σιδηρώματα γωνιώδη ἡμισταυ-

ροῦχα καὶ μετὰ δακτυλίων, ferrures formant équerre à T et à anneaux; || σιδηρώματα ἀπεξειργασμένα, ferrures confectionnées ; || ἐνωτικὰ σιδηρώματα, ferrures d'assemblage ; || σίδηρα ῥύματος, ferrures de prolonges ; || σίδηρα τῆς σάξεως τῶν ἵππων, ferrures du harnachement des chevaux ; || σιδηρώματα πρὸς περίδεσιν τῶν τύπων πυροβόλων κτλ., ferrures pour bandages des moules des canons etc. || [ναυτ.] τὰ σιδηρώματα (τοῦ πηδαλίου), ferrures (de gouvernail) ; γενικὸς ὅρος ἐκφράζων συλλήβδην τοὺς θαιροὺς καὶ τὰς γομφώσεις (aiguillots et femelots) ; || —, pan de fer ; διάφραγμα σιδηροῦν πάχους 0μ, 10, ἕως 0μ, 14, ὅπερ εἶνε μὲν ἰσχυρότερον ἀπὸ τὸ ξύλινον διάφραγμα, ἀλλὰ στοιχίζει πολὺ περισσότερον.

σιδηρωρυχεῖον, ου, τό· mine de fer, βλ. **μεταλλεῖον.**

σιδηρωστιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **σιδερωστιά.**

σιελαγωγός, οῦ, ὁ· βλ. σωλήν.

σιελίζω, μέλ. ίσω καὶ **σιαλίζω**, κοινῶς **σαλίζω**, ἐκβάλλω σίελον, saliver.

σιελικός, ή, όν· salivaire, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν σίελον, ὁ τοῦ σιέλου, de salive ; || σιελικὴ ἔκκρισις, sécrétion salivaire.

σιελισμός, οῦ, ὁ· salivation, n. f. sécrétion surabondante de la salive, ὑπεράφθονος τοῦ σιέλου ἔκκρισις προκαλουμένη τῇ χρήσει διερεθιστικῶν μασσημάτων, ἢ ὑπὸ νευρικῆς ἐπιδράσεως (ἄφθονος σιέλου ἔκκρισις κατὰ τὴν κύησιν, ἐν ταῖς νευραλγίαις τῆς πέμπτης συζυγίας) ἢ κυρίως καὶ συνηθέστερον συνεπείᾳ στοματίτιδος συμπτωματικῆς μετὰ μακροχρόνιον καὶ συνεχῆ χρῆσιν ἐσωτερικὴν τῶν σκευασιῶν τοῦ ὑδραργύρου. Σιελισμὸν προκαλοῦμεν πρὸς θεραπευτικὸν σκοπὸν διὰ τῆς χορηγήσεως τοῦ ἰαβοράνδου· βλ. καὶ **πτυαλισμός**· || ἄφθονος σιελισμός, salivation abondante.

σιελογόνοι ἀδένες, glandes salivaires, εἶνε οἱ ἐκκρίνοντες τὸν σίελον, ἀδένες σύνθετοι βοστρυοειδεῖς ἀποτελούμενοι ἐκ πολλῶν βοστρυδίων ἢ λοβίων, σχήματος ἐπιμήκους, ἐκβάλλοντες δι' ἓξ στομίων εἰς τὸ κοῖλον τοῦ στόματος· εἶνε δὲ τρία ζεύγη, αἱ δύο παρωτίδες, οἱ δύο ὑπογλώσσιοι καὶ οἱ δύο ὑπογένειοι. Πλεῖστα νεῦρα καὶ ἀγγεῖα αἱμοφόρα καὶ λεμφοφόρα διελαύνουσι τοὺς ἀδένας ὧν ἡ λειτουργία διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον δεσποτείαν τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Διερέθισις ὡρισμένων τινῶν νευρικῶν κλώνων ἐπάγεται δραστηριωτέραν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν.

σίελος, ου, ὁ (σίαλος), salive, n. f. κοινῶς τὸ **σάλιο**, ὁ ἐκ τοῦ στόματος ἀφρός, εἶνε τὸ ὑπὸ τῶν τριῶν κυρίων σιελογόνων ἀδένων ἐκκρινόμενον ῥευστόν.

σιελώδης, ης, ες· πλήρης σιέλου, baveux, euse, adj.

σιέλωσις, εως, ἡ, salivation, n. f. ἐν τῇ φυσιολογίᾳ τῶν ἐχόντων ὀδόντας ζώων καλεῖται ἡ μηχανικὴ ἀνάμιξις τοῦ μικτοῦ σιελώματος τοῦ στόματος μετὰ τῶν μασσωμένων καὶ μεταξὺ τοῦ ἕρκους τῶν ὀδόντων κατατριβομένων στερεῶν σιτίων πρὸς ἐκπόλτωσιν αὐτῶν καὶ σχηματισμὸν τοῦ τροφικοῦ βλωμοῦ, ὅστις περιηλειμμένος διὰ τοῦ ἰξώδους ἐκκρίματος τοῦ ὑπογλωσσίου κατολισθαίνει διὰ τοῦ οἰσοφάγου. Ἡ σιέλωσις δέον νὰ γίνηται ἐπαρκῆς οὐ μόνον ἵνα εὐχερεστέρα ἀποβῇ ἡ κατάποσις, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἔποψιν ὑγιεινὴν καὶ πρὸς συντήρησιν τῆς εὐεξίας τοῦ στομάχου ἐπιβάλλεται διὰ λόγον χημικόν. Ἄριστον προφυλακτικὸν μέσον κατὰ πολλῶν χρονίων στομαχικῶν παθήσεων ὁμολογεῖται ἡ καθ' ἕξιν βραδεῖα καὶ ἐπίμονος μάσσησις τῶν στερεῶν σιτίων. Τοῦτο δὲ διότι ἡ στομαχικὴ λεγομένη πέψις λαμβάνει καιρὸν νὰ συντελεσθῇ συνισταμένη εἰς τὴν δρᾶσιν τῆς πτυελίνης ἐπὶ τῶν ἀμυλούχων τροφῶν καὶ μεταβολὴν αὐτῶν εἰς γλύκωμα. Ἡ σιέλωσις λοιπὸν εἶνε πρᾶξις οὐ μόνον μηχανικὴ ἀλλὰ καὶ χημικὴ στενῶς συνδεομένη πρὸς εὐόδωσιν τῆς πέψεως.

σιενία γῆ, βλ. γῆ.

σίκλα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] μέτρον ὑγροῦ ἐκ 50 ὀκάδων.

σικλάμινον, τὸ [φυτ.] καὶ κικλάμινον, cyclamen, n. m.

σικλέτι, τὸ [δημ.] βλ. σεκλέτι.

σίκλος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ **ἀντλητήριον.**

σικύα, ας, ἡ· ventouse, n. f. τὸ ὑάλινον δοχεῖον ἤτοι τὸ χειρουργικὸν ἐργαλεῖον, ἡ **βεντοῦζα**, ὡς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως· || **Σικύα** (ventouse), εἶδος ὑελίνου δοχείου διωγκωμένου κατὰ τὸν πυθμένα καὶ μετὰ στομίου μᾶλλον ἢ ἧττον ἐστενωμένου ἐφαρμοζομένου ἐπὶ τοῦ δέρματος μετὰ τὴν ἀραίωσιν τοῦ ἐν αὐτῷ ἀέρος, ἀναπτομένου ὀλίγου βάμβακος ἐν αὐτῷ ἢ καὶ διερχομένης φλογὸς λυχνίας οἰνοπνεύματος. Ἡ ἐν τῷ δοχείῳ γινομένη καῦσις ἀραιοῖ τὸν ἀέρα καὶ σχηματίζεται κενόν, ἐπειδὴ δὲ τὸ στόμιον ἀμέσως ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἐν τῷ δοχείῳ ὑπολειφθεὶς ἀὴρ δὲν πιέζει τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ δέρματος τόσον ὅσον αὐτὴ πιέζεται ὑπὸ τῆς κανονικῆς ἀτμοσφαίρας εἰς τὰ πέριξ τῶν χειλέων τοῦ στομίου μέρη τοῦ δέρματος. Ἄμεσον ἀποτέλεσμα ἔσται ὅτι τὸ δέρμα αἴρεται ὑπὸ τὴν σικύαν μὴ ἐπαρκῶς πιεζόμενον, δεύτερον δὲ διεύρυνσις τῶν ἐπιπολῆς ἀγγείων τοῦ αἵματος· διὸ καὶ κατὰ τὴν χώραν ταύτην ἐπισυμβαίνει τοπική τις συμφόρησις κατ' ἐπιπολὴν ἐρυθραίνουσα τὸ δέρμα. Τὴν οὕτω πως ἐφαρμοζομένην σικύαν ἐκάλεσαν ξηράν, διότι οὐδεμία πρὸς τὰ ἐκτὸς ἐκροὴ ῥευστοῦ προσγίνεται. Ἐὰν ὅμως κατὰ τὸ μέρος τοῦ δέρματος τὸ ἐν τῷ στομίῳ τῆς σικύας περιλαμβανόμενον ὑπάρχει εἴτε τυχαία, εἴτε καὶ ἐπὶ σκοπῷ λύσις τῆς συνεχείας ἢ δῆγμα οἱονδήποτε, οἷον τῶν βδελλῶν, ἢ καὶ στόμιον πυώδους ἑστίας ἢ συριγγίου, ἡ σικύα καλεῖται σχαριφθητὴ ἢ ὑγρὰ ἢ αἱματηρά. Τὸ στόμιον τῆς πυώδους ἑστίας μεταβάλλεται εἰς ἀληθὲς στόμιον ἀναθλιπτικῆς ἀντλίας, ὡς καὶ τὸ δῆγμα καὶ πᾶσα τεχνητὴ λύσις τῆς συνεχείας, καὶ βλέπομεν τὸ αἷμα ἢ τὴν πυώδη ῥύσιν ἀναβλύζουσαν ἐν τῇ σικύᾳ καὶ ἐκχυνομένην ἐν αὐτῇ. Σκοπὸς θεραπευτικὸς τῆς ἐφαρμογῆς τῶν σικυῶν εἶνε ἡ κατὰ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τὴν περιφέρειαν παροχέτευσις τοῦ αἵματος καὶ ἐλάττωσις ἐκεῖ που πλησίον ὑπαρχούσης συμφορήσεως ἢ ἡ ἐκκένωσις παθολογικοῦ ὑγροῦ. Ἡ ἐνέργεια τῆς σικύας περιορίζεται εἰς τὰ ἐπιπολῆς αἱμοφόρα ἀγγεῖα.

σικυός, οῦ, ὁ· κοινῶς **ἀγγούριον**, concombre, n. m.

σικυοσχάστης, ου, ὁ· τὸ ὄργανον δι' οὗ τέμνουσι τὰς σικύας, scarificateur, n. m. βλ. **σκαριφητήρ.**

σι(κ)χαίνομαι, μέλ. θήσομαι, ἐσυ[κ]χάθην· ἀηδίαν ἢ δυσαρέσκειαν ἢ κόρον αἰσθάνομαι πρός τι πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἀποστρέφομαι, **avoir (prendre) en aversion**; αἰσθάνομαι ἀηδίαν, **avoir (éprouver) du dégoût**; ἀηδιάζω, se dégouter ou s'écœurer; ἀποστρέφομαι, détester; || μ' ἔχαμε νὰ σιχαθῶ τὸ κρασί, il m'a dégouté du vin; || τὸν ἐσιχάθηκα, je l'ai pris en aversion; || τὸν σιχαίνομαι (τὸν ἀποστρέφομαι), je le déteste; je ne peux pas le souffrir; || — νὰ τοῦ ὁμιλῶ, il me répugne de lui parler; || [μετοχ. ἐπίθ.] σιχαμένος, ἀηδής, dégoûtant, e, adj. vilain, adj.

σίκχαμα, τό· ὁ σιχασμός, βλ. σίχαμα, κτλ.

σικῶτι, τὸ [δημ.], βλ. συκῶτι.

σιλαρώνω [διάλ. Ἠπείρου], καθησυχάζω τινά, ἰδίως ἐπὶ βρέφους (ἱλαρόω).

σιλάχι, τὸ [δημ.], πολύπτυχος ζωστὴρ ἐκ δέρματος κατειργασμένου, οὗτινος αἱ πτυχαὶ φέρονται ἔμπροσθεν· βλ καὶ **σελάχι.**

σιληπουρδῶ [δημ.], βλ. **τσιληπουρδῶ.**

σίλουρος, ου, ὁ· **silure, n.m.** γένος ἰχθύων ποταμίων, πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν σιλουριδῶν, ὁ γλάνος. κοινῶς γουλιανός.

σιλτεδάκι, τὸ καὶ

σιλτές, ὁ [δημ.], βλ. **στρῶμα**, matelas, n.m.

σιλύρα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **τυρόγαλον** (ἐν Πωγωνιανῇ).

σίλφη, ης, ἡ· blatte, n. f. [κοιν.] cafard, n. m. Γένος ἀδηφάγων ἐντόμων τῆς οἰκογενείας τῶν σιλφιδῶν καὶ τῆς τάξεως τῶν ὀρθοπτέρων. Διακρίνεται διὰ τὸ πεπιεσμένον σῶμα, τὴν μικρὰν κεφαλὴν ἥτις καλύπτεται ὑπὸ τοῦ προθώρακος καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν εὐμεγεθῶν πτερύγων ἀπὸ τῶν θηλέων καὶ ἐνίοτε καὶ τῶν ἀρρένων. Τὸ εἶδος σίλφη ἡ ἀνατολικὴ κοινῶς παρ' ἡμῖν σέρφα καὶ **κατσαρίδα** ἐξηπλωμένον καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην καὶ Β. Ἀμερικὴν εἶνε λίαν καταστρεπτικὸν ἔντομον διὰ τὸ κρέας, ἄρτον, ἐνδύματα καὶ τὰ ἐκ δέρματος ἀντικείμενα, ἡ δὲ κόνις αὐτοῦ εἶνε ἐν χρήσει κατὰ τῆς ὑδροφοβίας. Ἡ ἀνάπτυξις τῶν ᾠῶν τῶν γεννωμένων 40 ὑφ' ἑκάστης διαρκεῖ 4 ἔτη.

σίλφιον, ίου, τό· **assa fœtida**; [δημ.] merde du diable; || **σίλφιον μηδικόν**, κομμιορρητίνη λαμβανομένη ἐκ τῆς ῥίζης φυτῶν σκιαδοφόρων τῆς Περσίας· ἀποτελεῖ κόκκους ἢ μάζας καστανοχρόνους, ἔχοντας ὀσμὴν καὶ γεῦσιν σκοροδώδη λίαν δύσοσμον. Εἶνε φάρμακον πολύτιμον ἐφαρμοζόμενον κατὰ τῆς ταινίας καὶ ὑστερικῶν, σπασμωδικῶν καὶ ὑποχονδριακῶν παθήσεων.

σιμὰ [δημ. ἐπίρ.], à près de; (auprès) à côté de; βλ. κοντὰ καὶ **πλησίον.**

σίμβλον, ου, τὸ καὶ σίμβλος, ὁ· ὁ κόφινος τῶν μελισσῶν, ἡ **κυψέλη**, ruche, n. f.

σιμέντο, τὸ [ξεν.] καὶ κυρίως **τσιμέντο**, βλ. **κονία** (ciment) καὶ **συγκόλλημα.**

σιμόνω, μέλ. ώσω, s'approcher; βλ. πλησιάζω. § — κατάστρωμα [ναυτ.], **tonturer**, ἤτοι δίδω εἰς αὐτὸ τὴν ἀπαιτουμένην σιμότητα (**tonture**) κατὰ τὴν κατασκευήν του.

σιμός, ή, όν· camus, e, adj. καὶ camard, e, ὁ συγκαθημένην (πρὸς τὰ ἄνω) συμπεπιεσμένην ἔχων τὴν ῥῖνα, τοὺς δὲ ῥώθωνας πρὸς τὰ ἔξω προέχοντας, πλατομύτης, καὶ ἐν γένει σιμὸς ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων σημαίνει πρὸς τὰ ἄνω κεκλιμένος, ἀνηφορικὸς καὶ γενικῶς πεπλατυσμένος, aplati, e, adj. || σιμὸς προμαχών, bastion camus, καλεῖται ὅταν ἡ γωνία τοῦ πολυγώνου **ἐφ'** οὗ ἀνεγείρεται ἡ προμαχωνικὴ ὀχύρωσις ἦνε λίαν ἀμβλεῖα. § — ὁ πλησίον εὑρισκόμενος, proche, adj. ὁ γείτων, voisin, ine, adj.

σιμότης, ητος, ἡ· τὸ σχῆμα τῆς ῥινὸς τῆς πρὸς μὲν τὴν ῥίζαν κοίλης, κατὰ δὲ τὸ ἄκρον πεπιεσμένης, forme (de nez) camarde; καὶ ἐν γένει ἡ καμπυλότης, κυρτότης, forme courbe. § **σιμότης** [ναυπηγ.] tonture, n. f. κοινῶς **λουνάδα**· ἡ κυρτότης ἣν παρουσιάζει κατὰ μῆκος τὸ κατάστρωμα ὡς ἐκ τῆς ἀνορθώσεώς του πρὸς πρῷραν καὶ πρύμναν. Ἡ **σιμότης** μεταξὺ ἄλλων λόγων χρησιμεύει καὶ διὰ τὴν συσσώρευσιν τῶν ὑδάτων πρὸς τὸ μέσον τοῦ πλοίου, ὅθεν ἐκρέουσι διὰ τῶν **εὐδιαίων.** § σιμότης [ἱππολ.] camus; **κοίλωμα**, κυρίως ἀναφέρεται ἐπὶ τῆς ἐλαττωματικῆς διαπλάσεως τῶν μετωπικῶν καὶ ῥινικῶν ὀστῶν· || **σιμομέτωπον, front camus**; || τὸ **σιμόρρινον**, nez camus; || **κεφαλὴ σιμή, tête camuse**, ἢ κατὰ Πλάτωνα σιμοπρόσωπος, ὅταν ὁλόκληρος ἡ προσθία ἐπιφάνεια αὐτῆς παρουσιάζει κοιλότητα.

σιμόω-ῶ, épater, κοιλαίνω, κλίνω τι πρὸς τὰ ἄνω.

σιμωνία, ας, ἡ· simonie, n. f. ἐμπορία (συναλλαγὴ) ἐπὶ ἱερῶν πραγμάτων, trafic des choses saintes; ἐκμετάλλευσις πρὸς πώλησιν πνευματικῶν δώρων, vente des biens spirituels; ἡ λέξις σιμωνία παρήχθη ἐκ τοῦ ὅτι, Σίμων ὁ Μάγος προσέφερεν εἰς τοὺς Ἀποστόλους χρηματικὸν ποσὸν ἵνα λάβῃ παρ' αὐτῶν τὴν δύναμιν τῆς ἐπικοινωνίας μετὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Οἱ κανονισταὶ (canonistes), ἤτοι οἱ εἰδήμονες τοῦ κανονικοῦ δικαίου καθορίζουσιν ὡς ἑξῆς τὴν σιμωνίαν «ἡ ἀπόφασις ἱερωμένου τοῦ νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὴν πώλησιν ἢ ἀγορὰν διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ ἢ δι' ὁποσδήποτε ἠθικῆς ὑποστηρίξεως, πνευματικοῦ δώρου ἢ ἀντικειμένου (σκεύους, objet) στενῶς συνδεομένου πρὸς ταῦτα». Πνευματικὰ δῶρα = biens spirituels εἰσὶ ἡ ἁγία χάρις, **la grâce**; τὰ ἅγια μυστήρια, **les sacrements**; ἡ καθαγίασις, **consécration**; ἡ **εὐλογία**, **bénédiction**; ὁ ἀφορισμός, **excommunication**, κτλ. Ἡ σιμωνία θεωρεῖται ἱεροσυλία ἐπιβαρυντική, συνεπιφέρουσα τὴν

τιμωρίαν καὶ ἀφορισμὸν ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων.

σιμωνιακός, ή, όν· simoniaque, adj. ὁ μιανθεὶς διὰ σιμωνίας, entaché de simonie: συμφωνία σιμωνιακή, contrat simoniaque; || ἔνοχος σιμωνίας, coupable de simonie; || [οὐσ.] —, un simoniaque.

σίμωρ, ωρος, ὁ· βλ. **σαμοῦρι.**

σίμωσις, εως, ἡ· épatement, n. m. κοίλανσις, ἡ κλίσις πρὸς τὰ ἄνω· || ἡ σίμωσις τῆς ῥινός, l'épatement du nez.

σιναμική, ῆς, ἡ· séné, n. m. φυτὸν οὗτινος τὰ φύλλα χρησιμεύουσιν ὡς καθαρκτικόν.

σιναπέλαιον, ου, τό· ἔλαιον ἐκ σινάπεως, essence de moutarde, ἤτοι τὸ ἐκ τοῦ σπόρου τοῦ σινάπεως ἐκπιεζόμενον.

σινάπι, εως, τὸ καὶ σπαν. σίναπυ, εως, τό· sénevé, n.m. graine de sénevé. § —, ἡ μουστάρδα, moustarde, n. f. πολτὸς κατασκευαζόμενος ἐκ κόνεως σινάπεως.

σιναπίδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρ.], λεπτὴ βροχὴ τῆς ἀνοίξεως, ἡ ἐπιβλαβὴς διὰ τὰ σπαρτά, ἐξ οὗ τὸ ῥῆμα **σιναπιδιάζουν** (τὰ σπαρτά).

σινάπινος, η, ον· ἐκ σινάπεως, de sénevé. || —, de moutarde.

σιναπισμός, οῦ, ὁ· sinapisme, n. m. κατάπλασμα ἐκ κόνεως μέλανος σινάπεως μετὰ ὕδατος χλιαροῦ ζυμουμένης, ἐφαρμοζόμενον εἰς διάφορα σημεῖα τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος πρὸς πολλαπλοῦν θεραπευτικὸν σκοπόν, ἰδίως δὲ πρὸς παραγωγὴν γενικοῦ ἐρεθισμοῦ ἢ ἀντισπάσεως ἐκφαινομένης δι' ἐρυθήματος ἐντόνου **κατὰ** τὸ δέρμα.

σιναποδοχεῖον, ου, τό· moutardier, n. m. κοινῶς ἡ μουσταρδιέρα· τὸ δοχεῖον ἐν ᾧ τίθεται ὁ ἐκ σινάπεως κατασκευαζόμενος πρὸς καρύκευσιν τῶν ἐδεσμάτων πολτός. (Βλ. **μυττωτοδοχεῖον**).

σιναποποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευάζων σίναπι (μουστάρδαν), moutardier, n. m.

σιναποπώλης, ου, ὁ· ὁ πωλῶν σίναπι (μουστάρδαν), moutardier, n. m.

σιναπόσπορος, ου, ὁ· ὁ σπόρος τοῦ σινάπεως, graine de sénevé; [ὁ κοπανισμένος ἰδίως], moutarde, n. f. ἡ μουστάρδα, ὅταν σχηματίζεται εἰς πολτόν.

σινδόνη, ης, ἡ καὶ

σινδών, όνος, ἡ· λεπτὸν βαμβάκινον ἢ λινὸν ὕφασμα (πανίον), χρησιμεῦον πρὸς ἐπίστρωσιν ἐπὶ τῶν κλινῶν, drap de lit.

σινί, τὸ [δημ.], τὸ **σινίον,** μεταλλικὸν πινάκιον, plateau en métal, ἰδίως ὅμως τὸ **μεταλλικὸν κόσκινον,** crible en fer.

σινί, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], εἶδος χαλκίνου κυκλικοῦ ἀγγείου διὰ πήττας καὶ διὰ τραπέζας.

σινιάζω, σινίζω, βλ. κοσκινίζω, cribler.

σινίασις, ἡ· βλ. κοσκίνισις, criblage, n.m.

σινίον, ου, τό· τὸ κόσκινον, crible, n. m.

σινοκέραμος, ου, ὁ· βλ. **πορσελάνη** (porcelaine).

σιντζάπι, τὸ [δημ.], petit-gris, n. m. βλ. **ικτίς.**

σιντίνα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **σεντίνα.**

σιοβράζω [διάλ. Νάξου], βράζω ὀλίγον.

'σιόλι̯ανα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ εὐθέα καὶ λι̯ανὰ ξύλα, τὰ παρ' ἄλλοις λεγόμενα φουρνόξυλα.

σι̯ός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ **Θεός.**

σι̯ουγκάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὀψιμάδιον εἴτε ἐρίφιον ἢ παιδίον.

σι̯οῦκλος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἀγγεῖον χάλκινον, δι' οὗ ἐξάγουσιν ὕδωρ ἐκ τῶν φρεάτων.

σι̯ούγι̯ραβος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ **χιονοθύελλα.**

σι̯οῦλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τεμάχιον ἐρίου, «δὲν μ' ἀπόμεινε οὔτε σι̯οῦλι» ἤτοι ἔμεινα πενέστατος· τὸ ἀλλαχοῦ **τσοῦλι**· 2) τὸ θρύμμα καὶ ἐν γένει ὅ,τι ἐλάχιστον.

σι̯ουμαλίζω [διάλ. Ἠπείρου], εἰμὶ πλήρης τινός· 2) ποιῶ κρότον.

σι̯ούμαλον, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τόπος ὁμαλός.

σι̯οῦμπρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ἐντὸς τοῦ κελύφους τῶν ὀπωρῶν καρπός, ὡς τῶν λεπτοκαρύων, κτλ.

σι̯ουράου [διάλ. Λευκάδ. καὶ Αἰτωλ. ἰδίωμα], συρίζω, συρίττω.

σι̯ουρίζω [διάλ. Ἠπείρου], συρίζω, συρίττω.

σιπάριον, ου, τὸ [ναυτ.], petit cacatois, ὁ πλωρηὸς **κοῦντρος**· τὸ ὑπὲρ τὸ φωσώνιον (petit perroquet) σταυρωτὸν ἱστίον.

σιπαρίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], cacatois de perruche, ὁ **κοντραμπέλμπερης**· τὸ ὑπὲρ τὴν φωσωνίδα σταυρωτὸν ἱστίον.

σίπαρος, ου, ὁ [ναυτ.], cacatois, n. m. (συνών. τῆς παλαιοτέρ. λέξεως catacois), οἱ **σίπαροι** κοινῶς **κοῦντροι** ἢ κοντροπαπαφύγγοι. Μικρὸν τετράγωνον ἢ σταυρωτὸν ἱστίον τοποθετούμενον εἰς τὸ ἄνω μέρος τῶν ἱστῶν ἄνωθεν τῶν φωσώνων. § —, grand cacatois.

σίπλιον [διάλ. Καρπάθου], **πλησίον.**

σιπποῦρα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **τσιπποῦρα.**

σιρᾶς, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὁ σίραιος οἶνος, μοῦστος βρασμένος (Συγγενεύει πρὸς τὸ Ἀραβικὸν schirab.

σιργιάνι, τὸ [δημ.], βλ. **σεργιάνι.**

σιρμαγιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **σερμαγιά.**

σίρκο, τὸ [ξεν.], βλ. **ἱπποδρόμιον** (cirque).

σιρόκος καὶ **σορόκος,** ου, ὁ [δημ.], sirocco, n. m. συνών. τοῦ sud-est; vent de sud-est; βλ. ἀνέμου διεύθυνσις.

σιρόπι, τὸ καὶ

σιρόπιον, ου, τό, sirop, n. m. ῥευστὸν κατασκευαζόμενον διὰ διαλύσεως σακχάρεως ἐν ᾗ προσθέτουσιν ἄρωμά τι ἢ χυμὸν ὀπωρῶν, βοτανῶν, ἀνθέων ἢ καὶ **φαρμάκου,** κτλ.

σίρφα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], ἡ **σίλφη.**

σισάρι, τὸ καὶ

σίσαρον, τό· τὸ κύμινον (Αἰθιοπικόν), carvi, n. m.

σισύμβριον, ου, τὸ [βοτ.] sisymbre, n.m.

σισύρα, ας, ἡ· ἡ ἀπὸ δερμάτων συρραπτομένη χλαμύς, ἡ **γοῦνα,** pelisse, n. f. τὸ γουναρικόν. § —, cape, n. f. κοινῶς ἡ **κάπα**· χονδρὸν **μαλλωτὸν** ἔνδυμα (οὗτινος αἱ τρίχες δὲν ἦσαν ἀποκεκαρμέναι, κουρευμέναι).

σιταγωγία, ας, ἡ· ἡ τοῦ σίτου (τῶν σι-

τίων, ζωοτροφιῶν) μετακόμισις, transport du blé (des vivres).

σιταγωγός, ός. όν· σῖτον ἄγων, ὁ μεταφέρων σῖτον (σιτία, ζωοτροφίας), qui transporte du blé (des vivres), πλοῖα σιταγωγὰ = φορτηγά· [οὐδ.] σιταγωγός, ἀχθοφόρος σίτου, porteur des blés.

σιτάλευρον, ου, τό· farine de blé (de forment); βλ. σῖτος.

σιταποθήκη, ης, ἡ· ἀποθήκη σίτου, magasin à blé; ὁ σιτοβολών, grenier, n. m. || ἐνοίκιον σιταποθήκης, le loyer de grenier.

σιταρᾶτος [δημ.], βλ. **σιταρένιος** καὶ **σιτόχρους.**

σιταρένιος, α, ον, ἐκ σίτου (προερχόμενος), de blé; ἐκ τοῦ ἀρίστου σίτου (τοῦ πυροῦ), de froment; || [μεταφ. δημ.] τοῦ τὰ εἶπα σιταρένια, je lui ai parlé clair (net); je lui ai mis les points sur les i.

σιταρήθρα, ας, ἡ· κοινὸν ὄνομα κορυδαλοῦ, τοῦ ἀγροτικοῦ· βλ. **κορυδαλός,** alouette [des champs].

σιτάρι, τό· καὶ **στάρι** [δημ.], ὁ σῖτος ἢ πυρός, blé, n. m. ou froment, n. m. βλ. σῖτος.

σιταριά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. καλαμοσίταρον.

σιταρόλασπη, ἡ [χυδ.], lie de froment, τὸ ἐκ τοῦ σίτου προερχόμενον καταπάτι, ὅθεν τὰ περιττώματα.

σιταροπάζαρον, ου, τὸ [δημ.], ἡ σιταγορά, ὁ τόπος, τὸ μέρος ἔνθα γίνεται ἡ πώλησις σιτηρῶν, marché (halle) aux blés.

σιταρόσπορον, ου, τό· εἷς σπόρος σίτου, κόκκος σίτου, grain de blé. § [ὡς σταθμὸς] **σιτάριον,** centigramme, n. m. βλ. ἑκατοστόγραμμον.

σιταρόψειρα, ἡ [δημ.], τρώξ, ωγός, ὁ· charançon, n. m. βλ. **κολένδρα,** calandre, n. f.

σιτεμπορία, ας, ἡ· τὸ ἐμπόριον τῶν σιτηρῶν, commerce de blés.

σιτέμπορος, ου, ὁ· σιτοπώλης, ἔμπορος σιτηρῶν, marchand de blés.

σιτευτός, ή, όν· τεθραμμένος, κοινῶς θρεμμένος, nourri, e, adj. παχυνθείς, engraissé, ée, adj. || ὁ μόσχος ὁ σιτευτὸς [φρ. Γραφ.], le veau gras.

σιτεύω, μέλ. εύσω, σιτέω-ῶ, μέλ. ήσω, τρέφω κυρίως ζῶα ἵνα παχύνωσι, κοινῶς ταΐζω καὶ ταγίζω, nourrir; παχύνω τι, engraisser. § [μέσ.] ἀφίνω κρέας ἢ κυνήγιον ἵνα διὰ τῆς πολυκαιρίας καταστῇ τρυφερότερον, ἀποκτῶν τὴν ὀσμὴν τοῦ ἑώλου φασιανοῦ, se faisander.

σιτηρά, τά· γενικῶς τὰ γεννήματα, οἱ δημητριακοὶ καρποί, les céréales; les grains; || ἡ καλλιέργεια τῶν σιτηρῶν, la culture des céréales. § — [βοτ.], τὰ σιτώδη ἢ **ἀγρωστώδη,** graminée, n. f. βλ. λέξιν.

σιτηρέσιον, ου, τό· τὸ ἐφόδιον, ἡ τροφή, κοινῶς τὸ ταγῆνι, ἡ μερὶς (τῶν τροφίμων), ration [de vivres] «τὸ διδόμενον τινὶ ὡς τροφήν», καὶ ἰδίᾳ ἡ τῶν στρατιωτῶν μερὶς καὶ ὁ μισθός.

σίτησις, εως, ἡ (σιτέω). βλ. **σίτισις.**

σιτία, τά· βλ. σιτίον.

σιτίζω, μέλ. ίσω· σῖτον, τροφὴν παρέχω, τρέφω, nourrir; παρέχω τὰ πρὸς τροφήν, ζωάρκειαν μέσα, διατρέφω, τροφοδοτῶ, alimenter; παρέχω τροφήν, διατρέφω, faire vivre; διατηρῶ, συντηρῶ τινά, entretenir.

σιτιοδόχη, ης, ἡ· βλ. **σακκίδιον** τροφῶν, sachet à vivres.

σιτιολογία, ας, ἡ· sitiologie (σιτίον, τροφή, aliment καὶ λόγος, discours) n. m. πραγματεία ἐπὶ τῶν τροφῶν, traité sur les aliments.

σιτιολογικός, ή, όν· sitiologique, adj. ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὴν σιτιολογίαν· || δοκιμαὶ σιτιολογικαί, essais sitiologiques.

σιτίον, ου, τό· συνήθως πληθ. **τὰ σιτία,** les vivres, ἐν γένει τρόφιμα, τροφή, ἔδεσμα, ὄψον, πᾶν βρῶμα, ἰδίως διὰ τοὺς ἀνθρώπους· «σιτία τριῶν ἡμερῶν»· βλ. **τροφή.** § **σιτία,** τὰ [στρατιωτ.], vivres, n. m. pl. **αἱ τροφαὶ** (ἤτοι τὰ τρόφιμα, αἱ ζωοτροφίαι ἐν γένει)· καλοῦνται οὕτως αἱ παντὸς εἴδους προμήθειαι αἱ χρησιμεύουσαι πρὸς τροφὴν τῶν ἀνδρῶν. Ἡ ὑπηρεσία τῶν σιτίων ἐν τῷ γαλλικῷ στρατῷ περιλαμβάνει 1) **τροφὰς εἰς ἄρτον** (vivres-pain) συνισταμένας ἐκ τοῦ **ἄρτου** (pain), τοῦ **διπυρίτου ἄρτου** (pain-biscuité) καὶ τοῦ **διπυρίτου** (biscuit)· 2) **τροφὰς εἰς κρέατα** (vivres-viande) συνισταμένας ἐκ τῶν **νωπῶν κρεάτων** (viandes-fraîches), τῶν **συντετηρημένων κρεάτων** (conserves de viandes) καὶ τῶν **ἁλιπάστων** (salaisons)· 3) **τροφὰς ἐκστρατείας** (vivres de campagne καλουμένας καὶ petits vivres) συνισταμένας ἐκ τοῦ καφφέ, σακχάρεως, ὀρυζίου, ἅλατος, ὀσπρίων ἐν γένει, καὶ τῶν ποτῶν· || vivres de l'ordinaire; βλ. **συσσίτιον·** || [ναυτ.] **τρόφιμα,** τά· vivres, n.m. πάντα τὰ ἐπὶ πλοίου ἐπιβιβαζόμενα καὶ χρησιμεύοντα πρὸς τροφήν.

σιτιοφοβία, ας, ἡ· sitiophobie (σιτίον, τροφή, aliment καὶ φόβος, crainte) n. f. [παθολ.] ἀποστροφὴ πρὸς τὰς τροφάς, répugnance pour les aliments.

σιτιστής, οῦ, ὁ [στρατ.], fourrier, n. m. ὑπαξιωματικὸς βοηθῶν τὸν λοχαγὸν εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ λοιπὴν γραφικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ λόχου· || λοχίας σιτιστής, fourrier (sergent); || δεκανεὺς σιτιστής, fourrier (caporal; brigadier); συνήθως βοηθὸς τοῦ λοχίου σιτιστοῦ.

σιτοβολών, ῶνος, ὁ· τόπος, ὅπου ἐναποτίθεται ὁ σῖτος, τὰ γεννήματα, ἀποθήκη γεννημάτων, σιταποθήκη, grenier, n. m. || **σιτοβολών, σταχυοθήκη,** grange, n. f. ἀποθήκη ἐν ᾗ τοποθετοῦσι τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς εἰς δέσμας μετὰ τῶν σταχύων, **ὅπως εἶνε αἱ ἀποθῆκαι σανοῦ.**

σιτοδεία, ας, ἡ· κακὴ συγκομιδὴ σιτηρῶν, mauvaise récolte de blés; ἔλλειψις σιτηρῶν καὶ ἐν γένει ἔλλειψις ζωοτροφιῶν, τροφῶν, manque de vivres; σιτοδεία, disette, n. f.

σιτοδοσία, ας, ἡ· διανομὴ σιτηρῶν, γεννημάτων (καὶ ἐν γένει τροφῶν) (δωρεὰν) τῷ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

λαῷ, distribution de blé (de vivres) au peuple.

σιτοδοτέω-ῶ, μέλ. ήσω, σιτηρὰ παρέχω, ἐφοδιάζω μὲ γεννήματα (τροφάς), Πολυδ. distribuer du blé (des vivres) au peuple.

σιτοδότης, ου, ὁ· ὁ δίδων, μοιράζων σῖτον, γεννήματα (τροφάς), distributeur (διανομεύς), de blé (de vivres).

σιτοειδής, ής, ὲς [βοτ.], graminiforme, adj. βλ. **γραστεοειδής**· ‖ σιτοειδής, ής, ὲς graminé, ée ; βλ. **ἀγρωστώδης**· ‖ τὰ σιτοειδῆ, graminées, n. f. pl. § —, fromentacé, ée, ἐκ τοῦ ἀρίστου σίτου, τοῦ πυροῦ.

σιτοποιεῖον, ον, τὸ [ναυτ.] τὸ μέρος ἔνθα παρασκευάζονται τὰ σιτία τῶν ναυτῶν, τὰ τρόφιμα ἐν γένει, atelier des subsistances.

σιτοποιέω-ῶ, μέλ. ήσω (σῖτον), ἄρτον παρασκευάζω, préparer du pain ; τροφὴν παρασκευάζω, préparer de la nourriture.

σιτοποιΐα, ας, ἡ· παρασκευὴ ἄρτου, καὶ ἐν γένει τροφῆς, préparation du pain, des aliments.

σιτοπώλης, ου, ὁ· σιτέμπορος, ἔμπορος σιτηρῶν, marchand de blé.

σῖτος, ου, ὁ καὶ **πυρὸς** (ὁ κοινός), κοινῶς τὸ **σιτάρι** καὶ **στάρι**, blé, n. m. [ὁ καλλίστης ποιότητος **πυρός**], froment, n. m. **σῖτος**, blé, εἶνε ὅρος περιεκτικὸς σημαίνων πάντα τὰ εἴδη τῶν σπερμάτων τῶν δημητριακῶν καρπῶν, τὰ ἀποκαλούμενα γεννήματα· ‖ ὁ **ἀραβόσιτος**, blé de Turquie; ‖ grands blés ὀνομάζονται ὁ σῖτος καὶ ἡ βρίζα· ‖ petits blés ἡ κριθὴ καὶ ὁ βρῶμος· ‖ ἡ χλόη, blé vert ; ‖ — ἐρυθρώδης, blé rouge ; ‖ — κίτρινος, blé doré, jaune ; ‖ — λευκός, blé blanc ; ‖ — μικτός, blé bigarré ; ‖ — πολὺ ἀνάμικτος, blé haut bigarré ; ‖ — σκωληκόβρωτος (σκωληκιασμένος), blé attaqué par le ver ; ‖ — κεκλεισμένος, ἀποθηκευμένος, blé sous clé, en entrepôt ; ‖ — μαυροσίτης, αἰγυπτιακός, Sarrasin, blé-sarrasin; blé noir ; ‖ — νέος, blé nouveau ; ‖ — ἰσχνὸς (ξηρός), blé maigre ; ‖ — παχύς, εὐμεγέθης, un grain bien nourri ; ‖ — παλαιός, froment, blé vieux; ‖ — περισυνός, blé de l'année dernière ; ‖ — πλεύσιμος, ἐπιτήδειος διὰ θαλασσίαν μεταφοράν, blé propre à faire un voyage de mer ; ‖ — ῥυτιδωμένος (ζαρωμένος), un grain sonneux, ridé ; ‖ σῖτος ἄθλιος, ῥυπαρός, un grain moucheté, qui a le bout ; ‖ — φυτρωμένος, un grain germé ; ‖ — σκληρός, froment, blé dur ; ‖ — στιλπνός, un grain glacé ; ‖ — σαπρός, ἕωλος, froment, blé passé ; ‖ — ὑγρός, froment, blé humide.

σιτόσπαρτος, ος, ον· ἐσπαρμένος διὰ σίτου, semé de blé.

σιτοφόρος, ος, ον· ὁ παράγων (ὡς προϊόντα) σῖτον, γέννημα-α, qui produit du blé.

σιτόχρους, ους, ουν· ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ σίτου, de la couleur du blé ; ἀπὸ τῆς κιτρινωπῆς ἢ ὑποξάνθου χροιᾶς τοῦ ὡρίμου κόκκου τοῦ σίτου, ὠχρόφαιος, brun pâle.

σιτών, ῶνος, ὁ· ἀγρὸς ἐσπαρμένος σῖτον. champ (semé) de blé, ἀγρὸς σιτόσπαρτος.

σιφνό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἔδαφος ἄνυδρον, στεγνόν, ξηρόν.

σίφουνας, ὁ [δημ.], trombe [f.] [d'eau]; ἡ σίφων, siphon, n. m. βλ. σίφων.

σιφοῦνι, τὸ [δημ.], ἡ στενὴ τρῦπα ἀπὸ τῆς ὁποίας χυνόμενον τὸ νερὸν κτυπᾷ τὴν πτερωτὴν τοῦ νερομύλου καὶ τὴν κάμνει νὰ γυρίζῃ, ἡ ὀπὴ τοῦ ὕδατος [νερομύλου], ὁ σίφων, abée (f.([de moulin].

σίφων, ωνος, ὁ γενικῶς κοῖλόν τι (κούφιον) σῶμα, ὡς ἡ καλάμη. ὁ αὐλός, ὁ σωλήν, tube, n. m. tuyau, n. m. βλ. **σωλήν**· ‖ — ἐπιβρεκτικὸς ἢ καταβρεκτικός, tuyau d'arrosage ; ‖ — μυζητικὸς ἢ ἁπλῶς μυζητήρ, ῆρος, ὁ ἢ σίφων ἀναρροφητικός, tuyau d'aspiration ou aspiral. § σίφων, siphon, n. m. σωλὴν κεκαμμένος κατὰ τὸ δύο αὐτοῦ ἄκρα, μὲ ἀνίσους βραχίονας, ὅντινα μεταχειρίζονται διὰ τὴν διοχέτευσιν ὑγροῦ τινος ἔκ τινος ἀγγείου εἰς ἕτερον ῥοφῶντες ἢ μυζῶντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄκρου τοῦ ἑτέρου βεβυθισμένου ὄντος ἐν τῷ ὑγρῷ. § σίφων, trombe [f.] [d'eau] ou siphon, n. m. κοινῶς **σιφοῦνι**, τρούμπα· ἡ ὑπὸ τῶν νεφῶν ἕλξις καὶ ἀνύψωσις θαλασσίου ὕδατος ἐν εἴδει στήλης· ἡ παλαιοτέρα ὀνομασία του ἦτο dragon d'eau. § —, trompe, n. f. σίφων ὅλμου, trompe pour mortier, χρησιμεύων εἰς τὴν χύσιν τοῦ ὅλμου. § [οἰκοδ.] σίφων, trompe, n. f. κωνοειδὴς θόλος ἢ τμῆμα αὐτοῦ· οὗτος εἶνε θόλος ἐξέχων ἢ μέρος θόλου σχήματος κωνοειδοῦς (conoïde) συγκρατούμενον μόνον ἐκ τῆς τοποθετήσεως τῶν λίθων του καὶ χρησιμεῦον ὡς ὑποστήριγμα ἐπικρεμαμένων κατασκευῶν· βλ· **ἐνώτιον**, pendentif. § [οἰκοδ.] σίφων **ἐκ τοιχοποιΐας· κωνοειδὴς τοιχοποιΐα.** Τοιχοποιΐα προέχουσα γωνιωδῶς ἧς τὸ κάτωθεν μέρος εἶνε κοῖλον· ‖ — ἐν **ἐξεχούσῃ** γωνίᾳ, trompe sur le coin ; ‖ — ἐν εἰσεχούσῃ γωνίᾳ trompe dans l'angle. § [ναυτ.] σίφων, βλ. **ἀντλία** (pompe). § —, boyau, n. m. ou tuyau. Ὁ (κυρίως) **σίφων** ἢ **σωλὴν τοῦ κατασβεστικοῦ** σίφωνος (de la pompe à incendie)· ‖ **σύμβλημα** τοῦ σίφωνος, demi garniture du boyau, ὅπερ οἱ Γάλλοι καὶ boudin καλοῦσι· ‖ **ἀκροσιφώνιον**, τό· lance de boyau ; κατὰ τὸν τύπον τῆς λέξεως ἀκροφύσιον· ‖ προστομὶς τοῦ ἀκροσιφωνίου, orifice de la lance ; βλ. καὶ σίφων κατασβεστικὸς εἰς **ἀντλία**.

σιφώνιον, ου, τὸ (ὑποκορ. τοῦ σίφων), pipette, n. f. (petite pipe), σωλὴν διὰ τὴν μετάγγισιν ὑγρῶν. § [οἰκοδ.] σιφώνιον, trompillon, n. m. μικρὸς σίφων, petite trompe.

σιφωνοειδής, ής, ές, ὅμοιος σίφωνι, en forme de siphon (de trompe).

σιφωνοθήκη, ης, ἡ [ναυτ.], archipompe ἢ **περίφραγμα** τῶν σιφώνων, κοινῶς ἡ **σεντίνα**· περίφραγμα τετράγωνον ἐξ ἰσχυρῶν σανίδων ἡλουμένων ἐπὶ στηλίσκων, περιορίζον πανταχόθεν τοὺς ἀντλοσίφωνας, χάριν τῆς προφυλάξεως αὐτῶν ἀπὸ οἱασδήποτε βλάβης.

σίχα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ σιχασιά, ὁ σιχχασμός.

σιχαίνομαι, βλ. **σιχχαίνομαι.**

σίχαμα, ατος, τό· σίκχαμα, σικχαμερὸν πρᾶγμα, objet de dégoût; φρίκη, ἀηδία, horreur, n. f.

σιχαμερός, ή, όν [δημ.] σικχαμερὸς (βλ. σικχαίνομαι), ἀηδής, dégoûtant, e, adj. ἐμποιῶν ἀηδίαν, écœurant, e, adj.

σιχαμός, οῦ, ὁ [δημ.] ἡ σιχασιά.

σιχασιά, ᾶς, ἡ [δημ.] σίχαμα, σικχασμός, ἡ ἀηδία, dégoût, n. m. § —, σιχαμερὸν πρᾶγμα, objet de dégoût.

σιχασιάρης, α ικο [δημ.] ὁ ἀηδιάζων, dégoûté, ée, adj. δύσκολος, difficile, adj.

σιῶκος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἀνδρεῖος, ἐπιτήδειος. Ὁ Ἑρμῆς εἶχε καὶ τὸ ἐπώνυμον σῶκος=ἰσχυρός.

σιωπαίνω, μέλ. ήσω· ἐπιβάλλω, διατάσσω σιωπήν, faire taire. § [οὐδ. βλ. σιωπῶ.

σιωπή, ῆς, ἡ· τὸ σιωπᾶν, τὸ μὴ ὁμιλεῖν, ἡ σιγή, silence, n. m. || [ἐπιφ.] σιωπή! (σίγα!) silence! paix! paix là! chut! motus! νὰ μὴ σοῦ βγῇ λόγος· βλ. καὶ σιγή.

σιωπηλός, ή, όν· ὁ μὴ ὁμιλῶν, ὁ ἐν σιωπῇ διάγων, ὁ σιωπῶν, σιγηλός, silencieux, euse, adj. ou taciturne, adj.

σιωπηλότης, ητος, ἡ· taciturnité, n. f. τὸ μὴ ὁμιλεῖν.

σιωπηλῶς [ἐπίρ.], ἐν σιωπῇ, en silence, silencieusement, adv.

σιωπηρός, ά, όν, ἐν σιωπῇ δηλούμενος, ἐννοούμενος, tacite, adj. ὑπονοούμενος, implicite, adj.

σιωπηρῶς [ἐπίρ.] ἐν σιωπῇ ὑπονοούμενος, tacitement, adv. ὑπονοουμένως, implicitement, adv.

σιώπησις, εως, ἡ· ἡ σιγή, silence, n. m.

σιωπητήριον, ου, τό· extinction des feux; βλ. σβέσις.

σιωπῶ (άω), μέλ. ήσω, δὲν ὁμιλῶ, σιγάω -ῶ, se taire; τηρῶ σιγὴν (σιωπήν), garder le silence; ne rien dire; || σιώπα! taisez-vous! σίγα! σιωπή, silence! || περὶ τούτου ὁ νόμος σιωπᾷ, la loi ne dit rien (est muette) sur ce point. § [μεταβ.] παρέρχομαί τι ἐν σιωπῇ, passer sous silence; ἀποσιωπῶ, taire (=ne pas dire); ἀποκρύπτω τι, cacher; [ἀντι]παρέρχομαί τι, passer; παραλείπω, παρατρέχω τι, omettre.

σκάβω [δημ.], βλ. σκάπτω.

σκάγι, τὸ [δημ.], σφαιρίδιον (μολύβδινον) τοῦ κυνηγίου, grain de plomb, ἢ μᾶλλον (menu) plomb de chasse ἢ ἁπλῶς, plomb, ἤτοι τὰ σφαιρίδια διὰ θήραν, κοινῶς καὶ πληθυντ. σκάγια, ἅτινα λέγονται ἐπίσης dragée, n.f.

σκαγιοθήκη, ης, ἡ· ἡ θήκη ἐν ᾗ οἱ κυνηγοὶ θέτουσι τὰ σκάγια, sachet à dragée (à plomb) [σφαιριδιοθήκη], plombière, n. f.

σκαδόνι, τὸ [διάλ. Νάξου], εἶδος σύκου, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοῦ δένδρου διχάζεται καὶ τριχάζεται, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα ἔλαβεν, ἢ ἐκ τοῦ ἀρχ. σχαδὴν διὰ τὴν γλυκύτητα.

σκάζει, σκάνει [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] καὶ μὲ τὴν σημασίαν τοῦ ἐμφανίζεται, φαίνεται· «μόλις ἔσκασε» «ἀδντας νὰ σκάσῃ ὁ αὐγερινός».

σκάζω, μέλ. άσω (ἀρχαῖον), χωλαίνω, κουτσαίνω, boiter, clocher. § —, σχάζω, gercer, ῥαγίζω, ἀνοίγω ὀλίγον κατ' ὀλίγον· βλ. ἐσχασμένος καὶ σκάνω.

σκαθάρης, ὁ· ἰχθὺς κοινῶς ἀνήκων εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν σπαρίδων, brème commune.

σκαθάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], νόσος τῆς ἀμπέλου, ὁ ἄνθραξ.

σκαθάρι, τὸ καὶ

σκάθαρος, ου, ὁ [δημ.], βλ. κάνθαρος (escarbot). § [ἰχθ.] βλ. σκαθάρης.

σκαθαρόνι, τὸ [πτην.], ὁ φλῶρος, τὸ φλῶρι, loriot, n. m. ἡ χλωρίς, verdier, n. m.

σκαθί, τὸ [δημ. πτην.] ἡ ἀκανθίς, ἀκανθυλίς, κοινῶς ἡ καρδερίνα, chardonneret, n.m.

σκαιοβατέω-ῶ [ἱππευτ.] caracoler (caracole), κίνησις ἄτακτος ἄνευ εὐθυβαδίσεως, καθ' ἣν ὁ ἵππος βαδίζει ὁτὲ μὲν ὁρμητικῶς ἀναπηδῶν, ὁτὲ δὲ παραδρομεῖ κατὰ τὸ πρόσθιον ἢ κατὰ τὸ ὀπίσθιον τμῆμα τοῦ σώματος· || **σκαιοβατῶν** ἵππος, cheval qui fait des caracoles, ὅστις μετ' ἄλλων συμβαδίζων, ποιεῖται ἀτάκτους καὶ ἀνωμάλους κινήσεις μὴ πειθόμενος εἰς τὸ ὀρθὸν καὶ ἠρέμα βαδίζειν

σκαιός, ά, ὸν [ἐπὶ τρόπων], χονδρὸς τοὺς τρόπους, χωριάτης, τραχύς, rude; ἀνάγωγος, ἀγενής, impoli, e, adj. βάρβαρος, βάναυσος, grossier, ère, adj. χυδαῖος, rustre, adj.

σκαιότης, ότητος, ἡ (τρόπων) τὸ εἶναι σκαιόν, χονδρὸν φέρσιμον, κοινῶς χονδροκοπιά, χωριατιά, τραχύτης, rudesse, n. f. ἀγένεια, impolitesse, n. f. βαρβαρότης, βαναυσότης, grossièreté, n. f.

σκαῖτιγκ-ρίγκ [ξεν.] [τροχο]**πεδιλατοδρομία**, skating-rink, n. m.

σκαιῶς [ἐπίρ.] (τὸν τρόπον), τραχέως, rudement, adv. βαναύσως, grossièrement, adv.

σκάκι, τὸ [ξεν.], τὸ παιχνίδιον τοῦ ζατρικίου, jeu d'échecs § —, τὸ ζατρίκιον, échiquier, n. m.

σκακιέρα, ας, ἡ· ἄβαξ τοῦ ζατρικίου, échiquier, n. m.

σκακίζω, μέλ. ίσω, ζατρικίζω, παίζω σκάκι, jouer aux échecs.

σκακιστής, οῦ, ὁ· ζατρικιστής, ὁ παίζων σκάκι, joueur d'échecs.

σκάλα, ας, ἡ· βλ. κλῖμαξ, escalier, n. m. [ἡ κινητὴ κλῖμαξ], échelle, n.f. βλ. καὶ ἀναβάθρα· || — μαρμαρένια, un escalier de marbre; || κράτει καλὰ τὴν σκάλαν, tenez bien l'échelle. § — τῆς σέλλης, βλ. ἀναβολεὺς (étrier). § — [μουσ.] ἡ μουσικὴ κλῖμαξ, gamme, n. f. ἡ διαπασῶν, κλῖμαξ φωνῶν ἀνιουσῶν ἢ κατιουσῶν. § [ἐμπορ. καὶ ναυτ.], échelle, n. f. βλ. καὶ ἐπίνειον (escale). § —, βλ. ἀποβάθρα (cale; débarquadère). § —, βλ. κλῖμαξ (gat). § —, βλ. κρηπὶς (quai). § —, ἐγκοπὴ [ὅπλου], cran [de fusil]; || [μεταφ.] παίρνει φωτιὰν ἀπὸ τὴν κάτω σκάλα [φρ. δημ.] il prend feu pour rien.

σκάλεθρον, ου, τὸ καὶ σκάλευθρον, ὄργανον (τῶν ἀρτοποιῶν, κτλ.) δι' οὗ σκαλίζουσιν, ὑποδαυλίζουσι τὸ πῦρ καὶ τοὺς ἄνθρακας, Πολυδ. instrument pour tisonner, pour at-

tirer le feu, tisonnier, n. m. § —, tisonnier, n. m. κοινῶς **σκωριολόγος** δι' οὗ ἀνακατεύουσι τὸ πῦρ· σιδηρᾶ ῥάβδος εἰς τὸ ἄκρον εὐθεῖα ἢ ἀγκιστρωτή. § —, chambrière, n. f. συνών. τοῦ tisonnier; σιδηρᾶ ῥάβδος δι' ἧς ὁ πεταλουργὸς ἀνακοινεῖ καὶ διευθετεῖ τοὺς ἐν τῷ σιδηρείῳ ἄνθρακας. § —, consigne, n. f. ou fourgon, n. m. σιδηρᾶ ῥάβδος δι' ἧς ὑποδαυλίζουσι τὸ πῦρ.

σκάλευμα, ατος, τὸ καὶ **σκάλισμα**· τὸ σκαλεύειν, ἀναζητεῖν τι διὰ μετακινήσεως τῶν πάντων, κοινῶς τὸ ψάξιμο, fouillement, n. m. τὸ σκάλισμα, ἡ ζήτησις, ἡ ἀναζήτησις τινός, recherche, n. f.

σκαλεύω, μέλ. εύσω, καὶ **σκαλίζω**· ἀναζητῶ (γυρεύω) τι μετακινῶν τὰ πάντα, κοινῶς ψάχνω (ζητῶ, ἐρευνῶ), fouiller; ἐρευνῶ, διερευνῶ, κοινῶς ψάχνω, fureter; μετακινῶ, ἀνακινῶ, remuer; ‖ — τὴν φωτιάν, remuer (tisonner) le feu; fourgonner; βλ. **σκάλεθρον**· ‖ [ἀπολ.] μὴ σκαλεύῃς, ne furetez pas. §—, βλ. **σκαλίζω**, **βωλοστροφέω**.

σκαλί, τὸ [δημ.] καὶ **σκαλοπάτι**, βλ. **βαθμὶς** [κλίμακος], marche [d'escalier], degré, n. m. βλ. **βαθμίς**, **ἀναβαθμίς**, gradin [d'un escalier]; βλ. **κλιμακτήρ**, échelon [d'échelle].

σκαλίδα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **σκαλιστῆρι**.

σκαλίδιον, ου, τό· binette, n. f. βλ. **σκαλιστῆρι**.

σκαλιέρα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **βαθμίς**, **βαθμίδες**, enfléchure, n. f. ‖ δένω σκαλιέραις, βλ. **βαθμιδόω**.

σκαλίζω, μέλ. ίσω· sarcler (μὲ τὸ σκαλιστήριον, sarcloir); σκαλίζω τὴν γῆν περὶ τὴν ῥίζαν νέου φυτοῦ, serfouir; σκαλίζω, σκαλεύω, biner (διὰ τοῦ σκαλιδίου, binette); βλ. **βωλοστροφέω**· [συνεκδ.] ξέω, ξύω, gratter; ‖ — μαρούλια, sarcler des laitues; ‖ ἐσκάλιζε τὸ ἀμπέλι του, il binait sa vigne; ‖ αἱ ὄρνιθες ἐσκάλιζαν τὸ χῶμα, les poules grattaient la terre; ‖ ἡ ὄρνιθα σκαλίζοντας ἔβγαλε τὸ μάτι της [παροιμ. ἀνάλ. τῇ], trop gratter cuit, trop parler nuit. § —, βλ. **ἀναγλύφω** καὶ **γλύφω**, sculpter, ciseler; χαράσσω, graver; ‖ ἀπὸ ξύλον σκαλισμένον, de bois sculpté; ‖ ἐσκάλισεν εἰς τὴν πέτραν τ' ὄνομά του, il a fait graver son nom sur la pierre. § βλ. **σκαλεύω**, fouiller, fureter, remuer; ‖ ἐσκάλισα παντοῦ, j'ai fouillé partout.

σκαλίς, ίδος, ἡ· βλ. **σκαλιστῆρι**. § — διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ ἑλκύσματος, racle (n. f.) pour les crasses du métal.

σκάλισμα, ατος, τό· τὸ σκαλίζειν, ἡ σκάλισις, βλ. **σκαλίζω**, binage, n. m. sarclage, n. m. serfouissage, n. m. § —, βλ. **γλυπτικὴ** καὶ **γλυφή**, sculpture, n. f. ciselure, n. f. **χάραξις**, gravure, n. f. § —, βλ. **σκάλευμα**, fouillement, n. m. recherche, n.f.

σκαλιστῆρι, τό· **σκαλιστήριον**, **σκαλίς**, ίδος, ἡ· sarcloir, n. m. ou sarclette, n. f. **σκαλίδιον**, binette, n. f. βλ. καὶ **λίσγος**· [τὸ διχαλωτὸν] serfouette, n. f. βλ. καὶ **σκαλίζω**

σκαλιστής, οῦ, ὁ· ὁ σκαλίζων διὰ τοῦ σκαλιστηρίου, sarcleur, euse. § —, χαράκτης, graveur, n. m. τορνευτής, ciseleur, n. m. βλ. γλύπτης, sculpteur.

σκαλιστός, ή, όν (βλ. σκαλίζω) ἀναγεγλυμμένος, sculpté, ée, adj. ciselé, ée, adj. κεχαραγμένος, gravé, ée, adj.

σκαλίτσα, ας, ἡ [δημ.] μικρὰ **σκάλα**, μικρὰ κλῖμαξ, petit escalier; petite échelle; κλιμακίς, échelette, n. f.

σκαλμίσκος, ου ὁ [ναυτ.], cabillot, n.m. οἱ σκαλμίσκοι· μικρὰ τορνευτὰ ξύλα χρησιμεύοντα εἰς τὴν ἐπ' αὐτῶν πρόσδεσιν μυόμματος ἢ δέτου· οἱ ἐν χρήσει εἰς τὴν ἱστιοποιΐαν σκαλμίσκοι ἔχουσι 10 ἕως 15 ἑκατοστομέτρων μῆκος καὶ φέρουσιν ἐντομὴν ἐν τῷ μέσῳ χρησιμεύουσαν εἰς τὴν τρόπωσιν καὶ πρόσδεσιν αὐτῶν. Σκαλμίσκοι τίθενται εἰς τὰ νεῦρα τῶν κεραιῶν τῶν τετραγώνων ἱστίων, πρὸς τραχήλωσιν τῶν σειροδετῶν, ἀφοῦ διαβληθῶσι διὰ τοῦ ὀμματίου τοῦ νεύρου τοῦ ἱστίου. Ἐπίσης τίθενται σκαλμίσκοι εἰς τὰ ὀμμάτια τῶν μέσων συστολέων καὶ τῶν πλαγιαστήρων πρὸς ταχεῖαν πρόσδεσιν καὶ ἔκλυσιν τῶν ἀγομένων τούτων, ἐπὶ τοῦ λώματος τῶν σημάτων ὡς καὶ εἰς ἄλλας τινὰς χρήσεις.

σκαλμοδόκη, ης, ἡ [ναυτ.], râteau, n.m. ou râtelier de haubans; σανὶς διαπερωμένη ὑπὸ σκαλμῶν· (βλ. κατωτέρω). § —, râtelier de tournage κοινῶς **ἀρμαδοῦρα**· ἐγκαρσία σανὶς τῶν **ποδοδετῶν** (bittes de manœuvre), ἐφωδιασμένη διὰ σκαλμῶν πρὸς δέσιν τῶν καλωδίων ἢ τῶν **ἐπιτόνων** (râtelier ou râteau de haubans). Καλεῖται ἐπίσης **σκαλμοδόκη** ἐπηγκενὶς ἐστερεωμένη ἐπὶ τοῦ δρυφάκτου ἔσωθεν καὶ ἑκατέρωθεν ἑκάστου ἱστοῦ κάτωθεν τῶν αἰωροθεσίων, ἐφωδιασμένη δὲ διὰ σκαλμῶν πρὸς δέσιν τῶν ἀγομένων. § [ναυτ.] **σκαλμοδόκη**, toletière, n. f. ξύλινον ἐνδυνάμωμα ἐφηλωμένον ἐπὶ τῆς **ἐπισκαλμίδος** (plat-bord) λέμβου, καὶ διάτρητον πρὸς ὑποδοχὴν τῶν σκαλμῶν.

σκαλμός, οῦ, ὁ, κοινῶς ὁ **σκαρμὸς** [ναυτ.], cabillot, n. m. ou chevillot ou cavillot; τεμάχιον ξύλου ἢ σιδήρου ἐστρογγυλευμένον, εἰσαγόμενον ἐν τῇ σκαλμοδόκῃ χάριν τῆς δέσεως τῶν καλωδίων. § [ναυτ.] **σκαλμὸς** κοινῶς **σκαρμός**, tolet ou tollet, n. m. (cheville pour les rames); ξύλινον ἢ σιδηροῦν τεμάχιον εὐθὺ ἢ μετὰ κοιλώματος στερεούμενον καθέτως ἐντὸς ὀπῆς εὑρισκομένης ἐπὶ τῆς ἐπισκαλμίδος λέμβου καὶ παρ' ἕκαστον σέλμα, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ κώπη (aviron) κατὰ τὴν κωπηλασίαν· ‖ — πηδαλίου, κώπης, tolet pour gouvernail, pour rame; ‖ σκαλμοὶ ξύλινοι, chevillots en bois; ‖ — σιδηροῦς, chevillot en fer; ‖ — ὀρειχάλκινος, chevillot en bronze.

σκαλοθάρης, ου, ὁ [πτην.], sittelle, n. f. καλούμενον κοινῶς pics-bleus.

σκαλόλουρα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], οἱ λωροὶ καὶ οἱ ἀναβολεῖς τοῦ ἐφιππίου.

σκαλοκέφαλον, ου, τὸ [δημ.], ἡ τῆς κλίμακος κεφαλή, τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς κλίμακος, le haut de l'escalier; ἡ ἐκ τῶν ἄνω

πρώτη βαθμὶς τῆς κλίμακος, marche-palier ou marche-palière, n. f. βλ. κλιμακοκέφαλον πληθ. des marches-paliers.

σκαλομέρι, τὸ [δημ.], βλ. **κλιμακόπλευρον,** limon. n. m.

σκαλόνω, μέλ. ώσω [ἐκ τοῦ σχαλίζω] [δημ.], ἀναρριχάομαι-ῶμαι, grimper, gravir, ἐπὶ βράχων καὶ κρημνῶν. § —, ἀναρτῶμαι, προσκολλῶμαί που, s'accrocher; se cramponner; [ἐπὶ ζώων ἰδ.] s'agriffer (διὰ τῶν ὀνύχων, griffes); || [μεταφ.] ἡ δουλειὰ ἐσκάλωσε, il est survenu un accroc dans cette affaire; l'affaire est accrochée. § [σπ. μεταβ.] ἀναρτάω, προσαρτάω, accrocher, cramponner.

σκαλύνω [διάλ. Ἠπείρου], **ἀμηχανῶ,** περιέρχομαι εἰς ἀμηχανίαν.

σκαλοπάτι, τὸ καὶ **σκαλί,** τὸ [δημ.], βλ. βαθμὶς [κλίμακος], marche [d'escalier], degré; βλ. **βαθμίς, ἀναβαθμίς,** gradin [d'un escalier]; βλ. κλιμακτήρ, échelon [d'échelle].

σκαλοπατίδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], βαθμίς, ἀναβαθμίς.

σκαλοπόδαρον, ου, τὸ [δημ.], τὸ ἐνήλατον, montant (m.) [d'échelle], ἤτοι τὸ κάθετον τῆς σκάλας ξύλον, ὅπου ἀκουμβοῦν τὰ σκαλοπάτια, pièce de bois posée verticalement dans l'escalier tournant.

σκάλος, ου, τὸ [δημ.] (σκαλίζω), τὸ σκάλισμα (ἀμπέλου, κτλ.), sarclage, n. m. ὁ διβολισμός, βωλοστροφία, binage, n m. || σκάλος [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **σκάλισμα,** ἡ **σκαφὴ** τῶν ἀμπέλων ὄχι βαθέως.

σκαλοῦνι, τὸ [δημ.], βλ. σκαλί, σκαλοπάτι, **βαθμίς.**

σκαλοφ(υ)ρίδα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἀντὶ σκαλοθυρίδα, ὀπὴ εἰς τοὺς τοίχους τῶν δωματίων τῆς οἰκίας πρὸς ἀπόθεσιν πραγμάτων.

σκαλπέλο [δημ.], scalpel, n. m. βλ. **γλαρὶς καὶ σμίλη.**

σκάλτσα, ας, ἡ [δημ.], βλ. χάλτσα, ἡ **περικνημίς.**

σκάλωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐνέργεια τοῦ σκαλόνειν, ἀναρρίχησις, action de grimper; ἀνάρτησις, προσκόλλησίς που, accrochement, n. m. [μεταφ.] πρόσκομμα, accroc, n.m. anicroche, n. f. § — [ὁπλουργ.], trait de foret; ἐλάττωμά τι προερχόμενον ὑπὸ τοῦ τρυπάνου ἐντὸς τῆς κάννης τῶν ὅπλων.

σκαλωσιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ ἐπὶ τοῦ τοίχου κατασκευαζομένη ὑπὸ τῶν κτιστῶν σανίδωσις πρὸς κτίσιν τοῦ τοίχου, βλ. **ἰκρίωμα, ἰκρίον,** échafaud, échafaudage, n. m.

σκάμα, ας, ἡ [δημ.], ἀφρόνιτρον, ὁ ἀφρὸς τοῦ σάπωνος, écume de savon; σαπουνόνερο, eau de savon; mousse de savon qui vient sur l'eau, ὁ ἀφρὸς τοῦ σάπωνος ὁ ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς σκάφης κλπ. σχηματιζόμενος.

σκαμάγκι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ καθαρὸν βαμβάκι· ῥημ. σκαμαγκίζω=πλύνων τι κάμνω λευκότατον ὡς τὸ σκαμάγκι.

σκάμμα, ατος, τὸ (σκάπτω), τὸ ἐσκαμμένον, λάκκος, βάθρος, τάφρος, fosse, n.f. τὸ κοίλωμα, creux, n. m. χάνδαξ, χανδάκι, tranchée, n. f.

σκαμμωνία, ας, ἡ [δημ.], βλ. **σκαμωνία.**

σκαμνάκι, τὸ [δημ.], μικρὸν σκαμνίον, ἰδ. τῶν ποδῶν, tabouret, n. m. βλ. **θρανίδιον,** μικρὸν θρανίον, petit banc.

σκαμνί, τὸ [δημ.], βλ. θρανίον, ἑδώλιον, ἰδ. τὸ ξύλινον κάθισμα, banc, n. m. escabeau, n. m. § —, τὸ θρανίον, τὸ ἑδώλιον τοῦ κατηγορουμένου, banc des accusés; [συνεκδ.] κάθισμα, chaise, n. f. [συνεκδ.] sellette, n. f. || θὰ τὸν καθίσουν εἰς τὸ σκαμνί, on lui fera le procès (θὰ τὸν δικάσωσι), on le poursuivra en justice; || [μεταφ.] τὸν ἔβαλαν εἰς τὸ σκαμνί, on l'a mis sur la sellette, ἤτοι περὶ αὐτοῦ ὁμιλοῦσι, συζητοῦσι.

σκαμνιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Νάξου], ἡ **συκαμινέα.**

σκαμνόφυλλο, τὸ [διάλ. Νάξου], τὸ φύλλον τῆς συκαμινέας.

σκαμπαβία, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], **canot,** n. m. βλ. **λέμβος.**

σκαμπάζω [δημ.], ἐννοῶ, comprendre; entendre.

σκαμπαναιβάζω [ἐπὶ πλοίου] [δημ.], βλ. προνευστάζω (tanguer).

σκαμπαναίβασμα, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. προνευστασμὸς (tangage).

σκαμωνία, ας, ἡ· scammonée, n. f. βοτάνη ἐκ τῶν ῥιζῶν τῆς ὁποίας παρασκευάζεται ἐκχύλισμα κινητικὸν τῆς γαστρός· κυρίως ὅμως λέγεται σήμερον ῥητινῶδες κόμμι προερχόμενον ἐκ Συρίας (σκαμ. **Χαλεπίου**) ἢ ἐξ Ἀνατολῆς (σκαμ. **Σμύρνης καὶ κοινῶς μαμουτιά,** δραστικὸν καθαρτικὸν φάρμακον χορηγούμενον εἴτε ἐν καταστάσει κόνεως εἴτε ὑπὸ μορφὴν γαλακτώματος.

σκανδάλη, ης, ἡ· détente, n. f. [d'un fusil] (τὸ σκάνδαλον τῶν ὅπλων). Ὁ μηχανισμὸς τῆς σκανδάλης ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓν **ἐλατήριον σχαστηρίας** (ressort-gâchette), φέρον **κεφαλὴν σχαστηρίας** (tête de gâchette), ἥτις ἐξέχει ἵνα κρατῇ ὡπλισμένην τὴν σφῦραν, καὶ ἀπὸ τὴν κυρίως σκανδάλην, ἥτις εἶνε σιδηροῦν τεμάχιον ὅπερ πιέζουσι διὰ τοῦ δακτύλου ἵνα ὑπερνικήσωσι τὴν ἰσχὺν τοῦ ἐλατηρίου καὶ συνεπῶς νὰ καταβιβάσωσι τὴν κεφαλὴν τῆς σχαστηρίας, ὅπερ ἀφίνει τὴν σφῦραν ἐλευθέραν νὰ κινηθῇ πρὸς τὰ ἐμπρός· || **ἐλατήριον τῆς σκανδάλης,** ressort de détente; βλ. **περίστροφον,** revolver.

σκανδάληθρον, ου, τὸ καὶ **σκανδάλη,** ἐλατήριον [παγίδος, καταπακτῆς, κτλ.], ressort [de piège; de trappe, etc.] τὸ ἐν ταῖς παγίσιν ἐπικαμπὲς ξύλον, εἰς ὃ θέτουσι τὸ δέλεαρ καὶ οὗτινος κινουμένου ὑπὸ τοῦ ζώου ἐκσκανδαλίζεται ἡ παγὶς καὶ καταπίπτει, κοινῶς **σκανδαλήθρα.**

σκανδάλι, τὸ [δημ.], βλ. σκανδάλη, **σκανδάληθρον καὶ σκανδάλιο.**

σκανδαλιάρης, α, ικον [δημ.], ὁ προξενῶν σκάνδαλα (ἀνακατώματα), qui occasionne des scandales; ἀνακατωσιάρης, ἀνακατωσούρης, brouillon, onne, n.[ἐπὶ παιδίων ἰδ.] ἀεικίνητος, ἀνήσυχος, remuant, e, adj. ταραξίας, ταρα-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

χώδης, turbulent, e, adj. ταραξίας, ἀπειθής, mutin, ine, adj.

σκανδαλίζω, μέλ. ίσω, αἴτιος σκανδάλου γίνομαι, σκάνδαλον παρέχω, προξενῶ σκάνδαλον, exciter du scandale, scandaliser. § — κινῶ τὴν περιέργειαν τινός, exciter la curiosité ; ἐμβάλλω εἰς ἀμηχανίαν, εἰς ἀπορίαν, intriguer ; χάμνω τινὰ νὰ σκέπτηται διά τι, donner à penser ; ἐμβάλλω τινὰ εἰς μερίμνας, σκέψεις, φροντίδας, mettre en souci.

σκανδάλιο, τὸ [ναυτ. δημ.], βλ. βολίς, sonde, n. f.

σκανδαλοθήκη, ης, ἡ· écusson (m.) de fusil, ἢ pièce de détente, ἡ ὑποφυλακή· σιδηροῦν τεμάχιον ἀποτελοῦν μέρος τοῦ **ὑποφυλακτῆρος** (sous-garde) τῶν παλαιῶν ὅπλων.

σκάνδαλον, ου, τό· scandale, n.m. ἐμπόδιον ὅπερ χάμνει τινὰ νὰ στραβοπατήσῃ, νὰ παραπατήσῃ καὶ νὰ πέσῃ, νὰ προσκόψῃ, ὅθεν μεταφ. παρέκκλισις τῆς εὐθείας, τὸ ὑποπίπτειν εἰς ἁμάρτημά τι, occasion de chute, de péché ; ἐπίσης πρᾶξις ἥτις προτρέπει, ὠθεῖ πρὸς τὸ κακὸν παράδειγμα, acte qui excite le mauvais exemple; ‖ ἀντικείμενον σκανδάλου, objet de scandale ; ‖ προξενῶ σκάνδαλον, causer du scandale ; ‖ πέτρα σκανδάλου [φρ.], pierre de scandale ; [έν.] pierre d'achopement. § —, τὸ πείραγμα, ὁ πειρασμός, intrigue, n. f. ἡ μηχανορραφία, machination, n.f. ‖ βάζω σκάνδαλα, semer la zizanie (la discorde) ; σκανδαλίζω, intriguer ; βλ. καὶ βάλλω.

σκανδαλοποιός, ός, όν· ὁ προξενῶν σκάνδαλον, qui occasionne du scandale ; ἀνακατωσιάρης, ἀνακατωσούρης, brouillon, onne, n. σκάνδαλον, πειρασμός, intrigant, e, adj. ‖ πνεῦμα σκανδαλοποιόν, esprit intrigant ; ‖ ‖ γυνὴ σκανδαλοποιός, femme brouillonne (intrigante).

σκανδαλώδης, ης, ες, ἐν ᾧ οἱ ἄνθρωποι προσκόπτουσι, ἁμαρτάνουσι, ὁ προξενῶν σκάνδαλον, εἰς πειρασμὸν φέρων, scandaleux, euse, adj.

σκανδαλωδῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον σκανδαλώδη, scandaleusement, adv.

σκάνια, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], λύπη, μελαγχολία, καὶ ῥῆμα σκανιάζω.

σκανιάζω [διάλ. Ἠπείρου], δυσανασχετῶ, στενοχωροῦμαι, θλίβομαι, λυποῦμαι «μὴ τὸ σκανιάζῃς τὸ παιδί».

σκάνιο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ **στενοχωρία.**

σκανταλιά, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], παγὶς τῶν πτηνῶν.

σκανταλιάρης, α, ικο, βλ. **σκανδαλιάρης.**

σκανταλίζομαι [διάλ. Ἠπείρου], σκανδαλίζομαι, πειράζομαι.

σκάντζα [δημ. ναυτ.], βλ. **μεθέλκω.**

σκαντζαρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], βλ. **σκαλόνω,** ἀναρριχῶμαι, grimper ; [ἐπὶ ζώων ἰδ.], s'agriffer.

σκαντζάρω [δημ. ναυτ.], βλ. **μεθέλκω,** changer [les bras].

σκαντζάρωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ **ἀναρρίχησις.**

σκαντζηλήθρα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ σπινθήρ.

σκαντζόχερας, ὁ [δημ.] καὶ

σκαντζόχοιρος, ου, ὁ [δημ.], ὁ ἐχῖνος, ὁ ἀκανθόχοιρος, porc-épic, n. m. hérisson, n. m. βλ. **ἀκανθόχοιρος.**

σκαντῆλι, τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ σκανδάλι, ἡ βολὶς [ναυτ.].

σκαντήλια, τὰ [δημ. ναυτ.], ἰδίως αἱ **στήριγγες** [τῆς κλίμακος], chandeliers [d'escalier] καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ **χειραγωγός,** tire-veille, n. f. βλ. λέξεις.

σκάνω [δημ.], σκάζω, σχάζω (ῥαγίζω), διαρρηγνύω, [faire] crever ; σκάζω, χάμνω σχισμάδας (ῥαγίζω), crevasser ; ῥήγνυμι τὸ δέρμα, τὸν φλοιὸν σκάζω, gercer ; ‖ τὸ χρύον μοῦ ἔσχασε τὰ χέρια, le froid m'a gercé (crevassé) les mains ; ‖ ἔσχασε δύο ἄλογα, il a fait crever deux chevaux ; il a eu deux chevaux crevés sous lui ; ‖ **τὸ ἔσχασε** [φρ. δημ.], il n'a pas payé ; ἐχρεωκόπησε, il a fait faillite ; [συνεκδ.] ἔφυγε, ἐδραπέτευσε, il a pris la fuite ; [δημ.] πῆρε πόδι, il a levé le pied. § χάμνω τινὰ νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὸν θυμόν του, faire endêver (enrager), ἀποπνίγω, ἐνοχλῶ, πειράζω, ennuyer ; agacer ; tourmenter ; ‖ σιώπα, μ' ἔσχασες, taisez-vous, vous m'embêtez. § πληρώνω χρηματικόν τι ποσὸν ἐξαναγκαζόμενος, payer [après résistance ; dépocher ; débourser ; s'exécuter ; [δημ.] cracher au bassin ; ‖ [τί θὰ χάμῃ ;] θὰ τὰ σκάσῃ, il s'exécutera. § [οὐδ.] διαρρήγνυμαι, σχίζομαι, crever ; ἀνοίγω, s'ouvrir ; ῥαγίζω, [se] gercer ; se fendiller ; se fêler ; σκάζω, διαρρήγνυμαι, éclater ; ‖ τὸ τουφέχι του ἔσχασε εἰς τὸ χυνῆγι, son fusil lui creva à la chasse ; ‖ σκάνουν τὰ χείλια του, ses lèvres gercent ; ‖ ὁ τοῖχος ἔσχασε, le mur s'est crevassé ; ‖ τὸ ξύλον αὐτὸ ἔσχασε, ce bois s'est fendillé ; ‖ σκάνει ἀπὸ τὴν ζήλιαν, il crève de jalousie ; ‖ σκάνω ἀπὸ τὴν ζέστην, étouffer de chaleur ; [δημ.] crever de chaud ; ‖ αὐτὸ τὸ ὕφασμα σκάνει γρήγορα, cette étoffe se coupe vite ; ‖ [ἐπὶ παιδίου] σκάνουν τὰ δόντια του, les dents lui percent : ‖ ἡ βόμβα ἔσχασε ὅταν ἔπεσε, la bombe a éclaté en tombant ; ‖ ἔσχασε τὰ γέλοια, κτλ. βλ. **γέλοιον.** § χολοσκάνω, θυμόνω, ἄγχομαι, ἀποπνίγομαι, enrager, endêver, crever de dépit ; ‖ [ἐπιφ.] σκάσε ! puisses-tu crever ! le diable t'emporte ! [καὶ πρὸς φωνάζοντα] silence ! tais-toi ! [δημ.] tais ton bec.

σκαπανεύς, έως, ὁ [στρατ.], χυρίως ὁ διὰ τῆς σκαπάνης ἐργαζόμενος, ὁ **ὀρυκτήρ,** sapeur ; [συνεκδ.] pionnier, n. m. ‖ [μεταφ.] οἱ σκαπανεῖς τοῦ μέλλοντος, les pionniers de l'avenir ; ‖ σκαπανεύς, pionnier, n. m. (ἐκ τοῦ σκαπάνη). Στρατιώτης ἐπιπεφορτισμένος τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιχωματικῶν ἔργων, τὴν κατασκευὴν τῶν ὀχυρωμάτων, τὴν διοργάνωσιν τῆς ἀμύνης (mise en état de défence), τὴν ἐπισκευὴν ἢ καταστροφὴν τῶν ὁδῶν καὶ συγκοι-

νωνιῶν, κτλ. Ἐν Γερμανίᾳ, Αὐστρίᾳ καί τινα ἄλλα ἔθνη ἐκάλεσαν pionniers τοὺς στρατιώτας τοῦ μηχανικοῦ. Ἐν Γαλλίᾳ ὑπῆρχεν ἄλλοτε πειθαρχικὸς λόχος σκαπανέων (compagnie de pionniers de discipline), ὅντινα ἐχρησιμοποίουν εἰς διάφορα ἔργα ἐν Ἀλγερίᾳ. Ὁ λόχος οὗτος κατηργήθη τὸ 1890, ἀντ' αὐτοῦ δὲ κατηρτίσθη μία διμοιρία σκαπανέων (section de pionniers) ἐν ἑκάστῳ πειθαρχικῷ λόχῳ (compagnie de discipline) ἐν ᾧ στέλλονται οἱ πειθαρχικῶς ἀδιόρθωτοι στρατιῶται· || σκαπανεὺς μηχανικοῦ, pionnier du génie.

σκαπάνη, ης, ἡ· pioche, n. f. (καὶ γενικώτερον **τὸ σκαφεῖον**, ἐξ οὗ καὶ σκαφεύς, piocheur), κοινῶς ὁ **καζμᾶς**, ἐργαλεῖον πρὸς σκαφήν. Σιδηροῦν ἐργαλεῖον ἐπίμηκες καὶ ὀλίγον κυρτόν, κοπτερὸν κατὰ τὸ ἓν ἄκρον καὶ αἰχμηρὸν κατὰ τὸ ἕτερον, κατ' ἀμφότερα δὲ τὰ ἄκρα κεχαλυβωμένον, φέρον ὀπὴν (œil) ἐν τῷ μέσῳ ἐν ᾗ εἰσέρχεται ὁ στειλαιὸς (manche). Ἐν τῷ γαλλικῷ στρατῷ ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν σκαπάναι, ἤτοι ἡ **συνήθης** σκαπάνη καὶ ἡ μικρὰ ἢ **φορητὴ** σκαπάνη· || συνήθης σκαπάνη, pioche ordinaire, παρομοία τῆς συνήθους ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῆς ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν χρησιμοποιουμένης σκαπάνης· || φορητὴ σκαπάνη ἢ μικρὰ σκαπάνη, pioche portative ou petite pioche; σκαπάνη μικροτέρων διαστάσεων τῆς συνήθους βαρύνουσα 1 χιλ. 160 μετὰ τῆς θήκης (étui) αὐτῆς, διανεμωμένη ἀνὰ 8 ἄνδρας εἰς ἕκαστον λόχον πεζικοῦ. Ὡς ἐκ τοῦ βραχέος στειλαιοῦ ὁ στρατιώτης δύναται νὰ ἐργάζηται γονυπετής.

σκαπάνιον, ου, τὸ (ὑποχορ. τοῦ σκαπάνη) piochon, n.m. εἶδος σμιλοπελέκεως (bisaiguë) 0,40 ἕως 0,45 μήκους· || — τεκτονικόν, piochon de charpentier.

σκαπανοφόρος, ος, ον (σκαπάνη, φέρω), porte-pioche, adj. βλ. καὶ **δακτύλιος.**

σκαπετάω [διάλ. Ἠπείρου] κλίνω ἢ γυρίζω ῥάχιν τινά.

σκαπετῶ [διάλ. Ἠπείρου] ἀπορρίπτω τι μακράν, ἐκσφενδονίζω.

σκαπί, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τὰ μικρὰ καὶ φουντωτὰ πρινάρια.

σκάπος, ου, ὁ· σκῆπος = σκῆπτρον (λατ. scapus), ῥάβδος, κλάδος, Ἡσύχ. [βοτ.] κλάδος, rameau, n. m. ῥάβδος, καυλός, tige, n.f. § — [ἀρχιτ.], escape, n. f. (λατ. scapus), κορμὸς κίονος, ἰδίως δὲ οἱ γάλλοι ἐννοοῦσι διὰ τῆς λέξεως ταύτης, τὸ πρὸς τὴν βάσιν μέρος τοῦ κίονος· βλ. καὶ **κορμὸς** (fût).

σκαπουλάρω [δημ.ξεν.] διεκφεύγω κίνδυνον τινά, ἀπαλλάσσομαι, γλυτόνω (ἰταλ. scapolare) γαλ. échapper; || [ἐπὶ κινδυνεύσαντος] τὰ σκαπουλάρησε, il en est échappé; il en est revenu; il est revenu de bien loin.

σκαπτός, ή, όν· δυνάμενος νὰ σκαφθῇ ἢ ἐσκαμμένος, creusé, ée, adj. || — (ἐπὶ ἱματίων) ἀντὶ εὐρύς, ἀνοικτός, πεπλατυσμένος, πλατύστομος, évasé, ée, adj. ἢ ἐκτετμημένος πρὸς τὰ ἔσω, échancré, ée, adj. || —, κεκοιλωμένος, évidé, ée, adj.

σκάπτω, μέλ. άψω (προφ. κοινῶς **σκάφτω**) σκάπτω τὴν γῆν, ὀρύσσω, creuser; σκάπτω, ἀνασκάπτω, fouir ou piocher; ἤτοι ἀποσπῶ καὶ ἀνακινῶ τὰς γαίας διὰ σκαφευτικοῦ τινος ἐργαλείου, ὡς εἶνε ἡ σκαπάνη (pioche), ἡ ἀξίνη (tournée) ἡ **μάκελλα** (houe) κτλ. || — λάκκον, creuser une fosse; || — χάνδακα, creuser une tranchée; || — ἀγρὸν (ἀροτριῶ, καλλιεργῶ), labourer un champ; || — ἄμπελον, piocher une vigne; || — (ἀνοίγω) φρέαρ, creuser un puits; || — θεμέλια, creuser les fondements; || [μεταφ.] σκάπτει μόνος του τὸν λάκκον του, il creuse sa fosse; || [μεταφορ.] σκάπτω τὸν λάκκον τινός, travailler à la perte de quelqu'un; || ἄλλοι σκάπτουν καὶ κλαδεύουν, ἄλλοι τραγουδοῦν καὶ πίνουν (ἄλλοι πίνουν καὶ μεθοῦν) [παροιμ.], l'un a le bruit, l'autre lave la laine; on bat les buissons, et les autres prennent les oiseaux; [λατ.] sic vos non volis; || πηδῶ ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα [φρ. μεταφ.] franchir les bornes (les limites). § [μεταφ.] (ἐπὶ ἱματίων) κοιλαίνω, évider; ἐκτέμνω πρὸς τὰ ἔσω, περικόπτω ἔσωθεν, échancrer; || πρέπει νὰ σκάψῃς ὀλίγον τὴν τραχηλιὰν (τὸν λαιμόν), il faut échancrer un peu le collet.

σκάρα, ας, ἡ [δημ.], μαγειρικὸν σκεῦος, ἡ ἐσχάρα, gril, n. m. βλ. καὶ **ἐσχάρα**· grille, n. f. || ψημμένος εἰς τὴν σκάραν, rôti sur le gril (grillé, ée, adj. § [ναυτ.] βλ. **ἐσχάρα,** grillage de la cale.

σκαραβαῖος, ου, ὁ· scarabée, n. m. καλεῖται κατ' ἐξοχὴν **κάνθαρός** τις Ἀτευχῆς ὁ ἱερός, ὅστις ἔχων σχῆμα πλατύ, κεφαλὴν ἡμισεληνοειδῆ καὶ ταρσοὺς λεπτούς, θέτει ἓν ᾠὸν εἰς σφαιρίδιον κόπρου ὅπερ φέρων διὰ τῶν ὀπισθίων ποδῶν χώνει ἐν τῇ γῇ. Ἐθεωρεῖτο παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις ἱερός, ὡς σύμβολον τοῦ ἡλίου καὶ τῆς κοσμογονίας, διὸ καὶ τὰ ἄπειρα ἐκ πολυτίμων λίθων καὶ ἀπεικονίσματα αὐτοῦ ἐφέροντο ὡς φυλακτήρια κοσμήματα καὶ δακτυλίδια. Τοιοῦτοι «σκαραβαῖοι» εὕρηνται καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἰταλίᾳ, κυρίως ἐκ σαρδίου λίθου μετὰ διαφόρων παραστάσεων ἐγγεγλυμμένων καὶ ἐνίοτε προφανῶς αἰγυπτιακῶν συμβόλων δηλούντων τὴν πατρίδα τοῦ ἐθίμου.

σκαρβαλόνω, μέλ. ώσω [δημ.], βλ. **σκαλόνω**, ἀναρριχῶμαι, grimper, etc.

σκαρβελόνω [διάλ. Ἠπείρου], ἐξαρτῶ (καὶ περισφίγγω) τὰ σχοινία ἀπὸ τῶν σκαρβελίων (ἀγκυλοειδῶν ξύλων) τοῦ σαμαρίου, διὰ νὰ συνέχηται τὸ φορτίον.

σκαρδαμυγμός, οῦ, ὁ· ἡμιοάνοιγμα τῶν ὀφθαλμῶν, clignement d'yeux; βλ. καὶ **σκαρδαμύσσω.** § [ἱππολ.] σκαρδαμυγμός, clignement, n. m. τὸ ἀτελὲς κλείσιμον τῶν βλεφάρων ὅπερ παρατηρεῖται εἰς τὸν ἵππον κατὰ τὰς παθήσεις τοῦ ὀφθαλμοῦ.

σκαρδαμυκτέω-ῶ, βλ. **σκαρδαμύσσω.**

σκαρδαμυκτὶ [ἐπίρ.], ὡς ὁ σκαρδαμύτων, ἀνοιγοκλείων τὰ 'μμάτια, en clignant les yeux.

σκαρδαμυκτικός, ή, όν· ὁ ἔχων κλίσιν,

συνειθισμένος νὰ σκαρδαμύττῃ, qui a l'habitude de cligner les yeux.

σκαρδαμύσσω (-ύττω), μέλ. ύξω, ἀνοιγοκλείω συχνὰ τοὺς ὀφθαλμούς, πυκνῶς βλεφαρίζω, clignoter «τὸ πυκνῶς καταμύττειν καὶ ἀναβλέπειν τοῖς ὄμμασι» ἀντίκειται τῷ ἀτενῶς (ἢ ἀτενὲς) καὶ ἀσκαρδαμυκτὶ βλέπειν· || τὸ ἀνοιγόκλεισμα, clignotement, n. m.=ἀδιάκοπος κίνησις τῶν βλεφάρων· || —, cligner, μυωπάζω, ἡμικλείω τοὺς ὀφθαλμούς· βλ. καὶ **καμμύω**· || ὁ σκαρδαμυγμός, τὸ ἡμιάνοιγμα, clignement, n. m.

σκαρί, τὸ [δημ. ναυτ. συνήθ. πληθ.], **σκαριά**, chantier[s], tins, βλ. **ἐσχάρια**, γενικῶς ἡ **βάσις**, τὸ **στήριγμα**· || τὸ καράβι εἶνε εἰς τὰ σκαριά, le navire est sur le[s] chantier[s]; || [μεταφ.] ἔχω κάτι εἰς τὸ σκαρί, j'ai quelque chose [un ouvrage etc.] sur le chantier. § [δημ.] σκαρί, ἐν γένει ἡ κατασκευὴ σώματος τινός, structure de corps ; ὁ σχηματισμός, ἡ διάπλασις, conformation, n. f. || τὸ ἔχει τὸ σκαρί του, il est ainsi bâti ; βλ. καὶ **κατασκευή**.

σκαριάζω [διάλ. Ἠπείρου], στηρίζω τι, καὶ μεταφ. κατορθόνω τι.

σκαρίζου [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἐξάγω τὸ ποίμνιον εἰς βοσκήν.

σκαρίζω [διάλ. Ἠπ.], βάλλω τι εἰς κίνησιν.

σκαριφάομαι, βλ. σκαριφῶμαι.

σκαρίφημα, ατος, τό· ἰδίως ἐλαφρὰ καὶ ἐπιπόλαιος ἰχνογράφησις, esquisse, n. f. αὐτοσχέδιον, croquis, n. m.

σκαριφητὴρ ἢ σκαριφευτὴρ ἢ σκαριφιστήρ, ῆρος, ὁ· scarificateur, n. m. καὶ **σικυοσχάτης**. Ἐργαλεῖον χειρουργικὸν πρὸς φλεβοτομίαν, συνιστάμενον εἰς κυτίον πρισματικὸν χαλκοῦν ἢ ἀργυροῦν φέρον κατὰ τὴν μίαν τῶν ἐπιφανειῶν αὐτοῦ σχισμάς, δι' ὧν ἐν δεδομένῃ στιγμῇ προβάλλουσιν αἰχμαὶ νυστερίων διὰ τῆς πιέσεως ἐλατηρίου. Διὰ τοῦ ἐργαλείου τούτου ἐκτελοῦμεν καὶ αἱματηρὰς λεγομένας σικύας ἀφ' οὗ ἐφαρμόσωμεν ξηρὰν σικύαν καὶ παροχετεύσωμεν τὸ αἷμα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.

σκαριφισμός, οῦ, ὁ· scarification, n.f. ἢ **σκαρίφησις** [τοῦ δέρματος διὰ τοῦ σκαριφηστῆρος]. Πρᾶξις χειρουργικὴ συνισταμένη εἰς μικρὰν ἐντομὴν κατ' ἐπιπολὴν διὰ σκαριφητῆρος ἢ νυστερίου ἢ ἄλλου αἰχμηροῦ ὀργάνου πρὸς ἀπομάκρυνσιν αἵματος ἀπὸ φλεγμονούσης χώρας ἢ ἐκκένωσιν ὑγροῦ διηθηθέντος εἰς τοὺς ἱστούς.

σκαριώτης (ὁ), -ισσα (ἀντὶ **ἰσκαριώτης**) [διάλ. Οἰνόης], προδότης, κακολόγος.

σκαριφῶμαι (άομαι), scarifier, τὴν ἐπιφάνειαν σώματος τινὸς ἐπιπολαίως ξέω, σχίζω, σκαλίζω, ὡς αἱ ὄρνιθες τὴν ἄμμον, τὴν γῆν· ἰδ. ἐπὶ ζωγράφου, λεπτὰ ἰχνογραφῶ, ἐκτελῶ αὐτοσχέδιον, esquisser ; faire une esquisse ; καὶ γενικῶς ἀκροθιγῶς, ἐπιπολαίως ποιῶ τι.

σκαρλατίνα, ας, ἡ [ξεν.], πορφυροῦς πυρετός, scarlatine, n. f. βλ. **ὀστρακιά**.

σκαρμός, οῦ, ὁ· βλ. σκαλμός· || [ναυτ.] σκαρμοὶ τῆς **πόστας**, βλ. **σταμίν**.

σκαρνίζω [διάλ. Ἠπείρου], ξύω, σκάπτω ἐπιπολαίως διὰ τῶν ὀνύχων, ὡς ἡ ὄρνις.

σκαρολάχανον, ου, τὸ [δημ.], ἀγριοβασιλικός, παρθένιον, matricaire, n. f.

σκαρόνω, μέλ. ώσω [δημ. ναυτ.], mettre sur le chantier, tinter ; βλ. **ἐσχαρόω**. § [μεταφ.] κατασκευάζω, στήνω ἰκρίωμα, ἰκριόω-ῶ, échafauder; [συνεκδ.] bâcler=τελειόνω τι ταχέως, expédier à la hâte; || μοῦ τὴν ἐσχάρωσε [φρ.δημ.], il me l'a faite [à l'oseille]; il m'a mis dedans.

σκάρος, ου, ὁ [ἰχθ.], scare, n. ἰχθὺς πρότυπος τῆς οἰκογενείας τῶν σκαριδῶν, ἐχούσας μεγάλας λεπίδας, τὴν κάτω σιαγόνα προέχουσαν καὶ ἐπὶ τῶν παρειῶν μίαν σειρὰν λεπίων.

σκάρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ μέρος ἔνθα **σταλίζουν** τὰ πρόβατα, ὅπου διανυκτερεύουν.

σκαρπέλο, τὸ [δημ.], scalpel, n. m. βλ. **γλαρὶς** καὶ **σμίλη**.

σκαρπίνι [δημ.], πληθ. **τὰ σκαρπίνια**, escarpin, n. m. βλ. καὶ γόβα, εἶδος μισῶν [ἡμι]ὑποδημάτων.

σκάρφη, ης, ἡ [φυτ.], ἐλλέβορος, ὁ καὶ ἡ (ἄσπρος καὶ μαῦρος), ellébore, n. m. χρήσιμον ὡς καθαρκτικὸν καὶ ἐμετικόν, συνάμα δὲ κατευναστικὸν διὰ τοὺς μελαγχολικοὺς καὶ ὑποχονδριακοὺς καὶ ἐν γένει τοὺς τρελλούς.

σκαρφίζομαι [δημ.], ἔχω κατὰ νοῦν, se mettre dans la tête ; **ἐπινοῶ**, s'aviser de ; || [τριτοπρ.] τοῦ ἐσκαρφίσθη νά, il s'avisa de ; || τοῦ ἐσκαρφίσθη νὰ εἴπῃ, il s'avisa de dire, τοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν του νὰ εἴπῃ.

σκάρφισμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἐπινόησις, ἐφεύρεσις, ἡ λεπτολόγος καὶ φαντασιώδης τῶν μὴ ὄντων ἔρευνα.

σκάρωμα, ατος, τὸ [δημ.], **ἐσχάρωσις**, τὸ θέτειν ἐπὶ τῶν ἐσχαρίων, action de mettre sur le chantier.

σκάση καὶ

σκασίλα, ας, ἡ καὶ σκάσιμον [δημ.] μεγάλη δυσαρέσκεια, λύπη, ὀργή, στενοχωρία, grand déplaisir ; ἀδημονία, στενοχωρία, crève-cœur ; πεῖσμα, ὀργή, dépit, n. m. **θυμός**, ὀργή, rage, n. f.

σκάσιμον, ατος, τὸ (σχάζω), ἡ ῥῆξις, ῥῆγμα, σχισμάδα, **ῥαγάς**, gerçure, n. f. fissure, n. f. ῥῆγμα, σχισμάδα, ῥαγάς, crevasse, n. f. βλ. **λέξεις**. § —, τὸ σχίσμα, lézarde. § —, βλ. **σκασίλα**. § **σκάσιμον**=**τὸ πάφλασμα τοῦ κύματος**.

σκάσμα, τὸ [διάλ. Οἰνόης] σπάσιμον, χάραγμα, θραῦσις· 2) **πάφλασμα κύματος, τὸ σκάσιμον.**

σκασμένος, η, ον· ῥαγισμένος· βλ. ἐσχασμένος, gercé, ée ; ἐσχισμένος, lézardé, ée.

σκασμός, οῦ, ὁ [δημ. ἰδ. ἐπιφ.] σιωπή ! σίγα ! (προστ. τοῦ σιγάω), silence ! tais-toi ! tais ton bec !

σκαστός, ή, όν· ὁ σχάζων, ῥηγνυόμενος μετὰ κρότου, qui crève en faisant du bruit ; θορυβώδης, bruyant, e, adj. κροτῶν (ὡς τὸ ἅλας ἐν πυρί), crépitant, e, adj. ἀντηχῶν, retentissant, e, adj. § [ἐπὶ χρημ.] en espèces sonnantes = τοῖς μετρητοῖς, argent comptant, ἢ ἁπλῶς comptant.

[library stamp]

σκατόγερος, ὁ· σκατόγρηα, ἡ [δημ.], ὕβρις ἀπάνθρωπος παραφθαρεῖσα ἐκ τοῦ ἐσχατόγηρως, σαπρόγηρος, vieux (vieille), décrépit ; vieux pénard.

σκατοθήκη, ης, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ κοπρών, μεταφ δὲ κατ' οὐδ. γένος **σκατοθήκια** =δυσχερῆ, δυσάρεστα, κτλ.

σκατόμυιγα, ἡ [δημ.], mouche vomique ; μυῖγα ἥτις ἐναποθέτει ἐπὶ τῶν φαγητῶν μικρὰ σκωληκάρια ἅτινα τρωγόμενα ἐπιφέρουσιν ἰσχυροὺς κωλικοὺς καὶ ἔμετον.

σκατόν, οῦ, τὸ (τὸ **σκῶρ**, γεν. **σκατός**, λαμβανομένη καὶ ὡς ὀνομασ.) τὸ ἀποπάτημα, τὸ περίττωμα, merde, n. f. τὸ κόπρανον, excrément, n. m. ἡ διὰ τῆς ἀφοδεύσεως ἐξερχομένη ὕλη, matière fécale ; βλ. καὶ χέζω· [ἐπιφ. χυδ.] σκατά ! merde !

σκατουδιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Νισύρου], καιρὸς ὀμιχλώδης.

σκατοφάης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ **κάνθαρος**· οὗτοι ποιοῦσι τὰς κόπρους τῶν ζώων εἰς σφαίρας μικρὰς κυλίοντες αὐτὰς πρὸς τὴν φωλεάν των.

σκάτωμα, ατος, τό· action d'embrener.

σκατόνω, μέλ. ώσω· σκατάω, διασκατάω -ῶ, διὰ σκατὸς μολύνω, embrener.

σκάτσα, ας, ἡ [ναυτ. δημ.], βλ. **ἐντορμία ἀνάτρησις** (mortaise). § —, βλ. ὀπὴ τετράγωνος (clan). § ἡ **σκάτσαις** τῶν καταρτιῶν, les emplantures des mâts; βλ. **ὑποπτερνίς.**

σκάφανδρον, ου, τὸ (σκάφη-ἀνήρ), scaphandre, n. m. καλεῖται οὕτως ἔνδυμα ὅπερ φέρουσιν οἱ **δύται** (plongeurs) ἵνα ἐργασθῶσιν ὑπὸ τὸ ὕδωρ. Ὁ σκοπὸς τοῦ σκαφάνδρου εἶνε νὰ κατορθωθῇ ὥστε ὁ ἐργάτης νὰ ἐργάζηται ὑπὸ τὸ ὕδωρ ὡς ἐν τῷ ἐλευθέρῳ ἀέρι. Πρὶν ἢ ὁ ἐργάτης περιβληθῇ τὸ ἔνδυμα, ἐνδύεται καλῶς διὰ μαλλίνων ὑφασμάτων ἵνα τὸ σῶμά του τηρῆται ἐν καλῇ θερμοκρασίᾳ. Ἐν τῷ σκαφάνδρῳ διακρίνουσι, α) τὸ ἔνδυμα ἐξ **ἐλαστικῆς κόμμεως** (caoutchouc) κεκαλυμμένης δι' ὑφάσματος· ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓν μόνον συνεχὲς τεμάχιον ἐξ οὗ ἐξέρχονται μόνον ἡ κεφαλὴ καὶ αἱ χεῖρες· διὰ νὰ μὴ εἰσέρχηται τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῶν χειρῶν μεταχειρίζονται δακτυλίους ἐξ ἐλαστικῆς κόμμεως· β) τὸ **κράνος** (casque) προσαρμοζόμενον εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ ἐνδύματος· τοῦτο εἶνε χάλκινον καὶ φέρει ἔμπροσθεν δίσκον τινὰ ὑέλινον ἐπιτρέποντα εἰς τὸν ἐργάτην νὰ βλέπῃ ἐντὸς τοῦ ὕδατος, συγκοινωνεῖ δὲ μὲ ἀντλίαν μετὰ πεπιεσμένου ἀέρος δι' ἑνὸς σωλῆνος ἐξ ἐλαστικῆς κόμμεως προσαρτωμένου εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ κράνους. Τοιουτοτρόπως ὁ πεπιεσμένος ἀὴρ ἀπὸ τῆς ἀντλίας ἔρχεται ἐντὸς τῆς περικεφαλαίας, ἥτις εἰς τὸ ἀνώτατον μέρος φέρει **ἀερόπνουν ἐπιστόμιον** (soupape à air) ἀνοῖγον αὐτομάτως ἐκ τῶν ἔσω πρὸς τὰ ἔξω καὶ ἐπιτρέπον νὰ ἐξέρχηται ὁ ὑπὸ τοῦ δύτου ἀναπνεόμενος ἢ ὁ πλεονάζων ἀήρ· γ') τὰ ὑποδήματα μετὰ μολυβδίνων πλακῶν, καὶ δ) τὰς ἐκ μολύβδου πλάκας (βλ. **προστήθιον,** plastron, καὶ plomb de dos), ἃς ἐξαρτῶσιν ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ τῆς περικεφαλαίας μίαν ὄπισθεν καὶ μίαν ἔμπροσθεν, ὅπως ὁ ἐργάτης δύνηται νὰ βυθισθῇ εἰς τὸ ὕδωρ καὶ σταθῇ ὄρθιος εἰς τὸν πυθμένα.

Τὸ σκάφανδρον καὶ ὁ **ἀεροσίφων** (**ἀεραντλία**) ὅστις χρησιμεύει ἵνα παρέχῃ τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὸν δύτην ἀναπνευστικὸν ἀέρα καλοῦνται περιληπτικῶς **καταδυτικὸν μηχάνημα** (appareil de plongeur), τὰ δὲ ἐν τῷ ναυτικῷ ἐν χρήσει εἶνε συστήματος Ῥουκαιρὸλ ἢ Δενεϊρούζ.

σκαφεῖον, ου, τό· ἐργαλεῖον πρὸς σκαφήν, pioche, n. f. βλ. σκαπάνη. § — καὶ **σκαφίον,** τό· louchet, n. m. τὸ **τσαπὶ** τοῦ χωματουργοῦ), ὅπερ χρησιμεύει, διὰ τὴν ἐκκοπὴν χορτοπλίνθων καὶ διὰ τὴν ἀπίθυνσιν τῶν κλίσεων τῶν ὀχυρωμάτων, κτλ.

σκαφεύς, έως, ὁ [σκάπτω]· ὁ σκάπτων, κοινῶς σκάφτης καὶ **σκαφτιᾶς**, piocheur, n.m. καὶ ἐν γένει χωματουργός, terrassier, n. m. βλ. καὶ **ἐργάτης** (travailleur).

σκαφευτικὸν πτύον, pelle-bêche ; βλ. **πτύον.**

σκάφη, ης, ἡ· auge, n. f. ἐσκαμμένον, κεκοιλωμένον σῶμα, σκεῦος· **σκάφη** ἐκ λίθου, ξύλου ἢ μετάλλου διὰ τὰς οἰκιακὰς χρήσεις, κτλ. ἢ διὰ τὴν πότισιν τῶν κτηνῶν, ὁπότε καλεῖται σκάφη ἢ **ποτιστήριον** (abreuvoir) ; || σκάφη τοῦ οἰκοδόμου, auge du maçon ; || **πυράμη,** ης, ἡ· σκάφη τις τῶν χαλκέων ἐν ᾗ οὗτοι ψυχραίνουσι τὸν πεπυρωμένον σίδηρον· || πυράμη σιδηρᾶ, λιθίνη, auge de forge en fer, en pierre ; || — πρὸς ἐξίωσιν, auge à dérouiller ; || [πρὸς πλύσιν ἰδίως] baquet, n. m. || [πρὸς ζύμωσιν τοῦ ἄρτου] ἡ μάκτρα, pétrin, n. m. καὶ huche, n. f. = ζύμωτρον· || λέγει τὴν σκάφην σκάφην καὶ τὰ σῦκα σῦκα [παροιμ.], il appelle un chat un chat. § [ναυτ.] σκάφη, bot, n.m. (βλ. **λέμβος**), you-you, n. m. (βλ. γεν. **ἐφόλκιον**), **σκάφη** λέγεται μικρὰ λέμβος πολεμικοῦ πλοίου ἐξοπλιζομένη διὰ δύο ἢ τεσσάρων κωπῶν, χρήσιμος εἰς τὰς μικρὰς ὑπηρεσίας τοῦ πλοίου. § σκάφη, maie, n. f. sébile, n. f. βλ. **κάρδοπος.** § σκάφη, bassinet, n. m. (ἑστία)· ἡ σκάφη τοῦ ἐμπυρέως (platine) εἰς τὰ πυριτοφόρα ὅπλα (armes à silex) ; || — ὅλμου, bassinet de mortier (κοίλωμα ἐν ᾧ ἐτίθετο ἡ πυρῖτις πρὸς ἀνάφλεξιν τοῦ ὅλμου. § — ἀμμοκονίας (οἰκοδόμου), gamatte à mortier. § — [γεφυρ. ὁδοπ.], encaissement, n. m. ἡ **σκυροδόχη** ἢ **λιθοδόχη** (ὅταν πληρῶται διὰ σκύρων, λίθων)· ἐκσκαφὴ ἐκτελουμένη ἐπὶ τῶν ὁδῶν, ἥντινα πληροῦσι διὰ τῶν ὑλικῶν, ἅτινα θ' ἀποτελέσωσι τὸ **ὁδόστρωμα** αὐτῶν (chaussée). § **σκάφη σκυροδέματος· περιχαλίκωμα,** τό· encaissement, n. m. χῶρος ἐκσκαπτόμενος πέριξ βάθρου γεφύρας, θεμελιώσεως φάρου, ἢ ἑτέρας ὑδραυλικῆς θεμελιώσεως, ὅντινα περιφράττουσι διὰ πασσάλων καὶ πληροῦσι διὰ σκυροδέματος (béton) πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς θεμελιώσεως. § [ναυτ.] σκάφη, βλ. **σκάφος** (coque).

σκαφή, ῆς, ἡ· τὸ σκάψιμον, creusage, n. m. creusement, n. m.

σκαφίδα, ας, ἡ [δημ.], μέγα ζύμωτρον,

grande huche, μεγάλη σκάφη πρὸς ζύμωσιν. § —, βλ. καλαθὶς (trémie).

σκαφίδι, τὸ [δημ.], τὸ πρὸς ζύμωσιν τοῦ ἄρτου, ἡ μάκτρα, pétrin, n. m. ἢ τὸ ζύμωτρον, huche, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ σκάφη, auget, n. m.

σκαφίδιον, ου, τό· ὑποχορ. τοῦ σκάφη (auge), καθ' ὅλας τὰς σημασίας του, auget, n.m (=petite auge); ‖ — ξύλινον, auget en bois; ‖ — τοῦ χονδροκοσκίνου, auget grenoir; ‖ —, βλ. καλαθὶς (trémie); ‖ — οἰκοδόμου, abreuvoir, n.m. ἐν ᾧ κατασκευάζουσι κονίαμα ἀραιὸν διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἁρμῶν τῶν λίθων· ‖ — πολυβόλου, trémie de la mitrailleuse, ἐν ᾧ τίθενται φυσίγγια· βλ. πολυβόλον Gattling. § — τοῦ (ὅπλου), auget (du fusil); εἰς τὰ ἐπαναληπτικὰ ὅπλα καλεῖται οὕτω κοῖλόν τι τεμάχιον χρησιμεῦον διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν φυσιγγίων τῆς ἀποθήκης, ἀντικρὺ τῆς εἰσόδου τῆς κάννης. Τὸ auget καλεῖται transporteur, μεταγωγός, ὅταν μεταφέρῃ τὸ φυσίγγιον παραλλήλως ἑαυτῷ, καλεῖται δὲ barillet, βικίον, ὅταν δέχεται πλειότερα φυσίγγια. Τὸ τελευταῖον τοῦτο σύστημα, ὅπερ εἶνε γενικῶς παραδεδεγμένον διὰ τὰ περίστροφα, δὲν εἶνε κατάλληλον διὰ τὰ ὅπλα.

σκαφιδοφόρος, ος, ον· μετὰ σκαφιδίου, à auge.

σκαφιδότροχος, ὁ· roue à auge, ἀντλητικὸς τροχός.

σκαφιός, ὁ [διάλ. Καρπάθου], ὁ σκάπτης, σκαφεύς.

σκαφίτης, ου, ὁ [ναυτ.], ναύτης σκάφη, youyoutier n. m.

σκαφοειδής, ής, ές· ἔχων σχῆμα σκάφης, qui a la forme d'une auge, scaphoïde, adj.

σκαφίον, ου, τό· louchet, n. m. βλ. σκαφεῖον.

σκαφιστέρι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] σκαφιστήριον, ἀβαθὲς σκαφίδιον ἐν ᾧ θέτοντες ποσὸν φασιόλων, ὀρύζης καὶ λοιπῶν, καθαρίζουσι ταῦτα δι' ἀνακινήσεως.

σκάφος, ους, τὸ [ναυτ.], coque, n. f. le corps d'un navire, ἤτοι τὸ σῶμα (πῆγμα) τοῦ πλοίου, κοινῶς σκάφη, κουφάρι τὸ σῶμα πλοίου ἄνευ οὐδενὸς φορτίου ἢ ἐξαρτήματος, ἤτοι ἄνευ πυροβόλων, μηχανῶν, ἱστῶν, κτλ. ‖ — (ξύλινον τοῦ πλοίου) [ναυτ.], bois, n. m. ἀφ' ἧς ἐποχῆς τὰ πλοῖα ἦσαν ξύλινα, ὅθεν σκοπεύειν τὸ μέσον τοῦ σκάφους, pointer en plein bois; [συνεκδ.] πλοῖον, navire; bâtiment; ‖ πολεμικὰ σκάφη, bâtiments de guerre; vaisseaux; ‖ [μεταφ.] τὸ σκάφος τῆς πολιτείας, le vaisseau de l'État; ‖ ναυκλαστικὸν σκάφος, bateau torpilleur, ἢ ἁπλῶς torpilleur; βλ. ναυκλαστρικόν.

σκαφτιᾶς, ὁ [δημ.] ὁ σκαφεύς, ὁ σκάπτων τὴν γῆν, qui creuse la terre; qui pioche la terre; ὁ καλλιεργητής, γεωργός, laboureur, n. m. § —, χωματουργός, terrassier, n. m. καὶ piocheur, n. m. βλ. σκαφεύς.

σκάψιμον, ατος, τό· ἡ σκαφή, ἡ πρᾶξις τοῦ σκάπτειν, action de creuser, creusage, n. m. creusement, n. m. [τῶν ἀγρῶν ἰδ.] ἡ καλλιέργεια, γεωργία, labour, n. m, façon, n. f. (qu'on donne aux terres en les labourant: labour à la bêche); ‖ τὸ πρῶτον σκάψιμον τοῦ ἀμπελιοῦ, la première façon de la vigne. § — (ἐπὶ ἱματίων), échancrure, n. f. évidement, n. m. βλ. σκάπτω, σκαπτός.

σκέβομαι [διάλ. Ἠπείρου], βλέπω, ἀντιλαμβάνομαι, «μήπως σκέφ'κες δυὸ μουλάρια ἐδώθενες;» μήπως εἶδες; Ἐπίσης σκέπτομαι.

σκεβρόνω [δημ.], βλ. στρεβλοῦμαι, [se] gauchir; καμπυλοῦμαι. se courber; ῥικνοῦμαι, se ratatiner.

σκεβρός, ή, ὸν [δημ.], ἐστρεβλωμένος, η, ον, gauchi, e; βλ. στρεβλὴ ἐπιφάνεια.

σκέβρωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ στρέβλωσις, gauchissement, n. m.

σκεβρόνει [διάλ. Ἠπείρου], σκεβρόνω, τριτοπρόσ. λέγεται συνήθως περὶ τῶν σανίδων, αἵτινες ξηρανθεῖσαι ἀναπηδῶσι καὶ κυρτοῦνται.

σκείρων, ωνος, ὁ· βλ. σκίρων.

σκέλδα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ ξηρὰ ἀμύγδαλα.

σκελέα, ας, ἡ· κάλυμμα τῶν σκελῶν, caleçon, n. m. τὸ ἐσώβρακον. τὸ ἐσωτερικῶς τῆς περισκελίδος φερόμενον· ‖ — κολυμβήματος, caleçon de bain; ‖ ἁλυσιδωτὴ σκελέα, chausse de mailles.

σκέλεθρον, ου, τό· βλ. σκελετὸς (squelette), βλ. καὶ σκελετὸν [ναυτ.] carcasse, n.f.

σκελετικός, ή, όν· squelettique, adj. τοῦ σκελετοῦ, ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὸν σκελετόν, qui a rapport, qui appartient au squelette; ‖ τεμάχια σκελετικά, pièces squelettiques.

σκελετόν, τὸ [ναυτ.], carcasse, n. f. ou membrure, n. f. σκελετόν, κοινῶς τὸ σκέλεθρο· ὁ ἐκ τῆς τορνείας (bois-tors) ἀποτελούμενος σκελετὸς πλοίου (ἤτοι ἡ τρόπις, οἱ νομεῖς, ἡ στεῖρα, τὸ ποδότημα κτλ.) ‖ —, παλαιὸν πλοῖον διαλυόμενον· ‖ σκελετόν, λείψανα ναυαγήσαντος πλοίου ἐκβρασθέντα ὑπὸ τῆς θαλάσσης. § —, βλ. σκελετός. § [συνεκδ.] τὰ σκελετὰ ἐμπορικοῦ καταστήματος, charpente, n. f. armoires et rayons d'une boutique, ἤτοι αἱ θῆκαι.

σκελετολογία, ας, ἡ· squelettologie, n. f. πραγματεία περὶ σκελετοῦ, τῶν ὀστῶν καὶ τῶν ἰνωδῶν συνδέσμων τῶν συνενούντων ταῦτα, traité du squelette, des os et des ligaments qui les unissent. Ἡ σκελετολογία εἶνε κλάδος τῆς περιγραφικῆς ἀνατομίας πραγματευόμενος περὶ τῶν σκελετῶν ἐν γένει ἢ περὶ τῶν ἐρειστικῶν ὀργάνων μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῶν παρά τε ζώοις καὶ φυτοῖς.

σκελετολογικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν σκελετολογίαν, squelettologique, adj. τῆς σκελετολογίας, de squelettologie.

σκελετολόγος, ου, ὁ· squelettologiste ou squelettologue, n. m. συγγραφεὺς σκελετολογικῆς πραγματείας, auteur d'un traité de squelettologie.

σκελετοποιΐα, ας, ἡ· squelettopée, n. f. τέχνη τοῦ παρασκευάζειν (συναρμόζειν) σκελε-

τόν, art de préparer un squelette, ἢ τὸ προετοιμάζειν τὰ διάφορα ὀστᾶ σκελετοῦ πρὸς σπουδήν.

σκελετός, ή, όν· ἀπεξηραμένος, κατάξηρος, séché, ée ; desséché, ée ; ὁ **σκελετώδης**. § [ούσ.] **σκελετός**, οῦ, ὁ· squelette (προφ. ské-lèt) n. m. Τὸ σύνολον τῶν ὀστῶν τοῦ σώματος τῶν σπονδυλωτῶν ζώων χρησιμεῦον ὡς ἔρεισμα καὶ παθητικὸν ὄργανον τῶν κινήσεων τῶν σχετικῶν. Ὁ σκελετὸς καλεῖται φυσικὸς μὲν διατηρουμένων τῶν ὀστῶν μετὰ τῶν συνδέσμων αὐτῶν, τεχνητὸς δὲ τῶν ὀστῶν προσαρμοζομένων πρὸς ἄλληλα διὰ μεταλλίνων δεσμῶν ἀντικαθιστώντων τοὺς ζωϊκοὺς συνδέσμους. § **σκελετός**, ὁ (ἀντικειμένου τινός), carcasse, n. f. ἢ μᾶλλον **σκελετόν**, ἤτοι πᾶν τὸ προωρισμένον νὰ ἀπαρτίσῃ **σύνολόν** τι· || σκελετός, ὁ, carcasse, τὸ ὀστεῶδες **μέρος** ζώου τινός· || σκελετὸς περιστρόφου, carcasse du revolver, μέρος τοῦ περιστρόφου χρησιμεῦον πρὸς συνένωσιν τῶν διαφόρων μερῶν αὐτοῦ· βλ. περίστροφον, revolver· || σκελετὸν ἀπὸ σιδήρου (σκεῦός τι ἐν τοῖς χωνευτηρίοις), carcasse en fer ; || **ναυκλαστροβόλος** σκελετός, carcasse lance-torpille. § [ξυλουργ.] —, membrure, n.f. Τὸ χονδρὸν ξύλον δι' οὗ κατασκευάζεται **πλαίσιον** (σκελετὸς) (βλ. λέξιν, bâti, cadre), εἰς τὰ κενὰ τοῦ ὁποίου προσαρμόζονται τεμάχια σανίδων ἤτοι **τύμπανα** ἢ **ἄβακες** (panneau, ταμπλᾶς), πρὸς ἀποτέλεσιν συναρμολογήματος θύρας, **παραθυροφύλλου** (volet) ἢ ἄλλης τινὸς ξυλουργικῆς ἐργασίας· || membrure, n. f. καλεῖται καὶ τὸ σύνολον τοῦ πλαισίου, ἤτοι τὸ **πλαίσιον** ἢ σκελετός· || membrure δ' ἐν γένει καλεῖται σκελετός, ἤτοι τὰ κύρια μέρη ἐξ οὗ ἀπαρτίζεταί τι π. χ. σκελετὸς πλοίου, κτλ. (carcasse). § σκελετὸς (ὁ) σέλλης (ἐφιππίου), σάγματος, κτλ. charpente d'une selle, d'un bât ; βλ. καὶ **σέλλα**.

σκελετόω-ῶ, squelettiser (προφ. squé-) καθιστῶ ἰσχνὸν ὡς σκελετόν, rendre maigre comme un squelette (**ἰσχναίνω**)· || **σκελετόομαι-οῦμαι**, se squelettiser, γίνομαι ἰσχνὸς ὡς σκελετός, devenir maigre comme un squelette (οὐδ. **ἰσχναίνω**).

σκελετώδης, ης, ες· ὁ ὡς σκελετός, ὅμοιος σκελετῷ, qui ressemble à un squelette ; ὀστεώδης, osseux, euse, adj. ἰσχνός, maigre ; κάτισχνος, décharné, ée, adj. ἀπεξηραμένος, κατάξηρος, desséché, ée, adj. § [παθολ.], ἀδυναμία σκελετώδης, maigreur squelettique, τουτέστιν ὑπερβολικὴ ἰσχνότης, extrême maigreur.

σκελέτωσις, εως, ἡ· squelettisation, n.f. ἡ σκελετώδης κατάστασις, action de passer à l'état de squelette.

σκέλι, τὸ [δημ.], βλ. **σκέλος**.

σκελίδα, ας, ἡ κτλ.

σκελίς, ίδος, ἡ· gousse (f.) [d'ail], οἱ κόκκοι ἐξ ὧν αἱ κεφαλαὶ τῶν σκορόδων σύγκεινται.

σκελνάω [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἀλλαχοῦ **σκυλλιάζω**, πειράζω, ἐρεθίζω, ἐνοχλῶ τινά.

σκέλλω, ἐσκληκώς, βλ. **κατασκέλλω** εἰς παράρτημα λεξικοῦ.

σκέλος, ους, τό· τὰ κάτω ἄκρα, οἱ πόδες, ἤτοι ἡ κνήμη, jambe, n. f. || σύρω τὰ σκέλη (τοὺς πόδας), traîner les jambes. § —, branche, n. f. ἐνίοτε δὲ καὶ **βραχίων**· || μακρὸν σκέλος, grande branche ; || βραχὺ σκέλος, petite branche; || κινητὸς βραχίων, branche mobile ; || σκέλος (ους, τὸ) διαβήτου, branche de compas ; || τὰ σκέλη τοῦ ἀναβολέως, branches de l'étrier; || σκέλος, τὸ (ὀχυρωματικοῦ ἔργου), branche, n. f. (d'ouvrage de fortification) ; καλεῖται σκέλος εὐθύγραμμόν τι τμῆμα ὀχυρώματος τινός, π. χ. τὰ διάφορα μέρη τῆς **περισκεποῦς ὁδοῦ** (chemin couvert)· καὶ τῆς τάφρου, τὰ μέτωπα καὶ αἱ πλευραὶ (faces et flancs) τῶν προμαχώνων, κτλ. Τὰ σκέλη ταῦτα δέον νὰ ὦσι προπεφυλαγμένα ἀπὸ τὸ πλευροκόπημα (enfilade)· || σκέλος ἐλατηρίου, branche du ressort ; || σκέλος τοῦ ἐλατηρίου τῆς σχαστηρίας, branche du ressort de la gâchette ; || [ναυτ.] τὰ σκέλη τοῦ νομέως, branches du couple, κοινῶς τὰ σκέλια· ἤτοι ἕκαστον τῶν σκελῶν τοῦ νομέως· βλ. **νομεὺς** (couple). § σκέλος γωνίας, côté [d'un angle]. § — τῆς ἀναβάθρας (κλίμακος), montant [d'escalier ; d'échelle]. § [ναυτ.] σκέλη τοῦ θωρακίου, élongis (m.) [de hune]; ἐπιμήκη ξύλα στερεούμενα ἐπὶ τῶν **ἐπωμίδων** (jotteraux) ἀνὰ ἓν ἑκατέρωθεν τῆς στήλης τοῦ ἱστοῦ καὶ διευθυνόμενα κατὰ τὸ διάμηκες τοῦ πλοίου ἐπίπεδον) ἐφ' ὧν ἐντορμοῦνται αἱ **ζυγίδες** (barres traversières) τοῦ θωρακίου. § — τοῦ ἀνολκέως, jambe ou hanche [de la chèvre à élever des fardeaux]. § [ὀχυρ.] σκέλος συγκοινωνίας ἢ ὀρύγματος, boyau de communication ou de tranchée, n. m. (βλ. καὶ προσιτήριον, approche). Καλοῦνται οὕτως ὀρύγματα (tranchées) ἑνοῦντα τὰς παραλλήλους μεταξύ των.

σκεμπὲς [δημ. ξεν.], ἄνθρωπος ἀνωφελής, homme de rien, ἄχθος ἀρούρης, pleutre, n.m.

σκεπάζω, μέλ. άσω, καλύπτω, couvrir ; συγκαλύπτω, recouvrir ; mettre à couvert, καλύπτω ὥστε νὰ μὴ φαίνηταί τι· || — σπίτι (στεγάζω), couvrir une maison; || αὐτὸ τὸ ἀλεξίβροχον μᾶς σκεπάζει καὶ τοὺς δύο, ce parapluie peut nous couvrir tous les deux; || — μὲ καλύπτραν (καλύπτω), voiler ; || [ναυτ.] σκεπάζω μὲ κιοσελέν, recouvrir de basane; βλ. **βυρσόω**· [τὰ ἔλεγε] διὰ νὰ σὲ σκεπάσῃ, pour vous mettre à couvert ; || σκεπάζω ἀγγεῖον (πωμάζω), fermer avec un couvercle. § —, κρύπτω, cacher ; ἀποκρύπτω, dissimuler ; || δὲν θέλω νὰ σκεπάσω τὰ ἐλαττώματά του, je ne veux pas cacher ses défauts. § **ὑποκρύπτω**, assoupir ; καταπνίγω τι, étouffer ; || τὰ ἐσκέπασαν, on a assoupi (étouffé) l'affaire.

σκεπαρνάκι, τό· μικρὸν σκέπαρνον, essette (n. f.) à main.

σκεπάρνι, τό· βλ. **σκέπαρνον**.

σκεπαρνιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ὁ σκεπαρνισμός, coup d'essette.

σκεπαρνίζω, μέλ. ίσω· τῷ σκεπάρνῳ τέμνω (ἀποκόπτω), tailler avec l'essette. § —, doler, πελεκῶ διὰ τοῦ πελέκεως (doloire).

σκεπαρνίσματα, τά· boissellerie, n. f. τὰ ἐκ ξύλου διὰ τοῦ σκεπάρνου ἀποκοπτόμενα τεμάχια.

σκεπαρνισμός, οῦ, ὁ· κοινῶς ἡ **σκεπαρνιά**, κτύπημα (τμῆσις) διὰ τοῦ σκεπάρνου. coup d'essette.

σκέπαρνον, τό· κοινῶς τὸ **σκεπάρνι**, asseau, n. m. essette, n. f. ou aissette, n. f. ἐργαλεῖον ξυλουργοῦ, ὅπερ ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄκρου φέρει **κρόταφον** (tête) ὡς ἡ **σφῦρα** (marteau), ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου εἶνε πεπλατυσμένον καὶ κοπτερόν, δι' οὗ κόπτουσι ξύλα· ‖ — τέκτονος, essette de charpentier; ‖ — ἀμαξοπηγοῦ, essette de charron; ‖ σκεπαρνάκι ἢ σκεπάρνιον (μικρόν), essette à main; ‖ — τοῦ λιθοτόμου, pointerelle, n. f. ‖ —, βλ. καὶ **πέλεκυς**, doloire, n. f.

σκέπασις, εως, ἡ· τὸ σκεπάζειν, καλύπτειν, τὸ σκέπασμα, ἡ πρᾶξις τοῦ σκεπάζειν. action de couvrir, couverture, n. f.

σκέπασμα, ατος, τό· τὸ δι' οὗ σκεπάζουσί τι, τὸ χρήσιμον διὰ νὰ σκεπάζῃ τι, couverture, n. f. ‖ μάλλινον σκέπασμα, couverture de laine. § —, τὸ πῶμα ἢ **πωμαστήριον**, couvercle, n. m. § —, ἡ **σκέπασις**, ἡ πρᾶξις τοῦ σκεπάζειν, action de couvrir; βλ. **σκεπάζω**. § τὸ σκέπασμα τῆς οἰκίας· βλ. **ἐπιστέγασις** (couverture). § —, βλ. σκέπαστρον.

σκεπαστὰ [δημ. ἐπίρ.], κρυφίως, en cachette; λεληθότως πως, ὑπὸ μάλης, sous main. § κατὰ τρόπον κεκαλυμμένον, d'une manière voilée; ‖ τοῦ τὸ εἶπα σκεπαστά, je le lui ai dit en paroles couvertes.

σκεπαστή, ῆς· ἡ· μέρος σκεπασμένον ἄνωθεν, lieu couvert; στέγασμα, ὑποστέγασμα, τὸ **ὑπόστεγον**, hangar, n. m. § [ναυτ.] —, βλ. **λεμβώλκιον**.

σκεπαστήριον, ου, τό· βλ. **σκέπαστρον**, abri, n. m. ‖ [στρατ.] — ἐκ φυλλώματος, abri en feuillage, ou abri vert, κατασκευαζόμενον δι' ἀκοντίων καὶ φυλλωμάτων πρὸς προφύλαξιν τῶν ἀνδρῶν ἐκ τοῦ ἀνέμου καὶ τῆς βροχῆς.

σκεπαστός, ή, όν· σκεπασμένος, κεκαλυμμένος, couvert, e, adj. voilé, ée, adj.

σκέπαστρον, ου, τό· abri, n. m. **σκεπαστήριον**, τό· **καλυπτήριον**, τὸ (ὄρυγμα)· **προκάλυμμα**, τὸ (ἐκ γαιῶν κτλ.) **σκέπη**, ἡ· σκέπασμα, τό, ἤτοι τὸ δι' οὗ καλύπτεται ἢ σκεπάζεταί τι, καὶ μεταφορικῶς **προφυλακτήριον**, τὸ δι' οὗ προφυλάττεταί τι.

Καλοῦνται σκέπαστρα, ἔργα προωρισμένα νὰ προφυλάξωσι τοὺς ἄνδρας, τὰ πυροβόλα, τὰ πυρομαχικὰ καὶ τὰς ζωοτροφίας. Ἡ κατασκευὴ καὶ ἐν γένει ἡ διάταξίς των μεταβάλλεται ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τῆς ἐπιθυμητῆς ἀντοχῆς των. Ταῦτα εἰσὶν ἁπλῶς **σκέπαστρα παθητικὰ** (abris passifs), ὅταν χρησιμεύωσι μόνον διὰ νὰ προφυλάξωσί τι, καὶ **ἀμυντικὰ** (abris défensifs), ὅταν δύνωνται νὰ τὰ ὑπερασπισθῶσι διὰ τῶν ὅπλων.

Εἰς τὰ χαρακώματα τοῦ πεδίου, **τὰ σκέπαστρα** εἰσὶ γενικῶς **παθητικά**, δυνάμενα νὰ ἀντέχωσιν εἰς τὰς ὀβίδας ἢ εἰς τὰ θραύσματα τούτων. Ταῦτα κατασκευάζονται διὰ σκελετῶν κεκαλυμμένων δι' **ἐπενδύσεων** (blindage), ἤτοι εἶνε σκέπαστρον ἐπενδεδυμένον (abri blindé) διὰ ξυλείας, **φακέλλων** (fascines), ἢ διὰ σιδηροδρομικῶν ῥάβδων (rails), ἐφ' ὧν ἐπιτίθενται γαῖαι ἀρκετοῦ πάχους (τοὐλάχιστον 1μ,50)· πρὸς τοῦτο ἀνασκάπτουσι τὸ ἔδαφος εἰς βάθος 2 μέτρων τοὐλάχιστον, καλύπτοντες τὸ ἄνωθεν ἄνοιγμα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, ὅπως ἀνωτέρω **ἐλέχθη**.

Τὰ **ἀμυντικὰ σκέπαστρα** χρησιμεύουσι διὰ τὴν παροχὴν πυρῶν ἐντὸς τῶν τάφρων (βλ. **κευθμός**, caponnière καὶ coffre flanquant), εἴτε διὰ τὸν καταρτισμὸν ὀχυρωμάτων εἰς τόπους ἔνθα δὲν ὑπάρχει φόβος τῆς ὑπὸ πυροβόλων προσβολῆς (βλ. **περιπόλιον**, Blockhaus).

Εἰς τὰ μόνιμα ὀχυρώματα **τὰ σκέπαστρα** εἶνε πολυάριθμα καὶ κατεσκευασμένα στερεῶς. Βλ. **γοργύρα καὶ τοποθέτησις** πυροβολικοῦ· ‖ ἐπικεχωματισμένον σκέπαστρον, abri terrassé, λέγεται τὸ κεκαλυμμένον ἄνωθεν διὰ γαιῶν. § **σκέπαστρον**, βλ. **σκέπασμα** (couverture).

σκέπη, ης, ἡ· τὸ σκέπασμα, couverture, n. f. τὸ κάλυμμα, couvert, n.m. σκέπαστρον, προκάλυμμα, abri, n. m. βλ. λέξεις [μεταφ.] ἡ προστασία, protection, n. f. ‖ ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ πατρικοῦ ὀνόματος, sous l'abri du nom paternel; ‖ ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν νόμων, sous la protection des lois; ‖ ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων σου, sous vos ailes. § —, τὸ **πέπλον**, ἡ καλύπτρα, voile, n. m. ‖ [πένθους ἰδ.], crêpe, n. m. ‖ οἱ στρατιωτικοὶ φοροῦν τὴν σκέπην εἰς τὸν βραχίονα, les militaires portent le crêpe au bras. § σκέπη [δημ.] (τῶν ἐντέρων), τὸ **ἐπίπλοον** (épiploon); ‖ σκέπη (τῶν ἐντοσθίων τοῦ ἀρνίου), τὸ πάχος ὅπερ σκεπάζει τὰ ἔντερα, λεγομένη κοινῶς καὶ **μπόλια**, crépine [d'agneau] n. f. ‖ ἐγεννήθη μὲ σκέπην, il avait la coiffe en naissant; il est né coiffé.

σκεπή, ῆς, ἡ [δημ.] βλ. **στέγη**, toit, n.m. τὸ στέγασμα, toiture, n. f. ou toit d'une maison.

σκεπτικισμός, οῦ, ὁ [νεολ.], ἡ περὶ πάντων ἀμφιβολία, scepticisme, n. m. ‖ **σκεπτικὴ φιλοσοφία** (scepticisme) ἢ **σκέψις**, **σκεπτικισμός**, καλεῖται ἐκείνη ἥτις προτιμᾷ τῆς οριστικῆς ἀποφάνσεως ἐν τοῖς προβλήμασι τοῦ βίου καὶ τῆς ἐπιστήμης τὴν προσεκτικὴν ἐξέτασιν τοῦ ὑπὲρ καὶ κατά, καὶ τέλος κατανοήσασα τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως ἀρκεῖται εἰς τὴν ἀπάντησιν «φαίνεται» ἀντὶ τοῦ «ἔστι». Ἐπιστημονικὴν σημασίαν προσλαμβάνει ἡ σκέψις σκοποῦσα ἐμβριθῆ κριτικὴν τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως· ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν ἀνυψωθῇ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον, μένει αὐτῇ ἡ ἀρνητικὴ ἀξία τοῦ ὅτι καταστρέφει τὴν πλάνην τοῦ εἰδέναι ἤτοι τὸν στερούμενον θετικῆς βάσεως δογματισμόν.

σκεπτικός, ή, όν, ὁ βεβυθισμένος εἰς σκέ-

ψεις, pensif, ive, adj. ὁ διὰ τῶν σκέψεών του ἀπησχολημένος, préoccupé, ée, adj. || φαίνεται σκεπτικός, il a l'air préoccupé. § περιεσκεμμένος, η, ον, réfléchi, e ; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ σκεπτικὸν δικαστικῆς ἀποφάσεως (ἢ αἰτιολογικόν), le considérant d'un arrêt. § [φιλοσ.] ὁ ἀμφιβάλλων περὶ πάντων, sceptique, adj. βλ. σκεπτικισμός.

σκέπτομαι, μέλ. ψομαι, ἐφίστημι τὴν διάνοιάν που, ἐσκεμμένως παρατηρῶ, προσηλῶ τὸν νοῦν που, στοχάζομαι, συλλογίζομαι, penser ; σκέπτομαι, ὡρίμως, συλλογίζομαι καλῶς καὶ ἐπανειλημμένως, réfléchir ou raisonner ; διανοοῦμαι, διαλογίζομαι, songer ; σκέπτομαι, μελετῶ τι κατὰ βάθος, méditer ; || ὁμιλεῖ χωρὶς νὰ σκέπτηται, il parle sans penser ; sans réfléchir ; || τί σκέπτεσαι ; à quoi pensez-vous ? || σκέψου το καλά, pensez-y bien ; songez-y bien; || σκέψου το καλλίτερα, pensez-y mieux; || ἐσκέφθη ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας, il a réfléchi pendant huit jours ; || δὲν σκέπτεται ὀρθῶς, il ne raisonne pas juste; || σκέψου ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ συμφέροντός σου, songez qu'il y va de votre intérêt ; || σκέπτεται νὰ νυμφευθῇ, il songe à se marier ; || — ἂν θὰ μείνω ἢ θὰ φύγω, je médite si je resterai ou si je partirai ; || σκέπτεται ν' ἀναχωρήσῃ αὔριον, il compte partir demain ; || τί σκέπτεσαι νὰ κάμῃς; que méditez-vous ? || δὲν τὸ ἐσκέφθην, je n'y ai pas pensé ; || ἐσκέφθη ἓν μέσον, il s'avisa d'un moyen ; || [ἐμπορ.] σκεπτόμεθα ὅτι.... εὑρίσκομεν ὅτι.... nous pensons que....

σκέρτσον, ου, τὸ [ξεν.], ἀστειότης, plaisanterie, n. f. ἀστεϊσμός, παιδιά, badinage, n. m. § —, ἰδιοτροπία, caprice, n. m. πρᾶξις ἢ τρόπος ἀλλόκοτος, extravagance, n. f. excentricité, n. f.

σκέτος, η, ον [δημ.], ἁπλοῦς, simple, adj. || τοῦ τὰ εἶπα νέτα σκέτα [φρ. δημ.], je lui ai parlé clair et net (haut et clair).

σκευαγωγεῖον, ου, τὸ [στρατ.] ὄχημα τοῦ ὄρχου μεταφέρον σκεύη, caisson de parc = σκευοφόρον ὄρχου.

σκευαγωγία, ας, ἡ· charroi, n. m. μεταφορὰ τῶν σκευῶν τῶν σωμάτων ἐν πολέμῳ.

σκευαγωγόν, τὸ [ἐνν. ἁμάξιον] [σιδηροδ.], fourgon, n. m. ἤτοι ἅμαξα σκευῶν, wagon à bagages, ἐν ᾧ τίθενται πρὸς μεταφορὰν αἱ ἀποσκευαὶ τῶν ἐπιβατῶν, καλούμενον συνήθως ἀποθήκη.

σκευαγωγός, ός, όν· ὁ φέρων (μεταφέρων) σκεύη, qui porte (transporte) des bagages ; || — ἅμαξα, voiture de déménagement ; tapissière, n. f. || σκευαγωγὸν πλοῖον, flûte, n. f. (bateau), πολεμικὸν πλοῖον προωρισμένον εἰς μεταφορὰν σκευῶν καὶ ἐφοδίων.

σκευάζομαι, [s]'équiper, παρασκευάζομαι, ἰδ. ἐφοδιάζω ἐμπόλεμον στράτευμα μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, ἐξοπλίζω.

σκευάζω, μέλ. άσω· équiper, προετοιμάζω, παρασκευάζω.

σκευάμαξα, ης, ἡ· τὸ σκευαγωγόν, σκευοφόρον, fourgon, n. m.

σκευασία, ας, ἡ· ἡ προετοιμασία, παρασκευή, ἑτοιμασία, préparation, n. f. καὶ ἐν γένει σύνθεσις, composition, n. f.

σκεύη, τὰ (πληθ. τοῦ σκεῦος).

σκευή, ῆς, ἡ· τὰ σκεύη, τὰ ἔπιπλα, ἡ ἀποσκευή, bagages, n. m. pl. τὰ διάφορα εἴδη, effets, n. m. βλ. λέξεις· τὸ ὑλικὸν (ἐν γένει), matériel, n. m. σκευή, συσκευή, appareil, n. m. § [ναυτ.] σκευὴ ἱστίων, jeu (m.) de voiles, κοινῶς ταχίμι πανιῶν, ἤτοι ἡ πλήρης συλλογὴ τῶν ἱστίων πλοίου τινός. § σκευὴ τοῦ πλοίου, armement, n. m. καλοῦνται οὕτως ἐν γένει τὰ σκεύη τοῦ πλοίου. § [τακτ.] σκευή, matériel, n. m. καλεῖται οὕτω γενικῶς ἐν τῷ στρατῷ, ναυτικῷ, κτλ. πᾶν ὅ,τι δὲν εἶνε προσωπικὸν (personnel). Διὰ τῆς λέξεως matériel οἱ Γάλλοι δὲν νοοῦσι τὴν ὕλην ἐξ ἧς κατασκευάζεταί τι, ἀλλ' αὐτὰ τὰ τετελεσμένα ἔργα, τὰ εἰς πόλεμον χρήσιμα, νοοῦσι δηλονότι τὴν σκευὴν (Πολυδεύκους 'Ονομαστικόν, I, 14), ἥτις κακῶς ἐκλήθη ὑλικόν. (Matériel, σημαίνει ἐπίσης τὴν ὕλην ἤτοι τὸ ὑλικόν. ἐξ οὗ κατασκευάζεταί τι, ἐκανονίσθη ὅμως ἵνα ἐν τῷ στρατῷ γίνηται χρῆσις τῆς λέξεως «ὑλικὸν» πρὸς ἔκφρασιν τοῦ καταναλωσίμου ὑλικοῦ, ἤτοι τοῦ ὑλικοῦ ὅπερ χορηγεῖται κατὰ μῆνα εἰς τὰ σώματα πρὸς κατανάλωσιν)· || σκευὴ τοῦ πυροβολικοῦ (ἥτις σήμερον ὑλικὸν τοῦ πυροβολικοῦ κακῶς ὀνομάζεται), matériel d'artillerie ; καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν τετελεσμένων ἔργων τῶν χρησίμων διὰ τὸν πόλεμον, ταῦτα δ' εἰσὶν ὅπλα φορητά, φυσίγγια, πυροβόλα, κιλλίβαντες, βλήματα, πυρῖτις ὀχήματα, σαγὴ καὶ τὰ τοιαῦτα· || γενικὴ διεύθυνσις σκευῆς πολέμου (καὶ οὐχὶ ὑλικοῦ πολέμου), direction générale du matériel d'artillerie ; || σιδηροδρομικὴ σκευή, matériel des chemins de fer ; βλ. καὶ μεταφοραί, transports; || σκευὴ πολιορκίας, matériel de siège; || σκευὴ τῆς βολῆς, matériel de tir ; πάντα τὰ ὄργανα τὰ χρησιμεύοντα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς βολῆς, π. χ. σκοποί, σήματα, κτλ || σκευὴ τοῦ μηχανικοῦ, matériel du génie ; τὸ σύνολον τῶν ἐργαλείων καὶ λοιπῶν ἀπαραιτήτων ὀργάνων τοῦ μηχανικοῦ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων, κτλ· || σκευὴ στρατοῦ, matériel d'une armée; || [σιδηρ.] μόνιμον ὑλικὸν (σκευή), matériel fixe ; τὸ μὴ κινούμενον ὑλικὸν τῶν σιδηροδρόμων, ἤτοι οἰκίαι, γέφυραι, κτλ. βλ. τροχαία σκευή, matériel roulant ; || ἄχρηστος σκευὴ (καὶ οὐχὶ ὑλικόν), matériel hors de service ; || ἄκαμπτος σκευή, matériel rigide ; βλ. ὀχήματα (véhicules) ; || τροχαία σκευή, matériel roulant ; ἡ κινουμένη σκευὴ τοῦ στρατοῦ, ἤτοι τὰ ὀχήματα ἐν γένει· || τροχαία σκευὴ τῶν σιδηροδρόμων, matériel roulant des chemins de fer, ὅπερ κινητὸν ὑλικὸν κοινῶς καλοῦσι. Καλεῖται οὕτω τὸ φέρον τροχοὺς καὶ κινούμενον, ὅπως εἶνε ἐν γένει αἱ ἀτμομηχαναὶ καὶ τὰ διάφορα ὀχήματα (wagons) τῶν σιδηροδρόμων· βλ. καὶ ὀχήματα (véhicules) ; || αἱ τῆς σκευῆς μετακινήσεις, mouvements de matériel ; καλεῖται οὕτως ἡ μετακίνησις τοῦ ὑλι-

κοῦ (πυροβολικοῦ, στρατοῦ) καὶ ἐν γένει παντὸς στρατιωτικοῦ ὑλικοῦ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

***Ἐπιθεώρησις τῆς τροχαίας σκευῆς* (examen du matériel roulant)**

1. Ἀτμοσφαιρικὰ αἴτια ἐπιδρῶντα ἐπὶ τῆς τροχαίας σκευῆς. Ἡ ξηρασία καὶ ἡ ὑγρασία εἶνε αἱ κύριαι αἰτίαι αἱ ἐπιδρῶσαι ἐπὶ τῆς διατηρήσεως τῆς τροχαίας σκευῆς.

Ἡ ξηρασία ἐλαττώνει τὰς διαστάσεις τῶν ξύλων, συνεπῶς ἀνοίγουσιν οἱ ἁρμοὶ τῶν θαιραίων, τροχῶν, κτλ. Πάντα τὰ σιδηρώματα καὶ βλῆτρα καθίστανται χαλαρά. Ἐὰν τὰ ἀποτελέσματα ἦνε μεγάλα, τὸ ὄχημα πρέπει ν' ἀποσταλῇ εἰς τὸ συνεργεῖον.

Διὰ τοὺς τροχοὺς πρέπει νὰ καταβάλληται μεγάλη προσοχὴ εἰς τὴν ἐπιτήρησιν, ἵνα μὴ ἀνοίγωσι πολὺ οἱ ἁρμοί, πρὸς τοῦτο κατὰ τὰς ξηρασίας δέον νὰ βρέχωνται.

Ἡ ὑγρασία τῆς ἀτμοσφαίρας ὡς καὶ ἡ βροχὴ σήπουσι τὸ ξύλον, ἰοῦσι τὰ σιδηρώματα, εὐρωτιῶσι τὰ σχοινία.

Τὰ ὀχήματα διατηροῦσιν εἰς μεγάλα ὑποστεγάσματα καλῶς ἀεριζόμενα· οἱ τροχοὶ δέον ν' ἀνυψῶνται διὰ σφηνῶν ἵνα μὴ ἐπακουμβῶσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἰδίως ἐὰν ἦνε ὑγρασία. Κατάλληλος χρωματισμὸς προφυλάσσει τὰ ξύλα καὶ σιδηρώματα ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν. Ὁ ἐλαιοχρωματισμὸς ἢ ἐπίχρισις τῶν ξύλων καὶ σιδηρῶν μερῶν δέον νὰ ἦνε συνεχὴς χωρὶς ν'ἀφίνῃ κενά. Οἱ τόρμοι καὶ εντορμίαι τῶν ξυλίνων μερῶν δέον νὰ χρωματίζωνται πρὸ τῆς συμβολῆς των· ἐπίσης τὰ σιδηρώματα ἐπιχρίονται δι' ἀμμίου ἄνωθεν καὶ κάτωθεν πρὶν ἐφαρμοσθῶσιν ἐπὶ τοῦ ξύλου.

Τὰ σχοινία ἐκτυλίσσονται κατ' ἔτος καὶ ἐκτίθενται εἰς καθαρὸν καὶ ξηρὸν ἀέρα ἐπὶ τινας ἡμέρας.

2. Τρόπος τοῦ ἀναγνωρίζειν ἐὰν τὰ διάφορα μέρη τῆς σκευῆς εὑρίσκωνται ἐν καλῇ καταστάσει καὶ περιγραφὴ τῶν ἀναγκαιουσῶν ἐπισκευῶν. α') Πυροβόλα. Ἐξετάζεται ὁ αὐλὸς τῆς ὀπῆς διὰ τοῦ διαστομωτηρίου· ὁ κοχλίας τῆς ὀπῆς, ἡ λειτουργία τοῦ κλείστρου, ὁ ἐμφραγματικὸς δακτύλιος, τὸ χαλκοῦν ὀπαῖον, ὁ στρόφαλος καὶ πάντα τὰ ἐπὶ τοῦ σωλῆνος τοῦ πυροβόλου μέρη.

β'. **Κιλλίβαντες.** Ἐξετάζουσι τὸν κορμὸν τοῦ κιλλίβαντος καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη· βεβαιοῦνται ὅτι ἅπαντα τὰ περικόχλια εἶνε καλῶς συνεσφιγμένα καὶ ὅτι δὲν ἐλλείπει οὐδεὶς γυρωτικὸς ἧλος· παρατηροῦσιν ἐὰν ἅπαντα τὰ σιδηρώματα εἰσὶ καλῶς ἐφηρμοσμένα καὶ δὲν κινῶνται. Ἐξετάζουσι μετὰ προσοχῆς τὸ σκοπευτικὸν μηχάνημα ἐὰν λειτουργῇ καλῶς καὶ ἐὰν οἱ κοχλίαι ὦσι λελιπασμένοι· ἐπιθεωροῦσι τὰς ἐπιδεσμίδας, κλαχίδια, ἀλύσια, κτλ. Ἐξετάζουσι τὸ τροχοπεδωτικὸν μηχάνημα, ἐὰν λειτουργῇ καλῶς καὶ ἐὰν ἅπαντα τὰ περικόχλια ὦσι συνεσφιγμένα· τέλος ἐπιθεωροῦσι τὸν σκοπευτικὸν μοχλὸν καὶ ἅπαντα τὰ λοιπὰ ἐπὶ τοῦ κιλλίβαντος σιδηρᾶ καὶ σκύτινα μέρη, περιγράφοντες λεπτομερῶς τὰς ἀναγκαίας ἐπισκευάς.

γ'. **Πῆγμα ὀχήματος καὶ ξύλινα μέρη.** Ἐξετάζουσι τοὺς ἁρμούς, τὰς συμβολάς, κτλ. διὰ λεπτοῦ δὲ καὶ αἰχμηροῦ ὀργάνου ἐξετάζουσι τὴν κατάστασιν τοῦ ξύλου ὑπὸ τὸν ἐλαιοχρωματισμόν.

Βεβαιοῦνται ὅτι τὰ διάφορα σιδηρώματα ἐφαρμόζονται καλῶς καὶ εἶνε ἐν καλῇ καταστάσει· ὅτι τὰ περικόχλια εἶνε συνεσφιγμένα ἐν τῇ θέσει των.

Ἐλέγχουσι τὸ μῆκος τῶν ἀλύσεων τοῦ ἀκρορρυμίου καὶ τὰ ζευκτικὰ ἄγγιστρα.

Ἐξετάζουσι τὸ τροχοπεδωτικὸν μηχάνημα καὶ ἐὰν τὰ πέδιλα ἐφαρμόζωνται ἐπὶ τῶν τροχῶν.

Ἐπιθεωροῦσι τὰ ἐλατήρια τῶν ὀχημάτων, τοὺς ἀναβαθμοὺς καὶ λοιπὰ μέρη.

Ἀνοίγουσι τὰς θυρίδας καὶ σύρτας ἵνα βεβαιωθῶσι περὶ τῆς εὐχεροῦς λειτουργίας ἁπάντων τῶν μερῶν.

δ'. **Τροχοί.** Ἐξετάζουσι τὰς **ἀκτῖνας**, ἐπικρούοντες διὰ σφυρίου αὐτὰς ἰδίως πλησίον τῶν **συνδετήρων** καὶ τῶν **σωτροτόρμων**, ἵνα βεβαιωθῶσιν ὅτι δὲν εἶνε ἐσχισμέναι· ἐπικρούουσιν ἐπὶ τῶν σώτρων, ἵνα βεβαιωθῶσιν ὅτι δὲν ὑπάρχουσι διαρραγαὶ εἰς τὰς ἑνώσεις των· ἐπὶ τῶν **πλημνοδέτων**, ἵνα ἴδωσιν ἐὰν προσαρμόζωνται καλῶς ἐπὶ τοῦ ξύλου.

Ἐξετάζουσιν ἐὰν οἱ **κρόταφοι** τῶν ἀκτίνων ἐφάπτωνται καλῶς ἐπὶ τῆς πλήμνης καὶ τῶν σώτρων, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει ὁ τροχὸς ἔχει ἀνάγκην συσφίγξεως. Ἐπιθεωροῦσι μετὰ προσοχῆς ἅπαντας τοὺς ἁρμοὺς καὶ ἐξετάζουσι μὴ τυχὸν τὸ ξύλον ἐσάπη. Βεβαιοῦνται ὅτι τὰ **δέστρα** δὲν ἐφθάρησαν τοσοῦτον ὥστε ὁ τροχὸς νὰ κινῆται ἐπὶ τῆς χνόης· ὅπερ συνήθως συμβαίνει εἰς τὰ ὀρειβατικὰ πυροβόλα· παρατηροῦσι τὸ πάχος τῶν **ἐπισώτρων** μὴ τυχὸν ἠλαττώθη κατὰ πολὺ ἢ μὴ τυχὸν ἀπώλεσαν τὸ κυκλικόν των σχῆμα, καθὼς καὶ ἐὰν ἐφαρμόζωνται καλῶς ἐπὶ τῶν σώτρων.

Ἐξετάζουσι μήπως ηὔξησεν ἡ κωνικότης τοῦ τροχοῦ, ὅπερ σημαίνει ὅτι ὁ τροχὸς ὑπέστη μεγάλην κόπωσιν, συνεπῶς δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐν ἐκστρατείᾳ. Πρέπει νὰ ἴδωσιν ἐὰν οἱ τροχοὶ ἦνε καλῶς λελιπασμένοι καὶ ἐὰν οἱ παράκυκλοι τῶν κροτάφων καὶ τῶν ἀκραξονίων ἦνε ἐν τῇ θέσει των· ὅτι τὰ παραξόνια φέρουσι τὰ κλαδίκια καὶ τοὺς ἐμβολοδέτας αὐτῶν ἢ ὅτι τὰ περικόχλια τῶν ἀξόνων εἶνε ἐν καλῇ καταστάσει.

Εἰς τοὺς τροχοὺς τοὺς ἔχοντας πλήμνας ἐκ κρατερώματος ἐξετάζουσιν ἐὰν τὰ βλῆτρα ἦνε συνεσφιγμένα.

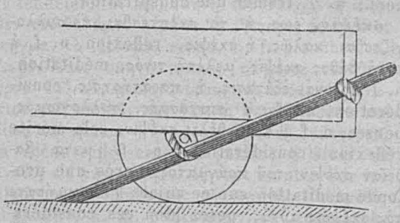
ε'. **Πρόχειρος ἐπισκευὴ τροχοῦ. — Αἱ** σχιζόμεναι ἀκτῖνες δένονται στερεῶς διὰ λεπτοῦ σχοινίου ἢ σύρματος. Τροχὸς μετὰ μιᾶς ἢ δύο ἀκτίνων τεθραυσμένων δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ προσκαίρως.

Ἐὰν σῶτρόν τι θραυσθῇ καὶ ἐκφύγῃ ἐντελῶς, ἑνοῦσι τὰ δύο ἀπέχοντα μεταξὺ των σῶτρα διὰ ξύλου παρεντιθεμένου καὶ καρφωνομένου εἰς ταῦτα. Τὰ σχιζόμενα σῶτρα δύνανται

νὰ στερεωθῶσι προσκαίρως δι' ἑτέρων ξύλων καρφωνομένων ἐπὶ τοῦ σώτρου.

Τροχὸς ὀχήματος θραυόμενος δύναται ν' ἀντικατασταθῇ προσωρινῶς δι' οἱουδήποτε ἑτέρου τροχοῦ ἔχοντος σχεδὸν τὴν αὐτὴν διάμετρον καὶ ἰδίως δέστρον μεγαλείτερον τῆς χνόης τοῦ ἄξονος.

Ἐν ἐλλείψει οἱουδήποτε χρησίμου ἀνταλλακτικοῦ τροχοῦ ὑποστηρίζουσι τὴν χνόην τοῦ ἄξονος δι' ἰσχυροῦ κάμακος ἐπακουμβῶντος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διὰ τοῦ ἑνὸς τῶν ἄκρων του διερχομένου κάτωθεν τῆς χνόης, ὅστις προσδένεται στερεῶς διὰ σχοινίου ἐπί τε τῆς χνόης καὶ εἰς ὀρθοστάτην τινὰ τοῦ πήγματος τοῦ ὀχήματος. Τὸ ὄχημα δύναται οὕτω νὰ συρθῇ διὰ τῶν τριῶν τροχῶν τῇ βοηθείᾳ τοῦ τετάρτου σημείου ὑποστηρίξεως ὅπερ τῷ παρέχει τὸ ἄκρον τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους προστριβομένου κάματος.

3. Εἰδικὸς ἔλεγχος τῶν πυροβόλων. Ὁ εἰδικὸς ἔλεγχος τῶν πυροβόλων σκοπεῖ τὴν ἀκριβῆ ἐξέλεγξιν πρὸς παραλαβὴν τῶν νεοκατεσκευασμένων πυροβόλων, καὶ

Τὴν ἐξέλεγξιν τῶν χρησιμευσάντων ἤδη πυροβόλων (παλαιῶν).

Αἱ ἐξελέγξεις αὗται ἀποβλέπουσι κυρίως τὸν σωλῆνα, τὸ κλεῖστρον καὶ τὰ διάφορα μηχανήματα· συνίστανται δὲ εἰς τὰς ἑξῆς ἐργασίας:

1ον) Εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ποιότητος τοῦ ὑλικοῦ.

2ον) Εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν διαστάσεων ἁπάντων τῶν μερῶν καὶ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς θέσεως καὶ τοῦ μήκους τῶν διαφόρων γραμμῶν τοῦ πυροβόλου.

3ον) Εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ βάρους τοῦ πυροβόλου φέροντος τὸ κλεῖστρον καὶ τῆς ἐπιρροπῆς αὐτοῦ (prépondérance) ἐπὶ τῆς τομῆς τοῦ πυγαίου.

4ον) Εἰς δοκιμαστικὴν βολήν.

5ον) Εἰς ἐξέλεγξιν μετὰ τὴν δοκιμαστικὴν βολήν.

[Τὰ ὄργανα καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐξελέγξεως τῶν πυροβόλων συστήματος Κροὺπ εἰσὶ περιγεγραμμένα εἰς εἰδικὸν βιβλιάριον μετὰ τῶν σχετικῶν πινάκων, ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν (1892) καὶ ἐπιγραφόμενον «Χρῆσις τῶν ἐλεγκτικῶν ὀργάνων τῶν πυροβόλων καὶ βλημάτων συστήματος Κρούπ»].

4. Ἀχρηστία τῆς σκευῆς. Πυροβόλα. Ἵνα καταστήσωμεν τὰ πυροβόλα εἰς θέσιν ἀχρησιμοποίητον, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ τὰ καταστρέψωμεν, ἀρκεῖ ν' ἀφαιρέσωμεν τὰ κλεῖστρα, τοὺς κοχλίας τῆς ὀπῆς καὶ τέλος νὰ καθηλώσωμεν ταῦτα εἰσάγοντες διὰ κτυπημάτων ἧλον ἐν τῷ αὐλῷ τῆς ὀπῆς.

Πρὸς καταστροφὴν σωλῆνος πυροβόλου διαρρηγνύομεν τοῦτο· τὸ εὐκολώτερον μέσον εἶνε εἰς τὸ νὰ εἰσαγάγωμεν ἐν τῇ προτομῇ τοῦ πυροβόλου γόμωσιν δυναμίτιδος ἢ βαμβακοπυρίτιδος ἀνάλογον πρὸς τὰς διαστάσεις καὶ τὸ μέταλλον τοῦ πυροβόλου, συνήθως ἀρκοῦσιν 200 - 700 γραμμάρια. Ἡ ἀνάφλεξις ἐνεργεῖται δι' ἠλεκτρισμοῦ ἀπομακρυνομένων τῶν ἀτόμων κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἄξονος τοῦ πυροβόλου 400 ἕως 500 μέτρα.

Ὀχήματα. Θραύουσι τὰς ἀκτῖνας τῶν τροχῶν ἢ καίουσι ταύτας μετὰ τοῦ φόρτου των, ἀφοῦ ἐπιρρίψωσι πετρέλαιον ἢ εὔφλεκτον τινὰ ὕλην.

Ἐπίσης δύνανται νὰ καταστρέψωσι τὰ στρατιωτικὰ ὀχήματα διὰ φυσιγγίων δυναμίτιδος καὶ γομώσεως 500 - 600 γραμμαρίων, προσδενομένων ἐπὶ τῶν ἀξόνων των.

σκευοθήκη, ης, ἡ [πλοίου], buffet, n. m. κοινῶς ἡ δεσπέντσα· χώρισμα ἐν τοῖς πλοίοις ἐν ᾧ φυλάσσονται τὰ σκεύη τῆς τραπέζης· ‖ —, buffet, βλ. καὶ ὀψοφυλάκιον, ἐδεσματοθήκη. § — [τοῦ ναυστάθμου], magasin général, γενικὴ ἀποθήκη ἢ μᾶλλον ἀποθήκη τοῦ ὑλικοῦ. § —, étagère, n. f. κοινῶς τὸ ῥάφι πρὸς ἐναπόθεσιν σκευῶν· βλ. καὶ ῥάφι (planche).

σκευόδεσμος, ου, ὁ [ναυτ.], nœud d'anguille; βλ. σχοινόκομβοι.

σκευοδηγός, οῦ, ὁ [στρατ.] (τοῦ συντάγματος), conducteur des équipages régimentaires; ὁ ἐπιπεφορτισμένος τὴν ὁδήγησιν τῶν σκευῶν τοῦ συντάγματος.

σκευοδόχον, ου, τὸ [στρατ.] cantine à bagages, σκευοφόρον (ὄχημα).

σκεῦος, ους, τό· κατασκεύασμα, πρᾶγμα παντὸς εἴδους, οἷον ἔπιπλον (ἐν γένει), meuble, n. m. εἶδός τι, effet, n. m. π. χ. τὰ εἴδη τοῦ στρατιώτου· βλ. λέξιν· εἶδος, ἀντικείμενόν τι, objet, n. m. ‖ σκεύη, εἴδη ὁπλισμοῦ, objet d'équipement (ou d'armement); ‖ μαγειρικὰ σκεύη, ustensiles (; batterie) de cuisine ἢ effets de cuisine; ‖ ἐπιτραπέζια σκεύη, vaisselle, n. f. τὸ σύνολον τῶν ἀγγείων τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν συνήθη ὑπηρεσίαν τῆς τραπέζης κατὰ τὸ φαγητόν· ‖ σκεύη στρατοπεδείας, effets de campement; ‖ τὰ σκεύη τοῦ πλοίου (σκεύη νεώς), les agrès; les objets d'armement; ὁ ἐξαρτισμός, κοινῶς ἡ ἁρματωσιὰ τοῦ πλοίου, ἤτοι πᾶν ὅ,τι χρειάζεται ἵνα ἑτοιμασθῇ πλοῖόν τι· ‖ τὰ ἐξ ἀμμίτου σκεύη, objets en grès; ‖ σκεύη πυροβόλου, armement (ἐφοπλίσματα)· ‖ [μεταφ.] σκεῦος ἐκλογῆς [φρ. Γρφ.], vase d'élection; ‖ ἄχρηστον σκεῦος, meuble inutile; [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] homme inutile = ἄχρηστος ἄνθρωπος (ἄχθος ἀρούρης), propre à rien, pleutre, n. m. § —, ustensile, n. m. σκεύη, ustensiles, n. m. pl. Τὰ διακονήματα (διακόνημα, ατος, τό· καλεῖται τὸ σκεῦος καὶ τὰ διάφορα κινητὰ ἐργαλεῖα καὶ τὰ τοιαῦτα τὰ χρησιμεύοντα εἰς ὑπηρεσίαν

τινά)· || — ὁπλοποιοῦ, ustensiles d'armurier ; || — πυροτεχνικά, ustensiles d'artifices ; || — πυροτεχνίτου, ustensiles d'artificier ; || — πυροβολικοῦ, ustensiles d'artillerie; || — σαγματοποιοῦ, ustensiles de bâtier ; || — σκυτορράφου, ustensiles de bourrelier ; || σκεύη πλινθευτοῦ ἢ πλινθουργοῦ ἢ πλινθοποιοῦ, ustensiles de briquetier ; || — πακτωτοῦ, ustensiles de calfat ; || σκεύη στρατοπεδείας, ustensiles de campement ; || — τροφοδόχων, ustensiles des cantines à vivres ; || — θαλάμων, ustensiles des chambrées ; || — στεγαστοῦ, ustensiles de couvreur ; || — σταύλου, ustensiles d'écurie; || — χωνευτοῦ, ustensiles de fondeur ; || — σιδηρείων, ustensiles des forges ; || — λιθογράφου, ustensiles de lithographe ; || — οἰκοδόμου, ustensiles de maçon; || — τυποποιοῦ, ustensiles de mouleur; || — ἐδαφοστρώτου, ustensiles de paveur ; || — χρωματιστοῦ ἢ ζωγράφου, ustensiles de peintre; || — σελλοποιοῦ, ustensiles de sellier.

σκευοφόρον, ου, τό· σκευοφόρα, βλ. σκευοφόρος.

σκευοφόρος, ος, ον, ὁ φέρων (μεταφέρων) σκεύη, qui porte (transporte) des bagages (des meubles) ; || **σκευοφόρον** [ὄχημα] τοῦ στρατοῦ, ἡ ἅμαξα ἀποσκευῶν, fourgon, n. m. (à bagages), voiture à bagages ; || τὰ **σκευοφόρα** τοῦ συντάγματος, fourgons régimentaires : βλ. καὶ **παραπομπή**· || **σκευοφόρα**, τά, équipages, n. m. pl. καλοῦνται οὕτω τὰ διάφορα ὀχήματα μετὰ τῶν διαφόρου φύσεως ὑλικῶν, καὶ τῶν δμοζυγιῶν, ἅτινα στράτευμά τι εἶνε ὑποχρεωμένον νὰ ἔχῃ μεθ' ἑαυτοῦ· || σκευοφόρον ὄρχου, caisson de parc ; ὄχημα δι' οὗ μεταφέρονται διάφορα σκεύη· || — ὄρχου, chariot de parc ; ὄχημα λίαν στερεὸν καὶ ἀρκετὰ μεγάλης χωρητικότητος· || — πυροβολαρχιακή, chariot de batterie (ὑπονοεῖται ἅμαξα), γαλλικοῦ συστήματος σύγκειται ἐκ κίστεως (coffre) μετὰ προολκαίου καὶ ἐφολκαίου· ἡ σκευοφόρος εἶνε προωρισμένη διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἐργαλείων, ἀνταλλακτικῶν εἰδῶν καὶ τοῦ ἀναγκαίου ὑλικοῦ διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ ὑλικοῦ τῆς πυρβολαρχίας ἐν ἐκστρατείᾳ· παρ' ἡμῖν ἡ παλαιὰ πυρβολαρχιακὴ σκευοφόρος εἶνε Γερμανικοῦ συστήματος, συγκειμένη ἐκ μεγάλου κιβωτίου ἐκ πεταλείου, διῃρημένου εἰς μεγάλας θήκας· || — ὄρχου μεθ' ὑψηλῶν θαιρῶν, chariot de parc avec hautes ridelles.

σκευοφυλάκιον, ου, τό· τὸ μέρος ἔνθα φυλάσσονται σκεύη (ἔπιπλα), garde meuble, n.m. ἀποθήκη, magasin ; βλ. καὶ **ἀποθήκη** σκευῆς πυροβ. § **σκευοφυλάκιον** [ἐκκλησίας], sacristie, n. f. μέρος ἔνθα φυλάσσονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ ἐκκλησιαστικὰ σκεύη, καὶ ἔνθα οἱ ἱερεῖς ἐνδύονται τὰ ἄμφια αὐτῆς.

σκευοφύλαξ, ακος, ὁ· φύλαξ, ἐπιστάτης τῶν σκευῶν ἀποθήκης, garde-magasin, n.m. || — πυροβολικοῦ, βλ. ἔφορος ὑλικοῦ, garde d'artillerie. § **σκευοφύλαξ** [ἐκκλησίας], ὁ· sacristain, n. m. ὁ φύλαξ τοῦ σκευοφυλακίου ἐκκλησίας· || ἡ **σκευοφύλαξ**, sacristine, n. f. ἡ γυνὴ ἥτις ἐν τινι γυναικείᾳ μονῇ διατηρεῖ τὸ σκευοφυλάκιον.

σκευρύνω, κτλ. βλ. σκευρόνω.

σκευώρημα, ατος, τὸ καὶ

σκευωρία, ας, ἡ· πρᾶξις δολερά, δολία, πανοῦργος, ἀπατηλή, πανοῦργον βούλευμα, μηχάνημα, μηχανορραφία, machination, n. f. δόλιος σκοπός, ῥαδιουργία, intrigue, n. f. ῥαδιουργία, τέχνασμα, manœuvre, n. f. τέχνασμα μυστικόν, manigance, n. f. [μετφ.] **σκευωρία**, trame, n. f. (= συνωμοσία, complot ; ῥαδιουργία, intrigue).

σκευωρῶ (έω), μέλ. ήσω· μετὰ δόλου, ἀπάτης, πανούργως ποιῶ τι, μηχανῶμαί τι. μηχανορραφῶ, machiner ; ῥαδιουργῶ, intriguer ; τεχνάζομαι, manigancer ; ῥαδιουργῶ, τεχνάζομαι, manœuvrer. § **σκευωρῶ**, tramer (= συνωμοτῶ, comploter ; μηχανορραφῶ, machiner) ; π. χ. tramer une conspiration.

σκέψις, εως, ἡ· τὸ σκέπτεσθαι, τὸ συλλογίζεσθαι καλῶς, ἡ σκέψις, réflexion, n. f. ἡ κατὰ βάθος σκέψις, μελέτη τινός, méditation, n. f. ἔρευνα, ἐξέτασις, ἡ παρατήρησις, considération, n. f. ὁ στοχασμός, συλλογισμός, pensée, n. f. || αὐτὸ θέλει σκέψιν, cela mérite réflexion (considération) n. f. || μετὰ βαθεῖαν σκέψιν τοῦ πράγματος, après une profonde méditation sur ce sujet ; || ἐκτιμήσατε τὰς σκέψεις αὐτάς, pesez bien ces considérations ; || ἡ πρώτη μου σκέψις ἦτο νά, ma première pensée fut de ; || ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς στερεῖται σκέψεως, cet homme manque de raisonnement ; || διορῶ τὴν σκέψιν τινός, lire dans la pensée de quelqu'un.

σκηνή, ῆς, ἡ· tente, n. f. κατασκεύασμα ἐξ ὑφάσματος ὑφ' ὃ διαμένουσι· [συνεκδ.] κατοικία, οἴκημα, habitation, n. f. [ἐκκλ.] tabernacle. n. m.=tente, pavillon ; || στήνω σκηνήν, dresser une tente ; || [ἐκκλ.] ἐν σκηναῖς δικαίων, au séjour des justes. § **σκηνή**, tente, n. f. κοινῶς ἡ **τέντα**· καὶ ὑποκορ. **σκηνίδιον** (petite tente). Καλεῖται οὕτως εἶδος σκιάδος (pavillon) ἀποτελουμένης ἐκ χονδροῦ ὑφάσματος διὰ τὴν προφύλαξιν ἀπὸ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς ἐπηρείας. Ἐν τῷ Γαλλικῷ στρατῷ μεταχειρίζονται τὰς ἑξῆς σκηνάς, 1) τὸ **ἀντίσκηνον** (sac tente-abri), λεγόμενον ἐνίοτε καὶ petite tente)· 2) τὴν (κωνικὴν) **σκηνὴν** (tente conique), διὰ 16 πεζοπόρους ἢ 10 ἕως 12 ἐφίππους, καὶ 3) τὸ **σκηνόπηγμα** (tente-baraque) ἢ σκηνὴν Favret, ἥτις εἶνε μεγάλη τις σκηνὴ χρησιμεύουσα δι' ἐναπόθεσιν ὑλικῶν, ἢ ὡς ἀρτοποιεῖα κτλ. || σκηνὴ στρατοπεδευτική, tente de campement ; || — τοῦ ἀξιωματικοῦ, marquise, n. f. σκηνὴ ἔχουσα ἰδιαίτερον σχῆμα· || σκηνὰς πήγνυμι, tendre un camp ; στήνω τὰς σκηνὰς πρὸς ἀποτέλεσιν στρατοπέδου. § [ναυτ.] σκηνή, tente, n. f. κοινῶς **τέντα**· αἱ σκηναὶ πλοίου εἶνε εὐρεῖαι ἐπιφάνειαι ἐξ ὀθόνης, ἐκτεινομένης εἴτε ὁριζοντίως ὑπεράνω τοῦ καταστρώματος πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ ἡλίου, εἴτε διατεθειμένης ἐν εἴδει στέγης ἄνωθεν αὐτοῦ πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς βροχῆς, διακρί-

νομεν ἑπομένως δύο εἴδη σκηνῶν, ἤτοι τὰς **θερινὰς** (τοῦ ἡλίου, καλουμένας tentes), καὶ τὰς **χειμερινὰς** (τῆς βροχῆς, καλουμένας tauds). Αἱ σκηναὶ πλοίου τινὸς ἀναλόγως τῆς θέσεως ἐν ᾗ τοποθετοῦνται διακρίνονται εἰς **πρῳραίαν** σκηνὴν (marsouin), ἥτις τίθεται πρῴραθεν τοῦ ἀκατίου ἱστοῦ, **εἰς μέσην σκηνὴν** (grande tente) ἥτις τίθεται μεταξὺ τοῦ ἀκατίου καὶ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ, εἰς **παράμεσον σκηνὴν** (tente du gaillard d'arrière) ἥτις τίθεται μεταξὺ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ καὶ τοῦ ἱστοῦ τοῦ ἐπιδρόμου, καὶ εἰς **πρυμναίαν** σκηνὴν (tente de la dunette ou de poupe) ἥτις τίθεται πρύμνηθεν τοῦ ἱστοῦ τοῦ ἐπιδρόμου (τέντα τῆς πρύμνης)· || σκηνὴ **λέμβου**, ἡ· tente d'embarcation, n. f. ὁριζόντιος ὀθόνη τιθεμένη ἐπὶ ὀρθοστατῶν ἄνωθεν τῆς λέμβου ὅπως προφυλάσσῃ τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ ἡλίου· || tendelet,, n. m. σκηνὴ τοποθετημένη ἄνωθεν τοῦ θαλάμου λέμβου. § [θεατρ.] ξύλινόν τι πῆγμα, τὸ ἰκρίωμα, scène, n. f. planches, n. f. pl. ἰδίως σκηνή, scène, τὸ μέρος τοῦ θεάτρου ἐφ' οὗ παριστάνουσιν οἱ ὑποκριταὶ ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ, καὶ γενικὴ σκηνή, scène κυρίως καὶ μεταφ. || ἡ σκηνὴ παριστᾷ ἀνάκτορον, la scène répresente un palais ; || θέλει νὰ ἀναβῇ εἰς τὴν σκηνήν, il veut monter sur les planches ; || **διευθυντὴς τῆς σκηνῆς** (θεάτρου), régisseur, n. m. ὁ διευθύνων τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου (ὅστις κατ' ἐπέκτασιν λέγεται καὶ **σκηνοθέτης**) καὶ συνεννοούμενος μετὰ τοῦ κοινοῦ διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν παράστασιν.

σκηνίδιον, ου, τό· μικρὰ σκηνή, petite tente ; βλ. σκηνή.

σκηνικός, ή, όν· ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὴν σκηνήν, πρὸς τὸ θέατρον, qui a rapport a la scène, au théâtre, scénique, adj. ὁ τῷ θεάτρῳ ἀνήκων, θεατρικός, théatral, ale adj.

σκηνικῶς [ἐπίρ.], ὑπὸ σκηνικὴν ἔποψιν, au point de vue de la scène, scéniquement, adv.

σκηνίτης, ου, ὁ (θηλ. **σκηνῖτις**, ιδος, ἡ·), ὁ ὑπὸ σκηνὴν ζῶν, διαιτώμενος, qui vit sous des tentes ; scénite, n. νομαδικός, nomade, adv.

σκηνογραφία, ας, ἡ· ἐν τοῖς θεάτροις, décor, n. m. décoration, n. f. ou scénographie (σκηνή, scène καὶ γράφειν, décrire) n. f. art de peindre et de disposer les décors du théâtre, ἡ τέχνη τοῦ ζωγραφίζειν τὴν σκηνήν, θεατρικὴ ζωγραφία, ἡ ἀποπτικὴ (perspective) διὰ τῆς ζωγραφίας παράστασις τῶν ὄπισθεν παραπετασμάτων, οἷον τῆς αὐλαίας, κτλ.) καὶ τῶν πλαγίων χωρογραφικῶν καὶ ἀρχιτεκτονικῶν κοσμημάτων. § **σκηνογραφία**, scénographie, n. f. βλ. **ἀποπτική**.

σκηνογραφικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν σκηνογραφίαν, qui a rapport à la scénographie, scénographique, adj. βλ. καὶ **ἀποπτική**· || μέθοδοι σκηνογραφικαί, procédés, scénographiques. § **σκηνογραφικός**, ή, όν· ὁ, ἀφορῶν τὸν ζωγράφον τῶν θεατρικῶν σκηνῶν, de décorateur ; ὁ ἀφορῶν τὴν παράστασιν τῶν σκηνῶν τοῦ θεάτρου, décoratif, ive.

σκηνογραφικῶς [ἐπίρ.], scénographiquement, adv. συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τῆς ἀποπτικῆς σκηνογραφίας, selon les règles de la perspective scénographique ; βλ. καὶ **ἀποπτική**.

σκηνογράφος, ου, ὁ· ὁ σχεδιάζων τὰς σκηνὰς τῶν θεάτρων, [peintre] décorateur ; scénographe, n. m. καλλιτέχνης καταγινόμενος εἰς τὴν σκηνογραφίαν, artiste qui s'occupe de scénographie.

σκηνογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, ζωγραφίζω τὰς σκηνὰς τοῦ θεάτρου, peindre des décorations [scéniques], décorer.

σκηνοθεσία, ας, ἡ· ἡ ἑτοιμασία ὅλων τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν παράστασιν, ἤτοι σκηναί, στολαὶ ἠθοποιῶν καὶ ἐν γένει τὰ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἔπιπλα.

σκηνοθέτης, ου, ὁ· ὁ διευθύνων τὴν τοποθέτησιν τῶν σκηνῶν ἐν τῷ θεάτρῳ, regisseur, n. m. καὶ ἰδίως ὁ διευθυντὴς τῆς σκηνῆς· βλ. σκηνή.

σκηνοπηγία, ας, ἡ· τὸ πηγνύειν σκηνάς, action de dresser des tentes ; ἡ στῆσις (ἐγκατάστασις) σκηνῶν, établissement de tentes. § **σκηνοπηγία**, scénopégie, n. f. ἡ ὑπὸ τὰς ἐκ κλάδων καλύβας, ἑορτὴ τῶν Ἑβραίων, ὡς ἑορτὴ τῆς συγκομιδῆς καὶ πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ὑπὸ σκηνὰς διαμονῆς αὐτῶν κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ περιοδείαν των, la fête des tabernacles.

σκηνοπηγέω-ῶ, πηγνύω σκηνάς, dresser une tente.

σκηνορραφεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον ἔνθα κατασκευάζουσι σκηνάς, atelier où l'on fabrique des tentes.

σκηνορραφῶ (έω), μέλ. ήσω, κατασκευάζω σκηνάς, faire des tentes.

σκηνοῦχος, ου, ὁ [ναυτ.], filière de tente; σκηνοῦχοι, οἱ· filières de tente ; κοινῶς ἡ **βαρδατένταις**· σχοινία, συρματόσχοινα ἢ ἁλύσεις διαπερώμεναι εἰς τοὺς στυλίσκους τοῦ αἰωροθεσίου τοῦ περιτοναίου, ἢ εἰς πόρπας τοῦ δρυφάκτου περὶ τὸ πλοῖον διὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀνάδεσιν τῶν σκηνῶν ὅταν αὗται ἀνατείνωνται.

σκηνοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ φύλαξ τῶν σκηνῶν, gardien des tentes.

σκηνῶ (έω), μέλ. ώσω (καὶ σκηνόω), πήγνυμι, στήνω σκηνήν, dresser sa tente (ses tentes) ; [συνεκδ.] κατοικῶ ἐν σκηνῇ, στρατοπεδεύω, camper ; ἐγκαθίσταμαι, s'établir ; διημερεύω, séjourner; οἰκῶ, κατοικῶ, habiter.

σκήνωμα, ατος, τό· ἡ σκηνή, tente, n. f. [συνεκδ.] οἴκησις ὑπὸ σκηνάς, διαμονή, διατριβή, séjour, n. m. οἴκησις, habitation. n.f. || [Γρ.] τὸ γήϊνον σκήνωμα, le séjour terrestre.

σκηπτοῦχος, ος, ον (σκῆπτρον, φέρω), ὁ κρατῶν σκῆπτρον, porte-sceptre ; ὁ φέρων τὸ σημεῖον τῆς ἀνωτάτης ἐξουσίας, ὅθεν ὁ βασιλεύς, roi, n. m. ὁ ἀρχηγός, chef, n. m.

σκῆπτρον, ου, τό· sceptre, n. m. (σκήπτω), ἐσήμαινε γενικῶς ῥάβδον, βακτηρίαν (τὸ

ἐφ' οὗ τις ἐπιστηρίζεται), bâton, n. m. κατόπιν ὅμως προσέλαβε τὴν σημασίαν τοῦ συμβόλου τῆς ἀξίας καὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ δὴ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας· || τὸ σκῆπτρον, τὸ στέμμα, ὁ βασιλικὸς μανδύας εἰσὶ τὰ σήματα τῆς βασιλείας, le sceptre, la couronne, le manteau royal sont les signes de la royauté; || — διοικήσεως, bâton de commandement, βλ. ῥάβδος· || σκῆπτρον ἀρχιερέως (κοιν. πατερίτσα), crosse, n. f. ποιμαντικὴ ῥάβδος.

σκηπτροφορῶ (έω), μέλ. ήσω· φέρω σκῆπτρον, porter le sceptre.

σκήτη, ης, ἡ· σκῆτος, τό· ἡ μονή, couvent, n. m. cloître, n. m.

σκιά, ᾶς, ἡ (βλ. ἴσκιος), ombre, n.f. ombrage, n.m. || ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν δένδρων, sous l'ombre des arbres; || ἡ βαθεῖα σκιὰ τοῦ δάσους, l'ombrage épais de la forêt; || [συνεκδ.] δὲν ὑπάρχει σκιὰ ἀμφιβολίας, il n'y a pas ombre de (l'ombre du) doute; || κατήντησε σκιά, il a l'air d'un fantôme. § ἡ προστασία, protection, n. f. ombre, n. f. || ὑπὸ τὴν σκιάν του, sous sa protection; || ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας, à l'ombre de l'autorité du roi. § [πληθ.] αἱ σκιαὶ τῶν νεκρῶν, les ombres, les mânes; || αἱ σκιαὶ τῶν προγόνων του, les ombres (les mânes) de ses ancêtres.

σκιαγράφημα, ατος, τό· εἰκὼν μετὰ σκιᾶς καὶ φωτὸς καὶ ἰδίως ἀποπτικὴ (σκηνογραφικὴ) ζωγραφική, dessin en perspective; ἡ **σκιαγραφία.**

σκιαγραφία, ας, ἡ· σχαρίφημα, σχεδίασμα, διὰ μολυβδίδος, esquisse au crayon; ἰχνογραφία διὰ μολυβδίδος, dessin fait au crayon; καὶ ἐν γένει ἀποπτικὴ ζωγραφική, peinture en perspective; ἡ πρᾶξις, ἡ τέχνη τοῦ σκιαγράφου, ζωγραφία μετὰ ὀρθῆς χρήσεως τῆς σκιᾶς καὶ τοῦ φωτός, ἰδίως σκηνογραφικὴ παράστασις· βλ. καὶ **ἀποπτική.**

σκιαγραφικός, ή, όν· ὁ ἀφορῶν τὸ σχαρίφημα, σχεδίασμα, qui concerne l'esquisse, ἤτοι τὸ πρῶτον ἰχνογράφημα, le premier dessin d'un tableau; ἢ τὴν ἀποπτικὴν ζωγραφικήν, la peinture en perspective.

σκιαγράφος, ου, ὁ καὶ ἡ· κυρίως ὁ σκιαγραφῶν, σκιὰν καὶ φῶς κατὰ τὴν προσήκουσαν ἀναλογίαν ἀποδίδων εἰκόνι τινί, καὶ ἐν γένει ὁ ζωγραφῶν σκηνογραφικῶς, qui trace une esquisse ou une perspective; ὅθεν ὁ ζωγράφος, peintre, n. m. ἰχνογράφος, dessinateur, n.m.

σκιαγραφῶ (έω), μέλ. ήσω, σχαριφάομαι -ῶμαι, σχαριφεύω, λεπτὰ σκιαγραφῶ, σχεδιάζω, esquisser; ἰχνογραφέω (ζωγραφέω) ἀποπτικῶς, crayonner (peindre) en perspective, κυρίως σκιάζω, σκιὰν καὶ φῶς μεταχειρίζομαι προσηκόντως ἐν τῇ ζωγραφίᾳ καὶ ἐν γένει παριστάνω ἰχνογραφικῶς καὶ σκηνογραφικῶς (ἀποπτικῶς, pespectivement).

σκιαδᾶς, ὁ [δημ.] πιλοποιὸς (ἰδ. σκιαδίων, ψαθίνων πίλων), chapelier, n. m. fabricant de chapeaux [ἰδ. de paille].

σκιαδηφόρος, ος, ον· ὁ φέρων σκιάδιον, qui porte un chapeau [de paille]. § [βοτ.], ombellifère, φυτὰ ἀνήκοντα εἰς τὰ δικοτυλήδονα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ποώδη σπανιώτερον δὲ θαμνώδη. Τὰ ἄνθη των ἀποτελοῦσι σκιάδια συνήθως σύνθετα (παρά τισι δὲ καὶ ἁπλᾶ) εἶνε δὲ κανονικὰ πενταμερῆ. § [θηλ. ἀρχαιολ.] ἡ φέρουσα ἀλεξήλιον (σκιάδιον), porteuse de parasol; sciadéphore, n. f.

σκιάδι(ον), ου, τό· ψάθινος πῖλος, chapeau [κυρ. de paille] § — [ἀρχαιολ.] τὸ ἀλεξήλιον, parasol, n. m. Σκιάδιον ἢ σκιαδίσκαι ἐλέγοντο τὸ πάλαι τὰ νῦν **ἀλεξήλια** καλούμενα, εἶχον δὲ ἤδη τότε ἐν γένει τὴν σημερινὴν μορφὴν καὶ κατασκευὴν (ἀνοιγόμενα καὶ κλειόμενα). Ἐκρατοῦντο συνήθως ὑπὸ δούλων, ἐν δὲ τοῖς Παναθηναίοις ὑπὸ τῶν θυγατέρων τῶν μετοίκων· παρὰ Ῥωμαίοις δὲ τὸ κρατεῖν τὴν σκιαδίσκην ἦτο ἐκ τῶν συνήθων περιποιήσεων ἃς ἐποίουν εἰς τὰς νέας οἱ ἐρασταί των. Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις τὰ σκιάδια ἀντικαθίστων πολλάκις πλατύγυροι ψιάθινοι πῖλοι (θολίαι ἢ πέτασσοι). § — [βοτ.], ombrelle, n.f. βλ. **σκιαδηφόρος.**

σκιαδοῦκλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ τῶν βοδίων ῥιπτόμενον ἁπαλὸν σκέπασμα.

σκιάζομαι [δημ.] φοβοῦμαι, avoir peur; βλ. σκιάζω.

σκιάζω, μέλ. άσω, σκιᾷ καλύπτω, κάμνω σκιάν, faire (donner) de l'ombre; ἐπισκιάζω, ombrager; [συνεκδ.] καλύπτω, voiler; ἀμαυρόν, σκοτεινὸν ποιῶ, obscurcir; [ζωγρ.] δίδω σκιάν, ombrer; || [μέγα δένδρον] ἐσκίαζε τὴν οἰκίαν, un grand arbre ombrageait la maison; || νέφη ἐσκίαζον τὸν ἥλιον, des nuages voilaient le soleil; || μὴ μοῦ σκιάζῃς τὸν ἥλιον, ôte toi de mon soleil; || ἡ εἰκὼν αὐτὴ δὲν εἶνε καλὰ σκιασμένη, ce tableau n'est pas bien ombré. § σκιάζω [δημ.] (ἀπὸ τῶν φοβουμένων τὸν ἴσκιον τους, κατὰ τὴν παροιμ.) προξενῶ φόβον, faire peur; ἐκφοβίζω, φοβίζω, effrayer; καὶ σκιάζομαι, φοβοῦμαι, avoir peur; || μὴ τὸν σκιάζῃς, ne l'effrayez pas; || μὴ σκιάζεσαι, n'ayez pas peur; || ὅποιος ἔχει τὴν μυῖγα σκιάζεται [παροιμ.], qui se sent morveux se mouche.

σκιαθήρας, α, ὁ· σκιάθηρον, τό· καὶ σκιοθήρας, ὁ· βλ. γνώμων (style).

σκιαθηρικὸν ὡρολόγιον· βλ. ἡλιακὸν ὡρολόγιον, γνώμων.

σκιαμαχία, ας, ἡ· τὸ μάχεσθαι πρὸς τὴν σκιάν, combat contre une ombre; φαντασιώδης πάλη, combat chimérique, coup en l'air. § [ἀρχαιολ.] σκιαμαχία, ας, ἡ· sciamachie, n. f. τὸ μάχεσθαι πρὸς σκιάν, ἤτοι πρὸς ἀνύπαρκτόν τι, μόνον δὲ ὑποτιθέμενον.

σκιαμαχῶ (έω), μέλ. ήσω, μάχομαι πρὸς σκιάν, combattre une ombre; εἰς μάτην παλαίω, s'escrimer en vain; μάχομαι πρός τι ἀνύπαρκτον, ἐναντίον ὑποτιθεμένου, μάχομαι πρὸς τὸν ἀέρα, se battre contre des moulins à vent; battre l'air.

σκιᾶς, ὁ [δημ.], κακοποιός, malfaiteur, n. m. φαυλόβιος, chenapan, n. m.

[library stamp]

σκιάς, άδος, ἡ· πᾶν σκιάζον σκέπασμα, συνήθως ἐν σχήματι κυκλοτεροῦς στέγης, pavillon, n. m. βλ. **περίπτερον**· ἡ σχηματιζομένη σκιά, ombrage, n. m. § —, kiosque, n. m. κοινῶς τὸ **κιόσκι**· μικρὸν μεμονωμένον ἵδρυμα, ἠνεῳγμένον πανταχόθεν καὶ τοποθετημένον εἰς προπεφυλαγμένον μέρος ἐξ οὗ νὰ παρέχηται εὐάρεστος θέα· βλ. καὶ **περίπτερον**. § —, berceau, n. m. θολοειδὲς σκιάδιον, θόλος κιγκλιδωτός, voûte en treillage.

σκιάσιμον, τὸ καὶ **σκιάξιμο** [δημ.] τὸ σκιάζειν, ἐκφοβίζειν, action d'effrayer ; action de faire peur.

σκίασις, εως, ἡ· σκίασμα, ἡ πρᾶξις τοῦ σκιάζειν, action d'ombrager ; [σπ.] ombragement, n. m. βλ. καὶ **ἴσκιωμα**. § [ζωγρ.] τὸ σκιάζειν, action d'ombrer ; ἡ διανομὴ τῶν σκιῶν ἐπὶ τῆς εἰκόνος, distribution des ombres.

σκιάσκομαι, [διάλ. Οἰνόης] βλέπω χωρὶς νὰ διακρίνω καλῶς, δὲν προφθάνω ν' ἀναγνωρίσω.

σκίασμα, ατος, τό· βλέπε [ἐπι]σκίασις, **ἴσκιωμα**· ‖ — [ζωγρ.] σημαίνει ἐνίοτε τὴν σκιὰν τῆς εἰκόνος, ombre, n. f.

σκιαύγεια, ας, ἡ· ἡ μὴ καθαρὰ διαφάνεια, clair-obscur, n. m. Ἐν τῇ ζωγραφικῇ καλεῖται οὕτως ἡ ἀπομίμησις τοῦ ἐπιρριπτομένου που φωτός.

σκιάχτρον, ου, τὸ [δημ.] τὸ φόβητρον, épouvantail, n. m. πᾶν ὅ,τι προξενεῖ φόβον ἄνευ βλάβης· ‖ —, ἄσχημος ἄνθρωπος, καὶ ἰδ. γυνή, femme laide; laideron, n. m.

σκιερός, ά, όν· ἐπίσκιος, ἔχων σκιάν, ἐσκιασμένος, ombragé, ée, adj. ὁ παρέχων ἢ ποιῶν σκιάν, ombreux, euse, adj. ‖ [ζωγρ.] ombré, ée, adj. § —, ὁ μὴ διαφανής, sombre, adj. ἀμαυρός, opaque, adj. ‖ **σκιερὰ σώματα** (corps opaques). Σκιερὰ ἢ ἀδιαφανῆ καλοῦνται τὰ σώματα τὰ ὁποῖα δὲν ἀφίνουσι νὰ διέρχηται τὸ φῶς διὰ τῆς μάζης αὐτῶν. Ἐν τούτοις δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι τὰ ἀδιαφανῆ σώματα εἶνε ἀπολύτως σκιερά, διότι καὶ ταῦτα μετατρεπόμενα εἰς λεπτότατα πέταλα ἀφίνουσι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον τὸ φῶς νὰ διέρχηται. Ὁ **Foucault** ἐπαργυρώσας διὰ λεπτοτάτου στρώματος τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ προσοφθαλμίου φακοῦ ἠδύνατο δι' αὐτοῦ νὰ βλέπῃ καλῶς τὸν ἥλιον.

σκιερότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ σκιεροῦ, qualité de ce qui est ombragé ; ἡ σκιά, ombre, n. f. ombrage, n. m. § —, ἡ ἀμαυρότης, opacité, n. f. τὸ μὴ διαφανές, τὸ ἀδιαφανές· βλ. καὶ σκιερὰ σώματα.

σκίζα [δημ.], βλ. σχίζα.

σκίζω [δημ.], βλ. σχίζω.

σκιλλοκρόμυδον, ου, τὸ [δημ.], σκίλλα καὶ σκίλλη καὶ σχῖνος, oignon marin ; scille, n. f. φυτὸν ναυτιῶδες καὶ ἐμετικόν.

σκίμπους, οδος, ὁ [siège] pliant, n. m. ἢ chaise pliante, **ὀλκαδίας** (δίφρος=lit pliant, ἢ θρόνος), σκαμνίον τὸ ὁποῖον δύναταί τις νὰ διπλώνῃ καὶ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἐκτὸς τῆς οἰκίας καὶ πόλεως· κράββατος ἀναπαυτικός, lit pliant (de repos).

σκῖνος, ὁ· βλ. σχῖνος.

σκιός, ὁ [ἰχθ.], ombre.

σκιόγαια, ας, ἡ (σκιά, γῆ) ἢ ὀμβρικὴ γῆ, terre d'ombre, κοινῶς ἡ **ὄμπρα**· ἀργιλώδης γῆ κεχρωματισμένη δι' ὀξειδίου σιδήρου χρησιμεύουσα ὡς χρωματιστικὴ ὕλη, πωλεῖται δὲ εἰς κατάστασιν κόνεως· διὰ ταύτης κατασκευάζουσι χρῶμα ὀρφνὸν (brun)· ‖ **σκιόγαια ὀπτή**, terre d'ombre calcinée (ou brûlée) ; ‖ **σκιόγαια ὠμή**, terre d'ombre naturelle ; ‖ — πεπλυμένη, terre d'ombre lavée.

σκιουροειδῆ, sciuridés, n. m. pl. Ὁμοιογένεια ζώων τρωκτικῶν, ἐχόντων τὰ ὦτα, τὴν κέρκον καὶ τοὺς πόδας δασυτρίχους, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς μεγάλους. Εἶνε τὸ πλεῖστον ζῶα δενδρόβια, τρεφόμενα διὰ σπερμάτων καὶ καρπῶν. Εἰς τὴν ὁμοιογένειαν ταύτην ἀνήκουσιν οἱ πτερόμυες, οἱ **σκίουροι** (écureuils), οἱ μυοξοὶ καὶ οἱ ἀρκτόμυες· ‖ [οὐσ.] σκιουροειδές, un sciuridé.

σκίουρος, ου, ὁ· écureuil, n. m. κοινῶς βερβερίτσα, μικρὸν τρωκτικὸν ζῶον τῆς οἰκογενείας τῶν σκιουριδῶν· ἔχει οὐρὰν θυσανωτήν, ἐκ τῶν πλαγίων διστοίχως τριχωτήν.

σκιόφοβος (ἵππος), ombrageux (cheval), ἢ σκιαμάχος, ὅστις πτοεῖται εἰς τὴν θέαν ἐλαχίστου ἀντικειμένου· ἡ ἰδιότης αὕτη ὀφείλεται εἰς μυωπίαν τοῦ ὀφθαλμοῦ.

σκιόφως, ωτος, τό· ἡ **σκιαύγεια**, clair-obscur, n. m. ‖ —, pénombre, n. f. [φυσ.] κατάστασις ἐπιφανείας ἀτελῶς φωτιζομένης διὰ φωτεινοῦ σώματος οὗτινος αἱ ἀκτῖνες διέρχονται διὰ σκιεροῦ (ἀμαυροῦ) τινὸς σώματος. § —, ἰδ. τὸ ἑσπερινὸν λυκόφως, crépuscule [du soir] ; βλ. καὶ λυκαυγές.

σκιρόδεμα, ατος, τό· ὀρθότ. **σκυρόδεμα**, béton, n. m. βλ. λέξιν.

σκιροδόχη, ης, ἡ [ὁδοπ.], ὀρθότ. **σκυροδόχη**, encaissement, n. m. **βλ. λέξιν.**

σκίρον, τό· ὀρθότ. **σκῦρον**, βλ. λέξιν.

σκιρόστρωσις, εως, ἡ· ὀρθότ. **σκυρόστρωσις**, empierrement, n. m. βλ. λέξιν.

σκιρρός, ά, όν· σκληρός, στερεός, ἀπεσκληρυμμένος, durci, e, adj. σκληρός, ά, όν, dur, e, adj.

σκίρρος, ου, ὁ (οὐσ. ἐκ τῆς σκιρρός)· πᾶν σκληρὸν σῶμα, σκλήρωμα, ἰδ. παρ' ἰατροῖς ἕλκος ἐσκληρυμμένον, σκληρόν, ὅθεν, σκίρρος, squirre ou squirrhe, n. m. tumeur dure ; ‖ [χειρ.] σκίρρος. Μάζα καρκινόμορφος, κυανόλευκος ἢ φαιά, διῃρημένη εἰς λοβούς, οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχουσα πρὸς τὸν καρκῖνον ἢ πρὸς ἄλλον τινὰ ὄγκον. Οἱ σκίρροι σκληρότητος ποικιλλούσης ἀπὸ τῆς τοῦ λίπους μέχρι τῆς τοῦ χόνδρου δύνανται καὶ πρὸς ἀλλήλους νὰ διαφέρωσι κατὰ τὴν φύσιν τῶν ὑλῶν καὶ τῆς νοσηρᾶς ἐπεξεργασίας ἧς προϊόντα τυγχάνουσιν, οὐχὶ ὅμως καὶ κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν ὄψιν. Σκίρρωσις τοῦ πνεύμονος εἶνε φαιὰ τοῦ πνευμονικοῦ παρεγχύματος σκλήρυνσις παρατηρουμένη ἐν τῇ χρονίᾳ πνευμονίᾳ.

σκιρρόω-ῶ, μέλ. ώσω, σκιρρόν, σκληρὸν

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ποιῶ, durcir, endurcir ; || [μεσ.] σκιρροῦμαι, εἰς σκίρρον μεταβάλλομαι, se former en squirre.

σκιρρώδης, ης, ες, squirreux ou sqirrheux, euse, adj. [παθολ.] ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ σκύρρου· || οἴδημα σκιρρῶδες, tumeur squirreuse.

σκίρρωμα, ατος, τό· οἴδημα σκιρρῶδες, tumeur squirreuse.

σκίρρωσις, εως, ἡ· squirrosité ou squirrhosité, n. f. [παθολ.] σκιρρώδους φύσεως, de nature squirreuse.

σκιρτάω, βλ. **σκιρτῶ.**

σκίρτημα, ατος, τό· τὸ σκιρτᾶν, τὸ ἅλμα, πήδημα, saut, n. m. bond, n. m. § — [ἱππευτ.], bond, n. m. **πήδημα τοῦ προβάτου·** ἄτακτος κίνησις τοῦ ἵππου καθ' ἣν οὗτος αἰφνιδίως διὰ τῶν τεσσάρων αὐτοῦ ἄκρων ἀπομακρύνεται ἀποτόμως τοῦ ἐδάφους ἐν ἴσῳ ὕψει καὶ ἐπαναπίπτει ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως· συνώνυμον τοῦ saut du mouton ; βλ. ἅλμα προβάτειον. § [κατ' ἐπέκτ.] αἰφνιδία συγκίνησις, émotion subite ; tressaillement, n. m. παλμός, σκίρτησις ἐκ φόβου ἢ χαρᾶς.

σκίρτησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ σκιρτᾶν, action de sauter, de bondir ; βλ. **σκίρτημα.**

σκιρτῶ (άω), μέλ. ήσω, ἅλλομαι, πηδῶ (χορεύω) ἐπὶ ἵππων, sauter, bondir ; βλ. καὶ **σκίρτημα.** § — [κατ' ἐπέκτ.], tressaillir, τινάσσομαι ὑπὸ αἰφνιδίου καὶ ζωηροῦ αἰσθήματος καὶ μεταφ. ἐπὶ παλμῶν καρδίας, σκιρτῶ= πάλλω, palpiter, battre ; || σκιρτῶ ἐκ χαρᾶς, tressaillir (bondir) de joie.

σκίρων, ωνος, ὁ [ναυτ.], misrtal, n. m. κοινῶς **μαΐστρος·** ἄνεμος βορειοδυτικὸς [vent de] nord-ouest; βλ. **ἄνεμος** (διεύθυνσις).

σκιρωνοβορρᾶς, ᾶ, ὁ [ναυτ.] κοινῶς μαϊστροτραμουντάνα, [vent de] nord-nord-ouest ; βλ. **ἄνεμος** (διεύθυνσις).

σκιρωνοζέφυρος, ου, ὁ [ναυτ.] κοινῶς πουνεντομαΐστρος, [vent d'] ouest-nord-ouest ; βλ. **ἄνεμος** (διεύθυνσις).

σκιρωρυχεῖον, ου, τό· ὀρθότ. **σκυρωρυχεῖον,** ballastière, n. f. βλ. λέξιν.

σκιρωτόν, τὸ [ὁδοπ.], ὀρθότ. **σκυρωτόν,** ballast ; βλ. λέξιν. § —, chaussée d'empierrement ; βλ. **σκυρωτὸν** ὁδόστρωμα.

σκιρωτός, ή, όν· ὀρθότ. σκυρωτός, empierré, ée, adj. d'empierrement.

σκιώδης, ης, ες (συνηρ. σκιοειδής), ὁ σκιερός, ἐπίσκιος, ἔχων σκιάν, ἐσκιασμένος, ombragé, ée, adj. ὁ παρέχων ἢ ποιῶν σκιάν, ombreux, euse, adj. ὁ μὴ διαφανής, sombre, adj. **σκιερός,** opaque, adj. βλ. καὶ **σκιερὰ** σώματα.

σκιωδῶς [ἐπίρ.], σκοτεινῶς, obscurément, adv.

σκλάβα, ας, ἡ [δημ.], θηλ. τοῦ σκλάβος· ἡ δούλη, esclave, n. f. captive, n. f. βλ. **αἰχμάλωτος.**

σκλαβάκι, τὸ [δημ.], μικρὸς σκλάβος (δοῦλος), petit esclave. § [πληθ. παιγν.] **τὰ σκλαβάκια,** jeu des barres ; ἡ **ἀμπάριζα.**

σκλαβιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ **δουλεία,** esclavage, n. m. servitude, n. f. § —, ἡ αἰχμαλωσία, captivité, n. f.

σκλαβικός, ή, ὸν [δημ.], **δουλικός.**

σκλαβόνω, μέλ. ώσω [δημ.], κάμνω τινὰ σκλάβον (δοῦλον), faire esclave ; ὑποδουλόω-ῶ, asservir ; καθιστῶ δοῦλον, ὑποβάλλω εἰς δουλείαν, réduire à l'esclavage ; ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἄγω, mener en captivité ; καθιστῶ αἰχμάλωτον, αἰχμαλωτίζω, rendre captif ; καθιστῶ αἰχμάλωτον πολέμου, faire prisonnier de guerre ; βλ. καὶ **αἰχμάλωτος.** § — [μεταφ.] ὑποχρεόνω τινὰ ὑπερμέτρως, obliger beaucoup ; || μ' ἐσκλάβωσες, je vous suis bien obligé (=καθυποχρεωμένος), je suis confus de vos bontés.

σκλάβος, ου, ὁ [δημ.], θηλ. σκλάβα (ὁ πωλούμενος), δοῦλος, ἀνδράποδον, esclave, n. m. βλ. **αἰχμάλωτος.** § —, αἰχμάλωτος πολέμου, prisonnier de guerre ; βλ. **αἰχμάλωτος,** captif, ive.

σκλάβωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ κατάστασις τοῦ ὑποδεδουλωμένου, état de ce qui est asservi, e ; ἀνδραπόδισις, ὑποδούλωσις, asservissement, n.m. ἡ **δουλεία,** σκλαβιά, esclavage, n. m. § —, ἡ αἰχμαλωσία, captivité, n. f.

σκλεμίζει [διάλ. Ἠπείρου], τριτοπρ. = **χρεμετίζει.**

σκλήθρα, ας, ἡ [δημ.], ἀκὶς ξύλου μὴ ἐκκοπέντος καλῶς, τὸ ἀγκύλι, σχίδιον, σχίζα, picot, n. m. σχίζα, ἀκάνθιον, écharde, n. f.

σκλῆθρος, ὁ [δημ.], aune, βλ. **κλῆθρα** καὶ ξύλον.

σκληραγωγία, ας, ἡ· σκληρὰ ἀγωγή, ἀνατροφή, αὐστηρὰ ἀνατροφή, discipline sévère ; τὸ καθιστᾶν τὸ σῶμα ἀναίσθητον εἰς **κακουχίας,** mortification du corps ; σκληραγωγία=ἀναλγησία τοῦ σώματος εἰς τοὺς κόπους, σκλήρυνσις, endurcissement [du corps aux fatigues] ; σκληραγωγία. κακουχία. ἀπονέκρωσις τοῦ σώματος διὰ σκληρᾶς ἀγωγῆς, macération, n. f. [πληθ.] σκληραγωγίαι, αἱ στερήσεις, austérités, n. f. pl. ὡς ἡ ἀσκητικὴ σκληραγωγία.

σκληραγωγῶ (έω), μέλ. ήσω, δίδω σκληράν, αὐστηρὰν ἀγωγήν, αὐστηρῶς ἀνατρέφω, discipliner sévèrement, ὅθεν καθιστῶ τὸ σῶμα ἀνάλγητον εἰς τοὺς κόπους, τὰς κακουχίας, σκληραγωγῶ, endurcir [le corps] ; ἀπονεκρῶ τὸ σῶμα διὰ σκληρᾶς ἀγωγῆς, macérer ; καθιστῶ αὐτὸ ἀναίσθητον εἰς κακουχίας, mortifier ; || — τὸ σῶμα, mortifier son corps, le macérer.

σκληράδα, ας, ἡ [δημ.], ἡ σκληρότης, dureté, n. f. τραχύτης, rudesse, n. f. § [ἐπὶ παιδ.] τὸ δυσάγωγον, ἡ ἀπείθεια, indocilité, n. f. ἡ ἀπείθεια, mutinerie, n. f.

σκληραίνω [δημ.] βλ. **σκληρύνω.**

σκληρία, ας, ἡ· ἡ σκληρότης, dureté, n. f. σκήρωμα, τύλος, durillon, n.m. § **σκληρία,** [ἰατρ.] induration, n. f. καὶ **σκληρίασις,** sclériase, n. f. ἀντικανονικὴ σκλήρυνσις ἱστοῦ, durcissement anormal d'un tissu ; καθὼς καὶ

τὸ σκληρυνθὲν μέρος, la partie indurée ; βλ. **σκλήρυνσις.**

σκληρίασις, εως, ἡ [ἰατρ.], induration, n. f. sclériase, n. f. βλ. **σκληρία.**

σκληρόγναθος, ὁ [ἱππολ.], dur à la main, ὅστις δὲν αἰσθάνεται τὴν ἐπὶ τῶν φορέων διὰ τῶν ῥυτήρων ἐπίδρασιν τοῦ χαλινοῦ.

σκληροδερμία, ας, ἡ, ἢ χοριονῖτις, chorionitis, n. f. ἢ sclérosténose cutanée. Σπανία δερματικὴ πάθησις, μὴ μολυσματική, μὴ πυρετική, τὰ μάλιστα δυσίατος ἐκδηλουμένη διὰ χρονίας φλεγμονῆς τοῦ χορίου καὶ χαρακτηριζομένης διὰ σκληριάσεως τοῦ δέρματος καὶ στενώσεως αὐτοῦ ἄνευ ὑπερτροφίας καὶ διὰ μελανερύθρου χρώσεως τοῦ δέρματος ὅταν ἡ νόσος προχωρήσῃ. Τὸ δέρμα ἕνεκα τῆς σκληριάσεως αὐτοῦ καὶ τῆς συμπαρομαρτούσης παχύνσεως ἀποβαίνει λεῖον, στιλπνὸν καὶ στερεὸν ἐξαλειφομένων τῶν κατὰ φύσιν ῥυτίδων αὐτοῦ, δυσκόλως ἢ οὐδαμῶς αἴρεται εἰς πτυχήν.

σκληρόδερμος, ος, ον· ὁ ἔχων σκληρὸν δέρμα, qui a la peau dure (rude).

σκληροκαρδία, ας, ἡ· τὸ εἶνε σκληροκάρδιον, [ἐκκλ.] ἡ σκληρότης τῆς καρδίας, dureté de cœur.

σκληροκάρδιος, ος, ον, καὶ

σκληρόκαρδος, ος, ον, ὁ ἔχων σκληρὰν καρδίαν (γνώμην), qui a le cœur dur; ἄσπλαγχνος, σκληρός, cruel, elle, adj. ἀλύπητος, ἀναίσθητος, insensible, adj.

σκληροκέφαλος, η, ον· ὁ ἔχων σκληρὰν κεφαλήν, qui a la tête dure ; ἀμετάπειστος, entêté, ée, adj. opiniâtre, adj.

σκληρός, ά, όν· ἀντίθ. τῷ μαλακός, ἁπαλός, dur, e, adj. τραχύς, rude, adj. [μεταφ.] ἄσπλαχνος, ὠμὸς (ἐπὶ ἀνθρώπου), cruel, elle, adj. ‖ σκληρὸν κρέας, viande dure (coriace) ; ‖ — πρός τινα, rude envers quelqu'un ; ‖ — ἄνθρωπος, homme cruel ; ‖ σκληρὰ ἀκοὴ (βαρυκοΐα), oreille dure ; ‖ — ἄρτος, du pain dur. § [ἐπὶ παιδ. ἰδ.] δυσδιοίκητος, difficile à gouverner ; δυσάγωγος, ἀπειθής, indocile, adj. ἀπειθής, mutin, ine, adj. § σκληρὰ μῆνιγξ, dure-mère ; βλ. **μῆνιγξ.** § σκληρὸν μέρος τοῦ λίθου, vif, n. m. (d'une pierre), λέγεται τὸ ἐναπομένον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἁπαλοῦ αὐτοῦ μέρους (bousin).

σκληρόσαρκος, ος, ον· ὁ ἔχων τὰς σάρκας σκληράς, qui a la chair dure.

σκληροστένωσις, εως, ἡ· sclérosténose, n. f. [παθολ.] στένωσις ὀργάνου τινός, rétrécissement d'un organe.

σκληρόστομος ἵππος· βλ. σκληρόγναθος.

σκληρότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ σκληροῦ, dureté, n. f. ἡ τραχύτης, rudesse, n. f. (κυρίως καὶ μεταφ.). § —, σκλήρωσις, endurcissement, n. m. § — [ἐπὶ ἀνθρωπ.] ἀσπλαγχνία, ὠμότης, cruauté, n. f. ἀπανθρωπία, ἄκρα ὠμότης, atrocité, n. f. § **σκληρότης,** dureté, n. f. Ἰδιότης τῶν φυσικῶν ὀρυκτῶν σωμάτων συνισταμένη εἰς τὴν ἀντίστασιν ἣν προβάλλουσι δυνάμει τῆς συνοχῆς τῆς συγκρατούσης τὰ μόρια αὐτῶν ὅταν θέλωμεν νὰ χαράξωμεν αὐτὰ διὰ χαλυβδίνης αἰχμῆς ἢ δι' ὀξέων μερῶν ἄλλων ὀρυκτῶν· ὁ ἀδάμας εἶνε τὸ σκληρότατον πάντων τῶν ὀρυκτῶν, ἅτε πάντα χαράσσων, ὑπ' οὐδενὸς δὲ χαρασσόμενος.

σκληροτράχηλος, ος, ον· σκληρὸν τράχηλον ἔχων, μεταφ. πείσμων, ἰσχυρογνώμων, opiniâtre, adj. entêté, ée, adj. obstiné, ée, adj.

σκληροφθαλμία ἢ ξηροφθαλμία, ας, ἡ· sclérophtalmie, n. f. «σκληρότης καὶ δυσκινησία τοῦ ὀφθαλμοῦ μετὰ κόπου καὶ ἐρεύθους, χωρὶς ὑγρασίας». Παῦλ. Αἰγιν. τὸ εἶνε σκληρόφθαλμον. Ξηρότης καὶ σύσπασις τοῦ ἐπιπεφυκότος ἐπακολουθοῦσα τὰς χρονίας ἐπιπεφυκίτιδας. Ὁ βλεννογόνος τοῦ ὀφθαλμοῦ συρρικνοῦται, ἡ λειτουργία τῶν δακρυοποιῶν ἀδένων ἀναστέλλεται, θόλωσις τοῦ κερατοειδοῦς καὶ ἀτροφία τοῦ βολβοῦ ἐπέρχεται μοιραίως, οὕτως εἰπεῖν, διότι ἡ θεραπευτικὴ οὐδὲν δύναται νὰ πράξῃ κατὰ τῆς παθήσεως.

σκληροφθαλμικός, ή, όν· sclérophtalmique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν σκληροφθαλμίαν.

σκληρόφθαλμος ἢ ξηρόφθαλμος, ος, ον· sclérophtalme, adj. ἔχων σκληρούς, ἀκινήτους, ναρκώδεις ὀφθαλμούς, Ἀριστοτ. Ζ. Ι. 2, ἀντίθ. τῷ ὑγρόφθαλμος.

σκληρόφωνος, ος, ον, ὁ ἔχων σκληρὰν φωνήν, qui a la voix rude.

σκληρόψυχος, ος, ον· ὁ ἔχων σκληρὰν ψυχήν, qui a l'âme dure.

σκληρόω - ῶ, μέλ. ώσω, σκληρὸν ποιῶ, **σκληρύνω,** durcir, endurcir ; τραχύνω, raidir. § [ἰατρ.] **σκληρόω-ῶ,** indurer, καθιστῶ σκληρόν, rendre dur ; ‖ τὸ γῆρας σκληρύνει τοὺς ἱστούς, la vieillesse indure tous les tissus.

σκλήρυνσις, εως, ἡ· τὸ σκληρύνειν, τὸ σκλήρωμα, durcissement, n. m. endurcissement, n. m. ‖ **σκλήρυνσις** τοπικὴ τοῦ δέρματος, βλ. **τύλωμα** (cor). § **σκλήρυνσις,** sclérise, n. f. χαλεῖται ἐν τῇ παθολογικῇ ἀνατομίᾳ πᾶσα νοσηρὰ ἀλλοίωσις τῶν ἱστῶν καθιστῶσα αὐτοὺς σκληροτέρους ἢ κατὰ φύσιν. Ἀλίσκει πάντας ἐν γένει τοὺς ἱστοὺς τοῦ αἵματος, ὄργανα καὶ συστήματα οὐδὲ τῶν ἀγγείων ἐξαιρουμένων, εἶνε δ' ἀντίθετος ὑπὸ ἔποψιν τῆς μαλακύνσεως. Λέγουσιν ἐπίσης **σκληρίασις,** sclériase, n. f. § **σκλήρυνσις,** καὶ **σκληρίασις,** βλ. **σκληρία** [ἰατρ.] induration, n.f.

σκληρυντικός, ή, όν· ὁ σκληρύνων, qui durcit ; endurcissant, e, adj.

σκληρύνω, μέλ. θὰ σκληράνω, σκληρὸν ποιῶ, durcir ; τραχύνω, raidir ; βλ. **σκληρόω.**

σκλήρωσις, εως, ἡ· sclérose, n. f. ἡ σκλήρυνσις.

σκλητάδα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], κλῆσις πατριᾶς ἢ φυλῆς, ἐπίκλησις.

σκνίπα, ας, ἡ [δημ.], ὁ σκνίψ, μικρά τις μυῖγα, moucheron, n. m. ‖ [μεταφ.] εἶνε σκνίπα [φρ. δημ.], il est soû comme une grive. § —, βλ. καὶ **κουνοῦπι,** moustique, n. f. μικρότατός τις κώνωψ.

σκνίψ, γεν. σκνιπός, ὁ καὶ ἡ· μικρά τις

μυῖγα, moucheron, n. m. (piquant), βλ. καὶ **κουνοῦπι**, moustique, n. f. μικρότατός τις κώνωψ.

σκοθιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Νάξου], ἡ σκοτιδινίασις, σκοτισμός, ζάλη.

σκοιλάδω [διάλ. Ἠπείρου], σκάπτω κοίλωμα εἰς ξύλον (ῥίζ. κοῖλον).

σκοινάδικο, τὸ [δημ.], βλ. σχοινοπλοκεῖον.

σκοινάκι, τὸ [δημ.] καὶ **σχοινάκι**, λεπτὸν σχοινίον, corde mince, τὸ **σχοινίδιον**, cordeau, n. m. ὁ **θῶμιγξ**.

σκοινᾶς, ὁ [δημ.], βλ. **σχοινοπλόκος**.

σκοινί, τὸ [δημ.], βλ. **σχοινίον**.

σκολάζω [δημ.], βλ. σχολάζω.

σκολαρίκι [δημ.], βλ. **σκουλαρίκι**.

σκολαφνίζω [διάλ. Ἠπείρου], περισπῶ τὴν προσοχήν τινός, τὸν ἀπασχολῶ [ῥίζα τὸ ἀσχολῶ].

σκόλη [δημ.], βλ. σχόλη.

σκολιός, ά, όν· διάστροφος, στρεβλός, ἑλικώδης, tortueux, euse, adj. στρεβλός, tortu, e, adj. λοξός, oblique, adj. [ἐπὶ ἐδάφους] accidenté, ée, adj. tourmenté, ée, adj. βλ. καὶ **ἀνώμαλος**· [μεταφ.] ὁ μὴ εἰλικρινής, ψευδής, **faux**, fausse, adj. δόλιος, ἀπατηλός, trompeur, euse, adj. διεστραμμένος, μοχθηρός, pervers, e, adj.

σκολιότης, ητος, ἡ· τὸ εἶναι σκολιόν, ἡ ἰδιότης τοῦ σκολιοῦ, στρεβλότης (tortuosité, n. f. [μεταφ.] ἡ μὴ εἰλικρίνεια, ἀνειλικρίνεια, τὸ ψευδές, fausseté, n. f. δολιότης, ἀπάτη, tromperie, n. f. κακία, μοχθηρία, perversité, n. f.

σκολιοτικός, ή, όν· scoliotique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν σκολίωσιν.

σκολιόω-ῶ, μέλ. ώσω, σκολιὸν ποιῶ, καμπυλόω, στρεβλόω, tordre ; tortuer.

σκολίωσις, εως, ἡ· action de courber ; || **σκολίωσις**, εως, ἡ· scoliose, n. f. ἐπὶ τὰ πλάγια ἐκτροπὴ τῆς **σπονδυλικῆς στήλης** συνηθεστέρα τῆς **κυφώσεως** (cyphose) καὶ **λορδώσεως** (lordose), προερχομένη ἢ ἕνεκα ἄρσεως τοῦ φυσιολογικοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἑκατέρωθεν τῆς σπονδυλικῆς στήλης μυῶν ἐκ τῆς ἐλαττωματικῆς θέσεως τοῦ κορμοῦ μετ' ἀνίσου ἀσκήσεως τῶν πλαγίων μυῶν (σκολίωσις μυοπαθής, σκολίωσις ἑκτική), ἢ ἕνεκα ῥαχιτισμοῦ ὁπότε εἶνε συνέπεια αὐτῆς ταύτης τῆς στρεβλώσεως τῆς σπονδυλικῆς στήλης ἀρχικῶς (σκολίωσις ὀστεοπαθὴς ἢ ῥαχιτική)· σπανιώτερον ἕνεκα φλογιστικῆς ἢ φυματικῆς παθήσεως τῶν σπονδύλων ἢ τῶν μεσοσπονδυλίων μηνίσκων μετὰ καμπῆς ἀναλόγου πρὸς τὴν γωνιώδη ὕβωσιν τοῦ Ποττείου κακοῦ. Εἰς τὴν ὀστεοπαθῆ ὑπάγεται καὶ ἡ σύμφυτος ὀφειλομένη εἰς διαμαρτίας περὶ τὴν διάπλασιν σπονδύλων καὶ συνδέσμων. Ἡ ὑπτία κατάκλισις, μέσα ὀρθοπεδικὰ καὶ μηχανικά, γυμναστική, ῥεύματα ἠλεκτρικά, πάντα ταῦτα συνάμα ἢ ἐκ περιτροπῆς ἐφαρμοζόμενα συμβάλλονται εἰς ὑποφερτὴν ἐπανόρθωσιν τῆς σπονδυλικῆς στήλης.

σκολιῶς [ἐπίρ.], στρεβλῶς, tortueusement, adv. λοξῶς, obliquement, adv. [μεταφ.] ἀνειλικρινῶς, ἀπατηλῶς, de travers ; ψευδῶς, faussement, adv.

σκολοπακίς, ίδος, ἡ· μικρὸς σκολόπαξ, κοινῶς τὸ **μπεκατσίνι**, bécassine, n. f. bécasseau, n. m.

σκολόπαξ, ακος, ὁ· bécasse, n. f. Πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Σκολοπακιδῶν πτηνῶν ἐχόντων ἐπίμηκες λεπτὸν ῥάμφος ὅπερ καλύπτεται ὑπὸ νευροβριθοῦς περικαλύμματος καὶ χρησιμεύει εἰς αὐτὰ πρὸς εὕρεσιν ἐντόμων, σκωλήκων κτλ. **ἐν τῇ** ἰλύϊ τῶν ὑδάτων· ὁ ὀπίσθιος δάκτυλος εἶνε βραχὺς ἢ σπανιώτερον **ἐλλείπει** ἐντελῶς. Ἐν Ἑλλάδι ἀπαντῶσι σκολόπαξ ὁ ἀγρότης κοινῶς ξυλόκοττα καὶ σκολόπαξ ὁ κοινὸς κοινῶς **μπεκάτσα** οἵτινες ἀποδημητικοὶ ὄντες ἔρχονται ἐνταῦθα κατὰ τὸν χειμῶνα εἰς μεγάλα πλήθη, ἐκτιμῶνται δὲ διὰ τὸ εὔγεστον κρέας των.

σκολόπενδρα, ας, ἡ· ἔντομον ἐκ τῶν μυριαπόδων, κοινῶς ἡ **ψαλίδα**, scolopendre, n. f. ἥτις εὑρίσκεται συνήθως εἰς ὑγρὰ μέρη καὶ ὑπὸ πέτρας.

σκολοπένδριον, τὸ ἢ **σκολόπενδρον**, scolopendre, βοτάνη, φυτὸν ἀκανθῶδες.

σκολοπίζω, μέλ. ίσω, ἐμπήγω εἰς σκόλοπας, κοινῶς **παλουχόνω**, ἀνασκολοπίζω, empaler.

σκολοπισμός, οῦ, ὁ· τὸ σκολοπίζειν, κοινῶς τὸ παλούκωμα, ἀνασκολόπισμα, empalement, n. m.

σκολοπομαχαίριον, ου, τό· εἶδος σμίλης λίαν ἐπιμήκους, καμπύλης καὶ ἀποληγούσης εἰς μικρὸν κομβίον, ὄργανον χειρουργικόν.

σκολοπόω-ῶ, μέλ. ώσω, palissader, ἐκτελῶ σκολόπωμα, **χαράκωμα** (palissade), **περισκολοπόω.**

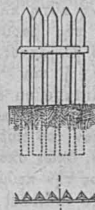
σκολόπωμα, ατος, τό· palissade, n. f. τὸ περισταύρωμα, περίφραγμα, περίπηγμα, χαράκωμα, ἤτοι φραγμὸς ἐκ πασσάλων, σκολόπων ἢ δενδρυδίων (δενδρυλλίων, δενδρίων)· βλ. καὶ **σκόλοπες.**

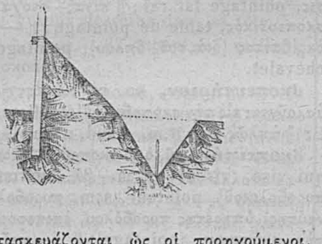
σκολόπωσις, εως, ἡ· palissadement, n. m. χαράκωσις, ἡ πρᾶξις ἢ ὁ τρόπος τοῦ ἐκτελεῖν σκολόπωμα, χαράκωμα (palissade).

σκόλος, ὁ [διάλ. Κύμης], τὸ ὑπὸ τὴν γῆν μέρος παντὸς δένδρου, κυρίως δὲ ὁ κορμὸς τῶν κλημάτων (ἀρχ. σκόλοψ) «ξεσκολώνου τὸ ἀμπέλι»=ἐξάγω τοὺς σκόλους.

σκόλοψ, οπος, ὁ· πᾶν σῶμα ὀξύ, σουβλερόν, ἰδίως **πάσσαλος** ὀξύς, ἤτοι μυτερὸς πάσσαλος, κοινῶς **παλοῦκι**, pieu, n. m. πρᾶγμα οὐσιωδέστατον καὶ ἀναγκαιότατον εἰς τὴν ὀχυρωτικήν, ὅθεν **σκόλοψ**, palis, n. m. ἤτοι λεπτὸς καὶ ὀξὺς χάραξ· βλ. καὶ κατωτέρω **σκόλοπες.** § — [ὀχυρ.] pieu, n. m. πάσσαλος ὀξὺς **ἐμπηγνύμενος** ἐν τῷ ἐδάφει ὡς ἐμπόδιον· ἕκαστος στρατιώτης τῆς Ῥωμαϊκῆς λεγεῶνος ἔφερε σκόλοπα· τοιούτους πασσάλους τοποθετοῦσι πρὸ τῶν ὀχυρωμάτων ἢ ἐν αὐτῇ τῇ τάφρῳ· «διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔθησαν» Ἰλ. θ. 343 «σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ (τῇ τάφρῳ) ὀξέες ἑστᾶσιν» Ἰλ. μ. 63. Διὰ σκολό-

πων κατασκευάζουσι τοὺς προβλῆτας (fraises) ἐπὶ τοῦ κρημνοῦ τῶν ὀχυρωμάτων κτλ· «τάφρος ἦν καὶ σκόλοπες ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς». Ξενοφ. 'Αναβ. 5, 2, 5. § — ἐν γένει ἀγκίδα, ἄκανθα, ἀκάνθιον, épine, n. f. σχίζα, ἀκάνθιον, ἀγκύλι, écharde, n. f. ‖ ὁ σκόλοψ τῆς σαρκὸς [Γραφ.], l'aiguillon de la chair. § [μεταφ.] βασανιστήριον, tourment, n.m. τιμωρία, peine, n. f. § [ὀχυρ.] σκόλοπες, οἱ· palissades, n. f. pl. καλεῖται οὕτω σειρὰ πασσάλων ἢ σκολόπων (palis) ἐμπεπηγμένων εἰς τὴν γῆν μὲ διαστήματα ἑκατοστομέτρων τινῶν πρὸς σχηματισμὸν περιφραγμάτων. Οἱ σκόλοπες (palis) ἀποτελοῦνται ἀπὸ κορμοὺς δένδρων διαμέτρου 0μ, 15 ἕως 0μ, 20 καὶ μήκους 2,50 ἕως 3μ. ὀξυνομένων κατὰ τὸ ἄκρον. Οἱ κορμοὶ οὗτοι δύνανται νὰ ὦσι τετραγωνισμένοι ἢ ἀναποφλοίωτοι καὶ ἐσχισμένοι διαγωνίως· ἐμπήγονται δὲ ἐν τῇ γῇ κατὰ 0,80 καὶ στερεοῦνται διὰ σειρᾶς κλιντήρων (liteaux) τοποθετουμένων ὁριζοντίως κατὰ 0,70 κάτωθεν τῆς κορυφῆς καὶ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σκολοπώματος. Οἱ σκόλοπες χρησιμεύουσιν ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ πρὸς παρεμπόδισιν διαβάσεως, ὡς φραγμός, κτλ. ‖ ἀμυντικοὶ σκόλοπες, palissades défensives;

οὗτοι κατασκευάζονται ὡς οἱ προηγούμενοι, ἀλλ' ἀφίενται ἀνοίγματα διὰ τυφεκήθρας καὶ προκαλύπτονται διὰ γαιῶν ὅπως φαίνεται ἐν τῷ προηγουμένῳ σχήματι.

σκόλπω [δημ. ναυτ.], βλ. σπάδην.

σκόλυμος, ου, ὁ· scolyme, n.m. chardon, n. m. φυτὸν ἀκανθωτόν, τὸ γαϊδουράγκαθον.

σκολῶπαξ, ακος, ὁ· βλ. σκολόπαξ.

σκομβριδῆ, τά· scombridés, n. m. pl. ἢ σκομβροειδῆ, scombrérides, ἰχθύες τῆς οἰκογενείας τῶν σκόμβρων.

σκομβροειδῆ, τά, scombrérides ou scombridés, ἰχθύες τῆς οἰκογενείας τῶν σκόμβρων.

σκόμβρος, ου, ὁ· κοινῶς τὸ σκουμβρί, maquereau, n. m. ὄνομα γένους ἰχθύων προτύπου ἰδιαιτέρας οἰκογενείας, τῶν σκομβριδῶν, ἐκ τῶν ἀκανθοπτέρων. Οὗτοι ἔχουσιν ὄπισθεν τοῦ πρώτου ῥαχικοῦ πτερυγίου, τὸ δεύτερον διῃρημένον εἰς ψευδῆ πτερύγια· τὸ σῶμα καλύπτεται ὑπὸ μικρῶν λεπίδων. Γνωστότατος εἶνε σκόμβρος ὁ γνήσιος κοινῶς σκουμβρί, ξηραινόμενος δὲ καλεῖται τσίρος, ζῶν εἰς μεγάλα σμήνη εἰς τὰς περὶ τὴν Εὐρώπην θαλάσσας· ‖ —, scombre, n. m. εἶνε ἡ ἐπιστημονικὴ τῶν ἰχθύων τοῦ γένους maquereau.

σκονάκι, τὸ [δημ. ἰδ. ἰατρ.], τὸ ξηρίον, poudre, n. f. φάρμακον ἐν σκόνει.

σκόνη, ης, ἡ [δημ.], κόνις, εως, ἡ· poudre, n. f. ‖ — διὰ τὰ δόντια, poudre dentifrice; ‖ — καρβούνων (βλ. μαρίλη), poussier; ‖ ζάχαρις εἰς σκόνην, sucre en poudre; ‖ χρυσὴ σκόνη, χρυσόκονις, poudre d'or; ‖ παίρνει σκόναις [ὡς ἰατρικόν], il prend des poudres; ‖ κάμνω [τι] σκόνην, réduire en poudre; pulvériser = κονιοποιῶ· ‖ ῥίπτω σκόνην εἰς τὰ μάτια, jeter de la poudre aux yeux. § —, κονιορτός, poussière, n. f. ‖ γεμᾶτος σκόνην, plein (couvert) de poussière; κονιορτώδης, κατασκονισμένος, poudreux, euse, adj. ‖ κονιορτώδης, poussiéreux, euse, adj. ‖ τινάζω τὴν σκόνην, secouer la poussière; ‖ ἡ βροχὴ κατακαθίζει τὴν σκόνην, la pluie abat la poussière.

σκονίζω, ίσω [δημ.], βλ. γεμίζω ἀπὸ (καλύπτω μὲ) σκόνην, remplir (couvrir; salir) de poussière; [σπ.] κονιάω-ῶ, μεταβάλλω εἰς σκόνην, poudroyer; ‖ σκονισμένος, η, ον· couvert de poussière = κεκαλυμμένος ἀπὸ σκόνην (κονιορτόν), κατασκονισμένος, poudreux, euse, adj. κονιορτώδης, poussiéreux, euse; ‖ ἔπιπλον σκονισμένον, un meuble poussiéreux.

σκονόβολο, τὸ [διάλ. Θήρας], ἡ βοῦρτσα τῶν φορεμάτων.

σκόνταμμα, ατος, τὸ [δημ.], πρόσκομμα, πρόκρουσις, heurt, n. m. ἡ κροῦσίς που, choc, n. m. τὸ στραβοπάτημα, ἡ πρόσκοψις, faux pas, συνώνυμον τοῦ bronchade, n.f. bronchement, n. m. action de broncher=τὸ προσκόπτειν· βλ. πρόσκομμα.

σκονταμμένος, η, ο [διάλ. 'Ηπείρου], ὁ ἀτυχήσας, κακότυχος ἐκ τοῦ σκοντάφτω.

σκοντάπτω, μέλ. άψω, προσκρούω ἐπί τινος διὰ τοῦ ποδός, heurter du pied (βλ. καὶ διολισθαίνω); κτυπῶ ἐπί τινος, donner contre; προσκόπτω, chopper; se choquer; [ἐπὶ ἵππου ἰδ.] broncher, κοινῶς στραβοπατῶ, συνώνυμον τοῦ faux pas καὶ butter, προσκρούω ἐπί τινος· ‖ ὅποιος σκοντάπτει τοῦ λέγουν τύφλα [χρ. παροιμ.], on est prêt à jeter la pierre à qui tombe.

σκοντάφτω, ἀντὶ σκοντάπτω, προσκρούω τὸν πόδα μου εἰς λίθον, κτλ.

σκοντάφτω [διάλ. 'Ηπείρου], ἀτυχέω-ῶ.

σκοντύλιση, ἡ [διάλ. Καρπάθου], περιπέτεια, κυρίως ἐπὶ μελλονύμφων παρθένων.

σκόπελος, ου, ὁ· écueil, n. m. γενικῶς πᾶν ἐμπόδιον, κίνδυνος, βλ. καὶ ἕρμα. § [ναυτ.] σκόπελος, écueil, n. m. ὑψηλὸς ἀπομεμονωμένος βράχος ἐντὸς (récif-rocher, πετρώδης ὕφαλος, ἡ ξέρα) ἢ εἰς τὸ ἄκρον τῆς θαλάσσης καὶ γενικῶς πᾶν εἶδος σύρτιδος ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐμποδίζον τὴν διάβασιν πλοίου· π. χ. σύρτις (bosse), ῥηγμὶν (brisant), στῆθος (haut-fond), ὕφαλος (récif); ‖ ὕφαλος, ἡ· écueil caché; βλέπε ἕρμα, ἤτοι σκόπελος

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

σκεπασμένος· || **καθορίζω** σκόπελον, relever un écueil, ἤτοι ὁρίζω τὸ μέρος ἔνθα εὑρίσκω τὸν σκόπελον ἵνα σημειωθῇ ἐπὶ τῶν χαρτῶν ὁπόταν δὲν ὑπάρχῃ· || προσκρούω κατὰ σκοπέλου, donner (contre ou) dans un écueil.

σκοπελοειδής, ής, ές· ὅμοιος σκοπέλῳ, qui ressemble à un écueil.

σκοπελώδης, ης, ες· πλήρης σκοπέλων, plein d'écueils.

σκοπευόμενον σημεῖον· point visé ; βλ. **σημεῖον** καὶ **διοπτεύω** (σκοπεύω, viser).

σκοπεύσατε ! βλ. σκοπεύω (pointer).

σκόπευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ διοπτεύειν, action de viser ; βλ. διόπτευσις, visée. § — (δι' ὅπλου), action de viser (d'ajuster) ; βλ. **εἰς διοπτεύω**, viser· || **ἐπὶ σκοπόν**, en joue, **παράγγελμα** ὅπως οἱ στρατιῶται ἀνυψώσωσι τὸ ὅπλον καὶ σκοπεύσωσιν ἀναμένοντες τὸ παράγγελμα **πῦρ** (feu)· || θέσις τῆς σκοπεύσεως, position de joue ; [διὰ τηλεβόλου], pointage, n. m. action de pointer ; βλ. **σκοπεύω** (pointer). § — (τοῦ ὅπλου), couche (f.) d'un fusil) πρὸς πυροβόλησιν. § — (πυροβόλου) **μεταφ.** mire, n. f. || γωνία, γραμμὴ σκοπεύσεως, angle ligne de mire ; βλ. **γωνία γραμμή**· || ἀνεξάρτητος σκοπευτικὴ γραμμή, ligne de mire indépendante ; || φυσικὴ **σκοπευτικὴ** γραμμή, cran et guidon ; σκόπευσις διὰ τῆς ἐγκοπῆς τοῦ κλισιοσκοπίου καταβεβιβασμένου εἰς τὸ μηδὲν τοῦ στοχάστρου. § **σκόπευσις**, pointage, n. m. (βλ. καὶ **σκοπεύω**). Σκόπευσις πυροβόλου τινὸς εἶνε ἡ διάθεσις αὐτοῦ ὑπὸ εὐνοϊκωτέρας συνθήκας, ἵνα τὸ βλῆμα ἐπιτύχῃ τοῦ στόχου. Ἡ σκόπευσις ἐκτελεῖται κατὰ δύο **τρόπους**· 1) διὰ τοῦ **κλισιοσκοπίου** (hausse) καὶ τοῦ **στοχάστρου** (guidon), ὅταν ὁ στόχος ἦνε ὁρατὸς καὶ δύνανται νὰ διευθύνωσιν ἐπὶ τούτου τὴν σκοπευτικὴν γραμμήν· αὕτη χαλεῖται **ἄμεσος σκόπευσις** (pointage direct)· 2) ἐκτελοῦντες κεχωρισμένως τὴν **καθ' ὕψος σκόπευσιν** (pointage en hauteur) καὶ τὴν **κατὰ διεύθυνσιν σκόπευσιν** (pointage en direction) ὅταν ἡ χρῆσις τοῦ κλισιοσκοπίου δὲν ἦνε δυνατή, εἴτε διότι ὁ **σκοπευτὴς** (pointeur) δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τὸν στόχον, εἴτε διότι ἡ ἀπόστασις ὑπερβαίνει τὰς διαιρέσεις τοῦ κλισιοσκοπίου καὶ ἡ βολὴ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπὸ μεγαλειτέραν γωνίαν· αὕτη καλεῖται ἔμμεσος **σκόπευσις** (pointage indirect) ; || **ἄμεσος σκόπευσις**, pointage direct à la hausse, ἤτοι ἡ **εὐθεῖα σκόπευσις διὰ τοῦ κλισιοσκοπίου** καὶ τοῦ **στοχάστρου** (guidon) ; αὕτη ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ἀνυψώσεως ἢ χαμηλώσεως τοῦ πυγαίου τοῦ πυροβόλου τῇ βοηθείᾳ τοῦ **σκοπευτικοῦ κοχλίου** (vis de pointage, **σκοπευτικοῦ** μηχανήματος, appareil de pointage) καὶ διὰ τῶν πλαγίων μετακινήσεων τοῦ κιλλίβαντος τῇ βοηθείᾳ τοῦ **σκοπευτικοῦ μοχλοῦ** (levier de pointage) ἢ ἑτέρων μηχανημάτων. § [ναυτ.] **εὐθεῖα σκόπευσις**, pointage direct. Ἐν τῷ ναυτικῷ χαλεῖται οὕτως ἡ σκόπευσις καθ' ἣν τὸ πυροβόλον τίθεται πρὸς τὸ μέσον τῆς θυρίδος, τοῦ ἄξονος αὐτοῦ διευθυνομένου καθέτως πρὸς τὴν τρόπιδα. § [ναυτ.] **σκόπευσις ἐπὶ** δίωξιν, pointage en chasse. Καλεῖται οὕτως ἐν τῷ ναυτικῷ ἡ σκόπευσις ἐκείνη καθ' ἣν τὸ πυγαῖον τοῦ πυροβόλου στρέφεται πρὸς τὴν πρύμνην, ὅπως σκοπευθῇ ἀντικείμενον εὑρισκόμενον πρὸς τὴν πρῷραν· || **σκόπευσις καθ'** ὕψος, pointage en hauteur. Αὕτη σύγχειται εἰς τὸ κλίνειν τὴν γραμμὴν τῆς βολῆς ὡς πρὸς τὸν ὁρίζοντα, ἤτοι εἰς τὸ δίδειν εἰς τὸ πυροβόλον κλίσιν ἀρχετήν, ἵνα ἡ τροχιὰ μὴ ἦνε οὔτε πολὺ μακρά, οὔτε πολὺ βραχεῖα· ἡ διδομένη αὕτη κλίσις χρησιμεύει ἵνα διορθῶται ἡ ἐκ τῆς βαρύτητος προερχομένη κατάπτωσις τοῦ βλήματος, ὅπερ καλεῖται δίδειν τὴν ὕψωσιν ἢ τὴν γωνίαν· || **σκόπευσις ἐπὶ φυγήν**, pointage en retraite. Καλεῖται οὕτως ἐν τῷ ναυτικῷ ἡ σκόπευσις ἐκείνη καθ' ἣν τὸ πυγαῖον τοῦ πυροβόλου στρέφεται πρὸς τὴν πρῷραν, ὅπως σκοπευθῇ ἀντικείμενον εὑρισκόμενον πρὸς τὴν πρύμνην· || **ἔμμεσος σκόπευσις**, pointage indirect, καλεῖται ὅταν δὲν δύνωνται νὰ σκοπεύσωσιν ἀπ' εὐθείας τὸν στόχον ἀλλὰ μεταχειρίζονται εἰδικὰ πρὸς τοῦτο μέσα, ἤτοι **σημεῖον** ἐπισημάνσεως (point de repère), **σκοπευτικὸν** χωροβάτην (niveau de pointage), σκοπευτικὴν **σταφύλην** (fil à plomb) ; **βλ. βολὴ** (tir indirect) ; || — διὰ σημείου ἐπισημάνσεως, pointage sur un but artificiel (point de repère) ; || [ναυτ.] καθ' ὕψος σκόπευσις, pointage vertical ; || [ναυτ.] πλαγία σκόπευσις, pointage latéral ; || πίναξ στοχαστικὸς ἢ σκοπευτικός, table de pointage ; || — ἐπὶ τοῦ ὀκρίβαντος (διὰ τοῦ ὅπλου), pointage sur le chevalet.

σκοπευτήριον, ου, τό· κατάστημα εἰς ὃ ἀσκοῦνται εἰς τὴν σκοποβολὴν [établissement de] tir ἢ ἁπλῶς tir, n.m. stand, n. m. (λέξ. ἀγγ).

σκοπευτής, οῦ, ὁ· ὁ σκοπεύων (διοπτεύων), qui vise, viseur, n. m. βλ. **διοπτεύω**· [τοῦ πυροβολικοῦ], pointeur, n.m. πυροβολητὴς (ἢ ναύτης) ὑπηρέτης πυροβόλου, ἐπιπεφορτισμένος τὴν **σκόπευσιν** (pointage)· || — πεζικοῦ, tireur, n. m. βλ. **πυροβολῶν** (βάλλων)· || καλὸς σκοπευτής, bon tireur ; || [μεταφ. νεολ.] ἐλεύθεροι σκοπευταί, francs-tireurs ; βλέπε **ἄτακτοι.**

σκοπευτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν σκοποβολήν, de tir ; ἀφορῶν τὸν σκοπευτήν, de tireur ; || —, de mire ; [ἐπὶ πυροβολ.], angle de mire, ligne de mire ; || —, de visée; βλ. **διοπτεύω, διόπτευσις**· || σκοπευτικὸν μηχάνημα· βλ. **μηχάνημα** καὶ **δείκτης**, indicateur· || σκοπευτικὴ γραμμή· βλ. **γραμμή**· || σκοπευτικὸν ὄργανον (εἰς τὰ πυροβόλα), appareil de visée, ou dispositif de mire ; βλ. καὶ **σκόπευσις**.

σκοπεύω, μέλ. εύσω, viser, ἤτοι διευθύνω ὅπλον τι διὰ τῆς ὀπτικῆς ἀκτῖνος οὕτως ὥστε τὸ βλῆμα νὰ δυνηθῇ νὰ πλήξῃ τὸν στόχον· || ἐσκόπευσεν εἰς τὴν κεφαλήν, il a visé à la tête ; || **διόπευσις, σκόπευσις**, action de viser ; || **διοπτευόμενον** ἢ **σκοπευόμενον σημεῖον**, point visé ; || — (τὸ ὅπλον), coucher en joue

ἢ mettre en joue, ἵνα βάλλω κατ' ἀτόμου ἢ ἀντικειμένου· || —, épauler, ἐπακουμβῶ τὸ ὅπλον ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ διοπτεύω ἵνα βάλλω. § —, abuter, ῥῆμα ὅπερ μετεχειρίζοντο ἄλλοτε ἀντὶ τῶν ῥημάτων viser, ajuster le but, σημαινόντων σκοπεύω, ἤτοι διευθύνω πρὸς τὸν σκοπόν· σκοπεύω (σημαδεύω) δι' ὅπλου, πυροβόλου, κτλ. ajuster, τὸ ῥῆμα τοῦτο ἀντικατέστησε τὸ ῥῆμα abuter, ἀλλὰ καὶ τὸ ajuster ἀντικατεστάθη τὴν σήμερον ὑπὸ τοῦ ῥήματος pointer (σκοπεύω) καὶ pointage (σκόπευσις), ἤτοι κατευθύνω τὴν σκοπευτικὴν γραμμὴν πρὸς τὸν βληθησόμενον σκοπόν. § σκοπεύω, pointer ἤτοι διευθύνω τὸν ἄξονα τοῦ πυροβόλου τῇ βοηθείᾳ τῆς **σκοπευτικῆς γραμμῆς** (ligne de mire) πρὸς ὡρισμένον στόχον· || ἡ σκόπευσις, action de pointer (βλ. λέξιν pointage ; || **σκοπεύσατε**! pointez! παράγγελμα ὅπως ὁ σκοπευτὴς σκοπεύσῃ τὸ πυροβόλον· || [ναυτ.] **σκοπεύειν τὸ μέσον τοῦ σκάφους** pointer en plein bois; || **σκοπεύω πρὸς καταβύθισιν**, pointer à couler bas ; σκοπεύω πλοῖόν τι εἰς τὰ ὕφαλα ὅπως καταβυθισθῇ ἕνεκα τῆς εἰσροῆς ἐν τῷ κύτει ὕδατος. § —, σκοπέω-ῶ, ἔχω ὑπ' ὄψει, avoir en vue ; σχεδιάζω, projeter ; προτίθεμαι, se proposer ; ἔχω κατὰ νοῦν, ἔχω σκοπόν, avoir l'intention ; σκέπτομαι νά, méditer, songer à ; λογαριάζω (νὰ κάμω τι), compter; || τί σκοπεύετε; qu'est ce que vous comptez faire? || σκοπεύει μεγάλα πράγματα, il roule de grands desseins dans sa tête.

σκοπέω-ῶ [ναυτ.], βλ. **προσέχω**, veiller ; || —, βλ. **σκοπῶ**.

σκοπή, ῆς, ἡ· ἡ **σκοπιά**, vigie, n. f. τόπος ἀφ' οὗ τις σκοπεῖ, κατασκοπεύει· βλ. **σκοπιὰ** καὶ **βίγλα**· || [ναυτ.] **σκοπή**, vigie (n. f.) ou ouvre l'œil ; **βράχος μεμονωμένος** ἐν θαλάσσῃ ἄλλοτε ἀποκαλυπτόμενος καὶ ἄλλοτε καλυπτόμενος ὑπὸ τῶν ὑδάτων. § —, **σκοπιά**, vigie, n. f. τόπος ἀφ' οὗ τις σκοπεῖ, κατασκοπεύει.

σκοπιά, ᾶς, ἡ· σταθμὸς παρατηρήσεως, poste d'observation ; ὑψηλὸς τόπος (ἀφ' οὗ τις κατοπτεύει) lieu élevé; || **σκοπιά**, ἡ **σκοπή**, vigie, n. f. τόπος ἀφ' οὗ δύναταί τις μακρόθεν νὰ περισκοπῇ, νὰ κατασκοπεύῃ, ὑψηλὸς ἀπομεμονωμένος τόπος, μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον κατασκοπεύομεν, κοινῶς ἡ **βίγλα**. § **σκοπιά**, guérite, n. f. μέρος ἔνθα διαμένει προφυλασσόμενος ἀπὸ τὸν καιρὸν σκοπός τις (sentinelle) ἢ **φύλαξ**· || **λιθίνη σκοπιά**, canardière, n. f. ἐξέχουσα ἐπὶ τῶν παλαιῶν πύργων, ἐξ ἧς ἠδύναντο νὰ βάλλωσι μακρόθεν κατὰ τοῦ ἐπιτιθεμένου.

σκόπιμος, ος, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ διὰ τὸν προτιθέμενον σκοπὸν ἁρμόδιος, κατάλληλος, εὔθετος, opportun, une, adj. χρήσιμος, utile, adj. § —, ὁ ἐπὶ σκοπῷ γινόμενος, fait à dessein ; ὁ ἐκ προθέσεως μὲ σκοπὸν γινόμενος, intentionnel, elle, adj. προμελετηθείς, prémédité, ée, adj.

σκοπιμότης, ητος, ἡ· ἁρμοδιότης, εὐκαιρία, καταλληλότης, opportunité, n. f. χρησιμότης, utilité, n. f.

σκοπίμως [ἐπίρ.], ἐγκαίρως, εὐθέτως, καταλλήλως, opportunément, adv. χρησίμως, utilement, adv. § — ἐκ προθέσεως, μὲ σκοπόν, ἐπίτηδες, avec intention ; intentionnellement, adv. ἐκ τῶν προτέρων σχεδιασθέν, à dessein ; [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.] ἐκ προμελέτης, προμελετημένως, de propos délibéré.

σκοπιωρεῖον, ου, τὸ [ναυτ.], place d'observation, n. f. θέσις ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἐξ ἧς δύναταί τις νὰ ἐπισκοπῇ τὴν πέριξ θάλασσαν, ἡ σκοπή.

σκοπιωρός, οῦ, ὁ [ναυτ.], guetteur, n. m. ou vedette, n. f. σκοπὸς παραμένων ἐπὶ λόφου, ἀκτῆς, ἢ σηματοφόρου πρὸς σήμανσιν τῶν καταπλεόντων ἢ διερχομένων πλοίων.

σκοπιωρός, οῦ, ὁ· vigie, n. f. gardien qu'on met en observation dans un lieu élevé ; βλ. καὶ σκοπή.

σκοποβολεῖον, ου, τὸ [ναυτ. πυρ.], πολύγωνον βολῆς, polygone, n. m. βλ. **πεδίον** βολῆς.

σκοποβολή, ῆς, ἡ· ἡ ἐπὶ σκοπὸν βολή, tir à la cible ; βλ. εἰς λέξιν **βολή**.

σκοποβολία, ας, ἡ· ἡ **σκοποβολή**.

σκοπολάβιον, ου, τὸ [ναυτ. πυρ.] (παλαιὰ λέξις), τὸ κλισιοσκόπιον, hausse de mire.

σκοπός, οῦ, ὁ· τὸ μακρὰν κείμενον σημεῖον, τέρμα, τὸ τέλος ὅπερ προτίθενται, τὸ ἐφ' ὅ τις σκοπεῖ, σκοπεύει, ἀποβλέπει, στοχάζεται καὶ μεταφ. σκοπός, τέλος, τελικὸν αἴτιον, ὁ σκοπός, but, n. m. τὸ στόχασμα, ἤτοι ἡ ἰδέα ἣν ἔχουσι κατὰ νοῦν· ἡ πρόθεσις, ὁ σκοπός, intention, n. f. τὸ σχέδιον, dessein, n. m. τὸ ἐν νῷ, ὑπ' ὄψει, διανοούμενον, vue, n. f. τὸ σχέδιον, projet, n. m. τὸ τέλος, fin, n. f. || [τακτ.] **τελικὸς** σκοπός, but, n. m. ἤτοι τὸ ἀντικείμενον (objectif) ; || ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπός, but à atteindre, προκειμένου περὶ ἐκτελέσεως πράξεως τινός· || κύριος σκοπός, but principal (γενικῶς) καὶ ὑπὸ τακτ. ἔποψιν· βλ. **ἀντικείμενον** (objectif) ; || ἐπιτυγχάνω τὸν σκοπόν μου, atteindre son but ; || ἔχω σκοπόν, ἔχω ὑπ' ὄψει, avoir en vue ; προτίθεμαι, se proposer ; || μὲ καλὸν σκοπόν, à bonne intention ; || δὲν τὸ εἶπε μὲ κακὸν σκοπόν, il l'a dit sans penser à mal (sans y entendre malice) ; || ἔχει μεγάλους σκοποὺς (βλέψεις), il a de grandes vues ; || δὲν τὸ ἔχω σκοπόν, je n'y pense pas (=δὲν τὸ σκέπτομαι), je n'ai garde de le faire ; || πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, à cette fin ; à cet effet ; || πρὸς **τίνα σκοπόν** ; dans quel but ? à quelle intention ? à quel effet ? || μὲ σκοπόν, ἀπὸ σκοποῦ, à dessein (=σκοπίμως), avec intention ; [**ἐπὶ κακοῦ**] **ἐκ** προμελέτης, προμελετημένως, de propos délibéré ; || ὁ σκοπὸς εἶνε νὰ ἐπιτύχωμεν, il s'agit (l'essentiel est) de réussir ; || [χειρουργ.] κατὰ πρῶτον σκοπόν, à première intention ; || — ἠθικός, moralité, n. f. § — ὁ [περι]πολῶν, ὁ καλῶς καὶ ἀκριβῶς παρατηρῶν,

ἐποπτεύων, φυλάττων, φύλαξ, σκοπός, sentinelle, n. f. (ὁ σκοπὸς κατὰ τὸν μεσαίωνα ἐκαλεῖτο escoulte); ὁ φρουρός, faction, n. f. ou factionnaire, n. m. συνώνυμα τοῦ sentinelle; ὁ φύλαξ, garde, n. m. ἡ ὑπηρεσία τοῦ σκοποῦ (service de sentinelle) καὶ ἐν γένει τοῦ ὡς φρουροῦ διωρισμένου στρατιώτου, ἤτοι ἡ **φρούρησις**, faction, n. f. καὶ εἰδικώτερον **σκοπός**, sentinelle, n. f. λέγεται ὡπλισμένος στρατιώτης τεταγμένος διὰ τὴν φύλαξιν θέσεως, καταστήματος, στρατοπέδου, κτλ. συνώνυμον τοῦ factionnaire; ‖ διπλοῖ σκοποί, sentinelles doubles, οἱ τασσόμενοι ἀνὰ δύο· ‖ κινητὸς σκοπός, sentinelle volante; σκοπὸς διατρέχων συνεπῶς ἅπαν τὸ μέρος διὰ τὴν φύλαξιν τοῦ ὁποίου ἐτάχθη· ‖ — τῶν πυλῶν, sentinelle aux portes; ‖ **νυκτοσκοπός**, sentinelle pendant la nuit, sentinelle de nuit; ‖ πρόσθετος σκοπός, sentinelle d'augmentation; ‖ ὁ πρὸ τῶν ὅπλων σκοπός, sentinelle devant les armes; ‖ τοποθέτησις τῶν σκοπῶν, placement des sentinelles; ‖ φύλακες **γρηγορεῖτε**! sentinelles veillez; ‖ — ἔφιππος, βλ. **προόπτης**· ‖ ὁ σκοπὸς ἐφώναξεν εἰς τὰ ὅπλα, le factionnaire a crié aux armes; ‖ εἶνε ἀπόψε σκοπός, il est de faction (de garde) ce soir; ‖ [ναυτ.] ὁ σκοπὸς τοῦ ἱστοῦ, l'homme de vigie. § — [μουσ.] τὸ μελώδημα, air, n. m. ‖ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ τοῦ τραγουδιοῦ, l'air de cette chanson; ‖ [μεταφ.] ἄλλαξε σκοπὸν [φρ.], il a changé de note. § — [ταχτ.], objectif, n. m. (ἀντικείμενον ἢ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς) καλεῖται τὸ **σημεῖον** (point) πρὸς ὃ τείνει νὰ φθάσῃ στράτευμά τι ἢ τὸ ἀποτέλεσμα ὅπερ ἐπιδιώκει, ἤτοι ὁ **ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς** (but à atteindre) δι' ἑλιγμοῦ τινος. Ὁ **σκοπὸς** καλεῖται **κύριος** (principal) ἢ **τελικὸς** (définitif), ὁπόταν ἡ ἐπίτευξις αὐτοῦ ἄγῃ εἰς τὸ τέλος ἐπιχειρήσεως τινός, **δευτερεύων** δὲ (secondaire) ἢ **ἐπιβοηθητικὸς** (auxiliaire), ὁπόταν χρησιμεύῃ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐπιτεύξεως τοῦ **κυρίου σκοποῦ** (objectif principal)· βλ. γραμμὴ ἑλιγμῶν (ligne manœuvre)· ‖ σκοπὸς (ἢ **ἀντικείμενον**) **ἐπιχειρήσεως**, objectif d'opération, καλεῖται τὸ ἀντικείμενον πρὸς ὃ διευθύνονται αἱ στρατηγικαὶ ἐπιχειρήσεις, π. χ. ὁ ἐχθρικὸς στρατός, ἡ ἐχθρικὴ πρωτεύουσα, ὡς ἡ Μόσχα τὸ 1812, οἱ Παρίσιοι τὸ 1814, 1815 καὶ 1870 ἡ Βιέννη τὸ 1866, κτλ. § **σκοπός**, cible, n.f. (**σκοπὸς** εἶνε τὸ σύνολον τοῦ πλαισίου μετὰ τῆς ὀθόνης, ἐνῷ **στόχος** (but) εἶνε τὸ σκοπευόμενον σημεῖον)· καλεῖται **σκοπὸς** ὄργανον χρησιμεῦον ὡς **στόχος** (but), διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν στρατιωτῶν κατὰ τὴν βολήν, ἀποτελεῖται ἐκ πλαισίου ἐφ' οὗ ὑπάρχει ἐντεταμένη ὀθόνη· ‖ **σκοπὸς τετράγωνος, ὀρθογώνιος**, cible carrée, rectangulaire; ‖ σκοποὶ ξύλινοι, σιδηροῖ, ὀθόνιοι, cibles en bois, en fer, en toile; βλ. καὶ στόχος· ‖ **ἀπεικονισματικὸς** σκοπὸς ἢ **ἀπεικονισματικὸν τροχιοσκόπιον**, cible-silhouette, ἅτινα καλοῦνται καὶ panneaux (βλ. καὶ **ἀπεικονισματικὸς** σκοπός), ἤτοι σκοπὸς ἀπεικονίζων τὴν κατατομὴν πεζοῦ, ἱππέως, ἐνωμοτίας, οὐλαμοῦ, ἀκροβολιστοῦ ὀρθίως ἢ γονυπετῶς πυροβολοῦντος, κτλ. φερόμενος συνήθως ἐπὶ τροχῶν διὰ τὰς ἀσκήσεις τῆς βολῆς· ‖ — δι' ἠλαττωμένον γέμισμα (τετράγωνον πλευρᾶς 0μ,60), cible pour tir réduit; ‖ **βάλλω ἐπὶ σκοπὸν** (tirer à la) cible.

σκοπόσημον, ου, τό· visée, n. f. καλεῖται οὕτω μεταφ. τὸ σκοπευόμενον ἀντικείμενον, κοινῶς τὸ **σημάδι**· ‖ σκοπόσημον, τό· visuel, n. m. τὸ σκοπευόμενον ἀντικείμενον ἐπὶ τοῦ διαφράγματος τῆς βολῆς (panneau de tir).

σκοποστοιχία, ας, ἡ· βλ. **σκοποβολή**, tir à la cible.

σκοπῶ (έω), εὔχρηστον μόνον εἰς τὸν ἐνεστῶτα καὶ παρατατικὸν καθ' οὓς ἀναπληροῖ τό σκέπτομαι, προτίθεμαι, se proposer; ἔχω ὑπ' ὄψει, avoir en vue; βλ. **σκοπεύω**.

σκορβοῦτον, ου, τό· scorbute, n. m. Νόσος καθολικὴ τοῦ ὀργανισμοῦ χαρακτηριζομένη καὶ διὰ πλείστων μὲν ἄλλων συμπτωμάτων μάλιστα ὅμως διὰ ῥοπῆς πρὸς αὐτομάτους αἱμορραγίας ἀπὸ τῶν βλεννογόνων καὶ δὴ τῶν οὔλων δι' ἐκχύσεως αἵματος κατὰ τὸν ὑποδόριον συνεκτικὸν ἱστόν, τὸ δέρμα, πάντας τοὺς ὀρρώδεις ὑμένας, ἀναμέσον τῶν μυῶν καὶ κατὰ τὸ περιόστεον. Ὀφείλεται εἰς βαθεῖαν ἀλλοίωσιν τῆς συνόλου οἰκονομίας ἕνεκα ἀνεπαρκοῦς θρέψεως ἢ δυσχεροῦς ἀφομοιώσεως ἀσχέτως πρὸς πᾶσαν ἄλλην συνθήκην. Μάλιστα δὲ ἡ ἐνδελεχὴς χρῆσις ἀλιπάστων κρεάτων, ἡ ἄκρα ἀπὸ τῶν φυτικῶν οὐσιῶν ἀποχὴ τῶν ἐπὶ πλοίου συμβάλλονται εἰς ἐπιδείνωσιν τῆς παθήσεως.

σκορδαλιά, ᾶς, ἡ· aillade, n. f. [ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ] ailloli, n.m. κοπανισμένα ἀμύγδαλα μὲ ὀλίγον σκόρδον, κτλ. [τὸ **μυττωτὸν** τῶν ἀρχαίων· βλ. λέξιν καθὼς καὶ **σκόρδον**).

σκορδαλός, ὁ [δημ.] βλ. **κορυδαλός**.

σκόρδιον, τό· scordium, n. m. φυτὸν ὀσμὴν σκορόδου ἔχον. Διοσκ.

σκορδοειδής, ής, ές, ὅμοιος σκορόδῳ, alliacé, eé, adj.

σκορδοκαῦλα, ας, ἡ [δημ.] ἡ ὑπὸ τοῦ φαγόντος σκόροδον προερχομένη ἐν τῷ στομάχῳ καυστικότης, ardeur d'estomac produite par l'ail; ‖ [μεταφ.] σκορδοκαῦλα μ' ἔπιασε [φρ. δημ. εἰρων.], je m'en soucie bien! c'est le cadet de mes soucis=δὲν σκοτίζομαι.

σκορδοκούπανον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], κόπανος, μὲ τὸν ὁποῖον τρίβουν τὰ σκόρδα εἰς γουδὶ καλούμενον ἡ **σκορδοτρίφτα**.

σκορδομυτιά, ᾶς, ἡ καὶ **σκορδομύτα** [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], chiquenaude, n. f. κροῦσις τῆς ῥινὸς διὰ τοῦ ὄνυχος τοῦ δείκτου ἐλαυνομένου ὑπὸ τοῦ ἀντίχειρος.

σκόρδον, ου, τό· ἀντὶ σκόροδον, ail, n.m. τὸ ὄζον βολβῶδες φυτόν· «τὸ Κύπριον καλούμενον σκόροδον οὐχ ἔφουσιν, ἀλλὰ πρὸς τοὺς μυττωτοὺς χρῶνται» Θεόφρ. Φυτ. Ζ, 4· ‖ τὰ σκόρδα, les aulx; [βοτ.] λέγουσι les ails; ‖ [ἐπιφ.] **σκόρδα** [φρ. δημ.], Dieu me (vous etc.) préserve du mauvais œil!

σκορδόπιστη, ης, ἡ [δημ.], ἄπιστος ἐρωμένη, amante infidèle.

σκορδοπλεξίδα, ας, ἡ· πλεξὶς ἐκ σκόρδων, chapelet d'aulx.

σκορδόπρασον, ου, τό· ail poireau, φυτὸν ἔχον γεῦσιν σκορόδου καὶ πράσου, Διοσκ.

σκορδοῦλα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **πανώλης**, peste, n. f.

σκορδυαλός, ὁ [διάλ. Νάξου], ὁ **κορυδαλός**.

σκορκόδειλος, ὁ [διάλ. Νάξου], εἶδος σαύρας.

σκόροδον, ου, τό· βλ. σκόρδον.

σκόρος, ὁ· σκῶρος [δημ.], βλ. σής, τὸ σαράκι.

σκόρπαινα, ἡ, ἰχθύς τις διάφορος τοῦ σκορπιοῦ, crapaud de mer ; scorpène, n. f.

σκορπαλευρᾶς, ὁ (θηλ. -οῦ) [δημ.], ὁ σπαταλῶν, διασπείρων, δίδων, ἐξοδεύων ὅ,τι ἔχει, σπάταλος, dissipateur, trice, κοινῶς τρυποχέρης (θηλ. -ρα), panier percé, n. m. ἢ καὶ φαγάνα, mange-tout, n. m.

σκορπίδι, τὸ [δημ.], βλ. σκόρπαινα.

σκορπίζω, μέλ. ίσω, διασκορπίζω, disperser ; διασπείρω τῇδε κἀκεῖσε, διασκορπίζω, éparpiller ; διασπείρω, disséminer ; || διαχέω, répandre ; διασκορπίζω, σπαταλῶ, ἀσωτεύω, dissiper ; σπαταλῶ, gaspiller ; || ὁ φόβος τοὺς **ἐσκόρπισε**, la crainte les dispersa ; || σκορπίζω χρήματα, disperser (répandre) de l'argent ; || ἐσκόρπισεν ὅλην του τὴν περιουσίαν, il a dissipé tout son bien. § [οὐδ.] διασκορπίζομαι, se disperser ; διαλύομαι, se dissiper ; se débander ; || τὸ πλῆθος **ἐσκόρπισε**, la foule s'est dissipée (dispersée) ; || τὸ στράτευμα **ἐσκόρπισε**, l'armée se débanda ; || τὸ πρήξιμον αὐτὸ θὰ σκορπίσῃ (θὰ διαλυθῇ) cette tumeur se résoudra.

σκορπίδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] εἶδος ἰχθύος, σκορπίος· 2) εἶδος χόρτου, ὃ ἐπιτιθέμενον ἐπὶ οἰδημάτων διαλύει αὐτά.

σκορπίνα, βλ. σκόπραινα.

σκορπίος, ου, ὁ καὶ

σκορπιός, οῦ, ὁ, τὸ [δημ.] ἰοβόλον ἔντομον σκορπιός, scorpion, n. m. § σκορπιὸς [ἰχθ.] ἀκανθώδης θαλάσσιος ἰχθύς, scorpion de mer, κοινῶς rascasse, n. f. § [ναυτ.] **σκορπιός**, ὁ (πρῴρας ἢ πρύμνης), marsouin (avant ou arrière), n. m. κοινῶς **σκορπιός**, ἤτοι ἡ πρὸς πρῷραν καὶ πρύμνην συνέχεια τοῦ **ἐσωτροπίου** (carlingue) ἡ ἐφηρμοσμένη ἐπὶ τῶν **ἑδρῶν** (varangues) τῶν πρῳραίων καὶ πρυμναίων νομέων (couples), ἧς ὁ αὐχὴν κεῖται ὑψηλοτέρα τῶν λοιπῶν.

σκόρπιος, α, ον καὶ σκορπιστός, ή, όν [δημ.] [διε]**σκορπισμένος**, η, ον, épars, e, adj. dispersé, ée, adj. διεσπαρμένος ἐδῶ κ' ἐκεῖ, éparpillé (ée) çà et là ; || μαλλιὰ σκόρπια (κόμη λυτή), des cheveux épars, en désordre (ἐν ἀταξίᾳ).

σκόρπισμα, ατος, τό, καὶ σκορπισμός· ὁ διασκορπισμός, ἡ διασπορά, dispersion, n. f. éparpillement, n. m.

σκορπισμένος, η, ον· διεσπαρμένος· βλ. **σκόρπιος**.

σκορπιστὰ [δημ.], βλ. **ἐσκορπισμένως**.

σκορπιστός, ή, όν· βλ. **σκόρπιος**, διεσπαρμένος, dispersé, ée, etc.

σκορπίων, ονος, ὁ· scorpion, n. m. μηχάνημα ἐν εἴδει βαλλιστρίδος (arbalète) δι' οὗ ἔβαλλον σφαίρας, λίθους καὶ βέλη (traits).

σκορπῶ (άω), βλ. σκορπίζω.

σκότα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], écoute, n. f. [πληθ.] σκόταις· βλ. ποῦς (écoute).

σκοτάδι, τὸ [δημ.], βλ. σκότος.

σκοταλεύω [διάλ. Ἠπείρου], ζητῶ τι ἐν τῷ σκότει.

σκοτεινὰ [ἐπίρ.], βλ. **σκοτεινός**.

σκοτεινιάζω, μέλ. άσω· ἀμαυρῶ, ἐπισκοτέω, σκοτίζω· βλ. **ἐπισκοτίζω**, obscurcir ; assombrir. § [οὐδ.] ἀμαυρόομαι, σκοτίζομαι, ἐπισκοτίζομαι, s'obscurcir ; se voiler ; [συνήθ. τριτοπροσ.] σκοτεινιάζει, συσκοτάζει (ἀρχίζει νὰ νυκτώνῃ), la nuit vient ; il fait brun ; il commence à faire brun ; || ὅταν **ἄρχισε νὰ** σκοτεινιάζῃ, à la brune (=τῆς νυκτὸς ἀρχομένης) (ἤδη συσκοτάζοντος), sur la brune ; || ἐσκοτείνιασε, il fait déjà nuit.

σκοτείνιασμα, ατος, τό· ἐπισκότισις, ἀμαύρωσις, σκοτισμός, obscurcissement, n. m.

σκοτεινοβλέφαρος, η, ον [διάλ. Ἠπείρου], [μεταφ.] ὁ **φθονερός**.

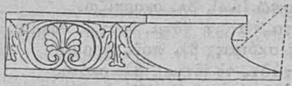
σκοτεινός, ή, όν· ὁ μὴ ἔχων φῶς ἢ ἐν τῷ σκότει ὢν ἢ γινόμενος, ὁ μὴ διαυγής, obscur, e, adj. σκιερός, σκοτεινός, sombre, adj. μέλας, noir, e, adj. [ποιητ. ἰδ.] ζοφερός, ζοφώδης, ténébreux, euse, adj. || σκοτεινὴ νύξ, nuit sombre ; || ὁ οὐρανὸς ἦτο σκοτεινός, le ciel était noir ; || σκοτεινὸν ἢ σκιερὸν χρῶμα, couleur sombre ; || στενὸς σκοτεινὸς δρόμος, une ruelle obscure ; || σκοτεινὴ φυλακή, prison noire ; || [μεταφ.] σκοτεινὸς συγγραφεύς, un auteur obscur ; [μεταφ.] ἀκατάληπτος, inintelligible, adj. ἐπὶ σκοτεινῶν συγγραφέων καὶ συγγραμμάτων αὐτῶν, ἀντίθ. τῷ ἐλλόγιμος καὶ φανός, Πλάτ. || [οὐδ. πληθ. ἐπίρ.] σκοτεινά, obscurément, adv. || εἶνε σκοτεινὰ εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον, ὁ θάλαμος οὗτος εἶνε σκοτεινός, il fait sombre dans cette chambre ; || εἰς τὰ σκοτεινά, dans l'obscurité ; [καὶ μεταφ.] à l'aveuglette ; sans y voir ; ψηλαφητί, à tâtons.

σκοτεινότης, ητος, ἡ· τὸ **εἶναι σκοτεινόν**, obscurité, n. f.

σκοτεινῶς [ἐπίρ.], κοινῶς **σκοτεινά**, ἐν τῷ σκότει, obscurément, adv.

σκοτία, ας, ἡ· τὸ σκότος, obscurité, n.f. σκοτεινὸς τρόπος, ὁ ᾅδης, τὰ σκότη, les ténèbres. § **σκοτία** [ἀρχιτ.] scotie, n. f. (ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ **σκότιος**, **σκοτία**, ἤτοι μέρος σκοτεινόν, λατινιστὶ δὲ trochilus), **σκοτία**, ας, ἡ, ἢ τρόχιλος, ου, ὁ· καλεῖται οὕτως ἡ **γλυφὴ** (moulure) ἤτοι ἡ κοίλη εἰσοχὴ ἡ χωρίζουσα τὰς δύο **σπείρας** (tores) τῆς **ἀττικῆς** βάσεως (de la base attique), τοῦ ἰωνικοῦ, κορινθιακοῦ καὶ συνθέτου κίονος κτλ. Ἐν τῇ γοτθικῇ ἀρχιτεκτονικῇ ἐγένετο εὐρυτέρα χρῆσις καὶ ἰδίως εἰς **τὰ περίτοξα** (archivoltes). Τὸ σχῆμα τῆς

σκοτίας εἶνε τμῆμα κύκλου (segment de cercle) μεγαλείτερον τοῦ τεταρτοκυκλίου, ἐνίοτε δὲ ἡμικύκλιον· ἄλλοτε ἡ καμπύλη τῆς κατατομῆς αὐτῆς ἔχει δύο κέντρα καὶ ἀποτελεῖ οὕτως ᾠοειδῆ καμπύλην. § σκοτία, scotie, καλεῖται

γενικῶς πᾶσα τοιούτου εἴδους κοίλη γλυφὴ εὑρισκομένη εἰς οἱονδήποτε ἀντικείμενον.

σκοτίδι, τὸ [δημ.], βλ. σκότος.

σκοτιδιάζω [δημ.], βλ. σκοτεινιάζω.

σκοτίδιασμα [δημ.], βλ. σκοτείνιασμα.

σκοτίζω, μέλ. ίσω, βλ. σκοτεινιάζω, ἐπισκοτίζω, ἀμαυρόω, obscurcir ; assombrir ; ἐπισκοτίζω, καλύπτω διὰ πέπλου, κυρ. καὶ μεταφ. voiler ; ‖ τὰ νέφη ἐσκότιζον τὸν οὐρανόν, les nuages obscurcissaient le ciel ; ‖ τὰ δένδρα σκοτίζουν τὴν οἰκίαν, les arbres assombrissent la maison. § [μεταφ.] ἐπισκοτίζω, θολόνω, offusquer ; θολόνω, θαμβόω, θαμβόνω, troubler ; ‖ τὰ πάθη σκοτίζουν τὸ λογικόν, les passions offusquent la raison ; ‖ οἱ ὀφθαλμοί μου σκοτίζονται, mes yeux se troublent (; se voilent). § —, ζαλίζω τινά, ἐνοχλῶ, δυσαρεστῶ, ἐμπνέω ἀγανάκτησιν, ennuyer ; ἀνιῶ, ἐνοχλῶ, importuner ; ἀνιῶ, ἐνοχλῶ καθ' ὑπερβολήν, assommer ; ἐνοχλῶ, σκοτίζω, embêter ; ‖ μ' ἐσκότισες ! vous m'ennuyez ! vous m'embêtez ! ‖ ἡ φλυαρία του μ' ἐσκότισε, son bavardage m'a fait tourner la tête; ‖ εἶμαι πολὺ σκοτισμένος, j'ai l'esprit tout embrouillé (tout confus) ; ‖ ἔλα, μὴ μὲ σκοτίζῃς, allons laissez-moi tranquille. § [μέσ.] σκοτίζομαι, ἀνησυχῶ διά τι, s'inquiéter de ; se soucier de ; ‖ μὴ σκοτίζεσαι, ne vous en inquiétez pas ; ‖ δι' αὐτὸ δὲν σκοτίζομαι, c'est le moindre de mes soucis.

σκοτίνα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.] βλ. θρίος καὶ ἐπίτονος (cargue-point).

σκοτίνια, ἡ [δημ.] τὸ σκότος, obscurité, n. f.

σκότιος, ος καὶ α, ον· σκοτεινός, ὁ ἐν τῷ σκότει βεβυθισμένος, ténébreux, euse, adj.

σκοτισμός, οῦ, ὁ· ἡ ἐπισκότισις, obscurcissement, n. m. § —, ἡ σκοτοδίνη.

σκοτοδίνη καὶ

σκοτοδινία, ας, ἡ καὶ

σκοτοδινίασις, εως, ἡ· ὅταν γίνηται τινὶ σκότος πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ συγχρόνως συστροφὴ οὕτως εἰπεῖν ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ, ὁ ἴλιγγος, vertige, n.m. (ἡ ζάλη), étourdissement, n. m. βλ. ἴλιγγος.

σκοτοδινιῶ (άω), μέλ. άσω, πάσχω ἐκ σκοτοδινιάσεως, παθαίνω ἀπὸ σκοτοδινίασιν, avoir des vertiges (des étourdissements) ; βλ. ἰλιγγιῶ.

σκοτόνω, μέλ. [ἀπο]κτείνω, φονεύω, tuer; ‖ τὸν ἐσκότωσαν, on l'a tué ; ‖ σκοτόνομαι μόνος μου, αὐτὸς ἐμαυτὸν ἀναιρέω, se donner la mort ; αὐτοκτονῶ, se suicider ; ‖ ἐσκοτώθη μόνος του, il s'est tué ; il s'est donné la mort ; ‖ ἐκεῖνος ὅπου ἐσκοτώθη μόνος του, αὐτόχειρ, suicide, n. m. ‖ [ἐπὶ ἐγκύου δημ.] ἐσκότωσε τὸ παιδί, elle a fait fausse couche (=ἀπέβαλε). § [συνεκδ.] σκοτόνω μὲ ξύλον ἢ ἄλλο βαρὺ πρᾶγμα, assommer ; tuer ; ‖ τὸν ἐσκότωσαν εἰς τὸ ξύλον, on l'a assommé de coups ; ‖ σκοτόνεται εἰς τὴν δουλειάν, il se tue de travail ; ‖ αἷμα σκοτωμένον, du sang noir.

σκότος, ους, τὸ καὶ ὁ· κοινῶς σκοτίδι, σκοτάδι, ἔλλειψις φωτός, obscurité, n. f. τὸ ζόφος, τὰ σκότη, les ténèbres, n. f. pl. ‖ εἶνε σκότος, il fait sombre ; ‖ ἦτο ἀκόμη σκότος, il faisait encore nuit ; ‖ βαθὺ σκότος, profonde obscurité ; ‖ τὸ σκότος τῆς νυκτός, l'obscurité de la nuit ; ‖ πλανῶμαι ἐν τῷ σκότει, errer dans les ténèbres ; ‖ τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, les ténèbres de l'enfer, les régions infernales ; ‖ τὸ σκότος τῆς ἀμαθείας, les ténèbres de l'ignorance.

σκοτοῦρα, ας, ἡ [δημ.] βλ. σκοτοδινίασις, ζάλη, étourdissement, n. m. ἴλιγγος, vertige, n. m. § —, μέριμνα, φροντίς, souci, n. m. βαρεμός, ἐνόχλησις, ἀνία, ennui, n. m. δυσάρεστόν τι, ἐπαχθές, désagrément, n. m. κοπιαστικὴ ἐργασία, φορτικότης, corvée, n. f. ‖ εἶχα πολλαῖς σκοτούραις, j'ai eu beaucoup d'ennuis ; ‖ τί σκοτοῦρα ! quelle corvée ! quel ennui.

σκότωμα, ατος, τὸ [δημ.], ὁ φόνος, meurtre, n. m. = φονικόν.

σκοτωμός, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ φόνος, meurtre, n. m. § ἡ σφαγή, tuerie, n. f. σφαγή, αἱματοχυσία, carnage, n. m. σφαγή, ἀφανισμός, massacre, n.m. § [μεταφ.] μανιώδης πάλη ἀνακάτωμα, ξεσκουντήματα, bousculade, n. f.

σκοῦγμα, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὀλολυγή, γόος.

σκοῦδον, ου, τὸ [ξεν.], écu, n. m. ἱσπανικὸν ἀργυροῦν νόμισμα καταργηθὲν ἀπὸ τοῦ 1871, διαιρούμενον εἰς 10 ρεάλας, ἴσον δὲ πρὸς 2, φρ. 522· πρὸς δὲ χρυσοῦν νόμισμα τῆς Χιλῆς=9, φρ. 455, τοῦ Περοῦ =8, φρ. 806, τοῦ Μεξικοῦ = 10, φρ. 196 καὶ τῆς Πορτογαλλίας =11, φρ. 322.

σκοῦδρα, ας, ἡ [ναυτ. δημ.], βλ. ἀπώστης.

σκοῦζα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], ἡ φιλονικεία.

σκούζω, μέλ. ξω [δημ.], φωνάζω, κραυγάζω, crier ; ἐκβάλλω κραυγάς, pousser des cris.

σκουλαμέντο, τὸ [ξεν. χυδ.], ἀφροδισιακὸν πάθος, ἡ βλεννόρροια, blennorrhagie, n. f. [χυδ.] chaude-pisse, n. f.

σκουλαρίκι, τὸ [δημ.], τὸ ἐκ τῶν ὤτων κρεμάμενον κόσμημα, βλ. ἐνώτιον, boucle (pendant) d'oreilles ; ‖ κρέμασέ το σκουλαρίκι [φρ. δημ.], souvenez-vous en = θὰ λογαριασθῶμεν, nous compterons un jour. § σκουλαρίκι τῆς βασιλίσσης [φυτ.], balsamine, n. f. §

[ναυτ.] σχουλαρίχι. βλ. τροπός, estrope de poulie; collier de beaupré.

σκούλη, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἀμβλὺ μέρος τῶν μαχαιρῶν ἢ πελέκεων.

σκουληκάκι, τό· σκωλήκιον, vermisseau, n. m.

σκουλήκι, τὸ [δημ.], βλ. σκώληξ, κτλ.

σκουλί, τὸ [δημ.], [κυρ. τὸ λαναρισμένον δεμάτι λίνου, κτλ. lin cardé] quenouillée, n. f. μία ῥοκιὰ λινοῦ, καννάβεως, βάμβακος, ἐρίου, κτλ. ἤτοι ὅσον δύναται νὰ περιλάβῃ ἡ ῥόκα (ἠλακάτη, quenouille).

σκοῦλι, τὸ [δημ.], τραγοπώγων, scorsonère, n. f. βοτάνη ἧς ἡ ῥίζα ἐδώδιμος.

σκουμπρί, τὸ [δημ.], βλ. **σκόμβρος.**

σκοῦνα, ἡ [ναυτ.], schoner ou schooner, n. m. εἶδος ἡμιολίας (goëlette).

σκούντημα [δημ.], βλ. **κούντημα** καὶ **σκόνταμμα.**

σκουντουλίζω [διάλ. Οἰνόης], εὐωδιάζω, μυροβολῶ, μυρίζω.

σκουντούφλημα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **σκόνταμμα.**

σκουντούφλης, α, ικον [δημ.], συνοφρυωμένος, refrogné, ée, adj. σκυθρωπός, rechigné, ée, adj.

σκουντουφλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], συσπῶ τὰς ὀφρῦς, froncer les sourcils, συνοφρυοῦμαι, se refrogner, ou se renfrogner; σκυθρωπάζω, rechigner; μορφάζω. faire la moue.

σκουντούφλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ὕφος συνοφρυασμένον, air refrogné; συνοφρύωσις, σύσπασις τῶν ὀφρύων, refrognement ou renfrognement, n. m. κατήφεια, τὸ σκυθρώπασμα, rechignement, n. m.

σκουντουφλῶ [δημ.] βλ. **σκοντάπτω.**

σκοῦντρα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] **πρόσκομμα,** τὸ παρ' Ἡσυχίῳ **σκόνδρος.**

σκούντσουρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] κόλουρος. κολοβός.

σκουντῶ [δημ.] βλ. κουντῶ.

σκούξιμον, τὸ [δημ.] τὸ φωνάζειν. κραυγάζειν, action de crier; ἡ κραυγή, cri, n.m.

σκοῦπα, ας, ἡ [δημ.] βλ. **σάρωθρον,** balai, n.m. καὶ **κόρηθρον**· ‖ ὅσα σέρνει ἡ σκοῦπα [φρ. δημ.], toutes sortes d'injures.

σκουπαμάρα, ἡ [δημ. ναυτ.] βλ. **παρακάτιον,** bonnette basse.

σκουπιδαρειόν, τὸ [δημ.] σωρὸς σκουπιδιῶν (ἀκαθαρσιῶν), tas (monceau) de balayures.

σκουπιδᾶς, ὁ [δημ.] σαρωτὴς τῶν ὁδῶν, ὁδοκαθαριστής, balayeur (euse) [des rues]; ὁ καθαρίζων, σκουπίζων τὰς ὁδούς, ὁ συνάζων τὰς ἀκαθαρσίας ἐκ τῶν ὁδῶν καὶ τῶν οἰκιῶν καὶ μεταφέρων αὐτὰς διὰ τοῦ κάρρου του ἐκτὸς τῆς πόλεως, voiturier qui transporte les ordures.

σκουπίδι, τὸ [δημ.], πληθ. σκουπίδια, τὰ φρόκαλα, τὸ ἀπόσυρμα, σύρμα, σάρωμα, σκύβαλον, κάθαρμα, balayure, n. f. αἱ διὰ τῆς σκούπας συναθροιζόμεναι ἀκαθαρσίαι, ordures; ‖ ῥίπτω **εἰς τὰ** σκουπίδια, jeter aux ordures; ‖ [μεταφ.] τὸν ἔκαμε σκουπίδι [φρ. δημ.], il l'a malmené (vilipendé; mortifié).

σκουπιδιάρης, ὁ [δημ.], βλ. **σκουπιδᾶς.**

σκουπιδιοδόχη, ης, ἡ, κοινῶς **φαράσι** καὶ

σκουπιδιολόγος, ου, ὁ· ὁ κόφινος (ἢ τενεκὲς) ἐν ᾧ ῥίπτονται τὰ σκουπίδια, panier aux ordures (aux balayures); ordurier, n. m. λέγεται οὕτως ἐπίσης τὸ **φαράσι.**

σκουπίζω, μέλ. ίσω, σαρόω, **σαρόνω** διὰ τοῦ σαρώθρου, κοινῶς **φροκαλίζω,** balayer. § —, διὰ τῆς ψήκτρας καθαρίζω, brosser; [συνεκδ.] καθαρίζω, καθαίρω, nettoyer; [καταχρ.] σφουγγίζω, essuyer; ‖ σκούπισε τὸ στόμα σου, essuyez votre bouche. § [μεταφ. σηκόνω, μαζεύω, emporter; enlever; μαζεύω, ἁρπάζω τὰ πάντα, rafler; ‖ μᾶς ἐσκούπισε ὅτι εἴχαμεν, il a raflé tout ce que nous avions.

σκούπισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ σάρωμα, ἡ σάρωσις, balayage, n. m.

σκουπιστής, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ σκουπίζων διὰ τοῦ σαρώθρου, σαρωτής, balayeur, euse.

σκουπιστός, ή, όν· σκουπισμένος διὰ τῆς σκούπας, balayé, ée.

σκοῦπρο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], κόπρος ζώων

σκουπροσάκκι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], σακκίον παλαιὸν καὶ ὡρισμένον διὰ τὰς κόπρους τῶν ζώων.

σκοῦρα, τὰ [δημ.], βλ. **κλισιάς,** fermeture καὶ **παραθυρόφυλλον,** contrevent.

σκουράδα καιροῦ [ναυτ.], βλ. **καιρός.**

σκουραίνω, μέλ. θὰ άνω [δημ.], καθιστῶ τι πλέον μελανώτερον, σκοῦρον, rendre plus foncé; μελανίζω, ἐπορφνόω, rembrunir. § [οὐδ.] γίνομαι πλέον μελάντερος, σκοῦρος, devenir plus foncé; ἐπορφνοῦμαι, μελανίζω, se rembrunir.

σκούρβουλο, τὸ [διάλ. Κύμης] πᾶν τὸ στρογγύλον καὶ παχύ.

σκουριά, ἡ [δημ.] κτλ. βλ. **ἰός, σκωρία** καὶ τὰ ἐκ ταύτης σύνθετα· ‖ σκουριά, βλ. **σκωρία.**

σκουρίδια, τὰ λεπτὰ καὶ εὔθραυστα ξύλα.

σκουρολεπίδα, ας, ἡ [δημ.] καὶ

σκουρομαχαίρα, ἡ [δημ.] λεπὶς σκωριασμένη, lame souillée; παλαιόν τι μαχαίριον, vieux couteau; παλαιὸν ξίφος, vieille épée.

σκοῦρος, ὁ [ξεν.] (ἀπὸ τοῦ σκιερὸς σκωριόχρους, ἢ τοῦ λατ. obscurus), ὁ **βαθὺς** (τὸ χρῶμα), foncé, ée, adj. βλ. καὶ **βαθύς**· **ἀμαυρός,** ὀρφνός, brun, une, adj. σκιερός, σκοτεινός, sombre; ‖ τὰ ηὗρε σκοῦρα [φρ. δημ.], il a rencontré des difficultés (de la résistance).

σκουρτίζω [διάλ. Ἠπείρου] ῥίπτω κλῆρον, λαγχάνω, ῥίχνω τὸν λαχνόν.

σκουτάρι, τὸ [δημ.] θυρεός, ἀσπὶς (κυρίως ἡ πλεκτὴ καὶ τρίκωχος, bouclier, n. m.

σκουτέλι, τὸ [δημ.] (τὸ ἄλλως πιάτον ἀπὸ τοῦ **σκυτάλη,** λατ. scutella), ἡ λοπάς, κώθων, πατάνη, κοινῶς γαβάθα, écuelle, n. f. τὸ πινάκιον, plat, n. m. ἡ γαβάθα, jatte, n.f.

σκουτέλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ βραστὸς σῖτος ὁ μετ' ἄρτου προσφερόμενος εἰς τοὺς

ναοὺς κατὰ τὰς παραμονὰς ἑορτῆς τινος.

σκουτί, τὸ [δημ.], χονδρὸν ὕφασμα, étoffe [grossière], drapade, n. f. § [πληθ.] σκουτιά, τὰ ἐνδύματα, τὰ φορέματα, habits; vêtements; robes (d'une femme); πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει πρὸς ἐνδυμασίαν, ἱματισμός, hardes, n. f. pl.

σκουφᾶτος, η, ον [δημ.], ὁ φέρων σκούφιαν, qui porte un bonnet; κεκαλυμμένος τὴν κεφαλήν, coiffé, ée, adj. [ἐπὶ πτηνῶν] φέρων λόφον, λοφωτός, huppé, ée, adj. crêté, ée, adj.

σκούφια, ας, ἡ καὶ σκοῦφος [δημ.], τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, καλύπτρα, κεκρύφαλος, bonnet, n. m. (ἰδ. ὁ πλεκτὸς βαμβακερινός), ou coiffe, n. f. [τῶν νηπίων] béguin, n. m. têtière, n. f. ‖ [μεταφ.] κανεὶς δὲν ἠξεύρει ἀπὸ ποῦ κρατεῖ ἡ σκούφια του [φρ. δημ.], on ne sait pas d'où il est sorti (quelle est son origine); c'est un homme sans aveu; ‖ βγάλε τὴν σκούφια σου καὶ κτύπα μας [φρ. παροιμ.], prenez-vous par le bout du nez; ‖ μέτρα κεφάλια κόψε σκούφιαις [παροιμ.], autant de bouches, autant de pains; ‖ σκούφια [τῶν πτηνῶν], βλ. σκοῦφος.

σκουφο(γ)ύρι, τὸ [διάλ. Καρπάθου], τὸ σκουφομάνδηλον.

σκουφόνω, μέλ. ώσω [δημ.], φορῶ σκούφια, θέτω κάλυμμα, mettre un bonnet (une coiffe); coiffer = καλύπτω τὴν κεφαλήν.

σκοῦφος, ου, ὁ· κάλυμμα κεφαλῆς, bonnet, n. m. [ἐν.] calotte, n. f. ou barrette, n. f. § [τῶν πτηνῶν] λόφος, λοφεῖον, huppe, n. f. ἤτοι ἡ φούντα ἥντινα ἔχουν πτηνά τινα εἰς τὴν κεφαλήν των· ὅθεν σκουφωτός, ή, όν, huppé, ée, adj. crêté, ée, adj.

σκούφωμα, ατος, τό· ἡ κάλυψις τῆς κεφαλῆς, coiffure, n. f. κεκρύφαλος (γυναικεῖος) coiffe, n. f.

σκραμπιά, ᾶς, ἡ [διάλεκτος Ἠπείρου], ὁ σκορπιός.

σκραπετῶ [διάλ. Ἠπείρου], ἕλκω τὴν σκανδάλην τοῦ ὅπλου πρὸς ἐκπυρσοκρότησιν.

σκρίνιο, τὸ [δημ. ξεν.], τὸ γραφεῖον, bureau, n. m. ἡ τράπεζα ἐφ' ἧς γράφουσι, table à écrire.

σκροπίζω [δημ.], βλ. σκορπίζω.

σκροῦμος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], κεκαυμένον μάλλινον ὕφασμα.

σκρουμούδια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], φυτὰ ξηρανθέντα ὑπὸ τοῦ καύσωνος.

σκρόφα, ας, ἡ (ἀναφ. τὴν λέξιν ὁ Ἡσύχ.) ὗς, σῦς, γρωνάς, σύαινα, κάπραινα, coche, n. f. truie, n. f. § [μεταφ. χυδ. ἐπὶ γυναικ.] φαυλόβιος γυνή, salope, n. f.

σκύβαλον, ου, τό· κάθαρμα, σινίασμα, criblure, n. f. ἀποκοσκινίδι τῶν γεννημάτων, rebut de graines; σκύβαλα σίτου ῥιπτόμενα εἰς τὰς ὄρνιθας, grenailles, n. f. pl. [συνεκδ. καὶ μεταφ.] ἀπόβλημα, ἀπόρριμμα rebut, n.m. πᾶν ἀπομεινάριον (ὅπερ ῥίπτεται), fond de panier.

σκύβω [δημ.] βλ. σκύφτω.

σκυθρωπάζω, μέλ. άσω· κοινῶς σκουντουφλιάζω, τὸ νὰ φαίνηταί τις λυπημένος, avoir l'air triste; νὰ παρουσιάζῃ ὄψιν λυπημένου, devenir triste; νὰ γίνηται κατηφής, s'assombrir; σκυθρωπάζω, réchigner; τὸ σκυθρωπάζειν, réchignement, n.m. συνοφρυοῦμαι, se refrogner ou se renfrogner; συσπῶ τὰς ὀφρῦς, froncer les sourcils.

σκυθρωπός, ή, όν [δημ.] σκουντούφλης, ἄθυμος, λυπημένος, triste, adj. κατηφής, μελαγχολικός, sombre, adj. σκυθρωπός, κατηφής, morne, adj. σκυθρωπός, réchigné, ée, adj. συνωφρυωμένος, refrogné, ée, adj. σκυθρωπός, morose, adj.

σκυθρωπότης, ητος, ἡ· τὸ εἶνε σκυθρωπόν, ἀθυμία, λύπη, tristesse, n. f. κατήφεια, μελαγχολία, ἡ κατάστασις τοῦ σκυθρωποῦ, air triste (sonbre, morne); σκυθρωπότης, τὸ σκυθρωπάζειν, rechignement, n.m. σκυθρωπότης, morosité, n. f. caractère morose.

σκυθρωπῶς [ἐπίρ.] δι' ὕφους σκυθρωποῦ (λυπημένου, μελαγχολικοῦ), d'un air triste (morne).

σκύλα, ας, ἡ· τὸ θηλ. τοῦ κύων, ἡ· chienne, n. f. § [μεταφ.] σκύλα, σκληρὰ γυνή, femme cruelle; κατ' ἐπέκτ. ἐπὶ γυν. τίγρις, tigresse, n. f. § [ναυτ.] σκύλα, double croc pour chaînes, bosse en fer, ou la griffe, ou la chatte; μηχάνημα ἀρτώμενον διὰ τεμαχίου σχοινίου ἢ ἁλύσεως ὑπὸ τὸν πρόβολον ἢ ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ πρὸς δέσμευσιν τῶν ἁλύσεων τῶν ἀγκυρῶν κατὰ τὴν ἐκπέρασιν τῶν στροφῶν αὐτῶν. § τὰ σκῦλα, βλ. σκῦλον.

σκυλάκι, τό· σκυλάκιον, ὑποκ. τοῦ σκύλαξ, κυνάριον, μικρὸς κύων, petit chien, κοινῶς κουτάβι· κυνάριον, carlin, n.m. § [φυτ.] (ἄνθος τι), τὰ σκυλάκια, muflier, gueule-de-lion.

σκύλαξ, ακος, ὁ· ἰδ. τὸ νεογνὸν τοῦ κυνός, κυνάριον, σκυλάκι, petit chien, κοινῶς κουτάβι· βγ. σκυλάκι.

σκύλαρος, ὁ [δημ.], μέγας κύων, grand chien; (κύων) μολοσσός, molosse, n. m. κοινῶς μανδρόσκυλον.

σκυλεία, ας, ἡ, καὶ σκύλευσις τῶν νεκρῶν, dépouillement des ennemis morts, ἡ συλεία, σύλλησις, spoliation, n. f. βλ. καὶ διαρπαγὴ (maraudage).

σκύλευμα, τό· βλ. σκῦλον, dépouille, n.f.

σκυλευτής, οῦ, ὁ (θηλ. -λεύτρια καὶ -λήτρια) (μόνον ἐπὶ νεκρῶν) συλήτωρ, ἐκγυμνωτὴς νεκρῶν, spoliateur, trice, n. βλ. διαρπαγὴ (maraudage).

σκυλεύω, μέλ. εύσω (μόνον ἐπὶ νεκρῶν), ἀπογυμνόω τοὺς φονευθέντας νεκρούς, dépouiller les ennemis morts ou spolier (συλέω-ῶ), ἤτοι ἀφαιρῶ ἀπὸ τοῦ φονευθέντος ἐχθροῦ τὰ ὅπλα, τὴν πανοπλίαν, κτλ. ‖ — τοὺς νεκρούς, dépouiller les morts; βλ. καὶ διαρπαγὴ (maraudage).

σκυλήσιος, α, ον [δημ.], κύνειος, ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς κύνα, τοῦ κυνὸς (de chien) canin, e, adj.

σκυλί, τό· κύων, ὁ· chien, n. m. θηλ. σκύλα, chienne, n. f. ‖ — τοῦ κυνηγιοῦ, chien de chasse; ‖ κακὸ σκυλί, chien méchant (trai-

tre ; hargneux) ; || — γυμνασμένον, chien savant ; [πρὸς θήραν], chien dressé ; || ἐψόφησε σὰν σκυλί, il est mort comme un chien ; || [μεταφ.] εἶνε σκυλὶ ἐναντίον σου, il est rage contre vous ; || δὲν γνωρίζει τὸ σκυλὶ τὸν ἀφέντη του [φρ. δημ.], personne ne reconnaît son supérieur ; on ne sait qui est maître ou valet ; || κακὸ σκυλὶ ψόφο δὲν ἔχει [παροιμ. ἀνάλ.], pot fêlé dure longtemps (= τὸ ῥαγισμένο τσουκάλι βαστάει πολύ)· § — [ἰχθ.] βλ. **σκυλόψαρον**.

σκυλιάζω, μέλ. άσω [δημ. μεταφ.] μαίνομαι ἐξ ὀργῆς, λυσσάω-ῶ ἐξ ἀγανακτήσεως ὀργῆς, θυμοῦ, enrager (de dépit ; de colère) ; λυσσῶ, λυσσιάζω, rager ; [οἰκ.] bisquer = éprouver du dépit ; || **σκυλιασμένος**, η, ον· ὁ διατελῶν ὑπὸ τὸ κράτος μεγάλης ὀργῆς, enragé, ée.

σκύλιασμα, ατος, τὸ [δημ.] τὸ λυσσᾶν ἐξ ἀγανακτήσεως, action d'enrager (de bisquer, etc) ; ἡ λύσσα, rage, n. f. ἀγανάκτησις ἐξ ὀργῆς, dépit, n. m.

σκυλίζω [διάλ. Ἠπείρου] παροργίζω, ἐρεθίζω, πειράζω, ἐνοχλῶ τινα, τὸν **σκυλιάζω**, τὸν κάμνω νὰ σκυλιάσῃ.

σκυλίτικος, η, ον [δημ.] κύνειος, ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς κῦνα, τοῦ κυνὸς (de chien) canin, e.

σκυλόβηχας, ὁ [δημ.] ἐπίμονος βήξ, toux canine ; ὁ λεγόμενος καὶ γαϊδουρόβηχας.

σκυλοβότανον, ου, τό· κυνοκτόνον, tue-chien, n. m. κυρ. τὸ κολχικόν, colchique d'automne.

σκυλοβρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ὑβρίζω τινὰ βαναύσως, injurier grossièrement ; ἀπευθύνω πρός τινα χυδαίας ὕβρεις, dire des horreurs.

σκυλόβρισμα, ατος, τὸ [δημ.], χυδαία, βάναυσος ὕβρις, insulte grossière.

σκυλογοῦλις, α, ικο [διάλ. Οἰτόης], λαίμαργος, ἀδηφάγος.

σκυλοδάγκαμα, τὸ [δημ.], δῆγμα κυνός, morsure de chien.

σκυλόδοντον, οντος, τό· ὁ κυνόδους, βλ. ὀδούς, dent canine.

σκυλοκάπουλα [ἱππολ.], βλ. **καθίημι**.

σκυλοκέφαλος, ος, ον· κυνοκέφαλος, ὁ ἔχων κεφαλὴν κυνός, qui a une tête de chien.

σκυλοκρόμμυδον [δημ.], βλ. **σκιλλοκρόμμυδον**.

σκυλολόγι(ον) [δημ.], ὄχλος συρφετώδης (καὶ προχειμένου περὶ ἀτόμου, κάθαρμα, ἀχρεῖος), canaille, n. f. σωρεία, σμῆνος ἐπαιτῶν, gueusaille, n. f.

σκυλομάλλια, τὰ [διάλ. Οἰνόης], αἱ ἐπὶ τοῦ αὐχένος τοῦ κυνὸς φυόμεναι λεπταὶ τρίχες, συνήθως ξανθαί.

σκυλομουνή, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ οἰκητήριον κυνός,

σκυλομούρη, ης, [δημ.], βλ. σκυλόμουτρον.

σκυλομούρης [δημ.], κυνοπρόσωπος, ὁ ἔχων πρόσωπον ὡς τὸ ῥύγχος τοῦ κυνός, qui a un museau de chien ; [συνεκδ.] ἀναιδής, ἀναίσχυντος, impudent, e ; effronté, ée.

σκυλόμουτρον, τὸ [δημ.], ὡς τὸ ῥύγχος τοῦ κυνός, museau de chien ; [μεταφ. ὕβρ.] mufle, n. f. (ῥύγχος).

σκυλομούτσουνος [δημ.], βλ. σκυλομούρης.

σκυλόμυιγα, ας, ἡ, κυνόμυιγα (κυνοπρήστις), mouche à chien, tique, n. f. ἡ σκυλόψειρα, τὸ τσιμποῦρι, ὁ κρότων.

σκῦλον, ου, τό· καὶ **σκύλευμα**, τὸ σκυλευθέν, λαφυραγωγηθέν, ἰδ. δὲ πληθ. **σκῦλα**, τὰ ἀπὸ τῶν τεθνεώντων ἐχθρῶν λαμβανόμενα λάφυρα, ἤτοι ὅπλα καὶ ὅ,τι ἄλλο μεθ' ἑαυτῶν φέρουσι, dépouilles, n. f. pl.

σκυλοπνίκτης, ου, ὁ [δημ.], σαθρὸν μικρὸν πλοῖον, mauvais petit bâteau.

σκυλοπόταμον, ου, τὸ [δημ.], ἀντὶ ποταμόσκυλον, τὸ ζῶον, ἐνυδρίς, κοινῶς βύδρα, loutre, n. f.

σκυλοπρόσωπος, ου, ὁ [δημ.], βλ. **σκυλομούρης**.

σκυλόρροδον, ου, τὸ [δημ.], βλ. **ἀγριοτριαντάφυλλον** (ἄνθος), rose sauvage ; κυνόρροδον, rose des chiens ; (τὸ ἄνθος καὶ τὸ φυτόν), églantine, n. f.

σκύλος, ου, ὁ· κύων, κυνός, chien ; || ὅλοι οἱ σκύλοι μιὰ γενηὰ εἶνε [παροιμ.], tous les méchants se ressemblent. § [μετάφ.] σκληρός, ὠμὸς ἄνθρωπος, homme cruel ; ἀπάνθρωπος, θηρίον τέρας, monstre, n. m.

σκύλος, ὁ [διάλ. Νάξου]=μικρὸς κοχλίας χρήσιμος εἰς τὴν κατασκευὴν κομβολογίων.

σκυλοστάφυλον, τὸ [δημ.] ἀγριομελιτζάνα, morelle noire.

σκυλόχορτον, ου, τὸ [δημ.] βλ. σκυλοβόταρον.

σκυλόψαρον, τό· μέγας θαλάσσιος ἰχθύς, χαρχαρίας, requin, n. m. ἡ σκύλλα, loup marin, chien de mer.

σκ(υ)λόψαρον [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἡ πρώτη μεταμόρφωσις τοῦ βατράχου.

σκυλόψειρα, ἡ [δημ.] τὸ τσιμποῦρι, βλ. κρότων, tique, n. f.

σκύμνος, ου, ὁ· πᾶν νεογνὸν ζῶον, ἰδ. τοῦ λέοντος (λεοντιδεύς), τοῦ λύκου (λυκιδεύς), petit [du lion, du loup, etc.] || — λέοντος, lionceau, n. m. || — λύκου, louveteau, n. m.

σκύπτω [δημ.], κύπτω, βλ. **σκύφτω**· || **σκυμμένος**, η, ον, **κεκυμμένος**, courbé, ée (κύπτω).

σκυρόδεμα, ατος, τό· béton, n. m. χαλικόδεμα, τὸ [ἐκ τοῦ σκῦρον ἢ χάλιξ καὶ δέμα (δεσμός), ἤτοι σύνδεσμος σκύρων ἢ χαλίκων]. Μίγμα συνιστάμενον ἐκ κονιάματος ἀσβέστου, θηραϊκῆς γῆς (ἢ κονίας. ciment), ἄμμου, ὕδατος καὶ χαλίκων (cailloux) ἢ σκύρων (morceaux de pierres), χρησιμεῦον ἰδίᾳ διὰ τὰς ἐν τῷ ὕδατι θεμελιώσεις· πηγνύμενον ἐν τῷ ὕδατι συνδέεται εἰς ἓν σῶμα μεταβαλλόμενον εἰς τεχνητὸν πέτρωμα (βλ. **ἄσβεστος ὑδραυλική**, chaux hydraulique).

Τὸ **σκυρόδεμα** τοῦτο ὁ Χαντσερῆς ἐκάλεσε **λιθοκονίαν** ἐκ τοῦ λίθος καὶ κονία ἢ καὶ **σκυροκονίαν**, τινὲς δὲ καλοῦσιν αὐτὸ **σκυροκονίαμα**

καὶ **πετροκονίαμα**· ἡμεῖς θὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν λέξιν **σκυρόδεμα**, προτιμῶντες ταύτην ὡς σαφέστερον παριστάνουσαν τὸ πρᾶγμα, καθὸ συνδεομένων τῶν σκύρων ἢ χαλίκων ἐν μονολίθῳ, διότι ἡ κατάληξις **κονία** (ἐκ τοῦ κονιάω, κονίαμα) σημαίνει **ἐπιχρίω**, περιαλείφω τι διὰ κονίας ἢ κονιάματος, ἐνῷ ἡ πραγματικὴ σημασία τοῦ béton εἶνε ὁ σύνδεσμος εἰς μονόλιθον σκύρων ἢ χαλίκων.

Ἡ ἐνέργεια καὶ ἡ ταχύτης τῆς πήξεως (prise), ἣν θέλομεν νὰ ἔχωμεν, ὁρίζουσι τὸν βαθμὸν τῆς ὑδραυλικότητος τοῦ σκυροδέματος.

Τὰ σκῦρα πρέπει νὰ καθαρισθῶσιν ἀπὸ πάσης ξένης οὐσίας, νὰ ὦσι σκληρὰ καὶ νὰ ἔχωσι **πρόσφυσιν** (adhérence) μετὰ τοῦ κονιάματος.

Ὅταν κάμνωμεν χρῆσιν σκύρων ἐκ τεθραυσμένων πλίνθων πρέπει ν' ἀναμιγνύωμεν καὶ τὴν κατὰ τὴν θραῦσιν παραγομένην κόνιν, καθότι αὕτη χρησιμεύει ὡς ἀσθενὴς πουζολάνα.

Τὰ σκῦρα πρέπει νὰ ἔχωσι διάμετρον 0μ,03 ἕως 0μ,04, οὐδέποτε δὲ περισσότερον τῶν 0μ,05.

Ποσοτικὸς προσδιορισμὸς (dosage). Τὸ σκυρόδεμα λέγεται **παχὺ** ἂν ἡ ποσότης τοῦ σχηματιζομένου κονιάματος ἦνε περισσότερα τῆς ἀναγκαίας πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν καὶ περιβολὴν τῶν σκύρων, **κοινόν**, ὅταν ἡ ποσότης τοῦ κονιάματος ἦνε μόλις ἀρκοῦσα πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν καὶ περιβολὴν τῶν σκύρων, **ἀσθενὲς** δέ, ὅταν ἐν μέρει πληρῶνται τὰ κενά.

Τὰ κενὰ προσδιορίζονται ὅπως εἰς τὸν ποσοτικὸν προσδιορισμὸν τῆς ἄμμου ἐκτίθεται ἤτοι διὰ τοῦ ὕδατος (dosage). Κατόπιν μακρᾶς πείρας ἐδείχθη ὅτι διὰ τὰ σκῦρα καὶ τοὺς στρογγύλους χάλικας τὰ κενὰ εἶνε 38 τοῖς $^0/_0$, διὰ δὲ τοὺς τεθραυσμένους λίθους 48 τοῖς $^0/_0$· ἀλλ' ὅταν ἔχωμεν νὰ κατασκευάσωμεν μεγάλην ποσότητα **σκυροδέματος**, καλὸν εἶνε νὰ προσδιορίσωμεν τὰ κενὰ (βλ. εἰς **ποσοτικὸν προσδιορισμόν, ἀναλογίας καὶ ἀνάμιξιν σκυροδέματος**).

Πρὸς ἐπιτυχίαν **παχέος** σκυροδέματος τὸ κονίαμα πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ κενὰ κατὰ τὸ $^1/_4$ αὐτῶν. Ὁ ποσοτικὸς οὗτος προσδιορισμὸς εἶνε ἀναγκαῖος ὁσάκις θέλομεν νὰ ἔχωμεν σκυρόδεμα ἀδιαπέραστον ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

Τὸ **κοινὸν** σκυρόδεμα δὲν εἶνε ἀδιαπέραστον. ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ κάμωμεν χρῆσιν αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι.

Τοῦ **ἀσθενοῦς** σκυροδέματος δὲν δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις εἰμὴ ὅταν δὲν ὑπάρχει ὕδωρ. Ἀλλ' ὅσον ἀσθενὲς καὶ ἂν θέλωμεν νὰ ἦνε, δὲν πρέπει νὰ θέσωμεν ὀλιγώτερον τῶν 20 μερῶν κονιάματος ἐπὶ 100 μερῶν χαλίκων.

Οἰκονομικὸν σκυρόδεμα. Ὅταν ἀντικαθιστῶμεν τὰ σκῦρα δι' ἀμμοχοχαλῶν (graviers), δυνάμεθα ν' ἀντικαταστήσωμεν καὶ τὸ κονίαμα δι' ἐσβεσμένης ἀσβέστου ἐν μικροτέρᾳ ἀναλογίᾳ. Ἐπιτυγχάνομεν οὕτως ἓν σκυρόδεμα ἀνθιστάμενον κατὰ πολὺ εἰς τὸν πίεσιν καὶ δυνάμενον συνεπῶς νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὰς θεμελιώσεις, ἐφ' ὧν δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἦνε τοῦτο ἀδιαπέραστον ἀπὸ τοῦ ὕδατος, οὕτω δὲ ἔχομεν οἰκονομίαν ἀξίαν λόγου. Ἐν Παρισίοις διὰ τὴν διώρυγα τοῦ St. Martin ἐγένετο χρῆσις σκυροδέματος συνισταμένου ἐξ $^1/_7$ ἐσβεσμένης ἀσβέστου δι' 1 μέρος ἀμμοχοχαλῶν τοῦ Σηκουάνα.

Σκυρόδεμα μετὰ κονιάματος ἐκ θηραϊκῆς γῆς. Ὁ μηχανικὸς Χεῖδερ διὰ τὴν κατασκευὴν σκυροδέματος μὲ κονίαμα ἐκ θηραϊκῆς γῆς ἀναφέρει ὅτι, οἱαιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν αἱ διαστάσεις τῶν λίθων, μικραὶ ἢ μεγάλαι, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἦνε ἀνάμικτοι, τὰ μεταξὺ αὐτῶν κενὰ κατέχουσιν ὄγκον ἴσον ὡς ἔγγιστα μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου ὄγκου. Ἡ σχέσις αὕτη ὑφίσταται σχεδὸν πάντοτε ἡ αὐτὴ διά τε τὴν ἄμμον καὶ διὰ λίθους μεγέθους ὡς κεφαλή.

Ἐπειδὴ διὰ 216 μονάδας σκυροδέματος μετεχειρίσθη 152 μονάδας λίθων, καὶ ἐπειδὴ τὸ ἥμισυ ἐξ αὐτῶν ἤτοι αἱ 76 μονάδες εἶνε λιθίνη οὐσία, τῶν ἑτέρων 76 κατεχομένων ὑπὸ τῶν κενῶν, ἕπεται ὅτι ὁ ὄγκος τοῦ τεθέντος σκυροδέματος εἶνε 216—76=140 μονάδες· ὅθεν δι' ὄγκον σκυροδέματος 216 μονάδων, ἀπαιτεῖται ὄγκος σκύρων 152 καὶ κονίαμα 140 μονάδων. Ἐντεῦθεν παρατηροῦμεν ὅτι μετεχειρίσθη διὰ τὰ κενὰ 76 καὶ διὰ τὴν περικάλυψιν τῶν λίθων 64.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται δι' ἀναλογίας ὅτι πρὸς παραγωγὴν ἑνὸς κυβικοῦ μέτρου σκυροδέματος ἀπαιτοῦνται σκῦρα 0,71 καὶ θηραϊκοκονία 0,65 τοῦ κυβικοῦ μέτρου.

Ἀναγκαῖαι παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ θηραϊκοκονιάματος. Αὗται εἰσὶν αἱ ἑξῆς:

1) Ἡ θηραϊκὴ γῆ δὲν πρέπει νὰ μένῃ ἐκτεθειμένη εἰς τὸ ὕπαιθρον καὶ εἰς τὴν πνοὴν τῶν σφοδρῶν ἀνέμων, διότι ὁ ἄνεμος ἀφαιρεῖ καὶ διασκορπίζει τὰ λεπτότερα καὶ οὐσιωδέστερα μέρη αὐτῆς.

2) Φθάσαντος τοῦ σκυροδέματος εἰς τὸ ὕψος τῆς ἐπιφανείας, τοῦ ὕδατος, ἐναποτίθεται συνήθως ἡ ἀποχωριζομένη, ἕνεκεν τῆς ἐλαφρότητός της, ἀπὸ τοῦ προσφάτου κονιάματος κίσσηρις, ἥτις μὴ δυναμένη νὰ ἐξέλθῃ τοῦ κιβωτίου (caisson) σχηματίζει ἐπ' αὐτοῦ τοῦ τοίχου λεπτὴν τινὰ διάστρωσιν, μὴ δυναμένην, ἕνεκεν ἐλλείψεως ἀσβέστου, νὰ συνδεθῇ μήτε μὲ τὸν κατασκευασθησόμενον ἄνωθεν τοῖχον, μήτε μὲ τὸν ὑπάρχοντα κάτωθεν αὐτῆς· τὰς τοιαύτας ὅθεν διαστρώσεις κισσήρεως πρέπει πάντοτε ν' ἀποβάλλωμεν πρὸς ἐντελῆ σύνδεσιν τῶν διαφόρων στρωμάτων τοῦ τοίχου.

3) Ἡ σκλήρυνσις τοῦ κονιάματος προβαίνει ταχέως μέχρι τοῦ 9ου μηνός, ἀκολούθως παρατηρεῖται ἠρεμία τις μέχρι τοῦ 2ου περίπου ἔτους, κατόπιν δὲ ἐξακολουθεῖ πάλιν ἡ σκλήρυνσις. Περὶ τὸ 13ον ἔτος τὸ θηραϊκοκονίαμα καθίσταται τόσον σκληρόν, ὥστε δύναται νὰ συγκριθῇ μετὰ τοῦ ἀμμίτου καὶ τοῦ ἀσβεστολίθου μετρίας σκληρότητος.

Ἐπὶ τῶν ὑδραυλικῶν κονιαμάτων παρετηρήθη ἐν γένει ὅτι, τινὰ ἐξ αὐτῶν ἀντέχουσιν εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν, ἀλλὰ δὲν ἀντέχουσιν εἰς τὸν Ὠκεανὸν καὶ τ' ἀνάπαλιν, ἢ ἀντέχουσιν εἴς τι μέρος τῆς Μεσογείου ἢ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ δὲν ἀντέχουσιν εἰς ἕτερον, τινὰ δὲ ἐξ αὐτῶν ἐπηρεάζονται ἐν ὥρᾳ ἀμπώτιδος,

ἐκ τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ καταστρέφονται ὡς ἐκτιθέμενα ἄλλοτε μὲν εἰς τὴν θάλασσαν, ἄλλοτε δὲ εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν· ἕνεκεν τούτου τὰ διὰ θηραϊκοκονιάματος χρηπιδώματα πρέπει νὰ κατασκευάζωνται μέχρι τοῦ σημείου τῆς ἐν ὥρᾳ ἀμπώτιδος ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ἢ μᾶλλον ὀλίγον χαμηλότερον ταύτης.

Ἡ ἐκ τῆς θαλάσσης καταστροφὴ τῶν κονιαμάτων ἀποδίδεται εἰς χημικὰς ἐνεργείας, διότι ἡ ὑδροχλωρικὴ καὶ ἰδίως ἡ θειϊκὴ μαγνησία ἥτις εἶνε συστατικὸν τῶν θαλασσίων ὑδάτων, ἀποσυντίθεται ἕνεκα τῆς μεγαλειτέρας χημικῆς ἐνεργείας ἣν ἡ ἄσβεστος ἔχει μὲ τὸ ὑδροχλωρικὸν καὶ θειϊκὸν ὀξύ, παρ' ὅτι ἔχει ἡ μαγνησία, καὶ τοιουτοτρόπως σχηματίζονται ἅλατα διαλυτά, ἐνῷ ἡ μαγνησία καταχρημνίζεται ἢ ἐν μέρει ἀντικαθιστᾷ τὴν ἄσβεστον.

Ἐν τούτοις κονιάματα τινὰ προφυλάσσονται ἐκ τῆς χημικῆς ταύτης ἐνεργείας ἕνεκεν τῆς ἐπενδύσεως διὰ φυτικῆς διαστρώσεως ἥτις σχηματίζεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἐντὸς τῆς θαλάσσης σκυροδεμάτων, εἰς δὲ τὰ μέρη ἔνθα σχηματίζεται ἡ φυτικὴ αὕτη ἐπένδυσις αἱ χημικαὶ ἐνέργειαι ἐμποδίζονται καὶ ἡ διάλυσις τοῦ κονιάματος δὲν λαμβάνει χώραν. Αἱ μὴ διαλυταὶ ἄσβεστοι εἶνε αἱ μαγνησιοῦχοι.

Ἀνάμιξις τοῦ σκυροδέματος. Αὕτη γίνεται διὰ τῶν χειρῶν ἢ διὰ μηχανῶν· ἑτοιμάζουσι πρῶτον τὸ κονίαμα, εἶτα σχηματίζουσιν ἕνα σωρὸν διὰ τῶν πρὸς ἀνάμιξιν ὑλικῶν θέτοντες ἓν στρῶμα σκύρων καὶ ἄνωθεν τούτου ἓν στρῶμα κονιάματος, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, ἀναμιγνύουσι δὲ ταῦτα δι' ὀδοντωτοῦ τινος ἐργαλείου.

Διὰ τῆς ἀναμίξεως τὸ μίγμα ἐλαττοῦται κατὰ $^{10}/_{100}$, οὕτως ἓν κυβικὸν μέτρον σκύρων $+ 0{,}38$ κυβικοῦ μέτρου κονιάματος δίδουσι 0,90 κυβικοῦ σκυροδέματος.

Ὑπάρχουσιν ἐπίσης διάφοροι μηχαναὶ διὰ τὴν ἀνάμιξιν τοῦ σκυροδέματος. Ἡ μᾶλλον ἐν χρήσει συνίσταται ἐξ ἑνὸς κυλίνδρου σιδηροῦ ἔχοντος διάμετρον 0μ,20 καὶ ὕψος 2 μέτρων. Ἐντὸς τοῦ κυλίνδρου ὑπάρχουσι συνήθως 23 σιδηραῖ ῥάβδοι τιθέμεναι διαμετρικῶς καὶ ἀνταποκρινόμεναι ὅσον οἷόντε ὀλιγώτερον, εἶτα χύνουσιν ἄνωθεν τὰ ὑλικά, μέχρις ὅτου δὲ ἐξέλθωσι κάτωθεν γίνεται ἡ ἀνάμιξις.

Γενικαὶ παρατηρήσεις. Ἡ ἀνάμιξις, οἱαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ μηχανή, ἄρχεται πάντοτε ὡς ἂν ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ διὰ τῆς χειρός, εἶτα δὲ ῥίπτεται τὸ σκυρόδεμα μερικῶς μεμιγμένον ἐντὸς τῆς μηχανῆς διὰ τὴν ἐντελῆ αὐτοῦ ἀνάμιξιν (βλ. ἀνωτέρω ἀνάμιξιν σκυροδέματος).

Διὰ τοὺς συνήθεις τοίχους ἐν ὑπαίθρῳ γενικὸς κανὼν εἶνε νὰ μεταχειριζώμεθα 0,40 κ.μ. ἀσβέστου δι' ἓν κυβικὸν μέτρον ἄμμου. Ὅταν πρόκειται νὰ κάμωμεν χρῆσιν τοῦ ἀμμοκονιάματος ἀμέσως μετὰ τὴν κατεργασίαν του ἐντὸς γλυκέος ὕδατος (τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει συχνότατα διὰ τὰς ἐντὸς τῶν ποταμῶν θεμελιώσεις), πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀπώλεια τῆς ἀσβέστου ἥτις αὐξάνει μετὰ τῆς ταχύτητος τῆς ῥοῆς τοῦ ὕδατος· ἡ ἀπώλεια αὕτη ὑπολογίζεται εἰς 10 ἕως 12 τοῖς $^0/_0$ ὅθεν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἀναλογία τῆς ἀσβέστου αὐξάνει ἀπὸ 0,40 εἰς 0,45 κ. μ. δι' ἓν κυβικὸν μέτρον ἄμμου. Διὰ τὰ ἐντὸς τῆς θαλάσσης ἔργα ἡ ἀναλογία αὕτη αὐξάνει εἰς 0,50 ἕως 0,55 κ. μ. ἀσβέστου δι' ἓν κυβικὸν μέτρον ἄμμου.

Ἡ ποσότης τοῦ ὕδατος πρέπει νὰ ἦνε τοιαύτη, ὥστε μετὰ τὴν ἐντελῆ ἀνάμιξιν τῆς ἄμμου καὶ τῆς ἀσβέστου, τὸ ἀμμοκονίαμα νὰ ἔχῃ τὸν βαθμὸν τῆς ὑγρασίας ἣν ἔχουσιν αἱ νωπαὶ φυτικαὶ γαῖαι, ἢ ὑγρασίαν τοιαύτην ὥστε τὸ ἀμμοκονίαμα μετὰ τὴν φόρτωσίν του ἐντὸς τῶν φορείων, δι' ὧν μεταφέρεται εἰς τὸν τόπον τῆς χρήσεώς του, νὰ καθυγράνῃ τὸ φορεῖον.

Ἡ ὑδραυλικὴ ἄσβεστος συνήθως μεταφέρεται ἐντὸς σάκκων ἐμπεριεχόντων 50 χιλιόγραμμα (βλ. **ἄσβεστος ὑδραυλική**, **chaux hydraulique**).

Ὑδραυλικὴ ἄσβεστος τοῦ Teil. Ἡ ἄσβεστος αὕτη ἐδείχθη ἡ καλλιτέρα διὰ τὰ κατὰ τὴν παραλίαν τῆς Μεσογείου θαλάσσια ἔργα. Τὸ ἀνὰ κυβικὸν μέτρον βάρος αὐτῆς εἶνε 650-900 χιλιόγραμμα ἀναλόγως τῆς κατὰ τὴν πλήρωσιν τῶν σάκκων πιέσεως.

Ἓν κυβικὸν μέτρον κόνεως μεταβάλλεται εἰς ζύμην περιοριζομένην εἰς 0,72 κ. μ. Αἱ ἀναλογίαι τοῦ ἀμμοκονιάματος εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι· διὰ θαλάσσια ἔργα 350 ἕως 400 χιλιόγραμμα ἀσβέστου ἀνὰ κυβικὸν μέτρον ἄμμου· εἰς τὰ ἐν Havre τῆς Γαλλίας κατασκευασθέντα θαλάσσια ἔργα, ἐτέθησαν 450 χιλιόγραμμα ἀσβέστου.

Δι' ἔργα ἐντὸς γλυκέος ὕδατος μεταχειρίζονται 300 ἕως 350 χιλιόγραμμα ἀνὰ κυβικὸν μέτρον ἄμμου καὶ διὰ τὰ ἐν ὑπαίθρῳ ἔργα 250 ἕως 300 χιλιόγραμμα.

Ἡ ἄσβεστος αὕτη πήγνυται ἐντὸς 5 ὡρῶν καὶ στερεοποιεῖται ἐντὸς 5 ἕως 6 ἡμερῶν, ἐφ' ὅσον δὲ ὁ χρόνος παρέρχεται, ἐπὶ τοσοῦτον αὐξάνει ἡ στερεότης.

Χρῆσις σκυροδέματος. Τὸ **σκυρόδεμα** (**béton**) χρησιμεύει ὡς βάσις ὅλων τῶν ἐν τῷ ὕδατι θεμελιώσεων. Χρησιμοποιεῖται ἐπίσης εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν ὀχυρωμάτων ἵνα ἀποτελέσῃ τὰς ὀγκώδεις τοιχοποιΐας ἐφ' ὧν τοποθετοῦσι τοὺς σιδηροὺς θόλους (coupoles), καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μέρη ὧν τὸ πάχος δέον νὰ ᾖ ἀρκετὸν ἵνα ἀνθέξωσιν εἰς τὰ βλήματα, ὡς εἰς θόλους, κτλ. ‖ **σκυρόδεμα συσσωματωμένον**, ἢ **σκυρόδεμα εἰς μονόλιθον**, **béton aggloméré**. Διὰ μηχανικῶν πιέσεων τοῦ σκυροδέματος κατασκευάζουσι μεγάλα τμήματα κανονικά, ἀποτελοῦντα οὕτω μεγάλους τεχνητοὺς **μονολίθους** ἐκ σκυροδέματος· ἐπίσης διὰ πιεζομένου σκυροδέματος κατασκευάζουσι θόλους, γεφύρας καὶ ἐν γένει βόθρους, οἵτινες μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ πῆξιν παρουσιάζουσι μονόλιθον.

Ἡ ἐργασία τῆς συσσωματώσεως ἤτοι τῆς συμπιέσεως ἐπιτρέπει νὰ μεταχειρισθῶσιν ἄσβεστον κατωτέρας ποιότητος, ἤτοι τιμῆς μικροτέρας ἐκείνης ἣν ἤθελον μεταχειρισθῆ ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις, ὅπερ εἶνε λίαν συμφερτικόν· ‖ **πιεστὸν σκυρόδεμα**, **béton comprimé**; σκυ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ρόδεμα ὅπερ πιέζεται ἵνα κάλλιον συσσωματωθῇ· || βύθισις σκυροδέματος, béton immergé; || béton posé à sec, σκυρόδεμα οὗτινος χρῆσις γίνεται ἐν ξηρῷ· || σιδηροπαγὲς σκυρόδεμα (καὶ οὐχὶ σκυροκονίαμα), béton armé.

σκυρόδεσις, ἡ· bétonnement, n. m. τοιχοποιΐα ἐκ σκυροδέματος (βλέπε σκυρόδεμα, béton).

σκυροδετέω-ῶ, bétonner; κατασκευάζω τι διὰ σκυροδέματος, κτίζω διὰ σκυροδέματος.

σκυροδόχη, ης, ἡ [γεφ. ὁδοπ.], encaissement, n. m. **λιθοδόχη,** σκάφη (ὅταν πληρῶται διὰ σκύρων, λίθων)· ἐκσκαφὴ ἐκτελουμένη ἐπὶ τῶν ὁδῶν ἥντινα πληροῦσι διὰ τῶν ὑλικῶν ἅτινα θ' ἀποτελέσωσι τὸ **ὁδόστρωμα** αὐτῶν (chaussée). § **σκάφη σκυροδέματος** **περιχαλίκωμα,** τό· encaissement, n. m. χῶρος ἐκσκαπτόμενος πέριξ βαράθρου γεφύρας, θεμελιώσεως φάρου, ἢ ἑτέρας ὑδραυλικῆς θεμελιώσεως, ὅντινα περιφράττουσι διὰ πασσάλων καὶ πληροῦσι διὰ σκυροδέματος (béton) πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς θεμελιώσεως.

σκυροκονία, ας, ἡ· βλ. **σκυρόδεμα.**

σκυροκονίαμα, ατος, τό· βλ. **σκυρόδεμα.**

σκῦρον, ου, τό, καὶ σκίρον, τό· πληθ. τὰ **σκῦρα·** morceau de pierre (ou de marbre); ἡ λατύπη, τὸ κατὰ τὴν λάξευσιν τοῦ λίθου (ἢ μαρμάρου) καταπίπτον τεμάχιον (Σχολ. Πινδ. Π. 5 39) = **λιθοσυντρίμματα,** pierrailles, σκῦρον, pierre cassée, πληθ. σκῦρα, pierres cassées, διὰ τὸ σκυρωτὸν ὁδόστρωμα· βλ. **σκυρωτὴ** ὁδοστρωσία, **σκυρωτὸν** ὁδόστρωμα.

σκυροστρόνω, μέλ. ώσω (σκυρόω-ῶ), σκύροις λίθοις στρωννύω, Ἡσυχ. empierrer = paver en pierres cassées. § —, ballaster; βλ. **σκυρωτὸν** (ballast).

σκυρόστρωσις, εως, ἡ· ἡ διὰ σκύρων στρῶσις, pavage en pierres cassées. § — [γεφ. ὁδοπ.], empierrement, n. m. ou cailloutis; βλ. σκυρωτὸν ὁδόστρωμα. § —, ballastage, n. m. **ἐπιχαλίκωσις,** ἐργασία δι' ἧς **ἐξαπλοῦσι** τὸ **σκυρωτὸν** (ballast).

σκυρωρυχεῖον, τό· ballastière, n f. μέρος ὅθεν ἐξάγουσι ἢ λαμβάνουσι τὰ σκῦρα.

σκυρωτὴ ὁδοστρωσία, macadam (προφ. dame) (n. m.) εἶδος λιθοστρώσεως ἐφευρεθείσης ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου Μαχαδάμ. Αὕτη συνίσταται εἰς τὴν ἐπίστρωσιν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ στρώματος σκύρων πάχους 15 ἑκατοστομέτρων εἰς τὰ ἄκρα τῆς ὁδοῦ καὶ 25 ἑκατοστομέτρων εἰς τὸ **μέσον** αὐτῆς. **Σκῦρον,** ου, τὸ (morceau de pierre dure, ou pierre cassée) καλεῖται ἡ **λατύπη** (éclat de la pierre qu'on taille) ἤτοι τὸ κατὰ τὴν λάξευσιν τοῦ λίθου καταπίπτον· **σκῦρα** καλοῦνται ἐπίσης οἱ **λιανόλιθοι** (petites pierres); βλ. **σκυρωτός.**

σκυρωτόν, τὸ [σιδηροδ.], ballast, n. m. (καὶ γενικῶς ἕρμα), στρῶμα σκύρων ἢ ἑτέρου ἀσυμπιέστου ὑλικοῦ ἐξ οὗ σύγκειται τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ **καταστρώματος** (chaussée) σιδηροδρομικῆς τινος γραμμῆς, ἐφ' οὗ ἐπιτίθενται οἱ **στρωτῆρες** (traverses). Τὸ σκυρωτὸν ἔχει λόγον τὴν ἐπὶ μεγαλειτέρας ἐπιφανείας διανομὴν τῆς πιέσεως ἥντινα ἐπιφέρει ἡ διάβασις τῶν **εἱρμῶν** (trains) ἐπὶ τῶν στρωτήρων, καὶ τὴν συγκράτησιν τούτων ἐντὸς ἀρκούντως ἀντέχοντος ὑλικοῦ, ἵνα ἡ ὁδὸς διατηρήσῃ τὴν ποθουμένην εὐστάθειαν· χρησιμεύει πρὸς τούτοις διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς διηνεκοῦς **ἀποστραγγίσεως** (drainage) τῆς ὁδοῦ καὶ συνεπῶς τῆς διατηρήσεως αὐτῆς καὶ τῶν στρωτήρων.

Τὸ σκυρωτὸν τοῦτο σύγκειται συνήθως ἐξ ἄμμου καὶ χαλίκων, ἐπιτίθεται δὲ ἐπὶ δύο διαστρώσεων· ἡ πρώτη διὰ νὰ ἐπακουμβήσωσιν οἱ στρωτῆρες, καὶ ἡ δευτέρα ἵνα πληρώσῃ τὰ μεταξὺ τούτων κενὰ καὶ συγκρατήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν θέσιν των. Τὸ ὁλικὸν πάχος τῶν δύο διαστρώσεων εἶνε περίπου 0μ,50.

Εἰς τὸν σιδηρόδρομον Πειραιῶς-Λαρίσσης τὸ **πάχος τοῦ σκυρωτοῦ** (la couche de ballast) ἐκανονίσθη 0μ,40 ἐπὶ στερεοῦ ἐδάφους (terrain solide), 0μ,45 ἐπὶ ἀργιλώδους καὶ 0μ,50 ἐπὶ ἰλυώδους (terrain vaseux). § —, couche de ballast; ἐπίστρωσις σκυρωτή, ἤτοι τὸ σκυρωτὸν (ἐπὶ τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, ὁδῶν, κτλ.) § **σκυρωτὸν ὁδόστρωμα** ἢ **σκυρόστρωμα,** chaussée d'empierrement ou chaussée en pierres cassées; τὸ **σκυρωτὸν ὁδόστρωμα** κατασκευάζεται ἐκ σκύρων ἐχόντων μέγεθος τοιοῦτον, ὥστε νὰ διέρχωνται κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν διὰ κρίκου διαμέτρου 0μ,06. Ἡ **βάσις τοῦ ὁδοστρώματος** (fond de la chaussée) δέον νὰ κανονίζηται παραλλήλως τῆς ἄνω ἐπιφανείας αὐτοῦ.

σκυρωτός, ής όν· ἀφορῶν τὸ σκυρωτόν, τὴν σκυρόστρωσιν, d'empierrement. § —, λίθοις ἐστρωμένος, λιθόστρωτος, empierré, ée, ὁδὸς σκυρωτὴ = ὁδὸς τεχνικῶς καὶ ἐπιμελῶς ἐστρωμένη διὰ λίθων καὶ χαλίκων· βλ. **σκυρωτὴ** ὁδοστρωσία (macadam).

σκύρτος [δημ.], βλ. **κύρτος.**

σκυτάλη, ης, ἡ· barre, n.f. ou barreau, n. m. ῥάβδος ἐκ μετάλλου. § — ἢ φαλάγγιον, rouleau de manœuvre; ξύλινος μοχλὸς διὰ χειρισμούς. § —, barre (de cabestan, de guinbeau), ἡ **σκυτάλη** (τοῦ ἐργάτου, τοῦ ὀνεύου ἤτοι τοῦ βαρούλκου), κοινῶς ἡ **μαναβέλα.** Μοχλὸς ξύλινος εἰσαγόμενος εἰς τὰ **τρήματα** (amulettes) τοῦ ἐργάτου ἢ τοῦ ὀνεύου ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄκρου του, ἐνῷ ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ μοχλοῦ οἱ ἄνδρες ἐξασκοῦσι δύναμιν πρὸς περιστροφὴν τοῦ μηχανήματος.

σκυταλίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], fusée de signal; βλ. **πύραυλος** σημαλέος.

σκυταλοδέτης, ου, ὁ [ναυτ.], βλ. **ἐργατόσχοινον,** raban de barres.

σκύταλον, ου, τό· βλ. **ἐγκοπίς.**

σκύτινος, η, ον· ἐκ δέρματος κατεσκευασμένος, ἐκ σκύτους, de cuir; βλ. **σκῦτος.**

σκυτολευκαίνω, μέλ. θὰ ἄνω, (βυρσοδεψῶ) λευκαίνω, ἀσπρίζω τὰ δέρματα ἤτοι καθιστῶ ταῦτα λευκὰ καὶ ἄτριχα, préparer en blanc, ἰδίως προκειμένου περὶ κατεργασίας (ἄργασμα) τῶν προβείων δερμάτων καὶ ἐν γένει τῶν λεπτῶν δερμάτων, en parlant des peaux de mouton et autres peaux délicates;

|| σκυτολευκαίνω, mégir une peau ; λέγουσιν ἐπίσης mégisser.

σκυτολευκαντήριον, ου, τὸ (βυρσοδεψεῖον), mégisserie, n. f. τὸ ἐργοστάσιον ἔνθα λευκαίνουσι τὰ δέρματα, usine pour mégir les peaux.

σκυτολευκαντής, οῦ, ὁ (βυρσοδέψης), mégissier, n. m. ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα τὸ λευκαίνειν τὰ δέρματα (σκυτολευκαίνειν), celui dont le métier est de mégir les peaux.

σκυτολευκαντικὴ τέχνη (βυρσοδεψική), mégisserie, n. f. τέχνη ἢ ἐμπόριον τοῦ σκυτολευκαντοῦ, art ou commerce du mégissier (ἡ βυρσοδεψική).

σκῦτος, ους, τό· cuir, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ κατειργασμένον **δέρμα** τῶν ζώων, κοινῶς τὸ χονδρὸ πετσί· ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτὴ ἡ **βύρσα**· || **σκῦτος δαμάλειον** κοινῶς **βιδελένιο** (cuir, de veau), **σκῦτος βόειον** κοινῶς **πετσὶ** βοϊδινὸ (cuir de bœuf), σκῦτος **βουβάλιον** κοινῶς **πετσὶ βουβαλίσιο**, cuir de buffle (ἢ ἁπλῶς buffle, n. m.), χρώματος **ἐπιξάνθου** (fauve) ἢ μέλανος (noir). Τοῦ δαμαλείου ὁ κόκκος εἶνε λεπτότερος ἀπὸ τὸν τοῦ βοείου. Εἰς ἅπαντα τὰ δέρματα διακρίνουσι τὸ λεῖον τοῦ σκύτους (ἢ **σαρκῶδες**, chair de cuir) καὶ τὴν **ἐπιπολὴν** (fleur de cuir) ἤτοι τὸ μέρος ἐξ οὗ ἀφῃρέθη τὸ τρίχωμα. Τὸ καλλίτερον τμῆμα τοῦ σκύτους εἶνε τὸ ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ ζώου· τὰ ἄκρα εἶνε πάντοτε σπογγώδη· || **σκύτινος**, ίνη, ινον, de cuir ou en cuir, δερμάτινος, ίνη, ινον, κοινῶς πέτσινος ἢ πετσένιος· βλ. καὶ **δέρματα**· || **σκυτόω-ῶ**, couvrir ou garnir de cuir, καλύπτω διὰ σκύτους· || **ἐσκυτωμένος**, η, ον, garni (ie) de cuir ; || — **ἐλαιόδεπτον** (ἔλεον δεύω), cuir à huile ; || σκῦτος **λευκὸν οὐγγρικὸν** ἢ ἁπλῶς σκῦτος **οὐγγρικόν**, cuir blanc de hongrie ; || — **τοῦ καλύμματος**, cuir de recouvrement; || — **στεατόδεπτον**, cuir en plein suif, ἢ en suif (στέαρ, δεύω, ἤτοι μουσκεύω, κατεργάζομαι) κατειργασμένον διὰ στέατος· || **δέρμα**, τό· **δορά**, ἡ· cuir en poil ; || — **ὑδρόδρεπτον** (ὕδωρ, δεύω), cuir étiré; || — **ἐπίξανθον**, cuir fauve ; || — **μέλαν**, cuir noir ; || — **ἐλαιόδεπτον ἐξηραμμένον**, cuir sec d'huile ; || σκύτη ἐπαλλήλως ἐρραμμένα, cuirs superposés.

σκυτορράφος, ου, ὁ· bourrelier, n. m. ὁ σκυτεύς, ὁ σκυτοτόμος, κοινῶς ὁ **σαράτσης**· ὁ σαγματοποιὸς (bâtier), ὁ τεχνίτης ὁ ἐργαζόμενος τὰς σαγὰς καὶ σάγματα τῶν κτηνῶν.

σκυτοστίκτης, ου, ὁ (σκῦτος, στίζω), cornette, n. f. ἐργαλεῖόν τι τοῦ σκυτέως, δι' οὗ ποιοῦνται ἐπὶ τοῦ σκύτους παντοδαπὰ στίγματα καὶ ἰχνογραφήματα.

σκυτοτομικός, ή, όν· βυρσοτομικός, τοῦ **βυρσοτόμου**. § —, τοῦ ὑποδηματοποιοῦ, de cordonnier.

σκυτοτόμος, ου, ὁ· βλ. **βυρσοτόμος** καὶ **σκυτορράφος**. § — ὑποδηματοποιός (cordonnier).

σκυτόω-ῶ, καλύπτω διὰ σκύτους, couvrir ou garnir de cuir ; (βυρσόω-ῶ).

σκυτώδης, ης, ες· τοῦ εἴδους, τῆς φύσεως τοῦ σκύτους, de la nature de cuir, coriacé, ée.

σκύφα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] (παρὰ τὸ σκύφη, σκύφος, ξύλινον ποτήριον)=μικρὰ σκάφη εἰς πολλὰ χρήσιμος· 1) εἰς πλύσιμον λαχάνων, 2) εἰς κατασκευὴν ζύμης διὰ τὴν πῆτταν, 3) εἰς ὑποδοχὴν τῶν πιπτουσῶν σταγόνων οἴνου, ὅταν ἐξάγωσιν ἐκ τοῦ βαγενίου.

σκύφος, ου, ὁ καὶ σκύφος, εος-ους, τό· ἀγγεῖον πρὸς πόσιν, vase à boire, ποτήριον, κύπελλον, coupe, n. f. tasse, n. f. ἰδίως τῶν χωρικῶν καὶ πτωχῶν.

σκύφος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] μικρὰ σκαφίς· ξύλινον μονοκόμματον ἐσκαμμένον ἀγγεῖον, ἐν ᾧ βάλλουσιν ὄροβον χειρομυλαλεσμένον (ψήναν) εἰς τὰς βοῦς, καθὼς καὶ δι' ἄλλας χρήσεις.

σκυφτὰ [δημ. ἐπίρ.], κύβδην, κύπτων, en se courbant ; en se baissant ; μὲ καταιβασμένο κεφάλι, τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην, tête baissée.

σκυφτομμάτης, α, ικο [καὶ διάλ. Ἠπείρ.], ὁ πονηρός, ὁ χαμαὶ βλέπων, ὁ **χαμηλομμάτης**.

σκυφτός, ή, όν [δημ.], μετοχ. τοῦ σκύφτω, σκυμμένος, κεκυμμένος, κυπτός, κυρτός, courbé, ée; adj. κεκλιμένος πρὸς τὰ **ἐμπρός**, baissé, ée, adj.

σκύφτω, μέλ. ὕψω· κύπτω, κάμπτω· κλίνω πρὸς τὰ ἐμπρός, se courber ; se baisser ; κλίνω, [s'] incliner ; γέρνω, se pencher ; || ἔσκυψε νὰ πάρῃ τὸ μανδῆλι του, il se baissa (se courba) pour ramasser son mouchoir ; || ἔσκυψε εἰς τὸ αὐτί μου, il se pencha à mon oreille.

σκύψιμον, ατος, τὸ [δημ.], κάμψις, penchement, n. m. κλίσις [τῆς κεφαλῆς, τοῦ σώματος], inclination [de la tête, du corps].

σκῶ, βλ. σκάνω.

σκωλέκι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], σκώληξ, σκουλήκιον.

σκωλεκοβότανον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], βοτάνη, φάρμακον κατὰ τῶν σκωλήκων.

σκωληκάκι, τό· μικρὸς σκώληξ, σκωλήκιον, vermisseau, n. m.

σκωλῆκι, τό· ὁ σκώληξ, ver, n. m. || [μεταφ.] τὸν τρώγει τὸ σκωλῆκι, il a un ver (un chagrin caché ; un souci) qui le ronge.

σκωληκιάζω, σκωληκιάω, μέλλ. άσω, γέμω, προσβάλλομαι ὑπὸ σκωλήκων, se remplir (être infecté) de vers ; γίνομαι σκωληκόβρωτος, être attaqué (rongé) par les vers ; γεννῶ σκώληκας, engendrer des vers ; γέμω σκωλήκων, être plein de vers ; || σκωληκιασμένος, rempli de vers ; [ἐπὶ καρπῶν] véreux, euse.

σκωληκιάρης, α, ικον [δημ.], σκωληκώδης, γέμων σκώληκας, γεμᾶτος σκωλήκια, plein de vers ; σκωληκιῶν, qui fourmille de vers ; **σκωληκιασμένος**, véreux, euse ; [ἐπὶ καρπῶν] véreux, euse ; || μῆλον σκωληκῶδες, pomme véreuse.

σκωληκίασις, εως, ἡ· τὸ σκωληκιᾶν, ἡ σκωληκόβρωσις, vermoulure, n. f. βλ. καὶ **ξύλον**.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

σκωλήκιασμα, ατος, τὸ [δημ.], σκωληκίασις, σκωλήκωσις, ἡ κατάστασις τοῦ σκωληκώδους, état de ce qui est plein de vers (véreux), vermoulure, n. f.

σκωληκίζων [ἰατρ. ἐπὶ σφυγμοῦ], vermiculaire.

σκωλήκιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ σκώληξ, σκωληκάκι, vermicule, n. m. petit vermisseau (μικρὸν σκωλήκιον γῆς).

σκωληκιῶ (άω), γέμω σκωλήκων, être plein de vers, κτλ. βλ. σκωληκιάζω.

σκωληκοβότανον, ου, τό· λεβιδόχορτον, ἑλμινθοβότανον, herbe aux vers; semencine, n. f.

σκωληκόβρωτος, ος, ον· σκωληκοφαγωμένος, ὑπὸ σκωλήκων ῥοκανισμένος, mangé (rongé) par les vers; [ἐπὶ ξύλου ἰδίως], vermoulu, προσβεβλημένος ὑπὸ σκωλήκων, piqué de vers; βλ. καὶ ξύλον· [ἐπὶ καρπῶν], véreux, euse.

σκωληκοειδής, ής, ές· ὅμοιος σκώληκι, vermiforme, adj. vermiculaire, adj. § — [ἀρχιτ.] vermicules, vermiculé, ée; ἑλικοειδεῖς γραμμαὶ ἢ χαραγαὶ παριστῶσαι τὰ ἴχνη τῶν σκωλήκων, χρησιμοποιούμεναι διὰ τὴν διακόσμησιν.

σκωληκοειδῖτις, ιδος, ἡ· appendicite, n.m. φλεγμονὴ τοῦ τυφλοῦ ἐντέρου, inflammation de l'appendice cœcal (σκωληκοειδὴς ἐπίφυσις).

σκωληκοτροφεῖον, ου, τό· magnanerie, n f. κτίριον ἔνθα τρέφονται μεταξοσκώληκες, ἤτοι **μεταξοσκωληκοτροφεῖον.**

σκωληκοτροφία, ας, ἡ· ἡ καλλιέργεια τῶν μεταξοσκωλήκων, culture du ver à soie; βλ. **σηροτροφία**, magnanage, n. m. magnanerie; [συνεκδ.] sériculture; industrie séricicole.

σκωληκοτρόφος, ου, ὁ, ἡ· magnanier, ère, n. διατηρῶν σκωληκοτροφεῖον, celui, celle qui tient une magnanerie.

σκωληκοφάγος, ος, ον· ὁ τρώγων σκώληκας, qui mange des (se nourrit de) vers; [διδακτ.] vermivore, adj.

σκωληκοφάγωμα, ατος, τό· ἡ σκωληκόβρωσις, τὸ μέρος ὅπερ ἐφαγώθη ὑπὸ τῶν σκωλήκων, mangeure de vers; vermoulure, n.f.

σκωληκοφαγωμένος, η, ον· σκωληκόβρωτος.

σκωληκώδης, ης, ες· σκωληκοειδής, vermiculaire, adj. γραμμαὶ ἢ γλυφαὶ ἑλικοειδεῖς. § —, κοινῶς σκωληκιάρης, γέμων σκώληκας, γεμᾶτος σκωλήκια, plein de vers; véreux, euse, adj.

σκώληξ, ηκος, ὁ· ver, n. m. κοινῶς τὸ σκουλίκι, ἴδιος τύπος ζώων (ἐντόμων) ἐχόντων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπίμηκες σῶμα, ἄναρθρον ἢ διηρημένον εἰς πολυαρίθμους ζώνας· τὰ κινητικὰ αὐτοῦ ὄργανα οὐδέποτε εἶνε ἔναρθροι πόδες· [τοῦ ξύλου ἰδ.] θρίξ, τερηδών, artison, n. m. [τοῦ τυροῦ] σής, mite, n. f. [τῶν ἐντοσθίων] ver intestinal; [τῆς γῆς] ver de terre [ὅπερ εἴς τινα μέρη τῆς Γαλλίας καλοῦσι κοινῶς laiche, n. f. διότι τὰ μεταχειρίζονται ὡς δόλωμα, εἶνε δὲ συνώνυμον τοῦ esche ou appât]; [διὰ δόλωμα] achée, n. f. κοινὴ ὀνομασία τοῦ ver de terre [ὅπερ μεταχειρίζονται καὶ ὡς δόλωμα]· μεταξοσκώληξ, ver à soie; [βιβλίων, ῥούχων], σής, σαράκι, mite, n. f. || [πληθ.] σκώληκες, vers; || θαλάσσιος σκώληξ, ver de mer; καλοῦνται οὕτω γενικῶς ἅπαντα τὰ θαλάσσια ἔντομα καὶ σκώληκες τὰ ἐπικαθήμενα καὶ διατρώγοντα τὰς ἐπηγκενίδας τῶν πλοίων.

σκῶλος, ου, ὁ· σκόλοψ, ὀξὺς πάσσαλος, broche, n. f.

σκῶμμα, ατος, τό· σκωπτικός, πειρακτικὸς λόγος, raillerie, n. f. τὸ περίπαιγμα, moquerie, n. f. σκῶμμα, χλεύη, brocard, n.m. λόγος πειρακτικός, mot piquant.

σκώπτης, ου, ὁ· ὁ χλευάζων τοὺς ἄλλους διὰ τῆς μιμήσεως, railleur, euse, n ὁ περιπαίζων, συνήθ. περιγελαστής, moqueur, euse, n.

σκωπτικός, ή, όν· ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος εἰς τὸ σκώπτειν, περιπαικτικός, moqueur, euse, adj. ἐγγικτικός, πειρακτικός, δηκτικός, mordant, e, adj. piquant, e, adj. χλευαστικός, σκωπτικός, railleur, euse, adj. || σκωπτικὸν παρώνυμον, sobriquet, n. m.

σκωπτικότης, ητος, ἡ· ὁ περιπαικτικὸς τρόπος, διάθεσις, humeur moqueuse; τὸ περίπαιγμα, moquerie, n. f. ἡ δηκτικότης, mordacité, n. f.

σκωπτικῶς [ἐπίρ.], διὰ τρόπου σκωπτικοῦ (δηκτικοῦ, κτλ.), d'un air moqueur (mordant, etc.).

σκώπτω, μέλ. ώψω καὶ συχν. σκώψομαι, railler; μιμούμενος τινὰ περιπαίζω αὐτόν, se moquer de; χλευάζω, persifler; σκώπτω, χλευάζω, brocarder; [οἰκ.] gouailler.

σκῶρ, τό· γεν. σκατός, κοινῶς τὸ σκατό, ἡ κόπρος, τὸ ἀποπάτημα, excrément, n. m.

σκωραμίς, ίδος, ἡ· chaise percée, n. f. (σκώρ, γεν. σκατός, excrément καὶ ἀμίς, pot de chambre) κάθισμα μετὰ κυκλικῆς ἐν τῷ μέσῳ ὀπῆς ἐφ' οὗ καθήμενός τις ἐκτελεῖ τὴν φυσικὴν αὐτοῦ ἀνάγκην εἰς δοχεῖον εὑρισκόμενον κάτωθεν.

σκωρία, ας, ἡ· κοινῶς ἡ **σκουριά**, βλ. ἰός, rouille, n. f. || σκωρία [τηκομένου μετάλλου], crasse, n. f. βλ. ἕλκυσμα· || [τοῦ χαλκοῦ ἰδ.], vert de gris; βλ. ἰὸς καὶ **χαλκάνθη.** § [ἀτμομηχ.] **σκωρίαι**, escarbilles, n.f. κατάλοιπα τῆς καύσεως ἀποτελούμενα ἐκ τῶν ἀκαύστων γαιωδῶν καὶ μεταλλικῶν ὑλῶν τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς τοὺς γαιάνθρακας· τὰ κατάλοιπα ταῦτα τηκόμενα κατὰ τὴν καῦσιν σχηματίζουσι τεμάχια ἅτινα ἐπικάθηνται τῆς ἐσχάρας (grille) καὶ ἐμποδίζουσι τὴν διέλευσιν τοῦ διὰ τὴν καῦσιν ἀναγκαιοῦντος ἀέρος, ἂν ἐγκαίρως δὲν ἐκβληθῶσιν ἐκεῖθεν· || **ἐκβάλλω τὰς σκωρίας** (vider les) escarbilles. § **σκωρία, ἐκβολάς,** scorie (n.f.) du métal; καλεῖται οὕτω πᾶν ἀκάθαρτον ἀποχώρημα ὅπερ ἐκβάλλεται, καταπίπτει ἢ μένει κάτω, ἡ σκουριὰ ἢ κατὰ τὴν τῆξιν τοῦ μετάλλου καταχαθημένη, δέον νὰ μὴ γίνηται σύγχυσις μετὰ τοῦ **ἰοῦ** (rouille, κοινῶς **ἡ σκουριά**)· || αἱ

σκωρίαι τοῦ Λαυρίου, les scories du Laurium. § **σκωρία**, cendre-fondue ou scorie, ou mâchefer; εἶδος μελαίνης μεταλλικῆς λάβας προσκεκολλημένης ἐπὶ τῆς ἐσχάρας τῶν κλιβάνων, ἀπαρτιζομένης δὲ ἐκ τῶν τηκομένων κατὰ τὴν καῦσιν γαιωδῶν καὶ μεταλλικῶν ἀκαύστων ὑλῶν τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς τοὺς γαιάνθρακας, ἀνθρακίτας, κτλ.

σκωριάγκιστρον, ου, τό· crochet, n. m. ἀγκιστρωτὴ ῥάβδος πρὸς ἀπόσπασιν τῶν σκωριῶν (scories) ἐκ τῶν κιγκλίδων ἐσχάρας.

σκωριάζω, μέλ. άσω, σχηματίζω σκωρίαν, rouiller ; enrouiller ; || ἡ ὑγρασία σκωριάζει τὸν σίδηρον, l'humidité rouille le fer ; || ἡ ἀργία σκωριάζει τὸ πνεῦμα, l'oisiveté rouille l'esprit. § [οὐδ.] καλύπτομαι διὰ σκωρίας, se rouiller, s'enrouiller ; || σκωριασμένος, η, ον [μεταφ.] ἕωλος, παλαιός, vieux, eille, adj. παλαιός, πεπαλαιωμένος, suranné, ée, adj. παρελθούσης χρήσεως, συνηθείας, μόδας, passé de mode ; κεκαλυμμένος διὰ σκωρίας, ἰωμένος, enrouillé, ée ; rouillé, ée ; || σκωριασμέναις ἰδέαις, des idées surannées (vieilles) ; || εἶνε ἄνθρωπος μὲ σκωριασμέναις ἰδέαις, c'est une croûte.

σκωρίασμα, ατος, τό· τὸ σκωριάζειν, ἡ ἐπικάλυψις διὰ σκωρίας, ἰοῦ, enrouillement, n. m. ἡ ἴωσις, rouillure, n. f.

σκωριολόγος, ου, ὁ· βλ. **σκάλευθρον** (tissonier).

σκωριώδης, ης, ες· rouilleux, euse, adj. ὅμοιος τῇ σκωρίᾳ, χρώματος τῆς σκωρίας, τοῦ ἰοῦ.

σκῶρος, ου, ὁ· ἡ βώτρυδα, βλ. σής, teigne (f.) [fripière] ; ὁ σής, mite, n. f. [κοιν.] σκουλίκι, σάρακας, ver, n. m. [τοῦ ξύλου ἰδίως] τερηδών, artison, n. m.

σκωροφαγωμένος, η, ον· ὁ ὑπὸ (τῆς σητὸς) τῶν σκωλήκων φαγωμένος, mangé des vers ; ὑπὸ τῆς **τερηδόνος, φαγωμένος** artisonné, ée, adj. σκωληκόβρωτος, vermoulu, e, adj. || τράπεζα σκωροφαγωμένη, table artisonnée.

σκῶτι, τὸ [δημ.], βλ. **συκῶτι.**

σλέπιον, τό· σλέπι, τὸ [ναυτ.], sloop, n. m. ἀκτοπλοϊκὸν ἱστιοφόρον μονόστηλον πλοῖον προσομοιάζον κερκούρῳ (côtre)· || μέγα σλέπιον, smack, n. m. ἀπαντώμενον εἰς τὰς Σκωτικὰς θαλάσσας. § —, bateau de rivière, φορτηγὸν ἀτμόπλοιον τοῦ ποταμοῦ (Δουνάβεως) ἄνευ τρόπιδος.

σλίβω [διάλ. Ἠπείρου] ἀντὶ **θλίβω.**

σμάλτον, ου, τὸ [δημ.], μίλτος, τὸ ἔγκαυστον, émail, n. m. πληθ. émaux ; ὑαλῶδες ἐπίχρισμα διαφανὲς ἢ μὴ ἐπιτιθέμενον διὰ τήξεως ἐπὶ φαγεντιανῶν σκευῶν, ἐπὶ μετάλλων, κτλ. || τὸ ἔγκαυστον (σμάλτο) σύγκειται γενικῶς ἐκ πυτιρικῆς ἄμμου, ἐκ μίγματος ὀξειδίου τοῦ καλίου καὶ νατρίου καὶ μεταλλικῶν ὀξειδίων, un émail est généralement composé de sable siliceux, d'un mélange d'oxyde de potassium et de sodium, et d'oxydes métalliques ; βλ. καὶ **ἐγκαυστικός.** § —, βλ. **ἀδαμαντίνη** (émail). § —, βλ. **κυάνειον** (smalt) καὶ εἰς λέξιν κυανοῦν, bleu d'azur ou bleu d'émail.

σμαλτόνω, μέλ. ώσω [δημ.], μιλτόω-ῶ, ἐγκαίω, émailler.

σμάλτωμα, ατος, τὸ [δημ.], μίλτωσις ἔγκαυσις, émaillure, n. f. action de peindre en émail.

σμαραγδένιος, α, ον [δημ.] βλ. **σμαράγδινος.**

σμαράγδι, τὸ [δημ.] βλ. **σμάραγδος.**

σμαράγδινος, ος, ον· ὁ ἐκ σμαράγδου, d'émeraude ; πράσινος ὡς ὁ σμάραγδος, vert comme l'émeraude.

σμαραγδόρριζα, ἡ· λίθος πράσινος (πράσιος), πρασίτης, χαλκοσμάραγδος, μαλαχίτης, prime d'émeraude ; mère d'émeraude ; smaragdoprase, n. m.

σμάραγδος, ου, ὁ· πολύτιμός τις πράσινος λίθος, κοινῶς τὸ σμαράγδι, émeraude, n. f.

σμαραγδοειδής, ής, ές· vert d'émeraude, τὸ πράσινον ὡς ὁ σμάραγδος χρῶμα· βλ. καὶ χλωρόν.

σμαραγδώδης, ης, ες, ὅμοιος (ἢ πράσινος) ὡς ὁ σμάραγδος, semblable à (vert comme) l'émeraude).

σμάραγνα, ης, ἡ· βλ. **μάστιγξ** (chambrière).

σμαρίδα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **σμαρίς.**

σμαρίλη, ης, ἡ· βλ. **μαρίλη** (poussier).

σμαρίς, ίδος, ἡ· μικρότατον θαλάσσιον ἰχθύδιον, picarel ; ὁ γόνος, alevin ; βλ. **μαρίδα, ἀθερίνα.**

σμεουριά, ᾶς, ἡ· βάτος ἡ ἰδαία, framboisier, n. m.

σμέουρον, τό· μύρον τὸ ἰδαῖον, framboise, n. f.

σμέρνα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **σμύραινα.**

σμερτιά, ἡ [διάλ. Λευκάδ.], ἡ σμυρτιά, ἡ μύρτος, ἡ μυρτιά, ἡ μυρσίνη.

σμῆγμα, ατος, τὸ (σμάω) ἔντριψις, frottement, n. m. κάθαρσις, nettoiement, n. m.

σμῆγμα, ατος, τό· smegma, n. m. Τὸ προϊὸν τῆς ἐκκρίσεως τῶν σμηγματογόνων ἀδένων ἐλαιῶδες τὴν σύστασιν, χρώματος ὑπολεύκου ἢ ὑποκιτρίνου, ἀποτελούμενον ἐκ κυττάρων ὁμοίων πρὸς τὰ ὑπενδύοντα τοὺς ἐν λόγῳ ἀδένας πλήρων ἐνίοτε σταγονιδίων πιμελῆς, ἐξ ἐλευθέρων σταγονίων λιπαρᾶς οὐσίας καὶ ἐξ ἄλλων κοκκιωδῶν σωματίων. Σμῆγμα τῶν ἐμβρύων ἢ τηρῶδες ἐπίχρισμα εἶνε στρῶμα τι λιπαρᾶς οὐσίας καλύπτον μὲν ὁλόκληρον τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ δέρματος τοῦ ἐμβρύου, προερχόμενον δ' ἐκ τῆς ἀποπτώσεως καὶ τήξεως τῶν ἐπιδερμικῶν κυττάρων σὺν πάσῃ ἐκ τῆς ἐπιδερμίδος ἐκκρίσει, παχύτερον ὅμως ἑαυτοῦ ἀποβαῖνον εἴς τινα σημεῖα τοῦ σώματος (σημεῖα κάμψεως, παλάμη τῆς χειρός, πέλμα τοῦ ποδός, κτλ.).

σμηγματώδης, ης, ες, σαπωνώδης, savonneux, euse, adj.

σμήγω, μέλ. ξω [ναυτ.], fauberter, καὶ σμήχω, κοινῶς **παπαδίζω**· σπογγίζω διὰ σμήκ-

τρου (faubert) τὸ κατάστρωμα πλοίου, ἢ ἄλλο τι.

σμήκτης, ου, ὁ· ὁ σμήχων, ὁ στιλβῶν τι, στιλβωτής, fourbisseur, n. m. βλ. **στιλβόω** (fourbir).

σμηκτρίς, ίδος, ἡ· argile smectique; κοινῶς σαπωνόχωμα, terre à foulon; εἶδός τι ἢ ποικιλία ἀργίλου λεπτὴ καὶ σαπωνοειδής, διαλυομένη εὐχερῶς ἐν ὕδατι καὶ ἀπορροφῶσα τὰς παχείας ὕλας· διὸ καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς κάθαρσιν τῶν ἐριούχων ἀπὸ τῶν παχειῶν καὶ λιπαρῶν οὐσιῶν αἵτινες τυγχάνουσι προσκεκολλημέναι ἐπὶ τῶν ἐρίων· βλ. καὶ **ἄργιλος.** § **σμηκτρίς,** tripoli, n. m. καὶ **σμηκτίς,** ίδος, ἡ· εἶδος κναφευτικῆς, πρὸς κνάψιν ἐπιτηδείας γῆς, ἤτοι χώματος πρὸς στίλβωσιν καὶ πρὸς καθαρισμὸν ὑφασμάτων κτλ. κοινῶς **τρίπολι.**

σμῆκτρον, ου, τὸ [ναυτ.], faubert, n. m. καὶ **μάκτρον** ἢ **ἱππούραιον,** κοινῶς τὸ **παπάζι.** Θύσανος μετὰ λαβῆς, ἐν σχήματι ἱππουρᾶς ἀποτελούμενος ἐκ **κλωσμάτων** (fils de caret) μήκους 50 ἕως 70 ἑκατοστομέτρων, χρησιμεύων διὰ τὴν **σμῆξιν** (fourbissage), ἤτοι διὰ τὴν σπόγγισιν τῶν ὑδάτων πρὸς καθαρισμὸν τοῦ καταστρώματος, κτλ. μετὰ τὴν πλύσιν αὐτοῦ· ‖ σπογγίζω διὰ τοῦ σμήκτρου, βλ. **σμήχω,** fauverter.

σμηνάρι, τὸ [διάλ. Καρπάθου] (ἀπὸ τὸ σμῆνος), ἡ **κυψέλη.**

σμῆνος, ους, τό· κυρίως ὁ ἑσμός, τὸ κοπάδι τῶν μελισσῶν, essaim d'abeilles, ἢ ἁπλῶς essaim, n. m. [συνεκδ.] πλῆθος, foule, n. f. ou multitude, n. f. σύνολόν τι, ὁμάς, bande, n. f. troupe, n. f. ou volée, n. f. ‖ ἀρχαίως τὸ σμῆνος **τῶν μελισσῶν** ἐλέγετο abeillon, n.m.

σμῆξις, εως, ἡ [τέχν.] τὸ σμήχειν, στιλβόνειν, action de fourbir, fourbissage, n. m. ἀπότριψις, καθαρισμός, nettoyage, n. m. § — [ναυτ.], fourbissage, n. m. κοινῶς τὸ παπάδισμα· ἡ διὰ τοῦ σμήκτρου (faubert) σπόγγισις τῶν καταστρωμάτων πλοίου τινὸς μετὰ τὴν πλύσιν.

σμῆρις, βλ. **σμύρις.**

σμήχω, βλ. **σμήγω,** fauberter; καὶ **στιλβόω,** fourbir.

σμιγάδι, τὸ [δημ.] καὶ

σμιγός, ου, ὁ· ἀλεῦρι ἀπὸ διαφόρων εἰδῶν γεννήματα καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ ἄρτος, méteil, n.m. συμμιγὴς σῖτος, blé méteil, κυρίως σῖτος καὶ σήκαλη, mélange de seigle et de froment.

σμιγός, οῦ, ὁ καὶ **σμιγάρι** [διάλ. Ἠπείρου] ἐπὶ φυτοῦ ἢ ζώου, γέννημα διαφόρων εἰδῶν, **μιγάς·** ἐπίσης ὁ ἐκ κριθῆς καὶ σίτου ἀνάμικτος ἄρτος, méteil, n. m.

σμίγω, μέλ. σμίξω, mêler συμμιγνύω, μίσγω, ἀνακατόνω, mélanger; συνεκδ. ἑνόνω, unir ou joindre. § σμίγω, ἐντυγχάνω, ἀνταμόνω, rejoindre; συναντῶ τινα, rencontrer quelqu'un. § [οὐδ.] ἑνοῦμαι μετά τινος, ἀνταμόνομαι, se rejoindre; συναντῶμαι μετά τινος, rencontrer; ‖ ὅταν σμίξωμεν πάλιν, quand nous nous reverrons.

σμικρο-, πᾶσαι αἱ οὕτως ἀρχόμεναι λέξεις εἶνε παλαιότεροι τύποι ἀντὶ μικρο-.

σμικρός, ά, όν· βλ. **μικρός.** § **σμικρός,** ά, όν· exigu, ë, adj. ὁ πολὺ μικρός, fort petit; στενός, étroit; ‖ αἴθουσα σμικρά, salle exiguë [τὰ ἀντίθετα εἶνε ὑπέρμετρος, démesuré; ὑπέρμετρος, ὑπερμεγέθης, enorme].

σμικρότης, ητος, ἡ· βλ. **μικρότης** § **σμικρότης,** ητος, ἡ· exiguïté, n. f. ἡ μικρότης. petitesse, n. f. ἡ σμικρότης, μετριότης, modicité, n. f.

σμίκρυνσις, εως, ἡ· ἡ μίκρυνσις, βράχυνσις, κοινῶς τὸ κόντιμα, raccourcissement, n. m. ἡ συμμάζωξις, ἡ διαστολή, contraction, n. f. τὸ ἐναντίον τῆς διαστολῆς.

σμικρύνω, μικρύνω, βραχύνω, κάμνω τι μικρότερον, βραχύτερον, raccourcir; συμμαζόνω, συστέλλω, contracter, τὸ ἐναντίον τοῦ διαστέλλω.

σμιλάγκι, τὸ [δημ.], ὁ **σμῖλαξ.**

σμιλακοειδής, ής, ές· taxiforme, adj. ὁ ἔχων τὸ εἶδος τοῦ σμίλακος (if)· ‖ τὰ **σμιλακοειδῆ,** taxinées, n. f. pl. διαίρεσις τῶν κωνοειδῶν ἔχουσα ὡς τύπον τὸ γένος σμῖλαξ (if).

σμῖλαξ, ακος, ὁ· κοινῶς **σμιλάγκι,** if, n. m. βλ. **λαῦρος.** § —, φυτὸν ἀναρριχώμενον, π. χ. ἡ κισσάμπελος, liseron, n. m. καὶ ὁ σμῖλαξ, smilax, n. m. τῆς οἰκογενείας τῶν λειριωδῶν· ὑπάρχουσι πλεῖστα εἴδη, ὅπως ὁ σάλιαγκας, κτλ.

σμιλάρι, τὸ [δημ.] βλ. **σμίλη.**

σμίλευσις, εως, ἡ· τὸ σμιλεύειν, ἐργάζεσθαι διὰ τῆς σμίλης, ciselage, n. m. § σμίλευσις, smillage, n. m. ἡ ἐργασία τῆς ἐκλεπτύνσεως τῶν ἀκατεργάστων λίθων διὰ τοῦ **τύκου** (smille); βλ. **σμίλη.**

σμιλευτός, ή, όν· ὁ διὰ τῆς σμίλης λελαξευμένος, ciselé, ée, adj.

σμιλεύω, μέλ. εύσω, λαξεύω (ἐργάζομαι) διὰ τῆς σμίλης, entailler (travailler) avec le ciseau; ciseler; βλ. **σμίλη.** § —, λαξεύω λίθον διὰ τοῦ τύκου smiller, esmiller ou essemiler.

σμίλη, ης, ἡ· βλ. **κοπεύς,** ciseau, n. m. ou scalpel, n. m. κοινῶς **σκαλπέλο** τῶν λιθοξόων· ‖ ἡ σμίλη, ciseau, κοινῶς τὸ **κοπίδι,** εἶνε ἐργαλεῖον σιδηροῦν μετὰ ἢ ἄνευ λαβῆς, κοπτερὸν εἰς τὸ ἓν μόνον ἄκρον, χρησιμεῦον εἰς τὴν κατεργασίαν ξύλου, σιδήρου, λίθου, μαρμάρου, κτλ. βλ. καὶ κοπεύς· ‖ — λιθοξόου, ciseau de tailleur de pierre; ‖ — λεπτουργοῦ, ciseau de menuisier; ‖ — πρὸς ἐπιπάκτωσιν, ciseau à nayer; ‖ — ἐκτρυπητικὴ τῶν πλημνῶν, ciseau à ouvrir les moyeux; ‖ — ὀνόρρυγχος, ciseau bédane ou bec-d'âne, διὰ τὴν ἐκκοπὴν ψυχρῶν, ἤτοι μὴ πεπυρακτωμένων μετάλλων· ‖ — διανάκτου ἢ διανακτική, ciseau de calfat; ‖ — οἰκοδόμου, ciseau de maçon; ‖ — τόρνου, τορνευτήριον, τό, ciseau de tour; ‖ — τορνευτοῦ, τορνευτήριον, τό· ciseau de tourneur; ‖ — χαλύβδινος πρὸς ἀναστόμωσιν τῶν ἁρμονιῶν, ciseau en acier pour ouvrir les coutures, ἐργαλεῖον τοῦ πακτωτοῦ· ‖ — σιδηρᾶ (ὀνομευτοῦ), ciseau en fer; ‖ — κυπρινόγλωσσος, ciseau en langue

de carpe, διὰ τὴν ἐκκοπὴν ψυχρῶν, ἤτοι μὴ πεπυρακτωμένων μετάλλων· || σμίλη πρὸς τὸ ἐμπήγειν τὸ μνίον, ciseau pour chasser la mousse, ἐργαλεῖον τοῦ πακτωτοῦ. § σμίλη, smille, n. m. (ἐκ τοῦ ἑλλ. σμίλη= ciseau), ὁ **τύκος** τῶν λιθοξόων· σφυρίον ὀξὺ κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα δι' οὗ λαξεύουσι τὰς ὄψεις ἐν γένει τῶν λίθων (Larousse); βλ. καὶ **τύκος.** § — λιθοξόου, épincette, n. f. βλ. καὶ **ἐξομαλυντής.** § — τοῦ γλύπτου, honguette, n. f. ou hoquette, n. f. § — λεπτοτάτη τῶν γλυπτῶν, houppette, n. f. § — [ναυτ.], guignette, n. f. **σμίλη** χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν **διανακτῶν** (calfats) πρὸς εὔρυνσιν τῶν **κομμάτων** (joints) καὶ **ἁρμῶν** (coutures) τῶν ἐπηγκενίδων πρὸ τῆς διανάξεως. § —, riflard καλοῦσιν ἐπίσης οἱ Γάλλοι καὶ εἶδος **σμίλης** (ciseau) εὐρείας καὶ ὀδοντωτῆς ἥντινα μεταχειρίζονται οἱ τέκτονες καὶ οἱ λιθουργοὶ (λιθοξόοι). Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο καλεῖ ὁ Χαντσερῆς **σμίλην ὀδοντωτὴν** ἢ **ξυστροσμίλην** (ἐκ τοῦ ξύστρον καὶ σμίλη). § —, χειρουργικὸν μαχαίριον, scalpel, n. m.

σμιλίον, ου, τό· ciselet, n. m. μικρὰ σμίλη, petit ciseau; βλ. σμίλη· || —, χειρουργικὸν μαχαιρίδιον, lancette, n. f.

σμιλοξόος, ου, ὁ· smilleur, n. m. ὁ διὰ τοῦ **τύκου** ἰσοπεδῶν τὰς ὄψεις λίθου.

σμιλοπέλεκυς, εως, ὁ· besaiguë ou bisaiguë, n. f. ἐργαλεῖον δίκοπον ἐν εἴδει πελέκεως πρὸς τὸ ἓν μέρος καὶ σμίλης πρὸς τὸ ἕτερον. Κατὰ τὸν μεσαίωνα **ἐκαλεῖτο** οὕτως ὅπλον ἔχον πέλεκυν πρὸς τὸ ἓν καὶ αἰχμηρὸν πρὸς τὸ ἕτερον μέρος.

σμίνι, τὸ [δημ.] ἢ σμίνη, scie à main ou scie à manche, ou sciotte, n. f. βλ. εἰς λέξιν **πρίων.**

σμινύη, ης, ἡ· hoyau, n. f. καὶ σμινύς, ύος, ἡ· ἐργαλεῖον σκαφευτικὸν ἀποτελούμενον ἐκ τῆς ἑνώσεως τῆς σκαπάνης (pioche) καὶ τοῦ πελέκεως (hache).

σμίξιμον, ατος, τὸ [δημ.] ἡ μίξις mixtion, n. f. ἰδίως τὸ ἀνακάτωμα ἐπὶ ὑγρῶν καὶ φαρμάκων· || —, ἕνωσις, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς αναμίξεως δύο ἢ πλειοτέρων εἰδῶν ἢ πραγμάτων, ἀνακάτωσις, ἀνάμιξις, mélange, n. m. ἡ ἕνωσις, union, n. f. || —, συνέντευξις, συνάντησις, rencontre, n. f. συνέντευξις, entrevue, n. f.=**ἀντάμωσις** [δημ.].

σμπαράρω [δημ.] [ἐπὶ ὅπλων] πυροβολῶ, partir; ῥίπτω μία τουφεκιά, tirer un coup de fusil.

σμπάρο, τὸ [δημ.], ὁ πυροβολισμός, πυροβόλημα, coup de feu; || μ' ἕνα σμπάρο δύο τριγόνια (παροιμ.], faire d'une pierre deux coups.

σμπλάχνω [διάλ. Ἠπείρου], συναντῶ ἀνελπίστως πρόσωπόν τι, ὅπερ ἀνεζήτουν ἢ καὶ συλλαμβάνω τινὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ.

σμποδίζομαι [διάλ. Ἠπείρου], προσκόπτω, σκοντάπτω, συμποδίζομαι.

σμπόδιο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐμπόδιον, πρόσκομμα.

σμύραινα, ας, ἡ· ὁ ἰχθὺς μύραινα, murène [hélène] n. f.

σμυρίγλι, τὸ [δημ.], βλ. **σμύρις.**

σμυριδόκονις, εως, ἡ· κόνις σμύριδος, poudre d'émeri.

σμυριδόπανον, ου, τό· toile émerisée; ὀθόνη ἐφ' ἧς εἶνε προσκεκολλημένη σμύρις· βλ. καὶ σμυριδόχαρτον.

σμυριδόχαρτον, ου, τό· papier émerisé; βλ. χάρτης.

σμυριδόω-ῶ, μέλ. ώσω, émeriser; καλύπτω διὰ σμύριδος, couvrir d'émeri.

σμυριδωρυχεῖον, ου, τό· ὀρυχεῖον (στρῶμα, διάστρωσις) σμύριδος, mine (gisement; banc) d'émeri.

σμύρις, ιδος, ἡ καὶ **σμῆρις** κοινῶς τὸ **σμυρίγλι,** émeri ἢ émeril, n. m. σύνθετον αὐτοφυὲς σῶμα ἐξ ἀσβέστου, πυριτίου καὶ ὀξειδίου σιδήρου, γνωστὸν ἔτι ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν κοκκῶδες ἢ σιδηροῦχον κορούνδιον, χρώματος ὑπερύθρου ἢ κυανοφαίου σκληρότατον μετὰ τὸν ἀδάμαντα εὑρισκόμενον ἐν τοῖς ἀσβεστολιθικοῖς πετρώμασιν ἐν Σαξονίᾳ, Νάξῳ καὶ ἀλλαχοῦ. Ἡ κόνις τῆς σμύριδος εἶνε χρησιμωτάτη ἐν ταῖς τέχναις πρὸς στίλβωσιν τῶν μετάλλων, τοῦ κρυστάλλου καὶ πάντων τῶν εὐγενῶν λίθων πλὴν τοῦ ἀδάμαντος στιλβουμένου διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ κόνεως. Αἱ περιέχουσαι πτητικὰς οὐσίας φιάλαι φέρουσι πῶμα ἐσμυρισμένον ἵνα ἐπέρχηται τελεία ἐφαρμογὴ αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ στομίου. Ἡ ἐν Νάξῳ ὑπάρχουσα σμύρις ἀποτελεῖ σπουδαῖον ὀρυκτολογικὸν πλοῦτον διὰ τὴν Ἑλλάδα.

σμύρνα, ας, ἡ· ἡ **μύρρα,** myrrhe, n. f. τὸ δένδρον καθὼς καὶ τὸ ἐκ τούτου λαμβανόμενον βαλσαμῶδες ἀρωματικὸν κόμμι τῆς Ἀραβικῆς μύρτου· βλ. καὶ **μύρρα.** § — [ἰχθύς], βλ. καὶ **μύραινα.**

σμώνη, ης, ἡ [ναυτ.] grain-sec, n. m. ῥιπὴ (rafale) ἄνευ ὄμβου ἐπερχομένη ἐν εὐδίᾳ· βλ. καὶ ῥιπή.

σνίχι, τὸ [δημ.], ἀπὸ τὸ ἰνίον, αὐχήν, nuque, n. f.

σοβαδίζω [δημ.]. βλ. **σουβαδίζω.**

σοβαρεύομαι, μέλ. εύσομαι, λαμβάνω (δίδω εἰς ἐμαυτὸν) ὕφος σοβαρόν, prendre (se donner) un air sérieux, ἤτοι εἰς τὴν φυσιογνωμίαν, τὸ πρόσωπον, τὸ ἐξωτερικὸν σχῆμα, ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν ἐπαίρομαι, se rengorger. § **σοβαρεύομαι,** poser; βλ. καὶ **ποζάρω.**

σοβαρευόμενος, η, ον· poseur, euse; βλ. ποζάρω.

σοβαρός, ά, ὸν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ δίδων εἰς τὴν φυσιογνωμίαν του ὄψιν ἐπηρμένου, ὑπερηφάνου, ὁ κάμνων τὸν σπουδαῖον, ὁ **σοβαρευόμενος,** ὁ **βαρὺς τὸ ὕφος,** ὅθεν **σοβαρός,** sérieux, euse, adj. σοβαρός, βαρύς, grave, adj. [κυρίως καὶ μεταφ.] σοβαρὸν πρόσωπον, visage sérieux; || σοβαρὸς ἄνθρωπος, personne sérieuse; || **μελέται σοβαραί,** méditations sérieuses; || [κατ' ἐπέκτ.] [ἐπικίνδυνος, δεινός]· νόσος σοβαρά, maladie sérieuse (grave, dangereuse).

σοβαρότης, ητος, ἡ· τὸ εἶνε σοβαρόν, ἡ ἰδιότης τοῦ σοβαροῦ, ὕφος σοβαρὸν (βαρύ, σπουδαῖον), air sérieux (grave, important) σοβαρότης, βαρύτης, gravité, n. f. le sérieux; ‖ τηρῶ σοβαρότητα, garder son sérieux, un air grave = γέλωτα κατέχω.

σοβαρῶς [ἐπίρ.], sérieusement, adv. gravement, adv. μὲ ὕφος σοβαρόν, d'un air grave; ‖ ὁμιλῶ σοβαρῶς, parler sérieusement; ‖ ἀσθενεῖ σοβαρῶς, il est gravement malade = ἐπικινδύνως· ‖ ἐπληγώθη σοβαρῶς, il est grièvement blessé.

σοβᾶς, ὁ [δημ.], κτλ. βλ. σουβᾶς, κτλ.

σοβερτάρω καὶ σορβετάρω [δημ.], ἐπὶ πλοίου **περιτρέπομαι,** chavirer; καὶ ἐπὶ λέμβου **ἀνατρέπομαι,** capoter.

σοβρανάρω [δημ. ναυτ.], βλ. **προσηνεμόω.**

σοβράνο [ἐπίρ.] [ναυτ. δημ.], βλ. **προσήνεμος,** au (du) vent.

σόγκος, ου, ὁ καὶ

σόγχος, ου, ὁ [φυτ.], laiteron, n. m. βοτάνη θριδακοειδής, σχολυμώδης τις βοτάνη, φυτὸν τῆς τάξεως τῶν συνθέτων.

σόδα, ας, ἡ [ξεν.], soude, n. f. (sodium, νάτριον ἢ νάτρον). Ἡ **καυστικὴ σόδα** (soude caustique) εἶνε τὸ περιεχόμενον **ἄλκαλι** (alcali) ἐντὸς τῆς **ἀνθρακικῆς** σόδας (carbonate de soude) (**ἀνθρακικὸν νάτριον**), καθὼς ἡ **καυστικὴ πότασσα** (potasse caustique) εἶνε τὸ περιεχόμενον ἄλκαλι ἐντὸς τῆς **ἀνθρακικῆς ποτάσσης** (carbonate de potasse, **ἀνθρακικὸν κάλι**)· βλ. καὶ **ἅλας σόδας,** (sel de soude). Ἡ **σόδα** ἢ οὐδέτερον ἀνθρακικὸν νάτριον Na_2CO_3 εἶνε ἅλας συνιστάμενον ἐκ τοῦ στοιχείου νατρίου καὶ ἐξ ἀνθρακικοῦ ὀξέος. Αὕτη εἶνε οὐσία σπουδαιοτάτη καὶ ποικιλωτάτης χρήσεως ἐν ταῖς τέχναις, διὸ καὶ παρασκευάζεται σήμερον κατὰ μεγάλας ποσότητας ἐκ τοῦ κοινοῦ θαλασσίου ἅλατος ἢ ἄλλως χλωριούχου νατρίου ὑφισταμένου σειρὰν χημικῶν τροποποιήσεων κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Γάλλου Leblanc. Ἀπαντᾷ οὐχ ἧττον καὶ ἐν τῇ φύσει ἑτοίμη. Πολλαχοῦ τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς ἐξανθίζεται ἀπὸ τοῦ ἐδάφους· ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν τοῖς παραλίοις τῆς Κασπίας θαλάσσης ἀφθονεῖ ὡς συστατικὸν τῶν λεγομένων νατρολιμνῶν. Ἡ τέφρα πλείστων θαλασσίων φυτῶν, καὶ ἰδίᾳ τῶν φυκῶν (soude des varechs), τῶν εἰδῶν τῆς οἰκογενείας Salsolo καὶ τῆς ὀξαλίδος, περιέχει ταύτης ὡς 15 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. Μέχρι δὲ τοῦ 1794, ἐποχῆς καθ' ἣν ὁ Leblanc ἐφεῦρε καὶ εἰσήγαγε τὴν ὁμώνυμον τῆς σοδοποιΐας μέθοδον, μόνη πηγὴ τῆς οὐσίας ταύτης ἦσαν τὰ θαλάσσια φυτὰ καὶ φύκη ἐξ ὧν ἐλαμβάνετο δι' ἐκτεφρώσεως καὶ ἐκ πλύσεως. Τῆς σόδας χρῆσιν ποιεῖται ἡ βιομηχανία πρὸς παρασκευὴν τοῦ σάπωνος· ἡ δὲ χημεία μεταχειρίζεται αὐτήν, ὡς δοκιμαστήριον. Ἐν τῇ ἰατρικῇ μόνον αἱ ἁλατώδεις αὐτῆς ἑνώσεις χρησιμοποιοῦνται, οἷον ἡ χολικὴ σόδα, ἡ χλωρικὴ καὶ ἡ ὑδροχλωρική.

σοδειά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **ἐσοδεία,** κτλ.

σοδιά, ἡ [δημ.], βλ. **εἰσοδιά.**

σοδιάζω [δημ.], βλ. **εἰσοδιάζω, ἐσοδεύω.**

σόδιον, ου, τὸ [χημ.], sodium, n. m. τὸ παλαιὸν ὄνομα τοῦ σοδίου εἶνε νάτριον (natrium); βλ. καὶ σόδα.

σοδομία, ας, ἡ· sodomie, n. f. παρὰ φύσιν συνουσία (μῖξις) ἀνδρὸς μετ' ἀνδρὸς ἢ μετὰ γυναικός, coït contre nature d'un homme avec un homme ou avec une femme; βλ. **παιδεραστία** (pédérastie), **ἀρσενοκοιτία καὶ ὁμοφυλοφιλία** (homosexualité ἢ unisexualité). Ἐν τῇ ἰατροδικαστικῇ καλεῖται **σοδομία** (sodomie) ἡ συνουσία ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς μετὰ ζώου· συνώνυμον τοῦ **κτηνομιξία, κτηνοβασία** (bestialité).

σοδομικός, ή, όν· sodomique, adj. ἀφορῶν τὴν σοδομίαν, qui concerne la sodomie; ὅθεν **παιδεραστικός, ὁμοφυλοφιλικός, κτηνομικτικός, κτηνοβατικός**· ‖ ἤθη σοδομικά, mœurs sodomites, ἀφορῶντα τοὺς σοδομίτας.

σοδομιτικός, ή, όν, sodomitique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν σοδομίαν ἢ μὲ τοὺς σοδομίτας· ‖ ἕξεις σοδομιτικαί, habitudes sodomitiques.

σοδομίτης, ου, ὁ· sodomite, n. m. ὁ ἐνασχῶν ἢ ῥέπων εἰς τὴν σοδομίαν [ἢ ἐκ τῶν Σοδόμων καταγόμενος]· βλ. **παιδεραστής, ἀρσενοκοίτης,** ὁμοφυλόφιλος.

σόϊ, τὸ [δημ.], ἡ **γενεά,** race, n. f. καταγωγή, origine, n. f. καταγωγή, γένος, extraction, n. f. [ἐπὶ φυτῶν] εἶδος, espèce, n. f. ποικιλία, varieté, n. f.

σοινίκι, τὸ [δημ.] (ἐκ τοῦ χοῖνιξ), chénice, n. m. μέτρον διὰ τοὺς ξηροὺς καρποὺς ὀλίγον μεγαλείτερον τῆς γαλ. λίτρας.

σοκάκι, τὸ [δημ.], γενικῶς ὁδός, rue, n.f. ἰδίως ὅμως στενὴ ὁδός, rue étroite, **δρομίσκος** (ἀρχαῖον ἡ **ῥύμη**), ruelle, n. f. ‖ τοῦ σοκακιοῦ (= τῶν **τριόδων**), de rue; ‖ παιδὶ τοῦ σοκακιοῦ = **σοκακόπαιδον** (τοῦ δρόμου), enfant de rue = gamin, n. m. ‖ [ναυτ.] βλ. δίοδος, coursive, n. f.

σοκακόπαιδον, τὸ [δημ.] (βλ. **ἀγυιόπαις**) κοινῶς μοσχομάγκας, gamin, n. m. βλ. **σοκάκι.**

σοκάρω [δημ. ναυτ.], tenir dessous, bosser; βλ. **ἀπολαμβάνω.**

σοκολάτα, ας, ἡ [ξεν.], chocolat, n. m. τροφὴ ὑπὸ μορφὴν πλακοῦντος συνισταμένου ἐκ καρπῶν κακαοδένδρου, σακχάρου, καὶ ἐνίοτε περιέχοντος ἄρωμά τι.

σόκορο, τὸ [δημ. ναυτ.], assemblage ou écart simple; βλ. **συμβολὴ καὶ κόμμα.**

σόλα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **κάττυμα,** semelle [de chaussure].

σολατσαδόρος, ου, ὁ [δημ.], ὁ πλάνης, flâneur, euse, n. batteur des pavés, ὁ ἐν ταῖς ἀγυιαῖς ἀσκόπως **περιπλανώμενος** ἀργὸς ἢ θεατής.

σολατσάρω [δημ.], περιέρχομαι, **περιπατῶ,** se promener; περιέρχομαι, πλανῶμαι ἀργὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς, flâner.

σολάτσο, τὸ [δημ.], τὸ περιπατεῖν, ὁ περίπατος, [tour de] promenade.

σολόγκος, ὁ [δημ. ναυτ.], βλ. **ὑπέρα,** παριστίου.

σολδί, τὸ [δημ. ξεν.] καὶ σολδίον, sou, n. m. τὸ $1/_{20}$ τοῦ φράγκου ἤτοι 5 centimes (ἑκατοστὰ)· παρ' ἡμῖν ἡ πεντάρα.

σολοικίζω, μέλ. ίσω, χάμνω σολοικισμόν, faire des solécismes; ὁμιλῶ (γράφω) ἐσφαλμένως, parler (écrire) incorrectement, ἤτοι χάμνω σφάλμα, ὁμιλῶ παρὰ τοὺς κανόνας τῆς γλώσσης, ἰδίως ἐν τῇ συντάξει τῶν λέξεων, πλημμελῶς διαλέγομαι, parler incorrectement; κατ' ἐπέκτασιν προσκρούω ὡς πρὸς τοὺς καλοὺς τρόπους τοῦ φέρεσθαι, φέρομαι ἀναρμόστως, se comporter gauchement, être gauche, ἀνάγωγος, impoli, e.

σολοικισμός, οῦ, ὁ· solécisme, n. m. τὸ σολοικίζειν ἢ σολοικίσαι, τὸ παραβαίνειν τοὺς κανόνας τῆς γλώσσης, ἰδίως ὡς πρὸς τὸ συντακτικὸν μέρος καὶ ἐν γένει παράπτωμα, ἁμάτημα κατὰ τῶν καλῶν τρόπων, ἀνάρμοστος, ἀπρεπὴς διαγωγή, σφάλμα, τὸ ἀνάρμοστον, incorrection, n. f. § σολοικισμός, τὸ ἀνάρμοστον, ἀπρεπές, incongruité, n. f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ σολοίκου, ἀναρμόστου, καθὼς καὶ πᾶσα πρᾶξις ἢ λόγος ἀντίθετος πρὸς τὴν εὐκοσμίαν ἢ τοὺς τρόπους τοῦ φέρεσθαι.

σολοικιστής, οῦ, ὁ· ὁ σολοικίζων, ὁ κάμνων ἀδιακόπως σφάλματα συντάξεως εἰς τὴν ὁμιλίαν ἢ τὴν γραφήν, qui fait des solécismes.

σόλοικος, ος, ον· πλημμελῶς διαλεγόμενος, γράφων, ὁ χάμνων σφάλματα κατὰ τῶν κανόνων τῆς γλώσσης, καὶ ἐν γένει πλημμελής, ἀνάρμοστος, incorrect, e, adj. ἐσφαλμένος, fautif, ive, adj. ἐλαττωματικός, vicieux, euse, adj. **σόλοικος,** ἀνάρμοστος, ἀπρεπής, incongru, e, adj. ὁ σφάλλων πρὸς τοὺς κανόνας τῆς εὐκοσμίας, πρὸς τοὺς τρόπους τοῦ φέρεσθαι· || [οὐδ. οὐσ.] **σόλοικον,** ὁ σολοικισμός, incongruité, n. f.

σολοίκως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πλημμελῆ (καὶ ἐν γένει ἀνάρμοστον), d'une manière incorrecte; ἐσφαλμένως, πλημμελῶς, incorrectement, adv. μετὰ σολοικισμῶν, avec des solécismes.

σολομός, οῦ, ὁ [δημ.] (ἰχθύς), ὁ **ἀντακεύς,** saumon, n. m. ὅστις ἔχει σάρκας ἐρυθροχιτρίνας.

σολομωνική, ῆς, ἡ· βιβλίον μαγειῶν, livre de magie; clavicule de Salomon, grimoire, n. m. ἤτοι βιβλίον ὅπερ περιέχει τρόπους ἐκτελέσεως μαγειῶν· βλ. καὶ **κάββαλα.**

σόλος, ου, ὁ· σιδηροῦς, χυτὸς δίσκος, disque en fer, δι' οὗ ὡς διὰ τοῦ δίσκου ἔπαιζον ἢ ἠγωνίζοντο Ἰλ. ψ. 826. § [ναυτ.] —, gueuse [de lest] n. f. κοινῶς μαδέμι σαβούρας· χυτοσιδηροῦν τεμάχιον παραλληλεπιπεδικοῦ σχήματος, βάρους 25 ἢ 50 χιλιογράμμων χρησιμεῦον πρὸς ἑρμάτισιν πλοίου.

σομακί, τὸ [δημ.] ἀμυγδαλωτὸν (ποικίλον) μάρμαρον, marbre moucheté ou brèche, βλ. **μάρμαρον.** § τεχνητὸν μάρμαρον, marbre artificiel.

σόμβολα, τὰ [δημ.] βλ. **ἐσόμβωλα.**

σόμπα, ας, ἡ [δημ.] ἡ θερμάστρα, poêle ou poile, n. m.

σομπιθιά, ας, ἡ [διάλ. Νισύρου] ὁ **γρόνθος**· ῥημ. σομπιθιάζω=χτυπῶ διὰ τοῦ γρόνθου.

σομφός, οῦ, ὁ· aubier, n. m. (ὑπό τινων καλεῖται καὶ **στέαρ**) τὸ σόμφωμα τοῦ ξύλου, τὸ μαλακὸν μέρος τοῦ ξύλου· καλεῖται οὕτως ἡ ὑπὸ τὸν φλοιὸν τοῦ δένδρου, μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ ξυλώδους μέρους νέα διάστρωσις. Τὸ μέρος τοῦτο εἶνε μαλακὸν καὶ ἐμπεριέχει χυμοὺς (sèves) συνεπῶς εἶνε εὐπρόσβλητον ὑπὸ τῶν ἐντόμων· βλ. καὶ ξύλον (bois).

σονάτα, ας, ἡ· sonate, n. f. ἐτελέσθη τὸ κατ' ἀρχὰς μουσικὸν ἔργον δι' ὄργανα, προσέλαβε δὲ ὕστερον στενωτέραν ἔννοιαν καὶ σημαίνει νῦν κυρίως σύνθεσιν διὰ κλειδοκύμβαλον μετὰ ἢ ἄνευ ἄλλου ὀργάνου, ἔχουσαν δὲ συνήθως τρία (ἢ 4) μέρη, ὧν τὸ μεσαῖον ἔχει βραδεῖαν κίνησιν, ἅπαντα δὲ συνδεδεμένα διά τινος ἐσωτερικοῦ συνδέσμου τῶν ἰδεῶν.

σόνδα καὶ σόντα [δημ.] ὁ **καθετὴρ** καὶ ἡ **βολίς,** sonde, n. f.

σονδάρω καὶ **σοντάρω** [δημ.] **καθετηριάζω,** βολίζω, βολιδοσκοπῶ. sonder.

σονέττον, τό, sonnet, n.m. καλεῖται εἶδος λυρικῶν ποιημάτων ἀποτελουμένων ἐκ 14 ὁμοιοκαταλήκτων ἑνδεκασυλλάβων στίχων. Οὗτοι σχηματίζουσι 2 στροφὰς τετραστίχους καὶ ἑτέρας 2 τριστίχους, ἡ δὲ ὁμοιοκαταληξία εἶνε ἐν ταῖς 2 πρώταις στροφαῖς α β β α α β β α, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς συνήθως γ δ γ δ γ δ. Τὸ σονέτον εἶνε ἰταλικῆς προελεύσεως ἀνεπτύχθη δὲ ἐκεῖ κυρίως ὑπὸ τοῦ Πετράρκα.

σοπρᾶνον, τὸ [ἰταλ. soprano, γαλλ. le dessus) καλεῖται ἐν τῇ μουσικῇ ἡ ὑψηλοτάτη τῶν 4 φωνῶν, ἥτις συνήθως ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ do' μέχρι τοῦ do''', ἐκτάκτως δὲ ὑψηλὸν σοπρᾶνο καὶ μέχρι τοῦ **φα'''** ἢ **σολ'''**. Χαμηλότερον σοπρᾶνον (mezzosoprano) φθάνει ἀπὸ τοῦ **σολ** ἢ **λα** μέχρι τοῦ **σολ''** ἢ **λα''**. Τὸ σοπρᾶνον εἶνε φωνὴ τῶν παίδων καὶ γυναικῶν.

σορβετάρω [δημ. ναυτ.] βλ. **ἀνατρέπω** καὶ **περιτρέπομαι.**

σόρδολος, ὁ [διάλ. Οἰνόης] εὐτελής, φαῦλος, αἰσχρῶς διαιτώμενος καὶ φερόμενος.

σορτιμέντο [δημ. ξεν.], συναρμολόγημα, assortiment, n. m.

σορός, οῦ, ἡ· κυρίως δοχεῖον ἢ ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ἐσώρευον, ἐναπέθετον τὰ ὀστᾶ νεκροῦ **καὶ** ἐφύλαττον αὐτοῦ, κάλπη, urne (funéraire), κατ' ἐπέκτασιν, λάρναξ, σαρκοφάγος, sarcophage, n.m. καὶ τανῦν τὸ φέρετρον, cercueil, n. m. ou bière, n. f.

σοροδαίμων, ονος, ὁ· vieillard décrépit, σκωπτικὸν ὄνομα γέροντος ἔχοντος τὸν ἕτερον πόδα ἐπὶ τοῦ τάφου, δι' ὑπερβολὴν γήρους· ὁ ἐσχατόγηρως.

σοροκολεβάντες [δημ. ναυτ.] ὁ **εὐραπηλιώτης,** (vent de l') est-sud-est; βλ. **ἀνέμου** διεύθυνσις.

σορόκος, ου, ὁ [δημ. ναυτ.], ὁ εὖρος, (vent de) sud-est; ἄνεμος νοτιανατολικός· βλ. **ἀνέμου** διεύθυνσις.

σόρτη, τὸ [διάλ. Καρπάθου], ἡ τύχη, τὸ ῥιζικόν, **ἐκ** τοῦ γαλλ. sort.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

σός, σή, σόν, κτητ. άντων. β'. προσώπου τοῦ σύ, ἰδικός σου, ton, ta; le tien, la tienne; || [ἐν τέλει ἐπιστολῆς] ὅλως σός, tout-à-toi ; tout à vous ; || τὰ ἐμὰ καὶ τὰ σά, le mien et le tien; || τὰ ἐμὰ σὰ καὶ τὰ σὰ ἐμά, ce qui est à moi est à toi, et ce qui est à toi est à moi ; || τὸ ἐπὶ σοί, selon ton pouvoir, selon tes moyens.

σοσιαλισμός, οῦ, ὁ· σοσιαλιστής, οῦ, ὁ· σοσιαλιστικός, βλ. κοινωνισμός, κοινωνιστής, κοινωνιστικός.

σοτέμπρης, ὁ [διάλ. Νισύρου] ὁ Σεπτέμβριος.

σοῦ [άντων.], βλ. σύ.

σουβαδίζω [δημ.], κονιάω-ῶ, crépir, ἀλείφω δι' ἀμμοκονιάματος· βλ. καὶ **ἐπαλείφω** enduire (δι' ἀμμοκονιάματος).

σουβάδισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἀλείφειν δι' ἀμμοκονιάματος, ἐπαλείμματος, τὸ κονιᾶν, action d'enduire (de crépir); ἡ κονίασις (τοίχου), crépissure, n. f. βλ. καὶ ἐπάλειμμα, enduit, n.m. (=τὸ ἀμμοκονίαμα).

σουβᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], τὸ **ἐπάλειμμα**, ἀμμοκονίαμα, κονίαμα (τοίχου), enduit, n. m. τὸ **πεταχτόν**, crepi, n. m. || σουβάδες, βλ. **κρημνίσματα** (plâtras).

σουβαντιμπὶ [δημ. ξυλ.], βλ. **πλίνθος**, plinthe.

σουβατζής, ὁ [δημ.], κονιαστής, ἀμμοκονιαστής, plâtrier, n. m. τεχνίτης ἐπιθέτων τὸ ἀμμοκονίαμα ἐπὶ τοῦ τοίχου.

σοῦβλα, ας, ἡ (διὰ τὸ ψητόν), βλ. **ὀβελός**, broche, n. f. || ἀρνὶ τῆς σούβλας, agneau à la broche; || — διὰ δοκιμὴν βουτύρου, une sonde à beurre, un perce-beurre ; || — διὰ δοκιμὴν τυροῦ, une sonde à fromage.

σουβλάκι, τό· μικρὰ σοῦβλα, σουβλίτσα, ὀβελίσκος, brochette. n. f.

σουβλερός, ή, όν· μυτερός, ὀξύς, εῖα, ύ, pointu, e, adj. ou aigu, ë, adj. || [μεταφ.] σουβλερὴ φωνή, voix aiguë (perçante ; aigre ; criarde)=φωνὴ διαπεραστική· || σουβλεροὶ πόνοι, douleurs aiguës (ὀξεῖς πόνοι, δριμεῖς), élancements = πόνος ὀξὺς πλὴν ἀκαριαῖος, ἡ σουβλιά· || ξίφος σουβλερὸν (ὀξύ), épée pointue ; || πηγοῦνι σουβλερό, πώγων ὀξύς, menton pointu ; || μύτη σουβλερή, ῥὶς ὀξεῖα, nez pointu.

σουβλί, τὸ [δημ.], βλ. **ὀβελός**, broche, n. f. ὑποκορ. **σουβλίτσα**, ὀβελίσκος, brochette, n. f. § — (τῶν σκυτοτόμων), βλ. **ὄπεας**, ὀπήτιον, alène, n. f.

σουβλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], κέντημα διὰ σούβλας, coup de broche. § —, ὅσον κρέας χωρεῖ ἡ σοῦβλα, brochée, n. f. || μιὰ σουβλιὰ κρέας, une brochée de viande. § —, νυγμὸς δι' ὀπητίου, coup d'alène. § [μεταφ.] νυγμός, πόνος ὀξύς, douleur aiguë ; élancement, n.m. πόνος ὀξὺς πλὴν ἀκαριαῖος, ἡ σουβλιά.

σουβλίζω, μέλ. ίσω· περνῶ εἰς τὴν σοῦβλαν, εἰς τὸ σουβλί, mettre à la broche ; πείρω, διαπείρω, embrocher. § —, τρυπῶ μὲ τὸ σουβλί, διατρυπῶ, percer avec l'alène. § προξενῶ ὀξεῖς πόνους, causer des élancements; || [τριτοπρ.] μὲ σουβλίζει, ça m'élance.

σουβλίον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ σοῦβλα, κοινῶς τὸ σουβλί.

σουβλιστός, ή, όν· ὀβελίας, ὁ εἰς τὴν σοῦβλαν τεθείς, [mis] à la broche.

σουβλίτσα, ας, ἡ [δημ.], μικρὰ σοῦβλα, petite broche ; σουβλάκι, σουβλίον, ὀβελίσκος, brochette, n. f.

σουγιᾶς, ᾶ, ὁ [δημ. ξεν.] καὶ **τσακί**, canif, n. m. βλ. **κονδυλομάχαιρον**.

σοῦγλα, ας, ἡ [δημ.] βλ. **σοῦβλα**, κτλ.

σουγκούδουνος, ὁ [διάλ. Ἰκαρίας] ὁλόκληρος, καθ' ὁλοκληρίαν ἀφανισθείς, κλαπεὶς κτλ.

σοῦδα, ας, ἡ [δημ.] ἡ τάφρος, fossé, n.m. ὁ χάνδαξ, tranchée, n. f. ἐν ᾧ ῥέουσιν ἢ μὴ ὕδατα. § —, στενὴ καὶ μακρὰ δίοδος, ἡ πάροδος, corridor, n. m. couloir, n. m.

σουδάριον, ου, τό· σινδὼν δι' ἧς περικαλύπτουσι τὸν νεκρὸν διὰ τὴν ταφὴν (σαβανόνουσι), linceul dans lequel on ensevelit un mort ; suaire, n. m.=sudarium (λατινιστί)· ὅθεν σάβανον, linceul, n. m.

σουδευτής, οῦ, ὁ [δημ.] ταραξίας, θορυβοποιός, brouillon, onne, adj. ῥαδιοῦργος, intrigant, e, adj.

σουδεύω, μέλ. εύσω [δημ.] ῥαδιουργῶ, intriguer ; ῥαδιουργῶ, μηχανορραφῶ, αἰσχροκερδῶ, tripoter.

σού(δι)α, τὰ [διάλ. Καρπάθου], οἱ κόκκοι τοῦ σιταρίου πρὶν ἔτι ἀποξηρανθῶσιν.

σοῦζα [δημ. ἠπίρ.] [ξεν. ἰδ. ἐπὶ σκύλων], en levant la patte ; la patte levée ; || [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] στέκεται σοῦζα ἐμπρός του, il lui obéit au doigt ; || [ἐπὶ ἵππων], cabrade, n. f. βλ. **ἀνόρθωσις**· || κάμνει σούζαις, βλέπε ἀνορθοῦμαι.

σουζάνιον, τὸ [διάλ. Καρπάθ.], τὸ **ζιζάνιον**.

σούζουμο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἐπὶ μαγειρεύματος ἢ ἄρτου, **ἄψητον, σύζωμον**.

σοῦκλα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], μέτρον οἴνου ἐξ ὀκάδων ἑξήκοντα· πρὸς δὲ καὶ ἀγγεῖον δι' οὗ ἀντλοῦσιν ἐκ τῶν φρεάτων.

σοῦκλος, ὁ [δημ.], βλ. **σίκλος**.

σουλατσάρω [δημ.], βλ. **σολατσάρω**.

σουλῆνα, ας, ἡ [ὄστρ.], οἱ Γάλλοι τὴν ὀνομάζουν σωλῆν ὁ θαλάσσιος, manche de couteau (διὰ τὴν ὁμοιότητα καὶ οἱ Ἄγγλοι razor-shell, διὰ τὸν ἴδιον λόγον) solen, n. m. ὄστρακον λεπτὸν καὶ μακρὸν ἐν εἴδει σωλῆνος εὑρισκόμενον εἰς τὰς ἀμμώδεις παραλίας ἐντὸς τῆς ἄμμου. Καλὴ διὰ τροφήν, μαγειρευομένη συνήθως μὲ τὸ ὀρύζιον ἢ μὲ ζυμαρικὸν καὶ παραγεμιστή.

σουληνάρι, τὸ [δημ.], ὑποκορ. σωληνάριον, μικρὸς σωλήν, petit tuyau ; βλ. **σωλήν**.

σοῦλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], **κάρφος**, τὸ λεπτότατον ἄχυρον.

σουλιμᾶς, ὁ [δημ.] καὶ φτειασίδι, τὸ ψιμύθιον, fard, n. m.

σούλλουρα [διάλ. Καρπάθου] **πανοικεί**.

σουλουτρανίζω [διάλ. Καρπάθου] ἐκχέω τι κρουνηδόν.

σουλτάνα, ἡ· ἡ σύζυγος τοῦ σουλτάνου, sultane, n. f. βλ. σουλτᾶνος.

σουλτανεία, ας, ἡ· sultanat, n. m. τὸ ἀξίωμα τοῦ σουλτάνου, dignité de sultan ; ἡ βασιλεία τοῦ σουλτάνου, règne d'un sultan.

σουλτανικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς σουλτᾶνον, τοῦ σουλτάνου, de sultan; sultanique, adj.

σουλτᾶνος, ου, ὁ· sultan, n. m. τίτλος ἀποδιδόμενος ἀπὸ τοῦ 10ου μέχρι τοῦ 14ου αἰῶνος εἰς τοὺς στρατηγοὺς τῶν χαλιφῶν καὶ ἐν γένει εἰς πάντας τοὺς ἀγαπῶντας τὴν ἀνεξαρτησίαν. Σήμερον εἶνε ὁ πρῶτος τίτλος τῶν Ὀθωμανῶν μοναρχῶν. **Σουλτάνα** (sultane) καλεῖται ἡ σύζυγος, ἡ θυγάτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Σουλτάνου. **Βαλιδὲ Σουλτάνα** (Sultane Validé) δὲ ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

σοῦμα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], ἀκάθαρτον οἰνόπνευμα, eau-de-vie brute.

σουμάδα, ας, ἡ [δημ.], τὸ **ἀμυγδαλόπομα**, orgeat, n. m. (θίασον).

σουμάδα καὶ **σουμαδιὰ** [διάλ. Ἠπείρου] λεπτοὶ καὶ ὁμαλοὶ λίθοι, οἷς χρῶνται εἰς παιδιάς, ἡ **ἀμάδα.**

σουμάκι, τὸ [ξεν.], sumac, n. m. δένδρον ὁμοιάζον τῷ κοτίνῳ, οὗ ὁ φλοιὸς χρησιμεύει εἰς τὴν βυρσοδεψίαν, τὸ ἀλλαχοῦ ῥοῦδι (ῥοῦς ὁ ἐρυθρός).

σοῦμμα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], ἡ πρόσθεσις, τὸ ἄθροισμα, addition, n. f. τὸ [ὁλικὸν] ποσόν, montant, n.m. **total**, n.m. ou somme, n.f.

σουμμάρω [δημ. ξεν.], χάμνω τὴν σοῦμμα, χάμνω πρόσθεσιν, faire l'addition ; ἀθροίζω, προσθέτω, additionner ou sommer.

σουμπλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], εἶμαι γείτων, être voisin ; γειτονεύω, γειτνιάζω, avoisiner.

σουμπλιαστής, οῦ, ὁ [δημ.], γείτων, voisin, ine, adj. γειτονεύων, γειτνιάζων, avoisinant, e, adj.

σοῦμπρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ὁ πυρὴν τῶν χαρύων καὶ ἀμυγδάλων.

σούνταλμα [διάλ. Κύμης] ἡ λέξις αὕτη ἀπαντᾷ μόνον ἐν Αὐλωναρίῳ καὶ σημαίνει πᾶσαν εἰκόνα ἄσχημον καὶ μάλιστα λέγεται ἐπὶ γραίας γυναικὸς (ἴσως σὺν-ἴνδαλμα)

σοῦπα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] τὸ ῥόφημα, potage, n. m. ou soupe, n. f.

σουπιά, ᾶς, ἡ· βλ. **σηπία.**

σουπιδιάζω [διάλ. Καρπάθου], ἐμπυάζω (ἔμπυον).

σουπιέρα, ας, ἡ [ξεν.], βαθὺ πινάκιον ἐν ᾧ τίθεται τὸ ῥόφημα, ἡ ζωμοδόχος, soupière, n. f.

σοῦρα, ας, ἡ καὶ σοῦφρα [δημ.], γενικῶς ἡ **πτυχὴ** [ἐνδύματος, ἐσθῆτος, κτλ.], fronce, n. f. (=pli d'une étoffe ou pli défectueux dans le papier); froncis, n. m. (=τὸ σύνολον τῶν πτυχῶν φορέματος, ὑποχαμίσου, κτλ. ἡ **πιέταις**), καὶ ἐν γένει ἡ πτυχή, plissure, n. f. pli, n. m. ἡ ῥυτίς, ride, n. f. ‖ σοῦρα **ἐσθῆτος, plissure ; pli d'une robe** ; ‖ — ὑποχαμίσου, pli d'une chemise ; ‖ — (σοῦφρα) τοῦ προσώπου, ἡ ῥυτίς, ride, n. f.

σουρκγί, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὑάλινον ἀγγεῖον, εἰς ὃ ἐναποθέτουσι τὸ οἰνόπνευμα.

σουράδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ γραμμή.

σουραῦλι, τὸ [δημ.], ὄργανον μουσικόν, αὐλὸς (ἰδίως ποιμενικός), flûte, n.f. (ἡ σῦριγξ), fifre, n.m. mirliton, n. m.

σουρβιά, ᾶς, ἡ [δημ.] καὶ αὐγαριά, τὸ δένδρον ὅα καὶ ὄη, ἡ ἥμερη σουρβιά, sorbier domestique ; καὶ ἡ ἀγρία, cormier, n. m. βλ. ὄα καὶ ξύλον.

σοῦρβον, τὸ [δημ.] ὁ ἐδώδιμος καρπὸς τῆς σουρβιᾶς, τὸ ὄον, sorbe, n. f. καὶ corme, n.f.

σούρδου - μούρδου [διάλ. Ἠπείρου] ἐπίρ. φύρδην μίγδην.

σουρεμένη, ης, ἡ [διάλ. Καρπάθου], ἡ κακοφημισμένη ἢ καταλαλημένη γυνή.

σουρεύ(γ)ω [διάλ. Καρπάθ.], **συκοφαντῶ.**

σούρης, ὁ [διάλ. Νάξου], ὁ διασύρων, ὁ εἰρωνευόμενος τοὺς ἄλλους (σύρω, διασύρω).

σουρί(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ἀγέλη, κοπάδι, σμῆνος, σωρός.

σουρκέφαλος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], προμήχης τὴν κεφαλήν, σχινοχέφαλος.

σοῦρλα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], πᾶν ὑψηλὸν εἰς ὀξὺ λῆγον.

σουρλωτός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], κωνοειδής.

σουρμές, ὁ [δημ.] βλ. **ζύγωθρον, μάνδαλον,** verrou, n. m. καὶ σύρτης, **targette**, n.f.

σούρνω [δημ.] βλ. σύρω.

σουρομαδῶ [δημ.] καὶ

σουρομαλλιάζω [δημ.] ἁρπάζω ἀπὸ τὰ μαλλιὰ καὶ τὰ ἀνακατεύω, décheveler ; χάμνω τι ὡς τῆς τρελλῆς τὰ μαλλιά· [συνεκδ.] ῥυσσῶ, ζαρόνω, chiffonner ; froisser. § [μέσ.] ἀλληλοαρπάζομαι ἀπὸ τὰ μαλλιά, se prendre aux cheveux.

σουρόνω, μέλ. ώσω, περνῶ ὑγρὸν ἀπὸ τὸ πανὶ ἢ τὸ τρυπητὸν ἵνα καθαρισθῇ (ἐκ τοῦ σειρόω), passer [par la chausse ; **au filtre** ; au tamis] ; σακκελίζω, διηθέω, διϋλίζω, filtrer, couler ; ‖ τὸ σουρόνεις ἀπὸ ἕνα πανί, vous le passez dans un linge; ‖ [μεταφ.] **αὐτὴ** ἡ θύρα σουρόνει, il vient un vent-coulis par cette porte. § —, ἀντὶ σουφρόνω (**συνοφρυόω**), froncer ; διπλόνω, plisser ; ‖ **νὰ σουρώσῃς τὴν** τραχηλιάν, vous froncerez le col ; ‖ [μεταφ.] σουρόνω **τὸ στόμα** (**τὰ** χείλη), faire la bouche en cœur. § [οὐδ.] ἰσχνεύω, ἀδυνατίζω, maigrir ; ἐξασθενῶ, s'affaiblir ; τήκομαι, καταβάλλομαι, φθείρομαι, s'user, se consumer ; ‖ ἐσούρωσε ἀπὸ τὴν λύπην του, il se consume de chagrin ; ‖ ἐσούρωσα εἰς **τὰ πόδια μου**, j'ai séché sur pied.

σούρουπα [δημ. ἐπίρ.], περὶ τὸ δεῖλι, πρὸς τὸ ἑσπέρας, sur le soir ; ἄρτι συσκοτάζοντο;, **à la brune** ; τῆς νυκτὸς ἀρχομένης, **à la nuit tombante** ; **à la** tombée de la nuit.

σουρουπόνει [τριτοπρ.], βραδυάζει, συσκοτάζει, ἀρχίζει νὰ σκοτινιάζει, il commence à **faire nuit** (à faire brun); la nuit approche ;

le jour tombe ; || ὅταν σουρουπώσῃ, à l'entrée de la nuit ; à la brune.

σουρούπωμα, ατος, τὸ [δημ.], entre loup et chien ; βλ. ἑσπέρας· τὸ πρὸς ἑσπέραν λυκαυγές, τὸ λυκόφως, crépuscule du soir ; βλ. **κνέφας**· || [εἰς τὰ σουρουπώματα, à la brune.

σοῦρπα [δημ.], λίαν πρωΐ, σοῦρπα **σοῦρπα**, πρωῒ πρωΐ.

σούρσιμον, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **σύρσιμον.**

σουρτούκης, ὁ [δημ. ξεν.], τὸ περίτριμμα, τῶν ὁδῶν, batteur de pavé ; πλάνης ἀνέστιος, vagabond, e ; ὁ πλανώμενος ἕνεκεν ὀκνηρίας, ὀκνηρός, fainéant, e, adj.

σουρτοῦκον, τὸ [ξεν.] μακρὸς ἐπενδύτης, ἡ ῥεδενγκότα, redingote, n. f.

σούρωμα, ατος, τὸ (σουρόνω), διήθησις σείρωσις, διΰλισις (action de passer par la chausse), filtration, n.f. § συνοφρύωσις, froncement, n. m. ἡ πτύξις, ἐπίπτυξις, τὸ δίπλωμα, plissure, n. f.

σουρωτῆρι, τὸ [δημ.], τὸ **στραγγιστῆρι**, ἀγγεῖον δι' οὗ στραγγίζουσί τι, couloire, n. f. ὁ ἠθμὸς (τρυπητό), passoire, n. f. τὸ διϋλιστήριον, filtre, n. m.

σουρσουρίζω, [διάλ. Οἰνόης], στάζω ἐπάνω μου ἐνῷ τρώγω.

σοὺς [ἐπιφ.], βλ. **σούτ.**

σουσαμᾶτον, τὸ [δημ.], πλακοῦς ἐκ σησάμου, gâteau de sésame.

σουσαμένιος, α, ον [δημ.], σησάμινος, η, ον, de sésame.

σουσάμι, τὸ [δημ.], τὸ σήσαμον, sésame, n. m.

σουσαμόλαδον, τὸ [δημ.], ἔλαιον σησάμου, τὸ σησαμέλαιον, huile de sésame.

σουσοῦμι, τὸ [δημ. ξεν.], **σύσσημον**, σκωπτικὸν παρώνυμον, κοινῶς **παρατσοῦκλι**, sobriquet, n. m. **σουσούμια**, βλ. **πιθέματα.**

σουσοῦμι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ σημεῖον.

σουσουνίζω [διάλ. Οἰνόης], μουθουνίζω, φυσῶ μὲ τὴν μύτην μου.

σουσουράδα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **σεισοπυγίς**, hoche-queue, n. f. βλ. ἴυγξ, bergeronnette, n. f. (πτηνὸν ὅπερ τρώγει ψάρια).

σούσουρον, τὸ [δημ.], χουφολογίαι, φλυαρία, κακολογία, caquet, n. m. cancan, n. m. § —, ἀντὶ θόρυβος, tapage, n.m. bruit, n.m.

σούστα, ἡ [δημ.], βλ. **ἐλατήριον**, ressort, n. m. || [ναυτ.] **σούσταις**, βλ. **κεροῦχοι.**

σοὺτ [ἐπιφ.], βλ. **σιγή**, **σιωπή** ! chut ! silence ! motus.

σουτάρω [διάλ. Νισύρου], **πηδῶ**, sauter.

σούφαρα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ μαραμένα καὶ ξηρὰ φύλλα.

σοῦφλα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ὀξεῖα κερατώδης κορυφὴ βουνοῦ.

σούφουνας, ὁ [διάλεκτ. Νισύρου], κατὰ παραφθ. τοῦ σίφωνος=τυφών, ἀνεμοστρόβιλος, ὁ ἀλλαχοῦ **ῥούφουλας.**

σουφρί(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον.

σοῦφρα, ας, ἡ [δημ.], γενικῶς ἡ πτυχή, βλ. **σοῦρα**, fronce, n. f. froncis, n. m. plissure, n. f. pli, n. m. ἡ ῥυτίς, ride, n. f. § [μεταφ.] κλοπή, ὑπεξαίρεσις (μὲ τρόπον), vol, n. m. filouterie, n. f.

σουφρόνω, μέλ. ώσω, froncer ; plisser ; βλ. **σουρόνω.** § [μεταφ.], κλέπτω, ὑπεξαιρῶ, παίρνω μὲ τρόπον, voler; filouter; escamoter.

σουφρωτός, ή, όν, σουφρωμένος, η, ον, σουρωμένος, froncé, ée, adj. plissé, ée, adj.

σούχαλο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ξυλῶδες μέρος τοῦ στάχυος τοῦ ἀραβοσίτου, εἰς ὃ προσφύονται οἱ κόκκοι.

σοῦχρον, τὸ [διάλ. Οἰνόης] **σκιόφως**, ἡ στιγμὴ καθ' ἣν ὠχριᾷ ἡ ἡμέρα.

σοφὰ [ἐπίρ.] σοφῶς, σοφώτατα.

σοφᾶς, ᾶ, ὁ [δημ. ξεν.], sopha, n. m. ottomane, n. f. βλ. καὶ **ἀνάκλιντρον.**

σοφία, ας, ἡ· ἡ φρόνησις, sagesse, n. f. σύνεσις, prudence, n.f. **εὐρεῖα μάθησις**, grand savoir ; ἡ πολυμάθεια, érudition, n. f. αἱ πολλαὶ γνώσεις vastes connaissances ; ἡ μάθησις, savoir, n. m. τὰ φῶτα, lumières ; || ἡ ἐκ Θεοῦ σοφία, la sagesse donnée de Dieu ; || ἐπικαλοῦμαι τὴν σοφίαν σας, j'ai recours à vos lumières ; || ἡ σοφία τοῦ Σολομῶντος, la sagesse de Salomon.

σοφίζομαι, μέλ. ισθήσομαι, μοῦ ἔρχεται κατὰ νοῦν, φαντάζομαι, imaginer; **ἐπινοῶ**, εὑρίσκω, s'aviser ; σοφίζομαι, ἐπινοῶ, s'ingénier ; βάζω εἰς τὸν νοῦν μου, se mettre dans la tête ; || δὲν εἶνε πονηρία τὴν ὁποίαν δὲν σοφίζεται, il n'y a malice, dont il ne s'avise ; || τί ἐπῆγε κ' ἐσοφίσθη ! de quoi s'est-il allé aviser ! || τοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν νὰ εἴπῃ=ἐσοφίσθη νὰ εἴπῃ, il s'avisa de dire; || τοιαῦτα ἐσοφίζετο, voilà ce qu'il se mettait dans la tête. σοφίζομαι, χρῶμαι σοφισμάτων, μεταχειρίζομαι σοφίσματα, employer des sophismes ; sophistiquer ; || **σοφίζομαι**, χρῶμαι σοφισμάτων, employer des arguments captieux.

σοφίζω [διάλ. Ἠπείρου], διδάσκω τινά.

σόφισμα, ατος, τό· sophisme, n.m. ἐσφαλμένος συλλογισμὸς γενόμενος ἐκ προθέσεως ὅπως φέρῃ τὸν ἄλλον εἰς πλάνην : le sophisme, c'est le charlatanisme de l'esprit (Voltaire); || σόφισμα, argument captieux.

σοφιστής, οῦ, ὁ· sophiste, n. m. λέγεται τὴν σήμερον ἄνθρωπος προβάλλων σοφίσματα, ἢ σοφιστικοὺς συλλογισμούς, homme qui fait des sophismes, des raisonnements captieux. § —, sophiste, ἐκαλοῦντο σοφισταὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι ἰδιαιτέρα τάξις διδασκάλων τῆς ῥητορικῆς, πολιτικῆς καὶ φιλοσοφίας ἥτις ἀνεπτύχθη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Περικλέους καὶ Σωκράτους.

σοφιστικός, ή, όν· sophistique, adj. ἀφορῶν τὸ σόφισμα ἢ τὸν σοφιστήν· || **σοφιστικός**, ή, όν· captieux, euse, adj. ἀπατηλὸς δι' εὐπροσωπίας.

σοφιστικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον σοφιστικόν, d'une manière sophistique ; sophistiquement, adv. || **σοφιστικῶς**, ἀπατηλῶς, captieu-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

sement, adv. || πράττειν τι σοφιστικῶς, agir captieusement.

σοφίτα, ἡ [δημ.], βλ. **παρωροφίς**, galetas, n. m. **οἴκημα** ὑπωρόφιον, mansarde, n.f. brisis, n. m.

σοφολογιότης, ητος, ἡ [ὡς τίτλος συνήθ. είρων.], qualité de doctissime ; sagesse, n.f. || ἡ σοφολογιότης σας, votre sagesse.

σοφολογιώτατος, η, ον [συνήθ. είρων.], doctissime, adj. (ἐκ τοῦ λατ. doctissimus) πάρα πολὺ σοφός, λόγιος, très docte=très savant, très érudit; || [οἰκ.] σοφώτατος, savantissime, adj. très savant.

σοφός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος)· ὁ πολλὰ γνωρίζων, ἔμπειρος ἐπιστήμης τινός, ὁ γνωρίζων καλῶς ἑαυτὸν καὶ ἄλλους δυνάμενος νὰ συμβουλεύσῃ, συνετός, φρόνιμος, sage, adj. ὁ ἔχων πολλὰς γνώσεις, εὐρυμαθής, πολυμαθής, savant, e, adj. [εἰρων. ἰδ.] doctes, adj.=savant, érudit ; || σοφὸν σύγγραμμα, un ouvrage savant ; || εἶνε σοφὸς ἀνήρ, c'est un homme savant ; || **σοφώτατος**, savantissime, adj. λίαν σοφός, très savant ; || οἱ ἑπτὰ σοφοὶ [τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος], les sept sages ; ἄνδρες κατὰ τὸν Ζ' αἰῶνα π. Χ. ζήσαντες ἐν Ἑλλάδι καὶ περιώνυμοι γενόμενοι διὰ τὴν κοινωνικὴν ἢ πολιτικὴν σοφίαν καὶ σύνεσιν αὐτῶν· ἦσαν δ' οὗτοι Σόλων ὁ Ἀθηναῖος, **Πιττακὸς** ὁ Μιτυληναῖος, **Κλεόβουλος** ὁ Ῥόδιος, **Περίανδρος** ὁ Κορίνθιος, **Χίλων** ὁ Λακεδαιμόνιος, Θαλῆς ὁ Μιλήσιος καὶ **Βίας** ὁ Πριηνεύς. Αὐτῶν ἐφέροντο καὶ μετέπειτα διάφοροι γνῶμαι καὶ λόγια, οἷα τὸ «Μηδὲν ἄγαν» τοῦ Σόλωνος, τὸ «Γνῶθι σαυτὸν» τοῦ αὐτοῦ ἢ τοῦ Χίλωνος, κτλ. μαρτυροῦντα τὴν πρακτικὴν τῶν ἀνδρῶν φρόνησιν.

σοφρᾶς, ᾶ, ὁ [δημ. ξεν.], sofra (ἐκ τοῦ ἀραβ. sofra = nappe) n. m. τάπης ἢ ὕφασμα ὅπερ ἐξαπλοῦσι κατὰ γῆς πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν φαγητῶν, ὅστις χρησιμεύει ὡς τράπεζα καὶ τραπεζομάνδηλον, ἐξ οὗ καὶ παρ' ἡμῖν table [basse] à manger, χαμηλὴ τράπεζα φαγητοῦ τῶν χωρικῶν πέριξ τῆς ὁποίας κάθηνται σταυροποδητί.

σοφτᾶς, ὁ· softa, n. m. (ἐκ τοῦ περσικοῦ soukhta, ὁ φλεγόμενος ὑπὸ ἐπιθυμίας νὰ σπουδάσῃ, νὰ μάθῃ) n. m. ὅθεν σπουδαστὴς τῶν θρησκευτικῶν ἐπιστημῶν παρὰ τοῖς Τούρκοις· βλ. καὶ **οὐλεμᾶς**.

σοφῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον σοφοῦ, sagement, adv. κατὰ τρόπον πολυμαθοῦς, savamment, adv.

σπάγγος, ου, ὁ [δημ.], λεπτότατον σχοινίδιον, ὁ μήρινθος, ficelle, n. f. § — [ναυτ.], lusin, n. m. merlin, n. m. ὁ μέρμιθος, κοινῶς τὸ μερλίνο· λεπτότατον σχοινίδιον ἀποτελούμενον ἐκ τῆς συστροφῆς δύο ἢ τριῶν κλωσμάτων (fil de caret).

σπάδην [ἐπίρ.] [ναυτ.], à coups ; κοινῶς σκόλπω· εἰς τὸν χωρισμὸν τῶν ἀρμένων σημαίνει δι' ἀποτόμου ὠθήσεως, τινάγματος, κοινῶς ἢ μὲ μιά, διὰ μιᾶς.

σπάζω, βλ. **σπάνω.**

σπάθα, ης, ἡ [δημ.], μεγάλη σπάθη, grand sable ; μέγα ξίφος, grande épée ; [συνήθ. είρων.], ἡ ῥομφαία, rapière, n. f. flamberge. § —, ἡ κρόκη (τοῦ ὑφαντουργοῦ), battant (de tisserand), τὸ ξύλον ὅπερ κρατεῖ τὸ ξυλόκτενον.

σπαθασκέω-ῶ, escrimer, ἀσκοῦμαι διὰ τῆς σπάθης.

σπαθασκία, ας, ἡ· escrime (au sabre) ; βλ. ὁπλομαχητική· || —, maniement du sabre; τὸ χειρίζεσθαι τὴν σπάθην.

σπαθᾶτος, η, ον [συνήθ. κωμ.], traîneur de sabre ; στρατιωτικὸς ἀφίνων τὴν σπάθην του νὰ σύρηται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

σπάθη, ης, ἡ· κοινῶς τὸ **σπαθί**, sabre, n. m. βλ. κατωτέρω· || ἀγὼν **σπάθης**, concours de sabre : || ἀγὼν **σπάθης** ὁμάδων, concours de sabre par équipes ; || σπάθη μακρὰ καὶ εὐθεῖα, rapière, n. f. § —, claimor ou claymore, n. f. σπάθη σκωτικὴ πλατεῖα καὶ μακρά. § —, βλ. **κρόκη** καὶ **σπάθα**, battant [de tisserand]. § —, βλ. **σπαθὶς** (spatule). § σπάθη, ης, ἡ [διάλ. Ἠπείρου καὶ Καρπάθου] ἐφ' ἧς περιάπτεται ἡ **ἱστοβόη**, μέρος ἀρότρου. § **σπάθη**, κοινῶς τὸ **σπαθί**, sabre, n.m. ἐγχειρίδιον ὅπλον καμπύλον χρησιμοποιούμενον ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐποχῆς ἀφ' ἧς καὶ τὸ ξίφος, ἤτοι ἀπὸ τῆς ἀπωτέρω ἀρχαιότητος. Αὕτη σύγκειται, ὡς καὶ τὸ ξίφος (épée), ἀπὸ τὴν **κώπην** (poignée ou monture) καὶ τὸ **ἔλασμα** (lame), οὗτινος τὸ σχῆμα, τὸ μέταλλον, τὸ βάρος καὶ αἱ διαστάσεις μετεβλήθησαν ἀναλόγως τῶν λαῶν, τῶν ἐποχῶν καὶ τῶν χρήσεων. Ὁ κολεὸς (fourreau), ὅστις εἶνε ἀπαραίτητον αὐτῆς συμπλήρωμα, μετεβλήθη ἀναλόγως τῶν αὐτῶν περιστάσεων.

Ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχουσιν ἐν χρήσει αἱ ἑξῆς σπάθαι ὧν τὰ ἐλάσματα εἰσὶν ἐκ χυτοχάλυβος, ὁ δὲ κολεὸς ἐκ χαλυβικοῦ πεταλείου. Ἡ εὐθεῖα σπάθη καλεῖται καὶ ξίφος (épée) ; βλ. λέξιν· || **σπάθη τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ**, **προτύπου** 1822, sabre de cavalerie légère, modèle 1822. Ἔλασμα καμπύλον (lame courbe) **μετὰ** πεπλατυσμένης ῥάχεως. Ὁ **φυλακτὴρ** (garde) ἔχει δύο μόνον **δακτυλοφύλακας** (branches latérales) ; || σπάθη (ἢ ξίφος) τοῦ ἐφέδρου ἱππικοῦ, προτύπου 1854, sabre de cavalerie de réserve, modèle 1854. Ὅπλον κεντητικόν, ἤτοι ἔλασμα εὐθὺ οὗτινος ὁ φυλακτὴρ ἔχει τρεῖς δακτυλοφύλακας· || **σπάθη** (ἢ ξίφος) τῶν **διμάχων**, προτύπου 1854, sabre de dragon, modèle 1854, ὡς ἡ προηγουμένη, ἀλλ' ἔχουσα μῆκος μικρότερον κατὰ 25 χιλιοστόμετρα.

Τὰ τρία ἀνωτέρω πρότυπα ἐτροποποιήθησαν ἀπὸ τοῦ 1882 ὡς ἑξῆς· Ἡ σπάθη τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ ἐγένετο εὐθεῖα **(ξίφος) μεταβληθεῖσα** οὕτως εἰς ὅπλον κεντητικόν, ἀπὸ τὰ τρία δὲ πρότυπα ἀφῃρέθη ὁ **δεύτερος δακτύλιος** (bracelet) τοῦ κολεοῦ· || **σπάθη ἀνθυπασπιστοῦ**, προτύπου 1845, sabre d'adjudant, modèle 1845. Ἐν χρήσει διὰ τοὺς ἀνθυπασπιστὰς καὶ ἐπιλοχίας τοῦ πεζικοῦ. Ἔλασμα μικρᾶς καμπυλότητος, **φυλακτὴρ** (garde) μετὰ δύο **δακτυλοφυλάκων** (branches latérales) ; || ξίφος ἀνω-

τέρου ἀξιωματικοῦ τοῦ πεζικοῦ, προτύπου 1855, sabre d'officier supérieur d'infanterie, modèle 1855. Εὐθὺ ἔλασμα ἀμφίστομον (lame droite à deux tranchants), χρυσοῦς καὶ ἐσμιλευμένος φυλακτὴρ (garde dorée et ciselée), μετὰ **χειροφύλακος** (branche principale) καὶ δύο **δακτυλοφυλάκων** (branches latérales); || σπάθη ἀξιωματικοῦ τοῦ πεζικοῦ, προτύπου 1855, sabre d'officier d'infanterie, modèle 1855. Ὁμοία μὲ τὴν σπάθην τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, ἀλλ' ἐλαφροτέρα καὶ μᾶλλον ἐπιμεμελημένη· || ξίφος ἀξιωματικοῦ τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ, προτύπου 1822, sabre d'officier de cavalerie légère, modèle 1822. Ξίφος παρόμοιον μὲ τὸ τῶν ὁπλιτῶν τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ (βλ. ἀνωτέρω)· λαβὴ (poignée) ἐκ κέρατος βουβάλου (en corne de buffle), ῥομφεὺς κεχρυσωμένος (filigrane doré), φυλακτὴρ ὀρειχάλκινος κεχρυσωμένος (garde en laiton doré) μετὰ κοσμημάτων (ornements); || ξίφος ἀξιωματικοῦ τοῦ ἐφέδρου ἱππικοῦ καὶ τῶν διμάχων, προτύπου 1854, sabre d'officier de cavalerie de réserve et de dragon, modèle 1854. Παρόμοιον μὲ τὸ ξίφος τοῦ ἐφέδρου ἱππικοῦ, προτύπου 1854, ἀλλὰ μετ' ἐλαφροτέρου ἐλάσματος, κεχρυσωμένου φυλακτῆρος καὶ ἐν γένει ἐργασίας μᾶλλον ἐπιμεμελημένης· || ξίφος ἀξιωματικοῦ γενικῶν ἐπιτελῶν, προτύπου 1855, sabre d'officier d'état-major, modèle 1855. Παρόμοιον μὲ τὸ ξίφος τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἐφέδρου ἱππικοῦ· || ξίφος προτύπου 1882, sabre modèle 1882. Τὸ 1882 παρεδέχθησαν νέον πρότυπον ξίφος τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ· τὰ ξίφη ταῦτα δὲν διαφέρουσι τῶν παλαιοτέρων εἰμὴ κατὰ τὸ μῆκος τοῦ ἐλάσματος καὶ τοῦ χολεοῦ, ἤτοι τὸ ξίφος τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ εἶνε κατὰ 55 χιλιοστόμετρα μικρότερον τοῦ τῶν διμάχων. Τὸ ἔλασμα εἶνε εὐθὺ (lame droite), ὁ ῥομφεὺς ὀρειχάλκινος (filigrane en laiton), ὁ φυλακτὴρ ἔχει δύο δακτυλοφύλακας (la garde a deux branches latérales); || ξίφος ἀξιωματικοῦ πεζικοῦ, προτύπου 1883, sabre d'officier d'infanterie, modèle 1883. Ἔλασμα εὐθὺ (lame droite), ἀμφίστομον (à deux tranchants), δι' **ἐπινικελιωμένου** χάλυβος (en acier nikelé). Ἡ λαβὴ (poignée) ἐκ κέρατος μεμελανωμένου (en corne noircie). Ὁ ῥομφεὺς (filigrane), ὁ φυλακτὴρ (garde), ὁ κρίκος (virole) καὶ ὁ καλυπτὴρ (la calotte) εἰσὶν ἐκ νικελιοχάλκου (bronze branc de nickel). Ὁ φυλακτὴρ ἔχει χειροφύλακα (branche principale) καὶ τρεῖς δακτυλοφύλακας (branches latérales). Ὁ χολεὸς (fourreau) εἶνε ἐξ ἐπινικελιωμένου χαλυβικοῦ πεταλείου· || ξίφος ἀξιωματικοῦ τοῦ ἱππικοῦ, προτύπου 1883, sabre d'officier de cavalerie, modèle 1883. Ὑπάρχουσι τρία διάφορα μήκη, ἤτοι διὰ τὸ ἱππικὸν τῆς ἐφεδρείας, διὰ τοὺς διμάχους καὶ διὰ τὸ ἐλαφρὸν ἱππικόν. Ταῦτα εἰσὶν ὅμοια μὲ τὰ τῶν ὁπλιτῶν ἀλλὰ μᾶλλον ἐπιμεμελημένης ἐργασίας. Φέρουσι κεχρυσωμένον ῥομφέα (filigrane doré), ὁ δὲ φυλακτὴρ καὶ ὁ καλυπτὴρ εἰσιν ἐκ **χρυσοχάλου** (la garde et la calotte en similor); || — ναύμαχος (τοῦ ναυτικοῦ), sabre d'abordage. Τὸ ἔλασμα μήκους 0μ,68 εἶνε καμπύλον, πλατὺ μετὰ μεγάλων κοιλασμάτων (creux); || — τοῦ ἐφίππου πυροβολητοῦ, sabre de canonnier monté; || — πολυτελής, sabre de luxe; || **ἕλξατε σπάθην**, sabre-main (παράγγελμα)· εἰς τὰς ἀσκήσεις τοῦ ἱππικοῦ λέγεται **ἑλκύσατε σπάθην**· || εἰς **χολεὸν σπάθην**, remettez-sabre; || **παρουσιάστε σπάθην**, présentez-sabre; || **φέρτε σπάθην**, portez-sabre; || **ἀνέτως σπάθην**, reposez-sabre.

σπαθί, τὸ [δημ.], βλ. **σπάθη**, sabre, n. m. ξίφος, épée, n. f. || τὸ πῆρα μὲ τὸ σπαθί μου [φρ. μεταφ.], je l'ai emporté (enlevé) à la pointe de l'épée; || τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου εἶνε σπαθὶ [παροιμ.], face d'homme fait (porte) vertu. § [ἐπὶ χαρτοπ.] trèfle, n. m. || τὸ δέκα σπαθί, le dix de trèfle; || ἑλκύσατε σπαθὶ (παράγγελ. ἱππικ.), βλ. **σπάθη**.

σπαθιά, ᾶς, ἡ· πληγὴ διὰ σπάθης (ξίφους), κτύπημα διὰ τῆς σπάθης, ὁ **σπαθισμός**, coup de sabre; πλῆξις διὰ τοῦ ξίφους, coup d'épée = ξιφισμὸς (εὐθύς), botte, n. f. § — (ἐπὶ τοῦ προσώπου), balafre, n. f. ἡ οὐλή, τὸ ἴχνος τοῦ σπαθισμοῦ.

σπαθίζω, μέλ. ίσω· πλήττω (κτυπῶ) διὰ τῆς σπάθης (διὰ τοῦ ξίφους), frapper avec le sabre (avec l'épée); sabrer.

σπαθίς, ίδος, ἡ· spatule, n. f. σιδηροῦν ἐργαλεῖον, ὀστέϊνον ἢ ξύλινον πεπλατισμένον εἰς τὸ ἓν ἄκρον δι' οὗ ἀναδεύουσί τι, π. χ. γύψον, νίτρον, κτλ. ἢ καὶ τὰ φαρμακευτικὰ καὶ τὰ μίγματα, κτλ. || — ξυλίνη, spatule en bois; || σπαθίδες διὰ τὰ μίγματα, spatules pour les compositions; || **σπαθὶς ἀποτριπτική**, spatule-curette, n. f. βλ. **ἀποτριπτική**, curette-spatule.

σπαθισμός, οῦ, ὁ· coup de sabre; coup d'épée; ὁ εὐθὺς ξιφισμός, botte, n. f. βλ. καὶ **σπαθιά**.

σπαθιστήρ, ῆρος, ὁ· ὁ ζωστὴρ σπάθης, porte-sabre, n. m. βλ. εἰς λέξιν **βαϋοννιστήρ**.

σπαθιστής, οῦ, ὁ· sabreur, n. m. ξιφομάχος, spadassin, n. m. ὁ ἀγαπῶν νὰ σπαθίζῃ, νὰ ξιφομαχῇ, ἐκ τούτου μεταφ. καλεῖται ἀνδρεῖος, ἤτοι ἐκεῖνος οὗτινος ὑπερισχύει ἡ ἀνδρεία, ἡ τόλμη καὶ οὐχὶ ἡ σύνεσις.

σπαθολόγχη, ης, ἡ· ἐκλήθη τὸ ξιφοδρέπανον, sabre-baïonnette; βλ. λέξιν.

σπαθοφορία, ας, ἡ· port du sabre, ὁ τρόπος τοῦ φέρειν τὴν σπάθην.

σπαθοφόριον, ου, τό· porte-sabre, n. m. σκύτινον τεμάχιον εὑρισκόμενον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς σέλλης (ἐν τῷ γαλλικῷ στρατῷ) πρὸς ἐξάρτησιν τῆς σπάθης· τοῦτο σύγκειται ἐξ ἑνὸς **ἱμάντος σπαθοφορίου** (courroie de porte-sabre) καὶ μιᾶς πλακὸς **προστριβῆς** (plaque de frottement).

σπαθοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων σπάθην (ξίφος), qui porte un sabre (une épée); [συνήθ. κωμ.] σακαράκας, traîneur de sabre.

σπαθόφυλλον, ου, τὸ [ἐνν. φυτόν; **plante**]

à feuilles spatulées, τὸ ἔχον σπαθοειδῆ φύλλα, spatulé, ée, adj.

σπαθόχορτον, ου, τό· διὰ τὴν ὁμοιότητα τῶν ἐπιμήκων φύλλων του πρὸς σπάθην, φασγάνιον, ξίφιον, glaieul, n. m. § —, διὰ τὴν ἰαματικὴν ἰδιότητά του, ἡ ὑπέρειχος, millepertuis, n. m.

σπαθόψαρο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ξιφίας.

σπαίρω, ἀσπαίρω, ἔχω σπασμούς, κινοῦμαι σπασμωδικῶς, σπαράζω ἢ σπαρταρῶ, σφαδάζω, frétiller; palpiter; [γενικ.] κινοῦμαι, remuer; ταράσσομαι, s'agiter; σφαδάζω, σπαράζω, ταράσσομαι, se débattre (en expirant).

σπάλα, ἡ [δημ.], ἡ πλάτη, épaule, n. f. (τὸ ὀστοῦν).

σπάλαθος, ου, ὁ [δημ.], βλ. **ἀσπάλαθος.**

σπάλαθρον, ου, τό· **ἀσπάλαθρον** (aspalathe).

σπαλέτα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], βλ. **ἐπωμὶς** (épaulette).

σπαλέτο, τὸ [ξεν.], τὸ σάλι, châle, n. m.

σπανάκι, τὸ (ὀρθότ. σπινάκι ἐκ τοῦ spinacium), (τὸ χορταρικόν), épinard, n. m. pl. τῆς οἰκογενείας τῶν χηνοποδιωδῶν.

σπανακόν, τό· τὸ χόρτον σπανάκι.

σπανακόπηττα, ας, ἡ· πλακοῦς μετὰ σπανακίων, gâteau aux épinards.

σπανήθρα, ας, ἡ [δημ. κωμ.], ὁ ἄνευ μύστακος καὶ ἄνευ γενείων ἀνήρ, homme sans barbe; σπανός, ἀγένειος, imberbe, adj. πρόσωπον λεῖον, ἄνευ χνοὸς (τριχῶν), face glabre.

σπανίζω, μέλ. ίσω, καθίσταμαι (εἶμαι) σπάνιος, devenir (être) rare; ἐλλείπω, manquer. § [μεταβ.] ἔχω ὀλίγον, πάσχω ἀπὸ σπάνιν, ἀπὸ ἔλλειψιν πράγματος τινός, ἔχω ἔλλειψιν, στεροῦμαι, être privé; ἐλλείπει μοί τι, manquer de; || — τροφῆς, manquer de vivres.

σπάνιος, α, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), σπανός, ὁ μὴ πανταχοῦ καὶ πάντα εὑρισκόμενος, ὑπάρχων, ἑπομένως πολύτιμος, σπάνιος, ὁποῦ καὶ ποῦ ἢ πότε καὶ πότε φαινόμενος, ὀλίγος, οὗτινος σπάνις, ἔλλειψις ὑπάρχει, οὐχ ἄφθονος, σπάνιος, rare, adj. ὁ ἀραιῶς ἐσπαρμένος, clair-semé, adj. || πολὺ σπάνιος, très -rare; [οἰκ.] rarissime, adj. très rare; || διὰ τὸ σπάνιον τοῦ πράγματος, pour la rareté du fait.

σπανιότης, ητος, ἡ· τὸ εἶνε σπάνιον, ἡ σπάνις, rareté, n. f.

σπάνις, εως, ἡ, [ἐπὶ πραγμάτων] τὸ εἶνε σπάνιον, σπανιότης, rareté, n. f. ἡ σπανιότης, ἡ ὀλιγαριθμία, ἡ μικρὰ πληθύς, καὶ ἐν γένει ἡ ἔλλειψις, manque, n. m. «σπάνις ἀργυρίου, σπάνις χρημάτων», manque d'argent (βλ. καὶ **ἀχρηματία**), ὅθεν ἡ ἔνδεια τινός, pénurie, n. f. ἡ στέρησις, ἔλλειψις τροφῶν, disette, n. f.

σπανίως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον σπάνιον, rarement, adv. || σπανιώτερον, plus rarement; ὀλιγώτερον συχνά, moins souvent.

σπανός, ή, όν· ὁ ἔχων ἀραιῶς τὰς τρίχας ἐπὶ τοῦ προσώπου, ἢ μὴ ἔχων τοιαύτας, λειπόθριξ, ὁ σπανοπώγων, ὁ μὴ ἔχων (ἢ ὁ ἔχων ὀλίγας) τρίχας (ἐπὶ τοῦ προσώπου), qui n'a pas (qui a peu) de barbe; ἀγένειος, imberbe, adj. [κατ' ἐπέκτ.] πολὺ νέος, très jeune; [ἐν. πρὸς νέους περιφρον.] blanc-bec, n. m.

σπάνω, μέλ. άσω [δημ.] (σπάω-ῶ), τσακίζω, σπάζω, θραύω, θλάω-ῶ, συντρίβω, briser, casser; κάμνω κομμάτια, mettre en pièces; θραύω, διαρρηγνύω, rompre; || ἔσπασε τὸν καθρέπτην, il a brisé le miroir; || σπάνω καρύδια, casser des noix; || σπάνω κλαδί, rompre (casser) une branche; || ἠναγκάσθησαν νὰ σπάσουν τὴν θύραν, on a dû enfoncer la porte; || ἔσπασε τὸ πόδι του, il s'est cassé (ἰατρ. fracturé) la jambe; || [μεταφ.] σπάνω τὸ κεφάλι μου [διὰ νὰ ἐννοήσω τι, κτλ.], se casser (se rompre; se creuser) la tête; || σπάνω εἰς πολλὰ κομμάτια, briser en plusieurs pièces; fracasser; || [μεταφ.] τὸν ἔσπασα, je l'ai enfoncé (ἐν συζητήσει: peloté; ἐπικρίνων: éreinté); || τὸν ἔσπασαν εἰς τὸ ξύλον, on l'assomma de coups. § [συνεκδ.] κοπιάζω πολὺ διά τι, κατακουράζω, ὑπερκοπόω-ῶ, briser de fatigue; éreinter; mettre sur les dents; || αὐτὴ ἡ δουλειὰ μ'ἔσπασε, cette affaire, m'a mis sur les dents; m'a éreinté. § [οὐδ.] θραύομαι, se briser; διαρρήγνυμαι, se rompre; [se] casser; crever; || τὸ γυαλὶ σπάνει εὔκολα, le verre se brise facilement; || τὸ σχοινὶ ἔσπασε, la corde s'est rompue; || ἡ χορδὴ θὰ σπάσῃ, la corde cassera; || τὸ ἀπόστημα κοντεύει νὰ σπάσῃ, l'abcès va bientôt crever; || [τὸ σπυρὶ] θὰ σπάσῃ μόνον του, percera de lui-même; || ἡ βόμβα ἔσπασεν εἰς τὸν ἀέρα, la bombe a éclaté (crevé) en l'air; || τὰ κύματα ἔσπαναν εἰς τοὺς βράχους, les vagues déferraient sur les rochers; || [μεταφ.] αὐτὸ θὰ σπάσῃ εἰς τὸ κεφάλι σου, cela retombera sur votre tête; || τὸ στράτευμα ἔσπασε, l'armée se débanda; || — εἰς τὰ γέλοια, pouffer de rire; se pâmer de rire; βλ. καὶ **σπαρταρῶ·** § κατακουράζομαι, se fatiguer beaucoup; s'éreinter; [οἰκ.] s'échiner; || — εἰς τὴν δουλειάν, s'éreinter de travailler; || ἔσπασα! je suis sur les dents! je suis tout rompu (moulu). § παθαίνω ἀπὸ κήλην (καταίβασμα), se donner une hernie; gagner une descente; || [μετοχ. παθ.] σπασμένος, η, ον, καταιβασμένος, hernieux, euse, adj. [καὶ μεταφ.] δειλός, lâche, adj.

σπαράγγι, τὸ [δημ.] ἐδώδιμον φυτόν, ὁ βλαστὸς τοῦ ἀσπαράγου, ὁ ἀσπάραγος, asperge, n. f.

σπαραγγιά, ᾶς, ἡ [δημ.] τὸ φυτόν, ὁ ἀσπάραγος, la plante d'asperge.

σπάραγμα, ατος, τό· ὁ σπαραγμός, déchirement, n. m. § τεμάχιον ἀπεσπασμένον, ράκος, lambeau, n. m. τὸ ἀπότιλμα, κομμάτιον, τὸ ξέσχισμα, déchirure, n. f.

σπαραγμός, οῦ, ὁ· τὸ σπαράττειν, ἡ σπάραξις (διὰ τῶν ὀδόντων ἢ ὀνύχων) καταξεσχισμός, déchirement, n. m. [κυρ. καὶ μεταφ.] § —, σφαδασμός, σπασμός, convulsion, n. f.

σπαράζω, μέλ. άξω, ἀσπαίρω, ἔχω σπα-

σμούς, κινοῦμαι σπασμωδικῶς, σπαρταρῶ, σπαράζω, frétiller ; πάλλω, palpiter ; καὶ γενικῶς κινοῦμαι, remuer ; ταράσσομαι, s'agiter; ταράσσομαι, σφαδάζω, σπαράζω, se débattre (en expirant) ; || δὲν σπαράζει τὸ μάτι του [φρ.], il n'a pas froid aux yeux. § [μεταϐ.], βλ. **σπαράττω.**

σπαράζω [διάλ. Οἰνόης], τρομάζω τινά, αἰφνηδίως, ἐκφοϐῶ.

σπαρακτικός, ή, όν, σπαραξικάρδιος, déchirant, e, adj. ἀλγεινός, poignant, e, adj. προξενῶν ἄλγος, λύπην, ἀλγεινότατος, λυπηρότατος, navrant, e, adj.

σπαραξικάρδιος, ος, ον, μεταφ. ὁ σπαράσσων (σχίζων) τὴν καρδίαν, qui déchire (qui brise) le cœur ; déchirant, e ; ἀλγεινός, poignant, e, adj.

σπαράττω, μέλ. άξω, σπαράσσω (ἑλκύων διὰ τῶν ὀδόντων, ὀνύχων, κτλ.) ἀμύττω, ξεσχίζω, (τὰς σάρκας) ἀποκόπτω, τραβῶ 'σὰν τὸ σκυλὶ (μὲ τὰ δόντια), βιαίως διέλκω, καταξεσχίζω, κατακομματιάζω, déchirer ; κάμνω κομμάτια, mettre en pièces ; || [μεταφ.] σπαράττω τὴν καρδίαν, déchirer (briser ; navrer) le cœur = ἤτοι προξενῶ ἄλγος ψυχικόν, λύπην.

σπάραχνον, ου, τὸ [δημ.] [συνήθ. πληθ.] σπάραχνα, τὰ ἀνοίγματα ἅπερ οἱ ἰχθύες ἔχουσιν εἰς τὰ πλευρὰ τῆς κεφαλῆς, τὰ τῶν ἰχθύων ὦτα (βράγχια), ouïes [de poisson], τὰ βράγχια, branchies.

σπάργανον, ου, το [ἰδ. πληθ.], σπάργανα, lange, n. m. couche, n. f. linge dont on enveloppe les enfants au maillot ; ἐπίσης maillot, n. m. κοινῶς ἡ **φασκιά**, ἐπίμηκες ὕφασμα ἐν ᾧ τὸ βρέφος ἢ νήπιον ἐντυλίσσεται, σπαργανοῦται, serrer un enfant dans ses langes ; || [μεταφ.] ἐν σπαργάνοις, au maillot ; ἐν νηπιώδει καταστάσει, dans l'enfance. § [νεολ.] σπάργανα, layette, n. f. τὰ ἐνδύματα, κτλ. νεογεννήτου τέκνου, κοινῶς τὰ μωρουδιακά. § [ναυτ.] σπάργανον, βλ. **κειρία**, limande, n. f.

σπαργανόνω καὶ

σπαργανῶ (όω), μέλ. ώσω, ἐντυλίσσω εἰς σπάργανα, κοινῶς φασκιόνω, emmailloter ; || — βρέφος, emmailloter un enfant ; || [ναυτ.] σπαργανόω-ῶ, βλ. **κεριόω-ῶ**, limander.

σπαργάνωμα, ατος, τὸ καὶ

σπαργάνωσις, εως, ἡ· emmaillotement, n. m. ἰδίως ἡ τῶν νηπίων ἐν σπαργάνοις περιτύλιξις.

σπάργωσις, εως, ἡ· ὄγκωσις τῶν μαστῶν, gonflement des mamelles. Σπάργωσις ἢ σπαργάνωσις καλεῖται ἡ τῶν μαστῶν λεχοῦς περίτασις καὶ σκλήρυνσις ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης ἐπισχέσεως τῆς ἐξόδου τοῦ ἀφθόνως ὑπὸ τοῦ μαζικοῦ ἀδένος ἐκκρινομένου γάλακτος διαφέρουσα τῆς γαλακτορροίας.

σπαρναῶ καὶ **σπαρνῶ** [διάλ. 'Ηπείρου] κινῶ τι ἢ καὶ κινοῦμαι· «σπάρνα ἀπὸ τὸν τόπο σου», μετατοπίσθητι (μετατοπίζομαι).

σπάρος, ου, ὁ· ἰχθὺς θαλάσσιος (spare), sargue (ordinaire) n. m. τῆς οἰκογενείας τῶν τελεοστέων.

σπάρσιμον, ατος, τὸ [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ σπείρειν, action de semer (ensemencer) ἡ σπορά, ensemencement, n. m. ὁ σπόρος, ἡ σπορά, semaille, n. f.

σπαρτά, τά· κυρίως τὰ σπαρμένα γεννήματα, τὰ σπόριμα, semailles («ἐπορεύετο διὰ τῶν σπορίμων» Εὐαγγ.).

σπαρταρίζω [δημ.] βλ. **σπαρταρῶ.**

σπαρτάρισμα, ατος. τὸ [δημ.] σφαδασμός, frétillement, n. m. (ἐπὶ ἰχθύων, κτλ.) σπασμός, ὁ παλμός, palpitation, n. f.

σπαρταριστός, ή, ὸν [δημ.] (σπαρταρῶ) (κυρίως ἰχθύς, ὁ ἄλλως λαχταριστός), ἀσπαίρων, (tout) frétillant, e, adj. palpitant, e, adj. [ἐπὶ σφαγίου ἐν.] pantelant, e, adj.

σπαρταρῶ [δημ.], βλ. **σπαίρω**· || — στὰ γέλοια, pouffer de rire ; se pâmer de rire ; rire aux éclats.

σπάρτινος, η, ον· ὁ ἐκ σπάρτου κατεσκευασμένος, de sparte ; de genêt ; [ναυτ. ἐπὶ σχοινίου] de bastin.

σπαρτίον, ου, τὸ καὶ

σπάρτον, ου, τό· genêt, n. m. ὅπερ λέγουσιν ἐπίσης sparte, n. m. γένος φυτῶν ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν ψυχανθῶν, οὗ μόνον ἓν εἶδος εἶνε γνωστὸν φυόμενον εἰς τὰς περὶ τὴν Μεσόγειον χώρας καὶ τὰς Καναρίους νήσους, κοινῶς λινόσπαρτον. Εἶνε θάμνος μετὰ σχεδὸν ἀφύλλων κλάδων καὶ μεγάλων πως ἀνθέων κιτρίνων, καλλιεργεῖται δὲ καὶ ὡς κόσμος. Οἱ νεαροὶ κλάδοι ἕνεκα τῆς στερεότητός των χρησιμεύουσιν εἰς κατασκευὴν κανίστρων, στρωμάτων, κάλων καὶ σχοινίων, σαρώθρων, φραγμῶν, πρὸς δέσιμον ἀμπέλων κλπ.

σπαρτόν, οῦ, τὸ [ἰδ. πληθ.], semailles, n. f. pl. βλ. καὶ **σπαρτά.**

σπαρτός, ή, όν· ὁ ἐσπαρμένος, η, ον, semé, ée, adj. ensemencé, ée, adj.

σπαρτσίνα, ας, ἡ· λεπτὸν σχοινίον ἐκ σπάρτου, petite corde [de sparte] ; ficelle, n. f. § — [ναυτ.] [cordage] commis en aussière ; βλ. σχοινίον· || —, filin, n. m. βλ. ῥυμάτιον καὶ σχοινίον.

σπαρτσόνω [διάλ. Οἰνόης], ἐπιπλήττω, ἐπιτιμῶ.

σπάσιμον, ατος, τό· γενικῶς βλ. **θλάσις**, brisure, n. f. ῥῆξις διάρρηξις, rupture, n. f. **θραῦσις**, brisement, n. m, τὸ κάταγμα, σπάσιμον, cassure, n. f. τὰ σπασίματα, casse, n. f. (βλ. καὶ **θραῦσις**)· **κάταγμα** ὀστοῦ, θραῦσις, fracture, n. f. || [οἱ ὑπηρέται] πληρόνουν τὰ σπασίματα, les domestiques payent la casse ; || τὸ σπάσιμον τοῦ κοκκάλου, la fracture de l'os. § [νόσ.] ἡ κήλη, hernie, n. f. κοινῶς τὸ καταίβασμα, descente, n. f.

σπασμένος, η, ον· μετοχ. τοῦ σπάνω· || —, ὁ πάσχων ἀπὸ σπάσιμον, κήλην, κηλήτης, hernieux, euse, adj.

σπασμολογία, ας, ἡ· spasmologie (σπασμός, spasme, καὶ λόγος, discours) n.f. étude ἐπὶ τῶν σπασμῶν, étude sur les spasmes.

σπασμολογικός, ή, όν· spasmologique,

adj. σχετικὸς μὲ τὴν σπασμολογίαν, relatif à la spasmologie.

σπασμοποδίζω [ἱππολ.] harper, ἀνώμαλον βάδισμα τῶν ὀπισθίων ἄκρων καθ' ὃ εἴτε ὁ εἷς εἴτε καὶ ἀμφότεροι οἱ ὀπίσθιοι πόδες τοῦ ἵππου κατὰ τὴν κίνησίν των ἀνυψοῦνται ἀποτόμως καὶ σπασμωδικῶς. Ἡ ἀνωμαλία αὕτη ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν σκληρῶν ὄγκων, ὡς ἐξοστώσεων, πλησίον ἢ ὑπὸ τοὺς τένοντας τοὺς ἐνεργοῦντας τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἄκρου. Ἡ αὐτὴ ἀνωμαλία ὑπὸ τῶν γάλλων ἐπονομάζεται καὶ **βάδισμα ἀλέκτορος**, marche du coq.

σπασμός, οῦ, ὁ· convulsion, n. f. ἰσχυρὰ καὶ ἀκουσία σύσπασις τῶν μυῶν ἢ μελῶν τοῦ σώματος, μεταφ. δὲ πᾶσα βιαία κίνησις προερχομένη ἐξ οἱουδήποτε πάθους, π. χ. les convulsions du désespoir ; convulsion politique; || **σπασμός**, spasme, n. m. ἀκουσία συστολὴ τῶν μυῶν καὶ ἰδίως τῶν λείων μυῶν (muscles lisses) ; || σπασμὸς τοῦ οἰσοφάγου, spasme de l'œsophage ; || σπασμὸς τῆς γλωττίδος, spasme de la glotte ; || σπασμοὶ τραυματικοί, spasmes traumatiques ; [συνεκδοχ.] crispation, n. f. συστολὴ τῶν νεύρων, σύσπασις· || **σπασμὸς ἢ σπάσμα ἢ σπάσις ἢ σπαδὼν** καλεῖται πᾶσα ἀκουσία τῶν μυῶν τοῦ σώματος συστολὴ προκαλουμένη ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ ἐρεθισμοῦ δρῶντος εἴτε ἀμέσως ἐπὶ τῶν κινητικῶν νεύρων, εἴτε ἐμμέσως ἐπὶ τῶν αἰσθητικῶν καὶ κατ' ἀνάκλασιν ἐπαγομένου διέγερσιν τῶν κινητικῶν· κλονικὸς μὲν λέγεται ὅταν συνίσταται εἰς συστολὴν τῶν μυῶν ἰσχυρὰν ἐλαχίστης διαρκείας καὶ περιοδικήν, τονικὸς δὲ ὅταν ἡ ἰσχυρὰ μυοστολὴ ἢ μόνιμος καὶ διαρκὴ ἀπὸ δευτερολέπτων τινῶν μέχρι ὁλοκλήρων ὡρῶν καὶ ἡμερῶν· ὑπὸ ἔποψιν ἐκτάσεως οἱ σπασμοὶ καλοῦνται μερικοὶ ἂν ἕνα μόνον μῦν ἢ καὶ πλείονας ἢ καὶ σύστημά τι μυῶν ἐνδιαφέρωσι, καθολικὸν δὲ ὅταν δεσπόζωσι συμπάντων τῶν μυῶν τοῦ σώματος. § [ἱππολ.] βλ. **σπασμωδικός**.

σπασμώδης, ης, ες καὶ

σπασμωδικός, ή, όν· spasmodique, adj. [παθολ.] ὁ χαρακτηριζόμενος διὰ σπασμοῦ, qui est caractérisé par le spasme ; || σπασμώδης τρόμος, tremblement spasmodique. § **σπασμωδικός**, convulsif, ive, adj. χαρακτηριζόμενος ὑπὸ σπασμῶν· π. χ. σπασμωδικὴ βήξ, toux convulsive ; || σπασμωδικὴ κίνησις, mouvement convulsif=τρόμος, tremblement, n. m. || σπασμωδικὴ προσβολή, attaque convulsive. § —, **σπασμός**, convulsif, adj. convulsion, n. f. ἰσχυρὰ ἀκουσία συστολὴ τῶν ζωϊκῶν μυῶν ὧν ἡ φυσιολογικὴ κίνησις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ ζώου.

σπασμωδικῶς [ἐπίρ.], convulsivement, adv. κατὰ τρόπον σπασμωδικόν, d'une manière convulsive ; κινεῖσθαι σπασμωδικῶς, s'agiter convulsivement. § —, spasmodiquement, adv. [παθολ.] διὰ σπασμῶν, par spasmes ; || μῦς συστελλόμενοι σπασμωδικῶς, muscles contractés spasmodiquement.

σπασόχορτον, ου, τό· κολχικόν, colchique, n. m. σκυλοβότανον, tue-chien, n. m. κοινὴ ὀνομασία τοῦ κολχικοῦ.

σπαταλεύω [δημ.], βλ. **σπαταλῶ**.

σπατάλη, ης, ἡ· τὸ σπαταλᾶν, ἀσωτεία (ἰδ. εἰς τὴν φαγοποσίαν), prodigalité, n. f. ἀσώτευσις, διασπορά, dissipation, n. f. σπατάλη, ἐξόδευσις μεγάλη, gaspillage, n. m. [τῶν δημοσίων χρημάτων] διασπάθισις, dilapidation, n. f. || κατεστράφη διὰ τῆς σπατάλης του, il s'est ruiné par ses prodigalités ; || [μεταφ.] ἡ κακὴ χρῆσις, mauvais emploi ; ἀπώλεια, perte, n. f. σπατάλη χρόνου, perte du temps, ἡ κακὴ χρῆσις τοῦ χρόνου.

σπαταλία, ἡ [διάλ. Οἰνόης], θόρυβος, ταραχή, παιδίων παιζόντων.

σπαταλιῶ [διάλ. Οἰνόης], θορυβῶ, παταγῶ.

σπάταλος, ος, ον· ἄσωτος (ἰδ. εἰς τὰ φαγοπότια), prodigue, adj. ὁ πολυέξοδος, dépensier ère, adj. ἄσωτος, **σπάταλος**, dissipateur, trice, adj. ou gaspilleur, euse, adj.

σπαταλῶ (άω), μέλ. ήσω, ἀσωτεύω (ἐξοδεύω πολλὰ ἰδ. εἰς τὴν φαγοποσίαν, prodiguer ; διασκορπίζω τὸ χρῆμα, dissiper ; σπαταλῶ, σκορπίζω, gaspiller ; [δημόσια χρήματα] διασπαθίζω, dilapider.

σπαταλώνω [διάλ. Ἠπείρου], **ἐνδυναμοῦμαι**.

σπατέλα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], πλατεῖα ἐκ μετάξης ἐρυθρὰ ταινία, ἣν ράπτουσιν εἰς τὰ φλοκκωτὰ ἐν Ζαγορίῳ, τὰ καλούμενα τσαπαρέντα.

σπάτουλα, ἡ· spatule, n. f. βλ. **σπαθίς**.

σπαχῆς ἢ σιπαχῆς, spahi, n. m. Καλοῦνται ἐν μὲν ταῖς Ἀνατολικαῖς Ἰνδίαις τὰ ἀγγλικὰ στρατεύματα τὰ ἀποτελούμενα ἐξ ἰθαγενῶν τὸ πλεῖστον, ἅτινα μετὰ τὴν ἐκεῖ ἐπανάστασιν τοῦ 1857 ὑπέστησαν τροποποιήσεις κατὰ τὸν ὀργανισμὸν αὐτῶν. Ἐν δὲ Ἀλγερίῳ ὀνομάζεται οὕτω τὸ γαλλικὸν ἱππικὸν τὸ ὡσαύτως ἐξ ἰθαγενῶν συγκείμενον. Ἀρχικῶς δὲ τὸ ὄνομα ἐδήλου τοὺς ἀτάκτους ἱππεῖς τῶν Ὀθωμανῶν τιμαριωτῶν.

σπέθθακας, ὁ [διάλ. Κύμης], ὁ **σπινθήρ**.

σπεῖρα καὶ σπείρα, ας, ἡ· spirale, n. f. πᾶν συνεστραμμένον (στρημμένον) περιπεπλεγμένον· σπειροειδὴς γραμμή, ligne spirale ; βλ. **σπειροειδής**. § —, manipule, n. f. (ἐκ τοῦ λατ. manipulus) ; καλεῖται οὕτω τὸ τριακοστὸν τῆς ρωμαϊκῆς **λεγεῶνος** (βλ. λέξιν)· αὕτη ἀπετελεῖτο ἀπὸ 100-120 ἄνδρας, ἤτοι παρωμοίαζε τῷ καθ' ἡμᾶς τὴν σήμερον λόχῳ (compagnie). § —, ὁμὰς [κακοποιῶν, κτλ.], bande [de malfaiteurs, etc.] clique, n. f. § —, βλ. ἕλιξ, volute. § — [ναυτ.] αἱ σπεῖραι (σχοινίου), les plis (d'un cordage) n. m. ἢ cueille, n. f. κοινῶς **δούκα**· καλεῖται οὕτως **ἑκάστη περιφέρεια** τοῦ **σπειρωμένου** (gléner, lover) σχοινίου, ὅταν τοῦτο ἦνε **λεπτόν**, ἐνῷ ἑκάστη **σπεῖρα παχυτέρου σχοινίου** καλεῖται plet, n. m § —, spire, n. f. ἕλιξ, ικος, ἡ· καλεῖται οὕτω κύκλος σπειροειδοῦς ἢ ἑλικοειδοῦς περιστροφῆς· || αἱ **σπεῖραι**, κόσμημα ἀρχιτεκτονικόν, spires. § σπεῖρα [ἀρχιτεκτον.], bou-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

bin, n. m. ἡμικυκλικὸν ἐξόγκωμα. § σπεῖρα [ἀρχ.] tore (n.m.) ou boudin, καὶ ἐνίοτε bâton = ῥάβδος· βλ. καὶ βάσις)· ἐκ τοῦ λατ. torus **σπεῖρα** καὶ **σπείρα**· καλεῖται οὕτω γλυφὴ ἔχουσα σχῆμα κυκλοτεροῦς ἐξογκώματος καὶ ἧς ἡ κατατομὴ εἶνε, ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχιτεκτονικῇ, **ἡμικύκλιον** (boudin)· ἐν τῇ ῥωμαϊκῇ καὶ γοτθικῇ ἀρχιτεκτονικῇ, ὁπόταν ἡ σπεῖρα σχηματίζῃ τὴν βάσιν κίονος, εἶνε ἐνίοτε **ἡμιέλλειψις** (demi-ellipse) ὁμοία τοῦ **ἀντεστραμμένου ἐχίνου** (échine renversée) τοῦ ἀρχαίου δωρικοῦ κιονοκράνου.

Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀρχιτεκτονικῇ ἡ **σπεῖρα** χρησιμοποιεῖται μόνον ἐν τῇ βάσει τῶν κιόνων της. Εἴς τινα μνημεῖα (monuments), κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς παρακμῆς τῆς τέχνης, τὸ **διάζωμα** (**ζωοφόρος**, frise) τοῦ **θριγκοῦ** (entablement) τοῦ κορινθιακοῦ ἢ συνθέτου ῥυθμοῦ, ἐξογκοῦται ἐν εἴδει **ἡμισπείρας** (demi-tore) ἢ τεταρτοκυκλίου.

Ἡ **ἀναγέννησις** (renaissance) ποιεῖται συχνάκις χρῆσιν τοῦ ἀντικανονικοῦ τούτου σχηματισμοῦ. Ἡ ῥωμαϊκὴ ἀρχιτεκτονικὴ εἰσήγαγε τὴν σπεῖραν εἰς τὰ **περίτοξα** (archivoltes) καὶ τὰς **παρασταθμίδας** (pieds-droits) τῶν **παραθύρων** καὶ θυρῶν της, ἔθεσε δὲ συχνάκις ἐπ' αὐτῶν γλυφὰς παριστώσας **ἑλίγματα** (torsades) ἢ **φυλλώματα** (feuillages) καθὼς ἡ ἀρχαία ἀρχιτεκτονική.

Ἡ γοτθικὴ ἀρχιτεκτονικὴ ἔκαμε τὴν σπεῖραν (tore) γλυφὴν πολύπλοκον, δίδουσα αὐτῇ κατατομὴν ἧς τὸ σχῆμα ἔφθασε μέχρι τῶν δύο τρίτων τοῦ κύκλου· διὰ ταύτης περιβάλλει τὰ **περίτοξα**, τὰ **ἐνδυναμώματα** (nervures), τὰ **διαχωρίσματα** (meneaux), ἤτοι τοὺς χωρίζοντας τὰ ἀνοίγματα τῶν παραθύρων στύλους, κτλ. ‖ **ἐξωγκωμένη σπεῖρα**, gros tore ; ‖ **κατωτέρα σπεῖρα**, tore inférieur ; ‖ **ἀνωτέρα σπεῖρα**, tore supérieur ; ‖ **παχεῖα σπεῖρα**, toron, n.m. εἰς τὸ ἄκρον ἐπιπέδου ἐπιφανείας.

σπείραμα, ατος, τὸ καὶ σπείρημα, τὸ περιεστραμμένον (κυλινδρικῶς), rouleau, n.m. ἡ σπειροειδής, spirale, n. f.

σπειρί, τό. βλ. **σπυρί.**

σπειροειδὲς ἢ **σπειρύλλιον**, τό, spirille, n. m. γενικὴ ὀνομασία βακτηρίων εἰλιγμένων σπειροειδῶς· βλ. καὶ **μικρόβιον.**

σπειροειδής, ής, ές· spiriforme, adj. ὅμοιος σπείρᾳ, [fait] en forme de spire ou spirale ; ‖ ὄργανον σπειροειδές, organe spiriforme. § —, spirale, n. f. ἢ **ἑλικοειδής**, ές· καλεῖται οὕτω καμπύλη ἀπομακρυνομένη διηνεκῶς τοῦ σημείου πέριξ τοῦ ὁποίου περιτυλίσσεται· ‖ — γραμμή, ligne spirale ; βλ. **ἕλιξ**, hélice, volute.

σπεῖρος, ου, ὁ [ναυτ.], erse, n. f. κοινῶς **τζῆρος. Στρόφιον** (estrope) ἐκ διστρόφου ἢ **τεμάχιον** σχοινίου οὗ συνάπτονται τὰ ἄκρα πρὸς ἀποτέλεσιν δακτυλίου, δι' οὗ περιβάλλουσιν ἱστόν, ἢ σχοινίον πρὸς ἀγκύρισιν ἐπ' αὐτῶν συσπάστου.

σπειρόσταρο, τὸ [διάλ. Ἰονίων νήσων], **μέτρον ἀναλογοῦν** μὲ τὸ **βάρος** ἑνὸς **κόκκου σίτου**, τὸ καὶ εἰς τὰ φαρμακεῖα ἐν χρήσει.

σπειροχαίτη, ης, ἡ· spirochète ou spirochæte, n. m. ὀνομασία διδομένη εἰς τὰ **σπειρύλλια** ἅτινα παρουσιάζουσι πολυαρίθμους σπειροειδεῖς ἑλιγμούς.

σπειρύλλιον, ου, τὸ ἢ σπειροειδές, spirille, n. m. γενικὴ ὀνομασία βακτηρίων εἰλιγμένων σπειροειδῶς· βλ. καὶ **μικρόβιον.**

σπειρῶ (άω καὶ όω), μέλ. ώσω, περιελίσσω, συστρέφω, tourner en spirale ; tordre ; entortiller. § — [ναυτ.] **σπειράω-ῶ σχοινίον**, lover ou rouer un cordage, κοινῶς μαζόνω ἢ βολεύω· ἤτοι διπλῶ αὐτὸ ἑλικοειδῶς **κουλουριάζω.** Τὰ σχοινία σπειρῶνται συνήθως ἐξ ἀριστερῶν πρὸς δεξιά, δι' ὃ καὶ lover à contre, **σπειράω-ῶ ἀντιθέτως** λέγομεν, ὅταν σπειρῶμεν αὐτὸ ἐκ δεξιῶν πρὸς τ' ἀριστερά· ‖ **σπειρόω-ῶ**, glèner ; περιτυλίσσω σχοινίον ἢ ἀγόμενον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος πρὸς κατασκευὴν **σπειρώματος** (glène).

σπείρω, μέλ. σπερῶ, ἀόρ. ἔσπειρα, παθ. παρακ. ἔσπαρμαι, παθ. ἀόρ. ἐσπάρην, κοινῶς σπέρνω, σπόρον διαρρίπτω, σπείρω, semer ; σπείρω ἀγρόν, ensemencer ; [συνεκδ.] διασκορπίζω, disseminer ; τῇδε κακεῖσε διαχέω, répandre ; τῇδε κακεῖσε διασκορπίζω, ἐξαπλόνω, διασπείρω, semer ça et là, éparpiller ; ‖ σπείρω σῖτον, semer du blé ; ‖ σπείρω ἀγρόν, semer (ensemencer) un champ ; ‖ ὅπως σπείρῃς θὰ θερίσῃς [παροιμ.], comme tu semeras, tu moissonneras ; ‖ ἐσπαρμένος, η, ον· semé, ée ; ensemencé, ée. § — ἐν γένει παράγω, γεννῶ, procréer, engendrer.

σπείρωμα, ατος, τό· glène, n. f. τὸ ἐκ τῆς σπειρώσεως (περιτυλίξεως), ἀγομένου ἢ σχοινίου ἐπὶ τοῦ καταστρώματος πλοίου τινὸς, ἀποτελούμενον σχῆμα· (βλ. **σπειρῶ**, lover un cordage, καὶ **σπεῖρα**, plis d'un cordage).

σπείρωσις, εως, ἡ· τὸ σπειροῦν, περιτύλιξις, entortillement, n. m. ‖ σπείρωσις τῶν κάλων, lover des câbles ; βλ. **σπειρῶ.**

σπένδω, μέλ. σπείσω, ἀόρ. ἔσπεισα, παρ. ἔσπεικα, σπένδω, κάμνω, προσφέρω σπονδήν, ἤτοι πρὶν ἐγὼ αὐτὸς πίω, χύνω μέρος τοῦ ποτοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἢ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου βωμοῦ· σπονδὰς ποιῶ, faire des libations ; [ἐκ]χέω, verser, καὶ γεν. διαχέω, διασπείρω· ‖ [μεσ.] σπένδομαι, ποιοῦμαι συνθήκην, conclure un traité, une convention, κλείω εἰρήνην μετά τινος.

σπεντιτόρος, ου, ὁ [δημ.], βλ. **μεσίτης.**

σπέρα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **βάραθρον.**

σπεράντσα, ἡ [ναυτ.], βλ. **ἄγκυρα**, ancre de grand panneau.

σπερβέρι, τὸ [διάλ. Νισύρου], τὸ παραπέτασμα τῆς κλίνης.

σπερδοκλάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρ.], ὁ **ἀσφόδελος.**

σπερδουκλώνω [διάλ. Ἠπείρου], δεσμεύω τὸν ἵππον ἢ βοῦν διὰ πεδίκλων· **πεδικλόνω.**

σπέρμα, ατος, τό· τὸ **ἐσπαρμένον**, ὁ σπόρος, semence, n. f. καὶ ἐν γένει πᾶν τὸ ἐξ οὗ φύεται, παράγεται, γίνεταί τι, ὁ **σπόρος, grain**, n. m. graine, n. f. [συνεκδ.] **γένος**, ὁ βλα-

[library stamp]

στός, τὸ βλάστημα, germe, n. m. || πανσπερμία, mélange de toutes sortes de semences; || [μεταφ.] γενεά, race, n. f. καταγωγή, descendance, n. f. || **σπέρμα**, engeance (=γενεά, race) n. f. λέγεται περιφρονητικῶς ἐπὶ ἀνθρώπων, π. χ. maudite engeance; || — διαβόλου, engeance du diable; || —, germe, n.m. ἡ αἰτία, cause, n. f. ἡ ἀρχή, principe, n.m. || — νόσου, germe d'une maladie; || εἶχεν ἐν ἑαυτῷ πρὸ πολλοῦ τὸ σπέρμα τῆς νόσου ταύτης, il avait en lui depuis longtemps le germe de cette maladie, § — [ἰατρ.] sperme, n. m. ἡ γονή· οὐσία δύσρους, λευκωπή, γλοιώδης, ἔκκριμα τῶν ὄρχεων, ὀσμῆς ἰδιογενοῦς, χρησιμεύουσα εἰς γονιμοποίησιν τοῦ ὡρίμου ὠαρίου· [φυσιολ.] οὐσία σύνθετος παραγομένη ἐκ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων τῶν ἀρρένων ζώων καὶ περιέχουσα ὡς κύρια στοιχεῖα. τὰ σπερματοζωΰφια. § **σπέρμα**, ατος, τό· συνών. τοῦ σπορά, semence.

σπερματίδιον, ου, τό· spermatide (σπέρμα, semence καὶ εἶδος forme) n. f. [βιολ.] νέον σπερματοζωΰφιον προκύπτον ἐκ τοῦ διαδοχικοῦ διπλοῦ διχασμοῦ τῶν **σπερματοκυττάρων**.

σπερματικός, ή, όν· spermatique, adj. [ἀνατομ. καὶ ἰατρ.] ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὸ σπέρμα, qui appartient, qui a rapport au sperme; || σπερματικὴ ὀσμή, odeur spermatique; || σπερματικὴ ἀρτηρία, artère spermatique; || σπερματικὸς λῶρος, cordon spermatique; || σπερματικαὶ φλέβες, veines spermatiques.

σπερματικός, ή, ὸν [βοτ.], spermique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ σπέρμα τῶν φυτῶν, qui a rapport à la graine des végétaux.

σπερματικός, ή, όν· séminal, ale aux, adj. [βοτ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν σπορὰν ἢ μὲ τοὺς σπόρους τῶν φυτῶν· || λοβοὶ σπερματικοί, lobes séminaux; || φύλλα σπερματικά, feuilles séminales; αἱ κοτυληδόνες (cotylédons); || [ἰατρ.] σπερματικὴ ἀπώλεια, perte séminale, ἤτοι ἀπώλεια σπέρματος· || σπερματικὸν στοιχεῖον, élément séminal.

σπερματίνη, ης, ἡ· spermatine, n. f. [χημ.] οὐσία λαμβανομένη ἐκ τοῦ σπέρματος, substance extraite du sperme.

σπερμάτιον, ου, τό· séminule, n.f. [βοτ.] (ὑποκορ. τοῦ σπόρος, σπέρμα), μικρὸν σπέρμα, petite semence.

σπερμάτιον, ου, τό· spermatie (προφ. si) n. f. μικρότατος σπόρος μυκήτων ἐν εἴδει βακτηριδίου.

σπερματοφόρος, ος, ον· séminulifère, adj. ὁ φέρων, ὁ παράγων σπερμάτια, qui porte, qui produit des séminules.

σπερματίς, ίδος, ἡ· pistil (προφ. -le), n. m. τὸ θῆλυ ὄργανον τῶν ἀνθέων· βλ. καὶ θυλακίς.

σπερματισμός, οῦ, ὁ· séminisme, n. m. γνώμη ἐκείνων οἵτινες ἀποδίδουσι τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἐμβρύου εἰς μόνον τὸ ἄρρεν.

σπερματιστής, οῦ, ὁ· séministe, n. m. ὀπαδὸς τοῦ σπερματισμοῦ.

σπερματόβλαστος, ου, ὁ· spermatoblaste, n. m. ὀνομασία τῶν νέων κυττάρων ἐξ ὧν παράγονται τὰ σπερματοζωΰφια.

σπερματογένεσις, εως, ἡ· spermatogénèse, n. f. [βιολ.] ὁ σχηματισμὸς τῶν σπερματοζωϋφίων.

σπερματογονία, ας, ἡ· spermatogonie (σπέρμα, semence καὶ γόνος, γένεσις, naissance) n, f. κύτταρον τοῦ σπερματοφόρου σωλῆνος διαιρούμενον ἐπανειλημμένως καὶ ἐλαττούμενον κατ' ὄγκον. Παρέχει κατόπιν τὴν γένεσιν τῶν **σπερματοκυττάρων**.

σπερματογόνος, ος, ον· séminipare (ἐκ τοῦ λατ. semen, semence καὶ parrere, produire), adj. ὁ γεννῶν τὸ σπέρμα, qui donne naissance au sperme.

σπερματογόνος, ος, ον· **σπερματοποιός**, spermatopé, ée, adj. [ἰατρ.] λέγεται ἐπὶ τῶν θρεπτικῶν τροφῶν πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ σπέρματος· (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει).

σπερματογραφία, ας, ἡ· spermatographie (σπέρμα, semence, καὶ περιγράφειν, décrire) n. f. [βοτ.] περιγραφὴ τῶν σπερμάτων τῶν φυτῶν.

σπερματογραφικός, ή, όν· spermatographique, adj. [βοτ.] ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν σπερματογραφίαν.

σπερματογράφος, ου, ὁ· spermatographe, n. m. [βοτ.] συγγραφεὺς σπερματογραφίας, auteur d'une spermatographie.

σπερματόζωον, ου, τὸ [βιολ.], spermatozoon, n.m. συνων. τοῦ **σπερματοζωΰφιον** (spermatozoaire ou spermatozoïde) καὶ **ζωόσπερμα** (zoosperme).

σπερματοζωΰφιον, ου, τό· spermatozoïde (σπέρμα, semence; ζῷον, animal καὶ εἶδος, forme) n. m. στοιχεῖον χαρακτηριστικὸν τοῦ σπέρματος, ὅπερ συγχωνεύεται μετὰ τοῦ ὡρίμου ὠαρίου ἐν τῷ φαινομένῳ τῆς γονιμοποιήσεως, élément caractéristique du sperme, qui se fusionne avec l'ovule mûr dans le phénomène de la fécondation. [Συνώνυμα εἶνε τὰ spermatozoaire, καὶ spermatule].

σπερματοθήκη, ης, ή. spermathèque ἢ κάλλιον spermatothèque, n. f. θήκη τοῦ σπέρματος ἰδίως τῆς βασιλίσσης τῶν μελισσῶν. § σπερματοθήκη τῶν φυτῶν, capsule, n. f.

σπερματοθλάστης, ου, ὁ· βλ. κοκκοθλάστης.

σπερματοκήλη, ης, ἡ· spermatocèle, n. f. ὀδυνηρὸν οἴδημα ὀφειλόμενον εἰς τὴν ἐπίσχεσιν τοῦ σπέρματος ἐν τοῖς ἀγωγοῖς τοῦ ἐπιδιδύμου καὶ τοῦ ὄρχεος διὰ προσκαίρου ἐμφράξεως τούτων.

σπερματολογία, ας, ἡ· spermatologie (σπέρμα, sperme καὶ λόγος discours) n. f. σπουδὴ ἐπὶ τοῦ σπέρματος, étude sur le sperme.

σπερματολογικός, ή, όν· spermatologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν σπερματολογίαν.

σπερματολόγος, ου, ὁ· spermatologue ou spermatologiste, n. m. ὁ ἐπιδιδόμενος εἰς τὴν σπερματολογίαν.

σπερματοκύτταρον, ου, τό· spermato-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

cyte (σπέρμα, semence καὶ κύτος, κύτταρον, cellule) n. f. σπερματογονία ἥτις παύσασα νὰ διαιρῆται, ἄρχεται νὰ ὀγκοῦται, δίδουσα κατόπιν, διὰ δύο διαδοχικῶν διχασμῶν, τὰ **σπερματίδια**.

σπερματοποιός, ός, όν· βλ. **σπερματικός,** spermatique, adj. § —, spermatopé, ée, adj. βλ. σπερματογόνος.

σπερματόρροια, ας, ἡ· spermatorrhée (σπέρμα, sperme καὶ ῥέειν, couler) n. f. [ἰατρ.] ἀκούσιαι σπερματικαὶ ἀπώλειαι, pertes séminales involontaires, ἤτοι ἀκουσία ῥεῦσις· ἡ αὐτόματος καὶ ἀκουσία ἐκροὴ τοῦ σπέρματος καθ' ὕπνους, ἐπισυμβαίνουσα τοῦτο μὲν ὑπὸ τὴν διεγερτικὴν τῆς γενετησίου αἰσθήσεως ἐντύπωσιν ἀσελγῶν ὀνείρων, ὁπότε τὸ φαινόμενον, παρατηρούμενον παρ' ἀτόμοις καὶ ἰδίᾳ ἐφήβοις οὔπω γευσαμένοις τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν ἢ καὶ ἐγκρατευομένοις, οὐδόλως ἐπιβλαβὲς τυγχάνει τῇ καθόλου ὑγείᾳ καὶ καλεῖται ἄλλως **ἐνυπνίασις, ὀνείρωξις,** νυκτερινὴ ἐκσπερμάτωσις· τοῦτο δὲ ἄνευ προηγηθείσης διεγέρσεως πρὸς ἀφροδίσιον ὀργασμὸν ἢ στῦσιν, ὁπότε εἶνε νοσηρὸν φαινόμενον συμβάλλον εἰς ὑπονόμευσιν τῆς ὑγείας. Θεραπεύεται διὰ ψυχρολουσίας, ὑδροθεραπείας, κτλ.

σπερματορροϊκός, ή, όν· spermatorrhéïque, adj. [ἰατρ.] ἀναφερόμενος εἰς τὴν σπερματόρροιαν.

σπερματόσωμα, ατος, τό· spermatosome (σπέρμα, semence καὶ σῶμα, corps) n. m. σπερματικὸν στοιχεῖον μὴ ὡριμάσαν εἰσέτι ὅπερ εὑρίσκουσιν ἐν πλήρει μεταμορφώσει εἰς τοὺς σπερματοφόρους ἀγωγοὺς τοῦ ὄρχεως.

σπερματοῦχος, ος, ον (σπέρμα ἔχω), spermatisé, ée, adj. [ἰατρ.] ὁ περιέχων σπέρμα, qui contient du sperme; || οὖρον σπερματοῦχον, urine spermatisée.

σπερματοφόρον, ου, τό· spermatophore (σπέρμα καὶ φέρω) n. m. κυστὶς περιέχουσα δέσμας σπερματοζωΰφίων, ὅπερ παρατηρεῖται συνήθως εἰς τὰ κεφαλόποδα.

σπερματοφόρος, ος, ον· séminifère, adj. (σπέρμα, φέρω), qui porte ou conduit le sperme. § [ἀνατομ.] σπερματοφόροι ἀγωγοί, conduits (ou canaux) séminifères (ἢ σπερματικὰ ἀγγεῖα, vaisseaux séminifères); μικροὶ ἀδενώδεις ἀγωγοί, ὧν τὸ σύνολον σχηματίζει τὴν οὐσίαν τοῦ ὄρχεως καὶ τοῦ ἐπιδιδύμου καὶ ἐν οἷς σχηματίζεται τὸ σπέρμα.

σπερματοφόρος, ος, ον· spermé, ée, adj. [βοτ.] λέγεται περὶ τῶν φυτῶν ἅτινα ἔχουσιν ὁρατὰ τὰ ἀναπαραγωγὰ αὐτῶν ὄργανα.

σπερματσέτο, τὸ [δημ.], βλ. **ἀλειμματοκέρι, κητόσπερμα.**

σπερμολογία, ας, ἡ· φλυαρία, bavardage, n. m. πολυλογία, caquet, n. m. [πληθ.] κακολογίαι, cancans, n. m. pl. κακολογίαι γυναικῶν, ἡ κακογλωσσιά, commérages, n. m. pl. [faux] bruits, n. m. pl.

σπερμολόγος, ος, ον· φλύαρος, bavard, e, adj. πολυλογᾶς, πολύλογος, caqueteur, euse, adj. φιλοκατήγορος, cancanier, ère, adj. διαδίδων ψευδεῖς εἰδήσεις, semeur de faux bruits.

σπερμολογῶ (έω), ήσω, φλυαρῶ, bavarder; διαδίδω ψευδεῖς εἰδήσεις, répandre (semer) de faux bruits; πολυλογῶ, caqueter; κακολογῶ, cancaner.

σπερμόρροια, ας, ἡ· βλ. **σπερματόρροια.**

σπερμοφάγος, ος, ον· ὁ διὰ σπερμάτων τρεφόμενος, qui se nourrit des grains.

σπερμοφυῶ (έω), σπόρον φύω, παράγω, donner des grains.

σπερμοφυής, ής, ές· ὁ ἐκ σπόρου φυόμενος, qui vient de semence, ἤτοι ὁ διὰ σπορᾶς φυόμενος.

σπέρνω, βλ. σπείρω.

σπετσαρία, ας, ἡ [δημ. ξεν.], τὸ **φαρμακεῖον,** pharmacie, n. f.

σπετσιέρης, ὁ [δημ.] **φαρμακοποιός,** pharmacien, n. m. παλαιοτέρως ἐλέγετο apothicaire, n. m.

σπεύδω, μέλ. εύσω, ἐπιταχύνω, μεταβαίνω που ταχέως, μετὰ σπουδῆς πράττω τι, faire quelque chose en toute hâte; ἐπείγομαι, se presser; [se] hâter; ἐπείγομαι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τινός, avoir (faire) hâte; avoir diligence; προθυμοποιοῦμαι νὰ ἐκτελέσω τι ταχέως, s'empresser; ἐπείγομαι, βιάζομαι, se dépêcher; || — τὴν ὥραν, hâter l'heure; || — τὴν ἐργασίαν, hâter le travail; || — τὴν ἀναχώρησιν, hâter le départ; || — γάμον, hâter un mariage; || σπεῦδε βραδέως, hâte-toi lentement; || σπεῦσον, hâte-toi; || σπεύσατε, hâtez-vous, dépêchez-vous de . . . || — νὰ σᾶς ἀνακοινώσω τὸ γεγονός, je m'empresse de vous faire part du fait; || ἔσπευσεν εἰς τὴν οἰκίαν του, il a couru à la maison; || — εἰς βοήθειαν τινός, s'empresser de secourir quelqu'un; τρέχω εἰς βοήθειαν τινός, voler au secours de quelqu'un; || [μία ὥρα μᾶς μένει], πρέπει νὰ σπεύσωμεν, il faut nous hâter (νὰ ἐπιταχύνωμεν)· || ἔσπευδε νὰ τελειώσῃ, il avait hâte de finir; || μὴ σπεύδετε τόσον, ne vous pressez pas tant; || μὴ σπεύδῃς εἰς τὰς κρίσεις σου, ne vous hâtez pas dans vos jugements; || εἰπέ του νὰ σπεύσῃ, dites lui de se dépêcher; || [ἐμπορ.] σπεύδειν, s'empresser; || σπεύδομεν νὰ ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν ἀπὸ 16 τρέχοντος ἐπιστολήν σας, nous nous empressons de répondre à votre honorée du 10 courant. § [σπ. μεταβ.], βλ. **ἐπισπεύδω.**

σπήλαιον, ου, τό· κοινῶς ἡ **σπηλιά·** ἄντρον, antre, n. m. caverne, n. f. grotte, n. f. συνώνυμα, antre λέγεται πᾶν κοίλωμα σπηλῶδες, βαθὺ καὶ σκοτεινὸν καὶ πολλάκις ἐπικίνδυνον διὰ τὰ ἐν αὐτῷ συμβαίνοντα ἢ ἐνοικοῦντα: l'antre de Polyphème (=τὸ ἄντρον τοῦ Πολυφήμου)· l'antre du lion, τὸ σπήλαιον τοῦ λέοντος. Caverne, σπήλαιον εὑρισκόμενον ἐντὸς τῆς γῆς, περίκλειστον ὡς θόλος καὶ ἁρμόδιον ὡς κρησφύγετον. Grotte, συνήθως ἄντρον μετρίου μεγέθους, οὐδὲν ἔχον φοβερόν, μὴ στερούμενον φωτὸς καὶ ἐνίοτε κατάλληλον πρὸς τέρψιν. § —, grotte, n. f. κοιλότης ἢ ὄρυγμα ἐν πετρώδει μάζῃ. § **σπήλαια (cavernes)** λέ-

γονται κοιλότητες ὑπὸ τὴν γῆν κεναὶ ἢ ἐν μέρει πεπληρωμέναι ὕδατος, κεκλεισμέναι δ' ἐντελῶς ἢ προσιταὶ διὰ στενωτέρων ὀπῶν. Γεννῶνται ὡς ἐπὶ πλεῖστον διὰ τῆς διαλυτικῆς ἐνεργείας τοῦ ὕδατος, διὸ καὶ εὕρηνται πρὸ πάντων εἰς πετρώματα ἐφ' ὧν τὸ ὕδωρ τὸ πλεῖστον ἐνεργεῖ, ὡς π. χ. εἰς τιτανώδη ἢ δολομιτικά κτλ. || —, caverne, n. f. ἄντρον, ἤτοι σπήλαιον βαθύτατον ἢ ὄρυγμα ὑπόγειον. § — [ἱππολ.] **κοιλότης**, caverne ; ἐν τῇ ἱππιατρικῇ σημαίνει τὰ κατὰ τὴν γαγγραινώδη ἢ πυώδη πνευμονίαν ἐν τοῖς πνεύμοσι γινόμενα μεγάλα ἀποστήματα πεπληρωμένα πύου ἢ ἰχῶρος.

σπηλαιολογία, ας, ἡ· spéléologie (σπήλαιον, caverne, καὶ λόγος, discours) n. f. μελέτη τοῦ σχηματισμοῦ τῶν φυσικῶν κοιλοτήτων τοῦ ἐδάφους, ἤτοι ἄντρων, σπηλαίων, πηγῶν, κτλ. βλ. **σπήλαιον**.

σπηλαιολογικός, ή, όν· spéléologique, adj. σχετικὸς πρὸς τὴν σπηλαιολογίαν.

σπηλαιολόγος, ου, ὁ· spéléologiste ou spéléologue, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν σπηλαιολογίαν, qui s'occupe de spéléologie.

σπηλαιώδης, ης, ες, caverneux, euse, adj. πλήρης σπηλαίων, σηραγγώδης.

σπηλαιώδης, ης, ες· cavernaire, adj. φυόμενος ἐν σπηλαίοις.

σπηλιά, ἡ [δημ.], βλ. **σπήλαιον**.

σπῆξε [διάλ. Ἰκαρίας]=**τρέξον**.

σπηρούνι καὶ **σπιρούνι**, τὸ [δημ.], βλ. **ἐγκεντρίς**, éperon, n. m.

σπηρουνιά, καὶ **σπιρουνιά**, ᾶς, ἡ [δημ.], **ἐγκεντρισμός**, coup d'éperon.

σπηρουνίζω καὶ σπιρουνίζω [δημ.], βλ. **ἐγκεντρίζω**, donner de l'éperon ; éperonner ; κεντῶ, piquer.

σπηρούνισμα καὶ **σπιρούνισμα**, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **ἐγκεντρισμός**.

σπήτι, τὸ [δημ.], βλ. **σπίτι**.

σπιανάδα, ἡ [ξεν.], βλ. **πρόπεδον** (esplanade).

σπίζα, ας, ἡ· βλ. **σπῖνος**.

σπίθα, ας, ἡ [δημ.], ὁ **σπινθήρ**, étincelle, n. f. **μικρὸς** σπινθήρ, bluette, n. f. || [μεταφ.] ἡ σπίθα τοῦ ματιοῦ του, la flamme de ses yeux ; || βγάζω σπίθαις, lancer des étincelles =σπινθηροβολῶ, étinceller.

σπιθαμή, ῆς, ἡ· empan, n. m. τὸ μῆκος τὸ μεταξὺ τοῦ ἀντίχειρος ἀνεῳγμένου καὶ τοῦ μικροῦ δακτύλου· || τοὺς ἔβαλε μιὰ σπιθαμὴ σ' τὴ μύτη του [φρ.], il leur fit un pied de nez ; || οὐδὲ σπιθαμὴν γῆς, pas un pouce de terrain ; || σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμήν, pied à pied=**κατὰ πόδας**.

σπιθαμιαῖος, α, ον, ἔχων μῆκος (ὕψος) σπιθαμῆς, long (haut) d'un empan; [συνεκδ.] ὁ λίαν βραχύς, trop court ; [ἐπὶ ἀνθρ.] ἀνθρωπίσκος, un bout d'homme; une courte-botte; νάνος, nain, e.

σπιθοβολή, ῆς, ἡ [δημ.], σπινθηροβόλημα, étincellement, n. m. σπινθηροβολία, scintillation, n. f. λάμψις, éclat, n. m.

σπιθόβολος [δημ.], βλ. **σπινθηροβόλος**.

σπιθοβολῶ [δημ.], βλ. σπινθηροβολῶ.

σπιλάδα, ας, ἡ· ἰσχυρὰ ῥιπὴ ἀνέμου, προερχομένη ἐκ τῆς ξηρᾶς, coup de vent ; **ῥιπή**, ἡ σμώνη, grain-sec ; συνώνυμ. τοῦ rafale.

σπιλάς, άδος, ἡ· σπίλος, κυρίως ἡ τρυπημένη ὕφαλος πέτρα, écueil, n. m. σκόπελος ἐν τῇ θαλάσσῃ, βράχος, roc, n. m.

σπῖλος, ου, ὁ καὶ **σπίλωμα**, στίγμα, κηλίς, ῥύπος, tache, n. f. μίασμα, μόλυσμα, souillure, n. f. π. χ. κηλὶς αἰσχύνης. § —, macule (ἐκ τοῦ λατ. macula), n. f.=tache, souillure § σπῖλος **τοῦ προσώπου** ἢ τοῦ δέρματος (tache du visage ou de la peau) εἶνε δερματικαὶ ἀλλοιώσεις συγγενεῖς χαρακτηριζόμεναι ἐδῶ μὲν δι' ἀπεριγράπτου ὑπεραυξήσεως τοῦ μελαγχρώματος, ἐκεῖ δὲ δι' ὑπερτροφίας καὶ ἄλλων τοῦ δέρματος μερῶν, οἷον τοῦ χορίου, τοῦ θηλώδους στρώματος καὶ τῆς κερατίνης στιβάδος· ἐντεῦθεν δύο τύποι σπίλων, οἱ ἐπίπεδοι. κηλῖδες μελαγχρώματος ποικίλου μεγέθους ἀπὸ κεφαλῆς καρφίδος μέχρι παλάμης καὶ πλέον καὶ οἱ ἀκροχορδονώδεις ἢ ἐξ ὑπερτροφίας τῶν ἄλλων στοιχείων τοῦ δέρματος, μικρὸν ἐξέχοντες τῆς δερμικῆς ἐπιφανείας, ὑδώδεις, ὑπομέλανες τὴν χροιὰν καὶ βρίθοντες τριχῶν. Ἔστιν ὅτε ἀναπτύσσονται μᾶλλον καὶ λαμβάνουσιν ὑφὴν θηλώδη ὅτε τοῦ πάθους ἐκτεινομένου συμμετέχει καὶ ὁ ὑποδόρειος ἱστὸς καὶ μορφοῦνται μείζονες ὄγκοι. Ἑτέρα τάξις εἶνε σπῖλοι οἱ νευρικοὶ ἢ θήλωμα νευροπαθὲς τοῦ Γέραρτ, κατασκηνοῦντες ἐν τῇ περιοχῇ ἑνὸς ἢ πλειόνων δερματικῶν νεύρων.

σπιλόω-ῶ, μέλ. ώσω, ῥυπαίνω, κηλιδόω-ῶ, tacher, κηλιδῶ, λερόνω, salir ; μιαίνω, μολύνω, souiller; συνών. ὧν τὰ δύο πρῶτα λέγονται μόνον ἐν τῇ κυρίᾳ αὐτῶν σημασίᾳ, π. χ. on nettoie ce qui a été sali(=καθαρίζουσι τὸ κηλιδωθέν), on enlève les taches de ce qui a été taché (=ἀφαιροῦσι τὰς κηλῖδας τοῦ κηλιδωθέντος)· τὸ δὲ souiller λέγεται κυρίως καὶ μεταφ. ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας : κηλιδῶ τὰ ἐνδύματά μου, salir ou tacher ses habits, καὶ μιαίνω, μολύνω τὴν συνείδησιν, souiller sa conscience ; || σπιλῶ, maculer=κηλιδῶ, tacher ; π. χ. maculer une feuille blanche.

σπίλωμα, ατος, τό· βλ. **σπῖλος**.

σπίλωσις, εως, ἡ· ἡ κηλίδωσις, maculage, n. m. ou maculation, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ σπιλοῦν, action de maculer.

σπιλωτός, ή, όν· ἐσπιλωμένος, κηλιδωτός, taché, ée ; souillé, ée.

σπινθήρ, ῆρος, ὁ· κοινῶς [ἁ]σπίθα, ἐλάχιστον μόριον καυσίμου ὕλης ἀποσπώμενον ἐκ φλεγομένου σώματος, étincelle, n. f. [ὁ ἐλάχιστος καὶ στιγμιαῖος], bluette, n.f. καὶ étincellette, n. f. || [μεταφ.] σπινθὴρ ἐλπίδος, une lueur d'espérance ; || δὲν ἔχει σπινθῆρα φιλοτιμίας, il n'a pas la moindre étincelle d'amour propre ; || ἠλεκτρικὸς σπινθήρ, étincelle électrique.

σπινθηρίζω, μέλ. ίσω, καὶ σπινθηροβολῶ, ἐκβάλλω σπινθῆρας, étinceler [ἐπὶ ἄστρων ἰδ.] σπινθηροβολῶ, scintiller ; [μεταφ.] φεγγοβολῶ,

pétiller=ἐκπέμπω λάμψιν, ὅθεν λάμπω, εἶμαι ζωηρός· || ὀφθαλμοὶ σπινθηρίζοντες, des yeux qui pétillent.

σπινθήρισμα, ατος, τό, καὶ

σπινθηρισμός, οῦ, ὁ, καὶ

σπινθηροβόλημα, ατος, τό, καὶ

σπινθηροβολία, ας, ἡ· ἡ ἐκπομπὴ σπινθήρων, étincellement, n. m. τὸ τρέμον φῶς τῶν ἀστέρων, scintillation, n. f. [μεταφ.] pétillement, n. m. ἡ ἐκπομπὴ λάμψεως, ἡ λάμψις, ὅθεν ζωηρότης καὶ λαμπρότης.

σπινθηροβόλος, ος, ον, ἐκπέμπων σπινθῆρας, étincellant, e, adj. τρέμων εἰς τὸ φῶς τῶν ἀστέρων, scintillant, e, adj. [μεταφ.] ζωηρὸς καὶ λαμπρός. pétillant, e, adj. || σπινθηροβόλον πνεῦμα, esprit pétillant.

σπινθηροβολῶ (έω), σπινθηρίζω, ἐκβάλλω σπινθῆρας, étinceller ; [ἐπὶ ἀστέρων ἰδ.] scintiller ; [μεταφ.] φεγγοβολῶ, pétiller = ἐκπέμπω λάμψιν, ὅθεν λάμπω, εἶμαι ζωηρός· || οἱ ὀφθαλμοί του σπινθηροβολοῦσι, ses yeux pétillent.

σπινθηροφυλακτήρ, ῆρος, ὁ· parc-étincelle, n. m. χαλεῖται οὕτως ἡ συσκευὴ ἡ τιθεμένη εἰς τὰς καπνοδόχους τῶν ἀτμαμαξῶν καὶ μετακινητῶν μηχανῶν (locomotive et locomobile) πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ἐξ αὐτῶν **ἐξόδου σπινθήρων**, οἵτινες δυνατὸν νὰ μεταδώσωσι τὸ πῦρ εἰς τὰ πέριξ δάση, ἀγρούς, οἰκίας, κτλ.

σπῖνος, ου, ὁ· μικρὸν ᾠδικὸν πτηνόν, ἀνῆκον εἰς τὰς σπίζας, pinson, n. m. μὲ χρῶμα πρασινοκίτρινον· [ὁ κίτρινος], bréant, n. m. verdier, n. m.

σπιουνάρω [δημ. ξεν.], κατασκοπεύω, espionner.

σπιουνιά, ᾶς, ἡ [δημ. ξεν.], ἡ **κατασκοπία**, espionnage, n. m.

σπιοῦνος, ὁ [δημ. ξεν.], **κατάσκοπος**, espion, onne, n. κατάσκοπος τῆς ἀστυνομίας, mouchard, e, n.

σπιροῦνι καὶ σπηροῦνι, τό, κτλ. [δημ.], βλ. **ἐγκεντρίς**.

σπιρουνίζω καὶ σπηρουνίζω, κτλ. [δημ.], βλ. **ἐγκεντρίζω**.

σπιρτάδα, ας, ἡ· ἡ ὀξύτης, δύναμις [τοῦ (οἰνο)πνεύματος], force d'alcool ; montant, n. m.

σπίρτον, ου, τὸ [ξεν.], τὸ **οἰνόπνευμα**, esprit de vin ; alcool, n. m. || [πληθ.] τὰ σπίρτα, les boissons spiritueuses = οἰνοπνευματώδη ποτά· τὰ ἡδύποτα, les liqueurs.

σπίρτον, ου, τό· πληθ. **σπίρτα**, τὰ [δημ.], τὰ χαλούμενα καὶ **φωσφόρα**, ἀλλὰ εὐχρηστότερον καὶ καταλληλότερον **πυρεῖον**, (πληθ. πυρεῖα) allumette, n. f.

σπιτάκι, τὸ [δημ.], μικρὸς οἶκος, petite maison ; ὁ οἰκίσκος, maisonnette, n. f. [περιφρον.] εὐτελὴς οἰκία, bicoque, n. f.

σπιτάλι, τὸ [δημ. ξεν.] νοσοκομεῖον, hôpital, n. m. ἰδιωτικὸν νοσηλευτήριον, maison de santé.

σπιτήσιος, α, ον· βλ. **σπιτικός**.

σπίτι καὶ **σπῆτι** τὸ [δημ.], οἰκία, maison, n.f. τὸ μέρος εἰς ὃ διαμένει τις, οἴκημα, κατάλυμα, logis, n.m. || κτίζω σπίτι, faire bâtir une maison ; || χρημνίζω σπίτι, abattre une maison ; || χωνεύω εἰς τινος σπίτι (καταλύω παρά τινι), loger chez une personne ; || καθεὶς εἰς τὸ σπίτι του (ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια), chacun chez soi ; || μὲ περιμένουν εἰς τὸ σπίτι, on m'attend à la maison (au logis ; chez moi) ; || μένω εἰς εἰς τὸ σπίτι, garder la maison=οἰκουρῶ, demeurer au logis ; || ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι, de porte en porte ; de maison en maison ; || ἔρχομαι ἀπὸ τὸ σπίτι σας, je viens de chez vous ; || [ἐπὶ τεχνίτου] ἐργάζεται εἰς τὸ σπίτι του, il travaille en chambre ; || κάμετε σὰν σ' τὸ σπίτι σας, faites comme chez vous ; ne vous gênez pas ; || [ἐπὶ ὑπηρέτου] ηὗρε σπίτι, il a trouvé condition ; il est entré en maison ; || εἶνε ἀπὸ σπίτι, il est de bonne famille ; || σπίτι, τὸ οἰκοκυριὸ (ἡ οἰκονομία), ménage, n.m. || ἀνοίγω σπίτι, se mettre en ménage ; || ἔχω σπίτι ἀνοιχτόν, tenir maison ; || δὲν εἶνε κανεὶς εἰς τὸ σπίτι, il n'y a personne au logis.

σπιτικόν, οῦ, τὸ [δημ.], βλ. **σπιτικός**.

σπιτικός, ή, ὸν [δημ.], καὶ σπιτίσιος, ια, ιο· οἰκεῖος, οἰκιακός, ή, όν, familier de la maison ; [qui est] de la maison ; || σπιτικὸν ψωμὶ (οἰκιακός), pain de ménage ; pain de cuisson ; || σπιτικὸν χρασί, vin bourgeois ; βλ. καὶ **οἰκουρός**, casanier. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ σπιτικόν, le ménage ; la famille ; la maison ; [δημ.] la maisonnée ; || ἀνεχώρησε μὲ ὅλον του τὸ σπιτικόν, il partit avec toute sa famille.

σπιτόγατα, ας, ἡ [δημ.], οἰκιακὴ (τοῦ σπιτιοῦ) γάτα, chatte domestique. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] homme casanier ; ὁ ἀρεσκόμενος νὰ διαμένῃ εἰς τὴν οἰκίαν του· βλ. καὶ **οἰκουρός**. casanier, ère.

σπιτονοικοκυρά, ᾶς, ἡ [δημ.] [καταχρ.] οἰκοδέσποινα, ἡ δέσποινα, maîtresse (dame) de la maison ; || καλὴ σπιτονοικοκυρά, bonne ménagère = καλὴ οἰκοκυρά, οἰκονόμος. § [ὡς πρὸς ἐνοικιαστὴν] ἡ ἰδιοκτήτις, propriétaire, ἡ εἰς ἣν ἀνήκει ἡ οἰκία.

σπιτονοικοκύρης, γεν. -ρη, ὁ [δημ.] [καταχρ.], οἰκοδεσπότης, le maître de la maison (du logis). § [ὡς πρὸς ἐνοικιαστὴν] ὁ ἰδιοκτήτης, propriétaire, n. m. ὁ εἰς ὃν ἀνήκει ἡ οἰκία.

σπιτόνω, μέλ. ώσω [δημ.], παρέχω τινὶ οἶκον, procurer une habitation ; ἐγκαθιστῶ εἰς οἰκίαν, ἐνοικίζω, loger ; τοποθετῶ ἐν οἰκίᾳ, ἐνοικίζω, caser ; || σπιτωμένος, η, ον, casé, ée.

σπιτόπουλον, ου, τὸ [δημ.], μικρὸς οἶκος, petite maison ; οἰκίσκος, maisonnette, n. f. § —, σηκὸς τοῦ κυνός, niche à chien, μικρὸν ξύλινον μετακομιστὸν διαμέρισμα διὰ τὸν κύνα.

σπιτότοπος, ου, ὁ [δημ.], οἰκόπεδον, χῶρος διὰ κτίσιμον οἰκίας, terrain [à bâtir] ; emplacement [d'une maison].

σπιτωμένος, η, ον· casé, ée ; ὁ τοποθετημένος εἰς οἰκίαν, ἐνοικισμένος, η, ον.

σπλαγχνίζομαι [δημ.]=συμπαθῶ, βλ. εὐσπλαγχνίζομαι.

σπλαγχνικός, ή, όν· viscéral, ale, aux, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὰ σπλάγχνα, qui a rapport aux viscères; || κοιλότης σπλαγχνική, cavité viscérale ; || τῶν σπλάγχνων, de viscéraux.

σπλαγχνικός, ή, ὸν [ἀνατομ.]· splanchnique (ἐκ τοῦ σπλάγχνα, entrailles), adj. ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὰ σπλάγχνα, qui appartient, qui a rapport aux viscères ; || κοιλότητες σπλαγχνικαί, cavités splanchniques, εἶνε μεγάλαι κοιλότητες τοῦ σώματος, τοῦ κρανίου, τοῦ θώρακος, τῆς γαστρὸς (grandes cavités du corps, crâne, thorax et abdomen) ; || σπλαγχνικὰ νεῦρα, nerfs splanchniques.

σπλαγχνογραφία, ας, ἡ· splanchnographie, n.f. περιγραφὴ τῶν σπλάγχνων, description des viscères.

σπλαγχνογραφικός, ή, όν· splanchnographique, adj. ἀφορῶν τὴν σπλαγχνογραφίαν.

σπλαγχνογράφος, ου, ὁ· splanchnographe, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν σπλάγχνων.

σπλαγχνοειδής, ής, ές· splanchnoïdé, ée, adj. ὅμοιος τῷ φυτῷ σπλάγχνῳ.

σπλαγχνολογία, ας, ἡ· splanchnologie, n. f. μέρος τῆς ἀνατομίας πραγματευόμενον περὶ τῶν σπλάγχνων. Σύγγραμμα πραγματευόμενον περὶ τῶν σπλάγχνων.

σπλαγχνολογικός, ή, όν· splanchnologique, adj. ἀφορῶν τὴν σπλαγχνολογίαν.

σπλάγχνον, ου, τὸ [συνήθ. πληθ.], τὰ ἐντόσθια, entrailles [κυρ. καὶ μεταφ.] ἤτοι τὰ ἐντὸς τοῦ σώματος εὑρισκόμενα, ἰδίως ὅμως σπλάγχνον, viscère, n. m. καλοῦνται τὰ εὐγενέστερα τούτων, ἤτοι ἡ καρδία, τὸ ἧπαρ, ὁ πνεύμων, ὁ ἐγκέφαλος.

σπλάγχνον, ου, τό· splachne (προφ. splakn) n. m. [βοτ.] εἶδος βρύου, genre de mousse.

σπλαγχνόπτωσις, εως, ἡ· splanchnoptose, n. f. βλ. καὶ ἐντερόπτωσις.

σπλαγχνοσκοπία, ας, ἡ [ἀρχ.], splanchnoscopie, adj. ἐξέτασις τῶν σπλάγχνων πρὸς πρόρρησιν τοῦ μέλλοντος.

σπλαγχνοτομία, ας, ἡ· splanchnotomie (σπλάγχνον, viscère καὶ τομή, section), n. f. [ἀνατ.] ἀνατομία τῶν σπλάγχνων, dissection des viscères.

σπλαγχνοτομικός, ή, όν· splanchnotomique, adj. ἀφορῶν τὴν σπλαγχνοτομίαν.

σπλήν, ός, ὁ καὶ ἡ κοινῶς ἡ σπλῆνα, rate, n. f. σπλάγχνον τοῦ κύτους τῆς κοιλίας κείμενον εἰς τὸ ἀριστερὸν ὑποχόνδριον. § —, πάθος τῆς σπληνός, douleur (mal) à la rate = σπληνῖτις· || ἔχω σπλῆνα, σπληνιάζω, σπληνιῶ, avoir mal à la rate, souffrir de la rate. § [συνεκδ.] σπλήν, τὸ περὶ τὸν σπλῆνα πάθος, spleen [splin, ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ, spleen=rate, διότι οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευον ὅτι ἡ μελαγχολία (humeur noire) προήρχετο ἐκ τοῦ σπληνὸς] n. m. ἐλαφρὰ μορφὴ ὑποχονδρίας, forme atténuée de l'hypocondrie.

σπληναλγία, ας, ἡ· splénalgie (σπλήν, rate καὶ ἄλγος, douleur) n. f. [παθολ.] πάθος ἑδρεῦον ἐν τῷ σπληνί, douleur siégeant à la rate.

σπληναλγικός, ή, όν· splénalgique, adj. [ἰατρ.] ὁ ἀφορῶν τὴν σπληναλγίαν.

σπληνάνθραξ, ακος, ὁ· charbon (m) [de la rate), ἄνθραξ τοῦ σπληνός.

σπληνάντερον, ου, τὸ [δημ.] τὸ χονδρὸν ἔντερον τοῦ ἀρνίου παραγεμισμένον διὰ σπληνός, boyau gras.

σπληνεκτομή, ῆς, ἡ· splénectomie (σπλήν, rate καὶ ἐξαίρεσις, ablation) n. f. [χειρουργ.] opération qui consiste à extirper la rate ; ἐγχείρισις συνισταμένη εἰς τὴν ὁλοσχερῆ ἢ μερικὴν ἐξαίρεσιν τοῦ σπληνός, ἐνδεικνυμένη ὁσάκις ὁ σπλὴν τυγχάνει ἕδρα καρκινώδους παθήσεως ἐντετοπισμένης εἰς αὐτὸν καὶ ἐπαπειλούσης ἅλωσιν καὶ τῶν παρακειμένων μορίων καὶ σπλάγχνων καὶ σπανίως ἀποτυγχάνουσα. Μετά τινα ἀπὸ τῆς ἐγχειρίσεως χρόνον ἡ λειτουργία τοῦ σπληνὸς φαίνεται ἀναπληρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστῶν καὶ τῶν λεμφικῶν γαγγλίων.

σπληνεκτομικός, ή, όν· splénectomique, adj. [χειρ.] ἀφορῶν τὴν σπληνεκτομήν, qui a rapport à la splénectomie.

σπληνεμφρακτικός, ή, όν· splénemphractique, adj. [ἰατρ.] ἀφορῶν τὴν σπληνέμφραξιν.

σπληνέμφραξις, εως, ἡ· splénemphraxie (σπλήν, rate καὶ ἐμφράσσειν, obstruer) n. m. ἔμφραξις τοῦ σπληνός, engorgement de la rate. Σύρροια ἀθρόα αἵματος εἰς τὸν σπλῆνα καὶ ὑπερπλήρωσις αὐτοῦ συνεπείᾳ φλεγμονῆς τοῦ σπλάγχνου τούτου, ἢ ὑπὸ μεγάλου ποσοῦ αἵματος συρρέοντος κατὰ βίαιον δρόμον καὶ ἀποτόμους κινήσεις τῶν μυελῶν ἢ τέλος κατὰ τὰ ῥίγη τῶν διαλειπόντων, περιστάσεις καθ' ἃς τὸ αἷμα καταλεῖπον τὸ πλέγμα τῶν ἐπιπολῆς τριχοειδῶν φθάνει ἀφθόνως εἰς τὴν δεξιὰν καρδίαν. ἧς αἱ κοιλότητες ἀδυνατοῦσι νὰ διανείμωσιν αὐτὸ πρὸς τὴν μικρὰν κυκλοφορίαν καὶ οὕτω τὸ αἷμα παλινδρομοῦν ἐν τῷ φλεβικῷ συστήματι διαστέλλει τὰ τοιχώματα τῶν ἀρτηριῶν καὶ ἐπειδὴ τὰ τριχοειδῆ τῆς σπληνικῆς φλεβὸς καταλήγουσι, ὡς γνωστόν, εἰς τοὺς μικροὺς χώρους τοὺς μεταξὺ τῶν δοκίδων, ἕπεται ὅτι ἐντεῦθεν ἐκρέει ἱκανὴ ποσότης αἵματος πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἰσορροπίας καὶ ὁ σπλὴν εὑρίσκεται ὑπερέμπλεως καὶ ἐκτεταμένος. Ἡ κατάστασις αὕτη παρέρχεται σὺν τῇ παύσει τῶν προκαλεσάντων αὐτὴν αἰτίων, παρατηρεῖται δὲ ἐπίμονος κατὰ τοὺς διαλείποντας πυρετοὺς καὶ τότε θεραπεύσται διὰ τῆς θειϊκῆς κινίνης.

σπληνιάζομαι [διάλ. Ἠπείρου], ἀδημονῶ.

σπληνιάζω [δημ.], βλ. σπληνιάω.

σπληνιάω-ῶ, μέλ. άσω, κοινῶς σπληνιάζω ἔχω τὸ πάθος τοῦ σπληνός, ὑποφέρω ἀπὸ σπλῆνα, souffrir de la rate ; ἔχω σπλῆνα, avoir le spleen, κοινῶς εἶμαι σπληνιάρης = ὑποχονδριακός, πάσχω ἀπὸ ὑποχονδρίαν.

[library stamp]

σπληνιάρης, α, ικον [δημ.] ὁ ἔχων τὸ πάθος τοῦ σπληνός, qui a mal à la rate; σπληνικός, σπληνιῶν, ῶσα, ῶν, splénétique, adj. [συνεκδ.] ὑποχονδριακός, μελαγχολικός, atrabilaire; ὅθεν καὶ δύστροπος τὸν χαρακτῆρα, morose, adj.

σπληνικός, ή, όν, κοινῶς σπληνιάρης, splénétique, adj. [ἰατρ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν σπλῆνα, qui a rapport à la rate. § σπληνικός, σπληνιῶν, splénétique, n. et adj. λέγεται ἐπὶ ἀνθρώπου πάσχοντος κατὰ τὸν σπλῆνα (se dit d'une personne qui a une maladie de la rate) ἢ σπληνιῶντος, ὑποχονδρίου (qui a le spleen); βλ. σπλήν.

σπληνικός, ή, όν· splénique, adj. [ἀνατ.] ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὸν σπλῆνα, qui a rapport, qui appartient à la rate; ‖ σπληνικὴ ἀρτηρία, artère splénique; ‖ φλὲψ σπληνική, veine splénique. § ἁρμόδιος διὰ τὰς παθήσεις τοῦ σπληνός, π. χ. φάρμακον σπληνικόν, médicament splénique; ‖ ἱστὸς σπληνικός, tissu splénique; βλ. σπληνοειδής.

σπληνίον, ου, τό· compresse, n. f. ἐπίδεσμος ἢ πτύγμα ὅπερ βεβρεγμένον ὕδατι ἢ φαρμάκῳ, ἢ ἐπικεχρισμένον φαρμάκῳ ταῖς πληγαῖς ἐπετίθετο. Ἀριστοτ.

σπλήνιος, ου, ὁ· splénius, n. m. [ἀνατ.] σπλήνιος μῦς τοῦ τραχήλου καὶ τῶν νώτων· ὁ σπληνοειδὴς μῦς, le muscle splénius.

σπληνῖτις, ιδος, ἡ· splénite, n.f. inflammation de la rate, φλεγμονὴ τοῦ σπληνὸς ἐκδηλουμένη διὰ πυρετοῦ, διὰ τάσεως τοῦ ἀριστεροῦ ὑποχονδρίου μετὰ θάλπους καὶ ἐπάρσεως καὶ δι' ἄλγους συμφανεστέρου καὶ ἐντονωτέρου τῇ πιέσει.

σπληνοβότανον, ου, τό· βλ. σπληνόχορτον.

σπληνογραφία, ας, ἡ· splénographie, n. f. περιγραφὴ τοῦ σπληνός, description de la rate.

σπληνογραφικός, ή, όν· splénographique, adj. ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν σπληνογραφίαν, qui appartient ou a rapport à la splénographie.

σπληνογράφος, ου, ὁ· splénographe, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν σπληνογραφίαν, qui s'occupe de splénographie.

σπληνοειδής, ής, ές· splénoïde (σπλὴν καὶ εἶδος, aspect), adj. [ἀνατ.] ὁ ἔχων τὴν ὄψιν τοῦ σπληνός, qui a l'apparence de la rate; ‖ ἱστὸς σπληνοειδής, tissu splénoïde; λέγουσι κάλλιον σπληνικὸς (splénique).

σπληνοκήλη, ης, ἡ· splénocèle (σπλὴν καὶ κήλη, tumeur), n. f. [χειρ.] κήλη τοῦ σπληνός, hernie de la rate.

σπληνοκύτταρον, ου, τό· splénocyte (σπλὴν καὶ κύτος, κύτταρον, cellule), n. m. κύτταρον τοῦ σπληνός, ὅπερ ἐκ λευκοκυττάρου μεταβάλλεται εἰς ἐρυθρὸν μετὰ πυρῆνος σφαιρίδιον ἢ ἐρυθροκύτταρον (éruthrocyte) καὶ ἐν τέλει εἰς ἐρυθρὸν σφαιρίδιον ἄνευ πυρῆνος, ἢ αἱμοσφαίριον (globule rouge sans noyau ou hématie).

σπληνολογία, ας, ἡ· splénologie (σπλήν, rate καὶ λόγος, discours), n. f. πραγματεία ἐπὶ τοῦ σπληνός, traité sur la rate.

σπληνολογικός, ή, όν· splénologique, adj. ὁ ἀνήκων, ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν σπληνολογίαν, qui appartient; qui a rapport à la splénologie..

σπληνολόγος, ου, ὁ· splénologiste ou splénologue, n. m. συγγραφεὺς σπληνολογίας, auteur d'une splénologie.

σπληνομεγαλία, ας, ἡ· splénomégalie, n. f. μεγέθυνσις, ἐξόγκωσις τοῦ σπληνός.

σπληνοπάθεια, ας, ἡ· splénopathie, n.f. [παθολ.] ἀσθένεια τοῦ σπληνός, maladie de la rate.

σπληνοπαθικός, ή, όν splénopathique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν σπληνοπάθειαν, qui concerne la splénopathie.

σπληνοποίησις, εως, ἡ· splénification (σπλήν, rate καὶ λατ. facere, faire, ποιῶ), n. f. ἀλλοίωσις ὀργανικοῦ ἱστοῦ καὶ ἰδίως τοῦ ἥπατος ἢ τοῦ πνεύμονος, ἥτις τοῖς προσδίδει ὄψιν ἀνάλογον τοῦ σπληνός· λέγουσιν ἐπίσης σπλήνωσις, splénisation; ‖ ἡ σπληνοποίησις παρατηρεῖται κυρίως ἐν τῷ ἥπατι, la splénification s'observe surtout dans le foie.

σπληνοπτωσία, ας, ἡ (καὶ οὐχὶ σπληνόπτωσις), splénoptose, n. f. πτῶσις, ἐκτόπισις τοῦ σπληνός.

σπληνοτομία, ας, ἡ· splénotomie (σπλήν, rate καὶ τομή, section dissection), n. f. [χειρ.] τομὴ τοῦ σπληνός, section de la rate; ‖ ἀνατομία τοῦ σπληνός, dissection de la rate.

σπληνοτομικός, ή, όν· splénotomique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν σπληνοτομίαν, qui appartient à la splénotomie.

σπληνόχορτον, τὸ καὶ σπληνοβότανον [βοτ.], asplénie, n. f. asplénion, n. m. (ἐκ τοῦ σπλήν, rate) ou doradille, n. f. γένος πτέριδος· καλεῖται κοινῶς sauve-vie, n.m.

σπληνώδης, ης, ες· ὅμοιος σπληνί, qui ressemble à la rate; ‖ —, κοινῶς σπληνιάρης, ὑποχονδριακός, splénétique, adj.

σπλήνωσις, εως, ἡ· splénisation, n. f. [παθολ.] μεταβολὴ εἰς σπληνώδη οὐσίαν· βλ. σπληνοποίησις.

σπογγαλιεία, ας, ἡ· ἡ ἁλιεία τῶν σπόγγων, pêche d'éponges.

σπογγαλιεύς, έως, ὁ καὶ

σπογγαλιευτής, οῦ, ὁ· ὁ ἁλιεύων σπόγγους, pêcheur d'éponges.

σπογγαλιευτικός, ή, όν, ὁ ἀφορῶν τὴν σπογγαλιείαν, de pêche d'éponges; ἢ τὸν σπογγαλιέα, de pêcheur d'éponges.

σπογγίζω, μέλ. ίσω, καθαρίζω διὰ τοῦ σπόγγου, nettoyer avec l'éponge; passer l'éponge; éponger; [συνήθ. γεν.] [ἀπο]μάσσω, essuyer; βλ. σφογγίζω.

σπογγοειδής, ής, ές, σπογγώδους φύσεως, de nature spongieuse; spongoïde, adj. ὅμοιος σπόγγῳ, spongiforme, adj.

σπόγγος, ου, ὁ· κοινῶς τὸ σφουγγάρι, éponge, n.f. **Σπόγγοι,** ζῶα ἐκ τοῦ τύπου τῶν

Κοιλεντέρων ἀποτελοῦντα τὴν τάξιν τῶν Σπογγωδῶν. Συνίστανται ἐκ στερεᾶς τινος μάζης περιεχούσης πολυαρίθμους κενοὺς πόρους καὶ σωλῆνας, καλυπτομένης δὲ ὑπὸ ἀπείρων μικρῶν κυττάρων ἢ καὶ ὑπὸ πρωτοπλάσματος μὴ διακεκριμένου ἀκόμη εἰς κύτταρα. Ἡ στερεὰ μᾶζα ἀποτελεῖται εἴς τινα ἐκ τιτανώδους, εἰς ἄλλα ἐκ πυριτίνης καὶ εἰς ἄλλα ἐκ κερατίνης οὐσίας, αὐτὴ δὲ ἀπομένουσα μετὰ τὴν σῆψιν τῶν κυττάρων καὶ τοῦ πρωτοπλάσματος εἶνε ὁ κοινῶς λεγόμενος σπόγγος.

σπογγώδης, ης, ες· ὅμοιος σπόγγῳ, πορώδης ὡς ὁ σπόγγος, spongieux, euse, adj. || τὸ σπογγῶδες (ἡ ἰδιότης) spongiosité, n. f. βλ. καὶ ζοφάδα.

σποδιά, ᾶς, ἡ· ὁ σωρὸς τῆς σποδοῦ, καὶ

σποδός, οῦ, ἡ· ἡ τέφρα, cendre[s], καλοῦνται οὕτω τὰ μετὰ τὴν καῦσιν ὀργανικῶν οὐσιῶν (ζωϊκῶν ἢ φυτικῶν) ἀπομείναντα ἀνόργανα συστατικά· βλ. καὶ **τέφρα**· || — τῶν μετάλλων, cendre des métaux, κοινῶς ἡ στάχτη τοῦ μαντεμιοῦ, τὸ **σπόδιον**· || — κασσιτέρου, potée d'étain ; βλ. **στιλπνόκονις**.

σποδόχρους, ους, ουν· τὸ χρῶμα τῆς σποδοῦ, τεφρόχρους, cendré, ée, adj.

σποδόω-ῶ, μέλ. ώσω· καίων μεταβάλλω εἰς σποδόν, reduire en cendre.

σπολλάτη [δημ. ἐπιφ.], συνεφθάρη ἀπὸ τὸ «εἰς πολλὰ ἔτη» κατήντησεν ὄνομα ταὐτόσημον τοῦ εὐχαριστία, [le grand] merci ; || νὰ τὸ σπολλάτη, voilà le grand merci; βλ. καὶ **ἔτος**.

σπονδεῖος, εἴα, εἶον [μετρική], spondée, n. m. ποὺς συνιστάμενος ἐκ δύο μακρῶν συλλαβῶν.

σπονδή, ῆς, ἡ· libation (ἐκ τοῦ λατ. libatio, libare = verser) n. f. effusion de vin ou d'autre liqueur, que les anciens faisaient en l'honneur des dieux ; les libations précédaient en général le sacrifice. Σπονδὴ ἐκαλεῖτο παρ' ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἡ ἐξ ἀγγείων ἐκροὴ ὑγροῦ (ὕδατος, οἴνου) σὺν ἐπικλήσει πρὸς Θεόν. Ἐγένοντο δὲ αἱ **σπονδαὶ** ἐν ὥρᾳ θυσιῶν, ὅτε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐψάλλοντο καὶ ᾠδαὶ πεποιημέναι εἰς τὸν σπονδεῖον λεγόμενον στίχον, συνοδεύοντος διὰ τοῦ αὐλοῦ τοῦ σπονδαύλου, ἐν ἑστιάσει καὶ πρὸς ἐπικύρωσιν συνθηκολογιῶν· || [μεταφ.] **σπονδή**, libation, n. f. τὸ πίνειν πολὺ πρὸς εὐχαρίστησιν· || κατὰ τὸ συμπόσιον ἐπεδόθημεν εἰς ἀφθόνους σπονδάς, nous fîmes à ce repas d'amples libations. § —, traité, n. m. conventions ou clauses d' un traité ; || — εἰρήνης, συνθήκη, traité, n.m. la conclusion d'un traité ; || παραδίδομαι ὑπὸ συνθήκας, ὑπὸ σπονδάς, se rendre par convention.

σπονδυλικός, ή, όν· vertébral, ale, aux [ἀτομ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τοὺς σπονδύλους, ἢ ὁ ἐκ τοιούτων ἀποτελούμενος· βλ. **ῥαχικός**· || **σπονδυλικὴ στήλη** [ἀνατ.], rachis, n. m. (= **ῥάχις**)· || σπονδυλικὴ στήλη, colonne vertébrale ; épine [dorsale]; [κοιν.] **ἄκανθα**, échine, n. m. λέγεται τὸ σύνολον τῶν σπονδύλων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῆς οὐρᾶς. § —, **σπονδυλωτός**.

σπόνδυλος, ου, ὁ· vertèbre, n. f. (παλαιοτέρως ἐλέγετο ἀνατομικῶς spodnyle). Σπόνδυλοι ἐν τῇ ὀστεολογίᾳ καλοῦνται τὰ ἀποτελοῦντα τὴν σπονδυλικὴν στήλην καὶ τὸ κέντρον τῶν τοῦ κορμοῦ κινήσεων ὀστᾶ, ἀκανόνιστα τὸ σχῆμα, βραχέα, ἱκανοῦ πάχους, κυτταρώδους ὑφῆς, ἐλαφρά, κείμενα ἐπάλληλα καὶ χωριζόμενα ὑπὸ μεσοσπονδυλίων μηκύνσεων (disques vertébraux ou intervertébraux). Οἱ κυρίως σπόνδυλοι διαιροῦνται ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω κατὰ σειρὰν εἰς ἑπτὰ **αὐχενικοὺς** (cerviales), ὧν ὁ πρῶτος ἀκινήτως συναρθρούμενος πρὸς τὸ κατ' ἰνίον ὀστοῦν καλεῖται ἐπιστροφεὺς (**ἄτλας**, atlas παρὰ γάλλοις), ὁ δεύτερος **ἄξων** (axis) καὶ ὁ τελευταῖος ὁ ἕβδομος **ἄτλας** (**προβλὴς** παρὰ γάλλοις), δώδεκα θωρακικοὺς (**ῥαχιαίους**, dorsales), καὶ πέντε **ὀσφυϊκοὺς** (lombaires) ; ἐπὶ ἑκάστου αὐτῶν διακρίνομεν τὸ **σῶμα** (corps) παχύ, περίπου κυκλικὸν καὶ συμπαγὲς πρόσθιον μέρος τὴν **ἀκανθώδη ἀπόφυσιν** (apophyse épineuse) προβάλλουσαν πρὸς τὰ ὀπίσω κατὰ τὴν μέσην γραμμήν, τὴν δεξιὰν καὶ ἀριστερὰν ἐγκαρσίαν **ἀπόφυσιν** (apophyse transverse), ἑτέρας τέσσαρας τὰς **ἀρθρικὰς ἀποφύσεις** (apophyse articulaires) δύο ἑκατέρωθεν, μίαν ἄνωθεν καὶ ἑτέραν κάτωθεν, αἵτινες χρησιμεύουσι πρὸς συνάρθρωσιν πρὸς τὸν ὑποκείμενον καὶ ὑπερκείμενον σπόνδυλον, τὸ πλάγιον πέταλον ὀστεῶδες ἔλασμα συνάπτον τὰς ἐγκαρσίας καὶ ἀρθρικὰς ἀποφύσεις πρὸς τὸ πλάγιον καὶ ὀπίσθιον μέρος τοῦ σώματος καὶ φέρον ἄνωθεν καὶ κάτωθεν βαθεῖαν ἐντομὴν ἥτις μεθ' ὁμοίας ὑπαρχούσης ἐν τῷ ὑπερκειμένῳ καὶ ὑποκειμένῳ σπονδύλῳ συμβάλλεται εἰς σχηματισμὸν τοῦ μεσοσπονδύλου τρήματος δι' οὗ προσπίπτει τὸ ῥαχιαῖον νεῦρον, καὶ τέλος τὸ **σπονδυλικὸν τρῆμα** (trou, ou canal vertébral), εὐρεῖα ὀπὴ ἧς τὰ τοιχώματα ἀπαρτίζονται ἔμπροσθεν μὲν ἐκ τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ σώματος, κατὰ δὲ τὰ πλάγια καὶ ὄπισθεν ἐκ τῶν πλαγίων πετάλων σὺν πάσαις ταῖς ἀποφύσεσιν. Οἱ δὲ ψευδοσπόνδυλοι εἶνε οἱ συνοστεωθέντες κατὰ τὴν διάπλασιν τοῦ σκελετοῦ καὶ ἀπαρτίσαντες ὀστᾶ ἀλλόσχημα, ἐφ' ὧν οὐχ ἧττον ἱκανῶς συμφανεῖς ὑπελείφθησαν πολλοὶ τῶν χαρακτήρων τῶν κυρίων σπονδύλων, οἷον τὸ **ἱερὸν ὀστοῦν** (sacrum) καὶ ὁ κόκκυξ (coccyx). § — [ἀρχιτ.], βλ. **σπόνδυλος**, tambour [d'une colonne].

σπονδυλώδης, ης, ες· ἔχων σπονδύλους, σπονδυλωτός.

σπονδυλωτὰ (ζῶα), les vertébrés, n.m. pl. διαίρεσις τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου περιλαμβάνουσα πάντα τὰ ζῶα ὧν ὁ κορμὸς καὶ τὰ μέλη ἔχουσι σκελετὸν ὀστεώδη ἢ χονδρώδη ἢ τοὐλάχιστον ἰνοχονδρώδη ἀπαρτιζόμενον ἐκ τμημάτων αὐτοτελῶν συνδεδεμένων καὶ κινητῶν πρὸς **ἄλληλα**, ἐγκεφαλονωτιαῖον σύστημα, δύο σιαγόνας ἐπικειμένας τὴν μὲν ἐπὶ τῆς ἑτέρας, δύο ζεύγη ἄκρων, κυκλοφορίαν διεξαγομένην ἐν συστήματι ἀγγείων συσταλτῶν, αἷμα ἐρυθρόν, διακρινόμενα εἰς ἀλλαντοειδῆ, οἷα τὰ μαστοφόρα, τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ἑρπετά, εὐμοιροῦντα, ἀλλαντοειδοῦς καὶ ὀμφαλικοῦ κυστιδίου κατὰ τὴν ἐμ-

βρυϊκὴν ζωὴν καὶ εἰς ἀναλλαντοειδῆ, οἷα τὰ βατράχια καὶ οἱ ἰχθύες, στερούμενα ἀλλαντοειδοῦς κατὰ τὴν ἐμβρυϊκὴν ζωὴν καὶ μόνον ὀμφαλικὸν κυστίδιον φέροντα. Ἡ ζωϊκὴ θερμότης παρὰ τοῖς διαφόροις εἴδεσι τῶν σπονδυλωτῶν ποικίλλει ἀπὸ τοῦ μεγίστου (39°90) τῶν πτηνῶν μέχρι τοῦ ἐλαχίστου ὑπερβαίνοντος κατὰ 0°50 ἕως 3° τὸ πολὺ 4° τὴν θερμοκρασίαν τοῦ περιέχοντος.

σπονδυλωτός, ή, όν· ἔχων σπονδύλους, vertébré, ée, adj. [βοτ.] verticiblé, ée, adj. disposé en verticible ; fleurs, feuilles verticiblées.

σπορά, ᾶς, ἡ· τὸ σπείρειν, ensemencement, n.m. semaille [s], n.f. [κηπουρ.] semis, n.m.

σπορά, ᾶς, ἡ· sémination, n. f. [βοτ.] ἡ φυσικὴ διασπορὰ τῶν σπερμάτων καθ' ἣν οἱ σπόροι τῶν φυτῶν διασπείρονται καὶ φύονται.

σποράδην [ἐπίρ.], διεσπαρμένως, σποραδικῶς, κοινῶς σκόρπια, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, çà et là ; μεμονωμένως, isolément, adv. κατὰ τρόπον διεσπαρμένον, d'une manière éparse.

σποραδικός, ή, όν· ὁ ἀραιῶς ὑπάρχων, clairsemé, adj. διασκορπισμένος, éparpillé, adj. διεσπαρμένος, épars, e, adj. διεσπαρμένος, dispersé, ée, adj. μεμονωμένος, isolé, ée, adj. [ἰατρ.] sporadique ; ‖ νοσήματα σποραδικὰ (ἢ σποράδες νόσοι), des maladies sporadiques, ἤτοι τὰ ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ τόπῳ ἐπικρατοῦντα καὶ προσβάλλοντα ὀλίγον ἀριθμὸν ἀτόμων. Τὸ ἀντίθετον εἶνε ἐνδημικαὶ (ἢ ἐνδήμιοι νόσοι (maladies endémiques).

σποραδικότης, ητος, ἡ· sporadicité, n.f. [παθολ.] χαρακτὴρ σποραδικὸς τῶν νόσων.

σποραδικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον σποραδικόν, d'une manière sporadique ; sporadiquement, adv. βλ. καὶ σποράδην.

σπόρδακας, ὁ [δημ.], ὁ βάτραχος, grenouille, n. f.

σπορεύς, έως, ὁ· ὁ σπείρων, semeur, euse, adj. ou séminateur, trice, n. § σπορεύς, semoir, n. m. ἐργαλεῖον δι' οὗ σπείρουσι.

σποριάζω, μέλ. άσω [δημ.] σπερματόομαι, σπερματίζω, monter en graine.

σπόριασμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ σποριάζειν, action de monter en graine ; ἡ πῆξις τοῦ σπόρου.

σποριασμένος, η, ον· σπερματίας, σπερματίζων, monté (ée) en graine.

σποριδιοειδής, ής, ὲς [βοτ.], sporidiforme, adj. ὁ ἔχων τὴν μορφὴν σποριδίου, qui a la forme d'une sporide.

σποριδίον, ου, τὸ [βοτ.], sporidie, n. f. σπόριον χειμερινὸν μυκήτων τινῶν, spore d'hiver de certains champignons.

σποριδιοφόρος, ος, ον [βοτ.], sporidifère, adj. ὁ φέρων ἢ περικλείων σποριδία, qui porte ou renferme des sporidies.

σπορικός, ή, όν, séminal, ale, aux ; ὁ ἀφορῶν τὸν σπόρον, τὸ σπέρμα· ‖ [ἰατρ.] ἔκκρισις σπορικὴ (=ἡ σπερματική), sécrétion séminale.

σπόριμος, ος, ον· κατάλληλος διὰ σποράν, propre à être semé, ée ou ensemencé ée ; ‖ τὰ σπόριμα=τὰ **σπαρτά**, les semailles; βλ.λέξιν.

σποριοδόχος, ος, ον [βοτ.] sporidoque (σπόρος καὶ δοχεῖον) adj. ὀνομασία δοθεῖσα εἰς τὴν θήκην τῶν σπόρων.

σπόριον, ου, τό· spore, n, m. ὄργανον πολλαπλασιασμοῦ τῶν κρυπτογάμων, σπερμάτιον τῶν βρύων, κόκκος, μόριον δι' οὗ ἀναγεννῶνται, πολλαπλασιάζονται. Συνώνυμα sporule, gongyle. séminule, sporangie, sporidie, thèque, apothèque, spermatokyste.

σποριοφόρος, ος, ον [βοτ.] sporé, ée, adj. ὁ ἔχων σπόρια, qui a des spores.

σποριοφόρος, ος, ον [βοτ.] sporifère, adj. ὁ φέρων ἢ παράγων σπόρια, qui porte ou qui produit des spores ; ‖ ὄργανον σποριοφόρον, appareil sporifère.

σπορίτης, ου, ὁ· τὸ φέρον τὸ σπόρον, porte-graine, n. m.

σπόρισμα, ατος, τὸ [συνήθ. πληθ.] γενικῶς σπόρος πρὸς σποράν, τὰ γεννήματα διὰ σποράν, semis, n. m.

σπορόβλαστος, ου, ὁ [βοτ.], sporoblaste (σπόρος, graine, καὶ βλαστός, germe) n. m. στοιχεῖον ἀναπαραγωγὸν τῶν σποροζωϋφίων, élément reproducteur des sporozoaires.

σπορογονία, ας, ἡ· sporogonie (σπόρος καὶ γονή, semence) n. f. παραγωγὴ διὰ σπορίων, reproduction par spores ; τρόπος παραγωγῆς μεταζωϋφίων τινῶν (métazoaires), καθ' ὃν τὸ κύτταρον ὅπερ μέλλει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παραγωγὸς ὀργανισμὸς δὲν εἶνε κύτταρον γεννητικὸν (cellule sexuelle).

σποροζωΐδιον, ου, τό· sporozoïte, n. m. μικρὸς πρωτοπλασμένος ὀργανισμὸς προερχόμενος ἐκ τοῦ σπορίου τῶν σποροζωϋφίων (spore des sporozoaires) παρέχων γένεσιν εἰς τὸ τέλειον ζῶον (animal adulte).

σποροζωΰφιον, ου, τό· sporozoaire (σπόρος καὶ ζῶον, animal) n. m. [ζωολ.] μεγάλη διαίρεσις τῶν πρωτοζώων.

σποροζώωσις, εως, ἡ· sporozoose (σπόρος, graine καὶ ζῶον, animal) n. m. γενικὴ ὀνομασία τῶν νόσων καθοριζομένων διὰ τῆς παρουσίας σποροζωϋφίων. Ἐκ τούτων αἱ μὲν εἶνε γενικαί, ὅπως ὁ ἑλώδης πυρετὸς (paludisme), αἱ δὲ τοπικαί, τοὐλάχιστον ἐν τῇ ἀρχῇ των, ὅπως αἱ ἀσθένειαι αἱ ὀφειλόμεναι εἰς εἰδικὰ βακτήρια, καὶ εἰδικῶς ὁ **καρκῖνος** (cancer).

σποροθυλάκιον, ου, τὸ [βοτ.], sporangiole, n. m. [βοτ.] μικρὰ σποροθήκη.

σποροθυλακιοφόρος, ος, ον [βοτ.], sporangiolifère, adj. ὁ φέρων, ἔχων σποροθυλάκιον.

σποροθύλακος, ου, ὁ [βοτ.], sporange, n. m. εἶδος μικροῦ θύλακος περικλείοντος τὰ σπόρια (σπερμάτια, spores) τῶν κρυπτογάμων, λειχήνων, πτερίδων, κτλ. ἤτοι ἡ **σποροθήκη**.

σπορόκαρπον, ου, τὸ [βοτ.], sporocarpe, n. m. εἶδος κάλυκος ἐκ φυλλαρίων (involucre) ἐν εἴδει κάψης, περικλειούσης τὰ ἀναπαραγωγὰ σώματα εἰς τινα φυτά.

σπορόκυστις, εως, ἡ [βοτ.], sporocyste

(σπόρος, graine καὶ κύστις, vessie), n. m. εἶδος σποροθύλακος (sporange) ἀποσπωμένου ἐκ τοῦ φυτοῦ μετὰ τῶν περιεχομένων σπόρων· || [ζωολ.] κύστις περιέχουσα ὠάρια ἢ σπόρια ἅτινα σχηματίζονται ἰδιαίτεραι νύμφαι σκωλήκων.

σπόρος, ου, ὁ· τὸ σπέρμα (τῶν δημητριακῶν καρπῶν), semence, n. f. σπόρος διαφόρων φυτῶν [βοτ.], graine, n. f. (=semence), ὁ ἄνεμος συμπαρασύρει (μεταφέρει) μακρὰν τοὺς σπόρους, le vent transporte au loin les graines ; || [βοτ.] —, grain, n. m. πᾶς καρπὸς ἢ σπόρος παρουσιάζων μικρὸν ὄγκον, tout fruit ou semence qui ne présente qu'un petit volume : π. χ. grain de blé, de raisin, de poivre, etc. les grains=τὰ σιτηρά, les céréales; || δὲν θὰ πιάσουν οὐδὲ τὸν σπόρον, on ne recueillera pas même la semence ; || [μεταφ.] ὁ σπόρος τοῦ θείου λόγου, la semence de la parole divine ; || σπόροι λουλουδιῶν, les graines de fleurs ; || — σίτου, grain de blé ; || σπόροι μήλου, pepins de pomme ; || — ῥοδακίνου, noyau de pêche ; || δένδρον ἀπὸ σπόρον, arbre franc ; || φυτὰ ἀπὸ σπόρον, plantes satives. § [ἐπὶ ζώων] βλ. **σπέρμα**, sperme, n.f. ou semence, n. f. § [συνεκδ.] βλ. **σπέρμα**, γόνος. germe, n. m. ou semence, n. f. ἡ καταγωγή, ἡ πηγή, ἡ ἀρχή, origine, n. f. ἡ πρώτη αἰτία, ἀρχή, première cause ; || σπέρμα διχονοίας, germe de discorde.

σπορόταυλα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], ἡ ἑστίασις, ἡ τράπεζα ἡ διδομένη τοῖς γεωργοῖς, ὅτε ἐργάζοντο δωρεάν.

σπορότριχον, ου, τό· sporotric ou sporotriche, n. m. εἶδος τριχοειδοῦς μύκητος.

σπορόφυτον, ου, τό· sporophyte (σπόρος καὶ φυτὸν) n. m. συνών. τοῦ **κρυπτόγαμον** (cryptogame).

σπόρτ, τὸ [ξεν.], sport, n. m. (λέξις ἀγγλική)· σημαίνει παίγνιον, διασκέδασιν, κυρίως δὲ τὴν ἐν ὑπαίθρῳ καὶ συνδεομένην μετὰ σωματικῆς ἀσκήσεως, οἷον τὸ κυνήγιον, ἡ ἁλιεία, ὁ δρόμος, ἡ ἱπποδρομία, τὸ κολυμβᾶν, ἡ κωπηλασία, ἡ γυμναστική, ἡ ποδηλασία, καὶ τὰ νεώτερα παίγνια τὰ κυρίως ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ κατ' ἀρχὰς καλλιεργούμενα ὡς τὸ τέννις, ἡ ποδόσφαιρα καὶ ἄλλα· βλ. καὶ **ἀθλητισμός**.

σπουδάζω, μέλ. άσω, ἀσχολοῦμαι ἐπί τινος μετὰ σπουδῆς καὶ ἐπιμελῶς μελετῶ, étudier ; || ἐσπούδασεν ἰατρικήν, il a étudié la médecine ; || σπουδάζει νομικά, il fait son droit ; || [παθ. μετ. ἐπίθ.] σπουδασμένος, [homme] instruit (lettré)=πεπαιδευμένος. § σπουδαίως, σοβαρῶς, μὲ τὰ σωστά μου (καὶ ὄχι παίζων) ἀσχολοῦμαι πρός τι, ὅθεν ὁμιλῶ (ἐνεργῶ) σοβαρῶς, σπουδαιολογῶ, parler (agir) sérieusement ; εἶμαι σοβαρός, être sérieux ; || ὁμιλεῖτε σπουδάζων, parlez-vous sérieusement.

σπουδάζω [διάλ. Ἠπείρου], ἀντὶ τοῦ **ἐπείγομαι, σπεύδω,** βιάζομαι.

σπουδαιολογία, ας, ἡ· συνομιλία (συζήτησις) σοβαρά, conversation (f.) (discussion) (f.) sérieuse ; σοβαρὰ συνομιλία, entretien sérieux.

σπουδαιολόγος, ος, ον· ὁ σπουδαιολογῶν, ὁ ὁμιλῶν σπουδαίως, σοβαρῶς, qui parle sérieusement.

σπουδαιολογῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμιλῶ σπουδαίως (σοβαρῶς), parler sérieusement.

σπουδαῖος, α, ον [ἐπὶ προσ.] ὁ μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας ποιῶν τι, ὁ ἔχων σοβαρότητα καὶ ἀξίαν ἀτομικήν, ἄξιος λόγου, σημαντικός, [ἐπὶ πραγμάτων] ἅτινα εἰσὶ ἄξια λόγου, βαρύς, σημαντικός, οὐσιώδης, ὅθεν σπουδαῖος, sérieux, euse, adj. σοβαρός, grave, adj. ἄξιος λόγου, σημαντικός, οὐσιώδης, important, e, adj. ἐπιφέρων συνεπείας, de conséquence ; μεγάλης σημαντικότητος, ἀξίας, σημαντικός. d'importance ; ἄφθονος, μέγας, considérable, adj. || σπουδαία (σοβαρὰ) ὑπόθεσις, affaire sérieuse (grave) ; || σπουδαῖος ἄνθρωπος, homme d'importance ; || σπουδαῖον πλεονέκτημα, avantage considérable ; || εἰς αὔριον τὰ σπουδαῖα [φρ.], à demain les affaires ; || αὐτὸ δὲν εἶνε σπουδαῖον (σοβαρόν), cela n'est pas grave = δὲν ἐπιφέρει συνεπείας, cela ne tire pas à conséquence. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ σπουδαῖον (οὐδ. τὰ σπουδαῖα, ἀντίθ. τῷ γελοίῳ), ce qu'il y a d'important ; le point [essentiel] ; || τὸ σπουδαῖον τοῦ ζητήματος, le point de la question.

σπουδαιότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ σπουδαίου, τὸ σπουδαῖον, τὸ οὐσιῶδες, τὸ σημαντικόν, σπουδαιότης, importance, n. f. βαρύτης, gravité, n. f. τὸ σοβαρόν, σοβαρότης, le sérieux ; τὸ βαρύ, ἡ βαρύτης, le poids.

σπουδαίως [ἐπίρ.], δι' ὕφους σπουδαίου, σοβαροῦ, σοβαρῶς, sérieusement, adv.

σπουδάρχης, ου, ὁ· ὁ σφοδρὰ ἐπιθυμῶν ν' ἄρχῃ καὶ ἐπιζητῶν θέσιν, **θεσιθήρας**, brigueur [de places]; [κατ' ἐπέκτ.] φιλόδοξος, ambitieux, euse, adj.

σπουδαρχία, ας, ἡ· σφοδρὰ ἐπιθυμία καὶ σπουδὴ καὶ θήρευσις ἀρχῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ, Πλούταρ. ἡ **θεσιθηρία**, brigue, n. f. ἡ ἐπιδίωξις ἀρχῆς, ὑπουργήματος τινός, θέσεως τινός, chasse aux places ; [κατ' ἐπέκτ.] ἡ φιλοδοξία, ambition, n. f.

σπουδαρχίδης, ὁ· βλ. **σπουδάρχης**.

σπουδαρχικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν σπουδαρχίαν ἢ τὸν σπουδάρχην, de brigue ; de brigueur.

σπουδαρχῶ (έω) μέλ. ήσω, εἶμαι σπουδάρχης, κυνηγῶ μετὰ σπουδῆς ἀρχὴν (θέσιν) τινὰ ἐν τῇ πολιτείᾳ, **θεσιθηρῶ**, ἐπιθυμῶ παντὶ τρόπῳ νὰ ἐπιτύχω ἀξίωμά τι, Δ. Κάσ. 36, 10, briguer (des places) ; [κατ' ἐπέκτ.] ὅθεν φιλοδοξῶ, ambitionner, ἤτοι ζητῶ φιλοδόξως.

σπουδαστήριον, ου, τό· cabinet (m.) de travail ; δωμάτιον χρησιμεῦον ὡς τόπος μελέτης, ἐργασίας. § [ἐν ἐκπαιδευτηρίῳ], étude, n. f.=τὸ μελετητήριον ἔνθα μελετῶσιν οἱ μαθηταί.

σπουδαστής, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ σπουδάζων, étudiant, e. n. personne qui étudie ; καὶ

γενικῶς ὁ **φοιτητής**, ὁ ἀκολουθῶν τὰ μαθήματα σχολῆς πανεπιστημίου, personne qui fréquente les cours d'une université ou d'une faculté.

σπουδή, ῆς, ἡ· τὸ σπεύδειν, κοινῶς ἡ βία (μεθ' ἧς ἐνεργῶ τι), ἡ ταχύτης περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τινός, δραστηριότης, σπουδή, προθυμία, empressement, n. m. σπουδή, βία, hâte, n. f. ἐπιμέλεια καὶ ταχύτης περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τινός, diligence, n. f. || ἐν σπουδῇ, μετὰ σπουδῆς, à la hâte = ἐσπευσμένως, ταχέως, vite, adv. ἐν μεγάλῃ βίᾳ, σπουδῇ, en grande hâte; avec précipitation; précipitamment, adv. § —, ἡ μελέτη, étude, n. f. ἡ ἐκπαίδευσις, instruction, n. f. || ἐτελείωσε τὰς σπουδάς του, il a fini ses études; || αἱ ἐγκύκλιοι σπουδαί, les classes; || τὰ ἐγκύκλια μαθήματα γυμνασίου, les humanités.

σπουργίτης, ὁ καὶ

σπουργίτι, τὸ [δημ.], κοινὸν ὄνομα τοῦ **στρουθίου**, moineau, n. m. (οὗτινος ὑπάρχουσι πολλὰ εἴδη), ὁ πυργίτης (στρουθός), passereau, n. m.

σπροῦζα [διάλ. 'Ηπείρου], ἄνθρακες μικροὶ καὶ πολλοί.

σπρούνα ἡ [διάλ. 'Ηπείρου], (παρὰ τὸ πυρίνη)=μικροὶ ἄνθρακες πεπυρωμένοι, ἡ ἀνθρακιά, παρ' ὃ καὶ κοινῶς **θράκα**· ἐπίσης ἐν Θεσσαλίᾳ **σποῦρι** (παρὰ τὸ πῦρ).

σπρωξιά, ᾶς, ἡ καὶ

σπρώξιμον, ατος, τὸ [δημ.] ὤθησις, poussée, n. f. βλ. **ἄντωσις**, κοινῶς [ξε]κούντημα, bousculade, n. f. || — πυρῶν, βλ. ὦσις· || —, impulsion, n. f. βλ. **ὤθησις**.

σπρώχνω, μέλ. ὤξω [δημ.], ὠθέω-ῶ, παράγω κίνησιν τινά, ὠθῶ [ξε]κουντῶ, bousculer; || τὸ πλῆθος μᾶς ἔσπρωχνε, la foule nous poussait (nous bousculait); || [μεταφ.] μὴ τὰ σπρώχνῃς, ne précipitez (ne brusquez) pas les choses; || — ἔξω, pousser dehors; || — τὴν θύραν κατὰ τοῦ εἰσερχομένου, pousser (fermer) la porte au nez de quelqu'un.

σπυράκι, τό· μικρὸν ἐξάνθημα, petit bouton (bourgeon); φλύκταινα, ἐπὶ τοῦ δέρματος, bube, n. f. (= pustule qui vient sur la peau); φυμάτιον, élevure, n. f.

σπυρί, τό· πόνεμα, πάθος τοῦ σώματος, τὸ φῦμα, ὁ ψύδραξ, κοινῶς **κουκκοῦδι**, bouton, n. m. ἐξάνθημα, φλύκταινα, bourgeon, n. m. φλύκταινα ἐπὶ τοῦ δέρματος, bube, n.f. βλ. **σπυράκι**· || πρόσωπον γεμᾶτον σπυριά, visage [tout] bourgeonné; || βγάζει σπυριά, il lui vient des boutons. § — (σιταριοῦ, ῥωδιοῦ, κτλ.), ὁ κόκκος, grain, n. m. [μεταφ.] ἐλάχιστον τεμάχιον, ποσόν, brin, n. m. ἴχνος, σκιά, ombre, n. f. || ἕνα σπυρὶ σιτάρι, un grain de blé; || ἕνα σπυρὶ καφέ, une fève (un grain) de café; || τὰ σπυριὰ τοῦ κομβολογίου, les grains du chapelet; || τὸ ἐμάζευσαν σπυρὶ σπυρί, on l'a recueilli grain à grain; || δὲν ἔχει σπυρὶ μυαλόν, il n'a pas un grain (l'ombre) de bon sens. § **σπυρί**, τὸ [διάλ. 'Ηπείρου], οὐ μόνον τὸ ἐξάνθημα, καὶ ὁ **κόκκος** σίτου, ἀλλὰ καὶ ἡ ῥὰξ σταφυλῆς.

σπυριάζω [δημ.] φλυκταινοῦμαι, καλύπτομαι ὑπὸ φλυκταινῶν, se couvrir de boutons (de bourgeons) bourgeonner.

σπυρίς, ίδος, ἡ· κόφινος κυκλοτερῶς πεπλεγμένος ἵνα ἐντὸς αὐτοῦ φέρωμέν τι, ἰδίως δὲ ψαροκόφινο, καλάθιον, cabas, n. m. κάνιστρον (κοινῶς πανέρι), corbeille, n. f.

σπυρωτός, ή, όν· κοκκωτός, granulé, ée, adj. granuleux, euse, adj. grenu, e, adj.

σπῶ (άω), βλ. σπάνω.

'σσιόσμον, τὸ [διάλ. Καρπάθου], τὸ **λεῖον**.

'σσουλούφια, τὰ [διάλ. Καρπάθου], **μήνιγγες** καὶ **τσουλοῦφι**.

'σσουμουδιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Καρπάθου], ἡ σιωπή, **τσιμουδιά**.

'σσύ(γ)υρος, ὁ [διάλ. Καρπάθου], ὁ τελευταῖος τοῦ κύκλου τοῦ χοροῦ, ἢ τὸ ζῷον τοῦ ζευκτοῦ ἐν ἀλωνίσματι.

σσυπουρὶ [διάλ. Καρπάθου], ὁ **φόβος**.

σταβάρι, τὸ [δημ.], τὸ μακρὸν ξύλον τοῦ ἀλετριοῦ, ὁ ῥυμὸς τοῦ ἀρότρου, timon de la charrue.

σταβέντο [δημ. ναυτ.], βλ. **ὑπήνεμος**.

στάγδην [ἐπίρ.] κατὰ σταγόνας ['Ιπποκρ.] goutte à goutte.

σταγκόνω [δημ.], κλείω, φράσσω διὰ δοκοῦ ἢ μοχλοῦ, barrer; κωλύω, σταματῶ τι, arrêter. § [οὐδ.] σταματῶ, s'arrêter.

στάγμα, ατος, τό· τὸ στάζον, ἡ καταπίπτουσα σταγὼν (σταλαγματιά), goutte [qui tombe] n. f. § —, τὸ **ἀπόσταγμα**, eau (liqueur, etc. distillée; extrait de.

σταγμοδόχη, ης, ἡ· bobèche, n. f. δίσκος ὑάλινος ἢ μετάλλινος, διάτρητος ἐν τῷ μέσῳ, τιθέμενος ἐπὶ τῶν κηροπηγίων, ἵνα ῥέῃ ἐντὸς αὐτοῦ ὁ τετηκὼς κηρός.

σταγονόμετρον, ου, τό· compte-goutte, n.m. μικρὸς σωλὴν δι' οὗ δύνανται νὰ καταμετρῶσι κατὰ σταγόνας ὑγρόν τι.

σταγών, όνος, ἡ, κοινῶς **σταλαγματιά**, ἐλάχιστον καταπίπτον ποσὸν ὑγροῦ ὅπερ ὡς ἐκ τῆς συνοχῆς τῶν μορίων καθίσταται κατὰ τὴν πτῶσίν του σφαιροειδὲς (petite partie sphérique d'un liquide), goutte, n. f. || — ὕδατος, ἐλαίου, une goutte d'eau, d'huile; || κατὰ σταγόνας, goutte à goutte=**στάγδην**· || σταγόνες ὕδατος πέτρας κοιλαίνουσι, παροιμ. ἀνάλ. τῇ, à force de forger on devient forgeron. § [ἀρχιτ.] **σταγόνες**, αἱ· gouttes (n. f. pl.) ou clochettes, αἵτινες καλοῦνται καὶ chevilles. Κοσμήματα μικρὰ κωνικοῦ καὶ ἐνίοτε κυλινδρικοῦ σχήματος τιθέμενα ὑπὸ τὸν ὄροφον κορωνίδος **δωρικοῦ ῥυθμοῦ**, ἢ τριγωνικοῦ σχήματος (μικραὶ πυραμίδες) τιθέμενα εἰς τὸ κάτω μέρος τῶν **τριγλύφων** (triglyphes, βλ. **ῥυθμός**, ordre dorique). Τὰ κοσμήματα ταῦτα μιμοῦνται τὴν καταστάζουσαν βροχήν.

σταδιαστήρ, ῆρος, ὁ· stadia, n. f. ὄργανον δι' οὗ μετροῦνται κατὰ προσέγγισιν αἱ ἀποστάσεις ἀπὸ μακρόθεν, χρησιμεῦον ἐν τῷ στρατῷ διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς βολῆς. 'Ο Χαντσερῆς

γράφει τὰ ἑξῆς· ὄργανον δι' οὗ ἡ ἀπόστασις οὕτως εἰπεῖν σταδιάζεται, ἤτοι μετρεῖται κατὰ στάδιον, τὸ ὄργανον τοῦτο ὀνομάζω **σταδιαστῆρα**. Ὁ σταδιαστὴρ δίδει ἐμμέσως τὰς ἀποστάσεις βασιζόμενος ἐπὶ τῆς ὁμοιότητος τῶν τριγώνων. Ἡ ἀρχὴ τοῦ σταδιαστῆρος βασίζεται ἐπὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τριγώνου οὗτινος γνωρίζουσι τὴν βάσιν καὶ δύο γωνίας. Ὡς βάσις θεωρεῖται τὸ ὕψος πεζοπόρου ἀνδρός, οὗτινος τὸ ὕψος λαμβάνεται 1μ,70 μετὰ τοῦ καλύμματός του, ἢ τὸ τοῦ ἐφίππου ὅπερ δέχονται κατὰ μέσον ὅρον εἰς 2μ,50. Ὑπάρχει μεγάλη ποικιλία σταδιαστήρων, ἐνταῦθα ὅμως θὰ περιγράψωμεν τὸν ἁπλούστερον. Σύγκειται ἀπὸ κανόνα βεβαθμονομημένον ἐφ' ἑκάστης αὐτοῦ πλευρᾶς κρατούμενον κατακορύφως· ἐκ τῆς μιᾶς πλευρᾶς ἡ ἀπόστασις εἶνε σχετικὴ πρὸς τὰ φαινόμενα ὕψη τοῦ πεζοπόρου καὶ ἐκ τῆς ἑτέρας πρὸς τὰ τοῦ ἱππέως· πρὸς χρῆσιν τοῦ σταδιαστῆρος κρατοῦσι τοῦτον κατακορύφως διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ βραχίονος τεταμένου καὶ διευθύνουσιν ὀπτικὴν ἀκτῖνα διερχομένην διὰ τοῦ ἀνωτέρου μέρους τοῦ κανόνος καὶ τοῦ ὑψηλοτέρου σημείου τοῦ σκοποῦ, εἶτα χωρὶς νὰ κινήσωσι τὸν βραχίονα, διευθύνουσι τὸν ὄνυχα τοῦ ἀντίχειρος οὕτως ὥστε δευτέρα ὀπτικὴ ἀκτὶς νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ ὄνυχος καὶ τοῦ κατωτέρου σημείου τοῦ σκοποῦ καὶ ἀναγινώσκουσι τὴν ὑπὸ τοῦ ὄνυχος δεικνυομένην ἀπόστασιν· ‖ — διοπτροφόρος (φέρων διόπτραν, stadia lunette.

σταδιοδρομία, ας, ἡ· course, n. f. δρόμος (τρέξιμο) ἐν τῷ σταδίῳ, course dans le stade (βλ. **στάδιον**)· [συνεχδ.] δρόμος, στάδιον, carrière, n. f. διαγωνισμός, ἀγών, concours, n. m. παλαίστρα, κονίστρα, lice, n. f. βλ. **στάδιον.** (Σταδιοδρομία παρ' ἀρχαίοις = ἀγών, διότι εἶχεν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἑνὸς σταδίου μῆκος).

σταδιοδρόμος, ος, ον· ὁ δρομεύς, coureur, n. m. βλ. **στάδιον**· [συνεχδ.] ἀγωνιστής, lutteur, n. m. ἀθλητής, ἀγωνιστής, champion, n. m. ἀγωνιστής, concurrent, n. m. ὁ συναγωνιζόμενος, ἀνταγωνιζόμενος.

σταδιοδρομῶ (έω), μέλ. ήσω, λαμβάνω μέρος εἰς ἀγῶνα δρόμου, prendre part à une course; συναγωνίζομαι, concourir; παλαίω, ἀγωνίζομαι πρός τινα, lutter.

σταδιόμετρον, ου, τό· stadiomètre, n. m. ὄργανον ἀνάλογον τοῦ τηλεμέτρου. Ἐπίσης ὄργανον πρὸς ἀνάγνωσιν ἐπὶ τῶν χαρτῶν τῶν ἀποστάσεων βοηθείᾳ τῆς κλίμακος.

στάδιον, ου, τό· stade, n. m. Μέρος παρεσκευασμένον διὰ τοὺς κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἀγῶνας δρόμου, ὅπερ εἶχε σχῆμα στενῆς παραλληλογράμμου σκάφης, ἧς ἡ μία τῶν βραχυτέρων πλευρῶν ητο ἡμικυκλική. Τὸ μῆκος αὐτοῦ ἦν διάφορον κατὰ τόπους. Τὸ ἡμικυκλικὸν μέρος ἐκαλεῖτο σφενδόνη (fronde) ἡ δὲ ἀντικρυνὴ αὐτοῦ πλευρά, ἥτις καὶ ὡς εἴσοδος ἐχρησίμευεν, ἐλέγετο ἀδιαφόρως γραμμή, ἄφεσις, ὕσπληγξ καὶ βαλβίς. Ἐπὶ τῆς δεξιᾶς τῷ εἰσιόντι πλευρᾶς τῶν σταδίων ἐτοποθετοῦντο 3 κίονες ὁ 1ος εἰς τὴν ἀρχὴν μετ' ἐπιγραφῆς «Ἀρίστευε», ὁ 2ος εἰς τὸ μέσον μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς «Σπεῦδε» καὶ ὁ 3ος εἰς τὸ πέρας κατὰ τὴν ἔνκρξιν τῆς σφενδόνης μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς «Κάμψον». Τὸ ἐφ' οὗ ἐτελοῦντο οἱ ἀγῶνες ἐπίπεδον ἐκαλεῖτο κονίστρα, οἱ τῶν ἀγώνων μετέχοντες ἐκαλοῦντο σταδιεῖς ἢ σταδιοδρόμοι, ὁ δὲ διατρεχόμενος δρόμος ὠνομάζετο ἁπλοῦς, ὅταν ὁ σταδιεὺς διέτρεχε τὸ στάδιον μόνον ἅπαξ κατὰ μῆκος, δίαυλος ὅτε ὁ δρομεὺς κάμπτων τὴν σφενδόνην ἐπανήρχετο εἰς τὴν γραμμὴν τῆς ἀφέσεως, καὶ δόλιχος ὅταν πλεονάκις ὁ σταδιοδρόμος ἔδει νὰ περιέλθῃ τὸ στάδιον. § —, τὸ μέρος ἐφ' οὗ ἐτελοῦντο οἱ ἀγῶνες, ἡ κονίστρα, lice, n. f. ou arène, n. f. ou carrière, n. f. ‖ ἐξῆλθε τοῦ σταδίου νικητής, il est sorti vainqueur de la lice. § —, τὸ ἐπάγγελμα, carrière, n. f. ‖ τὸ διπλωματικὸν στάδιον, la carrière diplomatique; ‖ — δόξης, champ de gloire; ‖ ἀσπάζομαι τὸ στάδιον τῶν ὅπλων, embrasser la profession des armes. § — [ὡς μέτρον], stade, n. m. ἢ χιλιόμετρον, kilomètre, βλ. **δεκαδικὸν σύστημα.** § [ναυτ.] στάδιον, encâblure, n. f. κοινῶς ἡ **γουμενιά**· καλεῖται οὕτω τὸ μῆκος ἑνὸς κάλω ὅπερ συνήθως εἶνε 120 ὀργυιῶν ἢ 200 περίπου μέτρων. Τὸ μῆκος τοῦτο κατὰ θάλασσαν χρησιμεύει ὡς μονὰς ἐκτιμήσεως μικρῶν ἀποστάσεων.

στάζω, μέλ. στάξω, κάμνω νὰ σταλάξῃ πίπτω (ῥέω) κατὰ σταγόνας, tomber (couler) goutte à goutte; στάζω, σταλάζω, dégoutter; ἐκρέω, χύνομαι κατὰ σταγόνας, découler; ‖ τὸ δοχεῖον στάζει, le vase dégoutte; ‖ τὸ κρασὶ στάζει ἀπὸ τὸ βαρέλι, le vin s'enfuit du tonneau = διαρρέει· ‖ ὁ ἱδρὼς ἔσταζεν ἀπὸ τὸ μέτωπόν του, la sueur lui dégouttait du front; ‖ τὸ βαρέλι στάζει, le tonneau dégoutte; ‖ αὐτὸ τὸ σπίτι στάζει, il pleut dans cette maison; ‖ τὸ κερὶ στάζει, la chandelle coule; ‖ ἡ μύτη του στάζει αἷμα (αἱμοστάζει), il saigne du nez; ‖ στάζει ἡ μύτη του [ἀπὸ τὸ συνάχι], son nez coule; ‖ μὴ στάξῃ καὶ μὴ βρέξῃ [φρ. δημ.], avec beaucoup de soins; (de précautions); ‖ τὴν ἀνέθρεψαν μὴ στάξῃ καὶ μὴ βρέξῃ, on l'a élevée à la brochette; ‖ [μεταβ.] — ἱδρῶτα, je suis trempé (je ruisselle) de sueur. § —, κάμνω νὰ στάξῃ, ἢ χύνω σταλαγματιὰ σταλαγματιά, ἐνστάζω, ἐνσταλάζω, instiller.

σταθερός, ά, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ στερεῶς ἱστάμενος, στάσιμος, ἀκίνητος, ἀσάλευτος, εὐσταθής, διαρκής, σταθερός, constant, e, adj. ἤτοι ὁ μὴ μεταβαλλόμενος, ἑδραῖος, στερεός, ferme, adj. ἀμετάβλητος, fixe; διαρκής, durable; στερεός, ἑδραῖος, σταθερός, εὐσταθής, stable; ‖ — εἰς τὴν φιλίαν, constant en amitié; ‖ — χαρακτήρ, caractère ferme; ‖ σταθερὰ διαμονή, demeure fixe; ‖ ἔχει σταθερὰς ἀρχάς, il a des principes arrêtés; ‖ ἐν σταθερᾷ μεσημβρίᾳ [φρ.], en plein jour; en plein midi = ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ· ‖ αἱ τιμαὶ εἶνε σταθεραί, les prix sont fermes; ‖ [μηχ.] δύναμις σταθερά, force

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

constante ou force continue (= συνεχής). § — [ναυτ.], à poste fixe; λέγεται περὶ παντὸς πράγματος ἢ σκεύους τοῦ πλοίου μονίμως τοποθετημένου. § — [ναυτ.] ἄνεμος, vent franc, ἤτοι διαρκὴς καὶ τῆς αὐτῆς ἐντάσεως. § — [ναυτ.], fait, e (μετοχὴ τοῦ faire), **ἀμετάβλητος** (ἐπὶ καιροῦ καὶ ἀνέμου), π. χ. ἄνεμος **σταθερός**, vent-fait; **καιρὸς ἀμετάβλητος**, temps-fait, ὅταν δὲν δεικνύωσι σημεῖα προσεχοῦς μεταλλαγῆς.

σταθερότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ σταθεροῦ, τὸ εἶνε σταθερόν, ἡ στασιμότης, ἀκινησία, εὐστάθεια, stabilité, n. f. σταθερότης, constance, n. f. ἑδραιότης, στερεότης, fermeté, n. f. ἀμετακινησία, στερεότης, εὐστάθεια, stabilité, n. f.

σταθερῶς [ἐπίρ.], διαρκῶς, constamment, adv. μετὰ σταθερότητος, στερεότητος, avec fermeté; ἑδραίως, στερεῶς, fermement, adv. κατὰ τρόπον στερεόν, μόνιμον, d'une manière fixe; μονίμως καὶ ἑδραίως, à demeure; βλ. καὶ **σταθερός**· ‖ **σταθερῶς**, μετὰ παρρησίας, κοινῶς ὀρθὰ κοφτά, vertement, adv.

σταθμά, τὰ (ἐνικ. ὁ σταθμός), κοινῶς τὸ ζύγι καὶ πληθ. τὰ ζύγια, τὰ πρὸς ζύγησιν βάρη, poids [pour peser]; ‖ ἔχει δύο μέτρα καὶ δύο σταθμὰ [φρ.], il a deux poids et deux mesures; ‖ σταθμὰ καὶ μέτρα, poids et mesure; βλ. **δεκαδικός**.

σταθμάρχης, ου, ὁ· ὁ διοικητὴς θέσεως τινός, chef de poste; βλ. καὶ διοικητὴς (chef). § — [σιδηροδρ.], chef de gare, ὁ διευθυντὴς σιδηροδρομικοῦ τινος σταθμοῦ, ὅστις ἀναλόγως τοῦ σταθμοῦ ἢ στάσεως λέγεται chef de station, καὶ στασιάρχης=chef de station, ἤτοι ὁ εἰς στάσιν τινὰ εὑρισκόμενος σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος.

σταθμάω, μέλ. ήσω· βλ. **σταθμίζω, σταθμῶ.**

στάθμευσις, εως, ἡ· τὸ ἵσταμαι, μένειν, παραμένειν που, station, n. f. stationnement, n. f. ‖ — [ναυτ], station, n. f. ἡ ναυλοχία πολεμικοῦ τινὸς πλοίου εἴς τινα λιμένα πρὸς **ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας τινός**· ‖ στάθμευσις τῶν (ὁδοιπορούντων) στρατευμάτων ὅπως προγευθῶσι, station halte-repas; ‖ —, stationnement, n. m. ἡ στάσις, τὸ ἵστασθαι εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἐπί τινα χρόνον· **ἐν σταθμεύσει**, en stationnement; ‖ — [σιδηροδ.], remisage, n. m. ἡ εἰς **σταθμὸν** ἢ ἀποθήκην (remise) τοποθέτησις τῶν σιδηροδρομικῶν ὀχημάτων.

σταθμεύω, μέλ. εύσω, ἐγκαθιστῶ σταθμόν, établir son poste; κάμνω κατάλυμα, καταλύω (κοινῶς κονεύω), prendre ses quartiers; κατασκηνῶ, camper; σταθμὸν ποιοῦμαι, εὑρίσκομαι ἐν στάσει, être en station; σταθμεύω, stationner.

στάθμη, ης, ἡ (ἵστημι), γενικῶς niveau, n.m. ἤτοι ὁ κανών, ἡ γωνιὰ ἢ **γνώμων**, équerre; τὸ **ἀλφάδιον**, niveau, ἢ ἡ στάφνη τῶν τεκτόνων καὶ κτιστῶν, ξυλουργῶν, κλπ. ἰδίως **εἰς** τὸ νὰ κόπτωσιν ἢ πελεκῶσι τὰ πρὸς οἰκοδομὴν ξύλα ἢ λίθους κατ' εὐθεῖαν γραμμήν· βλ. **γνώμων καὶ ἀλφάδιον**· ‖ στάθμη λέγεται ἐπίσης τὸ ῥάμμα τῶν ξυλουργῶν, cordeau, ou ligne à tracer; καὶ ἡ σταφύλη, fil à plomb, ligne à plomb. ἡ κατὰ συγκοπὴν ἁπλῶς plomb, n, m. βλ. **ῥάμμα καὶ σταφύλη**· ‖ —, ἀλφάδιον, niveau de poseur=niveau de maçon; ‖ —, ἀλφάδιον, niveau carré=niveau de charpentier. § —, niveau, n. m. **χωροστάθμη,** ης, ἡ· ἐργαλεῖον χρησιμεῦον εἰς τὸ νὰ προσδιορίζῃ ὁριζόντια ἐπίπεδα, ὁριζοντίους γραμμάς, ἢ εἰς τὸ νὰ εὑρίσκῃ τὴν διαφορὰν τοῦ ὕψους δύο σημείων ἤτοι τὴν **χωροστάθμησιν** (nivellement); βλ. **ἀεροστάθμη καὶ ὑδροστάθμη.** § **στάθμη μετὰ διόπτρας**, niveau à lunette. Αὕτη σύγκειται ἀπὸ διόπτραν κινουμένην πέριξ ἄξονος περιστροφῆς, ὅστις εἶνε κάθετος εἰς τὸν ὀπτικὸν ἄξονα. Καθιστῶσι τὸν ἄξονα τῆς περιστροφῆς ἐντελῶς κατακόρυφον τῇ βοηθείᾳ φυσαλλιδωτοῦ χωροβάτου εὑρισκομένου ἄνωθεν τῆς διόπτρας, στρεφομένης τότε τῆς διόπτρας δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ὁ ὀπτικὸς ἄξων καταγράφει ὁριζόντιον ἐπίπεδον ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ **διοπτικὸν ἐπίπεδον** (plan de visée). Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο χρησιμεύει διὰ τὰς ἐκτεταμένας καὶ ἐπιμεμελημένας χωροσταθμήσεις, κατὰ τὸν χειρισμὸν ὅμως αὐτοῦ εὐκόλως δύναται ν' ἀπολέσῃ τὴν κανονικὴν θέσιν του, τούτου δ' ἕνεκα δέον νὰ προσπαθήσωσιν ἵνα διὰ τοῦ τρόπου τῆς παρατηρήσεως, ἐξουδετερώσωσι τὰ σφάλματα ἅτινα δύνανται νὰ συμβῶσιν ἕνεκα μικροῦ σφάλματος κατὰ τὸν κανονισμὸν τοῦ ἐργαλείου· ‖ στάθμη ἡμικυκλική, niveau en demi-cercle. § — τῆς θαλάσης, niveau de la mer; τὸ ἐπίπεδον τῆς θαλάσσης· ‖ **μέση στάθμη** τῆς θαλάσσης, niveau moyen de la mer, ἥτις συνήθως λαμβάνεται ὡς ἐπίπεδον συγκρίσεως· **βλ. καὶ ἐπιφάνεια.** § **μέση στάθμη ὕδατος**, sonde ou cote de nivellement; καλοῦνται οὕτω τὰ **ὑψόμετρα** (cotes) τῶν **βολισμάτων** (sondages) ἅτινα λαμβάνονται σχετικῶς πρὸς ὑπερκείμενον συγκριτικὸν **ἐπίπεδον.** Τοιοῦτον εἶνε τὸ μέτρον (ἤτοι τὸ **ὑψόμετρον**) ἑκάστου **βολίσματος** τοῦ **βυθοῦ** τῆς θαλάσσης, ποταμοῦ ἢ λίμνης. Τὰ διάφορα **ὑψόμετρα τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης** (cotes de nivellement du fond de la mer) ὑπολογίζονται μέχρι τοῦ ἐπιπέδου τοῦ μέσου ὕψους τῶν θαλασσίων ὑδάτων, τὰ δὲ τῆς κοίτης τῶν ῥείθρων ὑπολογίζονται μέχρι τοῦ ἐπιπέδου τοῦ μέσου ὕψους τῶν ὑδάτων· **βάθος** (sonde) καὶ συνήθως ἐν τῷ ναυτικῷ **βυθός**, καλεῖται ἡ μετρουμένη διὰ τῆς βολίδος ἀπόστασης σημείου τινὸς τοῦ **βυθοῦ** μέχρι τῆς **ἐπιφανείας** τοῦ ὕδατος. Ἐν Γαλλίᾳ λαμβάνεται ἡ **κατωτάτη στάθμη** τῶν ὑδάτων ὡς βάσις πρὸς μέτρησιν τῶν **βυθῶν** διὰ τοὺς καταρτιζομένους ὑδρογραφικοὺς χάρτας, ἐνῷ ἐν Ἀγγλίᾳ λαμβάνεται ἡ **μέση στάθμη** (niveau moyen).

στάθμη, ης, ἡ· la balance; ἡ **τρυτάνη**· ‖ ἡ δεκαδικὴ στάθμη, la balance décimale.

στάθμησις, εως, ἡ· τὸ σταθμεῖν, κοινῶς τὸ ζύγιασμα, action de peser; βλ. καὶ **σταθμίζω.** § —, nivellement, n. m. βλ. **χωροστάθμησις.**

σταθμητής, οῦ, ὁ· niveleur, n. m. βλ. σταθμιστής.

σταθμητική, ῆς, ἡ· art de niveler ; βλ. σταθμίζω.

σταθμητικὸν στοχασμάτιον, nivelette, n. f. βλ. σταθμιστικόν.

σταθμίδες, αἱ [ναυπηγ.], lissage, n. m. τὸ σύνολον τῶν σταθμίδων (lisses) τοῦ πλοίου.

σταθμίδιον, ου, τὸ [ναυπηγ.], listeau, n. m. μικρὰ σταθμίς, petite lisse ; ἐπίσης καλεῖται οὕτω τὸ ἄκρον τῆς σταθμίδος.

σταθμίζω, μέλ. ίσω· peser ; **σταθμάω-ῶ** τι, μέλλ. ήσω· **σταθμίζω τι, κατάσταθμίζω· ζυγοστατέω-ῶ**, κοινῶς ζυγιάζω· || **στάθμησις** καὶ **στάθμισις** καὶ **καταστάθμισις** καὶ **ζυγοστάτησις**, εως, ἡ, action de peser, κοινῶς τὸ ζύγιασμα, la pesée ; βλέπε καὶ ζυγίζω. § σταθμίζω, ζυγοστατῶ, ζυγίζω, balancer ; § σταθμίζω [συνεκδ.] ἐξετάζω τι μετὰ προσοχῆς, examiner; ἐκτιμῶ, apprécier; || [μεταφ.] σταθμίζω τοὺς λόγους τινός, peser les paroles de quelqu'un; || — τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατά, balancer le pour et le contre. § — σταθμάω, niveler ; ἐκτελῶ στάθμισιν διὰ τῆς **στάθμης**, ἐν γένει ἀλφαδιάζω διὰ τοῦ ἀλφαδίου· **σταφυλίζω** (τοῖχον) διὰ τῆς σταφύλης, plomber [un mur] ; βλ. καὶ **σταφνίζω**. § —, niveler ; ἐκτελῶ στάθμησιν τινά, ἤτοι **σταθμίζω**, μέλ. ίσω (κοινῶς **σταφνίζω**), [ὀνομασία γενικὴ τῆς **σταθμίσεως**, nivellement] ; || ἡ **σταθμιστικὴ** ἢ **σταθμητική**, art de niveler, ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ σταθμίζειν, σταθμᾶν. (Μερικῶς ἀναλόγως τοῦ χρησιμοποιουμένου ἐργαλείου τὸ niveler λαμβάνει τὰς ἑξῆς ὀνομασίας)· || **σταφυλίζω**, μέλ. ίσω, niveler (διὰ τῆς σταφύλης, fil à plomb) ; || **ὑδροσταθμάω-ῶ**, μέλ. ήσω, niveler (διὰ τῆς **ὑδροστάθμης**, niveau d'eau), ποταμούς, ῥύακας, λίμνας, κτλ. || **χωροσταθμάω-ῶ**, μέλ. ήσω, niveler (χῶρον τινὰ σταθμάω διὰ τῆς στάθμης). § — [ναυπηγ.] lisser, τοποθετῶ τοὺς σταθμίδας ὀρθοποιήσεως (lisse d'exécution). § — (σταθμάω, καταμετρῶ, ζυγίζω) τεμάχιον ξύλου, laver une pièce de bois.

σταθμίον, ου, τό· flèche (f.) d'une voiture=ῥυμός· || — ἀσιδήρωτον, flèche en blanc. § **σταθμίον κιλλίβαντος**, flèche d'affût, τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ κιλλίβαντος ὅπερ ἀποτελεῖ ἓν τῶν τριῶν στηριγμάτων αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς (οἱ τροχοὶ εἰσὶ τὰ δύο ἕτερα)· τὸ σταθμίον λέγεται καὶ queue de flasques, ἤτοι τὸ ὀπίσθιον μέρος τῶν τοίχων τοῦ κιλλίβαντος· || bout de flèche, τὸ ἀκρακτηρίδιον.

σταθμίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], lisse, n. f. τομαὶ ἐν τῷ σχεδιαγράμματι ἑνὸς σκάφους κεκλιμέναι κατὰ διαφόρους γωνίας ἀλλὰ κάθετοι τῷ μεγίστῳ νομεῖ· χρησιμεύουσιν εἰς τὸ νὰ δεικνύωσι τὴν ἀκολουθίαν τῶν καμπύλων, τὰς γωνιάσεις τῶν νομέων, τῶν κυρίων νομέων καὶ τῶν συμπληρωματικῶν· || μικρὰ σταθμίς, listeau, n. m. § [ναυπ.] **σταθμὶς ὀρθοποιήσεως**, lisse d'exécution (ἢ μᾶλλον de perpignage), ἰσχυραὶ πῆχαι ξύλιναι ἐφαρμοζόμεναι ἐπὶ τῶν ἀνιδρυομένων νομέων ὅπως τοὺς συγκρατήσωσι, καὶ ὅπως οὗτοι ὦσιν ἐπὶ τῶν σταθμίδων τοῦ σχεδιαγράμματος. Οὕτω δεικνύουσι τὸ σχῆμα τὸ ὁποῖον δέον νὰ ἔχωσιν οἱ διάμεσοι νομεῖς. Εἰς τὰ σιδηρᾶ καὶ χαλύβδινα σκάφη αἱ σταθμίδες αὗται εἰσὶν ἐκ σιδηρογωνίων καὶ χρησιμεύουσι διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἀφαιροῦνται δὲ μετὰ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ περιβλήματος. Ἐκ τούτων διακρίνονται 1) ἡ **σταθμὶς ὀρθοποιήσεως τῶν στενώσεων**, la lisse des façons, ἥτις διέρχεται ἐκ τῶν ἄνω ἄκρων τῶν ἑδρῶν τῶν νομέων· 2) ἡ **σταθμὶς τῶν ἀνοιγμάτων**, la lisse d'ouverture, ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὸ μεγαλείτερον πλάτος τοῦ σκάφους, καὶ 3) ἡ **σταθμὶς τῶν ἐξάλων**, la lisse d'accastillage, τοποθετουμένη ἄνω τῆς ἰσάλου. § — [ναυπηγ.], livet (n. m.) ou lisse au carré ou lisse à double courbure, καλεῖται οὕτως ἡ γραμμὴ καθ' ἣν ἡ ἐπιφάνεια καταστρώματος τινὸς τέμνει τὴν ἔξω ἐπιφάνειαν τοῦ τοίχου τοῦ σκάφους. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ καταστρώματα εἶνε μᾶλλον ἀνωρθωμένα πρὸς πρύμναν καὶ πρῷραν, αἱ γραμμαὶ αὗται εἶνε καμπύλαι ὧν ἡ κυρτότης εἶνε ἐστραμμένη πρὸς τὴν τρόπιν· ἕνεκεν ὅμως τῆς κυρτότητος τοῦ τοίχου εἶνε καὶ κεκυρτωμέναι πρὸς τὰ ἔξω αὐτοῦ, ὅθεν εἰσὶ καμπύλαι διπλῆς καμπυλότητος.

στάθμισις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ σταθμίζειν (ζυγίζειν), action de peser ; (de balancer) ; βλ. **σταθμίζω** καὶ **ζυγίζω**. § — [συνεκδ.] ἀκριβὴς ἐξέτασις, examen, n. m. ἐκτίμησις, appréciation, n. f. βλ. **σταθμίζω**. § —, nivellement, n. m. Καθολικῶς μὲν καλεῖται **στάθμισις** καὶ **στάθμησις** (ἤτοι ἡ πρᾶξις τοῦ σταθμίζειν, σταθμᾶν, niveler), ἰσοπέδωσις· μερικῶς δὲ ἀναλόγως τοῦ χρησιμοποιουμένου ἐργαλείου, λαμβάνει τὰς ἑξῆς ὀνομασίας: || **σταφύλισις**, εως, ἡ· nivellement (ἐργασία διὰ τῆς σταφύλης)· || **ὑδροσταθμία**, ας, ἡ, **ὑδροστάθμησις**, εως, ἡ· nivellement (διὰ τοῦ ὑδροστάτου)· || **χωροσταθμία**, ας, ἡ, **χωροστάθμησις**, εως, ἡ· nivellement, ἤτοι ἡ στάθμισις χώρου τινός. § — [ναυπηγ.], lissage, n. m. (ἐκ τοῦ σταθμίζω, lisser), καλεῖται ἡ προπαρασκευὴ καὶ τοποθέτησις τῶν σταθμίδων (lisses) τοῦ πλοίου. § —, ajustage, n. m. ἡ **ἰσοστάθμισις**.

σταθμιστής, οῦ, ὁ· niveleur, n. m. καὶ **σταθμητὴς** ἐκ τοῦ σταθμίζω, **σταθμάω-ῶ**· || **σταφυλιστής**, ὁ· ὁ μεταχειριζόμενος τὴν σταφύλην· || **ὑδροσταθμητής**, οῦ, ὁ, niveleur, ὁ ὑδροσταθμῶν διὰ τοῦ ὑδροστάτου· || **χωροσταθμητής**, ὁ, niveleur, ὁ σταθμῶν χῶρον τινὰ διὰ τῆς χωροστάθμης.

σταθμιστική, ῆς, ἡ· art de niveler ou art du nivellement, ἐπίσης ἡ σταφυλιστική, ἡ ὑδροσταθμική, ἡ **χωροσταθμική**· βλ. **σταθμίζω**, **σταθμιστής**, **στάθμισις** καὶ **χωροστάθμισις**.

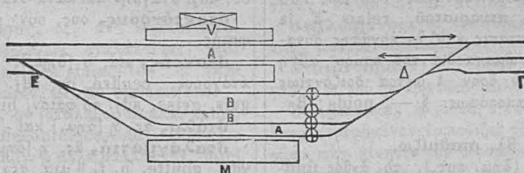
σταθμιστικὸν ἢ **σταθμητικὸν στοχασμάτιον** nivelette, n.f. κοινῶς **ὁ σταυρός**. Διὰ τὴν **ἰσοπέδωσιν** (nivellement) ἐδάφους τινὸς (ὁδῶν, σιδηροδρομικῶν γραμμῶν) οἱ ἐδαφοστρῶται μεταχειρίζονται **τριάδα σταθμιστικὴν** (un jeu de trois nivelettes), ἤτοι τρεῖς σταυρούς, ἥτις

ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία σταθμιστικὰ στοχασμάτια. Ἕκαστον στοχασμάτιον σύγκειται ἀπὸ πηχίσκον ὕψους 0 μ, 80, φέροντα ἄνωθεν πινακίδα ἥτις σχηματίζει μετὰ τοῦ πηχίσκου ἓν Τ (κοινῶς ὁ σταυρός). Τὰ τρία ταῦτα στοχασμάτια ὄντα τοῦ αὐτοῦ ὕψους τίθενται ἐν εὐθυγραμμίᾳ, εἶτα παρατηροῦντες ἄνωθεν αὐτῶν βλέπουσιν ἐὰν τὸ ἔδαφος ἔχῃ τὴν ὁμοιόμορφον κλίσιν· πρὸς ἐπίτευξιν τούτου ὑψοῦσιν ἢ καταβιβάζουσι τὸ ἐνδιάμεσον στοχασμάτιον καὶ προσδιορίζουσι διὰ μικροῦ τινος πασσαλίσκου κατὰ πόσον δέον νὰ ὑψωθῇ ἢ καταβιβασθῇ τὸ ἔδαφος εἰς ὃ μέρος εἶνε τοποθετημένον τὸ μεσαῖον στοχασμάτιον.

σταθμοδείκτης, ου, ὁ [μηχαν,] ἢ **ὑδροστάθμιον** indicateur du niveau d'eau (n. m.) ou indicateur du niveau ; καλεῖται οὕτω πᾶν ὄργανον χρησιμεῦον ἵνα δεικνύῃ ἐν ἑκάστῃ στιγμῇ τὴν **στάθμην** τοῦ ἔν τινι λέβητι ὕδατος· τὰ κυριώτερα τούτων εἰσὶν οἱ **ὑδροδεῖκται** (tubes-jauges), οἱ **ἐπαληθευτικοὶ κρουνοὶ** (robinets-jauges) καὶ οἱ **ἐπιπλεῦσται** (flotteurs) ; βλ. καὶ **συσκευὴ** ἀσφαλιστική, appareil de sûreté.

σταθμός, οῦ, ὁ· ἡ ὀρθίως ἱσταμένη παραστάς, στύλος, στήλη, pilier, n.m. || —, παραστὰς θύρας, montant d'une porte, pilier, n. m. βλ. καὶ **ἐπίστατον**, montant, n. m. οἱ σταθμοὶ τοῦ τετραξύλου. § —, station, n. f. τόπος ἔνθα ἵσταταί τι καὶ ἐν γένει ἡ στάσις, station, n. f. halte, n. f. § [ναυτ.] σταθμός, ὁ· station, n. f. ἤτοι ὁ λιμὴν εἰς ὃν ναυλοχεῖ πολεμικόν τι πλοῖον· βλ. καὶ **στάθμευσις**. § σταθμός, ὁ· station (de chemin de fer) ἢ καὶ **στάσις**· μέρος ἔνθα ἵσταται ἡ **ἁμαξοστοιχία** (train)· ἐνδιάμεσος σταθμὸς ἢ σταθμὸς δευτέρας τάξεως, station intermédiaire ou station de seconde classe; || πρωτεύων (ἢ κύριος) σταθμός, station principale; || **ἄκρος** ἢ **ἀκραῖος σταθμὸς** (σταθμὸς κεφαλῆς), station tête (de ligne), ὁ εἰς τὸ ἄκρον σιδηροδρομικῆς τινος γραμμῆς εὑρισκόμενος σταθμός]· || — συγκεντρώσεως, station de rassemblement ; σιδηροδρομικὸς σταθμὸς ἐν ᾧ συγκεντροῦνται τὰ σώματα διὰ τὴν μεταφοράν των· βλ. κατωτέρω (étape) ; || **σταθμὸς διαμετακομίσεως** ἢ **μεταλλαγῆς**, station de transition, ἀναλόγως τοῦ πράγματος προκειμένου περὶ ὑλικοῦ ἢ ἀτόμων· || **σταθμὸς** ἐναποθηκεύσεως ἢ **διαμετακομιστικὴ ἀποθήκη**, station magasin ; σταθμὸς ἢ ἀποθήκη χρησιμεύων διὰ τὴν ἐναπόθεσιν ἀφιχθέντος ὑλικοῦ καὶ χορηγιῶν προωρισμένων διὰ τὸ στράτευμα· βλ. καὶ **βάσις** χορηγιῶν (base d'approvisionnements) ; || **σημεῖον ἀναχωρήσεως σταθμῶν**, station point de départ d'étape ; βλ. **στάσις** (gîte d'étape principal καὶ étape) ; || **ἀκραῖος σιδηροδρομικὸς πολεμικὸς σταθμός**, station tête d'étapes de guerre (étape βλ. κατωτέρω) ὁ εἰς τὸ τελευταῖον ἄκρον εὑρισκόμενος σιδηροδρομικὸς σταθμός· || **ἀκραῖος ὁδοιπορικὸς σκταθμός**, station tête d'étapes de route, ὁ εἰς τὸ τελευταῖον ἄκρον εὑρισκόμενος ὁδοιπορικὸς σταθμὸς (étape, βλ. κατωτέρω)· || **κεντρικὸς ἠλεκτρικὸς σταθμός**, station centrale d'électricité ; καλεῖται οὕτω κτίριον περιλαμβάνον ἠλεκτρικὰς μηχανάς, κινητῆρας αὐτῶν καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται διὰ τὴν παραγωγὴν καὶ διοχέτευσιν ἠλεκτρισμοῦ· || **τηλεγραφικὸς σταθμὸς** ἢ **τηλεγραφεῖον** station télégraphique ; || **τηλεφωνικὸς σταθμός**, station téléphonique ; § [τακτ.] σταθμὸς ὁ ἢ **κατάλυμα**, étape, n. f. τὸ μέρος ἔνθα τὰ ὁδοιποροῦντα στρατεύματα σταματῶσιν ἵνα διανυκτερεύσωσι. Καλεῖται ἐπίσης σταθμὸς (étape), ἡ ἀπόστασις ἡ χωρίζουσα δύο διαδοχικὰς στάσεις (**καταλύματα**, gites d'étape). Ἡ ἀπόστασις αὕτη δέον νὰ ἦνε κατὰ μέσον ὅρον 24 χιλιόμετρα, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰσὶν ὑποχρεωμένοι νὰ ἐκλέγωσιν ὡς σταθμοὺς τόπους παρέχοντας ἅπαντα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν τροφὴν καὶ κατάκλισιν τῶν ὁδοιπορούντων στρατευμάτων, ἀναγκάζονται νὰ ὁρίζωσι σταθμοὺς εἰς ἀποστάσεις μικροτέρας ἢ μεγαλειτέρας τῶν 24 χιλιομέτρων. Οἱ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας **σταθμοὶ** διὰ τὰ στρατεύματα ἅτινα θὰ ὁδοιπορήσωσιν ἐν καιρῷ πολέμου, εἰσὶν ὡρισμένοι ἐν καιρῷ εἰρήνης. Ἐν καιρῷ πολέμου ἡ ὑπηρεσία τῶν **σταθμῶν** σκοπεῖ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν συγκοινωνιῶν καὶ ἐν γένει τῶν **μεταφορῶν** (transports). Ἐν Γαλλίᾳ ἡ διεύθυνσις τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἐν ἑκάστῃ στρατιᾷ, εἶνε ἀνατεθειμένη εἰς τὸν **διευθυντὴν τῶν σταθμῶν** (directeur des étapes), ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν ἐπίβλεψιν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν σιδηροδρόμων καὶ σταθμῶν. Ἡ λειτουργία τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἐκτελεῖται ὡς ἑξῆς· ἐντὸς τῆς στρατιωτικῆς περιφερείας **στρατηγίας** (région de corps d'armée), ὁρίζεται σιδηροδρομικὸς σταθμὸς καλούμενος **σταθμὸς συγκεντρώσεως** (gare de rassemblement). Ἐκ τοῦ σταθμοῦ τούτου ἐκτελοῦνται αἱ μεταφοραὶ τοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον καὶ αἱ μεταφοραὶ τῆς σκευῆς καὶ τῶν ἐν γένει προμηθειῶν εἰς τοὺς **σταθμοὺς ἐναποθηκεύσεως** (stations-magasins)(βλ. **βάσις**, base d'approvisionnements). Πέραν **τῶν σταθμῶν τούτων ἐναποθηκεύσεως** (ἢ **διαμετακομιστικῶν ἀποθηκῶν**), εἰς τὰ σημεῖα ἔνθα παύει ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν σιδηροδρόμων, ἐπὶ τῶν γραμμῶν **συγκοινωνίας** (lignes de communications), εὑρίσκονται οἱ **ἀκραῖοι σιδηροδρομικοὶ πολεμικοὶ σταθμοὶ** (station tête d'étape de guerre). Ἐκ τῶν σημείων τούτων ἡ **σκευὴ** (matériel) καὶ αἱ προμήθειαι **μεταφέρονται** ἐπὶ τῶν συνήθων ὁδῶν. Ἐπὶ τῶν ὁδῶν τούτων διοργανίζουσιν **ὁδοιπορικὰς στάσεις** (**ἐνδιαμέσους σταθμούς**, gites d'étapes de route), ἀπεχούσας μεταξύ των 20 ἕως 30 χιλιόμετρα κατ' ἀνώτερον ὅρον. Ὁ πλησιέστερος πρὸς τὸν ἐνεργοῦντα στρατὸν σταθμὸς καλεῖται **ἀκραῖος ὁδοιπορικὸς σταθμὸς** (station tête d'étapes de route), ὅταν δὲ ἡ γραμμὴ τῶν **ὁδοιπορικῶν σταθμῶν** (étapes de route) **παρατείνηται** πέραν τεσσάρων **στάσεων** (gites), **εἶνε** ἀναγκαῖον ν' ἀποκατασταθῇ μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας στάσεις **μία κυρία στάσις** (gîte principal d'étapes). **Μεταξὺ τῶν καταστημάτων** ἑκάστης στρα-

τιωτικῆς περιφερείας (région), τῶν ἀποθηκῶν τῶν σωμάτων (dépôts de corps) καὶ τῶν εἰς τὰ σημεῖα ἀναχωρήσεως σταθμῶν (station ou gare point de départ d'étape), ἡ ὑπηρεσία τῶν σταθμῶν (service des étapes) ἐκτελεῖται διὰ τῶν συνήθων μέσων ὧν γίνεται χρῆσις ἐν εἰρήνῃ. Ἐκ τῶν ἀκραίων σιδηροδρομικῶν πολεμικῶν σταθμῶν (station tête d'étapes de guerre) ἡ ὑπηρεσία ἐκτελεῖται, ἐκτὸς τῶν σιδηροδρόμων, διὰ τῶν στρατιωτικῶν διοικήσεων τῶν ὁδοιπορικῶν σταθμῶν (commandements militaires d'étapes de route). Οἱ ὁδοιπορικοὶ σταθμοὶ (étapes de route) χρησιμεύουσιν ὡς παῦλαι (haltes) καὶ ὡς σημεῖα ἑνώσεως τῶν ἀποσπασμάτων, τῶν μεμονωμένων ἀνδρῶν, τῶν ἀσθενῶν, τῶν πληγωμένων, ὡς καὶ τοῦ ὑλικοῦ· || σταθμὸς ὁδοῦ, route d'étape. § — [τακτ.] φυλακεῖον, poste, n. m. μέρος εἰς ὃ φρουροῦσιν ἄνδρες· || — ἀνασχέσεως, poste d'arrêt; βλ ὀχυρώματα θέσεως (ouvrages de position); || — βοηθείας, poste d'observation, βλ. κατοπτευτήριον· || — παρατηρήσεως, poste d'observation ou observatoire. § ναυκλαστρικὸς σταθμὸς ἢ σταθμὸς ἀναφλέξεως, poste (de torpille) ou poste d'inflammation, ὁ διὰ τὴν ἀνάφλεξιν τῶν ναυκλάστρων σταθμός· βλ. καὶ ἄμυνα ὑποβρύχιος (défense sous aquatique); || ἠλεκτροσηματοφορικὸς σταθμός, poste (électro-sémaphorique; βλ. καὶ σηματοφόρος sémaphore); || στρατιωτικὸς σταθμὸς ἢ θέσις, poste militaire; || σταθμὸς τηλεγραφικός, poste télégraphique, μέρος ἔνθα ὑπάρχουσι διάφορα ὄργανα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας. Τὰ κύρια ὄργανα ἁπλοῦ τινὸς σταθμοῦ εἰσί, τὸ χειριστήριον (manipulateur), ὁ ἠλεκτρικὸς κώδων (sonnerie), ἡ στήλη (pile), ὁ μεταγωγὸς (commutateur). § τηλεφωνικὸς σταθμός, poste téléphonique. § σταθμός, ὁ· gare n. f. μέρος χρησιμεῦον διὰ τὴν προφύλαξιν κινητῆς σκευῆς, οἷον ὀχημάτων, κτλ. § — [σιδηροδ.], gare de chemin de fer (ou station) n. f. καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν διαφόρων οἰκημάτων καὶ ἐξαρτημάτων αὐτῶν, ἔνθα σταματᾷ σιδηροδρομικὸς εἱρμὸς (train); βλ. ἀναγνώρισις (reconnaissance); || — διακλαδώσεως, gare de bifurcation; σταθμὸς ἐν ᾧ διακλαδοῦνται πλειότεραι σιδηροδρομικαὶ γραμμαί· || — ἀποβιβάσεως, gare de débarquement; || σταθμὸς ἀποθήκης, gare de dépôt; σταθμὸς ἐν ᾧ ἀντικαθίσταται ἡ ἀτμάμαξα· τοιοῦτοι σταθμοὶ εὑρίσκονται εἰς τὰς μεγάλας σιδηροδρομικὰς γραμμάς· || gare d'évitement εἰς τοὺς σιδηροδρομικοὺς καλεῖται παρακαμπτήριος σταθμός, ἤτοι σταθμὸς προφυλάξεως· εἰς δὲ τὴν ὁδοποιΐαν καλεῖται καταφύγιον, εἶνε δὲ πλάτυνσις τῆς ὁδοῦ ἀφιεμένη ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα εἰς τὰς μικροῦ πλάτους ὁδούς· βλ. καὶ κατατομὴ ὁδῶν (profit des routes); || — ἐμπορευμάτων gare des marchandises; || — ἐπιβατῶν, gare des voyageurs; || ἔσχαστος σταθμὸς ἢ ἄκρος σταθμός, gare extrême; ὁ εἰς τὸ ἄκρον σιδηροδρομικῆς τινὸς γραμμῆς εὑρισκόμενος σταθμός· || ἐνδιάμεσος σταθμός, gare intermédiaire; || παραλιακὸς σταθμός, gare maritime; || σταθμὸς στάσεως ἢ σταθμὸς ἐνδιαμέσου στάσεως, gare-station ou gare de stationnement intermédiaire; ἐνδιάμεσος σταθμὸς χρησιμεύων ἵνα συγκοινωνῶσι μετὰ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς οἱ κάτοικοι τῶν πέριξ μερῶν· || ἔσχατος σταθμὸς ἢ ἄκρος σταθμός, gare terminus (gare extrême); || κεντρικὸς σταθμός, grande gare. Οἱ μεγάλοι ἢ κεντρικοὶ σταθμοὶ ἐγκαθίστανται εἰς τὰ μέρη εἰς ἃ ἡ κυκλοφορία εἶνε ἀρκούντως σημαντική. Τὸ ἑπόμενον σχῆμα παριστᾷ τὰς κυριωτέρας διατάξεις κεντρικοῦ τινὸς σταθμοῦ εἰς ὃν διακρίνουσι: σταθμὸν ἐπιβατῶν V (gare des voyageurs), σταθμὸν ἐμπορευμάτων M (gare des marchandises), γραμμὰς τοῦ σχηματισμοῦ τῶν εἱρμῶν A (voies de formation des trains), παρακαμπτηρίους γραμμὰς (voies de garage) ἢ ὑπεκφυγῆς (ou d'évitement) B, γραμμὴν διαλογῆς (voie de triage) ὀχημάτων Γ, γραμμὴν ἑλιγμῶν (voie de manœuvre) καὶ ὑπηρεσίας (et de service) Δ, γραμμὴν ὑπερβάσεως (voie de débord) E.

Τὸ μῆκος τῶν παρακαμπτηρίων γραμμῶν (voies de garage) ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸ μῆκος τῶν εἱρμῶν (trains).

Ἡ διάστασις (écartement) μεταξὺ τῶν γραμμῶν ὑπηρεσίας (voies de service) καὶ τῶν κυρίων γραμμῶν (voies principales) εἶνε 4 περίπου μέτρων, ἵνα καθίστανται εὔκολοι οἱ ἑλιγμοὶ ἐπὶ τῶν γραμμῶν ὑπηρεσίας, χωρὶς νὰ παρακωλύηται ἡ κυκλοφορία ἐπὶ τῶν ἄλλων γραμμῶν· || σταθμὸς ἀναπαύλας, gare-halte, καλεῖται τὸ μέρος ἔνθα τὰ ταξειδεύοντα στρατεύματα σταματῶσι, ἵνα προγευθῶσι· || σταθμὸς συγκεντρώσεως ἢ σταθμὸς σημείου ἀναχωρήσεως, gare de rassemblement ἢ gare point de départ d'étape (étape). § σταθμὸς (ἀποθήκη ἀτμομηχανῶν ἢ βαγονίων, re-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

mise (n. f.) pour locomotives ou wagons, μέρος ἔνθα τίθενται πρὸς προφύλαξιν αἱ ἀτμομηχαναὶ καὶ τὰ σιδηροδρομικὰ ὀχήματα ἐν γένει. § **σταθμός**, gare, n. f. μέρος χρησιμεῦον διὰ τὴν προφύλαξιν κινητῆς σκευῆς, οἷον ὀχημάτων, κτλ. § σταθμός, νυκτερινός, aguet, n. m. ἔνθα μένουσιν οἱ νυκτοφύλακες (guet). § [ταχ.] **σταθμός**, relais, n. m. ou poste, n.m. § **σταθμός**, οῦ, ὁ (μεταφορᾶς), relais, n. m. καλεῖται οὕτω κατὰ τοὺς ἐν γένει **χρωματισμοὺς** (terrassements), τὸ διατρεχόμενον διάστημα ὑπὸ ἐργάτου μεταφέροντος φορτίον διὰ κοφφίνου ἢ μονοτρόχου· τοῦτο εἶνε συνήθως 30 μέτρα ἐπὶ ὁμαλοῦ ἢ ὁμαλῶς κεκλιμένου ἐδάφους καὶ 20 μέτρα ἐπὶ ἐδάφους ἔχοντος κλίσιν $^1/_8$· ὅταν αἱ μεταφοραὶ ἐκτελῶνται διὰ **συμφορητηρίου** (tombereau) τότε ἡ ἀπόστασις τοῦ σταθμοῦ ὁρίζεται συνήθως 100 ἕως 130 μέτρα· ‖ **σταθμὸς πτυαριστοῦ**, relais à la pelle, εἶνε ἡ ἀπόστασις καθ' ἣν ἐργάτης δύναται νὰ ῥίψῃ τὰ χώματα διὰ τοῦ πτύου· αὕτη εἶνε κατ' ἀνώτατον ὅρον 4 μέτρα ὁριζοντίως καὶ 2 μέτρα κατακορύφως. § —, poids ; βλ. **σταθμά**.

σταθμῶ (άω), βλ. σταθμίζω.

σταθοῦρι, τὸ [δημ. φυτ.], τὸ ἄνθος **ἀμάραντος**, amaranthe, n. f. ὁ λεγόμενος κοινῶς **κατηφές**, passe-velours, n. m.

σταίνομαι [διάλ. Ἠπείρ.], ἀρέσκομαι τινί.

σταίνω [δημ.], βλ. στήνω.

σταιραγάζι [δημ.] ἢ ὀρθότερον **σταυρογάζι**· βλ. **στῆθος** (chapeau).

'στακὸς [δημ.], βλ. **ἀστακός**.

'στακουδάκι, τό· γαρὶς θαλάσσης, écrevisse de mer.

στακτερὸς καὶ

στακτερύς, ιά, ὑ [δημ.] (προφ. σταχτερός), σποδόχρους, σταχτόχρους, τὸ στακτὺ χρῶμα, cendré, ée, adj. βλ. καὶ **φαιός**, gris, grise, adj.

στάκτη, ης, ἡ (προφ. στάχτη), ἡ σποδός, ἡ τέφρα, cendre[s] ; ‖ τὰ ἔκαμε ὅλα στάκτη [φρ.], il a tout **gaspillé** ; **τὰ ἔχασεν ὅλα**, il a tout perdu ; ‖ ῥίπτω στάκτην εἰς τὰ μάτια [φρ.], jeter de la poudre aux yeux ; βλ. καὶ **σκόνι**.

στακτοκουλοῦρα, ας, ἡ [δημ.], κουλοῦρα ἑψημένη ἐπὶ τῆς στάκτης, σποδίτης (ἄρτος), λαγάνα, fouace, n. f.

στακτή, ῆς, ἡ· ἡ ἀλυσσία κοινῶς τὸ στακτόνερον, ἡ θολόστακτη, charée, n. f. τέφρα ξύλου ἐκπλυσθεῖσα.

στακτομποῦτα, ἡ [δημ.], cendrillon, n. m, βλ. **στακτοποῦτα** καὶ **στακτοπαίπαλη**.

στακτόνω, μέλ. ώσω [δημ.], σποδιῶ, καλύπτω (γεμίζω) μὲ στάκτην, couvrir (remplir) de cendre ; cendrer.

στακτοπαίπαλη, ης, ἡ [δημ.], cendrillon, n. m. [μεταφ.] γυναῖκα ἢ κόρη ἀδυνάτου κράσεως, καὶ διὰ τοῦτο καθημένη πλησίον τῆς γωνιᾶς (τζάκι), ἑπομένως ῥυπαρά.

στακτόπανον, τὸ [δημ.] (προφ. σταχτόπανον) (κονιατήρ), charrier [pour couler la lessive], χονδρὸν ὕφασμα ἐκ καννάβεως τεθέμενον ἄνωθεν τῶν ἀσπρορρούχων καὶ ἐφ' οὗ ἐπιρρίπτεται ἡ στάκτη διὰ τὴν ἔκκλυσιν αὐτῆς δι' ὕδατος θερμοῦ πρὸς διάλυσιν τῆς ἐν τῇ στάκτῃ σόδας καὶ καθαρισμὸν τῶν ὑφασμάτων.

στακτόπηττα, ας, [δημ.], ζυμαρικὸν ἑψημένον ἐπὶ τῆς στάκτης, λαγάνα, fouace, n.f.

στακτοποῦτα, ας, ἡ [δημ.] καὶ **στακτομποῦτα**, cendrillon, n. f. γυνὴ καθημένη συνήθως παρὰ τῇ ἑστίᾳ, (κοντὰ στὸ τζάκι)· βλ. καὶ **στακτοπαίπαλη**.

στακτοπούτης, ὁ [δημ.], qui garde les cendres ; [συνεκδ.] ὁ διαμένων συνήθως οἴκαδε, homme casanier.

στακτός, ή, όν· στάζων, πίπτων κατὰ σταγόνας (κόμμι, ἔλαιον, ῥητῖναι κλ.) égoutté, ée, adj. découlé, ée, adj. διϋλισμένος, distillé, ée, adj. στάγδην καὶ κατὰ σταγόνας, de goutte.

στακτόχρους, ους, ουν· gris cendré ; βλ. **φαιός**.

στακτής, ιά, ὑ [δημ.], σποδόχρους, σταχτόχρους, cendré, ée, adj. βλ. καὶ **φαιός**, gris, grise, adj. τὸ φαιόν, bis, n. m.

στάλα, ας, ἡ [δημ.] καὶ

σταλαγματιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ῥανίς, ἡ σταγών, goutte, n. f. ‖ μιὰ σταλαγματιὰ κρασί, une goutte de vin ; ‖ στάλαν στάλαν, στάγδην, goutte à goutte ; [μεταφ.] δὲν ἔχει στάλαν μυελόν, il n'a pas un grain (il n'a pas l'ombre) de bon sens ; ‖ δὲν βλέπω στάλα, (je n'y vois goutte ; ‖ μιὰ στάλα [φρ. μεταφ.), un peu ; πολὺ ὀλίγον, un petit peu ; ἐλάχιστον, ὀλίγον, un [petit) brin ; κοινῶς μία ἰδέα (ἐλάχιστον) une idée ; un soupçon de.

σταλαγμίτης, ου, ὁ· stalagmite, n. m. σύγκριμα τιτανῶδες μαστοειδές, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν ὑπογείων σπηλαίων, ἐκ τῶν καταπιπτόντων ἄνωθεν σταλαγμῶν· βλ. καὶ **σταλακτίτης**.

σταλαγμιτικός, ή, όν· stalagmitique, adj. ἀφορῶν τοὺς σταλαγμίτας, τῆς φύσεως τῶν σταλαγμιτῶν, de la nature des stalagmites ; ‖ συμπήξεις (συγκρίματα), σταλαγμιτικαί, concrétions stalagmitiques ; βλ. καὶ **σταλακτίτης**.

σταλαγμιτοφόρος, ος, ον· stalagmifère, adj. ὁ φέρων, περιέχων σταλαγμίτας, qui porte, qui contient des stalagmites.

σταλαγμόμετραν, ου, τό· stalagmomètre, n. m. [χημ.] ὄργανον προωρισμένον πρὸς καταμέτρησιν τοῦ ὄγκου τῶν σταγόνων.

σταλαγμός, οῦ, ὁ· ἡ σταλαγματιά, ἡ **σταγών**, goutte, n. f.

σταλάζω, μέλ. άξω· κάμνω νὰ διέλθῃ (νὰ πέσῃ κατὰ σταγόνας), faire dégoutter ; **διϋλίζω**, distiller. § [οὐδ.] βλ. **στάζω**, dégoutter; découler.

σταλακτίτης, ου, ὁ· stalactite, n. f. ἐκ τοῦ σταλάζειν, πίπτειν κατὰ σταγόνας. Συγκρίματα λιθώδη σχηματιζόμενα ἐκ τῆς διαστάξεως ὑγροῦ περιέχοντος διαλελυμένα μόρια ἀσβεστολίθου συνήθων διὰ θόλων σπηλαίων καὶ ὑπογείων κοιλωμάτων. Ὁ θόλος (voûte) καὶ αἱ

παρειαὶ τῶν ἄντρων καὶ τῶν σπηλαίων (grottes) καλύπτονται ἐνίοτε ὑπὸ φλοιοῦ ὑλῶν κατατεθειμένων ὑπὸ τῶν ὑδάτων, ἅτινα ὀνομάζουσι μαστοειδεῖς συμπήξεις (concrétions mamelonnées) ὅταν σχηματίζωσιν ἐξογκώματα ἢ τραχύτητας, **σταλακτίτας** (stalactites) δὲ ὅταν ἐπικρέμωνται ἀπὸ τῆς ὀροφῆς πρὸς τὸ ἔδαφος καὶ ἔχωσι τὰς ἄκρας ἐστραμμένας πρὸς τὰ κάτω, καὶ **σταλαγμίτας** (stalagmites) ὅταν τοὐναντίον σχηματίζωσιν εἶδος πυραμίδων ἢ κώνων, οἵτινες ἀνυψοῦνται ἀπὸ τοῦ ἐδάφους πρὸς τὴν ὀροφὴν καὶ ἔχουσι τὰ ἄκρα ἐστραμμένα πρὸς τὰ ἐπάνω, τέλος δὲ κίονας (colonnes) ὅταν σταλακτίτης τις ἑνῶται μετὰ τοῦ κάτωθεν ἀνταποκρινομένου σταλαγμίτου. § **σταλακτῖται** [ἀρχιτ.], denticule, n. f. βλ. ὀδόντες.

σταλακτιτικός, ή, όν· stalactitique, adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τῶν σταλακτικῶν, ἀφορῶν τοὺς σταλακτίτας.

σταλακτιτοφόρος, ος, ον· stalactifère, adj. ὁ φέρων, περιέχων σταλακτίτας, qui porte, qui contient des stalactites ; ‖ σπήλαιον σταλακτιτοφόρον, grotte stalactifère.

σταλακτός, ή, όν (σταλάζω) σταλαγμένος, égoutté, ée, adj. découlé, ée, adj. διϋλισμένος, distillé, ée, adj. ‖ μέλι σταλακτόν, miel de [la première] goutte.

σταλάματα, τὰ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] σταγόνες.

στάλαξις, εως, ἡ· διήθησις, filtration, n. f. βλ. καὶ διΰλισις.

σταλία, ας, ἡ [ξεν. ἐπὶ πλοίου] χρονοτριβή, starie, n. f. συνώνυμον τοῦ estarie ; βλ. **ἡμέραι σταλίας.**

σταλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], στάλα σταγών, goutte, n. f. [μεταφ.] μιὰ σταλιά, ὀλίγον, un peu ; un [petit] brin ; βλ. **στάλα.** § [ἐπίρ.] **σταλιὰ=ποσῶς, οὐδόλως διόλου, point du tout, pas l'ombre ; pas un grain ; pas un brin.**

σταλίδωμα, ατος, τὸ (ἀπὸ τὸ σταλίς, πᾶν τὸ ὀρθίως ἐστημένον, πάσσαλος), accul, n. m. ἔμπηξις πασσάλων διὰ τὴν παρεμπόδισιν τοῦ ἀνατροχασμοῦ (recul) τῶν πυροβόλων. § —, chandelier, n. m. πᾶν τὸ ὀρθίως ἐστημένον. § [ὀχυρ.] **σταλίδωμα ὀρύγματος,** chandeliers de tranchée ; οἱ δύο ὀρθίως τιθέμενοι πάσσαλοι μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐμβάλλονται οἱ φάκελλοι.

σταλίζου [Αἰτωλ. ἰδίωμα], βάνω τὰ πρόβατα ὑπὸ τὴν σκιὰν τὸ θέρος.

σταλιάζω [δημ.] (μεσημβριάζω) [κυρίως ἐπὶ προβάτων], ἀναπαύομαι τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸν ἴσκιον, se reposer le midi [pendant les chaleurs de l'été]; ‖ [μεταφ.] ἐστάλιασα σ' τὰ πόδια μου, j'ai séché sur pied.

σταλίζω [δημ.], βλ. **σταλιάζω.**

σταλίζω [διάλ. Ἠπείρου], διαμένω ὑπὸ δένδρον ἐν καιρῷ καύσωνος· ἐπὶ ποιμνίων βλ. σταλιάζω.

σταλίζω [διάλ. Λεντεκαδ.], ἔχω τί ὑπὸ τὴν σκιὰν ἥτις γίγνεται τὸ θέρος· βλ. **σταλιάζω.**

σταλίκι, τὸ (παρὰ τὸ στάλιξ-ικος), [Αἰτωλ. ἰδίωμα καὶ διάλ. Ἠπείρου], δοκὸς λεπτοτέρα εἰς στήριγμα χρησιμεύουσα. § **σταλίκι** [διάλ. Ἠπείρου], πληθ. **σταλίκια**= αἱ πλάγιαι δοκοὶ αἵτινες ἐπερείδονται ἐπὶ τῆς μεσόδμης.

σταλίς, ίδος, ἡ· chandelle, n. f. ὀρθοστάτης, πᾶν τὸ ὀρθίως ἐστημένον, montant, n. m. πάσσαλος, βλ. **χάραξ,** pieu, n. m.

σταλίτζα, ας, ἡ [δημ.], ὀλίγον, μικρὸν ποσόν, μικρὰ σταγών, petite goutte ; βλ. καὶ **στάλα.**

στάλος [διάλ. Ἠπείρου καὶ Λευτεκάδος], τόπος σκιερός, κατάσκιος, ἐν ᾧ τὰ κτήνη τὸ μεσημέριον μένοντα ἡσυχάζουσιν, ἕως οὗ παρέλθῃ τὸ καῦμα· (σταλιάζω).

σταλός, ὁ [διάλ. Νισύρου], καλοῦσιν οὕτω τὸ μέρος, ἔνθα δύναται νὰ στεγασθῇ τις ἐν καιρῷ βροχῆς.

στάλσιμον, ατος, τὸ καὶ

στάλσις, εως, ἡ [δημ.] ἡ πέμψις, ἀποστολή, envoi, n. m. action d'envoyer.

σταλωμένος, η, ον [διάλ. Ἠπείρου] ἄρτιος, μεστός, εὔρωστος.

σταματήρα(ν), ἡ [διάλ. Λεντεκαδ.] ὄργανον δι' οὗ σταματῶσι μύλον.

σταματίνα, ἡ [διάλ. Ἰκαρίας] ἐργαλεῖον ὅπερ στρεφόμενον ἐμποδίζει τὸ ὕδωρ καὶ παύει οὕτω τὴν κίνησιν τοῦ ὑδρομύλου.

σταμάτισμα, ατος, τό· τὸ σταματᾶν, ἡ πρᾶξις τοῦ σταματᾶν (ἐμποδίζειν τι), action d'arrêter ; (de s'arrêter) ; ἡ στάσις, τὸ στάσιμον, arrêt, n. m. halte, n. f. βλ. **ἐπίσχεσις,** action d' arrêter ; **στάσις** (arrêt) καὶ **διάλειμμα·** ‖ — πρὸς στιγμήν, temps d'arrêt; βλ. καὶ **σταματῶ.** § —, ἡ **ἐπίσχεσις,** arrêt, n. m. ἰδ. ὑγρῶν, étanchement, n. m. § — [ἱππευτ.] ἡ στάσις, τὸ σταματᾶν, l'arrêter ; ἐνέργεια τοῦ ἱππέως ὅστις διὰ τῶν πρὸς τοῦτο ἱππευτικῶν βοηθημάτων, φέρει τὸν ἵππον του εἰς τελείαν ἀδράνειαν· βλ. καὶ **στάσις** (arrêt).

σταματόνω, μέλ. ώσω [δημ.] (ἐκτείνω) τεντόνω μὲ καρφιὰ τομάρι ἢ γουναρικὸν ὑγρόν, ἵνα μὴ σκεβρώσῃ ξηραινόμενον, étendre par des clous ; étendre et fixer avec des brochettes ; διαπασσαλεύω, brocheter.

σταματῶ, μέλ. ήσω, κάμνω, ἐμποδίζω τι ἀπὸ τοῦ νὰ προχωρήσῃ, ἀναστέλλω τὴν πρόοδον, ἐπέχω, arrêter ; contenir ; ἐμποδίζω, κωλύω, παρεμβάλλω ἐμπόδιον, entraver ; [ἐπὶ ὑγρῶν ἰδ.] ἀποφράσσω, ἐπέχω, étancher ; σταματῶ τὴν ὁρμὴν τινός, arrêter l'élan de quelqu'un ; ‖ τὸ ἰατρικὸν τοῦτο σταματᾷ τὸ αἷμα, cette médecine étanche le sang ; ‖ τίποτε δὲν ἠμπορεῖ νὰ σταματήσῃ τὴν ὁρμήν του, rien ne peut arrêter son élan ; ‖ σταματῶ τὸ [ῥέον] αἷμα, étancher (arrêter) le sang [qui coule] ; ‖ σταματῶ τὴν πορείαν (τὸ βάδισμα), faire halte ; ‖ [τακτ.] σταματῶ, ἢ τηρῶ ἐν ἀκινησίᾳ τὸ στράτευμα, ἐκτεθειμένον εἰς τὸ ἐχθρικὸν πῦρ, laisser une troupe en panne ; ‖ [τακτ.] σταματῶ πρὸς στιγμήν, éprouver un temps d'arrêt = κλονίζομαι. § [οὐδ.] ἐπέχομαι, ἐφίσταμαι, στέκομαι, s'arrêter ; ‖ ἡ ἅμαξα ἐσταμάτησεν εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου, la voiture demeura (s'arrêta) au

milieu du chemin (à mi-chemin); || [καὶ μεταφ.] σταματᾷ ὁ νοῦς μου, ma raison s'arrête; c'est à confondre; || — [ἐπὶ μηχανῶν] στέκομαι, ἀκινητῶ, ne pas jouer, ne pas marcher; || τὸ ὡρολόγιον μου ἐσταμάτησε, ma montre s'est arrêtée, ne marche plus.

στάμενα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ ἄλογα, οἱ φατνιαζόμενοι ἵπποι· «στατὸς ἵππος».

σταμὶν πᾶν εἰς ὕψος ἀνωρθωμένον, ἰδ. δὲ τὰ πλάγια ὀρθὰ τοῦ πλοίου ξύλα· βλ. **σταμῖνες**· || — ἢ μᾶλλον **σταμὶς** (ῖνος, ἡ) σχεδίας, poupée (n. f.) de radeau.

σταμινάριον, ου, τὸ [ναυτ.], patin, n.m. ou lambette, n. f. κοινῶς **μπαμπαδέλια**, ἤτοι μικροὶ κίονες (bittes).

σταμῖνες, αἱ [ναυτ.], allonges (f.) de couple) (σταμίν, ῖνος, ἡ, ἢ ὀρθότερον **σταμίς**, ῖνος, ἡ)· οἱ σκαρμοὶ **τῆς πόστας**. Καλοῦνται οὕτω **τὰ** ὑπὲρ τῆς ἕδρας τεμάχια τῶν νομέων· αἱ σταμῖνες ἑκάστου νομέως ἀποτελοῦνται ἐκ δύο σειρῶν ἢ ἐπιπέδων παρατεθειμένων κατὰ τὸ μῆκος τοῦ πλοίου, καὶ πρώτη μὲν σειρὰ θεωρεῖται ἡ ἐστραμμένη πρὸς τὸν μέγιστον νομέα, δευτέρα δὲ ἡ ἑπομένη· ὅθεν ἡ πρώτη σειρὰ εἶνε ἡ πρὸς πρῷραν διὰ τοὺς πρωραίους νομεῖς καὶ ἡ πρὸς πρύμναν διὰ τοὺς πρυμναίους, ἀριθμοῦνται δὲ αἱ τῆς πρώτης σειρᾶς σταμῖνες, πρώτη, τρίτη καὶ ἐφεξῆς, αἱ δὲ τῆς δευτέρας σειρᾶς, δευτέρα, τετάρτη καὶ ἐφεξῆς.

στάμμα, ατος, τό· βλ. στάγμα.

στάμνα, ας, ἡ [δημ.], πήλινον ἀγγεῖον ἡ **στάμνη** καὶ **στάμνος**, cruche, n. f.

σταμνάκι καὶ σταμνί, τὸ [δημ.], μικρὰ **στάμνος**, petite cruche, n.f. τὸ σταμνίον, cruchon, n.m. || βρέχει μὲ τὸ σταμνὶ (=ῥαγδαίως) [φρ.], il pleut à verse.

στάμνη, ης, ἡ· ἡ στάμνος.

σταμνίον, ου, τό, κοινῶς **σταμνί**, ὑποκορ. τοῦ στάμνος, petite cruche, cruchon, n. m. βλ. **σκαμνάκι**.

στάμνος, ου, ἡ καὶ **στάμνη**· πήλινον ἀγγεῖον, ἡ κάλπη, ὑδρία, κοινῶς ἡ **στάμνα**, cruche, n.f.

στάμπα, ἡ [δημ.], τὸ δι' οὗ πιέζεται καὶ τυπόνεταί τι, presse, n. f. ἡ **τύπωσις**, ἀποτύπωσις, impression, n. f.

στάνη, ης, ἡ [δημ.], τὸ ποιμνιοστάσιον, bergerie, n. f. ἡ **μάνδρα**, κοινῶς τὸ **μανδρὶ** ἐν ᾧ περικλείονται τὰ πρόβατα, parc [de moutons], ἤτοι ἡ **στρούγγα**.

στανικός, ή, ὸν [δημ.] ὁ διὰ τῆς βίας γινόμενος, **ἄκων**, ουσα, ον· ἀκούσιος, involontaire, adj. διὰ τῆς βίας, διὰ καταναγκασμοῦ, καταναγκαστικός, de contrainte.

στανικῶς [ἐπίρ.], μὲ τὸ στανιό, διὰ τῆς βίας, par force; **βεβιασμένως**, forcément, adv. ἄκων, ἀκουσίως, malgré soi; à contre cœur.

στανιό, τὸ [δημ.], ὁ καταναγκασμός, πειθαναγκασμός, contrainte, n. f. ἡ βία, violence, n. f. || μὲ τὸ στανιό, par force; βλ. **στανικῶς**.

στάντζα, ἡ καὶ **στάντζος** [δημ. ναυτ.], βλ. **πρότονος** (étai).

σταντζαβέλα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **προτονὶς** (pouillousse).

σταντζιέρα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **προτονὶς** (trinquette).

στάξη, [δημ.] καὶ

σταξιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ σταγών, goutte, n.f.

στάξιμον, ατος, τὸ [δημ.], ἡ **στάξις**, ῥοὴ κατὰ σταγόνας, écoulement goutte à goutte; στάξις, ἐπίσταξις, ἀπόσταξις, dégouttement, n. m. ἀνεπαίσθητος ἐκροή, διΐδρωσις, suintement, n. m. ἐνστάλαξις, instillation, n. f.

στάξις, εως, ἡ, κοινῶς τὸ **στάξιμον**, écoulement goutte à goutte, καὶ ἰδίως στάξις τῆς ῥινός, saignement de nez.

στάρι, τὸ καὶ **σιτάρι** [δημ.], ὁ σῖτος, blé, n. m.

στάς, στᾶσα, στάν· μετοχ. ἀόρ. 2 τοῦ ἵσταμαι.

στασιάζω, μέλ. άσω, ἐπανίσταμαι, στάσιν ἢ ταραχὴν ποιοῦμαι, ἀποστατῶ ἢ ἐπαναστατῶ, se révolter (= se mutiner), ἐγείρομαι κατά τινος, se soulever; ἐξανίσταμαι κατὰ τῆς δημοσίας τάξεως, se séditionner; βλ. **στάσις**· || ὁ στρατὸς ἐστασίασε, l'armée se révolta (se mutina). § **στασιάζω** [ἐνεργ.] mutiner, ἐξωθῶ πρὸς στάσιν, pousser à la révolte.

στασιάρχης, ου, ὁ [σιδηροδρ.], chef de station, ὁ εἰς στάσιν τινὰ εὑρισκόμενος σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος.

στασίασις, εως, ἡ, καὶ

στασιασμός, οῦ, ὁ· ἡ κίνησις, (δι)έγερσις ἐπαναστάσεως καὶ ἡ ἐπανάστασις αὐτή=στάσις, révolte, n. f. (ὑπ)έγερσις, soulèvement, n. m. στάσις, rédition, n. f. émeute polulaire; révolte contre la puissance établie; βλ. καὶ **στάσις**.

στασιαστής, οῦ, ὁ· ὁ στασιάζων, ὁ στασιάσας, ἐπαναστατήσας, révolté, ée, adj. στασιαστής, séditieux, euse, n. ὁ λαμβάνων μέρος εἰς στάσιν· στασιαστής, ὁ ταραξίας, émeutier, ère, n. ὑποκινητὴς στάσεως, agent de sédition, d'émeute; ὁ ἐπαναστάτης, κοινῶς ἀντάρτης, rebelle, n. m. βλ. καὶ **ἀνταρσία** (rébellion); ὁ συνωμότης, conspirateur, n. m. βλ. **συνωμοσία**· || **στασιαστής**, mutin, e, adj. et n. (=insoumis, porté à la révolte); || ὁ ἀρχηγὸς τῶν στασιαστῶν, le chef des séditieux.

στασιαστικός, ή, όν· séditieux, euse, adj. ὁ ὑποκινῶν στάσιν, qui excite une sédition; ὁ λαμβάνων μέρος εἰς στάσιν, qui prend part à une sédition; ἐπίσης émeutier ère, adj. || ὄχλος στασιαστικός, une populace sédicieuse; || λόγος στασιαστικός, discours séditieux; || ἀγόρευσις στασιαστική, harangue émeutière.

στασιαστικῶς [ἐπίρ.], séditieusement, adv. κατὰ τρόπον στασιαστικόν, d'une manière séditieuse (; émeutière).

στασίδιον, τό· ἑδώλιον (ὑψηλόν), καθέδρα ἕδρα, θρόνος (δηλ. τόπος ἐν ᾧ ἵστανται), κοινῶς τὸ **στασίδι** [ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ], stalle [d'église].

στάσιμον, ατος, τό· ὁ τρόπος τοῦ ἵστα-

σθαι, ἡ συμπεριφορά, ἡ στάσις (εἴτε τοῦ σώματος, εἴτε ἀπέναντι τινός), ἡ στάσις τοῦ σώματος, posture, n. f. τὸ στάσιμον, ἦθος, στάσις, maintien, n. m. tenue, n. f. attitude, n. f. βλ. **στάσις**. § —, βλ. **στάσις**, arrêt, n. m. halte, n. f.

στάσιμος, ος, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ ἀκίνητος, εὐσταθής, immobile, adj. stable, adj. || —, ὁ διαμένων εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον χωρὶς νὰ προχωρήσῃ, χωρὶς νὰ κινηθῇ, χωρὶς νὰ προοδεύσῃ, qui demeure au même point sans avancer, sans remuer, sans faire des progrès ; στάσιμος, stationnaire, adj. (ἀντίθετον τοῦ **προοδευτικός**)· || ἡ στάσιμος τοῦ ἐμπορίου κατάστασις, l'état stationnaire des affaires ; || — [ἐπὶ ὑδάτων], stagnant, e ; ὁ μὴ ῥέων, ἀκίνητος· || ὕδατα στάσιμα, des eaux stagnantes. § **στάσιμος**, dormant, e = ἀκίνητος, λέγεται ἐν ταῖς τέχναις πᾶν ἔργον ἢ μέρος αὐτοῦ ὅπερ εἶνε ἐστερεωμένον καὶ δὲν κινεῖται. § **στάσιμος**, étale, adj. ἀκίνητος, ος, ον, **ἤρεμος**, ον, ον· **θάλασσα στάσιμος**, mer étale, ἡ μὴ ἀνυψουμένη οὐδὲ χαμηλουμένη· βλ. καὶ **παλίρροια** (marée). § **στάσιμος**, ἤρεμος, calme, adj. § — (**ἀκίνητος**), un navire est amorti, πλοῖόν τι, μένει **στάσιμον**, ὅταν ἐξοκεῖλαν ἕνεκα τῶν ῥηχῶν τῆς ἀμπώτιδος ἢ σταθὲν κάπου ἕνεκα ταύτης, ἐπέρχωνται αἱ μικραὶ **παλίρροιαι** (mortes-eaux), αἵτινες τὸ ἀναγκάζουσι ν' ἀναμείνῃ τὰς **μεγάλας παλιρροίας** (fortes marées), ἵνα δυνηθῇ νὰ πλεύσῃ.

στασιμότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ στασίμου, ἀκινησία, immobilité, n.f. στάσιμος κατάστασις, état stationnaire ; stagnation, n.f. καὶ σπαν. stationnarité, n.f. ἡ στασιμότης τοῦ ἐμπορίου, la stagnation du commerce ; le calme dans les affaires. § —, amortissement, n. m. ἡ κατάστασις τῆς παλιρροίας κατὰ τὰς μικρὰς αὐτῆς αὐξομειώσεις (mortes eaux) Σημαίνει ἐπίσης καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ ἕνεκα τῆς παλιρροίας ἐξοκείλαντος πλοίου. § **στασιμότης τῶν ὑδάτων**, étale, n. m. τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ μεταξὺ πλημμυρίδος καὶ ἀμπώτιδος καθ' ὃ τὰ ὕδατα μένουσι στάσιμα ὡς μὴ αὐξομειούμενα· βλ. **παλίρροια**, (marée).

στάσις, εως, ἡ· ὁ τρόπος τοῦ ἵστασθαι, ἡ συμπεριφορά, ἡ στάσις, εἴτε τοῦ σώματος, εἴτε ἀπέναντι τινός, posture, n. f. ἡ κορμοστασία, station, n. f. ἡ στάσις, τὸ ἦθος, maintien, n. m. ὁ τρόπος καθ' ὃν ἵσταταί τις, tenue, n. f. ὁ τρόπος τοῦ ἵστασθαι καὶ ὁ τρόπος τοῦ παρίστασθαι, ἡ στάσις, attitude, n. f. || —, attitude, ἡ θέσις τοῦ σώματος, la position du corps ; || ἡ θέσις καὶ ἡ στάσις, l'attitude et la tenue ; || ἡ στάσις τοῦ [ὀρθίου] σώματος, la station du corps ; || — ἀναιδής, posture indécente ; || στάσις φυσική, posture naturelle ; || ἡ στάσις χορευτοῦ, l'attitude d'un danseur ; || [ἐπὶ εἰκόνος] ἡ στάσις σου δὲν μ' ἀρέσκει, votre pose ne me plaît pas ; || ἔχει καλὴν στάσιν ἐπὶ τοῦ ἵππου, il a de la tenue à cheval ; || ἐν στάσει ἱκέτου, en posture de suppliant ; || [μεταφ.] ἡ στάσις τῆς κυβερνήσεως ἀπέναντι τῶν κομμάτων, l'attitude du gouvernement à l'égard des partis. § —, ἡ κατάστασις, état, n. m. situation, n. f. || ἡ στάσις τῶν πραγμάτων, l'état des choses ; || ἐν τοιαύτῃ διέκειτο στάσει, il était dans un tel état ; || [νομ.] εἰς πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, en tout état de cause. § —, τὸ σταμάτισμα, arrêt, n. m. ἡ ἀναστολή, suspension, n. f. στάσις, halte, n. f. || ἡ ἀσθένεια ἔκαμε στάσιν, il y a un arrêt dans la marche de la maladie ; || [ἐμπορ.] στάσις [πληρωμῶν], suspension de payements ; || [ἐμπορ.] ἔκαμε στάσιν (ἀνέστειλε τὰς πληρωμάς), il a suspendu ses payements ; || [μεταφ.] ἐδῶ ὁ νοῦς μου ἔκαμε στάσιν, ici ma raison s'arrête. § — [σιδηροδρ.], station, n. f. βλ. καὶ **σταθμός**· || —, πρόσκαιρον σταμάτισμα, arrêt, n. m. || στάσις τριῶν λεπτῶν, trois minutes d'arrêt ; || εἰς τὴν προσεχῆ στάσιν, à la prochaine station ; || στάσις τῶν εἱρμῶν, arrêt des trains ; βλ. καὶ **σιδηρόδρομος**· || **στάσις**, ἡ· halte, n. f. μέρος ἔνθα ὁ σιδηροδρομικὸς **εἱρμὸς** (train) σταματᾷ μόνον δι' ὀλίγιστον χρόνον καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν ὑπάρχει **παρακαμπτήριος γραμμὴ** (voie de garage) βλ. **σταθμός** (gare). § —, ἡ ἀκινησία, immobilité, n.f. stagnation, n.f. || ἡ στάσις τοῦ ἐμπορίου, la stagnation du commerce. § [ἱππευτ.] **στάσις**, l'arrêter, τὸ σταμάτισμα τοῦ ἵππου· βλ. **σταμάτισμα**. § **στάσις ὀρθία τοῦ ἵππου** [ἱππολ.], station du cheval debout (βλ. καὶ **στατικὴ** τοῦ ἵππου, attitude de cheval); αὕτη εἶνε ἡ κατάστασις ἐν ᾗ ὁ ἵππος μένει ἀκίνητος ὑποστηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὑπὸ τῶν τεσσάρων ἄκρων του καὶ ἐνίοτε καὶ ὑπὸ τῶν τριῶν μόνον· || ἐλευθέρα στάσις ἢ ἀναπαύσεως, station libre ou de repos ; βεβιασμένη στάσις, station forcée ; ἡ ἐλευθέρα στάσις εἶνε **προσεκτικὴ** (haute) ἢ παρημελημένη (abandonnée); ἐν τῇ πρώτῃ ὁ ἵππος στηρίζεται διὰ τῶν τεσσάρων ἄκρων του, ἐν τῇ δευτέρᾳ διὰ τῶν τριῶν μόνον· || κανονικὴ στάσις, station régulière ou placée ; || συνεπτυγμένη στάσις, station rassemblée ; || ἀνεπτυγμένη στάσις, station campée. § [ἱππευτ.] στάσις, arrêt, n.m. κοινῶς **σταμάτισμα** (**ἠρεμία, ἀδράνεια**)· ἐν τῇ ἱππευτικῇ σημαίνει τὴν ἀπὸ τῆς κινήσεως εἰς τελείαν ἠρεμίαν μετάβασιν τοῦ ἵππου· cheval qui forme bien son arrêt, εὐκόλως σταματῶν ἵππος, καὶ τοὐναντίον qui forme mal son arrêt, ὁ δυσκόλως σταματῶν· temps d'arrêt, demi arrêt, ὑποχαλᾶν, ὑπολαμβάνειν (Ξενοφ.), βραχύνειν τὸν βηματισμόν· arrêt progressif, ἡ βαθμιαία στάσις· τοὐναντίον arrêt entier, ἡ ἀπότομος στάσις. § [ἱππευτ.] **στάσις**, parade, n. f. (συνώνυμον τοῦ parer) ἡ **ἄμεσος στάσις** τοῦ ἵππου **κατὰ** τὸν δρόμον· || un beau parer ou donner une bonne parade, σημαίνει τὴν **κανονικὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀμέσου στάσεως** τοῦ ἵππου κατὰ τὸν δρόμον· || parade manquée, **ἀποτυχοῦσα στάσις** καλεῖται ὁπόταν ὁ ἵππος μεθ' ὅλας τὰς προσπαθείας τοῦ ἱππέως δὲν σταματᾷ ἀμέσως. § **στρατιωτικὴ στάσις**, pronunciamento, n. m.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

(ἱσπανικὴ λέξις), στρατιωτικὴ συνωμοσία μὲ ἐπαναστατικὰς τάσεις· βλ. καὶ προνουντσιαμέντο. § στάσις, position, n.f. στάσις, εως, ἡ (attitude), ἤτοι ἡ θέσις τοῦ σώματος· ‖ — τοῦ σώματος, position du corps; ‖ — τοῦ στρατιώτου, position du soldat; ‖ — τοῦ στρατιώτου μὲ τὸ ὅπλον παρὰ πόδα, position du soldat reposé sur l'arme; ‖ — τοῦ πεζοπόρου πυροβολητοῦ, position du canonnier à pied. § στάσις, station, n. f. παῦσις (pause), σταθμός, στάθμευσις, διαμονὴ (demeure) μικρᾶς διαρκείας ἥντινα κάμνουσιν εἴς τι μέρος. § στάσις [τοπογρ.] station, n.f. ἡ εἰς ὡρισμένον σημεῖον πρόσκαιρος διαμονὴ πρὸς καταμέτρησιν· ‖ ἐν στάσει, en station; βλ. τοποθέτησις (τάξις) ἐν στάσει, mise en station. § στάσις [τοπογρ.] station, n. f. κατὰ τὰς καταμετρήσεις ἢ χωροσταθμήσεις καλεῖται οὕτω τὸ μέρος ἔνθα τοποθετοῦσι τὸ ἐργαλεῖον καὶ ἐργάζονται. § στάσις, gîte d'étapes (m.) κατάλυμα, μέρος ἔνθα διανυκτερεύουσι τὰ ὁδοιποροῦντα στρατεύματα· ‖ στάσις ὁδοιπορικὴ ἢ στάσις πορείας, gîte d'étapes de route, ἤτοι ἐνδιάμεσος σταθμὸς ὁδοιπορικῶν σταθμῶν· βλ. σταθμὸς (étape); ‖ κυρία στάσις ἢ σημεῖον ἀναχωρήσεως ὁδοιπορικῶν σταθμῶν, gîte d'étape principal ou station point de départ d'étapes; βλ. καὶ σταθμὸς (étape). § στάσις [ταχτ.] τὸ σταμάτισμα, arrêt (m.) (dans les marches); βλ. κατωτέρω στάσις (halte). § [ταχτ.] αἰφνιδία (ἀπότομος) στάσις (ἢ κίνησις), à-coup, n. m. ἥτις διακόπτει τὴν κανονικότητα τῆς πορείας ἢ τὴν ἐκτέλεσιν ἑλιγμοῦ στρατεύματος τινός. Αἱ κινήσεις αὗται κατὰ τὰς πορείας εἶνε λίαν κοπιώδεις καὶ προξενοῦσιν ἀπώλειαν χρόνου ἐὰν ἐπαναλαμβάνωνται συχνά. Πρὸς ἀποφυγὴν τούτων κατὰ μέγα μέρος, δέον νὰ προνοήσωσι περὶ τῆς ἀναποφεύκτου ἐπιμηκύνσεως τῶν ὁδοιπορουσῶν φαλάγγων καὶ νὰ κανονίσωσι κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκκινήσεως τούτων ἀρκούσας ἀποστάσεις μεταξὺ τῶν διαφόρων μονάδων. § στάσις [ταχτ.], halte, n. f. παῦλα ἥν τινα ἐκτελεῖ ὁδοιποροῦν τι στράτευμα· ‖ βραχυχρόνιος στάσις, halte de courte durée; ‖ μακροχρόνιος στάσις, halte prolongée. Αἱ στάσεις τῶν στρατευμάτων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ κράτους ἐκτελοῦνται κατὰ περίοδον 50 λεπτῶν καὶ εἰσὶ διαρκείας 10 λεπτῶν. Ἡ μεγάλη στάσις (grande halte) γίνεται ὅσον τὸ δυνατὸν εἰς τὰ δύο τρίτα τοῦ διανυθησομένου διαστήματος ἢ κατ' ἐλάχιστον εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ὁδοῦ· ἐκτελεῖται πλησίον κατῳκημένου τόπου καὶ δύναται νὰ διαρκέσῃ μίαν ὥραν. Ἡ τελευταία στάσις γίνεται εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ νέου καταλύματος. Ἐν ἐκστρατείᾳ αἱ ὡριαῖαι στάσεις (haltes horaires) ἐκτελοῦνται καθ' ὡρισμένας ὥρας καὶ παύουσιν ἐν τῇ ὁρισθείσῃ ὥρᾳ ἄνευ παραγγέλματος· ‖ ὡριαία στάσις, halte horaire, μεθ' ἑκάστην περίοδον πορείας 50 λεπτῶν ἐκτελεῖται στάσις 10 λεπτῶν.

Ἡ διαταγὴ τῆς κινήσεως ὁρίζει τὴν ὥραν τῆς πρώτης στάσεως, τῶν ἑπομένων ἐκτελουμένων ἄνευ νέων διαταγῶν. Ἕκαστος διοικητὴς μονάδος ἵστησι καὶ κινεῖ κατὰ τὴν ὡρισμένην ὥραν τὴν μονάδα ἣν διοικεῖ.

Κατὰ τὰς στάσεις τὰ στρατεύματα καὶ τὰ ὀχήματα πυκνοῦνται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μονάδος.

Τὰ πεζοπόρα στρατεύματα σχηματίζουσι πυραμίδας καὶ ἀποτιθεῖσι τοὺς γυλιοὺς (sacs); τὰ ἔφιππα στρατεύματα ἀφιππεύουσι, συσφίγγουσι τοὺς ἵππους καὶ ἐπιδιορθοῦσι τὴν συσκευασίαν. Κατὰ τὴν πρώτην στάσιν οἱ ἀξιωματικοὶ ἐπιθεωροῦσι καὶ ἀπορρίπτουσι πάντα τὰ μὴ κεκανονισμένα εἴδη ἢ ὑπερβαίνοντα τὸν κεκανονισμένον ἀριθμόν· ‖ μεγάλη στάσις, grande halte, n. f. κατὰ τὰς πορείας ἐκτελεῖται μεγάλη στάσις μόνον ὅταν ἡ ἀπόστασις ἢ ἡ θερμοκρασία καθιστῶσιν αὐτὴν ἀναπόφευκτον.

Γενικῶς, ὅταν ἡ πορεία ᾖ τεσσάρων ἢ πέντε ὡρῶν, κάλλιον ἐστὶ νὰ διατρέχηται τὸ διάστημα τοῦτο ἄνευ διακοπῆς (d'une seule traite). Ὅταν ὅμως ἡ μεγάλη στάσις ᾖ ἀναγκαία, ἐκτελεῖται πάντοτε ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς καὶ εἰ δυνατόν, ἀφοῦ διατρεχθῶσι τὰ δύο τρίτα ἢ τὰ τρία τέταρτα τῆς ὁδοῦ· ἐκτελεῖται δὲ πλησίον χωρίου, ῥυακίου, πηγῆς ἢ κρήνης χορηγούσης ἄφθονον ὕδωρ.

Ἡ διαταγὴ κινήσεως (ordre du mouvement) ὁρίζει τὴν ὥραν τῆς μεγάλης στάσεως, τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς καὶ τὴν ἀπόστασιν ἥτις χωρίζει αὐτὴν ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν σημεῖον πορείας (point initial de marche).

Αἱ μονάδες ἀφικνοῦνται διαδοχικῶς· εἷς ἀξιωματικὸς τῆς ἐπιτελικῆς ὑπηρεσίας δεικνύει αὐταῖς τὴν θέσιν εἰς ἣν δέον νὰ σχηματισθῶσι, ἑκάστη δ' αὐτῶν ἀναλαμβάνει τὴν πορείαν μετὰ τὸν προδιατεταγμένον χρόνον ἀναπαύσεως.

Κατὰ τὴν στάσιν, τὰ στρατεύματα λαμβάνουσιν ἐλαφρὸν πρόγευμα ἐκ καφφὲ ἢ ψυχροῦ κρέατος, οἱ δ' ἵπποι ἀποχαλινοῦνται (débrider) καὶ ἐκσφίγγονται ἐλαφρῶς (dessangler légèrement), δίδεται δ' αὐτοῖς ὀλίγη τροφὴ καὶ δύνανται νὰ δεθῶσι. § στάσις, sédition, n. f. ἐξανάστασις κατὰ τῆς δημοσίας τάξεως· βλ. κατωτέρω, révolte; ‖ στάσις, émeute, n. f. κίνημα ἐπαναστατικόν, mouvement insurrectionnel; ‖ καταστέλλω τὴν στάσιν, étouffer la sédition (l'émeute); βλ. καὶ ἀποστασία. § —, révolte, n. f. ἀντίστασις εἰς τὰς διαταγὰς τῆς ἐξουσίας· ἡ στάσις εἶνε ἀνυποταξία (insubordination), ἀνυπακοὴ (désobéissance), ἀλλ' ἀνυπακοὴ περιέχουσα πλήρη καὶ ἐσκεμμένον χαρακτῆρα μετὰ τῆς ἐπιβαρυντικῆς ταύτης περιπτώσεως ὅτι οἱ στασιασταὶ εἰσιν ἔνοπλοι. Ἡ στάσις εἶνε ἔγκλημα στρατιωτικὸν προβλεπόμενον καὶ τιμωρούμενον αὐστηρῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 206 τῆς στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας. Τὸ εἰρημένον ἄρθρον ὁρίζει τὸ ἔγκλημα τῆς στάσεως σαφῶς, διακρίνει δὲ τὰς διαφόρους περιστάσεις αἵτινες τὸ ἀποτελοῦσι. Περιλαμβάνει τὸν ἀρχηγὸν ἢ ὑποκινήσαντα τὴν στάσιν καὶ τὸν ἀνώτερον κατὰ βαθμὸν στρατιωτικόν, ὅστις διὰ τῆς ὑπεροχῆς τῆς θέσεώς του ἠδύνατο νὰ προλάβῃ ἢ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρᾶξιν

καὶ καταγιγνώσκει κατ' αὐτῶν τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου. Οἱ λοιποὶ ἔνοχοι τιμωροῦνται μὲ εἱρκτήν, ἢ ἐὰν ἦνε ἀξιωματικοὶ μὲ ἔκπτωσιν καὶ φυλάκισιν δύο ἕως πέντε ἐτῶν. Ἡ **ἀνυποταξία** (insubordination) καὶ ἡ ὑπὸ στρατιωτικῶν γενομένη **ἀντίστασις** (rébellion) προβλέπονται καὶ τιμωροῦνται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 207 καὶ 214 τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας· || révolte σημαίνει ἐπίσης τὴν ἀντίστασιν (rébellion) ἤτοι τὴν **ἀντίστασιν** κατωτέρου πρὸς τὸν ἀνώτερόν του ἢ τῶν πολιτῶν πρὸς τὰς ἀρχὰς (résistance avec violences envers les agents de l'autorité. § στάσις, mutinerie, n. f. (= révolte), ἡ πρᾶξις τοῦ στασιάζειν, action de se mutiner ; || ἡ στάσις τῶν στρατευμάτων, la mutinerie des troupes.

στασιώδης, ης, ες, βλ. **στασιαστικός.**

στασιώτης, ου. βλ. **στασιαστής.**

στατέρι, τὸ [δημ.], βλ. **στατήρ**, romaine, n. f. βλ. ζυγόσταθμος, peson, n. m.

στατήρ, ῆρος, ὁ (μέτρον βάρους), quintal, n. m. romaine, n. f. κοινῶς **στατέρι** καὶ **καντάρι** μὲ μπαλάντσα. Ζυγόσταθμος (peson) ; ὄργανον χρησιμοποιούμενον πρὸς ζύγησιν βαρῶν, δι' ἑνὸς μόνου σταθμοῦ (poids) ; || στατῆρες καὶ ζυγόσταθμοι ἐλατηριωτοί, romaines et pesons à ressort ; || στατῆρες καὶ ζυγόσταθμοι ἐλατηριωτοὶ μετὰ γνώματος, romaines et pesons à ressort à cadran ; βλ. καὶ **ζυγόσταθμος** (peson) ; || **δοκιμαστικὸς στατήρ**, romaine d'épeuves, χρησιμεύων διὰ τὸν **ἔλεγχον** (contrôle) τῆς ἀκριβοῦς ἐντάσεως τῶν **ἀνταγωνιστικῶν ἐλατηρίων** (ressorts antagonistes) ; βλ. ναυκλάστρου, white-head). § — ἐξακριβώσεως [σιδηροδ.] wagon à bascule ou étalon, χρησιμεῦον ὡς τύπος ὕψους καὶ πλάτους ὅπως τὰ σιδηροδρομικὰ ὀχήματα διέρχωνται ὑπὸ τὰς γεφύρας καὶ σήραγγας.

στατική, ῆς, ἡ· statique, n. f. μέρος τῆς μηχανικῆς πραγματευόμενον τὴν ἰσορροπίαν τῶν στερεῶν σωμάτων· βλ. καὶ **μηχανική.** § **στατικὴ τοῦ ἵππου** [ἱππευτ.] attitude du cheval ; τὸ μέρος τῆς ἱππολογίας τὸ πραγματευόμενον εἰδικῶς τὰς διαφόρους θέσεις, ἃς λαμβάνει τὸ σῶμα τοῦ ἵππου ἐν ἠρέμῳ στάσει ἢ κατακλίσει· || attitude du cavalier, ἡ στάσις τοῦ σώματος τοῦ ἱππέως ἐπὶ τοῦ ἵππου καθεζομένου· βλ. καὶ **ὀρθία**· || αἱ στάσεις τοῦ ἵππου, les attitudes du cheval ; βλ. **στάσις ὀρθία** τοῦ ἵππου.

στατιστική, ῆς, ἡ (ἐπιστήμη), statistique, n. f. καλεῖται (ἡ ἐν ἀριθμοῖς ὅσον οἷόν τε ἀκριβὴς παράστασις κοινωνικῶν, πολιτικῶν καὶ δημοσιολογικῶν καταστάσεων, ἥτις διὰ περισυλλογῆς καὶ συγκεφαλαιώσεως μεγάλου πλήθους ὁμοειδῶν γεγονότων ἐξετάζει τὴν κανονικότητα συμβάντων οἷα ἐκ μεμονωμένων δεδομένων δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ. Κατὰ δὲ τὰ ἐξεταζόμενα ἀντικείμενα διακρίνονται πολλοὶ κλάδοι τῆς στατιστικῆς, ὡς στατιστικὴ τοῦ πληθυσμοῦ, τῶν γάμων, τῶν γεννήσεων, τῶν θανάτων, τῶν ἐπιτηδευμάτων, τοῦ ἐμπορίου, τῶν ἀδικημάτων, τῆς ἠθικῆς, τῶν ἀτυχημάτων, κτλ. βλ. καὶ ἀναγνώρισις.

στατιστικός, ή, όν· statistique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν στατιστικὴν ἐπιστήμην ἢ πρὸς τὰς διαφόρους στατιστικάς· || στατιστικαὶ σχέσεις, rapports statistiques. § [ούσ. ἀρσ.] **στατιστικός**, statisticien, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν στατιστικὴν ἐπιστήμην. § [οὐσ. θηλ.] βλ. **στατιστική.**

στατιστικῶς [ἐπίρ.], διὰ τῆς στατιστικῆς, par la statistique.

στατό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], σπίτι μὴ ἔχον ὑποκάτω αὐτοῦ ὑπόγειον.

σταυλάρχης, ου, ὁ· γενικῶς ὁ διὰ τὴν ἐποπτείαν τῶν σταύλων ἐπιτετραμμένος, attaché au service des écuries. § —, grand écuyer [d'un souverain] ; ἐξόχως τιμητικὸς τίτλος τῶν βασιλικῶν αὐλῶν, ὅστις λέγεται καὶ grand palefrenier du roi ; βλ. καὶ **ἱπποκόμος.**

σταυλίζω, μέλ. ίσω, établer ; **ἐνσταυλίζω**, τίθημι ἐν σταύλῳ (étable).

σταύλισμα, ατος, τὸ [δημ.] βλ. **ἐνσταύλισις.**

σταύλισμα, ατος, τὸ [διάλ. Καρπάθου] τὸ ἐνδιαιτᾶν τοὺς ἀροτῆρας βόας (**ἐνσταύλισις**).

σταυλισμός, οῦ, ὁ· ἡ ἐν τῷ σταύλῳ τοποθέτησις, ἡ **ἐνσταύλισις.**

σταυλίτης, ου, ὁ· ὁ ἱπποκόμος, palefrenier, n.m. ὑπηρέτης σταύλου, garçon d'écurie.

σταῦλος, ου, ὁ [κυρ. ἵππων], écurie, n. f. **ἱπποστάσιον**, τό· **ἱππών**, ῶνος, ὁ, κοινῶς τὸ **ἀχοῦρι.** Τὸ μέρος εἰς ὃ διαμένουσιν οἱ ἵπποι· βλ. καὶ **οἴκημα** [γενικ.] étable, n. f. ὁ κοινὸς τῶν χωρίων σταῦλος ἢ τὸ χάνι· ὁ ὅρος οὗτος σημαίνει τὸ **βουστάσιον** (étable à bœuf, τὸ ἀχοῦρι διὰ τὰ βῴδια)· || σταῦλος ἀσθενῶν ἵππων, infirmerie vétérinaire; || **δίστοιχος σταῦλος**, écurie-dock ; εὐρύχωρος συνεχὴς σταῦλος, ἐκ πλειοτέρων τμημάτων συνεχομένων, ἐν ᾧ οἱ ἵπποι τίθενται κατὰ νῶτα· || **σταῦλος τετράστοιχος**, écurie-gare ; σταῦλος περιλαμβάνων τέσσαρας σειρὰς ἵππων, μεθ' ἑνὸς κοινοῦ κεντρικοῦ καὶ δύο πλαγίων διαδρόμων· || **σταυλοφύλαξ**, ακος, ὁ, garde d'écurie, στρατιώτης ἐπιπεφορτισμένος τὴν φύλαξιν τῶν ἵππων ἐν τοῖς σταύλοις, καταυλισμοῖς, κτλ.

σταυλοχιτών, ῶνος, ὁ· blouse, n. f. βλ. **χιτών.**

σταυράδελφος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ὁ ἀλλαχοῦ **ἀδελφοποιτός.**

σταυραετός, οῦ, ὁ· ὁ **γυπαετός**, gypaète barbu, ὁ μεγαλείτερος ὅλων, ὁ λεγόμενος καὶ aigle royal.

σταυρανθῆ, τὰ [βοτ.], crucifères, n. m. pl. μία τῶν μεγαλειτέρων καὶ χαρακτηριστικωτέρων οἰκογενειῶν πολυπετάλων δικοτυληδόνων φυτῶν, καλουμένη οὕτως ἐκ τῆς σταυροειδοῦς διατάξεως τῶν πετάλων.

σταυρεῖδα, ἡ [δημ.], gentiane, n. f. γεντιανὴ (ῥίζα), τὸ κενταύριον (βοτάνη).

σταυρίδι, τὸ [δημ.], βλ. **σαυρίδι**· ἡ **σαυρὶς** (ἰχθύς).

σταυροβελονιά, ᾶς, ἡ· εἶδος ῥαφῆς, point

croisé (à croix); [ἐπὶ κεντήματος] point de tapisserie.

σταυρογάζι, τὸ [ναυτ. δημ.], chapeau [de voile); βλ. **στῆθος.**

σταυρόδεσμος, ου, ὁ [ναυτ.], portugaise, n. f. συνώνυμ. τοῦ amarrage en portugaise, κοινῶς ἡ πορτογέζα, ἤτοι σταυροειδὴς ἐπίδεσμος χρησιμεύων εἰς τὴν σύνδεσιν σχοινίων συρματίνων, ἢ ὅταν ἡ δύναμις ἐνασκῆται ἐφ' ἑνὸς μόνου ἄκρου τοῦ σχοινίου.

σταυροδρόμι, τὸ (ἰδ. **τετραόδιον**), carrefour, n. m. ἡ τρίοδος, ἢ τετράοδος, σημεῖον ἔνθα διασταυροῦνται πλειότεραι ὁδοί.

σταυροειδής, ής, ές, ὅμοιος σταυρῷ, ἐν εἴδει σταυροῦ, qui est en [forme de] croix, adj. en forme de croix; ‖ σύνδεσμοι σταυροειδεῖς, ligaments cruciformes; σταυρωτός, ή, όν, croisé, ée, adj. [διδ.] cruciforme, adj. [χειρουργ.] crucial, e, aux, adj. fait en croix; ‖ τομὴ σταυροειδής, incision cruciale.

σταυροειδῶς [ἐπίρ.], en croix; ἐν εἴδει σταυροῦ, en forme de croix; χιαστί, en sautoir.

σταυροκόπημα, ατος, τό· τὸ νὰ κάμῃ τις πλειστάκις τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, action de se signer plusieurs fois, ou faire le signe de la croix plusieurs fois.

σταυροκοποῦμαι, μέλ. θήσομαι, τὸ ποιεῖν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐπανειλημμένως, se signer plusieurs fois.

σταυρομάννα, ας, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ἡ μήτηρ τοῦ κοινῶς λεγομένου ἀδελφοπιτοῦ (τοῦ βλάμη)· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καλεῖται **σταυροπατέρας.**

σταυρομύτης, ου, ὁ [πτην.], **λοξίας,** bec-croisé, n. m.

σταυρόνω, μέλ. ώσω, σταυρόω-ῶ καὶ σταυρώνω· διπλόνω σταυροειδῶς, συμπτύσσω, θέτω σταυροειδῶς, croiser; ‖ ἐσταύρωσε τὰ χέρια του (τοὺς βραχίονας), il a croisé les bras; [καὶ μεταφ.] il s'est croisé les bras=πτύσσω τὰς χεῖρας· ‖ — τὰς κνήμας ἤτοι συγκάπτω τὰ σκέλη, croiser les jambes=**σταυροποδητί·** ‖ [καὶ οὐδ.] τὸ φόρεμά του δὲν σταυρόνει ἀρκετά, son habit ne croise pas assez. § [ναυτ.] σταυρόνω, croiser, **σταυρόω-ῶ,** σταυρόνω· ‖ **σταυρόνω κεραίαν,** croiser une vergue (mettre en croix; βλ. σταυρός, croix), διαδένω αὐτὴν σταυροειδῶς ὡς πρὸς τὸν ἱστόν· ‖ **σταυρόνω** τοὺς φώσωνας, croiser les perroquets; ‖ [**δια**]**σταυρόνω τὴν πορείαν πλοίου,** croiser la route d'un navire; πλέω εἰς τρόπον ὥστε ἡ πορεία τοῦ πλοίου νὰ διατέμνῃ τὴν ἑτέρου πλοίου καὶ νὰ πλησιάζῃ πρὸς αὐτό· ‖ [ναυτ.] **σταύρωσον!** croisez! κέλευσμα ἐκτελεστικὸν πρὸς σταύρωσιν κεραίας. § mettre en croix une vergue = **σταυρώνειν κεραίαν** (croiser) διὰ τῶν ὁλκῶν της (bras) καὶ **κεροιάκων** (balancines) ἐξ ἴσου ἐκτεινομένων. § —, ἀνασταυρόνω, crucifier; χαρφόνω, καθηλῶ (ἢ δένω) ἐπὶ σταυροῦ (ξύλου), mettre en (attacher à la) croix; ‖ [παθητ. μετοχ.] ὁ **Ἐσταυρωμένος,** le Crucifié; [καὶ ὡς παράτασις] le Crucifix. § [μεταφ. ἐνοχλῶ, βασανίζω τινά, tourmenter; ἐνοχλῶ ἀκαταπαύστως, obséder; πιέζω τινά, γίνομαι φορτικός, accabler; ἐνοχλῶ καθ' ὑπερβολήν, ἀνιῶ τινά, assommer; καταπιέζω βασανίζω, vexer.

σταυρόξυλα, τά· βλ. **σταυρώματα,** croisillons, n. m. pl. § [ξυλουρ.] σταυρόξυλα, herses de courses; ξύλα **σταυροειδῆ,** π. χ. τὰ σταυροειδῶς τιθέμενα ξύλα ἐπὶ τοῦ σκελετοῦ ξυλίνου τινὸς παραπήγματος ἢ τετραγώνου σκιάδος (pavillon).

σταυροπατέρας [δημ.], θετὸς πατέρας· βλ. καὶ **σταυρομάννα.**

σταυροπόδης, ισσα, ικον· ὁ ἔχων συγκεχαμμένας τὰς κνήμας, qui a les jambes croisées.

σταυροποδητί, καὶ

σταυροπόδι [ἐπίρ.], τὰς κνήμας συγκεχαμμένας (συγκάμψας), les jambes croisées (en croix); βλ. καὶ **ὀκλαδόν·** ‖ κάθηται σταυροπόδι, il est assis les jambes croisées.

σταυροποδιάζομαι [διάλ. Ἠπείρου], κάθημαι σταυροποδητί.

σταυροπροσκύνησις, εως, ἡ· ἡ προσκύνησις τοῦ [Τιμίου καὶ ζωοποιοῦ] σταυροῦ, adoration de la Croix.

σταυρός, οῦ, ὁ (ἵστημι), ὀρθὸς ἱστάμενος πάσσαλος, σκόλοψ, κοινῶς τὸ παλοῦκι, palis, n. m. § —, ξύλα χιαστῶς χαρφωμένα πρὸς θανάτωσιν, ἀνασταύρωσιν, croix, n. f. ἡ ἀγχόνη (κρεμάλα) ἐφ' ἧς προσδένουσι τοὺς **καταδίκους,** gibet où l'on attache les criminels. § —, τὸ χίασμα, δύο ξύλα χιαστὶ χαρφωμένα ἢ μᾶλλον καθέτως τὸ μὲν ἐπὶ τοῦ δέ, croix, n. f. ‖ ὁ τίμιος **Σταυρός,** la sainte Croix; ‖ **οἱ βραχίονες** (**αἱ κεραῖαι**) **τοῦ σταυροῦ, les bras de la croix;** ‖ μὰ τὸν σταυρὸν [ὅρκος δημ.], par Dieu! sur mon âme! sur la croix! ‖ ἡ ὕψωσις τοῦ (τιμίου) σταυροῦ [θρησκευτικὴ ἑορτή], l'exaltation de la Sainte Croix; ‖ τὸ τίμιον ξύλον τοῦ σταυροῦ, l'arbre de la Croix; ‖ ἡ λατρεία τοῦ σταυροῦ [ἡ τῶν χριστιανῶν θρησκεία], le culte de la Croix; ‖ ἡ καταδίκη τοῦ σταυροῦ, le supplice de la Croix. § τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, le signe de la croix; ‖ **χάμνω τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ,** faire le signe de la croix, se signer; ‖ [μεταφ.] **χάμε τὸν σταυρόν σου** [φρ. δημ.], prenez votre courage à deux mains; ἀποφάσισον, décidez-vous. § —, τὸ παράσημον, décoration, n.f. ‖ ὁ σταυρὸς τοῦ Σωτῆρος, la croix du Sauveur; βλ. καὶ **τάγμα** (ordre); ‖ ὁ σταυρὸς τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς, la Croix de la Légion d'honneur. § — τῆς θαλάσσης (ὄστραχον), croix de mer; ὁ **ἀστήρ,** étoile de mer, n. f. οὗτινος τὸ ἐπιστημονικὸν ὄνομα εἶνε astérie, n.f. § — [ναυπηγ.], barre (f.) ou lisse d'hourdi; τὸ ἀνώτατον δίκρανον ἐφ' οὗ στηρίζονται εἰς τὰ παλαιότερα πλοῖα τὰ λεγόμενα κοντάκια ἐπὶ τοῦ σκάφους τοῦ πλοίου. § —, nœud plat; βλ. **σχοινιόκομβοι** (ναυτικοῦ). § —, nivelette, n. f. βλ. **σταθμιστικὸν** στοχασμάτιον. § — (γενικῶς), croix, n. f. ‖ σταυροὶ πρὸς προσδιο-

ρισμὸν τοῦ ἄξονος τῶν στροφαλίγγων, croix pour déterminer l'axe des tourillons; || || σταυροὶ πρὸς διαγραφήν, croix pour le tracé; || **ἑλληνικὸς σταυρός**, croix grecque, καλεῖται ὁ ἔχων **σταύρωμα** (croisillon) ἴσον μὲ τὸν **κορμόν**, (tige); || **λατινικὸς σταυρός**, croix latine, καλεῖται ἐκεῖνος οὗτινος τὸ **σταύρωμα** (croisillon) εἶνε μικρότερον τοῦ **κορμοῦ** τοῦ σταυροῦ (tige); || σταυροειδὴς διάταξις λιθοστρώτου ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν, croix de Malte; || τὸ **χίασμα** ἢ **σταυρός**, τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου καὶ κοινῶς ἐν Μεσολογγίῳ **λαμβδαριά**, ἤτοι σταυροειδὴς διάταξις δύο τεμαχίων ξύλων ἐχόντων τὸ σχῆμα τοῦ Χ. τὸ χίασμα· βλ. καὶ **φράγμα**, barrage; || ἐρυθρὸς σταυρός, croix rouge; βλ. **σύμβασις** τῆς Γενεύης (convention de Genève).

Σταυρός, croix, κοινῶς ἡ βόλτα· ὅταν πλοῖόν τι ἦνε **ἀμφιδετημένον** (affourché) ἄνευ **ἀμφιδετικοῦ στρεπτῆρος** (émérillon d'affourche), κατὰ τὰς ἐκτελουμένας περιστροφὰς τοῦ πλοίου, συνεπείᾳ τῶν μεταβολῶν τοῦ ἀνέμου, περιπλέκονται αἱ ἀλύσεις τῶν ἀγκυρῶν του συστρεφόμεναι ἀλλήλαις ὑπὸ τὸν **ὀφθαλμόν**. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὅταν μὲν ἡ μία ἄλυσις ἦνε ἁπλῶς ἐπιτεθειμένη ἐπὶ τῆς ἑτέρας, λέγεται ὅτι σχηματίζουσι **Χῖ** ἢ **ἡμιστρόφιον** (κοινῶς **μετζαβόλτα**, demi-tour), ὅταν δὲ ἡ μία περιστραφῇ ἅπαξ περὶ τὴν ἑτέραν, λέγεται ὅτι ἔχουσι **σταυρὸν** ἢ **στροφὴν** (croix ou tour).

σταυροφορία, ας, ἡ· croisade, n. f. ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐννοοῦνται αἱ ἀπὸ τοῦ 1096 μέχρι τοῦ 1270 ἐπιχειρηθεῖσαι παρὰ διαφόρων Εὐρωπαίων βασιλέων, ἡγεμόνων καὶ ἱπποτῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Πάπα ἐκστρατεῖαι πρὸς ἐκδίωξιν τῶν ἀπίστων ἐκ τῶν ἱερῶν τόπων. Ἐκλήθησαν δὲ οἱ τούτων μετασχόντες Σταυροφόροι, διότι ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν πάντες ἔφερον ἐρυθρὸν Σταυρόν. § — [καταχρ.] ἀπονομὴ παρασήμου, collation d'une croix (d'un ordre); παρασημοφορία, décoration, n.f.

σταυροφορικός, ή, όν, ἀφορῶν τὰς σταυροφορίας, des croisades; ἀφορῶν τοὺς σταυροφόρους, des croisés.

σταυροφόρος, ος, ον, ὁ φέρων σταυρόν, qui porte une croix; [διδ.] crucifère, adj. § [οὐσ. ἱστορ.] croisé, n. m. ὁ λαβὼν μέρος εἰς σταυροφορίαν.

σταυροφορῶ (έω), μέλ. ήσω, λαμβάνω τὸν σταυρόν, prendre la croix; φέρω σταυρόν, porter une croix. § —, ἀνάληψις σταυροφορίας, entreprendre une croisade; se croiser. § —, φέρω σταυρὸν (παράσημον), porter une décoration (un ordre; une croix). § — [μεταβ. καταχρ.] ἀπονέμω παράσημον, conférer un ordre; une croix); παρασημοφορῶ τινά, décorer.

σταυροχέρι [δημ. ἐπίρ.], τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, les bras croisés.

σταυροχεριάζομαι [δημ.], σταυρόω, σταυρόνω τὰς χεῖρας, [se] croiser les bras.

σταυρόχορτον, ου, τό· ὁ σιδηρῖτις, verveine, n. f. = ἱερὰ βοτάνη.

σταυρόψωμα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], οἱ ἄρτοι τοῦ Πάσχα ἢ τῶν Χριστουγέννων, οἱ φέροντες τὸ σχῆμα τοῦ Σταυροῦ.

σταυρῶ (όω), βλ. σταυρόνω.

σταύρωμα, ατος, τό· ἡ διασταύρωσις, croisement, n. m. § —, ἡ πρᾶξις τοῦ σταυρόνειν (σταυροῦν), action de crucifier, crucifiement, n. m. ou crucifiment, n. m. § — [συνεκδ.] τὸ μαρτύριον, martyre, n.m. τὸ βασανιστήριον, ἡ βάσανος, tourment, n. m. ἀκατάπαυστος ἐνόχλησις, obsession, n. f. καταπίεσις, βασανιστήριον, vexation, n. f. § —, petit bois [d'une fenêtre] = (traverse de châssis); τὸ **σταύρωμα** ἢ **χίασμα**, **μικρόξυλα** (**καΐτια τζαμλικιοῦ**)· λεπταὶ ξύλιναι (ἢ σιδηραῖ) ῥάβδοι τιθέμεναι ἐπὶ τοῦ πλαισίου τῶν **ὑελοστασίων** (châssis des croisées), ἐφ' ὧν τοποθετοῦνται οἱ **ὑελοπίνακες** (vitres) κρατούμενοι διὰ **στόχου** (stuc); || **τὰ σταυρώματα** ἢ **σταυρόξυλα** croisillons, n. m. pl. ou petits bois, ἤτοι τὰ σταυροειδῆ ξύλα ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ ὕελοι τοῦ ὑελοστασίου· πλειστάκις τὰ **σταυρώματα** κατασκευάζονται ἐκ σιδήρου ὁπότε λέγονται **χίασμα**. § τὸ **σταύρωμα**, croisillon; καλεῖται οὕτως ἡ ὁριζόντιος ῥάβδος τοῦ σταυροῦ, ἤτοι ἡ ἐγκάρσιος ἡ ἑνουμένη μεθ' ἑτέρας ῥάβδου καὶ ἀποτελοῦσα οὕτω τὸν σταυρὸν (la croix). Κατ' ἐπέκτασιν καλοῦσιν ἐπίσης **σταυρώματα** (croisées ou croisillons), τὰ ἄκρα τῶν **ἐγκαρσίων διαδρόμων** ἐκκλησίας (transept d'une église) καὶ τοῦ **βασιλικοῦ**, basilique (βλ. λέξιν). § **σταύρωμα**, croisillon, n. m. καλεῖται ἐπίσης μικρά τις ῥάβδος διαχωρίζουσα εἰς δύο ἀντικείμενόν τι.

σταυρώνω, μέλ. ώσω· βλ. **σταυρόνω**.

σταύρωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ σταυρόνειν (σταυροῦν), action de crucifier, crucifiement, n.m. ou crucifiment; || ἡ σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ, le crucifiement de Jésus Christ; || ἡ εἰκὼν τῆς σταυρώσεως, Crucifix, n. m. § σταύρωσις, ἡ διασταύρωσις, croisement, n. m. || [ναυτ.] ἡ σταύρωσις ἱστίου, βλ. **σταυρόνω**. § — [κηπουρ.] τὸ θέτειν σκόλοπας, χάρακας, enfourchure [d'un arbre].

σταύρωσον [ναυτ.], croisez! κέλευσμα ἐκτελεστικὸν πρὸς σταύρωσιν κεραίας.

σταυρωτὰ [δημ. ἐπίρ.], σταυροειδῶς, en croix.

σταυρωτήρ, ῆρος, ὁ (τῆς σημαίας), talonnier, n. m. (ou sabot), τὸ κάτω σιδηροῦν ἄκρον τοῦ ξυστοῦ τῆς σημαίας. || —, talonnier (m.) ou sabot de la lance, etc. τὸ κάτω σιδηροῦν ἄκρον τοῦ ξύλου τῆς λόγχης ἢ δόρατος, τῆς σημαίας, κτλ. Ὁ σταυρωτὴρ καλεῖται καὶ **οὐρίαχος**, ὁ (Ἰλιάδος Ν. 443) καὶ **στύραξ**, ακος, ὁ, ἔτι δὲ καὶ **στυράκιον**· «...καὶ τοῦ δόρατος τὸ ἱστάμενον σταυρωτήρ, στύραξ, στυράκιον, καὶ τὸ προῦχον σιδήριον, λόγχη, αἰχμή, **ἐπιδορατὶς** (le fer de la pique), ἡ δὲ θήκη δουροδόκη.» Πολυδεύκους Ὀνομ. I, 143.

σταυρωτής, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ ἐνοχλῶν, καταπιέζων τινά, obsesseur, n. m. (λέξις πα-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

λαιά)· ἄνθρωπος ἐνοχλητικός, homme agaçant ; ἐνοχλητικός, importun, une, adj.

σταυρωτός, ή, όν (χιαστός), croisé, ée, adj. διατεθειμένος ὡς σταυρὸς (σταυροειδῶς, χιαστί), disposé en croix (en sautoir) ; ‖ [ναυτ.] σταυρωτὰ ἱστία, voiles à trait-carré ; βλ. **ἱστία.**

στάφα, ας, ἡ [δημ. ξεν.] (ἰδ. πληθ. **στάφαις,** sous-pied ou soupied, n. m. βλ. **ὑποπέζια.**

σταφίδα, ας, ἡ· σταφίς, ίδος, raisin sec, n. m. ‖ [μεταφ.] ἔγεινε σταφίδα [φρ. δημ.], il s'est grisé (=ἐμεθύσθη).

σταφιδαγορά, ᾶς, ἡ· τόπος (ἀγορὰ) ἔνθα πωλεῖται ἡ σταφίς, ἢ ἡ πώλησις καὶ ἀγορὰ σταφίδος, marché aux raisins secs, aux raisins de Corinthe=Κορινθιακῆς σταφίδος.

σταφιδάμπελος, ου, ἡ· ἄμπελος παράγουσα σταφίδα (Κορινθιακήν), vignoble produisant des raisins (de Corinthe).

σταφιδιάζω, μέλ. άσω [δημ.], σταφιδόομαι -οῦμαι, ἀποξηραίνομαι ὅπως ἡ σταφὶς ἐν τῷ ἡλίῳ, se sécher comme le raisin au soleil ; ἀποξηραίνομαι, se sécher ; [συνεκδ.] ῥικνοῦμαι, se rider ; se ratatiner ; ὡριμάζω πολύ, mûrir trop.

σταφίδιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ **σταφίδωσις,** ἡ κατάστασις τῆς σταφίδος, état du raisin sec, ἀποξήρανσις τῆς σταφίδος sèchement du raisin.

σταφιδιασμένος, η, ον [δημ.], σταφιδωτός, ἐσταφιδωμένος, séché comme le raisin, sec ; ἀπεξηραμένος ὡς ἡ σταφίς.

σταφιδικός, ή, όν· ὁ ἐκ σταφίδος (γινόμενος, προερχόμενος, de raisins secs.

σταφιδίτης, ου, ὁ· οἶνος κατεσκευασμένος ἐκ σταφίδος, vin de raisins secs.

σταφιδόκαρπος, ου, ὁ· ἡ συγκομιδὴ (εἰσοδία) τῆς σταφίδος, récolte de raisins [de Corinthe].

σταφιδόκρασον, τὸ [δημ.], ὁ σταφιδίτης (οἶνος), vin de raisins secs.

σταφιδοκτήμων, ονος, ὁ· ὁ ἰδιοκτήτης σταφιδικῶν ἀμπέλων, σταφιδαμπέλων, propriétaire de vignobles de raisins [de Corinthe].

σταφιδοποιΐα, ας, ἡ· ἡ κατασκευή, ξήρανσις σταφίδων, art de sécher le raisin, ἀποξήρανσις, séchage, n. m. (du raisin).

σταφιδοσάκχαρον, ου, τό· σάκχαρον προερχόμενον ἐκ σταφίδος, sucre de raisins secs.

σταφιδοῦμαι, βλ. **σταφιδιάζω.**

σταφιδοφόρος, ος, ον, παράγων σταφίδα (Κορινθιακὴν σταφίδα), qui produit des raisins secs (des raisins de Corinthe).

σταφιδόω -ῶ, χάμνω σταφίδας, ξηραίνω σταφυλάς, sécher du raisin.

σταφίς, ίδος, ἡ· ἐξηραμμένη σταφυλὴ κοινῶς **σταφίδα,** raisin sec. § — τῆς Κορίνθου, raisin [sec] de Corinthe ; κοινῶς **κορεντί.** § **σταφὶς ἀγρία,** staphisaigre, n. f. φυτὸν τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης.

στάφνη, ης, ἡ [δημ.] βλ. **στάθμη, ἀλφάδιον.**

στάφνη, ἡ [διάλ. Οἰνόης] ἡ **στάθμη** (τῶν τεκτόνων).

στάφνη, ἡ [διάλ. Κύμης] ἀντὶ **στάθμη** καὶ ῥῆμα σταφνίζου.

σταφνίζομαι [διάλ. Ἠπείρου] λαμβάνω προπετῆ θέσιν μὴ ἐμπρέπουσάν μοι.

σταφνίζω, μέλ. ίσω· ἰσάζω ἢ μετρῶ καὶ σημαδεύω μὲ τὴν στάθμην· βλ. γενικῶς **σταθμίζω,** διαγραμμίζω (διὰ τοῦ ῥάμματος), tirer au cordeau ; (διὰ τῆς στάθμης) niveler ; σταφυλίζω, διὰ τῆς σταφύλης [τοῖχον], plomber [un mur] ; **διαγραμμίζω,** διὰ τοῦ κανόνος, tringler ; (διὰ τοῦ ῥάμματος) [en]ligner.

σταφνίζω [διάλ. Οἰνόης] **σταθμάω,** μετρῶ μὲ τὴν στάθμην.

σταφνίζω [διάλ. Ἠπείρου] ἑτοιμάζω, ταξιθετῶ, τακτοποιῶ (ἐκ τοῦ στάθμη, σταθμίζω).

στάφνισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ σταφνίζειν, ἡ **στάθμισις.**

σταφνοκάρι, τὸ [ἁλιευτ.], [pêche à l'] échiquier.

στάφνος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ μέτρον, ἡ φειδώ, ἡ οἰκονομία «ξώδευε μὲ στάφνο», ἤτοι μετὰ στάθμισιν.

σταφυλάγρα, ας, ἡ, ὁ σταφυλοπάρτης, ἐργαλεῖον χειρουργικὸν δι' οὗ συλλαμβάνεται καὶ αἴρεται ἡ σταφυλή, petite mince (λαβίς) pour saisir et soulever la luette.

σταφύλη, ης, ἡ· fil à plomb, κοινῶς τὸ ζύγι, νῆμα φέρον εἰς τὸ ἄκρον βαρίδιον· βλ. γραμμὴ **κατακάθετος,** ligne verticale ; ‖ **σταφύλη φέρουσα ἀντιβάρημα,** fil à plomb avec contre-poids ; διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ κατακορύφου· ‖ σταφύλη, ης, ἡ· plomb (n. m.) ἢ fil à plomb ; ἡ χρεμαμένη βολὶς τοῦ ἀλφαδίου, plomb suspendu au niveau ordinaire, ἤτοι ἡ **σταφύλη**· βλ. καὶ γραμμὴ **κατακάθετος,** ligne verticale; ‖ ἡ **σταφύλη,** plomb de maçon; βλ. **ζύγι.**

σταφυλή, ῆς, ἡ, κοινῶς **σταφύλι,** τό· ὁ τῆς ἀμπέλου καρπός, βότρυς, σταφύλιον, raisin, n. m. ‖ ἕνα σταφύλι, une grappe de raisin ; ‖ ἄγουρα σταυφύλια, des raisins [trop] verts ; [ἐνίοτε] ὄμφαχες, κοινῶς ἀγουρίδα, du verjus.

σταφυλή, ἡ [ἀνατομ.] ἡ **ἐπιγλωττίς,** ὁ **σταφυλίτης**· βλ. λέξιν.

σταφυλίζω, μέλ. ίσω, plomber (prendre d'aplomb) ; χρῶμαι τῇ σταφύλῃ (fil à plomb), ἤτοι μετρῶν τῇ σταφυλῇ ἴσον ποιῶ, ἰσάζω, ἐξακριβόω τὸ κατακόρυφον, κοινῶς μεταχειρίζομαι τὸ ζύγι, **ζυγιάζω.** Ἀντισταφυλίζω, contre-plomber, ἐξελέγχω τὴν σταφύλισιν, κοινῶς ξαναζυγιάζω· βλ. καὶ **σταθμίζω,** niveler.

σταφυλῖνος, ου, ὁ [φυτ.], panois sauvage, n. m. § σταφυλῖνος, ου, ὁ· staphylin, n. m. γένος ἐντόμου

σταφύλιον, τό· grappe de raisin ; βλ. σταφύλη.

σταφύλισις, εως, ἡ· βλ. **στάθμισις,** nivellement.

σταφυλιστής, οῦ, ὁ· βλ. **σταθμιστής,** niveleur.

[library stamp]

σταφυλιστική, ῆς, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ σταφυλίζειν, art de niveler.

σταφυλίτης, ου, ὁ [ἀνατομ.], ἡ σταφυλή, βλ. ἐπιγλωττίς, ἡ κιονίς, ὁ γαργαρεών, luette, n.f. (appendice charnu à l'entrée du gosier), τὸ δὲ ἐπιστημονικὸν αὐτοῦ ὄνομα εἶνε uvule (ἐκ τοῦ λατ. uva=raisin) n.f. σαρκῶδες ἐξάρτημα, κινητὸν καὶ συσταλτόν, σχήματος σταφύλης, κρεμάμενον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανίσκου (ὑπερῴα), κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ φάρυγγος, appendice charnu, mobile et contractile, en forme de grain de raisin, qui pend à l'extrémité du palais, à l'entrée du gosier.

σταφυλίτης, ου, ὁ· staphylin, ine, adj. [ἀνατομ.] ἀνήκων εἰς τὸν σταφυλίτην, qui appartient à la luette.

σταφυλίτης (οἶνος), ἐκ σταφύλης, de raisin.

σταφυλῖτις, ιδος, ἡ· νόσος συνισταμένη εἰς φλεγμονὴν τῆς σταφυλῆς, inflammation de la luette.

σταφυλλόρωγα, ας, ἡ [δημ.], ῥὰξ σταφυλῆς, grain de raisin.

σταφυλόδενδρον, ου, τό· staphylier, n. m. γένος τῶν σταφυλοδενδρῶν.

σταφυλοδενδρώδης, ης, ες· staphyléacé, ée ; τοῦ εἴδους τῶν σταφυλοδένδρων.

σταφυλοκαυτήρ, ῆρος, ὁ· staphylocauste, n. m. ὄργανον πρὸς καυτηρίασιν τῆς σταφυλῆς, instrument pour cautériser la luette.

σταφυλοκοκκία, ας, ἡ· staphylococcie, n. f. γενικὴ ὀνομασία τῶν ἀσθενικῶν καταστάσεων τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν ἐκ τοῦ σταφυλοκόκκου μόλυνσιν.

σταφυλόκοκκος, ου, ὁ· staphylocoque, n. m. μικρόκοκκος παθογόνος οὗτινος αἱ ὁμάδες φαίνονται διὰ τοῦ μικροσκοπίου ὡς βότρυς σταφυλῆς.

σταφυλοπλασία, ας, ἡ· staphyloplastie (σταφυλή, luette καὶ πλάσις, formation) n. f. ἀνασκευὴ τῆς μεμβράνης τῆς ὑπερῴας (voile du palais) πρὸς τὴν εἴσοδον τοῦ φάρυγγος.

σταφυλορραφία, ας, ἡ· staphylorraphie (σταφυλή, luette καὶ ῥαφή, suture) n. f. ῥαφὴ τῆς μεμβράνης τῆς ὑπερῴας, suture du voile du palais.

σταφυλορραφικός, ή, όν· staphylorraphique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν σταφυλορραφίαν.

σταφυλοσάκχαρον, ου, τό· σάκχαρον ἐκ σταφυλῶν, sucre de raisin ; [χημ.] γλύκωμα, glycose, ou glucose.

σταφυλοτομία, ας, ἡ· staphylotomie, n. f. [χειρ.] ἀποτομὴ τῆς σταφυλῆς, section de la luette.

σταφυλοτομικός, ή, όν· staphylotomique, adj. ἀφορῶν τὴν σταφυλοτομίαν.

σταφυλοτόμον, ου, τό· staphylotome, n. m. ὄργανον χειρουργικὸν πρὸς τομὴν τῆς σταφυλῆς.

σταφυλοφαρυγγίτης, ου, ὁ· staphylopharyngien, enne καὶ ἰδίως pharyngo-staphylin, n. m. [ἀνατομ.] μῦς τοῦ φάρυγγος καὶ τῆς σταφυλῆς.

σταφυλοχωρίζει [διάλ. Ἰκαρίας], τριτοπρ. ὅταν ἀρχίζει νὰ διακρίνηται ἡ σταφυλὴ ἐπὶ τοῦ κλήματος (Κρήνη).

σταφύλωμα, ατος, τὸ [χειρουργ.], staphylôme, n. m. κύρτωσις πρὸς τὰ ἔξω τοῦ κερατοειδοῦς (cornée) διασταλέντος ὑπὸ τοῦ ὑδατοειδοῦς ὑγροῦ ἄνευ θαλερότητος τοῦ ὑμένος, λέπτυνσις τοῦ κερατοειδοῦς μετὰ προσφύσεως πρὸς τὴν ἴριδα καὶ πρόωσις τῶν ὑμένων τούτων ὑπὸ τῶν ὑγρῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ, προπέτεια τῆς ἴριδος διὰ τοῦ κερατοειδοῦς διατρηθέντος, ἐπάρματα οἱαδήποτε τοῦ σκληροῦ χιτῶνος (boursouflements des membranes de l'œil en particulier de la sclérotique).

σταφυλωματώδης, ης, ες· staphylomateux, euse, adj. [παθολ.] σχετιζόμενος μὲ τὸ σταφύλωμα, qui a rapport au staphylôme.

στάχι, τὸ [δημ.], καὶ στάχυ· βλ. **στάχυς.**

σταχολόγημα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **σταχυολογία,** κτλ. σταχολόγος.

σταχόνω [δημ.], **σταχυοῦμαι,** σχηματίζω στάχυν, monter en épi ; μεστόνω (κυρ. διὰ τὰ γεννήματα), σταχυόομαι, épier. § [μεταβ.] δένω βιβλίον, relier un livre.

σταχόνω [διάλ. Οἰνόης], **ἀσθμαίνω,** ἀναπνέω ταχέως συνεπείᾳ καμάτου.

στάχτη, ης, ἡ, κτλ. [δημ.], βλ. **στάκτη, σταχτόπανον,** κτλ.

σταχτοκλοῦρα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], κουλοῦρα ἥτις ὀπτᾶται εἰς τὰς ἑστίας καλυπτομένη διὰ στάχτης.

σταχτολόγος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ μέρος τῆς καπνοδόχης ἐν ᾧ βάλλουσι τὴν στάκτην.

σταχτομπαμπαλιάρης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ πασπαλισμένος διὰ στάκτης, οἱονεὶ σταχτοπαίπαλος, λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν πλησίων τῆς ἑστίας, τοῦ πυρὸς καθημένων καὶ ἐν τῇ στάκτῃ κυλιομένων, ἐπὶ ῥυπαρῶν καὶ ἀηδῶν.

σταχυοδέτης, ου, ὁ· θηλ. -δέτις, ος, ἡ· βλ. **ἀμαλλοδέτης.**

σταχυοειδής, ής, ές· ὅμοιος στάχει, semblable à un épi; [διδ.]spiciforme, adj. || — διάταξις, **σταχυοειδῶς,** en épi ; διαγώνιος διάταξις ὅπως εἶνε ὁ καρπὸς τοῦ στάχυος· || — [οἰκοδ.] ἐπὶ κρόταφον καὶ σταχυοειδῶς (briques) posées de champ et en épi ; σταχυοειδὴς διάταξις τῶν ὀπτοπλίνθων, ἤτοι τοποθέτησις αὐτῶν διαγωνίως· βλ. εἰς λέξιν **διάταξις,** appareil en épi.

σταχυολογία, ας, ἡ· κοινῶς σταχολόγημα, τὸ συλλέγειν στάχεις, glanage, n. m. [μετφ.] [συν]ἐράνισμα, compilation, n. f. ἀπάνθισμα, σύγγραμμα ἐξ ἀπανθισμάτων· συλλογὴ ἐκ διαφόρων συγγραφῶν, recueil, n.m.

σταχυολόγος, ος, ον· κοινῶς σταχολόγος, ὁ στάχυας συλλέγων, glaneur, euse, qui glane.

σταχυολογῶ (έω), μέλ. ήσω, κοινῶς σταχολογῶ, στάχυας συλλέγω, μαζεύω, glaner ; [μεταφ.] ἐρανίζομαι, compiler ; ἐκλέγω, διαλέγω, faire un choix, trier.

σταχυόομαι-οῦμαι· στάχυν ἐκφύω, κοινῶς

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

βλ. **σταχόνω** «σπέρμα ἐσταχυωμένον», épier, se développer en épi, dans les céréales.

σταχυοῦμαι, βλ. **σταχυόομαι.**

στάχυς, υος, ὁ· κοινῶς τὸ στάχι καὶ στάχυ, ὁ καρπὸς τῶν γεννημάτων, épi, n. m. || στάχεις ἀδροί, μεστοί, des épis serrés ; bien garnis ; || στάχεις ἰσχνοί, des épis maigres.

σταχυώδης, ης, ες· ὅμοιος στάχει, **σταχυοειδής.**

σταχύωσις, εως, ἡ, κοινῶς τὸ **στάχωμα,** βλ. λεξ.

στάχωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ **σταχύωσις,** τὸ σχηματίζειν στάχυας, action de monter en épi ; τὸ μέστωμα τῶν γεννημάτων, épiage, n. m. § —, τὸ δέσιμον βιβλίου, reliure [d'un livre] n. f.

στάχωσις [δημ.] βλ. **στάχωμα.**

σταχωτής, οῦ, ὁ [δημ.] ὁ δένων τι, relieur, euse, n.

στέαρ, ατος, τό· suif, n. m. κοινῶς τὸ ξύγγι· **λίπος** (graisse) προερχόμενον ἐκ τῶν μηρυκαζόντων ζώων (ἐκ τῶν χορτοφάγων τῶν ἀναμασσόντων) οἷα εἰσὶν ὁ βοῦς, τὸ πρόβατον, ἡ αἴξ, ὅταν **τακῇ** (fondre) (ἀντίθ. τῷ **πιμελή**). Τὸ στέαρ χρησιμεύει πρὸς λίπανσιν τῶν μηχανῶν καὶ διαφόρων ἄλλων ἀντικειμένων· βλ. **λίπανσις καὶ λίπος** (graissage καὶ graisse); || — πρόβειον, βόειον, αἴγειον, suif de mouton, de bœuf, de chèvre. § — [ναυτ.] κατ' ἐπέκτ. λέγεται τὸ **ἐπάλειμμα,** galipot, n.m. § — [βοτ.] βλ. σομφός, aubier [d'un arbre]. § — [χημ.] stéarole.

στεαρικὸν ἅλας, sébate, n. m. ἅλας ἀπολαμβανόμενον ἐκ τοῦ στεατικοῦ ὀξέος.

στεατικός, ή, όν, ἐκ στέατος, de suif ; ἐκ λίπους, de graisse ; [χημ.] στεατικός, stéarique, adj. sébacique, adj. || στεατικὸν ὀξύ, acide stéarique.

στεατικός, ή, όν· sébacique, adj. || στεατικὸν ὀξύ, acide sébacique, ἐκ τοῦ στέατος ἢ ἁπλῶς ἐκ τῶν λιπαρῶν οὐσιῶν λαμβανόμενον.

στεατικός, ή, όν· sébacé, ée (ἐκ τοῦ λατ. sebun, suif), adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ στέατος, qui est de la nature du suif. § —, sébacique, adj. στεατικὸν ὀξύ, acide sébacique (=sébacine) ὀξὺ ἀπολαμβανόμενον ἐκ τοῦ στέατος. § **στεατικός,** ή, όν· stéarique, adj. ἐκ στέατος· || στεατικὸν ὀξύ, acide stéarique.

στεατίνη, ης, ἡ· stéarine, n. f. ὀργανικὴ οὐσία ἥτις μετὰ τῆς ὀλεΐνης παράγει ἔλαια καὶ στέατα.

στεάτινος, ος, ον· ἐκ στέατος, de graisse; ἐκ λίπους, de suif; || suif de montagne. **Στεάτινος παράκυκλος** (rondelle de graisse) τοποθετούμενος ἄνωθεν τοῦ τελευταίου παρακύκλου εἰς τὰς **φυσίγγας** (gargousses). Σύγκειται ἐκ πετρελαίου μετὰ παραφίνης καὶ χρησιμεύει ἵνα τηκόμενος ἐμποδίζῃ τὴν **ἐπιμολύβδωσιν** (emplombage) τοῦ κοίλου τῶν πυροβόλων καὶ τὴν **ῥύπανσιν** (encrassement) τῶν **αὐλακίων** (rayures).

στεατίτης, ου, ὁ· stéatite, n. f. γραφικὸς τάλκης· ὀρυκτὴ φυλλώδης, λευκόφαιος καὶ παχεῖα τὴν ἀφὴν οὐσία. § —, stéarate, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ σχηματιζόμενον ἅλας ἐκ τῆς ἑνώσεως τῆς στεατίνης μετὰ βάσεως τινός.

στεατοκήριον, ου, τό· στεάτινον κηρίον, βλ. **ἀλειμματοκήριον,** bougie stéatique, chandelle, n. f.

στεατοψήκτρα, ας, ἡ· βλ. **ἄλειπτρον.**

στεατώδης, ης, ες· περιέχων στέαρ, suifeux, euse, adj. || —, ἐκ στέατος, λίπους, graisseux, euse, adj. § **στεατώδης,** ης, ες, sébacé, ée (ἐκ τοῦ λατ. sebum, στέαρ, suif), adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τῶν λιπωδῶν οὐσιῶν, ὁ περιέχων ἢ παράγων λιπώδη οὐσίαν· || [ἀνατομ.] follicules, glandes sébacées, κυστίδια, ἀδενίδια στεατογόνα (λιπογόνα) κείμενα ἐντὸς τοῦ δέρματος. § στεατώδης, adipeux, euse (ἐκ τοῦ λατ. adeps, graisse), adj. qui a les caractères de la graisse ; || ἱστὸς στεατώδης, tissu adipeux.

στεάτωμα, ατος, τό· ὄγκος στεατώδης, tumeur graisseuse; stéatôme, n. m. οἱοσδήποτε ὄγκος μορφούμενος κατὰ τοὺς ἱστοὺς ἐκ συναγωγῆς οὐσίας ἐχούσης τὸ χρῶμα, τὴν σύστασιν καὶ τοὺς χαρακτῆρας ζωϊκοῦ λίπους.

στεάτωσις, εως, ἡ· stéatose, n. f. πάθος, τῶν ἀνατομικῶν στοιχείων τῶν ἱστῶν χαρακτηριζόμενον διὰ τῆς ἐμφανίσεως κοκκίων λίπους ἐν αὐτοῖς, ὅπως σταθερῶς παρατηρεῖται ἐν ταῖς δεσμίσι τῶν γραμμωτῶν μυῶν, ἐν τοῖς ἐπιθηλιακοῖς κυττάροις τοῦ ἥπατος καὶ τῶν σωληναρίων τοῦ νεφροῦ κατὰ τὴν διὰ φωσφόρου δηλητηρίασιν ἢ κατὰ τὴν χρονίαν τοιαύτην δι' ἀρσενικοῦ. Ἡ κατάστασις αὕτη ἐπέρχεται καὶ εἰς τὰ σπλάγχνα διὰ διηθήσεως λίπους ἐν τοῖς στοιχείοις τοῦ παρεγχύματος αὐτῶν, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης νοσηρᾶς ἀλλοιώσεως.

στεγάζω, μέλ. άσω, καλύπτω διὰ στέγης, couvrir [d'un toit]; βλ. στέγη καὶ **ἐπιστέγασις·** [συνεκδ.] προφυλάσσω τι, abriter ; || προφράσσω, προκαλύπτω τι πρὸς προφύλαξιν, blinder ; βλ. καὶ **πρόφραξις** (blindage).

στεγανογραφία, ας, ἡ· κτλ. βλ. **κρυπτογραφία,** κτλ.

στεγανόπους, ους, ουν [ζωολ.], palmipède, adj. λέγονται τὰ **νηκτικὰ** πτηνὰ τὰ ἔχοντα τοὺς πόδας στεγανούς, τουτέστι τοὺς δακτύλους συνηνωμένους διὰ μεμβράνης καὶ ἀποτελοῦντας εἶδος κώπης, δι' ἧς τὸ ζῶον δύναται νὰ κολυμβᾷ ἐν τῷ ὕδατι (χήν, νῆσσα, πελεκάν, κτλ.), βλ. καὶ **νηκτικός.**

στεγανός, ή, ὸν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ ἑρμητικῶς κεκλεισμένος, hermétiquement fermé ; ὁ καλῶς κεκλεισμένος, bien clos ; ὁ καλῶς κεκαλυμμένος, bien couvert ; ἑρμητικός, hermétique, adj. βλ. καὶ ἑρμητικότης· || [ναυτ.] στεγανὸν χώρισμα· βλ. **χώρισμα.** § —, βλ. **ἀδιαπέραστος, ὑδατοστεγής,** imperméable, adj. ou étanche, adj. § —, étanche, adj. ὁ καλύπτων, ὥστε νὰ μὴ ἀφίνῃ νὰ διέλθῃ τι (qui ne laisse point échapper ce qu'il contient ; imperméable, inpénétrable) ; [μεταφ.] **στεγνός,** ή, όν· [οὐδ. ουσ.] ἡ

ἑρμητικὴ ἀπόφραξις (étanchéité)· βλ. καὶ **χώρισμα** στεγανόν (compartiments étanches).

στεγανότης, ητος, ἡ· étanchement, n.m. Τὸ ἀδιαπέραστον· ἡ **στεγνότης**· βλ. **στεγανὸς** (étanche).

στεγανῶς [ἐπίρ.], ἑρμητικῶς, hermétiquement, adv. κατὰ τρόπον στεγανόν.

στέγασις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ στεγάζειν, action de couvrir [d'un toit], couverture, n. f. βλ. **ἐπιστέγασις.**

στέγασμα, ατος, τό· πᾶν τὸ καλύπτον, σκέπαστρον, couverture, n. f. § —, ἡ στέγη, toit (n. m.) d'une maison, ou toiture, n. f. βλ. **ἐπιστέγασις** (couverture); [συνεκδ.] κάλυμμα, προκάλυμμα, abri, n. m. βλ. καὶ **πρόφραξις.** § —, pavillon, n. m. π. χ. τὰ ἐπὶ τῶν ἐπιστέγων τῶν ἁμαξῶν στεγάσματα, pavillons sur l'impériale des voitures.

στεγαστής, ου, ὁ· ὁ κατασκευάζων τὴν στέγην, couvreur, n. m.

στεγαστρίς, ίδος, ἡ· bâche, βλ. **κάλυμμα.**

στέγαστρον, ου, τό· σκέπαστρον, τέγος, στέγη, toit, n. m. ὑπόστεγον, hangar, n. m. § —, fourgon, n. m. ὄχημα τοῦ στρατοῦ κεκαλυμμένον δι' ἀδιαβρόχου ὑφάσματος· ‖ fourgon à vivres, λέγεται ἡ ἅμαξα τροφῶν, **τροφάμαξα,** τὸ ἐστεγασμένον ὄχημα δι' οὗ μεταφέρονται τροφαί.

στέγη, ης, ἡ· toit, n. m. τὸ στέγασμα, toiture, n. f. ou toit d'une maison, etc; ἡ στέγη, comble, n. m. βλ. κατωτέρω [συνεκδ.] κάλυμμα, προφυλακτήριον, abri, n. m. καὶ ἐν γένει ἡ κατοικία, habitation, n. f. ἡ οἰκία, **οἴκημα,** maison, n. f. ‖ κατοικεῖ ὑπὸ τὴν στέγην, il loge sous le toit (sous le comble); ‖ [μεταφ.] φιλόξενος στέγη, toit hospitalier; ‖ ἡ πατρικὴ στέγη, le toit paternel; ‖ ἄνθρωπος χωρὶς στέγην, un homme sans abri. § — [οἰκοδ.], toit, n. m. τὸ **τέγος,** ἡ **ὀροφή,** κοινῶς ἡ **σκεπὴ** καὶ **τσατὴ** καλουμένη, ἤτοι τὸ σύνολον τῆς ξυλώσεως τῆς ἐπικαλυπτούσης τὴν οἰκίαν μετὰ τῶν κεράμων κτλ. Ἡ στέγη εἶνε τὸ μέρος τῆς οἰκοδομῆς τὸ εὑρισκόμενον ἄνωθεν τοῦ ὑψηλοτέρου ὀρόφου, ὅπερ προφυλάσσει τὸ ἐσωτερικὸν τῆς οἰκίας ἐκ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ἐπηρειῶν. Αἱ στέγαι ἀποτελοῦνται ἐξ ἐπιφανειῶν κεκλιμένων πρὸς τὰ μέτωπα τῆς οἰκοδομῆς διὰ τὴν ῥοὴν τῶν ὑδάτων. Αἱ ἐξέχουσαι γωνίαι ἢ κεκλιμέναι κόψεις (arêtes) αἱ σχηματιζόμεναι διὰ τῆς συναντήσεως δύο ἐπιφανειῶν καλοῦνται **κόψεις** (arêtiers); ‖ **στέγη δίρροος** ἢ **δίρρηκτος,** toit à deux égouts, ἀποτελουμένη ἐκ δύο κεκλιμένων ἐπιπέδων, ἤτοι τὰ ὑέτια ὕδατα ῥέουσι κατὰ δύο διευθύνσεις· ‖ **στέγη μονόρροος** ἢ **μονόρρηκτος,** toit en appentis ou comble à un égout βλ. **ῥοὴ** (égout); ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς κεκλιμένου ἐπιπέδου, συνεπῶς τὰ ὕδατα ῥέουσι πρὸς ἓν μόνον μέρος· ‖ **πυραμιδοειδὴς στέγη, στέγη περίπτερος** ἢ στέγη περιπτέρου, toit en pavillon; βλ. **περίπτερον** (pavillon); ‖ **κωνικὴ στέγη,** toit en poivrière; βλ. **πύργος** (tour); ‖ **ἐπίπεδος στέγη,** toit plat; στέγη μετὰ μικρᾶς κλίσεως· ‖ **στεγάζω,** couvrir d'un toit. § — [οἰκοδ.], comble, n. m. καλεῖται οὕτως ὁλόκληρος ὁ σκελετὸς τῆς στέγης, ἐφ' οὗ τίθεται ἡ **κεράμωσις** (toiture), ἡ στέγη δὲ εἶνε τὸ κάλυμμα τῆς οἰκοδομῆς πρὸς προφύλαξιν τῶν ἐσωτερικῶν αὐτῆς μερῶν ἀπὸ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς ἐπηρείας. Τὸ κύριον μέρος τῆς στέγης εἶνε τὸ **ζευκτὸν** (ferme), ὅταν δὲ ταῦτα κατασκευάζωνται ἐξ ξυλείας ἡ **στέγη** καλεῖται **ξυλοπαγὴς** (comble en bois), καὶ ὅταν ἐκ σιδήρου καλεῖται **σιδηροπαγὴς** (comble en fer). Ἡ **κλίσις τῶν στεγῶν** (inclinaison ou pente des combles) μεταβάλλεται συμφώνως πρὸς τὸ κλίμα, εἶνε δὲ μεγαλειτέρα εἰς τὰ Βόρεια μέρη ἢ εἰς τὰ Μεσημβρινά· ἡ κλίσις ἐξαρτᾶται ἐπίσης ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἐπιστεγάσεως, π. χ. αἱ μεταλλικαὶ ἐπικαλύψεις ἀπαιτοῦσι μικροτέραν κλίσιν ἀπὸ τὰς ἐπικαλύψεις διὰ **κεράμων** (tuiles) ἢ **σχιστολίθων** (ardoises). Τὸ ἁπλούστερον **ζευκτὸν** (ferme), σύγκειται ἐκ τεσσάρων κυρίων μερῶν, ταῦτα εἰσὶ τὰ ἑξῆς: δύο **ἀμείβοντες** (arbalétriers) σχηματίζοντες τὰς πλευρὰς ἤτοι γωνίας μᾶλλον ἢ ἧττον ὀξείας· τρίτον τι ὁριζόντιον τεμάχιον καλούμενον **ἑλκυστὴρ** (entrait), ἑνώνει τοὺς δύο ἀμείβοντας ἵνα ἐμποδίσῃ τὴν πρὸς τὰ ἔξω ἀπομάκρυνσιν τούτων, τὸ δὲ τέταρτον καλούμενον **τεγοστάτης** (poinçon), κατερχόμενον κατακορύφως ἐκ τῆς κορυφῆς τῆς γωνίας εἰς τὸ μέσον τοῦ ἑλκυστῆρος, ἑνώνει τὰ δύο ταῦτα μέρη μεταξύ των, καὶ ἀνθίσταται εἰς τὴν κάμψιν τοῦ ἑλκυστῆρος, ἥτις δύναται νὰ ἐπέλθῃ ὡς ἐκ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ βάρους· ἐνίοτε ὁ τεγοστάτης ἐπακουμβᾷ μόνον ἐπὶ ἑτέρας ἐγκαρσίου δοκοῦ καλουμένης **ψευδελκυστῆρος** (faux entrait), ὅστις ὑποστηρίζεται ὑπὸ δύο **ψαλίδων** (aisseliers). Τὰ ζευκτὰ συγκρατοῦνται εἰς τὴν κορυφήν των, καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς στέγης, δι' ἐπιμήκους τινὸς δοκοῦ καλουμένης **κολοφῶνος** (faîtage), οἱ πόδες τῶν ζευκτῶν ἐπακουμβῶσιν εἴτε ἐπὶ τοῦ ἑλκυστῆρος (entrait), εἴτε ἐπὶ ξυλίνης δοκοῦ ἐκτεινομένης καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ τοίχου καλουμένης **δουροδόκου** (sablière). Ἐφ' ὅλων σχεδὸν τῶν καταπεσουσῶν στεγῶν αἰτία τῆς καταπτώσεως ὑπῆρξαν οἱ ἀτελῶς κατεσκευασμένοι ἑλκυστῆρες οἵτινες ἐπέτρεψαν τὴν παραμόρφωσιν καὶ πλαγίαν κλίσιν τῶν ζευκτῶν· ὁ μεγαλείτερος κίνδυνος τῆς καταπτώσεως ὑφίσταται εἰς τὰ μεταλλικὰ ζευκτά, εἰς τὰ ὁποῖα αἱ κατὰ πλάτος διαστάσεις ἠλαττώθησαν εἰς τὸ ἐλάχιστον, ὅπως διὰ τῆς ὅσον οἷόν τε μικροτέρας ποσότητος σιδήρου ἐπιτύχωσι τὴν εἰς τὰς μεγίστας κατακορύφους δυνάμεις ἀντίστασιν. Ἐπὶ τῆς στέγης ὑπάρχουσιν ἐπίσης ἕτερα ἐπιμήκη τεμάχια, κεχωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων, καλούμενα **τεγίδες** (pannes), συνδέοντα μεταξύ των τοὺς **ἀμείβοντας** τῶν ζευκτῶν, καὶ χρησιμεύοντα ἵνα βαστάζωσι τὰς **ἐπιτεγίδας** (chevrons), αἵτινες εἰσὶν ἐνδιάμεσα τεμάχια τοποθετημένα κατὰ τὴν κλίσιν τῶν ἀμειβόντων, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων τοποθετοῦνται τὰ πέταυρα ἅτινα δέχονται τὴν **ἐπιστέγασιν** (couverture). **Αἱ εἰσέχουσαι κόψεις** ἐπὶ τῆς στέγης καλοῦνται (noues ou gèze), αἱ δὲ ἐξέχουσαι γωνίαι κα-

λοῦνται κόψεις (arêtiers); || **εὐθεῖα στέγη**, comble droit, καλεῖται ἐκείνη ἧς ἡ κατατομή, πρὸς τὴν αὐτὴν ῥοὴν τῶν ὑδάτων εἶνε εὐθύγραμμος· || **κεκλασμένη στέγη**, mansarde, n. f. (comble brise), ἧς τὸ ἄνω μέρος εἶνε σχεδὸν ἐπίπεδον, αἱ δὲ πλευραὶ αὐτῆς ἐφ' ἧς ἀνοίγονται παράθυρα εἶνε σχεδὸν κάθετοι. Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς στέγης παρέχει ἕνα ἐπὶ πλέον κατοικήσιμον ὄροφον καὶ καλεῖται ὑπερῷον (mansarde), ἤτοι ἡ ἐν τῷ ὑψηλοτέρῳ πατώματι κατοικία (**ὑπωρόφιος**)· || **κεκλασμένη** ἢ **τεθλασμένη στέγη**, comble brisé, ou comble à la (ou en) mansarde, καλεῖται ἐκείνη τῆς ὁποίας ἡ κατατομή, πρὸς τὴν αὐτὴν ῥοὴν τῶν ὑδάτων, παρουσιάζει δύο διαφορετικὰς κλίσεις ἤτοι ὁ σκελετὸς τῆς στέγης πρὸς τὴν αὐτὴν ῥοὴν σχηματίζει γωνίαν ἤτοι γραμμὴν **θλάσεως** (brisis) κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀνοικτήν· || **στέγη δίρρους** ἢ **δίρρηκτος**, comble à deux égouts, καλεῖται ἡ ἀποτελουμένη ἐκ δύο κεκλιμένων ἐπιπέδων κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν, στηριζομένων ἐπὶ δύο τριγωνικῶν τοίχων καλουμένων **ἀετῶν** (pignons ou gables); ὅταν οἱ **ἀετοὶ** ὑπερβαίνωσι τὰς **ἐπιφανείας** τῆς **στέγης** αὕτη καλεῖται **σαγματοειδὴς** (comble à bât d'âne); || **στέγη μονόρρους** ἢ **μονόρρηκτος**, comble à potence ou en appentis, καλεῖται ἡ ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς μόνου κεκλιμένου ἐπιπέδου, ἤτοι ἡ ἔχουσα μίαν μόνον ῥοήν, comble à un égout; || **στέγη πυραμιδοειδής**, comble pyramidal ou en pavillon, καλεῖται ἡ σχηματιζομένη ἐκ τεσσάρων ἢ περισσοτέρων τριγωνικῶν κεκλιμένων ἐπιφανειῶν· || **κωνικὴ στέγη**, comble conique, εἶνε ἡ ἔχουσα κυκλικὴν βάσιν. || **στέγη μετὰ ῥάχεως**, comble en coupe, στέγη ἧς ἡ μία πλευρὰ καταλήγει εἰς **κυκλικὸν ἡμίκωνον** (demi-cône circulaire), ὁπότε καλεῖται **στέγη μετὰ ἡμικωνικῆς ῥάχεως** ἢ εἰς **ἡμιπολύεδρον** (**στέγη μετὰ ἡμιπολυεδρικῆς ῥάχεως**), γενικῶς ὅμως ἡ ὀνομασία comble en croupe δίδεται ὑπὸ τῶν Γάλλων εἰς στέγην **δίρρηκτον** ἢ **τρίρρηκτον** περιοριζομένην ἀφ' ἑνὸς ὑπὸ **ἀετοῦ** (pignon) καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τριγωνικῆς ἐπιφανείας καλουμένης **ῥάχεως** (croupe), ἤτοι **στέγη μετὰ τριγωνικῆς ῥάχεως**· || **κωνικὴ στέγη**, comble ou toit en poivrière; βλ. **πύργος** (tour); || **στέγη ἐζευγμένη**, comble moisé, καλεῖται οὕτως ἡ στέγη ἧς τὰ ζευκτὰ (fermes) ἀποτελοῦνται ὑπὸ καταμεμερισμένης ξυλείας, οἱ δὲ **ἑλκυστῆρες** καὶ οἱ **ἀμείβοντες** ἰσχυροποιοῦνται διὰ ζυγῶν (moises); || **στέγη ἀμφίδετος**, comble lierné, ἧς τὰ ζευκτὰ καὶ αἱ ἐπιτεγίδες συνδέονται δι' ἐγκαρσίων δοκῶν ἢ σιδηρῶν ῥάβδων· || **σφαιρικὴ στέγη** ἢ **δρόμος**, comble sphérique ou dôme, καλεῖται ἡ στέγη ἧς ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια εἶνε σφαιρικὴ ἢ ἐλλειπτική. Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν στεγῶν σύγκειται ἐκ **κυρίων ἐπιτεγίδων ἐν εἴδει ἡμιζευκτῶν** (en demi-ferme) συνενουμένων εἰς μὲν τὸ ἄνω μέρος ἐπὶ κοινοῦ **τεγοστάτου** (poinçon) τοποθετημένου εἰς τὸ κέντρον, εἰς δὲ τὸ κάτω ἐπὶ κυκλοτεροῦς **διπλοδίπλακος** (plate-forme). Τὰ διαστήματα μεταξὺ τῶν **κυρίων ἐπιτεγίδων** (principaux chevrons) πληροῦνται ὑφ' ἑτέρων, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἐλαττοῦται ἀναλόγως τῆς περιφερείας ἥτις στενοῦται ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω· πρὸς τὴν κορυφὴν τὸ ἄκρον τοῦ τεγοστάτου ἀρκεῖ ἵνα σχηματίσῃ τὴν κορυφὴν τοῦ κώνου· || **ψευδόστεγον**, τό· faux comble, καλεῖται οὕτω τὸ ἀνώτερον μέρος κεκλασμένης στέγης (comble brisé), τὸ περιλαμβανόμενον ἀπὸ τῆς **γραμμῆς τῆς θλάσεως** (brisis) μέχρι τοῦ **κολοφῶνος** (faîte). § —, faîte, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ ὑψηλότερον μέρος οἰκοδομῆς τινός. § — ἢ **ὀροφή**, faîtage, n. m. ou faîte, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῆς στέγης κτιρίου τινός, τουτέστιν ἡ **διάπηξις** (charpente) μετὰ τῆς **ἐπιστεγάσεως** (couverture). § — αἰχμηρά, épi, n. m. ἕνωσις δοκῶν πέριξ ἑνὸς μόνου τεγοστάτου οὕτως ὥστε νὰ σχηματισθῇ αἰχμηρὰ στέγη. § — πυραμιδοειδὴς ἢ ὀξεῖα, flèche, n. f. (βέλος), ἐπικαλύπτουσα συνήθως **πύργους** (tours).

στέγνα, ἡ [δημ.] καὶ **στέγνη,** ξηρὸς καιρός, temps sec; ἡ στεγνότης· || σήμερον εἶνε στέγνα, il fait sec aujourd'hui.

στεγόμυια ἡ ταινιωτή, stegomyia fasciata, εἶδος κώνωπος μεταδίδοντος τὸν κίτρινον πυρετόν.

στεγνόνω, μέλ. ώσω· στεγνόω, ἀφαιρῶ ἔκ τινος τὸ ὑγρόν, τὴν ὑγρασίαν, ξηραίνω, ἀποξηραίνω, sécher; κάμνω τι νὰ στεγνώσῃ, νὰ ξηρανθῇ, faire sécher; στεγνόω, essorer; (ἐκ τοῦ λατ. ex, hors de, καὶ aura, vent) ἐκθέτω εἰς τὸν ἀέρα διὰ νὰ στεγνώσῃ, π. χ. στεγνόνω ἀσπρόρρουχα, essorer le linge; βλέπε καὶ **ἀποξηραίνω**· || ὁ ἀέρας ἐστέγνωσε τὰ ἀσπρόρρουχα, le vent a séché le linge; || ὁ ἀὴρ στεγνόνει τοὺς δρόμους, le vent sèche les chemins; || — **εἰς** τὸν ἥλιον, sécher au soleil. § [οὐδ.] [se] sécher; [se] ressuyer; || κάθημαι εἰς τὴν φωτιὰν διὰ νὰ στεγνώσω, s'asseoir auprès du feu pour sécher; || ἀφίνω τοῖχον νὰ στεγνώσῃ, laisser ressuyer un mur; || — εἰς τὸν ἥλιον, se sécher au soleil; pour sécher; || [πρέπει] ν' ἀφήσωμεν τὸν τοῖχον νὰ στεγνώσῃ, ressuyer le mur. § [οὐδ. ἐν.] ἰσχνόω, ἰσχνεύω, maigrir; se dessécher.

στεγνοποιέω-ῶ· στεγνὸν ποιῶ, rendre sec, étanche, étancher; [ὑδραυλ.] **ἀντλέω-ῶ**, **ἐξαντλέω-ῶ**, καθιστᾶν ἐκσκαφὴν τινὰ **στεγανὴν** (rendre une fouille étanche), ἤτοι **ἐξαντλῆσαι** τὸ ἐν αὐτῇ ὕδωρ καὶ φράξαι τὰς ὀπὰς ἐξ ὧν τοῦτο προέρχεται.

στεγνός, ή, όν· ξηρός, sec, sèche, adj. βλ. καὶ **στεγανὸς** (étanche); || οἱ δρόμοι εἶνε στεγνοί, il fait sec dans les rues; || — ἢ ξηρὸς ἀτμός, vapeur sèche. § —, ἰσχνός, maigre, adj. κάτισχνος, desséché, ée, adj.

στεγνότης, ητος, ἡ· ἡ ξηρασία, sécheresse, n.f. ἡ ξηρὰ κατάστασις, état sec. || —, τὸ **στεγανόν**, ἀδιαπέραστον, étanchement, n. m.

στεγνόω-ῶ, κάμνω στεγνόν· βλ. **στεγνόνω**.

στέγνωμα, ατος τὸ καὶ **στέγνωσις**, ἡ πρᾶξις τοῦ στεγνόνειν, action de [faire] sécher; [ἀπο]ξήρανσις, séchage, n. m.

στεγνωτικός, ή, όν· [ἀπο]ξηραντικός, ὁ

εἰς τὸ στεγνόνειν ἀνήκων, ἐπιτήδειος, qui sert à sécher, siccatif, ive; βλ. καὶ **ἀποξηραντικός**.

στεγνώτρια, ας, ἡ· essoreuse, n. f. ἡ στεγνωτικὴ μηχανή· μηχάνημα χρήσιμον πρὸς ταχεῖαν στέγνωσιν τῶν ἀσπρορρούχων καὶ ἐν γένει τῶν ὑφασμάτων.

στέγω, στεγάζω, σκεπάζω, couvrir; προκαλύπτω, προφυλάσσω, abriter.

στειλαιός, οῦ, ὁ· ὁ στειλεός, κοινῶς **στειλειάρι**, manche, n. m. [d'un outil]; βλ. **λαβή**· ‖ στειλαιοὶ πτύων, πελέκεων, γενηΐδων, σφυρῶν, κτλ., manches de pelles, de pics, de haches, de marteaux, etc.

στειλειάρι, τὸ [δημ.], στειλεόν, **στειλαιὸς** ἀξίνης, σκεπάρνου, πελέκεως, κτλ (βλ. λαβή), manche [de cognée d'un outil, etc.]; ‖ βάζω [βγάζω] τὸ στειλιάρι, emmancher [démancher] une cognée. § —, χονδρή, ῥάβδος, gros bâton; ῥόπαλον, massue, n. f. ‖ ἔφαγε στειλιάρι [φρ. δημ.], il a été rossé = ἐδάρη, il a reçu une raclée.

στειλειαρόνω [δημ.], δέρω, battre; ῥαβδίζω, κτυπῶ διὰ ῥάβδου, donner des coups de bâton; rosser. § στειλειαρωμένος, η, ον· δαρμένος, battu, e. § —, βλ. **ἐστελεωμένος**, emmanché, ée.

στειλεοδόχη, ης, ἡ (τῆς αἴρας), hurasse, n. f. ἢ hulse ἢ husse pour martinet.

στειλεόν, τό, καὶ στειλεός, γενικῶς manche (m.) d'un outil; manche [de cognée, etc.], βλ. **λαβή**. § —, βλ. καὶ **κορμὸς ἐργαλείου**, fût, n. m. ou monture d'outil.

στειλεόω-ῶ, emmancher, στελεόω. προσαρμόζω, λαβήν, στειλεόν.

στειλέωσις, εως, ἡ· emmanchement, n.m. ἤτοι ἡ προσάρμοσις λαβῆς ἢ στειλεοῦ. § — [σιδηρ.], emmanchement des ressorts avec la tige des tampons. Ἡ διὰ στειλεοῦ (στειλέωσις) ἤτοι διὰ λαβῆς προσάρμοσις τῶν ἐλατηρίων μετὰ τοῦ χαυλοῦ τῶν συγκρουστήρων.

στειλιάρι, τό· βλ. **στειλειάρι**.

στεῖρα, ας, ἡ (γυναῖκα), ἄγονος (στερίφη, ἤτοι ἡ μὴ τεκνοποιοῦσα), femme stérile; [ἐπὶ ζώων καὶ δημ. ἐπὶ γυναικός], στέρφα, bréhaigne, n. f. ‖ [κατ' ἐπέκτ.] στεῖρα γῆ, terre stérile, ingrate = ἄγονος, ἡ στερουμένη ἰκμάδος, ἧς ἄνευ δὲν δύναται νὰ γείνῃ καρποφορία, ὅθεν ἐπὶ ἀκάρπων γαιῶν.

στεῖρα, ας, ἡ [ναυτ.], étrave, n. f. κοινῶς τὸ κοράκι τῆς πλώρης. Τεμάχιον τοῦ σκάφους πλατὺ ὅσον καὶ ἡ **τρόπις** (quille) συνδεόμενον μετὰ τοῦ πρωραίου αὐτῆς ἄκρου κατὰ τὸ διάμηκες τοῦ πλοίου ἐπίπεδον, προέχον πρὸς πρῷραν καὶ κρατούμενον πρὸς τὸ κάτω αὐτοῦ μέρος· ἐπὶ τῆς στείρας στηρίζεται κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ πρῷρα. **Στήματα**, τά, l'étrave et l'étambot, ἤτοι τὰ δύο χοράκια ἢ ποδόσταμα· γενικὸς ὅρος σημαίνων τὴν στεῖραν καὶ τὸ ποδόστημα ὁμοῦ· βλ. καὶ **ἀκρόνηον**· ‖ **δευτέρα στεῖρα**, contre-étrave, κοινῶς τὸ **ἀκράπι** τοῦ **χοραχιοῦ**· ἐσωτερικὴ στεῖρα ἐπιτιθεμένη τῆς χυρίας στείρας ἔνδοθεν πρὸς ἐνδυνάμωσιν αὐτῆς.

στείρευμα, ατος, τό· στέρευμα, ἀπόσβεσις (πηγῆς, γάλακτος, βρύοντος ὕδατος, κτλ.), tarissement, n.m. ἐξάντλησις, épuisement, n.m.

στειρεύω, μέλ. εύσω, στερεύω (ἐπὶ πηγῆς, γάλακτος, βρύοντος ὕδατος, κτλ.) ἐξαλείπω, ἀποσβέννυμι, tarir, ou s'épuiser; être à sec; ‖ ἡ πηγὴ ἐστείρευσεν αἴφνης, la source a tari tout à coup καὶ la source est tarie (ἐκφράσεις δηλοῦσαι ἡ μὲν πρώτη τὸ γεγονός, ἡ δὲ δευτέρα τὴν κατάστασιν). § [μεταβ.] ἐξαντλῶ, ἀποξηραίνω, faire tarir; épuiser. § — [μεταφ.] παύω, cesser; σταματῶ, s'arrêter; ‖ τὰ δάκρυα τῆς δυστήνου αὐτῆς μητρὸς δὲν στειρεύουσι, les pleurs de cette malheureuse mère ne tarissent pas.

στειροβότανο, τὸ [δημ.] βοτάνη θεωρουμένη ὡς ἐπιφέρουσα στείρωσιν. Ἀλκιβιάδειον φυτόν.

στειρόπους, οδος, ὁ [ναυτ.], brion, n.m. ou bringeot; τεμάχιον ξύλου, συνδέον τὴν τρόπιν, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ τὸ πρωραῖον ἄκρον, μετὰ τῆς στείρας τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν τοῦ χυρτοῦ μέρους· ‖ **δεύτερος στειρόπους**, massif-avant (n. m.) ou faux-brion τεμάχιον εὑρισκόμενον μεταξὺ τῆς **δευτέρας στείρας** καὶ **δευτέρας τρόπιδος** (contre-étrave et contre - quille) πρὸς σύνδεσιν αὐτῶν.

στεῖρος, α, ον· ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων = ἄτοχος, ἄγονος, stérile, adj. ὅθεν ἄγονος, μὴ καρποφόρος, ἄκαρπος, improductif, ive, adj. βλ. καὶ **στεῖρα**.

στείρωσις, εως, ἡ· τὸ εἶναι στεῖρον, ἀτοχία, ἀτεκνία, ἀκαρπία, stérilité, n. f.

στέκα, ας, ἡ [ξεν.], queue [de billard], n. f. § —, τὸ ἐμπρόσθιον πεπλατυσμένον σιδήριον τοῦ στηθοδέσμου, busc [de corset]. § —, patience, n. f. βλ. **ξύλον κομβίου**.

στεκάμενος, η, ον [δημ. ἰδ. ἐπὶ ὑδάτ.], στάσιμος, stagnant, e, adj. ἀκίνητος, dormant, e, adj. ‖ ὕδωρ **στεκάμενον**, eau stagnante (dormante), ἀπ' ἐναντίας **τῷ τρεχάμενον** ἢ τρεχούμενον.

στέκομαι, βλ. **στέκω**.

στεκοῦλι, τὸ (φυτόν), grande consoude.

στέκω [καὶ μέσ.], θὰ σταθῶ· ἵσταμαι ὄρθιος, se tenir (être; rester) debout; se tenir; se soutenir; ‖ αὐτὴ ἐστέκετο κι' ἐκεῖνος ἐκάθητο, elle se tenait debout, tandis qu'il était assis; ‖ μὴ στέκεσθε, ne restez pas debout = καθήσατε, asseyez-vous; ‖ δὲν ἠμπορῶ νὰ σταθῶ εἰς τὰ πόδια μου, je ne peux pas me tenir sur mes jambes; je n'ai plus de jambes; ‖ δὲν ἠμπορεῖ νὰ σταθῇ εἰς ἕνα μέρος, il ne peut durer (rester) en place; ‖ **στάσου** εἰς τὴν σκιάν, tenez-vous à l'ombre; ‖ **στέκει** καλὰ εἰς τὸ ἄλογον, il se tient bien à cheval; ‖ [μεταφ.] μοῦ ἐστάθη εἰς τὴν ἀνάγκην μου, il m'a assisté dans le besoin [= μὲ ἐβοήθησε]. § **εἶμαι**, être; **εὑρίσκομαι**, se trouver; se porter; ‖ ἐστέκετο εἰς τὸ παράθυρον, il était à la fenêtre; ‖ **στέκει πολὺ καλά**, il se porte très-bien; ‖ [ἐπὶ ἐμπόρου] δὲν στέκει καλά, il est mal dans ses affaires; ‖ ὅπου

σταθῇ [καὶ ὅπου εὑρεθῇ] μὲ σᾶς ἔχει νὰ κάμῃ, partout où il se trouve, il ne fait que parler de vous; || εἰς αὐτὸ στέκει ἡ ἱκανότης του, voilà en quoi consiste sa capacité (=ἰδοὺ εἰς τί ἔγκειται ἡ ἱκανότης του)· || δὲν ἐστάθη ἱκανὸς νά, il n'a pas été capable de; || [καὶ τριτοπρ.] ἐστάθη (συνέβη) ἕνα πρᾶγμα περίεργον, il arriva quelque chose de curieux; || [ναυτ.] στέκω εἰς τὰ πανιά, être (se tenir; se mettre) en panne [βλ. **ἀκινητέω, ἀνακωχή**]· [καὶ μεταφ. γενικ.] être prêt à partir (à lever le pied); || στέκω εἰς τὰ κουπιά, lever rames [βλ. **πτερόω τὰς κώπας, πτέρωσον**]· || στέκομαι σ' τὸ σίδερο, être à l'ancre (=σαλεύω, ἐπ' ἀγκύρας]. § (ἐπέχω) σταματῶ, s'arrêter; σταματῶ (μένω που), rester; demeurer; || τὸ ὡρολόγι σου ἐστάθη, votre montre s'est arrêtée; || στάσου! arrêtez! halte! || [μεταφ.] στάσου νὰ ἰδοῦμεν! voyons; attendons un peu; || στάσου, μὴ βιάζεσαι, tout beau, n'allez pas si vite; || ἐστάθηκαν τὰ καταμήνιά της, elle a eu une suppression de règles; || τοῦ ἐστάθηκε ἕνα κόκκαλον εἰς τὸν λαιμόν, il lui est resté un os ([ἰχθ.] une arête) dans le gosier; || εἰς αὐτὸν τὸν δρόμον δὲν στέκουν (σταθμεύω) ἁμάξια, les voitures ne stationnent pas dans cette rue; || ἡ ἅμαξα ἐστάθη εἰς τὴν μέσην τοῦ δρόμου καὶ δὲν ἠμποροῦσε νὰ προχωρήσῃ, la voiture demeura au milieu du chemin sans pouvoir avancer; || ἂς σταθῶμεν ἐδῶ σήμερον [ἀναγινώσκοντες], restons en là pour aujourd'hui; || στάσου νὰ περάσω (παραμέρισον), rangez-vous que je passe; || [μεταφ.] ἐδῶ στέκεται ὁ νοῦς μου, ici ma raison s'arrête; je m'y perds; cela me passe; || [μεταφ.] ἀκόμη στέκεσαι; vous tardez (vous hésitez) encore? § [τριτοπρ.] ἁρμόζει, εἶνε κατάλληλον, il sied; il convient; || αὐτὸ τὸ χρῶμα σοῦ στέκει, cette couleur vous sied [bien]; vous va; || δὲν σοῦ στέκει νά, il ne vous sied point de; || δὲν τοῦ στέκει νὰ ὁμιλῇ μὲ τόσην ὑπερηφάνειαν, il ne lui convient pas de parler si fièrement; || [καὶ **ἀπολ.**] δὲν στέκει, ce n'est pas convenable = δὲν ἁρμόζει.

στελγίζω, μέλ. ίσω, étriller; **στλεγγίζω,** ἢ κάλλιον **τιμαρεύω**· κοινῶς **ξυστρίζω** τὸν ἵππον ἢ ἡμίονον· || — ἀνάτριχα, βλ. **ἀνάτριχα.**

στελγίς, ίδος, ἡ· étrille, n. f. **στελγγίς,** ίδος, ἡ, κοινῶς τὸ **ξυστρὶ** τῶν ἵππων· σιδηροῦν ὀδοντωτὸν ἐργαλεῖον ἱπποκομίας χρήσιμον πρὸς ἀπόξεσιν τοῦ δέρματος τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων.

στέλγισις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ στελγίζειν, action d'étriller=τὸ τιμάρευμα, τὸ ξύστρισμα· βλ. καὶ **ἱπποκομία** (pansage).

στέλεχος, ους, τό· ὁ καυλὸς (τῶν φυτῶν ἐν γένει), tige, n. f. ὁ κορμὸς (τῶν δένδρων), tronc, n. m. «καυλὸν δὲ λέγω τὸ ὑπὲρ γῆς πεφυκὸς ὑφ' ἕν, ὃ ἐπὶ τῶν δένδρων καλεῖται στέλεχος» Θεόφρ. ὁ κορμὸς τοῦ δένδρου, τὸ πρέμνον. § —, bloc, n. m. (=κορμός), τμῆμα ξύλου ἀποκεκομμένον ἐκ τοῦ στελέχους, κοινῶς τὸ κούτσουρο· || — τοῦ συνδήκτορος, bloc d'étau, κοινῶς τὸ στέλεχος τοῦ μέγγενε. § —, chicot, n. m. κορμός, ὁ· κοινῶς τὸ κούτσουρο· τὸ μένον ἐπὶ τῆς γῆς στέλεχος ἀποκοπέντος δένδρου, ὅπερ καλεῖται καὶ souche, n. f. = πρέμνον. Κατ' ἀναλογίαν καλεῖται οὕτω κορμὸς δένδρου, οὕτινος τὸ ἓν ἄκρον εἶνε ἐμπεπηγμένον εἰς τὸν πυθμένα τῆς κοίτης ποταμοῦ· || κόπτω στέλεχος δρυός, ἐλαίας (κοινῶς ῥίζα), couper une souche de chêne, d'olivier; || [κατ' ἐπέκτ.] στέλεχος οἰκογενειακόν, ἡ ῥίζα, ἡ καταγωγὴ οἴκου, souche d'une famille. § — [διπλοτύπου βιβλίου ἢ ἀποδείξεως], souche ou talon [d'un registre]. § —, cadre, n. m. [πληθ. τὰ στελέχη, les cadres de l'armée]; καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν συντάγματος, τάγματος, λόχου, πυροβολαρχίας ἢ ἴλης· || **διαγράφω τῶν τάξεων,** rayer des cadres (ἤτοι ἐκ τῶν στελεχῶν τοῦ στρατοῦ)· || **στέλεχος τῆς ἐφεδρείας,** cadre de réserve; || ἐκτὸς τῶν στελεχῶν ἀξιωματικοί, hors-cadre=**ἐπίτακτοι**· καλοῦνται οὕτως οἱ μὴ λογιζόμενοι εἰς τὴν κανονικὴν δύναμιν τῶν στελεχῶν σώματος. § — [τεχνολ.] bloc, n. m. δεμένον τετράδιον περιέχον ἄγραφα φύλλα εἴτε δι' ἰχνογραφίαν, εἴτε δι' ἄλλας ἐν γένει χρήσεις ἢ καὶ διὰ τήρησιν σημειώσεων.

στέλλα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **ψευδογνώμων,** fausse équerre; ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται **γονάτιον,** κοινῶς στέλλα· βλ. ἐπίσης **γωνιασμὸς** (équerrage).

στελλάδα, τὰ [δημ. ναυπηγ.], βλ. στενώσεις (façons).

στέλλε! κέλευσμα ναυτικόν, carguez! βλ. **συστέλλω.**

στέλλω, μέλ. στελῶ, θὰ στείλω, ἀόριστ. ἔστειλα, παρακ. ἔσταλκα, π. παρκ. ἔσταλμαι, μέλ. ἐσταλμένος, π. ἀόρ. ἐστάλην, envoyer; ἀποστέλλω, ἐπισπεύδω, μετχ. σταλείς· εἴς τινα τόπον διευθύνω, πέμπω, ἀποστέλλω, κοινῶς **στέλνω,** ἐκτελῶ τι ταχέως, expédier; κάμνω νὰ φθάσῃ τι πρός τινα, ἀποστέλλω, faire parvenir; ἐκτελῶ τι ταχέως, πέμπω ἐν πάσῃ σπουδῇ, dépêcher; ἀπευθύνω πρός τινα, adresser; || θὰ σᾶς τὸ στείλω αὔριον, je vous l'enverrai demain; || στέλλω ὀπίσω (ἐπιστρέφω), renvoyer; || στέλλω ἔγγραφα, expédier des dépêches; || ἔστειλαν ταχυδρόμον, on a dépêché un courrier; || τοῦ ἔστειλα εἰδήσεις, je lui ai fait parvenir des nouvelles; || ἔστειλα διὰ τὸν ἰατρόν, j'ai mandé le médecin; || ἔστειλα νὰ μάθω τί γίνεται, j'ai envoyé savoir de ses nouvelles; || θὰ στείλω νὰ ἐρωτήσω ἄν, je ferai demander si; || τοῦ ἔστειλε χιλίας δραχμάς, il lui envoya mille drachmes; || ἔστειλε νὰ ἀναγγείλωσι τὴν ἄφιξίν του, il a envoyé annoncer son arrivée; || στέλλω ταχυδρόμον, dépêcher (expédier) un courrier; || στέλλω ἐμπορεύματα, expédier des marchandises; || [ἐμπορ.] **στέλλω ἐπὶ παρακαταθήκῃ,** envoyer en consignation; || ἔστειλαν νὰ φέρωσιν ὅλους τοὺς συγγενεῖς, on a mandé tous les parents; || στέλλω ὀπίσω

δῶρον, renvoyer un présent ; || στέλλω τινὰ εἰς τὸν διάβολον, envoyer quelqu'un au diable (à tous les diables) ; || [ἐμπορ.] θὰ στείλωμεν ὑμῖν ταῦτα, μόλις λάβωμεν αὐτά, nous vous les transmettrons aussitôt que nous les recevrons.

στέλμα, ατος, τό· γενικῶς ζῶμα, ζώνη, ceinture, n. f. § — [ναυτ.] jarretière, n. f. κοινῶς ζοῦρλος· δέτης πλεκτὸς περικεκαλυμμένος διὰ χρωματιστῆς ὀθόνης, χρησιμεύων πρὸς ἀνάδεσιν ἱστίου ἐπὶ τῆς κεραίας του κατὰ τὴν πτύξιν. Ἐφ' ἑκάστου ἱστίου τίθενται τὰ ἀναγκαιοῦντα στέλματα εἰς ἀπόστασιν μέτρου τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ ἑτέρου· βλ. καὶ ὀχεὺς (brague). § —, brague, n. f. braguette ou brayette ; πλατεῖα σιδηρᾶ ζώνη ἀποτελοῦσα μέρος τῆς πανοπλίας καὶ χρησιμεύουσα ἵνα προφυλάττῃ τὰ γεννητικὰ μόρια. § —, brague, n. f. ὀχεύς, έως, ὁ· εἶδος χαλωδίου πρὸς περίδεσιν.

στέλνω [δημ.] βλ. στέλλω.

στέμμα, ατος, τό· στέφανος, πᾶν ὅ,τι εἰς στέψιν χρησιμεύει, couronne, n. f. βλ. καὶ **στεφάνη**. § —, couronne, n. f. κόσμημα τῆς κεφαλῆς, τὸ κατ' ἐξοχὴν σύμβολον τῆς ἐξουσίας καὶ ἰδίως τῆς μοναρχικῆς ἀναγόμενον εἰς ἀρχαιοτάτους χρόνους· || τὸ βασιλικὸν στέμμα, la couronne royale ; || παραιτοῦμαι τοῦ στέμματος, abdiquer la couronne. § **στέμμα,** τό· couronne, n. f. κόσμημα φερόμενον ἐπὶ τῆς περικεφαλαίας τῶν εὐγενῶν κατὰ τὸν μεσαίωνα. § **σιδηροῦν στέμμα,** couronne de fer ; ἐν Οὐγγαρίᾳ ὑπάρχει τὸ παράσημον τοῦ Τάγματος τοῦ σιδηροῦ στέμματος (ordre de la couronne de fer). § — [ὀχυρωτ.], couronne ou ouvrage à couronne ἢ **στεμματοειδές,** τό· καλεῖται οὕτω προκεχωρημένον ἔργον (ouvrage avancé) οὗτινος τὸ **κύριον μέτωπον** (front de tête) ἀποτελεῖται ἐκ δύο παρακειμένων προμαχωνικῶν μετώπων, (fronts bastionnés) συμπληρουμένων ὑπὸ δύο μακρῶν πτερύγων ἢ πλευρῶν (flancs), ἅτινα πλευροφυλακτοῦνται ὑπὸ τοῦ φρουρίου. Εἰς τὸ **διπλοῦν στέμμα** (double couronne) τὸ κύριον μέτωπον συνίσταται ἐκ τριῶν παρακειμένων προμαχωνικῶν μετώπων. Τοιαῦτα ἔργα δὲν κατασκευάζονται τὴν σήμερον· || **στέμματα** λέμβων, couronnes des canots. § —, couronne, f. σκεῦός τι χρήσιμον εἰς τὸ καθαρίζειν τὰ βλήμματα· || στέμμα δίλαβον, couronne à double poignée. § στέμματα, couronnes, οἱ ἐκ κρατερώματος κύκλοι ἐντὸς τῶν ὁποίων εἶνε ἐμβεβλημένοι οἱ σωλῆνες τοῦ πυροβόλου Χότσκις, ἀποτελοῦντες τὴν δέσμην.

στεμματηφόρος, ος, ον· φέρων στέμμα, qui porte une couronne ; ἐστεμμένος, couronné, ée.

στεμματοειδής, ής, ές· ὅμοιος στέμματι, en forme de couronne. § — [ὀχυρωτ.] βλ. **στέμμα.**

στεμφυλίτης, ου, ὁ· ὁ ἐκ στεμφύλων κατεσκευασμένος, fait avec du marc de raisin ; || **οἶνος στεμφυλίτης**=ὁ λεπτὸς καὶ ἀδύνατος οἶνος ὁ μετὰ τὴν ἀποστράγγισιν (ἔκθλιψιν ἐκ τῶν σταφυλῶν) τοῦ πρώτου οἴνου ἢ μούστου (moût), ἐκ τῶν στεμφύλων (τσίπουρα), ὕδατος ἐμβληθέντος, γινόμενος, κοινῶς ἡ λάγγερη (λάγγερας=petit vin).

στέμφυλον, ου, τό, κοινῶς τὰ τσίπουρα, marc (m) [de raisin] τὸ ἀπομένον ἐκ τῆς ἐκθλίψεως τῶν σταφυλῶν.

στενά, τά· τὸ στενόν, gorge ; βλ. **στενόν,** στενωπὸς καὶ **πύλαι.** § [ναυτ.], canal ; βλ. **δίαυλος.**

στενὰ [δημ. ἐπίρ.] βλ. **στενῶς** (étroitement).

στέναγμα, ατος, τὸ καὶ

στεναγμός, οῦ, ὁ· τὸ ἀναστέναγμα, τὸ στενάζειν, soupir, n.m. ἀναστεναγμός, gémissement, n. m. || ἐκβάλλω στεναγμούς, pousser des gémissements; || μὲ βαθὺν στεναγμόν, avec un profond soupir ; || ἐρωτικοὶ στεναγμοί, tendres soupirs ; || βαθύς, μέγας στεναγμός, profond, grand soupir ; || ὁ ἔσχατος τῆς ζωῆς στεναγμός, le dernier soupir ; καὶ rendre le dernier soupir=ἐκπνέω.

στενάζω, μέλ. άξω, ἐκβάλλω στεναγμόν, pousser un soupir ; ἀναστενάζω, soupirer ; || gémir, se lamenter = οἰμώζω, θρηνῶ· || — βαθέως, soupirer profondément ; || — διά τι, ἀντὶ ἐπιποθῶ τι, soupirer après quelque chose =aspirer à . . . || — διά τινα γυναῖκα [γυναικὸς ὀρέγομαι], soupirer pour une femme.

στεναύχην, ενος, ὁ· ἡ· ὁ ἔχων στενὸν λαιμόν, στενόλαιμος, qui a le cou étroit.

στένεμμα, ατος, τὸ [δημ.], **τὸ στένευμα,** ἡ στένωσις, rétrécissement, n. m. étrécissement, n. m. § [ἐπὶ πλεξίματος] ἐλάττωσις, diminution, n. f.

στένευσις, εως, ἡ· τὸ στενεύειν, ἡ συμμάζευσις, rétrécissage, n. m.

στενεύω, μέλ. εύσω [δημ.], **στενόω-ῶ,** κάμνω τι στενόν, συμμαζεύω, rétrécir ; étrécir. § —, ἐνοχλῶ, gêner ; || τὰ ὑποδήματα αὐτὰ μὲ στενεύουν, ces souliers me gênent (me blessent ; me sont trop justes); || ἐπὶ ἱματίων, serrer ; gêner ; || ὁ λαιμοδέτης αὐτὸς μὲ στενεύει, cette cravate me serre le cou. § [οὐδ.] se rétrécir ; εἶμαι, (γίνομαι) στενός, être (devenir) étroit ; || τὸ πανὶ αὐτὸ ἐστένευσεν εἰς τὸ πλύσιμον, cette toile s'est retirée au blanchissage.

στενογραφία, ας, ἡ· sténographie, n. f. λέγεται ἡ γραφὴ ἥτις διὰ τῆς ἁπλοποιήσεως τῶν φωνηέντων καὶ τῆς ἐπιτομῆς τῶν λέξεων παρέχει τὴν εὐκολίαν νὰ γράφῃ τις τόσον ταχέως, ὅσον ὁμιλεῖ. Εἶνε δὲ ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἀντιγραφὴν τῶν ῥητορικῶν καὶ ἄλλων λόγων, ὡς καὶ διὰ σπουδάζοντας, δι' ὑπαλλήλους καὶ ἐν γένει δι' ὅλους οἵτινες ἀσχολοῦνται περὶ τὸ γράφειν, καὶ τοσοῦτον θεωρεῖται χρήσιμος ὥστε ἐν τοῖς νεωτάτοις χρόνοις κρίνουσι τὴν ἀρετὴν τοῦ στενογραφικοῦ συστήματος οὐχὶ μόνον κατὰ τὴν συντομίαν τῆς γραφῆς ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν εὐκολίαν τῆς ἐκμαθήσεως αὐτοῦ. § — [κατ' ἐπέκτ.] **κρυπτογραφία.**

στενογραφικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν στενογραφίαν, concernant la sténographie, sté-

nographique, adj. || (σημεῖα), χαρακτῆρες στενογραφικοὶ (signes) caractères sténographiques.

στενογραφικῶς [ἐπίρ.], sténographiquement, adv. κατὰ τρόπον στενογραφικόν, d'une manière sténographique.

στενογράφος, ος, ον· sténographe, n.m. ὁ χρησιμοποιῶν τὴν στενογραφίαν, qui se sert de la sténographie.

στενογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· sténographier, γράφω διὰ στενογραφικῆς μεθόδου, écrire au moyen de la sténographie = γράφω στενογραφικῶς.

στενοκαρδία, ας, ἡ· sténocardie, n. f. συνώνυμον τοῦ κυνάγχη στηθικὴ (angine de poitrine); βλ. καὶ **στένωσις τῆς καρδίας.**

στενοκαρδιακός, ή, όν· sténocardiaque, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν στενοχαρδίαν· || πάθησις στενοχαρδιακή, affection sténocardiaque.

στενόκαρδος, ος, ον· ἀνυπόμονος, impatient, e, adj. ὁ μὴ ἔχων ὑπομονήν, qui manque de patience.

στενοκεφαλιά, ᾶς, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ στενοκεφάλου, étroitesse [d'esprit]; vues bornées, ἤτοι τοῦ μὴ ἔχοντος ἀνεπτυγμένον τὸ πνεῦμα, τὸν νοῦν, ὅθεν κατ' ἐπέκτ. ἡ ἐπιμονή.

στενοκέφαλος, ος, ον· ὁ ἔχων περιωρισμένον πνεῦμα, homme (esprit) borné; cerveau étroit, ὁ μὴ ἀνεπτυγμένος τὸν νοῦν, τὸ πνεῦμα, συνεπῶς ἐπίμονος, ἤτοι ἔχων περιωρισμένας ἰδέας.

στενοκοίλιος ἵππος [ἱππολ.], cousu (cheval), οὗτινος ἡ κοιλία δὲν παρουσιάζει τὴν δέουσαν καμπυλότητα ἀπὸ τοῦ στέρνου πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀλλὰ τοὐναντίον φαίνεται εὐθεῖα καὶ ἐφ' ὅσον βαίνει πρὸς τὰ ὀπίσω ἀνέρχεται στενουμένη κατ' ὄγκον ὡς ἡ τῶν λαγωνικῶν καλουμένων κυνῶν. Αἱ φράσεις cheval levretté, étroit de boyaux, manque de corps, se nourrit mal, τοὐταυτὸ σημαίνουσι.

στενόκορμος ἵππος, βλ. ἵππος συνεσφιγμένος, cheval estrac.

στενόν, τό· passe, n. f. βλ. **δίοδος** καὶ **δίαυλος**· || —, pas ou passage (ἐπὶ ὀρέων) βλ. **δίοδος, πέρασμα** (θαλάσσης), **δίαυλος**· || στενὸν μεταξὺ ὀρέων, détroit, n. m.=**στενωπός**, βλ. λέξιν· || **στενόν**, τό· gorge, n.f. στενὴ δίοδος μεταξὺ βουνῶν, ἢ ἐντομαὶ βαθεῖαι μεταξὺ πετρωδῶν καὶ ἀποτόμων μερῶν, **φάραγξ**, ἡ· || τὰ **στενά**, αἱ **στενωποί**, gorges, στενὴ δίοδος ἢ σχίσμα κοιλάδος.

στενοπορία, ας, ἡ· στενὸν μέρος ὁδοῦ, στενὴ διάβασις, ἡ στενωπός, défilé, n. m. τὸ στενόν, gorge, n. f. στενὴ δίοδος, δίαυλος, pas, n. m. βλ. λέξεις. § — ὁδοῦ, encaissement d'un chemin; **στενόπορος ὁδός**, καλεῖται οὕτως ὁδὸς περιοριζομένη ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν εἴτε ἐπὶ τῶν ὀρέων, εἴτε ἕνεκεν ἐκσκαφῆς τῆς ὁδοῦ· || —, couloir, n. m. **στενόπορος** ἢ στενὴ ὁδὸς ἀμφίκυρτος.

στενόπτερνος (ἵππος), encastelé (cheval), βλ. **πτερνοσυνεσταλμένος.**

στενός, ή, όν (ότερος, ότατος) οὐχὶ εὐρὺς οὐδὲ πλατύς, étroit, e, adj. [ὅθεν μικρός, ἰσχνός, λεπτός, maigre, mince]; ἐστενευμένος, rétréci, e, adj. συνεπτυγμένος, resserré, ée, adj. συνεσταλμένος, restreint, e, adj. || — δρόμος, rue étroite; || στενὸν φόρεμα, habit trop juste; || στενὴ περισκελίς, pantalon collant; || στενὰ ὑποδήματα, des souliers trop justes; || στενὸν πλοῖον [ναυτ.], navire maigre; || κατὰ τὴν στενοτέραν ἔννοιαν, dans un sens plus restreint; || — λαιμὸς ἀγγείου, goulot, n. m. καὶ ἐν γένει τὸ στενὸν μέρος (λαιμὸς) δι' οὗ ἐκρέει ὑγρόν τι. § —, πολὺ σχετικός, πολὺ οἰκεῖος, intime, adj. || — φίλος, ami intime; || στενὴ φιλία, étroite amitié; || στενοὶ συγγενεῖς, proches parents = οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς. § στενὸς = ἀκριβής, strict, e, adj. exact. § στενός, δυσχερής, στενόχωρος, embarrassant, e, adj. difficile, adj. || τὰ πράγματα εἶνε στενά, la situation est embarrassante (difficile; tendue) = ἡ θέσις εἶνε δυσχερής· || τὰ ηὗρε στενά, il a rencontré des difficultés = συνήντησε δυσκολίας. § [οὐδετ. οὐσ.] στενὸν πέρασμα διὰ ξηρᾶς μεταξὺ δύο βουνῶν ἢ βουνοῦ καὶ θαλάσσης ἢ ποταμοῦ, κτλ. τὰ στενὰ = αἱ στεναὶ δίοδοι, αἱ πύλαι (βλ. **πύλαι**), στενοπορία, pas ou passage, βλ. δίοδος, détroit, défilé; βλ. **στενωπός, στενόν,** gorge; || στενὸς [ἐπὶ θαλάσσης], στενὸν μέρος περιοριζόμενον ἑκατέρωθεν ὑπὸ ξηρᾶς, passe; détroit; βλ. **δίοδος, δίαυλος, πέρασμα**· || τὸ στενὸν τῶν Θερμοπυλῶν, le défilé des Thermopyles; || τὸ στενὸν τῶν Γαδείρων (Γιβραλτάρ), le détroit de Gibraltar. § [πληθ. μεταφ.] **τὰ στενά**, ἡ δυσχέρεια, impasse, n. f. δυσκολίαι, δυσχέρειαι, difficultés; || εἶδε **τὰ στενά**, il a vu l'impasse (la difficulté); || **βάζω εἰς τὰ στενά**, serrer de près; mettre au pied du mur; στενοχωρῶ, acculer.

στενοσόκακον, ου, τὸ [δημ.], μικρὰ ὁδός, petite rue; δρομίσκος, ruelle, n. f. **πάροδος**, passage, n. m.

στενότης, ητος, ἡ· τὸ εἶνε στενόν, **ἀντίθ.** τῷ εὐρύτης, μέρος στενόν, στενὸς χῶρος, espace étroit, étroitesse, n. f. § [μεταφ.] ἡ (μεγάλη) οἰκειότης, intimité, n. f.

στενόφυλλος, ος, ον [βοτ.], ἔχων στενὰ φύλλα, qui a des feuilles étroites.

στενόχωρα [ἐπίρ.], ἀντίθ. τῷ **εὐρύχωρος**, ἐν στενῷ χώρῳ, à l'étroit; κατὰ τρόπον στενόν, πυκνόν, συμμαζευμένον, d'une manière serrée; || ἐδῶ εἶνε πολὺ στενόχωρα, on est trop à l'étroit ici. § [μεταφ.] στενόχωρα = δυσχερῆ, difficile; βλ. καὶ στενά.

στενοχωρεύω [διάλ. Οἰνόης], **στενοχωρῶ.** συνωθῶ, συσφίγγω.

στενοχωρημένος, η, ον· βλ. **στενοχωρῶ.**

στενοχωρία, ας, ἡ· ἡ **ἔλλειψις χώρου**, manque d'espace; ἀδημονία, στενὸς χῶρος, espace étroit; [συνεχδ.] δυσχέρεια, **embarras**; ἀπορία, ἀμηχανία, **perplexité, n. f. θλῖψις ἀδημονία, anxiété, n. f. angoisse, n. f. δυσκολία**, δυσχέρεια, ἀνάγκη, **στενοχωρία**, gêne, n. m. ἔνδεια, pénurie, n. f. || ἐδῶ εἶνε

στενοχωρία, on est à l'étroit ici ; || δὲν κατώρθωσε νὰ κρύψῃ τὴν στενοχωρίαν του, il n'a pu cacher son embarras ; || ἡ πρότασις αὕτη μοὶ ἐπροξένησε μεγάλην στενοχωρίαν, cette proposition me mit dans un grand embarras ; || εἶνε εἰς στενοχωρίαν (οἰκονομικῶς), ils sont dans la gêne (à l'étroit) ; || ζῇ ἐν μεγίστῃ στενοχωρίᾳ, il vit dans une gêne absolue ; || [ὁ ἔμπορος αὐτὸς] εἶνε εἰς στενοχωρίαν, est dans l'embarras (dans la gêne) ; || εἶμαι εἰς μεγάλην ἠθικὴν στενοχωρίαν, je suis en grande perpléxité ; || [ἰατρ.] στενοχωρία τῆς ἀναπνοῆς, gêne dans la respiration, ἤτοι πίεσις, δυσφορία, oppression, n. f. || ἔχω στενοχωρίαν = δυσφορῶ, se sentir de l'oppression.

στενόχωρος, ος, ον, στενὸν τόπον, στενὸν χῶρον ἔχων, ὁ μὴ εὐρύχωρος, étroit, e, adj. συνεπτυγμένος, συμμαζευμένος, resserré, ée, adj. πληκτικός, πνιγηρός, étouffant, e; à étouffer; [συνεκδ.] ὁ ἐν ἀδημονίᾳ, ἀμηχανίᾳ δυσχερείᾳ εὑρισκόμενος, δυσχερής, στενόχωρος, embarrassant, e, adj. ἐν δυσχερείᾳ, ἀνάγκῃ, στενοχωρίᾳ, gênant, e ; || τὰ πράγματα εἶνε στενόχωρα, la situation est embarrassante (tendue); || —, πληκτικὴ οἰκία, maison étouffante. § στενόχωρος (ἄνθρωπος) [μεταφ.] ἀνυπόμονος, ἀνυπομόνητος, impatient, e, adj.

στενοχωρῶ (έω), μέλ. ήσω, φέρω τινὰ εἰς στενοχωρίαν, ἀμηχανίαν, ἐνοχλῶ, στενοχωρῶ, gêner ; embarrasser ; ἐνοχλῶ, ἀνιῶ, incommoder ; **στενοχωρῶ** (ἔκ τινος φυσικῆς ἢ ἠθικῆς αἰτίας), oppresser ; **στενοχωρῶ**, gêner, παρακωλύω, ἐμποδίζω τὰς κινήσεις τοῦ σώματος· [μεταφ.] serrer de près ; πιέζω, καταπιέζω τινά ; presser ; mettre au pied du mur ; στενοχωρῶ (κοινῶς στρυμόνω), acculer; || ἡ παρουσία του μὲ στενοχωρεῖ, sa présence me gêne ; || αἱ ἐνστάσεις σου μὲ στενοχωροῦν, vos objections m'embarrassent ; || πολὺ στενὸν φόρεμα στενοχωρεῖ τὴν κίνησιν τῶν ὀργάνων, un vêtement trop serré embarrasse le jeu (mouvement) des organes ; || μὴ κάθησθε τόσον πλησίον μου, μὲ στενοχωρεῖτε, ne vous tenez pas si près de moi, vous me gênez ; μὴ στενοχωρεῖσθε δι' ἐμέ, ne vous mettez pas en peine pour moi ; ἢ ne vous gênez pas ; || ἡ λύπη στενοχωρεῖ τὴν ψυχήν, la douleur oppresse l'âme ; || τὸ ἄσθμα στενοχωρεῖ, l'asthme oppresse ; || [μεταφ.] τὸν ἐστενοχώρησα πολύ, je lui ai pressé le bouton ; || τὸν ἐστενοχώρουν οἱ δανεισταί του, ses créanciers le serraient de près ; || εἴμεθα πολλοὶ καὶ θὰ στενοχωρηθῶμεν, nous serons à l'étroit ; || στενοχωρηθεὶς ὡμολόγησεν ὅτι, mis au pied du mur il confessa que. § στενοχωροῦμαι, ἀνυπομονῶ, s'impatienter ; ἀνησυχῶ, s'inquiéter; || μὴ στενοχωρῆσθε, θὰ ἔλθῃ ἐντὸς ὀλίγου, ne vous impatientez pas, il va venir ; || ἐστενοχωρεῖτο ἀναμένων νὰ μάθῃ τὰ κατ' αὐτόν, il s'impatientait d'avoir de ses nouvelles. § — [μεταφ.], être oppressé, ée ; || [ἐ]**στενοχωρημένος**, η, ον, gêné, ée ; || ψυχὴ στενοχωρημένη ὑπὸ λύπης, âme oppressée de douleur ; || εἶνε στενοχωρημένοι [οἰκονομικῶς], ils sont dans la gêne (dans l'embarras ; à l'étroit).

στενόω, βλ. στενῶ.

στεντόρειος, α, ον· τοῦ στέντορος, de stentor, ἤτοι ἰσχυρός, δυνατὸς τὴν φωνήν, βροντόφωνος, στεντορεία φωνή.

στεντορείως [ἐπίρ.], διὰ στεντορείας φωνῆς, d'une voix de stentor, ἤτοι μεγαλοφώνως, βροντοφώνως, à haute voix.

στέντωρ, ορος, ὁ· Stentor, n. m. εἷς τῶν ἐπὶ Τροίαν Ἀχαιῶν, Ἀρκὰς τὸ γένος, περιβόητος διὰ τὴν μεγαλοφωνίαν, «ἐφώναζεν ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα» Ἰλ. ε. ὅθεν στέντωρ = χαλκόφωνος, βροντόφωνος, à très-forte voix.

στένω, βλ. στενάζω.

στενῶ (όω), μέλ. ώσω· κάμνω τι στενόν, στενεύω, συμμαζεύω, rétrécir; étrécir; συμπτύσσω, συμμαζεύω, resserrer.

στένωμα, ατος, τό· τὸ στενόν, ἤτοι τόπος (μέρος, σημεῖον) στενόν, lieu (endroit ; point) étroit ; στένευσις, στένωσις, étrécissement, n. m. βλ. καὶ στένωσις, étranglement, n. m. § —, ἡ λέπτυνσις, rétrécissement, n. m. || —, κίονος, βλ. λέπτυνσις, rétrécissement.

στενωπός, οῦ, ἡ· στενὸν ἄνοιγμα, ἔξοδος, ἰδ. στενὴ ὁδός, rue étroite ; δρομίσκος, ruelle, n. f. στενὸς πόρος, στενὴ διάβασις, στενὸν πέρασμα, στενὴ δίοδος, passage, n. m. (étroit). § —, défilé, n. m. καλεῖται στενωπὸς πᾶσα στενὴ διάβασις διασχίζουσα ἐμπόδιόν τι οὕτως ὥστε τὰ στρατεύματα νὰ μὴ δύνωνται νὰ διέλθωσιν αὐτὴν εἰμὴ μὲ λίαν περιωρισμένον μέτωπον· βλ. ἀναγνώρισις (reconnaissance). Στενωποί τινες, ὡς οἱ **αὐχένες** (cols), τὰ **στενὰ** (gorges), αἱ μικραὶ **κοιλάδες** (vallées), κτλ. ἔχουσι τὰ μέτωπα αὐτῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον βατά· ἕτεραι δέ, ὡς αἱ **γέφυραι** (ponts), τὰ ἐπὶ τῶν τελμάτων ἢ λιμνῶν **γήγερτα** (digues), οἱ **πόροι** (gués), κτλ., ἔχουσιν ἀπροσπέλαστα τὰ πλευρὰ αὐτῶν. Αἱ στενωποὶ παρουσιάζουσι μεγάλην ποικιλίαν, ἀλλ' αἱ διασχίζουσαι ἐμπόδιόν τι διαιροῦνται ἀναλόγως τῆς τακτικῆς αὐτῶν σπουδαιότητος εἰς δύο κυρίας κατηγορίας, ἤτοι τὰς μικρᾶς ἐκτάσεως στενωπούς, αἵτινες ἐπιτρέπουσι τὴν χρῆσιν τοῦ πυρὸς ἄνωθεν τοῦ ἐμποδίου, συνεπῶς ἂν καὶ τὰ πλευρὰ αὐτῶν ἦνε ἀπροσπέλαστα, οὐχ ἧττον βάλλονται ὑπὸ τῶν πυρῶν, καθὼς εἶνε αἱ γέφυραι, οἱ πόροι, τὰ γήγερτα, κτλ., καὶ εἰς τὰς μεγάλης ἐκτάσεως στενωπούς, αἵτινες δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν χρῆσιν τοῦ πυρὸς ἄνωθεν τοῦ ἐμποδίου, ὡς οἱ **αὐχένες**, **τὰ στενά**, κτλ. βλ. **ἄμυνα στενωποῦ**· || **κλεισώρεια**, ἡ· κοινῶς ἡ **κλεισοῦρα** στενὴ δίοδος μεταξὺ ἀποκρήμνων μερῶν, défilé entre deux montagnes.

στενῶς [ἐπίρ. τοῦ στενὸς] (συγκρ. στενωτέρως), étroitement, adv. [μεταφ.] οἰκείως, φιλικῶς, intimement, adv. || — συνδεδεμένοι, étroitement liés ; || μοῦ ἐσύστησεν στενῶς, il m'a recommandé instamment (particulière-

ment = ἰδιαιτέρως). § —, ἀκριβῶς, strictement, adv.

στένωσις, εως, ἡ, κοινῶς τὸ στένεμμα, ἡ κατάστασις στενευθέντος, συμμαζευθέντος ἀντικειμένου, rétrécissement, n.m. étrécissement, n.m. § **στένωσις**, sténose, n.f. [ἰατρ.], καλεῖται ἡ ἐλάττωσις τῆς διαμέτρου τοῦ αὐλοῦ παντὸς ὀργάνου τοῦ σώματος σωληνοειδῆ ἔχοντος τὴν διάπλασιν, étroitesse primitive ou rétrécissement occasionnel d'un conduit naturel ou d'un organe; ‖ — οὐρήθρας, sténose de l'urètre; βλ. **οὐρηθροστένωσις**· ‖ — τοῦ πυλωροῦ, sténose du pylore; ‖ **στένωσις τῆς καρδίας** ἢ **στενοκαρδία,** sténose du cœur ou sténocardie, n.f. ὀνομασία διδομένη ἐνίοτε εἰς τὴν στηθικὴν κυνάγχην, λόγῳ τῆς ἐντυπώσεως τῆς συνεσφιγμένης καρδίας ἣν αἰσθάνεται ὁ ἀσθενής. § § **στένωσις**, étranglement, n. m. (ἐκ τοῦ étrangler), **στένωμα**, τό· **ἐστενευμένον**, τό· ἀπότομος σμίκρυνσις τοῦ πλάτους ἀντικειμένου τινός· π. χ. ‖ στένωσις διαβάσεως, étranglement d'un passage; ‖ στένωσις ῥείθρου, étranglement d'un cours d'eau; ‖ ὁ αὐχὴν πυραύλου ἢ πυροσωλῆνος, étranglement (ou col) d'une fusée. § — [ἐπὶ ἀναπνοῆς], oppression n. f.=δυσφορία, στενοχωρία. § [ναυτ.] αἱ στενώσεις, les façons, n f. pl. (**τὰ στελλάδα**), ἤτοι τὰ ἐστενευμένα μέρη τῆς γάστρας πλοίου τινὸς τὰ πρώραθεν καὶ πρύμνηθεν τοῦ μεγίστου νομέως καὶ πρὸς τὰς διχρόας κείμενα.

στέππη, ης, ἡ· βλ. **πάμπεδον** (steppe).

στεργιά, ᾶς, ἡ· βλ. **στερεά.**

στέργω, μέλ. στέρξω· ἔχω στοργὴν πρός τινα, affectionner; ἀγαπῶ, aimer, chérir, ἰδίως ἐπὶ τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης τῶν γονέων καὶ τέκνων (Σοφοκ. Οἰδ.) καὶ κατ' ἐπέκτασιν συναινῶ, συγκατατίθεμαι εἰς, consentir, à; συγκατανεύω, acquiescer à (βλ. καὶ συναίνεσις), εὐαρεστοῦμαι, agréer; εὐχαριστοῦμαι εἰς, se plaire à; ἀρκοῦμαι εἰς, se contenter de; εὐαρεστοῦμαι, ἐπιθυμῶ, vouloir bien; ‖ στέργε μὲν τὰ παρόντα, ζήτει δὲ τὰ βελτίω, contente-toi du présent en travaillant pour le mieux; ‖ δὲν στέργει, il n'y consent pas, ἤτοι ἀρνεῖται, il s'y refuse; δὲν δέχεται, il n'accepte pas; ‖ στέργω=τὸ νὰ ἦνέ τι εὐνοϊκόν, ὠφέλιμον εἴς τινα, être favorable, faire du bien; ‖ τὸ κλίμα δὲν τοῦ ἔστερξε, le climat ne lui a pas profité (agréé) (=ὠφελῶ)· ‖ τὸ κλίμα τοῦτο δὲν τὸν στέργει, le climat de ce pays ne lui convient pas, il ne lui est pas favorable.

στερεά, ᾶς, ἡ, κοινῶς ἡ **στερηά** (προφ. **στεργιά**), ἡ γῆ πρὸς τὴν θάλασσαν, ἡ στερεὰ γῆ, ἡ γῆ, terre ferme, ἤτοι ἡ ξηρά, ἡ ἤπειρος, continent, n.m. ἀντίθ. τῷ θάλασσα· βλ. καὶ **στεργιά.**

στέρεμμα, τὸ [δημ.], βλ. **στέρευμα.**

στερεοβάτης, ου, ὁ [ἀρχιτ.], stéréobate, n. m. τοῖχος ἀνέχων κίονας ἄνευ βάσεως ἢ βάσις οἰκοδομῆς (base d'un édifice) ἢ **βάθρον** (socle) **ὑπόβαθρον** (soubassement) κατεσκευασμένον ἄνευ ἐξεχούσης γλυφῆς (sans moulure saillante).

στερεογνωσία, ας, ἡ· stéréognosie (στερεὸν καὶ γνῶσις, connaissance) n. f. ἐπιστήμη τῆς γνώσεως τῶν στερεῶν.

στερεογνωστικός, ή, όν· stéréognostique (στερός, solide καὶ γινώσκω, je reconnais) adj. **νόησις** ἢ **ἀντίληψις στερεογνωστική**, sens ou perception stéréognostique, λέγεται περὶ τῆς νοήσεως τῶν μορφῶν τῶν σχημάτων τῶν τριῶν διαστάσεων.

στερεογραφία, ας, ἡ· stéréographie (στερεός, solide καὶ γράφειν, décrire) n. f. τέχνη τοῦ παριστᾶν τὰ στερεὰ σώματα· βλ. καὶ **ἰχνογραφία.**

στερεογραφικός, ή, όν, stéréographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν στερεογραφίαν· ‖ ‖ **προβολὴ στερεογραφική**, projection stéréographique, λέγεται μέθοδος προβολῆς ἐν ᾗ τὸ μέρος τῆς παρασταθησομένης σφαίρας προβάλλεται ἐπὶ μεγάλου κύκλου οὗτινος τὸ ἐκλεχθὲν σημεῖον ὁράσεως (ὀφθαλμὸς) εἶνε ὁ πόλος.

στερεογραφικῶς [ἐπίρ.], stéréographiquement, adv. κατὰ τρόπον στερεογραφικόν.

στερεογράφος, ου, ὁ· stéréographe, n.m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν στερεογραφίαν, ὁ στερεὰ σώματα εἰκονίζων.

στερεόδετος, ος, ον [ναυτ. πυρ.], ὁ στερεῶς, ἑδραίως, ἀμετακινήτως προσηρμοσμένος ἢ δεδεμένος που, à brague fixe.

στερεόδοντον, ου, τό· stéréodonte (στερεός, solide καὶ ὀδούς, dent) n. m. ὄργανον χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν ὀδοντοϊατρῶν διὰ τὴν στερέωσιν τῶν ὀδόντων.

στερεοδυναμική, ῆς, ἡ· stéréodynamique (ou stéréodynamie) n. f. [μηχ.] ἐπιστήμη τῆς κινήσεως τῶν στερεῶν, δυναμικὴ τῶν στερεῶν, dynamique des solides.

στερεοδυναμικός, ή, όν· stéréodynamique (στερεὸς καὶ δυναμικός, dynamique) adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν στερεοδυναμικήν· ‖ νόμοι στερεοδυναμικοί, lois stéréodynamiques.

στερεολογία, ας, ἡ· stéréologie (στερεὸς καὶ λόγος) n. f. σπουδὴ τῶν στερεῶν μερῶν τῶν ζώντων σωμάτων, étude des parties solides des corps vivants.

στερεολογικός, ή, όν· stéréologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν στερεολογίαν.

στερεομετρία, ας, stéréométrie, n. f. καλεῖται τὸ μέρος τῆς γεωμετρίας τὸ πραγματευόμενον περὶ τῶν τριῶν ἐκτάσεων τοῦ χώρου, ἤτοι περὶ τῶν ἐπιφανειῶν καὶ τῶν ὑπὸ τούτων περιοριζομένων σωμάτων ὡς καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐπιφανειῶν καμπύλων. Πολλάκις ὅμως ὑπὸ τὸν ὅρον **στερεομετρία** ἐννοεῖται μόνον ἡ διδασκαλία τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ περιεχομένου τῶν σωμάτων· βλ. καὶ **ἐπιπεδομετρία.**

στερεομετρικός, ή, όν· stéréométrique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν στερεομετρίαν, qui se rapporte à la stéréométrie; ‖ [ὀρυκτολ.] **χαρακτῆρες στερεομετρικοί,** caractères stéréométriques, λέγονται οἱ χαρακτῆρες οἱ λαμβανόμενοι ἐκ τῆς κατασκευῆς (συστάσεως, συνθέσεως) τῶν σωμάτων.

στερεόμετρον, ου, τό· stéréomètre (στερεός, solide καὶ μέτρον, mesure) n. m. [γεω-

μετρ.] ὄργανον οὗτινος ποιοῦνται χρῆσιν πρὸς καταμέτρησιν τῶν στερεῶν.

στερεόνω, μέλ. ώσω, **στερεόω,** στερεὸν **ποιῶ,** **προσκολλῶ** τί που, fixer ; στυλόνω, assujettir ; **κρατύνω,** ἐνισχύω, στερεῶ, affermir; mettre (poser) **à demeure,** στερεόνω ἀντικείμενον εἴς τινα θέσιν, **εἴτε διὰ σφηνῶν,** εἴτε ἄλλως πως· [συνεκδ.] παγιῶ, **στερεῶ,** consolider ; ἐξασφαλίζω τι, assurer ; στερεῶ **διὰ κονίας,** cimenter ; || — τραπέζι (τὸ ὁποῖον **κινεῖται**), assujettir une table ; || ἡ ὑγεία του ἐστερεώθη, sa santé s'est affermie (raffermie); || [ἡ κυβέρνησις] ἐστερεώθη, s'est consolidé ; || οἱ μάρτυρες ἐστερέωσαν τὴν πίστιν, les témoins ont consolidé la foi ; || [ναυτ.]— σχοινίον, amarrer à demeure un cordage ; || [ῥαπτ.] — [κλωστήν, βελονιάν, κτλ.], arrêter [le point] ; || [ἐμπορ.] — ὑπόληψιν, πίστιν, consolider, établir ; || στερεόνομαι [ἐπὶ τιμῶν], se consolider ; || [ναυτ.] —, amarrer = προσδέω, προσδένω πυροβόλον, κτλ. διὰ πεισμάτων, amarres ; || —, amarrer à demeure, δένω στερεά, κοινῶς μποτσάρω γερνέ' || — amarrer une manœuvre, δένω ἀγόμενόν τι· βλ. καὶ **ἀγόμενον·** || [ναυτ.] —, appuyer ou affermir, στηρίζω, ἐνισχύω, κρατύνω· || — [ναυτ.], baguer, τοποθετῶ, στερεῶ διὰ δακτυλίων (bagues) ; || [ναυτ.] στερεῶ ἱστίον, bander une voile ; βλ. **ἐνδυναμόνω·** || — πέταλον, rasseoir un fer ; ὅρος πεταλωτικῆς σημαίνων τὸ στερεεῖν δι' ἥλων πέταλον ἕτοιμον πρὸς ἀπόπτωσιν· βλ. καὶ **πέταλον**

στερεόπλασμα, ατος, τό· stéréoplasma (στερός, solide καὶ πλάσσειν, former) n. m. [φυσιολ.] μέρος τοῦ πρωτοπλάσματος συνιστάμενον ἐκ πλέγματος λεπτοτάτων νημάτων (ἰνῶν), partie du protoplasma constituée par un réseau de filaments très fins.

στερεοποίησις, εως, ἡ· solidification, n.f. μετάβασις σώματος ἐκ τῆς ὑγρᾶς εἰς τὴν στερεὰνκατάστασιν, passage d'un corps de l'état liquide à l'état solide. Τὰ ἀντίθετα αὐτοῦ εἶνε **ὑγροποίησις** (liquéfaction), **ἐξάτμισις** (vaporisation).

στερεοποιῶ (έω) μέλ. ήσω, σκληρόν, στερεόν τι ποιῶ, rendre solide ; solidifier ; ἐπίσης καθιστῶ, μεταβάλλω τι εἰς στερεόν, faire passer à l'état solide ; || τὸ ψῦχος στερεοποιεῖ τὸ ὕδωρ, le froid solidifie l'eau. Τὰ ἀντίθετα αὐτοῦ εἶνε **ὑγροποιῶ** (liquéfier) **ἐξατμίζω** (vaporiser).

στερεόραμα, ατος, τό· stéréorama (στερὸς καὶ ὅραμα, vue) n. m. ἀνάγλυφος τοπογραφικὸς χάρτης, carte topographique en relief.

στερεός, ά, ὸν (στερρὸς) (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) ὁ ἑδραίως προσκεκολλημένος που, στερεός, σταθερός, ferme, adj. σταθερός, προσηλωμένος, fixe, adj. ὁ ἐστερεωμένος που, mis, (posé) à demeure ; πλήρης, σκληρὸς (ἀντίθ. τῷ μαλακός, ὑγρός), στερεός, solide, adj. || ἡ οἰκία αὕτη δὲν εἶνε στερεά, cette maison n'est pas solide ; || στερεὸν πάτωμα, plancher ferme (solide) ; || στερεὰ [γῆ], terre ferme ; ἡ ξηρά, ἡ ἤπειρος, continent, n. m. βλ. **στερεά·** || ἡ Στερεὰ Ἑλλάς, la Grèce continentale ; || στερεαὶ τροφαί, aliments solides; || στερεὸς ἱππεύς· βλ. **ἱππεὺς** καὶ **ἱππεύω·** || στερεαὶ χορηγίαι, βλ. **χορηγίαι·** || [ἐμπορ.] στερεός, ferme, [οἶκος, τιμή]· || [οὐσ.] **τὰ στερεὰ** [ἐνν. σώματα], les solides ; βλ. εἰς **σῶμα** (corps).

στερεοσκοπικός, ή, όν· stéréoscopique, **adj.** ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ στερεοσκόπιον ἢ ὁ προωρισμένος νὰ φαίνηται διὰ τοῦ στερεοσκοπίου· || συσκευὴ **στερεοσκοπική,** appareil stéréoscopique ; || **εἰκόνες στερεοσκοπικαί,** images stéréoscopiques.

στερεοσκοπικῶς [ἐπίρ.], stéréoscopiquement, adv. τῇ βοηθείᾳ τοῦ στερεοσκοπίου, à l'aide du stéréoscope ; || εἰκὼν ὁρωμένη στερεοσκοπικῶς, image vue stéréoscopiquement.

στερεοσκόπιον, ου, τό· stéréoscope (στερεός, solide καὶ σκοπεῖν, examiner) n. m. καλεῖται ὀπτικὴ συσκευὴ δι' ἧς δύο παρ' ἀλλήλαις κείμεναι εἰκόνες, κατεσκευασμέναι οὕτως ὅπως ἑκάτερος τῶν ὀφθαλμῶν βλέπῃ τὸ παριστάμενον ἀντικείμενον, φαίνονται εἰς τὸν παρατηροῦντα αὐτὰς δι' ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν συγχρόνως ὡς ἀποτελοῦσαι μίαν καὶ μόνην εἰκόνα. Προσβλέποντες δι' ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν εἰς ἀντικείμενόν τι, τοῦτο δὲν παρίσταται ἡμῖν ὡς ἐπιφάνεια ἔχουσα τὰς δύο ἐκτάσεις τοῦ ὕψους καὶ πλάτους, ἀλλ' ὡς σῶμα ἔχον καὶ τρίτην ἔκτασιν, τὴν τοῦ βάθους, ἐξηγεῖται δὲ τοῦτο καθ' ὅσον ἑκάτερος τῶν ὀφθαλμῶν ἀντιλαμβάνεται τὸ ἀντικείμενον ἐκ διαφόρου θέσεως, ἔχει λοιπὸν ἄλλην διάφορον εἰκόνα αὐτοῦ· αἱ δὲ δύο αὗται εἰκόνες συγχωνεύονται διὰ τὴν συνείδησίν μας εἰς μίαν. Τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶνε βάσις τοῦ στερεοσκοπίου. Ἐφευρεθὲν ὑπὸ τοῦ Wheatstone καὶ ἐπὶ τὸ τελειότερον διασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ Brewster σύγκειται ἐκ κιβωτίου διῃρημένου εἰς δύο μέρη, εἰς ἑκάτερον τῶν ὁποίων τίθεται ἡ εἰκὼν (συνήθως φωτογραφία) ἀντικειμένου τινός, ἀλλ' ἡ εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος εἰκὼν εἰλημμένη ἐκ τῆς θέσεως τοῦ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ καὶ ἡ εἰς τὸ δεξιὸν μέρος εἰκὼν εἰλημμένη ἐκ τῆς θέσεως τοῦ δεξιοῦ.

στερεοστατική, ῆς, ἡ· stéréostatique, n. f. [μηχ.] στατικὴ τῶν στερεῶν σωμάτων, statique des solides, ἤτοι ἐπιστήμη τῆς ἰσορροπίας τῶν σωμάτων.

στερεοστατικός, ή, όν· stéréostatique (στερεός, solide καὶ στατικός, statique) adj. [μηχ.] ἀνήκων εἰς τὴν στερεοστατικήν· || νόμοι στερεοστατικοί, lois stéréostatiques.

στερεόσφαιρα, ας, ἡ· stéréosphère (στερεὸς καὶ σφαῖρα) n. f. [ἀστρον.] σφαῖρα περιελθοῦσα εἰς στερεὰν κατάστασιν, globe passé à l'état solide.

στερεότης, ητος, ἡ· τὸ εἶνε στερεόν, ἡ ἰδιότης τοῦ στερεοῦ, solidité, n. f. fermeté, n. f. [κυρίως καὶ μεταφ.]· || — (σταθερότης) χαρακτῆρος, la fermeté d'un caractère ; || ἡ

στερεότης οἰκοδομῆς, la solidité d'un édifice ; ‖ μέτρα στερεότητος, mesures de solidité ; ‖ [μεταφ.] ἡ ἀντίστασις, ἀντοχή, résistance, n. f. π. χ. στερεότης (ἀντοχὴ) πυροβόλων, résistance des pièces.

στερεοτομία, ας, ἡ· stéréotomie, n. f (στερεὸν τέμνω). Ἐπιστήμη πραγματευομένη τὴν τέχνην τοῦ **τέμνειν τὰ στερεὰ** (coupe des solides), ἤτοι τοὺς λίθους (**λιθοτομίαν**, coupe des pierres) καὶ τὰ ξύλα (ξυλοτομίαν, coupe du bois ou science de la charpente), καθ' ὡρισμένα σχήματα χρήσιμα εἰς τὴν οἰκοδομικὴν καὶ λοιπὰ ἐν γένει κατασκευάσματα· βλ. καὶ **λιθοτομία**· ‖ πραγματεία στερεοτομίας, traité de stéréotomie.

στερεοτομικός, ή, όν· stéréotomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν στερεοτομίαν, qui a rapport à la stéréotomie ; ‖ μέθοδοι στερεοτομικαί, procédés stéréotomiques.

στερεοτροπικός, ή, όν· stéréotropique, adj. ὁ ἀφορῶν τὸν στερεοτροπισμόν, qui concerne le stéréotropisme.

στερεοτροπισμός, οῦ, ὁ· stéréotropisme (στερεὸς καὶ τρέπειν, tourner) n. m. [βιολ.] κίνησις διδομένη εἰς ζῶν πλαστίδιον διὰ τῆς ἐπαφῆς του ἐπὶ στερεοῦ σώματος.

στερεοτυπεῖον, ου, τό· stéréotypie, n. f. ἐργαστήριον ἔνθα στερεοτυποῦσι, atelier ou l'on stéréotype ; λέγουσιν ἐπίσης clicherie, n. f.

στερεοτυπία, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ στερεοτυποῦν, art de stéréotyper, stéréotypie, n. f. ἐπίσης stéréotypage, n. m. πρᾶξις, τέχνη ἢ τρόπος τοῦ στερεοτυποῦν, action ou manière de stéréotyper ; **στερεοτυπία** καλεῖται ἐν τῇ τυπογραφικῇ τέχνῃ ἡ ἀποτύπωσις στοιχειοθετημένου κειμένου εἰς στερὰν πλάκα κατάλληλον ἐξ ἴσου εἰς ἐκτύπωσιν οἱουδήποτε ἀριθμοῦ ἀντιτύπων τοῦ κειμένου, παρέχουσα τὸ προτέρημα εἰς τὸν τυπογράφον νὰ δύναται κατὰ βούλησιν νὰ κατασκευάσῃ ἀντίτυπα ὅσα καὶ ὁπότε χρειάζεται συγχρόνως δὲ νὰ διαθέσῃ τὰ χρησιμεύσαντα εἰς τὴν στερεοτυπίαν τυπογραφικὰ στοιχεῖα ἀμέσως πάλιν εἰς ἄλλην ἐργασίαν. Ἡ ἀποτύπωσις γίνεται διὰ λεγομένης μήτρας ἐκ γύψου ἢ τανῦν συνήθως ἐκ χάρτου, δῆλα δὴ ἐκ διαφόρων στρωμάτων λεπτοῦ χάρτου (σιγαροχάρτου) καὶ τυπωτικοῦ χάρτου ἄνευ κόλλας κατεσκευασμένου, ἅτινα δι' ἰδιαιτέρας κόλλας προσκολλῶνται πρὸς ἄλληλα. Τὰ στρώματα ταῦτα οὕτως ἡνωμένα τίθενται νωπὰ ἀκόμη ἐπὶ τοῦ στοιχειοθετημένου κειμένου καὶ τύπτονται διὰ ψηκτρῶν ἢ καὶ πιέζωνται δι' ἰδιαιτέρας μηχανῆς οὕτως ὥστε ἀποτυποῦνται ἐν τῷ μαλακῷ πως ὑλικῷ τὰ στοιχεῖα εὐκρινῶς. Ἐπὶ τῆς σχηματισθείσης μήτρας εἶτα χύνεται ἐν καταλλήλῳ συσκευῇ τετηγμένον μέταλλον, ὅμοιον τοῦ ὁποίου χρησιμεύει καὶ πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν τῶν στοιχείων, ὅπερ εἰσερχόμενον εἰς τὰς κοιλότητας τῆς μήτρας παρέχει ψυχόμενον πιστὸν ἀποτύπωμα τοῦ στοιχειοθετημένου μέρους. Διὰ τὰς λεγομένας περιστροφικὰς μηχανὰς αἱ στερεοτυπικαὶ πλάκες κατασκευάζονται ἐν κυλινδρικῇ μορφῇ, πρὸς ὃ χρησιμεύουσιν ἰδιαίτεραι χυτικαὶ συσκευαί.

στερεότυπος, ος, ον [τυπογρ.], **στερεοτυπωμένος**, η, ον, stéréotypé, ée ; ὁ ληφθεὶς (παραχθεὶς) διὰ τῆς στερεοτυπίας, obtenu au moyen du stéréotypage, stéréotype, adj. τὴν σήμερον λέγουσιν μᾶλλον cliché, n. m. =ouvrage stéréotypé, εἰκόνες ἢ σελίδες ἐπὶ μετάλλου τετηγμένου· ‖ — σελίς, page stéréotypée (clichée) ; ‖ ἔκδοσις στερεότυπος, édition stéréotype ; ‖ εἰκὼν στερεότυπος, cliché, n. m. ‖ [μεταφ.] στερεότυπος ἀπάντησις, réponse stéréotype.

στερεοτυπῶ (όω), μέλ. ώσω, stéréotyper ; μετασχηματίζω εἰς στερεὰν πλάκα, τῇ βοηθείᾳ τετηγμένου μετάλλου, στοιχειοθετημένον κείμενον, reproduire en planche solide ; βλ. **στερεοτυπία**. Τὴν σήμερον λέγουσιν μᾶλλον, clicher, ἀποτυπῶ τι ἐπὶ μετάλλου τετηγμένου.

στερεοτύπως [ἐπίρ.], διὰ τῆς στερεοτυπίας, par la stéréotypie ; [μεταφ.] κατὰ τρόπον στερεότυπον, d'une manière stéréotype ; κατὰ τὸν ἴδιον πάντοτε τρόπον, toujours de même.

στερεοτυπωτής, οῦ, ὁ· stéréotypeur, n. m. ὁ στερεοτυπώνων ἐργάτης· λέγουσιν ἐπίσης clicheur, n. m.

στερεοχημία, ας, ἡ· stéréochimie, n. f. ὑπόθεσις τῆς συστάσεως τοῦ μορίου ἐν τῷ διαστήματι.

στερεοχημικός, ή, όν· stéréochimique, adj. ἀφορῶν τὴν στερεοχημίαν.

στερεοχρωμία, ας, ἡ· stéréochromie (στερεός, solide καὶ χρῶμα, couleur) n. f. μέθοδος προσαρμογῆς τῶν χρωμάτων εἰς τὰς τοιχογραφίας, συνισταμένη εἰς τὴν ἐπίχρισιν τῶν ἐζωγραφισμένων διὰ διαλύσεως ἀνθρακικοῦ καλίου.

στερεοχρωμικός, ή, όν· stéréochromique, adj. ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν στερεοχρωμίαν.

στέρευμα, ατος, τὸ [δημ.], **στείρευμα.**

στερεύομαι [διάλ. Ἠπείρου], **ὑστεροῦμαι.**

στερεύω, [δημ.] βλ. **στειρεύω.**

στερέω - ῶ, μέλ. ήσω· βλ. **στερῶ.**

στερεῶ (όω), βλ. **στερεόνω.**

στερέωμα, ατος, τό· ἡ στερέωσις, affermissement, n. m. consolidation, n. f. βλ. καὶ **στερέωσις**· [ἐπὶ ῥαφῆς], arrêt, n. m. βλ. καὶ **στερεόνω**. § —, ὑποστήριγμα, appui, n. m. § — [Γραφ.], firmament, n. m. ὁ οὐράνιος θόλος.

στερεῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον στερεόν, d'une manière solide, solidement, adv. d'une manière ferme, fermement, adv.

στερέωσις, εως, ἡ· τὸ στερεόνειν, τὸ στερεοῦν ἢ στερεῶσαι, affermissement, n. m. ἡ στερεοποίησις, consolidation, n. f. fixation, n. f. fixage, n. f. § — [ναυτ.], amarrage, n. m. σημαίνει γενικῶς τὴν πρόσδεσιν, **στερέωσιν** ἀντικειμένου τινὸς διὰ κάλω, ἁλύσεων, κτλ. ‖ **στερέωσις ἁπλῆ**, amarrage (à garants) simples ; ‖ **στερέωσις διπλῆ**, amarrage (à garants) doubles; ‖ **στερέωσις προστοίχιος**, amar-

rage à la serre; || **στερέωσις ἀποτοίχιος**, amarrage en retraite; || **στερέωσις παρατοίχιος**, amarrage en vache; || **χηνόδεσμος**, ὁ ἢ **τρίδεσμος**, ὁ, ἢ πρόσδεσις διὰ χηνοδέσμου, amarrage en patte d'oie; || **ἡμίδεσμος**, ὁ· amarrage par demi-clefs, στερέωσις, ἢ πρόσδεσις δι' ἡμιδέσμου· || πρόσδεσις τῶν σειρίδων τοῦ ῥυμουλκηστῆρος, amarrage des cordons de bretelle. § [ναυτ.], amarrage d'affût, καλεῖται ἡ **στερέωσις τοῦ κιλλίβαντος** ἐπὶ τόπου, ἐπίσης δὲ καὶ ὁ **προσδετὴρ τοῦ κιλλίβαντος**, ὅστις εἶνε συσκευὴ δι' ἧς στερεοῦται ὁ κιλλίβας ἐπὶ τοῦ καταστρώματος κατὰ τὴν στερέωσιν τοῦ πυροβόλου, ἀποτελουμένη ἐκ χαλυβδίνου ἐντατικοῦ κοχλίου, εἱλικωμένου δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ φέροντος κεκοχλιωμένον εἰς ἑκάτερον τῶν ἄκρων ἀνὰ ἓν ἐντατικὸν περικόχλιον· || ἡ **πρόσδεσις** ἢ **στερέωσις πυροβόλου** ἐπὶ τῆς θέσεώς του, amarrage d'une bouche à feu (d'une pièce); || ἡ τοῦ θρόνου στερέωσις, l'affermissement du trône; || [ναυτ.] στερέωσις ἱστῶν, tenue des mâts.

στερεωτικός, ή, όν· κατάλληλος πρὸς στερέωσιν, propre à consolider.

στερηά, ᾶς, ἡ, προφ. **στεργιά** [δημ.], ἡ **στερεά**, ἡ γῆ ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν, ἡ στερεὰ γῆ, ἡ χέρσος, terre-ferme, n. f. ἡ ξηρά, ἡ ἤπειρος, continent, n. m. || ζῶον, ἄνθρωπος τῆς στερηᾶς=χερσαῖος, ἠπειρώτης, terrestre, adj. (qui vit sur la partie solide du globe); || [ναυτ.] χάμνω στερηά· βλ. **προσγειῶ**· || ἐχάσαμεν τὴν στερηὰν [φρ. ναυτ.], perdre terre= γῆν ἀποκρύπτομεν.

στέρημα, ατος, τό· τὸ [ἀπ]εστερημένον, ἀντικείμενον οὗτινος στεροῦνται, chose dont on est privé, privation, n. f. || βοηθῶ τινὰ ἐκ τοῦ στερήματός μου, s'imposer une privation pour venir en aide de quelqu'un; βλ. καὶ **ὑστέρημα**.

στέρησις, εως, ἡ· ἀπώλεια ἀντικειμένου τινὸς ἢ πλεονεκτήματος, perte d'un bien, ἤτοι ἀπώλεια ἐκείνου ὅπερ κέκτηνται, ἢ ἀπώλεια πλεονεκτήματος ὅπερ εἶχον, perte d'un avantage qu'on avait; ἀποστέρησις, στέρησις, privation, n. f. ἔλλειψις, ἔνδεια, manque, n. f. ἀπώλεια, perte, n.f. βλ. καὶ **ἀπώλεια**· || **στέρησις παντελής**, ἀπογύμνωσις, dénuement ou dénûment, n.m. || ἡ στέρησις τῆς ὁράσεως, la privation de la vue; || ἐσυνείθισεν εἰς τὰς στερήσεις, il est habitué aux privations; || διὰ στέρησιν (ἕνεκα στερήσεως) χρημάτων, faute d'argent; || παντελὴς στέρησις τῆς ὁράσεως, privation absolue de la vue; || στέρησις πατρός, μητρὸς [ὀρφανία], privation du père, de la mère; || στέρησις τοῦ αὐτεξουσίου, privation du libre arbitre; || στέρησις χρημάτων, manque d'argent; || στέρησις τῶν καθ' ἡμέραν (τοῦ ἡμερουσίου, τῶν ἀναγκαίων, manque du nécessaire; || — γενναιότητος (λειποψυχία), manque de courage; || ἕνεκα στερήσεως, faute de; manque de (= ἐλλείψει)· || ἕνεκα στερήσεως (ἐλλείψει) χρημάτων, faute d'argent; || ἕνεκα στερήσεως πόρων, manque de ressources; || ἡ **στέρησις ἐξόδου**, la privation de sortir, ἐπιβάλλεται ὡς ἐλαφρὰ ποινὴ εἰς τοὺς ὑπαξιωματικούς, συνίσταται δὲ εἰς τὸ νὰ μὴ ἐξέλθωσι τοῦ στρατῶνος μετὰ τὸ ἑσπερινὸν προσκλητήριον· βλ. καὶ ποινὴ (punition); || **στέρησις τοῦ βαθμοῦ**, privation de grade, βλ. **κατάστασις** ἀξιωματικῶν, état des officiers.

στερητικός, ή, όν· privatif, ive, adj. ἀντίθετον τῷ κατηγορικός. Λέγεται περὶ τῶν μορίων ἅτινα σημαίνουσι στέρησιν, π. χ. τὸ στερητικὸν **α**· ἐν δὲ τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ τὸ **a** ἐν τῇ λέξει anormal, τὸ in ἐν τῇ λέξει insuccès; || [οὐσ.] un privatif.

στερητικῶς [ἐπίρ.], privativement, adv. (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει), ἐν στερητικῇ σημασίᾳ, dans un sens privatif; avec une force privative.

στερηῶνι, τὸ [ἰχθ.] θύννος (μικρός), thon [jeune] n. m.

στεριά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **στερεά**.

στερκτός, ή, ὸν (στέργω) ἀποδεκτός, accepté, ée, adj. παραδεκτός, acceptable, adj. ἀποδεκτός, παραδεκτός, ἐγκριθείς, approuvé, ée; || γνώμη στερκτή, opinion approuvée.

στερλίνα, ἡ [ξεν.], sterling, n.m. ἐκαλεῖτο οὕτω ἀγγλικὸν νόμισμα ἐν χρήσει ὃν ἀπὸ τοῦ ΙΒ' αἰῶνος οὗτινος τὸ ὄνομα λέγεται παραγόμενον ἀπὸ τοῦ easterling, ἤτοι Ἀνατολικόν, ἐπειδὴ Γερμανοὶ τεχνῖται κατεσκεύασαν αὐτό. Σήμερον τὸ ὄνομα διετηρήθη ἐν τῷ νομίσματι λίρα στερλίνα, ὅπερ διαιρεῖται εἰς 20 σελλίνια, ὑποδιαιρούμενα εἰς 12 πέννας, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ πρὸς 25 φράγκα χρυσᾶ καὶ ἐκόπη κατὰ πρῶτον χρυσοῦν ἀπὸ τοῦ 1816 λεγόμενον καὶ Sovereign.

στέρνα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], bassin, n. m. ou citerne, n. f. **δεξαμενή**· || νερὸν τῆς στέρνας, eau de citerne; || — πλοίου, caisse à eau; βλ. **ὑδροδόχη**.

στερναλγία, ας, ἡ· sternalgie, n. f. [παθολ.] κυνάγχη στηθική, angine de poitrine, ἡ **στενοκαρδία**.

στερναλγικός, ή, όν· sternalgique, adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν στερναλγίαν.

στερνικός, ή, όν· sternal, ale, aux, adj. [ἀνατ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ στέρνον· πλευραὶ στερνικαί, côtes sternales, πλευραὶ ἀρθρούμεναι ἐπὶ τοῦ στέρνου· || στερνικὴ χώρα, région du sternum.

στερνο, sterno, προσυνθετικὸν σημαῖνον τὸ στέρνον.

'στερνὸ [δημ.], βλ. **στερνός**.

στερνοβραχιονικός, ή, όν· sterno-huméral, ale, aux, λέγεται ἐπὶ τοῦ μυός, muscle grand pectoral.

στερνοθυρεοειδής, ής, ές· sterno-thyroïdien, enne, adj. μῦς.

στερνοκλειδικός, ή, όν· sterno-claviculaire, adj. [ἀνατ.] ὁ ἀνήκων εἰς τὸ στέρνον τὸ κλειδοκόκκαλον· π. χ. μῦς στερνοκλειδικός.

στερνο-κλειδο-μαστοειδής, ής, ές·

—

[library stamp]

sterno-clido-mastoïdien, enne, adj. μῦς στερνο-κλειδο-μαστοειδής.

στερνοκοποῦμαι (έομαι), στηθοκοποῦμαι, ἐν τῇ λύπῃ, τῷ πένθει, καὶ τῷ θρήνῳ κόπτομαι, κτυπῶ τὸ ἐμαυτοῦ στῆθος, se frapper la poitrine.

στέρνον, ου, τό· τὸ ἐμπροσθινὸν ἄνω μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, τὸ ὁμαλῶς καμαρωμένον, le devant de la poitrine, καὶ κατ' ἐπέκτ. τὸ **στῆθος**, la poitrine (le sein); «αἰεί-ποτε ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ἵππου καὶ τοῦ προβάτου Ὀδ. ι, 443»· ‖ στενόστερνος, ος, ον· à poitrine trop étroite ; ‖ εὐρύστερνος, ος, ον· à poitrine trop ouverte ou à poitrine large ; [μεταφ.] καρδία, cœur, n. m. ψυχή, âme, n. f. ‖ τὴν ἀγάπην τῆς πατρίδος, ἰδοὺ τί πρέπει νὰ ἔχῃ τις ἐν τοῖς στέρνοις, l'amour de la patrie, voilà ce qu'il faut avoir dans l'âme. § **στέρνον** [ἀνατομ.], sternum, n. m. ὀστοῦν μονοφυές, πλατύ, κείμενον κατὰ τὸ μέσον τῆς προσθίας ἐπιφανείας τοῦ θώρακος, ὑπόκυρτον κατὰ τὴν προσθίαν καὶ ὑπόκοιλον κατὰ τὴν ὀπισθίαν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ· ἐπὶ τούτου ἀρθροῦνται οἱ χόνδροι τῶν πλευρῶν (cartilages). § [ἱππολ.] **στέρνον**, poitrail, n. m. τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ **κορμοῦ** (corps) τοῦ ἵππου, τοῦ ἡμιόνου καὶ τοῦ ὄνου, τὸ καὶ **στῆθος** καλούμενον· ὑπὸ κυρίαν σημασίαν καλεῖται **στέρνον** τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ κορμοῦ κατὰ τὸ κατώτερον σημεῖον τῆς συναρμογῆς τοῦ τραχήλου μετ' αὐτοῦ, ἤτοι τὸ ἀμέσως μετὰ τὸν λαιμὸν καὶ μεταξὺ τῶν ὠμοπλατῶν εὑρισκόμενον μέρος· τὸ στέρνον ἀποτελεῖ τὴν προσθίαν ἐξωτάτην ἐπιφάνειαν τοῦ θώρακος· ‖ **στενόστερνος** ἢ **στενόστηθος**, poitrail trop étroit ; ‖ **εὐρύστερνος** ἢ **εὐρύωμος** ἵππος, poitrail trop ouvert.

στερνοπαίδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **ὑστερότοκον**.

στερνός, ή, όν [δημ.], βλ. **ὑστερινός**.

στερνωδυνία, ας, ἡ· sternodynie (στέρνον καὶ ὀδύνη) n. f. [παθολ.] ὀδύνη ἥντινα αἰσθάνονται ἐν τῇ στερνικῇ χώρᾳ.

στέρξιμον, ατος, τὸ [δημ.] [προφ. κοινῶς **στρέξιμον**] συγκατάθεσις, ἀποδοχή, συναίνεσις, consentement, n. m. συγκατάνευσις, acquiescement, n. m. συναίνεσις, assentiment, n. m. βλ. **συναίνεσις**.

στέρον, ου, τό· stère, n. m. μέτρον χωρητικότητος διὰ τὰ στερεά, ὅπερ ἰσοῦται μὲ 1 κυβικὸν μέτρον· βλ. **δεκαδικός**.

στερρός, ὸς καὶ ή, όν· βλ. **στερεός**.

στερφάδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ τριετὴς στεῖρα ἀμνάς.

στερφεύω, μέλ. εύσω [δημ.] βλ. **στειρεύω**, ξηραίνομαι (παρ' ἀρχ. **στεριφεύομαι**).

στέρφη, ἡ [διάλ. Λευκαδ.] στεῖρα (οἶς ἢ αἴξ).

στέρφος, ὁ [δημ.] στέριφος, βλ. **στεῖρος**, stérile, adj. ‖ [θηλ.] στέρφα [ἐπὶ ζώων καὶ κωμ. ἐπὶ γυν.], bréhaigne, n. f.

στέρφος, ους, τό· ἡ βύρσα, τὸ δέρμα, cuir, n. m. peau, n. f. πρὸ πάντων δὲ τὸ σκληρὸν δέρμα τῆς ὠμοπλάτης τῶν ζώων.

στέρφωσις, εως, ἡ· encurage, n. m. κοινῶς τὸ πέτσωμα, ἤτοι ἡ διὰ δέρματος ἐπικάλυψις.

στερῶ (έω), μέλ. ήσω, λαμβάνω, ἀποστερῶ τινός τι, priver ; ἁρπάζω τί ἀπό τινα, ravir ; ἀφαιρῶ, ôter ; ‖ — τῆς ἐλευθερίας, priver de la liberté ; ‖ — τῆς τιμῆς, ravir l'honneur ; ‖ τὸν ἐστέρησα τῆς ἐμπιστοσύνης μου, je lui ai ôté ma confiance ; ‖ στερῶ τινὰ τῆς περιουσίας του, priver quelqu'un de son bien ; ‖ τὸν ἐστέρησαν τῆς γλυκυτάτης ἐλπίδος του, on lui a ravi son plus doux espoir ; ‖ ὁ θάνατος τὸν ἐστέρησε παντὸς ὅ,τι εἶχε προσφιλέστατον, la mort lui a ravi ce qu'il avait de plus cher. § [μέσ.] στεροῦμαι τινός, se priver; ἔχω ἔλλειψιν τινός, manquer ; στεροῦμαι, ἀποστεροῦμαι, μοὶ ἐλλείπει τι, être dépourvu ; se refuser; χάνω τι, perdre; ‖ ἐστερήθη τὴν εὐχαρίστησιν νά, il s'est privé du plaisir de; ‖ στερεῖται τῶν περιττῶν διὰ νὰ παράσχῃ εἰς ἄλλους τὰ ἀναγκαῖα, il se refuse le superflu pour procurer aux autres le nécessaire; ‖ στερεῖται τῶν ἀναγκαίων, il manque du nécessaire ; ‖ οὐδενὸς στερεῖται, il ne se refuse rien ; ‖ στεροῦμαι πάσης ἀπολαύσεως, se priver de toute jouissance ; ‖ στεροῦμαι φίλων, être dépourvu d'amis ; ‖ ἐστερήθη τὴν ὅρασιν, il a perdu la vue ; ‖ [καὶ ἀπολ.] στερεῖται, il vit de privations=ἐν στερήσει διάγει, il est dans la gêne ; [οἰκ.] il tire le diable par la queue ; ‖ [μετοχ.] ἐστερημένος, η, ον, privé, ée.

στετός, ή, όν, καὶ στητὸς [δημ.], ὄρθιος, tout droit ; ἀκίνητος, immobile ; ὀρθίως (ἐπὶ τῶν ποδῶν) ἱστάμενος, planté sur ses pieds.

στεφανέα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], ὁ κρημνός.

στεφάνη, ης, ἡ· couronne, n. f. κοινῶς στεφάνι· πᾶν ὅ,τι περιλαμβάνει, περικυκλώνει, περιζώνει τι, χρησιμεῦον ὡς προφύλαξις ἢ κόσμημα, τὸ περίβλημα, τὸ πλαίσιον (ἰδ. ὅταν ἢ τετράγωνον), cadre, n. m. ἡ πλαισίωσις, encadrement, n. m. καὶ ἐν γένει ὁ γῦρος, τὸ στεφάνι, τὸ κράσπεδον ἢ χεῖλος τὸ περιβάλλον τὸ ἀνώτερον μέρος σώματος τινός, ὅθεν ὁ κύκλος, γῦρος, τὸ στεφάνι, cercle, n. m. τὰ χείλη, ὁ γῦρος, bord[s] ; τὸ κράσπεδον, τὸ περίζωμα (κοινῶς πρεβάζι) bordure, n. f. ‖ [ποτήριον πλῆρες] μέχρι στεφάνης, jusqu'aux bords. § [βοτ.] **στεφάνη**, corolle (ἐκ τοῦ λατ. corolla, petite couronne, μικρὰ στεφάνη) n. f. περικάλυμμα τῶν στημόνων καὶ τῆς σπερματίδος, κεχρωματισμένον συνήθως ὑπὸ ζωηρῶν χρωμάτων. § — [σιδηρ.], bourelet (n. m.) [de roue], κυλινδρικὸν ἐξόγκωμα τῶν τροχῶν), βλ. ἐξοχαί (rebords). § —, bourrelet, ὄγκωμα ὑπάρχον εἰς τὸ κατώτερον ἄκρον τοῦ κάλυκος φυσιγγίων τινῶν, ἵνα συλλαμβάνωνται καὶ ἕλκωνται ὑπὸ τοῦ ἐξολκέως· βλ. **φυσίγγιον**. § —, bourrelet ou couronne, τὰ διαχωρίσματα ἐπὶ τοῦ μολυβδίνου περιβλήματος τῶν βλημάτων (βλ. σφήνωσις τῶν βλημάτων, forcement des pro-

jectiles). § — [ἁμαξοπ.], bandage, n. m. [de roue]; βλ. **ἐπίσωτρον**. § — [ἱππολ.], couronne, n. f. βλ. **μεσοφάλαγξ**. § — [ἀρχιτ.], colarin, n. m. βλ. **ὑποτραχήλιον**. § — [γεωμετρ.], couronne, n. f. βλ. **ζώνη κυκλική**. § — ἐμβόλου [ἀτμομ.], couronne de piston; ἐπίπεδος χυτοσιδηροῦς δακτύλιος προσαρμοζόμενος διὰ περονῶν ἐπὶ τοῦ τυμπάνου ἐμβόλου (corps de piston) πρὸς σχηματισμὸν χείλους καὶ συγκράτησιν τῶν παρεμβυσμάτων. § —, cordon, n. m. βλ. **διάζωμα**. § —, τὸ στέφανον, cerce, n. f. cercle, n. m. ou cerceau, n. m. ὁ γῦρος, ὁ περίδεσμος, κοινῶς τὸ **στεφάνι**, τῶν βίχων (baril), κτλ. || ὁ γῦρος τοῦ κοσκίνου cerce pour crible; βλ. **κοσκινόγυρος** καὶ **στεφάνι**· || στεφάναι (στέφανα) ξύλιναι, σιδηραῖ (τῶν βουτίων, βερελίων, κτλ.), cercles en bois, en fer, κοινῶς στεφάνια ξυλένια, σιδηρένια· || στέφανα, σιδηροστέφανα, cercles, cerceaux de fer; || στεφάνη ἐκ ξύλου (τσέρκια), cerceaux de bois. § στεφάνη [ναυτ.], cercle, n. m. κυκλικὸν περίβλημα μετάλλινον, ξύλινον ἢ σχοίνινον τιθέμενον εἰς κεραίας, ἱστούς, ἐργάτας, ὡς καὶ εἰς πάντα κυκλικὸν ὄγκον πρὸς ἐνδυνάμωσιν ἢ συγκράτησιν αὐτοῦ· || **στεφάνη θωρακίου**, cercle de hune; περίζωμα τῶν θωρακίων ξύλινον ἢ σιδηροῦν ἐφ' οὗ στηρίζονται τὰ περιλαίμια· || **στεφάνη ἱστιοπέδης**, cercle d'étambrai, στεφάνη περιβάλλουσα τὴν ἱστιοπέδην ἱστοῦ τινος. § — **ἱστοῦ** [ναυτ.], collier de mât, σιδηροῦς τις κύκλος. § — [ἀρχιτ.] ceinture, n. f. μικρὰ ἐξέχουσα τετράγωνος γλυφὴ εἰς τὸ ἄνω καὶ κάτω μέρος τοῦ κορμοῦ τοῦ κίονος μεθ' οὗ ἑνοῦται δι' **ἀποφύσεως** (congé). Ἐν τῷ Ἰωνικῷ κιονοκράνῳ χαλεῖται καὶ κανὼν (listel ou filet; βλ. καὶ **κράσπεδον** (orbe). § — [ναυτ.] circulaire, n. f. βλ. **ἔγκυκλον**. § —, κοινῶς στεφάνι, βλ. **στεφάνιον**, frette, n. f. § — [πυροβόλου] ἢ κράτυσμα, frette, n. f. κύλινδροι ἐκ χυτοχάλυβος δι' ὧν περιβάλλονται οἱ σωλῆνες τῶν πυροβόλων πρὸς ἐνδυνάμωσιν· βλ. καὶ περιγραφὴν **πυροβόλου**· || —, frette, n. f. εἶνε τὸ πρῶτον κράτυσμα (premier renfort) τῶν πεδινῶν πυροβόλων· || σειρὰ κρατυσμάτων, rang des frettes, ἤτοι τὸ σύνολον τῶν κρατυσμάτων τοῦ πυροβόλου· || στροφαλιγγοφόρον κράτυσμα (πυροβόλου), frette-tourillon; || περικοχλιωτὸν κράτυσμα, frette-écrou. § — σιδηρᾶ πασσάλου, κτλ. frette [de pieu, etc.].

στεφανηδὸν [ἐπίρ.] ἐν εἴδει στεφάνου, en couronne, κυκλοτερῶς, en cercle.

στεφανηπλόκος, ος, ον· στεφάνους πλέκων, qui tresse des couronnes.

στεφανηφόρος, ος, ον· ὁ φέρων στεφάνην, qui porte une couronne; κεκοσμημένος διὰ στεφάνης, orné d'une couronne; porte-couronne; ἐστεμμένος, couronné, ée, adj.

στεφάνι, τὸ [δημ.], γεν. βλ. **στεφάνη**· || — βαρελιοῦ, cerceau de tonneau; βλ. **στεφάνη**. § —, ὁ στέφανος, couronne, n. f. § —, ὁ νυμφικὸς στέφανος, couronne de marié[e]; || τῆς ἔβαλε στεφάνι [φρ. δημ.], il l'a épousée.

στεφανιαῖος, α, ον [ἀνατομ.] coronaire, adj. λέγεται περὶ τῶν δύο ἀρτηριῶν αἵτινες φέρουσι τὸ αἷμα εἰς τὴν καρδίαν. § —, coronal, e, aux, adj. ὁ κείμενος εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ κρανίου· || στεφανιαῖον ὀστοῦν, os coronal.

στεφάνιον, ου, τὸ (ὑποκορ. τοῦ στέφανος) κοινῶς τὸ **στεφάνι**, petite couronne, ἢ ἁπλῶς couronne; βλ. καὶ **στεφάνη**. § —, bavure, n. f. ὁ **χωνειόκυκλος**, ὁ· στεφάνιον ἐπὶ τῶν σφαιρῶν, κτλ. σχηματιζόμενον κατὰ τὴν χύσιν μεταλλικῶν ἀντικειμένων ὡς ἐκ τῆς μὴ ἀκριβοῦς συναρμογῆς τῶν τύπων. § —, frette, n. f. κοινῶς τὸ **στεφάνι**, **δακτύλιος**, (ἀναλόγως τῷ πράγματι)· ταῦτα εἰσὶ κυκλικά, τετράγωνα, ὀκτάγωνα, κτλ. σχηματιζόμενα συνήθως ἐξ ἐπιπέδου σιδηρᾶς ῥάβδου· δι' αὐτῶν περιβάλλονται οἱ βίχοι, αἱ κεφαλαὶ τῶν **πασσάλων**, κτλ. **στεφάνιον ὠτῶεν**, frette à oreilles; || τὸ **πλημνόδετον, στεφάνιον τροχοῦ**, frette de roue; σιδηροῦς κύκλος δι' οὗ περιβάλλουσι τὸ ἄκρον τῆς πλήμνης τοῦ τροχοῦ.

στέφανο(ν), ου, τὸ [δημ.] τὰ νυμφικὰ στέφανα, couronne de marié[e]; || νὰ χαρῆς τὸ στέφανό σου, Dieu bénisse votre mariage.

στέφανον, ου, τό· collier ou bride; βλ. **σφιγγίον**· || στέφανον ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου· βλ. **στεφάνη**. § [ναυκλ.] **στέφανον μετὰ πιεστικοῦ κοχλίου**, collier à vis de pression, σιδηρᾶ στεφάνη ἐφαρμοζομένη ἔμπροσθεν τοῦ θαλάμου τῶν ῥυθμιστῶν βυθίσεως, φέρουσα ἐν τῷ μέσῳ **σταύρωμα** (croisillon) διαπερώμενον ὑπὸ κοχλίου πιέζοντος διά τινος **διχήλου** (fourche) τὸ ὑδροστατικὸν ἔμβολον, δι' αὐτοῦ ἐξακριβοῦται ἡ καλὴ αὐτοῦ λειτουργία.

στεφανόνω, μέλ. ώσω· στεφανόω, περιβάλλω διὰ στεφάνου, στεφάνης, ἐπιθέτω στέφανον, couronner [κυρίως καὶ μεταφ.] βλ. καὶ **στεφανῶ**. § — (κυρίως εἰς τὴν τελετὴν τοῦ γάμου, ἐπιθέτω στεφάνους εἰς τὸν γαμβρὸν καὶ νύμφην, κατὰ συνήθειαν ἀρχαιοτάτην, ἀναφερομένην καὶ εἰς τὸν Εὐριπ.), στεφανόω, couronner (à la cérémonie de mariage), ὅθεν νυμφεύω, marier; [ὑπὸ ἱερέως] bénir un mariage=εὐλογῶ γάμον. § [οὐδ. καὶ μέσ.] νυμφεύομαι, épouser; || τὴν ἐστεφανώθη, il l'a épousée.

στεφανοπλόκος, βλ. **στεφανηπλόκος**.

στεφανοποίησις, εως, ἡ· bourreletage, n. m. ἡ ἐκτέλεσις τῆς στεφάνης τοῦ κάλυκος φυσιγγίου.

στέφανος, ὁ· κοινῶς τὸ στεφάνι, couronne, n. f. τὸ χρησιμεῦον δι' ἐπίστεψιν τῆς κεφαλῆς, βλ. καὶ **στέμμα**· || — ἐξ ἀνθέων, couronne en fleurs; τὸ ἔγκαρπον, guirlande, n. f. § —, couronne, n. f. ἐκαλεῖτο οὕτως ἀνταμοιβὴ διδομένη τὸ πάλαι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ρωμαίων· στέφανος τιμῆς, νίκης, δόξης, prix d'honneur de gloire; || ὁ ἀμαράντινος τῆς δόξης στέφανος, ὁ στέφανος τῶν ἀθανάτων, la couronne des immortels; || ἔλαβε τὸν ὕψιστον στέφανον, il a reçu la plus belle couronne, il a remporté le prix le plus glorieux; βλ.

καὶ στεφανῶ. § —, couronne, n. f. ἡ ἐξ ἀνθέων στεφάνη, couronne en fleurs. § —, αἴγλη, auréole, n. f. ἡ ἀκτινοβολία περὶ τὴν κεφαλὴν τῶν ἁγίων ἡ εἰκονιζομένη ἐν εἴδει στεφάνου.

στεφανουλκός, ὁ (στεφάνη, ἕλκω), tire à cercles ἢ tire-cercle, ἢ tirtoir, n. m.

στεφανοχάρτι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἔγγραφος ἄδεια στέψεως.

στεφανύελος, ου, ὁ [λέξις ἀγγλ.], crown-glass, βλ. προβολεὺς (projecteur).

στεφανῶ (όω), μέλ. ώσω, cercler; περιστεφανόω, περιστέφω, βίκον (baril), κτλ. διὰ στεφάνης ξυλίνης ἢ σιδηρᾶς· βλ. καὶ ἐστεφανωμένος, **περιστεφής**. § —, couronner; βλ. **στεφανόνω καὶ στέφανος**· ‖ — τάφον, orner un tombeau de guirlandes; ‖ —, ἀπονέμω στέφανον (βραβεῖον) εἰς ποιητήν, κτλ. décerner une couronne (un prix) à un poète, etc.

στεφάνωμα, ατος, τό· **στεφάνωσις,** τὸ στεφανοῦν, τὸ περιβάλλειν τι διὰ στεφάνης, couronnement, n. m. § [καὶ πληθ.] κυρίως τὸ νυμφικόν, ὅθεν καὶ ἐκλαμβάνεται ἀντὶ τῆς τελετῆς τοῦ γάμου (βλ. καὶ **στεφανόνω**)· ἡ στεφάνωσις, ἡ **στέψις**, ἡ **εὐλογία** τοῦ γάμου, bénédiction nuptiale; ἡ γαμήλιος πομπή, ἡ τελετὴ τοῦ γάμου, cérémonie de mariage; ὁ ὑμέναιος, ὁ γάμος, ἡ χαρά, τὰ στεφανώματα, noce[s] n. f. pl. épousailles, n. f. pl. βλ. καὶ **νύμφευσις**.

στεφάνωσις, βλ. στεφάνωμα.

στεφανωτήρ, ῆρος, ὁ (ἐκ τοῦ στεφάνη, στεφανόω), ἐργαλεῖον βυτιδοπηγοῦ, tire à barrer ἢ tire à barre, n. m. ἢ chien de tonnelier.

στεφανωτής, οῦ, ὁ· ὁ στεφανῶν, celui qui couronne, ὁ εὐλογῶν γάμον, celui qui bénit un mariage.

στέφω, μέλ. **στέψω**· κύκλῳ ἢ στεφάνῃ περιβάλλω, couronner; βλ. καὶ **στεφανόνω**· ‖ — δι' ἀνθέων ἢ ῥόδων, couronner de fleurs, de roses; ‖ οἱ ἀρχαῖοι ἐστέφοντο δι' ἀνθέων **εἰς τὰ συμπόσια**, les anciens se couronnaient de fleurs aux festins. § —, βλ. **ἐπιστέφω**, couronner.

στέψις, εως, ἡ· τὸ στέφειν ἢ στέψαι τινὰ ἤ τι, couronnement, n. m. [βασιλέως ἐνν.] sacre, n. m. § —, βλ. **στεφάνωμα**. § [ἀρχιτ.] στέψις, ἡ **ἐπίστεψις**, couronnement, βλ. λέξιν. § στέψις τῆς προόδου (εἰς τὰς ἐκσκαφάς), couronne d'avancement. § [ὀχυρ.] **στέψις τῆς περιταφρίου ὁδοῦ ἢ τοῦ κρανοῦς** (glacis), couronnement de chemin couvert; ἐπιχείρησις πρὸς κατάληψιν τῆς **κορυφῆς** (crête) τῆς περιταφρίου ὁδοῦ, ἤτοι τοῦ κρανοῦς, διὰ κατασκευῆς **ὁρμητηρίου** (place d'arme) ἰδιαιτέρας κατατομῆς, ἔχοντος **βαθμίδας τυφεκισμοῦ** (gradins de fusillade) καὶ τοῦ αὐτοῦ ὡς αἱ **παράλληλοι** (parallèles) πλάτους. Ἡ **στέψις** ἀκολουθεῖ τὰς καμπὰς τῆς κορυφῆς εἰς ἀπόστασιν 5 ἕως 7 μέτρων, ἅτινα ἀπαιτοῦνται ὅπως ἀποτελεσθῇ τὸ παραπέτασμα, προφυλάσσεται δὲ ὑπὸ **διαχωμάτων** (traverses) καὶ **προμετώπων** (couvre-faces) ἀπὸ τὰς **πλευροκοπικὰς** καὶ **ὀπισθοβολούσας** βολὰς (coups d'enfilade et de revers) εἰς ἃς εἶνε ἐκτεθειμένη. Ἡ **στέψις** αὕτη ἐκτελεῖται ἐξ **ἐφόδου** (de vive force) ἢ σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν (pied à pied). Διὰ τὴν πρώτην ἐνεργοῦσιν ὅπως διὰ τὴν **προσβολὴν ἐξ ἐφόδου** (attaque de vive force), ἤτοι κατόπιν ἰσχυροῦ καταβομβολισμοῦ καὶ ὀλίγον πρὸ τοῦ ἐπέλθῃ νύξ, τὰ ἐπιθετικὰ στρατεύματα συναχθέντα ἐν τῇ τελευταίᾳ παραλλήλῳ ἐφορμοῦσι κατὰ τῆς περιταφρίου ὁδοῦ· οἱ σκαπανεῖς τίθενται ἐπὶ κεφαλῆς ἵνα καταστρέψωσι τὰ **ἐπιβοηθητικὰ τῆς ἀμύνης μέσα** (défences accessoires), ἀκολουθούμενοι ὑπὸ στρατιωτῶν ἐργατῶν, οἵτινες ἐκτελοῦσι τὴν στέψιν φροντίζοντες μόνον νὰ ὀρύσσωσιν εἰς βάθος, τῆς ὑπολοίπου ἐργασίας ἐκτελεσθησομένης ὑπὸ διαδοχικῶν ἐνωμοτιῶν ἐργατῶν. Διὰ τὴν **κατὰ σπιθαμὴν στέψιν** (couronnement pied à pied), προβαίνουσι κατὰ μῆκος τῆς **κορυφῆς** (crête) τῆς **περιταφρίου ὁδοῦ διὰ διπλῆς σύριγγος** (sape double) μετὰ διαχωμάτων, καὶ ὁσάκις εἶνε δυνατὸν δι' **ἁπλῆς** μόνον **σύριγγος** (sape simple). Συχνάκις ἀρκοῦνται νὰ ἐκτελέσωσι μερικὴν τοιαύτην ἐργασίαν μόνον ἐπὶ τῶν **ἐξεχουσῶν** γωνιῶν (saillants) καὶ ἀπέναντι τῶν ῥωγμῶν, ἑνοῦντες ἀκολούθως τὰ μέρη ταῦτα δι' ἁπλοῦ **ὀρύγματος** (tranchée)· ‖ **στέψις κοφινώματος**, couronnement de gabionnade, ἐργασία **συνισταμένη** εἰς τὴν κατὰ μῆκος τοποθέτησιν ἐπὶ κοφινώματος τινὸς τριῶν σειρῶν **φακέλλων** (fascines)· ‖ — ἀντικρήμνου, couronnement de la contrescarpe; βλ. ἐπιστέφω (couronner)· ‖ — τοῦ καταφυγίου, κτλ. couronnement du réduit; βλ. **ἐπιστέφω** (couronner).

στηθαῖον, ου, τό· βλ. **θωράκιον**, parapet [d'un pont, etc.] Παλαιοτέρως ἐκάλουν ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ **στηθαῖον** τὸ **προπέτασμα**, parapet. § —, pectoral, n. m. θώραξ ὅντινα ἔφερον οἱ Ῥωμαῖοι στρατιῶται. § — [οἰκοδ.], mur de soubassement, κοινῶς τὸ **κουρτέλο**· τοῖχος σχηματίζων τὸ ἔρεισμα τοῦ παραθύρου ἔχων τὸ αὐτὸ πάχος μὲ τὸν κυρίως τοῖχον· βλ. **ἡμιστηθαῖον**.

στηθάμι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐπὶ τοῦ στήθους ὀστοῦν τῶν ὀρνίθων, ὃ εἰς τὰς μαντείας παρατηροῦσιν.

στηθάρι, τὸ [βλ.], **στηθοῦρι**.

στηθικός, ή, όν· τοῦ στήθους, de poitrine; pectoral, e, aux, ὁ ἀφορῶν τὸ στῆθος, qui concerne la poitrine (ou le sein); ‖ μῦς στηθικοί, muscles pectoraux. Ἐπίσης χαλὸν διὰ τὸ στῆθος, pâte pectorale; fleurs pectorales. § — [οὐσ.] ὁ πάσχων ἀπὸ τὸ στῆθος, poitrinaire, adj. et n. φθισικός, phtisique, adj.

στηθόδεσμος, ου, ὁ· κοινῶς ὁ **κορσὲς** (τῶν γυναικῶν), corset, n. m. δεσμός τις **περὶ** τὸ στῆθος κρατῶν τοὺς μαστοὺς πρὸς τὰ ἄνω, Πολυδ. 7, 69.

στηθοκατάρρους, ου, ὁ· κατάρρους τοῦ στήθους, rhume de poitrine; βλ. καὶ **κατάρρους, καταρροή**.

στηθοκοποῦμαι, βλ. στερνοκοποῦμαι, se frapper la poitrine.

στηθομετρία, ας, ἡ· stéthométrie, n. f. [ἰατρ.] μέτρησις τῶν διαστάσεων τοῦ στήθους.

στηθομετρικός, ή, όν· stéthométrique, adj. [ἰατρ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν στηθομετρίαν.

στηθόμετρον, ου, τό· stéthomètre, n. m. ὄργανον τῆς ἰατρικῆς δι' οὗ καταμετρεῖται ἥ τε περιφέρεια τοῦ θώρακος, ὡς διὰ τοῦ κυρτομέτρου, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπόλυτος καὶ σχετικὴ διάτασις τῶν τοιχωμάτων αὐτοῦ, συνιστάμενον οὐσιωδῶς ἐκ δύο κυλίνδρων συνηνωμένων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχει χαλυβδίνη ταινία ἠριθμημένη, καὶ ἐκ δύο κρίκων εἰς ἕκαστον ἄκρον.

στηθοπάνι, τὸ καὶ

στηθόπανον, ου, τὸ [δημ.], ταινία δι' ἧς περιβάλλουσι τὸ **στῆθος**, gorgerette, n. f. «τὸ ἐπίδεσμον οἷς ἐνῆν τὰ τιτθία» Πολυδ.

στηθόπονος, ου, ὁ· πόνος εἰς τὸ στῆθος, mal à la (de) poitrine, ἤτοι ἐσωτερικῶς, ἐν τοῖς σπλάγχνοις.

στῆθος, ους, τὸ (τὸ στέρνον), τῶν τε ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, poitrine, n. f. καὶ κυρίως τὸ ἐμπρόσθιον σαρκῶδες μέρος τοῦ στέρνου· [ἀνατ.] **στῆθος**, poitrine, n. f. λέγεται ἡ προσθία θωρακικὴ χώρα ἀφοριζομένη ἀπὸ τῶν πλαγίων χωρῶν ἢ τῶν πλευρῶν διὰ τῆς μασχαλιαίας κοιλότητος· διῄρηται δὲ τὸ στῆθος εἰς τρεῖς χώρας, τὴν μέσην ἢ στερνιαίαν καὶ τὰς πλαγίας ὑποδιαιρουμένα; εἰς τὴν ὑποκλείδιον, τὴν μαστικὴν (κειμένην κάτωθεν τῆς ὑποκλειδίου καὶ φέρουσαν τὸν μαστὸν) καὶ τὴν ὑπομαστίδιον· || **στῆθος** [γυναικὸς ἰδίως] gorge, n.f. ou sein, n. m. ὁ λαιμὸς καὶ τὰ βυζιὰ τῆς γυναικός· || **ἔχει** μεγάλον στῆθος, il a une large poitrine=εὐρύστερνος (βλ. καὶ **στέρνον**), [ἐπὶ γυν.] elle a trop de gorge; || τὸν ἔσφιξε εἰς τὸ στῆθός του, il l'a serré contre son cœur; (sur son sein); || βάζω τὸ χέρι εἰς τὸ στῆθος, mettre la main sur la conscience; || στῆθος πρὸς [μὲ] στῆθος, corps à corps. § [ἵππου] βλ. **στέρνον** (poitrail); [ἐλάφου] hampe, n. f. poitrine du cerf; [ἀγριοχοίρου] bourbelier, n. m. [ὄρνιθος ἰδ. μαγειρ.] blanc, n. m. || στῆθος πουλιοῦ, blanc de poulet. § [μεταφ.] ἀπὸ στήθους λέγειν, par cœur=λέγω ἐκ τοῦ προχείρου, τουτέστι ἀπ' ἔξω, ὅθεν καὶ μανθάνω ἀπὸ στήθους, ἀποστηθίζω, apprendre par cœur. § [μεταφ.] θάρρος, courage, n.m. γενναιότης, καρδιά, cœur, n. m. âme, n. f. || ἔδειξε στῆθος, il a fait preuve de courage; || μὲ στῆθος, en homme de cœur; μετὰ θάρρους, avec courage; ἐλευθέρως, ouvertement, adv. εἰλικρινῶς, franchement, adv. § — [ναυτ.] haut-fond, n. m. κοινῶς μπάγκος, ἤτοι ἀμμώδης σύρτις ἢ ὕφαλος ὑψουμένη ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ μὴ ἐπαρκῇ τὸ ἄνωθεν τοῦ στήθους παραμένον ὕδωρ πρὸς πλεῦσιν πλοίου ἔστω καὶ μικροῦ βυθύσματος (βλ. **τυφλόν**, bas-fond καὶ σύρτις, basse πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως). § — [ναυτ.], barre de sable ou traverse, στηθοειδὲς ὕψωμα σχηματισθὲν ὑπὸ τῆς ἄμμου ἣν ἐξωθεῖ ὁ ποταμός, ἡ ἀμμούρα, κοινῶς ὁ μπάγκος, σημαίνει δὲ πρόσχωσιν ἀμμώδη φράττουσαν τὸ στόμιον ποταμοῦ ἢ λιμένος· βλ. καὶ ἄνω στῆθος, haut-fond. § — [φορεμάτων] τὸ πρόσθιον μέρος, devant, n. m. § — [ναυτ. ἱστίου], chapeau, n. m. κοινῶς **σταυρογάζι**· ἐπίρραμμα ἐξ ὀθόνης, σχήματος ἰσοσκελοῦς τριγώνου, ῥαπτόμενον ἐκ τῆς βάσεώς του εἰς τὸ μέσον τῆς κορυφαίας πλευρᾶς τῶν τετραγώνων ἱστίων ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεώς των ἐπ' αὐτοῦ ἀγκυρίζεται ὁ **στηθοῦχος** (cartahu du chapeau).

στηθοσκόπησις, εως, ἡ καὶ

στηθοσκοπία, ας, ἡ [ἰατρ.] ἐξέτασις (τῶν ἐσωτερικῶν σπλάγχνων) τοῦ στήθους, examen de la poitrine; ἡ ἀκρόασις, auscultation, n.f. ou stéthoscopie, n. f. ἤτοι ἡ ἐξέτασις τῆς θωρακικῆς κοιλότητος τῇ βοηθείᾳ τοῦ στηθοσκοπίου.

στηθοσκοπικός, ή, όν· stéthoscopique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν στηθοσκοπίαν· || μέθοδος στηθοσκοπική, méthode stéthoscopique.

στηθοσκόπιον, ου, τό· stéthoscope, n.m. ὄργανον πρὸς ἔμμεσον ἀκρόασιν τοῦ στήθους, οὗ χρῆσιν ἐποιήσατο πρῶτος ὁ Γάλλος Λαεννέκ. Τὸ στηθοσκόπιον πολλὰς ὑποστὰν τροποποιήσεις, αἵτινες πᾶσαι σκοποῦσι τὴν τελειοτέραν καὶ εὐκρινεστέραν ἀντίληψιν τῶν εἰς τὸ οὖς παρεχομένων σημείων διαφόρων ἀσθενειῶν τῶν ἀναπνευστικῶν καὶ κυκλοφορικῶν ὀργάνων, οὐσιωδῶς σύγκειται ἐκ κυλίνδρου κοίλου ἐκ μετάλλου ἢ ξύλου, οὗ ὁ αὐλὸς ἔχει διάμετρον 7 χστμ. καὶ μήκους 30 ἑκμ. περίπου· ὁ κύλινδρος οὗτος πρὸς τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων ἀνευρύνεται ἐν εἴδει κώδωνος, οὗ τὸ χεῖλος δέον νὰ ἐφαρμόζηται ἐπὶ τοῦ δέρματος τελείως, πρὸς δὲ τὸ ἕτερον δίσκον συνήθως ἐφαρμοζόμενον ἐπὶ τοῦ πτερυγίου τοῦ ὠτὸς τοῦ ἐξετάζοντος ἰατροῦ. Διὰ τοῦ στηθοσκοπίου ἐκτελεῖται ἡ **ἀκρόασις** (auscultation) τῶν μερῶν ἅτινα ὁ ἰατρὸς θέλει νὰ ἐξετάσῃ.

στηθοσκοπῶ (έω), μέλ. ήσω· ἀκροάομαι -ῶμαι, ausculter; ἐξετάζω τινὸς τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ στήθους ὄργανα διὰ τοῦ στηθοσκοπίου (ἢ καὶ ἁπλῶς ἀκροῶμαι δι' ἐπιθέσεως τοῦ ὠτός), examiner à l'aide du stéthoscope.

στηθοτρύπανον, ου, τό· conscience, n.f. ou plastron; βλ. **προστέρνιον**.

στηθοῦρι, τὸ [δημ.], στῆθος (σφαγείου), poitrine [d'une bête de boucherie].

στηθοῦχος, ου, ὁ [ναυτ.], cartahu (du chapeau) n. m. ἀγόμενον τοῦ στήθους τῶν τετραγώνων ἱστίων χρήσιμον κατὰ τὴν πτύξιν αὐτῶν.

στηθοχτυπιέται [διάλ. Ἠπείρου], ἐπὶ γυναικὸς θρηνολογούσης.

στηθωτόν, τὸ [ναυτ. ἐνν. ἱστίον, voile], τὸ ἐπτυγμένον, serrée en chapeau (en rouleau); βλ. **στῆθος** καὶ **στηθοῦχος**.

στήλη, ης, ἡ· κίων ὀρθίως ἱστάμενος κοινῶς **κολῶνα**, colonne, n. f. βλ. κίων· ἰδίως

ἐκ λίθου, ὅθεν ὡς εἰκὼν τῆς στερεότητος, τοῦ ἐμπέδου· || — χυτοσιδηρᾶ, colonne en fonte, πλήρης (pleine) ἢ κενὴ creuse· || — σπονδυλική, colonne vertébrale ; βλ. **σπονδυλικός**· || ἐπιτύμβιος στήλη, colonne sépulcrale ou stèle (βλ. κατωτέρω) ou cippe (funéraire) [=colonne tronquée, sans chapiteau que les anciens élevaient sur les tombeaux]; || αἱ στῆλαι ἐφημερίδος, les colonnes d'un journal. § στήλη, ης, ἡ· stèle, n. f. [ἀρχιτ.] μνημεῖον σχηματιζόμενον ἐκ κατειργασμένου καὶ ὀρθίως τεθειμένου μονολίθου. § [ἀρχ.] στήλη, stèle, n. f. τετράπλευρον ἐπίμηκες τεμάχιον λίθου ἢ μετάλλου ὀρθὸν ἱστάμενον, ἐφ' οὗ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀνεγράφοντο νόμοι, ψηφίσματα καὶ ἀποφάσεις ἢ τὰ ὀνόματα καταδικασθέντων ἐπὶ ὡρισμένοις ἐγκλήμασιν, οἵτινες καὶ στηλῖται τότε ἐκαλοῦντο. Στῆλαι ἐτίθεντο καὶ ἐπὶ τῶν τάφων ἐπιτύμβιοι καλούμεναι καὶ ἔχουσαι ἐγκεχαραγμένας ἐπιγραφὰς ἢ συμβολικὰς παραστάσεις ἀναγλύφους. § [ἀρχιτ.] **στήλη τετραγωνική**, pilier, n. m. βλ. **στῦλος**. § [ναυτ.] ἡ στήλη τοῦ ἱστοῦ, le bas mât, κοινῶς **κολόμπα**. καλεῖται γενικῶς τὸ κάτω μέρος τοῦ ἱστοῦ τὸ ἐπακουμβῶν ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τῆς τρόπιδος τοῦ πλοίου, ἤτοι τρῦ προβόλου (mât de beaupré), τοῦ **ἀκατίου ἱστοῦ** (mât de misaine), τοῦ **μεγάλου ἱστοῦ** (grand-mât) καὶ τοῦ **ἱστοῦ τοῦ ἐπιδρόμου** (mât d'artimon). Τὸ κάτω τοῦτο μέρος καλεῖται **στήλη τοῦ ἱστοῦ** (le bas mât) ἢ ἡ **κολόμπα**· βλ. καὶ ἱστὸς (mât). § **ἠλεκτρικὴ** στήλη ἢ στήλη, pile électrique ἢ ἁπλῶς pile, καλεῖται οὕτω σειρὰ συσκευῶν συγκοινωνουσῶν πρὸς ἀλλήλας, ἐν ἑκάστῃ τῶν ὁποίων δύο οὐσίαι, ἐπενεργοῦσαι χημικῶς ἡ μὲν ἐπὶ τῆς δέ, παράγουσιν ἠλεκτρικὰ ῥεύματα τοσοῦτον ἰσχυρότερα καθόσον αἱ συσκευαὶ αὗται καλούμεναι ζεύγη (couples) ἢ **στοιχεῖα** (éléments), εἰσὶ πολυαριθμότεραι. Αἱ στῆλαι αὗται ἐκλήθησαν, βολταϊκὴ στήλη, pile de Volta ou voltaïque καὶ γαλβανικὴ στήλη pile galvanique; βλ. καὶ **ἠλεκτροχημικὸν ζεῦγος** (élément) ; || **ὑγροηλεκτρικαὶ στῆλαι**, piles hydro-électriques, καλοῦνται αἱ παράγουσαι τῇ ἐνεργείᾳ ὑγρῶν ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα· || θερμοηλεκτρικαὶ στῆλαι, piles thermo-électriques, καλοῦνται αἱ παράγουσαι τῇ ἐνεργείᾳ θερμότητος ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα· || φωτοηλεκτρικαὶ ἢ **ἀκτινοηλεκτρικαὶ στῆλαι**, piles photo-électriques ἢ actino-électriques, καλοῦνται αἱ παράγουσαι τῇ ἐνεργείᾳ φωτὸς ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα· || **δευτερογενὴς** στήλη, pile secondaire, καλεῖται **ταμιευτήριον** ἠλεκτρικῆς (accumulateur) ἢ **ἐπισωρευτής**· βλ. **ταμιευτήριον**· || **διακριβωτικὴ στήλη**, pile-étalon ; βλ. **ἠλεκτρομετρία** (électrométrie ; || δοκιμαστικὴ στήλη, pile d'épreuve ou pile d'essai ; στήλη μὲ ἀσθενέστατον ῥεῦμα χρησιμεύουσα διὰ δοκιμὰς ἐμπυρίων, ἀγωγῶν, κυκλωμάτων, κτλ. τοιαύτη εἶνε ἡ **ἔνυδρος στήλη**, pile à eau, ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου στοιχείου (élément) συγκειμένου ἐξ ὑαλίνου δοχείου (vase en verre) ἐμπεριέχοντος ἔλασμα ψευδαργύρου ἐφυδραργυρωμένου (lame de zinc amalgamé), πλάκα συμπαγοῦς ἄνθρακος (charbon de cornue) καὶ θαλάσσιον ἢ πόσιμον ὕδωρ· || στήλη **σημάτων**, pile des signaux ; στήλη μὲ ἀσθενὲς ῥεῦμα χρησιμεύουσα διὰ σημάνσεις μεταξὺ τῶν **σταθμῶν** (postes), ἢ διὰ ἠλεκτρικοὺς κώδωνας, τηλέφωνα, τηλεγραφικὰς συσκευὰς κτλ. τοιαύτη εἶνε ἡ «τηλεγραφικὴ στήλη», pile télégraphique τύπου Λεκλανσὲ (type Leclanché) ἥτις μὴ ἔχουσα σταθερὰν καὶ διαρκῆ ἔντασιν εἶνε λίαν χρήσιμος διὰ διαλειπούσας ἐργασίας. Αἱ στῆλαι αὗται διαφόρων ὑποδειγμάτων ἀπαρτίζονται ἐξ 6 στοιχείων ἀποτελουμένων γενικῶς ἐξ **ὑελίνου ἀγγείου** (vase en verre) ἐμπεριέχοντος ὡς **ἀρνητικὸν πόλον** (pôle négatif) ῥάβδον **ἐφυδραργυρωμένου ψευδαργύρου** (crayon de zinc amalgamé), **ὡς θετικὸν πόλον** (pôle positif) **ἔλασμα συμπαγοῦς ἄνθρακος** (lame de charbon de cornue) **πορῶδες ἀγγεῖον** (vase poreux) ἐμπεριέχον **μίγμα ἐκ δευτεροξειδίου** τοῦ **μαγγανίου** (péroxyde de manganèse) καὶ συμπαγοῦς ἄνθρακος, καὶ ὡς ὑγρὸν κεχορεσμένην διάλυσιν **ἀμμωνιακοῦ ἅλατος** (sel ammoniac) ; || — Λεκλανσὲ-Σίλβερτον, pile Leclancé-Silverton. Ἡ στήλη αὕτη ἧς ἕκαστον στοιχεῖον σύγκειται ἐκ τῶν **αὐτῶν** οὐσιῶν ὡς καὶ ἡ τηλεγραφικὴ στήλη Λεκλανσέ, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ πορώδους ἀγγείου φέρει τὸ μίγμα ἐν μαλλίνῳ σακκιδίῳ, ἀποτελεῖται ἐξ ὀκτὼ στοιχείων (ἀνὰ ἑπτάδα ναυκλάστρων) τιθεμένων ἐντὸς ξυλίνου κιβωτίου μετὰ δύο **ἠλεκτροδίων** (bornes) καὶ χρησιμεύει δι' ἀνάφλεξιν ἠλεκτροαυτοματικῶν καὶ καθευδόντων ναυκλάστρων ἕνεκα τοῦ ἰσχυροῦ ῥεύματός της. Ὑπάρχουσιν ἐπίσης στῆλαι ἐκ τριῶν ἢ **τεσσάρων** στοιχείων Leclanché-Silverton ἐντὸς κιβωτίου ἐκ μκονίου, ὅμοιαι μὲ τὴν τοῦ 1880 (pile modèle 1880) χρησιμεύουσαι δι' ἀνάφλεξιν ἐπακοντίων ναυκλάστρων καὶ καλοῦνται **φορηταὶ στῆλαι** (piles portatives)· || **ἐγρηγοροῦσα στήλη**, pile vigilante, στήλη χρησιμεύουσα δι' ἀνάφλεξιν ἠλεκτροαυτοματικῶν ἐγρηγορούντων ναυκλάστρων ἕνεκα τοῦ ἐντατικοῦ, σταθεροῦ καὶ διαρκοῦς ῥεύματός της· ἀποτελεῖται ἐκ 35 στοιχείων τεθειμένων ἀνὰ 5 ἐν 7 ξυλίνοις κιβωτίοις, ἡνωμένων τῶν 6 κιβωτίων **ἐν τάσει** (en tension) διὰ χαλκίνων **ἐκ** σύρματος ταινιῶν, τοῦ 7 χρησιμεύοντος ὡς **ἀμοιβοῦ** (**ἀνταλλακτικοῦ**). Ἕκαστον στοιχεῖον τῆς στήλης ταύτης ἀποτελεῖται ἐκ κυλινδρικοῦ βερνικωμένου **δοχείου ἐξ ἀμμίτου** (vase en grès) ἐμπεριέχοντος **κεκορεσμένην διάλυσιν μαγειρικοῦ ἅλατος** (solution saturée de sel marin), ὡς ἀρνητικὸν πόλον ἔχει κύλινδρον ἐφυδραργυρωμένου ψευδαργύρου, ὡς θετικὸν πόλον ἔλασμα συμπαγοῦς ἄνθρακος καὶ τέλος **πορῶδες ἀγγεῖον** (vase poreux) ἐμπεριέχον **κεκορεσμένην ὀξειδοῦχον διάλυσιν διττοχρωμικῆς ποτάσσης** (solution saturée et acidulée de bichromate de potasse) ; || στήλη **ἀγκυρίου** (στήλη πυθμένος), pile crapaud. Αἱ στῆλαι αὗται χρησιμεύουσι διὰ τὴν αὐτοματικὴν ἀνάφλεξιν τῶν αὐτοματοηλεκτρικῶν ἐγρηγορούντων

ναυκλάστρων, ἀποτελοῦνται δὲ ἐκ στοιχείων Leclanché-Silverton ἢ Leclanché-Barbier τύπου 1880, τεθειμένων ἐν τοῖς **ἀγκυρίοις** (crapaud) τῶν αὐτοματοηλεκτρικῶν ναυκλάστρων. Αἱ στῆλαι αὗται εἶνε μονοκάλωδοι ἤτοι πρὸς σύνδεσιν ἑνὸς μόνου ναυκλάστρου, ὅτε ἀποτελοῦνται ἐκ 3 στοιχείων, καὶ ἑπτακάλωδοι ἤτοι πρὸς σύνδεσιν 7 ναυκλάστρων, ὅτε ἀποτελοῦνται ἐκ 5 στοιχείων· || **ἀναφλεκτικὴ στήλη** (στήλη πυρός), pile d'inflammation. Στήλη μὲ ἰσχυρὸν ῥεῦμα χρησιμεύουσα διὰ τὴν ἀνάφλεξιν τῶν ἐμπυρίων τῶν ἀμυντικῶν καὶ φορητῶν ναυκλάστρων. Αἱ στῆλαι αὗται εἶνε διαφόρων τύπων· || **στήλη ὑποδείγματος** 1880, pile modèle 1880 τύπου (Leclanché-Barbier). Ἡ στήλη αὕτη ἧς ἕκαστον στοιχεῖον περιλαμβάνει ὑάλινον δοχεῖον (vase en verre) κλειόμενον διὰ ξυλίνου βερνικωμένου πώματος, ἐμπεριέχει ὡς ἀρνητικὸν πόλον κύλινδρον ἐφυδραργυρωμένου ψευδαργύρου, ὡς θετικόν, ἔλασμα συμπαγοῦς ἄνθρακος περιβεβλημένου διὰ δύο πλακῶν ἐκ μίγματος δευτεροξειδίου τοῦ μαγγανίου καὶ συμπαγοῦς ἄνθρακος, καὶ ὡς ὑγρόν, κεκορεσμένην διάλυσιν ἀμμωνιακοῦ ἅλατος. Αὕτη χρησιμεύει δι' ἀνάφλεξιν φορητῶν ναυκλάστρων καὶ ἀποτελεῖται ἐξ ὀκτὼ στοιχείων **ἡνωμένων ἐν τάσει** (associés en tension), τοποθετημένων ἐντὸς ξυλίνου κιβωτίου μετὰ καλύμματος φέροντος ἐπὶ τῆς προσθίας ὄψεως, συσκευὴν δι' ἧς γίνεται κατὰ βούλησιν ἢ κατὰ πρόσκρουσιν ἡ ἀνάφλεξις τοῦ ναυκλάστρου. Ἡ συσκευὴ αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ πλακὸς **ἐξ ἐβονίτου** (ébonite) φερούσης 4 **ἠλεκτρόδια** (bornes) μετὰ τῶν ἐπιγραφῶν **γῆ** (terre), **κατὰ θέλησιν** (à volonté), **πρόσκρουσις** (choc), **ἐπικοινωνητὴρ** ἢ **μεταγωγεὺς** (commutateur).

στηλίδιον, ου, τὸ (γενικῶς) [ναυτ.] bâton, n. m. ἀναλόγως τῆς χρήσεως δι' ἣν εἶνε προωρισμένον λαμβάνει διάφορον ὄνομα π. χ. bâton de commandement, τὸ **στηλίδιον ἐπισήμου,** μικρὸν στηλίδιον τιθέμενον εἰς τὴν πρῷραν τῶν λέμβων φέρον τὸ σῆμα τοῦ ἐπιβαίνοντος ἀξιωματικοῦ· τὸ **στηλίδιον τῆς σημαίας,** bâton de pavillon, τὸ **σαντάρδο,** στηλίδιον ἐφ' οὗ ἐπαίρεται ἡ σημαία, κοινῶς τὸ **κοντάρι.** § — [ναυτ.] gaule [d'enseigne], n. f. μικρὸν ἀκόντιον ἐφ' οὗ ἐπαίρεται ἡ σημαία πλοίου τινός, κοινῶς τὸ **κοντάρι**· συνώνυμ. τοῦ bâton de pavillon.

στηλιδυποστάτης, ου, ὁ· colonnette support ; βλ. **κιονόβαθρον.**

στηλιδωτόν, οῦ, τὸ [ἐνν. πλοῖον], bâtiment à pibles ; polâcre, κοινῶς μὲ **πίπολα,** βλ. εἰς λέξιν **πλοῖον.**

στηλίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], mât à pibles ; mâtereau, n. m. βλ. **ἐπήβολος ἱστός.** § — [ἀρχιτ.] μικρὰ στήλη (κίων), petite colonne, ὁ κιονίσκος, colonnette, n. f. ὁ στυλίσκος· || — τῆς τρυτάνης, colonne d'une balance.

στηλίτευσις, εως, ἡ· τὸ στηλιτεύσιν, ἡ πρᾶξις τοῦ στηλιτεύω (στιγματίζω), action de flétrir (de stigmatiser) ; flétrissure, n. f. ἡ στιγμάτισις, στιγματισμός, stigmatisation, n. f. παρ' ἀρχαίοις στίξις ἢ στιγμάτισις δι' ἀναγραφῆς (τοῦ ὀνόματος μετὰ τῆς ἐπονειδίστου προσηγορίας τῆς ἐκ τοῦ ἐγκλήματος) ἐπὶ ἀτιμωτικῆς στήλης ἐκτεθειμένης εἰς τὰ βλέμματα πάντων.

στηλιτευτικός, ή, όν, ἀνήκων εἰς τὴν στηλίτευσιν, ἐν γένει στηλιτεύων, στιγματίζων, flétrissant, e, adj.

στηλιτεύω, μέλ. εύσω, ἀναγράφω ἐπὶ στήλης καὶ οὕτω δημοσίᾳ γνωστὸν ποιῶ, ἰδίως δὲ διὰ τοῦ τρόπου τούτου στηλιτεύω, flétrir ; στιγματίζω, stigmatiser ; κοινοποιῶ τὴν ἀτιμίαν (τὸ αἶσχος) τινός, afficher l'infamie (la honte) de quelqu'un ; ἐξευτελίζω τινά, dégrader ; διαπομπεύω, ἐκθέτω εἰς κοινὴν θέαν, mettre au pilori.

στηλίτης, ου, ὁ· ἰδ. οὗτινος τὸ ὄνομα ἐπὶ δημοσίου ἀτιμωτικῆς στήλης ἐπιγεγραμμένον, ἐστηλιτευμένον ὑπάρχει, ὁ κοινωνικῶς ἀτιμασθείς, ὁ στηλιτευθεὶς (ἐξευτελισθείς, διαπομπευθείς), homme flétri (dégradé). § —, βλ. **στυλίτης.**

στηλόκρανον, ου, τὸ [ναυτ.], chouque ou chouquet [de mât], κοινῶς **τεσταμόρος**· ἐλλειψοειδὲς ὀγκῶδες τεμάχιον ξύλου περιδεδεμένον διὰ σιδηρᾶς στεφάνης, ἔχον δύο ὀπάς, μίαν τετραγωνικὴν καὶ μίαν κυκλικήν, χρησιμεῦον διὰ τὴν στερέωσιν ἐπιστηλίου παρὰ τῷ λαιμῷ στήλης ἱστοῦ ἢ ἑτέρου ἐπιστηλίου.

στηλόνω, στηλόω-ῶ, ἵστημί τι ὄρθιον ὡς στήλη· βλ. **στυλόνω.**

στηλυποστάτης, ου, ὁ· colonne-support, n. f. τὸ **κιονόβαθρον,** βάθρον κίονος.

στήματα, τὰ [ναυτ.], ἡ στεῖρα καὶ τὸ ποδόστημα, l'étrave et l'étambot; βλ. εἰς **στεῖρα.**

στημόνι, τὸ [δημ.], στήμων καὶ στῆμα (μίτος, fil de chaine), chaine (f.) [d'une étoffe].

στημονιάζω, μέλ. άσω, **στημονίζω,** ἐντείνω τὸν στήμονα εἰς τὸν ἱστὸν (ἐργαλεῖον) διὰ νὰ ὑφάνω, mettre la chaine [sur le métier] ourdir (ἐκ τοῦ λατ. ordiri=commencer) disposer sur une machine faite exprès les fils de la chaine d'une étoffe avant de la mettre sur le métier.

στημόνιασμα, ατος, τό· ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ στήμονος ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ (ἐργαλειοῦ), ajustement de la chaine sur le métier; ourdissage, n. m. action de l'ouvrier qui ourdit ; ouvrage ourdi.

στημονιστής, οῦ, ὁ· θηλ. **στημονίστρια,** ας, ἡ, ourdisseur, euse, n. ὁ στημονιάζων, qui ourdit.

στήμων, ονος, ὁ, κοινῶς τὸ **στημόνι,** fil de chaine, chaine [d'une étoffe], βλ. **ὀθόνη.** § [βοτ.] **στήμων,** étamine (f.) [des fleurs] τὸ ἄρρεν ὄργανον τῶν ἀνθέων.

στήνω [δημ.], μέλ. στήσω, ἵστημι, ἐγείρω, dresser ; élever ; κρατῶ, θέτω τι ὄρθιον, tenir droit = ὀρθόω-ῶ, ἀνορθῶ, βλ. λέξεις· ἁρμόζω, συναρμόζω, monter ; ἐγκαθιστῶ τι, poser ; || — σκηνήν, dresser une tente ; || — σκηνάς, tendre un camp, σκηνὰς πήγνυμι πρὸς ἀποτέλεσιν στρατοπέδου· || — τὰς σκηνὰς

ἐν στρατοπέδοις, κτλ. faire les tentes; || — παγίδας, tendre (dresser) des pièges; || — ἄγαλμα (ἀνδριάντα), élever (ériger; dresser) une statue; || — μηχανήν, monter une machine; || — σημαίαν, arborer un drapeau; || || ἔστησε τὸ στρατόπεδόν του, il a dressé (assis) son camp (πήγνυμι)· || τὸ πουλὶ ἔστησε τὴν φωλεάν του, l'oiseau a posé son nid; στήνω ἔνεδραν, tendre une embuscade; βλ. ἔνεδρα· || στήνω ἰξόβεργες, tendre des gluaux; || στήνω τὰ κανόνια, braquer les canons.

στηργιώνου [Αἰτωλ. ἰδίωμα], στερεώνω.

στηριγγοφόρος, ος, ον (στῆριγξ, φέρω), porte-servante.

στήριγμα, ατος, τό· τὸ στηρίζον, πᾶν ὅπερ χρησιμεύει νὰ ὑποστηρίζῃ ἢ νὰ ὑποβαστάζῃ ἀντικείμενόν τι, ἔρεισμα, appui, n. m. soutien, n. m. ὑπέρεισμα, support, n. m. (λέξεις ταὐτόσημοι ὧν αἱ δύο πρῶται λέγονται καὶ μεταφ. π. χ. être l'appui du faible, le soutien du trône, etc. βλ. καὶ **ἔρεισμα, ὑπέρεισμα**)· [ξύλινον τοίχου] étai, n. m. || τὸ στήριγμα τῆς ἀμπέλου, l'appui de la vigne=ὁ χάραξ, échalas, n. m. || θέτω στήριγμα εἰς τοῖχον, mettre un étai à un mur; || ὁ στῦλος οὗτος εἶνε τὸ στήριγμα ὅλου τοῦ θόλου, ce pilier est le soutien de toute la voûte; || τὸ στήριγμα τοῦ θρόνου, le soutien du trône; || ἡ βακτηρία του τοῦ χρησιμεύει ὡς στήριγμα, son bâton lui sert d'appui; || τὸ στήριγμα τῆς οἰκογενείας του, le soutien (l'appui) de sa famille. § —, ἡ **στῆριγξ** ὑποστάτης, chandelier, n. m. § ὁ **βάσταξ**, chevalet, n. m. § —, τὸ **ἔρεισμα**, étrésillon, n. m. || étrésillons, καλοῦνται ξύλινα **στηρίγματα** τιθέμενα μεταξὺ τῶν δοκῶν πατώματος τινὸς πρὸς σύνδεσμον αὐτῶν καὶ πρὸς παρεμπόδισιν τῆς κλίσεως τοῦ πατώματος. § — ἢ ὑποστήριγμα ἐκ λίθων [οἰκοδ.], jambe, n.f. (=**κνήμη**), τὸ ὑποκορ. καλεῖται jambette, n.f. μικρὸν στήριγμα, **στηριγμάτιον**, κνημίς. § [ἀρχιτ.] **τοξοειδὲς στήριγμα**, arc doubleau, n. m. τιθέμενον ἐξωτερικῶς τῶν θόλων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν αὐτῶν· τὰ τοξοειδῆ ταῦτα στηρίγματα τῶν γοτθικῶν θόλων καλοῦνται **ἐνδυναμώματα** (nervures) καὶ προσθέτουσι στερεότητα εἰς τὴν οἰκοδομήν. § — [οἰκοδομ.], appui, n. m. **ὑποστήριγμα, ἔρεισμα**· καλεῖται οὕτω γενικῶς πᾶσα τοιχοποιΐα ἢ ἐργασία ξυλουργικὴ ἢ σιδηρουργικὴ ἐφ' ἧς δύναταί τις νὰ ἐπακουμβήσῃ καὶ ἧς τὸ ὕψος δὲν ὑπερβαίνει τὸ 1μ. ἕως 1,30. § ὕψος **στηρίγματος**, hauteur d'appui, ἤτοι τοσοῦτον ὕψος ὥστε νὰ δύνηταί τις νὰ ἐπακουμβήσῃ ὅπως εἰς τὸ **ἡμιστηθαῖον** (ποδιὰ τοῦ παραθύρου, appui d'une fenêtre), εἰς τὸ parapet (θωράκιον) κτλ. § — [ταχτ.] appui, ἢ **ὑποστήριγμα**· ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ καλεῖται οὕτω τμῆμα στρατοῦ πρὸς ἐνίσχυσιν ἑτέρου. Ἐπίσης καλεῖται appui, ἡ **ὑποστήριξις**, ἤτοι ἡ ὑπεράσπισις ἣν παρέχει τὸ ὡς στήριγμα τμῆμα στρατοῦ εἰς ἕτερον τμῆμα· γενικῶς δὲ καλεῖται **στήριγμα** πᾶν ἐμπόδιον ὅπερ παρέχει ὑποστήριξιν εἰς στράτευμά τι. Δεῖσθαι **ἐνισχύσεως**, avoir besoin d'appui. § —, **ὑπέρεισμα**, ατος, τό· ἡ σημεῖον στηρίξεως, point d'appui ἢ support, ἤτοι τὸ σημεῖον ἐφ' οὗ στηρίζεταί τι. Ἐν τῇ οἰκοδομικῇ καλοῦνται οὕτως οἱ κίονες (colonnes), οἱ **τετραγωνικοὶ στῦλοι** (piliers), οἱ ὀρθοστάται, τὰ βάθρα, καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη μεμονωμένη τοιχοποιΐα χρησιμεύουσα πρὸς ὑποστήριξιν οἱουδήποτε ὄγκου. § — [ταχτ.] soutien, n. m. τμῆμα τοῦ λόχου βαδίζον εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν γραμμὴν τῶν ἀκροβολιστῶν, ἵνα ὑποστηρίζῃ ταύτην. Τὸ στήριγμα ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ ἑνὸς οὐλαμοῦ, τοῦ ἑτέρου ἀποτελοῦντος τὴν ἀκροβολιστικὴν ἄλυσιν· ὁ κανονισμὸς τοῦ πεζικοῦ λέγει ὅτι, ἅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ πρὸς τὰ ἐμπρὸς βαδίσματος, τὰ στηρίγματα τεταγμένα ἐπὶ δύο ζυγῶν, ἀκολουθοῦσι τὴν ἄλυσιν ἐξ ἀποστάσεως 200 μέτρων, μικρὸν δὲ καὶ κατ' ὀλίγον πλησιάζουσι ταύτην ἄνευ διαταγῆς. Ὅταν ἡ ἐξακολούθησις τοῦ πρὸς τὰ ἐμπρὸς βαδίσματος καθίσταται ἀδύνατος, τὰ τμήματα τοῦ στηρίγματος, ἤτοι ἐνωμοτίαι, ἡμιδιμοιρίαι, ἢ διμοιρίαι εἰσέρχονται εἰς τὴν ἀκροβολιστικὴν ἄλυσιν. Ἡ **ἐνίσχυσις** (renforcement) ἐκτελεῖται δι' **ἐπεκτάσεως** (par prolongement) τῆς γραμμῆς ἢ διὰ **διπλασιασμοῦ** (par doublement). § [ἀρχιτ. ὑδρ.] στήριγμα, bracon, n. m. **ὑποστήριγμα**, τό· καλεῖται στήριγμα ἢ ὑποστήριγμα (bracon) κλισιάδος θύρας καταρρακτῆς (d'un vantail d'une porte d'écluse) ἡ **ὠτὶς** (console) ἢ ἡ κρεμάθρα (potence) ἡ στηρίζουσα τὴν εἰρημένην θύραν. § [ναυτ.] στήριγμα, étance, n. f. τεμάχιόν τι ξύλου ἁπλῶς τετραγωνισμένον (**στυλίσκος** τὸ **πουντέλι**)· εἶνε ἐπίσης συνώνυμον τῆς λέξεως épontille (**στήριγμα**)· || στήριγμα **μετὰ βαθμίδων**, στήριγμα μετ' ἐγκοπῶν ἢ στήριγμα **μεθ' ὑποθημάτων**, étance à marche, étanche à coches, ou étance à taquet, καλεῖται εἶδος **στυλίσκου** (épontille, **στηρίγματος**, πουντέλι) φέροντος **χειραγωγὸν** (tireveille) καὶ χρησιμεύοντος ὡς **κλίμακος** (échelle) καὶ ὡς **ὑποστηρίγματος** (appui)· ἡ λέξις étance λαμβάνεται συχνάκις ἀντὶ τῆς λέξεως épontille.

στηριγμάτιον, ου, τό· γενικῶς μικρὸν στήριγμα· βλ. καὶ ἀνωτέρω **στήριγμα** (jambe).

στηριγμός, οῦ, ὁ [ἄστρον.] (ἡ ἀκινησία, ἠρεμία), ἡ στάσις [τῶν πλανητῶν], station [de planète] [Ἀριστοτ. κοσμ. 4. σ. 395].

στῆριγξ, ιγγος, ἡ καὶ στήριγξ· γενικῶς τὸ ὑποστήριγμα, ὑποστάτης· [ναυτ.] chandelier (m.) [d'escalier]; στυλίσκος ξύλινος ἢ μεταλλικὸς ἀπολήγων εἰς σφαίρωμα δι' οὗ διέρχεται ὁ χειραγωγὸς κλίμακος πλοίου· βλ. **κλῖμαξ**, escalier. § [ναυτ.] στήριγγες, αἱ, chandelier, κοινῶς **φουρκάδες**· στυλίσκοι **μεταλλικοὶ** περατούμενοι ἄνωθεν εἰς γνάθον τοποθετούμενοι ἐπὶ τοῦ περιτοναίου λέμβου πρὸς ἔνθεσιν τῶν ἱστῶν καὶ κωπῶν. § στῆριγξ, chandelier, n. m. τὸ **στήριγμα**, πᾶν τὸ ὀρθίως ἐστημένον καὶ ἐφ' οὗ στηρίζεταί τι. Στῆριξ τοῦ πολυβόλου-πυροβόλου Χότκις (canon-revolver Hotchkiss). § στῆριγξ, τὸ δίκρανον

ξύλον (fourche, n. f.) ἢ ὁ ὑποστάτης «ῷ τὸν ῥυμὸν (τῆς ἁμάξης) ὑπεστήριζον ὅτε τὰ ὑποζύγια δὲν ἦσαν ἐζευγμένα» [Πλουτ.], ὅθεν **στῆριγξ**, fourche, συνώνυμον τῶν λέξεων chambrière καὶ servante. § — (ῥυμοῦ ἁμάξης), servante, n. f. (du timon d'une voiture), συνών. chambrière, n. f. § —, servante, n. f. γενικῶς καλεῖται οὕτω τὸ ἀντικείμενον ὅπερ χρησιμεύει ἵνα στηρίξῃ τι· ἡ στῆριγξ τῶν σιδηρουργῶν καλεῖται κοινῶς **γαϊδάρα** (âne, βλ. κατωτέρω)· ‖ — ὀδοντωτή, chandelier à crémaillère ; ‖ — ἑλκυστῆρος, chandelier pour râble. § —, chambrière ou servante, σιδηρᾶ συνήθως ῥάβδος κάτωθεν τοῦ προολκαίου τῶν ὀχημάτων ἵνα στηρίζηται ἐπὶ τῆς γῆς ὁ ῥυμὸς (timon), ὅταν τὸ ὄχημα μένῃ ἀκίνητον. § —, chambrière, n. f. γενικῶς καλεῖται **στῆριγξ**, ἤτοι τὸ ἐφ' οὗ στηρίζεταί τι, ἡ στῆριγξ τῶν σιδηρουργῶν καλεῖται κοινῶς **γαϊδάρα** (âne, συνών. servante, chambrière. § —, âne, n.m. εἶδος ξυλίνου συνδήκτορος (étau en bois) χρησιμεύοντος εἰς τὸ νὰ στηρίζῃ τι, κοινῶς ἡ **γαϊδάρα**, συνών. chambrière. § — [ναυτ.], batayolle, n. f. ὀρθοστάτης σιδηροῦς ἢ ξύλινος, βλ. καὶ **δρύφακτον** (pavoi). § —, valet d'établi, **ὑπηρέτης**, ὁ, **τραπεζοϋπηρέτης**, ὁ, **σανιδοστῆριγξ**, ἡ (σανίς, στηρίζω). Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο δὲν συσφίγγει ἀλλ' ὑποστηρίζει. Ὅταν πρόκειται νὰ ῥυκανίσωσιν ἢ νὰ ἐπεξεργασθῶσιν δοκίδας ἢ σανίδας μεγαλειτέρας ἀπὸ τὴν τελείαν, ἐπακουμβῶσι τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς δοκίδος ἢ σανίδος ἐπὶ τῆς σιαγῶνος (mâchoire) τῆς στήριγγος.

στηρίζω, μέλ. ίξω, δι' ὑποστηρίγματος στερεὸν καὶ ἀκλόνητον ποιῶ (ὑπο)στηρίζω (ἐρείδω), appuyer ou soutenir ; [συνεκδ.] ἐνισχύω, στερεόνω, affermir ; raffermir ; confirmer ; consolider ; ‖ ἐστηρίζετο ἐπάνω μου (ἐπ' ἐμοῦ), il s'appuyait sur moi ; ‖ στήριξον τὸν γέροντα τοῦτον μήπως πέσῃ, soutenez ce vieillard, de peur, qu'il ne tombe ; ‖ δὲν ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ εἰς τοὺς πόδας του, il ne pouvait même se tenir ; ‖ ὁ Θεὸς στηρίζει τοὺς πεποιθότας ἐπ' αὐτόν, Dieu soutient ceux qui ont confiance en lui ; ‖ — πίστιν, raffermir la foi ; ‖ — τὰ βήματα τινός, soutenir le pas de quelqu'un ; ‖ — τοῖχον [διὰ δοκῶν], étayer (arcbouter ; étançonner) un mur ; ‖ διὰ νὰ στηρίξῃ τὸ θάρρος σου, pour affermir votre courage ; ‖ ἡ κυβέρνησις ἐστηρίχθη, le gouvernement s'est consolidé. § —, βασίζομαι (ἐπί τινος), baser ; fonder ; ἐγκαθιστῶ τι, établir ; asseoir ; ‖ ἐστήριζε τοὺς ὑπολογισμούς του ἐπί, il basait ses calculs sur ; ‖ [ἡ δοκὸς αὐτὴ] στηρίζεται ἐπὶ τοῦ τοίχου, porte sur la muraille; ‖ — γνώμην (δοξασίαν), baser une opinion ; ‖ ἐπ' αὐτοῦ στηρίζεται, c'est là-dessus qu'il se base ; ‖ ἡ βάσις τῆς οἰκοδομῆς στηρίζεται ἐπὶ τοῦ βράχου, la base de l'édifice repose sur le roc ; ‖ ποῦ στηρίζετε τὴν εἰκασίαν σας ; sur quoi fondez-vous votre conjecture ? ‖ ἐστηρίχθην εἰς τὰς ὑποσχέσεις του, j'ai compté (j'ai fait fond) sur ses promesses ; ‖ στηριζόμενος εἰς τὸ δίκαιόν του, fort de son droit ; ‖ στηρίζομαι εἰς ὑμᾶς je compte sur vous. § — [ναυτ.] être à bloc, ou joindre, ou à tête de mât ; φιλέω-ῶ· στηρίζω (ἐπὶ ἱστίου, κεραίας, τροχίλου), κοινῶς μποζάρω, ἤτοι ἕλκω τὸ ἱστίον, τὴν κεραίαν ἢ τὸν τρόχιλον μέχρις ὅτου δὲν δύναται νὰ ἑλκυσθῇ πλέον.

στήριξις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ στηρίζειν, action d'appuyer ; (d'affermir) ; appui, n.m. affermissement, n. m. (τοίχου ἰδ. δι' ἐρεισμάτων, στηριγμάτων), étayage, n. m. ὑποστήριξις, soutènement, n. m.

στήσιμον, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ στήνειν, action de dresser (de poser) ; ἵδρυσις, στάσις, ἐγκατάστασις, pose, n. f. ἔγερσις, ἀνέγερσις [ἀνδριάντος], érection (f.) [d'une statue] ; ἅρμοσις, ἡ στῆσις [μηχανῆς], le montage [d'une machine], ἡ **συναρμολόγησις** μηχανῆς τινός.

στῆσις, εως, ἡ· τὸ **στήσιμον,**

στῆτε ! [ἢ ἄλτ], arrêtez ! παράγγελμα ἱππικῶν ἀσκήσεων.

στηφουμλιόρα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἡ ἀνὰ πᾶν δεύτερον ἔτος γεννῶσα προβατίνα.

'στιά, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ **ἑστία,** καθὼς καὶ ἡ ἐν τῇ ἑστίᾳ ἀναπτομένη πυρά.

στίβαγμα, ατος, τό· ἡ ξάνσις, τὸ λανάρισμα, cardage, n. m. βλ. λέξεις.

στιβάζω, μέλ. άξω, ξαίνω (διὰ τοῦ ξανίου) [βάμβακα, ἔριον, κτλ.], carder [du coton ; de la laine, etc.] § [καταχρ.] βλ. **στοιβάζω.**

στιβακτής, οῦ, ὁ· ὁ ξάντης, cardeur, euse, n.

στιβακτός, ή, όν, ξαντός, ή, όν, cardé, ée, adj.

στιβάλι, τὸ [δημ.], τὸ ὑπόδημα, botte, n. f. bottine, n. f.

στιβαρός, ά, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), κυρίως πυκνῶς συμπεπιεσμένος, ὅθεν συμπαγὴς καὶ ἰσχυρός, στιβαρός, robuste, adj. ἰσχυρός, ῥωμαλέος, vigoureux, euse, adj. δυνατός, ἰσχυρός, fort, e, adj. σταθερός, στερεός, ferme, adj.

στιβαρότης, ητος, ἡ· τὸ εἶναι στιβαρόν, ἡ ἰδιότης τοῦ στιβαροῦ, ἡ δύναμις, ἡ ἰσχύς, force, n. f. ἰσχύς, ῥώμη, vigueur, n. f. σταθερότης, στερεότης, fermeté, n. f.

στιβαρῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον στιβαρόν, d'une manière robuste, robustement, adv. ἰσχυρῶς, vigoureusement, adv. δυνατά, ἰσχυρῶς, fortement, adv. σταθερῶς, στερεῶς, fermement, adv.

στιβάς, άδος, ἡ (ὑπό)στρῶμα, κλίνη ἐκ καλάμων, ἀχύρων, φύλλων, ἅτινα ἁπλώνονται ἢ ἐν σάκκῳ συρράπτονται, paillasse, n. f. (=ἀχύρινος, στρωμνή, στρῶμα), ὅθεν στρῶμα, στρῶσις [παχεῖα], couche [épaisse], n. f. ὁ σωρός, tas, n. m. ou amas, n. m. βλ. καὶ **στοῖβα.**

στίβασμα [δημ.], βλ. **στίβαγμα.**

στίβι, τό· βλ. **στίμμι.**

στίβος, ου, ὁ· ἡ πεπατημένη ὁδός, chemin battu, κοινῶς ἡ στράτα, τὰ ἀφιέμενα ὑπὸ τῶν

ποδῶν ἴχνη, traces laissées par les pas, piste, n. f. = ἴχνος. § **στίβος**, piste, n. f. (ὡς ὅρος ἱππευτηρίου, terme de manège). Καλοῦνται οὕτω τὰ ἴχνη ἅτινα χαράσσονται ὑπὸ τοῦ ἵππου ἐν τῷ ἱππευτηρίῳ, εἴτε διὰ τῶν ἐμπροσθίων, εἴτε διὰ τῶν ὀπισθίων ποδῶν μεμονωμένως, εἴτε διὰ τῶν ἐμπροσθίων τε καὶ ὀπισθίων ὁμοῦ ἐν μιᾷ γραμμῇ καὶ ἅτινα ἐν αὐτῷ ἀκολουθεῖ, συνεπῶς piste καλεῖται τὸ ἀφιέμενον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἴχνος, ἤτοι τὰ ἴχνη. Travailler un cheval sur deux pistes, σημαίνει **ἀσκεῖν τὸν ἵππον εἰς πλαγιοβάδισμα**, τουτέστιν οὕτως ὥστε νὰ χαράσσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἕνα μὲν στίβον διὰ τῶν ἐμπροσθίων καὶ ἕτερον διὰ τῶν ὀπισθίων ποδῶν. Κατ' ἀναλογίαν piste (στίβος) ὑπὸ τῶν Γάλλων καλεῖται πᾶσα ἐν οἱῳδήποτε ἀσκητηρίῳ χάραξις ἰχνῶν διὰ τῶν ποδῶν, τῶν ποδηλάτων, κτλ. π. χ. **στίβος** [ἱπποδρομίου], piste [d'hippodrome] τὸ ἔδαφος ἐν ᾧ τελοῦνται αἱ ἱπποδρομίαι, terrain des courses ; || στίβος [ποδηλατοδρομίου], piste, n. f.

στίβω, μέλ. ίψω, ἐκπιέζω, ἐκθλίβω, presser, pressurer.

στιγεύς, έως, ὁ· poinçon, n. m. κοινῶς ζουμπᾶς· τεμάχιον χάλυβος σχεδὸν αἰχμηρόν, ἐφ' οὗ κτυποῦσι διὰ τοῦ σφυρίου, ὅπως διατρυπήσωσι τὸν σίδηρον, κτλ. ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν στιγεῖς, ἤτοι στρογγύλοι τετράγωνοι καὶ ἐπίπεδοι· || — πρὸς γέμισιν τῶν καψυλλίων, poinçon à charger les capsules ; || — μετὰ προσερείσματος, poinçon à épaulement ; || —, poinçon à grain d'orge ; βλ. **ὀξύκεστρον**· || **στιγεὺς ἀποδοκιμαστικός**, poinçon à la lettre R ἢ poinçon de rebut, ἤτοι φέρων τὸ γράμμα Α, δηλαδὴ ἀποδοκιμαστέον (de rebut) ; || — ἐγχειρίδιος (ζουμπᾶς) τῶν σιδηρουργῶν, κτλ. poinçon à main ; || — ἐστειλαιωμένος (τῶν σιδηρουργῶν, κτλ.), poinçon à manche ; || — σημειωτικός, poinçon à marquer ; || — κεντητικὸς ἢ τὸ **κεντητήριον**, poinçon à piquer ou pointeau ; ἐργαλεῖον ὁπλοποιοῦ· στιγεὺς τετράγωνος καὶ λίαν αἰχμηρὸς ἵνα προετοιμάζῃ τὰς ὀπάς· || — χαλκοτύπου ἢ χαλκοτυπικός, poinçon de chaudronnier ; || — χαλυβικός, poinçon en acier ; || — πρὸς ἐπισήμανσιν, poinçon pour contrôler ; βλ. **ἐπισημαίνω**, contrôler ; || —**στιγεὺς πρὸς διάτρησιν τοῦ πετάλου ἢ κεντητήριον**, poinçon ; ἐργαλεῖον (εὐθὺ ἀπολῆγον εἰς ὀξύ, μήκους 12 ἑκατοστομέτρων, χρησιμεύων κυρίως διὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν ὀπῶν τοῦ πετάλου. § στιγεὺς (ἐξωστήρ), βλ. **ἐξωστήρ**, repoussoir, n. m.

στιγκάρω [δημ. ναυτ.], βλ. **συστέλλω** [ἱστίον], carguer [une voile].

στίγκος, ου, ὁ [δημ. ναυτ.], βλ. **συστολεὺς** (cargue). § — τῆς σκουπαμάρας· βλ. **ἀναστολεὺς** (lève-nez).

στίγμα, ατος, τό· ἡ ἐπὶ τοῦ δέρματος, κτλ. χηλίς, tache, n. f. τὸ σημάδι, ἡ βοῦλλα, τὸ ἀποτύπωμα σφραγῖδος, ἡ μάρκα, marque, n.f. τὸ **ἐστιγμένον**, νύγμα, τὸ σημεῖον, σημάδι τὸ ὁποῖον κάμνει τις δι' ὀξέος (μυτεροῦ) ἐργαλείου, τὸ σημεῖον, point, n. m. § **στίγμα**, stigmate, n. m. στίγμα ἐνεργούμενον διὰ καυτηριάσεως (κυρίως καὶ μεταφ.). § στίγμα ἀτιμίας, flétrissure, n. f. tache à l'honneur. § **στίγμα**, ατος, τό· tache, n. f. χηλίς, στίγμα φυσικὸν ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, κοινῶς τὸ σημάδι· || πυρρῶδες στίγμα, tache de rousseur ; βλ. καὶ **ἔφηλις**. § **στίγμα**, macule (λατ. macula) n. f. = tache, souillure. § [μεταφ.] στίγμα, tare, n. f. ἐλάττωμα φυσικὸν ἢ ἠθικόν, défectuosité physique ou morale. § [ναυτ.] **στίγμα**, point, n. m. τὸ ἐπὶ ὑδρογραφικοῦ χάρτου κατόπιν ὑπολογισμοῦ προσδιοριζόμενον σημεῖον ὅπερ ὁρίζει τὴν θέσιν τῆς ὑδρογείου σφαίρας εἰς ἣν εὑρίσκεται ἐν δεδομένῃ στιγμῇ πλοῖόν τι, καὶ ὅπερ εἶνε ἡ τομὴ τοῦ **μεσημβρινοῦ** (méridien) καὶ τοῦ παραλλήλου (parallèle) ἐφ' ὧν εὑρίσκεται τὸ πλοῖον· || **μεσημβρινὸν στίγμα**, point à midi, καλεῖται τὸ ὁρίζον τὴν θέσιν τοῦ πλοίου κατὰ τὴν μεσημβρίαν, ὅπερ εἶνε καὶ τὸ συνήθως ὑπολογιζόμενον κατὰ τὴν θαλασσοπλοΐαν· || **κατιτήριον** ἢ **στίγμα ἀφίξεως**, point d'arrivée, καλεῖται ἐκεῖνο εἰς ὃ ἀφίκετο τὸ πλοῖον ἢ τὸ ὑπολογιζόμενον· || **ἀφετήριον**, τὸ ἢ **στίγμα ἀναχωρήσεως**, point de départ, εἶνε ἐκεῖνο ἐξ οὗ ἀπέπλευσε πλοῖόν τι ἢ τὸ τελευταῖον ὑπολογισθὲν σχετικῶς πρὸς τὸ ὑπολογιζόμενον· || **ἀναμετρηθὲν στίγμα** ἢ **στίγμα ἐξ ἀναμετρήσεως**, point estimé, n. m. καλεῖται τὸ ὑπολογιζόμενον διὰ γραφικῶν, ἀριθμητικῶν ἢ τριγωνομετρικῶν μεθόδων τῇ βοηθείᾳ τῶν διατρεχθέντων πορειῶν καὶ διαστημάτων, ἤτοι εἶνε τὸ σημεῖον (πλάτος καὶ μῆκος) τῆς σφαίρας εἰς ὃ εὑρίσκεται τὸ πλοῖον· βλ. καὶ **ἀναμέτρησις** (estimé)· || **παρατηρηθὲν στίγμα** ἢ **στίγμα ἐκ παρατηρήσεως**, point observé, n. m. καλεῖται τὸ ὑπολογιζόμενον δι' ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων.

στιγματίζω, μέλ. ίσω, ἐγχολάπτω στίγμα, ἀτιμάζω, flétrir (= déshonorer, diffamer); στιγματίζω διὰ καυτηριάσεως, stigmatiser ; χαρακτηρίζω ἄτιμον, noter d'infamie; σημειῶ διὰ κεκαυμένου στιγέως [κατάδικον], marquer [un condamné]. § [μεταφ.] στιγματίζω, tarer = souiller ; || στιγματισμένος ἄνθρωπος, un homme taré, ὁ ἔχων φυσικὸν ἢ ἠθικὸν ἐλάττωμα. § —, βλ. **διακαίω**. § —, βλ. **χαράσσω**, amorcer ou pointer.

στιγματισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ στιγματίζειν, stigmatisation, n. f. στίγμα ἀτιμίας, flétrissure, n. f. τὸ σημείωμα, ἡ βοῦλλα, τὸ διὰ τῆς σφραγῖδος γενόμενον, marque, n. f. § —, βλ. **διάκαυσις**, échauffement, n. m.

στιγμή, ῆς, ἡ· τὸ ἀκαρὲς τοῦ χρόνου, ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα (espace infiniment petit), instant, n. m. ou moment, n. m. || κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, à ce moment ; || ἐν μιᾷ στιγμῇ, dans un instant, en un clin d'œil ; || αἱ τελευταῖαί του στιγμαί, ses derniers moments ; || εἰς πᾶσαν στιγμήν, εἰς κάθε στιγμήν, à chaque instant ; à tout moment ; || ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, d'un moment à l'au-

tre ; || εἰς τὴν στιγμήν, à l'instant ; ἀμέσως, εὐθύς, aussitôt ; || πρὸς στιγμήν, ἐπὶ στιγμήν, pour un moment; momentanément, adj. || ἔχει στιγμὰς συναισθήσεως, il a de bons moments; || ἀναμένω τὴν στιγμὴν (καιροφυλαχτῶ), épier le moment favorable; || [τακτ.] χρίσιμος στιγμὴ ἐνεργείας, moment décisif d'une action. § — [γραμμ.], σημεῖον στίξεως πρὸς χωρισμὸν τῶν προτάσεων, κώλων, περιόδων (.), point, n. m. || τελεία στιγμή (.), point [final]; || ἄνω στιγμὴ (ἄνω τελεία) (·), point en haut ; [παρὰ γάλλοις], point et virgule (;) § — [τυπογρ.], point, n. m. || σῶμα [στοιχείου] ἓξ στιγμῶν, corps de six points ; || στοιχεῖα τῶν ἕνδεκα στιγμῶν, caractères de onze points, cicéro.

στιγμιαῖος, α, ον· ὁ γενόμενος ἐν ἐλαχίστῳ χρονικῷ διαστήματι, ἐν μιᾷ στιγμῇ, instantané, ée, adj. momentané, ée, adj. **ἀκαριαῖος**· [οὐδ. οὐσ.] τὸ στιγμιαῖον, instantanéité, n. f.

στιγμιαίως [ἐπίρ.], εἰς ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα, instantanément, adv. ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, en un clin d'œil, ἤτοι **ἀκαριαίως**.

στιγμόμετρον, ου, τό· compteur, n. m. ou compteur à secondes ; [ναυτ.] **μετρητής**, ἢ χυρίως **στιγμόμετρον**, τό· ἀκριβὲς φορητὸν ναυτικὸν ὡρολόγιον παρόμοιον χρονομέτρῳ, μετὰ δευτερολέπτων, δι' οὗ μετρεῖται εἰς δευτερόλεπτα τὸ παρερχόμενον χρονικὸν διάστημα· εὑρίσκεται ἐντὸς πυξίδος καὶ μεταφέρεται εἰς διάφορα μέρη τοῦ πλοίου, χρησιμεύει δὲ πρὸς προσδιορισμὸν τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐκτελεῖται ἀστρονομική τις παρατήρησις. Διὰ τῆς χρήσεως τοῦ στιγμομέτρου ἀποφεύγομεν νὰ μεταφέρωμεν ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς παρατηρήσεως τὰ χρονόμετρα, ἅτινα δυνατὸν νὰ βλάψῃ ἡ μετακίνησις, προσδιορίζομεν δὲ κατόπιν ὑπ' αὐτῶν τὴν στιγμὴν τῆς παρατηρήσεως διὰ παραβολῆς πρὸς τὸ στιγμόμετρον.

στίζω, μέλ. ίξω, παραχ. ἔστιγμαι, χάμνω στίγμα, σημάδι (μαυράδι, χαραγμάτιον καὶ ἐν γένει οἱονδήποτε μικρὸν σημεῖον ἐπὶ σώματος τινός), νύττω, κεντῶ, τρυπῶ, χαράσσω, ἢ μὲ σουβλερὸν ἐργαλεῖον σημαδεύω, σημειῶ διὰ σημείου, marquer d'un point, στίζω, pointer ou pointiller. § —, χηλιδόω-ῶ, χάμνω χηλίδας, στίγματα, tacheter ; moucheter ; χάμνω στίγματα, πιτσιλάδες ἐπὶ ὑφάσματος, κτλ. || στίζω τὸ σῶμα διὰ διαφόρων σχημάτων, tatouer ; ἐστιγμένος, η, ον, tatoué, ée ; βλ. καὶ **στίξις**. § [γραμμ.] θέτω στιγμὴν ἢ στιγμάς, ponctuer, βάζω χοχχίδες.

στικτός, ή, όν (στίζω) ἐστιγμένος, ὁ διὰ στιγμάτων σεσημειωμένος, pointé, ée, adj. pointillé, ée, adj. [βοτ. ἰδίως], ponctué, ée, adj. § —, ἐστιγμένος, ποικίλος, παρδαλός, moucheté, ée, adj. tacheté, ée ; || —, ἐστιγμένος, tatoué, ée, adj. βλ. στίξις.

στίλβη, ης, ἡ· τὸ στίλβειν, λάμψις, μαρμαρυγή, στιλπνότης, τὸ γυάλισμα λαμπροῦ, λείου στιλπνοῦ, γιαλιστεροῦ σώματος, ἡ λάμψις, éclat, n. m. § — [ἀστρον.] μαρμαρυγή, scintillation, n. f. τὸ τρέμον φῶς τῶν ἀστέρων. § —, lampion, n. m. βλ. **χανδῆλι**.

στιλβόνω, μέλ. ώσω· βλ. **στιλβῶ** καὶ **στιλπνόω** καὶ **στιλβουργέω**, χάμνω τί νὰ στίλβῃ νὰ γιαλίζῃ, γιαλιστερὸν (donner le poli, rendre brillant ou luisant), λειαίνω, polir ou lisser; στιλπνόω, στιλβόνω, κοινῶς λουστράρω (π. χ. διὰ τὰ μάρμαρα καὶ τὴν μαρμαροκονίαν), lustrer ; [ὕφασμα] catir ou calandrer ; [χάρτην] στιλβουργέω, satiner ou glacer ; [μέταλλα καὶ ἰδ. ὅπλα] fourbir ; βλ. **στιλβῶ**· [χρυσόν, ἄργυρον, χάλυβα] brunir ; βλ. **στίλβωσις**· [ὑποδήματα] λουστράρω, cirer ou vernir.

στιλβοστάσιον, ου, τό· if, n. m. ξύλινον τριγωνικὸν ἰκρίωμα ἐφ' οὗ τίθενται στίλβαι (lampions) διὰ τὰς φωταψίας (illuminations),

στιλβουργέω-ῶ (στιλβόνω) τὸν χάρτην, satiner le papier, καθιστῶ αὐτὸν στιλπνόν· **στιλβουργία**, ἡ· **στιλβούργησις** τοῦ χάρτου, satinage (n. m.) du papier, ἡ πρᾶξις τοῦ καθιστᾶν στιλπνὸν τὸν χάρτην· βλ. καὶ **στιλβόνω**.

στιλβουργία, ας, ἡ· βλ. **στίλβωμα**, καὶ στιλβουργέω.

στιλβόψηκτρα, ας, ἡ· polissoire, n. m. ψήκτρα δι' ἧς στιλβοῦσί τι.

στιλβόω, βλ. **στιλβῶ**.

στίλβω, λάμπω, luire ; ἀπαυγάζω, reluire ; ἀπαστράπτω, φεγγοβολῶ, briller ; κοινῶς γιαλίζω, ἐπὶ λείων, στιλπνῶν, γιαλιστερῶν σωμάτων καὶ ἐπὶ λιπαρῶν οὐσιῶν· ἐστιλβωμένος, luisant, e ; brillant, e ; || ἐστιλβωμένος διὰ κηροῦ, ciré, ée.

στιλβῶ (όω), μέλ. ώσω· **στιλβόνω**, **στιλπνόω-ῶ**, στιλπνὸν ποιῶ, κοινῶς γιαλίζω, λουστράρω, π. χ. στιλβόω σκύτινα μέρη, κοινῶς γιαλίζω, astiquer (διὰ τοῦ στιλβώτρου, astic); || — (μέταλλα, κτλ.) διὰ τοῦ στιλβώτρου, brunir avec le brunissoir ; || στιλβόω κάτοπτρα, doucir. § **στιλβῶ**, **στιλπνῶ** (ὑποδήματα, παρκέτον, ἔπιπλα, κτλ.), cirer, étendre et faire briller du cirage sur les meubles, etc. || **στιλβωμένος**, η, ον, ciré, ée ; (διὰ τοῦ στιλβώτρου, brunissoir) ; σμήχω, μέλ. ήξω, **φαιδρύνω**, μέλ. υνῶ· **λαμπρύνω**, μέλ. υνῶ· || **λαμπρύνω τὰ** ὅπλα, fourbir les armes ; || **λαμπρύνω τὰς** λόγχας, fourbir les lances ; || **στιλβόω** τὸν σίδηρον, fourbir le fer ; || **λαμπρύνω** τὴν ἀσπίδα, fourbir le bouclier. § —, **στιλπνόω**, lubrifier, καθιστῶ τι λεῖον, στιλπνόν, γιαλιστερόν, κοινῶς γιαλίζω, λουστράρω. § —, στιλπνόω, στιλβόνω, κοινῶς λουστράρω lustrer (διὰ τὰ μάρμαρα καὶ τὴν μαρμαροκονίαν, stuc).

στίλβωμα, ατος, τὸ καὶ στίλπνωσις, λείανσις, polissage, n. m. poliment, n. m. polissure, n. f. ἐπιλείωσις, lissage, n. m. (ὑφασμάτων), catissage, n. m. στιλβουργία (χάρτου), satinage, n. m. ἡ στίλβωσις (μετάλλων), brunissage, n. m. (ὑποδημάτων), cirage, n. m. βλ. **στιλβόνω**, **στιλβῶ** καὶ **στίλβωσις**.

στίλβωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ στιλβόνειν, στιλβοῦν, action de polir ; polissage, βλ. **στίλβωμα**, καὶ ἐπιλείωσις, lissage, n. m.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

§ — τῶν σχυτίνων μερῶν, astiquage, n. m. § —, douci, n. m. ἡ ἐργασία τῆς στιλβώσεως τῶν κατόπτρων. § —, lustrage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ στιλβοῦν· βλ. στιλβῶ, κοινῶς τὸ λουστράρισμα, τὸ στιλπνόν, lustre, n. m. § στίλβωσις διὰ τοῦ στιλβώστρου, brunissage avec le brunissoir ; ἡ στίλβωσις σκοπεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὰ ἐλάσματα τῶν σπαθῶν, ξιφῶν, κτλ. στιλπνὸν θαμβόν, πρὸς τοῦτο δὲ μεταχειρίζονται μύλας (meules de bois dur) ἐκ σκληροῦ ξύλου· ἐπὶ τῶν ἐλασμάτων ἐπιθέτουσι ποσότητα τινὰ κόνεως ἀνθράκων.

στιλβωτήρ, ῆρος, ὁ καὶ

στιλβωτήριον, ου, τό· βλ. στίλβωτρον·

στιλβωτής, οῦ, ὁ· ὁ λειαίνων, στιλβῶν, λουστράρων (ἀναλόγως τῆς ἐργασίας), polisseur, n. m. lisseur, n. m. catisseur, n. m. brunisseur, n. m. satineur, n. m. glaceur, n. m. cireur, euse, n. (personne qui cire) fourbisseur, n. m. ἐκ τοῦ στιλβόω, fourbir ; lubrificateur, n. m. ἐκ τοῦ στίλβω, lubrifier, ὁ στιλβῶν, λουστράρων· βλ. στιλβόνω, στιλβῶ καὶ στίλβωσις· || — ὑποδημάτων, cireur de bottes ; || — παρκέτων, cireur de parquets.

στιλβωτικόν, οῦ, τό· cirage, n. m. ἡ ἀλοιφὴ δι' οὗ στιλβοῦσί τι, π. χ. στιλβωτικὸν τῶν ὑποδημάτων.

στίλβωτρον, ου, τό, καὶ **στιλβωτήρ,** ῆρος, ὁ· ἐργαλεῖον ἢ ὕλη πρὸς στίλβωσιν, διὰ στίλβωμα, βλ. **στιλπνωτήρ,** polissoir, n. m. lissoir, n. m. brunissoir, n. m. ou riflard ; ἐργαλεῖον ἐκ χάλυβος ἢ χαλκοῦ σκληροῦ διὰ τὴν στίλβωσιν διὰ τῆς προστριβῆς ἀντικειμένου τινός· ἐν γένει δὲ brunissoir καλεῖται **στίλβωτρον,** δύναται δὲ νὰ ᾖ λίθος, ξύλον σκληρὸν ἢ ἄλλο ἀντικείμενον δι' οὗ στιλβοῦσί τι. § [τοῦ χρυσωτοῦ], catissoir, n. m. βλ. **στιλβόνω.** § —, ἡ ψήκτρα τῶν ὑποδημάτων, brosse à cirer. § —, astic, n. m. τὸ δι' οὗ ἐπαλείφουσι καὶ στιλβοῦσι τὰ σκύτινα μέρη.

στιλπνόκονις, εως, ἡ· κόνις δι' ἧς στιλπνοῦσι, poudre à polir, potée, n.f. ὑπάρχουσι διαφόρων **εἰδῶν·** || **ἐλαιοσμυριδόκονις,** εως, ἡ· potée, n. f. κόνις σμύριδος ἀναμεμιγμένη μετ' ἐλαίου διὰ τὴν στίλπνωσιν τοῦ σιδήρου· || **κόνις ὀξειδίου κασσιτέρου** ἢ **σποδὸς κασσιτέρου,** potée d'étain (καθότι σποδὸς σημαίνει, μεταλλικὴν σκωρίαν, κοινῶς σκουριά, ἤτοι τὸ ὀξείδιον **μετάλλου** τινός), δι' ἧς στιλπνοῦσι τὸν σίδηρον, τὸν χάλυβα, κτλ. βλ. καὶ κατωτέρω· || **στιλπνόκονις,** εως, ἡ· ἡ **στιλπνωτικὴ κόνις,** potée, n.f. οἱ μαρμαροξόοι καλοῦσι **στιλπνόκονιν** (κοινῶς **λοῦστρο**) τρεῖς διαφόρους οὐσίας δι' ὧν στιλβοῦσι τὰ μάρμαρα· 1) τὴν **ἐρυθρὰν στιλπνόκονιν,** la potée rouge ; συνισταμένην ἐκ μίγματος **νίτρου** (salpêtre) καὶ **θειϊκοῦ σιδήρου** (sulfate de fer), ἐν ᾧ προσθέτουσι **μέλασμα ἀνθράκιον** (noir de charbon) κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς χρήσεως αὐτοῦ. 2) Τὴν **φαιὰν στιλπνόκονιν** ἢ **σποδὸν κασσιτέρου,** la potée **grise** ou potée d'étain, χρησιμοποιουμένην **διὰ τὰ** λευκὰ μάρμαρα· βλ. ἀνωτέρω. 3) Τὴν **κοινὴν στιλπνόκονιν,** la potée commune, παραγομένην ἐκ τῆς μετατροπῆς εἰς κόνιν διακαέντων ὀστῶν (des os calcinés).

στιλπνόλευκον (χρῶμα). βλ. **ἀργυροειδής.**

στιλπνομέλαν, τὸ (χρωματισμὸς ἵππου), βλ. στιλπνόν.

στιλπνόν, τό· jais, ou jaïet, ou jayet, n. m. ἡ λέξις αὕτη ἐφαρμόζεται κυρίως κατὰ τοὺς χρωματισμοὺς τοῦ τριχώματος τῶν ἵππων πρὸς διάκρισιν τῆς χρώσεως αὐτῶν· π. χ. noir - jais ou moreau **στιλπνομέλαν** (κατὰ Πιλάδιον) καὶ **μέλαν στιλπνὸν** κατὰ τὸ Β. Δ. τὸ κανονίζον τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πυροβολικοῦ· ὁ ἵππος οὗτος ἔχει τρίχας μελανὰς βαθυχρόους μὲ ὡραιοτάτην στιλπνότητα, ὡσαύτως προκόμιον, χαίτην καὶ οὐρὰν μελανήν.

στιλπνός, ή, όν· ὁ στίλβων, λαμπρός, κοινῶς γιαλιστερός, στιλπνός, luisant, e, adj. ἀπαυγάζων, ἀπαστράπτων, φεγγοβολῶν, λάμπων, brillant, e, adj. λεῖος, γιαλιστερός, poli, e, adj. βλ. **στίλβω·** || στιλπνὸν θαμβόν, brillant mat.

στιλπνότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ στιλπνοῦ, τὸ στιλπνόν, lustre, n. m. στιλπνόω, lustrer ; στίλπνωσις, lustrage, n. m. (ἡ πρᾶξις)· τὸ ἀπαύγασμα, ἡ λάμψις, brillant, n. m. ἡ λάμψις, éclat, n. m. [ὑφάσμ.] luisant, n. m. || τὸ ὕφασμα τοῦτο δὲν ἔχει πλέον στιλπνότητα, cette étoffe s'est déjà délustrée.

στιλπνόω-ῶ, μέλ. ώσω· βλ. στιλβόω-ῶ, στιλπνὸν ποιῶ, λαμπρύνω, κοινῶς γιαλίζω καὶ **λουστράρω,** lubrifier ; lustrer ; καθιστῶ τι λεῖον, λειαίνω, polir ; στιλπνόω δι' ἀλοιφῆς ἢ κηροῦ, cirer ; || **στιλπνωμένος,** η, ον, ciré, ée.

στιλπνώσιμος, ος, ον· polissable, adj. ἐπιδεκτικὸς στιλπνώσεως, λειάνσεως.

στίλπνωσις, εως, ἡ καὶ λείανσις (ἡ πρᾶξις), polissage, n. m.

στιλπνωτήρ, ῆρος, ὁ· polissoir ou polisseur, n. m. **λειαντήρ,** ὁ· ἐργαλεῖον ἢ τροχὸς δι' οὗ στιλπνοῦσι, λειαίνουσί τι· || — διπλοῦς, polissoir double.

στίμμι, τό· τὸ ἀντιμόνιον, antimoine, n.f.

στιμμιοῦχος, ος, ον, περιέχων στίμμι, stibié, ée.

στίξις, εως, ἡ· τὸ στίζειν, νύσσειν, action de piquer, de marquer ; στιγμός, νύξις, piqûre, n. f. σημάδευσις δι' ἐργαλείου μυτεροῦ. § — [ἰδ. γραμμ.] τὸ τιθέναι, θέτειν τὰς στιγμάς, ponctuation, n.f. § **στίξις, tatouage,** n.m. καλεῖται ἡ διακόσμησις τοῦ δέρματος διὰ ποικίλων σχημάτων ἢ γραφῶν. Τὰ στίγματα ταῦτα στίζονται δι' ὀξυαίχμων ἐργαλείων εἰς τὸ δέρμα καὶ ἐντρίβεται ἔπειτα χρῶμα εἰς τὰ ἐστιγμένα μέρη. Τὸ ἔθιμον τοῦτο ὑπῆρχε καὶ παρ' ἀρχαίοις λαοῖς (τοῖς Θραξὶ καὶ ἀλλαχοῦ), νῦν δὲ ὑφίσταται ἀκόμη παρὰ λαοῖς τῆς Ὠκεανίας καὶ ἰνδικαῖς φυλαῖς τῆς Ἀμερικῆς, παρ' αἷς θεωρεῖται καὶ ὡς διακριτικὸν τῶν φυλῶν τῶν γενῶν καὶ οἰκογενειῶν κτλ. Καὶ ἐν Εὐρώπῃ δὲ ἐνίοτε ἀπαντᾷ παρὰ ναύταις, στρατιώταις, κτλ. οἵτινες φέρουσιν ὀνόματα καὶ τὰ τοιαῦτα κατάστικτα ἐν τῷ βραχίονι. Περίεργον δ' εἶνε ὅτι

εἶνε λίαν διαδεδομένη ἡ συνήθεια παρ' ἀνθρώποις κακούργοις.

στίπος, τὸ [δημ.] [βοτ.], βλ. στύπος.

στῖφος, εος-ους, τό· κυρίως πᾶν στερεῶς, πυκνῶς ἐστιβαγμένον, συμπεπιεσμένον, ὅθεν πυκνὴ συσσώρευσις (ἀτόμων), ὁ ὅμιλος, troupe, n. f, ἡ ὁμάς, bande, n. f. τὸ πλῆθος, foule, n. f. ἡ πληθὺς (ἀτόμων), multitude, n. f. § στῖφος, bande (πλῆθος, συνάθροισις) n.f. ἄτακτα στρατεύματα ἐν χρήσει κατὰ τοὺς πολέμους τοῦ μεσαίωνος· τὴν σήμερον στῖφος ἀνδρῶν ἢ στρατιωτῶν σημαίνει **ὅμιλον** τινὰ πυκνὸν (bande). § — νομάδων, ἤτοι ὁμὰς βαρβάρων, βλ. **ὀρδὴ** (horde).

στιφρός, ά, όν· ὁ πυκνός, dense, adj. serré, ée, adj. ὁ συμπαγής, compacte, adj.

στιχάριον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ στίχος, μικρὸς στίχος, petit vers; || [συνήθ. πληθ.] rimailles, n. f. pl. ἤτοι κακοὶ στίχοι, ἄθλιον στιχούργημα. § — [ἐκκλ.] τὸ ἔνδυμα τοῦ ἱερέως, tunique de prêtre; τὸ λευκὸν ἔνδυμα τῶν ἱερέων, aube, n. f. ἄμφιον, στιχάριον διακόνων, dalmatique, n. m.

στιχηδὸν [ἐπίρ.] ἐν γραμμῇ, en ligne; κατὰ στίχον, en rang; κατὰ στίχους, κατὰ τάξεις, par rangées.

στιχηρός, ά, όν· ἐστιχουργημένος, κατὰ στίχους ὤν, στίχοις γεγραμμένος, écrit en vers, ὅθεν ἔμμετρος· τὰ **στιχηρὰ**=βιβλία διὰ στίχων γεγραμμένα, οἷον ἡ ἱστορία τοῦ Ἰώβ, οἱ ψαλμοὶ τοῦ Δαβίδ, τὸ ᾆσμα τῶν ᾀσμάτων (τοῦ Σολομῶντος), βλ. **ᾆσμα**.

στιχηρῶς [ἐπίρ. τοῦ προηγουμένου], ἐμμέτρως, en vers.

στιχογράφος, ος, ον· ὁ γράφων στίχους, qui écrit des vers (ou en vers), ὁ στιχουργός, ὁ ποιητής, poète, n. m.

στιχολογέω-ῶ, μέλ. ήσω, λέγω, ἀπαγγέλλω στίχους, réciter des vers.

στιχολογία, ας, ἡ· τὸ στιχολογεῖν, στίχων ἀπαγγελία, action de réciter des vers, récit des vers.

στιχομυθέω-ῶ, μέλ. ήσω, διὰ στίχων διαλέγομαι, dialoguer en vers; βλ. **στιχομυθία**.

στιχομυθία, ας, ἡ· stichomythie (στίχος, vers καὶ μῦθος, διήγησις, récit) n. f. διὰ στίχων διάλογος (Πολυδ. 4, 114), dialogue en vers; διάλογος [ἔν τινι δραματικῷ ἔργῳ] καθ' ὃν οἱ ὑποκριταὶ (ἠθοποιοὶ) ἀπαντῶσι διὰ στίχων, ἤτοι διάλογος ἐν ᾧ οἱ διαλεγόμενοι (interlocuteurs) ἀνταπαντῶσι διὰ στίχων, dialogue [dans une pièce dramatique] où les acteurs se répondent vers par vers.

στιχόνω, μέλ. ώσω. **συρράπτω** τὰ τυπογραφικὰ φύλλα βιβλίου περιδένων αὐτὸ δι' **ἐξωφύλλου** ἐκ χάρτου ἁπλοῦ, brocher [un livre]; βλ. καὶ **στίχωμα**.

στιχοπλόκος, ος, ον, κτλ. βλ. **στιχοποιός**, κτλ.

στιχοποιία, ας, ἡ· τὸ στιχοποιεῖν, ἡ στιχουργία, versification, n. f.

στιχοποιός, ός, όν· ὁ στίχους ποιῶν, qui fait des vers, versificateur, n.m. [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.], rimailleur, n. m. καταφρονητικὴ ὀνομασία τοῦ ποιητοῦ· ὁ στίχους χαλκεύων, ἀφυής, σκαιὸς ποιητής.

στίχος, ου, ὁ· vers, n. m. ῥυθμικὴ σειρὰ ἐκ πλείστων ποδῶν συγκειμένη καὶ λήγουσα διὰ μιᾶς παύλας· || διὰ στίχων, en vers; || στίχοι ἀηδεῖς, vers plats. § — [ἐν τοῖς χειρογράφοις, βιβλίοις], ἡ γραμμή, ligne, n. f. || πρὸς τόσα τὸν στίχον, à tant la ligne. § [ἐκκλησ.], verset, n. m. § — καὶ στοῖχος, ἡ σειρά, ἡ τάξις, rang, n. m. rangée, n. f. § — ὀρέων, βλ. ὄρος.

στιχούργημα, ατος, τό· ἔργον γεγραμμένον εἰς στίχους, pièce en vers; ποίημα, poème, n. m. ὁμοιοκαταληξία, rime, n. f. [περιφρον.] ἢ ἄθλιον στιχούργημα, rimaille, n.f.

στιχουργέω, βλ. στιχουργῶ.

στιχουργία, ας, ἡ· τὸ στιχουργεῖν, στιχοποιΐα, versification, n. f. || ἀθλία στιχουργία, rimaillerie, n. f.

στιχουργικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν στιχουργίαν, de versification; ἀφορῶν τὸν στιχουργόν, de versificateur.

στιχουργός, οῦ, ὁ· ὁ στίχους ποιῶν, στιχοποιός, versificateur, n. m. [περιφρον.] rimailleur, n. m.=στιχουργὸς ἀδέξιος; ou rimeur, n. m. qui fait des vers, λέγεται ἐπὶ ἀδεξίου ποιητοῦ.

στιχουργῶ (έω), μέλ. ήσω, στίχους (κάμνω) ποιῶ, faire des vers; versifier; κάμνω (μετατρέπω) τι εἰς ἔμμετρον, mettre en vers; [περιφρον.] rimailler=κάμνω ἀδεξίους στίχους, στιχουργῶ ἀθλίως.

στίχωμα, ατος, τὸ καὶ

στίχωσις, εως, ἡ· τὸ σύρραμα τῶν τυπογραφικῶν φύλλων πρὸς ἀποτέλεσιν βιβλίου καὶ ἡ περίδεσις τοῦ βιβλίου δι' **ἐξωφύλλου** ἐκ χάρτου ἁπλοῦ, brochage, n. m. || συρραφὴ πρὸς δέσιν, reliure, n. f.

στιχωτής, οῦ, ὁ· ὁ συρράπτων τὰ τυπογραφικὰ φύλλα καὶ περιδένων δι' ἐξωφύλλου ἐκ χάρτου ἁπλοῦ, βιβλιορράπτης, brocheur, n. m. ὁ δὲ συρράπτων πρὸς βιβλιοδέτησιν, βιβλιοδέτης, relieur, n. m.

στεγγλίζω, μέλ. ίσω, βλ. στελγίζω.

στεγγλίς, βλ. στελγίς.

στοά, ᾶς, ἡ· galerie, n. f. portique, n. m. κιονοστοιχία, colonnade, n. f. ἐντὸς τῶν ναῶν ἢ πέριξ αὐτῶν· αὗται ἦσαν ὑπόστεγοι, τῆς στέγης ἐπακουμβώσης ἀφ' ἑνὸς ἐπὶ σειρᾶς κιόνων καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπὶ τοίχου· βλ. καὶ κατωτέρω στοὰ (portique); || ἑξάστοφος, ος, ον, à six galeries ou portiques; || ἡ ἀρχαία [φιλοσοφικὴ] Στοά, le Portique; || ἡ [ἐν Ἀθήναις τὸ πάλαι] Ποικίλη Στοά, le Pœcile ou le Portique (galerie ornée de peinture où Zénon avait coutume d'enseigner. § [μεταφ.] στοὰ κεκαλυμμένη=δίοδος, passage, n. m. § —, portique, n. m. οἰκοδομὴ ἐπιμήκης κάτωθεν τῆς ὁποίας δύνανται νὰ περιπατῶσι κεκαλυμμένως, ἠνωμένη κατὰ πλευράν, ἧς ἡ στέγη ὑποστηρίζεται ὑπὸ κιονοσειρᾶς (colonnade) ἢ καμαρῶν (arcades).

Ἡ στοὰ κοσμεῖ τὸ πρόσθιον μέρος κτιρίου τινὸς ὁπότε καλεῖται **πρόστῳον**, τὸ (λατ. porticus)· πρόδομος, ὁ ἢ προστάς, άδος, ἡ (porche d'une maison, ou d'un édifice), ἢ τὸ πρόσθιον ναοῦ, ὁπότε καλεῖται **πρόναος**, ου, ὁ (portique ou porche d'un temple, ἢ **νάρθηξ**, narthex); διὰ στοᾶς περιβάλλεται ἐνίοτε ὁλόκληρον τὸ κτίριον· βλ. **περίπτερον** (périptère); ἐπίσης στοά τις τίθεται κατὰ μῆκος ὁδοῦ, πέριξ πλατείας ἢ αὐλῆς τινος. § — [ὀχυρ.] portique, n. m. καλεῖται οὕτω κεκαλυμμένη διάβασις, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, εὑρισκομένη ἐν τοῖς ὀχυρώμασι. § — [μασωνική], loge [maçonnique]. § μέση στοά, stross, n.m. κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν σηράγγων (tunnels). § **στοά**, ᾶς, ἡ· galerie, n. f. ὑπόγειος θολωτὴ δίοδος· ‖ ὑπόγειος στοά, galerie souterraine: ‖ στοὰ προόδου, galerie d'avancement; ‖ **ὑπόνομος**, ὁ καὶ ἡ, galerie, n. f. ἡ στοὰ διὰ τὰς ἐν γένει ἐκμεταλλεύσεις τῶν στρωμάτων τῆς γῆς εἰς τὰ μεταλλεῖα. § [ὀχυρ.] στοὰ **ὑπονόμου**, **ὑπονομοστοά**, galerie de mine; ὑπόγειος στοὰ ἐκ τοιχοποιΐας ἢ ξυλείας ὁδηγοῦσα εἰς τὴν τοποθέτησιν τῶν ἑστιῶν (fourneaux). Αἱ κυριώτεραι ἤτοι αἱ μεγαλειτέρων διαστάσεων καλοῦνται **στοαὶ** (galeries) ἢ **ὠτακουστήρια** (écoutes), αἱ δὲ μικροτέρων διαστάσεων **κλάδοι** (rameaux). Στοὰ ἑνοῦσα δύο ἢ πλειοτέρας τοιαύτας καλεῖται **ἐγκάρσιος στοὰ** (galerie transversale) ἢ **πρωτεύουσα στοὰ** (galerie magistrale). Γενικῶς τὰ ὠτακουστήρια διακλαδοῦνται ἐπὶ στοᾶς εὑρισκομένης κατὰ τὸ μῆκος τοῦ ἀντικρήμνου· αὕτη καλεῖται στοὰ **ἀντικρήμνου** (galerie de contrescarpe) ἢ **περιβάλλουσα-στοὰ** (galerie-enveloppe); βλ. **ὑπόγειος πόλεμος**. Ἔν τινι στοᾷ διακρίνουσι τὴν κεφαλὴν (tête), ἥτις εἶνε τὸ ἀντίθετον ἄκρον τῆς **εἰσόδου** (entrée), τὸν **ὄροφον** (ciel), ὅστις εἶνε τὸ ἄνω μέρος τῆς στοᾶς καὶ τὸ **ἔδαφος** (sol), ὅπερ εἶνε τὸ κάτω μέρος αὐτῆς· ‖ **στοὰ κρημνοῦ**, galerie d'escarpe; θολωτὴ στοὰ εὑρισκομένη κατὰ μῆκος τοῦ κρημνοῦ φέρουσα **τυφεκήθρας** (créneaux) διὰ τὴν ὑπεράσπισιν **κευθμοῦ** τινὸς (caponnière); ‖ **στοὰ ἀντικρήμνου**, galerie de contrescarpe; στοὰ θολωτὴ μετὰ τυφεκηθρῶν χρησιμεύουσα διὰ τὴν πλαγιοφύλαξιν (flanquement) τῶν τάφρων· ‖ **στοὰ τυφεκισμοῦ**, galerie de fusillade. Στοὰ μετὰ τυφεκηθρῶν ἐντὸς τῶν τάφρων τῆς τειχιστικῆς· ‖ στοὰ προτύπων σχεδίων, galerie des plans-reliefs; ‖ ἀνακουφιστικὴ στοά, galerie en décharge; βλ. ἀνακουφιστικός (décharge).

στοῖβα, ας, ἡ [δημ.], ἡ στοιβὰς καὶ στιβάς, σωρὸς (ἄθροισμα πολλῶν πραγμάτων), pile, n. f. ὅταν ὑπέρκεινται τὰ μὲν τῶν δὲ ἐν εἴδει στήλης (βλ. καὶ **στοιβάς**), ἡ σωρεία, ὁ σωρός, tas, n.m. monceau, n.m. ou amas, n. m. (=σωρὸς ἀτάκτως ἐρριμένων πραγμάτων)· (αἱ λέξεις αὗται εἶνε συνώνυμοι, ὧν ἡ δευτέρα λέγεται καὶ ἐπὶ προσώπων, π. χ. σωρεία κατεργαρέων, un tas de fripons); ‖ μία στοῖβα βιβλία, une pile de livres; ‖ σωρεία λίθων, monceau de pierres. § **στοῖβα**, σειρὰ βυτινῶν (βαρελίων) οἴνου, rangée de tonneaux de vins; chantier, n. m. ou tin, n. m. [συνεκδ.] ὑπόγειον, cave, n. f. § [ναυτ.] — [νεροῦ, κρασιοῦ], cale [à l'eau; au vin] = οἰνοθήκη, ὑδροθήκη· βλ. **ἀποθῆκαι** πλοίου. § — [ναυτ.], plan d'arrimage; βλ. **στοιβάς**.

στοίβαγμα, ατος, τό· συσσώρευσις, entassement, n. m. ἐπισώρευσις, empilement, n.m. (ἐν εἴδει στήλης), amoncellement, n. m. ἐκ τῶν λέξεων τούτων αἱ μὲν δύο πρῶται σημαίνουσιν ὅλον τὸν σωρὸν τῶν συμπυκνωθέντων πραγμάτων, ἡ δὲ δευτέρα τὴν πρᾶξιν τοῦ ἐπισωρεύειν· βλ. καὶ **ἐπισώρευσις, ἐπισωρεύω**. § — [ναυτ.], βλ. **στοιβασία** (arrimage).

στοιβάζω, μέλ. άσω· συσ(ἐπι)σωρεύω, κάμνω στοῖβαν (mettre en tas = σωρόν), συνάγω, βλ. **ἐπισωρεύω**, entasser; tasser; συσσωρεύω, ἐπισωρεύω, empiler (mettre en pile); amonceler; βλ. καὶ **στοῖβα**· ἐπισωρεύω, accumuler; συναθροίζω, amasser; στοιβάζω ἐντὸς καδίσκου. κάδου, encaquer, καὶ μεταφ. encaquer = ἐπισωρεύω ἀνθρώπους (ταξειδιώτας) ἐντὸς ἁμάξης, encaquer des voyageurs dans une voiture; [τὰ ῥήματα accumuler καὶ amasser λεγόμενα περὶ χρημάτων σημαίνουσι τὸ μὲν πρῶτον σωρεύω ἀπλήστως χρήματα, τὸ δὲ δεύτερον θησαυρίζω μετὰ οἰκονομίας διὰ τὸ μέλλον: on amasse dans sa jeunesse pour jouir dans sa vieillesse. On amasse des biens, on accumule des richesses]; ‖ — ξύλα, empiler du bois; ξύλα ἐπὶ τὸ πῦρ ἐπισωρεύω, ἐπιτίθημι ξύλα· βλ. καὶ **στοιβάς**· ‖ στοιβάζω τὰ κοντάκια (ξύλα τῶν ὅπλων), empiler les fûts; ‖ στοιβάζω σανόν, tasser du foin; ‖ — γαίας, tasser des terres, ἤτοι πιέζω τὰς ῥιπτομένας γαίας (βλ. καὶ **καθίζησις γαιῶν**)· ‖ εἴμεθα στοιβαγμένοι εἰς τὸ ἁμάξι, nous étions encaqués (entassés) dans la voiture; ‖ [καὶ τριτοπρ. ἐπὶ χιόνος] στοιβάζει [νίφει], il neige à gros flocons; la neige s'entasse. § [ναυτ.] στοιβάζω, arrimer, ἐκτελῶ τὴν στοιβασίαν· γενικῶς δὲ τὸ arrimer σημαίνει τοποθετῶ καταλλήλως, συσκευάζω, διευθετῶ. § [καταχρ.] στοιβάζω, βλ. **στιβάζω**. § — (ὑλικόν), engerber, βλ. **ἐπισώρευσις**.

στοιβακτός, ή, όν (στοιβάζω), ἐστοιβασμένος, η, ον, ἐπισεσωρευμένος, entassé, ée, adj. empilé, ée, adj. [ἐντὸς κάδου] encaqué, ée (καθὼς καὶ μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ. ἐπισεσωρευμένων ἐντὸς ἁμάξης, κτλ.).

στοιβάς, άδος, ἡ· ἡ στιβάς, ὁ **σωρός**. § —, pile, n. f. σωρός, οῦ, ὁ· ‖ στοιβὰς ξύλων, pile de bois; καλεῖται οὕτω κανονικὴ τοποθέτησις τεμαχίων ξύλων κατὰ στρώματα, τὰ μὲν καθέτως τῶν δέ, οὕτως ὥστε ὁ ἀὴρ νὰ δύνηται νὰ κυκλοφορῇ ἐλευθέρως. § [ναυτ.] στοιβάς, plan d'arrimage, κοινῶς **στοῖβα**· ὁριζόντιος σειρὰ βαρῶν, ἤτοι **βουτίων, σόλων**, κτλ. ἐκτεινομένη κατὰ μῆκος καὶ πλάτος ἐν τῷ κύτει· ‖ **στοιβὰς (βουτίων, σόλων)**, plan (de barriques, de gueuses).

στοιβανιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], στρωμνὴ ἐκ κλάδων καὶ σωρὸς ξηρῶν ξύλων.

στοιβασία, ας, ἡ καὶ

στοίβασμα, ατος, τὸ βλ. στοίβαγμα. § [ναυτ.] στοιβασία, arrimage, n. m. τὸ **στοίβασμα,** ἤτοι ἡ διάθεσις τῶν διαφόρων βαρῶν τῶν ἐντιθεμένων ἐν τῷ κύτει τοῦ πλοίου κατὰ τὴν προσήκουσαν τάξιν πρὸς κατοχὴν ὀλιγωτέρου χώρου καὶ ὅπως δοθῇ ἡ ἀναγκαία εἰς τὸ πλοῖον εὐστάθεια· καλεῖται ἐπίσης οὕτω τὸ σύνολον τῶν ἐν τῷ κύτει ἐντεθειμένων βαρῶν.

στοιβασμός, οῦ, ὁ· ἡ **στοιβασία,** tassage, n. m.

στοιβαστής, οῦ, ὁ· γεν. tasseur, n. m. (χωμάτων, κτλ.). § [ναυτ.] στοιβαστής, arrimeur, n. m. ὁ ἐκτελῶν ἢ διευθύνων τὴν στοιβασίαν ἐν τῷ κύτει.

στοΐδιον, ου, τό· μικρὰ στοά, petite galerie ; || [ὀχυρ.] στοΐδιον ὑπονόμου, βλ. **σκέλος** συγκοινωνίας (boyau).

στοιχειό, τὸ [δημ.], βλ. στοιχεῖον.

στοιχειογονία, ας, ἡ· stœchiogénie (προφ. stékiojéni, στοιχεῖον, élément καὶ γένεσις, ἀρχή, origine) n. f. γένεσις τῶν στοιχείων, origine des éléments, ἀναζήτησις τῆς ἀρχῆς τῶν στοιχείων.

στοιχειογονικός, ή, όν· stœchiogénique (stékiojénik) adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν στοιχειογονίαν, qui appartient à la stœchiogénie ; || ἔρευναι στοιχειογονικαί, recherches stœchiogéniques.

στοιχειοθεσία, ας, ἡ [τυπογρ.], σύνθεσις τυπογραφικῶν στοιχείων, composition [d'imprimerie].

στοιχειοθετεῖον, ου, τὸ [τυπογρ.], casse, n. f. κοινῶς ἡ κάσσα, γραμματοθήκη, σανὶς διῃρημένη εἰς πολλὰς τετραγώνους θέσεις περιλαμβανούσας τυπογραφικοὺς χαρακτῆρας· βλ. καὶ **γραμματοθήκη.**

στοιχειοθέτης, ου, ὁ [τυπογρ.], compositeur [d'imprimerie] ; ὁ συνθέτων τυπογραφικὰ στοιχεῖα.

στοιχειοθέτησις, εως, ἡ [τυπογρ.], βλ. **στοιχειοθεσία.**

στοιχειοθετικός, ή, όν, ἀφορῶν τὴν στοιχειοθέτησιν, de composition ; ἢ ἀφορῶν τὸν στοιχειοθέτην, de compositeur.

στοιχειοθήκη, ης, ἡ [τυπογρ.], casse, n. f. ou casseau, n. m. βλ. καὶ **γραμματοθήκη.**

στοιχειολογία, ας, ἡ· stœchiologie (προφ. stékioloji, στοιχεῖον élément καὶ λόγος, discours) n. f. ἐπιστήμη τῶν ἀμέσων ἀρχῶν ἢ μᾶλλον ἀκριβέστερον τῶν χημικῶν ἑνώσεων τῆς ζώσης ὕλης καὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῆς. Τὴν σήμερον καλοῦσιν αὐτὴν συνηθέστερον **βιολογικὴν χημείαν** (chimie biologique) ἢ **βιοχημείαν** (biochimie).

στοιχειολογικός, ή, όν· stœchiologique (stéki) adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν στοιχειολογίαν.

στοιχειομετρία, ας, ἡ· stœchiométrie (stéki, στοιχεῖον, élément καὶ μέτρον, mesure) n. f. μέρος τῆς χημείας ἐξετάζον τὰς ἀναλογίας καθ' ἃς τὰ σώματα ἑνοῦνται μεταξύ των.

στοιχειομετρικός, ή, όν· stœchiométrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν στοιχειομετρίαν· || σύστημα στοιχειομετρικόν, système stœchiométrique.

στοιχεῖον, ου, τό· τὸ συνιστῶν τι, τὸ ἐξ οὗ συνίσταταί τι, élément, n. m. ἐν γένει τὰ πρώτιστα καὶ ἁπλούστατα συστατικὰ πράγματος τινός· || τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, les quatre éléments ; || τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, les éléments du monde ; || ἡ σύγκρουσις τῶν στοιχείων, le choc des éléments ; || τὸ στοιχεῖον τοῦ ἰχθύος εἶνε τὸ ὕδωρ, l'élément du poisson est l'eau. § **στοιχεῖα** [συνεκδ. πληθ.] τὰ πρῶτα συστατικά, αἱ πρῶται αἰτίαι καὶ ἀρχαὶ τῶν σωμάτων, γενικῶς ὅθεν αἱ ἀρχαί, principes, n. m. pl. αἱ πρῶται γνώσεις, les premières notions ; τὰ στοιχεῖα, les éléments ; στοιχεῖα, αἱ πρῶται ἀρχαί, γνώσεις τέχνης ἢ ἐπιστήμης τινός, rudiments, n. m. pl. [φυσ.] ἡ πρώτη μόρφωσις τῶν ὀργάνων τοῦ σώματος· || [μαθημ.] στοιχεῖα, éléments, αἱ πρῶται βάσεις, αἱ πρῶται ἀρχαὶ τῆς γεωμετρίας, ἀριθμητικῆς (de géométrie, d'arithmétique) ; || [φυσ.] **στοιχεῖον,** élément, n. m. (γενικῶς), ἐπίσης ἠλεκτρικὸν στοιχεῖον· βλ. **στήλη** (pile) καὶ **ἠλεκτροχημικὸν ζεῦγος·** || στοιχεῖα φυσικῆς, éléments de physique ; || μόλις γνωρίζει τὰ στοιχεῖα τῆς γραμματικῆς, il sait à peine les rudiments de la grammaire. § **—,** γράμμα [τοῦ ἀλφαβήτου], lettre [d'alphabet], ὡς πρῶτον ἁπλούστατον συστατικὸν τοῦ λόγου «στοιχεῖον ἐστὶ φωνὴ ἀδιαίρετος» Ἀριστοτ. ποιητ. 20· κατ' ἀρχὰς τὸ προφερόμενον, «γράμμα» δὲ τὸ γεγραμμένον, «τὸ ῥῶ στοιχεῖον», la lettre r ; || κατὰ στοιχεῖον = κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν, par ordre alphabétique ; || ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Α, sous la lettre (; sous la cote) A ; || τὸ ἔγγραφον ὅπερ ζητεῖτε εἶνε ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Β, la pièce que vous cherchez est sous la lettre (sous la cote) B. § — [τυπογρ.] χαρακτήρ, caractère, n.m. ἢ τύπος, type, n. m. || στοιχεῖα τῶν ἕνδεκα στιγμῶν, caractères de onze points ; cicéro. § — [χημ.] principe, n. m. στοιχεῖον, élément ; τὸ ἀποτελοῦν τὰ ὑλικὰ σώματα· || τὰ ἄτομα εἶνε τὰ στοιχεῖα τῶν σωμάτων, les atomes sont les principes des corps ; || τὸ θεῖον καὶ τὸ ὀξυγόνον εἶνε τὰ στοιχεῖα τοῦ θειϊκοῦ ὀξέος, le souffre et l'oxygène sont les éléments de l'acide sulfurique. § — [τακτ.] élément, n. m. ἐν παντὶ στρατιωτικῷ σχηματισμῷ καλοῦνται στοιχεῖα τὰ διάφορα μέρη τ' ἀποτελοῦντα αὐτόν· ἤτοι μοῖραι στρατιᾶς, μεραρχίαι, ταξιαρχίαι, συντάγματα, τάγματα, λόχοι, κτλ. § [δημ. **στοιχειό**] τὸ **πνεῦμα,** esprit, n. m. τὸ φάντασμα, revenant, n. m. κατοικίδιον φάντασμα, lutin, n. m. || αὐτὸ τὸ σπίτι ἔχει στοιχειά, cette maison est hantée ; || εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν ὑπάρχουσι στοιχειὰ (φαντάσματα), τὰ

ὁποῖα φοβοῦμαι, il y a des revenants dans cette maison ; j'en ai peur.

στοιχειόνω, μέλ. ώσω [δημ.] βρυκολακιάζω γίνομαι στοιχειὸ (πνεῦμα, φάντασμα), devenir un esprit ; (un revenant). § —, συχνάζομαι ὑπὸ φαντασμάτων, être visité (hanté, συχνάζω) par des esprits ; ‖ σπίτι στοιχειωμένον, maison hantée, τὸ συχναζόμενον ὑπὸ φαντασμάτων. § —, βλ. στοιχειῶ.

στοιχειοχυτήριον, ου, τὸ [τυπογρ.] χυτήριον τυπογραφικῶν στοιχείων, fonderie de (en) caractères [d'imprimerie], ἤτοι τὸ κατάστημα. § —, τὸ μηχάνημα πρὸς χύσιν τῶν τυπογραφικῶν στοιχείων, machine à fondre des caractères, ἤτοι στοιχειοχυτικὴ μηχανή.

στοιχειοχύτης, ου, ὁ [τυπογρ.] (ἐργάτης) χύνων τυπογραφικὰ στοιχεῖα, fondeur en caractères ἢ fondeur de caractères, de types.

στοιχειόω-ῶ καὶ

στοιχειῶ, μέλ. ώσω, κοινῶς στοιχειόνω· παρέχω, δίδω τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν, donner l'enseignement élémentaire ; διδάσκω τὰ στοιχεῖα, τὰς πρώτας καὶ ἀρχικὰς βάσεις, enseigner les premières notions.

στοιχειώδης, ης, ες· εἰς τὰ στοιχεῖα (τὰς πρώτας βάσεις) ἀνήκων, élémentaire, adj. ou rudimentaire, adj. βλ. **στοιχεῖα.**

στοιχειωδῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον στοιχειώδη, d'une manière élémentaire.

στοίχειωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ κατάστασις οἰκίας (μέρους, κτλ.) ἐν ᾗ παρουσιάζονται φαντάσματα, état d'une maison (d'un endroit, etc. hanté) où il revient des esprits; βλ. καὶ **στοιχειόνω.**

στοιχείωσις, εως, ἡ· ἡ διδασκαλία τῶν στοιχείων, στοιχειώδης ἐκπαίδευσις, enseignement élémentaire ; διδασκαλία, ἐκμάθησις, apprentissage, n. m.

στοιχέω-ῶ, βλ. **συζυγῶ,** aligner.

στοιχηδὸν [ἐπίρ.], κατὰ στοίχους, par file (θεωρουμένους ὁριζοντίως κατὰ πλάτος, τῶν ἀποτελούντων αὐτοὺς ἱσταμένων πλησίον ἀλλήλων, ἢ καθέτως κατὰ βάθος, ἱσταμένων ὄπισθεν ἀλλήλων), ἐν τῇ (τεταγμένῃ) τάξει, κατὰ σειράν, ἐν γραμμῇ, en ligne ; βλ. καὶ στοῖχος (file)· ‖ στοιχηδόν, queue à queue, ἢ à la file, ἤτοι ὁ εἷς ἀμέσως ὄπισθεν τοῦ ἑτέρου, π. χ. προσδένειν ἵππους στοιχηδόν, attacher des chevaux queue à queue ; ‖ — εἰς τὰς θέσεις σας, par file à vos postes ; βλ. **στοῖχος,** καὶ **ἐπὶ** (δεξιά).

στοίχημα, ατος, τό· τὸ στοιχηματίζειν, συμφωνία, συνθήκη μεταξὺ ἀτόμων ὑποστηριζόντων διάφορον γνώμην, δι' ἧς ὁ ἐπαληθεύων λαμβάνει ὡρισμένον ἀντικείμενον ἢ χρηματικὸν ποσόν, pari, n. m. ou gageure (προφ. jure) n. f. ὑπόθεσις τοῦ δίδειν τι (πληρόνειν ποσόν τι) ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ στοιχήματος (pari), π. χ. tenir une gageure ; ἐπίσης pari (=somme convenue) καὶ gageure λέγεται τὸ στοιχηματισθὲν ἀντικείμενον· ‖ βάζω στοίχημα, στοιχηματίζω, engager, faire un pari ; ‖ βάζω στοίχημα ὅτι (=στοιχηματίζω), je parie (je gage) que ; ‖ ἔχομεν στοίχημα, nous avons parié ; ‖ βάζωμεν στοίχημα ; parions ? ‖ ἀμοιβαῖον στοίχημα, pari mutuel (εἰς τὰς ἱπποδρομίας).

στοιχηματίζω, μέλ. ίσω, βάζω στοίχημα [συντίθεμαι], faire un pari, parier ou gager (λαμβάνει e ἄφωνον μετὰ τὸ g καὶ πρὸ τοῦ a ἢ o ; il gagea, nous gageons) ; ‖ — ἑκατὸν δραχμάς, parier cent francs ; ‖ — ὅτι ὁ δεῖνα ἵππος θὰ κερδίσῃ, parier que tel cheval gagnera.

στοιχηματιστής, οῦ, ὁ· parieur, euse, n. ὁ στοιχηματίζων, personne qui parie ; ‖ **στοιχηματισταί,** betting men ἀγγλιστί, καὶ γαλλιστὶ parieurs ; ὅρος ἀπαντώμενος μόνον κατὰ τοὺς ἱπποδρομικοὺς ἀγῶνας, σημαίνων τὸ σύνολον τῶν ἀτόμων ἅτινα θέτουσι τὰ στοιχήματα ὑπὲρ τῶν μελλόντων νὰ συναγωνισθῶσιν ἵππων· ‖ **αἴθουσα στοιχηματιστῶν,** betting room, salon des courses ; ἡ αἴθουσα ἐν ᾗ ὀλίγον πρὸ τῶν ἱπποδρομιῶν συνέρχονται οἱ θέτοντες τὰ στοιχήματα ὑπὲρ τῶν συναγωνισθησομένων ἵππων.

στοιχίζω, μέλ. ίσω [τιμῶμαι], coûter ; ἔχω τιμήν, ἀξίαν, ἀξίζω, valoir ; ‖ αὐτὸ στοιχίζει πολύ, cela coûte cher ; ‖ πόσον σᾶς στοιχίζει αὐτὸ τὸ φόρεμα ; combien vous coûte (à combien vous revient) cet habit ? ‖ τὸ φόρεμα τοῦτο μοὶ στοιχίζει τόσον, cet habit me revient à tant ; ‖ σᾶς τὸ δίδω ὅσον στοιχίζει, je vous le donne au prix coûtant. § — [μεταβ.] λαμβάνω ἐπὶ μισθώματι, prendre à gages ; engager ; ἐνοικιάζω, louer. § —, διατάσσω, θέτω, τοποθετῶ κατὰ στοίχους, disposer par lignes (par rangs).

στοιχολόος, ὁ [διάλ. Νισύρου], δείκτης δι' οὗ δεικνύουσιν οἱ παῖδες τὰς λέξεις ἢ τὰ στοιχεῖα ἀναγινώσκοντες.

στοῖχος, ου, ὁ· ἡ σειρὰ (προσώπων ἢ πραγμάτων), file, n. f. ἡ τάξις, rang, n. m. ou rangée, n. f. ἡ γραμμή, ligne, n. f. ‖ —, rang, n. m. [ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων]· ‖ στοῖχος δένδρων [δενδροστοιχία], un rang d'arbres ; ‖ τάσσω στρατὸν ἐπὶ δύο στοίχων, mettre une troupe sur deux rangs ; ‖ συμπυκνῶ τοὺς στοίχους, serrer les files ; ‖ σειρὰ πραγμάτων κατὰ στοίχους, rangée, n. f. = [στοιχάς]· ‖ κατὰ στοῖχον, par en rang ; en ligne ; βλ. **στοιχηδόν.** § **στοῖχος,** ου, ὁ, file, n. f. τὸ τεταγμένον ἐν μιᾷ γραμμῇ· στοῖχος ὀχημάτων, file de voiture ; **στοῖχος,** file, καλεῖται σειρά, γραμμὴ στρατιωτῶν. § [τακτ.] **στοῖχος,** file, n. f. ὁ στοῖχος σύγκειται ἐκ δύο ἀνδρῶν ἢ ἱππέων τασσομένου τοῦ ἑνὸς ὄπισθεν τοῦ ἑτέρου· τῶν ἀνδρῶν τούτων ὁ ἱστάμενος ἔμπροσθεν καλεῖται **πρωτοστάτης** (chef de file)· ὁ **στοῖχος** εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ὄπισθεν ἀνὴρ λείπει, καλεῖται ἀτελὴς (file creuse) (βλ. καὶ φάλαγξ, phalange)· στοιχηδόν, à la file, βλ. καὶ **στοιχηδόν,** queue à queue. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ὁρισμὸν τοῦ ζυγοῦ (βλ. ζυγός, rang) καὶ τοῦ **στοίχου** (file), ὅταν τὸ στράτευμα βαδίζῃ **κατὰ παρα-**

γωγὴν (par le flanc), ὁ στοῖχος (file), ἁπλοῦς ἢ διπλοῦς (simple ou double) σύγκειται ἐκ δύο ἢ τεσσάρων ἀνδρῶν κατὰ μέτωπον βαδιζόντων παραπλεύρως ἀλλήλων, ὁ δὲ ζυγὸς (rang) σύγκειται ἐξ ἀνδρῶν βαδιζόντων τοῦ μὲν ὄπισθεν τοῦ δέ. Οὐραγὸς (serre-file) καλεῖται πᾶς βαθμοφόρος ὅστις τάσσεται ὄπισθεν τοῦ δευτέρου ζυγοῦ. **Διπλασιάζουσι τοὺς στοίχους** (on double les files) **κατὰ τὸ κατὰ παραγωγὴν βάδισμα** (marche par le flanc) ἐπαυξάνοντες ἀπὸ δύο εἰς τέσσαρας τοὺς κατὰ μέτωπον βαδίζοντας παραπλεύρως ἀλλήλων ἄνδρας· || **στοιχηδὸν εἰς τὰς θέσεις σας**· μάρς, par file à vos postes (παραγ. κανον. ὑπηρετήσεως πυροβολ.)· || στοιχηδὸν ἐπ' ἀριστερὰ (δεξιά), par file à gauche (droite); || εἰς διπλοῦς στοίχους, doublez les files; || εἰς ἁπλοῦς στοίχους, dédoublez les files; || τοὺς στοίχους ἀραιώσατε, ouvrez les files; || τοὺς στοίχους πυκνώσατε, serrez les files; || εἰς **ἀκροβολισμόν**, par file ouverte; βλ. λέξιν· § — [ναυτ.] κοινῶς **δάνα**, antenne d'arrimage, ἤτοι σειρὰ ὁριζόντιος βαρῶν ἐκτεινομένη ἐγκαρσίως μόνον ἐν τῷ κύτει τοῦ πλοίου. § — [οἰκοδ.] assise, n. f. βλ. δόμος, ἰσόδομος.

στοκάρω [δημ.] καὶ στουκάρω, mastiquer, βλ. **ἐπιπλάσσω**.

στόκη [διάλ. Ἠπείρου], τὰ ἄνθη τῆς κουφοξυλιᾶς.

στόκος, ου, ὁ [ξεν.], λεπτὸν ξίφος, épée, n. f. (; dard) de canne; μακρὰ λεπὶς ἐντιθεμένη ἐντὸς ῥάβδου (βακτηρίας). § **στόκος** [δημ.] **στοῦκος**, mastic, n. m. καὶ mastique du vitrier (βλ. **ἐπίπλασμα**). § στόκος, stuc, n. m. βλ. **μαρμαροκονία**. § στόκος, badigeon, n.m. κοινῶς **μπαδανᾶς**· μίγμα γύψου μετὰ κόνεως τοῦ ἰδίου λίθου οὗτινος θέλουσι νὰ πληρώσωσι τὰ κενά· **στόκος**, badigeon, n.m. μίγμα ἰσχυρᾶς κόλλας καὶ πριονιδίων πρὸς παραγέμισιν σχισμάδων ξύλου.

στολαρχία, ας, ἡ· τὸ εἶναι τινὰ στόλαρχον, ἡ διοίκησις στόλου, commandement d'escadre; ἡ ναυαρχία.

στολαρχίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], τὸ πλοῖον ἐφ' οὗ ἐπιβαίνει ὁ στόλαρχος, [vaisseau du] commandant d'escadre; βλ. **στόλαρχος**.

στόλαρχος, ου, ὁ [ναυτ.], ἀρχηγὸς στόλου, commandant d'escadre; ἐπίσης καλεῖται οὕτω γαλλιστὶ ἡ **στολαρχίς**.

στολαρχῶ (έω), μέλ. ήσω [ναυτ.], εἶμαι ἀρχηγὸς στόλου, ἀρχηγεύω, διοικῶ στόλον, commander une escadre, ναυαρχῶ.

στολή, ῆς, ἡ· ὁ κόσμος, ὁ στολισμός, κοινῶς τὸ **στολίδι**, parure, n. f. ἢ κόσμημα, ornement, n. m. || ἡ στολὴ τοῦ ἔαρος, la parure du printemps. § — [συνήθ.], ἀξιώματα (καὶ ἀξιωματικῶν), uniforme, n. f. π. χ. ἡ ὁμοιόμορφος ἐνδυμασία τοῦ στρατοῦ, τῶν μαθητῶν λυκείου, κτλ., ἡ ἐνδυμασία, costume, n.m. ὁ τρόπος τῆς παραστάσεως τινός, ἡ στολή, tenue, n.f. [τῶν ὑπηρετῶν], livrée, n.f. || ἡ στρατιωτικὴ στολή, l'uniforme [militaire]; τὸ στρατιωτικὸν ἔνδυμα, l'habit militaire; || στολὴ ὑπουργοῦ, costume de ministre; || — ὑπηρετῶν, livrée, n. f. || ἡ στολὴ τῶν μαθητῶν [λυκείου], l'uniforme des collégiens; || ἐν μεγάλῃ (ἐν μικρᾷ) στολῇ, en grande (en petite) tenue; || ἡ ἱερατικὴ στολή, les ornements (les habits) sacerdotaux; || ἐπίσημος στολὴ (περιβολή), costume officiel (ἰδ. τῶν πολιτῶν). § **στολή**, tenue, n. f. καλεῖται τὸ σύνολον τοῦ **ἱματισμοῦ** καὶ **ἐξαρτύσεως** (habillement et équipement) ὧντινων ὁ στρατιωτικὸς (ἢ ὁ ναυτικὸς) ποιεῖται χρῆσιν. Ἡ στολὴ μεταβάλλεται ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς εἰς **χειμερινὴν στολὴν** (tenue d'hiver) καὶ **θερινὴν στολὴν** (tenue d'été). Ἐν Γαλλίᾳ μεταβάλλεται ἐπίσης, ἀναλόγως τῆς ὥρας καθ' ἣν φέρεται ἐντὸς τῆς ἡμέρας, εἰς **πρωϊνὴν στολὴν** (tenue du matin) φερομένην ἀπὸ τῆς πρωΐας μέχρι τῆς 1ης μ. μ. ὥρας, καὶ εἰς **στολὴν τῆς ἡμέρας** (tenue du jour) φερομένην μ. μ. Παρ' ἡμῖν αἱ δύο αὗται στολαὶ ἀνταποκρίνονται μὲ τὴν **καθημερινὴν στολὴν** ἢ κυρίως λεγομένην μικρὰν στολὴν (petite tenue). Ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ὑπηρεσίας αἱ στολαὶ διαιροῦνται εἰς μεγάλην στολὴν (grande tenue) διὰ τὰς παρατάξεις, ἐπιθεωρήσεις, τελετάς, παρουσιάσεις κτλ. εἰς **στολὴν ὑπηρεσίας** (tenue de service), ἤτοι φερομένην κατὰ τὴν ὥραν τῆς ὑπηρεσίας, καὶ εἰς **ὁδοιπορικὴν** στολὴν ἢ **στολὴν πορείας** (tenue de route ou de marche), τὴν καλουμένην καὶ **στολὴν ἐκστρατείας** (tenue de campagne) καὶ φερομένην κατὰ τὰς πορείας ἢ ἐν καιρῷ ἐκστρατείας· || — [μεταφ.] équipement, n. m. καλεῖται ἡ μικρὰ στολὴ τοῦ στρατιώτου (ὅπερ σημαίνει ἰδ. **ἀποσκευή**)· || στολὴ τῶν ἀσκήσεων, équipement pour les exercices.

στολίδι, τὸ [δημ.] ὁ κόσμος, τὸ κόσμημα, ornement, n. m. διακόσμησις, parure, n. f. τὸ κόσμημα, bijou, n.m. [ἐμπαικτικῶς πληθ.] affiquets; βλ. καὶ **κόσμημα**.

στολίζω, μέλ. ίσω, διακοσμέω, καλλωπίζω, orner; parer; ἐξωραΐζω, embellir; διακοσμῶ, décorer; [νεολ.] agrémenter; [κωμ.] καλλωπίζομαι, s'attifer; ἐνδύω γελοίως, accoutrer; || — δωμάτιον, orner (décorer) une chambre; || εἶχε στολίσει τὸ τέκνον της, elle avait paré son enfant; || τὰ μνημεῖα αὐτὰ στολίζουν τὴν πόλιν, ces monuments embellissent la ville; || [ναυτ.] στολίζω διὰ σημάτων, σημαιοστολίζω, pavoiser; || ἡ ἐκκλησία ἦτο μεγαλοπρεπῶς στολισμένη, l'église était magnifiquement décorée; || [μεταφ.] τὰ προτερήματα τὰ ὁποῖα τὸν στολίζουν, les qualités qui le distinguent (περικοσμῶ, διακρίνω)· || στολίζεται διὰ νὰ ὑπάγῃ περίπατον, elle fait toilette (elle se fait belle) pour aller en promenade; || δὲν κάμνει ἄλλο παρὰ νὰ στολίζηται, elle ne fait que s'attifer; || **στολισμένος**, η, ον, endimanché, ée, adj. (κοινῶς κυριακάτικος), pimpant, e, adj. à quatre épingles; || [μεταφ.] καλὰ τὸν ἐστόλισαν, on l'a bien drapé (accoutré) on l'a habillé de toutes pièces.

στολίσκος, ου, ὁ· flotille, n. f. συνών.

τοῦ escadrille, n. f. στόλος συγκείμενος ἐκ μικροῦ ἀριθμοῦ πλοίων, ἢ ἐκ μικρῶν πλοίων.

στόλισμα, ατος, τό· βλ. στολισμός· || [ναυτ.] στολίσματα πρῴρας, pavois de poulaine ; βλ. ἀκροστόλιον.

στολισμός, οῦ, ὁ· τὸ στολίζειν ἢ στολίζεσθαι, καλλωπισμός, ornement, n. m. parure, n. f. ἐξωραϊσμός, embellissement, n.m. [ἀρχιτ. ἰδ.] διακόσμησις, décoration, n. f. καὶ κόσμημα, ornement, n.m. § — [ναυτ.], pavois, n. m. βλ. σημαιοστολισμός, σημαιοστολίζω.

στολιστήριον, ου, τὸ [ναυτ. ἐνν. σῆμα, signal], τοῦ σημαιοστολισμοῦ, de pavois.

στολιστίκια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ διὰ τὸν καλλωπισμὸν διδομένη ἀμοιβή.

στολίστρα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ στολίζουσα τὴν νύμφην, ἡ **νυμφοστόλος.**

στολοδρομέω-ῶ [μέλ. ήσω], πλέω μετὰ στόλου, naviguer en escadre.

στολοδρομία, ας, ἡ [ναυτ. πληθ.], στολοδρομίαι (les) manœuvres (en escadre ou de la tactique), ἤτοι αἱ τακτικαὶ κινήσεις ἢ ἑλιγμοὶ (τοῦ στόλου), manœuvres, n. f.

στολοδρομικόν, οῦ, τὸ [ναυτ. ἐνν. ἀριθμόσημον, numéro du service] en escadre ; || **στολοδρομικὸς ἀριθμός,** numéro d'escadre ; βλ. **ἀριθμός.**

στόλος, ου, ὁ· escadre, n. f. ναυτικὴ δύναμις ἀπαρτιζομένη ἐκ δύο τοὐλάχιστον μοιρῶν (divisions), συνών. τοῦ flotte ; || **στόλος γυμνασίων,** escadre d'évolutions ; || **ἐλαφρὸς στόλος,** escadre légère ; βλ. καὶ **ἐλαφρός·** || || — πολιορκητικός, une escadre de blocus. § **στόλος,** ὁ· flotte, n.f. συχνάκις γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως «στόλος» πρὸς ἔκφρασιν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως κράτους τινός, ὥστε **στόλος** ἐκτὸς τῆς εἰδικῆς σημασίας τοῦ escadre εἶνε καὶ συνώνυμον τῆς **ναυτικῆς δυνάμεως** (flotte); || ἡνωμένος στόλος, flotte combinée ; || συμμαχικὸς στόλος, flotte alliée, ἤτοι στόλος συνιστάμενος ἐκ πλοίων δύο ἢ πλειοτέρων συμμάχων δυνάμεων.

στόλος, ου, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ στολή, τὰ στολίδια τῆς γυναικός.

στόμα, ατος, τό· bouche, n. f. κοιλότης ὑπάρχουσα ἐν τῷ κάτω τμήματι τοῦ προσώπου χρησιμεύουσα τὸ μὲν πρὸς πρόσληψιν τῆς τροφῆς, τὸ δὲ πρὸς κατεργασίαν αὐτῆς· ἔτι δὲ ὡς ἐκ τῆς συνεχείας αὐτῆς μετὰ τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων χρησιμεύει πρὸς δίοδον τοῦ ἀέρος ἐν ὡρισμέναις περιστάσεσι καὶ μετέχει οὐσιωδῶς τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ προφορικοῦ λόγου. || στόμα [τῶν πλείστων σαρκοβόρων καὶ ἰχθύων], gueule, n.f. || ἀνοίγω (κλείω) τὸ στόμα, ouvrir fermer la bouche ; || ἔχει μικρὸν στόμα, il a la bouche petite ; || τὸ στόμα τοῦ ἵππου, la bouche du cheval ; || ἐγλύτωσε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ λύκου [μεταφ.], il s'est tiré de la gueule du loup ; || [μεταφ.] κλείω τὸ στόμα τινός, fermer la bouche à quelqu'un ; χάμνω τινὰ νὰ σιωπήσῃ, faire taire quelqu'un ; || ἐξ ἑνὸς στόματος, μ' ἓν στόμα [φρ.], d'une commune voix ; ὁμοφώνως, unanimement, adv. || διὰ στόματος, de vive voix ; de bouche = προφορικῶς· || πάντες ἀνέκραζον δι' ἑνὸς στόματος, tous criaient d'une seule voix ; || ἀπὸ στόμα εἰς στόμα, de bouche en bouche ; || στόμα μὲ στόμα, tête à tête, bouche à bouche ; || δὲν θὰ τὸ βγάλλω ἀπὸ τὸ στόμα μου [φρ.], je n'en soufflerai mot ; || μὴ τὸ βγάλλῃς ἀπὸ τὸ στόμα σου ! bouche close ! bouche cousue ! || μοῦ τὸ πῆρες ἀπὸ τὸ στόμα μου [φρ.], j'avais le mot sur le bout de la langue ; c'est ce que j'allais dire = τοῦτο ἔμελλον νὰ εἴπω· || ἔχει ἄσχημον στόμα [μεταφ.], c'est une mauvaise langue = εἶνε κακόγλωσσος, c'est un homme mal embouché ; || στόμα ἀπύλωτον, bouche indiscrète, un moulin à paroles. § — [συνηθ. πληθ.], ἄτομα πρὸς διατροφήν, personne à nourrir = στόματα, bouches; || [ἔδγαλαν ἀπὸ τὴν πόλιν] τὰ περιττὰ στόματα, les bouches inutiles ; || ἔχει νὰ θρέψῃ δέκα στόματα, il a dix personnes à nourrir. § —, bouche, n. f. πᾶσα ὀπή, orifice, n. m. πᾶν ἄνοιγμα, ouverture, n. f. || — λιμένος, entrée d'un fort ; ἡ εἴσοδος τοῦ λιμένος· || —, embouchure, n. f. ἔμβασις λιμένος, ὅρμου ἢ στενοῦ· || — ποταμοῦ, embouchure d'un fleuve = ἐκβολὴ ποταμοῦ· βλ. καὶ **ἐκβολή.** § —, βλ. **ἀθέρας,** tranchant, n. m. ἡ κόψις, taillant, n. m. fil, n. m. || ἐν στόματι μαχαίρας, au fil de l'épée. § στόμα ἀγκύρας, bec [d'ancre] = ῥάμφος ἢ ἀκρωνύχιον. § στόμα, ατος, τό, bouche, n. f. ἢ τὸ στόμιον, πᾶν ἄνοιγμα ἐξ οὗ εἰσάγεταί τι· || στόμα πυροβόλου ὅπλου, bouche d'une arme à feu; || [τὸ στόμα] τοῦ πυροβόλου, d'une bouche à feu, τὸ πρόσθιον ἄκρον τοῦ πυροβόλου· τομὴ τοῦ στόματος, tranche de la bouche. § [ἱππολ.] στόμα, bouche, n. f. ἡ ἱππολογία οὕτω καλεῖ τὴν πρώτην πεπτικὴν κοιλότητα ἐν ᾗ εὑρίσκονται διάφορα πεπτικὰ ὄργανα, ὡς οἱ ὀδόντες μετὰ τῶν οὔλων, ἡ γλῶσσα, ἡ ὑπερῴα, κτλ. Ἐν τῇ ἱππευτικῇ ἡ λέξις αὕτη ἐννοεῖ τοὺς φορεῖς μόνον, τὸ μέρος δηλονότι ἐφ' οὗ ἐπακουμβᾷ τὸ ἐντόμισμα τοῦ χαλινοῦ· || εὔστομος ἵππος, cheval qui est bien en bouche, ὁπόταν ἅπαντα τὰ τοῦ στόματος ὄργανα εὑρίσκωνται κατὰ φύσιν· || bouche à pleine main, ὁπόταν οἱ φορεῖς εἶσι μετρίως εὐαίσθητοι· || bouche assurée, ὁπόταν ὁ ἵππος ὑποφέρῃ τὸ ἐνστόμισμα ἀνενοχλήτως· || bouche bonne, belle, loyale, ὁπόταν οἱ φορεῖς καλῶς διαπεπλασμένοι αἰσθάνωνται καὶ τὰς ἐλαχίστας θλίψεις τοῦ ἐνστομίσματος· || bouche chatouilleuse, λίαν εὐαίσθητοι φορεῖς· || bouche dure, perdue, ruinée, ἀναίσθητοι, κατεστραμμένοι φορεῖς ἢ στόμα· || bouche fausse ou égarée, ὁπόταν ἡ ἐπὶ τῶν φορέων πίεσις τοῦ ἐνστομίσματος ἦνε ἀσταθὴς καὶ ὀδυνηρά, ὁ δὲ ἵππος δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς θλίψεις αὐτοῦ· || bouche forte, ou cheval fort en bouche, ou qu'il est gueulart ou il a de la gueule, ὁπόταν τὸ ἐνστόμισμα οὐδεμίαν δύνηται νὰ παραγάγῃ αἴσθησιν

ἐπὶ τῶν φορέων· || bouche fraîche, ὑγροὶ φορεῖς, ὁπόταν οὗτοι διαρκῶς διατηρῶσι τὴν αἴσθησίν των τὸ δὲ στόμα σιελίζῃ· || bouche plus qu'à pleine main, ὁπόταν ὁ ἵππος δὲν ὑπακούῃ εὐκόλως εἰς τὰς πιέσεις τοῦ ἐνστομίσματος, κατ' ἐξοχὴν δὲ κατὰ τὰς στάσεις· || bouche sèche, ξηρὸν στόμα, ὁπόταν οἱ φορεῖς ἦνε ἧττον ἀναίσθητοι· || bouche sensible, fine, tendre, μαλακόγναθος ἢ μαλακόστομος ἵππος· || bouche dure, forte épaisse, σκληρόγναθος ἢ σκληρόστομος· || reposer ou rafraîchir la bouche, ἀνακουφίζειν τοὺς φορεῖς, δηλονότι χαλαρώνειν τὰ ἡνία· || bouche inégale, ἑτερόγναθος ἵππος ὁπόταν ἀμφότεροι οἱ φορεῖς δὲν ἔχωσι τὸν αὐτὸν βαθμὸν αἰσθήσεως.

στομακάκη, ης, ἡ [παθολ.], stomacace, n. f. ἕλκωσις δυσώδης τοῦ στόματος· συνών. τοῦ stomatite gangreneuse = **γαγγραινώδης στοματῖτις**· βλ. καὶ σκορβοῦτον (scorbut).

στομαλγία, ας, ἡ· stomalgie (στόμα, bouche, καὶ ἄλγος, douleur) n. f. ἄλγος, πόνος τοῦ στόματος, douleur dans la bouche. (Ἔδει μᾶλλον νὰ λέγηται **στοματαλγία**, stomatalgie).

στομαλίμνη, ης, ἡ· estuaire, n. m. βλ. **ποταμόκολπος.**

στοματάκι, τό· μικρὸν στόμα, petite bouche.

στοματᾶς, ὁ, θηλ. στοματοῦ [διάλ. Ἠπείρου], **ἀθυρόστομος.**

στοματικός, ή, όν· τῷ στόματι ἀνήκων, σχετικὸς τοῦ στόματος, relatif à la bouche; τοῦ στόματος, de bouche; διὰ ζώσης φωνῆς, de vive voix, προφορικῶς, verbal, ale, adj.

στοματικός, ή, όν· buccal, e, aux (ἐκ τοῦ λατ. bucca=bouche) adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ στόμα, qui a rapport à la bouche; || στοματικὴ κοιλότης, cavité buccale, ἤτοι ἡ κοιλότης τοῦ στόματος· || ἀδὴν στοματικός, glande buccale; || αἱμορραγία στοματική, hémorragie buccale, ἡ ἐκ τοῦ στόματος προερχομένη, ἡ **στοματορραγία.**

στοματικός, ή, όν· stomatique, adj. [ἰατρ.] λέγεται διὰ τὰ φάρμακα τὰ χρησιμοποιούμενα κατὰ τὰς παθήσεις τοῦ στόματος· || κόνις στοματική, poudre stomatique.

στοματικῶς [ἐπίρ.] διὰ ζώσης φωνῆς, de vive voix; προφορικῶς, verbalement, adv.

στοματῖτις, ιδος, ἡ· stomatite, n. f. λέγεται οἱαδήποτε τοῦ βλεννογόνου τοῦ στόματος φλεγμονὴ καθὼς καὶ τῶν οὔλων, inflammation de la muqueuse de la bouche et des gencives; || ἐρυθρώδης στοματῖτις ἢ ἁπλῆ, stomatite érythémateuse ou simple; || στοματῖτις ἀφθώδης, stomatite aphteuse; || — ἑλκώδης, stomatite ulcéreuse; || ὑδραργυρικὴ στοματῖτις, stomatite mercurielle (συφιλιδική)· || στοματῖτις βρυώδης ἢ (πολτώδης) γλοιώδης, stomatite crémeuse ou pultacée; || στοματῖτις γαγγραινώδης, stomatite gangreneuse.

στοματογαστρικός, ή, όν· stomatogastrique, adj. [ἀνατ.] ἀνήκων εἰς τὸ στόμα καὶ τὸν στόμαχον, qui appartient à la bouche et à l'estomac; ganglion stomato-gastrique.

στοματόκλειστρον, ου, τό, ἡ **φρακτικὸν ἐπίστομα,** ferme-bouche, n. m. ὄργανον εἰς ὃ περατοῦται ὁ ἀναρροφητικὸς σωλὴν καταδυτικῆς συσκευῆς, συγκείμενον ἐκ πλακὸς ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεως, ἐφαρμοζομένης ἐπακριβῶς μεταξὺ τῶν οὔλων καὶ τῶν χειλέων τοῦ δύτου· βλ. **συσκευή,** appareil Denayrouze.

στοματολαλία, λίας, ἡ· stomatolalie (στόμα, bouche καὶ λαλεῖν, parler) n. f. μορφὴ κεκλεισμένης ῥινολαλίας, καθ' ἣν ὁ πάσχων δὲν δύναται νὰ προφέρῃ τὰ ὑπόρρινα φωνήεντα καὶ ὁμιλεῖ πράγματι διὰ τοῦ στόματος.

στοματολογία, γίας, ἡ· stomatologie (στόμα, bouche, καὶ λόγος, discours) n. f. μέρος τῆς ἰατρικῆς πραγματευόμενον περὶ τῶν ἀσθενειῶν τοῦ στόματος.

στοματοπλύτης, ου, ὁ· rince-bouche, n. m. κύπελλον μεθ' ὕδατος χλιαροῦ φερόμενον εἰς τὸν ἀποφαγόντα διὰ νὰ ξεπλύνῃ τὸ στόμα του.

στοματορραγία, ας, ἡ· stomatorragie (στόμα, bouche, καὶ ῥέειν, couler) n. f. [παθολ.] στοματικὴ αἱμορραγία, hémorragie buccale.

στοματορραγικός, ή, όν· stomatorragique, adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν στοματορραγίαν.

στοματοσκόπιον, ου, τό· stomatoscope (στόμα, bouche καὶ σκοπῶ, examiner) n. m. καὶ γενικῶς spéculum; βλ. **διαστολεύς.** Ὄργανον χρησιμοποιούμενον ἐν χειρουργίαις ἐκτελουμέναις ἐν τῷ κοίλῳ τοῦ στόματος καὶ ἐπιβαλλούσαις τὴν διακράτησιν τοῦ στόματος ἀνοικτοῦ. Ὁμοίως καλεῖται ἕτερόν τι ὄργανον δι' οὗ ἀποβαίνει συμφανὴς καὶ ἡ ἐλαχίστη τερηδὼν τῶν ὀδόντων καὶ ὅπερ οὐσιωδῶς συνίσταται εἰς ἕλικα ἐκ λευκοχρύσου, ἐρυθροπυρουμένην διὰ ῥεύματος ἠλεκτρικοῦ ὄπισθεν τοῦ ἕρκους τῶν ὀδόντων, μετὰ μικροῦ κατόπτρου.

στομάχι, τὸ [δημ.] βλ. **στόμαχος,** estomac, n.m. [τῶν σποροφάγων πτηνῶν] gésier, n. m. estomac des oiseaux granivores; || βαρύνω τὸ στομάχι· κάθημαι εἰς τὸ στομάχι, peser sur l'estomac; || ἔχω στομάχι= εἶμαι στομαχιασμένος, ἔχω δυσπεψίαν, j'ai une indigestion; || μὴ βαρύνῃς τὸ στομάχι σου, ne chargez pas votre estomac; || [μεταφ.] τὸν ἔχω εἰς τὸ στομάχι, je l'ai en grippe; δὲν δύναμαι νὰ τὸν ὑποφέρω, je ne puis le souffrir; || [μεταφ.] ἔχει μεγάλο στομάχι, il digère tout; εἶνε λίαν ὑπομονητικός, il est très-patient; il a bien de la vertu.

στομαχιάζω, μέλ. άσω· στομαχιῶ, ἔχω πόνον εἰς τὸν στόμαχον (λόγῳ πολυφαγίας), avoir mal à l'estomac; **στομαχιαλγῶ, avoir** (gagner) une indigestion; χαλνῶ τὸ στομάχι μου, s'indigérer, ἤτοι τρώγω μέχρι δυσπεψίας.

στομαχικός, ή, όν, ἀφορῶν τὸν στόμαχον, qui concerne l'estomac; ἰδίως τοῦ στομάχου, d'estomac; καλός, κατάλληλος διὰ τὸν στόμαχον, bon pour l'estomac, stomachique,

adj. [θεραπ.] εὐστόμαχος λέγεται ἰδίως διὰ τὰ φάρμακα καὶ ὅλα τὰ ἐπαναφέροντα τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ στομάχου· ‖ ὄψον, πόμα στομαχικόν, aliment, boisson stomachique; ‖ [οὐσ.] ἐξαίρετον στομαχικόν, un excellent stomachique (n. m.)

στομαχικός, ή, όν· stomacal, ale, aux, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν στόμαχον, qui appartient à l'estomac; ‖ ἡ στομαχικὴ πέψις εἶνε ὀξεῖα, la digestion stomacale est acide; ‖ ἐπίσης καλός, κατάλληλος, σωτήριος διὰ τὸν στόμαχον, bon, salutaire à l'estomac; οἶνοι στομαχικοί, vins stomacaux.

στομαχιῶ (άω), μέλ. άσω· βλ. στομαχιάζω.

στομαχοεντερικός, ή, όν· stomachoentérique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν στόμαχον καὶ τὰ ἔντερα.

στομαχόπονος, ου, ὁ· πόνος τοῦ στομάχου, mal d'estomac.

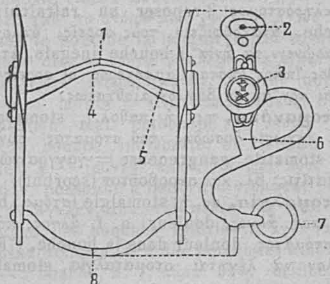
στόμαχος, ου, ὁ· estomac, n. m. στόμαχος ἢ κοιλία ἢ γαστὴρ εἶνε τὸ μεταξὺ τοῦ οἰσοφάγου καὶ τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου εὐρύτερον μέρος τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος διαπλασθὲν οὕτως, ἵνα αἱ τροφαὶ κατεργασθεῖσαι ἐν τῷ στόματι καὶ κατερχόμεναι διὰ τοῦ οἰσοφάγου παραμένωσιν ἱκανὸν χρόνον πρὸς ἐπίδρασιν τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ ἐπ' αὐτῶν· βλ. καὶ στομάχι.

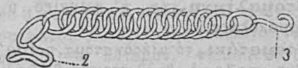
στομιδοφόριον, ου, τό· porte-mors, n. m. τεμάχιον δέρματος ἐξ οὗ ἐξήρτηται ἡ στομίς· βλ. χαλινὸς φορβιωτός.

στόμιον, ου, τό· βλ. στόμα, bouche, n. f. § — [φρέατος, ἀγγείου τῆς μήτρας], orifice, n. m. [d'un puits; d'un vase; de la matrice]; ‖ —, orifice, n. m. τρῦπα, μικρὰ ὀπή, βλ. καὶ τρῆμα, pertuis; ‖ — τῆς ὀπῆς, orifice de la lumière (πυροβόλου). § —, βλ. στόμα (ποταμοῦ), embouchure d'un fleuve]; εἴσοδος λιμένος, entrée [d'un port] = στόμα λιμένος· στόμιον, ὁ εἴσπλους, κοινῶς μπασιὰ καὶ μπούκα λιμένος, ὅρμου, στενοῦ (καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐκβολή, ἔξοδος)· ‖ —, bouque, n.f. (συνών. ἀρχ. τοῦ détroit) ἤτοι στόμιον ποταμοῦ ἢ στενῆς διαβάσεως, κοινῶς ἡ μπούκα· ‖ στόμιον ποταμοῦ (ἐκβολή), entrée de la rivière; ‖ — λιμένος, entrée du port; ‖ — κόλπου, entrée du golfe; ‖ — τοῦ κολεοῦ, entrée du fourreau; ‖ [ἀνατ.] στόμιον, orifice, n. m. ἀγγείου, καρδίας, κτλ. § — [ἐν γένει ἄνοιγμα], ouverture, n. f. στόμιον [κλιβάνου, σωλῆνος], bouche [d'un four; d'un tuyau]. § —, goulet, n. m. § στόμιον (ὅρμου ἢ λιμένος), goulet. n. m. στενὴ δίοδος διήκουσα ἀπὸ τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος εἰς κεκλεισμένον ὅρμον ἢ λιμένα· γενικῶς δὲ καλεῖται goulet, στόμιόν τι ἢ στενὴ δίοδος.

στομιοτόρος, ου, ὁ (στόμιον, τείρω), bondonnière, n. f. ἐργαλεῖον, ἤτοι εἶδος τερέτρου (tarrière) δι' οὗ τρυπῶσι τὸ ἐπιστόμιον (bondon) τῆς βυτίνης καὶ τοῦ βίκου.

στομίς, ίδος, ἡ· mors, n. m. σιδηροῦν τεμάχιον ὅπερ εἰσάγουσιν ἐν τῷ στόματι τοῦ ἵππου καὶ ὅπερ χρησιμεύει ἵνα διευθύνῃ τὰς κινήσεις αὐτοῦ· ἐπὶ τῆς στομίδος προσδένονται οἱ ῥυτῆρες τοῦ χαλινοῦ (rênes de la bride;) ‖ στομὶς χαλινοῦ, mors de bride; ἡ στομὶς χρησιμεύει ὅπως διευθύνῃ τὸν ἵππον, ἐνεργεῖ διὰ πιέσεως ἐπὶ τῶν οὔλων (φορέων, barres) ἐν ᾧ συγχρόνως τὸ ψάλιον (gourmette) στηρίζεται ὀπίσω τοῦ πώγωνος (la barbe), ὅταν ὁ ἱππεὺς μεταχειρίζηται τοὺς ῥυτῆρας. Τὸ ψάλιον παρέχει σημεῖον στηρίγματος εἰς τὴν στομίδα· προσηλοῦ-

ται διὰ τοῦ ἀμφικάμπτου ἀγκίστρου (esse) ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ βραχίονος τῆς στομίδος, τὸ δὲ ἄγκιστρον τοῦ ψαλίου (crochet de gourmette) ὑπάρχον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος (ἀριστερὸς λύκος, branche), συγκρατεῖ τὸ ψάλιον ἐκ τοῦ ἑτέρου ἄκρου του.

Τὰ διάφορα μέρη τῆς στομίδος τοῦ χαλινοῦ εἰσὶ τὰ ἑξῆς·

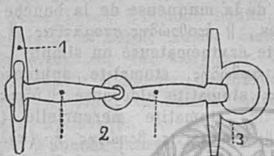
1) Ἐντόμισμα (embouchure) 2) Κύαρ (œil). 3) Κυφωμάτιον (bossette). 4) Ἡνίον (liberté de langue). 5) Κανὼν (canon). 6) Λύκος (branche). 7) Ῥυτηφόρος δακτύλιος (anneau) porte-rêne). 8) Διάπηξ (entretoise).

1) Ψάλιον (gourmette). 2) Ἄγκιστρον (crochet de gourmette). 3) Ἀμφίκαμπτον ἄγκιστρον (σῖγμα, esse de gourmette).

Στομὶς (φορβιωτοῦ) χαλινίσκου ἢ ὑγρὰ στομὶς (ὑγρὸς=εὐλύγιστος), mors de bridon ou mors brisé (sans branches).

Ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ἑξῆς μέρη·

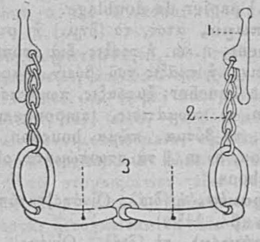
1) Κλακίδιον (clavette). 2) Ἐνστόμισμα

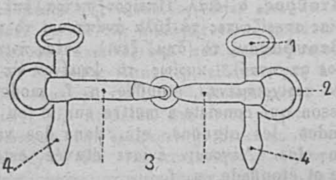
(embouchure). 3) Ῥυτηροφόρος δακτύλιος (anneau porte-rêne).

Ὑποστόμιον τῆς παραχαλινίδος ἢ ἁπλῶς ὑποστόμιον, mors de filet.

Ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ἑξῆς μέρη·
1) Ἡμίσταυρος (Té). 2) Ἀλύσιον (chaînette). 3) Ἐνστόμισμα (embouchure) καὶ ὁ δακτύλιος τοῦ ἐνστομίσματος (anneau de l'embouchure).

Στομὶς ῥυταγωγουμένου ἢ μοχλιδωτὴ στομίς. Mors de sous verge ou mors à barres. Ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ἑξῆς μέρη.
1) Κύαρ (œil). 2) Ρυτηροφόρος δακτύλιος (anneau porte-rêne). 3) Κανόνες τοῦ ἐνστομίσματος (côtés ou canons de l'embouchure). 4) Μοχλίδες (barettes); || — μετ' εὐθέων λύκων, ἢ στομὶς λεωφορείου, mors à branches droites ἢ mors omnibus; || — ὑγρὰ καὶ μοχλιδωτή, mors de bride brisé à barres; || — χαλινοῦ τοῦ ἐλατοφόρου, mors de bride de porteur; || — τοῦ χαλινοῦ τοῦ ῥυταγωγουμένου, mors de bride de sous-verge; || ὑποστόμιον χαλινίσκου, mors de bridon. § μακροβραχιόνιος στομίς, buade (mors); βλ. μακροβραχιόνιος.

στομόνω, μέλ. ώσω, στομόω-ῶ· στομώνω, βλ. βάπτω, tremper [κυρ. ἐπὶ μετάλλων καὶ μεταφ.] δίδω τὴν βαφήν, donner la trempe; χαλυβόω-ῶ (κοινῶς ἀτσαλόνω), acérer. § [μεταφ. ἐν.] σκληρύνω, endurcir; (ἐπίσης χαλνῶ τὴν κόψιν τοῦ μαχαιριοῦ, κτλ. τὸ κάμνω νὰ μὴ κόπτῃ) ἀποστομόω, ἀμβλύνω, émousser; rendre moins tranchant ou moins aigu; émousser un couteau.

στομόω-ῶ· βλ. στομόνω.

στομφάζω, μέλ. άσω, ὁμιλῶ μετὰ στόμφου, parler avec emphase.

στόμφος, ου, ὁ· κυρίως στόμα πεπληρωμένον, μὲ φουσκωμένα μάγουλα, ὅθεν τρόπος ἐμφαντικός, ἡ ἔμφανσις, emphase, n. f. τὸ φούσκωμα, enflûre, n. f. manière ampoulée. § ἡ μεγαλορρημοσύνη, μεγαληγορία, λόγια χονδρά, ἀλαζονεία, forfanterie, n.f. jactance, n.f.

στομφώδης, ης, ες· ἐμφαντικός, emphatique, adj. φουσκωμένος, ampoulé, ée, adj. enflé, ée, adj.

στομῶ, βλ. στομόνω.

στόμωμα, ατος, τό· κυρίως τὸ ἐστομωμένον, τὸ τσηλίκωμα, ἡ πρᾶξις τοῦ στομοῦν, action de tremper; βλ. βαφή, trempe, n. f. § ἡ πρᾶξις τοῦ ἀμβλύνειν, action d'émousser; ἄμβλυνσις, émoussement, n. m. καθὼς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως· || τὸ στόμωμα ξυραφίου, l'émoussement d'un rasoir.

στόμωσις, εως, ἡ· τὸ στομοῦν· βλ. βαφή, trempe, n. f.

στόνος, ου, ὁ· τὸ στένειν, στενάζειν, ὁ στεναγμός, soupir, n. m. βαθὺς στεναγμός, ἡ οἰμωγή, gémissement, n. m.

στοργή, ῆς, ἡ (στέργω), τὸ στέργειν, ἰδίως ἀγάπη μεταξὺ γονέων καὶ τέκνων, affection, n. f. στοργή, φίλτρον, φιλοστοργία, tendresse, n. f. ἐνίοτε καὶ ἐρωτικὴ ἀγάπη, ἔρως, amour, n. m. || ἡ μητρικὴ στοργή, l'amour maternel; βλ. καὶ ἀγάπη.

στορεύς, έως, ὁ· ὁ στορεννύων, σκεπάζων, qui recouvre; τὸ ἐπικάλυμμα, manchon, n. m. § —, manchon, n. m. σκεπάζων τι ἢ τεντόνων (ἐκ τοῦ στορέω, στορέννυμι, ἁπλώνω, τεντόνω)· || [σιδηρ.] ἑλικοτομημένος στορεύς, manchon fileté, διὰ τὴν σύζευξιν τῶν ὀχημάτων· βλ. καὶ ῥάβδος συζεύξεως (barre d'attelage). § [ναυτ.] στορεύς, manchon, n. m. κοινῶς χωνὶ ἢ καλοῦπι· σιδηροῦν περικάλυμμα τοῦ ὀφθαλμοῦ (écubier) ὅπως προφυλάσσῃ τὴν ὀπὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς φθορᾶς τῆς προξενηθησομένης ἐκ τῆς τριβῆς τῆς ἁλύσεως. § — [μηχ.] manchon, n. m. μεταλλικὸν περίβλημα ἤτοι τεμάχιον σωλῆνος σχήματος κυλινδρικοῦ ἢ πολυγωνικοῦ ἐσωτερικῶς, ὅπερ χρησιμεύει διὰ τὴν συνένωσιν δύο τεμαχίων κατ' ἄκρον, ἐντιθεμένων καὶ σφηνουμένων ἐντὸς αὐτοῦ. § [ἀτμομ.] στορεὺς ἕλικος, manchon de l'hélice, n. m. τεμάχιον ὡς τὸ ἀνωτέρω περιγραφὲν χρησιμεῦον διὰ τὴν σύνδεσιν τῶν τεμαχίων τῆς ἀτράκτου τῆς ἕλικος. § manchon (εἰς τὰ ναύκλαστρα) καλεῖται στορεὺς (έως, ὁ) τῆς ἕλικος τοῦ κρουστικοῦ μηχανήματος.

στορέω, στορέννυμι, σκεπάζω, καλύπτω, recouvrir.

στορναρόπετρα, ἡ [δημ.], silex, pierre à feu; βλ. πυρίτης (λίθος).

'στοῦδιν, τὸ [διάλ. Οἰνόης], ὀστοῦν, κόκκαλον.

στουκάρω [δημ.] καὶ στοκάρω, mastiquer; βλ. ἐπιπλάσσω.

στουκάρισμα, ατος, τὸ [δημ.], masticage, n. m. ἡ διὰ στόκου ἐπίπλασις.

στοῦκος, ου, ὁ [δημ.] καὶ στόκος, mastic, n. m. βλ. ἐπίπλασμα· στόκος, stuc. n. m. βλ. μαρμαροκονία· || —, lut ou mastique [de vitrier]; βλ. ἐπίπλασμα.

στούκωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ στουκάρισμα.

στουμπανίζω, μέλ. ίσω [δημ.], στουμπίζω, κατατρίβω, τρίβω, broyer; ἰγδίζω, κοπανίζω, piler. § [συνεκδ.] στουμπανίζω (ἀπὸ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τοῦ τυμπανίζω ἢ μᾶλλον ἀπὸ τοῦ στυπάζω, παίω τινὰ διὰ ξύλου, battre quelqu'un violemment) δέρνω, κτυπῶ, battre; ξυλοκοπῶ, rosser, bâtonner, donner la bastonnade.

στουμπάνισμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ **στούμπισμα,** κατάτριψις, τρίψις, broiement, n. m. κοπάνισμα, pilage, n. m. § — [τυμπανισμός], τὸ δέρειν, action de battre; ἰδ. διὰ ξύλου, ξυλοκοπεῖν, τὸ ξυλοκόπημα, bastonnade, n. f. batterie, n. f.

στοῦμπ(ι), τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], στρογγύλος λίθος συνήθως, ἀλλὰ καὶ πᾶς λίθος.

στουμπίζω [δημ.], κατατρίβω, τρίβω, broyer; συντρίβω, écraser; ἰγδίζω, κοπανίζω, piler; κτυπῶ [τοὺς στάχεις, ἀραβόσιτον, κτλ.], battre [des épis, des maïs, etc.].

στουμπίζω (τὰ σταφύλια) [διάλ. Ἠπείρου], πατῶ, θλίβω.

στούμπισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ κοπάνισμα, pilage, n.m. ἡ κατάτριψις, τρίψις, broiement, n. m. σύντριψις, écrasement, n. m. τὸ κτύπημα [τῶν σταχύων, ἀραβοσίτου, κτλ.], battage [d'épis, de maïs, etc.].

στουμπέτσι καὶ **στουπέτσι,** τὸ [δημ.], blanc de plomb, ou céruse, n. m.=τὸ **ψιμύθιον· βλ. καὶ λευκόν.**

στοῦμπος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], κόπανος, κοπανιστήριον, ὕπερος.

στουπέτσι, τὸ [δημ.], βλ. **στουμπέτσι.**

στουπί, τὸ [δημ.], βλ. στυπεῖον, étoupe, n. f. νήματα, ἀποξέσματα καννάβεως, filasse, n. f. || — ἀπὸ καννάβι, étoupe de chanvre; || κρέας σὰν στουπί, viande filandreuse (νηματῶδες, ἰνῶδες). § — [διὰ γέμισμα ὅπλων], βύσμα (ἐκ γναφάλων), bourre, n. f. § στουπί, πῶμα [ἐκ στυπείου διὰ τὰ βυτία], tampon [d'étoupe pour futaille, etc.] || [μεταφ.] εἶνε (ἔγινε) στουπί, il est trempé jusqu'aux os (comme une soupe); [καὶ ἐπὶ μεθύοντος], il est soûl comme une grive = εἶνε μεθυσμένος στουπὶ [οἰνόληπτος], ivre-mort (ivre-morte) adj.

στουπιάζω, μέλ. άσω [δημ.], χνοάζω, se cotonner; καθίσταμαι ἰνώδης, σπογγώδης, devenir spongieux.

στούπινος, η, ον [δημ.], ἐκ στυπείου, d'étoupe; ἐξ ἀποξεσμάτων, de filasse.

στουπόνω, μέλ. ώσω [δημ.], (βύω κυρίως τὰ ωτα), βύω, ἐμφράττω, boucher (avec un bouchon); πωματίζω, tamponner (avec) un tampon).

στυπόω, φράττω διὰ στυπείου, étouper (boucher avec de l'étoupe); βύω, κλείω, φράττω τὰς χαραγὰς [θύρας, παραθύρου], calfeutrer [une porte, une fenêtre]; βλ. καὶ **διασάττω·** βύω, στουπόνω, κλείω τὰς ὀπάς, adouber. § [οὐδ.] φράττω, ἀποφράττω, se boucher; || ἐστούπωσεν ἡ κοιλιά του, il a le ventre bouché; || ἐστούπωσεν ἡ μύτη του [ἀπὸ συνάχι], il s'est enchifrené; || — (βύω) τὰ τὰ ὦτα, se boucher les oreilles.

στουπόχαρτον, ου, τό· ἀπορροφητικὸς χάρτης, papier brouillard; papier buvard. § —, ἢ μᾶλλον **στράτσο,** στρατσόχαρτον, χονδρὸς τεφρὸς χάρτης, gros papier gris; χάρτης πρὸς περιτύλιξιν ἀντικειμένων, papier d'emballage; [ναυπηγ.] papier de doublage.

στούπωμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ **στύπωσις,** étoupement, n. m. ἡ φράξις διὰ στυπείου· τὸ στουπόνειν, ἡ πρᾶξις τοῦ βύειν, ἐμφράττειν, action de boucher; ἔμφραξις, πωμάτισις, bouchage, n. m. πωμάτισις, tamponnement, n. m. § —, τὸ βύσμα, πῶμα, bouchon, n. m. ou tampon, n. m. || τὰ στουπώματα, οἱ φελοί, les bouchons.

στουρακέα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] κτύπημα μὲ στουράκι (βλ. λέξιν).

στουράκι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] ῥάβδος, κοντάρι, βακτηρία (ἐκ τοῦ στύραξ, στυράκιον).

στούρνα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] κοπτερὸς λίθος.

στουρνάρι, τὸ [δημ.] στορναρόπετρα, πυρόλιθος, pierre à feu (à fusil); βλ. **πυρίτης** (λίθος), pyrite, n. m. ou silex, n. m.

στουρναρουλίθ(ι), τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] **στουρνάρι πυρόλιθος.**

στοῦρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] πέτρα, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζοντες τὰ ξύλα ἀνάπτουσι τὸ πῦρ.

στουφᾶτον, τὸ [δημ. ξεν.], κρέας πνικτὸν (εἶδος φαγητοῦ), κυρίως τὸ ψημένον εἰς χύτραν περιχρισμένην, étouffée, n. f. mode de cuisson qui consiste à mettre sur le feu les viandes, les oignons, etc., dans des vases bien clos. (Λέγουσιν ἐνίοτε étuvée, estouffade et étouffade, n. f.

στόφα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], μεταξωτὸν ὕφασμα, étoffe de soie; κυρίως χονδρὸν κλαδωτόν, ἀνθωτόν, brocart, n. m. βλ. καὶ **κεντητός.**

στοχάζομαι, μέλ. άσομαι, κυρ. σκοπεύω εἰς, σημαδεύω τι, ζητῶ νὰ τὸ ἐπιτύχω, ὅθεν διανοέομαι, ἐφίστημι τὴν διάνοιαν, ἔχω κατὰ νοῦν, penser; λογίζομαι, σκέπτομαι, réfléchir; σκέπτομαι, συλλογίζομαι, songer; παρατηρῶ ἐπισταμένως, considérer; σκέπτομαι περὶ τοῦ πρακτέου, aviser; μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν, ἐπινοῶ, s'aviser de; φαντάζομαι, imaginer; νομίζω, croire; || δὲν τὸ ἐστοχάσθη, il n'y a pas pensé; || δὲν στοχάζεται καλά, il ne réfléchit pas bien; || δὲν στοχάζεται ἀκριβῶς τὴν θέσιν του, il n'a pas un sentiment exact de sa situation; || στοχάσου καλά, pensez-y bien; || δὲν ἠμπορεῖ τις νὰ τὰ στοχασθῇ ὅλα, on ne s'avise jamais de tout; || ἐστοχάσθη ἓν μέσον, il s'est avisé d'un moyen; || τί στοχάζεσαι; qu'est ce que vous croyez? || ἐστοχάσθη νὰ εἴπῃ, il s'est avisé de dire = τοῦ ἦλθε εἰς τὸν νοῦν νὰ εἴπῃ. § στοχάζομαι=ἀντιλαμβάνομαι, s'apercevoir; διακρίνω, παρατηρῶ, remarquer; || δὲν σ' ἐστοχάσθηκα, je ne vous ai pas remarqué; || δὲν τὸ ἐστοχάσθηκα, je ne m'en suis pas aperçu; § [ναυτ. πυρ.] στοχάζομαι, σκοπεύω, σημαδεύω εἰς, viser à.

στόχασις, εως, ἡ· λογισμός, κρίσις, jugement, n. m. ἡ σκέψις, réflexion, n. f. συναίσθησις, bon sens; σύνεσις, φρόνησις, prudence, n. f. || τὸ ἔκαμε μὲ στόχασιν, il a agi avec prudence = πράττει μετὰ συνέσεως ἤτοι

ἐσκεμμένως. § —, βλ. διόπτευσις, visée, n. f.

στόχασμα, ατος, τὸ [ναυτ. πυρ.] βλ. στόχαστρον, guidon, n. m. fronteau de mire. § —, but, n. m. ὁ σκοπὸς ἢ ἰδέα ἣν ἔχουσι κατὰ νοῦν.

στοχασμάτιον, ου, τὸ (σταθμητικὸν) τῶν ἐδαφοστρωτῶν, κοινῶς ὁ **σταυρός**, jalon, n.m. ou nivelette, n. f. βλ. **σταθμιστικόν**. § **στοχασμάτιον**, τό, mire, n. f. κοινῶς ἡ **μίρα**· ὄργανον χρησιμοποιούμενον εἰς τὰς χωροσταθμήσεις· || **στοχασμάτιον ὁλκωτόν**, mire à coulisse; τὸ στοχασμάτιον εἶνε κανὼν ξύλινος μήκους 2-4 μέτρων βεβαθμονομημένος εἰς ἑκατοστά, ἣ σύγκειται ἐκ δύο κανόνων 2 μέτρων ἑκάστου, ὀλισθαίνοντος τοῦ ἑνὸς ἐντὸς τοῦ ἑτέρου καὶ βεβαθμονομημένου εἰς ἑκατοστόμ. φέρει μεταλλίνην **πινακίδα** (voyant), κεχρωματισμένην διὰ λευκῆς καὶ ἐρυθρᾶς ἢ καὶ μελαίνης ἐλαιοβαφῆς, ἣν ὁ κρατῶν τὸ στοχασμάτιον βοηθὸς μετακινεῖ ἄνω καὶ κάτω ἐνῷ τελεῖται ἡ σκόπευσις ὁδηγούμενος ὑπὸ νευμάτων τοῦ **διοπτεύοντος** (viseur) ἀτόμου. Ἅμα τὸ μέσον τῆς πινακίδος, ὅπερ εἶνε καλῶς ὁρατόν, ὡς ἐκ τῆς ἀλλαγῆς τῶν χρωμάτων, ἐπικαλυφθῇ ἀκριβῶς ὑπὸ τοῦ ὁριζοντίου νήματος τῆς **διόπτρας** (lunette), εἰδοποιεῖται ὁ βοηθὸς διὰ σημείου τινὸς τοῦ διοπτεύοντος καὶ σταματᾷ τὴν πινακίδα διά τινος κοχλίου, ἀναγινώσκων τὴν διαίρεσιν ἣν δεικνύει δείκτης τις ὑπάρχων ἐπὶ τῆς πινακίδος· || **τηλεφανὲς** (ἢ **αὐτόσημον**) **στοχασμάτιον**, mire parlante; πρὸς ἄρσιν τῶν σφαλμάτων τῶν προερχομένων ἐκ τῆς ἐπιτηδειότητος ἢ εὐσυνειδησίας τοῦ βοηθοῦ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ στοχασματίου καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἀπωλείας χρόνου, ἐπενοήθησαν τὰ **τηλεφανῆ** στοχασμάτια ἅτινα ἐπιτρέπουσι διὰ μέσου τῆς διόπτρας τὴν ἀνάγνωσιν εἰς τὸν **ἐκτελοῦντα** τὴν **σκόπευσιν** (visée). Ἡ διαίρεσις αὐτῶν εἰς **ὑποδεκάμετρα** (décimètres) γίνεται καταφανὴς διὰ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ χρώματος, δυνάμεθα δὲ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν νὰ ἐκτιμήσωμεν μέχρι τοῦ **ἑκατοστομέτρου** (centimètre).

στοχασμός, οῦ, ὁ· λογισμός, διαλογισμός, σκέψις, pensée, n. f. ou réflexion, n. f.

στοχαστικὰ [ἐπίρ. δημ.], μὲ στόχασιν, συνετῶς, φρονίμως, prudemment, adv.

στοχαστικὴ πινακίς, table de visée; βλ. **πινακίς**. § — συσκευή· βλ. **συσκευή**.

στοχαστικός, ή, όν, ἐσκεμμένος, réfléchi, e, adj. ou avisé, ée, adj. φρόνιμος, συνετός, sensé, ée, adj. φρόνιμος, νουνεχής, judicieux, euse, adj. συνετός, prudent, e, adj. § — [νεολ.] σκοπευτικός, de pointage, de mire. § —, διοπτευτικός, ή, όν, de visée; || στοχαστικὴ πινακίς, table de visée; βλ. **πινακίς**· || στοχαστικὴ συσκευή, βλ. **συσκευή**· || στοχαστικὸν ἐπίπεδον, plan de visée; βλ. **διόπτευσις καὶ διοπτήρ**· || στοχαστικὴ γραμμή, ligne de visée; βλ. **διόπτευσις**.

στοχαστροδέτης, ου, ὁ· bride de guidon.

στόχαστρον, ου, τό· bouton de mire, **ἀλλὰ ἰδίως** guidon, n. m. [fronteau de mire]; ἐπὶ τῶν πυροβόλων ἐν γένει ὅπλων τὸ στόχαστρον εἶνε ἓν ἐκ τῶν δύο σημείων δι' ὧν προσδιορίζεται ἡ **σκοπευτικὴ γραμμὴ** (ligne de mire ou ligne de visée). Ἐπὶ τῶν **πυροβόλων** τὸ στόχαστρον τίθεται ἐπὶ τῆς δεξιᾶς **στροφάλιγγος** (tourillon), χρησιμεύει δὲ μετὰ τοῦ **κλισιοσκοπίου** (hausse), ἵνα κατευθύνηται τὸ πυροβόλον πρὸς τὸν σκοπόν. Ἐπ' αὐτοῦ διακρίνονται ἡ **ἀκὴ** (la pointe), ἡ **ἔμβασις** (l'embase) καὶ τὸ **ἑλικωμένον μέρος** (la partie filetée). Εἰς τὰ ὅπλα τὸ στόχαστρον εἶνε μικρὸν μεταλλικὸν τεμάχιον **συγκεκολλημένον** (brasé) ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ ἐμπροσθίου μέρους τῆς κάννης, ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ κατακορύφου ἐπιπέδου τοῦ διερχομένου ἐκ τοῦ ἄξονος τῆς κάννης. Ἡ κατατομὴ αὐτοῦ εἶνε τριγωνική, ἡ δὲ κορυφή της ὀλίγον τι ἐστρογγυλευμένη. § — (στοχασμάτιον), viseur, n.m. διότι δι' αὐτοῦ διορῶσι, διοπτεύουσί τι. § —, βλ. **δίοπτρον**, visière. § —, βλ. **διαστοχάστριον** (pinnule).

στόχος, ου, ὁ· but [de tir] τὸ **σκοπευόμενον σημεῖον**, κοινῶς τὸ σημάδι (διαφέρει ἀπὸ τὸ σκοπός, cible, βλ. λέξιν)· τὸ **σημεῖον** ἔνθα σκοπεύουσιν ἢ διευθύνουσι **σκοπευτικήν τινὰ ἀκτῖνα** (visée); || ὁ **βαλλόμενος στόχος**, but à atteindre, προκειμένου περὶ πυρῶν· || ὁ **βλητέος, βαλλόμενος** ἢ **βληθησόμενος στόχος**, but à battre ou but à atteindre, προκειμένου περὶ βολῆς· || **στόχος διαλείπων**, but à éclipse; || **εὐστοχέω-ῶ**, atteindre le but, ἐπιτυγχάνω τὸν στόχον, τὸν σκοπόν, τὸν προορισμόν, κτλ. || **στόχος ὡρισμένος**, but déterminé; || **στερεὸς στόχος** ἢ **σταθμεῦον σκοπόσημον**, but fixe; || στόχος ἐπιπλέων ἢ σκοπόσημον ἐπιπλέον, but flottant; || ἀστοχέω-ῶ, manquer le but, ἀποτυγχάνω τὸν στόχον, τὸν σκοπόν, τὸν προορισμόν, κτλ. || **κινητὸς στόχος** ἢ **σκοπόσημον κινητόν**, but mobile; || ἡ **εὐθεῖα τοῦ στόχου**, ligne de but; τὸ μεταξὺ τοῦ στόχου καὶ τοῦ πυροβόλου ἐν γένει ὅπλου διάστημα. § —, τὸ ἐφ' οὗ σκοπεύουσι, mire, n. f. ὅπερ καὶ **στοχασμάτιον** χαλεῖται. § —, objectif, n. m. ὡς ὅρος βολῆς ἡ λέξις σημαίνει τὸ **ἀντικείμενον** καθ' οὗ βάλλουσι διὰ πραγματικῶν πυρῶν, ἰδίως ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ὡς στράτευμα, κτλ. χρησιμεῦον ὡς **στόχος** (but), ἤτοι τὸ μέρος καθ' οὗ διευθύνουσι τὰς βολάς, συνεπῶς λαμβάνεται ἀντὶ τῆς λέξεως but καὶ σημαίνει τὸν **στόχον** (but); || **ἀλλαγὴ στόχου**, changement d'objectif; (βλ. λέξεις στόχος, but καὶ σκοπός, cible) αἵτινες δέον νὰ μὴ συγχέωνται, διότι ἡ μὲν σημαίνει τὸ **σκοπευόμενον** ἢ **βαλλόμενον σημεῖον** ἢ **ἀντικείμενον** (objectif) ζῶντος ἢ ἄλλου στόχου, ἡ δὲ cible σημαίνει τὸ χρησιμοποιούμενον ὡς **σκοπὸν κατὰ τὰς** ἀσκήσεις βολῆς.

στραβὰ [δημ. ἐπίρ.], βλ. **στραβὸς καὶ στραβοδίβολα**.

στραβίζω, μέλ. ίσω, κοινῶς ἀλληθωρίζω, ἔχω στραβοὺς ὀφθαλμούς, loucher; εἶμαι ἀλλήθωρος, être louche; βλ. **καὶ στραβισμός**.

στραβίζων, ουσα, ον· ὁ **παραβλώψ**, louche, adj.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

στραβικός, ή, όν· strabique, adj. ὁ πάσχων ἐκ στραβισμοῦ, qui est affecté de strabisme ; || [οὐσ.] strabique, n. τὸ ἄτομον τὸ πάσχον ἐκ στραβισμοῦ.

στραβισμόμετρον καὶ στραβόμετρον, ου, τό· strabomètre (στραβισμός, strabisme καὶ μέτρον, mesure) n.m. ὄργανον δι' οὗ μετροῦσι τὸν βαθμὸν τοῦ στραβισμοῦ.

στραβισμοτομία καὶ στραβοτομία, ας, ἡ· strabotomie (στραβισμός, strabisme καὶ τομή, section) n. f. [χειρουργ.] ἐγχείρησις ἀποβλέπουσα τὴν τομὴν κινητηρίων ὀφθαλμικῶν μυῶν πρὸς διόρθωσιν τοῦ στραβισμοῦ, ἤτοι ἡ ἐγχείρισις δι' ἧς σκοποῦμεν τὴν θεραπείαν τοῦ στραβισμοῦ, συνισταμένη εἰς τὴν διαίρεσιν τῆς ἐπὶ τοῦ σκληροῦ χιτῶνος καταφύσεως τοῦ συσπασθέντος μυὸς καὶ προκαλέσαντος τὸν στραβισμόν, ὅστις συνηθέστερον εἶνε ὁ ἔσω ὀρθὸς τῶν ὀφθαλμῶν.

στραβισμός, οῦ, ὁ· τὸ στραβίζειν, strabisme, κοινῶς **ἀλληθωρία**· ἐκτροπὴ τοῦ βλέμματος ἢ μᾶλλον τοῦ ὀπτικοῦ ἄξονος τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὡς ἐξ ἧς ὁ ἕτερος τῶν ὀφθαλμῶν ἔχει τὸ βλέμμα αὐτοῦ ἐστραμμένον πρὸς ἄλλο σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος· ἄλλοτε μὲν ὁ αὐτὸς πάντοτε ὀφθαλμὸς ἐκτρέπεται (στραβισμὸς ἑτερόπλευρος δεξιὸς ἢ ἀριστερός), ἄλλοτε δὲ ἀμφότεροι ἐκ περιτροπῆς (στραβισμὸς ἐπαλλάσων). Τὸ ἐκτρεπόμενον βλέμμα συνηθέστατα διευθύνεται πρὸς τὰ ἔξω καὶ ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ πρὸς τὴν τοῦ ἑτέρου εἶνε ἀποκλίνουσα (στραβισμὸς ἀποκλίνων, strabisme divergent), ἐνίοτε πρὸς τὰ ἔσω (στραβισμὸς **συγκλίνων** (strabisme convergent), σπανιώτατα πρὸς τὰ ἄνω ἢ τὰ κάτω. Ὁ στραβισμὸς καλεῖται ἔτι περιοδικός, ὅταν εἴς τινας μόνον στιγμὰς ἐμφανίζηται καὶ σχετικὸς ὅταν ἀναφαίνηται εἴς τινας διευθύνσεις τοῦ βλέμματος. Ὑπὸ αἰτιολογικὴν ἔποψιν ὁ στραβισμὸς εἶνε σύμπτωμα καὶ οὐχὶ ὀφθαλμικὸν νόσημα.

στραβοβλέπω [δημ.], βλ. **στραβοκυττάζω.**

στραβοδίβολα [ἐπίρ. δημ.], στραβά, διάστροφον, λοξῶς, στρεβλῶς, de travers ; [οἰκ.] de guingois, adv.

στραβοδίβολος, ος, ον [δημ.], ὁ μὴ εὐθύς, qui est de travers ; στρεβλός, ὁ στραβός, λοξός, travers, adj. στρεβλός, διάστροφος, biscornu, e, adj. [ἐπὶ ἀνθρ.] δύστροπος, revêche, adj. [οἰκ. ἐν.] λοξός, στρεβλός, guingois, adj. ἔλλειψις εὐθύτητος, συμμετρίας, défaut de rectitude, de symétrie.

στραβοκάνης, ὁ, βλ. **στραβοπόδης.**

στραβοκατινίζω [διάλ. Ἠπείρου], καταστρομάζω, πτοηθεὶς τρέπομαι εἰς φυγήν.

στραβοκέφαλον, ου, τὸ [δημ.], κακοκέφαλος, mauvaise tête ; στρεβλὸν πνεῦμα, esprit de travers.

στραβοκέφαλος, ὁ καὶ ἡ [δημ.], ὁ δύστροπος τὸν νοῦν, qui a l'esprit de travers ; κακοκέφαλος, mauvaise tête; πνεῦμα στρεβλόν, διάστροφον, esprit biscornu, ὅθεν δύσνους.

στραβοκομμένος, η, ον [δημ.], ὁ κακῶς (στραβὰ) κεκομμένος, coupé (taillé) de travers (κυρίως ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων).

στραβοκύτταγμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ὑποβλέπειν, τὸ λοξοκυττάζειν, action de regarder de travers ; λοξὸν βλέμμα, regard oblique ; βλέμμα ἀπειλητικόν, regard menaçant, ὅθεν=ὑπόβλεψις, ὑπόβλεμμα.

στραβοκυττάζω, μέλ. άξω [δημ.], ὑποβλέπω, λοξὸν ἐνορῶ, λοξοκυττάζω, λοξοβλέπω, κυττάζω λοξά, ἢ δι' ὕφους ἀπειλητικοῦ, regarder de travers (; d'un air menaçant), ἤτοι ἀγριοβλέπω.

στραβολαίμης, α, ικον [δημ.], ὁ ἔχων λοξόν, στραβὸν τὸν αὐχένα, qui a le cou de travers ; ὁ στρεβλωθεὶς τὸν αὐχένα, ὁ **διάστρεμμα** τοῦ τραχήλου παθών, qui a le cou tordu ; παραυχενίζων, στρεψαύχην, παρατράχηλος, torticolis, n.

στραβολαιμιάζω, μέλ. άσω [δημ.], στρεβλόω, διαστρέφω τὸν τράχηλον, tordre (; tourner) le cou ; προξενῶ **διάστρεμμα** (τοῦ τραχήλου) causer un torticolis. § [οὐδ. καὶ μέσ.] ἔχω (ἢ παθαίνω ἀπὸ) διάστρεμμα (τοῦ τραχήλου), avoir (se donner) un torticolis ; avoir (porter) le cou de travers, ὅθεν διαστρέφομαι τὸν τράχηλον, παραυχενίζω.

στραβολαιμισμός, οῦ, ὁ [δημ.] καὶ

στραβολαίμιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ῥαίβωσις, στρέβλωσις τοῦ τραχήλου, **διάστρεμμα** τοῦ (τραχήλου), torticolis, n. m.

στραβολέκατος, η, ο [διάλ. Ἠπείρου], ὁ στρεβλὸς τὸ σῶμα.

στραβομάρα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **στραβωμάρα.**

στραβόμετρον, ου, τό· strabomètre (στραβὸς καὶ μέτρον) n. m. ὀρθότερον ὅμως **σταβισμόμετρον**, βλ. λέξιν.

στραβομούρης, α, ικον [δημ.], ὁ ἔχων στρεβλὸν (διεστραμμένον) τὸ πρόσωπον, qui a le visage de travers.

στραβομουτσουνιάζω, μέλ. άσω [δημ.], κάμνω μορφασμοὺς (τοῦ προσώπου), faire la grimace ; faire mauvaise mine ; κάμνω μορφασμοὺς τῶν χειλέων, κοινῶς σουρόνω τὰ χείλη, faire la moue ; μορφάζω, grimacer.

στραβομουτσούνιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ διαστροφὴ τοῦ προσώπου, contorsion de visage ; ὁ μορφασμὸς (τοῦ προσώπου), grimace, n. f. μορφασμὸς (τῶν χειλέων), moue, n. f. κοινῶς τὸ σούρωμα τῶν χειλέων.

στραβομύτης, α, ικον [δημ.], ὁ ἔχων στρεβλὴν (στραβὴν) ῥῖνα (μύτην), qui a le nez tortu (de travers).

στραβόνω, μέλ. ώσω [δημ.], διαστρέφω, στρεβλόω, στρεβλῶ, tortuer ; tordre ; συστρέφω, διαστρέφω, contourner ; [ἐπὶ ἐργαλείων], fausser; [συνεκδ.] ἀλλοιῶ, μεταβάλλω, altérer ; φθείρω, χαλνῶ, gâter ; || — βελόνην, tortuer une aiguille; || μὴ στραβόνῃς τὸ στόμα σου, ne tordez pas la bouche ; || ἡ ζέστη ἐστράβωσε αὐτὸ τὸ ξύλον, la chaleur a contourné ce morceau de bois ; || — κλειδί, fausser (forcer) une clef; || ἐστράβωσε τὰ μοῦτρα του, il a fait la grimace ; || ἐστράβωσε τὴν ὑπόθεσιν, il a gâté (embrouillé) l'affaire; || στραβόνει ὅλα τὰ ὀνόματα, ὅταν τὰ προ-

φέρη, il écorche tous les noms quand il les prononce. § [οὐδ.] διαστρέφομαι, στρεβλοῦμαι, se tortuer ; se contourner ; παρεκκλίνω, dévier; ἐκφέρομαι, ἐκτρέπομαι, se déjeter ; σκευρόνω, [se] gauchir ; [συνεκδ.] ἐπὶ ἐργαλείων], se fausser; διαφθείρομαι, χαλνῶ, se gâter ; ‖ ἡ λεπὶς ἐστράβωσε, la lame s'est faussée ; ‖ ἐστράβωσαν τὰ πόδια του, ses jambes se sont contournées; ‖ τὸ σανίδι αὐτὸ ἐστράβωσε, cette planche a gauchi; ‖ [μεταφ.] ἡ δουλειὰ ἐστράβωσε, l'affaire a mal tourné (s'est gâtée).§ —, τυφλόνω, aveugler [συνεκδ.] ἐπισκοτίζω τὴν ὅρασιν, offusquer la vue ; θαμβόνω, éblouir ; ‖ ἐστραβώθη, il a perdu la vue ; ‖ [μεταφ.] θὰ στραβωθῇ μὲ τὸ γράψιμον, il usera ses yeux à force d'écrire ; ‖ [μεταφ.] ἐστραβώθης καὶ δὲν τὸ εἶδες ; où avez vous les yeux ? ‖ νὰ στραβωθῶ [ὅρκ. δημ.], je le jure sur mes yeux ! Dieu me confonde.

στραβοξυλεία, ας, ἡ· ἡ τορνεία, bois tors, n. m. ἐν τῷ ναυτικῷ καλοῦνται οὕτω τὰ ξύλα τὰ χρήσιμα πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐγκοιλίων καὶ παντὸς ἄλλου κεκυρτωμένου τεμαχίου.

στραβοξυλή, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ στραβόξυλον, ἡ στραβοξυλεία, τὸ ἐγκοίλιον.

στραβοξυλιαίς, ἡ [διάλ. Ἰκαρίας], τὰ **στραβόξυλα,** τοῦ πλοίου, τὰ κυρτὰ ξύλα τῆς σκάφης τῶν νηῶν, αἱ ναυτικαὶ στρέβλαι τοῦ Αἰσχύλου· βλ. καὶ ἐγκοίλιον (membre).

στραβόξυλον, ου, τό· ἡ **στραβοξυλεία,** ἡ τορνεία, bois tors, n. m. τὸ κυρτὸν ξύλον, courbe, n. m. βλ. καὶ **ἐγκοίλιον,** membre, n. m. ‖ [ναυτ.] τὰ στραβόξυλα τοῦ πλοίου, les membres du navire ; ‖ στραβόξυλον [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.], homme revêche (biscornu, de travers), δύστροπος, στρεβλὸς τὸν χαρακτῆρα· ‖ στραβόξυλα τῆς σέλλης, βλ. ἀψὶς τῆς ἀστράβης.

στραβοπάτημα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ παραπάτημα, faux pas, n. m. § τὸ διαστρέφειν (παραπατεῖν) τὰ ὑποδήματα, action de tourner ; (d'éculer) ses souliers.

στραβοπατῶ [δημ.], παραπαίω, παραπατῶ, faire un faux pas ; marcher de travers ; [ἐν.] διαστρέφω τὸν πόδα, se fouler le pied ; ‖ ἐστραβοπάτησε, le pied lui a manqué. § — [μεταβ.] διαστρέφω (παραπατῶ) τὰ ὑποδήματα, tourner (éculer) ses souliers.

στραβοπόδης, ου, ὁ (ισσα, ικον) [δημ.] ὁ ἔχων στρεβλούς, διεστραμμένους πόδας, qui a les jambes tortues (arquées); βλ. ῥαιβός, ῥαιβόπους, cagneux, euse ; ῥαιβοσκελής, κοινῶς στραβοκάνης, bancal, ale, ou bancroche (ὁ πρὸς τὰ ἔσω)· βλ. καὶ βλαισός, βλαισόπους, panard (ὁ πρὸς τὰ ἔξω).

στραβός, ή, όν, ὁ μὴ εὐθύς, ὁ μὴ ἴσιος, ὁ στρεβλός, ὁ σκολιός, tortu, e, adj. ὅστις εἶνε λοξός, qui est de travers ; διάστροφος, δύστροφος, συν[δι]εστραμμένος, contourné, ée, adj. [συνεκδ.] κεκλιμένος, incliné, ée, adj. λοξῶς, oblique ; [οἰκοδ.] λοξός, biais ; [μεταφ.] ἀπατηλός, ψευδής, faux, fausse ; ἀλλήθωρος, louche ; ‖ στραβὰ πόδια, des jambes tortues (δημ. tortes) ; ‖ [μεταφ.] ἔχει κεφάλι, il a l'esprit tortu (de travers) ; ‖ ἐπῆρε στραβὸν δρόμον, il s'est fourvoyé ; [καὶ μεταφ.] il a donné dans le travers; il est tombé dans l'inconduite ; ‖ στραβὸ γεφύρι, un pont biais; ‖ στραβὴ ἰδέα, une idee fausse. § [οὐδ. πληθ. ἐπίρ.] στραβὰ=οὐχὶ εὐθέως, λοξά, λοξῶς, de travers ; de côté ; ‖ γράφει στραβά, il écrit de travers ; ‖ φορεῖ τὸ καπέλλο του στραβά, il porte son chapeau sur l'oreille ; ‖ τὸ καπέλλο σου εἶνε στραβά, votre chapeau est de côté ; ‖ [μεταφ.] τὸ ἔβαλε στραβὰ [φρ. δημ.], il est tranquille ; (ἠρεμεῖ), il laisse couler l'eau ; ‖ τὸ ἐπῆρε στραβά, il a pris la chose de travers (οἰκ. à gauche) ; ‖ στραβὰ κουτσὰ [φρ.] tant bien que mal ; clopin-clopant, adv.= en clopinant ; cahin-caha, adv. = tant bien que mal. § —, ὁ ἐστερημένος τῆς ὁράσεως, ὁ **τυφλός,** aveugle, n. ‖ στραβὸς εἶσαι; [κυρίως καὶ μεταφ.] êtes-vous aveugle ? ‖ εἰς τὰ στραβὰ [ἐπίρ.], à l'aveuglette ; τυφλῶς, en aveugle; χωρὶς νὰ βλέπῃ, sans y voir.

στραβοστομιάζω, μέλ. άσω [δημ.], διαστρέφω τὸ στόμα, tordre la bouche ; κάμνω μορφασμόν, faire la grimace ; μορφάζω, grimacer ; βλ. καὶ στραβομουτσουνιάζω.

στραβοτομία, ας, ἡ· strabotomie (στραβὸς καὶ τομή), ἀλλ' ὀρθότερον **στραβισμοτομία,** βλ. λέξιν.

στραβοτσάγουλος, η, ο [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ἐξηρθρωμένην ἔχων τὴν σιαγόνα.

στραβουλίζω [δημ.], βλ. **στραγγουλίζω.**

στραβόω-ῶ, βλ. στραβόνω.

στράβωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ τυφλότης, aveuglement, n. m. § — ἡ ἰδιότης (κατάστασις) τοῦ **στραβοῦ,** qualité ou état de ce qui est tortu ; διαστροφή, συστροφή, contournement, n. m. στρεβλότης, **συστροφή,** torsion, n. f. ἡ λοξότης, travers, n. m. ou obliquité, n. f.

στραβωμάρα, ας, ἡ [δημ.], ἡ τυφλότης, aveuglement, n. m. ou cécité, n.f. § μεταφ.] ἀπερισκεψία, bévue, n. f. ἀπροσεξία, inadvertance, n. f. ἀνοησία, sottise, n. f. ἀνοησία, balourdise, n. f. [οἰκ.] boulette, n. f.

στραγαλατζῆς, ὁ [δημ.], ὁ φρύγων ἐρεβίνθους, rôtisseur de pois chiches ; ‖ ὁ πωλῶν στραγάλια, vendeur de pois chiches rôtis.

στραγάλια [δημ.] (τὰ τουρκ. λεμπλεμπιὰ) ἴσως ἐκ τοῦ τρωγάλια (ὅσα ὀπωρικὰ σπάνονται διὰ τῶν ὀδόντων), ἐρέβινθοι φρυκτοί, pois chiches rôtis ; βλ. ἐρέβινθος.

στραγαλιᾶνος, ὁ [δημ.], ἀπὸ τοῦ (ἀ)στραγαλῖνος, ἀκανθίς, τὸ γαρδέλι, [πτην.] ἡ καρδερίνα, chardonneret, n. m.

στράγγα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] (ἐκ τοῦ στράγξ) ῥανίς.

στραγγάλη, ης, ἡ· ὁ βρόχος, lacet, n. m. σχοινίον ἢ ἱμὰς διὰ στραγγαλισμόν, corde pour étrangler ; ‖ ἐπίσης ὁ διὰ βρόχου θάνατος (διὰ τῆς ἀγχόνης), action d'étrangler ou de s'étrangler ; βλ. καὶ βρόχος. § — [ναυτ.], trésillon, n. m. βλ. στραγγαλίζω.

στραγγαλιά, ἡ [δημ.] βλ. **βρόχος,** nœud coulant.

στραγγαλίζω, μέλ. ίσω, ἀποπνίγω διὰ στραγγάλης, étrangler ; ἀπάγχω, pendre · ‖ —, étrangler ; περισφίγγω τι ὅπως ἀποτελέσω αὐχένα, αὐχενίζω. § — [ναυτ.], trésillonner, σημαίνει ὅτι συμπλησιάζω πρὸς ἄλληλα δύο ἐντεταμένα σχοινία ὅπως δέσω **ἐπίδεσμον** (amarrage) ἐπ' αὐτῶν· πρὸς τοῦτο μεταχειριζόμεθα σχοινίον λεπτὸν μικροῦ μήκους οὗτινος τὰ ἄκρα ἀφοῦ περιβάλωσι τὰ δύο ἐντεταμένα σχοινία στερεοῦνται εἰς μικρὸν μοχλὸν καλούμενον **στραγγάλην** (trésillon), διὰ τοῦ ὁποίου δυνάμεθα νὰ ἐξασκήσωμεν μεγάλην δύναμιν πρὸς στραγγάλισιν παχέων σχοινίων, προτόνων ἢ ἐπιτόνων τῶν ἱστῶν, μεταχειριζόμενοι σιδηροῦν ἐργαλεῖον ὅπερ καλεῖται **ἐπιδετικὸν πίεστρον** (presse pour amarrages).

στραγγαλισμός, οῦ, ὁ· τὸ στραγγαλίζειν, ἄπαγξις, τὸ πνίξιμον, strangulation, n. f. στραγγαλισμὸς ἐν τῇ ἰατροδικαστικῇ καλεῖται πρᾶξις βιαία συνισταμένη εἰς ἰσχυρὰν πίεσιν ἐξασκουμένην πέριξ τοῦ λαιμοῦ ἢ καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ μόνον διὰ σχοινίου ἢ ῥινομάκτρου, ἢ ἄλλου τινὸς βρόγχου ἢ καὶ δι' ἀμφοτέρων ἢ τῆς ἑτέρας τῶν χειρῶν, ἥτις παρακωλύουσα τὴν διὰ τῶν ἀναπνευστικῶν ὁδῶν φρασσομένην δίοδον τοῦ ἀέρος ἐπάγεται ἀναστολὴν καὶ παῦσιν τῆς ἀναπνοῆς καὶ θάνατον ἐξ ἀσφυξίας. Ὁ ἰατροδικαστὴς ἀνευρίσκει ἱκανὰ σημεῖα ὅπως βεβαιώσῃ ἀπόπειραν στραγγαλισμοῦ, οἷον πρόσωπον ἐξῳδηκὸς καὶ ἰόχρουν, ἀφρὸν ἐν τῷ στόματι καὶ ἐν ταῖς ῥινικαῖς κοιλότησιν, ἐξαγγειώσιν τοῦ αἵματος ὑπὸ τὸν ἐπιπεφυκότα, τράχηλον ἐξῳδηκότα καὶ ἐπώδυνον, φωνὴν τεθλασμένην, κατάποσιν δυσχερῆ καὶ ἐπώδυνον, ἔστιν ὅτε τὸ ἀποτύπωμα βρόχου ἐπὶ τοῦ τραχήλου. § —, étranglement, n. m. ἡ περίσφιγξις, τὸ περισφίγγειν πρὸς ἀποτέλεσιν αὐχένος.

στραγγαλιστήρ, ῆρος, ὁ [ναυτ.], étrangloir, n. m. ou étrangloir à lunette. Εἶδος **κατοχέως** (linguet) εὑρισκομένου ὄπισθεν τοῦ ἐργάτου καὶ ἄνωθεν τοῦ φρεατίου τῆς ἁλύσεως, δι' οὗ κατὰ θέλησιν κανονίζουσι τὴν ἐξολκὴν ἢ εἰσολκὴν τῆς ἁλύσεως ἐκ τοῦ φρεατίου της. Ὁ **στραγγαλιστὴρ** διαφέρει τοῦ **κατοχέως** (linguet) κατὰ τὸ ὅτι ὁ μὲν κατοχεὺς ἐμποδίζει τὴν ἐξολκὴν τῆς ἁλύσεως οὐχὶ δὲ καὶ τὴν **εἰσολκήν,** ὁ δὲ **στραγγαλιστὴρ** ἐμποδίζει ἀμφότερα.

στραγγαλόδεσμος, ου, ὁ [ναυτ.], amarrage en étrive ou amarrage avec bridure, ἡ ληγαδοῦρα τσαπράζι, ἤτοι ἐπίδεσμος διπλοῦς συνήθως χρησιμεύων εἰς σύσφιγξιν τῶν τριοπῶν τῶν τροχίλων ἢ τοῦ μέσου ἐξαρτίου ἐφ' οὗ ἀσκεῖται δύναμις ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων. Οἱ ἐπίδεσμοι, οἱ συσφίγγοντες τοὺς ἐπιτόνους ἐπὶ τῶν τριοπῶν, οἱ μὲν παρὰ τὴν θέσιν ἐν ᾗ ἡ ἄκρα περιβάλλει τὸ μέσον τῶν ἐπιτόνων εἶνε στραγγαλόδεσμοι, οἱ δὲ λοιποὶ πλατύδεσμοι.

στραγγαλόστροφος, ου, ὁ· nœud de trésillon ; βλ. εἰς **σχοινοκόμβους.**

στραγγίζω, μέλ. ίσω (ἀπο)σταλάζω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, κατα σταγόνας, égoutter. § [οὐδ.] —, s'égoutter ; ‖ [μεταφ.] ἐστράγγισα εἰς τὰ πόδια μου, j'ai séché sur pied. § [μεταφ.] ἐκκενόω-ῶ [ποτήριον, κτλ.], vider [un verre, etc.] faire rubis sur l'ongle ; [συνεκδ.] sabler. § —, διηθέω-ῶ, διυλίζω, filtrer.

στράγγισμα, ατος, τὸ [δημ.] (ἀπο)στάλαξις, égouttage, n. m. égouttement, n. m. § —, διήθησις, filtration, n. f.

στραγγιστῆρι, τὸ [δημ.], ὁ ἠθμός, couloire, n. f. τὸ τρυπητό, passoire, n. f. σακκελίς, ὕφασμα λεπτὸν καὶ ἀραιὸν χρησιμεῦον ὡς ἠθμός, étamine, n. f.

στραγγιστήριον, ου, τό· κοινῶς **στραγγιστῆρι,** égouttoir, n. m. σανὶς ἢ ἄλλο ἀντικείμενον διάτρητον δι' οὗ στραγγίζεταί τι. § —, τὸ διυλιστήριον, filtre, n. m.

στραγγιστός, ή, όν· σταλακτός, ή, όν, égoutté, ée, adj. κατὰ σταγόνας ληφθείς, de goutte.

στραγγοῦλα [δημ.], βλ. **στραγγάλη.**

στραγγουλίζω [δημ.], **διαστρέφομαι** [τὸν πόδα, τὸν καρπὸν τῆς χειρός], [se] donner une entorse ; se fouler (se démettre) [le pied ; le poignet] ; βλ. **διάστρεμμα, ἐξάρθρωσις.** § [ναυτ.] βλ. **στραγγαλίζω.**

στραγγούλισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **διάστρεμμα,** Ἱπποκρ. παράρθρωσις, entorse, n. f. détorse, n. f. foulure, n. f. βλ. **ἐξάρθρωσις,** luxation, n. f.

στραγγουρία, ας, ἡ· strangurie, n. f. Ἄκρα περὶ τὴν οὔρησιν δυσχέρεια, τοῦ οὔρου ἐξερχομένου κατὰ σταγόνας μετ' ἄλγους, καύσου καὶ συνεχοῦς κατὰ τὴν κύστιν τεινεσμοῦ. Εἶνε βαθμός τις τῆς ἐπισχέσεως τῶν οὔρων, παθήσεως οὐ μικρὸν δεινῆς χαρακτηριζομένης διὰ συναγωγῆς καὶ ἐμμονῆς τοῦ προϊόντος τῶν νεφρῶν ἐν τῇ κύστει μετὰ πάντων τῶν τοιαύτης καταστάσεως ἀποτόκων φαινομένων. Πρῶτος βαθμὸς τῆς ἐπισχέσεως εἶνε ἡ δυσουρία, δεύτερος ἡ στραγγουρία καὶ τρίτος ἡ τελεία ἐπίσχεσις ἢ ἄλλως ἰσχουρία.

στράγιστο καὶ **σφράγιστο,** τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἀπὸ τοῦ ὤμου τοῦ χωρικοῦ ἠρτημένον μάλλινον **σακκοῦλι,** τὸ καλούμενον καὶ **ταγάρι.**

στρακιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **ὀστρακιά.**

στράλιο [δημ. ναυτ.], βλ. **ἀνάδρομος,** draille ; ‖ στράλια, βλ. **πρότονος,** étai.

στραμπή, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ ἀστραπή.

στραμπίζω [διάλ. Οἰνόης], στέλλω εἰς ἀστραπήν, στὸν διάβολον, διώχνω, ἐκδιώκω, ἀποβάλλω.

στραμπλιόμη [Αἰτωλ. ἰδίωμα], μέλος τι τοῦ σώματός μου πάσχει ἐξάρθρωσιν (**στραμπουλίζω**).

στραμπουλίζω [δημ.], βλ. **στραγγουλίζω.**

στραμπούλισμα [δημ.], βλ. **στραγγούλισμα** καὶ **διάστρεμμα.**

στράτα, ας, ἡ [δημ. ξεν.], (ἀπὸ τοῦ λατ. via strata, ὁδὸς στρωτή), βλ. **ὁδὸς** (κοινῶς ὁ **δρόμος,** τὸ **μονοπάτι**), chemin, n. m. voie, n. f. route, n. f. rue, n. f. βλ. καὶ **ἀτραπός.**

στραταρχεῖον, ου, τὸ = γενικὸν στρατηγεῖον, grand quartier général, λέγεται τὸ στρατηγεῖον τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ πολλῶν ἡνωμένων στρατειῶν καὶ **στρατηγεῖον**, quartier général, μεραρχίας ἢ **στρατηγίας** (quartier général de corps d'armée; βλ. καὶ μοῖρα στρατιᾶς), εἶνε τὸ μέρος ἔνθα εὑρίσκεται ὁ στρατάρχης ἢ στρατηγὸς καὶ οἱ ἀποτελοῦντες τὸ ἐπιτελεῖόν του ἀξιωματικοί· [προκειμένου περὶ στρατοπέδου, λέγεται **στρατοπεδαρχεῖον**].

στρατάρχης, ου, ὁ· ἀρχηγὸς στρατοῦ, maréchal ou maréchal de France, εἶνε ἀνώτερος στρατιωτικὸς βαθμὸς ἐν Γαλλίᾳ ἀνταποκρινόμενος μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ feld-maréchal τῆς Γερμανίας, Αὐστρίας καὶ Ρωσσίας. § **στρατάρχης**, connétable, n. m. ἀνώτατος στρατιωτικὸς βαθμὸς τὸ πάλαι ἐν Γαλλίᾳ, εἶδος στρατάρχου.

στραταρχία, ας, ἡ· τὸ ἀξίωμα (ὁ βαθμὸς) τοῦ στρατάρχου, dignité (grade) de maréchal; maréchalat, n. m.

στραταρχῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι στρατάρχης, être maréchal; διοικῶ στρατιὰν (ἢ μοῖραν στρατοῦ), commander une armée (un corps d'armée).

στρατεία, ας, ἡ· βλ. **ἐκστρατεία**, expédition, n. f. campagne, n. f. αἱ ἐκστρατεῖαι. § —, ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία (ὑποχρέωσις), service militaire.

στράτευμα, ατος, τό· troupe, n. f. καλεῖται οὕτω σῶμα ἢ ἀπόσπασμα στρατιωτῶν συμπεριλαμβανομένων τῶν ὑπαξιωματικῶν· βλ. **στρατός**, armée; **ὁπλίτης**, homme, de troupe καὶ **σῶμα**, corps; || ἔνοπλον **στράτευμα**, troupe armée; || οἱ **ἄνδρες** τοῦ τάγματος, τοῦ λόχου, κτλ. la troupe d'un bataillon, d'une compagnie, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀξιωματικῶν· || σῶμά τι τοῦ στρατεύματος, corps de troupe, στρατιωτικὸν σῶμα· || **πολέμιον στράτευμα**, troupe ennemie; || **ἔφιππον σῶμα**, troupe montée; || **μεταβατικὸν στράτευμα**, troupe mobile; || [πληνθυντ.] τὰ **στρατεύματα**, troupes; ἡ **ἐπικουρία**, troupes auxiliaires; || ἀκμαῖα στρατεύματα, troupes fraîches; || τὰ **ἔφιππα σώματα** ἢ ἔφιππα **στρατεύματα**, οἱ **ἱππηλάται** ἢ τὰ **ἱππηλατικὰ** (ἐξυπακούονται στρατεύματα), troupes à cheval, ἤτοι οἱαδήποτε στρατεύματα ἱππεύοντα, εἴτε ἱππικόν, πυροβολικόν, ἔφιππος χωροφυλακή, κτλ. || **πεζικὸν σῶμα** ἢ **πεζοπόρον στράτευμα**, troupe à pied καὶ πληθυντ. οἱ **πεζοπόροι** ἢ τὰ **πεζοπόρα** ἢ **πεζὰ** (ἐξυπακούονται στρατεύματα), troupes à pied; || **τὰ στρατεύματα τῆς φρουρᾶς**, troupes de garde, ἤτοι τὰ φρουροῦντα εἰς θέσιν τινά· || **στρατεύματα καταλήψεως τῆς τοποθεσίας**, troupes d'occupation d'une position; ταῦτα διαιροῦνται εἰς **στρατεύματα καταλήψεως τῆς γραμμῆς**, **τῆς ἀμύνης** καὶ εἰς **ἐφεδρείαν**· τὰ πρῶτα ἀσφαλίζουσι τὴν ἄμυναν τῆς τοποθεσίας, ἐνῷ ἡ ἐφεδρεία προώρισται νὰ ὑποστηρίζῃ ἐν ἀνάγκῃ τὴν ἄμυναν, ν' ἀναλαμβάνῃ τὴν ἐπίθεσιν ἐὰν πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ τοιαύτη, νὰ καλύπτῃ τὴν ὑποχώρησιν καὶ νὰ προλαμβάνῃ καὶ ἀποκρούῃ πᾶσαν μὴ προβλεφθεῖσαν περίστασιν· || τὰ **ἐλαφρὰ στρατεύματα** ἢ ἁπλῶς τὰ **ἐλαφρὰ** ἢ οἱ **ἐλαφροί**, troupes légères, καλοῦνται οὕτω τὰ ἐλαφρῶς ἐξωπλισμένα στρατεύματα (armé à la légère) ἅτινα ἐκαλοῦντο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων **ψιλοὶ** (βλ. armé à la légère καὶ **πεζικόν**, infanterie); || **ἐπιβατικὰ στρατεύματα** ἢ **ἐπιβατικὸς στρατός**, troupes passagères ἢ troupes d'embarquement; τὰ ἐπὶ τῶν πλοίων πρὸς μεταφορὰν καὶ ἀποβίβασιν ἐπιβαίνοντα στρατεύματα. § [ἀρχαι.] alarii, τὰ τῶν πτερύγων στρατεύματα, ἅτινα παρὰ Ῥωμαίοις ἐτοποθετοῦντο εἰς τὰς πτέρυγας, συνέκειντο δὲ ἐκ πεζικοῦ καὶ ἱππικοῦ τῶν συμμάχων.

στρατεύσιμος, ος, ον, ἁρμόδιος (ἐπιτήδειος) διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, apte au servire militaire; εἰς στράτευσιν ἀνήκων, sujet à la conscription; **στρατεύσιμος**, conscriptible; ὅθεν **ἐνῆλιξ**. § [συνήθ. οὐσ.] στρατεύσιμος, ὁ κληρωτός, appelé, ée, adj. ou conscrit, ite, adj. βλ. **κληρωτός**· || **στρατεύσιμοι** = οἱ **κληρωτοί**, contingent, n. m. ἤτοι ὁ ἀριθμὸς τῶν χορηγουμένων νεοσυλλέκτων (jeunes soldats) ὑπὸ τῆς ἐνιαυσίου **ἀπογραφῆς** (conscription), ἤτοι αὐτὴ ἡ **ἐνιαύσιος ἀπογραφή**· βλ. καὶ **κληρωτὸς** (conscrit).

στρατεύω, μέλ. εύσω, ἐκτελῶ στρατείαν (ἐκστρατείαν), faire une campagne (une expédition); marcher contre; βλ. **ἐκστρατεύω**. § [μεσ.] ὑπηρετῶ ἐν τῷ στρατεύματι, servir dans l'armée; porter les armes; κατατάσσομαι ὡς στρατιώτης, se faire soldat.

στρατηγεῖον, ου, τό· quartier général; βλ. **στραταρχεῖον**· ἡ σκηνὴ τοῦ στρατηγοῦ, tente du général.

στρατήγημα, ατος, τό· stratagème, n. m. Ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἐσήμαινεν ἰδίως τὴν ὁδήγησιν τοῦ πολέμου καὶ ἦτο συνώνυμον τῆς λέξεως **στρατηγία** (stratégie). Τὸ **στρατήγημα** ἦτο ἐπίσης στρατηγικὸν ἔργον ἢ ἀνδραγάθημα, μάλιστα δὲ πανοῦργον, ὅθεν τέχνασμα ἢ πανούργημα πολεμικόν· τῆς λέξεως stratagème γίνεται τὴν σήμερον χρῆσις ἀντὶ τῆς ruse de guerre. § —, ruse de guerre ou artifice de guerre ou stratagème. n. m. τὰ μέσα ἅτινα μεταχειρίζονται πρὸς ἐξαπάτησιν τοῦ πολεμίου, ὅσον ἀφορᾷ τὰς δυνάμεις των, τὰς προθέσεις ἢ τὰς διατάξεις τῶν στρατευμάτων· || **καταστρατηγέω-ῶ**, **καταβάλλω**, vaincre par un stratagème, νικῶ τοὺς πολεμίους· || [μεταφ.] δόλος, ἀπάτη, πανουργία, ruse, n.f. ou artifice, n.m. τέχνασμα, manœuvre, n. f. πανουργία, truc, n. m. ὅθεν ἐν γένει **στρατήγημα**, stratagème, λέγεται πᾶσα προσποίησις ἢ πανουργία πρὸς ἐξαπάτησιν τοῦ ἀντιπάλου.

στρατηγηματικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸ στρατήγημα, de stratagème; stratagématique, adj. § —, **στρατηγικός**, stratégiste, n. m. ὁ γνωρίζων καλῶς τὴν στρατηγικὴν ἢ γράφων περὶ τῆς ἐπιστήμης ταύτης.

στρατηγία, ας, ἡ· stratégie, καλεῖται ἡ **διοίκησις τοῦ στρατεύματος** (commandement

de l'armée), καθὼς καὶ τὸ **ἀξίωμα τοῦ στρατηγοῦ** (charge de stratège). § —, généralat, n. m. τὸ ἀξίωμα τοῦ στρατηγοῦ, dignité de général; ὁ βαθμὸς τοῦ στρατηγοῦ, le grade de général; ‖ στρατηγία, ἡ, généralat, n.m. ἡ διάρκεια τῶν καθηκόντων τοῦ στρατηγοῦ· τὸ εἶναι τινὰ στρατηγόν. § **στρατηγία** [τακτ.] μετωνομάσθη ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς κανονισμοῖς ἡ μοῖρα στρατοῦ, βλέπε **σῶμα** στρατοῦ (corps d'armée). § —, stratège, n. m. βλ. **φάλαγξ.**

στρατηγική, ῆς, ἡ· stratégie, n. f. ἡ **ἐπιστήμη** (science) τοῦ ὁδηγεῖν **στρατιάς** (armées). Καλεῖται οὕτω τὸ μέρος **τῆς πολεμικῆς τέχνης** (βλ. art militaire) ὅπερ παρέχει τὰς ἀρχὰς συμφώνως μὲ τὰς ὁποίας δέον νὰ κανονίσωσι τὴν διεύθυνσιν καὶ τὴν διανομὴν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων ἐφ' ἑνὸς **θεάτρου ἐπιχειρήσεων** (théâtre d'opérations), τὰς σχέσεις ἃς αἱ εἰρημέναι δυνάμεις ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι μεταξύ των, τὴν τάξιν ἣν δέον ν' ἀκολουθῶσι κατὰ τὰς κινήσεις των, οὕτως ὥστε νὰ συμπλακῶσι μετὰ τοῦ πολεμίου ὑπὸ τὰς εὐνοϊκωτέρας περιστάσεις, ἵνα ἐπιτύχωσι τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν. Συχνάκις συγχέουσι τὴν **στρατηγικὴν** μετὰ τῆς **τακτικῆς** (tactique)· ἡ πρώτη περιλαμβάνει σύνολόν τι ἐπιχειρήσεων καὶ ἔχει ὡς **πεδίον ἐνεργείας** ὁλόκληρον τὴν ζώνην, ἥτις συχνάκις εἶνε λίαν ἐκτεταμένη, ἐφ' ἧς τὰ στρατεύματα δύνανται νὰ κινῶνται, ἐνῷ ἡ δευτέρα ἔχει ὡς κύριον σκοπὸν τὴν ἄμεσον προετοιμασίαν καὶ τὴν διεύθυνσιν τῆς μάχης. Ἡ κατάστρωσις τοῦ **σχεδίου τῆς ἐκστρατείας** (βλέπε plan de campagne), ἡ ἐκλογὴ τῆς βάσεως **τῶν ἐπιχειρήσεων** (base d'opérations) καὶ **τῶν γραμμῶν τῶν ἐπιχειρήσεων** (lignes d'opérations), ὁ **προσδιορισμὸς** τῶν σκοπῶν (**ἀντικειμένων**) **τῶν ἐπιχειρήσεων** (objectifs d'opérations), τῶν **καταληφθησομένων στρατηγικῶν** σημείων (points stratégiques), τῶν μερῶν εἰς ἃ δύνανται νὰ καταφύγωσι, κτλ. κτλ. ὑπάγονται εἰς τὴν **στρατηγικήν**· βλ. καὶ **τακτική** (tactique).

στρατηγικός, ή, όν· stratégique, adj. ὁ εἰς στρατηγὸν ἀνήκων ἢ ἁρμόζων, ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν **στρατηγικὴν ἐπιστήμην** (stratégie)· π. χ. ὁδὸς στρατηγική, route stratégique, βλ. ὁδός· ‖ συνδιασμὸς στρατηγικός, combinaison stratégique. § —, ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς στρατηγόν, de général. § —, βλ. **στρατηγηματικὸς** (stratégiste). § — μονάς, unité stratégique; βλ. **μονάς.** § — διάσπασις, rupture stratégique, ἤτοι χωρισμὸς τῶν δυνάμεων στρατιᾶς τινὸς εἰς δύο εὐδιάκριτα τμήματα. § — σημεῖον, point stratégique; βλ. **σημεῖον.** § — **κέντρον,** pivot stratégique, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει τὸν προσδιορισμὸν ὅντινα ἐκπληροῦσι τὰ **φρούρια** (places fortes) ἀποτελοῦντα σημεῖον στηρίξεως διὰ τοὺς ἑλιγμοὺς τῶν στρατευμάτων, καλοῦσιν ἐνίοτε αὐτὰ στρατηγικὰ **κέντρα.**

στρατηγός, οῦ, ὁ· général, n. m. καλοῦνται γενικῶς οὕτως οἱ **ἀνώτατοι ἀξιωματικοὶ** (officier général, πληθ. officiers généraux), ἤτοι οἱ ἔχοντες βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ συνταγματάρχου· κυρίως ὑπάρχουσι δύο βαθμοί, **ὑποστράτηγος** (général de brigade), ὅστις ἄλλοτε ἐκαλεῖτο γαλλιστὶ maréchal-de-camp, καὶ ὁ **ἀντιστράτηγος** (général de division), ὅστις ἐκαλεῖτο ἄλλοτε lieutenant général; βλ. καὶ **βαθμός.** § **ὑποστράτηγος,** général de brigade, οὗτος διοικεῖ μίαν **ταξιαρχίαν** (brigade), ἤτοι δύο συντάγματα οἱουδήποτε σώματος· δύναται ἐπίσης νὰ διορισθῇ **ἀρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου** (**ἐπιτελάρχης,** chef d'état-major) ἢ **ὑπαρχηγὸς** (sous-chef d'état-major), κτλ. § **ἀντιστράτηγος,** général de division, οὗτος διοικεῖ κατ' ἀρχὴν μίαν **μεραρχίαν** (division) πεζικοῦ ἢ ἱππικοῦ ἢ εἰδικόν τι σῶμα, ἢ **μοῖραν στρατιᾶς** (corps d'armée). § **ἀρχηγὸς μοίρας στρατιᾶς,** général commandant un corps d'armée; ‖ **ἀρχηγὸς στρατιᾶς,** général commandant une armée; ‖ **ἀρχηγὸς στρατιῶν,** général commandant un groupe d'armées; ‖ ὁ **γενικὸς ἀρχηγὸς** ἢ ἁπλῶς ὁ **ἀρχηγός,** général en chef; καλεῖται οὕτως ὁ στρατηγὸς ὁ διοικῶν **μοῖραν στρατιᾶς** (corps d'armée) ἐν καιρῷ εἰρήνης, καὶ στράτευμα οἱασδήποτε δυνάμεως ἐνεργοῦν μεμονωμένως ἐν καιρῷ πολέμου. Ἐὰν ἦνε ἐπὶ κεφαλῆς ἑτέρων στρατηγῶν καλεῖται **ἀρχιστράτηγος** (généralissime)· ‖ στρατηγὸς **ἐπιθεωρητής,** général inspecteur; ‖ général major, καλεῖται ἐνίοτε ὁ **ὑποστράτηγος** (général de brigade). § — [ἱστορ.], stratège, n. m. ὁδηγῶν τὸν στρατὸν εἰς τὸν πόλεμον καὶ διευθύνων τὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις· ὁ τὴν σήμερον καλούμενος général. § —, capitaine, n. m. ἡγήτωρ, ὁ διοικῶν στρατεύματα (ὑψηλῶς ἐννοουμένης τῆς σημασίας)· ὅθεν grand capitaine, λέγεται μέγας στρατηγός, ἢ μέγας ἡγήτωρ (ἡγέτης), **στρατηλάτης.**

στρατηγῶ (έω), μέλ. ήσω· εἶμαι στρατηγός, être général; διοικῶ στράτευμα, commander une armée.

στρατηλάτης, ου, ὁ· ὁ (γενικὸς) ἀρχηγὸς στρατιᾶς, chef [général] d'une armée; ὁ ἀρχιστράτηγος, généralissime, n. m. ὁ στρατηλάτης, grand capitaine, οἷοι ὑπῆρξαν, ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ Ἀννίβας, ὁ Καῖσαρ, ὁ Ναπολέων ὁ Α', κτλ, βλ. καὶ **στρατηγός.**

στρατί τὸ [δημ.], βλ. **στράτα.**

στρατιά, ᾶς, ἡ· βλ. **στρατός,** armée, n. f. τὰ **στρατεύματα,** troupes.

στρατιώτης, ου, ὁ· soldat, n. m. ὁ πολίτης ὁ στρατεύσιμος καὶ ἐν τῷ στρατῷ τεταγμένος· ὁ ἄνευ βαθμοῦ στρατιωτικός· καλεῖται ἐπίσης οὕτω καὶ τὸ ἐπάγγελμα τῶν ὅπλων, καθὼς καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτοῦ, ὅθεν συνώνυμον τοῦ στρατιωτικός, militaire; [οἰκ.] ὁ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, troupier, n.m. [δημ. κωμ.] — τοῦ πεζικοῦ, pioupiou, n. m. ‖ παλαιὸς στρατιώτης, vieux soldat; vieux troupier; ‖ —, appelé; βλ. **κληρωτὸς** (conscrit); ‖ νεοσύλλεκτος, jeune soldat; βλ. **κληρωτὸς** (conscrit); ‖ ἄοπλος στρατιώτης, soldat sans

arme ; || — μὲ τὸ ὅπλον παρὰ πόδα, soldat reposé sur l'arme ; || — ἱπποκόμος ἢ ὑπηρέτης ἀξιωματικοῦ, soldat ordonnance (ἢ ἁπλῶς ordonnance, n. f.) || οἱ φέροντες σκαπανικὰ ἐργαλεῖα στρατιῶται, soldats porteurs d'outils; || στρατιωτικοὶ ἐργάται, soldats-ouvriers; || στρατιῶται ἐργάται· βλ. ἐργάτης (travailleur) ; || — μὴ καταταχθείς, passe-volant, ὅντινα ἐθεώρουν ὡς παρόντα εἰς τὰς τάξεις, διὰ νὰ καταχρῶνται τὸν μισθόν.

στρατιώτης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ μολύνουσα τὰ κρέατα μεγάλη μυῖγα.

στρατιωτικός, ού, ό· militaire, adj. λέγεται διὰ πᾶν τὸ ἀνῆκον ἢ ἀφορῶν τὸν στρατόν, ἢ στρατιώτην, τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα ἢ τὸν πόλεμον· βλ. καὶ **ἀνήρ**· || ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν στρατιώτην, de soldat ; || πολεμικός, de guerre. § **στρατιωτικός,** ὁ· militaire, n.m. συνώνυμον τοῦ soldat. Καλεῖται οὕτω πᾶν μέλος τοῦ στρατοῦ ἐν ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ ἢ ὑπηρετοῦν ὑπὸ τὰς σημαίας· εἶνε τὸ ἐναντίον τῆς λέξεως πολιτικὸς (civil) ; || —, homme d'épée = στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα· βλ. καὶ στρατιωτικὴ **ἠθική**· || militaire σημαίνει ἐπίσης τὸ **στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα,** l'état militaire ; la profession des armes ; || στρατιωτικὴ μουσική, corps de musique militaire ; [νεολ.] la bande ; || [ἔκτακτος] στρατιωτικὸς νόμος, loi martiale ; || ὁ στρατιωτικὸς ὄχλος, la soldatesque ; || [οὐσ.] οἱ **στρατιωτικοί,** les militaires ; les gens de guerre ou gens d'armes (βλέπε ἄνδρες)· || τὸ **στρατιωτικόν,** soldatesque, n. f. ἐξυπακούεται τὸ πλῆθος τῶν στρατιωτῶν, οἱ **στρατιῶται**· || στρατιωτικὸν δικαστήριον, tribunal militaire ; βλ. **δικαστήριον καὶ ἀστυνομικὸν** (στρ. δικαστ.)· || στρατιωτικὸν ἔδαφος, terrain militaire ; βλ. **ἔδαφος**· || τὰ στρατιωτικά, les affaires de guerre ; || ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός, le ministre de la guerre ; || στρατιωτικοὶ ἐργάται βλ. **στρατιώτης**· || στρατιωτικὰ ἐπιτήδεια, subsistances militaires ; βλ. **ἐπιτήδεια**· || στρατιωτικαὶ ἐπιστῆμαι, sciences militaires, λέγονται αἱ ἀναγκαῖαι διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς ἰδιαίτεραι γνώσεις· || **στρατιωτικὴ δύναμις,** forces militaires, ἢ ἁπλῶς **δύναμις.** Αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις ἔθνους τινὸς ἀποτελοῦνται ἀπὸ τὸν **στρατὸν** τῆς ξηρᾶς (armée de terre) καὶ τὸ ναυτικὸν μετὰ τοῦ ὑλικοῦ των καὶ τῶν διὰ τὸν πόλεμον διατιθεμένων μέσων· || στρατιωτικαὶ γνώσεις, βλ. **στρατοπαιδεία**· || || στρατιωτικαὶ μεταφοραί, transports militaires ; αἱ μεταφοραὶ στρατοῦ ἢ ὑλικοῦ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον διὰ τῶν σιδηροδρόμων ἢ οἱωνδήποτε ἄλλων μέσων· βλ. **μεταφοραί**· || στρατιωτικὴ ἠθική, morale militaire ; βλ. **ἠθική**· || στρατιωτικὴ ἐντολή, βλ. **ἐντολὴ** (consigne) ; || στρατιωτικὴ ποινικὴ **νομοθεσία,** βλ. **νομοθεσία καὶ δικαιοσύνη**· || στρατιωτικὴ ὁδός, βλ. **ὁδός**· || στρατιωτικὴ περιφέρεια, γενικῶς arrondissement militaire ; région, n. f. βλ. **περιφέρεια καὶ ὑποδιαίρεσις**· || **στρατιωτικὴ στάσις,** pronunciamento, n. m. (λέξ. Ἰσπαν.), στρατιωτικὴ συνωμοσία μὲ ἐπαναστατικὰς στάσεις· || στρατιωτικὸν φρόνημα, βλ. **πνεῦμα συναδελφότητος**· || στρατιωτικὸν πνεῦμα, βλ. **πνεῦμα**· || στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, hôpital militaire; || στρατιωτικὸν συμβούλιον, conseil militaire ; συμβούλιον ἀποτελούμενον ἐκ στρατιωτικῶν· βλ. **καὶ συμβούλιον**· || — δεσμοφύλαξ, βλ. δεσμοφύλαξ· || στρατιωτικὴ σχολή, école militaire, λέγεται ἡ σχολὴ ἐν τῇ ὁποίᾳ μορφώνονται οἱ νέοι οἱ ἐκλέξαντες τὸ στρατιωτικὸν στάδιον· || **στρατιωτικαὶ τιμαί,** honneurs militaires, καλοῦνται αἱ τιμαὶ αἵτινες ἀποδίδονται ἐν τῷ στρατῷ καὶ τῷ στόλῳ ὑπὸ κατωτέρων, φρουρῶν, φρουρίων καὶ πολεμικῶν πλοίων εἰς τοὺς ἀνωτέρους καὶ εἰς ξένα πολεμικὰ πλοῖα. Εἶνε δὲ ποικιλώταται, κατὰ τὸν χαιρετίζοντα καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ χαιρετιζομένου. Ἐπίσης ὑπάγονται εἰς αὐτὰς αἱ εἰς τὸν νεκρὸν ἐπισήμου νεκροῦ ἀποδιδόμεναι, ὡς καὶ αἱ λεγόμεναι ἰδιαιτέρως πολεμικαὶ τιμαὶ κατὰ τὴν παράδοσιν φρουρίου (ἢ καὶ συνθηκολογίαι στρατευμάτων ἐν ἀνοικτῷ πεδίῳ), συνιστάμεναι εἰς τὸ νὰ ἐπιτρέπηται εἰς τὰ στρατεύματα ν' ἀπέλθωσιν ἐκ τοῦ φρουρίου ἢ ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου μετὰ τῶν ὅπλων, μουσικῆς παιανιζούσης ἢ ἀναπεπταμένων σημαιῶν· || — νόμος, loi militaire ; κήρυξις στρατιωτικοῦ νόμου καλεῖται τὸ ἐξαιρετικὸν μέτρον δι' οὗ χώρα, θέσις ἢ φρούριον ἕνεκα τοῦ κινδύνου τῆς ἐσωτερικῆς ἢ ἐξωτερικῆς ἀσφαλείας ὑποβάλλεται εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἐξουσίαν διὰ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν διατήρησιν τῆς τάξεως, τὴν ἀσφάλειαν τοῦ κράτους καὶ τὴν ὑποταγὴν πρὸς τὸ πολίτευμα. Ἡ κατάστασις αὕτη καλεῖται καὶ κατάστασις πολιορκείας (état de siège) ; || obligation militaire, **στρατιωτικὴ ὑπηρεσία,** (service militaire) (στρατιωτικὴ ὑποχρέωσις). Καλεῖται οὕτως ἡ ὑποχρέωσις ἣν ἔχει πᾶς πολίτης νὰ ὑπηρετήσῃ ἐν τῷ στρατῷ τῆς πατρίδος του.

Κατὰ τὸν μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα στρατολογικὸν νόμον «πᾶς Ἕλλην ὀφείλει νὰ ὑπηρετήσῃ αὐτοπροσώπως ἐν τῷ στρατῷ, ἡ δὲ στρατιωτικὴ αὐτοῦ ὑπηρεσία εἶνε ὑποχρεωτικὴ εἰς πάντας τοὺς ἄγοντας ἡλικίαν ἀπὸ τοῦ 21 ἔτους συμπεπληρωμένου, μέχρι τοῦ 51 συμπεπληρωμένου.

«Πᾶς Ἕλλην μὴ κριθεὶς ἀνίκανος διὰ πᾶσαν **στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν,** διανύει ἐν τῷ **ἐνεργῷ στρατῷ** (armée active) δύο ἔτη.

Ἐν τῇ **ἐφεδρείᾳ** αὐτοῦ (réserve de l'armée active) δέκα ἔτη, πλὴν τῶν ὁπλιτῶν τοῦ ἱππικοῦ, οἵτινες διανύουσιν ἐν αὐτῇ ὀκτὼ ἔτη, καὶ τῶν ἐν εἰρήνῃ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ἀπαλλασσομένων οἵτινες διανύουσι δώδεκα ἔτη.

Ἐν τῇ **ἐθνοφρουρᾷ** (armée territoriale) ὀκτὼ ἔτη. πλὴν τῶν εἰς τὸ ἱππικὸν ὑπηρετησάντων, οἵτινες διανύουσιν ἐν αὐτῇ δέκα ἔτη, καὶ ἐν τῇ **ἐφεδρείᾳ τῆς ἐθνοφρουρᾶς** (réserve de l'armée territoriale) δέκα ἔτη.

Συνεπῶς, ὁ ἐνεργὸς στρατὸς ἀποτελεῖται ἐκ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ἐθελουσίως κατατασσομένων ἢ ἀνακατατασσομένων ἀνδρῶν

καὶ ἐκ πάντων τῶν κριθέντων ἱκανῶν διά τινα ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ, ἀνηκόντων δὲ εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν.

Ἡ **ἐφεδρεία τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ** (réserve de l'armée active) ἀποτελεῖται 1) ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς δέκα ἀπογραφὰς τὰς ἀμέσως προηγουμένας τῶν δύο τελευταίων ἐξ ὧν συγκροτεῖται ὁ ἐνεργὸς στρατός, δι' ἅπαντα τὰ σώματα πλὴν τοῦ ἱππικοῦ, οὗτινος ἡ ἐφεδρεία ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς ὀκτὼ ἀπογραφὰς τὰς ἀμέσως προηγουμένας τῶν δύο τελευταίων, 2) ἐκ τῶν ἀπαλλαγέντων τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, ἀνηκόντων δὲ εἰς τὰς τελευταίας δώδεκα ἀπογραφάς.

Ἡ **ἐθνοφρουρὰ** (armée territoriale) ἀποτελεῖται ἐκ πάντων τῶν ἀνδρῶν· τῶν διανυσάντων τὸν ὡρισμένον χρόνον διὰ τὴν ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ καὶ τῇ ἐφεδρείᾳ αὐτοῦ ὑπηρεσίαν.

Ἡ **ἐφεδρεία τῆς ἐθνοφρουρᾶς** (réserve de l'armée territoriale) ἀποτελεῖται ἐκ πάντων τῶν ἀνδρῶν τῶν διανυσάντων τὸν ὡρισμένον διὰ τὴν ἐθνοφρουρὰν χρόνον.

στρατιωτικῶς [ἐπίρ.], militairement, τὸ **ἐνεργούμενον κατὰ τρόπον στρατιωτικόν**, ἤτοι ἐνεργητικῶς καὶ κατὰ τρόπον ἀκριβῆ.

στρατιωτισμός, ὁ· militarisme, n. m. νεολογισμὸς (néologisme) σημαίνων τὸ **στρατιωτικὸν πνεῦμα** (esprit militaire) ἢ μᾶλλον τὴν ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν ἀσκουμένην ἐπήρειαν, ἀδιαφόρως ἐπὶ καλοῦ ἢ κακοῦ· βλ. καὶ **πνεῦμα**.

στρατοδικεῖον, ου τό· conseil de guerre; βλ. **δικαστήριον**· τὸ στρατιωτικὸν δικαστήριον, tribunal militaire ; [ἀρχ.] cour martiale ; λέξις παλαιοτέρα ἰσοδυναμοῦσα μὲ τὸ σημερινὸν conseil de guerre ; || ἀναθεωρητικὸν στρατοδικεῖον, conseil de révision ; conseil d'appel; βλ. καὶ συμβούλιον. Τὸ **στρατοδικεῖον** εἶνε ποινικὸν δικαστήριον δικάζον τ' ἀδικήματα τῶν στρατιωτικῶν παντὸς βαθμοῦ καὶ τῶν τούτοις ἐξομοιουμένων. Ἐξαιροῦνται τούτων οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς καὶ οἱ χωροφύλακες, ὡς καὶ οἱ ἀστυνόμοι καὶ οἱ ἐκτελοῦντες ἀστυνομικὰ καθήκοντα ὁπλῖται, οἵτινες διὰ τὰ κοινὰ αὐτῶν ἀδικήματα ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, πλὴν ἂν διεπράχθησαν ταῦτα κατὰ στρατιωτικῶν. Τὰ ὑπὸ στρατιωτικῶν διαπραχθέντα ἀδικήματα δὲν ὑπάγονται εἰς τὰ στρατοδικεῖα ἐὰν ἦνε ἐγκλήματα πειρατείας καὶ ναυταπάτης, παραβάσεις τῶν νόμων περὶ τελωνείων, φορολογίας κτλ. τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ἢ ἂν ἐγένοντο τῇ συναιτίᾳ ἢ συνεργείᾳ προσώπων ὑπαγομένων εἰς τὰ κοινὰ δικαστήρια.

στρατοδίκης, ου, ὁ· μέλος τοῦ στρατοδικείου, membre d'un tribunal militaire (d'un conseil de guerre) ; ou juge d'un conseil de guerre ; ὁ στρατιωτικὸς δικαστής, juge militaire ἢ ἁπλῶς juge (=δικαστής)· [οἱ παρὰ τοῖς ναυτοδικείοις δικασταὶ καλοῦνται **ναυτοδίκαι**, juges maritimes].

στρατοκῆρυξ, υκος, ὁ (ἢ ἁπλῶς κῆρυξ), héraut d'armes ; δημόσιος κῆρυξ κηρύσσων τὸν πόλεμον ἢ τὴν εἰρήνην· κατηργήθησαν ἐν Γαλλίᾳ τὸ 1839.

στρατοκόπος, ου, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] = ὁδοιπόρος (ἐν Αἰτωλικῷ **στρατουκόπος**).

στρατοκρατέω-ῶ, διοικῶ στρατιωτικῶς (διὰ τοῦ στρατοῦ), gouverner par l'armée (militairement) ; || στρατοκρατέομαι-οῦμαι, être gouverné par l'armée.

στρατοκρατία, ας, ἡ· στρατιωτικὴ διοίκησις (χώρας), gouvernement militaire ou stratocratie, n.f. (καὶ ῥῆμα **στρατοκρατέω-ῶ**)· καλεῖται ὅταν εἰς ἔθνος τι ἐπιβάλληται ὁ στρατὸς καὶ διοικῆται διὰ τῆς θελήσεως αὐτοῦ· || ὁ στρατιωτισμός, militarisme, n. m.

στρατοκρατικός, ή, όν, ἀφορῶν τὴν στρατοκρατίαν, stratocratique, adj.

στρατολάτης, ὁ καὶ πληθ. **στρατολάτες** [διάλ. Ἠπείρου], οἱ ὁδοιπόροι.

στρατολογηθείς, récruté, ée ; βλ. καὶ **καταταχθείς**, enrolé, ée.

στρατολογία, ας, ἡ· recrutement, n. m. ἡ νεοσυλλεξία· [ἀρχ.] βλ. **ἀπογραφή**, conscription, n. f. καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν μέτρων δι' ὧν ἔθνος τι προβλέπει νὰ σχηματίσῃ καὶ συγκρατήσῃ τὰς στρατιωτικὰς αὐτοῦ δυνάμεις. Ἡ ἐν τῷ στρατῷ κατάταξις ἐνεργεῖται 1) διὰ τῆς ἐνιαυσίου **προσκλήσεως** (appel) τῶν νεοσυλλέκτων, ἥτις ἐνεργεῖται συνεπείᾳ τῆς κληρώσεως (tirage au sort) τῶν ἐν τοῖς **στρατολογικοῖς καταλόγοις** (tableaux de recensement) ἐγγεγραμμένων νέων· 2) δι' **ἐθελουσίας κατατάξεως** (engagement volontaire); 3) δι' **ἀνακατατάξεως** (rengagement) ; || **ναυτολογία**, ἡ· recrutement maritime, ἤτοι ἡ κατάταξις ναυτῶν. § —, enrolement, n. m. βλ. **κατάταξις**. § — τεχνηέντως παρασκευαζομένη, embauchage, n. m. (= ἀνδρολόγησις, κυρίως ἀποπλάνησις πρὸς κατάταξιν). § —, ἡ κατάταξις ἐν τῷ στρατῷ, levée, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ κατατάσσειν (action d'enrôler) στρατιώτας· || ἡ κατάταξις ἐν τῷ στρατῷ, levée des troupes.

στρατολογικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν στρατολογίαν, de recrutement ; ἀφορῶν τὴν **ἀπογραφήν**, de recensement ; || στρατολογικὸν συμβούλιον, conseil de révision, ἤτοι ἔκτακτον συμβούλιον ἐπιπεφορτισμένον νὰ ἐξετάσῃ τὰς αἰτήσεις ἀπαλλαγῶν καὶ λοιπὰ συναφῆ τῶν στρατευσίμων· τὸ τακτικὸν στρατολογικὸν συμβούλιον λέγεται καὶ commission de recrutement; || — κατάλογος, βλ. **ἀπογραφή**· || στρατολογικὸν μητρῷον, registre de recrutement ; βλ. **καὶ μητρῷον, ἀπογραφή**· || στρατολογικὸν τμῆμα, district, n. m. (στρατιωτικὴ περιφέρεια ἐξ ἧς στρατολογεῖται τμῆμα στρατοῦ), καὶ γενικῶς bureau de récrutement ; || στρατολογικὸν γραφεῖον, bureau de recrutement ; βλ. **γραφεῖον καὶ διευθυντής**.

στρατολόγος, ὁ· raccoleur, n. m. βλέπε **νεοσυλλέκτης**.

στρατολογῶ (έω), μέλ. ήσω· recruter ;

(βλ. **στρατολογία**)· [γεν.] lever des troupes. § [μεταφ.] γενικῶς, recruter ; βλ. **κατατάσσω**, enrôler ; ‖ στρατολογῶ, lever des toupes = κατατάσσω.

στρατονομία, ας, ἡ· stratonomie, n. f. (στρατός, νόμος, νέμω)· καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν νόμων τῶν διεπόντων τὸ στράτευμα, ἤτοι οἱ στρατιωτικοὶ νόμοι.

στρατοπαιδεία, ας, ἡ· stratopédie, n. f. αἱ **στρατιωτικαὶ γνώσεις**· γνώσεις τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν χρήσιμοι ἐν τῷ στρατιωτικῷ ἐπαγγέλματι.

στρατοπεδαρχεῖον, ου, τό· βλ. **στρατηγεῖον** (quartier général).

στρατοπεδάρχης, ου, ὁ· βλ. καὶ **στρατάρχης** (ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοπέδου), maréchal, n.m. [ἀρχ.] maréchal de camp ; βλ. καὶ **στραταρχεῖον.**

στρατοπεδαρχία, ας, ἡ· ἡ στραταρχία, τὸ ἀξίωμα τοῦ στρατοπεδάρχου, maréchalat, n.m. ἡ γενικὴ διοίκησις τοῦ στρατοπέδου, commandement général.

στρατοπεδεία, ας, ἡ· campement, n. m. καλεῖται τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὴν στρατοπέδευσιν ὑλικὸν καὶ ἡ ὑπηρεσία ἡ ἐπιπεφορτισμένη τὴν φύλαξιν καὶ χορήγησιν τοῦ ὑλικοῦ τούτου [**στρατοπεδεία** ἐκλήθη κακῶς ἔν τινι κανονισμῷ, ὁ **ἐπίσταθμος** (campement) ἢ μᾶλλον οἱ **ἐπίσταθμοι**, ἤτοι οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν καταλυμάτων].

στρατοπέδευσις, εως, ἡ· campement, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ στρατοπεδεύειν (camper)· ἐπίσης **στρατοπέδευσις** καλεῖται ἡ θέσις ἐν ᾗ στρατός τις εἶνε ἐστρατοπεδευμένος, assiette d'un camp ; βλ. καὶ **ἐγκαθίδρυσις.** § — ἡ στρατοπεδευτική, castramétation, n. f.

στρατοπεδευτική, ῆς, ἡ· castramétation, n. f. τέχνη τοῦ διατάσσειν καὶ χαράσσειν στρατόπεδον, ἰδίως ὁπόταν τοῦτο πρόκειται νὰ διατηρηθῇ ἐπ' ἀρκετὸν καιρόν. Ἡ λέξις castramétation ἐφαρμόζεται ἰδίως διὰ τὰ μόνιμα στρατόπεδα (camps permanents)· ‖ ἡ στρατοπεδευτικὴ τέχνη, art stratopédique = τακτικὴ ἀναπαύσεως (ἠρεμία), tactique de repos.

στρατοπεδευτικός, ή, όν· εἰς στρατοπέδευσιν ἀνήκων ἢ κατάλληλος, de campement; ‖ εἰς τὴν στρατοπεδευτικὴν ἀνήκων, de castramétation ; ‖ [οὐσ.] στρατοπεδευτικὴ τέχνη, βλ. **στρατοπεδευτική.**

στρατοπεδεύω, μέλ. εύσω, camper, ἡ διοργάνωσις καὶ ἐγκατάστασις στρατοπέδου· ἐπίσης καλεῖται οὕτως ἡ ἐν τῷ στρατοπέδῳ διαμονή· ὅθεν ἐγκαθιδρύω στρατόπεδον, asseoir un camp (βλ. **ἐγκαθιδρύω**), εἶμαι ἐστρατοπεδευμένος, être campé.

στρατόπεδον, ου, τό· camp, n. m. ἔδαφος ἐκλεχθὲν καὶ προετοιμασθὲν ἐκ τῶν προτέρων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐγκαθίσταται διά τινα χρόνον ἔνοπλον στράτευμα ὑπὸ σκηνάς, **καλύβας** ἢ **παραπήγματα** (baraques). Τὰ στρατεύματα στρατοπεδεύουσιν εἰς εἰδικὰς περιστάσεις· ἐπὶ παραδείγματι ὅταν πρόκειται νὰ καταλάβωσιν ὠχυρωμένην θέσιν, νὰ πολιορκήσωσιν ἢ νὰ περικυκλώσωσι (investir) φρούριον, χωρὶς νὰ ᾖ δυνατὸν νὰ **ἐπισταθμεύσωσι.** Ἡ ἐκλογὴ τῆς τοποθετήσεως τοῦ στρατοπέδου, τὸ σχῆμα καὶ ἡ ἐγκατάστασις αὐτοῦ ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ σκοποῦ δι' ὃν εἰσὶ προωρισμένα καὶ ἐκ τῆς εἰκαζομένης διαρκείας αὐτῶν· ‖ **στρατόπεδον** ἐκπαιδεύσεως ἢ **ἀσκήσεων**, camp d'instruction ou de manœuvres ; συγκέντρωσις στρατευμάτων, συνήθως ἐν ὥρᾳ εἰρήνης πρὸς ἐκτέλεσιν ἀσκήσεων. Τὰ στρατόπεδα ταῦτα εἶνε τὴν σήμερον σχεδὸν κατηργημένα, ἀντικατεστάθησαν δὲ ὑπὸ τῶν **μεγάλων ἀσκήσεων** (grandes manœuvres) ; ‖ **στρατόπεδον συγκεντρώσεως**, camp de rassemblement ; τόπος ἔνθα συναθροίζονται τὰ στρατεύματα κατὰ τὴν ἔναρξιν ἐκστρατείας τινός· ‖ **περικεχαρακωμένον στρατόπεδον**, camp retranché ; στρατόπεδον ἐγκαθιστάμενον ἄλλοτε ὑπὸ τὰ τείχη φρουρίου, ὅπερ ἐπροστάτευον ὑπὸ **χαρακωμάτων** (retranchements) περικλειόντων αὐτὸ καὶ ἐπακουμβώντων ἐπὶ τῶν τειχῶν. Τὴν σήμερον τὸ **ὠχυρωμένον στρατόπεδον** (camp retranché) εἶνε **στρατιωτικὴ** θέσις (position militaire) ἀρκετὰ ἐκτεταμένη καὶ σπουδαία, ἥτις ὀχυροῦται εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύνηται νὰ καλύψῃ τὰς κινήσεις στρατιᾶς τινος ἐχούσης ἀνάγκην ἀνασχηματισμοῦ ἢ συμπληρώσεως τῶν προμηθειῶν της. Τὰ ὀχυρώματα ταῦτα δύνανται νὰ ἀνεγερθῶσιν εἴτε ἐκ τῶν προτέρων, εἴτε κατ' αὐτὸν τὸν πόλεμον, ὡς τοῦτο ἐγένετο ἐν Πλεύνᾳ κατὰ τὸν Ῥωσσοτουρκικὸν πόλεμον. Τὰ ὑπάρχοντα τὴν σήμερον **φρούρια** (places fortes), δὲν εἶνε **ὠχυρωμένα στρατόπεδα**, διότι δὲν κατεσκευάσθησαν διὰ τὸν ἀνωτέρω ἐκτεθέντα σκοπόν, ἐκτὸς τῶν Παρισίων, ὅπερ εἶνε τοιοῦτον, δύνανται ὅμως νὰ χρησιμοποιηθῶσι διὰ τὸν προκείμενον σκοπόν· ‖ **στρατόπεδον μόνιμον**, camp stable ou permanent, τὸ διαρκῶς ὑφιστάμενον· βλ. καὶ **στρατοπεδευτική**· ‖ **ἐφήμερον στρατόπεδον**, camp volant ; προσωρινὸν στρατόπεδον συνιστάμενον ἰδίως ἐξ ἱππικοῦ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς κατοπτεύσεως καὶ παρενοχλήσεως τοῦ πολεμίου.

στρατός, οῦ, ὁ· armée, n. f. ἡ **στρατιά**· καλεῖται οὕτω γενικῶς τὸ σύνολον τῶν ἀνδρῶν καὶ τοῦ ὑλικοῦ τὸ ὁποῖον ἔθνος τι δύναται νὰ διαθέσῃ διὰ τὸν πόλεμον, εἰδικώτερον ὅμως **στρατιὰ** (armée) καλεῖται ἡ ἕνωσις πλειοτέρων **σωμάτων στρατοῦ** (corps d'armée) ὑφ' ἕνα μόνον γενικὸν ἀρχηγόν· βλ. καὶ **στράτευμα**· ‖ ὁ ἐν ἐκστρατείᾳ στρατός, armée en campagne ; ‖ ὁ στρατὸς τῆς ξηρᾶς, armée de terre ; ‖ **ἐνεργὸς στρατός**, armée active ; βλ. **στρατιωτικὴ** ὑπηρεσία (obligation militaire); ‖ ὅλος ὁ στρατὸς = τὰ **στρατεύματα**, les toupes ; ‖ **νηΐτης** ἢ **ναυτικὸς στρατὸς** ἢ τὸ **ναυτικόν**, armée de mer ou armée navale ; τὸ σύνολον τῶν πολεμικῶν πλοίων κράτους τινὸς μετὰ τῶν πληρωμάτων, τῶν ἐπιβαινόντων εἰς ταῦτα ναυτικῶν στρατευμάτων, καὶ τῶν διαφόρων **ὑπηρεσιῶν** καὶ καταστημάτων· ‖ ἡ **ἐφεδρεία**, armée de réserve ; ‖ ἐπικουρικὸς στρατός, **armée de secours** ; ‖ ἄτακτος στρατός,

armée irrégulière ; ‖ μόνιμος στρατός, armée permanente ; ‖ τακτικὸς στρατός, armée régulière ; ‖ ἡ ἐθνοφρουρά, armée territoriale; βλ. στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, obligation militaire, καθὼς καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ· ‖ στρατὸς τῆς γραμμῆς, ligne ἢ troupe de ligne ; ὁ παρατακτὸς στρατός· τὸ πεζικὸν τῆς γραμμῆς, infanterie de ligne ; σύνταγμα τῆς γραμμῆς, régiment de ligne ; ἡ ὀνομασία αὕτη ἐδόθη ἐκ τοῦ ὅτι τὸ πεζικὸν μάχεται ἐν παρατάξει (en ligne).

Ὁ Γαλλικὸς στρατός, armée française, οὗτος περιλαμβάνει :

1) Τὰ διάφορα στρατεύματα, ἤτοι πεζικόν, ἱππικόν, πυροβολικόν, μηχανικόν, λόχους ἐλατῶν (train des équipages) καὶ εἰδικὰ σώματα (corps spéciaux).

2) Τὰς εἰδικὰς ὑπηρεσίας (services particuliers), ἤτοι ἐπιμελητείαν (intendance), ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν, (service de santé), κτηνιατρικὴν ὑπηρεσίαν (service vétérinaire), θρησκευτικὴν ὑπηρεσίαν (service des cultes), στρατολογίαν, ἱππωνίαν (remonte), στρατιωτικὴν δικαιοσύνην.

3) Βοηθητικὰς ὑπηρεσίας (services auxiliaires), αἵτινες λειτουργοῦσι μόνον ἐν ὥρᾳ πολέμου, ἤτοι ὑπηρεσίαν σιδηροδρόμων, στρατιωτικῶν τηλεγράφων (télégraphie militaire), ὑπηρεσίαν τῶν ταμείων καὶ τῶν ταχυδρομείων (service de la trésorerie et des postes), ὑπηρεσίαν τῶν σταθμῶν (service des étapes)· καὶ

4) Τὸν τοπικὸν στρατὸν ἤτοι τὴν Ἐθνοφρουρὰν (armée territoriale).

Τὴν 1ην Ἀπριλίου 1891, ἡ σύνθεσις τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ ἦτο ἡ ἑξῆς· ἤδη ηὐξήθη, παραθέτομεν ὅμως τοῦτον λόγῳ τῆς ὀνοματολογίας.

1) **Πεζικόν**· 144 συντάγματα στρατολογικὰ (régiments subdivisionnaires) στρατολογούμενα ἐξ 144 στρατολογικῶν περιφερειῶν (régiment καὶ région de corps d'armée), ἐκ 3 ταγμάτων μετὰ 4 λόχων, πλέον μιᾶς **διμοιρίας μὴ μαχίμου** (section hors rang) καὶ συμπληρωτικοῦ στελέχους (cadre complémentaire) δι' ἓν 4ον τάγμα· 18 **συντάγματα περιφερειακὰ** (régiments régionaux) στρατολογούμενα ἀπὸ τὰς 18 **στρατιωτικὰς περιφερείας** (régions) εἰς τὰς ὁποίας διαιρεῖται ἡ Γαλλία, ἔχοντα τὴν αὐτὴν μετὰ τῶν ἀνωτέρω σύνθεσιν, ἀλλ' ἄνευ συμπληρωτικοῦ στελέχους· 30 τάγματα πεζῶν κυνηγῶν (chasseurs à pied) ἐξ 6 λόχων, πλέον μιᾶς **διμοιρίας μὴ μαχίμου**· 4 συντάγματα ζουάβων, ἐκ 4 ταγμάτων μετὰ 4 λόχων, δύο ἐμπέδων λόχων (compagnies de dépôt), καὶ μετὰ μιᾶς **διμοιρίας μὴ μαχίμου**· 4 συντάγματα **ἀλγερίνων ἀκροβολιστῶν** (tirailleurs algériens) καὶ δύο συντάγματα ξένων (λεγεὼν ξένων, légion étrangère) ἔχοντα τὴν αὐτὴν σύνθεσιν μετὰ τῶν συνταγμάτων τῶν ζουάβων, ἀλλὰ μεθ' ἑνὸς μόνον ἐμπέδου λόχου· 5 τάγματα **ἐλαφροῦ πεζικοῦ** τῆς Ἀφρικῆς (infanterie légère d'Afrique) ἐξ 6 λόχων πλέον μιᾶς διμοιρίας μὴ μαχίμου· 4 πειθαρχικοὶ λόχοι ἐν Ἀλγερίᾳ.

2) **Ἱππικόν**· 12 συντάγματα **θωρακοφόρων** (cuirassiers), 30 συντάγματα **διμάχων** (dragons), 21 συντάγματα **ἐφίππων κυνηγῶν** (chasseurs à cheval), 12 συντάγματα **οὐσσάρων** (hussards), 6 συντάγματα **κυνηγῶν Ἀφρικῆς** (chasseurs d'Afrique) καὶ 4 συντάγματα **σπαχίδων** (spahis).

Ἅπαντα τὰ συντάγματα τοῦ ἱππικοῦ περιλαμβάνουσι 5 ἴλας μεθ' ἑνὸς **οὐλαμοῦ μὴ μαχίμου** (peloton hors rang), ἐξαιρέσει τῶν συνταγμάτων τῶν σπαχίδων ἅτινα ἔχουσι 6 ἴλας καὶ ἕνα οὐλαμὸν μὴ μάχιμον.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τῆς 25 Ἰουλίου 1887, διετάχθη τὸ 1890 ὁ σχηματισμὸς 2 συνταγμάτων θωρακοφόρων, 2 συνταγμάτων διμάχων καὶ 2 συνταγμάτων οὐσσάρων.

Τὸ ἱππικὸν περιλαμβάνει ἐπίσης 4 λόχους ἱππωνίας (compagnies de cavalerie de remonte).

3) **Πυροβολικόν**· 38 συντάγματα **πεδινοῦ πυροβολικοῦ** (artillerie de campagne) ἐκ 12 πυροβολαρχιῶν ἕκαστον καὶ ἑνὸς **οὐλαμοῦ μὴ μαχίμου**· 16 τάγματα **φρουριακοῦ πυροβολικοῦ** (artillerie de forteresse) ἐξ 6 πυροβολαρχιῶν ἕκαστον· 12 πυροβολαρχίαι **ὀρειβατικοῦ πυροβολικοῦ** (artillerie de montagne) διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν Ἄλπεων· 16 πυροβολαρχίαι [ἐξ ὧν 4 πεζοπόροι (à pied), 4 ἐποχούμεναι (montées) καὶ 8 ὀρειβατικαὶ] διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἀλγερίας καὶ τῆς Τύνιδος· 2 συντάγματα **γεφυρωτῶν** (pontonniers) ἐκ 12 λόχων καὶ μιᾶς διμοιρίας μὴ μαχίμου ἕκαστον· 10 λόχοι **τεχνιτῶν πυροβολικοῦ** (ouvriers d'artillerie)· 3 λόχοι **πυροτεχνουργῶν** (artificiers).

4) **Μηχανικόν**· 4 συντάγματα **ὀρυκτήρων-ὑπονομοποιῶν** (sapeur-mineurs), ὧν τὰ 3 ἐκ 5 ταγμάτων μετὰ 4 λόχων καὶ ἓν ἐκ 4 ταγμάτων μετὰ 4 λόχων, πλέον ἑνὸς λόχου **ὀρυκτήρων-ἐλατῶν** (sapeur conducteurs) καὶ μιᾶς διμοιρίας μὴ μαχίμου, εἰς ἕκαστον σύνταγμα· 1 σύνταγμα **ὀρυκτήρων-σιδηροδρομικῶν** (sapeurs de chemins de fer), περιλαμβάνον 3 τάγματα ἐκ 4 λόχων, πλέον ἑνὸς λόχου **ὀρυκτήρων-ἐλατῶν** καὶ μιᾶς **διμοιρίας μὴ μαχίμου**.

5) Οἱ **ἐλάται τῶν σκευοφόρων** (train des équipages) ἀποτελοῦσιν 20 **μοίρας** (escadrons), ὧν ἑκάστη σύγκειται ἐκ 3 λόχων διὰ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Γαλλίας· ὑπάρχουσιν ἕτεροι 9 λόχοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἀλγερίας. Ἐν καιρῷ πολέμου, ἕκαστος **λόχος ἐλατῶν** (compagnie du train) ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Γαλλίας διχάζεται οὕτως ὥστε ἡ **μοῖρα τῶν ἐλατῶν** (escadron ou train) περιλαμβάνει 6 λόχους.

6) Στρατιωτικοὶ **νοσοκόμοι** (infirmiers militaires), 25 διμοιρίαι.

7) Στρατιωτικοὶ **τεχνῖται καὶ ὑπάλληλοι** τῆς διοικήσεως, 25 διμοιρίαι.

8) **Γραφεῖς** τοῦ ἐπιτελείου καὶ τῆς στρατολογίας, 20 διμοιρίαι.

9) Χωροφυλακὴ (gendarmerie). Μία λεγεὼν (légion) τῆς δημοκρατικῆς φρουρᾶς (garde républicaine), ἀποτελουμένη ἐκ 3 ταγμάτων μετὰ 4 λόχων ἕκαστον, καὶ ἐκ 4 ἰλῶν (ἔφιππος χωροφυλακή)· 26 λεγεῶνες ἐπαρχιακῆς χωροφυλακῆς.

10) Οἱ **πυροσβέσται** τῆς πόλεως τῶν Παρισσίων καλούμενοι sapeurs-pompiers ἀποτελοῦσιν ἓν σύνταγμα ἐκ 2 ταγμάτων μετὰ 6 λόχων ἕκαστον· || **ἐθνοφρουρά,** armée territoriale. Αὕτη ἐν Γαλλίᾳ σύγκειται ἀπὸ ἅπαντας τοὺς πρὸς στράτευσιν ἱκανοὺς ἄνδρας, τοὺς ὑπηρετήσαντας ἐπὶ δεκαετίαν ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ καὶ τῇ ἐφεδρείᾳ αὐτοῦ. Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας ἐν τῇ ἐθνοφρουρᾷ καὶ τῇ ἐφεδρείᾳ αὐτῆς εἶνε 15ετής.

στράτσο, τὸ [ἐνν. χαρτί], papier d'emballage, trace ; βλ. **στουπόχαρτον.**

στρατουκαρτηρῶ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἐνεδρεύω.

στρατουκόπους, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ὁ ὁδοιπόρος.

στρατοῦλα, ας, ἡ· χυλινδητήριον τῶν παίδων δι' οὗ ἐθίζουσι ταῦτα νὰ περιπατῶσι, roulette d'enfant ; chariot, n. m.

στρατουλίζω [ἐπὶ παίδων], δοκιμάζω νὰ περιπατήσω, essayer de marcher ; κάμνω τὰ πρῶτα βήματα, faire les premiers pas.

στρατών, ῶνος, ὁ· caserne, n. f. οἰκοδομὴ χρησιμεύουσα δι' ἐνοίκησιν στρατιωτῶν. § —, βλ. **κατάλυμα** (quartier).

στρατωνίζω, μέλ. ίσω, caserner ; || στρατωνίζομαι, se caserner ; βλ. **στρατωνισμός.** § —, baraquer; τοποθετῶ στρατὸν εἰς παραπήγματα.

στρατωνισμός, οῦ, ὁ· casernement, n.m. καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν καταστημάτων τῶν χρησιμευόντων εἴτε δι' ἐνοίκησιν, εἴτε διὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν στρατευμάτων, εἴτε διὰ τὰς διαφόρους **οἰκονομικὰς** τοῦ στρατοῦ **ὑπηρεσίας** (services administratifs) ἢ τέλος διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς στρατιωτικῆς δικαιοσύνης· βλ. καὶ **κατάλυμα,** quartier. § —, baraquement, n.m. τοποθετῶ στρατὸν εἰς παραπήγματα. Τὴν λέξιν baraquement, μεταχειρίζονται ἐνίοτε οἱ γάλλοι ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ casernement (στρατωνισμός).

στρατωνουρός, ὁ· λέξις εἰσαχθεῖσα ἔν τινι κανονισμῷ ἀλλ' ἐγκαταλειφθεῖσα ὡς ἀκατάλληλος, προτιμηθείσης τῆς λέξεως **παραπομπός,** vaguemestre, n. m. βλ. λέξιν.

στράφυλα, τὰ [διάλ. Καρπάθου] τὰ πατηθέντα σταφύλια, **στέμφυλα,** χούχχουζα.

στρεβλόνω, μέλ. ώσω, στρεβλόω-ῶ, κάμνω τι στρεβλόν, συστρέφω, tordre ; contourner ; στρεβλόω (τὰ μέλη), torturer=βασανίζω, mettre à la torture ; [συνεκδ.] δυσμορφόω, difformer ; διαστρέφω, παραμορφῶ, déformer ; ἀλλοιῶ, νοθεύω, dénaturer; ἀλλοιῶ, μεταβάλλω, διαφθείρω, altérer ; [στρεβλῶ, στραβόνω ἐπὶ ἐργαλείων], νοθεύω, ἀλλοιῶ, fausser ; || τοῦ ἐστρέβλωσαν τὰς κνήμας, on lui a contourné (tordu) les jambes ; || [μεταφ.] στρεβλόνω τὸν νόμον, tordre la loi ; || [ὁ φατριασμὸς] στρεβλόνει τὴν κρίσιν, fausse le jugement. Βλ. καὶ **στραβόνω.**

στρεβλός, ή, όν· κοινῶς στραβός, ἐστρεβλωμένος, tortu, e, adj. συνεστραμμένος, tordu, e, adj. κυρτός, courbe ; σκολιός, ἑλικτός, ἑλικώδης, tortueux, euse ; δύσμορφος, difforme ; [συνεκδ.] ψευδής, σφαλερός, faux ; δύστροπος, διεστραμμένος, de travers ; || —, διεστραμμένος νοῦς, esprit de travers ; διεστραμμένον πνεῦμα, esprit tortu ; || στρεβλαὶ ἰδέαι, des idées fausses ; βλ. καὶ **στραβός.** § **στρεβλὴ ἐπιφάνεια,** surface gauche ; καλεῖται οὕτως ἐπιφάνεια λίθου, ξύλου ἢ μαρμάρου, ἥτις δὲν εἶνε ἐντελῶς ἐπίπεδος καὶ ὁμαλή· || ὅταν ξυλουργικόν τι ἔργον παραμορφοῦται, λέγουσιν ὅτι **στρεβλοῦται,** quand un ouvrage en bois se déforme, on dit qu'il se gauchit.

στρεβλότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ στρεβλοῦ, état de ce qui est tordu ; ἡ κυρτότης, courbure, n. f. σκολιότης, tortuosité, n. f. [συνεκδ.] δυστροπία, travers, n. m. τὸ ψευδές, τὸ ἐσφαλμένον, fausseté, n. f. δυσμορφία, difformité, n. f.

στρεβλῶ (όω), βλ. **στρεβλόνω·** || στρεβλοῦμαι [ξυλουρ.], [se] gauchir ; κυρτοῦμαι, χάνω τὸ σχῆμά μου, κοινῶς **σκεβρόνω·** βλ. **στρεβλὸς** καὶ **στρεβλὴ ἐπιφάνεια.**

στρέβλωσις, εως, ἡ· τὸ στρεβλοῦν, ἡ πρᾶξις τοῦ στρεβλοῦν, action de tordre ; ἡ συστροφή, ἡ στρέψις, τὸ στρήψιμον, torsion, n. f. [δια]στρέβλωσις, torture, n. f. ἡ συστροφή, contournement, n. m. [συνεκδ.] ἀλλοίωσις, μεταβολή, διαφθορά, altération, n.f.

στρεβλωτήριον, ου, τό· ὄργανον δι' οὗ γίνεται ἡ στρέβλωσις, instrument de torture (ὅθεν βασανιστήριον).

στρέβω (στρέφω) [διάλ. Οἰνόης], ἐμῶ, ξερνῶ.

στρέγω [διάλ. Ἠπείρου], στέργω, συναινῶ.

στρειδᾶς, ὁ [δημ.], ὁ ἀγρεύων (πωλῶν) ὄστρεα, pêcheur (;vendeur) d'huîtres.

στρεῖδι, τὸ [δημ.], βλ. **ὄστρεον** (huître).

στρειδότσεφλον, ου, τὸ [δημ.], τὸ ὄστρακον, écaille (f.) d'huître.

στρεῖμμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], εἶδος κεντήματος γινόμενον μὲ γαϊτάνιον ἢ οὔτρᾶν.

στρέκλας, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ οἶστρος.

στρέμμα, ατος, τό· μέτρον ἐπιφανείας ἰσοδυναμοῦν πρὸς δέκα ἄρα, mesure de superficie équivalant à dix ares ; λεγόμενον décare, n. m. καὶ συνήθως arpent, n. m. βλ. εἰς λέξιν **δεκαδικός, ἄρον** καὶ **στρέμμα.**

στρεμματίζω [διάλ. Ἰκαρίας], σκάπτω βαθέως τὴν ἄμπελον.

στρεμματικός, ή, όν, ἀφορῶν τὸ στρέμμα, d'arpent ; || — φόρος, impôt foncier assis sur la superficie des terres, ἤτοι ὁ ἐπὶ τῶν γαιῶν ἐπιβαλλόμενος ἔγγειος φόρος (=κτηματικός).

στρεμμάτισμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἰκαρίας], τὸ βαθὺ σκάψιμον τῆς ἀμπέλου.

στρεπτή, ῆς, ἡ [ναυτ.], gueule-de-raie,

n. f. δεσμὸς χρησιμεύων εἰς ὅ,τι ἡ δηκτὴ ἢ ὁ **κορακόδεσμος** (nœud de griffe ou nœud de croc de palan) ἀλλὰ στερεώτερος αὐτῶν· βλ. καὶ **δηκτή**.

στρεμματόσχοινον, ου, τὸ [δημ.], βλ. ἀρπεδόνη.

στρεπτήρ, ῆρος, ὁ [ναυτ.], émerillon, n. m. χόραξ ἢ δακτύλιος προσηρμοσμένος δι' ἀξονίσκου ἐπί τινος ἀντικειμένου εἰς τρόπον ὥστε νὰ στρέφηται ἐλευθέρως· βλ. **τροχίλος** στρεπτός, poulie à émerillon. § [ναυτ.] **ἀμφιδετικὸς στρεπτὴρ** ἢ **ἀμφιδέτης**, ὁ· émerillon d'affourche, κοινῶς **καραμουσέλι**· στρεπτὴρ μετὰ διπλῶν τεμαχίων ἁλύσεων διατεταγμένων εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀποφεύγηται ἡ συστροφὴ τῶν ἀγκυρίων ἁλύσεων ὅταν τὸ πλοῖον ἦνε ἀμφιδετημένον (affourcher) καὶ φέρει τοιοῦτον στρεπτῆρα συγκεχρικωμένον μετὰ τῶν ἁλύσεών του. § [ναυτ.] **στρεπτὴρ** ἁλύσεως, émerillon de chaîne, κοινῶς γυριστὸ κλειδί· τεμάχιον ἁλύσεως ἐνηρμοσμένον διὰ στρεπτῆρος ἐπὶ τῆς ἀγκυρίου ἁλύσεως χάριν τῆς προλήψεως τῶν στροφῶν αὐτῆς. Εἰς ἑκάστην ἀγκύριον ἅλυσιν πλησίον τῆς ἀγκύρας ὑπάρχει ἀνὰ εἷς στρεπτήρ. § [ναυτ.] **στρεπτήρ**, rouleau, n. m. κάθετος κύλινδρος στρεφόμενος πέριξ σταθεροῦ ἄξονος ἐφ' οὗ ἕλκομεν σχοινίον τι πρὸς ἐλάττωσιν τῆς τριβῆς καὶ ἀντιστάσεως. § –, tourne-à-gauche, n. m. διὰ τῆς λέξεως tourne-à-gauche οἱ γάλλοι ἐννοοῦσιν ἐνίοτε **στροφεῖόν** τι (tourne-vis), ἄλλοτε δὲ ἀγκιστρόν τι (chrochet) χρησιμεῦον πρὸς συστροφὴν τοῦ σιδήρου· ‖ **στρεπτήρ**, ῆρος, ὁ, tourne-à-gauche, κοινῶς **μανιβέλλο** ἢ **κολαοῦζο** τῶν σιδηρουργῶν, ὅστις χρησιμεύει πρὸς ἑλικοτομίαν (à tarauder), συνίσταται δὲ ἀπὸ στρογγύλην σιδηρᾶν ῥάβδον, πεπλατυσμένην εἰς τὸ μέσον καὶ φέρουσαν ὀπὰς ἵνα δεχθῶσι τὰς **ἑλικοτομίδας** (tarauds)· βλ. καὶ ἕδρασμα, coussinet; ‖ tourne-à-gauche, χαλεῖται ἐπίσης **μοχλωτὴ κρὲξ** (levier à cric); ‖ — τετράλαβος, tourne-à-gauche à quatre branches; ‖ — πρίονος, tourne-à-gauche pour scie, τεμάχιον πεπλατυσμένου σιδήρου, πάχους 0μ,002 ἕως 0μ,003, ἐν τῷ ὁποίῳ ὑπάρχουσιν ἐντομαὶ βάθους 0μ,006 ἕως 0μ,009, ὅπως περιλαμβάνωσι τοὺς ὀδόντας τῶν πριόνων καὶ κλίνωσιν αὐτοὺς διαδοχικῶς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἵνα ἡ **διέλευσις τοῦ πρίονος** (voie d'une scie) ἢ εὐκολωτέρα· ‖ — χοινικοτόρου, tourne-à-gauche pour taraud à ouvrir les moyeux; ‖ — μετὰ ἑλικοτομίδων, tourne à-gauche et tarauts. § — [μηχ.], vireur, n. m. χαλεῖται οὕτω πᾶσα συσκευὴ χρησιμεύουσα πρὸς στροφὴν τῆς **κυρίας ἀτράκτου** (arbre de couche) καὶ συνεπῶς πάντων τῶν τεμαχίων ἀκινητούσης ἀτμομηχανῆς τινός, πρὸς καθαρισμόν, λίπανσιν ἢ ἐπισκευὴν αὐτῶν. § — γενικῶς gond, n. m. (= **στρόφιγξ**), τὸ ἐφ' οὗ στρέφεταί τι.

στρεπτοβακτηρίδιον, ου, τό· streptobacille, n. m. (Μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

στρεπτοκοκκία, ας, ἡ· streptococcie, (kok, si) n. f. λέγεται ἐπὶ τῶν ἀσθενειῶν αἵτινες προξενοῦνται λόγῳ μολύσματος ἐκ τοῦ στρεπτοκόκκου.

στρεπτοκοκκικός, ή, όν· streptococcique, (kok-si) adj. ἀφορῶν τὴν στρεπτοκοκκίαν ἢ τὸν στρεπτόκοκκον.

στρεπτόκοκκος, ου, ὁ· streptocoque (kok) (στρεπτός, contourné, καὶ κόκκος, graine) n. m. [βακτηρ.] μικρόκοκκος, συχνάκις παθογόνος, ὅστις ὅταν σπειροῦται κατ' ἀποικίας παρίσταται ἐν εἴδει λεπτῆς ἁλυσίδος.

στρεπτός, ή, όν (στρέφω) (συν)εστραμμένος, κοινῶς στρημμένος, tors, e, adj. et n. contourné, ée, adj. βλ. καὶ **συστροφή**· ‖ — στῦλος, colonne torse, ἢ συνεστραμμένος κίων, ἤτοι κίων οὗτινος ὁ κορμὸς (fût) εἶνε συνεστραμμένος σπειροειδῶς· ‖ [ναυτ.] στρεπτὸς τροχίλος, poulie à émerillon (μετὰ στρεπτῆρος), βλ. **τροχίλος**.

στρεφεύει (τὸ πηγάδι) [διάλ. Ἠπείρου], στειρεύω, ξηραίνομαι [παρ' ἀρχ. στεριφεύομαι].

στρέφω, μέλ. στρέψω, ἀόρ. ἔστρεψα, παρακ. ἔστραμμαι, παθ. ἀόρ. β' ἐστράφην καὶ μέλ. στραφήσομαι· [μετα]στρέφω, ἀνατρέπω, κοινῶς γυρίζω ἢ γυρνῶ, ἀλλάσσω τὴν στάσιν, διεύθυνσιν, κάμνω τι νὰ γυρίσῃ, νὰ στραφῇ πέριξ τινός, στρέφω, faire tourner; tourner; ‖ — σοῦβλαν, tourner une broche; ‖ στρέφω τὰ νῶτα πρός τινα, tourner le dos à quelqu'un; ‖ στρέφω τροχόν, tourner une roue; ‖ στρέφω ὀπίσω, ἐπιστρέφω, renvoyer; restituer. § — [ναυτ.] virer, **αἴρω**· ‖ **στρέφε**! virez! κέλευσμα διδόμενον πρὸς στροφὴν τοῦ **ἐργάτου** (cabestan); ‖ [ναυτ.] **στρέφω τὸν ἐργάτην**, virer au cabestan, κοινῶς **βιράρω** πρὸς ἀνάσπασιν ἀγκύρας, πρὸς ἔντασιν σχοινίου, ἀνύψωσιν βάρους, κτλ. ‖ [μηχ.] **στρέφω τὴν μηχανήν**, virer la machine, ἤτοι στρέφω διὰ **στρεπτῆρος** (vireur) τὴν **κυρίαν ἄτρακτον** μὴ λειτουργούσης μηχανῆς· ‖ στρέφω πλάγιον τὸ πλοῖον, mettre en travers. § [οὐδ. καὶ μέσ.] στρέφομαι (γυρίζω) tourner; se retourner; κυλινδῶ τι, rouler; ‖ στρέψε νὰ σὲ ἰδῶ ἀπ' ὀπίσω, tournez-vous que je vous voie par derrière; ‖ ἡ γῆ στρέφεται περὶ τὸν ἥλιον, la terre tourne autour du soleil; ‖ ὅταν τὸν ἐφώναξα ἐστράφη, quant je l'ai appelé, il se retourna; ‖ ὁ τροχὸς στρέφεται, la roue tourne; ‖ ἡ σελήνη στρέφεται περὶ τὴν γῆν, la lune tourne autour de la terre; ‖ καθ' ἣν στιγμὴν ἐστρέφετο τοῦ ἐξώρυξε τὸν ὀφθαλμόν, au moment où il se retournait, il lui creva l'œil; ‖ στραφεὶς πρὸς ἡμᾶς..., s'étant retourné (se retournant) vers nous...; ‖ στρέφω κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν, βλ. **ἀναστροφή**· ‖ ἡ ὁμιλία ἐστράφη περί, la conversation roula sur; ‖ τότε ἐστράφη πρὸς τὸν βασιλέα, alors il s'adressa au roi; ‖ ποῦ νὰ στραφῶ (καταφύγω); à qui avoir recours? où recourir? ‖ ἐστράφη (διηυθύνθη) πρὸς τὸ χωρίον, il se dirigea vers le (il prit le chemin du) village; ‖ ὁ ἄνεμος ἐστράφη, le vent a changé; ‖ τὰ πράγματα ἐστράφησαν, les choses ont changé de face.

στρέψις, εως, ἡ· τὸ στρέφειν (συστρέφειν), action de tourner ou de faire tourner. § —, ἡ συστροφή, torsion, n. f. βλ. λέξιν.

στρεψοδίκης, ου, ὁ· βλ. **στρεψόδικος.**

στρεψοδικία, ας, ἡ· ἡ διαστροφὴ τοῦ δικαίου, chicane, n. f. δίκη ἢ ἔρις προερχομένη ἐκ κακῆς πίστεως, procès ou querelle de mauvaise foi ; || —, chicanerie, n. f. δυσχέρεια προκαλουμένη ἀπὸ πνεῦμα στρεψόδικον, difficulté suscitée par esprit de chicane.

στρεψόδικος, ος, ον καὶ **στρεψοδίκης,** ὁ προκαλῶν δίκας, ὁ προβάλλων στρεψοδικίας, διαστρέφων τὸ δίκαιον, procédurier, ère, adj. et n. chicaneur, euse, n. qui aime a chicaner, surtout en affaires ; λέγουσιν ἐπίσης chicanier, ère ; || ἴδιος στρεψοδικίας, de chicane.

στρεψοδικῶ (έω), μέλ. ήσω, διαστρέφω τὸ δίκαιον δι' ἐνστάσεων, χρῶμαι στρεψοδικιῶν ἔν τινι δίκῃ, ἐρίζω, ἀντιλέγω πρός τινα ἀντιτίως ἢ ἐκ κακῆς πίστεως, chicaner ; || αὐτὸς πάντοτε στρεψοδικεῖ, il ne fait que chicaner.

στρεψοδίκως [ἐπίρ.] διὰ στρεψοδικιῶν, avec des chicanes ; en chicanant.

στρήβω, βλ. στρήφω.

στρηφογυρίζω, μέλ. ίσω, στροβιλίζω, περιστρέφω, [faire] tourner ; στρέφομαι περί τι, tournoyer ; κυλινδῶ, rouler. § [μεταφ.] συνήθ. μετὰ τοῦ ἄρθρ. τὰ] χρῶμαι περιστροφῶν, ὑπεκφυγῶν, se servir de détours ; ζητῶ ὑπεκφυγάς, tortiller ; ἀναβάλλω, ὑπεκφεύγω, tergiverser ; περιστρέφομαι, περιδινέω, tournoyer ou pivoter ; ὑπεκφεύγω, τεχνάζομαί τι πρὸς ὑπεκφυγήν, λοξοδρομῶ, biaiser, κοινῶς τριγυρίζω, τὰ φέρνω βόλτα, tourner autour du pot ; aller par quatre chemins ; || τί τὰ στρηφογυρίζεις ; à quoi vous sert de tournoyer ? || μὴ μοῦ τὰ στρηφογυρίζῃς, ne biaisez pas avec moi.

στρηφογύρισις, εως, ἡ καὶ

στρηφογύρισμα, ατος, τό· περιστροφή, περιδίνησις, tournoiement, n. m. ἑλιγμός, ὑπεκφυγή, tergiversation, n. f. περιέλιξις, ὑπεκφυγή, tortillement, n. m. βλ. καὶ περιδίνησις, pivotation, n. f.

στρηφόνω, μέλ. ώσω [δημ.] περιρράπτω, ourler.

στρηφτάρι, τὸ [δημ.] ὁ πασσαλίσκος διὰ τοῦ ὁποίου ἐντείνονται αἱ χορδαὶ τῆς κιθάρας, τοῦ βιολίου καὶ λοιπῶν ἐγχόρδων ὀργάνων, ὁ κυνδαλίσκος, cheville [d'un instrument à cordes].

στρήφω [δημ.] καὶ **στρίφτω,** στρέφω, tordre; συστρέφω, retordre (νῆμα, σχοινίον, κτλ. βλ. **συστροφή**)· || στρήφω νῆμα, tordre du fil; || μετάξι στρημμένον, soie tordue (torse ; moulinée); || νῆμα στρημμένον, fil tordu (tors); || [συνεκδ.] στρήφω τὸ μουστάκι μου, retrousser (relever) sa moustache ; || μὲ τὸ μουστάκι στρημμένον, [avec] la moustache en croc ; || **στρημμένος** [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] διεστραμμένος, hargneux, euse, adj. = ὀργίλος, ἀκοινώνητος· δύστροπος, revêche, adj. δύσκολος, difficile, adj. § **στρέφω** (γυρίζω), faire tourner ; tourner ; || στρήφω τὸ κεφάλι, tourner la tête ; || στρῆψε δεξιά, tournez à droite ; || τὸ στρήφω [φρ.], s'esquiver = ἀποχωρῶ ἀπαρατήρητος, filer ; s'en aller ; || τὸ ἔστρηψεν αἴφνης, il a filé tout à coup; || τὰ στρήφω [φρ.], changer d'avis = μεταβάλλω γνώμην, [πρύμναν ἀνακρούω], virer de bord (ἐκ τῆς ναυτικῆς ἐκφράσεως, **ἀναστρέφω**)· || τοῦ ἔστρηψε [ἐνν. τὸ μυαλόν], son esprit s'est détraqué !

στρήφωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ στρηφόνειν, action d'ourler; περίρραψις, περιρραφή, ourlet, n. m.

στρήψιμον, ατος, τὸ [δημ.], ἡ κλῶσις (νήματος), tortillement, n. m. tordage, n.m. retordement, n. m. βλ. **στροφή,** torsion, n.f.

στρηψόνα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ἀποχώρησις, ἡ [ὑπεκ]φυγή, fuite, n. f. τὸ φεύγειν ἀπαρατήρητος, action de s'esquiver; [π. χ. ἐκ μαθήματος ἀπὸ τὸ σχολεῖον], école buissonnière.

στριγκλιὰ καὶ **στρινιὰ** [διάλ.. Ἠπείρου], φωνὴ ὀξεῖα καὶ διαπεραστική, ἡ **στριγγλιά.**

στρί(γ)γλα, ας, ἡ· στρίγξ, ιγγός, ἡ· φαρμακεύτρια, [γραῖα] μάγισσα, [vieille] sorcière, n. f. μέγαιρα, mégère, n. f. ὅθεν ἐριννὺς (διότι Μέγαιρα ἦτο μία τῶν ἐριννύων), κακοποιὸς γυνή, γραῖα διεστραμμένη, méchante femme ; ἅρπυια, harpie, n. f. ἤτοι γυνὴ φίλερις, δύστροπος, ἢ γρηὰ μάγισσα, vieille sibylle (διότι σιβύλλη ἐλέγετο εἶδος πυθίας. ἡ προφῆτις, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις)· ὅθεν γραῖα ἀφόρητος, une vieille insupportable.

στριγλιὰ καὶ **στριγγλιά,** ᾶς, ἡ [δημ.], ὀξεία, διαπεραστικὴ κραυγή, cri perçant ; φωνασκίαι (γρίνια), piailleries, n.f. pl. grognement, n. m. § —, κακία, méchanceté, n. f. μοχθηρία, perversité, n. f.

στριγλίζω καὶ **στριγγλίζω,** μέλ. ίσω [δημ.], κραυγάζω ὀξέως, crier (ὡς τὸ νυκτερινὸν ὄρνεον στρίγξ), φωνασκῶ, γρινιάζω, piailler ou grogner.

στριγλοβότανον, ου, τὸ [δημ.], φαρμακ. ἀκονίτης, aconit, n. m.

στρίγλος καὶ **στρίγγλος,** ὁ· γόης, γέρων μάγος, vieux sorcier ; [συνεκδ.] ἄνθρωπος μοχθηρὸς (κακός), homme pervers (méchant).

στριμόνω [δημ.], βλ. **στρυμόνω.**

στρίξ, ιγός, ἡ [ἀρχιτ.], strie (n. f.) ou striure (λατιν. strix)· ῥάβδωσις, διάξυσμα μετὰ τοῦ κανόνος του (cannelure avec son listel) ἐπί τινος κίονος· βλ. **διάξυσμα** (cannelure) καὶ **αὐλάκιον.**

στρίποδον, ου, τὸ [δημ.], βλ. **τρίποδον**· || στρίποδο κλίνης, βλ. **κλινόπους.**

στριφνός, βλ. **στρυφνός.**

στρίφτω [δημ.], βλ. **στρήφω.**

στροβιλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ στροβίλους ποιοῦσα, ἡ ἥμερος, καλλιεργημένη πίτυς, ἡ κουκουναριά, pin, n. m.

στροβιλέω-ῶ, καὶ

στροβίλι, τὸ [διάλ. Ἰκαρίας.], παχύς, στρογγύλος.

στροβιλίζω, μέλ. ίσω· στρέφω δίκην στρόμβου, περιδένω, περιστρέφω, γυρίζω ἐδῶ καὶ

ἐκεῖ, [faire] tourner; [faire] tournoyer. § στροβιλίζω, valser, χορεύω τὸν στρόβιλον.

στροβίλι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], εἶδος κοσμήματος χεροτεχνουμένου ἐπὶ ταπήτων.

στροβιλοειδής, ής, ές· ὅμοιος στρόμβῳ, strobiliforme, adj. strobilacé, ée, adj. κωνικός, conique, adj.

στρόβιλος, ου, ὁ· κυρίως πᾶν περιεστραμμένον, ἐστρογγυλωμένον, ἢ περιστρεφόμενον σῶμα, π. χ. τροχίσκος (ἀστερίσκος), pignon, n. m. βέμβιξ ἢ ῥόμβος, toupie, n. f. ou rouet, n. m. καὶ γενικῶς ὁ κωνικὸς καρπὸς τῶν κωνοφόρων δένδρων, ὅθεν ὁ καρπὸς τῆς πίτυος (πεύκου) πυτιοστρόβιλος, pomme de pin; κοινῶς ἡ κουκουνάρα. § στρόβιλος, στρόμβος, συστροφή, δίνη (ὕδατος), tournant d'eau ou tourbillon d'eau, ὑδαστοστρόβιλος· βλ. δίνη, remous de l'eau; ‖ —, ἀνεμοστρόβιλος (πρὸς ἄνω φερόμενος), tourbillon [de vent, etc.] ἤτοι ἡ συστρεφομένη ῥιπὴ ἀνέμου· περιστροφή, περιδίνησις, tournoiement cu tournoiment, n. m. § [νεολ. εἶδος χοροῦ], valse, n. f.

στρογγύλα, ἡ [δημ.] [ἰχθ.] ὡς ἐκ τοῦ στρογγύλου τῆς μορφῆς (ἀφύη ἢ μαινίς), mendole, n. f. κεστρίτης, cagarel [le], ἡ βοῦπα, ἡ γόπα (μαρίδα=ἀφύη).

στρογγυλάδα, ας, ἡ [δημ.], τὸ στρογγύλον (τὸ περιφερές, κυκλοτερές), rondeur, n. f. ἡ σφαιρικότης, ἡ στρογγυλότης, rotondité, n.f.

στρογγυλαίνω, μέλ. ανῶ, θὰ στρογγυλάνω, στρογγυλόω, στρογγυλόνω, στρογγύλον ποιῶ, arrondir; [οὐδ.] στρογγυλοῦμαι, s'arrondir; καθίσταμαι στρογγύλος, devenir rond; ‖ στρογγυλαίνω τὴν περιουσίαν, δηλ. τὴν αὐξάνω, arrondir son bien; ‖ στρογγυλαίνω περίοδον, δηλ. τὴν ἐπεκτείνω ἁρμονικώτερον, arrondir une période.

στρογγυλακμόνιον, τὸ (πρὸς σφυρηλάτησιν), boule, n. f. στρογγύλον ἀκμόνιον.

στρογγύλευμα, ατος, τό· τὸ ἐστρογγυλωμένον, σῶμα στρογγύλον, τὸ καθιστᾶν στρογγύλον, ἡ πρᾶξις τοῦ στρογγυλαίνειν, action d'arrondir; arrondissement, n. m..

στρογγυλιστήριον ἢ στρογγυλευτήριον πυρίτιδος, lissoir à poudre ronde; μηχανή τις πρὸς τὸ στρογγυλεύειν τὴν πυρίτιδα.

στρογγυλεύω, μέλ. εύσω, βλ. στρογγυλαίνω, στρογγυλόω-ῶ, στρογγύλον ποιῶ, κάμνω τι στρογγύλον, κυκλικόν, rendre rond; arrondir; ‖ [μεταφ.] στρογγυλεύω τὸ στόμα, faire la bouche en cœur.

στρογγυλοκάθημαι [δημ.] κάθημαι ἐπὶ μακρόν, s'asseoir trop longtemps; παραμένω ἐπὶ μακρὸν καθήμενος, rester longtemps assis; ἐγκαθίσταμαι ἀναπαυτικῶς, ἀναπαύομαι, prendre ses aises; ἐγκαθίσταμαί που, s'établir ou s'installer; ἐγκαθίσταμαι ἀναπαυτικῶς, se camper [tout à son aise].

στρογγυλοπρόσωπος, ος, ον· ὁ ἔχων στρογγύλον πρόσωπον, qui a le visage rond (plein; arrondi).

στρογγύλος, ύλη, ύλον, κοινῶς στρογγυλός, ή, όν· ὁ κυκλικός, σφαιροειδής, ἐστρογγυλευμένος, κυκλοτερής, rond, e, adj. arrondi, e, adj. ὁ σφαιρικός, sphérique, adj. στρογγύλος, κυκλικός, orbiculaire, adj. ‖ στρογγύλη τράπεζα, table ronde [καὶ ἡ μικρὰ] guéridon, n.m. ‖ [μεταφ.] στρογγυλὸς ἀριθμός, chiffre rond; ‖ στρογγυλὰ φύλλα, des feuilles arrondies; ‖ [μεταφ.] τοῦ τὰ εἶπα στρογγυλά, je lui ai parlé rondement; βλ. καὶ στρογγύλως· ‖ [μεταφ.] λέξεις στρογγυλαὶ καὶ σαφεῖς, paroles claires et précises.

στρογγυλότης, ητος, ἡ· τὸ εἶνε στρογγύλον, σχῆμα στρογγύλον, κοινῶς στρογγυλάδα, ἡ κατάστασις τοῦ στρογγύλου, état de ce qui est rond, rondeur, n. f. ἡ στρογγυλότης (ἤτοι πάχος), rotondité, n. f. ἡ σφαιρικότης, sphéricité, n. f. ‖ ἡ στρογγυλότης τῆς γῆς, la rondeur (rotondité) de la terre.

στρογγυλούτσικος, η, ον [δημ.], στρογγυλίσ, ἴδ. ἄνθρωπος συμπαγὴς (παχουλός), rondelet, ette, adj. ἠρέμα στρογγύλος.

στρογγυλῶ (όω), βλ. στρογγυλεύω.

στρογγύλωμα, ατος, τό· βλ. στρογγύλευμα, arrondissement, n. m. rondeur, n. f.

στρογγύλως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον στρογγύλον, d'une manière ronde, arrondie; rondement, adv. ‖ [μεταφ.] ὁμιλῶ στρογγύλως (στρογγυλά), parler rondement (avec précision = μετ' ἀκριβείας, καθαρά)· ‖ στρογγύλως, κυκλικῶς, orbiculairement, adv.

στρογγύλωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ στρογγυλοῦν, action d'arrondir; τὸ στρογγύλευμα, arrondissement, n. m.

στρόγυρας, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ἀλωνίου ὄρθιον ξύλον.

στρομβοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων σχῆμα στρόμβου (σβούρας), qui a la forme d'une toupie; [διδ.] turbinaire, adj. turbiniforme, adj. tourbinoïde, adj. turbinacé, ée, adj. stromboïde, adj. stombé, ée.

στρόμβος, ου, ὁ· σῶμα συνεστραμμένον, βέμβιξ, κοινῶς σβοῦρος καὶ σβοῦρα, toupie, n. f. § —, sabot, n. m. ἐργαλεῖόν τι τῶν σχοινοστρόφων δι' οὗ συστρέφουσι τὰ σχοινία. Ἐπίσης στρόμβος (sabot) καλεῖται τὸ δι' οὗ συστρέφουσί τι· ‖ — πρὸς διαχάραξιν τῶν σωτροτόρμων, sabot pour tracer les broches de rais. § — [κογχύλ.] ἡ κόγχη, conque, n. f. στρόμβος, strombe, n. m. τὸ συνεστραμμένον ἤτοι σπειροειδὲς καὶ πρὸς τὰ ἄνω εἰς ὀξὺ στενούμενον ὄστραχον τῶν κοχλιῶν. § —, τροχίσκος, pignon, n. m. ἐπίσης ὁ καρπὸς τῆς πίτυος=στρόβιλος, τὸ κουκουνάρι· βλ. στρόβιλος.

στρόμπος, ου, ὁ [δημ.] παιχνίδιον δι' ἐστρημμένου μανδυλίου, [jeu du] mouchoir tordu.

στροντιανή, ῆς, ἡ [ὀρυκτ.], strontiane, n. f. ὀξείδιον τοῦ στροντίου ἀνάλογον πρὸς τὴν τίτανον.

στρόντιον, ου, τό· strontium, n. m. μέταλλον κίτρινον εὑρισκόμενον ἐν φυσικῇ καταστάσει μόνον ἐν τῇ στροντιανῇ.

στρόπος, ὁ [δημ.] βλ. στρόμπος. § [ναυτ.] βλ. στρόφος.

στρόπος, ου, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ σχοινίον ἢ λίσγος δι' οὗ ἀρτᾶται ἡ κώπη ἀπὸ τοῦ σκαλμοῦ, ὁ στρόφος, **τροπός.**

στροῦγγα, ας, ἡ [δημ.] ἡ **μάνδρα**, κοινῶς τὸ **μανδρί**, enclos; μάνδρα προβάτων, τὸ ποιμνιοστάσιον, parc [de moutons]; περίφραγμα ἐν ᾧ ἐγκλείοντες τὰ πρόβατα καὶ αἶγας ἀμέλγουσι· βλ. καὶ **στάνη.**

στρουθίον, ου, τό· ἢ στρουθός, κοινῶς ὁ **σπουργίτης**, moineau, n m. passereau, n.m. καὶ ἐπιστημονικώτερον σπίζα ἡ κοινή, ὡς ἀνῆκον εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν σπιζιδῶν.

στρουθοκάμηλος, ου, ὁ καὶ ἡ, autruche, n. f. κοινῶς τὸ χαμηλοποῦλι· πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν στρουθιονιδῶν πτηνῶν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰ λεγόμενα βραχυπτέρυγα καὶ ἐχόντων ταρσὸν μέγα καὶ ἰσχυρόν· εἶνε τὸ μέγιστον τῶν νῦν ζώντων πτηνῶν ἔχον μῆκος 2-3 μ. τὰ λαμπρὰ χνοώδη πτερὰ τῶν πτερύγων καὶ τῆς οὐρᾶς θεωροῦνται ὡς πολύτιμος κόσμος διὰ γυναικείους πίλους· ‖ πτερὸν στρουθοχαμήλου [πρὸς στολισμόν], plume [d'autruche].

στρουθός, βλ. **στρουθίον.**

στρουματζά, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], τὸ σάγμα τοῦ ὄνου ἄνευ ξύλων.

στρουμμώνω [διάλ. Ἠπείρου], ὠθῶ, πιέζω, ὠστιῶ.

στρουμπανιά, ᾶς [διάλ. Ἠπείρου], ὁ **γρόνθος.**

στρουμπανίζω [διάλ. Ἠπείρου], **γρονθοκοπῶ.**

στρουμπί, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὅ,τι στρογγύλον, ἰδίως δὲ τὸ σαμάρι τῶν ἀχθοφόρων· ἐκ τοῦ στρόμβος.

στροῦμπος [δημ.], βλ, στρόμπος.

στροφαλιγγωτός, ή, όν· φέρων στροφάλιγγας, à tourillon.

στροφάλιγξ, ιγγος, ἡ· τὸ ἐφ' οὗ στρέφεταί τι, ἡ στρόφιγξ, tourillon, n. m. ‖ **στροφάλιγγες**, αἱ (τῶν πυροβόλων), tourillons. Αὗται εἰσὶ μεταλλικοὶ κύλινδροι ἀποτελοῦντες συνήθως ἓν σῶμα μετὰ τοῦ πυροβόλου, εὑρίσκονται δὲ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τούτου καθέτως ἐπὶ τοῦ ἄξονος τοῦ πυροβόλου καὶ ὀλίγον ὄπισθεν τοῦ κέντρου τοῦ βάρους τούτου. Αἱ στροφάλιγγες χρησιμεύουσιν ὡς σημεῖα στηρίγματος τοῦ πυροβόλου ἐπὶ τοῦ κιλλίβαντος καὶ ὅπως περὶ τὸν ἄξονα αὐτῶν στρέφηται τὸ πυροβόλον κατὰ τὴν σκόπευσιν πρὸς κατεύθυνσιν τοῦ ἄξονός του κατὰ τὴν ὡρισμένην κλίσιν.

Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς κύψεως τῆς προτομῆς πρὸς τὸ ἔδαφος, καθ' ἣν στιγμὴν τὸ βλῆμα διέρχεται δι' αὐτῆς, δίδουσιν εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ πυροβόλου ἤτοι εἰς τὸ πρὸς τὰ ὄπισθεν τῶν στροφαλίγγων μέρος βάρος ἐπὶ πλέον 20 χιλιογράμμων.

Ἡ ὑπεροχὴ αὕτη τοῦ βάρους πρὸς τὸ πυγαῖον καλεῖται **ἐπιρροπὴ τοῦ πυγαίου** (prépondérance de culasse), παρουσιάζει δὲ τὸ πλεονέκτημα ὅτι ἐπιταχύνει τὴν σκόπευσιν, διότι τὸ πυγαῖον κατέρχεται διὰ τοῦ ἑαυτοῦ βάρους καταβιβαζομένου τοῦ σκοπευτικοῦ κοχλίου, καὶ ἐξασφαλίζει τὴν εὐστάθειαν τοῦ πυροβόλου κατὰ τὰς κινήσεις.

Εἰς τὰ λεῖα πυροβόλα παρετηρήθη ὅτι αἱ ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ κοίλου κρούσεις τοῦ βλήματος εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν χαμήλωσιν τῆς προτομῆς κατὰ τὴν βολήν, ὅπερ ἐξεφράζετο διὰ τῆς φράσεως ὅτι τὸ πυροβόλον ἔκυπτε τὴν ῥῖνα (la pièce saignait du nez). Πρὸς ἀντιστάθμισιν τοῦ ἀποτελέσματος τούτου ἐτοποθετεῖτο ὁ ἄξων τῶν στροφαλίγγων ὀλίγον κατωτέρω τοῦ τοῦ πυροβόλου, οὕτω δὲ ἡ ἐπὶ τοῦ πυθμένος· τοῦ κοίλου ἐξασκουμένη πίεσις τῶν ἀερίων ἔτεινε νὰ παραγάγῃ περιστροφήν τινα κατ' ἀντίθετον ἔννοιαν· ‖ **στροφαλιγγωτός,** ή, όν, tourillon; ‖ στροφάλιγγες μηχανήματος, tourillons d'une machine.

στρόφαλος, ου, ὁ· manivelle, n. f. μοχλὸς μετὰ ἢ ἄνευ λαβῆς πρὸς περιστροφὴν ἀντικειμένου τινός, ἢ manche pour faire tourner une machine, τεμάχιον μεταλλικὸν γωνιῶδες καὶ ἐνίοτε κυκλικόν, χρησιμεῦον εἰς τὸ νὰ δώσῃ περιστροφικὴν κίνησιν εἰς ἄξονα μηχανήματος, κτλ. § — [μηχ.] manivelle, n. f. μοχλὸς ἐφηρμοσμένος ἐπὶ τῆς **κυρίας ἀτράκτου** (arbre à manivelle) μηχανῆς τινος, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖ ἡ κινητήριος δύναμις, χρησιμεύων ὅπως ἐν συνδυασμῷ μετὰ τοῦ **διωστῆρος** (βλ. bielle) μετατρέπῃ τὴν **εὐθύγραμμον παλινδρομικὴν κίνησιν** (mouvement) rectiligne alternatif) τοῦ **ἐμβόλου** εἰς **συνεχῆ κυκλικὴν** (circulaire continue) καὶ μεταδίδει αὐτὴν εἰς τὴν ἄτρακτον. § — [μηχ.] **ἀντίρροπος στρόφαλος**, manivelle-équilibrée; καλοῦνται οὕτως οἱ μεγάλοι στρόφαλοι χάριν τῶν ὁποίων ἡ ἄτρακτος ἀντιθέτως αὐτῶν φέρει ἀντίρροπα βάρη λόγῳ ἰσορροπίας· ‖ — κοραχιωτός, manivelle à crochet; ‖ — κοραχιωτὸς πρὸς κλῶσιν τῆς ἄπτρας, manivelle à crochet pour tordre la mèche à canon; ‖ — μετὰ σφηναρίου, manivelle avec cale; ‖ σκοπευτικὸς στρόφαλος, manivelle de pointage; ‖ manivelle, **στρόφαλος** ἐπὶ τοῦ κλείστρου τοῦ πυροβόλου δι' οὗ ἕλκεται τὸ κλεῖστρον· οἱ βραχίονες τοῦ στροφάλου, les bras de la manivelle; ὁ λαιμὸς τοῦ στροφάλου, le collet de la manivelle; ‖ παράγγελμα ὑπηρετήσεως τοῦ πυροβόλου κατὰ τὴν βολήν, transformez les tours de manivelle=**τρέψατε τὰς στροφὰς εἰς διαιρέσεις** (κλισιοσκοπίου)· ‖ — χειρισμοῦ (ἢ χειριστικός), manivelle de manœuvre; ‖ — χειρισμοῦ τοῦ ἐγχυτῆρος διὰ τὴν δι' ἀντιθέτου ἀτμοῦ πορείαν, manivelle de manœuvre de l'injecteur pour la marche à contre-vapeur. § —, roue à poignée, ὁ ἐπὶ τῶν κιλλιβάντων, χρησιμεύων πρὸς κίνησιν τοῦ ὀδοντωτοῦ τροχοῦ (rue d'engrenage) τοῦ σκοπευτικοῦ μηχανήματος· λέγεται καὶ manivelle de pointage. § —, rouet, n. m. σῶμά τι κυκλοειδές· § ὁ **στρόφαλος** τῆς κλωστρίας, rouet de la fileuse, κοινῶς τὸ **μαγγάνι**, ὅπερ περιστρεφόμενον διὰ τῆς χειρὸς περιστρέφει τὴν ἀνέμην (dévidoir) ἐξ ἧς ἐκτυλίσσεται τὸ νῆμα καὶ τυ-

λίσσεται ἐπὶ τῆς **ἀτράκτου** (fuseau κοινῶς καλάμι) ἥτις εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ στροφάλου. § — τρυπανιστικός, vilebrequin ; βλ. **ἀρὶς** καὶ **προστέρνιον**. § —, volant, n. m. (ou manivelle) ; κυκλικόν τι μεταλλικὸν τεμάχιον, χρησιμεῦον διὰ νὰ περιστρέφῃ τι. || Volant qui commande l'échappement, στρόφαλος κανονίζων τὴν ἐκφυγὴν τοῦ ἀτμοῦ (εἰς τὰς ἀτμομηχανάς). || Volant qui manœuvre le jette-jeu, στρόφαλος δι' οὗ χειρίζεται ὁ πυρορρίπτης.

στροφεῖον, είου, τό· treuil, n. m. ἐστὶ ἐργαλεῖον περὶ ὃ στρέφεταί τι, ὡς καὶ ξύλινος κύλινδρος δι' οὗ συνεστρέφοντο τὰ καλώδια τῆς ἀγκύρας· || στροφεῖον πρὸς τὸ κατασκευάζειν τὰ ἀπὸ σκεπαρνισμάτων πέδιλα, treuil pour la confection des sabots en boisselerie ; || στροφεῖα τῶν τρυπανιστικῶν ἑδράνων, treuils pour bancs de forerie. § —, tourniquet, n. m. τὸ δι' οὗ περιστρέφεταί τι. § —, touret, n.m. κοινῶς **ἀνέμη** ἢ **σβίγα**, ξύλινος κύλινδρος δυνάμενος νὰ περιστραφῇ πέριξ ἄξονος, ἤτοι εἶδος ἐξελίκτρου ἐφ' οὗ περιελίσσονται **καλώδια** (câbles), **ἀγωγοὶ** (conducteurs), σχοινίδια πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς εὐχεροῦς ἐκπεριελίξεως· τὸ στροφεῖον τοῦτο λαμβάνει τὸ ὄνομα τοῦ ὀργάνου εἰς ὃ ἀνήκει, π. χ. **ἐξέλικτρον** ἢ **στροφεῖον δρομομέτρου**, touret de loch, ἤτοι τὸ κυλινδρικὸν στροφεῖον ἐφ' οὗ περιελίσσεται καὶ ἐξελίσσεται τὸ σχοινίδιον τοῦ δρομομέτρου· || στροφεῖον πρὸς περιτύλιξιν τῶν τόνων, touret pour enrouler les cinquenelles. § — [ναυτ.] tour à bitord, n. m. κοινῶς **σβίγα**, ἐργαλεῖον προσομοιάζον ἀνέμῃ, χρησιμεῦον εἰς κατασκευὴν διστρόφου. § —, caret, n.m. εἶδος τυλικτῆρος (dévidoir) ἐφ' οὗ τυλίσσουσι τὰ πρῶτα κλώσματα τῆς καννάβεως τὰ πρὸς κατασκευὴν σχοινίων χρησιμεύοντα. § —, tourne-vis, n. m. βλ. κοχλιοστρόφιον καὶ **στρεπτήρ**.

στροφεύς, έως, ὁ· ἡ **πυελίς**, femelle, n.f. ou crapaudine, n.f. βλ. **πυελὶς** καὶ **στρόφιγξ**. § **στροφεύς**, pivot, n. m. ὅταν στρέφηται, **κνωδάκιον** (pivot fixe) δὲ ἢ **κνώδαξ** ὅταν δὲν στρέφηται ἢ **περόνη** καὶ **στυλίσκος**· στροφεὺς καλεῖται μεταλλικὸν **τεμάχιον** κυλινδρικόν, ἐστρογγυλωμένον κατὰ τὸ ἄκρον, βαστάζον βάρος ὅπερ πρέπει νὰ στραφῇ περὶ τὸν ἄξονα τοῦ πρώτου, π. χ. τὸ σιδήρωμα ἐφ' οὗ περιστρέφεται μεγάλη τις θύρα· ὁ στροφεὺς στρέφεται εἴς τινα **πυελίδα** (crapaudine). Κατ' ἐπέκτασιν καλοῦσιν οἱ γάλλοι pivot (**στροφέα**), τὴν **στρόφιγγα** (gond)· γωνιώδης στροφεύς, pivot à équerre ; || [τακτ.] **στροφεύς**, έως, ὁ· pivot, n. m. τὸ ἄκρον τῆς γραμμῆς πέριξ τοῦ ὁποίου στράτευμά τι ἐκτελεῖ **στροφὴν** (βλ. ἐπιστροφή, conversion καὶ ἀλλαγὴ κατευθύνσεως, changement de direction)· || **στροφεὺς** ἢ **κνωδάκιον** (ἀναλόγως τῷ πράγματι), pivot, n. m. βλ. ἀνωτέρω· ἐν τῇ ὁπλοποιΐᾳ ὑπάρχει μέγας ἀριθμὸς στροφέων ἢ κνωδακίων, ἤτοι ἀξόνων πέριξ τῶν ὁποίων στρέφονται μέρη τινὰ τοῦ ὅπλου κτλ. π. χ. στροφεὺς τοῦ κάτω ἀορτηρούχου, pivot de battant de sous-garde ; κνωδάκιον τοῦ ἐργάτου (ἐπὶ τοῦ ἐμπυρέως), pivot de bride de noix ; κνωδάκιον τοῦ μοχλοῦ τοῦ ἐμπυρέως, pivot de la gâchette de platine ; ἡ περόνη (κνωδάκιον τοῦ μεγάλου ἐλατηρίου), pivot de grand ressort. § [σιδηροδρ.] στροφεὺς μετ' ἐλατηρίου· βλ **μάνδαλος** (loquet). § [ἀνατ.] **στροφεύς**, verterbre cervical, ὁ ἄτλας ἢ ἐπιστροφεὺς (σπόνδυλος) τοῦ τραχήλου ἢ (ὁ ἀνώτατος) τῆς ῥάχεως Πολυδ. 2, 130.

στροφή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ στρέφειν, action de tourner, tour, n. m. || **στροφή** [τακτ.], tour, n. m. ὁλόκληρος περιστροφὴ (conversion) ; || ἡμίσεια στροφή, demi-tour = **μεταβολή**, βλ. καὶ **στρέφω, κλίνω** (tourner) καὶ δεξιὰ (στροφή)· || [ναυτ.] ἡ στροφὴ τῶν ἀλύσεων, tour, n. m. ou tour dans les chaînes ; βλ. καὶ **σταυρὸς** (croix) ; || αἱ στροφαὶ τῶν ἀλύσεων τῶν ἐπ' ἀγκύρας πλοίων· βλ. **σταυρὸς** (croix) καὶ **ἄλυσις**· || — **τοῦ ἐργάτου** (τὸ γύρισμα) [ναυτ.], virage, n. m. βλ. **στρέφω** (virer)· || στροφὴ τροχοῦ, tour de roue ; || αἱ στροφαὶ τῆς ἕλικος, les révolutions de l'hélice ; βλ. **ἕλιξ**· || [ναυτ.] στροφαὶ σχοινίου κοινῶς **βόλτα**, tour-mort, n. m. βλ. **σχοινόκομβοι ναυτικοῦ**· || ἡ στροφὴ τῆς ὁδοῦ, le détour de la rue ; || ἀγὼν στροφῆς **στίβου** 333 $^1/_3$ μ., concours d'un tour de piste 333 $^1/_3$ m. § [στρατ. ἐν.] βλ. **περιστροφή**, conversion, n.f. § [ποιητ.] **στροφή**, strophe, n.f. κανονικὴ διαίρεσις ἐν λυρικῷ τινὶ ἔργῳ, division régulière dans une pièce lyrique ; [ἐν δὲ τῇ ἀρχαίᾳ τραγῳδίᾳ] τὰ ὑπὸ τοῦ χοροῦ ψαλλόμενα **μέρη**· || —, stance, n. f. (ἐκ τοῦ ἰταλ. **stanza**), groupe de vers offrant un sens complet et suivi d'un repos ; || —, couplet, n.m. stance faisant partie d'une chanson ; || σατυρικοὶ στίχοι, des couplets satiriques. § — [μουσ.], ἡ ἐπανάληψις, reprise, n.f. ritournelle, n. f. μουσικὸν μέρος προηγούμενον ἢ ἑπόμενον ἄσματος.

στροφιγγωτός, ή, όν· à piton; βλ. **στρόφιγξ**.

στρόφιγξ, ιγγος, ἡ· gond, n. m. **θαιρός**, ὁ, κοινῶς ὁ **μεντεσὲς** ἢ ῥεζές. Τεμάχιον σιδήρου ἐμπεπηγμένον ἐν τῷ τετραξύλῳ θύρας ἢ παραθύρου ἐφ' οὗ ἀρτᾶται ὁ γίγγλυμος (penture, τὸ **μάσκουλον** ἢ βέργα)· τὸ κοίλωμα ἐν ᾧ στρέφεται ὁ **στρόφιγξ** μεγάλης καὶ βαρείας θύρας καλεῖται **στροφεὺς** (crapaudine), βλ. καὶ **ῥεζές**· || αἱ στρόφιγγες τῆς θύρας, les gonds de la porte. § **στρόφιγξ**, piton, n. m. ὑποκοριστ. **στροφωμάτιον**, τὸ (μικρὰ στρόφιγξ, petit piton) καὶ ἐνίοτε **πόρπη** (boucle ou agrafe). Εἶδος βραχέος ἥλου οὗτινος ἡ κεφαλὴ ἀντικαθίσταται δι' **ὄμματος** (œil). Τὸ ἀντίθετον ἄκρον τῆς κεφαλῆς εἶνε ἐνίοτε κοχλιωτὸν (ἑλικωμένον). Ἡ λέξις **πόρπη** χρησιμοποιεῖται μᾶλλον ἐν τῷ ναυτικῷ· [**πόρπη**, ἡ· ἡ **πορπωτὸς γόμφος**, κοινῶς **μάπα**, piton ou cheville à piton, εἶνε δὲ γόμφος φέρων μικρὸν δακτύλιον ἀντὶ κεφαλῆς ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἄκρου του, ἐμπηγνύμενος δέ που ἐκ τοῦ ἑτέρου ἄκρου του]· **στροφιγγωτός**, ή, όν, à piton ; ἀγγύλιον στροφιγγωτόν, maille à piton ; δακτύλιος

στροφιγγωτός, anneau à piton; ‖ — δακτυλιωτή, piton à anneau; ‖ — δίχηλος, piton à fourche; ‖ — ἀκιδωτή, piton à pointe; ‖ πόρπη ἢ (στρόφιγξ) μετ' ὄμματος, piton à œil; ‖ πόρπη (ἢ στρόφιγξ) ἑλικωμένη, piton à vis; ‖ πόρπη (ἢ στρόφιγξ) προσδέσεως, piton d'attache; βλ. εἰς ναύκλαστρον, torpille, ressorts antagoniste; ‖ πόρπη (ἢ στρόφιγξ) χειρισμοῦ, piton de manœuvre; ἐν τῷ ναυτικῷ χρησιμεύει διὰ τὸν χειρισμὸν καὶ τὴν στερέωσιν τοῦ πυροβόλου· ‖ — διευθυντική, piton de direction; ‖ — πυρεκτρίπτου, piton du cordon tire-feu; ‖ — τοῦ ῥύματος, piton de prolonge; ‖ — ῥυμβωτή, piton rosette. § —, tourillon, n. m. (γενικῶς) τὸ περὶ ὃ στρέφεται σῶμά τι. § — [κατ' ἐπέκτ.], pivot, n. m. βλ. στροφεύς. § —, piron, n. m. ou piton, espèce de gond. § — λέγεται ἡ κλεὶς τοῦ κρουνοῦ, la clef du robinet; βλ. κρουνός. καὶ κατ' ἐπέκτασιν αὐτὸς ὁ κρουνός, robinet, n. m.

στροφίλι, τὸ [δημ.] τὸ τσίπουρον, marc de raisin; βλ. στέμφυλον.

στρόφιον, ου, τὸ [ναυτ.] (ὑποκορ. τοῦ στρόφος), erseau, n. m. δακτύλιος, bague, n. f. ou estrope, n. f. βλ. τροπός.

στροφίσκος, ου, τό· τὸ μανδαλάκι, loqueteau, n. m.

στροφοδίνη, ης, ἡ (ἡ περιστροφή), pirouette, n. f. (καὶ ῥῆμα στροφοδινέω, γυρίζω, περιστρέφομαι, pirouetter), εἶδος στροφῆς ἐνεργουμένης ἐπὶ τῶν προσθίων ἢ καὶ ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν περιστρεφομένου τοῦ σώματος· βλ. καὶ περιστροφή.

στροφόμετρον, ου, τό· compteur de tours; ὄργανόν τι χρησιμεῦον εἰς τὴν μέτρησιν τῶν στροφῶν μηχανῆς τινός. Ὑπάρχουσι πολλὰ εἴδη στροφομέτρων. Τὰ στροφόμετρα τῶν ἠλεκτρικῶν μηχανῶν εἶνε κατεσκευασμένα οὕτως ὥστε διαρκῶς νὰ δεικνύωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκτελουμένων στροφῶν ὑπὸ τοῦ ὁπλισμοῦ (induit ou armature) κατὰ πᾶν πρῶτον λεπτὸν τῆς ὥρας. § — [ναυτ.] compteur de tours; ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς ἔνδειξιν τῶν στροφῶν ἃς ἔκαμεν ἡ ἄτρακτος μηχανῆς τινος· τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπὸ τινα ἠριθμημένον ἐμπλεκτιλὸν τροχίσκον (roue d'engrenage) φέροντα ἑκατὸν ὀδόντας καὶ δεικνύοντα τὰς μονάδας καὶ δεκάδας· ὁ τροχίσκος οὗτος συμπλέκεται καταλλήλως μεθ' ἑτέρων τριῶν ἐπίσης ἠριθμημένων κορακιωτῶν τροχίσκων (roues à rochet) ἐκ δέκα καμπυλοειδῶν ὀδόντων, δεικνυόντων τὰς ἑκατοντάδας, χιλιάδας, καὶ δεκάδας χιλιάδων. Τὸ ὄργανον τοῦτο συνδεόμενον καταλλήλως διὰ συστήματος μοχλῶν καὶ ἀτερμόνων κοχλιῶν μετὰ τῆς ἀτράκτου (arbre) μηχανῆς τινὸς σημειώνει δι' ἀριθμῶν ἢ δείκτου ἑκάστην ἐκτελεσθεῖσαν στροφήν.

στροφοποδίζειν, faucher; ἡ φράσις αὕτη ἀπαντᾶται ἐν τῇ ἱππιατρικῇ καὶ ἐφαρμόζεται κυρίως κατὰ τὰς χωλότητας τοῦ ἵππου, ὁπότε τὸ πάσχον ἄκρον κατὰ τὴν ἀνύψωσιν ἢ κατάπτωσίν του περιγράφει εἶδος ἡμικύκλου· βλ. καὶ βουποδίζειν, billarder.

στρόφος, ου, ὁ· τὸ κόψιμον τῆς κοιλίας, ὁ κωλικός, colique, n. f. κοψίματα, tranchées, n. f. pl. § [ναυτ.] ὁ σπεῖρος, erse, n. f. estrope, n. f. βλ. τροπός.

στρόφωμα, ατος, τὸ καὶ

στροφωμάτιον, ου, τό· βλ. γίγγλωμος καὶ στρόφιγξ.

στρόχαλο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] (τρόχαλος) στρογγύλον λιθάρι παρὰ ποταμοῖς.

στρυμόνω, μέλ. ώνω [δημ.] ὠθῶ (χύνω) τι μὲ βίαν, σπρώχνω, ὠθῶ, συνωθῶ, serrer; presser; στενοχωρῶ τινα, ἀπωθῶ, acculer; ‖ στρυμωχθῆτε ὀλίγον, serrez-vous un peu; ‖ [μεταφ.] τὸν ἐστρύμωξα, je l'ai mis au pied du mur = τὸν ἐστενοχώρησα, je l'ai acculé.

στρύμωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ στενοχωρεῖν, ὠθεῖν, συνωθεῖν, ἀπωθεῖν, action de serrer (de presser); τὸ πίεσμα, presse, n. f. βλ. στρυμόνω καὶ ἀπώθησις, acculement, n.m.

στρυμωχτός, ή, όν [δημ.], ὁ στενοχωρηθείς, ὠθηθείς, serré, ée, adj. πιεσθεὶς pressé, ée, adj.

στρυφνοκάρυδον, τὸ [δημ.], τὸ σφικτὸν καὶ δυσκολοπάστρευτον καρύδι, noix angleuse.

στρυφνός, ή, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), στυπτικῆς γεύσεως ὤν, στυπτικός, στυφός, acerbe, adj. στυφός, δριμύς, âpre. § [συνήθ. μεταφ.] αὐστηρός, τραχύς, δριμὺς τὴν ὄψιν, rude, adj. δύστροπος, revêche, adj. ὁ δυσμεταχείριστος, peu traitable; δύσκολος δυσχερής, difficile, adj.

στρυφνότης, ητος, ἡ· τὸ εἶναι στρυφνόν, ἡ στυφὴ γεῦσις κοινῶς στυφάδα, âpreté, n. f. § ἡ τραχύτης, rudesse, n. f. δυστροφία, δυσκολία (χαρακτῆρος), difficulté, n. f.

στρυφνόω-ῶ, στρυφνὸν ποιῶ, ἐν γένει στύφω, rendre acerbe ou âpre.

στρυχνίνη, ης, ἡ· strychnine, n. f. σφοδρότατον δηλητήριον λαμβανόμενον ἐκ τοῦ στρύχνου καὶ ἰδίως τοῦ ἐμετικοῦ καρύου.

στρυχνοειδής, ής, ές, solané, ée; ἐπὶ φυτῶν στρύχνῳ προσομοίων.

στρύχνος, ου, ὁ· γένος φυτοῦ, ἀγριομελιντζάνα, morelle, n. f. solanum, n. m. ‖ — ὁ κηπαῖος [κοιν. μελιντζάνα, aubergine, n. f. mélongène, n. m.

στρῶμα, ατος, τό· γενικῶς (βλ. διάστρωσις), banc, n. m. couche, n. f. [γεωλογ. ἰδ], lit, n. m. ‖ στῶμα (διάστρωσις ἐν τῇ γῇ), gite, n. m. ‖ — ἄμμου, couche de sable; ‖ — λατομείου, banc de carrière; ‖ [μετεωρολ.] στρώματα [νεφῶν], stratus; ‖ [βοτ.] στρώματα τοῦ κορμοῦ [δένδρου], cernes du tronc [d'un arbre]; ‖ [συνεκδ.] τὰ φύλλα ἦσαν στρῶμα, le sol était jonché de feuilles; ‖ [μεταφ.] τὰ κοινωνικὰ στρώματα, les couches sociales. § στρῶμα, τὸ (λατομείου), lit ou lit de carrière ou banc de carrière; διάστρωσις, ἡ ἐν τῷ λατομείῳ θέσις τῶν λίθων· οἱ λίθοι ἐξαγόμενοι ἐκ τοῦ λατομείου παρουσιάζουσι δύο στρώματα (lits), ἐξ ὧν τὸ πρὸς τὰ ἄνω χαλεῖται μαλα-

κὸν στρῶμα (lit tendre), τὸ δὲ πρὸς τὰ κάτω σκληρὸν στρῶμα, (lit dur); ‖ προκειμένου περὶ κατειργασμένων λίθων καλεῖται ἕδρα, lit (d'un mœllon ou d'une pierre; ‖ τὸ ἄξεστον στρῶμα τοῦ λίθου, lit brut, ἤτοι τὸ στρῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τὸ ὁποῖον δὲν ἐλαξεύθη τὸ ἁπαλὸν ἤτοι τὸ ἄχρηστον αὐτοῦ μέρος (bousin).

Ὅταν οἱ λίθοι δὲν τοποθετῶνται οὕτως ὥστε τὰ στρώματα αὐτῶν νὰ ὦσιν ὁριζόντια, ἀλλ' εἰσὶ κεκλιμένα ἢ ὄρθια (délit), καθὼς εἰς τὰς ἀψῖδας καὶ τοὺς ἐπιπέδους θόλους (plates bandes), τότε καλοῦνται ἐφαπτόμενα στρώματα ἢ προσηρμοσμέναι διαστρώσεις (lits en joints), ὅταν δὲ δὲν ἐπικαλυφθῶσι δι' ἑτέρων λίθων τότε καλοῦνται καταφανεῖς διαστρώσεις (lits en parement)· ‖ διάστρωσις σφηνολίθου, lit d'un claveau ou voussoir; ‖ στρῶμα, τό· lit ou couche; διάστρωσις, ἡ· ἐπιβολή, ἡ (couche d'une chose par dessus une autre), π. χ. ἀμμῶδες στρῶμα ἢ στρῶμα ἄμμου, un lit de sable; ‖ στρῶμα ἀργίλου ἢ ἀργιλῶδες στρῶμα, un lit d'argille; ‖ διάστρωσις κονιάματος, un lit de mortier; ‖ ἐπιβολὴ λίθων, un lit d'assises; βλ. δόμος, assise. § —, matelas, n. m. ἡ στρωμνή, τὸ ἐπὶ τῆς κλίνης στρωννύμενον, κοινῶς ὁ σιλτές, ὅστις καὶ τύλη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐκαλεῖτο· ‖ στρωματάκι, τό· σιλτεδάκι, τό· τυλεῖον, τό· petit matelas; ‖ [συνεκδ.] ἡ κλίνη, lit, n. m. ἤτοι ὁλόκληρον τὸ κρεββάτι μὲ τὰ στρωσίδια· ‖ — μάλλινον, matelas de laine; ‖ — ἀχύρινον [στιβάς], paillasse, n. f. ‖ εἶνε εἰς τὸ στρῶμα (κλινήρης), il est alité; ‖ ἔπεσεν εἰς τὸ στρῶμα, il s'est alité; ‖ εἶνε τώρα τρεῖς μῆνας εἰς τὸ στρῶμα, voilà trois mois qu'il est alité; (οἰκ. sur le flanc; sur le côté). § —, sommier, n. m. ὑπόστρωμα ἐλατηριωτόν. § —, βλ. ἐπίστρωσις (pavage). § —, matelas élastique, ὑπόστρωμα, τό· εἰς τὰ πλοῖα τὸ τεθωρακισμένον τεῖχος (muraille) σύγκειται, ἐκ τῶν ἔξω πρὸς τὰ ἔσω, ἐκ σιδηρῶν ἢ χαλυβικῶν πλακῶν, ἐξ ὑποστρώματος (matelas) ξυλίνου καὶ ἐκ περιβλήματος πεταλείου (bordé en tôle). § —, nappe (n. f.) d'eau, ὕδωρ σωρευόμενον εἰς τὰ χαμηλότερα μέρη τοῦ ἐδάφους καὶ ἀποτελοῦν στρῶμα ὑδάτινον ἢ ὑδροφόρον στρῶμα ἤτοι ἀβαθῆ στάσιμα ὕδατα (nappes d'eaux stagnantes); ‖ ὑπόγειον ὑδροφόρον στρῶμα ἢ ὑπόγειος λίμνη, nappe (d'eau) souterraine, ἤτοι στρῶμα ὑπογείων ὑδάτων. § —, litière, n. f. στρωμνή, ἡ· καὶ κατὰ Ξενοφῶντα, ὑπόστρωμα τοῦ ἵππου· τὸ στρώσιμον τοῦ ἵππου· ἄχυρον, χόρτον, κτλ. ἐξαπλούμενον εἰς τοὺς σταύλους καὶ χρησιμεῦον πρὸς κατάκλισιν τοῦ ἵππου· faire la litière, ὑποστρώνειν ἢ ἀνακινεῖν τὴν στρωμνὴν τοῦ ἵππου.

στρωματάκι, τό· ὑποκορ. τοῦ στρῶμα, petit matelas; βλ. στρῶμα.

στρωματᾶς [δημ.], ὁ κατασκευάζων στρώματα, matelassier.

στρωμάτιον, ου, τό· barde, bardelle, βλ. σάγισμα.

στρωματιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ στρῶμα, ἐφ' οὗ προσαρμόζονται τὰ ξύλα τοῦ σαγμαρίου.

στρωματοποίησις, εως, ἡ· stratification, n. f. διάταξις κατὰ στρώματα κείμενα τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δέ, ἤτοι καθ' ὑπερκειμένας διαστρώσεις, disposition par couches superposées; βλ. καὶ καταστοίβασις.

στρωματοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, stratifier, διαθέτω κατὰ στρώματα κείμενα τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δέ, disposer par couches superposées, ἤτοι κατὰ ὑπερκειμένας διαστρώσεις· βλ. καὶ καταστοιβάζω.

στρωμάτσα, τὰ [δημ. ναυτ.], βλ. παράβλημα.

στρωματσάδα, ας, ἡ [δημ.], στρῶμα ἐξηπλωμένον ἐπὶ τοῦ πατώματος (ἀντὶ κλίνης), matelas étendu par terre, lit fait à terre; ‖ κάμνω στρωματσάδα [φρ.], coucher à barbette.

στρωμάτσον, τὸ [δημ.], τὸ στρῶμα, matelas, n. m. ‖ [ναυτ.] στρωμάτσα, τά· βλ. παράβλημα (défenses).

στρωματ(σ)όπανον, τό· χονδρὸν ὕφασμα διὰ τὴν κατασκευὴν στρωμάτων, toile à matelas, λεγόμενον gingas, n. m. π. χ. τὸ καραβόπανον ἢ χονδρὸν δίμιτον, coutil, n. m.

στρωμένος, μετοχ. τοῦ στρώνω.

στρωμνή, ῆς, ἡ· τὸ ἐστρωμένον, βλ. στρῶμα (matelas, litière); [συνεκδ.] ἡ κλίνη, lit, n. m. μεθ' ὅλων τῶν ἐν αὐτῇ.

στρωνιάζομαι [διάλ. Ἠπείρου], καταλαμβάνω ἀσυστόλως θέσιν μὴ ἀνήκουσάν μοι, θρονίζομαι.

στρώννυμι, στρωννύω, στρώννω καὶ συνήθως

στρώνω, μέλ. ώσω, ἐκτείνω, ἐξαπλώνω [κατὰ γῆς, κτλ.], étendre [par terre, etc.] διαχύνω (διαχέω) τῇδε κακεῖσε φύλλα, ἄνθη, joncher; ἐκτείνω, θέτω (κατὰ γῆς ἐπάνω εἴς τι), coucher; poser; mettre; ‖ ἔστρωσε κάτω τὸ ἐπανωφόρι του, il étendit son manteau par terre; ‖ ὁ δρόμος ἦτο στρωμμένος μὲ λουλούδια, le chemin était jonché de fleurs; ‖ οἱ δρόμοι ἦσαν ἐστρωμένοι μὲ ἄνθη καὶ μὲ κλάδους, les rues étaient jonchées de fleurs et de rameaux; ‖ — τράπεζαν, mettre le couvert (ἐπιστρώνω), mettre la nappe; ‖ — τὸ κρεββάτι (ἐπιστρώνω), faire le lit; ‖ ἔστρωσες τὴν κλίνην μου, as-tu fait mon lit; ‖ πήγαινε νὰ μοῦ στρώσῃς, va faire mon lit; ‖ ὅπως στρώσῃς θὰ πλαγιάσῃς· κατὰ πῶς στρώσῃς θὰ κοιμηθῇς [παροιμ.], comme on fait son lit on se couche; ‖ — τάπητα εἰς τὸ πάτωμα (ἐπιστρώνω), étendre un tapis sur le plancher; ‖ — οἰκίαν, meubler une maison; ‖ — δωμάτιον (εὐπρεπίζω), poser (mettre) le tapis dans une cour; ‖ — ὁδόν, paver une rue; βλ. ὁδοστρώνω, ὁδοστρωσία· ‖ τὸ ἔστρωσαν [εἰς τὸ φαγί, κτλ.], ils s'attablèrent [pour manger, etc.] ‖ — τινὰ εἰς τὴν δουλειάν, mettre quelqu'un au travail; κάμνω τι νὰ ἐργάζηται, faire travailler; ‖ τὸν ἔστρωσαν εἰς τὸ ξύλον [φρ.], on l'a battu (étrillé) d'importance; ‖

— τὴν γέφυραν (ἐπιστρώνω), ponter le pont ; κατασκευάζω τὸ κατάστρωμα αὐτῆς ἢ τὸ κατάστρωμα τοῦ πλοίου· ‖ —τινὰ ἐμπρός, [κατελέγχω], faire à quelqu'un de dures reprimandes. § ἰσοπεδῶ, ἐξισόω, aplanir ; ὁμαλίζω, unir ; ἰσοσταθμίζω, mettre au niveau ; ἐξισῶ, ὁμαλύνω, égaliser ; [συνεκδ.] θέτω εἰς τάξιν, τακτοποιῶ, ranger ou dresser ; ‖ — τὸ ἔδαφος, aplanir le terrain ; ‖ πρέπει νὰ στρώσῃς αὐτὴν τὴν δενδροστοιχίαν, il faut unir cette allée; ‖ [μεταφ.] πρέπει νὰ στρώσῃς τὸ παιδί σου, vous devez ranger votre fils. § [οὐδ.] στρώνομαι, ἐκτείνομαί που, s'étendre ; ‖ τὸ χιόνι ἔστρωσε, la neige a couvert les rues (καλύπτω)· ‖ ἐστρώθηκε κατὰ γῆς, il s'étendit, il se coucha à plate terre. § [οὐδ.] καθίσταμαι ἴσος, ἐφαρμόζομαι, devenir (être) égal (uni); προσαρμόζομαι, s'adapter (s'ajuster) bien ; [συνεκδ.] se ranger ; ‖ [τὸ φόρεμά σας] στρώνει ὡραῖα, ne fait pas un pli; vous va comme un gant ; ‖ τὸ χρῶμα δὲν ἔστρωσε, la couleur n'est pas égale partout ; ‖ [ἐπὶ ἀνθρ.] δὲν ἔστρωσεν ἀκόμη, il n'est pas encore dressé ; [καὶ ἀλλ.] il ne s'est pas encore rangé ; ‖ ἡ δουλειὰ ἔστρωσε, l'affaire est en bon train ; (marche bien). § [μέσ.] ἐκτείνομαι, ἐξαπλοῦμαι, s'étendre; ἐγκαθίσταμαι ἀναπαυτικῶς, se mettre à son aise; se camper; ἐγκαθίσταμαι, s'installer; κάθημαι περὶ τὴν τράπεζαν, s'attabler ; ‖ ἐστρώθη κατὰ γῆς, il s'étendit par terre; il se coucha tout de son long ; ‖ ἐστρώθη εἰς τὴν ἐργασίαν, il s'est adonné au travail (ἐπιδίδομαι), il travaille assidûment ; ‖ ἐστρώθησαν εἰς τὰ χαρτιά, ils se mirent (se prirent) à jouer aux cartes ; ‖ ἐστρώθη εἰς τὸν χαναπέν, il se campa sur le sopha; ‖ ἦλθε καὶ μοῦ ἐστρώθη εἰς τὸ σπῆτι, il est venu s'installer chez moi ; ‖ τοὺς ηὗρα στρωμένους εἰς τὸ τραπέζι, je les ai trouvés attablés.

στρώνω [διάλ. Ἠπείρου], 1) μανθάνω, συνειθίζω· 2) ταπεινῶ, καταπραΰνω τι.

στρῶσις, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. ἕδρα τοῦ νομέως (varangne).

στρωσίδι, τὸ [συνήθ. πληθ.], ἡ διασκευή, ἀπάρτισις κλίνης, garniture de lit; ἡ στρωμνή, matelas, n. m. στρωσίδια, τὰ σκεπάσματα, la couverture et tout ce qui s'y rattache, ἡ κλινοστρωμνή, literie, n. f. § —, ὁ τάπης, tapis, n. m.

στρώσιμον, ατος, τὸ [δημ.], τὸ στρωννύειν, στρώνειν, ἐπιστρώνειν, ἐπίστρωσις, action d'étendre ; (de faire le lit, etc.), pose [de tapis] ; mise [du couvert]; βλ. ὁδοστρωσία, pavage [d'une rue], etc. βλ. στρώνω.

στρῶσις, εως, ἡ· βλ. στρώσιμον. § —, τὸ στρῶμα, matelas, n. m. τὸ στρῶμα, βλ. διάστρωσις, couche, n. f. banc, n. m. ὁ δόμος, assise, n. f. ὁδοστρωσία, pavage ; βλ. λέξεις.

στρωτήρ, ῆρος, ὁ [σιδηροδρ.], traverse, n. f. τεμάχια ξύλου, συνήθως ἐκ δρυός, ἐφ' ὧν τοποθετοῦνται αἱ σιδηροδρομικαὶ ῥάβδοι· ‖ **ἐνωτικὸς** (συνδετικὸς) **στρωτήρ**, traverse de joint ; στρωτὴρ ἐφ' οὗ συναρμολογοῦνται δύο συνεχεῖς ῥάβδοι (rails)· ‖ στρωτὴρ γεφύρας, travon, n. m. § σιδηροῦς στρωτήρ, longuerine, n. f. [σιδηροδρ.] σιδηραῖ ῥάβδοι ἀντικαθιστῶσαι τοὺς στρωτῆρας εἰς τὰς προσωρινὰς ὁδούς, ἤτοι **σιδηροστρωτήρ**, ῆρος, ὁ. § —, βλ. **ὁδοστρωτήρ**. § —, βλ. **ὑποστρωτήρ** (gîte). § **παραμήκης στρωτήρ**, longeron, n. m. ὁ κατὰ μῆκος ἔργου τινὸς παρακείμενος ἢ ὑποκείμενος στρωτήρ· ‖ **παραμήκης στρωτὴρ** (γεφύρας, longeron (d'un pont), καλεῖται ὁ κατὰ μῆκος ξυλίνης ἢ σιδηρᾶς γεφύρας τοποθετούμενος· ‖ **στρωτὴρ** τῆς ἐσχάρας, longeron du châssis. § —, lambourde, n. f. τετραγωνισμένον τεμάχιον δοκοῦ· ‖ —, lambourde, n. f. τεμάχιον ξύλου (τετραγωνισμοῦ 0 μ, 054 ἕως 0μ, 08) τιθέμενον ἐπὶ τῶν **δοκῶν** (poutres) πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ **παρκέττου** (parquet) ; ‖ δοκὸς ἀνισοπαχής, lambourde chanlatée, ἤτοι παχυτέρα πρὸς τὸ ἓν ἢ τὸ ἕτερον ἄκρον· ‖ — κλίνης, lambourde de plate-forme ; ‖ δοκὸς ἐπίστρωτος, lambourde de recouvrement ; ‖ **στρωτὴρ** ἢ δοκὸς **θεμέλιος**, lambourde gîte. § —, solive, n. f. ἡ δοκίς, ίδος, ἡ· μικρὸν πτερὸν ἢ μικρὸν πατώξυλον· ἐγκαρσία δοκὸς τοῦ δαπέδου· βλ. **παρκέτον**, parquet ; ‖ **στρωτὴρ διανομῆς**, solive d'enchevêtrure, καλεῖται ὁ ἐνδομούμενος ἐντὸς τοῦ τοίχου κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν **πατωμάτων**· ‖ solive de ferme, δοκὶς ἐφ' ἧς προσαρμόζονται οἱ ἀμείβοντες ζευκτοῦ τινος· ‖ στρωτῆρες διανομῆς (ἐπὶ τῶν **πατωμάτων**), solives d'enchevêtrure.

στρώστης, ου, ὁ· βλέπε **λιθοστρώτης**, paveur.

στρωτός, ή, όν· ἐστρωμένος, η, ον· ἁπλωτός, ἐκτεταμένος (κατὰ γῆν ἢ ὁριζοντίως), étendu, e, adj. ‖ μετάνοια στρωτή, prosternation (prostration) jusqu'à terre, ἐδαφιαῖαι προσκυνήσεις = γονυκλισίαι, prosternations (profondes). § —, ἐξισωμένος, ἰσιασμένος, ὁμαλός, égal, e, aux, adj. uni, e, adj. ‖ — δρόμος, chemin uni.

στύβω [δημ.], βλ. στύφω.

στυγερός, ά, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), βδελυρός, ἄξιος ἀποστροφῆς, μισητός, odieux, euse, adj. μυσαρός, exécrable, adj. βδελυρός, ἀποτρόπαιος, abominable, adj, φρικώδης, horrible, adj.

στυγερότης, ητος, ἡ· τὸ εἶνε στυγερόν, τὸ ἐμποιεῖν μῖσος, ἀποστροφήν, φρίκην, ἀποστροφή, βδελυγμία, abomination, n. f. ἡ φρίκη, τὸ φρικῶδες, horreur, n. f.

στυγερῶς [ἐπίρ.], μυσαρῶς, odieusement, adv. ἀποτροπαίως βδελυρῶς, abominablement, adv.

στυγηρός, ά, όν· βλ. στυγερός.

στυγνός, ή, όν, κυρίως σοβαρὸς τὸ ἦθος, κατηφής, σκυθρωπός, sombre, adj. ou morne, adj. περίλυπος, λυπημένος, ἄθυμος, triste, adj. ἀντίθ. τῷ φαιδρός· ‖ στυγνὴ μελαγχολία, sombre (triste) mélancolie. § —, βλ. στυγερός.

στυλέτο [δημ. ξεν.], stylet, n. m. ἐγχειρίδιον, poignard, n. m. τὸ ἐκ βακτηρίας λεπτὸν καὶ μακρὸν ξίφος, épée [d'une canne].

στυλιδόω-ῶ, μέλ. ώσω [ναυτ.], épontiller, κοινῶς **πουντελάρω**· στηρίζω τὸ ἐν κλίνῃ ἢ δεξαμενῇ εὑρισκόμενον πλοῖον, ἢ καὶ τὸ ἐσωρικὸν αὐτοῦ διὰ στυλίσκων (épontilles). § στυλιδόω, κιγκλιδόω, balustrer, enclore d'une balustrade; βλ. καὶ στυλίς.

στυλίδωσις, ἡ [ναυτ.], épontillage, n.m. κοινῶς **πουντελάρισμα**· ἡ ἐργασία τῆς τοποθετήσεως τῶν στυλίσκων (épontilles), εἴτε ἐσωτερικῶς τοῦ πλοίου ὑπὸ τὰ ζυγά, εἴτε ἐξωτερικῶς παρὰ τὴν γάστραν, ὅταν τὸ πλοῖον εὑρίσκηται ἐν κλίνῃ ἢ δεξαμενῇ· βλ. καὶ στυλίσκοι (épontilles).

στυλιδωτός, ή, όν· καγκελλωτός, à balustre; μὲ στυλίδας· βλ. **στυλὶς** (balustre).

στυλίς, ίδος, ἡ· ὑποκορ. τοῦ στῦλος, μικρὸς κίων, κιονίσκος, colonnette, n.f. § — (τῶν κιγκλίδων), balustre, n. m. pilier de la balustrade; (**κιγκλίδες, balustrade**), ἢ βαλαύστιον (ου, τό), ὅταν ἡ στυλὶς ἔχῃ τὸ σχῆμα βαλαυστίου, ἤτοι ἄνθους ἀγρίας ῥοιᾶς (στρογγύλη στυλὶς ἐξωγκωμένη πρὸς τὰ κάτω), συνήθως δὲ τοιοῦτόν τι σχῆμα ἔχουσιν αἱ πήλιναι, λίθιναι ἢ μαρμάριναι στυλίδες αἱ ἀποτελοῦσαι τὸ περίφραγμα δώματος (terrasse), κλιμακτῆρος (rampe) κτλ. rang de balustres (balustrade). § **στυλίσκος**, ου, ὁ· ὑποκορ. τοῦ στῦλος, μικρὸς (στῦλος) κίων, κιονίσκος, colonnette, n.f. § — [ναυτ.] στυλίσκος, épontille, n.f. πληθ. épontilles, οἱ στυλίσκοι, κοινῶς τὰ **πουντέλια**· στηρίγματα σιδηρᾶ ἢ ξύλινα τεθειμένα καθέτως ὑπὸ τὰ ζυγὰ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῶν καὶ παρεμπόδισιν τῆς κάμψεώς των, ἥτις δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἐκ τοῦ βάρους τῶν καταστρωμάτων. Κατ' ἐπέκτασιν épontille καλεῖται **στήριγμα, ὑποστήριγμα. Στυλίσκοι** (πουντέλια) épontilles, μικραὶ ξύλιναι δοκοὶ δι' ὧν στηρίζεται ἡ γάστρα πλοίου τινὸς εὑρισκομένου ἐν κλίνῃ (cale de construction) ἢ δεξαμενῇ (bassin de radoub). § [ναυπηγ.] **στυλίσκοι**, forants, n. m κοινῶς τὰ πουντέλια· μικροὶ στῦλοι τοποθετούμενοι πέριξ πλοίου εὑρισκομένου ἐν κατασκευῇ ἐπὶ ναυπηγικῆς κλίνης (cale), ἐφ' ὧν ἀνεγείρονται ἰκριώματα χρησιμεύοντα διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ναυπηγήσεως. § στυλίσκος σιδηροῦς=σιδηρᾶ δοκός, poutrelle en fer. § — [ναυτ.] étance, n. f. τεμάχιον ξύλου ἁπλῶς τετραγωνισμένου, κοινῶς τὸ πουντέλι· συνών. τῆς λέξεως épontille. § —, μικρὸς μίσχος, ῥαβδίον, tigette, n. f. § — τῆς μαγνητικῆς βελόνης, pivot de l'aiguille aimantée; βλ. ὀβελίσκος.

στυλίτης, ου, ὁ [ἐκκλ.] (καὶ στηλίτης) θηλ. στυλῖτις, ιδος, ἡ· stylite, n. ἐκλήθησαν οὕτω Χριστιανοὶ ἐρημῖται τινὲς οἱ ὁποῖοι ἰδιαιτέραν ἄσκησιν ἐνόμιζον τὸ νὰ διάγωσι τὸ μεγαλείτερον μέρος τοῦ βίου των εἰς τὴν κορυφὴν ὑψηλῶν στύλων. Πρῶτος τῶν στυλιτῶν ὑπῆρξε Συμεὼν ὁ στυλίτης ὃν ἐμιμήθησαν πολλοὶ ἄλλοι.

στυλοβάτης, ου, ὁ· γενικῶς ἡ βάσις στύλου, τὸ ὑπόβαθρον, piédestal, n. m. τὸ βάθρον, socle, n.m. ἡ βάσις, base, n.f. § [ἀρχιτ.] στυλοβάτης, stylobate, n. m. κυρίως καλεῖται οὕτω βραχὺ ὑπόβαθρον ἀνέχον κίονα. Ὁ ποὺς ἢ ἡ βάσις τοῦ κίονος ἰδίως ἡ τοῦ δωρικοῦ κίονος βάσις, Πολυδ. Ζ 121 ἁπλῆ πλίνθος· βλ. βάσις (base) καὶ **ὑπόβαθρον** (piédestal). Ὁ στυλοβάτης ἐθεωρήθη ὑπό τινων γενικώτερον ὡς ἔχων καὶ τὰς ἑξῆς σημασίας, ἤτοι· ‖ —, συνεχὲς **ὑπόβαθρον** (piédestal continu) ἀνέχον σειρὰν στύλων (βλ. **ὑπόβαθρον**, piédestal καὶ τὸ σχῆμα **ῥυθμοῦ συνθέτου**, ordre composite); ‖ —, βάσις **κτιρίου** (base d'un édifice) ἢ **συνεχὲς** βάθρον socle continu) μετὰ βάσεως καὶ κορωνίδος πρὸς ὑποστήριξιν στύλων (colonnes); ‖ —, **πλίνθος** (βλ. plinthe) ἀρκετὰ ὑψηλὴ μετὰ γλυφῆς πρὸς τὰ ἄνω.

στυλογράφος, ου, ὁ· stylographe, n. m. ὄργανον συγκείμενον ἐξ αἰχμηροῦ ὀργάνου, περιέχοντος μελάνην, δι' οὗ γράφουσι χρώμενοι τούτου ἀντὶ πέννας.

στυλοειδής, ής, ές· styloïde (στῦλος, style καὶ εἶδος, aspect) adj. ὁ ἔχων μορφὴν στύλου, qui a la forme d'un style; ‖ [ἀνατομ.] ἀπόφυσις στυλοειδής, apophyse styloïde.

στυλοκέφαλον, ου, τό· βλ. κιονόκρανον (chapiteau).

στυλομετρία, ας, ἡ· stylométrie, n. f. [ἀρχιτ.] τέχνη τῆς καταμετρήσεως τῶν στύλων (κιόνων).

στυλομετρικός, ή, όν· stylométrique, adj. ἀφορῶν τὴν στυλομετρίαν· ‖ μέθοδος στυλομετρική, procédé stylométrique.

στυλόμετρον, ου, τό· stylomètre, n. m. [ἀρχιτ.] ὄργανον χρησιμοποιούμενον πρὸς καταμέτρησιν τῶν στύλων (κιόνων).

στυλομετρῶ (έω), μέλ. ήσω, καταμετρῶ τοὺς στύλους (κίονας), mesurer les colonnes.

στυλόνω, μέλ. ώσω, στυλόω-ῶ, καὶ στυλώνω, ὑποστηρίζω διὰ στύλων, στηρίζω (διὰ στηριγμάτων), étayer; ὑποστηρίζω, ἀντερείδω [δι' ἀντερεισμάτων), étançonner [une muraille; un plancher, etc]; ἐρείδω δι' ἐρεισμάτων (étrésillons), ἐκ δοκῶν ἢ σανίδων, χώματα, τοῖχον, κτλ. étrésillonner [les tranchées d'une fondation]; στυλόνω διὰ χαράκων (échalas) δένδρα, κλήματα, κτλ. ramer [des plantes]; échalasser [la vigne]; στυλόνω διὰ στύλων (accorer; accorer [un vaisseau en construction]; βλέπε καὶ **στύλωσις** (accorage); [συνεκδ.] ἀσφαλίζω, assurer; στυλόνω, σφηνόω (δι' ὑποθεμάτων), caler; [μεταφ.] ἑδραιώνω τι, προσηλῶ, fixer; ‖ στύλωσε τὸ τραπέζι [διὰ νὰ μὴ κινῆται], assujetissez (calez) la table; ‖ [μεταφ.] [ἔφαγε κάτι, καὶ] ἐστυλώθη, il s'est réconforté (restauré); ‖ [μεταφ.] — τὰ μάτια μου, fixer (braquer) ses regards; fixer ses yeux.

στῦλος, ου, ὁ· ἡ στήλη (βλ. κίων), colonne, n. f. στῦλος ξύλινος· βλ. **ξυλοστάτης**, poteau, n. m. στῦλος **τετραγωνικός**, pilier, n. m. βλ. κατωτέρω· ‖ οἱ στῦλοι [ἀρχαίου]

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ναοῦ, les colonnes d'un temple; ‖ οἱ τηλεγραφικοὶ στῦλοι, les poteaux du télégraphe (ἢ poteaux télégraphiques); ‖ προφυλακτήριος στῦλος, poteau de protection; ‖ **πάσσαλος**, ὁ, poteau ou pieu, ὅταν ὁ **ξύλινος στῦλος** (poteau) ἦνε ἐμπεπηγμένος ἐν τῇ γῇ καλεῖται **πάσσαλος**· βλ. πάσσαλος (pieu); ‖ οἱ στῦλοι ἐκκλησίας, les piliers d'une église. § στῦλος [ἀρχιτ.], pilier, n. m. § **στῦλος**, pilier, n. m. (τετραγωνικὸς) καὶ συνηθέστερον **στήλη τετραγωνική** (ἐκ τεμαχίων τετραγωνικῶν λίθων ἢ λιθόκτιστος) συνήθως μεμονωμένη, ἄνευ κοσμημάτων, πρὸς ὑποστήριξιν τοίχου, ἀψῖδος, κτλ. ἐν γένει δὲ pilier σημαίνει τὸν **στῦλον**, τὸ **ὑποστύλωμα** (ἐκ τοιχοποιΐας ἢ ἐκ τεμαχίων λίθων)· βλ. καὶ **κίων** (colonne).

Κατὰ τὴν ῥωμανικὴν **ἐποχὴν** (époque) ὁ εἰρημένος **τετραγωνικὸς στῦλος** λαμβάνει βαρὺ κυλινδρικὸν σχῆμα, **ἐπακουμβᾷ** ἐπὶ βάσεως σχεδὸν τοσκανικῆς, δίδουσιν αὐτῷ καὶ κιονόκρανον τοῦ αὐτοῦ ῥυθμοῦ καὶ οὕτω καθίσταται **ὑπερεισματικὸς στῦλος** ἢ **ὑποστύλωμα** (pilier-colonne) καλούμενος οὕτως ἔτι καὶ τὴν σήμερον. Τετραγωνικαὶ στῆλαι μαρμάριναι ἢ ἐκ τοιχοποιΐας ἀνεγείρονται ἐπίσης καὶ περιορίζουσι τὰς αὐλείους θύρας, καθὼς καὶ εἰς **κιγκλίδωμα** (grillage) ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα πρὸς στήριξιν αὐτοῦ. Ὁπόταν **κατὰ τὴν** ἐκσκαφὴν θεμελίων τοίχου τινὸς δὲν ἀνευρίσκωσι καλὸν ἔδαφος, ἵνα ἐλαττώσωσι τὰς μεγάλας δαπάνας ἀρκοῦνται νὰ κατασκευάσωσι **τετραγωνικὰς στήλας** ἐκ **τοιχοποιΐας** (piliers de maçonnerie) ἑνοῦντες αὐτὰς δι' ἀψίδων· βλ. καὶ **κιονοδέσμη**· ‖ **ἐρεισματικὴ** στήλη, pilier buttant, n. m. τετράγωνος λιθίνη στήλη διὰ ν' ἀναστέλλῃ τὴν ἄντωσιν θόλου ἢ τόξου· ‖ **στύλωμα λατομείου**, pilier de carrière; τεμάχια τοῦ βράχου ἀφιέμενα ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα ἐντὸς ὑπογείου λατομείου ἵνα ὑποστηρίξωσι τὸν ὄροφον αὐτοῦ. § —, ὑποστήριγμα, **φαλάγγιον**, étai, n. m. ἀντέρεισμα, étançon, n. m. ἔρεισμα, étrésillon, n. m. χάραξ, échalas, n. m. ὑποστήριγμα, ὑπέρεισμα, τεμάχιον εὐθὺ ξύλου, χρησιμεῦον ἵνα τηρήσῃ ἀντικείμενόν τι ἐν ὡρισμένῃ θέσει· συνήθως τίθεται κεκλιμένως· βλ. **στυλόνω**. § [μεταφ.] στήριγμα, ἔρεισμα, appui, n. m. ὑποστήριγμα, soutien; ὑπέρεισμα, support; ‖ εἶνε ὁ στῦλος τῆς οἰκογενείας του, il est le soutien de sa famille; ‖ οἱ στῦλοι τῆς θρησκείας, les piliers de la religion; ‖ [ναυτ.] στῦλοι σκαλωσιᾶς, βλ. **ἰκριωτήρ**· ‖ στῦλος σιδηροῦς [σιδηροδρ.], pilastre ou montant en fer = σιδηροῦς ὀρθοστάτης· καλοῦνται οὕτως οἱ σιδηροῖ στῦλοι οἱ τοποθετημένοι ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα εἰς σιδηρᾶν τινὰ κιγκλίδα (grille) πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῆς ἢ εἰς κιγκλίδωμα ἐξώστου, κλίμακος, κτλ· ‖ στῦλος ὑπερεισματικός, pilier colonne; βλέπε στήλη τετραγωνική· ‖ συμπληρωματικοὶ στῦλοι, poteaux de remplissage, λέγονται οἱ παρεντιθέμενοι μεταξὺ ἑτέρων· ‖ χονδρὸς ξύλινος στῦλος ἢ ξυλόστυλος, colombe, n. f. βλ. καὶ ξυλοστύλωμα.

στῦλος, ὁ [βοτ.], style, n. m. στήριγμα τοῦ θήλεος ὀργάνου τῶν φυτῶν, ἤτοι ὁ μίσχος ὁ δεχόμενος τὸ σπέρμα, τὴν γονιμοποιὸν παιπάλην.

στῦλος, ου, ὁ· style, n. m. αἰχμηρὸν ὄργανον δι' οὗ οἱ ἀρχαῖοι ἐχάρασσον ἐπὶ πινάκων, ἤτοι τὸ πρὸς γραφὴν ἢ ἰχνογραφίαν γραφίδιον.

στύλωμα, ατος, τό· τὸ διὰ δοκῶν ὑποστήριγμα, ἀντέρεισμα, étaiement, n. m. ἡ διὰ χαράκων ὑποστήριξις, échalassement, n. m. § στήριγμα, ἔρεισμα, appui, n. m. ὑποστήριγμα, φαλάγγιον, étai, n. m. ὑποστήριγμα, soutien, n. m.

στύλωσις, εως, ἡ· accorage, n. f. ἡ τοποθέτησις στύλων (accores) ἢ **ὑποθεμάτων** (cales) διὰ τὴν τήρησιν **ἀντικειμένου** τινὸς ἐν ὡρισμένῃ θέσει.

στῦμμα, ατος, τό· τὸ στύφον, τὸ συσφίγγον καὶ ποιοῦν τι πάγιον καὶ στερεόν, ὅθεν δεψίνη, tan, tanin ou tannin, n. m. συνηθέστερον **τανίνη**· στῦμμα ἐστὶν ὕλη δι' ἧς τὰ ἔρια προεστύφοντο προπαρασκευαζόμενα οὕτως εἰς τὸ νὰ βαφῶσι μετὰ ταῦτα διὰ τῆς γνησίας βαφῆς μᾶλλον ἀνεξιτήλως· γενικῶς δὲ καλοῦνται γαλλιστὶ tanins ἅπασαι **αἱ βυρσοδεψικαὶ** ὗλαι καὶ εἰδικώτερον ὁ **δρυοφλοιὸς (tanin)** ὅστις χρησιμεύει διὰ τὴν κατεργασίαν τῶν δερμάτων· βλ. **στύφω** καὶ **δεψεῖον**.

στύπα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], τὸ **τουρσὶ** (παρὰ τὸ στύφω).

στυπάγκιστρον, ου, τό· crochet à désétouper, ἄγκιστρον πρὸς ἐκβολὴν τοῦ ἐμφράσσοντός τι στυπείου.

στυπάγρα, ας, ἡ· tire-boure, n. f. βλ. **βυσματάγρα**.

στυπειοθάλαμος, ου, ὁ· boîte à étoupe ou à garniture; βλ. **στυπειοθλίπτης**.

στυπειοθλίπτης, ου, ὁ [μηχ.], presse-étoupe, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ σύστημα ἐκεῖνο δι' οὗ ἀποκαθίσταται στεγανὴ ἡ **διάβασις βάκτρου** (tige) διαπερῶντος ὀπήν τινα, ὅπως μὴ ὑφίσταται **οὐδεμία συγκοινωνία** μεταξὺ τοῦ χώρου ἐν ᾧ τὸ ἔμβολον ἐνεργεῖ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ διαστήματος, πρὸς πρόληψιν τῆς ὑπεκφυγῆς ἀτμοῦ ἢ διεισδύσεως ἀέρος· σύγκειται δὲ ἐκ τριῶν κυρίων μερῶν ἤτοι ἐκ τοῦ **στυπειοθαλάμου** (boîte à étoupe ou à garniture), ὅστις εἶνε **κοῖλος κύλινδρος** ἐν ᾧ ἐντίθεται τὸ **παρέμβυσμα** (garniture), ἀποτελῶν ἓν σῶμα μετὰ τοῦ τεμαχίου τοῦ διαπερωμένου ὑπὸ τοῦ ἐμβόλου, καὶ φέρων ὠτία διὰ τὴν **κοχλίωσιν** κοχλιῶν, ἐκ τῆς **ἕδρας** (siège **ou grain**) ἥτις εἶνε ὀρειχαλκίνη στεφάνη ἐφ' ἧς στηρίζεται τὸ **παρέμβυσμα** (garniture) καὶ ἐκ τοῦ **παρεμβυσματοθλίπτου** (couronne de presse-étoupe), **ὅστις εἶνε** ὀρειχάλκινος κύλινδρος, τετρυπημένος **κατὰ** τὸν ἄξονα διὰ τὴν διάβασιν **τοῦ ἐμβόλου, εἰσερχόμενος** ἐπακριβῶς ἐντὸς **τοῦ στυπειοθαλάμου** διὰ τὴν σύνθλιψιν τοῦ πα-

ρεμβύσματος φέρων ὠτία δι' ὧν συνενοῦται διὰ χοχλιῶν μετὰ τοῦ στυπειοθαλάμου.

στυπεῖον, ου, τό· étoupe, n. f. καὶ στυππεῖον, κοινῶς τὸ στουπί· τὸ ἀπόρριμα τοῦ **κανναβίου** (chanvre) τὸ ἀκατάλληλον διὰ κατασκευὴν σχοινίων· τὸ στυπεῖον τοῦτο καλεῖται **λευκὸν** (étoupe blanche) πρὸς διάκρισιν τοῦ **μέλανος** (étoupe noire), ὅπερ παράγεται ἐκ τῶν παλαιῶν κεδρωτῶν σχοινίων, τιλλομένων ἐν εἴδει μοτοῦ, καὶ χρησιμεύει εἰς τὴν **διάναξιν** (calfatage)· βλ. καὶ **στουπί**· || —, filasse, n. f. λέγονται τὰ ἀποξέσματα νημάτων ἢ καννάβεως· || —, étoupillon, n.m. στυπεῖον ἠλειμμένον (ἀλείφω) δι' ἀλείμματος.

στυπειοποιός, οῦ, ὁ καὶ ἡ· étoupier, ère, n. ἐργάτης παρασκευάζων στυπεῖον.

στυπειοπώλης, ου. ὁ· ὁ πωλῶν στυπεῖον, marchand d'étoupe, étoupier, n.

στύπειος, α, ον καὶ

στύπινος, η, ον· ἐκ στυπείου (κατεσκευασμένος), d'étoupe (fait, e, d'étoupe); ἐξ ἀποξεσμάτων, de filasse.

στυπόπλεκτος, ος, ον [ναυτ. ἐν ἄγκυρα, ancre] surjallée; βλ. περιπλέκω (ἄγκυραν).

στύπος, εος-ους, τὸ [ναυτ.] (ἢ ἀγκυροκέραιον), jas, n. m. (ou jas d'ancre), κοινῶς τὸ τσύπος. Καλεῖται οὕτω τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς **τῆς ἀτράκτου** (verge) ἀγκύρας τινός, ὑπὸ ὀρθὰς γωνίας καὶ καθέτως ὡς πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῶν βραχιόνων, διατεθειμένον ἐπίμηκες τεμάχιον χρησιμεῦον εἰς τὸ νὰ ὁδηγῇ τὴν ἄγκυραν κατὰ τὴν πόντισιν εἰς τρόπον ὥστε οἱ ὄνυχές της νὰ εἰσδύωσι καθέτως εἰς τὸν βυθόν. Καὶ τὸ μὲν στύπος τῶν παλαιοτέρου τύπου ἀγκυρῶν ἀποτελεῖται ἐκ δύο ξυλίνων ἐπιμήκων τεμαχίων ἐφηρμοσμένων διὰ στεφανῶν μεταξύ των ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς ἀγκύρας, ὁ δὲ τῶν νεωτέρου τύπου ἀποτελεῖται ἐξ ἐπιμήκους παχείας σιδηρᾶς ῥάβδου κεκυρτωμένης κατὰ τὸ ἓν ἄκρον καὶ διαβεβλημένης δι' ὀπῆς ὑπαρχούσης ἐπὶ τῆς ἀτράκτου, στερεουμένης δὲ διὰ σφηνός. § — [στρατ.] βλ. **ἐπικόρμιον**, billot, n.m. (στέλεχος, κορμός)· || στύπος καταδετικὸν (τῶν στρατιωτικῶν γεφυρῶν), billot de brellage; || στύπος ἐπιζευκτικόν, billot de guindage (τῶν στρατιωτικῶν γεφυρῶν)· κυλινδρικόν τι τεμάχιον ξύλου. § — [βοτ.] καυλός, στέλεχος, μίσχος, stipe, n. m. (λατ. stipes).

στυπόχαρτον, βλ. στουπόχαρτον.

στυπόω-ῶ, μέλ. ώσω, κοινῶς στουπόνω, étouper, φράσσω διὰ στυπείου.

στυππεῖον κλ. βλ. **στυπεῖον** κλ.

στυπτηρία, ας, ἡ· alun, n. m. ou alun potassique. Θειϊκὸν ἀργυλοκάλιον ἢ **στυπτηρία**, κοινῶς στύψη. Ἕνωσις τοῦ θειϊκοῦ ἀργιλλίου μετὰ τοῦ θειϊκοῦ καλίου (στυπτηρία τῶν Παρισίων)· οὐσία κρυσταλλώδης κατ' ἐξοχὴν στυπτική, χρησιμωτάτη ἐν τῇ ἱππιατρικῇ καὶ ὡς ἀντιφλογιστικὸν καὶ ὡς ἐλαφρὸν διαβρωτικὸν φάρμακον· || χρωμικὴ στυπτηρία, alun de chrome.

στυπτηριάζω, μέλ. άσω· aluner, διαβρέχω (ποτίζω, μουσκεύω) διὰ διαλύσεως στυπτηρίας, inprégner de dissolution de l'alun.

στυπτηρίασις, εως, ἡ· alunation, n. f. σχηματισμὸς τῆς στυπτηρίας, formation de l'alun.

στυπτηριασμός, οῦ, ὁ· alunage, n. m. διαβροχὴ (τὸ πότισμα, βούτημα) ἐντὸς διαλύσεως στυπτηρίας,

στυπτηριοπηγεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατασκευῆς στυπτηρίας fabrique d'alun, alunerie, n. f. συνώνυμα τῶν aluminerie, n. f. καὶ alunière, n. f.

στυπτηριοῦχος, ος, ον, ὁ περιέχων τεχνικῶς στυπτηρίαν, aluné, ée, adj. βλ. **στυπτηριώδης**· || —, alunifère, adj. ὁ περιέχων φυσικὴν στυπτηρίαν, qui contient de l'alun; || σχίστης στυπτηριοῦχος, schiste alunifère.

στυπτηρῖτις, ίτιδος, ἡ (γῆ), alunite, n. f. ἢ ὀρυκτὸν περιέχον στυπτηρίαν.

στυπτηριώδης, ης, ες· aluneux, euse, adj. ὁ φυσικῶς περιέχων στυπτηρίαν, qui contient de l'alun; || ἔδαφος στυπτηριῶδες, terrain aluneux; || οὐσία στυπτηριώδης, matière aluneuse; (ὁπόταν ἡ στυπτηρία προστίθεται ἐν τῇ οὐσίᾳ τεχνικῶς, τότε λέγεται aluné, ée).

στυπτηριωρυχεῖον, ου, τό· ὠρυχεῖον, στυπτηρίας, mine d'alun, alunière, n. f.

στυπτικός, ή, όν· στυφήν, ὑποξύζουσαν καὶ συσταλτικὴν γεῦσιν (χυμὸν) ἔχων, ἐν γένει στυφός, συσφίγγων, στύφων, συσταλτικός, στυπτικός, astringent, e, ou restringent, e, adj. ὅστις συσφίγγει, συστέλλει, qui resserre; συσφίγγων, ἐπιφέρων δυσκοιλιότητα, constipant, e, adj. || τὰ κυδώνια εἶνε στυπτικά, les coings resserrent; || στυπτικὸν ποτόν, un restringent; || στυπτικὰ (ἢ **στυπτητικὰ**) φάρμακα, médicaments ou médecines astringentes. § **στυπτικός**, ή, όν· styptique (ἐκ τοῦ ἑλλην.=astringent), adj. et. n. [θεραπ.] λέγεται περὶ τῶν οὐσιῶν αἵτινες ἔχουσι στυφὴν γεῦσιν ἤτοι συστέλλουσι τὸν βλεννογόνον ὑμένα (π. χ. ἡ στυπτηρία, τὰ διαλυτὰ ἅλατα τοῦ μολύβδου, τοῦ σιδήρου, κτλ.)· || [οὐσ.] στυπτικόν, un styptique.

στυπτικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ στυπτικοῦ, ἡ στυπτικὴ ἰδιότης, qualité astringente. § στυπτικότης, ητος, ἡ· stypticité, n.f. [ἰατρ.] χαρακτὴρ τῶν στυπτικῶν οὐσιῶν, qualité des astringents ou styptiques.

στύπτω, μέλ. ὕψω· βλ. **στύβω, στύφω.**

στύπωσις, εως, ἡ· étoupement, n.m. φράξις διὰ τοῦ στυπείου, κοινῶς τὸ στούπωμα.

στυρακιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **στύραξ** (aliboufier).

στυράκιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ **στύραξ**, sabot [de lance; de perche, etc.] βλ. **στύραξ.**

στυρακῶ (όω), μέλ. ώσω (ἐκ τοῦ στύραξ), ensaboter, θέτω στύρακα· || ἐστυρακωμένος, η, ον, ἢ στυρακωτός, ή, όν, ensaboté, ée; || κάμαξ ἐστυρακωμένος, perche ensabotée.

στυράκωσις, εως, ἡ· ensabotement, n.m. ou ensabotage, n. m. ἡ τοποθέτησις στύρακος.

στυρακωτός, ή, όν, φέρων στύρακα, ensaboté, ée, adj. βλ. **στυρακῶ.**

στύραξ, αχος, ὁ· sabot [de lance, de perche, etc.] ὑποκοριστικῶς **στυράκιον** (petit sabot); τὸ κάτω σιδηροῦν κωνικὸν ἄκρον τοῦ **ἀκοντίου** (jalon), στύλου ἢ πασσάλου (βλ. pieu), **κατάπηγος** (pilot ou pilotis), ἢ κάμακος (perche), τὸ χρησιμεῦον ἵνα ἐμπηγνύηται ἐντὸς τοῦ ἐδάφους· βλ. καὶ **σταυρωτήρ**. § στύραξ, δένδρον παράγον τὸν στύρακα, styrax, n. m. (λέγουσιν ἐπίσης benjoin), aliboufier, n. m. ἐξ οὗ παράγεται βάλσαμόν τι στερεόν, λίαν εὐάρεστον τὴν ὀσμὴν διὰ τὸ περιεχόμενον βενζοϊκὸν ὀξύ· ‖ —, styrax, τὸ εὐῶδες ῥητινῶδες κόμμι τὸ ὑπὸ τοῦ στύρακος παραγόμενον, ὅπερ μεταχειρίζονται ὡς θυμίαμα.

στῦσις, εως, ἡ· τὸ στύεσθαι ἢ ἐστυκέναι, ὀρθίασις, ἡ ἔντασις τοῦ ἀνδρικοῦ μορίου, τοῦ καυλοῦ, érection, n. f. ἡ ἔντασις τοῦ πέους· κοινῶς τὸ σήκωμα.

στυτικός, ή, όν· στῦσιν προξενῶν, d'érection.

στυφάδα, ας, ἡ [δημ.], τὸ στυφόν, βλ. στυφότης.

στυφίζω, μέλ. ίσω (στύφω), ἔχω (ἀποκτῶ) γεῦσιν στυφήν, avoir (contracter) un goût âpre; εἶμαι (γίνομαι) στυφός, être (devenir) acerbe.

στυφός, ή, ὸν (στύφων, συστέλλων διὰ τῆς στυφότητος, στυφρός, ά, όν· στυφνός, ἔχων στυπτικήν, ὑπόξινον γεῦσιν, acerbe, adj. âpre [au goût] adj. revêche, adj.

στυφότης, ητος, ἡ· τὸ εἶναι στυφόν, ἡ ἰδιότης τοῦ στυφοῦ, ἡ στύψις, κοινῶς ἡ στυφάδα, acerbité, n. f. âpreté, n. f. ‖ ἡ στυφότης καρποῦ, l'âpreté d'un fruit.

στυφούτσικος, η, ον [δημ.], ὑποστύφων, ὑπόστυφος, un peu âpre (revêche).

στύφω, μέλ. ύψω· ἐκθλίβω ὅπως ἐκβάλλω τὸν ὀπόν, presser; στύφω [πορτοκάλλιον, λεμόνιον] (ἐκθλίβω), pressurer [une orange; un citron]; ἐκβάλλω τὸν χυμὸν (ὀπόν), exprimer le jus (le suc); ἐκθλίβω, ἐκπιέζω, épreindre; στίβω ὑγρὸν ὕφασμα συστρέφων αὐτό, tordre [du linge mouillé]; ‖ στύφω ἀγουρίδα, épreindre du verjus. § —, tanner (γενικῶς ἐμβαπτίζω εἰς **στύμμα**· π. χ. ἐμβαπτίζω ἱστίον ἢ δίκτυον ἐντὸς **στύμματος** (tanin), ἤτοι ἐρυθροχρόου διαλύσεως ἀποτελουμένης ἐξ ἀφεψήματος φλοιοῦ δρυὸς καὶ μίλτου (ocre rouge), πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ταχείας καταστροφῆς ἐκ τῆς ὑγρασίας ἢ τοῦ ὕδατος. § —, βλ. στυφίζω.

στύψη, ἡ [δημ.], βλ. **στυπτηρία**.

στύψιμον, ατος, τὸ [δημ.], ἀπόθλιψις, ἐκπίεσις, pression, n. f. pressurage, n. m.

στύψις, εως, ἡ, προφ. κοινῶς ἡ **στύψη**· βλ. **στυπτηρία**, alun, n. m. § —, ἡ στυπτικὴ ἰδιότης, propriété astringente; τὸ στύφειν, ἡ συστολή.

στωϊκεύομαι καὶ

στωϊκίζω, μέλ. ίσω, ὑποκρίνομαι τὸν στωϊκόν, κάμνω (φέρομαι) ὡς στωϊκός, faire le stoïque; ἐπιδεικνύω στωϊκισμόν, montrer du stoïcisme; ζῶ ὡς στωϊκὸς (ἀπαθής), vivre en stoïcien.

στωϊκισμός, οῦ, ὁ· stoïcisme, n. m. τὸ δόγμα τῶν στωϊκῶν, doctrine des stoïciens (τοῦ Ζήνωνος, de Zénon) ἤτοι ἡ στωϊκὴ φιλοσοφία.

στωϊκός, ή, όν, stoïque, adj. qui appartient à l'école du Portique, ἀνήκων, ἀκολουθῶν τὸ φιλοσοφικὸν σύστημα τοῦ Ζήνωνος· [μεταφ.] stoïque, ἀνὴρ ἀπαθής, σταθεροῦ, ἀκλονήτου φρονήματος· ‖ καρδία στωϊκή, cœur stoïque; ‖ [οὐσ.] στωϊκός, personne stoïque. § [οὐσ.], stoïcien, enne, n. στωϊκοὶ ἢ ἀπὸ στοᾶς φιλόσοφοι καλοῦνται οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν τὴν στωϊκήν, τὴν ἱδρυθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ζήνωνος τοῦ Κιτέως, ὅστις συνήθροιζε καὶ ἐδίδασκε τοὺς μαθητάς του εἰς τὴν Ποικίλην Στοὰν τῶν Ἀθηνῶν. Ἐκ τῶν κυριωτέρων βάσεων τῆς Στωϊκῆς φιλοσοφίας ἦτο ἡ φρόνησις. Πᾶν πάθος εἶνε ἄλογος καὶ παρὰ φύσιν τῆς ψυχῆς κίνησις, ἢ ὁρμὴ πλεονάζουσα, κυρίαι δὲ μορφαὶ αὐτῆς εἶνε ἡδονή, ἐπιθυμία, λύπη καὶ φόβος. Οὐδὲν πάθος εἶνε κατὰ φύσιν καὶ ὠφέλιμον, δι' ὃ ἐπιβάλλεται ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπ' αὐτοῦ, ἤτοι ἡ ἀπάθεια, ὅθεν στωϊκὸς σημαίνει ἀπαθής· ‖ στωϊκὸς φιλόσοφος, philosophe stoïcien; ‖ στωϊκὴ φιλοσοφία, philosophie stoïcienne; ‖ στωϊκὴ σχολή, école stoïcienne; ‖ στωϊκαὶ ἀρχαί, maximes stoïciennes.

στωϊκότης, ητος, ἡ σταθερότης, ἀπάθεια ψυχῆς, εὐστάθεια, ἀνοχή, stoïcité, n. f. ‖ ἡ στωϊκότης τῆς διαγωγῆς του, τοῦ βλέμματός του, la stoïcité de sa conduite, de son regard; ‖ στωϊκότης, stoïcisme, n. m. ἀπάθεια, σταθερότης, αὐστηρότης ὁμοία τῆς τῶν στωϊκῶν.

στωϊκῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον στωϊκόν, d'une manière stoïque; stoïquement, adv. avec le courage, la fermeté d'un stoïcien, δηλαδὴ καρτερικῶς, εὐσταθῶς, ἀπαθῶς.

στωμυλέω-ῶ, μέλ. ήσω, καὶ στωμύλω, εἶμαι στωμύλος, εὔγλωττος ἢ φλύαρος· φλυαρῶ, caqueter, babiller; ὁμιλῶ τερπνὰ καὶ κολακευτικά, θέλγω δι' εὐγλώττου καὶ εὐαρέστου φλυαρίας, séduire par un babil flatteur et agréable.

στωμυλία, ας, ἡ· εὐάρεστος φλυαρία, babil, n. m. [agréable], πολυλογία. caquet, n. m. στωμυλία, loquacité, n. f. habitude de parler beaucoup.

στωμύλος, ος, ον· ὁ εὐκόλως καὶ εὐαρέστως ὁμιλῶν, qui parle facilement; babillard, e, adj. πολύλογος, discoureur, euse, adj. εὐφραδής, εὔγλωττος, disert, e; εὔρειαν λόγου ἔχων, εὐχάριστα ὁμιλῶν, qui parle aisément et avec élégance, π. χ. ῥήτωρ εὐφραδής, orateur disert, καὶ ἐν γένει στωμύλος, loquace, adj. qui parle beaucoup, voyageur loquace.

σύ [ἀντων. προσωπικὴ β. προσώπου], γεν. σοῦ, δοτ. σοί, αἰτ. σέ, tu, te, toi; ‖ καὶ σύ, toi aussi; ‖ διὰ σέ, pour toi; τὸ tu λέγεται πάντοτε μόνον πρὸ ῥημάτων, π. χ. tu aimes ton père καὶ πληθ. vous aimez votre père; τὸ te προτάσσεται ὡσαύτως τῶν ῥημάτων: je te demande; τὸ δὲ toi ἐν χρήσει ἁπλῶς ἢ ἐμ-

προθέτως : c'est à toi ; c'est pour toi ; || σὺ εἶσαι ; est-ce toi ? || σὺ τὸ εἶπες, c'est toi qui l'as dit ; tu l'as dit ; || περὶ σοῦ ὁ λόγος, c'est de toi qu'il s'agit ; || ὑμεῖς (σεῖς) οἱ δικηγόροι, vous autres avocats ; || πρὸς ὑμᾶς, πρὸς σᾶς ἀποτείνομαι, c'est à vous que je m'adresse ; || τοῦ (τὸν) λέγω σύ, je le tutoie ; || [ἐπὶ χαρτοπ.] σεῖς κόπτετε, c'est à vous à (de) couper ; || σὺ ἀνόητε, τὸ ἐπίστευσες, sot que tu es, tu l'as cru ; || ἔμεινε παρ' ὑμῖν, il est resté chez vous ; || ἂν σὺ τὸ εἶχες κάμει, si c'était toi qui eusses fait cela ; || οὐδεὶς ἄλλος παρὰ σύ, nul autre que toi ; || θὰ τοῦ εἰπῶ χαιρετίσματα ἀπὸ ὅλους σας, je le saluerai de votre part à tous ; || ὅλοι σεῖς, ὅλοι ὑμεῖς, ὅλοι σας, vous tous ; || τί εἶσαι σὺ καὶ τί εἶμαι ἐγὼ [φρ. δημ.], nous sommes tous égaux ; [συνήθ. παροιμ. εἰρων.], c'est l'égalité mal comprise ; || σοῦ λέγει τί εἶσαι σὺ καὶ τί εἶμαι ἐγώ, il vous traite de pair à compagnon (d'égal à égal). § [αἱ γενικαὶ] σου, σας, ὑμῶν [ὡς κτητικαὶ ἀντωνυμίαι] ton, ta, tes; votre; vos ; || ὁ πατήρ σου, ton père ; || οἱ γονεῖς σας, οἱ γονεῖς ὑμῶν, vos parents ; || εἷς φίλος σου, un de tes amis ; || οἱ φίλοι μου καὶ οἱ φίλοι σου, mes amis et les tiens ; || οἱ φίλοι μας καὶ οἱ φίλοι σου, nos amis et les vôtres; || ὁ ἰδικός σας, le vôtre.

σύαγρος, ου, ὁ· σῦς ἄγριος, ὁ κάπρος, τὸ ἀγριογούρουνον, sanglier, n. m.

συακάκι, τὸ [δημ.], ἄδμων, συάκιον, turbotin, n. m.

συάκι, τὸ [ἰχθ.], ὁ σύαξ, ῥόμβος, turbot, n. m.

συβάζομαι [δημ.], βλ. **συμβιβάζομαι.**

συβαρίζω, ίσω, διαιτῶμαι ὡς συβαρίτης, vivre dans la mollesse.

Σύβαρις, εως, ἡ· Sybaris, πόλις τῆς Ἰταλίας πολυθρύλητος διὰ τὴν τρυφηλότητα ἐν ᾗ ἔζων οἱ κάτοικοι, ὅθεν μεταφ. ἀσωτεία, πολυτέλεια, μαλθακότης, opulence, n. f. luxe, n. m. mollesse, n. f. καὶ ἐκ τούτου **συβαρικός,** ή, όν, sybarite=ἀβροδίαιτος, τρυφηλός, efféminé, ée, ἐκτεθηλυμμένος, μαλθακός.

συβαρίτης, ου, ὁ ἢ **σύβαρις,** εως, ἡ· sybarite, n. m.=συβαρικός, βλ. **σύβαρις,** χαῦνος, μαλθακός, mou, molle, adj. ἐκτεθηλυμμένος, efféminé, ée, adj. τρυφηλός, φιλήδονος, viveur, euse, adj. φιλήδονος, γλεντσές, noceur, euse, adj. || ἀνὴρ συβαρίτης, un homme sybarite.

συβαριτικός, ή, όν· ὡς συβαρίτης, de sybarite ; sybaritique adj. ἤτοι χαῦνος, τρυφηλός, μαλθακός, ἀβροδίαιτος, efféminé, ée ; || ἕξεις συβαριτικαί, habitudes sybaritiques.

συβαριτικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συβαριτικόν, μαλθακῶς, τρυφηλῶς, ἐκτεθηλυμμένως, en sybarite, sybaritique ; || ζῆν συβαριτικῶς, vivre sybaritiquement.

συβαρῖτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ **συβαρίτης.**

συβαριτισμός, οῦ, ὁ· sybaritisme, n. m. ἡ τρυφηλότης, μαλθακότης ὡς ἡ τῶν Συβαριτῶν.

σύβαδι, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ συμβιβασμός, ἡ **σύμβασις.**

συβδάζω [διάλ. Ἠπείρου], **ἀρραβωνιάζω·** γίνεται παρὰ τὸ συμβιβάζω.

σύβρασμα(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ὑπερβολικὴ βράσις, καθ' ἣν τὸ βράζον λαμβάνει σύστασιν πηκτῆς.

συγαρίτσα, τὰ [διάλ. Κύμης], ἡ ἀμοιβὴ ἡ διδομένη εἰς τὸν ἀναγγέλλοντα εὐχάριστον εἴδησιν (ἐκ τοῦ συγχαίρω) «τὰ συγαρίτσα ἦρτε ὁ ἀφέντης σου»· τὰ **συγχαρίκια.**

σύγγαμβρος, ου, ὁ· beau-frère, n.m. ὁμόγαμβρος, κοινῶς ὁ **μπατζανάκης,** σύγγαμβροι λέγονται οἱ τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ ὄντες γαμβροί, ἤτοι οἱ δύο ἀδελφῶν σύζυγοι [Πολυδ.], les maris des deux sœurs ; || εἶνε **σύγγαμβροι,** ils ont épousé deux sœurs.

συγγενάδια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] οἱ ἀλλαχοῦ **ἀνδράδελφοι.**

συγγένεια, ας, ἡ· ἡ ταυτότης τοῦ γένους ἢ τῆς γενεᾶς καὶ τῆς καταγωγῆς, τὸ εἶναι συγγενῆ, parenté, n.f. (ἐξ αἵματος), σχέσις ὑπάρχουσα μεταξὺ τῶν συνδεομένων διὰ τοῦ ἐξ αἵματος συνδέσμου· βλ. κατωτέρω· ὅθεν γειτνίασις, προσέγγισις, proximité, n. f. [μεταφ.] ἡ ἐξ ἐπιγαμίας συγγένεια, affinité, n. f. [καὶ γενικῶς ἐπὶ πραγμάτων]· || συγγένεια ἐξ αἵματος, consanguinité, n. f. proximité de sang ; || συγγένεια ἐξ ἀγχιστίας, alliance, n.f. affinité, n. f. || στενὴ συγγένεια [très-] proche parenté ; || πνευματικὴ συγγένεια, [ἡ ἐκ τοῦ ἀναδόχου], parenté spirituelle ; [καὶ μεταφορικῶς] affinité [élective]. § βλέπε **συγγενολόγι.** § συγγένεια, parenté, n. f. καλεῖται ὁ σύνδεσμος ὁ συνδέων πλείονα πρόσωπα διὰ τῆς κοινῆς καταγωγῆς καὶ συνενῶν αὐτὰ εἰς μίαν οἰκογένειαν. Πρὸς ἀλλήλους ἐξεταζόμενοι οἱ συγγενεῖς, ἐὰν ὁ εἷς κατάγηται ἐκ τοῦ ἑτέρου ἀμέσως ἢ ἐμμέσως (πατήρ, υἱός, ἔγγονος), ἐκ πλαγίου δὲ ἐὰν ἔχωσι κοινὸν μεσολαβοῦν πρόσωπον ἐξ οὗ κατάγονται ἀμέσως ἢ ἐμμέσως (ἀδελφοί, θεῖος καὶ ἀνεψιός, ἐξάδελφοι). Οἱ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν συγγενεῖς εἶνε κατιόντες ἢ ἀνιόντες ἀναλόγως τῆς θέσεως ἣν ἕκαστος ἐν τῇ κλίμακι τῆς παραγωγῆς κατέχει (ὁ πατὴρ εἶνε ἀνιὼν συγγενής, ὁ δὲ υἱὸς κατιών). Κατὰ τὴν μεταξὺ αὐτῶν ἀπόστασιν διακρίνονται βαθμοὶ τῆς συγγενείας καὶ δὴ πρώτου βαθμοῦ συγγενεῖς εἶνε ἐκεῖνοι οἵτινες διὰ μιᾶς γεννήσεως ἐγένοντο, ὡς πατὴρ καὶ υἱός, δευτέρου δὲ βαθμοῦ δι' ὅσους ἀπητήθησαν δύο γεννήσεις, ὡς ἀδελφοί· ὅσαι δηλαδὴ γεννήσεις, τόσοι βαθμοί, ὥστε μεταξὺ θείου καὶ ἀνεψιοῦ ὑπάρχει συγγένεια τρίτου βαθμοῦ, μεταξὺ δὲ ἐξαδέλφων τετάρτου βαθμοῦ. Ἡ συγγένεια νομικῶς ἔχει σημασίαν κυρίως ὡς πρὸς τὸν γάμον (ὡς κώλυμα) καὶ τὴν κληρονομίαν. § **συγγένεια χημική,** affinité, n. f. καλεῖται ἡ συνισταμένη τῶν ἐνεργειῶν ἥτις κρατεῖ συνηνωμένα τὰ ἄτομα ἢ μόρια τῶν ἁπλῶν σωμάτων πρὸς ἀπαρτισμὸν μορίου συνθέτου σώματος· ὁ δὲ βαθμὸς τῆς ἐντάσεως αὐτῆς παρ' ἑνὶ καὶ τῷ αὐτῷ στοιχείῳ δὲν εἶνε ὁ αὐτὸς ἀπέναντι τοῦ δεῖνος ἢ δεῖνος στοιχείου· τὸ ὑδρογόνον λ.

χ. εὑρισκόμενον ἀπέναντι ὀξυγόνου καὶ χλωρίου εἶνε ἐπιρρεπέστερον νὰ ἑνωθῇ πρὸς τὸ δεύτερον ἢ πρὸς τὸ πρῶτον διὰ τὴν στενωτέραν συγγένειαν. Ἡ δύναμις αὕτη προΐσταται ἐν ταῖς χημικαῖς ἑνώσεσι δίδουσα γένεσιν εἰς τὰ σύνθετα σώματα καὶ προκαλοῦσα τοὺς χημικοὺς χωρισμούς. Περιστάσεις τροποποιοῦσαι τὴν συγγένειαν εἶνε ἡ συνοχή, ἡ θερμότης, τὸ φῶς, ὁ ἠλεκτρισμός, ἡ πίεσις, ἡ κατάστασις γενέσεως καὶ ἡ καταλυτικὴ δύναμις.

συγγενεσία, ας, ἡ [βοτ.], τάξις τοῦ Λινναϊκοῦ συστήματος περιέχουσα τὰ φυτὰ ὅσων τὰ ἄνθη ἔχουσι τοὺς στήμονας ἡνωμένους διὰ τῶν ἀνθηλῶν, syngénésie, n. f. συνών. τοῦ συνανθηλωτός.

συγγενεύω, μέλ. εύσω· κάμνω συγγένειαν, εἶμαι (γίνομαι) συγγενὴς τινός, être (devenir) parent; συγγενεύω ἐξ ἐπιγαμίας, s'allier (parent par alliance); s'apparenter; ἀνήκω εἰς, appartenir à; ‖ ἐσυγγένευσε μέ, il s'est allié à (avec); ‖ συγγενεύομεν, nous sommes parents; ‖ ἐσυγγένευσε πολὺ καλά, il s'est bien apparenté; ‖ [μεταφ.] τὰ δύο αὐτὰ πράγματα συγγενεύουν, il y a de l'affinité entre ces deux choses.

συγγενής, ής, ές· τῆς αὐτῆς γενεᾶς, ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, parent, e, adj. [πληθ.] οἱ συγγενεῖς, les proches; ‖ στενὸς συγγενής, proche parent; ‖ — ἐξ ἀγχιστείας, allié, ée = συγγενὴς ἐκ κηδεστίας ἢ ἐξ ἐπιγαμίας, ἤτοι ὁ ἐκ γάμου προερχόμενος· ‖ — πρὸς πατρὸς (πρὸς μητρός), parent paternel (maternel); ‖ — δευτέρου βαθμοῦ, parent au deuxième degré; ‖ πόθεν εἶσθε συγγενεῖς, de quel côté êtes vous parents? ‖ ἐγένετο συγγενής μου νυμφευθεὶς τὴν ἐξαδέλφην μου, il est devenu mon parent en épousant ma cousine; ‖ ἔχει καλοὺς [πλουσίους, σημαίνοντας, κτλ.] συγγενεῖς, il est bien apparenté; ‖ ἀνιόντες συγγενεῖς, parents ascendants; ‖ κατιόντες συγγενεῖς, parents descendants; ‖ πνευματικοὶ συγγενεῖς, parents spirituels. § [μεταφ.] ὁ ἔχων συγγένειαν, qui a de l'affinité; ὁμογενής, homogène, adj. ἀνάλογος, analogue, adj. παρεμφερής, συμπλησιάζων πρός τινα ἤ τι, rapproché, ée, adj. ‖ αὐταὶ αἱ γλῶσσαι εἶνε συγγενεῖς, ces langues sont de la même famille.

συγγενικός, ή, όν· τοῖς συγγενέσιν ἀνήκων, ἁρμόζων, de parent[s]; ὁ ἔχων συγγένειαν, qui a de la parenté; τῆς συγγενείας, de parenté; ὁ ἀνήκων εἰς τὴν οἰκογένειαν, qui appartient à la famille (εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν, à la même famille), ὁ τῆς οἰκογενείας, qui est de la famille; οἰκογενειακός, τῆς οἰκογενείας, de famille; ‖ συγγενικὸν συμβούλιον, conseil de famille. καλεῖται συμβούλιον μὴ διαρκὲς συγκροτούμενον ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου ὡς προέδρου καὶ 6 ἢ τὸ πολὺ 8 ἐκ τῶν πλησιεστέρων συγγενῶν ἢ ἀγχιστέων, σκοπὸν ἔχον κυρίως τὴν ἐπίβλεψιν τῶν πράξεων τῶν ἐπιτρόπων ὑπὲρ τῶν ἐπιτροπευομένων· συγκαλεῖται δὲ ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου κατ' αἴτησιν τινὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 646 τῆς Πολ. Δικ. ἀναφερομένων ἢ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, καὶ ἀποφαίνεται κατὰ πλειονοψηφίαν. ἐπὶ ἰσοψηφίας νικᾷ ἡ τοῦ προέδρου ψῆφος, αἱ δὲ ἀποφάσεις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου εἶνε ἔγκυροι ἐὰν παρευρεθῶσιν εἰς τὴν σύσκεψιν τὰ τρία τέταρτα τῶν προσκληθέντων μελῶν καὶ ὁ εἰρηνοδίκης.

συγγενικῶς [ἐπίρ.], μεταξὺ συγγενῶν, entre parents; οἰκογενειακῶς, en famille.

συγγενολόγι(ον), τὸ [δημ.], οἱ συγγενεῖς, (παλαιὰ λέξις) parentage, n. m. tous les parents et alliés = οἱ συγγενεῖς, τὸ συγγενικόν, parenté, n. f. [κωμ.] cousinage, n.m. [ἀρχ.] parentèle, n.f. ensemble des parents; parenté.

συγγηράσκω, μέλ. άσω, ταυτοχρόνως τινὶ γηράσκω, γηράσκω ὁμοῦ (μετ' ἄλλου), vieillir ensemble, avec...

συγγινώσκω, μέλ. γνώσομαι, ἀόρ. συνέγνων, ἵλεως τινὶ γίνομαι, συμπαθῶ, συγχωρῶ, pardonner; συγχωρῶ, δικαιολογῶ τινα, excuser.

συγγνώμη, ης, ἡ· ἡ συγχώρησις, κοινῶς τὸ συμπάθειο, pardon, n. m. excuse, n. f. ‖ ζητῶ (αἰτῶ) συγγνώμην, demander pardon, faire des excuses; ‖ συγγνώμην! pardon! ‖ τυγχάνω συγγνώμης παρά τινος, obtenir de quelqu'un son pardon; ‖ ἄξιος συγγνώμης, digne de pardon; ‖ ζητοῦμεν Κύριε συγγνώμην διὰ τὴν ἀργοπορίαν ταύτην, veuillez, Monsieur, recevoir nos excuses de ce retard; ‖ ἐξαιτῶ (ζητῶ) παρά τινος συγγνώμην, faire ses excuses à quelqu'un = δικαιολογοῦμαι παρά τινι αἰτῶν συγγνώμην· ‖ ζητεῖν συγγνώμην παρά τινος, prier de recevoir ses excuses = παρακαλεῖν τινα νὰ δεχθῇ τὴν συγγνώμην. § [νομ.] ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος, dispense, n. f. ‖ συγγνώμη ἡλικίας, dispense d'âge; obtenir une dispense d'âge pour un examen.

συγγνωστός, ή, όν· ὁ ἄξιος συγγνώμης, συγχωρητέος, pardonnable, adj. excusable, adj. [νομ. ἰδίως] rémissible, adj. [ἐκκλ.] véniel, elle, adj. ‖ συγγνωστὴ ἁμαρτία, péché véniel; ‖ πταῖσμα συγγνωστόν, faute pardonnable.

σύγγραμμα, ατος, τό· τὸ συγγεγραμμένον, βιβλίον ἢ λόγος ὑπό τινος γεγραμμένος, ouvrage, n. m. τὸ ὑπό τινος γεγραμμένον, écrit, n. m. [πληθ.] συγγράμματα œuvres = τὰ ἔργα, τὰ ὑπό τινος γεγραμμένα· ‖ ἐκδίδει ὅλα του τὰ συγγράμματα, il fait publier ses œuvres complètes; ‖ ἱστορικὸν (φιλολογικὸν) σύγγραμμα, ouvrage d'histoire (de littérature); ‖ κλασσικὸν σύγγραμμα, ouvrage classique; ‖ ἐκδίδω σύγγραμμα, publier un ouvrage.

συγγραμμάτιον, ου, τό· μικρὸν ἔργον, μικρὸν σύγγραμμα, βιβλιάριον, opuscule, n.m. petit traité, φυλλάδιον, brochure, n. f.

συγγραφεύς, έως, ὁ· ὁ γράφων ἐν τῷ πεζῷ σύγγραμμά τι ἀνὴρ ἢ γυνή, auteur, n. m. écrivain, n. m. ‖ οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, les auteurs anciens; ‖ οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς, les grands; ‖ ἱστορικὸς συγγραφεύς, historien =

ἱστοριογράφος· || μελετῶ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς, étudier les auteurs anciens.

συγγραφή, ῆς, ἡ· ἡ σύνθεσις συγγράμματος τινός, composition d'un ouvrage ; τὸ συγγεγραμμένον, τὸ σύγγραμμα, écrit, n. m. ou ouvrage, n. m. ἡ πραγματεία, traité, n. m. § —, cahier de charge, ὅροι συγγραφῆς ἢ συγγραφὴ τῶν ὑποχρεώσεων, ἥτις λέγεται καὶ ἁπλῶς συγγραφή. Ἔγγραφος πρᾶξις προσδιορίζουσα τὰς ῥήτρας (clauses), ὑποχρεώσεις (charges) καὶ ὅρους (conditions) εἰς οὓς ὑπόκεινται οἱ ἀναλαμβάνοντες ἐργασίαν τινά, καθὼς καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν διαφόρων ἑταιριῶν, σιδηροδρόμων, κτλ. § — (τήρησις) τοῦ ἡμερολογίου [ναυτ.], tenue de journal.

συγγραφικός, ή, όν, ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς συγγραφέα, d'auteur; || συγγραφικὰ δικαιώματα, droits d'auteur.

συγγράφω, μέλ. ψω, γράφω (σύγγραμμά τι), écrire ; συνθέτω ἔργον ἐν τῷ πεζῷ, γράφω πόνημά τι ἐν πεζῷ λόγῳ, composer un ouvrage en prose ; καὶ γεν. συνθέντω, composer ; || συνέγραψε πολλά, il a beaucoup écrit; || συνέγραψε δύο δράματα, il a composé (écrit) deux drames ; || συγγράφω ἱστορίαν, écrire une histoire, ἱστοριογραφῶ.

συγγυμνάζω, μέλ. άσω, γυμνάζω, ὁμοῦ ἢ συγχρόνως, exercer ensemble ; || [μέσ.] γυμνάζομαι ὁμοῦ μὲ.... s'exercer (ensemble) avec....

συγκάθημαι, κάθημαι παρακειμένως τινί, être assis (s'asseoir) avec quelqu'un. § παρακάθημαι, κάθημαι ἐν τῷ αὐτῷ μετ' ἄλλων, siéger ensemble ; ἰδ. συνεργάζομαι, κάθημαι ἔν τινι ἐργασίᾳ μετ' ἄλλων.

συγκαθίζω [διάλ. Ἠπείρου]=χορὸν πηδηκτὸν χορεύω μόνος ἢ μετ' ἄλλου χορεύοντος ἀντικρύ, ὁ δὲ χορὸς ὁ διὰ συγκαθίσεως γιγνόμενος λέγεται συγκαθιστός.

συγκαίομαι, μέλ. αῶ (ἀφθάω, διάτριμμα λαμβάνω), ἐκδέρομαί που εἰς τὸ σῶμα, διὰ τῆς προστριβῆς τῶν μελῶν καὶ ἰδίως μεταξὺ τῶν σκελῶν κατὰ τὰς πορείας, s'écorcher [par le frottement ; par la marche, ect.]; ἐκδέρομαι ἐπιπολαίως, s'excorier.

σύγκαιρα [δημ. ἐπίρ.], ἐνωρίς, de bonne heure; ἐν καιρῷ, ἐγκαίρως, à temps.

σύγκαιρα [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου], εἰς τὴν σημασίαν τοῦ συγχρόνως καὶ ἐγκαίρως.

σύγκαιρος, ος, ον· μὲ (εἰς) τὸν πρέποντα, ἁρμόδιον καιρόν, εἰς τὸν κατάλληλον καιρὸν ὢν ἢ γινόμενος, ἁρμόδιος ἔγκαιρος, opportun, une, adj.

συγκαίω, μέλ. καύσω, ἐν ταὐτῷ (πολλὰ) ἢ ταυτοχρόνως καίω, brûler ensemble ; ἀνάπτω, κατακαίω ἐντελῶς, consumer entièrement.

συγκακοπαθῶ (έω), κακοπαθέω μετά τινος, souffrir (pâtir, etc.) ensemble (avec quelqu'un), ὅθεν συμπάσχω, compatir à...

συγκακούργημα, ατος, τό· ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλων διαπραχθὲν κακόν, mauvaise action faite de complicité.

συγκακουργία, ας, ἡ· τὸ συγκακουργεῖν, κακοποιεῖν μετ' ἄλλων, ἡ συνενοχή, complicité, n. f.

συγκακουργῶ (έω), κακοποιῶ ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλου, εἶμαι συνένοχος τινός, être complice de quelqu'un.

σύγκαλα, τὰ [δημ.], τὸ εἶναι τινὰ εἰς τὰ σωστά του, τὸ ἔχειν σώας τὰς φρένας, ἡ φυσικὴ καὶ κανονικὴ διανοητικὴ τοῦ ἀτόμου κατάστασις, état normal ; ἡ ἠρεμία τοῦ πνεύματος, tranquillité d'esprit ; ὁ ὀρθὸς λόγος, ἡ ὀρθοφροσύνη, bon sens ; || εἶσαι εἰς τὰ σύγκαλά σου ; êtes-vous dans votre bon sens ? vous n'y songez pas ; || δὲν εἶνε εἰς τὰ σύγκαλά του, il n'est pas dans son assiette = εἶνε ἐκτὸς ἑαυτοῦ· || ἦλθεν εἰς τὰ σύγκαλά του, il revint à lui ; il se remit=ἐπανῆλθεν εἰς ἑαυτόν.

συγκάλεσις, εως, ἡ (συγκαλῶ) ἡ πρόσκλησις διά τι, ἡ σύγκλησις, convocation, n.f. || συγκάλεσις τοῦ στρατοδικείου, convocation du conseil de guerre.

συγκαλόκαιρα [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου] ἐντὸς τοῦ θέρους.

συγκαλύπτω, μέλ. ύψω, συμμαζώνων καὶ περιτυλίσσων καλύπτω, couvrir ; σκεπάζω, περικαλύπτω, voiler ; [συνεκδ.] κρύπτω, cacher ; ὑποκρύπτω τι, dissimuler ; προσποιοῦμαι εἴς τι, μεταβάλλω, μεταμορφῶ, déguiser ; σκεπάζω, ἀποσιωπῶ, ἀποπνίγω τι, étouffer.

συγκάλυψις, εως, ἡ· τὸ συγκαλύπτειν, ἡ πρᾶξις τοῦ καλύπτειν (περικαλύπτειν, κρύπτειν) action de couvrir (de voiler ; de cacher) ; προσποίησις, μεταμφιεσμός, déguisement, n.m.

συγκαλῶ (έω), μέλ. έσω· προσκαλῶ διὰ διαταγῆς ἢ εἰδοποιήσεως εἰς σύγκλησιν (συνεδρίασιν), (προσ)καλῶ εἰς τὸ αὐτὸ (νὰ συνέλθωσιν), ἰδίως εἰς συμβούλιον, εἰς σύσκεψιν, συγκαλῶ, convoquer (λατ. convocare) ; καλῶ νὰ συναθροισθῶσι, συναθροίζω (ἐπὶ τῷ αὐτῷ), assembler; rassembler; || συγκαλῶ τὴν Βουλήν, convoquer la Chambre ; || συνεκάλεσε τοὺς ὀπαδούς του, il assembla ses partisans ; || συγκαλῶ συνέλευσιν, convoquer une assemblée ; || συγκαλῶ τοὺς φίλους μου, réunir ses amis ; || συγκαλῶ συνέδριον, convoquer un concile.

συγκάνω [διάλ. Ἠπείρου] διάγω μετά τινος ἐν ἁρμονίᾳ.

σύγκαμμα, ατος, τὸ (βλ. συγκαίομαι), παράτριμμα, διάτριμμα (Ἱπποκρ.) ἔκτριμμα, ἐκδορὰ προερχομένη διὰ προστριβῆς, écorchure (f.) [causée par le frottement, etc.], ἐκδορά, excoriation, n. f. ἰδίως μεταξὺ τῶν σκελῶν· || — [τῶν σκελῶν τοῦ ἵππου], entre-fesson, n. m. || — [ἰατρ.], attrition, n. f. ὁ διὰ τῆς προστριβῆς δύο σωμάτων ἢ μερῶν ἐπερχόμενος ἐρεθισμός.

συγκαμπή, ῆς, ἡ· σύγκαμψις, τὸ πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος (ἐκ τῶν ἄκρων) κεκαμμένον ἢ καμπτόμενον, ἡ κλείδωσις, pli, n. m. jointure, n. f. ἡ ἄρθρωσις, articulation, n. f. || [ἱππολ.] ἡ συγκαμπὴ τοῦ ταρσοῦ, pli du jarret ; || ἡ

[library stamp]

συγκαμπὴ τοῦ μεσοχυνίου, pli du paturon ; || ἡ συγκαμπὴ τοῦ γόνατος, pli de genou. § — ἡ σύγκαμψις, τὸ δίπλωμα, ἡ κάμψις, ployage, n. m.

συγκάμπτω, μέλ. κάμψω, κάμπω τὰ ἄκρα πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος, συγκλείω, διπλόω, διπλόνω, ployer ; plier l'un sur l'autre ἢ ἁπλῶς, plier; χαμπυλόνω, courber (ensemble).

σύγκαμψις, εως, ἡ· τὸ συγκάμπτειν, βλ. **συγκαμπή.**

συγκαγονοβόλησις, εως, ἡ· βλ. συμπυροβόλησις.

συγκαταβαίνω, μέλ. βήσομαι, συγκατατίθεμαι, γίνομαι συγκαταβατικός, παρέχω ἐμαυτὸν πρόθυμον τινὶ (εἰς τὴν διάθεσίν του, κατὰ τὴν γνώμην του), συγκατανεύω εἴς τι, παραδέχομαι νὰ χάμω πᾶν ὅ,τι μοῦ ἀπαιτήσῃ τις, συγκατανεύω εἰς οἱανδήποτε συμφωνίαν, condescendre ; ἐνδίδω, se plier ; συναινῶ, se rendre ; ἐνδιδω, συναινῶ, ὑποχωρῶ [εὐχαρίστως], céder [complaisamment] ; || — εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τινός, condescendre aux exigences de quelqu'un ; || [ἐπὶ πωλητοῦ] συγκαταβαίνω εἰς τὴν τιμήν, rabattre du prix (ἐλαττῶ, ὑποβιβάζω) τὴν τιμήν.

συγκατάβασις, εως, ἡ· τὸ συγκαταβαίνειν, τὸ εἶναι ἢ γίνεσθαι συγκαταβατιχόν, συγκατάνευσις, συναίνεσις, συγκατάβασις, condescendance, n. f. ἡ μετ' εὐχαριστήσεως συναίνεσις, complaisance, n. f. τὸ ἐπιτρέπειν, συγχωρεῖν τι, rémission, n. f. συγκατάβασις, σεβασμός, déférence, n.f. (= condescendance, respect): il faut avoir de la déférence pour les vieillards ; [ἐπὶ τιμήματος ἰδίως] ὑποβίβασις τῆς τιμῆς, ὑποτίμησις, remise, n. f. rabais, n.m.

συγκαταβατικός, ή, όν· ὁ εὐκόλως συμβιβαζόμενος, συμφωνῶν, condescendant, e, adj. εὐχαρίστως συγκατατιθέμενος, συναινῶν, complaisant, e, adj. ἄνθρωπος συμβιβαστικός, εὐσυμβίβαστος, κοινῶς καλόβολος, accommodant, e, adj. ou coulant, e, adj. [πωλητής], qui fait du rabais ; || τιμαὶ συγκαταβατικαί, des prix modérés (raisonnables) = ὑποβεβιβασμέναι (λογικαὶ) τιμαί.

συγκαταβατικῶς [ἐπίρ.], μετὰ συγκαταβάσεως, par (avec) condescendance. § —, μὲ καταβεβιβασμένας τιμάς, avec remise, au rabais.

συγκαταδικάζω, μέλ. άσω, καταδικάζω ὁμοῦ μὲ ἄλλον, condamner ensemble.

συγκατάθεσις, εως, ἡ· ἡ συναίνεσις, ἡ παραδοχή τινος, consentement, n.m. ou adhésion, n. f. συναίνεσις, assentiment, n. m. ἐπιδοκιμασία, approbation, n. f. συγκατάθεσις, agrément, n. m. συγκατάνευσις, acquiescement, n. m. βλ. καὶ συναίνεσις· || ἔχει τὴν συγκατάθεσιν τοῦ πατρός του, il a le consentement de son père ; || μὲ τὴν συγκατάβασιν τῆς οἰκογενείας του, avec l'assentiment de sa famille ; || [πρὸ τοῦ διορισμοῦ πρεσβευτοῦ] ζητεῖται ἡ συγκατάθεσις τῆς οἰκείας κυβερνήσεως, on demande l'agrément du gouvernement respectif ; || ἂν ἦνε μὲ τὴν συγκατάθεσίν σας, si vous y consentez.

συγκαταλέγω, μέλ. έξω, συγκατατάσσω, συγκαταριθμῶ, τάσσω ἢ ἀριθμῶ ὁμοῦ μὲ . . . ranger (compter ; classer ; placer) parmi ; συγκαταριθμῶ, mettre au nombre de ; || τὸν συγκαταλέγω εἰς τοὺς φίλους μου, je le compte parmi mes amis.

συγκατάνευσις, εως, ἡ· consentement, n. m. βλ. συγκατάθεσις.

συγκατανεύω, μέλ. εύσω, κατανεύων συμφωνῶ, συναινῶ, consentir ; δίδω τὴν συγκατάθεσίν μου, donner son assentiment ; συγκατανεύω, στέργω, acquiescer (βλ. καὶ συναίνεσις)· ὁμοφωνῶ, συναινῶ, adhérer ; ἐπιδοκιμάζω, approuver ; || οὐδέποτε θὰ συγκατανεύσω, je n'y consentirai jamais ; || συγκατανεύω εἰς ὅλα, je souscris à tout.

συγκαταριθμῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀριθμῶ (λογαριάζω) τι μαζὴ μὲ ἄλλα, compter parmi; mettre au nombre (au rang) de ; βλ. καὶ συγκαταλέγω καὶ συγκατατάσσω.

συγκαταστρέφω, καταστρέφω ὁμοῦ, ruiner (détruire) ensemble.

συγκατατάσσω, μέλ. άξω, τάσσω ὁμοῦ, ranger (classer ; placer) ensemble. § τάσσω εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν, ranger (compter ; classer) parmi ; συγκαταριθμῶ, mettre au nombre de.

συγκατατίθεμαι, βλ. **συγκατανεύω.**

συγκαταψηφίζω, μέλ. ίσω, ψηφίζω ὁμοῦ ἐναντίον, voter ensemble contre ; καταδικάζω ὁμοῦ, condamner ensemble.

συγκατέρχομαι, μέλ. έλθω· κατέρχομαι ὁμοῦ ἢ συγχρόνως, descendre ensemble. § συγκαταβαίνω, condescendre.

συγκατέχω, μέλ. έξω· κατέχω ὁμοῦ, occuper (posséder) ensemble ; κατέχω ἀπὸ κοινοῦ, posséder en commun avec un ou plusieurs autres, coposséder.

συγκατηγορούμενος, η, ον· ὁ κατηγορούμενος ὁμοῦ μετ' ἄλλου, coaccusé, ée, n. et adj.

συγκατηγορῶ (έω), κατηγορῶ ὁμοῦ μετ' ἄλλου, accuser ensemble ; περιλαμβάνω ἐν τῇ αὐτῇ κατηγορίᾳ, comprendre dans la même accusation.

συγκατοίκησις, εως, ἡ· ἡ συνοίκησις, τὸ συνοικεῖν, ὁμοῦ μετ' ἄλλου, action d'habiter ensemble ; cohabitation, n. f.

συγκάτοικος, ος, ον, συνοικῶν, οῦσα, οῦν, σύνοικος, ὁ ἔχων κοινὴν μετ' ἄλλου κατοικίαν, qui a une habitation commune avec un autre ; ὁ κατοικῶν ὁμοῦ μετ' ἄλλου, qui habite (loge) ensemble, cohabitant, ante, adj.

συγκατοικῶ (έω), μέλ. ήσω, συνοικέω-ῶ, κατοικῶ τὴν αὐτὴν οἰκίαν μετ' ἄλλου, habiter la même maison ; κατοικῶ ὁμοῦ μετ' ἄλλου, habiter (loger) ensemble ; [ἐπὶ ἀνδρ. καὶ γυν. ἰδ.] cohabiter.

συγκατοχή, ῆς, ἡ· τὸ κατέχειν τι ὁμοῦ μετ' ἄλλου, compossession. n. f.

συγκάτοχος, ος, ον, ὁ κατέχων τι ὁμοῦ μετ' ἄλλου, celui qui possède avec un ou

plusieurs autres, copossesseur, n. m. codétenteur, trice n. personne qui détient conjointement avec une autre.

σύγκαυμα, βλ. σύγκαμμα.

σύγκειμαι, ἐν γένει ἀντὶ παθ. παρχ. τοῦ συντίθημι=εἶμαι συντεθειμένος ἀπό, être composé de, ἤτοι εἶμαι σύνθετος, ἀποτελοῦμαι ἐκ πολλῶν συνηνωμένων, συντίθεμαι ἀπό, se composer de; συνίσταμαι ἐκ, consister en; περιλαμβάνω, comprendre; ‖ ἐκ τοιούτων σύγκειται τὸ σῶμα, tels sont les éléments dont se compose le corps; ‖ ἡ οἰκία αὕτη σύγκειται ἐκ μιᾶς αὐλῆς καὶ πέντε δωματίων, cette maison consiste en une cour et cinq chambres; ‖ τὸ εἰσόδημά του σύγκειται ἐκ, son revenu consiste en.

συγκείμενον, ου, τὸ [ναυτ.] ὁ ἐκ προηγουμένης συνεννοήσεως ὡρισμένος τόπος [Ξενοφ.] rendez-vous, n. m.

συγκεκριμένος, η, ον, concret, ète, adj. ὁ ἐνδεικνύων ὡρισμένην τινὰ ἰδιότητα ἐνυπάρχουσαν ἐν τῷ ὑποκειμένῳ π.χ. ὅρος σαφής, terme concret, ἐνῷ τοὐναντίον εἶνε ὅρος ἀφῃρημένος, terme abstrait ὁ δεικνύων μόνον τὴν ἰδιότητα, π.χ. πῖλος λευκός, chapeau blanc (concret), λευκότης, blancheur (abstrait).

συγκεκριμένως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συγκεκριμένον, d'une manière concrète; (συγκρίνω), ὅθεν κατὰ τρόπον σαφῆ, ὡρισμένον, σταθερόν, d'une manière claire, fixe.

συγκεκροτημένος, η, ον (συγκροτῶ), constitué, ée; συνιστάμενος, ἀποτελούμενος ἀπό τι, [κατ' ἐπέκτασιν] ὠργανισμένος, η, ον.

συγκεντρικός, ή, όν· concentrique, adj. ὁ πρὸς τὸ αὐτὸ τείνων. § — [ταχτ.], **πορεῖαι ἢ κινήσεις συγκεντρικαί**, marches ou mouvements concentriques, καλοῦνται αἱ χαμπυλόγραμμοι ἢ παράλληλοι αἱ πρὸς τὸν αὐτὸν τείνουσαι σκοπόν. § —, concentrique, adj. **κεντρικός**, ή, όν, **ὁμόκεντρος**, ον, καμπύλαι ἢ κύκλοι ἔχοντες τὸ αὐτὸ κέντρον.

συγκεντρόνω καὶ

συγκεντρῶ (όω), μέλ. ώσω· τείνω πρὸς τὸ αὐτό, concentrer; [συνεχδ.] συναθροίζω, συνενόνω, συντάσσω (ἐπὶ τῷ αὐτῷ τάσσω), rassembler (βλ. **σύνταξις**), ἑνόνω, συνάζω, κοινῶς μαζεύω, réunir; συγκεντρῶ, ἀθροίζω περί τι, grouper; βλ. **συγκέντρωσις**· ‖ ἀφοῦ συνεκέντρωσεν ὅλας **τὰς** ἀποδείξεις, après avoir réuni toutes les preuves; ‖ συγκεντρώ**νειν τὰ πυρὰ** πλοίου τινός, κτλ., concentrer les feux, etc., σημαίνει τὸ σκοπεύειν τὸ αὐτὸ σημεῖον δι' ὅσον ἔνεστι πλειοτέρων πυροβόλων· ‖ **συγκεντρικὸν πῦρ**, feu concentré. § — [διοικητ.], centraliser, ὑπάγω εἰς τὴν **αὐτὴν** (κεντρικὴν) ἐξουσίαν, βλ. συγκέντρωσις (centralisation).

συγκέντρωσις, εως, ἡ· concentration, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ **συγκεντρώνειν** (concentrer), ἤτοι συναθροίζειν εἰς μέρος τι διάφορα ἀντικείμενα, ἄτομα, κτλ. § — [ταχτ.], concentration, **καλεῖται** ἡ μεταφορὰ ἢ συνάθροισις εἰς ὡρισμένον μέρος διαφόρων **ἐπιστρατευθέντων** (mobilisés) στρατιωτικῶν σωμάτων ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ πολέμου, ἢ διαφόρων σωμάτων διὰ γενικὰς ἀσκήσεις ἢ στρατόπεδα ἐν καιρῷ εἰρήνης· βλ. καὶ ἐπιστράτευσις (mobilisation); ‖ **συγκέντρωσις τῶν πυρῶν**, concentration de feux, πρὸς ὡρισμένον μέρος. § [διοικητ.] **συγκέντρωσις**, centralisation, n.f. ἡ ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἢ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ἢ ἄτομον ἕνωσις διαφόρων δυνάμεων, ἐξουσιῶν, κτλ., ὑπαγωγὴ εἰς τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν. § —, ἡ περί τι σύναξις, συνάθροισις, rassemblement, n. m. ‖ στρατόπεδον συγκεντρώσεως, camp de rassemblement, βλ. **στρατόπεδον**. Ἐν ἐκστρατείᾳ, αἱ **συναθροίσεις** (rassemblements) γίγνονται ἄνευ τυμπανοκρουσιῶν ἢ σαλπισμάτων. Ἐν ἀνάγκῃ γίνεται χρῆσις τῆς συρίκτρας. Τῶν τυμπανοκρουσιῶν καὶ τῶν σαλπισμάτων γίνεται χρῆσις κατὰ τὸν **συναγερμὸν** (cas d'alerte). § —, association, n. f. ou groupement, n.m. βλ. εἰς λέξιν **φάρος**, φῶτα σταθερὰ συγκεντρωτικά, feux fixes associés. § —, réunion, n.f. ἡ ἐπὶ τῷ αὐτῷ συνάντησις· ‖ συγκέντρωσις ἀξιωματικῶν, réunion des officiers. § [ναυτ.] συγκέντρωσις λέμβων, drôme des embarcations, ἡ ἐν τοῖς ναυσταθμοις ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνάθροισις πάντων τῶν λέμβων τῶν ἀφωπλισμένων πλοίων. § συγκέντρωσις τῶν **βολῶν**, groupement (n. m.) des coups; τὸ σύναγμα, ἤτοι ὁ τρόπος καθ' ὃν διατίθενται αἱ βαλλόμεναι ἐπὶ τοῦ σκοποῦ βολίδες ἢ ὀβίδες· ‖ συγκέντρωσις βολίδων, groupement de balles; ‖ —, συσσωρεύσεις βολῆς ἀτομικῆς, groupements individuels; ‖ —, συσσωρεύσεις βολῆς ὁμαδόν, groupements collectifs.

συγκεντρωτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν συγκέντρωσιν, de concentration, de rassemblement, etc. βλ. **συγκέντρωσις**· ‖ — στρατευμάτων, de rassemblement des troupes; βλ. συγκέντρωσις καὶ σύναξις; ‖ συγκεντρωτικός, de centralisation; centralisateur, trice, adj. ὁ συγκεντρώνων, qui centralise; βλ. **συγκέντρωσις**. § συγκεντρωτικός, βλ. **συγκλίνων**, convergent, e, adj.

συγκεράννυμι, συγκεραννύω, συγκεράω, ἀντὶ **συνδυάζω**, combiner=ἀναμιγνύω, ἀνακατόνω, συνδέω, ἑνόνω. § —, βλ. **συγκιρνῶ**.

συγκέρασις, εως, ἡ καὶ

συγκέρασμα, ατος, τὸ καὶ

συγκερασμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ συγκιρνᾶν (μιγνύειν, ἀναμιγνύειν), action de mélanger [de tempérer; d'adoucir; de mitiger]; ἤτοι κρᾶμα, ἀνάμιξις καὶ ἡ ἐκ ταύτης καταπράϋνσις, μετρίασις, κατάλληλος ἀνάμιξις, juste mélange; μετριασμὸς ἐπὶ τὸ εὐκραέστερον, tempérament, n. m. μετρίασις, πραΰνσις, adoucissement, n. m. μετρίασις, mitigation, n. f. ἀνάμιξις, μετρίασις, διόρθωσις, correction [ἰδ. d'un médicament].

συγκεραστός, ή, όν· ὁ ἀναμεμιγμένος, mélangé, ée, adj. οὔτε θερμός, οὔτε ψυχρός, ni chaud(e), ni froid(e); εὐκραής, tempéré, ée.

συγκέρι, τὸ [δημ.], δεσμὸς [πρὸς δυασμὸν τῶν βοῶν], ζευκτηρία, attache (n. f.) [pour

accoupler des bœufs); δεσμός, lien, n. m. τὸ σχοινίον μὲ τὸ ὁποῖον δένουν ἀνὰ δύο τὰ χαματερὰ βώδια.

συγκεριάζω [διάλ. Ἠπείρου], ἀναμιγνύω ὕδωρ ψυχρὸν μετὰ θερμοῦ, ἢ οἶνον μεθ' ὕδατος, συγκεράννυμι. **συγκιρνῶ.**

συγκερνῶ, βλ. **συγκιρνῶ.**

συγκεφαλαιόνω καὶ

συγκεφαλαιῶ (όω), μέλ. ώσω, τὰ κεφαλαιώδη, τὰ κύρια καὶ ὁλικὰ συνάπτω εἰς ἓν ἢ ἐπαναλαμβάνω, τὰ συνενόνω εἰς ἓν ἄθροισμα (κοινῶς σουμμάρω, additionner), τὰ ὑπάγω εἰς ἓν κεφάλαιον, ὅθεν συγκεφαλαιῶ = ἀνακεφαλαιῶ, récapituler ; ἐπαναλαμβάνω συνοπτικῶς, redire sommairement ; συνοψίζω, résumer ; || κεφαλαιόω-ῶ, κεφαλαιοποιῶ τοὺς τόκους, ἤτοι προσθέτω αὐτοὺς εἰς τὸ κεφάλαιον, capitaliser [les intérêts]

συγκεφαλαίωσις, εως, ἡ· τὸ συγκεφαλαιοῦν, ἡ δι' ὀλίγων περιεκτικῶν ἔκφρασις, ἀνακεφαλαίωσις, récapitulation, n. f. σύνοψις, résumé, n. m. || ἡ συγκεφαλαίωσις, τὸ πόρισμα ἐπιστολῆς τινος, κτλ. la conclusion d'une lettre, etc. § —, capitalisation, n. f. ἡ μετατροπὴ τῶν τόκων εἰς κεφάλαιον, ἡ εἰς ἓν κεφάλαιον ὑπαγωγή.

συγκεφαλαιωτικός, ή, όν, ὁ δηλῶν ἐκφράζων τὰ χυριώτερα, περιληπτικός, συνοπτικός, ἀνακεφαλαιωτικός, de récapitulation ; récapitulatif, ive, adj. § —, ὁ συγκεφαλαιῶν, de capitalisation, μεταβάλλων τοὺς τόκους εἰς κεφάλαια.

συγκεχυμένος, η, ον (π. παρακ. τοῦ συγχέω), confus, e, adj. ἀτάκτως, ἀνακατωμένα, embrouillé, ée, adj. brouillé, ée, adj. ἤτοι ἀναμίξ, φύρδην μίγδην, pêle-mêle, n. m. μίγμα συγκεχυμένων πραγμάτων ἢ προσώπων.

συγκεχυμένως [ἐπίρ. προηγουμένου], κατὰ τρόπον συγκεχυμένον, d'une manière confuse, confusément, adv.

συγκηδεμονεία, ας, ἡ· τὸ εἶναι τινὰ κηδεμόνα μετ' ἄλλου, κηδεμονεία ἀσκουμένη ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλου, curatelle exercée en commun avec un autre ; [γενικῶς] cotutelle, n. f.

συγκηδεμονεύω, μέλ. εύσω, εἶμαι κηδεμὼν μετ' ἄλλου τινός, être curateur avec un autre ; [γενικ.] être cotuteur, trice.

συγκηδεμών, όνος, ὁ καὶ ἡ· τὸ νὰ ἦνέ τις κηδεμὼν μετ' ἄλλου, curateur avec un autre ; [γενικ.] cotuteur, trice, n. personne chargée d'une tutelle avec une autre.

συγκηδεύω, μέλ. εύσω, κηδεύω (θάπτω) ὁμοῦ μετ' ἄλλου (ἢ συγχρόνως), porter en terre (enterrer) ensemble.

συγκινδυνεύω, μέλ. εύσω, ὁμοῦ κινδυνεύω, κινδυνεύω ὁμοῦ μετ' ἄλλου, risquer ensemble ; τὸν αὐτόν τινι κίνδυνον ὑφίσταμαι, διατρέχω τὸν αὐτὸν (ἢ τοὺς αὐτοὺς) κινδύνους, courir le même danger (les mêmes périls) ; εἰς τὸν αὐτὸν μετά τινος κίνδυνον ἐμβαίνω, partager les dangers de quelqu'un.

συγκίνησις, εως, ἡ· τὸ εἰς συμπάθειαν κινῆσαι (ἐμβαλλεῖν), émotion, n. f. (=trouble, agitation de l'âme) ; attendrissement, n. m. (=état de l'âme émue ; mouvement de tendresse, de compassion) ; σφοδρὰ συγκίνησις, commotion, n. f. || αἰσθάνομαι συγκίνησιν, sentir (éprouver) de l'émotion ; || δάκρυα συγκινήσεως, des larmes d'attendrissement.

συγκινητικός, ή, όν· συγκινῶν, ὁ προξενῶν συγκίνησιν, émouvant, e. adj. touchant, e, adj. attendrissant, e, adj. qui émeut l'âme ; || λόγοι συγκινητικοί, paroles attendrissantes.

συγκινητικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συγκινητικόν, d'une manière touchante (émouvante).

συγκινῶ (έω), μέλ. ήσω, κινῶ τὴν συμπάθειαν, προξενῶ συγκίνησιν, émouvoir (=causer un trouble de l'âme) ; toucher (=émouvoir) attendrir (=émouvoir) ; ἐπιδρῶ ἐπὶ τῆς ψυχικῆς αἰσθήσεως τινός, κάμνω τὴν καρδίαν του νὰ πάλλῃ ἀπὸ συγκίνησιν, remuer [le cœur] ; attendrir le cœur ; affecter (=toucher, émouvoir) ; émotionner (=donner, causer de l'émotion) ; || χωρὶς νὰ συγκινηθῇ, sans s'émouvoir ; sans être ému ; || [ἡ μετάνοιά του] μὲ συνεκίνησε, m'a touché ; || δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον χωρὶς νὰ συγκινηθῇ, il ne saurait voir cet homme sans s'émouvoir ; || οὐδὲν τούτων ἠδυνήθη νὰ τὸν συγκινήσῃ, rien de tout cela n'a pu l'émouvoir ; || τὰ δάκρυά μου τὸν συνεκίνησαν, mes larmes l'ont attendri ; || ἡ εἴδησις αὕτη τὸν συνεκίνησε μεγάλως, cette nouvelle l'a fort touché ; || τὰ δάκρυά του μὲ συνεκίνησαν, ses larmes m'ont attendri ; || τὸ συμβὰν αὐτὸ πολὺ τὸν συνεκίνησε, cet accident, cet événement l'a beaucoup affecté ; || ὅλα αὐτὰ δὲν μὲ συγκινοῦν, tout cela me laisse froid ; || συγκεκινημένος μέχρι δακρύων, ému (touché, jusqu'aux larmes.

συγκιρνῶ (άω), μέλ. άσω, συγκεράννυμι, συγκεράω, ἀναμιγνύω, ἀνακατόνω, mêler ou mélanger ; [συνεκδ.] κάμνω πλέον εὐκραές, μέτριον, μετριάζω, tempérer ; μαλάσσω, πραΰνω, γλυκύνω, μετριάζω, adoucir ; μετριάζω, mitiger ; μετριάζω τι, κάμνω τι μετριότερον, μετριοπαθέστερον, modérer.

συγκλαίω, μέλ. αύσω, κλαίω ὁμοῦ (μέ τινα), pleurer ensemble (avec quelqu'un).

σύγκλαρο [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου], μεθ' ὅλων τῶν κλάδων, εἶτα : ἐν σώματι, ὁμοῦ, ὡς : ἐβγῆκε τὸ χωριὸ σύγκλαρο=μηδενὸς ἐναπολειφθέντος, **πανδημεί.**

σύγκλεισις, εως, ἡ· τὸ κλείειν ὁμοῦ, action d'enfermer ensemble.

συγκλείω, μέλ. είσω, κλείω ὁμοῦ, enfermer ensemble; ἐγκλείω· || [τακτ.] συγκλείω (ἢ κατακλείω) πόλιν (Πολυβ. Β, α κεφ. ι') serrer une ville de près, ἤτοι στενοχωρῶ ἐκ τοῦ πλησίον, investir une ville; βλ. καὶ **περίσχεσις.**

συγκληροδόχος, ος, ον, ὁ ὢν κληροδόχος μετ' ἄλλων προσώπων, colégataire, n. qui est légataire avec d'autres personnes.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

συγκληρονομία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συγκληρονομεῖν, action de cohériter ; κληρονομία ἀπὸ κοινοῦ, héritage commun.

συγκληρονόμος, ος, ον, cohéritier, ère, n. ὁ ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος ἄλλου κληρονομῶν, qui hérite avec un autre.

συγκληρονομῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος ἄλλου κληρονομῶ, cohériter ; εἶμαι συγκληρονόμος, être cohéritier, ère.

σύγκλησις, εως, ἡ· τὸ καλεῖν, προσκαλεῖν, συγκαλεῖν, ἡ πρᾶξις τοῦ συγκαλεῖν, action de convoquer ; convocation, n. f. βλ. συγκαλῶ, συγκάλεσις καὶ **διαταγὴ** συγκλήσεως· ‖ σύγκλησις τῆς Βουλῆς, convocation de la Chambre.

συγκλητήριον, ου [ἐνν. σάλπισμα, κτλ.], rappel (ordinaire, acceléré) ; **συγκλητήριον** (ἁπλοῦν, τροχαῖον), σάλπισμα σημαῖνον τὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ταχεῖαν συγκέντρωσιν τῶν ἀνδρῶν· βλ. καὶ **ἀνάκλησις**, rappel, n. m. § —, τὸ **προσκλητήριον**, appel, n. m. κοινῶς τὸ **ἀπέλο**.

συγκλητικός, οῦ, ὁ· μέλος τῆς συγκλήτου [τοῦ πανεπιστημίου], membre du sénat [de l'université]. § — [ἱστορ.] γερουσιαστής, sénateur, n. m.

σύγκλητος, ου, ἡ· τοῦ πανεπιστημίου, sénat [de l'université] ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ πρυτάνεως καὶ τριῶν ἑτέρων καθηγητῶν.

συγκλίνω, μέλ. ινῶ, συννεύω, κλίνω πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος, incliner ensemble ou l'un vers l'autre ; converger ; ‖ συννεύων, ουσα, εῦον· συγκεντρωτικός, ή, όν· οὗτινος αἱ διευθύνσεις βαίνουσι πρὸς τὸ αὐτὸ σημεῖον· ‖ συγκλῖνον πῦρ, tir convergent, ἢ συμπῖπτον πῦρ (ὅπερ καὶ συννεῦον καλεῖται) (τὰ συγκλίνοντα πυρά)· βολὴ καθ' ἣν τὰ πυρὰ πλειοτέρων ὅπλων, πυροβόλων, πυρβολαρχιῶν ἢ πυροβολείων διευθύνονται συγκεντρωμένα ἤτοι συμπίπτοντα πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν.

συγκλίνω [διάλ. Ἠπείρου] συγκατατίθεμαι, συναινῶ.

σύγκλισις, ἡ [διάλ. Καρπάθου] συνεχὴς ῥαγδαία βροχή.

σύγκλισις, εως, ἡ· convergence, n. f. τὸ συγκλίνειν, τὸ διευθύνεσθαι πρός τι συγκεντρωτικῶς, action de converger.

συγκλονῶ (έω), μέλ. ήσω, σύσσωμον κλονῶ ἢ κλονῶ δι' ἀλλήλων, τὸ ἓν διὰ τοῦ ἄλλου, συσσείω, σείω, secouer; δονῶ, ébranler; κινῶ, remuer ; συνταράσσω, troubler ; ταράσσω, agiter.

συγκλώθω, μέλ. ώσω, κλώθω μαζή, tresser ou filer ensemble.

συγκοίμησις, εως, ἡ· τὸ κοιμᾶσθαι (κατακλίνεσθαι) ὁμοῦ (μετ' ἄλλου), action de dormir (de coucher) ensemble.

συγκοιμῶμαι (άομαι), μέλ. θήσομαι, συγκατακλίνομαι, κοιμῶμαι (κατακλίνομαι) ὁμοῦ (μέ τινα), (coucher) ensemble (avec quelqu'un); [ἐπὶ συζύγων] ne faire qu'un lit =κοιμῶμαι ἐπὶ τῆς αὐτῆς κλίνης.

συγκοινῶ (όω), ἧλον [ναυπηγ.], river [un clou]; βλ. **γυρόω ἧλον**.

συγκοινωνητικός, ή, όν· ὁ διὰ τὴν συγκοινωνίαν χρησιμεύων, de communication.

συγκοινωνία, ας, ἡ· τὸ συγκοινωνεῖν, μεταβαίνειν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, communication, n. f. ἡ μετάδοσις, commerce, n. m. ‖ ἡ συγκοινωνία εἶνε εὔκολος μεταξὺ τῶν δύο τούτων πόλεων, les communications sont faciles entre ces deux villes ; ‖ ἐμποδίζω πᾶσαν συγκοινωνίαν, intercepter toute communication ; ‖ — ἰδεῶν, commerce d'idées ; ‖ αὐτὸ ἐμποδίζει τὴν συγκοινωνίαν [ἐπὶ δημοσίας ὁδοῦ], cela entrave la circulation (κυκλοφορίαν)· ‖ μέσα συγκοινωνίας, voies de communication ; βλ. ὁδός. § συγκοινωνία, communication, n. f. καλοῦνται οὕτως ἅπασαι αἱ ὁδοὶ καὶ τὰ μέσα δι' ὧν δύναταί τις νὰ συγκοινωνήσῃ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον· βλ. ὁδός, voies de communication, routes καὶ ἀναγνώρισις, reconnaissance. Ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ καλοῦνται **συγκοινωνίαι** (communications), τὰ μέσα τοῦ μεταβαίνειν ἀπὸ ἑνὸς σημείου εἰς ἕτερον εἰς τὰ διάφορα μέρη τῶν ὀχυρωμάτων· αὗται εἰσὶν **ὑπαίθριαι** (ἀσκεπεῖς, à ciel ouvert), καλούμεναι **ἀναβαθμοὶ** (rampes) ἢ **κλίμακες** (escaliers) καὶ **ὑπόγειοι** (souterraines), καλούμεναι **ὀρσοθύραι** (βλ. ὀρσοθύραι, poternes ἢ **θολωταὶ ὀρσοθύραι**, poternes voûtées). Αἱ ὑπαίθριαι κλίμακες καλοῦνται συχνάκις **βῆμα μυός** (pas de souris), εἶνε δὲ ἀπότομοι καὶ στεναὶ κλίμακες. § —, voirie, n. f. καλεῖται ἐπίσης τὸ σύνολον τῶν συγκοινωνιῶν (ἤτοι αἱ συγκοινωνίαι) διὰ ξηρᾶς ἢ διὰ πλοίων ἐν τῇ θαλάσσῃ, ποταμοῖς ἢ λίμναις. § ἐξυπηρετῶ συγκοινωνίαν, desservir ; π. χ. σιδηροδρομικὴ γραμμὴ συγκοινωνοῦσα..., chemin de fer desservant.

συγκοινωνός, ός, όν· ὁ συμμετέχων, ὁ λαμβάνων μέρος εἰς, qui participe à ; σύντροφος, compagnon, n. m. συνέταιρος, associé, ée, adj. βλ. καὶ κοινωνός (communicateur) καὶ **κοινωνητὴρ** (cuissard).

συγκοινωνῶ (έω), μέλ. ήσω, communiquer, εἶμαι ἐν συγκοινωνίᾳ, être en communication ; ἑνοῦμαι, συγκοινωνῶ μετά τινος, se communiquer ; ἀνταποκρίνομαι, correspondre ; μετέχω, μεταδίδω, avoir commerce; ‖ τὸ δωμάτιον αὐτὸ συγκοινωνεῖ μὲ τὸ ἄλλο διὰ τοῦ διαδρόμου, cette chambre communique avec l'autre par le corridor ; ‖ οἱ δύο ποταμοὶ συγκοινωνοῦσι διὰ διώρυγος, les deux fleuves se communiquent par un canal ; ‖ τὰ δύο ταῦτα διαμερίσματα συγκοινωνοῦσι, ces deux appartements communiquent ; ‖ συγκοινωνῶ ἐλευθέρως, recevoir libre pratique =ἐλευθεροκοινωνῶ.

σύγκοιτος, ου, ὁ καὶ θηλ. **σύγκοιτις**, ιδος, ἡ· ὁ διανέμων τὴν κοίτην του μετ' ἄλλου, qui partage le même lit avec un autre ; σύνευνος.

συγκοιτωνίτης, ου, ὁ· βλ. **συνθαλαμίτης**.

συγκόλλημα, ατος, τό· soudure, n. f. κόλλημα, τὸ μέρος ἔνθα ἐγένετο ἡ κόλλησις ἢ ἡ συγκόλλησις τοῦ μετάλλου § —, βλ. **ἐπίπλασμα**. § συγκόλλημα, brasse, n. f. ἤτοι τὸ

μέταλλον δι' οὗ ἐνεργεῖται ἡ συγκόλλησις. § —, ciment, n.m. ou mastic (προφ. man, λατινιστὶ cœmentum). Ὑπὸ τὸ ὄνομα ciment οἱ Γάλλοι ἐννοοῦσι μέγαν ἀριθμὸν ὑλῶν γλοιωδῶν (gluantes), κολλωδῶν (tenaces), καταλλήλων διὰ τὸν σύνδεσμον διαφόρων ἀντικειμένων μεταξύ των, οἷον ξύλων, λίθων, κτλ. ἃς μεταχειρίζονται εἴτε μεμονωμένας, εἴτε ἐν συνθέσει πρὸς ἄλλας ὕλας, εἴτε ἀναμεμιγμένας μετ' ἀσβέστου πρὸς σχηματισμὸν **κονιάματος** (mortier)· γενικῶς ὅθεν ciment ou mastic καλεῖται συγκόλλημα.

Προκειμένου περὶ συγκολλήματος λίθων καλεῖται εἰδικώτερον **λιθόκολλα** (ης, ἡ), τουτέστι μίγμά τι πρὸς συγκόλλησιν λίθων, ὅπερ ἐστὶ κονίαμα (mortier) ἀποτελούμενον ἔκ τινος **κονίας** (ciment) ἀναμεμιγμένης μετ' ἀσβέστου (chaux). Ciment, σημαίνει ἐπίσης τὴν κονίαν ἥντινα καὶ σιμέντο καλοῦσι (κοινῶς τσιμέντο), ἥτις συνίσταται εἴτε ἀπὸ λειοτετριμμένας ὀπτοπλίνθους ἢ τεμάχια κεράμων (tuileaux), ὁπότε καλεῖται **ὀστρακοκονία** (κοινῶς κουρασάνι), εἴτε ἀπὸ λειοτετριμμένας ὑπερεψημένας (surcuits) ἀργιλοτιτανώδεις (argilo-calcaires. ἀσβεστοφόρος ἄργιλος) ὕλας καλουμένας ποuζολάνας (pouzzolanes). Αἱ εἰρημέναι **κονίαι** ἀποτελοῦσι τὰς λιθοκόλλας. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ὅτι τὰ **συγκολλήματα** (ciments) ἐν γένει διαιροῦνται :

1) Εἰς χημικά, ἤτοι εἰς γαιώδεις ἢ **λιθώδεις κονίας** (ciments terreux ou de pierres) ἑνουμένας μετ' ἀσβέστου πρὸς ἀποτέλεσιν λιθοκολλῶν.

2) Εἰς **μηχανικά**, ἅτινα εἰσὶ τὰ ῥητινώδη καὶ κολλώδη συγκολλήματα (ciments résineux et glutineux).

Τὰ πρῶτα διαιροῦνται :

α') Εἰς **λιθόκολλας** σκληρυνομένας εἰς τὸν ἀέρα, καλουμένας **ἀεροπαγεῖς**, καθὼς εἶνε ἡ **λάσπη τῶν οἰκοδόμων** (mortier des maçons).

β') Εἰς σκληρυνομένας ὑπὸ τὸ ὕδωρ, καλουμένας **ὑδροπαγεῖς**, ὡς εἶνε **αἱ ὑδραυλικαὶ λιθόκολλαι** ἢ **ὑδραυλικαὶ κονίαι** (ciments hydrauliques), αὗται καλοῦνται ἐπίσης **ὑδροπαγῆ** ἢ **ὑδραυλικὰ κονιάματα** (mortiers hydrauliques), καὶ

γ') Εἰς τὰς σκληρυνομένας ἰδίως διὰ τῆς ἀναμίξεως των μεθ' ὕδατος, καθὼς εἶνε ὁ γύψος (gypse) καὶ τὰ γυψώδη **συγκολλήματα** ἢ **γυψώδεις λιθόκολλαι** (ciments gypseux).

Ὁ κοινὸς τῶν οἰκοδόμων πηλὸς (mortier des maçons, κοινῶς λάσπη) κατασκευάζεται διὰ χορηγίου (chaux en pâte) καὶ ἄμμου.

Αἱ ὑδραυλικαὶ λιθόκολλαι ἢ **κονίαι** (ciments hydrauliques) ἢ **ὑδραυλικὰ κονιάματα** (mortiers hydrauliques), χρησιμοποιοῦνται εἰς κατασκευὴν ὀχυρωμάτων καὶ εἰς ἅπαντα τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα, ὡς εἰς τὴν κατασκευὴν προκυμαιῶν, ποταμίων προχωμάτων (digues), χηλῶν (jetées), κυματοθραυστῶν (brise-lames), θεμελιώσεων γεφυρῶν (fondation de ponts) ἢ ἐντὸς ὑδάτων, διωρύγων (canaux), ὑδραποθηκῶν (réservoirs), δεξαμενῶν (citernes), κτλ.

Αἱ μᾶλλον ἐν χρήσει ἐν Εὐρώπῃ ὑδραυλικαὶ κονίαι εἰσί,

Ἡ κονία τοῦ Pouilly καλουμένη Ῥωμαϊκὴ (Romain).

Ἡ κονία τῆς Πορτλάνδης (Port-land) ἢ σιμέντο (ciment), κοινῶς τσιμέντο.

Ἡ κονία τῆς Μεδίνης (Médine), καὶ

Αἱ ἀπολαμβανόμεναι διὰ φυσικῆς ἢ τεχνικῆς πουζολάνης (pouzzolane) καὶ τῆς ἀσβέστου τοῦ Theil, βλ. σκυρόδεμα.

Παρ' ἡμῖν αἱ ἐν χρήσει ἰδίως κονίαι (ciments) πρὸς κατασκευὴν λιθοκολλῶν εἰσί, τὸ Γαλλικὸν (Theil) ἢ Ἀγγλικὸν **χῶμα** (ciment de Portland) (καλούμενον κοινῶς τσιμέντο), ἡ Θηραϊκὴ γῆ (Terre de Santorin), **αἱ πουζολάναι**, ἡ **τρασία γῆ** (terre de Hollande) κτλ. βλ. **σκυρόδεμα** καὶ **πουζολάνη** (béton, pouzzolane).

συγκόλλησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ κολλᾶν ὁμοῦ, συγκολλᾶν, action de coller (de souder) ensemble; soudure, n. f. **κόλλησις** ἢ **βράσις**· καλεῖται οὕτως ἡ πρᾶξις τοῦ κολλᾶν, συγκολλᾶν τὰ μέταλλα, δύο ἀγωγούς (conducteurs), διὰ θερμάνσεως ἢ διὰ συγχωνεύματος. Ἡ **κόλλησις** συνίσταται εἰς τὸ θερμαίνειν δύο τεμάχια μετάλλου εἰς μέγαν βαθμὸν καὶ ἑνώνειν εἶτα ταῦτα διὰ σφυροκοπήματος. Ὅταν ἓν ἀπὸ τὰ τεμάχια τοῦ μετάλλου δὲν πρέπει νὰ ἀλλάξῃ μορφὴν ἢ δὲν δύναται νὰ ὑποστῇ τὸ σφυροκόπημα, τότε τὰ ἑνώνουσι διὰ συγχωνεύματος. Ἡ ἐργασία αὕτη καλεῖται **συγκόλλησις** ἢ **βράσις** καὶ λαμβάνει τὸ ὄνομα τοῦ προσληφθέντος διὰ τὴν συγκόλλησιν μετάλλου. **Συγχώνευμα** (alliage) καλεῖται κρᾶμα συνιστάμενον ἐκ δύο ἢ τριῶν μετάλλων, ὅπερ εἶνε μᾶλλον εὔτηκτον ἀπὸ τὸ μέταλλον ὅπερ δέον νὰ συγκολλήσωσι πρὸς ἑαυτό. Τὸ **κολλητήριον** ἢ ἡ κόλλησις (soudure) διὰ τὸν μόλυβδον καὶ τὸν ψευδάργυρον (zinc) εἶνε **συγχώνευμα** δύο μερῶν μολύβδου καὶ ἑνὸς μέρους **κασσιτέρου** (étain)· ἡ κόλλησις διὰ τὸν χαλκὸν εἶνε συγχώνευμα ἴσων μερῶν **μολύβδου** (plomb) καὶ **κασσιτέρου** (étain); βλ. **συγχώνευμα** (alliage); ‖ [σιδηρ.] encolure, n. f. ἕνωσις διὰ κολλήσεως (réunion par soudure) πλειοτέρων τεμαχίων σιδήρου· συγκόλλησις, ἡ· ‖ συγκόλλησις ἐκ νέου, recollage, n. m. ou recollement n. m. action de recoller. § [ἰατρ.], agglutination, n. f. ἕνωσις μερῶν τυχαίων διεστώτων· ‖ [κατ' ἐπέκτ.] συγκόλλησις, agglutination, n. f. λέγεται δι' ὅλα τὰ εἴδη ἅτινα συνενοῦνται καὶ προσκολλῶνται τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δέ· π. χ. ἐπὶ τῶν βακτηριδίων. μικροβίων, κτλ. [συνεκδ.] συνένωσις, **assemblage,** n. m. ἕνωσις, jonction, n. f. § —, scellement, n. m. βλ. **πάκτωσις.** § **συγκόλλησις,** **brasure,** n. f. καὶ **brasage,** n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ συγκολλᾶν (brasser); τὸ μέρος τῆς συγκολλήσεως τῶν μετάλλων. § συγκόλλησις, cimentation, n. f. ἡ κόλλησις ἢ ἕνωσις διὰ τοῦ συγκολλήματος (ciment).

συγκολλητήρ, ῆρος, ὁ· soudoir, n. m. ὁ

κολλητήρ, τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ γίνεται ἡ κόλλησις, συγκόλλησις (soudure).

συγκολλητήριον, ου, τό· soudure, n. f. τὸ δι' οὗ κολλῶνται, συγκολλῶνται τὰ μέταλλα· ‖ κολλητήριον ἢ συγκολλητήριον δύστηκτον, soudure forte ; ‖ soudure d'étain ou soudure légère, κολλητήριον ἢ συγκολλητήριον κασσιτερόκρατον (κατὰ τὸν τύπον χαλκόκρατος), ἢ κολλητήριον καὶ συγκολλητήριον ταχύτηκτον (ταχύς, τήκω).

συγκολλητικόν, οῦ, τό· mordant, n. m. βλ. ἐπίχρισμα.

συγκολλητικότης, ητος, ἡ· soudabilité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ νὰ συγκολλᾶταί τι· βλ. **συγκόλλησις** (soudure).

συγκολλητίνη, ης, ἡ· agglutinine, n.f. οὐσία συγκολλητική.

συγκολλῶ (άω), μέλ. ήσω, κολλῶ ὁμοῦ (συγκολλῶ), coller (souder) ensemble; κολλῶ (βράζω) τὰ μέταλλα, βλ. **συγκόλλησις** (soudure)· ‖ **συγκολλῶ**, agglutiner (ἐκ τοῦ λατ. aglutinare)=ἑνόνω, réunir ; συσπειρόω, συσσωματόω, agglomérer ; ‖ [χειρουρ.] agglutiner, συγκολλῶ τὰ παρακείμενα μέρη ἅτινα τυχαίως διεχωρίσθησαν. § **συγκολλῶμαι**, s'agglutiner = se recoller, se rejoindre ; ‖ τὰ χείλη πληγῆς συγκολλῶνται, les lèvres d'une plaie s'agglutinent ; ‖ [συνεκδ.] ἑνόνω, rassembler ; joindre ; ‖ **συγκολλῶ**, braser, κοινῶς βράζω, ἕνωσις δύο μετάλλων διὰ συγχωνεύματος (alliage)· ‖ συγκεκολλημένος, η, ον· βεβρασμένος, brasé, ée ; βλ. καὶ συγχώνευμα (alliage) ; ‖ συγκολλῶ τὸν σίδηρον, braser le fer=βράζω· ‖ **συγκολλῶ**, cimenter, ἑνόνω διὰ συγκολλήματος (ciment)· ‖ —, sceller, πακτόω-ῶ· βλ. **πάκτωσις**· ‖ — διὰ σφυρηλατήσεως, βλ. **σφυρηλατῶ**· ‖ συγκολλῶ ἐκ νέου, ressouder (=souder de nouveau) ; recoller (=coller de nouveau).

συγκολυμβῶ (άω), μέλ. ήσω, ὁμοῦ κολυμβῶ, nager ensemble.

συγκομιδή, ῆς, ἡ· τὸ συγκομίζειν, ἡ μεταφορὰ εἰς τὸ αὐτό, συνάθροισις, σύναξις, τὸ **μάζωμα**, ἰδίως **θερισμὸς** καρπῶν, τρύγος, εἰσοδεία, συγκομιδή, récolte, n. f. (action de recueillir les biens de la terre) ; [καρπῶν τινων ἐν.], cueillette, n. f. ‖ ἄφθονος (πλουσία) συγκομιδή, abondante (riche) récolte; ‖ ἡ συγκομιδὴ τῶν ἐλαιῶν, la cueillette des olives ; ‖ ἐαρινὴ συγκομιδή, les grains de printemps; ‖ χειμερινὴ συγκομιδή, les grains d'hiver; ‖ ἡ ἔκβασις, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συγκομιδῆς, le résultat, l'issue de la récolte ; ‖ — ἄφθονος, πλουσία, une abondante, pleine, riche récolte; ‖ — ἀποτυχοῦσα, une récolte manquée; ‖ — καλή, une bonne récolte; ‖ — κακή, πτωχή, une chétive, pauvre, faible, petite récolte; ‖ — ἐξαίρετος, λαμπρά, une brillante récolte, excellente; ‖ μεσαία, μετρία συγκομιδή, une brillante moyenne; ‖ — συνήθης, une brillante ordinaire.

συγκομίζω, μέλ. ίσω, κομίζω, φέρω εἰς τὸ αὐτό, συνάγω, μαζεύω, θερίζω καρπούς, κάμνω τὴν συγκομιδήν, faire la récolte (la cueillette) ; συνάζω, συγκομίζω καρπούς, récolter ; [μεταφ.] συνάζω, συλλέγω, recueillir, ou réunir ; συναθροίζω, assembler ; ‖ αἱ πληροφορίαι τὰς ὁποίας συνεκόμισε, les informations qu'il a recueillies ; ‖ συγκομίζω ὑλικόν, assembler des matériaux.

συγκομίσιμος, ος, ον· récoltable, adj. ὅντινα δύνανται νὰ συγκομίσωσι, qu'on peut récolter.

συγκομιστός, ός, όν· συγκεκομισμένος, συνηγμένος, récolté, ée, ramassé, ée, réuni, e.

συγκοπή, ῆς, ἡ [γραμμ.] ἐκβολὴ (ἀφαίρεσις) γράμματος ἢ συλλαβῆς ἐκ τοῦ μέσου λέξεως [Πλουτ.], retranchement d'une syllabe; abréviation, n. f. ou syncope, n. f. ἤτοι ἔκθλιψις φωνήεντος μεταξὺ δύο συμφώνων ἐν μέσῳ τῆς λέξεως, ὡς στεγνὸς ἀντὶ στεγανός, ἐν δὲ τῇ δημώδη γράψτε ἀντὶ γράψετε. § [ἰατρ.] **συγκοπή**, syncope, n.f. [παθολ.] εἶνε ἔκρυθμός τις κατάστασις ἐκδηλουμένη ὑπὸ αἰφνιδίας καὶ στιγμιαίας ἀναστολῆς τῆς λειτουργίας τῆς καρδίας, διακοπῆς τῆς ἀναπνοῆς, ἀπωλείας τῶν αἰσθήσεων καὶ ἄρσεως τῶν ἐκουσίων κινήσεων, συμπτωμάτων ὀφειλομένων εἰς τὴν ἐπελθοῦσαν ἀναιμίαν τοῦ ἐγκεφάλου ἕνεκα τῆς ἐξασθενήσεως τῶν καρδιακῶν συστολῶν, ἀποτόκου οὔσης ἢ μεγάλης ἀπωλείας αἵματος, ὡς συμβαίνει κατὰ ἀκολουθούσας ἐνίοτε τῷ τοκετῷ αἱμορραγίας ἢ βαθείας καὶ ἐντόνου ἠθικῆς ἢ ψυχικῆς συγκινήσεως φαιδρᾶς ἢ θλιβερᾶς, ἢ παθήσεων τινῶν τῆς καρδίας καὶ τῶν πνευμόνων. Διακρίνεται ἡ συγκοπὴ τῆς ἀποπληξίας καὶ τῆς ἀσφυξίας τῷ ὅτι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἡ λειτουργία τοῦ ἐγκεφάλου πρώτη ἀναστέλλεται, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ αἱ ἀπὸ τῶν πνευμόνων διαταραχαὶ πρωταγωνιστοῦσιν. Ἡ ἰατρικὴ βοήθεια ἐπὶ ἐλαφρᾶς συγκοπῆς συνίσταται εἰς τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἀσθενοῦς ὥστε ἡ κεφαλὴ νὰ εὑρίσκηται ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ ἢ καὶ μικρὸν χαμηλότερον πρὸς τὸ λοιπὸν σῶμα, τοῦθ' ὅπερ ἀρκεῖ ὅπως ἐνδυναμώσῃ τὴν καρδιακὴν λειτουργίαν καὶ φέρῃ τὸ αἷμα εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἀναλαμβάνοντα οὕτω τὰς αἰσθήσεις αὐτοῦ. Ἐπὶ βαρείας μορφῆς, ὁπότε μετὰ τὴν τοιαύτην κατάκλισιν τὸ πρόσωπον διατελεῖ ὠχρόν, αἱ δὲ καρωτίδες μόλις σφύζουσιν, αἴρομεν ὑψηλότερον τὰ κάτω ἄκρα καὶ ἐπιδιώκομεν τὴν ῥοὴν αἵματος πρὸς τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὴν καρδίαν, ἔτι δὲ διεγείρομεν τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν περιφερικὴν κυκλοφορίαν δι' ἐντριβῶν καὶ ψεκασμῶν τοῦ προσώπου διὰ ψυχροῦ ὕδατος, ἐνέχοντος ὄξος, δι' εἰσπνοῶν αἰθέρος καὶ ἄλλων πνευμάτων. Ἰδιαιτέρα δὲ καὶ συνηθεστέρα τις μορφὴ εἶνε ἡ γεροντικὴ λεγομένη ἄνευ προδρόμων σχεδὸν πάντοτε, προβαίνουσα ὅμως βραδύτερον ἢ παρὰ τοῖς ἐφήβοις καὶ κρατοῦσα τὸν πάσχοντα δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐν ἄκρᾳ ἀδυναμίᾳ, ἢ καὶ φέρουσα τὸν θάνατον, ὅστις κοινῶς καλεῖται αἰφνίδιος.

συγκοπίδια, τὰ [διάλ. Οἰνόης], τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου.

συγκοπιῶ (άω), μέλ. άσω, συγκοπιάζω, κουράζομαι (ἐργάζομαι) ὁμοῦ (μετ' ἄλλου), se

fatiguer ; (travailler ; peiner) ensemble.

σύγκόπτω, μέλ. όψω, άποσπῶ, ἐκβάλλω, ἀφαιρῶ ἀπό τι, retrancher ; βραχύνω, συντέμνω, raccourcir ; συντέμνω, abréger. § διακόπτω τι ἐν τῷ μεταξύ, entrecouper ; interrompre. § συντρίβω (ἐκ κόπου) (κατα)κουράζω, fatiguer; harasser ; || εἶμαι συγκομμένος, je suis brisé de fatigue ; || μάτια συγκομμένα, des yeux battus (cernés).

σύγκορμος, [διάλ. Ἠπείρου], ὁλόσωμος.

σύγκραμα, τό· τὸ συγκεκραμένον, τὸ μίγμα, mélange, n. m. σύνθετόν τι, composé, n.m. μίξις, ἀνάμιξις, mixtion, n.f. [μετάλλων ἰδ.] ἀμάλγαμα, amalgame. § **σύγκραμα,** agglomérat, n. m. **φυσικὸν σύμφυρμα,** ἢ **φυσικὴ συσπείρωσις.** Λίθοι ἢ ὀρυκταὶ οὐσίαι συγκεκολλημένοι εἴτε φυσικῶς εἴτε δι' ἀτελοῦς χωνεύσεως (fusion). Τινὲς χαλοῦσι τοῦτο καὶ conglomérat.

σύγκρασις, εως, ἡ [χημ.], συνδυασμὸς τῶν ἀτόμων, combinaison, n. f. || χημικὴ σύγκρασις, combinaison chimique.

συγκρατητήρ, ῆρος, ὁ [σιδηροδρ.], éclisse, n. f. ἀμφιδέτης, ἢ **σύνδεσμος,** ῥάβδων, μικρὰ σιδηρᾶ πλὰξ φέρουσα 4 ὀπὰς δι' ὧν διέρχονται **βλῆτρα** (boulons) πρὸς σύνδεσμον τῶν σιδηροδρομικῶν ῥάβδων· || **συγκρατητὴρ** (ἀμφιδέτης) **μετὰ** γωνιῶν, éclisse à cornières. Κατὰ τὸ σημεῖον τῆς ἐνάρξεως πάσης ἀνωφερείας, ὡς καὶ πρὸ τῶν σταθμῶν, ἵνα προλαμβάνηται ἡ κίνησις τῶν ῥάβδων προστίθενται ἀμφιδέται μετὰ γωνιῶν, ὧν αἱ πτέρυγες ἐπακουμβῶσιν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν **κοχλιωτῶν ἥλων** (tire-fonds).

συγκρατητός, ή, όν· τοῦ ἑνὸς κρατοῦντος τὸν ἕτερον, l'un tenant l'autre ; συγκρατούμενος, s'entretenant, ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν συνεχής, συνεχόμενος, παρακείμενος, contigu, ë.

συγκρατικός, ή, όν· **συνδυαστικὸς** [χημ.], de combinaison. § **συγκρατικὴ ἀξία,** valence (ἐκ τοῦ λατ. valere = valoir, ἀξίζω) n.f. valeur de combinaison. Ἡ λέξις valence ἐπλάσθη διὰ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν λέξιν **ἀτομικότης** (atomicité = δύναμις τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀτόμων) ἥτις ἐπιφέρει συγχύσεις ἐν τῇ χημικῇ γλώσσῃ.

συγκρατῶ (έω), μέλ. ήσω· συνέχω, σφιγκτὰ ἢ συνηνωμένα, κρατῶ, contenir ; χαλιναγωγῶ, tenir en bride ; καταστέλλω, maîtriser ; [δὲν δύναμαι πλέον νὰ τοὺς συγκρατήσω, je ne puis plus les contenir; || — τὴν ὀργήν μου, réprimer sa colère; || διὰ νὰ συγκρατήσῃ τὴν τάξιν, pour maintenir l'ordre. § [μέσ.] συγκρατοῦμαι, κρατοῦμαι μέ τινα ἀμοιβαίως, se tenir réciproquement ; ἀλληλοκρατοῦμαι, s'entretenir. § —, se contenir.

σύγκρια, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ἀλλαχοῦ **συννυφάδα.** Ἐπειδὴ αἱ συνοικοῦσαι σύννυμφοι ἐρίζουσι καὶ συγκρούονται.

συγκρικῶ (όω) [ναυτ.] (τὰ ἅμματα τῆς ἁλύσεως), maillonner, ou mailler, ou maniller, **κοινῶς κλειδόνω,** ἤτοι συνενῶ δύο ἅμματα ἁλύσεως.

συγκρικωτήρ, ῆρος, ὁ [ναυτ.], βλ. **ἀκραφετήρ.**

σύγκριμα, ατος, τό· concrétion, n. f. ἕνωσις μερῶν πρὸς ἀποτέλεσιν συνόλου τινός· [φυσ.] concrétion, συνένωσις τῶν μορίων, agrégation de molécules ; réunion de parties en un corps solide ; || — ἁλατοῦχον, λιθῶδες, concrétion saline, pierreuse ; || **σύγκριμα,** σύνθετον σῶμα, corps composé. § **σύγκριμα,** calcul, συνών. concrétion, κοινῶς **λιθάρι πέτρα·** σκληρὰ μίγματα ἢ κράματα ποικίλα τὸ μέγεθος καὶ τὴν σύστασιν ἀπαντώμενα ἐν ταῖς διαφόροις ὀργανικαῖς συσκευαῖς καὶ κατ' ἐξοχὴν ἔνθα ὑπάρχουσιν ὀργανικὰ ὑγρά· μεταξὺ τούτων διακρίνομεν ἐντερόλιθοι, calculs intestinaux ; || **χολόλιθοι,** calculs biliaires ; || σιελόλιθοι, calculs salivaires ; || οὐρόλιθοι ἢ κυστιόλιθοι, calculs urinaires; || νεφρόλιθοι, κτλ. calculs rénaux ; || **συγκρίματα τοῦ ἐντερικοῦ** σωλῆνος, pelotes stercorales, λέγονται εἶδος ἐντερολίθων συχνότατα ἐπιγιγνομένων εἰς τοὺς ἵππους τοὺς διατρεφομένους διὰ πιτύρων.

συγκρίνω, μέλ. κρινῶ, θὰ συγκρίνω, παρατίθημι, παραθέτω, παραβάλλω τι πρός τι, comparer ; ἀντιπαραβάλλω, ἀντιμετωπίζω τὸ ἓν πρὸς τὸ ἄλλο καὶ κάμω σύγκρισιν, confronter; συγκρίνω, conférer ; κάμνω τὴν σύγκρισιν (παραβολήν), établir une comparaison (le parallèle) ; βλ. καὶ **σύγκρισις·** || συγκρίνω μεγάλα πρὸς μικρά, comparer les grandes choses aux petites ; || δὲν συγκρίνεται τὸ ἓν μὲ τὸ ἄλλο, il n'y a pas de comparaison possible entre ces deux choses ; || συγκρίνω δύο κείμενα (δύο χειρόγραφα), confronter (conférer ; collationner) deux textes (deux manuscrits) ; || συγκρίνω comparer avec... (ἐπὶ τῶν συγκρινομένων ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτων), π. χ. συγκρίνω τὴν κακίαν μὲ τὴν ἀρετήν, comparer le vice avec la vertu ; || [παθ. μετ. ἐπίθ.] βλ. **συγκεκριμένος·** || [ναυτ.] **κάμνειν σύγκρισιν** ἢ **συγκρίνειν,** prendre une comparaison, σημαίνει ἐν τῷ ναυτικῷ παρατηρεῖν συγχρόνως τὴν ὥραν **χρονομέτρου** καὶ **στιγμομέτρου** (compteur) πρὸς ἐπίλυσιν ἀστρονομικοῦ τινος προβλήματος.

σύγκρισις, εως, ἡ· τὸ νὰ παραβληθῇ ἀντικείμενόν τι πρὸς ἕτερον, τὸ συγκρίνειν, παραβάλλειν τι πρός τι, comparaison, n. f. ἀντιπαραβολή, ἀντιμετώπισις, σύγκρισις, confrontation, n. f. παραλληλισμός, parallèle, n. m. || ἐν συγκρίσει πρός, en comparaison de ; auprès de ; || ἡ σύγκρισις δὲν εἶνε κρίσις, comparaison n'est pas raison. § **σύγκρισις,** comparaison, n. f. καλεῖται ἐν τῇ γραμματικῇ ἡ παρ' ἄλληλα παράθεσις δύο ἀντικειμένων ἐχόντων ὁμοίαν ἰδιότητα οὐχὶ δὲ ἐν ὁμοίῳ βαθμῷ. Ἡ διαφορὰ αὕτη ἐκφράζεται παρὰ τοῖς ἐπιθέτοις, τοῖς δηλοῦσι τὴν ἰδιότητα ταύτην, ἢ δι' ἰδιαιτέρων καταλήξεων ἢ ἐπιρρηματικῶς. Διακρίνονται δὲ δύο βαθμοὶ τῆς συγκρίσεως καθ' ὅσον τὸ ἐπίθετον ἀποδίδοται ἐν ὑπερτέρῳ βαθμῷ τῷ ἑνὶ ἀντικειμένῳ ἢ τῷ ἄλλῳ, ἢ ἐν ὑπερτάτῳ βαθμῷ πρὸς ἅπαντα τὰ ἄλλα· συμ-

φώνως δὲ διακρίνομεν συγκριτικὸν ἐπίθετον καὶ ὑπερθετικόν, ἅπερ ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἐκφράζονται διὰ τῶν καταλήξεων -τερος ἢ -ίων καὶ -τατος ἢ -ιστος, ἀναλόγως δὲ καὶ εἰς ἄλλας γλώσσας· αἱ νεώτεραι ὅμως ἀπώλεσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰς καταλήξεις ταύτας, διὸ καὶ καταφεύγουσιν εἰς ἐπιρρήματα πρὸς ἔκφρασιν τοῦ βαθμοῦ, ὡς π. χ. τὸ plus καὶ le plus ἐν τῇ γαλλικῇ, διατηρουμένων μόνον ὀλίγων πλέον ἀρχαιοτέρων τύπων. Ἡ σύγκρισις λαμβάνει τόπον ὁμοίως καὶ παρὰ τοῖς ἐπιρρήμασι.

συγκριτικός, ή, όν· ὁ ἐν παραθέσει ἐξετάζων τι, ὁ χρησιμεύων πρὸς σύγκρισιν, de comparaison ; ὁ ἐμφαίνων σύγκρισιν, comparatif, ive, adj. ὁ δυνάμενος νὰ συγκριθῇ πρός τι, συγκεκριμένος, συγκρινόμενος, comparé, ée, adj. ‖ — πίναξ, tableau comparatif ; ‖ συγκριτικὴ ἀνατομία, anatomie comparée ; ‖ — βαθμὸς [γραμ.], comparatif ; βλ. **σύγκρισις**· ‖ συγκριτικὸν ἀκόντιον, repère, n. m. βλ. **πάσσαλος**· ‖ [σιδηροδρ.] συγκριτικὸν σημεῖον, repère ou point de repère.

συγκριτικῶς [ἐπίρ.], comparativement, adv. ἐν συγκρίσει πρός, en comparaison de ; par comparaison à.

συγκρότημα, ατος, τό· τὸ συγκεκροτημένον, ἄθροισμα ὁμοίων πραγμάτων, groupe, n. m. ‖ — στρατιῶν, groupe d'armées ; ἄθροισμα στρατιῶν ὑπὸ ἑνιαίαν διοίκησιν· ‖ συγκρότημα **πυροβολείων** (**θέσεως**), groupe de batteries (de place)· ὅταν τὰ **προσηρτημένα** ἢ **ἀπεσπασμένα πυροβολεῖα** (batteries annexes ou détachées) ἐρύματος ἢ φρουρίου εὑρίσκωνται πολὺ πλησίον ἀλλήλων, δύνανται νὰ ἑνωθῶσι πρὸς ἄλληλα, καθὼς καὶ μετὰ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν καταφυγίου. Τὸ **καταφύγιον** τοῦτο (réduit) περιλαμβάνει τὰς ἐφεδρείας καὶ ἐν γένει τὰς προμηθείας τῶν πυρβολαρχιῶν· εἶνε ὠργανισμένον οὕτω πως ὥστε νὰ περιλαμβάνῃ ἐλαφρὰ πυροβόλα διὰ τὴν ἐκ τοῦ πλησίον ἄμυναν, ἐὰν δ' εὑρίσκηται ἐπὶ δεσποζούσης τοποθεσίας, δύναται νὰ περιλάβῃ μεγαλειτέρου διαμετρήματος πυροβόλα, καθὼς καὶ σιδηροῦν **θόλον** (coupole)· ‖ **συγκρότημα** φρουρίων, groupe de places fortes ; ἄθροισμα ἀλληλοϋπερασπιζομένων φρουρίων· ‖ **συγκρότημα οἰκιῶν**, groupe de maisons ; ἄθροισμα οἰκιῶν ὠχυρωμένων δι' ἄμυναν· ‖ **συγκρότημα ὀχυρωμάτων**, groupe d'ouvrages, ἤτοι ἄθροισμα διαφόρων ὀχυρωμάτων παρακειμένων ἀλλήλοις καὶ ἀλληλοϋπερασπιζομένων· βλ. καὶ γραμμαὶ (lignes de groupe d'ouvrages).

συγκρότησις, εως, ἡ· τὸ συγκροτεῖν, ἡ συνάθροισις, σύνθεσις, ἡ πρᾶξις τοῦ συναθροίζειν, κτλ. action de rassembler (de réunir ; de composer, etc. βλ. **συγκροτῶ**) ; συνένωσις assemblage, n. m. ἡ συνάθροισις, συνένωσις réunion, n. f. συγκρότησις, **σύνθεσις**, composition, n. f. ἡ σύνθεσις, σύστασις, constitution, n. f. ὁ σχηματισμός, formation, n. f. ‖ ἡ συγκρότησις τοῦ δικαστηρίου, la composition du tribunal (de la cour) ; ‖ — συντάγματος, composition d'un régiment.

συγκροτῶ (έω), μέλ. ήσω, συνιστῶ, ἀποτελῶ, συνενόνω, réunir ; συναθροίζω, assembler ; rassembler ; συνιστῶ, composer ; συγκροτῶ, ὀργανίζω τι, constituer ; καταρτίζω, σχηματίζω, former ; ‖ συνεκρότησε πολυάριθμον στρατόν, il réunit (assembla) une nombreuse armée ; ‖ — θίασον, former une troupe ; ‖ τὸ δικαστήριον συνεκροτεῖτο ἐκ, la cour était composée de ; ‖ [τὸ συνέδριον] συνεκροτήθη ἐν Παρισίοις, se tint à Paris ; ‖ — ἑταιρίαν, constituer une société ; ‖ — (συνάπτω) μάχην, livrer bataille ; ‖ συνεκρότησαν συμβούλιον, ils ont tenu conseil. § ἐκπαιδεύω, instruire ; μορφόνω, former ; ‖ εἶνε πολὺ καλὰ συγκεκροτημένος, il a reçu une instruction solide.

σύγκρουσις, εως, ἡ· κροῦσις, πρόσκρουσις, κτύπημα σώματος τινὸς πρὸς ἕτερον, choc, n. m. τὸ κτύπημα, ἡ σύγκρουσις, heurt, n.m. ἡ σύρραξις, collision, n. f. [συνεκδ.] conflit, n. m. ἡ πάλη, lutte, n. f. ἐχθρικὴ συνάντησις, σύρραξις. § — [νομ.], conflit, n.m. ἐν τῷ **διοικητικῷ δικαίῳ** (droit administratif) καλοῦσι conflit, σύγκρουσιν, τὴν περὶ **ἁρμοδιότητος διαφορὰν** (lutte de compétence) τὴν ἐγειρομένην μεταξὺ δύο **ἀρχῶν** (autorités), ἢ δύο **δικαιοδοσιῶν** (juridictions)· ‖ **σύγκρουσις δοσιδικίας** (κατ' Οἰκονομίδην), conflit de juridiction, ὑπάρχει ὅταν αἱ δύο ἀρχαὶ ἦνε ὅμοιαι, ἤτοι τῆς αὐτῆς τάξεως (de même ordre)· ‖ σύγκρουσις **δικαιοδοσίας καθηκόντων**, conflit d'attribution, ὑπάρχει ὅταν ἡ ἔρις ἐγείρηται μεταξὺ τῆς **δικαστικῆς** καὶ **διοικητικῆς ἐξουσίας** (pouvoir judiciaire et pouvoir administratif) ; ‖ **σύγκρουσις νόμων**, conflit de lois; ‖ σύγκρουσις δύο σωμάτων [πρὸς ἄλληλα], choc de deux corps ; ‖ τυχαία σύγκρουσις [συνάντησις], rencontre, n. f. ‖ — δύο ἁμαξοστοιχιῶν, collision (choc) de deux trains ; ‖ — (τυχαία) δύο πλοίων, abordage (fortuit) de deux bâtiments ou collision = σύρραξις (ἀκουσία). § σύγκρουσις [τακτ.] **συμπλοκή**, engagement, n. m. **συνάντησις**, rencontre, n. f.

συγκρουστήρ, ῆρος, ὁ [σιδηροδρ.] tampon, n. m. καὶ συγκρουστής, οῦ, ὁ· ἢ μᾶλλον **ἀποκρουστήρ**, ῆρος, ὁ, καὶ **ἀντωθητήριον**· σιδηροῦς ἐπίπεδος κύκλος μετὰ **καυλοῦ** (tige) ἐν τῷ μέσῳ περιβαλλομένου δι' ἰσχυροῦ ἐλατηρίου, ὅστις τοποθετεῖται εἰς τὰ ἄκρα τῶν σιδηροδρομικῶν ὀχημάτων διὰ νὰ δέχηται τὴν κροῦσιν κατὰ τὴν ἐπαφὴν δύο τοιούτων καὶ συνεπῶς ν' ἀποφεύγηται ἡ σύγκρουσις αὐτῶν, ἄρα καταλληλοτέρα λέξις εἶνε **ἀποκρουστήρ**, διότι ἀποκρούει· ‖ [σιδηροδρ.] **ἀποκρουστήρ**, tampon de choc ; βλ. ἀνωτέρω **συγκρουστήρ**.

συγκρούω, μέλ. ούσω, κρούω, προσκρούω, κτυπῶ σῶμά τι πρὸς ἕτερον, choquer [l'un contre l'autre] ; συνώνυμον τοῦ heurter ὅπερ ὅμως ἐκφράζει σύγκρουσιν ταχυτέραν, βιαιοτέραν· συγκρούω, ἐπικρούω, percuter ; § [συνήθ. μέσ.] συγκρούομαι, προσκρούω πρός τινα, συναπαντῶμαι μετ' ἄλλων, se heurter ;

s'entrechoqner ; συναντῶμαι, συμπλέκομαι, se rencontrer ; [ναυτ.] s'aborder ; [στρατ.] ἄρχομαι τῆς μάχης, engager la bataille; [συνεκδ.] προσβάλλω, s'attaquer ; || συγκρούομαι πρός τινα [καθ' ὁδόν], heurter quelqu'un; || κύματα συγκρουόμενα, des vagues qui se heurtent; || τὰ δύο [στρατιωτικὰ] σώματα συνεκρούσθησαν ὁρμητικῶς, les deux corps s'attaquèrent avec impétuosité; || [συνεκδ.] τὰ συμφέροντά των συγκρούονται, leurs intérêts sont opposés (contraires). § [ἱππολ.] s'attraper = **συγκρούειν** ἀμοιβαίως τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κυνόποδος κατὰ τὸ βάδισμα· συνώνυμα, se couper, s'entretailler, se tailler, se friser.

σύγκρυα, τὰ [δημ.], τὸ ῥῖγος, frisson, n. m. frissonnement, n. m.

συγκρύπτω, μέλ. ύψω· κατακρύπτω, κρύπτω, ἀποκρύπτω, cacher; περικαλύπτω, voiler.

συγκτημοσύνη, ης, ἡ· ἡ συγκυριότης, coproprieté, n. f. βλ. καὶ **ἀδιαιρετότης** (indivision).

συγκτήτωρ, ορος, ὁ· συγκύριος, copropriétaire, trice, κοινοῦ κτήματος κτήτωρ, ἤ συνιδιοκτήτης, ὁ ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλου κατέχων κτῆμά τι.

συγκυκάω-ῶ, μέλ. ήσω, ἀναμιγνύω, mêler ; ἀνακατόνω, brouiller ; συνταράττω, troubler.

συγκυλάω-ῶ [διάλ. Ἠπείρου], σύρω τινὰ ἀνθιστάμενον, κυλίων αὐτὸν κατὰ γῆς.

συγκυνηγῶ, μέλ. ήσω, κυνηγῶ ὁμοῦ μετ' ἄλλου, chasser ensemble.

συγκύπτης, ου, ὁ· ὁ ἀμείβων· ἰδ. πληθ. **συγκύπται** [ναυτ.], bigues, n. f. βλ. **ἀμείβοντες**· || —, contre-fiche, δοκὸς κεκλιμμένη ὑποστηρίζουσα ἐπιφάνειαν τινά. Συγκύπτης (ἐκ τοῦ συγκύπτω) καλεῖται ὁ συνωθούμενος ἤ κύπτων πρός τι, ἐν τῇ μηχανικῇ κτλ. καλεῖται οὕτως εἶδος στηρίγματος· || **ἀνταμείβων,** ὁ, **συγκύπται,** οἱ, contre-fiche (d'une ferme), καλοῦνται οὕτως ἐν τῷ ζευκτῷ τῆς στέγης ἀντηρίδες στηριζόμεναι ἐπὶ τοῦ **τεγοστάτου** (poinçon) καὶ ὑποστηρίζουσαι κάτωθεν τοὺς **ἀμείβοντας** (arbalétriers).

συγκυπτοβάσταξ, ακος, ὁ· chevalet - bigue, n. m. οὗτοι ἀποτελοῦνται ἐκ συγκυπτόντων ξύλων· βλ. **γέφυρα** (passerelle).

συγκυρία, ας, ἡ· τυχαία συνάντησις, rencontre fortuite ; περίπτωσις, συντυχία, σύμπτωσις, conjoncture, n. f. τὸ τυχαῖον, ἡ τύχη, hasard, n. m. βλ. **σύμπτωσις**· || κατὰ συγκυρίαν, par hasard.

συγκύριος, ος, ον· συνιδιοκτήτης, βλ. **συγκτήτωρ,** copropriétaire, trice, adj.

συγκυριότης, ητος, ἡ· τὸ εἶναι τινὰ συγκύριον, copropriété, n. f.

συγνεφόκαμμα, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] καῦμα συμβαῖνον ἐν τῷ θέρει εἰς συννεφώδη καιρόν.

σύ(γ)υρα [διάλ. Καρπάθου] τὰ γύρω, περίγυρα.

συγύρια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] τοῦ σπιτιοῦ, τὰ οἰκιακὰ σκεύη.

συγυρίζω, μέλ. ίσω [δημ.] εὐτρεπίζω, εὐπρεπίζω, διευθετῶ, τακτοποιῶ, ranger ; θέτω ἐν τάξει, mettre en ordre ; τακτοποιῶ, arranger ; agencer (κυρ. τὴν ἐνδυμασίαν)· διαθέτω, διατίθημι, διατάσσω, disposer ; εὐτρεπίζω, καλλύνω (τὴν κόμην), ajuster ; rajuster ses cheveux ; διορθόνω, accommoder ; || συγυρίζω δωμάτιον, ranger (faire) une chambre ; || ἐσυγύρισε πολὺ καλὰ τὸ σπίτι του, il a très-bien arrangé sa maison ; il s'est parfaitement emménagé ; || [ἡ ὑπηρέτρια] συγυρίζει τὴν κυρίαν της, est en train d'arranger sa maîtresse. § [μεταφ.] ἐπιπλήττω, καχομεταχειρίζομαι τινά, maltraiter ; διορθόνω, accommoder ; draper ; || καλὰ σὲ ἐσιγύρισαν, on vous a bien drapé ; vous voilà bien ajusté ; vous voilà dans de beaux draps ; || θὰ τὸν συγυρίσω καθὼς τοῦ πρέπει, je l'accommoderai comme il faut ; je l'arrangerai (je l'habillerai) de la bonne façon. § [μέσ.] συγυρίζομαι, faire sa toilette ; ἐνδύομαι, s'habiller, εὐτρεπίζομαι, s'ajuster || κάμει δύο ὥραις νὰ συγυρισθῇ, elle est deux heures à s'ajuster (à faire toilette) ; || δὲν ἦτο ἀκόμη συγυρισμένη, elle était encore en négligé ; || ἐσυγυρίσθη γρήγορα γρήγορα, elle s'est rajustée à la hâte. § [ναυτ.], installer un navire ; διασκευάζω (διευθετῶ) πλοῖον· βλ. **διασκευή.**

συγύρισμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ συγυρίζειν, action de ranger ; εὐτρεπισμός, διευθέτησις, τακτοποίησις, rangement, n. m. arrangement, n. m. ajustement, n. m. βλ. **συγυρίζω**· || [ναυτ.], installation, n. f. βλ. **διασκευή**· || [οἰκίας ἰδ.] ménage, n. m.

συγχαίρω, μέλ. χαρῶ, ὁμοῦ χαίρω, se rejouir avec; partager la joie de quelqu'un ; || συγχαίρω, féliciter; [πρὸς ἀνωτέρους ἰδ.] faire son compliment (ses compliments) présenter (faire ses félicitations ; ὑποβάλλω τὰς εὐχάς μου, complimenter ; [ἀστείως ἰδ.] congratuler ; || σᾶς συγχαίρω, je vous en félicite ; je vous en fais mon compliment ; || **μ' ἐπιφορτίζει νὰ σᾶς συγχαρῶ,** il me charge de vous faire ses compliments ; de vous présenter ses félicitations.

συγχαρητήριον, τό· ἡ ἀπευθυνομένη πρός τινα εὐχὴ διὰ προβιβασμόν, ἑορτήν, κτλ., félicitation, n. f. [ἰδ. πληθ.].

συγχαρητήριος, ος, ον· ὁ ἀφορῶν εὐχάς, de félicitation. § [οὐδ. πληθ. οὐσ.] συγχαρητήρια, félicitations, n. f. pl. συγχαρητήριοι εὐχαί, compliments de félicitations; [ἀστείως] congratulations, n. f. pl.

συγχαρίκια, τὰ [δημ.], **τὰ συγχαριάρια** [χαρᾶς εὐαγγέλια], ἀμοιβὴ [διδομένη εἰς τὸν κομιστὴν εὐφροσύνου τινὸς ἀγγελίας], récompense [donnée au porteur d'une bonne nouvelle] ; τὸ φιλοδώρημα, pourboire, n. m.

συγχέω, διὰ τῆς ἀναμίξεως δὲν διακρίνω καλῶς τὸ ἓν τοῦ ἄλλου, συγχέω, confondre ; φέρω εἰς ἀταξίαν, ἀνακατώνω, embrouiller ; brouiller ; θορυβῶ τινά, troubler ; || συγχέετε **τὰ ὀνόματα,** vous confondez les noms ; || αὐτὸ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

συγχέει τὰς ἰδέας μου, cela embrouille mes idées; ‖ μὴ συγχέετε τὸν **νοῦν μου**, ne me troublez pas l'esprit. § [μετοχ. παθ. ἐπίθ.], βλ. συγκεχυμένος. § [ἱππευτ.] συγχέειν τὸν ἵππον, brouiller un cheval; λέγεται κυρίως διὰ τὸν ἱππέα, τὸν ἀδεξίως καὶ ἀβεβαίως καθοδηγοῦντα τὸν ἵππον του, ὅστις συγχυζόμενος δὲν δύναται νὰ ἀντιληφθῇ τῶν ἀπαιτήσεών του.

συγχονδρωτήριον, τό· granuloir, n. m. (συν, χονδρόω, granuler).

συγχορδία, ας, ἡ [μουσ.], ἡ συμφωνία τῶν χορδῶν, accord, n. m. ὅθεν κατ' ἐπέκτ. ἡ ἁρμονία, harmonie, n. f.

σύγχορδος, ος, ον (κυρίως ἐπὶ χορδῶν) συμφωνίαν, ἁρμονίαν ἀποτελῶν, qui est d'accord; ἐν γένει συμφωνῶν.

συγχορδίζω, μέλ. ίσω, κάμνω τὸν συγχορδισμὸν ὀργάνου τινός, accorder [un instrument].

συγχορδισμός, οῦ, ὁ· accordage, n. m. φέρω εἰς συγχορδίαν, συμφωνίαν, τὰς χορδὰς ὀργάνου τινός.

συγχορδιστής, οῦ, ὁ· accordeur, n. m. ὁ φέρων εἰς συγχορδίαν, συμφωνίαν, τὰς χορδὰς ὀργάνου τινός.

συγχορευτής, οῦ, ὁ· ὁ συγχορεύων, θηλ. συγχορεύτρια, τὸ πρόσωπον μεθ' οὗ χορεύουσι, personne avec qui l'on danse; [ἀρχ.] σύντροφος (εἰς τὸν χορόν), partenaire, n.m.[ἐκ μέρους κυρίας ἐν.] cavalier, n. m.

συγχορεύω, μέλ. εύσω, ὁμοῦ χορεύω, χορεύω μετά τινος, danser avec quelqu'un.

σύγχρησις, εως, ἡ· τὸ ὁμοῦ χρῆσθαι, συμμεταχείρισις, ἡ κοινὴ χρῆσις, usage commun.

συγχρονία, ας, ἡ· synchronie, n. f. τέχνη τοῦ συναρμόζειν, τοῦ συγκρίνειν τοὺς χρόνους, art de concilier, de comparer les dates.

συγχρονίζω, μέλ. ίσω· synchroniser [μηχαν.], καθιστῶ σύγχρονον, rendre synchrone, καθιστῶ ἀλληλεγγύους καὶ ταυτοχρόνους τὰς κινήσεις δύο μηχανικῶν ὀργάνων, rendre solidaires et simultanés les mouvements de deux appareils mécaniques: π.χ. synchroniser les horloges.

συγχρονικός, ή, όν· synchronique, adj. ὁ ἐκτελούμενος (συμβαίνων) κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, qui se passe dans le même temps; παρέχων τὰς διαφόρους ἱστορικὰς ἐποχάς· ‖ πίναξ συγχρονικός, tableau synchronique, λέγεται ὁ εἰς ὃν ἐκτίθενται τὰ κατὰ τὴν ἡμερομηνίαν ἐκείνην ἢ ἐποχὴν λαβόντα χώραν γεγονότα.

συγχρονικῶς [ἐπίρ.], synchroniquement, adv. κατὰ τρόπον συγχρονικόν, d'une manière synchronique, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, dans le même temps.

συγχρόνισις, εως, ἡ· synchronisation, n. f. [μηχ.] ἡ πρᾶξις τοῦ καθιστᾶν ἀλληλεγγύους καὶ ταυτοχρόνους τὰς κινήσεις δύο μηχανικῶν ὀργάνων, π. χ. la synchronisation des horloges a été obtenue au moyen d'un dispositif électrique. Βλ. **συγχρονίζω.**

συγχρονισμός, οῦ, ὁ· τὸ εἶναι σύγχρονον, ἡ σύμπτωσις τοῦ χρόνου, synchronisme, n.m. ἡ κατάστασις τοῦ συγχρόνου, état de ce qui est synchrone: le synchronisme des petites oscillations d'une pendule. § —, synchronisme, n. m. ἡ ταυτότης τῆς ἡμερομηνίας, τῆς ἐποχῆς, identité de date, d'époque; ‖ — δύο γεγονότων, synchronisme de deux événements.

συγχρονιστής, ου, ὁ, ἡ· synchroniste, n. ὁ συγχρόνως ζήσας, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, σύγχρονος, contemporain, aine, n.

συγχρονιστικός, ή, όν· ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν συγχρονισμόν, qui a rapport au synchronisme, synchronistique, adj.

συγχρονιστικός, ή, όν· synchroniste, adj. ὁ ἀνήκων, ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν συγχρονισμόν, qui appartient, qui a rapport au synchronisme, μὲ τὴν ταυτότητα τῆς ἡμερομηνίας, τῆς ἐποχῆς.

συγχρονολογία, ας, ἡ· synchronologie, n. f. πραγματεία περὶ συγχρονισμῶν, traité des synchronismes.

σύγχρονος, ος, ον· ὁ τοῦ αὐτοῦ καιροῦ, contemporain, aine, adj. ‖ ἡ σύγχρονος ἱστορία, l'histoire contemporaine; ‖ ὁ Ἀννίβας καὶ ὁ Σκιπίων ἦσαν σύγχρονοι, Annibal et Scipion étaient contemporains; ‖ σύγχρονα γεγονότα, événements contemporains; ‖ [οὐσ.] οἱ σύγχρονοι, les contemporains; ‖ πολεμῶ τὰς προλήψεις τῶν συγχρόνων, combattre les préjugés de ses contemporains. § —, ὁ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, καιρῷ γινόμενος, ταὐτοχρόνος, simultané, ée, adj. ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὸ σύγχρονον, la simultanéité, τὸ ὁμόχρονον. § σύγχρονος, synchrone (συν καὶ χρόνος, temps) adj. ὁμόχρονος, λέγεται περὶ τῶν κινήσεων αἵτινες γίνονται ἐν τῷ αὐτῷ χρονικῷ διαστήματι, π. χ. les oscillations de ces deux pendules sont synchrones, συνηθέστερον **ἰσόχρονος,** isochrone.

συγχρόνως [ἐπίρ.], κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γινόμενος, en même temps; ‖ ταυτοχρόνως, [tout] à la fois ou simultanément; κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν, au même moment; [ἐν.] ἐκ παραλλήλου, de front; ‖ ἀσχολοῦμαι εἰς δύο ὑποθέσεις συγχρόνως, faire marcher deux affaires de front.

συγχρώζω, μέλ. ώσω, ἀναμιγνύω τὰ χρώματα, fondre les couleurs; βλ. καὶ **συμφθείρω.**

συγχρωτίζομαι, μέλ. θήσομαι (= συγχρώζω, ἤτοι ἀναμιγνύω τὰ χρώματα), ὅθεν μετφ. συναναστρέφομαι τινὰ (ἔχω σχέσεις μετά τινος), avoir commerce (être en relations) avec quelqu'un; frayer avec; ἐπισκέπτομαι συχνά, συχνάζω, fréquenter; se frotter à (avec); συναναστρέφομαι, συχνάζω, hanter (= fréquenter); βλ. **συναναστρέφομαι·** ‖ οἱ συγχρωτιζόμενοι μετὰ τῶν πονηρῶν, ceux qui fréquentent (qui frayent avec) les méchants.

συγχρωτισμός, οῦ, ὁ (συγχρωτίζομαι), τὸ συναναστρέφεσθαι, αἱ ἐπανειλημμέναι συχναὶ σχέσεις, relations suivies (communication

habituelle) avec ; ἡ μετά τινος συναναστροφή, commerce, n. m. συχνὴ σχέσις ἢ ἐπίσκεψις, fréquentation, n. f. [ἐπὶ κακοῦ ἰδίως] hantise, n. f. action d'hanter, τὸ συγχρωτίζεσθαι μετά τινος.

συγχύζω, μέλ. ύσω, confondre ; φέρω εἰς ἀταξίαν, ἀνακατώνω, embrouiller; brouiller ; βλ. **συγχέω.** § θορυβῶ τινά, troubler ; φέρω εἰς ἀμηχανίαν, στενοχωρίαν, συγχύζω τὰ σχέδιά του, déconcerter ; embarrasser ; || αἱ ἐρωτήσεις του μὲ ἐσύγχυσαν, ses questions m'ont troublé (déconcerté). § παροργίζω τινά, δυσαρεστῶ, fâcher ; δυσαρεστῶ, στενοχωρῶ, contrarier ; στενοχωρῶ, καταπιέζω, vexer ; παροργίζω, θυμόνω τινά, mettre en colère ; faire rager ; [οἰκ.] chiffonner ; || αὐτὸ πολὺ μὲ ἐσύγχυσε, cela m'a beaucoup fâché (vexé); || μὴ μὲ συγχύζῃς, laissez-moi tranquille ; || εἶνε συγχυσμένος, il est contrarié ; || μὴ συγχύζεσαι, ne vous faites pas de mauvais sang; || ἐσυγχύσθη διότι, il a pris de l'humeur parce que. § [μέσ. ἀλληλοπ.] συγχύζομαι μετά τινος, περιέρχομαι εἰς διχόνοιαν, ἔριδα, se brouiller ; ὀργίζομαι, θυμόνω μετά τινος, se fâcher ; || ἐσυγχύσθησαν [μεταξύ των], ils se sont brouillés.

σύγχυσις, εως, ἡ· ἀταξία, ἀνακάτωμα, confusion, n. f. ἀταξία σύγχυσις, désordre, n. m. περιπλοκή, ἀνακάτωμα, σύγχυσις, embrouillement, n. m. ταραχή, θόρυβος, trouble, n. m. σύγχυσις, ἀταξία, émoi, n. m. || ἡ σύγχυσις τῶν γλωσσῶν, la confusion des langues ; || ἡ σύγχυσις τῶν ἰδεῶν του, l'embrouillement de ses idées ; || αὐτὸ ἔφερε μεγάλην σύγχυσιν, cela a produit un grand trouble ; (désordre ; émoi) ; || σύγχυσις γνωμῶν καὶ ἰδεῶν (συστημάτων), ἡ ἀταξία, tohu-bohu, n. m. § —, ταραχή, agitation, n. f. ἐναντιότης, contrariété, n. f. || ἡ παραμικρὰ σύγχυσις τὸν πειράζει, la moindre agitation lui fait mal. § —, θόρυβος, tapage, n. m. bruit, n. m. σκανδαλῶδες συμβάν, σκάνδαλον, esclandre, n. m. || κάμνω σύγχυσιν, causer de l'esclandre ; faire du tapage. § —, διχόνοια, ἔρις, brouillerie, n. f. διχόνοια, κακὴ συνεννόησις, mésintelligence, n. f. || θὰ ἔλθωμεν εἰς σύγχυσιν, nous nous brouillerons. § [γραμμ.] **σύγχυσις,** synchyse (ki-ze) n. f. σύγχυσις (confusion) ἐν τῇ σειρᾷ τῶν λέξεων ἥτις καθιστᾷ τὴν φράσιν δυσνόητον.

συγχυσμένος, η, ον· troublé, ée ; confus, e, etc. βλ. συγχύζω.

συγχώνευμα, ατος, τό· τὸ ἀποτέλεσμα τῆς χωνεύσεως (δύο μετάλλων), résultat d'une fusion. § — [μεταλ.] alliage, n. m. (καὶ ὑπό τινων **κρᾶμα, ατος, τὸ**) ἤτοι τὸ μίγμα· καλεῖται οὕτω ἡ διὰ χωνεύσεως (fusion) ἕνωσις δύο ἢ περισσοτέρων μετάλλων, ἥτις καὶ **σύντηγμα,** ἐκ τοῦ συντήκω καλεῖται, **σύντηξις** δὲ καὶ βρᾶσις καλεῖται ἡ πρᾶξις. Τὰ μεταλλικὰ συγχωνεύματα δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν, ὡς πρὸς τὴν βιομηχανίαν, ὅτι ἀποτελοῦσιν ἴδια μέταλλα, ἔχοντα ἰδιαιτέρας ἰδιότητας ἀπὸ τὰς τῶν ἀποτελούντων τὸ συγχώνευμα μέταλλα. Ὀλίγιστα μέταλλα χρησιμοποιοῦνται **μεμονωμένως, ταῦτα** δ' εἰσὶν ἰδίως ὁ σίδηρος (fer), ὁ χαλκὸς (cuivre), ὁ μόλυβδος (plomb), ὁ κασσίτερος (étain), ὁ ψευδάργυρος (zinc), ἡ πλάτινα (platine), ὁ ὑδράργυρος (mercure) καὶ τὸ ἀργίλλιον (aluminium). Ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος δὲν χρησιμοποιοῦνται οὐδέποτε ἐν καθαρᾷ καταστάσει, ἀναμιγνύονται δὲ πάντοτε μετὰ ποσότητος τινὸς χαλκοῦ διά τε τὰ νομίσματα, κοσμήματα, τὰ διάφορα σκεύη καὶ ἐν γένει τὴν χρυσοχοϊκὴν τέχνην· || — διττόν, alliage binaire, ἀποτελούμενον ἐκ δύο μετάλλων· || — χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου, alliage de cuivre et d'étain (ou soudure forte) (τοῦτ' ἔστι κολλητήριον, ἢ συγκολλητήριον κασσιτερόχαλκον)· || — χαλκοῦ καὶ ψευδαργύρου, alliage de cuivre et zinc ; βλ. **ὀρείχαλκος** (laiton) ; || — μολύβδου καὶ ψευδαργύρου, alliage de plomb et zinc ; || — ψευδαργύρου καὶ κασσιτέρου, alliage de zinc et étain ; || — τριτόν, alliage ternaire, ἀποτελούμενον ἐκ τριῶν μετάλλων.

συγχωνεύσιμος, ος, ον· incorporable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ συγχωνευθῇ, qui peut être incorporé.

συγχώνευσις, εως, ἡ· ἡ χώνευσις, fusion, n. f. (κυρ. καὶ μεταφ.).

συγχωνευτικός, ή, όν, ἀφορῶν τὴν συγχώνευσιν, de fusion ; [πολιτ.] fusionniste, adj. et n. ὁ ὢν ὑπὲρ συγχωνευτικοῦ πολιτικοῦ ἢ βιομηχανικοῦ συστήματος, ὅστις λέγεται ἐπίσης fusionnaire, n. m.

συγχωνεύω, μέλ. εύσω, χωνεύω ὁμοῦ (μέταλλον, κτλ.), fondre ensemble ; συγχέω, confondre ; συμφύρω, μιγνύω, amalgamer ; συντήκω, allier un métal ; [συνεκδ.] englober ; συντήκω, fusionner ; ἑνόνω, réunir ; συνδυάζω, combiner ; || [μεταφ.] [αἱ νέαι ἰδέαι] συνεχωνεύθησαν μὲ τὰς παλαιάς, ont été amalgamées avec les anciennes ; || [αἱ δύο φυλαὶ] συνεχωνεύθησαν, se sont confondues. § **συγχωνεύω,** fusionner, ἑνόνω εἰς μίαν ἑταιρίαν, εἰς μίαν πολιτικὴν μερίδα (φατρίαν), réunir en une seule association, en un seul parti ; || δύο μερίδες αἵτινες συγχωνεύονται, deux partis qui fusionnent ; || [αἱ δύο ἑταιρίαι] συνεχωνεύθησαν, ont fusionné ; || **συγχωνεύομαι,** ἑνοῦμαι μετά τινος, se fusionner.

συγχώρησις, εως, ἡ· ἄφεσις πταίσματος, ἡ συγγνώμη, pardon, n. m. ἔκφρασις λύπης ἥντινα αἰσθάνονται διὰ σφάλμα ὅπερ ἔπραξαν, excuse, n. f. [ἐκκλ.] absolution, n. f. rémission, n. f. || σᾶς ζητῶ συγχώρησιν, je vous demande pardon ; || ἐζήτησε συγχώρησιν, il a fait des excuses ; il a demandé son pardon ; il en a fait amende honorable ; || παίρνω συγχώρησιν, se faire pardonner ; || μετὰ συγχωρήσεως [φρ. οἰκ.], ne vous en déplaise ; || — ἁμαρτιῶν, rémission de péchés.

συγχωρητέος, α, ον· ὁ ἄξιος συγχωρήσεως, **συγχωρητός,** συγγνωστέος, pardonnable, adj. excusable, adj. [ἐκκλ.] rémissible, adj.

συγχωρητήριον, ου, τό· βλ. συγχωρητικόν.

συγχωρητός, ή, όν· συγχωρητέος, ἄξιος συγχωρήσεως, pardonnable, adj. [θρησκ. ἐπὶ ἁμαρτίας] véniel elle, adj. [ἄξιος χάριτος] graciable, adj.

συγχωρητικός, ή, όν, ἀφορῶν τὴν συγχώρησιν, de pardon. § [ἐκκλ. ἰδ.] τῆς συγχωρήσεως, d'absolution ; ὁ συγχωρῶν, qui absont; absolutoire, adj. || [οὐδ. οὐσ.] συγχωρητικόν, bref (m.) absolutoire ; ἀφετήριον, ἀνομημάτων, ἰδιαιτέρα ἐπιστολὴ τοῦ Πάπα δι' ἧς παρέχεται ἄφεσις ἁμαρτήματος· βλ. καὶ **συγχωροχάρτι.**

συγχωριανός, ή, ὸν [δημ.], σύγχωρος, ὁ ἐκ τοῦ χωρίου, qui est du même village ; [δημ.] pays, e ; || μιὰ συγχωριανή του, une de ses payses.

συγχώριον, ου, τὸ [δημ.], ἡ **συγχώρησις,** ἡ συγγνώμη, pardon, n. m. ἄφεσις ἁμαρτιῶν, συγχώρησις, rémission, n. f. § [συνηθ. πληθ.] εὐχαὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν τεθνεῶτος, vœux pour le repos de l'âme du mort ; εὐχαί, εὐλογίαι, bénédictions ; || τοῦ ἔδωσε (τοῦ ἔκαμε) χίλια συγχώρια, il lui a donné mille bénédictions ; || μπουχουνιὰ καὶ συγχώριο [φρ. δημ.], c'est à se lécher les doigts (=νὰ γλύφῃς τὰ δάκτυλά σου), c'est du nanan (φαγητὸν καλόν, τὰ νανιὰ τῶν νηπίων).

συγχωροχάρτι, τὸ [δημ.] ἀφετήριον (ἀνομημάτων), bref absolutoire [βλ. **συγχωρητήριον**]· ἡ συγχώρησις, ἡ συγγνώμη, indulgence[s].

συγχωρῶ (έω) μέλ. ήσω (προφ. κοινῶς συχωρνῶ), ἀφίημι, παρέχω τινὶ συγγνώμην, pardonner ; excuser ; [ἐκκλ. ἰδ.] absoudre ; remettre ; || συγχωρῶ λάθος, pardonner une faute ἢ passer une faute ; || συγχωρῶ τινά, pardonner à quelqu'un ; || πρέπει νὰ συγχωρήσῃ τις αὐτὴν τὴν ἀδυναμίαν, il faut excuser cette faiblesse ; || μὲ συγχωρεῖτε σᾶς ἐπληροφόρησαν κακά, [je vous demande] pardon (excusez-moi), on vous a mal informé ; || ὁ θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ· θεέ μου συγχώρησέ με! [φρ.], Dieu pardonne ! || [ἐπὶ ἀποθανόντος], ὁ θεὸς νὰ τὸν συγχωρήσῃ [δημ.] θεὸς σχωρέσῃ του, Dieu veuille avoir son âme ! || τοῦ συγχωροῦν ὅλας του τὰς τρέλλας, on lui passe toutes ses folies ; || ὁ ἱερεὺς τὸν ἐσυγχώρησε, le prêtre l'a absous ; || [ἐμπορ.] παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς συγχωρήσητε διὰ τὸν κόπον τὸν ὁποῖον σᾶς δίδομεν καί... nous vous prions d'excuser la peine que nous vous donnons et... § ἐπιτρέπω, permettre ; ἀνέχομαί τι, tolérer ; δίδω τὴν ἄδειαν ἐξουσίαν διά τι, ἐπιτρέπω, autoriser ; || συγχωρήσατέ μου νὰ σᾶς εἰπῶ, permettez-moi de vous dire ; || δὲν συγχωρεῖται, il n'est pas permis ; || συγχωρεῖ τις ἐνίοτε ὅ,τι δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ, on tolère (on autorise) quelquefois ce qu'on ne peut pas empêcher. § [δημ.] εὐλογῶ τὴν μνήμην τινός, εὔχομαι ὑπὲρ ἀναπαύσεως ψυχῆς τεθνεῶτος, bénir la mémoire ; faire des vœux pour le repos de l'âme [d'un mort] ; || νὰ συγχωρηθῇ ὁ πατέρας σου, que la mémoire de ton père soit bénie ; || [μεταφ.] αὐτὰ πλέον συγχώρα τα ! [φρ. δημ.], quant à cela vous pouvez en faire votre deuil ; || συγχώρα με ! δὲν μὲ συγχωρᾷς ! [φρ. δημ.], laissez-moi tranquille ! ne m'en parlez pas. § [παθητ.δημ.], ἀποθνήσκω, mourir ; décéder ; || ἐσυγχωρέθη, il est mort ; || ὁ συγχωρεμένος (ὁ ἀποθανὼν) ἀδελφός μου, feu mon frère (ἤτοι ὁ μακαρίτης).

σύδαυλα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τεμάχια ξύλου ῥιπτόμενα πρὸς ὑποδαύλισιν τῆς πυρᾶς.

συδαυλίζω [διάλ. Ἠπείρου], ὑποδαυλίζω τὴν πυράν.

συδαύλιστρο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], σιδηρᾶ ῥάβδος δι' ἧς γίνεται τὸ **συδαύλισμα.**

σύδενδρον, ου, τὸ (τοῦ δάσους), massif d'un bois, λέγεται τὸ μέρος ἔνθα τὸ δάσος εἶνε πυκνόν.

συδρομίζω, μέλ. ίσω [διάλ. Ἠπείρου], διευθετῶ ἐργασίαν τινά, ἰσοδρομίζω.

συδυὸ [ἠπίρ. διάλ. Ἠπείρου], δύο ὁμοῦ, ἀνὰ δύο.

συενίτης, ου, ὁ ἢ ὀρθότ. **συηνίτης,** syénite, n. f. εἶδος γρανίτου ἐπιδεκτικοῦ λαμπρᾶς στιλπνώσεως, ὅντινα μετεχειρίσθησαν οἱ Αἰγύπτιοι εἰς κτίρια σωζόμενα μέχρι σήμερον.

σύζευγμα, ατος, τό· τὸ συνδέον, συζευγνύον δύο μέρη, π. χ. **σύζευγμα,** travée de culée, **τμῆμα** ἐπόχθου ἢ **ἀκροβάθρου** ἀναλόγως τοῦ πράγματος· βλ. βάθρον, culée)· καλεῖται οὕτως εἰς τὰς γεφύρας τὸ μέρος τοῦ καταστρώματος τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τοῦ ἐπόχθου (ἢ ἀκροβάθρου) καὶ τοῦ πρώτου βάθρου. § —, travée de pont ; τὸ **μεσοβάθριον,** ἤτοι τὸ τμῆμα γεφύρας ξυλίνης ἢ μεταλλικῆς τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ δύο διαδοχικῶν βάθρων ἢ δύο σειρῶν στύλων ἢ **βαστάκων (chevalets)**· τὸ μῆκος τοῦτο δὲν εἶνε μεγαλείτερον τῶν 4 μ. εἰς τὰς στρατιωτικὰς **γεφύρας.** Συνήθως τὸ τμῆμα τοῦτο καλεῖται **ἄνοιγμα,** λέγουσι δὲ ὅτι ἡ γέφυρα Α ἔχει τόσα **ἀνοίγματα** (travées), ὑπονοοῦντες ἴσα τμήματα στηριζόμενα ἐπὶ βάθρων.

συζευγνύω, συζεύγνυμι, μέλλ. ζεύξω, ζεύ(γ)ω, μαζή, συνδέω, ἑνόνω, joindre ; συνενόνω, conjoindre ; ἑνόνω, unir; καὶ συνηθ. μεταφ. ἐπὶ τοῦ γάμου, νυμφεύω, marier; [παθ.] συζεύγνυμαι, νυμφεύομαι, épouser, se marier.

συζευκτήρ, ῆρος, ὁ· accouple, n.f. δι' οὗ προσδένουσί τι ζυγάδην, τοῦτο δύναται νὰ ἦνε μάσθλιον, κτλ. π. χ. ἱμάσθλιον μάστιγος, accouple du fouet.

συζευκτήρ, ῆρος, ὁ (σαγῆς), chapelet, μεσόδεσμος, λωρίον χρήσιμον πρὸς σύνδεσμον τμημάτων σαγῆς· chapelet de poches à ferrer, ὁ συζευκτὴρ τῶν πεταλοθηκῶν· **ἐπίσης** ὁ συζευκτὴρ τῶν **μαρσυπίων** (sacoche) **βλ.** λέξ.

συζευκτηρία δοκός, linçoir, n. m. ἐφ' ἧς συναρμόζονται αἱ δοκοὶ τοῦ **πατώματος.**

συζευκτικός, ή, ὸν [γραμμ.] συνδετικός, ὁ χρησιμεύων πρὸς σύνδεσιν (ἕνωσιν), qui sert à unir ; conjonctif, ive ; ὁ χρησιμεύων νὰ ἑνόνῃ λέξεις ἢ προτάσεις. § [οἰκοδ.] **συζευκτικὸς** (λίθος ἢ ὀπτόπλινθος), arrachement, n. m. **σύνδεσμος,** ὁ, **καλοῦσιν** οὕτω **τοὺς** δια-

[library stamp]

δοχικῶς ἀφαιρουμένους καὶ ἐν ἐξοχῇ ἀφιεμένους λίθους ἢ ὀπτοπλίνθους ἵνα ἑνωθῶσι δύο τοῖχοι μεταξύ των· βλ. συνδέω, liaisonner ; οἱ λίθοι οὗτοι χαλοῦνται καὶ harpes ἢ attendes (pierres d'); βλ. καὶ **λίθος** συζευχτικός· ‖ arrachements ou arrachements de retombées, συνδέσμους χαλοῦσιν ἐπίσης τοὺς πρώτους σφηνολίθους (retombées) ἀψῖδος ἢ θόλου τινὸς περιβεβλημένου ὑπὸ τοίχου.

συζευκτικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συζευχτικόν, conjonctivement, adv. d'une façon conjointe.

σύζευξις, εως, ἡ· ἡ εἰς τὸν αὐτὸν ζυγὸν ἐμβολή, σύνδεσις σύνδεσμος, jonction, n. f. conjonction, n. f. ἕνωσις, union, n. f. § — [συνεχδ.] ἡ διὰ γάμου ἕνωσις, ὁ γάμος, mariage, n. m. § —, accolement, n. m. σύναψις, ἕνωσις δύο ἀντικειμένων. § —, attelage, n. m. ἡ μετ' ἄλλων ζεῦξις, βλ. λέξιν· ‖ σύζευξις ἁμαξῶν μετ' ὑδατανθραχοφόρου, attelage de wagons à tender, ἤτοι ὅταν ἐν τῷ εἱρμῷ (train) ὑπάρχῃ ὑδατανθραχοφόρος.

σύζησις, εως, ἡ (συζῶ) ἡ συμβίωσις.

συζητήσιμος, ος, ον· ὁ δυνάμενος νὰ συζητηθῇ, discutable, adj.

συζήτησις, εως, ἡ· ἡ ἀπὸ κοινοῦ διερεύνησις, discussion, n. f. débat[s], n. m. ἡ διάσκεψις, délibération, n. f. ‖ αἱ συζητήσεις τῆς Βουλῆς, les débats de la Chambre ; ‖ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ, la discussion du budget ; ‖ [νομ.] ἡ ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησις, la discussion contradictoire ; les débats, ἤτοι ἡ διαδικασία ἐπ' ἀκροατηρίῳ· ‖ ἡ προσδιωρισμένη πρὸς συζήτησιν ἡμέρα, le jour fixé pour l'audience ; ‖ ἡ συζήτησις ἀνεβλήθη μέχρι τῶν διακοπῶν, μετὰ τὰς διακοπάς, les débats sont renvoyés, remis jusque aux vacances, après les vacances ; ‖ ἡ συζήτησις ἐπεραιώθη, les débats sont clos. § συζήτησις, διάσκεψις, délibération, n. f. ἡ γενομένη συζήτησις πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως ἐπί τινος ζητήματος μεταξὺ τῶν μελῶν ἐπιτροπῆς, συμβουλίου, κτλ. § —, plaidoirie, n. f. = συνηγορία, ἡ ὑπὸ δικηγόρου ἐν δικαστηρίῳ ὑπεράσπισις· ‖ δικηγόρος ἔξοχος ἐν τῇ συζητήσει, avocat qui excelle dans la plaidoirie.

συζητητής, οῦ, ὁ· ὁ συζητῶν, οῦσα, όν, qui discute, discuteur, trice, n.

συζητητικός, ή, όν· ὁ ἀγαπῶν τὴν συζήτησιν (νὰ συζητῇ), qui aime la discussion ; (à discuter), συζητητής, discuteur trice, adj.

συζητῶ (έω), μέλ. ήσω ἀπὸ κοινοῦ μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας ἐρευνῶ, ἐξετάζω τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ ζητήματος τινός, discuter ou débattre (βλ. καὶ **συζήτησις**)· ἀνακινῶ ζήτημα, agiter [une question] ; διασκέπτομαι, délibérer ; ‖ συζητῶ γεγονός, πρᾶγμά τι, discuter un fait, une affaire; ‖ συζητῶ ἐπί τινος, discuter sur ; ‖ συνεζητήσαμεν πολὺ ἐπὶ τούτου, nous avons longtemps discuté là-dessus; ‖ [τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ] θὰ συζητηθῇ αὔριον, sera discuté (débattu) demain ; ‖ συζητῶ= συνηγορῶ, plaider. § [κατ' ἐπέκτ.] συζητῶ, raisonner, ἤτοι φιλονεικῶ, ἀντιλέγω, φέρω ἀντιρρήσεις ἀντὶ νὰ ἀκούω εὐπειθῶς τὰς διαταγὰς ἢ τὰς παρατηρήσεις· ‖ τὰ παιδία δὲν πρέπει νὰ συζητῶσι, les enfants ne doivent pas raisonner. § συζητῶ, λογομαχῶ, argumenter; προβάλλω ἐπιχειρήματα, faire des arguments; ‖ [νομ.] [ὁ δικηγόρος] ὅστις θὰ συζητήσῃ τὴν ὑπόθεσιν, qui plaidera la cause.

συζυγαρχία, ας, ἡ· train d'artillerie ; ‖ section de munitions d'infanterie, **συζυγαρχία πυρομαχικῶν πεζικοῦ**, βλ. **ἐλάται** τῆς σκευῆς (train d'artillerie) ; ‖ section de munitions d'artillerie, **συζυγαρχία πυρομαχικῶν πυροβολικοῦ**· βλ. **ἐλάται** τῆς σκευῆς (train d'artillerie) ; ‖ section de munitions des parcs ou section de parc, συζυγαρχία πυρομαχικῶν ὄρχου· ‖ section de culée, **συζυγαρχία** ἐποχθίων· ‖ section (de voiture du train), **συζυγαρχία** ἀποτελουμένη ἐξ ὀχημάτων τῆς παραπομπῆς.

συζυγέω-ῶ [ταχτ.], aligner les rangs, εἰς ἕνα ζυγόν, στοῖχον ἵσταμαι κατ' εὐθεῖαν γραμμήν· ‖ **ζυγέω-ῶ**, aligner un rang ; ‖ συζυγῶ στράτευμα, aligner une troupe ; ‖ **στοιχέω-ῶ**, aligner les files ; ‖ συστοιχῶ τὰ πλευρὰ φάλαγγος, aligner les flancs d'une colonne.

συζυγής, ής, ές· accouplé, ée, ὁ μεθ' ἑτέρου συνδεδεμένος, ἐξευγμένος, ζευχτός.

συζήγησις στρατεύματος, alignement (m.) d'une troupe; ἡ τάξις αὐτοῦ κατ' εὐθεῖαν γραμμήν· βλ. καὶ ζύγησις.

συζυγία, ας, ἡ· ἡ σύζευξις (ἡ ἕνωσις δύο), conjonction, n. f. ἡ ἕνωσις, union, n.f. liaison, n. f. [συνεχδ.] ὁ γάμος, mariage, n. m. § [γραμμ.] **συζυγία**, conjugaison, n. f. τρόπος κλίσεως ῥήματος διακρινόμενος ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν γραμμάτων, ἢ ἡ μεταβολὴ τοῦ ῥήματος κατὰ πάντας τοὺς τύπους αὐτοῦ· αἱ συζυγίαι εἶνε δύο, ἡ τῶν εἰς -ω, οἷον **γράφω**, λύω, καὶ ἡ τῶν εἰς -μι, οἷον **τίθημι, δείκνυμι**. Τὰ εἰς ω διαιροῦνται εἰς βαρύτονα, ὡς λύω, γράφω, καὶ εἰς περισπώμενα ἢ συνῃρημένα, ποιέω-ῶ, τιμάω-ῶ, **δηλόω-ῶ**. § [ἄστρον] **συζυγία**, conjonction, n. f. φαινομένη συνάντησις δύο ἄστρων εἰς τὸ αὐτὸ μέρος τοῦ ζωδιακοῦ, les conjonctions de Vénus et du soleil § **συζυγία**, syzygie, n. f. χαλεῖται ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ ἐκείνη ἡ θέσις δύο οὐρανίων σωμάτων πρὸς τὴν γῆν καθ' ἣν καὶ τὰ τρία σώματα εὑρίσκονται ἐν σχεδὸν εὐθείᾳ γραμμῇ· κυρίως δὲ γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τῆς σελήνης καὶ τοῦ ἡλίου πρὸς τὴν γῆν, εὑρηται δὲ ἡ σελήνη καὶ ὁ ἥλιος ἐν συζυγίᾳ κατὰ τὸ πανσέληνον καὶ τὴν νουμηνίαν. § **συζυγία**, conjugaison, n.f. = συνένωσις, réunion, συμπλησίασις, rapprochement ; [ἀνατομ.] συζυγίαι νεύρων, conjugaisons de nerfs.

συζυγία, ας, ἡ [βοτ.], synzygie, n. f. σημεῖον συναφῆς (ἑνώσεως) τῶν δύο κοτυληδόνων ἐπὶ τοῦ ῥιζίου (ἄξονος) ὅταν αὗται ὦσιν ἀντίθετοι.

συζυγικός, ή, όν, ὁ ἀφορῶν τὴν ἕνωσιν μεταξὺ τῶν συζύγων, conjugal, ale, aux, adj.

qui concerne l'union entre les époux ; ‖ — δεσμός, lien conjugal ; ‖ ἡ συζυγικὴ πίστις, la fidélité conjugale. § **συζυγικός**, ή, όν· marital, ale, aux, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν σύζυγον, qui appartient au mari ; ἴδιος τοῦ συζύγου, propre au mari ; du mari ; ‖ συζυγικὴ ἐξουσία (ἐπιρροή), pouvoir marital.

συζυγικῶς [ἐπίρ.], συμφώνως πρὸς τὴν συζυγικὴν ἕνωσιν, selon l'union conjugale ; conjugalement, adv. § —, maritalement, adv. ὡς σύζυγος, comme époux ; ‖ ζῆν συζυγικῶς, vivre maritalement.

σύζυγος, ου, ὁ· ὁ ἀνὴρ ὁ διὰ γάμου πρὸς τὴν γυναῖκά του συνδεόμενος, époux, n. m. ou mari, n. m. [θηλ.] ἡ σύζυγος = ἡ διὰ γάμου γυνὴ ἀνδρός τινός, épouse, n.f. ou femme, n. f. [νομ.] —, conjoint, n. m. ὁ **σύνευνος**, ὁ εἷς τῶν συζύγων ὡς πρὸς τὸν ἕτερον, l'un des époux par rapport à l'autre ; ‖ μετὰ τῆς συζύγου του, avec sa femme ; ‖ ὁ σύζυγός μου, mon mari (ὁ ἄνδρας μου)· ‖ πῶς ἔχει ἡ κυρία σύζυγός σας, comment se porte madame? ‖ οἱ νεαροὶ σύζυγοι [οἱ νεόνυμφοι], les jeunes époux ; ‖ [νομ.] ὁ ἐπιζῶν σύζυγος, le conjoint survivant ; ‖ οἱ σύζυγοι, les conjoints, τὸ ἀνδρόγυνον.

συζῶ (άω), μέλ. ήσω ἢ συμβιώσομαι, ἀόρ. συνέζησα ἢ συνεβίων· ζῶ μαζὴ μέ τινα, vivre ensemble, ζῶ κοινῶς μετ' ἄλλου, vivre en commun ; περνῶ τὴν ζωὴν μαζὴ (κοινῶς) μετ' ἄλλου, faire vie commune ; [ἐπὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς] συγκατοικῶ, cohabiter.

συηνίτης, ου, ὁ· syénite, n. f. πέτρωμα ὅπερ κυρίως εὕρηται ἐν Συήνῃ τῆς Αἰγύπτου, εἶνε γρανίτης μετὰ χαλαζίου· βλ. καὶ **συνενίτης**.

συθέμελα [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου], ἐκ βάθρων, ἀπὸ θεμελίων, «συνθέμελα τὸ κούνησε».

σύκαλη [δημ.], βλ. **σήκαλη**.

συκαλίς, ίδος, ἡ [πτην.], μικρόν τι πτηνὸν πολὺ ἀγαπῶν τὰ σῦκα, συκοφάγος, ortolan, n.m. becfigue ou bec-figue, n. m. πληθ. becs-figues. § —, μυιοθήρας, κοινῶς μυιοχαύτης (πτηνόν), gobe-mouches, n. m.

συκαμινέα, ας, ἡ· τὸ δένδρον ἡ μορέα, mûrier, n. m. κοινῶς ἡ μουρηά, βλ. **συκάμινος**.

συκάμινον, ου, τό· τὸ **μόρον**, mûre, n. f. κοινῶς τὸ μοῦρον, ὁ καρπὸς τῆς μορέας.

συκάμινος, ου, ἡ, ἡ **μορέα**, mûrier, n. m. πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν μορεωδῶν, ἥτις ὑπὸ τῶν πολλῶν θεωρεῖται ὡς φυλὴ τῶν κνιδωδῶν. Τὰ εἴδη τῆς συκαμίνου εἰσὶ δένδρα τῆς Ἀνατολικῆς Ἀσίας καλλιεργούμενα πανταχοῦ ἐν τῇ εὐκράτῳ ζώνῃ, ἰδίως δ' εἰς τὰς χώρας τὰς παραγούσας μέταξαν, καθότι ἐκ τῶν φύλλων τῶν δένδρων τούτων τρέφεται ὁ μεταξοσκώληξ. Τὰ κυριώτερα εἴδη εἰσὶ συκάμινος ἡ μέλαινα, ἡ κατ' ἐξοχὴν συκάμινος τῶν ἀρχαίων, κοινῶς **ξυνομουριὰ** ἢ **συκαμινιά**, ὧν οἱ καρποὶ παρέχουσι σιρόπιον φαρμακευτικόν, καὶ συκάμινος ἡ λευκή, ἧς ὑπάρχουσι πλεῖσται ποικιλίαι.

συκέα, βλ. **συκῆ**.

συκεών, ῶνος, ὁ καὶ σηκών, ῶνος, ὁ· figuerie, n. f. τόπος πεφυτευμένος ὑπὸ συκῶν, lieu (ou champ) planté de figuiers.

συκῆ, ῆς, ἡ κοινῶς ἡ συκιά figuier, n.m.

συκομορέα, ας, ἡ καὶ συκόμορος, κοινῶς ἡ μουριά, sycomore, n. m.

συκόμορον, ου, τό· ὁ καρπὸς τῆς συκομορέας, fruit du sycomore.

σῦκον, ου, τό· figue, n. f. ὁ καρπὸς τῆς συκῆς· ‖ ξηρὰ σῦκα (ἰσχάς, άδος, ἡ), figues sèches ; ‖ σῦκα μαῦρα, figues violettes.

συκόνω [διάλ. Οἰνόης], ἀλείφω, λερόνω μὲ σῦκον· παθ. «σηκοῦμαι».

συκοφάγος, ος, ον [πτην.], τρώγων σῦκα, loriot, n. m. [καταχρ.] becfigue, n. m. βλ. συκαλίς.

συκοφάντης, ου, ὁ· ἐσήμαινε καὶ σημαίνει τὸν ἐν γνώσει καὶ ἐπὶ ἰδιοτελείᾳ ψευδῶς καταγγέλλοντα τινὰ ὡς ἐκτελέσαντα ἀξιόποινον πρᾶξιν, qui calomnie ; calomniateur, trice, n. ‖ ἄτιμος συκοφάντης, un lâche calomniateur. § —, δυσφημιστής, diffamateur, trice, n. ὁ δυσφημῶν, qui diffame. § **συκοφάντης**, ὁ **καταδότης**, délateur, trice, n. § συκοφάντης, ου, ὁ· sycophante (σῦκον, figue καὶ φαίνειν, faire voir) n. m. ὀνομασία διδομένη εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας εἰς τοὺς καταγγέλλοντας τοὺς κρύφα ἐξάγοντας ἢ κλέπτοντας σῦκα· ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν ὁ καταγγέλλων, ἢ καταμηνυτής, dénonciateur, trice, n.

συκοφαντία, ας, ἡ· τὸ εἶναι συκοφάντην, ψευδὴς συκοφαντία προσβάλλουσα τὴν ὑπόληψιν, τὴν τιμὴν τοῦ ἀτόμου, calomnie, n. f. ‖ ἡ συκοφαντία εἶνε τὸ ὅπλον τῶν ἀτίμων (ἀχρείων), la calomnie est l'arme des lâches. § [νομ. παρὰ γάλλοις] diffamation, n. f. = **δυσφημία**, ἤτοι ἡ πρᾶξις τοῦ συκοφαντεῖν (δυσφημεῖν), action de diffamer ; ‖ ἡ συκοφαντία τιμωρεῖ-αι ὑπὸ τοῦ νόμου, la diffamation est punie par la loi.

συκοφαντικός, ή, όν· εἰς συκοφαντίαν ἀνήκων, ἐπιτήδειος, ἐπιρρεπής, calomnieux, euse, adj. ὁ περιλαμβάνων συκοφαντίας, qui contient des calomnies ; ‖ συκοφαντικαὶ αἰτιάσεις (κατηγορίαι), imputations calomnieuses. § —, calomniateur, trice, adj. ‖ λόγοι συκοφαντικοί, propos calomniateurs.

συκοφαντικῶς [ἐπίρ.], calomnieusement, adv. κατὰ τρόπον συκοφαντικόν, d'une manière calomnieuse.

συκοφαντῶ (έω), μέλ. ήσω· διαβάλλω, ψευδῶς κατηγορῶ τινά, calomnier, προσβάλλω τινὸς τὴν ὑπόληψιν, τὴν τιμὴν διὰ κατηγοριῶν ἃς γνωρίζω ὅτι εἶνε ψευδεῖς. § —, δυσφημῶ, diffamer ; ‖ — πολιτικὸν ἀντίπαλον, diffamer un adversaire politique.

συκοφόρος, ος, ον· παράγων σῦκα, qui produit des figues ; ὁ φέρων σῦκα, qui porte des figues.

συκόφυλλον, ου, τό· φύλλον συκῆς, feuille de figuier. § φλοιὸς τοῦ σύκου, pelure de figue.

συκώδης, ης, ες· ὅμοιος σύκῳ, semblable à une figue.

συκών, ῶνος, ὁ· βλ. **συκεών**.

σύκωσις, εως, ἡ [παθολ.], sycose, n. f. συκοειδὲς πρήξιμον, περιαδενῖτις τῶν τριχωτῶν μερῶν τοῦ μύσταχος καὶ τοῦ γενείου, périfolliculite des poils de la moustache et de la barbe; νοσηρὰ κατὰ τὸ δέρμα ἐπεξεργασία ἁλίσκουσα τὰ τριχωτὰ μέρη τοῦ προσώπου, τὸν μύσταχα, δηλ. τὸ γένειον, τὰς παρειάς, τὰς ὀφρῦς καὶ τὰς βλεφαρίδας, σπανιώτερον δὲ τοὺς ῥώθωνας, τὰς μασχάλας, τὰ αἰδοῖα καὶ σπανιώτατα τὴν τριχωτὴν κεφαλήν· συνίσταται δὲ εἰς φλεγμονὴν τοῦ θυλάκου τῶν τριχῶν καὶ τοῦ περὶ τὸν θύλακον ἱστοῦ ἀπολήγουσα συνήθως εἰς ἐμπύησιν. Προσβάλλουσα ἀποκλειστικῶς, ἐξαιρέσει τῆς βλεφαραδενίτιδος, τὸ ἀνδρικὸν φῦλον, ἐκδηλοῦται διὰ φλυκταινῶν μικρῶν, ἐρυθρῶν, περιεχουσῶν πῦον καὶ διαπερωμένων ὑπὸ τριχὸς ἥτις συνήθως ἀτροφεῖ καὶ ἀποπίπτει. Δέον νὰ διακρίνωμεν τὴν παρασιτικήν, ἣν παράγει τριχόφυτρον τὸ κεῖρον, καὶ τὴν μὴ παρασιτικήν. Ἐνίοτε μεταξὺ τῶν κατὰ διαστήματα κειμένων ἐξανθημάτων καὶ φλυκταινῶν ἀναφαίνονται νέα τοιαῦτα εἰς τρόπον ὥστε ἡ πάσχουσα δερμικὴ ἐπιφάνεια οὐδὲν ἄλλο παρουσιάζει ἢ παρεγχυμώματα μᾶλλον ἢ ἧττον ἐκτενῆ καὶ συνεχῆ. Ἡ διάρκεια καὶ ἡ ἐξέλιξις τῆς νόσου χρονιωτάτη, ὡς καὶ ἡ θεραπεία αὐτῆς, συνισταμένη εἰς τὸ ξύρισμα ὁπωσδήποτε ἢ ἀποψίλωσιν τῶν πασχόντων μελῶν, εἰς ἄκραν καθαριότητα διὰ συχνῶν πλύσεων ἐκ σάπωνος κοινοῦ ἢ πρασίνου, εἰς ἐπίδεσιν δι' ἀλοιφῆς λευκῆς ὑποστάθμης ὑδραργύρου ἢ θείου.

συκωτάκι, τὸ [δημ.] ὑποκορ. τοῦ σηκῶτι, τὸ ἧπαρ τοῦ ἀρνιοῦ [τῶν πτηνῶν], κλπ. foie d'agneau [de volaille] etc.

συκῶτι, τὸ [δημ.] τὸ ἧπαρ, ατος, foie, n m. || ἔβγαλε τὰ συκώτια του [ἀπὸ τὸν ἐμετόν], [φρ. δημ.] il a vomi tripes et boyaux; || μὴ χαλᾶς [δι' αὐτὸ] τὸ συκῶτί σου [φρ.], ne vous en faites pas de mauvais sang.

συκωτικός, ή, όν· sycotique, adj [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν σύκωσιν.

συλάω-ῶ καὶ συλέω, μέλ. ήσω, βλ. συλῶ.

σύλησις, εως, ἡ (συλῶ) λεηλάτησις, λεηλασία, βλ. **διαρπαγή**, action de piller, pillage, n. m. παραδίδω πόλιν εἰς σύλησιν, livrer une ville au pillage; βλ. καὶ **συλῶ**· || —, ἀφαίρεσις ἰδίως ἀπὸ τεθνεῶτος ὅπλων, ἐνδυμάτων, κτλ. spoliation, n. f. βλ. καὶ **σκύλευσις**· || πώλησις ναοῦ [ἱεροσυλία], spoliation d'un temple.

συλήτειρα, ας, ἡ καὶ συλήτρια, θηλ. τοῦ

συλητήρ, ῆρος, ὁ καὶ συλητής, ὁ συλῶν, λεηλατῶν, ἅρπαξ, spoliateur, trice, n. pillard, n. m.

συλλαβή, ῆς, ἡ· ἕνωσις γραμμάτων, réunion de lettres, syllabe, n. f. συλλαβὴ εἶνε τὸ σύνολον τῶν φθόγγων οἵτινες δι' ἀμεταβλήτου ἀνοίξεως τοῦ λάρυγγος καὶ διὰ μιᾶς πνοῆς συνεκφωνοῦνται. Κυρίως ἡ λέξις σημαίνει σύλληψιν συμφώνου ἢ συμφώνων μετὰ φωνήεντος, ἀλλὰ καὶ φωνῆεν μόνον δύναται ν' ἀποτελέσῃ συλλαβήν, καταχρηστικὴν τότε ὑπὸ τινων γραμματικῶν καλουμένην· || οὐδὲ συλλαβὴν [μεταφ.] pas une syllabe; οὐδὲ λέξιν, pas un mot; || — μακρά, syllabe longue, εἶνε ἡ ἔχουσα μακρὸν φωνῆεν ἢ δίφθογγον· || — βραχεῖα, syllabe brève, ἡ ἔχουσα βραχὺ φωνῆεν.

συλλαβίζω, μέλ. ίσω, ἀναλύω τὴν λέξιν εἰς γράμματα καὶ ὀνομάζω ταῦτα διαδοχικῶς, épeler; ἑνόνω γράμματα ἀποτελῶν συλλαβάς, assembler en syllabes, syllaber; διαιρῶ εἰς συλλαβάς, diviser en syllabes, syllabiser; [παθ.] se rattacher; || τὸ γράμμα αὐτὸ συλλαβίζεται μὲ τὸ ἑπόμενον, cette lettre se rattache à la suivante.

συλλαβικός, ή, όν· ὁ εἰς συλλαβὴν ἀνήκων, κατὰ συλλαβὰς ὤν, syllabique, adj. || [γραμμ.] συλλαβικὴ αὔξησις, augment syllabique.

συλλαβικῶς [ἐπίρ.], κατὰ συλλαβάς, par syllabes; κατὰ τρόπον συλλαβικόν, d'une manière syllabique; syllabiquement, adv.

συλλάβισμα, ατος, τό· βλ. **συλλαβισμός.**

συλλαβισματάριον, ου, τό· syllabaire, n. m. μικρὸν βιβλίον ἐν ᾧ αἱ λέξεις εἰσὶν διῃρημέναι εἰς συλλαβὰς καὶ εἰς ὃ τὰ παιδία ἄρχονται μανθάνοντα τὴν ἀνάγνωσιν· ὅθεν τὸ **ἀλφαβητάριον.**

συλλαβισμός, οῦ, ὁ· ἀπαγγέλλειν συλλαβάς, τὸ συλλαβίζειν, action d'épeler, ἰδίως κατὰ γράμματα συλλαβισμός, épellation, n. f. βλ. **συλλαβίζω.** § —, syllabation, n. f. μέθοδος συνισταμένη εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν λέξεων εἰς συλλαβάς, ἀντὶ ν' ἀναλύσωσιν αὐτὴν κατὰ γράμματα, καθὼς πράττουσιν εἰς τὸν κατὰ γράμματα συλλαβισμὸν (épellation). § —, syllabisation, n. f. διαίρεσις κατὰ συλλαβάς, division par syllabes.

συλλαβιστὰ [ἐπίρ.], **συλλαβιστί,** en épelant; en syllabisant, ἀναγινώσκειν τι κατὰ συλλαβάς.

συλλαβιστός, ή, όν· ὁ λεγόμενος, προφερόμενος συλλαβιστί, épelé, ée, adj. syllabisé, ée, adj. βλ. **συλλαβίζω, συλλαβισμός.**

συλλαβόγριφος [νεολ.], charade, n. f. εἶδος αἰνίγματος καθ' ὃ δέον νὰ μαντεύσωσι μίαν λέξιν τῇ βοηθείᾳ τῆς ἐννοίας ἑκάστης τῶν συλλαβῶν παριστώσης αὐτοτελῆ καὶ πλήρη ἔννοιαν.

συλλαλητήριον, ου, τό· δημοσία λαϊκὴ συνάθροισις (καθ' ἣν ἀγορεύει τις), réunion populaire. § **συλλαλητήριον,** τό· meeting (mi -tin'gh') n. m. (λέξ. ἀγγλ. ἐκ τοῦ to meet= se rencontrer) συνάθροισις ἐν ᾗ διασκέπτονται περὶ τινος ἐκλογῆς, περὶ πολιτικοῦ ἢ κοινωνικοῦ ζητήματος, κτλ., réunion où l'on délibère une élection, un sujet social, etc. || κάμνω ὑπαίθριον συλλαλητήριον, tenir un meeting en plein air. § —, parloir, n. m. παλαιοτέρως ἐλέγετο οὕτως τὸ μέρος ἔνθα συνηθροίζοντο καὶ ὡμίλουν ἢ συνεζήτουν.

συλλαλῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμιλῶ μετά τινος, parler avec; συνομιλῶ τινι, converser.

συλλαμβάνω, μέλ. λήψομαι, πιάνω τι διὰ τῆς χειρός, πιάνω, arrêter; saisir, avec... λαμβάνω, συλλαμβάνω, prendre; attraper;

συλλαμβάνω αἰφνιδίως, ἀπροσδοκήτως, surprendre ; [οἰκ.] pincer ; || συνέλαβον τὸν κλέπτην, on a arrêté le voleur ; || — ἐπ' αὐτοφώρῳ, prendre sur le fait ; surprendre en flagrant délit ; || — χρυσαλλίδα, saisir un papillon ; || [νομ.]— ὀφειλέτην, appréhender au corps un débiteur ; || — πλοῖον, capturer (prendre ; s'emparer d') un navire ; || συνελήφθη αἰχμάλωτος, il a été fait prisonnier ; || συνελήφθη εἰς τὴν παγῖδα (ἐνέπεσε) [μεταφ.], il a donné dans le piège ; || [μεταφ.] σὲ συλλαμβάνω ψευδόμενον, je vous attrape à mentir ; || τὸν συνέλαβον κλέπτοντα τὰ χρήματά μου, je l'ai surpris (attrapé) à voler mon argent. § [οὐδ. ἐπὶ γυν.] ἐγκυμονῶ, concevoir; devenir enceinte ; || δὲν εἶνε πλέον εἰς ἡλικίαν νὰ συλλάβῃ, elle est hors d'âge de concevoir ; || συνέλαβεν, elle est devenue enceinte. § [συνεκδ.] — ἐν νῷ, concevoir ; σχηματίζω ἰδέαν, ἔχω ἐν νῷ, former; avoir ; || — ἰδέαν, concevoir une idée ; || συνέλαβε τὸν σκοπὸν νά, il forma le dessein de ; || — ὑποψίας, concevoir des soupçons ; || δὲν δύναμαι νὰ συλλάβω τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων του, je ne puis saisir le sens de ses paroles.

συλλέγω, μέλ. ἔξω, συνάγω, συμμαζεύω, συναθροίζω, recueillir ; [ἐπὶ καρπῶν] récolter ; συναθροίζω, rassembler; συμμαζεύω, ramasser ; || συλλέγω, collectionner, ἀποτελῶ, ἑνόνω εἰς συλλογήν, réunir en collection (βλ. συλλογή)· || — καρπούς, récolter (recueillir) des fruits ; || συλλέγουν τοὺς καρποὺς των, ils font leur récolte ; || — ἄνθη, cueillir des fleurs ; || — τὰ λείψανα στρατοῦ, recueillir (rassembler) les débris d'une armée ; || — πληροφορίας, recueillir des (aller aux) informations; || συλλέγω εἰδήσεις, recueillir des nouvelles ; || συνέλεγε βαλανίδια εἰς τὸ δάσος, il ramassait des faînes dans la forêt ; || συλλέγει ἀρχαῖα νομίσματα, il collectionne des médailles ; || συλλέγει γραμματόσημα, il collectionne des timbres-poste ; || — αὐτόγραφα, collectionner des autographes ; || συνέλεξεν ὅ,τι ἔγραψαν οἱ ἀρχαῖοι, il a rassemblé (; compilé) tout ce que les anciens ont écrit.

συλλειβία, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ συννεφιά.

συλλειβιῶ [διάλ. Οἰνόης], συννεφιάζω, χαλύπτομαι ἀπὸ λείβια (σύννεφα).

συλλείτουργον [δημ.], τὸ λειτουργεῖν μετ' ἄλλων, μεγάλη λειτουργία, grande messe; concélébration, n. f. ἰδίως ἐπιμνημόσυνος λειτουργία, ἤτοι εἰς μνήμην τεθνεώτων, messe de commémoration des morts, des défunts.

συλλειτουργός, ός, όν, ἱερεὺς λειτουργῶν μεθ' ἑτέρου, [prêtre] qui officie avec un autre ; βοηθός, assistant, n. m. συνιερουργός, concélébrant, n. m.

συλλειτουργῶ, μέλ. ήσω, λειτουργῶ μεθ' ἑτέρου, officier avec un autre ; βοηθῶ εἰς τὴν λειτουργίαν, assister ; συνιερουργῶ, concélébrer.

συλλέκτης, ου, ὁ· βλ. **συλλογεύς.** § συλλέκτης, collecteur, n. m. (ἐκ τοῦ συλλέγω), δοχεῖον, σωλὴν ἢ κοιλότης, χρησιμεύουσα ἐν συσκευαῖς ἢ μηχαναῖς πρὸς βαθμιαίαν ὑποδοχὴν ὕδατος, ἀτμοῦ, ἠλεκτρισμοῦ, κτλ. ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ του λαμβάνει διάφορα ὀνόματα, π. χ. ὑδροσυλλέκτης, collecteur d'eau; ἀτμοσυλλέκτης, collecteur de vapeur. Ἠλεκτροσυλλέκτης, collecteur d'électricité ; τὸ μέρος τῆς ἠλεκτρικῆς μηχανῆς ἐφ' οὗ συλλέγονται τὰ παραγόμενα ῥεύματα καὶ διοχετεύονται εἰς τὸν ἐξωτερικὸν ἀγωγὸν διὰ μέσου τῶν ψηκτρῶν (balais).

συλλεξία, ας, ἡ· syllexie, n. f. (σύλλεξις) [γραμμ.] συλλογὴ λέξεων ὑπαγομένων εἰς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἢ εἰς τὴν αὐτὴν ῥίζαν.

συλλήβδην [ἐπίρ.], συλ - περι - ληπτικῶς, ἐν ἑνὶ (λόγῳ), en un mot ; ὅλα μαζῆ, ὅλα ὁμοῦ, en somme, sommairement, adv. en masse, en bloc, πάντα ὁμοῦ, ἀντίθ. τῷ καθ' ἕκαστον.

συλληπτέος, α, ον· δυνάμενος νὰ συλληφθῇ, qui peut être arrêté, ée (pris, e, etc.).

συλληπτικός, ή, όν· ὁ πρὸς σύλληψιν χρησιμεύων, d'arrestation. § —, ἐπιδεκτικὸς ἢ ἱκανὸς εἰς τὸ νὰ ἐγγαστρωθῇ [Ἀριστοτ.], propre à concevoir, de conception.

συλληπτικός, ή, όν· sylleptique, adj. [ῥητορ.] ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν σύλληψιν (syllepse); || συλληπτικὸν σχῆμα, forme sylleptique ; || συλληπτικὴ ἔννοια, sens sylleptique ; || συλληπτικὴ χρῆσις, σχέσις, emploi, rapport sylleptique.

σύλληπτρα, τά· τὸ πληρωνόμενον ποσὸν διὰ τὴν σύλληψιν τινός, prix d'arrestation (de capture).

σύλληψις, εως, ἡ· τὸ συλλαμβάνειν, πιάνειν, σύλληψις διὰ φύλαξιν ἢ φυλάκισιν, arrestation, n. f. prise au corps ; σύλληψις, αἰχμαλωσία, λεία, capture, n. f. ou prise ; || — (ἐπὶ προσώπου), capture, n. f. [ἐπὶ ἐμπορ. καὶ λαθρεμ.] = κατάσχεσις, capture ; || ἔνταλμα συλλήψεως· βλ. **ἔνταλμα.** § **σύλληψις,** arrestation, n. f. μέτρον δικαστικὸν ἐνεργούμενον κατὰ τῶν κατηγορουμένων δι' ἀδίκημα. Ἐν τῇ προανακρίσει ἐπιτρέπεται σύλληψις μόνον ἐὰν ὁ κατηγορούμενος συνελήφθη ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ ἡ πρᾶξις φέρῃ τὸν χαρακτῆρα ἀδικήματος τιμωρουμένου διὰ καθειρξεως, ἐν δὲ τῇ κυρίᾳ ἀνακρίσει ἐκδίδεται ἔνταλμα συλλήψεως ὁσάκις ὁ κατηγορούμενος κλητευθεὶς δὲν ἐνεφανίσθη. Κατὰ τὸ Σύνταγμα (ἄρθρ. 5) ἐξαιρουμένου τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήματος, οὐδεὶς συλλαμβάνεται ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ τῷ κοινοποιῆται κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως. Τοιοῦτον ἔνταλμα κατὰ τῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ συλλαμβανομένων δύναται νὰ ἐκδοθῇ ὑπὸ παντὸς ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου· ὅταν πρόκειται νὰ συλληφθῇ τις διαρκούσης τῆς συνεδριάσεως τοῦ δικαστηρίου, ὑπογράφει τὸ ἔνταλμα ὁ πρόεδρος, ἐν πάσῃ δὲ ἄλλῃ περιπτώσει ὁ ἀνακριτὴς προηγουμένης πάντοτε ἀκροάσεως τοῦ εἰσαγγελέως, τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ ὁποίου γίνεται καὶ ἡ ἐκτέλεσις.

Δὲν δύναται δὲ νὰ ἐκτελεσθῇ σύλληψις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἱερουργίας, ἐντὸς οἰκοδομήματος ἀφωσιωμένου εἰς δημοσίαν λατρείαν ἢ ἐν καιρῷ νυκτὸς εἰς ἰδιωτικὴν οἰκίαν ἂν μὴ ὁ κάτοικος αὐτῆς ῥητῶς τὸ ζητήσῃ καὶ παρακληθῇ καὶ ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος. Σύλληψις τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν προκειμένου περὶ μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀδικήματος ἐκτελεῖται ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων αὐτῶν. Ὁ συλληφθεὶς προάγεται ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸν ἁρμόδιον ἀνακριτήν, ὅστις ὀφείλει ἐντὸς τὸ πολὺ 3 ἡμερῶν εἴτε ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἔνταλμα φυλακίσεως, εἰδεμὴ ἀπολύεται ὁ συλληφθείς. Ταῦτα ἐπὶ κακουργήματος ἢ πλημμελήματος. Ἐπὶ πταισμάτων δὲ ὁ συλληφθεὶς ἐξετάζεται παραχρῆμα καὶ μετὰ 24 ὥρας τὸ πολὺ εἰσάγεται εἰς τὸ δικαστήριον ἢ ἀπολύεται· ‖ ἡ σύλληψις τοῦ κλέπτου, l'arrestation du voleur ; ‖ — ἐν νῷ (διανοίας), conception, n. f. § **σύλληψις**, τὸ καθιστᾶσθαι ἔγκυον, ἡ ἐγγάστρωσις, ἐγκυμοσύνη, conception, n. f. καλεῖται ἐν τῇ φυσιολογίᾳ τὸ ἀποτέλεσμα γονίμου συνουσίας, καὶ ἄρα οὕτω πως ἀποβαίνει ἡ λέξις συνώνυμος πρὸς τὴν λέξιν γονιμοποίησις τοῦ ὠαρίου. Ἰδιαιτέρως ὅμως ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου σημαίνει τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ γονιμοποιηθέντος ὠαρίου ἐν τῇ μήτρᾳ καὶ τὴν ἔναρξιν τῆς κυήσεως· ‖ ἡ ἄσπιλος σύλληψις τῆς Παρθένου, la conception immaculée de la Sainte Vierge. § **σύλληψις** [ῥητορ.], syllepse, n. f. ῥητορικὸν σχῆμα λόγου ἐνῷ αἱ λέξεις δὲν συντάσσονται συμφώνως πρὸς τοὺς συντακτικοὺς κανόνας, ἀλλὰ συμφώνως πρὸς τὸ νόημα (τὴν ἰδέαν) καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ συγγραφέως· διακρίνουσι τὴν **ἀριθμητικὴν σύλληψιν** (syllepse de nombre), τὴν **σύλληψιν γένους** (syllepse de genre) καὶ τὴν προσωπικὴν σύλληψιν (syllepse de personne).

συλλίπασμα, ατος, τὸ [μεταλλουργ.], τὸ τιθέμενον ἐν τῇ χωνευτικῇ καμίνῳ πρὸς εὐκολίαν τῆς χωνεύσεως τοῦ μετάλλου, fondant, n.m.

συλλιπαίνω, μέλ. ανῶ· συντήκω, ὁμοῦ χωνεύω, fondre ensemble ; βλ. καὶ **συλλίπασμα**.

συλλογεύς, έως, ὁ· ὁ **συλλέκτης**, collectionneur euse, n. ἄτομον ἀρεσκόμενον νὰ κάμῃ συλλογάς, personne qui aime à faire des collections.

συλλογή, ῆς, ἡ· σύλλεξις, τὸ μάζωμα [τῶν καρπῶν], récolte [de fruits] cueillette, n. f. βλ. καὶ **συγκομιδή**. § —, τὸ συλλέγειν, ἡ συλλογή, collection, n. f. ἤτοι ἡ σύναξις ἀντικειμένων ἐχόντων σχέσιν μεταξύ των, recueil, n. m. (d'objet qui ont du rapport) ; [collection καὶ recueil συνώνυμα· τὸ πρῶτον σημαίνει κυρίως τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀθροίζειν ὁμοῦ διάφορα πράγματα· τὸ δεύτερον σημαίνει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης πράξεως, δηλ. τὸ ἄθροισμα, τὴν συλλογὴν διαφόρων πραγμάτων· ἐπεκράτησεν ὅμως ἡ λέξις collection σημαίνουσα ὅ,τι καὶ ἡ recueil, ἤγουν αὐτὸ τὸ ἄθροισμα, αὐτὴν τὴν συλλογήν· διαφέρουσι δὲ αἱ λέξεις αὗται καθόσον ἡ λέξις recueil ὑποθέτει περισσοτέραν ἑνότητα, συνάφειαν, σχέσιν τῶν μερῶν πρὸς ἄλληλα ἢ ἡ λέξις collection; π.χ. d'un recueil de pensées pour faire un livre ; avec une collection de livres vous composez une bibliotèque ; τὸ πρῶτον ἡ συλλογὴ τῶν ἐννοιῶν εἶνε εἶδός τι συγγραφῆς· τὸ δεύτερον ἡ βιβλιοθήκη, εἶνε ἁπλοῦν ἄθροισμα βιβλίων, διὰ τοῦτο λέγουσι μᾶλλον : un recueil de poésies, d'anecdotes, de chansons καὶ une collection de plantes, de coquilles, de médailles, d'antiquités rassemblées dans un cabinet ; recueils καλοῦνται μᾶλλον αἱ μικραὶ συλλογαί, collections δὲ αἱ μεγάλαι καὶ πολύτιμοι· collection σημαίνει πλειοτέρους τόμους βιβλίων, ἐνῷ le recueil σημαίνει τελειότερα βιβλία]· ‖ συλλογὴ ἀρχαιοτήτων, collection d'antiquités; ‖ συλλογὴ ποιημάτων, recueil de poésies ; ‖ συλλογὴ εἰκόνων (πινάκων), collection de tableaux ; ‖ συλλογὴ ᾀσμάτων, recueil de chansons ; ‖ **συλλογή**, ῆς, ἡ· collection, n. f. τὸ σύνολον ἀντικειμένων τινῶν· ‖ — εἰδῶν ἱπποκομίας, collection d'effets de pansage ; ‖ — βιβλίων, collection de livres ; ‖ — φυτῶν, collection de plantes ; ‖ συλλογὴ γραμματοσήμων, collection de timbres-poste. § **συλλογή**, assortiment, n. m. συνάθροισις, σύναξις ἀντικειμένων τοῦ αὐτοῦ εἴδους· ἐπίσης συλλογὴ ἐμπορευμάτων τοῦ αὐτοῦ εἴδους, collection de marchandises de même genre ; ‖ συλλογὴ ἐργαλείων τορνευτικῶν, assortiment d'outils de tourneur ; ‖ συλλογὴ ἐργαλείων γυρωτικῶν, assortiment d'outils à river ; βλ. **ἐργαλειολόγημα**. § συλλογὴ νομισματοσήμων, médaillier, n. m. § **συλλογὴ ναυτικῶν** χαρτῶν καὶ ἄλλων πληροφοριῶν σχετικῶν πρὸς πλοῦν ἀκτῆς τινός, pilote n. m. § **συλλογή**, ἡ· jeu, n. m. διάφορα ἀντικείμενα (ἐργαλεῖα, κτλ.) ἀποτελοῦντα πλῆρές τι σύνολον· ‖ **συλλογὴ** παρελκομένων, jeu d'accessoires ; ‖ **συλλογὴ** ὅπλων, jeu d'armes ; ‖ **συλλογὴ** ἀριθμῶν (ἢ τυπαρίθμων ἢ μονογραμμάτων) jeu de lettre; ‖ [ναυτλ.] συλλογὴ ἐνσήμων σταθμῶν, jeu de poids étalonnés ; ‖ **σκευὴ ἱστίων**, jeu de voiles, n. m. κοινῶς **ταχίμι πανιῶν**, ἤτοι ἡ πλήρης συλλογὴ τῶν ἱστίων πλοίου τινός. § [δημ.] ἡ κατάστασις τοῦ σκεπτομένου (τοῦ ἔχοντος σκέψιν τινὰ ἐν νῷ), l'état d'un homme pensif ; διαλογισμός σκέψις, méditation, n. f. σύννοια, recueillement, n. m. ἐπασχόλησις, préoccupation, n. f. φροντίς, μέριμνα, souci[s] ; ‖ εἶχε μεγάλην συλλογήν, il était tout pensif (soucieux).

συλλογίζομαι, μέλ. θήσομαι (κοινῶς σηλλογιοῦμαι), μέλ. θὰ συλλογισθῶ, ἀόρ. ἐσυλλογίσθην (ἐσυλλογίσθηκα), παθ. παρακ. τῆς μετοχ. συλλογισμένος· λογίζομαι, διαλογίζομαι πρὸς ἐμαυτόν, ἐν τῷ νῷ ἔχω, κυρίως τὸ τῶν Γάλλων rouler dans l'esprit, ἔμφροντις εἰμὶ καὶ **συλλογισμένος**, η, ον, σύννους, ἔμφροντις, pensif, ive, ὁ ὑπὸ τῶν σκέψεών του ἐπασχολούμενος, absorbé dans ses pensées [βλ. καὶ κατωτέρω]. Ὅθεν **συλλογίζομαι**, raisonner, ἢ

κρίνω, συζητῶ, λογικῶς ἐξετάζω τι κατ' ἐμαυτόν, προβάλλων τὰ διάφορα ἐπιχειρήματα (arguments) καὶ κρίνων κατ' ἐμαυτόν συμπεραίνω, argumenter ou conclure ; || δὲν συλλογίζεται κακά, il ne raisonne pas mal. § — [συνήθ.] συλλογίζομαι, penser ; songer ; σκέπτομαι, réfléchir ; κατασκέπτομαι, μελετῶ τι κατ' ἐμαυτὸν βαθέως, méditer ; σκέπτομαι περὶ τοῦ πρακτέου, s'aviser ; φαντάζομαι, imaginer ou se figurer ; [penser à... songer à... συνώνυμα· τὸ πρῶτον ἐμφαίνει σκέψιν καθαρὰν καὶ ἤρεμον πρὸς κατανόησιν τοῦ προκειμένου πράγματος, le philosophe pense à l'arrangement de son système ; τὸ δεύτερον ἐμφαίνει σκέψιν γινομένην μετά τινος ἀνησυχίας πρὸς ἐπίτευξιν ἐφικτοῦ τινὸς ἢ ἐν γένει περὶ τοῦ πρακτέου, l'homme embarrassé d'affaires songe aux expédients (μέσον) pour en sortir ; || εἰς μέγαν κίνδυνον ἕκαστος σκέπτεται δι' ἑαυτόν, dans un grand danger chacun songe à soi ; τὸ ῥῆμα penser ἁρμόζει μᾶλλον εἰς τὰ παρελθόντα, τὸ δὲ songer εἰς τὰ μέλλοντα, περὶ ὧν μᾶλλον φροντίζομεν καὶ ἀνησυχοῦμεν : on pense au passé, on songe à l'avenir] ; || τί συλλογίζεσαι ; à quoi pensez-vous ? || συλλογίσου τὸ μέλλον σου, songez à votre avenir ; || συλλογίσου το καλά, songez-y-bien ; || συλλογίσου τὴν ὑγείαν σου, prenez garde à votre santé ; || δέν τὸ ἐσυλλογίσθην, je n'y ai pas pensé ; || ἐσυλλογίσθη μίαν στιγμήν, il a réfléchi un moment ; || τί συλλογίζεσαι νὰ κάμῃς ; que méditez-vous ? || ἐσυλλογίσθη ἓν μέσον, il s'avisa d'un moyen ; || δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ συλλογισθῶ, ὅτι θὰ τὸ κάμῃ, je ne pouvais m'imaginer qu'il le ferait. § [μετοχ. ἐπίθ.] **συλλογισμένος**, η, ον, σκεπτικός, pensif, ive, adj. ἔμφροντις, soucieux, euse, adj. ἀπησχολημένος ὑπὸ τῶν σκέψεών του, absorbé, ée, adj. βλ. καὶ ἀνωτέρω· || φαίνεται συλλογισμένος, il a l'air pensif (préoccupé).

συλλογιοῦμαι [δημ.], βλ. **συλλογίζομαι.**

συλλογισμός, οὒ, ὁ· τὸ συλλογίζεσθαι, μέτρησις ἢ λογαριασμὸς καὶ συνεξέτασις πολλῶν ὁμοῦ ἐν συγκρίσει, ἢ διὰ τοῦ νοῦ σύναψις δεδομένων ἢ ὑποθέσεων καὶ ὁ ἐκ λημμάτων συμπερασμός, raisonnement, n. m. ἐπιχείρημα, argument, n.m. βλ. καὶ **συλλογίζομαι·** [διδ.] syllogisme, n. m. ἐν τῇ λογικῇ καλεῖται παραγωγὴ κρίσεως ἐξ ἑτέρας ἢ ἐξ ἑτέρων· || ὀρθοὶ συλλογισμοί, des raisonnements justes. § **συλλογισμός**, ἐν γένει ἡ κρίσις, ἡ σκέψις, βαθεῖα μελέτη τινός, méditation, n. f. συλλογισμός, σκέψις, réflexion, n.f. ou pensée, n. f.

συλλογισμός, οὒ, ὁ· syllogisme, n. m. [λογ.] ἐπιχείρημα (argument) συγκείμενον ἐκ τριῶν προτάσεων, τῆς μείζονος, τῆς ἐλάσσονος καὶ τοῦ συμπεράσματος, ἤτοι ἐξ ὧν ἡ τρίτη προκύπτει ἐκ τῆς πρώτης τῇ μεσολαβήσει τῆς δευτέρας.

συλλογιστέος, α, ον· ὅστις πρέπει νὰ τύχῃ συλλογισμοῦ (σκέψεως, ἐξετάσεως), περὶ οὗ πρέπει τις νὰ συλλογίζηται ἢ νὰ συλλογισθῇ, νὰ συμπεράνῃ, κτλ. qui doit être raisonné, ée (médité, ée ; réfléchi, e).

συλλογιστικεύομαι, syllogistiquer [λογ.] συλλογιστικῶς διαλέγομαι.

συλλογιστικός, ή, όν· ἀφορῶν συλλογισμόν, ὁ τοῦ συλλογισμοῦ, de raisonnement ; [λογ.] syllogistique, adj. ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν συλλογισμόν· || τύπος συλλογιστικός, forme syllogistique.

σύλλογος, ου, ὁ· συνάθροισις, ἕνωσις ἀνθρώπων διὰ κοινὸν σκοπὸν ἢ συμφέρον, association, n. f. ἡ **ἑταιρία**, société, n. f. (βλ. λέξιν)· || **σύλλογος**, collège, n. m. σωματεῖον ἢ ὁμὰς ἀνθρώπων ἐχόντων τὸ αὐτὸ ἀξίωμα καὶ δικαίωμα· || φιλολογικὸς σύλλογος, association (société) littéraire ; || πολιτικὸς σύλλογος, association (club) politique ; || ἐκλογικὸς σύλλογος, collège électoral καὶ πληθ. ἐκλογικοὶ σύλλογοι, collèges électoraux ; || ὁ δικηγορικὸς σύλλογος, barreau, n.m. || ὅλος ὁ δικηγορικὸς σύλλογος, tout le barreau.

συλλοχισμός, οὒ, ὁ· syllochisme, n. m. ἕνωσις πλειοτέρων λόχων εἰς ἓν σῶμα· βλ. **φάλαγξ** (phalange).

συλλοχίτης, ου, ὁ· στρατιώτης τοῦ αὐτοῦ λόχου, soldat de la même compagnie.

συλλυπητήριος, ος, ον, χρησιμεῦον εἰς τὸ νὰ συλλυπηθῇ τις τινά, de condoléance ; || — ἐπιστολή, lettre de condoléance ; || — ἐπίσκεψις, visite de condoléance. § [οὐδ. πληθ. οὐσ.] **συλλυπητήρια**, compliments de condoléance ἢ μᾶλλον ἁπλῶς, condoléances.

συλλυποῦμαι, μέλ. θήσομαι, λυποῦμαι μετά τινος, συμμετέχω τῆς λύπης τινός, partager la douleur (l'affliction) de quelqu'un ; ἢ prendre part à la douleur (à l'affliction) de quelqu'un ; συμπαθῶ, συμπάσχω, compatir ; λυποῦμαι τινά, plaindre ; συλλυποῦμαι, complaindre. § —, ὑποβάλλω τινὶ τὰ συλλυπητήριά μου, faire (présenter) ses compliments de condoléance.

σύλφη, ης, ἡ· sylphe, n. m. ἄρρην ἀέριος δαίμων, ἐναέριον δαιμόνιον, στοιχειὸ τοῦ ἀέρος· τὸ θηλ. αὐτοῦ εἶνε **συλφίς**, sylphide, n. f. Σύλφαι, sylphes, n. f. pl. ἢ **συλφίδες**, sylphides, n. f. ἐναέρια πνεύματα τῆς ποιητικῆς μυθολογίας τοῦ μεσαίωνος· ὑπερφυσικὰ ὄντα τὰ ὁποῖα κατὰ τὰς δοξασίας τῶν κελτικῶν καὶ γερμανικῶν φύλων μετεῖχον δαίμονος καὶ νεηΐδος καὶ ἔζων ἐν τῷ ἀέρι ὡς αἱ Ὀνδίναι ἔζων ἐν τῷ ὕδατι· παριστάνοντο δὲ αὗται ὡς ἐλαφραὶ εὐκίνητοι μετὰ διαφανῶν πτερύγων ἐπὶ τῆς ὠμοπλάτης· τὰς Σύλφας ἐπίστευον πρὸ πάντων ἐν Ἰρλανδίᾳ καὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς Ἀγγλίας.

συλῶ (άω καὶ έω), λεηλατῶ· βλ. **διαρπάζω**, piller ; λαμβάνω διὰ τῆς βίας ἀντικείμενα ἔκ τινος πόλεως, οἰκίας, κτλ., emporter violemment les biens d'une ville, d'une maison, etc. || συλῶ πόλιν, χωρίον, piller une ville, un village; || συλῶ ναὸν (ἱεροσυλῶ), piller un temple ; || [μεταφ.] συλῶ στίχους, χωρία ὁλόκληρα (ἔκ τινος κειμένου), piller des

vers, des passages entiers. § συλῶ, ἀφαιρῶ ἰδίως ἀπὸ τοῦ τεθνεῶτος ὅπλα καὶ ἐνδύματα, dépouiller les morts ; spolier ; βλ. καὶ σκυλεύω.

συμβαδίζω, μέλ. ίσω· βαδίζω ὁμοῦ (μαζὴ μέ τινα), marcher avec ; marcher ensemble ; βαδίζω ἐκ παραλλήλου, marcher de front.

συμβαίνω (τριτοπρ.) συμβαίνει, προχειμένου περὶ συμβάντων, συμβαίνει, il arrive que; arriver ; se passer ; il se passe ; λαμβάνω χώραν τι, avoir lieu ; συμβαίνειν, advenir ; || ἐὰν συμβῇ, s'il arrive que = ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε γείνει· || τί συνέβη ; qu'est -il arrivé ? || τί συμβαίνει ; qu'est-ce donc ? qu'y a-t-il ? || τί σᾶς συνέβη ; que vous est-il arrivé ? || καὶ αὐτὸ συνέβη, et c'est ce qui arriva ; || τί λοιπὸν συνέβη ; que s'est-il donc passé ? || συμβαίνουν πολλὰ πράγματα, il arrive bien des choses ; || συνέβη νά, il advint (il arriva) que ; || ὅτι καὶ ἂν συμβῇ, quoi qu' il arrive ; quoi qu'il advienne ; || μοῦ διηγήθη ὅ,τι συνέβη, il m'a raconté ce qui s'est passé ; || αὐτὸ συνέβη χθές, cela eut lieu hier; || δύναται νὰ συμβῇ, ὥστε, il se peut que ; || δὲν θὰ σᾶς συμβῇ τίποτε, vous n'avez rien à craindre ; || ὡς νὰ μὴν εἶχε συμβῇ τίποτε, comme si de rien n'était ; || θὰ συμβῇ καὶ μ' αὐτὸν ὅ,τι μὲ τόσους ἄλλους, il en sera de lui comme de tant d'autres. § [μετοχ. ἐπίθ.] συμβαίνων, ουσα, ον, qui se passe ; qui a lieu ; || ἡ συμβαίνουσα καταστροφή, la catastrophe qui a lieu ; || [οὐδ. πληθ.] τὰ συμβαίνοντα, ce qui se passe. § [ἀόρ.] καὶ παρακείμ. μετοχ. οὐδ. οὐτ.] βλ. συμβὰν καὶ συμβεβηκός.

συμβάλλω, μέλ. συμβαλῶ, θὰ -βληθῶ, ἀόρ. συνέβαλον· ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ συνεισφέρω, παρέχω, συνεισφέρω εἴς τινα σκοπόν, ὅθεν βοηθῶ, συντελῶ εἴς τι, συντείνω, αἴτιος εἰμί, contribuer, χρησιμεύω διά τι, servir ; εἶμαι καλὸς (ὠφέλιμος). être bon (utile) ; χρησιμεύω διά, être pour ; || ὁ καθαρὸς ἀὴρ συμβάλλει εἰς τὴν ὑγείαν, le grand air est bon pour la santé ; || εἰς τοῦτο συνέβαλε πολὺ ἡ παρουσία του, sa présence y a beaucoup contribué ; || συνέβαλεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν, il a contribué au succès. § συμβάλλω, συνάπτω, assembler, ἤτοι ἑνόνω διάφορα τεμάχια ξύλου διὰ συμβολῶν (assemblage) βλ. λέξιν. § —, embrayer= συνάπτω, συνδέω δύο μέρη μηχανῆς ἵνα τὸ ἓν κρατήσῃ τὸ ἕτερον· τὸ ἀντίθετον εἶνε ἀποσυμβάλλω, débrayer. § — [ναυτ.] écarver, συνών. τοῦ assembler. § — [ναυτ.], roustrer, ἤτοι συνδέω διὰ συμβόλου (rousture) δύο ἢ πλειότερα τεμάχια ξύλου· βλ. σύμβλημα. § — σχοινίον· βλ. συστρέφω, commettre. § —, confluer, σημαίνει τὴν πτῶσιν τοῦ ἑνὸς ἐντὸς ἑτέρου, ὅθεν καὶ συρρέω, προχειμένου περὶ δύο ῥείθρων· ἐπίσης σημαίνει τὴν συνάντησιν δύο κοιλάδων· βλ. καὶ συμβολή. § [μέσ.] συμβάλλομαι, contracter συμφωνῶ μετά τινος, κάμνω σύμβασιν ἢ συμφωνίαν (convention), συμφωνῶ διά, convenir de ; συμβάλλομαι, συμφωνῶ, stipuler ; || συμβάλλομαι, passer un contrat=κάμνω συμβόλαιον· || συνεβάλλοντο (συνήθ. συνεβλήθησαν) ὡς ἕπεται, ils sont convenus de ce qui suit ; || οἱ συμβαλλόμενοι, les contractants = τὰ συμβαλλόμενα μέρη, les parties contractantes ; || αἱ συμβαλλόμεναι χῶραι, les pays contractants ; || συμβεβλημένος, η, ον, contracté, ée, ὁ διὰ συμβολαίου ἢ συμφωνίας γενόμενος.

σύμβαμα, ατος, τό, καὶ

συμβάν, άντος, τό· τὸ σύμπτωμα, τυχαῖον περιστατικόν, τὸ τυχηρόν, aventure, n. f. τὸ γεγονός, événement, n. m. τυχαῖόν τι δυστύχημα, accident, n. m. σύμπτωσις, ἀπροσδόκητον συμβάν, incident, n. m. ἡ περίπτωσις, cas, n. m. τετελεσμένον τι γεγονός, πρᾶξις, fait, n. m. || παράδοξον συμβάν, une aventure singulière ; || μεγάλα συμβάντα, de grands événements ; || ἀπροσδόκητον λυπηρὸν συμβάν, triste accident ; || τυχηρὸν συμβὰν [ἐν.] τὸ τυχαῖον, cas fortuit ; || μοῦ διηγήθη ὅλα τὰ συμβάντα, il m'a raconté tout ce qui s'est passé ; || τὰ συμβάντα σου, vos aventures ; || παρεμπεσὸν συμβάν, incident, n. m. || εἶνε περίεργον συμβάν, c'est une histoire singulière; || ἱστορικὰ συμβάντα, faits historiques ; || τὰ συμβάντα, τὰ συμβεβηκότα, les choses advenues.

συμβασιλεύς, έως, ὁ· ὁ βασιλεύων ὁμοῦ (ἀπὸ κοινοῦ) μετ' ἄλλου, qui règne en commun avec autre ; [roi] corégnant, e, n.

συμβασιλεύω, μέλ. εύσω, βασιλεύω ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλου, régner en commun avec un autre ; βασιλεύω ὁμοῦ, régner ensemble.

σύμβασις, εως, ἡ· convention, n. f. ἡ μετά τινος συμφωνία, ἡ συμφωνία, accord (conclu entre deux ou plusieurs personnes); ἡ συμφωνία, accord, n. m. (σύμβασις) ἢ συνθήκη, traité, n. m. σύμβασις, συνθήκη, συμφωνία, pacte, n. m. ἐν γένει τὸ συμβόλαιον, contrat, n. m. || σύμβασις, ἡ· convention, n. f. ἡ μετά τινος συναπτομένη συμφωνία, ἤτοι ἡ συμφωνία (accord) μεταξὺ δύο ἢ πλειοτέρων προσώπων ἢ ἐθνῶν· βλ. συνθήκη (traité) καὶ ἐπισυνθήκη (articles additionnels); || κατὰ τεκμήριον σύμβασις, convention par présomption ; || προξενικὴ σύμβασις, convention consulaire ; || συνθῆκαι καὶ συμβάσεις, traités et conventions ; || — φιλική, une convention à l'amiable, de gré à gré ; || — ἐκδόσεως, traité d'extradition; || σύμβασις ἐμπορική, traité de commerce ; βλ. εἰς λέξιν συνθήκη· || συμβάσεις (ἢ συνθῆκαι), les capitulations ; βλ. προνομίαι. § σύμβασις, cartel, n. m. (δελτίον τὸ) εἰδικὴ σύμβασις πρὸς ἐξαγορὰν· αἰχμαλώτων κατὰ τὸν μεσαίωνα, ἢ πρὸς διακοπὴν τοῦ πυρός· || σύμβασις, cartel, n. m. σύμβασις μεταξὺ δύο ὁμόρων κρατῶν πρὸς ἀμοιβαίαν ἀπόδοσιν τῶν λιποτακτῶν, κτλ. ὅπερ καλεῖται cartel d'extradition, σύμβασις ἐκδόσεως. § σύμβασις, recès, n. m. πρᾶξις, ἡ (acte) ; καλοῦνται οὕτως αἱ μεταξὺ τῶν συσπόνδων γερμανικῶν πολιτειῶν περὶ μερικῶν τινων συμφερόντων συναπτόμεναι συμβάσεις (conven-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

tions); || recès général; βλ. **πρᾶξις** τελικὴ (acte final); || ἡ **σύμβασις τῆς Γενεύης**, convention de Genève, ἐγένετο τὴν 22 Αὐγούστου 1864 καὶ ἐτροποποιήθη τὸ 1868. Κατὰ ταύτην **τὰ χειρουργεῖα** (ambulances), τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα καὶ τὸ προσωπικὸν ἀμφοτέρων, εἰσὶν ἐν πλήρει **οὐδετερότητι** (neutralité); ἐπιτρέπεται εἰς ταῦτα νὰ λειτουργῶσι καὶ μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς χώρας ὑπὸ τοῦ πολεμίου· αἱ ἰδιωτικαὶ οἰκίαι εἰς ἃς νοσηλεύονται ἀσθενεῖς καὶ τραυματίαι εἰσὶν ἀπαραβίαστοι· κοινὴ περιποίησις τῶν τραυματιῶν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· τέλος τὸ ἄρθρ. 7 ὁρίζει ὡς διακριτικὸν σημεῖον τῆς οὐδετερότητος τῶν χειρουργείων, νοσοκομείων καὶ προσωπικοῦ, τὴν σημαίαν ἢ τὸν **βραχιονιστῆρα** (brassard) φέροντα ἐρυθροῦν σταυρὸν ἐπὶ λευκοῦ ὑφάσματος, ἐξ οὗ ἐκλήθη καὶ **ἐρυθροῦς σταυρὸς** (croix rouge), αἱ δὲ κατὰ τόπους ἰδιωτικαὶ συστάσεις πρὸς παροχὴν βοηθειῶν ἐκλήθησαν **ἑταιρίαι τοῦ ἐρυθροῦ σταυροῦ** (sociétés de la croix rouge). Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προσεχώρησεν εἰς τὴν σύμβασιν τῆς Γενεύης δυνάμει τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1864 Βασιλ. Διατάγματος.

συμβαστάζω, μέλ. άξω, φέρω (βαστάζω) ὁμοῦ, porter (supporter) ensemble.

συμβατικός, ή, όν, ὑπὸ σύμβασιν, de convention, ὁ κατὰ σύμβασιν γινόμενος ἢ πηγάζων, conventionnel, elle, adj. qui résulte d'une convention; συμβατικὸν τμῆμα τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἶνε τὸ ἀσχολούμενον εἰς τὴν σύνταξιν τῶν συμβάσεων.

συμβατικῶς [ἐπίρ.], κατὰ σύμβασιν, par convention; conventionnellement, adv.

συμβεβηκός, τό· βλ. **συμβάν.**

συμβεβλημένος, η, ον· contractuel, elle, ὁ διὰ συμβολαίου συμπεφωνημένος· || —, contracté, ée, adj. ὁ διὰ συμφωνίας ἢ συμβολαίου γενόμενος· βλ. καὶ **συμβάλλω.**

συμβία, ας, ἡ· βλ. σύμβιος.

συμβιβάζω, μέλ. άσω, διαλύω τὰς διαφοράς, θέτω ἐν ἁρμονίᾳ, κάμνω νὰ συμφωνήσωσι, mettre d'accord, accorder; συμβιβάζω τὸ ἓν πρὸς τὸ ἄλλο, συμφιλιώνω, concilier; ἁρμόζω, διευθετῶ, accommoder; τακτοποιῶ, arranger; διευθετῶ, συμβιβάζω, ajuster; κάμνω νὰ συμφωνίσουν, faire concorder; || [εἶχαν δίκην, ἀλλὰ] τοὺς ἐσυμβίβασα, je les ai accordés (conciliés); || συμβιβάζω δίκην, arranger (accommoder) un procès; || ἡ διαφορὰ δὲν εἶνε μεγάλη, θὰ τὰ συμβιβάσωμεν, la différence n'est pas grande, nous nous arrangerons; || δὲν ἠμπορῶ νὰ συμβιβάσω τοὺς δύο αὐτοὺς νόμους, je ne puis concilier ces deux lois; || πῶς θὰ συμβιβάσητε αὐτὰ τὰ ἀντίθετα χωρία; comment ajusterez-vous ces passages opposés? || — τὴν θεωρίαν μὲ τὴν πρᾶξιν, accorder la théorie avec la pratique; || — συμβιβάζω, συνδιαλλάσσω διαφοράν, δίκην, ὑπόθεσιν, accorder un différend, un procès une affaire. § [μέσ.] **συμβιβάζομαι,** s'accorder; s'arranger; faire un arrangement; se concilier; transiger; composer; être compatible; compatir; se convenir; cadrer; || συμβιβάζεσθαι, faire un arrangement; || ἐσυμβιβάσθη μὲ τοὺς δανειστάς του, il s'est arrangé (il s'est accomodé; il a composé) avec ses créanciers; || [ἡ ἔρις] ἐσυμβιβάσθη δι' ἀμοιβαίων παραχωρήσεων, s'est accommodé (διηυθετήθη) par des concessions réciproques; || [οἱ ἀντίπαλοι] ἐσυμβιβάσθησαν, se sont accordés; || ἐσυμβιβάσθησαν πάλιν, ils se sont raccommodés; || τὰ πράγματα ἐσυμβιβάσθησαν, l'affaire a été arrangée; || [οἱ διάδικοι] ἐσυμβιβάσθησαν ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ont transigé par devant notaire; || θὰ ἐπιζητήσω νὰ συμβιβασθῆτε, je chercherai à transiger; || [αἱ ὀρέξεις μας] δὲν συμβιβάζονται, ne se concilient pas ensemble; || [οἱ νόμοι αὐτοὶ] δὲν συμβιβάζονται μὲ τὰ ἤθη μας, sont incompatibles avec nos mœurs; || δὲν συμβιβαζόμεθα, nous ne nous accordons pas; || δὲν ἠμπορῶ νὰ συμβιβασθῶ μὲ τὰς προλήψεις τῆς κοινωνίας, je ne saurai composer avec les préjugés de la société; || κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ συμβιβασθῇ μαζή του, personne ne peut compatir avec lui; || ἡ ἀπάντησις δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν ἐρώτησιν, la question ne cadre pas avec la demande; || ὅλα αὐτὰ δὲν συμβιβάζονται, tout cela ne va pas bien ensemble.

συμβιβασμός, οῦ, ὁ· εἶνε συνεννόησις δύο διαμαχομένων μερίδων ἵνα λυθῇ ἡ μεταξὺ αὐτῶν διαφορὰ ἐπὶ μέσοις ὅροις, συνεπάγεται δηλαδὴ σύγχρονον καὶ ἀμοιβαίαν παραχώρησιν τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῶν ἑκατέρωθεν ἀξιώσεων, ὅθεν διευθέτησις, τακτοποίησις, accommodement, n. m. ou arrangement, m. m. ἡ συμφιλίωσις, conciliation, n.f. composition, n. f. [νομ. ἰδ.] transaction; βλ. **συμβιβάζω**· || ἔρχεσθαι εἰς συμβιβασμόν, en venir à un accommodement; || ἦλθαν εἰς συμβιβασμόν, ils en sont venus à un accommodement; || —, billet d'accommodement. § [ἐπὶ πτωχεύσεως] ἤτοι συμβιβασμὸς μεταξὺ χρεωκόπου καὶ τῶν δανειστῶν του, concordat, n. m. || προληπτικὸς συμβιβασμός, concordat préventif. § — [μεταφ.], ἡ διαιτησία, compromis, n. m. || φιλικὸς συμβιβασμός, compromis amical.

συμβιβαστής, οῦ, ὁ· συνδιαλλακτής, συμφιλιωτής, ὁ συμβιβάζων (συμφιλιώνων), qui concilie, conciliateur, trice, n.

συμβιβαστικός, ή, όν· ὁ εἰς συμβιβασμὸν ἀνήκων, d'accommodement; de conciliation; συμφιλιωτικός, conciliant, e, adj. conciliatoire, adj. [νομ.] transactionnel, elle, adj. [συνεκδ.] [ἐπὶ ἀνθρ.] accommodant, e, adj. συμβιβαστικός, coulant, e, adj. εὔκολος, facile, adj.

συμβιβαστικότης, ητος, ἡ· χαρακτὴρ συμβιβαστικός, caractère accommodant; πνεῦμα (νοῦς) συμβιβαστικόν, esprit conciliant.

συμβιβαστικῶς [ἐπίρ.], διὰ συμβιβασμοῦ, par voie d'accommodement (de conciliation); φιλικῶς, à l'amiable; κατὰ τρόπον συμβιβαστι-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

κόν, d'une manière accommodante (conciliante).

σύμβιος, ὁ καὶ ἡ ὁ μετ' ἄλλου τινὸς συζῶν, ὅθεν ὁ σύζυγος, époux, n. m. ὁ ἀνὴρ (τῆς γυναικός), mari, n. m. [θηλ. κοιν. συμβία] ἡ σύζυγος, épouse, n. f. ἡ γυνὴ (τοῦ ἀνδρός), femme, n. f. [κωμ.] ἡ νόμιμος, légitime, n. m.

συμβιῶ (όω), βλ. συζῶ.

συμβίωσις, εως, ἡ· τὸ μετ' ἄλλου τινὸς διέρχεσθαι τὸν βίον ὁμοῦ, vie passée ensemble (en commun ; en société) ; ὁ συνοικισμός, τὸ συγκατοικεῖν, cohabitation, n. f.

συμβίωσις, εως, ἡ· symbiose (sin) n. f. καλεῖται ἐν τῇ φυτολογίᾳ τὸ φαινόμενον ὅτι διάφοροι φυτικοὶ ὀργανισμοὶ δεικνύουσι περίεργον σχέσιν πρὸς ἀλλήλους δηλουμένην διὰ οὕτως εἰπεῖν κοινοῦ βίου, συνεπαγομένην δ' ὡς ἐπὶ πλεῖστον ὠφελήματα δι' ἀμφότερα. Παράδειγμα τῆς συμβιώσεως εἶνε ἡ μεταξὺ μυκήτων τινῶν καὶ φυκῶν σχέσις δι' ἧς σχηματίζονται οἱ λεγόμενοι λειχῆνες (lichen).

σύμβλημα, ατος, τὸ [ναυπηγ.], pièce d'assemblage, n. f. || συμβλητός, (ή, όν), ἱστός, **κεραία, ζυγόν,** κοινῶς **πολυκόμματον,** mât, vergue, bau d'assemblage ; καλοῦνται οὕτω τὰ τεμάχια τ' ἀποτελούμενα ἐκ πολλῶν **τεμαχίων,** ἕκαστον δὲ τεμάχιον ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὸ σύνολον καλεῖται **σύμβλημα** (pièce d'assemblage). § σύμβλημα [ναυτ.], rousture, n. f. καὶ **σύμβολον·** καλεῖται οὕτω δεσμὸς χρησιμεύων εἰς τὸ νὰ συνδέῃ καὶ στερεοῖ πρὸς ἄλληλα δύο ἢ πλειότερα τεμάχια ξύλου· ἀποτελεῖται δὲ ἐξ ἐπαλλήλων **ἡμιδέσμων** (demi-clefs) κατασκευαζομένων κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν διὰ τεμαχίων σχοινίου ἀλληλοδενομένων, τοποθετουμένων εἰς ἐπαφὴν μεταξύ των καὶ στερεουμένων διὰ δεσμοῦ κατασκευαζομένου εἰς τὸν τελευταῖον ἡμίδεσμον. Τὸ **σύμβλημα** χρησιμεύει κυρίως διὰ τὴν στερέωσιν **ἀμβόλου** (jumelle) ἐπὶ ἱστοῦ ἢ κεραίας ὅτε καὶ **περίδεσμος** ὑπό τινων καλεῖται· **σύμβολα** ἢ **συμβλήματα,** roustures, καλοῦνται ἐπίσης ἰσχυρὰ τεμάχια σχοινίου δι' ὧν ἀλληλοδένονται οἱ **ἄτλαντες** (colombiers) ὑπὸ τὴν τρόπιν κατὰ τὴν καθολκὴν πλοίου. § — [ναυτ.] boudin, n. m. ξύλινον κυλινδρικὸν ἐξόγκωμα εὑρισκόμενον πέριξ τοῦ πλοίου εἰς τὸ ὕψος τῶν παρεξαρτίων (porte-haubans). || σύμβλημα, ατος, τό, boudin avec raccords (συναρμογή, ἁρμὸς) μετὰ συναμμάτων· || **σύμβλημα ἐπιχαλκώσεως,** boudin de doublage ; ξύλινον ἐξόγκωμα ἐφαρμοζόμενον εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς ἐπιχαλκώσεως τοῦ πλοίου ἵνα συγκρατῇ τὰ φύλλα τοῦ χαλκοῦ ἐπὶ τῆς θέσεως των· || σύμβλημα τοῦ σίφωνος· βλ. **σίφων,** boyau.

συμβλητικός, ή, όν· d'assemblage ; βλ. συμβολή.

συμβοηθός, ός, όν· ὁ συμβοηθῶν τινά, ὁ βοηθὸς τινός, **βοηθός,** aide, n. m. auxiliaire, n. ou assistant, n. βλ. βοηθός.

συμβοηθῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμοῦ βοηθῶ, secourir (aider) ensemble ; καὶ ἐγὼ ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, βοηθῶ, assister. § [συνήθ. μέσ.] βοηθοῦμαι ἀμοιβαίως ὑπό τινος, s'entr'aider ; s'aider ; s'entresecourir.

συμβολαιογραφεῖον, ου, τό· τὸ γραφεῖον τοῦ συμβολαιογράφου, étude de notaire.

συμβολαιογραφία, ας, ἡ· notariat, n.m. τὸ ἐπάγγελμα τοῦ συμβολαιογράφου, charge de notaire.

συμβολαιογραφικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς συμβολαιογράφον, passé par devant notaire ; notarié, ée, adj. || —, notarial, ale, aux, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν συμβολαιογραφίαν ἢ τοὺς συμβολαιογράφους· || συμβολαιογραφικός, contractuel, elle, adj. δεσμολογηθεὶς διὰ συμβολαίου (συμβολαιογραφικῆς πράξεως), stipulé par contrat ; || ἀντικατάστασις (ὑποκατάστασις) συμβολαιογραφική, substitution contractuelle, ἤτοι διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως· || ἔγγραφον συμβολαιογραφικὸν ἢ πρᾶξις συμβολαιογραφική, acte notarié ; || συμβολαιογραφικὸν ὕφος, style notarial ; || ἐπάγγελμα συμβολαιογραφικόν, charge notariale.

συμβολαιογραφικῶς [ἐπίρ.], ἐνώπιον συμβολαιογράφου, par devant notaire ; διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως, par un acte notarié.

συμβολαιογράφος, ου, ὁ· notaire, n.m. δημόσιος ὑπάλληλος ἔργον ἔχων α') τὴν σύνταξιν καὶ φύλαξιν ἐπισήμων ἐγγράφων περὶ ἐξωδίκων νομικῶν σχέσεων κατ' αἴτησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου ὁσάκις οὗτος εἴτε θέλει, εἴτε ἐκ τοῦ νόμου ὀφείλει διὰ τὸ κῦρος τῆς νομικῆς πράξεως νὰ βεβαιώσῃ ἐπισήμως αὐτήν· β') τὴν βεβαίωσιν τῆς χρονολογίας ἰδιωτικῶν ἐγγράφων, ὧν ἡ χρονολογία ἄνευ τῆς βεβαιώσεως τοῦ συμβολαιογράφου δὲν ἰσχύει ἀπέναντι τρίτων· γ') τὴν διεύθυνσιν ὡρισμένης διαδικασίας, ὡς εἶνε ἡ ἐνέργεια δημοσίου πλειστηριασμοῦ, ἡ κατάταξις τῶν δανειστῶν, ἡ σύνταξις τοῦ πίνακος κατατάξεως καὶ τῶν κατ' αὐτοῦ ἀνακοπῶν, ἡ σύνταξις δικαστικῆς ἀπογραφῆς, ἡ πιστοποίησις τῶν ἐν τῷ συμβολαιογραφείῳ γινομένων τοιχοκολλήσεων, κτλ. || ἡ σύζυγος τοῦ συμβολαιογράφου, notairesse, n. f. § —, tabellion, n. m. (παλαιοτέρως) εἰς τὰς κατωτέρας δικαστικὰς ὑποθέσεις.

συμβολαιογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· εἶμαι συμβολαιογράφος, être notaire.

συμβόλαιον, ου, τό· contrat, n. m. συμφωνητικόν, τό· σύμβασις ἢ συμφωνία δι' ἧς ἓν ἢ πλειότερα ἄτομα ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν ἀπέναντι ἑτέρων ἀτόμων νὰ δώσωσι, νὰ πράξωσι ἢ νὰ μὴ πράξωσί τι (βλ. καὶ κατωτέρω)· || —, συμφωνία γενομένη ἐνώπιον συμβολαιογράφου, contrat [passé par devant notaire] ; συμβολαιογραφικὴ πρᾶξις, acte notarié ; || συντάσσω (κάμνω) συμβόλαιον, dresser (faire) un contrat ; || αὔριον θὰ κάμωμεν τὸ συμβόλαιον, nous passerons le contrat demain ; || — γενόμενον (συνταχθὲν) ἐνώπιον συμβολαιογράφου, contrat passé par devant notaire ; || — ἀποζημιώσεως, un acte d'indemnité ; || — ἐνεργόν, ἐν ἐνεργείᾳ, ἐν ἰσχύϊ,

un contrat en vigueur ; || — ἐκπνεῦσαν, διαγραφέν, un contrat expiré ; || — ἐνοικιάσεως, un contrat de louage ; || — εταιρικόν, un contrat social ; || — ναυπηγίας, un contrat de construction d'un vaisseau ; || — παραχωρήσεως, un contrat de cession ; || ἀσφαλιστικὸν συμβόλαιον, police d'assurance ; βλ. **ἀσφάλεια**· || ἀσφαλιστικὸν συμβόλαιον μὲ ἐκκρεμεῖς τοὺς κινδύνους, μὲ λήξαντας κινδύνους, police ouverte, arrêtée. § **συμβόλαιον** (συμφωνητικὸν) **ἐνοικιάσεως** (**μισθώσεως**), bail, n. m. (πληθ. des baux), τὸ ἐνοικιαστήριον συμβόλαιον (contrat) δι' οὗ παρέχουσι τὴν ἐπικαρπίαν κινητοῦ ἢ ἀκινήτου κτήματος δι' ὡρισμένον χρηματικὸν ποσὸν καὶ χρονικὸν διάστημα. § **συμβόλαιον** ἢ **σύμβασις** (contrat) ἐν τῇ γενικῇ τῆς λέξεως ἐννοίᾳ καλεῖται πᾶσα δήλωσις συμφώνου βουλήσεως δύο ἢ πλειόνων προσώπων σκοπούντων νὰ παραγάγωσι, τροποποιήσωσιν ἢ διαλύσωσιν ἔννομον σχέσιν. Ἰδιαιτέρως δὲ καλεῖται νῦν συμβόλαιον τὸ ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου συντασσόμενον ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον γενόμενον ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου συμβολαιογράφου καὶ κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις εἶνε ἔγγραφον δημόσιον παρέχον πλήρη ἀπόδειξιν περὶ παντὸς θέματος ὅπερ βεβαιοῖ, ὁ συμβολαιογράφος, ὅτι ἔλαβε χώραν ἐνώπιον αὐτοῦ ἢ ἐνηργήθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου, ἐνόσῳ δὲν προταθῇ κατ' αὐτοῦ καὶ ἀποδειχθῇ πλαστογραφία ἢ νόθευσις. Εἶνε δὲ ἐπιδεκτικὸν ἐκτελέσεως ἐν τῷ Κράτει ἅμα ἐπισυναφθῇ εἰς τοῦτο ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως. Ἵνα ᾖ ἔγκυρον δέον νὰ συνταχθῇ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου συμβολαιογράφου δηλ. τῆς περιφερείας τοῦ εἰρηνοδικείου, νὰ μὴ ὑπάρχῃ κώλυμα τοῦ συμβολαιογράφου συγγενείας ἢ συμφέροντος καὶ νὰ συνταχθῇ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων ἢ δευτέρου τινὸς συμβολαιογράφου. Ἀλλ' ἡ ἔλλειψις τῶν διατυπώσεων τοῦ ἐπισήμου ἐγγράφου, καίτοι ἀφαιροῦσα τὸν ἐπίσημον χαρακτῆρα τοῦ συμβολαίου δὲν συναφαιρεῖ ὅμως καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, ἐνόσῳ ὑπάρχει ἐν αὐτῷ τοὐλάχιστον ἡ ὑπογραφὴ τῶν μερῶν καὶ δὲν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος ἀφεύκτως τὴν σύνταξιν ἐπισήμων ἐγγράφων διὰ τὴν σύναψιν τῆς νομικῆς σχέσεως, περὶ ἧς πρόκειται.

συμβολή, ῆς, ἡ· confluent [de deux fleuves] n.m. **σύρροια**, ἡ· καλεῖται τὸ μέρος ἔνθα γίνεται ἡ ἕνωσις δύο ῥείθρων· βλ. καὶ **κάταντα**, **aval**. § **συμβολή**, confluent, n.m. τὸ μέρος ἔνθα συναντῶνται δύο κοιλάδες. § [τεχν.] συμβολή, ἡ συνένωσις, σύνδεσις, **assemblage**, n. m. ἡ ἕνωσις, jonction, n. f. ἡ σύνδεσις, ἕνωσις, embrayage [βλ. **συμβάλλω**)· [ναυπηγ.] écart, n. m. (βλ. κατωτέρω). **συμβολή**, ἡ· **assemblage**, n. m. **συναρμογή**, ἡ· **ξυλόδεσμος**, ὁ προκειμένου περὶ ξύλων)· **σύνδεσις** ἢ ἕνωσις, ἤτοι ἕνωσις διαφόρων μερῶν σιδηρῶν ἢ ξυλίνων ἀποτελούντων σύνολόν τι. Καλεῖται οὕτως ὁ τρόπος τοῦ συνδέειν μεταξύ των τὰ **τεμάχια τῶν ξύλων** ἢ σιδήρων (βλ. καὶ ναυπηγικοὺς ὅρους τῆς λέξεως assemblage, εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως)· || **συμβλητικός**, ή, όν· d'assemblage ; συνδετήριος, α, ον· συναρμόσιμος, ος· ἑνωτικός, ή, όν· **συνδετικός**, ή, όν· || **συμβλητικὰ** βλῆτρα, boulons d'assemblage ; **συμβλητικός**, ή, όν· pour l'assemblage ; **σύμπλεγμα ξυλώσεως** ἢ **ξυλοδεσιά**, **assemblage** de charpente ; ξύλα συνηρμοσμένα ἢ ὁ σκελετὸς οἰκοδομῆς τινος, κτλ. || ξυλίνη συμβολὴ ἢ ξυλαρμογὴ ἢ ξυλόδεσμος, assemblage de bois; || **διαγωνόθετον σανίδωμα**, assemblage à brin de fougère ; βλ. πτέρις (fougère). § ὑπάρχει μέγας ἀριθμὸς **συμβολῶν** ἢ **ξυλοδέσμων** ἐξ ὧν θ' ἀναφέρωμεν τοὺς κυριωτέρους· || **συμβολὴ κατ' ἄκρα** ἢ **διὰ παρεκταμάτων** ἢ **κατὰ μῆκος τῶν ἰνῶν**, assemblage de bouts, ou de rallonges, ou à bois de fil, καλεῖται ὅταν τὰ δύο τεμάχια ἑνῶνται κατὰ τὴν ἐπέκτασίν των· || **ἡ ἐπὶ κρόταφον συμβολή**, assemblage de champ ἤτοι ὅταν ἡ ἕνωσις τῶν τεμαχίων ξύλων, λίθων ἢ μετάλλων γίγνηται διὰ τῆς στενοτέρας αὐτῶν πλευρᾶς· || **γωνιακὴ συμβολή**, assemblage angulaire, ὁπόταν τὰ τεμάχια ἑνούμενα ἀποτελῶσι γωνίαν μεταξύ των.

Ἡ ἐν χρήσει εἰς τὰς ξυλώσεις (ξυλοδεσιαῖς, charpentes), ἥτις στερεοῦται πάντοτε διὰ σιδηρῶν στεφανῶν περιβαλλουσῶν τὴν συμβολήν· τοιαῦται εἰσὶν αἱ ἑξῆς :

1) **Ἡ κατ' ἄκρον συμβολή**, ἢ **διὰ παρεκτάματος**, ἢ **κατὰ μῆκος τῶν ἰνῶν**, assemblage de bout, ou de rallonge, ou à bois de fil ; || **συμβολὴ** ἢ **ἕνωσις καθ' ἡμίξυλον** ἢ **ἰσότομος** συμβολή, assemblage à mi-bois, κοινῶς μισὸ καὶ μισό, τουτέστι τεμνομένων τῶν ξύλων εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ πάχους των κατὰ τὸ αὐτὸ μῆκος καὶ ὀρθογωνίως, οὕτως ὥστε τὸ μὴ ἀφαιρεθὲν μέρος τοῦ ἄκρου νὰ ἐφαρμόζηται ἐπὶ τοῦ ἀφαιρεθέντος μέρους τοῦ ἑτέρου τεμαχίου· βλ. καὶ κατωτέρω εἰς συμβολὰς ναυτικοῦ· || **συμβολὴ** ἢ **ἕνωσις κατ' ἀπότμησιν** ἢ **ὀνυχωτή**, assemblage en flûte ou sifflet, ἤτοι τὰ δύο τεμάχια τέμνονται λοξῶς ὑπὸ τὴν αὐτὴν γωνίαν, τιθεμένων εἰς ἐπαφὴν τῶν ἑδρῶν τῆς ἐντομῆς (βλ. κατωτέρω εἰς συμβολὰς ναυτικοῦ· || **συμβολὴ** ἢ **ἕνωσις διὰ διαδοχικῶν ἀποτμήσεων** ἢ **συμβολὴ Διός**, assemblage à trait de Jupiter, ἤτοι ἐντομὴ **κατ' ἀπότμησιν** (en flûte) ἐπαναλαμβανομένη δὶς ἢ τρὶς κτλ. κατὰ παράλληλα ἐπίπεδα, εἰς μήκη μικρότερα τοῦ πάχους τῶν ἑνουμένων ξύλων κτλ. καὶ συμμετρικῶς εἰς ἀμφότερα τὰ τεμάχια. Ἐντὸς τῶν ἀφιεμένων μικρῶν κενῶν μεταξὺ τοῦ βάθους δύο ἐντομῶν παρεμβάλλουσι σφῆνας διὰ νὰ ἐπέλθῃ σύσφιγξις.

2) **Ἡ ἐπὶ κρόταφον συμβολή**, assemblage de champ, ἥτις εἶνε κυρίως ἐν χρήσει ἐν τῇ λεπτουργικῇ (menuiserie) χρησιμεύουσα ἵνα πλατύνῃ τὰ τεμάχια (σανίδων, κτλ.)· εἴδη ταύτης εἰσὶν αἱ ἑξῆς· || συμβολὴ ἢ ἕνωσις **δι' ἐντομῆς καθ' ἡμίξυλον** ἢ **ἰσότομος**, assemblage à feuillure mi-bois, κοινῶς μισὸ καὶ μισό, ἤτοι ἐπὶ τοῦ **κροτάφου** (champ) ἑκάστου τεμαχίου ἀφαιροῦσι συμμετρικῶς τὸ ἥμισυ τοῦ πάχους του ἀποτελοῦντες ὀρθογώνιον **ἐντομὴν** (feuillure), οὕτως ὥστε τὸ μὴ ἀφαιρεθὲν μέρος νὰ ἐφαρμόζηται

ἐπὶ τοῦ ἀφαιρεθέντος μέρους τοῦ ἑτέρου τεμαχίου· || **συμβολὴ ἢ ἕνωσις δι' ἐγκοπῆς καὶ γλωσσιδίου**, assemblage à rainure et languette, ἤτοι ἐπὶ τοῦ κροτάφου τῆς μιᾶς σανίδος κάμνουσιν ὀρθογωνίους ἐγκοπάς, ἀφίνουσι δὲ ἐπὶ τῆς ἑτέρας σανίδος συμμετρικὰς ἐξοχὰς ἀφαιροῦντες τὸ μεταξὺ τούτων ὑπάρχον ξύλον, ἵνα τὰ γλωσσίδια εἰσέλθωσιν εἰς τὰς ἐγκοπάς· || **συμβολὴ ἢ ἕνωσις διὰ κλειδός**, assemblage à clef; ἐπὶ τοῦ μέσου τοῦ κροτάφου ἑκάστης σανίδος σχηματίζουσιν ὀρθογώνιον ἐντομὴν ἐν ᾗ εἰσέρχεται ξυλίνη πήχη συνδέουσα οὕτω τὰ δύο τεμάχια· ἀντὶ ξυλίνης πήχης ἀφίνουσιν εἰς μίαν τῶν σανίδων κατὰ τὸ μῆκος τοῦ κροτάφου ἐξοχὴν ὀρθογώνιον, ὁμοίαν τῆς ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τεμαχίου ἀφιεμένης ὀρθογωνίου ἐντομῆς καὶ οὕτως ἑνοῦνται κατὰ κρόταφον αἱ δύο σανίδες.

3) **Γωνιακαὶ συμβολαί**, assemblages angulaires; αὗται εἶνε πολυάριθμοι ἐξ ὧν κυριώτεραι εἰσὶν αἱ ἑξῆς· || **συμβολὴ ἢ ἕνωσις καθ' ἡμίξυλον ἢ ἰσότομος**, assemblage à mi-bois (βλ. καὶ κατωτέρω, μισὸ καὶ μισό), συνδεομένη διὰ ξυλίνων γόμφων (ξυλόκαρφα, chevilles en bois); || **χελιδονουρὰ ἢ ψαλιδωτὴ συμβολὴ** (κοινῶς τὸ δόντι), assemblage à queue d'aronde ou d'hironde; αὕτη συνίσταται εἰς τὸ νὰ κάμωσιν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἑνὸς ξύλου ἐξοχὴν ἐν εἴδει τραπεζίου οὗτινος τὸ πλατύτερον μέρος εἶνε πρὸς τὰ ἔξω· ἡ ἐξοχὴ αὕτη εἰσέρχεται εἰς συμμετρικὴν ἐντομὴν ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τεμαχίου ξύλου. Ἡ χελιδονουρὰ χρησιμοποιεῖται πολὺ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν συρταρίων ἅτινα κατασκευάζονται μὲ δόντια· βλ. καὶ **χελιδονουρά**· || **συμβολὴ ἢ ἕνωσις διὰ τόρμου καὶ ἀνατρήσεως**, assemblage à tenon et mortaise, κατὰ Χαντζερῆν **ἐντορμία**, ας, ἡ (βλ. λέξεις)· || assemblage à double tenon, κατὰ Χαντζερῆν **διτορμία**, ἤτοι ἕνωσις δύο ξύλων διὰ δύο τόρμων· || **συμβολὴ ἢ ἕνωσις μεταλλικῶν τεμαχίων**, assemblage de pièces métalliques. Αἱ διάφοροι μεταλλικαὶ συμβολαὶ καὶ ἰδιαιτέρως αἱ εἰς τὰς οἰκοδομὰς (στέγας κτλ.) καὶ τὰς γεφύρας χρησιμοποιούμεναι ἐνεργοῦνται διὰ βλήτρων, περικοχλίων, γόμφων καὶ γυρωτικῶν ἥλων (ἤτοι δικεφάλων). § [ναυπηγ.] ἡ συμβολή, κοινῶς ἡ **παρέλα**, assemblage, n.m. ou écart, ὀνομάζεται οὕτως ἡ ἕνωσις δύο τεμαχίων προωρισμένων ν' ἀποτελέσωσι σύνολόν τι· || **ἁπλῆ συμβολὴ** (τὸ σόκορο), assemblage ou écart simple; || **ὀνυχωτὴ συμβολὴ** (σφῆνα), assemblage ou écart à sifflet; τὰ δύο τεμάχια εἶνε λοξοτετμημένα συνήθως κατὰ γωνίαν 45°· || **ἰσότομος συμβολὴ** (μισὸ καὶ μισό), καθ' ἡμίξυλον, assemblage ou écart à mi-bois, ἤτοι ἀπὸ ἑκάστου τεμαχίου ξύλου ἔχει ἀφαιρεθῆ πρὸς τὸ μέρος τῆς συμβολῆς, τὸ ἥμισυ τοῦ πάχους του, συνεπῶς ὁ μέγας ἁρμὸς κατὰ τὴν ἕνωσιν τῶν δύο ξύλων εἶνε παράλληλος μὲ τὰς ἐπιφανείας αὐτῶν· || **ἀνισότομος συμβολὴ** (ἡ μονή), assemblage ou écart à empâture, ἥτις σχηματίζεται ὡς ἰσότομος, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι πρὸς τὸ ἄκρον ἀφαιρεῖται περισσότερον ἐκ τοῦ ξύλου, συνεπῶς κατὰ τὴν ἕνωσίν των τὰ δύο τεμάχια ἀποτελοῦσι τὸν μέγαν ἁρμὸν ὅστις δὲν εἶνε παράλληλος μὲ τὰς ἐπιφανείας τῶν ξύλων, ἀλλ' εἶνε κεκλιμένος πρὸς ταύτας· || **ὀδοντωτὴ συμβολὴ** (μὲ δόντι), assemblage ou écart à dent ἢ à croc; ἤτοι ἀμφότερα τὰ ξύλα τέμνονται λοξῶς κατ' ἄκρον, εἶτα ἐν ἑκάστῳ, τούτων καὶ εἰς ἴσην ἀπόστασιν ἐκ τοῦ ἄκρου ἐνεργεῖται ἐκτομή τις, οὕτω δὲ ἐν ἀμφοτέροις τοῖς τεμαχίοις σχηματίζεται ὁμοιόμορφος ὀδοὺς εἰσερχόμενος κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἐν τῇ ἐκτομῇ τοῦ ἑτέρου τεμαχίου. § συμβολή, ἡ συνεισφορά, ἔρανος, contingent, n. m. τὸ ἀνάλογον δαπάνης, ὁ ἔρανος, écot, n. m. τὸ συνεισφερόμενον, ce qu'on apporte; [ἐν.] εἰσφορά, apport, n. m. § **συμβολή**, assaut d'escrime, ἢ ἁπλῶς assaut, n. m. ἡ διὰ τῶν ὅπλων συμβολὴ δύο ἀτόμων συνίσταται εἰς προσπεποιημένην μονομαχίαν. § **συμβολὴ** [ναυτικ.], βλ. **σύρραξις**, choc, n. m. § **συμβολὴ** τοῦ ἐνστομίσματος, banquet, n. m. καλεῖται οὕτως εἰδικώτερον τὸ σημεῖον ἔνθα τὸ ἐνστόμισμα συνδέεται μετὰ τῶν βραχιόνων ἢ λύκων τῆς στομίδος τοῦ χαλινοῦ.

συμβολίζω, μέλ. ίσω, symboliser, εἰκονίζω, ἐκφράζω τι διὰ συμβόλου, exprimer au moyen d'un symbole; ἐκφράζω τι συμβολικῶς, exprimer symboliquement; || συμβολίζουσι τὴν νίκην διὰ τοῦ φοίνικος καὶ τῆς δάφνης, on symbolise la victoire par la palme et le laurier. § συμβολίζω, symboliser, εἶμαι τὸ σύμβολον τινός, être le symbole de; || ἡ ἐλαία συμβολίζει τὴν εἰρήνην, l'olivier symbolise la paix.

συμβολικός, ή, όν· εἰς σύμβολον ἀνήκων (διά τινος σημείου, κατὰ συνθήκην εἰλημμένου, δηλῶν τι συνθηματικός), χρησιμεύων ὡς σύμβολον, symbolique, adj. ou figuratif ive, adj. || πρόσωπον, εἰκὼν συμβολική, figure, image symbolique; || συμβολικὴ ὁμιλία, langage symbolique; || συμβολικὴ γραφή, écriture symbolique; || συμβολικὸν ἀλφάβητον, chiffre, n. m. § **συμβολικός**, héraldique, adj. (**ἐραλδικός**) σηματολογικός, τῶν οἰκοσήμων, ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ οἰκόσημον, qui a rapport au blason; || συμβολικὴ ἐπιστήμη, art héraldique; ἡ γνῶσις τῶν οἰκοσήμων· βλ. καὶ **ἔμβλημα**.

συμβολικῶς [ἐπίρ.], d'une manière symbolique, symboliquement, adv. ou d'une manière figurée, figurativement, adv. (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει)· || γράφω συμβολικῶς, écrire en chiffres.

συμβολισμός, οῦ, ὁ· symbolisme, n. m. [φιλοσ.] ἰδιαιτέρα κατάστασις τῆς ἐπιστήμης, καθ' ἣν ἅπασαι αἱ ἐπιστημονικαὶ ἀλήθειαι καὶ καταφάσεις ἐκφράζονται διὰ συμβόλων. Ἐπίσης λέγεται οὕτως ἡ παράστασις τῶν δογμάτων καὶ ἱστορικῶν γεγονότων διὰ συμβόλων ἢ ποιητικῶν εἰκόνων.

συμβολισμός, οῦ, ὁ· symbolisation, n.f. τὸ παριστᾶν τι διὰ συμβόλων, ὁ εἰκονισμὸς διὰ συμβόλου.

συμβολιστής, οῦ, ὁ· symboliste, n. m. ὁ παριστάνων τι διὰ συμβολισμῶν.

συμβολολογία, ας, ἡ· symbolologie, n. f. συνώνυμον τοῦ σημειολογία (séméiologie).

συμβολολογικός, ή, όν· symbologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν συμβολολογίαν.

σύμβολον, ου, τό· σχῆμα, σημεῖον ἢ οἱονδήποτε φυσικὸν ἀντικείμενον ἐξ οὗ εἰκάζεταί τι, ἢ ἀναγνωρίζεταί τι, symbole, n. m. (βλ. κατωτέρω), τὸ γνώρισμα, figure, n.f. σημεῖον, signe, n. m. σημεῖον, σφραγίς, κοινῶς σημάδι, marque, n. f. ἔμβλημα, emblème, n.m. ἔμβλημα, ἡ ῥῆσις, devise, n. f. σύμβολον (τὸ ἐπακόλουθον τινός), attribut, n. m. || ὁ κύων εἶνε σύμβολον τῆς πίστεως, le chien est le symbole de la fidélité ; || ὁ πασχάλιος ἀμνός, εἶνε τὸ σύμβολον τῆς εὐχαριστίας, l'agneau pascal est la figure de l'eucharistie ; || [θεολογ.] τὸ σύμβολον τῆς πίστεως, le Crédo ; le symbole des apôtres ; || τὸ σύμβολόν του εἶνε : μηδὲν ἄγαν, sa devise est : rien de trop ; || ἡ τρίαινα εἶνε τὸ σύμβολον τοῦ Ποσειδῶνος, le trident est l'attribut de Neptune. § σύμβολον (symbole) ἐσήμαινε τὸ πάλαι σχῆμα, σημεῖον ἢ πρᾶγμα δι' οὗ κατὰ συνθήκην ἐξυπακούονται διαφέροντα τῶν κυρίως δι' αὐτῶν σημαινομένων πραγμάτων, γεγονότων, ἰδεῶν, κτλ. Ἐπίσης δὲ μετάλλιον ἢ ξύλου τεμάχιον διχοτομημένον χρησιμεῦον εἰς ἀναγνώρισιν τοῦ κατόχου, ἢ σημεῖον κεχαραγμένον ἢ πινακίς, δι' ὧν ἦσαν ἐφωδιασμένοι οἱ δημοσίαν λειτουργίαν ἔχοντες ὅπως τὸ ἐπιδεικνύωσι πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ἰδιότητός των. Τέλος δὲ καὶ ἐμπορικὴν σύμβασιν, ἐξ οὗ καὶ ἀπὸ συμβόλων δίκαι ἐκαλοῦντο αἱ ὑπὸ τοιούτων συνθηκῶν προκύπτουσαι καὶ διεξαγόμεναι μεταξὺ πολιτῶν καὶ ξένων· || —, souche de la taille ; βλ. ἐγκοπίς. § — [ναυτ.], βλ. σύμβλημα (rousture). § — [νομ. ἐν.], τὸ συμβόλαιον, contrat, n. m. ἡ σύμβασις, convention, n. f. pacte, n. m. § — στενογραφίας, κρυπτογραφίας, κρυπτογραφικόν, ἀποστολῆς· βλ. κρυπτογραφία.

συμβολοποίησις, εως, ἡ· symbolisation, n. f. τὸ παριστάνειν τι διὰ συμβόλων, action de présenter par des symboles.

συμβολοποιῶ (έω), μέλ. ήσω· κάμνω τι σύμβολον, symboliser ; βλ. σύμβολον καὶ συμβολίζω.

συμβουλάτορας, ὁ [δημ.], ὁ δίδων συμβουλήν, σύμβουλος, qui donne conseil, conseiller, ère, n. ou conseil, n. m. [συνήθ. κωμ.] ὁ δίδων γνώμην, συμβουλήν, donneur d'avis ; conseilleur, euse, n. qui donne des conseils ; βλ. καὶ σύμβουλος.

συμβουλευτής, οῦ, ὁ· ὁ συμβουλεύων, κοινῶς ὁ συμβουλάτορας.

συμβουλευτικός, ή, όν· εἰς συμβουλὴν ἀνήκων, ἐπιτήδειος, παραινετικός, consultatif, ive, adj. ἤτοι ὁ δίδων τὴν γνώμην του, οὗτινος ἡ γνώμη χρησιμεύει ὡς ἁπλῆ συμβουλὴ μὴ οὖσα ὑποχρεωτική· || συμβουλευτικὸν τμῆμα ἢ ἐπιτροπή, comité consultatif ; βλ. συμβούλιον. § ἀφορῶν συμβουλήν, de conseil ; de bon conseil.

συμβουλευτικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συμβουλευτικόν, d'une manière consultative. § —, συμβουλεύων, en conseillant.

συμβουλεύω, μέλ. εύσω, παραινέω-ῶ, δίδω συμβουλήν, donner conseil, κοινῶς ὁρμηνεύω, conseiller ; || τί μὲ συμβουλεύστε; que me conseillez-vous? || σᾶς συμβουλεύω τοῦτο ὡς φίλος, je vous le conseille en ami ; || μὲ συνεβούλευε νὰ μὴ ἐπιχειρῶ οὐδεμίαν πρᾶξιν ὑπὲρ τὴν δύναμίν μου, il me conseillait de n'entreprendre aucune affaire au dessus de mes forces ; || τοῦτο σᾶς συμβουλεύω, voilà ce que je vous conseille. § δίδω καλὰς συμβουλάς, donner de bons conseils ; νουθετῶ, prêcher ; ἐλέγχω τινά, κάμνω εἴς τινα παρατηρήσεις, faire des remontrances ; || τοῦ κάκου τὸν συμβουλεύετε [οἰκ.], vous avez beau le prêcher. § [μέσ.] συμβουλεύομαι, consulter ; ζητῶ (λαμβάνω) ἀπό τινα συμβουλήν, demander (; prendre) conseil ; ζητῶ τὴν γνώμην του, prendre avis ; || ἐσυμβουλεύθη τὸν δικηγόρον του, il a consulté son avocat ; || τὸν ἑαυτόν του μόνον συμβουλεύεται, il ne prend conseil que de sa tête ; συμβουλεύομαι τοὺς ἰατρούς, consulter les médecins ; || ὁ φίλος τὸν ὁποῖον συνεβουλεύθην, l'ami que j'ai consulté. § [μέσ.] κάμνω συμβούλιον, tenir conseil ; consulter ; συσκέπτομαι conférer ; [se] concerter ; συσκέπτομαι, βουλεύομαι, συζητῶ μετά τινος, délibérer ; || ἐσυμβουλεύθη μὲ τοὺς φίλους του, il tint conseil avec ses amis ; || οἱ ἰατροὶ συνεβουλεύθησαν πολλὴν ὥραν, les médecins ont consulté longtemps.

συμβουλή, ῆς ἡ· κοινῶς ἡ ὁρμήνεια παραίνεσις, ἡ γνώμη τὴν ὁποίαν δίδει τις εἴς τινα, conseil, n. m. ἡ γνώμη, avis, n. m. || κατὰ συμβουλὴν τοῦ ἀδελφοῦ του, sur l'avis de son frère. § [δικηγόρου, ἰατροῦ] consultation, n.f.

συμβούλιον, ου, τό· ὁμὰς συσκεπτομένη, assemblée délibérative, οἱ συσκεπτόμενοι (βλ. κατωτέρω), conseil, n. m. [ἐπὶ κακοῦ συνήθ.] conciliabule, n. m. ὅπερ κυρίως σημαίνει παράνομον συμβούλιον ἀρχιερέων· || τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, le conseil des ministres ; || συμβούλιον ἰατρῶν ἢ δικηγόρων, consultation, n. f. || δημοτικὸν συμβούλιον, βλ. δημοτικόν· || ἰατρικὸν συμβούλιον, consultation médicale ; || οἰκογενειακὸν συμβούλιον, conseil de famille ; βλ. καὶ συγγενικὸν συμβούλιον· || ἐκκλησιαστικὸν συμβούλιον, conseil d'administration d'une église, ὅπερ λέγεται fabrique, n. f. εἶνε δὲ τὸ διαχειριζόμενον τὰ κτήματα καὶ τὰ ἔσοδα τῆς ἐκκλησίας· || πρόεδρος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου, président du comité de fabrique; || ἐν συμβουλίῳ ἐκκλησιαστικῷ, capitulairement, adv.=en chapitre, ἱερωμένοι συνελθόντες ἐν ἐκκλησιαστικῷ συμβουλίῳ, religieux capitulairement assemblés ; || [νομ. ποιν.] τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, la chambre d'accusation (de mises en accusation). § συμβούλιον (conseil) καλεῖται ἐν γένει

τὸ σύνολον πλειόνων προσώπων συνερχομένων πρὸς συνδιάσκεψιν περί τινος ὑποθέσεως. Οὕτω καλοῦνται δὲ κυρίως τὰ εἰς οἱασδήποτε μεγαλειτέρας ἑνώσεις ἀνθρώπων τὴν διαχείρισιν κατέχοντα σωματεῖα, ἀποτελούμενα ἐκ τῶν λεγομένων συμβούλων ἐξ ὧν συνήθως εἷς ἢ καὶ πλείονες κατέχουσι τὴν θέσιν προέδρου, ἄλλοι δὲ ἄλλας θέσεις, ὡς καὶ ἐπίσης ἐν πολλαῖς δημοκρατίαις τὸ διαχειριζόμενον τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν σωματεῖον, ὡς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ τῆς Ἑνετίας (τὸ Συμβούλιον τῶν Δέκα), ἐν Ἑλβετίᾳ, ἐν Γαλλίᾳ, κτλ. Δικαστικὰ συμβούλια λέγονται τὰ διὰ τὴν προπαρασκευαστικὴν διαδικασίαν συγκροτούμενα, ἅτινα ἀποφαίνονται ἂν πρέπῃ ἢ οὔ νὰ εἰσαχθῇ εἰς δίκην κατηγορούμενός τις καὶ ἐκδίδουσι περὶ τούτου **βούλευμα**. Εἶνε δὲ ταῦτα δύο, τὸ τῶν πλημμελειοδικῶν, συγκροτούμενον ἐκ 3 δικαστῶν παρισταμένων καὶ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τοῦ γραμματέως, καὶ τὸ τῶν ἐφετῶν συγκείμενον ἐκ 5 δικαστῶν ἐπίσης παρισταμένων τοῦ εἰσαγγελέως καὶ γραμματέως, ἐπιλαμβανόμενον δὲ τῆς ἀνακοπῆς τῶν βουλευμάτων τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν, ἀναθεωρήσεως τοῦ ἐγκλητηρίου καὶ ἰδιαζούσης δικαιοδοσίας. § **οἰκονομικὸν συμβούλιον**, τό, conseil d'administration, τὸ διαχειριζόμενον τὸ ὑλικὸν καὶ χρηματικὸν εἰς τὰ σώματα· || **συμβούλιον ἀμύνης**, conseil de défense, καλεῖται οὕτως ἡ ἐπιτροπὴ ἡ ἐπιπεφορτισμένη τὴν προπαρασκευὴν καὶ ἐπιθεώρησιν τῆς ἀμύνης τῶν φρουρίων· || **πειθαρχικὸν συμβούλιον**, conseil de discipline ; || **ἀνακριτικὸν συμβούλιον**, conseil d'enquête ; βλ. **ἀνακριτικόν**· || **στρατοδικεῖον**, τό, καὶ πολεμικὸν ἢ στρατιωτικὸν συμβούλιον (ἐν φρουρίῳ), conseil de guerre ; || **διαρκὲς στρατοδικεῖον**. conseil de guerre permanent; || **νομαρχιακὸν συμβούλιον**, conseil de préfecture ; || **στρατολογικὸν συμβούλιον** διαβατικὸν ἔκτακτον, conseil de revision (de recrutement) ; βλ. καὶ **στρατιωτικὸν** συμβούλιον, conseil de revision ; || **ἀνώτερον πολεμικὸν συμβούλιον**, conseil supérieur de la guerre, συμβούλιον ἐξετάζον τὰ τοῦ πολέμου ζητήματα. § **συμβούλιον**, τό, comité, n. m. συνάθροισις ἀποτελουμένη ἐξ ἐκλεχθέντων προσώπων διὰ τὴν συζήτησιν ὑποθέσεως τινός· || **ἐπιστημονικὸν συμβούλιον**, conseil comité, συνάθροισις στρατηγῶν καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν (ἐν Γαλλίᾳ) ἐπιπεφορτισμένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν τὴν ἐξέτασιν διαφόρων ζητημάτων ἅτινα τοῖς ὑποβάλλει. Τὰ ἐπιστημονικὰ ταῦτα συμβούλια ἐδρεύουσιν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν, ἡ ἐνέργειά των εἶνε καθαρῶς συμβουλευτική, καλοῦνται δὲ ἐπίσης καὶ **τεχνικὰ συμβουλευτικὰ τμήματα** ἢ **τεχνικὰ συμβούλια** (comités techniques). Ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχει **τεχνικὸν συμβουλευτικὸν τμῆμα** τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν, τοῦ πεζικοῦ, τοῦ ἱππικοῦ, τοῦ πυροβολικοῦ, τοῦ μηχανικοῦ, τῆς ἐπιμελητείας (intendance) καὶ τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας· || **συμβουλευτικὸν τμῆμα ἢ ἐπιτροπή**, comité consultatif ; βλ. ἀνωτέρω.

σύμβουλος, ὁ καὶ ἡ· conseiller, ère, n. ὁ συμβουλεύων, διδων συμβουλήν· || σύμβουλος, conseiller n. m. ὁ ἀποτελῶν μέρος διοικητικοῦ τινὸς συμβουλίου· || δημοτικὸς σύμβουλος, conseiller municipal ; membre d'un conseil, d'une compagnie judiciaire ; || σύμβουλος **πρεσβείας** conseiller de légation; ὀλίγαι πρεσβεῖαι ἔχουσιν τοιούτους, συνήθως δὲ ὁ τίτλος οὗτος δίδεται εἰς τὸν α' γραμματέα χάριν τιμῆς· || ἡ σύζυγος τοῦ συμβούλου λέγεται conseillère, n. f. § σύμβουλος, conseilleur, euse, n. ὁ διδων συμβουλάς, qui donne des conseils.

συμμάζευσις, εως ἡ· τὸ συμμάζωμα, τὸ συμμαζεύειν, ἡ συστολή, rétrécissage, n. m. βλ. καὶ συναγωγή.

συμμαζεύω, μέλ. εύσω καὶ

συμμαζόνω, μέλ. συμμαζώξω, π. παραχ. τῆς μετοχ. συμμαζωμένος· συναθροίζω εἰς κοινόν τι μέρος, assembler ; rassembler ; ἑνόνω ὁμοῦ, réunir ; || ἐσυμμάζευσε τὰ πράγματά του, il a rassemblé ses effets (ses hardes) ; il a fait son paquet. § —, συνάγειν τινὰ οἴκαδε, recueillir (quelqu'un chez soi), ἤτοι πέρνω ξένον καὶ δυστυχῆ εἰς τὸν οἶκόν μου. (Εὐαγγ. «Ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με»). § —, συστέλλω, συνάγω, resserrer (μειῶ, ἐλαττῶ (εἰς μικρότερον χῶρον), réduire (en un moindre espace) ; ἐλαττῶ μειῶ, diminuer. § —, ἐπαναφέρω τινὰ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον, mettre à la raison ; τακτοποιῶ τινὰ ranger ; συγκρατῶ, χαλιναγωγῶ, réfreiner ; συγκρατῶ, retenir; || συμμάζευσε τὸ παιδί σου, rangez votre enfant ; || ἐγὼ σὲ συμμαζεύω [ἀπειλ.], je saurai bien vous mettre à la raison. § [μέσ.] συστέλλομαι, se contracter ; μειοῦμαι, ἐλαττοῦμαι, se réduire ; [συνεκδ.] se ranger ; || **συμμαζωμένος**, η, ον [μεταφ.], rangé, ée, adj. συνεσταλμένος, εὐπρεπής, modeste ; décent ; βλ. **μαζεύω, συστέλλω, συνεσταλμένος**, συστολή.

συμμαζωκτός, βλ. μαζωκτός.

συμμάζωμα, ατος, τό· συστολὴ σύναξις, rassemblement, n. m. σύσφιγξις, resserrement, n. m. § [πληθ. περιφρον.] ramassis, n. m. μαζώματα, assemblage de choses de peu de valeur, de personnes peu estimables; un ramassis d'escrocs. § —, βλ. **συμμάζευσις**.

συμμαθητεύω, μέλ. εύσω, συμμανθάνω, σπουδάζω ὁμοῦ μέ τινα, étudier ensemble ; εἶμαι συμμαθητής τινος, être condiciple (compagnon d'études.

συμμαθητής, οῦ, ὁ· ὁ μετ' ἄλλου μανθάνων, condisciple, n. σύντροφος ἐν ταῖς σπουδαῖς, compagnon d'études ; σύντροφος, συνάδελφος ἐν τῷ σχολείῳ, camarade d'école [θηλ. **συμμαθήτρια**].

συμμαρτυρῶ (έω), μέλ. ήσω· ὁμοῦ μαρτυρῶ, témoigner avec, συνεπιβεβαιῶ, ἐπιμαρτυρῶ, attester).

συμμαχητής, οῦ, ὁ· ὁ κατὰ τὴν μάχην, τὸν ἀγῶνα σύντροφος, camarade de combat ; ὁ μεθ' οὗ συμμάχονται.

συμμαχία, ας, ἡ· alliance, n. f. Ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ χαλεῖται οὕτω γενικῶς ἡ ἕνωσις ἡ ἀποκαθισταμένη μεταξὺ δύο ἢ πλειοτέρων ἐθνῶν δυνάμει συνθηκῶν· || **συνάμυνα,** ἡ, ἢ **συμμαχία ἀμυντική,** alliance défensive, ἡ συνθηκολογία μεταξὺ· συμμάχων περιοριζομένων εἰς τὸ νὰ συμμάχωνται ἐν περιπτώσει κηρύξεως πολέμου καθ' ἑνὸς τούτων· || **ἐπιμαχία,** ἡ, ἢ **συμμαχία ἐπιθετική,** alliance offensive, καλεῖται οὕτω ἡ συνθηκολογία τῶν **συμμάχων** (alliés), ὅταν προτίθενται οὗτοι νὰ προσβάλλωσι κοινὸν τινὰ πολέμιον· βλ. καὶ συνθήκη ἐπιθετικὴ (traité offensif) ; || — ἐπιθετικὴ καὶ ἀμυντική, ἢ **ἐπιμαχία** καὶ **συνάμυνα,** alliance offensive et défensive.

Αἱ **συνθῆκαι** (traités ou pactes d'alliance) προσδιορίζουσι τὰ μεταξὺ τῶν συμμάχων καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις. Οἱ σύμμαχοι δυνατὸν νὰ ὑποχρεῶνται νὰ παρακολουθήσωσι τὸν πόλεμον εἴτε **μεθ' ὅλων αὐτῶν** τῶν δυνάμεων καὶ προμηθειῶν, ὅπερ εἶνε ἡ συνηθεστέρα περίπτωσις, εἴτε νὰ χορηγήσωσι μέρος στρατοῦ μεθ' ὅλων τῶν ἀναγκαίων καὶ χρήματος, ὅπερ εἶνε λίαν σύνηθες ἐν Ἀγγλίᾳ· || χάμνω συμμαχίαν, faire alliance ; [μεταφ.] faire cause commune ; [ἀρχαιολ.] symmachie, n. f. = alliance. § **συμμαχία,** coalition, n. f. λέγεται ἕνωσις στρατευμάτων κανονισθεῖσα διὰ συνθήκης μεταξὺ διαφόρων ἐθνῶν πρὸς ἐπιδίωξιν κοινοῦ τινὸς σκοποῦ.

συμμαχικός, ή, όν, ἀφορῶν τὴν συμμαχίαν, d'alliance ; ἀφορῶν τὸν σύμμαχον, d'allié ; σύμμαχος, allié, ée.

συμμαχικῶς [ἐπίρ.], ὡς σύμμαχος, en allié ; διὰ συμμαχίας, par alliance.

συμμάχομαι, μέλ. μαχήσομαι, μάχομαι ὁμοῦ, combattre ensemble, συμπολεμῶ.

σύμμαχος, ος, ον, ὁ διὰ συμμαχίας συνδεδεμένος, allié, ée, adj. [ἐν.] ὁμοσπονδιακός, confédéré, ée ; || σύμμαχοι, les alliés, n. m. pl. βλ. **συμμαχία**· || σύμμαχοι, les coalisés, στρατεύματα διαφόρων ἐθνῶν ἡνωμένα διὰ κοινὸν σκοπόν· || — λέγεται ἐνίοτε διὰ τὸν ὁμοσπονδιακὸν στρατόν, armée confédérée ἢ ἁπλῶς les confédérés.

συμμαχῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι σύμμαχος (συμβοηθὸς) τινός, être allié ; s'allier ; συνάπτω (χάμνω) συμμαχίαν (μετά τινος), contracter (faire) une alliance ; [μεταφ.] συνεργάζομαι μετά τινος, συμμετέχω ἀπὸ κοινοῦ, faire cause commune. § —, coaliser, συνίσταμαι μεθ' ἑτέρων κατά τινος· βλ. καὶ **συμμαχία** (coalition).

συμμέθεξις, εως, ἡ· βλ. **συμμετοχή.**

συμμελετῶ (άω), μέλ. ήσω, μελετῶ (ἀσκοῦμαι ἢ ἐργάζομαι, προετοιμάζομαι) ὁμοῦ μέ τινα (ἀπὸ κοινοῦ μεθ' ἑτέρου), étudier (travailler ; se préparer) ensemble.

συμμερίζομαι, μέλ. θήσομαι (ἔχω) ἢ λαμβάνω μέρος εἰς . . . , avoir (prendre) part à . . . ; διανέμομαι, διαμοιράζομαί τι μετά τινος, partager ; συμμετέχω, participer ; || — τὴν εὐθύνην, partager la responsabilité ; || — τὴν γνώμην τινός, partager l'opinion (l'avis) de quelqu'un ; || — τὴν θλῖψιν τινός, prendre part à la douleur de quelqu'un ; || δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἐκφράσω, πόσον συμμερίζομαι τὴν θλῖψιν σας je ne saurais vous dire toute la part que je prends à votre douleur.

συμμεταβάλλω (βλ. βάλλω), μεταβάλλω μετά τινος, changer avec ; μεταβάλλω ὁμοῦ, changer ensemble.

συμμετακινῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμοῦ μετακινῶ, déplacer ensemble.

συμμεταξὺ [ἐπίρ.], ἀναμεταξύ, μεταξύ, entre ; || συμμεταξύ μας, entre nous.

συμμεταφέρω (φέρω), μεταφέρω ὁμοῦ ἢ (συγχρόνως), transporter ensemble.

συμμετέχω, μέλ. ἕξω (ἔχω), καὶ ἐγὼ μετέχω. participer ; ἔχω (ἢ λαμβάνω) μέρος, avoir (prendre) part ; διανέμομαι, διαμοιράζομαί τι μετά τινος, partager ; || συμμετέχει ὅλων τῶν ζημιῶν, il participe à toutes les pertes.

συμμετοχή, ῆς, ἡ· τὸ συμμετέχειν εἴς τι, ἡ ἀπὸ κοινοῦ μετοχή, participation, n. f. βλ. καὶ **μετοχή.** § —, participation, ἡ σύμπραξις πρὸς ἐκτέλεσιν ἀδικήματος τινός.

συμμέτοχος, ος, ον, ὁ συμμετέχων τινός, qui participe, participant, e, n. et adj. οἱ συμμετέχοντες, les participants.

συμμετρέω-ῶ, μέλ. ήσω· μετρῶ ἤτοι προσδιορίζω τὴν σχέσιν πράγματος τινὸς πρός τι ἕτερον, φέρω τι εἰς συμμετρίαν, εἰς καλὴν σχέσιν πρός τι ἄλλο, ποιῶ ἁρμόδιον, ἀνάλογον, ἀναλογίζω, proportionner. § **συμμέτρημα,** ατος, τὸ (ἐκ τοῦ **συμμετρέω-ῶ**), proportion, n. f. ἐργαλεῖόν τι τῶν ὁπλοποιῶν δι' οὗ δίδονται αἱ σχετικαὶ ἀναλογίαι πρὸς ἀντικείμενόν τι ἢ καταμετρεῖταί τι· || συμμέτρημα τοῦ οὐραίου, proportion de la culasse ; || συμμέτρημα τοῦ πεδίλου τῆς προσωμίδος, proportion de la plaque de couche.

συμμετρία, ας, ἡ· τὸ εἶναι σύμμετρον, ἰσομετρία, σχέσις κανονική, symétrie, n. f. διάταξις ὁμοίων μερῶν διατεταγμένων ὁμοίως εἰς σύνολόν τι, ὅθεν ἡ ἀναλογία, proportion, n.f. ἀκριβὴς ἀναλογία, juste proportion ; ἀναλογία καὶ ἁρμονία μεγέθους καὶ σχήματος τῶν μερῶν σώματος πρὸς ἄλληλα καὶ πρὸς τὸ ὅλον· || ἡ πρὸς ἄλληλα συμμετρία, proportion des parties entre elles ; || ἡ συμμετρία τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, la symétrie du corps humain ; || τοῦτο ἀντίκειται τῇ συμμετρίᾳ, cela est contre la symétrie. § **συμμετρία,** ας, ἡ [ἀρχιτ.] symétrie, n. f. διάταξις τῶν διαφόρων μερῶν οἰκοδομῆς (ἢ ἀντικειμένου τινὸς) οὕτως ὥστε ἐν τῷ συνόλῳ τὰ ὅμοια μέρη κατά τε τὸ σχῆμα καὶ τὰς διαστάσεις νὰ ἀνταποκρίνωνται σχετικῶς πρὸς ἄξονα τινὰ (axe) ἢ σημεῖον.

συμμετρικός, ή, όν· **σύμμετρος,** symétrique, adj. ὁ ἔχων συμμετρίαν· || συμμετρικὴ διάταξις (τοποθέτησις), arrangement symétrique.

συμμετρικῶς [ἐπίρ.], μετὰ συμμετρίας, avec symétrie ; symétriquement, adv. κατὰ

τρόπον συμμετρικόν, d'une manière symétrique.

σύμμετρος, ος, ον, μεμετρημένος πρός τι, σχετικὸς κατὰ τὸ μέτρον, ὅθεν ἰσόμετρος, ἀνάλογος, εὐάρμοστος, οὗτινος ἐλήφθησαν καλῶς αἱ ἀναλογίαι, καλῶς ἀνελογισμένος, [bien] proportionné, ée; συμμετρικός, symétrique, adj. σύμμετρος, qui a de la symétrie; || σύμμετροι κινήσεις (χειρονομίαι), gestes symétriques; || — εἰμί, symétriser; βλ. **συμμετροῦμαι**· ὁ καλῶς μετρηθείς, bien pris; ἀκριβής, juste, adj. § — [μαθημ.] commensurable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ διαιρεθῇ εἰς ἴσα μέρη ἢ δυνάμενος νὰ μετρηθῇ ἀκριβῶς· || ποσότητες σύμμετροι, des quantités commensurables; || σύμμετροι γραμμαί, lignes commensurables, καλοῦνται αἱ ἔχουσαι κοινόν τι μέτρον.

συμμετροῦμαι, σύμμετρος εἰμί, symétriser; εἶμαι διατεθειμένος συμμέτρως, μετὰ συμμετρίας, être disposé symétriquement, avec symétrie.

συμμέτρως [ἐπίρ.], μετὰ συμμετρίας, avec symétrie; symétriquement, adv. ἀναλόγως, proportionnellement, ἤτοι μὲ ἀναλογίαν, avec proportion; ἀναλόγως, proportionnément = κατ' ἀναλογίαν, en proportion.

συμμιγής, ής, ές· συμμεμιγμένος, ἀνάμικτος, ἀναμεμιγμένος, κοινῶς ἀνακατωμένος, mêlé, ée, adj. mélangé, ée, adj. entre mêlé, ée, adj. συντεθειμένος ἐξ ἄλλων, σύνθετος, composite, n. composé, ée, adj. § [μαθημ.] συμμιγεῖς ἀριθμοί, nombres complexes.

σύμμιγμα, ατος, τό· βλ. σύμμιξις.

συμμιγνύω, συμμίγνυμι, μέλ. συμμίξω, ἀναμιγνύω, συνενόνω, κοινῶς ἀνακατώνω, μιγνύω ὁμοῦ, mêler ensemble; entremêler; mélanger; || συμμίγνυμι (συμμιγνύω) ὕλας, mêler des matières; ἡ πρᾶξις τοῦ συμμιγνύειν, action de mêler = σύμμιξις, mélange, n. m.

συμμικτήριον, ου, τό· mélangeoir, n.m. τὸ δι' οὗ συμμίγνυταί τι· || — (πυρίτιδος), pulvérisoir (m.) ou tonneau à triturer.

σύμμικτος, ος, ον· ἀνάμικτος, ἀναμεμιγμένος, κοινῶς ἀνακατωμένος, mêlé, ée, adj. mélangé, ée, adj. entremêlé, ée, adj. § [οὐδ. πληθ. οὐσ.] **σύμμικτα** (ἀνάμικτα), mélanges, n. m. pl. miscellanées, n. m. pl. (ἐκ τοῦ λατ. miscellanea = choses mêlées), ἀνάμιξις ἔργων ἐπιστημονικῶν, φιλολογικῶν, συνώνυμ. τοῦ mélanges. § — γενεὰ [ἱππολ.], métis, n. m. βλ. καὶ **ὀχεία**.

σύμμιξις, εως, ἡ· ἀνάμιξις, ἡ μίξις, mélange, n. m. mixtion, n. f. σύμμιξις, commixtion, n. f. βλ. **μίξις**. § —, croisement; ἐν τῇ ἱπποτροφίᾳ καλεῖται σύμμιξις, σύμμιγμα· μιγὰς ἵππος, cheval croisé, ἤτοι ἡ σύμμιξις δύο διαφόρων εἰδικῶν ἱππικῶν γενεῶν ὡς ἡ τοῦ ἄραβος κήλωνος μετὰ φορβάδος ἀγγλίδος, κτλ. || —, βλ. **ὀχεία**· || — ἱππικῶν γενεῶν, mêler un cheval; mêler les races; βλ. ἀνωτέρω· || στενὴ σύμμιξις ἢ στενὸν μίγμα (πυρίτιδος), mélange intime; || — χρωμάτων, fusion des couleurs; βλ. **σύμφθαρσις**.

συμμονιάχτρα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], σύντροφος γυναικὸς μοναζούσης.

συμμορία, ας, ἡ· καλεῖται ἡ ἕνωσις πλειόνων τῶν δύο πρὸς ἐκτέλεσιν πολλῶν εἰσέτι μὴ ἰδίως ὡρισμένων ἀξιοποίνων πράξεων, γένους ἢ εἴδους τινὸς ['Αρ. 66-70 Π. Ν.)· ὁμὰς (κακοποιῶν, λῃστῶν, κτλ.), bande (f.) [de malfaiteurs, de brigands, etc.]; σύνδεσμος, ligue, n. f. || —, ἡ φατρία, ἡ μερίς, parti, n. m. || [νομ.] συγκρότησις συμμορίας, association de malfaiteurs.

συμμορίτης, ου, ὁ· ὁ ἀνήκων εἰς συμμορίαν, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς συμμορίας, qui est de la même bande; σύντροφος, compagnon, n. m. [πληθ. γεν.] **συμμορῖται**, consorts, n. m. pl. ἀνήκοντες εἰς τὴν αὐτὴν συμμορίαν, οἱ ἔχοντες κοινὸν συμφέρον ἔν τινι ὑποθέσει, ἰδίως ὅμως ἐπὶ κακοῦ.

συμμορφόνω, βλ. συμμορφῶ.

σύμμορφος, ος, ον· ὁμοιόμορφος, conforme, adj..

συμμορφῶ (όω), μέλ. ώσω· δίδω μορφὴν ὁμοίαν, donner une forme, ὁμοίως σχηματίζω, rendre conforme, conformer, καὶ κατ' ἐπέκτ. συμφωνῶ, mettre d'accord avec; δέον νὰ συμμορφώσῃ τὴν διαγωγήν του πρὸς τοὺς λόγους του, il faut conformer sa conduite à ses paroles. § [μέσ.] **συμμορφοῦμαι**, γίνομαι ὅμοιος πρός τινα, κανονίζομαι πρός τι, se conformer; s'ajuster; s'accommoder; συμμορφοῦμαι, ὑποτάσσομαι, ἐνδίδω, se plier, ἤτοι ἐξαρτῶμαι ἔκ τινος ἢ ἐφαρμόζομαι ἀναλόγως εἴς τι· κανονίζομαι ἐπί τινος, se régler sur; ἀκολουθῶ [τὰς ἰδέας, κτλ.], suivre; || συνεμορφώθη πρὸς (μὲ) τὰς διαταγάς σας, il s'est conformé à (il a suivi) vos ordres; || συμμορφοῦμαι πρὸς τὸν συρμόν, suivre la mode; || συμμορφοῦμαι πρὸς τὰς περιστάσεις, se conformer aux circonstances; || πρέπει νὰ συμμορφοῦταί τις πρὸς τὰς περιστάσεις, il faut s'ajuster (s'accommoder) aux circonstances; || ἡ ὀχύρωσις δέον νὰ συμμορφῶται μετὰ τοῦ ἐδάφους, la fortification doit se plier au terrain; βλ. καὶ ὀχύρωσις.

συμμόρφωσις, εως, ἡ· τὸ συμμορφοῦσθαι πρός τι, action de [se] conformer; || πρὸς συμμόρφωσίν σας [φρ.], pour votre gouverne; || ἡ τῶν ὀργάνων συμμόρφωσις, la conformation des organes.

συμμούργωμα, ατος, τὸ [διάλ. 'Ηπείρου], τὸ ἀρχόμενον σκότος τῆς νυκτός· τὸ **λυκόφως** τῆς ἑσπέρας.

σύμμυσις, εως, ἡ· occlusion, n. f. τὸ συμμύειν (συγκλείειν, ἀποφράττειν), ἤτοι ἡ κατάστασις ἐκείνη καθ' ἣν μέρος τι τοῦ σώματος συγκλείει (ἀποφράττει) **σφιγκτὰ** ['Ιπποκρ.] || σύμμυσις χειλέων, κόρης ὀφθαλμοῦ (γλήνης), κόλπου (τοῦ γυναικείου αἰδοίου=κύσθου), occlusion des lèvres, de la pupille, du vagin.

συμμύω, μέλ. ύσω· συγκλείω, se fermer; ἀποφράττω, βλ. σύμμυσις.

συμπᾷ [διάλ. Νάξου] (ῥημ. ἐκ τοῦ συμβάλλειν), ἤτοι ὠφελεῖν, λυσιτελεῖν.

συμπαγής, ής, ές· στερεῶς συμπεπηγμένος, compact, e, adj. οὗτινος τὰ μόρια εἰσὶ ἰσχυρῶς πρὸς ἄλληλα συνδεδεμένα, cohérant, e; ἰσχυρῶς συνηνωμένος, fortement uni ensemble; πυκνός, dense, adj. ‖ συμπαγὴς πλειονοψηφία, majorité compacte, ἡ ὁμοφρονοῦσα καὶ μὴ εὐκόλως διαλυομένη ὁμὰς ἀνθρώπων· ‖ —, massif, ive, adj. ὁ πυκνός, ὁ ἀποτελῶν στερεὸν ὄγκον· ‖ **συμπαγὴς τοιχοδομία,** massif (n. m.) ou masse d'une maçonnerie; βλ. ὀγκώδης· ‖ συμπαγὲς σκυρόδεμα, massif de béton, καὶ ἀναλόγως τῆς χρήσεως ποσόν τι σκυροδέματος· ‖ **συμπαγῆ ἢ σωματώδη ὄρη,** massif de montagnes, ὧν τὸ σύνολον ἀποτελεῖ ὄγκον καὶ ἅτινα συνεχόμενα ἀποβάλλουσι τὴν ἀτομικότητά των, ταῦτα δὲ διακρίνονται ἀπὸ τῶν **σειρῶν** (chaîne de montagnes) καθότι τὸ μῆκος ὀλίγον διαφέρει τοῦ πλάτους αὐτῶν, ἐν ᾧ ἐν ταῖς σειραῖς ἡ ἀνάπτυξις κατὰ μῆκος εἶνε ὑπερτέρα· ‖ **συμπαγὴς ἐκχωμάτωσις,** massif de déblai; ‖ **συμπαγὴς ξυλεία,** massif en bois; ἰσχυρὰ ἐπένδυσις διὰ ξυλείας, ὅπως εἶνε εἰς τὰ τείχη τῶν πλοίων, κτλ. ‖ γῆ συμπαγής, terre forte; βλ. γῆ· ‖ συμπαγὴς ξύλωσις, plein bois; βλ. **ξύλωσις.**

συμπαγῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συμπαγῆ, d'une manière compacte.

συμπάθεια, ας, ἡ· compassion, n. f. ψυχικὴ αἴσθησις ἥτις καθιστᾷ ἡμᾶς εὐαισθήτους εἰς τὰ δεινὰ τῶν ἄλλων· [τὸ ἀντίθετον εἶνε **σκληρότης,** dureté; **ἀδιαφορία,** indifférence]; ‖ **συμπάθεια,** sympathie, n. f. φυσικὴ κλίσις δύο τινῶν ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους· [συνεκδ.] κλίσις πρός τινα ἤ τι, penchant, n. m. ἀδυναμία, faible, n. m. ‖ κινῶ τὴν συμπάθειαν, exciter la compassion; ‖ κινῶ εἰς συμπάθειαν συγκινῶ, toucher; émouvoir; faire compatir; ‖ τοῦ (τὸν) ἔχω συμπάθειαν, j'éprouve de la sympathie (; j'ai un faible) pour lui. § **συμπάθεια,** sympathie, n. f. ἀνταπόκρισις κατὰ τοὺς ἀρχαίους, μεταξὺ τῶν ἰδιοτήτων σωμάτων τινῶν, ἢ συνενωτικὴ ἰδιότης τούτων. Συμπάθεια μεταξὺ φυτῶν καὶ ζώων. § **συμπάθεια,** sympathie, n. f. καλεῖται ἐν τῇ γενικῇ παθολογίᾳ στενή τις σχέσις παρατηρουμένη μεταξὺ τῆς λειτουργίας διαφόρων συστημάτων τοῦ ὀργανισμοῦ ἢ κάλλιον ὀργάνων μᾶλλον ἢ ἧττον μακρὰν ἀλλήλων κειμένων, ὡς ἐξ ἧς ἀποκαθίσταται σύνδεσμος δυνάμει τοῦ ὁποίου ἔκτακτοι καταστάσεις ὀργάνου τινὸς ἐπιδρῶσι καὶ ἐμφαίνονται ἐπὶ ἄλλων ὀργάνων συμπασχόντων οὕτως.

συμπάθειο(ν), τὸ [δημ.] ἡ συγγνώμη, pardon, n. m. excuse, n.f. ‖ μὲ [τὸ] συμπάθειο! [φρ. δημ.] pardon (=συγγνώμην), faites excuse; μὲ τὴν ἄδειάν σας, avec votre permission; [μετὰ συγγνώμης εἰρήσθω], ne vous en déplaise; sauf respect (=μ' ὅλον τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς ὑμᾶς σεβασμόν, sauf le respect que je vous dois); sauf révérence; sauf votre honneur; révérence parler.

συμπαθής, ής, ὲς καὶ

συμπαθητικός, ή, όν· ὁ συμπαθῶν, qui compatit; compatissant, e, adj. ὁ ἐμπνεόμενος ὑπὸ τῆς συμπαθείας, inspiré par la compassion; ‖ συμπαθεῖς φροντίδες, soins compatissants [τὸ ἀντίθετον εἶνε **σκληρός,** dur; **ἀναίσθητος,** insensible], **συμπαθητικός,** ή, όν, sympathisant, ante, adj. ὁ συμπαθῶν, qui sympathise; ὁ ἔχων συμπάθειαν διά τινα, qui a de la sympathie pour quelqu'un; ‖ καρδίαι συμπαθητικαί, des cœurs sympathisants. § ὁ ἀφορῶν, ὁ κινῶν τὴν συμπάθειαν, ἐκ συμπαθείας προερχόμενος, sympathique, adj. ‖ συμπαθὴς φυσιογνωμία, physionomie sympathique; ‖ συμπαθητικὴ μελάνη, encre sympathique, ἄχρουν μελάνι μαυρίζον ὅταν τὸ χαρτὶ φέρεται εἰς τὴν φωτιὰν καὶ χρίεται μὲ χημικήν τινὰ ὕλην.

συμπαθητικῶς [ἐπίρ.], δι' ὕφους (κατὰ τρόπον) συμπαθητικοῦ, d'un air (d'une manière) sympathique; sympathiquement, adv.

συμπαθικός, ή, όν [φυσιολ.], sympathique, adj. κοινοπαθικός, ὁ ἐκ τοῦ συμπάσχειν· ‖ [ἀνατομ.] συμπαθικὰ νεῦρα, nerfs sympathiques, κεντρικά τινα νεῦρα ἄλλα παρὰ τὸν ἐγκέφαλον κείμενα, καὶ ἄλλα ἐν τῷ θώρακι· τὸ μέγα, τὸ μέσον καὶ τὸ μικρὸν συμπαθικὸν νεῦρον, le grand le moyen et le petit sympathique.

συμπαθόδοξος, ου, ὁ, ἡ [φιλοσ.], sympathiste, n. φιλόσοφος ἀξιῶν ὅτι ὁ ἔρως, τὸ μῖσος, ἡ ἀδιαφορία, κτλ. ἐμποιοῦνται τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν εἰς ἀλλήλοις ἀπορροῶν αὐτῶν.

συμπαθῶ (έω), μέλ. ήσω· συμπάσχω, compatir. § [συνήθ.] ἔχω (αἰσθάνομαι συμπάθειαν), avoir (éprouver) de la sympathie; συμπαθῶς διάκειμαι, sympathiser, ἤτοι συμπαθῶ πρός τινα, avoir de la sympathie pour quelqu'un. § [δημ.] ἀντὶ συγχωρῶ, pardonner; excuser; ‖ νὰ μὲ συμπαθήσῃς, je vous demande pardon; veuillez me pardonner; ‖ μὲ συμπαθᾶς, pardon = συγγνώμην, faites excuse; ‖ ἂν εἶνε καὶ ὀλίγα, μᾶς συμπαθᾶτε [φρ.], excusez du peu.

συμπαθῶς [ἐπίρ.], μετὰ συμπαθείας, avec sympathie; κατὰ τρόπον συμπαθητικόν, d'une manière sympathique; sympathiquement, adv.

συμπαιγνία, ας, ἡ (ἀπάτη) [νομ.], collusion, n. f. μυστικὴ συνεννόησις μεταξὺ δύο μερίδων, δύο ἢ πλειοτέρων ἀτόμων, ἐπὶ βλάβῃ τρίτου· ‖ κατὰ συμπαιγνίαν, par collusion; collusoirement adv. ‖ ὁ κατὰ συμπαιγνίαν γινόμενος, collusoire, adj. qui est fait par collusion; ‖ συμβιβασμὸς κατὰ συμπαιγνίαν, arrangement collusoire.

συμπαίζω, μέλ. ξω, παίζω μετά τινος, jouer ensemble (avec).

συμπαίκτης, ου, ὁ, ἡ καὶ

συμπαίκτωρ, ορος, ὁ, ἡ· ὁ παίζων μαζή, qui joue avec; ὁ σύντροφος εἰς τὸ παιχνίδιον, compagnon de jeu; partenaire, n. (ἀγγλ. partner) ἄτομον μεθ' οὗ εἰσι σύντροφοι εἰς

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

παιχνίδιον χαρτιῶν, κατ' ἐπέκτασιν δὲ σύντροφος εἰς οἱανδήποτε παιδιάν, ἄσκησιν, κτλ. [τὸ ἀντίθετον εἶνε **ἀντίπαλος**, adversaire].

συμπαίνω [διάλ. Νάξου] σημαίνω.

συμπαλαίω, μέλ. αίσω, παλαίω ὁμοῦ, lutter ensemble.

συμπάλλω [διάλ. Νάξου] τακτοποιῶ, διορθόνω τὸ πῦρ τῆς ἑστίας ἀναρριπίζων αὐτό.

σύμπαν, αντος, τό· τὸ ὅλον, le tout, la totalité ; τὸ σύνολον ὅλον τῶν πραγμάτων, l'ensemble de toutes choses ; τὸ κοσμικὸν σύστημα, univers, n. m. τὸ σύνολον τῶν ὑπαρχόντων πραγμάτων, l'ensemble des choses existantes ; ὁ κόσμος, monde, n. m. § **σύμπαν**, univers, n. m. ἡ γῆ μετὰ τῶν κατοίκων αὐτῆς, la terre et ses habitants, ἤτοι ὅλος ὁ κόσμος : parcourir l'univers. § **σύμπαν**, univers, n. m. τὸ σύνολον ἁπάντων τῶν ἀστέρων, πλανητῶν, δορυφόρων, κομητῶν, κοσμικῶν νεφελῶν καὶ μετεωριτῶν, σχηματιζομένων τε καὶ ἐσχηματισμένων ὡς καὶ ἐν καταστάσει συντριμμάτων εὑρισκομένων καλεῖται **σύμπαν**, εἶνε δὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς μελέτης τῶν ἀστρονόμων.

συμπανηγυρίζω, μέλ. ίσω· ὁμοῦ πανηγυρίζω, célébrer ensemble, ἑορτάζω ὁμοῦ, συνεορτάζω.

συμπαραβάλλω, μέλ. βαλῶ· ἀντιπαραβάλλω, παραβάλλω, confronter ; συγκρίνω, comparer.

συμπαρακάθημαι, ὡς παρακ. τοῦ συμπαρακαθέζομαι=ἔχω καθήσει κοντὰ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, κάθημαι πλησίον τινός, être assis (s'asseoir ; siéger) ensemble.

συμπαρακολουθῶ, μέλ. ήσω, συνοδεύω, accompagner ; ἀκολουθῶ (ὁμοῦ), suivre [ensemble].

συμπαραλαμβάνω, μέλ. ήψομαι, λαμβάνω ὁμοῦ, prendre (recevoir) ensemble ; παίρνω τι καὶ φεύγω, emmener ; συνοδεύομαι ὑπὸ... se faire accompagner par.

συμπαραστατῶ (έω), μέλ. ήσω, (συμ)παρίσταμαι, παραστέκομαι, assister.

συμπαρασύρω, παρασύρω μαζή, entraîner avec ; παρασύρω ἐν τῇ πτώσει, entraîner dans sa chute ; || [ὁ ποταμὸς] συμπαρασύρει ἄμμον, charrie du sable ; || **συμπαρατάσσω**, μέλ. άξω [τακτ.] accoler ; παρατάσσω τὸ ἓν παραπλεύρως ἑτέρου· || συμπαρατεταγμένα συντάγματα, régiments accolés.

συμπαραφέρω, ἐκφέρω (παρασύρω) ὁμοῦ, emporter (entraîner) ensemble.

συμπαρεδρεύω, μέλ. εύσω, κάθημαι ὁμοῦ, siéger ensemble ; παρακάθημαι τινί, siéger avec (à côté de); εἶμαι πάρεδρος [μετά τινος], être assesseur.

συμπάρεδρος, ου, ὁ παρακαθήμενος τινός, qui siège avec ; εἶμαι πάρεδρος [μετ' ἄλλου], être assesseur [avec un autre] ; [συνεκδ.] σύντροφος, compagnon, n.m. [ἐπὶ πράγμ.] compagne, n. f.

συμπαρομαρτῶ (έω), μέλ. ήσω, ἕπομαι (ἀκολουθῶ) ὁμοῦ, accompagner ; (suivre) ensemble; || συμπαρομαρτῶν [διλ.], concomitant, e, adj. (ἐκ τοῦ λατ. concomitari = accompagner); ὁ ἐπακολουθῶν συνοδεύων, qui accompagne.

σύμπας, ασα, αν, ὅλος συγχρόνως, tout-à-la fois ; ὅλος ὁμοῦ, tout ensemble ; ὁλόκληρος, tout entier ; ὅλος, tout ; || σύμπαντες, ὅλοι ὁμοῦ, tous ensemble ; ὅλοι ἀνεξαιρέτως, tous sans exception ; ἁπαξάπαντες, tous tant qu'ils sont ; || σύμπασα ἡ χώρα, le pays tout entier=ὁλόκληρος ἡ χώρα. § [οὐδ. οὐσ.] βλ. σύμπαν.

συμπάσχω, μέλ. πείσομαι, ὁμοῦ ἢ ταὐτὰ πάσχω, souffrir ensemble (avec). § λαμβάνω μέρος εἰς τὴν ὀδύνην, τὸν πόνον, prendre part à la douleur ; συμμετέχω τῆς θλίψεως, partager la peine; συμπάσχω, compatir; συμπαθῶ, sympathiser.

συμπατριώτης, ου, ὁ· ἐκ τῆς **αὐτῆς πατρίδος**, qui est du même pays ; ὁμοεθνής, compatriote, n. συμπολίτης, concitoyen, enne, n. [δημ.] συγχωριανός, pays (θηλ.) payse, n.f.

συμπεθέρα, κτλ. βλ. **συμπενθέρα**, κτλ.

συμπεθερειόν, τὸ καὶ

συμπεθεριά, ἡ [δημ.], ἡ **συμπενθερία**, συγγένεια διὰ συζεύξεως τῶν τέκνων, alliance par mariage ; συγγένεια ἐξ ἐπιγαμίας, κηδεστίας, affinité, n. f. [= ἐπιγαμβρία]· βλ. **συμπεθερικόν**.

συμπεθεριαστής, οῦ, ὁ· ὁ διαπραγματευόμενος τὴν σύναψιν γάμου, négociateur (faiseur) de mariages ; προξενητής, marieur, n. m.

συμπεθερικόν, οῦ, τὸ [δημ.] καὶ πληθ.] [tous les] parents par alliance ; τὸ **συγγενολόγι**, les alliés ; la parenté.

συμπέθερος, βλ. **συμπένθερος**.

συμπελεκῶ (άω), μέλ. ήσω [ναυτ. ἰδίως], parer [le bordé] (καὶ **συμπελέκημα**, parage, n. m.), καλεῖται ἡ λείανσις τῶν ἐπιφανειῶν οἱωνδήποτε ξύλων διὰ τοῦ σκεπάρνου.

συμπενθέρα, ας, ἡ, κοινῶς ἡ **συμπεθέρα**· ἡ οὖσα καὶ αὐτὴ πενθερὰ (belle-mère) ὡς καὶ τις ἄλλη τοῦ αὐτοῦ προσώπου, parente par alliance, alliée, n. f.

συμπενθεριάζω, μέλ. άσω [ἐπιγαμβρεύω], κοινῶς κάμνω συμπεθεριά, γίνομαι συγγενὴς διὰ τοῦ γάμου, s'allier par mariage ; εἰσέρχομαι ἔν τινι οἰκογενείᾳ ὡς συγγενής, entrer dans une famille ; συγγενεύω, s'apparenter ; || ἂν δὲν ἐτεριάζαμεν, δὲν συμπεθεριάζαμεν [παροιμ.], qui se ressemble s'assemble.

συμπένθερος, ου, ὁ· κοινῶς **συμπέθερος**, δύο πενθεροὶ (beau pères) τοῦ αὐτοῦ προσώπου, parent par alliance ; allié, n.

συμπενθῶ (έω), μέλ. ήσω, πενθῶ ὁμοῦ, φέρω τὸ πένθος ὁμοῦ μέ τινα, porter le deuil ensemble ; (συλ)λυποῦμαι μετά τινος, déplorer ensemble.

συμπεραίνω, μέλ. ανῶ, θὰ συμπεράνω· συνάγω=ἕπεται ἐκ τούτου, conclure ; συμπεραίνω, inférer ; ἐπάγω, συμπεραίνω, induire ; συμπεραίνω, ἐξάγω, déduire ; || ἐκ τού-

του συμπεραίνει ὅτι, il conclut de là qne ; || — ἐκ τούτου ὅτι, j'en conclus que ; || [ἐξ αὐτῆς τῆς προτάσεώς σας] συμπεραίνω ὅτι ἔχετε ἄδικον, j'infère que vous avez tort ; || τί συμπεραίνετε ἐκ τούτου, qu'induisez vous de là ? || ἐκ τούτου τί συμπεραίνομεν ; que peut-on inférer de ce fait ? § [συνεκδ.] ὑποθέτω, εἰκάζω, conjecturer ; εἰκάζω, τεκμαίρομαι, présumer; (ἔχω γνώμην περί τινος) κρίνω, juger ; φρονῶ, σκέπτομαι, penser ; || — ὅτι εἶνε ἀκόμη ἄρρωστος, je présume qu'il est encore malade ; || δὲν ἠξεύρω τί νὰ συμπεράνω, je ne sais qu'en juger ; || [καὶ ἀπολ.] δὲν ἠξεύρω, συμπεραίνω, je n'en sais rien, je présume.

συμπέρασμα, ατος, τό· τὸ διὰ τοῦ συλλογισμοῦ συναγόμενον, conclusion, n. f. συμπερασμός, ἐπαγωγή, induction, n.f. συνέπεια, conséquence, n. f. τὸ ἐξαγόμενον, συμπέρασμα, déduction, n. f. συνέπεια ἐξαγομένη ἔκ τινος σκέψεως· || ἐξάγω (συνάγω) συμπέρασμα, tirer (déduire) une conclusion ; || ἡ πεῖρα ἐκύρωσε τὰ συμπεράσματά του, l'expérience a confirmé ses inductions. § ὑπόθεσις, εἰκασία, conjecture, n. f. ou présomption, n. f.

συμπερασματικός, ή, όν· εἰς συμπέρασμα ἀνήκων, χρησιμεύων, συνάγων, ποριζόμενος ἐκ συλλογισμοῦ, de conclusion ; conclusif, ive, adj. || [γραμμ.] συμπερασματικὸς σύνδεσμος, conjonction conclusive.

συμπερασματικῶς [ἐπίρ.], ἐκ συμπερασμοῦ, par conclusion. § ἐξ εἰκασίας, par conjecture ; conjecturalement, adv.

συμπερασμός, οῦ, ὁ· τὸ συμπέρασμα, ἡ ὑπόθεσις, εἰκασία, conjecture, n. f. ou présomption, n.f. || κατὰ συμπερασμόν, par conjecture ; conjecturalement, adv. κατὰ συμπερασμόν, κατ' εἰκασίαν, au jugé, adj. π. χ. tirer au juger (ou au jugé) dans la direction où l'on suppose que se trouve le gibier. § —, ἐπαγωγή, induction, n. f. § συμπερασμός, sympérasme (ἐκ τοῦ ἑλλ. τὸ συμπέρασμα, conclusion), n. f. [λογ.] εἶδος συλλογισμοῦ, τὸ συμπέρασμα.

συμπεριέχομαι, περιέχομαι (περιλαμβάνομαι) ἐντός τινος, ὁμοῦ μέ τι, être contenu (compris) ensemble.

συμπεριλαμβάνω, μέλ. λήψομαι, ὁμοῦ, εἰς τὸ αὐτὸ περιλαμβάνω, περιέχω, comprendre [ensemble] embrasser ; || συμπεριλαμβανομένων τῶν ἐξόδων, les dépenses y comprises ; y compris les dépenses ; || μέχρι τοῦ τετάρτου, συμπεριλαμβανου (μὴ συμπεριλαμβανομένου), jusqu'au quatrième inclusivement (exclusivement).

συμπεριοδεύω, μέλ. εύσω· ὁμοῦ περιοδεύω, ταξιδεύω (διατρέχω) τι ὁμοῦ μέ τινα, voyager (parcourir) ensemble.

συμπεριπατῶ (έω), μέλ. ήσω· περιπατῶ (ὁδεύω, βαδίζω) ὁμοῦ μέ τινα, se promener (cheminer ; marcher) ensemble.

συμπεριπλέκω, μέλ. ἔξω· ὁμοῦ περιπλέκω, ἐμπλέκω, συμπλέκω, entrelacer ; περιπλέκω, ἐμπερδεύω, enchevêtrer ; συγχέω, ἐμπλέκω, embrouiller.

συμπεριφέρω, ὁμοῦ περιφέρω, φέρω μετ' ἐμοῦ ἁπανταχοῦ, porter (mener) avec soi [partout]. § [μέσ.] συμπεριφέρομαι, τρόπος τοῦ φέρεσθαι πρός τινα, se comporter ; διάγω, se conduire ; || δὲν συμπεριφέρεται καλά, il ne se conduit pas bien.

συμπεριφορά, ᾶς, ἡ· ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι, ἡ διαγωγή, conduite, n. f. ὁ τρόπος, manière, n. f. || καλὴ συμπεριφορά, bonnes manières=οἱ καλοὶ τρόποι, τὸ καλῶς φέρεσθαι, savoir vivre ; bon ton ; || κακὴ συμπεριφορά, mauvais ton.

συμπηγνύω, συμπήγνυμι, μέλ. πήξω, κάμνω τι νὰ πήξῃ, coaguler ; συμπυκνῶ, condenser ; κάμνω τι στερεόν, πυκνὸν ἢ πηκτὸν (δίδω σύστασιν), donner de la consistance ; [συνεκδ.] constituer [solidement]=στερεοποιῶ.

σύμπηξις, εως, ἡ· τὸ πήζειν τι, ἡ συμπύκνωσις, condensation, n. f. ἡ στερεὰ σύστασις, παγιότης, στερεότης, consistance, n.f. [συνεκδ.] σύστασις, στερεοποίησις, constitution, n. f. § — [φυσ.], concrétion, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ συμπήγνυσθαι· || μαστοειδεῖς συμπήξεις, concrétions mamelonnées, καλοῦσιν ἐν τῇ γεωλογίᾳ τὰς εἰς τὰς παρειὰς τῶν ἄντρων καὶ σπηλαίων εὑρισκομένας ἐξογκώσεις αἵτινες καλύπτονται ὑπὸ φλοιοῦ ὑλῶν κατατεθειμένων ὑπὸ τῶν ὑδάτων.

συμπιέζω, μέλ. έσω, ὁμοῦ πιέζω, πιέζω διά τινος, comprimer ; πιέζω μετὰ δυνάμεως οὕτως ὥστε νὰ ἐλαττώσω τὸν ὄγκον· βλ. καὶ συμπίεσις· || ἀὴρ συμπεπιεσμένος, air comprimé. § —, estiver, πιέζω ἀντικείμενον πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ ὄγκου του, ἰδίως ἐπὶ τοῦ φόρτου ἢ τῶν ἐμπορευμάτων πλοίου.

συμπίεσις, έσεως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συμπιέζειν ὡς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως, compression, n. f. ἐν τῇ φυσικῇ καλεῖται οὕτως ἡ μηχανικὴ ἐλάττωσις τοῦ ὄγκου πιεζομένου τινὸς σώματος.

συμπιεστικός, ή, όν, ἀφορῶν τὴν συμπίεσιν, de compression ; συμπιέζων, compressif, ive, adj.

συμπιεστόν, οῦ, τὸ [φυσ.], compressibilité, n. f. τὸ πιεστὸν σωμάτων τινῶν· συμπιεστὸν καλεῖται ἡ γενικὴ ἰδιότης τῶν σωμάτων νὰ ἐλαττῶνται κατ' ὄγκον ὅταν ὑποβάλλωνται εἰς πίεσιν μᾶλλον ἢ ἧττον ἰσχυράν. Ἐκ πάντων τῶν σωμάτων τὰ μᾶλλον συμπιεστὰ εἶνε τὰ ἀέρια, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον τὰ στερεὰ καὶ τὰ ὑγρά.

συμπιεστός, ή, όν· compressible, adj. ὁ ἐπιδεκτικὸς συμπιέσεως.

συμπίεστρον, ου, τό· comprimeur, n.m. ὄργανον ἢ μηχάνημα δι' οὗ συμπιέζουσι.

συμπίνω, ὁμοῦ πίνω, πίνω μετά τινος, boire ensemble (en compagnie), λαμβάνω μέρος εἰς πότον.

συμπίπτον πῦρ· βλ. **συγκλῖνον** πῦρ.

συμπίπτω, μέλ. έσω· συναντῶμαι ὁμοῦ ἢ εἰς τὸ αὐτό, coïncider ; συντρέχω εἴς τι, συναντῶμαι, concourir ; || αἱ δύο αὗται ἐπιφά-

νεται συμπίπτουσι, ces deux surfaces coïncident ; || τὰ γεγονότα συμπίπτουσι, les événements coïncident ; || [γεωμ.] δύο παράλληλοι γραμμαὶ δὲν συμπίπτουσι, deux parallèles ne concourent point ; || ἡ ἑορτή του συμπίπτει Σάββατον, sa fête tombe un Samedi. § [τριτοπρ.] ἀντὶ συμβαίνει, advenir ; arriver ; || συνέπεσε νὰ τὸν ἀπαντήσω, il arriva que je le rencontrai ; || ἂν συμπέσῃ, si le cas se présente ; || συμπίπτει νὰ βλεπώμεθα δὶς τῆς ἑβδομάδος, il arrive de nous voir deux fois par semaine ; || συνέπεσεν ὥστε νὰ ἦνε παρόντες ὅλοι οἱ φίλοι του, il arriva que tous ses amis fussent présents.

σύμπλεγμα, ατος, τό· τὸ συμπεπλεγμένον, ἰδίως καλλιτεχνικὴ συμπαράστασις, ὁμάς, groupe, n.m. ἄθροισμα, ὁμάς, assemblage, n.m. § — [ἀρχιτ.], βλ. **ἐμπλοκή** (entrelacs) § — [ἀρχιτ.], **σύμπλεγμα** προσώπων ἢ ζώων, figures entrelacées, ὅταν τὸ σύμπλεγμα ᾖ **περιφανὲς ἔργον** ronde-bosse τότε καλεῖται καὶ **σκολιὸν ἔργον**· || **σύμπλεγμα** ἢ ἁπλῶς πρόσωπα ἢ ζῶα ἐζωγραφισμένα, ἢ ἐν προτύπῳ, figures en peinture ou en bas relief, ὅπως π. χ. ἐν τῇ ζωοφόρῳ (frise) τὰ **βούκρανα** (ἤτοι κεφαλαὶ βοῶν, κτλ. Ἐνίοτε οἱ Γάλλοι διὰ τῆς λέξεως figures ἐννοοῦσιν αὐτὴν τὴν ζωοφόρον. § — ξυλώσεως [ξυλουργ.], assemblage de charpente, κοινῶς **ξυλοδεσιά**· ξύλα συνηρμοσμένα ἢ ὁ σκελετὸς οἰκοδομῆς ἐκ ξυλείας, κτλ. § — (ἀντὶ δίκτυον), réseau, n. m. || ποτάμιον σύμπλεγμα, réseau fluvial ; || — σιδηροδρομικόν, réseau de chemin de fer, αἱ διάφοροι σιδηροδρομικαὶ διακλαδώσεις. § [οἰκοδ.] **σύμπλεγμα καπνοδόχων**, souche (n.f.) de cheminée, ἤτοι πλειότεροι σωλῆνες καπνοδόχων τοποθετημένοι πλησίον ἀλλήλων καὶ ἐκτισμένοι ἐξωτερικῶς ὥστε νὰ φαίνηται ἓν μόνον σῶμα.

συμπλεκτικός, ή, όν [γραμμ.], copulatif, ive, adj. (ἐκ τοῦ λατ. copulativus, de copulare = unir), ὁ χρησιμεύων εἰς τὸ νὰ ἑνόνῃ τὰς λέξεις, τὰ μέρη φράσεως τινός, καθὼς εἶνε τὰ γαλλικὰ et, ni, κτλ. [τὸ ἀντίθ. εἶνε **διαζευκτικός**, disjonctif]· - ὁ συνδέων δύο προτάσεις, **συνδετικός**, conjonctif, ive, adj.

συμπλεκτικῶς [ἐπίρ.], copulativement, adv. κατὰ τρόπον συμπλεκτικόν, d'une manière copulative ; des mots copulativement unis.

συμπλέκω, μέλ. έξω, σχηματίζω σύμπλεγμα, πλέκω (ἐμπλέκω) ὁμοῦ, entrelacer ; enlacer ; passer l'un dans l'autre des cordons, des lacets, etc. ἑνόνω ὁμοῦ, joindre ensemble ; συνενώνω, assembler ; σχηματίζω σύμπλεγμα, grouper ; || — τὰς χεῖρας, joindre les mains. § [μεσ.] **συμπλέκομαι,** en venir aux mains ; (ἔρχομαι εἰς χεῖρας ὡς οἱ παλαισταί), se prendre corps à corps = μάχομαι ἐκ τοῦ συστάδην, en venir aux prises = ἔρχομαι εἰς χεῖρας, πιάνομαι στὰ χέρια· [δημ.] τσακόνομαι, se crocheter ; [συνεκδ.] engager le combat = συνάπτω μάχην, s'engager ; s'attaquer ; βλ. καὶ **συμπλοκή** (engagement) ; || εἶχον ἤδη συμπλακῆ, ils étaient déjà aux prises. § συμπλέκω, βλ. **συστρέφω** (épisser)

σύμπλεξις, εως, ἡ [ναυτ.], abordé, n.m. ἤτοι ἡ ἕνωσις τοῦ ἐπιτιθεμένου πλοίου μετ' ἐκείνου ὅπερ θέλει νὰ κυριεύσῃ διὰ τῆς ἐμβολῆς. § σύμπλεξις, βλ. **συστροφή** (épissure). § σύμπλεξις, enlacement, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ συμπλέκειν, action d'enlacer ; ἡ κατάστασις τοῦ συμπλεχθέντος, état de ce qui est enlacé.

συμπλέω, μέλ. εύσω, πλέω ὁμοῦ (ταξειδεύω μεθ' ἑτέρου) naviguer (faire route, voyager) ensemble ; [ἐπὶ πλοίων ἰδ.] ὁμοπλέω, naviguer ou aller de conserve = κάμνω τὴν αὐτὴν πορείαν μεθ' ἑτέρου πλοίου.

συμπληγάδες, αἱ· estocs, n. f. pl. πολυπληθεῖς πέτραι κείμεναι παρὰ τὰς ἀκτάς.

συμπληρόνω καὶ

συμπληρῶ (όω), μέλ. ώσω, ὁμοῦ πληρῶ, ἐντελῶς πληρῶ, προσθέτω τὸ ἐλλεῖπον πρὸς ἀποτέλεσιν (συμπλήρωσιν) τοῦ ὅλου, compléter ; ἀποτελειόνω, ἐντελῶς τελειῶ, parfaire ; τελειῶ, ἐκπληρῶ, accomplir ; (ἀπο)τελειόνω, περατῶ, achever ; γεμίζω, remplir ; || — ποσόν τι, compléter une somme ; || πρὸ μικροῦ συνεπλήρωσε τὸ εἰκοστὸν ἔτος, il vient d'accomplir sa vingtième année ; || ὁ κατάλογος συνεπληρώθη, le catalogue est au complet ; || [ἐμπορ.] συμπληρῶ (τὰ κενὰ φορτωτικῆς, συναλλάγματος) remplir, compléter ; || — παραγγελίαν φορτίου, compléter.

συμπλήρωμα, ατος, τό· τὸ εἰς συμπλήρωσιν, ἐντελῆ πλήρωσιν ἀνήκων, complément, n. m. ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ προσθέσωσιν ἵνα καταστήσωσί τι πλῆρες· || [γραμμ.] τὸ συμπλήρωμα τοῦ ῥήματος, le régime (le complément) du verbe. § —, παραπλήρωμα, τὸ ὑπόλοιπον, ἡ προσθήκη, supplément, n. m.

συμπληρωματικός, ή, όν· ὁ εἰς συμπλήρωσιν ἀνήκων ἢ χρησιμεύων, εἰς ἀναπλήρωσιν ἀνήκων, complémentaire, adj. qui sert à compléter ; || πρότασις συμπληρωματική, proposition complémentaire ; || [γεωμ.] **γωνίαι συμπληρωματικαί**, angles complémentaires, ὧν τινων τὸ ἄθροισμα ἰσοῦται μὲ μίαν ὀρθὴν γωνίαν· || —, **συμπληρωτικός**, complétif, ive, adj. ὁ χρησιμεύων ὡς συμπλήρωμα, qui sert de complément ; || πρότασις συμπληρωτική, proposition complétive ; [κατ' ἐπέκτ.] **παραπληρωματικός**, supplémentaire, adj. || συμπληρωματικὴ πίστωσις, crédit supplémentaire ; βλ. καὶ συμπληρωτικός.

συμπληρωματικῶς [ἐπίρ.], πρὸς συμπλήρωσιν, pour compléter ; κατὰ τρόπον συμπληρωματικόν, d'une manière complémentaire ; (supplémentaire) supplémentairement, adv.

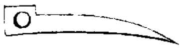
συμπλήρωσις, εως, ἡ· τὸ συμπληροῦν, ἐντελῶς πλήρης, ἡ πρᾶξις τοῦ συμπληροῦν, action de compléter ; complètement, n. m. || μέχρι συμπληρώσεως τοῦ δεῖνα ποσοῦ, jusqu'à concurrence de telle somme.

συμπληρωτικός, ή, όν· ὁ χρησιμεύων εἰς συμπλήρωσιν, ἐντελῆ πλήρωσιν, complé-

mentaire [γραμμ.] complétif ; ‖ συμπληρωτικὴ πρότασις, proposition complétive (complémentaire) ; βλ. καὶ συμπληρωματικός.

συμπληρωτικῶς [ἐπίρ.] βλ. συμπληρωματικῶς.

συμπλοκεύς, έως, ὁ· épissoir, n. m. ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται **κέστρα**, κοινῶς **καβίλια**, μικρὸν ἐργαλεῖον ξύλινον ἢ σιδηροῦν φέρον ὀπὴν καὶ ἔχον σχῆμα αἰχμηρόν, δι' αὐτοῦ ἀνοίγονται τὰ σχοινία ἵνα περῶνται τὰ ἄκρα τῶν **πλοκίων** (torons, ἐν τῷ ναυτικῷ καλουμένων **ἐμβόλων**)· τόσον τὸ ἐργαλεῖον ὅσον καὶ τὰ περιπλεκόμενα μέρη τῶν σχοινίων δέον ν' ἀλείφωνται διὰ λίπους ἢ διὰ σάπωνος.

συμπλοκή, ῆς, ἡ· τὸ συμπλέκειν, **ἐμπλέκειν τι**, ἡ ἐμπλοκή, entrelacement, n.m. (βλ. καὶ συμπλέκω). § — [συνήθ.] τὸ συμπλέκεσθαι, combat corps à corps ; engagement, n. m. μερικὸς **ἀγὼν** (combat partiel) κατὰ τὴν ἐπίθεσιν ἢ ἄμυναν τῶν θέσεων, κατῳκημένων τόπων κτλ. Ἔναρξις τῆς ἐνεργείας τῶν ἀντιμετώπων στρατευμάτων, ἥτις πολλάκις εἶνε ἁπλῆ τις **ἀψιμαχία** (escarmouche) καὶ περιορίζεται εἰς τὴν σύγκρουσιν τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς· ἐνίοτε ὅμως **μερική τις συμπλοκὴ** (engagement partiel) δύναται νὰ ἐπιφέρῃ γενικὴν **τοιαύτην** (engagement général), ἥτις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε κακῶς προητοιμασμένη· βλ. καὶ **ἀγών**. § — [τακτ.] choc, n.m. ἡ ἐκ τοῦ συστάδην **συνάντησις** δύο ἀντιμαχομένων στρατευμάτων, ἤτοι ἡ **συμπλοκή**· ‖ κυρία συμπλοκή, choc principal ; προκειμένου περὶ συναντήσεως δύο ἀντιπάλων ἱππικῶν, ὁπότε εἰδικῶς γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως choc, αὕτη καλεῖται **σύγκρουσις**. [συνεσδ.] ἀγὼν πεισματώδης ἐκ τοῦ σύνεγγυς, mêlée, n.f. rixe, n.f.

συμπλωτήρ, ῆρος, ὁ· ὁ συμπλέων, ὅθεν **συνταξειδιώτης**, compagnon de voyage.

συμπνίγω, μέλ. ίξω, συσφίγγων πνίγω καὶ γενικώτερον στενοχωρῶ τινα, étouffer.

σύμπνοια, ας, ἡ· ἡ ὁμόνοια, ἡ καλὴ μεταξὺ τῶν ἀτόμων συμφωνία, ἁρμονία, [bon] accord, n. m. ἡ καλὴ συνεννόησις, ὁμόνοια, ἁρμονία, bonne intelligence ; ὁμόνοια, σύμπνοια, ἡ συνεννόησις, entente, n. f. συμφωνία, σύμπνοια, ἤτοι ὁμόνοια, concorde, n.f. ‖ πλήρης σύμπνοια, parfait accord ; ‖ δὲν ὑπάρχει σύμπνοια μεταξύ των, il n'y a pas d'entente entre eux ; ‖ ἔζησαν πάντοτε ἐν πλήρῃ συμπνοίᾳ (ἁρμονίᾳ), ils ont toujours vécu en parfait accord.

σ(υ)μπόδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **πρόσκομμα**.

συμποδίζομαι, προσκόπτω, **σκοντάπτω**· βλ. **συμποδίζω**.

συμποδίζω, μέλ. ίσω, τοὺς πόδας ὁμοῦ δένω, δεσμεύω, **πεδίζω**, entraver καὶ ἐν γένει δεσμεύω, ἐμποδίζω, στενοχωρῶ τινά, embarrasser. § [μέσ.] **συμποδίζομαι**, σκοντάπτω, broncher, butter.

σ(υ)μποδίζω [διάλ. Ἠπείρου], ποιῶ τινὰ προσκόπτειν· ἀπαντῶ τινι καθ' ὁδόν.

συμπολεμῶ (έω), μέλ. ήσω, βοηθῶ εἰς πόλεμον, κάμνω πόλεμον ἐκ συμφώνου μετά τινος, faire la guerre ensemble ; πολεμῶ ὁμοῦ, combattre ensemble.

συμπολιτεία, ας, ἡ· ἡ πολιτικὴ ἕνωσις πολλῶν πόλεων ἢ κρατῶν, **ὁμοσπονδία** [Πολυβ.] confédération, n. f. βλ. λέξιν· (π. χ. συμπολιτεία τῶν Ἀχαιῶν=Ἀχαϊκὴ ὁμοσπονδία). **Συμπολιτεία**, confédération, n. f. καλεῖται ἡ τοιαύτη διὰ συνθήκης συνένωσις κυριάρχων πολιτειῶν ὥστε ἑκάστη αὐτῶν νὰ τηρῇ τὴν ἀρχὴν τῆς κυριαρχίας της, τὸ κυβερνᾶσθαι διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς νόμων, ὑποχρεοῦται δὲ μόνον νὰ ἐκτελῇ ἐντὸς τῆς χώρας αὐτῆς τὰς γενικὰς ἀποφάσεις τὰς κοινῶς λαμβανομένας καὶ ἀποδεκτὰς γενομένας ἐπί τινων ζητημάτων, ἀφορώσας δὲ εἰς εἰδικά τινα **συμφέροντα**. Διακρίνεται δὲ ἡ **Συμπολιτεία** τῆς **Ὁμοσπονδίας** καθ' ὅσον ἐν ταύτῃ ἡ διὰ τῆς συνθήκης τῆς ἑνώσεως ἱδρυομένη κυβέρνησις εἶνε κυρίαρχος καὶ ἀνωτάτη ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς δράσεως αὐτῆς, ἐπενεργοῦσα ἀμέσως οὐ μόνον ἐπὶ τῶν ἡνωμένων πολιτειῶν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν πολιτῶν ἑκάστης τούτων. Συνέπεια τούτων εἶνε ὅτι ἐν μὲν τῇ συμπολιτείᾳ κέκτηνται αἱ ἀποτελοῦσαι ταύτην πολιτεῖαι ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἰδίαν σφαῖραν ἐνεργείας, ἐν τῇ ὁποίᾳ δύνανται νὰ τηρῶσι διπλωματικὰς σχέσεις μετ' ἄλλων ἐθνικοτήτων, αἱ δὲ ὁμόσπονδοι πολιτεῖαι οὐχί. Παράδειγμα τῆς **συμπολιτείας** εἶνε ἡ Γερμανικὴ αὐτοκρατορία, τῆς δὲ **ὁμοσπονδίας** αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς (δι' ἃς λοιπὸν τὸ ὄνομα συμπολιτεία δὲν εἶνε ἀκριβὲς) καὶ ἡ Ἑλβετία.

συμπολιτεύομαι, πολιτεύομαι μετά τινος, faire de la politique avec quelqu'un, ἀκολουθῶ τὴν πολιτείαν τινός, ἀποτελῶ μέρος τῆς **συμπολιτεύσεως**, ἤτοι ἀνήκω εἰς τὴν ὑπουργικὴν μερίδα (εἰς τὴν πλειονοψηφίαν = εἰς τὸ ὑπουργικὸν κόμμα), être du parti ministériel (de la majorité) ; ἀκολουθῶ τὰς ἰδέας τῆς κυβερνήσεως, εἶμαι μὲ τὴν κυβέρνησιν, être avec le gouvernement ; ‖ **οἱ συμπολιτευόμενοι**, les ministériels ; ‖ **τὸ συμπολιτευόμενον κόμμα**, le parti gouvernemental = **τὸ κυβερνητικὸν κόμμα**.

συμπολίτευσις, εως, ἡ· ἡ ὑπουργικὴ (κυβερνητικὴ) μερὶς (κόμμα), parti ministériel (gouvernemental), ἡ πλειονοψηφία, **majorité**, n. f.

συμπολίτης, ου, ὁ (ξυμπολίτης), ὁ (ἐκ) τῆς αὐτῆς πόλεως συμπατριώτης, concitoyen, enne (θηλ. συμπολῖτις ιδος, ἡ).

συμπονετικός, ή, όν· compatissant, ante, adj. ὁ συμπονῶν, qui compatit ; ὁ συμπάσχων μετά τινος.

συμπονῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμοῦ κοπιάζω, ὑποφέρω, travailler ou souffrir ensemble ; συμμερίζομαι τοὺς μόχθους τινός, partager les peines de quelqu'un ; συμπάσχω, compatir.

συμπορεύομαι, μέλ. εύσομαι, ὁμοῦ πο-

ρεύομαι, πηγαίνω (βαδίζω, ὁδοιπορῶ) μετά τινος, aller (marcher ; cheminer) ensemble.

συμποσιάζω, μέλ. άσω, τὸ εὑρίσκεσθαι ἐν κοινῷ συμποσίῳ μετά τινος, τρώγω καὶ πίνω μετά τινος (manger et boire ensemble); [συν] εὐωχοῦμαι, festiner [ensemble] ou banqueter.

συμποσιακός, ή, όν, ἁρμόδιος ἢ ἀνήκων εἰς συμπόσιον, de festin ; (τῶν συνδαιτημόνων, συνδείπνων ἤτοι τῶν συμποσιαζόντων), συμποσιακός, convivial, ale, aux, et conviviable (ἐκ τοῦ λατ. convivum = festin) adj. qui a rapport aux festins.

συμποσιάρχης, ου, ὁ καὶ

συμποσίαρχος, ου, ὁ· ὁ ἐν τῷ συμποσίῳ (προεξ)άρχων καὶ διευθύνων τὰ πάντα, roi du festin (du banquet)

συμποσιαστής, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ συμποσιάζων, ὁ συνδαιτυμών, σύνδειπνος, convive, n.

συμπόσιον, ου, τό· ἐκαλεῖτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἡ κοινὴ μετὰ πρόσκλησιν ἐπ' εὐκαιρίᾳ χαροποιοῦ τινὸς γεγονότος συνεστίασις μετ' οἰνοποσίας, banquet, n. m. (= grand repas ; ἐπίσημον γεῦμα καὶ πομπῶδες, festin solennel et somptueux) ; festin, n. m. γεῦμα πομπῶδες, donner un splendide festin.

συμποσοῦμαι (όομαι), ὁμοῦ λογίζομαι, συγκεφαλαιοῦμαι εἰς, ἀνέρχομαι (εἰς τόσον ποσόν), monter ou s'élever [à tant]; ἀνέρχομαι, στοιχίζω (τόσον), revenir [à tant] ; εἶμαι τόσος...τὸν ἀριθμόν, être au nombre de... || [τὰ ἔξοδα] συμποσοῦνται εἰς τόσα, les dépenses montent (s'élèvent) à tant ; || οἱ φονευθέντες συμποσοῦνται εἰς τριακοσίους, le nombre des tués s'élève à trois cents ; || συνεποσούμεθα εἰς εἴκοσι, nous étions au nombre de vingt.

συμπότης, ου, ὁ· συμποσιαστής, συνδαιτημών, convive, n. ὁ συμμέτοχος συμποσίου, ὁμοτράπεζος, compagnon de table.

συμπράκτωρ, ορος, ὁ· ὁ συνεργαζόμενος εἴς τι, ὁ βοηθός, aide, n. (personne qui aide); συνεργάτης, coopérateur, trice, adj. (qui opère avec un autre); συνεργάτης, collaborateur, trice ; adj. ὁ συνεργαζόμενος, qui collabore.

σύμπραξις, εως, ἡ· ἡ ἀπὸ κοινοῦ πρᾶξις, ἐργασία, τὸ συμπράττειν (συνεργάζεσθαι εἴς τι) μετά τινος, coopération, n. f. ἡ συνεργασία, collaboration, n. f. ἡ συνδρομή, concours, n. m. συνδρομή, κοινὴ βοήθεια, aide, n. m. βοήθεια, assistance, n. f. || τῇ συμπράξει τοῦ ἀδελφοῦ σας, avec le concours de votre frère; || τῇ εὐγενεῖ συμπράξει, avec le gracieux concours ; || τῇ συμπράξει=ἐκ συμφώνου, de concert ; || γραμμὴ συμπράξεως [ταχτ.], ligne de coopération ; βλ. γραμμή.

συμπράττω, μέλ. άξω, πράττω τι ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλου, ἐνεργῶ ὁμοῦ (ἐκ συμφώνου) μετά τινος, agir ensemble (de concert) ; συμπράττω, coopérer ; συνεργάζομαι, collaborer ; συντρέχω τινά, concourir ; (συμ)βοηθῶ τινα, aider ; assister ; seconder ; τείνω χεῖρα βοηθείας, prêter la main ; || — εἰς τὴν ἐπιτυχίαν ἐπιχειρήσεως, coopérer au succès d'une entreprise ; || συνέπραξεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν, il a coopéré (concouru) au succès ; || συνέπραξεν εἰς τὴν κλοπήν, il a prêté la main au vol ; || [ἀπολ.] δὲν συμπράττομεν, nous n'agissons pas de concert ; || ἄνθρωπος ἱκανὸς νὰ συμπράξῃ ἐν ἀνάγκῃ, personne capable de prêter assistance au besoin.

συμπροβοδισμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ προπομπή.

συμπροβοδῶ, μέλ. ήσω (διάλ. Ἠπείρου], προπέμπω.

συμπροοδεύω, μέλ. εύσω, προοδεύω (προχωρῶ, κτλ.) ὁμοῦ (συγχρόνως μετά τινος), progresser (avancer, etc.) ensemble.

συμπροτείνω, προτείνω τι ὁμοῦ μετά τινος, proposer ensemble.

σύμπτυξις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συμπτύσσειν (διπλόνειν), action de plier (de replier) ; ἡ δίπλωσις, τὸ τύλιγμα, συμμάζευσις, pliage, n.m. (ἀντιθ. τῷ ἀνάπτυξις), ἡ πτύξις, plissement, n. m. § — [συνεκδ.] ἡ πρᾶξις τοῦ συσφίγγειν, ἡ σύσφιγξις, action de resserrer ; (d'abréger) ; ἡ συντόμευσις, abrègement, n.m. ἡ συντομία, abréviation, n. f. § — [ἱππευτ.] συνεπτυγμένη στάσις τοῦ ἵππου, station rassemblée.

συμπτύσσω, μέλ. ύξω, τυλίσσω, διπλόνω, διπλόω, πτύσσω, plier (π. χ. χάρτην, ἢ ἄλλα ἀντικείμενα)· [ἀνα]διπλόω, replier. § [συνεκδ.] συσφίγγω, resserrer ; σφίγγω, serrer ; συντομεύω, συντέμνω, abréger ; || ὕφος συνεπτυγμένον, style concis (serré).

σύμπτωμα, ατος, τό· γενικῶς symptôme, n. m. σημεῖον, signe, n. m. ἐν τῇ ἰατρικῇ καλεῖται οὕτω σημεῖον ἐμφαῖνον μετατροπὴν ἢ μεταβολὴν ἐν τῇ πορείᾳ ἀσθενείας τινός, signe indiquant une modification ou changement dans le cours d'une maladie ; || **σύμπτωμα**, symptôme, n. m. ἐν τῇ γενικῇ παθολογίᾳ καλεῖται πᾶσα ἐκδήλωσις ὀργανικῆς διαταράξεως ἀφορώσης, εἴτε εἰς τὴν σύστασιν τῆς ὠργανωμένης οὐσίας, εἴτε εἰς τὴν ὑφὴν τῶν ἀνατομικῶν στοιχείων, εἴτε εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν ἐν τοῖς ἱστοῖς, εἴτε εἰς τὸ σχῆμα καὶ τὸν ὄγκον τῶν ὀργάνων· πάντοτε δὲ βλάβη τις ἑδραζομένη που τοῦ ὀργανισμοῦ ἐκδηλοῦται ἀναγκαίως διὰ τροποποιήσεως τῆς λειτουργίας ὀργάνου τινὸς μᾶλλον ἢ ἧττον μακρὰν ἢ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἑστίᾳ τῆς νοσηρᾶς ἐπεξεργασίας κειμένου, διὰ συμπτώματος, ὡς λέγομεν τῆς προκειμένης παθήσεως· αἱ διάφοροι λ. χ. μορφαὶ τῆς μανίας εἰσὶ συμπτώματα μαρτυροῦντα περὶ βλάβης μοίρας τινὸς τῆς ἐγκεφαλικῆς οὐσίας. Τὸ σύνολον τῶν συμπτωμάτων συνηρμολογημένων καὶ ἀποβάντων σημείων ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ ἰατροῦ τίθησι τὴν διάγνωσιν οἱασδήποτε νόσου· || **σύμπτωμα**, symptôme. n. m. [παθολ.], σημεῖον ἢ ἄθροισμα φαινομένων δεικνύον τὴν φύσιν, τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ὁδὸν τῆς ἀσθενείας· ἐπίσης μεταβολὴ ἐν ὀργάνῳ ἢ ἐν ταῖς λειτουργίαις αὐτοῦ, προερχομένη ἐξ ἀσθενείας τέως κρυπτῆς· || κακόν, δυσάρεστον σύμπτωμα, mau-

vais, fâcheux symptôme ; || συμπτώματα πανώλους, des symptômes de peste ; || ἡ διαγνωστικὴ βασίζεται ἐπὶ τῆς γνώσεως καὶ ἀκριβοῦς ἐκτιμήσεως τῶν συμπτωμάτων, c'est sur la connaissance et l'exacte appréciation des symptômes qu'est basé le diagnostic. § [μεταφ.] χαρακτηριστικὸν ἐν γένει σημεῖον, δεῖγμα, signe caractéristique en général : les pleurs sont les symptômes de la douleur ; on constate un peu partout des symptômes de révolte.

συμπτωματικός, ή, όν [παθολ.], symptomatique, adj. ὁ ὢν σύμπτωμα ἀσθενείας τινός, π. χ. ἀνχιμία συμπτωματική, anémie symptomatique ; || πυρετὸς συμπτωματικός, fièvre symptomatique ; || συμπτωματικὴ ἰατρική, médecine symptomatique, ἰατρικὸν σύστημα συνιστάμενον εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν συμπτωμάτων τῶν ἀσθενειῶν ἀντὶ αὐτῶν τούτων τῶν αἰτίων· τοῦτο καλεῖται συμπτωματισμὸς (symptomatisme)· || συμπτωματικὴ (ἀσθένεια) νόσος, maladie symptomatique, καλεῖται πᾶσα νόσος ἥτις ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς τι τῶν συμπτωμάτων ἄλλου τινὸς συστήματος ἢ μᾶλλον ἧς τὸ παραγωγὸν αἴτιον τυγχάνει σύμπτωμα τῆς ἀρχικῆς νόσου, παρέρχεται δὲ εὐθὺς ὡς ἰαθῇ ἡ ἀρχικὴ νόσος καὶ τὰ συμπτώματα αὐτῆς ἐξαφανισθῶσι. Διακριτέον ταύτην τῆς δευτεροπαθοῦς ἥτις πολλάκις ἢ συνήθως, καίπερ τῆς πρώτης ἰαθείσης, αὕτη ἐπιδιαμένει καὶ δεῖται ἰδιαιτέρας θεραπείας. Τὸ παραλήρημα ἐν τῇ πνευμονίᾳ καὶ τῇ πλευρίτιδι εἶνε νόσος τῶν νεύρων συμπτωματικὴ συναπερχομένη τῇ ἀρχικῇ. Ὀρχῖτις ἀναφαινομένη κατὰ τὴν περίοδον τῆς εὐλογίας εἶνε νόσος δευτεροπαθὴς καὶ οὐχὶ συμπτωματική, ἅτε μὴ συναπερχομένη τῇ εὐλογίᾳ.

συμπτωματικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συμπτωματικόν, d'un manière symptomatique.

συμπτωματισμός, οῦ, ὁ· symptomatisme, n.m. λέγεται ἡ συμπτωματικὴ ἰατρική· βλ. λέξιν.

συμπτωματιστής, οῦ, ὁ (ἐνν. ἰατρός), symptomatiste, n. m. ὀπαδὲς τῆς συμπτωματικῆς ἰατρικῆς, partisan de la médecine symptomatique.

συμπτωματολογία, ας, ἡ· symptomatologie, n. f. τμῆμα τῆς γενικῆς νοσολογίας πραγματευόμενον περὶ τῶν συμπτωμάτων ἑκάστης τῶν νόσων, ἔτι δὲ καὶ τὸ σύνολον τῶν συμπτωμάτων ἅτινα καθορίζουσι καὶ διακρίνουσιν ἑκάστην νόσον, ἤτοι τὸ διαγνωστικὸν καὶ προγνωστικόν.

συμπτωματολογικός, ή, όν· symptomatologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν συμπτωματολογίαν.

συμπτωματολόγος, ου, ὁ· symptomatologiste, n. m. ὁ συγγραφεὺς συμπτωματολογίας. Ἐπίσης λέγεται οὕτως ἰατρὸς καταγινόμενος εἰς τὴν σπουδὴν τῶν συμπτωμάτων, ὅντινα καλοῦσι καὶ symptomatologue.

σύμπτωσις, εως, ἡ· τὸ συμπίπτειν, coïncidence, n. f. περίπτωσις, συντυχία, conjoncture, n. f. (= τὸ τυχαῖον ἢ ἡ τυχαία συνδρομὴ τῶν περιστάσεων)· τὸ τυχαίως συμφωνεῖν, concours ; || ἡ σύμπτωσις δύο γεγονότων, la coïncidence de deux événements ; || — εὐνοϊκῶν περιστάσεων, un concours de circonstances favorables. § —, συνάντησις, rencontre, n. f. σύμπτωσις, συγκυρία, ἀπροσδόκητόν τι, occurrence, n. f. τύχη, hasard, n. m. περίστασις, occassion, n. f. τυχαῖον γεγονός, accident, n. m. || ὑπάρχουσι συμπτώσεις παράδοξοι, il y a des rencontres (des occurrences) singulières ; || κατὰ σύμπτωσιν, par hasard, κατὰ τύχην, par accident ; τυχαίως, fortuitement, adv. || τί καλὴ [σύμπτωσις] ! comme cela se trouve ! quelle chance ! comme ça tombe !

συμπυκνῶ, μέλ. ώσω, καθιστῶ τι πυκνότερον, condenser ; συμπιέζω, comprimer ; βλ. καὶ σύνθλιψις· [συνεκδ.] σφίγγω, serrer ; συσφίγγω, resserrer ; συμπυκνῶ, συγκεντρῶ, concentrer.

συμπῶ [διάλ. Ἠπείρου], καὶ συμπάω ἐρεθίζω τινά, ὅθεν καὶ συδαυλίζω (φυσῶ τὴν φωτιὰ διὰ ν' ἀνάψῃ).

συμπύκνωσις, εως, ἡ· condensation, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ συμπυκνοῦν, action de condenser ; resserrement, n. m. concentration, n. f. § —, tassement, n. m. βλ. καθίζησις.

συμπυκνωτήρ, ῆρος, ὁ καὶ συμπυκνωτής, condensateur, n. m. ὄργανον χρησιμεῦον διὰ τὴν συμπύκνωσιν καὶ διατήρησιν ἀρκετῆς ποσότητος ἠλεκτρισμοῦ. Τοῦτο δύναται νὰ ἦνε μετάλλινοι δίσκοι μεμονωμένοι, ἡ Λουγδονικὴ λάγηνος καὶ τὰ παρόμοια. § —, γενικῶς condenseur, n. m. βλ. καὶ ψυγεῖον. § — (ἀέρος), accumulateur d'air ; βλ. ἀεροσυνακτήρ. § —, accumulateur ; ταμιευτήριον ἠλεκτρικῆς ἢ στήλη δευτερογενὴς ἢ μᾶλλον ἐπισωρευτής, καλεῖται καὶ ταμιευτήριον ἠλεκτρικῆς εἶνε δὲ ὄργανον εἰς ὃ δύναται νὰ ἐναποταμιευθῇ ποσότης ἠλεκτρικῆς· τὰ ταμιευτήρια πρῶτος ἀνεκάλυψε ἐν ἔτει 1860 ὁ Grove, κατεσκεύασε δὲ κατόπιν ὁ Planté.

συμπυκνωτικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ χρησιμεύων εἰς συμπύκνωσιν, de condensation ; condensateur, adj.

συμπυροβολέω-ῶ, μέλ. ήσω· βάλλω ὁμοῦ συμπυροβολήσεις, tirer par salves.

συμπυροβόλησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συμπυροβολεῖν, action de tirer par salves ; ὅθεν συμπυροβόλησις ἢ συμπυρσοκρότησις, salve (n. f.) ou feu de salve ; πῦρ ὁμαδόν, πῦρ ἐκτελούμενον διὰ παραγγέλματος ὑπὸ ἀριθμοῦ τινος πυροβόλων ἢ ὅπλων (feu de salve ; συμπυροβολέω-ῶ, tirer par salves). § — [ναυτ.] salve, n. f. καλεῖται ἡ ταυτόχρονος ἐκπυρσοκρότησις πλειοτέρων πυροβόλων πλοίου τινός· || δοκιμαστικὴ συμπυροβόλησις, salve d'essai. § — ἢ συμπυρσοκρότησις, bordée, n. f. ταὐτόχρονος πυροβόλησις ἀριθμοῦ τινος πυροβόλων. § συμπυροβόλησις ἢ μᾶλλον συγκανονοβόλησις [ναυτ.], volée (n. f.) ou décharge (de canons), ἤτοι ἡ σύγχρονος δι' ὅλων τῶν πυροβόλων τοῦ πλοίου ἢ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ· βλ.

καὶ κανονοβολισμὸς (coup de canon). § συμπυροβόλησις, ἡ· décharge, n. f. συνεκπυρσοκρότησις, ἡ· καλεῖται οὕτω τὸ ὁμαδὸν πῦρ (feu de salve) τὸ ἐκτελούμενον ὑπό τε τῶν πυροβόλων καὶ τῶν ὅπλων. § — πεζικοῦ, mousqueterie, n. f. βλ. πεζικόν.

συμπυροβολισμός, οῦ, ὁ ἢ συμπυροβόλημα, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συμπυροβολεῖν, salve, n. f.

συμπυροκρότησις, εως, ἡ ἢ συμπυρσοκρότησις, βλ. συμπυροβόλησις.

σύμφασις, εως, ἡ· symphase (ἐμφάνισις πλειοτέρων ἀντικειμένων συγχρόνως, apparition de plusieurs choses à la fois) n. f. [ἀστρ.] ταὐτόχρονος ἀνάδυσις πλειοτέρων ἄστρων, émersion de plusieurs astres simultanément.

συμφέρει (τριτοπρ.) τὸ εἶναι πλεονεκτικὸν (χρήσιμον ἢ ὠφέλιμον, κατάλληλον ἢ καλόν), être avantageux (utile ; bon); convenir (ἤτοι νὰ προσήκῃ, νὰ ἁρμόζῃ), arranger ; τὸ νὰ ἦνε διὰ τὸ συμφέρον τινός. être de (dans) l'intérêt de quelqu'un ; ἐνδιαφέρει, importer ; || δὲν ἠξεύρω ἂν αὐτὸ σᾶς συμφέρει, je ne sais pas si cela vous est avantageux (vous convient) ; || ἡ πρότασις αὐτή μοῦ (μὲ) συμφέρει ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, cette proposition m'arrange sous tous les rapports ; || αὐτὸ θὰ μ' ἐσύμφερε, cela serait (ferait] bien mon compte ; || (τοῦτο) δὲν μοῦ (μὲ) συμφέρει, cela ne m'arrange pas (ne fait pas mon compte) ; ce n'est pas mon fait ; cela ne me va pas ; || τοῦτο δὲν μὲ συμφέρει. cela ne me convient pas ; || δὲν σᾶς συμφέρει νὰ τὸν δεχθῆτε εἰς τὴν οἰκίαν σας, il ne vous convient pas de le recevoir chez vous ; || σᾶς συμφέρει νὰ μὴν ἀναχωρήσητε, il est dans votre intérêt de ne pas partir ; || συμφέρει νὰ μὴ τὸ ἐννοήσῃ, il importe qu'il ne s'en apercoive pas ; || [καὶ ἀπολ.] δὲν συμφέρει (εἶνε κακόν), c'est mauvais=εἶνε ἐπικίνδυνον, c'est dangereux;=δὲν ἀξίζει τίποτε, cela ne vaut rien.

συμφέρον, οντος, τό· ἡ ὠφέλεια, τὸ κέρδος, τὸ ἐνδιαφέρον, intérêt, n. m. πλεονέκτημα, avantage, n.m. ὁ λογαριασμός, compte, n.m. || τὸ δημόσιον συμφέρον, l'intérêt public ; la cause publique ; || τὸ κοινὸν συμφέρον, l'intérêt commun ; || καθεὶς ζητεῖ τὸ συμφέρον του, chacun cherche ses intérêts ; || τὸ συμφέρον τὸν κάμνει νὰ ἐνεργῇ, c'est l'intérêt qui le fait agir ; || ὅπου εὑρίσκει τις τὸ συμφέρον του, où chacun trouve son compte ; || ἔχω συμφέρον εἴς τινα ὑπόθεσιν, être intéressé dans une affaire ; s'y intéresser ; || γνωρίζει τὰ συμφέροντά του, il connaît ses intérêts ; il sait bien son compte ; || ζητεῖ παντοῦ τὸ συμφέρον του, il cherche en tout son avantage ; || οἱ ἔχοντες συμφέρον, les parties intéressées ; || ἔχω [μέγα] συμφέρον νά, il m'importe que ; || ὅλοι ἔχουν συμφέρον εἰς αὐτό, tout le monde y est intéressé ; || τί συμφέρον ἔχει ; quel avantage a-t-il ? en quoi cela lui intéresse ? || πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐλευθερίας, pour la cause de la liberté; || δύνασθε νὰ βεβαιωθῆτε, ὅτι τὰ συμφέροντα ὑμῶν θέλουσιν ἀποβῆ τὸ ἀντικείμενον τῶν μεγαλειτέρων μας φροντίδων, vous pourrez être assuré que vos intérêts seront toujours l'objet de nos soins les plus scrupuleux.

συμφερόντως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον πλεονεκτικόν, d'une manière avantageuse ; avantageusement, adv.

συμφέρ(ν)ω [δημ.], ἀναλαμβάνω (τὰς δυνάμεις, τὰς αἰσθήσεις), se remettre ; ἐπανέρχομαι εἰς ἐμαυτόν, revenir à soi ; || συνέφερα ὀλίγον, je me remis un peu ; || [καὶ μεταβ.] τὸν συνέφεραν, on le fit revenir [à lui].

συμφέρων, ουσα, ον [συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος], πλεονεκτικός, ἐπωφελής, avantageux, euse, adj. ἐπωφελής, ὠφέλιμος, profitable, adj. ὠφέλιμος, utile, adj. || ὅροι συμφέροντες, des conditions avantageuses ; || τὸ ἐπώλησα εἰς συμφέρουσαν τιμήν, je l'ai vendu avec profit. § συμφερώτερος, plus avantageux.

συμφερτικός, ή, ὸν καὶ

συμφερωτικός, ή, όν· συμφέρων, πλεονεκτικός, ἐπωφελής, avantageux, euse, adj. profitable, adj.

σύμφημι, ὁμοῦ ἢ ταὐτὰ λέγω, εἶμαι σύμφωνος, être d'accord ; συμφωνῶ, convenir ; παρέχω τι, συναινῶ, accorder ; συναινῶ, consentir ; || — ὅτι, je conviens que.

σύμφθαρσις, εως, ἡ καὶ κρᾶσις, σύγκρασις, σύμμιξις ἰδίως τῶν χρωμάτων, dégradation (f.) (ou fusion) des couleurs.

συμφθείρω, μέλ. φθερῶ (θὰ συμφθείρω), fondre les couleurs. **Συμφθείρω** ἢ **φθείρω** τὰ χρώματα (ἀποχρώννυμι, συγχρώζω) τοῦτ' ἔστι συγχερρανύων ἀνεπαισθήτως καὶ βαθμηδὸν τὰ διάφορα χρώματα δι' ἀμοιβαίας ἑνώσεως μεταβάλλω ἢ οὐδετερόνω τὴν ζωηρότητά των· τὴν ἕνωσιν τῶν χρωμάτων καλοῦσι **φθορὰν** ἢ **σύμφθαρσιν** (fusion ou dégradation des couleurs, ou passage d'une nuance à l'autre) ; βλ. καὶ **τρίβω τὰ** χρώματα (briser, broyer les couleurs).

συμφιλιόνω, καὶ

συμφιλιῶ (όω), μέλ. ώσω, φίλον ποιῶ τινὰ μετ' ἄλλου, κάμνω καὶ πάλιν φίλους τοὺς ἐρίσαντας, réconcilier ou raccommoder=συνδιαλλάσσω, συμφιλιῶ τὰ διεστῶτα μέρη, rallier les partis ; || συμφιλιοῦμαι, se réconcilier, συνδιαλλάσσομαι μέ τινα.

συμφιλίωσις, εως, ἡ· συνδιαλλαγή, réconciliation, n. f. ou raccommodement, n. m.

συμφιλιωτής, ὁ καὶ ἡ· συνδιαλλάκτης, réconciliateur, trice, n. ὁ συμφιλιόνων τοὺς μεταξύ των διεστῶτας.

συμφοίτησις, εως, ἡ· τὸ συμφοιτᾶν, τὸ ὁμοῦ φοιτᾶν [εἰς πανεπιστημιακὴν σχολήν), action de suivre ensemble les études [d'une école de l'université].

συμφοιτητής, οῦ, ὁ (θηλ. συμφοιτήτρια, ας, ἡ), ὁ μετά τινος φοιτῶν που, ἰδ. εἰς πανεπιστημιακὴν σχολήν, condisciple, συμμαθητής, camarade d'études.

συμφοιτῶ (άω), μέλ. ήσω· ὁμοῦ φοιτῶ,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἀκολουθῶ ὁμοῦ μὲ ἄλλον τὰς σπουδὰς [πανεπιστημιακῆς σχολῆς], suivre ensemble les études [d'une école de l'université]; εἶμαι συμφοιτητής, être condisciple.

συμφορά, ᾶς, ἡ· λυπηρὸν γεγονός, événement malheureux; δυστυχία, malheur, n.m. ἀτυχία, ἀτύχημα, infortune, n. f. δυσάρεστον συμβάν, δυστύχημα, κοινῶς ἡ ἀνάποδη, revers, n. m. καταστροφή, désastre, n.m. ἅπασαι αἱ λέξεις συνώνυμοι· || malheur, γενικὸς ὅρος, σημαίνων πᾶσαν δυστυχίαν μικρὰν ἢ μεγάλην· || ἐμπίπτειν εἰς δυστυχίαν, tomber dans le malheur; || infortune, ἰδιάζει εἰς τὸν ὑψηλὸν τοῦ λόγου χαρακτῆρα, π. χ. αἱ συμφοραὶ (ἀτυχίαι, ἀτυχήματα) τῶν βασιλέων, les infortunes des rois; || revers, ἐμφαίνει ζημίαν, κακόν, δυσάρεστον συμβάν. π. χ. ὑφίστασθαι τὰς συμφορὰς (κοινῶς ἀναποδιαῖς) τῆς τύχης, éprouver des revers de fortune; || désastre καὶ calamité = πάνδημος συμφορὰ ἢ καὶ ἑνὸς μόνου προσώπου ἀνθρώπου καταστραφέντος καθ' ὁλοκληρίαν· ὁ πόλεμος εἶνε δεινὴ συμφορά, la guerre est une calamité; || ἡ πανώλης εἶνε συμφορὰ ἐρημοῦσα πόλιν τινά, la peste est une calamité qui dépeuple une ville; || ἦτο μεγάλη συμφορά. c'etait un grand malheur; || μᾶς διηγεῖτο τὰς συμφοράς του, il nous racontait ses infortunes; || αἱ συμφοραὶ ἃς ὑπέστη ὁ τόπος, les désastres que le pays a éprouvés; || [ἐπιφ.] συμφορά! helas! συμφορά μου! malheureux que je suis! || [ἀπειλ.] συμφορά σου! malheur à toi!

συμφόρησις, εως, ἡ· ἡ συσσώρευσις, ἐπισώρευσις, entassement, n. m. accumulation, n. f. § **συμφόρησις,** congestion (gès-ti-on), n. f, συσσώρευσις τοῦ αἵματος εἰς τὰ ἀγγεῖα ὀργάνου τινός, ἤτοι πληθώρα αἵματος· || ἐγκεφαλικὴ συμφόρησις, congestion cerébrale: || πνευμονικὴ συμφόρησις, congestion pulmonaire; βλ. καὶ **ἠλίασις** (coup de chaleur): || congestion intestinale; βλέπε **κωλικός.** § συμφόρησις, congestion, n. f. ἡ **ὑπεραιμία** καλεῖται ἐν τῇ γενικῇ παθολογίᾳ ὁ συναθροισμὸς ποσοῦ αἵματος μείζονος τοῦ φυσιολογικοῦ ἔν τινι ὀργάνῳ ἢ χώρᾳ τοῦ σώματος, διαφέρουσα τῆς μὲν αἱμορραγίας τῷ ὅτι τὸ πλημμυροῦν αἷμα δὲν ἐξαγγειοῦται, τῆς δὲ φλεγμονῆς τῷ ὅτι οἱ μεταξὺ τῶν ἀγγείων κείμενοι ἱστοὶ δὲν ὑφίστανται τροφικὰς διαταράξεις τὴν στιγμὴν καθ' ἣν συμβαίνει ἡ συμφόρησις. Παράγεται δὲ ὁσάκις διακόπτεται ἡ μεταξὺ τῆς ὑπὸ τῶν ἀρτηριῶν προσαγωγῆς τοῦ αἵματος καὶ τῆς ὑπὸ τῶν φλεβῶν διαθέσεως αὐτοῦ ὑφισταμένη ἰσορροπία εἴτε διότι μεῖζον ποσὸν αἵματος προσάγεται ὑπὸ τῶν ἀρτηριῶν χωρὶς ν' αὐξήσῃ καὶ ἡ διὰ τῶν φλεβῶν ἀπαγωγή, εἴτε διότι ὑπάρχουσι γενικώτεραι λειτουργικαὶ διαταραχαί, οἷον ἐξασθένησις καὶ ἀτονία τῆς καρδιακῆς λειτουργίας ἢ ἐλάττωσις τῆς τῶν ἀρτηριῶν ἐλαστικότητος. Εὐνόητον τυγχάνει ὅτι ἐπιρρεπέστερα καὶ προσφυέστερα εἰς συμφορήσεις ὄργανα εἶνε τὰ ἀγγειοβριθέστατα, διὸ καὶ συνηθέστεραι μορφαὶ συμφορήσεως εἰσὶν αἱ ἑπόμεναι. Συμφόρησις ἐγκεφαλική, συναθροισμὸς καὶ στάσις τοῦ αἵματος ἐν τοῖς τριχοειδέσι τοῦ ἐγκεφάλου ὑπὸ τὴν δρᾶσιν τῆς ἡλιάσεως, οἰνοπνευματισμοῦ, ἀποτόμου ψύξεως, ζωηρῶν ψυχικῶν συγκινήσεων (μορφὴ ἐνεργητική, ἅτε τῶν ἀρτηριῶν προσαγουσῶν μεῖζον ποσὸν αἵματος διὰ τὴν ἐπιτάχυνσιν τῶν καρδιακῶν σφύξεων), καρδιακοῦ ἢ πνευμονικοῦ νοσήματος (μορφὴ παθητική, ἕνεκα ἀνεπαρκείας τῆς καρδίας καὶ ἐπιβραδύνσεως τῆς αἱματώσεως), ἢ παθήσεων τινῶν τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῶν μηνίγγων (μορφὴ συμπτωματικὴ ἢ δευτεροπαθής). Ἐπὶ ἐλαφρᾶς ἐγκεφαλικῆς συμφορήσεως τὸ πρόσωπον ἰαίνεται, ἡ κεφαλὴ εἶνε βαρεῖα, ἴλιγγοι, βόμβοι ὤτων καὶ θάμβος ὀφθαλμῶν, σφύξεις ἔκσωμοι τῶν καρωτίδων, ἀϋπνία καὶ ὄνειρα ἀσυνάρτητα ὑπάρχουσιν· ἐπὶ βαρείας τοιαύτης ἐξελίσσεται περίπου ἡ τῆς ἀποπληξίας εἰκὼν πλὴν ὅτι εἶνε ἡ κωματώδης κατάστασις ἧττον βαθεῖα, ἡ ἀνάκτησις τῶν αἰσθήσεων ταχυτέρα, ἡ ἡμιπληγία οὐχὶ συχνὴ καὶ ἧττον διαρκής. Ἡ ἄμεσος ἰατρικὴ βοήθεια συνίσταται εἰς ἀνάπαυσιν ἐπὶ κλίνης, ἐφαρμογὴν βδελλῶν κατὰ μαστοειδεῖς ἀποφύσεις, διαμονὴν καὶ συχνὴν ἀντικατάστασιν ψυχρῶν ἐπιθεμάτων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, οἷον πάγου ἢ ὀθονῶν βεβρεγμένων ἐν περηγότι ὕδατι. ὑποκλυσμοὺς καθαρτικούς. Συμφόρησις πνευμονική, παθητικὴ μὲν ὁσάκις προκύπτει ἐκ καρδιακῆς παθήσεως δημιουργούσης κυκλοφορικὸν κώλυμα, ἐνεργητικὴ δὲ ὁσάκις ἐμφανίζεται ὡς δευτεροπαθὴς ἕνεκα φυματιωδῶν ἑστιῶν ὑπαρχουσῶν κατὰ τὸν πνεύμονα συμπαρομαρτοῦσα παθήσεσιν ἀρθριτικαῖς καὶ ῥευματικαῖς. Ὁσάκις ὅμως εἶνε πρωτοπαθὴς τοῦθ' ὅπερ σπανιώτερον, ἰδιάζει παρὰ τοῖς παισὶ καὶ ἐξελίσσει εἰκόνα διαφέρουσαν τῆς πνευμονίας μόνον κατὰ τὴν πορείαν τοῦ πυρετοῦ, ὅστις ἐνταῦθα καίπερ ἀπότομος καὶ λίαν ὑψηλὸς κατὰ τὴν εἰσβολήν, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ πνευμονίᾳ, οὐχ' ἧττον τὴν ἑπομένην ἡμέραν ἐμφανίζει ὕφεσιν μικρὰν ἥτις μετὰ 2-3 ἡμέρας ἐκτρέπεται εἰς κατάπτωσιν αἰφνιδίαν, τὰ πτύελα δὲν εἶνε κολλώδη, δὲν ὑπάρχει βρογχοφωνία οὐδὲ αὔξησις τῶν δονήσεων τοῦ θώρακος.

συμφορητήριον, τό· tombereau, n.m. τὸ παρ' ἡμῖν κοινῶς (δίτροχον) **κάρρο**· μικρὸν ἁμάξιον οὗτινος ὁ πυθμὴν καὶ αἱ τέσσαρες πλευραὶ εἶνε κεκλεισμέναι διὰ σανίδων, ἔχον δύο ῥυμοὺς σταθεροὺς ἢ κινητοὺς καὶ χρησιμεῦον διὰ τὴν μεταφορὰν γαιῶν, ἄμμου, ψηφίδων, κτλ. || — χηλωνειωτόν, tombereau à bascule; || — χειροκίνητον, tombereau à bras.

σύμφορος, ος, ον (συγκριτ. ώτερον, ὑπερθ. ώτατον) ὁ συμφέρων, πρόσφορος, πλεονεκτικός, avantageux, euse, adj. ὠφέλιμος, utile, adj. || [ἐμπορ.] σύμφορος (τιμή, προσφορά), avantageux, euse, convenable, adj.

συμφόρως [ἐπίρ.] πλεονεκτικῶς, avantageusement, adv. ὠφελίμως, utilement. adv.

συμφυΐα, ἧς, ἡ· τὸ στερεῶς συνηνωμένον, ἡ συνεκτικότης, ténacité, n. f. βλ. λέξιν.

συμφυής, ής, ές, συμπεφυκώς, ἐκ φύσεως συνημμένος, ὁ ὁμοῦ μέ τι γεννηθείς, né en-

semble ; ὁ αὐξήσας (μεγαλυνθεὶς) μετά τινος, qui a poussé (grandi avec ; συναφής, cohérent, e, adj. συνεχής, σύνδετος (ἐπὶ πραγμάτων συναλλήλως συνδεομένων), connexe; [βοτ.] coalescent, e, adj. § συμφυής, ὁ ἐκ γενετῆς ὑπάρχων, congénital, ale, adj. (κληρονομικός), ἔμφυτος, inné, ée, adj. § —, τῆς αὐτῆς φύσεως, de la même nature. § —, στερεῶς συνηνωμένος, **συνεκτικός**, tenace, adj. βλ. λέξιν.

συμφύομαι, γεννῶμαι (φύομαι, αὐξάνω, μεγαλύνομαι) μετά τινος, naître (pousser ; croître ; grandir) ensemble.

σύμφυρμα, ατος, τό· ἀνάμιξις, ἀνακάτωμα [συγκεχυμένον], mélange [confus) κυκεών, fatras, n. m. κυκεών, σύγχυσις ἀναμεμιγμένων πραγμάτων, fouillis, n. m. μίγμα συγκεχυμένον πραγμάτων ἢ προσώπων, φύρδην, μίγδην, pêle-mêle, n. m. § σύμφυρμα, conglomérat, n. m. ἐκ τοῦ συμφύρω· ἀνάμιξις, ἡ· ‖ — τιτανολίθου, conglomérat calcarifère [qui contient du calcaire]. § σύμφυρμα, agglomérat, n. m. **φυσικὸν σύμφυρμα** ἢ **φυσικὴ συσπείρωσις**. Λίθοι ἢ ὀρυκταὶ οὐσίαι συγκεκολλημένοι εἴτε φυσικῶς εἴτε δι' ἀτελοῦς χωνεύσεως (fusion). Τινὲς καλοῦσι τοῦτο καὶ conglomérat.

συμφυρμός, ὁ [τακτ.], amalgame, n. m. Ἡ λέξις αὕτη ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ σημαίνει τὴν ἀνάμιξιν δύο σωμάτων ἵνα ἀποτελέσωσι ἕν· κατὰ τὸν γαλλογερμανικὸν πόλεμον τοῦ 1871 συνέβησαν ἐν Γαλλίᾳ πλεῖσται ἀναμίξεις τοιούτου εἴδους.

σύμφυρσις, εως, ἡ· συμφυρμός, **ἀνάμιξις**, amalgame, n. m.

σύμφυρτος, ος, ον, συμπεφυρμένος, συγκεχυμένος, brouillé, ée, adj. ἀναμεμιγμένος, mêlé, ée, adj. ἀνακατωμένος, mélangé, ée, adj. συγκεχυμένος, confus, use, adj.

συμφύρω, μέλ. ῶ, ἀναμιγνύω, ἀνακατόνω μαζή, συγχέω, brouiller ; ἀναμιγνύω, ἀνακατόνω, mêler ; mélanger ; συγχέω, confondre. § —, ἀναμιγνύω, ἀνακατόνω, amalgamer.

συμφυσεοτομία, ας, ἡ· symphyséotomie, n. f. τομὴ τῆς συμφύσεως τῶν ἡβικῶν ὀστῶν, section de la symphyse du pubis (βλ. **ἡβικοτομία**)· πρᾶξις τῆς χειρουργικῆς μαιευτικῆς συνισταμένης εἰς τὴν διαίρεσιν τοῦ κατὰ τὴν ἡβικὴν σύμφυσιν παρεμβεβλημένου χόνδρου καὶ σκοπὸν ἔχουσαν τὴν αὔξησιν τοῦ εὐθέος ἢ ἐμπροσθοπισθίου ἄξονος τῆς εἰσόδου τῆς πυέλου ἐν περιπτώσει δυστοκιῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν στενότητα τοῦ στομίου τῆς εἰσόδου καὶ τοῦ τῆς ἐξόδου τῆς πυέλου. Εἶνε ἐγχείρισις σοβαρωτάτη εἰς ἣν δέον νὰ καταφεύγῃ ὁ μαιευτὴρ χειρουργὸς μόνον ὁσάκις ἀντενδεικνύηται ἡ καισαρικὴ τομή.

συμφυσεοτομικός, ή, όν· symphyséotomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν συμφυσεοτομίαν· ‖ μέθοδος συμφυσεοτομική, méthode symphyséotomique.

σύμφυσις, εως, ἡ [φυσ.], cohésion, n. f. συνοχή, δύναμις ἑνοῦσα δύο ἀντικείμενα, κτλ. § —, ἡ συνάφεια, cohérence, n. f. καὶ συναφή, ἡ συνένωσις μεταξὺ δύο ἀντικειμένων, § —, adhérence, n. f. ἡ συνάφεια, στενὴ ἕνωσις ἀντικειμένου τινὸς πρὸς ἕτερον, **πρόσφυσις, προσκόλλησις**, βλ. πρόσφυσις (adhésion). § —, adhérence, n. f. ἔκφρασις ἐν τῇ ἱππιατρικῇ ἀπαντωμένη καὶ σημαίνουσα τὴν στενὴν συνάφειαν, τὴν συγκόλλησιν διαφόρων ζωϊκῶν ἱστῶν ἢ ὀργάνων, κτλ. συνώνυμον adhésion. § — [ἰατρ.] φυσικὴ ἕνωσις, union naturelle, cohésion, n. f. § [ἀνατομ.] σύμφυσις, symphyse, n. f. articulation des deux os, fixe ou peu mobile, par l'intermédiaire du fibro-cartilage, ἡ συνάρθρωσις δύο ὀστῶν, π. χ. la symphyse des os pubis. Ἀνατομικῶς σημαίνει ἄρθρωσιν ἤτοι στένωσιν διὰ συγχονδρώσεως ἐν χρήσει ἰδιαιτέρως πρὸς παράστασιν ἐπὶ τοῦ τελείου σκελετοῦ τῆς συντελεσθείσης ἑνώσεως μεταξὺ τῶν τμημάτων τοῦ ἀνωνύμου ὀστοῦ καὶ τούτου πρὸς τὸ ἱερὸν ἵν' ἀπαρτισθῇ ἡ πύελος, διὸ καὶ ἔχομεν σύμφυσιν λαγονοηβικὴν μεταξὺ λαγονίου ὀστοῦ καὶ ἥβης, ἰσχιολαγόνιον μεταξὺ ἰσχιακοῦ ὀστοῦ καὶ λαγονίου, ἰσχιοηβικὴν μεταξὺ ἰσχυακοῦ καὶ τοῦ τῆς ἥβης ὀστοῦ, ἱερολαγόνιον μεταξὺ τοῦ ἱεροῦ καὶ τοῦ λαγονίου χείλους τοῦ ἀνωνύμου, καὶ τέλος ἡβικὴν μεταξὺ τῶν δύο ἱερῶν ὀστῶν διὰ τοῦ παρεμβεβλημένου χόνδρου.

σύμφυτον, ου, τὸ [φυτ.], consoude [la grande] ; γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Βοραγινωδῶν, ἥτις περιλαμβάνει πόας ἐχούσας φύλλα ἁδρὰ ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῶν τριχῶν· (σύμφυτον τὸ βολβῶδες, symphytum bolbosum) ; βοτάνη ἰαματικῆς δυνάμεως τοῦ συμφύειν καὶ ἐπουλοῦν τὰς πληγάς. § τὸ **σύμφυτον**, ἔμφυτον, innéité, n. f.

σύμφυτος, ος, ον· συμπεφυκώς, ὁ ἐκ φύσεως συνημμένος, ὁ ὁμοῦ μέ τι γεννηθείς, né ensemble (avec) ; ἔμφυτος, inné, ée, adj. φυσικός, naturel, elle, adj. § —, **συναφής**, cohérant, e, adj.

συμφύω, μέλ. ύσω, ἑνόνω, réunir ; ἑνοῦμαι φυσικῶς μέ τι, s'unir à quelque chose.

συμφυῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον σύμφυτον, d'une manière cohérente ; cohérement, adv.

συμφωνητικόν, οῦ, τό· τὸ **συμβόλαιον**, contrat, n. m. τὸ ἔγγραφον δι' οὗ συνάπτεται συμφωνία τις, acte, n. m. ‖ συμφωνητικὸν ἐνοικιάσεως (μισθώσεως), bail, n. m. βλ. **συμβόλαιον**. § —, état des lieux ; ἡ ἔγγραφος πρᾶξις ἐν ᾗ περιγράφεται ἡ κατάστασις τῶν ἐνοικιαζομένων οἰκοδομῶν, πραγμάτων, κτλ.

συμφωνία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συμφωνεῖν εἴς τι, τὸ συμφωνεῖν, τὸ εἶναι σύμφωνον, ἡ συμφωνία, accord, n. m. ἡ συμφωνία (ἰδεῶν, μαρτυριῶν), concordance, n.f. ἡ σχέσις, ὁμοιότης, convenance, n. f. **συμφωνία, ὁμοιότης, conformité**, n. f. ‖ δὲν ὑπάρχει συμφωνία μεταξύ των, ils ne sont pas d'accord ; ‖ — χαρακτήρων, convenance (conformité) de caractère ; ‖ ἡ συμφωνία τῶν Ἱερῶν Γραφῶν, la concordance des Écritures ; ‖ [γραμμ.] ἡ συμφωνία τοῦ οὐσιαστικοῦ μὲ τὸ ἐπίθετον, la

concordance du substantif avec l'adjectif. § —, βλ. σύμβασις, convention, n. f. ἐν γένει συνθήκη, **σύμβασις**, traité, n. m. συμβόλαιον, contrat, n. m. συμφωνία, σύμβασις, pacte, n. m. ἀγορὰ (πραγμάτων), marché, n. m. συμφωνία, accord, n. m. ‖ ἡ συμφωνία ἦτο νά, la convention était que ; ‖ ἔκαμε συμφωνίαν μὲ τὴν Κυβέρνησιν, il a fait (passé) un traite avec le gouvernement ; ‖ [εἶχε κάμει] συμφωνίαν μὲ τὸν διάβολον, il a fait un pacte avec le diable ; ‖ [ἐμπορ. ἰδ.] φυλάττω συμφωνίαν, tenir son marché ; ‖ δὲν ἐφύλαξε τὴν συμφωνίαν του, il n'a pas tenu son marché ; ‖ — [ἰδ. ἐμπορ.], condition, n. f. ὅροι τῆς συμφωνίας, stipulation, n. f. ‖ μὲ τὴν συμφωνίαν νά, à [la] condition de (que) ; [ἐν.] à la charge de ; ‖ κατὰ τὴν συμφωνίαν, selon la convention. § [μουσ.] συμφωνία, symphonie, n.f. μουσικὸν ἔργον ἐκτελούμενον ὑπὸ πάσης τῆς ὀρχήστρας καὶ χαρακτηριστικὸν ἔχον τὸ ὅτι τὰ διάφορα ὄργανα ἔχουσιν αὐτοτέλειαν ἢ ἀνεξαρτησίαν, δὲν χρησιμεύουσι δηλαδὴ πρὸς ἁπλῆν συνοδίαν ὡρισμένου τινὸς ὀργάνου ὡς π. χ. συμβαίνει τοῦτο ἐν τῷ λεγομένῳ κοντσέρτῳ (συναυλίᾳ), Ἀποτελεῖται δὲ ἡ συμφωνία ὡς ἡ σονάτα ἐκ διαφόρων κυρίων μερῶν καὶ εἶνε κατὰ μορφὴν καὶ περιεχόμενον τὸ τελειότερον εἶδος τῆς καθαρῶς ὀργανικῆς μουσικῆς. Τὴν σημερινὴν τελειοποίησίν της ὀφείλει ἡ συμφωνία εἰς τὸν Ἄϋδν, ἔφθασε δὲ εἰς τὸ ὕψιστον τῆς ἀκμῆς της διὰ τῶν Μόζαρτ καὶ Μπετχόβεν. § **συμφωνία**, consonnance, n.f. accord de sons agréable à l'oreille ; ἡ συνηχία δύο ἢ καὶ πλειοτέρων τόνων κατὰ τρίτην ἀπεχόντων ἀλλήλων. Αἱ συμφωνίαι διακρίνονται ὡς ἐκ τῆς βάσεως αὐτῶν εἰς ῥιζικὰς καὶ παραγώγους, ὡς ἐκ τῆς συστάσεως αὐτῶν εἰς συμφώνους καὶ διαφώνους. § **συμφωνία**, accord, n. m. ἐν τῇ αἰσθητικῇ καλεῖται ἡ σχέσις δύο παραστάσεων ἐν ᾗ ἑκατέρα τούτων περιέχει ἐκτὸς τοῦ εἰς ἀμφοτέρας κοινοῦ καί τι ἴδιον εἰς αὐτὴν καὶ ἀντίθετον πρὸς τὸ ἴδιον τῆς ἑτέρας. § **συμφωνία** (συμβιβασμός), arrangement, n. m. προκαταρκτικὴ συμφωνία πρὸ τῆς ὑπογραφῆς συμβάσεως τινὸς ἢ συνθήκης.

συμφωνικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν μουσικὴν συμφωνίαν, symphonique, adj.

συμφωνόληκτος, ος, ον [γραμμ.] ὁ καταλήγων εἰς σύμφωνον, qui se termine par une consonne.

σύμφωνον, ου, τὸ [γραμμ.], consonne, n. f. ‖ ὑγρὰ σύμφωνα, consonnes liquides. § [νομ.] —, pacte, n. m. convention, acte, accord par lequel on accepte des obligations réciproques.

σύμφωνος, ος, ον· ὁ συμφωνῶν, ὁ ἐν συμφωνίᾳ ὤν, qui est d'accord ; conforme, adj. [φιλοσοφ.] congruent, e, adj. qui convient ; ‖ ἐμείναμεν σύμφωνοι, nous sommes tombés d'accord ; ‖ αὐτὸ δὲν εἶνε σύμφωνον μὲ τὰς ἰδέας του, cela n'est pas conforme à ses idées ; ‖ ὁ συγγραφεὺς αὐτὸς εἶνε σύμφωνος μὲ τὸν ἄλλον, cet écrivain s'accorde avec l'autre ; ‖ λοιπόν, σύμφωνοι ! [φρ.] donc c'est convenu ; voilà qui est dit ; ‖ ἐκ συμφώνου [φρ. ἐπιρ.], d'un commun accord ; de concert ; ‖ ἐζήτουν ἐκ συμφώνου τὴν παῦσίν του, ils s'accordaient à demander sa destitution ; ‖ τὸ ἔκομαν ἐκ συμφώνου, ils ont fait cela de concert ; ‖ [ἐμπορ.] σύμφωνος ἐγγραφή, écriture conforme ; ‖ εἴμεθα σύμφωνοι, nous sommes d'accord ; ‖ ἐκ συμφώνου μὲ τόν, en commun accord, en avec; ‖ [ἐμπορ.] διὰ τὸ σύμφωνον, pour la conformité (des écritures, etc.).

συμφωνῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι (εὑρίσκομαι) ἐν συμφωνίᾳ, être (tomber) d'accord ; s'accorder ; [se] convenir ; συμφωνῶ, συμπίπτω, concorder ; cadrer ; ‖ οἱ συγγραφεῖς δὲν συμφωνοῦσι περὶ τούτου, les écrivains ne sont pas d'accord (ne s'accordent pas) sur ce point ; ‖ δὲν κατώρθωσαν νὰ συμφωνήσουν, ils n'ont pu tomber d'accord ; ‖ αὐτὰ τὰ δύο χρώματα συμφωνοῦν, ces deux couleurs vont bien ensemble ; ‖ αἱ ὀρέξεις μας συμφωνοῦσιν ἐντελῶς, nos goûts se conviennent parfaitement ; ‖ αἱ καταθέσεις τῶν μαρτύρων δὲν συμφωνοῦσι, les dépositions des témoins ne cadrent pas ensemble ; ‖ τὸ τέλος τοῦ λόγου δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἀρχήν, la fin du discours ne répond pas au début; ‖ εἴχαμεν συμφωνήσει νά, nous étions convenus de ; ‖ τοὺς ἔκαμα νὰ συμφωνήσουν, je les ai mis d'accord ; ‖ [ἐμπορ.] συμφωνῶ μὲ τὸ δεῖγμα, correspondre à l'échantillon ; ‖ δὲν ἐπαναλαμβάνομεν τὰ ἄρθρα ἐκεῖνα, εἰς ἃ συμφωνοῦμεν, nous ne répliquerons point aux articles sur lesquels nous sommes d'accord. § —, εἶμαι σύμφωνος, εἶμαι τῆς αὐτῆς γνώμης (τὰ αὐτὰ λέγω), être du même avis ; ἀντίθ. τῷ διαφωνῶ, ὅθεν συμφωνῶ, convenir ; accorder ; ‖ — ὅτι εἶχε δίκαιον, je conviens (j'accorde) qu'il avait raison; ‖ [καὶ ἀπολ.] συμφωνῶ, j'en conviens ; ἢ ἁπλῶς, d'accord ! ‖ δὲν συμφωνῶ, je ne suis pas de cet avis. § **συμφωνῶ**, convenir; [νομ. ἰδίως] stipuler; [συνεκδ.] arranger; arrêter ; ‖ συνεφώνησαν τὰ ἑπόμενα, ils sont convenus de ce qui suit ; ‖ ἐσυμφωνήσαμεν ὡς ἑξῆς, nous sommes convenus, comme suit ; ‖ ἐσυμφώνησαν ὅτι, ils ont stipulé que ; ‖ δὲν εἶχαν συμφωνήσει τὴν τιμήν, ils n'étaient pas convenus du prix ; ‖ [μεταφ.] τὰ εἴχαμεν συμφωνήσει ὅλα, nous avions tout arrangé (arrêté) ; ‖ ἐσυμφώνησαν τὸν τόπον τῆς συνεντεύξεως, ils ont arrêté le lieu du rendez-vous. § [μεταβ.] συμφωνῶ περὶ τῆς τιμῆς, convenir du (s'accorder sur le) prix; engager ; ‖ συμφωνῶ ὑπηρέτην, arrêter (engager) un domestique ; ‖ συμφωνῶ ἐργάτας, embaucher des ouvriers ; ‖ τὸ ἐσυμφώνησες ; êtes-vous convenu du prix ? ‖ συμφωνηθεῖσα τιμή, prix convenu. § —, συμπράττω (μετά τινος), concerter. § — (μετά τινος), συμβάλλομαι, contracter, χάμνω σύμβασιν ἢ συμφωνίαν (convention).

συμφώνως [ἐπίρ.], κατὰ τὴν συμφωνίαν,

conformément, adv. συμφώνως πρός, en conformité de ; d'après ; selon ; || [ἐμπορ.] συμφώνως μὲ τὴν παραγγελίαν σας, conformément à votre commande ; || συμφώνως πρὸς τὸν νόμον, conformément à la loi; || συμφώνως πρὸς τὴν διαθήκην, d'après le testament. § [ἀπολ.] ἐκ συμφώνου, de concert ; d'un commun accord ; ὁμοφώνως, d'une commune voix ; unanimement, adv. || [ἐνήργουν] ὅλοι συμφώνως, tous de concert ; || ὅλοι συμφώνως ἀνεγνώριζον ὅτι, tout le monde s'accordait à reconnaître que. § — [ἀπολ.] **συμφώνως**, en conséquence ; || ἔλαβον τὴν ἐπιστολήν σας καὶ θὰ ἐνεργήσω συμφώνως, j'ai reçu votre lettre et j'agirai en conséquence.

συμψηφίζω, μέλ. ίσω· ὁμοῦ λογαριάζω (supputer ensemble) συναριθμῶ, compenser ; λογαριάζω, faire valoir ; θέτω εἰς τὸν λογαριασμόν, mettre sur le compte ; || τὰ ἔξοδα συνεψηφίσθησαν, les frais seront compensés ; || [ἡ ἀπόφασις] συμψηφίζει τὰ ἔξοδα, compense les dépenses ; || τὰ δύο αὐτὰ χρέη συμψηφίζονται ces deux dettes se compensent ; || θὰ συμψηφίσω τὸ ποσὸν ἀπέναντι ὅσων μοῦ ὀφείλει, je ferai valoir la somme sur ce qu'il me doit ; || συμψηφίζω δύο ποσά, compenser deux sommes.

συμψηφίσιμος, ος, ον· compensable, adj. qui peut être compensé, ὁ δυνάμενος νὰ συμψηφισθῇ.

συμψηφισμός, οῦ, ὁ· τὸ συμψηφίζειν, συναρίθμησις, action de compenser, compensation, n. f. § **συμψηφισμός**, compensation, n. f. (λατ. compensation) κατὰ τὸ Ρωμ. Δ. εἶνε ἐκείνη ἡ ἄρσις ἐνοχῆς καὶ συνεπῶς ἐξαφάνισις τῆς τέως ὑπαρχούσης σχέσεως μεταξὺ πιστωτοῦ καὶ ὀφειλέτου, ἥτις ἐπέρχεται διὰ τοῦ ὅτι ὁ ὀφειλέτης ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ πιστωτοῦ ἀνταπαίτησιν. Συμψηφισμὸς ἐπιτρέπεται νὰ προβληθῇ κατὰ πάσης ἀπαιτήσεως, ἐκτὸς τῆς ἀπαιτήσεως διατροφῆς καὶ τῆς ἐκ παρακαταθήκης. Πρὸς συμψηφισμὸν δὲν δύναται ν' ἀντιταχθῇ ὡσαύτως πᾶσα ἀπαίτησις τοῦ ἐναγομένου, εἴτε σχετιζομένη πρὸς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ἐνάγοντος εἴτε ἄσχετος. Ὡσαύτως δύναται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης νὰ προβληθῇ, ἐκτὸς ἂν ἡ δίκη ἔχει προχωρήσει τοσοῦτον ὥστε ἤθελεν ἐπέλθει σπουδαία βραδύτης μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τὸ βάσιμον τῆς ἀνταπαιτήσεως.

συμψηφιστικός, ή, όν· de compensation, compensateur, trice, adj. ὁ ἐπιφέρων, ἀποκαθιστῶν συμψηφισμόν, qui établit une compensation.

σύν [πρόθ.] καὶ ξύν, ὁμοῦ, μετά, avec ; [συντάσσ. μετὰ δοτικῆς]· || σὺν ἐμοί, avec-moi; || σὺν Θεῷ, Dieu aidant ; || σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει, aide-toi, Dieu t'aidera ; || σὺν τούτοις, en outre, de plus ; || ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, le roi avec sa suite ; || σὺν τοῖς ἄλλοις, entre autres ; || σὺν τῷ χρόνῳ, avec le temps ; || σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, avec leurs femmes et leurs enfants. § [μαθημ.] plus ; || δύο σὺν πέντε, deux plus cinq.

σύν, syn, προσυνθετικὸν (préfixe) σημαῖνον **μετά**, avec ; τὸ σὺν σημαίνει ἐν γένει τὴν ἕνωσιν, τὸν συνδυασμόν, τὴν συνύπαρξιν.

συναγάλλομαι, μετά τινος ἢ συγχρόνως ἀγάλλομαι, se réjouir ensemble.

σύναγε! [ναυτ.], faites-marquer ἢ embraquez ! ἐκτελεστικὸν κέλευσμα πρὸς ἔντασιν σχοινίου τινός· βλ. **συνάγω.**

συναγείρω, μέλ. αγερῶ· **συνάγω**, συναθροίζω, φέρω εἰς ἓν μέρος, assembler ; rassembler ; réunir. § **συναγείρω** καὶ **συνεγείρω** [ἰδ. στρατ.], donner l'éveil, ou éveiller, ὁμοῦ ἢ ἐνταυτῷ ἐγείρω· συνάγω, συναθροίζω, δίδω τὸ σημεῖον τοῦ συναγερμοῦ· καλῶ εἰς τὰ ὅπλα (donner l'alerte), ἡ δὲ πρᾶξις **συναγερμός**· βλ λέξιν.

συναγελάζω, μέλ. άσω· εἰς μίαν ποίμνην ἢ ἓν πλῆθος συμφέρω, εἰς ποίμνιον ἢ εἰς ἀγέλην συνενόνω, rassembler en troupeau (en troupe). § [συνήθ. μέσ. μεταφ. ἐπὶ **κακοῦ**], συναγελάζομαι, ἤτοι **συχνάζω** που, fréquenter ; pratiquer ; hanter.

συναγελασμός, οῦ, ὁ· τὸ ἐν ἀγέλῃ διαιτᾶσθαι, ζῆν, ὅθεν [μεταφ.] τὸ συχνάζειν που, fréquentation, n. f. hantise, n. f. § ἡ [περι] σύναξις, συναγωγή (ὡς ἐν ποιμνίῳ, ἀγέλῃ), rassemblement ; attroupement, n. m.

συναγερμός, οῦ, ὁ [τακτ.], alarme, n. f. (ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ all'arme, σημαίνοντος εἰς τὰ ὅπλα). Πρόσκλησις εἰς τὰ ὅπλα ἐν περιπτώσει ἀπροόπτου ἐπιθέσεως (attaque inopinée) τοῦ πολεμίου ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐπισταθμίᾳ ἢ καταυλισμῷ. Ὅταν σημαίνῃ **«γενικὴ συνάθροισις»** (la générale), τὰ στρατεύματα λαμβάνουσι τὰ ὅπλα καὶ συναθροίζονται εἰς τὸ ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένον δι' ἕκαστον σῶμα μέρος, ἤτοι εἰς τὴν **θέσιν τοῦ συναγερμοῦ** (place d'alarme, générale)· βλ. **θέσις** καὶ **ἐπισταθμία** συναγερτική (cantonnement d'alarme).

Συναγερμὸς σημαίνεται καὶ δι' ἄλλον τινὰ θόρυβον ἢ ταραχήν, π. χ. διὰ πυρκαϊάν, κτλ. καὶ ὡς ἐκ τούτου alarme σημαίνει ἐπίσης **θόρυβον, ταραχήν, ἀγγελίαν κινδύνου**, γενικώτερον δὲ ἔχει καὶ τὴν σημασίαν τῆς λέξεως alerte· || donner l'alarme, **συνεγείρω** ἢ **καλῶ** εἰς τὰ ὅπλα, donner l'alerte, donner l'éveil; || ἐν περιπτώσει συναγερμοῦ, en cas d'alerte, καὶ ὁ **συναγερμὸς** = cas d'alerte ; || θέσις συναγερμοῦ, βλ. **θέσις.**

συνάγκεια, ας, ἡ· ὀρεινὴ φάραγξ εἴτε κοιλότης ἔνθα συνέρχονται πανταχόθεν τὰ τοῦ δρυμοῦ ῥυάκια (Πολύβ.), βλ. **μισγάγκεια** (thalweg).

σύναγμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ συνάζειν, action de rassembler (d'amasser ; de cueillir, etc. βλ. **συνάζω**)· σύναξις, **rassemblement**, n. m. σύναγμα [καρπῶν], cueillette [de fruits]. § —, ἡ συγκέντρωσις, συσσώρευσις, groupement, n.m. βλ. **καὶ συγκέντρωσις.**

συναγρίδα, ας, ἡ [δημ.], ἰχθὺς θαλάσσιος, ἡ **συναγρίς, denté, n. m.** τῆς τάξεως τῶν **σπαριδῶν.**

συνάγχη, ης, ἡ κοινῶς συνάχι· βλ. **κυνάγχη, κατάρρους, κόρυζα καὶ συνάχι.**

συναγχικός, ή, όν· **καταρροϊκός**, de rhume.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

συνάγω, μέλ. άξω, εἰς τὸ αὐτὸ φέρω, συναθροίζω, συμμαζεύω, assembler; rassembler; réunir; ramasser; amasser; rallier; συγκομίζω, συναθροίζω, συλλέγω καρπούς, recueillir; || συνάγω στρατόν, assembler des troupes; || συνήγαγεν ἀποδείξεις, il a réuni (recueilli) des preuves; || πολὺ πλῆθος συνήχθη κύκλῳ του, il s'amassa beaucoup de monde autour de lui. § —, rallier des troupes, **συνίστημι**, ἤτοι συναθροίζω, συνενόνω, π. χ. στρατεύματα διεσκορπισμένα καὶ ὀργανίζω αὐτὰ ὥστε νὰ δύνωνται νὰ μάχωνται· βλ. **συνάθροισις** καὶ **σύστασις** (ralliement). § — [ναυτ.] rallier ou rejoindre, **συνάγω εἰς τόπον τινὰ** διάφορα πλοῖα (συναθροίζω). § — [ναυτ.] embraquer ou faire marquer (κοινῶς παίρνω τὰ μπόσικα), ἤτοι ἕλκω σχοινίον τι ἕως ὅτου ἐνταθῇ καὶ κέλευσμα· βλ. **σύναγε**! § — [μεταφ.] συμπεραίνω, conclure; induire; déduire; inférer; ἐξάγω [συμπερασμόν], tirer [une conclusion]; || ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι, il résulte de là que=προκύπτει ὅτι, il suit de là; il s'ensuit; || [νομ.] ἐκ τῶν ἐγγράφων συνάγεται, il appert des actes.

συναγωγή, ῆς, ἡ· τόπος συνάξεως ἢ καὶ αὐτὴ ἡ σύναξις, τὸ σύναγμα, συνάθροισις, rassemblement, n. m. ἕνωσις, réunion, n. f. συλλογὴ (ἐγγράφων ἢ συγγραφῶν), recueil, n. m. ἄθροισμα, ὁμάς, groupe, n. m. συναγωγή, ralliement ou rallîment, n.m. βλ. **σύστασις**. § συναγωγή, synagogue, n.f. ὁ τόπος (ναὸς) τῶν Ἰουδαίων ἔνθα συνέρχονται εἰς προσευχήν· τὸ **συναγώγιον**. § [μουσ. νεολ.] **συναγωγή**, pot-pourri, n. m. μουσικὸν τεμάχιον συντεθειμένον ἐκ διαφόρων μερῶν μουσικοῦ τινος ἔργου. § —, ἡ ἐκλέπτυνσις, démaigrissement, n.m. fruit, n. m. || ἄνευ συναγωγῆς, sans démaigrissement, ἤτοι ὁ μὴ συναγόμενος. § [οἰκοδ.] συναγωγή, fruit, n. m. ou retraite; **συμμάζευσις**, ἡ (τὸ πᾶν συναγώγημα ἐπὶ τὰ ἄνω, Ἀθήναιος περὶ μηχανημάτων σελ. 12). Καλεῖται οὕτως ἡ συνεχὴς ὑποχώρησις πρὸς τὰ ἔσω (ἤτοι ἐλάττωσις τοῦ πάχους) τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τοίχου τινός, τῆς ἑτέρας αὐτοῦ ἐπιφανείας μενούσης κατακορύφου, ἤτοι ἡ κλίσις τῆς ἐξωτερικῆς (ἢ καὶ ἐσωτερικῆς) ἐπιφανείας τοίχου τινός. Τοῖχός τις **συνάγεται** ἢ συμμαζεύεται ἀπὸ 0μ,05 ἢ 0μ,10 κατὰ μέτρον (un mur est à fruit de 0m,05 ou de 0m,10 par mètre), ἤτοι ἡ ἐπιφάνεια τοῦ τοίχου ἔχει **κλίσιν** $^1/_{20}$ ἢ $^1/_{10}$· || **συνηγμένος τοῖχος**, mur avec fruit; βλ. καὶ **τοῖχος**, mur en fruit.

συναγωγικός, ή, όν· synagogal, ale, aux, ὁ ἀναφερόμενος, σχετιζόμενος μὲ τὴν συναγωγήν, qui se rapporte à la synagogue.

συναγώγιον, ου, τό· ἡ **συναγωγή**, synagogue, n. f. ὁ τόπος ἔνθα συναθροίζονται καὶ προσεύχονται.

συναγωνίζομαι, μέλ. θήσομαι, ἀγωνίζομαι μετ' ἄλλων ὁμοῦ, combattre ensemble (avec); || οἱ μετ' αὐτοῦ συναγωνισθέντες, ses compagnons d'armes. § —, κάμνω συναγωνισμόν, faire concurrence; ἁμιλλῶμαι, ἀντιπαλαίω, ἀνταγωνίζομαι, rivaliser; || τὰ προϊόντα αὐτὰ δὲν δύνανται νὰ συναγωνισθῶσι πρός, ces produits ne peuvent point soutenir la concurrence. § [καταχρ. ἐν.] βλ. **διαγωνίζομαι.**

συναγωνισμός, οῦ, ὁ· τὸ συναγωνίζεσθαι, concurrence, n. f. || ὁ συναγωνισμὸς εἶνε τοιοῦτος, ὥστε, la concurrence est telle que... § [καταχρ.] βλ. **διαγωνισμός.**

συναγωνιστής, οῦ, ὁ· ὁ ἐν τῷ ἀγῶνι, τῇ μάχῃ βοηθὸς τινός, compagnon d'armes.

συναδελφικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν συνάδελφον (συνεργάτην, ὁμότεχνον), de confrère (de collègue); confraternel, elle, adj. ἴδιος τῶν συναδέλφων, propre aux confrères.

συναδελφικῶς [ἐπίρ.], ὡς συνάδελφος, en confrère; ὡς συνεργάτης, ὡς ὁμότεχνος, en collègue.

συνάδελφος, ος, ον· ἕκαστον τῶν μελῶν σωματείου τινός, ἐπίσης οἱ ἐξασκοῦντες τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα, confrère, n. m. συνεργάτης, ὁμότεχνος, collègue, n. m. Ἐπίσης ὁ ἐκτελῶν τὰ αὐτὰ καθήκοντα μετ' ἄλλου τινὸς ἢ ὁ ἀναλαβὼν τὴν αὐτὴν ἀποστολὴν (ἐντολὴν) μετ' ἄλλου, collègue, n. m. π. χ. ὅλοι οἱ βουλευταὶ εἶνε συνάδελφοι, tous les députés sont collègues; || —, **συμμαθητής, σύντροφος**, camarade, n. m. || οἱ ἰατροὶ εἶνε συνάδελφοι μεταξύ των, les médecins sont confrères entre eux.

συναδελφότης, ητος, ἡ· αἱ ἀγαθαὶ (καλαὶ) σχέσεις μεταξὺ ἀτόμων τοῦ αὐτοῦ σωματείου ἢ ἐπαγγέλματος, confraternité, n. f. § —, camaraderie, n. f. ἡ οἰκειότης μεταξὺ δύο συντρόφων, συμμαθητῶν· || — ἐν τῇ μάχῃ, camaraderie de combat, τὸ νὰ ἔχωσι τὸ αἴσθημα ὅτι εἶνε **συμμαχηταί.**

συνάδω, εἶμαι σύμφωνος, être d'accord; **συμφωνῶ** πρός τι, accorder; convenir; cadrer; || αὐτὸ δὲν συνᾴδει πρὸς τὸν χαρακτῆρά του, cela n'est pas dans (ne cadre pas avec) son caractère.

συνάζω, μέλ. άξω (βλ. **συνάγω**), συναθροίζω, amasser; ramasser; assembler; rassembler; ἑνόνω, réunir; rallier; συλλέγω καρπούς, κτλ. recueillir; || — καρπούς, récolter; || κάμνω συλλογήν, collectionner; || συνάζει ὑλικὸν διὰ τὸ σύγγραμμά του, il amasse des matériaux pour son ouvrage; || θὰ συναχθοῦν εἰς τὸ σπήτι μου, ils s'assembleront (ils se reuniront) chez moi; || — εἰδήσεις, recueillir des nouvelles; || συνάζουν τοὺς καρπούς των, ils font leur récolte; || συνάζει ἀρχαῖα νομίσματα, il collectionne des médailles. § [τακτ.] rassembler; βλ. **σύναξις** (rassemblement). § συνάζω, εἰσπράττω (χρήματα) percevoir; faire une recette; encaisser; recouvrer; faire une rentrée; toucher; || συνάζω χρηματικὸν ποσὸν ὀφειλόμενον, encaisser (recouvrer) une somme due; || συνάζω τοὺς φόρους, faire la levée des impôts; percevoir les impôts; || ἐγὼ συνάζω τὰ εἰσοδήματά του, c'est moi qui fais la recette de ses rentes; || δὲν ἐσύναξα ἀκόμη

τοὺς τόκους, je n'ai pas encore touché les intérêts ; || [ἐμπορ.] συνάζω συναλλαγματικήν, encaisser une traite ; || πόσα ἐσυνάξαμεν σήμερον ; quelle est notre recette d'aujourd'hui ? || αὐτὸ τὸ εἰσόδημα συνάγεται δύσκολα, ce revenu est d'une rentrée difficile; || συνάζουν διὰ τοὺς πτωχούς, ils font une collecte (ils quêtent ; ils font une quête) pour les pauvres.

συναθροίζω, μέλ. οίσω, συνάγω, assembler ; rassembler ; amasser ; rallier ; réunir; || — τοὺς φίλους μου, assembler ses amis ; συναθροίζονται τὸ βράδυ εἰς τοῦ, ils se réunissent le soir chez ; || συνηθροίσθησαν πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ δημάρχου καὶ ἔθραυσαν τὰς ὑέλους της, ils s'attroupèrent devant la maison du maire et en brisèrent les vitres. Βλ. **συνάγω, συνάζω καὶ σύναξις.**

συνάθροισις, εως, ἡ· ἡ σύναξις ἐν τῷ αὐτῷ, rassemblement, n. m. [ὕπαιθρος καὶ ταραχώδης συνήθ.], attroupement, n. m. || τόπος συναθροίσεως, lieu de rassemblement ; || τόπον συναθροίσεως ὥρισαν τὴν οἰκίαν του, on prit rendez-vous chez lui ; βλ. **σύναξις.** § **συνάθροισις,** assemblée, n. f. ἕνωσις (συνάθροισις, réunion) ἀτόμων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ· ἐπίσης τὸ σύνολον τῶν ἀτόμων αὐτῶν· ὅθεν **συνάθροισις,** réunion, n.f. § — [τακτ.], βλ. **σύναξις,** (rassemblement) καὶ **σύστασις** (ralliement)· || συνάθροισις τῶν φευγόντων, ralliement des fuyards ; || **συνάθροισις,** ἡ, ralliement, n. m. συνένωσις τῶν πλοίων ναυτικῆς τινὸς δυνάμεως, στόλου ἢ μοίρας ὑπὸ τὸν ἀρχηγόν των κατόπιν ἀποχωρισμοῦ ἕνεκεν αἰτίας τινός· || γενικὴ συνάθροισις, réunion générale ἢ ἁπλῶς générale ; βλ. καὶ **πολεμικόν**· || —, agrégation, n. f. βλ. **σύναξις.**

συναΐδιος, ος, ον [θεολ.], ὁ ὁμοῦ αἰώνιος, συναιώνιος, ὁ συνυπάρχων αἰωνίως, coéternel, elle, adj.

συναϊδιότης, ητος, ἡ· τὸ συνυπάρχειν αἰωνίως, ἡ συναιωνιότης, coéternité, n. f.

συναίνεσις, εως, ἡ· συγκατάθεσις, consentement, n. m. ou assentiment, n. m. συγκατάθεσις, agrément, n. m. βλ. καὶ **συγκατάθεσις**· || **συναίνεσις,** εως, ἡ κοινῶς τὸ στέρξιμον, consentement, n. m. συγκατάνευσις, acquiescement, n. m. συνώνυμα ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἐμφαίνει ἑκούσιον εἴς τι συγκατάθεσιν προσώπου ἀνωτέρου, τὸ δὲ δεύτερον, τὴν ἐξ ἀνάγκης ὑποδεεστέρου προσώπου παραδοχὴν πράγματος. Ἡ αὐτὴ ἀναλογία τηρεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων, consentir, acquiescer ; les parents consentent à l'établissement de leurs enfants ; ils acquiescent au jugement d'un arbitre.

συναινῶ (έω), μέλ. συναινέσω, συγκατανεύω, συγκατατίθημι, consentir ; acquiescer; || ὁ σιωπῶν συναινεῖ, qui ne dit mot, consent ; βλ. **συγκατανεύω καὶ συναίνεσις.**

συναινῶν, οῦσα, οῦν· consentant, e, adj. ὁ συγκατατιθέμενος, qui consente ; || τὰ συναινοῦντα (συγκατατιθέμενα) μέρη, les parties consentantes.

συναίρεσις, εως, ἡ [γραμμ.], contraction, n. f. καλεῖται ἐν τῇ γραμματικῇ ἡ συγχώνευσις δύο φωνηέντων ἢ φωνήεντος καὶ διφθόγγου ἐν μιᾷ λέξει εἰς μακρὸν φωνῆεν ἢ δίφθογγον (π. χ. διπλόος - διπλοῦς). § **συναίρεσις,** synérèse, n. f. contraction de deux syllabes en une seule émission de voix dans un même mot : taon (προφ. ton), août (προφ. ou).

συναιρῶ (έω) [γραμμ.], μέλ. συναιρέσω, κάμνω συναίρεσιν, contracter ; || τὰ δύο αὐτὰ φωνήεντα συναιροῦνται, ces deux voyelles se contractent ; || ῥῆμα συνῃρημένον, verbe contracte ; || ἡ κλίσις τῶν συνῃρημένων, la déclinaison contracte.

συναισθάνομαι, διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀντιλαμβάνομαί τι, [se] ressentir ; αἰσθάνομαι, sentir ; éprouver ; être pénétré de ; ἀντιλαμβάνομαι, s'apercevoir ; || τὸ συναισθάνομαι, je le sens ; j'en suis pénétré ; || γηράσκει τις χωρὶς νὰ τὸ συναισθάνηται, on vieillit sans s'en apercevoir ; || [καὶ ἀπολ.] δὲν συναισθάνεται, il a les sens émoussés, il est insensible = εἶνε ἀναίσθητος.

συναίσθημα, ατος, τό· τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συναισθήσεως, sensation, n. f. [φιλοσ. ἰδ.] sentiment, n. m. καλεῖται ἐν τῇ ψυχολογίᾳ ἡ συνείδησις τῆς ἐντάσεως τῆς παραστατικῆς ἐνεργείας τῆς ψυχῆς.

συναίσθησις, εως, ἡ· ἡ διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀντίληψις, sensation, n. f. τὸ αἴσθημα, sentiment, n. m. ἡ αἴσθησις, sens, n. m. [ἐν.] συνείδησις, conscience, n.f. || ἔρχομαι εἰς συναίσθησιν, rentrer en soi même.

συναίτιος, ος, ον, complice, n. m. **συνεργός** ἢ **συναυτουργός, συνένοχος,** ὁ λαμβάνων μέρος εἰς πρᾶξιν τινά, π. χ. εἰς **κακούργημα** (crime) ἢ **πλημμέλημα** (délit) ἑτέρου, ὁ συναυτουργὸς ὑπόκειται εἰς τὰς ποινὰς εἰς ἃς καὶ ὁ **αὐτουργὸς** (fauteur).

συναιτιότης, ητος, ἡ· complicité, n. f. **συνέργεια,** συνενοχή, καλεῖται οὕτως ἡ συμμετοχὴ εἰς κακούργημα ἢ πλημμέλημα· βλ. καὶ **συναίτιος** (complice).

συναιχμαλωτίζω, μέλ. ίσω, ὁμοῦ αἰχμάλωτον λαμβάνω, faire prisonnier ensemble ; αἰχμαλωτίζω ὁμοῦ, capturer ensemble ; concaptiver ; concapturer.

συναιχμάλωτος, ος, ον, ὁ **μετ' ἄλλων** ὁμοῦ αἰχμάλωτος, compagnon de captivité (d'esclavage) ; concaptif, ive, n. et adj.

συνακμάζω, μέλ. άσω, συγχρόνως ἀκμάζω, συγχρόνως εἰμὶ ἐν πλήρει ἀκμῇ· ἀκμάζω ἢ ἀνθῶ (εὐημερῶ) συγχρόνως) fleurir (prospérer en même temps.

συνακόλουθος, ος, ον, ὁ συντροφεύων, συνοδεύων (ἀκολουθῶν), qui accompagne (suit) ; **συνεπής,** ής, ές, conséquent, e, adj. [συνεκδ.] συσχετικός, corrélatif, ive, adj. ἀνταποδοτικός, ἀνταποκρινόμενος, correspondant, e, adj. § **συνακόλουθος,** ος, ον, consé-

cutif, ive; ὁ συνεχής, ὁ ἀκολουθῶν, ἐν κανονικῇ τάξει ἐπὶ τῆς αὐτῆς φύσεως πραγμάτων, ὁ ἐξακολουθητικός· ‖ καὶ ἐπίρρημα **συνακολούθως**, consécutivement; ‖ κοιμᾶσθαι ἐπὶ δέκα συνακολούθους (συνεχεῖς) ὥρας, dormir dix heures consécutives.

συνακολουθῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐν ταὐτῷ ἀκολουθῶ, συντροφεύω, συνοδεύω, accompagner; ἀκολουθῶ, suivre; [συνεκδ.] ἀνταποκρίνομαι εἴς τι, correspondre; ἀναφέρομαι εἴς τι, σχετίζομαι πρός τι, se rapporter.

συνακολούθως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συνακόλουθον, d'une manière consécutive, consécutivement, adv.

συνακούομαι, ἀντὶ συνεννοοῦμαι μετά τινος, s'entendre.

συνακροῶμαι (άομαι), ὁμοῦ ἢ συγχρόνως ἀκροῶμαι, écouter ensemble; ἀκολουθῶ τὰς αὐτὰς παραδόσεις [μαθημάτων], suivre le même cours [de leçons].

συνακτέος, α, ον· ὅστις δέον νὰ συναχθῇ, qui doit être perçu; βλ. καὶ **συνάζω**· ‖ συνακτέον χρηματικὸν ποσόν, somme qui doit être perçue.

συνακτήρ, ῆρος, ὁ· βλ. **ἐπισωρευτὴς** (accumulateur).

συνάκτης, ου, ὁ [δημ.], γενικῶς ὁ εἰσπράκτωρ, percepteur, n. m. [ἐμπορ. ἰδ.] garçon de caisse, ὑπάλληλος τοῦ ταμείου ἐνεργῶν τὰς εἰσπράξεις τῶν λογαριασμῶν.

συναλγία, ας, ἡ· synalgie, n. f. ἄλγος συμπαθικόν, douleur sympathique.

συναλγῶ (έω), ἀλγῶ (ὑποφέρω) συγχρόνως μετά τινος, souffrir ensemble (avec). § διαμοιράζομαι τὴν ὀδύνην, τὸ ἄλγος τινός, partager la douleur; συμπάσχω, συμπονῶ, compatir.

συναλείφομαι [γραμμ.], συστέλλομαι διὰ συναλοιφῆς, se contracter par synalèphe, ἤτοι δύο συλλαβὰς εἰς μίαν ἑνόνειν· βλ. καὶ **συναλοιφή.**

συνάλευρον, τὸ [διάλ. Καρπάθου] = τὸ μετ' ἀλεύρου.

συναλίκια, τὰ [δημ.], αἱ σχέσεις, relations, n. f. pl. ἐμπορικαὶ σχέσεις, commerce, n. m. τὸ συναναστρέφεσθαι τινά, συχνάζειν που, fréquentation, n. f. ‖ μὴν ἔχῃς συναλίκια μαζή του, ne le fréquentez pas; ne frayez pas avec lui.

συναλλαγή, ῆς, ἡ· τὸ πρᾶγμα ἀντὶ πράγματος διδόναι καὶ λαμβάνειν, γενικῶς ἡ ἀνταλλαγή, échange, n. m. ou transaction, n. f. τὸ ἐμπόριον, négoce, n. m. ou commerce, n. m. ou trafic, n. m. (βλ. **ἀγορά**)· αἱ [ἐμπορικαὶ] σχέσεις, affaires, n. f. pl. ‖ αἱ ἐμπορικαὶ συναλλαγαί, les transactions commerciales; ‖ **ἐλευθέρα** συναλλαγή, libre échange = **ἐλευθερία** τοῦ ἐμπορίου· ‖ οἱ ὀπαδοὶ τῆς ἐλευθέρας συναλλαγῆς, les libres échangistes; ‖ [πολιτ.] ἡ πολιτικὴ τῆς συναλλαγῆς, la politique du trafic (des transactions). § [ἐμπορ.] **συναλλαγή,** ῆς, ἡ (= ἡ ἀνταλλαγή), le change, ἤτοι ἡ τιμὴ τῆς συναλλαγῆς, le cours de change, ἡ τιμὴ τοῦ συναλλάγματος· ‖ ἐπιστολὴ συναλλαγῆς, lettre de change = **συναλλαγματική** (ἐπιστολή), συνάλλαγμα (ὄργανον συναλλαγῆς)· ‖ αἱ **συναλλαγαί,** les cours de change; ‖ ἡ τιμὴ τῶν συναλλαγῶν εἶνε σταθερά, les cours de change sont fermes; ‖ αἱ συναλλαγαὶ ἔχουν πολλὴν σταθερότητα, les cours [de change] ont beaucoup de fermeté; ‖ αἱ συναλλαγαὶ εἶνε καλῶς ὑπεστηριγμέναι, les cours [de change] sont bien tenus; ‖ αἱ συναλλαγαὶ εἶνε ἀσθενεῖς, les cours de change sont faibles; ‖ αἱ συναλλαγαὶ κυμαίνονται, les cours de changes flottent.

συνάλλαγμα, ατος, τό· βλ. **συναλλαγματική,** lettre de change; traite, n. f. effet, n. m. τὸ γραμμάτιον, billet, n. m. ‖ — βραχυπρόθεσμον, lettre de change (ou papier) à courte échéance (à court jour); papier court; ‖ — ὄψεως, lettre de change à vue; βλ. καὶ **ἐπιταγή,** chèque, n. m. ‖ συναλλάγματα μὲ τὴν ὑπογραφήν σας, des traites signées par vous; ‖ συναλλάγματα ἀπλήρωτα, des effets en souffrance; ‖ — πρώτης ἀξίας, papier de première valeur (φέρον ὑπογραφὰς ἐμπόρων πρώτης τάξεως)· ‖ στείλατε ἡμῖν συναλλάγματα βραχυπρόθεσμα, envoyez-nous de papier à courte échéance; ‖ ἐν τῷ μέλλοντι, λαμβάνω σημείωσιν νὰ μὴ σᾶς στείλω πλέον μακροπρόθεσμον συνάλλαγμα, pour l'avenir je prends note de ne plus vous envoyer de papier long; ‖ θὰ σᾶς ἐμβάσω μακροπρόθεσμα συναλλάγματα ἐπὶ Βιέννης, je vous en ferai des retours en papier long sur Vienne; ‖ τὸ ἐπὶ Παρισίων συνάλλαγμα εἶνε εἰς ὕψωσιν, le change sur Paris est en hausse; ‖ τὸ συνάλλαγμα Παρισίων εἶνε ζωηρότατα ζητημένον, Paris vivement recherché. § [νομ. γενικ.] **σύμβασις,** convention, n. f. συμβόλαιον, contrat, n. m.

συναλλαγματική, ῆς, ἡ, lettre de change (traite), n. f. εἶνε ἔγγραφον συντεταγμένον κατὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου διαγεγραμμένους τύπους, διὰ τοῦ ὁποίου πρόσωπόν τι ἐντέλλεται εἰς ἄλλο πρόσωπον, κατοικοῦν εἰς ἄλλον τόπον, νὰ πληρώσῃ ὡρισμένον χρηματικὸν ποσὸν εἰς ὡρισμένην ἡμέραν, εἰς τρίτον τινὰ σημειούμενον ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ἢ εἰς ἐκεῖνον, ἢ εἰς ὃν οὗτος, ὁ τρίτος, ἤθελε μεταβιβάσει τὰ δικαιώματά του. Εἰς τὴν συναλλαγματικὴν λαμβάνουσι μέρος τρία πρόσωπα· 1) ὁ **ἐκδότης,** 2) ὁ **ἀποδέκτης,** 3) ὁ **κομιστής**· βλ. καὶ **συνάλλαγμα.** § **συναλλαγματικαὶ** εἰς 1ην, 2αν, 3ην, κτλ., lettre de change (première, seconde, troisième). Ἐκδίδουσι συναλλαγματικὰς εἰς πρώτην, καὶ δευτέραν κυρίως εἰς τὰς ἑξῆς δύο περιπτώσεις· Πρῶτον, ὅταν ὁ κομιστὴς θέλῃ ὅπως ἡ πρώτη (ἢ ἡ δευτέρα) σταλῇ πρὸς ἀποδοχήν, χωρὶς νὰ χάσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν τὴν δευτέραν (ἢ τὴν πρώτην). Δεύτερον ὅταν ὁ ἐκδότης θέλῃ νὰ διαπραγματευθῇ τὴν δευτέραν (ἢ τὴν πρώτην) καθ' ἣν στιγμὴν συγχρόνως δίδει πρὸς ἀποδοχὴν τὴν πρώτην (ἢ τὴν δευτέραν). Εἰς τὰς δύο ταύτας περιπτώ-

σεις δύναταί τις ν' ἀφήσῃ τὴν πρώτην εἰς χεῖρας τοῦ ἀποδέκτου ἵνα τὴν ἀποδεχθῇ καὶ νὰ κυκλοφορήσῃ τὴν δευτέραν, ἐφ' ἧς γράφει κάτωθεν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐκδότου τὴν ἑξῆς φράσιν: «Ἡ πρώτη ἀπεδέχη ὑπὸ τοῦ Κ^{ου} . . .» Ὅταν ἡ δευτέρα, ἡ μὴ ἀποδεχθεῖσα, φθάσῃ εἰς τὸν τόπον τῆς πληρωμῆς, ὁ κομιστὴς αὐτῆς, ἀποσύρει τὴν πρώτην ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἀποδέκτου, οὗτος δέ, ἀποδίδων τὴν πρώτην ἀποδεδεγμένην, διαγράφει τὴν φράσιν ἣν ἔφερεν ἡ δευτέρα καὶ τὴν ἀντικαθιστᾷ μὲ τὴν ἑξῆς: «Ἡ πρώτη ἐπεστράφη εἰς τὸν Κ^{ον} . . . . .». Κατὰ τὴν λῆξιν ὁ κομιστὴς ἑνόνει εἰς δύο συναλλαγματικάς, αἵτινες ἀποτελοῦσι μίαν μόνην, ἐξοφλεῖ τὴν ἀποδεδεγμένην καὶ παραδίδει εἰς τὸν ἀποδέκτην καὶ τὰς δύο ὁμοῦ λαμβάνων τὸ ποσόν. Ἐκδίδουσιν ἐπίσης συναλλαγματικὰς εἰς 1^{ην}, 2^{αν} καὶ 3^{ην} κτλ. ὅταν εἶνε πληρωτέαι εἰς χώραν ἀπομεμακρυσμένην καὶ ὑπάρχει φόβος μήπως ἀπολεσθῶσι καθ' ὁδόν· ‖ πρώτη, δευτέρα, τρίτη συναλλαγματική, première, seconde, troisième (de change). § **ἀντίγραφον** (συναλλαγματικῆς) κυρίως λατ. dublicata, n. m. (γαλ. dublication, n. f.) (la copie d'une lettre de change). Ὅταν ὁ κομιστὴς θέλῃ νὰ στείλῃ συναλλαγματικὴν πρὸς ἀποδοχήν, ἐνδεχόμενον εἶνε ὁ ἐκδότης νὰ κατοικῇ εἰς τόπον ἀπομεμακρυσμένον καὶ ὑπάρχει φόβος μήπως βραδύνει νὰ στείλῃ δευτέραν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀντὶ δευτέρας τοῦ ἐκδότου, ὁ κομιστὴς κάμνει ἓν ἀντίγραφον (duplicata), δηλαδὴ ἀντιγράφει λέξιν πρὸς λέξιν τὴν συναλλαγματικὴν καὶ τὰς ὀπισθογραφήσεις μὲ τὴν ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου ὀρθογραφίαν. Πρὶν γράψῃ τὰς ὑπογραφὰς τοῦ ἐκδότου καὶ τῶν ὀπισθογράφων, ἂν ὑπάρχωσι, θέτει τὴν λέξιν «ὑπογραφή» καὶ ὅταν τελειώσῃ τὴν ἀντιγραφὴν καὶ τῆς τελευταίας ὀπισθογραφήσεως προσθέτει κάτωθεν τὰ ἑξῆς: «Μέχρις ἐδῶ ἀντιγεγραμμένη». Μετὰ ταῦτα τὸ οὕτω σχηματισθὲν ἀντίγραφον καὶ τεθὲν κατόπιν εἰς κυκλοφορίαν, φέρει τὴν αὐτὴν μνείαν ἣν καὶ μία 2^{α} συναλλαγματική, τῆς ὁποίας ἡ πρώτη κεῖται καὶ κρατεῖται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κομιστοῦ, ἐκτὸς τοῦ ὅτι αἱ λέξεις «ἡ πρώτη . . . . .» ἀντικαθιστῶνται ὑπὸ τῶν ἑξῆς: «τὸ πρωτότυπον . . . .». Ὁ τύπος τῆς ἐξοφλήσεως τίθεται ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου καὶ οὐχὶ ἐπὶ ἀντιγράφου. Κάμνουσιν ἐπίσης χρῆσιν τῆς duplicata διὰ τὰς συναλλαγματικὰς ἢ τὰ γραμμάτια ἐν περιπτώσει ἀπωλείας, κλοπῆς, κτλ. Ὅλα τὰ εἰς duplicata ταῦτα γραμμάτια ἢ συναλλαγματικαὶ φέρουσι μεταξὺ τῆς ἡμερομηνίας καὶ τοῦ ποσοῦ (δι' ἀριθμῶν) τὴν λέξιν «ἀντίγραφον» (duplicata). ‖ εὐαρεστήθητε νὰ ἐκδώσητε ἐφ' ἡμῶν διὰ τὰς προκαταβολάς σας συναλλαγματικὴν βραχείας προθεσμίας, εἰς συμφέρουσαν συναλλαγήν, veuillez bien vous prévaloir sur nous de votre avance à courte échéance et au meilleur change possible; ‖ αἱ ἐπὶ . . . συναλλαγματικαὶ δὲν εἶνε διαπραγματεύσιμοι, les lettres de change sur . . . ne sont pas négociables; ‖ εὐαρεστήθητε νὰ ἐκδώσητε ἐφ' ἡμῶν συναλλαγματικὴν διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὴν συμφερωτέραν συναλλαγήν, veuillez tirer sur nous pour ce montant au meilleur change possible; ‖ εὐαρεστήθητε νὰ ἐκδώσητε ἐφ' ἡμῶν συναλλαγματικὴν διὰ τὸ ποσὸν τῶν . . . εἰς τὴν συνήθη προθεσμίαν καὶ εἰς τὴν τρέχουσαν συναλλαγήν, veuillez vous prévaloir sur nous pour la somme de . . . au terme d'usage et change courant; ‖ ἡ συναλλαγματικὴ εὑρίσκεται πρὸς ἀποδοχήν, la traite est à l'acceptation; ‖ αἱ συναλλαγματικαὶ αὗται ἐγένοντο δεόντως ἀποδεκταί, ces traites ont été dûment acceptées; ‖ λυποῦμαι ἀγγέλλων ὑμῖν (διότι ἔχω νὰ σᾶς ἀναγγείλω), ὅτι ἡ συναλλαγματικὴ τοῦ κ.... δὲν ἐγένεκτο δεκτή, je suis faché d'avoir à vous annoncer que la traite de M.... n'a pas été acceptée; ‖ συνιστῶμεν τὴν συναλλαγματικὴν ταύτην εἰς τὴν καλὴν ὑμῶν ὑποδοχήν, nous recommandons cette traite à votre bon accueil; ‖ αἱ συναλλαγματικαὶ ὑμῶν θέλουσι τύχει τῆς δεούσης ὑποδοχῆς, vos traites seront dûment accueillies; ‖ θὰ δύνασθε πάντοτε νὰ ἐκδώσητε ἐφ' ἡμῶν συναλλαγματικὴν διὰ τὰ δύο τρίτα τῆς ἀξίας αὐτοῦ, vous pourrez toujours tirer sur nous pour les deux tiers de sa valeur; ‖ αἱ ἐκδιδόμεναι ὑπ' ἐμοῦ συναλλαγματικαί, mes dispositions; ‖ στέλλειν χρήματα εἰς συναλλαγματικὰς (διὰ συναλλαγματικῶν), faire des remises en papier; ‖ ἡ Τράπεζα δὲν δέχεται συναλλαγματικὰς ἐπί..., la Banque n'accepte pas de traites sur.... ‖ ἐξεδώκαμεν συναλλαγματικὴν ἐφ' ὑμῶν πληρωτέαν 3 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὄψεως, nous avons fourni sur vous 3 jours de vue; ‖ ἐκδίδειν συναλλαγματικήν, ἐντέλλειν τὴν πληρωμήν, μεταχαλεῖν, tirer, fournir, disposer, passer des traites, fournir, se prévaloir; ‖ ἐκδίδειν συναλλαγματικὴν εἰς βραχεῖαν διορίαν, tirer à courte échéance; ‖ ἐκδίδειν συναλλαγματικὴν εἰς μακρὰν διορίαν, tirer à longue échéance; ‖ ἐκδίδειν συναλλαγματικὴν εἰς συνήθη λῆξιν, tirer à l'échéance usitée; ‖ ἐκδίδειν συναλλαγματικὴν διὰ τὸ ὑπόλοιπον λογαριασμοῦ, πρὸς ἐξόφλησιν λογαριασμοῦ, tirer pour solde de compte; tirer le solde; ‖ ἐκδίδειν συναλλαγματικὴν ἀκριβῶς διά τι ποσόν, tirer par appoint; ‖ ἐκδίδειν συναλλαγματικὴν διὰ λογαριασμὸν τρίτου, tirer pour compte d'autrui; ‖ ἐκδίδειν συναλλαγματικὴν διὰ ἴδιον λογαριασμόν, tirer pour compte propre; ‖ ἐκδίδειν συναλλαγματικὴν διὰ τὴν προσεγγίζουσαν ποσότητα, tirer le montant approximatif; ‖ ἐπάνοδος συναλλαγματικῆς, la navette; ‖ — (γραμμάτιον εἰς διαταγήν), une lettre de change, un effet; ‖ συναλλαγματικαὶ κατ' εὐθεῖαν, effets directs.

Σύρῳ τὴν 12 Ἰανουαρίου 1910.

πρώτη, δευτέρα, διὰ λίρ. 100 στερλίνας.

Μετὰ μῆνας τρεῖς ἀπὸ σήμερον, πληρώσατε διὰ τῆς πρώτης ταύτης συναλλαγματικῆς, διὰ

τῆς δευτέρας ταύτης συναλλαγματικῆς (ἐν ἐλλείψει τῆς πρώτης) εἰς τὴν διαταγὴν τῶν Κυρίων..., τὴν ποσότητα τῶν λιρῶν ἑκατόν, ἀξίαν ληφθεῖσαν καὶ ἐγγράψατε εἰς λογαριασμὸν Α κατὰ τὴν εἰδοποίησιν.

Ὑγειαίνοιτε

Γ. καὶ Σα

Πρὸς τοὺς κυρίους

Ἀδελφοὺς Μπὸν

Εἰς Λονδῖνον,

Syra le 12 Janvier 1907.

Première, seconde, pour livres 100 sterling à trois mois de date payez par cette première de change, par cette seconde de change (la première ne l'etant) à l'ordre des messieurs..., la somme de cent livres sterling valeur reçue, des dits sieurs que passerez en compte A suivant l'avis de.

G. et Co

À messieurs

Bon frères

à Londres

§ συναλλαγματικαὶ εἰς ὡρισμένην ἐποχήν, effets tirés à échéance déterminée, fixe.

Σῦρος τῇ 9 Ἰουλίου 1907.

πρώτη διὰ φράγκα 10,000.

Τὴν 10 προσεχοῦς Μαρτίου πληρώσατε διὰ τῆς πρώτης ταύτης συναλλαγματικῆς εἰς διαταγὴν ἐμοῦ τοῦ ἰδίου τὴν ποσότητα τῶν δεκακισχιλίων φράγκων, ἀξίαν παρ' ἐμοὶ αὐτῷ, καὶ ἐγγράψατε εἰς λ)ν, κατὰ τὴν εἰδοποίησίν μου.

Ὑγιαίνοιτε

Γ. Καλαποδόπουλος

Τοῖς Κυρίοις

Μ. καὶ Σα

Εἰς Μασσαλίαν.

Syra le 9 Juillet 1907.

Première. Pour francs 10,000.

Au dix Mars prochain payez par cette première de change à l'ordre de moi-même la somme de Dix mille francs effectifs, valeur en moi-méme, que passerez en compte suivant l'avis de...

G. Calapodopoulos

À Messieurs

M. et Comp.

à Marseille.

§ συναλλαγματικαὶ εἰς συνήθειαν, effets à usance.

Σύρῳ τῇ 12 Μαρτίου 1865.

Δευτέρα διὰ φιορ. 4,000 ἀγοραῖα.

Κατὰ τὴν συνήθειαν, εἰς διπλῆν συνήθειαν, εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν συνήθειαν, πληρώσατε διὰ τῆς δευτέρας ταύτης συναλλαγματικῆς (ἐν ἐλλείψει πρώτης) εἰς τὴν διαταγὴν τῶν κυρίων Σφυρῆ καὶ Σᾶς, τὴν ποσότητα τῶν τετρακισχιλίων φιορινίων τρεχόντων, ἀξίαν ληφθεῖσαν καὶ ἐγγράψατε εἰς λ)σμὸν Ν καὶ Β κατὰ τὴν εἰδοποίησίν μου.

Σιγαλὸς καὶ Ἀδελφὸς

Τοῖς κυρίοις

Υἱοῖς Ἡλία καὶ Σα

Εἰς Αὐγούστην

Syra le 12 Mars 1865.

Seconde. Pour florins 4000 courants.

À usance, à deux usances, à une usance et demie, payez par cette seconde de change (la première ne l'étant) à l'ordre de Messieurs Sfiri et Co, la somme de quatre mille florins courants, valeur reçue des sieurs que passerez en compte N et B suivant l'avis de.

Sigalos et Frère

À Messieurs

les fils de Heli et Co

à Auhsbourg.

§ Ἀριθ. 802. ἡ πρώτη πρὸς ὑποδοχὴν παρὰ τῷ κυρίῳ Παύλῳ παρ' ᾧ καὶ ἐν ἀνάγκῃ διὰ τὸν ἐκδότην, Nº 802. la première à l'acceptation chez Mᵉᵘʳ Paul à qui au besoin pour le tireur. § συναλλαγματικὴ εἰς τόσας ἡμέρας ὄψεως, effets à tant de vue.

Ἀβάνῃ τὴν 2 Ἀπριλίου 1890.

Δευτέρα διὰ λίρας 200 στερλίνας

Μεθ' ἡμέρας 60 ἀπὸ τῆς ὄψεως πληρώσατε διὰ τῆς παρούσης 2ας συναλλαγματικῆς (ἐν ἐλλείψει τῆς πρώτης) εἰς τὴν διαταγὴν τῶν κυρίων Φὲρν καὶ Γάλβα τὴν ποσότητα τῶν διακοσίων λιρῶν στερλινῶν, ἀξίαν ληφθεῖσαν, καὶ ἐγγράψατε εἰς λογαριασμὸν κατὰ τὴν εἰδοποίησίν μου.

Νικόλαος

Τοῖς κυρίοις

Ἀδελφοῖς Λεωνίδα

Εἰς Λονδῖνον

Havane le 2 Avril 1890.

Seconde. pour livr. 200 sterl.

À soixante jours du vue payez par cette seconde de change (la première ne l'étant)

à l'ordre de Messieurs Fern et Galba la somme de deux cents livres sterl· valeur reçue, que passerez en compte suivant l'avis.

Nicolas

À Messieurs

Léonidas Frères

à Londres

§ 'Αριθ. 2890 ἡ πρώτη ἀποδεδεγμένη λήγουσα τὴν 20 τοῦ προσεχοῦς 'Ιουνίου παρὰ τοῖς Κυρίοις Γεωργίῳ καὶ Σα παρ' οἷς καὶ ἐν ἀνάγκῃ. N° 2890 la première acceptée pour le 20 de Juin prochain chez Messieurs Georges et Cie à qui au besoin. § συναλλαγματικὴ εἰς τὴν ἐμφάνισιν, εἰς τὴν ὄψιν, effets à présentation, à vue.

Σμύρνῃ 7 'Ιουνίου 1907.

Πρώτη διὰ δρ. 3000.

Εἰς τὴν ὄψιν τῆς πρώτης ταύτης συναλλαγματικῆς πληρώσατε τῇ διαταγῇ τοῦ Κυρίου Γ. Κ. τὴν ποσότητα τῶν δρ. τρισχιλίων ἀγοραίων ἀξίαν συνεννοημένην, καὶ ἐγγράψατε εἰς λογαριασμὸν ἄνευ τινὸς εἰδοποιήσεως.

Α. Σ.* καὶ *Σα

Πρὸς τὸν Κον

'Αντώνιον Μ.

Εἰς Σῦρον.

Smyrne le 7 Iuin 1707.

Première. Pour Dr. 3000.

À présentation payez par cette première de change à l'ordre de M^eur G. B. la somme de trois mille Dr. courantes de valeur entendue que passerez en compte sans autre avis.

A. S. et Cie

À Messieurs

Antoine M.

Syra.

§ συναλλαγματικαὶ ἐπιτόπιοι, ἐπὶ τοῦ τόπου ἔνθα ἐξεδόθησαν, billets de place.

Σῦρος τῇ 16 Μαΐου 1907.

Πρώτη. Διὰ δρ. 5000.

Εἰς τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως πληρώσατε διὰ τῆς πρώτης ταύτης συναλλαγματικῆς εἰς διαταγὴν ἐμοῦ αὐτοῦ, δραχμὰς πέντε χιλιάδας καὶ ἐγγράψατε εἰς λογαριασμὸν τῶν ἐμπορευμάτων κατὰ τὴν εἰδοποίησίν μου.

Κωνσταντῖνος

Πρὸς τὸν Κύριον

Φραγκῖσκον Φάντην

Εἰς Σῦρον

Syra le 16 Mai 1907.

Première pour Dr. 5000.

À trois mois de date payez par cette première de change à notre ordre Cinq mille Drachmes que passerez en compte marchandises, suivant l'avis de.

Constantin

À Monsieur

François Phanti

à Syra

§ συναλλαγματικὴ μετὰ διευθύνσεως, πλάγιαι, effets indirects.

Σύρῳ 5 'Απριλίου 1907

Πρώτη διὰ λιρ. στερλ. 100.

Εἰς διορίαν μηνῶν τριῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως πληρώσατε διὰ τῆς πρώτης ταύτης συναλλαγματικῆς εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ κυρίου Θωμᾶ τὴν ποσότητα λιρ. ἑκατὸν στερλ. τὴν ἀξίαν τῶν ὁποίων ἔλαβον παρὰ τοῦ ἰδίου· ἐγγράψατε δὲ κατὰ τὴν εἰδοποίησιν.

Γ. Κ.

Πρὸς τοὺς Κυρίους

Π. καὶ Σα.

Εἰς Μαγχεστρίαν

Πληρωτέα παρὰ τοῖς Κυρίοις

Ο. καὶ Σα.

Εἰς Λονδῖνον

Syra le 5 Avril 1907.

Première. Bon pour Liv. 100 st.

À trois mois de date payez par cette première de change à l'ordre de Monsieur Thomas, la somme de cent livres sterling valeur reçue, que passerez en compte suivant l'avis de.

G. C.

À Messieurs.

P. et Comp.

de Manchester

Payable chez Messieurs

O. et Comp.

à Londres

§ γραμμάτια εἰς διαταγήν, billets à l'ordre;

(κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς Σύρου) (selon l'usage de Syra).

Σύρῳ τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1906.

Δι' ἀγοραίας δρ. 5000.

Μεθ' ἡμέρας ἐννενήκοντα μίαν ἀπὸ σήμερον θέλω πληρώσει ὁ ὑποφαινόμενος τῇ διαταγῇ τοῦ κυρίου Λ. Λ. τὴν ποσότητα τῶν ἀγοραίων δραχ. πεντακισχιλίων δι' ἀξίαν ἐμπορευμάτων τῆς ἀρεσκείας μου (ἅπερ) ἠγόρασα καὶ παρέλαβον παρ' αὐτοῦ (δι' ἄλλας τόσας ἃς ἔλαβον παρὰ τοῦ ἰδίου εἰς μετρητάς). Παρελθούσης τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας ὑποχρεοῦμαι εἰς τὴν πληρωμὴν τόκου δώδεκα τοῖς ἑκατὸν τὸ ἔτος μέχρι τελείας ἐξοφλήσεως τοῦ παρόντος καὶ εἰς ἔνδειξιν.

Γ. Κ.

Syra le 15 Octobre 1909.

Pour dr. 5000 monnaie courante.

Après quatre-vingt-onze jours de date je payerai à l'ordre de M^eur L. L. la somme de drachmes cinq milles monnaie courante de Syra, valeur reçue en marchandises de ma parfaite volonté (valeur reçue comptant). Passé le délai mentionné ci-dessus je m'oblige au payement d'intérêt à un pour cent par mois jusqu'au parfait soldement du présent.

G. C.

συναλλαγματικός, ή, όν, synallagmatique, adj. λέγεται περὶ τῶν συμβολαίων (συμβάσεων) ἅτινα ἐπιφέρουσιν ἀμοιβαίας ὑποχρεώσεις μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων. Λέγουσιν ἐπίσης **ἀμφοτεροβαρὴς** (bilatéral)· βλ. λέξιν.

συναλλακτικός, ή, όν, εἰς τὴν συναλλαγὴν ἢ τὸ ἐμπόριον ἀνήκων, d'échange; transactionnel, elle, adj.

συναλλάσσω, μέλ. άξω, μετά τινος ἄλλου ἀλλάσσω τι, δίδω τι καὶ ἐξ ἀμοιβῆς λαμβάνω ἄλλο, κάμνω ἀλλαγήν, ἀλλάσσω, échanger; changer; [συνεκδ. ἰδ.] ἐναλλάσσω, alterner; ‖ ἔχει ἓν ἄλλο ζεῦγος διὰ νὰ συναλλάσσῃ, il en a une paire de rechange (ἀνταλλακτικὸν ζεῦγος). § — [μέσ.] συναλλάσομαι, κάμνω ἀνταλλαγάς, faire des échanges; εὑρίσκομαι εἰς ἐμπορικὰς σχέσεις (πράξεις), être en relations de commerce (d'affaires;) ἐμπορεύομαι (μετά τινος) faire négoce; négocier; κάμνω ἐμπορικὰς πράξεις, faire des affaires avec; ‖ συναλλασσόμεθα μετ' αὐτοῦ ἀπὸ δύο ἐτῶν nous faisons des affaires avec lui depuis deux ans; § —, διαπραγματεύομαι, traiter; συμφωνῶ διά τι, convenir de; κάμνω συμφωνίαν, faire une convention; ‖ οἱ συναλλασσόμενοι, les parties contractantes (οἱ συμβαλλόμενοι διὰ συμβολαίου, συμβάσεως, συμφωνητικοῦ).

συναλλίτον, τὸ [διάλ. Κύμης], συναναστροφή, σχέσις.

συναλοιφή, ῆς, ἡ [γραμμ.], synalèphe, n.f. ἡ ἕνωσις δύο συλλαβῶν εἰς μίαν διὰ συναιρέσεως, κράσεως ἢ ἐκθλίψεως.

συνάμα [ἐπίρ.], σὺν ἅμα, συγχρόνως κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, en même temps; συγχρόνως, à la fois; ὁμοῦ, ensemble, adv.

συναμαρτάνω, μέλ. ήσω· σφάλλω, ἁμαρτάνω ὁμοῦ, pécher ensemble; ‖ συναμαρτάνω (μὴ ἐμποδίζων τὸ κακὸν ἢ προσποιούμενος ὅτι δὲν τὸ βλέπω), conniver.

συναμιλλῶμαι (άομαι), μετ' ἄλλου ἐν ταυτῷ ἁμιλλῶμαι, συναγωνίζομαι μετ' ἄλλου, rivaliser ensemble; συναμιλλῶμαι, ἀνταγωνίζομαι, concourir.

σύναμμα, τό· γενικῶς ἡ συνάφεια πολλῶν πραγμάτων, ἡ σύνδεσις ὑφ' ἕνα κόμβον, noeud, n. m. lien qui rassemble; ἡ ἕνωσις, raccord, n. m. ou raccordement, n, m. βλ. καὶ συναρμογή· ὁ δεσμός, βλ. κόμβος (nœud)· ‖ [ναυτ. ἰδ.] σύναμμα, τό, ajust ἢ ajût, τὸ **μάτισμα**· σύναψις δύο ἄκρων σχοινίων κοινῶς μάτισμα, δέσιμον μαζή· σύνδεσις ὑφ' ἕνα κόμβον, faire ajût, συνάπτω δύο ἄκρας σχοινίων· βλ. καὶ σχοινόκομβοι ναυτικοῦ (nœud d'agui ou nœud d'ajût); ‖ [ναυτ.] mariage, n. m. σύναμμα δι' ἐπιδέσμων (ajust au moyen d'amarrages) δύο ἄκρων σχοινίων ἐπιτιθεμένων τοῦ μὲν ἐπὶ τοῦ δέ.

συνάμυνα, ης, ἡ· alliance défensive; βλ. συμμαχία ἀμυντική.

συναμφότεροι, βλ. ἀμφότεροι.

συναναβαίνω, μέλ. βήσομαι, ἀναβαίνω ὁμοῦ, monter ensemble.

συναναγινώσκω, μέλ. ώσω, ἀναγινώσκω ὁμοῦ (μαζή), lire ensemble (avec).

συναναγράφω, μέλ. γράψω, ὁμοῦ ἐγγράφω, inscrire ensemble, περνῶ εἰς τὸ κατάστιχον.

συναναιροῦμαι, μέλ. θήσομαι, τὸ ν' ἀναιρῇ, νὰ καταστρέφῃ (νὰ ἐκμηδενίζῃ) τὸ ἓν τὸ ἄλλο, se détruire (s'anéantir) l'un l'autre; ἐξουδετεροῦμαι, se neutraliser; ἀντισταθμίζομαι, se compenser.

συναναμιγνύω, μέλ. ίξω, μιγνύω (ἀναμιγνύω) ὁμοῦ, mêler (mélanger) ensemble.

συναναρτῶ (άω), μέλ. ήσω, ἀρτῶ, ἐπαίρω ὁμοῦ, arborer ensemble (σημαίαν).

συνάναρχος, ος, ον [θεολ.], ὁ σὺν ἑτέρῳ μὴ ἔχων ἀρχήν, συναιώνιος, **συναΐδιος,** coéternel, elle, adj.

συναναστρέφομαι, μέλ. στραφήσομαι (συνδιατρίβω), συναλλάσσομαι τινί, ἔχω σχέσιν, avoir commerce avec; ἔχω σχέσεις, avoir des relations; τὸ ἔχειν ἐν συντροφίᾳ τινά, faire sa société de quelqu'un; συχνάζω, fréquenter; ἔχω σχέσεις, συχνάζω μετά τινος, frayer avec; [σπ.] pratiquer; [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.] συχνάζω, hanter (βλ. καὶ **συγχρωτίζομαι**)· ‖ μὴ συναναστρέφεσθε μὲ αὐτούς, ne fréquentez pas (ne frayez pas avec) ces gens-là; ‖ διὰ νὰ τὸν γνωρίσῃ κανεὶς καλά, πρέπει νὰ τὸν συναναστραφῇ, pour bien le connaître, il faut le fréquenter; ‖ ἠξεύρει νὰ συναναστρέφηται [μὲ] ἀνθρώπους, il connaît bien le (son) monde;

|| — τοὺς καλλιτέχνας, hanter les artistes; || [παροιμ.] εἰπέ μου ποίους συναναστρέφεσαι, ἵνα σοὶ εἴπω ποῖος εἶσαι, dis-moi qui tu hantes, je te dirai qui tu es, καθότι κρίνουσι πλειστάκις τὰ ἄτομα ἐκ τῶν συναναστροφῶν αὐτῶν.

συναναστροφή, ῆς, ἡ· τὸ συναναστρέφεσθαι, fréquentation, n. f. αἱ σχέσεις, relations, n. f. pl. ἡ συναλλαγή, ἡ σχέσις, commerce, n. m. ἡ συντροφιά, société, n. f. τὸ συχνάζειν μετά τινος, ἡ συντροφιά, compagnie, n. f. || αἱ κακαὶ συναναστροφαί, les mauvaises fréquentations (compagnies); || δὲν ἔχω συναναστροφὴν μαζή του, je n'ai pas de commerce avec lui; || ἐπιζητῶ τὴν συναναστροφήν τινος, rechercher la société (la compagnie) de quelqu'un. § —, ἡ ἑσπερίς, soirée, n. f. ἡ συνάθροισις, réunion, n. f. [νεολ.] raout ou rout (ἀγγ. λέξ. προφ. raoute) n. m. συνάθροισις ἀτόμων εἰς μὴ χορευτικὴν ἑσπερίδα· πληθ. des raouts; || ἐπῆγεν εἰς συναναστροφήν, il est allé en soirée; || ἀγαπᾷ τὰς συναναστροφάς, il aime les réunions; || αἱ διπλωματικαὶ συναναστροφαί, les raouts diplomatiques; || — μὲ χορόν, soirée dansante = χοροεσπερίς.

συνανατέλλω, μέλ. ελῶ, ἀνατέλλω ὁμοῦ, se lever ensemble.

συνανατρέφω, μέλ. θρέψω, ἀνατρέφω, ὁμοῦ, élever ensemble..

συνανθηλωτός, ή, όν· synanthéré, ée, adj. [βοτ.] ἔχων στήμονας συγκολλημένους διὰ τῶν ἀνθηλῶν (anthères); || συνανθηλωτὰ φυτά, plantes synanthérées, n. f. pl. || συνανθηλωτὸν φυτόν, une synanthérée; || τάξις συνανθηλωτῶν φυτῶν [βοτ.] synanthérie, n. f.

συνάντημα, ατος, τὸ καὶ

συνάντησις, εως, ἡ· τὸ συναντᾶν τινά, ἡ συντυχία, rencontre, n. f. βλ. καὶ συναπάντησις. § — [ναυτ.] (πλοίων), rencontre, n. f. ἤτοι σύγκρουσις, συμπλοκή. § — [τακτ.] rencontre, n. f. μικρὰ συμπλοκὴ μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων στρατευμάτων τυχαίως συναντηθέντων· βλ. καὶ συμπλοκὴ (choc).

συναντῶ (άω καὶ ἰων. έω) μέλ. ήσω, συναπαντῶ, ἀπαντῶ, συντυγχάνω τινά, rencontrer; || συνηντήθημεν χθές, nous nous sommes rencontrés hier.

συναξάριον, ου, τό· synaxaire, n. m. recueil abrégé de la vie des saints, βιβλίον περιέχον ἐν περιλήψει βίους ἁγίων καὶ μαρτύρων· οἱ βίοι τῶν ἁγίων, vies des saints; συναξάριον, légende, n. f. ou légendaire, n. m. **συναξάρια** καλοῦνται μᾶλλον ἢ ἧττον βραχεῖς βίοι ἁγίων πρὸς λειτουργικὴν καὶ ἐποικοδομητικὴν χρῆσιν τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, **συναξαριστὴς** δὲ βιβλίον περιέχων συλλογὴν συναξαρίων. Περίφημος εἶνε κυρίως ὁ συναξαριστὴς τοῦ Νικοδήμου τοῦ ἐκ Νάξου, τοῦ καλουμένου Ἁγιορείτου, ἐν δημώδει γλώσσῃ ἐκδοθεὶς τὸ πρῶτον ἐν Ἑνετίᾳ 1819. § [μεταφ.] μακρὰ καὶ ἐνοχλητικὴ ἀφήγησις, récit long [et ennuyeux]; μακρὰ καὶ ὀχληρὰ ἀπαρίθμησις, litanie, n. f. μακρὰ καὶ ὀχληρὰ ἐπανάληψις λέξεων καὶ πραγμάτων, kyrielle (ὅπως ἐπαναλαμβάνεται τὸ κύριε ἐλέησον).

συναξαριστής, οῦ, ὁ· ὁ συντάξας (συγγράψας) συναξάρια, auteur de légendes; légendaire, n. m. § —, τὸ βιβλίον τὸ περιέχον τοὺς βίους τῶν ἁγίων. recueil de légendes; τὸ **συναξάριον**, légendaire, n. m.

σύναξις, εως, ἡ· ἡ ἐπὶ τῷ αὐτῷ συνάθροισις, rassemblement, n. m. réunion, n. f. || ἀπόψε ἔχομεν σύναξιν, il y a réunion ce soir. § —, τὸ σύναγμα, ἡ συγκομιδὴ [τῶν καρπῶν], récolte [de fruits]. § —, ἡ εἴσπραξις, recette, n. f. βλ. **συνάζω**. § [στρατ.] σύναξις τιμωρημένων, aux hommes punis, σάλπισμα ὅπως συναχθῶσιν οἱ τιμωρημένοι ἄνδρες. § — [τακτ.] assemblée, n. f. **συνάθροισις**, σχηματισμὸς ἐν τάξει στρατιωτικοῦ ἢ ναυτικοῦ σώματος ἢ τμήματος αὐτοῦ, ἢ τοῦ πληρώματος εἰς τὸ μέρος τῆς συνάξεως, κατόπιν ἠχήματος τῆς σάλπιγγος ἢ τυμπανοκρουσίας· || ἐπίσης καλεῖται **σύναξις** (assemblée) τὸ ἦχημα τῆς σάλπιγγος ἢ τυμπάνου δι' οὗ συναθροίζονται οἱ ἄνδρες. § —, rassemblement, n. m. συνάθροισις, ἡ πέριξ τινὸς **συγκέντρωσις**. || σύναξις συντάγματος, τάγματος, λόχου, rassemblement du régiment, du bataillon, de la compagnie, ἤτοι σχηματισμὸς κατὰ τὴν ὀργανικὴν αὐτῶν τάξιν (ordre normal) τῶν διαφόρων μονάδων καὶ τμημάτων τοῦ συντάγματος, τάγματος ἢ λόχου. § —, agrégation, n. f. ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ σημαίνει κανονικὴν σύναξιν ἢ συνάθροισιν (rassemblement) τακτικὴν ἢ διοικητικήν.

συναπάντημα, ατος, τὸ καὶ

συναπάντησις, εως, ἡ· ἡ συνάντησις, τὸ συναντᾶν τινά, rencontre, n. f. || κακὸν συναπάντημα, mauvaise rencontre; || πηγαίνω εἰς συναπάντησιν τινός, aller au devant (à la rencontre de quelqu'un.

συναπαντῶ (άω καὶ ἰων. έω), μέλ. ήσω, συναντῶ, rencontrer.

συναπαρτήματα, τὰ [σελλ.], appartenances, n. f. pl. ἢ **ἐξαρτήματα**· κυρίως ἀπαντῶνται ἐπὶ τῆς σαγῆς τοῦ ἵππου καὶ σημαίνουσι τὸ σύνολον τῶν διαφόρων μεγαλειτέρων ἢ μικροτέρων τμημάτων ἅτινα συναποτελοῦσιν ὁλόκληρον τὸ εἶδος μιᾶς σαγῆς· ἡ στομίς, τὸ ψάλιον, τὰ ἡνία, κτλ. εἰσὶ συναπαρτήματα τοῦ χαλινοῦ, κτλ.

συναπαρτίζω, μέλ, ίσω, μετά τινος ποιῶ τι ὅμοιον ἢ ἐντελῶς σχηματίζω ὁμοῦ, former ensemble; συνθέτω, composer; συνιστῶ, constituer; συμπληρῶ, compléter; || συναπηρτισμένον, συντεθειμένον τι ἔργον, ouvrage de rapport; π. χ. τὸ ψηφιδωτὸν (mosaïque) ὅπερ ἀποτελεῖται ἐξ ἐπιβλημάτων (pièces de rapport).

συναπάρτισμα, ατος, τό· garniture, n.f. τὸ ἐξ οὗ ἀπαρτίζεταί τι· || — ἀδιαπέραστον, garniture étanche (ἤτοι ἄνευ ἐπιγλωττίδος)· || **συναπαρτίσματα** ἐμβόλου ἀντλίας, garnitures d'un piston de pompe, ἅτινα εἰσὶν ἡ ἐπιγλωττὶς (clapet), δύο **παράκυκλοι** (frettes) ἐκ δέρματος ἢ σιδήρου καὶ τὸ **δέρμα** τὸ περιβάλλον

τὸ ἔμβολον· || [οἰκοδ.] συναπαρτίσματα στέγης garnitures d'un comble, ἤτοι τὸ σύνολον τῶν ἐπ' αὐτῆς πεταύρων, κεράμων, πλακῶν, ψευδαργύρου ἢ μολύβδου ἅτινα ἀποτελοῦσι τὴν ἐπιστέγασιν.

συναπαρτισμός, οῦ, ὁ· ὁ σχηματισμός, formation, n. f. σύνθεσις, composition, n. f. συμπλήρωσις, complétement, n. m.

συνάπαυλα [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου], ἐν ἡσυχίᾳ, σιγὰ (ῥίζ. ἁπαλά),

συναπέρχομαι, μέλ. ἀπελεύσομαι, ἀόρ. ἀπῆλθον, μετά τινος ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ, s'en aller (partir) ensemble (avec).

συναποδημέω-ῶ, μέλ. ήσω· μετά τινος ταξειδεύω, voyager ensemble.

συναποθνήσκω, μέλ. ἀποθανῶ, ὁμοῦ ἢ ἐν ταυτῷ ἀποθνήσκω, mourir ensemble.

συναποκλείω, μέλ. είσω· ἀποκλείω ὁμοῦ, exclure ensemble ; bloquer ensemble ; βλ. ἀποκλεισμός, περίσχεσις.

συναποκρύπτω, μέλ. ύψω· ἀποκρύπτω ὁμοῦ, cacher ensemble.

συναπόλαυσις, εως, ἡ· κοινὴ ἀπόλαυσις, (μετά τινος ἄλλου), jouissance commune (partagée).

συναπολαύω, μέλ. αύσω· ὁμοῦ ἢ μετά τινος ἀπολαύω, jouir ensemble ; ἀπολαύω ἀπὸ κοινοῦ, jouir en commun ; ὄφελος, εὐχαρίστησιν ἔκ τινος ἔχω.

συναπόλλυμαι, ἀπόλλυμαι (χάνομαι) μετ' ἄλλου ὁμοῦ, se perdre (périr) ensemble.

συναποπλέω, μέλ. εύσω· ἀποπλέω (ἀναχωρῶ) ὁμοῦ, mettre à la voile (partir) ensemble.

συναποστέλλω, μέλ. ελῶ, θὰ στείλω, ἀποστέλλω ὁμοῦ (μαζή), envoyer ensemble (avec).

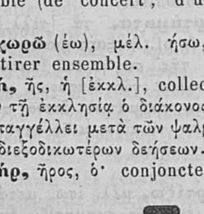
συναποτελῶ, βλ. συναπαρτίζω.

συναποφασίζω, μέλ. ίσω, ἀποφασίζω ὁμοῦ (ἐκ συμφώνου, ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος), décider ensemble (de concert ; d'un commun accord).

συναποχωρῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀποχωρῶ ὁμοῦ, se retirer ensemble.

συναπτή, ῆς, ἡ [ἐκκλ.], collecte, n. f. ὁ λόγος ὃν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὁ διάκονος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπαγγέλλει μετὰ τῶν ψαλμῶν καὶ ἄλλων τινῶν διεξοδικωτέρων δεήσεων.

συναπτήρ, ῆρος, ὁ· conjoncteur, n. m.

βλ. καὶ **διακόπτης,** (interrupteur), καὶ μεταφορικῶς εἰς τὰ ἀναφλεκτικὰ ὄργανα πυροδότης. Ὀρειχάλκινον ἐλατήριον α ἐν εἴδει λεπίδος οὗτινος τὸ ἓν ἄκρον στερεοῦται ἐπὶ πλακὸς ἐξ ἐβονίτου (ébonite), τὸ δ' ἕτερον καταλήγει εἰς ἀκίδα β ἀντικειμένην εἰς ἑτέραν τοιαύτην ἢ εἰς μικρὰν λεπίδα γ. Αἱ ἀκίδες αὗται ἀφίστανται κατὰ 3-4 χιλιοστόμετρα καὶ συγκοινωνοῦσι δι' ἀγωγῶν μετὰ τῶν δύο πόλων τῆς ἀναφλεκτικῆς στήλης (pile d'inflammation) ; ὅταν αὗται ἔλθωσιν εἰς συνάφειαν δι' ἁπλῆς ἐπὶ τοῦ ἐλατηρίου πιέσεως, κλείουσι τὸ κύκλωμα (fermer) καὶ τὸ πῦρ μεταδίδεται εἰς τὸ ναύκλαστρον, κτλ.

συναπτικός, ή, όν· ὁ ἔχων τὴν δύναμιν τοῦ συνδέειν, συνδετικός, conjonctif, ive, adj. ἀντίθ. τῷ χωριστικός.

συναπτός, ή, όν· συνημμένος, ἡνωμένος, uni, e, adj. συνηνωμένος, réuni, e, adj. ἡνωμένος, joint, e, adj. συνδεδεμένος. lié, ée, adj. συνεχής, continu, e, adj.

συνάπτω, μέλ. άψω· συνδέω, συναρμόζω, ἑνόνω, joindre ; συνενόνω, réunir ; ἑνόνω, unir ; συνδέω, lier ; προσαρτῶ, annexer ; || [μεταφ.] συμβάλλομαι, κάμνω, contracter ; συμφωνῶ, διαπραγματεύομαι καὶ κάμνω [ὁμοῦ], traiter ; contracter ; || — τὰς χεῖρας, joindre les mains ; || — δύο ξύλα, abouter deux morceaux de bois ; || — δύο σχοινία [ναυτ.], ajûter deux cordages ; || — (κάμνω) γάμον, contracter [un] mariage ; || — (κάμνω) χρέη, contracter des dettes ; || — συμβόλαιον, faire un contrat ; || [ἐμπορ.] — σχέσεις, nouer des relations ; entrer en rapports ; entrer en relations avec ; || — φιλίαν, se lier d'amitié; || — σχέσεις, faire des connaissances ; former des liaisons ; || συνῆψε πολλὰς [κοινωνικὰς] σχέσεις, il s'est beaucoup répandu ; || — μάχην, livrer bataille; engager le combat ; || — ἔγγραφα, [εἰς ἄλλο ἔγγραφον], joindre (annexer) des pièces ; || τὰ ὧδε συνημμένα ἔγγραφα, les pièces ci-jointes ; || [καὶ ἀπολ.] τὰ συνημμένα, les annexes ; || συνάπτω, βλ. συναρμόζω (κατὰ μῆκος) (abouter); || συνάπτω, accoler, ἑνόνω κατὰ τὸ πλάτος των τεμάχια ξύλων, ἢ ἐπιθέτω κοσμήματα (συγκολλῶν) ἐπὶ τῶν κιόνων, κτλ. || συνάπτω, allier, ἑνόνω, συνδέω, βλ. καὶ σύνδεσις (alliance); || —, ajuster ἢ ajûter ; καὶ σύναψις, ajustage; || — [ναυτ.] ajuster ἢ ajûter, συνάπτω, δύο ἄκρας σχοινίων, κοινῶς ματίζω, δένω μαζή, διὰ συνάμματος (nœud d'ajût) ; βλ. καὶ σύναμμα (ajustage) ; || —, βλ. συμβάλλω (assembler) ; || [ναυτ.] συνάπτω δι' ἐπιδέσμων, marier, τὰς ἐπιτιθεμένας δύο ἄκρας σχοινίων· βλ. καὶ σύναμμα (mariage) ; || —, raccorder, συναρμόζω· βλ. καὶ συναρμογὴ (raccord).

συναρέσκεια, ας, ἡ· ἡ ἔγκρισις διά τι, ἡ εὐαρέσκεια, complaisance, n. f.

συνάρεσκος, ος, ον, ὁ συναρεσκόμενος εἴς τι, ἐγκρίνων τι, εὐάρεσκος, complaisant, e, adj.

συνάρθρωσις, εως, ἡ· synarthrose (συν καὶ ἄρθρωσις, articulation) n. f, [ἀνατομ.] γενικὴ ὀνομασία πασῶν τῶν ἀκινήτων ὀστεωδῶν ἀρθρώσεων τῶν ἐκτελουμένων διὰ συνεχείας τῶν ἐπιφανειῶν αὐτῶν. Αἱ συναρθρώσεις εὑρίσκονται ἐπὶ τοῦ κρανίου καὶ ἑνοῦνται δι'

ὀδοντωμάτων (par suture). § ὀδοντωτὴ συνάρθωσις ἢ συνάρθρωσις ὀστῶν δι' ὀδοντωμάτων [ἀνατομ.] ῥαφή, suture, n.f. || αἱ συναρθρώσεις τοῦ κρανίου (ῥαφαί), les sutures du crâne.

συναρθρωτικός, ή, όν· synarthrodial, ale, aux, adj. [ἀνατομ.] ὁ ὢν τῆς φύσεως τῆς συναρθρώσεως, qui est de la nature de la synarthrose: articulation synarthrodiale.

συναρίθμησις, εως, ἡ· ἡ μεθ' ἑτέρου ἀρίθμησις, τὸ συναριθμεῖν, ἀριθμεῖν ὁμοῦ (μεταξύ), action de compter avec (parmi).

συναριθμῶ (έω), μέλ. ήσω, ἀριθμῶ (λογαριάζω) ὁμοῦ (μεταξύ), compter avec (parmi); προσθέτω, ajouter.

συνάρθρωσις, εως, ἡ· ἡ δι' ἄρθρων σύνδεσις, συναρμογὴ καὶ ἐναρμογή, jointure, n. f. emboîtement, n. m. καὶ emboîture, n. f. βλ. **ἐναρμογή**· || —, joint mobile, ἡ ἄρθρωσις, ὁ κινητὸς ἁρμός. § συνάρθρωσις, synarthrose, n. f. (βλ. **ἄρθρωσις**, ἡ κλείδωσις), καλεῖται ἐν τῇ ἀνατομικῇ πᾶσα ἀκίνητος ἄρθρωσις τῶν ὀστῶν πρὸς ἄλληλα εἴτε δι' ἀμέσου ἐπαφῆς αὐτῶν διὰ τῶν ἀπεσκεπαρνισμένων ἐπιφανειῶν αὐτῶν καὶ διὰ τῶν ὀδοντωτῶν χειλέων τῶν ὀστῶν ὧν τὰ ὀδοντώματα εἰς ἄλληλα ἀντεμβαίνουσιν (ὡς αἱ ῥαφαὶ τῶν ὀστῶν τῆς κρανιακῆς κάψης), εἴτε διὰ παρεμβαλλομένου τμήματος χονδρικοῦ ἱστοῦ (συγχόνδρωσις καὶ σύμφυσις) ὡς ἐπὶ τῶν ὀστῶν τῆς λεκάνης.

συναρμογή, ῆς, ἡ· ἡ ἕνωσις μεταξύ των δύο ἀντικειμένων, raccord, n. m. ou raccordement, n. m. ἕνωσις, jonction, n. f. ou liaison, n. f. [συνεκδ.] ἐφαρμογή, προσαρμογή, adaptation, n.f. || **συναρμογὴ** ὀδοντωτὴ (ῥαφή), suture, n. f. [ἀνατ.] ἡ συναρμογὴ τῶν ὀστῶν τοῦ κρανίου· || —, abouement ou aboûment ou aboutement (ἐκ τοῦ συναρμόζω, aboucher) τὸ σημεῖον τῆς ἑνώσεως δύο ξύλων κατ' ἄκρον· || [ξυλουρ.] συναρμογὴ ὀδοντωτή, adent, n.m. βλ. **ὀδοντωτὴ** καὶ **συμβολή**· || —, βλ. **συμβολὴ** (assemblage)· || —, ajustement, n. m. βλ. **καθάρμοσις**· || [ξυλ.] συναρμογή, embrèvement, καλεῖται οὕτως ἕνωσις δι' ἐγκοπῆς καὶ γλωσσιδίου (à rainure et languette) δύο **τεμαχίων** οὕτως ὥστε μεταξύ των ν' ἀποτελῆται ἐσοχὴ ἢ ἐξοχή· || —, liaison, n. f. **συναρμογὴ** καλεῖται ἐπίσης ἡ **συμβολὴ** (assemblage) τῶν διαφόρων τεμαχίων σκελετοῦ τινὸς ἐκ ξυλείας ἢ σιδήρων (charpente)· || **συναρμογὴ κατ' ἄκρα**, empature, n. f. ἡ κατ' ἄκρα συναρμογὴ δύο τεμαχίων, ξύλων, κτλ , ἁπλῶς ἢ διὰ γιγγλυσμῶν· || —, emboîtement, n.m. βλ. **ἐναρμογή**. § **συναρμογή**, ῆς, ἡ [χειρουρ.], coaptation (λατ. cum, σὺν καὶ aptare, συνάπτειν) n. f. ἤτοι συναρμογὴ τεμαχίων κατεαγμένου ὀστοῦ· || **συναρμογή, ἁρμογή, ἐφαρμογή, συναφή,** καὶ **σύναμμα** ἢ **ἕνωσις**, raccord (n. m.), raccordement (n. m.), raccorder, se raccorder, ἀναλόγως τῷ πράγματι. Καλεῖται οὕτω γενικῶς ἐν τῇ οἰκοδομικῇ ἡ ἕνωσις δύο ἐπιφανειῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου. Ἐπίσης καλεῖται οὕτως ἡ ἀπομίμησις τοῦ **χαρακτῆρος** (style) τῶν φαινομένων μερῶν κτιρίου τινὸς ἢ τῶν διαφόρων αὐτοῦ μερῶν, **μετὰ** τῶν ἐπισκευαζομένων ἢ προστιθεμένων νέων μερῶν. Οἰκοδομή τις **συναρμόζεται** (se raccorder) μετά τινος προηγουμένης, ὁπόταν ἔχῃ τὰς αὐτὰς μὲ ταύτην διατάξεις. Faire des raccords, **ἐκτελῶ συναρμογάς**, **ἐπισκευάζω** μέρη κτιρίου, εἰκόνος, χρωματισμῶν, κτλ. οὕτως ὥστε τὰ νεωστὶ προστιθέμενα, νὰ μὴ διακρίνωνται μὲ τὰ ὑπάρχοντα παλαιά· § raccord ou raccordement ἐν τοῖς σίφωσι καλεῖται **σύναμμα**· boîte de raccordement ἢ boîte de raccord, θήκη συναπτική· raccord conique, κωνικὴ συναρμογή· βλ. **κῶνος** συναρμογῆς· || **ἕνωσις** σιδηροδρόμου πρὸς ἕτερον, raccordement d'un chemin de fer à un autre; || ἀρχὴ τῆς συναρμογῆς, origine du raccordement. § [ἱππολ.] **συναρμογή**, attache, n. f. ἡ ἱππολογία μεταχειρίζεται τὴν φράσιν ταύτην ἐννοοῦσα κυρίως τὸν σύνδεσμον τῶν μελῶν μετὰ τοῦ κορμοῦ, κτλ. ὡς τῆς κεφαλῆς μετὰ τοῦ τραχήλου, attache de la tête; τὸν μετὰ τοῦ κορμοῦ, attache du tronc; τῆς οὐρᾶς μετὰ τοῦ κορμοῦ κτλ.

συναρμόζω, μέλ. ώσω, ἑνόνω μεταξύ των δύο ἀντικείμενα, raccorder; βλ. καὶ **συναρμογή**· ἑνόνω, joindre; συνενόνω, réunir; [συνεκδ.] **ἐφαρμόζω**, **προσαρμόζω**, adapter; ajuster; ταιριάζω δύο ἀντικείμενα, accorder; || **συναρμόζω τὰ χρώματα**, nuancer; || — (συγκολλῶ) διὰ χρυσοῦ (κόσμημά τι, κτλ.), monter en or; || **ἁρμόζω, ἐφαρμόζω, συναρμόζω**, raccorder, se raccorder; βλ. **συναρμογή**· || συναρμόζω (χρώματα), raccorder, ἤτοι τὰ διαλύω καὶ τὰ καθιστῶ τοῦ αὐτοῦ χρώματος. Συνάπτω, ἀναλόγως τῷ πράγματι· || [σιδηρ.] συνενόνω δύο προεκτάσεις, raccorder deux alignements; || ἑνόνω δύο σιδηροδρόμους, raccorder deux chemins de fer; || [σιδηρ.] — δύο κλίσεις τῆς αὐτῆς φορᾶς, raccorder deux déclivités de même sens; || —, aboucher ou abouter, ἑνόνω τὰ διάφορα μέρη σκελετοῦ τινὸς (charpente), καὶ γενικῶς ἑνόνω κατ' ἄκρον· ἑνόνω σωλῆνας κατ' ἄκρον (στόμα μὲ στόμα), κτλ. || ἐν τῇ ξυλουργικῇ ἡ συναρμόσιμος **ἄκρα** δύο ξύλων λέγεται, about n. m. (a-bou); || —, assembler; βλ. **συμβάλλω, συμβολή**· || —, adenter [ξυλ.], βλ. συναρμογὴ ὀδοντωτή· || —, ajuster; βλ. **καθάρμοσις** (ajustage); || — (ἐναρμόζω) [ξυλ.], embrèver; βλ. καὶ **συναρμογή**· || —, liaisonner, **συναρμόζω** λίθους μετὰ ἢ ἄνευ κονιάματος· συνδέω μεταξύ των ξύλα, κτλ. βλ. καὶ **συνδέω**· || — [οἰκοδ.] **συναρμόζω**, liaisonner, ἤτοι **τοποθετῶ** λίθους ἢ πλίνθους κατὰ **δόμους** (assise) οὕτως ὥστε αἱ ἁρμογαὶ ἑκάστου ν' ἀνταποκρίνωνται εἰς τὸ μέσον τῶν λίθων ἢ πλίνθων τοῦ κατωτέρου δόμου· || —, emboîter; βλ. **ἐναρμόζω**· || — τὸ ἔλασμα, emboîter le rail.

συναρμολόγημα, ατος, τό· γενικῶς τὸ συναρμοσθέν, assemblage, n. m. ἡ **συλλογή**, τὸ συναρμολόγημα, ἤτοι **κατάρτισμα** συνόλου τινός, **κοινῶς** τὸ ἀσορτιμέντο, φουρνιμέντο,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

assortiment, n. m. § —, assemblage, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν ξύλων τῶν ἀποτελούντων θύραν τινά, **παραθυρόφυλλον** (volet), ἢ ἑτέραν ξυλουργικὴν ἐργασίαν ἤτοι ὁ **σκελετὸς** (membrure) μετὰ τῶν περικλειομένων ἐν αὐτῷ **τυμπάνων** (panneaux), ἢ σύνολόν τι ἀποτελούμενον ἐκ μεταλλικῶν ῥάβδων, κτλ.

συναρμολόγησις, εως, ἡ καὶ

συναρμολογία, ας, ἡ· ἡ συνδιάταξις (κατάταξις κατ' εἴδη), coordination, n. f. ou groupement, n. m. ἡ συμβολή, assemblage, n. m. τακτοποίησις, arrangement, n. m. βλ. καὶ **ἁρμολογία**, **ἁρμολόγησις** (montage, remontage); ‖ συναρμολόγησις τῶν μηχανῶν, κοινῶς τὸ **στήσιμον** μηχανῆς, montage des machines ; ‖ συναρμολόγησις τῆς σέλλης, montage de la selle.

συναρμολόγος, ος, ον· coordonnateur, trice, adj. ὁ συναρμολογῶν, qui coordonne. § **συναρμολόγος,** ος, ον· coordonnant, e, adj. ὁ συναρμολογῶν, qui coordonne.

συναρμολογῶ (έω), μέλ. ήσω, συνδιατάσσω, συντάσσω, κατατάσσω κατ' εἴδη, coordonner (καθ' ὁμάδας), grouper ; συναρμόζω, θέτω τὰ ὅμοια ὁμοῦ, assortir ; τακτοποιῶ, arranger ; βλ. **συμβάλλω** (assembler) ; **ἁρμολογῶ** (monter) ; ἑνόνω τὰ διάφορα μέρη μηχανήματος τινός. ἀντίθ. τῷ ἀποσυνθέτω. διαλύω (démonter) ; ‖ συναρμολογῶ τὴν σέλλαν, monter la selle.

συνάρμοσις, εως, ἡ· ἡ συνένωσις, ἡ συνάφεια, ἡ προσάρμοσις, embrelage, n. m. ‖ ἡ συνάρμοσις τοῦ κιλλίβαντος μετὰ τοῦ προολκαίου, embrelage de l'affût : συναρμόζω τὸν κιλλίβαντα, embreler l'affût. § —, liaison, n. m. βλ. συναρμόζω (liaisonner=τοποθετῶ κατὰ δόμους)· ὁ **σύνδεσμος** δύο τεμαχίων λίθων, ξύλων, κτλ. βλ. συνδέω, liaisonner ; ‖ ξηρὰ **συνάρμοσις**, liaison à sec, ἤτοι ἡ συνάφεια δύο ἐπιπέδων λίθων ἄνευ κονιάματος.

συναρμοστής, οῦ, ὁ· ὁ συναρμόζων, καθαρμόζων, ajusteur, n. m.

συναρπαγή, ῆς, ἡ· ἡ πρὸς ἑαυτὸν ἕλξις, ἑλκυστικότης, entraînement, n. m. ἔκπληξις, ἔκστασις, saisissement, n. m. § ἀπροσεξία, inadvertance, n. f. τὸ νὰ λησμονήσῃ τις ἑαυτόν, oubli [de soi-même] ; ἔκπληξις, surprise, n. f.

συναρπάζω, μέλ. άσω, συμπαρασύρω, entraîner ; ἐφαρπάζω, ἁρπάζω, enlever ; ravir ; ἐκπλήττω τινά, saisir ; ‖ συναρπάζω τὸν νοῦν, enlever (ravir) l'esprit ; ‖ — τὸ κοινόν, empoigner le public. § [μέσ.] ἐφαρπάζομαι, s'emporter ; ἀφίεμαι νὰ παρασυρθῶ, se laisser entraîner; λησμονῶ ἐμαυτόν, λησμονοῦμαι, s'oublier ; ‖ συναρπάζεται εὔκολα, il est facile à s'emporter.

σύναρσις, εως, ἡ· ἡ ὑπό τινος βοήθεια, assistance, n. f. ou aide, n. m. ‖ θείᾳ συνάρσει, avec l'aide de Dieu ; ὁ Θεὸς βοηθός, Dieu aidant.

συναρτάω, βλ. **συναρτῶ.**

συνάρτησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συναρτᾶν, action d'attacher ; συνένωσις, ἕνωσις, jonction, n. f. σύνδεσις, liaison, n. f. συνάφεια, σχέσις, connexion, n. f. ἐξάρτησις, dépendance, n. f. § **συνάρτησις** [μαθ.], fonction, n. f. συνάρτησις μεταβλητοῦ ποσοῦ καλεῖται ἐν τῇ ἀναλυτικῇ μαθηματικῇ ποσὸν ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ μεταβλητοῦ ἐκείνου ποσοῦ, ἔχον ὡρισμένον ποσόν, ὅταν καὶ τὸ ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται εἶνε ὡρισμένον, μεταβαλλόμενον δὲ σὺν τῇ μεταβολῇ τούτου.

συναρτίσματα, τά, βλ. **παρελκόμενα.**

συναρτύω, μέλ. ύσω (συναρμόζω, παρασκευάζω), τὸν ἀνολκέα, garnir la chèvre.

συναρτῶ (άω), μέλ. ήσω, ὁμοῦ κρεμῶ, προσδένω, συνάπτω, ἑνόνω, joindre ; συνδέω lier ; ἑνόνω, unir ; προσαρτῶ, annexer § **συναρτῶ** (τὴν ἕλικα) [ναυτ.] engrener ou encliqueter (l'hélice), ἑνόνω μετὰ τῆς ἀτράκτου της τὴν ἐλευθερωθεῖσαν ἕλικα· **ἀπαρτάω**, désengrener καὶ **ἐλευθερόω**, affoler.

συναρχία, ας, ἡ· synarchie, n. f. τὸ συνάρχειν μετ' ἄλλων. βλ. καὶ **διαρχία.**

συναρχικός, ή, όν· synarchique, adj. ἀφορῶν τὴν συναρχίαν· βλ. καὶ **διαρχικός.**

συνάρχω, μέλ. ἄρξω· συνεξουσιάζω, συνδιοικῶ μετά τινος, commander ensemble; εἰμὶ μεθ' ἑτέρου τινὸς εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἀξίωμα, διανέμω μεθ' ἑτέρου τὴν ἐξουσίαν (ἀρχήν), partager l'autorité ; εἶμαι συνάδελφος τινὸς ἐν τῷ ἰδίῳ ἀξιώματι, être collègue de ; ‖ ἡ μετοχ. **συνάρχων,** ουσα, ον· λαμβάνεται οὐσιαστικῶς.

συνάρχων, οντος, ὁ· ὁ διανέμων τὴν ἐξουσίαν μετά τινος, qui partage le pouvoir avec un autre ; collègue, n. m. (συνάδελφος ἐν τῷ ἀξιώματι).

συναρωγός, ός, όν· συμβοηθός, ὁ βοηθὸς τινός, auxiliaire, n. m. ou aide, n. m. συνεργάτης, coopérateur, trice, n.

συνασπίζω, μέλ. ίσω [τὰς ἀσπίδας συγκρατῶν πεπυκνωμένας μάχομαι, Πολυβ. βλ. καὶ χελώνη, **συνασπισμός**], ἐν γένει δὲ εἶμαι συναγωνιστής τινὸς ἐν πολέμῳ, ἐκ τούτου δὲ μεταγ. συμμαχῶ πρός τινα, allier ; σχηματίζω ὁμάδα, σύνδεσμον, former une ligue ; συνδέω εἰς συμμαχίαν, ἑνῶ, συνασπίζω, liguer. § [μέσ.] συνασπίζομαι, συμμαχῶ μετά τινος, se coaliser ; ou s'allier ; ὁμοσπονδῶ, συνασπίζομαι, se liguer ; ἑνοῦμαι μετά τινος ὅπως ἀπὸ κοινοῦ ὑπερασπισθῶμεν ἀλλήλους, faire cause commune.

συνασπισμός, οῦ, ὁ· τὸ συνασπίζεσθαι, (συμμαχεῖν), ὁμοσπονδεῖν πρὸς ἀλληλοϋπεράσπισιν, action de s'allier; (de se liguer); συνασπισμός, σύνδεσμος, ligue, n.f. ἡ συνένωσις, συμμαχία, coalition, n. f. ἡ ἀλληλοϋπεράσπισις, cause commune ; [συνεκδ.] ὅμιλος, ὁμάς, clique, n. f. συνεταιρισμός, camaraderie, n. f. ὅμιλος, ὁμάς, coterie, n. f. § **συνασπισμός,** synaspisme, n. m. [ἀρχαῖον], τάξις τῶν στρατιωτῶν προχωρούντων συμπεπυκνωμένων μὲ προτεταμένας τὰς ἀσπίδας, tortue de boucliers; βλ. **χελώνη.**

συνασχολοῦμαι (έομαι), μέλ. θήσομαι, ἀσχολοῦμαι ὁμοῦ ἢ συγχρόνως (ἐν ταὐτῷ), s'occuper ensemble ou à la fois.

συνατοί [δημ. ἀντων.] [μετὰ τῶν προσωπ. ἀντων. μας, σας, τους, των], mêmes [κατ' ἀλλήλους, κατὰ σφᾶς αὐτούς, καθ' ἑαυτούς· || συνατοί μας, nous-mêmes; μόνοι μας, μεταξύ μας, entre nous; || ἐχόρευαν συνατοί των, ils dansaient entre eux.

σύναυγα [δημ. ἐπίρ.] περὶ ὄρθρον βαθύν, ἅμα τῇ ἕῳ, dès l'aube du jour=ἅμα τῇ αὐγῇ, τῇ χαραυγῇ, à la pointe du jour.

συναυλία, ας, ἡ· συμφωνία δύο ἢ πλειόνων αὐλῶν, μεταφ. τὴν σήμερον κοινὴ συμφωνία πλειοτέρων ὀργάνων, accord d'instruments, ὅθεν [μουσικὴ] συναυλία, concert [musical] (n. m.). Συναυλία (ἰταλ. concerto) 1) καλεῖται σύνθεσις μουσικὴ δι' ὡρισμένον ὄργανον μετὰ συνοδίας ὅλης τῆς ὀρχήστρας, δι' οὗ δίδεται τῷ κατόχῳ τοῦ ὀργάνου ἐκείνου εὐκαιρία νὰ δείξῃ τὴν ἀριστοτεχνίαν του· συνήθως ἀποτελεῖται ἐκ 3 μερῶν, τὴν σύνδεσιν τῶν ὁποίων ἐκτελεῖ ἡ ὀρχήστρα μόνη. Μικροτέρα τοιαύτη σύνθεσις καλεῖται ἰταλιστὶ concertino. 2) Πᾶσα ἐκτέλεσις συνθέσεων εἴτε ὀργανικῆς, εἴτε φωνητικῆς μουσικῆς, εἴτε ἀναμίξ, συνήθως καθ' ὡρισμένον πρόγραμμα γινομένη· || μεγάλη μουσικὴ συναυλία, festival, n. m. grande fête musicale; πληθ. des festivals.

συναυλίζομαι (μετά τινος), εὑρίσκομαι, κατοικῶ ἐν τῇ αὐτῇ αὐλῇ, ὅθεν συγκατοικῶ, cohabiter.

συναυξάνω, μέλ. ήσω, αὐξάνω (μεγαλύνω, μεγεθύνω) ὁμοῦ, croître (grandir) ensemble.

συναύξησις, εως, ἡ· ἡ ταὐτοχρόνως γινομένη αὔξησις (μεγέθυνσις), accroissement, n. m. augmentation, n. f.

συναυτουργός, ός, όν [νομ.] συνεργός, αἴτιος τοῦ αὐτοῦ ἐγκλήματος, auteur du même crime, complice principal (solidaire); βλ. συναίτιος (complice) καὶ **συνενοχή**.

συναφαιρῶ (έω), μέλ. έσω ἐκβάλλω, ἀφαιρῶ ἐν ταὐτῷ (=συγχρόνως) (ὁμοῦ), ôter (enlever) en même temps (ensemble).

συνάφεια, ας, ἡ· ἕνωσις, union, n.f. σύνδεσις, liaison, n. f. σχέσις, rapport, n. m. συνάφεια, σχέσις, connexion, n. f. [νομ. ἰδ.] connexité, n. f. § — [χημ.] βλ. **σύμφυσις**, adhésion, n. f. adhérence. § —, cohérence, n. f. συναφή, ἕνωσις, ἡ συνένωσις μεταξὺ δύο ἀντικειμένων· || συνάφεια τῶν στρατευμάτων, cohésion (n. f.) des troupes; τὸ νὰ εὑρίσκωνται πλησίον τὰ μὲν τῶν δέ.

συναφή, ῆς, ἡ· ἡ **συνάφεια** ἐν γένει· ἡ σύνδεσις, συναρμογή, raccordement, n. m. ἕνωσις, jonction, n. f. ἡ ἐπαφή, contact, n.m.

συναφής, ής, ές· συνδεδεμένος, lié, ée, adj. (συν)ἡνωμένος, joint, e, adj. συνεχής, contigu, e, edj. [νομ. ἰδ.] συναφής, ἔχων σχέσιν μέ τι, connexe. § **συναφής**, cohérent, ente, adj. βλ. **συνάφεια**.

συνάφι, τὸ [δημ.], βλ. **σύνδεσμος** (association).

συναφομοιῶ (όω), μέλ. ώσω· **ἀφομοιῶ** μέ τι, assimiler.

συναφομοίωσις, εως, ἡ· ἡ μέ τι **ἀφομοίωσις**, assimilation, n. f.

συνάχι, τὸ [δημ.], βλ. συνάγχη, ἡ καταρροή, rhume, n. m. || ἔχω συνάχι, je suis enrhumé; || ἐπῆρα συνάχι, je me suis enrhumé; j'ai gagné un rhume.

συναχιάζω καὶ συναχόνω.

συναχόνω, μέλ. ώσω, ὑποφέρω ἀπὸ συνάγχην, enrhumer. § [μέσ.] συναχόνομαι, συνάγχην πάσχω, καταρροΐζομαι, s'enrhumer.

συνάχωμα, ατος, τό· τὸ νὰ συναχωθῇ τις, action de s'enrhumer; ἡ συνάχη, rhume, n m.

σύναψις, εως, ἡ (βλ. **συνάπτω**)· ἡ σύνδεσις πρός τι, ἕνωσις, jonction, n. f. σύνδεσις, liaison, n. f. συνένωσις, réunion, n. f. βλ. καὶ **σύζευξις** (accolement). § [ναυτ.] σύναψις, ajustage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ συνάπτειν, action d'ajuster. § [νομ.] σύναψις, contractation, n.f.

συνδαιτυμών, όνος, ὁ καὶ ἡ· σύνδειπνος, convive, n. ὁμοτράπεζος, commensal, e, aux; βλ. δαιτυμών.

συνδακρύω, μέλ. ύσω, κλαίω ὁμοῦ μετά τινος, συγκλαίω, pleurer avec ou ensemble.

συνδακτυλία, ας, ἡ· syndactilie, n. f. ἡ ἕνωσις τῶν δακτύλων μεταξύ των.

συνδάκτυλος, ος, ον· syndactile, adj. ἔχων τοὺς δακτύλους ἡνωμένους.

συνδανείζω, μέλ. είσω, δανείζω ὁμοῦ μετά τινος, prêter ensemble; || [μέσ.] συνδανείζομαι, δανείζομαι μετά τινος, s'emprunter avec.

συνδανειστής, οῦ, ὁ· ὁ ὁμοῦ μετά τινος δανείζων, cocréancier.

συνδαπανῶ (άω), μέλ. ήσω, ὁμοῦ δαπανῶ, ἐξοδεύω, dépenser ensemble.

συνδαυλίζω, μέλ. ίσω, ζωπυρέω, tisonner; attiser; [μεταφ.] περιθάλπω, ὑποθάλπω, fomenter; συντηρῶ, entretenir; τρέφω, nourrir; || — τὸ πῦρ [κυρ. καὶ μεταφ.], attiser le feu; || — τὰ πάθη, fomenter les passions.

συνδαύλισις, εως, ἡ καὶ

συνδαυλισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ συνδαυλίζειν. action d'attiser; attisement, n. m. [μεταφ.] ἡ ὑπόθαλψις, fomentation, n. f.

συνδεδεμένος, η, ον· μετοχ. τοῦ **συνδέω**. § [ἱππολ.] **συνδεδεμένος**, jointé; κυρίως ἀπαντᾶται εἰς τὰς ἑξῆς φράσεις, cheval court ou bas-jointé, **βραχυμεσοκύνιος** ἵππος, οὗτινος τὰ μεσοκύνια ἢ ἡ πρώτη φάλαγξ εἶνε βραχεῖα· **μακρομεσοκύνιος**, long-jointé; **ὀρθομεσοκύνιος**, droit-jointé, κτλ.

συνδεδεμένως [ἐπίρ.] (π. παρκ. μετχ. τοῦ συνδέω), conjointement, adv. **κατὰ τρόπον** συνδεδεμένον.

σύνδειπνος, ὁ, ἡ· βλ. **συνδαιτυμών**.

συνδειπνῶ (έω), μέλ. ήσω, δειπνῶ μετά τινος, dîner ou souper ensemble (avec un autre), συντρώγω τὸ ἑσπερινὸν φαγητὸν μετά τινος.

σύνδεμα, ατος, τό· τὸ ἀντικείμενον δι' οὗ συνδέεταί τι, ὅπερ δύναται νὰ ἦνε διάφορον, π.

χ. συνδετικὴ ὕλη, matière d'agrégation, (ἀναλόγως τῆς ὕλης)· κλπ. ‖ —, garniture, n. f. προκειμένου περὶ ὁδοστρωσίας καλεῖται οὕτως ἡ ἄμμος ἢ τὸ κονίαμα τὸ τιθέμενον μεταξὺ τῶν ἁρμῶν τῶν λίθων· (ἡ συνδετικὴ ὕλη)· ‖ —, contre-platine, n. f. τὸ σῖγμα, μεταλλικὸν τεμάχιον ἐφ' οὗ στηρίζονται αἱ κεφαλαὶ τῶν κοχλιῶν τοῦ ἐμπυρέως, ὅπερ καλεῖται καὶ **κοχλιοφόρον** (porte-vis).

συνδενδρία, ας, τό· ἰδιότης τοῦ συνδένδρου, qualité d'être boisé, boisement, n.m.= τὸ δασῶδες.

σύνδενδρος, ος, ον· ὁ πλήρης δένδρων, πολύδενδρος, κατάφυτος, planté d'arbres; δασώδης, boisé, ée, adj. ‖ **σύνδενδρος**, ος, ον· ὁ διὰ πυκνῶν δένδρων κεκαλυμμένος τόπος, garni d'arbres; bien boisé; ‖ τὸ **σύνδενδρον**, τὸ πυκνὸν μέρος τοῦ δάσους, l'épaisseur du bois; fourré, n. m.

σύνδεσις, εως, ἡ· ἡ πρὸς ἄλληλα δέσις, liaison, n. f. ἕνωσις, jonction, n. f. συνένωσις, réunion, n. f. § [τεχν. ἐν.] ligature, n. f. σύνδεσις πολλῶν στοιχείων ὁμοῦ δι' **ἐπιδέσμου** (ligature). § σύνδεσις, alliance, n.f. π.χ. σύνδεσις λέξεων, alliance des mots; καὶ συνδετικός, ή, όν, d'alliance. § —, agrégation, n. f. συνένωσις πολλῶν εἰδῶν ἢ ἀντικειμένων. § — ὅπλου, ἐργαλείου, affutage, n. m. § —, ἡ συμβολή, assemblage. § —, scellement, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ τμῆμα ἔργου τινὸς ἐκ ξύλου, λίθου ἢ σιδηρουργικῆς τινὸς ἐργασίας (**σιδηρόδεσις**) κατασκευαζομένης οὕτως ὥστε νὰ εἰσέλθῃ καὶ συνδεθῇ ἔν τινι τοίχῳ, λίθῳ, κτλ. κοινῶς τὸ **σβανάρισμα**.

συνδεσμογραφία, ας, ἡ [ἀνατομ.] syndesmographie (σύνδεσμος, ligament καὶ γράφειν, décrire) n. f. μέρος τῆς ἀνατομίας πραγματευόμενον τὴν περιγραφὴν τῶν συνδέσμων (ligaments).

συνδεσμογραφικός, ή, όν· syndesmographique, adj. ἀφορῶν τὴν συνδεσμογραφίαν.

συνδεσμογράφος, ου, ὁ· syndesmographe, n. m. συγγραφεὺς συνδεσμογραφίας.

συνδεσμολογία, ας, ἡ [ἀνατομ.] syndesmologie, n. f. πραγματεία περὶ συνδέσμων, traité sur les ligaments.

συνδεσμολογικός, ή, όν· syndesmologique, adj. ἀφορῶν τὴν συνδεσμολογίαν.

συνδεσμολόγος, ου, ὁ· syndesmologiste ou syndesmologue, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν συνδεσμολογίαν.

σύνδεσμος, ου, ὁ· ἡ σύναψις, ἕνωσις, ὁ δεσμός, lien, n. m. βλ. λέξιν· δεσμός (ἢ σύνδεσμος), κόμβος, nœud, n. m. σύνδεσις, liaison, n. f. συνάφεια, σχέσις, connexion, n. f. ‖ σύνδεσμος, ligue, n. f. ἕνωσις ἀτόμων πρὸς κοινόν τινα σκοπόν· ‖ — στρατιωτικός, ligue militaire; ‖ — ἀγροτικός, ligue agraire; ‖ [ναυτ.] οἱ σύνδεσμοι (βλ. **σχοινόκομβοι**), les nœuds; ‖ σύνδεσμοι ῥάβδων [σιδηροδρομικῶν], éclisses; βλ. **συγκρατητήρ**. § —, συνδετικὸν **τεμάχιον**, pièce de raccord [d'une machine, etc.] § [γραμμ.] τὸ πρὸς σύνδεσμον δύο προτάσεων χρησιμεῦον μόριον, conjonction, n. f. ἤτοι ἡ λέξις δι' ἧς συνδέονται πρὸς ἀλλήλαις ἄλλαι λέξεις ἢ προτάσεις, π. χ. ἐγὼ καὶ σὺ γράφομεν· ὁ μὲν διδάσκαλος διδάσκει, οἱ δὲ μαθηταὶ μανθάνουσι (βλ. καὶ **συνδετικός**)· ‖ διαζευκτικὸς σύνδεσμος, conjonction alternative. § [ἀστρον.] **σύνδεσμος**, nœud [d'orbite] n. m. καὶ πληθ. nœuds καλοῦνται ἀντικείμενα σημεῖα, ἔνθα ἡ ἐκλειπτικὴ τέμνεται ὑπὸ τῆς τροχιᾶς (orbite) οὐρανίου τινὸς σώματος· ‖ οἱ σύνδεσμοι τῆς σελήνης, les nœuds de la lune. § —, lien, n.m. βλ. **ψαλὶς** (aisselier), καὶ ζευκτὸν μεταλλικὸν (ferme métallique). § —, βλ. **ἀπόφυσις** (congé). § —, βλ. **μυιόπτερα** (ailes de mouches). § σύνδεσμος [οἰκοδ.], arrachement; βλ. **συζευκτικὸς** (λίθος, ὀπτόπλινθος). § σύνδεσμος, lierne (βλ. **ἀμφιδέτης**). § σύνδεσμος, association, n. f. **συνεταιρισμός**, κοινῶς ἡ **συντεχνία** καὶ τὸ **συνάφι**. Ἕνωσις διαφόρων ἀτόμων διὰ κοινόν τινα σκοπόν. Ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν συνεταιρισμοί, οἱ ἀποβλέποντες ἰδιωτικὴν ὠφέλειαν καὶ οἱ ἔχοντες ὡς σκοπὸν τὸ γενικώτερον κοινωνικὸν συμφέρον· οἱ τελευταῖοι οὗτοι συνεταιρισμοὶ ὑποβάλλονται ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως ἥτις ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἐγκρίσεως (βλ. ἑταιρία, société). § **σύνδεσμος**, agent de liaison, καλεῖται ἐν τῷ στρατῷ ὁ ὑπαξιωματικὸς ὁ διοριζόμενος διὰ τὴν συγκοινωνίαν μεταξὺ τῶν συζυγαρχιῶν καὶ τῶν διοικητῶν τμημάτων στρατοῦ, κτλ. § **σύνδεσμος**, ligament [ἀνατομ.], καλοῦνται δεσμίδες πυκνοῦ συνδετικοῦ ἱστοῦ, μικρὸν ἐκταταί, δυσκόλως ῥηγνύμεναι, σχήματος ποικιλωτάτου ἀπὸ ταινιώδους μέχρι πλατυσματώδους, προσφυόμεναι διὰ τῶν δύο ἄκρων αὐτῶν πρὸς ὀστᾶ ἢ χόνδρους καὶ συνδέουσαι πρὸς ἄλληλα τὰ ὀστᾶ ταῦτα καὶ τοὺς χόνδρους· ἰδίως ἄξιοι λόγου εἶνε οἱ ἀρθρικοὶ λεγόμενοι σύνδεσμοι, οἵτινες πολλάκις περιβάλλοντες πανταχόθεν τὸ σημεῖον τῆς ἀρθρώσεως δύο ὀστῶν ἀπεργάζονται ἀληθεῖς θηλάκους κλειστοὺς προσφυομένους διὰ τοῦ ἐλευθέρου χείλους αὐτῶν πέριξ ἑκατέρου τῶν διαρθρουμένων ὀστῶν· ‖ **σύνδεσμος** ἢ **συνδετικὴ ταινία**, ligament, n. m. ὅρος ἀνατομικὸς σημαίνων ἱστὸν συμπαγῆ ἀποτελούμενον κυρίως ἐκ λευκῶν ἰνῶν ἧττον ἐλαστικῶν πλὴν ἀνθεκτικωτάτων· διακρίνομεν τὰς **συνδετικὰς ταινίας** τῶν ἀρθρώσεων (ligaments osseux) καὶ τοὺς κυρίως **τένοντας** τῶν μυῶν (ligaments musculeux ou tendons)· ‖ **τραχηλικὸς** ἢ **αὐχενικὸς τένων**, ligament cervical, εἶνε λίαν ἰσχυρὸς τένων συνδέων πρὸς ἀλλήλους τοὺς τραχηλικοὺς σπονδύλους· ‖ **σπονδυλικὸς τένων**, ligament vertébral, ἤτοι γενικὸς τῶν σπονδύλων τένων.

συνδεσμοτομία, ας, ἡ [ἀνατομ.], syndesmotomie, n. f. ἀνατομία τῶν συνδέσμων, dissection des ligaments.

συνδεσμοτομικός, ή, όν· syndesmotomique, adj. ἀφορῶν τὴν συνδεσμοτομίαν.

συνδέσμωσις, εως, ἡ [ἀνατομ.], syndesmose, n. f. κινητὴ ἄρθρωσις ὀστῶν συγκρα-

τουμένη διὰ συνδέσμων, articulation mobile des os, maintenue par des ligaments.

συνδεσμώτης, ου, ὁ· ὁ μετ' ἄλλου δεσμώτης, ὁ εὑρισκόμενος ἐν τῇ φυλακῇ ὁμοῦ μετ' ἄλλου, compagnon de prison.

συνδετήρ, ῆρος, ὁ· ὁ χρησιμεύων πρὸς σύνδεσιν δύο ἀντικειμένων, alliance, n. f. § **συνδετήρ,** ῆρος, ὁ (ὅρος σαγῆς) alliance, n. f. δι' οὗ σημαίνεται πᾶν τὸ χρησιμεῦον πρὸς σύνδεσμον δύο ἢ καὶ πλειοτέρων τμημάτων αὐτῆς ἐν εἴδει θυληκωτῆρος· ‖ — τοῦ ἀκροκορύφου, alliance de dessus de tête; βλ. **φορβιὰ** (licol); ‖ — τοῦ ὑποδεραίου, alliance de sous-gorge; βλ. χαλινὸς φορβωτὸς (bride-licol) καὶ **φορβιὰ** (licol). § —, conjoncteur, n.m. ὁ ἑνόνων δύο ἀντικείμενα· βλ. καὶ **συναπτήρ.** § —, patte, n. f. (sorte de fiche en fer), βλ. **πλάττη.** § —, patte de rais, n.f. ὁ συνδετὴρ τῆς ἀκτῖνος τοῦ τροχοῦ, ἤτοι τὸ μέρος ὅπερ εἰσέρχεται ἐν τῇ πλήμνῃ, εἶνε δὲ τόρμος (tenon) ἔχων τὸ πλάτος τῆς ἀκτῖνος. § —, joint, n, m. τὸ δι' οὗ συνδέεταί τι· βλ. καὶ ἕνωσις (jonction).

συνδετήριος, α, ον· ὁ πρὸς σύνδεσμον συμβολὴν χρησιμεύων· βλ. **συμβολή.**

συνδέτης, ου, ὁ (ὅπλου) βλ. **γεμιστὴς** (chargeur).

συνδετικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸ συνδέειν ἀνήκων, ὁ συνδέων ἑνόνων δύο ἀντικείμενα, qui unit (joint), de jonction, de liaison; d'alliance; d'assemblage; ‖ συνδετικὴ ὕλη [ὀδοπ.] matière d'agrégation καὶ γενικῶς τὸ **σύνδεμα·** ‖ συνδετικὸν σύρμα [τηλεγρ.], fil à ligature; λεπτὸν σύρμα χρησιμεῦον ὡς ἐπίδεσμος, διὰ τὰς συνδέσεις. § [γραμμ.] ὁ διὰ τὴν σύνδεσιν χρησιμεῦον σύνδεσμος, conjonctif, ive ou copulatif, ive (ἐκ τοῦ λατ. copulare=unir) qui sert à lier les mots, les membres de phrase, comme **et, ni** etc. ‖ — συνδετικός, conjonction copulative (=συμπλεκτικός); ‖ τὸ **συνδετικὸν** ῥῆμα **εἰμί,** τὸ συνδέον τὸ ὑποκείμενον μετὰ τοῦ κατηγορουμένου (λογ.) copule, n. f. § [ἀντατ.] συνδετικὴ ταινία, βλ. **σύνδεσμος** (ligament). § συνδετικὸν ἐπικάλυμμα, βλ. **ἐπικάλυμμα.** § συνδετικὸν ἄγκιστρον, βλ. **ἄγκιστρον.**

συνδετικῶς [ἐπίρ.] conjonctivement, adv. κατὰ τρόπον συνδετικόν, d'une manière conjonctive.

συνδέω, μέλ. έσω, δένω ἢ ἑνόνω τι μετ' ἄλλου, δένω ὁμοῦ, lier ensemble; ἑνόνω, joindre ou unir; συνενόνω, réunir; προσδένω, δένω, attacher enchaîner; [συνεκδ.] συνεταιρίζω, associer; ‖ ἡ φιλία ἥτις τοὺς συνδέει, l'amitié qui les unit (les lie); ‖ ἡ φιλία ἑνόνει τοὺς ἀνθρώπους, l'amitié unit les personnes; ‖ ὁ ἔρως συνδέει τὰς καρδίας, l'amour unit les cœurs; ‖ — δύο ξύλα, joindre deux morceaux de bois; ‖ τὸ συμφέρον τοὺς εἶχε συνδέσει, l'intérêt les avait associés; ‖ αἱ αἰτίαι συνδέονται πρὸς τὰ ἀποτελέσματα, les causes s'enchaînent aux effets; ‖ ἡ εὐτυχία ἑκάστου συνδέεται πρὸς τὴν γενικὴν εὐτυχίαν, le bonheur de chacun est attaché au bonheur général; ‖ εἶνε πολὺ συνδεδεμένοι, ils sont très-liés ensemble; ‖ συνδέω φιλίαν, lier (contracter; se lier d') amitié. § συνδέω, enlier, ἐν τῇ οἰκοδομικῇ λέγεται οὕτω διὰ τὴν σύνδεσιν τῶν διαφόρων ὑλικῶν μεταξύ των. § —, πορπάω, boucler. § —, καθηλόω, brocher. § —, πληρόω, hourder. § —, liaisonner, λέγεται ἐπίσης ἡ ἕνωσις τοίχου τινὸς πρὸς ἕτερον, διὰ τῶν εἰς τὸ ἄκρον ἀφιεμένων συνδετικῶν λίθων ἢ ὀπλοπλίνθων· βλ. καὶ **συζευτικὸς** (arrachement); ‖ **συνδέω πέταυρα,** liaisonner des lattes, ἤτοι καθηλόω αὐτὰ οὕτως ὥστε νὰ μὴ καταλήγωσιν ἅπαντα ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιτεγίδος.

συνδήκτωρ, ορος, ὁ· étau, n. m. πληθ. étaux, ἐκ τοῦ συνδάκνω, κοινῶς ὁ **μέγγενες·** καλεῖται οὕτως ἰσχυρά τις λαβὶς ἢ πίεστρον οὗτινος συμπλησιάζουσι τὰς **σιαγόνας** ἢ **δηκτῆρας** (mâchoires ou mors) διά τινος **κοχλίου·** ὁ συνδήκτωρ στερεοῦται ἐπὶ στερεοῦ ἀντικειμένου· ‖ συνδήκτωρ πεπυρωμένων, étau à chaud; ‖ συνδήκτωρ ὁλκωτός, étau à coulisse; ‖ συνδήκτωρ ὀνυχωτός, étau à griffes, ἐκ τοῦ ὄνυξ (griffe); ‖ συνδήκτωρ ἐγχειρίδιος, étau à main, ὁ εἰς τὴν χεῖρα κρατούμενος· ‖ συνδήκτωρ ὑπόποδος, étau à pied, ὁ ἔχων ὑποκάτω πόδα· ‖ συνδήκτωρ ἑλικοτομικός, étau à tarauder; βλ. **ἑλικοτομέω** (tarauder); ‖ συνδήκτωρ τηλίας, étau d'établi; ‖ συνδήκτωρ σιδηρείου, étau de forge; ‖ συνδήκτωρ κλειθροποιοῦ, étau de serrurier; ‖ συνδήκτωρ, βλ. **σχένδυλα** (tenaille à vis).

συνδημότης, ου, ὁ· ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ δήμου ὤν, δημότης (μέλος) ἐν τῷ αὐτῷ δήμῳ, membre de la même commune.

συνδιαβάλλω, ὁμοῦ διαβάλλω, ἤτοι ἐκ συμφώνου μετ' ἄλλου ψευδῶς κατηγορῶ, συκοφαντῶ (κατηγορῶ) ὁμοῦ, calomnier (accuser) ensemble.

συνδιάγω, μέλ. άξω, ἀόρ. συνδιήγαγον, ὁμοῦ διάγω δηλ. τὸν βίον, ἤτοι περνῶ τὸν βίον, (τὴν ζωήν μου, τὸν καιρόν μου), ὁμοῦ μέ, passer sa vie (le temps) ensemble (avec).

συνδιαίτησις, εως, ἡ· ἡ ἀπὸ κοινοῦ διαίτησις, τὸ νὰ ζῇ τις κοινῶς (μαζῇ) μετ' ἄλλου, vie en commun, ὅθεν συμβίωσις, συνοίκησις. cohabitation, n. f.

συνδιαιτητής, οῦ, ὁ· ὢν διαιτητὴς μετ' ἄλλου, qui est arbitre avec un autre, coarbitre, n.

συνδιαιτῶμαι (άομαι), ἀπὸ κοινοῦ διαιτῶμαι, ζῶ ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλου, vivre en commun; ὅθεν συμβιῶ, συζῶ, συγκατοικῶ, cohabiter.

συνδιαλέγομαι, μέλ. θήσομαι, ὁμιλῶ ὁμοῦ, parler ensemble; ὁμιλῶ, διαλέγομαι μετά τινος, causer avec; συνδιαλέγομαι, s'entretenir; συνομιλῶ, converser (βλ. εἰς συνδιάλεξιν τὴν μεταξύ των σχέσιν)· διαλέγομαι, conférer; συναντῶμαι, ἐντυγχάνω (ἀνταμόνω) τινὰ καὶ συνομιλῶ, s'aboucher = λαμβάνω συνέντευξιν.

συνδιαλεκτήριον, ου, τό· αἴθουσα καταστήματος ἐν ᾗ οἱ ἔξωθεν προσερχόμενοι ἀναμένουσι πρὸς συνδιάλεξιν μετὰ τοῦ προσώπου ὅπερ ζητοῦσι νὰ ἴδωσι, parloir, n. m.

συνδιάλεξις, εως, ἡ· ἡ μετά τινος συνομιλία, entretien, n. m. ἡ συνομιλία, conversation, n. f. [συνώνυμα ὧν τὸ μὲν 1ον ἐμφαίνει συνδιάλεξιν ἐπὶ ὡρισμένης ὑποθέσεως, ἐξεταζομένης σπουδαιότερον καὶ ληγούσης εἰς θετικὸν ἀποτέλεσμα· συνδιαλέγεσθαι μετά τινος, ἔχειν συνδιάλεξιν, avoir un entretien avec quelqu'un; συνδιαλέξεις πνευματικαί, entretiens spirituels ; τὸ 2ον σημαίνει ποικίλην συνδιάλεξιν μεθ' ἑνὸς ἢ πλειοτέρων προσώπων πρὸς εὐχάριστον διατριβὴν τοῦ χρόνου]· ἡ **διάλεξις** [ἐπιστημονική], conférence, n. f. (βλ. λέξιν)· ἡ συνέντευξις (πρὸς ὁμιλίαν), abouchement, n. m. colloque (ἐκ τοῦ col καὶ λατ. loqui = parler) n. m. entretien de deux ou plusieurs personnes.

συνδιαλλαγή, ῆς, ἡ· κοινὸς συμβιβασμὸς μεταξὺ διαφωνούντων, συμφιλίωσις, réconciliation, n f. ou raccommodement, n. m. || || ἔρχομαι εἰς τινα συνδιαλλαγήν, en venir à une réconciliation. § —, βλ. **εἰρηνοποίησις** (pacification).

συνδιαλλάκτης, ου, ὁ· ὁ συνδιαλλάσσων (άττων), réconciliateur, trice ; βλ. καὶ **εἰρηνοποιός**.

συνδιαλλακτικός, ή, όν, ἀφορῶν, ἀποβλέπων εἰς συνδιαλλαγήν, de réconciliation ; συμβιβαστικός, réconciliant, e, adj. conciliant, e, adj. βλ. **εἰρηνοποιός**.

συνδιαλλακτικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συνδιαλλακτικόν, d'une manière conciliante.

συνδιαλλάσσω, μέλ. άξω· συνδιαλλάσσω τινὶ πρός τινα, συμβιβάζω, συμφιλιῶ, réconcilier, ou raccommoder ; ἀποκαθιστῶ εἰς καλὰς σχέσεις δύο ἄτομα, remettre bien ensemble ; συμβιβάζω, συμφιλιόνω, concilier ; || — δύο φίλους, δύο συζύγους, réconcilier deux amis ; deux époux ; || συνδιαλλάσσομαι (συμφιλιοῦμαι), se réconcilier, faire la paix ; || συνδιηλλάγησαν, ils se sont réconciliés (raccommodés), ils ont fait la paix. § —, βλ. **εἰρηνοποιῶ** (pacifier) καὶ **εἰρηνοποιὸς** (pacificateur ; conciliateur, conciliant, e) = συνδιαλλάττων, ουσα, ον.

συνδιασκέπτομαι, μέλ. θήσομαι, σκέπτομαι ὁμοῦ μετά τινος, délibérer ensemble ; ζητῶ τὴν συμβουλὴν τινὸς σκεπτόμενος μετὰ τούτου, tenir conseil ; (συνδιασκέπτομαι ἐπὶ ἰατρῶν, δικηγόρων), consulter ; εὑρίσκομαι εἰς συνδιάσκεψιν, συνδιασκέπτομαι, conférer.

συνδιάσκεψις, εως, ἡ· ἀπὸ κοινοῦ διάσκεψις, délibération en commun ; συμβούλιον, conseil, n. m. ἡ σύσκεψις, conférence, n. f. || συνδιάσκεψις, ἡ· conférence, n. f **σύσκεψις** (ἰδίως ἐπιστημονική)· συνάθροισις πλειοτέρων προσώπων ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ συσκεφθῶσιν ἐπὶ ὑποθέσεως ἢ ζητήματος τινός· || ἡ ἐν Παρισίοις συνδιάσκεψις, la conférence de Paris ; || ἡ συνδιάσκεψις τῆς εἰρήνης, la conférence de la paix ; || αἴθουσα συνδιασκέψεων, chambre de conseil ; || συνδιάσκεψις ἰατρῶν, δικηγόρων, consultation, n. f.

συνδιάταξις, εως, ἡ· coordination, n. f. κατάταξις ἤτοι ἡ πρᾶξις τοῦ συνδιατάσσειν, action de coordonner.

συνδιατάσσω, κατ' εἴδη συντάσσω, κατατάσσω, συναρμόζω, coordonner, συνδυάζω κατὰ τὴν ὑποδεικνυομένην τάξιν τῆς μορφῆς ἢ τῆς φύσεως τῶν στοιχείων.

συνδιατρέφω, μέλ. θρέψω, τρέφω ὁμοῦ, nourrir ensemble.

συνδιατριβή, ῆς, ἡ· τὸ νὰ διέρχηται, νὰ περνᾷ τις μετ' ἄλλων τὸν καιρόν του, action de passer le temps ensemble ; ἡ συντροφία (μετά τινος), compagnie, n. f. ἡ συναναστροφὴ (μετὰ πλειοτέρων), société, n. f.

συνδιατρίβω, μέλ. ίψω, διέρχομαι (περνῶ) τὸν καιρὸν μετ' ἄλλου, passer son temps ensemble ; διάγω, ζῶ (διαμένω μετά τινος), vivre (rester) ensemble.

συνδιαφέρομαι, ἔχω κοινὸν μετ' ἄλλου ἐνδιαφέρον, avoir un intérêt commun ; εἶμαι συνενδιαφερόμενος, être coïntéressé : ἐνδιαφέρομαι ἐπίσης, s'intéresser aussi.

συνδιαφεύγω, μέλ. φεύξομαι, ἀόρ. συνδιέφυγον, διαφεύγω (ἀναχωρῶ) ὁμοῦ μετά τινος, échapper (s'enfuir) ensemble.

συνδιαφυλάττω (άσσω), μέλ. άξω, διαφυλάττω, διατηρῶ (φυλάττω, κρατῶ) τι μετ' ἄλλου, conserver (garder) ensemble.

συνδιαχειμάζω, μέλ. άσω, διαχειμάζω ὁμοῦ μετά τινος, hiverner ensemble ; περνῶ τὸν χειμῶνα ἐν τοῖς χειμαδίοις.

συνδιδακτικός, ή, όν [κυρ. ἐπὶ διδασκαλίας], ταυτόχρονος, σύγχρονος, simultané, ée, adj. || συνδιδακτικὴ μέθοδος, mode d'enseignement simultané, ἤτοι σύγχρονος διδασκαλία.

συνδιδάσκω, μέλ. άξω, διδάσκω ὁμοῦ, instruire, enseigner ensemble, ἤτοι διδάσκω ταυτοχρόνως.

συνδιημερεύω, μέλ. εύσω, περνῶ μετά τινος τὴν ἡμέραν, διέρχομαι [ὅλην] τὴν ἡμέραν ὁμοῦ (μετά τινος), passer [toute] la journée ensemble.

συνδικάζω, μέλ. άσω, δικάζω (κρίνω) ὁμοῦ (μετά τινος), juger ensemble.

συνδικαστής, οῦ, ὁ· ὁ μετ' ἄλλου δικαστής, qui est juge avec un autre collègue, n. m. (βλ. καὶ **συνάδελφος**).

συνδικᾶτον, ου, τὸ [νεολ.] syndicat, n. m. ὁμὰς καταρτιζομένη πρὸς ἐξυπηρέτησιν κοινῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων, ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν, ἡ ὁμάς, groupe, n. m. || ὁ τοῦ συνδικάτου, syndicataire, adj. ἀφορῶν τὸ συνδικᾶτον· || μέλος οἰκονομικοῦ συνδικάτου, syndicataire, n. m. || ὑπερασπίζεσθαι τὰ συμφέροντα τῶν μελῶν τοῦ συνδικάτου, défendre les intérêts des syndicataires ; || καταρτίζω (ὀργανίζω) συνδικᾶτον, syndiquer, organiser un syndicat: syndiquer les ouvriers.

συνδικία, ας, ἡ· syndicat, n.m. τὸ ἀξίωμα, τὰ καθήκοντα τοῦ συνδίκου, charge, fonction du syndic ; ἐπίσης ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας τοῦ συνδίκου· || ἐπὶ τῆς συνδικίας αὐτοῦ, durant son syndicat.

σύνδικος, ου, ὁ· syndic, n. m. λέγεται

ὁ κατ' ἐκλογὴν ἐπίτροπος καὶ ἐπιμελητὴς τῶν ὑποθέσεων ὁμάδος, ἑταιρίας, σωματείου, κοινότητος τινός, κτλ. le syndic de la faculté; les syndics d'une compagnie, d'une corporation, d'une communauté; || [ἐμπορ.] σύνδικοι (syndics) καλοῦνται οἱ ἐν πτωχεύσει τινὶ ἀναλαμβάνοντες καὶ ἐπιτελλόμενοι τὴν διαχείρησιν τῆς περιουσίας τοῦ πτωχεύσαντος, διοριζόμενοι ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου· || οἱ προσωρινοὶ σύνδικοι, les syndics provisoires; || ὁ τοῦ συνδίκου, syndical, ale, aux, adj. || ὑπηρεσία τοῦ συνδίκου, fonctions syndicales.

συνδιοικῶ (έω), μέλ. ήσω, διοικῶ (διαχειρίζομαι, διευθύνω) μετά τινος, administrer (gouverner) ensemble.

συνδουλεύω, μέλ. εύσω, δουλεύω (ὑπηρετῶ) ὁμοῦ, servir ensemble.

σύνδουλος, ος, ον· ὁμόδουλος, ὁ σὺν ἄλλῳ τινὶ δουλεύων, σύντροφος ἐν τῇ δουλείᾳ, compagnon de servitude (d'esclavage).

συνδρομή, ῆς, ἡ· ἡ χορηγουμένη πρός τινα βοήθεια, ἡ βοήθεια, secours, n. m. assistance, n. f. ou aide, n. m. || παρέχω (δίδω) συνδρομήν, assister = βοηθῶ τινά, secourir. § —, ἡ εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ τάσις, ῥοή, συρροή, concours, n. m. || — εὐνοϊκῶν περιστάσεων, concours de circonstances favorables. § **συνδρομή**, abonnement, n. m. ou souscription, n. f. συμφωνία μεταξὺ δύο ἀτόμων, τοῦ παρέχοντος καὶ τοῦ καταναλωτοῦ πράγματος τινός, ὅπως ὁ μὲν δίδῃ, ὁ δὲ λαμβάνῃ αὐτὸ εἰς ὡρισμένας ἐποχὰς διὰ συμφωνηθείσης τιμῆς· || — εἰς ἐφημερίδα, abonnement à un journal; || — εἰς βιβλίον [μέλλον νὰ ἐκδοθῇ], souscription à un livre, τὸ ὑπογράφειν ἔν τινι ἀγγελίᾳ ὡς συνδρομητής. § **συνδρομή**, syndrome (= concours) n. m. τὸ σύνολον τῶν συμπτωμάτων ἅτινα δύνανται νὰ χαρακτηρίσωσι πάθησιν ἢ ἀσθένειαν τινά.

συνδρομητής, οῦ, ὁ· abonné, ée, n. (βλ. **συνδρομή**)· || — [ἐφημερίδος], abonné [à un journal]; || — εἰς βιβλίον, souscripteur [à un livre]; || γίνομαι συνδρομητὴς [εἰς ἐφημερίδα ἢ περιοδικόν], s'abonner; [εἰς βιβλίον], souscrire.

συνδυάζω, μέλ. άσω, combiner; συνενόνω πλειότερα ἀντικείμενα διαθέτων ταῦτα ὁμοῦ, ἢ δύο ἀνθρώπους, δύο ζῷα, ἢ δύο πράγματα ἑνόνω μετ' ἀλλήλων, κοινῶς ζευγαρόνω, accoupler; ὅθεν γενικῶς συνάπτω, συνενόνω, joindre; ἑνόνω, unir; ἑνοῦμαι πρός τινα, συνεταιρίζομαι, συντροφεύω, associer; ἐξετάζω ἐκ παραλλήλου, συμπλησιάζω, rapprocher; || — ἀποδείξεις (συλλογισμούς), combiner des preuves (des raisonnements); || συνδυάζων τις τὰ περιστατικά, en rapprochant les circonstances; || — τὸ τερπνὸν τῷ ὠφελίμῳ, joindre l'utile à l'agréable; || ὅλα αὐτὰ δὲν συνδυάζονται, tout cela ne va pas bien ensemble; || συνδυάζομαι [ἐκλογικῶς], s'associer (se coaliser) avec; || ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀρετὴ συνδυάζονται κάλλιστα, l'honneur et la vertu peuvent fort bien se combiner.

συνδυασμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ συνδυάζειν, action de combiner, combinaison, n. f. μέτρα, σχέδια, συνδυασμοί, combinaisons; σύνδεσις, ἕνωσις, union, n. f. συνεταιρισμός, association, n.f. συμπλησίασις, rapprochement, n. m. συμμαχία, συνασπισμὸς κομμάτων, coalition, n. f. || συνδυασμοὶ ἀριθμῶν, combinaison de chiffres; || ἐκλογικοὶ συνδυασμοί, associations (coalitions) électorales. § συνδυασμὸς γενῶν, accouplement, n. m. φυσιολογικῶς καλεῖται ἡ προσαρμογὴ τοῦ ἄρρενος πρὸς τὸ θῆλυ, ἡ προσέγγισις τοῦ ἄρρενος γεννητικοῦ μορίου πρὸς τὸ θῆλυ, ἡ ἑτερόφυλος ἐν γένει μῖξις τῶν ζώων τῶν εὐμοιρούντων διακεκριμένων γεννητικῶν ὀργάνων. § συνδυασμὸς τῶν ὑψώσεων, conjugaison de la hausse; π. χ. βολὴ λόχου, κλπ. βαλλούσης ἑκάστης διμοιρίας, κλ. διὰ διαφορετικῆς ὑψώσεως. § **συνδυασμὸς** ἡ σύμπραξις, accord, n. m. ἐν τῇ ἱππευτικῇ ἐννοεῖται ἡ τελεία καὶ κανονικὴ συνεργασία ἁπάντων τῶν ἱππευτικῶν βοηθημάτων πρὸς ἐκτέλεσιν κανονικῶν καὶ ἐκρύθμων κινήσεων· || τέλειος συνδυασμός, accord parfait; || ὁ συνδυασμὸς τῶν διαφόρων βοηθημάτων, accord des aides; || ἡ συνεργασία τῶν χειρῶν καὶ τῶν κνημῶν, accord des mains et des jambes; || ὁ συνδυασμὸς τῆς στάσεως τοῦ ἱππέως μετὰ τῶν βοηθημάτων, accord de la position avec les aides; || συνδυασμὸς τῆς ἐνεργείας τῶν χειρῶν (τῶν κνημῶν), accord des effets des mains (des jambes).

συνδυαστικός, ή, όν· ἀφορῶν συνδυασμόν, de combinaison; combinatoire, adj.

συνεγγυητής, οῦ, ὁ [νομ.], ὁ μετ' ἄλλου ἐγγυητής, cofidéjusseur, n. «ἡ τῶν ἐγγυητῶν ἀπορία τοὺς συνεγγυητὰς βαρύνει» Θεοφ. 3,20.

σύνεγγυς [ἐπίρ.], πλησιέστατα, tout proche, adv. πολὺ πλησίον, tout près; || ἐκ τοῦ σύνεγγυς, de près=ἐκ τοῦ πλησίον· || **ἐκ τοῦ σύνεγγυς**, bout portant; || **βάλλω ἐκ τοῦ σύνεγγυς**, tirer un coup de fusil à bout portant, οὕτως ὥστε τὸ στόμιον τοῦ ὅπλου νὰ ἦνε ἐγγύτατα τοῦ βαλλομένου ἀντικειμένου.

συνεγγυῶμαι (άομαι), ἐγγυῶμαι (δίδω ἐγγύησιν) μετ' ἄλλου, cautionner (garantir) ensemble.

συνεγείρω, βλ. συναγείρω.

συνεδρία, ας, ἡ· βλ. συνεδρίασις.

συνεδριάζω, μέλ. άσω, συγκάθημαι, συνέρχομαι ἐν τόπῳ πρὸς τούτῳ πρὸς σύσκεψιν, συναθροίζομαι, συνέρχομαί που, s'assembler; συνεδριάζω, tenir séance; συγκεντροῦμαι, se réunir; ἡ βουλὴ θὰ συνεδριάσῃ αὔριον, la Chambre s'assemblera demain; || [ἡ ἐπιτροπὴ] συνεδριάζει ἐν τῷ ὑπουργείῳ, tient ses séances dans le ministère; || [νομ.] τὸ δικαστήριον συνεδριάζον κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, tribunal séant à huis clos; || συνεδριάζω εἰς (ἐπὶ στρατοδικείου), siéger; || συνεδριάζουν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ils tiennent leurs séances au ministère.

συνεδρίασις, εως, ἡ· τὸ συγκάθεσθαι μετ' ἄλλων καὶ συσκέπτεσθαι, séance, n. f. || διακούσης τῆς συνεδριάσεως, séance tenante; || κηρύττω τὴν ἔναρξιν (τὴν λῆξιν) τῆς συνεδριά-

σεως, ouvrir (lever) la séance; || μυστικὴ συνεδρίασις [τῆς Βουλῆς], comité secret; || ἡ συνεδρία (συνεδρίασις) τοῦ συμβουλίου, la séance du conseil. § — [δικαστηρίου ἰδ.], audience, n. f. || — δημοσία (μυστική), audience publique (à huis clos).

συνέδριον, ου, τό· σύναξις πολλῶν συγκαθημένων πρὸς σύσκεψιν, congrès, n. m. [συνεκδ.] συνέλευσις, assemblée, n.f. συνάθροισις, réunion, n.f. συμβούλιον, conseil, n.m. [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.] μυστικὸν διαβούλιον, conciliabule, n.m. || διεθνὲς συνέδριον, congrès international; || τὸ 'Ελεγκτικὸν Συνέδριον, la Cour des Comptes; || δὲν τὸν ἐδέχθησαν εἰς τὰ συνέδριά των, ils ne l'ont pas admis dans leurs conciliabules. § **συνέδριον,** τό, congrès, n. m. (σύνοδος πολιτική) συνάθροισις ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων ἐθνῶν πρὸς κανονισμὸν ζητημάτων ἐγερθέντων μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων δυνάμεων μετά τινα πόλεμον, ἢ πρὸς λύσιν διαφορᾶς ἢ κανονισμὸν ζητημάτων ἀφορώντων δύο ἢ πλειοτέρας δυνάμεις.

σύνεδρος, ος, ον· synèdre, n. m. ὁ συγκάθεδρος, συγκαθήμενος ἰδ. πρὸς σύσκεψιν, qui siège avec. § [χυρ, νομ.] —, μέλος τοῦ κακουργιοδικείου, membre de la cour d'assises; || τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, la cour d'assises (βλ. **κακουργιοδικεῖον**).

συνεζευγμέναι ἀψῖδες (συζευγνύω) ἢ ἐπιζευγμέναι, arcs en accolade, ἤτοι παράπλευρος τοποθέτησις· βλ. ἀψὶς ἐπιζευγμένη.

συνεθίζω, βλ. **συναιθίζω.**

συνείδησις, εως, ἡ· καὶ συνειδός, τό· conscience, n. f. τὸ συνεξεύρειν τι, γνῶσις ἐσωτερική, δι' ἧς ὁ ἄνθρωπος πληροφορεῖ ἑαυτὸν περὶ τοῦ κακοῦ ἢ καλοῦ, ὅπερ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔπραξε (Λουκ. ἐρωτ. 49). 'Εν τῇ ψυχολογίᾳ καλεῖται συνείδησις ἡ πραγματικὴ (ἐνεργὸς) παραστατικὴ ἐνέργεια. Συνείδησιν ἔχομεν μόνον ἐκείνου ὅπερ παριστῶμεν πράγματι, οὐχὶ δὲ ἐκείνου οὗ ἡ παράστασις ὑπάρχει ἐν ἡμῖν κεκωλυμένη, ἤτοι ἐσκοτισμένη δι' ἀντιθέτων παραστάσεων· || ὁ φόβος, ἡ ἀνησυχία τῆς συνειδήσεως, ἄτοπος τύψις τοῦ συνειδότος, scrupule, n.m. || ἔχει καθαρὰν τὴν συνείδησίν του, il a la conscience nette; || ἄνθρωπος χωρὶς συνείδησιν (ἀσυνείδητος), homme sans conscience, sans scrupule; || δὲν ἔχει διόλου συνείδησιν, il n'a ni foi ni loi; || τύψις [ἔλεγχος] συνειδήσεως, remords; retour de conscience; || ἐν συνειδήσει, en [bonne] conscience; || ἐρώτησε τὴν συνείδησίν σου, mettez la main sur la conscience; || αὐτὸ εἶνε ἔργον συνειδήσεως, c'est un cas de conscience; || δὲν συγχωρεῖ ἡ συνείδησίς μου νά, je me fais un cas de conscience (je me fais scrupule) de; || διὰ ν' ἀναπαύσῃ τὴν συνείδησίν του, pour l'acquit de sa conscience ἢ par acquit de conscience; || πράττω τι πρὸς ἡσυχίαν τῆς συνειδήσεώς μου, faire quelque chose pour l'acquit de sa conscience.

συνειδός, ότος, τό· βλ. **συνείδησις.**

συνειθίζω, μέλ. ίσω, συνειθίζω εἴς τι ἢ μέ τι, accoutumer; habituer; ἐξοικειῶ, κάμνω τινὰ νὰ λάβῃ τὴν συνήθειαν, faire prendre l'habitude; διὰ τῆς ἀνατροφῆς ἢ τῆς συνηθείας μορφῶ τὸ πνεῦμα, τὴν καρδίαν, τὰ ἤθη, πλάττω, μορφῶ, façonner; || τὸν ἐσυνείθισα εἰς τὴν ἐργασίαν, je l'ai accoutumé (habitué) au travail. § [συνήθ. οὐδ.] ἐθίζω ἐμαυτόν, s'accoutumer; s'habituer; se faire; ἐξοικειοῦμαι, se familiariser; λαμβάνω τὴν ἕξιν, prendre l'habitude; ἔχω τὴν συνήθειαν (τὴν ἕξιν), avoir coutume (la coutume, l'habitude) de; || ἐσυνείθισε νὰ μὴ κάμῃ τίποτε, il s'est habitué à ne rien faire; || ἐσυνείθισα μαζή του, je me suis accoutumé avec lui; || δὲν ἐσυνείθισεν ἀκόμη τὸ κλίμα, il ne s'est pas encore acclimaté; || τὰ συνειθίζει χανεὶς ὅλα, on se fait à tout; || ἐσυνείθισε πάλιν νὰ καπνίζῃ, il a repris l'habitude de fumer; || — νὰ σιωπῶ ὅταν, j'ai l'habitude de me taire lorsque; || δὲν τὸ συνειθίζω, je n'en ai pas l'habitude; || αὐτὰ ἐγὼ δὲν τὰ συνειθίζω, ce n'est pas dans mes habitudes; || μετεχειρίσθη τὰ μέσα τὰ ὁποῖα συνειθίζει, il a employé les moyens dont il est coutumier; || ἀλλέως τὸ συνειθίζουν εἰς τὴν 'Ελλάδα, on le pratique autrement en Grèce; || εἶμαι συνειθισμένος, j'y suis fait; j'y suis habitué. § [μέσ. τριτοπρ.] συνειθίζεται, τό νὰ ἦνε ἐν χρήσει ὡς ἐκ συνηθείας, être usuel; être de mise; avoir cours; être de (à la) mode; || ὅπως συνειθίζεται, comme c'est l'usage; || αὐτὸ τὸ ὕφασμα δὲν συνειθίζεται πλέον, cette étoffe n' est plus de mise; ne se porte plus. § [μετοχ. ἐπίθ.] **συνειθισμένος,** η, ον, habituel, elle, adj. accoutumé, ée, adj. συνήθης, κοινός, ordinaire, adj. κοινός, commun, une, adj. || ἡ συνειθισμένη του ἐργασία, son travail habituel; || τὴν συνειθισμένην ὥραν, à l'heure accoutumée; || αὐτὸ εἶνε πρᾶγμα πολὺ συνειθισμένον, c'est une chose bien commune; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ συνειθισμένον [ἐνν. φαγητόν], l'ordinaire || τὰ συνειθισμένα τινός, les habitudes de quelqu'un = αἱ συνήθειαι, αἱ ἕξεις· || ἔκαμε πάλιν τὰ συνειθισμένα του, il a fait encore des siennes.

συνειλέω-ῶ, μέλ. ήσω· περιτυλίσσω, συστρέφω, rouler, enrouler.

συνείλημα, ατος, τὸ [σελλοπ.], rouleau, n. m. (ἐκ τοῦ συνειλέω)· || —, τὸ σύστρεμμα, rouleau, n. m. βλ. **συστρεμμάτιον**· || — (τῆς πόρπης, boucle), τὸ περιτύλιγμα [σελλοπ.], sommier, n. m.

συνείλησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συνειλέειν-εῖν, ἡ περιτύλιξις.

συνειρμός, οῦ, ὁ (συνείρω) (βλ. καὶ εἱρμός), ἡ ἀλληλουχία, ἡ συνέχεια, suite, n. f. ὁ εἱρμός, ἡ σύνδεσις, ἡ ἀλληλουχία, enchaînement, n. m. σχέσις, rapport, n. m. σύνδεσις, liaison, n. f. [φιλοσ. ἰδ.] association, n. f. || συνειρμὸς ἰδεῶν, enchaînement d'idées; || δὲν ὑπάρχει συνειρμὸς εἰς τὰς ἰδέας του, il n'a pas de suite dans ses idées; || **συνειρμὸς** [association (f.) des idées], ἢ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

σύζευξις, ἡ συνεφέλκυσις τῶν παραστάσεων, καλεῖται ἐν τῇ ψυχολογίᾳ ὁ γενικὸς νόμος καθ' ὃν συνδέονται πρὸς ἀλλήλας σύγχρονοι ἀντίθετοι παραστάσεις. Δὲν περιορίζεται δὲ ὁ συνειρμὸς εἰς τὰς συγχρόνους, ἀλλὰ ἐκτείνεται καὶ εἰς τὰς διαδοχικάς, εἰς σειρὰς δηλαδὴ ἀλλήλας διαδεχομένων παραστάσεων, διότι καὶ αὗται εἶνε ἐν μέρει σύγχρονοι. Ἔχει δὲ ὁ συνειρμὸς μεγίστην σημασίαν ἐν τῇ ἀναπλάσει τῶν παραστάσεων, τῇ μνήμῃ, τῇ φαντασίᾳ.

συνείρω, μέλ. ερῶ, ἀόρ. συνεῖρα, συνέχομαι, enchaîner, suivre.

συνεισάγω, μέλ. άξω, εἰσάγω ὁμοῦ (ἐν ταυτῷ, ταυτοχρόνως), introduire ensemble (simultanément).

συνεισέρχομαι, εἰσέρχομαι μετά τινος, entrer ensemble ou avec.

συνεισφέρω, μέλ. θὰ συνεισφέρω, εἰσφέρω τινί τι, κάμνω συνεισφοράν, se cotiser; χορηγῶ τὸ μερίδιόν μου (τὸ ἀναλογοῦν μοι), fournir sa part (sa quote-part); πληρόνω ἑκουσίως ὡς εἶδος συνεισφορᾶς, συνδρομῆς, se taxer; [συνεκδ.] συντελῶ, συντείνω, contribuer; χορηγῶ, παρέχω, fournir; δίδω τί τινι, φέρω, apporter; συντελῶ, συντρέχω, concourir; ‖ πρέπει καθεὶς νὰ συνεισφέρῃ κατὰ τὰ μέσα του, il faut que chacun se cotise selon ses moyens; ‖ οἱ φίλοι του συνεισέφεραν διὰ νὰ πληρώσουν τὰ χρέη του, ses amis se sont taxés pour payer ses dettes; ‖ συνεισφέρω εἰς τὴν δαπάνην, fournir (avoir part) à la dépense; ‖ συνεισέφερε καὶ αὐτός, il y a contribué aussi; ‖ οἱ μὲν συνεισφέρουν τὴν πεῖράν των, οἱ δὲ τὰ χρήματά των, les uns apportent leur expérience, les autres leur argent.

συνεισφορά, ᾶς, ἡ· ἡ κοινῶς γινομένη εἰσφορά, ἔρανος, χρηματικὴ βοήθεια, cotisation, n. f. τὸ ἀναλογοῦν, τὸ μερίδιον, quote-part, n. f. ‖ συλλέγω συνεισφοράς, faire une collecte. § —, contribution, n. f. ἡ εἰσφορά, ὁ ἔρανος, ἐκεῖνο ὅπερ ἕκαστος ὀφείλει νὰ δώσῃ διὰ μερίδιόν του εἴτε εἰς κοινὴν δαπάνην, εἴτε εἰς κοινὴν ἐπιβάρυνσιν. § [νομ. ἰδ.] ἐπὶ ἀβαρίας, contribution, n. f.

συνεκδημέω-ῶ, μέλ. ήσω, ἀναχωρῶ ὁμοῦ τῆς χώρας μου, ξενιτεύομαι, voyager ensemble, aller à l'étranger.

συνέκδημος, ος, ον· συνοδοιπόρος, σύντροφος ἐν τῇ ξενητείᾳ, σύντροφος τοῦ ταξειδίου, compagnon de voyage; [συνεκδ.] ἐγκόλπιον ταξειδίων, vade-mecum (vadé-mécom), n. m. βιβλίον χρησιμεῦον ὡς ὁδηγὸς τῶν ταξειδίων.

συνεκδοχή, ῆς, ἡ [γραμμ.], synecdoque ou synecdoche, n. f. κυρίως τὸ συνάμα ἐννοεῖν, ὅθεν ἡ παραδοχὴ τοῦ ὑπονοουμένου. Ἐν τῇ ῥητορικῇ καλεῖται οὕτως τρόπος τις ἐκφράσεως καθ' ὃν μόνον ὑπεμφαίνεται ἡ κυρία ἔννοια, δὲν ἐκφράζεται δὲ πραγματικῶς, ἰδίως δὲ συμβαίνει τοῦτο ὅταν μέρος τι ἀντὶ τοῦ ὅλου ἢ ἀντιστρόφως ὅλου ἀντὶ τοῦ μέρους τίθηται.

συνεκδοχικός, ή, όν· de synecdoque; ἐκφραζόμενος διὰ συνεκδοχῆς, exprimé par synecdoque.

συνεκδοχικῶς [ἐπίρ.] κατὰ συνεκδοχήν, par synecdoque.

συνεκλείπω, μέλ. είψω, ἐκλείπω (ἐξαφανίζομαι) ὁμοῦ, disparaître ensemble.

συνεκπυρσοκρότησις, εως, ἡ· βλ. συμπυροβόλησις.

συνεκστρατεύω, μέλ. εύσω, ἐκστρατεύω ὁμοῦ μετά τινος, se mettre en campagne ensemble.

συνεκτικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος), ὁ δύναμιν ἔχων τοῦ συνέχειν, τοῦ συγκρατεῖν, qui contient (maintient) ὁ δυνάμενος νὰ συγκρατήσῃ, qui peut contenir; (maintenir etc); [ἐν.] συναφής, cohérent, e, adj. ‖ [χειρουργ.] συνεκτικὸς ἐπίδεσμος, bandage contentif, qui contient, maintient: appareil contentif; ‖ συνεκτικὴ δύναμις, force de cohésion. § **συνεκτικός,** ή, όν· tenace, adj. **συμφυής,** ής, ές· ὁ δύναμιν ἔχων τοῦ συνέχειν, τοῦ συγκρατεῖν, ὁ στερεῶς συνηνωμένος· κατ' ἐπέκτασιν δὲ **κολλώδης,** ης, ες· βλ. καὶ **ἀνθεκτικός, ἀνθεκτικότης.**

συνεκτικότης, ητος, ἡ· ἡ **συνοχή,** cohésion, n. f. βλ. λέξιν. § συνεκτικότης (ἢ **συμφυή**), tenacité, n. f. καλεῖται ἡ δύναμις ἡ συγκρατοῦσα τὰ μόρια μετάλλου καὶ ἐμποδίζουσα τοῦτο ἀπὸ τοῦ νὰ θραυσθῇ ἢ παραμορφωθῇ ἄνευ τῆς ἐνεργείας ἐπ' αὐτοῦ ἰσχυρᾶς δυνάμεως· βλ. **συνεκτικὸς** καὶ **ἀνθεκτικότης.**

συνεκτίνω, ὁμοῦ ἐκτίνω, payer ensemble; βλ. καὶ ἐκτίνω.

συνεκφώνησις, εως, ἡ· ἡ ἐν ταυτῷ γινομένη ἐκφώνησις, prononciation ensemble; [γραμμ.] contraction de deux voyelles=**συνίζησις**· ‖ συνεκφώνησις, εως, ἡ· synecphonèse, n. f. συνώνυμον τοῦ **συναίρεσις** (synérèse).

συνεκφωνῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐκφωνῶ (προφέρω) ὁμοῦ, prononcer ensemble.

συνελαύνω, ἐν ταυτῷ, ὁμοῦ συνωθῶ, ἐλαύνω, προχωρῶ, faire avancer, faire courir ensemble; (ὀχήματα, ἵππους).

συνέλευσις, εως, ἡ· ἡ πολλῶν ὁμοῦ ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἔλευσις, ἐρχομός, σύναξις, assemblée, n. f. [κατ' ἐπέκτασιν] συνέλευσις πολυτάραχος, pétaudière, n. f. βλ. **πορδοχλανειό**· ‖ **συνέλευσις ἐθνικὴ** ἢ **σύνοδος ἐθνική,** assemblée nationale) εἶνε τὸ ὄνομα ὅπερ ἐδέχθη τὸ πρῶτον ἡ ἐν Γαλλίᾳ τῷ 1789 συνελθοῦσα σύνοδος τῶν γενικῶν τάξεων κατ' Ἰούνιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῆς τρίτης τάξεως μόνον, ἀφ' οὗ ἠρνήθησαν ἡ ἀριστοκρατία καὶ ὁ κλῆρος νὰ λάβωσι μέρος εἰς αὐτήν. Τὸ ἔργον αὐτῆς ὑπῆρξεν ἡ σύνταξις θεμελίου νόμου τῆς πολιτείας (συντάγματος, constitution, ἐξ οὗ καὶ **συντακτικὴ συνέλευσις,** assemblée constituante). Τὴν τοιαύτην συνέλευσιν συνεδρεύσασαν μέχρι τῆς 30 Σεπτ. (ν) 1791 διεδέχθη ἀμέσως ἡ **νομοθετικὴ συνέλευσις** (assemblée législative) ἥτις ἀντικατεστάθη κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1792 διὰ τῆς λεγομένης Convention. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἔλαβον κατόπιν καὶ

διάφοροι ἄλλαι σύνοδοι προελθοῦσαι ἐκ μεγάλων κινήσεων τῶν ἐθνῶν.

συνελικτήρ, ῆρος, ὁ· enrouleur, n. m. ὁ χρησιμεύων ἵνα συνελίσσῃ, περιτυλίσσῃ τι.

συνέλιξις, εως, ἡ· ἡ ὁμοῦ τύλιξις, enroulement, n. m.

συνελίσσω, μέλ. ίξω, ὁμοῦ ἑλίσσω, περιτυλίσσω, enrouler.

συνέλω, συναιρέω, νὰ εἴπω ἐν συντομίᾳ, dire en peu de mots ; οὔτινος μόνον ἡ μετχ. συνελών, εἶνε εὔχρηστος· «ἵνα **συνελὼν** εἴπω, συνελόντι εἰπεῖν = συντόμως εἰπεῖν = ἐν ὀλίγοις, περιληπτικῶς.

συνελών, οὖσα, ὸν (μετοχ.) [εὔχρ. μόνον ἐν τῇ φράσει] συνελόντι εἰπεῖν, en un mot bref, adv. συντόμως εἰπεῖν = ἐν ὀλίγοις, περιληπτικῶς.

συνεμβαίνει [διάλ. Ἠπείρου] (τριτοπρ.), διὰ τὸν συλλαμβάνοντα ἀπόφασιν ἀμετάπτωτον καὶ ἐμμένοντα εἰς αὐτὴν «τί τοῦ **συνεμπῆκε**» «τί τοῦ **συνεβάλθηκε**» βλ. καὶ **σκαρφίζεται.**

συνεμφάνισις, εως, ἡ· ἡ ὁμοῦ ἢ ἐν ταυτῷ ἐμφάνισις, apparition ensemble ou en même temps.

συνεννόησις, εως, ἡ· τὸ συνεννοεῖσθαι, τὸ νὰ ἐννοηθῇ τις ὑπὸ τοῦ ἄλλου (μυστικὴ ἀνταπόκρισις), intelligence, n. f. [μεταφ.] τὸ νὰ ἦνε τις σύμφωνος μὲ ἄλλον, ὁμοφωνία, concert, n. m. (=accord intelligence) ; || κάμνω σημεῖα συνεννοήσεως, faire des signes d'intelligence ; || εἶνε εἰς συνεννόησιν μαζή του, il est d'intelligence avec lui ; || ἐκ συνεννοήσεως, d'intelligence = ἐκ συμφώνου de concert ; π. χ. agir de concert ; || εὐρωπαϊκὴ συνεννόησις, (ὁμοφωνία), concert européen= accord des nations d'Europe ; [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.] ἐκ συνενοχῆς, de connivence ; || κακὴ συνεννόησις, malentendu=παρεννόησις· || κακὴ συνεννόησις, mésintelligence, n. f.=διαφωνία, défaut d'accord, σύγχυσις, brouillerie, n. f.

συνεννοοῦμαι (έομαι), διαλογίζομαι μετά τινος τὸ ἴδιον, ἀνταποκρίνομαι νοερῶς, s'entendre ; εἶμαι σύμφωνος, συμφωνῶ μετά τινος, se concerter avec ; être de concert avec ; εἶμαι ἐν συνεννοήσει, ἀνταποκρίσει, être d'intelligence ; || δὲν συνεννοούμεθα, nous ne nous entendons point ; || συνεννοηθῆτε μαζή του περὶ τούτου, concertez-vous avec lui là-dessus ; || συννενοῦμαι (ἐπὶ κακοῦ), conniver, être de connivence, ἤτοι συναμαρτάνω μὴ ἐμποδίζων τὸ κακὸν ἢ προσποιούμενος ὅτι δὲν τὸ βλέπω, συνεργῶ διὰ τῆς ἀποχῆς ἢ τῆς σιωπῆς μου· || ἦσαν συνεννοημένοι, ils étaient d'intelligence (καὶ πρὸς κακόν : de connivence).

συνενόνω, βλ. συνενῶ.

συνενοχή, ῆς, ἡ· τὸ εἶνε τινὰ ἔνοχον ὁμοῦ μὲ ἄλλον, ἡ συναιτιότης, complicité, n. f. connivence, n.f. βλ. καὶ συνεννοοῦμαι. § —, complicité, n. f. Συνενοχὴ καλεῖται ἡ ἰδιαιτέρα μορφὴ τῆς ἐνοχῆς καθ' ἣν ὑπάρχουσιν ἢ πλείονες τοῦ ἑνὸς πιστωταὶ (συμπιστωταὶ) δικαιούμενοι ν' ἀπαιτήσωσι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν παροχὴν ἕκαστος ὁλόκληρον, ἀλλ' οὕτως ὥστε, ἐὰν εἷς ἀσκήσῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο νὰ ἐξαλείφηται τὸ δικαίωμα ὡς πρὸς πάντας (ἐνεργητικὴ συνενοχή), ἢ τἀνάπαλιν ὑπάρχουσι πλείονες τοῦ ἑνὸς ὀφειλέται (συνοφειλέται) ὑπόχρεοι εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν παροχὴν ἕκαστος εἰς ὁλόκληρον, ἀλλ' οὕτως ὥστε, ἐὰν τὶς παράσχῃ ν' ἀπαλλάσσωνται πάντες οἱ λοιποὶ (παθητικὴ συνενοχή) δύνανται δὲ ἀμφότεραι αἱ περιπτώσεις νὰ συμπέσωσι (ἐνεργητικὴ καὶ παθητικὴ συνενοχή).

συνένοχος, ος, ον· ὁ μετ' ἄλλου ἔνοχος, ὁ συναίτιος, complice, n. ἐπίσης βοηθός, aide, n. m. (ἐν τῇ σημασίᾳ τῆς συνενοχῆς), βλέπε συνενοχή.

συνεντευκτήριον, ου, τό· μέρος συνεντεύξεως, lieu de réunion ; rendez-vous, n. m. (= συνέντευξις).

συνέντευξις, εως, ἡ· ἡ συντυχία, τὸ νὰ συναντηθῇ τις μετά τινος πρὸς ὁμιλίαν, entrevue, n. f. συνάντησις εἰς ὡρισμένον μέρος, rendez-vous, n.m. καὶ κατ'ἐπέκτ. συνέντευξις= ἀκρόασις, audience, n. f. || μοῦ ἐζήτησε συνέντευξιν, il m'a demandé une entrevue ; || ὡρίσαμεν συνέντευξιν εἰς τὴν οἰκίαν του, nous avons pris rendez-vous chez lui ; || — δύο μόνων, tête à tête.

συνενῶ (όω), μέλ. ώσω, συνενόνω, συνενώνω, μέλ. ώσω, ὁμοῦ ἑνώνω, ἑνόνω, unir ; joindre ; συναρμόζω, raccorder ; συνενόνω, réunir. § — [οἰκοδ.] enclaver (mettre en liaison) ; δύο δοκοὺς μεταξύ των, ἢ θέτω δύο λίθους, κτλ. πλησίον ἀλλήλων. § —, συνδυάζω, combiner ; armée combinée=ὁ ἡνωμένος στρατὸς ἢ συμμαχικὸς στρατός, ἤτοι στρατιὰ συνισταμένη ἐκ στρατευμάτων τῶν συμμάχων δυνάμεων.

συνένωσις, εως, ἡ· τὸ συνενοῦν, συνενόνειν, ἕνωσις, union, n.f. jonction, n.f. συναρμογή, raccordement, n.m. ἕνωσις, συνένωσις, réunion, n. f. || — δύο ἀγωγῶν, jonction des conducteurs ; || — δύο στρατιῶν, jonction de deux armées ; || — δύο ῥείθρων, jonction de deux cours d'eau. § —, βλ. **συνάθροισις,** ralliement, n. m. § —, agrégation, n.f. ἡ σύνδεσις (διὰ συνδετικῆς ὕλης) πολλῶν εἰδῶν ἢ ἀντικειμένων. § **συνένωσις,** ἡ· commissure, n. f. π. χ. commissure des lèvres, συνένωσις τῶν χειλέων ἢ καὶ γωνία τοῦ στόματος ἢ σχισμὴ τοῦ στόματος· || — τῶν βλεφάρων, κτλ. commissure des paupières. § — ἑτερογενῶν οὐσιῶν, coalition, n. f. § — [ἱππευτ.] βλ. **συνεργασία** (ensemble).

συνεξετάζω, μέλ. άσω, ἐξετάζω ὁμοῦ (μετά τινος), examiner ensemble.

συνεξέτασις, εως, ἡ· ἡ ὁμοῦ ἐξέτασις, examen ensemble ; κυρίως ἡ διὰ συγκρίσεως ἐξέτασις.

συνεξορίζω, μέλ. ίσω, ἐξορίζω ὁμοῦ, bannir (exiler) ensemble.

συνεξουσιάζω, μέλ. άσω, ἐξουσιάζω, δεσπόζω (καὶ ἐν γένει διοικῶ) ὁμοῦ μετ' ἄλλου, dominer (régir ; commander ; gouverner) ensemble.

συνεορτάζω, μέλ. άσω, ἑορτάζω (πανηγυρίζω) ἑορτὴν μετ' ἄλλου (ἀπὸ κοινοῦ), célébrer une fête ensemble (en commun). § —, ἔχω τὴν (ὀνομαστικὴν) ἑορτήν μου τὴν ἰδίαν ἡμέραν, avoir sa fête le même jour.

συνεπάγω [καὶ μέσ.] συνεπάγομαι, βλ. συνεπιφέρω.

συνεπαινῶ (έω), μέλ. έσω, ἐπαινῶ (ἐγκωμιάζω ὁμοῦ, louer ensemble.

συνεπαίρνω [διάλεκ. Ἠπείρου], παίρνω μαζή μου, παρασύρω, «τὸν συνεπῆρε τὸ ποτάμι».

συνεπαναστάτης, ου, ὁ· ὁ ὁμοῦ μετ' ἄλλου ἐπαναστάτης, compagnon de révolte.

συνεπαρχιώτης, ου, ὁ· ὁ κατοικῶν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ μετ' ἄλλου [habitant] de la même province ; comprovincial, e, aux ; ‖ εἴμεθα συνεπαρχιῶται, nous sommes de la même province (= εἴμεθα ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας).

συνέπεια, ας, ἡ· ἐκεῖνο ὅπερ ἕπεται, ἡ συνέχεια, suite, n. f. ἐκεῖνο ὅπερ δύναται νὰ συμβῇ κατόπιν, ἡ συνέπεια, conséquence, n.f. ‖ κατὰ συνέπειαν, par conséquent=συνεπῶς, en conséquence, ἑπομένως, conséquemment.

συνεπής, ής, ές· ὁ ἑπόμενός τινι, ὁ ἀκριβὴς εἴς τι, conséquent, n. adj. ἀκριβής, exacte, adj.

συνεπιβάτης, ου, ὁ· ὁ μετ' ἄλλου ἐπιβάτης, συνταξειδιώτης, compagnon de voyage, σύντροφος ἐν τῷ ταξειδίῳ.

συνεπικυρῶ (όω), μέλ. ώσω· ἐπιβεβαιόνω (ἐπικυρόνω) ὁμοῦ, confirmer (légaliser, etc.) ensemble.

συνεπισώρευσις, εως, ἡ· βλ. ἐπισώρευσις, entassement, n. m. accumulation, n. f.

συνεπισωρεύω, μέλ. εύσω· βλ. ἐπισωρεύω. (accumuler) ; σωρεύω ὁμοῦ, entasser ensemble ; cumuler.

συνεπιτροπεία, ας, ἡ· τὸ εἶναι συνεπίτροπον, συγκηδεμόνα, τὸ συγκηδεμονεύειν, cotutelle, n. f.

συνεπιτροπεύω, μέλ. εύσω, ἔχω τὴν συνεπιτροπείαν, avoir la cotutelle ; εἶμαι συνεπίτροπος, συγκηδεμών, être cotuteur.

συνεπίτροπος, ου, ὁ, ἡ· ὁ μετ' ἄλλου ἐπίτροπος, συγκηδεμών, cotuteur, trice, n.

συνεπιφέρω, φέρω [μετ' ἐμοῦ], amener [avec soi]; ἀκολουθῶ, παρασύρω τι, entraîner; comporter ; ἐπακολουθῶ, emporter ; ἔχω ὡς ἐξαγόμενον (ὡς συνέπειαν), avoir pour résultat (pour conséquence) ; ‖ ἡ καταδίκη συνεπιφέρει τὴν δήμευσιν τῆς περιουσίας του, la condamnation emporte la confiscation de ses biens.

συνεπτυγμένος, η, ον (διπλωμένος), βλ. συμπτύσσω. § —, συνεσταλμένος, contracté, ée. § συνεπτυγμένη σημαία, pavillon en berne; βλ. σημαία καὶ μεσίστιος.

συνεπτυγμένως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον σύντομον (βραχύν), d'une manière concise; μετὰ συντομίας (βραχυλογίας), avec concision.

συνεπῶς [ἐπίρ.], ἑπομένως, κατὰ συνέπειαν, par conséquent ; en conséquence ; conséquemment adv.

συνερανίζομαι, μέλ. θήσομαι, ἐρανίζω, συνάζω ἀπὸ διάφορα, συναθροίζω, recueillir, ἢ ἀπανθίζω, συντάσσω, (συν)ἐρανίζομαι, compiler.

συνεράνισμα, ατος, τό· compilation, n.f. σύγγραμμα ἐξ ἀπανθισμάτων, ἀπάνθισμα.

σύνεργα, τὰ [δημ.], τὰ ἐργαλεῖα τεχνίτου τινός· βλ. σύνεργον.

συνεργάζομαι, μέλ. θήσομαι, ἐργάζομαι μετά τινος, travailler ensemble ; συμπράττω, coopérer ; ἐνεργῶ ἐκ συμφώνου, agir de concert ; [συνήθ.] collaborer ; ‖ συνεργάζομαι εἰς ἐφημερίδα, collaborer à un journal.

συνεργασία, ας, ἡ· τὸ ἐργάζεσθαι μετά τινος, collaboration, n. f. § —, ἡ σύμπραξις, coopération, n. f. § συνεργασία [ἱππευτ.], ensemble ; συνένωσις, un cavalier a de l'ensemble, ou conduire son cheval avec ensemble, σημαίνει ὅτι ὁ ἱππεὺς συνεργάζεται, ἤτοι αἵ τε χεῖρες καὶ αἱ κνῆμαι αὐτοῦ συγχρόνως ἐργάζονται ἐπὶ τοῦ ἵππου· mettre un cheval ensemble ; βλ. ταυτόσημον rassembler un cheval.

συνεργάτης, ου, ὁ· ὁ μετά τινος συνεργαζόμενος, collaborateur, trice, n. ὁ συμπράττων, coopérateur, trice, n. [συνεκδοχ. γενικῶς] ὁ βοηθὸς (βοηθῶν τινά), aide, n. ὁ παρά τινα προσκεκολλημένος καὶ βοηθῶν αὐτὸν εἰς τὴν ἐργασίαν, βοηθός, adjoint, n. m. ou assistant, n. m. [ἐπὶ κακοῦ ἐν] ὀπαδός, ὄργανον, suppôt, n. m. fauteur et partisan de quelqu'un dans le mal.

συνέργεια, ας, ἡ· ἡ σύμπραξις, coopération, n. f. [ἐπὶ κακοῦ] βλ. συνενοχή, complicité, n. f. connivence, n. f. ‖ [μεταφ.] εἶνε διαβόλου συνέργεια, le diable s'en mêle.

συνεργεῖον, συνέργειον καὶ συνέργιον, ου, τό· atelier, n. m. ἐργοστάσιον, τό· ἐργαστήριον, τό· ouvroir, n. m. ou atelier, τόπος ἐν ᾧ ἐγκαθιδρύονται οἱ ἐργάται ὅπως ἐργασθῶσι τὰ τῆς τέχνης των, π. χ. γενικῶς ραφεῖον, ὁπλουργεῖον, ὑποδηματοποιεῖον, κτλ. § συνεργεῖον, συνέργειον καὶ συνέργιον, atelier, καλεῖται γενικῶς τὸ ἐργαστήριον, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἰδίως ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ διὰ τῆς λέξεως συνεργεῖον ἐννοοῦσι τὰ συνεργαζόμενα ἄτομα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου τινός, π. χ. συνεργεῖον διὰ τὴν ἐκσκαφήν, ἀποτελούμενον ἐκ σκαφέων καὶ πτυαριστῶν· συνεργεῖον διὰ κατασκευὴν φακέλλων (fascines) ; συνεργεῖον διὰ τὴν πλαστούργησιν πλίνθων, κτλ., atelier d'artifice ; συνεργεῖον πυροτεχνικόν. § —, chantier, n. m. ὁ περίβολος τῶν ἐργασιῶν, ἤτοι τὸ ἐργοστάσιον· τὸ συνεργεῖον, ὅπερ σημαίνει ἐνίοτε καὶ τὰ συνεργαζόμενα ἄτομα (atelier) ἢ καὶ τὴν συνεργασίαν (chantier) τὸ νεώριον, τὸ ναυπηγεῖον. § —, équipe, n. f. τὸ σύνολον τῶν ἐργατῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν αὐτὴν ἐργασίαν.

συνεργία, ας, ἡ· βλ. συνέργεια.

συνεργία, ας, ἡ [φυσιολ.], synergie, n. f. ἐνέργεια (συνεταιρισμὸς) πλειοτέρων ὀργάνων

διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν λειτουργίας τινὸς καὶ ἰδίως ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

συνεργιακός, ή, όν· synergique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν συνεργίαν· ‖ μῦς συνεργιακοί, muscles synergiques.

σύνεργον, ου, τὸ [δημ.] γενικῶς τὸ **ἐργαλεῖον**, outil, n.m. ἢ ὄργανον, instrument, n.m.

συνεργός, ός, όν· ὁ συμπράττων τινί, coopérateur, trice, adj. et n. [ἐπὶ κακοῦ] συνέ**νοχος**, complice, n.

συνεργῶ (έω), μέλ. ήσω, συμπράττω, coopérer ; συντελῶ, contribuer ; συντρέχω, concourir ; βοηθῶ, aider ; συμβοηθῶ, ὑποβοηθῶ τινά, seconder ; βοηθῶ, assister ; δίδω χεῖρα βοηθείας, prêter la main.

συνερίζομαι, μέλ. θήσομαι = ἁμιλλῶμαι τινί τι (προφ. κοινῶς συνορίζομαι, μέλ. θὰ συνερισθῶ), rivaliser. § — [συνήθ.] κρατῶ λογαριασμὸν=λαμβάνω ὑπ' ὄψει τι κατά τινος, tenir (faire) compte de quelque chose à quelqu'un ; δίδω προσοχὴν εἴς τι, faire attention à ; θέλω τὸ κακὸν τινός, ἔχω ἔχθραν πρός τινα, τὸν μισῶ, en vouloir ; ‖ δὲν συνερίζομαι τοὺς λόγους του, je ne fais aucun compte de ses paroles ; ‖ δεν τὸν συνερίζομαι, je ne lui en veux, je ne lui garde pas.

συνέριο, τὸ [διάλ. Κύμης], ἀνατριχίασις, ῥίγος, τὸ καὶ **ὀργιό**.

συνερισιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **ἅμιλλα**, émulation, n. f. φιλονικεία διά τι. § τὸ λαμβάνειν ὑπ' ὄψει τι κατά τινος, action de tenir compte ; μνησικακία, rancune, n. f.

συνέρισμα, ατος, τό· βλ. **ἅμιλλα**.

συνέρχομαι, ἀόρ. συνῆλθον, ἔρχομαι μετά τινος, se réunir; συναθροίζομαί που, κοινῶς μαζεύομαι, s'assembler; se rassembler ; ‖ συνέρχονται πανταχόθεν, ils se rassemblent de toute part ; ‖ ἡ ἐπιτροπὴ συνέρχεται κατὰ δεκαπενθήμερον, la commission se réunit tous les quinze jours ; ‖ οἱ βουλευταὶ συνέρχονται, les députés se réunissent ; ‖ [συνεκδ.] συνέρχομαι (συνάπτω) εἰς γάμον, contracter mariage ; νυμφεύομαι, se marier ; ἑνοῦμαι, s'unir ; ‖ συνέρχομαι εἰς δεύτερον γάμον· βλ. **δευτεροϋπανδρεύομαι**, convoler ; βλ. **νυμφεύω**. § —, ἔρχομαι εἰς τὸν ἑαυτόν μου, revenir [à soi], ἤτοι ἀναλαμβάνω τὰς αἰσθήσεις (κατόπιν λιποθυμίας, ἐκπλήξεως, τρόμου), reprendre connaissance; se remettre; se reconnaître ; ‖ δὲν ἠμπορῶ νὰ συνέλθω ἀπὸ τὴν ἔκπληξίν μου, je ne reviens pas de ma surprise ; je n'en reviens pas ; ‖ συνῆλθεν ἐντελῶς [μετὰ τὴν ἀσθένειάν του], il est tout à fait remis ; ‖ δὲν ἔλαβα καιρὸν νὰ συνέλθω ἀπὸ τὸν τρόμον μου, je n'ai pas eu le temps de me remettre (de revenir) de ma frayeur ; ‖ [καὶ ἀπολ.] συνῆλθε [μετὰ λιποθυμίαν], il a repris connaissance. § βλ. **συνευρίσκομαι**,

σύνεσις, εως, ἡ· νοητικὴ δύναμις, νόησις, intelligence, n. f. = ἀντιληπτικὴ καὶ κριτικὴ δύναμις τῶν φρενῶν = φρόνησις, sagesse, n. f. ὁ ὀρθὸς λόγος, ἡ ὀρθοφροσύνη, bon sens, n.m. ὅθεν ἐχεφροσύνη, σωφροσύνη, σύνεσις, prudence, n. f. ‖ σύνεσις καὶ μετριοπάθεια, prudence et modération.

συνεσταλμένος, η, ον· μετοχ. τοῦ **συστέλλω**· ‖ —, contracté, ée, adj. ‖ συνεσταλμέναι λέξεις, βλ. **συντετμημέναι** ; ‖ συνεσταλμένος = δειλός, ἐντροπαλός, timide, adj. § **συνεσταλμένος** ἢ συνεσφιγμένος ἵππος, cheval chevillé; κυρίως σημαίνει τὸν ἵππον τὸν μὴ ἔχοντα ἐλευθερίαν κινήσεως κατὰ τὰς ὠμοπλάτας καὶ κατ'ἀκολουθίαν βαδίζοντα συνεσταλμένως (μουδιασμένα), κατὰ τὰ πρόσθια ἄκρα· βλ. καὶ ὦμος (épaule).

συνεσταλμένως [ἐπίρ.] μετ' ἐπιφυλάξεως, avec retenue ; δι' ὕφους ἐντροπαλοῦ, δειλοῦ (ἐπιφυλακτικοῦ) d'un air modeste (réservé); ἐντροπαλῶς, modestement, adv. δειλῶς, timidement, adv.

συνεστραμμένος, η, ον· μετοχ. τοῦ συστρέφω· ‖ συνεστραμμένον ξύλον, bois rustique ; βλ. ξύλον. ‖ — κίων, colonne torse, ἢ στρεπτὸς στύλος· κίων οὗτινος ὁ κορμὸς (fût) εἶνε συνεστραμμένος σπειροειδῶς.

συνεσφιγμένος (ἵππος), estrac (cheval), βλ. στενόκορμος ἵππος.

συνεταιρίζομαι, μέλ. θήσομαι, ἑταῖρον, φίλον ποιῶ, κάμνω κοινὴν μετά τινος ἑταιρίαν, κοινῶς συντροφεύω, s'associer ; βλ. καὶ **συνέταιρος**· [μεταφ.] συντροφεύω **μετά τινος**, s'allier ; faire cause commune ; ‖ συνεταιρίζεσθαι τινί, s'associer à quelqu'un.

συνεταιρίζω, μέλ. ίσω, βλ. **συνέταιρος**· ‖ —, affilier ; βλ. **προσεταιρίζω**.

συνεταιρικός, ή, όν, ἑταιρικός, συντροφικός, τῆς ἑταιρίας, social, ale, adj. ἀφορῶν τὸν συνεταιρισμόν, d'association ; ἀφορῶν τὸν συνέταιρον, d'associé ; τῆς ἑταιρίας, de société.

συνεταιρικῶς [ἐπίρ.], ἑταιρικῶς, ἐν ἑταιρίᾳ, en société ; ἀπὸ κοινοῦ, en commun.

συνεταιρισμός, οῦ, ὁ· association, n. f. [ἐμπορ.] ὁ μετά τινος ἑταῖρος ποιούμενος· ‖ γενικῶς ὁ **σύνδεσμος** (association) βλέπε λέξιν· ‖ [μεταφ. ἐπὶ κακοῦ], φατριασμός, camaraderie, n. f. συμμορία, clique, n. f. ‖ συνεταιρισμός, affiliation, n.f. βλ. **προσαιτερισμός**.

συνέταιρος, ου, ὁ· ἡ· ὁ σύντροφος, ὁ ἀποτελῶν μέρος ἑταιρίας τινός, associé, ée, n. coassocié, ée, n. personne liée par association avec une ou plusieurs autres ; ‖ [ἐμπορ.] προσλαμβάνειν συνέταιρον, **συνεταιρίζω**, associer, faire entrer en participation, en communauté: associer un ami à une entreprise; ‖ λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν ὑμᾶς, ὅτι προσελάβομεν ὡς συνέταιρον εἰς τὸ κατάστημα ἡμῶν τὸν Κ.... nous avons l'honneur de vous informer que nous avons associé à notre maison M.... ‖ συνεπείᾳ τοῦ θανάτου τοῦ ἀνεκτιμήτου φίλου καὶ συνεταίρου ἡμῶν Κ. . . . par suite de la mort de notre estimable ami et associé M. . . . nous. . . ‖ § [ἐπὶ φιλολ. ἢ καλλιτεχν. ἑταιριῶν] sociétaire = ἑταῖρος.

συνετίζω, μέλ. ίσω, ἐπαναφέρω ἐν τῇ λογικῇ, mettre à la raison ; καθιστῶ φρόνιμον

(συνετόν), rendre sage; διαφωτίζω τὸ πνεῦμα τινός, éclairer (l'esprit); [ἀρχ.] assagir, rendre sage, φρόνιμον, συνετὸν ποιῶ· || συνετίζομαι, s'assagir, devenir sage.

συνέτισις, εως, ἡ καὶ

συνετισμός, οῦ, ὁ· τὸ ἐπαναφέρειν ἐν τῇ λογικῇ, mise à la raison; τὸ ποιεῖν τινὰ συνετόν, φρόνιμον, action de rendre sage; assagissement, n. m.

συνετός, ή, όν (βλ. σύνεσις) (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ ἔχων σύνεσιν, ὀρθοφροσύνην, sensé, ée, adj. νοήμων, intelligent, e, adj. ἐχέφρων, νουνεχής, judicieux, euse, adj. φρόνιμος, sage, adj. ἐχέφρων, συνετός, prudent, e, adj. || πολὺ συνετὸς ἀνήρ, un homme de grand sens; || συνετὴ συμβουλή, un conseil sage; || παιδίον συνετὸν καὶ σῶφρον, enfant prudent et sage; || ἀνὴρ συνετώτατος, un homme très sensé; || διὰ τρόπου συνετοῦ, d'une manière sensée, sensément, adv.

συνετῶς [ἐπίρ.], φρονίμως, sagement, adv. μετὰ συνέσεως, avec prudence; ἐχεφρόνως, συνετῶς, prudemment, adj. || ὁμιλεῖν, ἐνεργεῖν συνετῶς, parler, agir sensément.

συνευθυμῶ (έω), μέλ. ήσω, διασκεδάζω ὁμοῦ (ἀπὸ κοινοῦ), s'amuser (se divertir) ensemble (en commun).

συνευθύνομαι, εὐθύνομαι ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλου, διανέμω τὴν εὐθύνην, partager la responsabilité; εἶμαι συνυπεύθυνος, être solidaire.

σύνευνος, ος, ον, μέτοχος, κοινωνὸς εὐνῆς (κλίνης), ὁ μετ' ἄλλου τὴν κλίνην διαμοιραζόμενος, qui partage le lit d'un autre; ὅθεν σύζυγος, ὁ, ἡ, époux, épouse. § σύνευνος, conjoint, n. m. ὁ εἷς τῶν συζύγων ὡς πρὸς τὸν ἕτερον, l'un des époux par rapport à l'autre.

συνεύρεσις, εως, ἡ· copulation, n. f. βλ. **συνουσία.**

συνευρίσκομαι, μέλ. ρεθήσομαι, συνουσιάζεσθαι μετὰ γυναικός, avoir commerce avec (posséder; jouir d') une femme; σαρκικὴ ἐπιμιξία, s'unir charnellement; συνουσιάζομαι, συμμίγνυμαι μετὰ γυναικός, σαρκική, ἐρωτικὴ μῖξις, faire l'amour.

συνεύρωσις, εως, ἡ [ἀνατομ.] synnévrose ou synévrose, n.f. ἄχρηστον συνώνυμον τοῦ **συνδέσμωσις.**

συνευτυχῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι εὐτυχὴς ὁμοῦ, être heureux ensemble; διανέμω τὴν εὐτυχίαν μετ' ἄλλου, partager le bonheur.

συνευφημῶ (έω), μέλ. ήσω, χειροκροτῶ ὁμοῦ, applaudir ensemble.

συνευφραίνομαι, μέλ. θὰ συνευφρανθῶ, ἀόρ. ηὐφράνθην, εὐφραίνομαι ὁμοῦ, se réjouir ensemble; συμμερίζομαι τὴν χαράν τινος, partager la joie de quelqu'un.

συνευωχοῦμαι (έομαι), εὐωχοῦμαι μετά τινος, συνδιασκεδάζω, faire festin (festiner) ensemble; faire bombance.

συνεφάπτομαι, μέλ. ἄψομαι, ἅπτομαι ὁμοῦ, toucher ensemble. § [μετοχ. οὐσ.] **συνεφαπτομένη** [γεωμετρ.] cotangente, n. f. ἐφαπτομένη τοῦ συμπληρώματος γωνίας τινός· || συνεφαπτόμενος, η, ον· jointif, ive, adj. **προσηρμοσμένος,** η, ον· **παρακείμενος,** η, ον· ὁ ἁρμοζόμενος πλησίον ἑτέρου καὶ ἐφαπτόμενος αὐτῷ· παράπλευρος τοποθέτησις· || πήχεις ἐφαπτόμεναι ἀλλήλων ἢ πήχεις προσηρμοσμέναι, lattis jointif; || ἐφαπτόμεναι κατ' ἄκρον σανίδες καὶ κατ' ἐπέκτασιν τὸ σανίδωμα, lattes jointives; || **σανίδες προσηρμοσμέναι,** planches jointives, ἤτοι σανίδες τιθέμεναι πλησίον ἀλλήλων καὶ ὧν μόνον αἱ λεπταὶ πλευραὶ εἰσὶ κατειργασμέναι· || **σανίδες ἐνηρμοσμέναι,** planches jointes, ἤτοι σανίδες συνδεόμεναι διὰ γλωσσιδίων καὶ ἐντομῶν.

συνεφαπτομένως [ἐπίρ.] jointivement, adv. **παρακειμένως·** βλ. καὶ παράπλευρος τοποθέτησις (jointif); || —, en joint = κατ' ἁρμόν.

συνεφέρ(ν)ω [δημ.] βλ. **συμφέρνω,**

συνέχεια, ας, ἡ· ὁ συνειρμός, ἡ (συν)ἀκολουθία, ἡ συνέχεια, suite, n.f. || ὁ συνεχισμός, ἡ συνέχεια, continuité, n. f. continuation, n. f. [συνώνυμα, ὧν τὸ μὲν continuité, σημαίνει τὴν συνέχειαν τοῦ τόπου: συνέχεια χώρου, la continuité d'un espace; συνέχεια οἰκοδομῆς, continuité d'un même édifice; τὸ δὲ continuation, τὴν συνέχειαν τοῦ χρόνου: ἡ συνέχεια τῆς ἐργασίας, la continuation d'un travail; ἡ συνέχεια τῆς αὐτῆς διαγωγῆς, la continuation d'une même conduite]; || περιμένω τὴν συνέχειαν, j'en attends la suite; || ἡ συνέχεια τῆς ἐργασίας κουράζει, la continuation du travail fatigue; || κατὰ συνέχειαν, de suite; βλ. **συνεχῶς** (sans discontinuer); [οἰκ.] d'arrache-pied; || ἕπεται συνέχεια [φρ. ἐφημερ.] à suivre; à continuer; ἡ συνέχεια εἰς τὸν προσεχῆ ἀριθμόν, εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον, la suite à demain (au prochain numéro; prochainement); || συνέχεια καὶ τέλος, suite et fin; || δύο ἑβδομάδας κατὰ συνέχειαν, deux semaines consécutives; || τρεῖς ἡμέρας κατὰ συνέχειαν, trois jours de suite; || [ἐμπορ.] συνέχεια = ἀκολουθεῖ (ἐπὶ ἐπιστολῆς), tournez s'il vous plait (T. S. V. P.) || διακόπτω τὴν συνέχειαν, discontinuer.

συνέχεια, ας, ἡ [ἰατρ.], synéchie, n. f. κόλλησις τῆς ἴριδος τοῦ ὀφθαλμοῦ εἰς τὸν κερατώδη ὑμένα.

συνεχής, ής, ές· ὁ ἄνευ διακοπῆς, continu, e; continuel, elle, adj. [συνώνυμα, τὸ 1) ὅ,τι ἀδιαιρέτως ἐξακολουθεῖ, π. χ. συνεχὴς πυρετός, une fièvre continue; τὸ 2) ὅ,τι γίνεται διαρκῶς ἐπαναλαμβανόμενον μετὰ διαλείψεως, π. χ. συνεχὴς ἐργασία, travail continuel]; ὁ ἐξακολουθητικός, suivi, e, adj. ἀλλεπάλληλος, consécutif, ive, adj. συνεχόμενος, γειτνιάζων, παρακείμενος, contigu, ë, adj. [συνεκδ. ἐν.] συχνός, fréquent, e, adj. || — βροχή, pluie continuelle; || — ἀλληλογραφία, correspondance suivie; || ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ἡμέρας, pendant trois jours consécutifs (de suite); || [μαθημ.] συνεχῆ κλάσματα, fractions continues; || δύο συνεχῆ δωμάτια, deux chambres contiguës; || συνεχεῖς ἐπισκέ-

ψεις, de fréquentes visites. § συνεχής, synoque ; βλ. σύνοχος.

συνεχίζω, μέλ. ίσω· continuer (= ἀποτελῶ τὴν συνέχειαν, former la continuation); poursuivre (= δίδω τὴν συνέχειαν, donner la suite) ; ἀμφότερα συνώνυμα, τοῦ μὲν continuer σημαίνοντος πράττειν τι κατ' ἐξακολούθησιν, π.χ. συνεχίζουσι τὸ ταξείδιον μετὰ διαμονὴν ἔν τινι πόλει, on continue son voyage après avoir séjourné dans une ville; ὅταν ἀρχίσωσί τι δέον νὰ τὸ συνεχίσωσι, quand on a commencé, il faut continuer ; τοῦ δὲ poursuivre σημαίνοντος προάγειν τὸ ἔργον κατὰ τὰς αὐτὰς ἀρχάς, μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου, διὰ τῆς αὐτῆς χειρὸς μέχρι τοῦ τέλους, π.χ. ἀρχίσατε ἓν σύγγραμμα (ἔργον οἱονδήποτε), δέον ὑμεῖς νὰ τὸ συνεχίσητε, vous avez commencé un ouvrage, c'est vous qui devez le poursuivre.

συνεχισμός, οῦ, ὁ· continuité, n. f. βλ. συνέχεια.

συνεχόμενος, η, ον [μτχ.] attenant, e, adj. contigu, ë ; ‖ αὐλὴ συνεχομένη τῇ οἰκίᾳ, cour attenante à la maison.

συνέχω, συνδέω, στερεόνω, κρατῶ ὁμοῦ συνηνωμένα, tenir ensemble (réunis), συγκρατῶ, retenir ; συνέχω, συγκρατῶ, contenir ; κρατῶ, tenir ; συγκρατῶ, maintenir ; [μέσ.] **συνέχομαι,** εἶμαι ἡνωμένος (συνηνωμένος, συνδεδεμένος, προσδεδεμένος, συνεχόμενος ἢ παρακείμενος), être uni (joint, e ; lié, ée ; attaché, ée, contigu, ë) ἐφάπτομαι τινός, se toucher ou tenir ; ‖ αἱ οἰκίαι των συνέχονται, leurs maisons sont contiguës ; se touchent ; ‖ ἡ οἰκία του συνέχεται μὲ τὴν ἰδικήν μου, sa maison tient à la mienne ; ‖ [ἐν τῇ τέχνῃ] τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ καλὸν συνέχονται le vrai et le beau se tiennent.

συνεχῶς [ἐπίρ.] κατὰ συνέχειαν, continuellement, adv. ἄνευ διακοπῆς (χωρὶς νὰ διακοπῇ ἡ συνέχεια), sans discontinuer ; συχνάκις, ἀλλεπαλλήλως, consécutivement, adj. βλ. καὶ **δρομέως.**

συνηγορία, ας, ἡ· ἡ ἀγόρευσις πρὸς ὑπεράσπισιν τινός, ἡ ὑπεράσπισις, défense, n. f. ou plaidoyer, n. m. ἡ ἀπολογία, apologie, n. f. § —, plaidoyer, n. m. λέγεται ἡ ὑπεράσπισις τοῦ δικηγόρου ἐπ' ἀκροατηρίῳ· [καὶ ἀρχ.] συνηγορία, ἀπολογία, plaid, n. m. = plaidoyer.

συνήγορος, ου, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἀμυνόμενος διὰ τοῦ λόγου ὑπὲρ τοῦ δικαίου τινός, ὁ **ὑπερασπιστής,** ὁ ὑπερασπιζόμενος τινά, défenseur, n. ὁ δικηγόρος, avocat, n. m. ‖ **συνήγορος** ἢ **ὑπερασπιστής,** défenseur, καλεῖται ὁ ὑπερασπιζόμενος ὑπόθεσιν τινὰ ἢ κατηγορούμενον ἐν τῷ δικαστηρίῳ.

συνηγορῶ (έω), μέλ. ήσω, ὑπερασπίζομαι τινὰ ὁμιλῶν ὑπὲρ αὐτοῦ, défendre ; συνηγορῶ, ὑπερασπίζομαι ἐμαυτὸν ἢ ἄλλον τινὰ ἐπὶ δικαστηρίου, plaider pour, plaider la cause de ; [ἐπὶ πραγμ.], militer (=être déterminant) ; ‖ πάντα συνηγοροῦσιν ὑπὲρ αὐτοῦ, tout milite en sa faveur.

συνήθεια, ας, ἡ· ἡ ἐκ τῆς συνεχοῦς πράξεως συνήθεια = ἕξις, habitude, n. f. (βλ. κατωτέρω)· συνήθεια=τὸ ἔθιμον, coutume, n. f. λέγεται πᾶν τὸ ἀρχαιόθεν ἐπικρατοῦν ἔθιμον· συνήθεια, τὸ ἐκ χρήσεως γινόμενον ἔθιμον, usage, n. m. ‖ ἔχει τὴν κακὴν συνήθειαν νά, il a la mauvaise habitude de ; ‖ ἀποκτῶ συνήθειαν, contracter une habitude ; ‖ ἀποβάλλω συνήθειαν, perdre une habitude; ‖ κατὰ συνήθειαν, par habitude ; ‖ κατὰ τὴν συνήθειάν του, à son ordinaire ; comme il en a l'habitude ; ‖ κατὰ τὴν συνήθειαν, comme d'habitude ; comme à l'ordinaire ; ‖ ἐκ συνηθείας κατὰ συνήθειαν, par habitude; ‖ αἱ συνήθειαι τοῦ τόπου, les usages (l'usage) du pays; ‖ εἶνε συνήθεια εἰς τὸν τόπον μας νά, c'est l'usage (on a la coutume) chez nous de ; ‖ τοῦ ἔγινε συνήθεια, τὸ ἐπῆρε συνήθειαν, il en a pris l'habitude ; ‖ τὰ ἔθιμα ἔθνους τινός, les coutumes d'une nation ; ‖ αἱ συνήθειαι (ἕξεις) ἀνθρώπου τινός, les habitudes d'un homme ; ‖ ἡ ἕξις δευτέρα φύσις, l'habitude est une seconde nature ; ‖ [ἐμπορ.] συνήθεια καταστήματος, habitude ou usage ; ‖ [ἐμπορ.] συνήθεια [ἐπὶ συναλλαγματικῶν ἢ γραμματίων κτλ.], usance, n. f. προθεσμία διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν· βλ. **λῆξις.** § **συνήθεια** ἢ ἕξις, habitude, n. f. καλεῖται ἡ συνεχὴς ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς σειρᾶς πράξεων καὶ ἡ ἐντεῦθεν γεννηθεῖσα σύνδεσις τῶν εἰς αὐτὰς ἀντιστοιχουσῶν παραστάσεων, αἱ ὁποῖαι ἀναπλάττονται μετ' ἐνεργείας, ἐὰν τὸ ἀρχικὸν μέλος τῆς σειρᾶς ἔλθῃ ἐκ νέου εἰς τὴν συνείδησιν. Διὰ ταύτης τῆς ἀναπλάσεως ἀπαιτεῖται τότε ἡ ἐπανάληψις τῆς πράξεως, καὶ ἐὰν παρεμβληθῶσι κωλύματα γεννᾶται δυσάρεστον συναίσθημα. Ἐὰν λοιπὸν ὄρεξίς τις πληρωθεῖσα ἐπαναληφθῇ πολλάκις, ἕνεκα τοῦ συνειρμοῦ ἡ ἐπανάληψις καθιστᾷ τὴν ἐκ νέου γένεσιν αὐτῆς εὔκολον.

συνήθειον, τὸ [δημ.], τὸ ἔθος, τὰ ἤθη, βλ. **συνήθεια**· ‖ κάθε τόπος καὶ συνήθειο [παροιμ.], autres pays, autres mœurs. § [πληθ. ἐπὶ γυν.] τὰ ἔμμηνα, menstrues ; ἡ **ἔμμηνος** κάθαρσις, les ordinaires ; les affaires ; ‖ καθαίρεται τὴν ἔμμηνον κάθαρσιν (κοινῶς ἔχει τὰ συνήθειά της), elle a ses mois, ses règles ou ses affaires.

συνήθη (γαλλ. assises, ἐξ οὗ καὶ ἡ βαρβαρικὴ λέξις **ἀσσίζαι**), ἐκλήθη συλλογὴ ἐθίμων χρησιμεύουσα ὡς νομικὸς κῶδιξ εἴς τινα ὑπὸ τῶν σταυροφόρων ἱδρυθέντων κρατῶν. Πρώτη τοιαύτη συλλογὴ ἐγένετο γαλλιστὶ τῷ 1099 διὰ τὸ νεοσύστατον βασίλειον τῆς Ἱερουσαλήμ, ἥτις κατόπιν διηυρύνθη παντοίως. Ἰταλικὴ μετάφρασις αὐτοῦ ἐχρησίμευεν ἐν Κύπρῳ εἰσέτι ἐπὶ Βενετῶν. Ἀναφέρονται δὲ πρὸς τούτοις assises de Normandie, ἐν Ἀγγλίᾳ assize of Clarendon (1164), of Northampton (1176) κ. τ. λ.

συνήθης, ης, ες, γεν. εος-ους· προκύπτων ἐκ συνηθείας (ἕξεως), habituel, elle, adj. συνήθης, ὁ κοινός, ordinaire, adj. συνειθισμένος, η, ον, accoutumé, ée, adj. οἰκεῖος

(πρός τι), familier, ère, adj. ἐν χρήσει, usuel, elle, adj. κοινός, commun, une, adj. || ἡ συνήθης του ἐνασχόλησις, son occupation habituelle ; || τὴν συνήθη ὥραν, à l'heure accoutumée ; || ἡ συνήθης τύχη τῶν ἀνθρώπων, le sort ordinaire des hommes ; || αὐτὸ εἶνε σύνηθες ἐλάττωμα τῶν συγγραφέων, ce défaut est familier aux auteurs ; || εἶνε ἡ συνήθης πλάνη τῶν ἀμαθῶν, c'est l'erreur commune des ignorants ; || συνήθης [καθημερινὴ] τροφή, aliment usuel ; || κατὰ τὸ σύνηθες, à l'ordinaire = κατὰ τὴν συνήθειαν, comme d'habitude ; comme d'usage ; || παρὰ τὸ σύνηθες, contre l'ordinaire ; || συνήθης ὁδός, voie ordinaire ; βλ. ὁδός· || [ἐμπορ.] φροντίζω διὰ τὰ συνήθη τῶν συναλλαγματικῶν, faire le nécessaire.

συνηθίζω, βλ. συνειθίζω.

συνήθως [ἐπίρ.] κατὰ τὸ σύνηθες, ordinairement, adv. d'ordinaire ; pour l'ordinaire ; habituellement, adv. d'habitude ; || ὅπως συνήθως, comme d'habitude ; || ὡς συνήθως πιστεύεται, comme on le croit d'ordinaire ; || συνηθέστερον, plus souvent ; || συνηθέστατα, le plus ordinairement ; communément ; adv. λίαν συχνά, συχνάκις, bien souvent.

συνηλικιώτης, ου, ὁ· (βλ. ἡλικιώτης)· ὁ τῆς αὐτῆς ἡλικίας ὤν, qui est du même âge ; [συνεκδ.] σύντροφος, compagnon, n. m. συμμαθητής, camarade, n. m. || εἶνε συνηλικιώτης μου, il est de mon âge.

συνήλικος, ος, ον [διάλ. Οἰνόης], συνομήλικος, τῆς αὐτῆς ἡλικίας.

συνηλόω-ῶ· βλ. ἡλόω.

συνημμένος, η, ον· joint, e ; βλ. συνάπτω. § συνημμένος, connexe, adj. = lié, uni.

συνημμένως [ἐπίρ. τοῦ προηγ.], ci-joint ; ἐγκλείστως, ἐσωκλείστως, ci-inclus ; sous ce pli ; || — ὁμοῦ, conjointement, adv.

συνημοσύνη, ης, ἡ· ἡ ἀνοχή, induciæ ; βλ. ἀνακωχή.

συνῃρημένος, η, ον· contracté, ée, adj. βλ. συναίρεσις, συναιρῶ.

συνῃρημένως [ἐπίρ.], ἐκ συναιρέσεως, par contraction.

συνηρμοσμένος, παθ. μετοχ. τοῦ συναρμόζω.

συνήχησις, εως, ἡ· ἡ ὁμοῦ γινομένη ἀντίχησις, consonance, n. f. συμφωνία (ὀργάνων ἢ χορδῶν), accord, n.m. ὁμοτονία ἢ ὁμοφωνία πολλῶν φωνῶν ἢ ὀργάνων, unisson, n.m.

συνήχησις, εως, ἡ [γραμμ.], allitération, n. f. παραδοχὴ ἑκουσία ἢ ἀκουσία τῶν αὐτῶν γραμμάτων, τῶν αὐτῶν συλλαβῶν, π. χ. Non il n'est rien que Nanine n'honore (Volt.).

συνηχῶ (έω), μέλ. ήσω ἀποτελῶ συνήχησιν, former une consonance ; συμφωνῶ, consoner ou consonner ; εὑρίσκομαι ἐν μουσικῇ συμφωνίᾳ, s'accorder ; ἐν συμφωνίᾳ ἠχῶ ἢ ἀντηχῶ ἐν ὁμοτονίᾳ, retentir à l'unisson.

συνθαλαμίτης, ου, ὁ· chambrée, n. f. συγκοιτωνίτης, σύσκηνος· καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν ἀνδρῶν τῶν κατοικούντων ἐν τῷ αὐτῷ θαλάμῳ (κοιτῶνι) ἢ σκηνῇ· || —, camarade de chambrée ; καὶ πληθ. συνθαλαμῖται, camarades de chambrée, λέγονται οἱ ἐν τῷ ἰδίῳ θαλάμῳ ἐνοικοῦντες ἄνδρες.

συνθάπτω, μέλ. θάψω, θάπτω ὁμοῦ ἢ μετά τινος, ensevelir ensemble ou avec ; ἐπίσης συμβοηθῶ εἰς τὸ θάπτειν, aider à ensevelir.

συνθαυμάζω, μέλ. άσομαι, θαυμάζω ὁμοῦ, admirer ensemble.

συνθεάομαι, βλ. συνθεῶμαι.

συνθεατής, οῦ, ὁ· ὁ συνάμα μεθ' ἄλλων θεωρῶν τι, qui regarde avec d'autres ; ὁ μεθ' οὗ εὑρίσκονται εἰς δημόσιόν τι θέαμα, compagnon de spectacle ; ὁ θεατής, spectaterur, n.m.

συνθεάτρια, ας, ἡ (θηλ. τοῦ συνθεατής), spectatrice, n. f.

σύνθεμα, ατος, τό· τὸ συντεθὲν (πρᾶγμα) ἢ καὶ ἡ σύνθεσις composition, n. f.

συνθεραπεύω, μέλ. εύσω, ὁμοῦ ἢ ἐνταυτῷ θεραπεύω, περιποιοῦμαι, traiter ou soigner ensemble ou en même temps.

συνθερίζω, μέλ. ίσω, θερίζω ὁμοῦ, moissonner ensemble ; comoissonner.

συνθεριστής, οῦ, ὁ· ὁ ὁμοῦ μετ' ἄλλου θερίζων, comoissonneur, euse, n.

σύνθεσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συνθέτειν, action de composer ; composition, n. f. || ἡ σύνθεσις τῶν λέξεων, la composition des mots ; || μουσικὴ σύνθεσις, composition musicale ; || σύνθεσις στρατοδικείου composition du conseil de guerre ; || κανονικὴ σύνθεσις τοῦ διαρκοῦς στρατοδικείου, composition normale du conseil de guerre ; || σύνθεσις στρατιᾶς, composition d'une armée ; || σύνθεσις βιβλίου, composition d'un livre ; || σύνθεσις ἐφημερίδος (= σύνταξις), rédaction d'un journal. § σύνθεσις [φιλοσ.] synthèse, n. f. συνθετικὴ μέθοδος, ἡ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἐπὶ τὰς συνεπείας καὶ τῶν αἰτιῶν ἐπὶ τὰ αἰτιατὰ καταβαίνουσα. § [χειρ.]—, synthèse, σύναψις τῶν διῃρημένων μερῶν τοῦ σώματος. § [χημ.] —, synthèse, σύνθεσις ἁπλῶν ἢ συνθέτων σωμάτων πρὸς κατασκευὴν ἄλλων συνθετωτέρων, ἡ ἐπισύνθεσις. § [φαρμ.] σύνθεσις τῶν φαρμάκων, la synthèse des médicaments. § [μαθημ.] —, synthèse, ἀπόδειξις τῶν συνεχῶν ἀναλογιῶν διὰ συνθέσεως τῶν προαποδεδειγμένων. § **σύνθεσις** [χειρ.] synthétisme, n.m. αἱ ἀναγκαῖαι ἐργασίαι πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν τεθραυσμένων ὀστῶν, ἤτοι ἡ τάνυσις (ἔντασις, extension), ὁ **καταρτισμός** (réduction), ἡ **συναρμογὴ** (coaptation) καὶ ἡ **ἀκινητοποίησις** (immobilisation). § σύνθεσις, constitution, n. f. γενικῶς σύστασις, ὀργανισμός· ὑπὸ στρατιωτικὴν ἔποψιν σημαίνει τὴν βάσιν τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, ἤτοι πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν **στρατολογίαν** (recrutement), **διαχείρησιν** (administration), **ἀρχηγίαν** καὶ ἐν γένει **διοίκησιν** (commandement), **ἱεραρχίαν** (hiérarchie) καὶ **σύνθεσιν** (composition) τῶν διαφόρων μερῶν, ἤτοι τῶν **ὅπλων** (armes) ὧν τὸ σύνολον ἀποτελεῖ τὸν στρατόν· || ἡ **στρατιωτικὴ σύνθε-**

σις χώρας, constitution militaire d'un pays, ἤτοι ὁ **στρατιωτικὸς ὀργανισμὸς** αὐτῆς· || **σύνθεσις** σώματος τινός, constitution d'un corps, ἤτοι ὁ ὀργανισμὸς αὐτοῦ, ἀπὸ τί ἀποτελεῖται.

συνθετήριον, ου, τό· [τυπογρ.] composteur, n. m. εἶδος κανόνος γωνιώδους κατ' ὀρθὴν γωνίαν καθ' ὅλον του τὸ μῆκος χρησιμεύων διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν στοιχείων κατὰ τὴν τυπογραφικὴν σύνθεσιν τοῦ κειμένου· βλ. καὶ συνθέτις.

συνθέτης, ου, ὁ· (θηλ. **συνθέτις**, ιδος, ἡ) ὁ συνθέτων λόγους, ποιήματα, καὶ ἰδ. μουσικὰ ἔργα, compositeur, trice, n. § συνθέτης, compositeur trice, n. ὁ στοιχειοθέτης τυπογράφος, ἐργάτης συνθέτων τυπογραφικὰ στοιχεῖα.

συνθετικός, ή, όν· ὁ πρὸς σύνθεσιν χρησιμεύων, ὁ συνθέτων, composant, e, adj. || τὰ συνθετικὰ μέρη [λέξεως κλ.], les parties composantes. § συνθετικός, ή, όν· synthétique, adj. ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα τῆς συνθέσεως, qui a le caractère de la synthèse; qui aime à faire de la synthèse. § —, synthétique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν σύνθεσιν, qui a rapport à la synthèse; ὁ γινόμενος διὰ συνθέσεως, qui se fait par synthèse; || μέθοδος συνθετική, méthode synthétique; || ἀπόδειξις συνθετική, démonstration synthétique.

συνθετικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συνθετικόν, d'une manière synthétique; διὰ συνθέσεως, par synthèse; synthétiquement, adv.

συνθέτις, ιδος, ἡ (θηλ. τοῦ **συνθέτης**, βλ. λέξιν)· || μηχανὴ **συνθέτις** τυπογραφικῶν στοιχείων, composeuse, n. f.

σύνθετος, ος, ον· ὁ ἐκ πολλῶν συντεθειμένος, composé, ée, adj. ἀντίθ. τῷ ἁπλοῦς· ὅθεν περιπεπλεγμένος, πολύπλοκος, complexe; || λέξις σύνθετος, mot composé; || σύνθετος **τόκος**, intérêts composés; || **σύνθετόν** τι, composé, n. m. τὰ **σύνθετα** [βοτ.], les composées, n. f. pl. γένος φυτῶν μονοπετάλων· || [νομ. ἰδίως] σύνθετον ζήτημα, question complexe. § [ἀρχιτ.] **σύνθετος**, composite, n. m. εἷς ἐκ τῶν πέντε ἀρχιτεκτονικῶν ῥυθμῶν, ἀποτελούμενος ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ Ἰωνικοῦ καὶ Κορινθιακοῦ· βλ. ῥυθμός, ordre. § —, compound (βλ. μηχανή, machine), λέξις ἀγγλικὴ καθιερωθεῖσα ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ ἰδίως ἐπὶ μηχανῶν ἀντὶ τῆς συνωνύμου complexe ou composé.

συνθετοσχήμων, ων, ον· σύνθετος τὸ σχῆμα.

συνθέτω, μέλ. έσω, (συντίθημι), κάμνω συνθέσεις, composer; σχηματίζω (ἀποτελῶ) σύνολόν τι ἐκ διαφόρων μερῶν, former un tout de diverses parties; || — ποίημα, composer un poëme; || — ἔργον, composer un ouvrage; || — [τυπογρ.] composer, συναρμόζω τὰ στοιχεῖα, assembler les caractères. § **συνθέτω**, synthétiser, ἑνόνω διὰ συνθέσεως, réunir par synthèse.

συνθέτως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον σύνθετον, d'une manière composée; ἐν συνθέσει, en (par) composition.

συνθεῶμαι (άομαι), μέλ. άσομαι, ὁμοῦ μετά τινος θεῶμαι, considérer ensemble, ἢ ἐξετάζω, παρατηρῶ.

συνθήκη, ης, ἡ· ἡ μετά τινος συμφωνία, σύμβασις, traité, n. m. convention, n. f. (βλ. κατωτέρω)· || συνθήκη ἐμπορικὴ καὶ ναυτική, un traité de commerce et de navigation; || ἐκ συνθήκης, κατὰ συνθήκην, de convention; conventionnellement, adv. || ὁ κατὰ συνθήκην [γινόμενος κτλ.], conventionnel, elle. § **συνθήκη**, traité, n. m. συμφωνία γενομένη μεταξὺ τῶν ἀνεξαρτήτων κρατῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διαρρυθμίσωσι τὰς μεταξύ των πολιτικὰς ἢ ἐμπορικὰς σχέσεις. Αἱ ἥσσονος σημασίας συνθῆκαι λέγονται **συμβάσεις** (conventions καὶ recès, βλ. λέξιν), συνήθως ὅμως τὴν λέξιν ταύτην μεταχειριζόμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ γάλλοι κατὰ τὴν ἀρχαίαν καὶ γενικὴν αὐτῆς σημασίαν, τὴν συνταυτιζομένην πρὸς τὰς συνθήκας· τὴν σήμερον παρεισδύει τὸ ἔθος ἵνα καλῶσι **συνθήκας** (traités) τὰς πρὸς γενικὸν πολιτικὸν ἢ ἐμπορικὸν τεινούσας σκοπόν, **συμβάσεις** δὲ (conventions) τὰς εἰδικόν τι ἀντικείμενον ἀφορώσας, οἷον περὶ ταχυδρομείων, τηλεγράφων, κτλ. Traité καλοῦσιν ἐπίσης οἱ γάλλοι καὶ τὴν **σύμβασιν** ἤτοι τὴν συμφωνίαν μεταξὺ ἀτόμων (accord). Διακρίνουσι διαφόρων εἰδῶν συνθήκας, οἷον: συνθήκη **εἰρήνης**, ἢ **διαλλαγή**, traité de paix, σκοποῦσα τὴν ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης μεταξὺ δύο κρατῶν· || **συνθήκη** συμμαχίας, traité d'alliance ou pacte d'alliance, σκοποῦσα τὸν καταρτισμὸν συμμαχίας· βλ. συμμαχία (alliance); || **συνθήκη πολιτική**, traité politique, ἀφορῶσα τὴν διαρρύθμισιν τῶν συνόρων, ἀνταλλαγὴν ἢ παραχώρησιν μέρους τῆς χώρας ἢ διανομήν τινά· || **σύμβασις ἐκδόσεως**, traité d'extradition, σκοποῦσα τὴν ἔκδοσιν τῶν ἐγκληματιῶν· βλ. ἔκδοσις (extradition); || σύμβασις **ἐμπορικὴ** καὶ ναυτιλιακή, traité de commerce et de navigation, προκειμένου περὶ συμφερόντων ἐμπορικῶν, ναυτιλιακῶν, φιλολογικῶν, κτλ. || traité éventuel, καλεῖται ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ ἡ ἐξ **αἱρέσεως** τινὸς ἐξαρτωμένη συνθήκη· || συνθήκη **οὐδετερότητος**, traité de neutralité, συμφωνία μεταξὺ κρατῶν πρὸς διατήρησιν τῆς οὐδετερότητος ἐν καιρῷ πολέμου· || — πρὸς τήρησιν ὡρισμένων ὁρίων, traité de barrière; || **ἐπιθετικὴ συνθήκη**, traité offensif, καλεῖται ἡ **ἐπιμαχία** ἢ **συμμαχία ἐπιθετικὴ** (alliance offensive), δι' ἧς δύο κράτη ὑποχρεοῦνται ἀμοιβαίως νὰ ἐκστρατεύσωσιν ἐπιθετικῶς καθ' ἑτέρας δυνάμεως. § [καταχρ.] συνθήκη, ὅρος, condition, n. f. || ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας, dans ces conditions; || συνθήκη, condition, n. f. **κατάστασις**, **περίστασις**· θέσις ἢ περίστασις ἐν ᾗ εὑρίσκεται ἄτομον ἢ πρᾶγμα· || κανονικὴ περίστασις, κανονικὴ ἐνέργεια ἢ κυρία συνθήκη, condition normale. § [ἱππολ.] συνθήκη, condition, n. f. ὁ ὅρος οὗτος σημαίνει τὴν **κατάστασιν** εἰς ἣν εὑρίσκεται εἷς ἵππος ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς προσ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

φορότητός του δι' οἱανδήποτε χρῆσιν· κυρίως ἐν ταῖς ἱπποδρομίαις αἱ φράσεις le cheval est en condition ou mettre un cheval à condition, σημαίνουσι τὸν τελείως ἕτοιμον, ἐκπεπονημένον διὰ τὸν ἀγῶνα ἵππον, καὶ τὸν ἀρχόμενον νὰ ἐκπονῆται πρὸς τοῦτο. § **συνθήκη θρησκευτικὴ** τοῦ Πάππα μετ' ἄλλου βασιλέως περὶ τῶν θρησκευτικῶν πραγμάτων, concordat, n. m. § —, ἡ σπονδή, ἡ ὁμολογία, περί τινος, composition, n. f. ‖ παραδίδομαι ὑπὸ συνθήκας, ὑπὸ σπονδάς, se rendre par composition. § διεθνεῖς συνθῆκαι, capitulation; βλ. **προνομίαι.**

συνθηκολόγησις, εως, ἡ· ἡ **συνθηκολογία.** § **συνθηκολόγησις,** capitulation, n.f. εἶνε εἰδικὴ σύμβασις ἀφορῶσα εἰς τὴν παράδοσιν ἢ τὴν ὑποταγὴν τῷ ἐχθρῷ σώματος στρατιωτικοῦ, πόλεως, φρουρίου ἢ ἐπαρχίας πρὸς πρόληψιν αἱματοχυσίας, ἂν ἡ ἀντίστασις κατέστη πλέον ἀλυσιτελής. Καὶ ἄνευ ὅρων ἂν γίνῃ τοιαύτη, παρέχεται δι' αὐτῆς, κατὰ κανόνα ἐγγύησις περὶ ἀσφαλείας τῶν προσώπων, περὶ προστασίας τῶν κατοίκων τῶν μερῶν ἢ τῶν ὑλικῶν πραγμάτων, ἅτινα ἀφορᾷ, καὶ περὶ σεβασμοῦ τῆς θρησκείας, τῶν ἠθῶν καὶ τῶν ἐθίμων τῆς χώρας. Πᾶς **διοικητὴς** ἢ **φρούραρχος** συνθηκολογήσαντος φρουρίου, ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον τῆς πράξεώς του ἐνώπιον τοῦ στρατοδικείου (conseil de guerre). Ἄλλοτε ἐν Γαλλίᾳ δὲν ἠδύναντο **νὰ** συνθηκολογήσωσιν ἐὰν ἐπὶ τοῦ φρουρίου δὲν ὑπῆρχε βατὴ **ῥωγμὴ** (brèche). Τὴν σήμερον τὸ στρατοδικεῖον εἶνε ἐπιπεφορτισμένον νὰ ἐκτιμήσῃ ἐὰν ὁ διοικητὴς ἢ φρούραρχος παρέδωκε τὸ ὑπὸ τὴν διοίκησίν του φρούριον πρὶν ἢ ἐξαντλήσῃ ἅπαντα τὰ διαθετέα μέσα ἀμύνης καὶ πρὶν ἢ ἐκτελέσῃ πᾶν τὸ ὑπὸ τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς τιμῆς διαγραφόμενον. Ὁ διοικητὴς στρατεύματος τινὸς ὅστις συνθηκολογήσῃ ἐν ἀνοικτῷ **τόπῳ** (rase campagne), τιμωρεῖται μὲ **ἔκπτωσιν** (destitution), ἐὰν προηγουμένως ἐξήντλησεν ἅπαντα τὰ μέσα τῆς ἀντιστάσεως, τιμωρεῖται δὲ μὲ **θάνατον** εἰς ἁπάσας τὰς ἐπιλοίπους περιστάσεις **Συνθηκολόγησις** (capitulation) φρουρίου **μετὰ πολεμικῶν τιμῶν** (avec honneurs de la guerre), σημαίνει ὅτι ἡ φρουρὰ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξέλθῃ μετὰ τῶν ὅπλων καὶ ἀποσκευῶν.

συνθηκολογία, ας, ἡ· ἡ διαπραγμάτευσις (καταρτισμὸς) συνθήκης, négociation, n. f. (conclusion) d'un traité. § [συνήθ.] **συμβιβάζομαι,** (συν)διαλλάσομαι μετά τινος, **transiger;** συμμορφοῦμαι πρός τι, s'accommoder ; χάμνω συμφωνίαν, συνθήκην (faire pacte), pactiser ; [στρατ. ἰδ.] capitulation, n. f. βλ. **συνθηκολόγησις·** ‖ δὲν πρέπει νὰ συνθηκολογῇ τις μὲ τὴν συνείδησίν του, on ne doit pactiser avec sa conscience ; ‖ ἐζήτησαν νὰ συνθηκολογήσουν, on a demandé à capituler.

συνθηκολογῶ (έω), μέλ. ήσω· διαπραγματεύομαι συνθήκην, négocier (conclure) un traité ; ‖ [στρατ.] capituler, παραδίδομαι ὑπὸ ὅρους· βλ. συνθηκολόγησις.

σύνθημα, ατος, τό· πᾶν συμπεφωνημένον σημεῖον, signe convenu, ἤτοι σημεῖον συνεννοήσεως, signe d'intelligence ; **σῆμα,** signal, n.m. [στρατ. καὶ ναυτ.] mot d'ordre (βλ. κατωτέρω)· [πρὸς διάβασιν] mot de passe ; ‖ τὸ σύνθημα τῆς ἀναχωρήσεως, le signal du départ ; ‖ ἔλαβον τὸ σύνθημα, ils ont pris le mot d'ordre ; ‖ ἐκ συνθήματος, à signal donné ; ‖ ὡς ἐκ συνθήματος, comme s'ils s'étaient donné le mot [d'ordre]. § —, ἔμβλημα, ῥῆσις, σύμβολον, devise, n. f. σύμβολον, symbole, n. m. βλ. **σύμβολον.** § —, consigne, n. f. μεταφ. σημαίνει ἐνίοτε τὸ σύνθημα (mot). § — [τακτ.] mot, n. m. τὸ σύνθημα εἶνε ἡ ἕνωσις δύο ὀνομάτων, ἅτινα ἀλλάσσουσι καθ' ἑκάστην καὶ ἅτινα καθ' ἑκάστην ἐπίσης κοινοποιοῦνται εἰς τὰς **προφυλακὰς** (avant-postes), **περιπόλους** (patrouilles), **ἐφόδους** (rondes), **ἀναγνωριστὰς** (reconnaissances), **ἀνιχνευτὰς** (découvertes), **φυλακὰς** καὶ **ἀποσπάσματα** (postes et détachements), ὡς μέσον ἀναγνωρίσεως ἀλλήλοις καὶ ἀποφυγὴν **αἰφνιδίων ἐπιβολῶν** (surprises). Ἡ πρώτη τῶν λέξεων τούτων, ἥτις ὀνομάζεται **σύνθημα** (mot d'ordre ou mot du guet), δέον νὰ ᾖ τὸ ὄνομα μεγάλου ἀνδρός, ἐνδόξου στρατηγοῦ ἢ γενναίου ἀποθανόντος ἐν τῷ πεδίῳ τῆς τιμῆς· ἡ δευτέρα, ἥτις ὀνομάζεται **παρασύνθημα** (mot de ralliement), δέον νὰ ᾖ τὸ ὄνομα μάχης, πόλεως, πολιτικῆς ἢ στρατιωτικῆς ἀρετῆς. § —, guet, n. m. [ναυτ.] Δύο λέξεις χρησιμεύουσαι πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν **ἐφοδειῶν** (rondes) ὑπὸ τῶν σκοπῶν, ἢ πλοίου συναντωμένου ἐν πλῷ. Τὸ σύνθημα ἀποτελεῖται ἐκ δύο λέξεων ἀρχομένων ἐκ τοῦ αὐτοῦ γράμματος, ἐξ ὧν ἡ **πρώτη** ἐκφράζει ὄνομα ἀνδρὸς καὶ χαλεῖται mot d'ordre, **σύνθημα,** ἡ δὲ **δευτέρα** ὄνομα πόλεως καὶ χαλεῖται mot de ralliement, **παρασύνθημα.**

συνθηματικός, ή, όν· ἔχων ὡρισμένον, συμπεφωνημένον σημεῖον, ἐκ τῶν προτέρων συμπεφωνημένος, convenu d'avance ; συμβολικός, symbolique ; διὰ συμβόλων, σημείων ἢ χαρακτήρων κρυπτογραφικῶν γεγραμμένος, κρυπτογραφικός, chiffré, ée, adj. § — κατὰ συνθήκην, conventionnel, elle = συμβολιμαῖος, συμβολικός.

συνθηματικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συμβολικόν, d'une manière symbolique ; διὰ σημείων, par signes ; διὰ κρυπτογραφικῶν σημείων, κρυπτογραφικῶς, en chiffres. § — κατ' ἀμοιβαίαν συνθήκην, ἐκ συμφώνου, conventionnellement, adv.

σύνθλασις, εως, ἡ· écrasement, n. m. ἡ διὰ συγκρούσεως καὶ συμπιέσεως θραῦσις, ἡ σύντριψις, σύνθλιψις. § — βλ. **σαρκόθλασμα,** contusion, n. f. § [ἱππολ.] **σύνθλασις τῶν** πτερνῶν, atteinte encornée, αὕτη συνίσταται εἰς φλεγμονὴν τῶν πτερνῶν τῶν προσθίων ὁπλῶν, προερχομένην ἐκ πλήξεως αὐτῶν διὰ τοῦ ἀκροπλίου τῶν ὀπισθίων ὁπλῶν, εἰς ἵππους οἵτινες ἔχουσι τὸ ἐλάττωμα τῆς προσκρούσεως τῶν **ποδῶν κατὰ** τὸ **βάδισμα.** § [ἱππολ.] **σύνθλασις τοῦ πέλματος** διὰ τοῦ πεταλώτρου, coup de boutoir dans la solle, ὁπόταν ὁ πεταλωτὴς **κατὰ** τὴν καθήλωσιν τοῦ πετάλου ἐξ

ἀμελείας πλήξῃ τὸ πέλμα. § — [ἱππολ.] βλ. πλῆξις (étonnement du sabot).

συνθλάω-ῶ, μέλ. άσω, écraser, συντρίβω, συνθραύω, θραύω διὰ συγκρούσεως· ‖ συνθλῶ, συμπιέζω, κοινῶς ζουλῶ, contusionner ; βλ. καὶ **σύνθλασις.**

συνθλίβω, μέλ. ίψω, ὁμοῦ θλίβω, συμπιέζω, comprimer. § — βλ μωλωπίζω, fouler. § [ἱππευτ.] **συνθλίβειν ἐλαφρῶς τοὺς φορεῖς,** affermir la bouche d'un cheval ; διὰ τῆς φράσεως ταύτης ἐννοεῖται, ὅτι ὁ ἱππεὺς πρέπει διηνεχῶς νὰ αἰσθάνηται εἰς τὰς χεῖράς του τὴν πίεσιν τοῦ ἐνστομίσματος ἐπὶ τῶν φορέων, ὅπως κατέχῃ πάντοτε τὸν ἵππον εἰς τὴν ἐξουσίαν του.

σύνθλιψις, εως, ἡ· ἡ ὁμοῦ γενομένη θλῖψις, συμπίεσις, compression, n. f. § —, ἡ **σύντριψις,** écrasement, n. m. § —, compression, n. f. ou refoulement, n. m. ἐνέργεια **ἀτμονομέως** (tiroir à vapeur) λαμβάνουσα χώραν ἐν τῷ χυλίνδρῳ ἀτμομηχανῆς, ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐπικαλύπτεται ἡ **ἀτμοθυρὶς ἐξαγωγῆς** (orifice d'évacuation), μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἄρχεται ἡ **προπορεία εἰσαγωγῆς** (avance à l'introduction) ; ἡ **σύνθλιψις** συνίσταται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ προχωροῦντος ἐμβόλου συμπίεσιν τοῦ πρὸς τὰ ἔμπροσθέν του ἐναπομείναντος καὶ μὴ εὑρίσκοντος διέξοδον ἀτμοῦ· ἐκ τῆς συνθλίψεως ταύτης προέρχεται καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ ἐμβόλου **ἀντίθλιψις** (contre-pression).

συνθλῶ, βλ. **συνθλάω.**

συνθραύω, μέλ. αύσω, ὁμοῦ συντρίβω, écraser ; βλ. καὶ **συνθλάω.**

συνθρηνῶ (έω), μέλ. ήσω, θρηνῶ (κλαίω) ὁμοῦ (μετά τινος), pleurer avec (ensemble).

σύνθρονος, ος, ον, ὁ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θρόνου καθήμενος, assis sur le même trône ; ὁ διανέμων μετ' ἄλλου τὸν θρόνον, qui partage le trône avec ; ὅθεν συγκάθεδρος, συνυπάρχων.

συνιδιοκτησία, ας, ἡ· ἡ κοινὴ μετά τινος ἰδιοκτησία, copropriété, n. f.

συνιδιοκτήτης, ου, ὁ· ἔχων κοινὸν μετ' ἄλλου, κτῆμα, copropriétaire, trice (συνιδιοκτῖτις, ἡ)· ἰδιοκτήτης ἐξ ἀδιαιρέτου, propriétaire indivis ; βλ. καὶ **ἀδιαίρετος.**

συνίζησις, εως, ἡ [γραμμ.] ἡ συνένωσις δύο φωνηέντων (εἰς μίαν συλλαβήν), fusion des deux voyelles ; synizèse, n. f. βλ. καὶ **συναίρεσις.**

συνίσταμαι, βλ. **συνιστῶ.**

συνισταμένη, ης, ἡ [μηχ.], résultante, n. f. χαλεῖται δύναμις προκύπτουσα **ἐκ τῆς** ἑνώσεως πλειοτέρων δυνάμεων ἐφηρμοσμένων ἐπὶ δεδομένου σημείου.

συνίστημι, ἐπὶ τῷ αὐτῷ συνάγω, rallier; βλ. **συνάγω.**

συνιστῶ (συνίστημι), στήνω συνάμα, συνδέω τι μετ' ἄλλου, ἐγκαθιστῶ, établir ; ἀποτελῶ, συνιστῶ, καθιστῶ, constituer ; ἀποκαθιστῶ, instituer ; ἱδρύω, θεμελιόνω, fonder ; σχηματίζω, καταρτίζω, créer ; ἀνεγείρω, ériger ; σχηματίζω, former ; ‖ συνιστῶ ἑταιρίαν, établir (constituer) une société ; ‖ συνιστῶ σχολεῖα, établir des écoles; ‖ αὐτὸς συνέστησε τὴν Ἀκαδημίαν, c'est lui qui a créé (fondé) l'Académie ; ‖ — ἐπιτροπήν, créer (former ; instituer) une commission. § συσταίνω (τινὰ εἴς τινα), recommander ; ‖ αὐτὸ δὲν τὸν συνιστᾷ, cela ne plaide pas en sa faveur (ne le recommande pas); ‖ ἐπιστολὴ συστημένη, lettre recommandée; ‖ [ἐμπορ.] σᾶς συνιστῶ νὰ κάμητε τὴν γνωριμίαν, je vous fais faire la connaissance. § [μέσ. **συνίσταμαι** consister ; ἀποτελοῦμαι ἀπό. être composé (formé) de ; se composer de ; ‖ εἰς τοῦτο συνίσταται τὸ θάρρος, voilà en quoi consiste le courage; ‖ τὸ εἰσόδημά του συνίσταται ἐκ, son revenu consiste en ; ‖ πᾶσα φατρία συνίσταται ἐξ ἀπατωμένων καὶ ἀπατεώνων, toute clique est composée de dupes et de fripons ; ‖ ἡ οἰκία αὕτη συνίσταται ἐκ μιᾶς αὐλῆς, τόσων δωματίων, κτλ. cette maison consiste en une cour, tant de chambres, etc. § [μετοχ. σύσ.] **συνιστῶσα** [μηχαν.], composante, n. f. μία τῶν δυνάμεων τῶν συντρεχουσῶν εἰς τὸν σχηματισμὸν μιᾶς συνισταμένης (résultante).

συννεύω, μέλ. εύσω· ὁμοῦ κλίνω, συγκλίνω, converger ; ‖ συννεῦον πῦρ [ναυτ. πυρ.], feu convergent ; ‖ συννεύων, ουσα, εὖον· βλ. **συγκλίνων.**

συννέφεια, ας, ἡ καὶ συννέφιασμα, κοινῶς **συννεφιά,** ἡ διὰ νεφῶν τοῦ οὐρανοῦ περικάλυψις (Ἀριστολ. προβλ.), amas de nuages ; temps (ciel) couvert ; καιρὸς συννεφής, temps nuageux (bas, σκοτεινός, sombre) ; βλ. καὶ **καιρός.**

συννεφής, ής, ές· κοινῶς συννεφιασμένος, ὁ περικεχαλυμμένος ὑπὸ νεφῶν, couvert [de nuages] ; συννεφώδης, νεφελώδης, nuageux, euse, adj. σκοτεινός, sombre, adj. βλ. καὶ **ἐπινέφελος**· ‖ ὁ οὐρανὸς ἦτο συννεφιασμένος, le ciel était chargé de nuages.

συννεφία, ας, ἡ [δημ.] βλ. **συννέφεια.**

συννεφιά, ᾶς, ἡ [δημ.] βλ. **συννέφεια.**

συννεφιάζω [τριτοπρ.] συννεφιάζει, ἐπινέφω (συννεφέω καὶ ἀπολ. συννεφεῖ), συννέφειαν ποιῶ, μὲ νέφη τὸν οὐρανὸν σκεπάζω, καλύπτομαι διὰ νεφῶν, se couvrir [de nuages]; se charger ; σκοτεινιάζω, s'assombrir ; ‖ ἐσυννέφιασε, le ciel (le temps) s'est couvert; (se couvre).

συννέφιασμα, ατος, τό· βλ. **συννέφεια.**

συννεφιασμένος, η, ον [δημ.] βλ. συννεφής.

σύννεφον, ου, τὸ [δημ.], τὸ νέφος, νεφέλη, nue, n. f. nuée, n. f. nuage, n. m. [κυρ. καὶ μεταφ.] ἀμφότερα συνώνυμα καὶ nue μὲν λέγεται τὸ εἰς μέγα ὕψος ἱστάμενον νέφος· nuée ἡ μεγάλη ποσότης τῶν νεφελῶν καὶ ἡ ἐπικειμένη καταιγίς· nuage ἡ πυκνότης τῶν νεφῶν ἡ ἐπιφέρουσα σκότος. Αἱ διαφοραὶ αὗται καταφαίνονται μᾶλλον ἐπὶ τῆς μεταφ. ἐννοίας τῶν λέξεων· π. χ. ὑψῶ τινὰ μέχρι νεφῶν, élever quelqu'un jusqu'aux nues (=ἐπαινῶ καθ' ὑπερβολήν)· ‖ νέφος ἀκρίδων (σύννεφον), une

nuée de sauterelles; || νέφος πτηνῶν, une nuée d'oiseaux, ἤτοι πληθύς· || νέφος κονιορτοῦ, un nuage de poussière; || ἔχειν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν νέφος, avoir un nuage sur les yeux, ἔχειν σκότος (ἀχλὺν) πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν· || πυκνὰ σύννεφα, des nuages épais; βλ. καὶ νέφος.

συννεφοῦμαι (όομαι), βλ. **συννεφιάζω**.

συννεφώδης, ης, ες· συννεφής, κοινῶς συννεφιασμένος, ὁ περικεκαλυμμένος ὑπὸ νεφῶν, νεφελώδης, nuageux, euse, adj. couvert (de nuages); σκοτεινός, sombre.

σύννομος, ὁ· carreau, n. m. (λίθος = ὅμοιος κατὰ τὸ μέγεθος, ἐξεσμένος, τετράγωνος καὶ ἰσομεγέθης εἰς τὸν τοῖχον (pierre de taille); **πλίνθος**, καλοῦνται οὕτω, λίθοι ὅμοιοι κατὰ τὸ μέγεθος, ἐξυσμένοι ὀρθογωνίως πρὸς τὴν πρόοψιν καὶ ἔχοντες μεγαλείτερον πλάτος παρὰ βάθος ἐντὸς τοῦ τοίχου, οὓς τοποθετοῦσιν ἐνίοτε μεταξὺ ἄλλων ἐπιμήκεων **λίθων** (boutisses). Ἡ διὰ τοιούτων συννόμων λίθων **κατὰ δόμους** (assises) ἀνέγερσις τοιχοποιΐας καλεῖται **ἰσόδομος** ἢ **ἰσόδομον** (isodomum), ἡ δὲ δι' αὐτῶν γινομένη **ὁδοστρωσία** (pavage) καλεῖται **σύννομος**. Poser des carreaux et des boutisses, σημαίνει poser des pierres en parement et en boutisse, τοποθετεῖν λίθους **δρομικῶς καὶ ἐγκαρσίως**.

σύννοια, ας, ἡ· **συναίσθησις**, recueillement, n. m. ἡ κατάστασις τοῦ συνερχομένου εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ συναισθανομένου ἀνθρώπου.

σύννους, ους, ουν, εἰς συλλογισμοὺς βεβυθισμένος, σκεπτικός, pensif, ive, adj. ἔμφροντις, περίφροντις, soucieux, euse, adj. ἐνασχολημένος, σύννους, préoccupé, ée, adj.

συννύμφη, ης, ἡ, καὶ

σύννυμφος, ἡ, κοινῶς **συννυφάδα**.

συννυφάδα, ας, ἡ [δημ.], σύννυμφος, belle sœur; αἱ σύζυγοι τῶν ἀδελφῶν ἐλέγοντο σύννυμφοι, τὴν σήμερον δὲ κοινῶς συννυφάδες, épouse du beau frère; sœur par alliance; || εἶνε συννυφάδαις, elles ont épousé deux frères.

σύννυχτα [ἐπίρ.] [διάλ. Οἰνόης], ἐν καιρῷ βαθείας νυκτός, μὲ πολὺ σκότος.

συνοδεία, ας, βλ. συνοδία.

συνοδεύω, μέλ. εύσω· συνταξειδεύω, συμβαδίζω, faire route ensemble; συντροφεύω, accompagner; συμβαδίζω (περιφρουρῶν), escorter; συμβαδίζω, ἀκολουθῶ, conduire; συνοδεύω φιλοφρόνως τὸν ἐπισκεπτόμενόν με, προπέμπω, reconduire; παραπομπέω, convoyer, χρησιμεύω ὡς συνοδία (escorte), ἤτοι ὡς φύλαξ τῆς **παραπομπῆς** (convoi); || τὴν συνώδευεν ὁ ἀδελφός της, son frère l'accompagnait; || [οἱ χωροφύλακες] συνώδευον τὸν κατάδικον, escortaient le prisonnier; || — κηδείαν, conduire (accompagner) le convoi; || [πρὸς τιμὴν] συνοδεύσατε τὴν κυρίαν, conduisez Madame; || τὸν συνώδευσα μέχρι τῆς ἁμάξης του, je l'ai reconduit jusqu'à sa voiture. § [μουσ.], accompagner, **ὑποκρούω**· βλ. καὶ ὑπόκρουσις.

συνόδι, τὸ [δημ.], βλ. **συναγρίδα**.

συνοδία, ας, ἡ (καὶ συνοδεία), κοινὴ ὁδοιπορία, voyage fait ensemble; τὸ μετά τινος συμπεριπατεῖν, ὅθεν οἱ ἀκολουθοῦντες, ἡ συνοδία, suite, n. f. || —, τὸ ὁδηγεῖν τινά, ἡ πρᾶξις τοῦ συνοδεύειν, conduite, n. f. || ἔνοπλος ὁμὰς ἢ συνοδία πρὸς περιφρούρησιν, escorte, n. f. ἤτοι ἔνοπλον στράτευμα ἐπιπεφορτισμένον νὰ συνοδεύῃ ἓν ἢ πλειότερα ἄτομα, ἐφοδιοπομπήν, κτλ. || ἡ συνοδία τῶν παρακολουθούντων πρόσωπον ἐπίσημον, cortège, n. m. || συνοδία πλοίων, ὀχημάτων, κτλ. convoi, n. m. ἤτοι **παραπομπή, ἐφοδιοπομπή, ἁμαξοπομπὴ** (βλ. λέξ.) || μετὰ πολυαρίθμου συνοδίας, avec une suite nombreuse; || τὸν ἔστειλαν ὑπὸ ἀσφαλῆ συνοδείαν, on l'a envoyé sous bonne escorte; || τιμητικὴ συνοδεία, escorte d'honneur; || συνοδία ἐφοδιοπομπῆς, escorte d'un convoi; || — φυλακισμένων, escorte de prisonniers; || ἡ βασιλικὴ συνοδία ηὔξανε καθ' ὁδόν, le cortège royal grossissait en route; || ἐπικήδειος συνοδία = ἐπικήδειος πομπή, convoi funèbre. § [μουσ.] συνοδία, accompagnement, n. m. βλ. **ὑπόκρουσις**.

συνοδικός, ή, όν, ἀφορῶν τὴν σύνοδον, de concile; qui a rapport à un concile; conciliaire, adj. décret conciliaire; || οἱ συνοδικοὶ κανόνες, les canons des conciles; les conciles. § **συνοδικός**, ή, όν, de synode; synodal, ale, aux, ἐν τῷ κανονικῷ δικαίῳ λέγεται οὕτως ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν σύνοδον; || συνοδικὴ συνέλευσις, assemblée synodale; || [κανον. δίκαιον] synodique, adj. αἱ ὑπὸ τῶν συνοδικῶν γραφόμεναι ἐπιστολαὶ (lettres synodiques); ἐπίσης λέγονται οὕτως αἱ συνοδικαὶ ἀποφάσεις, décisions des synodes. § [οὐσ.] μέλος τῆς συνόδου, membre du Synode. § [παρὰ καθολικοῖς] consistorial, ale, aux, ἀπορρέων ἐκ τῆς συνόδου (τῶν καθολικῶν), jugement consistorial; βλ. καὶ **σύνοδος**.

συνοδικός, ή, όν [ἐκκλησ.] synodatique, adj. λέγεται ἐν τῷ κανονικῷ δικαίῳ ὁ γινόμενος ἔν τινι συνόδῳ· || πρᾶξις συνοδική, acte synodatique.

συνοδικός, ή, όν [ἀστρον.] synodique, adj. λέγεται διὰ τὰς περιφορὰς τῶν πλανητῶν, ἤτοι τοῦ χρόνου ὅντινα χρειάζονται ἵνα ἐπανέλθωσιν ἐν συζυγίᾳ (en conjonction) μετὰ τοῦ ἡλίου· || ἡ συνοδικὴ περιφορὰ τοῦ δορυφόρου ἡμῶν (σελήνης) εἶνε περίπου 29 ἡμερῶν, la révolution synodique de notre satellite est d'environ vingt-neuf jours; || συνοδικὴ κίνησις ἢ κύκλος τῆς σελήνης, mouvement, révolution synodique de la lune, ἀπὸ μιᾶς ἀρχομένης εἰς ἄλλην σύνοδον (συζυγίαν) περιέχων 29 περίπου ἡμέρας, ὁ καλούμενος **συνοδικὸς** ἢ **σεληνιακὸς μήν**, mois synodique; || **συνοδικὸν ἔτος**, année synodique, χρονικὸν διάστημα ὅπερ ἀπαιτεῖται ἵνα ἐπανέλθῃ ἡ γῆ ἐν συζυγίᾳ μετά τινος πλανήτου· || **συνοδικὸς μήν**, mois synodique, χρονικὸν διάστημα με-

ταξὺ δύο νουμηνιῶν, temps qui s'écoule entre deux nouvelles lunes consécutives.

συνοδικῶς [ἐπίρ.], ἐν συνόδῳ, conciliairement, adv. (παρὰ καθολ.] ἐν συνόδῳ, en consistoire, consistorialement, adv. § **συνοδικῶς** [ἐκκλ.], synodalement, adv. κατὰ τρόπον συνοδικόν, d'une manière synodale ; curés synodalement assemblés. § —, synodiquement, adv. ἐν συνόδῳ, en synode ; prêtres convoqués synodiquement.

συνοδίτης, ου, ὁ καὶ

συνοδοιπόρος, ος, ον· ὁ συνταξιδεύων, συμπεριπατῶν, σύντροφος εἰς τὴν ὁδοιπορίαν (ἢ τὸ ταξείδιον) compagnon de route (de voyage).

συνοδοιπορῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁδοιπορῶ μετ' ἄλλου τινός, faire route ensemble (avec); ταξειδεύω ὁμοῦ, voyager ensemble ; συνοδεύω τινά, accompagner.

σύνοδος, ου, ἡ· συνέλευσις ἐπὶ τῷ αὐτῷ πολλῶν προσώπων, συνέλευσις, assemblée, n.f. ‖ σύνοδος ἢ συνέδριον, congrès, n.m. Ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ καλεῖται οὕτω συνέλευσις τῶν ἀνωτάτων ἀρχόντων τῶν πολιτειῶν ἢ τῶν ὑπουργῶν τῶν ἐξωτερικῶν πρὸς εἰρηνικὴν διακανόνισιν διεθνῶν ζητημάτων ἢ καθόρισιν δικαιωμάτων διὰ κοινῆς συμφωνίας. Τὸν ἴδιον σκοπὸν ἐπιδιώκουσιν αἱ **συνδιασκέψεις** (conférences], αἵτινες διαφέρουσι κατὰ τὸ ὅτι συγκροτοῦνται ἀποκλειστικῶς ἐκ πρέσβεων ἢ εἰδικῶς πεμπομένων διπλωματικῶν πρακτόρων, συνήθως δὲ προπαρασκευάζουσιν ἁπλῶς τὴν λύσιν τῶν ζητημάτων, προηγούμεναι τότε τῶν συνόδων. § [ἐκκλ.] σύνοδος, παρὰ τοῖς Ὀρθοδόξοις καλεῖται ἡ ἀνωτάτη ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ (**Ἱερὰ σύνοδος**), Synode, n.m. (ancien nom des conciles); concile, n.m. ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ καλεῖται οὕτω συνέλευσις ἐπισκόπων ἀφορῶσα γενικῶς μὲν εἰς τὰ τῆς ἐκκλησίας ἐν γένει, ἰδιαιτέρως δὲ εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἐκκλησιαστικῶν δογμάτων. Οἰκουμενικαὶ σύνοδοι ὀνομάζονται αἱ ἀντιπροσωπεύουσαι ἰδεατικῶς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, συνεκαλοῦντο ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος καὶ διηυθύνοντο ὑπὸ ἐπισκόπου, ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτῶν εἶχον κῦρος νόμων τοῦ κράτους. § — τῶν καρδιναλίων [παρὰ καθολικοῖς], consistoire, n. m. σύνοδος καρδιναλίων προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ Πάπα· [πρὸς ἐκλογὴν Πάπα] conclave, n. m. ‖ ὁ πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, le président du Saint Synode. § — [τῆς Βουλῆς, τῶν κακουργιοδικῶν], session, n. f. ‖ ἡ ἔναρξις (ἡ λῆξις) τῆς συνόδου, l'ouverture (la clôture) de la session (de la chambre, de la cour d'assises. § [ἀστρον.] conjonction, n. f. βλ. **συζυγία.**

συνοδύρομαι, θρηνῶ (στενάζω) ὁμοῦ, pleurer (gémir) ensemble.

σύνοιδα, συνειξεύρω, εἰξεύρω τὸ αὐτὸ ὅπερ καὶ ἄλλοι γνωρίζουσι, γνωρίζω πολὺ καλῶς (περί τινος πρόκειται), savoir fort bien ; ἔχω συνειδός, τὴν συνείδησιν (τοῦ πράγματος), avoir la conscience ; ἀναγνωρίζω, reconnaître.

συνοικειόνω καὶ

συνοικειῶ (όω), μέλ. ώσω, κάμνω τινὰ νὰ ἔχῃ κλίσιν, ῥοπὴν πρός τι, καθιστῶ τι οἰκεῖον, rendre familier ; **ἐξοικειόω-ῶ,** familiariser ; συνειθίζω, habituer ; ‖ συνοικειῶ μὲ τὸ κλίμα, acclimater. § [μεσ.] ἐξοικειοῦμαι, se familiariser ; συνδέομαι στενῶς πρός τινα, se lier intimement ; [ἐπὶ κακοῦ] s'accointer (συνοικειοῦμαι εἰς τὴν ῥοπὴν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ κακοῦ, εἰς τὰς κακὰς ἕξεις καὶ σχέσεις).

συνοικείωσις, εως, ἡ· ὁμοῦ οἰκείωσις, ἡ πρᾶξις τοῦ ἐξοικειοῦσθαι πρός τι, action de [se] familiariser; ἡ συμπλησίασις, rapprochement, n.m. ἡ φιλία, ἕνωσις μετά τινος, συνένωσις, liaison, n. f. οἰκειότης, familiarité, n.f. [ἐπὶ κακοῦ] αἱ (κακαὶ) σχέσεις, ἕξεις, accointance, n. f.

συνοικέσιον, ου, τό· νόμιμος ἕνωσις ἀνδρὸς καὶ γυναικός, ὁ γάμος, mariage, n. m. ἡ ἕνωσις, union, n. f.

συνοίκησις, εως, ἡ· τὸ συνοικεῖν, συγκατοικεῖν, ἡ πρᾶξις τοῦ κατοικεῖν ὁμοῦ, action d'habiter ensemble ; κοινὴ οἴκησις (κατοίκησις), habitation commune ; [συζύγων ἰδ.] τὸ συζῆν, cohabitation, n. f.

συνοικητήριον, τό· chambrée, n. f. καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ θάλαμος· ἐν τῷ ναυτικῷ καλοῦσιν οὕτω τὸ μέρος ἔνθα κατοικοῦσιν οἱ ἐκ τοῦ πλοίου πρὸς ἐπισκευὴν τούτου ἐξελθόντες εἰς τὴν ξηρὰν ναῦται.

συνοικία, ας, ἡ· quartier, n. m. τμῆμά τι τῆς πόλεως· ‖ αἱ συνοικίαι τῆς πόλεως, les quartiers de la ville.

συνοικίζω, μέλ. ίσω· φέρω τινὰ μετά τινος ἵνα κατοικήσωσιν εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν οἰκίαν ἢ εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τόπον, κάμνω νὰ κατοικήσωσιν ὁμοῦ, faire habiter ensemble ; συγκεντρῶ ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ πόλει, réunir dans une même ville ; ἀποικίζω, coloniser ; συνοικίζω, κατοικίζω χώραν ἀκατοίκητον, peupler.

συνοικισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ συναθροίζειν κατοίκους (τοῦ κατοικίζειν χώραν ἀκατοίκητον), action de réunir des habitants (de peupler un pays) ; ἡ κατοίκισις τόπου τινὸς διὰ νέων ἢ ξένων κατοίκων, ἀποικισμός, colonisation, n. f. § —, ἡ συνοικία πόλεώς τινος, quartier, n. m. ‖ οἱ νέοι συνοικισμοὶ τῆς πόλεως, les nouveaux quartiers de la ville.

συνοικιστής, οῦ, ὁ· ὁ κατοικίζων τόπον τινὰ διὰ νέων κατοίκων, ἀποικίας θεμελιωτής, colonisateur, trice, n.

σύνοικος, ος, ον· ὁ κατοικῶν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ, qui habite la même maison ; ὁ μετά τινος κατοικῶν, qui loge ensemble (avec), συγκάτοικος, cohabitant, ante, adj. ‖ ὅλοι οἱ σύνοικοι, tous les habitants (les locataires) d'une maison ; ‖ σύνοικοι οἱ ἐν τῷ αὐτῷ **συνοικητηρίῳ** διαμένοντες, camarades de chambrée.

συνοικῶ (έω), μέλ. ήσω, κατοικῶ ὁμοῦ (μετά τινος), habiter (loger) ensemble ; [ἐπὶ συζύγων], συζῶ, συγκατοικῶ, cohabiter.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

συνολισθαίνω, μέλ. ήσω, ὀλισθαίνω, γλυστρῶ ὁμοῦ, glisser avec (ensemble).

συνολκή, ῆς, ἡ· crampe, n. f. συστολὴ σπασμώδης μὲ πόνους τῶν μυῶν, ἤτοι μυϊκὴ συστολή.

σύνολον, ου, τό· τὸ ὅλον ὁμοῦ, l'ensemble ; τὸ ὅλον, le tout ; le total ; la totalité ; l'universalité ; σύνολον, en gros, ἀντιθ. τοῦ en détail ; ‖ σύνολον συγκοινωνιῶν, βλ. **συγκοινωνία**, voirie, n. f. **ἐν** συνόλῳ [φρ. ἐπίρ.] en tout ; au total ; en somme ; somme toute ; γενικῶς, en général.

σύνολος, ος καὶ η, ον· τὸ ὅλον ὁμοῦ, ὁλόκληρον, entier, ère ; ‖ τὸ σύνολον, τὸ ὅλον ὁμοῦ, τὸ σύμπαν, le tout, l'ensemble, la somme ; ‖ **ἐν συνόλοις=συνόλως** [ἐπίρ.] en somme, au total, pour tout dire.

συνομήλικος, ος, ον καὶ

συνομῆλιξ, ικος, ὁ καὶ ἡ· τῆς αὐτῆς ἡλικίας ὤν, qui est du même âge ; βλ. καὶ **συνηλικιώτης.**

συνομιλία, ας, ἡ· βλ **συνδιάλεξις**, conversation, n. f. causerie, n. f. entretien, n. m. διάλεξις, conférence, n. f. [μεταξὺ δύο] abouchement, n. m.

συνομιλῶ, μέλ. ήσω, s'entretenir ; converser ; διαλέγομαι, conférer ; ὁμιλῶ, causer ; [μεταξὺ δύο] s'aboucher ; ‖ συνωμίλουν περὶ σπουδαίων πραγμάτων, ils s'entretenaient d'affaires sérieuses ; ‖ συνωμίλησαν μεταξύ των, ils se sont parlé. Βλ. **ὁμιλῶ, συνδιαλέγομαι** καὶ **συνδιάλεξις.**

συνομνύω, συνόμνυμι, μέλ. συνομώσω, ἐν ταὐτῷ, ὁμοῦ ὀμνύω, ὁρκίζομαι, jurer ensemble ou avec ; conjurer ; συνομοτῶ, conspirer ou comploter ; [συνεκδ.] συνομοτῶ, ῥαδιουργῶ, cabaler; faire une cabale ; former une cabale.

συνόμοιος, όμοια, όμοιο [διάλ. Ἠπείρου], ὅμοιος καθ' ὅλα, **ἀπαράλλακτος.**

συνομολόγησις, εως, ἡ· ἡ σύναψις [συνθήκης, κτλ.] conclusion [d'un traité, etc.].

συνομολογία, ας, ἡ· ἡ συμφωνία, accord, n. m. συναίνεσις, convention, n. f. § —, aveu, n. m. § —, βλ. **συνομολόγησις.**

συνομολογῶ (έω), μέλ. ήσω, [συνθήκην, κτλ.] conclure [un traité, etc.] ; faire un pacte avec . . .=συνάπτω, contracter; συμφωνῶ, συναινῶ διά, convenir de; ‖ συνωμολόγησαν τὰ ἑπόμενα, ils sont convenus de ce qui suit. § —, εἶμαι τῆς αὐτῆς γνώμης, être du même avis ; ὁμολογῶ, avouer ; συμφωνῶ, accorder ; συμφωνῶ πρός τινα, εἶμαι σύμφωνος, être d'accord ; συναινῶ, convenir de ; παραχωρῶ, concéder ; παραδέχομαί τι, admettre ; ἀναγνωρίζω, reconnaitre ; ‖ συνομολογῶ ὅτι, j'avoue (je conviens) que ; ‖ πάντες συνομολογοῦσιν ὅτι, tous s'accordent à reconnaitre que. § [ἐμπορ.] συνομολογῶ (ἀγοραπωλησίαν), traiter.

συνομοταξία, ας, ἡ [ζωολ.], division d'un règne de la nature ; embranchement, n. m. ὁμάς, groupe, n. m.

συνονθύλευμα, ατος, τὸ (σύν, ὀνθύλευμα) (τὸ πρᾶγμα), τὸ **παραγέμισμα**, farce, n. f. ou farcissure, n. f.

συνονθύλευσις, εως, ἡ (σύν, ὀνθύλευσις) (ἡ πρᾶξις), τὸ **παραγέμισμα** (μετά τινος), farce, n. f. farcissure, n. f.

συνονθυλεύω, μέλ. εύσω (σύν, ὀνθυλεύω), παραγεμίζω (μετά τινος), farcir.

συνονθυλωτός, ή, όν (σύν, ὀνθυλωτός), **παραγεμιστός**, farci, e, adj.

συνονομάζω, μέλ. άσω, ὀνομάζω ὁμοῦ, nommer ensemble.

συνονόματος, η, ον [δημ.], ὁμώνυμος, ὅμοιον ἔχων ὄνομα, qui porte le même nom.

συνοπαδός, οῦ, ὁ, ἡ· ἀκόλουθος, suivant, e ; compagnon, n. m. compagne, n. f.

συνοπτικός, ή, όν, ὁ περιλαμβάνων ἐν συνόψει τὰ διάφορα μέρη συνόλου τινός, qui contient en abrégé les diverses parties d'un ensemble ; ὁ συντόμως περιλαμβάνων, abrégé, ée, adj. βραχύς, σύντομος, succint, e, adj. περιληπτικός, sommaire ; ‖ ἔκθεσις συνοπτική, exposé succint (sommaire) ; relation succinte ; περίληψις, résumé, n. m. ‖ συνοπτικὸς κατάλογος, relevé, n. m. ‖ [νομ.] συνοπτικαὶ ὑποθέσεις (δίκαι), matières sommaires. Ὁ πολύπλοκος καὶ βραδὺς τῆς συνήθους διαδικασίας τύπος ἀναφαίνεται ἐνίοτε ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, ἕνεκα τῆς ἰδιαιτέρας φύσεως τῆς διαφορᾶς, πολυτελὴς ἢ τοῦ σκοποῦ ἀποτυγχάνων· τότε δὲ ἀναγκαία γίνεται ἡ περιαίρεσις τινῶν διατυπώσεων καὶ ἡ χρῆσις συντομωτέρας καὶ εὐκινήτου διαδικασίας· αὕτη ἐστὶν ἡ τῶν συνοπτικῶν δικῶν, ἥτις καὶ παρὰ Ῥωμαίοις εὕρηται ἀναγνωρισμένη, ὡς ἐξαιρετικὴ δὲ λαμβάνει χώραν ὅπου ῥητῶς ὁ νόμος καθιεροῖ αὐτήν. Ἡ συνοπτικὴ διαδικασία εἶνε δύο εἰδῶν διότι πότε μὲν διαγράφονται ὑπὸ τοῦ νόμου τὰ στοιχεῖα αὐτῆς καὶ αἱ διατυπώσεις γενικῶς, πότε δὲ εἰδικῶς. Τρεῖς εἰσὶν οἱ λόγοι, δι' οὓς αἱ κατὰ γένος συνοπτικαὶ ὑποθέσεις ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς τοιαῦται, ἤτοι ἡ ἁπλότης τῆς διαφορᾶς, ἡ εὐτέλεια τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς καὶ τὸ κατεπεῖγον τῆς ἐκδικάσεως· διὸ ἀνήκουσιν ἐνταῦθα α') αἱ προσωπικαὶ ἀγωγαὶ οἱασδήποτε ἀξίας αἱ στηριζόμεναι εἰς ἔγγραφα σαφῆ, ἀποδεικτικὰ καὶ ἀπρόσβλητα· β') αἱ προσωπικαὶ ἀγωγαὶ ἀξίας 500 δραχμῶν· ἐνταῦθα δὲν ἀπαιτεῖται ἔγγραφον διότι τὸ ταπεινὸν τῆς διαφορᾶς καθίστησι αὐτὴν συνοπτικήν γ') διὰ τὸ κατεπεῖγον τῆς ἐκδικάσεως αἱ μισθώσεις πραγμάτων, αἱ μὴ ἀνήκουσαι εἰς εἰρηνοδίκας, αἱ περὶ νομῆς δίκαι (περὶ διατηρήσεως, ἀνακτήσεως τῆς ἀπολεσθείσης ἢ καταργήσεως τῆς κατὰ παράκλησιν ἀσκουμένης διακατοχῆς)· αἱ ἐφέσεις εἰρηνοδικειακῶν ἀποφάσεων αἱ παρεμπίπτουσαι δίκαι, τὰ πρὸς ἀποτροπὴν ἐπικειμένου κινδύνου διαταττόμενα προφυλακτικὰ μέτρα καὶ τελευταῖον αἱ διαφοραὶ ὅσας ὁ νόμος ὥρισεν ἢ τὸ δικαστήριον κρίνει ὡς κατεπειγούσας· ‖ συνοπτικὸς λογαριασμός, relevé, n. m. résumé, n. m. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **συνοπτικόν**, βλ. μνημόνιον (aide-mémoire). § **συνοπτικός**, ή, όν·

synoptique, adj. ὁ ἐπιτρέπων ἵνα συντόμως ἐπισκοπήσῃ τις τὰ διάφορα μέρη συνόλου τινός· ὁ παρουσιάζων γενικὴν τινὰ ἄποψιν· || — πίναξ δυναστείας, ἐπιστήμης, tableau synoptique d'une dynastie, d'une science.

συνοπτικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ συνοπτικοῦ, qualité de ce qui est succinct (abrégé) ; ἡ βραχύτης, συντομία, brièveté, n. f. ou concision, n. f.

συνοπτικῶς [ἐπίρ.] ἐν συνόψει, en abrégé; ἐν περιλήψει, en résumé ; succinctement, adv. συντόμως, διὰ βραχέων, brièvement, adv. [νομ. ἰδ.] sommairement, adv.; || **συνοπτικῶς**, d'une manière synoptique ; || ἐκθέτω τι συνοπτικῶς, exposer quelque chose d'une manière synoptique.

συνοργανίζω [νεολ. μουσ.], instrumenter ; γράφω τὸ μουσικὸν μέρος ἔργου τινὸς ἀπαιτοῦντος τὴν συνδρομὴν τῆς ὀρχήστρας, λέγουσιν ὅμως κάλλιον orchestrer (kès-tré), ἤτοι συνδυάζω διὰ τὴν ὀρχήστραν τὰ διάφορα μέρη μουσικῆς τινὸς συνθέσεως, π. χ. orchestrer une partition, συνοργανίζω μουσικὸν ἔργον.

συνοργανισμός, οῦ, ὁ καὶ

συνοργάνωσις, εως, ἡ· instrumentation, n. f. ὁ τρόπος καθ' ὃν εἶνε διατεταγμένον τὸ ἐνόργανον μέρος μουσικοῦ τινὸς τεμαχίου, ὅπερ λέγεται ἐπίσης orchestration, n. f. ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ συνοργανίζειν μουσικὸν ἔργον, art d'instrumenter une œuvre musicale.

συνοργιάζω, μέλ. άσω· παραδίδομαι μετά τινος εἰς ὄργια, se livrer ensemble à des orgies ; εὐωχοῦμαι (ξεφαντόνω) μετά τινος, bambocher (faire la noce) ensemble.

συνορεύομαι καὶ ὁμορέω, συνορέω.

συνορεύω (μέλ. εύσω), ἔχω τὰ αὐτὰ μετά τινος σύνορα, εἶμαι ὅμορος, être limitrophe ; γειτνιάζω πρός τι, confiner à... ou avoisiner; || [τὰ κτήματά του] συνορεύουσι μὲ τὸ δάσος, confinent à la forêt ; || χῶραι συνορεύουσαι, pays limitrophes.

συνορίζομαι [δημ.], ἀντὶ **συνερίζομαι.**

συνοριστά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἀντὶ **συνερισία.**

συνόρισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἀντὶ **συνέρισμα,** βλ. **συνερίζομαι.**

συνορίτης, ου, ὁ, ἡ· ὁ γειτνιάζων, qui avoisine ; ὁ καὶ ἡ γείτων (ονος), ὅμορος, voisin, ine, adj. et n. qui est proche, qui demeure auprès ; ὅμοροι λαοί, les peuples voisins ; personne qui demeure auprès d'unè autre. § **συνορίτης,** ισσα, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] =ὅμορος· συνήθως ἐπὶ ἀγρῶν.

σύνορον, ου, τό· ὅριον, μεθόριον, frontière, n. f. (τὸ χωρίζον δύο κράτη)· || πόλις παρὰ τὸ σύνορον=μεθόριος πόλις, ville frontière ; || σύνορον, ὅριον, limite, n. f. (ἐν χρήσει μᾶλλον εἰς τὸν πληθυν.) εἶνε οὕτως εἰπεῖν γραμμὴ διεστῶσα δύο ἀντικείμενα ἣν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβῇ τις· χωρίζω δι' ὁρίων, séparer par les limites ; || ὅριον, borne, n. f. (ἐν χρήσει ὡσαύτως μᾶλλον εἰς τὸν πληθυν.) εἶνε ξένον τι ἐπιπρόθεσμα ἐμποδίζον τὴν περαιτέρω πρόοδον· π. χ. ἡ θάλασσα, αἱ Ἄλπεις καὶ τὰ Πυρηναῖα εἶνε τὰ φυσικὰ σύνορα τῆς Γαλλίας, la mer, les Alpes et les Pyrénées sont les bornes naturelles de la France ; || τὰ σύνορα, αἱ ἄκραι χώρας, les confins ; || τὰ σύνορα τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, les confins de l'Europe et de l'Asie ; || τὰ σύνορα τοῦ βασιλείου, les frontières du royaume ; || τὰ σύνορα τοῦ νομοῦ, les confins du département ; || τὰ σύνορα κτήματος [νομ. ἐν.], les tenants et aboutissants d'une terre. § **σύνορον** [σιδηροδρ.], franc-bord, n. m. εἶνε τὸ ἐλεύθερον μέρος πλησίον τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν. § **σύνορον,** ὅριον, frontière, n. f. τὰ **σύνορα,** frontières ; τὰ μέρη ἅτινα χωρίζουσι κράτος τι ἀφ' ἑτέρου κράτους. Τὰ σύνορα χωρίζονται δι' **ὁροθεσίων** (bornes) ἅτινα εἰσὶ σήματα παραλληλεπίπεδα ἐκ λίθων τιθέμενα πρὸς διαχάραξιν τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς· || **φυσικὰ σύνορα,** frontières tracées par la nature ou naturelles, τὰ ὑπὸ τῆς φύσεως καθοριζόμενα, ἤτοι φυσικὰ ἐμπόδια, ὄρη, ποταμοί, θάλασσα, κτλ. || **πολιτικὰ σύνορα,** frontières politiques, τὰ ὑπὸ συνθηκῶν καθοριζόμενα.

συνορῶ (όω), ἀντιλαμβάνομαι, κατανοῶ, s'apercevoir ; παρατηρῶ, remarquer ; ἀναγνωρίζω, reconnaître.

συνοστεογραφία, ας, ἡ· synostéographie (σὺν καὶ ὀστεογραφία) n. f. [ἀνατομ.] περιγραφὴ τῶν ἀρθρώσεων τῶν ὀστῶν, description des articulations.

συνοστεογραφικός, ή, όν· synostéographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν συνοστεογραφίαν, qui a rapport à la synostéographie.

συνοστεολογία, ας, ἡ· synostéologie (σὺν καὶ ὀστεολογία) n. f. [ἀνατομ.] πραγματεία τῶν ἀρθρώσεων καὶ τοῦ τρόπου τῶν συμφύσεων τῶν ὀστῶν, traité des articulations et des moyens d'union des os (symphyse).

συνοστεολογικός, ή, όν· synostéologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν συνοστεολογίαν, qui a rapport à la synostéologie.

συνοστεοτομία, ας, ἡ· synostéotomie (σὺν καὶ ὀστεοτομία) n. f. [ἀνατομ.] ἀνατομικὴ προετοιμασία τῶν ἀρθρώσεων τῶν ὀστῶν, préparation anatomique des articulations.

συνοστεοτομικός, ή, όν· synostéotomique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν συνοστεοτομίαν, qui a rapport à la synostéotomie.

συνόστωσις, εως, ἡ· synostose, n. f. ἕνωσις τῶν ὀστῶν διὰ συγκολλήσεως, réunion des os par une soudure.

συνουλῶ (όω) (ἐπουλόω-ῶ), μέλ. ώσω· πληγήν τινὰ συνδέω (Γαλην.), fermer une plaie ; cicatriser.

συνούλωσις, εως, ἡ· ἐπούλωσις, ἢ οὐλῆς ἴασις καὶ θεραπεία (état d'une plaie qui se ferme), cicatrisation, n. f.

συνουλωτικός, ή, όν· ἐπουλωτικός, εἰς συνούλωσιν ἀνήκων, ἐπιτήδειος, propre à cicatriser ; de cicatrisation ; cicatrisant, e.

συνουσία, ας, ἡ· ἡ ἕνωσις (μῖξις) τῶν γενῶν, ὁ συνδυασμὸς τῶν γενῶν, union des sexes ; βλ. **συνδυασμός·** ἡ συζυγικὴ κοινωνία

(μῖξις), acte conjugal (ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ γάμου)· τὸ συνευρίσκεσθαι μετὰ γυναικός, ἡ σαρκικὴ ἐπιμιξία, commerce charnel; copulation charnelle; || ἀθέμιτος συνουσία, commerce illégitime; βλ. καὶ **παλλακεία**· § [φυσιολ.] **συνουσία**, ας, ἡ· copulation (ἐκ τοῦ λατ. copulatio), ἡ συνένωσις ἄρρενος καὶ θήλεος, ἰδίως δὲ ἀνδρὸς μετὰ γυναικός· λέγουσιν ἐνίοτε σαρκικὴ συνουσία, copulation charnelle. § **συνουσία, μῖξις**, coït, n. m. συνένωσις τῶν γενῶν, union des sexes; [ἐπὶ πολὺν χρόνον ἡ γαλλ. αὕτη λέξις ἐχρησίμευεν ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος, διὰ δὲ τὰ ζῶα ἔλεγον copulation, accouplement, saillie, monte, etc. βλ. καὶ **ὀχεία**].

συνουσιάζομαι, βλ. συνευρίσκομαι [ἐπὶ ζώων] couvrir; βλ. ὀχεύω.

συνοφειλέτης, ου, ὁ· ὁ μετ' ἄλλου ὀφειλέτης, ὁ ὀφείλων ὁμοῦ μετ' ἄλλου, ὁ συνυπεύθυνος, εἰς ὀφειλήν τινά, codébiteur, n.m. || [θηλ.] συνοφειλέτις, ιδος, ἡ· codébitrice, n.f.

συνοφρυάζω, μέλ. άσω καὶ

συνοφρύομαι, κινῶ τὰς ὀφρῦς, sourciller.

συνοφρυοῦμαι [μέσ.] συνάγω τὰς ὀφρῦς, froncer les sourcils, τὸ μέτωπον ζαρόνω, sourciller=**ὀφρυοῦμαι**.

σύνοφρυς, υς, υ· ὁ ἔχων τὰς ὀφρῦς συνηγμένας, συνεσταλμένας, qui fronce les sourcils; σοβαρός, sombre, adj. δυσηρεστημένος, fâché, ée, κατηφής, σκυθρωπός, morne, adj.

συνοφρύωμα, ατος, τὸ καὶ

συνοφρύωσις, εως, ἡ· ἡ πρὸς ἀλλήλας τῶν ὀφρύων συναγωγὴ καὶ σύμπτωσις, froncement des sourcils.

συνοχεύς, έως, ὁ· σιδηροῦν τι μέρος τῆς σαγῆς, dragonne [de harnais]; βλ. **σαγή**. § [οἰκοδ.] συνοχεύς, tirant (m.) ou chaîne (f.) τὸ ῥῶστρον: ἐπίπεδος σιδηρᾶ ῥάβδος κεχυρτωμένη εἰς τὸ ἓν ἄκρον καὶ φέρουσα **ὀπὴν** (œil) ἐν ᾗ εἰσέρχεται **ἀγκύριον** (ancre)· ἡ ῥάβδος αὕτη τειχίζεται ἐντὸς τοῦ τοίχου συνδεομένη εἰς τὰ ἄκρα διὰ τῶν **ἀγκυρῶν** της (ancres), ἵνα **ἐμποδίσῃ** τὸ **ἄνοιγμα** τῶν τοίχων (écartement), εἴτε τὴν ὤθησιν τῶν θόλων, κτλ. ἐν γένει δὲ καλεῖται **συνοχεὺς** (tirant) πᾶν τὸ χρησιμεῦον νὰ συνδέῃ δύο ἀντικείμενα ἢ μέρη. § σιδηροῖ συνοχεῖς, tirants en fer; σιδηρᾶ τεμάχια συνδέοντα τὴν ἑστίαν (foyer) μετὰ τοῦ καπνοδοχείου ἐσωτερικῶς ἐν τῇ ἁμαμάξῃ. § [σιδηροδ.] συνοχεύς, crampon; ἧλος σιδηροῦς ἐπίκαμπτος εἰς τὸ ἄκρον δι' οὗ στερεοῦνται **τὰ ἐλάσματα** ἐπὶ τῶν στρωτήρων· || **συνοχεῖς** δι' ἐλάσματα, τετράγωνοι ἢ στρογγύλοι μετὰ **τετμημένων** ἄκρων. § συνοχεὺς (εἰς τὰ ταχυβόλα), bêche de crosse (πτύον τῆς ἀκτηρίδος).

συνοχή, ῆς, ἡ· ἡ συνάφεια, cohérence, n. f. ἤτοι ἡ ἕνωσις, συνένωσις μεταξὺ δύο ἀντικειμένων. § [φυσ.] **συνοχή**, cohésion, n.f. ἑλκτικὴ δύναμις ἑνοῦσα μεταξύ των τὰ μέρη τὰ ἀπαρτίζοντα σῶμά τι. Συνοχὴ (cohésion) καλεῖται ἡ συνισταμένη τῶν ἐνεργειῶν ἃς τὰ ἄτομα ἢ τὰ μόρια ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἁπλοῦ σώματος ἐξασκοῦσιν ἀπέναντι ἀλλήλων πρὸς διακράτησιν ἑαυτῶν εἰς ὡρισμένην τινὰ ἀπόστασιν· αὕτη ἀντιπαλαίει κατὰ πασῶν τῶν ἐξωτερικῶν δυνάμεων αἵτινες τείνουσι νὰ μεταβάλωσι τὴν σχέσιν τῶν μορίων τοῦ σώματος πρὸς ἄλληλα. Δύναμις ἐξωτερικὴ ἐνεργοῦσα πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν μορίων τοῦ σώματος μὴ ἐκτεινομένη πέραν ὁρίου τινός, ἀναπτύσσει ἐν τῷ σώματι ἀντίδρασιν συνεπείᾳ τῆς συνοχῆς, ἥτις ἀντίστασις καλεῖται **ἀνθεκτικότης** (ténacité), μὴ ἐπιτρέπουσα τὸν χωρισμὸν καὶ διαμελισμὸν τοῦ σώματος· δύναμις ἐξωτερικὴ προσπαθοῦσα τὴν συμπλησίασιν τῶν μορίων σώματός τινος καὶ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ὄγκου αὐτοῦ διὰ πιέσεως ζητεῖ νὰ καταστρέψῃ τὴν συνοχήν, ἥτις ἀντιδρᾷ, καὶ ἡ ἀντίδρασις καλεῖται ἐλαστικότης. § —, liaison, n. f. ἡ ἕνωσις, ἤτοι ἡ συμπλησίασις πλειοτέρων τμημάτων μεταξύ των· || — μεταξὺ δύο τμημάτων στρατοῦ, liaison entre deux parties d'une troupe.

σύνοχος, ου, ὁ [παθολ.], synoque, adj. ἤτοι **συνεχής**, continu; || — πυρετός, fièvre synoque καὶ ὡς οὐσ. ὁ **σύνοχος**, la synoque; ὁ ἁπλοῦς σύνοχος πυρετὸς διαρκεῖ 4 μόνον ἡμέρας.

συνοψίζω, μέλ. ίσω· εἰς σύνοψιν, εἰς συντομίαν ἐπαναφέρω τι, résumer, ἤτοι περιλαμβάνω ἐν ὀλίγοις.

σύνοψις, εως, ἡ· ἡ ἐν ὀλίγοις περίληψις, ἤτοι ἡ περίληψις, résumé, n. m. σύνοψις, ἐπιτομή, sommaire, n. m. συντόμευσις, συντομία, abrégé, n. m. || ἐν συνόψει, en abrégé; ἐν περιλήψει, en résumé; συνοπτικῶς, sommairement, adv. [οἰκ.] en raccourci. § **σύνοψις** [ἐκκλ.] livre de prières; livre de messe; paroissien, n. m. || **σύνοψις** [ἐκκλ.] bréviaire, n. m. **βιβλίον** ἀκολουθίας τοῦ ἱερέως. § **σύνοψις** (ἀξιωματικοῦ), bréviaire, n. m. (de l'officier); **βιβλιάριον** ἐν ᾧ ἐκτίθενται συντόμως πᾶσαι αἱ πρόχειροι γνώσεις ἃς δέον νὰ ἔχῃ ὁ ἀξιωματικός. § **σύνοψις**, synopsis, n. f. ἡ σύντομος ἐπισκόπησις τοῦ συνόλου ἐπιστήμης ἢ διδασκομένου ἀντικειμένου. Ἐπίσης συνοπτικὸς πίναξ (tableau synoptique) περιλαμβάνων ἅπαντα τὰ μέρη ἐπιστήμης τινός.

σύντα καὶ **σύντας**, συνδ. χρονικὸς [διάλ. Ἠπείρου] ὅταν, ὁσάκις.

συνταγή, ῆς, ἡ [ἰατροῦ] ἰατρικὴ συνταγή, ordonnance (f.) [de médecin]; [γεν.] recette, n. f. formule indiquant la composition de certains remèdes: bonne recette contre la fièvre; || συνταγή, recette, n. f. μέθοδος δι' ἧς κατασκευάζουσιν ἢ συντηροῦσί τι, π. χ. γλύκυσμα, ὀπώρας, κτλ. recette pour conserver les fruits. § συνταγὴ **διὰ κολλάρισμα**, recette pour empeser; **συνταγὴ πρὸς στίλπνωσιν τῶν κολλαριζομένων λευκῶν ὑφασμάτων καὶ ἀσπρορρούχων**, recette pour donner le brillant au linge empesé. Ἀναλύουσι τὴν κόλλαν μετὰ προσοχῆς προσθέτοντες βόρακα ἴσον μὲ τὸ ὄγδοον τοῦ βάρους αὐτῆς, ὅν τινα ἐν καταστάσει κόνεως ἀναλύουσι προηγουμένως

ἐντὸς ὀλίγου ὕδατος. Ἀναμιγνύουσι τὸ μίγμα ἀνακινοῦντες αὐτό. Μικρὸν τεμάχιον λευκοῦ κηροῦ (ἀγιοκέρι, cire) ῥιπτόμενον ἐν τῇ ἀναμίξει κατὰ τὴν βράσιν, καθιστᾷ εὐκολώτερον τὸ σιδέρωμα, ὀλισθαίνοντος τοῦ σιδήρου. Μετὰ τὴν ἐμβάπτισιν τοῦ ὑφάσματος ἐντὸς τῆς κόλλας περιτυλίσσουσι τοῦτο ἐντὸς ἑτέρου στεγνοῦ τεμαχίου ἵνα στεγνώσῃ ὀλίγον. Τὰ ὑποκάμισα, περιλαίμια καὶ περιχειρίδας ἐμβαπτίζουσιν ἐντὸς τῆς κόλλας ἀπὸ τὴν προτεραίαν, ἀφίνοντες αὐτὰ νὰ στεγνώσωσι, εἶτα δὲ τὰ ἐμβρέχουσιν ἐκ νέου τὴν ἡμέραν τοῦ σιδερώματος ἐντὸς ὠμῆς διαλελυμένης κόλλας (empois).

σύνταγμα, ατος, τό· constitution, n. f. ὁ συνταγματικὸς χάρτης, charte, n. f. ὁ θεμέλιος ἢ θεμελιώδης νόμος κράτους τινός, loi fondamentale d'une nation ; βλ. **συνταγματικὴ** πολιτεία. § **σύνταγμα** [ἀρχαι.] syntagme, n.m. τετράγωνον ὁπλιτῶν (hoplites) περιλαμβάνον 16 ἄνδρας ἐφ' ἑκάστης πλευρᾶς· βλ. φάλαγξ (phalange). § **σύνταγμα** [στρατ.], régiment, n.m. ἐκπαιδευτικὴ καὶ διοικητικὴ μονὰς συνισταμένη ἐξ ἀριθμοῦ τινος λόχων, ἰλῶν ἢ πυροβολαρχιῶν ἀποτελουσῶν ἓν στρατιωτικὸν σῶμα διοικούμενον ὑπὸ συνταγματάρχου ἢ ἀντισυνταγματάρχου· σύνταγμα τῆς γραμμῆς, régiment de ligne ; βλ. ligne. Παρ' ἡμῖν τὸ σύνταγμα τοῦ πεζικοῦ ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν **ταγμάτων** (bataillons). (**Ἱππαρχία**, ας, ἡ), régiment de cavalerie ; ἐπεκράτησεν ὅμως νὰ καλῆται **σύνταγμα ἱππικοῦ**· ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο **ἐπιλαρχίας** (demi régiment) ἑκάστης ἀποτελουμένης ἐκ δύο ἢ τριῶν **ἰλῶν** (escadron) ; τὸ σύνταγμα περιλαμβάνει 4 ἕως 5 ἴλας. Ἡ **ἴλη** ἀποτελεῖται ἐκ τεσσάρων **οὐλαμῶν** (pelotons), ὁ δὲ οὐλαμὸς ἐκ δώδεκα **στοίχων** (files). Δύο οὐλαμοὶ ἀποτελοῦσι τὴν **ἡμιΐλην** (division). Ἐν Γαλλίᾳ συμφώνως μὲ τὸν ἰσχύοντα ἐμπόλεμον ὀργανισμὸν ὑπάρχουσι τριῶν εἰδῶν συντάγματα ἐν τῷ πεζικῷ ἤτοι, 1) **ἐνεργὸν σύνταγμα** (régiment actif) ἐκ τριῶν ταγμάτων μετὰ 4 λόχων ἑκάστου, διοικούμενον ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου, 2) **μικτὸν σύνταγμα** (régiment mixte), ἐκ 3 ταγμάτων, ἐξ ὧν 1 ἀποτελούμενον ἐκ στρατιωτῶν τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ καὶ 2 ἐξ **ἐθνοφρουρῶν** (territoriaux), διοικούμενον ὑπὸ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου τοῦ ἐνεργοῦ συντάγματος, καὶ φέρον τὸν ἀριθμὸν τοῦ συντάγματος ἐπηυξημένον κατὰ 200, καὶ 3) **σύνταγμα ἐθνοφρουρῶν** (régiment territorial) ἀποτελούμενον ἐκ μεταβλητοῦ ἀριθμοῦ ταγμάτων ἐκ 4 λόχων ἑκάστου, διοικούμενον ὑπὸ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου τῆς ἐθνοφρουρᾶς. Ἤδη ὑπάρχουσι δύο τύποι συνταγμάτων πεζικοῦ τῆς γραμμῆς, 1) τὸ **στρατολογικὸν σύνταγμα** (régiment subdivisionnaire) ἀποτελούμενον, ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἐκ 3 ταγμάτων μετὰ 4 λόχων ἑκάστου, πλέον συμπληρωτικοῦ στελέχους προωρισμένου νὰ σχηματίζῃ τέταρτον τάγμα ἐν καιρῷ ἐπιστρατεύσεως, καὶ 2) τὸ **περιφερειακὸν σύνταγμα** (régiment régional) περιλαμβάνον καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης 4 τάγματα μετὰ 4 λόχων ἕκαστον· βλ. **περιφέρεια**, région, καὶ γαλλικὸς στρατός, armée française ; || ὁ ἀνήκων εἰς σύνταγμα, régimentaire : || σχολεῖον συντάγματος, école régimentaire; || παραπομπὴ τοῦ συντάγματος, convoi régimentaire ; βλ. **παραπομπή**· || **σύνταγμα περιφερειακόν**, régiment régonal, ἤτοι ἀνῆκον εἰς ὡρισμένην στρατιωτικὴν περιφέρειαν ἐν Γαλλίᾳ, περιλαμβάνον δὲ καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης 4 τάγματα μετὰ 4 λόχων ἕκαστον.

συνταγματάρχης, ου, ὁ· colonel, n. m. ἀνώτερος ἀξιωματικὸς διοικῶν σύνταγμα ἢ ἐξασκῶν ἐν ἑτέρᾳ θέσει ἀνάλογα τοῦ βαθμοῦ του καθήκοντα· βλ. καὶ **βαθμός**.

συνταγματικός, ή, όν· ὁ ὑπαγόμενος εἰς σύνταγμα, soumis à une constitution, constitutionnel, elle, adj. || συνταγματικὴ κυβέρνησις (διοίκησις, πολιτεία), gouvernement constitutionnel; || νόμος συνταγματικός, loi constitutionnelle. § **συνταγματικὸν δίκαιον**, droit constitutionnel, εἶνε ἐκεῖνο τὸ τμῆμα τοῦ δημοσίου δικαίου τὸ πραγματευόμενον περὶ τὸ σύνολον τῶν κανόνων τῶν διεπόντων τὴν κατὰ σύνταγμα ὠργανωμένην κοινοβουλευτικὴν πολιτείαν. § **συνταγματικὴ πολιτεία**, gouvernement constitutionnel, εἶνε ἡ ἐπὶ τῇ βάσει θεμελίου νόμου (συντάγματος), ὁρίζοντος τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντας, τὰς δημοσίας ἐξουσίας καὶ τὴν σχέσιν αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας, συγκροτουμένη μοναρχία, ἀντίθετος μὲν τῇ ἀπολύτῳ κατὰ τοῦτο, ὅτι τὴν νομοθετικὴν καὶ δικαστικὴν ἐξουσίαν ἀσκεῖ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ μονάρχου μεμερισμένως ἐν τῇ πρώτῃ, σύμφωνος δὲ κατ' ἐπίφασιν μόνον ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς ἐκτελεστικῆς ἥτις ἀμέριστος δίδεται τῷ ἀνωτάτῳ ἄρχοντι ἐν ἀμφοτέραις ταῖς πολιτείαις ταύταις. Ὅθεν ἡ συνταγματικὴ κυβέρνησις εἶνε ἐν στενῇ ἐννοίᾳ φύσει ἀντιπροσωπική, καθ' ὅσον τὸ ἔθνος μεταλαμβάνει τῆς ἀσκήσεως τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας,καὶ τῆς δικαστικῆς δι' ἐντολοδόχων ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐκλεγομένων.

συνταγματικότης, ητος, ἡ· constitutionnalité, n.f. ἡ ἰδιότης τοῦ συνταγματικοῦ, qualité de ce qui est constitutionnel.

συνταγματικῶς [ἐπίρ.], constitutionnellement, adv. κατὰ τρόπον συνταγματικόν, d'une manière constitutionnelle.

συνταγολόγιον, ου, τό· βιβλίον παρέχον φαρμακευτικοὺς τύπους συνταγῶν, formulaire pharmaceutique (φαρμακευτικὸς) κῶδιξ, codex, n. m.

συνταγολογία, ας, ἡ· ἡ φαρμακευτικὴ τέχνη, art pharmaceutique.

συντάζομαι [διάλ. Ἠπείρου], συντάσσομαι, ἑτοιμάζομαι, παρασκευάζομαι, διευθετῶν τὰ κατ' ἐμέ· «συντάχθηκε τὸ στράτεμα».

συντάζω [διάλ. Ἠπείρου], συντάσσω, προετοιμάζω τινά.

συντάκτης, ου, ὁ· ὁ συντάσσων τι, qui rédige, rédacteur, n. m. || ὑπεύθυνος συντάκτης [ἐφημερίδος], gérant responsable; || διευθύνων συντάκτης, directeur gérant ; || συντάκτης ἐφημερίδος, rédacteur d'un journal. Με-

ταχειρίζονται καὶ τὸ θηλ. συντάκτις, ιδος, ἡ, rédactrice, n. f.

συντακτικόν, οῦ, τό· livre de syntaxe ἢ ἁπλῶς syntaxe, n. f. τὸ βιβλίον τὸ πραγματευόμενον τὴν γραμματικὴν **σύνταξιν** (βλ. λέξ.) καὶ **γραμματική.**

συντακτικός, ή, όν [γραμμ.] ἀφορῶν τὴν σύνταξιν, de syntaxe, syntactique ou syntaxique, adj. relatif à la syntaxe, à l'arrangement des mots; || οἱ συντακτικοὶ κανόνες, les règles de la syntaxe; || [κατ' ἐπέκτ.] ὁ ἀφορῶν τὴν τακτοποίησιν, τὴν κατασκευήν, de construction. § [πολιτ.] constituant, e, adj. || συντακτικὴ συνέλευσις, [assemblée] constituante, n. f. λέγεται ἡ ἔχουσα τὴν ἐντολὴν νὰ καταρτίσῃ συνταγματικὸν πολίτευμα· βλ. καὶ **συνέλευσις.**

συνταλαιπωροῦμαι, μέλ. θήσομαι, ταλαιπωροῦμαι (κοπιάζω) ὁμοῦ, souffrir (peiner) ensemble.

συντάξασθε (παράγγ. ἀσκήσεων ἱππικοῦ), reprenez-vos rangs.

συνταξειδεύω, μέλ. εύσω, ταξειδεύω ὁμοῦ. voyager ensemble; (διὰ θαλάσσης) συμπλέω, (διὰ ξηρᾶς) συνοδοιπορέω.

συνταξειδιώτης, ου, ὁ· σύντροφος τοῦ ταξειδίου, compagnon de voyage; (ὁ διὰ θαλάσσης) σύμπλους, (ὁ διὰ ξηρᾶς) συνοδοιπόρος.

συντάξιμος, ος, ον· ὁ δίδων δικαίωμα εἰς σύνταξιν, donnant droit à pension.

συνταξιοῦχος, ος, ον· ὁ λαμβάνων σύνταξιν, pensionnaire, n. ὁ ἀποχωρήσας τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας ὑπάλληλος ἐν γένει, pensionné, ée, adj. ὁ ἀποχωρήσας τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας στρατιωτικός, retraité, n. m. (=ὁ ἀπόστρατος).

σύνταξις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συντάσσειν, action de rédiger; rédaction, n. f. || ἡ σύνταξις πράξεώς τινος (ἐγγράφου), la rédaction d'un acte. § **σύνταξις** ἢ συγγραφικὴ σύνταξις βιβλίου, πραγματείας, ἐφημερίδος, rédaction, n. f. ἐπίσης τὸ σύνολον τῶν συντακτῶν, l'ensemble des rédacteurs; ἐπίσης τὸ γραφεῖον ἐν ᾧ ἐργάζονται οἱ συντάκται, le bureau où travaillent les rédacteurs; || — τῶν διαταγῶν [στρατ.], rédaction des ordres, ἡ ἔγγραφος ἔκδοσις διαταγῆς ἢ ὁδηγίας τινός· βλ. **διαταγή·** || ἡ σύνταξις ἐφημερίδος, la rédaction d'un journal; || ἡ σύνταξις τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, la confection des listes électorales. § [πολιτ.], σύνταξις, ὁ πολιτικὸς ὀργανισμὸς ἔθνους, organisation [d'un gouvernement]; constitution, n. f. § **σύνταξις** ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, pension (f.) [de retraite]; ἡ σύνταξις, ἡ ἀποχώρησις, retraite, n. f. Σύνταξις καλεῖται ἡ ἐτησία χορήγησις ἣν πληρώνει πολιτεία τις (ἢ ἑταιρεία ἢ ἐν γένει οἷος δήποτε πάτρων) εἰς τοὺς χρηματίσαντας ὑπαλλήλους της, ὅταν οὗτοι εἴτε ἕνεκα τοῦ γήρατος εἴτε ἕνεκα συμβάντων τινῶν μὴ ἐξαρτωμένων ἐκ τῆς βουλήσεώς των καταστῶσιν ἀνίκανοι πρὸς περαιτέρω ὑπηρεσίαν ἢ καὶ ὅταν ἁπλῶς συμπληρώσωσιν ὡρισμένα ἔτη ὑπηρεσίας· ἐπίσης δὲ καλεῖται σύνταξις τοιαύτη χορήγησις πληρωνομένη εἰς τὰς χήρας ἢ τὰ τέκνα (τοὺς κληρονόμους) ὑπαλλήλων. § [στρατ.] **σύνταξις,** pension, n. f. χρηματικὴ ἐπιχορήγησις. Ἡ σύνταξις εἶνε ὀφειλὴ ἣν πληρώνει τὸ ἔθνος εἰς τοὺς ὑπηρετήσαντας αὐτὸ ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον ἢ εἰς τοὺς πληγωθέντας ἢ παθόντας κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ μὴ δυναμένους νὰ ἐξακολουθήσωσιν ὑπηρετοῦντες· || ἔχειν δικαίωμα συντάξεως, avoir droit à la pension; || σύνταξις ἀποστρατείας pension de retraite; βλ. καὶ **ἀρχαιότης·** || ἐπῆρε τὴν σύνταξίν του, il a pris sa retraite. § [γραμμ.] σύνταξις, syntaxe, n. f. partie de la grammaire qui traite de la fonction et de l'arrangement des mots dans la proposition, et de l'enchaînement des propositions entre elles: ὅθεν ἡ γραμματικὴ πλοκή, construction [grammaticale]; || κάμνω τὴν σύνταξιν [χωρίου], construire. § **σύνταξις** (syntaxe) λέγεται ἐν τῇ γραμματικῇ ἡ κανονικὴ πλοκὴ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν λέξεων πρὸς κατασκευὴν λόγου, δύναται δ' αὕτη νὰ ἐξετασθῇ, ὡς ἐν γένει ἡ γραμματική, ἢ ἁπλῶς περιγραφικῶς (ἡ χρῆσις τῶν χρόνων, ἐγκλίσεων, κλίσεων, κτλ. ὁ σχηματισμὸς τῶν προτάσεων καὶ ἡ σύνδεσις αὐτῶν), ἢ ἱστορικῶς (ἡ ἐξήγησις τῶν συντακτικῶν φαινομένων καθ' ὡρισμένην ἐποχὴν τῆς γλώσσης διὰ τῆς συγκρίσεως αὐτῶν πρὸς τὴν παλαιοτέραν κατάστασιν τῆς αὐτῆς γλώσσης ἢ τῆς ἐξ ἧς κατάγεται· || οἱ συντακτικοὶ κανόνες, les règles de la syntaxe. § **σύνταξις** (στρατεύματος), βλ. **σχηματισμός** (formation); || **σύνταξις,** rassemblement, n. m. Ἡ σύνταξις εἶνε ὁ ἀνασχηματισμὸς κατὰ τὴν **ὀργανικὴν** αὐτῶν **τάξιν** (ordre normal) τῶν ἐν ἀραιᾷ τάξει συμπλακέντων τμημάτων. Ἡ σύνταξις ἐκτελεῖται ἐν στάσει ἢ ἐν βαδίσματι διὰ τοῦ βάδην ἢ τοῦ τροχάδην βηματισμοῦ· || — (τῆς ἐνωμοτίας τοῦ πυροβόλου), ἤτοι κανονικὴ συνάθροισις τῶν ὑπηρετῶν τοῦ πυροβόλου προτοῦ νὰ ταχθῶσιν εἰς τὰς πέριξ τοῦ πυροβόλου θέσεις των.

συνταράττω (-άσσω), μέλ. άξω· ὁμοῦ ταράσσω, συγχέω, troubler; ἐπιφέρω σύγχυσιν (ἀταξίαν), mettre en désordre (en émoi; en désarroi); ταράσσω, ἀνακινῶ, κινῶ, agiter; remuer; συνταράσσω, συγχύζω τὰ σχέδιά τινός, déconcerter; || συνταράσσομαι, se déconcerter.

συνταρσισμός, οῦ, ὁ καὶ

συνταρσιστής ἵππος, cheval jarreté, οὗτινος οἱ ταρσοὶ εἶνε κεκλιμένοι πρὸς τὰ ἔσω καὶ συνεστηκότες ὡς οἱ τοῦ βοός· συνώνυμα crochu, clos du derrière, être sur les jarrets; βλ. καὶ **ῥαιβοσκελὴς** καὶ **ῥαιβοτάρσιος.**

συνταρχάου [Αἰτωλ. ἰδίωμα] **φροντίζω.**

σύντασις, εως, ἡ· contention, n. f. τὸ τείνειν τι ὁμοῦ.

συντάσσω καὶ

συντάττω, μέλ. άξω· rédiger; καταστρώνω, dresser; συνθέτω, composer; γράφω, écrire; || συντάσσω ἀπόφασιν, rédiger un arrêt; || συντάττω συμβόλαιον, dresser un con-

trat ; || συντάσσω λεξικόν, composer un dictionnaire ; || συντάσσω ἔγγραφον (ἐπὶ συμβολαιογράφων, κλητήρων), instrumenter ; || [οἱ κλητῆρες] δὲν δύνανται νὰ συντάξωσιν ἔγγραφα ἐκτὸς τῆς περιφερείας των, ne peuvent instrumenter hors de leur ressort ; || συντάσσω βιβλίον, composer un livre ; || συντάσσω ἐφημερίδα, rédiger un journal; || συντάσσω προϋπολογισμὸν (ἐργασίας), dresser un dévis ; βλ. καὶ **προϋπολογισμός**· || [ἐμπορ.] συντάσσω λογαριασμόν, dresser, établir, arrêter un compte ; || [ἐμπορ.] συντάσσω ἐπιστολήν, rédiger une lettre. § — [πολιτ.], constituer, δίδω σύνταγμα, donner une constitution ; [καὶ συνεκδ.] ὀργανίζω, organiser; καταρτίζω, τακτοποιῶ, arranger ; συνδιατίθημι, κατ' εἴδη συντάσσω, συναρμόζω, coordonner. § [γραμμ.] —, construire ; κάμνω τὴν σύνταξιν, faire la syntaxe ou soumettre aux règles de la syntaxe ; βλ. καὶ **ἐκφέρω**. § — (στράτευμα), rassembler, τοποθετῶ, βάλλω ἐν τάξει τὰ στρατεύματα, βλ. καὶ **σύνταξις** (rassemblement, n. m.) παρατάσσω (σχηματίζω) πρὸς μάχην, former en bataille ; βλ. **σχηματίζω**, σχηματισμὸς (formation). § [παθητ.] συντάσσομαι, régir ; || [ἡ πρόθεσις αὐτὴ] συντάσσεται μὲ γενικήν, régit le génitif ; || συντασσόμενον μετὰ δοτικῆς, qui régit le datif. § — [μέσ.] τάσσομαι μὲ τὸ μέρος (μὲ τὴν γνώμην) τινός, se ranger du parti (du côté ; à l'avis) de quelqu'un ; εἶμαι ἢ συγκαταριθμοῦμαι μὲ (ἐγκολποῦμαι) τὴν μερίδα τοῦ, être du (embrasser le) parti de ; || οἱ συντασσόμενοι μετ' αὐτοῦ, ses partisans=οἱ ὀπαδοί του.

συνταυτίζω, μέλ. ίσω, ταυτίζω μετά τινος, identifier ; συγχέω, confondre.

συνταύτισις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συνταυτίζειν, action d'identifier ; identification, n. f.

σύνταχα [δημ. ἐπίρ.], ἅμα τῇ αὐγῇ, τῇ χαραυγῇ, dès l'aube ; λίαν πρωΐ, de bon matin ; de grand matin ; ἐνωρίτατα, de bonne heure.

συντείνω, μέλ. ενῶ, θὰ συντείνω, τείνω, διευθύνω εἴς τι, tendre à . . . συντελῶ πρός τινα σκοπόν, contribuer ; συντρέχω, concourir ; βοηθῶ, aider ; χρησιμεύω, servir ; βλ. καὶ **συντελῶ**.

σύντεκνος, ος, ον (κοινῶς ὁ κουμπάρος), ὁ ἀνάδοχος, compère (θηλ. commère), ἤτοι ὁ πνευματικὸς πατὴρ τοῦ βαπτιζομένου.

συντέλεια, ας, ἡ· τὸ τέλος τινός, fin, n.f. || ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου (τῶν αἰώνων), la fin du monde=τὸ τέλος τοῦ κόσμου· || ἡ συντέλεια τῶν αἰώνων, la consommation des siècles, ἤτοι τελείωσις, ἀποτελείωσις, κατανάλωσις, καταστροφὴ τοῦ κόσμου. § **συντέλεια**, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], κατακλυσμός, βροχὴ ῥαγδαία, τὸ τέλος τοῦ κόσμου.

συντέλεσις, εως, ἡ· ἡ συντελείωσις, ἀποτελείωσις, τελείωσις, achèvement, n. m. συμπλήρωσις, ἐκτέλεσις, ἐκπλήρωσις ἔργου. accomplissement, n. m. τελειοποίησις, τελείωσις, consommation, n. f.

συντελεστής, οῦ, ὁ [μαθημ. ἰδίως], coefficient, n. m. ἀριθμὸς προτασσόμενος ποσότητος τινὸς ἵνα πολλαπλασιάσῃ αὐτήν· σχετικὴ ἀξία ἀποδιδομένη εἰς ἑκάστην τῶν δοκιμῶν ἐξετάσεως τινός· || — ἀκριβής, διαφορικός, σταθερός, coefficient exact, résiduel, constant ; || — τοιχισμοῦ (ἐπινεύσεως), coefficient de la bande. § **συντελεστής**, facteur, n. m. καλεῖται οὕτως ἕκαστος ἀριθμὸς συντελῶν εἰς παραγωγὴν γινομένου.

συντελεστικός, ή, όν· ὁ συντελῶν εἴς τι, qui contribue à ; ὠφέλιμος, χρήσιμος, utile. adj. ὁ χρησιμεύων ὡς μέσον, τρόπος λύσεως δυσκολίας ἢ ἐπιτυχίας, σκοποῦ, expédient, n. m. (ἐνίοτε = ἀναγκαῖος).

συντελεστικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συντελεστικόν, χρήσιμον, ὠφελίμως, χρησίμως, utilement, adv.

συντελής, ής, ές· ὁ συντελῶν εἴς τι, βλ. συντελεστικός.

συντελῶ (έω), μέλ. έσω, λαμβάνω μέρος εἴς τι, χρησιμεύω διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν σκοποῦ τινος, contribuer (= συντείνω)· συντρέχω, concourir ; χρησιμεύω, servir; βοηθῶ, aider; ἔχω ἐνεργὸν μέρος εἴς τι, συντελῶ, être [pour beaucoup] dans quelque chose, ἤτοι χρησιμεύω πολὺ διὰ τὴν ὑπόθεσιν· || συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν, il a contribué au succès ; || εἰς τοῦτο οὔτε ἀμέσως οὔτε ἐμμέσως συνετέλεσε, il n'a concouru à cela ni directement ni indirectement; || συνετέλεσεν εἰς τοῦτο ἐμμέσως, il a concouru à cela indirectement ; || εἰς τοῦτο δὲν συνετέλεσα διόλου, je n'y suis pour rien ; || εἰς τί συντελεῖ ἡ ὀργή σου ; à quoi (de quoi) sert votre colère ? § — [μεταβ.] ἀποτελειῶ, achever ; τελειῶ, τελῶ, consommer ; || αὐτὸ συνετέλεσε τὸν ὄλεθρόν του, c'est ce qui a achevé (consommé) sa perte.

συντέμνω, μέλ. ήσω, κάμνω τι πλέον σύντομον, περικόπτω, ἀποκόπτω, συντομεύω, abréger ; ὅθεν περιορίζω (κονταίνω), βραχύνω. accourcir ou raccourcir ; κόπτω ἀποτόμως, διακόπτω τὸν λόγον, couper court ; || — τὸν δρόμον, abréger (raccourcir) le chemin ; || συνέτεμε τὸν λόγον του, il a raccourci son discours ; || αἱ καταχρήσεις συνέτεμον τὴν ζωήν του, les abus ont abrégé sa vie. § —, συστέλλω, βραχύνω, châtrer, ἀφαιρῶ τὸ περιττόν, περικόπτω, περιορίζω· || — ἢ βραχύνω τὰ σῶτρα τοῦ τροχοῦ, châtrer une roue.

συντεταγμένος, η, ον· coordonné, ée, adj. λέγεται διὰ συμπιπτούσας καὶ ἀνταποκρινομένας προτάσεις, κτλ. || συντεταγμένος ἐν τάξει, en ordre. § [γεωμ.] **συντεταγμέναι**, αἱ, coordonnées, n. f. pl. καλοῦνται οὕτως αἱ τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα παρέχουσαι ἤτοι αἱ γραμμαί, δι' ὧν προσδιορίζεται ἡ θέσις σημείου τινὸς ἐπὶ τινος ἐπιπέδου ἢ ἐν τῷ διαστήματι.

συντεταγμένως [ἐπίρ.], ἐν καλῇ τάξει, en bon ordre ; ἐν τάξει μάχης, en ordre de bataille.

συντετμημέναι λέξεις, abréviations, n.f. συνεσταλμέναι ἢ **ἀποτετμημέναι** λέξεις ἢ συγκοπὴ λέξεων· λέξεις τῶν ὁποίων παραλείπονται τὰ πλεῖστα τῶν γραμμάτων διὰ τὸ σύντομον τῆς γραφῆς.

συντεχνία, ας, ἡ· ἕνωσις ἐργατῶν τῆς ἰδίας τέχνης εἰς σωματεῖον, corporation, n. f. [παλαιότερον] corps de métier ; βλ. καὶ **σύνδεσμος** (association).

συντεχνίτης, ου, ὁ καὶ

σύντεχνος, ος, ον· ὁ τὴν αὐτὴν τέχνην μετερχόμενος ἣν καὶ ἄλλος τις, ὁ ἐξασκῶν τὴν ἰδίαν τέχνην (μεθ' ἑτέρου τινός), qui exerce le même métier ; camarade de métier, confrère, n. m.

σύντηγμα, ατος, τό· τὸ διαλελυμένον· βλ. **συγχώνευμα** (alliage).

συντήκω, μέλ. ήξω, τήκω (χωνεύω) ὁμοῦ, fondre ensemble, δι' ἀναλύσεως συνάπτω, [μεταφ. ἐν.] φθείρω, καταναλίσκω διὰ τοῦ πυρός, consumer (par le feu), ἤτοι δι' ἀναλύσεως ἀφανίζω· || — (συγχωνεύω) μέταλλον, allier un métal ; συγχεράννυμι· βλ. καὶ **συγχώνευμα** (alliage). § συντήκω, ἑνόνω, τήκω μετά τινος ἄλλου, fusionner.

σύντηξις, εως, ἡ· ταὐτόχρονος (σύγχρονος) τῆξις, fusion simultanée ; [μεταφ. ἰατρ.], ἡ δι' ἀναχύσεως ἕνωσις, σύνθεσις φαρμάκου, consomption, n. f.

συντήρησις, εως, ἡ· ἡ διαφύλαξις, προφύλαξις, διατήρησις, conservation, n. f. συντήρησις (εἰδῶν), entretien, n. m. τήρησις, διατήρησις, φύλαξις, maintien, n. m. || ἡ συντήρησις τῆς ὑγείας, la conservation de la santé ; || πρὸς συντήρησιν τῶν ὁδῶν, pour l'entretien des routes. § —, ζωάρκεια, διάθρεψις, subsistance, n. f. || μέσα συντηρήσεως, moyens de subsistance.

συντηρητός, ή, όν· ὁ συντηρούμενος, ἴδιος συντηρήσεως, de conserve ; || **συντηρητὴ τροφή**, conserve, n. f. || συντηρηταὶ τροφαί, conserves, αἱ συντηρούμεναι ἐντὸς κυτίων.

συντηρητικός, ή, όν· ὁ χρησιμεύων πρὸς συντήρησιν, de conservation ; conservateur, trice, adj. conservatoire ; [σπ.] conservatif ; [νομ.] συντηρητικὴ κατάσχεσις, saisie conservatoire ; || συντηρητικὰ μέτρα, des mesures conservatoires. § — [πολιτ. οὐσ.], conservateur, n. m. συντηρητικοὶ καλοῦνται ἐν τῇ ἀντιπροσωπευτικῇ πολιτείᾳ οἱ ἐπιδιώκοντες τὴν διατήρησιν τῶν πατροπαραδότων πολιτειακῶν καὶ κοινωνικῶν θεσμῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς φιλελευθέρους (libéraux).

συντηρητικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον συντηρητικόν, d'une manière conservatoire, conservatoirement, adv.

συντηρῶ (έω), μέλ. ήσω· διατηρῶ, προφυλάσσω τι, conserver ; entretenir ; διατηρῶ, διατρέφω, faire subsister ; βλ. καὶ **συντήρησις**· || — τὴν ὑγείαν, conserver la santé ; || διὰ νὰ συντηρήσῃ τὴν οἰκογένειάν του, pour entretenir (pour faire subsister) sa famille ; || μόλις συντηρεῖται, il ne fait que subsister.

§ [ναυτ.] (πλοῖον) συντηρούμενον [ἐν τοῖς νεωρίοις· ἐν ὅρμῳ], en commision [de port ; de rade].

συντηχιά, ἡ [διάλ. Κύμης], ἡ ἠχώ.

σύντομα [δημ. ἐπίρ.] ἐν βραχεῖ χρονικῷ διαστήματι, συντόμως, brièvement, adv. συλλήβδην, ἐν βραχεῖ, διὰ βραχέων (ὀλίγων), en peu de mots (ἴδ. ἐπὶ λόγου). § ταχέως, promptement, adv. ὀγρήγωρα, ταχέως, vite.

συντόμευσις, εως, ἡ· abrègement, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ συντομεύειν, συντέμνειν, action d'abréger.

συντομεύω, μέλ. εύσω, abréger ; βλ. **συντέμνω.**

συντομία, ας, ἡ· τὸ ἐπίτομον βραχύτης, βραχυλογία, brièveté, n. f. βραχυλογία, βραχύτης, συντομία, concision, n. f. || ἐν συντομίᾳ (ἴδ. ἐπὶ τοῦ λόγου), brièvement, adv. βλ. **συντόμως**· || χάριν συντομίας, pour être court; pour couper court. § —, ἡ συγκοπή, abréviation, n. f.

σύντομος, ος, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος) ἐπίτομος, βραχύς, court, e, adj. βραχύς, εῖα, ύ, bref, brève, adj. (ἐπὶ λόγων)· σύντομος βραχύς, succinct, e; λακωνικός, laconique; ἐπίτομος, σύντομος, βραχύς, βραχύλογος, concis, ise, adj. || — ἔκθεσις, court exposé ; exposé succinct ; || διὰ τῆς συντομωτέρας ὁδοῦ, par le chemin le plus court ; || — ἐπιστολή, une lettre courte ; || ὁμιλῶν θὰ ἦμαι σύντομος, en parlant je serai bref ; || ἐν συντόμῳ, brièvement ; en peu de mots ; βλ. καὶ **συντόμως.**

συντόμως [ἐπίρ.], ἐν βραχεῖ χρονικῷ διαστήματι, βραχέως, brièvement, adv. βραχέως, συντόμως, succinctement, adv. ἐν συντομίᾳ, ἐν συνόψει, en abrégé ; ἐν βραχεῖ, διὰ βραχέων (ὀλίγων), συλλήβδην, en peu de mots (ἴδ. ἐπὶ λόγου)· βραχέως, bref ; συνοπτικῶς, sommairement, adv. § ὅσον οὔπω, incessamment, adv. ἐν τάχει, ταχέως, promptement, adv. ὅσον οὔπω, ἐντὸς ὀλίγου, sous peu ; || τὸ πλοῖον θὰ φθάσῃ συντόμως, le bateau arrivera sous peu.

σύντονος, ος, ον· ἐνδελεχής, ἐπιμελής, ἀκριβὴς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τινός, assidu, e ; ἀδιάκοπος, soutenu, e, adj. σταθερός, constant, e, adj. διαρκής, suivi, e, adj. συνεχής, continu, e, adj. || διὰ συντόνου ἐργασίας, par un travail continu ; || — προσοχή, attention soutenue ; || — καταδίωξις, poursuite vigoureuse (sans relâche)=δραστηρία (ἀδιάκοπος). § σύντονος, ος, ον, forcé, ée, adj. **βεβιασμένος,** η, ον· ἐσπευσμένος, η, ον· || **σύντονος πορεία,** marche forcée ; καλεῖται οὕτως ἡ πορεία ἡ ὑπερβαίνουσα τὸ μῆκος τοῦ συνήθους **σταθμοῦ** (étape)· βλ. καὶ **πορεία** (marche).

συντόνως [ἐπίρ.], ἐνδελεχῶς, ἐπιμελῶς, assidûment, adv. κατὰ τρόπον ἀκριβῆ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τινός, d'une manière soutenue ; ἀδιακόπως, sans relâche.

συντοπίτης, ου, ὁ [δημ.], θηλ. **συντοπίτισσα,** ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου, qui est du même pays ; συμπατριώτης, compatriote, n. [δημ.]

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

pays, n. m. θηλ. payse, n. f. ὁ συμπολίτης, concitoyen, n. m. ἡ συμπολῖτις, concitoyenne, n. f.

συντοπίτισσα, ἡ [δημ.], συμπατριῶτις, ἡ· compatriote, n. f. [δημ.] payse, n. f. ἡ συμπολῖτις, concitoyenne, n. f.

συντορμῶ (όω) [ναυπηγ.] μέλ. ώσω, encastrer ou embrever, ἑνόνω δι' ἐντομῶν.

συντραγουδῶ (έω), μέλ. ήσω, συνάδω, ᾄδω, ψάλλω, τραγουδῶ ὁμοῦ (μετά), chanter ensemble (avec).

συντραυλίζω [διάλ. Νάξου]=συνδαυλίζω, τακτοποιῶ τὸ πῦρ τῆς ἑστίας.

συντρέχω, μέλ. έξω, ἔρχομαι εἰς βοήθειαν τινός, ἔρχομαι πρός τι, προστρέχω, accourir ; συρρέω πρός τι, affluer; φέρομαι πρός, se porter ; συνδοηθῶ, συντρέχω, concourir ; || ὁ λαὸς συνέδραμε πανταχόθεν, le peuple accourut de tout côté ; || ὅλα συνέδραμον εἰς καταστροφήν του, tout a concouru à sa ruine; || [ναυτ.] συντρέχω εἰς ὑπηρεσίαν, concourir au service. § **συντρέχω**, βοηθῶ, secourir ; ἔρχομαι εἰς βοήθειαν, venir en aide ; βοηθῶ, assister, aider ; || — τινὰ ἐνδεῆ (ἐν τῇ ἀνάγκῃ του), assister quelqu'un dans sa nécessité ; || — τοὺς πτωχούς, secourir les pauvres ; || εἶνε πάντοτε πρόθυμος νὰ συνδράμῃ τοὺς δυστυχεῖς, il est toujours prêt à secourir les malheureux; || μὲ συνέδραμεν εἰς τὴν ἀνάγκην μου, il m'a assisté dans le besoin ; || μὲ παρεκάλεσε νὰ τὸν συνδράμω, il m'a prié de le secourir. § [ἐπὶ ἐκλογῶν ἐν.] θέτω τὴν ὑποψηφιότητά μου, poser sa candidature ; φέρομαι ὑποψήφιος, se porter candidat ; ἐκτίθεμαι ὑποψήφιος, se porter [à la députation]; se présenter.

συντριβάνι, τὸ [δημ.] jet d'eau ; βλ. **πῖδαξ.**

συντριβή, ῆς, ἡ [συνήθ. μεταφ.] μετάνοια, contrition, n. f. συντριβὴ χαρδίας, brisement de cœur ; συντριβὴ χαρδίας, μετάνοια ἁμαρτωλοῦ, attrition, n. f. ou componction, n.f. § — [σπ.] σύντριψις, θλάσις, rupture, n.f.

συντρίβω, μελ. ίψω, κοινῶς σπάζω καὶ σπάνω, θραύω, briser ; θλάω-ῶ, θραύω, casser ; θρυμματίζω, fracasser ; **συντρίβω**, κατατρίβω, broyer (=pulvériser, triturer), μεταβάλλω εἰς χόνιν, réduire en poudre ; || συντρίβω τὸν ζυγόν, briser le joug ; || [σφαῖρα τηλεβόλου] τοῦ συνέτριψε τὸν μηρόν, lui a fracassé la cuisse ; || συντρίβω μεταβάλλων εἰς χόνιν, broyer (βλ. καὶ **τρίβω**)· || συντρίβω πιπέρι, ζάχαριν, broyer du poivre, du sucre= κοπανίζω, piler ; || συντρίβω εἰς κομμάτια, concasser ; || **συντρίβω**, καταθλάω-ῶ τὸν πλαχοῦντα, concasser la galette ; || συντρίβω διὰ συμπιέσεως, συγκρούσεως, écraser (καὶ μεταφ. καταστρέφω)· || συντρίβω τὴν πυρίτιδα, écraser la poudre ; τρίβω τὴν πυρίτιδα, égruger la poudre ; || συντρίβω τὸ νίτρον, rompre le salpêtre. § — θλάω-ῶ, casser, rompre, briser, συνώνυμα : Casser (=θλῶ), λέγεται ἐπὶ σωμάτων σκληρῶν καὶ μὴ ἐλαστικῶν : θλῶσι τὴν ὕαλον, τὸν κρύσταλλον, τὴν πορσελάνην, τὸ μάρμαρον, on casse le verre, la glace, la porcelaine, le marbre (on ne les rompt pas). Rompre (=διαρρήγνυμι λέγεται ἐπὶ τῶν ἐλαστικῶν καὶ καμπτομένων, ἢ τῶν ἀποτόμως ἀποσπωμένων, θραύω ῥάβδον, rompre un bâton ; (rompre le pain=διατέμνω τὸν ἄρτον, rompre un nœud=διαλύω κόμβον). Briser (=θραύω), λέγεται ἐπὶ παντοίων στερεῶν σωμάτων μετατρεπομένων βιαίως εἰς πολλὰ μικρὰ τεμάχια : θραύουσι κρύσταλλον μεταβάλλοντες εἰς τεμάχια, on brise une glace qu'on casse en mille morceaux; || συντρίβομαι, se casser; se rompre ; se briser ; § [θεολ.] συντετριμμένος τὴν καρδίαν, contrit, e, μετανοημένος, η, ον· || καρδία συντετριμμένη, cœur contrit.

σύντριμμα, ατος, τό· συντετριμμένον, εἰς κομμάτια λεπτὰ τεθραυσμένον τεμάχιον, κομμάτι, τὸ λείψανον, τὸ σύντριμμα, débris, n.m. τὸ θραῦσμα, fragment, n. m. ou éclat, n. m. τεμάχιον προελθὸν ἐκ διαρρήξεως. § —, détritus (προφ. -tuce) n. m. ὑπότριμμα, κόνις, **σκυρόκονις**, ἡ κόνις τῶν σκύρων.

συντριπτῖτις, ιδος, ἡ· écrasite ; ἐκρηκτικὴ οὐσία ἰσχυροτέρα τῆς δυναμίτιδος ἐφευρεθεῖσα ὑπὸ τοῦ M. Siersch διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πετρουπόλει ἐργοστασίου τῆς δυναμίτιδος.

σύντριψις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συντρίβειν, action de briser, brisement, n. m. τὸ σπάσιμον, ἡ θλάσις, cassure, n. f. rupture, n. f. || **σύντριψις**, κατάτριψις, μετατροπὴ εἰς χόνιν, broyage, n. m. action de broyer ; γράφουσιν ἐπίσης broiement ἢ broîment, n.m. § —, écrasement, n. m. προερχομένη ἐκ πιέσεως· || **συντριπτικὰ** ἀποτελέσματα τῆς καταχορύφου βολῆς, effets d'écrasement du tir vertical.

συντρόφευμα, τὸ [δημ.], τὸ συνοδεύειν τινά, ἡ συνοδεία, accompagnement, n. m. § —, ὁ συνεταιρισμός, association, n. f.

συντροφεύω, μέλ. εύσω [δημ.], παρακολουθῶ τινα, συνοδεύω, accompagner ; προπέμπω, conduire ; συμπροπέμπω, reconduire; βλ. **συνοδεύω**. § — [οὐδ.] s'associer ; [μεταξὺ δύο ἐν.] se mettre (être) de moitié ; γίνομαι συνέταιρος τινός, συνεταιρίζομαι.

συντρόφι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐσώβραχον.

συντροφία, ας, ἡ [συνήθ. συντροφιὰ] ἑταιρία, συνεταιρισμός, association, n. f. ἑταιρία, société, n. f. ou compagnie, n. f. || ἔκαμαν συντροφιάν, ils se sont associés (συνεταιρίσθησαν)· || [ἐμπορ.] Ἀδελφοὶ Ἰωάννου καὶ Συντροφία (καὶ Σ^{α}), Frères Jean et Compagnie (et Co); || [ἐπὶ χαρτοπ.] ἔχω συντροφιὰν μαζή του, je suis de moitié avec lui. § —, ἡ μεταξὺ φίλων διατριβή, compagnie, n. f. ou société, n. f. || τοῦ κάμει συντροφιάν, il lui tient (fait) compagnie ; || μ' ἀρέσει πολὺ ἡ συντροφιά του, j'aime beaucoup sa société. § —, ὁμήγυρις φίλων, ἑσπερίς, soirée, n.f. συνάθροισις φίλων ἔν τινι οἰκίᾳ, réunion, n. f. || ἐπῆγαν εἰς συντροφιάν, ils sont allés en soirée ; || [καὶ συνεκδ.] ἔχομεν κάθε βράδυ συν-

τροφιάν, nous avons du monde tous les soirs.

συντροφιάζω [δημ.] βλ. συντροφεύω.

συντροφικὰ [δημ. ἐπίρ.], ἑταιρικῶς, συνεταιρικῶς, en compagnie ; en société, n. f. ἐν κοινῷ, ἀπὸ κοινοῦ, en commun ; [ἐν.] διὰ τὸ ἥμισυ τοῦ λογαριασμοῦ, de compte à demi; ἐξ ἡμισείας, de moitié ; ‖ παίζει συντροφικὰ μαζή μου, je suis de moitié dans son jeu.

συντροφικός, ή, όν, ὁ ἐν κοινῷ, ὁ ἀπὸ κοινοῦ, ἑταιρικός, qui se fait en commun ; ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἑταιρίαν, qui appartient à la compagnie ; ἑταιρικός, de societé ; συνεταιρικός, de compagnie; συντροφικός, συνεταιρικός, social, ale, aux, adj. κοινός, ή, όν, commun, une ; ‖ τὰ ἔχομεν ὅλα συντροφικά, nous avons tout en commun ; ‖ συνεταιρικὸς (συντροφικὸς) λογαριασμός, compte social ; ‖ διὰ συντροφικὸν λογαριασμόν, en compte à demi (ἐξ ἡμισείας).

συντροφικῶς [ἐπίρ.], ἑταιρικῶς. βλ. συντροφικά.

συντρόφισσα, ας, ἡ [δημ.], ἡ σύντροφος, compagne, n. f. ἡ μέτοχος, associée, n. f. ἡ ἑταιρικῶς μετ' ἄλλου συνδεομένη.

σύντροφος, ου, ὁ καὶ ἡ· ὁ ὁμοῦ τεθραμμένος, ὅθεν ὁ μετά τινος δι' ἀνατροφῆς, συμβιώσεως, συναναστροφῆς συνδεδεμένος, élevé (ée) ensemble ; σύντροφος, compagnon [θηλ. compagne]; [ἐπὶ συστρατιωτῶν, συμμαθητῶν, συμφοιτητῶν] σύντροφος = συνάδελφος, συμμαθητής, συμφοιτητής, camarade, n. m. [ἐμπορ. ἰδίως], μέτοχος, ἑταῖρος, associé, ée, n. [ἐπὶ χαρτοπ. ἰδ. καὶ κατ' ἐπέκτ. ἐπὶ παιδιᾶς τινὸς ἢ ἀσκήσεως] σύντροφος, partenaire, n. ‖ ἔχει σύντροφον τὸν ἀδελφόν του, il a son frère pour associé; ‖ πιστὸς σύντροφος, fidèle compagnon ; ‖ ἡ σύντροφος τῆς ζωῆς του, la compagne de sa vie ; ‖ ἐπῆγε νὰ διασκεδάσῃ μὲ τοὺς συντρόφους του, il est allé s'amuser avec ses camarades ; ‖ [καὶ μεταφ.] ἡ ἐλαφρότης εἶνε σύντροφος τῆς νεότητος, la légéreté est compagne de la jeunesse ; ‖ εἴμεθα σύντροφοι εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιχείρησιν, nous sommes de moitié dans cette entreprise; ‖ εἶνε σύντροφοι ἐξ ἡμισείας, ils sont de moitié ensemble ; ‖ λογαριασμὸς συντρόφων ἐξ ἡμισείας, compte à demi.

συντρυφῶ (άω), μέλ. ήσω, ὁμοῦ τρυφῶ, διάγω μαλθακῶς, se livrer ensemble à la mollesse; τρυφῶ (διασκεδάζω ἢ τέρπομαι, ἀφίεμαι εἰς τὰς τέρψεις) μετά τινος, se réjouir (se divertir ; s'abandonner au plaisir) ensemble.

συντρώγω, μέλ. θὰ συμφάγω, συνεσθίω, συνδειπνέω, τρώγω (γευματίζω) μετά τινος, manger (dîner) ensemble ; [οἰκ.] casser la croûte avec (ensemble).

συντσιδόνω [διάλ. Οἰνόης], ἀνάπτω σχαλεύων τὸ πῦρ· 2) ὑποδαυλίζω τὰ πάθη, ἐξερεθίζω.

συντυγχάνω, μέλ. τεύξομαι, ἀόρ. συνέτυχον· κοινῶς **συντυχαίνω**, συναντῶμαι μετά τινος καὶ ὁμιλῶ μετ' αὐτοῦ, se trouver ensemble, se rencontrer ; [μετὰ δοτ.] συναντῶ, rencontrer ; avoir une entrevue avec; ὁμιλῶ μετά, parler avec ; ὁμιλῶ, s'entretenir; converser ; διαλέγομαι, conférer avec ; βλ. **συνδιαλέγομαι**. § [τριτοπρ.] βλ. **συμπίπτω**.

συντυχιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ συνέντευξις, ἡ συνομιλία.

συντυχία, ας, ἡ· ἡ τυχαία σύμπτωσις, coïncidence, n. f. σύμπτωσις, **συντυχία**, conjoncture, n. f. **συγκυρία**, occurrence, n. f. συνάντησις, rencontre, n. f. ἡ τύχη, hasard, n. m. Βλ. καὶ **συγκυρία**.

συνυπάγομαι, μέλ. θήσομαι, ὑπάγομαι μετά τινος εἴς τι, εἶμαι μετά τινος ὑπὸ τὰς διαταγάς, ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τινός, être soumis ensemble à ; εἶμαι τεταγμένος ὁμοῦ, être classé ensemble ; ἀνήκω εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, appartenir à la même classe ; λογίζομαι μετά... compter parmi.

συνυπακούομαι, ἐξυπακούομαι, ὑπονοοῦμαι, être sous-entendu.

συνύπαρκτος, ος, ον· συνυπάρχων, ουσα, ον· ὁ ὁμοῦ ἢ ἐνταυτῷ ὑπάρχων, coexistant, e.

συνύπαρξις, εως, ἡ· ἡ μετά τινος ὕπαρξις, τὸ ὁμοῦ ὑπάρχειν, coexistence, n. f. ‖ **συνύπαρξις**, concomitance, n. f. συνακολουθία, ἕνωσις.

συνυπάρχω, μέλ. ξω, ὑπάρχω ὁμοῦ (ἐν ταυτῷ), exister ensemble (en même temps), coexister.

συνυπεύθυνος, ος, ον· ὁ μετά τινος ὑπεύθυνος, ὁ διανεμόμενος τὴν εὐθύνην μετ' ἄλλου, qui partage la responsabilité ; ὁ ἐξ ἴσου ὑπεύθυνος, συνυπεύθυνος, solidaire, adj. ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὸ **συνυπεύθυνον**, la solidarité.

συνυπηρετῶ, μέλ. ήσω, ὑπηρετῶ ὁμοῦ (ἢ ἐν ταυτῷ), servir ensemble (en même temps).

συνυποβάλλω, μέλ. βαλῶ, θὰ συνυποβάλλω, ὑποβάλλω ὁμοῦ (ἢ ἐν ταυτῷ), soumettre ensemble (en même temps).

συνυπογράφω, μέλ. άψω· ὑπογράφω ὁμοῦ, signer (souscrire) ensemble ; contresigner.

συνυποσχετικόν, οῦ, τὸ [νομ.], compromis, n. m. Συνυποσχετικὸν καλεῖται ἡ πρὸ διαιτησίας τινὸς εἰδικὴ σύμβασις ἡ καθορίζουσα σαφῶς τὸ ἐπιλυθησόμενον ζήτημα, ἐκτιθεῖσα τὸ σύνολον τῶν πραγματικῶν ἢ νομικῶν γεγονότων ἅτινα πρὸς τοῦτο σχετίζονται, διαγράφουσα τὰ ὅρια τῆς παρεχομένης τοῖς διαιτηταῖς ἐντολῆς καί, ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων πλάνης περὶ τὰ γεγονότα ἢ καταφώρου ἀδικίας, ἐπιβάλλουσα τὴν ὑποχρέωσιν ὑποταγῆς ἐν καλῇ πίστει εἰς τὴν ἐκδοθησομένην ἀπόφασιν· ‖ τὸ συνυποσχετικὸν εἶνε τὸ ἔγγραφον, δι' οὗ οἱ διαφερόμενοι ὑποχρεοῦνται **ἐπισήμως νὰ** ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν ἀπόφασιν **τῶν διαιτητῶν**, le compromis d'arbitrage est le document par lequel les parties s'engagent formellement à s'en rapporter, à se soumettre à la décision des arbitres.

συνυπόσχομαι, μέλ. θήσομαι, ἀόρ. ὑπεσχέθην· ὑπόσχομαι ἢ ἐγγυῶμαι ὁμοῦ (μετά τινος ἢ ἐν ταυτῷ), promettre (s'engager) en-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

semble (avec ; en même temps) ; [νομ.] faire un compromis ; συντάσσω συνυποσχετικόν, compromettre ; βλ. συνυποσχετικόν.

συνυφαίνω, μέλ. ανῶ, ὑφαίνω ὁμοῦ (μετά τινος), tisser ensemble (avec) ; [έν.] brocher ; [συνεκδ.] ἐμπλέκω, entrelacer ; ἀναμιγνύω, entremêler ; [μεταφ.] δολίως μηχανῶμαι, μηχανορραφῶ, machiner ; ῥαδιουργῶ, tramer.

συνύφανσις, εως, ἡ· τὸ συνυφαίνειν, action de tisser ensemble ; tissage, n. m. contexture, n. f.

συνύφεια, ας, ἡ καὶ συνυφή, ῆς, ἡ· contexture, n. f. ἤτοι ὁ σύνδεσμος, ἡ πρὸς ἀλλήλους συνάφεια, ἢ ὁ σύνδεσμος τῶν μορίων ἢ μερῶν σώματος ἢ συνόλου τινός.

συνῳδὰ [ἐπίρ.], συμφώνως, conformément, adv. ἐκ συμφώνου μέ, d'accord avec ; κατὰ τόν..., selon ; συμφώνως μέ, aux termes de.

συνῳδία, ας, ἡ [νεολ. μουσ.], τὸ συνᾴδειν, συμφωνία φωνητική, concert vocal ; συμφωνία ἐν τῇ ᾠδῇ, ψαλμῳδία, συμφωνία φωνῶν, ensemble de voix ; ὁμοφωνία πολλῶν φωνῶν, unisson, n. f.

συνώθησις, εως, ἡ· ἡ σύνθλιψις, presse, n. f. ὁ διαγκωνισμὸς ἐν τῷ πλήθει, coudoiement, n. m. κοινῶς τὸ ξεκούντημα, bousculade, n. f.

συνωθῶ (έω), μέλ. ήσω· ὠθῶ ὁμοῦ, κοινῶς σπρώχνω ὁμοῦ, pousser (presser) ensemble. § [συνήθ. μέσ.] συνωθοῦμαι, se presser ; διαγκωνίζομαι [ἐν τῷ πλήθει], se coudoyer [dans la foule] ; συνωθοῦμαι, κοινῶς ξεκουντοῦμαι, se bousculer.

συνωμοσία, ας, ἡ· ἡ δι' ὅρκου ἕνωσις πολλῶν κατά τινος ['Αριστ.], union faite par serment ; conjuration, n. f. συναπόφασις ἢ συνεννόησις πλειοτέρων προσώπων, πρὸς ἐπιβουλὴν κατὰ τοῦ ἄρχοντος τοῦ κράτους ἢ μεγάλη συνωμοσία πρὸς ἀνατροπὴν τῶν καθεστώτων, εἴτε κατὰ τῆς κυβερνήσεως, ὅθεν πᾶν μέτρον ὅπερ ἄγει εἰς στάσιν, ἐμπνέει τὴν συνωμοσίαν, tout ce qui mène à la révolte, inspire la conjuration. § —, conspiration, n.f. λέγεται συνωμοσία συγκροτουμένη ἐκ πολλῶν ὁμοφρονούντων προτιθεμένων συνήθως εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἐν τέλει ἰσχυρῶν καὶ τὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον (κατ' αὐτούς) μεταβολὴν τῶν πραγμάτων : la conspiration n'a ordinairement en vue que les personnes et un changement dans la face des choses. § —, complot, n. m. λέγεται συνεννόησις δύο ἢ πλειοτέρων ἀτόμων πρὸς ἐκτέλεσιν παρανόμου τινὸς πράξεως ἤτοι πρὸς βλάβην προσώπων ἢ διάπραξιν παντοίων ἐγκλημάτων : des malfaiteurs font le complot d'assassiner un passant pour le dépouiller. Ἡ λέξις complot χρησιμοποιεῖται μεταφ. καὶ ἐπὶ τῶν ἰδιαιτέρων μικρῶν συνεννοήσεων. § συνωμοσία, cabale, n. f. (= ῥαδιουργία, intrigue, συνωμοσία, complot).

συνωμότης, ου, ὁ, ἡ· ὁ λαμβάνων μέρος εἰς συνωμοσίαν, conspirateur, trice, n. ou conjuré, ée, n. [συνεκδ.] cabaleur, euse, n. ὁ συνωμοτῶν, qui cabale ; βλέπε συνωμοσία.

συνωμοτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν συνωμοσίαν, de conspiration ; de conjuration, ou de cabale ; ἀφορῶν τὸν συνωμότην, de conspirateur ; de conjuré ; de cabaleur.

συνωμοτικῶς [ἐπίρ.], διὰ συνωμοσίας, par conspiration ; en conspirant ; par complot.

συνωμοτῶ, βλ. συνομνύω.

συνωνέομαι-οῦμαι, accaparer, προκαταλαμβάνω, κοινῶς καπαριάζω.

συνωνυμία, ας, ἡ· synonymie, n. f. ὀνομασία ἢ σημασία ὁμοία, nom ou signification semblable, ἡ ἰδιότης τῶν συνωνύμων λέξεων· ‖ ἡ συνωνυμία δύο λέξεων, la synonymie de deux mots. § [ῥητορ.] συνωνυμία, synonymie, χρῆσις πολλῶν συνωνύμων πρὸς πλατυσμὸν ἢ ἐξόγκωσιν τοῦ λόγου.

συνωνυμίζω, μέλ. ίσω, synonymiser, καθιστῶ συνώνυμον, rendre synonyme.

συνωνυμικός, ή, όν· synonymique, adj. ἀφορῶν τὰ συνώνυμα. § [ούσ. θηλ.] συνωνυμική (ἐν. τέχνη), ἡ ἐπιστήμη τῶν συνωνύμων καὶ τῆς διακρίσεως τούτων.

συνωνυμιστής, οῦ, ὁ· synonymiste, n. m. συνων. τοῦ συνωνυμολόγος.

συνωνυμολόγος, ου, ὁ· synonymiste, n. m. (συνωνυμιστής), ὁ καταγινόμενος εἰδικῶς εἰς τὴν μελέτην τῶν συνωνύμων.

συνώνυμος, ος, ον· synonyme, adj. ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ ὄνομα ἢ τὴν αὐτὴν σημασίαν μέ, qui a le même nom ou la même signification que; ‖ λέξις, ὅρος συνώνυμος, mot, terme synonyme; ‖ [ούσ.] συνώνυμον, τό, synonyme, n. m. Συνώνυμα καλοῦνται ὀνόματα (λέξεις), ὧν αἱ σημασίαι ἀνήκουσιν εἰς κοινὸν ἀνώτερον γένος, ἔχουσαι τὰ μὲν γνωρίσματα κοινά, τὰ δὲ διάφορα, ὡς ἄρχειν, δεσπόζειν, κυβερνᾶν, διοικεῖν. Ἡ ἀκριβὴς διάκρισις τῆς σημασίας ἑκάστου συνωνύμου εἶνε ἔργον τῆς συνωνυμικῆς· περὶ δὲ τῶν συνωνύμων τῆς Ἑλληνικῆς συνέταξε λαμπρὸν βιβλίον ὁ Ἔρρ Schmidt. § —, synonymique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν συνωμίαν, εἰς τὰ συνώνυμα, qui appartient à la synonymie, aux synonymes ; ‖ λέξεις συνώνυμοι, mots synonymiques.

συνωνύμως [ἐπίρ.], συνωνυμικῶς, synonymiquement, adv. μετὰ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος ἢ τῆς αὐτῆς σημασίας, avec le même nom ou la même signification ; κατὰ τρόπον συνωνύμον, d'une manière synonymique.

σύνωρα [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρ.], συγχρόνως.

συνωρίς, ἡ [ἀρχ.] ἀττ., ξυνωρίς, ἅρμα, ὄχημα ὑπὸ ζεύγους ἵππων ἀγόμενον ['Αριστ. νεφ.], ὅθεν ζεῦγος ἰδίως ἵππων συνεζευγμένων, couple surtout de chevaux attelés ensemble ; ὁμοζυγία (ζεῦγος) ἐκ δύο ἵππων (ἐκ δύο ζώων) ; attelage de deux chevaux (de deux animaux) ; [συνήθ. συνεκδ.] ζεῦγος, couple, n. m. ou paire, n. f.

σύνωρος, ὁ [διάλ. Νισύρου], πρόσφατος, χυρίως ἐπὶ ἄρτου, κρέατος, κτλ.

συνωστίζομαι, μέλ. θήσομαι· εὑρίσκομαι ἐν τῷ μέσῳ πολλοῦ πλήθους, συνωθοῦμαι, se

presser ; se pousser ; διαγκωνίζομαι ἐν τῷ πλήθει, κοινῶς ξεχουντοῦμαι, se coudoyer ; se bousculer.

συνωστισμός, οῦ, ὁ· ἡ σύνθλιψις, ἡ ἐκ τοῦ πολλοῦ πλήθους συμπίεσις, presse, n. f. ἡ συνώθησις, bousculade, n. f.

σύξυλα [ἐπίρ. διάλ. Καρπάθ.], ὁλοκλήρως.

σύξυλος, ον [δημ.] (αὐτόφορτος = ὡς εἶνε καὶ εὑρίσκεται μετὰ τοῦ φορτίου του) [κυρ. ἐπὶ πλοίου], πλοῖον ναυαγῆσαν σύξυλον (αὔτανδρον), navire qui a péri] corps et biens ; [συνεκδ.] ὁλόκληρος, tout entier ; ἐκ θεμελίων, de fond en comble ; || [μεταφ.] τὰ παραίτησεν ὅλα σύξυλα [φρ.], il a jeté le manche après la cognée.

συοθήρας, α, ὁ· ὁ κυνηγὸς τῶν ἀγρίων χοίρων, chasseur de sangliers.

συοκτόνος, ου, ὁ· ὁ χοίρους κτείνων, φονεύων, qui tue un porc.

συοτρόφιον, ου, τό· ὁ σταῦλος τῶν χοίρων, étable à porcs, κοινῶς τὸ γουρουνάδικο, porcherie, n. f. ἡ μάνδρα ἔνθα τρέφουν τοὺς χοίρους· ἐπίσης ἡ ἀγέλη (τὸ κοπάδι) τῶν χοίρων, troupeau de porcs.

συοτρόφος, ος, ον· ὁ χοίρους τρέφων (ἔχων), qui nourrit des porcs ; συοφορβὸς καὶ χοιροβοσκός, ὁ τῶν χοίρων βοσκός, porcher, n. m. κοινῶς ὁ γουρουνᾶς.

συόφθαλμος, ου, ὁ· βλ. ὀφθαλμός.

συργουλίζω [διάλ. Καρπάθου] προτρέπω, παρακινῶ.

συριά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ γένος, ἡ γενεά, ἡ καταγωγή· «κατάγεται ἀπὸ μεγάλη συριά».

σύριγγες, αἱ [ναυπηγ.], lisses, n. f. ou couettes, n. f. ἰσχυρὰ τεμάχια ξύλου ἐπὶ ναυπηγικῆς τινὸς κλίνης· οἱ χαμουλκοί.

συρίγγιον, ου, τό· γενικῶς ὡς ὑποκορ. τοῦ σῦριγξ, ἀλλὰ κυρίως τὸ ἕλκος συρίγγιον, fistule, n.f. (Ἱπποκ. ἐπιδ. 6, 8, 50) κοινῶς φίστουλας· τραῦμα βαθὺ σωληνωτὸν ἀφ' οὗ διηνεκῶς ἐκρέει πυώδης ἢ ἰχωρώδης ὕλη. Ἕλκος σχῆμα σωλῆνος ἔχον, ἤτοι σωλὴν παθολογικὸς στενὸς καὶ ἐπιμήκης οὗ ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια καλύπτεται ὑπὸ πύου ἢ ἄλλου τινὸς ἐκκριματικοῦ ἢ περιττωματικοῦ ὑγροῦ ἐκχυομένου εἴτε ἕνεκα τοπικῆς ἢ γενικῆς ἀλλοιώσεως, εἴτε ἕνεκεν ἐκτροπῆς τῆς φυσικῆς αὐτοῦ ὁδοῦ ἐκκρίματος τινὸς ἢ ἀποκρίματος. Τὰ συρίγγια ὁσάκις μὲν ἔχουσι δύο στόμια ὑπάρχοντα ἀμφότερα κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ δέρματος ἢ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ βλεννογόνου ὑμένος φυσικῆς τινὸς κοιλότητος, ἢ τὸ μὲν κατὰ τὸ δέρμα, τὸ δὲ κατὰ τὸν βλεννογόνον, ἐμφαίνουσι τέλειον αὐλὸν σωλῆνος καὶ καλοῦνται συρίγγια τέλεια, ὁσάκις δὲ μόνον ἓν στόμιον ἐκροῆς φέρουσι καλοῦνται ἀτελῆ ἢ τυφλά, καὶ ἐσωτερικὰ μὲν τοιαῦτα ὧν τὸ στόμιον ἐκβάλλει κατὰ τὸν βλεννογόνον κοιλότητος τοῦ σώματος, ἐξωτερικὰ δὲ εἰ κατὰ τὸ δέρμα ἀναφαίνεται. Ἡ τοῦ συριγγίου πορεία συνηθέστατα βαίνει ὁδὸν οὐχὶ εὐθεῖαν, ἀλλὰ μαιανδρώδη καὶ ὁ αὐλὸς αὐτοῦ ἀλλαχοῦ μὲν διεύρυνσιν, ἀλλαχοῦ δὲ στένωσιν ἐμφανίζει. Κύριον αἴτιον τῆς παραγωγῆς τῶν συριγγίων εἶνε ἡ πυορροϊκὴ φλεγμονὴ τοῦ χυτταρώδους ἱστοῦ εἴτε πρωτοπαθής, εἴτε συμπτωματικὴ ἕνεκα βλάβης ὀστοῦ, παρουσίας ἀλλοτρίου σώματος κτλ., ὅτε ἰδίως γεννῶνται τὰ τυφλὰ συρίγγια.

συρίγγιον, τό· seringue ; βλ. ἐνετὴρ καὶ σῦριγξ.

συριγγιοτομία, ας, ἡ· syringotomie, n. f. καλεῖται χειρουργικὴ πρᾶξις συνισταμένη εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ αὐλοῦ τῶν συριγγίων διὰ διαιρέσεως τῶν ὑπερκειμένων ἁπαλῶν μορίων· εἶνε ἡ διάνοιξις τῶν συριγγίων διὰ τοῦ μαχαιρίου καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ αὐλοῦ αὐτῶν. Οὗτος ἐστὶν ὁ συνηθέστερος καὶ ταχύτερος τρόπος τῆς θεραπείας τῶν ἐπικτήτων συριγγίων.

συριγγιοτόμον, ου, τό· syringotome, n. m. ἐργαλεῖον χειρουργικὸν διὰ τὴν συριγγιοτομίαν.

συριγγομυελία, ας, ἡ ἢ ὀρθότερον συριγγομυελῖτις, ιδος, ἡ· syringomyélie, n. f. πάθησις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ κληθεῖσα οὕτως ἐκ τοῦ φαινομένου ὅτι ἐν τῇ μάζῃ τοῦ μυελοῦ σχηματίζονται κενὰ ἐπιμήκη ἔχοντα μορφὴν συριγγίων. Φαίνεται ὅτι ἡ πάθησις συνίσταται εἰς τὴν μόρφωσιν γλοιωμάτων κεντρικῶν ἀναδυομένων προφανῶς ἐκ τοῦ ἐπενδύματος τοῦ κεντρικοῦ σωλῆνος τοῦ νωτιαίου μυελοῦ ἢ ἐκ τῆς γειτονείας τούτου καὶ παραγόντων διὰ τῆς τήξεως αὐτῶν δευτερευούσας κοιλότητας, ὁπότε ἀνευρίσκονται πέριξ τοῦ σχηματισθέντος κενοῦ μᾶζαι γλοιωματώδεις νεόπλαστοι, τὸ μὲν ἐκ τήξεως καταστραφεῖσαι, τὸ δὲ καὶ ἐν ὁδῷ σχηματισμοῦ διατελοῦσαι. Ἡ ἀλλοίωσις καὶ καταστροφὴ τῆς μυελικῆς οὐσίας κατὰ τὴν συριγγομυελίαν ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ κέντρου καὶ ἐξαπλουμένη τυχαίως νῦν μὲν πρὸς τὰ ὀπίσθια, νῦν δὲ πρὸς τὰ πλάγια ἢ πρόσθια δεμάτια συνεπάγεται ἑκάστοτε ἄλλην συμπτωματολογίαν ἀναλόγως τῆς ὑπαρχούσης κεντρικῆς ἀλλοιώσεως. Ἐπειδὴ σπάνιον εἶνε ἵνα ὁλόκληρον μυελικὸν τμῆμα καταστραφῇ, πλήρης κλινικὴ εἰκὼν χαρακτηρίζουσα τὴν νόσον δὲν δύναται νὰ καταστρωθῇ· ἡ διάγνωσις ἄρα τῆς συριγγομυελίας εἶνε δυσχερεστάτη καὶ οὐδέποτε σχεδὸν τίθεται βεβαία. Μόνον δὲ συμπερασματικῶς δυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν περὶ ὑπάρξεως συριγγομυελίας. Ἐξέχον σύμπτωμα δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀπόλυτος ἀναισθησία τοῦ θερμοῦ, διότι πολλοὶ πάσχοντες ἐκ συριγγομυελίας τοιαύτην ἀναισθησίαν τοῦ θερμοῦ δεικνύουσιν, ὥστε δὲν εἶνε σπάνιον τὸ φαινόμενον νὰ κατακαίωσι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ἄνευ ὀδυνηρᾶς ἐντυπώσεως. Ἡ πρόγνωσις τῆς νόσου προφανῶς κακίστη, εἰ καὶ λίαν βραδεῖα ἡ πορεία ταύτης. Ἡ θεραπεία τυγχάνει συμπτωματικὴ καὶ ἐν γένει οἷα ἐνδείκνυται ἐν τῇ χρονίᾳ μυελίτιδι, ἄνευ ὅμως μεγάλων ἐλπίδων θεραπείας, ἠλεκτρισμὸς καὶ βρωμιοῦχον κάλι. Τὴν συριγγομυελίαν δέον νὰ διαστέλλωμεν τῆς λέπρας πρὸς ἣν ἐπί τινα χρόνον κακῶς συνεχέετο.

συριγγομυελικός, ή, όν· syringomyélique, adj. ἀφορῶν τὴν συριγγομυελίαν· [οὐσ.]

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ὁ πάσχων ἀπὸ συριγγομυελίαν, un syringomyélique.

συριγγοῦμαι (όομαι), σχηματίζω συρίγγιον, former une fistule; καθίσταμαι συριγγώδης, devenir fistuleux.

συριγγώδης, ης, ες· τῆς φύσεως τοῦ συριγγίου, de la nature de fistule; fistuleux, euse, adj. ‖ — πόρος, trajet fistuleux; ‖ — αὐλός, canal fistuleux.

σύριγμα, ατος, τό κοινῶς σφύριγμα, ὁ ἐν τῷ συρίζειν ἀποτελούμενος ἦχος, sifflement, n. m. (καὶ ἐνί. sifflet, n. m.) ὡς ὁ τῆς σύριγγος ἦχος (coup de sifflet).

συριγματιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ὁ συριγμός, coup de sifflet; sifflement, n. m.

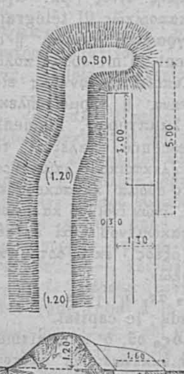
συριγμός, οῦ, ὁ· τὸ συρίζειν, τὸ φυσᾶν τὴν σύριγγα, sifflement, n. m. ou coup de sifflet; ‖ [ναυτ.] τερέτισμα (συρίκτρας), coup de sifflet roulant.

σῦριγξ, ιγγος, ἡ· ὁ αὐλός, flûte, n. f. ἰδίᾳ ὁ τῶν ποιμένων ἢ τοῦ Πανός, flûte de Pan; ὁ ἐκ πολλῶν συνιστάμενος καλάμων μετ' ἀλλήλων συνηνωμένων, ἐπ' ἀλλήλοις βαθμηδὸν ἀποληγόντων, ἄνισον μῆκος καὶ πάχος ἐχόντων, syrinx, n. f. § σῦριγξ, οἱοσδήποτε σωλήν, tube, n. m. οἱονδήποτε σωληνοειδὲς διατρυπημένον σῶμα, ὁ σίφων, siphon, n.m. § —, seringue, n. f. (βλ. καὶ ἐνετήρ). Ὄργανον ἐν χρήσει παρὰ τοῖς χειρουργοῖς καὶ ἀνατόμοις πρὸς ἔγχυσιν ῥευστῶν οὐσιῶν ἐντὸς τῶν ἀγγείων ἢ τινῶν κοιλοτήτων τοῦ σώματος, λειτουργοῦν ὅσπερ καταθλιπτικὴ ἀντλία καὶ ἔχον ποικίλην χωρητικότητα ἀναλόγως τῆς χρήσεως, λεπτομερὴς περιγραφὴ αὐτῆς εἶνε περιττὴ γνωστοῦ ὄντος ὅτι αἱ ἰατρικαὶ σύριγγες ἔχουσι διασκευὴν καὶ μηχανισμὸν τὸν αὐτὸν πρὸς τὰς καταθλιπτικὰς ἀντλίας, ὧν τὸ κῦτος ἐνταῦθα εἶνε πάντοτε κοῖλος κύλινδρος, ἐν ᾧ ὀλισθαίνει θλιβόμενος κυλινδρικὸς ἐμβολεύς. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν συρίγγων ὑπάγονται καὶ οἱ ἐν ἰατρικῇ χρήσει κλυστῆρες ἐκ μετάλλου. Ἐνταῦθα ἰδιαιτέρας μνείας ἀξία εἶνε ἡ πρὸς ἔνεσιν ἐλαχίστων ποσοτήτων φαρμακευτικῶν οὐσιῶν ἐν τοῖς λεμφατικοῖς ἀγγείοις τοῦ σώματος πρὸς ἀπορρόφησιν καὶ ἐκδήλωσιν θεραπευτικοῦ ἀποτελέσματος χρησιμεύουσα Πραβάζειος σῦριγξ (seringue de Pravaz) ἢ ἄλλως καλουμένη σῦριγξ τῶν ὑποδορείων ἐνέσεων. § σῦριγξ, cheminée, n. f. ou souffleur, n. m. σῦριγξ ἢ θυρίς· ἄνοιγμα ἐπὶ τῆς ὀροφῆς σπηλαίου ἢ ἄντρου (grotte ou caverne). § σῦριγξ, ὁ ὀχετός, couloir, n. m. conduit, n. m. ou canal, n. m. § σῦριγξ ἢ διάδυσις, couloir, n. m. προκειμένου περὶ ῥωγμῆς ἢ ῥαγάδος ἐπὶ τῆς πλευρᾶς πέτρας τινός, ἥτις ἔχει πυθμένα μὲ μεγάλην κλίσιν καὶ διοχετεύει τ' ἀποτρίμματα τῶν καταπτώσεων καὶ τὰ χιονοκυλίσματα. § — ἢ ὀπή, gaine, n. f. § —, ὑπόνομος τῆς γῆς φυσικός τε καὶ τεχνικός, ὅθεν σῆραγξ, souterrain, tunnel; βλ. λέξιν· ‖ — ὑπόγειος, conduit souterrain = ὑπόγειος ὑδραγωγός· ‖ — ὑπονόμου = διάδρομος, corridor, n. m. διάβασις, passage, n. m. § [ἰατρ.] σῦριγξ, βλ. συρίγγιον (fistule). § σῦριγξ, sifflet, n. m. κοινῶς ἡ σφυρίκτρα· μικρὸν ὄργανον ἐν εἴδει μικροῦ σωλῆνος, δι' οὗ συρίζουσι· [τὸ σύριγμα, coup de sifflet, ὁ διὰ τῆς σύριγγος ἀποτελούμενος ἦχος]. Ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται συρίκτρα (ῥῆμα συρίττω, κοινῶς σφυρίζω, siffler); βλ. συριγμός (coup de sifflet); ‖ —, sifflet à vapeur ou sifflet d'alarme; ἀτμοσῦριγξ, ἡ, κοινῶς ἀτμοσφυρίκτρα (ἀγγ. steam whistle) ἢ σῦριγξ ἀγγελτικὴ (ἀναγγελτική), ἐπὶ τῶν ἀτμομηχανῶν, ἐκβάλλουσα ὀξὺν ἦχον τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ἀτμοῦ. § [ναυτ.] σύριγγες, αἱ· coulisseaux ou couettes-fixes, ἐπηγκενίδες (bordages) τῆς κοιτίδος (ber) καθηλωμέναι ἐπὶ τῶν φαλάγγων (transversales) ἐφ' ὧν ἐπακουμβῶσι καὶ ὀλισθαίνουσιν οἱ χαμουλκοὶ (coittes). § —, ὀλισθητήρ, glissoir (guide) [d'une machine à vapeur. § σῦριγξ μυδροβόλου, ταχυβόλου, κτλ. ἡ ὀλισθητηρία, glissoire, n. f. αὖλαξ ἐν ᾗ ὀλισθαίνει τι. § σῦριγξ τῆς ἕλικος, coursive de l'hélice, μακρὰ καὶ χαμηλὴ σῆραγξ διήκουσα ἀπὸ τοῦ μηχανοστασίου μέχρι τοῦ ἑλικοστήματος étambot), δι' ἧς διέρχεται ἡ γραμμὴ τῶν ἀτράκτων (ligne d'arbres) καὶ γίνεται ἡ ἐπιθεώρησις αὐτῶν. § σῦριγξ, sape, n.f. καὶ διόρυγμα καλουμένη. Καλοῦνται οὕτως ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ τὰ ὀρύγματα (tranchées) ἅτινα ἐκτελοῦνται ὅταν πλησιάζωσιν εἰς τὸ πολιορκούμενον φρούριον καὶ ἅτινα ἔχουσιν ἴδιον τρόπον κατασκευῆς διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων. Αἱ σύριγγες ἢ ἡ κατασκευὴ τῶν συρίγγων (travaux de sape) συνίστανται εἰς ὁδεύματα (cheminements) ἅτινα ὁ πολιορκῶν ὀρύσσει πρὸ τοῦ πολιορκουμένου φρουρίου, ἵνα δυνηθῇ νὰ πλησιάσῃ τοῦτο μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον, καλυπτόμενος ὑπὸ τὰ πυρὰ τῆς ἀμύνης. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν εἰρημένων ὀρυγμάτων περιλαμβάνει δύο διακεκριμένας φάσεις· πρῶτον ὁμὰς στρατιωτῶν ἐργατῶν (travailleurs) ὀρύσσει ὄρυγμα περιορισμένων διαστάσεων, προωρισμένον νὰ προφυλάξῃ τὸ ταχύτερον τοὺς ἄνδρας ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ βλήματα· εἶτα ἕτεροι ἐργάται καλυπτόμενοι ὑπὸ τοῦ σχηματισθέντος προπετάσματος, δίδουσιν εἰς τὸ ὄρυγμα τοῦτο τὰς ὁριστικὰς διαστάσεις, αἵτινες μεταβάλλονται ἀναλόγως τῆς θέσεως καὶ τοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ. Αἱ σύριγγες κατασκευάζονται ὑπὸ τῶν ὀρυκτήρων ὑπονομοποιῶν (sapeur-mineur) τοῦ μηχανικοῦ. Ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως μεταβάλλεται ἀναλόγως τῆς ἐκ τοῦ φρουρίου ἀποστάσεως καὶ τῆς ἐντάσεως τοῦ πυρὸς τοῦ πολεμίου· ἐκ τούτων αἱ σύριγγες λαμβάνουσι τὰς ἑξῆς ὀνομασίας.

Ταχύσκαπτος σῦριγξ, sape volante. Αὕτη ἐκτελεῖται τοποθετουμένου ταυτοχρόνως ἀριθμοῦ τινος στρατιωτῶν ἐργατῶν κατὰ τὸ μῆκος τῆς ἐκλεχθείσης χαράξεως. Ἡ σῦριγξ αὕτη εἶνε μετὰ κοφίνων (avec gabions) ὅταν ἡ χάραξις προσδιορίζηται διὰ σειρᾶς κοφίνων, ὄπισθεν τῶν ὁποίων

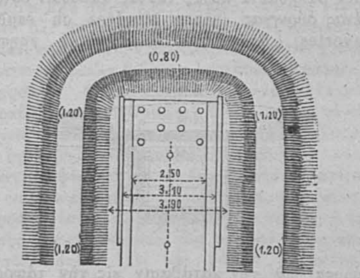

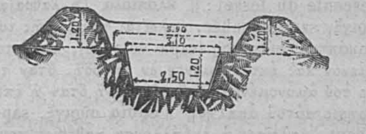
τοποθετοῦνται οἱ στρατιῶται ἐργάται οἵτινες πληροῦσιν αὐτοὺς μετὰ τῶν πρώτων γαιῶν ἃς ἐξορύσσουσι, ῥίπτοντες ὄπισθεν τῶν κοφίνων τὰς πλεοναζούσας γαίας ἵν' ἀποτελεσθῇ τὸ προκάλυμμα (parapet). Κατασκευάζεται ἐπίσης ἄνευ κοφίνων (sans gabions), ὁπότε οἱ στρατιῶται ἐργάται ἐνεργοῦσιν ὅπως προηγουμένως, σχηματίζοντες τὴν ἐσωτερικὴν κλίσιν τοῦ προπετάσματος διὰ τῶν ἐκσκαπτομένων βωλάκων (mottes, βώλων γῆς). Ἡ ταχύσκαπτος σῦριγξ οὖσα λίαν ἐπικίνδυνος, ὡς ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ταὐτοχρόνως ἐκτιθεμένων ἀνδρῶν, ἐκτελεῖται κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς νυκτός χρησιμοποιεῖται δὲ καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς τῆς πολιορκίας, ὅταν τὸ ἐχθρικὸν πῦρ δὲν ἦνε πολὺ ἰσχυρόν. Ἡ σῦριγξ αὕτη εὐρύνεται εἶτα κατὰ 2 ἢ 2,50 ἢ 3 μέτρα ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης τῆς κυκλοφορίας· || σῦριγξ διὰ προκυλισμοῦ τῶν γαιῶν ἢ σῦριγξ μετὰ κινητοῦ προκαλύμματος, sape à terre roulante; αὕτη εἶνε ὄρυγμα ἐκτελούμενον σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν ὑπὸ τῶν ὀρυκτήρων, οἵτινες προχωροῦσι καλυπτόμενοι κατὰ πλευρὰν καὶ πρὸς τὰ ἐμπρὸς διὰ τῶν ἐσκαπτομένων γαιῶν. Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς καλύπτων ὄγκος, ὅντινα μετακινοῦσι πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐφ' ὅσον ἡ σῦριγξ προχωρεῖ, καλεῖται προκάλυμμα κεφαλῆς (masque de tête); βλ. καὶ προκυλίνδημα (gabion farci). Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς σύριγγος προφυλάσσει ἀρκούντως τοὺς ἐργάτας, ἀλλ' ἡ βραδύτης τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς περιορίζει τὴν χρῆσίν της διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν τὸ πῦρ τοῦ φρουρίου εἶνε λίαν δραστήριον, καθὼς καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν θέλουσι νὰ ὁδεύσωσιν ἐν καιρῷ ἡμέρας. Ἡ μετὰ κινητοῦ προκαλύμματος σῦριγξ (sape à terre roulante) καλεῖ-

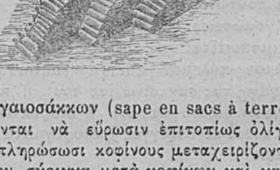

ται ἁπλῆ (simple ἢ sape simple) ὅταν ἔχωσιν ἀνάγκην νὰ καλυφθῶσι μόνον ἀπὸ τὸ ἓν μέρος τοῦ ὀρύγματος, καλεῖται δὲ διπλῆ (double ἢ sape double ἢ πλήρης, sape pleine) ὅταν ἦνε ὑποχρεωμένοι νὰ προφυλαχθῶσι καὶ ἔμπροσθεν καὶ ἀπὸ τὰ δύο πλευρά, δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν. Ὅταν ἡ διεύθυνσις τῶν ἐπικινδύνων πυρῶν ἦνε σχεδὸν κάθετος ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τῆς σύριγγος, δύνανται νὰ ὁδεύσωσιν ἄνευ προκαλύμματος τῆς κεφαλῆς, ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ ἡ

σῦριγξ ἁπλῆ ἢ διπλῆ καλεῖται ἄνευ προκαλύμματος (sape simple ou sape double sans masque); || τυχαία σῦριγξ sape accidentelle; ἐνίοτε εἶνε ἠναγκασμένοι νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν τυχαίων καλουμένων συρίγγων (sapes accidentelles), π. χ. εἰς τὰ βραχώδη ἢ ἑλώδη ἐδάφη ἔνθα εἶνε δυσχερὲς ν' ἀνασκάψωσι τὸ ἔδαφος, κατασκευάζουσι προπέτασμα διὰ γαιοσάκκων καλουμένης τότε σύ-

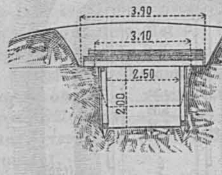
ριγγος διὰ γαιοσάκκων (sape en sacs à terre). Ὅταν δύνανται νὰ εὕρωσιν ἐπιτοπίως ὀλίγον χῶμα ἵνα πληρώσωσι κοφίνους μεταχειρίζονται ταχύσκαπτον σύριγγα μετὰ κοφίνων καὶ γαιοσάκκων (sape volante en gabions et sacs à terre).

Ὅταν ἡ ἀνάγκη ἀπαιτῇ ν' ἀποκρύψωσιν ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ βλέμματα τμήματα τινὰ ὀρυγμάτων ἢ νὰ ὁδεύσωσι τὴν ἡμέραν μ' ὅλον τὸ ἰσχυρὸν τοῦ πολεμίου πῦρ, εἶνε πλεονεκτικὸν νὰ μεταχειρισθῶσι, μ' ὅλην τὴν βραδύτητα τῆς ἐκτελέσεως, τὴν ἄνευ προπετάσματος σύριγγα (sape sans parapet), ἥτις καλεῖται καὶ βαθεῖα σῦριγξ (sape profonde). Αὕτη συνίσταται εἰς βαθὺ ὄρυγμα, ὅπερ καλύπτει τοὺς στρατιώτας ἐργάτας, χωρὶς νὰ ἦνε ἀνάγκη νὰ καταφύγωσιν

εἰς κατασκευὴν προκαλύμματος κεφαλῆς ἢ οἱουδήποτε προπετάσματος.

Δύνανται ἐπίσης νὰ ἦνε ἠναγκασμένοι νὰ καλύψωσι τὰς σύριγγας δι' ἀδιαπεράστου στεγάσματος (blindage à l'épreuve), ἵνα τὰς προφυλάξωσιν ἀπὸ τὰ ἐκ τῶν ὑπερκειμένων σημείων βαλλόμενα πυρά, ταύτας καλοῦσιν ἐστεσμένας σύριγγας (sapes blindées ou sapes couvertes), ὅπως εἶνε ἡ σῦριγξ ἡ χρησι-

μεύουσα διὰ τὴν **κατάβασιν** εἰς τὴν τάφρον (descente du fossé) ; ‖ **κλοπιαία** (ἢ λαθραία) σῦριγξ, sape derobée, καλεῖται τμῆμα τῆς ταχυσκάπτου **σύριγγος** (sape volante), καταρτιζόμενον καὶ ἐκτελούμενον ἐν σπουδῇ, ὅταν τὸ πῦρ τοῦ ἀμυνομένου ἐπιβραδυνθῇ ἢ ὅταν ἡ ἐπιτήρησις αὐτοῦ ἀμεληθῇ· ‖ **ὀρθία σῦριγξ**, sape debout, καλεῖται ἡ ἐκβάλλουσα καθέτως που· ‖ **σῦριγξ** τετρυπανισμένη (παραγομένη διὰ τῆς χρήσεως τοῦ **τρυπάνου** (βλ. **τρυπάνισις**, forage ou mine forée). Καλεῖται οὕτως ὄρυγμα ἐν εἴδει σύριγγος ἀπολαμβανόμενον διὰ τῆς ὑπογείου ἀναφλέξεως (συνήθως εἰς βάθος 1 μ. μέχρις 1μ, 30) ἐπιμήκους καὶ ὁριζοντίως τεθειμένης γομώσεως, ἢ σειρᾶς ἐπιμήκων ὁριζοντίων γομώσεων ὑπεργεμισμένων (surchargées) ἐγκαρσίως, οὕτως ὥστε νὰ παραχθῇ ὁ πλήρης ἐκχωματισμὸς τῆς χώνης (entonnoir). Τοιουτοτρόπως παράγεται σειρά τις χωνῶν, ὧν αἱ βάσεις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἶνε ἐλλείψεις τεμνόμεναι. Ἡ μεγαλειτέρα διάμετρος τῶν ἐλλείψεων τούτων εἶνε παράλληλος πρὸς τὸν ἄξονα τῆς γομώσεως. Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς σύριγγος χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ ἐπιτιθεμένου κατὰ τὸν ὑπόγειον πόλεμον [guerre souterraine) ἵνα προαγάγῃ τὰς συγκοινωνίας του· ‖ **κατασκευὴ** συρίγγων (διορυγμάτων) ἢ **διορυκτικὰ** ἔργα, ἤτοι αὐταὶ αἱ σύριγγες ἢ **διορύγματα**, travaux de sape.

συρίζω (συρίττω), μέλ. ίξω· διὰ σύριγγος ἠχῶ, siffler ; βλ. **σῦριγξ**· ‖ τὸν ἐσύριξαν, on l'a sifflé ; ‖ [συνεκδ.] τ' αὐτιά μου συρίζουν, les oreilles me tintent (me cornent = τὰ ὦτά μου συρίζουν.

συρίκι, τό· εἶδος μαύρης σταφύλης, espèce de raisin noir.

συρίκτρα, ας, ἡ καὶ σφυρίκτρα, sifflet, n.m. βλ. σῦριγξ (sifflet). § — [ναυτ.] rossignol, n. m. λέγεται ἡ συρίκτρα ἥντινα μεταχειρίζονται ἐπὶ τῶν πλοίων οἱ ὑπαξιωματικοί, πρὸς ἐκτέλεσιν κελευσμάτων.

σύρισμα, ατος, τό· τὸ σύριγμα, ὁ συριγμός, sifflement, n.m.

συριστής, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ συρίζων, siffleur, euse, n. et adj. qui siffle.

συρίττω, βλ. συρίζω (siffler).

σύρμα, ατος, τὸ [ἀρχ.], syrma, n.m. μακρὺ συρόμενον ἔνδυμα· μακρὺς θεατρικὸς ἐπενδύτης.

σύρμα, ατος, τὸ (ἀπὸ τοῦ σύρω, ἕλκω), γενικῶς μέρμις, fil [de métal], n.m. [συνήθ.] fil de fer; σιδηρᾶ μέρμις (ιθος, ἡ) ἢ σιδηροῦς μέρμιθος (ου, ὁ), σιδηροῦν σύρμα, κοινῶς σιδερένιο σύρμα ἢ τὸ τέλι· ‖ **μέρμις αἰχμοφόρος**, fil armé ; μέρμις φέρουσα ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα μικρὰς αἰχμάς· ‖ — ἀργυροῦν, χρυσοῦν, fil d'argent, d'or ; ‖ **μέρμις** (ἢ σύρμα) **ὀρειχαλκίνη**, fil de laiton, σύρμα ἐξ ὀρειχάλκου, ἤτοι ἐκ κιτρίνου χαλκοῦ (cuivre jaune) ; ‖ μέρμις ἐκ χαλκοῦ, χάλκινον σύρμα, fil d'archal ou fil de cuivre ; καταχρηστικῶς δὲ ἐνίοτε καλοῦσι διὰ τοῦ fil d'archal τὴν σιδηρᾶν μέρμιθα (fil de fer) ; ‖ **μέρμις μεταλλική**, fil métallique, κοινῶς τὸ σύρμα ἢ τέλι· ‖ **σύρμα ἐμπυρίου** ἢ **ἀγωγὸς ἐμπυρίου**, fil d'amorce ; βλ. **ἀγωγὸς** (conducteur électrique); ‖ **τηλεγραφικὸν** σύρμα ἢ καὶ **τηλεγραφικὸς** ἀγωγός, fil de ligne ou fil télégraphique ; βλ. καὶ ἀγωγὸς (conducteur électrique); ‖ **τηλεγραφικὸν** καὶ **τηλεφωνικὸν σύρμα** ἢ **ἀγωγός**, fil télégraphique et téléphonique. Οἱ Γάλλοι ἀναλόγως τῆς χρήσεως δίδουσι τρεῖς ὀνομασίας εἰς τὰ σύρματα ταῦτα, καλοῦσι δὲ **εὐθύφορα** (fils direct) τὰ σύρματα τὰ συνδέοντα πολὺ ἀπομεμακρυσμένους σταθμούς, **ἡμιευθύφορα** (fils semi-direct) τὰ σύρματα τὰ συνδέοντα ἧττον ἀπομεμακρυσμένους σταθμούς, καὶ **σταθμοσύνδετα** (fils omnibus) τὰ σύρματα τὰ διερχόμενα καὶ συγκοινωνοῦντα μὲ ὅλους τοὺς σταθμοὺς γραμμῆς τινος· βλ. ἀγωγὸς (conducteur). Μεταφορικῶς fil télégraphique καλεῖται ἡ τηλεγραφικὴ γραμμή· ‖ **σύρμα τριχοειδές**, filament, n.m. σύρμα πολὺ λεπτὸν τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται συνήθως εἰς εὐαίσθητα ἠλεκτρικὰ ὄργανα· ‖ **σύρμα ἠλεκτρικῶν διὰ πυρακτώσεως λαμπτήρων**, filament des lampes à incandescence, καλεῖται τὸ πυρακτούμενον μέρος ἠλεκτρικοῦ λαμπτῆρος. Τὸ λεπτότατον τοῦτο σύρμα κατασκευάζεται ἐκ λευκοχρύσου, ἐξ ἰνῶν ἰνδικοῦ καλάμου, ἐκ βάμβακος ἀπηνθρακωμένου καὶ ἐμβεβαπτισμένου ἐντὸς θειϊκοῦ ὀξέος, ἐκ χόρτου καὶ ἐκ πλείστων ἄλλων ὑλῶν.

συρμαγιά, ᾶς, ἡ [δημ. ξεν.], τὸ κεφάλαιον, les fonds ; le capital.

συρμαϊσμός, οῦ, ὁ· syrmaïsme, n.m. ἐλαφρὰ στομαχικὴ ἐκκένωσις δι' ἐμέτου ἢ δι' ἀφοδεύσεως· βλ. συρμαγίζομαι.

συρμαγίζομαι (καὶ ἐνεργ. **συρμαΐζω**), καθαίρομαι, καθαρίζομαι, se purger ; [ἀπὸ τὸ μεταχειρίζομαι τὴν συρμαίαν (= φυτόν τι καθαρκτικὸν πρὸς καθαρισμὸν τῆς κοιλίας], ὅθεν λαμβάνω καθάρσιον.

συρματένιος, α, ον· ἐκ σύρματος, de fil [de fer, etc.] § κεντημένος διὰ σύρματος (χρυσοῦ), brodé de fil [d'or]; broché, ée, adj.

συρματικά, τὰ [διάλ. Κύμης] = συνεχῶς, ἀδιαλείπτως «ἔχει νερὸ πολύ, τρέχει συρματικὰ» = συνεπῶς ὡς τὸ σύρμα.

συρμάτινος, ος, ον· ἐκ σύρματος, de fil de fer.

συρματόπλεγμα, ατος, τό· πλέγμα ἐκ σύρματος, toile métallique.

συρματοποιεῖον, ου, τό· tréfilerie, n. f. τὸ ἐργαστήριον τοῦ συρματοποιοῦ, atelier de tréfileur ; βλ. καὶ **συρματουργεῖον.**

συρματοποιήσιμος, ος, ον· ὁ δυνάμενος νὰ συρματοποιηθῇ, qui peut être tréfiler ; βλ. **ὅλκιμος** (ductile).

συρματοποίησις, εως, ἡ· βλ. ὁλκιμότης (ductilité)· ‖ —, étirage, n. m. βλ. ἐξέλασις· ‖ **συρματοποίησις,** εως, ἡ· tréfilage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ συρματοποιεῖν, action de tréfiler.

συματοποιΐα, ας, ἡ· tréfilerie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ συρματοποιεῖν μέταλλα, art de tréfiler des métaux.

συρματοποιός, οῦ, ὁ, ἡ· ἐργάτης κατασκευάζων σύρματα (συρματοποιῶν), ouvrier qui tréfile ; tréfileur, euse, n. βλ. καὶ **συρματουργός**· ‖ — μηχανή, tréfilerie, n. f. machine à tréfiler.

συρματοποιῶ (έω), μέλ. ήσω· βλ. ἐξελαύνω (étirer)· ‖ **συρματοποιῶ,** tréfiler (ἐκ τοῦ λατ. trahere, tirer καὶ filum, fil), ἐξελαύνω μέρμιθα διὰ τοῦ μερμιθωτῆρος, passer du fil ou du laiton par la filière.

συρματόσχοινον, ου, τό· σχοινίον χαννάβινον ἢ ἐκ σύρματος, filière, n. f. βλ. **χειραγωγός, σκηνοῦχος**· ‖ —, χάλος σιδηροῦς, câble en fer ; ‖ — μετ' ἐντατήρων, câble (en fil de fer) à ridoirs.

συρματουργεῖον, ου, τό· tirerie, n. f. βλ. **μερμιθουργεῖον.**

συρματουργός, οῦ, ὁ· tireur, n. m. βλ. **μερμιθουργός.**

συρματόψηκτρα, ας, ἡ· brosse en fil d'acier ; **ψήκτρα** συρμάτινος.

συρμή, ῆς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἐπιδημία νόσου.

συρμητό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ῥοὴ τῶν ἀφθόνων ὀμβρίων ὑδάτων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

συρμός, οῦ, ὁ· ἐπιδημικὸν νόσημα, maladie épidémique ; ἡ ἐπιδημία, épidémie, n. f. ‖ [ἡ ὀστρακιὰ] εἶνε ἐφέτος συρμὸς εἰς τὴν πόλιν, court cette année dans la ville ; ‖ ἡ δεῖνα νόσος εἶνε συρμὸς ἐφέτος, telle maladie court cette année. § —, κοινῶς ἡ μόδα, βλ. **ἔθος,** mode, n. f. ‖ φόρεμα (ἐσθής) τοῦ συρμοῦ, un habit (une robe) à la mode ; ‖ δὲν εἶνε πλέον τοῦ συρμοῦ, ce n'est plus la mode; c'est démodé. § — (πᾶσα ταχεῖα κίνησις), ὅθεν ἡ κίνησις τῆς κοιλίας, flux de ventre ; ἡ διάρροια, diarrhée, n. f. [δημ.] courante, n. f. § —, traînage, n. m. βλ. **εἱρμός.** § **συρμὸς** (σιδηροδρόμου), τὸ ὀρθὸν εἶνε **εἱρμός,** train, n. m. βλ. λέξιν.

σύρνω [δημ.], βλ. **σύρω.**

συρόνω [δημ.], βλ. **σουρόνω.**

σύρραξις, εως, ἡ· collision, n. f. σύγκρουσις (choc) μεταξὺ δύο ἀντικειμένων. § —, choc, n. m. σύρραξις (collision), ἤτοι σύγκρουσις· συμβολὴ (conflit), ἤτοι ἐχθρικὴ συνάντησις. Συνήθως προχειμένου περὶ συρράξεως πλοίων λέγουσιν abordage, n.m. βλ. **συράσσω.**

συρράπτω, μέλ. άψω, ῥάπτω ὁμοῦ, coudre ensemble ; ‖ συρράπτω δύο ὀθόνας, ἱστίου, assembler deux toiles à voile ; ‖ — **ἱστίον,** coudre une voile=ἱστιορραφῶ, κοινῶς ῥάφτω πανί· βλ. καὶ **συρραφή**· [μεταφ.] —, συνερανίζομαι, compiler ; ἀπανθίζω, recueillir. § **συρράπτω** τὰ φύλλα βιβλίου, **ῥαφιδόω,** brocher. § **συρράπτω,** θέτω πλησίον ἀλλήλων ῥάπτων, παραβάλλω, collationner ; ‖ συρράπτειν **τὰ** τεμάχια, collationner les pièces ; ‖ συρράπτειν τὰ ἔγγραφα, collationner les pièces.

συρραφή, ῆς, ἡ· τὸ ὁμοῦ ῥάπτειν, action de coudre ensemble ; couture, n. f. ‖ [ναυτ.] **συρραφὴ ἱστίου,** couture d'une voile ; ἡ ἐργασία τῆς συνενώσεως τῶν φύλλων πρὸς ἀποτέλεσιν ἱστίου· βλ. καὶ **ῥάπτω**· § [μεταφ.] συρραφή, τὸ συνεράνισμα, compilation, n.f. ou placage, n. m. ‖ [τὸ σύγγραμμα αὐτὸ] εἶνε ἁπλῆ συρραφή, n'est que du placage. § **συρραφὴ** βιβλίων, brochage, n. m. βλ. **ῥαφίδωσις.** § [χειρουρ.] συρραφὴ τραύματος, suture, n. f. βλ. καὶ **διάραμμα.**

σύρραχο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ συνεχομένη κορυφὴ σειρᾶς ὀρέων.

συρράσσω (άττω), μελ. ράξω, choquer ensemble ; συμπλέκομαι, συγκρούομαι, ἐχθρικῶς συναπαντῶ· ‖ συρράσσομαι, s'entre-choquer. § **συρράσσω, συρρήγνυμι** (ἐχθρικῶς συναπαντῶ, aborder); προχειμένου περὶ πολεμικῆς ἐνεργείας ἢ ἀπροόπτου συγκρούσεως (abordage) οἱ Γάλλοι λέγουσιν, aborder un bâtiment, ἤτοι **συγκρούομαι, ἐμβάλλω** ἢ **ἐμπίπτω** εἰς πλοῖον· βλ. **σύρραξις.**

συρρέω, μέλ. εύσω, ὁμοῦ τινι ῥέω, affluer (οἱ ποταμοὶ συρρέουσι)· βλ. **συμβάλλω.** § προστρέχω [ἐν πληθύει], accourir [en foule].

συρρήγνυμι, βλ. **συρράσσω.**

σύρριζα [ἐπίρ.] πρόρριζα, μὲ ὅλην τὴν ῥίζαν, avec la racine ; ἢ ἀπὸ τὴν ῥίζαν, par la racine ; (ῥιζόθεν), ῥιζικῶς, radicalement, adv. § —, ἴσια μὲ τὴν ῥίζαν, à fleur de ; ἰσοπέδως, πλησίον (τινός, κοντά), à rez de ; ἐντελῶς πλησίον, tout contre ; πλησιέστατα, tout près; rasibus, adv. (=ras, tout près; ‖ περνῶ σύρριζα [εἰς τὸν τοῖχον] raser [le mur] (= διέρχομαι πλησιέστατα, passer tout auprès) ; ‖ τοῦ ἔκοψε τὴν οὐρὰν σύρριζα, il lui coupa la queue rasibus ; ‖ κόπτω τὴν κόμην σύρριζα, couper les cheveux ras.

συρροή, ῆς, ἡ· βλ. **συμβάλλω** καὶ **συμβολή,** confluent, n. m. § [συνήθ.] συρροή, ἀφθονία, affluence, n. f. ou concours, n. m. [συνεκδ.] ὄχλος, πυκνὴ συρροὴ ἀνθρώπων, presse, n. f. πολὺς ὄχλος, foule, n. f. ‖ — **μεγάλη πλήθους,** affluence, n. f. ‖ ὑπῆρξε τοιαύτη συρροή, il y eut si grande affluence de monde = τοσοῦτον πλῆθος συνέρρευσε· ‖ ὑπῆρχε μεγάλη συρροὴ (πολὺ πλῆθος), il y avait une grande affluence ; ‖ μεγάλη συρροὴ

κόσμου, grande affluence (grand concours) de monde.

σύρροια, ας, ἡ· τὸ ὁμοῦ ῥέειν, ἡ σύρρυσις· βλ. **συρροή.**

σύρρους (ποταμός), βλ. ὁμόρρους καὶ **ῥεῖθρον.**

σύρσιμον, ατος, τό [δημ.], ἡ σύρσις, ἡ πρᾶξις τοῦ σύρειν, ἕλκειν, (ἢ σύρεσθαι, τοῦ ἕρπειν ἐπὶ τῆς κοιλίας κατὰ γῆς, ἐπὶ ζώων), action de traîner (de se traîner ; de ramper); τὸ ἕρπειν, rampement, n. m. ; ὁ συρμὸς ἢ ὁλκή, traînage, n. m. § [κοιν.] ἡ διάρροια, σούρσιμον, diarrhée, n. f. flux de ventre [δημ.] courante, n. f.

σύρ' τα φέρ' τα, βλ. σύρω.

συρτὰ [δημ. ἐπίρ.], ἕλκων, σύρων, en traînant ; ἕρπων, en se traînant. § — [ναυτ.] σύροντας ὁμοῦ, en marchant avec.

συρτάρι, τὸ [δημ.], βλ. **σύρτης,** tiroir, n.m.

συρτή, ῆς, ἡ [ἁλιευτ.], ligne volante ; ligne à la traîne ἢ ligne en traîne ; βλ. **ὁρμιά.**

σύρτης, ου, ὁ· verrou, n.m. pêne, n.m. [de serrure] ; βλ. **ζύγωθρον, μάνδαλον·** ‖ —, targette, n. f. μικρὸς καὶ πλατύς, κοινῶς **σουρμές,** διὰ νὰ κλείωνται ἐσωτερικῶς θύραι, παράθυρα, κτλ. § —, tiroir, n. m. **συρτοθήκη,** κοινῶς τὸ **συρτάρι·** μικρόν τι ὀρθογώνιον πλαίσιον παρεντιθέμενον ἔν τινι τραπέζῃ, κτλ. πρὸς φύλαξιν ἀντικειμένων. § — [ἀτμομ.], tiroir, n. m. βλ. **ἀτμονομεύς·** ‖ — διανομῆς ὕδατος καὶ ἀτμοῦ τοῦ ἐγχυτῆρος, tiroir de distribution d'eau et de vapeur de l'injecteur. § — [ναυτ.] βλ. **τρόχιλος** συρτός, poulie de retour. § —, coulisse, n.f. βλ. ὁλκός.

σύρτις, εως, καὶ ἰων. ιος καὶ ιδος, ἡ· δοτ. ιδι, πλ. σύρτεις καὶ σύρτιδες, αἱ· basse, n. f. **σύρτις, ἀμμώδης βράχος** (banc de sable) ἢ **ὕφαλος** (banc de roches) πλησιάζουσα τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ἀλλὰ μὴ ἀποκαλυπτομένη ὑπὸ ταύτης, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ὑπάρχῃ ἄνωθεν ταύτης ἀρκετὸν ὕδωρ ἵνα διέλθωσι μεγάλα πλοῖα κατὰ τὴν **ἀνάπωσιν** (basse-mer), ὅπως τοῦτο γίνεται ἄνωθεν τῶν **τυφλῶν** (bas-fonds). Ἡ σύρτις περιλαμβάνεται μεταξὺ τοῦ στήθους (μπάγκου) καὶ τοῦ τυφλοῦ, la basse tient le milieu entre le haut-fond et le bas-fond. Ἡ σύρτις δὲν ἀποκαλύπτεται οὐδέποτε ὑπὸ τῆς θαλάσσης (une basse ne se montre jamais au niveau de l'eau), οὐχ ἧττον τὸ μέρος αὐτῆς ἀναγνωρίζεται συχνάκις, ἐν τεταραγμένῃ θαλάσσῃ, ἕνεκα τῶν ἄνωθεν αὐτῆς θραυομένων κυμάτων· ‖ **ἀμμοσύρτις,** ιδος, ἡ· banc de sable, σωρὸς ἄμμου σκεπασμένος ὑπὸ τοῦ θαλασσίου ὕδατος. § — [ναυτ.] paracel, n. m. **σύρτις** (basse) παρὰ τὴν ἀκτὴν ὑψουμένη μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ ἀφίνουσα μεταξὺ τῆς ἀκτῆς καὶ αὐτῆς ἀρκετὸν μέρος ὥστε νὰ σχηματίζηται φυσικὸς λιμὴν προφυλασσόμενος ἐκ τῶν κυμάτων εἰς ὃν δύνανται ν' ἀγκυροβολήσωσι πλοῖα. Τοιαῦται σύρτεις ἀπαντῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ παράλια τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ τὰς νήσους τῆς Ὠκεανίας. § —, caye, n. f. σύρτις ἀμμώδης ἢ πηλώδης ἐφ' ἧς φύονται θάμνοι ἐξέχοντες τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. § — ἐκ χαλίκων, banc de galets (χοιράς). § —, sommail, n. m. μικρὰ σύρτις (basse) εὑρισκομένη εἰς δίοδον τινὰ (passe).

σύρτις, syrte, n. f. ἀρχαῖον ὄνομα τῶν δύο κατὰ τὰ βόρεια παράλια τῆς Ἀφρικῆς ἐν τῷ Λυβικῷ πελάγει κόλπων, οἵτινες ὡς ἐκ τοῦ ἀμμώδους καὶ ἀβαθοῦς ἦσαν τὸ πάλαι ἐπικίνδυνοι τοῖς ναυσιπλοοῦσι. Ἡ πρώτη, ἥτις ἔκειτο ἀνατολικῶς καὶ ἐξετείνετο ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Κεφαλαὶ πρὸς Δ. μέχρι τοῦ Β. ἐκαλεῖτο Μεγάλη Σ. καὶ Ψύλλιος κόλπος. Ἡ δευτέρα καλουμένη Μικρὰ Σ. καὶ Κερκινίτης κόλπος, εἶχε πρὸς τὸ Α. τὸ ἀκρωτήριον βραχῶδες καὶ καλεῖται σήμερον Σίδρα ἢ δὲ πρώτη Κάβης.

συρτοδέτης, ου, ὁ· bride de verrou, ὁ μανδαλοδέτης.

συρτοδιωστήρ, ῆρος, ὁ [ναυτολ.], bielle du tiroir (διωστήρ, σύρτης).

συρτοδόκη, ης, ἡ· gâche, n. f. (σύρτης, δέχομαι)· **συρτοθήκη,** ἡ· τὸ σιδήριον ἐν ᾧ εἰσέρχεται **σύρτης** τις (σουρμές, verrou). Τὸ σιδήριον τοῦτο καλεῖται **βαλανοδόκη** ὅταν ἐν αὐτῷ εἰσέρχηται ἡ **βάλανος** (τὸ γλωσσίδι, pêne) τοῦ κλείθρου· βλ. λέξιν (serrure) ; ‖ **συρτοθῆκαι τῶν θυρίδων,** gâches de portières (σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν)· ‖ συρτοθῆκαι τῶν θυρίδων τεταρτόκυκλοι, gâches de quart de cercle.

συρτοθήκη, ης, ἡ· βλ. **συρτοδόκη** (gâche), καὶ **ἀτμοσύρτης, σύρτης** (tiroir).

συρτοθηλιά, ᾶς, ἡ· nœud coulant, n. m. βλ. **βρόχος** εἰς λέξιν **σχοινόκομβος.**

συρτοκούτι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], πυξίδιον, κουτὶ ἐντιθέμενον εἰς σκεῦός τι.

συρτός, ή, όν· συρμένος, συρόμενος ἢ συρθῆναι δυνάμενος, traînant, e, adj. traîné, ée, adj. ‖ συρτὰ παπούτσια, ἐμβάδες, pantoufles, n. f. pl. = εὐμαρίς, mule, n. f. (de pape) τὸ πέδιλον τοῦ Πάπα ἐφ' οὗ ὑπάρχει σταυρὸς ὃν προσκυνοῦσιν οἱ ἐπισκεπτόμενοι αὐτόν. § — [οὐσ.] εἶδος κυκλοτεροῦς χοροῦ πολλῶν ὁμοῦ κρατουμένων διὰ τῆς χειρός, espèce de danse en rond, romaïka, n. f. danse nationale des Grecs modernes ; le syrto.

συρφετός, οῦ, ὁ· πᾶν σαρωθέν, ὑπὸ τοῦ ἀνέμου συρθέν, ramas, n. m. ἤτοι μαζώματα. § — (ἐπὶ ἀνθρώπων) τὸ ἀτάκτως συντρέχον, συναθροιζόμενον πλῆθος, ὄχλος, ὁ κοινὸς καὶ ἀγυρτώδης λαὸς πόλεως τινός, τὸ ἀνθρωπομάζωμα, ramas [de gens] ; ὁ χυδαῖος λαός, bas peuple ; ὁ ὄχλος, la populace ; ὁ κοινὸς καὶ ἀχρεῖος, ἀγυρτώδης λαός, τὰ περιτρίμματα, canaille, n. f.

συρφετώδης, ης, ες [μεταφ.] κατὰ τρόπον τοῦ κοινοῦ, χυδαίου λαοῦ, de populace ; populacier, ère, adj.

σύρω, θὰ σύρω, κοινῶς σέρνω, ἕλκω, σύρω μὲ βίαν, traîner, tirer ; κοινῶς **τραβῶ·** ‖ σύρω ἅμαξαν, tirer (traîner) une voiture ; ‖ οἱ βόες σύρουσι τὸ ἄροτρον, les

bœufs tirent la charrue ; || τὸ φόρεμά της σύρεται, sa robe traîne ; || ἐσύρετο εἰς τὰ γόνατα, il se traînait sur les genoux; || [μεταφ.] δὲν ζῶ, σύρομαι, je ne vis pas, je traîne ; || — τὸν μάνδαλον, tirer le verrou ; || τὸν σύρουν εἰς τὴν φυλακήν, on le traîne en prison; || — τὸ ξίφος, tirer l'épée ; (ξιφουλκῶ), dégaîner; || — τινὰ ἀπὸ τὴν μύτην [φρ.], mener quelqu'un par le nez ; || ὅπως τὸν σύρουν σύρεται [παροιμ.], il va comme on le mène ; || — τὸν χορόν, mener la danse ; || — φωνήν, s'écrier ; crier ; ἐκβάλλω φωνήν, pousser un cri ; || — τὴν φωνὴν [ἐν.], élever la voix = ὑψῶ τὴν φωνήν· || — ἔξω [πλοῖον, λέμβον], haler à terre ; || [ναυτ.] σύρω τὴν ἄγκυραν, chasser sur son ancre ; λέγουσιν ὅτι ἠγκυροβολημένον τι πλοῖον σύρει τὰς ἀγκύρας του ὅταν αὗται ἕνεκα τῆς σφοδρότητος τοῦ ἀνέμου, ῥεύματος, κυματισμοῦ ἢ κακῆς ἀγκυροβολίας παρασύρωνται ἐπὶ τοῦ πυθμένος καὶ τὸ πλοῖον ἀπωθῆται τῆς ἀρχικῆς θέσεώς του· || σύρω (σέρνω) κατόπιν=ἐφέλκω, βλ. ἐφολκή. § διασύρω, κακογλωσσῶ, médire de; gloser ; faire des gorges chaudes contre quelqu'un ; || τί σοῦ σύρει ! ce qu'il dit contre vous ! || τοῦ ἔσυραν, on l'a bien drapé ; || τοῦ ἔσυρε ὅσα σύρει ἡ σκοῦπα, il l'a accablé d'injures ; il l'a accoutré de toutes pièces. § [οὐδ.] πηγαίνω, μεταβαίνω, πορεύομαι, aller ; || σῦρε εἰς τὴν δουλειάν σου, allez votre chemin ; || σῦρε εἰς τὸ καλόν, allez en paix; bon voyage ; || σῦρε νὰ τοῦ εἰπῇς ὅτι, allez lui dire que ; || σῦρε πίσω μου [φρ.] ! arrière Satan ! σῦρε εἰς τὸν διάβολον, va-t-en au diable ; || [τό, τὰ] σῦρε κ' ἔλα (σύρ' τα φέρ' τα), le va et vient ; allées et venues, τὸ πηγαινοέρχεσθαι. § [μέσ.] σύρομαι, avoir cours ; [ἐπὶ ἀσθ. ἰδ.] courir ; || σύρονται πυρετοὶ ἐφέτος, il court des fièvres cette année (βλ. συρμὸς=ἐπιδημία).

συσήλιον [διάλ. Καρπάθου] ἡμέρα καυστικὴ ἐκ τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου.

συσκέπτομαι, μέλ. φθήσομαι· σκέπτομαι, διασκέπτομαι ὁμοῦ μέ τινα, délibérer [ensemble] ; conférer ; consulter ; [se] concerter ; βλ. **συνδιασκέπτομαι, συνδιάσκεψις.**

σύσκευα, τὰ [ναυτ.] apparaux, n. m. pl. κοινῶς αἱ παρέλαις· ὀνομάζεται γενικῶς σύσκευον πᾶν μηχάνημα (appareil) ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ μηχανικῶν μέσων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῆς ἀσκουμένης δυνάμεως, χάριν τῆς εὐκολωτέρας ἐκτελέσεως ἐργασίας. Ἐν τοῖς πλοίοις κάμνουσι χρῆσιν διαφόρων **συσκεύων,** ὧν τινα ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τροχίλων μετὰ σχοινίων.

συσκευάζω, μέλ. άσω, apprêter ; προετοιμάζω, préparer ; παρασκευάζω, équiper ; § —, **ἐπισυνδέω,** empaqueter ; ἀντιθ. τῷ ἀποσυνδέω (déballer), [μέσ.] faire ses paquets ; faire ses malles. § —, βλ. **στοιβάζω,** arrimer.

συσκευασία, ας, ἡ· σκευασία, emballage, n. m. βλ. **ἐπισύνδεσις.** § — **συσκευασία,** ἡ, arrimage, n. m. μεθοδικὴ τακτοποίησις διαφόρων ἀντικειμένων· || συσκευασία γυλιοῦ, arrimage du havresac, ἤτοι τοποθέτησις τῶν πραγμάτων τοῦ στρατιώτου ἐν τῷ γυλιῷ αὐτοῦ· § —, βλ. **χείραψις** (manipulation). § —, paquetage, n. m. τρόπος τοῦ τοποθετεῖν διάφορα εἴδη εἰς ὡρισμένον τι μέρος.

συσκευαστήριον, ου, τὸ [φάρμακον], excipient (èk-si-pi-an] n. m. λέγεται οὐσία κατάλληλος δυναμένη νὰ περιλάβῃ ἐν ἑαυτῇ φάρμακα τινά, π. χ. τὸ μέλι εἶνε πολύτιμον συσκευαστήριον, le miel est un précieux excipient.

συσκευαστής, οῦ, ὁ· ὁ συσκευάζων, ἐπισυνδέων ἀντικείμενα, emballeur, n.m.

συσκευή, ῆς, ἡ· γενικῶς μηχάνημα, σύνολόν τι μηχανήματος, appareil, n.m. || **συσκευὴ** (ἐπὶ σκευῶν νιπτῆρος, φλυτζανίων γάλακτος, καφέ, κτλ. λέγεται) assortiment, n. m. || συσκευαὶ νιπτήρων, assortiments de lavabo; || συσκευαὶ τραπέζης, assortiments de table; || συσκευαὶ τείου, assortiments du thé ; || συσκευαὶ γάλακτος, assortiments du lait ; || συσκευαὶ καφέ, asssortiments du café. § **συσκευὴ** μετὰ σταθεροῦ φωτός, appareil à feu fixe; βλ. εἰς **φόρος, ἐμφάνεια** (apparence); || — μετὰ λάμψεων (ἢ ἀναλαμπῶν), appareil à éclats, ἤτοι φάρος μετὰ λάμψεων (**λάμπων**), βλ. φάρος (phare) ; || — μετὰ διαλείποντος φωτός, appareil à feu scintillant, ἤτοι φάρος **διαλείπων** βλ. φάρος· || **φαρικὴ συσκευή,** appareil de phare ; βλ. **φάρος**· || [χημ.] ἀποστακτήριος συσκευή, appareil distillatoire ; || φωτοηλεκτρικὴ συσκευή, appareil photo-électrique ; || φωτογραφικὴ συσκευὴ ἢ μηχανή, appareil photographique ; || τηλεγραφικὴ συσκευή, appareil télégraphique ; || [σιδηροδρ.[συσκευὴ διὰ τὴν ἐγκάρσιον κίνησιν τῶν ἀξόνων, appareil pour le jeu transversal des essieux; || [σιδηροδρ.] συσκευὴ πρὸς ἀλλαγὴν τῆς πορείας, appareil de changement de marche, ἤτοι διὰ τὴν πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἢ τὰ ὀπίσω κίνησιν τῆς ἁτμαμάξης (locomotive) ; || — συγκρούσεως, appareil de choc, ἐπὶ τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν κτλ. || — ἕλξεως, appareil de traction, ἐπὶ τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν· || — ἐξαρτήσεως, appareil de suspension ; βλ. **σιδηροδρομικὴ ἅμαξα.** § **σωστικὴ συσκευή,** appareil de sauvetage. Συσκευὴ χρησιμεύουσα διὰ νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὰς στοὰς τῶν ὠρυχείων ἵνα ἐξαγάγωσι τοὺς ἀσφυκτιῶντας μετά τινα ἔκρηξιν. Αἱ μᾶλλον ἐν χρήσει εἶνε ἡ συσκευὴ τῶν ὑπογείων καὶ ἡ **συσκευὴ Δενεϋρούζ.**

Ἡ συσκευὴ τῶν ὑπογείων (appareil à feu de cave). Αὕτη χρησιμεύει εἰς τοὺς πυροσβέστας ἵνα εἰσδύωσιν εἰς τὰ ὑπόγεια ἐν περιπτώσει πυρκαϊᾶς, συνίσταται δὲ ἀπὸ δερμάτινον χιτῶνα ὅντινα περιβάλλεται ὁ ἀνὴρ σφίγγων καλῶς τοῦτον περὶ τὴν μέσην καὶ τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν· πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὑπάρχει χονδρὴ ὕαλος, κάτωθεν δὲ αὐτῆς συρίκτρα διὰ τὴν συνεννόησιν. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἐνδύματος ἀπομονώνει ἐντελῶς τὸ ἄτομον ἐκ τῆς περι-

βαλλούσης αὐτὸ ἀτμοσφαίρας, συγκοινωνεῖ δὲ δι' εὐκάμπτου σωλῆνος εἴτε μετ' ἀντλίας εἴτε μετ' ἀεραγωγοῦ (ventilateur) παρέχοντος συνεχῶς τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς εἰσπνοὴν καθαρὸν ἀέρα.

Αἱ **συσκευαὶ Δενεϊρούζ** (appareil Denayrouse) εἰσὶ δύο τὸν ἀριθμὸν καὶ λειτουργοῦσιν ἡ μὲν μία διὰ χαμηλῆς ἡ δὲ ἑτέρα δι' ὑψηλῆς πιέσεως. Τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν αὐτῶν εἶνε αὐτόματός τις ῥυθμιστὴς ὅντινα τὸ ἄτομον φέρει ἐπ' αὐτοῦ, καὶ οὕτινος τὸ κατώτερον ἄκρον συγκοινωνεῖ μετὰ τῆς πρὸς εἰσπνοὴν ἀεροδόχου πηγῆς διὰ μακροῦ ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεως σωλῆνος, ἐξελισσομένου ἐφ' ὅσον ὁ ὑπονομευτὴς προχωρεῖ. Ἐν τῇ μετὰ χαμηλῆς πιέσεως συσκευῇ ὁ σωλὴν οὗτος καταλήγει εἰς μικρὸν καταθλιπτικὸν σίφωνα, ἐν δὲ τῇ μεθ' ὑψηλῆς πιέσεως συνδέεται εἰς σειρὰν κυλίνδρων μετὰ πεπιεσμένου ἀέρος ὅντινα ὁ ὑπονομευτὴς φέρει μεθ' ἑαυτοῦ. Τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ ἰδίου ῥυθμιστοῦ χωρίζεται ἀπὸ τὸ κατώτερον διὰ δικλίδος ἧς τὴν κίνησιν κανονίζει ἡ ἀναπνοὴ τοῦ ἀτόμου καὶ ἧς τὴν εὐαισθησίαν δύνανται νὰ κανονίσωσι. Τὸ μέρος τοῦτο φέρει δύο εὐκάμπτους σωλῆνας, ὧν ὁ εἷς καταλήγει εἰς τὸ στόμα τοῦ ὑπονομευτοῦ φέρον στοματόκλειστρον [ferme-bouche) ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεως ἐφαρμοζόμενον μεταξὺ τῶν χειλέων καὶ τῶν οὔλων καὶ συγκρατούμενον διὰ τῶν ὀδόντων, ὁ δ' ἕτερος φέρεται εἰς ἀσφαλιστικήν τινα λυχνίαν ἰδιαιτέρας κατασκευῆς. § **ἀσφαλιστικὴ συσκευή**, appareil de sûreté; καλοῦνται οὕτως αἱ χρησιμεύουσαι εἰς τοὺς ἀτμολέβητας πρὸς ἔνδειξιν ἐν ἑκάστῃ στιγμῇ τῆς σταθμης τοῦ ὕδατος, τῆς πιέσεως τοῦ ἀτμοῦ, καὶ τῆς προλήψεως τῶν ἐκρήξεων. Τοιαῦται εἰσὶν οἱ **ὑδροδεῖκται** (tubes-jauges), οἱ **ἐπαληθευτικοὶ κρουνοὶ** (robinets-jauges), οἱ **ἐπιπλεῦσται** (flotteurs), τὰ **θλιβόμετρα** (manomètres), αἱ **ἀσφαλιστικαὶ δικλίδες** (soupapes de sûreté), καὶ τὰ **πλατυσμάτια** (bouchons-fusibles). § **συσκευὴ** ἔν τε τῇ χημείᾳ καὶ τῇ φυσικῇ καλεῖται συγκρότημα ἀγγείων ἢ σκευῶν ἢ δοχείων πρὸς διεξαγωγὴν χημικῆς τινος ἢ φυσικῆς πράξεως. Ἐν τῇ ἀνατομικῇ τῶν ζώων ἐν γένει καλεῖται οὕτω σύνολον ὀργάνων ἐπιτελούντων ἑνιαίαν φυσιολογικὴν λειτουργίαν καὶ συνισταμένων ἐκ διαφόρων ἱστῶν. § [ναυτ.] **δοκιμαστικὴ συσκευή**, appareil d'essais. Πρὸς δοκιμὴν τῶν ἠλεκτρικῶν ἐμπυρίων καὶ ἀγωγῶν ἐν τῇ ὑποβρυχίῳ ἀμύνῃ μεταχειρίζονται εἰδικὴν φορητὴν συσκευὴν μὲ ἀσθενὲς ῥεῦμα ἀπαρτιζομένην ἐκ κιβωτίου φέροντος ἐξωτερικῶς τρία ἠλεκτρόδια (bornes) καὶ γαλβανόμετρον, καὶ ἐσωτερικῶς **στήλην ὑδατίνην** (pile à eau); ‖ [ναυκλ.] **στοχαστικὴ συσκευὴ** (γραμμοδείκτης), appareil de visée. Διόπτρα (lunette) μετὰ νημάτων τεμνομένων κατ' ὀρθὴν πρὸ τῆς ἑστίας τοῦ φακοῦ, δυναμένη νὰ κινῆται κατακορύφως καὶ νὰ περιστρέφηται ὁριζοντίως πέριξ βεβαθμονομημένου κύκλου, δεικνύουσα διὰ δείκτου τὰς γωνίας τῆς στροφῆς· αὕτη χρησιμεύει ἐν τοῖς ναυκλαστρικοῖς σταθμοῖς παρατηρήσεως (postes d'observation) πρὸς ὁρισμὸν τῆς θέσεως τῶν σκαφῶν σχετικῶς πρὸς τὰ ναύκλαστρα· ‖ **ναυκλαστροφόρος συσκευή**, appareil porte-torpilles. Τὸ σύνολον τῶν ἀπαιτουμένων ὀργάνων ὅπως λέμβος ἢ ἀτμάκατος διασκευασθῇ διὰ νὰ φέρῃ φορητὰ ναύκλαστρα· ‖ **ναυκλαστροβόλος συσκευή**, appareil lance-torpilles, λέγεται τὸ σύνολον τῶν ἀπαιτουμένων ὀργάνων ὅπως ἀτμάκατός τις διασκευασθῇ πρὸς ἐκσφενδόνησιν (βολὴν) αὐτοκινήτων ναυκλάστρων. § συσκευὴ ἢ **σύστημα**, appareil, n. m. ὅρος γενικὸς ἁπανταχοῦ δυνάμενος νὰ ἐφαρμοσθῇ, ἵνα ἐξηγήσῃ ὁλόκληρον σύστημα ὀργάνων, ἐργαλείων, δεσμευτικῶν μέσων, κτλ. κτλ. ‖ συσκευὴ καταρρίψεως, appareil d'abatage, πρὸς κατάρριψιν (à abattre) τοῦ ἵππου, συνισταμένη ἐκ 4 πεδῶν (entraves), σχοινίου καταρρίψεως (corde d'abatage) καὶ σχοινοπλέκτου ταινίας (plate-longe)· ‖ συσκευὴ πρὸς ἀνέγερσιν, appareil pour enlever le cheval· ‖ συσκευὴ πρὸς αἰώρησιν (ἡ αἰώρα) κτλ. κτλ. § **ὀργανικὴ συσκευὴ** ἢ **σύστημα**, appareil organique· οὕτω καλεῖ ἡ Φυσιολογία τὸ σύνολον τῶν ὀργάνων τοῦ σώματος, ἅτινα συμβάλλονται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν οἱασδήποτε λειτουργίας αὐτοῦ· ‖ κινητικὸν σύστημα (μῦς καὶ ὀστᾶ), appareil de la locomotion; ‖ πεπτικὸν σύστημα (ὀδόντες, σιελογόνοι ἀδένες, στόμαχος, ἔντερα, ἧπαρ κτλ.), appareil de la digestion; ‖ κυκλοφορικὸν — (καρδία καὶ αἱματοφόρα ἀγγεῖα), appareil circulatoire; ‖ ἀναπνευστικὸν — (ῥινικαὶ κοιλότητες, τραχεῖα ἀρτηρία, βρόγχοι, πνεύμονες), appareil respiratoire; ‖ οὐροποιητικὸν — (νεφροί, οὐρητῆρες, κτλ.), appareil urinaire; ‖ — τῆς παραγωγῆς (ὄρχεις, μήτρα, κτλ.), appareil de la réproduction; ‖ νευρικὸν — (ἐγκεφαλικὸς καὶ νωτιαῖος μυελός, νεῦρα, γάγγλια), appareil de l'innervation; ‖ ἐκκριτικὸν (ἀδένες), appareil de la sécrétion; ‖ ὀπτικὴ συσκευή, appareil de la vision; ‖ ἀκουστικὴ συσκευὴ κτλ. appareil auditif. § τὸ συσκευάζειν, ἡ **σκευασία**, emballage, n. f. § [ἐν.] ἡ χείραψις, manipulation, n.f. § συσκευὴ σημάτων [ναυτ.] série, n. f. πλήρης συλλογὴ τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν σήμανσιν σημάτων.

σύσκεψις, εως, ἡ· délibération, n.f. συνδιάσκεψις, conférence, n. f. ἰατρικὸν ἢ δικηγορικὸν συμβούλιον, consultation, n. f. συμβούλιον, conseil, n. m. βλ. **συμβούλιον, συνδιάσκεψις.**

σύσκηνος, ὁ [στρατ.], ὑπὸ τὴν αὐτὴν σκηνὴν διαμένων· βλ. **συνθαλαμίτης.**

συσκιάζω, μέλ. άσω, σκιάζω, ἐπιρρίπτω σκιάν, ombrager; [συνεκδ.] καλύπτω, σκεπάζω, voiler; κρύπτω, cacher.

σύσκιος, ος, ον, κατάσκιος, πανταχόθεν ἐσκιασμένος, ombragé, ée, adj. κεκαλυμμένος ὑπὸ σκιᾶς, couvert d'ombre.

συσκοτίζω, μέλ. ίσω, πανταχόθεν σκοτίζω, σκοτεινιάζω, assombrir; obscurcir; καλύπτω, σκεπάζω, voiler; ‖ [μεταφ.] συσκοτίζω τὸ λογικόν, obscurcir la raison; ‖ — τὴν ἀλήθειαν, voiler (obscurcir) la vérité.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

συσκότισις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συσκοτίζειν, action d'assombrir (d'obscurcir); obscurcissement, n.m.

σύσπασις, εως, ἡ· συστολὴ (τῶν μυῶν, τοῦ προσώπου, τῶν χειρῶν, τῶν νεύρων), contraction, n. f. ἐπίσης ἕνωσις διὰ ῥαφῆς ἢ σφυξίματος, σύρραψις. § σύσπασις, crispation, n. f. συστολὴ ἐλαττοῦσα τὴν ἔκτασιν ἀντικειμένου τινὸς καὶ ῥυτιδοῦσα τὴν ἐπιφάνειαν, contraction qui diminue l'étendue d'un objet, et en ride la surface. Ἐπίσης συστολὴ τῶν νεύρων, contraction des muscles, καὶ σύσπασις (ῥυτίδωσις) ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τοῦ πυρός.

σύσπαστον, ου, τό, ἢ ἀρτέμων, ωνος, ὁ· palan, n. m. καλεῖται οὕτω γενικῶς ὁ συνδυασμὸς πλειοτέρων **τροχαλιῶν** (poulies) ἢ **μαγγάνων** (moufles) μετὰ τῶν σχοινίων των, κοινῶς τὸ **παλάγκο**. Τὸ σύσπαστον χρησιμεύει διὰ τὴν τάνυσιν χάλω, ἢ διὰ τὴν ἕλξιν ἢ ἀνύψωσιν βάρους· βλ. κατωτέρω περιγραφήν.

Ἐν τῷ ναυτικῷ ὑπάρχουσι διάφορα εἴδη συσπάστων:

Σύσπαστον [ναυτ.], palan, n. m. κοινῶς **παλάγκο**, καλεῖται οὕτω **σύσκευόν** τι (appareil) ἀποτελούμενον ἐκ δύο **τροχίλων** (poulies) **ἁπλῶν** ἢ **διπλῶν** καὶ ἑνὸς **ἀγομένου** (garand) διερχομένου διὰ τῶν **καρυλλίων** (réa) αὐτῶν καὶ τῶν ὁποίων ἡ μία ἄκρα ἡ καλουμένη **ἀρχὴ** (dormant) δένεται ἐπὶ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο τροχίλων, ἐνῷ ἡ ἑτέρα ἄκρα ἡ καλουμένη **ἀγόμενον** (garand ou courant) μένει ἐλευθέρα πρὸς ἕλξιν. Τὰ σύσπαστα χρησιμεύουσι πρὸς πολλαπλασιασμὸν τῆς ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐξασκουμένης δυνάμεως, ἥτις χρησιμοποιεῖται πρὸς ἀνύψωσιν βαρῶν καὶ ἔντασιν σχοινίων κανονικῶς καὶ ἄνευ τιναγμῶν. Τὸ **πολύσπαστον** (caliorne) εἶνε σύσπαστον ἀποτελούμενον ἐκ τριπλῶν ἢ τετραπλῶν τροχίλων. Τὰ σύσπαστα ὡς καὶ τὰ πολύσπαστα ὡς ἐκ τῶν διαφόρων τρόπων καθ' οὓς συνδυάζονται ἐν τῇ χρήσει λαμβάνουσι διάφορα ὀνόματα ὡς ἑξῆς: || **κορακωτὸν σύσπαστον**, palan à croc, n. m. κοινῶς **παλάγκο μὲ γάντζο**· σύσπαστον οὗ ἀμφότεροι οἱ τρόχιλοι εἶνε κορακωτοί· || **ἔνουρον σύσπαστον**, palan à fouet, κοινῶς **παλάγκο μὲ οὐρά**· σύσπαστον τοῦ ὁποίου ὁ εἷς τρόχιλος εἶνε ἔνουρος· || **σύσπαστον μετὰ κιθαροειδοῦς τροχίλου**, palan à poulie à violon, n. m. ἔνουρον σύσπαστον τοῦ ὁποίου ὁ ἄνω τρόχιλος εἶνε κιθαροειδής, ὁ δὲ κάτω κορακωτός· || **τέρθριον σύσπαστον** κοινῶς **τσοῦντα**, palan de bout de vergue, n. m. σύσπαστον μετὰ **κρεμαστῆρος** (pantoire) ἀρτώμενον ἐξ αὐτοῦ εἰς τὸ ἄκρον τῆς κεραίας τοῦ ἀκατίου καὶ τῆς μεγίστης, χρησιμεῦον διὰ τὴν ἐπιβίβασιν ἢ ἀποβίβασιν διαφόρων ἀντικειμένων. Τὸ σύσπαστον τοῦτο μετὰ τοῦ **μεσιστίου συσπάστου** (palan d'étai) χρησιμεύει καὶ διὰ τὴν ἔνθεσιν ἢ ἔκθεσιν τῶν λέμβων· || **ἐπωτίδιον** σύσπαστον, βλ. λέξ., palan de capon, n. m. συνώνυμον τοῦ capon; || **φορτωτικὸν σύσπαστον**, palan de charge, n.m. ἁπλοῦν σύσπαστον οὗτινος ὁ ἄνω τρόχιλος φέρει κορακωτὸν κρεμαστῆρα ὁ δὲ κάτω κόρακα, ἀγκυριζόμενον εἰς ἀκροκέραιον καὶ χρησιμεῦον διὰ τὴν ἐπιβίβασιν διαφόρων εἰδῶν· || **σύσπαστον περιστροφῆς** ἢ **περιστροφικόν**, palan de conversion; || **σύσπαστον πλευρικόν**, palan de côte; || **πρόχειρον σύσπαστον**, palan de dimanche, n. m. μικρὸν ἔνουρον ἢ κορακωτὸν σύσπαστον χρησιμεῦον πρὸς ἔντασιν τῶν καλωδίων παρὰ τὰς ἱστοπέδας καὶ διὰ μικρὰς τοῦ ἐξαρτισμοῦ ἐργασίας· || **μεσίστιον σύσπαστον**, palan d'étai, κοινῶς **φλασκοῦνι**· σύσπαστον ἀρτώμενον ἐν μέσῳ δύο ἱστῶν ἐκ **κρεμαστῆρος** (pantoire) καὶ **νεύρου** (gui), χρησιμεῦον δὲ διὰ τὴν ἔπαρσιν βαρέων ἀντικειμένων κατὰ κάθετον τῶν καθεκτῶν διεύθυνσιν. Ἐν συνδυασμῷ μετὰ **τερθρίου συσπάστου** (palan de bout de vergue) χρησιμεύει διὰ τὴν ἔνθεσιν ἢ ἔκθεσιν τῶν λέμβων· || **κεροῦχος** ὁ· palan de garde, n. m. (βλ. λέξιν, **gardes**); || **κερκόπους**. ὁ· palan de retenue, n. m. συνώνυμον τοῦ écoutes de gui; βλ. **κερκόπους**· || **σύσπατον ἀνασταλτικόν**, palan de retraite; || **κεροῦχον σύσπαστον** καὶ πληθ. **κεροῦχα σύσπαστα** ἢ **σύσπαστα τοῦ σάλου**, palan de roulis καὶ πληθ. palans des roulis, n. m. κοινῶς **παλάγκα τοῦ σάλου**· σύσπαστα χρησιμεύοντα πρὸς στερέωσιν τῶν κεραιῶν ἐπὶ τῶν ἱστῶν κατὰ τὰς μεγάλας διατοιχήσεις· || palan de traversière, n. m. βλ. **μασχαλιστήρ**, traversière; || **ἀκροσύρτης**, palan renversé (n.m.) ou palan sur garant (n. m.) κοινῶς **καβοσύρτης** σύσπαστον τοῦ ὁποίου ὁ μετακινητὸς τρόχιλος στερεοῦται εἰς τὸ **ἀγόμενον** ἄλλου συσπάστου πρὸς μείζονα ἐπαύξησιν τῆς δυνάμεως· || **διαφορικὸν σύσπαστον**, palan différentiel; δι' οὗ εἷς μόνος ἀνὴρ δύναται ν' ἀνυψώσῃ καὶ τὰ βαρύτερα βλήματα (ἐπὶ τῶν πλοίων)· βλ. καὶ **τρόχιλος**, poulie différentielle; || **ἐπαγόμενον σύσπαστον**, palan sur garant de cartahu (n. m.) ou palan sur itague (n. m.) κοινῶς **παλάγκο μὲ ποδάρι**· σύσπαστον ἐφωδιασμένον δι' ἐπάγοντος εἰς τὴν μίαν ἄκραν τοῦ ὁποίου ὑπάρχει κόραξ ἐφ' οὗ προσδέεται τὸ ἐπαιρόμενον ἀντικείμενον, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν στερεοῦται ὁ ἄνω τρόχιλος τοῦ συσπάστου· || — θυρίδος, palanquin de sabord; μικρὸν σύσπαστον χρησιμεῦον πρὸς ἀνύψωσιν τῆς κλισιάδος.

σύσπάω-ῶ, μέλ. άσω (βλ. καὶ **συσπῶμαι**) **συστέλλω**, contracter; crisper, προξενῶ συσπάσεις, συστολάς, causer de crispations: π. χ. liqueur qui crispe l'estomac.

σύσπείρασις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συσπειρᾶν, action de rouler, de serrer; βλ. καὶ συσπείρωσις.

συσπειράω-ῶ, μέλ. άσω καὶ εὐχρηστότερον **συσπειρόω-ῶ**, μέλ. ώσω, **συστρέφω**, rouler ensemble; || — [φυσ.], agglomérer; || — [τακτ.] emboiter; βλ. **συσπείρωσις**· || [μέσ.] συσπειροῦμαι (όομαι), **χάμπτομαι**, **κυρτοῦμαι** ἐπ' ἐμαυτοῦ, replier sur soi même; **συστέλλομαι**, se serrer; **συμμαζεύομαι**, se ramasser; **συνελίσσομαι**, se rouler; se pelotonner; [μεταφ.] ἑνοῦμαι, συμμαχῶ πρός τινα, se liguer; συμμαχῶ πρός τινα, se coaliser.

σύσπείρωσις, εως, ἡ· τὸ συσπειροῦσθαι,

action de se serrer, etc. § —, agglomération, n. f. βλ. καὶ **σύμφυρμα**. § [τακτ.] συ**σπείρωσις** τῶν ζυγῶν, emboîtement, n. m. οἱ ὀπίσθιοι ζυγοὶ πυκνοῦνται ἐπὶ τῶν πρώτων βαδίζοντες μὲ τὸ αὐτὸ ἔρρυθμον βῆμα.

σύσπορος, ος, ον· ὁ μὴ ἐκκοκισθείς, non égréné.

συσπουδάζω, μέλ. άσω, σπουδάζω, μελετῶ, κάμνω τὰς σπουδάς μου μετ' ἄλλου, faire ses études ensemble.

συσπουδαστής, οῦ, ὁ· ὁ συμμαθητής, ὁ μετ' ἄλλου σπουδάζων, μελετῶν, condisciple, n. m. συμμαθητὴς ἐν τῷ σχολείῳ, camarade d'école ; ὁ μεθ' οὗ συμμελετᾷ τις, compagnon d'études.

συσπῶ, βλ. συσπάω.

συσπῶμαι (άομαι), μέλ. θήσομαι (βλ. συσπάω-ῶ) συστέλλομαι, se contracter ; se crisper.

συσσάρκωσις, εως, ἡ· syssarcose, n. f. ἕνωσις διὰ σαρκῶν, réunion par le moyen des chairs.

σύσσημον, ου, τό· pavillon de signaux ; βλ. **σῆμα**.

σύσσημον, ου, τό· les armoiries (f.) ou armes, n. f. pl. λέγονται τὰ σύμβολα τοῦ ἔθνους των ἅτινα ἀναρτῶσιν ἐξωτερικῶς τῆς οἰκίας των οἱ πρόξενοι ἢ καὶ οἱ πρέσβεις.

σύσσημος, ος, ον· ὁ σημειωμένος μὲ στίγμα, σημεῖον, marqué d'un signe commun, convenu ; ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὸ **σύσσημον**, signe convenu ; ἐπίσης σκωπτικὸν παρώνυμον· βλ. καὶ **σουσοῦμι**.

συσσιτιάρχης, ου, ὁ· chef de gamelle ; ὁ ἀναλαμβάνων τὴν διεύθυνσιν τοῦ συσσιτίου· ‖ [ναυτ.] **συσσιτιάρχης**, chef de plat; ὁ ἀρχηγεύων συσσιτίου (τραπέζης) πληρώματος καὶ ἐπιπεφορτισμένος τὴν συντήρησιν τῶν σκευῶν αὐτῆς.

συσσιτιολογέω-ῶ, βλ. συσσιτολογῶ.

συσσίτιον, ου, τό· τὸ ἀπὸ κοινοῦ τρώγειν, κοινὴ τράπεζα, table commune ; κοινὸν γεῦμα, repas commun ; [στρατ. καὶ ναυτ.] gamelle, n. f. [ναυτ.] plat, n m. βλ. κατωτέρω· [σχολείων, μοναστηρίων] réfectoire, n. m. § τὸ συσσίτιον (τοῦ στρατεύματος), ordinaire (de la troupe) ; ‖ χρήματα τοῦ συσσιτίου, argent de l'ordinaire ou fonds ; βλ. **κατάθεσις**· ‖ αἱ τροφαὶ (τρόφιμα) τοῦ συσσιτίου, les vivres de l'ordinaire. Τὰ συσσίτια τῶν στρατιωτῶν διέπονται ὑπὸ τῶν λόχων, ἰλῶν ἢ πυρβολαρχιῶν· ἡ προπαρασκευὴ τῶν **τροφῶν** (aliments) ἐν ἐκστρατείᾳ ἐκτελεῖται εἰς ἑκάστην ἐνωμοτίαν (δεκανείαν) ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ δεκανέως· ‖ **ἐφόδιον** συσσιτίου, βλ. **ἐφόδιον**. § —, mess, n.f. λέγεται τὸ κοινὸν γεῦμα τῶν ἀξιωματικῶν ἔν τινι συντάγματι, καθὼς καὶ αὐτὸ τὸ μέρος ἔνθα συσσιτοῦσι, ὅπερ ἐπίσης **συσσίτιον** χαλεῖται καὶ κατ' ἐπέκτασιν **λέσχη**. § [ναυτ.] **συσσίτιον ἀξιωματικῶν**, table des officiers, εἶνε τὸ σύνολον τῶν συντρωγόντων ἀξιωματικῶν πλοίου τινός. § συσσίτιον [ναυτ.], table, n. f. ἡ τράπεζα ἐφ' ἧς τρώγουσιν οἱ ναῦται· συνώνυμον τοῦ plat. § — [ναυτ.], plat, n. m. μικρὰ ἁρμοστὴ τράπεζα ἐφ' ἧς τρώγουσιν οἱ ναῦται, ἐπειδὴ δὲ συντρώγουσιν ἀνὰ ὀκτὼ εἰς ἕκαστον συσσίτιον μεταφορικῶς ἡ λέξις **συσσίτιον** σημαίνει καὶ τὸν ὅμιλον τῶν 8 ἀνδρῶν τῶν τρωγόντων ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης.

συσσιτολόγιον, ου, τὸ [ναυτ.], rôle des plats, εἶνε ὁ πίναξ ὁ δεικνύων τοὺς ἄνδρας ἑκάστου συσσιτίου.

συσσιτολογῶ [ναυτ.], aplater ἢ faire le rôle des plats, προσδιορίζειν τοὺς ἄνδρας οἵτινες δέον νὰ συσσιτήσωσιν ὁμοῦ. **Συσσιτολογέω-ῶ** τοὺς ναύτας· βλ. **συσσιτολόγιον**.

σύσσιτος, ος, ον· ὁ τρώγων εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν μετ' ἄλλου, qui mange à la même table ; συνδαιτημών, commensal, ale, aux, n.

συσσιτῶ (έω), μέλ. ήσω, τρώγω ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλου, σιτῶ, τρώγω ἐν τῇ κοινῇ τραπέζῃ, manger à la table commune ; λαμβάνω τὸ γεῦμα ἀπὸ κοινοῦ (συντρώγω), prendre ses repas (en commun); [ναυτ.] prendre le repas καὶ prendre les plats ; [στρατ.] manger à la gamelle καὶ γενικῶς faire chaudière.

συσσωματοποιέω καὶ

συσσωματῶ (όω), μέλ. ώσω, συνάπτω, ἑνόνω εἰς ἓν σῶμα, réunir en un seul corps; συνενόνω, rallier ; συσσωματῶ, incorporer ; [χημ.] συσσωρεύω, agglomérer; [συνεκδ.] συνενοῦμαι, coaliser ; liguer ; attrouper.

συσσωμάτωσις, εως, ἡ· ἡ ἕνωσις εἰς ἓν μόνον σῶμα, réunion en un seul corps ; incorporation, n. f. συνένωσις, ralliement, n. m. [μεταφ.] συνάθροισις στρατευμάτων, attroupement, n.m. συνάθροισις, rassemblement, n. m. [χημ.] agglomération, n. f.

σύσσωμος, ος, ον· συνηνωμένος, ἡνωμένος εἰς ἓν μόνον σῶμα, réuni en un seul corps ; [συνήθως] ὁλόκληρος tout entier ; ὁλόσωμος, en bloc.

συσσώρευσις, εως, ἡ· ὁ σχηματισμὸς σωροῦ, amas de choses entassées ; entassement, n.m. ἐπισώρευσις, accumulation, n.m. ἡ τοποθέτησις τοῦ ἑνὸς ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ὡς ἐν στήλῃ· βλ. καὶ **ἐπισώρευσις**. § —, groupement, n. m. ‖ — βολῆς ἀτομικῆς, groupements individuels ; ‖ συσσωρεύσεις βολῆς ὁμαδόν, groupements collectifs.

συσσωρευτὴς ἠλεκτρικῆς, accumulation électrique ; χαλεῖται οὕτω πᾶσα συσκευὴ δυναμένη νὰ ἐναποταμιεύσῃ ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν καὶ νὰ ἀποδώσῃ ταύτην ἐν δεδομένῃ στιγμῇ ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ. Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ συσσωρευτοῦ ἐγένετο ἐν ἔτει 1859 ὑπὸ τοῦ Gaston Planté. Ὁ ἀρχικὸς συσσωρευτὴς συνίστατο ἐκ δύο ἠλεκτροδίων, τοῦ ἑνὸς ἐκ σπογγώδους καθαροῦ μολύβδου συνιστῶντος τὸ ἀρνητικὸν ἠλεκτρόδιον, τοῦ δ' ἑτέρου ἐκ μολύβδου κεκαλυμμένου δι' ὑπεροξειδίου τοῦ μολύβδου, συνιστῶντος τὸ θετικὸν ἠλεκτρόδιον, ἀμφοτέρων ἐμβεβαπτισμένων ἐντὸς ὕδατος ὀξυμιγοῦς.

Ἐὰν ἐπὶ τοιούτου συσσωρευτοῦ συναφθῶσιν οἱ ἀκροδέται δι' ἀγωγοῦ τινὸς παράγεται ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα, ὅπερ διαρρέει τὸν ἀγωγὸν καὶ

ὅπερ διαρκεῖ μέχρις ὅτου ἀμφότερα τὰ ἠλεκτρόδια καλυφθῶσιν ὑπὸ στρώματος θειϊκοῦ μολύβδου. Ὅταν ὁ συσσωρευτὴς τίθεται ἐν κυκλώματι τινὶ καὶ ἀποδίδει ἠλεκτρικήν, λέγομεν ὅτι ἐκκενοῦται (il se décharge).

Ἐὰν κενωθεὶς συσσωρευτὴς τεθῇ ἐν κυκλώματι ἠλεκτρικῆς πηγῆς ὡς λ. χ. δυναμοηλεκτρικῆς μηχανῆς συνεχοῦς ῥεύματος καὶ συναφθῇ τὸ θετικὸν αὐτοῦ ἠλεκτρόδιον πρὸς τὸν θετικὸν ἀκροδέκτην τῆς ἠλεκτρικῆς πηγῆς καὶ τὸ ἀρνητικὸν ἠλεκτρόδιον πρὸς τὸν ἀρνητικὸν ἀκροδέκτην τῆς ἠλεκτρικῆς πηγῆς, ὁ συσσωρευτὴς φορτίζεται ἠλεκτρικῶς καὶ τὸ μὲν ἀρνητικὸν αὐτοῦ ἠλεκτρόδιον ἀποκαθίσταται εἰς καθαρὸν σπογγώδη μόλυβδον, τὸ δὲ θετικὸν καλύπτεται δι' ὑπεροξειδίου τοῦ μολύβδου. Ἡ ἐργασία αὕτη καλεῖται **φόρτισις** (charge). Ἡ φόρτισις συσσωρευτοῦ τινος παύει ὅταν τὸ ἀρνητικὸν ἠλεκτρόδιον ἀποκατασταθῇ εἰς σπογγώδη μόλυβδον. Ἐὰν ὁ συσσωρευτὴς διατηρηθῇ ἐπὶ πλειότερον ἐν τῷ κυκλώματι τῆς ἠλεκτρικῆς πηγῆς, ἐκλύεται ἀπὸ μὲν τοῦ ἀρνητικοῦ ἠλεκτροδίου ὑδρογόνον, ἀπὸ δὲ τοῦ θετικοῦ ὀξυγόνον. Ἡ ἔκλυσις αὕτη εἶνε ἔνδειξις τῆς καθ' ὁλοκληρίαν φορτίσεως τοῦ συσσωρευτοῦ.

Ἡ ἠλεκτρεγερτικὴ δύναμις πεφορτισμένου συσσωρευτοῦ ἀνέρχεται εἰς 2,5 Βόλτ.

Συσσωρευτὴς οὐδέποτε ἀφίεται νὰ κενωθῇ τελείως, ἀλλὰ φορτίζεται ἐκ νέου ὅταν ἡ ἐπὶ τῶν ἀκροδεκτῶν αὐτοῦ διαφορὰ τοῦ δυναμικοῦ κατέλθῃ εἰς 1,8 Βόλτ.

συσσωρεύω, μέλ. εύσω, τοποθετῶ ἐν σωρῷ, mettre en tas; entasser; ἐπισωρεύω, accumuler; amonceler; βλ. ἐπισωρεύω. § [ἱππολ.] συσσωρεύω, faire grenier ou magasin; ἡ φράσις αὕτη κυρίως σημαίνει τὴν ἕνεκα δυσχερείας κατὰ τὴν μάσσησιν συσσώρευσιν τῶν τροφῶν ἐν τῷ στόματι μεταξὺ τῶν παρειῶν καὶ τῶν γομφίων ὀδόντων τοῦ ἵππου.

συστάδην (ἐπίρ.), [εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] ἐκ τοῦ συστάδην=ἐκ τοῦ πλησίον, de près, σῶμα πρὸς σῶμα, corps à corps; || μάχη ἐκ τοῦ συστάδην, combat corps à corps; combat de pied ferme, ἤτοι ἡ ἐκ τοῦ πλησίον μάχη.

συσταίνω, βλ. **συνιστῶ.**

συστάλσιμος, ος, ον· contractable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ συσταλῇ.

συσταλτικός, ή, όν· ὁ συσφίγγων, συστέλλων, qui resserre; || **συσταλτικός,** ή, όν· contractif, ive, adj. ὅστις ἐπιφέρει, προξενεῖ συστολήν τινά, qui détermine une contraction. § **συσταλτικός,** ή, όν· systaltique (=de contraction) (ἐκ τοῦ συστέλλειν, contracter) adj. [φυσιολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν συστολήν, qui a rapport à la systole; || κίνησις συσταλτική, mouvement systaltique=ἡ **συστολή**, la systole. § **συσταλτικός,** ή, όν· systolaire, adj. [φυσιολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν συστολήν, qui a rapport à la systole; || κίνησις συσταλτική, mouvement systolaire. § —, contractant, ante, adj. ὁ συστέλλων, qui contracte, ἢ ὁ εἰς τὸ συστέλλειν ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος.

συσταλτικότης, ητος, ἡ· contractilité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ συστέλλεσθαι ἥτις εἶνε τὸ ἐναντίον τῆς διασταλτικότητος (dilatabilité); συσταλτικότης, contractilité, καλεῖται ἐπίσης ἡ φυσικὴ ἰδιότης τῶν μυῶν τοῦ νὰ συστέλλωνται καὶ νὰ διαστέλλωνται.

συσταλτός, ή, όν [φυσ.] contractile, adj. ὁ ὑποκείμενος εἰς τὴν συστολὴν (contraction); τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ εἶνε τὸ **διασταλτὸν** (dilatable).

συσταλτός, ή, όν· contractile, adj. ἐπιδεκτικὸς συστολῆς, susceptible de contraction; || αἱ ἶνες τῶν μυώνων εἶνε συσταλταί, les fibres des muscles sont contractiles.

συστάς, άδος, ἡ· τὸ πυκνῶς μαζευμένον, ὁ σωρός, amas, n. m. ὁμάς, ἄθροισμα, groupe, n. m. || — δένδρων, bouquet de bois ou bouquet d'arbres, ἤτοι ἄθροισμά τι δένδρων ἀποτελούντων μικρόν τι δάσος.

συστασιάζω, μέλ. άσω· στασιάζω ὁμοῦ, se soulever ensemble; βλ. **στασιάζω.**

σύστασις, εως, ἡ· τὸ συνθέτειν, action de composer quelque chose, composition, n. f. ὁ τρόπος καθ' ὃν τὰ μέρη ἀποτελοῦσι τὸ ὅλον, ἡ σύνθεσις, composition, n. f. ὁ σχηματισμός, formation, n. f. ἡ σύνθεσις, τὸ ἐξ οὗ συνίσταταί τι, constitution, n.f. complexion (=constitution du corps; être d'une solide complexion) n.f. σύστασις, consistance, n. f. état résistant; || ἡ σύστασις τῶν φυσικῶν σωμάτων, la constitution des corps naturels; βλ. σύνθεσις καὶ σῶμα. § ἀποκατάστασις, ἐγκατάστασις, établissement, n.m. ἀποκατάστασις, πρᾶξις δι' ἧς ἐγκαθίσταταί τι ἐκ νέου, institution, n.f. ἵδρυσις, σύστασις, θεμελίωσις, fondation, n. f. ἵδρυσις, création, n. f. σύνθεσις, constitution, n. f. || ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ βασιλείου, depuis la constitution du royaume; || ἡ σύστασις τῶν δικαστηρίων, l'établissement des tribunaux; || ἡ σύστασις τῆς Τραπέζης, la création (la fondation) de la Banque; || ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς, l'institution d'une commission; βλ. καὶ **συνιστῶ.** § —ἤτοι ἡ συμμαχία ἀτόμων πρὸς διάπραξιν τινός, coalition, n.f. συμφωνία, συνωμοσία, cabale, n. f. [νομ. ἰδ.] complot, n. m. βλ. καὶ **συνωμοσία**· || ἐκ συστάσεως, de concert = ἐκ συμφώνου, ἐκ συνεννοήσεως, ἐκ συνενοχῆς, de connivence. § — (φίλου πρὸς φίλον), recommandation, n. f. || ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ συστάσει, sur votre recommandation; || ἐπιστολὴ ἐπὶ συστάσει, lettre recommandée; || ἔχει καλὰς συστάσεις [ἐν.], il a de bonnes références; || τῇ συστάσει, sous la recommandation ἢ à la recommandation. § [φυσιολ.] — τῶν σωμάτων, structure des corps. § — βλ. ὑφή, texture, n.f. § —, groupement, ἡ ἐπὶ τῷ αὐτῷ σύναξις ἢ συγκέντρωσις. Ἡ τοποθέτησις πλησίον ἀλλήλων. § — [τακτ.], ralliement ou rallîment. **Σύστασις,** εως, ἡ (ἐκ τοῦ συνίστημι, rallier) καὶ συναγωγή, ῆς, ἡ (ἐκ τοῦ συνάγω) ἤτοι **συνάθροισις.** Ἡ σύστασις εἶνε ἡ πρᾶξις τοῦ συνάγειν (συναθροίζειν) ταχέως τὰ διασκορπισθέντα στρα-

[library stamp]

τεύματα, ἐν ᾗ περιπτώσει δὲν ἔχουσι τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ **συνάξωσι** (rassembler) ταῦτα κατὰ τὴν **ὀργανικὴν** αὐτῶν **τάξιν** (ordre normal). Τὸ σημεῖον τῆς **συστάσεως** (point de ralliement, μεταφορικῶς ὁ **τόπος συναθροίσεως**) εἶνε τὸ ὑποδεικνυόμενον εἰς τὸ στράτευμα ἵνα συναθροισθῇ ταχέως πέριξ τοῦ ἀρχηγοῦ του, κατὰ τὸν σχηματισμὸν καθ' ὃν οὗτος ὁρίζει ἄνευ διακρίσεως ζυγοῦ ἢ ἀριθμοῦ, θέτον ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν λόγχην ἐφ' ὅπλου. Ἡ **σύστασις** ἐκτελεῖται ἵνα μείνωσιν ἐπὶ τόπου ἢ ἐξακολουθήσωσι νὰ βαδίζωσι.

συστασιώτης, ου, ὁ· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς συστάσεως συνωμότης, comploteur, n. m. συνένοχος στάσεως, complice de sédition (de révolte); ὀπαδὸς ἢ μέλος φατρίας, partisan ou membre de faction.

συστάτης, ου, ὁ [ναυτ.], flasque (n. f.) [de beaupré] [πληθ.] **συστάται τοῦ προβόλου,** flasques du beaupré, κοινῶς οἱ μπαμπάδες τοῦ μπομπρέσσου· δύο κίονες κάθετοι εὑρισκόμενοι ἐπὶ τοῦ πρωραίου καταστρώματος πλοίου τινὸς χρησιμεύοντες πρὸς στήριξιν τῆς πτέρνης τοῦ **προβόλου.** § —, βλ. **παραστάς,** montant. § [ξυλουρ.] συστάτης, βλ. καὶ **ἀμείβων** (arbalétrier).

συστατικόν, οῦ, τό· βλ. **συστατικός.**

συστατικός, ή, όν· ὁ εἰσερχόμενος ἐν τῇ συγκροτήσει τινός, constitutif, ive, adj. ὁ εἰσερχόμενος ἐν τῇ συνθέσει σώματος τινός, constituant, e, adj. ὁ συνιστῶν τι, composant, e, adj. ‖ τὰ συστατικὰ [μέρη], les parties constituantes ; [φαγητῶν ἰδίως καὶ ἰατρικῶν], les ingrédients ; ‖ τὰ συστατικὰ τῆς μελάνης, les ingrédients de l'encre ; ‖ τίτλος συνιστῶν τὴν ἰδιοχτησίαν (δίδων δικαίωμα ἰδιοχτησίας), titre constitutif de propriété. § ἀφορῶν σύστασιν, ὁ συσταίνων, qui recommande, de recommandation ; ‖ συστατικὴ ἐπιστολή, συστατικὸν γράμμα, lettre de recommandation ; [ἐπιδιδομένη ὑπὸ τοῦ κομιστοῦ], lettre d'introduction ; ‖ [οὐδ. πληθ. οὐσ.] συστατικά, [bonnes] références.

συστέκω [διάλ. Οἰνόης], ὑπερασπίζω τινά, λαμβάνω τὸ μέρος του.

συστέλλω, συμμαζόνω, resserrer ; συντομεύω, σμικρύνω, rétrécir ; συστέλλω, contracter (ἀντίθ. τοῦ διαστέλλω, dilater) ; [συνάγω εἰς μικρότερον ὄγκον, réduire en un moindre volume]; **συσπῶ,** crisper ; ‖ τὸ ψῦχος **συστέλλει τὰ σώματα,** le froid contracte les corps ; ‖ τὸ ψῦχος συστέλλει τοὺς πόρους, le froid resserre les pores ; ‖ ἡ ὀργὴ συστέλλει τοὺς μῦς, la colère contracte les muscles; ‖ [ἡ περγαμηνὴ] συστέλλεται εἰς τὸ πῦρ, se retire (se crispe) au feu ; βλ. **συσπῶ.** § [ναυτ.] **συστέλλω ἱστίον,** carguer une voile, κοινῶς **στιγκάρω,** ἐνεργῶ διὰ τῶν συστολέων πρὸς συστολὴν ἱστίου· ‖ **εἰς συστολήν** ! **à carguer** ! Προειδοποιητικὸν κέλευσμα διὰ τὴν συστολὴν ὁριζομένου τινὸς ἱστίου· ‖ εἰς **συστολὴν ἱστίων** ! **à carguer partout** ! Προειδοποιητικὸν κέλευσμα διὰ τὴν συστολὴν πάντων τῶν ἱστίων συγχρόνως· ‖ **στέλλε** ! ἢ **σύστελλε** ! carguez ! (ὁ ἐνεστὼς τῆς προστακτικῆς καὶ οὐχὶ ὁ ἀόριστος, στεῖλον), ἐκτελεστικὸν κέλευσμα πρὸς συστολὴν ἱστίου τινὸς ἢ πλειοτέρων ὁμοῦ. § —, βραχύνω, συντέμνω τι, châtrer. § — [μηχ.] raccourcir, ἢ βραχύνω, σμικρύνω. § — [τακτ.] πυκνόω, ployer ou serrer en masse ; ‖ — (πυκνόω) τάγμα εἰς φάλαγγα, ployer un bataillon en colonne. § [γραμμ.] καθιστῶ συλλαβήν τινα βραχεῖαν, rendre une syllabe brève. § [μέσ.] **συστέλλομαι,** se contracter, se resserrer. § [μέσ.] **συστέλλομαι,** δὲν ἔχω θάρρος, manquer de courage ; δὲν τολμῶ, n'oser ; ἐντρέπομαι, στενοχωροῦμαι, se gêner; ‖ συστέλλομαι νὰ τοῦ τὸ εἰπῶ, je n'ose le lui dire ; ‖ [καὶ ἀπολ.] μὴ συστέλλεσαι, ne vous gênez pas. § [μετοχ. ἐπίθ.] **συνεσταλμένος,** η, ον, δειλός, timide, adj. ἐντροπαλός, στενοχωρημένος, gêné, ée, adj. μεμετρημένος, retenu, e, adj. δειλός, μετριόφρων, modeste, adj. ἐπιφυλακτικός, réservé, ée, adj.

συστενάζω, μέλ. άξω, στενάζω ὁμοῦ, soupirer (gémir) ensemble.

σύστημα, ατος, τό· système, n. m. καλεῖται ἐν γένει διατεταγμένον σύνολον οὗ τὰ μέρη συγκρατοῦνται δι' ἑνιαίου συνδέσμου ἢ ὑποτάσσονται εἰς κοινὴν ἀνωτέραν ἀρχὴν ἢ νόμον· π. χ. πλανητικὸν σύστημα, le système planétaire ; τὸ μυϊκὸν σύστημα, le système nerveux ; τὸ σύστημα τοῦ παντός, le système du monde ; ‖ [φιλοσ.] **σύστημα,** système, n. m. συναγωγὴ προτάσεων καὶ ἀρχῶν, ἀληθῶν ἢ μὴ κατατεταγμένων καὶ συνειρμένων πρὸς ἐξαγωγὴν συμπερασμάτων καὶ τὴν ἐκ τούτων ἐμπέδωσιν δόγματος ἢ διδασκαλίας τινός· ‖ [διδ.] σύστημα, système, μεθοδικὴ διανομὴ καὶ κατάταξις τῶν ὄντων πρὸς εὐκολωτέραν σπουδὴν αὐτῶν· ‖ τὸ κατὰ γένη Λινναῖον σύστημα, le système sexuel de Linné ; ‖ **σύστημα,** système, n. m. καλεῖται τὸ σύνολον τῶν ἀρχῶν τῶν ἀποτελουσῶν **δόγμα** (doctrine) ἐπὶ ζητήματος τινὸς ἢ κανονίζον τὰς διαφόρους τούτου μορφάς. Καλεῖται ἐπίσης **σύστημα** πᾶν τὸ ἐκ πολλῶν μερῶν, μελῶν ἢ προσώπων συνιστάμενον, ἤτοι σύνθετόν τι σύνολον, assemblage [de parties, etc.]; [συνεχδ.] εἶδος κυβερνήσεως χώρας τινός, ἤτοι διοικήσεως αὐτῆς, régime, n. m. δόγμα, doctrine, n. f. ὁ τρόπος δι' οὗ ἐκτελεῖταί τι, mode, n.m. μέθοδος, méthode, n. f. ‖ —, μηχάνημα ἢ διάταξις, appareil, n. m. **πρότυπον,** modèle, n. m. ‖ τὸ νευρικὸν σύστημα, le système nerveux ; ‖ τὸ ἀντιπροσωπευτικὸν σύστημα, le régime représentatif ; ‖ τιμαριωτικὸν (φεουδικὸν) σύστημα, régime (système) féodal ; ‖ — σφηνώσεως (ὀβίδων, βλημάτων, κτλ.), mode de forcement ; ‖ — κλείστρου, système ou appareil de fermeture, ἤτοι τὸ φρακτικὸν μηχάνημα· βλ. **μηχάνημα** καὶ **κλεῖστρον·** ‖ σύστημα διδασκαλίας, méthode d'enseignement ; ‖ ὅπλα νέου συστήματος, fusils de nouveau modèle ; ‖ [μεταφ.] δὲν θέλει ν' ἀλλάξῃ σύστημα, il ne veut pas changer de conduite

(de système); || ἐκ συστήματος, systématiquement; κατ' ἀρχήν, par principe; || **σύστημα ὀχυρώσεως**, système de fortification. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ λέξις σύστημα χαρακτηρίζεται διὰ τῆς **χαράξεως** (tracé), τουτέστι σημαίνει τὴν **χάραξιν**, οὐχ' ἧττον ὁ χαρακτηρισμὸς οὗτος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς **κατατομῆς** (profil) καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τῆς **πλαγιοφυλάξεως** (flanquement)· π. χ. système bastionné, σύστημα προμαχωνικόν· || **σύστημα ὑπονόμων**, système de mines; βλ. **ἀνθυπόνομος**, contre-mines; || **σύστημα ἐλατηρίων**, système de ressorts, τὸ σύνολον τῶν ἐλατηρίων ἅτινα εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς ἁμάξας εἰσὶ προωρισμένα νὰ ἐλαττῶσι τὴν ὁρμὴν τῶν μεταξὺ αὐτῶν συγκρούσεων κατὰ τὴν ἐκκίνησιν καὶ στάσιν τῶν εἱρμῶν· || **σύστημα αὐλακίων**, système de rayures, σχῆμα καὶ χάραξις τῶν αὐλακίων ἅτινα εἰσὶ μεταβλητὰ ἀναλόγως τοῦ **συστήματος τοῦ ὅπλου** (système de l'arme); || **σύστημα πυροβολικοῦ**, système d'artillerie; **σύστημα τυφεκίου**, système de fusil; τὸ σύνολον τῶν πυροβόλων ἢ τυφεκίων τῶν κατεσκευασμένων συμφώνως μὲ τὰς αὐτὰς ἀρχάς· || système de Bange, **σύστημα**, de Bange, σύστημα **κοχλιωτοῦ κλείστρου** (fermeture à vis) τῶν ὀπισθογόμων πυροβόλων, οὗτινος ἐφευρέτης εἶνε ὁ συνταγματάρχης τοῦ γαλλικοῦ πυροβολικοῦ de Bange· ὁ μὲ διακεκομμένας ἕλικας (filets interrompus) κοχλίας οὗτος φέρει **σταθερὰν λαβὴν** (poignée fixe), διὰ νὰ ὠθῆται τὸ κλεῖστρον πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἢ τὰ ὀπίσω, καὶ **λαβιδωτὸν μοχλὸν** (levier poignée) διὰ νὰ ἐκτελῆται ἡ περιστροφικὴ αὐτοῦ κίνησις. Τὸ κλεῖστρον τοῦτο συμπληροῦται διά τινος **θυρίδος** (στρεφομένης πέριξ γιγγλύμου, lunette à charnière ou volet) καὶ κινητοῦ **ἐπιβλῆτος** (**μανδάλου**, loquet mobile). Διὰ νὰ ἀνοιχθῇ τὸ κλεῖστρον ἐκτελοῦνται τὰ ἑξῆς· 1) Ἀνυψοῦται ὅσον εἶνε δυνατὸν ὁ λαβιδωτὸς μοχλός. 2) Τοῦ κλείστρου ὄντος κεκλεισμένου, διὰ νὰ ἀνοίξωσιν αὐτὸ περιστρέφουσι τὸν **κοχλίαν τοῦ πυγαίου** (vis-culasse) κατὰ $^1/_6$ στροφῆς πρὸς ἀριστερά, οὕτως ὥστε οἱ εἱλικωμένοι τομεῖς (secteurs filetés) αὐτοῦ νὰ εὑρεθῶσιν ἀπέναντι τῶν λείων τομέων τοῦ περικοχλίου (secteurs lisses de l'écrou). 3) Καταβιβάζεται ὁ λαβιδωτὸς μοχλός. 4) Ἕλκεται ὁ κοχλίας πρὸς τὰ ὀπίσω διὰ τῆς λαβῆς. Τὸ κλείσιμον τοῦ κλείστρου ἐκτελεῖται δι' ἀντιθέτων κινήσεων· || [σιδηρ.] σύστημα συνεχὲς διὰ κενοῦ, système continu à vide, ἤτοι σύστημά τι σωλήνων πρὸς ἕνωσιν τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν· || **σύστημα ὑδροστατικόν**, système hydrostatique; βλέπε ναύκλαστρον White-head; || **τμηματικὸν σύστημα**, block-système, καλεῖται οὕτω μέθοδος συνισταμένη **εἰς** τὸ νὰ διαιρεθῇ σιδηροδρομική τις γραμμὴ **εἰς τμήματα** (sections ou blocks) ἀναλόγου μήκους, καὶ εἰς τὸ νὰ κανονισθῇ τὸ δρομολόγιον οὕτω, ὥστε νὰ μὴ εὑρεθῶσιν οὐδέποτε δύο **εἱρμοὶ** (trains) ταὐτοχρόνως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ **τμήματος**. Οὐδεμία σύγκρουσις δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἐὰν τηρῶνται αὐστηρῶς τὰ σήματα τῶν τμημάτων. § [νεοελ. πολιτ.] πολιτικὴ μερίς, parti, n. m. || ἀλλάσσω σύστημα, changer de parti. § σύστημα, συνήθεια, ἕξις, habitude, n. f. coutume, n. f. πληθ. αἱ ἕξεις, οἱ τρόποι, façons; || τὸ ἔχω σύστημα, c'est mon habitude; || δὲν γνωρίζω τὰ συστήματά του, je ne connais pas ses habitudes (ses façons).

συστηματικός, ή, όν [συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος], ἐκ συστήματος, de système; ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν σύστημά τι, systématique, adj. [κατ' ἐπέκτ.] ἐκ προθέσεως, de parti pris; || τάξις συστηματική, ordre systématique; || συστηματικὴ ἀντιλογία, opposition systématique, ἡ ἐκ προθέσεως γινομένη· || [ἰατρ.] systématiques, καλοῦνται αἱ παθήσεις ἢ ἀλλοιώσεις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ ὁσάκις αὗται φέρουσι τὸν χαρακτῆρα περιγράπτων παθήσεων καὶ οὐχὶ διαχύτων, παθήσεων δηλονότι ἀλισχουσῶν σύστημά τι ἰνῶν καὶ κυττάρων τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, χωρὶς τὸ παράπαν ἄλλαι χῶραι αὐτοῦ ἀνήκουσαι εἰς ἄλλο σύστημα ἰνῶν καὶ κυττάρων νὰ πάθωσί τι ἐξ ἐπιδράσεως. Τοιαῦται ἀλλοιώσεις ἁλίσκουσι π. χ. τὰ πυραμιδικὰ δεμάτια τοῦ νωτιαίου μυελοῦ καὶ μόνον ταῦτα.

συστηματικότης, ητος, ἡ· esprit de système.

συστηματικῶς [ἐπίρ.] συμφώνως πρὸς ὡρισμένους κανόνας ἢ σύστημά τι, systématiquement, adv. κατὰ τρόπον συστηματικόν, d'une manière systématique; || γεγονότα συστηματικῶς ἠθροισμένα, des faits systématiquement groupés; || —, ἐκ συστήματος, par système; systématiquement, ἐκ προθέσεως, de parti pris; προσχεδιασμένως, dessein préconçu; || ἀπέχειν συστηματικῶς, s'abstenir systématiquement.

συστηματολογία, ας, ἡ· systématologie, n. f. ἐπιστήμη ἢ ἱστορία τῶν συστημάτων.

συστηματολογικός, ή, όν· systématologique, adj. ἀφορῶν τὴν συστηματολογίαν.

συστηματοποιός, οῦ, ὁ· systématiseur, n. m. ὁ καταρτίζων σύστημά τι.

συστηματοποίησις, εως, ἡ· systématisation, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ συστηματοποιεῖν, action de systématiser.

συστηματοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, systématiser; ἀνάγω (ὑπάγω) εἰς σύστημα, εἰς συστηματικὴν τάξιν (πράγματα, ἰδέας), réduire en système; || συστηματοποιοῦμαι, se systématiser; ἀνάγομαι (ὑπάγομαι) εἰς σύστημα, être réduit en système.

συστημένος, η, ον· recommandé, ée, etc. βλ. **συνιστῶ**.

συστήνω [δημ.], βλ, **συνιστῶ**.

συστοιχία, ας, ἡ· τὸ εἰς τὸν αὐτὸν στοῖχον ἀνήκειν, ἡ ἐν τῇ αὐτῇ σειρᾷ, τάξει θέσις, ἡ σειρά, rangée, n. f. ὁ στοῖχος, file, n. f. ἡ ἐν γραμμῇ τάξις, ligne, n. f. || ἠλεκτρικὴ συστοιχία, batterie électrique; **συστοιχία** καλεῖται ἐν τῇ ἠλεκτρικῇ ἡ συνένωσις πολλῶν στοιχείων ἠλεκτρικῶν (λουγδουνικῶν λαγήνων)· πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τίθενται εἰς συγκοινωνίαν τοῦτο μὲν ὅλοι οἱ ἐξωτερικοὶ (ἢ ἐσωτερι-

κοὶ) ὁπλισμοὶ καὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὸ ἔδαφος, τοῦτο δὲ ὅλοι οἱ ἐσωτερικοὶ (ἢ ἐξωτερικοὶ) καὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὸν ἀγωγὸν ἠλεκτρικῆς μηχανῆς. Ἀποτέλεσμα εἶνε ἡ συσσώρευσις μεγάλου ποσοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Ἀνταποκρίνεται δὲ ἡ συστοιχία τῇ λεγομένῃ γαλβανικῇ στήλῃ (βλ. καὶ στήλη, pile). § —, συνήχησις τῶν γραμμάτων, consonance de lettres ; συνήχησις, allitération, n. f. βλ. λέξιν.

σύστοιχος, ος, ον, ὁ ἐν τῷ αὐτῷ στοίχῳ (τάξει, θέσει) εὑρισκόμενος, qui est du même rang (de la même classe). § —, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων, γραμμάτων, composé des mêmes lettres.

συστολεύς έως, ὁ [ναυτ.] cargue, n. f. καὶ πληθ. οἱ **συστολεῖς** κοινῶς οἱ **στίγκοι**· **ἀγόμενα** (manœuvres) χρησιμεύοντα διὰ τὴν συστολὴν τῶν **ἱστίων** πλοίου ὅταν ταῦτα ἦνε ἀναπεπταμένα καὶ πρόκειται νὰ πτυχθῶσιν ἐπὶ τῶν κεραιῶν των. Οἱ **συστολεῖς** διέρχονται γενικῶς ἐκ τῆς προσθίας ἐπιφανείας τῶν ἱστίων πλὴν τῶν **θρίων** (cargue-point) οἵτινες διέρχονται ὄπισθεν καὶ ὀνοματολογοῦνται διαφορετρόπως ἀναλόγως τῆς διατάξεως, τῆς χρήσεως καὶ τῶν ἱστίων εἰς ἃ εἰσὶν ἀναδεδεμένοι. Τὰ **μείζονα ἱστία** (voiles majeures) ἔχουσιν ἓξ **συστολεῖς**, **οἱ φώσωνες** (perroquets) ἕνα, οἱ **σίπαροι** (cacatois) ἔχουσιν μόνον θρίους, καὶ ὁ **ἐπίδρομος** (artimon) ἔχει ἕξ· || μέσος συστολεύς (**τὸ μέντζο**), προσηρτημένος διὰ τοῦ ἄκρου του εἰς τὸ μέσον τοῦ **ποδώματος** (fond) τοῦ ἱστίου χρησιμεύων πρὸς ἔπαρσιν αὐτῶν. Ὁ μέσος συστολεὺς τοῦ φώσωνος εἶνε συνήθως δίχηλος εἰς τὴν κάτω ἄκραν του. Οἱ **δόλωνες** (huniers) ἔχουσι δύο μέσους συστολεῖς διχήλους ἀνὰ ἕνα ἑκατέρωθεν. Τὰ μείζονα ἱστία ἔχουσιν ἐπίσης δύο συστολεῖς ἀνὰ ἕνα ἑκατέρωθεν οἵτινες εἰσὶν ἐνίοτε καὶ δίχηλοι, σπανιώτατα δὲ ἔχουσι τέσσαρας ὅτε οἱ μᾶλλον πρὸς τὸ μέσον τοῦ ἱστίου κείμενοι καλοῦνται **παράμεσοι συστολεῖς** (cargue-fonds d'en dedans) ; || **πλάγιος συστολεὺς** (τὸ **σεραπινέλο**), cargue-bouline ; οὗτος **ἀναδένεται** εἰς τὸ ἄνω **μύομμα** (patte) τοῦ **πλαγιαστῆρος** (bouline) τῶν μεγάλων ἱστίων καὶ τῶν δολώνων, χρησιμεύει δὲ διὰ τὴν συμπλησίασιν τοῦ πλαγίου **λώματος** (ralingue) εἰς τὸ μέσον τῆς κεραίας. Τὰ μεγάλα ἱστία ἔχουσι τέσσαρας **πλαγίους συστολεῖς** ἀνὰ δύο ἑκατέρωθεν ἐξ ὧν ὁ μὲν ἀναδενόμενος εἰς τὸ δεύτερον μύομμα τοῦ πλαγιαστῆρος καλεῖται κυρίως **πλάγιος συστολεὺς** (cargue-bouline d'en dedans), ὁ δὲ ἀναδενόμενος εἰς τὸ ἄνω μύομμα τοῦ πλαγιαστῆρος καλεῖται **παραπλάγιος συστολεὺς** (cargue-bouline d'en dehors) ; || **θρίος** (ἡ **σκοτίνα**), cargue-point, συστολεὺς ἀναδεδεμένος εἰς τὸν **ποδεῶνα** (point) τετραγώνου ἱστίου ἐκ τῶν ὄπισθεν χρησιμεύων πρὸς ἔπαρσιν αὐτοῦ μέχρι τῆς κεραίας, ὁ δὲ διερχόμενος ἔμπροσθεν τοῦ ἱστίου καλεῖται **παράθριος** (ἡ **σεραμπούνια**) fausse-cargue-point) ; || **παρασυστολεύς** (ὁ **κοντραστίγκος**), fausse-cargue, πλάγιος συστολεὺς **μὴ μόνιμος ἀναδενόμενος** ὡς **ἐπιβοηθητικὸς** ἐν κακοκαιρίᾳ ἢ εἰς πολὺ μεγάλα ἱστία, διερχόμενος δὲ ὄπισθεν τοῦ ἱστίου· || **ἄνω συστολεὺς** (**ἐπάνω στίγκος**), cargue-haute, συστολεὺς ἐπιδρόμου ἢ ἡμιολίου διερχόμενος διὰ τροχίλων τοῦ κέρατος ἄνω τῆς **γνάθου** (mâchoire· || **κάτω συστολεὺς**, (**κάτω στίγκος**), cargue-basse, συστολεὺς ἐπιδρόμου ἢ ἡμιολίου διερχόμενος διὰ τροχίλων κειμένων ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ τοῦ ἐπιδρόμου κάτωθεν τῆς γνάθου.

συστολή, ῆς, ἡ· ἡ συμμάζωξις, βραχύτης, σμίκρυνσις, resserrement, n. m. συστολή, contraction, n. f. ἐλάττωσις τοῦ ὄγκου διὰ συμμαζεύσεως, diminution de volume par resserrement ; ἡ συστολὴ (μυῶν, νεύρων), contraction, n. f. σύσπασις, crispation, n. f. βράχυνσις τῶν μυῶν, τῶν νεύρων, raccourcissement des muscles, des nerfs ; || ἡ συστολὴ τῶν πόρων, le resserrement des pores : || [μηχ.] raccourcissement, n. m. ἤτοι βράχυνσις, σμίκρυνσις. § **συστολή,** ῆς, ἡ· systole (=contraction) n. f. [φυσιολ.] συσταλτικὴ κίνησις τῆς καρδίας καὶ τῶν ἀρτηριῶν ἥτις δίδει τὴν ὤθησιν εἰς τὸ αἷμα· || καρδιακὴ συστολή, systole cardiaque ; || ἀρτηριακὴ συστολή, systole artérielle ; || ἡ συστολὴ καὶ ἡ διαστολή, la systole et la diastole ! || αἱ συστολαὶ τῆς καρδίας, les systoles du cœur. § — [γραμμ.] systole, n. f. τροπὴ τοῦ μακροῦ φωνήεντος εἰς βραχύ, changement d'une longue en brève ; π. χ. ἔσαν ἀντὶ ἦσαν· ἔτι δὲ καὶ βραχεῖα προφορὰ κυρίως μακρᾶς συλλαβῆς, contraction, n. f. § — [μεταφ.] ἡ δειλία (περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τινός), timidité, n. f. ἡ ἐπιφύλαξις, réserve, n. f. ἡ μετριότης, τὸ μεμετρημένον, retenue, n. f. ἡ δειλία, μετριοφροσύνη, modestie, n. f. ἡ αἰδώ, pudeur, n. f. || χωρὶς συστολὴν = ἄνευ αἰδοῦς, sans pudeur ; ἀναισχύντως, ἀναιδῶς, effrontément.

συστολικός, ή, όν· systolique, adj. [φυσιολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν συστολήν, qui a rapport à la systole ; || πνοή, κτύπος συστολικός, souffle, bruit systolique.

συστολισμός, οῦ, ὁ· systolisme, n. m. ἡ κατάστασις τῆς συστολῆς τῆς καρδίας ἢ τῶν ἀρτηριῶν, état de systole du cœur ou des artères.

συστρατεύω, μέλ. εύσω· συνάμα ἐκστρατείαν ποιῶ, ἐκστρατεύω ὁμοῦ, faire la guerre ensemble ; ὑπηρετῶ ἐν τῷ στρατῷ ὁμοῦ, servir ensemble, τὰ συστρατευόμενα μειράκια.

συστρατιώτης, ου, ὁ· ὁ μετ' ἄλλου στρατιώτης ὤν, σύντροφος ἐν ὅπλοις, compagnon (frère) d'armes ; σύντροφος στρατιώτου, συστρατιώτης, camarade, n. m. συμπολεμιστής, συμμαχητής, camarade de combat.

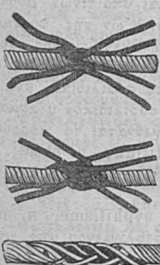
σύστρεμμα, τό· τὸ συνεστραμμένον· βλ. **συστρεμμάτιον.**

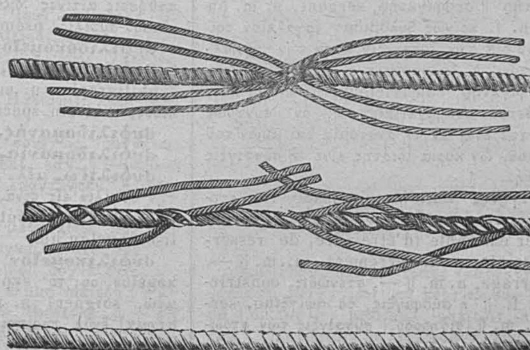
συστρεμμάτιον, τό· tortillon, n.m. ὑποκοριστικὸν τοῦ **σύστρεμμα** (rouleau)· καὶ ὡς ἐπίθετον **συνεστραμμένος**, η, ον· || papier tortillon, συνεστραμμένος χάρτης.

συστρέφω, μέλ. στρέψω, κυλινδῶ, στρέφω ὁμοῦ, rouler ensemble ; στρέφω ἐπὶ τοῦ

ἑαυτοῦ του, διαστρέφω, tordre, συστρέφω, ἑλίσσω (κοινῶς στρήφτω) tortiller ; περιστρέφω, περιδινέω-ῶ, faire tournoyer ; συστρέφω, tordre ou contourner ; συστρέφω σχοινίον, tordre une corde ; κοινῶς στρήφτω· βλ. συστροφὴ (torsion) ; || φονεύω συστρέφων τὸν λαιμόν, tordre le cou ; || [μεταφ.] φράσις συνεστραμμένη, phrase contournée ; || συνεστραμμένος, η, ον, contourné, ée. § συμπλέκω, συστρέφω, épisser ; ἐν τῷ ναυτικῷ μεταχειρίζονται τὸ ῥῆμα ἁμματίζω (ὅπερ καταλληλότερον), κοινῶς ματίζω, ἤτοι ἑνόνω δύο σχοινία κατ' ἄκρον· βλ. συστροφή, épissure ; || συστρέφω, πλέκω ἢ συμβάλλω σχοινίον, commettre un cordage ; κατασκευάζω σχοινίον διὰ τῆς συνενώσεως καὶ συστροφῆς τῶν ἀποτελούντων αὐτὸ ἐμβόλων (torons) ἢ κώλων (cordon)· βλ. καὶ σχοινίον, cordage.

συστροφή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ συστρέφειν, action de rouler ensemble (de tordre ; de contourner) ; διαστροφή, tortillement, n.m. συστροφή, contorsion, n.f. καὶ contournement, n. m. π. χ. συστροφὴ τῶν ἰνῶν, contournement des fibres ; βλ. ξύλον· περιστροφή, περιδίνησις, δίνη, tournant [d'eau], τὸ στρηφογύρισμα τῶν ὑδάτων. § [ἀστρον.], amas [d'étoiles]. § συστροφή, épissure, n. f. (οὕτω καλεῖται εἰς τὸ περὶ σχοινοκόμβων τοῦ πυροβολικοῦ τοῦ 1885)· ἡ ἐμπλοκή, ἡ σύμπλεξις (εἰς τὸν κανονισμὸν τῶν ἐξευγμένων πυροβολαρχιῶν)· ἡ ἁμμάτισις (ἐν τῷ ναυτικῷ, ἥτις εἶνε καταλληλοτέρα λέξις), κοινῶς ἡ ματισιά, χρησιμεύουσα διὰ τὴν συνένωσιν τῶν ἄκρων δύο σχοινίων ἢ τῶν ἄκρων τοῦ αὐτοῦ σχοινίου, ἢ τοῦ ἄκρου σχοινίου μετὰ τοῦ μέσου του. Διακρίνομεν δύο εἴδη συστροφῶν (ἢ ἁμματίσεων), τὴν μακρὰν ἢ ἄκεστρον (χωρὶς καβίλια ἢ δρομικῶς) ἥτις καλεῖται συστροφὴ ἐπιμήκης (épissure longue) καὶ τὴν βραχεῖαν ἢ κεστρωτὴν (μὲ καβίλια) ἥτις καλεῖται συστροφὴ βραχεῖα (épissure courte)· || συστροφὴ βραχεῖα, épissure courte; προκειμένου νὰ ἑνωθῶσι δύο σχοινία διὰ τῶν ἄκρων των, ὅπως ἀποτελεσθῇ ἕν, ἐκστρέφεται κατὰ 0μ.30 τὸ ἀνταποκρινόμενον ἄκρον ἑκάστου σχοινίου καὶ τούτου γενομένου ἐμπλέκονται ἀμοιβαίως τὰ ἐκστραφέντα πλόκια (torons) ἀμφοτέρων τῶν σχοινίων, οὕτως ὥστε τὰ ἄκρα αὐτῶν νὰ κεῖνται ἀντιθέτως, τὰ δὲ σχοινία νὰ ἐγγίζωσιν εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐμπλοκῆς των, ἤτοι εἰς τὸ πέρας τῶν 0μ.,30. Μετὰ ταῦτα κρατουμένων διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τῶν οὕτω πως συνηνωμένων σχοινίων, περῶνται διαδοχικῶς ἐκ δεξιῶν πρὸς ἀριστερὰ ἕκαστον τῶν ἐκστραφέντων πλοκίων τοῦ πρώτου (τοῦ ἔνδοθεν) σχοινίου μεταξὺ δύο ἐκστραφέντων πλοκίων τοῦ δευτέρου σχοινίου καὶ τοιουτοτρόπως ὥστε μετὰ μὲν τοῦ ἑνὸς νὰ διασταυρῶται ἄνωθεν μετὰ δὲ τοῦ ἑτέρου κάτωθεν· ὁπόταν δὲ διὰ τῆς ἐργασίας ταύτης ἅπαντα τὰ ἐκστραφέντα πλόκια τοῦ πρώτος ἐξαφανισθῶσι διὰ τῆς περιπλοκῆς ἐντὸς τῶν ἐκστραφέντων πλοκίων τοῦ δευτέρου, ἐνεργεῖται τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὰ ἐκστραφέντα πλοκία τοῦ δευτέρου τούτου καὶ οὕτως ἡ συστροφὴ περατοῦται, μεθ' ὃ ἀποτέμνονται τὰ προεξέχοντα ἄκρα τῶν πλοκίων. § συστροφὴ ἐπιμήκης, épissure longue ; τὰ ἄκρα τῶν σχοινίων ἐκστρέφονται κατὰ 0μ.,50 καὶ ἐμπλέκονται ὡς προηγουμένως εἴρηται. Μετὰ ταῦτα ἓν ἐκ τῶν ἐκστραφέντων πλοκίων τοῦ πρώτου σχοινίου ἐκστρέφεται ἐπὶ πλέον καί, καθ' ὅσον τοῦτο ἐνεργεῖται, ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐκστραφέντος πλοκίου τοῦ δευτέρου σχοινίου, μεθ' οὗ εὑρίσκεται εἰς ἐπαφήν. Διασταυροῦται ἀκολούθως τὸ ἄκρον τοῦ τελευταίου τούτου πλοκίου ἐπὶ τοῦ ἀντικατασταθέντος πλοκίου καὶ περῶνται ἀμφότερα μεταξὺ τῶν πλησιεστέρων αὐτοῖς πλοκίων. Τὸ περισσεῦον δὲ μέρος τοῦ ἐκτοπισθέντος πλοκίου ἀποτέμνεται· ἡ αὐτὴ ἐργασία ἐπαναλαμβάνεται μετὰ ταῦτα ἀντικαθισταμένων καὶ τῶν λοιπῶν πλοκίων τοῦ ἑνὸς σχοινίου διὰ τῶν ἀνταποκρινομένων πλοκίων τοῦ ἑτέρου καὶ διασταυρουμένων ἀνὰ δύο εἰς διάφορα μέρη τῆς συστροφῆς, μεθ' ὃ τὰ ἐξέχοντα ἄκρα ἀποτέμνονται· || συστροφὴ (σχοινίου), ἡ· torsion (n. f.) ou tors, n.m. ἐκστροφή, στρέψις, κοινῶς τὸ στρήψιμον· ἡ λέξις αὕτη διαφέρει τῆς λέξεως πλοκὴ (commettage) κατὰ τὸ ὅτι διὰ τῆς πρώτης σημαίνεται ὁ βαθμὸς τῆς πλοκῆς τῶν στοιχείων ἐξ ὧν τὸ σχοινίον ἀποτελεῖται, ἐνῷ ἡ λέξις πλοκὴ δηλοῖ ἁπλῶς τὴν ἐργασίαν καθ' ἑαυτήν.

Διὰ τῆς συνήθους συστροφῆς τὰ (κλώσματα) (fils de caret) ἀπόλλυσι συνήθως τὸ τρίτον ἢ τέταρτον τοῦ ἀρχικοῦ των μήκους, καθ' ὅσον δὲ ἡ συστροφὴ αὐξάνει, ἐλαττοῦται ἡ δύναμις καὶ ἡ εὐκαμψία τοῦ σχοινίου, δι' ὃ δὲν συμφέρει ἡ **συστροφὴ** νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἀνωτέρω τεθὲν ὅριον.

σύστροφον ξύλον, bois rebours; βλ. ξύλον.

σύστυλος, ον [ἀρχιτ.], systyle, n. m. et adj. ὁ ἔχων **διαστύλιον** (entrecolonnement) ἴσον τῷ πάχει δύο διαμέτρων τοῦ στύλου, ἤτοι ἴσον μὲ τέσσαρας ἐμβάτας· βλ. ἐμβάτης (module) (Βιτρούβιος)· ‖ ναὸς σύστυλος, temple systyle; ‖ διάταξις σύστυλος, ordonnance systyle.

συσφίγγω, μέλ. ίξω, σφίγγω ὁμοῦ (ἰσχυρῶς), serrer ensemble (fortement); étreindre; resserrer; ‖ αὐτὸ συνέσφιγξε τοὺς δεσμοὺς τῆς φιλίας των, cela a resserré les liens de l'amitié; ‖ συσφίγγω τὰ ἔποχα, ressangler; σφίγγω ἐκ νέου τὰ ἔποχα (sangles); ‖ —, lacer, δι' ἱμάντος, σειριτίου, π. χ. τὸν στηθόδεσμον, τὰ ὑποδήματα, κτλ. ‖ — [μεταφ.] enlacer (=serrer, étreindre), π. χ. enlacer quelqu'un dans ses bras.

συσφιγκτήρ, ῆρος, ὁ· τὸ δι' οὗ συσφίγγεταί τι, π. χ. στεφάνιον, frette, n. f. κλπ. σφιγκτήρ, σειρίτιον, lacet, n. m. (κορδόνι, κτλ.)· ‖ —, βλ. **περίδεσμος** (étrier). § **συσφιγκτήρ**, frette, n. f. σιδηροῦν ἐπίπεδον τεμάχιον δι' οὗ περιβάλλεταί τι· ‖ μεγάλοι συσφιγκτῆρες θαιραίων, grandes frettes de brancard (τῶν κακῶς καλουμένων ῥυμῶν) ἐφ' ὧν ἐρείδεται τὸ πῆγμα τοῦ ὀχήματος. § [ναυτ.] συσφιγκτῆρες τῶν κεραιῶν, alepases, n. f. pl. τεμάχια ξύλων συσφίγγοντα τὴν κεραίαν. § συσφιγκτὴρ τροχοπέδης (χαλινωτηρίου), étrier de frein. § —, serre-joint, n. m. ou sergent; βλ. **ἁρμοσφιγκτήρ**· ‖ **συσφιγκτήρ**, sergent, n. m. ou presse, n. f. κοινῶς **ξυλόβιδα**· ἐργαλεῖον τοῦ ξυλουργοῦ διὰ τὴν σύσφιγξιν κατὰ τὴν συγκόλλησιν ἁρμῶν· ὁ ξυλοσφίγκτης, κοινῶς τὸ **νταβίδι.** § **σφιγκτήρ**, constricteur, n. m. et adj. καὶ ἐπίθετον **συσφιγκτικός**, ή, όν· συνήθως τοῦτο ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀνατομίᾳ ἐπὶ μυῶν τοῦ ὀργανισμοῦ, ὧν κυρία ἰδιότης εἶνε ἡ σύσφιγξις ἢ συστολή.

σύσφιγξις, εως, ἡ· τὸ συσφίγγειν, στερεῶς συνδέειν, ἡ πρᾶξις τοῦ συσφίγγειν, action de serrer ensemble (d'étreindre, de resserrer), étreinte, n. f. serrement, n. m. ‖ —, entre-serrage, n. m. ‖ —, στένωσις, constriction, n. f. ‖ ἡ **σύσφιγξις**, τὸ **σφίγξιμο**, serrage, n. m. ‖ [σιδηροδρ.] σύσφιγξις τῶν στρωτήρων, serrage des traverses; ‖ — στεφανῶν serrage des frettes.

συσχετίζω, μέλ. ίσω, σχετίζω τὸ ἓν πρὸς τὸ ἄλλο, mettre en relation (en rapport); συμπλησιάζω, rapprocher.

συσχέτισις, εως, ἡ· τὸ συσχετίζειν, mise en rapport; συμπλησίασις, rapprochement, n.m.

συσχετικός, ή, όν, corrélatif, ive, adj. ὁ ἐμφαίνων λογικῶς μίαν ἀμοιβαίαν σχέσιν· ‖ πατὴρ καὶ υἱὸς εἰσὶν ὅροι συσχετικοί, père et fils sont des termes corrélatifs.

συφάμελος, η, ο καὶ ὀρθ. συφφάμελος (σύν-φαμελιά) [διάλ. Ἠπείρ. καὶ Καρπάθου] μετὰ τῆς οἰκογενείας του, οἰκογενειακῶς «ἦρθε συφάμελος».

σύφερα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ οἰκιακὰ καὶ ἰδίως τὰ μαγειρικὰ σκεύη· ἐπίσης τὰ σύνεργα, τὰ ἐργαλεῖα καὶ πᾶν ὅ,τι ἀναγκαιοῖ εἰς τὸν τεχνίτην.

συφιλιγραφικὸς καὶ ὀρθότ. **συφιλιδογραφικός**, ός, όν· syphiligraphique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν συφιλιγραφίαν, qui a rapport à la syphiligraphie. Λέγουσιν ἐπίσης syphiliographique καὶ syphilographique.

συφιλιγράφος καὶ ὀρθότερον **συφιλιδογράφος**, ου, ὁ· syphiligraphe, n.m. συγγραφεὺς συφιλιγραφίας, auteur d'une syphiligraphie. Λέγουσιν ἐπίσης syphiliographe καὶ syphilographe.

συφιλιδικός, ή, όν (καὶ ὑπό τινων συφιλιτικός), syphilitique, adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τῆς συφίλιδος, ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος πρὸς τὴν σύφιλιν· ‖ συφιλιδικὴ ἀσθένεια, maladie syphilitique; ‖ συμπτώματα συφιλιδικά, symptômes syphilitiques; ‖ συφιλιδικὸν μίασμα, virus syphilitique, ἐξ οὗ γεννᾶται τὸ ἀφροδισιακὸν πάθος. § —, syphilitique, n. et adj. ὁ προσβεβλημένος ἐκ συφίλιδος, qui est atteint de syphilis.

συφιλιδισμός, οῦ, ὁ· syphilisme, n. m. κατάστασις ἀσθενοῦς προσβεβλημένου ὑπὸ συφιλίδος.

συφιλιδογραφία, βλ. συφιλιογραφία.

συφιλιδογραφικός, βλ. συφιλιογραφικός.

συφιλιδογράφος, βλ. συφιλιγράφος.

συφιλιδοειδής, ής, ές· syphiloïde (σύφιλις, εἶδος, ὄψις, aspect) adj. λέγεται διὰ τὰς παθήσεις αἵτινες ὁμοιάζουσι πρὸς τὴν σύφιλιν (ψευδο-σύφιλις, pseudo-syphilis).

συφιλιδοκομεῖον, βλ. συφιλικομεῖον.

συφιλιδολόγος, ου, ὁ· syphiliologue ou syphiligraphe, n. m. εἰδικὸς ἰατρὸς τῆς συφίλιδος, médecin spécialiste de la syphilis.

συφιλιδομανής, βλ. συφιλιμανής.

συφιλιδομανία, βλ. συφιλιμανία.

συφιλίζω, μέλ. ίσω· syphiliser, μεταδίδω τὴν σύφιλιν εἴς τινα, communiquer la syphilis: un simple contact peut suffire à syphiliser quelqu'un.

συφιλικομεῖον καὶ ὀρθότερον **συφιλιδοκομεῖον**, ου, τό· syphilocome (σύφιλις, καὶ κομέω, soigner) n. m. (ἀστυ)κλινική (κατάστημα) ἔνθα περιποιοῦνται τοὺς συφιλιτικούς, dispensaire où l'on donne des soins aux syphilitiques; ἐπίσης συφιλιδικὸν νοσοκομεῖον.

συφιλιμανία καὶ ὀρθότ. **συφιλιδομανία,** ας, ἡ· syphilimanie, n. f. μανία τῶν ἰατρῶν οἵτινες διαβλέπουσιν εἰς πᾶσαν ἀσθένειαν τὰ ἀποτελέσματα τῆς συφίλιδος. Ἐπίσης μανία τῶν ἀσθενῶν οἵτινες εἰς πᾶσαν αἰτίαν διαβλέπουσιν ἑαυτοὺς προσβληθέντας ὑπὸ συφίλιδος.

Λέγουσιν ἐπίσης syphiliomanie καὶ syphilomanie.

συφιλιμανής, καὶ ὀρθότ. συφιλιδομανής, ής, ές· syphilimane, n. et adj. ἄτομον προσβληθὲν ὑπὸ συφιλιμανίας, personne atteinte de syphilimanie. Λέγουσιν ἐπίσης syphiliomane καὶ syphilomane.

συφιλιογραφία καὶ ὀρθότ. συφιλιδογραφία, ας, ἡ· syphiligraphie, n. f. πραγματεία περὶ συφίλιδος, traité de la syphilis. Λέγουσιν ἐπίσης syphiliographie καὶ syphilographie.

σύφιλις, ἡ· γεν. ιδος, αἰτ. σύφιλιν (συφιλία, φιλία συῶν, ῥυπαρὸς ἔρως), syphilis, n. f. νόσος ἀφροδίσιος μολυσματικὴ ὀφειλομένη εἰς εἰδικὸν ἰόν, τὸ συφιλιδικόν, μεταδιδομένη διὰ μολυσμοῦ ἐξ ἐπαφῆς ἢ κληρονομικῶς· ‖ τὰ συμπτώματα τῆς συφίλιδος, les symptômes de la syphilis. Τὴν σύφιλιν καλοῦσιν ἐνίοτε vérole, ἐπίσης ἀφροδίσιον πάθος, maladie vénérienne, γαλλικὸν πάθος, mal français, κοινῶς μαλαφράντζα· ἐπίσης mal allemand, mal napolitain, mal américain.

συφίλισμα, ατος, τό· syphilide, n. f. δερματικὸν ἀφροδισιακὸν νόσημα (φλύκταινα ἢ κηλὶς) προερχόμενον ἐξ ἀρχαίου τοιούτου πάθους.

συφιλισμός, οῦ, ὁ· syphilisation, n. f. ἐμβολιασμὸς δι' ἀσθενοῦς συφιλιδικοῦ μιάσματος πρὸς προφύλαξιν ἐκ τῆς συφίλιδος· ἐφηρμόσθη ὑπὸ τοῦ Auzias Turenne εἰς τὸν ἑαυτόν του, εἶνε ὅμως ἐπικίνδυνον.

συφίλωμα καὶ συφιλίδωμα, ατος, τὸ [ἰατρ.] syphilôme, n. m. οἴδημα συφιλιδικόν, tumeur syphilitique.

συφτάνω [διάλ. Ἠπείρου], προφθάνω, προλαμβάνω.

συφτάνω [διάλ. Οἰνόης], ἐξαρκῶ, ἐπαρκῶ, φθάνω.

συφφάμιλος, βλ. συφάμελος.

σύχλιος, α, ον [δημ.] (σύν, χλιαρὸς) [ἐπὶ ὕδατος], χλιαρός, ά, όν, attiédi, e, adj. tiède, adj. § — [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] χλιαρός, χαλαρός, mou, molle, adj.

σύχλωρος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], λίαν χλωρός, κατάχλωρος.

συχνὰ [δημ. ἐπίρ.], συνεχῶς, συχνάκις, fréquemment, adv. souvent, adv. ‖ — πυκνὰ [φρ.], très-souvent; κατ' ἐπανάληψιν, à plusieurs reprises.

συχνάζω, μέλ. άσω· μεταβαίνω που συχνά, θαμίζω, φοιτῶ, συχνάζω, fréquenter; [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.] hanter; ‖ οἱ συχνάζοντες εἰς οἰκίαν τινά, les habitués d'une maison; ‖ — εἰς τὰ θέατρα, hanter les théâtres; ‖ — εἰς τὴν οἰκίαν τινός, hanter chez quelqu'un.

συχνάκις [ἐπίρ.], συνεχῶς, κοινῶς συχνά, souvent, adv. fréquemment, adv. πολλάκις, bien de fois; πλέον ἢ ἅπαξ, plus d'une fois.

σύχνασμα, ατος, τό· ἡ συχνὴ μετά τινος ἐπικοινωνία, τὸ συχνάκις μεταβαίνειν που, fréquentation, n. f.

συχνοδιαβαίνω, μέλ. θὰ διαβῶ, διαβήσομαι, συχνοπερνῶ, διαβαίνω συχνάκις, passer souvent; ‖ πηγαινοέρχομαι, περνῶ καὶ ξαναπερνῶ, passer et repasser.

συχνοκατουρῶ (έω), μέλ. ήσω, συχνοουρῶ, οὐρῶ συχνάκις, uriner (pisser) souvent; pissoter.

συχνοκυττάζω, μέλ. άξω, κυττάζω συχνά που, regarder souvent; ἀκολουθῶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, suivre des yeux.

συχνοπαιδοῦσα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ πυκνῶς (συχνὰ) παιδοποιοῦσα γυνή.

συχνοπερνῶ, βλ. συχνοδιαβαίνω.

συχνοπηγαίνω, πηγαίνω συχνάκις, aller souvent; συχνάζω, fréquenter.

συχνός, ή, ὸν (συκριτ. ότερος, ὑπερθ. ότατος) [ἐπὶ χρόνου] διαρκής, συνεχής, fréquent, e, adj. ἀδιάκοπος, continuel, elle, adj. ‖ συχναὶ ἐπισκέψεις, des visites fréquentes; (assidues); ‖ αἱ συχναὶ αὗται μεταβολαί, ces changements continuels; ‖ συχνὴ παρουσία, assiduité, n. f. ‖ συχναὶ συνδιαλέξεις, entretiens fréquents.

συχνότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ συχνοῦ, τὸ συχνὰ ἐπαναλαμβανόμενον, fréquence, n. f.

συχνουρία, ας, ἡ· sychnurie, n. f. τὸ κατ' ὀλίγον καὶ συχνάκις οὐρεῖν· βλ. καὶ πολλακιουρία.

συχνοφίλημα, ατος, τό· κοινῶς τὸ φιλίδι. baisotement, n. m.

συχνοφιλῶ, μέλ. ήσω· φιλῶ ἐπανειλημμένως, φιλῶ τινὰ συχνά, baiser (embrasser) souvent; baisoter.

συχνῶς [ἐπίρ.], βλ. συχνά.

συχώρεση [δημ.], βλ. συγχώρησις.

σύψυχος, ος, ον [δημ.], ἀντὶ σύμψυχος, αὔτανδρος [ὁ ἀπολλύμενος, καταστρεφόμενος], μεθ' ὅλου τοῦ ἐμψύχου [perdu; détruit] avec tout ce qu'il y avait de vivant; ψυχῇ τε καὶ σώματι, corps et âme; ὁλόσωμος, ὁλόκληρος, tout entier; ἐκ βάθρων (ἐκ θεμελίων), de fond en comble; [ἐπὶ πλοίου], corps et biens = αὔτανδρον· βλ. καὶ σύξυλον.

σύψωμα [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρ.], διὰ τὸν ἐργάτην ὅταν συμφωνῆται νὰ ἐργασθῇ ἐπὶ μισθῷ καὶ μετὰ τροφῆς· ἀντίθετον τοῦ ξήψωμα.

σφαγάρη, τὸ [διάλ. Ἠπείρ.], τὸ σφαχτόν, τὸ σφαζόμενον ζῶον, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ θνήσκοντος.

σύωτος, ος, ον (σύς, συὸς καὶ οὖς), clabaud, e, adj. ὁ φέρων τὰ ὦτα κρεμάμενα πρὸς τὰ ἔξω καὶ ὁριζοντίως τῆς κεφαλῆς, ὡς τὰ τοῦ χοίρου.

σφαγεῖον, ου, τό· τόπος (κατάστημα) ἔνθα σφάζουσι (κτείνουσι) τὰ πρὸς τροφὴν ζῶα, lieu où l'on tue les bestiaux, abattoir, n.m. [μεταφ.] égorgeoir, n. m. σφαγή, tuerie, n. f. carnage n.m. ἀφανισμός, σφαγή, massacre, n. m. [μεταφ.] boucherie, n. f. (=σφαγή, massacre); ‖ τὰ σφαγεῖα τῆς πόλεως, les abattoirs de la ville; ‖ [δὲν ἦτο πλέον μάχη] ἦτο σφαγεῖον, c'était une boucherie.

σφαγεύς, έως, ὁ· ὁ φονεύς, ὁ ζωοκτόνος, égorgeur, n. m. [σπ.] massacreur, n. m.

σφαγή, ῆς, ἡ· κοινῶς τὸ σφάξιμον· ἡ πρᾶ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ξις τοῦ σφάζειν, action d'égorger ; égorgement ; [ζώων ἐν. τὸ σφάξιμον, abatage, n.m. § —, αἱματοχυσία, θραῦσις, carnage, n. m. ἀφανισμός, σφαγή, massacre, n. m. tuerie, n. f. boucherie, n. f. || ἄγειν πρὸς σφαγὴν τὰ στρατεύματα, mener des troupes à la boucherie, ἤτοι εἰς ἐνέργειαν καθ' ἣν θὰ καταστραφῶσι· || ἡ σφαγὴ τῶν νηπίων [Γρφ.], le massacre des innocents. § —, fosse jugulaire ; gorge, n.f. σφαγῖτις φλέψ, βλ. φλέψ· || **σφαγή**, ῆς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ κάτω μέρος τοῦ τραχήλου.

σφαγιάζω, μέλ. άσω, σφάζω θύματα, égorger ; massacrer ; [μεταφ.] διαστρέφω [νόμον], tordre [une loi] ; παραβιάζω, violer. § σφαγιάζω, immoler ; βλ. **θυσιάζω.**

σφαγιασμός, οῦ, ὁ· τὸ σφαγιάζειν, action d'égorger ; égorgement, n. m. ἡ σφαγή, massacre, n. m. || [μεταφ.] ὁ σφαγιασμὸς τῶν **νόμων,** la violation des lois = ἡ παραβίασις τῶν νόμων. § **σφαγιασμός,** immolation, n. f. βλ. **θυσία.**

σφαγιαστής, οῦ, ὁ· ὁ σφαγιάζων, égorgeur, n. m. § **σφαγιαστής,** immolateur, n. m. βλ. **θυσιαστής.** § [μεταφ.] ὁ παραβάτης [τῶν νόμων, κτλ.] violateur [des lois, etc].

σφαγιό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ῥευματικὸς πόνος· λέγεται καὶ σφάχτης.

σφάγιον, ου, τό· τὸ σφαζόμενον πρὸς πώλησιν ζῶον, bête de boucherie. § [μεταφ.] τὸ θῦμα, victime [égorgée], n. f.

σφαγῖτις, ιδος, ἡ [veine] jugulaire ; [ἀνατ.] Σφαγίτιδες καλοῦνται 4 κατὰ τὸν τράχηλον ὑπάρχουσαι φλέβες, διακρινόμεναι ἑκατέρωθεν εἰς προσθίαν, ὀπισθίαν, ἔξω καὶ ἔσω· βλ. καὶ φλέψ.

σφαδάζω, μέλ. άσω, τὸ σῶμα ταράττω μετὰ σφοδρότητος τῇδε κακεῖσε (ἰδ. κτυποῦμαι μὲ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ὡς ἔκφρασιν τοῦ πόνου), ταράσσομαι, se débattre ou s'agiter ; κινοῦμαι, [se] remuer ; ταράσσω, σφαδάζω, σπαίρω, palpiter ; σπαράσσω, σκιρτῶ, frétiller; || τὸ πτῶμα ἐσφάδαζεν ἀκόμη, le corps palpitait encore ; || σφαδάζουσαι σάρκες, des chairs pantelantes.

σφαδασμός, οῦ, ὁ· τὸ σφαδάζειν, πᾶσα ὁρμητική, σφοδρὰ τοῦ σώματος κίνησις ἐκ πόνου, δυσαρεσκείας, ἀνυπομονησίας καὶ τῶν ὁμοίων παθῶν, ταραχή, agitation, n. f. σκίρτησις, σφαδασμός, palpitation, n. f. ou frétillement, n. m. ὁ σπασμός, convulsion, n. f.

σφάζω, μέλ. σφάξω, π. ἀορ. συνηθ. ἀττ. ἐσφάγην, σφαγιάζω, κόπτω διὰ ξίφους (μαχαίρας) τὸν λαιμὸν ἢ τὴν κεφαλήν, σφάζω, égorger ; ἐν γένει φονεύω, tuer ; κατασφάζω, massacrer ; [ἐπὶ ζώων ἐν.] abattre ; || τὸν ἔσφαξαν, on l'a égorgé; || ὁ κρεωπώλης αὐτὸς σφάζει κάθε ἡμέραν, ce boucher tue tous les jours ; || σφάζω πουλί, saigner (tuer) un poulet ; || —, passer au fil de l'épée = σφάζω, égorger ; φονεύω διὰ τοῦ ξίφους· ἀποκτείνω ἐν στόματι μαχαίρας.

σφαῖρα, ας, ἡ· sphère, n.f. στερεὸν σῶμα περιβαλλόμενον ὑπὸ ἐπιφανείας ἧς ἅπαντα τὰ σημεῖα ἀπέχουσιν ἐξ ἴσου ἀπὸ ἐσωτερικόν τι σημεῖον καλούμενον **κέντρον** (centre). § **σφαῖρα,** πᾶν σφαιρικὸν ὁλοστρόγγυλον σῶμα, globe, n. m. boule, n. f. bille, n. f. || ἡ γηΐνη σφαῖρα, le globe [terrestre] ; σφαῖρα ξυλίνη, une boule de bois ; || σφαῖρα μολυβδίνη διὰ τὰ παλαιὰ ὅπλα, boule ou globe de plomb ; || σφαῖραι ἀντισταθμιστικαί, globes compensateurs ; || ὁ ἄξων τῆς σφαίρας, l'axe de la sphère ; || [μεταφ.] ἐκτὸς τῆς σφαίρας μου, hors de ma sphère ; || — ἐνεργείας, sphère d'activité, ὁ κύκλος, ἡ ἔκτασις, ἡ κατάστασις ἐν ᾗ ἐνεργεῖ τις ἢ τί· || [ἄστρον.] σφαῖρα, sphère, λέγεται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ τροχιὰ (orbite) ; || — πυροτεχνική, sphère d'artifice ; || — τοῦ τιναγμοῦ (τῶν ἐκρηγνυομένων ὑπονόμων, sphère de commotion ; || **σφαῖρα,** sphère, μεταφορικῶς σημαίνει τὴν ἔκτασιν (étendue) ἐνεργείας, γνώσεων, κτλ. || — ἐνεργείας τῶν ὑπονόμων, κτλ., sphère d'activité des mines, etc. || ἡ σφαῖρα τοῦ σφαιριστηρίου, bille [de billard]; || ἡ σφαῖρα τοῦ ὅπλου, balle [de fusil ; de pistolet]; boulet [de canon] ὅταν τὸ βλῆμα τοῦτο ἦνε σφαιρικόν· || — λιθίνη, βλ. **μυλίας.** § [ναυτ.] **σφαῖρα σημάτων,** bombe de signaux, n. f. ou ballon des signaux ; μελαίνη σφαῖρα ἐξ ὀθόνης ἐπαιρομένη ἐπὶ τῶν ἀκροκεραίων πρὸς σήμανσιν· || **φωτοβόλος σφαῖρα,** balle à feu ou lumineuse ; βλῆμα βαλλόμενον διὰ τῶν ὅλμων ἵνα φωτίσῃ τὸ ἔδαφος ἐν καιρῷ νυκτὸς κατὰ τὰς πολιορκίας πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἔργων ἅτινα ἐκτελεῖ ὁ ἀντίπαλος. Ἡ μεγαλειτέρα ἀπόστασις καθ' ἣν ταῦτα δύνανται νὰ βληθῶσιν εἶνε 1200 μέτρα, ἡ διάρκεια τῆς καταχαύσεώς των 6 λεπτὰ τῆς ὥρας καὶ ἡ μέση ἀκτὶς τοῦ φωτισμοῦ τῶν 300 ἕως 400 μέτρα. § σφαῖρα ἐξαρτήσεως, boule de licol ; οὕτω ἀποκαλεῖται πᾶν βάρος ὅπερ ἤθελε προσαρτηθῇ ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ δεσμοῦ τῆς ἐπιφατνιδίας φορβιᾶς, συντεῖνον εἰς τὴν διηνεκῆ τάσιν αὐτοῦ. Τὸ σύστημα τοῦτο τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἵππου ἀποτελεῖ τὴν κινητὴν ἐξάρτησιν καὶ θεωρεῖται ἐπιτήδειον ἐναντίον τῶν διὰ τοῦ δεσμοῦ περιπλοκῶν τῶν ἄκρων τοῦ ἵππου. § **σηματόσφαιρα,** ἡ· boule-fanion ; σφαῖρα τις ἐλαφρὰ χρησιμεύουσα ὡς σῆμα· βλ. καὶ **ναύκλαστρον** éricsson. § **σφαῖρα,** ας, ἡ· boulet, n. m. κοινῶς ἡ μπάλλα· ὁλόσωμον σφαιρικὸν σῶμα (boulet plein) ἐκ χυτοσιδήρου, κατ' ἀρχὰς ἦτο ἐκ λίθου, εἶτα δὲ κατεσκευάσθη ἐκ χυτοσιδήρου· || κοίλη **σφαῖρα,** boulet creux, ἤτοι κενὸν σφαιρικὸν βλῆμα, τὸ καλούμενον **ὀβούζιον** (obusier): || **ἐμπρηστήριος σφαῖρα,** boulet incendiaire ; | **ὁλόσωμος σφαῖρα,** boulet plein ; ὁλόσωμον σφαιρικὸν βλῆμα· βλ. **ὀβούζιον** (obusier) ; || **σφαῖρα διάπυρος,** boulet rouge, πρὸς μετάδοσιν τοῦ πυρὸς ἐντὸς τῶν πόλεων κατὰ τὰς πολιορκίας· || **ῥαβδόδετοι** (ἢ **ἁλυσόδετοι**) **σφαῖραι,** boulets ramés ou barres ou ange, n. m. κοινῶς **μπαλαρμᾶς,** σφαῖρα ἀποτελουμένη ἐκ δύο ἡμισφαιρίων ἑνουμένων διὰ σιδηρᾶς ῥάβδου ἢ ἁλύσου καὶ χρησιμοποιου-

μένη τὸ πάλαι κατὰ τῶν ἱστῶν τῶν πλοίων· βλ. καὶ βλήματα

σφαιράγρα, ας, ἡ· tire-balle, n. f. βλ. βολιδάγρα.

σφαιρίδιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ σφαῖρα, μικρὰ σφαῖρα, petite boule ; boulette, n. f. gobille, n. f. globule, n. f. bulotte, n. f. boule, n. f. [πληθ. κυνηγ.] **σφαιρίδια,** κοινῶς **σκάγια,** menu plomb ; plomb de chasse ἢ ἁπλῶς plomb, dragée, n. m. pl. ou chevrotine, n. f. σφαιρίδιον, τό· μικρὰ ἐκ μολύβδου σφαῖρα, βολίδιον, βολίδια, χονδρὰ σκάγια καὶ κοινῶς τὰ κομμάτια δι' ὧν γεμίζεται ὅπλον τι· ‖ σφαιρίδιον ἐκ χάρτου, boulette de papier; ‖ τὰ σφαιρίδια τοῦ αἵματος, les globules du sang; ‖ σφαιρίδια ξύλινα, gobilles en bois; ‖ σφαιρίδια ἐκ κρατερώματος, gobilles en bronze (πρὸς κατάτρεψιν ὑλῶν)· ‖ [ὅπλον] πλῆρες σφαιριδίων, chargé de menu plomb ; ‖ ψηφοφορία διὰ σφαιριδίων, vote au scrutin au moyen de boules (de ballottes) ; [ἐν.] ballottage.

σφαιρίζω, μέλ. ίσω, παίζω τὰς σφαίρας ἐπὶ τοῦ σφαιριστηρίου κτλ. jouer au billard (à la balle ; à la boule).

σφαιρικός, ή, όν, στρογγύλος καθὼς ἡ σφαῖρα, qui a la forme d'une sphère ; sphérique, adj. στρογγύλος, arrondi, e, adj. [ζωολ.] globuleux, euse, adj. [βοτ.] globeux, euse, adj. ‖ σχῆμα σφαιρικόν, figure sphérique ; ‖ τρίγωνον σφαιρικὸν [μαθημ.], triangle sphérique ; ‖ πολύγωνον σφαιρικόν, polygone sphérique ; ‖ σφαιρικὴ τριγωνομετρία, trigonométrie sphérique.

σφαιρικότης, ητος, ἡ· sphéricité, n. f. ἡ στρογγυλότης, τὸ σφαιρικὸν σχῆμα, ἡ κατάστασις τοῦ σφαιρικοῦ· ‖ ἡ σφαιρικότης τῆς γῆς δὲν εἶνε ἀπόλυτος, la sphéricité de la terre n'est pas absolue ; ‖ — τῆς γῆς, la rotondité de la terre ; ‖ σφαιρικὴ ἀποπλάνησις, aberration (sphérique) de sphéricité ; ἐγκαρσία ἢ ἐπιμήκης παραμόρφωσις παραγομένη εἰς τὰ ἀντικείμενα ἅτινα παρατηροῦσι διὰ διόπτρας προερχομένη ἐκ τῆς σφαιρικότητος τῶν φακῶν. § [γεωμ.] **σφαιρικὸν τμῆμα,** calotte sphérique ; καλεῖται οὕτω τμῆμα ἐπιφανείας σφαίρας, περιοριζόμενον ὑπὸ ἐπιπέδου τινός. Τὸ τμῆμα τοῦτο παράγεται διὰ τῆς περιστροφῆς τόξου τινὸς πέριξ τοῦ βέλους (flèche) του· τὸ τοιοῦτον τμῆμα εἰς τοὺς θόλους καλεῖται **σφαιρικὸν κάλυμμα** (calotte sphérique). Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ **σφαιρικοῦ τμήματος** εἶνε ἴση μὲ τὴν περιφέρειαν μεγίστου κύκλου τῆς σφαίρας πολλαπλασιαζομένην ἐπὶ τὸ ὕψος τοῦ σφαιρικοῦ τμήματος ἤτοι τοῦ βέλους αὐτοῦ (flèche). Ὁ ὄγκος ὁ περιλαμβανόμενος μεταξὺ τοῦ σφαιρικοῦ τμήματος καὶ τοῦ ἐπιπέδου τοῦ τέμνοντος τὴν σφαῖραν καὶ χρησιμεύοντος ὡς βάσις τοῦ σφαιρικοῦ τμήματος, εἶνε ἴσος μὲ τὸν ὄγκον τοῦ σφαιρικοῦ τομέως (secteur sphérique), μεῖον τοῦ ὄγκου τοῦ κώνου τοῦ ἔχοντος ὡς κορυφὴν τὸ κέντρον τῆς σφαίρας καὶ ὡς βάσιν, τὴν βάσιν τοῦ σφαιρικοῦ τμήματος. § **σφαιρικὴ στέγη,** comble sphérique ; στέγη ἔχουσα σχῆμα σφαιρικὸν εἴτε ἐξωτερικῶς, εἴτε ἐσωτερικῶς· ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει ἡ διάταξις εἶνε τοιαύτη ὥστε διὰ τῆς ἐσωτερικῶς γενομένης ἐπενδύσεως παρουσιάζεται ἡ ὄψις θόλου (voûte). Αἱ **ἐλλειψοειδεῖς στέγαι** (combles ellipsoïdaux) χρησιμοποιοῦνται εἴτε κατὰ τὰς αὐτὰς περιστάσεις καθ' ἃς καὶ αἱ σφαιρικαὶ εἴτε διὰ νὰ παραστήσωσιν ἐξωτερικῶς τὸ **καταβεβιβασμένον** ἢ **ἀναβεβιβασμένον** αὐτῶν σχῆμα (forme surbaissée ou surhaussée). Αἱ **κωνικαὶ στέγαι** (combles coniques) χρησιμεύουσι συνήθως διὰ νὰ καλύψωσι κυκλικὰς ἐπιφανείας ὅπως εἰς τοὺς πύργους τῶν ἐπαύλεων κτλ. ‖ σφαιρικὰ βλήματα, projectiles sphériques ; βλ. σφαῖρα, balles καὶ boulets.

σφαιρικῶς [ἐπίρ.], ἐν εἴδει σφαίρας, en forme de sphère (de globe) sphériquement, adv. d'une manière sphérique.

σφαιρίον, ου, τό· μικρὰ σφαῖρα, boulette, n. f. grain, n. m. βλ. **σφαιρίδιον.**

σφαιριστήριον, ου, τό· κοινῶς τὸ μπιλλιάρδο, billard, n. m. § —, ἤτοι αἴθουσα σφαιριστηρίου, salle de billard.

σφαιριστής, οῦ, ὁ· joueur de billard, ὁ παίζων μπιλλιάρδο.

σφαιριστική, ἡ· sphéristique, n. f. ἡ τέχνη τοῦ σφαιρίζειν ἤτοι παίζειν τὰς σφαίρας· ἄσκησις παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι τοῦ ῥίπτειν τὰς σφαίρας.

σφαιροβόλημα, ατος, τό· ἡ διὰ σφαιρῶν βολή, coup de boulet (de canon).

σφαιροβολία, ας, ἡ· lancement du poids; κατ' αὐτὴν βάλλεται σφαῖρα σιδηρᾶ βάρους 7,250 χιλιογράμμων (δοκ. καὶ 265 $^5/_8$ δρ.) ἀπὸ κυκλικῆς βαλβῖδος διαμέτρου 2μ. ὑπερεχούσης κατὰ 0,06 τοῦ ἐδάφους. Ἡ σφαῖρα βάλλεται διὰ τῆς ἑτέρας χειρὸς ἀπὸ τοῦ ὤμου, τοῦ τρόπου τῆς βολῆς ἀφιεμένου ἐλευθέρου τῷ ἀγωνιζομένῳ.

σφαιροβολῶ, μέλ. ήσω· βάλλω διὰ σφαιρῶν, tirer à boulets.

σφαιρογέμιστος, ος, ον· γεμισμένος διὰ σφαίρας, chargé à boulet.

σφαιροδόκη, ἡ· μέρος ἐν ᾧ τοποθετοῦνται αἱ σφαῖραι τῶν παλαιῶν πυροβόλων, parc à boulets.

σφαιροδόχιον, ου, τό· βλ. **ἐξάρτυσις.**

σφαιροειδής, ής, ές· ὅμοιος σφαίρᾳ, ὁ σφαιρικός, sphérique, adj. στερεὸν ἔχον σχῆμα σφαίρας, sphéroïde, adj. ὁ ἔχων σχῆμα σφαιροειδοῦς, qui a la forme d'un sphéroïde, sphéroïdal, ale, aux, adj. globuleux, euse, adj. § —, βλ. σηκοειδής, cul de four.

σφαιροειδῶς [ἐπίρ.], ἐν εἴδει σφαίρας, en forme de sphère (de boule) sphériquement, adv.

σφαιροζύμη, ης, ἡ· torula, n. f. ἐκβλαστήσεις ἐκ τῶν κυττάρων τῆς ζύμης (levure).

σφαιρολάβος, ου, ὁ· λαβὴ δι' ἧς πιάνονται αἱ σφαῖραι, tenaille à boulet.

σφαιρομαχία, ας, ἡ· sphéromachie, n.f. = jeu de paume.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

σφαιρομέτριον, ου, τό· βλ. βολιδομέτριον (passe-balle).

σφαιρόμετρον, ου, τό· sphéromètre, n. m. ὄργανον δι' οὗ μετροῦμεν τὴν κυρτότητα, καμπυλότητα σφαιρικῶν ἐπιφανειῶν. Ἐπίσης ὄργανον δι' οὗ καταμετροῦμεν ἐλάχιστα πάχη· βλ. καὶ **μικρόμετρον.**

σφαιροναύκλαστρον, boulet-torpille, συνώνυμ. τοῦ βληματοναυκλάστρου (projectile-torpille).

σφαιρόξυστρον, ου, τό· carque pour décrasser les boulets.

σφαιρότυπος, ου, ὁ· τύπος ἐν ᾧ ἐχύνοντο αἱ σφαῖραι, moule à balles.

σφαιροφόρος, ος, ον (σφαῖρα, φέρω), porte-boulet, adj.

σφαίρωμα, ατος, τό· pommeau, n. m. (τῆς κώπης τοῦ ξίφους, τῆς κώπης τῆς σπάθης, τῆς τοῦ ξιφοδρεπάνου) (de la monture de l'épée, du sabre, du sabre-baïonnette); τὸ εἰς τὸ ἄκρον τῆς **λαβῆς** (poignée) μέρος τῆς κώπης (monture) ἐφ' οὗ γυροῦται ὁ **ὀβελίσκος τοῦ ἐλάσματος** (soie de la lame); βλ. καὶ **ξίφος,** épée; || **σφαίρωμα** τοῦ πιστολίου, pommeau de pistolet, τὸ ἐστρογγυλωμένον ἄκρον τῆς **λαβῆς** τοῦ πιστολίου (crosse); || **σφαίρωμα** τῆς σέλλης, pommeau de la selle; τὸ ἀνυψωμένον καὶ ἐστρογγυλωμένον μέρος τὸ εὑρισκόμενον ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθίου μέρους τῆς ἀστράβης τῆς σέλλης· βλ. **ἀστράβη** (arçon), **σέλλη,** selle); || **σφαίρωμα,** τό· pommeau, n. m. ἐστρογγυλωμένον ἄκρον ὑποστάτου ἢ στήριγγος τινὸς (chandelier).

σφαιρωτός, ή, όν· μετὰ σφαίρας, à boule. § —, σφαιρικός, sphérique, adj. στρογγύλος, arrondi, e, adj.

σφάκα, βλ. σφάκος.

σφάκελα, τὰ καὶ σφάκελον, τὰ φάσκελα, ἢ ἄλλως μοῦντζα, σχῆμα ὑβριστικόν, geste injurieux, γινόμενον παρ' ἡμῖν μὲν διὰ τῆς παλάμης ἀνοικτῆς, παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαίοις διὰ τοῦ μεσαίου δακτύλου (σκιμαλισμός)· βλ. **μοῦντζα, δάκτυλος** καὶ **φάσκελον.**

σφάκελον, τὸ [διάλ. Καρπάθου], τὸ διὰ τῆς χειρὸς ἐπὶ κατηγορίᾳ ἐπιδεικνυόμενον· βλ. **σφάκελα.**

σφακελόνω, τὸ ἄλλως μουντζόνω, σκιμαλίζω (τῶν ἀρχαίων).

σφάκελος, ου, ὁ· ἡ ξηρὰ γάγγραινα, gangrène sèche; sphacèle, n. m. ou détritus, n. m. Εἶνε περίπου συνώνυμον πρὸς τὴν λέξιν **γάγγραινα,** μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ μὲν γάγγραινα ἁλίσκει τὸ δέρμα μόνον καὶ τὸν ὑποδόρειον ἱστόν, ἐνῷ ὁ **σφάκελος** εἶνε γάγγραινα βαθεῖα ἁλίσκουσα πάντας τοὺς ἱστοὺς μέλους ἢ ὀργάνου τινὸς καὶ ἐπάγουσα τὴν νέκρωσιν καὶ καταστροφὴν αὐτῶν ὁλοκλήρων.

σφακέλωμα, τὸ μούτζωμα, σκιμαλισμός· βλ. **φάσκελον,** κτλ.

σφακίδες, αἱ [διάλ. Νισύρου], κηλίδες τοῦ προσώπου, κοινῶς πανάδες.

σφάκος, ου, ὁ· τὸ φυτὸν **ἐλελίφασκος,** κοινῶς ἀλιφασκιά· || —, cuscute, n. f. ὠνόμαζον οὕτως οἱ ἀρχαῖοι κακότριχόν τι βρύον, ἰδ. ἐπὶ τῶν δρυῶν γινόμενον, τὸ καὶ σφάνος, φάσκον καὶ φάσγανον λεγόμενον, κρεμώμενον εἰς τὰ δένδρα ὡσὰν κλωσταῖς, κοινῶς **νεραϊδονέματα.**

σφάκτης, ου, ὁ· πόνος σφοδρότατος, ὀξύς, douleur aiguë; élancement, n. m. πόνος ἐξωτερικὸς ἐπὶ τῶν πλευρῶν ἢ τῆς ῥάχεως, point de côté.

σφακτόν, τό· τὸ ἐσφαγμένον ζῶον, bête de boucherie; bête tuée.

σφάλαγγας, ὁ [δημ.], ὁ ἀσπάλαξ, taupe, n. f. μῦς ἀρουραῖος, κοινῶς τυφλοπόντικος.

σφαλάγγι, τὸ [δημ.], ἀπὸ τοῦ **φαλάγγιον,** μεγάλη ἀράχνη (ῥωγαλίδα), grosse araignée; ῥωγαλίδα ἢ ῥῶγα, tarentule, n. f.

σφαλερίτης, ου, ὁ· ψευδογαληνίτης, galène fausse; blende, n. f. ὀρυκτὸν ἀπαντῶν εἰς κρυστάλλους τοῦ κυβικοῦ συστήματος καὶ εἰς κρυσταλλοφυεῖς μάζας, ἔχον διάφορα χρώματα, κίτρινον, πράσινον, ἐρυθρόν, καστανόχρουν ἢ καὶ μέλαν, θραῦσιν κογχοειδῆ. Συνίσταται ἐκ θείου καὶ ψευδαργύρου· εὑρίσκεται ἀφθόνως ἐν Λαυρίῳ, ἀνάμικτος μετὰ γαληνίτου καὶ περιέχει 45-50 % ψευδάργυρον. Εὑρίσκεται ἐπίσης ἐν Σερίφῳ, Σίφνῳ, Μήλῳ, Ἀντιπάρῳ, Θεσσαλίᾳ κτλ.

σφαλερός, ά, όν· ὁ φέρων τινὰ εὐκόλως εἰς πέσιμον, εὐκόλως εἰς ἁμάρτημα, εἰς σφάλμα φέρων τινά, ἐσφαλμένος, erroné, ée, adj. ψευδής, faux, fausse, adj. ἀπατηλός, trompeur, euse, adj. [συνεκδ.] ὀλισθηρός, glissant, e, adj. κλονούμενος, μὴ ἀσφαλής, peu sûr; ἐπικίνδυνος, dangereux, euse, adj. || σφαλερὰ ἰδέα, idée erronée; || σφαλερὰ ὁδός, chemin glissant.

σφαλερῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον ἐσφαλμένον, d'une manière erronée; ἐσφαλμένως, erronément, adv.

σφαλίζω, ἀσφαλίζω, δένω, δεσμεύω, κλείω, fermer; βλ. σφαλῶ.

σφάλισμα, ατος, τὸ (ἀντὶ ἀσφάλεια), τὸ δι' οὗ κλείουσί τι καὶ ἐν γένει τὸ κλείσιμον, ἡ κλεῖσις, τὸ κλεῖστρον, κλείσιμον, fermeture, n. f. τὸ κλείσιμον, clôture, n. f. || σφάλισμα τῆς πληγῆς=συνούλωσις, cicatrisation, n. f.

σφαλισμένος, η, ον· ἠσφαλισμένος, σφαλιστός, κλειστός, κλεισμένος, fermé, ée; clos, close.

σφαλιστός, ή, όν καὶ σφαλισμένος, ἔγκλειστος, fermé, ée, adj. clos, close, adj.

σφάλλω, παρατ. ἔσφαλλον, μέλ. σφαλῶ καὶ μεταγεν. θὰ σφάλλω, ἀόρ. ἔσφαλον, ἁμαρτάνω, πταίω (εἴς τι), διαπράττω (κάμνω) σφάλμα τι, commettre (faire) une faute; ὑποπίπτω εἰς σφάλμα, tomber en faute; σφάλλω, faillir; ἐλλείπω, ὑπολείπομαι, σφάλλω, manquer; εὑρίσκομαι ἐν σφάλματι, se mettre (être) en défaut; εὑρίσκομαι ἐν τῷ ἀδίκῳ, être dans son tort; ἔχω ἄδικον, avoir tort; ἀπατῶμαι, se tromper; εἰς πλάνην φέρω, πλανῶμαι, errer; || ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἠμποροῦν νὰ σφάλλουν, tous les hommes sont sujets à manquer; || ὁμολογεῖ ὅτι ἔσφαλε, il avoue qu'il a failli

il passe condamnation ; || ἡ μνήμη σας σφάλλει, votre mémoire est en (vous fait) défaut ; || [μοῦ εἶπεν] ἂν δὲν σφάλλω, ὅτι, si je ne me trompe, que ; || ἔσφαλα εἰς τὴν ὥραν, je me suis trompé d'heure ; || [καὶ ἀπολ.] ἐγὼ ἔσφαλα, c'est ma faute; || [ναυτ.] σφάλλω, manquer à virer, ἢ ἀστοχῶ κατὰ τὴν ἀναστροφὴν (virement). § σφάλλομαι, ἀπατῶμαι, se méprendre, ἐκλαμβάνω τὸ ἓν ἀντὶ τοῦ ἄλλου. § [ἐπὶ ὅπλου] ἀποτυγχάνω, ἀφλογιστέω, rater. § [μετοχ. παθ. ἐπίθ.] ἐσφαλμένος, η, ον, σφαλερός, fautif, ive ; erroné, ée, adj. ἀνακριβής, ἐσφαλμένος, incorrect, cte, adj. || παραπομπὴ ἐσφαλμένη, citation fautive ; || γνώμη, opinion erronée ; || ἔκφρασις ἐσφαλμένη, phrase incorrecte (vicieuse).

σφάλμα, ατος, τὸ· τὸ σφάλλειν, τὸ ἁμάρτημα, τὸ παράπτωμα, faute, n. f. ἔλλειψις διαπραχθεῖσα ὡς πρός τι, π. χ. ἔλλειψις ὡς πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν, ὡς πρὸς τοὺς χανονισμούς, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ φέρεσθαι, κτλ. τὸ ἄδικον, tort, n. m. σφάλμα, λάθος, erreur, n. f. ἀβλεψία, bévue, n. f. [οἰκ.] boulette, n. f. || ὁμολογεῖ τὸ σφάλμα του, il avoue sa faute ; || μὴ μοῦ ἐνθυμίζεις τὰ σφάλματά μου, ne me rappelez pas mes torts ; || — τοιχισμοῦ [ναυτ.], erreur de la bande. § [μεταφ.] —, ἡ ἀποτυχία, ἀφλογιστία, raté, n. m.

σφαλνῶ καὶ

σφάλτης, ὁ· θηλ. -τρα [διάλ. Ἠπείρου], παίστης.

σφαλῶ, μέλ. ίσω (σφαλίζω), κλείω, fermer ; clore ; (συνώνυμα ὧν τὸ μὲν fermer σημαίνει κλεῖσιν προσωρινήν : votre bourse est fermée ; τὸ δὲ clore, διαρκῆ καὶ ἀσφαλεστέραν : le trésor de l'avare est vraiment clos. Un livre est fermé, il n'est pas clos, διότι τὸ βιβλίον ἀνοίγεται ὑπὸ τοῦ βουλομένου : La main s'ouvre et se ferme, elle ne se clot pas, διότι ἡ χεὶρ δὲν κλείεται διαρκῶς)· || σφάλησε τὴν θύραν, fermez la porte ; βλ. καὶ κλείω.

σφαντάζω [δημ.], ἀντὶ φαντάζω, χάμνω ἐντύπωσιν.

σφάξιμον, ατος, τό· ἡ σφαγή, ἡ πρᾶξις τοῦ σφάζειν, action d'égorger (de tuer) ; égorgement, n. m. [ζώων ἐν.] abatage, n.m. [συνεκδ.] ἡ σφαγή, σφαγιασμός, massacre, n.m.

σφαρδάκλα, ας, ἡ [δημ.], βλ. βάτραχος, grenouille, n. f.

σφάρδακλας, ὁ [διάλ. Λεντεκάδος], βάτραχος, ἀμφίβιον.

σφαχτιᾶς, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ τουρκ. χασάπης.

σφεδανός, ή, όν· ταχύς, ὁρμητικός, prompt; vif ; violent ; véhément ; [οὐδ. οὐσ.] σφεδανόν, οῦ, τό, volant, n. m. σφεδανὸς τροχὸς (ἤτοι ταχύς, ὁρμητικὸς) ἢ δυναμοδέκτης· τροχὸς χανονίζων τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως ἤτοι τὴν κίνησιν, ἐν χρήσει εἰς τὰς σταθερὰς ἀτμομηχανὰς (machine fixe)· ὑπό τινων χαλεῖται καὶ δυναμοδέκτης εἶνε δὲ μέγας ἀκτινωτὸς τροχὸς ἀτμομηχανῶν καὶ συσκευῶν τινῶν, ὅστις κατὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἀτμομηχανῆς ἢ συσκευῆς περιστρεφόμενος ἐναποταμιεύει τρόπον τινὰ δύναμιν, ἣν δυνάμει τῆς κτηθείσης ταχύτητος καὶ τοῦ βάρους του, χρησιμοποιεῖ κατόπιν πρὸς ὑπερνίκησιν τῆς ἀδρανείας κατὰ τὰ νεκρὰ σημεῖα (points-morts). § γυροσκοπικὸς δυναμοδέκτης, volant gyroscopique ; οὗτος εἶνε ὁλόσωμος μεταλλικὸς τροχὸς ἐμπεριέχων μεγάλην μᾶζαν μετάλλου καὶ μέγα βάρος· τιθέμενος κατ' ἀρχὰς εἰς ταχεῖαν περιστροφικὴν κίνησιν δι' εἰδικοῦ μηχανήματος, ἐναποθηκεύει οὕτως εἰπεῖν αὐτὴν (τὴν περιστροφικὴν κίνησιν) ὑπὸ μορφὴν δρώσης δυνάμεως (force vive), ἥτις ἐξακολουθεῖ περιστρέφουσα τὸν τροχὸν μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος ἐπ' ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα δυνάμει τοῦ νόμου τῆς συνθέσεως τῶν ζευγῶν τῆς περιστροφῆς (composition des couples de rotation). Ὁ γυροσκοπικὸς δυναμοδέκτης τοῦ Χόβελ (Howell) εἶνε ἀκτῖνος 6,6 δακτύλων μόνον καὶ βάρους 205 ἀγγλ. λιτρῶν ἐναποθηκεύει δὲ 1,090,200 ποδόλιτρα (livre-pieds) [ἓν ποδόλιτρον ἰσοῦται μὲ 0,138 χιλιογραμμόμετρα (Kg. m.] δρώσης δυνάμεως, δυναμένης νὰ περιστρέφῃ τὸν τροχὸν μετὰ ταχύτητος 20000 στροφῶν κατὰ λεπτὸν ἐπὶ μίαν ὥραν.

σφεδοῦκλι, τὸ [δημ.], βλ. ἀσφόδελος.

σφενδάμνινος, ος, ον· ἐκ σφενδάμνου, d'érable ; || ξύλον σφενδάμνινον, bois d'érable ; βλ. εἰς ξύλον, σφένδαμος.

σφενδαμνοειδής, ής, ές [βοτ.], acériné, ée ; ou accéracé, ée, n. f. οἰκογένεια δικοτυληδόνων πολυπετάλων φυτῶν περὶ τὰ 50 εἴδη, τὰ πλεῖστα ἀνήκοντα εἰς τὸ πρότυπον γένος σφένδαμνος (érabre ou acer), ἅπαντα δένδρα ἢ θάμνοι· || τὰ σφενδαμνοειδῆ, les acérinées, les acéracées, n. f. pl.

σφένδαμνος, ου, ἡ· érable ou acer, n.m. κοινῶς σφεντάμνι καὶ σφεντάμι, δένδρον ἔχον φύλλον ὅμοιον τῷ τῆς πλατάνου δι' ὃ λέγεται καὶ ἀγριοπλάτανος· βλ. ξύλον.

σφενδόνη, ης, ἡ· fronde, n. f. κοινῶς σφενδόνα· πολεμικὸν ὄργανον ἐπιτήδειον εἰς βολὴν λίθων ἢ σφαιρῶν ἐν χρήσει ἀπὸ τῆς ἀπωτάτης ἀρχαιότητος, ἐγκαταλειφθὲν ὑπὸ τῶν εὐρωπαϊκῶν στρατῶν περὶ τὰ τέλη τοῦ XVI αἰῶνος· εἶνε πλέγμα ἐκ σχοινίων πηχυαῖον, πλατὺ κατὰ τὸ μέσον, ἔνθα τίθεται ὁ λίθος, καὶ στενὸν κατὰ τὰς δύο ἄκρας, τὰς ὁποίας κρατῶν τις ἐν τῇ χειρὶ καὶ περιστρέφων τὸ λοιπὸν τοῦ ὀργάνου ἐκσφενδονίζει τὸν λίθον ἀφίνων ἐκ τῆς χειρὸς τὴν μίαν τῶν κρατουμένων ἄκρων. § —, fronde, n. f. βλ. στάδιον. § — [δακτυλίου], chaton, n. m. (de bague). § [ναυτ.] σφενδόνη, nœud de trompette ou [nœud de) jambe de chien, κοινῶς ἡ μπέζα· δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς βράχυνσιν σχοινίου, ὅταν δὲν θέλωμεν νὰ κόψωμεν αὐτό· βλ. καὶ σχοινόκομβοι ναυτικοῦ. § —, étrier, n. m. ὅταν ὁ περίδεσμος (πιτάριον) ἔχῃ σχῆμα ∩ τότε καλεῖται σφενδόνη· π. χ. ἡ σφενδόνη τῆς τρυτάνης, étrier de balance.

σφενδόνησις καὶ σφενδόνημα· τὸ σφενδονᾶν· βλ. σφενδόνισις.

σφενδονίζω, μέλ. ίσω, ἐκσφενδονίζω, σφενδονάω-ῶ, ἐκτοξεύω, βάλλω, ῥίπτω, διὰ τῆς σφενδόνης, lancer avec la fronde; fronder; [συνεκδ.] lancer; ‖ τοῦ ἐσφενδόνισε τὸ βιβλίον κατὰ κεφαλῆς, il lui lança (fronda) le livre à la tête.

σφενδόνισις, εως, ἡ καὶ

σφενδόνισμα, ατος, τὸ (ἐκσφενδονίζω)· ἡ πρᾶξις τοῦ σφενδονίζειν, action de lancer avec la fronde (de fronder); ἡ ἐκσφενδόνισις, lancement, n. m. τὸ κατά τινος ῥίψιμον ἀντικειμένου τινός.

σφενδονιστής, οῦ, ὁ καὶ σφενδονήτης, ου, ὁ· frondeur, n.m. ὁ χειριζόμενος τὴν σφενδόνην.

σφενδονοειδής, ής, ές· ὅμοιος σφενδόνῃ, en forme de fronde.

σφενδύλι, τὸ [δημ.], torcol, n.m. (πτηνόν).

σφεντάμι, τὸ [δημ.], βλ. **σφένδαμνος.**

σφεντόνα, ας, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], γενικῶς ἡ **σφενδόνη,** καὶ πᾶν ὅμοιον ταύτῃ· 2) ὁ γῦρος τοῦ ἀλωνίου.

σφετερίζομαι, μέλ. σθήσομαι· κάμνω τι ἰδικόν μου, λαμβάνω ἢ μεταχειρίζομαι τὸ ξένον ἢ τὸ κοινὸν πρᾶγμα ὡς ἰδικόν μου, οἰκειοποιοῦμαι, s'approprier; ἀντιποιοῦμαι, s'arroger; ἀδικοκρατῶ, ἀντιποιοῦμαι, ἰδιοποιοῦμαι, ἁρπάζω, usurper, ἰδ. κοινόν τι, δημόσιον ἰδιοποιοῦμαι, δημόσιόν τι ὡς ἴδιον μεταχειρίζομαι· σφετερίζομαι ξένην γῆν, οἰκειοποιοῦμαι τὰ ἀλλότρια = empiéter sur, ἤτοι ἀντιποιοῦμαι ἀλλοτρίων δικαιωμάτων [συνώνυμα s'approprier, ἐμφαίνει πλεονεξίαν: on s'approprie un champ, un meuble; s'arroger, ἐμφαίνει φιλοδοξίαν, ἀλαζονείαν: on s'arroge des titres, des prérogatives; s'attribuer (= ἀποδίδω ἐμαυτῷ), ἐμφαίνει ζηλοτυπίαν ἢ φιλοτιμίαν: on s'attribue une invention, un ouvrage, un succès. Ἐν γένει δὲ ὅσον ἀφορᾷ τὸν σφετερισμὸν παντὸς ἀλλοτρίου χρῶνται τοῦ ῥήματος usurper]· ‖ — τὴν περιουσίαν τινός, s'approprier les biens de quelqu'un; ‖ — ξένην δόξαν, s'arroger la gloire d'un autre; ‖ ὅσα δικαιώματα **εἶχε** σφετερισθῆ, les droits qu'il avait usurpés; ‖ — τὴν ἐξουσίαν, usurper le pouvoir; ‖ — τὰ δημόσια (ἐνν. χρήματα), commettre un péculat.

σφετερισμός, οῦ, ὁ (βλ. **σφετερίζομαι**)· τὸ σφετερίζεσθαι ξένον τι πρᾶγμα, ἡ οἰκειοποίησις, appropriation, n. f. ἡ ἰδιοποίησις ξένου ἢ ἰδίως δημοσίου πράγματος, ἡ χρῆσις αὐτοῦ ὡσεὶ **νὰ** ἦνε ἴδιον (Ἀριστοτ.), usurpation, n. f. ἡ ἀδικοκρατία, ἀντιποίησις, ἰδιοποίησις, ἁρπαγή, usurpation, n. f. (βλ. λέξεις)· σφετερισμός, ἀντιποίησις ξένης γῆς, κτλ., empiètement, n. m. ‖ σφετερισμὸς δημοσίων χρημάτων, péculat, n. m. ou péculation, n. f.

σφετεριστής, οῦ, ὁ· ὁ σφετεριζόμενός τι, ὁ ξένον ἢ δημόσιόν τι ὡς ἴδιον θεωρῶν καὶ μεταχειριζόμενος (Ἀριστοτ. πολ.), ὁ ἅρπαξ, usurpateur, n. m. [δημοσίων χρημάτων] péculateur, n. m. ‖ — τῶν ἀρχῶν, usurpateur des pouvoirs publics; ‖ βασιλεὺς σφετεριστὴς (ἅρπαξ), un roi usurpateur.

σφῆκα, ας, ἡ [δημ.], σφήξ, ηκός, ὁ καὶ ἡ· τὸ ἔντομον, guêpe, n. m. § — [μεταφορ.] κακός, μοχθηρὸς ἄνθρωπος (ἐγγικτικός, δηκτικός), homme méchant (taquin; mordant); [δημ.], méchante chenille.

σφῆκα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], εἶδος κυνηγετικοῦ ὅπλου λίαν μακροῦ.

σφηκία, ας, ἡ, κοινῶς ἡ **σφηκιά** καὶ **σφηκοφωλιά,** φωλεὰ σφηκῶν, guêpier, n. m. nid de guêpes.

σφηκίσκος, ου, ὁ [ναυτ.], espars, n. m. ou matereau (τὸ **ἀντενοκάταρτο**). Πᾶν ἐπίμηκες τεμάχιον ξύλου κατάλληλον πρὸς κατασκευὴν ἱστοῦ ἢ κεραίας λέμβου, ἐπιστηλίου, κεραίας φώσωνος, κτλ. § — [ξυλουρ.] jambage, n.m. κοινῶς **ντεστέκι·** μακρὸν καὶ εἰς ὀξὺ λῆγον ξύλον χρησιμεῦον ὡς ὑποστήριγμα.

σφηκοειδής, ής, ές· ὁ ἐκ τοῦ εἴδους τοῦ σφηκός, ὅμοιος σφηκί, semblable à une guêpe; ἰδίως ἐπὶ ἀνθρώπων ἐχόντων, ὡς οἱ σφῆκες, εἰς ὑπερβολὴν λιγνὸν καὶ ἰσχνὸν ἀνάστημα ἢ λιγνὴν ὀσφύν, καὶ ἐν γένει λεπτός, ἰσχνός, mince, maigre; sphéciforme, adj.

σφηκομάνδρι, τὸ [δημ.] καὶ

σφηκοφωλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ **σφηκία,** guêpier, n. m.

σφηκόω-ῶ, μέλ. ώσω, σφίγγω, περισφίγγω, serrer.

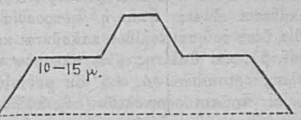
σφηκωτήρ, ῆρος, ὁ· tenon, n. m. βλ. τόρμος. § **σφηκωτὴρ** (ἐκ τοῦ σφηκόω-ῶ, δένω στερεῶς, περισφίγγω), cabestan, n. m. ἐργαλεῖον δι' οὗ περισφίγγονται αἱ ἀγγαλίδες (saucissons), κτλ.

σφήν, σφηνός, ὁ καὶ ἡ· σφηνί, σφῆνα, coin (à fendre) n. m. ἁπλῆ μηχανή, οὖσα τριγωνικὸν πρίσμα ἐκ στερεοῦ ὑλικοῦ, ἤτοι ξύλου, σιδήρου ἢ χάλυβος κατεσκευασμένον, οὗ ἡ ἐγκαρσία τομὴ εἶνε τρίγωνον ἰσοσκελές, δῆλα δὴ οὗτινος αἱ δύο κυριώτεραι ἕδραι συναντῶνται ἐν ὀξείᾳ γωνίᾳ, χρησιμεύουσα δὲ πρὸς ἀποχωρισμὸν (σχίσιμον) δύο σωμάτων ἢ δύο μερῶν τοῦ αὐτοῦ σώματος ἢ πρὸς σύσφιγξιν. Εἶνε εὐνόητον ὅτι ὅσον ὀξυτέρα εἶνε ἡ γωνία καθ' ἣν συναντῶνται αἱ ἕδραι, τόσον ὀλιγωτέρα δύναμις ἀπαιτεῖται πρὸς κατανίκησιν τῆς πρὸς τὸν χωρισμὸν ἀντιστάσεως τοῦ σώματος. Ὁ σφὴν εἶνε ἡ θεμελιώδης μορφὴ τῶν κοπτικῶν μηχανῶν, ἀξίνης καὶ μαχαίρας, ψαλίδος, πρίονος, κτλ. Σφὴν καλεῖται πᾶν σφηνοειδές· ὑποκορ. **σφηνάριον** καὶ **σφηνίσκος,** petit coin. § **σφήν,** ὁ· coin, καλεῖται οὕτω τὸ σύστημα τοῦ κλείστρου ὀπισθογεμῶν τινῶν πυροβόλων· τὸ σύστημα τοῦτο τοῦ κλείστρου ἐφηρμόσθη εἰς τὰ πυροβόλα τοῦ Krupp, ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ ἁπλοῦν ἢ διπλοῦν σφῆνα ὀλισθαίνοντα ἐντὸς ἀνατρήσεως (mortaise) σχηματισθείσης εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ σωλῆνος, καθέτως τοῦ ἄξονος τοῦ πυροβόλου. § [τακτ.] **σφήν,** coin, n.m. ou tête de porc; οἱ Ἕλληνες ἐκάλουν οὕτω σχηματισμόν τινα τῆς φάλαγγος τοῦ πεζικοῦ, οὗτινος ὁ ἀριθμὸς τῶν παρατεταγμένων ἀνδρῶν ἔβαινεν ἐλαττούμενος ἀπὸ τῆς οὐρᾶς πρὸς τὴν κεφαλήν, παρίστατο δὲ οὕτως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους

σχῆμα τραπεζίου καὶ οὐχὶ τριγωνικόν· ἡ διάταξις αὕτη ἥτις ἐκαλεῖτο καὶ tête de porc (λατ. caput porci) ἐσκόπει τὴν διάσπασιν ἐπί τινος σημείου τῆς ἐχθρικῆς γραμμῆς· ὁ Ξενοφῶν ἀναφέρει ὅτι ὁ σφὴν ἐχρησιμοποιήθη κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Κροίσου εἰς μάχην τινά, ἀλλ' ὅτι ἡ κίνησις ἀπέτυχε διότι ὁ Κῦρος ἀντέταξε ψαλιδωτὴν τάξιν (tenaillé). § [ναυτ.] σφήν, coin, n. m. πλείστας ὅσας ἐφαρμογὰς ἔχων ἐν τῷ ναυτικῷ ἐνδεικνυομένας ὑπὸ τῆς παρακολουθούσης λέξεως, π. χ. σφὴν ἱστοῦ, coin de mât ; σφὴν πηδαλίου, coin de gouvernail, κτλ. || σφὴν ἀνασταλτικὸς ἢ σφηνοπέδη, coin d'arrêt ; || σφὴν ὑποσφηνωτικός, coin d'entrée; || σφὴν σκοπευτικὸς ἢ σφὴν σκοπεύματος, coin de mire, χρησιμεύων διὰ τὴν καθ' ὕψος σκόπευσιν τῶν λείων ὅλμων· || σφὴν ξύλινος, coin en bois ; || σιδηροῦς σφὴν (λιθοξόου καὶ οἰκοδόμου), coin en fer; || πέδηλον σφηνοειδές, coin sabot, n. m. § σφηνάριον, ου, τό· cale, n. f. ὑποσφήνιον, ὑπόθημα, τεμάχιον ξύλου, λίθου ἢ μετάλλου τιθέμενον κάτωθεν ἀντικειμένου τινὸς διὰ τὴν εὐστάθειαν αὐτοῦ· || σφήν, cale (f.) en bois, ἢ ὑπόθημα ξύλινον, κοινῶς ὁ τάκος· τὸ ὑποσφήνιον τοῦ σκοπευτικοῦ σφηνὸς (τῶν παλαιῶν ὅλμων), cale du coin de mire; || τὸ σφηνάριον τοῦ γόμφου, cale de la cheville ; βλ. πυροβόλον (bouche à feu). § σφὴν οἰκοδ.], clef de voûte ; βλ. κλείς. § σφὴν ξύλινος, bondieu, n.m. § — μολύβδινος, lame, n.f. ou cale, n.f. τεμάχιον μολύβδου τιθέμενον μεταξὺ τῶν σπονδύλων (tambours) κίονος ἵνα μὴ οὗτοι διαρρηχθῶσι. § [ὀχυρ.] σφήν. redan, n. m. ἄφρακτον ὀχύρωμα (ouvrage ouvert) συνιστάμενον ἐκ δύο εὐθέων προσώπων (faces), ἀποτελούντων προέχουσαν γωνίαν. Τὰ πρόσωπα ὄντα ἐκτεθειμένα εἰς τὸ πλευροκοπικὸν πῦρ (tir d'enfilade) δὲν πρέπει νὰ ἔχωσι μῆκος μεγαλείτερον τῶν 60 μέτρων. Ὅταν τὰ πρόσωπα ἔχωσι μῆκος μικρότερον τῶν 30 μέτρων ὁ σφὴν καλεῖται τότε βέλος (flèche).

Ὁ σφὴν ἔχει τὸ μειονέκτημα νὰ παρουσιάζῃ ἀπυρόβλητον τομέα (secteur privé de feu), δύνανται ὅμως νὰ ἐξαλείψωσιν ἐν μέρει τοῦτο σχηματίζοντες ἀποτομὴν (pan coupé) ἐν τῇ προεχούσῃ γωνίᾳ, ἢ ἐνίοτε στρογγυλοῦντες τὴν τελευταίαν ταύτην.

Τὸ ὀχύρωμα τοῦτο συνήθως ἐγείρεται κατὰ τὰς περιβαλλούσας τὰ χωρία καὶ τὰ δάση πρώτας ὀχυρωτικὰς γραμμάς, πρὸ τῶν διόδων τῶν ὀχυρωμάτων, πρὸ τῶν γεφυρῶν ἢ προγεφυρωμάτων (tête de pont), συνηθέστερον δὲ παρεντίθεται μεταξὺ εὐθέων γραμμῶν χαρακωμάτων, ὅπως παράσχῃ διασταυρούμενα πυρὰ ἐπὶ τῆς ζώνης τῆς ἀμύνης, συνάμα δὲ κατασκευάζεται μετὰ ὀχυρωτικῶν ἔργων διὰ τὴν πλαγιοφύλαξιν τούτων. Ὅταν ὁ σφὴν ἦνε πολὺ μέγας, ἀντ' αὐτοῦ κατασκευάζουσι τὸν καλούμενον διπλοῦν σφῆνα (double redan) ἢ σφῆνα μετὰ πλευρῶν (redan à flanc) ; || σφηνοειδής, ές, à redan, τὸ ἔχον σχῆμα σφηνός· || γραμμὴ μετὰ σφηνῶν, ligne à redan ; βλ. γραμμαὶ συνεχεῖς, lignes continues.

σφῆνα, ἡ [δημ.] βλ. σφήν. § —, βλ. συμβολὴ ὀνυχωτή, assemblage à sifflet.

σφηνάριον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ σφήν, petit coin ; βλ. καὶ σφήν (cale).

σφηνίσκος, ου, ὁ· ὑποκορ. τοῦ σφήν, μικρὸς σφήν, petit coin (βλ. κλακίδιον), clavette, n. f. μικρὸς ἀμφιδέτης, éclisse, n. f. || σφηνίσκοι τῶν ἑλίκων, [ναυκλ.] éclisses des hélices. § —, βλ. ῥῶσταξ καὶ ὑπόβλημα (tasseau). § σφηνίσκος, pipe, n. f. ou petite cale. § — [ξυλουρ.]· chantignole ou échantignole, n. f. ὑποστηριγμάτιον, τό· τεμάχια ξύλου λοξοτετμημένα πρὸς τὸ ἓν ἄκρον, ἐπιτιθέμενα ἐπὶ τῶν ἀμειβόντων διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῶν διαξύλων (pannes) τῆς στέγης.

σφηνοειδής, ής, ές, ὁ ἔχων σχῆμα σφηνός, qui a la forme d'un coin ; καταλήγων εἰς ὀξύ, αἰχμηρόν, terminé en pointe ; ὀξύς, αἰχμηρός, pointu, e, adj. [διδ.] cunéïforme, adj. || σφηνοειδὴς γραφή, écriture cunéïforme, καλεῖται ἡ εἰς τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα τῆς Μεσοποταμίας, Περσίας καὶ Ἀρμενίας, εὑρεθεῖσα παλαιοτάτη γραφὴ ἧς τὰ στοιχεῖα εἶνε συντεθειμένα ἐξ εὐθειῶν γραμμῶν ἐν σχήματι σφηνὸς (ἢ βέλους) διευθυνομένων μετὰ τῆς ἀκμῆς εἴτε πρὸς τὰ δεξιὰ (ὁριζοντίως), εἴτε πρὸς τὰ κάτω (καθέτως), εἴτε σπανιώτερον λοξῶς πρὸς τὰ κάτω ἢ τὰ ἄνω, εἴτε τέλος ἑνουμένων κατὰ δύο μετὰ τῆς ῥάχεως καὶ διευθυνομένων μετὰ τῶν ἀκμῶν λοξῶς πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω. Τὰ στοιχεῖα ταῦτα εὕρηνται συνηρμοσμένα εἰς πολυαρίθμους ποικίλας συμπλοκάς. Διακρίνονται δὲ τανῦν ἐν τῇ ἱστορικῇ καὶ γεωγραφικῇ ἀναπτύξει τῶν στοιχείων τὰ ἑξῆς εἴδη· 1) ἡ ἱερατικὴ γραφή· 2) ἡ ἀρχαία βαβυλωνιακὴ εἰς τοὺς πλίνθους τῶν βασιλέων τῆς Οὔρηλ· 3) ἡ νεοβαβυλωνιακή, ἐν τοῖς μνημείοις ἀπὸ τοῦ Σαρδαναπάλου μέχρι τῶν Ἀρσακιδῶν· 4) ἡ ἀρχαία Ἀσσυριακή, ἐν τοῖς μνημείοις τῶν πρώτων βασιλέων τῆς Ἀσσυρίας· 5) ἡ νεοασσυριακή, ἐν μνημείοις τῶν βασιλέων τῆς Ἀσσυρίας· || σφηνοειδής, à redan ; βλ. σφὴν (redan). § σφηνοειδής, cunéiforme, n. m. ὁ ἔχων τὸ σχῆμα σφηνός, ὅπως οἱ θολῖται (voussoirs) οἵτινες ἔχουσι σφηνοειδὲς σχῆμα ἐξ οὗ ἐκλήθησαν καὶ σφηνόλιθοι.

σφηνόλιθος, ὁ [οἰκοδ.], claveau, n. m. voussoir ou vousseau, n.m. θολίτης, καμαρόλιθος· λίθος λελαξευμένος σφηνοειδῶς διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν θόλων καὶ ἀψίδων ἐν γένει. Ὁ σφηνόλιθος ἔχει ἓξ ὄψεις (faces) ἢ πλευράς· ἡ κατωτέρα αὐτοῦ ὄψις καλεῖται ἄντυξ (douelle ou intrados), ἡ δὲ ἀνωτέρα, καλεῖται ὑπεράντυξ ἢ ἐξωράχιον (extrados)· αἱ παράπλευροι ὄψεις αἱ ἐφαπτόμεναι μετὰ τῶν ἑτέρων

σφηνολίθων καλοῦνται διαστρώσεις (lits), αἱ δὲ κατακάθετοι ὄψεις ἤτοι ἡ ἐμπροσθία καὶ ἡ ὀπισθία ὄψις τοῦ σφηνολίθου καλοῦνται κεφαλαὶ (têtes), βλ. καὶ **θολίτης**· || τὸ **πλευρὸν ἀψῖδος** ἢ **θόλου**, retombée (n. f.) ou première assise, οἱ **πρῶτοι σφηνόλιθοι** τῆς ἀψῖδος, ἢ οἱ πρῶτοι λίθοι τόξου ἢ θόλου· καλοῦσιν οὕτω τοὺς θολίτας ἢ τοὺς πρώτους λίθους οἵτινες ἐφάπτονται τοῦ **ἑδραστηρίου λίθου θόλου** (coussinet d'une voûte) ἢ **λιθίνης καμάρας** (arcade de pierres), ἐξ ὧν ἄρχεται ἡ γέννησις τοῦ θόλου καὶ οἵτινες στηρίζονται ἄνευ ἀψιδοτύπου· || mur de retombée ἢ ἁπλῶς retombée καλεῖται **ἡμίτοξον**, τό, ἢ **ἡμιαψίς**, ἡ, ἢ **ἡμίθολος**, ὁ, ἄρχεται δὲ ἀπὸ τὴν γέννησιν τῆς ἀψῖδος ἢ θόλου μέχρι τοῦ ὑψηλοτέρου σφηνολίθου ἢ θολίτου τοῦ στηριζομένου ἄνευ ἀψιδοτύπου, ἤτοι τὸ μέρος τῆς ἀψῖδος ἢ θόλου τὸ στηριζόμενον ἄνευ ἀψιδοτύπου.

σφηνόνω, βλ. σφηνῶ.

σφηνῶ (όω), μέλ. ώσω, εἰσάγω (ἐμπήγω) που σφῆνα, faire entrer (enfoncer) un coin. § — [ναυτ. ἰδίως], coincer, ἤτοι ἐμβάλλω σφῆνα (coin). § —, caler; ὑποσφηνόω-ῶ, θέτω ὑποκάτω σφῆνα· **ἰσοπεδόω-ῶ** (δι' ὑποθέματος)· ὁριζοντιόω-ῶ, θέτω εἰς θέσιν ὁριζόντιον· στερεόω-ῶ, στερεόνω τι ἐπί τινος ἀντικειμένου ἢ καθιστῶ τι ἀκίνητον, στερεόν, διὰ σφηνῶν. Οἱ τροχοὶ τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν εἰσὶν **ἐσφηνωμένοι** (στερεωμένοι) ἐπὶ τῶν ἀξόνων, les roues des wagons sont calées sur les essieux; βλ. **τροχοὶ** (roues des wagons). § — [οἰκοδ.] bander un arc ou une plate-bande, ἤτοι κλείω ἀψῖδα, ἐπίπεδον ἀψῖδα ἢ θόλον διὰ τοῦ ἀκροσφηνίου (clef). § —, forcer; βλ. **σφήνωσις** (forcement).

σφήνωμα, ατος, τὸ καὶ

σφήνωσις, εως, ἡ· ἡ ἔμπηξις σφηνός, enfoncement [d'un coin], coinçage, n. m. ἤτοι τοποθέτησις σφηνῶν. § **σφήνωσις**, calage, n. m. ἀνύψωσις ἢ ἰσοπέδωσις διὰ σφηνῶν (cales); βλ. **σφηνόω**· || **μέτρον σφηνώσεως**, cote de calage, τουτέστιν ἀπόστασις μεταξὺ τῶν καταχορύφων ἐπιφανειῶν δύο **ἐπισώτρων** (bandages) τοῦ αὐτοῦ ἄξονος εἰς τοὺς σιδηροδρομικοὺς τροχούς· βλ. καὶ **τροχὸς** (roues des wagons). § σφήνωσις, forcement, n.m. || **θληπτικὴ** σφήνωσις, forcement par compression; || **σφήνωσις** τῶν βλημάτων (ἐν τῷ κοίλῳ), forcement des projectiles (dans l'âme). Ἡ ἀρχὴ τῆς σφηνώσεως συνίσταται εἰς τὸ ἑξῆς· τοῦ **βλήματος** ἔχοντος διάμετρον μεγαλειτέραν τοῦ κοίλου τοῦ πυροβόλου, μετρουμένην μεταξὺ τῶν ῥάβδων (cloisons, βλ. καὶ διαμέτρημα) εἶνε ἐπάναγκες ἵνα τὸ μέταλλον τοῦ βλήματος, ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν ἀερίων ἅτινα τὸ ὠθοῦσι πρὸς τὰ ἐμπρός, εἰσχωρήσῃ εἰς τὰ αὐλάκια τοῦ κοίλου, συνεπῶς ἡ ὑπὸ τοῦ μετάλλου παραγομένη ἀντίστασις εἰς τὴν μεταβολὴν ταύτην τοῦ σχήματος εἶνε **ἐπιβραδύνουσά** τις **δύναμις** (force retardatrice) συγκρατοῦσα τὸ βλῆμα πλείονα χρόνον ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀερίων τῆς πυρίτιδος, καὶ συνεπῶς διδοῦσα εἰς αὐτὸ μεγαλειτέραν ἀρχικὴν ταχύτητα· ἵνα ὅμως τὸ βλῆμα σφηνωθῇ δέον τὸ μέταλλον τούτου νὰ ᾖ μαλακώτερον ἀπὸ τὸ τοῦ πυροβόλου, ὅπως τὸ τοιοῦτον συμβαίνει εἰς τὰς ἐκ μολύβδου βολίδας τῶν ῥαβδωτῶν ὅπλων.

Ἵνα ἐφαρμόσωσι τὴν ἀνωτέρω ἀρχὴν εἰς τὰ **βλήματα τῶν πυροβόλων**, μετεχειρίσθησαν εἴτε **πτερύγια** (ailettes), εἴτε **τόρμους** (tenons), εἴτε **μολύβδινον περίβλημα** (chemise de plomb), εἴτε τέλος **ζώνας ἀπὸ χαλκοῦ** (ceintures de cuivre, καλουμένας καὶ **δακτυλίους**).

Τὰ **μετὰ πτερυγίων βλήματα** εἶνε τὰ πρῶτα ἅτινα ἐφήρμοσαν εἰς τὰ ηὐλακισμένα πυροβόλα· βλ. πτερύγιον (ailettes).

Τὰ **μετὰ τόρμων** (tenons) **βλήματα** διαφέρουσι τῶν προηγουμένων κατὰ τὸ ὅ,τι τὰ πτερύγια ἀντεκατεστάθησαν ὑπὸ τῶν τριῶν τόρμων, προωρισμένων νὰ ὀλισθαίνωσιν ἐντὸς τῶν αὐλακίων, καὶ ὑπὸ **στεφάνης** (couronne) περιβαλλούσης τὸ κάτω μέρος τοῦ βλήματος καὶ ἐφαπτομένης ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν **ῥάβδων** (cloisons), ἵνα παρεμποδίζηται ἡ ταλάντωσις τοῦ βλήματος ἐντὸς τοῦ κοίλου τοῦ πυροβόλου. Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ὀβίδων ἐχρησιμοποιήθη εἰς τὰ πρῶτα ηὐλακισμένα πυροβόλα τοῦ ναυτικοῦ.

Εἰς τὰς **μετὰ μολυβδίνου περιβλήματος** ὀβίδας (obus à chemise de plomb), τὸ **μολύβδινον** τοῦτο **περικάλυμμα** (enveloppe de plomb) ἄρχεται κάτωθεν τοῦ ᾠοειδοῦς μέρους (de l'ogive) διὰ **κωλούρου κώνου** (tronc de cône) καὶ ἐκτείνεται σχεδὸν μέχρι τοῦ **πυθμενίου** (culot) συνεχὲς ἢ διακοπτόμενον ἐνίοτε **κατὰ** τὸ μέσον· τὸ περίβλημα τοῦτο ἀποτελεῖται ἐκ σειρῶν **στεφανῶν** (bourrelets) τῶν ὁποίων ἡ **διάμετρος** εἶνε ἴση ἢ ὀλίγον μεγαλειτέρα, τῆς τοῦ πυροβόλου, μετρουμένης ἀπὸ **πυθμένος** (fond) εἰς **πυθμένα τῶν αὐλακίων**· τὸ **πλάτος** καὶ ἡ μεταξὺ τῶν στεφανῶν ἀπόστασις προσδιωρίσθησαν ἐκ πείρας.

Εἰς τὰ ἐκ χάλυβος σημερινὰ πυροβόλα ἡ σφήνωσις γίνεται διὰ τῶν ἐπὶ τῶν ὀβίδων ὑπαρχουσῶν ζωνῶν **ἀπὸ χαλκοῦ** (ceintures de cuivre) καλουμένων καὶ **δακτυλίων**.

σφήξ, ὁ· βλ. σφῆκα.

σφηρί(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], σπυρί, σπυράκι, μικρὸν ἐξάνθημα.

σφιγγίον, ου, τό· περιδέσμιον βραχίονος ἢ τραχήλου περιδέραιον [Λουκ.], collier, n. m. § **σφιγγίον**, collier, n.m. ou bride, n.f. **σφιγκτήρ**, **περισφιγκτήρ**, καὶ κατ' ἐπέκτασιν **στέφανον**, κοινῶς τὸ **τσενέτι**· σιδήριόν τι δακτυλιοειδὲς ἢ **κεκαμμένον γωνιωδῶς**, χρησιμεῦον διὰ τὴν προσαρμογὴν σωλήνων ἐπὶ τῶν τοίχων ἢ διὰ τὸν σύνδεσμον δύο ἀντικειμένων, γενικῶς δὲ καλεῖται **σφιγγίον**, σιδήριον, κτλ. δι' οὗ συνδέονται δύο ἀντικείμενα, περιβάλλεται ἢ περισφίγγεται τι· || **σφιγγίον** ἢ **σφιγκτὴρ** κιόνων, collier de colonne; δακτύλιος σιδηροῦς δι' οὗ συσφίγγονται δύο κίονες ἢ τεθλασμένος τοιοῦτος· || — **ἐπιζυγίδος**, collier de guindage; || — τοῦ ὑποβασταχτηρίου τοῦ ῥυμοῦ, collier de support de timon; || **σφιγγία πρὸς κνημιώσιν** τῶν τροχῶν, colliers à enrayer les roues;

|| σφιγγία τῶν τῆς μύλης ξοΐδων (ἐν τοῖς πυριτιδοποιείοις), colliers de grattoirs de meule; || σφιγγία σιδηρᾶ, πρὸς ἀσφάλισιν καὶ ἀναστόμωσιν τῶν ὀβίδων, colliers en fer, pour fixer et aleser les obus; || σφιγγία σιδηρᾶ τῶν μηχανῶν τῶν πρὸς ἀποτομὴν τῶν προσεπιχωνευμάτων, colliers en fer, pour machines à couper les masselottes; || σφιγγία χαλινωτηρίων δυναμομετρικῶν, colliers pour freins dynamométriques.

σφίγγω, μέλ σφίγξω, ἔσφιγξα, π. πρκ. ἔσφιγμαι, δένω σφιγκτά, serrer; συσφίγγω, étreindre ou resserrer; βάλλω κοντὰ-κοντά, θλίβω, πιέζω, presser; || — τὴν χεῖρα, serrer la main; donner une poignée de main; || τὸν ἔσφιγξεν εἰς τὰς ἀγκάλας του, il le pressa (serra) dans ses bras; || σφίγξε ὀλίγον τὸ σχοινί, serrez un peu la corde; || μ' ἔσφιγγε τόσον δυνατά, ὥστε, il m'étreignait si fortement que; || — στηθόδεσμον, lacer un corset; || [τὸ ὑπόδημα] μὲ σφίγγει, me gêne; me blesse; || πρέπει νὰ σφιχθῆτε ὀλίγον, il faut vous serrer un peu; || [μεταφ.] τὸν ἔσφιγξεν ἡ πεῖνα, la faim le pressa; || τὸν ἔσφιγξαν οἱ πόνοι, ses douleurs redoublèrent [de violence]; || τὸ ψῦχος σφίγγει τοὺς πόρους, le froid resserre les pores; || — τὴν καρδίαν μου [φρ.], se contraindre; συγκρατοῦμαι, se maîtriser; καταστέλλω συγκρατῶ [τὴν λύπην, τὸν θυμόν], réprimer [son chagrin; sa colère, etc.]; se faire une raison; || — μίαν [φρ. δημ.], boire (sabler) un coup. § καθιστῶ στερεώτερον (σκληρότερον), rendre ferme (dur); δίδω εἴς τι ποίαν τινὰ σύστασιν, donner de la consistance; σκληρύνω, στερεόνω, raffermir; ou affermir; || [τὸ οἰνόπνευμα] σφίγγει τὰ οὖλα, raffermit (affermit) les gencives; || τὸ ξεῖδι σφίγγει τὸ ψάρι, le vinaigre raffermit le poisson. § [οὐδ.] ἑνόνω καλῶς, joindre bien; κλείω καλῶς, fermer bien; ἐφαρμόζομαι, s'adapter ou s'ajuster; || τὰ φύλλα τῆς θύρας δὲν σφίγγουν, les battants ne joignent pas; || τὸ συρτάρι ἔσφιγξε [καὶ δὲν ἀνοίγει] le tiroir s'est resserré. § — [ναυτ.] souquer, ἐντείνω, σφίγγω καλῶς τὸ σχοινίον ἢ δεσμὸν τινά. § [οὐδ.] καθίσταμαι δριμύτερος, devenir plus intense; αὐξάνω, s'accroître; || τὸ κρύο ἔσφιγξε, le froid est devenu plus intense; || ὁ ἄνεμος ἔσφιγξε [ναυτ.] le vent a fraîchi. § [μέσ.] προσπαθῶ, s'efforcer; καταβάλλω προσπαθείας, faire des efforts; καταβάλλω κόπους, κοπιάζω, se donner de la peine; στενοχωροῦμαι, se tourmenter; ἀσθμαίνω, λαχανιάζω, σφίγγομαι, se battre les flancs; || σφίγγεται διὰ νὰ γράψῃ δύο σειράς, il se bat les flancs pour écrire deux lignes; || [καὶ εἰρων.] μὴ σφίγγεσαι! réprimez votre ardeur; μετριάσου, modérez-vous; [οἰκ.] tout beau! σιγά, σιγά.

σφιγκτὰ [ἐπίρ.], σφιγκτῶς, ἰσχυρῶς δεμένος, en serrant; στενῶς, étroitement, adv. || [κόμβος] δεμένος σφιγκτά, fortement serré; || εἶνε σφιγκτὰ συνδεδεμένοι, ils sont étroitement liés; || τὸν ἀγκάλιασε σφιγκτά, il le serra dans ses bras; || κράτει σφιγκτά, tenez ferme; || τὸ καπέλλο αὐτὸ μοῦ ἔρχεται πολὺ σφιγκτά, ce chapeau m'est trop juste.

σφιγκταγκαλιάζω, μέλ. άσω, σφίγγω [ἰσχυρῶς] διὰ τῶν βραχιόνων (ἐν τῇ ἀγκάλῃ), serrer [fortement] dans ses bras; ἀγκαλιάζω σφιγκτῶς (περιπτύσσω) embrasser étroitement; σφίγγω ἐν ἀγκάλαις, περιπτύσσω, étreindre.

σφιγκταγκάλιασμα, ατος, τό· σύσφιγξις ἐν ἀγκάλαις, περίπτυξις, étreinte, n. f.

σφιγκτήρ, ῆρος, ὁ [ἀνατομ.], constricteur, n. m. et adj. καὶ ἐπίθετον συσφικτικός, ή, όν· συνήθως τοῦτο ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀνατομίᾳ ἐπὶ μυῶν τοῦ ὀργανισμοῦ, ὧν κυρία ἰδιότης εἶνε ἡ σύσφιγξις ἢ συστολή· || muscle constricteur, μῦς (ὁ) σφιγκτὴρ (συσφιγκτήρ)· || σφιγκτῆρος τῶν βλεφάρων παράλυσις ἢ λαγώφθαλμος, λέγεται διαστολὴ παρὰ φύσιν τῆς σχισμῆς τῶν βλεφάρων διὰ παράλυσιν τοῦ σφιγκτῆρος μυός, ὅπερ εἶνε σύμπτωμα προσωπικῆς παραλύσεως ἐξ αἰτίου ῥευματικοῦ ἢ συφιλιδικοῦ. Θεραπεύομεν καταπολεμοῦντες τὸ ἀρχικὸν αἴτιον. Ἐπὶ παλαιωθείσης παραλύσεως ἐνδείκνυται χειρουργικὴ ἐπέμβασις πρὸς στένωσιν τῆς βλεφαρικῆς σχισμῆς διὰ τῆς ταρσορραφῆς· || — [τοῦ πρωκτοῦ ἰδ.] sphincter. § σφιγκτὴρ θερμαστρίδος (πυράγρας), κτλ. maille [de tenaille], ou servante, n. f. ἤτοι ὁ δακτύλιος τῆς πυράγρας. § —, collier ou bride; βλ. σφιγγίον. § — étrier, n.m. βλ. περίδεσμος. § —, serre, n. f. πᾶν δι' οὗ περισφίγγεταί τις, π. χ. ζῶστρα, περιζῶστρα (ἀναλόγως τοῦ πράγματος).

σφιγκτός, ή, όν· (σφίγγω), ἐσφιγμένος, η, ον, στερεῶς δεδεμένος, serré, ée, adj. || σφιγκτὸς κόμβος, noeud serré; || σφιγκτὰ ὑποδήματα, des souliers trop justes; || [μεταφ.] ἔχει σφιγκτὸ χέρι, il est dur à la détente (à la desserre). § — ἀντὶ σκληρός, dur, dure; || σφιγκτὰ αὐγά, des œufs durs. § —, φιλάργυρος, avare, n. γλίσχρος, tenace.

σφιγκτοχέρης, χέρα, χέρικον [δημ.], φιλάργυρος, avare, n. σφιγκτός, γλίσχρος, tenace, adj. σφιγκτός, dur à la détente.

σφίγξ, γγός, ἡ· sphinx, n. m. τέρας τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας, γέννημα τῆς Ἐχίδνης καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Ὄρθρου (κατ' ἄλλους τοῦ Τυφῶνος ἢ καὶ τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Λαΐου). Τοῦτο ἔρριψεν εἰς Θήβας ὁ Ἄρης ἐκδικούμενος τὸν φονευθέντα ὑπὸ τοῦ Κάδμου δράκοντά του. Κατ' ἄλλους δὲ ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἥρας ἐξ Αἰθιοπίας, διότι περιεφρονήθη ὑπὸ τῶν Θηβαίων. Τὸ τέρας καθεσθὲν ἐπὶ βράχου εἰς τὴν πρὸ τῶν Βοιωτικῶν Θηβῶν ἐκ Δελφῶν ὁδὸν προέβαλλε παντὶ τῷ εἰσερχομένῳ εἰς τὴν πόλιν τὸ αἴνιγμα· «Τί εἶνε τὸ ἔχον φωνὴν καὶ ὂν τετράπουν τὴν πρωΐαν, δίπουν τὴν μεσημβρίαν καὶ τρίπουν τὴν ἑσπέραν;» Πάντα δὲ μὴ λύοντα αὐτὸ κατεβρόχθιζε, καὶ πολλοὶ οὕτως ἀπωλέσθησαν. Προεκήρυξαν τότε οἱ Θηβαῖοι ἀμοιβὴν εἰς τὸν λύτην τοῦ αἰνίγματος τὴν βασιλείαν καὶ ὡς σύζυγον τὴν Ἰοκάστην, χήραν τοῦ πρώην βασιλέως Λαΐου. Τὸ αἴνιγμα τοῦτο, ὅπερ εἶνε ὁ **ἄνθρωπος**, ἔλυσεν ὁ Οἰδίπους, ὅσ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τις καὶ ἀνεκηρύχθη βασιλεύς, ἐνυμφεύθη δὲ καὶ τὴν Ἰοκάστην, ἰδίαν αὐτοῦ μητέρα. Ἡ Σφίγξ παρίσταται ἔχουσα στῆθος καὶ κεφαλὴν παρθένου, φωνὴν ἀνθρωπίνην, πτέρυγας ἀετοῦ, σῶμα κυνὸς ἢ λέοντος καὶ οὐρὰν ὄφεως.

σφίγξιμον, ατος, τὸ καὶ

σφίγξις, εως, ἡ· τὸ σφίξιμον, δέσιμον, στερεόν, serrement, n. m. § [δημ.] βλ. **σφίξη.**

σφίδα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] (ἐκ τοῦ σκάφη, σκαφίδα) ὁ μικρὸς κάδος καὶ ὁ πίθος.

σφικτοδεμένος καὶ σφιχτοδεμένος, η, ον· ὁ σφικτὰ δεμένος.

σφικτός καὶ **σφιχτός,** ή, όν· βλ. σφιγκτός.

σφιλάτσο, τὸ [δημ.] βλ. κλῶσμα (fil de caret) καὶ **κάνναβις.**

σφίξη, ἡ [δημ.] ἡ στενοχωρία, ἐνόχλησις, gêne, n. f. ἀμηχανία, embarras, n. m. βία, presse, n. f. ‖ ἔχει σφίξη, il est dans l'embarras (μεταφ. dans la nasse = situation fâcheuse); ‖ δὲν εἶνε σφίξη, il n'y a pas de presse; ‖ τί σφίξη ἔχεις; qu'est-ce qui vous presse? § —, σφίξιμον τῶν ἐντέρων, ἔμφραξις, δυσκοιλιότης, constipation, n. f.

σφίξιμον, τό· ἡ σφίγξις, serrement, n. m. ἡ **σύσφιγξις,** serrage, n. m.

σφιχτός, ή, όν· κτλ. βλ. **σφικτός.**

σφίχτρα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], περιδέραιον, περιλαίμιον.

σφουγγαρᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], **σπογγοθήρας,** σπογγεύς, σφογγαλιεύς, ὁ ἁλιεύων σπόγγους, pêcheur d'éponges; ἢ ἔμπορος σπόγγων, marchand d'éponges.

σφουγγάρι καὶ σφουγγάριον, τό, ὑποκ. τοῦ **σπόγγος,** κοινῶς σφουγγάρι, ὁ σφόγγος καὶ σπόγγος, éponge, n. f.

σφουγγαριά, ᾶς, ἡ· coup d'éponge.

σφουγγαριάζω [δημ.] καὶ

σφουγγαρίζω, μέλ. ίσω· καθαρίζω διὰ τοῦ σπόγγου, nettoyer avec l'éponge; σπόγγῳ ἐκτρίβω, passer l'éponge; (ἀφο)σπογγίζω, éponger; [συνεκδ.] laver [la maison, le plancher], καθαρίζω, πλύνω τὴν οἰκίαν, τὸ πάτωμα, récurer (= καθαρίζω, παστρεύω).

σφουγγάρισμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ σπογγισμός, ἡ σπόγγισις, action d'éponger; ἡ κάθαρσις, πλύσις τῆς οἰκίας, τοῦ πατώματος, lavage, n. m.

σφουγγαρόπανον, τὸ [δημ.], χονδρὸν καννάβινον ὕφασμα, (πατσαβοῦρα) πρὸς ἔκπλυσιν (κάθαρσιν) τοῦ πατώματος, torchon à laver le plancher.

σφουγγᾶτον, ου, τὸ καὶ σφουγγᾶτον, omelette, n. f. τὰ ὀπτόμενα κτυπητὰ αὐγὰ ἅτινα παρουσιάζουσι τὴν ὄψιν τοῦ σφόγγου.

σφούγγια, ἡ [διάλ. Οἰνόης], τὸ πανὶ μὲ τὸ ὁποῖον καθαρίζουν τὸν φοῦρνον, **καταμάκτης,** torchon, n. m.

σφουγγίζω, μέλ. ίσω, **σπογγίζω,** καθαρίζω διὰ τοῦ σπόγγου, éponger; καθαρίζω, nettoyer; [δημ.] σκουπίζω μὲ τὸ σφουγγαρόπανον, torcher; [συνεκδ.] ἀπομάσσω (σκουπίζω) essuyer; ‖ σφουγγίζω τὰ δάκρυα, essuyer (sécher) les larmes. § [μεταφ.] πέρνω μετ' ἐμοῦ, emporter; λαμβάνω, prendre; ἁρπάζω, συμμαζεύω τὰ πάντα, rafler; ἐνθυλακόνω, empocher; ‖ αὐτὸς τὰ ἐσφούγγισεν ὅλα, c'est lui qui a tout raflé.

σφούγγισμα, ατος, τό· ἡ ἀπόμαξις, τὸ διὰ σπόγγου καθάρισμα, ἡ πρᾶξις τοῦ σφουγγίζειν, action d'essuyer (de nettoyer); κάθαρσις, καθάρισμα, nettoyage, n. m.

σφουγγιστήριον, ου, τό· γενικῶς τὸ μάκτρον, écouvillon, n. m.

σφόδρα [ἐπίρ.], σφοδρῶς, ἰσχυρῶς, δυνατά, fortement, adv. σφόδρα, λίαν, πολύ, fort, adv. εἰς ἄκρον, καθ' ὑπερβολήν, extrêmement, adv. πολύ, beaucoup, adv. λίαν, très, adv.

σφοδρός, ά, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), ὁρμητικός, violent, e, adj. δυνατός, ἰσχυρός, fort, e, adj. βίαιος, ὁρμητικός, impétueux, euse, adj. ζωηρός, vif, vive, adj. ἔντονος, intense; ‖ σφοδρὰ τρικυμία, tempête violente; ‖ σφοδρὸς πυρετός, fièvre forte; ‖ σφοδρὸν συνάχι, gros rhume; ‖ σφοδρὰ πάθη, des passions véhémentes (fortes); ‖ σφοδρὸς ἄνεμος, vent fort (violent); grand vent; ‖ σφοδρὸν ψῦχος, froid intense; ‖ σφοδρὰ προσβολή, rude attaque; ‖ σφοδρὰ ἐπιθυμία, désir ardent (violent).

σφοδρότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ σφοδροῦ, βιαιότης, ὁρμητικότης, violence, n. f. véhémence, n. f. impétuosité, n. f. ἡ ἐν τῷ πράττειν καὶ λέγειν δεινότης, θερμότης, ardeur, n. f. [Πλατ. πολιτ.]· βλ. **ἔντασις,** intensité, n. f.

σφοδρύνω, σφοδρόν, ὁρμητικὸν ποιῶ, παθ. σφοδρύνομαι = γίνομαι σφοδρός, devenir plus violent (plus fort); ἐπαυξάνω, augmenter; forcer; ‖ [ναυτ.] ὁ ἄνεμος σφοδρύνει, le vent fraîchit; ‖ ὁ ἄνεμος σφοδρύνεται (σφοδρύνει), le vent force; ‖ ἡ φιλονεικία ἐσφόδρυνε, la dispute s'échauffa.

σφοδρῶς [ἐπίρ. τοῦ σφοδρός], μετὰ βιαιότητος, ὁρμητικότητος, σφοδρότητος, avec violence; βιαίως, ὁρμητικῶς, violemment, adv. impétueusement, adv. δυνατά, ἰσχυρῶς, fortement, adv. ‖ ὁ ἄνεμος ἔπνεε σφοδρός, le vent soufflait avec violence; ‖ — ἐπιθυμῶ, je désire ardemment (vivement).

σφουμίλιον, ου, τὸ [ζωγραφ.], estompe, n. f. ἐπιχρώστης, κύλινδρος δερμάτινος ἢ χάρτινος, ὀξὺς κατὰ τὸ ἄκρον πρὸς ἐξάπλωσιν ἢ ἐπαλειφὴν χρώματος ξηροῦ.

σφουμιλόω-ῶ, μέλ. ώσω· estomper, ἐπιχρίω, διὰ τοῦ **σφουμιλίου** ἐξαπλόνω τὸ ἐξεσμένον ἢ τετριμμένον μολυβδοκόνδυλον ἢ ξηρὸν χρῶμα ἐπὶ τοῦ χάρτου.

σφονδύλι(ον), τὸ [ἀτράκτου], ὁ σφόνδυλος, le peson [de fuseau]; σφόνδυλον λέγεται τὸ συναπτόμενον εἰς τὴν ἄτρακτον στρογγύλον καὶ βαρὺ σῶμα, διὰ νὰ περιστρέφηται τὸ νῆμα εὐκόλως· ‖ [μεταφ.] τοῦ ἐφάνη ὁ οὐρανὸς σφονδύλι [φρ. δημ.], il a vu des anges violets; il a vu mille lanternes. § — [ναυτ.], pomme (n. f.) ou pomme de racage, σφονδύλια (pommes) λέγονται μικρὰ ἐλλειψοειδῆ ξύ-

λινα τεμάχια διατετρυπημένα διαμπερῶς κατὰ τὸν ἄξονά των πρὸς διάβασιν τροπῶν ἵνα ἀποτελεσθῶσιν αἱ ἀγκοῖναι· ‖ ἔντμητα σφονδύλια, pommes gougées (n. f.) ou pomme de conduite, εἶνε εἶδος λοβῶν (moques) φερόντων γλυφήν, δι' ἧς ἐναρμόζονται ταῦτα ἐπὶ τῶν ἐξαρτίων. Τὰ σφονδύλια ταῦτα φέρουσι καὶ μίαν ἢ πλειοτέρας ὀπὰς χρησιμευούσας πρὸς διάβασιν τῶν καλωδίων.

σφόνδυλος, ου, ὁ· τὸ ῥάπισμα, κοινῶς χαστοῦκι, soufflet, n. m. ὁ γρόνθος, κοινῶς γροθιά, coup de poing. § —, ὁ σπόνδυλος, vertèbre, n. m. § σφόνδυλος καὶ σπόνδυλος, cloche n. f. ou tambour, n. m. σπόνδυλος, ὁ, καλεῖται οὕτω τὸ λεῖον μέρος τοῦ κορινθιακοῦ κιονοκράνου (la partie lisse du chapiteau corinthien), πέριξ τοῦ ὁποίου εἰσὶ τοποθετημένα τὰ φύλλα τῆς ἀκάνθης κτλ. ὁ σφόνδυλος οὗτος εἶνε εὐρύτερος πρὸς τὸ ἄνω αὐτοῦ μέρος. § — [ἀρχιτ.] tambour, κυλινδρικὸς μονόλιθος· καλοῦνται οὕτω τὰ τεμάχια τῶν λίθων ἢ μαρμάρων τὰ ἐπιτιθέμενα ἀλλήλων πρὸς ἀποτέλεσιν τοῦ κορμοῦ κίονος τινὸς (fût d'une colonne). § [μηχ.] σφόνδυλος, tambour, διάφραγμά τι κυλινδρικόν, ὁ σφόνδυλος. § σφόνδυλος, tambour, σωλὴν οὗτινος τὰ ἄκρα ἔχουσι διάφορον διάμετρον χρησιμεύων διὰ τὴν ἕνωσιν δύο σωλήνων διαφόρου πάχους. § — [ἀρχιτ.] tronçon, n. m. ἐπιμήκης σφόνδυλος ἢ κυλινδρικὸς μονόλιθος, καλοῦνται οὕτω τεμάχια μαρμάρου ἢ λίθου, ἐξ ὧν δύο, τρία ἢ τέσσαρα τοιαῦτα ἐπιτιθέμενα ἐπ' ἀλλήλων σχηματίζουσιν ὁλόκληρον τὸν κορμὸν τοῦ κίονος, διαφέρουσι δὲ ἀπὸ τοὺς σφονδύλους (tambours) καθότι οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἔχουσιν ὕψος μικρότερον τῆς διαμέτρου των. Εἰς τοὺς κίονας τοὺς κατασκευαζομένους δι' ἐπιμήκων σφονδύλων, οὗτοι ἐπιτίθενται ἐπ' ἀλλήλων ὀρθίως (en délit), ἐν ᾧ εἰς τοὺς διὰ σφονδύλων (tambours) κατασκευαζομένους, οὗτοι τοποθετοῦνται κατὰ τὴν διάστρωσίν των (sur leur lit).

σφοντύλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἀντὶ σφονδύλι, ὁ σπόνδυλος, ἐργαλ. γυναικεῖον· βλ. σφονδύλι.

σφουγγάρι [δημ.], βλ. σφογγάρι, κλπ.

σφουγγᾶτον, τό· βλ. σφογγᾶτον.

σφουγγίζω, βλ. σφογγίζω, κλπ.

σφουγγιστήριον, βλ. σφογγιστήριον· ‖ — βλ. ἀπόσμηκτρον (lavoir).

σφούνια, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου]· ἡ ξηρασία καὶ ῥημ. σφουνῶ καὶ σφουνίζω = ξηραίνω τὰ βρεγμένα φορέματά μου.

σφουριάζει τριτοπρ. [διάλ. Ἠπείρου], σφυριάζει, ξηραίνεται πολύ· βλ. καὶ σφούνια.

σφραγιδόκηρος, ου, ὁ· τὸ κοινῶς βουλοκέρι, cire à cacheter.

σφραγιδόλιθος, ου, ὁ· λίθος κεχαραγμένος (χρήσιμος) ὡς σφραγίς, pierre gravée; βλ. σφραγίς.

σφραγιδοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ τῆς σφραγῖδος φύλαξ, ὁ φυλάσσων τὴν σφραγῖδα, garde du sceau (des sceaux), ἰδίως τὴν μεγάλην τοῦ κράτους σφραγῖδα.

σφραγίζω, μέλ. ίσω, ἐπιβάλλω σφραγῖδα, cacheter, sceller (συνώνυμα σημαίνοντα τὸ μὲν πρῶτον σφραγίζω διὰ σφραγῖδος ἰδιωτικῆς: cacheter une lettre = σφραγίζω ἐπιστολήν· τὸ δὲ δεύτερον διὰ σφραγῖδος δικαστικῆς ἢ διοικητικῆς: ἐσφράγισαν τὸ κατάστημά του, on a scellé son magasin ἢ on a mis (ou) apposé le scellé ἢ les scellés à son magasin); ‖ ὁ εἰρηνοδίκης ἐσφράγισε τὴν θύραν, le juge de paix scella la porte; ‖ ἐσφράγισαν τὰ πράγματά του, on a mis (apposé) les scellés sur ses effets; ‖ σφραγίζω (ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ταχυδρομείου στελλομένων ἐπιστολῶν, ἐφημερίδων, κτλ.), timbrer; ‖ [εἰς τὰς δημοσίας βιβλιοθήκας] τὰ βιβλία σφραγίζονται, les livres sont timbrés; ‖ — διαβατήριον, timbrer un passeport. § — [σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ] ἐπισημαίνω, contrôler; (διὰ τοῦ στιγέως) poinçonner; βλ. καὶ ἐπίσημον.

σφραγίς, ἴδος, ἡ (κοινῶς ἡ βοῦλλα, βλ. λέξιν), cachet, n.m. sceau, n. m. [cachet λέγεται ἡ σφραγὶς παντὸς ἰδιώτου καὶ sceau ἡ ἐπίσημος τῆς δικαστικῆς ἢ διοικητικῆς ἀρχῆς· ἀμφότεραι δὲ αἱ λέξεις δηλοῦσιν οὐ μόνον τὸ ἐργαλεῖον, ἀλλὰ καὶ τὸν τίτλον, τὸ ἐκμαγεῖον (ἀποτύπωμα) τῆς σφραγῖδος· π. χ. le cachet d'une lettre; le sceau d'un brevet, d'une patente, d'un passeport]; ‖ ἡ σφραγὶς τῶν χαρτοσήμων, τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ταχυδρομείου, timbre, n.m. (βλ. σφραγιστὴρ καὶ σήμαντρον)· [ἡ ἐπὶ χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν σκευῶν] ὁ στιγεύς, poinçon; ἡ ἐπισήμανσις, contrôle, n. m. [μεταφ.] τὸ ἀποτύπωμα, τύπος, empreinte, n.f. ‖ ἐπέθηκε τὴν σφραγῖδά του, il a appliqué (apposé) son cachet; ‖ [μεταφ.] ἡ σφραγὶς τῆς ἀληθείας, le cachet de la vérité; ‖ ἡ σφραγὶς τῆς μεγαλοφυΐας, l'empreinte du génie; ‖ ἡ μεγάλη σφραγὶς τοῦ κράτους, le grand sceau de l'état; ‖ ἡ ἐπιστολὴ φέρει τὴν σφραγῖδα τοῦ ταχυδρομείου Κερκύρας, la lettre porte le timbre (est timbrée) de Corfou; ‖ ἡ σφραγὶς τοῦ χαρτοσήμου, le timbre; ‖ — δικαστικῆς ἀρχῆς, scellé, n. m. ἢ scellés; ‖ ἐπιθέτω τὴν σφραγῖδα ἐπὶ τοῦ δεῖνος ἢ δεῖνος καταστήματος, apposer les scellés à tel ou tel magasin; ‖ [νομ.] ἐπίθεσις (λύσις, ῥῆξις) σφραγίδων, apposition (levée; bris) de scellés. § — [ἐκκλ.] τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, signe de la croix. § σφραγίς, pointure, n. f. βλ. σῆμα μεγέθους. § σφραγίς, sceau (de l'état); καλεῖται οὕτως ἡ μεγάλη σφραγὶς τοῦ Κράτους ἡ χρησιμεύουσα πρὸς σφράγισιν ἐπισήμων ἐγγράφων ἢ ἁπλῶς ὅπως τεθῇ τὸ ἔμβλημα ἐπὶ τῶν πρωτοτύπων ἐγγράφων τῶν δημοσίων ἀρχῶν. Ἀρθ. 248 καὶ 249 Στ. Π. Νομ. § σφραγίς, cachet, n. m. τεμάχιον ξύλου, λίθου, μετάλλου ἢ πολύτιμος λίθος, ἐφ' οὗ εἶνε κεχαραγμένον ἔμβλημά τι, μυθολογικὴ σκηνή, ἱστορικὸν γεγονός, προσωπογραφία, ζῶον, πρᾶγμα ἢ ἄλλη παράστασις καὶ ὅπερ χρησιμεύει εἰς σφράγισιν ἐπιστολῶν, συμβολαίων ἢ καὶ ταμείων, οἰκιῶν, κτλ. Ἡ τῶν σφραγίδων χρῆσις ἦτο λίαν διαδεδομένη παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἕκαστος δὲ δυνά-

μενος εἶχε τοιαύτην, καὶ οἱ πλουσιώτεροι ἐκ πολυτίμων μετάλλων. Ἡ δὲ τοιαύτη τῶν σφραγίδων χρῆσις ἐπέφερε τὴν παραποίησιν αὐτῶν, ἐξ οὗ καὶ διὰ νόμου ἀπηγορεύθη τοῖς σφραγιδογλύφοις ἡ διατήρησις τῶν τύπων τῶν σφραγίδων. Βραδύτερον ἀντὶ σφραγίδων ἐχρησίμευον οἱ δακτυλιόλιθοι, οἵτινες ἐπὶ τούτῳ ἦσαν γλυπτοί. Οἱ δὲ δακτύλιοι οἱ ἄνευ τοιούτου λίθου ἢ ψήφου ἐκαλοῦντο ἄψηφοι.

σφράγισις, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ πρὸς ἱερουργίαν προσφερόμενος ἐσφραγισμένος ἄρτος, τὸ καλούμενον πρόσφορον.

σφράγισις, εως, ἡ καὶ

σφράγισμα, ατος, τό· τὸ σφραγίζειν, ἐκτύπωμα σφραγῖδος, action de cacheter (; de sceller) ; ἡ ἐπίθεσις σφραγῖδος, application de cachet ; le sceau ; [νομ.] apposition de scellés ; ‖ —, ἡ ἐπίθεσις τῆς σφραγῖδος (timbre), timbrage, n. m. ‖ —, ἐπισήμανσις διὰ τοῦ στιγέως, poinçonnement, n. m. βλ. σφραγίζω, σφραγίς.

σφραγιστήρ, ῆρος, ὁ· τὸ δι' οὗ σφραγίζομεν ὄργανον, timbre, n.m. ‖ — ξηρός, timbre sec; βλ. σφραγὶς καὶ σήμαντρον. § —, griffe n. f. ‖ ὑπογράφω διὰ σφραγιστῆρος, signer au moyen d'une griffe. § —, ὁ στιγεύς, δι' οὗ σφραγίζεταί τι, poinçon, n. m.

σφραγιστήριον, ου, τό· τὸ δημόσιον γραφεῖον ἐν ᾧ ἐπισημαίνονται τὰ δημόσια ἔνσημα, χαρτόσημον, κλπ. office du timbre.

σφραγιστής, ου, ὁ· ὁ σφραγίζων, ὁ ἐπιθέτων σφραγῖδας, scelleur, n.m. timbreur, n.m.

σφραγιστικός, ή, όν· sphragistique, adj. ἀφορῶν τὰς σφραγῖδας, qui a rapport aux sceaux et aux cachets ; ‖ σφραγιστικὴ [ἐν. τέχνη], sphragistique, n. f. science des sceaux, des cachets.

σφραγιστός, ή, όν· ὁ ἐφ' οὗ ἐτέθη ἡ σφραγὶς (βλ. λέξιν), cacheté, ée, adj. scellé, ée, adj. ἔνσημος, ἐπισημανθείς, timbré, ée, adj. ‖ ἐπὶ σφραγιστοῦ χάρτου, sur papier timbré; § —, σφραγισμένος διὰ στιγέως, poinçonné, ée, adj.

σφράζω [δημ.], βλ. φράσσω. § —, σφίγγω, serrer ; εἶμαι πολὺ στενός, être trop étroit (trop juste).

σφρακτός, ή, όν [δημ.], στενός, étroit, e, adj. συνεσφιγμένος, serré, ée, adj. ὁ στενῶς ἐφηρμοσμένος, στενός, trop juste.

σφρῖγος, ους, τό· πληθὺς χυμῶν, ὑγείας, εὐρωστίας, δυνάμεως, abondance de sève, de santé, de force ; χυμός, sève, n. f. ζωηρότης, θερμότης, ardeur, n. f. δύναμις, εὐρωστία, vigueur, n. f. ἀφθονία χυμοῦ, ὀργασμός, exubérance, n. f.

σφριγῶ (άω), μέλ. ήσω (ἐπὶ ἀνθ. ζώων ἢ φυτῶν), εἰμὶ ἐν πλήρει ὑγείᾳ, ἰσχύει, ἀκμῇ, ῥωμαλέος, εὔρωστος, εἶμαι πλήρης χυμοῦ (δυνάμεως, ὑγείας, être plein de sève (de vigueur ; de santé, etc.) ; εἶμαι εὔρωστος, ζωηρός, être fringant ; ὅθεν μεταφ. σφοδρῶς ἐπιθυμῶ, ἐπιζητῶ τι, ὀργάω-ῶ· ‖ σφριγῶσα ὑγεία, santé exubérante, ἤτοι ὀργάζουσα.

σφυγμικός, ή, όν· εἰς τὸν σφυγμὸν (pouls) ἀνήκων, ἀναφερόμενος, pulsatif, ive, adj. ἀφορῶν τὸν σφυγμόν, pulsatoire, adj. sphygmique, adj. qui appartient, qui a rapport au pouls.

σφυγμογραφία, ας, ἡ· sphygmographie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ μετρεῖν τὴν ταχύτητα τῶν σφυγμῶν διὰ τοῦ σφυγμομέτρου. Ἄλλοτε ἔλεγον σφυγμομετρία (sphygmométrie).

σφυγμόμετρον, ου, τό· ὄργανον δι' οὗ μετροῦνται οἱ σφυγμοί, sphygmographe, n. m. (ἄλλοτε ἔλεγον sphygmomètre, n. m.) λέγουσιν ἐπίσης pulsographe καὶ pulsimètre.

σφυγμομετρῶ (έω), μέλ. ήσω, μετρῶ τὴν ταχύτητα τοῦ σφυγμοῦ, mesurer le (la vitesse du) pouls.

σφυγμός, οῦ, ὁ· κίνησις καὶ κτύπημα τῶν ἀρτηριῶν (battement des artères) ἣν αἰσθάνεταί τις εἰς διάφορα τοῦ σώματος μέρη καὶ ἰδίως εἰς τὸν καρπὸν τῆς χειρός, pouls, n. m. ἡ κίνησις τῆς καρδίας καὶ τῶν ἀρτηριῶν κατὰ διαστολὴν καὶ συστολὴν γινομένη, ἤτοι ὁ παλμός, τὸ κτύπημα τοῦ σφυγμοῦ, ἡ σφύξις, pulsation, n. f. ‖ — τακτικός, ἄτακτος, pouls réglé, déréglé ; ‖ ἑκατὸν σφυγμοὶ εἰς τὸ λεπτόν, cent pulsations à la minute ; ‖ πιάνω τὸν σφυγμὸν τινός, tâter le pouls de quelqu'un ; [καὶ μεταφ.], βολιδοσκοπῶ, sonder ; ‖ [μεταφ.] εὑρίσκω τὸν σφυγμὸν τινός, trouver le côté faible de quelqu'un.

σφύζω, εἰς κίνησιν σφοδρὰν εἰμί, ἐπὶ τοῦ αἵματος, κτυπῶ δυνατά, ἐπὶ σφοδροτέρου κτυπήματος τοῦ σφυγμοῦ ἐν καιρῷ τῶν φλογώσεων, ὅθεν καὶ κτυπῶ δυνατά, πάλλω, battre; ‖ [μεταφ.] τὸ αἷμά του σφύζει, le sang lui bout dans les veines.

σφύξις, εως, ἡ· βλ. σφυγμὸς (pulsation) § σφύξις, ἡ, παλμός, palpitation, n. f. ‖ σφύξεις καρδιακαί, palpitations de cœur.

σφῦρα, ας, ἡ· marteau, n. m. αἰτ. τὴν σφῦραν· χαλκευτικὸν ἢ τεκτονικὸν ἐργαλεῖον καὶ ὑποκορ. σφυρίον καὶ σφύριον, τὸ (petit marteau), κοινῶς τὸ σφυρί. Σφῦρα ἐστὶ τεμάχιον σιδήρου ἐστειλεωμένον (emmanché) χρήσιμον εἰς τὰς τέχνας. Καλεῖται ὀπὴ (œil) ἡ τρῦπα τοῦ σιδήρου ἐν ᾗ εἰσέρχεται ὁ στειλεός, κρόταφος (tête ou gros bout) τὸ ἐπίπεδον μέρος δι' οὗ σφυροκοποῦσι, καὶ λεπτὸν ἄκρον (ἢ γένυς, panne) ἢ αἰχμηρὸν μέρος (pointe du marteau) τὸ ἀντίθετον τοῦ κροτάφου μέρος. Ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν σφῦραι· ‖ — δίχηλος, marteau à panne fendue ; ‖ marteau têtu ἢ à tête, ἢ ἁπλῶς têtu, ὁ τύκος τῶν οἰκοδόμων καὶ λατόμων, κοινῶς τὸ σφυρὶ τῶν χτιστῶν καὶ τόκος (Πολυδ. Ὀνομ. Ζ. 119). Ὁ τύκος ἐστὶ σφῦρα μετὰ τετραγώνου κεφαλῆς δι' ἧς θραύουσι τὰ ἐξέχοντα μέρη τοῦ λίθου· γενικώτερον δὲ τύκος (têtu) καλεῖται ἡ σφῦρα τῶν λιθοξόων δι' ἧς λαξεύουσι τοὺς λίθους, τυκωτὸς δὲ (têtué) καλεῖται ὁ κατεσκευασμένος ἢ ὁ ἐξειργασμένος διὰ τοῦ τύκου λίθος· ‖ — στρογγυλοποιὸς (σιδηρουργοῦ), marteau à bigorner; ‖ — γαρνωτική, marteau

à boiter ; βλ. γάρνον (boite de roue) ; || — ἀποπηλωτική (ἀπὸ πηλός, ἀπηλόω-ῶ), marteau à décroûter ἢ marteau à dépouiller ; || — ἐμπροσθοκόπος, marteau à (ἢ de) devant ; ἡ ὀνομασία αὕτη δίδεται ἐκ τῆς σχετικῆς θέσεως τοῦ ἄκμονος ἐφ' οὗ τὸ πρᾶγμα σφυροκοπεῖται ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν μέρους· || — κοιλαντική, marteau à emboutir ; σφῦρά τις τῶν σιδηρουργῶν δι' ἧς ἐνεργοῦνται κοιλάνσεις, ὅπως διὰ τοῦ **κοιλαντῆρος** (emboutoir)· || **χειρόσφυρα**, ἡ marteau à main, σφῦρα ἐγχειρίδιος· || — πρὸς ἐπιπάκτωσιν, marteau à nayer; || — λειωτικὴ τοῦ πεταλείου, marteau à planer la tôle; || κέστρα ὀδοντωτή, κοινῶς **θεραπίνα**, marteau à pointe ou marteau bretté ou laie=σφῦρα ὀδοντωτή· || ἐπικοπὶς λιθοξόου, marteau à pointes et à tranche de tailleur de pierres ; || τυχόκεστρον (λιθοξόου καὶ οἰκοδόμου, marteau à tête et à pointe ; βλ. ἀνωτέρω **τύκος**, marteau têtu ; || σφῦρα ὑγραντική, marteau à suage (dit travers) (ἐκ τοῦ ὑγραίνειν τὸν σίδηρον, suer le fer); || — ῥινοχαρακτική, marteau à tailler les limes ; || σφῦρα πλαγιοκόπος (πλάγιος, κόπτω), marteau à traverse ; ἡ ὀνομασία αὕτη δίδεται ἐκ τῆς σχετικῆς θέσεως τοῦ ἄκμονος ἐφ' οὗ τὸ πρᾶγμα σφυροκοπεῖται ἐκ τῶν πλαγίων· || **σφῦρα**, ἡ· marteau d'armes ; ὅπλον ἀγχέμαχον ἐν σχήματι σφύρας, μετὰ μεγαλειτέρου ὅμως στειλαιοῦ· || σφυρίον τοῦ ξυλουργοῦ, marteau de charpentier ; || — χαλκοτυπική (ἢ χαλκοτύπου), marteau de chaudronnier ; || — ἡλοκοπική, marteau de cloutier ; || — στεγαστοῦ, marteau de couvreur ; || — οἰκοδόμου, marteau de maçon, τὸ σφυρί, σφυροκόπανον· || σφυροκόπανον οἰκοδόμου, marteau de maçon (à tête et à tranche) ; || **πετάλωτρον**, marteau de maréchalerie, σφυρίον ἐγχειρίδιον τοῦ πεταλωτοῦ· || marteau de martinet ; βλ. **αἶρα** (martinet) ; || σφυρίον λεπτουργοῦ, marteau de menuisier ; || — ἐδαφοστρώτου, marteau de paveur; || σφυρίον γυρωτικόν, marteau rivoir (γυρόω-ῶ, river); || σφυρίον γυρωτικὸν τοῦ σφυρηλάτου, marteau rivoir du forgeron ; || σφυρίον γυρωτικὸν κλειθροποιοῦ, marteau rivoir du serrurier ; || — χαλκῆ, marteau en cuivre ; || **ῥαιστήρ**, ῆρος, ὁ (ἐκ τοῦ ῥαίω), gros marteau; || **κροταφίς**, ίδος, ἡ· marteau pointu; || — ξυλίνη, maillet, n. m.= ξυλόσφυρα τῶν ξυλουργῶν, κτλ. [ναυτ.], βλ. **τυπάς**· || **ὑπερόσφυρα**, ας, ἡ· marteau-pilon, n. m. σφῦρα ἐν εἴδει ὑπέρου ἐνεργοῦσα τῇ ἐνεργείᾳ ἀτμοῦ ἢ ὕδατος· || face de marteau ou aire de marteau = τὸ ἐπίπεδον μέρος τοῦ κροτάφου τῆς σφύρας δι' οὗ σφυροκοποῦσι· || **σφυρίον**, ου, τό, κοινῶς τὸ σφυράκι, martelet, n. m. ou petit marteau ; || — τῶν λατόμων· βλ. τύκος, pic à roc ; || σφῦρα ὀδοντωτή· βλ. **κέστρα**. § σφῦρα τοῦ ὅπλου, chien (m.) de fusil ; ἡ σφῦρα, κοινῶς ὁ λύκος (loup) ἢ κόκκορας. Ἐξωτερικὸν τμῆμα τοῦ **ἐμπυρέως** (platine) τοῦ ὅπλου. Εἰς τὰ πυριτοφόρα ὅπλα (armes à silex) ἡ σφῦρα (ὁ κίκιρρος, κατὰ Χαντζερῆν), συγκρατεῖ τὸν **πυρόλιθον** (pierre à feu), μεταξὺ δύο σιαγόνων (mâchoires). Εἰς τὰ κρουστικὰ μεθ' ἑστίας ὅπλα (armes à percussion à cheminée), ἡ σφῦρα πλήττει τὸ ἐπὶ τῆς ἑστίας εὑρισκόμενον καψύλλιον. Εἰς τὰ σημερινὰ ὅπλα ἡ σφῦρα εἶνε τεμάχιόν τι εὑρισκόμενον πρὸς τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ **κινητοῦ οὐραίου** (culasse mobile), ὅπερ τῇ ἐνεργείᾳ τῆς σκανδάλης, φέρει ἀποτόμως τὸν **ἐπικρουστῆρα** (percuteur) πρὸς τὰ ἐμπρός, ὅστις πλήττει τὸ ἐπὶ τοῦ φυσιγγίου καψύλλιον καὶ ἐπέρχεται ἡ ἀνάφλεξις. Ἡ σφῦρα τοῦ ὅπλου Gras καὶ τοῦ γαλλικοῦ ὅπλου σύγκειται ἐκ κυλινδρικοῦ τμήματος ἄνωθεν τοῦ ὁποίου ὑπάρχει κράτυσμα ἐπεκτεινόμενον πρὸς τὰ ἐμπρὸς πλειότερον τοῦ κυλινδρικοῦ τμήματος, ἀπολῆγον δὲ πρὸς τὰ ὀπίσω εἰς ῥομβωτὴν **κυρβασίαν** (crête quadrillée). Ὑπὸ τὸ κράτυσμα ὑπάρχει ὁ ἀνασταλτικὸς σφὴν (coin d'arrêt), εἰς δὲ τὸ κατώτερον μέρος τῆς σφύρας διακρίνεται ἡ **ἀσφαλιστικὴ ἐγκοπὴ** (cran de sûreté) καὶ ἡ ἐγκοπὴ τῆς **καταβιβάσεως** (cran de l'abattu).

σφυρά, τὰ [ἱππολ.] λευκὰ σφυρά, talons blancs (κατὰ τὸ Β. Δ. τὸ κανονίζον τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πυροβολικοῦ), καὶ **λευκόσφυρος** (κατὰ Πλάβιον)· καλεῖται οὕτως ὁ ἵππος ὅταν τὸ ἐπὶ τῶν ποδῶν λευκὸν σημεῖον περιλαμβάνῃ τὰ σφυρὰ ἢ τὰς πτέρνας.

σφύραινα, ας, ἡ· ἰχθὺς θαλάσσιος (κληθεὶς οὕτως ἐκ τοῦ σχήματος), sphyrène ; brochet de mer.

σφυράκι, τὸ [δημ.], βλ. **σφυρίον**, martelet, n. m.

σφυρηλασία, ας, ἡ· forgeage ou forgement, n. m. action de forger.

σφυρηλασία, ας, ἡ· βλ. σφυρηλάτησις.

σφυρηλατεῖον, ου, τό· βλ. σφυροκοπεῖον.

σφυρηλάτης, ου, ὁ· γενικῶς forgeron, n. m. ouvrier forgeron ; κοινῶς ὁ **γύφτος**· βλ. καὶ σιδηρεύς· ὁ σφυροκόπος, marteleur, n. m.

σφυρηλατήσιμος, ος, ον ἢ σφυρηλατούμενος, malléable, adj. ὁ δυνάμενος εὐκόλως νὰ σφυροκοπηθῇ· π. χ. fer malléable à froid =σίδηρος εὐκατέργαστος ἐν ψυχρῷ (χωρὶς νὰ πυρωθῇ).

σφυρηλάτησις, εως, ἡ καὶ σφυρηλασία, ἡ πρᾶξις τοῦ σφυρηλατεῖν, action de marteler (de forger) ; martelage, n. m. ou forgeage au marteau ; ἡ **σφυροκοπία**, ἡ σφυροκόπησις, ἤτοι ἐπεξεργασία διὰ κτυπήματος τῆς σφύρας. § —, corroyage du fer, συγκόλλησις **διὰ πυρακτώσεως**, ἤτοι ἡ διὰ σφυρηλατήσεως γινομένη συγκόλλησις λευκοπυρωθέντων τεμαχίων σιδήρου, εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀποτελέσωσιν ὁμογενὲς τεμάχιον. § — ψυχρὰ ἢ ψυχρηλάτησις, écrouissement, n. m. écrouissage, n. m. βλ. **σφυρηλατῶ ἐν ψυχρῷ**. § —, forge, n. f. τὸ σφυρηλατεῖν.

σφυρήλατος, ος, ον, martelé, ée, adj. forgé, ée, adj. ὁ διὰ τῆς σφύρας ἐξειργασμένος, σφυροκοπημένος, δουλευμένος, ἰδίως ἐπὶ χαλκευομένων μεταλλικῶν ἔργων, ἀντίθ. τοῖς

χωνευτικοῖς ἔργοις· || σίδηρος σφυρήλατος, fer forgé.

σφυρηλατῶ (έω), μέλ. ήσω, γενικῶς σφυροκοπῶ, marteler ; (ἐκ τοῦ martel), ἐπεξεργάζομαί τι διὰ κτυπημάτων τῆς σφύρας. § —, forger ἐπεξεργάζομαι μέταλλον διὰ κτυπημάτων τῆς σφύρας· χαλκεύω (βλ. **σιδηρεύς**, forgeur); || **σφυρηλάτησις**, action de forger ἢ forgeage, καὶ **χαλκεία**, [αἱ ἐκ τῆς σφυρηλατήσεως τοῦ σιδήρου ἢ χαλκοῦ ἀποπίπτουσαι σκωρίαι λέγονται batitures ou battitures, n. f. || **σφυρηλατῶ τὸν σίδηρον, σιδηρεύω, σιδηρουργέω-ῶ**, forger ou travailler le fer ; || σφυρηλατῶ τὸν χαλκὸν ἢ ἁπλῶς χαλκεύω, forger ou travailler le cuivre ; || — ἐν θερμῷ = **μυδρηλατῶ**, forger à chaud, ἤτοι κατεργάζομαι τὸ μέταλλον πεπυρακτωμένον. § **σφυρηλατῶ ἐν ψυχρῷ**, forger à froid = **ψυχρηλατέω-ῶ**, écrouir, ἤτοι σφυρηλατῶ ψυχρὸν μέταλλόν τι ἵνα τὸ καταστήσω σκληρότερον, πυκνότερον καὶ ἐλαστικότερον. Ὁ λίαν σφυρηλατημένος ἐν ψυχρῷ σίδηρος καθίσταται **ψαθυρὸς** (cassant) ; **ψυχρήλατος**, ον· écroui, ie ; || **ψυχρὰ σφυρηλάτησις**, écrouissement, **ψυχρηλάτησις**, ἡ. § σφυρηλατῶ, corroyer le fer (l'acier, etc.) κατεργάζομαι τὸν σίδηρον (τὸν χάλυβα, κτλ.) ὄντα πεπυρακτωμένον, **σφυρηλατῶ καὶ συγκολλῶ** δύο μεταλλικὰ τεμάχια διὰ πυρακτώσεως.

σφυρί, τὸ [δημ.] βλ. **σφῦρα**, marteau, n. m. [κτίστου ἰδ,] βλ. **σφυροκόπανον** grelet, n. m. [ξύλινον] ξυλόσφυρα (βλ. καὶ **τυπάς**), maillet, n. m. || βγάζω (βάζω) εἰς τὸ σφυρὶ [φρ. μεταφ.], mettre à l'encan [aux enchères]= **πλειστηριάζω**.

σφυριάζω [διάλ. Ἠπείρου] γίνομαι ἢ εἰμὶ ξηρὸς ὡς ἡ σφῦρα.

σφύριγμα, ατος, τὸ [δημ.] βλ. **σύριγμα**.

σφυρίδα, ας, ἡ [ἰχθ.] mérou, n.m. § σφυρίδα, ας, ἡ [διάλ. Νάξου] εἶδος ἰχθύος· 2) πλέγμα ἐκ βούρλων εἰς σχῆμα καλάθου πρὸς ὑποδοχὴν ἐλαιῶν.

σφυρίζω [δημ.], βλ. **συρίζω**.

σφυρικτής, οῦ, ὁ [πτην.], sittelle, n. f.

σφυρίκτρα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **συρίκτρα**.

σφυρίον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ σφῦρα, martelet, n. m. ou marteau, n. m. βλ. **σφῦρα**.

σφυροκόπανον, τό· grelet, n. m. ἡ σφῦρα, τὸ σφυρὶ τοῦ οἰκοδόμου, marteau de maçon, βλ. καὶ **σφῦρα**· || —, merlin, n.m. σφῦρα μετὰ μακροῦ στειλαιοῦ.

σφυροκοπεῖον, τό· forge, n. f. **σφυρηλατεῖον**, τό, τὸ κατάστημα ἔνθα γίνεται χρῆσις πολλῶν καὶ οἱωνδήποτε σφυρῶν, **εἴτε** ὑδροκινήτων, εἴτε ἀτμοκινήτων.

σφυροκόπημα, ατος, τό· ἡ **σφηροκοπία**.

σφυροκόπησις, εως, ἡ· ἡ **σφυροκοπία**· || —, refoulement (n. m.) des métaux ou de la matière = σφυροκόπησις τοῦ μύδρου· || —, τὸ κτύπημα διὰ τῆς σφύρας, action de rabattre ; βλ. καὶ **σφυροκοπῶ**.

σφυροκοπία, ας, ἡ· γενικῶς ἐπεξεργασία διὰ κτυπημάτων τῆς σφύρας, travail au marteau ; martelage, n. m. βλ. καὶ **σφυροκόπησις**.

σφυροκόπος, ου, ὁ· ὁ ἐργαζόμενος διὰ τῆς σφύρας, qui travaille au marteau ; marteleur, n. m. § —, ὁ σφυρηλάτης, forgeron, n. m.

σφυροκοπῶ (έω), μέλ. ήσω· κατεργάζομαι τί διὰ κτυπημάτων τῆς σφύρας, travailler au marteau ; marteler ; || —, κατασφυροκοπῶ τὸν μύδρον, refouler la matière, ἤτοι πεπυρακτωμένον σίδηρον ἢ ἐν γένει μέταλλον· || —, κτυπῶ τι διὰ τῆς σφύρας, rabattre ; || σφυροκοπῶ τὰς κεφαλὰς τῶν βλήτρων, rabattre les têtes des boulons ; || — τὸν σίδηρον, battre le fer ; βλ. καὶ **σφυρηλατῶ**, forger ; || — τὸ μέταλλον, battre le métal ; || — χάννην (ὅπλου), chevaucher un canon.

σχαδών, όνος, ὁ· κάμπη τῶν μελισσῶν ἢ σφηκῶν, lavre des abeilles ou des guêpes ; βλ. καὶ **κάμπη**.

σχάζε! [ναυτ. παράγ.], βλ. σχάζω.

σχάζω, μέλ. άσω [χειρουργ.] σχίζω, ὅθεν ἐν γένει χάμνω νὰ ἀνοιχθῇ, ἀνοίγω, ouvrir ; κόπτω τέμνω, tailler ; κάμνω ἐντομήν, τέμνω, ἐντέμνω, inciser ; || — (διὰ νυστερίου), donner un coup de laucette. § [ναυτ.] σχάζω, scier, κοινῶς **σιάρω**, ἤτοι ἐνῷ προχωρῇ ἡ λέμβος κωπηλατουμένη κρατῶ τὰς κώπας, ἀκινήτους ἐν τῇ θαλάσσῃ εἰς τρόπον ὥστε νὰ παρουσιάζωσιν ἀντίστασιν εἰς τὸ ὕδωρ πρὸς ἐλάττωσιν ἢ ἐκμηδένισιν τῆς ταχύτητος τῆς λέμβου. Ἐπίσης ἐνεργῶ διὰ τῶν κωπῶν οὕτως ὥστε ἡ λέμβος νὰ προχωρήσῃ διὰ τῆς πρύμνης· σχάζε ! sciez ! παράγγελμα ὅπως σχάσωσιν οἱ κωπηλάται. § σχάζω, κοινῶς σκάζω, gercer, ἀνοίγω ὀλίγον κατ' ὀλίγον· βλ. ῥαγίζω καὶ **ἐσχασμένος**.

σχαλίς, ίδος, ἡ (ἐκ τοῦ λατ. scala)· échelier, n. m. rancher ou ranchet, n.m. **κλῖμαξ** ἢ **κλίμαξ** (αχος, ἡ) **μονοσκελής**· δοκὸς ἥντινα διαπερῶσι διὰ μικρῶν πασσαλίσκων, ἤτοι ἔχουσα πλαγίως ἐμπεπηγμένους ξυλίνους ἐμβόλους (ranches) καὶ χρησιμεύουσα ἀντὶ κλίμακος εἰς τὰ λατομεῖα καὶ ἀλλαχοῦ.

σχαριάζω [διάλ. Οἰνόης], **συγχαίρω** τινὰ ἐπὶ τῇ ἀφίξει συγγενοῦς του.

σχάσις, εως, ἡ (σχάζω) τὸ ἄνοιγμα, ouverture, n. f. ἐγχάραξις, τομή, χαραγματιά, incision, n. f. || σχάσις, τομή, κοινῶς **νυστεριά**, coup de laucette. § —, scarification, n. f. ἡ σχαρίφησις τοῦ δέρματος διὰ τοῦ **σχαριφητῆρος** (scarificateur). § — [ἱππολ.] débridement, n.m. (χειρουργικὸς ὅρος), **διατομή**· ἡ διὰ τοῦ μαχαιρίου γενομένη τομὴ πρὸς εὔρυνσιν συνεσφιγμένων μερῶν ὡς κατὰ τὰς συνεσφιγμένας κήλας, τὰ πορώδη τραύματα, κτλ.

σχάσμα, ατος, τὸ (σχάσις), τὸ ἄνοιγμα, ouverture, n. f. ἡ ἐντομή, incision, n. f.

σχαστηρία, ας, ἡ· gâchette, n. f. βλ. **σκανδάλη** (détente) καὶ **περίστροφον**· || ἐλατήριον τῆς σχαστηρίας, ressort de gâchette.

σχαστήριον, ου, τὸ [ναυτ.], clef de mât ; κοινῶς τὸ **κασκαβάλι**· τετραγωνικὴ περόνη διαβαλλομένη διὰ τῆς ἕδρας ἐπιστηλίου πρὸς στερέωσιν αὐτοῦ ἐπὶ ἱστοῦ. § **σχαστήριον**, lan-

cette, n. f. ὄργανον δι' οὗ σχάζουσι τὴν φλέβα, κλπ. τὸ νυστέρι.

σχέδη, ης, ἡ· billette, n. f. (λατ. scheda); τεμάχιον κεκομμένου κορμοῦ κατάλληλον διὰ τὴν πυράν. § [ἀρχιτ.] σχέδαι, αἱ· billettes; **κορμοί,** οἱ· καλεῖται οὕτω κόσμημα ἐκ μετάλλου ἢ ἐζωγραφισμένον παριστάνον τεμάχια κεκομμένων κορμῶν, ἐπιτιθεμένων ἐπὶ τῶν ἄκρων ἐναλλὰξ ἄνωθεν καὶ κάτωθεν.

σχέδην [ἐπίρ.] [ναυτ.] à retour, ἐξ ἀπολαυῆς· ἡσύχως, βάδην, βραδέως.

σχεδία, ας, ἡ· radeau, n.m. κοινῶς τὸ σάλι· αὐτοσχεδίως ἤτοι προχείρως κατασκευασθὲν πλοῖον ἐκ ξύλων, τὸ **ἐπίπλευσμα,** flotte, n. f. § σχεδία [γεφυρ.] radeau, n. m. κοινῶς τὸ **σάλι·** ἕνωσις τεμαχίων ξύλων ἀποτελούντων εἶδός τι ἐπιπλέοντος σανιδώματος, χρησιμοποιουμένου διὰ τὴν διάβασιν ποταμῶν. Ἡ σχεδία ἀποτελεῖται ἐκ **κορμῶν δένδρων** (corps d'arbres), **κιβωτίων** (caisses), **βυτίων** (tonneaux) κτλ. ἐφ' ὧν τοποθετεῖται τὸ σανίδωμα· αὕτη κατασκευάζεται ἐπὶ τόπου καὶ προχείρως, χρησιμοποιουμένη διὰ τὴν μεταφορὰν στρατευμάτων ἀπὸ ὄχθης εἰς ὄχθην καὶ ἐν ἀνάγκῃ καὶ ὑλικοῦ· κατασκευάζουσιν ἐπίσης **γεφύρας** ἐκ **σχεδιῶν** (pont de radeaux) ἑνοῦντες ὅλον τὸ πλάτος τοῦ ποταμοῦ δι' αὐτῶν. Ἡ κατασκευὴ σχεδιῶν διαφόρων εἰδῶν ἦτο γνωστὴ ἐν τῇ ἀρχαιότητι. Αἱ ἐκ **κορμῶν δένδρων σχεδίαι** (radeaux de corps d'arbres) πλεονεκτοῦσι τῶν ἑτέρου εἴδους τοιούτων, καθότι δὲν δύνανται νὰ καταστραφῶσιν εὐκόλως ὑπὸ τοῦ ἐχθρικοῦ πυρός· || **σχεδιουργός,** ὁ· constructeur de radeaux, κοινῶς ὁ μάστορας τῶν σαλιῶν· || σχεδία ἐκ **βυτίων,** radeau de tonneaux; || σχεδία ἐκ κιβωτίων, radeau de caisses. § [ναυτ.] —, radeau, n. m. κοινῶς **σάλι·** ἐπίπεδον πλωτὸν κατασκεύασμα ἀποτελούμενον ἐξ ἱστῶν, κεραιῶν, βυτίων ἢ δοκῶν παραπλεύρως δενομένων, χρησιμεῦον εἴτε πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν ἐν θαλάσσῃ, εἴτε πρὸς διάσωσιν ἀνθρώπων ἐν καιρῷ ναυαγίου, ὅταν δὲν ἐπαρκῶσιν αἱ λέμβοι. § —, radeau, raft ou embarras d'arbres, **κώλυμα δένδρων·** ἐμπλοκὴ ξύλων φερομένων ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ, ἥτις φράττει ἢ κωλύει τὸν ῥοῦν αὐτοῦ, ἐκτεινομένη ἀπὸ τῆς μιᾶς ὄχθης εἰς τὴν ἑτέραν. § — [ναυτ.] ponton, n.m. **σχεδία** φέρουσα ἐφ' ἑαυτῆς τ' ἀναγκαιοῦντα πρὸς κατάκλισιν, ἱστοθέτησιν ἢ ἀφίστωσιν πλοίου ὄργανα καὶ σύσκευα. § —, dock, καλεῖται ἐπίσης **σχεδία** κοινῶς **σάλι,** ἤτοι εἶδος ὀρθογωνίου φορτίδος μεθ' ὁριζοντίου καταστρώματος παρεντιθεμένης μεταξὺ τοῦ κρηπιδώματος (quai) καὶ τοῦ πλοίου διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς ἐκφορτώσεως τῶν ἐμπορευμάτων.

σχεδιάγραμμα, ατος, τό· βλ. σχεδιογράφημα, **προβολή** (projection) καὶ **σχέδιον** (projet; dessin). § **σχέδιον,** plan, n. m. ἡ διὰ γραμμῶν παράστασις· βλ. καὶ **διάγραμμα** καὶ **σχέδιον** (plan)· || **σχεδιαγράμματα τμηματικά,** plans parcellaires, προκειμένου δὲ περὶ κτημάτων πρὸς ἀπαλλοτρίωσιν κατὰ τὴν κατασκευὴν σιδηροδρόμων ἢ ὁδῶν, τὰ εἰρημένα καλοῦνται **κτηματολογικὰ σχεδιαγράμματα.** § σχέδιον, épure, n. f. μηχανήματος ἢ ἔργου τινὸς εἰς τὸ φυσικὸν αὐτοῦ μέγεθος, ἐξ οὗ ὁδηγοῦνται οἱ λιθοξόοι καὶ ξυλουργοὶ διὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν διαφόρων μερῶν τῆς ἐργασίας των. § — [ἀρχιτ.], ichnographie, n. f. (ἰχνογραφία), ἤτοι ἡ ὁριζόντιος παράστασις οἰκοδομῆς τινός.

σχεδιαγράφησις, εως, ἡ· levée (n. f.) ou lever (n. m.) (d'un plan), βλ. **καταμέτρησις·** || **σχεδιαγράφησις** ἐφίππως, levée à cheval; || ἐξ ὄψεως διαγραφή, levée à vue, τὸ **αὐτοσχέδιον·** || **σχεδιαγράφησις** τοῦ ὁδοιπορικοῦ, levée de la route suivie; ὁδοιπορικὸν σχεδιάγραμμα ἢ ἁπλῶς ὁδοιπορικόν· || **σχεδιαγράφησις** ἀπὸ μνήμης, levée de mémoire; || **σχεδιαγράφησις** τοῦ ὁδοιπορικοῦ, levée d'itinéraire; || **σχεδιαγράφησις** ἐδάφους, levée d'un terrain; || **ταχεῖα καταμέτρησις** ἢ ταχεῖα διαγραφὴ (σχεδίου) ἢ ἀναγνώρισις, levée expédiée ou levée de reconnaissance; || **σχεδιαγράφησις** διὰ τῆς μεθόδου τῆς ὁδεύσεως, levée par cheminement; || **σχεδιαγράφησις** δι' ὀπισθοτομῆς, levée par intersection; || σχεδιαγράφησις ἐκ τοῦ μακρόθεν, levée par perspective; || **σχεδιαγράφησις** ἐκ πληροφοριῶν, levée par renseignements; || **σχεδιαγράφησις** φωτογραφική, levée photographique; || **σχεδιαγράφησις** ταχεῖα, levée rapide; || **σχεδιαγράφησις** κανονική, levée régulière; || — διὰ τῆς μεθόδου τῶν τομῶν, levée par recoupements; || **μέθοδος τῶν τομῶν,** méthode par (de) recoupement; καλεῖται οὕτως ἡ μέθοδος τοῦ καταρτίζειν τοπογραφικόν τι σχέδιον, εὑρίσκοντες τὰ διάφορα σημεῖα διὰ διαδοχικῶν τομῶν τῶν ἐπὶ τοῦ χάρτου προβολῶν τῶν σκοπεύσεων διὰ τοῦ ἐργαλείου. § —, relèvement, n. m. || — τοπογραφική, relèvement topographique. Βλ. καὶ σχεδιογραφῶ.

σχεδιάζω, μέλ. άσω· χαράσσω σχέδιόν τι ἐκ τοῦ προχείρου, **προσχεδιάζω,** esquisser; κάμνω προσχεδίασμα (αὐτοσχέδιον), faire une esquisse (un croquis); αὐτοσχεδιάζω, croquer; προσχεδιάζω, προπλάττω, ébaucher; χαράσσω (σχέδιον), tracer [un plan]; σχεδιάζω (γράφω) ἐν πρωτοτύπῳ (ἔγγραφον), minuter (une dépêche); [ἀπολ.] dessiner = ἰχνογραφῶ· || — ἓν πρόσωπον, esquisser une figure; || τὸν ἐσχεδίασεν εἰς δύο λεπτά, il l'a croqué dans deux minutes; || δὲν σχεδιάζει καλά, il ne dessine pas bien. § —, σκοπέω, προτίθημι, projeter; προτίθημι, se proposer; λογαριάζω, compter; ἔχω κατὰ νοῦν, songer; || δὲν ἠξεύρω τί σχεδιάζει, je ne sais ce qu'il projette. § [ναυτ.] — ἱστίον, piqueter; βλ. **σχεδίασμα.** § —, combiner; συνδυάζω, σχεδιάζω σκέψεις ἵνα καταλήξω εἰς ὡρισμένον τι ἀποτέλεσμα.

σχεδίασις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ σχεδιάζειν (προσχεδιάζειν), action d'esquisser; ἡ προσχεδίασις, ébauchage, n. m. χάραξις, tracement, n. m. ou tracé, n. m. σχεδίασις διὰ

γραμμῶν, délinéation, n. f. § —, action de dessiner = ἰχνογράφησις, τὸ ἰχνογραφεῖν, καὶ αὐτὴ ἡ ἰχνογραφία (τὸ σχέδιον), dessin, n. m. § [ναυτ.] σχεδίασις ἱστίου, piquetage, n. m. βλ. **σχεδίασμα.**

σχεδίασμα, ατος, τὸ (τὸ πρᾶγμα, τὸ σχεδιασθέν), τὸ προσχεδίασμα, esquisse, n. f. τὸ αὐτοσχέδιον, croquis, n. m. προσχεδίασμα, πρόπλασμα, ébauche, n. f. § —, ἰχνογράφημα, dessin, n. m. (τὸ πρᾶγμα). § —, ἡ χάραξις, tracé, n. m. § — ἱστίου [ναυτ.], piquet, n. m. τὸ γινόμενον ἐπὶ καταστρώματος ἢ δαπέδου τινὸς σχεδίασμα ἱστίου.

σχεδιαστής, οῦ, ὁ· ὁ σχεδιογράφος, ὁ ἰχνογραφῶν, ὁ σχεδιάζων, dessinateur, m. n.

σχεδιογράφημα, ατος, τό· τὸ προσχεδίασμα, esquisse, n. f. τὸ αὐτοσχέδιον, croquis, n. m. ἡ χάραξις, tracé, n. m. τὸ σχέδιον, plan, n. m. βλ. καὶ **σχεδιάγραμμα,** καὶ **σχέδιον.**

σχεδιογράφησις, εως, ἡ· βλ. **σχεδίασις·** § —, lever (levé; levée) de plans; βλ. **σχεδιαγράφησις, καταμέτρησις.**

σχεδιογράφος, ου, ὁ· ὁ σχεδιαστής, dessinateur, n. ὁ σχεδιάζων, καταγράφων (διὰ καταμετρήσεως) σχέδιον, qui fait un tracé (une levée de plans).

σχεδιογραφῶ (έω) καὶ **σχεδιαγραφῶ,** μέλ. ήσω· κάμνω τὴν χάραξιν (τὴν σχεδιαγράφησιν, τὸ προσχεδίασμα), faire le tracé (la levée; l'esquisse;) σχεδιάζω, προσχεδιάζω, esquisser; χαράσσω, tracer; σχεδιαγραφῶ, lever [un plan]; βλ. **σχεδιαγράφησις** καὶ **καταμέτρησις.** § — ἀκτήν, relever une côte, σχεδιάζω τὴν ἄποψιν τῆς ἀκτῆς ἐπὶ διαφόρων σημείων· καὶ ἡ πρᾶξις σχεδιαγράφησις, relèvement, n. m.

σχέδιον, ου, τό· προσχεδίασμα, esquisse, n.f. προσχεδίασμα, πρόπλασμα, ébauche, n.f. αὐτοσχέδιον, croquis, n. m. ἰχνογράφημα, dessin, n. m. (καὶ ἐν γένει σχέδιόν τι ἢ χρωματισμὸς ἐπὶ τῶν ὑφασμάτων)· σχέδιον, plan, n. m. (βλ. καὶ **διάγραμμα**)· χάραξις, tracé; [γενικ.] projet, n. m. || [ἁπλοῦν] σχέδιον μὲ μολυβδοκόνδυλον, esquisse (; croquis) au crayon; || [ἀτελὲς] σχέδιον εἰκόνος, ébauche d'un tableau; || — πόλεως, plan d'une ville; || [ὁ ζωγράφος αὐτὸς] δὲν γνωρίζει σχέδιον, n'entend pas le dessin; || σχέδια λαμπρά, dessins éclatants; || τὰ σχέδια δὲν πρέπει νὰ ἦνε ζωηρά, il faut que les dessins ne soient pas trop éclatants; || τὸ σχέδιον τοῦτο ἔχει θεωρίαν, ce dessin donne dans l'œil; || τὰ σχέδια τῶν τοιχογραφιῶν, les cartons des fresques; || τὸ σχέδιον ὁδοῦ, le tracé d'une route; || [συνεκδ.] — νόμου, projet de loi; || — δράματος (λόγου, κτλ.), plan (canevas) d'un drame (d'un discours, etc); || ὅλα τὰ σχέδιά του ἀπέτυχον, tous ses projets ont échoué; || ἔχω τὸ σχέδιόν μου, j'ai mon plan. § — [ἐγγράφου, **ἐπιστολῆς,** κτλ.], τὸ **πρωτότυπον,** minute, n. f. brouillon, n. m. § —, épure, n.f. βλ. **διάγραμμα.** § —, étalon, n. m. ou etelon, n.m, βλ. **διακριβωτήρ.** § —, herse, n. f. σχέδιον χαρασσόμενον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ παριστάνον τὸ σύνολον τῆς στέγης τινός. § — λιθοτομίας, pièce de trait; βλ. **λιθοτομία.** § —, projet, n. m. **σχέδιον,** τὸ (dessin) ἢ **πρόθεσις** (intention) ἥντινα ἔχουσιν ἢ καὶ **αὐτὸ τὸ σχεδιαγράφημα,** ἤτοι τὸ ὑπὸ μελέτην σχέδιον ἢ ἁπλῶς ἡ μελέτη, ὑπονοουμένου τοῦ σχεδίου· || ἔγκρισις σχεδιαγραφημάτων (ἐκτέλεσις ἔργων, οἷον σιδηροδρόμων, ὁδῶν, κτλ.), approbation des projets; || — προσβολῆς καὶ ἀμύνης, projet d'attaque et de défence; || — κτιρίου, projet de bâtiment; || **σχέδιον πολιορκίας,** projet de siège, καλεῖται ὁ τρόπος καὶ τὰ μέσα δι' ὧν θὰ ἐκτελέσωσι πολιορκίαν τινά, ἤτοι μετὰ τὸν γενικὸν προσδιορισμὸν τοῦ σημείου τῆς προσβολῆς συντάσσεται τὸ σχέδιον τῆς πολιορκίας μετὰ τῶν ἀνεγερθησομένων ἔργων ἐν συνεργασίᾳ τῶν διοικητῶν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τοῦ μηχανικοῦ. § **σχέδιον ἐκστρατείας,** plan de campagne. Πλῆρες σχέδιον τῶν ἐκτελεσθησομένων διαφόρων στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καθὼς καὶ τῶν ληφθησομένων μέτρων ἐπὶ ὡρισμένου θεάτρου ἐπιχειρήσεων.

Σχέδιόν τι ἐκστρατείας, λέγει ὁ στρατηγὸς Gourgand, δέον νὰ προβλέπῃ πᾶν ὅ,τι ὁ πολέμιος δύναται νὰ πράξῃ καὶ νὰ περιλαμβάνῃ τὰ μέσα τῆς ματαιώσεως αὐτῶν.

Ὁ Ναπολέων προσθέτει ὅτι, τὰ σχέδια τῆς ἐκστρατείας δέον νὰ τροποποιῶνται ἐπ' ἄπειρον, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, τῆς εὐφυΐας τοῦ ἀρχηγοῦ, τῆς φύσεως τῶν στρατευμάτων καὶ τῆς τοπογραφίας.

Τὸ **ἐπιθετικὸν σχέδιον ἐκστρατείας** περιλαμβάνει φυσικῶς δύο εὐδιακρίτους περιόδους· ἡ μία προσδιορίζει κατὰ γενικόν τινα τρόπον τὸν **κύριον σκοπὸν** (objectif principal) καὶ τοὺς **διαδοχικοὺς σκοποὺς** οὓς στράτευμα θὰ προσπαθήσῃ νὰ ἐπιδιώξῃ, καὶ ὑπολογίζει ὅσον τὸ δυνατὸν ἀκριβέστερον τὴν ποσότητα καὶ τὴν ἀξίαν τῶν διαφόρων μέσων ἅτινα ἀμφότερα τὰ μέρη θὰ θέσωσιν εἰς ἐνέργειαν· ἡ ἑτέρα ὁρίζει τὰς διατάξεις καὶ ἑλιγμοὺς οὓς προτίθενται νὰ ἐκτελέσωσιν ἵνα ἐπιτύχωσι τὸν **κύριον σκοπόν.**

Ἡ ἐπίτευξις τῶν διαδοχικῶν σκοπῶν ἀποτελεῖ ἐπίσης τοσαύτας διακεκριμμένας περιόδους ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ, ὅσοι εἶνε οἱ σκοποὶ οὗτοι, οὐχ' ἧττον εἶνε εὐνόητον ὅτι ἡ πρώτη περίοδος δύναται νὰ μελετηθῇ λεπτομερῶς, καθότι τὰ μεταγενέστερα συμβάντα δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι μεγάλας τροποποιήσεις ἃς δὲν δύνανται ἐκ τῶν προτέρων νὰ προΐδωσι.

Δὲν εἶνε δυνατόν, λέγει ὁ στρατάρχης de Moltke, νὰ καταρτισθῇ μετὰ βεβαιότητος σχέδιον ἐπιχειρήσεων ὑπαγόμενον εἰς τὴν μετέπειτα ἐνέργειαν, ἤτοι μετέπειτα τῆς πρώτης συναντήσεως μετὰ τῶν κυρίων δυνάμεων τοῦ ἀντιπάλου. Μόνον ἀνὴρ ξένος παντὸς στοιχείου τῆς πολεμικῆς τέχνης, νομίζει ὅτι δύναται νὰ προβλέψῃ, ἐν τῇ ἐκτυλίξει ἐκστρατείας τινός, τὴν ἐκτέλεσιν σχεδίου ὁρισθέντος ἐκ τῶν προτέρων ἐν ὅλαις ταῖς λεπτομερείαις αὐτοῦ καὶ εὐκόλως ἀκολουθουμένου μέχρι τέλους.

Τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα πρὸς καταρτισμὸν σχεδίου ἐκστρατείας εἰσί· αἱ περὶ τοῦ πολεμίου γνώσεις, ἡ γνῶσις τοῦ **θεάτρου τῶν ἐπιχειρήσεων** (théâtre d'opérations), αἱ στατιστικαὶ καὶ ἱστορικαὶ πληροφορίαι.

Τὸ **ἀμυντικὸν σχέδιον ἐκστρατείας** καταρτίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν στοιχείων· ἐπιζητοῦσι νὰ προΐδωσι τοὺς σκοποὺς τοῦ πολεμίου, τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν, τὴν διεύθυνσίν του, κτλ. ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τούτων καταρτίζουσι τὰ πάντα, ἤτοι ἐνεργοῦσι τὴν διανομὴν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, τὴν προετοιμασίαν καὶ διανομὴν τῶν ἐφεδρειῶν, τὴν διοργάνωσιν τῶν σημείων στηρίξεως, τὰς γραμμὰς καθ' ἃς δέον νὰ ἑλίσσωσιν ἵνα προσελκύσωσι τὸν πολέμιον εἰς δυσκόλους δι' αὐτὸν τοποθεσίας, τέλος δέ, τὴν κατάλληλον στιγμὴν καθ' ἣν δύνανται ν' ἀναλάβωσι τὴν ἐπίθεσιν καὶ ἐκτελοῦσι τοιαύτην γενικὴν ἢ μερικήν. § **σχέδιον πολέμου**, plan de guerre, τοῦτο περιλαμβάνει ἅπαντα τὰ θέατρα τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὧν δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι τὰ στρατεύματα τοῦ ἀντιπάλου· προσδιορίζει τὴν στάσιν, τὴν ἐν γένει ἐνέργειαν τῶν διαφόρων στρατιῶν, τὸν ἐπιδιωκόμενον τελικὸν σκοπὸν ὑφ' ἑκάστης τούτων, καὶ ἐὰν ἦνε ἀνάγκη, τὴν ἀμοιβαίαν ὑποστήριξιν τούτων. § **σχεδιάγραμμα διευθύνον τὰς προσβολάς**, plan directeur des attaques, εἶνε σχέδιον ἐφ' οὗ ἀναγράφουσι πάντα τὰ κατὰ τὴν προσβολὴν φρουρίου ἐκτελούμενα ὑπὸ τῆς ἐπιθέσεως ἔργα, ἐφ' ὅσον ταῦτα περατοῦνται, καθὼς καὶ τὰς πληροφορίας ἃς λαμβάνουσιν ἐπὶ τῶν ἀνεγειρομένων ὑπὸ τῆς ἀμύνης ἔργων. § **σχέδιον πρωτότυπον** ἢ σχέδιον **πρώτυπον**, plan relief; τὸ παριστάνον ἐν μικροτέρᾳ κλίμακι ἀντικείμενόν τι καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς διαστάσεις.

σχεδὸν [ἐπίρ.] περίπου, presque ou environ; μικροῦ (ὀλίγου) δεῖν, à peu près; à peu de chose près; ἐγγύς, près; [ἐν.] bien; [ἀρν.] guère; || ἄνθρωπος σχεδὸν γυμνός, un homme presque nu; || μοὶ ὀφείλει σχεδὸν 2 χιλιάδας, il me doit environ deux mille drachmes; || εἶνε δύο ὧραι σχεδόν, il est environ deux heures; || εἶνε σχεδὸν τρεῖς μῆνες, il y a environ trois mois; || σχεδὸν δὲν τὸν εἶδα, je ne l'ai presque pas vu; || μόνος σχεδὸν αὐτὸς ἐργάζεται, il n'y a guère que lui qui travaille; || εἶνε σχεδὸν τὸ ἴδιον, c'est la même chose à peu près; || εἶνε σχεδὸν εἴκοσι χρόνοι ποῦ δὲν τὸν εἶδα, il y a bien (il y a près de) vingt ans que je ne l'ai vu; || σχεδὸν τίποτε, presque rien; si peu que rien; || σχεδὸν παντοῦ, un peu partout.

σχένδυλα, ης, ἡ· tenaille, n. f. ou tenailles, n. f. pl. καλεῖται οὕτω γενικῶς παρὰ τῶν γάλλων ἐργαλεῖον σιδηροῦν συνιστάμενον ἐκ δύο τεμαχίων, συνδεομένων μεταξύ των διὰ μικρᾶς **περόνης** (goupille), πέριξ τῆς ὁποίας δύνανται ν' ἀνοιγοκλείωσι, ἵνα συγκρατήσωσιν ἢ ἀποσπάσωσιν ἀντικείμενόν τι, ἤτοι **σχένδυλα**, ης, ἡ, καὶ σχενδύλη, ης, ἡ (ἐκ τοῦ σχεῖν ἀορ. β. ἀπαρεμ. τοῦ ἔχω) ἢ **λαβίς**, ίδος, ἡ (λαμβάνω, πιάνω), ὑποκορ. σχενδύλιον, τό, μικρὰ λαβὶς (petite tenaille)· κοινῶς καὶ γενικῶς ἡ tenaille καλεῖται **τανάλια**· || — ἢ λαβὶς κοχλιωτή, tenaille à vis, μικρὸς ἐγχειρίδιος συνδήκτωρ (petit étau à main) χρησιμεύων ἵνα κρατῇ μικρόν τι ἀντικείμενον πρὸς κατεργασίαν, π. χ. κλεῖδα κτλ. || — ἢ ξυλολαβὶς τηλίας, tenaille d'établi; || — ξυλίνη ἢ ξυλολαβίς, tenaille en bois.

σχενδυλάω-ῶ, tenailler; πιάνω διὰ τῆς λαβίδος (saisir avec les tenailles).

σχενδύλη, ης, ἡ· βλ. σχένδυλα.

σχενδύλιον, ου, τό· βλ. σχένδυλα.

σχενδυλόληπτος, ον· tenaillé, ée, adj. πιασμένος μὲ λαβίδα (pris avec les tenailles).

σχενδυλόληψις, εως, ἡ· tenaillement; τὸ πιάσιμον διὰ τῆς λαβίδος (action de prendre avec la tenaille).

σχέσις, εως, ἡ· relation, n. f. ἡ ἀναλογία ἀντικειμένου τινός πρὸς ἕτερον, rapport d'une chose à une autre; ἀναλογία, σχέσις, rapport, n.m. αἱ μεταξὺ δύο ἀτόμων σχέσεις, rapport entre deux personnes; φιλία, σχέσις, liaison, n.f. commerce, n.m. || αἱ ὑπηρεσιακαὶ σχέσεις μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀρχῶν, rapports, n. m. pl. || — στενὴ μετά τινος, fréquentation, n. f. || σχέσις, accointance, n.f. (=rapport, fréquentation): accointance compromettante || [γνωρίζω] τὰς σχέσεις των, je connais leurs relations; || ἔννομος σχέσις, relation (condition) de droit; || ἔχω σχέσεις μετά τινος; être en relations (frayer) avec quelqu'un; || τοῦτο οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν μὲ ἐκεῖνο, ceci n'a aucun rapport avec cela; || ἔχει πολλὰς σχέσεις, il a beaucoup de liaison (de connaissances); || [αὐτὸ δὲν ἔχει] σχέσιν μέ, de rapport à; || ἔχει πολλὰς σχέσεις ἀλλ' ὀλίγους φίλους, il a beaucoup de connaissances mais peu d'amis; || ἐρωτικαὶ σχέσεις, commerce (accointances ou relations intimes) avec une femme; || εἶχε σχέσεις μαζή της, il avait des accointances (il avait commerce) avec elle; || ἐν σχέσει πρός, par rapport à; σχετικῶς, relativement à; ἀφορῶν, concernant; || ἐμπορικαὶ σχέσεις, rapports ou relations commerciales (de commerce); || εὔχομαι, Κύριε, ὅπως παρουσιασθῇ εὐνοϊκωτέρα εὐκαιρία πρὸς ἀναζωπύρησιν τῶν σχέσεών μας, je souhaite, Monsieur, qu'une occasion plus favorable se présente d'activer nos relations; || ἐπειδὴ ὁ x... τῆς πόλεώς μας, ἐξέφρασεν ἡμῖν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ συνάψῃ σχέσεις μεθ' ἡμῶν..., M...... de votre ville, nous ayant témoigné le desir d'entrer en relations avec notre maison, nous...; || μετὰ τῶν ὁποίων εὑρίσκοντο εἰς ἐμπορικὰς σχέσεις, avec qui ils etaient en relations d'affaires.

σχετήριον, ου, τό· βλ. **δρύσχετρον** (valet).

σχετίζω, μέλ. ίσω, κοινωνῶ μετά τινος, θέτω εἰς ἐπικοινωνίαν, ἀποκαθιστῶ σχέσεις μεταξὺ ἀτόμων, mettre en relation (en rapport); ὅθεν κυρίως καὶ μεταφ. συμπλησιάζω, rapprocher; lier; βλ. καὶ σχέσις. § [μέσ.] σχετίζομαι, εὑρίσκομαι εἰς σχέσεις, être en

relations; συνάπτω σχέσεις μετά τινος, se mettre en rapport avec quelqu'un; σχετίζομαι, se lier; συναναστρέφομαί τινα, fréquenter; || δὲν σχετίζεται εὔκολα, il n'est pas liant.

σχετικός, ή, όν· relatif, ive, adj. ὁ πρός τινα ἀναφερόμενος (συγκρινόμενος), ἀναφορικός, σχετιζόμενος πρός τι, ayant rapport, ou se rattachant à; ὁ ἑνὸς ἑκάστου ἴδιος, ἑκάστου προσώπου ἢ πράγματος, respectif, ive, adj. || ὅλα εἶνε σχετικά, tout est relatif; || τὰ σχετικὰ [ἔγγραφα] ὑποθέσεως τινός, le dossier d'une affaire; || σχετικὴ πρόοδος, progrès relatif; || σχετικὴ κίνησις, mouvement relatif; || [ἐμπορ.] — (ἔγγραφον, ἐπιστολή), respectif; relatif. § [οὐσ.] **οἰκεῖος**, familier, ère; ὁ συχνάζων ποῦ, σχετικός, οἰκεῖος, habitué, ée; ὁ ἔχων φιλίαν πρός τινα, οἰκεῖος φίλος, intime; γνώριμος, connaissance; || οἱ σχετικοὶ τῆς οἰκίας, les familiers (les habitués) de la maison.

σχετικῶς [ἐπίρ.], relativement, adv. ἀναφορικῶς πρός, par rapport à; ἀφορῶν, concernant; ὅσον ἀφορᾷ, quant à.

σχέτισις, εως, ἡ· συσχέτισις, σύγκρισις, τὸ νὰ ἀναφερθῇ τι πρὸς ἕτερόν τι, ἢ τὸ νὰ σχετισθῶσι δύο ἄτομα, mise en rapport; συμπλησίασις, rapprochement, n. m.

σχετλιάζω, μέλ. άσω, διὰ βίαν, ἀδίκημα ὃ ἔπαθον, προσκλαίομαι, δι' ἣν ὑπέστην σκληρότητα ἢ ἀσπλαγχνίαν μεμψιμοιρῶ, καὶ ἐν γένει παραπονοῦμαι, se plaindre; ἀγανακτῶ, s'indigner.

σχετλιασμός, οῦ, ὁ· ἡ μεμψιμοιρία, τὸ κλαύσιμον, παράπονον, plainte, n. f. ἡ ἀγανάκτησις, indignation, n. f.

σχετλιαστικός, ή, όν, εἰς τὸ σχετλιάζειν ἁρμόζων, ἀνήκων, παραπονετικός, plaintif, ive; [γραμμ.] τὰ σχετλιαστικὰ=ἐπιφωνήματα τὰ θρήνου, ὀδυρμοῦ, ἀγανακτήσεως σημαντικά, ἤτοι ἐκφράζοντα τὴν ὀδύνην (interjection) exprimant la douleur, la plainte.

σχῆμα, ατος, τό· ἡ ἐξωτερικὴ μορφὴ ἀντικειμένου τινός, forme, n. f. ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις, figure, n. f. ἡ διαμόρφωσις, σχηματισμός. conformation, n. f. τὸ σχῆμα ἀγγείου, la forme d'un vase; || τὸ σχῆμα τῆς γῆς, la figure de la terre; || χαλῶ τὸ σχῆμα, déformer (παραμορφῶ). § — [βιβλίου ὡς πρὸς τὸ μέγεθος], format [d'un livre]; || — [εἰς] ὄγδοον, format in octavo (in 8vo). § —, figure, n f. || γεωμετρικὰ σχήματα, figures de géométrie; || ῥητορικὸν σχῆμα, figure de rhétorique. § σχῆμα (κίνημα τῶν χειρῶν), geste, n. m. || ὅταν ὁμιλῇ κάμνει σχήματα, il fait des gestes en parlant; || μὴ κάμετε σχήματα, ne faites pas des gestes. § —, χαιρετισμὸς [στρατιωτικός], salut [militaire]; || κάμνω τὸ σχῆμα, saluer (χαιρετῶ). § —, galbe, n. m. βλ. **ἐπίταμα.** § σχῆμα, schéma ou schème, n. m. (ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ), καλεῖται οὕτως εἰκὼν (figure) παριστάνουσα οὐχὶ τὴν μορφήν, ἀλλὰ τὰς σχέσεις καὶ τὴν λειτουργίαν ἢ τὸν τρόπον τῆς διατάξεως ἀντικειμένου τινός· π. χ. τομὴ ἀντικειμένου, οἰκίας, κτλ. γενικῶς δὲ εἶνε σχέδιον σκιαγραφίας ἢ ἰχνογραφίας.

σχηματίζω, μέλ. ίσω· δίδω εἴς τι σχῆμα, μορφήν, former; διαμορφόω-ῶ, façonner; || — τρίγωνον, former un triangle; || — ἐπιτροπήν, former (instituer) une commission; || [γραμμ.] — ῥῆμα [τοὺς χρόνους ῥήματος], former les temps d'un (conjuguer un) verbe; || [δὲν ἠμπόρεσα ἀκόμη] νὰ τὸν σχηματίσω [μορφώσω], le façonner; || [σωματικῶς ἐπὶ ἀνθρώπου] εἶνε κακὰ σχηματισμένος, il est mal formé. § — τὴν φάλαγγα (ἐκ στρατευμάτων, σχημάτων, κτλ.), former une colonne. § — (σχηματισμὸς) πυραμίδων, former les faisceaux, βλ. **πυραμίς** (faisceau)· τὸ παράγγελμα πρὸς σχηματισμὸν τῶν πυραμίδων εἶνε formez = faisceaux. Εἰς πυραμίδας = Ἀρμ. § — [τακτ.], former corps, **ἀπαρτίζω** ἴδιον σῶμα, εἶμαι **αὐτοτελής**· || **τάγμα αὐτοτελές**, bataillon formant corps; || **λόχος αὐτοτελής**, compagnie formant corps. § σχηματίζομαι [τακτ.], se former, τοποθετῶ τὸ στράτευμα συμφώνως πρὸς ὡρισμένον τινὰ τακτικὸν σχηματισμόν· || **σχηματίζεσθαι ἀθρόως**, former la masse; || formez la masse, **ἀθρόως**· παράγγελμα πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἀθρόας τάξεως. § σχηματίζω **ταξιαρχίαν**, embrigader; **σχηματισμὸς ταξιαρχίας**, embrigadement, n.m. ἕνωσις δύο συνταγμάτων πρὸς σχηματισμὸν ταξιαρχίας.

σχηματισμός, οῦ, ὁ· ὁ τρόπος καθ' ὃν σχηματίζεταί τι, formation, n. f. σχηματισμός, διαμόρφωσις, conformation, n.f. || ὁ σχηματισμὸς τῆς γενικῆς [γραμμ.], la formation du génitif; || ὁ σχηματισμὸς τοῦ σώματος, la conformation du corps; || — ταξιαρχίας, embrigadement, n. m. βλ. εἰς σχηματίζω. § [γραμμ.] ἡ κλίσις ὀνόματος, déclinaison, n.f. σχηματισμὸς τοῦ ῥήματος, conjugaison [d'un verbe] εἶνε ὁ τρόπος καθ' ὃν κλίνεται ὄνομά τι, ἢ σχηματίζονται οἱ χρόνοι ῥήματος τινός. § —, conformation, n. f. (διαμόρφωσις), ὁ τρόπος καθ' ὃν εἰσὶ διατεταγμένα μεταξύ των τὰ διάφορα μέρη ὀργανικοῦ τινος σώματος, π. χ. τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἵππου, κτλ. § —, configuration, n. f. ἡ ἐξωτερικὴ μορφὴ ἀντικειμένου τινός· π. χ. ὁ σχηματισμὸς τοῦ ἐδάφους, configuration du terrain. § — [τακτ.] σχηματισμὸς (σύνταξις) στρατεύματος, formation d'une troupe. Καλεῖται οὕτως ἡ κανονικὴ τοποθέτησις πάντων τῶν τμημάτων στρατεύματος τινὸς τεταγμένου ἐν **παρατάξει** (en ligne), ἐν **φάλαγγι** (en colonne) **κατὰ παραγωγὴν** (par le flanc), ἢ **πρὸς μάχην** (pour le combat); || — παρατάξεως, formation en ligne; || — κατὰ παραγωγήν, formation par le flanc; || — συμβουλίου, formation d'un conseil; || — λόχου, ἴλης ἢ πυρβολαρχίας, formation d'une compagnie, d'un escadron ou d'une batterie; || ὁ ἐν παρατάξει σχηματισμός, formation en bataille; βλ. παρακατιόν· || τύπος σχηματι-

σμῶν, formation types; || κανονικὸς σχηματισμός, formation normale. § σχηματισμοὶ τακτικοί, formations tactiques (de l'infanterie); οἱ τακτικοὶ σχηματισμοὶ τοῦ πεζικοῦ εἰσὶν ἡ ἀνεπτυγμένη παράταξις (ligne déployée), αἱ φάλαγγες (les colonnes) καὶ αἱ παρατάξεις κατὰ φάλαγγας (lignes de colonnes).

Ἀνεπτυγμένη παράταξις (ligne déployée). Ἅπασαι αἱ διμοιρίαι τοῦ λόχου εἰσὶ τεταγμέναι ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας. Οἱ λόχοι, ἐν ἀνεπτυγμένῃ παρατάξει, ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ τάγματος, τάσσονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς κατ' ἀριθμητικὴν τάξιν διϊστάμενοι ἀνὰ 6 βήματα. Τὰ τάγματα ἐν ἀνεπτυγμένῃ παρατάξει, ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ συντάγματος, τάσσονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς καὶ ἀπέχουσιν ἀλλήλων κατὰ διαστήματα 30 βημάτων.

Formation en colonne. **Σχηματισμὸς ἐν φάλαγγι**, ἢ ὁ κατὰ φάλαγγα σχηματισμός· βλ. φάλαγξ (colonne).

Formation en ligne de colonne, **παράταξις κατὰ φάλαγγας**· οἱ λόχοι εἰς φάλαγγα λόχου ἕκαστος (en colonne de compagnie), τάσσονται ὁ μὲν παρὰ τῷ δὲ ἔχοντες τὴν ἐπὶ κεφαλῆς διμοιρίαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς καὶ διϊστάμενοι ἀνὰ **διαστήματα ἀναπτύξεως** (intervalles de déploiement) ἢ ἀνὰ 24 βήματα ἢ ἀνὰ 6 βήματα.

Formations tactiques de la cavalerie. Οἱ τακτικοὶ σχηματισμοὶ τοῦ ἱππικοῦ εἰσίν, ἡ παράταξις (formation en bataille), ἡ **φάλαγξ** (en colonne) καὶ ἡ κατὰ φάλαγγας **παράταξις** (ligne de colonne).

Formation en bataille. Ἡ **παράταξις** (σχηματισμὸς παρατάξεως)· οἱ ἱππεῖς τάσσονται ἐπὶ δύο ζυγῶν, οἱ δὲ τέσσαρες οὐλαμοὶ ἑκάστης ἴλης παράκεινται ἄνευ διαστημάτων. Κατὰ τὴν παράταξιν τοῦ **συντάγματος**, αἱ ἴλαι παρατάσσονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς μετὰ διαστημάτων 12 μέτρων· τὰ δὲ ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς παρατεταγμένα συντάγματα ἀφίστανται μεταξύ των κατὰ 24 μέτρα.

Formation en colonne, ἡ **φάλαγξ** (σχηματισμὸς φάλαγγος). Αἱ φάλαγγες τοῦ ἱππικοῦ εἰσὶν αἱ ἑξῆς: 1) colonne de route, ἡ **ὁδοιπορικὴ φάλαγξ**, ἐν ᾗ οἱ ἱππεῖς εἰσὶ τεταγμένοι κατὰ τετράδας ἢ δυάδας· 2) colonne avec distance, ἡ **ἀραιὰ φάλαγξ**, ἐν ᾗ τὰ τμήματα ἀκολουθοῦνται μὲ διαστήματα ἴσα τῷ μετώπῳ αὐτῶν· 3) colonne double, ἡ **διπλῆ φάλαγξ**, ἀποτελουμένη ἐκ δύο παρακειμένων φαλάγγων ἀπεχουσῶν κατὰ 12 μέτρα· 4) colonne serrée, ou colonne d'escadrons, ἡ **πυκνὴ φάλαγξ** ἢ **φάλαγξ κατ' ἴλας**, ἐν ᾗ αἱ ἴλαι ἐν παρατάξει ἀκολουθοῦνται μετ' ἀποστάσεων 18 μέτρων.

Formations tactiques de l'artillerie. Οἱ τακτικοὶ σχηματισμοὶ τοῦ **πυροβολικοῦ** εἰσίν, ἡ **παράταξις** (formation en bataille), ἡ **φάλαγξ** (formation en colonne), ἡ **παράταξις κατὰ φάλαγγας** (formation en ligne de colonne) καὶ ὁ σχηματισμὸς **πρὸς πυροβόλησιν** (formation en batterie.).

Formation en bataille. Ἡ **παράταξις** (σχηματισμὸς παρατάξεως). Ἑκάστη πυρβολαρχία διατίθεται ἐπὶ τριῶν γραμμῶν περιλαμβανουσῶν ἡ 1 τὰ πυροβόλα μετὰ τῶν προολκαίων, ἡ 2 τοὺς ὑπηρέτας καὶ ἡ 3 τὰ βλητοφόρα.

Τὸ πυροβολικὸν σχηματίζεται εἰς φάλαγγα **κατὰ πυροβόλα** (colonne par pièce), εἰς **φάλαγγα κατ' οὐλαμοὺς** (colonne par sections) καὶ εἰς **πυκνὴν φάλαγγα** ἢ φάλαγγα κατὰ πυρβολαρχίαν (colonne serrée ou colonne par batterie.

Formation en colonne par pièce. **Φάλαγξ κατὰ πυροβόλα**· οὕτω σχηματίζεται ἡ ὁδοιποροῦσα φάλαγξ. Ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τῶν ὀχημάτων εἶνε ἑνὸς μέτρου.

Colonne par sections. **Φάλαγξ κατ' οὐλαμούς**, ἐν ᾗ τὰ ὀχήματα βαδίζουσιν ἐπὶ δύο στοίχων, προηγουμένων ἢ ἑπομένων τῶν πυροβόλων· τὸ διάστημα μεταξὺ τῶν στοίχων εἶνε 10 μέτρων διὰ τὰς ἐποχουμένας καὶ 13 διὰ τὰς ἐφίππους πυρβολαρχίας.

Colonne serrée ou colonne par batterie. **Πυκνὴ φάλαγξ** (ἢ κατὰ πυρβολαρχίας). Αἱ πυρβολαρχίαι τίθενται ἐν παρατάξει αἱ μὲν ὄπισθεν τῶν δὲ μετ' ἀποστάσεων 14 μέτρων.

En ligne de colonnes (formation). Σχηματισμὸς παρατάξεως κατὰ φάλαγγας ἢ κατὰ φάλαγγας **εἰς παράταξιν** ἢ ἁπλῶς **τάξις κατὰ φάλαγγας** (διὰ τὰς ἀσκήσεις τοῦ πυροβολικοῦ, βλ. **παράταξις** κατὰ φάλαγγας, ligne de colonnes).

Αἱ πυρβολαρχίαι εἰς φάλαγγας κατ' οὐλαμούς, ἔχουσαι τὴν κεφαλήν των ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς, ἀπέχουσι μεταξύ των κατὰ διάστημα ἀναπτύξεως (86 μέτρων), ἢ κατὰ μικρότερον διάστημα προκειμένου περὶ σχηματισμοῦ πορείας.

Σχηματισμὸς πρὸς πυροβόλησιν ἢ **τάξις πρὸς πυροβόλησιν**, formation en batterie. Ἡ τάξις αὕτη εἶνε ὁ πραγματικὸς **σχηματισμὸς τῆς μάχης** (formation de combat) τοῦ πυροβολικοῦ· τὰ πυροβόλα κεχωρισμένα ἀπὸ τῶν προολκαίων των εἰσὶ πρὸς πυροβόλησιν· τὰ βλητοφόρα καὶ τὰ προόλκαια τάσσονται εἰς δύο γραμμὰς παραλλήλως τῶν πυροβόλων, τὰ μὲν πρῶτα μετ' ἀποστάσεως 15 μέτρων ὄπισθεν τῶν πυροβόλων, τὰ δὲ 10 μέτρα ὄπισθεν τῶν βλητοφόρων.

Σχηματισμοὶ ἐμπολέμου πυρβολαρχίας, οὗτοί εἰσι, formations de la batterie de guerre.

Σχηματισμὸς συνάξεως, formation de rassemblement (βλ. ἀσκήσεις πυρβολαρχίας).

Formation de marche, **σχηματισμὸς πορείας**· βλ. παρακατιόν.

Formation préparatoire de combat, **προπαρασκευαστικὸς σχηματισμὸς μάχης**· οὗτος εἶνε σχηματισμὸς ἐπὶ δύο γραμμῶν καὶ ἡ πυρβολαρχία μάχης λαμβάνει αὐτὸν ὁσάκις πλησιάζῃ πρὸς τὴν θέσιν, ἀφ' ἧς πρόκειται ν' ἀγωνισθῇ· ὁ σχηματισμὸς οὗτος βασίζεται ἐπὶ τοῦ ἀποχωρισμοῦ τῆς ἐφεδρείας μάχης ἀπὸ τῆς πυρβολαρχίας βολῆς καὶ ἐκτελεῖται ἐπὶ τῇ διαταγῇ τοῦ λοχαγοῦ «**ἀποχωρίσατε τὴν ἐφεδρείαν**» (séparez l'échelon.

Σχηματισμὸς μάχης (ἢ ἁπλῶς πρὸς μάχην),

formation de combat; οἱ παραδεδεγμένοι σχηματισμοὶ οὓς λαμβάνουσι τὰ στρατεύματα διὰ τὴν μάχην. Οἱ σχηματισμοὶ οὗτοι μετεβλήθησαν ἀναλόγως τῶν ἐποχῶν, τῶν λαῶν, τῶν στρατῶν καὶ τῶν ὅπλων.

Ὁ σχηματισμὸς **ἐν παρατάξει** (formation en ligne) ἐπὶ 2 ἢ 3 πεπυκνωμένων ζυγῶν, ὑπερίσχυσε κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, μέχρι τοῦ 1870, ὁπότε προετίμησαν τὴν **ἀραιὰν τάξιν** (ordre dispersé).

Πεζικόν. Ὁ σχηματισμὸς μάχης **λόχου πεζικοῦ** διαφέρει ἐὰν οὗτος ᾖ **ἐντεταγμένος** (encadré) ἢ **μεμονωμένος** (isolé). Ὁ ἐντεταγμένος λόχος περιλαμβάνει **ἅλυσιν** (chaîne) καὶ **στήριγμα** (soutien), ἐνῷ ὁ μεμονωμένος περιλαμβάνει πρὸς τούτοις καὶ **ἐφεδρείαν** (réserve).

Ὁ σχηματισμὸς μάχης ἐντεταγμένου ἢ μεμονωμένου **τάγματος** περιλαμβάνει εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις ἀκροβολιστικὴν **ἅλυσιν**, γραμμὴν **στηριγμάτων**, καὶ μίαν **ἐφεδρείαν**. Ἡ ἅλυσις καὶ τὰ στηρίγματα ἀποτελοῦσι τὴν κυρίως **γραμμὴν τῆς μάχης** (ligne de combat) τοῦ τάγματος, ἥτις ἀποτελεῖται ἐξ 1, 2 ἢ 3 λόχων.

Αἱ ἀποστάσεις αἱ χωρίζουσαι τὰ διάφορα τμήματα μεταβάλλονται ἀναλόγως τοῦ ἐδάφους.

Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὁρισθῇ κανονικὸς τακτικὸς σχηματισμὸς μάχης δι' ἑκάστην τῶν μεγάλων μονάδων (σύνταγμα, ταξιαρχίαν), ὁρίζεται δὲ ὁ τοιοῦτος σχηματισμὸς ἀναλόγως τῶν περιστάσεων· ὑπάρχουσιν ἐν τούτοις ἀρχαὶ τινὲς ἐφαρμοζόμεναι κατὰ τὰς πλείστας περιστάσεις, αἵτινες εἰσὶν αἱ ἑξῆς:

Τὸ σύνολον **διατάξεως** τινὸς (dispositif) ἐπιθετικῆς μάχης δέον ν' ἀποβλέπῃ εἰς **συγκεντρικὴν ἐπίθεσιν** (attaque concentrique) πρὸς ἓν σημεῖον τῆς ἐχθρικῆς γραμμῆς· τὸ σημεῖον τοῦτο εἶνε τὸ **πλευρὸν** (flanc), ἢ ἀκριβέστερον εἰπεῖν ἡ **πτέρυξ** (aile) τοῦ ἀντιπάλου ἢ μᾶλλον πλησιάζουσα πρὸς τὴν **γραμμὴν τῶν ἐπιχειρήσεων** (ligne d'opérations).

Αἱ διατάξεις τῶν στρατευμάτων αἱ ἀποκεντροῦσαι τὴν ἐνέργειαν δέον ν' ἀπορρίπτωνται.

Κατὰ πᾶσαν διάταξιν μάχης ἐπιθετικῆς ἢ ἀμυντικῆς δέον νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰ πλευρὰ καλύπτοντες αὐτὰ διὰ κλιμακίων, ἐν ᾗ περιπτώσει ταῦτα δὲν καλύπτονται ὑπὸ φυσικῶν ἐμποδίων.

Αἱ μεγάλαι μονάδες σχηματίζονται πρὸς μάχην διαιρούμεναι εἰς δύο κυρίας ὁμάδας, ὧν ἡ ἰσχὺς ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ τῶν δυνάμεων αὐτῶν. Ἡ 1η ὁμὰς διαιρεῖται εἰς 1ην καὶ 2αν γραμμήν, ἡ δ' ἑτέρα ἀποτελεῖ τὴν 3ην γραμμήν.

Τὸ σύνταγμα καὶ ἡ ταξιαρχία σχηματίζονται ἐπὶ 2 ἢ 3 γραμμῶν, ἐν τούτοις ὅταν ταῦτα ἐνεργῶσι μεμονωμένως σχηματίζονται πάντοτε ἐπὶ τριῶν γραμμῶν· ἡ μεραρχία ἐνεργοῦσα εἴτε μεμονωμένως εἴτε ἐντεταγμένη σχηματίζεται ἐπὶ τριῶν γραμμῶν.

Ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς τοποθετεῖ τὰς τακτικὰς αὐτοῦ μονάδας ἀναλόγως τοῦ σχεδίου του, τῶν περιστάσεων καὶ τῆς μορφῆς τοῦ ἐδάφους.

Τὰ πρὸς μάχην τάγματα, ἀποτελοῦσιν εἴτε συνεχῆ τινα γραμμήν, εἴτε μετὰ κενῶν διαστημάτων, ἀναλόγως τῆς μορφῆς τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἐμποδίων, ἢ ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ἐνισχύσωσι τὴν γραμμὴν τοῦ πυρὸς ἐπί τινων σημείων· τὸ πρὸς τὰ ἐμπρὸς τῶν μὴ κατειλημμένων μερῶν ἔδαφος δέον νὰ βάλληται ὑπὸ τῶν πυρῶν τῶν γειτνιαζόντων ταγμάτων.

Τὰ τάγματα τῆς 2ας καὶ 3ης γραμμῆς χωρίζονται διὰ διαστημάτων ἐπιτρεπόντων εἰς τὸ ἱππικὸν καὶ πυροβολικὸν νὰ κινῶνται ἐλευθέρως, σχηματίζονται δὲ ὅπως εἶνε δυνατὸν καταλληλότερον ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τῆς μορφῆς τοῦ ἐδάφους· δύνανται νὰ ταχθῶσι κλιμακοειδῶς πρὸς τὸ δεξιὸν ἢ ἀριστερὸν πλευρόν, ἵνα δύνωνται ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἐπεκτείνωσι τὸ μέτωπον αὐτῶν.

Εἶνε δυσχερὲς νὰ ὁρισθῶσιν αἱ ἀποστάσεις αἵτινες δέον νὰ χωρίζωσι τὰς γραμμὰς μεταξύ των· αὗται ἐξαρτῶνται κυρίως ἐκ τῆς μορφῆς τοῦ ἐδάφους· ἀλλ' ἐὰν ἀφ' ἑνὸς ἦνε κινδυνῶδες νὰ αὐξήσωσι κατὰ πολὺ τὸ βάθος τῶν σχηματισμῶν, ἀφ' ἑτέρου δύνανται νὰ προκύψωσι μεγάλα μειονεκτήματα ἐὰν συμπλησιάσωσι κατὰ πολὺ τὰς γραμμάς· ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, ἡ διεύθυνσις τῶν στρατευμάτων καθίσταται δύσκολος καὶ ἡ ἄφιξις ἐν τῇ γραμμῇ τῆς μάχης τῶν πρὸς τὰ ὄπισθεν στρατευμάτων δύναται νὰ ᾖ παράκαιρος καὶ ἀνωφελής· ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει, ὅσον πλησιέστερον εὑρίσκονται αἱ γραμμαὶ μεταξύ των, τοσοῦτον ὁ κίνδυνος τοῦ νὰ συμπλακῶσι προώρως αὐξάνει, συνάμα δὲ εὐκολύνουσι τὰς ὑπὸ τοῦ πολεμίου πρὸς τὸ πλευρὸν αὐτῶν ἐπιθέσεις καὶ τὰς **κυκλωτικὰς** αὐτοῦ **κινήσεις** (mouvements tournants).

Ἐν τούτοις κατὰ τὰς ἀσκήσεις, αἱ μεταξὺ τῶν γραμμῶν ἀποστάσεις περιλαμβάνονται μεταξὺ 300 καὶ 600 μέτρων, λογιζόμεναι ἀπὸ τοῦ τελευταίου στοιχείου τῆς προηγουμένης γραμμῆς.

Ἱππικόν. Ὁ κανονικὸς σχηματισμὸς τῆς μάχης τοῦ ἱππικοῦ εἶνε ἡ **παράταξις** (βλ. ἀνωτέρω **παράταξις** (formation en bataille).

Πυροβολικόν. Τοῦτο ἔχει ἕνα μόνον σχηματισμὸν μάχης, ὅστις ἐστὶν ἡ **τάξις πρὸς πυροβόλησιν** (βλ. ἀνωτέρω formation en batterie).

Ἡ μονὰς τῆς μάχης εἶνε ἡ **μοῖρα** (groupe) ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν πυροβολαρχιῶν τασσομένων ἐπ' εὐθείας, κλιμακοειδῶς (échelonnée) ἢ κλιμακούψως (étagé).

Ἐν τῷ **σχηματισμῷ τῆς μάχης** (formation de combat), ἡ πυροβολαρχία διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, τὴν **πυροβολαρχίαν βολῆς** (batterie de tir) καὶ τὴν **ἐφεδρείαν μάχης** (échelon de combat). Ἡ πυροβολαρχία βολῆς εὑρισκομένη πρὸς πυροβόλησιν περιλαμβάνει, 1ην γραμμὴν ἐκ τῶν 6 πυροβόλων μετὰ διαστημάτων 10 μέτρων, 2αν γραμμὴν ἐκ τριῶν βλητοφόρων, 15 μέτρα ὄπισθεν τῶν πυροβόλων, καὶ 3ην γραμμὴν ἐκ τῶν 6 προολκαίων, 10 μέτρα ὄπισθεν τῆς γραμμῆς τῶν βλητοφόρων. Ἡ ἐφεδρεία

μάχης ἵσταται ἐν φάλαγγι ἢ σχηματίζεται εἰς ὄρχον εἰς ἀπόστασιν κατ' ἀνώτατον ὅρον 500 μέτρων ἀπὸ τὴν πυρβολαρχίαν βολῆς (βλ. καὶ ἐμπόλεμος πυρβολαρχία, batterie de guerre).

Σχηματισμὸς πορείας, formation de marche.

Πεζικόν. Τοῦτο βαδίζει συνήθως κατὰ τετράδας, ὧν ἑκάστη κατέχει χῶρον 1μ., 40. Λόχος ἐκ 200 ἀνδρῶν κατέχει μῆκος 100 περίπου μέτρων· οἱ λόχοι ἐν τῷ τάγματι ἀκολουθοῦνται μὲ ἀπόστασιν 10 μέτρων· τὸ τάγμα περιλαμβανομένων τῶν ἀποστάσεων, κατέχει μῆκος 450 περίπου μέτρων.

Σύνταγμα ἐκ τριῶν ταγμάτων καταλαμβάνει μῆκος 1400 μέτρων.

Ἡ ταχύτης τοῦ βαδίσματος εἶνε 80 μέτρα κατὰ λεπτὸν ἤτοι 4 χιλιόμετρα εἰς 50 λεπτὰ πραγματικῆς πορείας ἢ 12 ½ λεπτὰ κατὰ χιλιόμετρον.

Τὸ **πυροβολικὸν** βαδίζει κατὰ πυρβολαρχίας. Ὁ **κανονικὸς σχηματισμὸς πορείας** (formation normale de marche) μακρὰν τοῦ ἐχθροῦ εἶνε ὁ ἑξῆς· οἱ πεζοπόροι ἄνδρες σχηματίζουσι μίαν φάλαγγα καὶ βαδίζουσιν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πυρβολαρχίας, τὰ δὲ ὀχήματα σχηματίζουσι δύο φάλαγγας, ὧν ἡ πρώτη περιλαμβάνει τὰ 6 πυροβόλα ἀκολουθούμενα ὑπὸ τῶν βλητοφόρων των, ἡ δὲ δευτέρα τὰ λοιπὰ ὀχήματα καὶ ἁμάξας τῆς πυρβολαρχίας. Πλησίον τοῦ ἐχθροῦ ἡ πυρβολαρχία λαμβάνει σχηματισμὸν **πυρβολαρχίας πρὸς μάχην** (formation de marche pour le combat), ἤτοι ἡ πυρβολαρχία βολῆς καὶ ἡ **ἐφεδρεία** αὐτῆς (échelon de combat) σχηματίζουσι δύο φάλαγγας κεχωρισμένας ἀπ' ἀλλήλων, καὶ οἱ ἄνιπποι ἄνδρες ἑκάστης τῶν φαλάγγων τούτων δύνανται ἢ νὰ κάθηνται ἐπὶ τῶν κιστῶν ἢ νὰ βαδίζωσιν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς φάλαγγος εἰς ἣν ἀνήκουσι.

Τὸ **ἱππικὸν** πορεύεται κατὰ τετράδας ἢ δυάδας, τὰ δὲ ὀχήματα καθ' ἕν.

Σχηματισμὸς συντάξεως, formation de rassemblement, ou formation d'assemblée, ou formation de rendez-vous; τὸ πεζικὸν συντάσσεται εἴτε **κατὰ φάλαγγας λόχου εἰς παράταξιν** (ligne de colonnes de compagnie) μετὰ διαστημάτων 6 **βημάτων**, εἴτε εἰς **διπλῆν φάλαγγα** (colonne double) μετὰ διαστήματος 6 βημάτων, **εἴτε κατ' ἀθρόα τάγματα** (bataillons en masse); τὰ τάγματα δύνανται νὰ ὦσιν ἐπὶ μιᾶς μόνης γραμμῆς μετὰ διαστημάτων 30 βημάτων ἢ **ἐπὶ** πολλῶν γραμμῶν ἀφιστάμενα ἀπ' ἀλλήλων ἀνὰ 30 βήματα.

Τὸ πυροβολικὸν συντάσσεται κατὰ πυρβολαρχίας, τῶν ὀχημάτων τασσομένων ἐπὶ τριῶν γραμμῶν· || [ναυτ.] σχηματισμός, formation d'ordre; ὁ ὑπὸ τῶν πλοίων **σχηματισμὸς τάξεως** τινὸς (ordre) τῆς ναυτικῆς τακτικῆς· βλ. **τάξις**. § **σχηματισμός**, forme, n. f. || **τακτικοὶ σχηματισμοί**, formes tactiques (formations).

σχίδα, ας, ἡ, αἰτ. τοῦ **σχίδη**, refend, n.m.

σχιδακώδης, ης, ες· esquilleux, euse, ὅμοιος μὲ σχίδακα.

σχίδαξ, ακος, ὁ· σχίδη, refend, n. m. τεμάχιον ξύλου ἀπεσπασμένον ἔκ τινος σανίδος, esquille, n. f. μικρὸν τεμάχιον θραυσθέντος ὀστοῦ· || —, aissan, n. m. βλ. **πέταυρον**· (morceau de bois fendu); βλ. σχιστοσανίς, merrain, latte, n. f. || —, bardeau, n. m. τεμάχιον ἐκ δρυὸς ἢ καστανέας 30—35 ἑκατοστῶν μήκους, διὰ τὴν κατασκευὴν παρκέττων.

σχίδη, ης, ἡ· βλ. **σχίδαξ**. § — [ὁπλουρ.] défaut de paille; τὸ ψάθυρμα.

σχίζα, ης, ἡ· μικρὸν ξύλου τεμάχιον ἀπὸ μείζονος ἀπεσχισμένον διὰ κοπτεροῦ ὀργάνου, éclat de bois, κοινῶς **σχίζα** καὶ **πελεκοῦδι**, copeau, n. m. ὑποκορ. **σχιζίον**, petit copeau; esquille, n. f. μικρὸν τεμάχιον θραυσθέντος ὀστοῦ· || **σχίζα**, écharde, n. f. μικρὸν αἰχμηρὸν τεμάχιον οἱουδήποτε ἀντικειμένου εἰσχωρῆσαν ἐν τῇ σαρκί.

σχιζαμόνομαι [διάλ. Καρπάθου] συμμαζεύομαι, ὑποκρύπτομαι ταχέως.

σχιζόδερμον, ου, τό· schizoderme, n.m. γένος μυκήτων ἀποτελούντων μελανὸν τινὰ ὄγκον.

σχιζομύκης, ητος, ὁ· schizomycète, n.m. γένος μυκήτων· βλ. καὶ **βακτήρια**.

σχιζόπους, ους, ουν, γεν. οδος, fissipède. n. et adj. ὁ ἔχων τοὺς πόδας διῃρημένους εἰς δακτύλους, qui a les pieds divisés en doigts.

σχιζοτριχία, ας, ἡ [ιατρ.] schizotrichie, n. f. ἀσθένεια τῶν τριχῶν χαρακτηριζομένη διὰ τῆς διχοτομίας αὐτῶν κατὰ τὸ ἄκρον, κοινῶς **ψαλλίδα**· βλ. καὶ **τριχοφάγος**.

σχίζω, μέλ. ίσω, fendre; déchirer; [χειρουρ.] ἀνοίγω, ouvrir; τέμνω, tailler; ἢ ἐντέμνω, inciser [fendre, déchirer, συνώνυμα, τὸ πρῶτον λέγεται ἐπὶ ξύλων, λίθων, κτλ. σχιζομένων δι' ἐργαλείου, fendre du bois, des pierres, du fer,etc. fendre la tête de quelqu'un, d'un coup de canne, etc. τὸ δεύτερον λέγεται ἐπὶ ὑφασμάτων, χαρτίων, κτλ. σχιζομένων διὰ τῆς χειρὸς ἄνευ ἐργαλείου, déchirer une toile, un vêtement, un livre, etc.]; || **παρασχίζω**, fendre de côté; || ὑποσχίζω, fendre par dessus; || διασχίζω τὸ πλῆθος, fendre la foule= ὠθῶν διέρχομαι· || διασχίζω τὸν ἀέρα, τὰ ὕδατα (διατέμνω), fendre l'air, les eaux; || [μεταφ.] αὐτὸ μοῦ σχίζει (σπαράττει) τὴν καρδίαν, cela me fend, me déchire le cœur; || **ἔσχισε** τὸ φόρεμά του, il a déchiré son habit; || τὸ ἔδαφος ἐσχίσθη εἰς πολλὰ μέρη, le sol s'est fendu en plusieurs endroits; || ἡ γῆ ἐσχίσθη (ἠνεῴχθη) ὑπὸ τούς πόδας των, la terre s'entrouvrit sous leurs pas; || ἐσχίσθηκαν τὰ χέρια του ἀπὸ τὸ κρύον, ses mains sont gercées par le froid; || — ἀπόστημα, inciser (ouvrir) un abcès; || τὸν ἔσχισαν [πρὸς ἐξαγωγὴν λίθου], on l'a taillé; || — **πτῶμα**, ouvrir un corps; || **τὰ μαλλιά** του **σχίζονται**, ses cheveux fourchent; || [**μεταφ.**] **ἐσχίσθη** [**διὰ νὰ τὸ κατορθώσῃ, κτλ.**], il se mit en quatre... || [ναυτ.] **ἱστίον σχισθὲν** ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, voile défoncée par le vent; || σχίζω (ἀντὶ διαρρήγνυμι), craquer; τὸ ἔνδυμά του ἐσχίσθη, son

habit craqua (ἕνεκα στενεύματος)· § **σχίζω** [τεχνουρ.], cliver, σχίζω ἀδάμαντα ἢ κρύσταλλα κατὰ τοὺς φυσικοὺς ἁρμούς· βλ. καὶ **κρυσταλλοτομία**.

σχίνινος, η, ον· ὁ ἐκ σχίνου (τοῦ μαστιχοσχίνου), ἢ ὁ ἐκ μαστίχης, de lentisque.

σχῖνος, ου, ἡ· lentisque, n. m. κοινῶς σχῖνος· θαμνῶδές τι φυτὸν ἐξ οὗ ῥέει ὁ ῥητινώδης ὀπὸς μαστίχη καλούμενος, Ἡρ. χ 177. § —, lentisque, n. m. χαλεῖται καὶ αὐτὴ ἡ μαστίχη ἡ καὶ ἄλλως λεγομένη σχινίνη ῥητίνη.

σχινοκέφαλος, ος, ον· ὁ κεφαλὴν ἔχων κάτω μὲν πλατεῖαν, ἄνω δὲ σουβλεράν, ἤτοι προμήκη καὶ ἀσύμμετρον ὡσεὶ κρομμυοκέφαλον, qui a la tête semblable à un oignon, ἤτοι grosse et longue.

σχινόχωμα, τό· χῶμα συναζόμενον κάτωθεν τῶν σχίνων βλ. καὶ **καστανόχωμα**.

σχίσιμον, ατος, τό· ἡ σχίσις, σχισμάδα, fente, n. f. τὸ ἐσχισμένον, τὸ ξέσχισμα, déchirure, n. f. ou déchirement, n. m. [χειρουργ.] τομή, ἐντομή, incision, n. f.

σχίσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ σχίζειν, action de fendre ; τὸ ξέσχισμα, déchirement, n. m. § **σχίσις,** εως, ἡ [τεχνουρ.], τὸ σχίσιμον, **σχισμός**, clivage, n. m. ἡ τμῆσις, ἀποκοπὴ ἀδάμαντος ἢ κρυστάλλου ἐν ἐπιπέδῳ ἐπιφανείᾳ. Βλ. **κρυσταλλοτομία**.

σχίσμα, ατος, τό· τὸ σχίσιμον, χαραγματιά, fente, n.f. τὸ ἐσχισμένον, déchirure, n.f. [ἀνατομ.] scissure, βλ. **σχισμή**· ‖ [οἰκοδ.] σχίσμα εἰς τοῖχον, lézarde, n.f. κοινῶς σκάσιμον· βλ. καὶ **ἐσχισμένος**· ‖ —, βλ. **ῥαγάς**, gerce, n.f. § — [μεταφ.] διαίρεσις, ἐν συνελεύσει σχίσμα πολιτικόν, scission, n. f. διχογνωμία, διαίρεσις τῶν γνωμῶν ἢ τῶν ψήφων ἐν συνεδριάζοντι σώματι· διαίρεσις, division, n. f. ἡ διχόνοια, dissension, n. f. § σχίσμα (ἐκκλησιαστικόν), schisme, n. m. χαλεῖται οὕτω πᾶς θρησκευτικὸς χωρισμὸς ὁμάδος ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς τέως κοινῆς θρησκείας διὰ τῆς ἀποδοχῆς νέων δογμάτων ἢ τύπων.

σχισμάδα, ας, ἡ· βλ. **σχισμή**.

σχισματικός, ή, όν, ἀνήκων ἢ ἀφορῶν ἐκκλησιαστικὸν σχίσμα, schismatique, n. et adj. ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸ πολιτικὸν σχίσμα, ἤτοι τὸ νὰ ἦνε τις ἑτερόφρων, scissionnaire, n. et adj. ὁ ἀποτελῶν σχίσμα, διαίρεσιν ἔν τινι πολιτικῇ συνελεύσει.

σχισμή, ῆς, ἡ· σχισμάδα, χαραγματιά, fente, n. f. τὸ ἐσχισμένον, τὸ ξέσχισμα, déchirure, n. f. ἄνοιγμα, σχισμάτιον, fissure, n.f. ἡ σχισμάδα, σκάσιμον (τοίχου, κτλ.), crevasse, n. f. § [ἀνατομ.] **σχισμή**, scissure, n.f. φυσικὴ σχισμάδα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὀργάνων τινῶν. § [σχισμαὶ [ἱππολ.], βλ. **ῥαγάδες**, râpes. § [σχισμαὶ [ἱππολ.], faux quartiers, αἱ κατὰ τὰ ὀπίσθια μέρη τῆς ὁπλῆς, ἐπὶ τῶν μεθοπλίων δηλονότι γινόμεναι σχισμαὶ τοῦ ὄνυχος. § **σχισμή** [ἱππολ.] seime, ῥαγὰς τοῦ ὄνυχος τῆς ὁπλῆς, ἤτοι λύσις τῆς συνεχείας τοῦ ὄνυχος. Πάθησις συχνοτάτη παρ' ἵππῳ κυρίως ἀναφαινομένη εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ τοιχώματος τῆς ὁπλῆς τῶν προσθίων ποδῶν· ‖ **παροπλιακὴ σχισμή**, seime quarte, εἶνε ἡ ἀναφαινομένη ἐπὶ τῶν **πορoπλίων** (quartiers) ; ‖ **προσοπλιακὴ σχισμή**, seime en pied du bœuf, εἶνε ἡ γενομένη ἐπὶ τοῦ προσθίου τμήματος τοῦ τοιχώματος τῆς ὁπλῆς, ἐπὶ τοῦ **προσοπλίου** (pince). § —, commissure καὶ ὀρθότερον commisure, n. f. ‖ commissure des lèvres, βλ. χείλη εἰς ἵππος (lèvres εἰς cheval).

σχισμός, οῦ, ὁ [ὀρυκτ.], clivage, n. m. βλ. σχίσις.

σχίστης, ου, ὁ· fendeur, n. m. ἐργάτης σχίζων ξύλα ἢ πελεκῶν τὰς ἄκρας τοῦ πλακοστρώματος. § σχίστης [ὀρυκτ.], schiste, n. m. χαλεῖται οὕτω γενικῶς πᾶς λίθος διαιρούμενος εὐκόλως εἰς λεπτὰ στρώματα καθὼς ὁ **ἀρδόσιος** λίθος (ardoise) ; ‖ schiste tégulaire, χαλεῖται τεχνικῶς ὁ σχίστης ἐξ οὗ κατασκευάζουσι τὰς ἀρδοσίους πλάκας· βλ. καὶ **σχιστόλιθος**.

σχιστόλιθος, ου, ὁ· ardoise, n. f. (λίθος σχιστός), ἢ **σχίστης**, schiste, πλάξ, ἡ· ὁ καλούμενος **ἀρδόσιος λίθος**, κοινῶς ἡ **πλάκα**· αἱ πλάκες γίνονται ἐκ τῶν ἀργιλοσχιστολίθων, βράχων λίαν διεσπαρμένων ἐν τῇ φύσει. Ὁ διὰ καλὰς πλάκας σχιστόλιθος, πρέπει νὰ ἦνε φυσικῶς διῃρημένος εἰς πολλὰ λεπτὰ στρώματα καὶ ἄνευ προσφύσεως πρὸς ἄλληλα· ἡ καλὴ πλὰξ πρέπει νὰ παρουσιάζῃ τὰς ἀκολούθους ἰδιότητας :

1) Ὁμογένειαν· εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖον ὥστε ἡ πλὰξ νὰ μὴ ἐμπεριέχῃ ὕλην τινὰ ἀποσυντεθειμένην ὑπὸ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, διότι τότε θὰ τριβῇ ἢ θὰ θραυσθῇ αὐτομάτως.

2) Κόκκον λεπτὸν καὶ πυκνόν.

3) Νὰ ἦνε σκληρά.

4) Νὰ ἔχῃ λείαν ἐπιφάνειαν.

5) Τυπτομένη νὰ ἀποδίδῃ ἦχον καθαρόν.

Ἐν Τήνῳ καὶ Ἄνδρῳ ἐξάγονται πλάκες, ἃς ἕνεκα τῆς μεγάλης στερεότητος καὶ ἐπιφανείας μεταχειρίζονται εἰς τὰς πλακοστρώσεις· ἑκάστη τούτων ἔχει σχεδὸν 0μ, 80 μῆκος καὶ 0μ, 50 πλάτος.

Εἰς Ἀμοργὸν ὑπάρχουσιν ἀργιλοσχιστόλιθοι ἐξ ὧν κατασκευάζουσι πλάκας γραφῆς καὶ πλακοστρώσεως.

Εἰς Εὔβοιαν ὑπάρχουσιν ἀργιλοσχιστόλιθοι χρήσιμοι πρὸς στέγασιν οἰκίσκων.

Ἐν τῷ Ἰσθμῷ παρὰ τὸ Καλαμάκιον ὑπάρχουσι σχιστόλιθοι παρέχοντες πλάκας ὁμοίας σχεδὸν πρὸς τὰς τῆς Μελίτης (μαλτέζικαις).

Αἱ πλάκες τῆς Ἄνδρου καὶ Τήνου ἔχουσιν ὡς μεγίστας διαστάσεις 0μ,80 μῆκος καὶ 0μ,50 πλάτος, τιμῶνται δὲ ἐν Πειραιεῖ 2δ, 40 ἀνὰ τετραγωνικὸν μέτρον. Αἱ τῆς Καρύστου, μετὰ διαστάσεων 1μ,30 ἐπὶ 0,70, πωλοῦνται ἐν Πειραιεῖ περὶ τὰς 4δ,40 ἀνὰ τετραγωνικὸν μέτρον· ‖ πλὰξ γραφικὴ ἢ ἁπλῶς πλάξ, ακός, ἡ, ardoise, ἐφ' ἧς γράφουσι· αὕτη ἔχει χρῶμα μολυβδομέλαν· ‖ σχιστόλιθος τετριμμένος, ar-

doise pilée; || σχιστόλιθος μαρμαρυγιακός, micaschiste, n. m.

σχιστοπέλεκυς, εως, ὁ· merlin, n. m. πέλεκυς διὰ τὸ σχίσιμον τῶν ξύλων.

σχιστός, ή, όν· χωρισμένος, ὁ ἐσχισμένος, fendu, e; déchiré, ée, ouvert, e, etc. βλ. σχίζω.

σχιστὸς τρόχιλος, βλ. τρόχιλος.

σχιστοσανίς, ίδος, ἡ· merrain (bois) ou mairin, n. m. σχίδαξ, ακος, ὁ· ἤτοι σανὶς λεπτοῦ πάχους λαμβανομένη διὰ σχισίματος καὶ οὐχὶ διὰ πριονίσματος τοῦ κορμοῦ τῶν σκληρῶν ξύλων, ὡς εἶνε ἡ δρῦς (chêne), ἡ καστανέα (châtaignier) ἡ φηγὸς (ὀξυά, hêtre), κτλ. τοιαῦται σανίδες χρησιμεύουσιν εἰς διάφορα ἔργα καθὼς καὶ ὡς δόγαι (douves) βυτίων ἢ βίκων, ὁπότε τὸ merrain δύναται νὰ κληθῇ πλευρόξυλον (βαρελοσανίς, βαρελοσάνιδον), κοινῶς καλούμενον δούγια καὶ πληθ. δούγιαις.

σχιστοφυής, ής, ές, ὁ ἔχων τὴν φύσιν τοῦ σχίστου, σχιστώδης, schisteux, euse.

σχιστώδης, ες, schisteux, euse, adj. ὁ ἀποτελούμενος ἢ ὁμοιάζων μὲ σχίστην (schiste).

σχοινάκι, τό· σχοινίδιον, τό· λεπτὸν σχοινίον, petite corde; cordelette, n. f. § — [παιγν.], corde, n. f. || παίζω τὸ σχοινάκι, sauter à la corde.

σχοιναποθήκη, ης, ἡ· ἀποθήκη σχοινίων, magasin à cordes; κατ' ἐπέκτ. corderie, n.f. (=σχοινοπλοκεῖον)· || — [ναυτ.] soute à filin.

σχοινᾶς, ὁ [δημ.] ὁ σχοινοπλόκος, cordier, n. m. ὁ σχοινοπώλης, cordier, ἔμπορος σχοινίων.

σχοινί, τὸ [δημ.] βλ. σχοινίον, corde, n.f. [ναυτ. ἰδ.] cordage, n.m. filin, n.m. || τὰ σχοινιὰ τοῦ πλοίου, les cordages du navire; || δένω μὲ σχοινί, lier avec une corde; corder [un ballot]; || βάζω τὸ σχοινὶ εἰς τὸν λαιμόν τινος [φρ. μεταφ.], mettre la corde au cou de quelqu'un; || ἄνθρωπος τοῦ σχοινιοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ, homme de sac et de corde; gibier de potence; || — διὰ σκαλιέραις [ναυτ.], quarantainier; βλ. βαθμιδόσχοινον.

σχοίνιασμα, ατος, τό· enchevêtrure, n. f. βλ. ἐνσχοινίασις.

σχοινίδιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ σχοινίον, λεπτὸν σχοινίον, κοινῶς σχοινάκι, cordelette, n. f. || — [ναυτ.] λεπτὸν σχοινίδιον, ἡ λιναία, ligne, n. f. βλ. λέξιν. § [ναυτ.] σχοινίδιον σημαίας, σήματος, κτλ. hale-bas de pavillon, de signal, etc. n. m. ἤτοι τεμάχιον σχοινίου μήκους 1 μ, 50 περίπου ἐστερεωμένον ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄκρου του ἐπὶ τῆς σημαίας ἢ τοῦ σήματος καὶ χρησιμεῦον πρὸς ἀνάδεσιν τοῦ σηματοσχοίνου ἢ ἑτέρου σήματος ἢ σημαίας ἀπὸ τῆς ἄκρας του. § σχοινίδιον, τὸ (δρομομέτρου), ligne de loch, n. f. κοινῶς σάγουλα. Λεπτὸν σχοινίον μετὰ κόμβων (nœuds) καὶ ἡμικομβίων (demi-nœuds), χρησιμεῦον πρὸς μέτρησιν τῆς ταχύτητος πλοίου. Πρὸς τοῦτο τὸ σχοινίδιον συνδέεται μετὰ τοῦ δελτωτοῦ (ἢ δέλτα, bateau de loch) διὰ τριῶν κλάδων, ἐξ ὧν οἱ μὲν δύο εἶνε μονίμως δεδεμένοι, ὁ δὲ τρίτος ἀποσπᾶται ἐξ αὐτοῦ κατὰ βούλησιν. Διὰ τοῦ σχοινιδίου ῥίπτομεν εἰς τὴν θάλασσαν τὸ δελτωτόν, παρεωμένου δὲ τοῦ σχοινιδίου καθ' ὅσον τὸ πλοῖον τρέχει, τὸ δελτωτὸν μένει ἀκίνητον ὁρίζον οὕτως ἐν τῇ θαλάσσῃ σημεῖον σταθερόν, ἐξ οὗ μετρεῖται ἡ τοῦ πλοίου ταχύτης, ἐκτιμωμένη ἐκ τῆς ποσότητος τοῦ παρεαθέντος σχοινιδίου καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ κόμβων καὶ ἡμικομβίων σχετικῶς πρὸς χρονικόν τι διάστημα· βλ. δρομόμετρον (loch).

σχοίνικλος, ου, ὁ· vanneau, n. m. κοινῶς σχοινοποῦλι (alouette de mer), γένος πτηνῶν ἀνῆκον εἰς τοὺς χαραδριάδας, ἔχον τρεῖς δακτύλους, τὸν δὲ ὀπίσθιον δάκτυλον μικρότατον καὶ τὸ ῥάμφος μικρότερον τῆς κεφαλῆς. Σχοίνικλος ὁ κοινὸς ἢ λοφοφόρος ἀπαντᾷ ὡς ἐπιδημικὸν πτηνὸν ἀπὸ τῆς Σουηδίας μέχρι τῆς Β. Ἀφρικῆς καὶ ἀπὸ τῆς Β. Ἀσίας μέχρι τῶν Ἰνδιῶν, διαιτᾶται δὲ εἰς ἑλώδη μέρη καὶ ἔχει ἄνω πρασινομέλαν πτέρωμα καὶ σκέλη ἐρυθρά· τὰ ᾠά του, ἐλαιόχροα μετὰ μελανωπῶν κηλίδων εἶνε εὔγευστα.

σχοινιόκομβος, ου, ὁ· κόμβος ἐκ σχοινίου, nœud (m.) [de cordage]. Τὰ σχοινία χρησιμεύουσιν εἰς τὴν στρατιωτικὴν καὶ ναυτικὴν ὑπηρεσίαν πρὸς ἀνύψωσιν βαρέων ὄγκων, σύνδεσιν διαφόρων ἀντικειμένων μετ' ἀλλήλων, πρόσδεσιν αὐτῶν εἰς στερεὰ σημεῖα, κτλ.

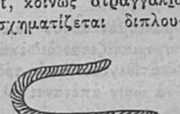
Ἀναλόγως τῶν διαφόρων τούτων περιστάσεων τὰ σχοινία διατίθενται οὕτως, ὥστε εἰς τὸ μέρος τῆς ἐφαρμογῆς των νὰ σχηματίζωσι δεσμὸν ἢ κόμβον (nœud).

Οἱ κόμβοι εἶνε πλεῖστοι ὅσοι, ἐνταῦθα ὅμως θέλομεν περιγράψει τοὺς κυριωτέρους καὶ μᾶλλον χρησιμοποιουμένους ἐν τῷ στρατῷ καὶ τῷ ναυτικῷ κόμβους.

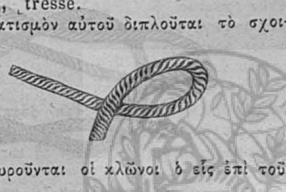
Εἰς ἅπαντα τὰ παρεντιθέμενα σχήματα τῶν σχοινιοκόμβων τὸ ἄκρον τὸ συνοδευόμενον ὑφ' ἑνὸς βέλους εἶνε τὸ μεταχειριζόμενον πρὸς σχηματισμὸν τοῦ κόμβου, κινούμενος δὲ κλῶνος τοῦ σχοινίου καλεῖται ἐκεῖνος εἰς ὃν ἀνήκει τὸ ῥηθὲν βέλος.

1ον. Σχοινιόκομβοι ἐν χρήσει ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς.

Βρόχος, nœud coulant, κοινῶς στραγγαλιὰ ἢ συρτοθηλειά. Οὗτος σχηματίζεται διπλουμένου τοῦ σχοινίου καὶ πλησιαζομένου τοῦ ἑνὸς κλώνου πρὸς τὸν ἕτερον ἄνευ διασταυρώσεως αὐτῶν.

Πλόκαμος, tresse.
Πρὸς σχηματισμὸν αὐτοῦ διπλοῦται τὸ σχοινίον καὶ σταυροῦνται οἱ κλῶνοι ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἑτέρου.

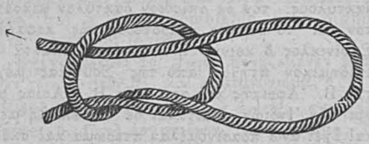
Κόμβος ἁπλοῦς, nœud simple. Ἀφοῦ σχη-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

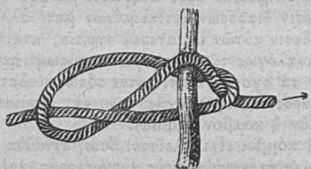
ματισθῇ ἐν πρώτοις εἷς πλόκαμος, στρέφεται ἀκολούθως καὶ περᾶται ἐντὸς αὐτοῦ ὁ κινούμενος κλῶνος, ὅστις ἕλκεται καὶ σφίγγει οὕτω πῶς ὁ σχηματισθεὶς ἁπλοῦς κόμβος.

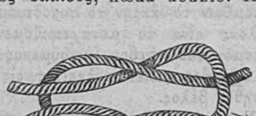
Κόμβος ἁπλοῦς μετὰ βρόχου, nœud coulant simple. Ἵνα σχηματισθῇ οὗτος κατασκευάζεται κατ' ἀρχὰς εἷς ἁπλοῦς κόμβος καὶ ἀκολούθως, ἀφοῦ ὁ κινούμενος κλῶνος διατεθῇ ἐν σχήματι βρόχου καὶ περασθῇ τὸ ἄκρον του ἐντὸς τοῦ πλοκάμου τοῦ κόμβου, ἕλκεται, ἵνα σφίγξῃ.

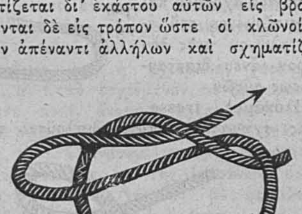

Κόμβος ῥυμουλκητικός, nœud de galère, οὕτω καλεῖται ὁ ῥηθεὶς ἁπλοῦς μετὰ βρόγχου, ἀφοῦ περασθῇ εἷς μοχλὸς ἐν τῷ βρόχῳ αὐτοῦ.

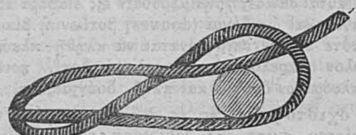
Βρόχος διπλοῦς, nœud double. Πρὸς σχηματισμὸν αὐτοῦ λαμβάνονται δύο σχοινία καὶ σχηματίζεται δι' ἑκάστου αὐτῶν εἷς βρόχος, διατίθενται δὲ εἰς τρόπον ὥστε οἱ κλῶνοί των νὰ ὦσιν ἀπέναντι ἀλλήλων καὶ σχηματίζεται δι' ἑκάστου αὐτῶν εἷς βρόχος. Μετὰ τοῦτο ἀφοῦ περασθῇ ὁ εἷς ἐντὸς τοῦ ἑτέρου πρὸς τὰ κάτω καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν κλώνων του, τότε οἱ κλῶνοι τοῦ δευτέρου βρόχου περῶνται καὶ οἱ δύο ἐντὸς τοῦ πρώτου ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω. Τέλος ἕλκονται οἱ ἐλεύθεροι κλῶνοι ἀμφοτέρων, ὅπως σφιγχθῇ ὁ σχηματισθεὶς διπλοῦς βρόχος.

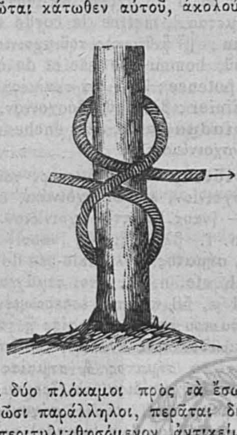

Βρόχος τριπλοῦς, nœud triple. Κατασκευάζεται οὗτος, ἀφοῦ δι' ἑνὸς τῶν κινουμένων κλώνων τοῦ διπλοῦ βρόχου σχηματισθῇ τρίτος βρόχος, τὸ δὲ ἄκρον του περασθῇ πάλιν ἐντὸς τοῦ βρόχου, δι' οὗ διῆλθεν.

Κόμβος γερμανικός, nœud allemand. Πρὸς κατασκευὴν τούτου σχηματίζεται ἐν πρώτοις εἷς πλόκαμος· εἶτα δὲ τὸ ἄκρον τοῦ κινουμένου κλώνου στρέφεται πέριξ καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ ἑτέρου κλώνου εἰσαγόμενον μετὰ τοῦτο ἄνωθεν ἐντὸς τοῦ πλοκάμου καὶ ἑλκόμενον, ἵνα σφίγξῃ ὁ κόμβος.

Κόμβος πυροτεχνικὸς ἢ καὶ πορθμέως, nœud d'artificier ou de batelier. Οὗτος κατασκευάζεται ὡς ἑξῆς: σχηματίζονται δύο πλόκαμοι διὰ τοῦ κινουμένου κλώνου, ὁ εἷς παρὰ τὸν ἕτερον καὶ κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν, τουτέστιν ἐὰν ὁ εἷς τῶν δύο κλώνων διασταυρῶται ἄνωθεν μετὰ τοῦ σχοινίου, ὅπερ εὑρίσκεται μεταξὺ τῶν δύο πλοκάμων, ὁ ἕτερος νὰ διασταυρῶται κάτωθεν αὐτοῦ, ἀκολούθως στρέφονται οἱ δύο πλόκαμοι πρὸς τὰ ἔσω ὥστε να κατασταθῶσι παράλληλοι, περᾶται δι' ἀμφοτέρων τὸ περιτυλιχθησόμενον ἀντικείμενον καὶ σφίγγεται δι' αὐτῶν.

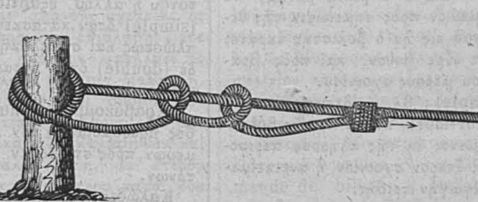
Ἐὰν πρόκειται διὰ τοῦ ἐν λόγῳ κόμβου νὰ περιδεθῇ ἐπὶ πασσάλου σχοινίον τι προσδεδεμένον διὰ τοῦ ἑνὸς ἄκρου του ἐπὶ ἑτέρου ἀντικει-

μένου τότε περιβάλλεται διὰ τοῦ κινουμένου κλώνου ὁ πάσσαλος ἐκ δεξιῶν πρὸς ἀριστερὰ δι' ἑνὸς γύρου, φέρεται τὸ ἄκρον αὐτοῦ κάτωθεν τοῦ προσδεθέντος κλώνου, μεθ' ὃ στρέφεται ἄνωθεν τοῦ γύρου καὶ περιβάλλεται ὁ πάσσαλος διὰ δευτέρου γύρου οὕτως, ὥστε οἱ δύο γῦροι νὰ διασταυρῶνται ἐπὶ τοῦ πασσάλου, καὶ τούτου γενομένου, περᾶται τὸ κινούμενον ἄκρον μεταξὺ τοῦ δευτέρου γύρου καὶ τοῦ πασσάλου καὶ ἕλκεται, ἵνα σφίγξῃ ὁ κόμβος.

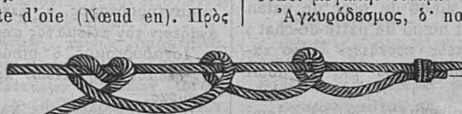

Κόμβος ἀπόγειος, nœud de poupée. Τοιοῦτος κόμβος σχηματίζεται ἐπίσης ἐπὶ πασσάλου. Πρὸς τοῦτο περιβάλλεται ὁ πάσσαλος ἐκ δεξιῶν πρὸς ἀριστερὰ δι' ἑνὸς γύρου τοῦ κινουμένου κλώνου, φέρεται τὸ ἄκρον αὐτοῦ ἄνωθεν τοῦ δεδομένου κλώνου, περιβάλλεται ὁ πάσσαλος διὰ δευτέρου γύρου κάτωθεν τοῦ πρώτου καὶ κατόπιν διὰ τρίτου κάτωθεν τοῦ δευτέρου, ἀκολούθως ἀναστρέφεται ὁ κινούμενος κλῶνος οὕτως, ὥστε οἱ τελευταῖοι γῦροι νὰ διασταυρωθῶσιν ὄπισθεν, φέρεται τὸ ἄκρον αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἔμπροσθεν, περᾶται μεταξὺ τοῦ πασσάλου καὶ τοῦ δευτέρου γύρου καὶ ἕλκεται ἵνα σφίγξῃ ὁ κόμβος.

Ἡμικλείς, demi-clef. Πρὸς στερέωσιν σχοινίου τινὸς εἰς πάσσαλον, περιβάλλεται οὗτος διὰ δύο γύρων τοῦ κλώνου, σχηματίζεται διὰ τούτου εἰς πλόκαμος περὶ τὸ τεταμένον σχοινίον, κατόπιν δεύτερος, ἢ ἐπὶ τέλους συνδέεται διὰ θώμιγγος (σπάγγου) τὸ ἄκρον ἐπὶ τοῦ σχοινίου. Οἱ ἐν λόγῳ πλόκαμοι καλοῦνται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡμικλεῖδες.

Χηνοπόδιον, patte d'oie (Nœud en). Πρὸς στερέωσιν σχοινίου τινὸς εἰς ἕτερον τεταμένον ἤδη, σχηματίζεται διὰ τοῦ κινουμένου κλώνου τοῦ ἐλευθέρου σχοινίου εἷς γύρος ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω πέριξ τοῦ τεταμένου σχοινίου καὶ κατόπιν δεύτερος γύρος ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, εἶτα φέρεται ὁ κινούμενος κλῶνος πρὸς τὰ ὀπίσω, ἵνα διασταυρωθῇ ἐπὶ τοῦ ἑτέρου καὶ σχηματίζονται ἐπὶ τοῦ τεταμένου σχοινίου δύο ἡμικλεῖδες, τὸ δὲ ἄκρον συνδέεται διὰ θώμιγγος.

Κόμβος ἀγκυρικός, nœud d'ancre. Πρὸς στερέωσιν σχοινίου εἰς δακτύλιον, περᾶται δὶς ὁ κινούμενος κλῶνος διὰ τοῦ δακτυλίου οὕτως, ὥστε νὰ περιβάλῃ αὐτὸ διὰ δύο γύρων, κατασκευάζεται ἀκολούθως διὰ τοῦ αὐτοῦ κλώνου μία ἡμικλείς, ἥτις νὰ περιβάλῃ τὸν μέγαν κλῶνον τοῦ σχοινίου καὶ νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ δευτέρου γύρου, καὶ μετὰ ταῦτα κατασκευάζεται δευτέρα ἡμικλείς, ἥτις νὰ περιβάλῃ μόνον τὸν μέγαν κλῶνον, τέλος περιδέεται τὸ κινούμενον ἄκρον ἐπὶ τοῦ μεγάλου κλώνου.

Κόμβος ἀναρτητικός, nœud de palan. Πρὸς ἀνάρτησιν πυροβόλου φέροντος λαβὰς ἢ βάρους ἔχοντος ἐφηρμοσμένον πρὸς τὰ ἄνω ἄγκιστρον ἀνεστραμμένον, σχηματίζεται ἐν πρώτοις διὰ τοῦ ἑνὸς ἄκρου τοῦ ἐλευθέρου κλώνου τοῦ σχοινίου εἷς πλόκαμος, οὗτινος ὁ κινούμενος κλῶνος περᾶται διὰ τῶν λαβῶν ἢ τοῦ ἀγκίστρου καὶ διὰ τοῦ πλοκάμου ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω· ἀκολούθως περιβάλλεται δι' αὐτοῦ ὁ ἕτερος κλῶνος τοῦ σχοινίου, περᾶται ἐκ νέου τὸ κινητὸν ἄκρον διὰ τοῦ πλοκάμου ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ ἕλκεται, ἵνα σφίγξῃ ὁ κόμβος.

Διὰ τὰς ἑνώσεις τῶν σχοινίων βλ. συστροφὴ (épissure), 2) Σχοινιόκομβοι ἐν χρήσει ἐν τῷ ναυτικῷ.

Σταυρός, ὁ· nœud plat, n. m. δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς σύνδεσιν τῶν ἄκρων δύο σχοινίων τὰ ὁποῖα δὲν πρόκειται νὰ ὑποστῶσι μεγάλην δύναμιν τάσεως.

Ἀγκυρόδεσμος, ὁ· nœud de bouline, n. m. κοινῶς κουλοῦρι· ὁ δεσμὸς οὗτος εἶνε βρόχος στερεούμενος εἰς τὸ ἄκρον διὰ μικροῦ ἐπιδέσμου, καὶ χρησιμεύει πρὸς πρόσδεσιν τόνου ἐπὶ δακτυλίου ἀγκύρας, πρὸς βρόχισιν ἀγκύρας, κτλ. κατασκευάζεται δὲ ἁπλοῦς (simple) ἢ διπλοῦς (double).

Ποδόδεσμος, ὁ· nœud d'écoute, n. m. κοινῶς δέσιμο τῆς σκότας ἢ τσακιστή· δεσμὸς

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

χρησιμεύων πρὸς πρόσδεσιν σχοινίου εἰς τὸν ποδεῶνα ἱστίου ἢ ἀντικειμένου περατουμένου εἰς ψέλλιον, ἀγκύλην ἢ θηλείαν, κατασκευαζόμενος **ἁπλοῦς** (simple) ἢ **διπλοῦς** (double).

Ὀνόκομβος, ὁ· nœud de vache, n. m. κοινῶς **γαϊδουρόκομβος**, ὁ· δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς συνένωσιν δύο ῥυμάτων ἢ τόνων.

Ξυλόδεσμος, ὁ· nœud de bois (n. m.) ou nœud d'anguille, κοινῶς **μαραγκόδεμα**· δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς δέσιν τῆς ἀρχῆς τῶν δολώνων καὶ τῶν διπλῶν θρίων, ὡς καὶ τῶν ἐπαρτῶν δι' ὧν τραχηλοῦνται τὰ θωράκια· ἐπίσης πρὸς δέσιν ξύλων ἢ σφηκίσκου τινὸς μετρίου βάρους πρὸς ἀνέλκυσιν.

Κρεμάθρα, ἡ· nœud de chaise, n. m. κοινῶς **κανδιλίτσα**· δεσμὸς ἀποτελούμενος ἐκ θηλείας μὴ δυναμένης νὰ συσφιγχθῇ, καὶ χρησιμεύων πρὸς ἀνύψωσιν ἀνθρώπου ἢ πράγματος ἐπὶ τῶν ἱστῶν τῆς ἐξαρτίας, τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου, ἢ πρὸς καταβίβασιν αὐτοῦ· κατασκευάζεται δὲ ἁπλῆ (simple), διπλῆ (double), **διαναυτική** (de calfat).

Σύναμμα, τό· nœud d'agui ou nœud d'ajût, n. m. κοινῶς **μάτισμα δύο σχοινίων**· δεσμὸς ἀποτελούμενος ἐκ **κρεμάθρας** κατασκευαζομένης εἰς τὸ ἄκρον ῥύματος, διὰ τῆς ὁποίας περᾶται ἡ ἄκρα ἄλλου ῥύματος, ἐφ' ἧς κατασκευάζεται ἐπίσης **κρεμάθρα**, χρησιμεύων εἰς τὴν σύναψιν δύο ῥυμάτων.

Nœud-coulant (n. m.) ou maillon (n. m.) ou laguis; βλ. **βρόχος** (laguis).

Ἡμίδεσμος, demi-nœud.

Σφενδόνη, ἡ· nœud de jambe de chien ou nœud de trompette, n. m. κοινῶς **μπέζα**· δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς βράχυνσιν σχοινίου τινός.

Χειρόδεσμος, ὁ· nœud à plein poing, n. m. δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς σημείωσιν τῆς θέσεως **βολιδοσχοίνου** εἰς ἣν ὁ βολιστὴς ἐκράτει τὴν χεῖρά του ὅτε εὗρε βυθόν, καὶ πρὸς βράχυνσιν βεβλημένου μέρους σχοινίου.

Demi-clef (simple); βλ. ἡμίδεσμος.

Στροφή, ἡ· **tour-mort**, n. m. κοινῶς βόλτα· δεσμὸς ἀποτελούμενος ἐκ τῆς πλήρους περιφορᾶς σχοινίου περὶ ἕτερον σχοινίον ἢ ἀντικείμενόν τι πρὸς παραγωγὴν τριβῆς.

Στροφὴ μεθ' ἡμιδέσμων, tour-mort avec des demi-clefs; δεσμὸς ἀποτελούμενος ἐκ **στροφῆς μετὰ δύο ἡμιδέσμων**, χρησιμεύων πρὸς πρόσδεσιν σχοινίου πέριξ ἀντικειμένου τινός.

Κορακόδεσμος, ὁ· nœud de croc de palan ou nœud de griffe ou nœud de patte-de-chat; δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς πρόσδεσιν ἄκρου καλωδίου ἐπὶ κόρακος **συσπάστου**· βλ. **καὶ** demi-clef renversée.

Nœud de bec d'oiseau, n. m. βλ. demi-clef renversée.

Λαιμόδεσμος, ὁ· nœud de cravate, n. m. δεσμὸς ἐν χρήσει πρὸς δέσιν λαιμοδέτου, κατασκευαζόμενος διὰ δύο ἡμιδέσμων γινομένων διὰ τοῦ ἑνὸς ἄκρου τοῦ λαιμοδέτου περιφερομένου περὶ τὸ ἕτερον ἄκρον.

Τραχηλόδεσμος, ὁ· nœud de capelage, n. m. δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς στερέωσιν σφηκίσκου διὰ προτόνων καὶ ἐπιτόνων.

Demi-clef à capeler; βλ. **ἡμίδεσμος**.

Ὑπερόδεσμος, ὁ· nœud de drisse ou nœud de batelier ou nœud de bonnette, n. m. δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς πρόσδεσιν τῆς ὑπέρας παριστίου ἢ ἱστίου λέμβου.

Ὁρμιόδεσμος, ὁ· nœud de pêcheur, n. m. δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς σύνδεσιν δύο ἄκρων ἁλιευτικοῦ ὁρμιδίου καὶ τριχίνου.

Δικτυόδεσμος, ὁ· nœud de filet, n. m. δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς ἐπισκευὴν δικτύου, ἄνευ χρήσεως κερκίδος.

Στραγγαλόστροφος, ὁ δεσμὸς ἀποτελούμεμενος ἐκ **λυκοδέσμου** εἰς ὃν εἰσάγεται **στραγγάλη** (trésillon).

Κλωσματόδεσμος, ὁ· nœud de fil de caret, n. m. δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς συναφὴν τῶν ἄκρων δύο κλωσμάτων.

Παριστιόδεσμος, ὁ· nœud de drisse de bonnette, n. m. δεσμὸς ἀποτελούμενος ἐκ δύο στροφῶν περατουμένων εἰς **ξυλόδεσμον** καὶ χρησιμεύων πρὸς ἀνάδεσιν ὑπέρας ἐπὶ κεραίας παριστίου.

Φανάριον, τό· tête-de-more, n. f. δεσμὸς (nœud) κατασκευαζόμενος εἰς τὸ ἄκρον καρυοκόμβου δι' ἐμπλοκῆς τῶν ἐμβόλων καὶ χρησιμεύων πρὸς στερέωσιν, ἐξαρτίου ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἀρτημάτων ὑδριῶν, ὡς ἀνάσταλμα χειραγωγῶν, κτλ. Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ δεσμοῦ κατασκευαζομένου εἰς τὸ ἄκρον τόνου ἐξ ἐννέα ἐμβόλων ἀποτελεῖ τὸ λεγόμενον **πολλαπλοῦν φανάριον** (tête d'alouette).

Ἐπιτονόδεσμος, ὁ· nœud de hauban, n. m. κοινῶς **ξαρτόδεμα** ἢ **σαρίκι**· δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς συνένωσιν δύο τεμαχίων ἀποκοπέντος **ἐπιτόνου** ἢ ἄλλου **ἐξαρτίου** καλούμενος **ἁπλοῦς** (simple) ὅταν κατασκευάζηται διὰ τῆς **ἀναδιπλώσεως** καὶ **συμπλοκῆς** τῶν **ἐμβόλων**, **διπλοῦς** δὲ (double) ὅταν κατασκευάζηται διὰ δύο **καρυοκόμβων**.

Ἀραβόκομβος, ὁ· nœud de ride, n.m. Κόμβος προσομοιάζων τὸν καρυόκομβον καὶ χρησιμεύων πρὸς στερέωσιν τῶν ἐντονίων τῶν ἐπιτόνων.

Καλώδεσμος, ὁ· nœud d'étalingure de câble, n m. χρησιμεύων πρὸς ἀγκυροδέτησιν κάλω.

Τονόδεσμος, ὁ· nœud d'étalingure de grelin, χρησιμεύων πρὸς ἀγκυροδέτησιν τόνου.

Πεισματόδεσμος, ὁ· nœud d'orin, n. m. ἢ **σημαντηρόδεσμος**, ὁ· δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς ἀνάδεσιν τοῦ πείσματος σημαντῆρος ἐπὶ ἀγκύρας.

Ἰσχαδόδεσμος, ὁ· nœud d'empennelage, n. m. δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς ἀνάδεσιν **ἰσχάδος** ἀγκύρας.

Κρικόδεσμος, ὁ· nœud de grappin, n. m. δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς ἀνάδεσιν ῥύματος ἐπὶ τῶν δακτυλίων κερκέτου ἢ ἀγκύρας.

Οὐρόδεσμος, ὁ· nœud de fouet ou de bosse, κοινῶς **δέσιμο τῆς μπαρμπαρέσας**· δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς πρόσδεσιν συσπάστου ἐπὶ σχοινίου.

Σκευόδεσμος, ὁ· nœud d'anguille, n. m. ἢ **ἀγκάλη**, ἡ· δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς δέσιν οἰου-

δήποτε σκεύους, οἷον σάκκων ὑδροδοχείων, κτλ.

σχοινίον, ου, τό· εἶνε σύμπλεγμα ἢ σύστρεμμα πολλῶν καὶ μακρῶν ἰνωδῶν ὑλῶν, κοινῶς τὸ σχοινὶ (ὅπερ προφ. σκοινί), corde, n.f. τεμάχιον σχοινίου, ἰδίως τοῦ λεπτοῦ πάχους μέχρις ἑνὸς δακτύλου· τὰ μεγαλειτέρου πάχους σχοινία λέγονται cordage, n. m. ἢ ῥυμάτια, filin (βλ. λέξιν)· ‖ σχοινίον μονόπλοχον, ἔντριτον, ἐντέταρτον, βλ. **ῥυμάτιον.** Αἱ ὗλαι ἃς μεταχειρίζονται πρὸς κατασκευὴν σχοινίων εἶνε ἡ **κάνναβις** (chanvre), τὸ **σπάρτον** (bastin), κτλ. ἀπό τινος δὲ καὶ ἡ σιδηρᾶ μέρμις (σύρμα, fil de fer). Ἀναλόγως τῆς ὕλης τῆς χρησιμευούσης πρὸς κατασκευὴν σχοινίων ταῦτα διακρίνονται:

εἰς **καννάβινα σχοινία** (cordages en chanvre),

εἰς **σπάρτινα σχοινία** (κοινῶς βουρλιαῖς, cordages en bastin),

εἰς **συρμάτινα σχοινία** ἢ **συρματόσχοινα** (cordages en fil de fer), καὶ οὕτω καθεξῆς.

Τὰ μᾶλλον ἐν χρήσει σχοινία καὶ ἰδίως εἰς τὸ ναυτικὸν εἶνε τὰ **καννάβινα**, διακρινόμενα εἰς

κεδρωτὰ (**κατραμωμένα**, goudronnés ou noirs), τῶν ὁποίων τὰ στοιχεῖα ἐξ ὧν ἀποτελοῦνται εἶνε ἠλειμμένα διὰ κεδρίας, καὶ εἰς

ἀκέδρωτα ἢ **λευκὰ** (**ἀκατράμωτα**, franc ou blanc), ὧν τὰ στοιχεῖα ἐξ ὧν ἀποτελοῦνται δὲν ἀλείφονται διὰ κεδρίας [**ἀκέδρωτον** σχοινίον, **ἀκατράμωτον** ἢ **λευκόν**, belée, συνώνυμον τοῦ filin-blanc; βλ. καὶ **ἀκέδρωτος**].

Τὰ κεδρωτὰ σχοινία εἶνε ἀσθενέστερα τῶν λευκῶν κατὰ 15 ἕως 20 % ὅταν ἦνε νεοκατεσκευασμένα, ἐφ' ὅσον δὲ παλαιοῦνται ἡ διαφορὰ αὕτη, σχετικῶς πρὸς τὰ λευκά, καθίσταται ἐπὶ τοσοῦτον ἐπαισθητοτέρα, διατηροῦνται ὅμως κάλλιον καὶ πλειότερον ἀπὸ τὰ λευκά, καθότι ἡ κεδρία τὰ προφυλάσσει ἀπὸ τῆς ὑγρασίας ἧς τὰ ἀποτελέσματα εἶνε τοσοῦτον ἐπιβλαβῆ, ὥστε καννάβινον ἀκέδρωτον σχοινίον ἀπόλλυσι τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῆς δυνάμεώς του ἅμα διαβραχῇ.

Ἐπίσης γίνεται χρῆσις καὶ **συρματίνων σχοινίων** διὰ τὴν ἐξαρτίαν, τὰ ὁποῖα εἶνε μὲν ἀφ' ἑνὸς ἧττον ἐλαστικὰ τῶν καννναβίνων καὶ εὔθραυστα εἰς τὰ μεγάλα ψύχη, ἀφ' ἑτέρου ὅμως εἶνε διαρκέστερα, ἰσχυρότερα κατὰ δύο καὶ τρεῖς φορὰς πλειότερον τῶν τοῦ αὐτοῦ πάχους καννναβίνων, ἐλαφρότερα συγκρινόμενα μετὰ τῶν τῆς αὐτῆς ἀντοχῆς καννναβίνων, παρουσιάζουσιν ὀλιγωτέραν ἀντίστασιν εἰς τὸν ἄνεμον, καὶ δὲν καταχαίονται ὅταν διέρχωνται ἄνωθεν ἢ πλησίον τῶν καπνοδόχων.

Μονόπλοχον σχοινίον, κοινῶς **σπαρτσίνα**, cordage commis en aussière, τὸ ἀποτελούμενον ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων **ἐμβόλων** (toron) συνεστραμμένων ὁμοῦ· ‖ **δίπλοχον σχοινίον**, κοινῶς τὸ **καρλίνο**, cordage commis en grelin, τὸ παραγόμενον ἐκ τῆς συστροφῆς τριῶν **κώλων** (cordon), τὸ **κῶλον εἶνε** διὰ τὰ δίστροφα σχοινία ὅ,τι εἶνε τὸ **ἔμβολον** (toron) διὰ τὰ μονόπλοχα· ‖ **δεξιόπλοχον σχοινίον**, cordage commis à droite, τὸ κατασκευαζόμενον διὰ τῆς συστροφῆς τῶν **ἐμβόλων** (toron) πρὸς δεξιά· ‖ **ἀριστερόπλοχον** σχοινίον, cordage commis à gauche, τὸ κατασκευαζόμενον διὰ συστροφῆς τῶν ἐμβόλων πρὸς ἀριστερά· βλ. καὶ **ῥυμάτιον**· ‖ **τετριμμένον** ἢ **περιτριβὲς σχοινίον**, cordage ragué, τὸ ἐφθαρμένον ἐκ τῆς μεγάλης χρήσεως καὶ συνεπῶς ἄχρηστον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν πλοίων· ‖ — μετὰ διακλείστρου, cordage à billot ou bilboquet, βλ. **διάκλειστρον**· ‖ σχοινία παρεκταμάτων, cordages pour allonges; ‖ σχοινία τῶν γεφυρωτικῶν, cordages pour équipages de pont. § σχοινίον ἀμπλευτόν, κοινῶς σχοινὶ μαξευμένο, corde à botillon; ‖ corde à cabestan, σχοινίον σφηκωτῆρος, κτλ. βλ. λέξ. ‖ — προνομοδόχης, ἢ σχοινίον προνομευτικόν, corde à fourragère; ‖ **σχοινίον ἀφαιμάξεως** ἢ **αὐχενιστήρ**, corde à saigner, λεπτὸν σχοινίον δι' οὗ συσφίγγομεν τὸν τράχηλον τοῦ ἵππου κατὰ τὴν ἀφαίμαξιν διὰ τὴν ἐξοίδησιν τῆς σφαγίτιδος φλεβός· ‖ — προσδέσεως, corde d'attache; ‖ — τόρνου, corde de tour; ‖ **μεταλλικὸν καλώδιον** (σχοινίον), corde métallique. § cordeau, n.m. θῶμιγξ, ιγγος, ὁ, σχοινίον, τό, κοινῶς τὸ **σχοινάκι**, λεπτὸν σχοινίον· ‖ θῶμιγξ πριόνων, cordeau à monter les scies; ‖ — πασσάλων, cordeau de piquet, διὰ τὴν ἀνίδρυσιν τῶν σκηνῶν· ‖ — προνομευτικόν, cordeau à fourrage. § σχοινίον λεπτόν, **σχοινίδιον**, cordelette, n. f. § [ναυτ.] σχοινίου ἀνασταλτικὸν ἢ κωλυτήριον, garant de retraite; ‖ [ναυτ.] σχοινίον ἑλκόμενον καλῶς, βλ. **ἀγόμενον.** § **σχοινίον λεπτόν**, simblo ou simblau, n. m. **θῶμιγξ** (ιγγος, ὁ) (cordeau) ἢ **μεταλλικὴ μέρμις** (σύρμα, τὸ) δι' ἧς χαράσσουσι περιφέρειαν ἢ τόξον κύκλου, οὗτινος ἡ ἀκτὶς εἶνε μεγαλειτέρα τοῦ ἀνοίγματος τοῦ διαβήτου. Οἱ Γάλλοι καλοῦσιν ἐπίσης simblo τὴν **καμμυλότητα** (courbure) τοῦ χαραχθέντος τόξου. § **χειροδίστροφον σχοινίον**, commande, n. m. ou lignerolle, ἢ καὶ ἁπλῶς **δίστροφον** ἢ **λιναία**· δίστροφον (bitord) σχοινίον κατασκευαζόμενον διὰ τῆς συστροφῆς κλωσμάτων χρησιμεῦον διὰ τὴν κίνησιν ἢ διεύθυνσιν βαρέος τινὸς ἀντικειμένου, κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν στρατιωτικῶν γεφυρῶν, κτλ. δίστροφον σχοινίον ἢ λιναία στύπους, commande de billot; ‖ ἐπιζευκτικὸν δίστροφον σχοινίον ἢ λιναία ἐπιζευχτική, commande de guindage; βλ. **ἐπίζευξις** (guindage). § [ναυτ.] **σχοινίον δρομομέτρου**, ligne de loch, ἤτοι τὸ σχοινίον τὸ συνδέον τὴν ἕλικα τεχνικοῦ δρομομέτρου μετὰ τοῦ μετρητοῦ τῶν μιλίων.

σχοινιοστροφία, ἡ· βλ. σχοινοστροφία.

σχοινίς, ίδος, ἡ· myriamètre, n. m. (Β. Δ. 1836) δέκα στάδια, ἤτοι δέκα χιλιάδες Βασιλ. πήχεις (μέτρα)· βλ. **δεκαδικός**, décimal.

σχοινοβασία, ας, ἡ· τὸ βαίνειν (ὀρχεῖσθαι) ἐπὶ σχοινίου, danse sur la corde; τὰ ἐπὶ τοῦ τεταμένου σχοινίου γυμνάσματα, voltige, n.m. βλ. **σχοινοβάτης.**

σχοινοβατέω-ῶ, μέλ. ήσω· χορεύω ἐπὶ τοῦ σχοινίου, danser sur la corde; βαίνω ἐπὶ τοῦ τεταμένου σχοινίου, marcher sur la corde tendue; βαίνω ἐπὶ τοῦ σχοινίου τρέχων ἢ χορεύων

σχοινοβάτης, ου, ὁ· ὁ ὀρχούμενος (βαίνων) ἐπὶ σχοινίου, danseur, danseuse de corde ou funambule (ἐκ τοῦ λατ. funis= corde) n. saltimbanque, n. m. γυμναστὴς ἐκτελῶν γυμνάσματα ἐπὶ δημοσίων μερῶν· ὁ ἀκροβάτης, acrobate, n. m. βλ. λέξιν· ὁ γυμναζόμενος ἐπὶ τεταμένου σχοινίου, voltigeur, n. m. καὶ équilibriste, n. m. ὁ ἐκτελῶν ἀσκήσεις ἰσορροπίας. Σχοινοβάται καλοῦνται οἱ ἐπιτηδεύοντες δυσκόλους ἀσκήσεις, κυρίως βαίνοντες ἐπὶ σχοινίου ἐκτεταμένου πολλάκις ὑψηλότατα ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. Ἡ τέχνη αὕτη συνίσταται ἐν τῇ ἐπιτηδειοτάτῃ κρατήσει τῆς ἰσορροπίας πρὸς ἣν μεταχειρίζονται πολλάκις καὶ μακρὸν κοντόν. Ἤδη κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὑπῆρχον Σ, ἀπεικονίζονται δὲ τοιοῦτοι πολλάκις εἰς γραφὰς ἀγγείων καὶ τοίχων, πρὸς δὲ εἰς νομίσματα τῆς Κυζίκου, ὅπου ὡς φαίνεται ἡ τέχνη αὕτη εἶχε μεγάλως ἀναπτυχθῇ.

σχοινοβατικός, ή, όν, ὁ ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν σχοινοβάτην, funambulesque, adj. ἀκροβατικός, acrobatique, adj. de saltimbanque ; [θηλ. οὐσ.] **σχοινοβατικὴ** (ἐνν. τέχνη)= ἡ τέχνη τοῦ σχοινοβάτου, art du danseur de corde ; art d'équilibriste, etc.

σχοινοβάτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ **σχοινοβάτης.**

σχοινόδεσμος, ου, ὁ· ὁ σχοινόκομβος.

σχοινόδετος, ος, ον· ὁ μετὰ σχοινίων δεδεμένος, lié (ée) avec une corde.

σχοινοκλῖμαξ, ακος, ἡ· échelle de (en) corde ; ἀναβάθρα ἧς τὰ σκέλη καὶ οἱ κλιμακτῆρές εἰσιν ἐκ σχοινίου· βλ. καὶ **ἀναβάθρα, ἀνεμόσκαλα.**

σχοινόκομβος, ὁ· βλ. σχοινιόκομβος.

σχοινόμετρον, ου, τὸ [ναυτ.], jauge, n. m. ταινία χρησιμεύουσα ἐν τοῖς σχοινοπλοκίοις πρὸς καταμέτρησιν τῆς περιφερείας ἤτοι τοῦ πάχους τῶν σχοινίων.

σχοινόπλεκτος, ος, ον, ὁ ἐκ σχοίνου πεπλεγμένος, tressé de jonc ; ὁ πεπλεγμένος ἐκ σχοινίου, tressé de corde.

σχοινοπλοκεῖον, τό· σχοινοστροφεῖον, τό· τὸ ἐργοστάσιον ἐν ᾧ κατασκευάζουσι, πλέκουσι τὰ σχοινία, corderie, n. f. κοινῶς τὸ **σκοινάδικο.**

σχοινοπλοκία, ας, ἡ· σχοινοστροφία, ἡ τέχνη τοῦ σχοινοπλόκου, art de cordier; corderie, n. f. § — [ναυτ.] σχοινοστροφία, commettage, n. m. (des cordages), ἡ **καλωστροφία.**

σχοινοπλόκος, ου, ὁ· ὁ ἐργάτης ὁ πλέκων, συστρέφων (κατασκευάζων) σχοινία, cordier, n. m. ἤτοι ὁ σχοινοστρόφος, σχοινοστροφεύς, κοινῶς ὁ **σκοινᾶς** [ναυτ.] λέγεται συνήθως commetteur, n. m. βλ. καὶ **καλωστρόφος.**

σχοινοποῦλι, τό· βλ. σχοίνικλος (vanneau).

σχοῖνος, ου, ὁ· φυτὸν βλαστήματα μόνον μακρὰ καὶ ὀξέα ἔχον ἀντὶ φύλλων, κοινῶς τὸ **βοῦρλον** καὶ **βροῦλον**, jonc, n. m. jé, n. m. ou rotin, n. m.

σχοινοστροφεῖον, ου, τό· βλ. σχοινοπλοκεῖον.

σχοινοστροφεύς, έως, ὁ· βλ. σχοινοπλόκος.

σχοινοστροφία, ας, ἡ· βλ. σχοινοπλοκία.

σχοινοτενής, ής, ές· τεντωμένος ὡς σχοινίον, ὅθεν μεταφ. μακρός, long, longue, adj. ἐκτεταμένος, étendu, e, adj. διεξοδικός, prolixe, adj. μακρότατος [ἔκφρ.], à perte d'haleine, ὅπως παρατεταμένη ἀναπνοὴ μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἐκλείπουσα· || —, μακροτενής, diffus, e.

σχοινοτενῶς [ἐπίρ.] μακρῶς, longuement, adv. διεξοδικῶς, prolixement, adv.

σχοινότονος, ος, ον· funiculaire, adj. ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ διάφορα **σχοινία** (funicule); || [μηχ.] σχοινότονον πολύγωνον, polygone funiculaire, ἢ ἁπλῶς **σχοινότονον.**

σχοινώδης, ης, ες· σχοινοειδής, ὅμοιος σχοίνῳ, semblable au jonc ; ἢ πλήρης σχοίνων, plein de joncs ; π. χ. ἀκτὴ σχοινώδης.

σχολάζω, μέλ. άσω, κοινῶς σχολνῶ, παύω, διακόπτω τὴν ἐργασίαν, cesser le travail ; ἀφίνω τινὰ ν' ἀναχωρήσῃ, laisser partir; [ἐπὶ σχολείου] τελειόνω τὸ μάθημα, finir la classe. § — [οὐδ.] παύω νὰ ἐργάζομαι, cesser de travailler ; ἀφίνω τὴν ἐργασίαν, quitter l'ouvrage ; [ἐπὶ μαθητῶν] τελειόνω τὸ μάθημα, sortir de classe. § —, ἀργέω-ῶ, chômer, ἑορτάζω, δὲν ἐργάζομαι. § σχολάζω, vaquer ; εἶμαι κενός, être vacant ; || σχολάζω, vaquer, διακόπτειν τὰς ἐργασίας, (ἀσχολίας, καθήκοντα), interrompre ses fonctions; π. χ. chaque année, les tribunaux vaquent pendant plusieurs mois, ἤτοι κατ' ἔτος τὰ δικαστήρια σχολάζουσιν ἐπί τινας μῆνας· βλ. καὶ **διακοπαί·** || ἕδρα (θέσις, κτλ.) σχολάζουσα, chaire (place, etc) vacante ; || [νομ. κληρονομία σχολάζουσα· περιουσία σχολάζουσα, succession vacante ; biens vacants.

σχολάζων, ουσα, ον· vacant, ante, adj. μετοχ. τοῦ σχολάζω· βλ. καὶ **ἔκκειμαι.**

σχολαρχεῖον, είου, τό· τὸ γραφεῖον τοῦ διευθυντοῦ τοῦ σχολαρχείου, bureau du directeur d'école secondaire (de lycée). § — αἱ τρεῖς τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, école secondaire complète ; πλῆρες λύκειον, lycée complet ; βλ. καὶ **ἐκπαίδευσις.**

σχολάρχης, ου, ὁ· ὁ διευθυντὴς τοῦ λυκείου, directeur de lycée.

σχολαρχῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι σχολάρχης, διευθυντὴς λυκείου, être directeur d'un lycée.

σχόλασμα, ατος, τό· τὸ πέρας τοῦ μαθήματος, fin de la classe. § —, ἡ παῦσις τῆς ἐργασίας, cessation de travail ; ἡ ἀργία, chômage, n. m.

σχολαστικίζω, μέλ. ίσω, faire le pédant; pédanter, χάμνω τὸν σχολαστικόν.

σχολαστικισμός, οῦ, ὁ. βλ. **σχολαστικότης,** pédantisme, n. m.

σχολαστικός, οῦ, ὁ· pédant, e, n. σημαίνει ἄνθρωπον κρίσεως ἐστερημένον ἢ αἰ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

σθήσεως καλῆς, μετὰ μωρίας λεπτολόγου καὶ καυχώμενον ὅτι σοφός ἐστι καὶ τὰ πάντα εἰδώς, personne qui affecte de montrer sa science ou qui parle avec une solennité de mauvais goût; ‖ **σχολαστικός**, ή, όν, pédant, e, adj. ἴδιος τοῖς σχολαστικοῖς, qui est propre aux pédants; qui marque du pédantisme; ‖ ὕφος σχολαστικόν, un air, un ton pédant; ‖ **σχολαστικός**, ή, ον· pédantesque, adj. ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν σχολαστικόν, qui appartient aux pédants; ‖ σχολαστικαὶ ἀπομνημονεύσεις, citations pédantesques; ‖ **συνώνυμα** pédant, pédantesque, adj. τὸ πρῶτον ὂν γενικώτερον καὶ ἐνεργητικώτερον λέγεται ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἠθῶν, τὸ δὲ δεύτερον ἰδίως διὰ τὴν ὁμιλίαν καὶ τὸ ὕφος τοῦ γράφειν· ‖ πρόστυχος (γελοῖος) σχολαστικός, cuistre, n. m. pédant ridicule et grossier. § [φιλοσ.] σχολαστικός, scolastique, n. et adj. (λατ. scolasticus) ὁ εἰς παιδαριώδη καταγινόμενος καὶ διαλέξεις σοφιστικάς, μηδὲν δὲ χρήσιμον εἰς τὸν πρακτικὸν βίον δυνάμενος νὰ συνεισφέρῃ, νωθρὸν περὶ τὰ καλά.

σχολαστικότης, ητος, ὕφος τοῦ σχολαστικοῦ, air, ton du pédant; pédanterie, n. f. καὶ pédantisme, n.m. ὕφος, χαρακτήρ, τρόποι τοῦ σχολαστικοῦ, air, ton, manières du pédant.

σχολαστικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον σχολαλαστικόν, d'une manière pédante; pédantesquement, adv. § [φιλοσ.] scolastiquement, adv. d'une manière scolastique, adv. βλ. **σχολαστικός.**

σχολεῖον, ου, τὸ καὶ σχολή, ῆς, ἡ· école, n. f. τὸ μέρος ἔνθα ἐκπαιδεύονται γραμματικῶς, ἰδ. δὲ **σχολὴ** λέγεται ὁ τόπος (τὸ κατάστημα) ἔνθα ὁ διδάσκαλος ἐπιστημονικὰ παραδίδει μαθήματα (Πλατ. νομ.) ‖ δημοτικὸν (προκαταρκτικόν), σχολεῖον, école communale (primaire); ‖ ἑλληνικὸν σχολεῖον, école secondaire; λύκειον, lycée, n. m. ‖ πηγαίνω εἰς τὸ σχολεῖον, aller à l'école; ‖ **σχολεῖον** οἰκοτρόφων, pensionnat ou internat; βλ. **οἰκοτροφεῖον**· ‖ — ἀρρένων καὶ θηλέων, προτιμότερον νὰ λέγηται **παίδων** καὶ **κορασίων**, διότι εἰς ταῦτα φυτῶσι **παιδία.** § σχολεῖον, τὰ διδασκόμενα μαθήματα, classe, n. f. ‖ αὔριον δὲν ἔχει σχολεῖον, il n'y a pas de classe demain. § [école, ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ προκειμένου περὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ στρατοῦ εἰς τὰς ἀσκήσεις, καλεῖται **ἀσκήσεις** (καὶ οὐχὶ **σχολεῖον**, διότι τοῦτο ἄλλο τι σημαίνει, ὡς τὸ σχολεῖον γραμμάτων κτλ.), π. χ. **ἀσκήσεις στρατιώτου**, école de soldat; **ἀσκήσεις λόχου**, école de compagnie; **ἀσκήσεις τάγματος**, école de bataillon; **ἀσκήσεις συντάγματος**, école de régiment; **ἀσκήσεις πυροβολαρχίας**, école de batterie.] § **σχολεῖον**, τό· école, καλοῦνται σχολεῖα τὰ διάφορα καταστήματα ἅτινα χρησιμεύουσιν ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν στρατιωτικῶν· ‖ σχολὴ οἰκονομίας, école d'administration; ‖ — ἐφαρμογῆς, école d'application; ‖ — πυροβολικοῦ, école d'artillerie; ‖ — ἱππικοῦ, école de cavalerie, ἐν ᾧ ἐκπαιδεύονται οἱ μέλλοντες νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἱππικοῦ νέοι· ‖ — παίδων στρατοῦ, école d'enfants de troupe; ‖ **ἱππευτικὴ** σχολή, école d'équitation, ἰδιαίτερον στρατιωτικὸν κατάστημα ἔνθα γίνεται εἰδικὴ ἐκπαίδευσις εἰς τὰ τῆς ἱππευτικῆς τέχνης καθόλου τόσον τῶν ἀνδρῶν ὅσον καὶ τῶν ἵππων· ‖ σχολεῖον ἀνωτέρας ἱππευτικῆς, haute-école (ἡ **ἀνωτέρα ἱππευτική**), ἔνθα διδάσκονται τὰ ἀνώτερα μαθήματα τῆς ἱππευτικῆς τέχνης, ὁπόθεν ἐξέρχονται καὶ οἱ καλοὶ ἱπποδαμασταί· ‖ σχολὴ πολέμου, école de guerre; ‖ σχολὴ πυροτεχνουργῶν, école de pyrotechnie; ‖ ἰατρικὴ καὶ φαρμακευτικὴ σχολή, école de médecine et de pharmacie; ‖ — ὑπαξιωματικῶν, école de sous-officiers; ‖ — βολῆς, école de tir; ‖ — τοῦ μηχανικοῦ, école du génie; ‖ δασονομικὴ σχολή, école forestière; ‖ πολυτεχνεῖον, école polytechnique; ‖ — συντάγματος, école régimentaire; ‖ **κτηνιατρικὸν σχολεῖον**, école vétérinaire, ἐν ᾧ ἐκπαιδεύονται εἰς τὰ τῆς κτηνιατρικῆς ἐν γένει ἐπιστήμης. § —, collège, ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ εἶνε συνώνυμον τῆς λέξεως **στρατιωτικὴ σχολὴ** (école militaire).

σχολή, ῆς, ἡ· école, n. f. τὸ **σχολεῖον**· ὁ τόπος ἔνθα ὁ διδάσκαλος ἐπιστημονικὰ παραδίδει μαθήματα καὶ αὐτὰ τὰ διδασκόμενα μαθήματα (Πλατ. νομ.) ὅθεν καὶ **σπουδαί**, les classes; ἐπίσης σχολή, école, λέγεται ἡ **μέθοδος** ἢ ὁ τρόπος καθ' ὃν γίνεται ἡ ἐκπαίδευσις· ‖ [μεταφ.] ἡ νεωτέρα (ἡ νέα) σχολή, la nouvelle école; ‖ **σχολὴ** (πανεπιστημίου), faculté (f) [d'une université]; ‖ ἡ νομικὴ σχολή, la faculté (l'école) de droit); ‖ ἡ ἰατρικὴ σχολή, la faculté (l'école) de médecine. § **σχολή**, ἡσυχία, ἀπραξία, ἀνάπαυσις, καιρὸς ἐλεύθερος ἔργου, ἐργασίας, ὅθεν ἀργία, loisir, n. m. ‖ ὧραι σχολῆς, heures de loisir; ‖ σχολὴν ἄγω, prendre du loisir = ἀναπαύομαι, se reposer.

σχόλη, ης, ἡ [δημ.], ἀντὶ σχολή, ἡμέρα ἑορτάσιμος [ἀργίας], jour de fête [chômable], ὅθεν ἑορτή, ἀργία· ‖ κάθε ἡμέρα δὲν εἶνε σχόλη [παροιμ.], il n'est pas tous les jours fête.

σχολιάζω, μέλ. άσω, χάμνω, γράφω σχόλια (σημειώσεις), faire des commentaires; commenter; ἑρμηνεύω καὶ σαφηνίζω δεινόν τινα συγγραφέα, annoter un auteur; βλ. **σχόλιον**· ‖ [μεταφ.] ὅλα τὰ σχολιάζει, il commente sur tous.

σχολιανός, ή, όν [δημ.], ἑορτάσιμος, de fête; κυριακάτικος, endimanché, ée, τῆς κυριακῆς, de dimanche; ‖ σχολιανὰ [ἐνν. ἐνδύματα], habits de fête (de dimanche); ‖ φορεῖ τὰ σχολιανά του, il est endimanché.

σχολιαστής, οῦ, ὁ· ὁ σχολιάζων, σχόλια γράφων πρὸς σαφήνειαν καὶ ἑρμηνείαν λέξεων ἢ φράσεων δεινοῦ παλαιοῦ συγγραφέως, commentateur, n. m. ἐξηγητής, ἑρμηνευτής, annotateur, n. m. ‖ οἱ ἀρχαῖοι σχολιασταί, les scoliastes. § —, glossateur, n.m. ἑρμηνευτής.

σχολικός, ή, όν· ὁ εἰς σχολεῖον ἀνήκων,

κατὰ τὸν τρόπον τοῦ σχολείου, d'école ; scolaire, adj. || τὸ σχολικὸν ἔτος, l'année scolaire.

σχολικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τὸν τρόπον τῶν σχολείων, dans le genre, d'après les règles des écoles.

σχόλιον, ου, τό· κρίσις ἐπί τινος, commentaire, n. m. ἑρμηνεία, σαφήνεια, ἐξήγησις, annotation, n. f. ὁποῖαι κατὰ πρῶτον ἐγράφοντο περὶ τῶν παλαιῶν συγγραφέων διὰ σχολεῖα καὶ μαθητάς· ἡ σημείωσις, note, n.f. || [μεταφ.] τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει ἀνάγκην σχολίων, la chose peut se passer de commentaires ; || **σχόλιον**, scolie, n. f. τὰ ἀρχαῖα σχόλια, les scolies ; σημείωσις κριτικὴ ἢ ἐπεξηγηματικὴ ἐπὶ ἀρχαίου κειμένου· ἐγένοντο δὲ τὰ σχόλια συνήθως παρ' ἰδιωτῶν πρὸς ἰδίαν χρῆσιν καὶ ἐξήγοντο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐξ ἄλλων προγενεστέρων συγγραφέων· μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον γενικευθείσης τῆς χρήσεως τῶν σχολίων προῆλθον οἱ σχολιασταί, ὧν πρῶτος μνημονεύεται ὁ ἐπὶ Αὐγούστου Δίδυμος· οἱ πλεῖστοι δ' αὐτῶν Ἕλληνες ὄντες τῶν Βυζαντινῶν χρόνων εἰσὶν ἄγνωστοι. Τὰ κάλλιστα τῶν σχολίων εἶνε τὰ εἰς Ὅμηρον, Ἡσίοδον, Πίνδαρον, Σοφοκλέα, Ἀριστοφάνην, Ἀπολλώνιον, τὸν Ρόδιον, Ἄρατον, Νίκανδρον καὶ Θεόκριτον· ὀλιγωτέρας σπουδαιότητος εἶνε τὰ εἰς Αἰσχύλον, Εὐριπίδην, τὴν Ἀνθολογίαν, Καλλίμαχον, Πλάτωνα, Θουκυδίδην, Δημοσθένην καὶ Αἰσχύνην· εἷς τῶν σπουδαίων κλάδων τῆς κριτικῆς εἶνε ἡ χρονολογικὴ κατάταξις τῶν διαφόρων σχολίων.

σχολνῶ [δημ.], βλ. σχολάζω.

σχρουλουγάου [Αἰτωλ. ἰδίωμα], αἰσχρολογῶ, λέγω αἰσχρά.

σωβινισμός, οῦ, ὁ· chauvinisme, n. m. καλεῖται ὁ ὑπερβολικὸς καὶ ἀλαζὼν πατριωτισμός. Ἐτυμολογεῖται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τοῦ Chauvin, ἀλαζόνος νεοσυλλέκτου ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, la cocarde tricolore τῶν ἀδελφῶν Cogniard (1831)· ὅθεν ὁ **φανατισμὸς** διά τι, ὁ **αὐτοθαυμασμός.**

σωβινιστής, οῦ, ὁ, ἡ· καὶ **σωβῖνος**, ου, ὁ· chauvin, n. m. ὀπαδὸς τοῦ σωβινισμοῦ, partisan du chauvinisme, ὅθεν **φανατικὸς** ἢ φανατικὸς **θαυμαστὴς** διά τι, **αὐτοθαυμαστής**, καὶ ἐν γένει ἄνθρωπος ἔχων φιλοπατρίαν ὑπερβολικὴν καὶ γελοίαν.

σωβράκι, τὸ [δημ.], καὶ

σώβρακον [δημ.], τὸ ἐσώβραχον, βλ. σκελέα, caleçon, n. m. || [μεταφ.] ἔμεινε μὲ τὸ σώβραχον, il n'a plus de chemise.

σωζούμενος [διάλ. Ἠπείρου], ὁ εὔπορος, ὁ περισώζων ἱκανὴν περιουσίαν.

σώζω, μέλ. ὥσω, ἀόρ. ἔσωσα, π. παραχ. σέσωσμαι, (δια)σώζω, sauver ; ἀπαλλάσσω, λυτρόνω, ἐλευθερόνω, délivrer ; || — ἀσθενῆ, sauver un malade ; || — τινὰ ἐκ τοῦ θανάτου, sauver quelqu'un de la mort ; || ἡ πυρκαϊὰ κατέκαυσε τὰ πάντα καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ σώσωσιν οὐδ' αὐτὰ τὰ πολυτιμώτατα ἀντικείμενα, l'incendie a tout dévoré, on n'a pas même pu sauver les objets les plus précieux ; || τὰ ἐμπορεύματα ἐσώθησαν, les marchandises furent sauvées ; || τοῦ ἔσωσε τὴν ζωήν, il lui sauva la vie ; || διὰ νὰ σώσῃ τὴν ψυχήν του, pour le salut de son âme ; || σῶσέ με ἀπ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, délivrez-moi (débarrassez moi) de cet homme ; || σώζομαι ἀπὸ τὸν κίνδυνον, se sauver de (échapper au) danger; [ἀπολ.] ἐσώθημεν, nous sommes sauvés ; || σώζομαι, ἐκφεύγω, s'échapper à ; || ἐσώθη ἐκ τῆς σφαγῆς, il a échappé au carnage ; || ὁ σώζων ἑαυτὸν σωθήτω, sauve qui peut, κοινῶς ὅποιος φύγῃ, φύγῃ. § —, διατηρῶ, φυλάττω, conserver ; garder ; || [ἡ πόλις αὕτη] σώζει ἔτι λείψανα τῆς παλαιᾶς της λαμπρότητος, conserve encore quelques restes de son ancienne splendeur. § —, διαφυλάττω ἀπό τινος κακοῦ, préserver de.... § [μέσ.] σώζομαι, ὑπάρχω, διατηροῦμαι, subsister ; διατηροῦμαι, se conserver; || ὁ ἀνδριὰς αὐτὸς ἐσώζετο εἰσέτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, cette statue subsistait encore de nos jours ; || [ἡ ἀνάμνησίς του] σώζεται ἀκόμη μεταξὺ αὐτῶν, se conserve encore parmi eux ; || τὸ Πάνθεον σώζεται ἀκέραιον ἐν Ρώμῃ, le Panthéon subsiste en son entier à Rome ; || σώζονται ἀκόμη τὰ ἐρείπιά του, on en voit encore les ruines ; || τὰ σωζόμενα τοῦ Πλάτωνος (τοῦ Ἀριστοτέλους), ce qui nous reste des œuvres de Platon (d'Aristote).

σωθέματα, τὰ [διάλ. Ἠπείρ.], τὰ οἰκιακὰ σκεύη, ἔπιπλα· βλ. καὶ **σύφερα.**

σωθικά, τὰ [δημ.], βλ. ἐσωτικά, τὰ σπλάγχνα, les entrailles.

σωκάκι, τὸ [δημ.], δρόμος ἐντὸς τῆς πόλεως, βλ. **σοκάκι** καὶ **ῥοῦγα.**

σωκάρδι, τό· βλ. **ἐσωκάρδιον** καὶ **κολόβιον**, gilet.

σῶκι, τὸ [διάλ. Ἠπείρ.], τὸ χῶμα καὶ οἱ λίθοι, ἅπερ συναθροίζονται εἰς τοὺς νεοδμήτους οἴκους.

σώκουμα, τὰ [διάλ. Καρπάθου], αἱ παραφυάδες τῶν δένδρων.

σωλήν, ῆνος, ὁ· πᾶν κοῖλον ἢ διατετρυπημένον σῶμα, π. χ. **αὐλός**, **ὀχετός**, **ἀγωγός**, canal, n. m. || —, tube, n. m. καὶ tuyau ; (τὸ 1ον εἶνε κυρίως ὅρος ἐπιστημονικός, τὸ δὲ tuyau, ὁ κοινὸς καὶ δημώδης ὅρος)· || ὑδραγωγοὶ σωλῆνες, tuyaux de conduite ; || ὁ σωλὴν τοῦ θερμομέτρου, le tube du thermomètre ; || ὁ σωλὴν τοῦ βαρομέτρου, le tube du baromètre ; || — καπνοδόχου, tuyau de cheminée; || ὁ μηχανικὸς διὰ τὰ ἐργαλεῖα τῆς φυσικῆς, τῆς χημείας καὶ τῶν μαθηματικῶν κατασκευάζει σωλῆνας, l'ingénieur pour les instruments de physique, de chimie, et de mathématiques fait des tubes ; ἐνῷ ὁ τεχνίτης ὁ κατεργαζόμενος τὸν μόλυβδον, τὸν σίδηρον, κτλ. κατασκευάζει σωλῆνας, l'ouvrier en plomb, en fer, etc. fait des tuyaux ; || ἐν τῇ οἰκοδομικῇ οἱ ἐργάται χρησιμοποιοῦσι πηλίνους σωλῆνας, en maçonnerie on emploie des tuyaux (βλ. κατωτέρω). § — [χειρουρ.],

canule, n. f. σωληνάριον, χειρουργικὸς σωλήν, tube chirurgical. § σωλὴν ἀσφαλιστικός, βλ. ἀσφαλιστικός· § σωλήν, buse, n. f. || σωλὴν κοφινωτός, buse de gabion ; κόφινος τιθέμενος κατὰ τὴν ῥοὴν τοῦ ὕδατος. § —, conduit, n. m. σωλὴν (ὀχετὸς) δι' οὗ δύναται νὰ διέλθῃ τι. § —, conduite (f.) (pour le gaz), οἱ σωλῆνες τοῦ ἀεριόφωτος, δι' ὧν διοχετεύεται τὸ ἀεριόφως ἀπὸ μέρους εἰς μέρος. § — τοῦ κατασβεστικοῦ σίφωνος, boyau, n. m. ou tuyau, n. m. βλ. σίφων. § σωλῆνες ἀποπάτου (ἢ σωλῆνες βόθρων), chausses d'aisances, ἢ ὀχετὸς ἀποπάτου, descente de commodité ; σωλῆνες πήλινοι ἢ χυτοσιδηροῖ διὰ τὴν διοχέτευσιν τῶν ἀκαθαρσιῶν εἰς τοὺς βόθρους (fosses). § — διακλαδωτικός, culotte, n. f. βλ. διακλαδωτικός. § — πυροβόλου, canon, n. m. βλ. πυροβόλον. § —, drain, n. m. βλ. ὀχετός. § — (μικρός), douille, n. f. (σωληνίσκος)· π. χ. douille centrale d'un projectile, κεντρικὸς σωλὴν τῶν βολιδοφόρων ὀβίδων εἰς ὃν τίθεται τὸ διαρρηκτικὸν γέμισμα. § — ὑδροληπτικός, tuyau de prise d'eau ; βλ. ὑδρόληψις. § — διοχετεύσεως (καπνοῦ ἢ ὕδατος) τιθέμενος ὁριζοντίως, traverse, n. f. § σωλήν, ὁ (σκύτινος, ὀθόνινος), manche, n.f. (en cuir, en toile), κοινῶς μάνικα· σωλὴν ἐξ ὀθόνης ἢ σκύτους χρησιμοποιούμενος ἐν ταῖς ἀντλίαις πρὸς διοχέτευσιν ὕδατος ἢ ἄλλου ὑγροῦ ἐξ ὑδρείου, λέμβου ἢ δοχείου εἰς τὸ πλοῖον, ἢ πρὸς ἐξαγωγὴν ὑδάτων ἐκ τοῦ πλοίου εἰς τὴν θάλασσαν. § σωλήν, boisseau, n. m. τεῦχος κρουνοῦ· τὸ ἐξωτερικὸν σῶμα τοῦ κρουνοῦ ἐν ᾧ ἐντίθεται ὁ στρόφιγξ (πυρήν, noyau) (βλ. καὶ κρουνός, robinet). § σωλήν, boisseau, n. m. κενοὶ κύλινδροι ἐκ φαγεντιανοῦ (faïence) ἐπιτιθέμενοι ἐπ' ἀλλήλων καὶ ἀποτελοῦντες στήλας κενὰς χρησιμευούσας διὰ θερμάστρας. § — πήλινος, boisseau de poterie, κοινῶς τὸ κιοῦγκι· οὗτοι χρησιμεύουσι διὰ τοὺς ἀποπάτους, ὀχετούς, καπνοδόχους, κτλ. Τοιοῦτοι σωλῆνες κατασκευάζονται καὶ ἐκ χυτοσιδήρου. § [ἀνατομ.], σωλήν, canal, ἐν τῇ ἀνατομίᾳ καλεῖται σωλὴν πᾶν ὄργανον ἢ τμῆμα ὀργάνου διασκευὴν καὶ σχῆμα ἔχον αὐλοῦ· συνήθως οἱ σωλῆνες εἶνε τέλειοι ἔχοντες δύο στόμια, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀτελεῖς μόνον ἓν στόμιον ἔχοντες· ὁσάκις δὲ τὰ τοιχώματα τυγχάνουσιν ἐκ μαλθακῶν στοιχείων ἀποτελούμενα τὰ στόμια αὐτῶν φέρουσι σφιγκτῆρα μυῶν· πεπτικὸς σωλήν, canal alimentaire, καλεῖται κοῖλον ὄργανον κατὰ τὸ πλεῖστον τῆς ἐκτάσεως σωληνοειδῆ τὴν διαμόρφωσιν, ἀλλαχοῦ μὲν διευρυσμένον, ἀλλαχοῦ δὲ ἐστενευμένον, διεξάγον πᾶσαν τὴν ἐπίπλοκον φυσιολογικὴν λειτουργίαν τῆς προσλήψεως ἐκ τῶν ἔξω τῶν τροφῶν πρὸς ἀποτέλεσιν τῆς πέψεως. § [ἱππολ.] σωλήν, canal, πόρος, αὖλαξ· ἐν τῇ ἀνατομίᾳ λέξις συνηθέστατα ἀπαντωμένη καὶ σημαίνουσα σωλῆνα, στένωμα, πόρον, ἀγωγόν, ὀχετόν, κτλ. δι' οὗ διέρχονται διάφορα ὑγρὰ ἢ στερεὰ σώματα· ὁ πεπτικὸς σωλήν, canal alimentaire ; σπερματικὸς ἀγωγός, canal déférent; στενώνειος ἀγωγὸς ἢ σιελαγωγός, canal de stenon ou salivaire, δι' οὗ διοχετεύεται ὁ σίελος ἐκ τῶν παρωτίων ἀδένων· βουβωνικὸς σωλήν, canal inguinal ; ἐντερικὸς σωλήν, canal intestinal; θωρακικὸς πόρος, canal thoracique; δακρυαγωγός, canal lacrymal. § σωλήν, ῆνος, ὁ, tube, n. m. αὐλός, οῦ, ὁ (ἀναλόγως τῷ πράγματι)· κύλινδρος κενὸς ἐκ μετάλλου, ἐξ ὑάλου ἢ ἐξ ἑτέρας ὕλης χρήσιμος εἰς διαφόρους ἀνάγκας. Ὑποκοριστικὸν σωληνίσκος, αὐλίσκος (petit tube); βλ. καὶ αὐλός· || — γεμιστικὸς τῶν πυραύλων, tube à charger les fusées ; || ἀκουστικὸς σωλήν, tube acoustique, σωλὴν τιθέμενος ἐντὸς τῶν οἰκιῶν διὰ τὴν ὁμιλίαν ἀπὸ δωματίου εἰς δωμάτιον ἢ ἀπὸ πατώματος εἰς πάτωμα· || βλητικὸς σωλήν, tube à tir, σωλὴν εἰσαγόμενος διὰ τοῦ οὐραίου, ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῶν ὅπλων προτύπου 1866 καὶ 1874 διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἀνδρῶν μετ' ἠλαττωμένου γεμίσματος· || θερμαγωγὸς σωλήν, tube calorifère ; || γεμισματοσωλὴν ἢ σωλὴν γεμίσεως, tube chargeur, σωλὴν εἰσαγόμενος ἐκ τοῦ πυγαίου ἐν τῷ κοίλῳ διὰ τὴν γέμισιν (ἢ κάθαρσιν) τοῦ πυροβόλου. Tube chargeur ou tube de charge καλεῖται ἐπίσης τὸ κύκλιον γεμίσεως· βλ. πυροβόλον (bouche à feu) ; || — πυκνωτικός, tube condensateur ; || ἐναυσματοσωλήν, tube d'amorce, σωλὴν ἐκ λεπτοῦ χαλκοῦ κεκλεισμένος ἄνωθεν, τοποθετούμενος ἐντὸς τοῦ γομοκυλίνδρου κατὰ τὸν ἄξονα αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἐντίθεται τὸ ἔναυσμα καὶ τὸ ἐμπύριον τοῦ ναυκλάστρου· || σωλὴν ἐμπυρευτικὸς τοῦ πυρπολίου, tube d'amorce pour roche à feu ; || κύκλιον γεμίσεως (βλ. πυροβόλον, bouche à feu)· γεμιστικὸς σωλὴν ἢ σωλὴν γεμίσεως, tube de charge ou tupe chargeur ; || σωλὴν πυραγωγικός, tube de communication du feu, σωλὴν πληρούμενος διὰ βραδυκαύστου μίγματος πρὸς μετάδοσιν τοῦ πυρός· ὁ σωλὴν οὗτος καλεῖται καὶ tube de transmission ; || — συμπιεστικὸς (ἐκ τοῦ συμπιέζω), tube de compression ; || ἐκσφενδονιστικὸς σωλήν, tube de lancement ; || — ἀσφαλιστικός, tube de sûreté ; || — ξύλινος, tube en bois ; || — χάρτινος, tube en papier ; || — φλεκτῆρος, tube pour lance à feu ; || ὁδηγοσωλήν, tube-guide ; || — κεκαμμένος, tube recourbé ; || — ὀρειχάλκινος, tube en laiton ; || ὑαλοσωλήν, tube en verre ; || ναυκλαστροβόλος σωλήν, tube lance-torpille ; || tube (d'une longue-vue ἢ lunette), βλ. τηλεσκόπιον (longue-vue) ; || σωληνοειδὴς ἀποθήκη, tube magasin, τοῦ ἐπαναληπτικοῦ ὅπλου 1878 περιλαμβάνουσα 7 φυσίγγια· || σωλῆνες κατευθυντικοί, tubes directeurs ; || σωλῆνες βεβαθμονομημένοι, tubes gradués ; || σωλῆνες μεταλλικοὶ πρὸς μέτρησιν τῆς διαρκείας τῶν κατακαύσεων (ἐν τοῖς πυροτεχνείοις), tubes métalliques pour mesurer la durée des combustions ; || σωλῆνες τῶν ἐπιπληρωτικῶν πυροτεχνημάτων, tubes pour artifices de garniture. § σωλήν, ὁ· αὐλός, οῦ, ὁ· σίφων, ωνος, ὁ (ἀναλόγως τῷ πράγματι), tuyau, n.m. Σῶμα πλατὺ καὶ κενὸν χρήσιμον διὰ τὴν διοχέτευ-

σιν τῶν ὑγρῶν καὶ ἀερίων (κοινῶς τὸ **λοῦκι**). Κατασκευάζουσι σωλῆνας ἐκ διαφόρων ὑλῶν, ἐκ κεραμίτιδος γῆς (ἤτοι πηλίνους, en poterie, κοινῶς κιοῦγκι), ἐκ μολύβδου, ψευδαργύρου, χαλκοῦ, χυτοσιδήρου (tuyau en fonte); ‖ — ἐξ ἀμμίτου, tuyau en grès; ‖ — κεράμιος ἢ πήλινος, tuyau en terre cuite; ‖ — ἐκ πεταλείου, tuyau en tôle; ‖ — σκύτινος, tuyau en cuir; ‖ σωλὴν μετ' ἐνδέσμων, tuyau à brides; καλοῦνται οὕτως οἱ σωλῆνες οἱ φέροντες εἰς τὰ ἄκρα αὐτῶν εἶδος δίσκων (disques) καθέτων ἐπὶ τοῦ ἄξονός των, ὅπερ ἐπιτρέπει νὰ ἑνῶνται ἀνὰ δύο, ἄκρον πρὸς ἄκρον, διὰ κοχλιωτῶν βλήτρων, παρεμβαλλομένων μεταξὺ τῶν δίσκων παρακύκλων, σκυτίνων ἢ ἐλαστικῆς κόμμεως, ἵνα καθίσταται τελεία ἡ συναρμογή· ‖ σωλὴν μετ' ἐναρμογῆς (σύνδεσμος), tuyau à emboîtement, ou tuyau à cordon. Καλεῖται οὕτως ὁ σωλὴν ὅστις εἰς τὸ ἓν αὐτοῦ ἄκρον εἶνε ὀλίγον ἐξωγκωμένος, οὕτως ὥστε ἡ ἐσωτερικὴ διάμετρος τοῦ ἄκρου αὐτοῦ νὰ ἦνε ἴση μὲ τὴν ἐξωτερικὴν διάμετρον τοῦ σωλῆνος, τοιουτοτρόπως δὲ τὸ λεπτὸν ἄκρον τοῦ σωλῆνος, νὰ εἰσέρχηται ἀκριβῶς εἰς τὸ ἐξωγκωμένον ἄκρον τοῦ ἑτέρου σωλῆνος καὶ νὰ ἐπέρχηται συναρμογή. Πρὸς τελείαν συναρμογὴν τῶν μετ' ἐναρμογῆς πηλίνων σωλήνων (tuyaux à emboîtement en poterie), πληροῦσι διὰ **λιθοκόλλας** (ciment) τὰ κενὰ τῆς ἐναρμογῆς· τοὺς χυτοσιδηροῦς σωλῆνας συνδέουσι μεταξύ των διὰ ῥευστοῦ θείου, μολύβδου ἢ καννάβεως μεθ' ὑγροπίσσης.

Οἱ **χυτοσιδηροῖ** σωλῆνες (tuyaux en fonte) εἶνε μετ' ἐνδέσμου (à brides) ἢ μετ' ἐναρμογῆς (à emboîtement).

Οἱ **πήλινοι** σωλῆνες (tuyaux en poterie) εἶνε γενικῶς μετ' ἐναρμογῆς, εἴτε ἑκάστου σωλῆνος φέροντος τὴν ἐναρμογήν του, εἴτε ἑνουμένων τῶν ἄκρων δύο σωλήνων διὰ πηλίνου **περιβλήματος** (manchon), οὕτινος ἐμφράττουσι τὰς ἁρμογὰς διὰ λιθοκόλλας.

Οἱ **σιδηροῖ** ἢ **χαλκοῖ** σωλῆνες (tuyaux en fer ou en cuivre) εἶνε μετ' ἐναρμογῆς, ἀλλὰ τὸ ἄκρον αὐτῶν εἶνε συνήθως **εἰλικωμένον** (filetée), οὕτως ὥστε ἡ συναρμογὴ γίνεται δι' ἐγκοχλιώσεως (vissage).

Οἱ φανοποιοὶ οἵτινες εἶνε καὶ **μολυβδουργοὶ** (plombiers) κατασκευάζουσι σωλῆνας ἐκ φύλλων **μολύβδου**, **ψευδαργύρου** ἢ **λευκοσιδήρου**.

Πήλινοι σωλῆνες, tuyaux en poterie (κοινῶς **κιούγκια**). Μεγίστη χρῆσις τῶν ἐξ ἐψημένης γῆς σωλήνων γίνεται διὰ τὴν διοχέτευσιν τῶν ὑδάτων, τῶν ἀτμῶν, τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ ἀέρος, εὑρίσκονται δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον μέχρι τῆς διαμέτρου, 0,80. Οἱ πήλινοι σωλῆνες κατασκευάζονται διὰ τοῦ τόρνου, ξηραίνονται δὲ καὶ ψήνονται ὡς ἅπαντα τὰ πήλινα ἀγγεῖα. Συνήθως ἐπιχρίουσιν αὐτοὺς ῥίπτοντες θαλάσσιον ὕδωρ ἐντὸς τοῦ κλιβάνου κατὰ τὸ τέλος τῆς ἑψήσεως, οὕτω δὲ σχηματίζεται ὑελοποίησίς τις ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας. Ὡς καὶ διὰ τὰ λοιπὰ **κεραμεικὰ** (poteries), ἡ καλὴ ποιότης διακρίνεται διὰ τοῦ ἤχου, τῆς ἀντιστάσεως, τοῦ ἀδιαβρόχου καὶ τῆς κανονικότητος τῶν μορφῶν· βλ. καὶ **πλίνθος**.

Ὑπάρχουσιν διαφόρων εἰδῶν καὶ χρήσεων πήλινοι σωλῆνες· ‖ **ὑδραγωγὸς σωλήν**, tuyau de conduite; ‖ **σωλὴν καπνοδόχου** ἢ **καπνοῦχος**, tuyau de cheminée; σωλὴν δι' οὗ διέρχεται ὁ καπνὸς ἀπὸ τῆς ἑστίας μέχρι τῆς στέγης· ἀναλόγως τοῦ σχήματος καὶ τῆς θέσεώς των οἱ εἰρημένοι σωλῆνες λαμβάνουσι τὰς ἑξῆς ὀνομασίας· ‖ **ἐπακουμβῶν** ἢ **φαινόμενος σωλήν**, tuyau adossé ou apparent, καλεῖται ὁ προσκεκολλημένος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ τοίχου· ‖ σωλὴν δεδομημένος ἢ ἐν τῷ πάχει τοῦ τοίχου, tuyau dans l'œuvre ou dans l'épaisseur, ὅστις τίθεται ἐντὸς τοίχου ἐνῷ οὗτος δομεῖται· ‖ **σωλὴν ἐκκλινὴς** ἢ **παράτροπος**, tuyau dévoyé, ὁ μὴ ἀνυψούμενος κατ' εὐθεῖαν πρὸς τ' ἄνω ἐντὸς τοῦ τοίχου· ‖ **σωλὴν ἀποπάτου** (ὀχετὸς ἀποπάτου), tuyau de chute ou tuyau pour descente de lieu, καλεῖται ὁ διοχετεύων τὰς ἀκαθαρσίας ἀπὸ τοῦ **καθίσματος** τοῦ ἀποπάτου (siège d'aisance) μέχρι τοῦ **βόθρου** (fosse); ‖ **καταχρουνιστήρ**, ῆρος, ὁ· ὀχετός, ὁ· tuyau de descente ou pour l'écoulement des eaux, κοινῶς τὸ **λοῦκι**· σωλὴν χυτοσιδηροῦς, μολύβδινος, ἐκ ψευδαργύρου ἢ λευκοσιδήρου δεχόμενος τὰ ὕδατα τῆς στέγης ἢ τοῦ μαγειρείου· ‖ **ἀεριστικὸς σωλήν**, tuyau de ventilation; σωλὴν πήλινος ἢ χυτοσιδηροῦς ἀρχόμενος ἐκ τοῦ βόθρου καὶ ἐξερχόμενος ἄνωθεν τῆς στέγης ἵνα ἐξέρχωνται αἱ ἀναθυμιάσεις· ‖ [ἀτμομηχ.] **σωλήν**, ὁ· tuyau, n. m. ἐκ μετάλλου ὁπωσοῦν μεγάλης διαμέτρου. Οἱ σωλῆνες ἀναλόγως τῆς χρήσεώς των λαμβάνουσι διάφορα ὀνόματα· ‖ [ἀτμομηχ.] **παροχικὸς σωλήν**, tuyau alimentaire, καλεῖται ὁ χρησιμεύων πρὸς παροχὴν ὕδατος· βλ. καὶ **παροχὴ** (alimentation des chaudières); ‖ σωλὴν παροχικὸς τῆς μηχανῆς, tuyau communicateur d'air à la machine; ‖ — **ἀναψυκτικός**, tuyau d'aérage; ‖ ἀεραγωγὸς σωλὴν εἶνε ὁ ὁδηγῶν εἰς μέρος τι ἢ εἰς μηχάνημα τὸν ἀέρα, tuyau d'arrivée (de conduite) d'air; ‖ **ὑδροσωλήν**, ὁ· **ὑδραγωγὸς σωλήν**, tuyau d'arrivée de l'eau ἢ tuyau d'eau, ἤτοι ὁ χρησιμεύων ὡς ἀγωγὸς ὕδατος· ‖ **σίφων ἐπιβρεχτικὸς** ἢ **καταβρεκτικός**, tuyau d'arrosage; ‖ **σίφων μυζητικὸς** ἢ ἁπλῶς **μυζητήρ**, ῆρος, ὁ, tuyau d'aspiration ἢ aspiral, ἢ σίφων ἀναρροφητικός· ‖ σωλὴν ἐμπληστήριος, tuyau de chargement; ‖ ἀεραγωγὸς σωλήν, tuyau de conduite d'air; ‖ **ἐκβολικὸς σωλήν**, tuyau de décharge, ὅστις καλεῖται καὶ tuyau de vidange, εἶνε δὲ ὁ χρησιμεύων πρὸς ἐκβολὴν ὕδατος· ‖ **σωλὴν ἐξατμίσεως**, tuyau d'échappement; ‖ σωλὴν διεκφυγῆς, tuyau d'échappement, ἢ **καπναγωγὸς** (cheminée); ‖ **ἐξαγωγικὸς σωλήν**, tuyau d'extraction, καλεῖται ὁ χρησιμεύων πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ ὑφαλμύρου ὕδατος· βλ. **ἐξαγωγικὸς** (extraction); ‖ **ῥαντιστήριος σωλήν**, tuyau d'injection, n. m. καλεῖται ὁ χρησιμεύων ὡς ἀγωγὸς τοῦ ὕδατος τοῦ **ῥαντιστηρίου μηχανήματος** (appareil d'injection); ‖ **σωλὴν παρο-**

χικὸς ἀέρος, tuyau de prise d'air ; βλ. ἀεροληπτικός· || ἐξαεριστικὸς σωλήν, tuyau de purge, καλεῖται ὁ χρησιμεύων πρὸς ἐξαέρισιν (purgation) τῆς μηχανῆς· || σωλὴν καταθλιπτικὸς ἢ σωλὴν μετοχετευτικός, tuyau de refoulement, τοῦ καταδυτικοῦ μηχανήματος, δεχόμενος τὸν ἀέρα καὶ μετοχετεύων αὐτὸν εἰς τὸν δύτην. Ἐπίσης σωλὴν καταθλιπτικὸς καλεῖται ὁ σωλὴν εἰς τὰς καταθλιπτικὰς ἀντλίας (pompes foulantes) ; || ἐμπληστήριος σωλήν, tuyau de remplissage ; || σωλὴν ὑπερπληρώσε... ως, tuyau de trop-plein, εἰς τὰς ἀτμομηχανα... κτλ. || ἀτμοσωλήν, ἀτμαγωγὸς σωλήν, tuyau ... vapeur ἢ tuyau d'arrivée de vapeur ἢ κ... ὶ tuyau d'apport, ἤτοι ὁ χρησιμεύων ὡς ἀ... ωγὸς ἀτμοῦ· || ἐξοδικὸς σωλήν, tuyau de sorti... εἶνε ὁ χρησιμεύων πρὸς ἔξοδον ὕδατος ἢ ἀτμ... οῦ· || σωλῆνες χαλκοῖ, ἀπὸ ἀμμίτου, κεράμιοι, ... ἀπὸ πεταλείου, ἀπὸ ψευδαργύρου, tuyaux en ... cuivre, en grès, en terre cuite, en tôle, en ... zinc.

σωληνάριον, ου, τό· ... ὑποκορ. τοῦ σωλήν, μικρὸς σωλήν, petit tube ; ... canalicule, n. m. βλ. καὶ σωλὴν [διδ.] tubille, ... n. f. ou tubule, n. f.

σωλήνιον, ου, τό· rainure, n. f. ἐντομή, γλυφή τις, λεπτὴ καὶ μακρὰ (Διοσκορ. ...) || ἀποσχαστικὸν σωλήνιον, rainure de départ. § —, canal, n. m. μικρὸς σωλήν, canal de la poudre prismatique, σωλήνιον ἤτοι ὀπὴ διαπερῶσα τὴν πρισματικὴν πυρίτιδα. § —, λεπτὴ αὖλαξ, κοίλωμα, gouttière, n. f.

σωληνίσκος, ου, ὁ· βλ. σωληνάριον.

σωληνοειδής, ής, ές, ὁ ἔχων τὸ εἶδος, τὴν μορφὴν σωλῆνος, tubulaire, adj. tubiforme, adj. [βοτ.] tubuleux, euse. § σωληνοειδές, solénoïde, n. m. καλεῖται οὕτω σειρὰ ἴσων καὶ παραλλήλων κύκλων ὧν τὰ ἐπίπεδα εἶνε κάθετα ἐπὶ τῆς διερχομένης διὰ τῶν κέντρων αὐτῶν γραμμῆς, ἥτις καλεῖται

ἄξων τοῦ σωληνοειδοῦς, καὶ διὰ τῶν ὁποίων διέρχεται ῥεῦμα τῆς αὐτῆς φορᾶς. Τὸ σωληνοειδὲς τοῦτο εἶνε τὸ θεωρητικὸν ἢ μαθηματικὸν ὅπερ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ κατασκευασθῇ. Τὸ πραγματικὸν σωληνοειδὲς κατασκευάζεται ἐκ χαλκίνου σύρματος ΑΒΓ τὸ ὁποῖον περιελίσσεται ἐν σχήματι ἕλικος ΑΒ καὶ εἶτα ἐπαναφέρεται εὐθυγράμμως ἐντὸς τῆς ἕλικος κατὰ τὸν ἄξονα αὐτῆς. Διὰ τοῦ ἀγωγοῦ τούτου διαβιβάζομεν ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα τὸ ὁποῖον εἰσέρχεται διὰ τοῦ ἑνὸς ἄκρου, διατρέχει τὰς ἕλικας καὶ ἐπανέρχεται διὰ τοῦ ἀγωγοῦ ΒΓ. § —, tubulure, n. f. σωληνοειδὲς ἐξάρτημα τοῦ κράνους (casque) τοῦ σκαφάνδρου πρὸς εἴσοδον τοῦ ἀέρος ἐν αὐτῷ· || σωληνοειδὴς ἀποθήκη, tube magasin τοῦ ἐπαναληπτικοῦ ὅπλου 1878 περιλαμβάνουσα 7 φυσίγγια.

σωληνοξόος, ου, bouvet, n. m. βλ. ῥυκάνη.

σωληνοφόρος, ος, ου (σωλήν, φέρω), porte-tuyau.

σωληνόω-ῶ, μέλ. ώσω, tuyauter, κατασκευάζω ἢ τοποθετῶ σωλῆνα.

σωλήνωσις, εως, ἡ· tubulure, n. f. τὸ σύνολον τῶν σωλήνων ἢ καὶ λεπτός τις σωλήν· || ἀεραγωγὸς σωλήνωσις, tubulure d'arrivée d'air ; βλ. καὶ ἀεραγωγός. § σωλήνωσις, tuyautage (n. m.) ou tuyauterie (n. f.), τὸ σύνολον τῶν διαφόρων σωλήνων πλοίου ἢ μηχανῆς τινός, ὡς καὶ ἡ κατασκευὴ ἢ τοποθέτησις σωλήνων.

σωληνωτός, ή, όν· tubulé, ée, adj. ἔχων σωλῆνα ἢ ἐκ σωλήνων συνιστάμενος.

σωλόνος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ βήχιον χόρτον, δι' οὗ δηλητηριάζουσι τοὺς ἰχθῦς, tussilage, n. m.

σῶμα, ατος, τό· corps, n. m. τὸ κορμίον τῶν ἀνθρώπων, τῶν ζώων, [κυρ. καὶ μεταφ.] βλ. καὶ κορμός· || τὸ ἀνθρώπινον σῶμα, le corps humain ; || τὸ δικαστικὸν σῶμα, la magistrature ; || [τυπογρ.] τὸ σῶμα στοιχείου, le corps d'une lettre ; || σῶμα τοῦ κλείθρου, κοινῶς τὸ κουτί, palastre, n. m. βλ. καὶ κλεῖθρον. § [βιβλίου] πλῆρες σύγγραμμα, ouvrage complet; ἀντίτυπον, exemplaire, n. m. § [φυσ.] σῶμα, ατος, τό· corps, n. m. πάντα τὰ περὶ ἡμᾶς καὶ ὁπωσδήποτε εἰς τὰς αἰσθήσεις ἡμῶν ὑποπίπτοντα ἀντικείμενα καλοῦνται σώματα· τὰ σώματα διακρίνονται εἰς ἁπλᾶ (corps simples) καὶ σύνθετα (corps composés). Ἁπλᾶ σώματα λέγονται τὰ μὴ δυνάμενα διὰ τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν μέσων ν' ἀποσυντεθῶσιν εἰς μέρη διάφορα ἀπ' ἀλλήλων, καὶ τοιαῦτα εἶνε ὁ χρυσός, ὁ ἄργυρος, ὁ χαλκός, τὸ ὀξυγόνον, τὸ ὑδρογόνον, κτλ. Σύνθετα καλοῦνται τὰ ἐξ ἁπλῶν σωμάτων συντιθέμενα ἢ τὰ ἀποσυντιθέμενα εἰς μέρη διάφορα ἀπ' ἀλλήλων, τοιαῦτα δὲ εἶνε τὸ ὕδωρ, ὅπερ ἀποσυντίθεται εἰς τὰ ἁπλᾶ σώματα ὀξυγόνον καὶ ὑδρογόνον· ὁ ὀρείχαλκος, ὅστις σύγκειται ἐκ χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου, κτλ.

Καταστάσεις τῶν σωμάτων, états des corps; πάντα τὰ σώματα παρουσιάζονται εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τρεῖς διαφόρους καταστάσεις, ἤτοι ὡς **στερεὰ** (corps solides), ὡς **ὑγρὰ** (corps liquides) καὶ ὡς **ἀέρια** (corps gazeux ἢ ἁπλῶς gaz).

Στερεὰ (solides) σώματα καλοῦνται ἐκεῖνα, ἅτινα ἔχουσιν ὡρισμένον ὄγκον καὶ ὡρισμένον σχῆμα, καὶ δὲν μεταβάλλουσι ταῦτα χωρὶς νὰ ἐπενεργήσῃ ἐπ' αὐτῶν δύναμίς τις ἀρκούντως ἰσχυρά. Τοιαῦτα εἶνε ὁ σίδηρος, ὁ χρυσός, τὸ μάρμαρον, οἱ λίθοι, τὰ ξύλα, κτλ.

Ὑγρὰ (liquides) καλοῦνται τὰ σώματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι μὲν ὡρισμένον ὄγκον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὡρισμένον σχῆμα. Τὰ τοιαῦτα λαμβάνουσι τὸ σχῆμα τῶν περιεχόντων αὐτὰ ἀγγείων, διατηροῦντα πάντοτε τὸν αὐτὸν ὄγκον, ὃν δὲν μεταβάλλουσιν ἄνευ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐνεργείας ἐξωτερικῆς τινος λίαν ἰσχυρᾶς δυνάμεως. Τοιαῦτα εἶνε τὸ ὕδωρ, ὁ ὑδράργυρος, τὸ ἔλαιον, ὁ οἶνος κτλ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Ἀέρια (gaz) καλοῦνται τὰ σώματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουσιν οὔτε ὡρισμένον ὄγκον οὔτε ὡρισμένον σχῆμα, ἀλλὰ τείνουσι νὰ καταλάβωσι πάντα παρουσιαζόμενον εἰς αὐτὰ ἐλεύθερον χῶρον. Τῶν τοιούτων ὁ ὄγκος δὲν περιορίζεται εἰμὴ διὰ τῆς ἐνεργείας ἐξωτερικῆς τινος δυνάμεως λ. χ. ὑπὸ τῶν παρειῶν ἀγγείου τινὸς πανταχόθεν κεκλεισμένου. Τοιαῦτα σώματα εἶνε ὁ ἀήρ, τὸ ὀξυγόνον, τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ, κτλ.

Ἰδιότητες τῶν σωμάτων, propriétés des corps; οἱ διάφοροι τρόποι, καθ' οὓς τὰ σώματα προσβάλλουσι τὰ αἰσθητήρια ἡμῶν ὄργανα, καλοῦνται **ἰδιότητες τῶν σωμάτων**. Αἱ ἰδιότητες τῶν σωμάτων διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις, ἤτοι εἰς **ἀναγκαίας** (nécessaires), γενικὰς (générales) καὶ μερικὰς (partielles).

Ἀναγκαῖαι ἰδιότητες καλοῦνται ἐκεῖναι, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν. Τοιαῦται εἶνε μόνον δύο, ἡ ἔκτασις (étendue) καὶ τὸ **ἀδιαχώρητον** (impénétrabilité).

Γενικαὶ καλοῦνται αἱ ἰδιότητες, αἵτινες εἶνε κοιναὶ εἰς πάντα ἀνεξαιρέτως τὰ σώματα. Τοιαῦται εἶνε τὸ **διαιρετὸν** (divisibilité), τὸ **πιεστὸν** (compressibilité), ἡ **ἐλαστικότης** (élasticité), τὸ **διασταλτὸν** (dilatabilité), τὸ **πορῶδες** (porosité).

Μερικαὶ καλοῦνται ἐκεῖναι αἱ ἰδιότητες, αἵτινες εἴς τινα μόνον σώματα ἀνήκουσι. Τοιαῦται εἶνε τὸ **λευκόν**, τὸ **λεῖον**, τὸ **διαφανές**, κτλ. § [ἀρχιτ.] **σῶμα**, τό· corps, n. m. Ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ καλεῖται σῶμα, πᾶν μέρος ὅπερ ἐξέχει τῆς ἐπιφανείας τοῦ **τοίχου** (nu du mur) καὶ χρησιμεύει ὡς **βάσις** (champ) εἴς τινα διακόσμησιν. Καλοῦσι **σῶμα ἐκ θεμελίων** (corps de fond) πᾶν τὸ ἀνυψούμενον ἐκ τῶν κάτω μερῶν οἰκοδομῆς τινος μετὰ **τοιχοβάθρου** (empâtement) καὶ **συναγωγῆς** (retraite); § γενικῶς καλεῖται **σῶμα**, corps, n. m. εἶνε δὲ τὸ κύριον ἢ κεντρικὸν μέρος ἀντικειμένου τινός· § [ταχτ.] **σῶμα**, τό· corps, n. m. ἤτοι ἕνωσις στρατευμάτων· ἡ λέξις **σῶμα** (corps) χρησιμοποιεῖται ἐπίσης προκειμένου περὶ ὁλοκλήρου στρατιᾶς, περὶ τμημάτων στρατοῦ ἢ περί τινος συντάγματος.

Τὸ σύνταγμα καλεῖται ἰδίως σῶμα ὑπὸ διοικητικὴν ἔποψιν ἀλλ' ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν καλοῦνται **σώματα** καὶ τὰ ἀνεξάρτητα τάγματα καὶ λόχοι.

Καλοῦσιν ἐπίσης **σώματα** (corps), τὰ διάφορα **ὅπλα** (armes), ἰδίως δὲ τὰ **εἰδικὰ ὅπλα** (armes spéciales), π. χ. τὸ σῶμα τοῦ πυροβολικοῦ, le corps d'artillerie; τὸ σῶμα τοῦ μηχανικοῦ, le corps du génie; τὸ ὑγειονομικὸν σῶμα, κτλ., le corps de santé; ‖ **ναυπηγικὸν σῶμα**, corps de génie maritime; οἱ ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τῶν πλοίων μηχανικοί· ‖ [ταχτ.] κύριον σῶμα (τοῦ στρατεύματος)· βλ. **κύριον σῶμα**· ‖ σῶμά τι τοῦ στρατεύματος, corps de troupe, ἤτοι τὸ σῶμα ἢ **στρατιωτικὸν σῶμα**. Τὰ διάφορα **ὅπλα** (armes) ἢ ἁπλῶς τὰ σώματα· βλ. **στράτευμα**· ‖ **πεζὸν** ἢ πεζικὸν σῶμα (πεζικόν, μηχανικόν, κτλ.), corps de troupe à pied, ἢ corps à pied, οὗτινος οἱ ἄνδρες εἰσὶ πεζοί, πρὸς ἀντίθεσιν τοῦ **ἐφίππου σώματος** (corps de troupe à cheval), (ἱππικόν, πυροβολικόν, χωροφυλακή, ἐλάται σκευοφόρων, κτλ.), ὧν τινων οἱ ἄνδρες εἰσὶν ἔφιπποι. § **μοῖρα στρατιᾶς**, corps d'armée (συνήθως αὕτη μεταφράζεται ὑπὸ πολλῶν **σῶμα στρατοῦ** καὶ **στρατηγία**, αὕτη εἶνε ἡ βάσις παντὸς σχηματισμοῦ τοῦ στρατοῦ. Ἐν εἰρήνῃ ἀπαρτίζεται ὑπὸ τόσων στοιχείων ὅσα ὁρίζονται παρὰ τῶν νόμων τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ, καὶ δέον νὰ ᾖ πάντοτε ἕτοιμος πρὸς κινητοποίησιν.

Ἐν Γαλλίᾳ ἡ **μοῖρα στρατιᾶς** σύγκειται ἐκ δύο **μεραρχιῶν πεζικοῦ** (divisions d'infanterie) μεθ' ὅλων τῶν στοιχείων των καὶ ὑπηρεσιῶν των, μιᾶς **ταξιαρχίας ἱππικοῦ** (brigade de cavalerie), ἑνὸς τάγματος πεζῶν κυνηγῶν (chasseurs à pied), 8 πυρβολαρχιῶν **πυροβολικοῦ μοίρας στρατιᾶς** (artillerie de corps) μετὰ δύο συζυγαρχιῶν πυρομαχικῶν πυροβολικοῦ (sections de munitions d'artillerie), ὅρχου πυροβολικοῦ (parc d'artillerie) ὅρχου μηχανικοῦ (parc du génie), μιᾶς γεφυροσκευῆς (équipage de ponts) μετὰ λόχου γεφυρωτῶν (compagnie de pontonniers), ἑνὸς χειρουργείου (ambulance), 12 κινητῶν νοσοκομείων (hôpitaux de campagne ou mobiles), ἐξ οἰκονομικῆς ἐφοδιοπομπῆς (convoi administratif), μοίρας ἐλατῶν (escadron du train des équipages), τοῦ στρατηγείου (quartier général), ὅπερ περιλαμβάνει τὰ ἐπιτελεῖα (états-majors) καὶ τὰς διευθύνσεις τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν (directions des différents services), τὴν ἀστυνομικὴν ὑπηρεσίαν (la prévôté), τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ταμείων καὶ ταχυδρομείων (le trésor et les postes), ἐνίοτε δὲ καὶ οὐλαμὸν τηλεγραφητῶν (section télégraphique).

Ἐν καιρῷ εἰρήνης, τ' ἀποτελοῦντα τὴν **μοῖραν στρατιᾶς** στρατεύματα, διαμένουσιν εἰς ὡρισμένον διαμέρισμα τῆς χώρας καλούμενον **στρατιωτικὴ περιφέρεια μοίρας στρατιᾶς** (région de corps d'armée); ‖ τὸ **σῶμα τοῦ ἵππου** ὁ **κορμός**, κοινῶς τὸ **κορμί**, corps de cheval, ἐν τούτῳ περιλαμβάνονται γενικῶς ἅπαντα τὰ τμήματα τὰ ἀπαρτίζοντα ὁλόκληρον τὸν ὄγκον τοῦ ἵππου· βλ. λέξιν **κορμὸν** εἰς cheval; ‖ ὁ **κορμὸς τοῦ σώματος**, corps proprement dit; βλ. **κορμὸς** (tronc); ‖ **ἔφιππον στρατιωτικὸν σῶμα**, corps à cheval ἢ corps monté, κυρίως τὸ ἱππικὸν καὶ τὸ πυροβολικόν· ‖ [ταχτ.] τὸ **σῶμα** ἢ ὁ **πυρὴν τῆς παρατάξεως**, corps de bataille; ‖ τὸ **σῶμα τῆς ἐσχάρας τοῦ κιλλίβαντος**, corps du châssis, ἀποτελούμενον ἐκ δύο ἢ τριῶν δοκίδων ἑνουμένων διὰ διαπήγων· ‖ τὸ **σῶμα τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν**, corps d'état-major; ‖ **ἀποβατικὸν σῶμα**, corps de débarquement, στρατιωτικὸν σῶμα ὅπερ ἀποστέλλεται ν' ἀποβιβασθῇ εἴς τι μέρος· ἐν τῷ ναυτικῷ καλοῦνται οὕτω τὰ **ἀποβατικὰ ἀγήματα** διαφόρων πλοίων· ‖ τὸ **σῶμα τοῦ ἐγκλήματος**, corps du délit, θεωρητικῶς καλεῖται

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

οὕτω τὸ σύνολον τῶν ἐξωτερικῶν σημείων τῆς ἀποτελούσης τὴν ἐγκληματικότητα πράξεως, ὅπως δ' ἀποδειχθῇ ὅτι ὑπάρχει ἔγκλημα δέον ν' ἀποδειχθῇ τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος. Συνήθως καλοῦσι σῶμα τοῦ ἐγκλήματος τὸ ἀντικείμενον δι' οὗ ἐξετελέσθη ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις ἢ τὸ πρόσωπον ἢ ἀντικείμενον ἐφ' οὗ ἐξετελέσθη αὕτη· || corps détachés, ἐν τῇ φυσικῇ καλοῦνται οὕτω τὰ ἠλεκτρικὰ σώματα· || **σῶμα τοῦ ἐμβόλου**, corps de piston, τὸ ἐντὸς τοῦ κυλίνδρου κινούμενον μέρος τοῦ ἐμβόλου, τὸ ἀποτελούμενον ἐκ μεταλλικοῦ δίσκου διαμέτρου κατά τι μικροτέρας τῆς τοῦ κυλίνδρου, ἐφ' οὗ προσαρμόζεται τὸ βάκτρον (tige) καὶ ἐνεργεῖ ὁ ἀτμός· || corps de pompe, πυξὶς (ἴδος, ἡ), **σίφωνος** ἢ ἀντλίας ἢ **σῶμα τῆς ἀντλίας**, ἤτοι ἡ θήκη (ὁ κύλινδρος) ἐν ᾗ κινεῖται τὸ ἔμβολον τοῦ σίφωνος· βλ. ἀντλία (pompe); || **σῶμα ἀτάκτων ἢ ἐλευθέρων σκοπευτῶν**, corps-franc ἢ franc-tireur, στρατεύματα μισθωτὰ καταρτιζόμενα τὸ πάλαι ἐν Γαλλίᾳ (καλούμενα καὶ guérilla, ὀνομασία Ἰσπανική). Ἐπίσης τάγματα ἐθελοντῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν, ἅτινα ὑπὸ τὴν Δημοκρατίαν καὶ τὴν Αὐτοκρατορίαν ἐπέφερον μεγάλας ζημίας εἰς τὸν πολέμιον. Ἐν τούτοις τὰ σώματα ταῦτα τῶν ἀτάκτων, δὲν ἐπέφερον μεγάλα ἀποτελέσματα κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ **1870-71**, τούτου ἕνεκα κατηργήθησαν διὰ νόμου ὁρίσαντος ὅτι πάντα τὰ ἔνοπλα σώματα δέον ν' ἀπορρέωσιν ἐξ αὐτῆς τῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς· βλ. καὶ πόλεμος, petite guerre; || ἄτακτον σῶμα, corps irrégulier, βλ. ἄτακτος· || [τακτ.] **μεταβατικὸν σῶμα**, corps mobile, ἐν τοῖς φρουρίοις καλοῦνται οὕτω τὰ **στρατεύματα τῆς ἐξόδου** (défense active)· || ἔφιππον σῶμα, corps monté, corps à cheval.

σωμασκία, ας, ἡ· ἄσκησις τοῦ σώματος, σωματικὴ ἄσκησις, exercice corporel; γυμναστική, gymnastique, n. f.

σωμασκῶ (έω), μέλ. ήσω, γυμνάζω, ἀσκῶ τὸ σῶμα, exercer le corps; ὅθεν ἑτοιμάζω ἐμαυτὸν εἴς τι.

σωματάρχης, ου, ὁ· ὁ διοικητὴς ἀνεξαρτήτου στρατιωτικοῦ τινὸς σώματος (κυρίως συντάγματος ἢ ἀνεξαρτήτου τάγματος), chef de corps [militaire].

σωματεῖον, ου, τό· corporation, n. f. ἕνωσις, συνεταιρισμὸς ἀτόμων τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος, association de gens de même profession; ἡ **συντεχνία**, corps de métier, confrerie; βλ. λέξιν· || —, ἁμαξοπηγῶν, le corps des carrossiers; βλ. καὶ ἁμαξοπηγός.

σωματεμπορία, ας, ἡ καὶ

σωματεμπόριον, ου, τό· τὸ ἐμπόριον τῶν δούλων, le trafic d'esclaves; τὸ ἐμπόριον τῶν μαύρων, la traite [de nègres].

σωματέμπορος, ου, ὁ· ἀνθρωποκάπηλος, ἔμπορος δούλων, marchand d'esclaves; ὁ πωλῶν μαύρους, qui fait la traite [de nègres]; négrier, n. m.

σωματικός, ή, όν, ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸ σῶμα, corporel, elle, adj. || [νομ.] σωματικαὶ ποιναί, peines corporelles (afflictives); || σωματικὴ ἔρευνα, examen corporel; || σωματικαὶ ἀναλογίαι τοῦ ἵππου, proportions d'un cheval; βλ. ἀναλογίαι· || —ἀντὶ σαρκικός, charnel, elle, adj. || σωματικὴ ἡδονή, plaisir charnel.

σωματικός, ή, όν· somatique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὸ σῶμα, qui appartient, qui a rapport au corps; || συμπτώματα σωματικά, symptômes somatiques, λέγονται ἐκεῖνα ἅτινα εἰς τὰς φρενιτικὰς νόσους (maladies mentales) ἀνήκουσιν εἰς τὰς ὀργανικὰς λειτουργίας (τοῦ σώματος), ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ φυσικὰ συμπτώματα.

σωματικῶς [ἐπίρ.] ἀφορῶν τὸ σῶμα, corporellement, adv.

σωμάτιον, ου, τό· μικρὸν σῶμα, petit corps; corpuscule, n. m.

σωματιστής, οῦ, ὁ· somatiste, n. m. [ἰατρ.] ὁ ἀποδίδων τὴν παραφροσύνην εἰς ὀργανικήν τινὰ βλάβην (lésion), ἤτοι ἀλλοίωσιν ἐκ νόσου κτλ. ὀργάνου τινὸς τοῦ σώματος.

σωματολογία, ας, ἡ· somatologie, n. f. πραγματεία τῶν στερεῶν μερῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος· || ἡ σωματολογία περιλαμβάνει τὴν ὀστεολογίαν καὶ τὴν μυολογίαν, la somatologie renferme l'ostéologie et la myologie.

σωματολογικός, ή, όν [ἰατρ.] somatologique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σωματολογίαν.

σωματομετρικός, ή, όν· somatométrique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν γραμμικὴν μέτρησιν διαφόρων μερῶν ἢ ὀργάνων τοῦ σώματος πρὸς σύγκρισιν μὲ δεδομένας διαστάσεις.

σωματοποίησις, εως, ἡ· σώματος πλάσις, ὁ σχηματισμὸς σώματος (συνόλου τινός), formation d'un corps; (d'un ensemble); [χημ. ἰδ.] corporisation, n. f. corporification, n. f. [μεταφ.] ἐνσάρκωσις, incarnation, n. f. [γραμμ.] προσωποποίησις, personnification, n. f.

σωματοποιῶ (έω), σχηματίζω (ἀποτελῶ, κάμνω) σῶμα (σύνολόν) τι, former un corps; (un ensemble); corporifier; corporiser; [μεταφ.] ἐνσαρκόω-ῶ, incarner; [γραμμ.] προσωποποιῶ, personnifier.

σωματοσκόπησις, εως, ἡ· somatoscopie, n. f. καλεῖται ἐν τῇ ἰατρικῇ τρόπος ἐρεύνης τῶν **σπλαγχνικῶν** κοιλοτήτων καθισταμένων διαφανῶν τῶν τοιχωμάτων αὐτῶν τῇ χρήσει ἠλεκτρικῶν φωτιστικῶν συσκευῶν· (π. χ. τοῦ στόματος, στοματοσκόπησις). Τὴν σήμερον ἡ σωματοσκόπησις ἐκτελεῖται διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀκτίνων Ῥαίντγκεν, φωτογραφουμένων διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος.

σωματοσκοπικός, ή, όν· somatoscopique, adj. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἀφορῶν τὴν σωματοσκοπίαν, qui se rapporte à la somatoscopie.

σωματοτομία, ας, ἡ· somatotomie, n. f. συνώνυμον ὀλίγον εὔχρηστον τοῦ ἀνατομία (anatomie).

σωματοτομικός, ή, όν· somatotomique, adj. συνώνυμον ὀλίγον εὔχρηστον τοῦ ἀνατομικὸς (anatomique).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

σωματοφυλακή, ῆς, ἡ· (la) garde du corps, λόχος εὐγενῶν χρησιμευόντων ὡς σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως, ὅθεν βασιλικὴ φρουρά, garde royale.

σωματοφύλαξ, ακος, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν σωματοφυλακήν, garde du corps; [μεταφ. ἐν. ἐπὶ κακοῦ] δορυφόρος, satellite, n. m. § —, βλ. καὶ μουσκετοφόρος (mousquetaire).

σωματόω-ῶ, enrocher ; μεταβάλλω τι εἰς σῶμα στερεόν, πυκνόν· στερεὸν ποιῶ, πυκνόνω, στερεόνω.

σωματώδης, ης, ες, ὁ ἔχων εὐρὺ σῶμα, εὔρωστος, ὁ ἔχων εὐσαρκίαν, πολυσαρκίαν, qui a de la corpulence (de l'embonpoint); εὔσαρκος, πολύσαρκος, corpulent, e, adj. παχύς, gros, grosse, adj. replet, ète, adj. ‖ σωματώδη ὄρη· βλ. συμπαγὴς (massif).

σωμάτωσις, εως, ἡ· enrochement, n. m. πυκνότης, πῆξις, ἤτοι μεταβολὴ εἰς πυκνόν τι σῶμα· ‖ σωμάτωσις τῆς πυρίτιδος, enrochement de la poudre; ἐντὸς τῶν ὀβίδων, μέρος τῆς πυρίτιδος σωματοῦται, μετὰ τὴν βολήν, εἰς τὸ πυθμένιον (culot) πρὸς τὸ ἓν μέρος τοῦ τοιχώματος καὶ πλησίον τοῦ ὄμματος (œil)· αἱ σωματώσεις προέρχονται ἐκ τῆς κρούσεως κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀφέσεως (au départ) τῆς ὀβίδος, καὶ ἐκ τῆς κεντρόφυγος δυνάμεως καὶ τῆς κρούσεως εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀφίξεως.

σωμένος, η, ον [διάλ. Ἠπείρου], κάτισχνος ἐκ νόσου, ὁ ἐξηντλημένος, ἐκ τοῦ σώνω ἐξαντλοῦμαι.

σώνω [δημ.], μέλ. ώσω, φθάνω εἴς τι μέχρι τινός, parvenir ; arriver ; atteindre ; ‖ δὲν σώνω ὡς ἐκεῖ, je n'y arrive pas ; ‖ δὲν ἔσωσε νὰ τὸ εἰπῇ, καί, à peine eut-il dit cela, que. § σώνω, τελειόνω, achever ; ἐξαντλῶ, épuiser ; καταναλίσκω, consumer ; ἐξοδεύω, dépenser ; ‖ ἐσώσαμεν τὸ ψωμί, nous n'avons plus de pain ; ‖ ἐσώθη τὸ κρασί, le vin est bu ; il n'y a plus de vin ; ‖ ἔσωσε τὰ χρήματά του, il est venu à bout de son argent ; ‖ ἐσώθη ἡ ὑπομονή μου, ma patience est épuisée (est à bout) ; ‖ σώθηκαν τὰ ψεύματα [φρ.] trève de plaisanterie ; maintenant c'est sérieux. § [τριτοπρ.] ἀρκῶ, ἐπαρκῶ, suffire ; être assez ; ‖ δὲν μὲ σώνει, je n'en ai pas assez ; ‖ σώνει νά..., il suffit de (que). Βλ. καὶ φθάνω· ‖ [δημ. Ἠπείρου]=ὑπάγω.

σῶος, α, ον, ὁλόκληρος, entier, ère, adj. ἀνέπαφος, intact, e, adj. ὑγιής, sain, e, adj. ἀβλαβής, sauf, sauve, adj. ‖ αἱ σφραγῖδες εὑρέθησαν σῶαι καὶ ἀβλαβεῖς, les scellés furent reconnus pleins et entiers. Βλ. καὶ ἀβλαβής.

σωπαίνω ἢ σιωπαίνω· βλ. σιωπῶ.

σωπάνι, τὸ [δημ.], βλ. ἐσωπάνι.

σωράκιον, ου, τό· combleau, n. m. ἰσχυρὸν σχοινίον χρησιμοποιούμενον ἐν τῷ πυροβολικῷ διὰ τὴν ἀνύψωσιν πυροβόλων, κτλ.

σωρακίς, ίδος, ἡ· gantelet, n. m. τὸ πλεχόμενον ἐκ τῆς φοινικαμπεχόνης κοῖλον καὶ διάκενον περιχείριον ὃ καταστέλλει τὴν τρίχα καὶ ἐκλειπαίνει, ἢ τὸ ἐκ τριχίνου ὑφάσματος σακχούλιον, εἰς ὃ ἐμβάλλει τις τὴν χεῖρα καὶ δι' αὐτοῦ καθαίρει καὶ ἀπομάσσει τὰς τρίχας τοῦ ἵππου μετὰ τὸ ξύστρισμα (Πολυδ. 1, 186), ὅθεν ἐριοῦχος χειρίς, κοινῶς κιοπρές, gantelet, n. m. ou époussette, n.f. τεμάχιον ἐριούχου ὑφάσματος ἐν εἴδει μονοδακτύλου χειρίδος χρήσιμον διὰ τὴν καθαριότητα τοῦ δέρματος τοῦ ἵππου.

σώρακος, ου, ὁ· βλ. φορεῖον (brancard).

σωρεία, ας, ἡ· ἡ σώρευσις, ὁ σωρός, tas, n. m. amas, n. m. ou monceau, n. m. ἡ ἐπισώρευσις, entassement, n.m. [συνεκδ.] ἀφθονία, abondance, n. f. ‖ — ψευδῶν, ramas (tas) de mensonges ; ‖ — ὕβρεων· βλ. πτυαριά· ‖ — ἐμπορευμάτων, une pile, un rang de marchandises. § — [ἐπὶ ἀνθρ.] πληθύς, μέγας ἀριθμός, grand nombre ; πληθύς, multitude, n. f. foule ; βλ. καὶ σωρός.

σωρείτης, ου, ὁ [φιλοσ.], σεσωρευμένος, ὡς σωρός, sorite, n. m. συλλογισμός, σωρείτης, λέγεται εἶδος συλλογισμοῦ ἐκ πολλῶν προτάσεων συγκείμενος, καταλήγοντος εἰς τὴν σύναψιν τοῦ πρώτου ὑποκειμένου μετὰ τοῦ ἐσχάτου κατηγορουμένου (Λουκ. συμπ. 2-3). § — [πληθ. μετεωρολ. ἐπὶ νεφῶν], cumulus ; βλ. νέφος. § — σειρὰ 6 βολῶν (πυροβόλου), série de six coups.

σωρειτικός, ή, όν· ὁ εἰς σωρείτην ἀνήκων, de sorite.

σωρειτοστρώματα [μετεωρολ.], cumulo-stratus ; βλ. νέφος.

σώρευσις, εως, ἡ· ἡ τοῦ σωρεύειν πρᾶξις, συσσώρευσις, entassement, n. m. ἐπισώρευσις, ἐν σωρῷ τοποθέτησις, amoncellement, n. m. accumulation, n. f. βλ. στοίβαγμα, συσσώρευσις.

σωρεύω, μέλ. εύσω, κάμνω σωρόν, συσσωρεύω, entasser ; ἐπισωρεύω, ἐν σωρῷ τοποθετῶ, amonceler ; accumuler ; ou amasser ; empiler ; βλ. στοιβάζω, ἐπισωρεύω.

σωρηδὸν (ἐπίρ.) δίκην σωροῦ, ἐν σωρῷ, en tas ; en monceaux ; [συνεκδ.] ἐν πληθύει, en foule ; εἰς μέγαν ἀριθμόν, en grand nombre ; ἐν ποσότητι, en quantité ; ἀθροιστικῶς, en masse.

σωριάζω (δημ.], βλ. σωρεύω. § [μέσ.] σωριάζομαι, ἐξασθενῶ, καταπίπτω, s'affaisser; καταβάλλομαι, s'abattre ; καταρρέω, crouler ; ‖ [μετοχ.] σωριασμένος, η, ον· βλ. καὶ σωρός.

σωριασμένος, η, ον· μετοχ. τοῦ σωριάζω.

σωροβολιάζομαι [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], πίπτω ἐκτάδην.

σωριάζομαι, βλ. σωριάζω καὶ σωροβολιό.

σωροβολιάζω [δημ.], βλ. σωριάζω· ‖ σωροβολιάζω [διάλ. Ἠπείρ.]=κάμνω τι σωρόν· 2) μεσ. καταπίπτω· βλ. σωριάζω καὶ σωροβολιό.

σωροβολιό, τό, καὶ ῥῆμα σωροβολιάζω [διάλ. Ἠπείρου], ποιῶ τι σωρὸν καὶ μάλιστα ἐπὶ κτιρίων καὶ οἰκοδομῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων ἀδυνάτων καὶ γερόντων λέγεται «ἐσωροβολιάστηκε».

σωρός, οῦ, ὁ· συναγωγή, συνάθροισις πολλῶν κειμένων τοῦ ἑνὸς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, πλῆθος

πολλῶν εἰς ἓν συνηθροισμένων, π. χ. γεννημάτων, καρπῶν, κτλ. σωρός, ἡ στοῖβα, tas, n. m. amas, n. m. monceau, n. m. στήλη, στοιβάς, pile, n. f. ἄθροισμα, ramas, n. m. σύνολόν τι, σωρός, πληθύς, masse, n. f. ‖ — λίθων, (monceau) de pierres ; ‖ — περιττῶν πραγμάτων, amas de choses superflues ; ‖ σωρὸς χαλίκων, amas de cailloux ; ‖ σωρὸς σφαιρῶν, pile de boulets ; ‖ σωρὸς ἐπαιτῶν, ramas de mendiants ; ‖ ἔπεσε σωρὸς [φρ.], il s'affaissa, κοινῶς ἐσωριάστηκε· κατεβλήθη, il s'abattit. § —, javelle, n. f. ‖ βίκος σεσωρευμένος, un baril tombé en javelle, τοῦτ' ἔστι βαρέλιον οὗ τὰ μέρη ἐλύθησαν καὶ ἔπεσαν εἰς σωρόν.

σωρώνω [διάλ. Ἠπείρου], ἐπιπλήττω, ὀνειδίζω.

σωσάνιον, ου, τό· épaulière, n. f. τὸ μέρος τῆς πανοπλίας (armure) τὸ πρὸς προφύλαξιν τῶν ὤμων.

σωσίβιον, ου, τό· bouée de sauvetage, ἡ **κουλοῦρα.** Σκεῦος κυκλικὸν ἐκ φελλοῦ ῥιπτόμενον εἰς τὴν θάλασσαν, ἐξ οὗ κρατεῖται ἄνθρωπος πεσών, μέχρι τῆς ἀνασύρσεώς του. Τὰ μόνα ἐν χρήσει εἰς τὸ ναυτικὸν σήμερον σωσίβια εἶνε τὸ ἁπλοῦν σωσίβιον, ἤτοι στεφάνη ἐκ φελλοῦ χρησιμοποιουμένη ἐν καιρῷ ἡμέρας, καὶ τὸ **φωτοσωσίβιον Σιλᾶ** (bouée de sauvetage Silas) χρησιμοποιούμενον ἐν νυκτί· τοῦτο σύγκειται ἐκ μιᾶς ἐκ φελλοῦ στεφάνης, καλουμένης σώματος, συνδεομένης διὰ τριῶν ἀλύσεων μεθ' ἑνὸς δακτυλίου ἐκκρεμάσεως, ἐξ ἕρματος ἐκ χωνεύματος τιθεμένου κάτωθεν καὶ συνδεομένου μετὰ τοῦ σώματος διὰ τριῶν ἐκ ἐκ φελλοῦ **πλωτήρων** (flotteurs), ἀρτωμένων διὰ σχοινίων ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἐκ τοῦ φωτιστικοῦ μηχανήματος στερεουμένου ἐπὶ τοῦ σώματος· τὸ μηχάνημα τοῦτο εἶνε θήκη ἐκ κρατερώματος, ἐν ᾗ τίθεται τὸ φωτιστικὸν πυροτέχνημα, ὅπερ ἀνάπτει ἅμα τῇ ἐν τῇ θαλάσσῃ καταπτώσει του· βλ. **πυροτέχνημα** φωτιστικὸν (artifice d'éclairage); ‖ σωσίβιον μετὰ σήματος, bouée à pavillon ἐν χρήσει διὰ τὴν ἡμέραν· ‖ νυκτερινὸν σωσίβιον μετὰ πυροτεχνήματος, bouée à fusée.

σωσίκρεας, τό· créosote, n.m. κοινῶς τὸ **κρεοζότο,** εἰδικὴ σκευασία ἐκ τῆς ὑγροπίσσης· φάρμακον ὑγρὸν λίαν καυστικὸν καὶ ἀποσηπτικόν, ἐν δὲ τῇ κτηνιατρικῇ καὶ ἀνθελμιντικόν.

σώσιμο, τὸ [δημ.], ἡ σωτηρία, ἡ διάσωσις.

σωσιναυαγία, βλ. **ναυαγιαιρεσία.**

σωστὰ [δημ. ἐπίρ.] χωρὶς νὰ ἐλλείπῃ τι, afin que rien n'y manque; ἀνελλιπῶς, justement; ἀκριβῶς, ὡρισμένως, précisément; ἀκριβῶς, juste ; ἐπ' ἀκριβῶς, au juste ; ‖ ζυγίζω σωστά, peser au juste ; ‖ ὡμίλησε σωστὰ δύο ὥρας, il a parlé deux heures entières ; deux grandes heures ; ‖ [ἀπολ.] σωστά ! juste.

σωστικός, ή, όν, ὁ δυνάμενος νὰ σώσῃ, νὰ διαφυλάξῃ, ὁ εἰς τὸ σώζειν, διαφυλάττειν, ἀνήκων, ἐπιτήδειος, salutaire, adj.

σωστικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον σωστικόν, salutairement, adv.

σωστός, ή, όν (ἀπὸ τοῦ σῶος), σωσμένος, ἀκέραιος, ἀνελλιπής, ὁλόκληρος, entier ère, adj. [συνεκδ.] ἀκριβὴς (δίκαιος), juste, adj. ἀκριβὴς (ὡρισμένος) précis ise, adj. ἀκριβής, exact, e, adj. ‖ δύο σωστοὺς χρόνους, deux années entières ; ‖ — λογαριασμός, compte juste ; ‖ ὁ λογαριασμὸς εἶνε σωστός, le compte y est ; ‖ σωστὴ ζυγαριά, balance juste ; ‖ σωστὸς ἄνθρωπος, un brave homme ; ‖ [συνεκδ.] αὐτὸ εἶνε σωστὴ κλεψιά, c'est un véritable vol ; ‖ δὲν εἶνε σωστόν, ce n'est pas juste ; ce n'est pas convenable ; (correct) ; ‖ λέγω τὰ σωστά, je dis ce qui est juste ; ‖ δὲν εἶνε εἰς τὰ σωστά του [φρ. μεταφ.] il n'est pas dans son bon sens=δὲν ὀρθοφρονεῖ· ‖ [ἐπὶ χαρτοπ.] εἶμαι εἰς τὰ σωστά μου, je suis dans mon argent ; ‖ μὲ τὰ σωστά σου, y songez-vous ? σοβαρῶς, sérieusement ? tout de bon ? ‖ δὲν τὸ λὲς μὲ τὰ σωστά σου [φρ.], cela vous plaît à dire ; ‖ ἐθύμωσε μὲ τὰ σωστά του, il s'est fâché tout rouge.

σῶστρα, ων, τά· ἀμοιβὴ διδομένη τῷ σώσαντί τι ἤ τινα, τὰ ναυαγοσωστικὰ ἔξοδα, frais de sauvetage ; ἢ ἁπλῶς le sauvetage, ἤτοι δικαίωμα πληρονόμενον διὰ τὰ σωθέντα ἐμπορεύματα, κτλ. ‖ σῶστρον, droit de sauvetage ; βλ. καὶ **δικαίωμα ἐκβράσματος.**

σώτειρα, ας, ἡ· θηλ. τοῦ σωτήρ.

σωτήρ, ῆρος, ὁ, ἡ· sauveur, n. m. ὁ σώζων, λυτρωτής, ἐλευθερωτής, libérateur, trice; ‖ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν [Ἰησοῦς Χριστός], notre Sauveur [Jésus-Christ] ; ‖ [ἑορτὴ] τοῦ **Σωτῆρος,** la Transfiguration ; ‖ οἱ **σωτῆρες** τῶν ναυαγησάντων ἐμπορευμάτων, les sauveurs ; ‖ τὸ παράσημον τοῦ Σωτῆρος, l'ordre du Sauveur ; βλ. **τάγμα** (ordre).

σωτηρία, ας, ἡ· salut, n. m. action de sauver ; ἡ πρᾶξις τοῦ σώζειν, action de sauver ; ‖ ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας, pour le salut public. § ἀπαλλαγή, ἐλευθερία, λύτρωσις, délivrance, n. f. ‖ ἡ σωτηρία τῶν αἰχμαλώτων, la délivrance des prisonniers. § μέσον σωτηρίας, moyen (voie) de salut ; ressource, n. f. ‖ δὲν ὑπάρχει ἄλλη σωτηρία, il n'y a pas d'autre ressource.

σωτηρία, ας, ἡ [ναυτ. ἐνν. λέμβος, canot] de sauvetage=ναυαγοσωστικὴ λέμβος.

σωτήριος, ος, ον, ἀφορῶν ἢ συντελῶν πρὸς σωτηρίαν, salutaire, adj. de salut ; [ἐν.] προστάτης, πολιοῦχος, tutélaire, adj. ‖ ἐκκλ.] ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1896, en l'an de grâce 1896.

σωτηριώδης, ης, ες, σωτήριος, salutaire, adj.

σωτηριωδῶς [ἐπίρ.] καὶ

σωτηρίως [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον σωτήριον, d'une manière salutaire; salutairement, adv.

σωτικά, τὰ [δημ.] βλ. **ἐσωτικά.**

σῶτρον, ου, τό· jante, n. f. τεμάχιον ξύλου κεκαμμένου ἀποτελοῦν μέρος τοῦ ἐξωτερικοῦ κυκλικοῦ τμήματος τοῦ **τροχοῦ** (roue).

σωτρόπι, τὸ [δημ. ναυτ.] βλ. **ἐσωτρόπιον.**

σωτρότορμος, ου, ὁ· broche de rais (ἐκ τοῦ σῶτρον καὶ **τόρμος,** tenon), ἤτοι ὁ κατὰ

τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων τῶν ἀκτίνων (rais) τῶν τροχῶν τόρμος, ὁ ἐμπηγνυόμενος εἰς τὸ σῶτρον.

σώφεγγα [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου] εἰς τὴν φράσιν «σώφεγγα πιάσε δουλιὰ» ἐν ὥρᾳ καθ' ἣν ἡ σελήνη πληροῦται. Ὁ λαὸς δοξάζει ὅτι τὸ ἐν σελήνῃ μειουμένῃ ἐπιχειρούμενον ἔργον προσκόπτει.

σωφραζέτ, ἡ [ξεν.] suffragette, n. f. ἡ ψηφοφόρος γυνή, femme votante.

σωφρονίζω, μέλ. ίσω, φέρω τινὰ εἰς σωφροσύνην, συνετὸν καὶ φρόνιμον ποιῶ, καλλιτερεύω διὰ διδασκαλίας καὶ παραινέσεως ἢ τιμωρίας, καθιστῶ σώφρονα, rendre sage ; ἐπαναφέρω εἰς τὸ λογικόν, ramener (mettre) à la raison ; διορθόνω, corriger ; [ἀρχ.] assagir ; ‖ δὲν ἐσωφρονίσθη ἀκόμη, il ne s'est pas encore corrigé.

σωφρονισμός, οῦ, ὁ· τὸ σωφρονίζειν, ἡ πρᾶξις τοῦ καθιστᾶν τινὰ σώφρονα, action de rendre sage (; de mettre) à la raison ; διόρθωσις, correction, n. f.

σωφρονιστήρ, ῆρος, ὁ· dent de sagesse ; ὁ φρονιμίτης (ὀδούς)· σωφρονιστῆρες = οἱ τὸ τελευταῖον φυόμενοι ὀδόντες, ἤτοι περὶ τὸ εἰκοστὸν τῆς ἡλικίας ἔτος.

σωφρονιστήριον, ου, τό· pénitencier, n. m. οἰκία ἔνθα περικλείουσιν ἀνθρώπους πρὸς σωφρονισμόν, maison de correction. Τόπος, ἔνθα διὰ περιορισμοῦ καὶ τιμωρίας σωφρονίζονται οἱ ἄνθρωποι, Πλατ. νόμ. 908.

σωφρονιστής, οῦ, ὁ· ὁ ἄλλους σωφρονίζων, βελτίους ποιῶν, τιμωρῶν, νουθετῶν (Θουκ. 3, 65), σωφρονίζων, διορθόνων, qui corrige ; correcteur, n. m. ἐπιτηρητὴς τῆς τάξεως, moniteur, n. m.

σωφρονιστικός, ή, όν, εἰς σωφρονίζειν ἐπιτήδειος, de correction. § —, pénitentiaire, adj. ἀφορῶν τὸ σωφρονιστήριον, qui concerne les établissements pénitenciers ; ‖ σωφρονιστικαὶ φυλακαί, prisons pénitentiaires, ἢ pénitencier, n. m. = **σωφρονιστήριον**, prison soumise au régime pénitenciaire.

σωφρονῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι (γίνομαι) σώφρων, être (devenir) sage ; σῶα καὶ ὑγιῆ φρονῶ, εἶμαι ἐν ὀρθοφροσύνῃ, être dans son bon sens ; ἔχειν ὑγιᾶ τὸν νοῦν (τὴν ψυχήν), avoir l'esprit sain, ἤτοι ἐλεύθερον νόσου τινὸς ἢ πάθους ψυχικοῦ, ὅθεν φρόνιμος, γνωστικὸς εἰμί, être sage.

σωφρόνως [ἐπίρ.] μετὰ σωφροσύνης, φρονίμως, sagement, adv. μετὰ συνέσεως, συνετῶς, prudemment, adv. § σωφρόνως, ἐγκρατῶς, sobrement, adv. μετριοπαθῶς, modérément, adv.

σωφροσύνη, ης, ἡ· ὁ χαρακτήρ, ἡ φύσις, ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι τοῦ σώφρονος, ἡ φρόνησις, sagesse, n. f. ἡ σύνεσις, prudence, n. f. § —, ἡ μετριότης τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῶν παθῶν, τὸ κρατεῖν ἑαυτοῦ, ὅθεν ἐγκράτεια, sobriété, n.f. σεμνότης, μετριοπάθεια, μετριότης, modération, n. f. § **σωφροσύνη**, ἐγκράτεια, (ἀποχὴ σαρκικῶν ἡδονῶν), continence, n. f. § σωφροσύνη, ἐγκράτεια, tempérance, n.f. vertu qui modère les passions ; ἐπίσης sobriété (ἐγκράτεια) dans l'usage des aliments, des boissons.

σώφρων, ων, ον· ὁ σῶαν ἔχων τὴν φρένα, τὸν νοῦν ἢ τὴν ψυχὴν ἔχων σωστόν, ὑγιῆ, ὅθεν φρόνιμος, sage, adj. νουνεχής, sensé, ée, adj. συνετός, prudent, e, adj. περιεσκεμμένος, réfléchi, e, adj. § —, ἐλεύθερος παθῶν, ὅθεν ἐγκρατής, sobre, adj. μετριοπαθής, μέτριος, modéré, ée, adj. § **σώφρων**, ἐγκρατής, tempérant, e, adj. qui a la vertu de la tempérance ; ἐγκρατής, sobre ; βλ. καὶ **ἐγκράτεια.**

σωχριᾶ (ἀπρος.) [διάλ. Οἰνόης] ἀντὶ ὠχριᾷ, βραδυάζει, γίνεται ἑσπέρα.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Τ

Τ, τ [ταῦ], τό· προφ. taf; ἄκλιτον· δέκατον ἔννατον γράμμα τοῦ Ἑλλην. ἀλφαβήτου, dix-neuvième lettre de l'alphabet grec; ὡς ἀριθμητικὸν τ' = 300, trois cents, καὶ ,τ = 300,000, trois cent mille, τριακοσίας χιλιάδας.

τὰ ἄρθρον, οὐδ. πληθ. τοῦ ὁ.

ταβάνι, τὸ [δημ.], plafond, n. m. βλέπε ὀροφή.

ταβανόνω, μέλ. ώσω [δημ.], plafonner; βλ. ὀροφόω.

τάβανος, ου, ὁ [έντομ.], œstre, n. m. βλ. καὶ οἶστρος. Τάβανος, tabanus, κοινῶς ταμπάνι. Οἰκογένεια τῶν διπτέρων, ὁμοιάζουσα πρὸς μεγάλας μυίας, ἔχουσα σῶμα εὐρύ, πεπλατυσμένον καὶ ὁμοίαν κεφαλὴν μετὰ μεγάλων συνθέτων ὀφθαλμῶν καὶ σαρκώδους προβοσκίδος φερούσης μεγάλην ἀναμυζητικὴν κοτυληδόνα. Κυρίως αἱ θήλειαι νύσσουσι καὶ θηλάζουσι τὸ αἷμα ζώων. Αἱ κάμπαι ζῶσι πιθανῶς ἀπὸ φυτικῶν οὐσιῶν, διαχειμάζουσαι δ' ἐν τῇ γῇ μεταμορφώνονται εἰς σχαδόνας. Ἐκ τῶν πολλῶν εἰδῶν γνωστότατα εἶνε τάβανος ὁ βόειος καὶ αἱματοπότις ἡ βροχομάντις.

ταβανοσάνιδον, τὸ [δημ.], βλ. πέταυρον, latte, n. f. ais, n. m. volige, n. f.

ταβάνωμα, ατος, τὸ [δημ.], plafonnage, n. m. βλ. ὀρόφωσις.

ταβανώνω, μέλ. ώσω [δημ.], plafonner; βλ. ὀροφόω.

ταβᾶς, ὁ [δημ.], βλ. νταβᾶς.

ταβατοῦρι, τὸ [δημ.], μέγας θόρυβος, vacarme, n.m. θόρυβος, tapage, n.m. ou train, n. m. ἀταξία, κοινῶς φασαρία, remue-ménage; μεγάλη σύγχυσις (γνωμῶν καὶ συστημάτων) καὶ ἐν γένει ἀταξία, tohu-bohu, n. m.

ταβέρνα, ας, ἡ [δημ.] cabaret, n. m. taverne, n. f. τὸ χρασοπωλεῖον, οἰνοπωλεῖον.

ταβερν(ι)άρης, ὁ [δημ.] cabaretier, n.m. ὁ χρασοπώλης, οἰνοπώλης.

τάβλα, ας, ἡ [δημ.] ἡ σανίς, planche, n. f. πέταυρον, latte, n.f. § [μεταφ.] μεθυσμένος τάβλα, ivre mort, ἤτοι τόσον ὥστε νὰ χάνῃ τις τὰς αἰσθήσεις του· [καὶ οἰκείως] ivre comme une soupe (= imbibé de vin comme le pain de la soupe est imbibé de bouillon).

ταβλαμπᾶς, ὁ [δημ.] παχὺς ἱερεύς, gros prêtre; gros abbé.

ταβλᾶς, ᾶ, ὁ· plateau, n. m. βλ. καὶ νταβᾶς. § βλ. ταμπλᾶς.

τάβλι, τὸ [κυβ.], [jeu de] trictrac, n. m. τὸ ἀβάκιον, σαγίδιον ἐφ' οὗ παίζεται ὁ κύβος.

ταβλίζω, μέλ. ίσω, παίζω τάβλι, jouer au trictrac.

ταβλιστής, οῦ, ὁ· παίκτης ταβλίου, joueur de trictrac.

ταβοῦλι, τὸ [δημ.]. βλ. νταβοῦλι.

ταγάνι, τὸ [διάλ. Οἰνόης] τηγάνι.

ταγανίζω [διάλ. Οἰνόης] τηγανίζω.

ταγάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] εἶδος μέτρου στερεῶν ἐξ 20 ὀκάδων, τὸ κοιλό.

ταγάρι, τὸ [δημ.] καὶ ταγαρτζίκα. τὸ **ταγάριον,** ἡ πήρα, sac, n. m. ou besace, n. f. sac ouvert par le milieu et fermé par les deux bouts en forme de poches: la besace qu'on porte sur l'épaule, ἤτοι **δισσάκιον** ὁδοιπόρου περιέχον τροφάς, βλ. καὶ **δισσάκιον**· ‖ **ταγάριον,** panetière, n. f. σακκίδιον πρὸς ἔνθεσιν τροφῶν τοῦ ὁδοιπόρου, ὁ τουρβᾶς ἢ ντορβᾶς. § —, τὸ περιέχον τὴν ταγὴν τοῦ ἵππου (ἡμιόνου ἢ ὄνου), ὁ τουρβᾶς ἢ ντορβᾶς· βλ. χιλωτήρ.

ταγαροκέφαλος, [διάλ. Ἠπείρου] ὁ ἔχων μεγάλην κεφαλήν, οἱονεὶ ἰσομεγέθη ταγαρίῳ (κοιλῷ), μεταφορικῶς λέγεται ἀπειθής, ἄνους καὶ χονδροκέφαλος.

ταγαρτζίκα, ἡ [δημ.] βλ. ταγάρι.

ταγγάδα, ας, ἡ [δημ.] ἡ τάγγη, ἡ ταγγίασις, rancidité, n. f. ou rancissure n. f. ἡ τάγγη, rance, n. m. εἶδος σαπρίας ἣν ἕνεκα ζυμώσεως (fermentation) ἀποδίδουσι τὰ ἐλαιώδη καὶ λιπώδη· [τὰ ἐλαιώδη ἢ λιπώδη παλαιούμενα, τάγγην ὑπομένει]· ‖ τὸ λάδι αὐτὸ μυρίζει ταγγάδα, cette huile sent le rance.

τάγγη, ης, ἡ καὶ τάγγος, τό· ὁ ταγγός· βλ. ταγγάδα.

ταγγιάζω, μέλ. άσω· ταγγίζω μέλ. ίσω, [se] rancir; γίνομαι ταγγός, devenir rance; τάγγην ἀπόζω, sentir le rance; ‖ λαρδίον ταγγιασμένον ἤδη, du lard qui commence à rancir.

τάγγιασμα, ατος, τὸ [δημ.] βλ. **ταγγάδα,** rancissure, n. f.

ταγγίζω, μέλ. ίσω· βλ. **ταγγιάζω.**

ταγγός, ή, όν, rance, adj. ταγγισμένος, η, ον· ranci, e; σαπρός, ἐπὶ ἐλαίου, λίπους βουτύρου· βλ. **ταγγάδα**· ‖ ἔλαιον, βούτυρον ταγγόν, de l'huile, du beurre rance (ou ranci).

ταγή, ῆς, ἡ [ἀρχ.], βασιλικὴ δωρεὰ καὶ ἡ σύνταξις τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων (Ἡσυχ.),

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἐν τῇ συνηθείᾳ λέγεται ἡ ἐν τοῖς κτήνεσι διδομένη τροφὴ=μερίς, ration, n. f. παρὰ Βυζαντινοῖς=ἐτήσιος βασιλικὴ δωρεά, σιτηρέσιον, ration (de vivres), ὅθεν τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ ταγήνιον, **ταγῆνι** = τὸ τεταγμένον σιτηρέσιον, ἡ δωρεὰν ὡρισμένη ἐπιούσιος τροφή, καὶ ταγίζω ἢ ταΐζω=ψωμίζω, σιτίζω, τρέφω (nourrir) καὶ ταγὴ ἢ ταὴ=τροφὴ (nourriture); βλ. καὶ **ταγίζω**.

ταγηνάρι(ον), τὸ [δημ.], ἐκ τοῦ ἀτταγηνάριον, ὑποκ. τοῦ ἀτταγήν, francolin, n. m. τὸ πτηνὸν λιβαδοπέρδικα, πέρδικα χαμπίσια (τοῦ κάμπου).

ταγῆνι, τὸ [δημ.], τὸ τεταγμένον σιτηρέσιον, ἡ μερίς, ration, n. f. σιτηρέσιον, συσσίτιον, ordinaire, n.m. βλ. **ταγὴ** καὶ **σιτηρέσιον.**

ταγῆνι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ἡ διατροφή, **τὸ ταγῆνι.**

ταγηνίζω, μέλ. ίσω καὶ κατ' ἀναγραμματισμόν, **τηγανίζω,** κτλ.

ταγίζω (ἢ **ταΐζω**) μέλ. ίσω (βλ. **ταγὴ** καὶ **σιτεύω**), ψωμίζω, σιτίζω, τρέφω, nourrir; δίδω νὰ φάγῃ, donner à manger; δίδω τὴν μερίδα του, donner sa ration; παραθέτω νομὴν εἰς τὰ κτήνη, affourager [des bestiaux]; δίδω τροφὴν εἰς πτηνόν τι, appâter (abecquer) [un oiseau, καὶ μεταφ..]; ‖ τὸν ταγίζουν σὰν μικρὸ παιδί, on l'appâte comme un petit enfant; ‖ τὰ πουλιὰ ταγίζουν τὰ μικρά των, les oiseaux abecquent (donnent la becquée à) leurs petits; ‖ [μεταφ.] πρέπει νὰ τὸν ταγίσῃς, il faut lui graisser la patte, ἤτοι νὰ τὸν δωροδοκήσῃς.

ταγίζω [διάλ.Οἰν.] σιτίζω, δίδω νὰ φάγῃ τις.

τάγισμα, ατος, τό· σιτισμός, ἡ πρᾶξις τοῦ ταγίζειν, σιτίζειν, action de nourrir (d'appâter; [πτην. ἐν.] abecquement, n. m.

τάγμα, ατος, τό· το διατεταγμένον, εἰς τάξιν βαλμένον, ordre, n.m. ‖ μοναχικὸν τάγμα, ordre religieux; ‖ τὰ οὐράνια τάγματα, les ordres célestes. § **τάγμα,** τό· bataillon, n.m. ἕνωσις 4-6 λόχων (compagnies) πεζοπόρων ἀποτελούντων **τακτικὴν μονάδα** διοικουμένην ὑπὸ ταγματάρχου· βλ. φάλαγξ, τακτικοὶ **σχηματισμοὶ** καὶ **βάθος**· ‖ **ἔμπεδον τάγμα,** bataillon de dépôt; ‖ **ἀπεσπασμένον τάγμα,** bataillon détaché; ‖ τάγμα αὐτοτελὲς ἢ αὐθύπαρκτον, bataillon formant corps; τὸ ἀπαρτίζον ἴδιον σῶμα, ἀνεξάρτητον τάγμα· § —, ordre [de chevalerie] ἢ ordre militaire, τὸ παράσημον, décoration, n. f. § τάγμα, ordre militaire. Τὸ **παράσημον** (τοῦ τάγματος). Τιμητικὰ διακριτικὰ σήματα φερόμενα ἐπὶ τοῦ στήθους, ὡς ἔνδειξις ἀνταμοιβῆς ἢ ὡς κοσμητικὰ οὕτως εἰπεῖν καθ' ἁπάσας τὰς ἐποχὰς καὶ εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη.

Ἕκαστον ἔθνος ἔχει διάφορα **τάγματα** καὶ συνεπῶς διάφορα παράσημα.

Παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰ κυριώτερα παράσημα ἐθνῶν τινων χωρὶς νὰ ποιήσωμεν μνείαν τῶν **νομισματοσήμων** ἢ **ἀναμνηστηρίων** (médailles commémoratives).

Ἀγγλία. Τάγμα τοῦ λουτροῦ (ordre du Bain), τῶν ἀκανθῶν ἢ τοῦ Ἁγίου-Ἀνδρέου (du Chardon ou de Saint-André), τῆς περικνημίδος (de la Jarretière), τοῦ Ἁγίου-Γεωργίου (de Saint-Georges), τοῦ Ἁγίου-Μιχαὴλ (de Saint-Michel), τοῦ Ἁγίου Πατρικίου (de Saint-Patrice).

Αὐστρίας καὶ Οὐγγαρίας. Τάγμα τοῦ ἀστερώδους σταυροῦ (ordre de la croix étoilée), τοῦ Σιδηροῦ Στέμματος (de la Couronne de fer), τῆς Ἐλισάβετ-Θηρεσίας (d'Elisabeth-Thérèse), τοῦ Φραγκίσκου-Ἰωσὴφ (de François-Joseph), τοῦ Λεοπόλδου (de Léopold), τῆς Μαρίας-Θηρεσίας (de Marie-Thérèse), τοῦ Ἁγίου Στεφάνου (de Saint-Étienne), τὸ Τευτονικὸν (Teutonique), τοῦ χρυσοῦ δέρατος (de la Toison d'or).

Βαυαρία. Τάγμα τοῦ Μαξιμιλιανοῦ-Ἰωσὴφ (ordre de Maximilien-Joseph, **βασιλικὸν τάγμα** τοῦ Λουδοβίκου (ordre royal de Louis), τοῦ Ἁγίου-Γεωργίου (de Saint-Georges), τοῦ Ἁγίου Οὐβέρτου (de Saint-Hubert), τοῦ Ἁγίου-Μιχαὴλ (de Saint-Michel), τῆς Θηρεσίας (de Thérèse).

Βέλγιον. Τάγμα τοῦ Σιδηροῦ σταυροῦ (ordre de la Croix de fer), τοῦ Λεοπόλδου (de Léopold).

Γερμανία καὶ Πρωσσία. Τάγμα τοῦ Μέλανος Ἀετοῦ (ordre de l'Aigle noir), τοῦ Ἐρυθροῦ Ἀετοῦ (de l'Aigle rouge), τοῦ Σιδηροῦ Σταυροῦ (de la Croix de fer), τοῦ μεγάλου δουκάτου τῆς Βάδης (du grand-duché de Bade), τοῦ Χοεντζόλλερν (du Hohenzollern), τοῦ Λέοντος τοῦ Ζαρίνγχεμ (du Lion de Zaringhem), τῆς Στρατιωτικῆς Ἀξίας (du Mérite militaire), τοῦ Ἁγίου-Γεωργίου (de Saint-Georges).

Γαλλία. Τάγμα τοῦ Σιδηροῦ Στέμματος (ordre de la Couronne de fer), τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς (de la Légion d'honneur), τῆς Στρατιωτικῆς Ἀξίας (du Mérite militaire), τοῦ Ἁγίου-Πνεύματος (du Saint Esprit), τοῦ Ἁγίου-Λουδοβίκου (de Saint-Louis), τοῦ Ἁγίου-Μιχαὴλ (de Saint-Michel), καὶ τὸ Στρατιωτικὸν Νομισματόσημον (médaille militaire).

Δανία. Τάγμα τοῦ Δανεβρὲγ (ordre du Danebrog), τοῦ Ἐλέφαντος (de l'Eléphant).

Ἐκκλησία ἢ Ἁγία Ἕδρα. Τάγμα τοῦ Χριστοῦ (ordre du Christ), τοῦ χρυσοῦ πτερνιστῆρος (de l'Éperon d'or) ἢ τοῦ Ἁγίου Σιλβέστρου (ou de Saint-Sylvestre), τοῦ Πίου IX (de Pie IX), τοῦ Ἁγίου μεγάλου Γρηγορίου (de Saint Grégoire-le-grand).

Ἑλλάς. Τάγμα Ἀριστείας (ordre ou croix d'honneur), ὅπερ φέρει τὸ ὄνομα τάγμα τοῦ Σωτῆρος (ordre du Sauveur). **Σωτῆρος τάγμα.** Βασιλικὸν ἑλληνικὸν τάγμα ἱδρυθὲν κυρίως μὲν ὑπὸ τῆς ἀντιβασιλείας διὰ Διατ. τῆς 10 Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1833 «ἵνα ἀνακαλῇ τὴν μνήμην τῆς, θείᾳ συνάρσει, θαυμαστῶς καὶ αἰσίως ἐκπεραιωθείσης σωτηρίας τῆς Ἑλλάδος», πάντως ὅμως ὁ πρῶτος πυρὴν τοῦ τάγματος τούτου ἐτέθη ὑπὸ τοῦ Η' ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει Δ' ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων συνελεύσεως

τῇ 31 Ἰουλίου 1829. Ὁ βασιλεὺς εἶνε ἀρχηγέτης (grand maître) τοῦ τάγματος ὅπερ ἔχει 5 τάξεις, ὧν ὁ ἀριθμὸς κατὰ τὰς τελευταίας διατάξεις ἔχει ὡς ἑξῆς: 1) τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Ἀργυροῦ Σταυροῦ (Chevaliers), ἐν ἀπεριορίστῳ ἀριθμῷ· 2) τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ (officiers) μέχρι 240· 3) τῶν Ταξιαρχῶν μέχρις 70· 4) τῶν Ἀνωτέρων Ταξιαρχῶν μέχρι 30, καὶ 5) τῶν Μεγαλοσταύρων μέχρι 12. Οἱ ὡς ἄνω βαθμοί, οἱ οὕτως ὡρισμένως ἀπονεμόμενοι εἰς Ἕλληνας ὑπηκόους, ἀπονέμονται καὶ εἰς ξένους ἀλλ' ἐν ἀπεριορίστῳ ἀριθμῷ.

Ἱσπανία. Τάγμα τῆς Ἀλκαντάρας (ordre d'Alcandara), τῆς Καταβράβας (de Calatrava), τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ξίφους (de Saint-Jacques de l'Épée), τὸ βασιλικὸν τάγμα Καρόλου III (ordre royal de Charles III), τὸ βασιλικὸν τάγμα Ἰσαβέλλης τῆς Καθολικῆς (ordre royal d'Isabelle la Catholique), τὸ βασιλικὸν τάγμα τῆς Μαρίας-Λουΐζης-Ἰσαβέλλης (ordre royal de Marie-Louise-Isabelle), τοῦ Χρυσοῦ Δέρατος (de la Toison d'or), τῆς Ναυτικῆς Ἀξίας (du Mérite naval).

Ἰταλία. Τάγμα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ (ordre de l'Annonciade), τῶν Ἁγίων Μαυρικίου καὶ Λαζάρου (des Saints Maurice et Lazare), τὸ νομισματόσημον τῆς Σαρδηνίας (médaille de Sardaigne), τὸ βασιλικὸν τάγμα τοῦ Στέμματος τῆς Ἰταλίας (ordre royal de la Courone d'Italie), τὸ βασιλικὸν καὶ στρατιωτικὸν τάγμα τῆς Σαβοΐας (ordre royal et militaire de Savoie).

Ὀλλανδία. Τάγμα τοῦ Δρυΐνου Στέμματος (ordre de la Couronne de chêne), τοῦ Γουλιέλμου I (de Guillaume I), τοῦ Βελγικοῦ Λέοντος ἢ Λέοντος τῆς Νηρλανδίας (du Lion de Belgique ou Lion Néerlandais), τὸ Τευτονικὸν τάγμα (ordre Teutonique).

Πολωνία. Τάγμα τοῦ Λευκοῦ Ἀετοῦ (ordre de l'Aigle blanc), τῶν δύο Ξιφῶν (de deux Épées), τῆς Στρατιωτικῆς Ἀξίας (du Mérite militaire).

Πορτογαλλία. Τάγμα τοῦ Χριστοῦ (ordre du Christ), τῆς Παναγίας (de Notre Dame), τῆς Ἁγίας Ἐλισάβετ (de Sainte Elisabeth), τοῦ Ἁγίου Βενεδίκτου (de Saint-Benoit), τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου (de Saint-Jacques), τῶν τριῶν ἡνωμένων ταγμάτων, τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Ἁγίου Βενεδίκτου καὶ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου.

Ῥωσσία. Τάγμα τοῦ Λευκοῦ ἀετοῦ (ordre de l'Aigle blanc), τοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νέβσκη (de Saint-Alexandre-Newski), τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου (de Saint-André), τῆς Ἁγίας Ἄννης (de Sainte-Anne), τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης (de Sainte-Catherine), τοῦ Ἁγίου Γεωργίου (de Saint-Georges), τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ἱερουσαλὴμ (de Saint-Jean-de Jérusalem), τοῦ Ἁγίου Στανισλάου (de Saint-Stanislas), τοῦ Ἁγίου Βλαδιμήρου (de Saint-Wladimir (Wlademar).

Σαξωνία. Τάγμα Ἀλβέρτου τοῦ ἀνδρείου (ordre d'Albert le Valeureux), τοῦ Ἁγίου Ἐρρίκου (de Saint-Henri). τῆς Ἀξίας (du Mérite).

Τάγμα τοῦ Λευκοῦ ἱέραχος τοῦ Σαξωνικοῦ Βάϊμαρ (ordre de la Vigilance ou du Faucon blanc de Saxe Weimar).

Τάγμα τοῦ Ἐρνεστίου κλάδου τῆς Σαξωνίας (ordre de la maison Ernestine Duché de Saxe).

Σουηδία καὶ Νορβηγία. Τάγμα τῶν Σεραφείμ (ordre des Séraphins), τάγμα τοῦ Ξίφους, (ordre de l'épée de Suède), τοῦ Πολικοῦ Ἀστέρος (de l'Étoile polaire), τοῦ Ἁγίου Ὀλὰφ τῆς Νορβηγίας (de Saint-Olaf de Norvège).

Τύνιδος. Τάγμα τοῦ Νισὰν-Ἰφτικὰρ (ordre du Nichan-Iftikar).

Τουρκία. Μεδζιδιὲ (Médjidié), Ὀσμανιὲ (Osmanié), Νισὰν-Ἰμτιὰζ (Nichan-Imtiaz) καὶ Νισὰν Σεφακὰτ (Nichan-Chéfakat) παράσημον διὰ τὰς κυρίας.

τάγμα [δημ. τάμμα] ἡ εὐχή, vœu, n. m. (βλ. καὶ τάζω), ex-voto, n. m. ἀφιέρωμα, ὑπόσχεσις, εὐχὴ τῷ Θεῷ ἢ ἁγίῳ τινί· ‖ ἔκαμα (ἔχω) τάγμα νά, j'ai fait vœu de; ‖ [ἔφερε] τὸ τάγμα του, son ex-voto; son vœu.

τάγμα(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], ἀφιέρωμα κατόπιν εὐχῆς, **τὸ τάμμα.**

ταγματάρχης, ου, ὁ· ὁ διοικητὴς τάγματος, chef de bataillon ou commandant; ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ πεζικοῦ καὶ μηχανικοῦ ἔχων βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ λοχαγοῦ καὶ κατώτερον τοῦ ἀντισυνταγματάρχου. § —, chef d'escadron, ἐν τῷ πυροβολικῷ **ταγματάρχης,** ἐν δὲ τῷ ἱππικῷ **ἐπίλαρχος** ὁ εἰρημένος βαθμὸς ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸν τοῦ διοικητοῦ τάγματος, chef de bataillon; ὁ διοικῶν μοῖραν (groupe) ταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ καλεῖται καὶ **μοίραρχος,** chef d'escadron.

Τὸν chef de bataillon καὶ chef d'escadron καλοῦσιν ἐπίσης ἁπλῶς, commandant, ὅπερ σημαίνει ἐπίσης **ταγματάρχην.** § —, major, n. m. ὁ ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ **ταγματάρχης,** ἤτοι ἀνώτερος ἀξιωματικὸς ἔχων τὸν βαθμὸν τοῦ **ταγματάρχου** (commandant), ἐπιπεφορτισμένος τὴν οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὰ συντάγματα.

τάδε(ς) (ὁ, ἡ, τό), ἀντων. ἄκλιτ. δεῖνα (ὁ, ἡ, τό, κτλ.), un tel; tel, telle; ὁ κύριος τάδε· ἡ κυρία τάδε, monsieur un tel; madame une telle; ‖ αὐτοὶ οἱ στίχοι εἶνε τοῦ τάδε ποιητοῦ, ces vers sont de tel poète; ‖ μοῦ εἶπε τάδε καὶ τάδε, il m'a dit telle et telle chose; βλ. καὶ **δεῖνα.**

ταζέδικος, η, ον [δημ.], βλ. **νωπός,** frais, fraîche, adj. πρόσφατος, récent, e, adj. νωπός, τρυφερός, tendre, adj.

τάζω, μέλ. άξω [δημ.], ἰδ. διὰ τὰς πρὸς τὸν Θεόν, τὴν Παναγίαν ἢ τὰς πρὸς τοὺς ἁγίους ὑποσχέσεις, κάμνω εὐχήν, faire vœu; εὔχομαι, vouer; [συνεκ.] ὑπισχνέομαι, ὑπόσχομαι, promettre; ‖ **ἔταξε νὰ νηστεύῃ,** il a fait vœu de jeûner; ‖ **ἔταξε τὴν κόρην της εἰς τὴν Παναγίαν,** elle a voué sa fille à la Ste Vierge; ‖

μοῦ ἔταξε ἕνα ὡρολόγι, il m'a promis une montre.

ταΐνι [δημ.], βλ. **ταγῆνι.**

ταΐζω [δημ.], βλ. **ταγίζω.**

ταινία, ας, ἡ· στενὸν καὶ ἐπίμηκες δέμα· ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι κατ' ἐξοχὴν ἡ ἐξ ἐρίου λωρίς, παντοίας χρήσεως, δι' ἧς ἐκοσμοῦντο προσέτι πρόσωπα ἢ πράγματα, bande, n. f. ὑποκορ. τὸ **ταινίδιον**, banderole, n. f. ou bandelette, n. f. γενικῶς ὅθεν κυρίως καὶ μεταφορ. ταινία=λωρίς, bande. n. f. ‖ ταινία κεντήματος, une bande de tapisserie ; ‖ στενὴ ταινία, bandelette ; ‖ στέλλω ἐφημερίδα ὑπὸ ταινίαν, envoyer un journal sous bande. § **λωρίς**, ἡ· bande (τεμάχιον στενὸν καὶ ἐπίμηκες)· bande en cuir, ταινία ἢ λωρὶς σκυτίνη (τὸ λουρί)· bandes en buffle, ταινίαι ἢ λωρίδες ἀπὸ σκύτους βουβαλίου· ‖ **ταινία δι' ἐπίδεσμον**, bande à pansement, ἢ ὁ **ἐπίδεσμος**, δι' οὗ περιβάλλουσι τὰς πληγάς· βλ. καὶ ἐπίδεσμος, (bandage). § **ταινίαι τοῦ κυλίνδρου**, bandes du cylindre, μέρη τοῦ προσώπου (glace) τοῦ κυλίνδρου περιβάλλοντα τὰς ὀπὰς (orifices) ἐφ' ὧν ἐφάπτονται αἱ ταινίαι (barrettes). § ταινίαι κενοῦ ἑστίας, bandes de trémie ; βλ. κενόν. § **ταινία**, κοινῶς ἡ **κορδέλλα**, ruban, n. m. ‖ μεταξωτὴ ταινία, ruban du soie ; ‖ ταινία νηματίνος (ἐκ νήματος), ruban de fil ; ‖ ταινίαι, κορδέλλαι μεταξωταὶ κρεατίνου χρώματος, rubans couleur de chair ; ‖ ταινίαι σατεδένια ἁπλαῖ, rubans de satin unis ; ‖ ταινίαι στεναὶ δι' ὑποδήματα, liens, cordons à souliers ; ‖ ταινίαι χωρὶς νερά, rubans non moirés, non tabisés ; ‖ ταινίαι βαμβακεραί, rubans de fil ; ‖ ταινίαι πίλων, rubans de chapeau. § **ταινία**, κοινῶς ἡ **κορδέλλα**, ruban, καλεῖται ἐπίσης μικρὰ ταινία διῃρημένη εἰς χιλιοστόμετρα καὶ μέτρα δι' ἧς καταμετροῦσιν ἀποστάσεις. Ἡ ταινία δύναται νὰ ᾖ καὶ μεταλλική· ‖ δεκάμετρος ταινία, ruban décamètre ἢ décamètre à ruban, ἤτοι ταινία μήκους δέκα μέτρων. § **ταινία**, ας, ἡ [ἀρχιτ.] ruban, n.m. ἐνίοτε αἱ μικραὶ **γλυφαὶ** (petites moulures) αἱ καλούμεναι **ῥάβδοι** ἢ **γογγύλοι κανόνες** (baguettes) περιβάλλονται ὑπὸ **προστύπου** τινὸς (bas-relief) παριστῶντος ταινίαν περιβάλλουσαν τὸν κανόνα. § **ταινία**, ας, ἡ· écharpe, n. f. πλατεῖα ταινία ὑφάσματος φερομένη ἐκ τοῦ ἑνὸς ὤμου πρὸς τὴν ἑτέραν πλευράν. § [ναυτ.] **ταινία**, chaussée ἢ barre, ὑποθαλάσσιον ἀνάχωμα ἢ **ἑρμάς**, ἤτοι γλῶσσα ῥηχῶν σκεπασμένη ὑπὸ τοῦ ὕδατος τῆς θαλάσσης. ‖ μεγάλη ταινία (παρασήμου), grand cordon (d'un ordre) ; ‖ [χειρουργ.] τοῦ ἔβαλαν ταινία, on lui a mis un séton (βλ. **λημνίσκος**). § [νόσ.] **ταινία**, ver solitaire, n. m. τὸ ἐπιστημονικὸν αὐτῆς ὄνομα εἶνε ténia, n. m. Γένος ἐνδοζώων κεστοειδῶν ὧν τὸ σῶμα πεπλατυσμένον ἀποτελῆται ἐκ πολλῶν τμημάτων ἀρθρουμένων πρὸς ἄλληλα καὶ δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλοτε ἄλλο μῆκος, συνήθως ἑνὸς μέχρι πλειόνων μέτρων. Διεκρίθησαν τρία εἴδη αὐτοῦ **ταινία ἡ μονόβιος, ταινία ἡ ἄνοπλος** καὶ **ταινία ἡ νάνος**. Ἡ μὲν πρώτη καλουμένη καὶ ἔνοπλος (γαλ. ver solitaire) ἀναφαίνεται τὸ πρῶτον ὡς νηματιόν τι ἀποτελοῦν τὴν καταβολὴν τῆς κεφαλῆς ἥτις βαθμηδὸν παχύνεται ἀποτελοῦσα συνέχειαν τοῦ λοιποῦ σώματος. Ἡ δὲ δευτέρα στερεῖται ἁρπαγίων ἢ ὁπλῶν, ἔχει κεφαλὴν ὀγκωδεστέραν τοῦ σώματος μετὰ τεσσάρων μυζητήρων κατὰ τὰ πλάγια. Κατὰ τῆς ταινίας συνιστῶνται διάφορα φάρμακα, **ταινιοκτόνα** (ténifuge) καλούμενα, δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἡ καταστροφὴ τῆς ταινίας καὶ ἡ καθαίρεσις τῆς ἐν τοῖς ἐντέροις προσφύσεως τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, ἥτις ἂν μὴ ἀποβληθῇ δὲν ὠφελεῖ τὸ φάρμακον τελείως. Τὰ γνωστότερα τούτων, μεθ' ἃ δίδονται καθάρσια, εἶνε ἡ ἀρρενοπτέρυξ, οἱ κολοκυνθόσποροι τὰ ἄνθη τοῦ κούσσου καὶ ἄλλα. § — [ἀρχιτ.], βλ. **ἱμάντωμα** (bande) ; ‖ ταινίαι (κόσμημα), bandes (ornement) ; κόσμημα ἀρχιτεκ. ἀπαρτιζόμενον ἀπὸ συνεχεῖς γραμμάς. § — ὑποσάγματος, liteau, n. m. βλ. **παρυφή.** § — ὕδατος, lame d'eau, τὸ πάχος τοῦ ῥέοντος ὕδατος.. § — γῆς, une langue de terre= γλῶσσα γῆς, cordon, n. m. βλ. καὶ **ἀκροταινία**· ‖ — (ἐν τῇ θαλάσσῃ), barre (n. f.) ou chaussée, n.f. ἤτοι γλῶσσα ἐκ ῥηχῶν. § [ἀτμομηχ.] **ταινίαι**, berrette, n. f. τὰ μέρη ἀτμονομέως τὰ καλύπτοντα καὶ ἀποκαλύπτοντα τὰς **ἀτμοθυρίδας** (orifices), τοῦ **καθρέπτου** τοῦ **κυλίνδρου** (glace du cylindre), δι' ὧν ὁ ἀτμὸς εἰσδύει ἐν αὐτῷ· (βλ. **ἀτμονομεύς**, tiroir à vapeur).

ταινίδιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ ταινία, bandelette, n. f. **λωρίς**, ίδος, ἡ· διαζωμάτιον. Καλεῖται οὕτως ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ πᾶν τμῆμα ἐπίπεδον, συνεχὲς καὶ ὀλίγον ἐξέχον στενότερον ἀπὸ τὸ διάζωμα (βλ. **ταινία**, bande). § —, bandelette à crochets, de derrière, de devant. Ταινίδιον κοραχιωτόν, ὀπίσθιον, ἐμπρόσθιον (ἐπὶ τῆς ἀστράβης τοῦ σάγματος)· ‖ bandelettes en tôle, ταινίδια ἀπὸ πετάλειον· ‖ bandelettes de troussequin, **ταινία περιεδρίου**· σιδηρᾶ μέρη τοῦ περιεδρίου τῆς σέλλης ἐπὶ τῶν λεπίδων προσηρμοσμένα.

ταινιόπλεγμα, ατος, τό· passementerie, n.f.

ταινιοκτόνος, ος, ον· ténifuge, n. m. βλ. **ταινία.**

ταινιοποιός, οῦ, ὁ· κατασκευαστὴς ταινιῶν, fabricant de rubans.

ταινιοπώλης, ου, ὁ· πωλητής, ἔμπορος ταινιῶν, marchand de rubans.

ταινιόω-ῶ, μέλ. ώσω, κοσμῶ διὰ ταινιῶν, orner de rubans, garnir de bandes.

ταινιώδης, ης, ες· ὅμοιος ταινίᾳ, semblable à un ruban.

ταινιωτός, ή, όν· ὅμοιος ταινίᾳ ἢ μετὰ ταινιῶν, à ruban ; ‖ — πρίων, scie à ruban ; βλ. **πρίων.**

ταίρι, τό· ταιριάζω, κλπ. βλ. **τέρι, ταιριάζω**, κλπ.

ταῖς [δημ. ἄρθρ.] [ἀντὶ τάς], βλ. **ὁ.**

τάκας, ἡ [διάλ. Οἰνόης], μικρὰ λέμβος, **ἀκάτιον.**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ταχερός, ά, όν· ἀναλελυμένος, μαλακός, fondu, e; mou, molle; βλ. καὶ τηκτός.

ταχίμι, τὸ [δημ.], σύνολόν τι, ἀπάρτισμα, fourniment. n. m. καὶ κατ' ἐπέκτ. μέρος τινός, ἴσος, ὅμοιος, pair, n. m. τὸ ζευγάρι, paire, n. f. [ἐπὶ ἐνδυμ.] costume complet; [ναυτ.] ἕνα ταχίμι πανιῶν, un jeu de voiles=σχευὴ ἱστίων.

τάχλα, ας, ἡ καὶ

ταχλᾶς, ὁ [δημ. τουρκ.], ἐπίσης κοινῶς ἡ τοῦμπα, ἡ κουτρουβάλα, τὸ κυβίστημα, culbute, n. f.

τάχος, ου, ὁ [δημ.] (ἀπὸ τοῦ τάκων, ωνος =τέμαχος, τεμάχιον κρέατος), ὅθεν ἀπεκομμένον τέχιον, tronçon, n.m. τεμάχιον, morceau. § [ξυλουργ.] τάχος, ὑπόβλημα, tasseau, n. m. ὑπόθημα, πέδιλον, patin, n. m. **σφὴν** ξύλινος, cale en bois; ὑπόθημα, ῥώσταξ, échantignole; chantignole ou tasseau. § [τυπογρ.] τάχος, taquoir, n. m. λεῖον τεμάχιον ξύλου πρὸς ἰσοπέδωσιν τῶν στοιχείων ἐπὶ τοῦ πιεστρίου. § [ναυτ.] τάχος ὑπόθημα, τύλος, taquet, n. m. ὑποσχαλμίς, porte-tolet, n. m.

ταχοῦνι, τὸ [δημ.] (τάκων, ωνος, ὁ) talon (de soulier), τὸ ὑπὸ τὴν πτέρναν προστιθέμενον μέρος τοῦ ὑποδήματος· ἡ πατοῦνα τῶν ὑποδημάτων· ‖ —, crampon de fer, χαμπὴ εἰς τὸ ἄχρον τοῦ πετάλου· βλ. **πέταλον.**

ταχτιχὰ [δημ. ἐπίρ.] **ταχτιχῶς.**

ταχτιχή, ῆς, ἡ [μεταφ.] ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι, tactique, n.f. [συνεχδ.] σχέδιον, plan, n.m. § ταχτιχή, ἡ, tactique, n.f. [ἡ λέξις αὕτη παρήχθη ἐκ τῆς λέξεως τάξις (taxis) ἤτοι ordre]. Ἡ ταχτιχὴ εἶνε τὸ μέρος τῆς πολεμιχῆς τέχνης ὅπερ διδάσχει τὸν τρόπον καθ' ὃν δέον νὰ διατίθενται, νὰ χινῶνται καὶ νὰ συμπλέχωνται τὰ στρατεύματα ὑπὸ τὰς εὐνοϊχωτέρας περιστάσεις ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἐν τῇ λέξει **στρατηγιχὴ** (stratégie) ἐξετέθη ἡ διαφορὰ μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς **ταχτιχῆς.**

Ἡ μελέτη τῆς ταχτιχῆς διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, 1) εἰς τὴν **στοιχειώδη ταχτιχὴν** (tactique élémentaire), ἥτις πραγματεύεται περὶ τῶν ἰδιαιτέρων ἀσχήσεων ἑχάστου ὅπλου καὶ περὶ τῶν **ταχτιχῶν** σχηματισμῶν αὐτῶν (formations tactiques), καὶ 2) εἰς τὴν **ταχτιχὴν μάχης** (grande tactique ou tactique de combat), ἥτις περιλαμβάνει τὸ σύνολον τῶν ἑλιγμῶν ὅπλου τινὸς ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, καθὼς καὶ τὴν ἐπὶ τούτου διάταξιν τῶν στρατευμάτων πάντων τῶν ὅπλων, ἤτοι εἰς τὴν ἀναλόγως τῶν περιστάσεων χρησιμοποιηθησομένην **τάξιν μάχης** (ordre de bataille).

Αἱ ἀρχαὶ τῆς **εἰδιχῆς ταχτιχῆς** (tactique spéciale) ἑχάστου ὅπλου ἐχτίθενται ἐν τοῖς χανονισμοῖς τῶν ἀσχήσεων· αὗται φυσιχῶς μεταβάλλονται ἀναλόγως τοῦ ὁπλισμοῦ καὶ τοῦ τρόπου τῆς μεταφορᾶς ἑχάστου, τούτου δ' ἕνεχεν ὑπάρχει εἰδιχὴ ταχτιχὴ διὰ τὸ πεζιχόν, ἑτέρα διὰ τὸ πυροβολιχὸν καὶ ἑτέρα διὰ τὸ ἱππιχόν.

Αἱ ἀρχαὶ τῆς **ταχτιχῆς μάχης** ἢ **ταχτιχῆς τῶν τριῶν ὅπλων** (grande tactique ou tactique des trois armes) συνίστανται εἰς τὴν συνδυασμένην ἐνέργειαν τῶν διαφόρων ὅπλων, τεινόντων εἰς τὸν αὐτὸν τελιχὸν σχοπόν· ἐννοεῖται βεβαίως ὅτι αἱ ἀρχαὶ αὗται δὲν δύνανται νὰ ὦσιν ὡρισμέναι χατὰ τὰς λεπτομερείας των καὶ ὅτι εἶνε μεταβληταὶ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, ἐνδείχνυνται δὲ ἁπλῶς ὑπὸ γενιχήν τινα ἔποψιν· ‖ **γραμμιχὴ ταχτιχή,** tactique linéaire, χαλεῖται ἡ ταχτιχὴ τοῦ τάσσειν τὰ στρατεύματα χατὰ γραμμάς, ἤτοι ἐν **ἀνεπτυγμένῃ παρατάξει** (ligne déployée). § **ταχτιχὴ** [ναυτ.], tactique, n. f. βιβλίον ἐμπεριέχον τὰ σήματα, τὰς τάξεις καὶ τοὺς ἑλιγμοὺς τῆς ναυτιχῆς ταχτιχῆς μεθ' ὁδηγιῶν πρὸς ἐχτέλεσιν· ‖ **ναυτιχὴ ταχτιχή,** tactique (n. f.) ou tactique navale, χαλεῖται ἡ τέχνη τοῦ ἑλίσσειν καὶ παρατάσσειν μοῖραν, στόλον, ἢ ναυτιχὴν ἐν γένει δύναμιν πρὸς ναυμαχίαν ἢ χειρισμόν τινα.

ταχτιχογραφία, ἡ· tacticographie, n. f. μέσον τῆς γραφιχῆς παραστάσεως τῶν διαφόρων ἑλιγμῶν (manœuvres) τῶν στρατευμάτων.

ταχτιχὸν σημεῖον, point tactique; βλ. σημεῖον ταχτιχὸν καὶ σημεῖον στρατηγιχόν.

ταχτιχός, ὁ· tacticien, n. m. ὁ γνωρίζων χαλῶς τὴν ταχτιχὴν (tactique) καὶ δυνάμενος νὰ ἐφαρμόσῃ ταύτην.

ταχτιχός, ή, όν· ὁ εἰς τάξιν, διευθέτησιν ἀνήχων, ἐπιτήδειος (propre à mettre en ordre), χανονιχός, ταχτιχός, régulier ère, adj. (ἀντιθ. τῷ ἄταχτος)· χεχανονισμένος, réglé, ée, adj. συνήθης, ordinaire, adj. ταχτιχός, ἐν τάξει, rangé, ée, adj. ὁ χανονιχός, normal, e, aux, adj. ‖ ταχτιχὴ χίνησις, mouvement régulier; ‖ εἰς ταχτιχὰς ὥρας, à des heures réglées; ‖ — στρατός, armée régulière (= μόνιμος, armée permanente); ‖ ἔχω ταχτιχὴν ἀλληλογραφίαν μαζή του, je suis en correspondance réglée avec lui; ‖ ταχτιχὸς μισθός, des appointements fixes; ‖ αὐτὴ εἶνε ἡ ταχτιχή του ζωή, c'est sa vie ordinaire; ‖ ἔχει τὸ ταχτιχόν του, il a son ordinaire; ‖ εἶνε ταχτιχὸς ἄνθρωπος, c'est un homme d'ordre (rangé, réglé); ‖ εἶνε πολὺ ταχτιχὸς [φρ.] il est réglé comme un papier de musique. § **ταχτιχός,** συνήθης, ordinaire, adj. (ἀντιθ. τῷ ἔχταχτος), titulaire, adj. ὁ χατέχων μόνιμόν τινα θέσιν ἢ ἀξίωμα διχαιωματιχῶς (ἢ διχαίωμά τι τίτλου τινός, titulaire); ‖ ταχτιχὸς χαθηγητής, professeur ordinaire; ‖ ταχτιχοὶ διχασταὶ (ἔνορχοι), juges (jurés) titulaires. § [μαθημ.] ταχτιχός, ordinal, ale, aux, adj. ὁ ἐχ τῶν ἀριθμῶν προερχόμενος καὶ σημαίνων τὴν τάξιν, τὴν σειρὰν [qui marque, l'ordre, le rang], π. χ. πρῶτος, δεύτερος, τρίτος, χτλ. premier, deuxième, troisième, etc. ‖ ταχτιχοὶ ἀριθμοί, nombres ordinaux. § [οὐσ. δημ.] ταχτιχὸς στρατιώτης, soldat [d'infanterie]; ‖ ἔγινεν [ἐπῆγε] ταχτιχός, il s'est fait soldat; il s'est enrôlé (=χατετάχθη εἰς τὸν ταχτιχὸν στρατόν).

ταχτιχότης, ητος, ἡ· ἡ χανονιχότης, régularité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ ταχτιχοῦ.

ταχτιχῶς [ἐπίρ.], χοινῶς ταχτιχά, ὁμαλῶς, d'une manière régulière, régulièrement, adv.

|| —, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ταχτικῆς, suivant les règles de la tactique.

ταχτοποίησις, εως, ἡ· ἡ ἐν τάξει τοποθέτησις, mise en ordre; διευθέτησις, arrangement, n. m. κανονικὴ διάταξις, κανονισμός, règlement, n. m. ταχτοποίησις, διαρρύθμισις, régularisation, n. f. ἡ ταξινόμησις, classification, n. f. || — τῶν λογαριασμῶν, alignement des comptes; || — λογαριασμοῦ, un règlement de compte.

ταχτοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, θέτω ἐν τάξει, mettre en ordre; διευθετῶ, arranger; κανονίζω, régler; θέτω ἐν τάξει, καλῇ καταστάσει, mettre en état; [λογαριασμόν, δαπάνην] διαρρυθμίζω, ταχτοποιῶ, régulariser; || — λογαριασμόν, aligner un compte; || **ταχτοποιῶ**, ἐξοφλῶ λογαριασμόν, liquider.

ταχτός, ή, όν, ταχτικὸς κεκανονισμένος, réglé, ée, adj. προσδιωρισμένος, déterminé, ée, adj. ὡρισμένος, fixé, ée, adj. σταθερός, fixe, adj. || εἰς ταχτὴν ἡμέραν, à jour fixe; || εἰς ὥρας ταχτάς, à des heures réglées.

ταλαγάνι, τὸ [δημ.], βραχὺς ἐπενδύτης, capote courte.

ταλαιπώρησις, εως, ἡ καὶ

ταλαιπωρία, ας, ἡ· βαρεῖα, κοπιαστικὴ ἐργασία, σωματικὴ κακοπάθεια, δυστυχία, κόπος, peine, n.f. κόπος, κάματος, κούρασις, fatigue, n. f. στενοχωρία, ἐνόχλησις, ennui, n. m. ἐνόχλησις, tracas, n. m. ψυχικὴ ὀδύνη, tourment, n. m. στενοχωρία, tribulation, n.f.

ταλαίπωρος, ος, ον, ὁ πολλὰ ὑποφέρων δύστηνος, δυστυχής, malheureux, euse, adj. ἀτυχής, infortuné, ée, adj. ἄθλιος, ἐλεεινός, pauvre; || ὁ ταλαίπωρος! le pauvre [homme].

ταλαιπωρῶ (έω), μέλ. ήσω· κάμνω τινὰ νὰ ὑποφέρῃ, faire souffrir; βασανίζω, tourmenter. § [μέσ.] ταλαιπωροῦμαι, κουράζομαι, se fatiguer; κοπιάω-ῶ, peiner; στενοχωρίας ὑποφέρω, se donner bien du mal; ὑποφέρω (φυσικῶς καὶ ἠθικῶς), souffrir (au physique et au moral), ὑποφέρω, εἶμαι δυστυχής, ταλαιπωροῦμαι, pâtir; || ἐταλαιπωρήθησαν πολὺ εἰς τὸ ταξεῖδι, ils ont beaucoup souffert pendant le voyage.

ταλανίζω, μέλ. ίσω· τάλαν καὶ δυστυχῆ νομίζω τινὰ ἢ ἐμαυτόν, ἄθλιον ἀποκαλῶ, considérer comme malheureux), ὅθεν κλαίω, ὀδύρομαι, οἰκτείρω τινὰ ἢ ἐμαυτόν, plaindre; οἰκτείρω τὴν τύχην τινός, déplorer le sort de quelqu'un.

ταλανισμός, οῦ, ὁ· τὸ ταλανίζειν, θρηνεῖν, ὀδύρεσθαι, ἡ πρᾶξις τοῦ οἰκτείρειν, action de plaindre (de déplorer); (συμπάθεια), οἶκτος, compassion, n. f. θρηνῳδία, ὀδυρμός, lamentation, n. f.

ταλάντευμα, ατος, τό· τὸ ταλαντεύεσθαι, bercement, n. m. balancement, n. m. || [ἱππευτ.] **ταλάντευμα**, bercement, se bercer, ταλαντεύομαι, τὸ **σάλευμα, σαλεύειν**· κυρίως λέγεται ἐπὶ τῶν βαδισμάτων, ὁπόταν εἴτε τὸ πρόσθιον εἴτε τὸ ὀπίσθιον τμῆμα τοῦ σώματος κινῆται τῇδε κἀκεῖσε· συνώνυμον τοῦ ἀμφιρρέπειν (balancer).

ταλάντευσις, εως, ἡ· τὸ ταλαντεύειν, ἀναλικνίζειν, αἰωρεῖσθαι, ἀναλίκνισις, ταλάντευσις, oscillation, n. f. βλ. καὶ **ταλάντωσις**· ταλάντευσις, balancement, n.m. [συνεκδ.] τὸ ἀμφιρρέπειν, ὁ δισταγμός, ὁ ἐνδοιασμός, hésitation, n. f. || ταλάντωσις ἀποσβεννυμένη, oscillation amortie (λέγεται ἐπὶ τῶν γαλβανομέτρων).

ταλαντεύω [συνήθ. μέσ.] -ομαι, ἀναλικνίζω (-ομαι), osciller; ἀμφιρρέπω, αἰωροῦμαι, se balancer; || τὸ ἐκκρεμὲς ταλαντεύεται, la pendule oscille. § [συνεκδ.], ταλαντεύω, ἀμφιρρέπω, διστάζω, ἐνδοιάζω, hésiter; εἶμαι ἀναποφάσιστος, être indécis; εἶμαι ἐκκρεμής, être en suspens; [ἀμφι]ταλαντεύομαι, balancer; κυμαίνομαι, flotter; || δὲν ἀπεφάσισεν ἀκόμη, ταλαντεύεται, il ne s'est pas encore décidé, il hésite. § ταλαντεύομαι, se bercer; βλ. καὶ **ταλάντευμα**. § **ταλαντεύομαι**, κινοῦμαι, avoir du jeu, ἕνεκα τῆς χαλαρότητος (jeu).

τάλαντον, ου, τό· τὸ ἐσταθμισμένον, ζυγισμένον, τὰ ὑπὸ τῆς τύχης, τῆς μοίρας διανεμόμενα τοῖς ἀνθρώποις προσόντα, ὅθεν τὸ προίκισμα, τὸ φυσικὸν δῶρον, τὸ προτέρημα καὶ ἐν γένει φυσικὸν ἢ πρόσκτητον πλεονέκτημα, talent, n. m. ἡ δεξιότης εἴς τι, aptitude, n. f. || ποιητικὸν τάλαντον, talent poétique. § τάλαντον, plateau de balance, ἤτοι τὸ ζυγοστάτημα· τὸ μέρος ἐφ' οὗ τίθεται τὸ πρὸς ζύγισιν ἀντικείμενον· βλ. καὶ ζυγός· || — ξύλινον, σιδηροῦν, plateau en bois, en fer. § **τάλαντον**, talent, n. m. ἀρχαῖον βάρος ἴσον μὲ 52 γαλ. λίτρας ἢ καὶ νόμισμα ἀρχαῖον ἀξίας διαφόρου κατὰ τόσας.

ταλαντῶ (όω), μέλ. ώσω· ταλαντεύω, ἀναλικνίζω τι, faire osciller, ὅθεν σταθμάω, ζυγιάζω [μέσ. ταλαντόομαι-οῦμαι].

ταλάντωσις, εως, ἡ· ἀναλίκνισις, oscillation, n. f. ἡ ἔνθεν κακεῖθεν κίνησις, ὅθεν ἡ στάθμισις, ζύγισις· παθ. τὸ ταλαντοῦσθαι, πρὸς ἑκάτερα τὸ μέρη φέρεσθαι· βλ. καὶ **ταλάντευσις**.

τάλαρος, ου, ὁ· πλεκτὸς κάλαθος, corbeille, n. f. ἐπὶ τῶν τυροποιϊκῶν καλαθίων, δι' ὧν ἀπορρέει, στραγγίζει ὁ ὀρρός, κοινῶς ἡ φόρμα (ὁ νάρθηξ) [τοῦ τυροῦ], forme (éclisse) [à fromage]; || **τάλαρος**, ὁ, ἢ **τινάτσο**, τὸ [διάλ. Κύμης], ἀγγεῖον ξύλινον ποιμενικὸν ἐν ᾧ ἐναποτίθεται ὁ τυρὸς ἵνα ἀλατισθῇ καὶ στραγγίσῃ ὁ ὀρρός· || **τάλαρος**, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], παρὰ μὲν τοῖς ἀρχαίοις πλεκτὸς κάλαθος, παρ' ἡμῖν δ' ἐν Ἠπείρῳ κάδος ἀνοικτὸς ἄνω, ἐν ᾧ τιθέασι γάλα, τυρόν, πεπαριαίς, πρασαρμιά, στέμφυλα, κτλ. πρὸς κατασκευὴν ὄξους, ἢ σταφυλὰς πρὸς ἔκθλιψιν οἴνου. Ἐν Θεσσαλίᾳ πᾶν τοιοῦτον σκεῦος λέγεται **κάδη**.

τάλας, αινα, αν (γεν. τάλανος καὶ τάλαντος), τλήμων, πολυπαθής, ταλαίπωρος, δυστυχής, malheureux, euse, adj. ἄθλιος, ἐλεεινός, pauvre; βλ. καὶ **κακόμοιρος**.

τάληρον, ου, τό· νόμισμα ἀργυροῦν ἀξίας πέντε δραχμῶν (ἢ φράγκων), pièce de cinq drachmes (de cent sous); écu, n. m. [γερ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

μανικὸν] thaler ; [ἀμερικανικὸν] dollar, n. m. Παρ' ἡμῖν καλεῖται τάλληρον ἀργυροῦν ἢ χάρτινον νόμισμα ἀξίας πέντε φρ. ἢ δρ.

τάλια, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης], taille, n. f. ἀνάστημα, κόψιμον.

ταλιαμᾶς, ὁ [ξεν. ναυτ.], βλ. φάλκης (guibre).

ταλίμι, τὸ [δημ.], παίγνιον, παιχνίδι, jeu, n. m. tour, n. m. πρᾶξις καλὴ ἢ κακή.

τάλκης, ου, ὁ· talc, n. m. φυλλίτης, ὁ κατὰ Χαντζερῆν)· pierre argilleuse luisante et écailleuse, ἀργιλώδης λίθος χωριζόμενος εἰς στιλπνὰ λεπτὰ φύλλα, κοινῶς τὸ **μαρκάσι**· ὁ τάλκης καλεῖται κοινῶς καὶ **σαπωνόχωμα.**

ταλκώδης, ης, ες· ὁμοιάζων τῷ τάλκῃ, talqueux, euse, adj. τῆς φύσεως τοῦ τάλκου, de la nature du talc ; || σχίστης ταλκώδης, schiste talqueux.

ταμὰμ [δημ. ἐπίρ.], ὡς εἰκός, καθὼς πρέπει, ἀκριβῶς, justement, adv. au juste, adv.

ταμάχι, τό· [δημ.], ἡ **ἀπληστία.**

ταμαχιάρης, α, ικο· [δημ.], **ἄπληστος,** ος, ον.

ταμαχιάρης ἢ τσιγγενές, ὁ· [διάλ. Κύμης], ὁ **φιλάργυρος** καὶ συνεπῶς **ἄπληστος.**

ταμβακίζω, μέλ. ίσω· ἀναρροφῶ διὰ τῆς ῥινὸς ταμβάκον, priser.

ταμβακοθήκη, ης, ἡ· κοινῶς **ταμπακέρα,** μικρὰ θήκη πρὸς ἔνθεσιν τοῦ ταμβάκου, tabatière, n. f.

ταμβακοπώλης, ου, ὁ· πωλητής, ἔμπορος ταμβάκου, marchand de tabac à priser.

ταμβάκος, ου, ὁ· [ξεν.] πρὸς ἀναρρόφησιν διὰ τῆς ῥινός, tabac à priser ; || πίνω (ῥοφῶ, τραβῶ) ταμβάκον, priser, κοινῶς **πρεζάρω**· || μία πρέζα ταμβάκου, une prise de tabac.

ταμεῖον, ου, τό· caisse, n. f. κιβώτιον ἔνθα τίθεται τὸ χρῆμα, ἤτοι **χρηματοκιβώτιον,** caisse à argent ; ἐπίσης τὸ γραφεῖον ἔνθα εὑρίσκεται τὸ εἰρημένον κιβώτιον, bureau où il se trouve ; ἐπίσης τὸ περιεχόμενον αὐτῷ, son contenu ; ἐπίσης τὸ εἰσπραττόμενον ποσόν, ἡ εἴσπραξις, recette, n. f. || τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, la caisse centrale ; la recette générale ; le fisc ; || τὸ ταμεῖον τραπεζίτου, la caisse d'un banquier ; || τὸ ἰδιαίτερον ταμεῖον τοῦ Βασιλέως, la cassette du Roi ; || θέλομεν κανονίσει, καταμετρήσει τὸ ταμεῖον, nous réglerons la caisse ; || δὲν ἔχω λεπτὸν (παρᾶν), τὸ ταμεῖον εἶνε κενόν, je suis à sec, je vois le fond de ma caisse ; || δὲν ἔχομεν χρήματα μετρητὰ εἰς τὸ ταμεῖόν μας, nous n'avons pas d'argent en caisse ; || ἡ ἐξίσωσις τοῦ ταμείου, le solde de caisse ; || ἔλλειμμα ταμείου, un déficit de caisse ; || ταμεῖον ἰσοβίων προσόδων, une caisse de rentes viagères ; || — δανειστικόν, une caisse d'emprunt ; || — οἰκονομειῶν=**ταμιευτήριον,** une caisse d'épargne ; || τὸ ταμεῖον ἀμύνης, la caisse de la défense. § **ταμεῖον,** encaisse, n. f. τὸ χρῆμα, αἱ ἐντὸς τοῦ ταμείου (χρηματοκιβωτίου) εὑρισκόμεναι ἀξίαι, argent, valeurs en caisse ; || ταμεῖον εἰς μεταλλικόν, encaisse métallique, valeurs en or et en argent. § **ταμεῖον τοῦ κράτους,** fisc (προφ. fisk ἐκ τοῦ λατ. fiscus=panier) n. m. θησαυροφυλάκιον τοῦ κράτους, trésor de l'État. **ταμεῖον,** διοίκησις ἐπιπεφορτισμένη, τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοσίων προσόδων. § ταμεῖον (δημόσιον) trésor public, n. m. βλ. **θησαυροφυλάκιον**· || ὑπηρεσία ταμείων καὶ ταχυδρομείων, service de trésors publics et postes ; || **ταμεῖον,** masse (de troupe), εἰδικὸν ταμεῖον διὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας τῶν σωμάτων· ἐν τῷ Γαλλικῷ στρατῷ ὑπάρχουσι διάφορα στρατιωτικὰ ταμεῖα· || — στρατωνισμοῦ, masse de casernement ; || — θερμάνσεως, masse de chauffage ; || — τῶν σχολείων, masse de écoles (ἐν τοῖς συντάγμασι, κτλ.) || — συντηρήσεως τῆς σαγῆς καὶ πεταλώσεως, masse d'entretien du harnachement et ferrage ; || — νομῆς, masse des fourrages ; || — ἱματισμοῦ, masse d'habillement. § — [μεταφ.] δοχεῖον, ἀποδοχεῖον, réservoir, n. m. τὸ μέρος ἐν ᾧ συνάγεται ἢ φυλάσσεταί τι : δοχεῖον, ἰδ. ἀποδοχεῖον ἀκαθαρσιῶν, réceptacle, n. m. || ταμεῖον πάσης ἀκαθαρσίας, réceptable de toutes sortes d'ordures.

ταμιακός, ή, όν, ἀφορῶν τὸ ταμεῖον, de caisse ; ἀφορῶν τὸν ταμίαν, de caissier ; ἀφορῶν τὴν εἴσπραξιν, de recette.

ταμίας, ου, τό· ὁ τηρῶν τὸ ταμεῖον καταστήματος τινός, celui, celle qui tient la caisse d'un établissement ; caissier, ère, n. ὁ ἐπιπεφορτισμένος τὴν εἴσπραξιν, ὁ λαμβάνων εἰσπράττων τὸ χρῆμα, receveur, euse, n. ταμίας ἐκτελῶν πληρωμάς, trésorier [payeur]; || ὁ ταμίας τῆς τραπέζης, le caissier de la Banque ; || ὁ κεντρικὸς ταμίας, le receveur général ; || ὁ ταμίας τοῦ Βασιλέως, le trésorier du Roi ; || δημόσιος ταμίας, trésorier de l'état; || ταμίας, payeur, euse, n. ὁ πληρώνων· ὁ ἐκτελῶν πληρωμάς· || γενικὸς ταμίας (στρατηγείου), payeur général ; || ἀρχιταμίας (ταμίας μοίρας στρατιᾶς), payeur principal ; || εἰδικὸς ταμίας (μεραρχίας), payeur particulier ; || λοχαγὸς ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ ἢ ταμίας, capitaine trésorier ; || **ταμίαι,** caissiers, ὀνομάζονται ἐν γένει οἱ διαχειριζόμενοι τὰ χρήματα εἴτε δημόσια εἴτε ἰδιωτικὰ (ἑταιριῶν ἢ ἄλλων ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν καταστημάτων), συνάγοντες τὰ ἐκ τῶν προσόδων χρήματα καὶ ἐκτελοῦντες τὰς ἐφ' αἷς εἶνε ἐντεταλμένοι πληρωμάς, κρατοῦντες δὲ συγχρόνως τὰ περὶ ἐσόδων καὶ ἐξόδων βιβλία.

ταμίευμα, ατος, τό· τὸ εἰσπραχθὲν ποσόν, somme encaissée ; τὸ ἀποταμιευόμενον, épargne, n. f. τὸ κατὰ μέρος τιθέμενον.

ταμίευσις, εως, ἡ· ἡ κατὰ μέρος θέσις τινός, mise en réserve ; ἡ πρᾶξις τοῦ ἐξοικονομεῖν, action d'économiser ; ἀποταμίευσις, encaissement, n. m. τὸ θέτειν ἐν τῷ ταμείῳ, action de mettre en caisse ; τὸ ἀποταμιεύειν χρήματα ἢ ὁμόλογα, de mettre en caisse de l'argent ou des valeurs.

ταμιευτήριον, ου, τό· caisse d'épargne ; τράπεζα, εἰς ἣν δύναται πᾶς τις νὰ καταθέσῃ

τὰς οἰκονομίας του. § — ἠλεκτρικῆς, accumulateur, n. m. βλ. καὶ **συμπυκνωτήρ**.

ταμιευτικός, ή, όν, ὁ πρὸς ἀποταμίευσιν χρησιμεύων, d'épargne ; de réserve ; [συνήθ.] fiscal, e, aux, adj. ἀφορῶν τὸ δημόσιον ταμεῖον, qui concerne le fisc ; ‖ νόμος ταμιευτικός, loi fiscale ; ‖ ταμιευτικὸν πνεῦμα, esprit de fiscalité ; ‖ ταμιευτικὸν μέτρον, mesure fiscale.

ταμιευτικότης, ητος, ἡ· fiscalité, n. f. σύστημα τῶν ταμιευτικῶν νόμων, ἤτοι οἱ ταμιευτικοὶ ἐν γένει νόμοι.

ταμιευτικῶς [ἐπίρ.], fiscalement, adv. κατὰ τρόπον ταμιευτικόν, d'une manière fiscale.

ταμιεύω, μέλ. εύσω, θέτω κατὰ μέρος, mettre en réserve ; ou mettre de côté ; οἰκονομέω-ῶ, économiser ; θέτω εἰς τὸ ταμεῖον, ταμιεύω, ἀποταμιεύω, encaisser ; θησαυρίζω, thésauriser ; ἐναποθηκεύω, emmagasiner ; ‖ ταμιεύω γνώσεις, amasser des connaissances ; ‖ ταμιεύειν χρήματα, encaisser de l'argent.

τάμι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], καλύβη, μικρόσπιτο.

τάμμα, ατος, τό· τὸ τάξιμον, ἡ εὐχή, vœu, n. m. ex-voto, n. m. βλ. **τάγμα**.

ταμπακέρα [ξεν.], ἡ ταμβακοθήκη, tabatière, n. f.

ταμπάκης [δημ. ξεν.], βλ. **βυρσοδέψης**, tanneur, n. m. ou corroyeur, n. m.

ταμπάκικον, τὸ [δημ.], βυρσοδεψεῖον, tannerie, n. f.

ταμπάκος, ὁ· βλ. **ταμβάκος**, κτλ.

ταμπάνι, τὸ [δημ.] [οἰκοδ.], μεγάλη δοκός, grande poutre ; βλ. **ἑλκυστήρ**, entrait, n.m. καὶ **δουροδόκος**, sablière, n.f. § [ναυτ.] —, dé [de réa] ; βλ. **πλήμνη**. § — [μεταφ.], ἐπίπληξις, réprimande, n. f. § **ταμπάνι**, βλ. **τάβανος** καὶ **οἶστρος**.

ταμπάρον, τὸ [δημ.], τὸ ἐπανωφόριον, manteau, n. m. ou paletot, n.m. ‖ —, ὁ μανδύας, ἡ χλαῖνα, manteau.

ταμπλᾶς, ὁ [δημ.], τὸ πινάκιον τῆς ζυγαριᾶς (τοῦ ζυγοῦ), πλάστιγξ, δίσκος, plateau, n. m. § —, ἀποπληξία, coup d'apoplexie ou coup de sang ; βλ. καὶ **συμφόρησις**. § — [ξυλουργ.], βλ. **τύμπανον** (tambour) καὶ **ἄβαξ** (panneau).

ταμποῦκι, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. **μεσόστεγον**, rouf, n. m. ou carrosse, n. m.

ταμπουρᾶς, ᾶ, ὁ [ξεν.] εἶδος λαγούτου (μανδολίνου), espèce de luth (de mandoline) ; tambourah, n. m. ‖ [μεταφ.] ἡ κοιλιά του παίζει ταμπουρᾶν, il a **grand'faim** = πεινᾶ πολύ, il a les dents bien longues ; [δημ.] γουργουρίζουν τὰ ἔντερά του, ses boyaux crient.

ταμποῦρι, τὸ [δημ.], ἐν γένει ὀχύρωμα, χαράκωμα, retranchement, n. m. προπέτασμα, épaulement, n. m.

ταμπουρλιέρης, ὁ [δημ.], ὁ παίζων τύμπανον, qui bat du tambour ; τυμπανιστής, **tambour**, n. m.

ταμποῦρλον, τὸ [δημ.], τὸ **τύμπανον**, tambour, n. m.

ταμπουρλόξυλον, ου, τὸ [δημ.], τὸ πλῆκτρον τοῦ τυμπάνου, baguette de tambour.

ταμπουρόνομαι [δημ.], θὰ ταμπουρωθῶ, ἀόρ. ἐταμπουρώθηκα, τίθεμαι ὄπισθεν ὀχυρώματος, χαρακώματος, προπετάσματος, χαρακόομαι-οῦμαι, se retrancher ; ὀχυροῦμαι, se fortifier ; τίθεμαι ὄπισθεν προκαλύμματος, se mettre à l'abri ; ὅθεν προφυλάσσομαι.

τανάλια, ας, ἡ [δημ.], βλ. **ἡλάγρα** (tenaille), **ὀδοντάγρα** (davier), καὶ **καρκινὰς** (tricoises).

τἀνάπαλιν [ἐπίρ.], βλ. ἀνάπαλιν.

τανάω [διάλ. Ἠπείρ.], ἀντὶ **τανύω**, σύρω τὸ δίκτυον· ἡ λέξις ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἁλιεῦσι· ἐπίσης **τείνω**, **τεντόνω**.

τανεία, ας, ἡ [ναυτ.], longrine, n. f. ἡ δοκός, μακρὺ ξύλον (ἐκ τοῦ τείνω)· ‖ **τανεῖαι τῆς ἐσχάρας** κοινῶς **μακρυνάρια**, longrines, n. f. δοκοὶ συνενοῦσαι τὰς κεφαλὰς τῶν στύλων κατὰ μῆκος τῆς **ναυπηγικῆς κλίνης** (cale de constrnction).

τανίνη, ης, ἡ· δεψίνη, ἡ· βλ. **στῦμμα**.

τραντανίζω, μέλ. ίσω [δημ.] καὶ **τραντανίζω** καὶ τραντάζω, κινῶ, δονέω-ῶ (ἀποτόμως), secouer ; ἀνασείω, ἀνατινάσσω, cahoter (ὅπως ἐπὶ ὀχήματος, ἁμάξης).

ταντάνισμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ **τραντάνισμα**, ἡ κίνησις, δόνησις (ἀπότομος), secousse, n. f. τιναγμὸς συνεχής, ἀνάσεισις, cahotage ; n. m. τίναγμα τῆς ἁμάξης ἐπὶ ἀνωμάλου ὁδοῦ, cahot, n. m.

ταντανίστρα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ σεισοπυγίς, σεισουράδα· πᾶς κομψευόμενος.

τάντανον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ σκληρότατον.

ταντοῦρι, τὸ [δημ.] κεκαλυμμένον πύραυνον (**μαγγάλι**) πέριξ τοῦ ὁποίου κάθηνται θερμαινόμενοι **κατὰ** τὸν χειμῶνα, réchaud recouvert ; tandour, n. m.

τανῦν [ἐπίρ.] ἀντὶ τὰ νῦν, τώρα ἤδη, à présent, maintenant ; βλ. καὶ **νῦν**.

τάνυσις, εως, ἡ (τανύω, τεντόνω, ἐκτείνω) [μηχ.] extension, n. f. § —, ἡ **τάσις**, ὁ **τανυσμός**, ἰατρ. Ἱπποκρ.

τάνυσις, εως, ἡ [χειρουρ.] extension, n.f. ἔντασις, ἕλξις (τάνυσις, τέντωμα) στραγγουλισμένου μέλους πρὸς ἀποκατάστασιν εἰς τὸ κατὰ φύσιν· ‖ ἐπίδεσμος ἐπὶ διαρκεῖ ἐντάσει (τανύσει), appareil à extension continue.

τάνυσμα, ατος, τὸ καὶ

τανυσμός, οῦ, ὁ [συνήθ. ἐπὶ διαρροίας], épreinte, n. f. ‖ **τανυσμός**, ténesme, n. m. διηνεκὴς ἐπιθυμία πρὸς ἀφόδευσιν, συνοδευομένη **μετὰ** ὀδυνηρῶν τανυσμῶν, besoin continuel d'aller à la selle, accompagné de tension douloureuse ; βλ. **τεινασμὸς** καὶ **πυλώματα**.

τανύω, μέλ. ύσω, κατὰ μῆκος ἐκτείνω, ἐξαπλόνω, étendre ; ἐξαπλόνω, ἐκπτύσσω, ἀνοίγω, déployer ; ‖ τανύω τὰς πτέρυγας, déployer les **ailes**. § —, τείνω, ἐκτείνω, τεν-

τόνω, tendre ; détirer ; ἐντείνω (ὡς ἐπὶ τῆς τανύσεως τοῦ τόξου), bander ; || — τὸ τόξον, bander l'arc (la corde d'un arc) ; || [μεταφ.] τανύω τὰς χορδὰς τῆς λύρας, accorder (monter les cordes de) la lyre.

ταξειδεύω, ταξεῖδι, ταξείδιον, κτλ. βλ. ταξιδεύω, ταξίδι, κτλ.

ταξεωλογία, ας, ἡ· βλ. ἐθιμοταξία (cérémonial).

ταξιάρχης, ου, ὁ· commandeur [d'un ordre de chevalerie] ; ὁ φέρων τὸ παράσημον τοῦ ταξιάρχου. Εἶνε ὁ τρίτος βαθμὸς τοῦ τάγματος τῆς **Λεγεῶνος τῆς τιμῆς** (Légion d'honneur) οὗτινος αἱ κλάσεις βαίνουσιν ὡς ἑξῆς, **ἱππότης** (chevalier), **ἀξιωματικὸς** (officier), **ταξιάρχης** (commandeur), **ἀνώτερος ταξιάρχης** (grand-commandeur ou grand-officier), **μεγαλόσταυρος** (grand-croix). Ἐπίσης **ταξιάρχης** καλεῖται καὶ ὁ τρίτος βαθμὸς τοῦ τάγματος τῆς Ἀριστείας τῆς Ἑλλάδος, ἤτοι τοῦ τάγματος τοῦ Σωτῆρος (ordre du Sauveur) οὗτινος αἱ κλάσεις εἰσὶ πέντε, **ἱππότης τοῦ ἀργυροῦ σταυροῦ** (chevalier), **ἱππότης τοῦ χρυσοῦ σταυροῦ** (officier), **ταξιάρχης** (commandeur), **ἀνώτερος ταξιάρχης** (grand-commandeur ou grand-officier), καὶ **μεγαλόσταυρος** (grand-croix). § [ἐκκλ.] ἀρχάγγελος, archange, n. m. || [ἡ ἑορτὴ] τῶν Ταξιαρχῶν, la Saint -Michel.

ταξιαρχία, ας, ἡ· [ἀρχ.] taxiarchie, n. f. ὑποδιαίρεσις τοῦ συντάγματος τῶν Ἑλλήνων, οὗτινος ἀπετέλει τὸ ἥμισυ, ἤτοι 128 **ὁπλῖται** ἀποτελοῦντες 8 στοίχους (files) ἐπὶ βάθους 16 γραμμῶν· βλ. καὶ φάλαγξ (phalange). § —, brigade, n. f. Ἡ λέξις αὕτη ἐσήμαινεν ἄλλοτε μικράν τινα ὁμάδα ἀνδρῶν διοικουμένην ὑπὸ ὑπαξιωματικοῦ καλουμένου brigadier (βλ. **δεκανεύς, ἐνωμοτάρχης**), συνεπῶς ἡ ὁμὰς αὕτη καλεῖται ἀναλόγως **δεκανεία** ἢ **ἐνωμοτία**. Ἐπὶ Ἑρρίκου IV ἡ ὁμὰς αὕτη (**ταξιαρχία**, brigade) ἀπετελέσθη ἐξ 8 ταγμάτων τοῦ πεζικοῦ ἢ 8 ἰλῶν διοικουμένων ὑπὸ **ὑποστρατήγου** ὅστις ἐκαλεῖτο brigadier, ἤτοι **ταξίαρχος**. Κατὰ τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν ἡ **ταξιαρχία** ἀπετελέσθη ἐξ 6 ταγμάτων διαιρεθέντων εἰς δύο **ἡμιταξιαρχίας** (demi-brigades). Τὴν σήμερον ἡ **ταξιαρχία** σύγκειται ἐκ δύο **συνταγμάτων** (régiments) **πεζικοῦ** (brigade d'infanterie), ἢ **ἱππικοῦ** (brigade de cavalerie) ἢ **πυροβολικοῦ** (brigade d'artillerie), διοικεῖται δὲ ὑπὸ **ὑποστρατήγου** (général de brigade).

ταξίαρχος, ου, ὁ· brigadier, n. m. βλ. **ταξιαρχία**· || —, ὑποστράτηγος, général de brigade ; || [ἀρχ.] **ταξίαρχος**, taxiarque, n.m. διοικητὴς ταξιαρχίας.

ταξιδεύω, μέλ. εύσω καὶ **ταξειδεύω**, ἀποδημέω-ῶ, ὁδοιπορέω (κυρίως διὰ ξηρᾶς), voyager ; ἢ πλέω, θαλασσοπορέω (διὰ θαλάσσης), naviguer (voyager par mer).

ταξίδι, τό· τὸ **ταξεῖδι** καὶ **ταξείδιον**, ἀποδημία, ὁδοιπορία (κυρίως διὰ ξηρᾶς), voyage, n. m. (par terre) ; πλοῦς, θαλασσοπορία (διὰ θαλάσσης), navigation, n. f. μετάβασις, διάβασις (ἐπὶ ξηρᾶς), διάπλους (ἐπὶ θαλασ.), traversée, n. f. trajet, n. m.

ταξιδιάρης, ὁ καὶ ταξειδιάρης, ὁ ἀγαπῶν νὰ ταξειδεύῃ (τὰ ταξείδια), qui aime à voyager ; ὁ ταξειδεύων συχνά, qui voyage souvent.

ταξιδιάρικος, η, ικον, de voyage; voyageur, adj. || πουλιά ταξιδιάρικα, oiseaux voyageurs ; βλ. **ἀποδημητικός**.

ταξιδιώτης, ου, ὁ καὶ **ταξειδιώτης**, θηλ. (-διῶτις, ιδος, ἡ) ὁδοιπόρος (διὰ ξηρᾶς), ἐπιβάτης (ἐπὶ πλοίου), voyageur, euse, n. passager, ère, n.

ταξιθέτης, ου, ὁ· ὁ ἐν τῷ σταδίῳ τοποθετῶν καὶ ὑποδεικνύων εἰς ἕκαστον τὴν θέσιν του, ὁ κλητὴρ ἐν τῷ σταδίῳ, huissier, n. m.

ταξιλογία, ας, ἡ· taxologie (τάξις, ordre καὶ λόγος, discours), n. f. ἐπιστήμη τῶν ταξινομήσεων, science des classifications.

ταξιλογικός, ή, όν· taxologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ταξιλογίαν, qui a rapport à la taxologie ; || σύστημα ταξιλογικόν, système taxologique.

ταξιλόγος, ου, ὁ· taxologue, n. m. συγγραφεὺς καταγινόμενος εἰς τὴν ταξιλογίαν, ὁ γράφων περὶ τῆς ἐπιστήμης ταύτης. Λέγουσιν ἐπίσης taxologiste, n. m.

τάξιμον, ατος, τὸ [δημ.], **τάμμα**, κυρίως ἡ πρὸς τὸν Θεόν, τὴν Παναγίαν ἢ πρὸς ἅγιον τινὰ ὑπόσχεσις, ἡ εὐχή, vœu, n. m. ex-voto, n. m. § —, ὑπόσχεσις, promesse, n. f.

ταξινόμησις, εως, ἡ· ἡ κατὰ τάξιν, ἡ κατὰ σειρὰν ἱκανότητος τοποθέτησις. § ταξινόμησις, classification, n. f. **κατάταξις**, ἡ κατὰ τάξεις διαίρεσις, ἡ **τακτοποίησις**· || ταξινόμησις τῶν ὁδῶν, classification des routes ; ἡ κατὰ τάξεις διαίρεσις τῶν ὁδῶν (βλ. ὁδός, route); || **ταξινόμησις**, classification, n. f. Ὁ κόσμος τῶν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς γῆς διακεχυμένων ὀργανικῶν καὶ ἀνοργάνων σωμάτων εὑρίσκεται ἐν τοσαύτῃ πληθύϊ, ὥστε ἡ σπουδὴ καὶ ἡ ἐπίγνωσις αὐτῶν ἤθελε κουράσει καὶ τὸ ἰσχυρότερον πνεῦμα ἄνευ τῆς μεθοδικῆς ταξινομήσεως, τουτέστι τῆς κατατάξεως αὐτῶν εἰς ὁμάδας ὑπαλλήλους κατὰ τὴν μείζω ἢ ἐλάσσω αὐτῶν ὁμοιότητα πρὸς ἄλληλα. Ἡ σπουδὴ ἑκάστου τῶν τριῶν βασιλείων τῆς φύσεως ἐπιτυγχάνεται συστηματικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς μόνον διὰ τῆς μεθοδικῆς ταξινομήσεως ἑκάστου τούτων. Οὕτω π. χ. προκειμένου περὶ τῶν ζώων σχηματίζομεν ἐκ πολλῶν ζωϊκῶν ἀτόμων, ἅτινα ἔχουσι τοὺς αὐτοὺς οὐσιώδεις χαρακτῆρας καὶ τῶν ὁποίων αἱ διαφοραὶ ἑπομένως εἶνε ἐπουσιώδεις τὴν ἔννοιαν τοῦ εἴδους. Περιλαμβάνοντες δ' ἐν γενικωτέρᾳ ἐννοίᾳ τὰ προσομοιάζοντα εἴδη (τὰ συγγενῆ) σχηματίζομεν τὴν ἔννοιαν εὐρυτέρας ὁμάδος, ἤτοι τοῦ γένους. Ἐκ τῶν συγγενῶν γενῶν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον σχηματίζομεν ὁμοιογενείας, ἐξ ὁμοιογενειῶν τὰς τάξεις, ἐκ τάξεων ὁμοιοταξίας καὶ ἐκ τούτων τὰς συνομοταξίας, τὸ σύνολον τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ τὸ ζωϊκὸν βασίλειον· || —, κατάταξις, classement, n.m. § **ταξινόμησις**, échantillonnage, n. m. κατάταξις κατὰ πρότυπα ἢ

καθ' ὅμοια εἴδη. § ταξινόμησις, emmétrage, n. m. ἡ (τάξις καὶ νομὴ = διανομή, ἤτοι διανομὴ κατὰ τάξιν). Διανέμω τὰ διάφορα ὑλικὰ ἢ ἀντικείμενα κατὰ τάξιν οὕτως ὥστε νὰ ἦνε εὔκολος ἡ καταμέτρησις· **κατάταξις ὕλης.**

ταξινομία, ας, ἡ· κατάταξις κατὰ τάξεις, classe, n. f. ἰδίως ἐν τῇ φυσικῇ ἱστορίᾳ ἡ διαίρεσις καθ' ὁμοταξίας· βλ. καὶ **τάξις** (classe)· § **ταξινομία,** ας, ἡ· taxinomie ou taxonomie (τάξις, arrangement καὶ νόμος, loi) n. f. ἐπιστήμη ἐξετάζουσα τοὺς ὀργανισμοὺς ἐν τῇ στατικῇ αὐτῶν καταστάσει καὶ ἀναζητοῦσα τοὺς νόμους τῆς συστηματικῆς ἢ φυσικῆς κατατάξεώς των (**ταξινομήσεως,** classification systématique ou naturelle)· βλ. καὶ **ταξινόμησις.**

ταξινομικός, ή, όν· taxinomique ou taxonomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ταξινομίαν.

ταξινόμος, ου, ὁ· classificateur, n. m. ὁ ἐκτελῶν ταξινόμησιν τινά· [διδ.] taxinomiste καὶ taxonomiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ταξινομίαν· ‖ ὁ Λινναῖος εἶνε ὁ πρῶτος τῶν μεγάλων ταξινόμων τῆς βοτανικῆς, Linnée fut en botanique le premier des grands classificateurs.

ταξινομῶ (έω), μέλ. ήσω, τοποθετῶ κατὰ τάξεις (κλάσεις), classer [=ranger par classes : classer des papiers, des plantes]; classifier [=établir des classifications]. § —, échantillonner ou emmétrer ; βλ. **ταξινόμησις·** ταχτοποιῶ, ranger.

τάξις, εως, ἡ· ἡ κανονικὴ διευθέτησις, ῥυθμός, τάξις, ordre, n. m. ταχτοποίησις, διευθέτησις, arrangement, n. m. ἡ διάταξις, disposition, n. f. ‖ βάζω εἰς τάξιν, mettre en ordre ; ταχτοποιῶ, ranger ; arranger ; ‖ κατὰ τάξιν· μὲ τὴν τάξιν, par ordre; ‖ [ναυτ.] τάξις ἐπὶ μάχην, ordre de bataille. § τάξις =καλὴ διάταξις (διευθέτησις), bon ordre ; κανονικότης, régularité, n. f. τάξις, ἁρμονία, συνέχεια, suite, n. f. τάξις, ὁ κανών, règle, n. f. ‖ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει τάξιν, cet homme manque d'ordre ; ‖ ἡ δημοσία τάξις, l'ordre public ; ‖ δὲν ὑπάρχει τάξις εἰς τὰς ἰδέας του, il n'y a pas d'ordre (de suite) dans ses idées ; ‖ [κοινοβουλ.] ἀνακαλῶ εἰς τὴν τάξιν, rappeler à l'ordre ; ‖ ἐν τάξει, en règle = κανονικά, ὅπως πρέπει, πρεπόντως, δεόντως, dûment, adv. ἐν τῇ κανονικῇ θέσει, ἐν τάξει, dans l'ordre ; en bon ordre ; ‖ διὰ τὴν τάξιν, pour l'ordre ; pour la (bonne) règle ; ‖ ὅλα εἶνε ἐν τάξει, tout est en règle ; ‖ αὐτὸ εἶνε ἡ τάξις, c'est la règle ; ‖ εἰδοποιήθη ἐν τάξει, il a été dûment averti ; ‖ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἔμβῃ εἰς τάξιν, il est incapable de règle ; ‖ παραβαίνω τὴν τάξιν, enfreindre la règle. § —, ἀντὶ θέσις, σειρά, rang, n. m. **κλάσις,** classe, n. f. (βλ. λέξ.), συνθήκη, condition, n. f. étage, n. m. ‖ αἱ τάξεις τοῦ στρατοῦ, les rangs de l'armée ; ‖ αἱ κοινωνικαὶ τάξεις, les classes sociales ; les rangs de la societé ; ‖ ἡ μεσαία (ἡ μέση) τάξις, la classe moyenne ; la bourgeoisie ; ‖ [ἄνθρωπος] τῆς ἐσχάτης τάξεως, du dernier rang ; de la dernière classe ; ‖ δὲν εἶνε τῆς τάξεώς μου, il n'est pas de mon monde ; ‖ ἄνθρωποι πάσης τάξεως, des gens de toute classe ; ‖ αἱ τάξεις σχολείου, les classes d'une école ; ‖ εἶνε εἰς τὴν τρίτην τάξιν, il est en troisième ; ‖ πρώτης τάξεως, de première classe ; ‖ ψεύστης πρώτης τάξεως, un menteur de le première classe. § **τάξις** (ἀντὶ βαθμίς), degré, n. m. ἡ **θέσις θεωρουμένη** σχετικῶς πρὸς προοδευτικήν τινα σειρὰν ἀνωτέραν ἢ κατωτέραν· ‖ αἱ **τάξεις** τῆς κοινωνικῆς κλίμακος ἢ αἱ κοινωνικαὶ τάξεις, les degrés de l'échelle sociale. § **τάξις,** τὰ ἔμμηνα (τῶν γυναικῶν), menstrues, ordinaires ou règles ; ‖ εἶδε τὴν τάξιν της, elle est réglée. § **τάξις** classe, n. f. σημαίνει γενικῶς τὴν κανονικὴν διαδοχὴν ἢ παρ' ἄλληλα θέσιν πραγμάτων ἢ προσώπων συνηνωμένων δι' οἱουδήποτε νόμου κοινοῦ, πρὸς δὲ καὶ αὐτὸ τὸ σύνολον τῶν ὡς εἴρηται διατεταγμένων πραγμάτων, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι δύνανται νὰ ὑπάρχωσι τόσαι τάξεις ὅσοι ὑπάρχουσι διάφοροι νόμοι συνενοῦντες πράγματα. Οὕτως ὁμιλοῦμεν περὶ τάξεων εἰς τὰ τρία βασίλεια τῆς φύσεως τῶν ζώων δηλ. φυτῶν καὶ ὀρυκτῶν, περὶ τάξεων σχολικῶν, κτλ. ἐπίσης δὲ καὶ περὶ τάξεων τῆς κοινωνίας οἷαι εἶνε ἡ τῶν γεωργῶν, τῶν ἐμπόρων, τῶν στρατιωτικῶν, τῶν ἱερέων, εἰς πολλὰς χώρας καὶ τῶν εὐγενῶν, κτλ. § **τάξις** [μεταφ.] ἀντὶ εὐταξία, police, n.f. π. χ. εὐταξία ἐν τῷ θαλάμῳ, police à la chambrée. § **τάξις,** mise, n. f. ἡ τοποθέτησις, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τάσσειν τί που· ‖ **τάξις πρὸς πυροβόλησιν,** mise en batterie (ἀσκήσεις πυροβ.). Τὸ πυροβόλον εὑρίσκεται πρὸς πυροβόλησιν, ὅταν τῆς ἀκτηρίδος οὔσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ προτομὴ αὐτοῦ διευθύνηται πρὸς τὸν σκοπόν, ἐν γένει δὲ πυροβόλον εὑρίσκεται πρὸς πυροβόλησιν ὅταν ἔχῃ τοποθετηθῇ οὕτω πως, ὥστε νὰ ᾖ ἕτοιμον ἵνα ἐκτελέσῃ πυρά· βλ. καὶ τάσσω (τάσσομαι) πρὸς πυροβόλησιν, mettre en batterie· **προέλκω, προολκή.** § **τάξις** [μεταφ.] (ἀντ. ἀριθμός), numéro, n. m. π. χ. περικόχλια β' τάξεως écrous N° 2. § **τάξις,** ἀντὶ **θέσις,** poste, n. m. π. χ. εἰς τάξιν, chacun à son poste ; βλ. καὶ **θέσις** (poste). § [ναυτ.] **εἰς τάξιν** (πλύσεως), aux postes (de lavage), κέλευσμα διδόμενον ὅπως οἱ ἄνδρες μεταβῶσιν εἰς τὰς θέσεις των πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασίας τινὸς π. χ. τῆς πλύσεως τοῦ καταστρώματος· ‖ **εἰς τάξιν !** (ἀγκυροβολίας), chacun à son poste ! (pour mouillage), κέλευσμα διδόμενον ὅπως μεταβῇ ἕκαστος εἰς τὴν θέσιν του, π.χ. διὰ τὴν ἀγκυροβολίαν. § [ταχτ.] **τάξις κατ' ἀβάκιον,** échiquier ἢ **ἀβακοειδὴς διάταξις,** ordre en échiquier, καλεῖται ἡ διάταξις τῶν στρατευμάτων εἰς δύο γραμμὰς διατετμημένας κατὰ **διαστήματα** καὶ οὕτως ὥστε τὰ τμήματα τῆς δευτέρας γραμμῆς νὰ ὦσιν ἀκριβῶς ὄπισθεν τῶν κενῶν **διαστημάτων** (intervalles) τῆς πρώτης· ‖ [ναυτ.] **κλῖμαξ,** échiquier ; **κατὰ κλίμακα,** en échiquier ou ordre en échiquier, ἐν τῇ ναυ-

τικῇ τακτικῇ καλεῖται οὕτω τάξις τῆς δι' ἱστίων τακτικῆς καθ' ἣν τὰ ἱστιοδρομοῦντα πλοῖα τάσσονται καὶ διοπτεύονται ἐπὶ τῆς ἐγγυτάτης γραμμῆς (sur la ligne du plus près) τοῦ ἀντικειμένου εἰς τοὺς πρόποδας (amures) τῆς ναυτικῆς δυνάμεως τοίχου. § —, arroy, n. m. τακτικὴ διάταξις τῶν στρατευμάτων ἥτις σήμερον καλεῖται τάξις μάχης, ordre de bataille. Ἡ εἰς ἀχρηστίαν περιελθοῦσα λέξις arroy παράγεται ἐκ τῆς λέξεως désarroi (ἀταξία). § τάξις κατ' ἀντιζυγίαν· βλ. ἀντιζυγία. § [τακτ.] τάξις ἰσοδιάστατος, tant plein que vide, ἤτοι τάξις καθ' ἣν τὰ διαστήματα ἴσα εἰσὶ τῷ μετώπῳ τῶν παρατεταγμένων τμημάτων. § τάξις ἀβακοειδής, quinconce (ἐκ τοῦ λατινικοῦ quincunx. παραγόμενον ἐκ τοῦ quinque), ἀβακοειδὴς ἢ πεσσοειδὴς τάξις τῶν στρατευμάτων τῶν ἀρχαίων. Τάξις κατ' ἀβάκιον (ἢ πεσσοειδής, échiquier) καὶ ἐπίρρημα ἀβακοειδῶς (ἢ πεσσοειδῶς)· γενικῶς δὲ quinconce σημαίνει πεσσοειδῆ διάταξιν (ἐπίρ. πεσσοειδῶς), ἤτοι τάξις ἀντικειμένων ἐπὶ πλειοτέρων γραμμῶν οὕτως ὥστε τὰ κέντρα αὐτῶν νὰ σχηματίζωσι μετὰ τῶν τῆς προηγουμένης γραμμῆς κέντρων τῶν ἀντικειμένων γωνίας ἐν σχήματι V. § ἐκτὸς τῶν τάξεων, hors rang ; οἱ μὴ μάχιμοι (στρατιωτικοί). Τὸ σύνολον τῶν μὴ μαχίμων (hommes hors rang) ἐν τινι σώματι ἀποτελεῖ εἰδικήν τινα ὁμάδα, ἥτις καλεῖται διμοιρία μὴ μάχιμος (section hors rang) εἰς τὰ πεζὰ σώματα, καὶ οὐλαμὸς μὴ μάχιμος (peloton hors rang) εἰς τὰ ἔφιππα σώματα καὶ εἰς τὸ πυροβολικόν. § τάξις [ναυτ.] rang, n. m. ἄλλοτε τὰ πλοῖα διηροῦντο εἰς τάξεις ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πυροβόλων των καὶ ὠνομάζοντο πρώτης τάξεως (de premier rang) τὰ φέροντα πλέον τῶν 100 πυροβόλων, δευτέρας τάξεως (second rang) τὰ φέροντα 80 κατ' ἐλάχιστον. καὶ τρίτης τάξεως (troisième rang) τὰ φέροντα 74. § —, rang, n. m. ἡ σειρὰ τῶν βαθμῶν (grades), ἤτοι ἡ τάξις καθ' ἣν προσδιορίζονται οἱ διάφοροι βαθμοί· ‖ σειρὰ ἀρχαιότητος, rang d'ancienneté, εἶνε ἡ τάξις ἣν κατέχουσιν ἐν τῷ βαθμῷ των οἱ ὁμοιόβαθμοι· ‖ τάξις, εως, ἡ (ordre), αἱ τάξεις τοῦ στρατοῦ, rangs de l'armée, ἡ ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσία· ‖ τάξις μάχης, rang de bataille ; τακτικὴ τάξις τῶν στρατευμάτων τασσομένων ἐν παρατάξει ἢ ἐν φάλαγγι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μάχης· ‖ ἡ κατ' ἀνάστημα τάξις, rang de taille, ἤτοι ἡ τοποθέτησις τῶν ἀνδρῶν ἐν τῷ ζυγῷ κατ' ἀνάστημα· ‖ ἀξιωματικὸς ἐκ τῶν τάξεων (τοῦ στρατοῦ), officier sortant du rang, ἤτοι ὑπηρετήσας ἐν τῷ στρατῷ ὡς στρατιώτης καὶ ὑπαξιωματικός, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ ἐκ τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς ἐξερχομένου ἀξιωματικοῦ· ‖ ἡ ἐν παρατάξει προτεραιότης, rang des troupes ; ‖ τάξις προτεραιότητος, rang de préséance ; τὰ πρωτεῖα (préséance). § — [τακτ.] ordre, n. m. ὁ σχηματισμός, formation, n. f. βλ. κατωτέρω τὰς διαφόρους τάξεις τῆς ναυτικῆς τακτικῆς· ‖ ὀργανικὴ τάξις, ordre constitutif, ἤτοι ἡ κατ' ὀργανικὰ τμήματα τάξις (fractions constituées) ; ‖ τάξις μάχης, ordre de bataille; διάταξις (disposition) ἢ σχηματισμὸς (formation) λαμβανόμενος ὑπὸ τοῦ στρατεύματος διὰ τὴν μάχην, ἤτοι τάξις μάχης ἢ δι' ἑλιγμούς, ἤτοι παράταξις (καὶ ῥῆμα παρατάσσω). Τακτικὴ παράταξις, ordre de bataille tactique, εἶνε ἡ ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν κανονισμῶν διαγραφομένη παράταξις, ἤτοι τάξις πρὸς μάχην. Στρατηγικὴ παράταξις, ordre de bataille stratégique, εἶνε ἡ ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ διατασσομένη παράταξις τῶν σωμάτων, ἤτοι τάξις πρὸς μάχην, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀναγνωρίσεων, τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους καὶ διαφόρων ἑτέρων συνθηκῶν· ‖ ἀμυντικὴ τάξις μάχης, ordre de bataille défensif ; ‖ ἐπιθετικὴ τάξις μάχης, ordre de bataille offensif.

Ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν παρατάξεις (ordres de bataille) τῶν στρατευμάτων. Ἀβαθὴς τάξις (ordre mince) σημαίνει ὅτι στράτευμά τι κατέχει μεγάλην ἔκτασιν μετώπου μετὰ μικροῦ βάθους, βαθεῖα δὲ τάξις (ordre profond) εἶνε ἡ ἀντίθετος διάταξις. Κοίλη τάξις (ordre concave) εἶνε ἐκείνη ἐν ᾗ ἀναστέλλουσι τὸ κέντρον (refuser le centre) ἵνα ἐνεργήσωσι κατὰ τῶν πτερύγων (ailes) τοῦ πολεμίου. Ἡ κυρτὴ τάξις (ordre convexe ou rostral) παρομοιάζει τὸ ἔμβολον (coin tactique) τῶν ἀρχαίων. Ἡ λοξὴ τάξις (ordre oblique) συνίσταται εἰς τὸ νὰ συνάψωσι μάχην διὰ τῆς μιᾶς πτέρυγος ἀναστελλομένης τῆς ἑτέρας (βλ. πτέρυξ, aile). Πυκνὴ τάξις (ordre compact ἢ ordre fermé ἢ ordre serré) εἶνε ἐκείνη ἐν ᾗ τὰ στρατεύματα ἑλίσσουσι μετὰ πεπυκνωμένων ζυγῶν. Ἀραιὰ τάξις (ordre dispersé ἢ ordre ouvert) σημαίνει τὴν ἀκροβολιστικὴν τάξιν (ordre en tirailleurs). Ὀρθογώνιος τάξις (ordre en potence) καλεῖται ἡ κατ' ὀρθὴν γωνίαν τάξις δύο τμημάτων στρατοῦ, ἥτις δύναται νὰ ᾖ ὑπόταξις (crochet défensif) ἢ καὶ πρόσταξις (crochet offensif); βλ. λέξεις καὶ καμπή. Τειχοειδὴς ἢ συνεχὴς τάξις (ordre en muraille) καλεῖται ἡ μὴ ἀφίνουσα κενὰ διαστήματα εἰς τὴν γραμμὴν τῆς παρατάξεως. Τάξις κατ' ἀβάκιον (ordre en échiquier, βλ. ἀνωτέρω τάξις κατ' ἀβάκιον (échiquier). Κλιμακωτὴ τάξις (ordre échelonné) βλ. κλιμακωτή· ordre perpendiculaire, βλ. κάθετος (perpendiculaire) καὶ σχηματισμοὶ (formations de combat); ‖ τάξις πορείας, ordre de marche ; κανονικὴ διάταξις λαμβανομένη ὑπὸ τῶν στρατευμάτων κατὰ τὰς πορείας.

Αἱ μονάδες πορείας (unités de marche) καὶ διοικήσεως (ἢ μάχης, commandement ou combat) ἀκολουθοῦνται ὑπὸ τῶν παραπομπῶν μάχης αὐτῶν (trains de combat)· βαδίζουσι δὲ κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κατεπείγοντος τῆς ἀφίξεως αὐτῶν εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης ἐπιβαλλομένην τάξιν.

Αἱ παραπομπαὶ συντάγματος (trains régimentaires) ἀκολουθοῦσι κατὰ μεταβλητὰς ἀποστάσεις, ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τῶν περιστάσεων, τὰς μονάδας εἰς ἃς ἀνήκουσι.

Σχηματίζουσιν ἰδίαν φάλαγγα καὶ δύνανται ἐν ἀνάγκῃ νὰ βαδίσωσιν ἐπὶ διαφόρων ὁδῶν ἐξ ἐκείνων ἃς ἀκολουθοῦσι τὰ στρατεύματα.

Αἱ **ἐφοδιοπομπαὶ** (convois) ἀποτελοῦσι πάντοτε φάλαγγας κεχωρισμένας.

Πρὸς ἐξίσωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν κόπων, αἱ μονάδες διοικήσεως (unités de commandement) καὶ ἐν ταύταις αἱ μονάδες πορείας διαδέχονται ἀλλήλας, ἵνα καταλάβωσι διαδοχικῶς τὰς ἐν τῇ φάλαγγι διαφόρους θέσεις· ‖ κανονικὴ τάξις ἢ κανονικὸς σχηματισμός, ordre normal ; ‖ κανονικὴ τάξις πορείας, ordre normal de marche ; ‖ τάξις ὑπηρεσίας, ordre de service ; ‖ τάξις ἐν παρατάξει, ordre en bataille ; βλ. **παράταξις** (en bataille); ‖ — πρὸς πυροβόλησιν, ordre en batterie ; βλ. ἀνωτέρω καὶ **πυροβόλησις**· ‖ — ἐν φάλαγγι, ordre en colonne ; ‖ ὀργανικὴ τάξις, ordre normal, ὁ κανονικὸς σχηματισμὸς ὁ ὑπὸ τῶν κανονισμῶν διαγραφόμενος· ‖ τακτικὴ τάξις, ordre tactique ; βλ. **σχηματισμοὶ** (formations tactiques). § τάξις, ἡ· ordre, n. m. (tactique navale) ; ἡ κανονικὴ κατὰ πλοῦν ἢ ἀγκυροβολίαν τοποθέτησις τῶν πλοίων ναυτικῆς τινος δυνάμεως, στόλου ἢ μοίρας, πρὸς τὸν σκοπὸν συγκεντρώσεως, ἀποφυγῆς συγκρούσεως καὶ εὐχεροῦς μάχης. Ἡ τάξις καλεῖται **φυσικὴ** (naturel), ὅταν τ' ἀποτελοῦντα αὐτὴν πλοῖα ὦσι τοποθετημένα κατὰ τὴν **φυσικὴν σειρὰν τῶν στολοδρομικῶν ἀριθμῶν** των (numéros d'escadre) ἐκ δεξιῶν πρὸς ἀριστερὰ ἢ ἐκ τῆς κεφαλῆς πρὸς τὴν οὐράν, **ἀντίστροφος** (renversé) δὲ ὅταν τὰ πλοῖα ὦσι τοποθετημένα ἐκ δεξιῶν πρὸς τ' ἀριστερὰ ἢ ἐκ τῆς κεφαλῆς πρὸς τὴν οὐρὰν **ἀντιστρόφως** τῆς φυσικῆς σειρᾶς τῶν στολοδρομικῶν ἀριθμῶν των.

Αἱ τάξεις διακρίνονται προσέτι εἰς ἁπλᾶς (simples) καὶ συνθέτους (composés).

Ἁπλαῖ εἰσιν ἐκεῖναι εἰς ἃς τὰ πλοῖα σχηματίζουσι **μίαν συνεχῆ γραμμήν**, ἤτοι ἡ **γραμμὴ παραγωγῆς** (ligne de file), ἡ **γραμμὴ μετώπου** (ligne de front), ἡ **γραμμὴ διοπτεύσεως** (ligne de relèvement), ἡ **γωνία ἐπὶ δίωξιν** ἢ **ἔμβολον** (angle de chasse), καὶ ἡ **γωνία ἐπὶ φυγὴν** ἢ **κοιλέμβολον** (angle de retraite); βλ. καὶ **ἐμβόλου** τάξις.

Σύνθετοι εἰσὶν ἐκεῖναι εἰς ἃς τὰ πλοῖα σχηματίζουσιν **ὁμάδας** (groupes), ἤτοι ἡ **τάξις παραγωγῆς κατὰ στόλους** ἢ **κατὰ μοίρας** (ordre de file par escadre ou par division), ἡ **τάξις παραγωγῆς κατ' οὐλαμοὺς** (ordre de file par peloton), ἡ **τάξις φάλαγγος κατὰ στόλους** ἢ **κατὰ μοίρας** ordre en colonne par escadre ou par division), ἡ **τάξις μετώπου κατ' οὐλαμοὺς** (ordre de front par peloton), καὶ ἡ **τάξις ἐμβόλου κατ' οὐλαμοὺς** (ordre de chasse par peloton).

Πορεία ἢ **τάξις** πορείας, ordre de marche.

Παράταξις ἢ ἐπὶ μάχην τάξις, ordre de bataille.

Διφαλαγγία, ἡ· ordre de marche sur deux colonnes.

Τριφαλαγγία, ἡ· ordre de marche sur trois colonnes.

Μετωπηδὸν τάξις, ordre de front ; συνώνυμον τοῦ ligne de front.

Ἔμβολον, τό· ordre de chasse; συνώνυμον τοῦ angle de chasse ; βλ. **ἔμβολον**.

Κοιλέμβολον, τό· ordre de retraite ; συνώνυμον τοῦ angle de retraite.

Οὐλαμηδὸν ἢ **κατ' οὐλαμοὺς τάξις**, ordre par pelotons.

Πριονοειδὴς τάξις, ἡ· ordre d'endentement; ἐὰν ἐκ γραμμῆς τινὸς **παραγωγῆς** ἢ **μετώπου** τὰ φέροντα **ἀρτίους** ἢ **περιττοὺς** στολοδρομικοὺς ἀριθμοὺς πλοῖα, ἐξέλθωσι τῆς θέσεως των καὶ τοποθετηθῶσιν ἔναντι τῶν θέσεων ἃς κατεῖχον ἐν τῇ γραμμῇ, θὰ σχηματίσωσι **νέαν γραμμὴν παράλληλον τῆς πρώτης**, ἡ τάξις αὕτη ἐκ δύο παραλλήλων γραμμῶν καλεῖται **πριονοειδής**.

τάπα, ας, ἡ [δημ.], βλ. πῶμα, tampon, n. m. ἐπιστόμιον, bondon [d'un tonneau]; πῶμα, tape, n. f. βύσμα (τῶν ὅπλων), bourre [de fusil]; ‖ [μεταφ.] ἔγινε τάπα, il s'est grisé = ἐμεθύσθη.

ταπεινὰ [δημ. ἐπίρ.], ταπεινῶς.

ταπεινόνω, βλ. **ταπεινῶ**.

ταπεινόνω [διάλ. Οἰνόης], γίνομαι ταπεινός, ἥσυχος, ἀδυνατῶ, γίνομαι ἰσχνός.

ταπεινός, ή, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), κυρίως χαμηλός, χαμηλὰ κείμενος, bas, basse ; ‖ [Ἱππολ.] **ταπεινὸς τὰ πρόσθια**, bas du devant ; ἡ ἱππολογία οὕτως ἀποκαλεῖ τὸν ἵππον, οὗτινος τὸ πρόσθιον τμῆμα τοῦ σώματος φαίνεται χαμηλότερον ἢ τὸ ὀπίσθιον, τὸ ἀκρώμιον δηλονότι κεῖται χαμηλότερον τῶν γλουτῶν. § —, ὁ μὴ ἔχων ἰδέας ὑπερηφάνους, ἀλαζονικάς, humble, adj. ἀντίθ. τῷ ὑπερήφανος, ὑποτεταγμένος, soumis, ise, adj. μετριοπαθής, μετριόφρων, κόσμιος, σεμνός, modeste, adj. [ἐπὶ κακοῦ] χαμερπής, bas, basse, adj. δουλοπρεπής, δουλικός, servile, adj. εὐτελής, ποταπός, vil, e, adj. χαμερπής, rampant, e, adj. ‖ ταπεινὴ κόρη, une fille modeste ; ‖ ταπεινὴ παράκλησις, une humble prière ; ‖ [ἐν ἐπιστολῇ] ταπεινότατος δοῦλος σας, votre très -humble serviteur; ‖ διὰ ταπεινοῦ ἤθους, d'un air soumis ; ‖ ταπεινὴ ψυχή, âme basse ; ‖ ταπεινὸν ψεῦδος, vil mensonge.

ταπεινὸς [διάλ. Οἰνόης], ἰσχνός, ἀδύνατος.

ταπεινοσύνη, ης, ἡ· ἡ ταπεινότης, ταπεινοφροσύνη, τὸ ταπεινοῦσθαι πρό τινος, τὸ εἶνε ταπεινόν, ὑποτεταγμένον, σεμνόν, humilité, n. f. μετριοφροσύνη, μετριότης, σεμνότης, modestie, n. f. § — [ἐπὶ κακοῦ], ἡ χαμέρπεια, bassesse, n. f.

ταπεινότης, ητος, ἡ· βλ. **ταπεινοσύνη**.

ταπεινοφρονῶ (έω), μέλ. ήσω· ταπεινὰ φρονῶ, ἔχω ταπεινὰ (κόσμια, σεμνοπρεπῆ αἰσθήματα), avoir des sentiments humbles ; εἶμαι ταπεινὸς (σεμνός, μετριοπαθής), être humble (; modeste). § — [ἐπὶ κακοῦ] ἔχω χαμερπεῖς, εὐτελεῖς ἰδέας (αἰσθήματα), avoir des idées basses.

ταπεινοφρόνως [ἐπίρ.], μετὰ ταπεινοσύ-

νης, avec humilité ; ταπεινῶς, humblement, adv. σεμνῶς, κοσμίως, μετριοπαθῶς, modestement, adv. § [ἐπὶ κακοῦ] χαμερπῶς, bassement, adv.

ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ ταπεινόφρονος, βλ. **ταπεινοσύνη**, humilité, n. f. modestie, n. f. § — [ἐπὶ κακοῦ] χαμέρπεια, bassesse. n. f.

ταπεινόφρων, ων, ον· ὁ ταπεινὸς εἰς τὰς ἰδέας, ὁ μὴ ἀλαζών, ὁ μὴ ὑπερήφανος, ταπεινός, humble adj. μετριοπαθής, σεμνός, κόσμιος, modeste, adj. βλ. καὶ ταπεινός. § — [ἐπὶ κακοῦ] ὁ χαμερπῆ φρονῶν, bas, basse, adj. ὁ ἔχων χαμερπεῖς, εὐτελεῖς ἰδέας (αἰσθήματα), qui a des idées basses (des sentiments bas).

ταπεινῶ (όω), μέλ. ώσω, κυρίως χαμηλόνω, καταβιβάζω, abaisser ou rabaisser καὶ μεταφ. καταβάλλω τὴν ὑψηλοφροσύνην, ἀλαζονίαν τινός· ὅθεν καταρρίπτω, καταβάλλω, rabattre ; καταβάλλω τὴν ὑψηλοφροσύνην, humilier (ἐξευτελίζω), χαμηλόνω, ἐλαττόνω, déprimer ; ἐξευτελίζω, avilir ; ἐκμηδενίζω, ἐξευτελίζω, ravaler ; || ἐταπεινώθη μέχρι παρακλήσεων, il s'est abaissé à des prières ; || ταπεινῶ τὴν ὀφρῦν τινὸς [μεταφ.], rabattre l'orgueil (la fierté) de quelqu'un ; || ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται [Γρ.], quiconque s'humilie sera exalté ; || τὰ πάθη ταπεινοῦσι τὸν ἄνθρωπον, les passions rabaissent l'homme; || — τὴν ἀξίαν τινός, déprimer le mérite de quelqu'un ; || διὰ νὰ ταπεινώσῃ τὴν ἀξίαν του, pour déprimer son mérite ; || ἡ ἀρετὴ ταπεινοῦται ἀπολογουμένη, la vertu s'avilit à se justifier.

ταπεινῶς [ἐπίρ.], βλ. ταπεινοφρόνως, humblement, adv. modestement, adv. § — [ἐπὶ κακοῦ] χαμερπῶς, bassement, adv.

ταπείνωσις, εως, ἡ· κυρίως ἡ χαμήλωσις, καταβίβασις, abaissement, n. m. βλ. λέξεις. § — [ὑδραυλ.], étiage, n. m, καλεῖται οὕτως ἡ μεγίστη χαμήλωσις τῶν ὑδάτων ποταμῶν· βλ. **ὕδατα** θερινά, eaux d'été. § —, ἐξευτελισμός, humiliation, n. f. abaissement, n. m. avilissement, n. m. βλ. καὶ **ταπεινῶ.**

ταπεινωτικός, ή, όν (λόγος, τρόπος, κτλ.) ὁ ταπείνωσιν ἐμποιῶν, ἐξευτελιστικός, humiliant, e ; abaissant, ante ; avilissant, e.

ταπεινωτικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ταπεινωτικόν, d'une manière humiliante ; χαμερπῶς, bassement, adv.

ταπετσαρία, ας, ἡ [δημ.], tapisserie, n. f. τὰ ποικίλα ἐμπετάσματα τῶν τοίχων· βλ. **περίστρωμα** τῶν τοίχων καὶ **ἐμπέτασμα**

ταπετσιέρης, η, ὁ [δημ.], tapissier, n.m. βλ. **ἐμπεταστής.**

τάπης, ητος, ὁ· tapis, n. m. κοινῶς τὸ **χαλὶ** καὶ **κιλίμι**, εἶδος μαλλίνου ὑφάσματος πρὸς ὑπόστρωσιν ἐπιτηδείου· τάπητες καλοῦνται ἐν εὐρυτέρᾳ μὲν σημασίᾳ ὑφάσματα χρησιμεύοντα ὡς καλύμματα τῶν τοίχων, δαπέδων, τραπεζῶν, διβανίων ἢ κλινῶν, ἐν στενωτέρᾳ δὲ σημασίᾳ καὶ συνήθως τὰ διὰ τὰ δάπεδα προωρισμένα χονδρὰ καὶ ποικιλόχρωμα ὑφάσματα· || τάπητες πολυτελεῖς, des tapis somptueux ou tapis de luxe; || [μεταφ.] θέτω ζήτημα ἐπὶ τοῦ τάπητος, mettre une question sur le tapis ; || — χλόης, un tapis de gazon ; || τάπητες μάλλινοι, tapis en laine.

ταπητοποιός, οῦ, ὁ· κατασκευάζων, ὑφαίνων τάπητας, un ourdisseur de tapis ; βλ. καὶ **ταπητουργός.**

ταπητοστρώνω, μέλ. ώσω· καλύπτω διὰ τάπητος, couvrir d'un tapis (de tapis).

ταπητόστρωτος, ος, ον· κεκαλυμμένος ὑπὸ τάπητος, couvert d'un tapis (de tapis).

ταπητουργεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον ταπήτων, manufacture de tapis (de tapisseries).

ταπητουργέω, μέλ. ήσω, κατασκευάζω τάπητας, fabriquer des tapis.

ταπητουργία, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν τάπητας, art (manufacture: fabrication) de tapis, ἤτοι ἡ κατασκευὴ τῶν ταπήτων.

ταπητουργός, ός, όν· κατασκευαστὴς ταπήτων, fabricant de tapis ; ὁ στημονιστής, ὑφαντής, πλέκτης ταπήτων, ourdisseur de tapis.

ταπί, τὸ [δημ.], βλ. **τάπης.**

τ' ἀπίκουπα [διάλ. Ἠπείρου], πρηνής, πρηνηδόν, ὡς καὶ

τ' ἀπίστομα, τῆς αὐτῆς ἐννοίας· ἐπὶ στόμα. Τανάπαλιν τοῦ **τ' ἀνάσκελα.**

ταπόνω [δημ.], πωματίζω, tamponner ; boucher ; bondonner [un tonneau] ; βλ. καὶ **πῶμα.**

τάρα, ας, ἡ [δημ.] καὶ **ντάρα**, tare, n. f. τὸ ἔλλειμμα, ἡ μείωσις, ἡ ἀπομείωσις, τὸ **ἀπόβαρον**, κοινῶς ἡ φύρα.

τάραγμα, ατος, τὸ καὶ

ταραγμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ ταράσσειν (ἀνακινεῖν, ἀνακατώνειν), action de battre (de brouiller ; de remuer) ; ἡ τάραξις, τὸ κτύπημα, battage, n. m. § [συνεκδ.] ἡ σύγχυσις, ταραχή, agitation, n. f. τίναγμα, τιναγμός, secousse, n. f. ἀνησυχία, σύγχυσις, trouble, n. m. || τὸν ἔπιασε τάραγμα, il fut très agité =ἦτο λίαν τεταραγμένος.

ταράζω, μέλ. άξω· κινῶ, ταράττω, ταράσσω, agiter; κινῶ, remuer; ταράσσω, brouiller ; κτυπῶ, ἀναταράσσω, battre ; || ταράζω αὐγά, battre (fouetter ; brouiller) des œufs. § [οὐδ.] ταράσσομαι, τινάσσομαι, **σπαράσσομαι**, se débattre ; σπαίρω, palpiter ; frétiller. Βλ. σφαδάζω καὶ **ταράττω.**

ταρακτός, ή, όν, δυνάμενος νὰ ταραχθῇ, τεταραγμένος, κτυπητός, battu, e, adj. τεταραγμένος, brouillé, ée, adj. κεκινημένος, remué, ée, adj.

τάρακτρον, ου, τό· γενικῶς ὄργανον εἰς τὸ ταράττειν ἐπιτήδειον, π. χ. σχάλευθρον, κοχλιάριον, χουλιάρα, κτλ. βλ. καὶ **κυκήθρα**, rabot, etc.

ταράλλης, ὁ [διάλ. Καρπάθου]=τὸ τάρακτρον τοῦ γάλακτος.

ταράλλης, ὁ [διάλ. Καρπάθου]=ἀνεμόμυλος διὰ πτερύγων σανιδωτῶν.

ταραμμᾶς [δημ.], τὰ ᾠὰ τῶν ἰχθύων τετα-

ριχευμένα (πεπαστωμένα), œufs de poissons salés.

τάρανδος, ου, ὁ· renne, n. f. εἶδος ἐλάφου, ζῶν εἰς τὰς ἀρκτικὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, Ἀσίας καὶ Ἀμερικῆς. Τὰ κέρατα τῶν ταράνδων φέρουσιν ἄκρα πεπλατυσμένα ἅπερ εἰς τοὺς κατωτάτους κλῶνας ἔχουσι σχῆμα πτύου· ἡ κεφαλὴ εἶνε μακρὰ καὶ χονδρή, οἱ πόδες φέρουσιν ὁπλὰς πλατείας, τὰ δὲ σκέλη εἶνε σχετικῶς βραχέα. Τὰ ζῶα ταῦτα χρησιμεύουσιν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν χωρῶν ἐκείνων ὡς κατοικίδια καὶ ὑποζύγια, παρέχοντα αὐτοῖς γάλα, εὔγευστον κρέας, δέρμα διὰ περιβολὴν κτλ. τρέχουσι δὲ ταχύτατα δι' ὃ καὶ τὰ μεταχειρίζονται διὰ τὴν ἕλξιν ἐλκήθρων ἐπὶ τῶν χιόνων.

ταραξίας, α, ὁ, ἡ· ὁ ταράσσων, ἐπιφέρων ταραχήν, σύγχυσιν, agitateur, n. m. qui agite les masses populaires ; ‖ —, ταραχοποιός, φιλοτάραχος, perturbateur, trice, adj. βλ. καὶ **διαταράκτης.** § ταραξίας, ταραχοποιός, ὁ ἐπιφέρων ταραχήν, θόρυβον, tapageur, euse, adj. § —, brouillon, onne, n. [qui ne fait que brouiller. § —, trouble-fête, n. personne importune qui vient troubler la joie d'une réunion par sa présence ; λέγεται ἐπίσης εἰς τὸ θηλ. cette femme est une trouble-fête. § **ταραξίαι,** οἱ, émissaires secrets ; οὗτοι εἶνε εἶδος κατασκόπων μεταβαίνοντες εἰς ἑτέραν ἐπικράτειαν ὡς ἁπλοῖ ἰδιῶται καὶ διαδίδοντες εἰς τὸ κοινὸν ἐσφαλμένας πληροφορίας.

ταραξικάρδιος, ος, ον· ὁ ταράσσων τὴν καρδίαν, qui trouble le cœur, σπαραξικάρδιος.

τάραξις, εως, ἡ· βλ. **τάραγμα.**

ταράσσω, βλ. **ταράττω.**

ταράτσα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **δῶμα** (terrasse).

ταρατσόνω [δημ.], μέλ. ώσω· κατασκευάζω ἄνδηρον (δῶμα), faire (construire ; former) une terrasse. § [οὐδ. ἐπὶ γῆς] ἰσοπεδῶ καὶ ἀποσκληραίνω, se durcir ; ἀποξηραίνω, se sécher.

ταράττω καὶ **ταράσσω,** μέλ. άξω, ἀνακατόνω, κινέω-ῶ, agiter ; ἀνακινῶ, remuer ; ‖ ταράσσω ὑγρόν τι, remuer (agiter) un liquide ; ‖ — ὠά, battre des œufs ; ‖ ἡ πνοὴ (φύσημα) ταράττει τὸ ὕδωρ, le souffle agite l'eau ; ‖ ὁ ἄνεμος ταράττει τὴν θάλασσαν, le vent agite la mer ; βλ. καὶ **ταράζω.** § —, εἰς ταραχὴν καὶ ἀνησυχίαν φέρω, συγχέω, ἐνοχλῶ, ταράττω, déranger ; συγχίζω, θορυβῶ, ἀνησυχῶ, troubler; παρεμβάλλω προσκόμματα, traverser ; ταράσσω, ἀνακινῶ, agiter ; ἀνησυχῶ, inquiéter; ἀλλοιῶ, μεταβάλλω, altérer; συγχίζω, κάμνω ἄνω κάτω, ἀνατρέπω, bouleverser ; συνταράσσω, συγχίζω, ταράσσω τὰ σχέδια τινός, φέρω εἰς ἀμηχανίαν, déconcerter; **ταράσσω,** συγχίζω, κάμνω τινὰ νὰ χάσῃ τὴν ἀταραξίαν του, décontenancer = faire perdre contenance à quelqu'un ; καὶ **ταράσσομαι,** χάνω τὴν ἀταραξίαν μου, κοινῶς τὰ χάνω, perdre contenance, se décontenancer; ‖ δὲν ἐπεθύμουν νὰ σᾶς ταράξω, (νὰ ταράξω τὴν ἡσυχίαν σας), je ne voudrais pas vous déranger ; ‖ ὁ φόβος ταράττει τὸ λογικόν, la peur trouble la raison ; ‖ ἐταράχθη καὶ δὲν ἠμπόρεσε ν' ἀπαντήσῃ ; il fut troublé (déconcerté) et ne put répondre ; ‖ οὐδὲν δύναται νὰ ταράξῃ τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς του, rien ne peut altérer la sérénité de son âme ; ‖ τίποτε δὲν τὸν ταράττει, il ne s'inquiète de rien ; ‖ μὴ ταράττεσθε, ne vous inquiétez (ne vous troublez) pas ; ‖ τὰ πάθη τὰ ὁποῖα τὸν ἐτάραττον, les passions qui l'agitaient ; ‖ ἡ εἴδησις αὐτὴ μ' ἐτάραξε μεγάλως, cette nouvelle m'a bouleversé ; ‖ τὸ βλέμμα του μ' ἐτάραξε, son regard me fit perdre contenance ; ‖ ἂς ἀπειλῇ, δὲν ταράττομαι, qu'il menace, je m'en bats l'œil ; ‖ ταράσσω τὸν πλακοῦντα, ἢ τὸν σόλον, ἢ τὸ πρωτοχώνευμα, avaler le gâteau, ou la loupe, ou la gueuse [σιδηρουργ.]

ταράφι, τὸ [δημ.], μερίς, ὁμάς, **φατρία,** parti, n. m. clique, n. f.

ταραχή, ῆς, ἡ· θόρυβος, ἀνησυχία, σύγχυσις, τρόμος, trouble, n. m. ἀταξία, désordre, n. m. σύγχυσις, ταραχή, agitation, n. f. ἀνησυχία, inquiétude, n. f. ‖ ἡ ταραχὴ τῆς ψυχῆς του, le trouble de son âme ; ‖ καταστέλλω τὰς ταραχάς, apaiser les troubles ; réprimer les désordres ; ‖ κατέστειλε τὰς ταραχάς, il a réprimé les désordres ; (apaisé, les troubles) ; ‖ δὲν ἔχει πυρετὸν ἀλλ' ὀλίγην ταραχήν, il n'a pas de fièvre, mais un peu d'agitation ; ‖ ἦτο εἰς διαρκῆ ταραχήν, il était dans une inquiétude (agitation) continuelle. § —, θόρυβος, bruit, n. m. θόρυβος, πάταγος, tapage, n. m. ταραχή, θόρυβος, tumulte, n. m. βλ. καὶ θόρυβος· ‖ διατί ὅλη αὐτὴ ἡ ταραχή ; pourquoi tout ce bruit ? ‖ ἤκουσα μεγάλην ταραχὴν εἰς τὸν δρόμον, j'ai entendu un grand tumulte dans la rue ; ‖ ταραχὴ ὄχλου, émeute populaire, στάσις τοῦ ὄχλου, ὀχλαγωγία. § —, agitation, n. f. κίνησις παρατεταμένη καὶ ἀκανόνιστος· ‖ ταραχὴ τῆς θαλάσσης, agitation de la mer ; **θαλασσοταραχή,** ἡ· ‖ —, agitation, n. f. καλεῖται οὕτως ἡ παρατηρουμένη κίνησις ἐν ταῖς λίμναις ἐξ ἀγνώστου αἰτίας, καθὼς καὶ αἱ αἰφνίδιαι μεταβολαὶ τῶν ἐπιπέδων (dénivellations brusques) αἵτινες ἀποδίδονται ἐξ εἰκασίας εἰς ὑπολιμναίους καθέτους τιναγμοὺς ἢ εἰς τοπικὰς καταρρεύσεις (effondrements). § ταραχὴ ψυχική, perturbation, n. f. ἤτοι ταραχή, trouble, n. m. συγκίνησις ψυχική, émotion, n. f. § **ταραχή,** remue-ménage, n. m. λέγεται μεταφ. ἀνησυχίαι προκύπτουσαι ἐξ αἰφνιδίων μεταβολῶν.

ταραχίζω [διάλ. Οἰνόης] προξενῶ ταραχήν, ἐνοχλῶ, πειράζω παθ. **ταραχίσκομαι**= ταράσσομαι, ἐνοχλοῦμαι.

ταραχοποιός, ός, όν· ὁ ταραχάς, ἀνησυχίας ποιῶν, ταραξίας, ὁ προξενῶν ταραχάς, perturbateur, trice, adj. agitateur, trice, adj. faiseur de désordre ; ‖ ταραχοποιὰ στοιχεῖα, éléments de désordre. § —, **ταραξίας,**

θορυβοποιός, brouillon, onne, n. ταραξίας, θορυβοποιός, tapageur, euse, n. [οἰκ.] casseur d'assiettes. § —, βλ. **διαταρακτικός**. § —, **στασιαστικός**, factieux, euse, adj. ἀποτελῶν μέρος βιαίας στάσεως, qui fait parti d'une faction.

τάραχος, ου, ὁ· ἡ ταραχή, ἀνησυχία, σύγχυσις, trouble, n. m. σύγχυσις, ταραχή, agitation, n. f. || ἔπαθε τῶν παθῶν του τὸν τάραχον [φρ.], il a eu beaucoup à souffrir = ὑπέφερε πολλά, il a avalé le calice; || τοῦ ἔψαλλε τῶν παθῶν του τὸν τάραχον, il l'a fort réprimandé=τὸν ἐπέπληξε, il l'a rudoyé [tancé vertement].

ταραχώδης, ης, ες, ὁ μετ' ἀνησυχίας, ταραχῆς συνωδευόμενος, tumultueux, euse, adj. τρικυμιώδης, θυελλώδης, orageux, euse, adj. ταραχοποιός, (ἰατρ.) ταραχώδης, turbulent, e, adj. θορυβώδης, tapageur, euse, adj. || συνεδρίασις ταραχώδης, séance orageuse; || ταραχώδη πνεύματα, esprits turbulents.

ταραχωδῶς [ἐπίρ.], μετ' ἀνησυχίας, ταραχῆς, tumultueusement, adv. ἐν ταραχῇ, en tumulte; μετὰ θορύβου, avec bruit.

ταρέδαις [δημ. ναυτ.] βλ. **ἱστιοθετικά**.

ταρίφα, ἡ [δημ.] tarif, n. m. τὸ τιμολόγιον τῶν ἐμπορευμάτων καὶ ἐν γένει ἡ τιμή, ἀξία, διατίμησις τινός.

ταριχεία, ας, ἡ καὶ

ταρίχευσις, εως, ἡ· ἡ ξήρανσις τῶν ἰχθύων, χρεάτων καὶ τῶν τοιούτων διὰ τοῦ ἅλατος, ἡ πρᾶξις τοῦ ταριχεύειν, action de saler; τὸ ἀλάτισμα, salaison, n. f. § **ταρίχευσις**, ἡ πάστωσις, saumurage, n. m. ἡ διὰ τῆς ἅλμης συντήρησις· ταριχεύω, **ἁλμηρίζω**. § [ἐπὶ πτωμάτων ἰδ.] ἡ [ἐμ]βαλσάμωσις τῶν νεαρῶν πτωμάτων, embaumement, n. m. τὸ βαλσάμωμα. § **ταριχεία** καὶ **ταρίχευσις**, empaillement, n. m. τὸ γεμίζειν τὰ νεκρὰ ζῶα δι' ἀχύρου· βλ. **ζωοταριχεία** καὶ **ταριχεύω**.

ταριχευτής, οῦ, ὁ, θηλ. **ταριχεύτρια**· ἀλατιστής, ἀλατίζων, ταριχεύων, saleur, euse, n. § —, βαλσαμωτής, βαλσαμόνων, embaumeur, euse, n. § **ταριχευτής**, empailleur, euse, n. ὁ ταριχεύων πτηνὰ ἢ ζῶα (**ζωοταριχευτής**).

ταριχευτός, ή, όν (ταριχεύω) τεταριχευμένος, ἀλατισμένος, ἐξηραμένος δι' ἅλατος, salé, ée, adj. (δι' ἅλμης) sauré, ée, adj.

ταριχεύω, μέλ. εύσω, ἀποξηραίνω διὰ τοῦ ἅλατος, ἢ διὰ τοῦ καπνοῦ, ἰχθεῖς, χρέατα καὶ τὰ τοιαῦτα, (δι' ἅλατος) saler; (δι' ἅλμης) saumurer; (καὶ ἀποξηραίνω διὰ τοῦ καπνοῦ) saurer ou saurir; «χρέας ἢ ἰχθὺν διατηρῶ, ὥστε νὰ μὴ πάσχῃ ἀπὸ σήψεως, δι' ἅλμης ἢ ἀποξηράνσεως εἰς τὸν ἀέρα ἢ τὸν καπνόν. Ἡρ. 2, 27». § **ταριχεύω**, ἀνθρώπου νεκρὸν σῶμα ἢ ζώου διαφυλάττω ἀπὸ τῆς σήψεως διὰ τεχνητῆς κατασκευῆς, δι' ἀρωμάτων, διὰ βαλσάμων (Ἡρ. 2, 66 καὶ 88), βαλσαμόνω, embaumer. Τὴν σήμερον ἡ ἰατρικὴ ταρίχευσις γίνεται δι' ἀντισηπτικῶν μέσων· || ἐταρίχευσαν τὸν νεκρόν, on a embaumé le corps. § **ταριχεύω**, empailler, ἀφαιρῶ τὰς σάρκας, συναρμόζω τὸ πτηνὸν ἢ ζῶον καὶ παραγεμίζω αὐτὸ δι' ἀχύρου· βλ. καὶ **ζωοταριχεία**.

ταρίχη, ης, ἡ· conserve, n. f. κοινῶς ἡ **κονσέρβα**, πᾶσα συντηρητὴ τροφὴ ἐντὸς κυτίου ἑρμητικῶς κεκλεισμένου· || — κρέατος, λαχανικῶν, ὀπωρῶν, κτλ., concerve de viande, de légumes, de fruits.

ταρναρίζουμη [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἐπὶ δένδρου εὑρισκόμενος σείομαι· βλ. **ταρνανίζω**.

ταρνανίζω [διάλ. Ἠπείρου], κινῶ τινὰ ἐπὶ αἰώρας καθήμενον, ἰδίως βρέφος ἐν τῷ λίκνῳ, ὅθεν κλονέω τινά· μέσ. **ταρνανίζομαι,=κλονοῦμαι, σείομαι**.

τάρπη, ης, ἡ· **ταρπός**, οῦ, ὁ, manne, n.m. κάλαθος λύγινος (d'osier) ἐπιμήκης (ἔχων μεγαλείτερον μῆκος παρὰ πλάτος).

ταρρός, οῦ, ὁ· βλ. **ταρσός**.

τάρρωμα, ατος, τό· βλ. **τάρσωμα**.

ταρσαλγία, ας, ἡ (ταρσὸς καὶ ἄλγος, tarse et douleur), tarsalgie, n. f. ἢ **ὀστεαρθρῖτις**, ιδος, ἡ· συνώνυμα pied plat, valgus douloureux des adolescents ἢ λειτουργικὴ ἀνικανότης τοῦ μακροῦ περονιαίου, πάθησις τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας χαρακτηριζομένη διὰ χωλότητος καὶ ἀλγηδόνων καὶ αἰσθήματος κοπώσεως κατὰ τὸν ἄκρον πόδα καὶ τὴν κνήμην, ἰδίᾳ δὲ διὰ παραμορφώσεως τοῦ ποδὸς ἐκτρεπομένου μονίμως πρὸς τὰ ἐκτὸς καὶ πλαγίως· τὰ συμπτώματα ταῦτα, πλὴν τῆς ῥαιβοποδίας, ἐλλείπουσι κατὰ τὴν ἀκινησίαν καὶ μόνον κατὰ τὴν ὀρθίαν στάσιν καὶ βάδισιν τοῦ ἀρρώστου ἀναφαίνονται· ἡ θεραπεία ἔγκειται εἰς τὴν ἀνάπαυσιν, εἰς τὸ φέρειν ὑψηλὰ ταχούνια καὶ εἰς ὀρθοπεδωτικὰ μηχανήματα.

ταρσανᾶς, ὁ [δημ.], βλ. **ναύσταθμος**, arsenal, n. m.

ταρσεκτομή, ῆς, ἡ [χειρουρ.], tarsectomie, n.f. χειρουργικὴ ἐργασία συνισταμένη εἰς τὴν δι' ἐκτομῆς ὁλικὴν ἢ μερικὴν ἀφαίρεσιν τῶν ὀστῶν τοῦ ταρσοῦ.

ταρσικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταρσόν, tarsal, ale, aux, adj. || ἄρθρον ταρσικόν, article tarsal; || [ἀνατομ.] **ταρσικός**, tarsien, enne, adj. ἀνήκων εἰς τὸν ταρσόν, qui appartient au tarse.

ταρσο-μετατάρσιος, α, ον· tarso-métatarsien, enne, adj. ὁ ἀφορῶν τὸν ταρσὸν καὶ τὸ μετατάρσιον· || ἄρθρωσις ταρσομετατάρσιος, articulation tarsométatarsienne.

ταρσορραφή, ῆς, ἡ· tarsorraphie, n. f. ἐγχείρησις ὀφθαλμικὴ πρὸς στένωσιν τῆς σχισμῆς τῶν βλεφάρων ἐν περιπτώσει παραλύσεως τοῦ σφιγκτῆρος, ἤτοι ῥαφὴ τῶν ἰνωδῶν χόνδρων ἢ ταρσῶν τῶν βλεφάρων, suture des cartilages (tarses) des paupières; λέγουσιν ἐπίσης βλεφαρορραφὴ (blépharorraphie).

ταρσός, οῦ, ὁ· πᾶσα εὐρεῖα ἐπιφάνεια, ὅθεν ταρσὸς τοῦ ποδός, **la plante du pied**, τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων καὶ τῆς πτέρνης μέρος, **coude-pied ou cou-de-pied, n. m.** § [ἀνατομ.] **ταρσός**, tarse, n. m. ὁ ταρσὸς τοῦ ποδός εἶνε τὸ ἀντίστοιχον τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς (carpe); τὸ κάτω μέρος τοῦ ποδὸς τὸ

περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς κνήμης (jambe) καὶ τοῦ μεταταρσίου (métatarse). Τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ ἄκρου τοῦ ποδός, τὸ ἀμέσως μετὰ τὴν κνήμην. Περιλαμβάνει ἑπτὰ ὀστάρια: τὸν ἀστράγαλον, ὅστις ἀρθροῦται πρὸς τὰ ὀστᾶ τῆς κνήμης, τὴν πτέρναν ἥτις ἀποτελεῖ τὴν ὀπισθίαν βάσιν τοῦ πέλματος τοῦ ποδὸς καὶ πέντε ἄλλα μικρότερα ἅτινα ὡς ἐκ τοῦ σχήματος αὐτῶν ἐκλήθησαν κυβοειδές, σκαφοειδὲς καὶ τρία σφηνοειδῆ. § — [ἱππολ.], tarse, n. m. ou jarret, n. m. (βλ. **ἵππος**, cheval, 64, 65, 66 καὶ 67). Καλεῖται οὕτως ἡ ἄρθρωσις ἡ ἀποτελουμένη ἐκ τῆς συναρμογῆς τοῦ ὀστοῦ τῆς κνήμης καὶ τοῦ μεταταρσίου εἰς τὰ ὀπίσθια ἄκρα. Ὁ ταρσὸς ἀποτελεῖται ἐκ δύο σειρῶν ὀσταρίων ὑπερκειμένων· εἰς τὸν ἵππον οὗτος δέον νὰ ἦνε εὐρὺς καὶ ξηρός, λίαν δὲ ἰσχυρός· ‖ ἀκροτάρσιον, pli du jarret. § **ταρσός**, tarse, n. m. Ἐν τῇ ὀφθαλμολογίᾳ καλεῖται εἷς τῶν συνιστώντων τὰ βλέφαρα ἱστῶν, ὁ **ἰνώδης χόνδρος** (cartilage) ὁ καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ ἀποτελῶν· λήγουσιν οἱ ταρσοὶ πρὸς τὴν βλεφαρικὴν σχισμὴν διὰ παχέος χείλους βαθμηδὸν συγχεόμενοι πρὸς τὴν περιτονίαν τοῦ ὀφθαλμικοῦ κόγχου καθ' ὃ σημεῖον γίνεται ἡ πρόσφυσις τοῦ τένοντος τοῦ ἀνυψωτῆρος. § **ταρσὸς** (ἢ **πτερόν**) τῆς κώπης, palette de rame, κοινῶς ἡ πλάτη τοῦ κουπιοῦ, βλ. καὶ **κώπη**· συνώνυμα τῆς πλάτης, πτεροῦ ἢ ταρσοῦ (τῆς κώπης) εἶνε, pale (n. f.) d'aviron; pelle d'aviron ἢ palée d'aviron; Ὀνομ. Πολυδεύκους Α. 90. «Τῆς δὲ κώπης τὸ μὲν οὗ λαμβάνονται οἱ ναῦται, **ἐγχειρίδιον**, τὸ δὲ μέσον **οὐρίαχος**, τὸ δὲ τελευταῖον **πτερὰ** καὶ **ταρσοὶ** κωπῶν»· ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται καὶ **πλάτη** (pelle d'aviron ou plat d'aviron). § **ταρσός**, ὁ ἢ (ἀττ.) **ταρρός**, ὁ· claie ou claye, n. f. ἤτοι **πλέγμα** ἐκ κλάδων, ἐκ σύρματος (ὁπότε καλεῖται **πλέγμα**), ἐκ καλάμων (**καλαμωτή**), κτλ. Καλεῖται **ταρσός**, ἐπίπεδος ἐπιφάνεια κατασκευαζομένη δι' ἐμπλεκομένων κλάδων ἐπὶ πασσάλων· οὗτος προσλαμβάνει τὰς διαστάσεις τῆς ἐπενδυθησομένης ἐπιφανείας, ὅταν τὸ **τάρσωμα** (clayonnage) ἐκτελῆται ἐπιτοπίως, συνήθως δὲ τὰς διαστάσεις ὀρθογωνίου 2 μέτρων μήκους ἐπὶ 0μ.,80 μέχρι 1μ.,20 ὕψους, ἐὰν ὁ **ταρσὸς** (claie) κατασκευάζηται ἐκ τῶν προτέρων. Πρὸς τοῦτο τοποθετοῦσι κατὰ μῆκος τεταμένου νήματος, 6 πασσάλους ἀπέχοντας κατὰ 0μ.,40 μεταξύ των ἐμπήγοντες αὐτοὺς κατὰ 0μ.,15 ἐντὸς τοῦ ἐδάφους. Ἅμα τὸ **τάρσωμα** (clayonnage) φθάσῃ τὸ ἐπιθυμητὸν ὕψος προσδένουσι τοὺς ἄνω κλάδους διὰ λύγων. Οἱ **ταρσοὶ** χρησιμεύουσι διὰ τὰς **ἐπενδύσεις τῶν κλίσεων** (revêtements des talus); βλ. **ἐπένδυσις**· ‖ πλέγμα σιδηροῦν, claie en fer; ‖ πλέγμα οἰσύϊνον, claie en osier, ἤτοι ἀπὸ οἰσύαν (osier), ἀπὸ λύγον (λυγαριά).

τάρσωμα, ατος, τὸ καὶ ἀττικῶς **τάρρωμα**, clayonnage, n.m. ἡ κατασκευὴ **ταρσῶν** (claies), **πλέγμα**, τό· **καλαμωτή**, ἡ· καλεῖται **τάρσωμα** ἐργασία (καθὼς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας) σκοποῦσα τὴν ὑποστήριξιν γαιῶν ὀρύγματός τινός, **χάνδακος** (tranchée) ἢ **ἐπιχωματώσεως** (remblai), ἄνευ τῆς ὁποίας αἱ γαῖαι ἤθελον καταρρεύσει ἵνα ἐπανακτήσωσι τὴν **φυσικὴν αὐτῶν κλίσιν** (talus naturel); ἡ ἐργασία αὕτη συνίσταται εἰς τὴν ἐμπλοκὴν ἢ παράπλευρον τοποθέτησιν εὐλυγίστων ῥάβδων ἢ **κλάδων** (branches) πέριξ **πασσάλων** (piquets); βλ. καὶ **ἐπένδυσις** (revêtement). Διὰ ταρσώματος κατασκευάζουσι τοὺς **κοφίνους** (gabions). § **τάρσωμα**, fascinage, n. m. ἔργα ἐκτελούμενα διὰ **κλάδων δένδρου** (branchage), π. χ. διὰ **φακέλλων** (fascines), **ταρσῶν** (claies), **κοφίνων** (gabions), ἀναλόγως ὅθεν τοῦ πράγματος καλεῖται **φακέλωμα**, ατος, τό· **τάρσωμα**, ατος, τὸ (clayonnage), **κοφίνωμα** (gabionnade) καὶ γενικῶς **ἐπένδυμα** ἢ καὶ **ἐπένδυσις** (τῶν κλίσεων) (revêtement). Κατ' ἐπέκτασιν **φακέλλωμα**, fascinage καλεῖται γενικώτερον πᾶν **ἐπένδυμα** (revêtement).

τάρσωμα, ατος, τό· masque en fer, σιδηροῦν τι πλέγμα χρησιμεῦον ὡς σκεῦος τῶν πυροτεχνουργῶν.

τάρταλα, τὰ [διάλ. Καρπάθου], τὰ πωλούμενα ἢ ἀπολαμβανόμενα εἰς εὐτελεστάτην τιμήν.

ταρτανίζω [δημ.], βλ. **ταντανίζω**.

ταρτάρειος, α, ον· εἰς τὸν τάρταρον ἀνήκων, δεινός, φρικώδης, tartaréen, enne, adj.

ταρταρίζω [διάλ. Οἰνόης], τρέμω ἀπὸ τὸ πολὺ πάχος), σπαρταρῶ, καταλαμβάνομαι ὑπὸ σπασμωδικῶν κλονήσεων.

τάρταρον, ου, τό· tartre, n. m. ἡ **τρύξ**, **τρυγεία**· βλ. λέξιν.

τάρταρος, ου, ὁ· tartare, n. m. (Ὁμ. καὶ Ἡσ.) ὁ ὑπὸ τὴν γῆν κατώτατος καὶ σκοτεινότατος τόπος ἀπέχων αὐτῆς τοσοῦτον, ὅσον αὕτη ἀπεῖχε τοῦ Οὐρανοῦ, εἰς ὃν ἐπέμποντο αἱ ψυχαὶ τῶν καταδικαζομένων ἀδίκων καὶ ἀσεβῶν πρὸς αἰωνίαν βάσανον καὶ ὅπου πρότερον εὑρίσκοντο κεκλεισμένοι οἱ Ἑκατόγχειρες καὶ Κύκλωπες, εἶτα δὲ καὶ οἱ Τιτᾶνες ἀφοῦ ἐνικήθησαν ὑπὸ τοῦ Διός. Ὅθεν τὸ βαθύτατον ὑπὸ τὴν γῆν μέρος στερούμενον φωτὸς καὶ θερμότητος (Ἰλιάς)· (ἐκ τοῦ ταρτάρου παράγουσιν οἱ ἀρχαῖοι τὸ ταρταρίζειν=σφόδρα ῥιγοῦν, κοινῶς τὴν σήμερον **τουρτουρίζω**)· ‖ [πληθ.] εἰς τὰ τάρταρα τῆς γῆς, aux sombres profondeurs (aux entrailles) de la terre.

ταρτουφισμός, οῦ, ὁ [ξεν.], tartuferie, n. f. ὁ χαρακτήρ, ἡ πρᾶξις τοῦ ταρτούφου, caractère, action de tartufe; ὅθεν ἡ **ὑποκρισία**, hypocrisie, n. f.

ταρτοῦφος, ου, ὁ, ἡ [ξεν.], tartufe, n. m. μεταφ. λέγεται ὁ **ὑποκριτής**, hypocrite, n.

τάρφιον, ου, τό· βλ. **ποάνθραξ** (tourbe).

τάς, ἄρθρον, αἰτ. τοῦ θηλ. ἡ· les = τάς, τούς, τά.

τάσι, τὸ [δημ.], κύπελλον, ἰδίως **μετάλλινον** καὶ **εὐρύστομον**, gobelet, n. m. **ποτήριον ἀνοικτόν**, coupe, n. f. ‖ τάσι τῆς ζυγαριᾶς, bassin de balance; βλ. **πλάστιγξ**. § [μουσ. ὀργ.] κύμβαλον, cymbale, n. m. βλ. λέξιν.

τάσις, εως, ἡ· ἔκτασις, τέντωσις, tension, n. f. § [συνήθ. μεταφ.] ἡ ῥοπή, τὸ τείνειν εἴς τι, tendance, n. f. κλίσις, διάθεσις, propension, n. f. (=penchant); [συνεκδ.] κλίσις πρός τι, penchant, n. m. ἡ κλίσις, inclination, n. f. ‖ τάσις ὑλιστική, tendance matérialiste; ‖ ἔχει τάσιν εἰς τὰ γράμματα, il a de l'inclination pour les lettres; ‖ τάσις πρὸς τὸ καλόν, τὸ κακόν, propension au bien, au mal; ‖ [ἐμπορ.] τάσις (πρὸς ὕψωσιν), tendance, n. f. ou disposition, n. f. (διάθεσις)· ‖ τάσις (πρὸς κερδοσκοπίαν), disposition, n. f. (=διάθεσις)· ‖ ἡ τάσις εἶνε μικρά, σταθερά, la tendance est faible, ferme. § [μεταφ.] τάσις, ῥοπή, propension, n. f. φυσικὴ τάσις τῶν σωμάτων (ἕλξις) πρὸς ἕτερόν τι σῶμα ἢ πρὸς σημεῖόν τι. § [φυσ.] **ἐν τάσει,** montage en série, εἶνε τρόπος συνδεσμολογίας, βλ. καὶ **ἕνωσις** (accouplement). § **τάσις ἠλεκτρική,** tension électrique; ὁ ἠλεκτρισμὸς ὁ ἐπισεσωρευμένος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἑνὸς σώματος τείνει πάντοτε νὰ ἐκφύγῃ ἐξ αὐτῆς ἕνεκα τῆς ἀμοιβαίας ὤσεως τῶν μορίων τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥευστοῦ, κρατεῖται δὲ μόνον ὑπὸ τῆς ἀντιστάσεως τοῦ περιβάλλοντος ξηροῦ ἀέρος· ἡ προσπάθεια αὕτη τοῦ ἠλεκτρικοῦ νὰ ἐκφεύγῃ ἐκ τῶν σωμάτων καλεῖται τάσις ἠλεκτρική. Ἡ τάσις γίνεται ἐπὶ τοσούτῳ μεῖζον, ὅσῳ αὐξάνεται ἡ ποσότης τοῦ ἐπὶ τοῦ σώματος ἠλεκτρισμοῦ· διὸ ἅμα τὸ ποσὸν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ὑπερβῇ ὡρισμένον ὅριον, δὲν δύναται πλέον ὁ ἀὴρ νὰ ὑπερνικήσῃ τὴν μεγάλην αὐτοῦ τάσιν καὶ τότε ἡ περίσσεια τοῦ ἠλεκτρισμοῦ διαχέεται εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν. § **τάσις ἀερίων** [φυσ.], tension, n. f. εἶνε μία ἐκ τῶν μᾶλλον χαρακτηριστικῶν ἰδιοτήτων τῶν ἀερίων, τουτέστιν ἡ ἰδιότης ἣν ἔχουσι ταῦτα νὰ ἐπεκτείνωνται καὶ νὰ καταλαμβάνωσι διηνεκῶς μείζονα ὄγκον, ἐφ' ὅσον ἐξωτερικὴ δύναμις δὲν ἐμποδίζει τὴν τοιαύτην ἐπέκτασιν.

τάσσω, βλ. τάττω· ‖ **τάσσω πρὸς πυροβόλησιν** ἐπὶ τῶν ὀχυρωμάτων, mettre en batterie (ἢ mettre la pièce dehors), ἐν δὲ τῷ ναυτικῷ ἐπὶ τῶν πυροβόλων τῶν πλοίων καλεῖται **προέλκω,** ἡ δὲ πρᾶξις **προολκὴ** (mise en batterie, **τάξις πρὸς πυροβόλησιν**), ἤτοι προάγω τὸ πυροβόλον ἐν τῷ **φατνώματι** (embrassure) ἢ τῇ **θυρίδι** (sabord) διὰ τὴν πυροβόλησιν· βλ. **τάξις** πρὸς πυροβόλησιν καὶ προέλκω (ἀντ. τῷ εἰσέλκω)· ‖ τάσσομαι πρὸς πυροβόλησιν, entrer en position [τακτ.], ἡ δὲ πρᾶξις καλεῖται τάξις πρὸς πυροβόλησιν (mise en batterie); βλ. καὶ **τάξις.** § [τακτ.], **τάττω** ἢ **τάσσω,** μέλ. ἄξω, ranger, διαθέτω στράτευμά τι καθ' ὡρισμένην τινὰ **τάξιν** (ordre)· ‖ **παρατάττω** ἢ **παρατάσσω** (τάσσω πρὸς μάχην), ranger en bataille, σχηματίζω στράτευμά τι εἰς **παράταξιν** (εἰς τάξιν **μάχης,** ordre de bataille)· ‖ ranger une troupe derrière une autre, **ἐπιτάττω·** τάσσω στράτευμά τι ὄπισθεν ἑτέρου (Αἰλιανοῦ καὶ Ἀρριανοῦ τακτική)· ‖ — τὰ ἰσχία τοῦ **ἵππου** (μετατοπίζω), ranger les hanches du cheval; ‖ τάσσομαι ὀρθῶς, faire front; βλ. καὶ **μέτωπον**· ‖ — **ἀθρόως,** masser; π. χ. τάσσω ἀθρόως τὰ τάγματα, **masser** =ἀθρόα τάξις, en masse; ‖ — **κλιμακηδὸν** ἢ κλιμακοῦψῶς, étager (disposer par étage); ‖ — κλιμακηδὸν στρατεύματα, échelonner; βλ. καὶ **κλιμακωτὴ** τάξις.

τάτα [διάλ. Ἠπείρου], προσφώνησις πατρὸς ἢ ἀνδρὸς ἐν γένει ὑπὸ βρέφους· βλ. **τατᾶς.**

τάταλον, τὸ [δημ. Καρπάθου], τὸ κατάψυχρον καὶ πεπηγὸς ὕδωρ.

τατᾶς, ὁ [διάλ. Καρπάθου], ὁ ἀνάδοχος.

τατᾶς, ὁ [νηπιακῶς], ὁ πατήρ, ὁ πάπας, papa, n. m.

τάτουλας, ὁ [δημ. φυτ.], herbe du diable; pomme épineuse.

τάττω καὶ **τάσσω,** μέλ. ἄξω, παθ. ἀόρ. ἐτάχθην, παθ. παρακ. τέταγμαι· τοποθετῶ τί που, placer; τοποθετῶ εἰς θέσιν τινά, poster; προορίζω διά, διορίζω εἰς θέσιν τινά, préposer à; (βλ. **τάσσω**)· ‖ ὅπου ἕκαστος **ἐτάχθη,** au poste assigné à chacun; ἕκαστος εἰς τὴν θέσιν του, chacun à son poste; ‖ **ἐτάχθη** εἰς διεύθυνσιν τῶν ἔργων, il fut préposé à la direction des travaux. § τάσσω, τάσσομαι πρός τι μέρος, τακτοποιῶ, θέτω **ἐν τάξει,** ranger; arranger; βάλλω, κατατάσσω εἴς τινα κλάσιν, τοποθετῶ κατὰ κλάσεις, classer; διαθέτω ἐν τάξει, disposer; ‖ **ἐτάχθη μεθ' ὑμῶν,** il s'est rangé de notre côté; ‖ τάσσομαι μεθ' ὑμῶν, je me range avec vous, je suis d'accord avec vous; ‖ τεταγμένοι ἐπὶ δύο σειρῶν (στοίχων), rangés sur deux rangs. § —, (προσ)διορίζω, fixer; διατάσσω, ordonner; κανονίζω, διατάσσω, statuer; ‖ μεγάλας οἱ νόμοι (πρὸς τοῦτο) τάσσουσι τιμωρίας, les lois fixent (pour ce fait) des châtiments terribles; ‖ οὕτως ὁ νόμος τάσσει, telles sont les dispositions de la loi, ἤτοι τοιαῦται εἰσὶν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου· ‖ τεταγμένη ἡμέρα, jour fixé.

ταῦ, taf, βλ. ἐν ἀρχῇ Τ. § —, βλ. ἡμίσταυρος, té, n. m.

ταῦλα, ἡ [δημ.], πρόσκλησις εἰς δεῖπνον, τὸ τραπέζι, «τὸν ἔχει ταῦλα» ἤτοι τὸν ἔχει προσκαλέσει εἰς δεῖπνον.

ταῦλα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], τράπεζα, κυρίως ἐπὶ γάμων καὶ πανηγύρεων.

ταυλαμπᾶς [δημ.], βλ. **ταβλαμπᾶς.**

ταυλομάνδηλον, τὸ [διάλ. Καρπάθου], τὸ τραπεζομάνδηλον.

ταυλαρᾶς, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἀκμαῖος, σφριγῶν καὶ ῥωμαλέος.

ταυραντῶ καὶ **ταυραντίζω** [διάλ. Ἠπείρου], ἐγκαρτερῶ, ὑπομένω, ἀντέχω, βαστῶ.

ταυρίδιον, ου, τό· μικρὸς ταῦρος, petit taureau.

ταυρικός, ή, όν· ταύριος, α, ον, εἰς ταῦρον ἀνήκων, de taureau, taurique, adj.

ταυροειδής, ής, ές, ὅμοιος ταύρῳ, semblable à un taureau=ταυρόμορφος.

ταυροκέφαλος, ος, ον· ἔχων κεφαλὴν ταύρου, à tête de taureau.

ταυρομαχία, ας, ἡ· πάλη (μάχη) ἐναν-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τίον ταύρων, combat (; course) de taureau; tauromachie, n. f.

ταυρομαχικός, ή, όν· tauromachique, adj. ἀφορῶν τὰς ταυρομαχίας.

ταυρομάχος, ου, ὁ· ὁ παλαιὼν, μαχόμενος ἐναντίον τῶν ταύρων, qui combat les taureaux; toréador, n. m. toréro, n. m. (Ἱσπανιστί).

ταυροπρόσωπος, ος, ον· ὁ ἔχων πρόσωπον ταύρου, à figure de taureau.

ταυρομαχῶ (έω), μέλ. ήσω, παλαίω, μάχομαι πρὸς ταύρους, combattre les taureaux.

ταῦρος, ου, ὁ· ὁ ἄρρην, ἀρσενικός, ὁ πρὸς ὀχείαν ἐπιτήδειος βοῦς, taureau, n. m. ἔνορχος βοῦς, ἀρσενικὸν βῶδι μὴ εὐνουχισμένον· || νέος ταῦρος, taurillon, n. m. § —, taureau, n. m. ὁ ἀστερισμὸς τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, la constellation du taureau.

ταὐτά, κατὰ συναλοιφὴν ἀντὶ τὰ αὐτά· les mêmes.

ταῦτα (ἀντων.), βλ. **οὗτος.**

ταὐτίζω, μέλ. ίσω, ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ποιῶ, εἰς ἓν τάσσω, identifier; [γραμμ.] ἐπαναλαμβάνω διὰ ταὐτολογίας, κατὰ πλεονασμόν, repéter par tautologie, par pléonasme=ταυτολογικῶς ὁμιλῶ (βλ. **ταυτολογῶ**)· || [κατ' ἐπέκ.] συγχέω, confondre.

ταὐτισμός, οῦ, ὁ· ἡ ταὐτότης, τὸ ταὐτὸν ποιεῖν, identification, n. f.

ταὐτὸ καὶ **ταὐτόν,** ἀντὶ **τὸ αὐτό,** ἓν καὶ τὸ **αὐτὸ** (tauto), le même; de même.

ταὐτόαιμος, ος, ον· ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ αἷμα, de même sang, ἤτοι συγγενὴς **ἐξ** αἵματος.

ταὐτοβουλία, ας, ἡ· ὁμοία, ἡ αὐτὴ θέλησις, conformité de volonté; κοινὴ θέλησις, volonté commune.

ταὐτογνωμονῶ (έω), μέλ. ήσω, τῆς αὐτῆς εἰμι γνώμης (αἰσθήματος), avoir la même opinion (le même sentiment).

ταὐτογραμματικός, ή, όν· tautogrammatique, adj. λέγεται ἐπὶ στίχων ἢ ποιημάτων ἀποτελουμένων ἐκ λέξεων ἀρχομένων ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ γράμματος.

ταὐτόγραμμος, ος, ον· tautogramme, adj. λέγεται ἐπὶ στίχου ἢ ποιήματος, οὗτινος ὅλαι αἱ λέξεις ἄρχονται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ γράμματος· || [οὐδ. οὐσ.] **ταὐτόγραμμον,** τό, tautogramme, n. m. ποίημα οὗτινος ὅλαι αἱ λέξεις ἄρχονται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ γράμματος.

ταὐτόγραφος, ος, ον· ὁ συγχρόνως γραφόμενος, ὁ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον γεγραμμένος, de même teneur; πανόμοιος, ἀπαράλλακτος, identique, adj.

ταὐτολεξία, ας, ἡ καὶ

ταὐτολογία, ας, ἡ· τοῦ ἤδη ῥηθέντος ἐπανάληψις, redite, n. f. ἡ ἐπανάληψις, répétition, n. f. [ῥητορ.] tautologie, n. f. ἐπανάληψις τῶν αὐτῶν ἰδεῶν κατὰ διαφόρους τρόπους (βλ. καὶ **πλεονασμός,** pléonasme), ἡ παλιλλογία, rabâchage, n.m. ἐλάττωμα τῆς ἐπαναλήψεως τῶν λεχθέντων, rabâcherie, n. f. ἐπανάληψις τῶν αὐτῶν λόγων, ἐπανάληψις κουραστικὴ καὶ ἀνωφελὴς τῶν λεχθέντων.

ταὐτολογικός, ή, όν· tautologique, adj. ἀφορῶν τὴν ταὐτολογίαν· || ἠχὼ ταὐτολογική, écho tautologique, ἠχὼ ἐπαναλαμβάνουσα ἀκριβῶς τοὺς ἤχους.

ταὐτολογικῶς [ἐπίρ.] ἐκ ταὐτολογίας, par tautologie, ou en faisant une tautologie.

ταὐτολόγος, ος, ον, ὁ τὸ αὐτὸ λέγων, ὁ ἐπαναλαμβάνων ὃ καὶ πρότερον εἶπεν, qui se répète; rabâcheur, euse, adj. ὁ παλίλλογος· || **ταὐτόλογος,** ὁ κάμνων ταὐτολογίαν, qui fait une tautologie.

ταὐτολογῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐπαναλαμβάνω τὰ ῥηθέντα, répéter la même chose; χρῶμαι ταὐτολογιῶν, user de redites; ταὐτολογῶ, rabâcher; ἐπανέρχομαι συχνάκις καὶ ἀνωφελῶς ἐπὶ τῶν λεχθέντων· || **ταὐτολογῶ** [ῥητ.] faire une tautologie.

ταὐτοπάθεια, ας, ἡ· τὸ αὐτὸ ὑποφέρειν, τὸ αὐτὸ πάθος, même affection (souffrance); ἡ αὐτὴ τύχη, même sort; τὸ αὐτὸ **αἴσθημα,** ἡ αὐτὴ αἴσθησις, même sensation

ταὐτοπαθής, ής, ές· ὁ ταὐτὰ πάσχων, αἰσθανόμενος, affecté de même, ayant les mêmes souffrances; εἰς τὴν αὐτὴν ὑποκείμενος τύχην, ayant le même sort.

ταὐτοπροσωπία, ας, ἡ· [γραμμ.], ταὐτότης τοῦ προσώπου, identité de personne; κοινὸν ὑποκείμενον, communauté de sujet.

ταὐτοπρόσωπος, ος, ον· ὁ ὢν τοῦ αὐτοῦ προσώπου, étant de la même personne; ἔχων τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον, ayant le même sujet.

ταὐτός, ή, όν· ὁ αὐτός, le (la) même.

ταὐτοσήμαντος, ος, ον, καὶ

ταὐτόσημος, ος, ον· τὸ αὐτὸ ἢ ὅμοιον σημαίνων, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν σημασίαν (τὴν αὐτὴν ἔννοιαν), qui a la même signification (; le même sens); ἰσοδύναμος, équivalent, e, adj. § [ἐν.] πανόμοιος, ἀπαράλλακτος, identique, adj.

ταὐτότης, ητος, ἡ· τὸ ἔχειν τὴν ὕλην ἢ κατ' εἶδος ἢ κατ' ἀριθμὸν καὶ τὴν οὐσίαν μίαν (Ἀριστ. ἠθ. 8, 12 ἀντίθ. τῷ ἑτερότης), ταὐτότης, identité, n. f. [γραμμ.] ἡ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἐπανάληψις, répétition, n. f.

ταὐτοφωνία, ας, ἡ· τὸ τὴν αὐτὴν ἔχων φωνήν, τὸν αὐτὸν ἦχον, identité de voix (de son). § **ταὐτοφωνία,** ας, ἡ [γραμμ.], tautophonie, n. f. δυσάρεστος ἐπανάληψις τῶν αὐτῶν ἤχων, τῶν αὐτῶν συλλαβῶν ἢ γραμμάτων.

ταὐτοφωνικός, ή, όν· tautophonique, adj. ἀφορῶν τὴν ταὐτοφωνίαν.

ταὐτόφωνος, ος, ον· ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν φωνήν, τὸν αὐτὸν ἦχον, qui a la même voix (le même son). § ταὐτόφωνος, tautophonique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν ταὐτοφωνίαν.

ταὐτοχρονισμός, οῦ, ὁ [μουσ.], tautochronisme, n.m. ἡ ἰσότης τῆς διαρκείας, égalité de la durée, ἤτοι τὸ **ἰσόχρονον** τῶν γινομένων· λέγουσι συνήθως **ἰσοχρονισμός,** (isochronisme).

ταὐτόχρονος, ος, ον· ὁ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γινόμενος, συμβαίνων, simultané, ée, adj. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **ταὐτόχρονον,** la simultanéité. § **ταὐτόχρονος** ος, ον· tautochrone, adj.

ὁ ἐκτελούμενος εἰς ἴσα χρονικὰ διαστήματα· || κινήσεις ταὐτόχρονοι, mouvements tautochrones; || ταλαντεύσεις (ἀναλικνίσεις) ταὐτόχρονοι, oscillations tautochrones ; || συνηθέστερον λέγουσιν **ἰσόχρονος** (isochrone). § [γεωμ.] καμπύλη ταὐτοχρονοῦσα, courbe tautochrone ; λέγεται οὕτως ἡ κυκλοειδὴς (cycloïde).

ταὐτοχρόνως [ἐπίρ.], simultanément, adv. κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, en même temps; κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν, au même instant ; || —, à la fois, ἐκτέλεσις ἐργασίας κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν.

ταὐτώνυμος, ος, ον· ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ ἢ ὅμοιον ὄνομα, de même nom.

ταφεῖον, ου, τὸ καὶ ταφεών, ῶνος, τόπος ἔνθα εἰσὶν οἱ τάφοι, τὰ μνημεῖα τῶν νεκρῶν, τόπος ταφῆς, lieu de sépulture ; τὸ νεκροταφεῖον, cimetière, n. m.

ταφετὰς καὶ ταφτάς, ὁ [ξεν.], λεπτότατον μεταξωτὸν ὕφασμα, taffetas, n.m. || — ἐστιλβωμένος, taffetas lustré.

ταφή, ῆς, ἡ, κοινῶς τὸ θάψιμον, ὁ ἐνταφιασμός, enterrement, n. m. ἡ ταφή, sépulture, n. f. Ἡ ταφὴ τῶν νεκρῶν ἀνέκαθεν εἶνε παρὰ τοῖς ὁπωσδήποτε πεπολιτισμένοις λαοῖς ἀντικείμενον μεγίστης προσοχῆς, καθόσον κατ' αὐτὴν τοῦτο μὲν δηλοῦται ἅπαξ ἔτι ἡ ἀγάπη τῶν οἰκείων καὶ φίλων πρὸς τὸν τεθνεῶτα, τοῦτο δὲ ἡ πίστις εἰς τὴν καὶ πέραν τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς βίου διατήρησιν τῆς προσωπικῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου· βλ. καὶ **ἐνταφιασμός.**

τάφος, ου, ὁ· tombeau, n. m. ou tombe, n. f. τὸ μέρος ἐν ᾧ κατετίθετο ἡ ἐν κάλπῃ ἢ κίστῃ ἐγκεκλεισμένη τέφρα ἢ τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ, ὁ καὶ σήμερον τάφος καλούμενος. Ὁ τάφος ἐσημειοῦτο πάντοτε δι' ὑψώματος, καθ' ὅσον ἐσωρεύοντο ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἐσκαμμένα χώματα σχηματίζοντα λοφίσκον· βλ. **τύμβος** καὶ **μνῆμα** (μνημεῖον). Τὴν σήμερον τάφος (tombe), λέγεται ὁ χθαμαλὸς καὶ ἀπέριττος τάφος, οἷος ὁ τῶν πενήτων· tombeau (= **τύμβος**), λέγεται ὁ διαπρέπων διὰ τῶν ἀρχιτεκτονικῶν καὶ γλυπτικῶν κοσμημάτων, ὁποῖοι εἶνε οἱ τάφοι τῶν πλουσίων· sépulcre, καλοῦνται μόνον οἱ τάφοι τῶν ἀρχαίων, εἶνε δὲ μνημεῖον προωρισμένον διὰ τὴν ταφὴν ἑνὸς ἢ πλειοτέρων νεκρῶν, monument consacré à la sépulture d'un ou de plusieurs morts. [Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται μόνον εἰς τὸ σύντονον ὕφος· π. χ. les pyramides d'Égypte, qui ne sont que des sépulcres...] || ὁ ἅγιος Τάφος, le saint Sépulcre ; || ὁ τάφος τοῦ Δαυΐδ, le sépulcre de David ; || ἔχει τὸ ἕνα πόδι του εἰς τὸν τάφον [φρ.], il a un pied dans la fosse (dans la tombe) ; || αὐτὸ θὰ τὸν πάγῃ εἰς τὸν τάφον, cela le ménera au tombeau ; || μέχρι τάφου, jusqu'à la mort ; jusqu'au tombeau.

τάφρευσις, εως, ἡ· τὸ σκάπτειν τάφρον, action de creuser un fossé.

ταφρεύω, μέλ. εύσω· σκάπτω τάφρον, creuser un fossé.

τάφρος, ου, ἡ· ὁ σκαπτόμενος χάνδαξ, fossé, n. m. τὸ ὄρυγμα, tranchée, n. f. βλ. καὶ χάνδαξ. § τάφρος [ὀχυρ.], fossé, n. m. ἐκχωμάτωσις ἐκτελουμένη ἔμπροσθεν τοῦ **προπετάσματος** (parapet) τῶν ὀχυρωμάτων ἵν' ἀποτελέσῃ τὸ **ἐμπόδιον** (obstacle). Ἡ τάφρος καλεῖται **ὄρυγμα** (tranchée) ὅταν κεῖται ὄπισθεν τοῦ προπετάσματος, ὁπότε δὲν χρησιμεύει ὡς **ἐμπόδιον** (obstacle) ; βλ. καὶ **χαράκωμα.**

Ἡ ἐξωτερικὴ τάφρος δέον ν' ἀποτελῇ **ἐμπόδιον** (obstacle) δυσυπέρβατον, ὅπερ ἀπαιτεῖ πλάτος 4 μέτρων τοὐλάχιστον εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος καὶ βάθος κατ' ἐλάχιστον 1 μ., 90. Δέον πρὸς τούτοις νὰ παρέχῃ τὰς διὰ τὸ προπέτασμα ἀναγκαίας γαίας, ἡ δὲ **κατατομὴ** (profil) προσδιορίζεται εἰς τὰ **χαρακώματα τοῦ πεδίου** (retranchements de campagne) οὕτως ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἰσότης μεταξὺ τῶν ἐκχωματώσεων καὶ ἐπιχωματώσεων.

Εἰς τὴν **τειχιστικὴν** (fortification permanente), ἡ τάφρος δέον νὰ ᾖ πλατυτέρα καὶ βαθυτέρα, ἵν' ἀποτελέσῃ σπουδαῖον ἐμπόδιον κατὰ τῆς διὰ κλιμάκων ἀναβάσεως ἐπὶ τοῦ τείχους, ἀφ' ἑτέρου δὲ δέον νὰ καλύπτῃ τὸν κρημνόν, ἵνα μὴ οὗτος καταστρέφεται ὑπὸ τῆς ἐπισκηπτικῆς βολῆς Τάφροι 8 - 12 μέτρων πλάτους, ἐπὶ 6 - 8 μ. βάθους εἰσὶ κατάλληλοι πρὸς τοῦτο· βλ. καὶ **ἀμάρα** (rigole).

Ἐν τῇ τάφρῳ διακρίνουσι, 1) τὸν **κρημνὸν** (l'escarpe); 2) τὸν **ἀντίκρημνον** (la contrescarpe), 3) τὸν **πυθμένα** (le fond) καὶ 4) τὸ **ἄνω πλάτος** (le haut ou partie supérieure) ; (βλ. καὶ **λιθένδυτον,** pérés).

Ὑπάρχουσι **τάφροι ἄνυδροι** (fossés secs) καὶ **τάφροι ἔνυδροι** (fossés pleins d'eau ou fossés inondés), αἱ τελευταῖαι εἰσὶ προτιμώτεραι ὁσάκις δύνανται νὰ τηρήσωσιν ἐν αὐταῖς βάθος ὕδατος 2 τοὐλάχιστον μέτρων, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει κατασκευάζονται πλατύτεραι καὶ ἀβαθέστεραι· || ἐσωτερικὸν χεῖλος τῆς τάφρου, bord intérieur du fossé ; || ἐξωτερικὸν χεῖλος τῆς τάφρου, bord extérieur du fossé; βλ. σχῆμα εἰς **κατατομὴν** (profil) καὶ **κατῶρυξ.** § — [ἱππευτ.], broock, n,m. τάφρος πλήρης ὕδατος 2 μ. πλάτους, ἧς προηγεῖται φυσικὸν ὑψηλὸν κώλυμα, ὡς πρόχωμα.

ταφτὰς [ξεν.], βλ. **ταφετάς.**

τάχα [τε] [ἐπίρ.], κατὰ τὸ φαινόμενον, en apparence ; φαινομενικῶς, apparemment ; ὡς ἐὰν ἤθελέ τις εἴπῃ, νομίσῃ, on dirait que ; **ἄραγε,** ὡς ἐάν, comme si ; βλ. καὶ **δῆθεν** ; || ἤθελε τάχα νὰ φύγῃ, il avait l'air (il faisait semblant) de vouloir partir ; || τάχα δὲν τὸ ξεύρει, comme s'il ne le savait pas. § τάχα [ἐρωτημ.], est-ce que [par hasard] ? || νὰ ἦνε τάχα ἀλήθεια ; serait-il vrai ; || διατί τάχα ; quelle en serait la raison? ἤτοι ποῖος ὁ λόγος.

τάχατες [διάλ. Κύμης], τάχα, ἴσως, ἄραγε «τάχατες δὲν ἤμανε καὶ γὼ υἱὸς δὲν ἤμουν παλληκάρι.»

ταχειὰ [δημ. ἐπίρ.], ἀντὶ ταχύ γε, βλ. **ἐπαύριον** (demain).

ταχεόμετρον, ου, τό· tachéomètre, n. m. ὄργανον τοπογραφικὸν ἐπιτρέπον τὴν ταχεῖαν

χωροστάθμισιν [νὰ μὴ συγχέηται μὲ τὸ **ταχύμετρον**].

ταχέως [ἐπίρ. τοῦ ταχύς], ὡς τάχιον, γρήγορα, vite, adv. ταχέως, d'une manière prompte, promptement, adv. d'une manière preste, prestement, adv. ἐν τάχει, à la hâte; avec rapidité, rapidement, adv. ‖ [καὶ τὰ τρία ἀντίθετα τῷ **βραδέως**, lentement]; ‖ ἔρχομαι ταχέως, venir promptement; ‖ κάμνω τι ταχέως, faire promptement; ‖ ἀπομακρύνεσθαι ταχέως, s'éloigner prestement; ‖ ὁμιλεῖ πολὺ ταχέως, il parle très vite (trop vite); ‖ [ἡ διαφθορὰ] μεταδίδεται ταχέως, la corruption se communique promptement; ‖ αἱ ἡμέραι παρήρχοντο ταχέως, les jours s'écoulaient rapidement. § —, ὅσον οὔπω, ἐντὸς ὀλίγου, sous peu; μετ' οὐ πολύ, bientôt, adv. ἐν τάχει, ὅσον οὔπω, incessamment, adv. ‖ ταχέως θὰ πεισθῆτε, ὅτι, vous serez bientôt convaincu, que. § [συγκρ. καὶ ὑπερθ.] βλ. **τάχιον, τάχιστα**. § — [ναυτ.] (μεταφ.), main sur main, κοινῶς χέρι χέρι· βλ. καὶ **παραχειρίζω**.

ταχίνι, τὸ [ξεν.] ἐκπίεσμα, ἀποπίεσμα τοῦ ἐλαίου τοῦ σησάμου, marc d'huile de sésame.

ταχινός, ή, όν· βλ. **ταχυνός**.

τάχιον [ἐπίρ.] καὶ θᾶττον, συγκρ. τοῦ ταχύς, ταχύτερον, plus vite; plus tôt, adv. (=de meilleure heure); ‖ τάχιον (θᾶττον) ἢ βράδιον, tôt ou tard.

τάχιστα [ἐπίρ.], ὑπερθ. τοῦ ταχύς, ταχύτατα, bien vite; ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον, le plus vite [possible]; τὸ ταχύτερον, au plus tôt; ‖ ὅσον (ὅ,τι) τάχιστα, le plus tôt possible.

τάχιστος, η, ον· ὑπερθ. τοῦ ταχύς, τὸ ταχύτερον, le plus vite; τὸ πλέον ἐσπευσμένον (ταχύ), le plus accéléré. § λίαν ταχύς, très vite; très prompt.

ταχόμετρον, ου, τό· βλ. **ταχύμετρον**.

τάχος, ους, τό· τὸ ταχέως ποιεῖν τι, ἡ δρομαία κίνησις τῶν ποδῶν, ἡ **ταχύτης**, vitesse, n. f. promptitude, n. f. rapidité, n. f. [ἀντίθετον τῷ βραδύτης, lenteur]; ‖ ἐν τάχει, ταχέως, vite; promptement, adv. ἐν τάχει, à la hâte; en toute hâte; ἐσπευσμένως, précipitamment, adv. ‖ ὅσον τάχος, au plus tôt possible. § [ἱππευτ.] τάχος, βλ. **καλπασμός**, galop, n. m.

ταχοῦμαι καὶ ταχῶ [διάλ. Οἰνόης], ἐπιθυμῶ, ἀγαπῶ νὰ φάγω τι.

ταχταρίζω [διάλ. Ἠπείρου], χορεύω διὰ τῶν χειρῶν μου τὸ βρέφος.

ταχὺ [ἐπίρ.] (οὐδ. τοῦ ταχύς), ταχέως, ταχειά, ταχύ γε, [συνήθ. ἐνάρθρ.] τὸ ταχύ, le matin; τὴν ἐπαύριον πρωΐαν, demain matin; ‖ ἂν ἔλθῃ τὸ ταχύ, s'il vient demain matin; ‖ ταχὺ ταχύ, de bon (de grand) matin= λίαν πρωΐ.

ταχυὰ [δημ. ἐπίρ.], βλ. **ταχειά**.

ταχυάλωτος, ος, ον· εὐάλωτος, ταχέως, εὐκόλως ἁλωθῆναι δυνάμενος, facile à prendre.

ταχυβάμων, ων, ον καὶ

ταχυβάτης, ου, ὁ· ὁ ταχέως βαίνων, βαδίζων, à la marche rapide.

ταχυβόλον, ου, τό· canon à tir rapide; τὸ ταχέως βάλλον πυροβόλον· βλ. **πυροβόλον** καὶ εἰς **παράρτημα** λεξικοῦ (τελευταῖον τεῦχος) τὴν λέξιν **ταχυβόλον**.

ταχυβόλος, ος, ον· ὁ ταχέως βάλλων, à tir rapide.

ταχύβουλος, ος, ον· ὁ ταχέως βουλευόμενος, ἀποφασίζων τι, aux résolutions promptes.

ταχύγλωσσος, ος, ον· ὁ ὁμιλῶν ταχέως, qui parle vite.

ταχυγραφία, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ γράφειν ταχέως, art d'écrire; ταχεῖα γραφή, écriture rapide; tachyhraphie, n. f. art d'écrire rapidement au moyen de signes d'abréviation. τὸ ταχέως γράφειν διὰ συγκεκομμένων σημείων· σήμερον λέγουσι μᾶλλον **στενογραφία** (sténographie).

ταχυγραφικός, ή, όν· tachygraphique, adj. ἀφορῶν τὴν ταχυγραφίαν ἢ τὸν ταχυγράφον· ‖ σύστημα ταχυγραφικόν, système tachygraphique. Σήμερον λέγουσι **στενογραφικὸς** (sténographique).

ταχυγραφικῶς [ἐπίρ.] tachygraphiquement, adv. διὰ τῆς ταχυγραφίας. Σήμερον λέγουσι **στενογραφικῶς** (sténographiquement).

ταχυγράφος, ος, ον, ὁ γράφων ταχέως, qui écrit vite (rapidement); tachygraphe, n.m. ὁ γράφων ταχέως τῇ βοηθείᾳ συγκεκομμένων σημείων. Σήμερον λέγουσι **στενογράφος** (sténographe); ‖ ὁ ἀντιγραφεὺς αὐτὸς εἶνε ταχυγράφος, ce copiste a la main vite.

ταχυγραφῶ (έω), μέλ. ήσω, γράφω ταχέως, écrire vite (rapidement).

ταχυδακτυλουργία, ας, ἡ· prestidigitation, n. f. ἡ τέχνη τοῦ ποιεῖν παιγνίδια τινὰ διὰ τῆς ἐπιτηδειότητος τῶν χειρῶν, δι' ἀπάτης, κτλ. escamotage, n. m. εἶνε ἡ τέχνη τοῦ ἐξαφανίζειν ἀντικείμενόν τι χωρὶς νὰ ἀντιληφθῶσι τοῦτο οἱ θεαταί· καὶ τέλος jonglerie, n. f. εἶνε κυρίως ἡ ἐπιτηδειότης εἰς τὰς χεῖρας καὶ τὸ παίζειν μὲ μαχαίρας, σφαίρας καὶ τὰ τοιαῦτα, ὅθεν **ταχυδακτυλουργία** εἶνε παίγνιον ταχύτητος (τῶν χειρῶν), tour d'adresse ou de passe-passe, n. m.

ταχυδακτυλουργικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν ταχυδακτυλουργίαν, de prestidigitation; prestidigitatoire, adj. d'escamotage; τοῦ ταχυδακτυλουργοῦ, d'escamoteur.

ταχυδακτυλουργικῶς [ἐπίρ.], διὰ ταχυδακτυλουργίας, par escamotage; ὡς ταχυδακτυλουργός, en prestidigitateur, ἤτοι διὰ κτυπήματος τῆς μαγικῆς ῥάβδου, par un coup de baguette.

ταχυδακτυλουργός, οῦ, ὁ· θαυματοποιός, ὁ κάμνων ταχυδακτυλουργίας, prestidigitateur, n. m. escamoteur, n. m. καὶ jongleur, n. m. κυρίως ὁ παίζων μὲ μαχαίρας, μὲ σφαίρας, κτλ. βλ. **ταχυδακτυλουργία**.

ταχυδακτυλουργῶ (έω), μέλ. ήσω· escamoter; [νεολ.] prestidigiter; βλ. **ταχυδακτυλουργία**.

ταχυδρομεῖον, ου, τό· δημοσία ὑπηρεσία

σκοπούσα τὴν μεταβίβασιν ἐπιστολῶν, χρημάτων, ἐφημερίδων, κτλ. poste, n.f. Ἐπίσης ταχυδρομεῖον, courrier, n. m. λέγεται τὸ σύνολον τῶν ἐπιστολῶν ἃς λαμβάνουσιν ἢ ἀποστέλλουσι διὰ τοῦ ταχυδρομείου (par la poste); ἐπίσης **ταχυδρομεῖον**, courrier, n. m. λέγεται καὶ ἡ ὑπηρεσία ἢ ὁ τρόπος τῆς ἀποστολῆς τῶν ἐπιστολῶν· || φέρω ἐπιστολὴν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, porter une lettre à la poste; || οἱ διανομεῖς τοῦ ταχυδρομείου, les facteurs de la poste; || τὸ ταχυδρομεῖον ἦλθε, la poste est arrivée; || μενέτω ἐν τῷ ταχυδρομείῳ (ἐπὶ ἐπιστολῶν), poste restante; || || ἔχω νὰ κάμω ταχυδρομεῖον ἀπόψε, j'ai à écrire (à faire) mon courrier ce soir; || τὸ ταχυδρομεῖον τῶν Ἰνδιῶν, le courrier (la malle) des Indes; || ἀπαντῶ μὲ πρῶτον ταχυδρομεῖον, répondre par le retour du courrier; || διὰ τοῦ προσεχοῦς ταχυδρομείου, par retour du courrier, ἤτοι διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ ταχυδρομείου· || εὐαρεστήθητε νὰ μᾶς εἴπητε διὰ τοῦ προσεχοῦς ταχυδρομείου τί ὀφείλομεν νὰ πράξωμεν, veuillez nous dire par retour du courrier ce que nous devons faire; || τὸ προσεχὲς ταχυδρομεῖον, ἀτμόπλοιον, θὰ σᾶς φέρῃ τὸ τιμολόγιον, le prochain courrier (bateau à vapeur) vous portera la facture. § —, [bureau de] poste, n. f. hôtel des postes, τὸ ἵδρυμα ἔνθα ἐγκαθίσταται ἡ δημοσία ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία· || ἀνταλλακτήρια ταχυδρομεῖα, bureaux d'échange.

ταχυδρομίζω, μέλ. ίσω· πέμπω ταχυδρομικῶς, envoyer par la poste.

ταχυδρομικός, ή, όν· τοῦ ταχυδρομείου, de poste; ἀφορῶν τὸ ταχυδρομεῖον, postal, ale, aux, adj. || ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία, service postal; service des postes; || ταχυδρομικὸν ἀτμόπλοιον (πλοῖον), paquebot, n. m. ou bateau poste, n. m. χρησιμεῦον διὰ τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν· || — χάρτης, papier à lettres; || ταχυδρομικὰ [ἐνν. τέλη], frais de poste; le port [de lettres] ἢ droits de poste ἢ taxe postale, ἤτοι τὰ κόμιστρα τῶν ἐπιστολῶν, κτλ. || ταχυδρομικὸν δελτάριον, carte postale; || ταχυδρομικὴ σύμβασις, convention postale; || ταχυδρομικὴ ἕνωσις, union postale; || ταχυδρομικὸν δέμα, colis postal, πληθ. colis postaux; || τὰ ταχυδρομικὰ τοῦ δέματος ἐπληρώθησαν, le paquet a été affranchi; || **ταχυδρομικὸς ἵππος**, mallier ou brancardier, ἐφ' οὗ κυρίως ἱππεύει ὁ ὁδηγός, ἢ καὶ ἁπλῶς ὁ μονόζυγος ἵππος τῆς ταχυδρομικῆς ἁμάξης.

ταχυδρομικῶς [ἐπίρ.], διὰ τοῦ ταχυδρομείου, par la poste. § **ταχυδρομικῶς**, postalement, adv. ὑπὸ ταχυδρομικὴν ἔποψιν, au point de vue postale.

ταχυδρόμος, ος, ον· ὁ ταχέως τρέχων, qui court vite. § —, χρησιμεύων ἢ ἀφορῶν τὸ ταχυδρομεῖον, courrier, n, m. ἤτοι τὰς ἐπιστολάς, κτλ. || —, courrier, n. m. στρατιώτης μεταφέρων ταχυδρομεῖον ἢ ἐπίσημα ἔγγραφα· ὅταν ἦνε ἔφιππος λέγεται estafette, n. f. || ἔκτακτος ταχυδρόμος, exprès, n. m. § [ἐνν.] ὁ διανομεὺς τοῦ ταχυδρομείου, facteur, n. m. § ταχυδρόμος ἅμαξα, malle-poste, n. f. καλεῖται οὕτως ἐν τοῖς σιδηροδρόμοις τὸ ὄχημα τὸ μεταφέρον τοὺς ταχυδρομικοὺς σάκκους· ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ὀχήματος ὑπάρχει γραμματοκιβώτιον καὶ ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος.

ταχυεργής, ής, ὲς καὶ

ταχυεργός, ός, όν· ὁ ταχέως ἐργαζόμενος, prompt à agir; ὁ ταχέως γινόμενος, prompt à faire.

ταχυκίνητος, ος, ον· ὁ κινούμενος ταχέως, qui se meut rapidement; ταχύς, prompt, e, adj. ταχύς, εὐκίνητος, agile, adj.

ταχυμαθής, ής, ές· ὁ ταχέως, εὐκόλως μανθάνων, ἐννοῶν, ἀντιλαμβανόμενος, ὁ μανθάνων τι ταχέως, qui apprend vite (rapidement).

ταχύμετρον, ου, τὸ [μηχ.], tachymètre (ki) n. m. ὄργανον ἐν εἴδει ὡρολογίου προωρισμένον διὰ τὴν ἔνδειξιν τῶν καθ' ἑκάστην στιγμὴν στροφῶν μηχανῆς τινὸς καὶ ἐνεργοῦν δυνάμει τῆς ἐπὶ τοῦ ἄξονος τῆς μηχανῆς ἀναπτυσσομένης κεντρόφυγος δυνάμεως. Τὰ ταχύμετρα χρησιμοποιοῦνται ἐπὶ μηχανῶν ὧν ὁ ἀριθμὸς τῶν στροφῶν εἶνε μέγας, π. χ. εἰς τὰς ἠλεκτρομηχανάς, τὰς μηχανὰς τῶν ναυχλαστροβόλων σκαφῶν, κτλ. καὶ ἐν γένει εἰς καταμετρήσεις ταχυτήτων καὶ καταμετρήσεις ταχύτητος ῥείθρων [νὰ μὴ συγχέηται **μὲ τὸ ταχεόμετρον**, tachéomètre].

ταχυνὰ [διάλ. Ἠπείρ.], βλ. **σύνταχα.**

ταχυνεύω [διάλ. Ἠπείρου], ἄρχομαι ἔργου τινὸς λίαν πρωΐ.

ταχυνή, ῆς, ἡ [δημ.], ἡ **πρωΐα**, matin, n. m. ἡ διάρκεια τῆς πρωΐας μέχρι τῆς μεσημβρίας, matinée, n. f.

ταχυνός, ή, ὸν [δημ.], ὁ ταχέως ἐρχόμενος, **πρωϊνός**, matinal, ale, adj.

ταχύνω, μέλ, υνῶ, θὰ ταχύνω, ταχέως ἢ βιαστικὰ ποιῶ τι, ὅθεν σπεύδω, βιάζομαι, hâter, presser; ἐπιταχύνω, accélérer; ἐπισπεύδω, précipiter; || ταχύνω τὸ βῆμα, hâter (presser) le pas; || — τὴν κίνησιν, accélérer le mouvement. § [οὐδ.] βιάζομαι, ἐπιταχύνω, ἐπισπεύδω, se hâter; se presser; βιάζομαι, προθυμοποιοῦμαι, s'empresser; ἐπιταχύνω, se dépêcher.

ταχύπηκτος, ος, ον· ὁ ταχέως πηγνύμενος (πηγνύω), qui se congèle rapidement; βλ. καὶ πῆξις (prise).

ταχυπιεστήριον, ου, τό· μηχανικὸν πιεστήριον, presse mécanique; τὸ μηχάνημα, machine, n. f.

ταχυπλοΐα, ας, ἡ· ταχεῖα πλεῦσις, navigation rapide; ἡ ταχύτης τῆς πορείας (πλοίου), rapidité de marche.

ταχύπλους, ῥους, ουν· ὁ πλέων ταχέως, qui navigue rapidement; [ἐπὶ πλοίου ἰδίως] bon marcheur; (προχειμ. περὶ ἱστιοφόρου) bon voilier; ἀντίθετ. τοῦ βραδύπλουν.

ταχυποδία, ας, ἡ· ταχύτης τῶν ποδῶν, ταχύτης ὁδοιπορίας, rapidité de marche, ταχύτης, vitesse, n. f. εὐκινησία (ποδῶν), agilité, n. f.

ταχυπορία, ας, ἡ· ταχεῖα πορεία (ἐσπευσμένη), marche rapide (accélérée).

ταχύπορος ἄμαξα, τὸ λεωφορεῖον, diligence, n. f.

ταχυπορῶ (έω), μέλ. ήσω· βαδίζω ταχέως, marcher rapidement (vite).

ταχύπους, ους, ουν, ὠκύπους, γοργόπους, ὁ ταχὺς τοὺς πόδας, qui a le pied rapide ; ὁ ἐλαφρῶς καὶ ταχέως βαδίζων, léger à la course ; ταχύς, prompt, e, adj. εὐκίνητος, agile ou leste, adj.

ταχύπτερος, ος, ον, ὁ ταχὺς τὰ πτερὰ (ὁ ταχεῖαν τὴν πτῆσιν ἔχων), qui a les ailes rapides (le vol rapide) ; ὁ ταχέως πετῶν, qui vole rapidement.

ταχύπυρον, τό· τό· τὸ ταχυβόλον, βλ. **πυροβόλον.**

ταχύς, εῖα, ύ (ὠκύς), συνήθως ἐπὶ ταχύτητος ἐν τῷ πορεύεσθαι ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων, γρήγορος, vite, adj. βιαστικός, pressé, ée, adj. ἐπιταχυνόμενος, accéléré, ée, adj. ταχύς, rapide, adj. ou prompt, e, adj. ταχύς, γοργός, véloce, adj. ‖ ταχεῖα κίνησις, mouvement vite (rapide) ; ‖ βῆμα ταχύ, pas accéléré ; ὅπερ ἐστὶν ὁ βάδην βηματισμός· βλ. **ῥυθμός**· ‖ ταχεῖα ἀπάντησις, prompte réponse ; ‖ ταχεῖα ἁμαξοστοιχία, train rapide ; ‖ — σφυγμός, pouls accéléré (vite); ‖ — ὡς ἀστραπή, rapide comme l'éclair. § —, ἐνεργητικός, diligent, e, adj. actif, ive, adj. expéditif, ive, adj. prompt, e, adj. preste ; ‖ εἶνε πολὺ ταχὺς εἰς ὅ,τι κάμνει, il est très prompt dans tout ce qu'il fait ; ‖ — τεχνίτης, ouvrier diligent.

ταχύσκαπτον, ου, τό· βλ. **ὄρυγμα** καλυπτήριον, tranchée abri ; ‖ — πυροβολικοῦ, βλ. **προπέτασμα**· ‖ ταχύσκαπτον, βλ. **διατομή**, (coupure).

ταχύτης, ύτητος, ἡ· τὸ βαίνειν ταχέως, ἡ ἐν τῷ τρέχειν ἢ ἐνεργεῖν τι γρηγοράδα, vitesse, n. f. promptitude, n. f. ταχύτης, εὐκινησία, prestesse, n. f. ταχύτης διελεύσεως χρόνου ἢ ῥοῆς, rapidité, n. f. ταχεῖα ἐκτέλεσις, ὠκυποδία, ὠκύτης, célérité, n. f. γοργότης, vélocité, n. f. ταχύτης, σπουδή, diligence, n. f. ‖ ἡ ταχύτης τοῦ ἤχου, la vitesse du son ; ‖ ἡ ταχύτης τοῦ χρόνου, la rapidité du temps ; ‖ ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ ἀπαιτεῖ ταχύτητα, cette affaire demande de la célérité (de la promptitude) ; ‖ — ῥείθρου (ἢ ῥεύματος), rapidité d'un courant d'eau ; βλ. **ῥεῖθρον**· ‖ ταχύτης πλοίου [ναυτ.], air ἢ aire ἢ erre, n. m. vitesse du navire ; ‖ avoir de l'aire, σημαίνει τὸ νὰ ἔχῃ τι ταχύτητα. § ταχύτης, ἡ [μηχ.], vitesse, n. f. καλεῖται οὕτως ἡ ὑπάρχουσα σχέσις μεταξὺ τοῦ διατρεχθέντος διαστήματος ὑπό τινος κινητοῦ καὶ τοῦ χρόνου ὅντινα τὸ κινητὸν τοῦτο καταναλίσκει ἵνα διατρέξῃ τὸ εἰρημένον διάστημα· ‖ **κτηθεῖσα ταχύτης**, vitesse acquise ; ‖ ταχύτης **ἀφίξεως**, vitesse d'arrivée, ἤτοι ἡ ταχύτης τοῦ βλήματος εἰς τὸ **σημεῖον τῆς πτώσεως** (point de chute ; βλ. λέξιν)· ‖ ταχύτης καταχαύσεως, vitesse de combustion. Δι' ὁμογενῆ τινὰ **χόνδρον** (grain) πυρίτιδος οἱασδήποτε δασύτητος καὶ ὑπὸ σταθερὰν ἐξωτερικὴν θλῖψιν, ἡ ποσότης τῆς καταχαιομένης ὕλης κατὰ μονάδα ἐπιφανείας εἶνε ἡ αὐτὴ εἰς ἴσα χρονικὰ διαστήματα, τοῦτο ὅμως συμβαίνει διὰ τὴν αὐτὴν πυρίτιδα. Ἡ ταχύτης τῆς καταχαύσεως αὐξάνει μετὰ τῆς καθαρότητος τῶν πρώτων ὑλῶν καὶ τῆς **ὁμογενείας** (homogénité) τοῦ μίγματος, ἥτις προκύπτει ἐκ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς, ἐλαττοῦται δὲ ἕνεκα τῆς ὑγρασίας καὶ ἀναλόγως τῆς δασύτητος τῆς ὕλης. Αἱ διὰ μέλανος ἄνθρακος πυρίτιδες καταχαίονται ταχύτερον ἀπὸ τὰς διὰ **πυρροῦ ἄνθρακος** (charbon roux). Ἡ **ποσοτικὴ σύνθεσις** (dosage), ἤτοι ἡ ἀναλογία τῶν συστατικῶν, ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς καταχαύσεως κατὰ τοσοῦτον περισσότερον καθόσον ἐκείνη ἀπομακρύνεται τῆς συνθέσεως ἥτις παρέχει τὰ μεγαλείτερα ἀποτελέσματα. Ἡ ταχύτης τῆς καταχαύσεως αὐξάνει μετὰ τῆς περιβαλλούσης **ἐξωτερικῆς πιέσεως** (pression ambiante), ἐὰν δὲ αὕτη ἦνε ἀσθενὴς ἡ πυρῖτις ἀναφλέγεται δυσκόλως, καταχαίεται βραδέως καὶ ἄνευ ἐκρήξεως, ἤτοι ἡ διάρκεια τῆς καταχαύσεως αὐξάνει ὅταν ἡ ἀτμοσφαιρικὴ θλῖψις ἐλαττῶται· ‖ **ταχύτης τοῦ φωτός**, vitesse de la lumière ; κατὰ τὰ ἐκτελεσθέντα πειράματα τὸ 1874 ἡ ταχύτης αὕτη ἀνέρχεται εἰς 300,400 χιλιόμετρα ἤτοι 75,000 **λεύγας** (lieues) κατὰ δευτερόλεπτον· ‖ **ταχύτης ἀνδρός**, vitesse de l'homme ; κατὰ τοὺς ἰσχύοντας κανονισμοὺς ὁ πεζὸς διατρέχει κατὰ λεπτὸν **βάδην** (pas accéléré) 120 βήματα μήκους 75 ἑκατοστομέτρων· βλ. **ῥυθμὸς** (cadence) ; ‖ **ταχύτης ἀναφλέξεως**, vitesse d'inflammation. Ἡ ταχύτης αὕτη, ἤτοι ἡ ταχύτης τῆς μεταδόσεως τοῦ πυρὸς ἔκ τινος καιομένου σημείου τοῦ χόνδρου πυρίτιδος ἐφ' ὅλης τῆς ἐπιφανείας τοῦ αὐτοῦ χόνδρου, καὶ ἡ μετάδοσις τοῦ πυρὸς ἀπὸ χόνδρου εἰς χόνδρον εἶνε μεταβλητὴ ἀναλόγως τῆς φυσικῆς καταστάσεως τῆς ὕλης καὶ τῶν περιστάσεων ὑφ' ἃς αὕτη εὑρίσκεται. Ἡ ταχύτης αὕτη αὐξάνει μετὰ τῆς περιβαλλούσης **ἐξωτερικῆς θλίψεως** (pression ambiante), μεταβάλλεται δὲ ἀντιστρόφως ἀναλόγως τῆς διαμέτρου τῶν χόνδρων δι' ἅπαντα τὰ εἴδη τῆς πυρίτιδος, τῆς **ἐπιλειώσεως** (lissage) ἥτις μειοῖ αὐτήν, τῆς **δασύτητος** (densité), καθότι ἡ ταχύτης αὕτη εἶνε μικροτέρα διὰ τὰς πυκνὰς πυρίτιδας ἢ διὰ τὰς ἀραιάς, ἐπίσης εἶνε μικροτέρα διὰ τὰς διὰ **πυρροῦ ἄνθρακος** (charbon roux) κατασκευαζομένας πυρίτιδας, ἀπὸ τὰς διὰ μέλανος ἄνθρακος. Εἰς τοὺς **ἀνθισταμένους σωλῆνας** (tubes résistants) τὸ πάχος τοῦ χόνδρου εὐκολύνει τὴν ἀνάφλεξιν. Εἰς τὰ πυροβόλα ἡ ταχύτης τῆς ἀναφλέξεως εἶνε σημαντικὴ ἰδίως ὁπόταν τὸ γέμισμα δὲν πληροῖ ἐντελῶς τὴν θαλάμην καὶ συνεπῶς τὰ ἀέρια δύνανται εὐχερῶς νὰ εἰσδύωσιν εἰς τὰ μεταξὺ τῶν χόνδρων κενὰ διαστήματα. Διὰ τὰς ὁλκοὺς (traînées) πυρίτιδος ἡ ταχύτης αὐξάνει μετὰ τοῦ βάρους τῆς πυρίτιδος κατὰ μονάδα μήκους καὶ καθ' ὅσον ἡ ἔμφραξις εἶνε ἑρμητικωτέρα, ἐὰν ἐμπόδιόν τι

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

κωλύῃ τὴν ἐλευθέραν διάχυσιν τῶν ἀερίων· || **ταχύτης ἵππου**, vitesse du cheval, ἵππος τις διατρέχει περίπου εἰς ἓν πρῶτον λεπτόν, 100 μέτρα εἰς βῆμα, 230 μέτρα εἰς τροχασμὸν καὶ 300 μέτρα εἰς χαλπασμόν· || ἡ ἐκ τοῦ ὕψους ταχύτης, vitesse due (τοῦ ῥήματος devoir) à la hauteur, ἤτοι ἡ προσκτωμένη ὡς ἐκ τῆς καταπτώσεως ἀντικειμένου τινὸς ἔκ τινος ὕψους· || **ταχύτης ἤχου**, vitesse du son ; εἰς θερμοκρασίαν 0⁰ αὕτη εἶνε 330 μετ. κατὰ δευτερόλεπτον ἐν τῷ ἀέρι· αὐξάνει ἢ ἐλαττοῦται κατὰ 0μ,626 δι' ἕκαστον βαθμὸν θερμοκρασίας ἐπὶ πλέον ἢ ἐπὶ ἔλαττον μεταξὺ —25⁰ καὶ +30⁰. Ἐν τῷ ὕδατι εἶνε 1435 μέτρα, ἐν δὲ τῷ χυτοσιδήρῳ εἶνε $10^1/_2$ φορὰς μεγαλειτέρα τῆς ἐν τῷ ἀέρι· || **προσκτηθεῖσα ἢ ἐπίκτητος ταχύτης**, vitesse gagnée ; || **ἀρχικὴ ταχύτης**, vitesse initiale ; ἐν τῇ βλητικῇ καλεῖται ἀρχικὴ ταχύτης, ἡ ταχύτης τοῦ βλήματος κατὰ τὴν ἐκ τοῦ στόματος τοῦ πυροβόλου ἔξοδόν του· ἐκφράζεται δὲ διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μέτρων, ἅτινα ἤθελε διατρέξει κατὰ τὸ πρῶτον δευτερόλεπτον τοῦ δρόμου αὐτοῦ, ἐὰν οὐδεμία δύναμις μετέβαλλε τὴν κίνησίν του· || **ἀπολεσθεῖσα ταχύτης**, vitesse perdue ; || **μένουσα ταχύτης**, vitesse restante ; ἐν τῇ βλητικῇ καλοῦνται μένουσαι ταχύτητες, αἱ ταχύτητες ἃς τὸ βλῆμα διατηρεῖ εἰς τὰ διάφορα σημεῖα τῆς τροχιᾶς αὐτοῦ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, τουτέστι τὰ διαστήματα, ἅτινα ἤθελε διατρέξει ἐντὸς ἑνὸς δευτερολέπτου, ἐὰν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ ἀντίστασις τοῦ ἀέρος ἔπαυε, ἡ ἀντίστασις δὲ αὕτη αὐξάνει μετὰ τῆς ταχύτητος τοῦ βλήματος· || ἡ **δυνάμει ταχύτης**, vitesse virtuelle ; || **μεταβατικὴ ταχύτης**, vitesse de translation ; || διὰ μεγάλης ταχύτητος, par grande vitesse ; διὰ μικρᾶς ταχύτητος, par petite vitesse ; (ὅροι σιδηροδρομικοί).

ταψάκι, τὸ [δημ.], βλ. **τεφροδοχεῖον**.

τάψηλου [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου], ὑψηλά.

ταψί, τὸ [ξεν.], plateau [ἰδ. de métal], πλατὺ μεταλλικὸν πινάκιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ψήνουσι φαγητὰ καὶ γλυκίσματα, εἰς τὸν φοῦρνον.

ταώς, γεν. ὤ, δοτ. ῴ, αἰτ. ών, πληθ. ταῴ καὶ ταοί, ἀλλὰ ἰδ. εἰς τὰς πλαγ. πτώσεις ἐκ τοῦ ταών, ῶνος, καὶ πληθ. ταῶνες· paon, n.m. (προφ. pan), κοινῶς τὸ **παγώνιον**· || κομπάζω ὡς **παγῶνι**, être glorieux (euse) comme un paon ; || **ταὼς** (paon), πτηνὸν τῆς τάξεως τῶν ἀλεκτοροειδῶν, ἰθαγενὲς τῶν Ἰνδιῶν, ὅθεν μεταφέρεται καὶ εἰς Εὐρώπην καὶ διατρέφεται χάριν στολισμοῦ. Φέρει λαμπρὸν οὐραῖον ἐκ μακρῶν ὑποπρασίνων καὶ στιλβόντων πτερῶν, ἅτινα ὅμως ἀποπίπτουσι κατ' ἔτος ὅλα ἢ ἐν μέρει καὶ ἀναφύονται πάλιν. Οἱ πόδες του εἶνε ἰσχνοὶ καὶ ἄσχημοι· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει θύσανον.

τε, ἐγκλ. μόρ. καὶ σύνδ.=καὶ et ; ἐπίσης aussi ; || ἄλλως τε καὶ μετενόησε, d'ailleurs il s'est repenti.

τέγγι, τὸ [δημ.], δέμα, balle, n. f. ou ballot, n. m. π. χ. ἕνα τέγγι καπνοῦ. § — [ὡς βάρος] τὸ τέταρτον δραχμῆς, quart de drachme.

τέγγω, μέλ. τέγξω· βρέχω, ὑγραίνω, macérer ; βλ. καὶ ἐπιτέγγω.

τεγίς, ἴδος, ἡ· panne, n. f. **διάξυλον**, ου, τό, κοινῶς **δίπλαις** καὶ **κουσάκια**. Δοκίδες ἐπακουμβῶσαι ὁριζοντίως ἄνωθεν τῶν ἀμειβόντων τῶν ζευκτῶν σκελετοῦ στέγης τινὸς ἐφ' ὧν τοποθετοῦνται αἱ **ἐπιτεγίδες** (chevrons) ; βλ. στέγη (comble) ; || σειρὰ τεγίδων, cours de pannes, ἤτοι αἱ πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος τιθέμεναι τεγίδες· || τεγὶς συνηρμοσμένη ἐντὸς τῶν ἀμειβόντων, panne à lierne.

τέγξις, εως, ἡ· βρέξιμον, ὕγρανσις, macération, n. f. βλ. καὶ ἐπίτεγξις.

τέγος, εος-ους, τό· στέγη τοῦ οἴκου ἢ τοῦ δωματίου· βλ. **στέγη** (toit).

τεγοστάτης, ου, ὁ [ξυλουργ.], poinçon (n.m.) ou aiguille, n.f. ἢ καὶ **κορυμβόστυλος**, **στῦλος κορύμβου**, ἤτοι τῆς κορυφῆς, τοῦ **κολοφῶνος** (faîtage), κοινῶς ὁ μπαμπᾶς. Καλεῖται οὕτως ἓν τῶν κυριωτέρων τεμαχίων τῶν ἀποτελούντων τὸ ἐπὶ τῆς στέγης **ζευκτὸν** (ferme). Οἱ τεγοστάται τίθενται καταχορύφως, ἐπ' αὐτῶν δὲ συνδέονται οἱ ἑκατέρωθεν τιθέμενοι ἀμείβοντες. Ἄνωθεν τῶν τεγοστατῶν τίθεται κατὰ μῆκος τῆς στέγης ὁ **κολοφὼν** (faîtage). Ὅταν τὰ ζευκτὰ ἦνε μεγάλα τίθενται κεκλιμένως **ἀνταμείβοντες** (contre-fiches) ἑνοῦντες τοὺς ἀμείβοντας μὲ τὸν τεγοστάτην, ἵνα ἐλαττώσωσι τὸ ὑπὸ τοῦ τελευταίου βασταζόμενον βάρος· ὁ τεγοστάτης συνδέεται μετὰ τοῦ **ἑλκυστῆρος** (entrait) τοῦ ζευκτοῦ. οὗτος δὲ ἑνοῦται μετὰ τοῦ κάτω ἄκρου τῶν **ἀμειβόντων** (arbalétriers) ἐμποδίζων οὕτω τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτῶν· βλ. καὶ **στέγη**, comble. § — [ξυλουργ.] aiguille, n. f. **τεγοστάτης** καὶ καταχόρυφος ἄξων, βλ. ἀνωτέρω poinçon. § — [ξυλουργ.] aiguille ou aiguille pendante (βλ. ἀνωτέρω, poinçon) ἐπὶ τῆς στέγης τῶν οἰκιῶν, **ἐπικρεμάμενος τεγοστάτης**. Τεμάχιον δοκοῦ χρησιμεῦον διὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ μέσου τῶν **ἑλκυστήρων** (entraits). Τὸ τεμάχιον τοῦτο μεταχειρίζονται εἰς τὰς λίαν ὑψωμένας εἰς τὸ μέσον στέγας.

τέζα, ας, ἡ [δημ.], τὸ ἐντεταμένον, ἔντασις, tension, n. f. § — [ἐπίρ.] τὸ σχοινὶ εἶνε τέζα, la corde est bien tendue=**καλῶς ἐντεταμένον**· || εἶνε τέζα, ἐντεταμένος, ὀρθός· [ἐπὶ μεθύστου] ὀρθός, στυλωμένος, droit.

τεζάρισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ ἐντείνειν, ἔντασις, tension, n. f.

τεζαρισμένον [δημ.] [ἱστίον], βλ. **ανατείνω**.

τεζάρω [δημ.], θὰ τεζάρω, **ἐντείνω**, tendre ou bander. § — [ναυτ.] [σχοινίον], βλ. **ἐντείνω**, peser ou rider καὶ **ἀνατείνω** [ἱστίον], étarquer [une voile].

τεζιάχι, τὸ καὶ **τεσγιάχι** [δημ.], βλ. **τηλία**, établi, n. m. chantier. § —, τὸ ταμεῖον, comptoir, n. m. ὁ μπάγκος, banc, n. m. τὸ θρονίον, ἡ τράπεζα μετὰ σύρτου ἐν ᾧ θέτουσι προσκαίρως τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα.

τεθειωμένος, η, ον· soufré, ée, adj. **θειωτός**· βλ. **θειόω-ῶ** (soufrer).

τεθηλυμμένος, η, ον· ἐκτεθηλυμμένος, μαλθακὸς (ἐκθηλύνω), efféminé, ée, adj. (κάμνω ὅλως διόλου μαλθακόν).

τεθλασμένος, η, ον (θλάω-ῶ), brisé, ée, adj. μεταβληθείς, κατασταθεὶς εἰς τεμάχια δι' ἰσχυρᾶς τινος ἐνεργείας· || χάραξις τεθλασμένη [ὀχυρ.] βλ. **χάραξις**· || τὸ τεθλασμένον μέρος= ἡ θλάσις, κοινῶς τὸ σπάσιμο, brisure, n. f.

τεθλιμμένος, η, ον [ἐπὶ προσώπων καὶ πραγμάτων], affligé, ée, adj. βλ. **θλίβω.**

τεθνεώς, ῶσα, ὸν [μετοχή], βλ. **θνήσκω.**

τεθορυβημένος, η, ον [μετοχή]· βλ. **θορυβέω-ῶ.**

τεθρία (ὑπέρα), drise de pic ; βλ. **ὑπέρα.**

τέθριον σύσπαστον, palan de bout de vergue ; βλ. **σύσπαστον.**

τέθριππος, ος, ον· ἐζευγμένος διὰ τεσσάρων ἵππων, attelé de quatre chevaux; ὁ τέσσαρας ἵππους ἔχων, à quatre chevaux. § [οὐδ. οὐσ.] ἅρμα, ὄχημα ἐκ τεσσάρων ἵππων, ὑπὸ τεσσάρων ἵππων συρόμενον (Πίνδ.), quadrige, n. m. ζεῦξις (ἢ **ὁμοζυγία**) διὰ τεσσάρων ἵππων, attelage de quatre chevaux.

τελάφι, τό [διάλ. Ἠπείρου], τὸ θειάφι, τὸ **θεῖον.**

τελαφοκέρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], λαμπὰς ἐκ θείου.

τεινεσμός, οῦ, ὁ. ténesme, n. m. αἴσθημα ἀλγεινὸν τάσεως καὶ σφύξεως κατὰ τὸν δακτύλιον μετὰ συνεχοῦς ἐπείξεως πρὸς ἀποπάτησιν, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος· εἶνε σημεῖον φλεγμονῆς τοῦ ὀρθοῦ, ὑπαρχούσης πάντοτε κατὰ τὴν δυσεντερίαν ἢ καὶ κατὰ τὰς προσβολὰς αἱμορροΐδων· ἡ θεραπεία συμμορφοῦται πρὸς τὸ ἀρχικὸν αἴτιον τοῦ κακοῦ. Ἐνίοτε ὀπιοῦχα ὑποθέματα ναρκοῦσι τὰς ἀλγηδόνας καὶ ἀνακουφίζουσι τὸν ἄρρωστον. Τοιαύτη τις κατάστασις ἀναφαίνεται καὶ κατὰ τὸν σφιγκτῆρα τῆς οὐροδόχου κύστεως ὡς ἐξ ἧς ὑπάρχει ἀκατάπαυστος ἔπειξις πρὸς οὔρησιν μετὰ καύσου ἀφορήτου κατὰ τὸν αὐχένα τῆς κύστεως· ἔχει δὲ ἀρχὴν ὁ τῆς οὐροδόχου κύστεως τεινεσμὸς φλεγμονώδη ἢ σπασμωδικήν· βλ. καὶ **τανυσμός.**

τεινεσμώδης, ης, ες· ὅμοιος τεινεσμῷ, semblable au ténesme, ou qui est affecté de ténesme.

τείνω, μέλ. τενῶ, ἀόρ. ἔτεινα, παθ. παρακ. τέταμαι, μετοχ. τεταμένος, παθ. ἀόρ. ἐτάθην, μετοχ. ταθείς, δια-ἐν-ἐκ-τείνω, τείνω, ταννύω, τεντόνω, tendre ; || — τὴν χεῖρα πρός τινα, tendre la main à quelqu'un; || — τὸ οὖς, prêter l'oreille ; || — πρός τι, avoir trait à ; || [μετοχ. παθητ.] τεταμένος, η, ον, tendu, e, adj. § — [οὐδ.], διευθύνω πρός τι σημεῖον, σπεύδω νὰ φθάσω πρός τι, tendre ; ἢ ἀπευθύνομαι πρός τι, ἀποβλέπω εἴς τι, σκοπῶ εἴς τι, τείνω, tendre ou viser ; || ποῦ τείνουσι τὰ σχέδιά του ; à quoi tendent ses projets ? || δὲν ἠξεύρω ποῦ τείνει, je ne sais où il vise ; quel est son but (= τίς ὁ σκοπός του).

τεϊοδόχη, ας. ἡ καὶ **τεϊορρόη,** ἡ· τὸ δοχεῖον ἐν ᾧ θέτουσι τὸ θερμὸν ὕδωρ πρὸς παρασκευὴν τοῦ ἀφεψήματος τοῦ τεΐου, κοινῶς ἡ **τσαϊέρα,** théière, n. f.

τεῖον, ου, τό· κοινῶς τὸ **τσάϊ,** thé, n.m.

τεϊοποσία, ας, ἡ· τὸ πίνειν τεῖον (ἡ χρῆσις τεΐου), action de boire (usage) du thé.

τεϊοπότης, ου, ὁ, ἡ· ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὴν πόσιν τεΐου, buveur (euse) de thé.

τεϊορρόη, ἡ, théière, n. f. βλ. **τεϊοδόχη.**

τειχίζω, μέλ. ίσω (τεῖχος) περιβάλλω διὰ τοίχου, entourer d'un mur ; περιβάλλω διὰ τειχῶν, entourer de murailles ; κτίζω, ἀνεγείρω τοῖχον, murer. Βλ. καὶ **ὀχυρωτική.**

τειχίον, ου, τό· τοῖχος [οἰκοδομῆς] mur [d'un édifice] ; βλ. καὶ **τοιχίον.**

τείχισις, εως, ἡ· ἀνέγερσις τείχους (ὀχυρώματος), ἡ κατασκευὴ τειχῶν (πέριξ πόλεως = ὀχύρωσις), construction de murailles ; murage, n. m. ou muraillement, n. m.

τείχισμα, ατος, τό· τὸ τεῖχος, εος-ους, muraille, n. f. τὸ τετειχισμένον, τὸ ἀνεγηγερμένον τεῖχος καὶ ἐν γένει τὸ ὀχύρωμα· || τὰ τείχη τῆς πόλεως ἢ φρουρίου, murailles d'une ville ou d'une place. § —, rempart, n. m. (παράγεται ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ remparo σημαίνοντος **ἀναβαθμόν,** rampe). **Τείχισμα, τεῖχος,** καλεῖται τὸ μέρος τῆς **τειχιστικῆς** (fortification permanente) ὅπερ κυρίως ἀποτελεῖ τὸ **προκάλυμμα** (couvert), ἤτοι τὸ **τεῖχος** μετὰ τῶν γαιῶν ὅπερ χρησιμεύει νὰ **προφυλάττῃ** τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πόλεως ἢ φρουρίου καὶ νὰ **ἐπικρατῇ** (commander) τῆς πεδιάδος· κατ' ἐπέκτασιν τὸ **τείχισμα** τοῦτο καλεῖται **ἔπαλξις** (créneau). Φίλων δὲ ὁ Βυζαντινὸς τὰ remparts à angles καλεῖ **ἐγγωνίους ἐπάλξεις.** Τὸ κυρίως **προπέτασμα** (parapet) εὑρίσκεται ἐπ' αὐτοῦ τοῦ προκαλύμματος, ἤτοι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ **τειχίσματος** (ἢ τείχους, rempart)· || **τειχομαχικὰ** πυροβόλα ἢ κάλλιον **τοπομαχικά,** pièces de rempart, τὰ ἐπὶ τοῦ τειχίσματος εὑρισκόμενα πυροβόλα· || **ἐπιτείχιος** ὁδὸς ἢ **ὁδὸς τειχίσματος,** rue de rempart, καλεῖται ἡ ὁδὸς ἡ εὑρισκομένη πέριξ τοῦ **τειχίσματος**· βλ. καὶ **ὀχυρωτική.**

τειχιστική, ῆς, ἡ· βλ. **ὀχυρωτική.**

τειχογυρίζω, βλ. **τοιχογυρίζω.**

τειχόκαστρον, ου, τό· τὰ τείχη (τῆς πόλεως), murailles [d'une ville] βλ. καὶ **τείχισμα.**

τειχομαχέω-ῶ, μέλ. ήσω, ἐπὶ τοῦ τείχους μάχομαι (ἢ προσβάλλω τὸ τεῖχος), combattre sur (ou contre) les murailles (les remparts).

τειχομαχία, ας, ἡ· τὸ μάχεσθαι ἐπὶ (ἐκ) τῶν τειχῶν, combat sur les murailles (sur les remparts).

τειχομαχικός, ή, ον (**τοπομαχικός**), de rempart ; || τειχομαχικὰ πυροβόλα, βλ. **τείχισμα.**

τειχοποιΐα, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ τειχῶν, construction de murailles; muraillement, n.m.

τειχορρήκτης, ου, ὁ· brise-mur, n. m. πυροβόλον χρησιμοποιούμενον τὸν XV αἰῶνα διὰ τὴν κατεδάφισιν τειχῶν.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τεῖχος, οες-ους, τὸ (κοινῶς τὸ κάστρον), ἰδ. ὁ περίβολος πόλεως ὁ εἰς ὀχύρωσιν αὐτῆς χρησιμεύων [Ὁμ.], muraille, n. f. [πληθ.] murs; ‖ τὰ τείχη τῆς πόλεως, les murailles (les murs) de la ville; ‖ ἱστορ.] τὰ μακρὰ τείχη [τῶν Ἀθηνῶν], les longs murs; ‖ τὸ μέγα τεῖχος [τῆς Κίνας], la grande muraille. § —, βλ. τείχισμα (rempart). § τεῖχος (πλοίου), βλ. τοῖχος (muraille d'un navire).

τειχοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ ἐπὶ τῶν τειχῶν (τοῦ τειχίσματος ἢ μᾶλλον τῶν ἐπάλξεων) φρουρός, gardien des murs (des remparts); ὁ σκοπὸς (τῶν ἐπάλξεων), sentinelle, n. f.

τεκμαίρομαι (θέτω ὡς τέρμα ἢ ὅριον), reconnaître à une marque à des signes, ἐκ σημείων καὶ δεδομένων τινῶν καταλαμβάνω, συμπεραίνω, ἰδίως διὰ τὸ μέλλον χάμνω συμπερασμόν, πιθανολογῶ, εἰκάζω, τεκμαίρομαι, présumer; εἰκάζω, προϋποθέτω, συμπεραίνω, conjecturer; προμαντεύω, deviner; ὑποθέτω, εἰκάζω, supposer; προβλέπω, προοιωνίζω, οἰωνίζομαι, augurer; présager; ‖ ἀνὴρ ἔμφρων, τὰ παρόντα ἐκ τῶν παλαιῶν τεκμαίρεται, un homme sensé juge du présent par le passé.

τεκμήριον, ου, τό· ἡ ἔνδειξις, indice, n, m. σημεῖον, γνώρισμα, marque, n. f. κοινῶς τὸ σημάδι, signe, n. m. [κατ' ἐπέκτ.] ἡ ἀπόδειξις, preuve, n. f. ‖ τεκμήριον δὲ τούτου καὶ τόδε, en voici encore une preuve. § [νομ.] τεκμήριον, présomption, n. f. (=**προκατάγνωσις**). Ὁσάκις τὸ ἀποδεικτικὸν γεγονὸς ἔχει πρὸς ἕτερον γεγονὸς τοιαύτην συνάφειαν καὶ σχέσιν, ὥστε ἐκ τῆς ὑπάρξεως τούτου νὰ συνάγηται καὶ ἐκείνου ἡ ὕπαρξις, δύναται ὁ ἀποδεικνύων νὰ πείσῃ τὸν δικαστὴν καὶ ἂν ἀντὶ τοῦ ἀποδεικτέου γεγονότος ἀποδείξῃ τὸ ἕτερον ἐκεῖνο, ἡ τοιαύτη ἀπόδειξις καλεῖται ἔντεχνος καὶ τὸ ἐκ γνωστοῦ πράγματος περὶ ἀγνώστου συμπέρασμα τεκμήριον. Τὰ τεκμήρια τοσούτῳ βεβαιότερα εἰσὶν ὅσῳ στενώτερος καὶ ἀναγκαιότερος ὁ μεταξὺ γνωστοῦ καὶ ἀγνώστου ὑφιστάμενος δεσμός· ὥστε ἀπόδειξιν πλήρη ἀποτελοῦσι μόνον ὅταν τὸ γνωστὸν γεγονὸς φέρῃ ὡς ἀπαραίτητον καὶ ἀναγκαίαν τὴν παραδοχὴν τοῦ ἀγνώστου, ἄλλως ἁπλῆν παρέχουσι πιθανότητα. Ἐπὶ τῶν τελευταίων τούτων ἐφαρμόζεται τὸ 276 ἄρθρον τῆς Πολιτ. Δικονομίας. Τὰ τεκμήρια διαιροῦνται εἰς νόμιμα καὶ δικαστικά. Καὶ νόμιμα μὲν εἶνε ὅσα ὁ νόμος κυροῖ, ὁρίζων τὸ συμπέρασμα καὶ ὑποχρεῶν τὸν δικαστὴν νὰ σκεφθῇ κατ' αὐτό, ὅπερ γίνεται διττῶς, ἢ ὑποχρεοῦται ὁ δικαστὴς νὰ συμπεράνῃ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει μέχρι ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου, συγχωρουμένης οὕτω τῆς ἐπικρίσεως τῆς ὀρθότητος τοῦ τεκμηρίου ἢ ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐπίκρισις καὶ ἀποκλείεται ἡ ἀνταπόδειξις.

Πᾶν μὴ νόμιμον τεκμήριον λέγεται δικαστικόν. Τῶν τεκμηρίων τούτων ὁ ἀριθμὸς εἶνε ἀπροσδιόριστος, ἐπειδὴ πᾶσα κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἐμπειρίας ἢ τοῦ λογικοῦ ἀνευρισκομένη συνάφεια μεταξὺ δύο πραγμάτων δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τῷ δικαστῇ ὡς τεκμήριον. Ἕνεκα δὲ τούτου εἰσὶν ὕποπτα τὰ δικαστικὰ τεκμήρια ὡς καὶ ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις, διὸ καὶ τούτων τὴν χρῆσιν περιώρισεν ὁ νόμος, ἀπαιτεῖ δὲ προσέτι νὰ ἦνε σπουδαῖα, ὡρισμένα καὶ σύμφωνα.

Τά τε νόμιμα καὶ τὰ δικαστικὰ τεκμήρια πρέπει νὰ στηρίζωνται ἐπὶ βεβαίας καὶ ἀναμφισβητήτου προϋποθέσεως, ἥτις χρησιμεύει ὡς ἡ βάσις αὐτῶν, ἄλλως διατάσσεται ἀπόδειξις αὐτῆς.

τεκμηριῶ (όω), μέλ. ώσω, ἐκ σημείων (τεκμηρίων) σημαίνω, σημειῶ, marquer, δεικνύω, ἐνδεικνύω, indiquer; ὑποδεικνύω, ὑπεμφαίνω, désigner; χάμνω νὰ συμπεράνῃ τις, faire présumer; [συνεκδ.] ἀποδεικνύω, prouver. [Marquer = διακρίνω ἀντικείμενόν τι διὰ χαρακτήρων ἰδιαιτέρων πρὸς ἀποφυγὴν παραγνωρίσεως ἢ συγχύσεως μετ' ἄλλου: τὸ βαρόμετρον σημειοῖ τοὺς βαθμοὺς τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως, le baromètre marque les dégrés de la pesanteur de l'air; τὸ ἡλιακὸν ὡρολόγιον σημειοῖ τὰς ὥρας, le cadran marque les heures. Indiquer = δίδω πληροφορίας, ὁδηγίας περὶ ἀγνοουμένου ἢ ζητουμένου πράγματος πρὸς ἀνεύρεσιν: πίναξ ἐνδεικνύων τὴν διαίρεσιν καὶ ταξινόμησιν τῆς ὕλης, carte indiquant la division et classification des matières. Désigner = ὑπεμφαίνω τὸ λανθάνον ἀντικείμενον διὰ σημείων καὶ συμβόλων σχετιζομένων μετ' αὐτοῦ πρὸς διάγνωσιν τῆς ὑπάρξεως: ὁ καπνὸς τεκμέρεται (ὑπεμφαίνει) τὸ πῦρ, la fumée désigne le feu; αἱ σημαῖαι διακρίνουσι τὰς διαφόρους ἐθνικότητας, les pavillons désignent les nations].

τεκνίον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ τέκνον, μικρὸν παιδίον, παιδάκι, petit enfant; enfant, n. m.

τεκνογονία, ας, ἡ· τὸ γεννᾶν τέκνα, procréation d'enfants; ἡ παιδοποιΐα, enfantement, n. m.

τεκνογονῶ (έω), μέλ. ήσω, τεκνοποιῶ, γεννῶ τέκνα, procréer des enfants; τεκνοποιῶ, engendrer; παιδοποιῶ, enfanter; ‖ τὰ ἀσθενῆ ὄντα εἶνε ἀνίκανα εἰς τὸ τεκνογονεῖν, les êtres maladifs sont incapables d'engendrer.

τεκνοκτονία, ας, ἡ· βλ. παιδοκτονία.

τεκνοκτόνος, ου, ὁ· βλ. παιδοκτόνος.

τεκνοκτονῶ, βλ. παιδοκτονῶ.

τεκνοποιΐα, ας, ἡ· τὸ τεκνοποιεῖν, τὸ γεννᾶν τέκνα, procréation d'enfants..

τεκνοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, γεννῶ (χάμνω) τέκνα, procréer (faire; avoir) des enfants; γίνομαι πατὴρ (μήτηρ), devenir père (mère).

τεκταίνω [καὶ μέσ.] τεκταίνομαι (κυρίως ὡς τέκτων ἐργάζομαι, κατασκευάζω τι) ἀλλὰ συνήθως μεταφ. δολίως τι κατασκευάζω, ἐπινοῶ, inventer; μηχανορραφῶ, machiner; δολοπλεκῶ, tramer; χαλκεύω, forger καὶ controuver συνώνυμα· συνωμοτῶ, comploter; ‖ δὲν ἀγνοῶ τὰ ἐναντίον μου τεκταινόμενα, je n'ignore pas ce qu'on machine contre moi; ‖ ἡ συνωμοσία ἥτις τεκταίνεται, le complot qui se trame; [forger un fait = χαλκεύω, πλάττω ψεῦδός τι ἐπὶ σκοπῷ βλάβης· controuver un fait = προσπαθῶ νὰ παραστήσω τὸ ψευδὲς ὡς ἀληθές, ἐφ' οἱωδήποτε σκοπῷ].

τεκτονική, ῆς, ἡ (τέχνη), ἡ οἰκοδομική, art de bâtir ou art de construire; βλ. **ἀρχιτεκτονική.** § —, βλ. γαιωτεκτονική.

τεκτονικός, ή, όν· ὁ εἰς τέκτονα (ξυλουργὸν) ἀνήκων (ξυλουργικός), de charpentier. § —, ὁ οἰκοδομικός. § —, ἀρχιτεκτονικός, d'architecte; βλ. **ἀρχιτέκτων.** § —, ἀφορῶν τοὺς [ἐλευθέρους] τέκτονας, [franc] maçonnique, adj.

τεκτονισμός, οῦ, ὁ· franc-maçonnerie, n. f. βλ. **τέκτων.**

τέκτων, ονος, ὁ· **ξυλουργὸς** [ἰδ. τῶν ἔργων τῆς οἰκοδομικῆς], charpentier [en bâtiments] ou constructeur en bois; ‖ —, τεχνίτης (ἐργάτης) ξυλουργός, ouvrier charpentier. § —, κατ' **ἐπέκτασιν,** intendant (conducteur) de bâtiments; ὁ οἰκοδόμος, constructeur d'édifice; ἰδίως ὅμως ὁ ἀρχιτέκτων, architecte, n. m. βλ. εἰς λέξιν **ἀρχιτέκτων** καὶ **ἀρχιτεκτονικὴ** περὶ ὀφειλομένης διαφορᾶς μεταξὺ οἰκοδόμου καὶ **ἀρχιτέκτονος.** § οἱ [**ἐλεύθεροι**] **τέκτονες,** les [francs-] maçons (ἐξ οὗ τὸ κοινῶς **φραμασσόνοι**). Οὕτω καλεῖται μυστικὴ ἑταιρία διαδεδομένη ἀνὰ τὴν ὑφήλιον, ἀκμάζουσα δὲ κυρίως ἐν Ἀγγλίᾳ, Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ καὶ ἔχουσα σκοπὸν κατὰ τὰ καταστατικὰ τῶν ἑταιριῶν αὐτῶν τὴν ἐξάσκησιν τῆς εὐεργεσίας καὶ τῆς γενικωτάτης ἠθικῆς, τῆς ἀρετῆς ἐν γένει. Οἱ ἐλεύθεροι τέκτονες θεωροῦσιν ἀλλήλους ὡς ἀδελφούς, πρέπει δὲ νὰ βοηθῶσιν ἀλλήλους ἁπανταχοῦ ἄνευ διακρίσεως ἐθνικότητος ἢ κοινωνικῆς θέσεως. Ἡ προσάρτησις νέων μελῶν ὑπόκειται εἰς ὡρισμένους τύπους, δοκιμὰς καὶ τελετάς, οἱ δὲ μυούμενοι ὀμνύουσιν ὅτι δὲν θ' ἀποκαλύψωσι τὰ μυστικὰ τῆς ἑταιρίας. Ταῦτα εἶνε κυρίως τὰ σημεῖα δι' ὧν ἀναγνωρίζονται μεταξὺ ἀλλήλων· τὸ τυπικὸν καὶ τὰ σύμβολα, ἅτινα εἶνε περίπλοκα μεταδίδονται εἰς τοὺς νεοφύτους μόνον βαθμηδόν, κατὰ τοὺς διαφόρους δηλ. βαθμοὺς εἰς οὓς διαιροῦνται τὰ μέλη. Οἱ ἐλεύθεροι τέκτονες ἀποτελοῦσι «στοὰς» (συνελεύσεις) προεδρευομένας ὑπὸ «σεβασμίου» καὶ συνερχομένας ἐν τῷ «ναῷ» καλουμένῳ οὕτως εἰς μνήμην τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος. Λαμβάνουσι κατὰ λόγον τῆς τελειοτέρας μυήσεως διαφόρους βαθμοὺς συνήθως ἀνερχομένους εἰς 33, ἀλλὰ μόνον τρεῖς ἐξ αὐτῶν εἶνε θεμελιώδεις, οἱ τῶν δοκίμων, ἑταίρων καὶ διδασκάλων. Οἱ μύσται οἱ ἀνελθόντες εἰς τοὺς ὑψηλοτάτους βαθμοὺς ἀποτελοῦσι εἶδος συμβουλίου φέροντος τὸ ὄνομα μεγάλη Ἀνατολή. Τὰ συμβούλια ταῦτα ἐξασκοῦσιν εἶδος ἐπιβλέψεως ἐπὶ τῶν στοῶν, ἀντιπροσωπεύουσι δὲ καὶ αὐτὰς πρὸς τὰ ἔξω (κυρίως τὴν πολιτείαν).

Ὁ τεκτονισμὸς ἀνεπτύχθη κατὰ τὰς νεωτέρας ἐρεύνας ἐκ τῶν τεκτονικῶν συντεχνιῶν τοῦ μέσου αἰῶνος. Κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μεσαιωνικῆς ἀρχιτεκτονικῆς σχηματισθεῖσαι αἱ συντεχνίαι αὗται ἐτήρουν μυστικὴν τὴν διδασκαλίαν τῆς τέχνης των καὶ μετέδιδον αὐτὴν μόνον ὑπὸ ὅρους· τὰ μέλη αὐτῶν συνεδέοντο διὰ μυστικῶν γνωρισμάτων καὶ μόνον αὐτοῖς ἦτο προσιτὴ ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μεγάλων ἔργων τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἅπερ τανῦν ἀκόμη θαυμάζομεν, νέα δὲ μέλη ἐγίνοντο δεκτὰ μόνον μετὰ μακροχρόνιον δοκιμασίαν καὶ μαθητείαν. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως καὶ κυρίως ἀφ' ὅτου ἡ τέχνη αὐτῶν ἐγένετο γενικῶς γνωστή, ἡ τεκτονικὴ συντεχνία ἀπώλεσε τὸν τοιοῦτον ἀρχικὸν χαρακτῆρα αὐτῆς· πολλὰ πρόσωπα ξένα εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀρχιτεκτονικῆς εἰσήρχοντο εἰς τὴν συντεχνίαν, οὐχ' ἧττον ὅμως τὰ ἐργαλεῖα τῶν τεκτόνων καὶ αἱ ὀνομασίαι αἱ ἐκ τῆς τέχνης των εἰλημμέναι διετηροῦντο μὲν ἀλλ' ὑπὸ τὸν χαρακτῆρα ἁπλῶν συμβόλων καὶ ἡ συντεχνία διεμορφώθη εἰς ἀδελφότητα.

τελάλης, ὁ [δημ.], κῆρυξ [δημόσιος], le crieur [public].

τελαλίζω καὶ

τελαλῶ, μέλ. ήσω [δημ.], διαλαλῶ εἰς τὰς ὁδοὺς (διὰ τοῦ δημοσίου κήρυκος), crier dans les rues; διακηρύττω, proclamer.

τελαμών, ῶνος, ὁ· δερμάτινος πλατὺς ἱμὰς (λωρί), bande de cuir. § τελαμών, πλατὺς ἀορτήρ, baudrier, n. m. πλατεῖα δερματίνη ἢ ἐξ ὑφάσματος ταινία ἥντινα ἔφερον **χιαστὶ** (en écharpe) ἐπὶ τοῦ ὤμου ἐξ ἧς ἠρτᾶτο ἡ σπάθη ἢ τὸ ξίφος (τὸ λωρίον τοῦ ξίφους)· ὁ **τελαμὼν** ἀντεκατεστάθη ἐν τῷ στρατῷ ὑπὸ τοῦ **ζωστῆρος** (ceinturon, ἐπιζώστρας). § **τελαμών,** bandoulière, n. f. πλατὺς **ἀορτὴρ**· ἐξ ὑφάσματος ἢ σκύτους ὅντινα συνήθως ἔφερον χιαστὶ ἐκ τοῦ ἑνὸς ὤμου πρὸς τὸν ἕτερον, ἐξαρτῶντες ὅπλα ἢ πολεμεφόδια, en bandoulière ou en écharpe ou en sautoir, **διαγωνίως χιαστὶ** ἐκ τοῦ ἑνὸς ὤμου πρὸς τὸν ἕτερον.

τελάρον, ου, τό· **πλαίσιον,** châssis, n. m. τὸ τετράγωνον πλαίσιον ἐφ' οὗ **ἐντείνουσι** ὕφασμά τι πρὸς ποίκιλσιν αὐτοῦ (**διὰ κέντημα**), métier [à broder; de tapisserie, etc].

τελατίνι, τὸ [ξεν.] ῥωσσικὸν δέρμα (ἐρυθρωπόν), cuir de Russie; roussi, n. m. ‖ [μεταφ.] τὸν **ἔκαμε** (**τοῦ ἔκαμε τ' αὐτιά του**) **τελατίνι,** il l'a battu [au jeu, etc.]; il l'a enfoncé; il l'a accommodé de toutes pièces.

τελεία, ας, ἡ· βλ. τέλειος.

τελειοδίδακτος, ος, ον, ὁ τελειώσας τὰς πανεπιστημιακὰς σπουδάς του, qui a terminé ses études [universitaires]; ὁ λαβὼν δίπλωμα, πτυχιοῦχος, προλύτης, licencié, ée adj.

τελειόνω (καὶ -ώνω), μέλ. ώσω· **τελειόω-ῶ,** περαίνω, περαιόνω, ἀποπερατῶ, finir; achever; terminer; δίδω πέρας εἰς, mettre fin à [συνώνυμα, finir λέγεται ἐπὶ πράγματος προχωρήσαντος: on finit ce qui est avancé, en y mettant la dernière main; achever=περαίνω τι κατ' ἐξακολούθησιν τῆς ἐργασίας: on achève ce qui est commencé en continuant à y travailler; terminer = ἀποπερατῶ τι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ταχέως, παύων τοῦ ἐργάζεσθαι: terminer une chose, c'est cesser d'y travailler; τὸ ῥῆμα terminer εὔχρηστεῖ μάλιστα ἐπὶ συζητήσεων, διαφορῶν καὶ ἐκδρομῶν] [μεταφ.] τελειοποιῶ, consommer; συμπληρῶ, ἀποτελειόνω, parfaire; συμπληρῶ, accomplir; **ἐπισπεύδω,** dépêcher; **τελειόνω,** πε-

ραιόνω, ἐξαποστέλλω, expédier ; || ἐτελείωσε τὴν ἐργασίαν του, il a fini son travail ; || — τὴν συζήτησιν, terminer la discussion ; || [ἀρχίζει πολλὰ πράγματα] καὶ δὲν τελειόνει κανέν, sans en achever aucune ; || θὰ τελειώσῃς [γρήγορα]; aurez-vous bientôt fini ? || ἐτελείωσε τοὺς εἴκοσι [χρόνους], il a accompli sa vingtième année ; || [μεταφ.] αὐτὸ τὸν ἐτελείωσε [τὸν κατέστρεψε], cela l'a achevé ; || ἔλα, τελείονε ! allons dépêchez ! (dépêchez - vous ! finissez !) || ἐτελείωσα τὴν ὑπόθεσίν σου, j'ai terminé (;expédié) votre affaire ; || ἐτελείωσα τὰ χρήματά μου, je suis venu à bout de mon argent ; || μ' αὐτὸν τελειόνει κανεὶς εὔκολα, on a bon marché de lui ; || μ' αὐτὸν δὲν τελειόνει κανεὶς ποτέ, on n'a jamais fait avec lui ; || [ἂν δὲν ἐπρόφθαινα] τὸν ἐτελείωνε, il l'eût bientôt dépêché ; || τελείωσέ τον (τελείωσε τὴν ὑπόθεσίν του) νὰ φύγῃ, expédiez-le pour qu'il s'en aille; θέλω νὰ τελειώσω μαζή του (μ' αὐτόν), je veux en finir avec lui § [οὐδ.] τελειόνω, finir ; λαμβάνω τέλος, prendre fin ; ἀποπερατοῦμαι, τελειόνω, se terminer ; συμπληρῶ, s'accomplir ; περατῶ ἐκπνέω, expirer ; ἐξαντλοῦμαι, s'épuiser ; εἶμαι εἰς τὸ πέρας, être à bout ; || αὐτὸ δὲν τελειόνει, c'est à n'en plus finir ; || μόλις ἐτελείωσεν ὁ πόλεμος, καί, la guerre à peine terminée ; . . . || ἡ οἰκοδομὴ ἐτελείωσε, l'édifice est achevé ; || ἡ μίσθωσις τελειόνει μετὰ δύο μῆνας, le bail expire (finit) dans deux mois ; || ὁ συμβιβασμὸς ἐτελείωσε, l'arrangement est conclu (fait; [οἰκ.] bâclé); || ἡ ὑπομονή μου ἐτελείωσε, ma patience est à bout ; est épuisée; || τὸ ψωμὶ ἐτελείωσε, il n'y a plus de pain ; || τὸ βαρέλι πλησιάζει νὰ τελειώσῃ, le tonneau tire à sa fin ; || ἐτελείωσαν τὰ ψεύματα [φρ.], maintenant c'est sérieux ; || [ἀπολ.] ἐτελείωσε ! c'est fini ; c'en est fait ; § τελειόνω, [συνεκδ.] ἀποθνήσκω, mourir; s'en aller ; || ὁ ἀσθενὴς ἐτελείωσε (τελειόνει), le malade est mort ; (s'en va) ; || τελειόνω ! je me meurs ; je m'en vais.

τελειοποιήσιμος, ος, ον, ὁ ἐπιδεκτικὸς τελειοποιήσεως, perfectible, adj. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ τελειοποιήσιμον, la perfectibilité.

τελειοποίησις, εως, ἡ· τὸ καθιστᾶν τι τέλειον, perfectionnement, n. m. || [ἐπι]δεκτικὸς τελειοποιήσεως, perfectible = τελειοποιήσιμος.

τελειοποιῶ (έω), μέλ. ήσω, τέλειον ποιῶ, καθιστῶ τελειότερον, rendre [plus] parfait ; perfectionner ; ἀποτελειόνω, συμπληρῶ, accomplir ; τελειόνω, finir ; ἀπεργάζομαι, ragréer ; || τελειοποιοῦμαι, s'accomplir; se perfectionner ; || ἡ νεᾶνις αὕτη καθ' ἑκάστην τελειοποιεῖται, cette jeune fille s'accomplit tous les jours.

τέλειος, α, ον (συγκρ. ότερος, ὑπερ. ότατος), ὁ φθάσας εἰς τὸν τελευταῖον βαθμὸν τοῦ σχηματισμοῦ του, τῆς κατασκευῆς του, τῆς ἀναπτύξεώς του, ἐντελής, ἄρτιος, ἢ ἀρτιμελής, τελείως κατηρτισμένος, τέλειος, parfait, e, adj. συμπεπληρωμένος, accompli, e, adj. τετελειωμένος, achevé, ée, adj. τέλειος, κατηρτισμένος, consommé, ée, adj. ἐντελής, καμωμένος, fait, e, adj. σχηματισμένος, μορφωμένος, formé, ée, adj. ἀκέραιος, ὁλόκληρος, entier, ère, adj. πλήρης, ἐντελής, complet, ète, adj. || μόνος ὁ Θεὸς εἶνε τέλειος, Dieu seul est parfait ; || — αὐλικός, courtisan consommé ; || τελεία καταστροφή, ruine complète ; || εἶνε τέλειος νέος, c'est un jeune homme accompli ; || εἶνε πλέον τέλειος ἀνήρ, c'est déjà un homme fait ; || εἶνε τέλειος κλέπτης, c'est un voleur fini ; || τέλειον κάλλος, beauté parfaite ; || νεᾶνις τελεία ὡς πρὸς τὸ κάλλος, jeune fille d'une beauté accomplie; || — (ἵππος), cheval adulte ; βλ. **ἔφηβος**· || [θεολ.] τὸ τέλειον ἀγαθόν, le bien suprême ; || [φιλοσ.] ἀπολύτως τέλειος, perfectif, ive, adj. ἔχων τὸν χαρακτῆρα τῆς τελειότητος· || [οὐδ. οὐσ.] τὸ **τέλειον**, la perfection (=ἐντέλεια), le fini. § [γραμμ.] τελεία στιγμὴ [καὶ ἀπολ. οὐσ.] τελεία, point [final] ; τὸ σημεῖον τῆς στίξεως (.) δι' οὗ σημειοῦται ἡ ἔννοια ὡς ἐντελῶς περατωμένη· || ἄνω τελεία, point en haut ; [παρὰ Γάλλοις] point et virgule ; point virgule ; βλ. καὶ **στιγμή**.

τελειότης, ητος, ἡ· τὸ (εἶναι) τέλειον, τὸ πλῆρες, ἡ ἐντέλεια, τὸ ἀνελλιπές, ἡ ἀκεραιότης, ἡ ὁλοκληρία, ἡ ἀκρίβεια (Πλατ. ὁρ. 412), ἡ τελειότης, perfection, n. f. τὸ τελειοποιημένον, ἡ τελειότης, fini, n. m.

τελειόφοιτος, ος, ον, ὁ τελειώσας τὰς πανεπιστημιακὰς σπουδάς του, qui a terminé ses études universitaires; βλ. καὶ **τελειοδίδακτος**.

τελειόω-ῶ, κάμνω καθ' ὅλα τέλειον, parfaire, etc. βλ. τελειόνω.

τελείωμα, ατος, τὸ καὶ

τελειωμός, οῦ, ὁ· ἡ **τελείωσις**, achèvement, n. m. τὸ τέλος, fin, n. f. || αὐτὸ δὲν ἔχει τελειωμόν, cela ne finit pas ; c'est à n'en plus finir.

τελειώνω, βλ. τελειόνω.

τελείως [ἐπίρ. τοῦ τέλειος] καὶ τελέως, καθ' ὅλα τέλειον, parfaitement, adv. καθ'ὁλοκληρίαν, complètement, adv. ἐντελῶς, tout-à-fait. § [συνήθ. ἀρνητ.] παντελῶς, οὐδαμῶς, ποσῶς, nullement, adv. ὅλως διόλου, point du tout.

τελείωσις, εως, ἡ· συντέλεια, ἡ ἀποπεράτωσις, achèvement, n. m. τὸ τέλος, fin, n. f. ἐκπλήρωσις, συμπλήρωσις, accomplissement, n. m. τελείωσις, ἀποτελείωσις, consommation, n. f. § —, τὸ τελειοῦν τελειοποίησις (Ἀριστοτ.) perfectionnement, n. m.

τελειωτικός, ή, όν, ὁριστικός, définitif, ive, adj.

τελειωτικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον τελειωτικόν, ὁριστικόν, définitivement, adv.

τελεανθής, ής, ές· téléante (τέλειος, ἄνθος) adj. || τελεανθὲς φυτόν, plante téléante, οὗ τὰ ἄνθη ἤδη ἔχουσι στήμονας καὶ θήλεα ὄργανα καὶ εἰσὶ τέλεια.

τελεμονή, ἡ [διάλ. Οἰνόης], τελειωμὸς «ἡ

δουλειά μου τελεμονὴν κ'ἐπῆρεν» ἤτοι τέλος δὲν ἔλαβε.

τελεοβράγχια, τὰ [ζωολ.], téléobranches, n.m. pl. τάξις ἰχθύων ἐχόντων τέλεια βράγχια.

τελεολογία, ας, ἡ [φιλοσ.], téléologie, n. f. la science des causes finales, τὸ σύνολον τῶν φιλοσοφικῶν σκέψεων, τῆς καθαρᾶς θεωρίας (spéculation) ἥτις ἐφαρμόζεται εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ τελικοῦ σκοποῦ, ἤτοι ἡ περὶ τῶν τελικῶν αἰτίων διδασκαλία (ἐπιστήμη).

τελεολογικός, ή, όν· téléologique, adj. ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὴν ἐπιστήμην τῶν τελικῶν αἰτίων, qui a rapport à la science des causes finales, ἤτοι ὁ τὴν σχέσιν τῶν μέσων πρὸς τὰ τέλη θεωρῶν· || κρίσις τελεολογική, jugement téléologique.

τέλεος, α, ον (ἰων.) [συγκρ. ώτερος, ὑπερθετ. ώτατος], ἀντὶ **τέλειος**, entier, ère, adj. achevé, ée, adj. parfait, e, adj. [οὐδ.] τέλεον [ἐπίρ.] ἀντὶ **τελέως** ἢ τελείως.

τελέσα, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], ὑβριστικὸν ἐπίθετον εἰς γυναῖκα ἄσεμνον.

τελεσίγραφον, ου, τό· ἐν τῇ λατινικῇ τῶν διπλωματῶν ultimatum (προφ. -tom) n.m. καλεῖται εἰς τὰς διεθνεῖς διαφορὰς ἡ τελευταία λέξις εἰς τὰς διαπραγματεύσεις, συνοψίζουσα τὴν οὐσίαν καὶ θέτουσα ὁριστικῶς τοὺς τελευταίους ὅρους **καθ'** οὓς ἡ ἐκδίδουσα τὸ τελεσίγραφον δύναμις ἐννοεῖ νὰ ἐπιλυθῇ ἡ διαφορά. Ἡ ἀπόρριψις τοῦ τελεσιγράφου ὑπὸ τῆς ἐναντιουμένης δυνάμεως συνεπάγεται συνήθως τὴν ἄμεσον διακοπὴν τῶν διπλωματικῶν σχέσεων ἢ καὶ τὴν ἔκρηξιν τῶν ἐχθροπραξιῶν· || **τελεσίγραφον,** ultimatum, n. m. (-tom), καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ **ἔσχατος λόγος**· οἱ τελευταῖοι ὅροι οὓς **ὑποβάλλουσι** διά τινα συνθήκην, κτλ. καὶ εἰς οὓς ἐπιμένουσι.

τελεσιδικία, ας, ἡ· τὸ δεδικασμένον, chose jugée. Διὰ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως τέμνεται ἡ διαφορὰ τελειωτικῶς καὶ ἀμετατρέπτως· ἐπειδὴ τῶν δικαστηρίων ἡ ἐγκατάστασις δὲν ἐπετύγχανε τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἂν μὴ ἐκυροῦτο ἐν τῷ νόμῳ ἡ ἀρχὴ «τὰ κρινόμενα ἀντὶ ἀληθείας παραλαμβάνονται». Ἀλλὰ τὴν σπουδαίαν ταύτην ἀρχὴν ἐκτὸς τῆς νομοθετικῆς κυρώσεως ἐσπούδασεν ἡ νομοθεσία ἵνα καταστήσῃ ὅσον οἷόν τε γνησίαν τῆς ἀληθείας ἐκδήλωσιν. Διὰ τοῦτο δεδικασμένου δύναμιν ἔχει μόνον τὸ διὰ τελεσιδίκου ὁριστικῆς ἀποφάσεως μεταξὺ τῶν διαδίκων δικασθέν. Ἡ τελεσιδικία ἔχει δύο κυρίως ἐνεργείας, τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει διατασσομένων καὶ τὴν ἔνστασιν τοῦ δεδικασμένου· ἡ ἔνστασις δὲ αὕτη δυναμένη καὶ ὡς ἀντένστασις νὰ προταθῇ ἀνήκει συνήθως τῷ ἐναγομένῳ καὶ τοῦτο, ὅταν ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή, ἀλλ' ἔστιν ὅτε παράγεται καὶ ἐκ καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, δύναται δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος νὰ προταθῇ. Τῆς τελεσιδικίας δὲ ἀναγκαῖα προσόντα εἶνε ἀπόφασις, ταὐτότης τῶν προσώπων καὶ ταὐτότης τῆς διαφορᾶς.

τελεσίδικος, ος, ον· δεδικασμένος ὁριστικῶς [jugé ; rendu] en dernière instance. **Τελεσίδικος** καλεῖται ἀπόφασις δικαστηρίου τινὸς καθ' ἧς οὐδὲν ἔνδικον μέσον χωρεῖ· συνέπειαι δὲ τῆς τελεσιδικίας εἶνε ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων ὡς πρός τε τὸ ποινικὸν καὶ τὸ πολιτικὸν μέρος καὶ ἡ γένεσις τῆς ἐνστάσεως τοῦ δεδικασμένου.

τελεσιδίκως [ἐπίρ. προηγουμένου], κατὰ τελεσιδικίαν, en dernière instance, ὅπερ ὁριστικῶς ἐπεδικάσθη.

τελεσιουργός, ός, όν· ὁ ἐπιφέρων ἀποτέλεσμα, qui produit son effet ; ἀποτελεσματικός, efficace, adj. § [διδ.] τελεσιουργὸς λόγος, cause efficiente (effectrice).

τέλεσις, εως, ἡ· ἀποτελείωσις, accomplissement, n. m. ἡ τελείωσις, achèvement, n. m. § ἡ ἐκτέλεσις (γάμου, πανηγύρεως, ἑορτῆς), célébration [d'un mariage ; d'une cérémonie ; d'une fête]. § [ἐκ]τέλεσις [ἐγκλήματος], consommation (perpétration) [d'un crime].

τελεσφόρησις, εως, ἡ· ἡ ἐπιτυχία, réussite, n. f. ἡ καλὴ ἔκβασις τινός, bonne issue.

τελεσφόρος, ος, ον· ὁ τὸ τέλος, τὸν σκοπὸν ἐκπληρῶν, τελειόνων, ὁ ἐπιφέρων ἀποτέλεσμα, qui produit son effet ; ἀποτελεσματικός, efficace, adj. ὠφέλιμος, profitable, adj.

τελεσφορῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐπιφέρω καλὸν τέλος, ἐπιφέρω ἀποτέλεσμα, produire son effet ; ἐπιτυγχάνω, réussir ; (ἐπ)ὠφελοῦμαι, profiter ; εὐημερῶ, εὐτυχῶ, prospérer ; περαίνω, τελειόνω, καταλήγω (εἰς καλὸν τέλος), aboutir ; || [αὐτὰ τὰ δένδρα] δὲν τελεσφοροῦν ἐδῶ, ne profitent pas ici ; || [αἱ διαπραγματεύσεις] δὲν ἐτελεσφόρησαν, n'ont pas abouti.

τελεσφόρως [ἐπίρ.], ἀποτελεσματικῶς, efficacement, adv. ὠφελίμως, profitablement, adv. κατ' εὐτυχῆ ἔκβασιν, εὐτυχῶς, heureusement, adv.

τελετάρχης, ου, ὁ· ὁ ἐπὶ τῶν τελετῶν (ὡρισμένος), maître (grand-maître) des cérémonies.

τελετή, ῆς, ἡ· ἡ κανονικὴ καὶ ἐξωτερικὴ μορφὴ λατρείας τινός, ἡ ἐξωτερίκευσις τῆς λατρείας, cérémonie, n. f. θρησκευτικὴ ἑορτὴ καὶ ἱεροτελεστία, solennité, n. f. ἑορτή, fête, n. f. καὶ ἐν γένει τελετή, cérémonie, pompe, n. f. (=πομπή)· || ἡ τελετὴ τοῦ γάμου, la cérémonie du mariage ; || ὁ ἐπὶ τῶν τελετῶν, le maître des cérémonies ; || μεγάλη τελετή, grande solennité ; || ἔνδυμα (ἐνδυμασία) τελετῶν, habit de cérémonie ; || δημόσιαι τελεταί, cérémonies publiques; || ἐπίσημοι τελεταί, cérémonies officielles.

τελετουργία, ας, ἡ· ἐκτέλεσις τελετῆς δημοσίᾳ καὶ μετὰ πομπῆς, solennisation, n. f. τελετουργία, ἱερουργία, μυσταγωγία, célébration, n. f. action de célébrer ; ἡ **ἐκτέλεσις** τελετῆς, ἱερουργίας, γάμου, κηδείας, π. χ. la célébration d'un mariage, des funérailles.

τελετουργῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐκτελῶ τελετὴν δημοσίᾳ καὶ μετὰ πομπῆς, solenniser ; ἐκτελῶ τελετήν, ἱερουργῶ, célébrer, accomplir solennellement ; célébrer la messe, un mariage.

τελευταῖος, αία, αῖον, ὁ εἰς τὸ τέλος εὑρισκόμενος, ὁ ἔσχατος (ἀντίθ. τῷ πρῶτος), τε-

λευταῖος, dernier, ère, adj. τελικός, final, ale, als, adj. ‖ διὰ τελευταίαν φοράν, pour la dernière fois; ‖ ἡ τελευταία φράσις [τοῦ λόγου του, la phrase finale; ‖ εἶνε εἰς τὰ τελευταῖά του [φρ.]. il est à l'extrémité (à l'agonie); ‖ [τὸ ὄνομά του] εἶνε τελευταῖον εἰς τὸν κατάλογον, son nom ferme la liste; ‖ τὰ τελευταῖα, les derniers; ‖ ἡ τελευταία μας ἦτο τῆς 9 τρέχοντος, notre dernière était du 9 courant. § [οὐδ. ἐπίρ.] τελευταῖον, en dernier lieu = ἐν τοῖς τελευταίοις· ἐν τέλει, εἰς τὸ τέλος, à la fin; finalement, adv. τελευταίως, dernièrement, adv. ‖ τελευταῖον ἐδοκίμασε νά, en dernier lieu il essaya de; ‖ τὸν εἶδα τελευταῖον, je l'ai vu dernièrement.

τελευταίως [ἐπίρ.], dernièrement, adv. πρὸ ὀλίγου, depuis peu; προσφάτως, récemment, adv. δὲν εἶνε πολὺς καιρός, il n'y a pas longtemps.

τελευτή, ῆς, ἡ· τὸ τέλος τινός, τὸ τέλος τῆς ζωῆς, ὁριστικὴ παῦσις τῆς ζωῆς, cessation définitive de la vie; ὅθεν ὁ θάνατος, mort, n.f. [καὶ ποιητικῶς] trépas, n. m. (ὁ φυσικὸς θάνατος, décès)· décès, n.m. λέγεται ὁ φυσικὸς θάνατος, mort naturelle (προκειμ. περὶ ἀνθρώπου) [τὸ ἀντίθετον εἶνε γέννησις, naissance), καὶ ἐν γένει **τελευτή**, τὸ τέλος, fin, n. f.

τελευτῶ (άω), μέλ. ήσω, εἰς πέρας ἄγω, ἀποπερατῶ τὸν βίον, τελειόνω τὴν ζωήν, ἀποθνήσκω, mourir (μελ. je mourrai), [ποιητικῶς] trépasser [=ἀποθνήσκω φυσικῶς], décéder = ἀποθνήσκω διὰ φυσικοῦ θανάτου, mourir de mort naturelle (προκειμ. περὶ ἀνθρώπου) [τὸ ἀντίθετον εἶνε γεννῶμαι, naître]. § —, ἀποπερατῶ τι ἀρξάμενος, εἰς πέρας φέρω, καταλήγω, τελευτῶ, aboutir; τελειόνω, finir.

τελεύω [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρ.], τελειόνω.

τελέως [ἐπίρ. τοῦ τέλεος] ἀντὶ τελείως.

τέλη, τά· φόρος, δικαίωμα, βλ. τέλος.

τέλι, τὸ [δημ.] βλ. μέρμις.

τελικός, ή, όν, εἰς τὸ τέλος ἀνήκων, ὁ εἰς τὸ τέλος ἄγων, qui conduit au but; final, ale, als, adj. εἰς τὸ τέλος, τοῦ τέλους, de la fin; ὁριστικός, définitif, ive, adj. ‖ τελικὸν γράμμα, lettre finale; ‖ [φιλοσ.] τελικὸν αἴτιον, cause finale; ‖ τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα, le résultat définitif.

τελικότης, ητος, ἡ [φιλοσ.], finalité, n. f. ὕπαρξις ἢ φύσις τελικοῦ τινὸς σκοποῦ, τελικῆς αἰτίας, existence ou nature d'un but final, d'une cause finale.

τελλιανὸς [διάλ. Ἠπείρου] ἰχθὺς ποτάμιος, ἀλλαχοῦ **τίγκα** (ὁ τίλλων).

τελλύριον, ου, τό· tellure, n. m. χημικὸν στοιχεῖον ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ θείου, ἡνωμένου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετὰ τῶν μετάλλων χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ μολύβδου.

τέλμα, ατος, τό· τὸ συνηγμένον που καὶ στάσιμον ὕδωρ, κοινῶς ὁ βοῦρκος, ὁ βάλτος, ἤτοι τὸ ἕλος, marécage, n. m. marais, n. m. βλ. ἕλος. § τέλμα, τὸ (ὁ βάλτος), marécage, n.m. ἕλος λιμναῖον, καλεῖται οὕτως ὑγρὸν ἔδαφος, ἐν ᾧ τὸ ὕδωρ κρύπτεται ἐν μέρει ὑπὸ ὑδροβίων φυτῶν. Οἱ κατοικοῦντες εἰς μέρη παρακείμενα τοιούτων τελμάτων πρέπει νὰ λαμβάνωσι προφυλακτικὰ τινὰ μέτρα πρὸς ἀποφυγὴν δυσιάτων πυρετῶν. Ἡ κατοικία πρέπει νὰ κεῖται ὅσον οἷόν τε μακρὰν τῶν τοιούτων τελμάτων, αἱ δὲ θύραι καὶ τὰ παράθυρα νὰ κλείωνται τὸ ἑσπέρας ἐνωρίς, νὰ μὴ ἀνοίγωνται δὲ τὴν πρωΐαν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, τὰ ἐνδύματα νὰ ὦσι θερμὰ καὶ ξηρά, νὰ ἀποφεύγηται δὲ ἡ πρωϊνὴ καὶ ἑσπερινὴ δρόσος, αἱ καταχρήσεις περὶ τὴν δίαιταν, τὸ πόσιμον ὕδωρ νὰ διϋλίζεται ἐπισταμένως. Καλὸν εἶνε πρὸς προφύλαξιν νὰ λαμβάνηται ἑκάστην πρωΐαν μικρὸν ποτήριον κονιάκ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ διελύθη ὀλίγη κινίνη (ἕως 2 σιτ.). Αἱ κατὰ τόπους κυβερνήσεις ἔχουσι καθῆκον νὰ λαμβάνωσι τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα πρὸς ἀποξήρανσιν τῶν τοιούτων τελμάτων, οἱ δὲ ξένοι οἱ προσκαίρως μεταβαίνοντες εἰς χώρας ἑλώδεις πρέπει νὰ συμμορφῶνται μὲ τὴν δίαιταν καὶ τὰς ἕξεις τῶν ἐνοικούντων.

τελματιαῖος, αία, αῖον· εἰς τέλμα ἀνήκων (ἢ ζῶν), de marais; π. χ. ζῶα ἐν τέλμασι ζῶντα, ὁ βάτραχος, κτλ. ἑλώδης, paludéen, enne, adj.

τελματικός, ή, όν καὶ **τελμάτιος** = τελματιαῖος.

τελματόβιος, ος, ον· ὁ ἐν τέλμασι ζῶν, καὶ **τελματοδίαιτος,** ος, ον, ὁ ἐν τέλμασι διαιτώμενος (ζῶν), qui vit dans les marais; paludeux, euse, adj. paludicole, adj.

τελματῶ (όω), μέλ. ώσω, εἰς τέλμα (βοῦρκον), βόρβορον μεταβάλλω ἢ γίνομαι, convertir en marais; rendre bourbeux.

τελματώδης, ης, ες, πλήρης τελμάτων, ἑλώδης, ης, ες, marécageux, euse, adj. βλ. τέλμα καὶ ἕλος.

τελμίς, ῖνος, ὁ (καὶ **τελμίς,** ίδος, ἡ), μικρὸν τέλμα, ἰδίως λάκκος τελματώδης, bâche, n. f. λάκκος μεθ' ὕδατος ἀφιέμενος κατὰ τὰς ἀμπώτιδας.

τέλος, εος-ους, τό· τὸ πέρας, τὸ τέρμα, ἡ τελικὴ ἔκβασις, τὸ τέλος, fin, n. f. τὸ ἄκρον, bout, n. m. ἡ ἐσχατιά, extrémité, n. f. τὸ τέρμα, τὸ ἄκρον, τὸ ἔσχατον σημεῖον, terme, n. m. [συνών. fin, ὑποθέτει τάξιν τινὰ ἀκόλουθον τῆς ὁποίας τὸ τέλος εἶνε τὸ ἔσχατον σημεῖον: τὸ τέλος τοῦ βίου, la fin de la vie; bout = ἄκρα, τὸ τελευταῖον σημεῖον τῆς κατὰ μῆκος ἐκτάσεως: τὰ ἄκρα ῥάβδου, les bouts d'un bâton; τὸ ἄκρον δενδροστοιχίας, le bout d'une allée; extrémité = ἡ ἐσχατιά, τὸ μᾶλλον ἀπέχον τοῦ κέντρου σημεῖον: τὸ ἔσχατον ἄκρον τοῦ βασιλείου (ἐπαρχίας) = ἐσχατιά, l'extrémité d'un royaume (d'une province); terme = τέρμα, τὸ ἔσχατον σημεῖον εἰς ὃ καταλήγει ἀντικείμενόν τι: τὸ τέλος ἱπποδρομίας, le terme d'une course]; ‖ [φιλοσ.] τέλος, βλ. **τελικότης** (finalité)· ‖ μέχρι τέλους, jusqu'à la fin; juspu'au bout); ‖ εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός, à la fin (au bout) du mois; ‖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, d'un bout à l'autre; du commencement jusqu'à la fin; ‖ ὅλα τὰ

πράγματα ἔχουν τέλος, tout a un terme ; il y a un terme à tout ; || τὸ τέλος [ἡ λύσις] τοῦ δράματος, le dénouement de la pièce ; || αὐτὸ δὲν ἔχει τέλος, cela n'a pas de fin ; c'est à n'en plus finir ; || δίδω τέλος εἰς, mettre fin à = δίδω, θέτω πέρας εἰς ὑπόθεσιν τινά· || εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός, au bout du mois ; || ἐγγίζω εἰς τὸ τέλος, être près de la fin ; tirer à sa fin ; || [ἐπὶ ἀσθεν.] εἶνε εἰς τὸ τέλος, il est à l'extrémité ; || μετὰ τὸ τέλος τοῦ θεάτρου, à la sortie du théâtre ; || [εὐχὴ] καλὰ τέλη ! je vous souhaite une bonne fin (une heureuse issue) ; grand bien vous fasse ; || καὶ τὸ τέλος θὰ ἦνε νά, et tout cela finira par; || φυλάττω τὸ καλλίτερον διὰ τὸ τέλος [μεταφ.], réserver quelque chose pour le bouquet (pour la bonne bouche) ; || εἰς τὸ τέλος· ἐν τέλει [φρ. ἐπιρ.], à la fin ; finalement, adv. enfin adv. pour terminer ; || τέλος πάντων, ἐπὶ τέλους [ἐπίρ.], enfin ; à la fin, en dernier lieu, au bout du compte, en fin de compte ; ἐπὶ τέλους, τέλος πάντων, en définitive; ἐν συνόλῳ, ἐν συντομίᾳ, en somme ; μ' ὅλα ταῦτα, après tout ; || τέλος [πάντων] σᾶς βλέπομεν, enfin nous vous voyons ; || τέλος (ἐπὶ τέλους) παρεδέχθη, il a fini par accepter ; || τέλος πάντων τί θέλετε ; en somme (en définitive) que voulez-vous ? || ἐπὶ τέλους θὰ κάμω ὅ,τι θέλω, après tout je ferai ce que je veux. § τὸ τέλος ὅπερ προτίθενται, la fin qu'on se propose ; ἐκεῖνο ὅπερ ἔχουσι κατὰ νοῦν, ὁ σκοπός, but, n. m. ἡ βλέψις, vue, n. f. ὁ σκοπός, ἡ πρόθεσις, intention, n. f. τὸ τέλος, fin, n. f. τὸ ἀποτέλεσμα, effet, n. m. ou résultat, n.m. || διὰ νὰ κάμῃ τὰ τέλη του, pour arriver à ses fins ; || ἐπὶ τῷ τέλει νά, dans le but de ; [νομ.] à cette fin (à ces fins) que. § —, δημόσιον ἀξίωμα, fonction publique, ἤτοι ἡ θέσις, τὸ ἀξίωμα, emploi, n. m. ou charge, n.f. || οἱ ἐν τέλει, les (hauts) fonctionnaires = οἱ κατέχοντες τὰς ἀνωτέρας δημοσίας ὑπηρεσίας, οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι [κυρίως οἱ ἐν τέλει, σημαίνει ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνωτάτων ὑπαλλήλων εἰς τὴν (διά)χρισιν τῶν ὁποίων εἶνέ τι ἢ οἱ ἀποφασίζοντες περί τινος]. § τέλος, taxe, n. f. droit, n. m. Τέλη (droits, taxe) καλοῦνται γενικῶς πληρωμαὶ καταβαλλόμεναι καταναγκαστικῶς συνεπείᾳ προσωπικῆς ἢ ἐμπραγμάτου ἐξαρτήσεως ὑπέρ τινος δικαιούχου εἴτε ἰδιώτου εἴτε ἑταιρίας εἴτε κοινωνίας ἢ πολιτείας, καὶ ὑπὸ τὴν γενικὴν ταύτην σημασίαν περιλαμβάνει ὁ ὅρος καὶ τοὺς φόρους. Τέλος καὶ φόρος εἶνε συνώνυμα δι' ὃ καὶ πολλάκις συγχέονται Κυρίως ὅμως λέγονται τέλη αἱ πληρωμαὶ ἃς εἰσπράττει τὸ κράτος παρ' ἐκείνων οἵτινες ζητοῦσι τὴν ἐργασίαν τῶν ὀργάνων του δι' ὡρισμένον ποσόν· τοιαῦτα εἶνε παραδείγματος χάριν, τὰ δικαστικὰ τέλη, εἰς ἃ ὑποβάλλεται ὁ ζητῶν τὴν ἐπέμβασιν τοῦ δικαστηρίου εἰς διαφορὰν τινὰ μετ' ἄλλου τινός, τὰ προξενικὰ τέλη τὰ πληρωνόμενα δι' ἔκδοσιν διαβατηρίων, ἐπικυρώσεις, τελωνιακὰ τέλη εἰσπραττόμενα συμφώνως τῷ δασμολογίῳ· || τέλος ἐξαγωγῆς, droit d'exportation ; || ἐλεύθερον τέλους, exempt (en franchise) de droits ; || [νομ.] εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τέλη, aux frais et dépens ; || τέλη, δικαιώματα εἰσπράξιμα, les droits perceptibles ; || τέλη, δικαιώματα λιμενικά, droits du port ; || τέλη προστατευτικά, droits de protection : || τέλη, δικαιώματα μικρά, les petits droits ; || τέλη, ταχυδρομικὴ διατίμησις, le tarif des ports ; || τελωνιακὰ τέλη, droits de douane, καλοῦνται οἱ ἔμμεσοι φόροι οἱ εἰσπραττόμενοι κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν τῶν ἐμπορευμάτων. Καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰσπραττόμενα καλοῦνται **εἰσαγωγικά**, τὰ δὲ κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, **ἐξαγωγικά**. Τὰ εἰσαγωγικὰ τέλη διαιροῦνται εἰς Γενικὰ καὶ Συμβατικά. Γενικὰ λέγονται τὰ ἐπιβαλλόμενα εἰς ἐμπορεύματα προερχόμενα ἐκ κρατῶν μεθ' ὧν δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ ἐμπορικὴ σύμβασις. Συμβατικὰ δὲ τὰ ἐπιβαλλόμενα εἰς ἐμπορεύματα προερχόμενα ἐκ κρατῶν, μεθ' ὧν ὑπάρχει τοιαύτη σύμβασις. Ἑπομένως τὰ Συμβατικὰ τέλη εἶνε πάντοτε κατώτερα τῶν Γενικῶν· || **ἀπαγορευτικὰ τέλη**, droits prohibitifs, εἶνε τὰ βαρέα τέλη τὰ ἐπιβαλλόμενα εἰς ἐμπορεύματα προερχόμενα ἐκ κρατῶν φορολογούντων βαρέως τὰ ἑλληνικὰ τοιαῦτα. Καλοῦνται δὲ ἀπαγορευτικὰ διότι ἡ ἐπιβολὴ αὐτῶν ἀποδιώκει τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα ἐκ τῆς χώρας· || **διαφορικὸν τέλος**, droit différentiel, λέγεται τὸ ἀνώτερον τοῦ κεκανονισμένου, τὸ ἐπιβαλλόμενον εἰς ἐμπορεύματα προερχόμενα ἐκ κρατῶν φορολογούντων βαρέως τὰ προϊόντα τοῦ τόπου. § τέλος, droit, n. m. **ναυτιλιακὸν τέλος**· φόρος πληρωνόμενος ὑπὸ ἐμπορικοῦ πλοίου ἅμα τῷ κατάπλῳ του εἰς λιμένα κράτους τινός, λόγῳ τῶν διαφόρων ἔργων, ἀσφαλειῶν καὶ εὐκολιῶν ἃς παρέχει τὸ κράτος τοῦτο εἰς τὴν ναυτιλίαν.

Τοιαῦτα τέλη ἢ δικαιώματα καλούμενα **λιμενικὰ τέλη (δικαιώματα)** droits de port, εἶνε:

Τέλος ἀγκυροβολίας, droit d'ancrage ; || **τέλος μόλου** ἢ **τέλος προκυμαίας**, droit de môle ou droit de quai, τὸ διὰ τὴν προκυμαίαν πληρωνόμενον τέλος, κοινῶς τὰ μολλάτικα (μωλιάτικα)· || **φαρικὸν τέλος** (ἢ φαρικὰ τέλη), droit de phares ; || **πλοηγικὸν τέλος**, droit de pilotage ; || **τέλος προκυμαίας**, droit de quai ; βλ. τέλος μόλου· || — χαρτοσήμου, droit de timbre.

Τῶν ναυτιλιακῶν τελῶν ἐξαιροῦνται τὰ πολεμικὰ πλοῖα πάντων τῶν ἐθνῶν εἰς τοὺς λιμένας πάντων τῶν κρατῶν, καὶ τὰ ἐμπορικὰ τὰ διὰ συμβάσεων ἀποκτῶντα τὸ δικαίωμα τοῦτο δι' ὡρισμένους λιμένας.

τέλσον, ου, τό· τὸ τέλος, la fin, ἰδ. τὸ ὅριον, borne, n. f. limite, n. f. || τέλσον ἀρούρης = τὸ ὅριον τοῦ ἀγροῦ, borne ou extrémité d'un champ.

τελῶ (έω), μέλ. έσω, ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, πραγματοποιῶ ὑπόσχεσιν, δέησιν, εὐχήν, ἐπιθυμίαν, κτλ. accomplir ; ἐπιτελῶ [ἑορτήν, πανήγυριν, κτλ.], célébrer [une fête ; une cérémonie, etc.] ; τελῶ, ἐκτελῶ (διαπράττω ἢ διαπράττω κακὸν [ἔγκλημα], consommer (com-

mettre ou perpétrer) [un crime] ; ‖ τελῶ κάθαρσιν, purger (faire) sa quarantaine ; ‖ ὁ γάμος του θὰ τελεσθῇ αὔριον, son mariage sera célébré demain. § [μέσ.] ἐκπληροῦμαι, πραγματοποιοῦμαι, λαμβάνω ἔκβασιν, s'accomplir ; se passer ; ‖ τὰ ἐν Ἀθήναις τελούμενα, ce qui se passe à Athènes ; ‖ τετέλεσται! c'en est fait ; c'est fini ; ‖ τετελεσμένον γεγονός, fait accompli.

τελωνεῖον, ου, τό· douane, n. f. κοινῶς (τουρκ.) τὸ **κουμέρκι**. Τελωνεῖα καλοῦνται τὰ δημόσια ἱδρύματα, δι' ὧν διέρχονται τὰ εἰς κράτος τι ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενα καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγόμενα ἐμπορεύματα παρακωλυομένης τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἀπηγορευμένων τοιούτων, καὶ ἐν οἷς εἰσπράττονται τὰ εἰς τὰ ἐμπορεύματα ἐπιβαλλόμενα τέλη ἐξαγωγῆς καὶ εἰσαγωγῆς. Τοῦ τελωνείου προΐσταται τελώνης. Βλ. καὶ **δημοτικὸς** φόρος (octroi) ; ‖ τελωνιακοὶ νόμοι, lois de douane ; ‖ τελωνιακὸν σύστημα φορολογίας, le système des douanes ; ‖ τελωνιακὴ ἄδεια, permission de la douane ; ‖ τελωνιακὴ ἄδεια, ἀπόδειξις, διαβατήριον διαμετακομίσεως, passavant, n.m. ‖ τελωνιακὴ ἄδεια ἐκφορτώσεως, lettre de voiture ; ‖ τελωνιακὴ ἄδεια πωλήσεως, permission de vendre ; ‖ τελωνιακὴ ἄδεια, διαβατήριον ἐξαγωγῆς, un passavant ; acquit d'exportation; permis d'exportation; licence de sortie ; ‖ τελωνιακὴ ἄδεια φορτώσεως, διαβατήριον, un passavant; permis d'embarquer ; acquit de droits ; escorte, n. f. ‖ τελωνιακὴ διατίμησις, le tarif des douanes ; le tarif des droits de douane ; ‖ τελωνειογραμμάτιον, διπλότυπον τελωνείου, un bon de douane ; ‖ τελώνιον εἰσαγωγῆς πληρωθέν, expédition à la douane ; droits d'entrée payés à la douane, ἢ **τελωνιακὸν** τέλος.

τελώνης, ου, ὁ· ὁ διευθυντὴς (προϊστάμενος) τελωνείου, directeur de douane. § [Γρφ.] ὁ τελώνης [τοῦ Εὐαγγελίου], le publicain ; [ἀρχ.] fermier des deniers publics.

τελωνιακός, ή, όν· ἀφορῶν τὰ τελωνεῖον, de douane ; douanier, ère, adj. ‖ τελωνιακὴ σύμβασις, convention douanière ; ‖ τελωνιακὴ ἕνωσις, union douanière, συνεταιρισμὸς μεταξὺ τῶν πλείστων γερμανικῶν πολιτειῶν, ἱδρυθεὶς τῷ 1833 δυνάμει τοῦ ὁποίου οἱ δασμοὶ διὰ τὰ εἰς τὰς πολιτείας ταύτας ἔξωθεν εἰσαγόμενα ἐμπορεύματα εἰσεπράττοντο διὰ κοινὸν λογαριασμὸν καὶ διενέμοντο **κατὰ** λόγον τοῦ πληθυσμοῦ ἑκάστης πολιτείας. Μεταρρυθμισθεῖσα τῷ 1867 διὰ τῆς συστάσεως τῆς Βορειογερμανικῆς ὁμοσπονδίας ἔληξε σιωπηλῶς διὰ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Γερμανικοῦ κράτους, καθ' ὅσον τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν μόνην τελωνιακὴν **περιφέρειαν**.

τελωνίζω, μέλ. ίσω, πληρόνω τὰ τελωνιακὰ τέλη (τὰ εἰσαγωγικὰ τέλη), payer la douane (les droits d'entrée) expédier en douane ; [ἐν.] déclarer (=δηλῶ)· dédouaner (**ἐκτελωνίζω**)· ‖ ἔχετε τίποτε νὰ τελωνίσητε ; avez vous quelque chose à déclarer ? **βλ. τελωνισμὸς** καὶ **τέλη**.

τελώνια, τὰ [δημ. ναυτ.], βλ. **διόσκουρον**.

τελώνιον, ου, τό· εἰσαγωγικὸν τέλος, droit d'entrée ; (droit de douane), douane, n. f. βλ. τέλος. § —, ὁ δαίμων, démon, n. m. κακοποιὸν πνεῦμα, esprit malfaisant ; τὸ δαιμόνιον (στοιχειό), lutin, n. m.

τελωνίς, ίδος, ἡ· ἡ τελωνιακὸν πλοῖον, patache (de douane) n. f. μικρὸν πλοῖον προωρισμένον διὰ τὴν τελωνιακὴν ὑπηρεσίαν· βλ. καὶ **ἀτμοτελωνίς**.

τελωνισμός, οῦ, ὁ· ἡ πληρωμὴ τῶν τελωνιακῶν τελῶν (βλ. καὶ **τέλος**), paiement des droits d'entrée [de la douane] ; dédouanement (=**ἐκτελωνισμὸς**) n. m. λέγεται ἡ ὑπὸ τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς ἐξέτασις τοῦ εἰσαγομένου **ἐμπορεύματος** καὶ ἡ βεβαίωσις καὶ εἴσπραξις τοῦ τέλους. Πᾶν ἐμπόρευμα **εἰσαγόμενον** πρέπει να δηλωθῇ εἰς τὴν τελωνιακὴν ἀρχὴν ὅπως ἐξετασθῇ καὶ ὑποβληθῇ εἰς τὸ κεκανονισμένον τέλος. Διὰ πᾶν εἰσαγόμενον ἐμπόρευμα κατατίθεται εἰς διπλοῦν ἀκριβὴς καὶ λεπτομερὴς διασάφησις (déclaration) διαλαμβάνουσα τὸ εἶδος, τὴν ποσότητα καὶ τὴν ἐν γένει ποιότητα τοῦ ἐμπορεύματος. Ἡ κατατιθεμένη διασάφησις θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ ἐλεγκτοῦ καὶ ἀντιγράφεται εἰς εἰδικὸν βιβλίον μεθ' ὃ ἀνοίγουσιν ἐν τῷ τελωνιακῷ καταστήματι τὰ δοχεῖα κτλ. ζυγίζουσιν ἢ μετροῦσι τὸ πρᾶγμα καὶ τὸ παραβάλλουσι πρὸς τὴν διασάφησιν πρὸς **βεβαίωσιν**. Ἐὰν κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν ταύτην εὑρεθῇ τὸ ἐμπόρευμα ὀλιγώτερον ἢ ὑποκείμενον εἰς τέλος κατώτερον **τοῦ** εἰς τὴν διασάφησιν ἀναφερομένου, τότε ὡς τέλος πληρώνεται τὸ εἰς τὴν διασάφησιν ἀναφερόμενον. Ἂν ὅμως τὸ ἐμπόρευμα εὑρεθῇ κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν περισσότερον ἢ ὑποκείμενον εἰς τέλος ἀνώτερον τοῦ εἰς τὴν διασάφησιν ἀναφερομένου, τότε πληρώνεται διπλοῦν τὸ ποσὸν τοῦ εἰσαγωγικοῦ τέλους τὸ ὁποῖον θὰ ἐζημιοῦτο τὸ δημόσιον ἂν δὲν ἀνεκαλύπτετο ἡ διαφορά.

τελωνοσταθμάρχης, ου, ὁ· ὁ προϊστάμενος τελωνιακοῦ σταθμοῦ, chef de poste douanier.

τελωνοφύλαξ, ακος, ὁ· φύλαξ ἐν τῷ τελωνείῳ, douanier, n. m.

τεμαχηδὸν [ἐπίρ.] κατὰ τεμάχια (κομμάτια), par morceaux ; par pièces ; τεμάχιον πρὸς τεμάχιον, pièce à pièce.

τεμάχιον, ου, τό· μέρος ὁλοκλήρου τινός, morceau, n. m. pièce, n. f. τεμάχιον πράγματος, θραυσθέντος, ἀπόσπασμα, μέλος, **θραῦσμα**, fragment, n. m. éclat, n. m. [morceau, n.m. pièce, n. f. συνώνυμα, morceau λέγεται κομμάτιον ὅλου τινὸς μὴ ἀποτελοῦν αὐτοτελές τι ὡς τὰ τεμάχια τῶν ἐδωδίμων : **τεμάχιον** ἄρτου, un morceau de pain ; τεμάχιον (μικρὸν μέρος) σακχάρεως, un morceau de sucre ; pièce, n. f.=μέρος οὐσιῶδες ὅλου τινὸς ἀποτελοῦν **καθ'** ἑαυτὸ αὐτοτελές τι καὶ αὐθύπαρκτον· τὰ **τεμάχια** ὡρολογίου, les pièces d'une montre, etc.] ; βλ. καὶ **κομμάτι**· ‖ — [τυπογρ.] paquet, n. m. ‖ τεμάχιον κεράμου, tuileau, n. m. κεραμιδοκόμματον· βλ. ὄστρακον·

|| — τετμημένου ἢ τεθραυσμένου ὅπλου, tronçon, n. m. || — ἢ ὑπόλοιπον μετάλλου ἢ ἀντικειμένου τινός, déchet de métal ; || — (κομμάτι) σάπωνος, pain de savon ; || — (κομμάτι) σακχάρεως (τὸ δλόκληρον), pain de sucre (κοινῶς τὸ κεφάλι)· || — ὑφάσματος, coupon, n. m. || — ἄρτου, κοινῶς ἡ φέτα, une tranche de pain ; || λεπτότατον τεμάχιον φαγωσίμου τινὸς (ἡ φέτα), lèche, n. f. βλ. φέτα. || τὰ τεμάχια συντριβέντος πλοίου, les débris= ναυάγια· || — παρεντεθειμένον, pièce rapportée ; || τρίκλωνον τεμάχιον, pièce à trois branches ; || τετράκλωνον τεμάχιον, pièce à quatre branches ; || κύριον τεμάχιον, pièce maîtresse ; καλοῦνται οὕτως ἐν τῇ ξυλουργικῇ τὰ χονδρὰ τεμάχια ξύλων ὡς οἱ δοκοί· || μέγα τεμάχιον λίθου, ὀγκόλιθος, quartier de pierre ; || τεμάχιον σχοινίου, un bout de cordage, etc. || — ἀντὶ τμῆμα, fraction, n.f.

τέμενος, ους, τό· témenos (n. m.) ou enceinte sacrée, ἢ ἱερόν· τεμάχιον γῆς ἀποκεχωρισμένον καὶ θεῷ τινὶ ἀφιερωμένον, συνήθως ἱερὸν ἄλσος μετὰ ναοῦ ἢ βωμοῦ. Τὸ τέμενος περιλαμβάνει ἐνίοτε ἀριθμὸν τινὰ ἱερῶν κτιρίων. Σήμερον καλεῖται τέμενος, ναὸς (temple) τῶν μὴ χριστιανικῶν θρησκειῶν, π. χ. [μωαμεθανικὸν] mosquée, n. f. [ἰνδικὸν] ἡ παγόδα, pagode, n. f. [ἰουδαϊκὸν] ἡ συναγωγή, synagogue.

τέμνος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], τέμενυς, εἰκονοστάσιον (τῆς Ἐκκλησίας) μεθ' ὅλου τοῦ διακόσμου του.

τέμνουσα, ης, ἡ [μαθημ.]. sécante, n. f. καλεῖται οὕτως εὐθεῖα τέμνουσα δύο εὐθείας παραλλήλους, ἢ τὴν περιφέρειαν εἰς δύο σημεῖα.

τέμνω, μέλ. τμήσω, ἀόρ. ἔταμον, κόπτω διὰ μαχαιρίου, couper ; κόπτω μετασχηματίζων τι, tailler ; βλ. καὶ λαξεύω, τετραγωνίζω· || — λίθον, δένδρον, κονδύλιον, tailler une pierre, un arbre, une plume ; || τετμημένος, η, ον· taillé, ée ; || ὀξέως τετμημένος, taillé en sifflet ; || —, ἀνατέμνω (σχίζω), refendre; || ἀνατέμνω σίδηρον, refendre du fer ; || — ξύλον, κτλ. refendre ; βλ. ἀνασχίζω. § —, ἀποτέμνω, recouper ; εὑρίσκω τι διὰ τομῆς (recoupement); βλ. καὶ μέθοδος τῶν τομῶν. § —, περιξέω, rôder. § [τακτ.] τέμνω, rompre ; κίνησις σκοποῦσα ν' ἀναπτύξῃ παρατεταγμένον στράτευμα ἢ φάλαγγα εἰς μικρότερα τμήματα· || τμῆσις, ἡ, action de rompre (rupture); || — τὸν ὄρχον ἢ τμῆσις τοῦ ὄρχου, rompre le parc ; || (παράγγελμα) τὸν ὄρχον τμήσατε, rompez le parc ou par la gauche rompez le parc, ἐξ ἀριστερῶν τὸν ὄρχον τμήσατε· || — κατ' οὐλαμούς, rompez par pelotons. § [χειρουρ.] τέμνω (ἐκτέμνω), exciser, ἀφαιρῶ τῇ βοηθείᾳ κοπτεροῦ ἐργαλείου, π. χ. ἐκτέμνω σάρκωμα (ὄγκωμα), exciser une loupe. § [μεταφ.] τέμνω ὁδόν, frayer un chemin (une route ; une voie)=διανοίγω.

τέμνων, ουσα, ον· sécant, e, adj. λέγεται διὰ τὰ γεωμετρικὰ σχήματα· || —, tailleur, n. m. ὁ κόπτων μετασχηματίζων τι.

τεμπέλης, α, ικον [δημ.] καὶ τεμπελχανᾶς, ὀκνηρός, paresseux, euse, adj. ῥάθυμος, φυγόπονος, ἀκαμάτης, fainéant, e, adj. [οἰκ.] cagnard, e (=paresseux), las d'aller ; || βίος τεμπέλικος, vie cagnarde.

τεμπελιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ ὀκνηρία, paresse, n. f. ἡ ῥαθυμία, φυγοπονία, κοινῶς ἀκαματωσιά, fainéantise, n. f. [οἰκ.] cagnardise, n. f.

τεμπελιάζω [δημ.], μέλ. άσω· ὀκνηρεύω, ὀκνῶ, φυγοπονῶ, κοινῶς ἀκαματεύω, fainéanter; paresser; s'apparesser; [οἰκ.] cagnarder.

τεμπέλικος, η, ον [δημ.], ἀφορῶν τὸν τεμπέλην, paresseux, euse, adj. cagnard, e ; βλ. τεμπέλης.

τεμπελόσκυλον, ου, τὸ [χυδ. ὕβρ.], cagnard, e, n. m. musard, e, adj. ὁ εἰς ἄσημα, τιποτένια καταγινόμενος.

τεμπελχανᾶς, ὁ [δημ.], τεμπέλης.

τεμπέρι, τὸ [δημ. βοτ.], πολυάνθεμον, κοινῶς ταμπερόζα, tubéreuse, n. f.

τέμπλα, ας, ἡ ·[διάλ. Ἠπείρου], λεπτὴ δοκός.

τεμπεσίρι, τὸ [δημ.], βλ. κρητίς, craie, n. f.

τέμπη, τὰ (τῆς Θεσσαλίας = ἡ κοιλάς), vallée de Tempé.

τέμπλον, ου, τὸ (templum), διάφραγμα χωρίζον [εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἐκκλησίας] τὸ ἱερὸν ἀπὸ τὸν ἐπίλοιπον ναόν, cloison séparant [dans les églises grecques] le sanctuaire de la nef; τὸ εἰκονοστάσιον, iconostase, n. m.

τέναγος, άγους, τό· flaque, n. f. ἢ flaque d'eau ἢ blanc d'eau, ἀβαθῆ, ῥηχά νερά, ἰλυώδη, ἑλώδη, ἔν τε τῇ θαλάσσῃ καὶ κυρίως ἐν τοῖς ποταμοῖς καὶ λίμναις· βλ. καὶ βόρβορος· || [ναυτ.] τέναγος = ῥηχὰ λασπώδη, banc de vase ἢ ἁπλῶς vase, n.f. βλ. καὶ ἰλύς· ὅθεν τέναγος = ἀβαθῆ νερά, bas-fond ; τὸ τέλμα, marécage, n. m. λιμνάζοντα ἀβαθῆ ὕδατα, lagune fluviale ; βλ. ποταμολίμνη.

τεναγώδης, ης, ες· ὁ ῥηχά, ἀβαθῆ ὕδατα ἔχων, ἑλώδης, marécageux, euse, adj. βορβορώδης, ἰλώδης, vaseux, euse, adj.

τενεκεδένιος, α, ον [δημ.], ἀπὸ τενεκέ, ἐκ λευκοσιδήρου, de fer blanc.

τενεκές, ὁ [δημ.], βλ. λευκοσίδηρος (fer -blanc). § — [μεταφ. ὕβρ.] ἄνθρωπος ἄνευ ἀξίας (μηδαμινός), homme de rien ; οὐτιδανός, vaurien, n. m. ἄνθρωπος ἀνάξιος, ἀνωφελής, ἄχθος ἀρούρης, pleutre, n.

τενεκετζής, ὁ [δημ.], βλ. λευκοσιδηρεύς (ferblantier).

τενεκετζίδικο, τὸ [δημ.], βλ. λευκοσιδηρεῖον.

τένοντες, οἱ· βλ. τένων.

τενοντῖτις, ιδος, ἡ [ἱππολ.] nerf-ferrure, n. f. ὀξεῖα ἢ χρονία φλεγμονὴ τῶν καμπτήρων τενόντων τῶν προσθίων ποδῶν προερχομένη συνεπείᾳ πλήξεως.

τενοντογραφία, ας, ἡ· ténographie, n.f. [ἀνατ.] περιγραφὴ τῶν τενόντων, description des tendons.

τενοντοειδής, ής, ές· tendieux, euse, adj. τῆς φύσεως τῶν τενόντων, de la nature des tendons: membrane tendieuse; viande tendieuse.

τενοντοπάθεια, ας, ἡ· ténopathie (τένων, tendon καὶ πάθος, maladie) n.f. [παθολ.] πάθησις τῶν τενόντων, affection des tendons.

τενοντορραφή, ῆς, ἡ· ténorrhaphie (τένων, tendon καὶ ῥαφή, suture) n.f. suture des tendons, n. f. χειρουργικὴ πρᾶξις συνισταμένη εἰς τὴν συρραφὴν τμημάτων τοῦ αὐτοῦ τένοντος πρὸς ἄλληλα, ἐκτελουμένη ὁσάκις τὰ σημεῖα τῆς διαιρέσεως τένοντος δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ συγκρατηθῶσιν ἐν ἐπαφῇ δι' ἐπιδέσμου μόνον. Πολλάκις ἡ πρᾶξις αὕτη ἐνδείκνυται ἐν περιπτώσεσι παλαιῶν πληγῶν ἐπουλωθεισῶν καὶ ἐπενεγκουσῶν ἕνεκα τοῦ σχηματισμοῦ ἀφθόνου οὐλώδους ἱστοῦ τὴν δυσχερῆ κίνησιν ἢ καὶ τελείαν ἀκινησίαν τοῦ προκειμένου τένοντος.

τενοντοτομή, ῆς, ἡ· ténotomie (τένων, tendon καὶ τομή, section, n. f. χειρουργικὴ πρᾶξις ἥτις ἄλλοτε ἀποκλειστικῶς ἐσήμαινε τὴν διαίρεσιν τῶν τενόντων· σήμερον ὅμως ἡ πρᾶξις ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ ἄλλων μερῶν τοῦ σώματος, μυῶν (muscles), συνδέσμων (ligaments), κτλ. Καὶ οὕτω πως ἔλαβε γενικώτερον χαρακτῆρα σκοπὸν ἔχουσα ἐδῶ μὲν τὴν καθαίρεσιν καὶ ἐκτομὴν χαλινῶν οὐλογενῶν δυσχεραινόντων ἢ καὶ παρακωλυόντων κινήσεις τινάς, ἐκεῖ δὲ τὴν θεραπείαν δυσμορφίας ἢ δυσκινησίας προερχομένης ἐκ παρὰ φύσιν βραχύτητος ἢ δυσκαμψίας τῶν ἄκρων (ῥαιβοποδία, στρεψαύχην), ἀλλαχοῦ δὲ τὴν ἄρσιν τῆς παρὰ φύσιν στενώσεως φυσιολογικῶν στομίων διὰ τὴν σύσπασιν τῶν σφιγκτήρων αὐτῶν.

τενοντοτόμον, ου, τό· ténotome, n. m. μαχαιρίδιον μετὰ στενοτάτου καμπύλου ἐλάσματος πρὸς ἐκτέλεσιν ὑποδορίου τενοντοτομῆς (ténotomie sous-cutanée).

τενορῖνος, ου, ὁ [ξεν.], ténorino, n. m. ἐλαφρὸς τενόρος, ténor très léger.

τενόρος, ου, ὁ [ξεν.], ténor, n. m. ἡ ὑψηλοτέρα ἀνδρικὴ φωνή, συνεπῶς καὶ ὁ κατέχων τὸ εἶδος τοῦτο τῆς φωνῆς· πληθ. des ténors.

τέντα, ας, ἡ [δημ.], βλ. γενικῶς **σκηνή**, tente, n. f. || ἡ χειμερινὴ σκηνὴ (τῆς βροχῆς) πλοίου, taud, n. m. βλ. **σκηνή**· || ἡ τέντα τῆς πλώρης (τῆς πρύμης), le marsouin (la tente de dunette); || κάμνω ταῖς τένταις, faire les tentes; βλ. **ἀνατείνω**. § [ἐπίρ.] ἡ θύρα ἦτο τέντα, la porte était grande ouverte, ἤτοι ἡ θύρα ἦτο ὁλόκληρος ἀνοικτή (= ὀρθάνοικτος).

τεντζερέδια, τὰ [δημ.], τὰ μαγειρικὰ σκεύη, batterie (f.) de cuisine.

τέντζερες, ὁ [δημ.], βλ. **τέντζερης**.

τεντζερετζῆς, ὁ· ὁ λεβητοποιός, chaudronnier, n. m.

τέντζερης, ὁ [δημ.], βλ. λεβήτιον (chaudron) καὶ **χύτρα**, marmite, n. f. ou casserole, n. f. (**κατσαρόλα**)· || [**μεταφ.**] ἐκύλησεν ὁ τέντζερες καὶ βρῆκε τὸ καπάκι [παροιμ. ἀνάλ. ταῖς] qui se ressemble s'assemble; les deux font la paire.

τεντόνω, μέλ. ώσω [δημ.], τείνω, tendre; ἐντείνω, étendre; ἐκτείνω, μηκύνω, ἢ τραβῶ πρός που, ἕλκω, tirer ou détirer; || τεντόνω σχοινί, tendre (bander) une corde; || τεντόνω τὰ πόδια μου, étendre ses jambes; || τέντωσε τὴν κάλτσαν σου, tirez votre bas; || [μεταφ.] τέντωσε τ' αὐτιά σου, dressez vos oreilles; || ἐτεντώθη εἰς τὸν καναπέν, il s'étendit sur le canapé; || τεντόνεται καὶ χασμουρηέται, il s'étire en baillant; || τεντώνων, ουσα, ον· ἐπιτείνων, ουσα, ον, tendeur, n. m. στήνων ἢ ἁπλώνων τι. § [μέσ. μεταφ.] τεντόνομαι, χορδόνομαι, ἤτοι γαυριῶ, ἐπαίρομαι, se rengorger.

τέντωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ τεντόνειν, ἐντείνειν· βλ. **ἔντασις, ἐπίτασις**, tension, n.f. ἔκτασις, extension, n. f. ἡ ἐξέλασις, τὸ τράβηγμα, étirage; [τοῦ χασμωμένου διδ.], pandiculation, n. f. § —, τὸ διάταμα, ἐπιμήκυνσις, allongement, n. m.

τένων, οντος, ὁ· tendon, n.m. κυρίως πᾶς ἐντεταμένος δεσμὸς (ligament), ἰδ. ἐπὶ τῶν **συνδέσμων** τῶν μελῶν ἀνθρώπου ἢ ζώου· παρ' Ὁμήρῳ συχνότατα περὶ τῶν δύο ἰσχυρῶν μυῶν τοῦ αὐχένος (muscle du cou) tendon, ὅθεν κατ' ἐπέκτ. ὁ αὐχήν, cou, n. m. || — τραχηλικὸς ἢ αὐχενικός, ligament cervical, λίαν ἰσχυρὸς τένων συνδέων πρὸς ἀλλήλους τοὺς τραχηλικοὺς σπονδύλους· || σπονδυλικὸς τένων, ligament vertébral, γενικὸς τῶν σπονδύλων τένων· || Ἀχίλλειος τένων, tendon d'Achille, ὁ μέγας τένων τῆς πτέρνης· || **τένοντες** (tendons) καλοῦνται ἐν τῇ ἀνατομικῇ διάμεσα ὄργανα μεταξὺ τῶν μυῶν καὶ τῶν ὀστῶν συνάπτονται τὰ δύο ταῦτα τῆς κινήσεως συστήματα πρὸς ἄλληλα καὶ καθιστῶντα οὕτω δυνατὴν τὴν συνεργασίαν αὐτῶν. Οἱ τένοντες σχῆμα ἔχοντες σχοινίου ἢ ταινίας μᾶλλον ἢ ἧττον παχείας, πλατείας καὶ μακρᾶς, εἶνε λευκοὶ καὶ στιλπνοί, ἀνακλῶντες ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν τὰς ἀκτῖνας τοῦ φωτὸς κατὰ τρόπον ἀποδίδοντα αὐτοῖς πολλὰ τῆς ἴριδος χρώματα, ἀποτελοῦνται δὲ ἐκ πολλῶν πεπλατυσμένων δεσμίδων περιεχομένων ἁπασῶν ἐν κοινῇ θήκῃ, τῷ τενοντώδει ἐλύτρῳ, ἐξ οὗ ἐξορμῶνται λεπτότερα διαφράγματα διαπορευόμενα διὰ μέσου τῶν δεσμίδων τοῦ τένοντος καὶ περιβάλλοντα ταύτας· τὸ κοινὸν ἔλυτρον μεταβαίνει εἰς τὸ κοινὸν περιμύϊον τοῦ μυὸς μεθ' οὗ ὁ τένων συνάπτεται· ὁμοίως καὶ τὰ ἐσωτερικὰ διαφράγματα τὰ περιβάλλοντα τὰς δεσμίδας τοῦ τένοντος μεταβαίνουσιν εἰς τὰ σχετικὰ περιμύϊα τῶν δεσμίδων τοῦ προκειμένου μυός. Ὥστε ἡ πρὸς τοὺς μῦς ἕνωσις τῶν τενόντων γίνεται διὰ τῆς ἑνώσεως τοῦ ἐλύτρου αὐτῶν πρὸς τὸ μυείλημα. Κατὰ δὲ τὸ ἕτερον πέρας ἡ ἕνωσις τοῦ τένοντος πρὸς τὸ ὀστοῦν γίνεται ἄμεσος διὰ παραθέσεως τῶν μορίων ἄνευ ἑτέρου τινὸς ὀστοῦ, οὐδὲ περιοστέου παρεμπίπτοντος· διὸ καὶ συνεπείᾳ τῆς ἕλξεως ἥτις ἀσκεῖται κατὰ τὸ σημεῖον τῆς προσφύσεως ἢ τοῦ ὀστοῦ οὐσία ὑπερπλάσ-

σεται σὺν τῇ ἡλικίᾳ γεννῶσα τὰς ἀκάνθας ἢ ἀποφύσεις. Αὕτη δὲ ἡ συνιστῶσα τοὺς τένοντας οὐσία εἶνε ἶνες ἐλασματώδεις λεπτόταται καὶ στεναὶ φερόμεναι φορὰν ἑλικοειδῆ. Ἀγγεῖα καὶ νεῦρα μόνον ἐν τῷ ἐλύτρῳ καὶ ἐν τοῖς διαφράγμασιν αὐτοῦ εὑρίσκομεν.

τέρας, ατος, τὸ [κυρ. καὶ μεταφ.], πᾶν μὴ φυσιολογικῶς γεννώμενον, monstre, n.m. ἤτοι πᾶν ὂν ἐνόργανον (ἐκ τοῦ ζωϊκοῦ ἢ ἐκ τοῦ φυτικοῦ βασιλείου) ἔχον σχηματισμὸν καὶ διάπλασιν τοῦ σώματος ὁλοκλήρου ἢ μερῶν τινῶν αὐτοῦ παρὰ φύσιν καὶ ἀήθη. Οὐσιωδῶς καλοῦμεν τέρας πᾶν ὂν ὅπερ ἀνῆκον εἰς τὸ ζωϊκὸν βασίλειον καὶ γεννώμενον παρουσιάζει τοσοῦτον οὐσιώδεις διαφορὰς πρὸς τὸ ἐξ οὗ προῆλθεν εἶδος καὶ φέρει τοσαύτας ἐλλείψεις ὥστε ἅμα ὡς ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον καὶ εὑρεθῇ ἐν ταῖς συνθήκαις ἐν αἷς ζῶσι τὰ λοιπὰ ὄντα ταχέως ἀποθνήσκουσι. § —, πᾶν ἔκτακτον καὶ θαυμαστόν, prodige, n. m. || ἔκαμε τέρατα καὶ σημεῖα, il a fait des prodiges.

τεράστιος, α, ον, ὁ παρὰ φύσιν γινόμενος, ἀφύσικος, ὑπερβολικὸς κατὰ τὰς διαστάσεις, πελώριος, ὅθεν τερατώδης, monstrueux, euse, adj. ὑπερφυσικός, surnaturel, elle, adj. ὅθεν θαυμαστὸς διὰ τοῦτο, ἢ θαυμάσιος, prodigieux, euse, adj. θαυμαστός, merveilleux, euse, adj. ἐκπληκτικός, étonnant, e, adj.

τεραστίως [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον τεράστιον, prodigieusement, adv. θαυμασίως, merveilleusement, adv.

τερατεία, ας, ἡ· τὸ τερατώδη πράττειν καὶ λέγειν, ἡ ἀγυρτία, jonglerie, n. f. ἡ ταχυδακτυλουργική, prestidigitation, n. f. ἡ γοητεία, enchantement, n. m. καὶ ἐν γένει ἡ **τερατολογία,** ἡ διήγησις ἀλλοκότων, θαυμαστῶν παρὰ φύσιν συμβαινόντων.

τερατογονία, ας, ἡ· ἡ γέννησις τέρατος, enfantement monstrueux.

τερατολογία, ας, ἡ· τὸ τερατολογεῖν, λόγος ἢ περιγραφὴ παραδόξων ὑπερφυσικῶν πραγμάτων, διήγησις θαυμαστῶν, ἀλλοκότων πραγμάτων, récit de choses merveilleuses (étranges) ; [συνεκδ.] extravagance, n.f. ἤτοι ἀλλόκοτος πρᾶξις ἢ τρόπος [οἰκ.], craque, n.f. (= ψεῦδος, mensonge ; καύχησις, hâblerie ; π.χ. conter des craques) ; [πληθ.] τερατολογίαι, φαντασιώδεις διηγήσεις, contes fantastiques. § **τερατολογίαι,** tératologie, n.f. εἶνε κλάδος τῆς παθολογίας περὶ τῶν τεράτων καὶ τερατομορφιῶν πραγματευόμενος· αἱ περὶ τὴν διάπλασιν ἀνωμαλίαι καὶ διαταραχαὶ συνιστῶσι τρόπον τινὰ νόσους τῆς ἐμβρυϊκῆς ζωῆς τῶν ὄντων, ὁ δὲ σπουδάζων αὐτὰς παθολογικὸς κλάδος σχετίζεται τὸ μὲν πρὸς τὴν παθολογικὴν ἀνατομίαν, τὸ δὲ πρὸς τὴν παθολογικὴν φυσιολογίαν.

τερατολογικός, ή, όν, tératologique, adj. ἀφορῶν τὴν τερατολογίαν· || τερατολογικὴ ἀνατομία, anatomie tératologique.

τερατολόγος, ος, ον, ὁ λέγων τερατολογίας, ὁ διηγούμενος ἱστορίας θαυμαστάς, ἀλλοκότους, qui débite des histoires merveilleuses (; des extravagances) ; [δημ.] craqueur, euse (=ψευδολόγος, menteur ; καυχηματίας, hâbleur). § **τερατολόγος,** tératologue ou tératologiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν τερατολογίαν.

τερατολογῶ (έω), μέλ. ήσω, λέγω τερατολογίας, διηγοῦμαι πράγματα θαυμαστά, ἀλλόκοτα, raconter des choses merveilleuses ; extravaguer ; [δημ.] craquer, λέγω ψευδολογίας.

τερατομορφία, ας, ἡ· τὸ εἶνε τερατόμορφον, monstruosité, n. f. βλ. **τερατῶδες.**

τερατόμορφος, ος, ον, τερατώδους, παραδόξου καὶ ἀσυνήθους κατὰ φύσιν μορφῆς, monstrueux, euse, adj. || παιδίον τερατόμορφον, enfant monstrueux.

τερατούργημα, ατος, τό· ἔργον ἢ πρᾶξις τερατώδης, monstruosité, n. f.

τερατουργία, ας, ἡ· τὸ τερατουργεῖν, ἀπατᾶν, ἡ ἀγυρτία, jonglerie, n.f. θαυματοποιΐα, prestige, n. m.

τερατουργός, ός, όν· ὁ τέρατα, θαύματα ποιῶν, qui fait des prestiges ; θαυματοποιός, ἀγύρτης, jongleur, n. m. ἀγύρτης, charlatan, n. m.

τερατώδης, ης, ες· ὅμοιος τέρατι, semblable à un monstre, monstrueux, euse, adj. ὑπερφυσικός, surnaturel, elle, adj. || [συνεκδ.] θαυμάσιος, prodigieux, euse, adj. πελώριος, ὑπερμεγέθης, énorme, adj. ἐκπληκτικός, étonnant, e, adj. || **τερατώδης,** ης, ες· monstrueux, euse, adj. ὁ ἀντικείμενος εἰς τοὺς νόμους τῆς φύσεως, qui est contraire aux lois de la nature ; || παιδίον τερατῶδες, enfant monstrueux ; || σχηματισμὸς τερατώδης, conformation monstrueuse ; || — [μεταφ.], ὁ ἀντικείμενος πρὸς τοὺς νόμους ἢ τὰ ἔθιμα, π. χ. ἕνωσις, συναιτερισμὸς τερατώδης, union, association monstrueuse ; || ἐπίσης ὁ καθ' ὑπερβολὴν χονδρὸς ἢ μέγας, prodigieusement gros ou grand, π. χ. τερατώδη πυροβόλα, des canons monstrueux ; || —ἐπίσης ὁ ὑπερβολικὸς εἰς τὸ εἶδός του, excessif en son genre ; π. χ. τερατώδης ἀσχημία, laideur monstrueuse ; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ **τερατῶδες,** ἡ **τερατομορφία,** monstruosité, n. f. σοβαρὰ ἀνωμαλία ἐν τῇ διαπλάσει ἀτόμου τινός, grave anomalie dans la conformation d'un individu ; || τὸ τερατῶδες (ἢ τερατομορφία) ζώου, φυτοῦ, κτλ., la monstruosité d'un animal, d'un végétal, etc.

τερατωδία, ας, ἡ· τὸ εἶνε τερατώδη, τὸ τερατῶδες, monstruosité, n. f. τερατωδία λέγεται ἐπίσης ἡ **τερατομορφία.**

τερατωδῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον τερατώδη, d'une manière monstrueuse, monstrueusement, adv. θαυμασίως, prodigieusement, adv.

τέρβινθος, βλ. τερέβινθος.

τερεβικόν, οῦ, τὸ [χημ.], térébique, adj. καλεῖται οὕτω τὸ παραγόμενον ὀξὺ διὰ τῆς ἐπενεργείας τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος (acide azotique) ἐπὶ τοῦ ἀποστάγματος τῆς τερεβινθίνης.

τερεβινθέλαιον, ου, τό· naphte ou naphthe, n. f. κοινῶς τὸ νέφτι· βλ. **τερεβενθίνη**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

§ ἀπόσταγμα τερενδινθίνης, essence de térébenthine.

τερεβινθίζω, μέλ. ίσω· ἔχω τὴν γεῦσιν, τὴν ὀσμήν, κτλ. τῆς τερεβινθίνης, ressembler à la térébenthine. § [χημ.] **τερεβινθικός,** ή, όν, térébenthique, adj. καλεῖται οὕτω τὸ παραγόμενον ὀξὺ διὰ τῆς ἐπενεργείας τοῦ θερμοῦ **λιθαργύρου** (litharge) ἐπὶ τοῦ ἀποστάγματος τῆς **τερεβινθίνης** (essence de térébenthine).

τερεβινθίνη, ή, ή· térébenthine, n. f. καὶ **τερμινθίνη** ης, ή, κοινῶς **τρεμεντίνα** καὶ **τερμεντίνα,** ῥητίνη καθαρὰ καὶ διαυγής, ἀπορρέουσα ἐξ ἐντομῶν γενομένων ἐπὶ τῆς **τερεβίνθου** (térébinthe) ἢ καὶ ἐξ ἑτέρων ῥητινωδῶν δένδρων. Ἐκ τῆς διυλίσεως τῆς τερεβινθίνης παράγεται κιτρινωπὸν ἀπόσταγμα αὐτῆς χρησιμεῦον δι' ἐπάλειψιν τῶν ἱστῶν τῶν πλοίων, τὸ δὲ κατάλοιπον τῆς διυλίσεως εἶνε ἡ **κολοφωνία** (colophane). Ἡ τερεβινθίνη χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν **ἐπιχρισμάτων** (vernis) κτλ. βλ. ἀπόσταγμα (essence) καὶ ἐπίχρισμα (vernis). Καλοῦσι γενικῶς τερεβινθίνην διαφόρους **ἐλαιορητινώδεις** (oléo-résines) οὐσίας ἀπορρεούσας ἐκ διαφόρων κωνοφόρων **δένδρων** (arbres conifères) ὡς καὶ ἐκ τῆς **pistacia therebinthus,** τῆς κοινῶς γαλλιστὶ καλουμένης pistachier sauvage, ἥν τινα οἱ Ἕλληνες ἐκάλουν **τερέβινθον** (térébinthe, **τσικουδιά**) καὶ ἥτις παρήγαγε τὴν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων γνωστὴν τερεβινθίνην. Ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν τερεβινθίναι, συνιστάμεναι ἔκ τινος ῥητίνης (résine) κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον διαλελυμένης εἴς πτητικόν τι ἔλαιον (huile volatile), καλούμενον ἔλαιον **τερεβινθίνης** ἢ **τερεβίνθιον ἔλαιον** ἢ **τερεβινθέλαιον** ἢ **νάφθαν** (huile de térébenthine ou naphte) ἢ **ἀπόσταγμα τερεβινθίνης** (essence de térébenthine); ‖ **τερεβινθίνιος,** ον de térébenthine, adj. ὁ ἐκ (ῥητίνης τῆς) τερεβινθίνης κατεσκευασμένος· χρίσμα τι· ‖ τερεβινθίνη ἀκάθαρτος, gemme, n. f. ἤτοι ὅπως **λαμβάνεται** ἐκ τοῦ δένδρου.

τερεβινθίνιος, ος, ον· ἐκ τερεβινθίνης, de térébenthine, adj. βλ. **τερεβινθίνη.**

τερεβίνθινος, ος, ον· ἐκ τερεβίνθου, de térébinthe, βλ. **τερέβινθος.**

τερέβινθος, ου, ή· térébinthe, n. m. καὶ κατὰ συγκοπὴν **τέρβινθος** ἀρχαιότατον **τέρμινθος,** ἔτι δὲ **τρέμινθος** καὶ **τρίμινθος,** ου, ή· καλεῖται οὕτω τὸ δένδρον τὸ καλούμενον κοινῶς **τσικουδιά,** ἡ δὲ ἐξ αὐτοῦ λαμβανομένη ῥητίνη καλεῖται **τερεβινθίνη** κοινῶς **τρεμεντίνα.** Τερεβίνθινος, ος, ον, de térébinthe, ὁ ἐκ (ῥητίνης τῆς) τερεβινθίνης κατεσκευασμένος· χρίσμα τι. § —, ῥητίνη τερεβινθίνης, résine de térébenthine; βλ. **τερεβενθίνη.**

τερεβινθώδης, ης, ες· térébinthacé, ée, adj. ὁ ὁμοιάζων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τερέβινθον, ἢ ὁ πλήρης τερεβίνθου.

τερερίζω, καὶ

τερετίζω, μέλ. ίσω (κυρίως ἐπὶ τοῦ κελαδήματος χελιδόνος ἢ τέττιγος = χελιδονίζω), ὅθεν ἐπὶ **πτηνῶν, κελαδῶ,** gazouiller; [**ἐπὶ** ἀνθρώπων] ᾄδω σιγανά, τερετίζω=ὑποψάλλω, fredonner; chantonner. § — [μουσ. νεολ.] ψάλλω ἢ τραγουδῶ μὲ τρεμουλιαστὴν φωνήν, ἢ μὲ πολλὰ τερερέμ, κάμνω λαρυγγισμοὺς (τρίλλιες), faire des trilles; τερετίζω, λαρυγγίζω, triller.

τερέτισμα, ατος, τὸ (τὸ ὑποψάλλειν), fredonnement, n. m. [ἐπὶ πτηνῶν] τὸ κελάδημα, gazouillement, n. m. ‖ τερέτισμα τοῦ ᾄδοντος σιγά, fredon, n. m. roulade, n. f. § **τερέτισμα** (συρίκτρας) [ναυτ.], coup de sifflet roulant; βλ. καὶ **συριγμός.**

τερετισμός, οῦ, ὁ [μουσ.] ὁ λαρυγγισμός. κοινῶς **τρίλλια,** trille, n. f. βλ. **τερέτισμα.**

τερέτριον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ **τέρετρον.**

τέρετρον, ου, τό, tarière, n. f. (ἐκ τοῦ τερέω-ῶ· τρυπῶ, ἰδίως διὰ τοῦ τόρνου)· **εἶδος** μεγάλου **τρυπάνου** (vrille), κοινῶς τὸ **ματικάπι·** ὑποκορ. **τερέτριον,** τὸ (petite **tarière**). Ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν τέρετρα· ἀγγλικὸν τέρετρον, tarière anglaise; ‖ — ἀκροκόχλιον, φέρον κοχλίαν εἰς τὸ ἄκρον, **tarière à ville;** ‖ — κοῖλον, tarière creuse; ‖ — Ἀρχιμήδειον, tarière torse ou tarière d'Archimède; ‖ — τέκτονος, tarière de charpentier; ‖ — ὑπονομευτικόν, tarière de mine, διὰ τὴν **ἐκτέλεσιν τρυπανίσεων** (forage). § [μηχ.] τέρετρον, vilebrequin, n.m. καμπὴ **εὑρισκομένη** ἐπὶ τῆς κυρίας ἀτράκτου ἀτμομηχανῆς τινος παρ' ἣν εὑρίσκεται ὁ στρόφαλος.

τερζῆς, ὁ [διάλ. Λεντεκάδ.], ὁ ῥάπτης τῶν παρὰ τοῖς χωρικοῖς μαλλίνων **ὑφασμάτων.**

τερετροφόριον, ου, τό· porte-tarière, n. m. (τέρετρον φέρω).

τερηδονιῶ (άω), μέλ. άσω, se carier; βλ. καγκραινιάζω.

τερηδών, όνος, ή· ἡ σῆψις τῶν ὀστῶν, carie des os; καλεῖται γενικῶς πάθησίς τις τοῦ ὀστίτου ἱστοῦ μὴ συγχεομένη πρὸς τὴν **νέκρωσιν** (nécrose) καθότι ἐνταῦθα τὸ πάσχον ὀστοῦν ἐκπυΐσκεται καὶ πίπτει κατὰ θρύμματα, δὲν παύει ὅμως διὰ τοῦτο ἀπολαύων ζωῆς· εἶνε ἄρα ἡ τερηδὼν ὀστεΐτις χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἀγγειώσεως, ἀραιώσεως, μαλακύνσεως καὶ πυώσεως τοῦ ὀστίτου ἱστοῦ μετὰ διαλύσεως αὐτοῦ ἢ χρονία τις πυώδης ὀστεΐτις· ‖ — τῶν ὀστῶν, nécrose; βλ. **νέκρωσις.** § —, ὁ κατατρώγων τὰ ξύλα σκώληξ, ver rongeur; τὸ σαράκι, taret, n. m. μαλάκιον κατατρῶγον τὰ ξύλινα σκάφη, τοὺς πασσάλους· ‖ —, artison, n. m. σκώληξ ἰδίως τοῦ ξύλου.

τερηδωνικός, ή, όν· carieux, euse, **adj.** ὁ πάσχων ἢ προσβεβλημένος ἀπὸ τερηδόνα, (carie).

τερηφός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ξεχασμένος, ἠλίθιος.

τερθρεία, ας, ή· λεπτολόγος φλυαρία, φλυαρία, babil, n. m. **πολυλογία,** caquet, n. m. caquetage, n. m. σωρεία λόγων, fatras de paroles.

τερθρία, ας, ή [ναυτ.] ἐνν. ὑπέρα, drisse] de pic; βλ. **τέρθρον.**

τέρθριον, ου, τὸ [ναυτ., ἐνν. σύσπαστον,

palan] du bout de vergue; βλ. **σύσπαστον τέρθριον.**

τέρθρον, ου, τὸ [ναυτ.], pic, n. m. κοινῶς τὸ πινὸ τοῦ **πικιοῦ**· τὸ ἄνω ἄκρον τῆς κεραίας τοῦ κέρατος.

τέρι, τὸ (καὶ ταῖρι) [δημ.], ὅμοιος, pareil, eille, adj. ἴσος, égal, ale, adj. **πάρισον,** pendant, e, adj. ἴσος, ὅμοιος, pair, adj. σύντροφος, compagnon, n. m. || [ἔχει ἓν ἄλογον ἁμάξης καὶ] ζητεῖ νὰ εὕρῃ τὸ τέρι του, il en cherche le pareil; || αὐτὰ τὰ δύο εἶνε τέρι, ces deux là vont ensemble; || ἔχασε τὸ τέρι του, il a perdu sa compagne; || τὸ τρυγόνι ἔχασε τὸ τέρι του, la tourterelle a perdu son pair; || δὲν ἔχει τέρι [φρ.], il n'a pas son pareil; il est sans égal; || καὶ τὰ **τέρια** των! [κατάρα δημ.], puissent leurs pareils avoir le même sort! || [ἐπὶ ἀνδρ. καὶ γυν.] ἔγειναν τέρι, ils se sont mariés; || τέρι τέρι [φρ.], deux à deux; **κατὰ** ζεύγη, par paires; par couples.

τεριάζω [δημ.] μέλ. άσω (συν)δυάζω, ζευγαρόνω, apparier; συνταυτίζω, appareiller; ἁρμόζω, συναρμόζω, assortir; [συνεκδ.] συνάπτω, συναρμόζω, ajuster; adapter; κάμνω νὰ συμφωνήσωσι δύο εἴδη, accorder; || τεριάζω κάλτσαις [εἰς ζεύγη], apparier des bas; || [ἔχω ἓν ἀγγεῖον] καὶ θέλω νὰ τὸ τεριάξω, je veux l'appareiller; || δὲν τὰ ἐτέριασες καλά, vous ne les avez pas bien assortis; || δὲν ἠμπόρεσα νὰ τοὺς τεριάσω [συμβιβάσω], je n'ai pu les accorder; || τὰ τεριάζω [φρ.] tomber d'accord; φέρω εἰς συμφωνίαν, συμφωνῶ, s'accorder; s'arranger; συνεννοοῦμαι, s'entendre. § [οὐδ.] συναρμόζομαι, συνταυτίζομαι, εὐαρμόζω, s'assortir; être assorti; aller [bien] ensemble; συμφωνῶ, s'accorder; s'ajuster; ἐφαρμόζομαι, προσαρμόζομαι, s'adapter; συμφωνῶ, πλαισιῶ, cadrer; συνᾴδω, convenir; || τὸ κέντημα αὐτὸ δὲν τεριάζει μὲ τὸ ὕφασμα, cette broderie ne s'assortit pas bien avec l'étoffe; || τεριασμένον ἀνδρόγυνον (εὐάρμοστον), couple assorti; || τεριασμένον συνοικέσιον, mariage assorti (; sortable); || τεριάζουν [ὁ εἷς μὲ τὸν ἄλλον], ils s'assortissent; [οἰκ.] ils sont pair et compagnon; || [οἱ χαρακτῆρες μας] τεριάζουν, se conviennent [parfaitement]; || τὸ κλειδὶ αὐτὸ δὲν τεριάζει εἰς τὴν κλειδαριά, cette clef ne va pas à la serrure; || αὐτὰ τὰ χρώματα δὲν τεριάζουν, ces couleurs ne s'accordent point; ne vont pas bien ensemble; || τὸ σκέπασμα δὲν τεριάζει, le couvercle ne s'adapte pas bien; || [τὸ χαρτὶ αὐτὸ] δὲν τεριάζει μὲ τὰ ἔπιπλα, ne cadre pas avec les meubles; || αὐτὸ δὲν τεριάζει (ἁρμόζει), εἰς τὴν ἡλικίαν του, cela ne sied pas à (jure avec) son âge; || αὐτοὶ οἱ ἔπαινοι δὲν τοῦ τεριάζουν, ces louanges ne lui conviennent pas. § [τριτοπρ. ἀπολ.] συνᾴδει, convenir; εἶμαι κατάλληλος, ἁρμόδιος, ἁρμόζει, être convenable; aller; || δὲν τεριάζει, ce n'est pas convenable; || τί τεριάζει! [φρ.], quelle idée! par exemple! allons donc! || τί τεριάζει νὰ ὁμιλῇς καὶ σὺ δι' αὐτό! il vous sied bien d'en parler!

τεριακτός, ή, όν [δημ.], **εὐάρμοστος** [bien] assorti, e; bien adapté (ajusté), ée; καλῶς ἐφηρμοσμένος, ἁρμόδιος, εὐάρμοστος, sortable [ἰδίως ἐπὶ γάμου]· ἁρμόδιος, κατάλληλος, convenable; || τεριακτὸν ἀνδρόγυνον, couple assorti = εὐάρμοστον ζεῦγος.

τέριασμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ τεριάζειν, action d'assortir; συνάρμοσις, assortiment, n. m. ἐφάρμοσις, ajustement, n. m. προσάρμοσις, adaptation, n. f.

τεριαστὸς [δημ.], βλ. **τεριακτός.**

τέρμα, ατος, τό· ὁ τελικὸς σκοπὸς (ὅρος ἢ ὅριον), terme, n. m, but, n.m. ἤτοι τὸ τέλος ὅπερ προτίθενται, τὸ τέλος, fin, n. f. τὸ ἄκρον, τὸ τέλος, bout, n. m. τὸ ἔσχατον τέλος, ἄκρον, extrémité, n. f. ὅριον, limite, n. f. τὸ τέλος, ἄκρον, ὁ σκοπός, τὸ σημάδι, but, n. m. || τὸ τέρμα τοῦ βίου, le terme (la fin) de la vie; || εἰς τὸ τέρμα τοῦ σταδίου του, au bout de sa carrière; || φθάνω εἰς τὸ τέρμα [μεταφ.], arriver (parvenir) au but. § — [μεταφ.], buttoir ou butoir, n.m. τὸ ὅριον, τὸ μέρος εἰς ὃ φθάνει τι ἵνα ἐκ νέου ἐπανακάμψῃ, ἢ εἰς ὃ καταλήγει. § —, arrivée, n.f. τὸ μέρος εἰς ὃ φθάνει, καταλήγει τις· βλ. καὶ ἱππάφιξις.

τερματίζω, μέλ. ίσω· περατῶ, τελειόνω, terminer; ὁρίζω, θέτω ὅρια, περιορίζω, limiter; περιορίζω, confiner ou borner.

τερμενίζω, μέλ. ήσω [δημ.] βασανίζω, tourmenter; ἐνοχλῶ ἀκαταπαύστως, παραβαρύνω, obséder; βασανίζω, καταπιέζω τινά, vexer; καταπονῶ, κατατρύχω, harasser.

τέρμενον, ου, τὸ [δημ.], τὸ βασανιστήριον, ἡ βάσανος, tourment, n. m.

τερμεντίνα, ας, ἡ καὶ **τρεμεντίνα** [δημ.], βλ. **τερεβινθίνη** (térébenthine).

τέρμινθος, ὁ· βλ. **τερέβινθος.**

τερμινθίνη, ης, ἡ· βλ. **τερεβινθίνη.**

τέρμονας, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], τέρμων λίθος, ὃν θέτουσι μεταξὺ δύο ἀγρῶν ἢ ἀμπέλων ὡς ὅριον (terme, borne).

τέρμων, ονς, ὁ [ναυτ.], terme (n. m.) [du tableau; καλοῦνται **τέρμονες** τὰ ξύλινα ἐγλυμμένα τεμάχια τὰ ὑποστηρίζοντα ἔξωθεν τὰς πλευρὰς τῆς **κορώνης** (couronnement).

τερπίνη, ης, ἡ, terpine, n. f. εἶνε οὐσία κρυσταλλικὴ διακρινομένη εἰς ἔνυδρον ὑπὸ μορφὴν κρυστάλλων μεγάλων βασιρρόμβων, ἀποβαλλομένων διὰ χρόνου ἐκ μίγματος τερεβενθινελαίου καὶ ὕδατος, τηκομένων εἰς 100° ἀποβαλλομένου ἑνὸς μορίου κρυσταλλικοῦ ὕδατος, ὅτε προκύπτει ἡ ἄνυδρος, λεπταὶ κρυσταλλικαὶ βελόναι. Ἡ ἔνυδρος εἶνε φάρμακον ἀγαθώτατον κατ' ὀξέων στηθοκατάρρων.

τερπνός, ή, όν, ὁ τέρπων, εὐχάριστος, εὐάρεστος, agréable, adj. εὐάρεστος, χαρίεις, θελκτικός, charmant, e, adj. εἰς ἄκρον εὐχάριστος, délicieux, euse, adj. ἡδύς, γλυκύς, doux, ce, adj. χαροποιός, χαρίεις, riant,

e, adj. γλυκύς, ἡδύς, suave, adj. λίαν εὐάρεστος, τερπνός, ἥδιστος, délectable, adj. τερπνός, θυμήρης, χαροποιός, réjouissant, e, adj. || ἑνόνω τὸ τερπνὸν μὲ τὸ ὠφέλιμον, unir l'utile à l'agréable ; || τερπνοτάτη ἑσπέρα, soirée délicieuse.

τερπνότης, ητος, ἡ· τὸ εἶνε τερπνόν, τέρψις, εὐχαρίστησις, charme, n. m. εὐαρέσκεια, agrément. n. m. ἡδύτης, γλυκύτης, douceur, n. f. ἡδίστη ἀπόλαυσις, τέρψις, délectation, n. f.

τερπνῶς [ἐπίρ.], εὐχαρίστως, εὐαρέστως, agréablement, adv. μετ' εὐχαριστήσεως, τέρψεως, avec charme ; ἡδονικῶς, délicieusement, adv.

τέρπω, μέλ. τέρψω, πληρῶ τὴν ἐπιθυμίαν τινός, ἀναψύχω, εὐχαριστῶ τινά, προξενῶ, κάμνω εὐχαρίστησιν, faire plaisir ; εὐφραίνω, τέρπω, réjouir ; παρέχω τέρψιν, διασκέδασιν, διασκεδάζω, divertir ou amuser ; εὐφραίνω, ἡδύνω, délecter ; τέρπω, ψυχαγωγῶ, διασκεδάζω, récréer ; χαροποιῶ, égayer ; || αὐτὸ τὸ χρῶμα τέρπει τὴν ὅρασιν, cette couleur réjouit (récrée) la vue; || τίποτε δὲν τὸν τέρπει, rien ne lui fait plaisir ; rien ne lui sourit. § [μέσ.] τέρπομαι, εὐχαριστοῦμαι, avoir (trouver du) plaisir à ; εὐφραίνομαι, se réjouir.

τερψίθυμος, ος, ον, τὴν ψυχὴν τέρπων, qui réjouit le cœur ; βλ. **τερπνός.**

τέρψις, εως, ἡ· τὸ τέρπεσθαι, ἡ εὐχαρίστησις, plaisir, n. m. τέρψις, ἡδονή, εὐχαρίστησις, agrément, n. m. εὔφρανσις, jouissance, n. f. ψυχαγωγία, διασκέδασις, divertissement, n. m. χαρά, εὐθυμία, joie, n. f. τέρψις, διασκέδασις, ψυχαγωγία, récréation, n.f.

τεσγιάχι, τὸ [δημ.], βλ. **τεζιάχι.**

τεσκερές, ὁ [δημ.], **πιστοποιητικόν,** certificat, n. m. ou attestation, n. f.

τέσσαρα [ἀριθμ.], βλ. **τέσσαρες**· || τὰ τέσσαρα μαγκιόρα πανιά· βλ. **ἱστία μείζονα.**

τεσσάρα [τοῦ δόμινου], double-quatre, n. m. τὸ διπλοῦν τέσσαρα.

τεσσαράγωνος, ος, ον· κοινῶς **τεσσαράγκωνος,** η, ον· ὁ ἔχων τέσσαρας γωνίας, qui a quatre coins ; τετράγωνος, quadrangulaire (προφ. kuatrangulaire).

τεσσαρακονθήμερος, ος, ον, τεσσαράκοντα ἡμερῶν, de quarante jours. § [οὐδ. οὐσ.] **τεσσαρακονθήμερον,** χρονικὸν διάστημα τεσσαράκοντα ἡμερῶν, espace de quarante jours ; || —, ἡ τεσσαρακονθήμερος πρὸ τοῦ Πάσχα νηστεία, ἡ τεσσαρακοστή, carême, n.m. βλ. **νηστεία.**

τεσσαράκοντα, οἱ, αἱ, τά· (ἀττ. **τετταράκοντα**) ἄκλ. ἀριθμητ.= **σαράντα,** quarante, ἤτοι τετράκις δέκα, **quatre fois dix** ; || τεσσαράκοντα ἕν, quarante et un, κτλ. || ἔφαγε παρὰ μίαν τεσσαράκοντα [φρ.], il a été rossé d'importance ; il a reçu une bonne raclée ; || πλησιάζει τὰ τεσσαράκοντα [οἰκ.], il frise la quarantaine.

τεσσαρακονταέτης, ου, ὁ, καὶ **τεσσαρακονταετής,** οῦς, ὁ (ής, ὲς) (θηλ. έτις, -ιδος, ἡ), τεσσαράκοντα ἐτῶν τὴν ἡλικίαν, de quarante ans ; || εἶνε τεσσαρακονταετής, il a la quarantaine.

τεσσαρακονταετία, ας, ἡ· χρονικὸν διάστημα τεσσαράκοντα ἐτῶν, espace de quarante ans ; σαράντα χρόνια· [ἐν.] ἡλικίᾳ τεσσαράκοντα ἐτῶν, quarantaine, n. f. (= τεσσαρακοντάς).

τεσσαρακοντάκις [ἐπίρ.], σαράντα φοραίς, quarante fois.

τεσσαρακονταπλάσιος, α, ον· τεσσαράκοντα φορὰς μεγαλείτερος (πολυαριθμότερος), quarante fois plus grand (plus nombreux).

τεσσαρακονταπλασίως [ἐπίρ.], τεσσαράκοντα φορὰς τόσος, quarante fois autant.

τεσσαρακοντάς, άδος, ἡ· ὁ ἀριθμὸς τεσσαράκοντα, quarantaine, n. f.

τεσσαρακοντούτης, ου, ὁ (συνηρημ. τοῦ τεσσαρακονταετής), ἡλικίας τεσσαράκοντα ἐτῶν, âgé de quarante ans ; (θηλ. -έτις, ιδος, ἡ), quadragénaire, adj.

τεσσαρακοστή, ῆς, ἡ· carême, n. m. βλ. τεσσαρακονθήμερον καὶ σαρακοστή.

τεσσαρακοστός, ή, όν· ὁ τελευταῖος ἢ ὁ εἷς (μία, ἓν) τῶν τεσσαράκοντα, quarantième, adj. || ἓν τεσσαρακοστόν, un quarantième. § [οὐδ. ἐπίρ.] **τεσσαρακοστόν,** quarantièmement, ἤτοι κατὰ τάξιν εἰς τὴν τεσσαρακοστὴν θέσιν εὑρισκόμενον.

τέσσαρες, οἱ, αἱ· τέσσαρα, τά· γεν. ων, δοτ. τέσσαρσι καὶ ποιητ. τέτρασι, ἀττ. τέτταρες [ἀριθ.] quatre ; || [ἐπὶ ὥρας] εἶνε **τέσσαρες,** il est quatre heures ; || δύο καὶ δύο κάμνουν τέσσαρα [παροιμ.], c'est clair comme deux et deux font quatre ; c'est clair comme bonjour ; || περιπατῶ μὲ τὰ τέσσαρα, marcher à quatre pattes=βαδίζω τετραποδητί· || τρέχω (φεύγω· τὸ βάζω) εἰς τὰ τέσσαρα, courir (s'enfuir) à toutes jambes ; [ἐπὶ ἵππου, ἐφίππου, κτλ.] courir à bride abattue=ἀπὸ ῥυτῆρος, courir ventre à terre ; || τέσσαρα τέσσαρα, quatre à quatre ; || τὸν κρατοῦσαν μὲ τὰ τέσσαρα, on le tenait à quatre ; || ἦσαν τεταγμένοι ἀνὰ τέσσαρες, ils étaient placés par quatre ; || τέσσαρα ἔτη=τετραετία, quatre ans ; || τεσσάρων ἐτῶν=τετραετής, de quatre ans ; || τεσσάρων ἡμερῶν=τετραήμερος, de quatre jours.

τεσσάρι, τὸ [ἐπὶ χαρτοπ.] τὸ τέσσαρα μπαστοῦνι [σπαθί, χαρρό], quatre de pique, etc.

τεσσαροκάντουνος, ος, ον [δημ.] ἔχων τέσσαρας γωνίας, à quatre coins ; **τετράγωνος,** quadrangulaire, adj.

τεσσαροχάλης [δημ. ναυτ.], βλ. **καρκέτης** (grappin).

τέσσεροι [δημ.], βλ. **τέσσαρες.**

τέστα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], **πήλινον ἀγγεῖον εὐρύστομον** (διὰ τουρσιά).

τεσταμόρος [δημ. ναυτ.], βλ. **στηλόκρανον** (chouque).

τεταγμένος, η, ον [μετοχ.], βλ. **τάσσω.** § [οὐσ. θηλ.], **τεταγμένη,** ἡ, ordonnée, n. f. **καλοῦνται οὕτως αἱ καταβιβαζόμεναι κάθετοι**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἐκ τῶν διαφόρων σημείων καμπύλης τινὸς ἐπί τινος εὐθείας πρὸς ἣν αὕτη ἀναφέρεται.

τεταμένος, η, ον [μετοχ.], tendu, e ; βλ. **τείνω.**

τετανικός, ή, όν· τέτανον πάσχων, tétanique, adj.

τετανοειδής, ής, ές· ὁ (ἐκ) τοῦ εἴδους τοῦ τετάνου, tétaniforme, adj.

τέτανος, ου, ὁ· tétanos, n. m. ἡ νοσώδης καὶ μετ' ἐντάσεως καὶ ἀκαμψίας συνημμένη σπάσις καὶ στράβωμα μέρους τινὸς τοῦ σώματος κατά τινα διεύθυνσιν, Ἀριστ. Λύσ. 553· ἀσθένεια χαρακτηριζομένη διὰ τῆς σπασμωδικῆς καὶ ὀδυνηρᾶς ἐντάσεως τῶν μυῶν, maladie caractérisée par la tension convulsive et douloureuse des muscles.

τετανώδης, ης, ες· tétanique, adj. τῆς φύσεως τοῦ τετάνου, de la nature de tétanos ; ‖ τετανώδεις σπασμοί, convulsions tétaniques; ‖ προσκαλῶ τετανώδη ἀποτελέσματα, provoquer des accidents tétaniques ; tétaniser.

τεταραγμένος, η, ον (μτχ. τοῦ ταράσσω), effaré, ée.

τεταρταῖος, α, ον· τεσσάρων ἡμερῶν ἢ τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ συμβαίνων, qui arrive, qui revient ou qui se fait le quatrième jour ; τεταρταῖος πυρετὸς ἢ ἁπλῶς τεταρταῖος, fièvre quarte, ὁ ἐπανερχόμενος κάθε τρεῖς ἡμέρας· βλ. **πυρετός.**

τετάρτη, ης, ἡ· κοινῶς **τετράδη**· ἡ τετάρτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, mercredi, n. m. ‖ μεγάλη τετάρτη, mercredi saint ; βλ. καὶ **τετράδη.** § [μουσ.] τετάρτη, quarte. § [ξιφασκ. καὶ σπαθ.] τετάρτη, quarte, n. f.

τεταρτημόριον, ου, τό· τὸ τέταρτον μέρος (συνόλου τινός), quatrième partie ; τὸ ἓν τέταρτον, un quatrième ; τὸ τέταρτον, quart, n. m. ‖ — κοινῶς τὸ **τετάρτι** π. χ. τεταρτημόριον προβάτου, carré de mouton, etc. ‖ τὸ ἐμπροσθινὸν τεταρτημόριον, carré de haut-côte.

τετάρτι, τὸ [δημ.], τὸ τέταρτον μέρος [ἐσφαγμένου ζώου] τεμάχιον, quartier [d'une bête de boucherie], τὸ τέταρτον, quart, n.m. βλ. καὶ **τεταρτημόριον.**

τεταρτιάζω, μέλ. άσω [δημ.], κόπτω εἰς τέσσαρα τεμάχια, mettre en quartiers; [συνεκδ.] κομματιάζω, μεταβάλλω εἰς τεμάχια, mettre en pièces.

τεταρτοκάνονον (γαλλικόν), quart de canon (de france) ; εἶδος ἀρχαίου γαλλικοῦ κανονίου τῶν 16 λιτρῶν· ‖ **τεταρτοκάνονον** (ἰσπανικόν), quart de canon (d'espagne) ; εἶδος ἀρχαίου ἰσπανικοῦ κανονίου τῶν 12 λιτρῶν.

τεταρτοκύκλιον, ου, τό· τὸ τέταρτον μέρος τοῦ κύκλου, quart de cercle § —, quart de cercle ou quadrant ; βλ. **τετράς.** § —, quart-de-rond, n.m. ὁ ἐχῖνος (échine καὶ moulure), καλεῖται οὕτως ἡ τομὴ τῆς γλυφῆς ἥτις καλεῖται ἐχῖνος, καθὼς καὶ ἡ **κοίλη πλάνη** δι' ἧς οἱ λεπτουργοὶ κατασκευάζουσιν ἐχῖνον ἐπὶ τῶν ξύλων.

τεταρτόλεπτον, ου, τὸ [ναυτ.], quart de minute, n. m. ἤτοι ἀμμωτὸν (ampoulette) διαρκείας 15 δευτερολέπτων.

τέταρτον, βλ. **τέταρτος.**

τεταρτοπλαγίως [ἐπίρ.], οὐχὶ ἀπ' εὐθείας, ἀλλ' ἐμμέσως, d'une manière détournée, en prenant des biais.

τεταρτορρόμβιον, ου, τὸ [ναυτ.], quart de rhumb, n. m. κοινῶς **μισὸ μέντζο**· βλ. **ἀνεμόρρομβος.**

τέταρτος, η, ον (τακτ. ἀριθ. τοῦ τέσσαρα), ordinal de quatre ; ὁ τελευταῖος ἢ ὁ εἷς (μία, ἓν) τῶν τεσσάρων, quatrième, n. m. ὁ τέταρτος τὴν σειράν, quatre ; ‖ κατοικεῖ εἰς τὸ τέταρτον πάτωμα, il loge au quatrième [étage] ; ‖ μαθητὴς τῆς τετάρτης τάξεως, élève de la quatrième classe ; (τὰ ἀπόλυτα ἀριθ. ἐπίθετα **λέγονται** ἀντὶ τῶν τακτικῶν : 1ον ἐπὶ ὡρῶν, il est quatre heures; 2ον ἐπὶ ἡμερομηνιῶν, le quatre janvier καὶ οὐχὶ le quatrième ; 3ον ἐπὶ διαδοχικῆς τάξεως ὁμωνύμων βασιλέων μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς δυναστείας, Charles douze καὶ οὐχὶ douzième, κτλ.) ‖ Ἑρρῖκος ὁ τέταρτος, Henri quatre (IV) ; ‖ κεφάλαιον τέταρτον, chapitre quatre ; ‖ ἡ τετάρτη τάξις [σχολείου], la quatrième ; ‖ δέκατος τέταρτος, quatorzième ; quatorze ; ‖ τὴν δεκάτην τετάρτην τοῦ μηνός, le quatorze du mois; ‖ Λουδοβῖκος ὁ δέκατος τέταρτος, Louis quatorze (XIV). § [οὐδ. οὐσ.] **τέταρτον,** quart, n. m. τὸ τέταρτον μέρος ἀντικειμένου τινός, ἢ τὸ τέταρτον μέρος ἀντικειμένων τινῶν, quartier, n. m. ‖ τοῦ ἔδωκα τὸ τέταρτον, je lui ai donné le quart ; ‖ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας, un quart d'heure ; ‖ εἶνε μία καὶ τέταρτον, il est une heure [et] un quart ; ‖ πέντε παρὰ τέταρτον cinq heures moins un quart ; ‖ τὰ τέταρτα τῆς σελήνης, les quartiers de la lune ; ‖ [τυπογρ.] τόμος εἰς τέταρτον, un volume in-quarto. § [ναυτ.] τὸ **τέταρτον,** le tierçon, κοινῶς **καρατέλο, βουτίον** (barique) περιλαμβάνον τὰ δύο τρίτα κοινοῦ βουτίου· [tierçon εἶνε ἀρχαῖον μέτρον ἰδίως ὑγρῶν ἴσον μὲ τὸ ἓν τρίτον ποσότητος ἧς τὸ περιεχόμενον ἦτο διάφορον ἀναλόγως τῶν τόπων]. § [οὐδ. ἐπίρ.] τέταρτον [τακτ. ἀριθ.] quatrièmement, adv. quarto. § [θηλ. οὐσ.] βλ. **τετάρτη.** § — [ναυτ.] quart, n. m. μικρὸν βαρέλιον χωρητικότητος 90 ἕως 100 κοιλῶν (kilos) ἀλεύρου. § — [ναυτ.] quart, n.m. λευκοσιδηροῦν μέτρον οἴνου χωρητικότητος $^1/_4$ λίτρας. § [ναυτ.] **τέταρτον τῆς κεραίας,** quart de la vergue, n. m. ἤτοι τὸ τέταρτον τοῦ μήκους της. § — **μέτρου,** quart de mètre.

τετελεσμένος, η, ον [μετοχ. τοῦ **τελῶ**], accompli, e ; parfait, e.

τετηγμένος, η, ον [μετοχ. τοῦ **τήκω**], fondu, e.

τετμημένος, η, ον [μετοχ. τοῦ **τέμνω**], taillé, ée ; ‖ [οὐσ. θηλ.] [γεωμ.] **τετμημένη,** ἡ· abscisse, n. f. καλεῖται οὕτω ἡ μία ἐκ τῶν συντεταγμένων (coordonneés), ἥτις εἶνε ὁριζόντιος καὶ χρησιμεύει διὰ τὸν προσδιορισμὸν σημείου τινὸς ἐπὶ τινος ἐπιπέδου.

τετοιόνω [δημ.] τακτοποιῶ, arranger ; κάμνω, faire ; κλείω συμφωνίαν, bâcler ; βλ. φτειάνω.

τέτοιος, α, ον [δημ.] (άντων. ἀναφορ.) τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτο [τοιός δε, τοιά δε, τοιό δε], tel, telle ; [παρ]ὅμοιος, pareil, eille ou semblable ; || τέτοια διαγωγή, une telle conduite ; une conduite pareille ; || τέτοιοι ἄνθρωποι, de telles gens ; || δὲν εἶδα ποτέ μου τέτοιο πρᾶγμα, je n'ai jamais vu chose pareille ; || αὔριον τέτοιαν ὥραν, demain à pareille heure ; || μὲ τέτοιον τρόπον, de cette manière ; || τέτοια πράγματα ! [φρ. ἀρνητ.] pas le moins du monde ; jamais=ποτέ, πώποτε. § [ἀντὶ λησμονουμένου ὀνόματος] chose, [δημ.] machin, n. m. || πήγαινε εἰς τὸν.... τέτοιον καὶ εἰπέ του, allez chez.... chose, et dites lui ; || εὗρες τό.... τέτοιο ; avez vous trouvé le.... machin.

τετορνευμένος, η, ον [μετοχ. τοῦ τορνεύω], tourné, ée, adj. ἤτοι τορνευτός· || — καλῶς=εὐτόρνευτος, εὔτορνος, bien tourné, ée.

τετραβάγγελον, ου, τὸ [δημ.], βλ. τετραυάγγελον.

τετραβράγχιος, ος, ον [ζωολ.], tétrabranche, adj. ὁ ἔχων τέσσαρα βράγχια.

τετράγκαθον, ου, τὸ [δημ.], (φυτὸν) καὶ τὸ ἀπ' αὐτοῦ συναζόμενον κόμμι, τραγάκανθα, τραγακάνθινον, adragant, n. m. tragacanthe, n. f. épine de bouc, n.f. gomme adraganthe.

τετράγκωνος, ος, ον [δημ.] καὶ τετράκωχος, τεσσαράγκωνος, ὁ ἔχων τέσσαρας ἀγκωνὰς (γωνίας), τετράγωνος, quadrangulaire, adj.

τετράγλωσσος, ος, ον· ὁ γεγραμμένος εἰς τέσσαρας γλώσσας, écrit en quatre langues ; ἐκ τεσσάρων γλωσσῶν, de quatre langues.

τετραγράμματος, ος, ον· τέσσαρα γράμματα ἔχων, qui a quatre lettres.

τετράγωνα ἱστία, βλ. ἱστία.

τετραγωνίδιον, ου, τὸ [τυπογρ.], cadrat, n. m. μικρὸν τεμάχιον μετάλλου, χαμηλότερον τῶν τυπογραφικῶν στοιχείων, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν γραμμῶν, petit cadrat ; cadratin, n. m.

τετραγωνίζω, μέλ. ίσω· καθιστῶ τι τετράγωνον, rendre carré, carrer ou équarrir ; || — μάρμαρον, équarrir un marbre ; || τετραγωνίζω, équarrir ἢ écarrir, ὀρθογωνίζω (ξύλον), πελεκῶ (λίθον) κατ' ὀρθὰς γωνίας, ἤτοι κατεργάζομαι κατ' ὀρθὰς γωνίας· || ξύλον τετραγωνισμένον ἢ ὀρθογωνισμένον, bois équarri ; || τετραγωνισμένος, η, ον, équarri, e; || ὀξυώριον, (ξύλον ἔχον ὀξείας κόψεις), équarri à vive arête ; || τετραγωνίζω λίθον, dresser, καθιστῶν τὰς ὄψεις καὶ τὰς πλευρὰς αὐτοῦ εὐθείας καὶ παραλλήλους· ἐπίσης κατεργάζομαι. § — [μαθ.], carrer, πολλαπλασιάζω διὰ τ ῦ αὐτοῦ ἀριθμοῦ, multiplier par le même nombre ; || — ἀριθμόν, carrer un nombre ; || —, carrer = μεταποιῶ εἰς τετράγωνον ἰσοδύναμον, convertir en carré équivalent ; || — πολύγωνον, carrer un polygone, κάμνω αὐτὸ τετράγωνον.

τετραγωνικόν, τό· quadrillage, n. m. βλ. ῥομβωτόν.

τετραγωνικός, ή, όν· ἔχων τέσσαρας γωνίας, τετράγωνος, quatrangulaire, adj. carré, ée. § —, βλ. ῥομβωτός, quadrillé, ée.

τετραγωνικῶς [ἐπίρ.], carrément, adv. ἐν τετραγώνῳ, en carré ; ὀρθογωνίως, à angle droit. § — [μεταφ.], καθαρῶς, clairement, adv. σαφῶς, nettement, adv.

τετραγώνιον, équarissoir, ἢ écarrissoir, n. m. τρύπανον γωνιωτόν. Εἶδος στιγέως τετραγώνου ἢ πολυγωνικοῦ ἐκ βεβαμμένου χάλυβος (acier trempé), ἐν σχήματι ἐπιμήκους πυραμίδος, χρησιμεύοντος διὰ τὴν μεγέθυνσιν τῶν ἐπὶ τῶν μετάλλων ἠνεωγμένων ὀπῶν.

τετραγώνισμα, ατος, τό· équarrissage, n. m. τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κατ' ὀρθὰς γωνίας κατεργασίας ξύλου τινός, κτλ. εἶνε ἐπίσης συνώνυμον τῆς λέξεως πάχος (grosseur) διὰ τὰ ξύλα, καλεῖται δὲ οὕτω τὸ πλάτος καὶ ὕψος τῶν ἐπιπέδων αὐτῶν ἐπιφανειῶν μετὰ τὴν κατεργασίαν των· || ξύλον τετραγωνίσιμον, bois d'équarrissage, ἤτοι ἐπιδεκτικὸν τετραγωνισμοῦ.

τετραγωνισμός, οῦ, ὁ: quadrature, n. f. (προφ. koua ; ἀναγωγὴ γεωμετρικοῦ τινος σχήματος εἰς τετράγωνον (carré)· τὸ πρόβλημα τοῦ τετραγωνισμοῦ τοῦ κύκλου (quadrature du cercle) ὅπερ ἀπησχόλησε ἱκανωτάτους μαθηματικούς, θεωρεῖται ἄλυτον. § —, équarrissement, n. m. ὀρθογωνισμός, ὁ· ξύλου, λίθου, κτλ,

τετράγωνον, ου, τό· τὸ ἔχον τέσσαρας πλευρὰς ἴσας καὶ τέσσαρας γωνίας ὀρθάς, carré, n. m. βλ. τετράγωνος καὶ τετράπλευρον.

τετράγωνος, ος, ον· ὁ ἔχων τέσσαρας γωνίας, quadrangulaire, adj. || τετράγωνος, carré, ée, adj. ὁ τετμημένος κατὰ σχῆμα τετραγωνικόν· || τὸ τετράγωνον, carré, n. m. σχῆμα ἔχον 4 πλευρὰς ἴσας καὶ 4 γωνίας ὀρθάς· || τετράγωνον, τό, carré, n.m. παλαιὸς σχηματισμὸς τοῦ πεζικοῦ κατὰ τῶν ἐπελάσεων τοῦ ἱππικοῦ· ὁ σχηματισμὸς οὗτος ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς φάλαγγος καθ' ἱππικοῦ (colonne contre la cavalerie)· || τετράγωνον, carré, n.m. καὶ ἐνίοτε πλαίσιον || τὸ τετράγωνον τοῦ ἐργάτου (ἐμπυρέως), carré de la noix ; || ἡ τρῦπα τοῦ τετραγώνου τοῦ ἐργάτου (τοῦ ἐμπυρέως), carré du chien ; || πλοῖον μὲ τετράγωνα ἱστία, bâtiment carré; || τετράγωνοι κεραῖαι, carré de la vergue ; τὸ παρὰ τὰ ἀκροκέραια τετραγωνικὸν μέρος κεραίας· || τετράγωνον ἱστίον, carré d'une voile; τὸ κυρίως τετράγωνον μέρος τετραγώνου ἱστίου, τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῶν ἐπιρραμμάτων. § [μεταφ.] τετράγωνος, δυνατός, κοινῶς γερός, solide, adj. || ἔχει (εἶνε) κεφάλι τετράγωνον, il a le jugement solide ; c'est une tête carrée, ἤτοι γερὸ κεφάλι, τετραγωνικό.

τετραδάκτυλος, ος, ον· ἔχων τέσσαρας δακτύλους, tétradactyle, adj. [βοτ.] quadridigité, adj.

τετράδη, ης, ἡ [δημ.], ἡ τετάρτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, ἡ τετάρτη, mercredi, n. m

|| ἡ μεγάλη τετράδη, mercredi saint ; || ἡ καθαρὰ τετράδη, mercredi des cendres.

τετραδιάτικος [δημ.], τῆς τετράδης, de mercredi.

τετράδιον, ου, τό· τεῦχος, ἐν ᾧ συνήθως γράφουσι, cahier, n. m.

τετράδιπλος, ος, ον· τέσσαρας δίπλας ἢ πτυχὰς ἔχων, δεδιπλωμένος εἰς τέσσαρα, plié en quatre. § τετράδιπλος, quadruple (προφ. koua-).

τέτραδον, τό· βλ. τετράδιον.

τετράδραχμος, ος, ον· ἐκ τεσσάρων δραχμῶν, de quatre drachmes. § [οὐδ. οὐσ. ἀρχαιολ.] **τετράδραχμον**, tétradrachme, n.m.

τετραδυναμία, ας, ἡ [βοτ.], tétradynamie, n. f. ἰδιότης τῶν τετραδυνάμων ἀνθέων.

τετραδύναμος, ος, ον [βοτ.], tétradyname, adj. λέγεται ἐπὶ τῶν ἀνθέων ἅτινα ἔχουσιν ἓξ στήμονας, ὧν οἱ τέσσαρες εἶνε μακρότεροι.

τετράεδρος, ος, ον· ὁ ἔχων τέσσαρας ἕδρας, tétraèdre, adj. tétraédrique, adj. § [οὐδ. οὐσ.] τετράεδρον, tétraèdre, n. m.

τετραετηρίς, ίδος, ἡ· χρονικὸν διάστημα τεσσάρων ἐτῶν, espace de quatre ans.

τετραετής, ής, ές, ἡλικίας τεσσάρων ἐτῶν, âgé de quatre ans ; τεσσάρων ἐτῶν, de quatre ans.

τετραευαγγέλιον, ου, τὸ καὶ

τετραευάγγελον, κοινῶς τετραυάγγελον, évangéliaire ou évangélistaire, n. m. ὁ κώδηξ ὁ περιλαμβάνων τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν Ματθαίου, Ἰωάννου, Λουκᾶ καὶ Μάρκου, ὅστις συνήθως λέγεται ἁπλῶς Εὐαγγέλιον, évangile, n. m.

τετράζυγος, ὁ [ἐνν. χορὸς] ἢ μᾶλλον τετράχορος, quadrille, n. m. contredanse, n.f.

τετραήμερος, ος, ον, τεσσάρων ἡμερῶν, de quatre jours ; || βρέφος τετραήμερον, enfant de quatre jours.

τετρακαπίνιστος [διάλ. Ἠπείρου] «ἔφυγε τετρακαπίνιστος» **προτροπάδην**.

τετράκερως, ως, ων, γεν. ω καὶ ωτος, τέσσαρα κέρατα ἔχων, à quatre cornes ; quadricorne, adj. [ἐντομολ.] tétracère, adj.

τετράκις [ἐπίρ.], τέσσαρας φοράς, quatre fois.

τετρακισμύριοι, αι, α [ἀριθμ.], τετράκις δέκα χιλιάδες = τεσσαράκοντα χιλιάδες, quarante mille.

τετρακισχίλιοι, αι, α [ἀριθμ.], τέσσαρες χιλιάδες, quatre mille.

τετρακοσαριά, ᾶς, ἡ· «τετρακόσιοί που μάλιστα» ἀριθμὸς περίπου τετρακοσίων, nombre d'environ quatre cents ; || χαμμιὰ τετρακοσαριά, environ quatre cents.

τετρακόσιοι, αι, α [ἀριθ.], τετράκις ἑκατόν, quatre cents ; || — εἴκοσι, quatre cent vingt ; || χίλιοι τετρακόσιοι, quatorze cents ; || τὰ ἔχει τετρακόσια [φρ. δημ.], il a le jugement solide ; c'est une tête carrée.

τετρακοσιοστός, ή, όν [ἀριθ. τακτ.], ὁ τελευταῖος (κατὰ τάξιν ἀριθμητικὴν) ἢ ὁ εἷς (μία ἕν) τῶν τετρακοσίων, quatre centième.

τετράκροτος πλαγιοποδισμός· βλ. πλαγιοποδισμός.

τετράκυκλος, ος, ον [ναυτ. πυρ.], τετράτροχος, à quatre roues.

τετράκωλος, ος, ον· τετράγκωνος, quadrangulaire, adj.

τετράλοβος, ος, ον· ἔχων τέσσαρας λοβούς, quatrilobé, adj. ἔχων τέσσαρας βολβούς, quadrivalve, adj.

τετραλογία, ας, ἡ· tétralogie, n. f. σειρὰ τεσσάρων δραματικῶν ἔργων, ὧν τρεῖς τραγῳδίαι (τριλογία) καὶ μία κωμῳδία (σατυρικὸν δρᾶμα), δι' ὧν οἱ Ἀθηναῖοι τραγικοὶ διηγωνίζοντο ἐν τοῖς Διονυσίοις, διδάσκοντες ἤτοι παριστῶντες αὐτὰ ἐπὶ τῆς σκηνῆς (δι' ὑποκριτῶν οὓς προεγύμναζον, μέχρις οὗ ὁ Σοφοκλῆς εἰσήγαγε τὸν καὶ διὰ μιᾶς καὶ μόνης παρ' ἑκάστου τραγῳδίας διαγωνισμόν.

τετραλογικός, ή, όν· tétralogique, adj. ἀφορῶν τὴν τετραλογίαν.

τετραμελής, ής, ές· ἐκ τεσσάρων μελῶν συγκείμενος, de quatre membres.

τετραμερής, ής, ές· ἐκ τεσσάρων μερῶν ἀπαρτιζόμενος, de quatre parties ; [βοτ.], quadri parti.

τετράμετρον, τό· de quatre mesures, tétramètre (ἐν τῇ μετρικῇ), n.m. ἐκ τεσσάρων μέτρων συνιστάμενος, ὅθεν τροχαϊκός, ἰαμβικός.

τετραμηνιαῖος, α, ον, καὶ

τετράμηνος, ος, ον, τέσσαρας μῆνας διαρκῶν, de quatre mois ; ἡλικίας τεσσάρων μηνῶν, âgé de quatre mois.

τετραμίδα [διάλ. Ἠπείρου], μικρὰ κίτρινα κερμάτια, ἅτινά ποτε ἔρραπτον αἱ νύμφαι εἰς τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς αὐτῶν.

τετρανδρία, ας, ἡ [βοτ.] tétrandrie, n.f. ἔχων τέσσαρας στήμονας, qui a quatres étamines.

τέτρανδρος, ος, ον [βοτ.], tétrandre, adj. βλ. **τετρανδρία**.

τετράξυλον, ου, τὸ [ξυλουρ.] τὰ τέτταρα κατὰ Πολυδεύκην, κοινῶς ἡ κάσσα τῶν κουφωμάτων, bâti ἢ batis (n. m.) ἢ châssis (n. m.) ἢ dormant (n. m.) [d'une porte, d'une croisée] ἢ bâti dormant ; || — [ξυλουρ.], chambranle (m.) ἢ huisserie, n. f. κοινῶς ἡ κάσσα τῶν κουφωμάτων (baie).

τετραοδία, ας, ἡ καὶ

τετραόδιον, ου, τὸ καὶ

τετράοδος, ου, ἡ, κοινῶς τὸ σταυροδρόμι(ον), δύο ὁδοὶ διασταυρούμεναι, carrefour, n. m.

τετραπάστρικος, η, ον· ἀντὶ τοῦ πολὺ παστρικός, ὅθεν καθαρώτατος, très propre, adj.

τετράπατος, ος, ον [δημ.] τετράστεγος, τετραώροφος, ἔχων τέσσαρας ὀρόφους, de (à) quatre étages ; || οἰκία τετράπατος, maison à quatre étages.

τετράπαχος, ος, ον [δημ.] ἀντὶ παχύτατος, très gras (asse), adj.

τετραπερασμένος, η, ον καὶ **τετραπέραστος** ἢ **τετραπέρατος**, ἔμπειρος, πολύπειρος,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

[homme] fin (θηλ. fine); πανοῦργος, δόλιος, rusé, ée, adj. πανοῦργος, futé, ée, adj. πονηρός, malin, ine, adj. ἄνθρωπος λίαν πανοῦργος, παμπόνηρος, fine mouche.

τετραπέρατος, ος, ον· τέσσαρα πέρατα ἔχων, ὁ περατούμενος, περιοριζόμενος καὶ ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη, borné de quatre côtés. § [οὐδ. πληθ. οὐσ.] τὰ **τετραπέρατα** [τοῦ κόσμου], les quatre coins du monde; ἡ ἄκρη τοῦ κόσμου, le bout du monde. § βλ. **τετραπερασμένος.** § **τετραπέρατος,** ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὁ περιοδεύσας ἀνὰ τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ κόσμου, πολύξευρος, **τετραπερασμένος.**

τετράπηχυς, υς, υ· ἐκ τεσσάρων πήχεων (τὸ μῆκος), de quatre aunes; de quatre piques.

τετραπλασιάζω, μέλ. άσω· τετραπλάσιον ποιῶ, quadrupler.

τετραπλασίασις, εως, ἡ καὶ

τετραπλασιασμός, οῦ, ὁ· τὸ τετραπλασιάζειν, action de quadrupler; quadruplement, n. m. quadruplication, n. f.

τετραπλάσιος, ος, ον· τετράκις περιέχων (μέγεθος ἢ ποσόν) τι, quadruple, adj.

τετραπλασίως [ἐπίρ.], τετράκις τόσον, τέσσαρες φοραῖς τόσον, quatre fois autant; εἰς τὸ τετραπλάσιον, au quadruple; τετραπλασίως,quadruplement, adv.

τετράπλευρος, ος, ον· ὁ ἔχων τέσσαρας πλευράς, qui a quatre côtés; quadrilatère, adj. § [οὐδ. οὐσ.] [γεωμ.] **τετράπλευρον,** quadrilatère (προφ. koua-) n. m. καλεῖται οὕτω πᾶσα ἐπιφάνεια, σχῆμα ἢ σῶμα, ἔχουσα τέσσαρας πλευρὰς κανονικὰς ἢ ἀκανονίστους. Τὸ ὑπὸ τεσσάρων εὐθειῶν περιεχόμενον σχῆμα. Τὸ τετράπλευρον καλεῖται ὀρθογώνιον ὅταν ἔχῃ τὰς τέσσαρας αὐτοῦ γωνίας ὀρθάς· τετράγωνον ὅταν ἔχῃ τὰς γωνίας ὀρθὰς καὶ τὰς πλευρὰς ἴσας ἀλλήλαις· παραλληλόγραμμον ὅταν ἔχῃ τὰς ἀπέναντι πλευρὰς παραλλήλους· τραπέζιον ὅταν αἱ δύο μόνον ἀπέναντι πλευραὶ ἦνε παράλληλοι· ῥόμβος τὸ παραλληλόγραμμον τὸ ἔχον πάσας τὰς πλευράς του ἴσας οὐχὶ δὲ καὶ τὰς γωνίας ὀρθάς.

τετραπλοῦς (-όος), όος-οῦς, όον-οῦν, τετραπλάσιος, ὁ τετράκις μεγαλείτερος, quadruple, adj.

τετραπλῶς [ἐπίρ.], εἰς τὸ τετραπλοῦν, au quadruple. § κατὰ τέσσαρας τρόπους, de quatre manières; de quatre façons.

τετραποδητὶ [ἐπίρ.], μὲ τέσσαρας πόδας, ὁ βαδίζων μὲ τὰ τέσσαρα, à quatre pattes.

τετραποδία, ας, ἡ· τὸ εἶναι τετράπουν, action d'être quadrupède; [μετρητ.] μέτρον τεσσάρων ποδῶν, mesure de quatre pieds.

τετραποδίζω, μέλ. ίσω· ἐπὶ τεσσάρων ποδῶν βαίνω, marcher (aller) à quatre pattes; περιπατῶ ἢ ζῶ ὡς ζῶον τετράπουν (ἐπὶ ἀνθρώπων) Ἀριστοτ. βλ. καὶ **ἀρκουδίζω.**

τετραποδιστὶ [ἐπίρ.] = **τετραποδητὶ** βαδίζειν, βαίνειν μὲ τὰ τέσσαρα (marcher) à quatre pattes; βλ. **τετραποδίζω** καὶ **ἀρκουδιστά.**

τετράποδον, ου, τὸ [ζῶον] τὸ ἔχον τέσσαρας πόδας [animal] quadrupède, n. m. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.], ζῶον, animal, n.m. [grosse] bête, n. f. κτῆνος, brute, n. f.

τετράπους, ους, ουν, γεν. ποδός, ἔχων τέσσαρας πόδας, qui a quatre pieds; quadrupède, adj.

τετράπρακτος, ος, ον, εἰς τέσσαρας πράξεις, en quatre actes.

τετράπτερος, ος, ον· ἔχων τέσσαρας πτέρυγας (πτερά), à quatre ailes; [διδ.] quatripenne, adj.

τετράπτυχος, ος, ον· ὁ **τετράδιπλος.**

τετραρχία, ας, ἡ [τακτ.], tétrarchie, n.f. τὸ ἥμισυ τῆς ἑλληνικῆς **ταξιαρχίας** (taxiarchie)· αὕτη συνέκειτο ἐκ 4 στοίχων **ὁπλιτῶν** ἐπὶ 16 βάθους, ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἑνὸς **τετράρχου** (tétrarque)· βλ. καὶ **φάλαγξ** (phalange).

τετράρχης, ου, ὁ· ὁ διοικητὴς τετραρχίας, tétrarque, n. m.

τετράς, άδος, ἡ· ὁ ἀριθμὸς τέσσαρα, nombre de quatre; τὸ ἐκ τεσσάρων συνιστάμενον, ἢ χρονικὸν διάστημα τεσσάρων ἡμερῶν. § — [στρατ.] βλ. **παραγωγὴ** καὶ **βάδισμα** κατὰ παραγωγήν· ‖ κατὰ τετράδας ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά), quatre files à droite (gauche), (παράγγελμα ἀσκήσεων ἱππικοῦ)· ‖ **κατὰ τετράδας,** par quatre (παράγγελμα).

τετρᾶς, ᾶντος, ὁ· quadrant, n. m. ἢ τεταρτοκύκλιον, quart de cercle (m.) ὄργανον ἀποτελούμενον ἀπὸ τὸ τέταρτον μέρος κύκλου διῃρημένου εἰς μοίρας, πρῶτα καὶ δεύτερα λεπτά· ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχει προσηρμοσμένη διόπτρα σταθερὰ ἢ κινητή. Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο χρησιμεύει διὰ καταμέτρησιν ὑψῶν καὶ ἀποστάσεων, προσέτι δὲ καὶ διὰ διαφόρους ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις· ‖ τετρᾶς μετὰ φυσαλλιδωτοῦ χωροβάτου, quart de cercle à niveau; ὄργανον χρησιμεῦον διὰ τὴν ὁριζοντίωσιν τοῦ πυροβόλου, κτλ. ‖ — ξύλινος, ἀπὸ κρατερώματος, χαλκοῦς, quart de cercle en bois, en bronze, en cuivre; ‖ [ναυτ.] τετρᾶς, ὁ (ἀναγωγικὸς ἢ πλωτικὸς) κοινῶς **καρτιέρι,** quartier de réduction, n. m. παραλληλόγραμόν τι διῃρημένον εἰς πολλὰ τετραγωνίδια καὶ συγκεντρικὰ τόξα κύκλων, χρησιμεῦον πρὸς πρακτικὴν λύσιν ναυτικῶν προβλημάτων· ‖ **τετρᾶς** (ᾶντος) ἢ **σκοπευτικὸς χωροβάτης,** niveau de pointage; ἐργαλεῖον συγκείμενον ἐκ τμήματος τριγώνου ἀπὸ ὀρειχάλκου καὶ ἐκ φυσαλλιδωτοῦ χωροβάτου (niveau à bulle d'air) χρησιμεῦον διὰ τὴν καθ' ὕψος σκόπευσιν τῶν πυροβόλων.

τετρασέλιδος, ος, ον· ἐκ τεσσάρων σελίδων, de quatre pages.

τετράσημον, ου τὸ [ναυτ.] βλ. εἰς **σῆμα,** signal à quatre signes.

τετράστεγος, ος, ον· ὁ μὲ τέσσαρας στέγας ἤτοι πατώματα, βλ. **τετρώροφος.**

τετράστηλος, ος, ον, μὲ τέσσαρας στήλους, de (à) quatre colonnes; βλ. **τετράστυλος.**

τετράστιχον, ου, τό· τὸ ἐκ τεσσάρων στί-

χων ἀποτελούμενον, quatrain, n. m. strophe de quatre vers.

τετράστιχος, ος, ον καὶ **τετράστοιχος**, ἐκ τεσσάρων γραμμῶν (σειρῶν), de quatre lignes; τέσσαρας στίχους ἔχων, de quatre vers ; **τετράστοον** καὶ τετράστωον, ου, τό.

τετράστοον, τὸ καὶ **τετράστωον**, atrium, n. m. **ἄτριον**, τό, ἤτοι τὸ προδωμάτιον, εἶδος προαυλίου περιστοιχούμενον συνήθως ὑπὸ στοῶν, ὅπερ προηγεῖτο τῶν λατινικῶν ἐκκλησιῶν· καλεῖται ἐπίσης καὶ **προαύλιον** (cour; salle d'entrée), ἢ πρόδομος τῶν ῥωμαϊκῶν οἰκιῶν.

τετράστυλος, ος, ον [ἀρχιτ.], tétrastyle, n.m. et adj. ὁ ἔχων τέσσαρας στύλους ἐπί τινος ὄψεως (βλ. ναός, temple) ἢ ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τεσσάρων τοιούτων (soutenu par quatre colonnes). **Τετράστυλον** (groupe de quatre colonnes), τὸ ἔχον τέσσαρας στύλους. **Τετράστυλον** καλεῖται ἐνίοτε κτίριον μετὰ τεσσάρων σειρῶν κιόνων (édifice à quatre rangs de colonnes).

τετράστωον, βλ. **τετράστοον**.

τετρασύλλαβος, ος, ον· ὁ ἔχων τέσσαρας συλλαβάς, de quatre syllabes ; tétrasyllabe, adj. quadrisyllabique, adj.

τετρασχιδής, ής, ές, καὶ τετράσχιστος, εἰς τέσσαρα ἐσχισμένος, fendu en quatre, ἤτοι τετραμερής· [βοτ.] quadrifidé, adj.

τετρατάξιος, ος, ον· ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων τάξεων, à (de) quatre classes.

τετράτομος, ος, ον, ἐκ τεσσάρων τόμων (συγκείμενος), de quatre volumes.

τετράτροχος, ος, ον, τέσσαρας τροχοὺς ἔχων, ἐκ τεσσάρων τροχῶν, à quatre roues.

τετραυάγγελον, τό, βλ. **τετραευάγγελον**.

τετράφυλλος, ος, ον· ἐκ τεσσάρων φύλλων, à quatre feuilles ; [βοτ.] quadrifolié, ée, adj. tétraphyle, adj.

τετραφωνία, ας, ἡ [μουσ.], quatuor, n. m. ἐκ τεσσάρων μουσικῶν ὀργάνων ἢ ἐκ τεσσάρων **φωνῶν**.

τετράφωνος, ος, ον, ἐκ τεσσάρων φωνῶν, à quatre voix ; ἐκ τεσσάρων μερῶν, à quatre parties.

τετράχειρ, ος, ὁ καὶ ἡ· τέσσαρας χεῖρας ἔχων, qui a quatre mains ; [διδ.] quadrumane, adj.

τετράχηλον, ου, τὸ [ναυτ.], βλ. **κερκέτης**, grappin, n. m.

τετράχορδος, ος, ον· τέσσαρας χορδὰς ἔχων, à quatre cordes. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **τετράχορδον** [νεολ.] le violon ; τὸ μουσικὸν ὄργανον κοινῶς καλούμενον **βιολίον**.

τετράχορος, ου, ὁ [νεολ.] κοινῶς ἡ **καδρίλλια**, quadrille, n. m. contredanse, n. f. § **ἱππευτικὸς τετράχορος**, contredanse équestre, διάφοροι ἑλιγμοὶ καὶ κινήσεις ἱππέων κατὰ ζεύγη καὶ κατὰ μέτωπον τιθεμένων.

τετράχρονος, ος, ον (ἰδίως ἐν τῇ μουσικῇ) ἐκ τεσσάρων χρόνων (συγκείμενος), à quatre temps.

τετραωρία, ας, ἡ [ναυτ.], quart, n. m. **τετράωρος φυλακή**, ἤτοι τὸ τετράωρον χρονικὸν διάστημα τῆς τετραώρου ἐπὶ τῶν πλοίων ὑπηρεσίας, καθότι ἡ ἐπὶ τῶν πλοίων **φυλακὴ** (quart) ἀλλάσσει ἀνὰ τέσσαρας ὥρας· ‖ **φυλακή**, ἡ· quart (n. m.) ou gens de quart, τὸ σύνολον τῶν ἐπὶ πλοίου τινὸς ἀνδρῶν τῆς ὑπηρεσίας· ‖ **νυκτερινὴ** φυλακὴ ἢ **νυκτερινὴ τετραωρία**, quart de nuit, ἤτοι ἡ ἐν καιρῷ νυκτὸς συμπίπτουσα τετραωρία· ‖ **ἡμερινὴ φυλακὴ** ἢ **ἡμερινὴ τετραωρία**, quart du jour, ἤτοι ἡ ἐν καιρῷ ἡμέρας συμπίπτουσα τετραωρία.

τετράωρος, ος, ον· ἐκ τεσσάρων ὡρῶν, de quatre heures ; διαρκείας τεσσάρων ὡρῶν, qui dure quatre heures.

τετραώροφος, ος, ον· βλ. **τετρώροφος**.

τετριμμένος, η, ον [μετοχὴ τοῦ τρίβω], βλ. **περιτριβής**.

τετροξείδιον, ου, τὸ [χημ.], tétroxyde, n. m.

τετρυπανισμένος, η, ον [μετοχὴ τοῦ τρυπανίζω]. foré, ée, adj. ‖ [τε]τρυπανισμένη ὑπόνομος, βλ. **ὑπόνομος** καὶ **τρυπάνισις**.

τετρώροφος, ος, ον· τετραώροφος, τέσσαρας ὀροφάς, πατώματα ἔχων, à (de) quatre étages.

τέττα [διάλ. Ἠπείρου], πάλαι μὲν τιμητικὴ ἢ φιλικὴ προσφώνησις νεωτέρου πρὸς πρεσβύτερον· νῦν δὲ λέγεται ἐν Ἠπείρῳ ἀντὶ τῆς λέξεως **θεία**.

τέττιξ, ιγος, ὁ· cigale, n. f. κοινῶς τζήτζικας καὶ τζήντζιρας· πτερωτὸν ῥυγχωτὸν ἔντομον, οὗ ὁ ἄρρην ἐν τῇ καυστικωτάτῃ ὥρᾳ τοῦ ἐνιαυτοῦ διὰ τῆς προστριβῆς τῶν κάτω πτερυγίων ἐπὶ τοῦ θώρακος παράγει τερέτισμα ὀξύ.

τετυφωμένος, η, ον [π. μετοχὴ τοῦ τυφόω], πλήρης ἐπάρσεως, ὑπερηφανείας, plein (gonflé) d'orgueil; ἐπηρμένος, ὑπερήφανος, orgueilleux, euse, adj. μεγαλαύχην καὶ ὑπερόπτης, présomptueux, euse, adj. plein de soi -même.

τευθίς, ίδος, ἡ· θαλάσσιόν τι μαλάκιον ὡς ἡ σηπία, κοινῶς τὸ **καλαμάρι**, calmal, n. m.

τευτλίς, ίδος, ἡ· βλ. **τεῦτλον**.

τεῦτλον, ου, τὸ [φυτ.], **τεύτλιον** ἢ **τευτλίς**, καὶ **σεῦτλον** ὀνομασίαι λαχανηρῶν φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν χηνοποδιωδῶν, διαφόρων ποικιλιῶν π. χ. βέτης τῆς κοινῆς, **τὰ σέσκουλα** ἢ **σέσκλα**, bette, n. f. ἢ poirée à cardes, ἧς ἡ ῥίζα εἶνε λευκή, τὸ **γοῦλι**· ἡ ἐρυθρὰ ῥίζα λέγεται betterave, n.f. κοινῶς **κοκκινογοῦλι**, οὔτινος ποιότης τις καλλιεργεῖται διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς σακχάρεως (betterave à sucre).

τεύτων, ονος, ὁ, ἡ· teuton, onne, adj. et n. λαὸς τῆς ἀρχαίας Γερμανίας, οἱ **Τεύτονες**.

τευτωνικός, ή, όν· teutonique, adj. ἀνήκων εἰς τεύτονας· ‖ γλῶσσα **τευτωνική**, langue teutonique ; ‖ τάγμα **τευτωνικόν**, ordre teutonique.

τεῦχος, ους, τό· livraison, n. f. τμῆμα συγγράμματος τινὸς ὅπερ παραδίδουσιν εἰς τοὺς συνδρομητὰς (souscripteurs) ἐφ' ὅσον ἐκτυποῦται τμηματικῶς· fascicule, n.m. λέγεται **τεῦχος** ἐπιστημονικοῦ ἢ φιλολογικοῦ συγγράμματος,

livraison d'un ouvrage scientifique ou littéraire ; || τεῦχος ὡς δεῖγμα, ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει, fascicule spécimen, franco, sur demande. § —, πῆγμα, σῶμα, corps, n. m. τεμάχιον, pièce, n.f. || [μηχαν.] τεῦχος τοῦ σίφωνος, corps de pompe. § — χρουνοῦ, boisseau, n. m. βλ. **σωλήν.**

τέφρα, ας, ἡ, cendre, n. f. κοινῶς ἡ **στάκτη**· καλεῖται οὕτω τὸ ἄκαυστον κατάλοιπον τὸ μένον μετὰ τὴν καῦσιν τῶν ὑλῶν· βλ. καὶ **σποδός.** § — τῆς τρυγίας (τῶν οἴνων, κτλ.), cendre gravelée. § τέφρα γαιανθράκων, fraisil, n. m.

τεφροδόκη, ης, ἡ [ἀτμομηχ.], cendrier, n. m. τὸ μέρος τῆς ἑστίας (foyer) τῶν λεβήτων τὸ κείμενον κάτωθεν τῆς ἐσχάρας (grille) καὶ χρησιμεῦον πρὸς ὑποδοχὴν τῶν στερεῶν καταλοίπων τῆς καύσεως, καὶ διὰ τὴν δίοδον τοῦ ἀναγκαιοῦντος διὰ τὴν καῦσιν ῥεύματος ἀέρος.

τεφροδοχεῖον, ου, τό, κοινῶς τὸ **ταψάκι,** διὰ τὰ τσιγάρα, cendrier, n. m. ἐν ᾧ ἀποθέτουσι τὴν στάκτην τῶν σιγάρων.

τεφροδόχος, ος, ον [ἰδ. ἐπὶ κάλπης], urne cinéraire, n. f. ἐν ᾗ τὸ πάλαι ἀπέθετον τὴν ἀνθρωπίνην σποδόν.

τεφροειδής, ής, ές· gris cendré, βλ. **τεφρόν.**

τεφροκύανον, ου, τό bleu de lavande ; βλ. καὶ **κυανοῦν.**

τεφρομέλαν, ανος, τό· gris-noir ; βλ. **τεφρόν**· noir grisâtre ; βλ. μέλαν.

τεφρὸς καὶ

τεφρόχρους, ους, ουν· ὁ φαιός, κοινῶς **σταχτερός,** ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς τέφρας, cendré, ée, adj. gris, grise, adj. || [ἱππολ.] **τεφρός,** café au lait ou soupe de lait, χρωματισμὸς τῆς τριχώσεως τοῦ δέρματος τοῦ ἵππου, ἀποκλίνων πρὸς τὸν φυσικὸν χρωματισμὸν χράμματος καφφὲ μετὰ γάλακτος. § **τεφρόν,** οῦ, τὸ (χρῶμα), gris, e, adj. **φαιός,** ά, όν, κυρίως καλεῖται οὕτως ὁ σκοτεινὸς ἤτοι ὁ μεταξὺ φωτὸς καὶ σκότους· «φαιὸν γίνεται λευκοῦ τε καὶ μέλανος κράσει» Πλατ. Τιμ. 68, ἤτοι τὸ **στακτὶ** ἢ σταχτερὸν χρῶμα, τὸ ἔχον τὸ χρῶμα τῆς σποδοῦ (στάκτης) ἢ τὸ **τεφρὸν** καὶ κατὰ Κοραῆν **ψαρόν.** Ἐκ τῆς χρωματολογίας τοῦ Α. Κορδέλλα ἐρρανιζόμεθα τὰ ἑξῆς : || **στακτόχροος-ους,** οον-ουν· **τεφροειδές,** τό, gris cendré ; || **τεφροκύανον,** τὸ ἢ **κυανότεφρον** ἢ **κυανόφαιον,** gris-bleu ἢ gris bleuâtre, n. m. χρῶμα συνεφθαρμένον (συγκερασμένον) ἀποτελούμενον ἐκ χλοεροῦ καὶ ἀλουργοῦ· || **μολυβδόχρουν,** τό, gris de plomb, κοινῶς τὸ μολύβι, σχηματίζεται ἐκ τοῦ τεφροῦ πλέον ὀλίγου κυανοῦ· || **ἀργυροκυανόχροος**-ους, οον -ουν, gris de fer bleuté ; || **γλαυκόφαιος,** ον, ἢ **σιδηρόφαιον,** gris de fer blanc ; || τεφρὸν καθαρὸν ἢ ἀλαβαστρῶδες, gris de plomb albâtre ; || λευκομολυβδῶδες, gris de plomb blanchâtre, σχηματίζεται διὰ κυανοτέφρου πλέον πολλοῦ λευκοῦ· || ἐρυθρομολυβδῶδες ἢ ἐρυθρότεφρον, gris de plomb rougeâtre, σχηματίζεται διὰ κυανοτέφρου πλέον ἐρυθροῦ· || μελανομολυβδῶδες ἢ μελανότεφρον, gris de plomb noirâtre, κυανότεφρον πλέον μέλαν· || νεότμητον μολυβδῶδες, gris de plomb frais (ou couleur gris de plomb fraîche), βαθὺ κυανότεφρον πλέον ὀλίγον ἐρυθρόν· || χαλυβδόχρουν, gris d'acier, σκοτεινὸν τεφρὸν ἄνευ κυανοῦ, ὡς ὁ αὐτοφυὴς λευκόχρυσος, ὁ νεόθραυστος χάλυψ, κτλ. || καστανότεφρον ἢ καπνόχρουν, gris de fumée, τεφρὸν μετὰ καστανίνου· || χλωρότεφρον, τὸ (τὸ τσαγαλί, ἀμύγδαλο χλωρό), gris verdâtre, τεφρὸν πλέον ὀλίγον χλοερόν, πλέον ὀλίγιστον κίτρινον· || κιτρινότεφρον ἢ σπόδιον, σποδοειδές, gris jaunâtre, τεφρὸν πλέον ὀλίγον κίτρινον, πλέον ἴχνη καστανίνου.

Ἐν τῷ ἐμπορίῳ εὑρίσκονται τὰ ἑξῆς τεφρὰ χρώματα :

Τεφρὸν τοῦ payn, gris de payn ; || ἐρυθρότεφρον ἢ μαργαριτοειδές, gris perle ; || τεφρομέλαν, gris noir ; || τεφρὸν λευκοχρύσου, gris de platine ; || χαλυβδόχρουν, gris d'acier ; || τεφρὸν τῆς τρυγόνος ἢ τρυγονότεφρον, gris tourterelle ; || τεφρὸν ὑπόπυρρον, gris roux ; || γραφιτόχρουν, gris graphite ; || ἀνοικτότεφρον, gris clair ; || βαθύτεφρον, gris foncé ; || καστανότεφρον ἀνοικτόν, gris brun clair ; || καστανότεφρον βαθύ, gris brun foncé.

Χρώματα **ὑφασμάτων, κτλ. τεφρά :** || ἀργυρότεφρον, gris argent ; || **σιδηρότεφρον,** gris de fer, ὡς ὁ νεόθραυστος σίδηρος· || κυανότεφρον, gris bleu ; || τεφροειδές, gris cendre ; || μυόχρουν, gris souris ; || μυόχρουν ἀνοικτόν, gris souris effrayée; || μαργαριτοειδές, gris perle ; || τεφρὸν πασχαλέας ἢ τεφλάλουργον, gris lilas; || τεφρὸν ἀβάνας, gris havane ; || τεφρὸν ῥωσσικόν, gris russe ; || ῥοδότεφρον, gris rose ; || ὁμιχλῶδες, gris brouillard ; || λιθῶδες τεφρόν, gris lapis ; || **ὑπότεφρον,** grisâtre.

τεφρώδης, ης, ες, ὅμοιος τέφρᾳ, qui ressemble à la cendre ; cendré, ée, adj. [διδ.] cinériforme, adj. § **τεφρώδης,** ης, ες, cendreux, euse, adj. ὁ πλήρης τέφρας, plein de cendre.

τεφτέρι, τὸ [δημ.], γενικῶς κατάστιχον, βιβλίον λογαριασμῶν, livre de comptes ; ἰδ. πρόχειρον ἐμπορικὸν βιβλίον, [συνεκδ.] κατάλογος, liste, n. f.

τεχνάζομαι, π. ἀόρ. ἐτεχνάσθην, ἰδ. τεχνάσματα ἢ πανουργίαν μεταχειρίζομαι, μηχανορραφῶ, machiner ou tramer ; τεχνάζομαι, manœuvrer ; μηχανεύομαι ῥαδιουργίας, imaginer, faire des intrigues ; || τεχνάζομαι μυστικῶς, manigancer=μηχανορραφῶ μυστικῶς, tramer secrètement ; [συνεκδ.] φαντάζομαι, imaginer ; μοῦ ἔρχεται κατὰ νοῦν, ἐπινοῶ, εὑρίσκω, s'aviser ; ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ, s'ingénier.

τέχνασμα, ατος, τό· πᾶν διὰ τέχνης παρηγμένον, τετεχνημένον, [κατ' ἐπέκτ.] μηχάνευμα, μηχανορραφία, machination, n. f. τέχνασμα, πανουργία, ἀπάτη, artifice, n. m. πανουργία, δόλος, ruse, n. f. || [μεταφ.] τέχνασμα, manœuvre, n. f.=ῥαδιουργία, intrigue, n. f. || μυστικὸν τέχνασμα, manigance, n. f.=

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

petite manœuvre secrète, mystérieuse ; || [συνεκδ.] τὸ μέσον ἢ ὁ τρόπος λύσεως δυσκολίας ἢ ἐπιτυχίας σκοποῦ, expédient, n. m.

τέχνη, ης, ἡ· art, n. m. κυρίως ἔργον χειρωνακτικόν, τὸ ἐπιτήδευμα, τὸ ἐπάγγελμα, métier, n. m. ἡ βιομηχανία, industrie, n. f. γενικῶς δὲ τέχνη, art, ἐμφαίνει πᾶσαν ἀποκτηθεῖσαν ἱκανότητα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τινὸς διὰ τῆς ἀσκήσεως καὶ πράξεως· [συνώνυμα, art, métier, profession, τὸ πρῶτον χρήζει εὐφυΐας, εἴτε δεξιοῦ νοὸς καὶ ἀποδεικνύει ἐπιτηδειότητα· τὸ δεύτερον σημαίνει ὅλως χειρωνακτικὰ ἔργα, οἷον ἡ ἀρτοποιΐα· τὸ τρίτον ὡς ἐπιτήδευμα διακρίνει τὸν ἄνθρωπον κατὰ τὴν τάξιν, ὡς δικηγόρον, ἔμπορον, ἰατρόν, κτλ.]· || αἱ ὡραῖαι (αἱ καλαὶ) τέχναι, les beaux arts, ἤτοι ἡ καλλιτεχνία· || αἱ ἐλεύθεραι τέχναι, les arts libéraux (ἐν αἷς ἐργάζεται μᾶλλον ὁ νοῦς)· || τὸ σύνολον τῶν μηχανικῶν τεχνῶν, arts et métiers, ἤτοι αἱ βιομηχανικαὶ τέχναι· || ἡ τέχνη τοῦ κυβερνᾶν, l'art de gouverner ; || μανθάνω τέχνην, apprendre un métier ; || τί τέχνην κάμνει ; quel est son métier ? (=τὶ ἐπαγγέλλεται ;) || ἡ τέχνη του εἶνε ὑποδηματοποιός, il est cordonnier de son métier (de sa profession) ; || εἶνε καὶ αὐτὴ τέχνη καθὼς κάθε ἄλλη, c'est une industrie tout comme une autre ; || πτωχεία (πενία) τέχνας κατεργάζεται [παροιμ.], l'industrie est fille du besoin· || μάθε τέχνη κι' ἄς τηνε, κι' ἂν πεινάσῃς πιάσ' τηνε, [παροιμ. ἀνάλ. τῇ], qui a métier, a rente. § —, ἐπιτηδειότης, adresse, n. f. δεξιότης, habileté, n. f. ἐμπειρία, savoir-faire, n. m. || δεῖξέ μας τὴν τέχνην σου, montrez-nous votre adresse ; || αὐτὸ δὲν εἶνε τέχνη (δὲν θέλει τέχνην), cela n'est pas difficile ; [οἰκ.] ce n'est pas malin ; || μὲ πολλὴν τέχνην, avec beaucoup d'habileté ; εὐφυέστατα, très ingénieusement. § τέχνασμα, artifice, n. m. ou ruse, n. f. τὸ μυστικόν, secret, n. m. [οἰκ.] truc, n. m. || ὅλη ἡ τέχνη τῆς πολιτικῆς του ἦτο νά, tout le secret de sa politique consistait en ; || αὐτὸ εἶνε ἡ τέχνη, voilà le difficile. § **τέχνη**, art, n. m. ἡ ἐφαρμογὴ τῶν γνώσεων εἰς τὴν πραγματοποίησιν ἐπινοήματος τινός· || ἡ **πολιορκητική**, ἡ τέχνη τοῦ πολιορκεῖν, art d'assiéger ; || πολεμικὴ τέχνη, βλ. **πολεμική**· || ἡ τέχνη τοῦ ὀχυρώνειν, art de fortifier ; βλ. **ὀχυρωτική**.

τεχνηέντως [ἐπίρ.], μετὰ τέχνης, avec art ; industrieusement, adv. εὐφυῶς, ingénieusement, adv. μετ' ἐπιτηδειότητος, avec adresse ; ἐπιτηδείως, ἐπιδεξίως, habilement, adv. ἐπιτηδείως, subtilement, adj. μὲ τρόπον ἐπιτήδειον.

τεχνητός, ή, όν· ὁ κατεσκευασμένος, ὁ μὴ φυσικός, artificiel, elle, adj. ὁ ἀπομιμηθείς, imité, ée, adj. ὁ μὴ ἀληθής, πλαστός, φτιασμένος, τεχνητός, factice, adj. || τεχνητὰ ἄνθη, fleurs artificielles ; || — οἶνος, vin factice.

τεχνητῶς [ἐπίρ.], διὰ τῆς τέχνης κατεσκευασμένος, οὐχὶ φυσικῶς, κατὰ τρόπον τεχνητόν, artificiellement, adv. διὰ τρόπου τεχνητοῦ, d'une manière factice ; facticement, adv.

τεχνικογραφία, ας, ἡ· technicographie (-kni) (τεχνικός, περιγράφειν) n.f. ἰδιαιτέρα μέθοδος τῆς διδασκαλίας τῆς ὀρθογραφίας.

τεχνικός, ή, όν· κατεσκευασμένος μετὰ τέχνης, fait avec art (artistement) εὐφυής, ingénieux, euse, adj. § τεχνικός, τῆς τέχνης, technique (-kni) adj. ὁ ἀνήκων κυρίως εἰς τέχνην ἢ ἐπιστήμην τινά, ὅθεν τῆς τέχνης, τοῦ ἐπαγγέλματος, de métier ; ἐπαγγελματικός, professionnel, elle, adj. || τεχνικοὶ ὅροι, termes techniques; || τεχνικαὶ σχολαί, écoles professionnelles, καλοῦνται εἰδικαὶ σχολαὶ εἰς ἃς διδάσκονται διάφοροι τέχναι· || [στρατ.] τεχνικὰ ὅπλα, armes savantes (techniques), ἢ καὶ εἰδικὰ ὅπλα, armes spéciales, καλοῦνται τὸ πυροβολικὸν καὶ μηχανικὸν σῶμα, διότι ἀπαιτοῦνται εἰδικαὶ γνώσεις τῶν ἀξιωματικῶν πρὸς κατάταξιν εἰς τὰ εἰρημένα σώματα· || τεχνικὰ ἔργα, travaux d'art; βλ. **ἔργα**· || τεχνικὸν δρομόμετρον, βλ. **δρομόμετρον**· || τεχνικὴ βολίς, sondeur, n. m. βλ. **βολίς**.

τεχνικότης, ητος, ἡ· technicité (-kni) n. f. ὁ τεχνικὸς χαρακτήρ, caractère technique ; || ἡ τεχνικότης ἐκφράσεως, la technicité d'une expression.

τεχνικῶς [ἐπίρ.] βλ. τεχνηέντως. § τεχνικῶς, techniquement (-kni) adv. κατὰ τρόπον τεχνικόν, d'une manière technique ; μὲ τεχνικοὺς ὅρους, en termes techniques.

τεχνίτης, ου, ὁ· ἄνθρωπος τῆς τέχνης, homme de métier, κοινῶς μάστορης, ὁ ἐργάτης, ouvrier, n. m. ἢ ouvrier d'art (**τεχνίτης**, ὁ·) ὁ κατεργαζόμενος τέχνην τινά· || **τεχνίτης τοῦ πυροβολικοῦ**, ouvrier d'artillerie ; || τεχνίτης σιδηροδρόμων, ouvrier de chemin de fer ; ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν σιδηροδρόμων. § **τεχνίτης**, artisan, n. m. ouvrier, n.m. ὡς ὁ ξυλουργός, σιδηρουργός, κτλ. **χειρῶναξ**, ακτος, ὁ· ὁ ἐργαζόμενος διὰ τῶν χειρῶν τὴν τέχνην του, ὁ **χειροτέχνης**. § **τεχνῖται**, sapeurs-ouvriers d'art, ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχουσι 13 τεχνῖται (ἐξ ὧν 1 δεκανεὺς) εἰς τὰ **συντάγματα τῆς γραμμῆς** (régiments de ligne) τῶν ζουάβων, τῶν ἀλγερίνων ἀκροβολιστῶν καὶ εἰς τὴν λεγεῶνα τῶν ξένων· εἰς ἕκαστον δὲ λόχον τῶν αὐτοτελῶν ταγμάτων ὑπάρχουσιν ἀνὰ δύο. Τὰ καθήκοντα τῶν τεχνιτῶν εἰσιν ἡ **διαχείρησις τῶν πυρομαχικῶν** (manipulation des munitions), ἡ συντήρησις τοῦ ὑλικοῦ τῆς βολῆς καὶ ἡ ἐκτέλεσις διαφόρων ἔργων· || οἱ φέροντες τὰ ἐργαλεῖα τοῦ χωματουργοῦ ἄνδρες, sapeurs porteurs d'outils ; **ἐργαλειοφόροι ἄνδρες** (ἐργαλεῖον, φέρω). § — [καλλιτέχνης]. artiste, n. m. § — [συνεκδ.] ἄνθρωπος ἐπιδέξιος (εἰς τὸ κατασκευάζειν τι), homme habile (ingénieux).

τεχνῖτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ τεχνήτης.

τεχνογραφία, ας, ἡ· téchnographie (-kno) (τέχνη καὶ περιγραφή) n. f. ἐπιστήμη τῶν μεθόδων τοῦ μετασχηματισμοῦ τῶν ἀντικειμένων ἅτινα ὁ ἄνθρωπος χρησιμοποιεῖ.

τεχνογραφικῶς [ἐπίρ.], technographiquement, adv. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν τεχνογραφίαν.

τεχνοκρίτης, ου, ὁ· ὁ κρίνων τι ὑπὸ ἔποψιν τέχνης, critique d'art.

τεχνοκριτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν τεχνικὴν κρίσιν τινός, de critique d'art.

τεχνολογία, ας, ἡ· technologie (-kno) n. f. ἐπιστήμη πραγματευομένη τὴν ἱστορίαν καὶ περιγραφὴν βιομηχανικῶν μεθόδων ἢ ἐν γένει τὴν ἀνάλυσιν τῶν τεχνῶν, ἢ ἐπιστημονικὴ περὶ τέχνης τινὸς ἢ ἐπιστήμης πραγματεία, ἢ ἐπιστημονικὴ ἔκθεσις τῶν ἐργασιῶν καὶ μέσων δι' ὧν αὐξάνεται ἡ χρησιμότης τοῦ ὑπὸ τῆς φύσεως παρεχομένου ὑλικοῦ, ὅπερ παρουσιάζει τὴν διάκρισιν τῆς μηχανικῆς καὶ χημικῆς τεχνολογίας, ὅθεν ἐπιστήμη τοῦ συνόλου τῶν μηχανικῶν τεχνῶν, science des arts et métiers en général. Ἐπίσης τὸ σύνολον τῶν τεχνικῶν ὅρων τῶν καταλλήλων διὰ τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς βιομηχανικὰς ἐν γένει τέχνας, ensemble des termes techniques, propres aux sciences, aux arts et aux métiers. § [γραμμ.] γραμματικὴ ἀνάλυσις τῶν μερῶν τοῦ λόγου, analyse grammaticale.

τεχνολογικός, ή, όν· technologique (-kno) adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν τεχνολογίαν, qui a rapport à la technologie : τεχνολογικὴ ἐπιστήμη, science technologique ; ἐπίσης κατάλληλος εἰς τὰς μηχανικὰς τέχνας, qui est propre aux arts et métiers : μέθοδοι τεχνολογικαί, procédés technologiques. § [οὐδ.] **τεχνολογικόν** [τῆς γραμματικῆς], traité des formes grammaticales, ἤτοι τὸ μέρος τῆς γραμματικῆς τὸ πραγματευόμενον περὶ τῶν γραμματικῶν, κανόνων καὶ σχηματισμῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ συντακτικὸν ὅπερ πραγματεύεται περὶ τῆς κανονικῆς πλοκῆς τῶν λέξεων πρὸς κατασκευὴν τοῦ λόγου.

τεχνολογικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης, ἐπιστημονικῶς, technologiquement, adv.

τεχνολόγος, ου, ὁ· technologiste ou technologue (-kno) n.m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν τεχνολογίαν, ὁ περὶ τῶν τεχνῶν, περὶ τέχνης τινὸς ἢ ἐπιστήμης λόγον ποιούμενος, ἐπιστημονικῶς πραγματευόμενος περὶ ἐπιστήμης τινός· ‖ [ἐπιθετ.] **τεχνολόγος,** ος, ον, technologiste ou technologue, adj. ‖ συγγραφεὺς τεχνολόγος, écrivain technologue ; ‖ λεξικογράφος τεχνολόγος, lexicographe technologiste.

τεχνολογῶ (έω), ήσω· λόγον ποιοῦμαι περὶ τέχνης τινὸς ἢ ἐπιστήμης, πραγματεύομαι αὐτὴν κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης, καταγίνομαι εἰς τὴν τεχνολογίαν, s'occuper de technologie. § — [γραμμ.], χάμνω τὴν γραμματικὴν ἀνάλυσιν, faire l'analyse grammaticale ; ἀναλύω γραμματικῶς, analyser grammaticalement. § — [μεταφ.], λεπτολογῶ, subtiliser ; ἐξετάζω τι λεπτομερῶς, examiner minutieusement ; λεπτολογῶ, raffiner.

τεχνόσημον, ου, τό· enseigne, n.f. σῆμα (marque) χρησιμεῦον πρὸς ἀναγνώρισιν τινός. § τὸ σῆμα τοῦ καταστήματος, marque de fabrique.

τεχνοτροπία, ας, ἡ [νεολ.], τὸ ὕφος, style, n. m. ὁ τρόπος, manière, n. f.

τεχνουργεῖον, είου, τό· βλ. **ἐργοστάσιον,** fabrique, n. f. ou manufacture, n. f. συνώνυμα, τὸ 1ον εἶνε ἐργοστάσιον εἰδῶν εὐτελεστέρων, π. χ. des fabriques de bas, de bonnets, etc. τὸ 2ον δὲ πολυτελεστέρων διαφόρων βιομηχανικῶν προϊόντων: des manufactures de glaces, de porcelaine, etc.

τεχνούργημα, ατος, τό· τεχνουργικὸν ἔργον παραχθὲν ὑπὸ τῆς βιομηχανίας, produit de manufacture ; article de fabrique. § —, ἔργον τέχνης, œuvre d'art.

τεχνουργικός, ή, όν· ὑπὸ τῆς βιομηχανίας παραχθείς, βιομηχανικός, de manufacture ; de fabrique, προελθὼν ἐξ ἐργοστασίου.

τεχνουργῶ (έω), μέλ. ήσω, **κατασκευάζω,** fabriquer ; κατασκευάζω, ἐργάζομαί τι, confectionner ; κατασκευάζω ἐν ἐργοστασίῳ, manufacturer. § — ἐργάζομαι μετὰ τέχνης, travailler avec art.

τεχρίλι, τὸ [δημ.], τὸ σειράδιον, κοινῶς κορδονάκι, cordonnet, n. m.

τεψί, τὸ [δημ.], βλ. **ταψί.**

τέως [ἐπίρ.], ἕως τότε, jusqu'alors ; μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, jusqu'à cette époque ; μέχρι τοῦδε, jusque-là ; ci-devant ; ‖ ὁ τέως βασιλεύς, le ci-devant roi ; l'ex-roi=ὁ πρώην βασιλεύς· ‖ ἐνόμιζον τέως, je croyais jusqu'alors ; ‖ ὁ τέως ὑπουργός, l'ex-ministre, n. m.

τζαβέτα, ας, ἡ καὶ **τσαβέτα** [ναυτ. δημ.), βλ. γόμφος, cheville, n. f.

τζάκι, τὸ [δημ.], βλ. ἑστία, fourneau, n. m. cheminée, n. f. § [συνεκδ.] τζάκι, οἶκος, κοινῶς ἀπὸ σπῆτι, maison, n. f. οἰκογένεια, famille, n. f. γενεά, race, n. f. βλ. καὶ **μανδρί·** ‖ ἀπὸ τζάκι, de bonne famille.

τζαμαντάνι, τὸ [δημ.], βλ. **πήρα** (porte-manteau).

τζαμὶ καὶ **τζαμίον,** ου, τὸ [ξεν.], ναὸς μωαμεθανικός, **ὀθωμανικόν,** τουρκικὸν **τέμενος,** mosquée, n. f.

τζάμι, τὸ [δημ.], **ὑελοπίναξ,** carreau (m.) [de fenêtre]; vitre, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ ὕαλος, τὸ ὑαλί.

τζαμικά, τὰ [δημ.], βλ. **ὑάλωμα, vitrage,** n. m.

τζαμ(ι)λίκι, τὸ [δημ.], τὸ **ὑελοστάσιον,** croisée, n. f. βλ. λέξιν καθὼς καὶ **παραθυρόφυλλον** καὶ **κλισιάς.**

τζαμόπορτα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **τζαμένια** πόρτα, **τζαμόθυρα,** porte vitrée ; βλ. **θύρα** ὑαλωτή.

τζάμπα [δημ.], βλ. **τζάπα,** κτλ. χάρισμα, δωρεάν, χωρὶς πληρωμήν.

τζαμπάζης, ὁ [δημ.], ὁ **ἱππέμπορος,** maquignon, n. m.

τζαμπαζής, ὁ [δημ.], καὶ **τζαπατζῆς,** πληθ. οἱ **τζαμπατζῆδες·** ὁ μὴ πληρώνων, ὁ ἔχων ἐλεύθεραν τὴν εἴσοδόν που, ὡς εἰς τὰ θέατρα καὶ ἐν γένει εἰς τὰ ἐπὶ πληρωμῇ θεά-

ματα· ὁ δωρεὰν εἰσερχόμενός που· βλ. **τζαπατζῆς.**

τζαμπατζισμός, οῦ, ὁ [δημ.], ἡ ἰδιότης τοῦ τζαμπαζῆ.

τζαμτζής, ὁ [δημ.], βλ. **ὑαλοθέτης** (vitrier).

τζάμι, τὸ [δημ.], βλ. **ὕαλος.**

τζαμλίκι, τὸ καὶ **τσαμλίκι,** τὸ [δημ.], βλ. **ὑαλοστάσιον** καὶ **κλισιάς.**

τζαμπούνης καὶ ζαμπούνης, α, ικο [δημ.], ὁ μὴ εὐδιάθετος, qui n'est pas en bonne humeur ; mal à l'aise ; ὅθεν καὶ ὁ κακοδιάθετος, indisposé, ée ; ἀσθενής, malade.

τζαμφέσι, τὸ [δημ.], μετάξινον ὕφασμα, étoffe de soie ; ὁ ταφετάς, taffetas, n. m.

τζαναμπέτης, η, ὁ [δημ.], κακός, méchant, e, adj. δύστροπος, μοχθηρός, malveillant, e, adj. διεστραμμένος, hargneux, euse, adj.

τζαναμπετιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ κακία, méchanceté, n. f. δυστροπία, μοχθηρία, malveillance, n. f.

τζανεριά, ᾶς, ἡ· δένδρον παράγον τζάνερα, prunier [produisant des mirabelles].

τζάνερον, ου, τὸ [ξεν.], ὁ καρπὸς τῆς τζανεριᾶς, mirabelle, n. f.

τζάπα [δημ. ἐπίρ.] καὶ τζάμπα χωρὶς πληρωμήν, χάρισμα, δωρεάν, gratis, adv. gratuitement, adv. διὰ τίποτε, pour rien.

τζαπατζῆς, ὁ καὶ τζαμπατζῆς, πληθ. οἱ τζαμπατζῆδες· ὁ μεταβαίνων που δωρεάν, χωρὶς νὰ πληρώνῃ, ἐνῷ οἱ λοιποὶ πληρώνουσι, qui ne paye pas, non payant, ὁ ἔχων ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον, qui a l'entrée libre, ἤτοι οἱ μὴ πληρώνοντες, ἀλλ' εἰσερχόμενοι δι' εἰσιτηρίων χορηγουμένων δωρεὰν ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τοῦ θεάματος, κτλ.

τζεβαΐρι καὶ **τζοβαΐρι,** τὸ [δημ.], τὸ κόσμημα, (τὸ διαμαντικό), bijou, n. m. τὰ τζεβαϊρικά, ἤτοι τὰ διαμαντικά.

τζελάτης, η, ὁ [δημ.], ὁ δήμιος, bourreau, n. m.

τζελατίνα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **πηκτίνη,** gélatine, n. f.

τζενέτι ἢ **τζινέτι,** τό, καὶ **τσενέτι** [δημ.], βλ. **ἀγκυρίς,** (crampon) ; **δεσμός,** (lien ; armature ; embrassure) ; **ἔνδεσμος** καὶ **σφιγγίον** (collier ou bride).

τζερεμὲς [δημ.], βλ. **ντζερεμές,** κλ.

τζήτζικας, ὁ [δημ.], καὶ **τζίτζικας,** βλ. **τέττιξ,** cigale, n. f. ‖ [μεταφ.] τοῦ ἐκόστισεν ὁ τζήτζικας ἀηδόνι [φρ. παροιμ.], cela lui a coûté gros (les yeux de la tête).

τζητζικόνω [δημ.], διαρρήγνυμαι φωνάζων, βγάζω τὸν λάρυγγά μου, s'égosiller (s'époumoner) [à force de crier ; de pleurer, etc].

τζήτζιρας [δημ.] βλ. τζήτζικας.

τζίβα ἢ **τσίβα,** ας, ἡ [δημ.] φυτικὴ **θρίξ,** crin végétal. § — [ναυτ.] ῥυμάτιον, faux-bras ou touline, n. f.

τζίγκος, ὁ [δημ.] βλ. **ψευδάργυρος** (zinc).

τζι(γ)έρι, τὸ [δημ.] ὁ πνεύμων, poumon, n.m. [πληθ.] **τζιέρια,** βλ. **ἐντόσθια,** entrailles.

τζιὲρ [δημ. ναυτ.] βλ. **ἐνθέτης** (bredindin).

τζιλβές, έ, ὁ [δημ.] ἀκκισμοί, τρόποι φιλάρεσκοι, minauderie, n.f. [πληθ.] des façons.

τζίλικο [δημ.] (χρωμ. ἵππου), βλ. **λευκέρυθρον.**

τζινέτι [δημ.], βλ. **τζενέτι.**

τζιπῖνι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] καὶ **ζεποῦνι·** ἱμάτιον μακρὸν ἄνευ χειρίδων.

τζιρίτι, τὸ [ξεν.], τὸ γαῖσον, javeline, n. f. ὁ ἄκων, javelot, n. m.

τζῖρος [δημ.], ἡ χρηματικὴ κίνησις, roulement de fonds ; βλ. **γῦρος.**

τζιτζυφιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. ζιζυφιά, κτλ.

τζίφος, ου, ὁ [δημ.], τὸ μηδέν, zéro, n.m. τίποτε, rien ; ἀφορία, ἀποτυχία εἴς τι, non valeur ; βλ. ζούφους.

τζίφρα, ας, ἡ [δημ. τὸ μονόγραμμα, monogramme, n. m. ἡ μονογραφὴ (ἀντὶ ὑπογραφῆς), parafe ou paraphe, n.m. (=μονοχονδυλιά)· ἡ σφραγίς, chiffre (τὸ μονόγραμμα τῆς σφραγῖδος)· § κοσμήματα διὰ τῆς γραφίδος, trait de plume [pour ornement].

τζοβαΐρι [δημ.] βλ. **τζεβαΐρι,** πληθ. **τζοβαϊρικά,** βλ. **λίθοι πολύτιμοι.**

τζουγγράνισμα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ τσαγκρουνιά, ἀμυχή, égratignure, n. f.

τζούμα καὶ **τζουμάρω,** παίρνω τι κρυφίως χωρὶς νὰ παρατηρηθῶ.

τζουμέρτης, ὁ [δημ.] ἐλευθέριος (εἰς τὸ δίδειν), libéral, ale, aux, adj. πλουσιοπάροχος, large, adj.

τζουμπές, έ, ὁ [δημ.] ἐπίμηκες [τουρκικὸν] ἐπανωφόριον, long pardessus [turc], ἤτοι μακρὺς ἐπενδύτης, tunique, n. f. [ἱερέων ἰδ.] τὸ ῥάσον, soutane, n. f.

τζουτζές, ὁ [δημ.] νάνος, nain, n. m. [συνεκδ.] ἀνθρωπάριον, bout d'homme ; petit bonhomme ; ἰσχνὸς καὶ μικρός, ζαρωμένος ἄνθρωπος, νάνος, gringalet, n. m.

τζούφιος, ια, ο [δημ.] βλ. ζούφιος.

τήβεννος, ου, ἡ· τήβεννα καὶ τηβεννίς, toge, n. f. ἑλληνικόν τι ἔνδυμα τῶν πλουσίων καὶ εὐγενῶν ὅπερ ἔφερεν πρῶτος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀργείων Τήμενος, ὅπερ κατόπιν ἔφερον καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἄνωθεν τοῦ χειτῶνος· ἦτο ἐξ ἐρίου λευκὴ καὶ ἐπὶ πένθους μελανή.

τηγανήτα, ας, ἡ, καὶ **λαλαγγήτα** (ὁ τηγανίτης), ζύμη ἑψημένη ἐπὶ τοῦ τηγανίου, pâte frite ; friture, n. f.

τηγανητός, ή, όν, **τηγανιστός,** [ἐ]ψημένος εἰς τὸ τηγάνιον, frit, frite, adj ‖ ψάρια τηγανιτά, poissons frits ; ‖ αὐγὰ τηγανιτά, des œufs sur le plat.

τηγάνι [δημ.] καὶ **τηγάνιον,** τό· τὸ **τήγανον,** poêle [à frire], n. f. μικρὸν τηγάνιον, poêlon, n. m.

τηγανιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ὅσον χωρεῖ τήγανον, τὸ περιεχόμενον ἐντὸς τηγανίου, poêlée, n. f.

τηγανίζω, μέλ. ίσω, ψήνω τι εἰς τὸ τηγάνι, frire ; faire frire. § [μέσ. μεταφ.] τηγανίζομαι, μόλις ἐπαρκῶ εἰς τὰ ἔξοδα πρὸς

συντήρησιν, συντηροῦμαι, ζῶ [μετὰ κόπου δυσκολίας], subsister [avec peine]; κακοζῶ, πτωχοζῶ, vivoter.

τηγάνισμα, ατος, τό· καὶ τὸ τηγανίζειν, ὁ τηγανισμός, action de frire. § —, τὸ τηγανισμένον, friture, n. f.

τηγανισμός, οῦ, ὁ· τὸ τηγανίζειν, action de (faire) frire.

τηγανιστός, βλ. τηγανητός.

τήγανον, τό· βλ. τηγάνι, poêle (n. f.) à frire, ἐν ᾧ τιθεμένῳ ἐπὶ τοῦ πυρὸς ψήνονται διάφορα.

τῇδε [ἐπίρ.], ἐνταῦθα, ici, ci; || [εὔχρ. ἐν τῇ φρ.] τῇδε κακεῖσε, çà et là; de côté et d'autre (ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, ἐσπαρμένα).

τηκτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν τῆξιν, de fusion; βλ. **τῆξις**.

τηκτόν, οῦ, τό· fusibilité, n. f. ἡ ἰδιότης τῶν σωμάτων τοῦ νὰ μετατρέπωνται ἀπὸ στερεὰ εἰς ὑγρά, δυνάμει τῆς θερμότητος, ἤτοι ἡ **χωνευτικότης**· ἡ **εὐτηκτότης**· τὸ **χωνευτὸν** (ἢ **εὐχώνευτον**)· τὸ **τηκτὸν** (ἢ εὔτηκτον).

τηκτός, ή, όν (τήκω). ὁ ταχείς, χωνευθείς, fondu, e, adj. § **τηκτός**, fusible, adj. **χωνευτός**, **τακερός**· καλεῖται οὕτω πᾶν σῶμα ὅπερ ἔχει τὴν ἰδιότητα τοῦ νὰ μετατρέπηται ἀπὸ **στερεοῦ** (solide) εἰς **ὑγρὸν** (liquide) ἐν ὡρισμένῃ **θερμοκρασίᾳ**· || **εὔτηκτος**, ον, fusible, adj. τὸ εὐκόλως τηκόμενον· **δυσχώνευτος, δύστηκτος**, difficilement ou peu fusible.

τήκω, μέλ. ἤξω, κάμνω τι ῥευστόν, κοινῶς λυόνω, ἰδ. μέταλλα, βλ. **χωνεύω** [faire] fondre; || — τὸ στέαρ, fondre le suif; βλ. **ῥευστοποιῶ**, liquéfier; [μεταφ.] φθείρω, consumer. § [μέσ. μεταφ.] τήκομαι (ἀόρ. ἐτάκην), φθείρομαι, se consumer; ἐξασθενῶ, φθίνω, φθείρομαι, dépérir; μαραίνομαι, φθείρομαι, languir; ἐξαντλοῦμαι, s'épuiser; || τήκεται ὑπὸ τῆς λύπης, il se consume de chagrin.

τηλαγγειέκτασις, εως, ἡ· télangiectasie (τῆλε, loin; ἀγγεῖον, vase καὶ ἔκτασις dilatation) n. f. [παθολ.] συνώνυμον nævus.

τηλαυγής, ής, ές, μακρὰν ἢ μακρόθεν λάμπων, qui brille au loin; ἀστραπηβόλος, ἀπαστράπτων, resplendissant, e, adj. ἀκτινοβολῶν, rayonnant, e, adj.

τηλεβόλημα, ατος, τό· λέγεται συνήθως κανονοβολισμός, coup de canon.

τηλεβολοθυρίς, ίδος, ἡ· βλ. **θυρίς**.

τηλεβόλον, ου, τό· canon, n. m. πυροβόλον, pièce (d'artillerie) ou bouche à feu, n. f. βλ. **πυροβόλον**.

τηλεβολοφόρος, ἡ· ἅμαξα, chariot à canon; ὄχημα ἰσχυρότερον τῆς **ἀχθοφόρου**, χρησιμεῦον διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν βαρέων πυροβόλων.

τηλεβολοστάσιον, ου, τό· λέγεται συνήθως **πυροβολεῖον**, batterie, n. f. βλ. λέξιν.

τηλεβολῶ (έω), μέλ. ήσω· λέγουσι μᾶλλον **κανονοβολῶ**, canonner, ἤτοι βάλλω διὰ τοῦ πυροβόλου μετὰ ἢ ἄνευ βλημάτων, tirer du canon (des coups de canon).

τηλεγραφεῖον, ου, τό· τὸ τηλεγραφικὸν γραφεῖον, bureau du télégraphe; bureau télégraphique; τὸ οἴκημα ἔνθα εἶνε τοποθετημένα τὰ τηλεγραφικὰ μηχανήματα.

τηλεγράφημα, ατος, τό· ἡ τηλεγραφικὴ εἴδησις, dépêche, n. f. ou dépêche télégraphique, ou télégramme, n.m. ἡ διὰ τοῦ τηλεγράφου μεταβιβαζομένη ἀλληλογραφία· || εὐνοϊκὸν τηλεγράφημα, une dépêche favorable; || δυσάρεστον τηλεγράφημα, une dépêche défavorable; || τὰ τηλεγραφήματα τῶν ἀγορῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀγγέλλουσι σταθερὰν τάσιν ἐπὶ τοῦ σίτου, les télégrammes des marchés de l'intérieur accusent une tendance ferme sur le blé; || τὰ τελευταῖα τηλεγραφήματα ἐκ ...εἶνε εὐνοϊκά, les dernières dépêches de... sont favorables.

Τηλεγράφημα ἁπλοῦν, télégramme simple ou ordinaire καλεῖται τὸ περιλαμβάνον τὴν διεύθυνσιν, τὸν παραλήπτην, τὸ κείμενον καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἀποστολέως· || **τηλεγράφημα εἰδικόν**, télégramme spécial, θεωρεῖται ἡ τηλεγραφικὴ **ἐπιταγὴ** (télégramme mandat; βλέπε κατωτέρω), τὸ μετ' **ἀπαντήσεως πληρωμένης** (avec réponse payée), τὸ **ἐπεῖγον** (urgent), τὸ ἐπὶ συστάσει (recommandé), τὸ **σηματολογικὸν** (sémaphorique), τὸ ἐπὶ **ἀποδείξει παραλαβῆς** (avec accusé de réception), τὸ **μεταβιβαζόμενον** (ἀπὸ τόπου εἰς τόπον) μέχρι παραλαβῆς (à faire suivre); || **ἐπίσημον τηλεγράφημα**, télégramme officiel, καλεῖται τὸ ὑπὸ κυβερνήσεως ἔθνους τινὸς ἀποστελλόμενον ἢ πρὸς αὐτὴν ἀπευθυνόμενον· || **ὑπηρεσιακὸν** τηλεγράφημα, télégramme de service, καλεῖται τὸ προερχόμενον ἐκ τῆς ὑπηρεσίας· || **τηλεγραφικὴ ἐπιταγή**, télégramme mandat, καλεῖται ἡ ἀποστολὴ χρημάτων τηλεγραφικῶς· || τὸ μετὰ **πληρωμένης ἀπαντήσεως**, télégramme avec réponse payée; || **τηλεγράφημα ἐπεῖγον**, télégramme urgent; || || **σηματολογικὸν** τηλεγράφημα, télégramme sémaphorique; τὰ πλοῖα διαβαίνοντα ἀκτὰς ἔχουσι τὸ μέσον ὅπως συνεννοῶνται μετὰ τῶν **σηματοφόρων** (sémaphores) διὰ τοῦ **διεθνοῦς σηματολογίου** (code international), πρὸς ἀποστολὴν τηλεγραφημάτων ὧν τὸ κείμενον σύγκειται εἴτε ἐκ τῶν σημαινομένων λέξεων ἢ φράσεων, εἴτε ἐκ τῶν σημαινομένων συνδυασμῶν τῶν σημείων τῶν ἀποτελούντων τὸ **σῆμα** (ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τηλεγραφεῖται τὸ σῆμα καὶ οὐχὶ ἡ ἔννοια αὐτοῦ). Τὰ πολεμικὰ πλοῖα δύνανται νὰ στέλλωσι τηλεγραφήματα ὧν τὸ κείμενον σύγκειται ἐξ ἀριθμῶν ἀνταποκρινομένων εἰς τοὺς συνδυασμοὺς τῶν σημάτων τῆς ὑπηρεσίας. Ἕκαστον πλοῖον ὅπως σημάνῃ πρὸς σηματοφόρον τινὰ ὀφείλει 1) νὰ δηλώσῃ τὴν ἐθνικότητα αὐτοῦ ἐπαίρων τὴν σημαίαν του καὶ 2) νὰ δηλώσῃ τὸν διεθνῆ ἀριθμὸν αὐτοῦ. Τὴν σήμερον ἐπικοινωνοῦσι διὰ τοῦ **ἀσυρμάτου τηλεγράφου**· || **τηλεγράφημα ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς**, télégramme avec accusé de réception, καλεῖται οὕτω τὸ τηλεγράφημα ὅταν ἡ ἀπόδειξις τῆς παραλαβῆς τοῦ λήπτορος ἀποστέλληται πρὸς τὸν ἀποστολέα· || **τηλεγράφημα μεταβιβαζόμε-**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

νον μέχρι **παραλαβῆς αὐτοῦ**, télégramme à faire suivre, ὅταν ὁ λήπτωρ μεταβαίνῃ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον καὶ τὸ τηλεγράφημα δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' αὐτοῦ ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκηται· ‖ **τηλεγράφημα πολλαπλοῦν** télégramme multiple, καλεῖται ὅταν τὸ αὐτὸ τηλεγράφημα ἔχῃ πολλοὺς λήπτορας· ‖ **τηλεγράφημα ἀναζητητέον παρὰ τῷ τηλεγραφείῳ**, télégramme adressé télégraphe restant, ἤτοι τηλεγράφημα ὅπερ δέον νὰ μένῃ ἐν τῷ τηλεγραφείῳ μέχρις οὗ ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ λήπτορος· ‖ **τηλεγράφημα ἀναζητητέον παρὰ τῷ ταχυδρομείῳ**, télégramme adressé poste restante, τηλεγράφημα ὅπερ δέον νὰ μένῃ ἐν τῷ ταχυδρομείῳ μέχρις οὗ ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ λήπτορος· ‖ **ἀτομικὸν τηλεγράφημα**, télégramme personnel, καλεῖται ἐκεῖνο ὅπερ πρέπει νὰ δοθῇ εἰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ λήπτορος· ‖ **κρυπτογραφικὸν τηλεγράφημα**, télégramme en langage secret ou chiffré ; βλ. **κρυπτογραφία**· ‖ **τηλεγράφημα τοῦ τύπου**, télégramme de presse, εἶνε ἐκεῖνο ὅπερ ἀποστέλλεται ὑπὸ τῶν πρακτορείων πρὸς διεύθυνσιν ἐφημερίδος τινὸς χάριν δημοσιεύσεως.

τηλεγραφητής, οῦ, ὁ· ὑπάλληλος τοῦ τηλεγραφείου, employé de télégraphe, télégraphiste, n. m. ὁ χειριζόμενος τὸν τηλέγραφον καὶ μεταβιβάζων τὰ τηλεγραφήματα· ‖ [ἐπίθ.] διανομεὺς τηλεγραφητής, facteur télégraphiste.

τηλεγραφία, ας, ἡ· télégraphie, n. f. καὶ τηλεγραφικὴ τέχνη, art télégraphique, τέχνη τοῦ διευθύνειν τοὺς τηλεγράφους.

τηλεγραφικός, ή, όν, télégraphique, adj. ὁ ἀνήκων, ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν τηλέγραφον ἢ μὲ τὴν τηλεγραφίαν· ‖ τηλεγραφικὰ σημεῖα, signes télégraphiques ; ‖ **τηλεγράφημα**, dépêche télégraphique ou télégramme, ἤτοι ἡ διὰ τοῦ τηλεγράφου μεταβιβαζομένη ἀλληλογραφία· ‖ τηλεγραφικὴ γραμμή, ligne télégraphique ; ‖ τηλεγραφικὸν σύρμα, fil télégraphique ; βλ. καὶ **σύρμα** (ἀγωγός)· ‖ τηλεγραφικὸς σταθμός, station télégraphique, ἢ **τηλεγραφεῖον**· ‖ ἀναμείνατε τὰς τηλεγραφικάς μας ὁδηγίας πρὶν πωλήσητε, attendez nos instructions télégraphiques avant de vendre ; ‖ τηλεγραφικὴ εἴδησις ἣν λαμβάνομεν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι, une dépêche télégraphique que nous recevons à l'instant nous informe que... § [οὐσ. θηλ.] τηλεγραφικὴ (ἐνν. τέχνη), télégraphie, n. f. βλ. **τηλεγραφία**.

τηλεγραφικῶς [ἐπίρ.], διὰ τοῦ τηλεγράφου, par [le] télégraphe ; télégraphiquement, adv. ‖ εὐαρεστήθητε νὰ μοὶ ἀπαντήσατε τηλεγραφικῶς, veuillez me répondre par dépêche.

τηλέγραφος, ου, ὁ, télégraphe, n. m. συσκευὴ δι' ἧς μεταβιβάζονται τηλεγραφήματα εἰς μεγάλας ἀποστάσεις· ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν τηλέγραφοι ὁ **ἠλεκτρικὸς** (télégraphe électrique) καὶ ὁ **ὀπτικὸς** (télégraphe optique]· ‖ [ναυτ.] **ναυτικὸς τηλέγραφος**, télégraphe marine ; καλεῖται οὕτω σηματολογικὸν σύστημα τῶν πολεμικῶν ναυτικῶν χρησιμεῦον ὡς συμπλήρωμα τοῦ **σηματολογίου** καὶ τῆς **τακτικῆς**, καθότι τὰ διὰ τοῦ τηλεγράφου σημαινόμενα σήματα ἀντὶ νὰ σημαίνωσιν ὁλόκληρον φρᾶσιν ὅπως ἐν τῷ σηματολογίῳ καὶ τῇ τακτικῇ, σημαίνουσι λέξιν, **συλλαβὴν** ἢ γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου, ὥστε δύναταί τις διὰ τοῦ συστήματος τούτου νὰ σημάνῃ ἀπολύτως ὅ,τι θέλει. Τὸ σύστημα τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπὸ **τηλεγραφικὸν σηματολόγιον** (dictionnaire télégraphique) ἐμπεριέχον τὰς κυριωτέρας λέξεις, τεχνολογικοὺς ὁρισμούς, **συλλαβὰς** καὶ **γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου**, **πρωτοθέτους ἀριθμοὺς** πλοίων, ἀνεμορρόμβους, **ἀριθμοὺς** καὶ **γεωγραφικὰ ὀνόματα**, ἅπαντα ταξινομημένα καὶ κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν καὶ ἠριθμημένα κατὰ τὴν φυσικὴν σειρὰν τῶν ἀριθμῶν (ἀπὸ 1 ἕως 13000 περίπου διὰ τὸ ἡμέτερον ναυτικόν), καὶ ἀπὸ **σηματολογικὴν συσκευὴν** ἀποτελουμένην διὰ τὸ ἡμέτερον ναυτικὸν ἀπὸ δέκα **σημάτων** (signaux) διαφόρων σχημάτων καὶ χρωμάτων καλουμένων **σημείων** (signes) καὶ ἀνταποκρινομένων εἰς τὴν φυσικὴν ἀπὸ 0 ἕως 9 σειρὰν τῶν ἀριθμῶν, καὶ ἀπὸ ἓξ διαφόρου χρώματος **ἐπισειόνων** (flammes) σημαινόντων ἀναλόγως τῆς θέσεως εἰς ἣν ἐπαίρονται τὰς χιλιάδας ἀπὸ 1 ἕως 12. Τὰ δεκαὲξ ταῦτα σήματα (τοῦ ἡμετέρου ναυτικοῦ) εἰσὶ τοποθετημένα κανονικῶς ἐντὸς κιβωτίου, ἀναδεδεμένα διαρκῶς διὰ δεκαὲξ οἰακοσχοινίων διερχομένων δι' ὀρειχαλκίνου πολυκαρύου ἔχοντος δεκαὲξ κάρυα καὶ ἐπαιρομένου εἰς κέρας τι, διὰ τὴν ταχεῖαν καὶ κανονικὴν σήμανσιν· ‖ **τηλέγραφος** (μηχανῆς) ὁ [ναυτ.], télégraphe de machine, n. m. συσκευὴ μεταδίδουσα ἐκ τῆς γεφύρας εἰς τὴν μηχανὴν καὶ τἀνάπαλιν τὰ σχετικὰ διὰ τὴν κίνησιν τῆς μηχανῆς **κελεύσματα**· αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ δύο πλακῶν ἐφ' ὧν εἰσι γεγραμμένα τὰ σχετικὰ μὲ τὴν κίνησιν τῆς μηχανῆς κελεύσματα καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων κατὰ βούλησιν κινεῖται δείκτης. Αἱ πλάκες τοποθετοῦνται ἡ μὲν ἐπὶ τῆς γεφύρας, ἡ δὲ ἐν τῷ μηχανοστασίῳ καὶ συνδέονται μεταξύ των διὰ συστήματος μοχλῶν καὶ ὀδοντωτῶν τροχίσκων, ὅπερ σύστημα στρέφει τοὺς δείκτας οἵτινες δεικνύουσιν ἐπὶ τῆς μιᾶς ἐκ τῶν δύο πλακῶν τὰ ἐπὶ τῆς ἑτέρας διὰ χειριστικοῦ μοχλοῦ σημειούμενα διὰ τοῦ δείκτου κελεύσματα· ‖ **ὑποβρύχιος τηλέγραφος**, télégraphe sous-marin, ἤτοι ἠλεκτρικὸς τηλέγραφος οὗτινος **τὰ τηλεγραφικὰ σύρματα** (ἢ **ἀγωγοὶ**) εὑρίσκονται βυθισμένα ἐν τῇ θαλάσσῃ διερχόμενα ἀπὸ ἀκτῆς εἰς ἀκτήν· ‖ **ἀσύρματος τηλέγραφος**, télégraphie sans fil, ὁ μεταδιδόμενος διὰ τῶν κυμάνσεων τῆς ἀτμοσφαίρας ἀπὸ σταθμοῦ εἰς σταθμόν. § τηλέγραφος, βλ. **σημαφόρος**.

τηλεγραφοφύλαξ, ακος, ὁ· φύλαξ τοῦ τηλεγράφου, gardien de télégraphe, ἤτοι ἐπιτηρητὴς τῆς τηλεγραφικῆς γραμμῆς, surveillant de ligne télégraphique.

τηλεγραφῶ (έω), μέλ. ήσω· télégraphier, διαβιβάζω τηλεγράφημα διὰ τοῦ τηλεγράφου, transmettre par télégraphe ; ‖ τηλεγραφεῖν, envoyer une dépêche (un télégramme)=ἀπο-

στέλλειν τηλεγράφημα· || τηλεγραφήσατε ἡμῖν τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου...τὴν κατάστασιν τῆς ἀγορᾶς ὑμῶν, télégraphiez nous le nom du bateau...l'état de votre marché ; || **τηλεγραφῶ** διὰ τοῦ χαλωδίου (διὰ θαλάσσης), câbler.

τηλεδυναμικός, ή, όν· télédynamique (τῆλε, loin, καὶ δύναμις, force) adj. ὁ μεταδίδων μακρὰν τὴν δύναμιν, qui transmet au loin la force, la puissance ; || χάλος τηλεδυναμικός, un câble télédynamique.

τηλεεικονόγραφον, τό· téléiconographe, n. m. ἐργαλεῖον δι' οὗ ἀντιγράφουσιν εἰκόνας θέσεων, κτλ. ἀπὸ μακράν.

τηλεμετρία, ας, ἡ· télémétrie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ μετρεῖν τὰς ἀποστάσεις.

τηλεμετρικός, ή, όν· télémétrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν τηλεμετρίαν.

τηλέμετρον le Boulanger. Le Boulangé (télémètre ou chronographe. Ἐργαλεῖον βασιζόμενον ἐπὶ τῆς ταχύτητος τοῦ ἤχου διὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν ἀποστάσεων. Σύγκειται ἐκ χρυσταλλικοῦ σωλῆνος ἑρμητικῶς κεκλεισμένου καὶ πεπληρωμένου βενζίνης· ὁ σωλὴν οὗτος περικλείει ἀργυροῦν **δρομέα** (curseur) ἀποτελούμενον ἐκ δύο ἐλαφρῶς κυρτῶν δίσκων ἑνουμένων διὰ κεντρικοῦ μίσχου, καθὼς καὶ **ἀεροφυσαλίδα** (bulle d'air) εὑρισκομένην πρὸς τὸ ἓν ἄκρον αὐτοῦ. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ὀργάνου εἶνε **βεβαθμονομημένον**. Πρὸς χρῆσιν τοῦ ὀργάνου τηρεῖται τοῦτο ὁριζοντίως διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς μὲ τὸν ἀντίχειρα πρὸς τὰ κάτω τοῦ δρομέως εὑρισκομένου εἰς τὸ μηδὲν τῶν διαιρέσεων. Ἅμα ἴδωσι τὴν λάμψιν ἢ τὸν καπνὸν τῆς ἐκπυρσοκροτήσεως, στρέφουσι ταχέως τὴν πυγμὴν ἵνα καταστήσωσι τὸ ἐργαλεῖον κατακόρυφον, ἅμα δὲ ἀκούσωσι τὸν κρότον, ἐπαναφέρουσι τὴν πυγμὴν ὁριζοντίως, ὁπότε ἀναγινώσκουσι τὸ ὑπὸ τοῦ δρομέως διατρεχθὲν διάστημα.

τηλεπάθεια, ας, ἡ· télépathie (τῆλε, loin, καὶ πάθος, affection) n. f. [φυσιολ.] ὀνομασία διδομένη εἰς αἴσθησιν τινὰ ἀτόμου, ὑφισταμένου τὴν ἐντύπωσιν πραγματικοῦ γεγονότος συμβαίνοντος κατὰ τὴν ἰδίαν στιγμὴν εἰς μακρυνὸν ἀπὸ τοῦ ἀτόμου μέρος.

τηλεπαθικός, ή, όν· téléphatique, adj. ἀφορῶν τὴν τηλεπάθειαν, qui concerne la télépathie.

τηλεσημία, ας, ἡ· télésémie (τῆλε, loin καὶ σῆμα, signal) n. f. μετάδοσις τῶν σημάτων εἰς μακρὰν ἀπόστασιν, transmission de signaux au loin.

τηλεσκοπία, ας, ἡ· télescopie, n. f. ἐπιστήμη βασιζομένη ἐπὶ τῶν ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων τῶν ἐκτελουμένων διὰ τοῦ τηλεσκοπίου.

τηλεσκοπικός, ή, όν, télescopique, adj. γινόμενος τῇ βοηθείᾳ τοῦ τηλεσκοπίου : τηλεσκοπικαὶ παρατηρήσεις, observations télescopiques ; || ἐπίσης ὁ ὁρατὸς μόνον διὰ τοῦ τηλεσκοπίου : ἀστήρ, πλανήτης τηλεσκοπικός, étoile, planète télescopique.

τηλεσκοπιοειδής, ής, ές· télescopiforme, adj. ὁ ἔχων σχῆμα τηλεσκοπίου.

τηλεσκόπιον, ου, τὸ [ἀστρον. ἰδ.] télescope, n. m. πολλάκις γίνεται σύγχυσις μεταξὺ **διόπτρας** (lunette) καὶ **τηλεσκοπίου**. Ἡ διόπτρα εἶνε ὀπτικὸν ἐργαλεῖον οὗτινος κύριον συστατικὸν εἶνε σύστημα φακῶν, ἐνῷ τὸ τηλεσκόπιον εἶνε ἐργαλεῖον βασιζόμενον ἐπὶ τοῦ συνδυασμοῦ φακῶν καὶ κατόπτρων καὶ χρησιμεῦον εἰς ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις. Ἐν **ἐλλείψει** φακῶν καὶ κατόπτρων ἡ σκοπευτικὴ συσκευὴ ἀποτελεῖται ἐκ **διαστοχαστρίων** (pinnules) ἢ ἁπλῶς ἐκ **σκοπευτικοῦ σωλῆνος** (viseur) ; || [συνεκδ.] **τηλεσκόπιον**, longue-vue, n. f. ὀπτικὸν ὄργανον δεικνύον τ' ἀντικείμενα μᾶλλον εὐδιάκριτα καὶ συγκείμενον ἐκ τριῶν μερῶν, ἤτοι τοῦ **ἀντοφθαλμίου σωλῆνος** (tube objectif), τοῦ **μεσαίου σωλῆνος** (tube corps de lunette) καὶ τοῦ **προσοφθαλμίου σωλῆνος** (tube oculaire) ; || [ναυτ.] ἡ διόπτρα, lunette, n. f.

τηλεφωνία, ας, ἡ· téléphonie (τῆλε, loin, καὶ φωνή, voix, ἦχος, son) n. f. ἡ τέχνη τοῦ μεταδίδειν τὸν ἦχον εἰς μεγάλας ἀποστάσεις.

τηλεφωνικός, ή, όν· téléphonique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν τηλεφωνίαν· || τηλεφωνικὸς σταθμός, station téléphonique.

τηλεφωνικῶς [ἐπίρ.], téléphoniquement, adv. διὰ μέσου τοῦ τηλεφώνου, par l'intermédiaire du téléphone ; || ἀνταποκρίνεσθαι τηλεφωνικῶς, correspondre téléphoniquement.

τηλέφωνον, ου, τό· téléphone, n. m. ὄργανον διὰ τοῦ ὁποίου δύναται νὰ μεταβιβασθῇ ἡ φωνὴ εἰς μεγάλας ἀποστάσεις διὰ μεταλλικοῦ ἀγωγοῦ τῇ βοηθείᾳ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος. Ὁ πρῶτος ἐπινοήσας τὸ τηλέφωνον εἶνε ὁ Graham Poll ἐν Ἀμερικῇ τῷ 1876· || **τηλέφωνον στρατιωτικόν**, téléphone militaire, καλεῖται τὸ χρησιμοποιούμενον ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ || **τηλέφωνον**, τὸ [ναυτ.], porte-voix, n. m. σωλὴν χρησιμεύων πρὸς μεταβίβασιν τῆς φωνῆς ἀπὸ ἀποστάσεως τινός. Διὰ τοιούτων σωλήνων καλουμένων **τηλεφώνων** συγκοινωνοῦσι τὰ κυριώτερα μέρη πλοίου τινὸς (μηχανή, πυροβολεῖα, κτλ.) μετὰ τῆς γεφύρας πρὸς μεταβίβασιν διαταγῶν διὰ ζώσης· || **τηλέφωνον** (ἠλεκτρικόν), porte-voix électrique, n. m. μικρὸν τηλέφωνον χρήσιμον εἰς τὰς οἰκίας.

τηλεφωνῶ, μέλ. ήσω, ὁμιλῶ (κοινωνῶ, ἀγγέλλω) διὰ τοῦ τηλεφώνου, parler (communiquer ; annoncer) par le téléphone ; téléphoner.

τηλέφωτον, ου, τό· téléphote (τῆλε, loin καὶ φῶς, lumière) n. m. ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς μετάδοσιν μακρὰν φωτεινῆς **εἰκόνος τῇ** βοηθείᾳ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

τηλία, ας, ἡ· établi, n. m. κοινῶς τὸ **τεσγιάχι** ἢ ὁ **πάγκος** ἢ **μπάγκος** (τουρχ. τεζγιάχι)· ἰσχυρά τις τράπεζα ἐφ' ἧς ἐργάζονται οἱ ξυλουργοὶ καὶ λοιποὶ τεχνῖται ἢ ἐναποθέτουσι τὰ ἐργαλεῖά των· βλ. καὶ **μπάγκος**· || τηλία πιεστροφόρος, établi avec presse, φέρουσα πίεστρον (presse)· || τηλία πλινθοποιοῦ,

étapli de briquetier ; ‖ — κλειθροποιοῦ, établi de serrurier. § **τηλία**, ἡ, chantier, κοινῶς τὸ τεσγιάχι· λιθίνη τράπεζα ἐφ' ἧς λαξεύουσι καὶ λειαίνουσι τὰ μάρμαρα οἱ λιθοξόοι.

τηλικοῦτος, αὐτη, οῦτο, συσχετικὴ ἀντων. ὁ τοσαύτης ἡλικίας, τόσον μεγάλος, si grand ; ἐπίσης μεγάλος, aussi grand.

τῆξις, εως, ἡ· τὸ τήκειν ἢ τήκεσθαι, διάλυσις, λυώσιμον, ἡ πρᾶξις τοῦ τήκειν, action de fondre ; (ἡ τῶν μετάλλων, τῆς χιόνος), fonte, n. f. τῆξις, fusion, n. f. (ἡ τῆξις μετάλλ. ἐν χοάνῳ, λέγεται χωνεία), ἡ ῥευστοποίησις (διὰ τήξεως), liquéfaction, n. f. Ἡ τῆξις, fusion, ἢ **χώνευσις**, εἶνε ἡ μετατροπὴ **τηκτοῦ** τινος (fusible) **σώματος** (corps) ἀπὸ **στερεοῦ** (solide) εἰς **ὑγρὸν** (liquide), δυνάμει τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀπορροφωμένης **θερμότητος** (chaleur). Ἕκαστον **τηκτὸν** σῶμα τήκεται εἰς ὡρισμένην θερμοκρασίαν (βλ. **θερμότης**, chaleur latente de fusion) ; ‖ **χωνευτικός**, ή, όν, de fusion, **τηκτικός**, ή, όν· ὁ δυνάμενος νὰ ἐπιφέρῃ χώνευσιν, τῆξιν· ‖ διὰ διπλῆς τήξεως, à deux fusions ; ‖ **τῆξις** καὶ **πῆξις**. Ὅταν ἡ θερμοκρασία στερεοῦ τινος σώματος βαθμηδὸν ὑψῶται, τοῦτο διαστέλλεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, ἔρχεται δὲ στιγμὴ καθ' ἣν τὸ σῶμα παύεται ὂν στερεὸν καὶ μετατρέπεται εἰς ὑγρόν, περαιτέρω δὲ τὸ ὑγρὸν μετατρέπεται εἰς ἀέριον. Ἡ οὕτως ἀπὸ τῆς στερεᾶς εἰς τὴν ὑγρὰν κατάστασιν μετάβασις σώματος τινὸς καλεῖται **τῆξις**, ἡ δ' ἀπὸ τῆς ὑγρᾶς εἰς τὴν ἀερώδη, **ἐξαέρωσις**. Ἀντιστρόφως δὲ τῆς θερμοκρασίας βαθμηδὸν ἐλαττουμένης, τὸ ἀέριον μετατρέπεται εἰς ὑγρόν, ὅπερ φαινόμενον καλεῖται **ῥευστοποίησις** ἢ **ἐκρευστώσις**, τὸ δὲ ὑγρὸν εἰς στερεόν, ὅπερ φαινόμενον καλεῖται πῆξις.

τήραγμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ παρατηρεῖν, βλέπειν τι, action de regarder ; τὸ βλέμμα, regard, n. m. ‖ ἄγριον τήραγμα, un regard farouche.

τηράζω, μέλ. άξω [δημ.], ἀπὸ τοῦ κυττάζω, βλέπω, regarder ; voir ; παρατηρῶ τι, considérer ; ‖ — κατὰ πρόσωπον = ἀτενίζω, regarder au visage, envisager ; βλ. καὶ **κυττάζω**.

τήρησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ τηρεῖν, φυλάττειν, action d'observer, de garder, observation, n. f. ‖ τήρησις κανόνος (τῶν νόμων, κτλ.) observation d'une règle (des lois, etc.) ; βλ. **τηρῶ**· ‖ **τήρησις**, observance, n.f. λέγεται ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὑπὸ κανόνος ἢ νόμου διατασσομένων· ‖ τὸ τηρεῖν, κρατεῖν, διαφυλάττειν, διαφύλαξις, conservation, n.f. action de conserver ; action de garder ; action de tenir=tenue, n. f. ‖ [ἐμπορ.] τήρησις τῶν βιβλίων, tenue des livres ; ‖ ἡ τήρησις τῶν βιβλίων ἁπλογραφικῶς, la tenue des livres en partie simple ; ‖ ἡ τήρησις τῶν βιβλίων διπλογραφικῶς, la tenue des livres en partie double ; ‖ ἡ τήρησις τῶν βοηθητικῶν βιβλίων, la tenue des livres auxiliaires ; ‖ ἡ τήρησις τῶν (κυρίων) πρωτίστων βιβλίων, la tenue des grands livres ; ‖ — τῶν βιβλίων ψευδής, tenue des livres frauduleuse ; ‖ [ναυτ.] τήρησις (συγγραφή) τοῦ ἡμερολογίου, tenue du journal ; ‖ [κατ' ἐπέκτ.] ἡ ἐπιτήρησις, surveillance, n. f. ‖ — τῆς τάξεως, maintien (m.) de l'ordre.

τηρητής, οῦ, ὁ· observateur, trice, n. ὁ ἐκτελῶν τὰ ὑπό τινος κανόνος ἢ νόμου διαγραφόμενα· ‖ τηρητὴς τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, observateur des commandements de Dieu.

τηρογυάλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ κάτοπτρον.

τηρουμερίζω [διάλ. Ἠπείρου] ἀναβάλλω τι ἰδίως εἰς ἔναρξιν ἔργου καθ' ἡμέραν λογιζομένην (καὶ τηρουμένην) ὡς ἀποφράδα.

τηρῶ (έω), μέλ. ήσω· observer, ἐκτελῶ τὰ ὑπό τινος κανόνος ἢ νόμου ὁριζόμενα· φυλάττω, garder ; διατηρῶ, διαφυλάττω, conserver ; κρατῶ, tenir ; ‖ τηρῶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, observer les commandements de Dieu; ‖ τηρῶ τὰς κυριακὰς καὶ τὰς ἄλλας ἑορτάς, observer les dimanches et les autres fêtes ; ‖ τηρῶ τὸν νόμον, observer la loi ; ‖ ἐτήρησε τὴν πίστιν του, il a gardé sa foi ; ‖ τηρῶ τὴν μνήμην τινός, conserver la mémoire (garder le souvenir) de quelque chose ; ‖ τηρῶ σιωπήν, garder le silence ; ‖ δὲν ἐτήρησε τὸν λόγον του, il n'a pas tenu sa parole ; ‖ [ναυτ. ταχτ.] **τηρέω τὸ διάστημα** καὶ **τηρέω τὴν διόπτευσιν**, conserver la distance et conserver le relèvement, σημαίνει τηροῦμαι ἐν τῇ αὐτῇ ἢ τῇ κανονισθείσῃ ἀποστάσει ἢ διοπτεύσει ὡς πρὸς πλοῖον ἢ ἀντικείμενόν τι· ‖ [ναυτ.] **τηρέω τὸν ἄνεμον**, conserver le vent, ἤτοι χειρίζω εἰς τρόπον ὥστε νὰ εὑρίσκωμαι **προσηνέμως** (au vent) νήσου, πλοίου ἢ σημείου τινός. § — [δημ.] καὶ **τηράζω**, voir, regarder· βλ. λέξιν.

τὶς [ἄρθρ.] [δημ.] [ἀντὶ ταῖς, τάς], βλ. ὁ.

τῆς [ἄρθρ.], βλ. ὁ.

τί, τὶ (ἀντων.), βλ. **τίς, τὶς**.

τὶ [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρου], κατὰ συγκοπὴν τοῦ **γιατί**, διότι «Τ' εἶνε μικρὸ κι' ἀνήλικο» διότι εἶνε μικρό.

τιάρα, ας, ἡ· tiare, n. f. κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, ἡ κυρβασία, ἡ κίδαρις τῶν Περσῶν· ἐπίσης μίτρα φερομένη ὑπὸ τοῦ Πάπα κατά τινας ἱεροτελεστίας.

τιάφι, τὸ [δημ.], **θειάφι, θεῖον**, κτλ.

τιγάρι(ς) [δημ.], (ἐπίρ. ἐρωτημ. ἀπὸ τοῦ τὶ γάρ), est-ce que? serait-ce? βλ. μήπως.

τίγκα, ας, ἡ [ξεν. ἰχθ.], tanche, n. f. ὁ τίλλων.

τίγκα [ἐπίρ.] γεμᾶτο, ἐντελῶς πλῆρες, tout plein ; πλῆρες μέχρι τῶν χειλέων, plein jusqu'aux bords ; ὑπέρπληρες, au [grand] complet.

τίγρις, ιδος, ἡ· ἄγριον θηρίον τοῦ γένους τῶν αἰλουροειδῶν, διακρινόμενον διὰ μελανοστίκτων ταινιῶν ἐπὶ τοῦ πυροξάνθου δέρματος, tigre, n. m. [ἡ θήλ.] tigresse, n. f. [ἡ ἀμερικανικὴ ἰδ.], jaguar, n. m. ‖ [μεταφ.] καρδία τίγριδος, un cœur de tigre=θηριώδης, ἀπηνής.

τιγροειδής, ής, ές· ὅμοιος τίγριδι, semblable au tigre; tigré, ée, adj.

τιζάνη, ης, ἡ· βλ. **πτισάνη, ἀφέψημα.**

τιθασεία, ας, ἡ· **τιθάσευμα** (βλ. τιθασεύω) καὶ

τιθάσευσις, εως, ἡ· τὸ τιθασεύειν, ἐξημερόνειν τι, action d'apprivoiser; état d'un animal apprivoisé; (ἐξ)ημέρωσις, apprivoisement, n. m. ἡμέρωσις τῶν ἀγρίων ζώων ὥστε νὰ καταστῶσι ταῦτα κατοικίδια, domestication, n. f.

τιθασευτής, οῦ, ὁ· ὁ τιθασεύων, ἐξημερόνων, qui apprivoise; δαμαστής, dompteur, euse, n.

τιθασεύω, μέλ. εύσω, ἡμερόνω (**τιθασσεύω,** εἶνε μεταγ. γραφὴ ἥτις κατὰ τὸ λεξ. Σακκελαρίου δὲν εἶνε τόσον καλή), apprivoiser; (κατα)δαμάζω dompter, ἰδίως ζῶα ἄγρια ἐξημερόνω καὶ ποιῶ αὐτὰ κατοικίδια· ‖ ἡ ἄρκτος τιθασεύεται, l'ours finit par s'apprivoiser. § **τιθασεύειν, ἐξημερόνειν** ἵππον, dompter; πρόκειται περὶ τῶν ἐξ ἀγρίων ἢ ἡμιαγρίων ἱπποφορβείων προερχομένων ἵππων, οἵτινες ἔχουσι πάντοτε ἀνάγκην τιθασεύσεως. ‖ τιθασεύειν (ἐξημερόνειν) ἵππον, refaire un cheval, συνώνυμον τοῦ dompter.

τίθημι, βλ. **θέτω,** mettre, τοποθετῶ, placer; poser; (συνών. mettre, ἁπλῶς θέτω τι ἐπί τινος· placer=τοποθετῶ τι εἰς χῶρον καὶ τάξιν κατάλληλον· poser=θέτω τι μετὰ προσοχῆς καὶ εὐαρμοστίας.

τίκ, τό· teek, n. m. ξύλον σκληρὸν τῶν Ἰνδιῶν χρησιμεῦον εἰς τὴν ναυπηγίαν.

τίκτω, μέλ. τέξω, συνήθ. τέξομαι, ἀόρ. ἔτεκον· γεννῶ, συνήθως ἐπὶ τῆς μητρός, δίδω τὸ φῶς εἰς παιδίον, donner le jour à un enfant; γεννῶ, accoucher de; enfanter; engendrer ou procréer=τεκνοποιῶ· [ἐπὶ ζώων τετραπόδων] mettre bas; [ἐπὶ πτηνῶν, ὀρνίθων] pondre = ὠοτοκεῖν· ‖ — ἀντὶ παράγω, produire; ‖ τίκτω (γεννῶ) ἐπὶ ἀγελάδων, vêler; βλ. καὶ **γεννῶ·** ‖ ἔτεκεν υἱόν, elle est accouchée d'un garçon (d'un fils); ‖ ὤδινεν ὄρος καὶ ἔτεκε μῦν [παροιμ. ἀρχ.], la montagne a enfanté une souris; ‖ τίκτω υἱόν, enfanter un fils, accoucher d'un garcon; ‖ ἡ κύων αὕτη ἔτεκεν ἤδη, cette chienne vient de mettre bas; ‖ [enfanter, ἐμφαίνει τὴν πρᾶξιν τοῦ τοκετοῦ· εὐτυχὴς ἡ μήτηρ ἥτις τὸν ἔτεξε (τὸν ἐγέννησε), heureuse la mère qui l'a enfanté; accoucher, ταὐτόσημον καὶ συνηθέστερον ἐν τῇ καθομιλουμένῃ· engendrer, σημαίνει μᾶλλον τὴν σύλληψιν, π. χ. ἀρθριτικοὶ γονεῖς τίκτουσι (γεννῶσι) συνήθως τέκνα ὑποκείμενα εἰς ἀρθρίτιδα, des parents goutteux engendrent ordinairement des enfants sujets à la goutte; καὶ τὰ τρία ῥήματα λέγονται προσέτι μεταφορικῶς, τὸ μὲν 1ον ἐπὶ πραγμάτων ἐπιδεικνυομένων, τὸ 2ον ἐπὶ νοητικῶν προϊόντων καὶ τὸ 3ον ἐπὶ αἰσθημάτων ἐνδομύχων, παθῶν, ἰδεῶν, κτλ.].

τίλημα, ατος, τό· ἀποπάτημα ὑδαρὲς καὶ μυξῶδες, κοινῶς ἡ **τσίρλα,** foire, n. f.

τίλλω, μέλ. τιλῶ, ἀόρ. ἔτιλα, παθ. παρκ. τέτιλμαι, ἀποσπῶ τὰς τρίχας ἢ τὰ πτερὰ ἓν πρὸς ἕν, arracher poil à poil, brin à brin; μαδῶ, épiler ou plumer; ‖ τίλλω χῆνα, νῆσσαν, ὄρνιθα, plumer une oie, un canard, une poule, etc. § —, ξεφυλλίζω τὰ φύλλα ἄνθους, effeuiller. § τίλλω, διαλύω ὕφασμα διὰ νὰ κάμω γεμίσματα καὶ ἐν γένει διαλύω ὕφασμα κοινῶς ξεφτῶ, effiler.

τίλλων, ωνος, ὁ· tanche, n. m. ἰχθὺς ποτάμιος ἢ λιμναῖος κοινῶς **τελλιανὸς** καὶ **τίγκα.**

τίλμα, ατος, τό· τὸ ἀποτετιλμένον, τὸ μαδημένον τρίχα πρὸς τρίχα, ce qui est arraché poil à poil ou brin à brin; brin de laine, de fil, de lin; τὸ ξέφτισμα, **μοτός,** ξαντός, charpie, n. f.

τιλτός, ὁ, ἢ **τιλτόν·** βλ. **μοτός,** charpie, n. f.

τιμαλφής, ής, ές· ὁ ἔχων τιμήν, ἀξίαν, κοινῶς πέρασιν ἔχων καὶ ἐν γένει πολὺ **ἐκτιμώμενος,** πολύτιμος, précieux, euse, adj. ‖ [οὐδ. πληθ. οὐσ.], τὰ τιμαλφῆ, les objets précieux de prix); τὰ κοσμήματα (τὰ διαμαντικά), les bijoux; τὰ κοσμήματα (ἀργυρᾶ ἢ χρυσᾶ), οἱ ἀδάμαντες, τὰ διαμαντικά, les joyaux.

τιμάρευμα, ατος, τὸ [δημ.], τοῦ ἀλόγου (ψῆξις), τὸ ξύστρισμα, action d'étriller (βλ. **στελγίζω**), pansage [d'un cheval]; βλ. **ἱπποκομία.**

τιμαρεύω, μέλ. εύσω [δημ.], ψήχω, στελγίζω, étriller, κοινῶς ξυστρίζω, καθαρίζω διὰ τῆς στελγίδος, nettoyer avec l'étrille; βλ. **ἱπποκομέω,** panser [un cheval]; ‖ τιμαρεύω ἡμίονον, βοῦν, étriller un mulet, un bœuf.

τιμάρι, τὸ δημ.], βλ. **τιμάρευμα,** pansage, n. m.

τιμάριον, ου, τό· fief, n. m. **φέουδον,** τό· κτῆμα εὐγενοῦς κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ τιμαριωτισμοῦ, ὅπερ συνήθως ἦτο **ἐλεύθερον** παντὸς φόρου, καρπούμενον ὑπὸ τοῦ κατόχου, ἤτοι ἐδαφικὴ ἰδιοκτησία ἢ ἄλλο τι ἐξαρτωμένη ἔκ τινος κυριάρχου (suzerain); βλ. καὶ **φεουδαλισμός·** ‖ ἐξουσία πρὸς τὸ συσταίνειν τιμάρια, droit de fief. § τιμάριον ἀνυποτελὲς (μὴ ὑποτελές), franc-alleu, n. m. τὸ μὴ ὑποκείμενον εἰς φόρον, τὸ μὴ πληρόνον φόρον, τὸ **ἀσύδοτον.**

τιμαριοῦχος, ος, ον· ὁ ἄρχων τοῦ τιμαρίου, seigneur d'un fief; seigneur féodal.

τιμαριώτης, ου, ὁ· ὁ κάτοχος τιμαρίου, possesseur d'un fief, ἢ ὁ ὀφείλων πίστιν καὶ ὑποταγὴν εἰς τὸν κυρίαρχον, qui doit foi et hommage au suzerain; feudataire, n. m.

τιμαριωτικός, ή, όν· féodal, e, qui concerne les fiefs; **φεουδαλικός,** ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸν τιμαριωτισμόν, φεουδαλισμὸν ἢ ἀφορῶν τὰ τιμάρια ἢ φέουδα.

τιμαριωτικῶς [ἐπίρ.], féodalement, adv. en vertu du droit féodal, κατὰ τρόπον τιμαριωτικόν, φεουδαλικόν.

τιμαριωτισμός, οῦ, ὁ· **φεουδαλισμός,** féodalisme, n. m. féodalité, n. f. ἡ ἐποχὴ τοῦ τιμαριωτισμοῦ· ἐποχὴ καθ' ἣν οἱ ἄρχοντες (seigneurs) [ἢ κυρίαρχοι τῶν τιμαρίων, suze-

rain, aine, οἱ ἔχοντες ὑποτελεῖς ἄλλους τιμαριούχους], εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ διοικῶσι καὶ ἀποδίδωσιν αὐτοὶ τὴν δικαιοσύνην εἰς τοὺς ὑπ' αὐτούς, ἤτοι τοὺς εἰς τὰς γαίας των κατοικοῦντας, νὰ ἀπαιτῶσι παρ' αὐτῶν εἰσφοράς, νὰ ἐπιβάλλωσιν ἀγγαρείας, κτλ.

τιμή, ῆς, ἡ· ἐκτίμησις πράγματος (estimation, n.f.) ἤτοι ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας (τοῦ πόσον κοστίζει) καὶ αὐτὴ ἡ ἀξία αὐτοῦ, τιμή, prix, n. m. (κοινῶς τὸ κόστος, βλ. λέξιν)· ἀγορά, marché, n. m. ἀξία, valeur, n. f. ‖ μικρὰ (μεγάλη) τιμή, bas (haut) prix ; ‖ ὡρισμένη τιμή, prix fixe ; ‖ εἰς οἱανδήποτε τιμήν, à tout prix ; ‖ εἰς εὐθηνὴν τιμήν, à bon marché ; à bon compte ; ‖ εἰς τὴν τρέχουσαν τιμήν, au prix courant ; ‖ τὰ κρασιὰ ἔχουν τιμὴν ἐφέτος, les vins sont en valeur cette année ; ‖ ἡ τιμὴ τῆς ἀγορᾶς, le prix d'achat ; ‖ ἀγοραία τιμή, prix vénal ; prix du marché ; ‖ ἡ τιμὴ τῆς ἡμέρας, le prix du jour ; ‖ τιμὴ κατὰ μονάδα, prix unitaire ; ‖ ἡ τρέχουσα τιμή, le prix courant ; ‖ ἡ κοινὴ τιμή, le prix commun ; ‖ τιμαὶ ὀνομαστικαί, prix nominaux ; ‖ ἡ ἐνεστῶσα τιμή, le prix actuel ; ‖ ἡ πραγματική, ἀληθὴς τιμή, le vrai prix ; ‖ ἡ ἀγγελθεῖσα τιμή, le prix avisé ; ‖ ἡ συμπεφωνημένη τιμή, le prix convenu ; ‖ ἡ λογαριασμένη τιμή, le prix facturé ; ‖ ἡ δειχθεῖσα τιμή, le prix avisé ; ‖ ἡ ῥητὴ τιμὴ (ἡ κατὰ τὴν διατίμησιν), le prix coté ; ‖ ἡ πραγματικὴ τιμή, le prix réel ; ‖ — καθιερωμένη, le prix d'estimation ; ‖ — τῆς ἐκτιμήσεως, le prix d'estimation ; ‖ ἡ τεταγμένη τιμή, le prix de taxation ; ‖ — ἐμπορεύματος παραδοτέου ἐν τῇ ἀποθήκῃ, prix rendu au magasin ; ‖ ὁλικὴ τιμή, prix total ; ‖ ὁλικαὶ τιμαί, prix totaux ; ‖ αἱ ὡρισμέναι τιμαί, οἱ ὅροι τῆς τιμῆς, les prix limités, les limites ; ‖ ἡ τελευταία τιμή, le prix payé en dernier lieu ; ‖ — ἀμετάβλητος, σταθερά, prix fixe ; ‖ αἱ μέλλουσαι τιμαί, les prix à venir ; ‖ τιμαὶ διάφοροι, ποικίλαι, prix variables ; ‖ — ἀποδεκτή, un prix acceptable ; ‖ πολὺ καλὴ τιμή, un assez bon prix ; ‖ καλὴ τιμή, un bon prix ; ‖ εἰς καλήν, εὐθηνὴν τιμήν, à un bon prix ; ‖ σταθερὰ τιμή, prix ferme ; ‖ ἡ δικαία τιμή, le juste prix ; ‖ τιμαὶ ἄγνωστοι, μυστικαί, prix inconnus ; ‖ εἰς ὑπερβολικὴν τιμήν, à un prix exagéré, outré ; ‖ αἱ τιμαὶ ὑποστηρίζονται, εἰσὶν ὑπεστηριγμέναι, les prix sont fermes, soutenus ; ‖ — κερδοσκοπική, un prix de spéculation ; ‖ τιμαὶ σταθεραί, prix stables ; ‖ εἰς ἄμετρον, ὑπερβολικὴν τιμήν, à un prix exagéré ; ‖ εἰς ὑπέρμετρον τιμήν, à un prix exorbitant ; ‖ — εἰς ὕψωσιν, ὑψωμέναι, prix en hausse ; ‖ — εἰς ὑποτίμησιν, εἰς ἐκπεσμένην τιμήν, à un bas prix ; ‖ εἰς ὡραίαν τιμήν, à un beau prix ; ‖ εἰς κακὴν τιμήν, à un mauvais prix ; ‖ εἰς συμφέρουσαν τιμήν, à un prix convenable ; ‖ τιμαὶ ἄστατοι, prix instables ; ‖ — ἐπικερδής, un prix lucratif, qui rend bien ; ‖ — ὑποσχομένη κέρδος, un prix qui promet de la marge ; ‖ — δίδουσα κέρδος, un prix qui donne de la marge ; ‖ — ἀφίνουσα κέρδος, un prix qui laisse de la marge ; ‖ ἡ τιμὴ τῆς πρώτης ἀξίας, le prix de premier coût ; ‖ ἡ τιμὴ τῆς πωλήσεως, le prix de vente ; ‖ τιμὴ ἐμπορεύματος παραδοτέου ἐντὸς τοῦ πλοίου, ἀπὸ τοῦ πλοίου, prix rendu à bord, sous vergue ; ‖ ὁ ὑπολογισμὸς τῆς τιμῆς, le calcul du prix ; ‖ ἡ μεσαία τιμή, ἡ κατὰ μέσον ὅρον, le prix moyen ; ‖ — μικροτέρα, un moindre prix ; ‖ — ἀθλία, à un vil prix ; ‖ — μετρία, à un prix modéré ; ‖ — εἰς ἔκπτωσιν, prix en baisse ; ‖ τιμαὶ ἠλαττωμέναι, prix réduits ; ‖ καταστρεπτικὴ τιμή, un prix de mévente ; ‖ — ἀντάξιος, ἰσότιμος, μὴ ἀφίνουσα οὔτε κέρδος οὔτε ζημίαν, un prix qui ne donne ni gain, ni perte ; ‖ — ζημιώδης, παράγουσα ζημίαν, un prix qui donne, présente de la perte ; ‖ ἐπιβλαβὴς τιμὴ (μειονεκτική, ἐπιζήμιος), un prix préjudiciable (désavantageux) ; ‖ εἰς τιμὴν ἔκρυθμον, à un prix extravagant ; ‖ ἡ ὑποθετικὴ τιμή, le prix présumé ; ‖ εἰς οἱανδήποτε τιμήν, à tout prix, à quelque prix que ce soit ; ‖ εἰς τιμὴν λογικήν, à un prix raisonnable ; ‖ ἀνεκτή, καλὴ τιμή, un prix tolérable, un assez bon prix ; ‖ ἐπικερδὴς τιμή, un prix avantageux ; ‖ ἐπωφελὴς τιμή, un prix qui rend bien ; ‖ ἡ τελευταία, ἡ πληρωθεῖσα τελευταῖον, ἐν τῇ ἐσχάτῃ στιγμῇ τιμή, le prix payé en dernier lieu ; ‖ τιμαὶ καταβεβλημέναι, prix déprimés ; ‖ εἰς ἐξαιρετικὴν τιμήν, à un prix excessif (outré) ; ‖ ἡ τιμὴ τοῦ λογαριασμοῦ προβλέψεως, le prix de facture ; ‖ — ἀπὸ τοῦ πλοίου, prix à bord du navire ; ‖ — (ἐλευθέρα ἐξόδων) μέχρι τοῦ πλοίου, prix franc à bord ; ‖ — (ἐλευθέρα ἐξόδων) μέχρι τῆς ἁμάξης, prix rendu sur la voiture ; ‖ — τῆς προβλέψεως, πρώτη ἀξία, prix d'achat ; ‖ — ἐλευθέρα ἐξόδων μέχρι τοῦ ταξειδίου τοῦ πλοίου, prix sous vergue ; ‖ ἡ ἀγορά, ἡ πορεία τῶν τιμῶν, la marche, l'allure, le cours de prix ; ‖ ὁρίζειν τὴν τιμήν, fixer le prix ; ‖ ἡ τιμὴ αὕτη εἶνε τῇ ἀληθείᾳ ἀθλία, ce prix est pitoyable ; ‖ τὸ εὐτελὲς τῶν τιμῶν, ἡ ὑποτίμησις, παρήγαγεν, ἔφερε διαφόρους πράξεις διὰ κερδοσκοπίαν, l'infériorité des prix a amené, produit quelques, plusieurs achats par, en spéculation ; ‖ αἱ τιμαὶ ἡμῶν ὑπέστησαν ἐλαφράν, ἐπαισθητήν, ἀξιοσημείωτον ἔκπτωσιν, ἐλάττωσιν, ἐξέπεσαν, ἠλαττώθησαν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀγορᾷ, ὑπετιμήθησαν μετρίως, ἐπαισθητῶς, ἀρκούντως, nos prix ont éprouvé, subi une légère baisse, une baisse sensible, une chûte marquante, une forte réduction, ont notablement fléchi, baissé ; ‖ αἱ τιμαὶ ὑψώθησαν καλά, les prix ont été poussés bien haut ; ‖ αἱ ἡμέτεραι τιμαὶ ὑποστηρίζονται καλῶς, nos prix se sont assez bien tenus, maintenus, soutenus ; ‖ κατὰ τὰ φαινόμενα, γινόμενα, ἔχω σταθερὰν πεποίθησιν, ὅτι αἱ τιμαὶ τοῦ καφφὲ θὰ ὑποστηριχθῶσι, d'après ce qui se passe ici, j'ai une ferme opinion que les cafés se soutiendront ; ‖ αἱ

τιμαὶ μόλις διατηροῦνται, ὑποστηρίζονται, εἶνε ἀσθενεῖς, c'est à peine si les prix se soutiennent, maintiennent, les prix ont de la peine à se tenir, sont faiblement tenus, sont mal tenus, sont faibles, lourds, il y a mauvaise tenue des prix ; || αἱ μέλλουσαι τιμαὶ ἐξαρτῶνται καθ' ὁλοκληρίαν ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀφίξεων, nos prix futurs dépendront entièrement de l'importance de ces arrivages ; || αἱ τιμαὶ ὑποστηρίζονται καλῶς, σταθερῶς, les prix sont bien tenus, sont tenus avec fermeté ; || αἱ τιμαὶ προώδευσαν ἀλληλοδιαδόχως, βαθμηδὸν εἰς, les prix ont été progressivement poussés à... || αἱ τιμαὶ ἐβελτιώθησαν, τά...ὑπερετιμήθησαν, les prix ont éprouvé une légère hausse, amélioration, faveur ; || εἶνε δύσκολον νὰ σᾶς δώσῃ ἀκριβεῖς τιμάς, σταθεράς, ὡρισμένας, il est difficile de donner, de faire des cotes précises, exactes, correctes ; || παρατηροῦμεν ὅτι αἱ ὑμέτεραι τιμαί, αἱ τῆς ἀγορᾶς σας, ἠκολούθησαν κατὰ μέγα μέρος τὰς μεταβολὰς τῶν τῆς ἡμετέρας, nous observons que les cours de votre place ont suivi en grande partie les variations des nôtres ; || δὲν φαίνονται διατεθειμένοι νὰ δεχθῶσι χαμηλοτέρας τιμὰς διὰ τὴν καλὴν ποιότητα, on ne paraît pas disposé à accepter, à agréer de plus bas prix, cours, taux pour la belle qualité ; || τὰ ἐλαιόλαδα ὑποστηρίζονται, κρατοῦνται, τηροῦσι, εἰς τὰς ὑψωμένας τιμάς, ὑπερτετιμημένα, les huiles d'olive ont soutenu, maintenu, conservé leurs cours élevés, leur haute position ; || αἱ ἐν Λονδίνῳ δειχθεῖσαι ὑψηλαὶ τιμαί, ὑπερτίμησις, ἀγγελθεῖσα ἡμῖν τηλεγραφικῶς ἐπηρέασε τὰς τιμάς μας, τὴν ἀγοράν μας, les cotes plus avancées à Londres, qu'annonce le télégraphe, on réagi sur nos prix, n'ont pas manqué d'influer, d'opérer sur nos cours ; || αἱ τιμαὶ εἶνε ὑψηλαί, ὑψωμέναι, les prix sont hauts ; levés; || ἡ τιμὴ αὕτη εἶνε λίαν ὑψωμένη καὶ δὲν ἐπιτρέπει νὰ κερδοσκοπήσῃ τις εἰς τὸ εἶδος, ce prix est trop élevé et ne permet pas de spéculer dans l'article ; || εἴπατέ μας τὴν τελευταίαν σας τιμήν, dites-nous votre dernier prix ; || εὑρίσκομεν, ὅτι ἡ χαμηλὴ αὕτη τιμὴ θὰ πείσῃ ὑμᾶς νὰ μᾶς ἀναθέσητε τὰς παραγγελίας σας, nous pensons que ce bas prix vous décidera à nous donner vos ordres ; || δὲν δύναμαι νὰ πωλήσω τοῦτο. οὐδὲ εἰς τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ τιμήν, je ne puis le vendre, même en le laissant à prix coûtant ; || ἠγοράσαμεν ταῦτα εἰς τὰς τιμὰς τῶν ἐργοστασίων, nous les avons achetés aux prix de fabrique ; || εὐαρεστήθητε λοιπὸν νὰ μοὶ ἀποστείλητε 100 περίπου χιλιόγραμμα, καὶ νὰ μὲ χρεώσητε εἰς τὴν δικαιοτέραν τιμήν, veuillez donc m'en expédier environ 100 kilos et me les passer au plus juste prix ; || αἱ τιμαὶ δὲν μεταβάλλονται, les prix ne varient pas ; || αἱ τιμαὶ εἶνε εἰς ὕψωσιν, les prix sont à la hausse ; || εἶνε πιθανώτατον, ὅτι ἡ ὕψωσις θὰ ἐξακολουθήσῃ, il est bien probable que la hausse continuera ; || αἱ τιμαὶ διατηροῦνται· βλ. **διατηρῶ**· || αἱ τιμαὶ ἔχουσι τάσιν πρὸς ἐκπεσμόν, les prix ont une tendance à la baisse ; || οἱ σῖτοι ἤρεμοι, τάσις πρὸς ὑποτίμησιν, blés calmes, tendance à la baisse ; || οὐδὲ εἰς τὴν ἀρχικὴν τιμὴν (ἀφίνων τοῦτο), même en le laissant au prix coûtant ; || ἐγγράφειν εἰς τὴν δικαιοτέραν τιμὴν (χρεώνειν), passer au plus juste prix ; || εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἡ τιμὴ αὕτη θὰ παράσχῃ ἡμῖν κέρδος, nous sommes certains que ce prix nous laissera un bénéfice ; || ἐπισυνημμένως ἔχετε τὸ πινάκιον τῶν τιμῶν μας, ci-joint vous trouverez la cote de nos prix ; || ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἐπιτύχητε (θὰ εὕρητε) τιμήν, ἥτις τοὐλάχιστον νὰ μὴ ἀφήσῃ ζημίαν, nous espérons que vous obtiendrez au moins un prix qui ne donne pas de perte ; || ἔχομεν λόγους νὰ πιστεύωμεν ὅτι αἱ τιμαὶ θὰ διατηρηθῶσι, nous avons tout lieu de croire que les prix se maintiendront ; || θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀγοράσωμεν τοιαῦτα κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμὴν εἰς εὐθυνὰς τιμάς, nous pourrons en acheter en ce moment à très bon marché ; || εἰς τὴν τιμὴν ταύτην θὰ ἐζημιούμεθα, à ce prix nous serions en perte ; || ἡ τιμὴ ὑψώθη ἀρκετά, le prix est assez élevé ; || κατωτέρω ἔχετε κατάλογον τῶν τιμῶν μας, au bas de la présente vous trouverez une liste de nos prix ; || αἱ τιμαὶ εἶνε λίαν ὑψωμέναι, les prix sont trop élevés ; || **τιμὴ** (ἡ **ἀξία**), value, n. f. (ἐκ τοῦ valoir), ἡ ἀξία (prix), τιμὴ (valeur). Ἡ λέξις value εἶνε μόνον ἐν χρήσει εἰς τὰς ἐκφράσεις plus-value καὶ moins-value ; || τὸ ἐπὶ πλέον (**περιπλέον**) ἐπὶ τῆς προτέρας ἀξίας (τιμῆς), plus-value, n. f. || τὸ ἐπὶ ἔλαττον) ἐπὶ τῆς προτέρας ἀξίας (τιμῆς), moins-value, n. f. § τὸ τιμᾶν, ὁ σεβασμός, ἡ ὑπόληψις, καλὴ δόξα, ἣν ἔχει (χαίρει) τις παρά τινι, honneur, n. m. τὸ αἴσθημα τῆς τιμῆς ἀποτελεῖ ἡ συνείδησις τὴν ὁποίαν πᾶς ἄνθρωπος ἔχει περὶ τῆς ἀξίας αὐτοῦ ὡς λογικοῦ καὶ ἠθικοῦ ὄντος· || [ἄνθρωπος] χωρὶς τιμήν, homme sans honneur ; || εἰς τὴν τιμήν μου ! λόγον τιμῆς ! sur mon honneur ! sur l'honneur ! [ma] parole d'honneur ; || ἔδωκε τὸν λόγον τῆς τιμῆς του, il a donné (engagé) sa parole ; || ἡ τιμὴ τιμὴν δὲν ἔχει [παροιμ.] l'honneur n'a point de prix ; || [φιλοφρ.] λαμβάνω τὴν τιμὴν νά, j'ai l'honneur de ; || λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωστοποιήσω ὑμῖν ὅτι..., j'ai l'honneur de vous faire part que... || ἐλάβομεν τὴν τιμὴν νὰ γράψωμεν ὑμῖν τὴν 6 τρέχ., nous avons l'avantage de vous écrire le 6 courant; || **θεωρῶ** τιμήν μου νά, je tiens à (je me fais) honneur de ; || τιμὴ εἰς τὸ πρόσωπόν σας [φρ.] sauf votre honneur ; sauf votre respect. § [πληθ.] αἱ τιμαί, honneurs ; || **ἐπικήδειοι τιμαί**, honneurs funèbres (suprêmes) ; || ἀπονέμω (ἀποδίδω) τιμάς, rendre des honneurs ; || ἀπόδοσις τιμῶν, honneurs à rendre ; || [ναυτ.] τιμαί, αἱ διὰ κανονιοβολισμοῦ, σημαιοστολισμοῦ, ἀνόδου ἐπὶ τῶν κεραιῶν, ζητωκραυγῶν παρα-

τάξεων, συριγμάτων, κτλ. ἀποδιδόμεναι εἰς βασιλεῖς, βαθμοφόρους ἢ ἐπίσημα πρόσωπα τιμαί, λεπτομερῶς ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἐπὶ τῶν πολεμικῶν πλοίων ὑπηρεσίας ἀναγραφόμεναι· || **ἐπικήδειαι τιμαί**, honneurs funèbres. Αἱ κατὰ τὰς κηδείας ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τοῦ κηδευομένου ἀποδιδόμεναι τιμαί· || ἀπόδοσις τιμῶν ἐπὶ νεκροῦ διὰ κανονιοβολισμῶν, glas (προφ. gla) n. m. salve d'artillerie que l'on tire au funérailles.

τίμημα, ατος, τό· ἡ διὰ τῆς ἐκτιμήσεως προσδιορισθεῖσα ἀξία, ἡ ἀξία τινός, κοινῶς τὸ **κόστος,** ἡ τιμή, prix, n. m. τὸ ἀντίτιμον πράγματος τινός, ἡ ἀξία, valeur, n. f. || πληρόνω τὸ τίμημα, payer le prix ; || δὲν ὑπελογίσατε καλῶς τὸ ἀρχικὸν τίμημα, vous n'avez pas fait bien le calcul du prix de revient. § [ἐκλογ.] τίμημα ἐκλογικόν, cens électoral; || τίμημα φορολογικόν, cens, n. m. ἐκτίμησις πολίτου τινὸς κατὰ τὴν περιουσίαν του (λατ. census) καὶ ἡ κατ' αὐτὴν προσδιορισθησομένη τάξις εἰς ἣν θὰ ἀνήκῃ.

τιμημένα [ἐπίρ. δημ.] ἐντίμως, honnêtement, adv. ἐν τιμῇ, avec honneur ; ὡς τίμιος ἄνθρωπος, en honnête homme.

τιμημένος, η, ον (τιμάω-ῶ), τίμιος, honnête, adj. ὁ τιμώμενος, τετιμημένος, honoré, ée, adj. βλ. **τίμιος.**

τιμητής, οῦ, ὁ· ὁ τιμῶν προσδιορίζων τὴν ἀξίαν (τιμήν), censeur, n. m. ὁ κρίνων ἐπί τινος, (ἐπι)κριτής, critique, n. m.

τιμητικός, ή, όν, ἀφορῶν τὴν τιμήν, τῆς τιμῆς, ὁ πρὸς τιμὴν γινόμενος, d'honneur ; [ἐπὶ πραγμάτων], περιποιῶν τιμήν, qui fait honneur ; honorifique, adj. || — τίτλος, titre honorifique ; || θέσις τιμητική, place d'honneur ; || τιμητικὸν ἀξίωμα, charge honoraire; || τιμητικὴ φρουρά, garde d'honneur ; || λόχος τιμητικός, compagnie d'honneur.

τίμιος, α, ον [συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος], πολύτιμος, précieux, euse, adj. μεγάλης ἀξίας (τιμῆς, de grand prix ; ἀκριβός, cher, chère, adj. || τὰ τιμιώτατα ἡμῶν συμφέροντα, nos interêts les plus chers (les plus précieux ; || ὁ τίμιος σταυρός, τὸ τίμιον ξύλον, la sainte croix ; la vraie croix ; || μὰ τὸν τίμιον σταυρὸν [ὅρκ.], sur mon Dieu ! sur mon âme ! sur la Croix. § (συμφώνως πρὸς τὴν τιμιότητα, πρὸς τὴν τιμήν, πρὸς τὴν εὐγένειαν, conforme à la probité, à l'honneur, à la politesse) ; ὁ τιμώμενος, ἔντιμος, honnête, adj. τίμιος, πιστός, loyal, ale, adj. χρηστός, εὐθύς, probe, adj. τίμιος, ἐνάρετος, brave ; || τίμιος ἄνθρωπος, honnête homme ; homme de bien ; (honnête προτασσόμενον τοῦ οὐσιαστικοῦ homme, ἤτοι honnête homme = ἄνθρωπος χρηστός, ἀγαθὸς (probe), εὐσυνείδητος (consciencieux) ; ἐπιτασσόμενον δὲ homme honnête = εὐγενής, κοινωνικός, poli, civil) ; || [ἐμπορ.] ἡ τιμία σας [ἐνν. ἐπιστολή], votre honorée ; votre estimée ; || ἀσμένως ἔλαβον τὴν ἀπὸ 2 λήξαντος τιμίαν σας, je suis favorisé de votre lettre du 2 du mois écoulé; || ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὰς τιμίας σας, nous avons sous les yeux, devant nous les lettres dont vous nous avez honoré.

τιμιότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ τιμίου, honnêteté, n. f. χρηστότης, εὐθύτης, probité, n. f. εἰλικρίνεια. πιστότης, loyauté, n. f.

τιμίως [ἐπίρ.], ἐντίμως, honnêtement, adv. ἐν τιμῇ, avec honneur ; ὡς ἄνθρωπος αἰσθανόμενος τὴν τιμήν, en homme d'honneur ; εἰλικρινῶς, loyalement, adv. avec probité. § [ἀπολ. βεβαιωτ.] ἐπὶ τῆς τιμῆς, sur l'honneur; ἐν τιμῇ, λόγον τιμῆς, parole d'honneur; ἐν συνειδήσει, en conscience ; εὐσυνειδήτως, sur ma conscience ; || — καὶ εὐσυνειδήτως [τύπ. δικαστ.], sur mon honneur et ma conscience.

τιμοκατάλογος, ου, ὁ· κατάλογος τῶν τιμῶν (διαφόρων εἰδῶν, π. χ. ζωοτροφιῶν, ἐμπορευμάτων, κτλ.), liste des prix [courants] ; ἡ τρέχουσα τιμή, prix courant ; || ἐπωφελούμεθα τῆς εὐκαιρίας ταύτης ὅπως διαβιβάσωμεν ὑμῖν τὸν τιμοκατάλογόν μας, nous profitons de cette occasion pour vous remettre notre prix courant ; || παρακαλῶ νὰ μοὶ στείλητε τὸν τιμοκατάλογον ὑμῶν, je vous prie de m'envoyer votre prix courant ; || εὐαρεστήθητε, παρακαλῶ, νὰ μοὶ πέμψητε τὸν τιμοκατάλογον ὑμῶν, veuillez bien, je vous prie, me faire parvenir votre prix courant. § —, ἡ διατίμησις, τὸ **τιμολόγιον,** κοινῶς ἡ **ταρίφα,** tarif, n. m.

τιμολόγιον, ου, τό· facture, n.m. ἢ livre de facture (τῶν ἐμπόρων) ἢ prix de facture, εἶνε ὁ κατάλογος ἐν ᾧ ἐμφαίνονται αἱ τιμαὶ εἰς τὰς ὁποίας ἠγόρασεν ὁ ἔμπορος τὰ διάφορα ἐμπορεύματα.' Ἐπίσης **τιμολόγιον,** facture, λέγεται λεπτομερὲς σημείωμα τῶν πωληθέντων ἐμπορευμάτων, λεγόμενος συνήθως **λογαριασμός**· || τὸ τιμολόγιον ἀνέρχεται εἰς 100 φρ., la facture s'élève à 100 frs. || σᾶς ἐχρέωσα μὲ τὸ προϊόν, μὲ τὸ φέρον τοῦ τιμολογίου, je vous ai débité du montant de la facture ; || τὰ σημεῖα δὲν ἦσαν σύμφωνα πρὸς τὸ τιμολόγιον, les marques n'étaient pas conformes à la facture ; || κατωτέρω ἔχετε τὸ τιμολόγιον ἀνερχόμενον εἰς φρ. 625, plus bas (ci-aprés en bas, ci-bas vous avez la facture s'élevant à 625 frs ; || τὸ ποσόν, ὡς τὸ ἔγκλειστον τιμολόγιον (δεικνύει) ἢ (κατὰ τὸ ἔγκλειστον τιμολόγιον) ἀνέρχεται εἰς 1200 φρ., le montant, suivant facture ci-incluse, est de 1200 frs. § —, ἡ διατίμησις, κοινῶς ἡ **ταρίφα,** tarif, n. m.

τιμολογῶ (έω), μέλ. ήσω, tarifer ; κανονίζω τὴν τιμὴν ἑκάστου εἴδους, fixer (mettre) le prix.

τιμονάλογο, τὸ [δημ.], βλ. ἵππος παραρρύμιος.

τιμόνι, τὸ [δημ. ναυτ.] (τοῦ καραβιοῦ), βλ. πηδάλιον, gouvernail ou timon. § —, βλ. ῥυμὸς [ἁμάξης], timon [de voiture] ; βλ. καὶ **ζευκτηρίαι.**

τιμονιάζω, μέλ. άσω [δημ. ναυτ.], βλ

οἰακίζω, κυβερνῶ, gouverner ; κρατῶ τὸν οἴακα, tenir le gouvernail.

τιμονιέρης, ὁ [δημ.], timonier, n. m. βλ. οἰακιστής, πηδαλιοῦχος.

τιμπλί, τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἡ δοκός.

τιμῶ (άω), μέλ. ήσω, μέσ. μέλ. τιμήσομαι, παθ. ἀόρ. ἐτιμήθην· θεωρῶ τινὰ πολλοῦ ἄξιον, γεραίρω, τιμὴν ἢ σεβασμὸν τρέφω πρός τινα, honorer καὶ ἰδίως ἐπὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν Θεόν, τοὺς γονεῖς, τοὺς ἀνωτέρους καὶ πρὸς πάντα ὅντινα καθῆκον ἔχουσι νὰ σέβωνται· περιποιῶ τιμήν, faire honneur ; [συνεκδ.] σέβομαι, ὑπολήπτομαι, considérer ; ἐκτιμῶ (κοινῶς ἐστιμάρω), estimer ; ἐκτιμῶ, κρίνω, apprécier ; κάμνω [μέγα] ζήτημα διά τι, faire [grand] cas de ; ‖ τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου [φρ.Γρφ.], tu honoreras ton père et ta mère ; ‖ ἡ διαγωγὴ αὐτὴ σᾶς τιμᾷ, cette conduite vous fait honneur ; ‖ εἶνε ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον πολὺ ἐκτιμῶ, c'est un homme que je considère (que j'estime) beaucoup ; ‖ [φιλοφρ.] παρακαλεῖσθε νὰ μᾶς τιμήσητε, vous êtes prié de nous honorer de votre présence. § [παθητ. ἐπὶ ναοῦ, κτλ.], **τιμῶμαι**, être consacré (dédié). § τιμῶμαι, ἔχω αὐτὴν τὴν ἀξίαν, être du prix de ; coûter ; ἀξίζω, valoir ; être en valeur ; ‖ τὸ βιβλίον αὐτὸ τιμᾶται τριῶν δραχμῶν, ce livre coûte trois drachmes ; ‖ πόσον τιμᾶται αὐτὴ ἡ τράπεζα; quel est le prix de cette table? ‖ [ἀπολ.] (τὰ σιτάρια) δὲν τιμῶνται ἐφέτος (les blés) ne sont pas en valeur cette année.

τιμώρησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ τιμωρεῖν, action de punir ; ἡ τιμωρία, punition, n. f.

τιμωρητέος, α, ον· ὁ ἄξιος τιμωρίας, qui mérite punition ; punissable, adj. passible de ; ‖ ἔγκλημα θανάτῳ τιμωρητέον, crime punissable de mort.

τιμωρητικός, ή, όν· κατάλληλος πρὸς τιμωρίαν, propre à punir ; τῆς τιμωρίας, de punition. § —, afflictif, ive, adj. ἐπιβαλλόμενος πρὸς τιμωρίαν.

τιμωρία, ας, ἡ· κόλασις ἥντινα κάμνει τις πρός τινα λόγῳ ποινῆς, punition, n. f. ὁ κολασμός, châtiment, n. m. ἡ ποινή, peine, n. f. (βλ. λέξιν)· ‖ ἐλαφρὰ τιμωρία, légère correction, ἤτοι μικρὰ πρὸς διόρθωσιν, σωφρονισμὸν ποινή· ‖ θεία τιμωρία, punition divine ; châtiment de Dieu ; ‖ εἶνε [εἰς] τιμωρίαν, il est en punition ; ‖ πρὸς τιμωρίαν σου, pour vous punir ; [οἰκ.] pour votre pénitence.

τιμωρός, ός, όν· τιμωρητής, ὁ τιμωρῶν, punisseur, euse ; [συνεκδ.] ἐκδικητικός, vengeur (θηλ. vengeresse) ; justicier, n. m. ὁ ἀποδίδων τὸ δίκαιον ἑκάστῳ.

τιμωρῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐπιβάλλω τιμωρίαν τινί, punir ; κολάζω, châtier ; ‖ — αὐστηρῶς, sévir, punir avec rigueur; [συνεκδ.] διορθόω-ῶ, corriger ; ‖ ὁ νόμος τιμωρεῖ τὴν κλοπήν, la loi punit le vol ; ‖ τιμώρει τὰ τέκνα σου, διὰ νὰ τὰ βελτιώσῃς, châtiez (corrigez) vos enfants pour les amender. § [παθ.] τιμωροῦμαι, être puni ; se punir, εἶμαι ἐπιδεκτικὸς τιμωρίας, τιμωρητέος, être passible de; ‖ ὁ φόνος τιμωρεῖται διὰ θανάτου, le meurtre est puni de mort ; [ὁ πράξας τοῦτο] τιμωρεῖται διὰ προστίμου, est passible d'amende.

τίναγμα, ατος, τὸ καὶ

τιναγμός, οῦ, ὁ· ὁ σεισμός, ἡ σεῖσις, δονισμός, secousse, n. f. κλονισμός, ébranlement, n. m. τὸ τράνταγμα, cahot, n. m. ἡ ἀναπήδησις, τὸ τραντάρισμα, ἐπὶ τῶν ὀχημάτων ἐν γένει, cahotage, n. m. § τιναγμός, ἐκτίναξις, ἐκσφενδόνησις, κτλ. action de lancer ; lancement, n. m. etc. βλ. λέξεις καθὼς καὶ τινάζω. § τιναγμὸς [πυροβολ.], tourmente, n. f. προξενούμενος τῷ κιλλίβαντι ὡς ἐκ τοῦ πυροβολισμοῦ.

τινάζω, μέλ. άξω, π. ἀορ. ἐτινάχθην, τινάσσω, κοινῶ τι, πάλλω, σείω, κοινῶς τραντάζω, secouer ; ‖ — δένδρον, secouer un arbre ; ‖ — φόρεμα (τὴν σκόνην), secouer un habit (la poussière); ‖ — τάπητα [διὰ ῥάβδου], battre un tapis; ‖ [τὸ ἀμάξι] μᾶς ἐτίναξε πολύ, nous a beaucoup secoué (cahoté) ; ‖ τὸν ἐτίναξεν ἡ θέρμη, la fièvre l'a secoué ; ‖ [μεταφ.] τὸν ἐτίναξα ἀπ' ἐπάνω μου, je me suis débarrassé de lui ; ‖ — τὰ ῥοῦχά μου (τὸν γιαχᾶν μου) [μεταφ.], s'éloigner avec réprobation ; secouer la poussière de ses souliers. ‖ τοῦ ἐτίναξαν τὴν γούναν [φρ.], on l'a battu (= τὸν ἔδειραν), on lui a donné sur le casaquin ; ‖ τινάζω τὸ μαλλὶ στρώματος, rabattre un matelas ; ‖ τινάζω τὰς πτέρυγας = πτερύσσομαι, battre les ailes. § [μεταφ.] battre [à plate couture] ; ξετινιάζω (ἐν συζητήσει), peloter [dans la discussion] ; éreinter. § ῥίπτω μετὰ δυνάμεως, jeter avec violence ; ἐξακοντίζω, ἐκσφενδονίζω, lancer ; ‖ τὸν ἐτίναξε κάτω, il l'a jeté par terre ; ‖ τινάζω εἰς τὸν ἀέρα, faire sauter (il s'est brûlé) la cervelle ; ‖ τὰ ἐτίναξε· ἐτίναξε τὰ πέταλα [φρ. δημ.] il est mort ; il a plié bagage ; [δημ.] il a cassé sa pipe ; ‖ [ἡ πυριτιδαποθήκη] ἐτινάχθη εἰς τὸν ἀέρα, a sauté. § [μέσ.] τινάσσομαι (ἐπὶ ὕδατος), ἐκρίπτομαι, ἀναβρύω, jaillir; σκιρτῶ, τινάσσομαι, ὑπὸ αἰφνιδίου καὶ ζωηροῦ αἰσθήματος, tressaillir ; πηδῶ, ἀναπηδῶ, sauter ; ‖ ἐτινάχθη ἀπὸ τὸν ὕπνον, il s'est réveillé en sursaut ; ‖ ἐτινάχθη ἀπὸ τὸ κρεβάτι, il s'élança [hors] du lit ; ‖ τὸ αἷμά του ἐτινάχθη ἐπάνω μου, son sang a jailli (rejailli) sur moi.

τινὰς [ἀντων.] [αἰτ. πληθ. ἀρσ. καὶ θηλ. ἀντὶ : τίς], quelqu'un ; on ; ‖ τί νὰ κάμῃ τινάς; que faire ?

τινάσσω, μέλ. άξω, παθ. ἀόρ. ἐτινάχθην· βλ. τινάζω.

τιντηλίνα, ας, ἡ [διάλ. Κύμης], εἶδος φυτοῦ, τῆλις.

τιντηλίζω [διάλ. Οἰνόης], παραπαίω, βαίνω ἀσταθῶς, τρικλίζω.

τίοτις καὶ τιότα [διάλ. Κύμης] (ἐκ τοῦ τίποτε, τίποτα, τίποτις) «τίοτις 'ἐν ἔχαμα»= τίποτε δὲν ἔχαμα.

τίποτα(ς) καὶ

τίποτε (ἀντων.) (προφέρεται κοινῶς τίποτης), τὶ (εἰς τὰς ἐρωτήσεις), quelque chose; οὐδέν, μηδὲν (εἰς τὰς ἀρνήσεις), rien; || ἐὰν χρειάζεσαι τίποτε, si tu as besoin de quelque chose; || ἂν συμβῇ τίποτε, s'il arrive quelque chose; || εἶνε τίποτε ὡραιότερον παρά; est-il rien de plus beau, que? || ποιὸς σοῦ λέγει τίποτε, qui vous dit rien? || ἄλλο τίποτε! [φρ.], plus qu'il ne faut; il n'y en a que trop; || δὲν ἔφαγε τίποτε, il n'a rien mangé; || δὲν εἶνε τίποτε, ce n'est rien; [καὶ κατ' ἄλλην ἔννοιαν] il n'en est rien; || — δυσάρεστον, rien de fâcheux; || ὡς νὰ μὴν ἦτο (ὡς νὰ μὴν εἶχε συμβῇ) τίποτε, comme si de rien n'était; || δὲν ἐννόησε τίποτε, il n'a rien compris; [καὶ ἄλλως] il n'a rien vu (δὲν εἶνε τίποτε), il n'y a rien compris; il n'a vu que du feu; || δέν τὸν ἔχω τίποτε, il ne m'est de rien; || [φιλοφρ.] [εὐχαριστῶ, καὶ εἰς ἀπάντησιν] τίποτε! de rien, Monsieur; il n'y a pas de quoi; || μὲ συγχωρεῖτε [συγγνώμην, καὶ εἰς ἀπάντησιν] τίποτε, pardon; ce n'est rien (il n'y a pas de mal); || δὲν λὲς τίποτε [φρ. δημ.], vous ne dites rien de rien; || δὲν τὸ ἔχει [διὰ] τίποτε νά, il est capable de (=εἶνε ἱκανὸς νά...) || τίποτε ἄλλο, παρά, il ne reste plus que; || δὲν εἶνε τίποτε μ' αὐτὸν (ἀπ' αὐτὸν) [φρ.], il ne vaut pas grand chose; on ne fera jamais rien de lui; || αὐτὸς δὲν εἶνε διὰ τίποτε, il n'est bon à rien; || ὅλαι αὐταὶ αἱ δυσκολίαι εἶνε τίποτε, toutes ces difficultés, sont des riens. § [ἐνάρθρ.] τὸ τίποτε, [un] rien; μηδαμινόν τι, ἐλάχιστόν τι, la moindre chose, une misère; || θυμόνει μὲ τὸ τίποτε, il se fâche de rien; || τὸ τίποτε τὸν φοβίζει, un rien lui fait peur; || αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔγινεν ἀπὸ τὸ τίποτε, cet homme est venu (s'est élevé) de rien.

τιποτένιος, α, ον [δημ.], οὐτιδανός, οὐδενὸς ἄξιος, de rien; μηδαμινός, nul, nulle; || — ἄνθρωπος, un homme de rien; || τιποτένια πράγματα, des riens; des bagatelles; des misères; || [τὸν παρεκάλεσα] δι' ἕνα τιποτένιο πρᾶγμα, je l'ai prié pour une misère.

τιραμολάρω [δημ. ναυτ.], βλ. **μεθέλκω** (affoler) καὶ **τιραμολῶ.**

τιραμολῶ [ναυτ.] [διάλ. Οἰνόης], τραβῶ κι' ἀφίνω (τὸ σχοινί) κατὰ τὴν ἀνέλκυσιν βάρους ἢ αὐτοῦ τοῦ πλοίου. ('Εκ τῶν: tirare - mollare = «τίρα-μόλα»)· βλ. καὶ **μεθέλκω.**

τιράντα, ας, ἡ [δημ.], ἀορτὴρ πανταλονίου· βλ. **ἀνωμίτης,** bretelle, n. f.

τιρλίνι, τὸ [δημ.], tire-ligne; βλ. **γραμμοσύρτης.**

τιρτίρι, τὸ [δημ.], χρυσοῦν σειρήτιον, τὸ **χρυσόνημα,** fil (filet) d'or; trait, n. m.

τις, τίς, τί, γεν. τινός· καὶ συχνάκις ἄνευ τόνου (ἐγκλιτικὸν) (ἀντων. ἀόριστος), κάποιος (ἐνν. ἀνήρ), quelqu'un; quelque; τίς, εἷς, un; κάποιος, certain, e; on; || περιμένω τινά, j'attends quelqu'un; || ἄνθρωπός τις, un homme; || κυρίαι τινές, quelques dames; || προαίσθημά τι, un certain pressentiment; || δὲν δύναταί τις νὰ φαντασθῇ, on ne peut s'imaginer; || ἂν μᾶς ἤκουέ τις, si l'on nous entendait; || ὅταν τις ἦνε νέος, quand on est jeune; || ὅταν [γυνή] τις ἦνε ὡραία, quand on est belle; || πρέπει νὰ ἦνε τις ἀνόητος, il faut être bien sot pour; || εἶνε τινες, οἱ ὁποῖοι, il y a des gens (il y en a) qui; || δὲν ὑπάρχει τις πιστεύων, il n'y a personne qui croie; || ὑπάρχει τις ἀρκετὰ τολμηρός, ὥστε; y aurait-il personne d'assez hardi pour? || ἀμφιβάλλω ἂν ἐπιτύχῃ τις, je doute que personne réussisse; || εἰς τινας περιστάσεις, dans certains cas; || φίλοι μου τινές, quelques uns des mes amis; || ὀλίγοι τινές, quelques uns; μικρὸς ἀριθμός, un petit nombre; || ὀλίγοι τινὲς φίλοι, un petit nombre d'amis; || πᾶς τις, chacun; tout le monde; || **εἴπερ** τις καὶ ἄλλος [φρ. ἀρχ.], plus que personne; s'il en fut; || κατά τινα τρόπον, en quelque sorte; || ἔν τινι μέτρῳ, dans une certaine mesure. § [οὐδ. ἀπολ.] τί = quelque chose; [ἀρν.] οὐδέν, μηδέν, τίποτε, rien; || οὐδέν τι, rien absolument; || ἂν ὑπάρχῃ τι νέον, s' il y a quelque chose de nouveau; || ἡ διαγωγή του ἔχει τι τὸ ἀνεξήγητον, sa conduite a quelque chose d'inexplicable; || δύο τινὰ μ' ἐκπλήττουσι, il y a deux choses qui m'étonnent; || δὲν ὑπάρχει τι ὡραιότερον, il n'y a rien de plus beau; || χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τι, sans qu'il en sache rien; || δὲν εἶδα ποτέ μου τοιοῦτόν τι, je n'ai jamais vu pareille chose; || ὀλίγον τι, un petit peu; un peu; quelque peu; || μέχρι τινός, jusque à un certain point; [καὶ χρον.] pour quelque temps=διά τινα καιρόν, διά τι χρονικὸν διάστημα· || κατά τι, en partie = ἐν μέρει, ὀλίγον, un peu; || ἀπό τινος, depuis quelque temps.

τίς, τίς, τι, γεν. τίνος (ἀντων. ἐρωτ.), qui? (ἐπὶ προσώπων), quel? quelle? lequel? laquelle || τίς εἶνε; qui est-ce? || [στρατ.] τίς εἶ; qui vive? qui va là? βλ. **εἰμί**· || τίς μὲ φωνάζει; qui m'appelle? || τίς ὁ μὴ θέλων, qui est-ce qui ne veut pas? || τίς τὸ εἶπε; qui l'a dit? || τίς εἶνε ἐκεῖ; qui est-là? || τίνος εἶνε τὸ βιβλίον, à qui est ce livre? || τίνα ζητεῖτε; qui demandez-vous? || τίνος εἶνε αὐτὴ ἡ οἰκία; à qui est cette maison? || τίνος εἶσαι, qui est votre père? || τίς ὁ μὴ βλέπων ὅτι; qui ne voit pas que? || τίνες εἶνε αἱ ἀρχαί του; quels sont ses principes? || τίς στρατηγὸς ἀπέθανε; quel général est mort? || τίνα τῶν δύο προτιμᾶτε; lequel des deux préférez-vous? || ἠξεύρω τίνα ζητεῖτε, je sais qui vous cherchez; || δὲν ἠξεύρω διὰ τίνα λόγον, je ne sais pour quelle raison; || ἐρώτησε, τίς εἶνε, demandez qui c'est? || ἠξεύρεις τίς εἶνε; sais-tu, qui il est? || [χρον.] μέχρι τίνος; jusqu'à quelle époque? μέχρι ποίας ἐποχῆς; ἕως πότε, jusqu'à quand? || διὰ (πρὸς) τίνα σκοπόν; à quelle intention? à quel effet? dans quel but? || ἀγνοῶ διὰ τίνων μέσων, j'ignore par quels moyens. § [οὐδ. ἀπολ.] que; quoi; ce que; || τί θέλετε; que voulez-vous? || τί εἶνε; τί

τρέχει ; qu'est-ce que c'est ? que est-ce qu'il y a ? τί συμβαίνει ; qu'est-ce qu'il arrive ? || δὲν ἠξεύρω τί νὰ τοῦ εἰπῶ, je ne sais que lui dire ; || δὲν ἠξεύρει τί λέγει, il ne sait ce qu'il dit ; || δὲν ἔχει τί νὰ φάγῃ, il n'a pas de quoi manger ; || τώρα τί νὰ κάμωμεν ; que faire maintenant ? εἰς τί χρησιμεύει νά ; à quoi (de quoi ; que) sert de ? || κατὰ τί διχογνωμοῦμεν ; en quoi différons nous d'avis ? || τί ὡραιότερον παρά ; quoi de plus beau que ? || κάτι εἶπε·—τί ; il a dit quelque chose ;—quoi ? || τί εἶνε ἡ ζωή ; qu'est-ce que la vie ? || τί ἄλλο εἶνε, παρά ; qu'est-ce autre chose, que ? || τί ἄλλο κάμνομεν ; que faisons-nous autre chose ? || πρὸς τί ; à quel effet ? διατί ; pourquoi ? pourquoi faire ; πρὸς τί, διατί ; à quoi bon ? || [μάθε πρῶτον] τί εἶνε κριτική, ce que c'est que la critique ; || [καὶ ἐνάρθρ.] τὸ τί εἶπε δὲν λέγεται, ce qu'il a dit on ne peut pas le redire ; || τὸ κάθε τί, toute chose ; tout, e, adj. § [οὐδ. ἄκλ. πρὸ οὐσ.] quel, quelle ; || de quelle espèce (sorte ; nature, etc.) || τί ὥρα εἶνε ; quelle heure est-il ? || τί καιρὸς εἶνε; quel temps fait-il ? || τί δένδρα φύονται εἰς αὐτὸν τὸν τόπον; quels arbres croissent dans ce pays ? || τί γυναῖκες εἶνε αὗται ; quelles sont ces femmes ? [καὶ ἄλλ.] quelles femmes sont-elles ? || τί ἄνθρωπος εἶνε ὁ ἀδελφός του; quel homme est-ce que son frère ? || τί δουλειὰν κάμνει, quelle est sa profession ? || τί φυτὸν εἶνε αὐτό; quelle sorte de plante est-celà ? || δὲν ἠξεύρω τί ἄνθρωπος εἶνε, je ne sais pas quel homme c' est ; || [καὶ θαυμαστ.] τί ἄνθρωπος ! quel homme ! || τί ἀνοησία ! quelle bêtise ! || τί κόσμος ! que de monde ! || τί ὡραῖος καιρός ! quel beau temps ! qu'il fait beau ! || τί συγκίνησιν ᾐσθάνθην ! quelle fut (quelle ne fut pas) mon émotion ! § [οὐδ. ἐπίρ. θαυμαστ.], ἀντὶ πόσον, que ; comme ; combien ; || τί ἄσχημος ποῦ εἶνε ! qu'il est laid ! comme il est laid ! || τί ζῶον ποῦ εἶνε ! est-il bête ! || τί γρήγορα [ποῦ] περιπατεῖ ! comme il marche vite ! || τί ὀχληρὸς ποῦ εἶσαι ! que vous êtes importun ! || τί καλά ! [φρ.], comme c'est heureux ! || τί ἀνόητος ποῦ ἤμην νὰ τὸν πιστεύσω ! insensé que j'étais de le croire ! || [δὲν ἠξεύρεις τί τὸν μισῶ ! tu ne sais pas combien (à quel point) je le hais ! || τί μοῦ ἐφάνη, ὅταν, ce que j'éprouvai quand ; || ὢ ! τί ἀχρεία φυλὴ οἱ συκοφάνται ! oh ! la vilaine race que celle des calomniateurs. § [οὐδ. ἐπίρ. αἰτιατ.] διατί, pourquoi ? que ? || τί ἀναβάλλεις ; que différez-vous ? || τί ἔφυγε ; pourquoi est-il parti ? || [καὶ ἐνάρθρ.] ἤθελε νὰ μάθῃ τὸ τί καὶ πῶς, il voulait savoir le pourquoi et le comment. § [οὐδ. ἀπολ. ἐπίρ.] πῶς ; comment ? quoi ? || τί φεύγεις ; comment ? vous partez! || τί ; αὐτὸ μόνον εἶνε ; quoi ? ce n'est que cela.

τιτάν, ᾶνος, ᾶνι, ᾶνα, ὁ· (ἑλλ. μυθολογία) τὸ παλαιότερον γένος τῶν θεῶν, τέκνα τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς· ἓξ τὸν ἀριθμόν, οἵτινες κατεπολέμησαν τὸν πατέρα των καὶ παρέδωκαν τὴν βασιλείαν τοῦ παντὸς τῷ νεωτέρῳ Κρόνῳ· ἀλλὰ τούτους κατεκρήμνισεν ὁ Ζεὺς εἰς τὸν Τάρταρον (τιτανομαχία), Titan, n. m. [συνεκδ.] γίγας, géant, n. m. τέρας, monstre, n. m.

τιτανιακός, ή, όν, ἀφορῶν τοὺς τιτᾶνας, titanique, adj.

τιτάνιον, ου, τὸ [χημ.], titanium, n. m. ἁπλοῦν μεταλλικὸν σῶμα χρώματος μέλαινος, titane, n. m. τὸ ἀσβέστιον, calcium (-ciom) n. m.

τιτάνιος, ος, ον· εἰς τοὺς Τιτᾶνας ἀνήκων, τῶν Τιτάνων ἴδιος, de Titan ; γιγαντώδης, gigantesque, adj.

τιτανιοῦχος, ος, ον· περιέχων τιτάνιον, titanifère, adj.

τιτανολεπιδίτης, ου, ὁ [ὀρυκτ.] spath calcaire, n. m.

τιτανόλιθος, ου, ὁ· calcaire ou pierre calcaire (βλ. λίθος)· **ἀσβεστόλιθος,** ὁ· καλοῦσι τιτανολίθους (pierres calcaires) ἢ ἀσβεστολίθους (pierres à chaux), οἰκοδομήσιμον ὑλικὸν συνιστάμενον ἐκ τιτάνου καὶ ἀνθρακικοῦ ὀξέος ἀναμεμιγμένων πάντοτε μετὰ πυριτίου, ὀξειδίου ἀργιλίου, μαγνησίας ἢ μεταλλικῶν ὀξειδίων. Τὸ λευκὸν μάρμαρον παριστᾷ τὸν ἀμιγῆ τιτανόλιθον· || ἐνάργιλος ἀσβεστόλιθος, calcaire argileux ; || ἀσφαλτώδης τιτανόλιθος, calcaire bitumineux ; || φαιὸς τιτανόλιθος, calcaire brunâtre ; || συμπαγὴς τιτανόλιθος, calcaire compact ; || σύμφυρμα τιτανολίθου, conglomérat calcaire ; || λιθογραφικὸς λίθος, calcaire lithographique ; || μαργικὸς ἀσβεστόλιθος, ἢ μαργικὸς λίθος εὔξεστος, calcaire marneux ; βλ. καὶ μάργης· || πυριτικὸς ἀσβεστόλιθος, ἢ πῶρος (λίθος), calcaire siliceux, ἤτοι λίθος πορώδης, λευκός, ἐλαφρὸς καὶ εὔθρυπτος· || σχιστοφυὴς τιτανόλιθος, calcaire schisteux, εὑρισκόμενος ἐπὶ τῶν Πεταλίων νήσων· || τιτανόλιθος λεπτόκοκκος, pierre de liais ; εἶδος μαρμάρου.

τίτανος, ου, ἡ· βλ. ἄσβεστος, chaux, n. f. || θειοῦχος τίτανος [χημ.], selénite, n. f. (τὸ ὀρυκτὸν σεληνίτης)· βλ. γύψος.

τιτανοῦχος, ος, ον, τιτανώδης, calcaire, adj.

τιτανώδης, ης, ες, calcaire adj. βλ. **ἀσβεστοῦχος.** § —, calcarifère, adj. || σύμφυρμα τιτανῶδες, conglomérat calcarifère.

τιτθεία, ας, ἡ· τὸ τιτθεύειν, τὸ παρέχειν μαστόν, βύζαξις τροφοῦ, allaitement, n. m.

τιτθεύω, μέλ. εύσω· εἶμαι τίτθη, βυζάστρα, βυζάνω, allaiter.

τίτθη, ης, ἡ καὶ τιτθή ῆς, ἡ· ἡ θηλή, ἡ ῥῶγα τοῦ γυναικείου μαστοῦ, bout de mamelle ; ὅθεν ἡ βυζάστρα, ἡ τροφός, nourrice, n. f.

τιτλομανής, ής, ές, ἔχων τὴν μανίαν τῶν τίτλων, qui a la manie des titres.

τιτλομανία, ας, ἡ· ἡ μανία τοῦ νὰ ἔχῃ τις τίτλους, manie des titres.

τίτλος, ου, ὁ· titre, n. m. προσηγορία

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

(qualification, διδομένη εἰς ἄτομόν τι· βαθμὸς ἄρχοντος· τίτλος εὐγενείας· || **τίτλος**, titre, καλεῖται ἐπίσης ἡ ἐπιγραφὴ βιβλίου τινός· || titre, τμῆμά τι βιβλίου· || τίτλος, titre, καλεῖται ἐπίσης ἡ πρᾶξις (acte) ἢ τὸ ἔγγραφον (pièce) τὸ παρέχον δικαίωμά τι ἢ ἰδιότητα τινά, π. χ. τίτλος ἰδιοκτησίας· || **κατὰ τίτλον**, titulerement, adv. ὁ φέρων μόνον τὸν τίτλον· || ὁ τίτλος βιβλίου, le titre d'un livre; || ὁ τίτλος τοῦ πρίγκηπος, le titre de prince ; || δίδω τίτλον, donner un titre, τιτλοφορῶ, titrer ; [συνεχδ.] ὀνομάζω, ἐπιγράφω σύγγραμμα, ποίημα, κτλ. intituler. § —, ἡ **ἐπικεφαλίς**, en tête (tête) de lettre. § —, titre ὁ ἐπίσημος χάρτης φέρων τὰ σήματα ὑπουργείου, feuille de papier officiel (de papier de chancelleric). § **τίτλοι**, titres, n. m. μέσον σημαντικώτατον πρὸς μεταφορὰν καὶ κυκλοφορίαν τοῦ χρήματος εἶνε τὰ διάφορα χρεώγραφα, ἢ χρηματόγραφα, τὰ διαπραγματευόμενα ἐν τοῖς χρηματιστηρίοις. Ὁ ὀφείλων χρήματα δύναται κάλλιστα ἀντὶ νὰ δώσῃ ἢ νὰ στείλῃ τῷ δανειστῇ του μετρητὰ ἢ συναλλαγματικὰς ἢ ἐπιταγάς, νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς τοῦτο χρεώγραφα εὐκόλως ἐκποιούμενα ἐν τοῖς χρηματιστηρίοις. Τοιαῦται ἀξίαι εἶνε αἱ **Μετοχαὶ** καὶ αἱ **Ὁμολογίαι** ἑταιρειῶν, αἵτινες ὀνομάζονται **τίτλοι**. **Ὀνομαστικὸς** εἶνε ὁ τίτλος ὅταν ἔχῃ ἐπ' αὐτοῦ ἀναγεγραμμένον τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ καὶ ἀνώνυμος ὅταν δὲν φέρῃ ὄνομα, ἀλλ' ἐξαργυροῦται ὑπὸ τοῦ κατέχοντος αὐτόν· || τίτλοι πιστωτικοί, titres de créance. § βλ. καὶ **τιτλοφόρος**. § — κατ' ἐπέκτ. τὸ πτυχίον, brevet, n. m.

τιτλοφόρος, ος, ον· ὁ ἔχων (φέρων) τίτλον, qui a (qui porte) un titre. § **τιτλοφόρος**, ὁ εἰς ὃν ἀπονέμεται τίτλος τις εἴτε ἐκπληροῖ εἴτε μὴ τὰ καθήκοντα τοῦ τίτλου του· || **δικαιοῦχος**, ὁ, titulaire de créance ; || τιτλοφόρος ἀρχηγίας, titulaire d'un commandement.

τιτλοφορῶ (έω), μέλ. ήσω· φέρω τίτλον, porter un titre. § — [συνήθ. μεταβ.], δίδω τίτλον, donner un titre ; titrer ; ὀνομάζω, ἐπιγράφω σύγγραμμα, ποίημα, κλτ., intituler ; [συνεχδ.] χαρακτηρίζω [τινὰ ἤ τι διά τινος ἐπιθέτου, qualifier (traiter) de.

τιτραίνω, τρυπῶ, trouer.

τιτριμμίδα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἔντομον ὅμοιον κανθάρῳ· λέγεται καὶ **τριτσόνι** καὶ **κικκίδι**, τὸ **τσηζόνι**, ὁ **γρύλλος**.

τιτριμμιδιά, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], σειρὰ ἀργυρῶν κομβίων, προσερραμμένων εἰς τὸ ἔνδυμα τῶν χωρικῶν γυναικῶν ὡς κοσμήματα.

τιτρώσκω, μέλ. τρώσω, ἀόρ. ἔτρωσα, π. ἀόρ. ἐτρώθην, π. πρκ. τέτρωμαι, καὶ μτχ. τετρωμένος· **πληγόνω**, blesser ; || — τὴν καρδίαν τινὸς (ἐμπνέω ἔρωτα), blesser le cœur de quelqu'un ; βλ. καὶ πληγόνω.

τῖφος, ους, τό· ἱστάμενον ὕδωρ, βάλτος, ἕλος, **marais**, n. m. **marécage**, n. m. καὶ κατ' ἐπέκτ. ἡ λίμνη, étang, n. m. || τὰ τίφη= **τὰ ἕλη**, les **marais**.

τίφυον, ου, τὸ [φυτ.] ἢ ὕφιον, τό· σταχυανθές, βοτάνη τοῦ γένους τῶν χειλανθῶν, κοινῶς ἡ **λαβάντα**, lavande. n. f. ἀρωματικὸν θαμνίον.

τλήμων, ων, ον· γεν. ονος, ὑπομονετικός, ἐγκαρτερῶν ἐν πόνοις καὶ θλίψεσι, ὅθεν δυστυχής, ὅστις ἔχει νὰ ὑποστῇ πολλά, πολυπαθής, δυστυχής, malheureux, euse, adj. ἀτυχής, infortuné, ée, adj.

τμῆμα, ατος, τό· section, n. f. διαίρεσις, division, n. f. ἢ ὑποδιαίρεσις, subdivision, n. f. συνόλου τινός, π. χ. βιβλίου, πόλεως, κτλ. οἱ προϋπολογισμοί, οἱ λογαριασμοὶ διαιροῦνται εἰς **κεφάλαια** (chapitres) καὶ **τμήματα** (sections), βλ. καὶ κατωτέρω· || τὰ τμήματα ὑπουργείου, les sections (divisions) d'un ministère ; || τὰ τμήματα τῆς Βουλῆς, les bureaux de la Chambre ; || ἐκλογικὰ τμήματα, sections de vote ; || [ναυτ.] τμῆμα, section, n. f. **τμῆμα πληρώματος**, ἤτοι ἀριθμὸς τις ἀνδρῶν· || — τῆς ἐφεδρείας τοῦ γενικοῦ ἐπιτελείου (στρατηγοί), section du cadre de l'État major général ; || — τεχνικὸν (συμβουλευτικὸν) τοῦ πυροβολικοῦ, section technique de l'artillerie; βλ. **συμβούλιον** (comité)· || [ναυτ.] τὰ τέσσαρα τμήματα [τοῦ πληρώματος], les quatre sections ; || [δικαστ.] τὸ τμῆμα τῶν διακοπῶν, la chambre de vacations ; § —, τὸ ἀποτετμημένον, τὸ τεμάχιον, μέρος, pièce, n. f. morceau, n. m. συνώνυμα ὧν τὸ μὲν 1ον εἶνε μέρος οὐσιῶδες συνόλου τινός, ἀποτελοῦν καθ' ἑαυτὸ αὐτοτελές τι καὶ αὐθύπαρκτον· π. χ. les pièces d'une montre ; les pièces d'une armure ; τὸ δὲ 2ον εἶνε κομμάτιον ὅλου μὴ ἀποτελοῦν αὐτοτελές τι, οἷον τὰ τεμάχια τῶν ἐδωδίμων, un morceau de pain, de sucre, etc. § — ἀντὶ θραῦσμα, fragment, n.m. τεμάχιον θραυσθέντος ἀντικειμένου, morceau d'un objet qui a été brisé. § —, τὸ μέρος συνόλου τινός, ἡ μερίς, portion, n. f. τεμάχιον, κομμάτιον, morceau, n. m. μερίς, μέρος (συνόλου τινός), partie, n. f. || **τμῆμα** [γεωμ.] segment, n. m. τὸ μέρος τοῦ κύκλου τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τόξου τινὸς καὶ τῆς χορδῆς αὐτοῦ· || — σφαιρικόν, βλ. **σφαιρικὸν τμῆμα**. || — κύκλου, segment de cercle; || — σφαίρας, segment de sphère ; || — σφαίρας ἢ τμῆμα σφαιρικὸν εἰς τὰς ἀτμομηχανάς, palier, n. m. || τμῆμα σιδηροδρόμου, tronçon de chemin de fer ; || — τι πόλεως διῃρημένης εἰς συνοικίας, ὅθεν ἡ συνοικία, quartier, n.m. καὶ ἐν γένει τὸ διαμέρισμα, arrondissement, n. m. || —, μέρος μικρὸν συνόλου τινός, parcelle, n. f. (μόριον, μικρὸν τεμάχιον)· || —, τεμάχιον, bout, n. m. || — δίπλακος, un bout de madrier ; || — ὑποστρωτῆρος κλίνης, bout de gîte de plate-forme ; || — ἐπίμηκες, tronçon, n. m. || — ἐπόχθου, travée de culée ; βλ. σύζευγμα· || — κιγκλιδώματος, βλ. **κιγκλίδωμα**· || — ἱππικῆς, βλ. **ἱππικόν**· || τετμημένον τμῆμα, pan coupé ; **βλ. καὶ ἀπότμησις**· || τμῆμά τι βιβλίου, titre, n. m. = τίτλος.

§ — **κεντρικὸν** (στρατιωτῶν), portion centrale, λέγεται ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μένει ἐντὸς τοῦ νομοῦ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν στρατιωτικοῦ τινος σώματος. § —, partie, n. f. μέρος, μερὶς (συνόλου τινός)· ‖ **ἔγκοιλον** (τμῆμα), partie creuse, τὸ κοῖλον· τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ εἶνε τὸ ἔμπλεον, τὸ πλῆρες (partie pleine); ‖ χυλινδρικὸν τμῆμα, partie cylindrique, ὅπως εἶνε ὁ ἐξωτερικὸς κοχλίας τοῦ κλείστρου τοῦ πυροβόλου Κανέ. § —, fraction, n. f. τεμάχιον, τό· τὸ μέρος συνόλου τινός· ‖ — στρατοῦ, fraction de troupe; ‖ **ὀργανικὸν τμῆμα**, fraction constituée; χαλεῖται οὕτως ἕκαστον μέρος **στρατιωτικοῦ** τινος **σώματος** (corps de troupe), οὗτινος ἡ **σύνθεσις** (constitution) προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν στελεχῶν τοῦ στρατοῦ. Τὸ μικρότερον ὀργανικὸν τμῆμα εἶνε ὁ λόχος, ἡ ἴλη ἢ ἡ πυρβολαρχία· ‖ — στρατιωτικοῦ σώματος ἢ ἁπλῶς **τμῆμα σώματος**, fraction de corps. § —, ἡ λέξις main ἐν τῇ ἱππογνωσίᾳ ἀπαντᾶται σύνθετος μετὰ τῶν λέξεων avant et arrière (ἤτοι avant-main, arrière-main) καὶ σημαίνει τὸ **πρόσθιον** καὶ **ὀπίσθιον τμῆμα** τοῦ σώματος τοῦ ἵππου· βλ. **πρόσθιος** καὶ **ὀπίσθιος**.

τμηματάρχης, ου, ὁ· chef de division ou chef de section.

τμηματικός, ή, όν, ὁ ἐκτελούμενος, γινόμενος κατὰ τμήματα, qui se fait par morceaux; fragmentaire, adj. parcellaire, adj. μερικὸς (ἀντίθ. τῷ ὁλικός), partiel, elle, adj. ‖ **τμηματικὰ** σχεδιαγράμματα, plans parcellaires, προκειμένου δὲ περὶ κτημάτων πρὸς ἀπαλλοτρίωσιν κατὰ τὴν κατασκευὴν σιδηροδρόμων ἢ ὁδῶν, τὰ εἰρημένα καλοῦνται **κτηματολογικὰ σχεδιαγράμματα**. § ἀνήκων εἰς τὰ τμήματα (εἰς τὰς συνοικίας), de quartier; d'arrondissement; ‖ τμηματικὴ ἀγορά, marché (halle) de quartier.

τμηματικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τμήματα, τεμάχια, par morceaux; par fragments; fragmentairement, adj. § —, κατὰ τμήματα (συνοικίας), par quartiers.

τμημάτιον, ου, τό· ὑποκ. τοῦ τμῆμα, μικρὸν τμῆμα, petit morceau. § —, patelette, n. f. ἐπικαλύπτον **τμημάτιον**, κοινῶς ἡ **πατελέττα**· π. χ. τὰ ἐξ ἐρέας κτλ. **τμημάτια** τὰ καλύπτοντα τὰ θυλάκια τοῦ χιτωνίου τῶν ἀξιωματικῶν.

τμῆσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ τέμνειν, action de couper, coupure, n. f. κοινῶς τὸ κόψιμον, κατάτμησις, découpure, n. f. ἡ ἀποκοπή, coupage, n. m. (ἀποκόπτω)· ἡ ἀπότμησις, recoupement, n. m. § — [ταχτ.], action de rompre, rupture, n. f. βλ. **τέμνω** (rompre). § — [γραμμ.] tmèse, n. f. γραμματικὸν σχῆμα συνιστάμενον **εἰς τὸ τέμνειν** λέξιν τινὰ εἰς δύο.

τμητέος, α, ον (ῥημ. ἐπίθ. τοῦ τέμνω), ὅστις δέον νὰ τμηθῇ, κοπῇ, qui doit être coupé (taillé) etc.

τμητήριον, ου, τὸ (ἐκ τοῦ τέμνω), couperet, n. m. ἢ κοπίς, ὁ κόπτης ἢ κοπεύς· τμητικὸν ἐργαλεῖον τῶν ξυλουργῶν καὶ τῶν τοιούτων.

τμητικός, ή, ὸν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), κατάλληλος εἰς τὸ τέμνειν, propre à couper; κοπτικός, tranchant, e, adj. (ἐν)τομικός, incisif, ive, adj.

τμητός, ή, ὸν (τέμνω), τετμημένος, κομμένος, coupé, ée; taillé, ée, etc.

τὸ [ἄρθρ.] οὐδ. τοῦ ὁ, le; ‖ τὸ καὶ τό, ceci et cela.

τὸ καὶ **τὸ** ἀντὶ δεικτικῆς ἀντωνυμίας, **αὐτὸ** κι' **αὐτό**· «μοῦ εἶπε τὸ καὶ τὸ νὰ κάμῃς»· βλ. καὶ τος.

τοβούρα [διάλ. Ἠπείρου], ἡ πρωϊνὴ καὶ ψύχουσα αὔρα.

τόδε [ἀντων.], βλ. **ὅδε**.

τόϊ, τὸ [δημ.], τὸ πτηνὸν **ὠτίς**, **outarde**, n. f. μεγάλη ἀγριόκοττα. § [μεταφ.] [ἄνθρωπος] βλάξ, **εὐήθης**, [homme] niais; **ἀνόητος**, sot, sotte, adj. εὐήθης, ζῶον, bête, n. f. ou bêta, ἰδίως παῖς εὐήθης.

τοιόσδε, τοιάδε, τοιόδε, ὑπεμφαίνει τὴν ἔννοιαν τοῦ μέγας, ἔξοχος· συνήθως = τοιοῦτος, αὐτή, οὗτον.

τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτο, τοῖος, τοιόσδε = τοιαύτης κατασκευῆς, κοινῶς **τέτοιος**, tel, telle; ὅμοιος (πρός), pareil, pareille; **κατὰ** τοιοῦτον τρόπον, de telle façon, de telle sorte; ‖ τοιοῦτος ἄνθρωπος, un tel homme; ‖ ὁποῖος ὁ πατήρ, τοιοῦτος καὶ ὁ υἱός, tel père tel fils; ‖ τοιαῦτα παραδείγματα, de pareils exemples; ‖ εἰς τοιοῦτον τρόπον (βαθμὸν) ὥστε, de telle sorte (à tel point) que; ‖ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει, en pareille occasion; dans une telle circonstance; ‖ τοιοῦτος εἶμαι, voilà comme je suis [fait]; ‖ [ἀπολ.] οἱ τοιοῦτοι, ces gens; les gens de cette espèce; ‖ τὰ τοιαῦτα, ces choses; de telles choses; des choses pareilles; ‖ **εἶπε** τοιαῦτα τινά, voici ce qu'il a dit à peu près; ‖ καὶ ἄλλα τοιαῦτα, et autres choses pareilles.

τοιουτοτρόπως [ἐπίρ.], παρομοίως, τοιαύτης λογῆς, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, de telle manière; κατὰ τοιοῦτον εἶδος, (τρόπον), de telle sorte; de la sorte; κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, de cette manière; οὕτω, ainsi; ‖ — ὥστε, de telle manière (sorte) que; ‖ — ἐννοεῖς νὰ μὲ ὑποστηρίξῃς; est-ce ainsi que vous entendez me soutenir?

τοιχαρχία, ας, ἡ [ναυτ.], bordée (n. f.) [de l'équipage], τὸ μέρος τοῦ πληρώματος οὗτινος οἱ ἄνδρες **κατακλίνονται** καὶ **συσσιτοῦσι** πρὸς τὸν αὐτὸν τοῖχον (bord) καὶ **ἐκτελοῦσιν** ὁμοῦ τὴν φυλακὴν (quart). Τὸ πλήρωμα διαιρεῖται εἰς δύο τοιχαρχίας αἵτινες **εἰσὶν** ἡ **δεξιότοιχος** (bordée de tribord) καὶ ἡ **ἀριστερότοιχος** (bordée de bâbord), οἱ δὲ ἀποτελοῦντες τὴν τοιχαρχίαν ἄνδρες καλοῦνται **δεξιότοιχοι** (tribordais) καὶ **ἀριστερότοιχοι** (bâbordais).

τοίχαρχος, ου, ὁ [ναυτ.], maître (n. m.)

de bordée, ὑπαξιωματικὸς ἀρχηγὸς τοιχαρχίας.

τοιχίζω, μέλ. ίσω [ναυτ.] (ἐπὶ πλοίου) κλίνω εἰς μίαν πλευράν, donner de la bande, κοινῶς γέρνω, συνώνυμον τοῦ πλαγιάζω, incliner ; ὅπερ ἐκ καταιγίδος ὀρτσάρει (ἰταλ.) βλ. καὶ διατοιχίζω. § τοιχίζω, βλ. **τοιχογυρίζω.**

τοιχίον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ τοῖχος, μικρὸς τοῖχος, petit mur. § — [οἰκοδ.] piédroit, n. m. τὸ μέρος τοῦ τοίχου ὅπερ περιορίζει τὸ **χάσμα** (baie) θύρας, παραθύρου ἢ οἱουδήποτε κατακορύφου ἀνοίγματος εἴς τι κτίριον, χωρὶς τὸ εἰρημένον χάσμα νὰ περιορίζηται ὑπὸ **ὀρθοστατῶν** (pieds-droits). § — [ὁπλουρ.] rempart, n. m. ἐξωτερικὴ ὄψις τῆς **θήκης τοῦ οὐραίου** (boîte de culasse) ; βλ. ἐπίσης τὸ **τοιχίον** εἰς **περίστροφον** (revolver).

τοίχισις, εως, ἡ· **περιτοίχισις,** περίβολος οἰκίας, κοινῶς μάνδρα, μανδρότοιχος, enclos d'un mur, ὁ τοῖχος, le mur, ou action de murer ; murage, n. m. βλ. καὶ **τοιχογύρισμα.**

τοιχίσκος, ου, ὁ [οἰκοδ.] βλ. **παρασταθμίς,** dosseret, n. m.

τοιχόβαθρον, ου, τὸ [οἰκοδ.], empattement, n. m. βάσις ἐκ τοιχοποιΐας· τοιχοποιΐα χρησιμεύουσα ὡς βάσις εἰς τοῖχον ὀχυρώματος· βλ. καὶ **ἀνάλημμα** (substruction).

τοιχογράφημα, ατος, τό· τὸ εἰς τοὺς τοίχους ζωγράφημα, peinture murale ; [ἐν.] ἡ τοιχογραφία, fresque, n. f.

τοιχογραφία, ας, ἡ· τὸ γράφειν ἢ ζωγραφίζειν εἰς τὸν τοῖχον, peinture murale ; [ἐν.] peinture à fresque ou fresque, n. f. καὶ παλαιότερον fraisque ; ζωγραφίαι καὶ κοσμήματα ἐκτελούμεναι ἐπὶ τῶν τοίχων διὰ χρωμάτων ὑποβληθέντων εἰς τὴν **ἐνέργειαν τοῦ πυρὸς** (couleurs éprouvées au feu), καὶ **ἀναλελυμένων ἐν τῷ ὕδατι** (délayées à l'eau), ἅτινα ἐπιθέτουσιν ἐπὶ νεωστὶ κατασκευασθέντος ἐπὶ τοίχου **ἀμμοκονιάματος** (enduit de mortier frais, ἐξ οὗ fraisque, fait de chaux et de sable) ; τὰ χρώματα διεισδύουσιν εἰς τὸ νωπὸν ἀμμοκονίαμα καὶ διατηροῦνται πλειότερον· τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ζωγραφικῆς ἀπαιτεῖ ἔμπειρον τεχνίτην, καθότι ἡ **ἐπεργασία** (retouche) εἶνε σχεδὸν ἀδύνατος. § —, quadrature (προφ. koua-), n. f. ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ quadratura. **Τοιχογραφία,** l'art de peindre à fresque, βλ. ἀνωτέρω, fresque. § —, αἱ εἰς τοὺς τοίχους τῶν οἰκοδομῶν ζωγραφίαι, ἡ ζωγραφικὴ τῶν οἰκοδομῶν=**κοσμηματογραφία.**

τοιχογράφος, ος, ον· ὁ ζωγραφίζων εἰς τοὺς τοίχους, peintre àfresqu e; βλ. **τοιχογραφία.** § —, quadratoriste (προφ. koua-) n. m. καλεῖται ὁ εἰς τὴν **τοιχογραφίαν** (quadrature) καταγινόμενος ζωγράφος· ὁ ζωγραφίζων τοὺς τοίχους, peintre de murailles ; peintre décorateur ; peintre en bâtiment = κοσμηματογράφος.

τοιχογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· ζωγραφίζω τοὺς τοίχους = κοσμηματογραφῶ, décorer [des murailles] ; peindre à fresque ; βλ. **τοιχογραφία.**

τοιχογυρίζω, μέλ. ίσω· περιβάλλω διὰ τοίχων, entourer de murs ; περικλείω, περιχυκλῶ, clore ; περιφράσσω, enclore ; (περι) τοιχίζω, murer.

τοιχογύρισμα, ατος, τό· περιτοίχισμα, ἡ πρᾶξις τοῦ τοιχογυρίζειν, action de murer ; ἡ τοίχισις, murage, n. m. § —, ὁ τοῖχος τοῦ περιφράγματος, περίβολος, [mur de] clôture; περιτοίχισμα, περίβολος, enclos, n. m.

τοιχοδόκος, ου, ἡ· poutre en décharge ; βλ. δοκός.

τοιχοδομή, ῆς, ἡ καὶ

τοιχοδόμησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ τοιχοδομεῖν, ἡ ἐργασία τοῦ οἰκοδόμου, ἡ δόμησις, maçonnage, n. m. ἡ οἰκοδομή, bâtisse, n. f.

τοιχοδομία, ας, ἡ· τὸ ἀνεγείρειν τοῖχον, maçonnerie, n. f. βλ. **τοιχοποιΐα**· ‖ **τοιχοδομία ἐκ λογάδων λίθων** (moellons), limosinage ou limousinage ; βλ. **τοιχοποιΐα.** § — [ἀρχιτ.] **πολύγωνος** (ἢ πολυγώνιος) **τοιχοδομία,** maçonnerie polygonale ἢ ἁπλῶς héllénique, n. m. ἤτοι τοῖχος διὰ πολυγωνίων λίθων· κατὰ τοῦτο καὶ **πολύγωνος** (ἢ **πολυγώνιος**) **ὁδοστρωσία** πρὸς διάκρισιν τῆς **συννόμου ὁδοστρωσίας** (τῆς διὰ τετραγώνων λίθων ὁδοστρωσίας), κοινῶς μὲ λίθους γωνιακούς· βλ. **διάταξις.** § — [ἀρχιτ.] κυκλώπειος ἢ πελασγικὴ **τοιχοδομία,** maçonnerie ou construction cyclopéenne ou pélasgique, εἶνε ἡ δι' ὀγκολίθων ἀκανονίστων, κατειργασμένων μόνον ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς ὄψεως· βλ. **διάταξις** (appareil).

τοιχοδόμος, ου, ὁ· βλ. **οἰκοδόμος,** κοινῶς **κτίστης,** maçon, n. m. **τοιχοδόμος,** ὁ· **κτίστης,** ὁ· limosin ou limousin, n. m. ἐργάτης κατασκευάζων τὴν διὰ **λογάδων λίθων** (moellons) τοιχοδομίαν.

τοιχοδομῶ (έω), μέλ. ήσω, maçonner, συνώνυμον τοῦ bâtir un mur ; βλ. **κτίζω.**

τοιχοκόλλημα, ατος, τό· affiche, n. f. ou placard, n. m. πᾶν τὸ τοιχοκολλώμενον καὶ γεγραμμένον διὰ χειρὸς ἢ τετυπωμένον· βλ. καὶ **πίνακες.**

τοιχοκόλλησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ τοιχοκολλᾶν, action d'afficher ; affichage, n. m. ‖ ἡ τοιχοκόλλησις τῶν διαταγῶν, affichage des ordres.

τοιχοκολλῶ (άω), μέλ. ήσω, ἀναγγέλλω διὰ τοιχοκολλήματος, afficher ; τοιχοκολλῶ [ἀστυνομικὴν διάταξιν, κτλ.], placarder [une ordonnance de police, etc.] ‖ αἱ τοιχοκολλημέναι προκηρύξεις, les affiches.

τοιχόκρανον, ου, τὸ [οἰκοδ.], tête de mur, καλεῖται πᾶσα κορυφὴ τοίχου.

τοιχοποιΐα, ας, ἡ· γενικῶς ἡ ἀνέγερσις τοίχου, ἡ τοιχοδόμησις, maçonnage, n. m. § —, τὸ ἀνεγείρειν τοῖχον, τὸ κτίζειν, maçonnerie ou construction, δομὴ διὰ λίθων, κτλ. **λιθοδομή, λιθοδόμησις, τοιχοδομία**· ‖ **λιθοδομὴ μὲ ἀκανονίστους ἁρμούς,** maçonnage à joints irréguliers ou incertains ; βλ. εἰς διάταξις

ἔμπλεκτος· ‖ χαλικοδομία, maçonnage de blocage ἡ ἐκ μικροτέρων λίθων (χαλίκων, mœllonaille) ἐμβαπτιζομένων ἐντὸς τοῦ κονιάματος τοιχοποιΐα· ‖ πλινθοδομία, ἡ· πλινθοδομή, ἡ· maçonnerie de brique ou construction en brique; τοιχοποιΐα ἐκ πλίνθων ὀπτῶν ἢ μή· ὅταν ἦνε ἐξ ὀπτῶν πλίνθων καλεῖται καὶ ὀπτοπλινθοδομή· ‖ ἡ ἐκ κατωρύχων λιθοδομή, maçonnerie de libage; ‖ ἡ δι' ἀνεργάστων λογάδων λίθων τοιχοποιΐα, maçonnerie de moellons bruts ou limousinage, ἤτοι ἡ δι' ἀργῶν λίθων δομή, ἥτις εἶνε ἡ συνήθης παρ' ἡμῖν ἐκτελουμένη τοιχοποιΐα· ‖ οἰκοδομὴ ἐκ κανονικῶν ἢ ἐκ σμιλευτῶν λίθων, maçonnerie de moellon parementés ou smillés; ‖ συνηρμοσμένη τοιχοποιΐα, maçonnerie en liaison, καλεῖται ἡ διὰ λελαξευμένων λίθων τοιχοποιΐα, ἀποτελουμένη εἴτε διὰ συννόμων λίθων (carreaux), εἴτε διὰ συννόμων καὶ ἐγκαρσίων (boutisses) ἢ διατόνων (parpaings)· βλ. καὶ διάταξις (appareil); ‖ ἡ διὰ ξεστῶν λογάδων (ἢ μικρῶν) λίθων λιθοδομή, maçonnerie en (ou de) moellons piqués, ἤτοι ἡ τοιχοποιΐα ἧς ξέονται ὀλίγον οἱ ἐν τῷ προσώπῳ (parement) τοῦ τοίχου (προόψει) τιθέμενοι λίθοι καὶ δὲν ἐπενδύεται αὕτη διὰ κονιάματος, ἀλλὰ φράσσονται καλῶς οἱ ἁρμοὶ τῶν λίθων δι' ὑδραυλικῆς ἀσβέστου, ὅπως γίνεται τοῦτο ἰδίως εἰς τοὺς τοίχους τῶν ἐξοχικῶν οἰκιῶν, εἰς γεφύρας, κτλ. ‖ λιθοδομία, ἡ· λιθοδομή, ἡ· λιθοδόμημα, τό· maçonnerie en pierres; ‖ ξηρολιθοδομή, ἡ· maçonnerie en pierres sèches, κοινῶς ἡ ξηρολιθιά· βλ. λέξιν· ‖ δικτυόθετον, τό· maçonnerie ou construction réticulée; τοιχοποιΐα ἐκ μικρῶν τετραγώνων πλίνθων (carreaux) τεθειμένων διαγωνίως· βλ. διάταξις (appareil réticulé)· ‖ πολυγώνιος τοιχοδομία, maçonnerie polygonale ou hellénique; τοῖχος διὰ πολυγωνίων λίθων· βλ. τοιχοδομία (hellénique) καὶ ἐν γένει διάταξις (appareil).

τοιχορρήκτης, ου, ὁ· passe-mur, n. m. παλαιὸν πυροβόλον κληθὲν κατόπιν coulevrine; βλ. πύροφις.

τοῖχος, ου, ὁ· ὁ τοῖχος τῆς οἰκίας καὶ τῆς αὐλῆς, κοινῶς ντουβάρι, mur, n. m. (ἐν τῇ οἰκοδομικῇ γίνεται ἐνίοτε χρῆσις τῆς λέξεως muraille ἀντὶ mur). Καλεῖται οὕτω δομὴ κατασκευαζομένη ἐκ λίθων λαξευτῶν (pierres de taille) ἢ λογάδων (moellons), ὀπτοπλίνθων (briques) ἢ ἀνόπτων τοιούτων, συνδεομένων διὰ κονιάματος τινός, χρησιμεύουσα ὡς περίφραγμα, δι' ἀνέγερσιν οἰκιῶν, κτλ. ‖ κύριος τοῖχος, mur principal; maîtresse muraille; ‖ οἱ τοῖχοι ἔχουν αὐτιὰ [παροιμ.], les murs ont des oreilles; ‖ τοῖχος στηθαῖος, mur à hauteur d'appui, ὧν εἰς τὸ ὕψος στήθους καὶ χαμηλότερος τούτου, ὡς τὸ στηθαῖον· βλ. λέξιν.

Διὰ τὰς ἐν πολέμῳ ἀνάγκας οἱ τοῖχοι ἀποτελοῦσιν ἐμπόδιον (obstacle), χρησιμεύουσιν ἐπίσης ὡς ἀρκετὰ καλὸν κάλυμμα (couvert) κατὰ τῶν βολίδων, ἀλλ' εἶνε ἀνεπαρκεῖς καὶ μάλιστα ἐπικίνδυνοι κατὰ τοῦ πυροβολικοῦ, διότι εἰς τὰ ἐκ τῶν ὀβίδων θραύσματα προστίθενται τὰ θραύσματα τοῦ τοίχου.

Ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι, κατὰ τὴν βολὴν τοῦ πυροβολικοῦ, οἱ ἀμυνόμενοι δέον νὰ εὑρίσκωνται ἀρκετὰ μακρὰν ὄπισθεν τῶν τοίχων, καὶ νὰ μὴ καταλαμβάνωσι τὴν διὰ τὴν μάχην θέσιν αὐτῶν εἰς τοὺς τοίχους, εἰμὴ ὁπόταν οἱ ἀκροβολισταὶ τοῦ πολεμίου φθάσωσιν εἰς καλὴν βολὴν ἀπὸ τοῦ τοίχου, διότι τότε τὸ πυροβολικὸν τῆς ἐπιθέσεως θὰ παύσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ βάλλῃ, ἐπὶ τῷ φόβῳ τοῦ ὅτι δύναται νὰ βλάψῃ τὰ φίλια στρατεύματα. Ἐὰν ὑπάρχῃ καὶ 2ος τοῖχος ὀλίγον ὄπισθεν τοῦ πρώτου, οὗτος θ' ἀποτελέσῃ ἀρκετὰ ἀσφαλὲς σκέπαστρον, διότι τῶν ὀβίδων διαρρηγνυομένων κατὰ τὴν συνάντησιν τοῦ πρώτου, ἕπεται ὅτι ὁ δεύτερος δέον ν' ἀνθέξῃ μόνον εἰς τὰ θραύσματα.

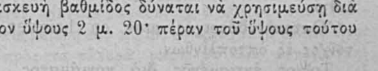
Ἡ ἀμυντικὴ ὀργάνωσις (organisation défensive) τοίχου τινὸς ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ὕψους καὶ τοῦ πάχους αὐτοῦ, δύνανται δὲ νὰ βάλλωσιν εἴτε ἄνωθεν τοῦ τοίχου, εἴτε διὰ μέσου τούτου ἀνοίγοντες τυφεκήθρας (créneaux).

Αἱ τυφεκῆθραι καλύπτουσι μὲν κάλλιον τοὺς ἀμυνομένους, ἀλλὰ παρέχουσι περιωρισμένην περιοχὴν βολῆς (champ de tir).

Ἐὰν ὁ τοῖχος ἔχῃ ὕψος μικρότερον ἀπὸ 1μ, 30, ὀρύσσουσιν ὄπισθεν αὐτοῦ μικρὸν τινα χάνδακα. Ἐὰν ἔχῃ ὕψος 1 μ, 30, τὸν χρησιμοποιοῦσιν ὅπως εὑρίσκεται δι' ὀρθίως πυροβολοῦντας ἄνδρας, ἐὰν δὲ ἔχωσι καιρὸν ἀντικαθιστῶσι τὸν θριγκὸν αὐτοῦ (chaperon, τὸ σαμάρι) διὰ κυφῶν (bonnettes) ἢ τυφεκηθρῶν (créneux) ἐκ χορτοπλίνθων (en gazons) ἢ ἐκ γαιοσάκκων (sacs à terre).

Δύνανται ἐπίσης νὰ ἐπαυξήσωσι τὴν ἀμυντικὴν ἀξίαν τοῦ ἐμποδίου καὶ νὰ ἐμποδίσωσι τὸν ἐχθρὸν ἀπὸ τοῦ νὰ χρησιμοποιήσῃ τοῖχον περιελθόντα εἰς τὴν κατοχήν του, ἀνορύσσοντες ἔμπροσθεν τῆς βάσεως τούτου μικρὰν αὔλακα.

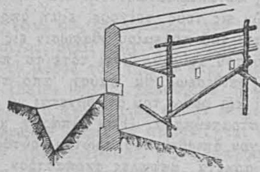
Εἰς τοὺς τοίχους τοὺς ἔχοντας ὕψος μεταξὺ 1 μ, 30 καὶ 1 μ, 80 κατασκευάζουσιν ἐσωτερικῶς βαθμίδα τινὰ (banquette) ἢ διανοίγουσιν ἀσκεπεῖς ἄνωθεν τυφεκήθρας (créneaux à ciel ouvert). Ἡ βαθμὶς κατασκευάζεται διὰ παντὸς προχείρου μέσου, ἤτοι θράνων, σανίδων τιθεμένων ἐπὶ καθισμάτων, κιβωτίων κτλ. ἢ τέλος δι' ἀνυψώσεως τοῦ ἐδάφους διὰ γαιῶν. Ἡ κατασκευὴ βαθμίδος δύναται νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τοῖχον ὕψους 2 μ. 20· πέραν τοῦ ὕψους τούτου

εἶνε προτιμότερον νὰ διατρυπήσωσι τυφεκήθρας εἰς κατάλληλον ὕψος ἢ καὶ ν' ἀνορύξωσι πρὸς τὰ

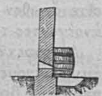
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἔμπροσθεν τάφρον, ὅταν δὲ ἔχωσιν ἀνάγκην νὰ θέσωσι δύο γραμμὰς πυρῶν, ἐξ ὧν ἡ κάτωθεν νὰ ᾖ δι᾽ ἄνδρας πρυνηδόν, γονυπετῶς ἢ ὀρθίως πυροβολοῦντας, τότε διοργανίζουσι τὸν τοῖχον ὡς ἐν τοῖς ἑπομένοις σχήμασι.

Ἐν τῇ οἰκοδομικῇ διακρίνονται διαφόρων εἰδῶν τοῖχοι.

Τοῖχος ἐξεσμένος, mur blanchi, καλεῖται οὕτως ὁ ἐξεσμένος δι᾽ ἐργαλείων τοῖχος, ἐὰν σύγκειται ἀπὸ λαξευτοὺς λίθους.

Τοῖχος λευκανθείς, mur blanchi, καλεῖται ὁ νεωστὶ ἀσβεστωθείς, ἐὰν ἀποτελῆται ἐκ κοινῆς ἐπηλειμμένης τοιχοποιΐας.

Ἀνέργαστος τοῖχος ἢ γυμνός, mur brut ou nu, ἡ ἀνέργαστος ἐπιφάνεια αὐτοῦ, ἤτοι ἡ ὄψις τοῦ τοίχου ὅπως εὑρίσκεται πρὶν ἢ ἐπαλειφθῇ διὰ τοῦ πεταχτοῦ (crépi)· ἐπίσης καλεῖται οὕτως ὁ μὴ ἡρμολογημένος (ni-jointoyé) τοῖχος.

Ἡρμολογημένος τοῖχος, mur jointoyé, καλεῖται ὁ ἄνευ πεταχτοῦ καὶ κονιάματος (βλ. **τοιχοποιΐα**, maçonnerie en moellons piqués), ὅπως τοῦτο γίνεται εἰς τὰς ἐξοχικὰς οἰκίας.

Τοῖχος μετὰ πεταχτοῦ, mur crépi, καλεῖται ὁ τοῖχος οὗτινος οἱ λίθοι ἐκαλύφθησαν διὰ πεταχτοῦ (crépi).

Τοῖχος μετὰ διατόνων, mur de parpaing, ἤτοι μετὰ λελαξευμένων λίθων κατεχόντων ὅλον τὸ πάχος τοῦ τοίχου.

Τοῖχος ἐπηλειμμένος, mur enduit ou mur ravalé, ἤτοι τοῖχος ὅστις ἐκαλύφθη πρῶτον διὰ πεταχτοῦ (crépi) ἐφ᾽ οὗ ἐπετέθη ἐπάλειμμά τι.

Τοῖχος διὰ ξηρολίθων, ξηρότοιχος καὶ **ξηροτρόχαλος, ἡ ἐρμακιά**, mur de (en) pierres sèches (βλ. λέξιν) ἤτοι τοῖχος ἄνευ κονιάματος τινὸς πρὸς σύνδεσμον τῶν λίθων, κοινῶς **ξηρολιθιά**.

Ὀπτοπλινθότοιχος, mur en briques, ἤτοι τοῖχος ἐξ ὀπτοπλίνθων.

Τοῖχος ἐκτισμένος διὰ κονιάματος, mur hourdé, ἤτοι τοῖχος οὗτινος οἱ λίθοι συνεδέθησαν διὰ κονιάματος.

Ἀναλόγως τῆς θέσεως, τῆς χρήσεως καὶ τοῦ σχήματος οἱ τοῖχοι λαμβάνουσι τὰς ἑξῆς ὀνομασίας:

Ἀντίτοιχος, ἔρεισμα (τοίχου), contre-mur ἤτοι τοῖχος ἐπακουμβῶν ἐπὶ ἑτέρου πρὸς ὑποστήριξιν τούτου.

Ἐξωτερικὸς τοῖχος, gros mur, καλοῦνται οὕτως οἱ σχηματίζοντες τὴν οἰκοδομὴν ἐξωτερικοὶ τοῖχοι ἐφ᾽ ὧν στηρίζεται ἡ στέγη· βλ. διάφραγμα, cloison.

Τοῖχος κυκλοτερής, mur circulaire, οὗτινος τὸ ἐπίπεδον εἶνε κυκλικόν.

Τοῖχος καμπύλος, mur courbe, οὗτινος τὸ ἐπίπεδον εἶνε καμπύλον, ὅπως εἰς τοὺς σφαιρικοὺς θόλους, εἰς τὰ πτερώματα γεφύρας (ailes de pont) κτλ.

Mur d'allège; βλ. ἡμιστηθαῖον (allège).

Τοῖχος σκεπανός, ἢ **τοῖχος προφυλακτήριος**, mur d'abri, ἤτοι τοῖχος προφυλάσσων ἀπὸ τὸν ἄνεμον ἢ ἀνεγειρόμενος ἐπὶ χηλῶν ἢ προχωμάτων, ὅπως παρεμποδίσῃ τὰ κύματα ἀπὸ τοῦ νὰ ὑπερπηδήσωσι τὴν χηλὴν ἢ τὸ πρόχωμα· ὁ τοῖχος οὗτος εἶνε συνήθως ὑψηλὸς καὶ στερεός.

Τοῖχος ἐκ κανονικῶν δόμων, mur d'appareil réglé; βλ. δόμος (assise).

Τοῖχος στηρίξεως ἢ **θωρακίου**, mur d'appui ou de parapet, καλεῖται ὁ ἔχων ὕψος 1 μέτρου ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους ἐπὶ τῶν πλευρῶν γεφύρας, προκυμαίας, δώματος (terrasse), αὐλῆς, κήπου, κτλ.

Τοῖχος ἐρεισματικός, mur de dossier, ὑψούμενος ἄνωθεν τῆς στέγης· βλ. ἔρεισμα (dossier).

Ἐσωτερικὸς τοῖχος δεξαμενῆς, mur de douve, στηριζόμενος δι᾽ ἐρεισμάτων (contre-murs).

Περίβολος, mur de clôture, τοῖχος περιφράσσων ἰδιοκτησίαν τινά.

Τοῖχος κυρίας προόψεως, mur de façade.

Τοῖχος προόψεως, mur de face, ὁ ἐξωτερικὸς τοῖχος κτιρίου τινὸς εἴτε ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, εἴτε ἐπὶ τῆς αὐλῆς ἢ πρὸς τὸ μέρος τοῦ κήπου.

Μύχιος τοῖχος [ὀχυρ.], mur de fond, ὁ εἰς τὸ βάθος τῆς στοᾶς τοῦ κρημνοῦ εὑρισκόμενος τοῖχος.

Θεμέλιος τοῖχος, mur de fondation, ὁ κάτωθεν τοῦ ἰσογαίου τοῖχος.

Ἀποφρακτικὸς (προκαλυπτήριος) **τοῖχος** [ὀχυρ.], mur de masque, εἶνε τοῖχος χρησιμεύων ἵν᾽ ἀποφράξῃ ἢ καλύψῃ τι ἀπὸ τὰ βλέμματα.

Τοῖχος ἀετωματικός, mur de pignon, καλεῖται ἐκεῖνος ὅστις εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτοῦ ἔχει τριγωνικὸν σχῆμα καὶ δέχεται τὸ ἄκρον τῆς στέγης.

Μεσότοιχος, ὁ· **μεσότοιχον**, τό· mur de refend, λέγεται ἐσωτερικὸς τοῖχος οἰκίας χωρίζων δύο διαμερίσματα καὶ οὗ τὸ πάχος ἐπιτρέπει νὰ τεθῶσι σωλῆνες καπνοδόχου (βλ. διάφραγμα, cloison).

Τὸ στηθαῖον, κοινῶς τὸ κουρτέλο, mur de soubassement, εἶνε τοῖχος σχηματίζων τὸ ἔρεισμα τοῦ παραθύρου, ἔχων τὸ αὐτὸ πάχος μὲ τὸν κυρίως τοῖχον.

Κλιμακοφόρος τοῖχος, mur d'échiffre; βλ. ὑποκλιμακίς (échiffre).

Κοινὸς τοῖχος, mur d'octroi, ἡ καλουμένη μάνδρα, ἤτοι ἁπλοῦς τις τοῖχος χρησιμεύων ὡς φραγμὸς ἢ ἐμπόδιον.

Τοῖχος ὑποστηρίξεως (γαιῶν), mur de soutènement ou mur de terrasse; οἱ ὑποστηρί-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ζοντες γαίας τοῖχοι ἔχουσι πάχος ἀνάλογον τοῦ ὕψους των μετὰ **κλίσεως** πρὸς τὰ ἔξω (avec fruit au dehors) ἢ καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν **παρειῶν** (faces) τοῦ τοίχου (βλ. τοῖχος **συνηγμένος**, mur en fruit), καὶ ἐνίοτε μετ' ἐξωτερικῶν ἢ ἐσωτερικῶν **ἀντερεισμάτων** (contre-forts) ἢ μετ' **ὀπισθοχωρήσεων** (recoupements) πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τοῦ τοίχου, ἀποτελουσῶν ἀντεστραμμένην κλίμακα.

Διὰ τὴν ἐκροὴν τῶν ὑδάτων τῶν προερχομένων ἐκ τῆς ἀποστραγγίσεως τῶν γαιῶν ἀφίνουσιν ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα **ἀποστάκτας** (barbacanes).

Τοῖχος **κάθετος**, mur droit, καλεῖται ὁ ἔχων τὰς δύο αὐτοῦ ἐπιφανείας κατακορύφους καὶ παραλλήλους μεταξύ των.

Τοῖχος **ἀνακουφιστικός**, mur en décharge, καλεῖται ὁ τοῖχος εἰς ὃν σχηματίζουσιν ἐν αὐτῇ τῇ τοιχοποιΐᾳ ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα θολίσκους (βλ. ἀψὶς ἀνακουφιστική, arc en décharge).

Mur en aile ou aile de pont ; βλ. **πτέρωμα**.

Mur en aile, καλεῖται γενικῶς **πτερυγοειδὴς τοῖχος**, εἶνε δὲ τοῖχος προέχων.

Mur en élévation, καλοῦνται οἱ ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους τῶν ὑπογείων τοῖχοι.

Τοῖχος **μετέωρος**, mur en l'air, καλεῖται ὁ μὴ ἔχων θεμέλια, ἀλλ' ὑψούμενος ἄνωθεν ἀψῖδος ἢ ἐπακουμβῶν ἐπὶ ὁριζοντίου δοκοῦ.

'Ακρότοιχος, ὁ, **ἀκρογεφύρωμα**, τό, mur en retour ἢ τοῖχος ἀντεπιστροφῆς. Καλοῦνται οὕτω τοῖχοι παράλληλοι πρὸς τὰς κεφαλὰς τῶν γεφυρῶν· οὗτοι ἔχουσι τὴν ἄνω αὐτῶν ἐπιφάνειαν εἰς τὸ ὕψος (au niveau) τοῦ καταστρώματος τῆς ὁδοῦ καὶ εἶνε τοῖχοι ὑποστηρίξεως.

Τοῖχος **ἐπενδύσεως**, mur en revêtement, ἤτοι ξηρότοιχος ἢ λίθοι συνδεόμενοι μετὰ κονιάματος τιθέμενοι ὡς ἐπενδύσεις εἰς διάφορα ἔργα πρὸς ὑποστήριξιν κεκλιμένων γαιῶν.

'Επισκευαζόμενος τοῖχος, mur en reprise, ἤτοι τοῖχος ἐπισκευαζόμενος οὗτινος τὸ ἄνω μέρος ὑποστηρίζεται δι' ἀντερεισμάτων (étais).

Τοῖχος **ἐπισκευαζόμενος τμηματικῶς**, mur en reprise par épaulée, ἤτοι ἐπισκευὴ τοίχου κατὰ τμήματα, ὅπερ πράττουσι διὰ ν' ἀποφύγωσι τὴν τοποθέτησιν ἀντερεισμάτων (étais), χωρὶς νὰ διατρέχωσι κινδύνους καταπτώσεων, ὅπερ δύναται νὰ συμβῇ ὅταν αἱ **ἐπισκευαὶ** (reprises) κατέχωσι συγχρόνως μεγάλην ἔκτασιν ἐν τῷ τοίχῳ.

Τοῖχος **συνηγμένος**, mur en fruit ἢ mur en talus, καλεῖται ὁ ἔχων τὴν μίαν αὐτοῦ **ἐπιφάνειαν** (face) κατακόρυφον, τὴν δὲ ἄλλην κεκλιμένην ὡς πρὸς τὴν πρώτην, ἢ ὁ ἔχων τὰς δύο αὐτοῦ ἐπιφανείας κεκλιμένας τὴν μὲν πρὸς τὴν δέ.

Τοῖχος **παράπλευρος**, mur latéral ; καλεῖται οὕτω τοῖχος συνδεόμενος μετὰ τοῦ **τοίχου τῆς προόψεως** (mur de face), ὅστις δύναται νὰ ᾖ καὶ **μεσότοιχος** (mitoyen).

Τοῖχος **συνεχής**, mur orbe ; καλεῖται οὕτως ὁ πλάγιος τοῖχος ὑψηλῆς οἰκίας ἐφ' οὗ δὲν ὑπάρχουσιν ἀνοίγματα.

Mur plein ; βλ. **πλήρης τοῖχος** (plein).

Τοῖχος **ἀνεστημένος**, mur planté (ἐκ τοῦ ἀνίστημι, σημαίνοντος σηκόνω, ἀνεγείρω)· καλεῖται οὕτω τοῖχος ἀνεγερθεὶς ἐπὶ **πασσαλοπήγματος** (pilotage) ἢ ἐπὶ ξυλίνου σανιδώματος.

'Αναλόγως τῆς παλαιότητός των (état de vétusté) οἱ τοῖχοι διαιροῦνται ὡς ἑξῆς.

Τοῖχος **ὑπεσκαμμένος**, mur déchaussé, καλεῖται ὁ φαινόμενος κατεστραμμένος περὶ τὸ ἰσόγαιόν του, ἢ ἐκεῖνος οὗτινος φαίνονται τὰ θεμέλια.

Τοῖχος **ἐφθαρμένος**, mur dégradé, καλεῖται ἐκεῖνος ἐξ οὗ ἔχουσιν ἀποσπασθῇ λίθοι τινές, ἢ ἐκεῖνος οὗτινος ἔχει καταπέσει μέρος ἢ τὸ ὅλον τοῦ ἀμμοκονιάματος.

Τοῖχος **ἐκκλινής**, mur déversé ἢ en surplomb, καλεῖται τοῖχος ὅστις γέρνει, ἤτοι ὁ μὴ κατακόρυφος.

Τοῖχος **διερρωγώς**, mur fendu ἢ corrompu (διαρρήγνυμι, παρακ. διέρρωγα), **βεβλαμμένος** ἢ ἑτοιμόρροπος καλεῖται ὁ παρέχων προφανῆ κίνδυνον καταπτώσεως.

Τοῖχος **ἔχων σχισμάδας**, mur lézardé ou crevassé, ἤτοι σχασίματα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μεγάλα προελθόντα ἐκ τῆς μὴ καλῆς συναρμογῆς τῶν λίθων.

Λεπτὸς τοῖχος, languette, n. f. ἰδίως ἐξ ὀπτοπλίνθων **ἐπειλημμένος διὰ** γύψου (empigonner). 'Επίσης **λεπτὸς τοῖχος** ἀποτελῶν τὰς πλευρὰς σωλῆνος καπνοδόχης.

Τριγωνικὸν μέρος τοίχου=ἀέτωμα, pignon; βλ. **ἀετός**.

Τοῖχος, ὁ· **τεῖχος**, τό [ναυτ.] κοινῶς μπουρδος, muraille (n. f.) d'un navire, τὸ τοίχωμα, τὰ πλάγια, αἱ παρειαὶ ἢ πλευραὶ τοῦ πλοίου. 'Ο τοῖχος πλοίου εἶνε ὅ,τι ἀποτελεῖ τὸ πάχος τῆς πλευρᾶς (ἤτοι νομεῖς, περίβλημα καὶ ἐντερόνεια) ἀπὸ τῆς ἰσάλου ἕως τοῦ περιτοναίου· ὁ **τοῖχος** εἶνε **συνέχεια** τῆς γάστρας ἄνωθεν τῆς ἰσάλου καὶ καλεῖται καὶ muraille des gaillards ou vibord, ἤτοι ἄνω τοῖχος. § **τοῖχος**, paroi, n. f. **τοίχωμα**, τό· **παρειά**, ᾶς, ἡ· ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια ἀγγείου, σωλῆνος κτλ. **πλάγια** τοιχώματα ἢ παρειαί, parois latérales ; ‖ τὸ τοίχωμα τῆς θαλάμης, paroi de la chambre de charge ; ‖ **τοῖχος** ὀβίδος ἢ κοίλου βλήματος, paroi d'un obus ou projectile creux ; ‖ οἱ **τοῖχοι** τῆς χάννης (τοῦ ὅπλου), **πυροβόλου**, parois d'un canon (à fusil), d'une bouche à feu ; ‖ τοῖχοι ηὐλακισμένοι, parois rayées. § ὁ τοῖχος τοῦ κιλλίβαντος, flasque, n. m. ἢ flasque d'affût, ἤτοι τὰ πρὸς τὰ πλευρὰ μέρη ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ στροφάλιγγες τοῦ **πυροβόλου**· ἄλλοτε οἱ **τοῖχοι** κατεσκευάζοντο ἐκ ξύλου, σήμερον δὲ εἰσὶν ἐκ **πεταλείου χαλυβικοῦ** (tôle d'acier) ; ‖ **ἀκτηρίς**, ίδος, ἡ· dessous des flasques ou crosse de l'affût, εἶνε τὸ ἐστρογγυλευμένον ὀπίσθιον μέρος τοῦ σταθμίου τοῦ κιλλίβαντος· βλ. **ἀκτηρὶς** (crosse) ; ‖ queue des flasques ; βλ. **σταθμίον** (queue) ; ‖ τοῖχος ὑφολμίου, flasque d'affût de mortier. § — [ναυτ.] bord, n. m.

(συνώνυμον τῶν λέξεων côté καὶ muraille) ἡ πλευρά, ὁ τοῖχος (τοῦ πλοίου)· || ἡ ὑπήνεμος πλευρά, le bord (ou côté) de sous le vent, ἤτοι ἡ πλευρὰ ἐξ ἧς δὲν πνέει ὁ ἄνεμος· || ἡ προσήνεμος πλευρά, le bord (ou côté) du vent, ἤτοι ἡ πλευρὰ τοῦ πλοίου ἐξ ἧς πνέει ὁ ἄνεμος· βλ. δεξιὸς τοῖχος, δεξιότοιχος, ἀριστερότοιχος· || ἀφωπλισμένος ἢ κενὸς τοῖχος (πλευρά), bord désarmé; || πλήρης τοῖχος, bord armé, ὡπλισμένη πλευρὰ τοῦ πλοίου· || ὡπλισμένος ἐκ τοῦ ἑνὸς τοίχου, armé d'un bord; || ὁπλίζω ἢ πληρόω τὸν τοῖχον τοῦ πλοίου, armer un bord; || ὁπλίζω ἢ πληρόω ἀμφοτέρους τοὺς τοίχους, armer les deux bords; || ἑτερότοιχον γυμνάσιον, exercice d'un seul bord, γυμνάσιον ἐκτελούμενον πρὸς τὴν μίαν πλευρὰν τοῦ πλοίου.

τοίχωμα, ατος, τό· βλ. **τοῖχος**, paroi, n. f. § —, parement, n. m. (πρόσωπον)· || [σιδηροδ.] τοίχωμα χάνδακος, parement de la tranchée; || τὸ **τοίχωμα**, ἢ ὁ **θώραξ** (ἀναλόγως τοῦ πράγματος) τῶν τειχῶν, parement des remparts. § — [πυροβόλου], βλ. **ῥάβδος** (cloison). § [γεωλογ.] τοιχώματα, dykes, n. φλέβες ἡφαιστειογενεῖς. § **τοίχωμα, ατος, τὸ** [ἀρχιτ. ὑδραυλ.], bajoyer, n.m. αἱ ἐκ τοιχοποιΐας πλευραὶ τετραγώνου **ὑδροφραγμοῦ** (écluse) κεκλεισμένου κατὰ τὰ δύο ἄκρα ὑπὸ **καταρρακτῶν θυρῶν** (porte d'écluse) ἢ παχτῶν (vannes). § τὸ **τοίχωμα τῆς** ὁπλῆς [ἱππολ.], muraille, n. f. τὸ ἐξωτερικὸν ὀνυχῶδες περικάλυμμα τῆς ἀνωτέρας ἐπιφανείας τῆς ὁπλῆς ὅπερ παρατηροῦμεν κατὰ τὴν ὀρθοστασίαν τοῦ ἵππου· βλ. **ἵππος** (cheval).

τοιχωρυχία, ας, ἡ· τὸ τοιχωρυχεῖν, τὸ τρυπᾶν τοίχους καὶ κλέπτειν, ὅθεν κλοπὴ διὰ ῥήξεως, vol avec effraction.

τοιχωρύχος, ος, ον· τρυπῶν τὸν τοῖχον λάθρα καὶ ὑπεισερχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν καὶ κλέπτω, qui perce de murs, ὁ κλέπτων διὰ ῥήξεως, voleur avec effraction.

τοιχωρυχέω-ῶ, μέλ. ήσω· εἶμαι τοιχωρύχος, εἶμαι (νυκτο)κλέπτης (ὄχι ληστής), τρυπῶν τοὺς τοίχους τῶν οἰκιῶν λάθρα εἰσέρχομαι καὶ κλέπτων Ἀριστ. πλ. 165, percer les murs; voler avec effraction = κλέπτω διὰ ῥήξεως.

τόκα [ἐπιφ.] tope! = προθύμως· || χάμνω τόκα, toper δίδω τὴν χεῖρα δι' ἀνοικτῆς παλάμης, εἰς ἔνδειξιν συγκατανεύσεως **εἴς** τινα πρότασιν.

τόκα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] ὁ **τοκᾶς**, ἡ **πόρπη** (boucle), ὁ ὄπισθεν τῶν πανταλονίων καὶ γελεκίων τιθέμενος δεσμὸς (πρὸς σύσφιγξιν ἢ χαλάρωσιν)· 2) ἡ σύγκρουσις τῶν ποτηρίων κατὰ τὴν πόσιν «τόκα!» = ἂς τὰ χτυπήσωμεν· ἐκ τῶν tocco, toucher, καὶ ῥῆμα **τοκάρω**.

τοκάριθμοι, οἱ [λογιστ.] nombres, εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν τοκοφόρων τρεχόντων λογαριασμῶν, καλεῖται οὕτω τὸ γινόμενον κεφαλαίου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς τὸ εἰρημένον κεφάλαιον φέρει τόκον. Ὑπάρχει πρὸς τοῦτο βιβλίον κανονίζον τὸ σύνολον τοῦ τόκου ἀναλόγως τοῦ τόσον... τοῖς $^0/_0$, τῶν τοκοφόρων ἡμερῶν καὶ τοῦ κεφαλαίου. Βλ. καὶ **τοκολόγιον**.

τοκᾶς, ὁ [δημ.], boucle, n. f. βλ. **πόρπη**· πληθ. **τοκάδες** [διάλ. Ἠπείρου] τὰ χρησιμοποιούμενα ὡς **θηλεία** τοῦ φορέματος κλπ. ἢ ἀλλαχοῦ **κόπιτσα**.

τοκετός, οῦ, ὁ ἢ **τόκος**, ἡ ἐποχὴ τῆς γεννήσεως, ἡ γέννα, τὸ τίκτειν, accouchement, n.m. τοκετός, ἡ γέννησις, enfantement, n. m. τοκετός, ἡ γέννα, ἡ λοχεία, les couches; || **τοκετὸς** ἢ **τόκος** καλεῖται ἡ ἐκ τοῦ μητρικοῦ ὀργανισμοῦ ἔξοδος τοῦ βιωσίμου ἐμβρύου, μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ, τῇ δράσει τῶν πρὸς τοῦτο ὡρισμένων φυσικῶν δυνάμεων. Εἰσὶ δ' αἱ φυσικαὶ αὗται δυνάμεις, αἵτινες ἐξωθοῦσι τὸ ἐν τῇ μήτρᾳ ἔμβρυον, αἱ συστολαὶ τῆς μήτρας, αἵτινες καλοῦνται **ὠδῖνες**· ταύταις προσέτι ἐπίκουρος ἔρχεται καὶ ἡ ἐπίθλιψις τῶν κοιλιακῶν τοιχωμάτων, ἥτις εἶνε ἀπότοκος τῆς διατάσεως αὐτῶν. Ὁ τοκετὸς λέγεται ἐν τῷ τέρματι, ὅταν εἶνε συμπεπληρωμένοι δέκα μῆνες ἀπὸ τῆς γονιμοποιήσεως τοῦ ὠαρίου, πρόωρος ὅταν ἐπέρχηται πρότερον, ὄψιμος δὲ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει. Ἂν ἡ ἐξώθησις τοῦ προϊόντος τῆς γονιμοποιήσεως ἐπέλθῃ πρὸ τῶν ἓξ μηνῶν συμπεπληρωμένων τότε λέγομεν ὅτι ἐπῆλθεν ἔκτρωσις ἢ ἐξάμβλωσις ἢ νόθος τοκετός· || πρόωρος τοκετός, βλ. **ἔκτρωσις**.

τοκίζω, μέλ. ίσω, χάμνω τὸ χρῆμα προσοδοφόρον, τοποθετῶ (χρήματα, κεφάλαια, πρὸς ἀπολαυὴν τόκου), placer (faire valoir) [son argent; ses capitaux]; δανείζω ἐπὶ τόκῳ, prêter à intérêt

τόκισις, εως, ἡ καὶ

τόκισμα, ατος, τὸ καὶ

τοκισμός, οῦ, ὁ· τὸ τοκίζειν, δανείζειν ἐπὶ τόκῳ, action de prêter à intérêt; τοποθέτησις [χρημάτων], placement [d'argent].

τοκιστής, οῦ, ὁ· δανειστής, ὁ δανείζων [ἐπὶ τόκῳ], prêteur [à intérêt; || χάμνει τὸν τοκιστήν, il fait la petite banque.

τοκογλυφία, ας, ἡ· usure, n. f. καλεῖται ὁ ἐπιβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ ὑπέρογκος τόκος, ἤτοι ἀνώτερος τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου τόκου, intérêt au dessus du taux fixé par la loi (βλ. καὶ **τόκος**)· || μεγάλη τοκογλυφία, grosse usure.

τοκογλυφικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν τοκογλυφίαν, usuraire, adj. || δάνειον τοκογλυφικόν, prêt usuraire.

τοκογλυφικῶς [ἐπίρ.], ἐπὶ τοκογλυφίᾳ, à usure; κατὰ τρόπον τοκογλυφικόν, d'une manière usuraire, usurairement, adv. || δανείζω τοκογλυφικῶς, prêter à la petite semaine.

τοκογλύφος, ος, ον· ὁ ἐπὶ τοκογλυφίᾳ δανείζων, qui prête à usure, usurier, ère, adj. || τραπεζίτης, τοκογλύφος, banquier usurier.

τοκογλυφῶ (έω), μέλ. ήσω· δανείζω τοκογλυφικῶς, prêter à usure; ἀσκῶ τοκογλυφίαν, exercer l'usure.

τοκόγραφον, ου, τό· βλ. **τοκομερίδιον**.

τοκολόγιον, ου, τό· πίναξ (ἢ βιβλίον) προσδιορίζον τὸ ποσὸν τῶν τόκων ἀναλόγως τοῦ τόσον τοῖς $^0/_0$, τῶν τοκοφόρων ἡμερῶν καὶ τοῦ κεφαλαίου, tableau (livre) d'intérêts. Βλ. καὶ **τοκάριθμοι.**

τοκομερίδιον, ου, τό, κοινῶς τὸ κουπόνι, coupon (m.) [d'intérêts], τὸ ἀποσπώμενον ἐκ τῶν ὁμολογιῶν (μετοχῶν) πρὸς πληρωμὴν τοῦ τόκου.

τόκος, ου, ὁ· intérêt, n. m. καλεῖται νόμιμον κέρδος ἀπολαμβανόμενον ἐκ δανειζομένου κεφαλαίου, produit de l'argent prêté; τὸ τόσον τοῖς $^0/_0$, tant pour $^0/_0$, taux, n. m. ἤτοι τόκος τῶν χρημάτων ὡρισμένος· ὁ ὑπέρογκος τόκος καλεῖται **τοκογλυφία**· ‖ δανείζω ἐπὶ τόκῳ, prêter à intérêt; ‖ τόκοι συνηθροισμένοι, intérêts accumulés; ‖ τόκοι ἐτήσιοι, intérêts annuels, à l'année; ‖ τόκοι σύνθετοι, intérêts composés; ‖ τόκοι ὑπερημερίας, intérêts de retard; ‖ τόκοι ἡμερήσιοι, intérêts au jour; ‖ τόκοι ἔννομοι, intérêts permis; ‖ τόκοι ἐπὶ τόκων, intérêts des intérêts; ‖ τόκοι τοκογλυφικοί, intérêts usuraires; ‖ τόκος μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 19 . . . πρὸς 7 $^0/_0$ τὸ ἔτος, intérêt au 31 Décembre 19 . . . à 7 $^0/_0$ l'an; ‖ δάνειον ἐπὶ τόκῳ, prêt à intérêt; ‖ νόμιμος τόκος, intérêt légal; ‖ ἐπὶ τῷ νομίμῳ τόκῳ, au taux légal; ‖ ἐπὶ μεγάλῳ τόκῳ, à gros intérêts. § **τόκος καὶ τύκος** τῶν οἰκοδόμων, βλ. **σφῦρα.** § **τόκος**, βλ. **τοκετός.**

τόκος, ου, ὁ [ξεν. ἐπὶ παιγν.], bouchon, n. m.

τοκοφόρος, ος, ον· ἀποφέρων τόκον, portant intérêts; παραγωγικός, productif, ive, adj.

τοκοχρεωλύσιον, ου, τό· τόκος καὶ χρεωλύσιον intérêt et amortissement.

τόλμη, ης, ἡ· ἀφοβία, κυρίως θάρρος εἰς τὸ νὰ ἐπιχειρήσῃ τις τι, εὐτολμία, hardiesse, n. f. θάρρος, courage, n. m. ἀπόφασις, résolution, n. f. θρασύτης, audace, n. f. [ἐπὶ κακοῦ] θρασύτης, προπέτεια, κοινῶς ἀποκοτιά, témérité, n. f. ἀναίδεια, ἀναισχυντία, effronterie, n. f. ἀναίδεια, θρασύτης, toupet, n. m. ou front, n. m. ‖ δὲν εἶχε τὴν τόλμην νὰ τὸ εἰπῇ, il n'avait pas le courage de le dire; ‖ ἡ τόλμη του μ' ἐκπλήττει, son audace m'étonne; ‖ λαμβάνω τὴν τόλμην νά, je prends la liberté de; ‖ εἶχε τὴν τόλμην νὰ ὑποστηρίξῃ ψεύδη, il a eu le front de soutenir des mensonges. § —, hardiesse, n. f. θάρρος ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῆς τινος ἐπιχειρήσεως.

τόλμημα, ατος, τό· τολμηρὸν ἐπιχείρημα, κινδύνευμα, τολμηρὰ ἢ παράτολμος πρᾶξις, action hardie, ἤτοι πρᾶξις ἐπιχειρουμένη μετὰ τόλμης· ὅθεν τόλμημα, acte ou trait de courage; trait d'audace; coup hardi ἢ coup de main (hardi); [στρατ.] αἰφνιδία καὶ τολμηρὰ προσβολή, coup de tête; [πολιτ. ἐν.] coup d'état=πολιτικὸν πραξικόπημα ‖ τολμηρὰ ἐπιδρομή, raid, n. m. βλ. **ἐπιδρομή.**

τολμηρός, ά, όν· ὁ τολμῶν, πλήρης τόλμης, ὁ ἔχων θάρρος, τόλμην, ὁ παρακινδυνεύων εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του, θρασύς, τολμηρός, hardi, e, adj. ἀποφασιστικός, résolu, e, adj. θαρραλέος, courageux, euse, adj. παράτολμος, audacieux, euse, adj. ὁ μετὰ τόλμης ἐπιλαμβανόμενος τινός, μεγαλεπήβολος, ἐπιχειρηματίας, entreprenant, e, adj. ῥιψοκίνδυνος, hasardeux, euse, adj. ou téméraire, adj. ‖ τολμητίας, ῥιψοκίνδυνος, aventureux, euse, adj. ‖ τολμηρὰ πρᾶξις, acte de courage; [καὶ ἄλλ.] acte téméraire; coup hasardeux; ‖ ἄνθρωπος τολμηρός, homme résolu (audacieux); ‖ τολμηρὸς παίκτης, joueur hasardeur; ‖ τολμηρὸς ἔμπορος, négociant entreprenant.

τολμηρῶς [ἐπίρ.], μετὰ τόλμης, avec hardiesse; μετὰ θρασύτητος, avec audace; τολμηρῶς, hardiment, adv. ἀποφασιστικῶς, résolument, adv. θαρραλέως, courageusement, adv. προπετῶς, θρασέως, témérairement, adv.

τολμητής, οῦ, ὁ καὶ

τολμητίας, ου, ὁ· ἄνθρωπος ἀποφασιστικὸς (τολμηρός), homme résolu (hardi, e), παράτολμος, audacieux, euse, adj. ἐπιχειρηματίας, entreprenant, ante, adj. τολμηρὸς, ῥιψοκίνδυνος, aventureux, euse, adj. ou téméraire, adj.

τολμῶ (άω), μέλ. ήσω, ἔχω τὸ θάρρος, τὴν τόλμην νὰ ἐπιχειρήσω τι, avoir le courage; λαμβάνω τὸ θάρρος καὶ ἀποφασίζω νὰ πράξω τι, se permettre; ῥιψοκινδυνεύω, [se] hasarder; risquer; [ἐπὶ κακοῦ] ἔχω τὴν ἀναίδειαν (τὴν θρασύτητα) νά, avoir le front (l'audace; [οἰκ.] le toupet) de; ‖ δὲν τολμῶ νὰ τοῦ τὸ εἰπῶ, je n'ose le lui dire; ‖ τίς τολμᾷ νὰ σᾶς προσβάλῃ, qui oserait vous attaquer? [ἀπολ. ἀπειλ.] δὲν τολμᾶς, vous n'oserez; je vous défie! ἐτόλμησε τὰ ἔσχατα, il a tout risqué; [οἰκ.] il a joué (mis) le tout pour le tout; ‖ ἐτόλμησε νὰ γράψῃ ἐναντίον μου, il s'est permis d'écrire contre moi; ‖ καὶ τολμᾶς νὰ ὁμιλῇς ἀκόμη, et vous osez (vous avez le front de) parler encore; ‖ καὶ τολμᾶς νὰ ἐμφανισθῇς ἐνώπιόν μου; et vous avez le front de vous présenter devant moi? ‖ [φιλοφρ.] τολμῶ νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω, je prends la liberté de vous rappeler.

τολοῦπα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] **τολύπη.**

τολύπη, ης, ἡ· pelote καὶ pelotte, n. f. κοινῶς **τουλοῦπα**, σύστρεμμα βάμβακος ἢ ἐρίου ἐξεσμένου, εἰς κλῶσιν παρεσκευασμένου, ὅθεν καὶ νῆμα, κοινῶς τὸ **κουβάρι**· ‖ τολύπη μυρίνθου, pelotte de ficelle. § [συνεκδ.] μεγάλη νιφὰς χιόνος, gros flocon de neige, ἡ **τουλοῦπα.**

τομαρένιος, α, ον [δημ.] ἀπὸ τομάρι, de peau; de cuir; βλ. **δέρμα.**

τομάρι, τὸ [δημ.] ἡ δορά, τὸ δέρμα, peau, n. f. τὸ σκῦτος, cuir, n. m. βλ. **δέρμα.**

τομάτα, ας, ἡ (καρπός), tomate, n. f. pomme d'amour. § ἀγρία τομάτα, morelle, n. f. raisin de loup.

τομβάκιον, ου, τό· tombak, n. m. ἐρυθρὸς ὀρείχαλκος ὅστις ἐνέχει ψευδάργυρον ὀλιγώτερον τῶν 20 $^0/_0$.

τομβακόχρουν, τό· βλ. **ὀρφνόν**

τομεοφόρος, ος, ον, τὸ (τομεύς, φέρω), porte-sécateur, adj.

τομεύς, έως, ὁ· ὁ τέμνων, coupeur, n.m. homme qui coupe. § —, τὸ κοπίδι τοῦ ὑποδηματοποιοῦ (σκυτοτόμου), κτλ., tranchet, n.m. ou couteau à pied ; τὸ **τμητήριον**, couperet, n. m. § [γεωμ.] τομεύς, secteur, n. m. μέρος κύκλου (cercle) περιεχόμενον μεταξὺ τόξου τινὸς κυκλικῆς περιφερείας (συνήθως μικροτέρου τῆς ἡμιπεριφερείας) καὶ τῶν ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ κύκλου εἰς τὰ ἄκρα αὐτοῦ ἀγομένων ἀκτίνων (rayons). § [πληθ.] οἱ τομεῖς [ὀδόντες], les [dents] incisives ; βλ. **κοπτῆρες**. § [ὀχυρωμ.] τομεύς, secteur, n. m. τμῆμα ὠχυρωμένου μέρους εὑρισκόμενον ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἰδιαιτέρου διοικητοῦ· ‖ division en secteurs, διαίρεσις κατὰ τομεῖς (τοῦ ἐδάφους) ἐκτελουμένη κατὰ τὴν ὑπεράσπισιν δάσους, χωρίου, ἢ κατὰ τὴν **περίσχεσιν** (investissement) ; ‖ τομεὺς τῆς ἐκρήξεως, secteur d'explosion, τὸ μέρος ἔνθα γίνονται αἱ ἐκρήξεις τῶν ὑπονόμων πρὸ τῶν ὀχυρωμάτων· ‖ **ἀπυρόβλητος τομεύς**, secteur privé de feu ou secteur sans feu. Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι οἱ ὄπισθεν προπετασμάτων τετοποθετημένοι ἄνδρες βάλλουσι κατ' εὐθεῖαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἤτοι σχεδὸν καθέτως πρὸς τὴν **ὑπερασπίστριαν** (crête), δύνανται ὅμως νὰ βάλλωσι λοξῶς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ κατὰ γωνίαν 30° μοιρῶν ἀπὸ τῆς καθέτου πρὸς τὴν ὑπερασπίστριαν, ἐὰν συνεπῶς δύο εὐθεῖαι ἀποτελῶσι γωνίαν 120°, ἅπαν τὸ πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἔδαφος δύναται νὰ βάλληται ὑπὸ τῶν ἀμυνομένων. Ἐὰν ὅμως ἡ γωνία ἦνε μικροτέρα τῶν 120°, θὰ προκύψῃ γωνία μὴ βαλλομένη ὑπὸ τῶν πυρῶν, καλουμένη **ἀπυρόβλητος τομεύς**· τὸ ἄτοπον τῆς **νεκρᾶς** ταύτης **γωνίας** (angle mort) αἴρεται διὰ τῆς **πλαγιοφυλάξεως** (flanquement).

τομή, ῆς, ἡ· τὸ ἀποκεκομμένον, τὸ διὰ τμήσεως ἀποχωριζόμενον μέρος, τὸ κόψιμον, coupure, n. f. τομή, κόψιμον, coupe, n. f. τμῆσις, taille, n. f. ‖ — τῶν δένδρων, coupe des arbres ; ‖ τομὴ ἀμπέλου, taille de la vigne. § [χειρουργ.] **τομή**, κόψιμον, ἐγχείρησις, incision, n. f. ἀποκοπή, ablation, n. f. **τομὴ** καλεῖται ἐν τῇ χειρουργικῇ ἡ διὰ τέμνοντος ὀργάνου μεθοδικὴ διαίρεσις τῶν ἁπαλῶν μορίων, συνισταμένη εἰς λύσιν τῆς συνεχείας τῶν ἱστῶν ἄνευ ἀπωλείας οὐσίας, διαφέρουσα κατὰ τοῦτο τῆς πρίσεως, οὔσης μὲν ἐπίσης διαιρέσεως ἱστῶν μαλακῶν τε καὶ σκληρῶν (ὀστῶν ἰδίως), ἀλλ' ἐπαγομένης ἀπώλειαν οὐσίας ἕνεκα τῆς ὀδοντωτῆς ἀκμῆς τοῦ τέμνοντος ὀργάνου (πρίονος). Αἱ τομαὶ γίνονται κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν (τομαὶ ἁπλαῖ) ἢ κατὰ διαφόρους διευθύνσεις (τομαὶ σύνθετοι)· ‖ τομὴ βαθεῖα, incision profonde. § **τομή**, coupe, n. f. section, profil ; βλέπε **κατατομή**· καλεῖται οὕτως ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον παριστάνον κτίριόν τι, ὑποτιθέμενον κεκομμένον δι' ἐπιπέδου κατὰ μίαν οἱανδήποτε διεύθυνσιν, οὕτως ὥστε νὰ δύνωνται νὰ ἴδωσι τὴν ἐσωτερικὴν διάταξιν τοῦ τμηθέντος ἔργου. Ἡ τομὴ δύναται νὰ ἦνε ἐπιμήκης (ἢ κατὰ μῆκος, longitudinale), ἐγκάρσιος (ἢ κατὰ πλάτος, transversale) ἢ **λοξὴ** (oblique), ἀναλόγως τῆς διευθύνσεως ἣν ἔχει· ‖ τομὴ κατὰ μῆκος (κατὰ πλάτος), profil en long (en travers), κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύνανται ἐπίσης νὰ παραστήσωσι τὴν κατατομὴν μηχανήματος, ὀχυρώματος, ὁδοῦ ἢ οἱουδήποτε ἀντικειμένου· ‖ **τομὴ τῆς ὁδοῦ**, coupe de la route ; βλ. **κατατομὴ** (profil des routes). Διὰ τῆς λέξεως ταύτης οἱ γάλλοι ἐννοοῦσιν ἐπίσης τὴν **τομὴν τῶν ἁρμῶν** ἐπί τινος ξύλου· ‖ **λιθοτομία**, ἡ καὶ **λιθοκοπία**, ἡ· coupe des pierres, καλεῖται ἡ τέχνη ἥτις διδάσκει τὸν τρόπον τοῦ τέμνειν τους λίθους, καθ' ὡρισμένον τι σχέδιον καὶ τὴν τοποθέτησιν αὐτῶν ἐπὶ τῆς θέσεώς των, ἵνα ἀποτελέσωσι στερεόν τι σύνολον, καθὼς θόλον, ἀψῖδα, κτλ. ‖ **κάθετοι τομαί**, coupes carrées, καλοῦνται αἱ ἐγκαρσίως γινόμεναι ἐπί τινος ξύλου τομαί, αἵτινες εἰσὶ κάθετοι εἰς τὸ μῆκός του· ‖ **λοξὴ τομὴ** ἢ **λοξότμησις**, coupes d'onglet, αὕτη γίνεται διαγωνίως ἐν τῷ πλάτει τοῦ ξύλου, οὕτως ὥστε αἱ ἶνες ἑκάστου τεμαχίου νὰ ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς ἶνας τοῦ ἑτέρου· ‖ **ψευδοτομαί**, fausses coupes, καλοῦνται λοξαὶ τομαὶ διαφέρουσαι τῶν προηγουμένων, καθότι σχηματίζουσι γωνίαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον μεγαλειτέραν τούτων. § [συνεκδ.] τομή, ἡ τομὴ τοῦ ἰσθμοῦ, le percement de l'isthme. § τομὴ στίχου, césure d'un vers. § **τομή**, section, n. f. συνάντησις δύο εὐθειῶν ἢ εὐθείας καὶ ἐπιπέδου ἢ ἐπιπέδου καὶ στερεοῦ· ‖ **κωνικὴ τομή**, section conique, καλεῖται καμπύλη γραμμὴ παραγομένη διὰ τῆς τομῆς κώνου ὑφ' ἑνὸς ἐπιπέδου· ‖ section εἶνε συνώνυμον τῆς λέξεως coupe, **τομή**. ‖ **κατατομή**, profil ; ‖ — ἐλάσματος, section du rail. § **τομή**, recoupement, n. m. βλ. **ἀπότμησις** καὶ **μέθοδος** τῶν τομῶν. § τομὴ πρίονος, trait de scie, χάραγμα διὰ πρίονος· καλεῖται οὕτω ἡ δίοδος τοῦ πρίονος κατὰ τὴν τμῆσιν λίθου, ξύλου, κτλ. § **τομὴ** [στρατ.], tranche, n. f. ‖ ἡ τομὴ τοῦ **στόματος**, tranche de la bouche à feu, εἶνε τὸ ἐπίπεδον εἰς ὃ περατοῦται τὸ πυροβόλον πρὸς τὸ πρόσθιον αὐτοῦ μέρος· ‖ **τομὴ τῆς στροφάλιγγος**, tranche de tourillon, εἶνε τὸ πρὸς τὰ ἔξω κάθετον ἐπίπεδον εἰς ὃ περατοῦται ἡ στροφάλιγξ τοῦ πυροβόλου· ‖ **τομὴ τοῦ πηγαίου**, tranche de la culasse, εἶνε τὸ κάθετον ἐπὶ τοῦ ἄξονος ἐπίπεδον εἰς ὃ περατοῦται τὸ πυροβόλον πρὸς τὸ ὀπίσθιον αὐτοῦ μέρος.

τομίδιον, ου, τό· μικρὸς τόμος, petit volume, μικρότατός τις τόμος.

τομίς, ίδος, ἡ· τὸ κοπίδι, **τμητήριον**, couperet, n. m. ὁ **τομεύς**, tranchet, n. m.

τόμος, ου, ὁ· μέρος βιβλίου ἢ συγγραφῆς τετυπωμένον ἐπὶ χάρτου, ἢ βιβλίον δεδεμένον ἢ ῥαφιδωμένον, livre relié ou broché, volume, n. m. ‖ σύγγραμμα εἰς δύο τόμους, ouvrage en deux volumes. § **τόμος**, tome (=section, τμῆμα) n. m. διαίρεσις ἔργου κατὰ βιβλία κεχωρισμένα ἤτοι κατὰ τόμους· ὁ Νέος

εἰκονογραφημένος Larousse περιλαμβάνει ὀκτὼ τόμους, le Nouveau Larousse illustré a sept tomes.

τόμου [δημ. ἐπίρ.], ἅμα ὡς, dès que; μόλις, εὐθύς, ἅμα ὡς, aussitôt que. § τόμου, ἐπειδή, puisque, adv.

τόμου [διάλ. Οἰνόης], εὐθὺς ὡς, ἅμα, καθώς· «τόμου ἦρτεν, ἔφυγεν κι' ὅλα» = εὐθὺς ὡς ἦλθε καὶ ἔφυγε.

τομπάκι, τὸ [δημ.], βλ. ὀρείχαλκος.

τὸν (ἄρθρ.), βλ. ὁ.

τονάριον, ου, τὸ ἢ διαπασῶν, diapason, n. m. εἶνε ὄργανον πρὸς ἐγχόρδισιν τῶν μουσικῶν ὀργάνων· συνίσταται ἐκ ῥάβδου χαλυβδίνης κεκαμμένης εἰς σχῆμα ψαλίδος καὶ φερούσης εἰς τὸ μέσον λαβήν, ὅταν πλήττωνται τὰ σκέλη παράγεται ἦχος. Κατεσκευάσθησαν δὲ τονάρια εἰς τὰ ὁποῖα ὁ αὐτῆς τῆς διαπασῶν ἦχος παράγεται διὰ τῶν παλμῶν μεταλλικῆς γλωσσίδος, προκαλουμένων διὰ φυσίματος.

τονελάδα, ἡ [δημ.], βλ. κόρος.

τονθορύζω, μέλ. ύσω· ἀσαφῶς, μέσῳ τῶν ὀδόντων ὁμιλῶ, κοινῶς μουρμουρίζω, murmurer; parler confusément et entre les dents, marmotter: marmotter des prières; φθέγγομαι, τονθορύζω, grommeler. § ὑποψάλλω, chantonner; ᾄδω σιγανά, τερετίζω, fredonner.

τονθορυσμός, οῦ, ὁ· τὸ τονθορύζειν, μουρμουρισμός, murmure, n. m. ou marmottement, n. m.

τονθορυστής, οῦ, ὁ, ἡ· marmotteur, euse, n. ὁ συνειθίζων νὰ τονθορύζῃ, qui a l'habitude de marmotter.

τονιά, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], ἄγκιστρον πεταχτόν· βλ. καὶ ὁρμίδι ἢ ἀλλαχοῦ πετονιά.

τονίζω, μέλ. ίσω [γραμμ. καὶ μεταφ.], τόνον ἐπιτίθημι, accentuer; [μεταφ.] δίδω μεγαλειτέραν σημασίαν, βαρύτητα (ἐπιμένω) εἴς τι, appuyer (insister) sur. § [μουσ.] ἀποδίδω ἔννοιαν τινὰ διὰ μουσικῶν ἤχων· π. χ. τονίζω ποίημα, κτλ. mettre en musique; συνθέτω, composer.

τονικός, ή, όν· ὁ πρὸς ἐνδυνάμωσιν χρησιμεύων, δυναμωτικός, fortifiant, e, adj. πρὸς τόνωσιν χρησιμεύων, tonique, adv. cordial, ale, aux, adj. || φάρμακον τονικόν, remède cordial. § [μουσ. καὶ γραμμ.], ἀφορῶν τοὺς τόνους, tonique.

τόνισμα, ατος, τὸ καὶ

τονισμός, οῦ, ὁ· τὸ τονίζειν, τονισμός, accentuation, n. f. ὁ τόνος, accent, n. m. § [μουσ.] ἡ διὰ τῆς μουσικῆς ἀπόδοσις, mise en musique; σύνθεσις, composition, n. f.

τόννος, ου, ὁ (καὶ τόνος) [ξεν. μέτρον χωρητικότητος ἢ βάρους], tonneau, n. m. καὶ tonne, n. f. τὸ μέτρον τοῦ βάρους ἰσοδυναμεῖ μὲ 1000 χιλιόγραμμα (1χγ. = 312, δραμ. 5) καὶ κόρος μέτρον χωρητικότητος 1000 χγ. βλ. κόρος. § [ἰχθ.] τόννος, thon, n. m. μέγας ἰχθὺς οὗτινος τὸ εὔγεστον κιτρινωπὸν κρέας διατηρεῖται ταριχευτὸν ἐν ἐλαίῳ.

τονόδεσμος, ου, ὁ [ναυτ.], βλ. σχοινόκομβος.

τόνος, ου, ὁ· tendeur, n. m. καὶ **ἐντατήρ,** ῆρος, ὁ· πᾶν δι' οὗ ἐντείνεται ἢ ἕλκεταί τι, ἢ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ τεντωθῇ, π. χ. σχοινίον, καλώδιον, κτλ. βλ. καὶ κατωτέρω. § —, τὸ σημεῖον τὸ τιθέμενον ἐπὶ συλλαβῆς τινος ἢ λέξεως ἵνα ἐπ' αὐτῆς μᾶλλον ἐντείνωμεν τὴν φωνὴν κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς λέξεως, accent, n. m. || λέξις ἄνευ τόνου, un mot sans accent. § — [μουσ.] ton, n. m. ἦχος ὑψηλότερος ἢ χαμηλότερος τῆς τε ἀνθρωπίνης φωνῆς καὶ τῶν μουσικῶν ὀργάνων παραγόμενος δι' ἰσοταχῶν καὶ παλμικῶν δονήσεων καὶ συνεπῶς δυνάμενος νὰ προσδιορισθῇ ἀκριβῶς κατὰ τὴν ὀξύτητα ἢ βαρύτητά του· || **τόνος,** mode, n. m. ὁ ἦχος ἐν ᾧ εἶνε συντεθειμένον τεμάχιόν τι. § —, τέντωμα, ἔντασις, δύναμις, vigueur, n. f. δύναμις, force, n. f. τόνος, δύναμις, ἔντασις φωνῆς, ἦχος, ton, n. m. ἐνέργεια, énergie, n. f. ἔντασις, intensité, n. f. δύναμις, ἰσχύς, ressort, n. m. || [τὸ ὕφος του] δὲν ἔχει τόνον, manque de vigueur; || αὐτὸ δίδει τόνον εἰς τὸν στόμαχον, cela donne du ressort à l'estomac. § τόνος [τακτ.], ton de commandement, ὁ τόνος τοῦ παραγγέλματος, τὸ ὕψος τῆς φωνῆς δι' ἧς ἐκφωνεῖται παράγγελμά τι· ὁ τόνος οὗτος δέον νὰ ᾖ ὑψηλὸς καὶ σύντομος. § τόνος, ton, n. m. ὁ χρωματιστικὸς βαθμός, **βλέπε χροιά.** § **τόνος** [ξεν.] ὅθεν ὀρθογ. **τόννος,** tonne, n. f. (μέτρον χωρητικότητος καὶ μέτρον βάρους)· βλ. **τόνος.** § **κοχλιοφόρος τόνος** ἢ **ἐντατήρ,** tendeur à vis, σύστημά τι μεθ' ἑλικοτομημένης ῥάβδου διὰ τὴν σύζευξιν τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν. § —, cinquenelle, n. f. ἢ μᾶλλον διάτονος, ὁ· κάλως ἐκ καννάβεως ἢ μεταλλικὸς τεινόμενος ἀπὸ ὄχθης εἰς ὄχθην διὰ τὴν στερέωσιν τῶν ἐπιπλεουσῶν γεφυρῶν. § [ναυτ.] grelin, n. m. κοινῶς **καρλίνι** καὶ **καρλίνο.** Δίπλοχον σχοινίον cordage commis en grelin) ἀποτελούμενον ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων **ῥυμάτων** (aussières) συνεστραμμένων ὁμοῦ κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν ἐκείνης πρὸς ἣν εἶνε συνεστραμμένα τὰ ῥύματα, ἤτοι εἶνε συνεστραμμένον ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά. Τὰ ῥύματα δι' ὧν κατασκευάζεται τόνος τις εἶνε πάντοτε **ἔντριτα** (filin en trois ἢ en trois torons) καὶ σχηματίζουσι τὰ **κῶλα** (cordons) τοῦ τόνου. Οὕτω λοιπὸν καθ' ὅσον μεταχειριζόμεθα 3 ἢ 4 **ῥύματα** ὁ τόνος ἔχει 9 ἢ 12 **ἔμβολα** (torons) καὶ καλεῖται **ἐννεάκωλος** (grelin en neuf cordons) ἢ **δωδεκάκωλος** (grelin en douze cordons). Οἱ **ἐννεάκωλοι τόνοι** χρησιμεύουσιν εἰς τὴν ῥυμούλκησιν καὶ τὴν **ὅρμισιν** (amarrage) τῶν πλοίων, τὸ δὲ πάχος των ποικίλλει ἀπὸ 150 ἕως 360 χιλιοστομέτρων **περιφερείας,** οἱ δὲ **δωδεκάκωλοι** ἔχουσι περιφέρειαν 90 ἕως 400 χιλιοστομέτρων καὶ χρησιμεύουσι πρὸς κατασκευὴν προτόνων τῶν στηλῶν, ἀναγουσῶν, κτλ. βλ. **κάλως** (câble).

τονοσύρτης, ου, ὁ [ναυτ.] chaumard, n. m. μεταλλικὴ πλὰξ μετὰ κιονίσκων ἢ καλυλλίων στερεουμένη ἐπὶ τοῦ περιτοναίου τοῦ πλοίου ἐφ' ἧς σύρονται οἱ τόνοι, κάλπες, κτλ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

πρὸς ἀποφυγὴν φθορῶν καὶ πρὸς συγκράτησιν αὐτῶν.

τονῶ (έω), μέλ. ήσω, τονίζω, θέτω ἢ γράφω τόνον, accentuer ; ‖ συλλαβὴ τονουμένη, syllabe accentuée. § —, δίδω ἔντασιν, ἔμφασιν, τόνον, donner du ton (du ressort) ; ἐνδυναμόνω, fortifier.

τόνωσις, εως, ἡ· τὸ δίδειν ἔντασιν, ἔμφασιν, τόνον, ὅθεν ἔντασις, τόνωσις (ἐνδυνάμωσις), action de donner du ton (de fortifier).

τονωτικός, ή, όν· ὁ ἐντείνων, ἐνδυναμόνων τὴν ἐνέργειαν τῶν ὀργάνων, qui fortifie l'action des organes ; tonique, adj. δυναμωτικός, fortifiant, e, adj. (ἐπὶ φαρμάκων).

τοξαιμία, ας, ἡ· toxémie (τοξικόν, poison καὶ αἷμα, sang) n. f. τὸ σύνολον τῶν προσδιοριζομένων συμπτωμάτων διὰ τῆς ἐν τῷ αἵματι παρουσίας τοξινῶν, ὅθεν ἡ φαρμάκευσις (δηλητηρίασις) τοῦ αἵματος· λέγουσιν ἐπίσης **τοξικοαιμία**, toxicohémie καὶ **τοξιναιμία** (toxinæmie).

τοξάρι, τὸ [δημ.], βλ. **δοξάρι.**

τοξάριον, τό· arçon, n. m. ou petit archet, ἐργαλεῖον ἢ μέρος ἐργαλείου ἐν εἴδει τόξου· βλ. καὶ **τόξον** (archet ou arçon).

τόξευμα, ατος, τό· ἡ τοῦ βέλους ἐκτόξευσις, τόξου βολή, coup de flèche ; trait, n. m. βλ. καὶ βέλος.

τοξευτής, οῦ, ὁ· ὁ τοξεύων, ὁ βάλλων τόξον, qui tire de l'arc ; ὁ **τοξότης**, archer, n. m. (βλ. λέξιν).

τοξεύω, μέλ. εύσω, τῷ τόξῳ ῥίπτω βέλος, tirer de l'arc ; ἐκτοξεύω (ἐκσφενδονίζω) βέλη, κτλ., lancer (décocher) des flèches (des traits); (ἐξ)ακοντίζω, darder ; τρυπῶ, percer d'une flèche ; ‖ [μεταφ.] ὁ ἥλιος ἐτόξευε τὰς ἀκτῖνας του, le soleil dardait ses rayons.

τοξαιμικός, ή, όν· toxémique (ῥίζ. **τοξαιμία**), adj. ἴδιος τῆς τοξαιμίας· λέγουσιν ἐπίσης toxicohémique.

τοξιθεραπεία, ας, ἡ· toxithérapie (τοξικόν, poison καὶ θεραπεύειν, soigner) n. f. θεραπευτικὴ χρῆσις τοξινῶν τινῶν.

τοξικοαιμία, ας, ἡ· toxicohémie, n. f. βλ. **τοξαιμία.**

τοξικογενής, ής, ές· toxicogène (τοξικόν, poison καὶ γεννῶ, engendrer) adj. ὁ παράγων δηλητηριώδη οὐσίαν (τοξικόν), qui produit une substance toxique.

τοξικογραφία, ας, ἡ· toxicographie (ῥίζ. **τοξικογράφος**) γνῶσις καὶ ἱστορία τῶν δηλητηρίων, connaissance et histoire des poisons ; λέγουσιν ἐπίσης **τοξικολογία** (toxicologie).

τοξικογραφικός, ή, όν· toxicographique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν τοξικογραφίαν· λέγουσιν ἐπίσης **τοξικολογικὸς** (toxicologique).

τοξικογράφος, ου, ὁ, toxicographe (τοξικὸν, poison καὶ γράφω, décrire) n. m. συγγραφεὺς πραγματείας ἐπὶ τῶν δηλητηρίων, auteur d'un traité sur les poisons.

τοξικόδενδρον, ου, τό· toxicodendron, n. m. ἐπιστημονικὴ ὀνομασία εἰδῶν εὐφορβίου, nom scientifique des sumacs vénéneux.

τοξικολογία, ας, ἡ· toxicologie, n. f. μέρος τῆς φαρμακολογίας πραγματευόμενον περὶ τῶν τοξικῶν ἢ τῶν δηλητηρίων οὐσιῶν καὶ περὶ τῶν ἐκ τῆς δράσεως αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν ἀποτελεσμάτων.

τοξικολογικός, ή, ον, ἀφορῶν τὴν τοξικολογίαν, de toxicologie; toxicologique, adj. qui a rapport à la toxicologie.

τοξικολόγος, ου, ὁ, ἡ· toxicologue, n. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν τοξικολογίαν· λέγουσιν ἐπίσης toxicologiste.

τοξικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ἀφορῶν τὸ τοξεύειν, τὸ βέλος, τὸ τόξον, d'arc ; ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸν τοξότην, d'archer. § [οὐδ. οὐσ.] **τοξικόν,** τό· toxique, n. m. (ἐξυπ. φάρμακον) γενικὴ ὀνομασία τῶν δηλητηρίων, nom générique des poisons ; ‖ μεταλλικά, τοξικά, toxiques, minéraux ; ‖ ζωϊκὰ καὶ φυτικὰ τοξικά, toxiques animaux et végétaux ; ‖ [ἐπιθετ.] τοξικὴ οὐσία, substance toxique. § [οὐσ. θηλ.] **τοξική,** ἡ, βλ. βελοθυρὶς (archière) καὶ **τυφεκήθρα** ὀρθία (meurtrière).

τοξικότης, ητος, ἡ· toxicité (τοξικόν, poison) n. f. χαρακτὴρ τοῦ τοξικοῦ, caractère de ce qui est toxique, ἤτοι ἡ δηλητηριώδης δύναμις οὐσιῶν τινῶν. Ἐπίσης λέγεται οὕτως ἡ ἀπαιτουμένη ποσότης τοξικῆς οὐσίας ὅπως φονεύσῃ ἕνα χιλιόγραμμον ζώσης ὕλης.

τοξικοφάγος, ος, ον· toxicophage (τοξικόν, poison, καὶ φαγεῖν, manger) adj. ὁ τρώγων δηλητήρια, ἢ ἀναμιγνύων αὐτὰ μετὰ τῶν φαγητῶν του.

τοξικοφοβία, ας, ἡ· toxophobie (τοξικόν, poison καὶ φόβος, crainte) n. f. παθολογικὸς φόβος τῶν δηλητηρίων παρατηρούμενος εἰς τὰς φρενοβλαβείας (vésanies) καὶ εἰς τὴν μανίαν τῆς καταδιώξεως.

τοξικοφόρος, ος, ον· toxicophore ou toxifère, adj. ὁ φέρων, παράγων ἰόν, δηλητήριον (τοξικόν), qui produit du poison.

τοξίκωσις, εως, ἡ· toxikose (τοξικόν, poison) n. f. δηλητηρίασις προερχομένη ἐκ τῶν οὐσιῶν ἃς κατεργάζεται εἴτε αὐτὸς ὁ ὀργανισμός, εἴτε τὰ παράσιτα ἅτινα περιλαμβάνει.

τοξιναιμία, ας, ἡ· βλ. τοξαιμία.

τοξίνη, ης, ἡ [νεολ.] toxine, n. f. σύνθετον καὶ διαλυτὸν δηλητήριον παραγόμενον διὰ τῆς λειτουργίας τῶν πλαστιδίων, εἰδικῶς τῶν βακτηρίων καὶ τῶν μικροβίων ἐν γένει, εἴτε ἐπὶ τῶν ζώντων ὀργανισμῶν, εἴτε εἰς τὰς τεχνικὰς μικροβιολογικὰς καλλιεργείας.

τοξινοειδής, ής, ές· toxoïde (τοξίνη, toxine, καὶ εἶδος, forme) adj. καὶ ἰδίως **τοξινοειδές**, toxoïde, n. m. ἐλαφρὰ τοξίνη ἀπαντωμένη ἐν τῇ καλλιεργείᾳ τῶν βακίλλων τοῦ τετάνου καὶ τῆς διφθερίτιδος.

τοξινοκτόνος, ος, ον· toxinicide (τοξίνη καὶ κτείνω, tuer) adj. ὁ καταστρέφων τὰς τοξίνας, qui détruit les toxines.

τοξοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων τὸ σχῆμα τόξου, qui a la forme d'un arc ; κεκαμμένος (ὡς τόξον), arqué, ée, adj.

τοξοειδῶς [ἐπίρ.], ἐν σχήματι τόξου, en forme d'arc.

τοξοθήκη, ης, ἡ· θήκη τόξου καὶ βελῶν, étui à flèches; ἡ φαρέτρα, carquois, n. m. ἡ βελοθήκη.

τοξολευκωματῖναι, αἱ· toxalbumines ou toxoalbumines, n. f. pl. λευκωματῖναι λίαν δηλητηριώδεις εὑρισκόμεναι ἐντὸς τοῦ ἰοῦ τῶν ὄφεων, εἴς τινα φανερόγαμα φυτὰ (τὸ κίκι, ricin) καὶ εἰς τὰς μικροβιολογικὰς καλλιεργείας· || τοξολευκωματίνη, une toxoalbumine.

τοξόνη, ης, ἡ· toxone (ἐκ τοῦ τοξίνη) n. f. τοξίνη ἧς ἡ τοξικοφόρος ὁμὰς εἶνε ἠλαττωμένη καὶ ἐνεργεῖ ὀλιγώτερον αἰσθητῶς.

τόξον, ου, τό· arc n. m. κοινῶς τὸ δοξάρι, τὸ ἀρχαιότερον γνωστὸν ἐκηβόλον ὅπλον (arme de jet); τὸ τόξον συνέκειτο ἀπὸ ῥάβδον μεταλλίνην ἢ ξυλίνην κεκυρτωμένην καὶ ἧς τὰ ἄκρα συνεδέοντο ὑπὸ χορδῆς ἐκ νεύρων ζώων, δι' ἧς ἐξετόξευον τὰ βέλη· || τανύω (ἐντείνω) τόξον, bander (tendre) un arc. § — [ἀρχιτ.] βλ. **ἀψίς** arc, n. m. τόξον κύκλου τὸ πολὺ μέχρι τεταρτοκυκλίου, arceau, n. m. || ἀνακουφιστικὸν τόξον, βλ. ἀψὶς ἀνακουφιστική, arc ou arceau en décharge; ἡ ἀψὶς ἢ καμάρα, arche, n.f. || θριαμβευτικὸν τόξον, arc de triomphe; || τὰ τόξα τῆς γεφύρας, les arches du pont; || [μεταφ.] τὸ οὐράνιον τόξον, l'arc-en ciel, ἡ **ἶρις,** ἡ τὸ κεχρωματισμένον τοξοειδὲς μετέωρον ὅπερ ἐμφανίζεται εἰς τὸν οὐρανόν, ὅταν ὁ ἥλιος διαφωτίζῃ τὴν πρὸ τοῦ παρατηρητοῦ πίπτουσαν βροχήν. § — [μουσ.] τὸ πλῆκτρον, κοινῶς τὸ δοξάρι, archet [de violon, etc.] τοῦ τετραχόρδου (βιολίου) καὶ ἐν γένει τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων. § — [καταχρ. ἐν.] ἀντὶ τοῦ βέλους, flèche, n. f. § ὀδοντωτὸν τόξον, crémaillère, n. f. βλ. ὀδοντωτός κανών. § — [γεωμ.] arc de cercle, μέρος περιφερείας· διὰ τούτου μετρεῖται τὸ μέγεθος γωνίας τινὸς εἰς μοίρας, διαιρουμένης τῆς περιφερείας εἰς 360^0. § —, arc denté de pointage, τὸ σκοπευτικὸν ὀδοντωτὸν τόξον· βλ. ὅλμος (mortier). § τόξον σιδηροῦν, arc en fer, τεμάχιον σιδήρου κεκαμμένον. § βολταϊκὸν τόξον, arc voltaïque, καλεῖται ἰσχυρὸν καὶ συνεχὲς φῶς παραγόμενον ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἰσχυρᾶς ἠλεκτρικῆς στήλης μεταξὺ δύο αἰχμηρῶν καὶ πλησίον εὑρισκομένων ἀνθράκων. § — (κύκλου) cintre, n. m. τὴν λέξιν cintre μεταχειρίζονται οἱ Γάλλοι πλειστάκις ἀντὶ τῆς λέξεως arc; βλ. ἀψὶς καὶ ἀκτὶς (arc, rayon). Τὸ βέλος (flèche) εἶνε τὸ ὕψος τῆς ἀψῖδος (montée du cintre); βλ. **βέλος τοῦ θόλου,** montée de voûte; || plein-cintre, ὅταν τὸ τόξον ἦνε ἴσον μὲ ἡμιπεριφέρειαν (demi circonférence) καλεῖται ἡμικυκλικὸν (βλ. ἀψὶς πλήρης, plein-cintre). Εἰς τὰς ἀψῖδας (cintres), ὅταν τὸ βέλος ἦνε μικρότερον τῆς ἀκτῖνος, αὕτη καλεῖται cintre surbaissé (βλ. ἀψίς, arc surbaissé), ὅταν δὲ ἦνε μεγαλείτερον αὐτῆς καλεῖται cintre surhaussé (βλ. ἀψίς, arc surhaussé); || bâtir en plein-cintre, κτίζειν ἡμικυκλικῶς· βλ. **ἀκτὶς** (rayon). § [ναυτ.] **τόξον τοῦ οἴακος,** tamisaille, n. f. ἕνεκα τοῦ μεγάλου μήκους ὅπερ εἶχεν ἄλλοτε ὁ οἴαξ χάριν τῆς εὐκολωτέρας χειρίσεως τοῦ πηδαλίου, δὲν ἠδύνατο νὰ μένῃ ἐπικρεμάμενος ἐκ τοῦ πηδοχράνου, δι' ὃ τὸ ἕτερον αὐτοῦ ἄκρον ὑπεβαστάζετο ὑπὸ τόξου προσηρμοσμένου ὑπὸ τὰ ζυγά, ὑπὲρ τὸ ὁποῖον ἠδύνατο ὁ οἴαξ νὰ περιάγηται ἐλευθέρως. § τόξον, τό· κοινῶς τὸ δοξάρι [ναυτ.], cou-de-cygne ou cou-de-cigogne, εἶδος **στραγγαλιστῆρος** (étrangloir) ἐν σχήματι τόξου, οὗ τὸ ἓν ἄκρον ὀρθοῦται ὑπὸ τὸ κατάστρωμα εἰς τρόπον ὥστε νὰ στρέφηται, τὸ δ' ἕτερον χειρίζεται διὰ συσπάστου ἐντεινομένου μὲν ὅταν θέλομεν νὰ στραγγαλίσωμεν τὴν ἄλυσιν τῆς ἀγκύρας, παρεωμένου δὲ ὅταν θέλωμεν ν' ἀφήσωμεν αὐτὴν ἐλευθέραν. § **τόξον,** archet ou arçon, κοινῶς τὸ **δοξάρι,** ἐργαλεῖον τῶν σιδηρουργῶν, χρυσοχόων, ὡρολογοποιῶν, σκυτορράφων, κτλ. δι' οὗ δίδουσι παλινδρομικὴν περιστροφικὴν κίνησιν εἰς τρύπανον χρησιμεῦον νὰ διατρυπήσῃ τι· τοῦτο ἔχει τὸ σχῆμα τοῦ δοξαριοῦ (πλήκτρου) τοῦ τετραχόρδου (archet d'un violon). Ἡ ἐπ' αὐτοῦ χορδὴ περιτυλίσσεται πέριξ τοῦ ἐργαλείου τοῦ φέροντος τὸ τρύπανον καὶ διὰ τῆς κινήσεως δίδεται εἰς τοῦτο ταχεῖα παλινδρομικὴ περιστροφικὴ κίνησις. § **τόξον τοῦ ὀδόντος,** cornet dentaire, εἶνε τὸ ἥμισυ τοῦ περιβάλλοντος τὴν ἀνωτέραν ἐλευθέραν ἐπιφάνειαν τοῦ ὀδόντος ἐλλειψοειδοῦς κύκλου ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται καὶ τὸ ἐλλειπτικὸν σχῆμα τῶν τομέων ὀδόντων. § —, arcade orbiculaire ou arcade occulaire, **ὑπερόφρυον τόξον** (arcade sourcilière) κοινῶς ἡ χαμάρα τοῦ ματιοῦ· ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων. § [ἱππολ.] arcade alvéolaires, φατνιακὰ τόξα (τῶν ὀδόντων)· || arcade dentaire, τὰ τόξα τῶν ὀδόντων (πρόσθιον καὶ ὀπίσθιον). § —, pontet (n. m.) ou pointet (du fusil, du pistolet, du revolver, etc.). τὸ τόξον τοῦ ὅπλου, τοῦ πιστολίου, τοῦ περιστρόφου· ἡμικυκλικὸν τεμάχιον σιδηροῦν ἢ ὀρειχάλκινον τετοποθετημένον πέριξ τῆς σκανδάλης ἵνα προφυλάσσῃ ταύτην ἀπὸ τὰς τυχαίας κρούσεις· βλ. καὶ **περίστροφον** (revolver).

τοξοποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευαστὴς τόξων, fabricant d'arcs.

τοξότης, ου, ὁ· ὁ φέρων τόξον (στρατιώτης ἢ πολίτης), archer, n. m. § —, sagittaire, n. m. Ἐκαλοῦντο οὕτως ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ στρατῷ στρατιῶται τοῦ ἐλαφροῦ πεζικοῦ (ψιλοὶ) ὡπλισμένοι διὰ τόξων καὶ βελῶν· ὑπῆρχον ἐπίσης καὶ ἔφιπποι τοξόται, εἰς τοὺς Πέρσας καὶ τοὺς Πάρθας (Parthes, **Πάρθοι** ἢ **Παρθυαῖοι** ἦσαν οἱ κάτοικοι τῆς **Παρθυαίας,** Parthyie, ἥτις ἦτο ἐπαρχία τῆς Ἀσίας, κειμένη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ταύρου, Taurus, καὶ ἐσυνορεύετο μὲ τὴν Μηδίαν). Οἱ τοξόται ἦταν ἐξησκημένοι φεύγοντες νὰ ῥίπτωσι πρὸς τὰ ὀπίσθεν τὸ βέλος. § — [ἀστρον.], sagittaire, n. m. ἀστερισμὸς τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου ἐν τῷ νοτίῳ ἡμισφαιρίῳ.

τοξότις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ τοξότης· γυνὴ βάλλουσα διὰ τόξου.

τοξοτίς, ιδος, ἡ· ὀπὴ δι' ἧς δύναταί τις νὰ

τοξεύη (Πολύβ.), κοινῶς πολεμίστρα· βλ. **βελοθυρίς**, barbacane, n. f. archière, n. f. ou meurtrière, n. f. = τοξική.

τοξοτρύπανον, ου, τό· drille, n. f. ou trépan, n. m. χρήσιμον διὰ τὴν διάτρησιν τῶν μετάλλων ἢ σκληρῶν ξύλων. Τὸ τρύπανον τοῦτο στρέφεται ἐφ' ἑαυτοῦ διὰ λεπτοῦ σχοινίου ἐνεργοῦντος ὡς ἡ χορδὴ τοῦ τόξου (archet) τοῦ τορευτοῦ.

τοπάζιον, ου, τό· topaze, n. f. λίθος πολύτιμος, συνήθως κιτρινόλευκος ἢ μελιτόχρους· βλ. καὶ **ἄργιλος**.

τοπάρχης, ου, ὁ· διοικητὴς τόπου, χώρας τινός, τοπαρχίας [διαμερίσματος], ἐπαρχίας, gouverneur [d'un district ; d'une province]. § [ἱστορ.], proconsul, n. m. Ῥωμαῖος διοικητὴς ἐπαρχίας μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπάτου· [ἀρχ.] toparque, n. m. ὁ διοικητὴς τοπαρχίας.

τοπαρχία, ας, ἡ· toparchie, n. f. διοίκησις διαμερίσματος ἢ ἐπαρχίας ἐν τῇ Ἀνατολῇ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ῥωμαίων. § —, τὸ καντόνιον, canton, n. m. πολιτικὴ διαίρεσις χώρας.

τοπειογραφία, ας, ἡ· paysage, n. m. καλεῖται ὁ κλάδος τῆς ζωγραφικῆς ὁ σκοπῶν τὴν παράστασιν τῶν πραγματικῶν θέσεων τῆς φύσεως, ἤτοι τῶν τοπείων αὐτῆς· βλ. **τοπεῖον**.

τοπειογράφος, ου, ὁ καὶ ἡ· paysagiste, n. ὁ ζωγραφίζων τοπεῖα, ὁ ζωγράφος τοπείων, peintre de paysages.

τοπεῖον, ου, τό· τοπικὸν μέρος τῆς φύσεως, ὄψις τοποθεσίας, paysage, n. m. χωροθεσία, site, n. m. || — paysage, n. m. εἶδος ζωγραφικῆς παριστώσης ἀγροτικὰς χωροθεσίας, genre de peinture représentant des sites champêtres ; || ἐπίσης ἡ εἰκὼν ἡ παριστῶσα τὸ τοπεῖον, le tableau qui représente un paysage. § — [ναυτ.] garniture, n. f. (ou gréement) (d'une vergue, d'un mât, d'une voile); **τοπεῖον** (κεραίας, ἐπιστηλίου, ἱστίου· κοινῶς ἡ **ἀρματωσιά** τῆς ἀντένας, τσιμπουκιοῦ, πανιοῦ). Καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν σχοινίων, τροχίλων, ψελλίων, κτλ. τῶν τεθειμένων ἐπὶ κεραίας, ἐπιστηλίου, ἱστίου.

τόπι, τὸ [δημ.], boulet, n.m. [συνεκδ.] πυροβόλον, τὸ κανόνι, canon, n. m. || [μεταφ.] **ἔρριψε τὸ τόπι**, il a fait faillite ; [οἰκ.] **il a fait la culbute**. § — [παίγν.] [jeu de] balle ; || **παίζω τὸ τόπι, jouer à la balle**. § — [ὑφάσματος], pièce (f.) [d'étoffe].

τοπικός, ή, όν· εἰς τόπον, χώραν, θέσιν ἀποβλέπων, ἀναφερόμενος, εἰς τόπον ἀνήκων, local, e, πληθ. locaux, adj. ὁ ἰδιαιτέρως ἁρμόζων εἴς τινα τόπον, qui est particulier (ère) à un pays ; || ἔθιμον τοπικόν, coutume locale ; || **αἱ τοπικαὶ ἀρχαί, les autorités locales** ; || τοπικαὶ γνώσεις, connaissances des lieux. § —, local, σχετικὸς πρὸς τὴν τοποθεσίαν καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ **τόπου** (lieu). § —, ὁ **ἐγχώριος**, territorial, e, aux, adj. § —, régional, e, aux, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν τόπον, τὴν χώραν (région). § — [ἰατρ.] τοπικὸν φάρμακον, remède topique, ἤτοι φάρμακον ἐπιτιθέμενον ἐξωτερικῶς, οἷα τὰ ἔμπλαστρα, τὰ καταπλάσματα, αἱ ἀλοιφαί, médicament qu'on applique extérieurement, comme les emplâtres, les cataplasmes, les onguents.

τοπικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον τοπικόν, d'une manière locale ; localement, adv. ἐπὶ τοῦ τόπου, sur les lieux.

τοπογραφία, ας, ἡ· ἀκριβὴς καὶ λεπτομερὴς περιγραφὴ τόπου τινός, description d'un lieu ; topographie, n. f. § —, topographie, n. f. (τόπος καὶ γράφω, περιγράφω). Ἐπιστήμη σκοποῦσα τὴν λεπτομερῆ περιγραφὴν περιωρισμένου τινὸς τμήματος τῆς γηΐνης ἐπιφανείας καὶ τὴν παράστασιν αὐτοῦ δι' **ἰχνογραφήματος** (dessin) καλουμένου **χάρτου** (carte) ἢ **διαγράμματος** (plan) καὶ γενικώτερον σχεδίου (plan). Αἱ τοπογραφικαὶ **ἐργασίαι** (opérations) τῇ βοηθείᾳ τῶν ὁποίων ἐκτελοῦσι τὸ ἰχνογράφημα τοῦτο ἀποτελοῦσι τὴν **καταμέτρησιν** (σχεδιαγράφησιν, levée ἢ lever), εἰσὶ δὲ δύο εἰδῶν, ἡ **ἐπιπεδομετρία** (planimétrie) καὶ ἡ **χωροστάθμησις** (nivellement). Ἡ τοπογραφία εἶνε εἷς ἐκ τῶν κυριωτέρων κλάδων τῆς **γεωγραφίας**· **τοπογραφέω-ῶ**, μέλ. ήσω, faire la topographie d'un lieu.

τοπογραφικός, ή, όν· topographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν τοπογραφίαν· || περιγραφὴ τοπογραφική, description topographique ; || πίναξ τοπογραφικός, carte topographique ; || τοπογραφέω-ῶ τόπον τινά, lever le plan topographique d'un lieu ; βλ. καὶ **τοπογραφία** (topographie).

τοπογραφικῶς [ἐπίρ.], topographiquement, adv. κατὰ τρόπον τοπογραφικόν, d'une manière topographique.

τοπογράφος, ου, ὁ· ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν τοπογραφίαν, qui s'occupe de topographie ; topographe, n. m. ὁ γνωρίζων τὴν τοπογραφίαν καὶ ἐκτελῶν τοπογραφικὰς ἐργασίας.

τοπογραφῶ (έω), μέλ. ήσω, περιγράφω λεπτομερῶς, κάμνω τὴν τοπογραφίαν τόπου τινός, décrire en détail (faire la topographie d'un lieu); βλ. **τοπογραφία**.

τοποθεσία, ας, ἡ· θέσις τόπου τινὸς οἱαδήποτε χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὅ,τι ἐν αὐτῇ ἰδιαιτέρως ὑπάρχει, localité, n. f. ἡ **χωροθεσία**, site, n. m. ἡ **θέσις** emplacement, n. m. ou situation, n. f. ὁ τόπος, lieu, n. m. || ὡραία [ἀγροτικὴ ἰδ.] τοποθεσία, beau site ; || ἡ τοποθεσία τῆς οἰκίας του, l'emplacement (la situation) de sa maison ; || γνωρίζει καλὰ τὰς τοποθεσίας, il connaît bien les localités ; || ἡ τῶν τόπων κατάστασις, localité (n. f.) ou état des lieux, π. χ. 'τοπικαὶ ἀνωμαλίαι' || ἡ **θέσις** (μέρος τοποθεσίας)· ἡ **τοποθεσία**· ὁ **τόπος**, οἱ τόποι, localité (les lieux); || μάχη θέσεων, combat des localités. § τοποθεσία ἢ **στρατιωτικὴ θέσις** ἢ **τοποθεσία** [τακτ.] position militaire ; **τοπομαχέω-ῶ**, combattre pour une position, Πλούταρχ. εἰς Κλεομ. 23. «Τοῦ δ' Ἀντιγόνου μετὰ πολλῆς δυνάμεως τὴν Γερανίαν ὑπερβάλλοντος, οὐχ ᾤετο δεῖν

τὸν Ἰσθμόν, ἀλλὰ τὰ Ὄνεια χαρακώσας καὶ τειχίσας φυλάττειν, καὶ τοπομαχῶν ἀποτρίβεσθαι τοὺς Μακεδόνας μᾶλλον, ἢ συμπλέκεσθαι πρὸς φάλαγγα συνησκημένην»· **τοπομαχία**, ἡ, combat de position.

Καλεῖται **στρατιωτικὴ θέσις** ἢ **τοποθεσία**, ἔδαφος συγκεντροῦν τὰς ἀπαιτουμένας συνθήκας ἵνα παλαίσωσι πλεονεκτικῶς κατὰ τοῦ πολεμίου εἴτε τηροῦντες τὴν ἄμυναν, εἴτε ἐκτελοῦντες ἐπίθεσιν. Ἡ καλὴ τοποθεσία δέον νὰ ἐξασφαλίζῃ εἰς τὸν κατέχοντα αὐτὴν πλεονεκτήματα **ἰσχύος, ἀσφαλείας καὶ εὐκινησίας**.

Ἡ συνθήκη τῆς ἰσχύος πραγματοποιεῖται ὅταν τὸ μέτωπον τῆς τοποθεσίας ἔχῃ ἀνάπτυξιν ἀνάλογον πρὸς τὰ καθέξοντα αὐτὴν στρατεύματα, ἐὰν ὑπάρχωσι θέσεις (localités) κατάλληλοι διὰ τὴν ὀργάνωσιν σημείων στηρίξεως, καὶ ἐὰν τὸ πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἔδαφος ἦνε ἀποκεκαλυμμένον καὶ κατάλληλον διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν πυρῶν.

Διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν στρατευμάτων δέον ἡ τοποθεσία νὰ μὴ δύνηται νὰ κυκλωθῇ (tourner), συνεπῶς τὰ **πλευρά** της (flancs) δέον νὰ στηρίζωνται ἐπὶ σοβαρῶν ἐμποδίων, εἴτε ἐπὶ θέσεων ἰσχυρῶν καὶ εὐκόλως ἀμυνομένων. Ἡ τοποθεσία ὅθεν δέον νὰ ᾖ τοιαύτη ὥστε ὁ πολέμιος νὰ μὴ δύνηται νὰ παρίδῃ τὴν κατ' αὐτῆς ἐπίθεσιν.

Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς εὐκινησίας τῶν στρατευμάτων εἶνε ἀναγκαῖον, ἵνα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς τοποθεσίας ὑπάρχωσι πολυάριθμοι συγκοινωνίαι διὰ τὴν ταχεῖαν μετάβασιν τῶν ἐφεδρειῶν εἰς τὰ ἐπαπειλούμενα σημεῖα, καὶ ἵνα τὸ μέτωπον, ἐὰν τυχὸν παρουσιάζῃ ἀπρόσιτα τινὰ σημεῖα ἢ σοβαρὰ ἐμπόδια, ἐπιτρέπῃ τοὐλάχιστον εἰς τὰ **στρατεύματα τῆς καταλήψεως** (troupes d'occupation) νὰ μεταβαίνωσιν εὐκόλως ἐκ τῆς ἀμύνης εἰς τὴν ἐπίθεσιν ἐπὶ ἀρκετῆς ἐκτάσεως.

Ἡ ὀχύρωσις τοποθεσίας τινὸς συνίσταται εἰς τὴν ὀχύρωσιν τῆς στρατιωτικῆς ὀφρύος (βλ. εἰς ὕψος). Ἐὰν αἱ πρὸ τῆς ὀφρύος ταύτης κλίσεις ἦνε ἀνώτεραι τοῦ $^1/_4$ (βλ. κλίσις, pente), περιορίζονται εἰς τὸ νὰ ἐκτελέσωσιν **ὄρυγμα** (tranchée) κατὰ τὸ μῆκος τῆς ὀφρύος μεταφέροντες οὕτω τὸ **χαράκωμα** (retranchement) ὄπισθεν ταύτης. Ἐνίοτε τοποθετοῦνται κάτωθεν τῆς στρατιωτικῆς ὀφρύος, ἵνα καταλάβωσιν ἐμπόδιον ὅπερ δύνανται νὰ χρησιμοποιήσωσι, π. χ. χωρίον, δάσος, ἀγροικίαν, κτλ.

Ἡ **ἀμυντικὴ ὀργάνωσις** τοποθεσίας τινὸς (position défensive, ἀμυντικὴ τοποθεσία, βλ. καὶ **ἄμυνα**, défense des positions) δέον πρὸς τούτοις, 1) νὰ παρουσιάζῃ προεχούσας περιορίζούσας τὸν ἀριθμὸν τῶν σημείων τῆς προσβολῆς· 2) νὰ κατέχῃ ἀνάπτυξιν ἀνάλογον πρὸς τὴν δύναμιν (4 ἕως 6 ἄνδρας κατὰ τρέχον μέτρον)· 3) κατὰ ταύτην δέον νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψει τὸν χρόνον καὶ τὰ μέσα ἅτινα διαθέτουσι· 4) ν' ἀνεγείρωσι τὰ χαρακώματα οὕτως ὥστε νὰ ὑποστηρίζωνται ἀμοιβαίως καὶ εἰς κατάλληλον ἀπόστασιν βολῆς· 5) νὰ διαιρῶσι τὴν τοποθεσίαν εἰς ἀμυντικὰς ζώνας (παρυφήν, θέσεις, ὀρύγματα, λίμνας, ἕλη) καὶ εἰς ἐπιθετικὰς τοιαύτας, ὅπου τὸ ἔδαφος εἶνε ἐλεύθερον μεταξὺ τῶν εἰρημένων ἐμποδίων· καὶ 6) ν' ἄρχωνται τῆς ἀμυντικῆς ὀργανώσεως ἐκ τῶν προεχουσῶν.

Οἱ μεμονωμένοι μαστοὶ (mamelons) καταλαμβάνονται ὑπὸ φυλακῶν τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς ἢ ὀπισθοφυλακῆς· ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῆς **γραμμῆς τῆς ἀμύνης μαστῶν** ἀνεγείρουσιν **ἡμίφρακτον ὀχύρωμα** (ouvrage mi-fermé) βαλλόμενον καλῶς ἐκ τῶν πρὸς τὰ ὄπισθεν θέσεων· σειρά τις ὑψωμάτων ἐν τῇ **πρώτῃ γραμμῇ** ὑπερασπίζεται ὑπὸ **ταχυσκάπτων** (épaulements rapides), προκεχωρημένων ἔργων μικροῦ βάθους ἐπὶ τῶν προεχόντων σημείων, ὑπερασπιζομένων ὑπὸ πολυαρίθμων πυροβόλων κλειόντων τοὺς αὐχένας καὶ τὰς διαβάσεις· ἐν **δευτέρᾳ γραμμῇ** ἀνεγείρονται περίφρακτα ἢ ἡμίφρακτα ὀχυρώματα (ouvrages) ἐπὶ τῶν κορυφῶν καὶ ἐν ἀνάγκῃ καὶ πυροβολεῖα ἐπὶ τῶν κλίσεων· προκειμένου περὶ **ὀροπεδίου** (plateau), ἀποσύρουσι τὰ σημεῖα στηρίξεως ὄπισθεν τῆς στρατιωτικῆς ὀφρύος, οὕτως ὥστε νὰ ἐξασφαλίσωσιν ἐκτεταμένον πεδίον βολῆς, καταλαμβάνουσι δὲ τὰ κυριώτερα ὑψώματα ὑπὸ ἰσχυρῶν περιφράκτων ἢ ἡμιφράκτων ὀχυρωμάτων.

Ἐπὶ τῶν **προσβάσεων καὶ τοῦ μετώπου** (sur les abords et le front) τῆς τοποθεσίας διοργανίζουσιν ἀμυντικῶς τὰ σημεῖα στηρίξεως, οἷον τὰ χωρία, χωρίδια, ἀγροικίας, μεμονωμένας οἰκίας, ἐπαύλεις, συστάδας δένδρων. Ἐπὶ τοῦ μετώπου δὲν ἀνεγείρουσιν οὐδὲν περίφρακτον ὀχύρωμα ἵνα μὴ ὁ πολέμιος ἐγκαθιδρυθῇ ἐν αὐτῷ· ἐπὶ τῶν σοβαρῶν σημείων στηρίξεως ἀνεγείρουσιν ἡμίφρακτα ὀχυρώματα· πρὸ τῆς στρατιωτικῆς ὀφρύος καὶ ἐπὶ εὐνοϊκῶν σημείων ἀνορύσσουσι μικρὰ ὀρύγματα διὰ μίαν ἢ δύο διμοιρίας ἵνα ἔχωσι κλιμακωτὰ πυρά· βλ. καὶ **ἀναγνώρισις** (reconnaissance); ‖ καταλαμβάνω, κυριεύω τοποθεσίαν τινά, prendre une position.

τοποθέτησις, εως, ἡ· placement, n. m. τὸ τάσσειν, θέτειν τι ἔν τινι θέσει, mise en place, ἡ τάξις που, mise, n. f. ἡ θέσις που, pose, n. f. διάταξις, disposition, n. f. § **τοποθετητὴς ἐλασμάτων** [σιδηροδρ.], poseur des rails, ἤτοι ἐργάτης τοποθετῶν τὰ ἐλάσματα. § [σιδηροδ.] τοποθέτησις τῆς γραμμῆς, pose de la voie; ‖ **τοποθέτησις σκοπῶν ἢ προφυλακῶν**, pose (n. f.) des sentinelles, des avant-postes; ἐνίοτε pose καλεῖται καὶ αὐτὸς ὁ σκοπὸς ἢ οἱ **σκοποὶ** (sentinelles)· οἱ ἀλλαγέντες σκοποί, pose descendante; οἱ ἀλλάσσοντες σκοποί, pose montante. § **τοποθέτησις**, mise en œuvre, ἤτοι ἐκτέλεσις καὶ διάταξις ἐν τῇ οἰκίᾳ θέσει τῶν διαφόρων μερῶν ἐργασίας τινός. § **τοποθέτησις** (τάξις) ἐν στάσει, mise en station; ἵνα ἀναγράψωμεν διὰ τῆς μετροτραπέζης τὰς ὁριζοντίους προβολὰς διευθύνσεων καταληγουσῶν εἰς σημεῖόν τι (ἢ πρὸς ἀναγραφὴν γωνιῶν ἔκ τινος στάσεως, station), ἀπαιτοῦνται τρία τινά.

1) Ὁριζοντίωσις τῆς μετροτραπέζης (que la planchette soit horizontale).

2) Τὸ ἐπὶ τῆς μετροτραπέζης σημεῖον (point), εἰς ὃ τμηθήσονται αἱ διευθύνσεις, νὰ ᾖ ἀκριβῶς ὑπεράνω τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σημείου τῆς στάσεως (point de station).

3) Ὁ παραλληλισμὸς τῆς μετροτραπέζης (orientation).

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν τριῶν τούτων συνθηκῶν ἀποτελεῖ τὴν ἐν στάσει **τοποθέτησιν** (mise en station).

Τοποθέτησις **πυρβολαρχίας**, βλέπε **θέσις** (enplacement). § **τοποθέτησις τοῦ πυροβολικοῦ**, installation de l'artillerie. Ὁ τρόπος τῆς τοποθετήσεως τοῦ πυροβολικοῦ ἐντὸς τῶν ὀχυρωμάτων ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ὀχυρώσεως.

Εἰς τὰ **ὀχυρώματα τοῦ πεδίου** (ouvrages de campagne) δὲν τοποθετοῦσι πλέον τὸ πυροβολικὸν **ἐντὸς αὐτῶν**· 1ον, διότι τὰ πυροβόλα καταλαμβάνουσι πολλὴν θέσιν· 2ον, διότι ἐντὸς τῶν ὀχυρωμάτων εὑρισκόμενον τὸ πυροβολικὸν εἶνε σχεδὸν καταδεδικασμένον εἰς ἀκινησίαν· καὶ 3ον, διότι ὁ ἐχθρὸς διευθύνει κατὰ προτίμησιν τὰ πυρά του κατὰ τοῦ πυροβολικοῦ ὅπερ καθιστᾷ τὰ ὀχυρώματα **ἀφυλάξιμα** (intenables) καὶ συντελεῖ εἰς τὴν καταστροφὴν αὐτῶν.

Τούτων ἕνεκα τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα πυροβόλα διὰ τὴν ἄμυναν τοῦ ὀχυρώματος διατίθενται ἐν αὐτῷ οὕτως ὥστε νὰ ὦσι καλῶς ὑπερησπισμένα, βάλλουσι δὲ εἴτε ἀπὸ **φατνώματος** (embrasure), εἴτε ἀπὸ **λέκτρου** (barbette). Τὰ λοιπὰ πυροβόλα τοποθετοῦνται παραπλεύρως ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω τῶν ὀχυρωμάτων καλυπτόμενα ὄπισθεν **προπετασμάτων** (épaulements).

Εἰς τὰ **μόνιμα ὀχυρώματα** (ouvrages permanents), τοὐναντίον, τὰ ὑπὸ τῆς ἀμύνης χρησιμοποιούμενα πυροβόλα, ἅτινα γενικῶς εἰσὶ μεγάλου διαμετρήματος, δέον νὰ ὦσι καλῶς ὑπερησπισμένα ὑπὸ τῆς ὀχυρώσεως, ἧς τὰ **τείχη** (remparts) εἰσὶν εἰδικῶς κατεσκευασμένα διὰ τὴν βολὴν τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἔχουσι **στερεὰ σκέπαστρα** (abris solides).

Τὰ **ὑπαίθρια πυροβόλα** (pièces installées à ciel ouvert) βάλλουσιν ἀπὸ **φατνώματος** (à embrasure), προφυλάσσονται δὲ ὑπὸ **ἀλεξιθραυσμάτων** (pare-éclats) καὶ **διαχωμάτων** (traverses), οὐχ' ἧττον ἕνεκα τῆς ἀποτελεσματικότητος (efficacité) καὶ τῆς ἀκριβείας τῆς σημερινῆς βολῆς, ἔσεται λίαν δυσχερὲς νὰ χρησιμοποιήσωσι τοιουτοτρόπως τὰ πυροβόλα διὰ τὴν ἄμυναν τῶν φρουρίων.

Τὰ ὑπὸ λιθίνους **γοργύρας** (casemates) πυροβόλα δὲν ἀντέχουσιν ἐπίσης ἀρκούντως, τούτου ἕνεκεν ἠναγκάσθησαν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰς **θωρακίσεις** (cuirassements), ἵνα παράσχωσιν εἰς τὸ πυροβολικὸν τῆς ἀμύνης **σκέπαστρον** (abri) σχεδὸν **ἀδιαπέραστον** (à l'épreuve) ὑπὸ τῶν σημερινῶν βλημάτων.

τοποθετικός, ή, όν, τῆς θέσεως, τοποθεσίας, de position ; ‖ [ναυτ.] τοποθετικὰ πυρά, feux de position = πυρὰ θέσεως.

τοποθετῶ (έω), μέλ. ήσω, placer ; θέτω ἐν τῇ θέσει του, mettre en place ; poser ; τοποθετῶ ἔν τινι θέσει, poster ; ἐγκαθιστῶ που, situer, établir, ou installer ; [οἰκ.] caser ; ‖ προσπαθῶ νὰ τὸν τοποθετήσω, je cherche à le placer ; ‖ δὲν ἠμπόρεσεν ἀκόμη νὰ τοποθετηθῇ, il n'a pas encore pu se caser. § — [μεταφ.] προσδιορίζω διά τινα σκοπόν, τοποθετῶ εἰς, affecter à (= destiner à un usage). § τοποθετεῖν ἐπὶ κρόταφον, poser de champ, canter; βλ. **κρόταφος** καὶ κατωτέρω. § —, vitrer, τοποθετῶ (θέτω) ὑάλους (vitres) εἰς ὑελοστάσιον (croisée) ἢ πλαίσιόν τι. § —, poser, ἐφαρμόζω, ἤτοι θέτω λίθον ἢ τεμάχιον ξύλου ἢ οἱονδήποτε ἀντικείμενον ἐν τῇ οἰκείᾳ του θέσει, τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ εἶνε déposer, ἐκβάλλω ἐκ τῆς θέσεώς του. § — [οἰκοδ.] **κτίζω τοῖχον ἄνευ θεμελίου** (ἐπὶ τοῦ ἐδάφους), poser à cru. § — [οἰκοδ.] **τοποθετῶ ξηρῶς** ἢ **ξηρὰ τοποθέτησις**, poser à sec, ὅπερ σημαίνει δομῶ ἄνευ κονιάματος ἀλλὰ μόνον διὰ **ξηρολίθων** (pierre sèche). Διὰ τὰς ἐπιμεμελημένας οἰκοδομὰς προστρίβουσι καλῶς δι' ἀμμίτου καὶ ὕδατος τὰς πλευρὰς τῶν λίθων, ἵνα ἐφαρμοσθῶσιν αὗται ἐπακριβῶς ἄνευ κενοῦ τινος. § — [οἰκοδ.] poser de champ ; **τοποθετῶ ὀρθίως** ἢ **ἐπὶ κρόταφον**, καλεῖται οὕτως ἡ τοποθέτησις ὀπτοπλίνθου, λίθου ἢ τεμαχίου ξύλου ἢ σιδήρου ἐπὶ τῆς στενωτέρας αὐτοῦ πλευρᾶς· ἡ ἀνέγερσις μεσοτοίχου ἐξ ὀρθίων ὀπτοπλίνθων καλεῖται κοινῶς **ὄρθιο τοῦβλο**. § — [οἰκοδ.] poser de plat, **τοποθετῶ ἐπιπέδως**, αὕτη εἶνε ἀντίθετος τοποθέτησις τῆς προηγουμένης, ἤτοι τῆς ὀρθίας τοποθετήσεως. Καλεῖται οὕτως ἡ τοποθέτησις ὀπτοπλίνθου, λίθου, τεμαχίου ξύλου ἢ σιδήρου ἐπὶ τῆς πλατυτέρας αὐτοῦ πλευρᾶς· ἡ ἀνέγερσις μεσοτοίχου ἐξ ὀπτοπλίνθων, ἔχοντος τὸ πάχος αὐτῶν, καλεῖται κοινῶς **δρομικὸ τοῦβλο**. § — σκοπόν, poser une sentinelle. § — [οἰκοδ.], peupler, **πληρόω-ῶ τὰ κενά· τοποθετῶ**, ἤτοι συμπληρῶ τὰ κενὰ δι' ἀραιῶν τεμαχίων ξύλων· π. χ. λέγουσι peupler de poteaux une cloison, τοποθετεῖν ξυλοστάτας εἰς διάφραγμά τι· peupler de solives un plancher, τοποθετεῖν δοκοὺς εἰς δάπεδόν τι· peupler de chevrons un comble, τοποθετεῖν ἐπιτεγίδας ἐπὶ στέγης· peupler de pilotis une palée, ἐμπήγειν πασσάλους πρὸς σχηματισμὸν φραγμοῦ. § —, poster, **καταλαμβάνω θέσιν τινά· τοποθετῶ** ἕνα ἢ πλειοτέρους **φρουροὺς** πρὸς κατόπτευσιν ἢ φρούρησιν· ‖ se poster, **τοποθετοῦμαί** που διὰ κατόπτευσιν ἤτοι ἐγκαθίσταμαι μετὰ στρατιωτικῆς δυνάμεως ἔν τινι θέσει, ἀγροικίᾳ, κτλ. § —, flanquer εἶνε συνώνυμον τοῦ placer, τοποθετεῖν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμμετρικὴν διάταξιν τῶν κοσμημάτων ἐπὶ τῆς προόψεως κτιρίου.

τοπόλι, τὸ [δημ.] ἡ λεύκη (αἴγειρος), peuplier noir ; tremble, n. m.

τοπομαχέω-ῶ, ἐξ ὀχυρῶν τόπων ἢ θέσεων πολεμῶ ἀποκρούων τὸν ἐχθρόν· [Πλουτ.] βλ. **τοποθεσία** (position).

τοπομαχία, ας, ἡ· τὸ τοπομαχεῖν, ἡ περὶ τοποθεσίας μάχη, combat de localité ou de

position=μάχη τοποθεσιῶν· βλ. **τοποθεσία.**

τοπομαχικὸς [στρατ.] ἀνήκων εἰς θέσιν, εἰς τόπον, de position ; ‖ —, de rempart ; βλ. **τείχισμα**· ‖ τοπομαχικὸν τυφέκιον, fusil de rempart ; βλ. **τυφέκιον.** § [γενικ.] τοπομαχικὸς στρατός, armée territoriale ; βλ. **ἐθνοφρουρά**, ἐθνοστρατιὰ (milice).

τόπος, ου, ὁ· ἡ θέσις, place, n. f. ‖ κάμνω τόπον, faire place ; παραμερίζω ἀφίνων κενὴν θέσιν, se ranger ; ‖ [αὐτὸ] δὲν ἔχει τὸν τόπον του, n'est pas à sa place ; τὸ εἶναι ἄκαιρον, est hors de propos ; δὲν εἶνε ἁρμόζον, n'est pas convenable ; ‖ δὲν ἔχεις ἐδῶ τὸν τόπον σου, votre place n'est pas ici ; ‖ πιάνω τὸν τόπον [μεταφ.], produire (faire) son effet ; βλ. καὶ **πιάνω**· ‖ ἐπέχω τόπον τινός, faire fonction de ; ‖ τὸν ἄφησε εἰς τὸν τόπον, il le laissa (coucha) sur le carreau (=τὸν ἐφόνευσε), il l'étendit sur place ; ‖ ἔμεινεν εἰς τὸν τόπον, il resta sur la (il demeura sur) place, ἤτοι κατέπεσεν ἄπνους, il tomba raide mort ; ‖ δίδω τόπον τῇ ὀργῇ [φρ.], réprimer sa colère (=συγκρατῶ τὴν ὀργήν), κατευνάζομαι, se calmer. § —, μέρος χώρου τινός, ἔκτασίς τις ἐπὶ τῆς γῆς ἢ ἐπὶ ἄλλου τινὸς σώματος, ὁ τόπος (τὸ μέρος), lieu, n. m. ou endroit, n. m. ὁ τόπος, θέσις, local, n. m. ou localité, n. f. (βλ. **τοποθεσία**)· χῶρος, ἔδαφος, terrain, n. m. ‖ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, d'un lieu à un autre ; ‖ ἠγόρασε τόπον διὰ νὰ κτίσῃ, il a acheté du terrain pour bâtir ; ‖ [ἐτάφη] εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, dans cet endroit; ‖ [Γρφ.] οἱ ἅγιοι τόποι, les saints lieux ; § τόπος ἀντὶ **χώρα** (ἡ πόλις), pays, n.m. χώρα, contrée, n.f. (βλ. **χώρα**, pays, région, territoire) ; ‖ τόπος (ἔδαφος), pays, n. m. ‖ — ἀνώμαλος, pays, accidenté ; ‖ — ὁμαλός, pays plat ou uni ; ‖ — γυμνός, pays ouvert ; ‖ ἦλθεν ἀπὸ τὸν τόπον του, il est venu de son pays ; ‖ εὔφορος τόπος, contrée fertile ; ‖ κάθε τόπος καὶ συνήθειον [παροιμ.], autant de pays autant de guises (=κάθε τόπος καὶ ζακόνι), chaque pays ses sabots ; ‖ κρασὶ τοῦ τόπου, vin du cru ; ‖ εἰς τὸν τόπον μας, dans notre pays ; chez nous. § τόπος προελεύσεως, habitat, n. m. ἤτοι τόπος ἐν ᾧ φύονται αὐτομάτως φυτά τινα ἢ ζῶα. § — συνάξεως (συγκεντρώσεως), lieu de rassemblement. § —, lieu (fortifié), θέσις, τόπος ἢ μέρος (ὠχυρωμένος), προωρισμένος εἰς ἄμυναν· ‖ — ἐξαγωγῆς, ἐξ οὗ γίνεται ἐξαγωγὴ εἰδῶν ἐμπορίου, lieu d'extraction ; ‖ τόποι κατῳκημένοι, lieux habités (βλ. **ἀναγνώρισις**, reconnaissance). § [ῥητορ.] **κοινοὶ τόποι**, lieux communs, λέγονται αἱ πηγαὶ ἐξ ὧν ὁ ῥήτωρ ἀρύεται τὰ ἐπιχειρήματα ἅτινα εἰσὶ ἐφαρμοστέα εἰς τὰ διάφορα ζητήματα· ‖ ὁ Ἀριστοτέλης ἔγραψε περὶ κοινῶν τόπων, Aristote a traité des lieux communs ; ‖ [θεολ.] **κοινοὶ τόποι**, lieux communs ; οἱ θεολόγοι διακρίνουσι δεκάδα κεφαλαιωδῶν κοινῶν τόπων ἤτοι πηγῶν, ἀποδείξεων, π. χ. τὴν Ἁγίαν Γραφήν, τὴν παράδοσιν, κτλ. § [τακτ.] τόπος συνάξεως τῶν στρατευμάτων, rendez-vous, n. m. § —, βλ. **ἔδαφος** (terrain)· ‖ — ἀσκήσεων, βλ. **ἔδαφος**· ‖ ἀνοικτὸς τόπος, βλ. **πεδίον** (rase campagne).

τοποτηρητής, οῦ, ὁ· ὁ ἀντικαθιστῶν κυρίαρχον τινὰ εἰς τὴν διοίκησιν χώρας, τόπου τινός, ὁ ἀντικαταστάτης τινός, ὁ τόπον τοῦ κυριάρχου ἐπέχων, lieutenant [d'un souverain], ὅθεν ἀντιβασιλεύς, διοικητής, gouverneur, n. m. § [ἱστορ. καὶ ἐκκλ.] τοποτηρητής, ὁ ἔξαρχος, vicaire, n. m. ‖ — ἐπισκόπου, grand vicaire ἢ vicaire général.

τοποῦζι, τὸ [δημ.], ῥόπαλον (κορύνη), massue, n. f. χονδρὴ ῥάβδος, gros bâton.

τοπρῶτον [ἐπίρ.]=τὸ πρῶτον (ὅπερ ὀρθότερον), (κατὰ) πρώτην φοράν, pour la première fois.

τοπωνυμία, ας, ἡ· ὀνομασία τόπου, πόλεως, κώμης ἢ χωρίου, nom d'un pays, d'une ville, d'un bourg, etc.

τόρα [ἐπίρ.], βλ. **τώρα.**

τορβᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.] βλ. **πήρα** (τὸ **ταγάρι**), sac, n. m. besace, n. f. § —, βλ. **χειλωτήρ.**

τορβίνα [δημ.], βλ. **ῥομβητής.**

τόρευμα, ατος, τό· ciselure, n. f. ἢ παραγλυφή, ἡ· τὸ τετορνευμένον (en creux ou en relief, ἐγγεγλυμμένον ἢ ἀναγεγλυμμένον), ἤτοι φιλοτέχνημα τῆς τορευτικῆς ἢ γλυπτικῆς. § τόρευμα, moulure, n. f. ὅταν ἡ γλυφὴ κατασκευάζηται διὰ τόρνου ἐπί τινος ἀντικειμένου καλεῖται τόρευμα (ciselure) βλ. **γλυφή.**

τορεύς, έως, ὁ· ciselet, n. m. (ciseau, burin) σμίλη τοῦ τορευτοῦ· ἐγκοπεύς, γλυφεῖον ἢ γλυφὶς τοῦ τορευτοῦ.

τόρευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ τορεύειν, action de ciseler, ciselure, n. f.

τορευτής, οῦ, ὁ· ciseleur, n. m. ὁ τορεύων, γλύπτης, (sculpteur), χαράκτης, λιθογράφος (χαράσσων διὰ τῆς σμίλης τὸν λίθον), χαλκογράφος, ξυλογράφος, ἀγαλματογλύφος.

τορευτική, ῆς, ἡ (ἐξυπακ. τέχνη), ἡ τέχνη τοῦ τορεύειν, art de ciseler, ἤτοι τοῦ χαράττειν, σκαλίζειν διὰ τῆς γλυφίδος λίθους, ξύλα, κτλ. ciselure, n. f. **τορευτικὴ καλεῖται** ἐν γένει ἡ καλλιτεχνικὴ κατεργασία μετάλλων, εἴτε ἐκτελουμένη διὰ σφυρηλασίας μεταλλίνων πλακῶν εἰς τύπους, εἴτε διὰ γλυφῆς τῆς ἐπιφανείας τῶν μετάλλων δι' ὀξέος ἐργαλείου (τόρου ἢ τορέως), εἴτε διὰ διαποικίλσεως ἑνὸς μετάλλου δι' ἑτέρου.

τορευτικός, ή, όν, ὁ εἰς τὸν τορευτὴν ἢ τὴν τόρευσιν ἀνήκων, ἁρμόδιος, ἐπιτήδειος, de ciseleur.

τορευτός, ή, όν· τετορευμένος, γεγλυμμένος, σκαλιστός, ciselé, ée, adj.

τορεύω, μέλ. εύσω, ciseler, ἐγγλύφω, χαράσσω (διὰ τῆς γλυφίδος), σκαλίζω εἰς μέταλλον, λίθον ἢ ξύλον διάφορα σχήματα· ‖ ὁ τορεύων, βλ. **τορευτής.**

τορμίσκος, ου, ὁ· μικρὸς τόρμος, βλ. **τόρμος**· ‖ ἀνασταλτικὸς τορμίσκος, cliquet, n. m. βλ. **ἀνασταλτικός.**

τόρμος, ου, ὁ· tenon, n. m. ἔμβολον, τό· ἐξοχή τις στρογγύλη ἢ τετράγωνος ἀφιεμένη

εἰς τὸ ἄκρον λίθου ἢ μετάλλου ὅπως εἰσέλθῃ εἰς ἐντομὴν πρὸς τοῦτο σχηματισθεῖσαν. § — [ξυλουρ.], tenon, n.m. **ἔμβολον**, τό· **σφηκωτήρ**, ὁ· κοινῶς **μόρσο**· καλεῖται οὕτως ἐν τῇ ξυλουργικῇ τὸ λεπτυνόμενον ἄκρον ξύλου τινός, ἵνα τοιουτοτρόπως εἰσέλθῃ εἰς πρὸς τοῦτο σχηματισθεῖσαν ἐντομήν, καλουμένην **ἀνάτρησιν** (mortaise) (βλ. καὶ συναρμογή, assemblage)· ὁ σχηματισμὸς τοῦ ἐμβόλου γίνεται κατὰ διαφόρους τρόπους. § — [ναυτ.] tenon, κοινῶς **δόντι διὰ σκάτσα**· καλεῖται οὕτω τὸ ἄκρον οἱουδήποτε τεμαχίου ὅπερ εἶνε ἐπίτηδες περιτετμημένον διὰ νὰ ἐντορμῶται ἐν **ἐντορμίᾳ** (ἀνάτρησιν, mortaise). § — [ὁπλουρ.] tenon, n. m. ἐξοχὴ ἀφιεμένη ἐπὶ τῆς κάννης τοῦ ὅπλου διὰ τὴν προσαρμογὴν τοῦ ξιφοδρεπάνου· ἐπὶ τῆς κάνης τοῦ ὅπλου ὑπάρχουσι δύο, ἤτοι ὁ **τόρμος** (grand tenon) καὶ ὁ **τορμίσκος** (petit tenon)· ‖ συνδετικὸς τόρμος, tenon d'assemblage; ‖ ὁδηγητήριος τόρμος, tenon de guidage; βλ. **ναύκλαστρον** white-head; ‖ **κατευθυντήριος τόρμος** ἢ **κατευθυντηρία**, tenon -directeur. § **τόρμος**, tenon des projectiles; βλ. σφήνωσις (forcement des projectiles). § **τόρμος (στήλης** ἢ **ἐπιστηλίου)**, ὁ ἢ **τόρμος στηλοκράνου**, ὁ [ναυτ.], tenon ou tenon de chouquet, κοινῶς **δόντι**· καλεῖται οὕτω τὸ ἀνώτατον μέρος στήλης ἢ ἐπιστηλίου τὸ κατασκευαζόμενον τετραγωνικὸν πρὸς ἐνάρμοσιν τοῦ **στηλοκράνου** (chouquet). § **τόρμος ὑποπτερνίδος** [ναυτ.] tenon d'emplanture, εἶνε τὸ τετραγωνικὸν μέρος τῆς πτέρνης (pied de mât) στήλης τινὸς τὸ ἐναρμοζόμενον εἰς τὴν **ὑποπτερνίδα** (emplanture du mât).

τορμωτήρ, ῆρος, ὁ [ναυτ.], bouton-tourillon, n. m.

τορναδόρος, ου, ὁ [δημ.], βλ. **τορνευτής**.

τορνεία, ας, ἡ· τὸ τορνεύειν, ποιεῖν τι κυκλοτερὲς διὰ τοῦ τόρνου (περι)**τόρνευσις**, tournage, n. m. καὶ chantournement, n. m. ἡ διὰ τοῦ τόρνου κατεργασία ξύλου ἢ μετάλλου. § — [ναυτ.] ἡ **στραβοξυλεία**, bois-tors, n. m. βλ. λέξιν.

τόρνευμα, ατος, τό· πᾶν ἔργον κατεσκευασμένον εἰς τὸν τόρνον, ouvrage fait au tour; τὸ (περι)τετορνευμένον, στρογγύλως κατειργασμένον, ouvrage tourné, βλ. καὶ **τόρνος**.

τόρνευσις, εως, ἡ· βλ. **τορνεία**.

τορνευτήριον, ου, τό· τὸ κατάστημα ἔνθα τορνεύουσι, établissement de tour; καὶ αὐτὸς ἔτι ὁ **τόρνος**, tour, n. m. ἢ καὶ τὸ σιδήριον (ἐργαλεῖον) τοῦ τορνευτοῦ, ciseau de tour = σμίλη τόρνου ἢ σμίλη τορνευτοῦ, ciseau de tourneur; ‖ — ἀγκωνωτόν, ciseau de tour coudé.

τορνευτής, οῦ, ὁ· tourneur, n. m. ὁ ἐργάτης ὁ χειριζόμενος τὸν τόρνον· ‖ ὁ ξύλων τορνευτής, tourneur en bois; ‖ ὁ μετάλλων τορνευτής, tourneur en métaux; ‖ ἡ **τορνευτική**, art du tourneur; ‖ **τορνευτικός**, ή, όν, relatif ou propre ou habile au travail du tourneur.

τορνευτικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἐπιτήδειος πρὸς τορνείαν, τόρνευσιν, de tournage; ‖ τορνευτικὸν ἅρμα, chariot de tournage; βλ. καὶ **τορνευτής**.

τορνευτός, ή, όν (τορνεύω), τετορνευμένος, η, ον, tourné, ée, etc.

τορνεύω, μέλ. εύσω, περιστρέφων πελεκῶ, κατεργάζομαι διὰ τοῦ τόρνου, façonner au tour; tourner; chantourner; βλ. **τόρνος**· ‖ τορνεύω (κρύσταλλα, κτλ.) bijouter; ‖ κρύσταλλα τετορνευμένα, cristaux bijoutés. § — [μεταφ.] ἐπεξεργάζομαί τι ἀκριβῶς, châtier [son style]; polir; ciseler [ses vers, etc.]

τόρνος, ου, ὁ· tour, n. m. μηχάνημα δι' οὗ κατεργάζεται ξύλον ἢ μέταλλον καὶ καθίσταται στρογγύλον· **τόρνευμα**, ατος, τό· ouvrage fait sur le tour; **τορνεύω**, tourner au tour; ‖ — κάννης, tour à canon; ‖ — ἁρματιοφόρος καὶ ἑλικωτικός, tour à chariot et à fileter; ‖ — πρὸς τὸ ποιεῖν τὰς προτορνείας, tour à faire les portées; ‖ — ἑλικωτικός, tour à fileter; ‖ — τοξοκίνητος (ὁ κινούμενος διὰ τόξου), tour à l'archet; ‖ — ἐγχειρίδιος (ὁ κινούμενος διὰ τῆς χειρός), tour à main; ‖ — μετάλλων, tour à métaux; ‖ — τρυπητικὸς τῶν πλημνῶν καὶ τῶν σώτρων, tour à percer les moyeux et les jantes; ‖ — ἀκιδοφόρος (ὁ φέρων ἀκίδας πρὸς συγκράτησιν τοῦ τορνευμένου ἀντικειμένου), tour à pointes; ‖ — προτορνευτικός, tour à portée; βλ. **προτορνεία** (portée)· ‖ — περιξεστικός, tour à rôder; ‖ — φέρων πρίονα κυκλοτερῆ, tour à scie circulaire; ‖ τόρνος πρὸς ἑλικοτόμησιν (ἑλικοτομικὸς) τῶν σκοπευτικῶν κοχλιῶν, tour à tarauder les vis de pointage; ‖ —, tour à train; ‖ — ποδοκίνητος ἢ χαμακοκίνητος, tour au pied ou à perche; ‖ — ἑτερόλαβος, tour en l'air, ἤτοι τόρνος ἐν ᾧ τὸ τορνευόμενον ἀντικείμενον στερεοῦται μόνον διὰ τοῦ ἑνὸς τῶν ἄκρων του, τοῦ ἑτέρου στρεφομένου ἐλευθέρως καὶ ἄνευ ὑποστηρίγματος· ‖ — κοινός, tour ordinaire; ‖ — ἀπομιμητικός, tour à copier, ὅστις κατεργάζεται ἀντικείμενον κατ' ἀπομίμησιν ἑτέρου· ‖ **ἕδρανον τόρνου**, banc de tour, ἢ banc à tourner.

τόρος, ου, ὁ· ἐργαλεῖον τοῦ τορευτοῦ, ciseau, n. m. burin, n. m. ἡ **σμίλη**, ἡ **γλυφίς**· βλ. καὶ **τορευτική**.

τορός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ὁ **ντορός**, τὰ ἴχνη· «τοῦ πῆραν τὸν τορό».

τορπίλλη, ης, ἡ [νεολ. ναυτ.], torpille, n. f. βλ. **ναύκλαστρον**.

τορπιλλητής, ου, ὁ· torpilleur, n.m. ou marin torpilleur, λέγεται εἰδικὸς ἀνὴρ προωρισμένος διὰ τὴν ὑπηρέτησιν τῶν ναυκλάστρων· βλ. καὶ **ναύκλαστρον**.

τορπιλλικός, ή, όν· de torpilleur, ἀφορῶν **τὰς** τορπίλλας ἢ τὰ τορπιλλικά· ‖ [οὐδ. οὐτ.] βλ. **ναυκλαστρικὸν** καὶ **ναύκλαστρον**.

τορπιλλοβόλον, ου, τό· βλ. ναυκλαστροβόλον.

τορπιλλοειδὴς ὀβίς· βλ. **ὀβιδοναύκλαστρον**.

τορπιλλοθέτις, ἡ· βλ. **ναυκλαστροθέτις**.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τορπιλλοφόρον, ου, τό· βλ. ναυκλαστροφόρον καὶ ναύκλαστρον.

τορύνη, ης, ἡ· cuiller à pot, κοινῶς χουλιάρα, μεγάλη κουτάλα δι' ἧς ἀνακατώνουσι τὸ φαγητὸν τὸ ὁποῖον βράζει ἐντὸς τῆς χύτρας.

τος [ἀντὶ αὐτός], lui ; || νά τος, le voilà ; ἰδοὺ αὐτός· || ποῦ 'ν τος, où est-il ; || δὲν ἦταν τος ἐκεῖ, il n'était pas là.

τοσάκις [ἐπίρ.], τόσας (πολλὰς) φοράς, tant de fois ; autant de fois ; τόσον συχνά.

τόσον [ἐπίρ.], βλ. **τόσος.**

τόσος, η, ον, ἀντων. δεικτ. ἀνταποδ. εἰς τὸ ἐρώτημα πόσος ; ἐπὶ μεγέθους, τόσον μεγάλος, si (aussi) grand, e ; ἐπὶ τόπου τόσον ἐκτεταμένος μακρός, si (aussi) long, longue ; ἐπὶ χρόνου τόσον πολὺς ἢ μακρὸς (χρόνος), si long ; ἐπὶ ἀριθμοῦ, τόσον πολύ, si (aussi) nombreux-euse ; καὶ ἐν γένει τόσον πολύ(ς), si (aussi) grand ; τοσοῦτον πλῆθος ἢ μέγεθος ἔχων, ἤτοι τοσοῦτον μέγας, πολυάριθμος, μικρός, κτλ. si (aussi) grand (nombreux); petit etc. τοιοῦτος, τοσοῦτος, αὐτη, οὗτο, tel, telle, ἀόρ. ἀντων. καὶ ἀνταποδ. τοῦ ἀναφορικοῦ ὅσος, τόσος, ὅσος, tant (autant) de ; || τόσον πλῆθος, une telle (si grande) foule ; || τόσος κόσμος, tant de monde ; || ὅσοι ἄνδρες, τόσαι γυναῖκες, autant d'hommes que de femmes ; || διὰ τόσον πρᾶγμα [φρ.], pour une si petite chose ; pour une pareille misère ; || — δά ! si petit ; [οἰκ.] pas plus haut que ça ; || [ἡ ἀμάθειά του] εἶνε τόση, ὥστε..., est telle, que.., || ἐπλήρωσα ἑκατὸν τόσας δραχμὰς [φρ.], j'ai payé cent et tant de drachmes ; || πρὸς τόσα τὸν στίχον, à tant la ligne; || [ἐπὶ παιγν.] εἴμεθα ἀπὸ τόσαις, nous sommes tant à tant (but à but) ; || τοῦ δίδω τόσα, je lui donne tant ; || τόσων χρόνων ἄνθρωπος, un homme de cet âge ; un homme si (aussi) âgé ; || τόσοι καὶ τόσοι, μέγας ἀριθμός, un grand nombre ; mille gens ; mille. § [οὐδ. ἐπίρ.] τόσον· τόσῳ, τοσοῦτον, tant ; si ; tellement ; εἰς τοιοῦτον σημεῖον, à [un] tel point ; aussi ; autant ; || τόσον ὁ κόσμος εἶνε εὔπιστος ! tant le monde est crédule ! || τὸν ἀγαπῶ τόσον πολύ, je l'aime tant ; || εἶνε τόσον καλός ! il est si bon ! || μὴν ὁμιλῇς τόσον δυνατά, ne parlez pas si haut ; || εἶνε τόσον ἀδύνατος ὥστε, il est si (tellement) faible que ; || εἶνε τόσον ἄρρωστος ; est-il malade à ce point ? || τόσον εὐφυὴς ὅσον καὶ μετριόφρων, aussi spirituel que modeste ; || τόσον ποῦ ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ, de sorte qu'il fut contraint de partir ; || εἶνε τόσον ἀνόητος ὥστε θὰ τὸ πιστεύσῃ, il est assez sot pour le croire ; || δὲν ἐργάζεται πλέον τόσον καλὰ ὅσον ἄλλοτε, il ne travaille pas aussi bien qu'autre fois ; || ἀγαπᾷ τὴν δόξαν τόσον, ὅσον σὺ τὸν πλοῦτον, il aime la gloire, autant que vous aimez la richesse ; || πῶς, τόσον φρόνιμος ἄνθρωπος...; comment un homme aussi sage...; || δὲν ἀνησυχῶ καὶ τόσον, je ne m'en inquiète pas autrement ; || δὲν εἶμαι τόσον καλὰ [φρ.], je ne me sens pas bien ; || τόσον τὸ καλλίτερον· τόσον τὸ χειρότερον, tant mieux ; tant pis ; || τόσον (τόσῳ) μᾶλλον, ὅσον (ὅσῳ), d'autant [plus] que ; || τόσον ὀλίγον, si peu ; || τόσον πλησίον, si près ; || δὲν θέλω τόσον πολύ, je n'en veux pas autant ; || τόσον μόνον, rien que cela ; c'est tout ; || φθάνει τόσον, en voilà assez ; (τοῦτο) ἀρκεῖ, cela suffit; c'est assez comme cela ; || ὄχι καὶ τόσον, pas beaucoup ; pas autrement ; pas tant ; || τόσον καὶ τόσον θὰ τὸν ἰδῶ, en tout cas (quoi qu'il en soit) je le verrai ; || ὡς τόσον [φρ.], en attendant ; ἐν τούτοις, cependant ; pourtant ; tout de même ; οὐχ ἧττον, néanmoins ; || ὡς τόσον τί κάμνομεν ; en attendant que faisons -nous ? || ὡς τόσον ἦλθε, il est venu tout de même.

τοσουλάκης [δημ.], βλ. **τοσούτσικος.**

τοσοῦτος [ἀντων.], βλ. **τόσος**· ἐν τοσούτῳ [ἐπίρ.], cependant ; pourtant; ἐν τούτοις, toutefois ; tout de même ; ὡς τόσον, en attendant.

τοσούτσικος, η, ον [δημ.], ἐλάχιστος, τόσος μικρὸς ὅσον, si (aussi) petit que cela ; pas plus haut (plus grand) que ça.

τότε [ἐπίρ.], καὶ κοινῶς **τότες** καὶ **τότενες,** ἐν τούτῳ ἢ ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, τότε, alors ; κατὰ τὸν τότε χρόνον, en ce temps-là ; κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχήν, à cette époque [-là] ; à ce moment [-là] ; ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, en [dans] ce cas ; || ἕως τότε, jusque là ; [ἐπὶ παρελθ] jusqu'alors ; || τότε τοῦ ἔγραψεν ὁ πατήρ του, ce fut alors que son père lui écrivit ; || ἀπὸ τότε (ἔκτοτε), depuis ce temps -là ; depuis lors ; || καὶ τότε; et alors ? et après ? || τότε θὰ ἴδωμεν τί θὰ κάμωμεν, en ce cas nous verrons ce qu'il y a à faire ; || τότε μόνον θὰ τὸ κάμω, ὅταν, je ne le ferai que lorsque ; || οἱ τότε ἄνθρωποι, les hommes d'alors.

τότενες [δημ.], βλ. **τότε.**

τότες [δημ.], βλ. **τότε.**

τοῦ [ἄρθρ.], βλ. ὁ.

τουαλέττα, ας, ἡ [ξεν.], toilette, n. f. καλλωπισμός, στολισμός. § ἔπιπλον (τράπεζα, κτλ.) μὲ κάτοπτρον, πρὸς καλλωπισμὸν χρησιμεῦον, meuble (miroir ; coffret) de toilette ; [ἀρχ.] carré, n. m.

τοῦβλον, τὸ [δημ.], ἡ πλίνθος, brique, n. f. || — γαλλικό, brique creuse ; || τοῖχος ἀπὸ τοῦβλα, mur de briques ; || μεσότοιχον ἀπὸ τοῦβλα ὀρθά, ἤτοι ὄρθιο τοῦβλο, galandage (=cloison en briques), n. m. βλ. ὀρθία πλινθοδομὴ καὶ πλίνθος δι' ὅλα τὰ εἴδη αὐτῶν. § — [μεταφ. ἐπὶ ἀνθ.] βλάξ, εὐήθης, bête, adj. (=sot, stupide, niais).

τοῦ (γ)έμου του [διάλ. Καρπάθου], τῆς χωρητικότητός του (ἐπὶ ἀνταλλαγῆς ἀγγείων διὰ γεννημάτων).

τουζλοῦκι, τό [δημ.] ἡ γκέττα, περικνημίς, guêtre, n. f.

τουλάπι, τό [δημ.] βλ. **ντουλάπι.**

τουλίπη, ης, ἡ· tulipe, n. f. κοινῶς ὁ λαλές, φυτὸν βολβῶδες παράγον ὡραῖον ἄνθος.

τοὐλάχιστον [ἐπίρ.] ἀντὶ τὸ ἐλάχιστον.

au moins ; du moins ; pour le moins ; tout au moins ; encore si ; || δώσατέ του νὰ ζήσῃ ἀνέτως ἢ τουλάχιστον διὰ νὰ διατηρηθῇ, donnez -lui de quoi vivre à son aisance, ou du moins de quoi subsister ; || ἐξώδευσε τουλάχιστον ἑκατὸν δραχμάς, il a dépensé au moins (pour le moins) cent drachmes ; || ἢ τουλάχιστον, ou du moins ; || τουλάχιστον, ἂν ἤθελε νὰ φύγῃ, encore, s'il voulait partir ; || τουλάχιστον τὸ ἐβεβαίωσε ; du moins l'a-t-il assuré ?

τοῦλλι, τό· tulle, n. m. (ἐκ τοῦ ὀνόμ. τῆς πόλεως Tulle) λεπτότατον καὶ διαφανὲς δικτυωτὸν ὕφασμα· [πληθ.] τούλλια (ὑφάσματα) tulles.

τουλουμήσιος, α, ιον· ἀσκένιος, τοῦ ἀσκοῦ, d'outre ; || τυρὶ τουλουμήσιον fromage d'outre ; βλ. **δερματοτύρι.**

τουλοῦμι, τὸ [δημ.], ἀσκός, outre, n. f. || ἕνα τουλοῦμι κρασί, une outre de vin ; || [μεταφ.] βρέχει μὲ τὸ τουλοῦμι, il pleut à seaux ; || τὸν ἔκαμε τουλοῦμι [φρ. δημ.] il l'a battu à plat ; il l'a éreinté ; il l'a peloté ; || δίδω μιὰ ἐληὰ δι' ἕνα τουλοῦμι λάδι [παροιμ.], donner un œuf pour un bœuf.

τουλουμιάζω [δημ. μεταφ.], δέρω ἀνηλεῶς, battre à plat ; enfoncer; éreinter; peloter.

τουλουμοτύρι, τό· τυρὸς διατηρούμενος ἐντὸς ἀσκοῦ, fromage d'outre (conservé dans un outre): βλ. **δερματοτύρι.**

τουλοῦμπα, ας, ἡ [δημ.], pompe, n. f. βλ. **ἀντλία.**

τουλουμπατζῆς, ὁ [δημ.], pompier, n. m. ὁ χειριζόμενος τὴν ἀντλίαν, ὅθεν ὁ **πυροσβέστης.**

τουλοῦπα, ας, ἡ [δημ.], κυρίως βάμβακος, ἐρίου (μαλλίου), ἀπὸ τοῦ **τολύπη.**

τουλπάνι, τὸ [ξεν.], λεπτὸν καὶ μᾶλλον ἀραιὸν βαμβάκινον ὕφασμα, étoffe fine de coton ; jaconas, n. m.

τοῦμπα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **κυβίστησις,** κοινῶς τουρκ. ταχλάς, culbute, n. f. [συνεκδ.] gabriole, n. f.

τουμπανίζω [δημ.] βλ. **τυμπανίζω.**

τούμπανον, τό· τὸ τουρκ. **δαβοῦλι,** μουσικὸν ὄργανον, τὸ τύμπανον, tambour, n. m.

τουμπεκί, τὸ [ξεν.], εἶδος καπνοῦ διὰ τὸν ναργιλὲ [ὑδροσύριγγα], espèce de tabac ; tombac, n. m.

τουμπελέκι, τὸ [δημ.], τὰ **κύμβαλα,** cymbales, n. f. pl. μουσικὸν ὄργανον συγκείμενον ἐκ δύο μεταλλικῶν κύκλων.

τουμπί(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], χάλυξ, μπουμποῦχι, τὸ μάτι τῶν φυτῶν.

τουμπλέας, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὁ ἔχων χήλην, σπάσιμον.

τούμπλια, τὰ [διάλ. Οἰνόης], ἡ χήλη, σπάσιμον.

τοὐναντίον [ἐπίρ.] ἀντὶ τὸ ἐναντίον, au contraire ; [ἐπὶ ἀπαντήσεως ἐνίοτε] μάλιστα, si ; si fait.

τοῦνδραι [ξεν.], toundras, βλ. **πάμπεδον.**

τουράκια [δημ. ναυτ.], bancs de la chambre [d'une embarcation]; βλ. **ἑδώλιον.**

τουρβίνα [δημ.], βλ. **ῥομβητής.**

τουργκάνα, ας, ἡ [δημ.] τὸ **σήματρον,** crécelle, n. f. κρόταλον τῆς ἐκκλησίας, ὅπερ σημαίνουσιν ἀντὶ κώδωνος, τὸ σήμαντρον.

τουρέλο, τό [δημ. ναυτ.] βλ. **ἐπιστρόφιον.**

τουρκαλβανός, ὁ· ἀλβανὸς μωαμεθανικοῦ δόγματος, albanais mahométan.

τουρκετίνα [δημ. ναυτ.] petit foc, βλ. **ἀρτεμωνίς.**

τουρκέτο [δημ. ναυτ.] βλ. **ἱστός**; || γλίζα τουρκέτου, βλ. **ἀκάτιον.**

τουρκεύω, μελ. εύσω, ἀσπάζομαι τὸ μωαμεθανικὸν δόγμα, γίνομαι ὀθωμανός, se faire turc (mahométan) ; §=[μεταφ.] ὀργίζομαι se mettre en colère ; ὀργίζομαι πολύ, ἀγανακτῶ, endêver.

τουρκικός, ή, όν· τῆς Τουρκίας, de Turquie ; ὀθωμανικός, turc, turque, adj. || [οὐσ.] ἡ τουρκικὴ γλῶσσα, le turc (n. m.)=la langue : apprendre le turc.

τούρκισσα, ης, ἡ· ὀθωμανίς, ίδος, ἡ (γυνή), femme turque.

τουρκιστὶ [ἐπίρ.], ὀθωμανιστί, en turc ; ἤτοι εἰς τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν.

τουρκοκρατία, ας, ἡ· ὀθωμανικὴ κυριαρχία, domination turque ; ὀθωμανικὸς ζυγός.

τουρκολάτρης, ου, ὁ· φιλότουρκος, θιασώτης, ὀπαδὸς τῶν ὀθωμανῶν, partisant des turcs.

τουρκομερίτης, ου, ὁ· καταγόμενος ἀπὸ ὀθωμανικὴν χώραν, originaire d'un pays turc.

τουρκοπαιδεύει [τριτοπ.] τυραννεῖ, βασανίζει ἀπηνῶς.

τουρκοποῦλα, ας, ἡ· μικρὰ ὀθωμανίς, κόρη ὀθωμανίς [petite] fille turque.

τουρκοποῦλι, τὸ [δημ.] ἡ **ἀκανθίς,** κοινῶς καρδερίνα καὶ γαρδέλι, chardonneret, n.m.

τουρκόπουλον, τό· παῖς ὀθωμανός, enfant turc.

τοῦρκος, ου, ὁ· ὀθωμανός, turc, n. m. || γίνομαι τοῦρκος, βλέπε **τουρκεύω** [κυρ. καὶ μεταφ.].

τοῦρλα, ας, ἡ (ἀπὸ τοῦ τροῦλλος) dôme, coupole, n. f. πᾶν τὸ ὑψωμένον ὡς τροῦλλος, [συνεκδ.] σφαιροειδὲς ὕψωμα, boule, n. f. ἐπισώρευσις σφαιροειδής, tas en forme de boule ; στρογγύλον ὕψωμα, motte, n. f. || [μεταφ.] σ' τὴν τοῦρλα τοῦ σαββάτου [φρ. παροιμ.] au dernier moment ; || τοῦρλα τὴ φεσάρα = φορεῖ τὸ φέσι τουρλωτόν.

τουρλί, τὸ [πτην.], falcinelle, n. f.

τουρλίδα, ας, ἡ [πτην.] criard, n.m. ou grand pluvier.

τουρλόνω, μέλ. ώσω, καμπρόω-ῶ, voûter ; καθιστῶ τι στρογγύλως ὑψηλόν, στρογγυλόω-ῶ, arrondir ; ἀνακυρτόω-ῶ, ἀνυψῶ τι φουσκωμένον, bomber ; [συνεκδ.] προβάλλω παρουσιάζω, ἐπιδεικνύω) τι ἐστρογγυλευμένον, φουσκωτόν, καμπρωτόν, ἀνάκυρτον, avancer (présenter ; montrer) quelque chose d'arrondi.

τουρλός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] **τρελλός.**

τουρλωτός, ή, όν, στρογγύλος, η, ον, arrondi, e, adj. φουσκωτός, ἀνάκυρτος, bombé, ée, adj.

τουρμαλίνη, ης, ἡ· tourmaline (n. f.) ou aimant de Ceylan, ἢ τουρμαλίνης, ὁ· μεταλλικὸν ὀρυκτὸν ἐν Κεϋλάνῃ, ἐκλήθη δὲ καὶ μαγνήτης διότι διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς θερμοκρασίας αὐτοῦ προσλαμβάνει μαγνητικὰς ἰδιότητας.

τοῦρνα, ας, ἡ [δημ.] (ἰχθ. ποτάμιος), ἀνθίας, brochet, n. m.

τουρνέλα [δημ. ναυτ.], βλ. **πλεκτάνη.**

τουρνεμμένα, τὰ [διάλ. Νισύρου], λελαξευμένα, χαλοχαμωμένα, **τετορνευμένα.**

τουρός καὶ τορός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ **ντορός,** τὰ ἴχνη, piste, n. f.

τουρσέκι [δημ.], ἡ τρίοδος, ἡ γωνία τῆς ὁδοῦ, coin, n. m. τὸ σταυροδρόμι.

τουρσί, τὸ [τουρκ.] (βλ. ξειδᾶτος), συντετηρημένον ἐντὸς τοῦ ὄξους, quelque chose de confit au vinaigre; ‖ ἀγγουράκια τουρσί, des cornichons confits au vinaigre; [ἀγγλ.] pickles (πίκλες). § — [μεταφ.] μίγμα ἀσυνάρτητον, ἀνομοίων πραγμάτων, salmigondis, n.m. φύραμα, ἀνακάτωμα, gâchis, n.m. ‖ τὰ ἔκαμεν ὅλα τουρσί, il a tout brouillé (embrouillé).

τοῦρτα, ας, ἡ [ξεν.], tarte, n. f. pâtisserie plate dans laquelle on met de la crème, des confitures, des fruits, etc. tarte aux pommes. Καὶ γενικώτερον λέγεται gâteau, n. m. ou tourte, n. f. pâtisserie de forme circulaire.

τοῦρτα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], εἶδος ἄρτων τοῦ πάσχα.

τουρτουριά, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁμὰς ἐξερχομένων ἀνθρώπων δι' ἐργασίαν τινὰ ἢ πρὸς συλλογὴν ξύλων.

τουρτουριάρης, α, ικον [δημ.], ὁ τουρτουρίζων, qui grelotte; τρεμουλιάρης, tremblotant, e, adj. εὐκόλως ῥιγῶν, εὔριγος, frileux, euse, adj.

τουρτουρίζω, μέλ. ίσω (ἀπὸ τοῦ ταρταρίζω [δημ.] βλ. **τάρταρος**), ῥιγέω-ῶ, grelotter; frissonner; κρυόνω, πολύ, τρέμω ἀπὸ τὸ κρύο, τρέμω ὑπὸ ψύχους, trembler de froid; ὑποτρέμω, κοινῶς τρεμουλιάζω, trembloter.

τουρτούρισμα, ατος, τὸ [δημ.] τὸ τρέμειν ἐκ ψύχους, ῥίγησις, grelottement, n. m.

τούρτουρον, τὸ [δημ.] τὸ τρέμειν ἐκ ψύχους, grelottement, n. m. τὸ ῥῖγος, frisson, n.m. ‖ μὲ πιάνει τούρτουρον νὰ τὸ συλλογίζωμαι, cette seule idée me fait frissonner.

τουρτουρῶ [δημ.] βλ. **τουρτουρίζω.**

τοὺς [ἄρθρ.] les, βλ. **ὁ.**

τουτέστι [ἐπίρ.] ἀντὶ τοῦτο ἐστί, c'est à dire, ἤτοι, à savoir.

τοῦτο [ἀντων.] βλ. **οὗτος.**

τοῦτος [δημ. ἀντων.], βλ. οὗτος.

τοῦφα, ας, ἡ [ξεν.], ὁ λόφος, ἡ φοῦντα, touffe, n. f. καὶ ἐν γένει ἄθροισμα ἀντικειμένων τῆς αὐτῆς φύσεως, λεπτῶν, ἐλαφρῶν πλησίον ἀλλήλοις κειμένων καὶ σχηματιζόντων δέσμην τινά, π.χ. une touffe d'herbes.

τοῦφα, ἡ· [διαλ. Οἰνόης], ὁ ἀτμός, τὸ ἄχνισμα βράζοντος ὑγροῦ.

τουφεκάω-ῶ [δημ.], βλ. **τυφεκίζω.**

τουφέκι, τὸ [δημ.] βλ. **τυφέκιον,** fusil, n. m. ‖ [μεταφ.] στήνω τουφέκι, faire la guerre. § [δημ. ναυτ.] βλ. κανόνες, quenouillettes [du tableau].

τουφεκιά, ᾶς, ἡ [δημ.] βλ. καὶ **τυφεκισμός,** coup de fusil. § ὅσον μακρὰν βάλλει τὸ ὅπλον, portée de fusil, κοινῶς μιὰ τουφεκιὰ τόπο. § [πληθ.] πυροβολισμοί, fusillade, n.f.

τουφεκίζω, μέλ. ίσω, βλ. **τυφεκίζω.**

τουφεκισμός, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ τυφεκισμός, coup de fusil; [πληθ.], fusillade, n. f. —, στρατιωτικὴ ἐκτέλεσις, exécution militaire, καταδικασθέντος εἰς τὸν διὰ τυφεκισμοῦ θάνατον.

τουφεκόβεργα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ῥάβδος τοῦ ὅπλου, baguette [de fusil].

τουφεκόπετρα, ας, ἡ [δημ.], ὁ **πυριτόλιθος,** pierre à feu ou pierre à fusil.

τουφεκῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.] βλ. **τυφεκίζω,** tirer un coup de fusil; βάλλω, tirer.

τουφεξῆς, ὁ [δημ.], ὁ ὁπλοποιός, armurier, n. m.

τόφος, ου, ὁ [ὀρυκτ.], εἶδος λίθου ἀραιοῦ, πορώδους, βλ. **τῶφος,** καὶ **πῶρος,** tuf n.m.

τρά, ἡ [ξεν.] λεπτὸν ἔλασμα lame [d'or]; trait (trè), e, adj. tiré à la filière: de l'or trait.

τρααλεύγομαι [διαλ. Καρπάθου], ὀχλαγωγῶ.

τράβα, ἡ [δημ]. βλ. τράπηξ.

τραβαλλιάρω [διαλ.] Οἰνόης], ἐργάζομαι ἐπιπόνως, κοπιάζω (ἐκ τῶν travagliare, travailler).

τραβαντζάρισμα, ατος, τὸ [δημ.], **μεταγγισμὸς** ἀπὸ ἑνὸς ἀγγείου εἰς ἕτερον, transvasion, n. f. μεταγγισμός, μετακένωσις ἀπὸ ἑνὸς βαρελίου εἰς ἕτερον, soutirage, n. m. (**τράβηγμα**).

τραβαντζάρω [δημ.], **μεταγγίζω,** ἀπὸ ἀγγείου εἰς ἀγγεῖον, transvaser; **μεταγγίζω** οἶνον ἢ ἄλλο τι ὑγρὸν ἀπὸ βαρελίου **εἰς** ἕτερον, soutirer.

τραβέρσα, ἡ [δημ.], βλ. καὶ **διαδοχίς,** traverse, n. f. καὶ **ζύγωμα,** imposte. § — [ναυτ.] βλ. **ἀντιμονὴ** (ἀντιμένω) cape, n. f. § —[ναυτ.] βλ. ζυγίς.

τραβερσάρω [δημ. ναυτ.], βλ. **ἀντιβάλλω** καὶ **μασχαλίζω** (ἄγκυραν), traverser; βλ. **διαπερῶ** (ἀντιβάλλω), border-le gui.

τραβέρσο, τὸ [δημ. ναυτ.] ἢ **τραβέρσα,** βλ. **ἀντιμονὴ** (cape); ‖ στέκω τραβέρσο, tenir la cape.

τραβερσόνω [δημ. ναυτ.] βλ. **ἀντιμένω** καὶ **ἱστῶ.**

τράβηγμα καὶ **τράβιγμα,** ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ τραβῶ (ἕλκω), action de tirer; tirage, n. m. ἐπίσης καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως· ‖ —, βλ. **ἑλκυσμός.** § — [δημ. ἐμπορ.] ἢ καὶ **ἐμβαστικὴ** (διὰ συναλλάγματος), traite, n. f. τὸ ἔμβασμα, remise, n. f. § —,

βλ. **τραβαντζάρισμα**, soutirage [de vin].

τραβηκτά, τὰ [δημ.] λέγονται κοινῶς αἱ σειράδες [ὀχήματος, κτλ.] trais [de voiture, etc.]; βλ. **σειράς**.

τραβηκτική, ῆς, ἡ [δημ.] βλ. **συναλλαγματικὴ** (traite, lettre de change) καὶ **μετάκλησις**.

τραβηκτός, ή, ὸν [δημ.] (τραβῶ), ἕλξιμος, tiré, ée, adj. halé, ée; ὅστις δύναται νὰ τραβηχθῇ.

τράβηξις, εως, ἡ [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ τραβῶ (ἕλκω), action de tirer; tirage, n. m. ἐπίσης καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τραβῶ. § — [δημ. συνεκδ. ἐμπορ.], débit, n. m. (= πώλησις, κατανάλωσις)· || αὐτὸ τὸ εἶδος δὲν ἔχει τράβηξιν, cet article n'est pas de débit.

τράβιγμα, βλ. τράβηγμα.

τραβῶ (άω) [δημ.], μέλ. θὰ τραβήξω, σύρω, ἕλκω, tirer; ἕλκω, ἑλκύω, attirer; ἀποσπῶ, arracher; ἀποσύρω, retirer; ἄγω, φέρω, mener; βλ. καὶ ἕλκω, haler; || τραβῶ τὸ σχοινί, tirer la corde; || τραβῶ τὰ μαλλιά μου, s'arracher les cheveux; || τραβῶ ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, tirer de côté et d'autre; tirailler; || ἕλκω τινὰ ἐκ τῶν ποδῶν, tirer quelqu'un par les pieds; || τραβῶ τὸ κλειδίον ἀπὸ τοῦ κλείθρου, tirer la clef d'une serrure; || τραβῶ γραμμήν, tirer une ligne; || τραβῶ ἐπάνω (ἀνέλκω), tirer en haut; || τραβῶ κάτω (καθέλκω), tirer en bas; || — ὕδωρ (ἀντλῶ) ἔκ τινος φρέατος, puiser de l'eau d'un puits; || τὸν τραβᾷ ἀπὸ τὴν μύτην, il le mène par le bout du nez; || — κουπί, ramer; nager; βλ. **κωπηλατῶ**· || — ἔξω [πλοῖον, λέμβον], haler à terre; βλ. **νεωλκέω**· || ὁ μαγνήτης τραβᾷ τὸν σίδηρον, l'aimant attire le fer; || ἐτράβηξε (ἀποσύρω) τὸ παιδί του ἀπὸ τὸ σχολεῖον, il a retiré son enfant de l'école; || — τὸν λόγον μου [ὀπίσω], retirer sa parole=ἀναιρῶ, ἀκυρῶ τὸν λόγον μου, se rétracter; se dédire; || τράβα τὸ χέρι σου, retirez votre main; || [μεταφ.] τραβῶ χέρι, se désister=ἀποσύρομαι ἀπό τι, lâcher prise; démordre; || τραβῶ μαχαῖρι (τὸ σπαθί, κτλ.) ἕλκω, ξιφουλκῶ, dégaîner; || τραβῶ μιὰ κανονιά, μιὰ τουφεκιά, tirer un coup de canon, un coup de fusil; tirer le couteau (l'épée, etc.); || — τραβῶ δρόμον, faire du chemin; προοδεύω, προχωρῶ, ἀκολουθῶ τὸν δρόμον μου, poursuivre sa route; ἀναχωρῶ, φεύγω μετὰ σπουδῆς, filer, décamper; || τραβῶ τὸν χορόν, (ὁδηγῶ, σύρω), mener la danse; || τὸ πλοῖον τραβᾷ τόσα μέτρα [νερόν], le navire tire (ou cale) tant de mètres, δηλαδὴ βυθίζεται εἰς τόσον νερὸν βλ. καὶ βύθισμα (calage)· || πόσαις τραβᾷ αὐτὸς ὁ μῆνας; combien de jours compte ce mois? || τραβῶ τὸ κρασὶ [ἀπὸ ἓν βαρέλιον εἰς ἄλλο], soutirer (transvaser) le vin (= μεταγγίζω, τραβαντζάρω); || τὸν ἐτράβηξεν εἰς τὰ δικαστήρια, il l'a appellé (traduit; cité) en justice; il l'a assigné; || τραβῶ (ἐκδίδω) συναλλαγματικήν, tirer une lettre de change; || πόσα [φύλλα] τραβᾷ [ἡ ἐφημερίς]; quel est son tirage? = πόσα φύλλα ἐκτυπόνει· || τραβῶ μίαν [φρ. δημ.], boire (sabler) un coup; || [καὶ ἀπολ.] τὸ τζάκι δὲν τραβᾷ, la cheminée ne tire pas; βλ. καὶ ἑλκυσμός. tirage. §—, ὑποφέρω, ὑπομένω, supporter; ὑφίσταμαι, ὑποφέρω, souffrir ou subir; ὑποφέρω, δοκιμάζω πικρίας, κόπους, endurer; δοκιμάζω, ὑποφέρω, éprouver; || τραβῶ τὰς ἰδιοτροπίας του, je supporte ses caprices; || ἐτράβηξε πεῖναν καὶ δίψαν, il a enduré la faim et la soif; || ὁ Θεὸς ἠξεύρει τί ἐτράβηξα, Dieu sait ce que j'ai souffert; || τραβῶ τὸν διάβολόν μου [φρ.]. se donner beaucoup de peine; = κοπιάζω πολύ, se donner au diable; ὑφίσταμαι μαρτύριον, souffrir le martyre; || [καὶ παθητ.] ἡ ζωὴ αὐτὴ δὲν τραβιέται, cette vie est (devient) insupportable = ὁ βίος καθίσταται ἀνυπόφορος. § — [οὐδ.] πηγαίνω που, aller; βαδίζω, marcher; σύρω, παρατείνω, traîner; φέρω πρός τι, porter; || τράβα [εἰς τὴν] δουλειάν σου· τράβα τὸν ἀέρα σου, allez (; passez) votre chemin! décampez! || τράβα! [πρὸς ἁμαξηλάτην], allez! touchez! [πρὸς κωπηλάτην] (κωπηλάτει), nagez! || ἐτράβηξε δεξιά, il s'est dirigé (il a pris) à droite; || τραβῶ ἐμπρός, avancer; προχωρῶ, προβαίνω, aller (pousser) en avant; passer outre; || [τὸ τουφέκι αὐτὸ] τραβᾷ ἑκατὸν βήματα, porte à cent pas; || ἡ δουλειὰ τραβᾷ εἰς μάκρος, l'affaire traîne [en longueur]; || [ἡ δίκη αὐτὴ] θὰ τραβήξῃ πολὺ (παρατείνω), traînera longtemps; || ἡ ἀρρώστια του θὰ τραβήξῃ sa maladie sera longue; || [αὐτὴ ἡ κατάστασις] δὲν ἠμπορεῖ νὰ τραβήξῃ, ne peut pas durer (νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ μακρόν). § [μέσ.] τραβηοῦμαι (πίσω ἢ εἰς τὸ πλάγι) ἐκκλίνω, ἀποχωρῶ, ἀποσύρομαι, se retirer; κάμνω τόπον, faire place; **παραμερίζω**, se ranger; ἀφίνω, ἐγκαταλείπω, renoncer; || ἐτραβήχθη ἀπὸ τὸ ἐμπόριον, il s'est retiré du commerce (=ἀπεσύρθη, ἀπεχώρησε)· || τραβηέται πολὺ ἐνωρὶς (ἀποχωρεῖ), il se retire de très bonne heure; || τραβήξου νὰ περάσω (τραβηχθῆτε), rangez-vous que je passe; || ζῇ τραβηγμένος, il mène une vie retirée (= μακρὰν τοῦ κόσμου), il vit dans la retraite; || ἐτραβήχθη ἀπὸ τὰ πολιτικά, il a renoncé à la politique; || [τώρα] δὲν ἠμπορῶ πλέον νὰ τραβηχθῶ, je ne puis plus reculer (=νὰ ὀπισθοχωρήσω). § [μέσ. ἐν.] τραβηοῦμαι, ἰσχναίνω, maigrir; φθίνω, ἐξασθενῶ, dépérir.

τραγάνα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. ψῆφος (gravier).

τραγάκανθα, ης, ἡ· εἶδος ἀκάνθης ἐξ ἧς τὸ κόμμι τράγανθον, Διοσκ. ἀκανθῶδες θαμνίον, arbrisseau épineux, tragacanthe, n. f. ou barbe de renard. § —, gomme adraganthe, κομμιώδης οὐσία ἐκρέουσα ἀπὸ τοὺς κλάδους καὶ τοῦ καυλοῦ πολλῶν εἰδῶν τοῦ φυτοῦ ἀστραγάλου καὶ ἰδίως τοῦ κομμιοφόρου, ἤτοι τῆς τραγακάνθης· ἡ χρῆσις τῆς κόμμεως ταύτης εἶνε ὁμοία τῆς τῆς ἀραβικῆς κόμμεως (gomme arabique).

τραγανίζω, μέλ. ίσω (ἀπὸ τοῦ τραγανόν),

τρωγαλίζω, θραύω διὰ τῶν ὀδόντων, briser avec les dents; craquer; ὅθεν μασσῶ τραγανόν, ἤτοι τραχὺ καὶ θραυστὸν πρᾶγμα, croquer; || τὸ παξιμάδι (διπυρίτης) μασσώμενον τραγανίζει, le biscuit craque sous la dent; τρωγαλίζω, grignoter, τρώγω τραγήματα, τρωγάλια· βλ. κοκκαλίζω καὶ κατατρώγω.

τραγάνισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ τραγανίζειν τι, action de croquer; [σπ.] croquement, n. m.

τραγανιστά [δημ. ἐπίρ.], ὁμιλῶ καθαρῶς (ἰσχυρῶς, ἠχηρῶς), parler d'une voix claire (forte, sonore).

τραγανιστός, ή, όν· ὁ τραχὺς καὶ θραυστὸς (χονδρώδης), croquant, e, adj. ὅστις τραχὺς ὤν, ἐπιφέρει τριγμὸν κατὰ τὴν μάσσησιν=**τραγανός.** § [μεταφ.] φωνὴ τραγανιστή, ἤτοι φωνὴ καθαρὰ (ἰσχυρά, ἠχηρά), une voix claire (forte, sonore).

τραγανός, ή, όν· ὁ χονδρώδης, ης, ες, cartilagineux, euse, adj. [οὐδ. οὐσ.] τὰ τραγανά, les cartilages, οἱ χόνδροι· || τὸ τραγανὸν τοῦ κρέατος, ὁ **χόνδρος** (τράγανον), cartilage, n. m. tendron, n. m. croquant, n. m. § —, ὁ τρίζων κατὰ τὴν μάσσησιν, τραγανιστός, croquant, e, adj. || κεράσια τραγανά, cerises croquantes; bigarreaux; || σταφύλια τραγανά, raisins croquants.

τραγεῖα, είας, ἡ· βλ. **τραγειά.**

τραγειά, ᾶς, ἡ [δημ.] ἡ **τραγεῖα** καὶ ἡ τραγῆ (ἐξυπακ. δορὰ)=τὸ τράγειον (τραγήσιο) δέρμα, ἡ τραγοπροβιὰ ἢ τραγόδερμα, peau de bouc (de chèvre) αἴγιον. § ἀσκὸς ἐκ δέρματος τράγου, outre de peau de bouc. § —, ἡ **τραγεῖα,** τράγειος ὀσμή, odeur de bouc, ἡ **τραγίλα,** hircisme, n. m. βλ. καὶ **τράγειος**· || βρωμᾷ τραγειάν, il sent le bouc.

τράγειος, εἶα, ειον· ὁ (ἐκ) τράγου, τῷ τράγῳ ἀνήκων κοινῶς τραγήσιος, de bouc; [διδ.] hircin, e, adj. (ἐκ τοῦ λατ. hircus=bouc), qui vient de bouc, qui le concerne: odeur hircine. Ἐπίσης caprin, ine, adj. (ἐκ τοῦ λατ. capra=chèvre), relatif à la chèvre =αἴγειος: race caprine; || [οὐδ. οὐσ.] τράγειον, viande de bouc (de chèvre); βλ. καὶ **αἴγειος**· || [θηλ. οὐσ.] ἡ τραγεῖα, βλ. γενικῶς **τραγειά.**

τραγελαφικός, ή, όν (βλ. τραγέλαφος) ὁ παρὰ φύσιν μορφωθείς, ἐσχηματισμένος, conformé (ée) contre nature; τερατώδης, monstrueux, euse, adj. διάστροφος, ἀλλόκοτος, biscornu, e, adj. ἀλλόκοτος, baroque, adj. ἑτερόκλιτος, hétéroclite, adj.

τραγελαφικῶς [ἐπίρ.], τερατωδῶς, monstrueusement, adv. κατὰ τρόπον διάστροφον, ἀλλόκοτον (ἑτερόκλιτον), d'une manière biscornue (hétéroclite).

τραγέλαφος, ου, ὁ· tragélaphe, n. m. εἶδος ἀντιλόπης, genre d'antilope, εὑρισκομένης ἐν Ἀφρικῇ. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ζῶον κατὰ φαντασίαν πεπλασμένον, τράγος καὶ ἔλαφος ὁμοῦ, ὅπερ μόνον τοῖς Ἕλλησιν ἦτο γνωστὸν ἐκ τῶν ἀπεικονισμάτων εἰς τάπητας καὶ ἄλλα τῆς τέχνης ἔργα τῆς Ἀνατολῆς· [μεταφ.] ἀπεδίδετο ἡ ὀνομασία εἰς γραμματικὸν ἐξάμβλωμα· μεταγενεστέρως δὲ διὰ τῆς λέξεως ταύτης ὠνομάσθη πραγματικόν τι ζῶον ἐν Ἀραβίᾳ ἢ κατὰ τὸν Φάσιν ποταμὸν διαιτώμενον, εἶδος ἀντιλόπης ἢ δορκάδος μετὰ γενείου τράγου. Διόδ. Σικ. 2, 51. § — [συνήθ. μετφ.] τερατωδία, monstruosité, n. f. τὸ διάστροφον, κάτι τι ἀλλόκοτον, quelque chose de biscornu (de baroque).

τράγημα, ατος, τό· τρωγάλιον (ὡς ἐπιδόρπιον), τὰ κάρυα, ἀμύγδαλα, φουντούκια, τὰ γλυκύσματα, τὰ λιχνεύματα (γλειγούδια), friandise, n.f. τὰ διάφορα σακχαρωτά, sucrerie, n. f. [γενικ.] τὸ ἐπιδόρπιον, dessert, n. m. || «τραγήματα τοῦ λόγου» βλ. **ἐπιφυλλίς.**

τραγήσιος, α, ον [δημ.], **τράγειος,** de bouc; αἴγειος, de chèvre.

τραγί, τό [δημ.], τὸ ἀρσενικὸν γίδι, κατσίκι, ὁ **τράγος,** bouc, n. m. κατ' ἐπέκτ. ἡ αἴξ. chèvre, n. f.

τραγιά [δημ.], βλ. **τραγειά.**

τραγικεύομαι, κάμνω τὸν τραγικόν, τραγικῶς ὁμιλῶ (σχολ. Ἀριστ.), parler ou agir comme un personnage de tragédie.

τραγικοκωμικός, ή, όν· ὁ μετέχων τοῦ τραγικοῦ καὶ κωμικοῦ, qui tient du tragique et du comique, tragi-comique, adj. || συμβὰν τραγικοκωμικόν, événement tragi-comique; || [οὐσ.] τὸ τραγικοκωμικόν, le tragi-comique.

τραγικοκωμῳδία, ας, ἡ· tragi-comédie, n. f. δραματικὸν ἔργον μετέχον τῆς τραγῳδίας καὶ τῆς κωμῳδίας· [μεταφ.] ἀνάμιξις σοβαρῶν καὶ κωμικῶν ἀντικειμένων.

τραγικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), tragique, adj. ἀντίθ. τῷ κωμικός, ὅθεν σοβαρός, σπουδαῖος, λυπηρός, ὀδυνηρός καὶ μεταφ. ὁ δι' ὑψηλῶν καὶ ὑπερηφάνων λέξεων καὶ φράσεων ἐκπεφρασμένος, μεγαλοπρεπής, μεστὸς ὄγκου καὶ σοβαρότητος· || — ἠθοποιός, acteur tragique; || — συγγραφεύς, auteur tragique; || τὰ τραγικά, les sujets tragiques. § [οὐσ.] **τραγικὸς** (ἐνν. ποιητής), poète tragique; βλ. καὶ **τραγῳδός.**

τραγικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ τραγικοῦ, tragique, adj. ἀντίθ. τοῦ κωμικότης, ὅθεν σπουδαιότης.

τραγικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον τραγικόν, d'une manière tragique; tragiquement, adv. ὅθεν καὶ κατὰ τρόπον λυπηρόν, ἢ διὰ τραγικοῦ ὕφους, d'une manière triste, lugubre; διὰ τραγικοῦ ὕφους, d'un ton de tragédie; μετ' ἐμφάσεως, avec emphase (dans le ton).

τραγίλα, ας, ἡ [δημ.], ἡ τράγειος ὀσμή, odeur de bouc; [διδ.] hircisme, n. m. (βλ. **τραγειά**).

τράγινος, ὁ καὶ

τράγιος, ὁ· βλ. **τράγειος.**

τραγογένης, ὁ [δημ.], τραγοπώγων, σφηνοπώγων, ὁ ἔχων γένειον ὅμοιον τράγου, qui a une barbe de bouc. § [μεταφ. ὑβριστ.] ἄθλιός

τις ἱερεύς, mauvais prêtre ; ῥασοφόρος, frocard, n. m.

τραγογένης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὑβριστικῶς, ὁ ἔχων οἱονεὶ γένειον τράγου.

τραγόδερμα, ατος, τό· κοινῶς ἡ τραγειά, peau de bouc ; τὸ δέρμα τοῦ τράγου· βλ. καὶ **τραγειά.**

τραγοειδής, ής, ές· ὅμοιος τράγῳ, semblable à un bouc ; caprin, ine, adj. hircin, e, adj. βλ. τράγειος.

τραγόπους, ους, ου,· κοινῶς **τραγοπόδαρος,** ὁ ἔχων πόδας τράγου (αἰγὸς=αἰγόπους) qui a les (aux) pieds d'un bouc (d'une chèvre) ; capripède, adj.

τραγοπρόσωπος, ὁ· ὁ ἔχων πρόσωπον τράγου, qui a la (à) figure d'un bouc.

τραγοπώγων, ωνος, ὁ· τραγογένης, ὁ τράγου γένειον ἔχων, qui a une barbe de bouc. § [οὐσ. φυτ.] φυτὸν ἢ πόα τῆς οἰκογενείας τῶν συνθέτων κιχωριοειδῶν, κοινῶς τοῦ λαγοῦ τὰ γένεια, λαγόχορτο ἢ σκοῦλι, salsifis, n. m. barbe de bouc ; scorsonère, n. m.

τράγος, ου, ὁ· κοινῶς τὸ **τραγί,** bouc, n. m. χαλεῖται γενικῶς τὸ ἄρρεν τῶν αἰγῶν, τὸ ἀρσενικὸν κατσίκι.

τραγουδάκι, τὸ [δημ.] ᾀσμάτιον, chansonnette, n. f. μικρὸν ᾆσμα, petit air.

τραγούδημα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ ᾄδειν, action de chanter ; τὸ ᾆσμα, chant, n. m.

τραγοῦδι, τὸ [δημ.] ᾆσμα, οἱ στίχοι, τὸ ποίημα, chanson, n. f. τὸ ᾄδειν, ὕμνος, τὸ ᾆσμα, ᾠδή, chant, n, m. τὸ μελῴδημα, κοινῶς ὁ σκοπός, air, n. m. || εἰπές μας ἕνα τραγοῦδι, chantez-nous quelque chose ; || τοῦ ἔκαμαν (ἔβγαλαν) τραγοῦδι, on a fait des vers sur lui ; on l'a chanté ; [σατυρ.] τὸν ἐσατύρισαν, on l'a chansonné ; || τραγοῦδι λυπηρὸν (μυρολόγιον), complainte, n. f.

τραγουδιστὰ [δημ. ἐπίρ.], μετὰ μέλους ᾄδοντας, en chantant.

τραγουδιστής, οῦ, ὁ· θηλ. τραγουδίστρα, ἡ [δημ.] (ψάλτης, μουσουργός), ὁ ἀοιδός, chanteur, euse, n. ἡ μεγάλη ἀοιδός, cantatrice, n. f.

τραγουδιστός, ή, ὸν [δημ.], ψαλλόμενος, ᾀδόμενος, chanté, ée, adj.

τραγουδίστρα, ας, ἡ [δημ.], θηλ. τοῦ τραγουδιστής, ἡ ψάλλουσα γυνή, ἡ ἀοιδός, chanteuse, n. f. μεγάλη ἀοιδός, cantatrice, n. f.

τραγουδῶ (έω) (ἀπὸ τοῦ τραγῳδέω), μέλ. ήσω· ᾄδω, ψάλλω, chanter ; || — σιγά, fredonner ; ὑποψάλλω, chantonner. § — ἀντὶ ἐπαινῶ, ἐξυμνῶ, chanter, louanger ; || — τὴν δόξαν, τὰς ἀρετὰς τινός, chanter la gloire, les vertus de quelqu'un.

τραγῳδία, ας, ἡ· tragédie, n. f. ἐν γένει πᾶν σπουδαῖον, σοβαρὸν καὶ ὑψηλὸν ποίημα, ὡς αἱ ᾠδαὶ τοῦ Ὁμήρου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κωμῳδίαν· τραγικὴ καὶ μεγαλοπρεπὴς διήγησις, παράστασις· [ἐπὶ θεατρικῶν ἔργων] ἓν τῶν τριῶν εἰδῶν τοῦ δράματος ἐν ᾧ ἐπικρατεῖ τὸ σπουδαῖον (βλ. καὶ δράμα), ὅθεν ἡ τραγικὴ παράστασις, représentation tragique, tragédie, n. f. || [μεταφ.] λυπηρὸν συμβάν, événement funeste ; || αἱματηρὰ ὑπόθεσις, σκηνή, scène sanglante ; || [μεταφ.] αὐτὸ εἶνε τραγῳδία, c'est une tragédie ; εἶνε πράγματι τραγικόν, c'est vraiment tragique.

τραγῳδικός, ή, όν· ὁ τραγικὸς ποιητής, ὁ τῇ τραγῳδίᾳ ἀνήκων, ἁρμόζων ἐν γένει, de tragédie = ὁ τραγικός, tragique, adj.

τραγῳδιογράφος, ου, ὁ· ὁ γράφων τραγῳδίας, qui écrit des tragédies ; τραγικὸς ποιητής, auteur tragique ; ὁ τραγῳδοποιός.

τραγῳδοποιός, οῦ, ὁ· ὁ συγγραφεὺς τραγῳδιῶν, ὁ τραγῳδίας ποιῶν, ὁ τραγῳδιῶν ποιητής, auteur de tragédies ; ποιητὴς (συγγραφεὺς) τραγικός, poète (auteur) tragique ; τραγῳδοποιός, tragédien, enne, adj. βλ. καὶ **τραγῳδός.**

τραγῳδός, οῦ, ὁ καὶ ἡ· ἀρχικῶς τραγικὸς ποιητὴς καὶ ἀοιδὸς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον· ἀφ' ὅτου δὲ ἔπαυσαν νὰ ὑποκρίνωνται καὶ αὐτοὶ οἱ ποιηταὶ «**τραγῳδὸς**» ἐσήμαινε τὸν τραγικὸν ὑποκριτήν, tragédien, enne; τὸν δὲ ποιητὴν διέκρινε τὸ «**τραγῳδοποιός**».

τραγῳδῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐκθέτω, παριστάνω (διηγοῦμαι, ὁμιλῶ) κατὰ τρόπον τραγικόν, exposer (conter ; parler) d'une manière tragique. § —, βλ. τραγουδῶ.

τραῖνο, τὸ [ξεν.], βλ. **ἁμαξοστοιχία, εἱρμός,** train, n. m.

τράκα, ας, ἡ [δημ.] καὶ τρακατροῦκα [τὸ πυροκρόταλον], pétard, n. m. βλ. καὶ **κροτίς.**

τρακάρισμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ σύγκρουσις (πρός τι), choc, n. m. συνάντησις (ἀντιπάλων), rencontre, n. f. σύρραξις, collision, n. f. σύγκρουσις, heurt, n. m. [ναυτ.] abordage, n. m. βλ. **ἐμβολή, σύγκρουσις.**

τρακάρω [δημ.], μέλ. **θὰ** τρακάρω, συγκρούομαι πρός τινα, [se] heurter ; s'entrechoquer ; ἀντιτάσσομαι τινί, se rencontrer ; βλ. **σύγκρουσις, σύρραξις**· || [ναυτ.], s'aborder; βλ. **ἐμβάλλω.**

τρακατροῦκα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **τράκα.**

τράκος, ου, ὁ [δημ.] σύγκρουσις, choc, n. m. heurt, n. m. σύρραξις, collision, n. f. [ναυτ.] βλ. σύγκρουσις, ἐμβολή, abordage. § [μεταφ.] ἐπίθεσις, προσβολή, attaque, n. f. coup[s], n. m, [δημ.] raclée, n. f.

τρακόσιοι, αι, α [δημ. ἀριθμητ.] βλ. **τριακόσιοι.**

τραμός, οῦ, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ὄσπριον ὁμοιάζον πρὸς τὸ πίσον (μπιζέλι).

τραμουντάνα, ας, ἡ [ξεν. ναυτ.], tramontane, n. f. (ἐκ τοῦ Ἰταλ. tramontana= d'au delà des monts, des Alpes. Côté du nord; étoile polaire. Vent du nord, dans la Méditerranée· ὅθεν ὁ βορρᾶς, nord ; βλ. καὶ **ἄνεμος**· [μεταφ.] ἔχασα τὴν τραμουντάνα (ἢ τὸν μπούσουλα), perdre la tramontane, σημαίνει ἀδυνατῶ νὰ παραλληλισθῶ· τὰ χάνω, ἀγνοῶ τί νὰ πράξω πρὸ ἀπροόπτου τινός.

τράμπα, ας, ἡ [δημ.] ἡ ἀλλαγή, ἀνταλ-

λαγή, échange, n. m. ἀνταλλαγή· troc, n. m. || χάμνω τράμπα, ἀνταλλάσσω, échanger, troquer.

τραμπάκουλον, τὸ [ξεν.]· εἶδος πλοίου, sorte de navire ; trabac, n. m.

τραμπάλα, ας, ἡ· [δημ.], αἰώρα, κηλώνιον, [jeu de] bascule ; ἡ αἰώρα, balançoire, n. f. || **τραμπάλα** [διάλ. Ἠπείρου], δοκὸς τετρυπημένη ἐν τῷ μέσῳ καὶ ὁριζοντίως καὶ ἐπ' ἄλλης καθέτου τεθειμένη, ἐφ' ἧς κάθηνται οἱ παῖδες καὶ μετ' αὐτῆς περιστρέφονται.

τραμπαλίζομαι [δημ.], κηλωνεύομαι, παίζω τὴν τραμπάλα, jouer à la bascule.

τραμποῦκος, ου, ὁ [δημ.], ἄνθρωπος τιποτένιος, homme de rien ; μηδαμινός, οὐτιδανός, vaurien, n. [πληθ.] κάθαρμα, ἀχρεῖος, canaille, n. f. ou racaille, n. f.=ἀπόβρασμα τῆς κοινωνίας, rebut de la société ; ἄνθρωπος ἐλεεινός, κάθαρμα.

τρανεύω, μέλ. εύσω [δημ.], μεγεθύνω, μεγαλόνω, grandir. § —, ἐκ τοῦ τρανόω-ῶ, διασαφέω, διαφωτίζω, éclaircir.

τρανός, ή, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), καθαρός, διαυγής, εὐκρινής, σαφής (ἐπὶ ὁράσεως καὶ ἀκοῆς), clair, e, adj. éclatant, e, adj. καὶ μεταφ. καταφανής, φανερός, προφανής (ἐπὶ σκέψεων), évident, e, adj. manifeste, adj. || τρανότατα, βλ. **τρανῶς**. § [δημ.] βλ. μέγας, μεγάλος, grand, e, adj. (καὶ τὰ ἀπ' αὐτοῦ)· || [οὐσ.] οἱ τρανοί, les grands ; les grands seigneurs ; la haute volée.

τρανότης, ητος, ἡ· τὸ εἶναι τρανόν, καθαρότης (τοῦ ἤχου, τοῦ ὕφους, κτλ.), εὐκρίνεια, σαφήνεια, clarté, n. f. éclat, n. m.

τρανόφωνος, ος, ον· βλ. **ἀερόφωνος**.

τρανόω-ῶ, μέλ. ώσω, ποιῶ τι τρανόν, σαφὲς ποιῶ, λαμπρύνω, διαλευκαίνω, διαφωτίζω, σαφηνίζω, éclaircir.

τράνταγμα, ατος, τό· ἡ δόνησις, τὸ κούνημα, secousse, n. f. ἡ κλόνησις, ébranlement, n. m. συνεχὴς τιναγμός, cahotage, n. m. τὸ τίναγμα τῆς ἁμάξης ἐπὶ ὁδοῦ ἀνωμάλου, cahot, n. m. βλ. καὶ **ταντάνισμα**· ὁ δονισμός, trépidation, n. f.

τραντάζω, μέλ. άξω [δημ.], δονέω-ῶ, σείω, κουνῶ, secouer; κραδάω, κραδαίνω, κλονέω, ébranler ; [ἐπὶ ἁμάξης ἰδίως] cahoter ; || [καὶ οὐδ.] [ὅλον τὸ σπίτι] ἐτράνταξε, s'est ébranlée ; || [συνεκδ.] ἐτράνταξεν ὅλη ἡ πόλις, toute la ville en a été bouleversée ; || —, brandir ; βλ. **ἐπισείω**.

τραντανίζω, μέλ. ίσω [δημ.], βλ. τραντάζω καὶ ταντανίζω, cahoter.

τραντάνισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **ταντάνισμα**.

τραντάφυλλον [δημ.], βλ. **τριαντάφυλλον**.

τρανῶς [ἐπίρ. τοῦ τρανός], ὑψηλῇ τῇ φωνῇ, à haute voix ; ὑψηλοφώνως, hautement, adv. [συνεκδ.] φανερῶς, προφανῶς, évidemment, adv. καθαρῶς, εὐκρινῶς, σαφῶς, clairement, adv. καταφανῶς, προφανῶς, προδήλως, manifestement, adv. βλ. καὶ **τρανός**· || ἀποδεικνύω τρανῶς, prouver évidemment ; démontrer ; || συγκρ. τρανέστερον ἢ τρανότερον, ὑπερθ. τρανέστατα ἢ τρανότατα, avec clarté ; avec éclat.

τράπανο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **τρυπάνι**.

τραπάτσαλος [διάλ. Ἠπείρ.], **ἀτάσθαλος**.

τράπεζα, ης, ἡ (ὑπὸ τῶν παλαιῶν παράγεται ἐκ τοῦ τρίπεζα ἢ καὶ τετράπεζα, ἐπειδὴ εἶχον μετὰ τριῶν καὶ μετὰ τεσσάρων ποδῶν τραπέζας), συνήθως τὸ **τραπέζιον**, ἡ **τάβλα**, ἰδίως ἡ τράπεζα τοῦ φαγητοῦ, table, n. f. βλ. καὶ τραπέζι· ὑποκοριστ. **τραπέζιον** (petite table), ἔπιπλον ἀποτελούμενον ἀπὸ ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν βασταζομένην ὑπὸ ποδῶν· || — στρογγύλη, τετράγωνος, ᾠοειδής, table ronde, carrée, ovale · || — μετὰ συρταρίου (συρταρωτή), table à tiroir ; || βάλλω τὴν τράπεζαν, dresser ἢ mettre la table (; le couvert); || τὰ ἐπιτραπέζια σκεύη ἢ σκεύη τῆς τραπέζης, service de table ; || ἡ κοινὴ τράπεζα [ξενοδοχείου], la table d'hôte. § — [ναυτ.] traitement de table, χρηματικὸν ἐπίδομα χορηγούμενον ἑκάστῳ τῶν ἀξιωματικῶν πλοίου τινὸς πρὸς διατροφήν του. § [γεωλ.] **τράπεζα** ἢ **ὀροπέδιον**, table ou plateau ; βλ. **ὀροπέδιον** καὶ **ὄρος**. § τράπεζα πρὸς διόρθωσιν τοῦ πεταλείου, table à dresser la tôle ; || τράπεζα κεχειλωμένη (χειλόω-ῶ), table à rebord ; τράπεζα περικεχειλωμένη (περιχειλόω-ῶ), table à rebords, ὅταν ἡ τράπεζα ἔχῃ πανταχόθεν χεῖλωμα· || χείλωμα τραπέζης, rebord d'une table ; || τράπεζα ξηραντική, table à sécher ; || τράπεζα τορνευτική, table à tourner ; || τράπεζα τυπτική, table bâtière, ἡ ὡρισμένη πρὸς τὸ τύπτειν τι ἐπ' αὐτῆς· || τράπεζα τρυπανιστικὴ ἢ ἕδρανον τρυπανιστικόν, table de forerie ἢ table à forer, ἢ banc de forerie, τράπεζα ἔνθα τρυπῶνται τὰ πυροβόλα· || **χειριστήριος τράπεζα**, table de manipulation, ξυλίνη τράπεζα ἐφ' ἧς εὕρηνται καταλλήλως τοποθετημένα πάντα τὰ ὄργανα τὰ χρησιμεύοντα πρὸς χειρισμὸν ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος. § [ἐκκλ.] ἡ ἁγία Τράπεζα, l'autel. § **τράπεζα,** ης, ἡ· banque, n. f. ἵδρυμα διευκολῦνον τὴν χρηματικὴν συναλλαγήν, ἤτοι ἐπιχείρησις σκοποῦσα τὴν διὰ λογαριασμὸν ἄλλων ἐνέργειαν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν, ἐν γένει δὲ τὴν διευκόλυνσιν τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν. Αἱ κυριώτεραι τραπεζικαὶ ἐργασίαι συνίστανται εἰς προεξοφλήσεις ἐμπορικῶν γραμματίων, εἰσπράξεις καὶ πληρωμὰς διὰ λογαριασμὸν τρίτων, ἀγορὰν καὶ μεταπώλησιν διαφόρων νομισμάτων, δημοσίων χρεωγράφων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν διαφόρων ἑταιρειῶν, τοκομεριδίων καὶ μερισμάτων, ἄνοιγμα πιστώσεων ἐπὶ ἐνεχύρῳ καὶ ὑποθήκῃ, παροχὴν δανείων ὑπὸ διαφόρους τύπους, ἔκδοσιν τραπεζογραμματίων, κλπ. || τράπεζα τῆς κινητῆς πίστεως, crédit mobilier ; || τράπεζα κτηματικῆς ἢ ἐγγείου πίστεως, crédit foncier; || ἡ τράπεζα τῆς Ἀγγλίας, la banque d'Angleterre ; || ἡ τράπεζα τῆς Γαλλίας, la banque de France ; || ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, la banque nationale de la Grèce ; || τράπεζα κυκλοφορίας, une banque d'endossement; || τράπεζα παρακαταθηκῶν (ταμιευτήριον), une

banque de depôts ; || τράπεζα προεξοφλητική, une banque d'escompte; || ὑποκατάστημα τραπέζης, (une banque) succursale, n.f. || ἐπαρχιακή τράπεζα, une banque provinciale ; || τράπεζα ἐκδίδουσα χαρτονόμισμα, banque d'émission.

τραπεζάκι, βλ. τραπέζι.

τραπεζάρης, ὁ [δημ.] καὶ **τραπεζιέρης,** ὁ ὑπηρετῶν τοὺς περὶ τὴν τράπεζαν πρὸς φαγητὸν καθημένους, qui sert à table ; βλ. **τραπεζοκόμος.**

τραπεζαρία, ας, ἡ [δημ.], τὸ ἑστιατόριον, αἴθουσα φαγητοῦ, salle à manger ; [ἐν κοινοβίοις] réfectoire, n. m. βλ. **ἑστιατόριον.**

τραπέζι, τὸ [δημ.], ἡ τράπεζα, τὸ τραπέζιον, table, n. f. || [στρογγύλον] τραπέζι τῆς μέσης, guéridon, n. m. μικρὸν μονόπουν ἢ κυκλοτερὲς τραπέζιον=**τραπεζάκι**· || τραπέζι τὸ ὁποῖον ἀνοίγει, table à coulisses, ὁλκωτὴ ἢ ἐπίσυρτος τράπεζα· || τραπέζι τῶν χαρτιῶν, table de jeu=παιγνιοτράπεζα· || τραπέζι γραφείου, bureau, n. m.=γραφεῖον. § τραπέζι, ἡ τράπεζα [τοῦ φαγητοῦ], table [à manger] ; || [συνεκδ.] **τραπέζι,** τὸ γεῦμα, dîner, n.m. || κάθημαι εἰς τὸ τραπέζι, se mettre à table ; [οἰκ. ἐν.] s'attabler ; || τοὺς ηὗρα εἰς τὸ τραπέζι, je les ai trouvés à table ; || σηκόνομαι ἀπὸ τὸ τραπέζι, se lever de table ; || βάζω (στρώνω) τραπέζι, mettre le couvert; mettre la nappe; || εὕρισκε πάντοτε στρωμένον τραπέζι εἰς τοῦ θείου του, il avait toujours son couvert mis chez son oncle ; || σηκόνω τὸ τραπέζι (τὴν τράπεζαν), ôter le couvert; (ἀποσκευάζω), desservir ; || δίδω τραπέζι, donner à dîner ; || προσκαλῶ εἰς τραπέζι, inviter à dîner ; || δίδω τραπέζια, donner des dîners ; tenir table ; || ἔχω ἀπόψε τραπέζι, je donne à dîner ce soir. § τραπέζι [ναυτ.] βλ. **τραπέζιον,** tablier, n. m.

τραπεζιέρης, βλ. **τραπεζάρης.**

τραπεζικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τράπεζαν, de banque; ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τραπεζίτην, de banquier ; || τραπεζικὸν γραμμάτιον, billet de banque ; βλ. **τραπεζογραμμάτιον**· || τραπεζικὸν γραμμάτιον ἢ συνάλλαγμα ὄψεως ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, chèque (à vue).

τραπεζίδιον, ου, τό, petite table.

τραπέζιον, ου, τό· γενικῶς ἡ τράπεζα, table, n. f. § **τραπέζιον πεταλωτικόν,** bois à ferrer ; κυρίως οὕτω δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν μικρὸν φορητὸν τραπέζιον, ἐφ' οὗ ὁ πεταλωτὴς ἐναποθέτει τὰ διάφορα πεταλωτικὰ ἐργαλεῖα. § **τραπέζιον,** τὸ [γεωμ.] trapèze, n. m. σχῆμα ἐπίπεδον μετὰ τεσσάρων πλευρῶν, ἐξ ὧν αἱ δύο εἶνε παράλληλοι. Τὸ τραπέζιον εἶνε **ὀρθογώνιον** ὅταν ἔχῃ δύο ὀρθὰς γωνίας, εἶνε δὲ **ἰσοσκελὲς** (isocèle) ὅταν αἱ μὴ παράλληλοι πλευραὶ ἦνε ἴσαι· || **τραπέζιον,** trapèze, n. m. εἶνε πρᾶγμά τι ὅμοιον τῷ γεωμετρικῷ σχήματι· || τραπέζια σιδηρᾶ, χαλκᾶ, ξύλινα (ἐν τοῖς πυροτεχνείοις), trapèze en fer, en cuivre, en bois. § [ναυτ.] **τραπέζιον,** τό· trapèze, n. m. σῆμα (signal) ἐν σχήματι γεωμετρικοῦ τραπεζίου. § [ναυτ.] **τραπέζιον,** τό· tablier, n. m. κοινῶς **τραπέζι**· ἐπίρραμμα ἐξ ὀθόνης ἔχον σχῆμα τραπεζίου, τιθέμενον ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως τῶν δολώνων καὶ φωσώνων καὶ ἐκτεινόμενον καθ' ὕψος ἀπὸ τοῦ ποδώματος μέχρι τῆς ἀνωτέρας σειρᾶς, χρησιμεῦον δὲ πρὸς ἐνδυνάμωσιν αὐτῶν καὶ προφύλαξιν ἀπὸ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς τριβῆς ἐπὶ τοῦ θωρακίου, τῶν διζύγων καὶ τοῦ στηλοκράνου.

τραπεζίτης, ου ὁ· ὁ ἐκτελῶν τραπεζιτικὰς ἐργασίας καὶ διευθύνων τοιούτου εἴδους κατάστημα, banquier, n. m. personne qui fait le commerce de la banque καὶ ἐν γένει οἰκονομολόγος, κεφαλαιοῦχος, financier, n. m. § —, γομφίας ὀδούς, dent molaire συνών. τοῦ dent mâchelière ; βλ. καὶ ὀδούς.

τραπεζιτικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τραπεζίτην, de banquier ; ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τράπεζαν, de banque ; || τραπεζιτικὸν κατάστημα ἢ τραπεζιτικὸς οἶκος, une maison de banque.

τραπεζογραμμάτιον, ου, τό· billet de banque, n.m. καλεῖται οὕτως γραμμάτιον (ἐπιταγή) στρογγύλου ποσοῦ, ὅπερ ἐκδίδει τράπεζα πρὸς πληρωμὴν ὑπ' αὐτῆς τῆς ἰδίας τοῖς μετρητοῖς εἰς τὸν παρουσιάζοντα αὐτὸ ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει· βλ. καὶ **γραμμάτιον**· || — πληρωτέον τῷ φέροντι, billet de banque payable au porteur ; || τραπεζικὴ ἀξία, valeur de banque ; || ἐκδίδειν τραπεζογραμμάτια, émettre des billets de banque ; || παρασκευασμένα τραπεζογραμμάτια, des billets faux (; contrefaits).

τραπεζοειδής, ή, ές· trapézoïde, n.m. et adj. σχῆμα τετράγωνον οὗτινος αἱ γωνίαι καὶ αἱ πλευραὶ εἶσιν ἄνισοι· || σχῆμα τραπεζοειδές, figure trapézoïde; || —, trapézoïdal, ale, aux, ou trapézoïdiforme, adj. en forme de trapèze.

τραπεζοκάλυμμα, βλ. **τραπεζομάνδυλον.**

τραπεζοκομία, ας, ἡ· τὸ ὑπηρετεῖν τοὺς τρώγοντας, ἡ ὑπηρεσία τῆς τραπέζης, le service d'une table.

τραπεζοκόμος, ου, ὁ· ὁ ἐπιτηρῶν, ἐπιμελούμενος τὴν διασκευὴν καὶ ὑπηρεσίαν τῆς τραπέζης, qui surveille le service de la table ; maître d'hôtel. § —, λέγεται καὶ ὁ εἰς τὴν τράπεζαν ὑπηρετῶν ὑπηρέτης, qui sert à table, ὁ **τραπεζιέρης,** valet de table, καλούμενος εἰς τὰ ξενοδοχεῖα garçon.

τραπεζομάνδυλον, ου, τό· ὀθόνη ἐπιτραπέζιος, couverture de table, nappe, n.f. βλ. **ἐπιτραπέζιος**· || τραπεζομάνδυλα λινὰ λευκὰ δαμάσκα, linge de table damassé.

τραπεζομεσίτης, ου, ὁ· courtier, n. m. βλ. **μεσίτης.**

τραπεζόνω [διάλ. Οἰνόης], ἑτοιμάζω τὴν τράπεζαν, στρώνω τὸ τραπέζι.

τραπεζοϋπηρέτης, ου, ὁ· valet d'établi ; βλ. **στήριγξ.** § —, ὁ **τραπεζοκόμος.**

τραπεζωτίς, ίδος, ἡ· βλ. **ὠτίς.**

τραπελίζω [διάλ. Ἠπείρ.], ἐκ τοῦ τρέπω· κλίνω περιπατῶν πρὸς τὸ ἓν καὶ πρὸς τὸ ἄλλο μέρος ἢ ἐξ ἀσθενείας ἢ ἐκ μέθης καὶ γήρως.

τραπηδῶ (άω), μέλ. ήσω· πηδῶ, ἀναπη-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

δῶ, sauter ; πηδῶ, σκιρτῶ, bondir ; ἀναπηδῶν ποδοκτυπῶ, trépigner, καθὼς τὰ μικρὰ παιδία κτυποῦσι τοὺς πόδας των ἀνθιστάμενα εἴς τι.

τράπηξ, ηγος, ὁ· δοκὸς ἢ ξύλον δι' οὗ στρέφεταί τι, μοχλός, levier, n. m. § — [οἰκοδ.] trab, n. f. (λατ. trabs), μεγάλη δοκὸς (grande poutre) κοινῶς ἡ **τράβα.** § — [ξυλουρ.] architrave, n. f. μεγάλη δοκός· βλ. καὶ **ἐπιστύλιον.**

τραππισταί, trapistes, λέγονται τὰ μέλη ἐκκλησιαστικοῦ τάγματος τῆς μονῆς la Trappe (ἐν τῷ νομῷ Ὄρνη τῆς Γαλλίας). Οὗτοι ἄγουσι αὐστηρότατον βίον, ἀποχὴν ἀπὸ κρέατος καὶ οἴνου, σκληραγωγοῦνται καλλιεργοῦντες τὴν γῆν, ὑπάγονται δὲ εἰς ἀπόλυτον σιγὴν ἐκτὸς τῆς προσευχῆς.

τράπουλα, ας, ἡ [δημ.], δεσμὶς παιγνιοχάρτων, un jeu de cartes.

τρασία γῆ, βλ. γῆ.

τράστος, ὁ [δημ.], ἡ πήρα, μικρὸς σάκκος, σακκίδιον, petit sac ; ἡ πήρα τῶν τροφῶν ποιμένος, ἐργάτου, ἐπαίτου, ὁ τορβᾶς, τὸ ταγάρι, panetière, n. f.

τράστος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐξ ἐρίου ποιμενικὸν ἔνδυμα.

τράτα, ας, ἡ [δημ.], ἁλιευτικὸν πλοιάριον, **barque de pécheur ; chasse-marée,** n. m. **bâtiment côtier à trois mâts.** § — [συνεκδ.] ἡ σαγήνη, ἡ γαγγάμη, senne, n. f. εἶδος δικτύου συρομένου ἐν τῷ ὕδατι πρὸς ἁλιείαν.

τράτο [δημ. ξεν.] ἔκτασις (χώρου καὶ χρόνου), τὸ μάκρος.

τράτος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ἔκτασις, χῶρος (ἰταλ. tratto).

τραυλίζω, μέλ. ίσω, εἶμαι τραυλός, τσηδός, ἰδίως προφέρω τὸ ρ ὡς λ, bégayer ; [συνεκδ.] ψελλίζω, balbutier (προφ. -cié) (βατταρίζω).

τραύλισμα, ατος, τὸ καὶ

τραυλισμός, οὗ, ὁ· τὸ τραυλίζειν, τὸ μὴ προφέρειν καθαρῶς γράμμα τι καὶ ἰδ. τὸ ρ καὶ λ, bégaiement, n. m. ὁ ψελλισμός, balbutiement (προφ. -ciman) n. m. (βατταρισμός, Ἀριστοτ.).

τραυλός, ὸς καὶ ή, όν· ὁ τραυλίζων, ὁ μὴ δυνάμενος νὰ προφέρῃ γράμμα τι καθαρῶς καὶ ἰδίως τὸ ρ καὶ λ, bègue, n. et adj. (λατ. balbus), ὅθεν καὶ ψελλός, βραδύγλωσσος, βλ. **τραυλότης.**

τραυλότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ τραυλοῦ, τὸ εἶναι τραυλόν, τραύλισμα, bégaiement, n. m. ὁ ψελλισμός, βατταρισμὸς (Ἀριστοτ.), balbutiement (-ciman) n. m. Ἡ τραυλότης εἶνε δυσχέρεια εἰς τὴν προφορὰν τῶν λέξεων, συνισταμένη εἰς ἐσπευσμένην ἐπανάληψιν τινῶν ἢ καὶ πασῶν τῶν συλλαβῶν λέξεως τινός.

τραῦμα, ατος, τό· ἡ πληγή, blessure, n. f. Τὴν λέξιν θεωρητέον ὑπὸ διπλῆν ἔποψιν τὸ μὲν ὑπὸ ἰατροδικαστικὴν ὅτε σημαίνει πρᾶξιν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ συνισταμένην εἰς παντοειδῆ τοπικὴν βλάβην ἀκαριαίως παραγομένην ὑπὸ ἐξωτερικῆς βίας ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, τὸ δὲ ὑπὸ καθαρῶς ἰατροχειρουργικὴν ὅτε σημαίνει πᾶσαν λύσιν συνεχείας κατὰ τὰ ἁπαλὰ μόρια τοῦ σώματος τῇ δράσει μηχανικοῦ αἰτίου· || **τραῦμα,** trauma (trôma ἐκ τοῦ ἑλλ. πληγή, blessure) [παθολ.] πᾶσα τοπικὴ βλάβη προερχομένη ὑπὸ ἐξωτερικοῦ μηχανικοῦ αἰτίου· ἐνίοτε συγχέουσι τὴν λέξιν **τραῦμα** (trauma) καὶ **τραυματισμὸς** (traumatisme). § [ἱππολ.] **τραῦμα, atteinte** ἢ καὶ **μώλωψ** ἀναφαινόμενος κατὰ τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ κυνήποδος, προερχόμενον ἐξ ἀμοιβαίας συγκρούσεως τῶν ποδῶν κατὰ τὸ βάδισμα· ἵππος συγκρουόμενος, **cheval qui s'atteint,** ὅστις δηλαδὴ κατὰ τὸ βάδισμα συγκρούει ἀμοιβαίως τὰ κάτω μέρη τῶν ποδῶν· βλ. **συγκρούω, σύνθλασις.**

τραυματίας, α, ὁ· ὁ πληγωμένος, blessé, ée, adj.

τραυματίζω, μέλ. ίσω· πληγόνω, προξενῶ πληγήν, blesser ; || **offenser la bouche d'un cheval,** ταὐτόσημον τοῦ **blesser la bouche, τραυματίζειν** τὸ στόμα τοῦ ἵππου διὰ τῆς στομίδος τοῦ χαλινοῦ.

τραυματικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν πληγήν, de blessure. § [χειρουρ.] **τραυματικός, traumatique,** adj. ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὰς πληγάς, εἰς τὰ διὰ τραυματισμοῦ προερχόμενα τραύματα, **qui a rapport aux plaies, aux blessures produites par traumatisme ;** || τραυματικαὶ βλάβαι (ὀργάνων τοῦ σώματος), **lésions traumatiques.** § [παθολ.] **τραυματικὸς πυρετός,** fièvre traumatique, λέγεται πυρετὸς ἐπερχόμενος ὡς ἐκ τῆς ἐμπυήσεως τῶν πληγῶν. § —, traumatique, adj. κατάλληλον διὰ τὰς πληγάς, bon (-ne) pour les blessures. Ἐν τῇ φαρμακολογίᾳ καλοῦνται οὕτω πᾶσαι αἱ οὐσίαι αἵτινες εἶνε πρόσφοροι πρὸς ἴασιν ἢ ἐπούλωσιν τῶν πληγῶν τῶν τραυμάτων. § [ἱππολ.] **τραυματικὴ φλεβῖτις, mal de saignée,** κυρίως σημαίνει τὴν φλεγμονὴν τῆς σφαγίτιδος φλεβὸς τὴν προερχομένην ὡς ἐκ τῆς κακῆς ἐγχειρήσεως κατὰ τὴν ἀφαίμαξιν τοῦ ἵππου.

τραυματικῶς [ἐπίρ.], traumatiquement, adv. κατὰ τρόπον τραυματικόν, d'une manière traumatique.

τραυματίνη, ης, ἡ· traumaticine, n. f. οὐσία ὁμοίας πρὸς τὸ κολλόδιον χρήσεως ἐν τῇ χειρουργικῇ· εἶνε διάλυμα γουταπέρκας καὶ χλωροφορμίου, ὅπερ δι' ἐξατμίσεως, ὅταν ἁπλωθῇ ἐπί τινος ἐπιφανείας στερεοποιεῖται σχηματίζον λεπτὸν ὑμένα, διὸ καὶ χρησιμοποιεῖται πρὸς κάλυψιν ἐγκαυμάτων καὶ τομῶν, προφυλάσσον ταῦτα ἀπὸ τῆς ἐπιδράσεως τῆς ἀτμοσφαίρας.

τραυματισμός, οὗ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ τραυματίζειν, action de blesser ; blessure, n. f. [νεολ.] blessement, n.m. (=action de blesser); [νομ.] τὰ τραύματα, les blessures.

τραυματισμός, traumatisme (trômatissm', ἐκ τοῦ ἑλλην. τραῦμα, blessure) n. m. καλεῖται τὸ σύνολον τῶν διαταράξεων τῶν προερχομένων ὑπὸ τοῦ τραύματος, l'ensemble des troubles occasionnés par le trauma. Τραυ-

ματισμὸς (traumatisme) καλεῖται ἐν τῇ ἰατρικῇ κατάστασις τοῦ ὀργανισμοῦ μετὰ τὴν καταφορὰν τραύματος ἔν τινι μοίρᾳ αὐτοῦ συνισταμένη κυρίως εἰς νάρκην ἢ κατάπληξιν τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος (choc traumatique) συνταρασσομένης καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ κυκλοφορικοῦ συστήματος ῥυθμιστικῆς ἐπιδράσεως τοῦ συμπαθητικοῦ νεύρου. Τοιαύτη κατάστασις παρατηρεῖται συνήθως μετὰ τραύματα διὰ πυροβόλου ὅπλου, τραύματα διὰ θλάσεως ἐκτεταμένα, ὡς καὶ μετὰ μεγάλην χειρουργικὴν πρᾶξιν.

τραυματίτης, ου, ὁ· homme des blessés, n. m. ἀνὴρ τοῦ πληρώματος ἀνήκων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς μεταφορᾶς τῶν τραυματιῶν.

τραυματολογία, ας, ἡ· traumatologie, n. f. [ἰατρ.] ἐπιστήμη πραγματευομένη περὶ τῶν τραυμάτων καὶ τῶν πληγῶν, science qui traite des blessures et des plaies.

τραυματολογικός, ή, όν· traumatologique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν τραυματολογίαν, qui appartient à la traumatologie.

τράφα, ας, ἡ [δημ.], δωρικῶς ἡ **τράφος**· ἡ **τάφρος**, fossé, n.m. χάνδαξ, tranchée, n.f.

τραφοκοπάω-ῶ [διάλ. Ἠπείρου], (ἐκ τοῦ τράφος, τάφρος), ποιῶ ἀγρὸν σκάπτων βαθύτατα ἐν εἴδει τάφρου, ἀροτριῶ βαθέως (ἀρχ. **αὐλακοτομῶ**)· ὁ τοιοῦτος ἀγρὸς καλεῖται τραφοκόπι.

τραφοκόπι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ βαθεῖα καὶ μετ' ἐπιμελείας γινομένη σκαφή· βλ. **τραφοκοπάω**.

τραφοκόπος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ἀνοίγων χέρσον χωράφιον ἢ ἄμπελον· βλ. **τραφοκοπάω**.

τράφος, ου, δωρικῶς, ἡ· ἐν Ἠπείρῳ λέγεται ὁ **τράφος** = **τάφρος**.

τραχαίνω [διάλ. Οἰνόης], γίνομαι τραχύς.

τραχανᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.] κοπανισμένος σῖτος βεβρασμένος μετὰ γάλακτος καὶ ἀποξηραμένος ἢ ζύμη σεμιγδάλεως μετὰ γάλακτος ἀποξηραμένη, semoule au lait caillé ; ‖ ἔχω τραχανᾶν ἁπλωμένον [φρ. δημ.], je ne m'en soucie (je n'y pense) pas ; [οἰκ.] je m'en fiche.

τραχειάδα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] ἡ τραχύτης ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος.

τραχεεῖτις, ιδος, ἡ· trachéite, n.f. φλεγμονὴ τῆς τραχείας ἀρτηρίας, inflammation de la trachée-artère.

τραχεῖα ἀρτηρία [ἀνατ.], trachée, n. f. (κατὰ συγκοπὴν τοῦ trachée-artère) αὕτη ἀποτελεῖ συνέχειαν τοῦ λάρυγγος· εἶνε σωλὴν ἡμικυλινδρικὸς καὶ μακρὸς κατερχόμενος κατὰ μῆκος τοῦ λαιμοῦ καὶ ἐπακουμβῶν ἐπὶ τοῦ ὄπισθεν αὐτοῦ οἰσοφάγου. § **τραχεῖαι**, trachées, n. f. [ζωολ.] καλοῦνται τὰ ὄργανα δι' ὧν ἀναπνέουσι τὰ ἔντομα καὶ τὰ ἔναρθρα ζῷα, organes respiratoires des animaux articulés. § [βοτ.] **τραχεῖα**, trachée, n. f. λεπτὸν ἀγγεῖον, ἤτοι τὰ στόμια, αἱ πνοαί, οἱ πόροι τῶν φυτῶν.

τραχειακός, ή, όν· trachéen, enne, adj. [ἀνατομ.] ἀνήκων εἰς τὴν τραχεῖαν· ‖ [ζωολ.] ἴδιος τῶν τραχειῶν ἐντόμου· ἔχον τραχείας ἀρτηρίας (στόμιον) ἔντομον.

τραχειακός, ή, όν· trachéal, ale, aux, adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν· ‖ φλέβες, ἀρτηρίαι τραχειακαί, veines, artères trachéales.

τραχειοκήλη, ης, ἡ· trachéocèle (τραχεῖα καὶ κήλη, tumeur) n. f. ὄγκος τῆς τραχείας ἀρτηρίας.

τραχειορραγία, ας, ἡ· trachéorrhagie (τραχεῖα καὶ διαρραγή, rupture) n. f. αἱμορραγία τραχείας ἀρτηρίας, écoulement de sang par la trachée.

τραχειορραγικός, ή, όν· trachéorrhagique, adj. ἀφορῶν τὴν τραχειορραγίαν.

τραχειοστένωσις, εως, ἡ· trachéosténose (τραχεῖα καὶ στενός, étroit) n.f. [παθολ.] στένωσις τῆς τραχείας, rétrécissement de la trachée.

τραχειοτομία, ας, ἡ· trachéotomie, n. f. [χειρουρ.] ἡ τομὴ τῆς τραχείας· χειρουργικὴ πρᾶξις συνισταμένη εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν πρώτων ἡμικρικίων τῆς τραχείας καὶ διάνοιξιν αὐτῆς ἐκ τοῦ προσθίου ὑπὸ τὸν λάρυγγα τοιχώματος αὐτῆς πρὸς ἐξαγωγὴν ξένου σώματος εἰσελθόντος καὶ κρατηθέντος ἐν τῷ αὐλῷ αὐτῆς ἢ πρὸς διάνοιξιν ὁδοῦ, ἵνα δι' αὐτῆς εἰσάγηται πρὸς ἀναπνοήν, ὁ ἀπαιτούμενος ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ ἐὰν οὗτος ἀδυνατῇ νὰ εἰσέλθῃ διὰ τοῦ λάρυγγος λόγῳ ἐμφράξεως αὐτοῦ συνεπείᾳ παθήσεων ἑδραζομένων κατ' αὐτὸν ἢ ἄνωθεν αὐτοῦ, ὅπως τοῦτο συμβαίνει κατὰ τὴν διφθερίτιδα καὶ παρίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς διὰ τῆς τραχείας εἰσαγωγῆς ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος μέχρι τῆς διαλύσεως τῶν μεμβρανῶν διὰ τῆς θεραπείας τοῦ ἀντιδιφθεριτικοῦ ὀρροῦ, βλ. καὶ **βρογχοτομία**.

τραχειοτομικός, ή, όν· trachéotomique, adj. [χειρουρ.] ἀφορῶν τὴν τραχειοτομίαν.

τραχείτης, ου, ὁ [ὀρυκ.], βλ. **τραχίτης**.

τραχέως [ἐπίρ. τοῦ τραχύς], μετὰ τραχύτητος, avec rudesse, rudement, adv. σκληρῶς, durement, adv. ὀξέως, aigrement adv. δριμέως âprement, adv.

τραχηλᾶτο, τό, ἐπίθετον εἰς βοῦν ἀροτῆρα, ἔχοντα ἰσχυρὸν τράχηλον.

τραχηλέα, ας, ἡ καὶ κοινῶς

τραχηλειά, ἡ καὶ

τραχηλιά, ᾶς, ἡ· περιτραχήλιον, περιλαίμιον ὑποκαμίσου, col de chemise. § —, περιλαίμιον, col, n. m. collerette, n. f. § —, βλ. γεῖσον (chapiteau).

τραχηλιά, ἡ [διάλ. Κύμης], 1) τεμάχιον κρέατος ἐκ τοῦ τραχήλου· 2) τὸ περὶ τὸν τράχηλον καὶ τὸν θώρακα μέρος τοῦ ὑποκαμίσου.

τραχηλαυχενικὸς (μῦς), trachélo-cervical, ale, aux.

τραχηλιακός, ή, όν [ἀνατομ.], trachélien, enne, adj. ἀνήκων εἰς τὸ ὀπίσθιον ἀνώτερον μέρος τοῦ τραχήλου, qui appartient à la partie postérieure du cou; ‖ νεῦρα τραχηλιακά, nerfs trachéliens.

τραχηλικός, ή, όν· τραχηλιαῖος, ἐκ τοῦ τραχήλου, du cou ; εἰς τὸν τράχηλον ὤν, ἀνήκων, ἀφορῶν, cervical, ale, aux, adj. πᾶν ὅ,τι ἀνήκει εἰς τὸν τράχηλον· ‖ — μῦς, muscle

cervical ; || τραχηλικοὶ σπόνδυλοι, vertèbres cervicales ; || — ἢ καὶ αὐχενικὸς τένων, ligament cervical.

τραχηλισμός, οῦ, ὁ· trachélisme, n. m. σπασμωδικὴ συστολὴ τῶν μυῶν τοῦ τραχήλου, παρατηρουμένη κατὰ τὴν προσβολὴν ἐπιληψίας.

τραχηλόδεσμος, ου, ὁ [ναυτ.] nœud de capelage ; βλ. εἰς σχοινοκόμβους.

τραχηλονωτιαῖος (μῦς), trachélo-dorsal, ale, aux, adj. || νεῦρον τραχηλονωτιαῖον, nerf trachélo-dorsal.

τράχηλος, ου, ὁ· ὁ αὐχήν, κοινῶς ὁ σβέρκος, cou, n. m. καλεῖται τὸ τὴν κεφαλὴν μέρος τοῦ κορμοῦ συνενοῦν στενὸν καὶ κυλινδρικὸν μέρος τοῦ σώματος τοῦ τε ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων (τὸ κάτωθεν μέρος καλεῖται λαιμός)· || **τράχηλος**, ου, ὁ [ἀνατομ.] trachèle, n. m. = cou ; || κύπτω τὸν τράχηλον, courber la tête ; || οἱ μῦς τοῦ τραχήλου, les muscles du cou ; || — [ἱππολ.], encolure, n. f. ὀνομάζεται οὕτω τὸ μέρος τοῦ σώματος τὸ συνδέον τὴν κεφαλὴν μετὰ τοῦ κορμοῦ. Εἰς τὸν ἵππον τὸ μέρος τοῦτο καλεῖται γενικώτερον ἐνίοτε καὶ **αὐχὴν** (cou) ἐνῷ πραγματικῶς ὁ αὐχὴν εἶνε μέρος τοῦ τραχήλου. Ἡ ἀνωτέρα ἐπιφάνεια τοῦ τραχήλου, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς συναρμογῆς του μετὰ τῆς κεφαλῆς (ἀπὸ τοῦ ἰνίου) καὶ λήγουσα εἰς τὸ **ἀκρώμιον** (garrot), καλεῖται **αὐχὴν** (cou) ἐφ' οὗ φύεται καὶ ἡ χαίτη τοῦ ἵππου· τὸ κάτωθεν μέρος λέγεται λαιμός, cou, gorge (=φάρυγξ, λάρυγξ)· || αἱ **συναρμογαὶ τοῦ τραχήλου**, attaches de l'encolure ; || εὐθὺς τράχηλος ἢ ἵππος εὐθυτράχηλος, encolure droite ; || κυρτὸς τράχηλος, ἢ ἵππος **κυρτοτράχηλος**, encolure rouée ou de cygne ; || κοῖλος ἢ τῆς ἐλάφου τράχηλος ἢ καὶ ἵππος **κοιλοτράχηλος**, encolure renversée ou de cerf ; || **λεπτοτράχηλος**, encolure grêle ; || **ἁδροτράχηλος**, ὁ ἔχων παχύν, ἁδρὸν τράχηλον, encolure épaisse; || **βαρυτράχηλος ἵππος**, cheval chargé d'encolure. § [ἀνατομ.] αὐχήν, col, n. m. || ὁ τράχηλος τῆς μήτρας, le col de la matrice. § — [ναυτ.], capelage, n.m. ou collet, n. m. τὸ μέρος τοῦ λαιμοῦ στήλης ἢ ἐπιστηλίου ἐφ' οὗ τίθεται τὸ **τραχήλωμα**, ἤτοι ἐφ' οὗ τραχηλοῦνται τὰ ἐξάρτια. § — τῆς κερατίτιδος, ἀγγείου, κτλ., col ou cou, d'une cornue d'un vase, κοινῶς ὁ λαιμός.

τραχηλῶ (όω), μέλ. ώσω [ναυτ.], κοινῶς καπελάρω· ἀποτελῶ τραχήλωμα· βλ. τραχήλωμα.

τραχήλωμα, ατος, τὸ [ναυτ.], capelage, n. m. κοινῶς καπελλαδοῦρα· τὸ τεμάχιον ἑκάστου προτόνου ἢ ἐπιτόνου τὸ περιβάλλον τὸν λαιμὸν στήλης ἢ ἐπιστηλίου, καλεῖται ἐπίσης καὶ **βρογχωτὴρ** (collier).

τραχίτης, ου, ὁ [ὀρυκτ.] καὶ τραχείτης, ὁ· trachyte, n. m. (tra-chi-te), ἡφαιστειῶδες πέτρωμα κληθὲν οὕτως ἕνεκα τῆς τραχύτητος τῆς ἐπιφανείας του (ὅθεν ὀρθότερον, **τραχύτης**), ἔχον χρῶμα λευκόφαιον ἢ λευκέρυθρον.

τραχιτικός, ή, όν· trachytique, adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ τραχίτου.

τραχύδερμος, ος, ον· ὁ ἔχων τραχὺ τὸ δέρμα, qui a la peau dure.

τραχύνω, μέλ. υνῶ, θὰ τραχύνω, σκληρόν, ἀνώμαλον, τραχὺ ποιῶ, rendre rude; [συνεκδ.] κάμνω τινὰ νὰ καχιώσῃ, καθιστῶ ὀξύν, rendre aigre ; ὀξύνω, παροξύνω, aigrir ; παροργίζω, ἐρεθίζω, irriter ; πικραίνω, ἐρεθίζω, envenimer ; || αὐτὸ θὰ τραχύνῃ τὰ πράγματα, cela ne fera qu'aigrir la situation.

τραχυόστρακος, βλ. μαλακόστρακος.

τραχύς, εῖα, ὑ (συγκρ. ύτερος, ὑπερθ. ύτατος), σκληρός, ἀνώμαλος, τραχὺς τὴν ἀφὴν (âpre au toucher) rude, adj. δριμύς, στυφός, âpre (au goût) ; ὀξύς, aigu, ë ; σκληρὸς ὡς δέρμα (dur comme du cuir) coriace, adj. (κυρ. ἐπὶ κρέατος)· ἀνώμαλος, inégal, e, adj. ὀζώδης, noueux, euse, adj. || ἀνώμαλος τὴν ἐπιφάνειαν, raboteux, euse, adj. || [συνεκδ.] σκληρός, dur, e, adj. ὀξύς, aigre, adj. || τραχὺ δέρμα, peau rude ; || ξύλον τραχύ, bois raboteux ; || τραχεῖα ὁδὸς (ἀνώμαλος), chemin rocailleux (=χαλικώδης)· || τραχύς, rèche (ἐκ τοῦ γερμ. =dure, raboteux, âpre) adj. τραχὺς τὴν ἀφήν, rude au toucher ; || τραχὺ ὕφασμα, étoffe rèche ; || ἔχω τὸ δέρμα τραχύ, avoir la peau rèche ; || τραχεῖα φωνή, voix rude (rauque) ξηρά· || τραχὺ κρέας, viande coriace; || τραχεῖς τρόποι, des manières rudes ; || τραχὺ ὕφος, style raboteux (rude) ; || τραχεῖς λόγοι, mots (termes) durs ; || τραχύς=ῥικνός, rugueux, euse, adj. § [ἀνατομ.] ἡ τραχεῖα [ἀρτηρία], la trachée ; βλ. **τραχεῖα**.

τραχύτης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ τραχέος, τὸ εἶνε τραχύν, σκληρὸν (ἐπὶ δέρματος), rudesse, n. f. (ἐπὶ ἐδάφους), aspérité, n. f. (ἐπὶ καρπῶν) δριμύτης, στυφότης, âpreté, n.f. καὶ ὀξύτης, aigreur, n. f. [συνεκδ.] ἡ σκληρότης, dureté, n. f. § — [οὐσ. ἀρσεν.], βλ. **τραχίτης**.

τραχύφλοιος, ος, ον· ὁ ἔχων τραχὺν φλοιόν, à l'écorce rugueuse.

τραχύφωνος, ος, ον· ὁ ἔχων τραχεῖαν φωνήν, ὀξεῖαν, qui a la voix rude, aigre, καὶ ἁπλῶς aigre, adj.

τράχωμα, ατος, τό· τὸ τραχὺ γεγενημένον, σκλήρωμα, τραχύτης, ἰατρ. aspérité, n.f. durcissement, n.m. § [ἀσθ.] σκλήρυνσις τοῦ βλεφάρου, durcissement de la paupière ; trachome, n.m. πάθος ὀφθαλμικόν, ὅπερ ἄλλως καλεῖται ξηροφθαλμία συνιστάμενον εἰς ξηρότητα καὶ σύσπασιν τοῦ ἐπιπεφυκότος συνεπείᾳ χρονίων ἐπιπεφυκιτίδων καὶ θᾶττον ἢ βράδιον ἄγον εἰς θόλωσιν τοῦ κερατοειδοῦς καὶ ἀτροφίαν τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ, χωρὶς ἡ ἐπιστήμη νὰ δύναται νὰ δράσῃ κατὰ τῆς τοιαύτης ἐξελίξεως τοῦ πάθους. Τραχώματα οἱ γερμανοὶ συγγραφεῖς καλοῦσι τὰς τῶν βλεφάρων κοκκιάσεις. Ταῦτα ἐμφανίζονται τὴν ἀρχὴν ὥσπερ κηλῖδες σμικραὶ μεγεθυνόμεναι κατ' ἔκτασιν καὶ πάχος καὶ τέλος προέχουσαι τοῦ βλεννοϋμένος, χρώματος λευκοῦ ἢ τεφρολεύκου, βαθμηδὸν βαθύτερον

χρωματιζόμεναι. Ἡ πάθησις τυγχάνει μολυσματικὴ καὶ ἐπιδημικὴ διαδεχομένη συνήθως πυώδη ἢ βλεννορροϊκὴν ὀφθαλμίαν. Πολλάκις ἐπίμονος ὑποχωρεῖ εἰς θεραπείαν ἐπιμελῆ ἄλλοτε ἄλλην, πάντοτε ὅμως ἐπιδιώκουσαν τὴν καταστροφὴν τῶν κοκκιάσεων, διὰ σχάσεως, ἀποξέσεως, καυτηριάσεως κλ.

τραχωματικός, ή, όν· de trachome, εἰς τὰ τραχώματα ἀναφερόμενος, θεραπευτικὸς τῶν τραχωμάτων· π.χ. «κολλύριον τραχωματικὸν» Γαλην. collyre contre le durcissement de la paupière.

τρέγα, τὰ [δημ. ναυτ.], basses voiles (courses), τὰ μεγάλα ἱστία, ἤτοι ἡ μεγίστη (la grande voile) καὶ τὸ ἀκάτιον (la misaine).

τρεῖς, οἱ, αἱ, **τρία,** τά· γεν. τριῶν, δοτ. τρισί· trois, ὁ ἀριθμὸς τρία, 3· ‖ ἀνὰ τρεῖς, trois à trois ; ‖ τρεῖς ἄνδρες καὶ τρεῖς γυναῖκες, trois hommes et trois femmes ; ‖ τρία βιβλία, trois livres ; ‖ ἑβδομήκοντα τρεῖς, soixante treize ; ἐννενήκοντα τρεῖς, quatre-vingt treize ; ‖ τρεῖς φοραῖς [τρίς], trois fois; ‖ τρία ἔτη [τριετία], trois ans ; ‖ τρεῖς μῆνες [τρίμηνον], trimestre, n. m. ‖ τριῶν ἡμερῶν [τριήμερος], de trois jours ; ‖ τρεῖς, ἐπὶ κυρίων ὀνομάτων ἀντὶ troisième (τρίτος), Ἐρρῖκος Γ', Henri trois ; ‖ ἡ τρίτη ἑκάστου μηνὸς ἡμέρα, le trois de chaque mois ; ‖ ἡ τρίτη Ἰανουαρίου, le trois janvier, etc. ‖ ἡ μέθοδος τῶν τριῶν, la règle de trois ; ‖ δὲν μὲ μέλλει τρία (ἢ τέσσαρα) [δημ.]=οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδη, ἤτοι δὲν σκοτίζομαι, je ne m'en soucie guère ; je m'en bas l'œil.

τρεκλίζω, βλ. **τρικλίζω.**

τρέλλα, ας, ἡ [δημ.] ἡ παραφροσύνη, aliénation d'esprit, folie, n. f. ou démence, n. f. (=aliénation totale d'esprit) ; ‖ τοῦ ἦλθε τρέλλα, il a perdu la raison ; il est devenu fou ; il est atteint de la folie ; il est tombé en démence, ἤτοι ἀπώλεσε τὸ λογικόν· [μεταφ.], il a perdu la tête ; ‖ αὐτὸ εἶνε τρέλλα, c'est de la folie. § —, ἡ μανία, manie, n. f. (=folie partielle, dans laquelle l'imagination est frappée d'une idée fixe) ; μερικὴ μονομανία, marotte, n. f. (=monomanie) ; μικρὴ τρέλλα, πετριά, toquade ou tocade, n. f. (=caprice, penchant maniaque) ; [μεταφ.] τρέλλα, dada, n. m. εὐάρεστος ἰδέα ἐπί τινος, π. χ. c'est son dada=c'est son idée favorite; ‖ καθεὶς ἔχει τὴν τρέλλαν του, chacun a sa marotte. § —, ἀφροσύνη, fredaine, n. f. (= νεανικὴ τρέλλα, folie de jeunesse) ; ἀποκοτιά, ἀλλόκοτος πρᾶξις, équipée, n. f. [πληθ. ἰδ.] incartade, n. f. ‖ Θὰ ἔκαμε πάλιν τρέλλαις, il aura fait de nouvelles incartades ; ‖ ἔκαμε ταῖς τρέλλαις του, il a fait des siennes ; il a fait des farces; ‖ ποῖος δὲν ἔκαμε τρέλλαις εἰς τὴν νεότητά του ; qui n'a pas fait ses fredaines dans sa jeunesse ? [μεταφ. ἐπὶ ὡραίου πράγματος]. εἶνε τρέλλα ! c'est ravissant ! c'est un vrai bijou; [ἐπὶ γυναικ.], elle est belle à ravir (à rendre fou).

τρελλαίνω, μελ. θὰ τρελλάνω [δημ.] (ἐκμαίνω) καθιστῶ τινα τρελλόν, rendre fou ; χάμνω νὰ χάσῃ τὸ λογικόν, faire perdre la raison ; ‖ [ἐξ ἔρωτος ἰδ.] affoler ; [συνεκδ.] [faire] tourner la tête ; ‖ ἐτρελλάθη, il a perdu la raison=ἀπώλεσε τὸ λογικόν, il est devenu fou : ‖ [μεταφ.] ἐτρελλάθης ; perdez vous la tête ? ‖ ἡ ὡραιότης της τὸν ἐτρέλλανε, sa beauté l'a affolé ; ‖ μ' ἐτρέλλανε μὲ τὴν φλυαρίαν του, il m'a fait tourner la tête avec son bavardage ; ‖ μ' ἐτρέλλανε ὁ πονόδοντος, j'ai une rage de dents ; ‖ [ἐπὶ ἐκπλήξεως] μὴ μὲ τρελλαίνῃς! allons donc! ce n'est pas possible ; § [μέσ] ἀγαπῶ πολύ τι, s'affoler de ; λατρεύω, adorer; ‖ τρελλαίνεται διὰ τὸν χορόν, elle raffole de la danse ; ‖ τὴν τρελλαίνεται, il est fou d'elle ; il l'aime à la folie ; ‖ τρελλαίνεται ἕνα ἀξιωματικόν, elle est coiffée d'un officier ; ‖ ὅλαι αἱ γυναῖκες τὸν τρελλαίνονται, il est la coqueluche de toutes les femmes, toutes les femmes sont raffolées (ou coiffées) de lui.

τρέλλαμα, ατος, τό [δημ.], ἡ ἀπώλεια τοῦ λογικοῦ, perte de la raison ; ἡ τρέλλα, folie, n.f.

τρελλαμάρα, ας, ἡ [δημ.] μεγίστη ἀφροσύνη, ἀνοησία, sottise, n. f. ἡ τρέλλα, folie, βλ. καὶ **τρέλλα.**

τρελλή, ῆς, ἡ [πυροτέχνημα] serpenteau, n. m.

τρελλόνω [διάλ. Οἰνόης], ἀντὶ **τρελλαίνω,** χάμνω τινὰ τρελλόν, ἢ γίνομαι τρελλός.

τρελλός, ή, όν [δημ.], παράφρων, φρενοβλαβής, fou, folle, adj. aliéné, ée, adj. ἄνους, ἄφρων, ἀσύνετος, insensé, ée, adj. ‖ — διὰ δέσιμον, fou à lier ; ‖ τρελλὰ ἔξοδα, des dépenses folles ; ‖ τρελλοῦ κεφάλι δὲν γερνᾷ [παροιμ.], tête de fou ne blanchit pas.

τρελλούτσικος, η, ον [δημ.], παράφορος, παρακεκινημένος τὰς φρένας, qui a l'esprit un peu dérangé ; ὀλίγον παράφρων, ὀλίγον τρελλός, un peu fou ; ὁ ἔχων στιγμὰς παραφορᾶς, τρελλούτσικος, toqué, ée, adj. ou timbré, ée, adj. § —, ἐλαφρὸς τὸν νοῦν, léger, ère, adj. τρελλούτσικος, follet, ette, adj. ὁ πράττων ἢ λέγων ἐκ συνηθείας μικραῖς τρέλλαις.

τρεμεντίνα, ης, ἡ· βλ. **τερεβενθίνη.**

τρέμινθος, βλ. **τερέβινθος.**

τρεμοῦλα, ας, ἡ [δημ.], τὸ τρέμειν, ὁ παλμός, σπασμός, ὁ τρόμος, tremblement, n. m. ῥῖγος, τὸ τουρτουρητόν, grelottement, n. m. § —, ὁ φόβος, frayeur, n. f. ἀνησυχία, inquiétude, n. f.

τρέμουλας, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ τρέμων, περιδεής.

τρεμούλης [δημ.], βλ. **τρεμουλιάρης.**

τρεμουλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], τρέμω, trembler ; ὑποτρέμω, trembloter ; (τουρτουρίζω) ῥιγῶ [ἐκ ψύχους ἢ πυρετοῦ], grelotter [de froid ou de fièvre] ; [ἐπὶ φωνῆς] ὑποτρέμω, chevroter ; [ἐπὶ φωτὸς] vaciller = ὑποτρέμω. § [συνεκδ.] τρομάζω, s'effrayer : ἀνησυχῶ, s'inquiéter.

τρεμουλιάρης, α, ικον [δημ.], ὑπότρομος, τρέμων, qui tremble ; ὑποτρέμων, tremblotant, e, adj. qui tremblote.

τρεμούλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ τρεμοῦλα, ὁ παλμός, ὁ τρόμος, tremblement, n.m. [ἐπὶ φωτὸς] τρεμοῦλα, τὸ ὑπότρομον τοῦ φωτός, vacillation, n. f.

τρεμουλιαστός, ή, ὸν [δημ.] (ὑπότρομος), τρέμων, tremblant, e, adj. ὑποτρέμων, tremblotant, e, adj. ῥιγῶν (τουρτουρίζων), grelottant, e ; [ἐπὶ φωνῆς] ὑποτρέμων, chevrotant ; [ἐπὶ φωτὸς] ὑποτρέμων, vacillant.

τρέμουσα, ἡ [δημ.], αἱ χρυσαῖς πούλαις, κέγχροι χρυσαῖ ἢ ἀργυραῖ, paillettes [d'or] ; τὰ λεπτὰ ἀργυρᾶ ἢ χρυσᾶ πεταλίδια ἅτινα κεντοῦν ἐπὶ τῶν φορεμάτων, κτλ.

τρέμω, τρεμουλιάζω, σείομαι, ὡς σπασμωδικὴν κίνησιν ἔχουσιν ἢ κάμνουσι τὰ μέλη τοῦ σώματός μου, trembler ; ὑποτρέμω, trembloter ; || τὸ δάπεδον τρέμει, le plancher tremble ; || — ἀπὸ τὸ ψῦχος, trembler de froid ; τρεμουλιάζω, ῥιγῶ, grelotter ; || τρέμει ἡ φωνή του, la voix lui tremble ; || [ἡ φωνὴ τοῦ τραγουδιστοῦ αὐτοῦ] ἀρχίζει νὰ τρέμῃ, commence à chevroter ; || τρέμουν τὰ πόδια μου, les jambes me flageolent ; || τρέμει (πάλλει) ἡ χαρδιά μου, mon cœur palpite ; || || — ἀπὸ θυμόν, je frémis de colère. § — [μεταβ.] φοβοῦμαι, τρομάζω, craindre ; φοβοῦμαι, τρομάζω, avoir peur ; || — τὴν ὀργήν του, je crains sa colère ; || — ἰδέσθαι, j'ai peur de voir ; || — τοὺς δικαστάς, j'ai peur des juges. § τρέμω [ἰατρ.], trépider, ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος, τῶν νεύρων, κτλ. βλ. τρόμος.

τρέξιμον, ατος, τὸ [δημ.], ὁ δρόμος, course, n. f. τρέξιμον τῶν ἵππων, courses de chevaux = ἱπποδρομία. § — [ναυτ.], route [d'un navire]. § – [ἐπὶ ὑγρῶν], ἡ ῥοή, ὁ ῥοῦς, cours, n.m. ou écoulement, n.m. [ἰατρ.], flux, n. m. = ῥοῦς, ῥοή, π. χ. flux de sang = αἱμόρροια.

τρέπανον, ου, τό· esseret, n. m. μέγα τρύπανον τῶν ξυλουργῶν καὶ ἁμαξοπηγῶν πρὸς διάτρησιν χονδρῶν ξύλων.

τρεπτικός, ή, όν· ὁ τρέπων, εἰς τὸ μετατρέπειν ἢ μεταστρέφειν κατάλληλος, propre à tourner (;à changer ; à convertir) ; de convertissement. § [ναυτ. πυρ.] [palan] à traverser.

τρέπω, μέλ. τρέψω, ἀόρ. ἔτρεψα, π. ἀόρ. α' ἐτράπην, πθ. πρκ, τέτραμμαι, μτχ. τετραμμένος, στρέφω, γυρίζω, tourner ; ἐν γένει δίδω τροπήν τινά, διευθύνω, diriger ; || — τὸ βῆμα πρός, tourner ses pas (se diriger) vers ; || ποῦ νὰ τραπῶ ; où m'adresser ? à qui recourir ? || τρέπω = λαμβάνω καλὴν ἢ κακὴν ἔκβασιν, avoir une bonne ou une mauvaise issue ; || τὸ πρᾶγμα κακῶς ἐτράπη, l'affaire a mal tourné. § [τακτ.] τρέπω εἰς φυγήν, mettre en fuite (en déroute ; || τρέπομαι εἰς φυγήν, prendre la fuite ; || [τακτ.] **τρέπομαι εἰς φυγὴν** (π. χ. κατόπιν ἐπελάσεως ἱππικοῦ), lâcher pied ; ἐπίσης **ὀπισθοχωρῶ** καὶ μεταφορικῶς **δραπετεύω**· || τρέπομαι εἰς φυγήν, plier = ὑποχωρῶ· στράτευμα προσβαλλόμενον καὶ ἐγκαταλεῖπον τὴν θέσιν του ὑποχωρεῖ ἢ τρέπεται εἰς φυγήν· || — εἰς ἄτακτον φυγὴν τὸν πολέμιον, mettre en désordre l'ennemi ; || **τρέπω εἰς φυγὴν** τὸν πολέμιον, culbuter l'ennemi, τὸν ἀναγκάζω νὰ ὑποχωρήσῃ ταχέως, ὅθεν ἐπικρατῶ τοῦ πολεμίου, ἐν μάχει ἢ ἐπελάσει, λαμβάνων πασιφανῆ ὑπεροχὴν ἐπὶ τοῦ πολεμίου. § —, μεταβάλλω, μετατρέπω, changer ; μεταστρέφω, convertir ; || — μετοχὰς (δάνειον, κτλ.), convertir des actions (un emprunt, etc.) ; || [γραμμ.] τὸ ν τρέπεται εἰς μ, le ν se change en μ ; || [καὶ ἀπολ.[τὰ πράγματα ἐτράπησαν, la situation a changé. § —, μεταβάλλω, μετατρέπω, reduire ; μετασχηματίζω, μετατρέπω, transformer. § **τρέπω** (τροπὴ) τὸν τροχασμὸν εἰς βῆμα, passer du trot au pas ; || — (τροπὴ) τοῦ βήματος εἰς τροχασμόν, passer du pas au trot.

τρέτα ἐπίρ. [διάλ. Οἰνόης], κατ' εὐθεῖαν, χωρὶς νὰ σταθῆς· ἐκ τοῦ ἰταλ. dritte.

τρέφω, μέλ. θρέψω, ἀόρ. ἔθρεψα, παρέχω τροφήν, κοινῶς ταΐζω, τρέφω, nourrir ; κάμνω τινὰ νὰ ζήσῃ, faire vivre ; διατρέφω, faire subsister ; παρέχω alimenter ; [συνεκδ.] παχύνω, engraisser ; [μεταφ.] συντηρῶ, διατηρῶ, entretenir ; || τρέφει μεγάλην οἰκογένειαν, il nourrit une nombreuse famille ; || αὐτὸ δὲν τρέφει, cela n'est pas nourrissant ; || [τὰ χωρία αὐτὰ] τρέφουν τὴν πόλιν, alimentent la ville ; || [νομ.] ὁ σύζυγος ὀφείλει νὰ τρέφῃ τὴν γυναῖκά του, le mari doit alimenter sa femme ; || [μεταφ.] τρέφω τὴν ἐλπίδα ὅτι, je nourris l'espoir que ; || τρέφομαι ὑπὸ ματαίων ἐλπίδων, se repaître de chimères ; || τρέφεται μὲ ἀέρα, (μὲ ματαίας ἐλπίδας) il ne se repait que de vent ; || τρέφει τὸ ἀρνὶ αὐτὸ διὰ νὰ τὸ σφάξῃ τὸ Πάσχα, il engraisse cet agneau pour le tuer à Pâques ; || [μετοχ.] θρεμμένος, bien nourri = παχύς, εῖα, ύ, gras, grasse. § ἀνατρέφω, élever ; || τρέφει γαλλόπουλα, il élève des dindonneaux ; || τρέφω μεταξοσκώληκας, élever des vers à soie. § [οὐδ.] λαμβάνω σάρκα, σαρκοῦμαι, s'incarner ; || ἡ πληγὴ τρέφει, la plaie s'incarne (commence à reprendre).

τρεχάλα, ας, ἡ [δημ.], τὸ τρέξιμον, ὁ δρόμος, course, n. f.

τρεχάματα, τὰ [δημ.], τὸ τυρβάζειν περὶ πολλά, δρόμοι, πράγματα, courses [et contre-courses] ; allées et venues ; μέριμναι, affaires ; || ἔχει αἰωνίως τρεχάματα, il est toujours affairé = εἶνε αἰωνίως εἰς κίνησιν, il est toujours en mouvement.

τρεχάμενος, η, ον [δημ.], ῥέων, ουσα, ον· courant, e, adj. || νερὸν τρεχάμενον, eau courante = τὸ πηγαῖον ὕδωρ· || — λογαριασμός, compte courant ; βλ. **λογαριασμός.**

τρεχαντῆρι, τό· βλ. **τροχαντήρ,** caramousal, n. m. petit bâtiment léger.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τρεχᾶτα [δημ. ἐπίρ.]=δρομάδην, en courant.

τρεχατόν, τὸ καὶ

τρεχατός, ἡ, ὸν [δημ.] τὸ τρέχειν, τὸ τρέξιμον, course, n.f. || παίζω τρεχατόν, jouer à courir.

τρεχᾶτος, η, ον [δημ.] δρομαῖος [ὁ ἐρχόμενος, ὁ μεταβαίνων] τρέχων [qui vient ; qui va] en courant ; ἐσπευσμένος, précipité, ée ; βλ. καὶ **δρομαῖος.**

τρεχούμενος, η, ον [δημ.] τρεχάμενος, courant, e, adj. || τρεχούμενος λογαριασμός, compte courant ; βλ. **λογαριασμὸς** καὶ **ἀλληλόχρεος.**

τρέχω, μέλ. τρέξω (δραμοῦμαι), ἀόρ. ἔτρεξα (ἔδραμον)· κινοῦμαι ταχέως πρὸς ἔμπροσθεν ῥιπτόμενος καὶ πηδῶν, πηγαίνω δρομαίως (κοινῶς τρεχᾶτα, πιλαλῶ), τρέχω, courir, || — τῇδε κακεῖσε, courir çà et là ; || [μεταδιώκω], courir après quelqu'un = τρέχω κατόπιν τινός· || — μετ' ἄλλων, accourir à... || — εἰς προϋπάντησιν τινός, courir au devant de quelqu'un ; || τρέχα πιάσ' τον (φρ.), courez après lui ; || τὸ πλῆθος ἔδραμε νὰ τὸν προϋπαντήσῃ, la foule courut (se précipita) à sa rencontre ; || τρέχω εἰς βοήθειαν τινός, courir (voler) au secours de quelqu'un ; || ἐφώναξε νὰ τρέξουν, il appela au secours=καλῶ βοήθειαν· || [μεταφ.] μὴν τρέχῃς=μὴ σπεύδῃς, ne vous hâtez pas ; il ne faut pas vous précipiter; tout doucement ! || ποῦ τρέχει ὁ νοῦς σου; à quoi pensez-vous ?=τί σκέπτεσαι ; où avez-vous l'esprit ? || τρέχα γύρευε [φρ.], courez après. § [ἐπὶ ὑγρῶν] ῥέω, couler ; ἐκρέω, découler ; avoir cours ; διαρρέω, s'écouler ; ἐκχέω, χύνω, s'épancher ; [ἰατρ.] ῥέω, fluer ; καταρρέω, τρέχω ἐκ τῶν ἄνω, couler d'en haut ; || αἱ κρῆναι δὲν τρέχουν, les fontaines n'ont pas leur cours, elles ne vont pas ; || τὸ νερὸν τρέχει, l'eau coule ; || τὸ αἷμα ἔτρεχεν ἀπὸ τὴν πληγήν του, le sang coulait (s'échappait) de sa blessure ; || ὅλον τὸ κρασὶ ἔτρεξεν ἀπὸ τὸ βαρέλι, tout le vin s'est écoulé du tonneau ; || ὁ ἱδρὼς ἔτρεχεν ἀπὸ τὸ μέτωπόν του, la sueur ruisselait (coulait) de son front; || ἡ ὕλη ἡ ὁποία τρέχει ἀπὸ τὴν πληγήν του, l'humeur qui flue de sa plaie; || τρέχει ἡ μύτη του, son nez coule ; || ἡ μύτη του τρέχει αἷμα, il saigne du nez ; || τρέχουν τὰ μάτια του, les yeux lui pleurent ; || τρέχουν αἱ αἱμορροΐδες του, ses hémorroïdes fluent ; || ἡ πληγή του δὲν τρέχει, sa plaie ne donne pas ; || αὐτὸ τὸ βαρέλι τρέχει (διαρρέει). ce tonneau coule ; || τὸ ἀγγεῖον τρέχει, le vase fuit ; || αὐτὴ ἡ βρύσις τρέχει ἡμέραν νύκτα. cette fontaine va nuit et jour. § [συνεκδ.] λογίζομαι, être compté ; courir ; || ὁ τόκος τρέχει, l'intérêt court ; || ὁ μισθός του τρέχει πρὸ ἑνὸς μηνός, ses appointements courent depuis un mois ; || ἡ παραγραφὴ δὲν τρέχει, la prescription ne court pas. § [μεταβ.] διατρέχω, parcourir ; courir ; || τρέχει τοὺς δρόμους, τὰ θέατρα, τὰ καφενεῖα, il court les rues, les spectacles, les cafés ; || ἔτρεξα ὅλην τὴν πόλιν, j'ai parcouru toute la ville; || δὲν τρέχετε κανένα κίνδυνον, vous ne courez aucun danger ; || τρέχει τὰ τριάντα, il court sa trentième année ; il va sur les trente ; || [ναυτ.] τὸ πλοῖον τρέχει δέκα μίλια, le bâteau file dix nœuds ; || [ναυτ.] **τρέχω** (τόσα μίλια), filer (tant de nœuds), ἤτοι ἔχω ταχύτητα (τόσων) μιλίων καθ' ὥραν· || τὸ πλοῖον τοῦτο τρέχει καλῶς, ce navire file bien ; || [ναυτ.] **τρέχω**, marcher ; **πλοῖόν τι τρέχει καλῶς,** un navire marche bien, ἤτοι ἔχει καλὴν ταχύτητα. § [μεταβ.] κάμνω τι νὰ τρέχῃ, faire courir ; || τρέξε τὸ παιδί, faites courir l'enfant ; || τρέχουν τὰ ἄλογά των, ils font courir leurs chevaux (ἐλαύνω)· || τρέχω κίνδυνον, courir un danger, ἢ τρέχω τὸν κίνδυνον, courir le risque. § [τριτοπρ.] ἀντὶ συμβαίνει, γίνεται, arriver ; se passer ; || τί τρέχει, qu'est-ce qu'il arrive? qu'est-ce qu'il y a ? || ἤθελα νὰ ἠξεύρω τί τρέχει, je voudrais savoir ce qui se passe= τί συμβαίνει. § [μετοχ.] τρέχων, ουσα, ον· courant ; || τὸ τρέχον ἔτος, l'année courante ; || τὴν πέμπτην τρέχοντος μηνός, le cinq [du] courant ; βλ. καὶ **ἱστάμενος**· || εἰς τὴν τρέχουσαν τιμήν, au prix courant ; au cours ; || τὰ τρέχοντα, ce qui se passe, les faits du jour; τὰ νέα, les nouvelles ; || [ἐμπορ.] τρέχουσαι ἡμέραι (πρὸς ἐκφόρτωσιν πλοίου), jours courants ; || τρέχων νόμισμα, ἀξία, monnaie, valeur courante ; || τρέχων λογαριασμόν, compte courant. Βλ. **λογαριασμός.**

τρηβέλι, τὸ [δημ.], τὸ **τρύπανον**, tarière, n. f. τρυπάνιον, vrille, n. f. ou forêt, n. m.

τρηβελίζω, μέλ. ίσω [δημ.], τρυπανίζω, forer ; διατρυπῶ, percer ; ἀνοίγω ὀπήν, ouvrir un trou. § [μεταφ.] προξενῶ ἀγωνίαν, στενοχωρίαν, βάσανα, causer des angoisses, βασανίζω, tourmenter, ἀνησυχῶ τινα, inquiéter.

τρηβέλισμα, ατος, τό [δημ.], ἡ **τρυπάνισις**, forage, n.m. διατρύπησις, διάτρησις, perforation, n. f.

τρηδόνι, τὸ καὶ

τρηζόνι, τό· ἡ τρηδών, τὸ ἔντομον **γρύλλος**, grillon, n. m. cri-cri, n. m.

τρῆμα, ατος, τό· ἡ ὀπή, ἡ **τρῦπα**, trou, n.m. § — [σελλ.]. point, n. m. ἐπὶ τῶν ἱμάντων ἡ τρῦπα εἰς ἣν ἐμβάλλεται ἡ περόνη τῆς πόρπης. § —, ἄνοιγμα, τό· ὀπή, ἡ· pertuis (n.m.) ou orifice, ἤτοι στενὴ δίοδος ἀφιεμένη εἰς **ῥουφράκτην** (barrage) ἥτις κλείεται ἵνα ὑψωθῇ ἡ **στάθμη τῶν ὑδάτων** (le niveau d'eau). Τὸ ἄνοιγμα, ἐὰν ἦνε ὀπή, κλείεται διὰ **βελόνης** (βλ. aiguille), ἐὰν δὲ μεγαλείτερον διὰ **σανίδων** ἢ διὰ θυρῶν μετ' **ὁλκωτῆς πακτῆς** (portes à vannes); βλ. καὶ **ὑδροφραγμός** (écluse). § — [ναυτ.], amolette, n. f. amulette (ou mortaise), ἡ τρῦπα τῆς μανκβέλας (barre, σκυτάλης) ἤτοι ὀπαὶ τετραγωνικαὶ ὑπάρχουσαι εἰς τὸ ἐργατόχρανον (couronne du cabestan), πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν σκυταλῶν (barres), δι' ὧν περιστρέφεται ὁ **ἐργάτης** (ἢ ὄνευος). Ἐπίσης

καλεῖται **τρῆμα** (amolette) ἡ ὀπὴ ἐν ᾗ εἰσέρχεται ὁ **οἴαξ**, αἱ ὀπαὶ ἃς φέρει τὸ **βαροῦλκον** (guindeau) καὶ εἰς ἃς εἰσέρχονται οἱ χειριστικοὶ μοχλοί, καὶ ἐν γένει πᾶσα παρομοία ὀπή. § — [ἀνατομ.], orifice. n. m. σημαίνει ὀπὴν δι' ἧς συγκοινωνοῦσι δύο κοιλότητες πρὸς ἀλλήλας, ἔτι δὲ καὶ τὸ στόμιον σωλῆνος.

τριήμερο [διάλ. Ἠπείρου] ἡ τριήμερος νηστεία τῶν γυναικῶν κατὰ τὴν μεγάλην τεσσαρακοστήν.

τριημερούδω, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ μοῖρα, ἥτις τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεως μοιραίνει τὰ βρέφη.

τριημουκουκρίζου [Αἰτωλ. ἰδίωμα], **τουρτουρίζω**, κτυποῦν οἱ ὀδόντες μου ἀπὸ τὸ ψῦχος.

τρία [ἀριθ.] βλ. **τρεῖς**.

τριαδικός, ή, όν· ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν εὑρισκόμενος, τῆς τριάδος, de la trinité; triadique, adj. βλ. καὶ **τριάς**. § **τριαδικός**, ternaire, adj. συνιστάμενος ἐκ τριῶν μονάδων· π. χ. τριαδικὸς ἀριθμός, nombre ternaire. Ἐπίσης διανεμημένος ἀνὰ τρία, π. χ. διαίρεσις τριαδική, division ternaire.

τρίαινα, ης, ἡ· fourche à trois pointes, trident, n.m. κοινῶς **τρικράνι**· ὄργανον τρίαιχμον μετὰ μακροῦ **στειλαιοῦ** (manche) χρησιμεῦον τὸ πάλαι ὡς **πολεμικὸν ὅπλον**· **τρίαινα** γενικῶς εἶνε ἀκόντιον ἢ χάμαξ ἔχων τρεῖς ἀκωκάς, ὅπερ εἶνε καὶ τὸ σύνηθες ὅπλον τοῦ Ποσειδῶνος. § **τρίαινα ὀρύγματος**, fourche de sape, εἶνε ἐργαλεῖον μετὰ τριῶν αἰχμῶν τῶν μὲν 2 παραλλήλων τῆς δὲ τρίτης καθέτου ἐπὶ τοῦ στειλαιοῦ· χρησιμεύει διὰ τὴν στέψιν τοῦ **κοφινώματος** (couronnement de gabionnade).

τριαινοειδής, ής, ές· σχήματος τριαίνης, en forme de trident.

τριακονθήμερος, ος, ον· ὁ τριάκοντα ἡμερῶν, de trente jours. § [οὐδ. οὐσ.] τριακονθήμερον, χρονικὸν διάστημα τριάκοντα ἡμερῶν, espace de trente jours; ὁ μήν, mois, n.m.

τριάκοντα, οἱ, αἱ, τά· [ἀριθ.] τρεῖς φορὰς δέκα, trois fois dix ; trente ; ‖ οἱ τριάκοντα τύραννοι [ἱστορ.], les trente [tyrans]; ‖ τριάκοντα ἕν, trente et un; ‖ τριάκοντα δύο, trente deux.

τριακονταετηρίς, ίδος, ἡ (ἐξυπακ. ἑορτὴ) =ἑορτὴ ἑορταζομένη ἀνὰ πᾶν τριακοστὸν ἔτος, anniversaire de trente ans. ‖ —, χρονικὸν διάστημα (ἢ ἡλικία) τριάκοντα ἐτῶν, espace (âge) de trente ans.

τριακονταετής, ής, ές, τριάκοντα ἐτῶν, de trente ans ; ἡλικίας τριάκοντα ἐτῶν, âgé de trente ans ; ἡ τριακοντάς, trentaine, n.f. ‖ [νομ.] τριακονταετὴς κατοχὴ (παραγραφή), possession (prescription) trentenaire. § [διδ.] tricennal, e, aux (ἐκ τοῦ λατ. triceni, trente), περιλαμβάνων χρονικὸν διάστημα τριάκοντα ἐτῶν.

τριακονταέτης, ου, ὁ· ὁ τριάκοντα ἐτῶν, de trente ans.

τριακονταετία, ας, ἡ· χρονικὸν διάστημα τριάκοντα ἐτῶν, espace de trente ans.

τριακονταέτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ τριακονταέτης.

τριακοντάκις [ἐπίρ.], τριάκοντα φοράς, trente fois.

τριακονταπλάσιος, ος, ον· τριάκοντα φορὰς μεγαλείτερος (πολυαριθμότερος, κτλ.), trente fois plus grand (plus nombreux, etc).

τριακονταπλασίως [ἐπίρ.], τριάκοντα φορὰς τόσος, trente fois autant.

τριακονταπλοῦς, οῦ, ὁ· βλ. **τριακονταπλάσιος**.

τριακοντάς, άδος, ἡ· ὁ ἀριθμὸς τριάκοντα, nombre de trente ; (ὡς μονάς), trentaine, n.f.

τριακοντούτης, ὁ· ὁ τριακονταέτης, ἡλικίας τριάκοντα ἐτῶν, âgé de trente ans.

τριακοσάρα, ας, ἡ· ποσὸν τριακοσίων [δραχμῶν, κτλ.], somme de trois cents [drachmes, etc.].

τριακοσαριά, ᾶς, ἡ· ἀριθμὸς περίπου τριακόσιοι, nombre d'environ trois cents.

τριακόσιοι, αι, α [ἀριθμ.], οἱ τρὶς ἑκατόν, τρεῖς φορὰς ἑκατόν, trois cents ; ‖ χίλιοι τριακόσιοι, treize cents.

τριακοσιοστός, ή, όν· ὁ τελευταῖος ἢ ὁ εἷς τῶν τριακοσίων [ἀριθμ. τακτ.], trois centième, adj.

τριακοστημόριον, ου, τό· τὸ (ἓν) τριακοστὸν μέρος, la trentième partie ; τὸ τριακοστόν, le trentième.

τριακοστός, ή, όν· ὁ τελευταῖος ἢ ὁ εἷς τῶν τριάκοντα, trentième, adj. trente ; ‖ τὴν τριακοστὴν τοῦ μηνός, le trente du mois. § [οὐδ.] τὸ **τριακοστόν**, la trentième partie ; le trentième. § [οὐδ. ἐπίρ.], τριακοστόν, trentièmement, adv. τριακοστὸς κατὰ τὴν σειράν, en trentième lieu.

τριανδρία, ας, ἡ· ὁ ἐκ τριῶν ἀνδρῶν, triumvirat, n.m. καθὼς καὶ τὰ καθήκοντα τῆς ἐν Ῥώμῃ Τριανδρίας, ἤτοι τῶν τριῶν συνδιοικητῶν. § [βοτ.] triandrie, n. f. ἡ κατάστασις τῶν τριανδρικῶν φυτῶν.

τριανδρικός, ή, όν· triumviral, ale, aux, adj. ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὴν τριανδρίαν· ‖ ἐξουσίαι τριανδρικαί, pouvoirs triumviraux. § **τριανδρικός**, ή, ὸν [βοτ.], triandre, adj. ἔχων τρεῖς ἐλευθέρους στήμονας, qui a trois étamines libres.

τριανέμι, τὸ [διάλ. Ἰονίων νήσων], τόπος ἐκτεθειμένος εἰς τοὺς ἀνέμους.

τριανθής, ής, ὲς [βοτ.], triflore, adj. ὁ φέρων τρία ἄνθη, qui porte trois fleurs.

τριάντα, οἱ, αἱ, τὰ [δημ. ἀριθ. ἄκλιτ.], τριάκοντα, trente ; ‖ ἐπέρασε τοὺς τριάντα [ἐνν. χρόνους], il a passé la trentaine.

τριαντάρα, ας, ἡ [δημ.], ἡ τριακοντοῦτις, γυνὴ τριάκοντα ἐτῶν, femme de trente ans. § ἡλικία τριάκοντα ἐτῶν, âge de trente ans ; τριακοντάς, la trentaine.

τριαντάρης, η, ὁ [δημ.], τριακοντούτης, ἡλικίας τριάκοντα ἐτῶν, âgé de trente ans.

τριανταριά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἀριθμὸς περίπου τριάκοντα, nombre d'environ trente ; τριακοντάς, la trentaine ; ‖ χαμμιὰ τριαντα-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ριά, quelque trentaine = τριάκοντά που μάλιστα.

τριανταφυλλέα, ας, ἡ· ἡ τριανταφυλλιά.

τριανταφυλλένιος, α, ον [δημ.], ῥόδινος, ἐκ ῥόδου (ῥόδων), de rose[s]; χρῶμα τοῦ ῥόδου, couleur de rose = ῥοδόχρους· ῥόδινος, η, ον, rosé, ée, adj. ou rose.

τριανταφυλλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ ῥοδῆ ἢ ῥοδέα, rosier, n. m. || ἄγρια τριανταφυλλιά, églantier, n. m.

τριανταφυλλόλαδον, ου, τὸ [δημ.], ἀπόσταγμα ῥόδων, essence de roses; βλ. ῥοδέλαιον (huile de roses).

τριαντάφυλλον, ου, τὸ [δημ.], τὸ ῥόδον rose, n.f. || ἄγριον τριαντάφυλλον, églantine, n.f.

τριανταφυλλόνερον, ου, τὸ [δημ.] τὸ ῥοδόσταγμα, eau de rose (βλ. λέξιν).

τριανταφυλλόξειδον, ου, τό· ὀξυρρόδινον, vinaigre rosat, ὄξος ἐν ᾧ θέτουσι πρὸς ἀρωματισμὸν φύλλα τριανταφύλλου.

τριανταφυλλότοπος, ου, ὁ· μέρος, τόπος πεφυτευμένος διὰ τριανταφυλλεῶν, lieu (endroit) planté de roses; ῥοδεών, κοινῶς ῥοδωνιά, roseraie, n. f. § τόπος ἐν ᾧ φύονται, ἀναπτύσσονται πολλὰ τριαντάφυλλα, χώρα τῶν ῥόδων, pays de roses.

τριανταφυλλύς, φυλλιά, φυλλύ, ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ῥόδου, qui est couleur de rose= ῥοδόχρους· ῥόδινος, rosé, ée, adj. rose (couleur)· βλ. καὶ **ῥοδόχρους**· ῥόδινον rouge de rose; βλ. εἰς **ἐρυθρός**.

τριάρα [δημ.] [τοῦ δόμινου] τὸ διπλοῦν τρία, double trois.

τριάρι, τὸ [ἐπὶ χαρτοπ. ἰδ.] [δημ.] τὸ τριάριον [πίκας, κούπας, κτλ.] un trois [de pique; de cœur, etc].

τριάριοι, οἱ· triaires, n. m. pl. (οἱ καὶ πρεσβύτατοι καλούμενοι)· ἐκαλοῦντο οὕτω δεδοκιμασμένοι καὶ βαρέως ὡπλισμένοι στρατιῶται τῆς **ῥωμαϊκῆς λεγεῶνος** (légion romaine) οἵτινες εἵποντο ἐν τρίτῳ σώματι μετὰ τοὺς **λογχοφόρους** (τοὺς καὶ **ἀστάτους** καλουμένους, hastaires, οἵτινες ἦσαν οἱ νεώτατοι), καὶ τοὺς **πρίγκιπας** (princes, ἤτοι τοὺς ἀκμαιοτάτους τὴν ἡλικίαν).

τριάρμενος, ος, ον [δημ. ναυτ.] τριίστιος, μετὰ τῶν ἱστῶν, à trois mâts; βλ. καὶ **δρόμων**.

τριάς, άδος, ἡ· τὸ σύνολον τριῶν, τὸ τρία ὡς μονάς, ὁ ἀριθμὸς τρία, ἡ ἑνότης τριῶν, nombre de trois; [κωμ.] trio, n. m. § —, triade, n. f. ἕνωσις τριῶν μονάδων ἢ τριῶν προσώπων, ἰδιαιτέρως ὅμως καλεῖται οὕτως ἡ συνένωσις τῆς ὑπάρξεως, τῆς διανοίας καὶ τῆς ψυχῆς· || **τριαδικός**, ή, όν· triadique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τριάδα. § — [ἐκκλησ.], trinité, n. f. || ἡ ἁγία Τριάς, la Sainte Trinité; || ὁ ἐν Τριάδι Θεός, Dieu en trois personnes; || [ἡ ἑορτὴ] τῆς ἁγίας Τριάδος, la Trinité. § — στοχασματίων σταθμητικῶν, jeu de nivelette; βλ. **συλλογή**.

τριάστερος, ος, ον· τῶν τριῶν ἀστέρων (σημειούμενος, κτλ.), de trois étoiles; || [φρ.] ὁ τριάστερος Κύριος, Monsieur trois étoiles.

τριβάς, άδος, ἡ· tribade, n. f (ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ), γυνὴ ἡ αὐτὴ εἰς ἑαυτὴν ἀσελγαίνουσα εἴτε δι' ὀργάνων ἐπιτηδείων, εἴτε ἄλλως πως μαλακιζομένη δι' ἐπιτριβῆς, ἐπὶ τοῦ ἑαυτῆς αἰδοίου, ἢ μετ' ἄλλων γυναικῶν τῆς αὐτῆς φύσεως (ἑταιριστριῶν) ἀμοιβαίως ταῦτα ποιοῦσα· ἀντίστοιχον τῷ γαλλικῷ gougnotte, n. f. femme qui entretient un commerce charnel contre nature avec des personnes de son sexe; βλ. **τριβασμὸς** καὶ **ὁμοφυλόφιλος**.

τριβασμός, οῦ, ὁ· tribadisme, n. m. ἀντιστροφὴ τοῦ γένους εἰς τὴν γυναῖκα, χαρακτηριζομένη εἰς τὸ ὅτι, αἱ εἰς τριβασμὸν παραδιδόμεναι (ἔκδοτοι γυναῖκες) δὲν αἰσθάνονται ὀργασμὸν εἰμὴ διὰ τῆς προστριβῆς τῶν ἰδίων αὐτῶν γεννητικῶν ὀργάνων, καὶ συνήθως ἐπὶ τῶν αἰδοίων ἑτέρων γυναικῶν· βλ. **τριβὰς** (gougnotte).

τριβέλι, τὸ [δημ.], βλ. **τρηβέλι**, κτλ.

τριβεύς, έως, ὁ [ἀτμομηχ.], coussinet (m.) (d'une machine) ἢ **ἀναπαυστήριον** μηχανήματος τινός, κοινῶς **κουζινέτο**· κύλινδρος ἢ ἡμικύλινδρος ἐκ ξύλου ἢ μετάλλου ἐφ' οὗ στρέφονται αἱ στροφάλιγγες μηχανήματος τινός· || **τριβεῖς**, coussinets (d'une machine à vapeur), ἡμικυλινδρικὰ ὀρειχάλκινα τεμάχια ἐπενδεδυμένα ἐσωτερικῶς διὰ μετάλλου **ἀντιτριβῆς** (antifriction), τοποθετούμενα ἐπὶ τῶν **ἑδράνων** (paliers) ἀτράκτου καὶ περιβάλλοντα αὐτὴν πρὸς ἀποφυγὴν μεγάλης τριβῆς καὶ φθορᾶς κατὰ τὴν περιστροφήν. § —, pièce de frottement, τὸ ἐφ' οὗ ἢ δι' οὗ προστρίβεταί τι· ἐπίσης plaque de frottement.

τριβή, ῆς, ἡ (τρίβω, συντρίβω, κατατρίβω), ἡ τρίψις, σύντριψις (κοπάνισμα) broiement, n. m. τρίψις, κατάτριψις, trituration, n. f. § —, τὸ τρίβειν, frottement, n. m. ou friction; || στιλβόνω διὰ τῆς τριβῆς, polir par le frottement; || τριβὴ τοῦ δαπέδου (διὰ κηροῦ), frottement du parquet. § — (ἡ προστριβή), frottement, n. m. καλεῖται ἐν τῇ φυσικῇ ἡ ἀντίστασις ἣν ὑφίστανται τὰ κινούμενα σώματα ἐν τῇ μετ' ἄλλων σωμάτων ἐπαφῇ. § —, ἡ χρῆσις, usage, n. m. ἡ διὰ τῆς χρήσεως φθορὰ [τῶν ἐνδυμάτων, κλ.] usure (f.) [d'habits etc]; [νομίσματος ἰδίως] frai, n. m. || παλαιωμένος ἐκ τῆς τριβῆς,=ἐφθαρμένος, usé, ée, adj. § — [μεταφ.] ἄσκησις, ἡ διὰ τῆς ἀσκήσεως προσγινομένη ἐπιτηδειότης, ἡ πεῖρα τῶν πραγμάτων, ἡ ἐξάσκησις, pratique, n.f. ἄσκησις, χρῆσις, γνῶσις τινός, διὰ τῆς συνεχοῦς ἐπαναλήψεως, ὅθεν ἡ πρᾶξις, ἕξις, πεῖρα, routine, n. f. ἄσκησις, exercice, n. m. χρῆσις, usage, n. m. πεῖρα, expérience, n. f. || δὲν ἔχει τριβήν, il manque de pratique; || ἔχω μεγάλην τριβὴν εἴς τι, être rompu à quelque chose.

τριβηλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ κόπρος, crotte, n. f. ou crottin, n. m. ἤτοι ἡ κοπριὰ τοῦ προβάτου, τῆς αἰγὸς καὶ παρομοίων ζώων, ἡ λεγομένη καὶ βιρβηλιά· (ὁ καὶ ἡ σπύραθος τῶν **αἰγῶν**).

τριβοέκκαυμα, ατος, τό· βλ. **ἔκκαυμα**

ΖΗΤΗΣΗ

τριβόλι, τὸ [δημ.], βλ. τρίβολος.

τριβολίζω, βλ. ἀνάπαμα.

τρίβολος, ου, ὁ· κοινῶς **τριβόλι** καὶ ἄκανθα, chardon, n. m. διαιρεῖται εἰς χερσαῖον herse καὶ εἰς ἔνυδρον macre, n. m. ou truffe d'eau, ἡ καλουμένη τράπα ἡ νηχομένη. § —, ἡ βωλοκόπος, herse, n. f. γεωργικὸν ἐργαλεῖον, κοινῶς τὸ βωλοκόπι καὶ σβάρνα. § — ὁ μὲ τρεῖς ἀκωκάς, à trois pointes. § **τρίβολος**, tribole, n. m. σιδηραῖ ἄκανθαι διασπειρόμεναι κατὰ γῆς εἰς παρακώλυσιν τῆς πορείας τοῦ πολεμίου χρησιμοποιούμεναι τὸ πάλαι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων· Πολύαιν. 1, 39· αὗται εἰσὶν εἶδος chausse-trape; || **τρίβολοι**, οἱ, chausses-trapes, n. f. pl. (ἐπιβοηθητικὸν μέσον ἀμύνης, défences accessoires) ; ἧλοι συνιστάμενοι ἐκ τεσσάρων ἴσων αἰχμῶν διατεθειμένων κατὰ τοὺς ἄξονας τῶν τεσσάρων στερεῶν γωνιῶν κανονικοῦ τετραέδρου. Τρεῖς τῶν αἰχμῶν τούτων στηρίζονται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὡς οἱ πόδες τρίποδος καὶ ἡ τετάρτη ἵσταται καθέτως ὑπεράνω αὐτῶν· οἱ τρίβολοι ἔχουσιν 0μ., 10 μέχρι 0μ., 12 ὕψος καὶ καὶ διασπείρονται ἀπέχοντες ἀλλήλων κατὰ 0μ., 30 ἐπὶ ζώνης ἐδάφους 10 ἕως 12 μέτρων πλάτους, ἐπὶ τοῦ πυθμένος τῆς τάφρου, ἐπὶ τοῦ πρανοῦς τῶν προχωμάτων, κτλ. Κατασκευάζονται εἰς τὰ ἡλοκοπεῖα καὶ εἶνε ὀλέθριοι διὰ τὸ πεζικὸν καὶ ἱππικόν, ἐμπηγόμενοι εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀνδρῶν καὶ ἵππων· || **τριβολώδης**, ης, ες, de la forme d'une chausse-trape ; || **κατασπείρω τριβόλους**, répandre des chausses-trapes.

τριβολώδης, ης, ες· τριβόλῳ ὅμοιος, βλ. **τρίβολοι.**

τρίβος, ου, ἡ καὶ ὁ· ὁδὸς τετριμμένη, πολυπατημένη, ἡ ἀτραπός, sentier, n. m. ἡ δημοσία μεγάλη **ὁδός**, voie, n.f. ou chemin, n.m.

τρίβω, μέλ. τρίψω, ἀόρ. ἐτρίφθην καὶ συνήθ. ἐτρίβην· παρακ. τέτριμμαι, μετοχ. τετριμμένος, η, ον· φέρω δύο σώματα εἰς ἐπαφὴν (σύνθλιψιν, συμπίεσιν) μετὰ κινήσεως ἢ ἀμφοτέρων ἢ μόνον τοῦ ἑτέρου, ὅθεν ἐπιτρίβω, συντρίβω, κατατρίβω, broyer ; κατατρίβω, triturer ; συνθλίβω, συνθραύω, συνθλῶ, concasser ; [ἐν.] écraser ; || — χρώματα, broyer (ou briser) les couleurs, ἤτοι κατατρίβω εἰς κόνιν τὰ χρώματα πρὸς ἀνάμιξιν μετὰ τοῦ ἐλαίου κτλ. βλ. καὶ **συμφθείρω** (fondre)· || — τρίβω τυρί, râper du fromage ; || — ἐλαίας, détriter des olives ; || — τὴν πυρίτιδα, égruger la poudre (=κατατρίβω)· || — σάκχαριν (πέπερι), concasser du sucre (du poivre) ; || **ἐπὶ** τοῦ τρίπτου (ξύστρας), râper. § **τρίβω**, μέλ. ίψω (**περιτρίβω**), raguer (ἐκ τοῦ ἀγγ. to rag), σχίζω ἢ φθείρω διὰ (προσ)τριβῆς, déchirer ou user par le frottement· || τετριμμένος, η, ον, ragué, ée, adj. § τρίβομαι (περιτρίβομαι), se raguer, être usé, déchiré par le frottement ; βλ. καὶ **περιτριβή.** § προστρίβω ἀλλήλοις δύο ἢ πλείονα σώματα, τρίβω, (passer à plusieurs reprises et en appuyant un corps sur un autre) frotter ; σμήχω, fourbir ; || τρίβω ποτήριον ἢ ὑάλινον δοχεῖον οἱονδήποτε, καθαρίζω, rincer ; || — δάπεδον, frotter un parquet ; || τρίβω μέρος τοῦ σώματος, ἐντρίβω, frictionner ; || — τὰ μάτια μου, se frotter les yeux ; || — ξίφος, fourbir une épée ; || τρίβω τὰ ποτήρια, rincer les verres ; || ἔβαλλε νὰ τὸν τρίψουν, il se fit frictionner ; || πρέπει νὰ βάλλετε νὰ σᾶς τρίψουν, il faudrait vous faire frictionner ; || — τὸν βραχίονα, τὸν μηρόν, frotter le bras, la cuisse ; || τρίψε τὴν κοιλιά σου [φρ. πρὸς πεινῶντα], brossez (serrez) vous le ventre ; || — τὰ μοῦτρα (τ' αὐτιά, τὴν κασσίδα) τινὸς [φρ. δημ.], frotter les oreilles à quelqu'un. § — [ἀπολ.] ἐκβάλλω χρήματα ἐκ τοῦ θυλακίου, ὅθεν καταβάλλω, πληρόνω, débourser [de l'argent] ; dépocher ; financer ; jouer du pouce ; || ὅταν θὰ ὑπανδρεύσῃς τὴν κόρην σου θὰ τρίψῃς, quand vous marierez votre fille, il faudra dépocher (financer). § — φθείρω [τὰ ἐνδύματα κτλ.] user [des habits, etc.] ; || τὸ φόρεμά του εἶνε τριμμένον, son habit est usé, son habit montre la corde ; || πολὺ τριμμένος, usé jusqu'à la corde ; || τριμμένον νόμισμα, pièce usée ; || **τετριμμένος** [μεταφ.] rabattu, e, adj. κοινὸς χυδαῖος, πρόστυχος, trivial, e, adj. τετριμμένος, ἀγοραῖος, κοινός, banal, ale, aux, adj. || τετριμμέναι φράσεις, banalités ; || τετριμμένοι λόγοι, τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς, rengaînes ; || τετριμμένη ὁδός, chemin battu ; βλ. καὶ **τρίβος.** § —, ἀσκῶ, ἐξασκῶ, exercer, dresser ou faire ; ἀσκῶ, συνειθίζω εἴς τι, rompre à; || δὲν ἐτρίβη ἀκόμη, il n'est pas encore exercé ; || τριμμένος εἰς τὴν δουλειάν, fait (rompu) au travail ; || εἶνε ἄνθρωπος τριμμένος, c'est un homme rompu aux affaires ; c'est un homme expérimenté (un vieux routier) (=πεπειραμένος).

τρίβων, ωνος, ὁ· ἐπανωφόριον, manteau, n. m. παρ' ἀρχαίοις ἱμάτιον (κατα) τετριμμένον, ποῦ δὲν εἶνε διὰ φόρεμα, ἰδ. τὸ τοιοῦτον ἐπανωφόριον τῶν Σπαρτιατῶν, βραδύτερον τῶν φιλοσόφων καὶ τελευταίως ἐπανωφόριον τῶν μοναχῶν.

τριβώνιον, ου, τό· μικρὸς τρίβων, μικρὸν ἐπανωφόριον, petit manteau.

τριγαλίζου [Αἰτωλ. ἰδίωμα], τρὶς τῆς ἡμέρας ἀμέλγω.

τριγαμία, ας, ἡ· τριπλοῦς γάμος, τριπλῆ ὑπανδρία, (troisième mariage), ἢ τρίτος γάμος, trigamie, n. f.

τρίγαμος, ος, ον· τρὶς γήμας ἢ γημαμένη (marié (ée) trois fois) ; τρὶς φορὰς νυμφευμένος ἢ ὑπανδρευμένη, trigame, adj.

τριγένεια, ας, ἡ· τρίτον γένος, troisième race ; τρίτη γενεά, troisième génération ; || [νομ.] συγγένεια ἐκ τριγενείας, affinité, n.f. § — [γραμμ.] τὸ (εἶνε) τριγενές, de trois genres.

τριγενής, ής, ὲς [γραμμ.], τρία γένη ἔχων, de trois genres.

τρίγκα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.] (τῆς χόφας)· βλ. **διάλελον**, trélingage, n. m. § — (τρίγκαις) ἢ τρίγκες, saisine [de chaloupe] ; βλ **δεσμός.**

τρίγκος, ου, ὁ [ναυτ. δημ.], βλ. **ἀκάτιον**, misaine, n. f.

τρίγλα, ας, ἡ, τριγλίον, ου, τό, καὶ

τριγλί, τὸ [ἰχθ.] ἰδιαιτέρως λέγεται οὕτω τὸ μικρὸν μπαρμποῦνι, rouget ou barbeau, n. m.

τρίγλυφος, ου, ὁ· τρίγλυφος, ὁ· καὶ τὸ **τρίγλυφον**, triglyphe, n. m. (ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ **τρεῖς** καὶ **γλυφή**. Τρισχιδὴς (εἰς τρία σχισμένη) τις γλυφὴ ὑπεράνω τοῦ **ἐπιστυλίου** (architrave) ἐν τῷ δωρικῷ ῥυθμῷ, ἤτοι ἐξέχον τετράπλευρον κόσμημα φέρον τρεῖς γωνιώδεις ἐντομὰς καλουμένας **γλυφὰς** (glyphes), καὶ τρεῖς προεξοχὰς καλουμένας **μηροὺς** (cuisses); διὰ τούτου κοσμοῦσι τὴν **ζωοφόρον** [frise] τοῦ δωρικοῦ **θριγκοῦ** (βλ. λέξιν entablement περὶ δωρικῆς ζωοφόρου). Οἱ **τρίγλυφοι** θεωροῦνται ὡς αἱ ἐξέχουσαι κεφαλαὶ τῶν δοκῶν, αἱ δὲ **μετόπαι** (métopes) εἶνε αἱ σανίδες ἢ πλάκες αἱ πληροῦσαι τὰς μεταξὺ τῶν τριγλύφων ὀπάς.

τρίγλωσσος, ος, ον, ὁ εἰς τρεῖς διαλέκτους (γλώσσας) εὑρισκόμενος, en trois langues; [διδ.] trilingue, adj. triglotte, adj. ἐπίσης triglotte, n. λέγεται ὁ γνωρίζων τρεῖς γλώσσας.

τριγλωσσισμός, οῦ, ὁ· triglottisme, n. m. λέξις συντεθειμένη ἐκ τριῶν λέξεων ληφθεισῶν ἐκ τριῶν διαφόρων γλωσσῶν.

τριγμός, οῦ, ὁ· τὸ τρίζειν, τρίξιμον, ἦχος ἀποτελούμενος ἐκ τῆς προστριβῆς δύο σκληρῶν σωμάτων, τριγμός, craquement, n. m. κοινῶς τὸ γκριτσάνισμα, ἢ τσανγκρούνισμα, grincement, n. m. (ἐπίσης ἡ πρίσις (βρυγμὸς) τῶν ὀδόντων). § — τῶν σιδηροδρομικῶν ὀχημάτων, κτλ. trépidation, n. f. (ὁ κλονισμὸς μὲ τρίξιμον. § —, décrépitation, n. f. βλ. **ἔκρηξις**. § —, crépitation, n. f. ἢ καὶ **τρισμός**, ὁ ὑπὸ τῶν κατεαγότων ὀστῶν κατὰ τὴν κίνησίν των ἀκουόμενος κρότος.

τριγυρίζω, μέλ. ίσω, κοινῶς **τριγυρνῶ**, γυρίζω πέριξ τινός, περιτρυγυρίζω, tourner tout autour ; πλανῶμαι ἐδῶ κ' ἐκεῖ, errer ça et là ; περιφέρομαι, rôder ; συχνάκις μὲ κακοὺς σκοπούς· περικυκλόνω, entourer ; [συνεκδ. περιφέρομαι, περιστρέφομαι, tournoyer ; || ὅλοι αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι τριγυρίζουν, tous ceux qui tournent (papillonnent) autour d'elle ; || τριγυρίζει εἰς τὴν πόλιν, il rôde dans la ville ; || τί τὰ τριγυρίζεις ; [φρ.] à quoi bon tournoyer ? || οἱ στρατιῶται ἐτριγύρισαν τὸ σπίτι, les soldats ont entouré (cerné) la maison ; || τὰ τριγυρίζει [δημ. ἐκφρ.] διστάζει, il hésite ; il cherche à gagner du temps.

τριγυρινός, ή, ὸν [δημ.]· κείμενος τριγύρω, ὁλόγυρα, situé autour ; τῶν πέριξ, d'alentour; περικλείων, περικυκλῶν, environnant, e.

τριγύρισμα, ατος, τὸ [δημ.]· τὸ τριγυρίζειν, περιφέρεσθαι πέριξ τινός, action de tourner autour (d'entourer), ἡ περιστροφή, tour, n. m. ἡ περιφορά, περιαγωγή, tournoiement, n. m. περικύκλωσις, entourement, n. m.

τριγυρίστρα, ας, ἡ [δημ. ἰατρ.]· τὸ καλάγκαθον, panaris, n. m. ou tourniole, n. f. φλόγωσις μετ' οἰδήματος ἐπερχομένη εἰς τὸ ἄκρον τῶν δακτύλων, inflammation avec tumeur qui vient au bout des doigts.

τριγυρνῶ [δημ.], βλ. **τριγυρίζω**.

τριγύρω [δημ. ἐπίρ.], κύκλῳ πέριξ (μὲ αἰτ.) tout autour ; τὰ πέριξ, alentour ; εἰς τὰ πέριξ, aux environs ; πέριξ, autour ; || τριγύρω του, autour de lui ; || τριγύρω μου, autour de moi ; || τὰ τριγύρω χωριά, les villages d'alentour ; || ἐκύτταζε τριγύρω, il regardait tout autour (κύκλῳ φέρω τὸ βλέμμα)· βλ. καὶ **ὁλόγυρα**.

τριγωνίζω, μέλ. ίσω, σχηματίζω τρίγωνον, former un triangle ; καθιστῶ τριγωνικόν, rendre triangulaire. § διαιρῶ εἰς τρίγωνα, diviser en triangles ; κάμνω τὸν τριγωνισμὸν τοῦ, τῆς . . . faire la triangulation de . . . τριγωνίζω, trianguler.

τριγωνικός, ή, όν· σχῆμα τριγώνου ἔχων, τριγωνοειδής, ὁ εἰς τρίγωνον ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος, triangulaire, adj. βλ. **τρίγωνον**. § —, trigonal, e, adj. ἔχων τρεῖς γωνίας. § **τριγωνικός**, ή, όν· tiers-point ; || ἀψὶς γωνιώδης ἢ ψαλιδωτή, arc en tiers-point, καμπυλότης τῶν γοτθικῶν θόλων προερχομένη ἐκ τῆς συναντήσεως δύο τόξων κύκλου. § τριγωνικὸν ἄκρον, panon, n. m. τὸ ἄκρον τόξου (arc) ἢ εἶδος βέλους (flèche). § τριγωνικὸν μέρος τοίχου, pignon, n. m. βλ. τοῖχος καὶ **ἀετός**. § **τριγωνικὸς χωρισμός**, décomposition en triangles, καλεῖται οὕτως ἡ εἰς τρίγωνα διαίρεσις σχεδίου τινὸς πρὸς καταμέτρησιν τῶν λεπτομερειῶν εἴς τινας καταμετρητικὰς μεθόδους, π. χ. εἰς τὴν τῆς **ὁδεύσεως** (cheminement), κτλ. βλ. καὶ **τριγωνισμὸς** (triangulation).

τριγωνικῶς [ἐπίρ.] ὡς ἐν τριγώνῳ, ἐν τριγώνῳ, en triangle ; triangulairement, adv.

τριγωνισμός, ὁ· triangulation, n. f. τριγωνομετρικὴ ἐργασία συνισταμένη εἰς τὴν ἕνωσιν διὰ **τριγωνικοῦ δικτύου** (réseau de triangles) τῶν κυριωτέρων σημείων τόπου τινός, ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς **βάσις** (base) εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τοπογραφικοῦ **χάρτου** (carte) τῆς χώρας· βλ. καὶ **τριγωνικὸς χωρισμός**, décomposition en triangle ; || ἐκτελῶ τὸν τριγωνισμὸν χώρας τινὸς opérer la triangulation d'un pays.

τριγωνιώδης, ης, ες· ἔχων τρεῖς γωνίας, **τριγωνικός**, triangulaire, adj. βλ. λέξιν.

τριγωνομετρία, ας, ἡ, trigonométrie, n. f. ἐπιστήμη πραγματευομένη τὸν δι' ὑπολογισμοῦ προσδιορισμὸν τῶν πλευρῶν καὶ γωνιῶν τριγώνου τινὸς ἐπὶ τῇ βάσει ἐπαρκῶν γνωστῶν δεδομένων.

τριγωνομετρικός, ή, όν, trigonométrique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν τριγωνομετρίαν· || τριγωνομετρικὸς ὑπολογισμός, calcul trigonométrique.

τριγωνομετρικῶς [ἐπίρ.] trigonométriquement, adj. συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς τριγωνομετρίας, suivant les règles de la trigonométrie.

τριγωνομετρῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐκτελῶ τριγωνισμόν, faire la triangulation ; trian-

ΖΗΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

guler; χωρίζω εἰς τρίγωνα καὶ καταμετρῶ αὐτά· βλ. **τριγωνισμός**.

τρίγωνον, ου, τό· triangle, n. m. καλεῖται οὕτως ἡ ἐπίπεδος ἔκτασις ἡ περιλαμβανομένη ὑπὸ τριῶν εὐθειῶν ἐχουσῶν ἀνὰ δύο ἓν κοινὸν ἄκρον· αἱ τομαὶ τῶν εὐθειῶν καλοῦνται **γωνίαι**, αἱ δὲ εὐθεῖαι **πλευραὶ** τοῦ τριγώνου· ‖ ἰσόπλευρον τρίγωνον, **triangle équilatéral**, καλεῖται τὸ ἔχον τὰς τρεῖς αὐτοῦ πλευρὰς ἴσας· ‖ τρίγωνον **ἰσοσκελές**, **triangle isocèle**, καλεῖται τὸ ἔχον τὰς δύο μόνον πλευρὰς ἴσας· ‖ τρίγωνον **σκαληνόν**, **triangle scalène**, καλεῖται τὸ ἔχον τὰς τρεῖς αὐτοῦ πλευρὰς ἀνίσους· ‖ **ὀρθογώνιον** τρίγωνον, **triangle rectangle**, καλεῖται τὸ ἔχον μίαν γωνίαν ὀρθήν· ‖ **ἀμβλυγώνιον** τρίγωνον, **triangle obtusangle**, καλεῖται τὸ ἔχον μίαν τῶν γωνιῶν αὐτοῦ ἀμβλεῖαν· ‖ **ὀξυγώνιον** τρίγωνον, **triangle acutangle**, καλεῖται τὸ ἔχον τὰς τρεῖς αὐτοῦ γωνίας ὀξείας· ‖ **πλαγιογώνιον** τρίγωνον, **triangle obliquangle**, καλεῖται τὸ μὴ ἔχον οὐδεμίαν τῶν γωνιῶν αὐτοῦ ὀρθήν· ‖ τρίγωνον **ἰσογώνιον**, **triangle équiangle**, καλεῖται τὸ ἔχον τὰς τρεῖς αὐτοῦ γωνίας ἴσας. § —, triangle, καλεῖται οὕτω χαλύβδινον τρίγωνον ὅπερ πλήττουσιν ἐσωτερικῶς διὰ χαλυβδίνης τινὸς ῥάβδου κατὰ τὴν ἀνάκρουσιν μουσικῶν τινῶν τεμαχίων. § —, triangle en fer pour le centre de gravité, σιδηροῦν κεντροβαρικὸν τρίγωνον· τοῦτο ἐστὶ τρίγωνον σιδηροῦν, πρὸς τὸ ἐξελέγχειν τὸ τῆς βαρύτητος κέντρον. § **τρίγωνον**, τὸ [ξυλουρ.] triangle (ὀρθογώνιον), κοινῶς ἡ γωνιά, εἶδος γνώμονος (espèce d'équerre) οὗτινος ὁ εἷς βραχίων εἶνε πολὺ λεπτότερος τοῦ ἄλλου (συνήθως ἐκ μετάλλου), οὕτως ὥστε ὁ παχύτερος νὰ δύνηται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ τμήματος **ἐφ' ἧς θέλουσι νὰ σύρωσι γραμμὴν κάθετον** (trait carré); ‖ γνώμων 45° triangle onglet, εἶνε ἐργαλεῖον ξυλουργικόν, ὡς τὸ προηγούμενον δι' οὗ χαράττουσιν εὐθείας κεκλιμένας κατὰ 45°. § τριγωνικὸν δίκτυον, **triangle de canevas**; βλ. **δίκτυον**, **canevas**. § **τρίγωνον τακτικόν**, **triangle tactique**, εἶνε τριγωνικὸς σχηματισμὸς μάχης χρησιμοποιούμενος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων.

τρίγωνος, ος, ον· ἔχων τρεῖς γωνίας, à trois angles; triangulaire, adj. ἢ ὢν διατεθειμένος ἐν εἴδει τριγώνου· οὐσιαστικῶς δὲ **τρίγωνοι** (triangulaires) καλοῦνται διάφοροι μῦς τριγωνικοῦ σχήματος· ‖ **τριγωνικός**, ή, όν· **triangulaire**, adj. ὁ εἰς τρίγωνον ἀνήκων· ‖ [ναυτ.] τρίγωνα ἱστία, voiles latines; βλ. **ἱστίον**. § — trigone, adj. τὸ ἔχον τρεῖς πλευρὰς καὶ τρεῖς γωνίας (triangle).

τριδάκτυλος, ος, ον· τρεῖς δακτύλους ἔχων, tridactyle, adj.

τρίδιπλος, ος, ον· τρεῖς πτυχὰς ἔχων, à trois plis (couches); τριπλοῦς, triple, adj.

τρίδραχμος, ος, ον· τριῶν δραχμῶν ἀξίαν ἢ βάρος ἔχων, τριῶν δραχμῶν, de trois drachmes; τὸ τρίδραχμον=τρεῖς δραχμαί.

τρίδυμος, ος, ον (ἐσχηματίσθη κατὰ τὸ **δίδυμος**), ἢ τριπλοῦς, trijumeau, adj. trigémeau, adj. ‖ πληθ. τρίδυμα, trois jumeaux. § [οὐδ. οὐσ.] **τρίδυμον**, trijumeau, n. m. καλεῖται τὸ τῆς ε'. ἐγκεφαλικῆς συζυγίας νεῦρον ὡς ἀποσχιζόμενον εἰς τρεῖς κλάδους, τὸ ὀφθαλμικόν, τὸ ἄνω σιαγωνικὸν καὶ τὸ κάτω σιαγωνικὸν νεῦρον.

τρίεδρος, ος, ον· trièdre, adj. καὶ n. m. ὁ παρουσιάζων τρία πρόσωπα ἢ ὁ σχηματιζόμενος ὑπὸ τριῶν ἐπιπέδων.

τριένομαι [διάλ. Νισύρου], ἐντρέπομαι, συστέλλομαι.

τριέσπερος, ος, ον· τριῶν ἑσπερῶν (νυκτῶν), ὁ διαρκῶν τρεῖς ἑσπέρας (νύκτας), de trois (qui dure trois) soirées.

τριετηρίς, ίδος, ἡ· triennat, n. m. χρονικὸν διάστημα (διάρκεια) τριῶν ἐτῶν, espace (durée) de trois ans; ou exercice d'une fonction pendant trois ans.

τριετής, ής, ές, καὶ **τριέτης**, ου, ὁ· ὁ τριῶν ἐτῶν, de trois ans; (τριετὲς διάστημα = διάστημα τριῶν ἐτῶν)· ἡλικίας τριῶν ἐτῶν, âgé de trois ans; triennal, e, aux (ἐκ τοῦ λατ.) qui dure trois ans; ‖ τριετὲς κοινοβούλιον, parlement triennal; ‖ τὸ παραχωρούμενον διὰ τρία ἔτη, π. χ. ἀξίωμα τριετές, dignité triennale; ‖ διοριζόμενός που (ἢ ὀνομαζόμενος) διὰ τρία ἔτη, π. χ. διοικητής, δικαστὴς τριετής, gouverneur, magistrat triennal. § — [βοτ.] trisannuel, elle, adj. ὁ ἐπισυμβαίνων κατὰ τριετίαν, π. χ. φυτὸν τριετές, plante trisannuelle, λέγεται φυτὸν διαρκοῦν ἐπὶ τρία ἔτη.

τριετία, ας, ἡ· διάστημα (περίοδος, διάρκεια) τριῶν ἐτῶν, espace (période; durée) de trois ans; triennat, n. m. ‖ κατὰ τριετίαν, tous les trois ans; βλ. καὶ **τριετής**.

τριέτικο [δημ.], τριετές, ἐπὶ ζώων μόνον «ἰδίως τριέτικο δαμάλι».

τρίζηδα, ἡ [δημ.]· μικρὸν πτηνὸν μὲ ὀξὺ ῥάμφος, traquel, n. m.

τριζόνι, τὸ [δημ.]· βλ. **τρηζόνι**.

τρίζυγος, ος, ον [βοτ.], trijugué, ée, adj. ὁ συνιστάμενος ἀπὸ τρία ζεύγη φύλλων.

τρίζω, μέλ. **τρίξω**, προξενῶ **τριγμὸν** ἢ ἐκβάλλω ὀξὺν ἦχον, craquer ou crier, κοινῶς γκριτσανίζω, grincer, ὅπως ὁ προξενούμενος τριγμὸς διὰ τῆς ξέσεως τῶν ὀνύχων ἐπί τινος σκληροῦ σώματος ἢ ἡ πρίσις (βρυγμός, grincement) τῶν ὀδόντων· ἐπίσης τρίζω, craquer διαρρήγνυμι), παράγω ξηρὸν κρότον διὰ διαρρήξεως· ‖ —, décrépiter; βλ. **ἐκκροτῶ**· ‖ **τὰ παπούτσια του τρίζουν**, **ses souliers craquent**; ‖ ἡ θύρα τρίζει, la porte crie; ‖ [μεταβ.] τρίζω **τὰ δόντια**, **grincer les dents**=πρίω τοὺς ὀδόντας· ‖ — **τὰ δάχτυλά μου**, **faire craquer ses doigts**; ‖ [μεταφ.] **τοῦ ἔτριξα τὰ δόντια**, je lui ai montré les (parlé des grosses) dents; ‖ **πλοῖόν τι τρίζει**, un navire craque; τοῦτο λέγεται περὶ ξυλίνου πλοίου ὅπερ τρίζει μετὰ κρότου πληττόμενον ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἢ τοῦ κύματος.

τριημερία, ας, ἡ· χρονικὸν διάστημα τριῶν ἡμερῶν, espace de trois jours.

τριήμερος, ος, ον· τριῶν ἡμερῶν, de trois

jours ; ὁ διαρκῶν τρεῖς ἡμέρας, qui dure trois jours. § [οὐδ. πληθ. οὐσ.] τὰ **τριήμερα**, messe chantée le troisième jour de l'enterrement; service du troisième jour ; μνημόσυνον τεθνεῶτος ἐκτελούμενον τὴν τρίτην μετὰ τὸν θάνατον ἡμέραν· τὰ **τρίτα**, les trois jours ; βλ. καὶ **ἐννιάμερα**.

τριήρης, εος-ους, ἡ (ἐξυπ. ναῦς) [ἀρχ.], trirème. n. f. ἐλαφρὸν καὶ ταχύπλουν πολεμικὸν πλοῖον μετὰ τριῶν σειρῶν κωπῶν ἐπ' ἀλλήλων (καθ' ὕψος) εἰς ἀμφοτέρας τὰς πλευράς, μιᾶς ἑκάστης κώπης διοικουμένης ὑπὸ ἰδιαιτέρου κωπηλάτου, galère à trois rangs de rames.

τριηράρχης, ου, ὁ· triérarque, n. m. καὶ κατ' ἀρχαιότερον τύπον **τριήραρχος**· κυβερνήτης τριήρους. Ἐν Ἀθήναις ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι οὕτως ὁ ἐξαρτύων, κοινῶς ἁρματώνων μόνος ἢ μετ' ἄλλων πολιτῶν τριήρη πολεμικὴν εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους, ἐφ' ἧς ὤφειλεν ἢ αὐτὸς προσωπικῶς νὰ ἐπιβαίνῃ ἢ δι' ἀντικαταστάτου του.

τρικαντόν, τὸ [δημ.], βλ. **τρίπτυχον** (tricorne).

τρικάταρτος, ος, ον [δημ.], **τριίστιος** (à trois mâts).

τρικέρατος, ος, ον καὶ **τρίκερως**, μὲ τρία κέρατα (ὤν), à trois cornes ; tricorne, adj.

τρικέρης, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ζωώδης ἄνθρωπος.

τρικέρι, τὸ [δημ.], τὸ **τρίκηρον** καὶ **τρικήριον**· κηροπήγιον μὲ τρεῖς βραχίονας, chandelier à trois branches ; herse, n. f. nom donné à une sorte de candélabre qui a la forme d'une applique.

τρικέφαλος, ος, ον, τρεῖς κεφαλὰς ἔχων, à trois têtes; [διδ.] tricéphale, adj.

τρικέφαλοι [ἀνατομ.], triceps, καλοῦνται ὡς ἐκ τῆς μορφῆς των δύο μύες, ὧν ὁ μὲν βραχιόνιος ἐνεργεῖ ἐκτείνων τὸν πῆχυν ἐπὶ τὸν βραχίονα, ὁ δὲ μηριαῖος τὴν κνήμην ἐπὶ τὸν μηρόν.

τρικήριον, ου, τὸ καὶ **τρίκηρον**· βλ. **τρικέρι**.

τρικλίζω, μέλ. ίσω [δημ.] **τρεκλίζω**, παραπαίω, κλονοῦμαι, chanceler ; κλονοῦμαι, ταλαντεύομαι, vaciller ; συγκλονοῦμαι (ἰδίως ἐπὶ μέθης), tituber.

τρίκλινον, ου, τό· ἑστιατόριον, salle à manger ; ἐκαλεῖτο οὕτω μέρος προωρισμένον δι' ἑστίασιν, ἐν ᾧ ὑπῆρχον τρεῖς κλῖναι πέριξ τραπέζης.

τρίκλισμα, ατος, τὸ [δημ.] τὸ παραπαίειν, κλονισμός, chancellement, n. m. ὁ κλονισμός, ἡ ταλάντευσις, vacillation, n. f.

τρικλοποδιά, ᾶς, ἡ [δημ.], croc-en-jambe, n. m. **ὑποσκελισμός**· τρόπος τοῦ ῥίπτειν τινὰ χαμαὶ διὰ τῆς παρενθέσεως τοῦ ποδὸς μεταξὺ τῶν κνημῶν του· πληθ. des crocs-en-jambe ; || βάζω τρικλοποδιά, donner un croc-en-jambe ; βλ. καὶ **ὑποσκελίζω**.

τρικλός, ή, όν [δημ.] ὁ κλονούμενος, ἑτοιμόρροπος, chancelant, e, adj. ὁ χωλὸς (κοινῶς κουτσὸς) boiteux, euse, adj.

τρίκλωνος, ος, ον· μὲ τρεῖς κλώνους, μὲ τρία κλωνάρια (ὤν), à trois rejetons ; μὲ τρεῖς κλάδους, à trois rameaux. § — μὲ τρεῖς κλωσταῖς (κλώσματα), de trois (à trois) fils.

τρικοκκιά, ᾶς, ἡ [δημ.]· εἶδος λευκακάνθης, espèce d'aubépine.

τρικούβερτος, ος, ον [δημ. ναυτ.]· μὲ τρεῖς κουβέρταις (καταστρώματα), à trois ponts ; βλ. **τρίκροχον**. § — [μεταφ.] μέγας, μεγάλη, μέγα, grand, e, adj. ἐπιβλητικός, imposant, e, adj.

τρικοῦγκλο [διάλ. Ἠπείρου]· δεινὴ ἀρά : «κακὸ τρικοῦγκλο» λεγομένη κατὰ τῶν ἀδηφάγων.

τρικουκκιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου]· εἶδος θαμνώδους ἀκάνθης ἥτις φέρει καὶ καρπὸν βούβουλα καλούμενον, στυφὸν τὴν γεῦσιν, τὸ δὲ μέγεθος παρεμφερῆ λεπτοκαρύῳ.

τρικοῦλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου]· ξύλινον σκεῦος χρήσιμον ἐν τοῖς ἁλωνίοις διὰ τὰ ἄχυρα καὶ ἔχον τρεῖς ἀκτῖνας.

τρικράνι, τὸ [δημ.]· βλ. **τρίκρανον** καὶ **τρίαινα**.

τρίκρανον, ου, τό· κοινῶς τὸ **τρικράνι**, χάμαξ τρίαιχμος, fourche [à trois pointes] ; βλ. καὶ **τρίαινα** (trident).

τρίκροτον, τὸ [ναυτ.] [vaisseau ou navire] à trois ponts, κοινῶς τριπόντε, ἢ ἁπλῶς trois-ponts, n. m. παλαιὸν πλοῖον πολεμικὸν μετὰ τριῶν καταστρωμάτων ἢ πυροβολείων· βλ. **κατάστρωμα** (pont).

τρικτικός, ή, όν· βλ. **ἐκκροτικὸς** (décrépitant).

τρικυκλιστής, οῦ, ὁ· tricycliste, n. m. ὁ ἐπιβαίνων τρικύκλου ποδηλάτου καὶ κατ' ἐπέκτασιν **ποδηλάτης** (vélocipédiste).

τρίκυκλον, ου, τό· tricycle, n. m. ποδήλατον (vélocipède) τρίτροχον. Γενικώτερον δὲ καλεῖται **τρίτροχον**, tricycle, ὄχημα κυλινδούμενον ἐπὶ τριῶν τροχῶν. § **τρίκυκλον**, ου, τὸ [σιδηροδ.] tricycle, de gare, ὀχημάτιον μὲ τρεῖς τροχοὺς διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀποσκευῶν ἐντὸς τῶν σιδηροδρομικῶν σταθμῶν.

τρικυμία, ας, ἡ· τὸ τριπλοῦν, ἑπομένως μέγιστον κῦμα, ἢ ὀρθότερον τὸ τρίτον κῦμα, ὅπερ εἴς τινας παραλίας εἶνε συνήθως μεγαλείτερον καὶ κινδυνωδέστερον τῶν δύο προηγηθέντων ὡς ἐν ἄλλαις χώραις τὸ δέκατον, ἑπομένως κατάστασις κινδυνώδης, ὅθεν δεινὴ θαλασσοταραχὴ μετὰ σφοδροῦ ἀνέμου, tempête, n. f. δεινὴ τρικυμία, tourmente, n. f. καθ' ἣν ὁ ἄνεμος πνέει μὲ τὴν μεγαλειτέραν δυνατὴν ἔντασίν του· βλ. καὶ **δεινός**· [μεταφ.] θύελλα, orage, n. m. || παροδικὴ τρικυμία, bourrasque, n. f.=**καταιγίς**· || ἡ ἐνσκήπτουσα τρικυμία, la tempête qui éclate ; || [μεταφ.] ἡ τρικυμία τῶν παθῶν, l'orage des passions.

τρικυμιώδης, ης, ες, θυελλώδης, orageux, euse, adj. ἀπειλῶν θύελλαν, τρικυμίαν, π. χ. καιρὸς θυελλώδης, temps orageux ; ἔνθα αἱ τρικυμίαι εἶνε συχναί, π. χ. θάλασσα τρικυμιώδης, mer orageuse ; || —, tempétueux, euse, adj. ὑποκείμενος εἰς τρικυμίαν, προξενῶν

τρικυμίαν, π. χ. θάλασσα, ἀὴρ τρικυμιώδης, mer, vent tempétueux; [τὸ ἀντίθ. εἶνε γαλήνη, calme]; || [μεταφ.] τεταραγμένος, agité, ée; π. χ. βίος τρικυμιώδης, vie orageuse.

τρίκωχος, ος, ον, ἔχων τρεῖς κώχας (γωνίας, ὅθεν τριγωνικός, triangulaire; || πῖλος τρίκωχος, tricorne; βλ. **τρίπτυχον.**

τριλαμπής, ής, ές, ὁ τρὶς λαμπρότερος, ἢ τρὶς ἀναλάμπων (λάμπων), trois fois resplendissant (brillant).

τρίλια, ας, ἡ [δημ.], βλ. **τριόδι.**

τρίλοβος, ὁ· trilobés, n. m. ὁ ἔχων τρεῖς λοβοὺς ἢ ἀποτελούμενος ἀπὸ τὸ σχῆμα τριῶν λοβῶν, ἤτοι ἀπὸ τρία τμήματα (τόξα)· βλ. καὶ τόξον πολύλοβον, arc polylobé.

τρίλοβος, ος, ον, τρεῖς ἔχων λοβούς, qui a trois lobes, trilobé, ée, adj. tribolaire, adj.

τριλογία, ας, ἡ· trilogie, n. f. αἱ τρεῖς συνεχόμεναι τραγῳδίαι, ἃς τὸ πάλαι ἐν Ἀθήναις οἱ τραγικοὶ ποιηταὶ ἐδίδασχον ἀπὸ σκηνῆς ἀνταγωνιζόμενοι· βλ. καὶ **τετραλογία.**

τριμαλιὰ καὶ ὀρθότερον **τρυμαλιά,** ἡ ὀπή, trou, n. m. βλ. **τρυμαλιά.**

τριμάμμη, ης, ἡ καὶ **τρισμάμμη,** trisaïeule, n. f. ἡ τρὶς φορὰς μάμμη, μάμμη τῆς τρίτης γενεᾶς, προμάμμη τῶν γονέων, ἤτοι ἡ μήτηρ τῆς προμάμμης.

τριμελής, ής, ὲς [ὁ συνιστάμενος] ἐκ τριῶν μελῶν, [composé] de trois membres.

τρίμερα, τὰ [δημ.]· ἀντὶ **τριήμερα·** βλ. **τριήμερος.**

τριμερής, ής, ές· ἐκ τριῶν μερῶν συγκείμενος, de (en) trois parties; ὁ τριπλοῦς, triple, adj. [διδ.] triparti, e ou ite, adj. divisé en trois parties. § [ζωολ.] **τριμερής,** triméré, ée, adj. qui est composé de trois articles.

τριμερῶς [ἐπίρ.], εἰς τρία μέρη, en trois parties.

τρίμετρος, ος, ον· trimètre, adj. ἐκ τριῶν μέτρων συγκείμενος, ἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ.

τριμήνι, τὸ [δημ.], ἡ **τριμηνία.**

τριμήνι [διάλ. Ἠπείρου[, εἶδος σίτου σπειρομένου καὶ θεριζομένου ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

τριμηνία, ας, ἡ· χρονικὸν διάστημα τριῶν μηνῶν (espace de trois mois), trimestre, n. m. [ἐν.] quartier, n. m. [ἐπὶ ἐνοικίου ἐν.] terme, n. m. ἤτοι χρηματικὸν ποσὸν πληρωνόμενον δι' ἐνοίκιον τριῶν μηνῶν, somme payée pour trois mois.

τριμηνιαῖος, α, ον καὶ

τρίμηνος, ος, ον· ὁ τριῶν μηνῶν (χρόνος), de trois mois; trimestriel, elle, adj. τὸ τρίμηνον = τριμηνία, trimestre, n. m. § [ἐπὶ συναλλαγματικῆς] à trois mois de date=μετὰ τρεῖς μῆνας (ἀπὸ σήμερον).

τρίμινθος, ὁ· βλ. **τερέβινθος.**

τρίμιτος, ος, ον· ἐκ τριῶν μίτων (κλωστῶν στημονίου) κατεσκευασμένος, ὑφασμένος, ὅθεν ἐν γένει, τρίπλεκτος, τρίκλωστος, de trois fils; filé, ée ou tissu, e, en trois fils; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ οὕτω ὑφασμένον ὕφασμα, τὸ **τρίμιτον** ἢ καὶ τρίμιτος (ὀθόνη), treillis, n. m. [ὅπως κατ' ἀναλογίαν τὸ δίμιτος, coutil, προφ. -ti].

τρίμμα, τὸ (τρίβω), τὸ τετριμμένον καὶ μεταβεβλημένον εἰς ἐλάχιστα τεμάχια, μικρὸν κομμάτι, τεμάχιον, petit morceau, n.m. θραυσμάτιον, fragment, n. m. τὸ μόριον, parcelle, n. f. || χάμνω τρίμματα = θραύω εἰς ἐλάχιστα τεμάχια, briser en mille morceaux; brésiller.

τρίμμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], εἶδος ἐδέσματος ἐξ ἄρτου, λεπτῶν ἐντέρων καὶ λαχάνων.

τριμμήστερον [διάλ. Καρπάθου]; πεπονηρευμένον.

τριμμόψιχα, ἡ [διάλ. Ἰονίων νήσων καὶ Ἠπείρου], ψίχα ἄρτου τριμμένη.

τριμορφισμός, οῦ, ὁ· trimorphisme, n. m. ἡ ἰδιότης τοῦ τριμόρφου.

τρίμορφος, ος, ον, ὁ ἔχων τρεῖς μορφάς, à trois formes; triforme, adj. [ὀρυκτ.] trimorphe, adj. ὁ χρυσταλλούμενος εἰς τρία διάφορα συστήματα.

τριμυκίζω [διάλ. Ἠπείρου], βάλλω τι ὡς ἡ τρικυμία ἀνηλεῶς.

τρίνευρος, ος, ον [βοτ.], ὁ ἔχων τρία νεῦρα, trinerve, adj. καὶ trinervé, ée, adj. λέγεται ἐπὶ τῶν φύλλων ἅτινα ἔχουσι τρία νευρώματα.

τρινιτρογλυκερίνη, ης, ἡ [χημ.], trinitroglycérine, n. f.

τρινιτροφαινόλη, ης, ἡ [χημ.], trinitrophenol, n. f.

τρίξιμον, ατος, τό· βλ. **τριγμός,** craquement, n. m. grincement, n. m. βλ. **τρίζω.**

τριόδι, τὸ ἢ καὶ **τρίλια,** παιδικὸν παιγνίδιον, jeu d'enfant joué avec trois pions; espèce de marelle.

τρίοδος, ου, ἡ· συμβολὴ τριῶν ὁδῶν, τριόδιον, ἢ σταυροδρόμι, carrefour, n. m. σημεῖον ἔνθα διασταυροῦνται πλειότεροι ὁδοί· || ὁ τῶν τριόδων, des rues; κοινῶς τοῦ δρόμου, du trottoir; [συνεχδ.] κοινός, πρόστυχος, trivial, ale, adj. μηδενὸς ἄξιος, de rien; [ἐπὶ ἀνθρ. ἰδ.] χάθαρμα, ἀχρεῖος, voyou, n. m. ou canaille, n. f.

τριολία, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου] τὸ τρὶς ὀργώνειν.

τρίολος, ὁ [διάλ. Καρπάθου] ἡ παιδιά.

τριονίζω [διάλ. Νισύρου] ἔχω φροντίδας, ἐνασχολοῦμαι.

τριόπης, ὁ· βλ. **τρίοπον.**

τρίοπον, τό· cap de mouton, n. m. ἢ **τριόπης,** κοινῶς **καρποῦζι·** μέγας ξύλινος φακὸς διαπερώμενος ὑπὸ τριῶν ὀπῶν, πρὸς δίαβασιν ἐντονίων (ride). Δύο τρίοποι μετὰ διαβεβλημένου ἐντονίου ἀποτελοῦσιν εἶδος συσπάστου δι' οὗ ἐντείνονται οἱ ἐπίτονοι.

τριόροφος, ος, ον· βλ. **τριώροφος.**

τριόρχης, ὁ [πτην.] καὶ τρίορχος, εἶδος ἱέραχος ἢ ἰκτῖνος [Ἀριστ.] buse, n. f.

τρίπεζα, ης, ἡ· ἡ **τράπεζα** (Ἡσυχ.) καὶ ἰδίως ἡ τρίπους τράπεζα, trépied, n. m.

τρίπαππος, ου, ὁ· τρὶς φορὰς πάππος, ὁ πατὴρ τοῦ προπάππου, trisaïeul, eule, adj. ἤτοι ὁ πρόπαππος τῶν γονέων.

τρίπατος, ος, ον [δημ.]· βλ. **τριώροφος** à trois étages.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τριπέταλος, ος, ον [βοτ.]· ὁ ἔχων τρία πέταλα, à trois pétales ; tripétale, adj.

τριπηχυιαῖος, α, ον καὶ

τρίπηχυς, υς, εσ· ὁ τριῶν πήχεων τὸ μῆκος, [long] de trois aunes (de trois piques).

τριπλασιάζω, μέλ. άσω, τριπλόω-ῶ, τριπλάσιον ποιῶ, tripler.

τριπλασιασμός, οῦ, ὁ· τὸ τριπλασιάζειν, action de tripler, triplement, n. m. triplication, n. f.

τριπλάσιος, ος, ον· triple, adj. τρεῖς φορὰς μεγαλείτερος (πολυαριθμότερος), trois fois plus grand (plus nombreux (ἐπὶ τιμῆς, μήκους).

τριπλασίως [ἐπίρ.], τρεῖς φορὰς τόσος, trois fois autant ; κατὰ τριπλοῦν τρόπον, triplement, adv. en trois façons ; d'une manière triple.

τρίπλευρος, ος, ον, ἔχων τρεῖς πλευράς, qui a trois côtés, trilatéral, ale, aux, adj.

τριπλῆ, βλ. **τριπλοῦς.**

τριπλιάζω καὶ

τριπλόνω, μέλ. ώσω [δημ.], τριπλασιάζω, tripler.

τριπλότυπον, ου, τό· βιβλίον, κατάστιχον μετὰ διπλοῦ στελέχους, registre à souche et à double talon (ἐκδιδόμενον εἰς τρία).

τριπλοῦς (όος), όη-ῆ, όον-οῦν· triple, adj. πολλαπλασιαστικὸν ἐπίθετον τοῦ τρεῖς = τρὶς τόσος, τριπλάσιος, τρίδιπλος. § —, terné, ée, adj. (ἐκ τοῦ λατ. terni=trois).

τρίπλωμα, ατος, τό· τριπλῆ πτυχή, triplement, n. m. τὸ πτύσσειν εἰς τρία.

τριπλῶς [ἐπίρ. τοῦ τριπλοῦς], triplement, adv. κατὰ τρεῖς τρόπους, en trois façons.

τριπόδι, τὸ [δημ.]· (μικρὸς) τρίπους, τριπόδιον, [petit] trépied ; βλ. **τρίπους.**

τριποδίζω, μέλ. ίσω, [ἱππευτ.] galoper ; βλ. **καλπάζω, καλπασμὸς** (ἐπὶ ἵππου).

τριποδικός, ή, όν· ἔχων τρεῖς πόδας, à tois pieds ; tripédale ; || βάσις τριποδική, base tripédale, στηριζομένη ἐπὶ τριῶν ποδῶν.

τριπόδι(ον), τὸ ὑποχορ. τοῦ τρίπους.

τριποδισμός, οῦ, ὁ [ἱππευτ.], galop, n. m. βλ. **καλπασμός.**

τρίποδον, ου, τό· τὸ ἔχον τρεῖς πόδας, trépied, n. m. βλ. **τρίπους.** § —, στρίποδον, χλινόπους, pied de lit. § —, στρίποδον, βλ. ὑποβάτης (tréteau).

τρίπολι, ἡ [δημ.], ἡ τριπολῖτις (γῆ), tripoli ; βλ. **σμηκτρίς.**

τριπόντες, ὁ [ναυτ. δημ.], βλ. **τρίκροτον,** vaisseau à trois ponts.

τρίπους, ους, ουν, γεν. ποδός, τριπόδαρος, τρισκελής, ἔχων τρεῖς πόδας, qui a trois pieds; tripède, adj.

τρίπους, οδος, ὁ· τρεῖς πόδας ἔχων, ὅπως ἡ πυρωστιά, trépied, n. m. σκεῦος οἰκιακόν, τρεῖς ἔχον πόδας, χρησιμοποιούμενον ὅπως ἐπ' αὐτοῦ τίθεται ὁ λέβης, ἡ χύτρα εἰς τὴν πυράν· || **χυτρόπους,** οδος, ὁ· trépied de marmite ἤ support de marmite (ὑποχοριστικὸν χυτροπόδιον, τό), ἐμπυριβήτης, ου, ὁ ἤ τριπόδιον, τὸ ἤ λάσανον, τό, trépied en fer ἤ support en fer, κοινῶς ἡ **πυρωστιά**· || τρίποδες πρὸς ἐκτρύπησιν τῶν πλημνῶν, trépieds pour ouvrir les moyeux. § **πεταλωτικὸς τρίπους,** chien, n. m. ou chèvre, n. f. ἐφ' οὗ στηρίζονται οἱ πρόσθιοι πόδες κατὰ τὴν ἀποκοπὴν τῶν ἐπὶ τοῦ τοιχώματος τῆς ὁπλῆς ἐξεχόντων αἰχμῶν τῶν ἥλων καὶ κατὰ τὴν διὰ τοῦ ὀνυχοξέστου ξέσιν τοῦ ὄνυχος τοῦ τοιχώματος· || ὡς ἐκ τρίποδος [φρ. μεταφ.], d'un ton d'oracle ; [λατ.] excathedra. § [ναυτ. πυρ.] κιλλίβας τρίπους, affût trépied.

τρίπρακτος, ος, ον, εἰς τρεῖς πράξεις, en trois actes.

τριπρόσωπος, ος, ον, ἐκ τριῶν προσώπων ἢ ἀτόμων συγκείμενος (παριστάμενος), à trois personnes.

τρίπτερος, ος, ον, ἐκ τριῶν πτερῶν συνιστάμενος, à trois ailes ; [βοτ.] triptère ; || [μηχαν.] τρίπτερος ἕλιξ, hélice à trois branches.

τριπτήρ, ῆρος καὶ

τρίπτης, ου, ὁ· ὁ τριβεύς, ἐργαλεῖον εἰς τριβὴν χρήσιμον (κοινῶς **τρίφτης** ἢ γουδοχέρι), ustensile (molette, etc) à broyer ; || **τριπτήρ,** molette à broyer ἤ égrugeoir ; μικρός τις κύλινδρος ἐκ μαρμάρου ἢ σκληροῦ λίθου ἢ ἐξ ὑάλου, ὅντινα μεταχειρίζονται πρὸς τρῖψιν χρωμάτων ἢ εἰς τὰ φαρμακεῖα· || τριπτὴρ δι' οὗ τρίβονται τὰ πυροτεχνικὰ μίγματα, égrugeoir, n. m. ou molette à broyer. § —, ὁ τριβεύς, τὸ δι' οὗ τρίβεταί τι, frottoir, n. m. § — [ὁ τοῦ μαγειρείου], râpe, n. f. κοινῶς ὁ **τρίφτης, ξύστρα.**

τριπτός, ή, όν (τρίβω) (κατα-συν) τετριμμένος ἢ δυνάμενος νὰ τριφθῇ, συντριφθῇ, κοπανιστός, broyé, ée, adj. § —, ξυστός, râpé, ée, adj.

τρίπτυχον, ου, τό· τρίδιπλος, ὁ εἰς τρία διπλούμενος, plié en trois ; ἀπὸ τρεῖς πτυχὰς (δίπλαις) ἢ στρώματα συγκείμενος, triptyque, n. m. πίναξ (εἰκὼν) πτυσσομένη (ἔχουσα πτυχὰς=κλισιάς), tableau à volets ; image ouvrante. § **τρίπτυχον,** tricorne, n. m. κοινῶς τὸ **τρικαντό,** κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τριγωνικὸν ἢ τριαιχμον ἐν χρήσει τὸ πάλαι εἰς τὸν γαλλικὸν στρατὸν διὰ τὰ εἰδικὰ ὅπλα.

τρὶς [ἐπίρ. τοῦ τρεῖς]· τρεῖς φοράς, trois fois ; || τρὶς τρεῖς ἐννέα, trois fois trois font neuf. § τὸ τρὶς συχνάκις ἐκφράζει πλῆθος γενικὸν καὶ ἀόριστον=πολύ, καὶ ἐπιτείνει ἰδίως ἐν τῇ συνηθείᾳ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἁπλοῦς, π. χ. τρισάγιος, τρισάθλιος, κλ. ὅθεν πολύ, très ; πολὺ περισσότερον, beaucoup plus ; || τρὶς καὶ τετράκις [φρ.] plusieurs fois ; πλειστάκις, mille fois.

τρισάγιος, ος καὶ α, ον· τρὶς ἅγιος, trois fois saint ; ἁγιώτατος, très saint. § [οὐδ. οὐσ.] **τρισάγιον** [ἐκκλ.], trisagion, n. m. || **τρισάγιον** τὸ [διάλ. Ἠπείρου], εὐχὴ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τινος γινομένη πρὸ κανίστρου σίτου ἑψητοῦ· || [παρὰ καθολικοῖς] **τρισάγιος,** sanctus, sanctissimus.

τρισάθλιος, α, ον, τρίς, πολὺ ἄθλιος (δυστυχής), très malheureux ; ἄθλιος, misérable, adj.

τρισαφόριστος, η, ο [διάλ. Οἰνόης] τρισαφωρισμένος, η, ον.

τρισβάρβαρος, ος, ον, ὁ πολὺ βάρβαρος, très barbare.

τρισεγγόνη, ης, ἡ· θηλ. τοῦ τρισέγγονος (καὶ κοινῶς τὸ τρισεγγόνι), seconde arrière petite fille.

τρισέγγονος, ὁ (καὶ κοινῶς τὸ τρισεγγόνι), τέκνον τοῦ δισεγγόνου, fils d'arrière petit-fils ; second arrière petit-fils.

τρισέκι, τὸ [δημ.], ἡ γωνία τῆς ὁδοῦ, coin, n. m. τὸ τρουσέκι ἢ ντρουσέκι.

τρισεξάδελφος, ου, ὁ καὶ ἡ· τρίτος ἐξάδελφος (ἐξαδέλφια).

τρισευδαίμων, ων, ον· τρισόλβιος, τρισμάκαρ, εὐδαιμονέστατος, très heureux ; λίαν εὐτυχής, fortuné, ée, adj.

τρίσημον, ου, τὸ [ναυτ.]· βλ. σῆμα, signal à trois signes.

τρισίλιο, τὸ [δημ. ναυτ.]· βλ. δίστροφον,

τρισκέδεκα, δέκα τρία, treize, ἀριθμ. ἐπίθ. dix et trois.

τρισκατάρατος, ος, ον· τρισκατηραμένος, trois fois maudit ; τὰ μάλιστα ἀπευκτέος κατάρατος, exécrable, adj. § — [οὐσ.] δαίμων, διάβολος, diable, n. m. σατανᾶς, satan, n. m.

τρισκελής, ής, ές· ὁ ἔχων τρία σκέλη, à trois branches (pieds).

τρισμακάριος, ία, ον καὶ

τρισμακάριστος, ος, ον· τρισόλβιος, trois fois heureux ; τρισευδαίμων, bienheureux, euse, adj. λίαν εὐτυχής, fortuné, ée, adj.

τρισμάμμη, ης, ἡ· βλ. **τριμάμμη** (trisaïeule).

τρισμέγιστος, η, ον, ὁ πολὺ μεγάλος, très grand ; κολοσσιαῖος, colossal, ale, adj. παμμέγιστος, énorme, adj.

τρισμός, οῦ, ὁ· βλ. **τριγμός.**

τρισμύριοι, αι, α [ἀριθμ.], τρὶς δεκακισχίλιοι, ἤτοι τριάκοντα χιλιάδες, trente mille.

τρισόλβιος, ος, ον, τρισευδαίμων, trois fois heureux ; εὐτυχέστατος, fortuné, ée, adj.

τρίσπαππος, ου, ὁ· βλ. **τρίπαππος** (trisaïeul).

τρίσπερμος, ος, ον [βοτ.], trisperme, adj. ὁ περικλείων τρία σπέρματα, qui renferme trois graines.

τρίστεγος, ος, ον· τρεῖς στέγας ἢ τρία πατώματα ἔχων, qui a trois toits ou trois étages ; βλ. καὶ **τριώροφος.**

τριστέλλι, τὸ [διάλ. Νισύρου], ἀντίστασις, ἐναντιότης.

τρίστηλος, ος, ον, ἔχων τρεῖς στήλας (στύλους), de (à) trois colonnes. § —[ναυτ.] μὲ τρεῖς ἱστούς, à trois mâts ; || τρίστηλον πλοῖον, trois mâts ; βλ. **πλοῖον** καὶ **ἱστός.**

τρίστιχον, ου, τό· τὸ ἐκ τριῶν στίχων, tercet, n.m. couplet ou stance de trois vers. La Divine Comédie est écrite en tercets.

τρίστιχος, ος, ον καὶ μεταγεν. **τρίστοιχος,** ἐκ τριῶν σειρῶν (γραμμῶν), de trois lignes ; ἐκ τριῶν στίχων, de trois vers ; || — στροφή, stance de trois vers; τὸ τρίστιχον, tercet, n.m.

τρίστοιχος, ος, ον· βλ. **τρίστιχος.**

τρίστρατον, τὸ [δημ.], βλ. **τρίοδος** (carrefour).

τρίστυλος, ος, ον, τρεῖς στύλους (στήλας) ἔχων, de trois colonnes (piliers).

τρισυλλαβία, ας, ἡ· τὸ εἶνε τρισύλλαβον, trissyllabie, n. f.

τρισύλλαβος, ος, ον, τρεῖς συλλαβὰς ἔχων, ἐκ τριῶν συλλαβῶν, de trois syllabes ; trissyllabe, adj. trissyllabique, adj.

τρισυλλάβως [ἐπίρ.], εἰς τρεῖς συλλαβάς, en trois syllabes.

τρισύνθετος, ος, ον, ἐκ τριῶν σύνθετος, τριπλῆς συνθέσεως, de triple composition.

τρισυπόστατος, ος, ον· ὁ ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν, ἐκ τριῶν μορφῶν (ὑλῶν) [συγκείμενος], [composé] de trois substances.

τρισχιδής, ής, ές· εἰς τρία ἐσχισμένος, τρίσχιστος, fendu en trois ; trifide, adj. || [οὐσ. οὐσ.] τὸ **τρισχιδές,** trifidation, n. f. ἡ **τρισχίδεια,** ἡ ἰδιότης τοῦ τρισχιδοῦς.

τρισχίλιοι, αι, α [ἀριθ.] τρεῖς χιλιάδες, trois mille.

τρισχιλιοστός, ή, όν· ὁ τελευταῖος ἢ ὁ εἷς τῶν τρισχιλίων, trois millième.

τρίσχιστος, ος, ον· βλ. **τρισχιδής.**

τρισώματος, ος, ον καὶ **τρίσωμος,** ος, ον, ἔχων τρία σώματα, à trois corps.

τριταγωνιστής, οῦ, ὁ· τρίτος ἀγωνιστής, ἰδίως ἐπὶ τῆς θεατρικῆς σκηνῆς ὁ ὑποκριτὴς ὁ τρίτος μετὰ τὸν ἥρωα τοῦ δράματος (τοῦ πρωταγωνιστοῦ), ὅθεν ἠθοποιὸς τρίτης τάξεως, acteur de troisième ordre (qui joue les troisièmes rôles).

τριταγωνιστῶ μέλ. ήσω, ὑποκρίνομαι τὰ τρίτα πρόσωπα ἐπὶ τῆς σκηνῆς, jouer les troisièmes rôles ; βλ. **τριταγωνιστής.**

τριταῖος, α, ον· τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ γινόμενος, qui se fait (ou qui arrive) le troisième jour, ἤτοι ἀνὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν (σὲ κάθε τρεῖς ἡμέρας) γινόμενος, [κυρ. ἐπὶ πυρετοῦ] fièvre tierce]; βλ. καὶ **τεταρταῖος.**

τριτανακοπή, ῆς, ἡ [νομ.], tierce opposition.

τριτάξιος, α, ον, τριῶν τάξεων, à (de) trois classes.

τριτεγγόνη, ης, ἡ· βλ. **τρισεγγόνη.**

τριτέγγονος, ου, ὁ· βλ. **τρισέγγονος.**

τριτεγγύησις, εως, ἡ [νομ.], τρίτη ὀπισθογράφησις (troisième endossement à un billet), aval, n. m. καλεῖται ἡ ὑποχρέωσις τρίτου τινός, ὅστις ὑπόσχεται τὴν κατὰ τὴν λῆξιν ἐμπρόθεσμον πληρωμὴν τῆς συναλλαγματικῆς ὡς ἐγγυητὴς τοῦ ἐκδότου τοῦ ἀποδέκτου ἢ τινὸς τῶν ὀπισθογράφων. Ὁ ἀναλαμβάνων τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην καλεῖται τριτεγγυητής, ὅστις πρέπει νὰ ἦνε ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἤδη διὰ τῆς συναλλαγματικῆς ὑποχρέους. Ἡ τριτεγγύησις χορηγεῖται διὰ χωριστοῦ ἐγγράφου. Συνήθως ὅμως γράφεται ἐπ' αὐτῆς τῆς συναλλαγ-

ματικῆς, ἐκφραζομένη διὰ μόνων τῶν λέξεων «Διὰ τριτεγγύησιν» μετὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐγγυωμένου. Ὁποιοσδήποτε καὶ ἂν ἦνε ὁ τύπος τῆς τριτεγγυήσεως, ὁ προσφέρων αὐτὴν ὑπόκειται εἰς τὰς αὐτὰς μὲ τοὺς ἐκδότας καὶ τοὺς ὀπισθογράφους ὑποχρεώσεις καὶ εἶνε πρὸς τὸν κομιστὴν ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνος. Δηλαδὴ ὁ τριτεγγυητὴς ὑποβάλλεται εἰς πάσας τὰς συνεπείας τῆς συναλλαγματικῆς. Ὁ τριτεγγυητὴς δύναται νὰ ἐγγυηθῇ διὰ μέρος μόνον τοῦ ποσοῦ τῆς συναλλαγματικῆς ἢ καὶ νὰ ἐγγυηθῇ ὑπὸ οἱουσδήποτε ὅρους

τριτεγγυητής, οῦ, ὁ· ὁ δίδων τριτεγγύησιν, donneur d'aval; τρίτος ὀπισθογράφος συναλλαγματικῆς, troisième endosseur; βλ. **τριτεγγύησις.**

τριτεύω, μέλ. εύσω, εἶμαι (ἔρχομαι) τρίτος, être (venir) le troisième; εἶμαι εἰς τὴν τρίτην σειράν, être au troisième rang.

τρίτη, ης, ἡ· mardi, n. m. ἡ τρίτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος· ‖ ἡ μεγάλη τρίτη, mardi saint. § [μουσ.] διάστημα δύο τόνων, tierce, n. f. π. χ. do ἕως mi = μεγάλη τρίτη (grande tierce) καὶ μικρὰ τρίτη, εἷς καὶ ἥμισυς τόνος, π. χ. si ἕως ré ἢ mi ἕως sol.

τριτημόριον, ου, τό· τὸ τρίτον μέρος, troisième partie; τὸ ἓν τρίτον, un tiers.

τριτημόριος, ος, ον· ἀποτελῶν τὸ (ἓν) τρίτον ἄλλου τινός, qui forme (consiste) le tiers d'une chose.

τριτοβάθμιος, ος, ον, τρίτου βαθμοῦ, de droisième degré ou de troisième grade; τρίτου κατὰ τὴν τάξιν, de troisième classe.

τριτογενής, ής, ές, tertiaire (ἐκ τοῦ λατ. tertiur=troisième), ὁ κατέχων τὴν τρίτην σειράν· [γεωμ.] τριτογενὲς ὕδατος, terrain tertiaire ἢ ἁπλῶς le tertiaire; ‖ **τριτογενὴς περίοδος,** periode tertiaire, καλεῖται ἐν τῇ γεωλογίᾳ ἡ ἀρχαιοτέρα τοῦ καινολιθικοῦ ἢ καινοζωϊκοῦ αἰῶνος, ἑπομένη τῇ κριτιδικῇ καὶ προηγουμένη τῆς τεταρτογενοῦς περιόδου. Περιέχει τὴν ἠώκαινον, ὀλιγόκαινον, κειόκαινον καὶ πλειόκαινον διάπλασιν. Κατ' αὐτὴν οἱ φοίνικες καὶ ἄλλα φυλλοβόλα δένδρα ὡς καὶ τεράστια μαστοφόρα ζῶα ἔλαβον δεσπόζουσαν τινὰ θέσιν, εἰς δὲ τὰς ἀρχὰς αὐτῆς ἀνήκει ἀκόμη ὁ σχηματισμὸς πολλῶν ὑψηλῶν ὀρέων, ὡς τῶν Ἄλπεων, τῶν Πυρηναίων, κτλ.

τριτοετής, ής, ές, τοῦ τρίτου ἔτους, de la troisième année.

τριτόκλητος, ος, ον [γραμμ.], τῆς τρίτης κλίσεως, de la troisième déclinaison.

τριτοκομμίτης, ου, ὁ· ἀνήκων εἰς τρίτον κόμμα (μερίδα), qui appartient à un troisième parti.

τριτολεμβῖται, οἱ [ναυτ.], τὸ πλήρωμα τῆς τρίτης λέμβου, petits canotiers; βλ. **λεμβίτης.**

τρίτομος, ος, ον, ἐκ τριῶν τόμων συνιστάμενος, εἰς τρεῖς τόμους, de (en) trois volumes (tomes).

τριτόνω, μέλ. ώσω, [δημ.] (τριτόω - ῶ), κάμνω τι διὰ τρίτην φοράν, faire pour la troisième fois; ἐπαναλαμβάνω τρεῖς φοράς, répéter trois fois, ou répéter pour la troisième fois.

τριτοξείδιον, τὸ [χημ.]· tritoxyde, n.m. ἕνωσις τριῶν μερῶν ὀξυγόνου μεθ' ἑνὸς μέρους μετάλλου.

τριτοπρόσωπος, ος, ον· τοῦ τρίτου προσώπου, de la troisième personne; [ἐπὶ ῥημάτων] unipersonnel (=μονοπρόσωπος).

τριτοπροσώπως [ἐπίρ.]· ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ, à la troisième personne; κατὰ τρίτον πρόσωπον, unipersonnellement (ἐπὶ ῥημάτων).

τρίτος, η, ον· ὁ τελευταῖος ἢ ὁ εἷς τῶν τριῶν, troisième (ἀριθμ. ἐπίθετον) trois; ‖ ἡ τρίτη ἡμέρα, le troisième jour; ‖ ἡ τρίτη θέσις, la troisième place; ‖ τρίτος (αὐτὸς) ἦλθε, il vint (lui) troisième; ‖ ἔφθασε (ἦλθε) τρίτος, il est arrivé le troisième; ‖ κατοικεῖ εἰς τὸ τρίτον [πάτωμα], il loge au troisième [étage]; ‖ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν, tous les trois jours; ‖ ἡ τρίτη τάξις [σχολείου], la troisième; ‖ τρίτη συναλλαγματική, troisième (de change); ‖ εἶνε εἰς τὴν τρίτην, il est en troisième; ‖ [ναυτ.] ἡ τρίτη λέμβος, le petit canot; βλ. **λέμβος**· ‖ Ἐρρῖκος ὁ τρίτος, Henri trois (III); [βλ. καὶ **τέταρτος**]· ‖ τὴν τρίτην τοῦ μηνός, le trois du mois; ‖ δέκατος τρίτος, treizième; treize; ‖ Λουδοβῖκος ὁ δέκατος τρίτος, Louis treize (XIII); ‖ τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ μηνός, le treize du mois. § [νομ. ἰδ.] tiers; τὸ τρίτον πρόσωπον, tierce personne; ‖ εἰς τρίτου χεῖρας, εἰς τρίτον χέρι, en mains tierce; ‖ διὰ λογαριασμὸν τρίτου, pour compte d'un tiers. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ **τρίτον,** ἤτοι τὸ τρίτον μέρος συνόλου τινός, la troisième partie; le tiers; ‖ τὸ δέκατον τρίτον, la treizième partie; le treizième; ‖ ἐκ τρίτου, pour la troisième fois; ‖ κατὰ τὸ τρίτον, pour un tiers. § [οὐδ. ἐπίρ.] **τρίτον,** troisièmement, adv. κατὰ τρίτον λόγον (σειράν), en troisième lieu; [λατ.] tertio; ‖ δέκατον τρίτον, treizièmement, adv. en treizième lieu. § [θηλ. οὐσ.] βλ. **τρίτη.** § τὰ **τρίτα** (ἐξυπ. ἱερά), βλ. **τριήμερος.**

τριτόω-ῶ, μέλ. ώσω, βλ. **τριτόνω.**

τρίτροχον, ου, τό· μὲ τρεῖς τροχούς, à trois roues; βλ. καὶ **τρίτυκλον.**

τριτσόνι [διάλ. Ἠπείρου], βλ. **τιτριμμίδα.**

τρίτων, ωνος, ὁ [μυθολ.], triton, n. m. υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀμφιτρίτης· θαλάσσιος δαίμων· παρίσταται ἔχων οὐρὰν ἰχθύος, σῶμα ἀνθρώπινον λεπιδωτὸν καὶ φωνὴν ἀνθρώπου· προηγούμενος τοῦ ἅρματος τοῦ Ποσειδῶνος φυσᾷ διὰ κόγχης ὡς σάλπιγγος πρὸς κατευνασμὸν τῶν κυμάτων. § τρίτων, triton, n. m. γένος κερκοφόρων ἀμφιβίων, ἐχόντων συμπεπιεσμένην πτερυγιοειδῆ οὐρὰν καὶ ζώντων ἐν τῷ ὕδατι, τοῦ γένους τῶν σαλαμανδριδῶν.

τριφαλαγγία, ας, ἡ [ναυτ. τακτ.], τριπλῆ φάλαγξ, ordre de marche sur trois colonnes; βλ. **τάξις.**

τρίφτα, ας, ἡ καὶ τρίψα [διάλ. Ἠπείρου]

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἢ ἐκ τετριμμένου ἄρτου μετὰ γάλακτος καὶ ἐλαίου ἢ βουτύρου **ἀθάρα** ἢ **παπάρα**.

τρίφτης, ου, ὁ [δημ.], βλ. **τρίπτης** (râpe).

τρίφτης, ὁ [διάλ. Λεντεκάδ.], ὄργανον ξύλινον, οὗτινος τὸ ἕτερον μὲν ἄκρον εἶνε πεπλατυσμένον τὸ δ' ἕτερον χρησιμεύει ὡς λαβή· διὰ τούτου τρίβουσι τὴν μυτζήθρα καὶ ὅταν βράζωσι γάλα, τὸν πυθμένα τοῦ λέβητος, ἵνα μὴ καὲν κολλήσῃ τὸ γάλα· ἡ κατάληξις της ἐνταῦθα σημαίνει τὸ ὄργανον.

τριφτός, ή, όν [δημ.], βλ. **τριπτός** (râpé, ée).

τριφυής, ής, ές· τριπλῆς ἢ τριττῆς φύσεως, de triple nature, τριῶν εἰδῶν.

τριφύλλι, τὸ [βοτ.], γένος τῆς οἰκογενείας τῶν χολοβοανθῶν περιέχον πολλὰ εἴδη χρήσιμα εἰς τὴν κτηνοτροφίαν, τὸ **τρίφυλλον**, trèfle, n.m. Τὸ **τριφύλλι** (διαιρεῖται εἰς πολλὰ εἴδη), **τρίφυλλον** (μὲ διάφορα ἐπίθετα, καθὼς μηνυανθές, ὠχύθοον, ὤχινον, ἀσφάλιον, ὀξύφυλλον κτλ.), trèfle (rouge, jaune cornu, méniante, de marais, etc.); **μηδικὴ πόα** ἢ **μήδιον**, luzerne, n. f. **λωτός**, sainfoin (αὐτὸ χυρ. εἶνε ὁ τουρκ. **γιονκάς**)· (τὸ τριφύλλι ὅ,που βάλλουν εἰς τὰ σεντούκια πρὸς εὐωδίαν, εἶνε τό), **μελίλωτον** ἢ **κνήκιον**, ἢ **λωτὸς ὁ ἥμερος**· (εἰς τὴν Ἑλλάδα λέγεται **νυχάκι**, καθὼς εὑρίσκεται καὶ εἰς ἰατρικὰ γλωσσάρια, ἀναφερόμενα ὑπὸ τοῦ Δουκαγγίου), lotier (mélilot) odorant, trèfle musqué.

τρίφυλλον, τό· trèfle, n. m. κόσμημα ἀρχιτεκτονικὸν ἀπαρτιζόμενον ἐκ τριῶν φύλλων. § [ὀχυρωτ.] **τρίφυλλον** τῶν ὑπονομοποιῶν, trèfle ou tréflée, ὑπόνομος ἐν σχήματι τριφύλλου μετὰ τριῶν ἑστιῶν (fourneaux).

τρίφυλλος, ος, ον, ἐκ τριῶν φύλλων, à trois feuilles; [διδ.] trifolié, ée, adj. ἔχων τρία φυλλάδια, trifoliolé, adj. § — [βοτ.] triphylle, adj. ἔχων τρία φύλλα, ἢ οὗτινος τὰ φύλλα εἶνε διατεθειμένα ἀνὰ τρία.

τριφωνία, ας, ή· ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν φωνῶν, triphonie, n. f. καὶ ἰδίως, trio, n.m. τεμάχιον ἐκτελούμενον ὑπὸ τριῶν ὀργάνων ἢ ᾀδόμενον ὑπὸ τριῶν φωνῶν, π. χ. exécuter un trio.

τρίχα, ας, ή· cheveu, n. m. λέγεται ἡ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀνθρώπου φυομένη (poil de la tête de l'homme); poil, n. m. λέγονται αἱ ἐπὶ τοῦ σώματος τῶν ζώων καὶ τοῦ ἀνθρώπου φυόμεναι τρίχες, καὶ crin, n. m. λέγονται αἱ σκληραὶ καὶ μακραὶ τρίχες (poil long et rude) αἱ φυόμεναι ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ καὶ τῆς οὐρᾶς τῶν ἵππων καὶ ἑτέρων τινῶν ζώων· βλ. καὶ θρίξ· || τρίχαις πολιαί· βλ. καὶ **πολιός**.

τρίχαπτον, ου, τό· ἰδ. τὸ ἐκ τριχῶν ὑφασμένον, ὅθεν λόγῳ τῆς λεπτότητος, ἡ κοινῶς λεγομένη δαντέλλα, dentelle, n. f. βλ. **δαντέλλα.**

τριχιένιος, ένια, ένιο [δημ.]· βλ. **τρίχινος.**

τριχηλοειδὴς σύνδεσμος· βλ. **χηνοπόδιον.**

τρίχηλον, ου, τό· patte-d'oie; βλ. **χηνοπόδιον.**

τριχιά, ᾶς, ἡ [δημ.]· τὸ πλεγμένον σχοινίον ἀπὸ τρίχαις, ὅπως ἡ ὁρμιά, τὸ ὁρμίδι καὶ καταχρηστικῶς τριχιὰ κοινῶς λέγεται κάθε σχοινί, corde, n. f.

τριχία, ας, ή· trichia, n. f. γένη μυκήτων τοῦ τύπου τῆς οἰκογενείας τῶν τριχωδῶν (trichiacées).

τριχία, ας, ἡ καὶ

τριχίας, α, ὁ καὶ **τριχίς,** ίδος, ή· sardine, n. f. εἶδος σαρδέλλας ἐχούσης πολὺ μικρὰ καὶ λεπτὰ ὡς τρίχας ἀκάνθια (ὀστᾶ), ἡ θρίσσα.

τριχίασις, εως, ή· trichiase, n. f. ou trichiasis, n. f. (προφ. trikia-ziss); νόσος τῶν βλεφαρίδων καθ' ἣν αὗται ἀναστρέφονται ἐπὶ τὰ ἔσω πρὸς τὸν βολβὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ, renversement des cils vers le globe de l'œil.

τριχίνη, ης, ἡ καὶ **τριχινία,** ας, ή· trichine, n. f. νηματοειδὴς ἕλμινς ζῶσα ὡς παράσιτον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ καὶ προκαλοῦσα τὴν ἀσθένειαν τριχίνωσις. Ἡ **τριχίνη** εἶνε μικροσκοπικὸς παράσιτος σκώληξ ἐμφωλεύων ἐντὸς τῶν μυῶν πολλῶν ζώων ὡς τοῦ χοίρου, τοῦ λαγωοῦ, κτλ. Ἐκ τοῦ κρέατος πάσχοντος χοίρου δύναται νὰ μεταδοθῇ ἡ τριχίνωσις εἰς τὸν ἄνθρωπον, δι' ὃ πρέπει νὰ ἐξετάζηται διὰ τοῦ μικροσκοπίου καὶ νὰ ὑποβάλληται εἰς βράσιν ἐξάωρον κατ' ἐλάχιστον ὅρον.

τριχινικός, ή, όν· trichinal, ale, aux, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν τριχίνην, qui a rapport à la trichine; || πάθησις τριχινική, affection trichinale; λέγουσιν ἐπίσης **τριχινώδης**, (trichineux).

τριχίνιον, τό· serge, n. f. ὕφασμά τι ἐξ ἐρίου ἢ ἐκ χονδρομετάξης (**χονδρομέταξα**) ἐξ οὗ κατασκευάζονται τὰ σακκίδια τῶν φυσιγγίων· || τριχίνιον ἐρεοῦν (ἐρεοῦς, ᾶ, οῦν), ἢ ἁπλῶς **τριχίνιον**, de laine; || τριχίνιον μετάξινον ἢ **χονδρομέταξα**, de soie.

τριχινοειδής, ής, ές· trichinoïde, adj. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὴν τριχίνην, ὁ ἔχων τὴν μορφὴν ταύτης· || ἕλμινς τριχινοειδής, ver trichinoïde.

τρίχινος, η, ον· κοινῶς **τριχένιος,** ένια, ένιο· ὁ ἐκ τριχῶν, de cheveux; de crin, ou de poil.

τριχίνωσις, εως, ή· trichinose, n. f. νόσος παραγομένη διὰ τῆς εἰσόδου καὶ διαμονῆς τῶν τριχινῶν ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ ὀργανισμῷ συνεπείᾳ χρήσεως χοιρίνου κρέατος περιέχοντος τριχίνας.

τριχιὸς [δημ.], βλ. **τριχία.**

τριχιώδη, τά· trichiacées, n. f. pl. οἰκογένεια μυκήτων περιλαμβάνουσα τὰς τριχίας (les trichia) καὶ τὰ διάφορα αὐτῆς γένη.

τριχινώδης, ης, ες· trichiné, ée, adj. γεμᾶτος ἀπὸ τριχίνας· || ὄργανον τριχινῶδες, organe trichiné. § **τριχινώδης,** ης, ες· trichineux, euse, adj. προσβληθεὶς ὑπὸ τριχινώσεως· || χοῖρος τριχινώδης, porc trichineux; εἶνε συνώνυμον τοῦ **τριχινικὸς** (trichinal).

τριχλωρικὰ ἅλατα, trichlorures, n.

τριχλωριοῦχον ἀντιμόνιον, chlorure antimonieux; βλ. **χλωριοῦχος.**

τριχογεμής, ής, ές· γεμισμένος μὲ τρίχαις, rempli de crins (animal ou végétal).

τριχογλωσσία, ας, ἡ· trichoglossie (ko) n. f. παθολογικὴ κατάστασις τῆς γλώσσης ἥτις καθιστᾷ τὴν γλῶσσαν τοιαύτην ὥστε νὰ φαίνηται ὡς ἐὰν ἦτο κεκαλυμμένη ὑπὸ λεπτῶν τριχῶν.

τριχοδιαμετρικός, ή, όν· βλ. **τριχοειδής,** capillaire, adj.

τριχοείδεια, ας, ἡ· capillarité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ τριχοειδοῦς· ἡ τριχοειδὴς ἕλξις, βλ. **τριχοειδὲς** καὶ **ἕλξις.**

τριχοειδής, ής, ές· ὅμοιος τριχί, qui ressemble à un cheveu ; (à un crin) ; crinoïde, adj. **τριχοειδής,** σχετικὸς πρὸς τὰς τρίχας, capillaire, adj. ἧ οὗτινος ἡ ἐσωτερικὴ διάμετρος εἶνε λεπτοτάτη ὡς ἡ θρίξ, π. χ. σωλήν, φλὲψ τριχοειδής, tube, veine capillaire ; || [ἀνατομ.] τριχοειδῆ ἀγγεῖα, vaisseaux capillaires ; || **τριχοειδὴς ἕλξις** ἢ **τριχοείδεια,** capillarité, n. f. καλεῖται οὕτως ἡ παρουσιαζομένη ἕλξις εἰς τοὺς τριχοειδεῖς σωλῆνας (tubes capillaires) δυνάμει τῆς ὁποίας ἀναρροφῶσιν οὗτοι τὸ ὑγρὸν εἰς ὃ ἐμβαπτίζεται τὸ ἄκρον των· βλ. καὶ **ἕλξις·** || **τριχοειδὴς (σωλήν),** capillaire (tube), σωλὴν οὗτινος ἡ ἐσωτερικὴ διάμετρος δὲν ὑπερβαίνει τὴν τῆς τριχός. § **τριχοειδὴς** [φυσ. ἱστορ.] trichoïde, adj. qui ressemble à un poil ou à un cheveu ; βλ. καὶ **τρίχα.**

τριχοκάλυξ, υκος, ὁ· trichosépale (ko), adj. [βοτ.] ἔχων τὰ μέρη τοῦ κάλυκος τριχώδη (χνουδωτά).

τριχοκέφαλον, ου, τό· trichocéphale (ko), n. m. παράσιτος νηματοειδὴς ἕλμινς ζῶν ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν μαστοφόρων ζώων.

τριχολαβίς, ίδος, ἡ· λαβὶς πρὸς ἀφαίρεσιν τῶν τριχῶν, pincette [à épiler]; épilateur, n.m.

τριχολογία, ας, ἡ· trichologie (ko), n. f. πραγματεία περὶ τριχῶν, traité des poils.

τριχόλοφος, ου, ὁ· aigrette, n. f. βλ. **πτερόλοφος.**

τριχομανία, ας, ἡ· trichomanie (ko), n. f. ἀκουσία τις κίνησις παρατηρουμένη εἰς νευροπάθειαν καὶ συνισταμένη εἰς τὴν διηνεκῆ ψαῦσιν καὶ ἰσοπέδωσιν τῶν τριχῶν τῆς κόμης ἢ τοῦ πώγωνος.

τριχομυκήτωσις, εως, ἡ· trichomycose (θρίξ, τριχός, cheveux καὶ μύκης, champignon), n. f. πάθησις τῶν τριχῶν καὶ εἰδικῶς τῆς κόμης, προξενουμένη ἐκ παρασίτων μυκήτων.

τριχοπάθεια, ας, ἡ· trichopathie, n. f. γενικὴ ὀνομασία ὅλων τῶν παθήσεων τῶν τριχῶν· || **—,** tricopathie, n. f. γενικὴ ὀνομασία ὅλων τῶν παθήσεων αἵτινες ἀλλοιοῦσι τὰς τρίχας.

τρίχορδος, ος, ον, ἔχων τρεῖς χορδάς, à trois cordes; [ἀρχ.] trichorde, adj. § — [οὐδ. οὐσ.] μουσικὸν ὄργανον μὲ τρεῖς χορδάς, instrument à trois cordes ; τὸ τρίχορδον, trichorde καὶ tricorde, n. m.

τριχορραγία, ας, ἡ· trichorrhagie, n. f. εἶνε ἰδία τις πάθησις τῶν τριχῶν τοῦ ἀνθρώπου συχνότερον παρατηρουμένη ἐπὶ τῶν γενείων καὶ συνισταμένη εἰς τὴν σχίσιν τῶν τριχῶν κατὰ τὸ ἐλεύθερον ἄκρον αὐτῶν ἢ καθ' ὅλον τὸ μῆκος ἕνεκα μὴ ἱκανῆς συνεχείας τῶν τριχικῶν κυττάρων. Ἑτέρα μορφὴ τῆς νόσου εἶνε ἡ ὀζώδης τριχορραγία καθ' ἣν αἱ πεσοῦσαι τρίχες μικρὸν ἀπὸ τῆς ῥίζης αὐτῶν φέρουσι πέντε ἢ ἓξ ὄζους λευκοφαίους οἵτινες διὰ τοῦ μικροσκοπίου παρατηρούμενοι δείκνυνται ἀποτελούμενοι ἐκ τῆς οὐσίας τῆς τριχὸς σχισθείσης εἰς πολλὰς ἶνας, ὧν μεταξὺ παρενετέθη λίπος. Ἡ αἰτία τοῦ πάθους δὲν εἶνε εὐκρινῶς γνωστή. Ἡ ἀσφαλεστέρα θεραπεία συνίσταται εἰς τὴν μερικὴν πλύσιν διὰ σάπωνος καὶ ἐπίχρυσιν λιπαρᾶς οὐσίας· βλ. **σχιζοτριχία** καὶ **τριχοφάγος.**

τριχόρροια, ας, ἡ· πτῶσις τῶν τριχῶν, chute des cheveux ; [ἰδ.] alopécie, n.f. βλ. **ἀλωπεκία·** || [ἐπὶ ζώων] chute des poils; mue, n. f. ἡ ἀλλαγὴ τῶν τριχῶν.

τριχορροῶ (έω), μέλ. ήσω, μοῦ πέφτουν αἱ τρίχες, τὰ μαλλιά, μαδιοῦμαι, perdre ses cheveux ; || [ἐπὶ ζώων] muer.

τριχοσπόριον, ου, τό· trichosporion (ko) n. m. μύκης σχηματιζόμενος ἐκ λεπτῶν μελανοειδῶν νημάτων ἑρπόντων ἐπὶ τῶν κορμῶν τῶν δένδρων.

τριχοστήμων, ονος, ὁ· trichostemône (ko) n. m. ἔχων τοὺς στήμονας χνουδωτούς.

τριχοτομία, ας, ἡ· trichotomie (ko) n. f. ἡ εἰς τρία διαίρεσις, division par trois.

τριχοτομικός, ή, όν· trichotomique (ko) adj. ἀνήκων εἰς τὴν τριχοτομίαν· || ταξινόμησις τριχοτομική, classification trichotomique.

τριχότομος, ος, ον [βοτ.], trichotome, adj. ὁ διαιρούμενος εἰς τρία, ὁ ἐκτελούμενος εἰς διαδοχικὰς ἀνὰ τρία διαιρέσεις, ἢ πηγάζων ἐκ τῆς ἀνὰ τρία διαιρέσεως.

τριχοῦρδι, τὸ [διάλ. Καρπάθου], ἡ ἐπισταμένη ἔρευνα.

τριχοφάγος, ου, ὁ· ἀσθένεια διασχίζουσα τρίχας, maladie des cheveux [qui fourchent]; fourchure des cheveux ; [ἰδ.] schizotrichie, n. f. βλ. **σχιζοτριχία** καὶ **τριχορραγία.** § **—,** trichophage, n. m. πτῶσις τῶν τριχῶν, chute des cheveux.

τριχοφοβία, ας, ἡ· trichophobie, n. f. ἡ ἀγωνιώδης αἴσθησις ἥντινα αἰσθάνονται τινὲς ἐπὶ τῇ ψαύσει διαφόρων χνουδωτῶν ὑφασμάτων ἢ ὀπωρῶν.

τριχοφυής, ής, ές· ὁ τριχοφυῶν, ὁ κάμνων νὰ φύωνται αἱ τρίχες, qui pousse ou qui fait pousser les cheveux, le poils; || μυραλοιφὴ τριχοφυής, pommade qui fait pousser les cheveux.

τριχοφυΐα, ας, ἡ· τὸ τριχοφυεῖν, ἡ τῶν τριχῶν ἔκφυσις, pousse (crue) des cheveux (du poil).

τριχοφυτία, ας, ἡ· trichophytie (ko) n. f. λέγεται πᾶσα δερματικὴ νόσος καθοριζομένη διὰ τῆς ἀναπτύξεως τριχοφύτου.

τριχόφυτον, ου, τό· trichophyton (ko) n. m. μύκης (ἢ εὐρώς) ζῶν ὡς παράσιτον ἐπὶ τοῦ δέρματος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων.

τριχοφυῶ (έω), μέλ. ήσω, τρίχας φύω (βγάζω), pousser des cheveux (du poil)=τριχοῦμαι.

τριχοϊσμός, οῦ, ὁ· trichoïsme (ko), n.m. [φυσ.] ἔμφασις τριῶν χροιῶν (χρωματισμῶν) ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ὁρωμένου ἐκ διαφορετικῶν μερῶν.

τριχροΐτης, ου, ὁ ἢ **τριχροϊκός,** ή, όν, trichroïte (ko), adj. [φυσ.] ὁ παρουσιάζων τὸ φαινόμενον τοῦ τριχροϊσμοῦ.

τρίχρονος, ος, ον [μουσ. ἢ μετρ.] τρεῖς χρόνους (ἔχων), à trois temps.

τρίχρους, ους, ουν καὶ τριχρώματος, ος, ον καὶ

τρίχρωμος, ος, ον, ὁ τριῶν χρωμάτων, à (de) trois couleurs ; tricolore, adj.

τρίχωμα, ατος, τό· αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς, chevelure, n. f. § — [ζωολ.] ἡ **τρίχωσις,** pelure, n. f. poil, n. m. pelage, n. m. ou robe, n. f. ἅπαντα συνώνυμα· ‖ **τρίχωμα,** poil, n. m. κυρίως σημαίνει τὴν λεπτὴν **τρίχωσιν** τοῦ δέρματος τοῦ ἵππου, λαμβάνεται δὲ ὁ ὅρος οὗτος ἀντὶ τοῦ χρωματισμοῦ· le cheval est de tel poil ἀντὶ le cheval est de telle couleur, ou de telle robe, κατ' ἀκολουθίαν ἡ λέξις poil εἶνε ταυτόσημος τῆς robe ; ‖ **ἀνατριχίασμα, ἀνατριχίασις,** poil piqué ou planté; ‖ avoir l'éperon au poil, ταὐτόσημον τοῦ piquer le cheval avec l'éperon ; ‖ faire les poils, κυρίως σημαίνει κόπτειν καὶ διευθετεῖν τὰς τρίχας τοῦ σώματος, τῶν ὤτων, τοῦ πτερνιστῆρος, κτλ. ‖ ὁμοιόχροες ἵπποι, des chevaux de même pelage ; βλ. καὶ χρωματισμὸς τῆς τριχὸς τοῦ ἵππου, robe, n. f. ‖ le pelage du tigre, du cerf, de la panthère.

τρίχωμα, ατος, τό· trichoma ou trichome, n. m. [παθολ.] νόσος τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς ἐμπλοκὴ αὐτῶν, ὀφειλομένη εἰς τὴν ῥυπαρότητα αὐτῶν, λεγομένη καὶ plique, n. f. [βοτ.] οἴδημα ἐπὶ τῶν φύλλων τῆς φιλλύρας καὶ ἄλλων δενδρυλίων προερχόμενον ἐκ δήγματος ἀκαριοειδῶν.

τριχωματικός, ή, όν· trichomatique (ko) adj. [παθολ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ τρίχωμα, qui a rapport au trichoma, à la plique ; ‖ συμπτώματα τριχωματικά, symptômes trichomatiques; λέγουσιν ἐπίσης **τριχωματώδης** (trichomateux, euse).

τριχωματώδης, ης, ες· trichomateux, euse, adj. βλ. **τριχωματικός.**

τρίχωσις, εως, ἡ· τὸ ποιεῖν ἢ γίνεσθαι τριχωτόν, ἡ ἔκφυσις τῶν τριχῶν, pousse (croissance) des cheveux, (du poil). § — [ζωολ.] βλ. **τρίχωμα·** ‖ τρίχωσις, pelage, n. m. le pelage du tigre, du cerf, de la panthère ; ‖ louvet ou robe louvette, μικτὸς χρωματισμὸς τῆς τριχώσεως τοῦ δέρματος τοῦ ἵππου ἀποτελούμενος ἐκ τῆς συμμίξεως μελανῶν καὶ ὠχρῶν τριχῶν ἤτοι **ὠχρομέλας** χρωματισμός.

τριχωτός, ή, όν· τετριχωμένος, τρίχας ἔχων, τριχῶν πλήρης, garni, (e) de cheveux ou de poil, chevelu, e, adj. μαλλιαρός, poilu, e, adj.

τρίψα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου]· βλ. **τρίφτα.**

τριψήφιος, ος, ον· ἐκ τριῶν ψηφίων ἀποτελούμενος, de (à) trois chiffres.

τρίψιλος, ος, ον· ὁ πολὺ ψιλός, λεπτός, très fin, λεπτότατος.

τρίψιμον, ατος, τὸ [δημ.]· ἡ τρίψις, ἡ σύντριψις, broiement, n. m. broyage, n. m. λείωσις, κατάτριψις, trituration, n. f. § — ἡ τρίψις, frottement, n. m. τρίψις, πρόστριψις, friction, n. f. ἡ σμῆξις, fourbissage ; βλ. **τριβὴ** καὶ **τρίβω.**

τρίψις, εως, ἡ· τὸ τρίβειν, τρίψιμον, action de frotter, frottement, n. m. ἡ **τριβή,** frottement ; βλ. λέξιν. § —, πρόστριψις, friction, n. f. § —, ἀντὶ σύντριψις, broiement, n. m. broyage, n. m.=κοπάνισμα. § — ἀντὶ κατάτριψις, λείωσις, action de triturer, trituration, n. f. ‖ ἡ τρίψις (κατάτριψις) τῶν ὑλῶν τῆς πυρίτιδος (ἐξ ὧν αὕτη σύγκειται), trituration des matières de la poudre ; ‖ — (κοπάνισμα) τοῦ νίτρου, pulvérisation (=κονιοποίησις) du salpêtre. § —, moulinage, n. m. διὰ τριπτῆρος (molette), ἀμίτου, κτλ. Ἡ τρίψις γίνεται συχνότατα εἰς τὰ ἐκ μαρμάρου ἔργα. § — [ναυτ.], briquage, n. m. ἡ τρίψις τοῦ καταστρώματος τῶν πλοίων, κτλ.

τρίψις, εως, massage, n. m. **ἐντριβὴ θεραπευτική** ἢ **μάλαξις,** καλεῖται ἡ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐλαφρὰ τριβὴ ὁλοκλήρου μέρους τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος· ἐκτελεῖται δὲ διὰ τῶν χειρῶν, διὰ ψήκτρας, ὀθόνης λινῆς ἢ μαλλίνης ἄνευ φαρμακευτικῆς τινος οὐσίας (**ἐντριβαὶ** ξηραὶ ἢ ἁπλαῖ) ἢ μετὰ ἐλαίου, ἀλοιφῆς περιεχούσης φάρμακα, ὧν ἐπιδιώκεται οὕτως ἡ διὰ τοῦ δέρματος ἀπορρόφησις.

τριωδία, ας, ἡ· trio, n. m. μουσικὸν τεμάχιον ἐκ τριῶν ὀργάνων, ἐκτελούμενον ὑπὸ τριῶν μουσικῶν.

τριώδιον, ου, τό· αἱ τρεῖς ἑβδομάδες αἱ προηγούμεναι τῆς τυροφάγου (Κυριακῆς), les trois semaines qui précèdent le dimanche gras. § **τριώδιον,** triodion, n. m. καλεῖται ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ τὸ περιέχον τοὺς ὕμνους διὰ τὸν χρόνον ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Φαρισαίου καὶ Τελώνου μέχρι τοῦ Μεγάλου Σαββάτου. Ὀνομάζεται δὲ οὕτω διότι ἐν τῷ Τριωδίῳ ὁ κανὼν δὲν περιέχει ὡς συνήθως 9, ἀλλὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μόνον 3 ᾠδάς.

τριώδιος, ος, ον· à trois voies ; ὁ διευθυνόμενος πρὸς τρεῖς ὁδούς· ‖ κευθμὸς **τριώδιος,** caponnière à trois voies, ἤτοι βάλλων κατὰ τρεῖς διευθύνσεις.

τριώνυμον, ου, τὸ [μαθημ.] trinôme, n. m. πολυώνυμον συνιστάμενον ἐκ τριῶν ὅρων, π. χ. $\alpha\chi^2+\beta\chi+\gamma$.

τριώνυμος, ος, ον· ἔχων τρία ὀνόματα, qui a trois noms.

τρίωρος, ος, ον, ὁ τριῶν ὡρῶν, de trois heures ; ὁ διαρκῶν τρεῖς ὥρας, qui dure trois heures.

τριώροφος, ος, ον καὶ **τριόροφος,** à trois étages, κοινῶς **τρίπατος,** τρεῖς ὀροφὰς ἢ πατώματα ἔχων· βλ. καὶ **ὄροφος.**

τρογυρίζω [δημ.] βλ. **τριγυρίζω**.

τρόκ, τὸ καὶ **τρὸτ** [δημ.], trot ; βλ. **τροχασμός**.

τροκί, **τρουκὶ** καὶ **τρουκιὰ** [διάλ. Ἠπείρου] (ἐκ τοῦ τροχιὰ) τὸ ξύλινον στεφάνι τοῦ πίθου, ὅπερ πολλάκις εἶνε καὶ σιδηροῦν καὶ ἐν γένει αἱ συνέχουσαι τοὺς κάδους στεφάναι.

τρόμαγμα, ατος, τὸ [δημ.]· τὸ τρομάζειν, ἔκπληξις, κατάπληξις, ἐκφόβισις, action d'effrayer ; d'épouvanter, etc. βλ. καὶ **τρόμος**.

τρομαγμένος, η, ον· βλ. **τρομάζω**.

τρομάζω, μέλ. άξω, ἀόρ. ἐτρόμαξα, προξενῶ φόβον (τρόμον), faire peur ; ἐκπλήσσω, ἐκφοβέω, ἐκφοβίζω, φοβίζω τινά, effrayer ; ou épouvanter ; κατα(ἐκ)πλήσσω· ἐκφοβίζω, (ἐξ) ἀγριεύω, effaroucher ; ἐκφοβίζω, ἐκπλήσσω, ταράσσω τινά, effarer ; συγχίζω, θορυβῶ, alarmer ; ‖ μὴ τὸν τρομάζῃς, ne l'effrayez pas ; ‖ [ἂν τοῦ τὸ προτείνῃς] θὰ τὸν τρομάξῃς, vous l'effaroucherez ; ‖ ὁ ἐλάχιστος κρότος τὸν τρομάζει, le moindre bruit l'épouvante ; ‖ [τίποτε] δὲν τρομάζει τὴν συνείδησίν του, rien ne peut alarmer sa conscience. § [οὐδ.] ἐκπλήσσομαι, ἐκφυλίζομαι, s'effrayer ; φόβον ἔχω καὶ τρόμον, avoir peur ; καταπλήσσομαι, ἐκπλήσσομαι, s'épouvanter ; συγχίζομαι, θορυβοῦμαι, s'alarmer ; ἐκφοβίζομαι ἀγριεύομαι, s' effaroucher ; ἐκπλήσσομαι, ταράσσομαι, s'effarer ; ἐκπλήσσομαι, s'étonner ; ‖ ἐτρόμαξε τὸ ἄλογόν μου, mon cheval s'est effarouché ; ‖ τρομάζει μὲ τὸ τίποτε, il s'effraie d'un rien ; ‖ ἐτρόμαξε τόσον ὥστε, il fut tellement saisi que ; ‖ τὸν ἐτρόμαξα, j'ai eu peur de lui ; ‖ [μετοχ. παθ.] **τρομαγμένος**, η, ον, ἐκπεπληγμένος, πεφοβισμένος, τρομασμένος, η, ον, effrayé, ée, adj. φοβισμένος, ἔκπληκτος, κατάπληκτος, ἔντρομος, épouvanté, ée, adj. περίτρομος, περιδεής, saisi, e, adj, ἐκπεπληγμένος, ἔντρομος, frappé de terreur. § —, ἀντιδοκιμάζω (συναντῶ) πολλὰς δυσχερείας, éprouver beaucoup de difficultés ; καταβάλλω πολὺν κόπον, se donner beaucoup de peine ; ‖ ἐτρόμαξα νὰ τὸ κατορθώσω, j'ai bien sué (je me suis mis à quatre) pour en venir à bout.

τρομακτικός, ή, όν, φοβερός, effrayant, e, adj. καταπληκτικός, épouvantable ; βλ. **τρομερός**.

τρομάρα, ας, ἡ [δημ.] κυρίως ὁ **τρόμος**, effroi, n. m. φόβος, frayeur, n. f. φόβος, ἔκπληξις, ἐκπτόησις, épouvante, n. f. τρόμος, terreur, n. f. φόβος, peur, n. f. ‖ ἐπῆρε τρομάραν, il fut saisi de frayeur ; ‖ τί τρομάρα ἐπῆρα ! quelle fut mon épouvante ! ‖ [μεταφ.] τρομάρα μου ! malheur à moi !

τρομαχτόν, τὸ [διάλ. Οἰνόης] εἶδος χοροῦ ἀνατολικοῦ, καθ' ὃν ἅπαν τὸ σῶμα τίθεται εἰς τρομώδη κίνησιν.

τρομάω [διάλ. Ἠπείρου] «δὲν τρομάω νὰ μιλήσω»=δὲν τολμῶ.

τρομερά, [δημ. ἐπίρ.] τρομερῶς, terriblement, adv. δεινῶς, φοβερώτατα, φρικωδῶς, effroyablement, adv. φοβερῶς, épouvantablement; [συνεκδ.] ὑπερμέτρως, δεινῶς, excessivement; σφόδρα, πολύ, εἰς ἄκρον, fort ; λίαν, πολύ, très; εἰς ἄκρον, extrêmement; ‖ τρομερὰ ἄσχημος, terriblement laid ; laid à faire peur ; ‖ ἐφώναζε τρομερά, il criait affreusement (φρικωδῶς)· ‖ ἐβρόντα τρομερά, il tonnait terriblement ; ‖ πάσχω τρομερὰ (δεινῶς), souffrir extrêmement.

τρομερός, ά, όν· ἐμποιῶν τρόμον, φόβον, terrible ; φοβερός, τρομερός, effrayant, e; φρικτός, φρικώδης, φρικαλέος, ἐκ(κατα)πληκτικός, épouvantable, adj. effroyable, adj. ‖ τρομερὸν θέαμα, spectacle effrayant ; ‖ τρομεροὶ πόνοι, des douleurs épouvantables (atroces); ‖ βλέμμα τρομερόν, regard terrible (effrayant). § [μεταφ.] ἀντὶ ἔκτακτος, extraordinaire, adj. (ἐκπληκτικός), étonnant, e, adj. ‖ εἶνε τρομερὸς ἄνθρωπος, c'est un homme étonnant ; ‖ εἶνε τρομερὴ ζέστη, il fait une chaleur terrible ; ‖ τρομεραὶ συμφοραί, de terribles malheurs (ἀντὶ δειναί, ἄπειροι).

τρομερῶς [ἐπίρ.], βλ. **τρομερά**.

τρομιζάμενος, ὁ [διάλ. Νάξου], ὁ τολμῶν, τολμητίας.

τρομοκρατία, ας, ἡ· πολίτευμα ἐπιφέρον τὸν τρόμον, régime de la terreur politique ; terrorisme, n. m.

τρομοκρατικός, ή, όν· τῆς τρομοκρατίας, de terrorisme ; ὀπαδὸς τῆς τρομοκρατίας, terroriste, n. et adj. partisan ou agent du terrorisme.

τρομοκρατῶ (έω), μέλ. ήσω, terroriser ; τηρῶ ὑπὸ τρομοκρατίαν, tenir sous un régime de terreur ; frapper de terreur.

τρόμος, ου, ὁ· τὸ τρέμειν, κοινῶς τὸ τρεμούλιασμα, tremblement, n. m. ‖ ὁ τρόμος τῆς χειρός του, le tremblement de sa main ; ‖ μετὰ φόβου καὶ τρόμου [φρ. ἐκκλ.], avec crainte et tremblement. § **τρόμος** [ἰατρ.], trépidation, n. f. τῶν μελῶν τοῦ σώματος, τῶν νεύρων, κτλ. tremblement des membres des nerfs, etc. § — [ἰατρ.] tremblement, n. m. σειρὰ μικρῶν ταχειῶν καὶ ἀκουσίων δονητικῶν κινήσεων ἐπισυμβαίνουσα εἰς μέλος τι τοῦ σώματος, ἢ καθ' ὅλον τὸ σῶμα ἤτοι γενικὸς ἢ μερικός. § — ἴριδος ἢ ἵππος τῶν ἀρχαίων, tremblement, n.m. πάθησις τῶν ὀφθαλμῶν καθ' ἣν παρατηρεῖται ἄπαυστος καὶ ἀλλεπάλληλος διαστολὴ καὶ συστολὴ τῆς ἴριδος. § —, ὁ φόβος κοινῶς ἡ τρομάρα, terreur, n. f. épouvante, n. f. frayeur, n. f. effroi, n. m. βλ. καὶ **τρομάρα**· ‖ τρόμος μὲ κατέλαβε, je fus saisi de frayeur ; ‖ ἐμπνέω (προξενῶ) τρόμον, inspirer (causer) de l'effroi ; porter l'effroi; jeter l'épouvante.

τρόμπα, ας, ἡ καὶ **τροῦμπα** [δημ.]· βλ. **ἀντλία** (pompe). § —, βλ. **ὄμβρος**, ondée, etc. καὶ **βροχή**. § —, trompe ou siphon; βλ. **σίφων**.

τρομπάρω, βλ. **τρουμπάρω**.

τρομπομαρίνα, ας, ἡ [δημ.], porte-poix, n. m. βλ. **σάλπιγξ**.

τρομπέττα, ας, ἡ [ξεν.] βλ. **σάλπιγξ**, (trompette, n. f.).

[library stamp]

τρομπεττιέρης, ου, ὁ [ξεν.] ὁ σαλπιγκτής, trompette, n. m.

τρομπόνι, τὸ [ξεν.], tromblon ou espingole ; βλ. **εὐρύστομον**.

τρομώδης, ης, ες, κοινῶς τρεμουλιαστός, ή, όν· τρέμων, ἐκπεπληγμένος, tremblant, e, adj. ὑποτρέφων, ουσα, ον, tremblotant, e, adj. || τρομῶδες φῶς, lumière (lueur) vacillante ; || τρομώδης φωνή, voix tremblotante ; [ᾄδοντος] voix chevrotante ; βλ. καὶ **τρέμω**.

τροπαίολον, ου, τὸ [ἀνθ.], capucine, n. f. ποῶδες φυτὸν παράγον ἄνθος, ὁ καπουτσῖνος.

τρόπαιον, ου, τό· μνημεῖον νίκης, monument de victoire, ἢ κυρίως τροπῆς τῶν πολεμίων εἰς φυγήν, ὅθεν τρόπαιον, trophée, n.m. Τοῦτο ἀπετελεῖτο τὸ πάλαι ἐκ τῶν σκυλευθέντων ὅπλων, ἀσπίδων καὶ περικεφαλαιῶν τῶν πολεμίων ἅτινα ἐξηρτῶντο ἐκ δένδρου ἢ ἐξ ἀκοντίου ἀνορθωθέντος, ἦτο δὲ σημεῖον νίκης ἢ κυρίως τροπῆς τῶν πολεμίων εἰς φυγήν. Τὴν σήμερον καλεῖται ἰδίως **τρόπαιον** καλλιτεχνικόν τι **μνημεῖον** (monument), ἀποτελούμενον ἐκ διαφόρων ὅπλων, καὶ ἀνεγειρόμενον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἐφ' οὗ ἤραντο τὴν νίκην· ἐνίοτε τὸ τρόπαιον τοῦτο ἀνεγείρεται ἐκτὸς τοῦ πεδίου τῆς μάχης· || ἐγείρω τρόπαιον, ériger (élever) un trophée; || ἔστησαν τρόπαια, ils ont dressé des trophées. § [συνεκδ. πληθ.] **αἱ νίκαι**, les victoires; **οἱ θρίαμβοι**, les triomphes.

τροπαῖος, αία, αῖον· εἰς (μετα)τροπήν, μεταλλαγήν, ἀλλοίωσιν ἀνήκων, ἁρμόδιος, κτλ. qui concerne un changement ; εὐμετάβολος, εὐμετάβλητος, changeant, e, adj.

τροπαιοῦχος, ος, ον καὶ

τροπαιοφόρος, ος, ον, ὁ τρόπαια κομίζων, φέρων ὡς σημεῖον νίκης, qui porte des trophées en signe de victoire ; θριαμβευτικός, triomphant, e, adj. νικηφόρος, victorieux, euse, adj.

τροπάριον, ου, τό· ὕμνος ψαλλόμενος πρὸς τιμὴν ἁγίου τινός, chant en l'honneur du saint du jour ; tropaire, n. m. τροπάρια καλοῦνται συλλήβδην πολλὰ εἴδη τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑμνολογίας, ἅτινα κατὰ τὸ περιεχόμενον ἢ τὸν χρόνον καθ' ὃν ψάλλονται ἔχουσι πάλιν εἰδικὰ ὀνόματα, π. χ. τριαδικὸν (πρὸς δόξαν τῆς ἁγ. Τριάδος), ἀναστάσιμον (τῆς ἀναστάσεως), ἰδιόμελον (ἀορίστου περιεχομένου, ἔχον δ' ἴδιον μέλος), ἀνατολικὸν (ψαλλόμενον κατὰ τὸν ὄρθρον), κτλ. Ἡ λέξις τροπάριον παράγεται ἐκ τοῦ τρόπος τοῦ σημαίνοντος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἦχον, ἁρμονίαν δῆλον ὅτι. Εἶνε δὲ τὰ τροπάρια στροφαὶ ὅλης ᾠδῆς καὶ σύγκεινται ἐκ κώλων. § Ἐπίσης τὸ **τροπάριον** λέγεται motet, n. m. εἶνε δὲ μουσικὸν θρησκευτικὸν τεμάχιον.

τροπή, ῆς, ἡ· μετατροπή, ἀλλαγή, changement, n. m. μεταβολή, μετατροπή, conversion, n. f. ἡ μεταβολή τινός, retour, n. m. || ἡ τροπὴ τῶν πραγμάτων, le changement de situation ; || — δανείου, conversion d'un emprunt ; || αἱ τροπαὶ τῆς τύχης, les retours de la fortune. § —, **μεταβολή**, **ὄψις**, **φάσις**, tour, n.m. ou tournure; n.f. || ἡ ὑπόθεσις ἔλαβε καλὴν τροπήν, l'affaire a pris un bon tour (train ; pli) ; || δίδω ἄλλην τροπὴν εἰς τὴν ὁμιλίαν, détourner la conversation ; || ἔδωκεν ἄλλην τροπὴν εἰς τὴν ὁμιλίαν, il détourna la conversation ; || τὰ πράγματα ἔλαβον ἄλλην τροπήν, les affaires ont pris une autre tournure ; || — ἀριθμοῦ εἰς ἕτερον ἰσοδύναμον, réduction, n. f. (= ἀναγωγή). § [γραμμ.] **τροπή**, changement, n. m. λέγεται ἡ μεταβολὴ φωνήεντος τινὸς εἰς ἄλλο φωνῆεν τοῦ αὐτοῦ χρόνου· τρέπεται δὲ τὸ **ε** εἰς **ο** (καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ τὸ **ει** καὶ **ευ** εἰς **οι** καὶ **ου**)· π. χ. λέγω, λόγος· πέμπω, πέπομφα πομπὸς πομπή, λείπω λέλοιπα λοιπός· σπεύδω σπουδή· β) τὸ η εἰς ω· π. χ. ἀρήγω ἀρωγός, πίπτω πέπτωκα. § [ἀστρον.] **τροπή**, solstice (λατ. sol, soleil καὶ stare, arrêter) n. m. point, temps ou le soleil est à son plus grand éloignement de l'équateur). **Τροπαὶ** ἢ **ἡλιοστάσια** (solstices) καλοῦνται τὰ δύο σημεῖα τῆς ἐκλειπτικῆς τὰ ἔχοντα ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ τὴν μεγίστην ἀπόστασιν (23°28'). Καὶ τὸ μὲν πρὸς Β. τοῦ ἰσημερινοῦ καλεῖται **θερινὴ τροπὴ** (solstice d'été), ἡ δὲ ἑτέρα πρὸς Ν. τοῦ ἰσημερινοῦ, **χειμερινὴ τροπὴ** (solstice d'hiver). **Τροπαὶ** δὲ καλοῦνται διότι ἐκ τῶν σημείων τούτων τρέπεται ὁ ἥλιος πάλιν πρὸς τὸν ἰσημερινόν, ἐνῷ μέχρις ἐκεῖ ἀπεμακρύνετο ἀπ' αὐτοῦ.

τροπίδια, τὰ [ναυτ.], petits fonds ou ribords ; καλοῦνται οὕτως αἱ ἀπὸ τοῦ **ἐπιστροφίου** (gâbord) ἕως πλησίον τῆς **ἰσάλου** σειραὶ τῶν ἐπηγκενίδων τοῦ περιβλήματος αἱ ἀποτελοῦσαι μέρος τῆς γάστρας.

τροπίζω, μέλ. ίσω, caréner [un navire] ; συνών. τοῦ éventer ; ἐπισκευάζω τὴν γάστραν τοῦ πλοίου, κοινῶς **παλαμίζω**· βλ. καὶ **τρόπις**.

τροπικός, οῦ, ὁ [γραμμ. ῥητορ.] ἤτοι οὐχὶ κυριολεκτικός, ἀλλ' εἰκονικός, figuré, ée; μεταφορικός, métaphorique, adj. § — [ἀστρον.] ἀνήκων εἰς τὰς **τροπάς**, qui a rapport aux solstices ; solsticial, ale, aux, adj. τῆς τροπῆς, de solstice; || τὰ τροπικὰ σημεῖα, les points de solstices ἢ points solsticiaux = **αἱ τροπαί**, ἤτοι τὰ σημεῖα ἔνθα γίνεται τὸ θερινὸν καὶ χειμερινὸν ἡλιοστάσιον· βλ. **τροπή**. § τροπικός, ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τοὺς τροπικούς, tropique, adj. tropical, ale, aux, adj. || τὰ τροπικὰ φυτά, les plantes tropicales ; || [ουσ.] οἱ τροπικοί, les tropiques, καλοῦνται οὕτω δύο κύκλοι τῆς οὐρανίου σφαίρας παράλληλοι τοῦ Ἰσημερινοῦ, ἀπέχοντες αὐτοῦ κατὰ 23° καὶ 28', διαγραφόμενοι ὑπὸ τῶν σημείων τῶν ἡλιοστασίων κατὰ τὴν ἡμερησίαν κίνησιν τῆς γῆς· καὶ ὁ μὲν κείμενος εἰς τὸ Βόρειον ἡμισφαίριον καλεῖται **τροπικὸς τοῦ Καρκίνου** (tropique du Cancer), ὁ δὲ εἰς τὸ Νότιον καλεῖται **τροπικὸς τοῦ Αἰγόκερω** (tropique du Capricorne). **Κατ' ἀναλογίαν** τῶν οὐρανίων τροπικῶν ὠνόμασαν **γηΐνους τροπικοὺς** (tropiques terrestres) δύο παραλλήλους κύκλους τοῦ Ἰσημερινοῦ ἀπέχοντας αὐτοῦ κατὰ 23° καὶ 28' μεταξὺ τῶν ὁποίων συμπεριλαμβάνεται ἡ **διακεκαυμένη ζώνη**· βλ.

ζώνη (zone) ; || μεταξὺ τῶν τροπικῶν εὑρισκόμενος, intertropical, ale, aux; || ἡ μεταξὺ τῶν τροπικῶν ζώνη, zone intertropicale.

τροπικῶς [ἐπίρ.], (γραμμ. καὶ ῥητορ.) σημαίνει μεταφορικῶς ἢ εἰκονικῶς, au figuré ; figurément, adv.

τρόπις, γεν. ιος καὶ μεταγ. ιδος, ἡ [ναυτ.] κοινῶς ἡ **καρένα**, carène, n. f. βλ. **γάστρα**. § **τρόπις**, quille, n. f. κοινῶς **καρένα** (carène, ἤτοι αὐτὴ ἡ **γάστρα**)· τὸ κατώτατον καὶ κυριώτατον τεμάχιον τοῦ σκάφους τὸ ἐκτεινόμενον καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτοῦ ἀπὸ πρώρας μέχρι πρύμνης. Ἐπὶ τῆς τρόπιδος στηρίζεται ὁ σκελετὸς καὶ ἐν γένει τὸ σῶμα τοῦ πλοίου καὶ εἶνε διὰ τὸ πλοῖον ὅ,τι ἡ σπονδυλικὴ στήλη διὰ τὰ ζῶα· || ἡ δευτέρα τρόπις, contre-quille, n.f. κοινῶς τὸ **ἀκράπι** τῆς καρένας εἶνε πρόσθετος τρόπις ἐπιτιθεμένη ἔνδοθεν τῆς κυρίας τρόπιδος πρὸς ἐνδυνάμωσιν αὐτῆς· ἐπὶ τῆς δευτέρας ταύτης τρόπιδος **συμβάλλονται** (assembler) αἱ **ἕδραι** τῶν **νομέων** (talons ou culs de varangues), ὅπως μὴ ἐξασθενῇ ἡ κυρία τρόπις ἐκ τῶν ἐντομῶν.

τροπιστήριον, ου, τό· carénage, n. m. cale (grille) de radoub ; βλ. **κλίνη**.

τροπολογία, ας, ἡ· ἡ τροποποίησις ἡ μεταβολὴ εἴς τι, modification, n. f. § [κοινοβουλευτικῶς ἰδ.] amendement, n. m.

τροπολογῶ (έω), μέλ. ήσω, τροποποιέω -ῶ, μεταβάλλω, modifier ; ἐπιφέρω μεταβολήν, τροπολογίαν εἰς νόμον, amender [un projet de loi]. § —, μεταβάλλω, διορθόνω τι, corriger (revenir sur) ce qu'on a dit.

τροπόνω, βλ. **τροπῶ**.

τροποποίησις, εως, ἡ· ἡ μεταβολή, modification, n. f. ἡ ἀλλαγή, changement, n.m.

τροποποιήσιμος, ος, ον· modifiable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ τροποποιηθῇ.

τροποποιῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐπιφέρω μεταβολήν τινά, μεταβάλλω, modifier; μεταβάλλω, ἀλλάσσω ἐν μέρει, changer [en partie] ; ἐπιφέρω ἀλλαγάς, μεταβολάς, apporter des changements.

τρόπος, ου, ὁ· τὸ πῶς τί γίνεται, manière, n. f. façon, n.f. ou sorte, n. f. τὸ ὕφος, air, n. m. ou style, n. m. βλ. καὶ **χαρακτήρ**· τὸ μέσον, moyen ; [ἐν.] τὸ ἔθος, συνήθεια ἢ τὸ σύστημα, mode, n.m. usage, n.m. mœurs, n.f. pl. || τρόπος τοῦ πράττειν, manière d'agir ; || τρόπος τοῦ ἐπιχειρεῖν τι, manière d'opérer ; || τρόπος τοῦ λέγειν, manière (façon) de parler ; || κατὰ τὸν γαλλικόν, τὸν ἀγγλικόν, τὸν ἑλληνικὸν τρόπον, à la française, à l'anglaise, à la grecque, etc. || ἐνδύομαι κατὰ τὸν γαλλικὸν τρόπον, s'habiller à la française ; || δὲν ἠξεύρει τὸν τρόπον [νὰ τὸ κάμῃ], il ne sait pas la manière [de s'y prendre] ; || κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐνεργεῖ, c'est sa façon d'agir ; || τὰ λέγει μ' ἕνα κάποιον τρόπον, il dit les choses d'un certain air ; || τρόπος διδασκαλίας, mode d'enseignement ; || καθ' ὃν τρόπον περιπατεῖ, à l'air dont il marche · || τρόποι φιλάρεσκοι, ἐπιτετηδευμένοι, οἱ ἀκκισμοί, minauderies ; || κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, de cette manière ; de la sorte ; || μὲ κάθε τρόπον, de toute manière ; à tout prix ; malgré tout ! || τίνι τρόπῳ, de quelle manière ? || πῶς ; comment ? [οἰκ.] le moyen ? || κατ' οὐδένα τρόπον, d'aucune manière ; en aucune façon ; aucunement, adv. || εἰς τρόπον ὥστε, de sorte (; de façon) que ; tellement que ; || τρόπον τινὰ [φρ.], pour ainsi dire ; en quelque sorte ; οὕτω, comme ; || ἔκαμε τρόπον ὥστε, il fit en sorte que ; || μὲ τρόπον, ἐπιδεξίως, adroitement, adv. || μετεχειρίσθη κάθε τρόπον, il employa tous les moyens ; il s'y prit de toutes les façons ; || δὲν εἶνε τρόπος νὰ τὸν ἰδῇ κανείς, il n'y a pas moyen de le voir ; || θὰ κάμω κάθε τρόπον (ὅ,τι ἐφικτόν), je ferai mon possible ; || δὲν ἔχει τὸν τρόπον (τοὺς τρόπους), il n'a pas les moyens ; il n'est pas à son aise ; § — ἀντὶ κατάστασις, état, n. m. ἐν ᾗ εὑρίσκεται ἄτομόν τι, κτλ. ἡ περιουσία, fortune, n.f. τὰ μέσα, les moyens ; || ἔχει τὸν τρόπον = εὐπορεῖ, il est à son aise ; il a de quoi ; il n'est pas gêné, ée. § — τοῦ φέρεσθαι, διαγωγή, conduite, n. f. μέθοδος, procédé, n. m.=τρόπος τοῦ πράττειν ἢ ἐνεργεῖν τι, manière d'agir ἢ τρόπος τοῦ ἐπιχειρεῖν τι, manière d'opérer ; βλ. **μέθοδος**· || —,τόνος, ὕφος, ton, n. m. οἱ τρόποι τοῦ φέρεσθαι, manières, façons; || οἱ τρόποι τῶν Ἄγγλων μοὶ ἀρέσκουσι πολύ, les manières Anglaises sont fort de mon goût ; || ἔχει καλὸν τρόπον, il a de bons procédés ou c'est un homme à procédés, un homme de bon ton ; || καλοὶ τρόποι, belles manières ; procédés ; bon ton ; || δὲν ἔχει τρόπον· δὲν ἔχει τρόπους, il manque de manières (de procédés); il manque de savoir-vivre = δὲν εἶνε εὐγενής, il n'est pas poli, e; || ἔχει πολὺ καλοὺς τρόπους, il a des formes ; il est distingué dans ses manières ; || οἱ τρόποι του εἶνε ἀνυπόφοροι, il a des façons insupportables ; || τί τρόπος εἶνε αὐτός ; τί τρόποι εἶνε αὐτοί ; quelles sont ces manières là ? || οἱ τρόποι τῆς καλῆς κοινωνίας, le ton de la bonne société ; || μὲ καλὸν τρόπον, avec ménagement ; avec bonté ; ἠπίως, avec douceur ; || [εἰρων.] ὡραῖος τρόπος ! le beau procédé ! voilà du propre ! || —, τρόπος ἐνεργείας, conduite à tenir par . . . = ἐνέργεια, ἤτοι τηρητέα στάσις ἢ λαμβανόμενα μέτρα ἀπέναντι τινός· || ὁ **τρόπος καθ' ὃν ἐκτελεῖταί** τι καὶ ἰδίως ἐν τῇ μουσικῇ, modalité, n. f.

τροπός, οῦ, ὁ [ναυπηγ.], lisse de construction ; πληθ. οἱ **τροποὶ** (lisses) ; διαμήκεις ἐνδέσεις τῶν χαλυβδίνων καὶ σιδηρῶν σκαφῶν ἐξ ἐλάσματος καὶ σιδηρογωνίων ἑκατέρωθεν τοῦ **ἐσωτροπίου** (carlingue ou lisse centrale) χρησιμεύουσαι εἰς τὴν ἐπίρρωσιν τῆς διαμήκους στερεότητος τοῦ σκάφους. § **τροπὸς** [ναυτ.], estrope, n. f. ou erseau, n. m. **στρόφιον**, τό· καὶ **στρόφος** (ἐκ τοῦ λατινικοῦ stropus), καὶ **ἐνώτιον**, κοινῶς **σκουλαρίκι** καὶ **κουλλοῦρα** σχοίνινος δακτύλιος (bague) χρησιμεύων πρὸς

περίδεσιν τροχίλου, **λοβοῦ** (moque) ἢ ψελλίου (cosse); || τροπὸς τοῦ **τροχίλου** (σκουλαρίκι). estrope, n. f. ou erseau, n. m. (de la poulie); σχοίνινος, σιδηροῦς ἢ ἐξ ἀλύσεως δακτύλιος ἐναρμοζόμενος ἐν τῇ γλυφῇ τῆς θήκης (engoujure) τοῦ τροχίλου πρὸς περίδεσιν καὶ στερέωσιν αὐτοῦ ἔν τινι θέσει. Οἱ τρόχιλοι ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τοῦ τροποῦ των διακρίνονται εἰς **τροχίλους ἁπλῶς τροπωτούς**, poulies estropées en filin, καὶ **τροχίλους σιδηροδέτους** ἢ **ἀλυσοδέτους**, poulies estropées en fer ou enchaînées.

τροπός, ἡ αὖλαξ τοῦ πιεστηρίου τοῦ ἐλαιοτριβείου.

τροποῦνι, τὸ [διάλ. Οἰνόης] **τρομπόνι,** εἶδος τυφεκίου καραβίνας (tromblon).

τροπῶ (όω) [ναυπηγ.] μέλ. ώσω, lisser; βλ. τροπός. § — [ναυτ.], estroper (une poulie); (βάλλω σχουλαρίκι). Περιδένω τρόχιλον διὰ τροποῦ (estrope); βλ. καὶ border les avirons. § — [ναυτ.], border les avirons; **τροπόω-ῶ** τὰς κώπας, κοινῶς **τροπόνω,** ἤτοι τοποθετῶ τὰς κώπας ἐπὶ τῶν πλευρῶν (bords) τῆς λέμβου εἰς τρόπον ὥστε διὰ τῆς κινήσεως τούτων νὰ προχωρήσῃ αὐτη. Οἱ γάλλοι λέγουσι un canot borde ou arme six, huit, dix avirons, ἤτοι λέμβος τις τροποῦται δι' ἓξ, ὀκτὼ ἢ δέκα κωπῶν, ὁπόταν ἓξ, ὀκτὼ ἢ δέκα ἄνδρες κωπηλατῶσι συγχρόνως.

τροπωτήρ, ῆρος, ὁ [ναυτ.], estrope d'aviron ou estrope de pêcheur pour toletière, κοινῶς τροπωτῆρα· λωρίον ἢ ἱμὰς χρησιμεύων πρὸς τρόπωσιν (στήριξιν) κώπης παρὰ τὸν σκαλμὸν λέμβου· βλ. καὶ κώπη.

τροπωτῆρα, ἡ [δημ.], βλ. **τροπωτήρ.**

τροπωτῆρες, αἱ [διάλ. Ἠπείρου], τμῆμα τοῦ ἀρότρου.

τροπωτός, ή, όν [ναυτ.] ἐνν. **τρόχιλος,** [poulie] à estrope; estropé, ée; βλ. **τροπός.**

τρότσα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. ἀγκοίνη (drosse).

τρουκάνια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], οἱ χονδροὶ κώδωνες τῶν προβάτων.

τρουλλόνω [δημ.], βλ. τουρλόνω.

τρουλλόνω [διάλ. Νισύρου], ἐξογκόνω, ὑψόνω, φουσκώνω· καὶ **τρούλλωμα**=ὕψωμα.

τροῦλλος, ου, ὁ· καὶ **τροῦλος** [ἀρχιτ.], dôme, n. m. ou coupole, n. f. ὁ θόλος τοῦ ναοῦ, κοινῶς **κουμπές**· βλ. **θόλος.**

τρουλλωτός, ή, όν· ἐν εἴδει τρούλλου (ᾠκοδομημένος), en forme de dôme, bombé, ée; θολωτός, voûté, ée; cambré, ée = τουρλωτός.

τροῦμπα, ας, ἡ [δημ.] καὶ **τρόμπα,** βλ. **ἀντλία** (pompe), **ὄμβρος** (ondée) καὶ **βροχή.** § —, trompe ou siphon, βλ. **σίφων.**

τρούμπαλο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], μέγας κάδος ἐν ᾧ κατεργάζονται τὸ βούτυρον.

τρουμπάρω [δημ.], **ἀντλῶ,** pomper.

τρουμπατζῆς, ὁ [δημ.], pompier, ὁ χειριζόμενος τὴν ἀντλίαν, ὅθεν ὁ **πυροσβέστης.**

τρουμπέττα, ας, ἡ καὶ **τρομπέττα** [δημ.], βλ. **σάλπιγξ** (trompette).

τρουμπεττιέρης, ὁ καὶ τρομπεττιέρης, βλ. σαλπιγκτὴς (trompette).

τροῦπα, ἡ [δημ.]· βλ. **τρῦπα.**

τρουσέκι, τὸ [δημ.], τρισέκι, ἡ γωνία τῆς ὁδοῦ, coin, n. m.

τρουχάω [διάλ. Ἠπείρου], ἀκονίζω, θήγω.

τροφάλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], στρογγύλος τυρός.

τροφαλίς, ίδος· τὸ φρέσκο τυρί, fromage frais (mou), κοινῶς ἐν Νάξῳ, **ἀθότυρο.**

τροφαλίς, ίδος, ἡ [ιατρ.], τὸ χόλοστρον, colostre, n. m. premier lait qui vient aux femmes, ἤτοι τὸ πρῶτον ἄρτι τεκούσης γυναικὸς γάλα, ὅπερ βρίθον λευκώματος πηγνυμένου ὑπὸ τῆς θερμότητος, λίπους καὶ σακχάρου κέκτηται καθαρτικὴν ἰδιότητα ἐλαφράν, οὕτως ὥστε νὰ προκαλέσῃ τὴν τοῦ μηκωνίου ἀφόδευσιν. Περιέχει γαλακτοσφαίρια ὧν τὰ μὲν ἔχουσι πάντας τοὺς γνωστοὺς αὐτῶν χαρακτῆρας, τὰ δὲ μᾶλλον εὐμεγέθη ὁμοιάζουσι πρὸς σταγόνας κοινοῦ ἐλαίου δρωμένους ὑπὸ τὸ μικροσκόπιον.

τροφάμαξα, ης, ἡ· ἅμαξα τροφῶν, fourgon à vivres; ὄχημα τοῦ στρατοῦ, voiture de vivres; βλ. καὶ ὄχημα.

τροφαντό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τρυφερόν· ἰδίως ἐπὶ ὀπώρας· τὸ **προφαντό.**

τροφαντός, ή, όν [δημ.]· καλῶς τεθραμμένος, bien nourri, e, adj. εὔσαρκος, παχουλός, dodu, e, adj. § [καταχρ.] βλ. **προφαντός.**

τροφεῖα, τά· ὁ μισθὸς τῆς τροφοῦ, salaire de nourrice; ἔξοδα τροφῆς, prix de nourriture; τὰ μηνιαίως πληρωνόμενα ἔξοδα τροφῆς, pension, n. f. [συνεκδ.] salaire de l'éducation reçue, μισθὸς εἰς κατάστημα ἢ ἄτομον διὰ τὴν ἀνατροφήν τινός,

τροφεύς, έως, ὁ· ὁ ἀνατρέφων, ὁ περιποιούμενος, ὁ τροφός, ὁ τρέφων, qui nourrit; nourricier, ère, n.

τροφή, ῆς, ἡ· τὸ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς ἐσθιόμενον ἔδεσμα, ἡ τροφή, nourriture, n. f. ou aliment[s]: || τὸ φαγητόν, le manger; βλ. κατωτέρω· [ζώων ἰδ.] ἡ **νομὴ** ἐν γένει, pâture, n. f. pâtée, n. f. || ὑγιεινὴ τροφή, nourriture saine; || ἡ ἐκλογὴ τῶν τροφῶν, le choix des aliments; || δόσε τροφὴν εἰς τὰ βώδια, donnez de la pâture aux bœufs; || ἔχει τροφὴν καὶ κατοικίαν, il a la table et le logement; || [μεταφ.] αὐτὸ εἶνε ἰσχνὴ τροφὴ [οἰκ. ἐν.], c'est de la maigre pitance; || [τὸ φρούριον] ἐστερεῖτο τροφῶν, manquait de vivres; || ἡ διὰ χλωρᾶς νομῆς τροφὴ τῶν κτηνῶν, κοινῶς τὸ **τσαΐρι,** mise au vert; βλ. **καὶ νομή**· || [στρατ.] **τροφαί,** vivres; βλ. **σιτία.** § **τροφή,** aliment, n. m. καλεῖται οὕτω πᾶσα ἐσθιομένη ὕλη, ἤτοι εἰσαγομένη εἰς τὸν ὀργανισμόν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἀναπληρώσεως τῶν σωματικῶν ἀπωλειῶν. Ἡ φυσιολογία διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐννοεῖ πᾶν στοιχεῖον, ὅπερ χρησιμεύει πρὸς θρέψιν τοῦ ζωϊκοῦ ὄντος, ἤτοι εἰς ταύτην συγκαταλέγει τὸν ἀέρα, τὸ ὕδωρ, τὰ διάφορα σιτία, τὰ ἅλατα, κτλ. § [πληθ.] αἱ **τροφαί,** subsistances, n. f. denrées, n. f. vi-

vres, n. m. || subsistances λέγονται τὰ ἀναγκαιοῦντα πρὸς συντήρησιν τοῦ ἀνθρώπου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν πρὸς ἐνδυμασίαν, θέρμανσιν καὶ φωτισμὸν χρησίμων· ὅθεν αἱ ἐν γένει ἀνάγκαι, ἡ ζωάρκεια, π. χ. pourvoir aux subsistances de quelqu'un ; || denrées, λέγονται τὰ τρόφιμα σχετικῶς ὡς πρὸς τὴν ἀγοράν, τὸ ἐμπόριον, ἤτοι τὰ τρόφιμα ἐν γένει, αἱ ζωοτροφίαι, τὰ ὤνια, π. χ. un marché pourvu de denrées ; || vivres (τὰ τρόφιμα), τὰ πρὸς ζωάρκειαν σχετικῶς πρὸς τὴν ἐν τῷ οἴκῳ χρῆσιν (pour l'économie domestique) προμηθευόμενα καὶ ἐναποταμιευόμενα, καθὼς καὶ αἱ τροφαὶ τῶν στρατιωτῶν· βλ. **σιτία**· || τὰ **τρόφιμα** εἶνε ἀκριβά, les vivres sont chers.

τρόφιμα, τά· βλ. τρόφιμος καὶ **τροφή**.

τρόφιμος, ος, ον, ὁ ὑπό τινος τρεφόμενος, nourri [par quelqu'un]; τὸ θρέμμα, nourrisson, n.m. || τρόφιμος τῶν Μουσῶν, nourrisson des Muses. § —, ὑπότροφος, οἰκότροφος, pensionnaire, n. m. § [ἀρχ.] θρεπτικὸν (qui nourrit), nourrissant, e, adj. || [εὔχρ. τὸ οὐδ. οὐσ.] **τρόφιμα**, vivres ; aliments ; denrées ; **ζωοτροφίαι**, provisions de bouche ; || τὰ τρόφιμα εἶνε ἀκριβά. les vivres sont chers. § [ναυτ.] τρόφιμος, vivres, n. m. pl. πάντα τὰ ἐπὶ πλοίου ἐπιβιβαζόμενα καὶ χρησιμεύοντα πρὸς τροφήν. § —, βλ. **ἐδώδιμος** (comestible)· βλ. τροφή, **ἐπιτήδεια** καὶ **σιτία**.

τροφοδοσία, ας, ἡ· διανομὴ τροφῶν (ζωοτροφιῶν), distribution de vivres) de provisions de bouche, etc) ; προμήθεια, χορήγησις τῶν τροφίμων [εἰς στράτευμα, πλοῖον, κτλ.], fourniture [d'une armée, etc]. § — ἀντὶ **διάθρεψις**, subsistance, n. f.

τροφοδοτήριον, ου, τό· cambusier, n.m. ἤτοι τὸ **διανομεῖον**· βλ. λέξιν.

τροφοδότης, ου, ὁ· ὁ διανέμων τὰς τροφάς, distributeur de vivres ; pourvoyeur, n. m. [στρατοῦ, στόλου] ὁ χορηγητὴς τῶν τροφῶν, fournisseur, n. m. [πλοίου] commis aux vivres ; || **τροφοδότης**, cambusier, n. m. γενικῶς ὁ διανέμων τὰς τροφὰς καὶ ἰδίως ἐπὶ πλοίου, ὁ **διανομεύς**· βλ. λέξιν· || **τροφοδότης**, munitionnaire, n. m. ἐκαλοῦντο οὕτω γαλλιστὶ ἄλλοτε οἱ **προμηθευταὶ** (fournisseurs), ἤτοι οἱ ἐπιπεφορτισμένοι τὴν προμήθειαν τῶν ζωοτροφιῶν (munitions de bouche) εἰς τὰ ἐν ἐκστρατείᾳ στρατεύματα.

τροφοδότησις, εως, ἡ· ἡ **τροφοδοσία**. § —, βλ. **παροχὴ** (alimentation).

τροφοδοτῶ (έω) μέλ. ήσω, διανέμω τροφάς, distribuer des vivres ; τροφοδοτῶ, παρέχω, alimenter ; προμηθεύω, παρέχω, ἐφοδιάζω, approvisionner ; [γενικ.] τρέφω, nourrir ; [στρατ. ἰδ.] faire (avoir) la fourniture [d'une armée ; d'une escadre] ; ἀνεφοδιάζω, ravitailler [une place].

τροφοδόχον ἢ τροφοφόρον ὄχημα [στρατ.] la cantine à vivres.

τροφόνος [διάλ. Ἠπείρου] ὁ ἀδηφάγος.

τροφοπώλης, ὁ· βλ. **κάπηλος** (vivandier, ère).

τροφός, ὁ· βλ. **τροφεύς**.

τροφός, οῦ, ἡ· ἡ τρέφουσα, κοινῶς βυζάστρα. παραμάνα, nourrice, n. f. [κυρ. καὶ μεταφ.] ἡ ἀνατρέφουσα, ἡ παιδαγωγός.

τροχάδην [ἐπίρ.], κοινῶς τρεχάτα, τρέχοντας, en courant ; couramment, adv. δρομαίως, au pas de course. § — [στρατ. ἰδ.] pas gymnastique ; βλ. **βῆμα**. § — [ἱππευτ.] en trottant ; au trot ; βλ. καὶ **τροχασμός**.

τροχάζω, μέλ. άσω [ἱππευτ.] ἄρχομαι τοῦ τροχασμοῦ καὶ ἐπίρ. **τροχάδην**, trotter ou aller au trot; prendre le trot; βλ. **τροχασμός**.

τροχαϊκός, οῦ, ὁ [μέτρ.] ἐκ τροχαίων συγκείμενος, trochaïque, adj.

τροχαῖος, αία, αῖον καὶ **τροχιαῖος**, ὁ συρόμενος ἐπὶ τροχῶν, roulant, e, adj. || τροχαῖον ὑλικὸν [σιδηροδρόμου] κλ. matériel roulant ; βλ. λέξιν ὀχήματα, véhicules ; || **τροχιαῖος** φόρτος, charge roulante ou travure, ἤτοι τὸ βάρος ὅπερ βαστάζουσιν αἱ δοκοὶ τῶν γεφυρῶν ἢ αὐταὶ αἱ γέφυραι κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ **τροχαίου ὑλικοῦ** (matériel roulant). § — [μετρ.] trochée, n. m. μετρικὸς πούς ἐκ μιᾶς μακρᾶς καὶ μιᾶς ἐπιφερομένης βραχείας συλλαβῆς συγκείμενος. § — ἵππος, ardraves ; βλ. **εὔδρομος**.

τροχαλεῖον, ου, τό· βλ. **τροχίσκος**, galet, n. m.

τροχαλία, ας, ἡ· poulie, n.f. βλ. **τρόχιλος**.

τροχαλιοθήκη, ης, ἡ· **τροχιλοθήκη**, chape (de poulie) ; βλ. **ἀμφικάλυμμα**.

τροχαλίσκος, ου, ὁ· galet, n. m. βλ. τροχίσκος.

τροχαλισμὸς τῆς φωνῆς, ἢ λαρυγγισμός [μουσ.] roulade, n. f. ᾆσμα ἀποτελούμενον ἐκ πλειοτέρων τόνων ἐκτελουμένων ἐπὶ τῆς αὐτῆς συλλαβῆς· βλ. καὶ **λαρυγγισμός**.

τρόχαλο, τὸ (πληθ. τρόχαλα) [διάλ. Ἠπείρου] λεῖος λίθος ἐκ τῶν παρὰ τὴν ὄχθην ποταμοῦ· βλ. **τρόχαλος**. Ἐπίσης τὸ ἀποσποριςθὲν στέλεχος τοῦ ἀραβοσίτου. Τρόχαλος δὲ λέγεται καὶ ὁ περὶ τὴν ἅλωνα ἐκ λίθων κύκλος.

τρόχαλος, ου, ὁ· ἀρχαῖον **τρόχμαλος**, galet ou gros caillou ; βλ. **κροκάλη**.

τρόχαλος, ὁ [διάλ. Κύμης] σωρὸς λίθων· 2) τοῖχος κρημνισμένος (ἀρχ. **τρόχμαλος**).

τροχαλῶς [ἐπίρ.] [ναυτ.] κοινῶς ἀρία, ἕλκω τι, à réa ; rondement, adv. ἤτοι εὐχερῶς, couramment, adv. ταχέως, rapidement adv.

τροχαντήρ, ῆρος, ὁ· καὶ τρεχαντήριον, ceramousal, n. m. δίστηλον ἐμπορικὸν ἱστιοφόρον πλοῖον μετ' ἀνυψωμένων ἄκρων καὶ ἐφωπλισμένον δι' ἑνὸς ἢ δύο ὀρθίων ἱστῶν μετὰ ἢ ἄνευ σταυρώσεως. Ἀναλόγως τοῦ ἐξαρτισμοῦ προστίθεται εἰς τὴν λέξιν καὶ τὸ εἶδος τοῦ ἐξαρτισμοῦ.

τροχάσατε ! παράγγ. ἱππικ. ἀσκήσεων, marchez au trot.

τροχασμός, οῦ, ὁ· trot, n. m. ὁ **διποδισμός**, κοινῶς τὸ τρόχ· φυσικὸς βηματισμὸς (allure), βλ. λέξιν) τοῦ ἵππου, τοῦ ὄνου καὶ τοῦ ἡμιόνου, ἐνδιάμεσος μεταξὺ τοῦ **βάδην** (pas) καὶ τοῦ **καλπασμοῦ** (galop). Εἶνε ταχύτερος βηματισμὸς τοῦ βάδην καὶ συνίσταται εἰς τὸ

ὅτι δύο διαγωνίως κείμενοι πόδες, πρόσθιος καὶ ὀπίσθιος, ταὐτοχρόνως ἀνυψοῦνται καὶ καταπίπτουσι. Εἰς τὸν ταχὺν ἢ μέγαν **τροχασμὸν** (grand trot) ὅστις καλεῖται καὶ **ἐπιμήκης τροχασμὸς** (trot allongé), ὑψοῦνται οἱ δύο διαγωνίως κείμενοι πόδες πρὶν ἢ οἱ προϋψωθέντες πατήσωσι τὸ ἔδαφος, ὑπάρχει συνεπῶς ἀκαριαία στιγμή, καθ' ἣν τὸ σῶμα τοῦ ἵππου ἵπταται εἰς τὸν ἀέρα, ἡ στιγμὴ αὕτη καλεῖται **προβολὴ** (projection). Κατὰ τὸν τροχασμὸν ἀκούονται δύο διπλοῖ καὶ ταχέως διαδεχόμενοι ἀλλήλους ψόφοι. Ἡ ταχύτης τοῦ ἵππου **ἐν τροχασμῷ** (au trot) εἶνε 10 ἕως 12 χιλιόμετρα καθ' ὥραν. Ὁ **βραδὺς ἢ μικρὸς τροχασμὸς** (petit trot) εἶνε ὁ **τροχασμὸς πορείας** τοῦ πυροβολικοῦ ὑπολογιζόμενος εἰς 200 μέτρα κατὰ λεπτόν· || ἑδραῖος τροχασμὸς καὶ παράγγελμα τροχάσατε ἑδραίως, trot assis ; || ἀνακουφιστικὸς τροχασμὸς καὶ παράγγελμα τροχάσατε ἀνακουφιστικῶς, trot enlevé ou à l'anglaise; || **τροχάσατε**, marchez au trot ; || **τροχάδην**, au trot ; || κεκρατημένος τροχασμός, trot soupesé, μικρὸς ἀναπηδητικὸς τροχασμός· || ὑποτροχάζω, μικρὸς τροχασμός, trottiner ; || ταχὺς τὸν τροχασμὸν ἵππος, fort trotteur ; || **ὑπερήφανος τροχασμός**, passage, n. m. ἐπίκτητον βάδισμα τοῦ ἵππου ἀπολαμβανόμενον διὰ συμπτύξεως (rassembler) τούτου κατὰ τὸν τροχασμόν· ἐπαυξανομένης τῆς συμπτύξεως ὁ ἵππος κροαίνει ἢ ὑποτροχάζει (piaffer) ; βλ. **κροαίνω**.

τροχήλατον, ου, τὸ [σιδηροδρ.] κοινῶς ἡ **δραζίνα**, draisine, n. f. εἶδος περιτυπώματος χρήσιμον πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς κανονικῆς ἀποστάσεως τῶν σιδηροδρομικῶν ῥάβδων· σύγκειται συνήθως ἐκ τριῶν σιδηροδρομικῶν τροχῶν καὶ ἐλαύνεται διὰ τῶν ποδῶν καὶ χειρῶν τοῦ ἐπ' αὐτοῦ καθημένου.

τροχήλατος, ος, ον, ὁ διὰ τροχῶν συρόμενος, ἐλαυνόμενος, τροχοκίνητος, ὁ ἐπὶ τροχῶν φερόμενος, ὁ φέρων τροχούς, à roues ; [ἐπὶ ἀτμοπλοίου ἰδ.] à aubes, ἢ vapeur à roues = τροχοφόρον, βλ. **ἀτμόπλοιον**. § —, charriable, adj. ὁ ἐπὶ τροχῶν κυλινδούμενος.

τροχηλέα, ας, ἡ· poulie, n. f. βλ. **τρόχιλος**.

τροχιά, ᾶς, ἡ· ἴχνος ὅπερ ἀφίνει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὁ κυλινδούμενος τροχός, trace de la roue ; ἡ (ἁμαξο)τροχιά, ornière, n. f. § —, rouage, n. m. τὸ ἴχνος (χαραγματιὰ ἢ αὔλαξ) τὸ παραγόμενον ἐκ τῆς διαβάσεως τῶν τροχῶν ὀχήματος τινός. § [συνεχδ.] τροχιά, voie, n. f. || **κυκλοτερὴς τροχιὰ** ἢ μᾶλλον **ὑποτρόχιον κυκλοτερές**, voie circulaire, n. f. (ἢ rail), ἤτοι τροχιὰ ἐφ' ἧς στρέφεται ἐσχάρα τῶν πυροβόλων, κτλ. § [σιδηροδρ.] τροχιά, rail, n.m. (=ἔλασμα ὑποτρόχιον) ἐξ οὗ καὶ déraillement, **ἐκτροχίασις**· καλεῖται οὕτω μεταλλικὴ ῥάβδος ἐφ' ἧς κυλινδοῦται τροχός, π. χ. αἱ σιδηροδρομικαὶ ῥάβδοι, κτλ. βλ. **ῥάβδος** καὶ **ἔλασμα**· || [σιδηρόδρομος] μὲ διπλῆν (ἁπλῆν) τροχιάν, à double (simple) voie ; βλ. **σιδηροδρομικὴ γραμμή**. § — [ἀστρον. καὶ μηχ.] orbite, n.f. τροχιὰ καλεῖται ἡ καμπύλη ἣν διαγράφει πλανήτης τις πέριξ τοῦ ἡλίου· ἡ τροχιὰ τῶν οὐρανίων σωμάτων λέγεται καὶ **περιφορά**, révolution. § τροχιὰ ἐφ' ἧς κυλινδοῦνται τροχίσκοι, couronne dentée ou rail denté, ἀναλόγως τῷ πράγματι. § **τροχιά**, trajectoire, n. f. κίνησις τοῦ βλήματος ἐν τῇ (ἀτμοσφαίρᾳ), ἤτοι ἡ γραμμὴ ἣν ἀκολουθεῖ βλῆμά τι κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ κίνησίν του· αἱ κυριώτεραι αἰτίαι αἵτινες προσδιορίζουσι καὶ μεταβάλλουσιν ἐπ' ἄπειρον τὸ σχῆμα καὶ τὰς διαστάσεις τῶν τροχιῶν εἰσί· 1) ἡ **ὠθητικὴ δύναμις** (force de projection) ἀναπτυσσομένη ὑπὸ τῶν ἀερίων τῆς πυρίτιδος, ἥτις εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον μεγαλειτέρα· 2) ἡ **ἀντίστασις τοῦ ἀέρος** (résistance de l'air· 3) ἡ **βαρύτης** (pesanteur εἰς ἣν ὑποβάλλονται τὰ βλήματα κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ διαδρομήν των.

Ἐξετάζοντες τὴν σύγχρονον ἐνέργειαν τῶν τριῶν τούτων αἰτίων, καὶ ἑνοῦντες τὰ ἀπολαμβανόμενα σημεῖα, εὑρίσκουσιν ὅτι ἡ τροχιὰ εἶνε καμπύλη γραμμὴ ἧς τὸ πρὸς τὸ πέρας ἄκρον κάμπτεται ταχέως ἵνα συναντήσῃ τὸ ἔδαφος. Ἡ καμπύλη αὕτη ἔχει ἐπαισθητῶς τὸ διαγραφόμενον σχῆμα ὑπὸ λίθου ῥιπτομένου διὰ τῆς χειρός, ἤτοι τὸ σχῆμα **παραβολῆς** (parabole).

Ἡ διάρκεια τῆς **διαδρομῆς** (durée du trajet), εἶνε ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος ἵνα τὸ βλῆμα διατρέξῃ τὴν τροχιάν του ἀπὸ τῆς τομῆς τοῦ στόματος τῆς κάννης (πυροβόλου) μέχρι τοῦ σημείου τῆς πτώσεως.

Τροχιά τις λέγεται **ἐκτενεστέρα** μᾶλλον εὐθυτενὴς (plus tendue) ἑτέρας, ἤτοι μᾶλλον **ἐπιτεταμένη**, ὅταν αὕτη ἦνε ὀλιγώτερον ἀνυψωμένη ὑπεράνω τῆς γραμμῆς τῆς ἑνούσης τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως μετὰ τοῦ τῆς ἀφίξεως. Ἡ τροχιὰ εἶνε κατὰ τοσοῦτον **ἐκτενεστέρα** καὶ **πρόσγειος** (rasante), ὅσον ἡ ταχύτης τοῦ βλήματος εἶνε μεγαλειτέρα. Τὸ **σχῆμα τῶν βλημάτων** (forme des projectiles) ἐπηρεάζει λίαν ἐπὶ τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἀέρος (βλ. εἰς λέξιν **πεδίον**, **διάστημα καταπυροβολούμενον**)· || — [μηχ.], trajectoire ou trajet, ὁ **διάδρομος**· || κορυφὴ τῆς τροχιᾶς, sommet de la trajectoire ; βλ. **κορυφή**· || ἐκτενὴς ἢ τεταμένη τροχιά, trajectoire tendue, **εὐθυτενὴς τροχιά**· || ἔντασις ἢ τὸ τεταμένον τῆς τροχιᾶς, tension de trajectoire.

τροχιαῖος, αία, αῖον· βλ. **τροχαῖος**, roulant, e ; || τροχιαῖος φόρτος, travure, n.f. βλ. **τροχαῖος**.

τροχίασμα, ατος, τό· rouage, n.m. (d'une machine) ἢ **τροχοὶ** (μηχανῆς τινος), ἤτοι τὸ σύνολον τῶν τροχῶν τῆς μηχανῆς.

τροχίζω, μέλ. ίσω, émoudre, **θήγω**, **ἀκονίζω** διὰ τοῦ θηκτικοῦ τροχοῦ (meule)· [συνεχδ.] ἀκονίζω, aiguiser ; affiler ; βλ. καὶ **μύλη**· [μεταφ.] κατεργάζομαι, façonnner ; (ἐξ)ασκῶ, dresser ou exercer ; || — ψαλλίδι, émoudre des ciseaux ; || ἡ ἐργασία τροχίζει τὸ πνεῦμα, le travail aiguise l'esprit ; || [δὲν ἠμπόρεσα ἀκόμη νὰ τὸν τροχίσω, je n'ai pas pu encore le façonner (le dégrossir).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τροχιλέα, ας, ἡ· βλ. **τρόχιλος**, poulie, n.f.

τροχιλοθήκη, ης, ἡ· caisse de poulie ou chape de poulie, ἡ θήκη τοῦ τροχίλου· ἡ κάσσα· καλεῖται οὕτως ἅπαν τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ τροχίλου, ἐν ᾧ ἐντίθεται τὸ καρύλλιον κατασκευαζόμενον ἐκ ξύλου πτελέας ἢ ἐκ μετάλλου.

τρόχιλοι, οἱ· pouliage, n.m. ἤτοι τὸ σύνολον πάντων τῶν τροχίλων πλοίου τινός.

τροχιλοποιεῖον, ου, τὸ [ναυτ.] atelier de la poulierie ou poulierie, n. f. συνεργεῖον ἐν ᾧ κατασκευάζονται οἱ παντὸς εἴδους τρόχιλοι καὶ ἄλλα σχετικὰ ἀντικείμενα.

τροχιλοποιός, οῦ, ὁ· poulieur, n. m. ὁ κατασκευάζων τροχίλους.

τρόχιλος, ου, ὁ [ἀρχιτ.] trochile. n. m. κοῖλον κόσμημα καλούμενον καὶ **σκοτία** (scotie); βλ. λέξιν.

τρόχιλος, ου, ὁ· roulette, n. f. ἢ **τροχίλος**, ὁ· μικρὸν κυκλοτερὲς ἀντικείμενον, ἤτοι μικρὸς τροχός, **τροχίσκος** κοινῶς λέγεται καὶ **καροῦλι**· ‖ **ὑποτρόχιλος**, ος, ον, à roulettes, adj. τὸ ἔχον κάτωθεν τροχίλους· ‖ κιβώτιον ὑποτρόχιλον, caisse à roulettes, τὸ ἐπὶ τροχίλων κινούμενον· ‖ τρόχιλος ἐσχάρας κιλλίβαντος φρουριακοῦ, roulette de châssis d'affût de place; ‖ τροχίλος ἐντεθηκευμένος ἢ τροχίλος ἀμφικεκαλυμμένος, roulette enchapée; βλ. καὶ ἐνθηκεύω, enchaper; ‖ τροχίλοι κιλλίβαντος, roulettes d'affût.

τρόχιλος, ου, ὁ· poulie, n. f. τροχαλία, ας, ἡ· **τροχιλέα** ἢ **τροχηλέα**, κοινῶς ὁ τροχός, τὸ **καροῦλι**, ἢ ὁ **μακαρᾶς** ἀναλόγως τοῦ πράγματος. Καλεῖται οὕτως γενικῶς μηχάνημα χρησιμοποιούμενον πρὸς μετατροπὴν εὐθυγράμμου κινήσεως εἰς ἑτέραν ἐπίσης εὐθύγραμμον ἀλλὰ διαφόρου διευθύνσεως· σύγκειται ἀπὸ κυκλοτερῆ δίσκον οὗτινος ἡ περίμετρος εἶνε ἐπίπεδος (ὀλίγον κυρτὴ) διὰ τὴν ἐπ' αὐτῆς διάβασιν ἱμάντος (ὅπως οἱ **τροχοὶ** οἵτινες μεταδίδουσι τὴν κίνησιν εἰς τὰ μηχανήματα), ἢ φέρει ἐντομὴν καλουμένην **αὐχένα** (gorge)· εἰς τὸ κέντρον τοῦ δίσκου ὑπάρχει ἄξων (axe) περὶ ὃν στρέφεται τὸ μηχάνημα· ὁ ἄξων τοῦ καρουλιοῦ, ἤτοι τῆς φερούσης αὐχένα τροχαλίας, καλεῖται **ἀξόνιον**· ‖ poulie, n.f. καλοῦσιν ἐνίοτε οἱ γάλλοι οὐ μόνον τὴν **τροχαλίαν**, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ αὐτὸ τὸ **μάγγανον** (moufle), ὅταν ὅμως τοῦτο μίαν μόνην τροχαλίαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἔχῃ· δι' ὃ ὁ Χαντσερῆς καλεῖ τοῦτο τότε **μάγγανον μονοτροχάλιον** ἢ ἀντὶ οὐσιαστικοῦ **μονοτροχάλιον.** 'Εν τῷ ναυτικῷ μεταχειρίζονται τὴν λέξιν **τρόχιλος**. ἐνῷ ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς τὴν λέξιν **τροχαλία**· βλ. κατωτέρω. § [ναυτ.] **τρόχιλος**, ὁ (ἢ **τροχαλία**), poulie, n. f. κοινῶς **μακαρᾶς** ἢ **τάλα**· καλεῖται οὕτως ἁπλοῦν μηχάνημα κατασκευαζόμενον ἐξ ὀγκώδους τεμαχίου ξύλου κατειργασμένου εἰς ἐλλειψοειδὲς σχῆμα, καὶ ἐσκαμμένου εἰς τὸ μέσον πρὸς ἔνθεσιν **καρυλλίου** (réa) δι' οὗ διείρεται (διαπερᾶται) σχοινίον. Οἱ τρόχιλοι χρησιμεύουσιν εἰς τὴν διάβασιν τῶν ἀγομένων καὶ πρὸς κατάρτισιν τῶν **συσπάστων** (palans) ἢ **πολυσπάστων** (caliornes). 'Ανεξαρτήτως ὅμως τοῦ ὑλικοῦ τῆς κατασκευῆς καὶ τοῦ σχήματος **τρόχιλος** ὀνομάζεται γενικῶς καὶ πᾶν ἄλλο ὅμοιον περίπου μηχάνημα χρησιμεῦον πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν. Οἱ τρόχιλοι ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ των ἔχουσι διάφορα σχήματα καὶ ὀνόματα καὶ εἰσὶ διαφοροτρόπως παρεσκευασμένοι. γενικῶς ὅμως διακρίνονται ἐπ' αὐτῶν τὰ ἑξῆς μέρη· ἡ ὀπὴ **τοῦ τροχίλου** (clan); τὸ **καρύλλιον τοῦ τροχίλου** (réa), ὁ ἄξων (essieu), ἡ θήκη **τοῦ τροχίλου** (caisse), αἱ **παρειαὶ** τοῦ **τροχίλου** (joues). ἡ πλήμνη (dé), ἡ **γλυφὴ τῆς θήκης** (engoujure), καὶ ὁ **τροπὸς τοῦ τροχίλου** (estrope); ‖ **τρόχιλος** (**ἁπλοῦς, διπλοῦς. τριπλοῦς**), poulie (simple. double, trible); καλεῖται οὕτως ὁ ἔχων ἓν, δύο, τρία **καρύλλια** (réas), καὶ οὕτω καθεξῆς· ‖ **τροχαλία ὀδοντωτή**, poulie à crémaillère; ‖ **κοροχιωτὸς τρόχιλος**. poulie à croc, καλεῖται ὁ φέρων **κόρακα** (croc) ἐπὶ τοῦ τροποῦ διὰ τὴν ἀγκύρισιν· ‖ **στρεπτὸς τρόχιλος**, poulie a émerillon, καλεῖται ὁ φέρων ἐπὶ τοῦ τροποῦ **κορακιωτὸν στρεπτῆρα** (émerillon), ὅστις στρεφόμενος διαθέτει τὸν τρόχιλον κατὰ τὴν διεύθυνσιν ἣν θέλομεν· ‖ **τροπωτὸς τρόχιλος**, poulie à estrope, ἤτοι ὁ μετὰ τροποῦ (estrope) τρόχιλος· ‖ **τρόχιλος δορατίου**, poulie avec estrope à capeler, καλεῖται ὁ καθαπτόμενος εἰς δοράτιον· ‖ **ἔνουρος τρόχιλος**. poulie à fouet, καλεῖται ὁ φέρων οὐρὰν (fouet) ἐπὶ τοῦ τροποῦ πρὸς ἀνάδεσιν· ‖ **ἀντίσπαστος τρόχιλος**, poulie à olive, καλεῖται ὁ προσομοιάζων τὸν **δίδυμον τρόχιλον** (poulie baraquette), ἀλλὰ διαφέρων αὐτοῦ καθότι τὸ καρύλλιον τῆς ὑπερκειμένης θήκης εἶνε τεθειμένον κατ' ὀρθὴν γωνίαν ὡς πρὸς τὸ τῆς ὑποκειμένης· ‖ **ὑπόπτερνος τρόχιλος**, poulie à talon ou à sabot, καλεῖται τρόχιλος φέρων ἐξοχὴν καλουμένην **πτέρναν** (talon ou sabot) εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς θήκης, χρησιμεύων διὰ τοὺς κεροίακας καὶ τοὺς πρόποδας· ‖ **κιθαροειδὴς τρόχιλος** ἢ **κιθάρα**, poulie à violon; καλεῖται οὕτω μακρὸς τρόχιλος ἀποτελούμενος ἐκ δύο ὑπερκειμένων συνηνωμένων ἀνίσων θηκῶν φερούσης ἑκάστης καρύλλιον, χρησιμεύων ἀντὶ δύο ἁπλῶν τροχίλων, ὁσάκις οὗτοι πρέπει νὰ εὑρίσκωνται πλησιέστατα κεραίας ἢ δορατίου· ‖ **δίδυμος τρόχιλος**, poulie -baraquette ou poulie-vierge, ἤτοι δύο ἁπλοῖ **τρόχιλοι** κατασκευαζόμενοι ἐπὶ τῆς αὐτῆς θήκης καὶ κείμενοι ὁ εἷς ὑπὲρ τὸν ἕτερον. Οἱ δίδυμοι τρόχιλοι τίθενται μεταξὺ τῶν δύο πρωραίων ἐπιτόνων τῶν μεγάλων **ἐπιστηλίων** διὰ τὴν διάβασιν τῶν ἐκφόρων καὶ τῶν κεροιάκων τῶν δολώνων· ‖ **λυκίσκος**, ὁ· poulie coupée, κοινῶς **σχιστὸ ματζαπλί**· ὁ λυκίσκος εἶνε **σχιστὸς τρόχιλος** (galoche; βλ. κατωτέρω **κορακιωτὸς** (à croc) μετὰ **σιδηροῦ τροποῦ** περιβάλλοντος τὴν θήκην καὶ ἀνοιγοκλείοντος διὰ γιγγλυμοῦ **κατὰ** τὴν τομὴν τῆς θήκης διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν τοῦ σχοινίου· ‖ **καθαπτὸς τρόχιλος**, poulie d'aiguilletage, καλεῖται ὁ προσδεόμενος διὰ **καθάμματος** (aiguil-

letage) εἴς τι μέρος· || ὑπόμεσος τρόχιλος, poulie de bas-cul εἶνε ἁπλοῦς ἢ διπλοῦς τρόχιλος στερεούμενος ἑκατέρωθεν τοῦ μέσου ἑκάστης κεραίας διὰ τὴν διάβασιν τῶν ποδῶν καὶ τῶν θρίων· || **τροχαλία ἀνολκέως**, poulie de chèvre ; || **τρόχιλος** (**ὑπέρας**, **ἀναγούσης**, **ἐπωτίδιος**, κτλ.), poulie (de drisse, de guinderesse, de canon, etc.) καλοῦσιν οὕτω τοὺς τροχίλους τοὺς χρησιμεύοντας διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν ὡς εἴρηται **συσκεύων** (appareil, apparaux) ; || **τρόχιλος ἐπάγοντος** καὶ **τρόχιλος ὑπέρας**, poulie à itague, εἶνε συνώνυμον τοῦ poulie de guinderesse ; || **τρόχιλος ἱστοπέδης**, poulie de pied de mât ; οἱ τρόχιλοι οὗτοι φέρουσι τροπὸν ψελλιωτὸν καὶ διαβάλλονται παρὰ τὴν **ἱστοπέδην** (étambrai) τοῦ καταστρώματος εἰς σιδηρᾶν ῥάβδον ἐστερεωμένην ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, χρησιμεύουσι δὲ διὰ τὴν διαβολὴν τῶν καλωδίων· || **μάγγανον ἐπακτικὸν** ἢ ἁπλῶς **ἐπάγων**, poulie de renvoi, εἶνε **τροχαλία** χρησιμεύουσα διὰ τὴν μετάδοσιν ἢ τὸν διχασμὸν τῆς κινήσεως· || **συρτὸς τρόχιλος** ἢ **σύρτης**, poulie de retour, κοινῶς **ματζαπλί** λέγεται τροπωτὸς τρόχιλος ἀγκυριζόμενος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος· || poulie de vache, συνώνυμον τοῦ poulie à olive, **ἀντίσπαστος τρόχιλος**· || **τροχαλία διαφορική**, poulie différentielle, ἡ ἅλυσις τοῦ **συσπάστου** (palan) ἐκτυλίσσεται ἐκ μιᾶς τροχαλίας, ἵνα τυλιχθῇ εἰς ἑτέραν, ἧς ἡ περιφερειακὴ ταχύτης εἶνε μικροτέρα τῆς πρώτης· βλ. καὶ **σύσπαστον** ; || τροχαλία ξυλίνη, poulie en bois ; || τροχαλία ἀπὸ κρατερώματος, poulie en bronze ; || τροχαλία ἀμφικεκαλυμμένη ἢ τροχαλία ἐντεθηκευμένη, poulie enchapée ; || **ψελλιωτὸς τρόχιλος**, poulie estropée à cosse, καλεῖται ὁ φέρων ψέλλιον (cosse) ἐπὶ τοῦ τροποῦ διὰ τὴν ἀγκύρισιν· || **ἀγκυλιωτὸς τρόχιλος**, poulie estropée à œil, καλεῖται ὁ φέρων ἀγκύλην (œil) ἐπὶ τοῦ τροποῦ διὰ τὴν ἀγκύρισιν· || poulie estropée en filin καὶ poulie estropée en fer ou enchaînée ; (βλ. τροπός, estrope καὶ τροπωτὸς τρόχιλος, poulie à estrope)· || **σιδηρόδετος τρόχιλος**, poulie ferrée, καλεῖται ὁ μετὰ σιδηροῦ τροποῦ· || **τροχαλία σταθερά**, poulie fixe, τροχαλία ἧς τὰ ἄκρα τοῦ ἀξονίου ἐρείδονται ἐπὶ τῶν σκελῶν τῆς τροχαλιοθήκης ἥτις κρέμαται ἔκ τινος ἀγκίστρου· || **τροχαλία** (ἢ **τροχὸς**) **ἐλευθέρα**, poulie folle, τροχὸς στρεφόμενος ἐλευθέρως ἐπὶ τοῦ μεταδίδοντος τὴν κίνησιν ἄξονος τοποθετημένος παραπλεύρως σταθερᾶς τροχαλίας· μεταβιβάζουσι τὸν μεταδοτικὸν τῆς κινήσεως ἱμάντα ἐκ τῆς σταθερᾶς τροχαλίας εἰς τὴν ἐλευθέραν καὶ οὕτω σταματᾷ ἡ ἐνέργεια τοῦ μηχανήματος εἰς ὃ μετεδίδετο ἡ κίνησις· **τροχαλία κινητὴ** (χαροῦλι). poulie mobile, τροχαλία στηριζομένη ἐπὶ σχοινίου διερχομένου διὰ τοῦ αὐχένος της ἐκ τῶν κάτω πρὸς τ' ἄνω· τὸ βάρος κρέμαται ἐπὶ τροχαλιοθήκης ἀντεστραμμένης πρὸς τὰ κάτω. Το ἓν ἄκρον τοῦ σχοινίου εἶνε ἐστερεωμένον, εἰς δὲ τὸ ἕτερον ἐνεργεῖ ἡ δύναμις· το ἐλεύθερον ἄκρον δύναται νὰ διέλθῃ ἄνωθεν σταθερᾶς τροχαλίας· || **πλατὺς τρόχιλος**, poulie plate, καλεῖται ὁ ἔχων πλατείας τὰς παρειὰς καὶ χρησιμεύων διὰ τοὺς ὁλκοὺς τῶν κεραιῶν· || **τρόχιλος πλαγιοδέτου**, poulie pour retour d'embossage, καλεῖται ὁ ἀποτελούμενος ἐκ μεγάλου σιδηροῦ τροποῦ φέροντος κύλινδρον ξύλινον ἐπὶ ἀφαιρετοῦ ἄξονος, ὅστις ἐκβάλλεται πρὸς εἰσαγωγὴν τόνου ἢ ἄλλου σχοινίου ἐν τῷ τροπῷ· || **τροχαλία ἁπλῆ**, poulie simple, χρησιμοποιουμένη πρὸς ἀλλαγὴν τῆς διευθύνσεως καθ' ἣν ἐκτελεῖται ἕλξις τις· ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ τροχαλία εἶνε σταθερά. Διὰ τῆς ἑνώσεως πλειοτέρων τροχαλιῶν, ἀποτελοῦσι τὰ **μάγγανα** (moufles) καὶ τοὺς **ἀρτέμωνας** (palans, **σύσπαστα**), ἅτινα χρησιμεύουσι διὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῆς ἐνεργείας, ἀλλὰ μετὰ ταχύτητος ἀνυψώσεως ἀντιστρόφου πρὸς τὴν ταχύτητα μεθ' ἧς ἕλκουσιν ἐπὶ τοῦ ἐλευθέρου ἄκρου τοῦ **συσπάστου**· || **τροχαλία τυμπανωτή**, poulie-tambour, τροχαλία ἔχουσα τύμπανον καὶ οὐχὶ κενή· || **σχιστὸς τρόχιλος**, galoche, τρόχιλος (poulie) μακρὸς καὶ ἐπίπλατυς, οὗτινος ἡ θήκη εἶνε τετμημένη ἐπὶ μιᾶς τῶν παρειῶν της εἰς τρόπον ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ εἰσαγάγωμεν ἐλευθέρως σχοινίον χωρὶς νὰ τὸ διαβάλωμεν ἐκ τοῦ ἄκρου του. Ὁ **σχιστὸς τρόχιλος** δὲν φέρει τροπὸν ἀλλὰ στερεοῦται δι' οὐρᾶς διαπερωμένης εἰς ὀπὴν διατρυπῶσαν τὴν θήκην· βλ. καὶ ἀνωτέρω **λυχίσκος**.

τροχίλος, ου, ὁ [πτην.] παρυδάτιον μικρὸν πτηνόν, roitelet, n. m.

τροχιόδρομος, ου, ὁ· tramway (tramoué), n. m. πληθυν. des tramways, ἕλξις ὀχημάτων δι' ἵππων, ἀτμομηχανῆς ἢ ἠλεκτρικῆς μηχανῆς ἐπὶ σιδηρῶν ἐλασμάτων τοποθετουμένων ἐπὶ τῶν ὁδῶν· ὅταν ἡ ἕλξις ἐκτελεῖται δι' ἵππων καλεῖται **ἱπποσιδηρόδρομος** ἢ μᾶλλον **ἱπποτροχιόδρομος**, ὅταν δι' ἀτμοῦ **ἀτμήρης τροχιόδρομος** ἢ **ἀτμοτροχιόδρομος** καὶ συνήθως ἁπλῶς **τροχιόδρομος** (tramway à vapeur), κοινῶς **κωλοσούρτης** καὶ ὅταν δι' ἠλεκτρισμοῦ **ἠλεκτρικὸς τροχιόδρομος** ἢ **ἠλεκτροτροχιόδρομος** (tramway électrique).

Οἱ **τροχιόδρομοι** δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται μετὰ τῶν ἐπὶ τῶν ὁδῶν **τοποθετουμένων σιδηροδρόμων** (chemins de fer sur routes).

Ἐν Ἀγγλίᾳ καλοῦσι **tramway** πᾶσαν τοποθέτησιν σιδηρῶν ἐλασμάτων ἐπὶ ὁδοῦ τινος, οἱονδήποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ σχῆμα τῶν χρησιμοποιουμένων ἐλασμάτων, ἤτοι **ἐπίπεδον** (plat) ἢ **προεξέχον** (saillant) πρὸς τὰ ἄνω τῆς ὁδοῦ.

Ἐν Γαλλίᾳ δὲν συμβαίνει τὸ αὐτό. Τὸ γενικὸν συμβούλιον τῶν γεφυροδοποιῶν ὁρίζει ὡς ἑξῆς τὴν ὡς ἐκ τῶν ἐλασμάτων ὑπάρχουσαν διαφοράν.

«**Τροχιόδρομος** (tramway) εἶνε σιδηροδρομικὴ γραμμὴ μετὰ μὴ προεξεχόντων (ἤτοι ἐπιπέδων ἄνωθεν) ἐλασμάτων, τοποθετημένη ἐπὶ ὁδοῦ· ἡ γραμμὴ αὕτη δὲν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν ἀρχικὸν προορισμόν της (τὸν τῆς ἐλευθέρας συγκοινωνίας) τὸ μέρος τῆς ὁδοῦ ὅπερ καταλαμβάνει».

«Σιδηρόδρομος ἐπὶ ὁδοῦ (chemin de fer sur route) εἶνε σιδηροδρομικὴ γραμμὴ ἧς τινος τὰ ἐλάσματα προεξέχουσι, τοποθετημένη ἐπὶ ὁδοῦ· ἡ γραμμὴ αὕτη, ἂν καὶ παραμένει εἰς τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν τῶν πεζοπόρων, οὐχ' ἧττον ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν κυκλοφορίαν τῶν συνήθων ὀχημάτων τὴν προωρισμένην ζώνην διὰ τὰς εἰδικὰς τοῦ σιδηροδρόμου ἁμάξας». Ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι τὰ ἐλάσματα τῶν **τροχιοδρόμων** δύνανται νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς τὸ μέσον τοῦ **ὁδοστρώματος**, ἐνῷ τὰ τῶν **σιδηροδρόμων ἐπὶ ὁδῶν** δέον νὰ τοποθετῶνται ἐπὶ τῶν **προσερεισμάτων** (accotements)· || **γραμμὴ τροχιοδρόμου**, voie (n. f.) (ou ligne) de tramway. Αὕτη σύγκειται ἀπὸ δύο σειρὰς **ἐλασμάτων** (rails) εἰδικοῦ προτύπου. Τὸ ἔλασμα παρουσιάζει τρία εὐδιάκριτα μέρη 1) τὸ **κρηπίδωμα** (plate-forme) ἢ **πλευρὰν κυλινδήσεως** (table de roulement) ἐφ' ἧς κυλινδεῖται τὸ **ἐπίσωτρον** τοῦ τροχοῦ (bandage)· τοῦτο εἶνε τὸ ἄνω μέρος τοῦ ἐλάσματος· 2) ἡ **αὖλαξ** ἢ **αὐχὴν** (ornière ou gorge) ἐφ' ἧς εἰσδύει ὁ **ὄνυξ** (boudin) τοῦ ἐπισώτρου· 3) τὸ **ἀντέλασμα** (contre-rail), ἤτοι τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ ἐλάσματος τὸ περιορίζον τὴν αὔλακα πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς γραμμῆς, ὡς τὸ **ἔλασμα** (rail) περιορίζει τὸ ἐξωτερικόν. **Μεταλλικὴ γραμμή**, voie métallique, αἱ γραμμαὶ τοῦ τροχιοδρόμου κατασκευάζονται ἤδη ἐντελῶς μεταλλικαί, ἤτοι τὰ κατὰ μῆκος ὑποστηρίγματα καθὼς καὶ αἱ ἐγκάρσιαι ἑνώσεις εἰσὶ χυτοσιδηραῖ ἢ σιδηραῖ. **Κυρία γραμμὴ** (voie principale) εἶνε ἡ διὰ τὴν συνήθη καὶ καθημερινὴν χρῆσιν τῶν ἁμαξῶν γραμμή. Εἰς τὰς **διπλᾶς** τοῦ **τροχιοδρόμου γραμμὰς** (tramways à deux voies, ἤτοι τέσσαρες σειραὶ ἐλασμάτων χωριζόμεναι διὰ μέσης ὁδοῦ) ἡ **κυρία γραμμὴ** περιλαμβάνει τὴν **γραμμὴν ἀναχωρήσεως** (voie de départ) καὶ τὴν **γραμμὴν ἀφίξεως** (voie d'arrivée), αἵτινες καλοῦνται **γραμμὴ ἀνόδου** (voie montante) καὶ **γραμμὴ καθόδου** (voie descendante). **Ἡ μέση ὁδὸς** (entre-voie) εἶνε τὸ μεσαῖον μέρος τὸ χωρίζον τὰ τέσσαρα ἐλάσματα ἤτοι τὰς δύο γραμμάς. **Γραμμὴ ἀνόδου** (voie montante) εἶνε ἐκείνη ἣν ἀκολουθοῦσι διευθυνόμενοι πρὸς τὸν σπουδαιότερον **ἀκραῖον** σταθμὸν (terminus) τῆς γραμμῆς, ἡ ἐναντία δὲ καλεῖται **γραμμὴ καθόδου** (voie descendante). **Γραμμὴ ἑνώσεως** (voie de raccordement) ἐν ταῖς διπλαῖς γραμμαῖς καλεῖται τὸ τμῆμα εἰς ὃ αἱ δύο γραμμαὶ συνενοῦνται δι' ἐλασμάτων καὶ συνεπῶς ἐπιτρέπεται ἡ διέλευσις ἐκ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἑτέραν. **Γραμμὴ ὑπεκφυγῆς** (voie d'évitement) ἢ **γραμμὴ διασταυρώσεως** (voie de croisement) ἢ ἁπλῶς **διασταύρωσις** (croisement) εἰς τὰς ἁπλᾶς **γραμμὰς** (voie simple ou unique) καλεῖται τὸ μέρος τῆς **διπλῆς γραμμῆς** (voie double) τὸ ἐγκατεστημένον ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα δι' οὗ ἐπιτρέπεται ἡ διάβασις διασταυρουμένων τῶν **ἁμαξῶν** (cars). **Παρακαμπτήριος γραμμὴ** (voie de garage) ἢ **γραμμὴ σταθμεύσεως** (voie de stationnement) ἁμαξῶν (cars) εἶνε ἡ γραμμὴ ἐν ᾗ τοποθετοῦνται αἱ ἅμαξαι ὧν ἔχουσιν ἀνάγκην διὰ τὴν ὑπηρεσίαν εἴτε πρὸς ἀντικατάστασιν βλαβείσης τινός, εἴτε πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀριθμοῦ τῶν ἁμαξῶν. Τὰ μέρη τῆς κυρίας γραμμῆς ἅτινα προεκτείνονται ἐκεῖθεν τῶν ἑνώσεων (raccordement) **τῶν ἀκραίων σταθμῶν** (terminus) καὶ εἰσὶ προωρισμένα διὰ τὴν **στάθμευσιν** stationnement) τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ ἁμαξῶν καλοῦνται ἐπίσης **παρακαμπτήριαι γραμμαὶ** (voies de garages). **Γραμμαὶ ὑπηρεσίας** (voie de service) καλοῦνται ἐκεῖναι ἐφ' ὧν δὲν μεταφέρονται ἐπιβάται ἀλλὰ χρησιμεύουσι διὰ τὰς κινήσεις τῆς χρήσεως (exploitation). **Ἀλλαγὴ γραμμῆς** (changement de voie) καλεῖται ἡ διάταξις δι' ἧς ἅμαξά τις (car) δύναται νὰ διέλθῃ ἐκ μιᾶς γραμμῆς ἐπὶ ἑτέρας, τὸ δὲ μέρος ἔνθα τὰ ἐλάσματα τέμνονται διὰ τὴν διέλευσιν τῶν ὀνύχων (boudins) τῶν ἐπισώτρων καλεῖται **διασταύρωσις** (croisement).

τρόχισις, εως, ἡ· βλ. τρόχισμα.

τροχίσκος, ου, ὁ· μικρὸς τροχός, petite roue ; roulette, n.f. § — [φαρμακ.], pastille, n. f. κόνις φαρμάκου τινὸς ἢ ἑτέρας οὐσίας, μεταβαλλομένη εἰς ζύμην εἰς ἣν δίδεται στρογγυλοειδὲς ○ ἢ ἐπίπεδόν τι σχῆμα □, ὁπότε καλεῖται καὶ tablette, n. f. § **τροχίσκος**, galet, n. m. **τροχαλεῖον**, τό· **τροχαλίσκος**, ὁ· κοινῶς καροῦλι κλίνης, τραπέζης, κτλ. μικρὸς τροχὸς στρογγύλος ἁρμοζόμενος εἰς μοχλὸν ἢ μηχάνημα, πρὸς ἐλάττωσιν τῆς τριβῆς· ἐπίσης τίθεται κάτωθεν μεγάλων θυροφύλλων, κτλ. à galet, **τροχαλειωτός**, ή, όν. § — [ναυτ. πυρ.], galet, n.m. || **τροχίσκοι ἀνυψώσεως**, galets de relèvement εἶνε οἱ δύο ὀπίσθιοι τροχίσκοι τῶν κιλλιβάντων τοῦ ναυτικοῦ. § —, rosette, n.f. μικρὸς τροχὸς ἢ στρογγύλον τι τεμάχιον. § —, rouet, κοινῶς ῥάγουλο, μικρὸς χαλύβδινος τροχίσκος οἷος εἶνε ὁ τῶν **ἐντρόχων ἐμπυρέων**· βλ. **ἀρκεβούζιον** (arquebuse). § **τροχίσκος** (ἢ τροχὸς) **χαρακιωτός**, rochet (n. m.) ou roue à rochet (ἐν εἴδει χοραχίου, crochet), μικρὸς ὀδοντωτὸς τροχὸς μετὰ καμπυλοειδῶν ὀδόντων. § **τροχίσκος**, pigeon ou pignon, n. m. σῶμα ἐστρογγυλωμένον καὶ ὀδοντωτόν, ὅπερ ὑπάρχει εἰς τὰ κλεῖθρα ἵνα κινῆται ἡ **βάλανος** (pêne). § [μηχ.] ὀδοντωτὸς **τροχίσκος** ἢ **ἀστερίσκος**, pignon, n. m. (ou roue dentelée) ; εἰς τοὺς **ἐμπλεκτικοὺς τροχοὺς** (engrenages) καλεῖται οὕτω μικρὸς ὀδοντωτὸς τροχὸς μεταδίδων τὴν κίνησιν εἰς ἕτερον τροχόν· || [ναυτ.] πρόσθιος ὀδοντωτὸς τροχός, pignon avant ; || ὀπίσθιος ὀδοντωτὸς τροχός, pignon arrière ; || ὀδοντωτὸς τροχὸς μεταδόσεως (κινήσεως), pignon de transmission.

τρόχισμα, ατος, τὸ καὶ **τρόχισις** ἡ πρᾶξις ἢ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τροχίζειν τι, action d'émoudre; (ἡ θῆξις), émoulage, n.m. [συνεκδ.] τὸ ἀκόνισμα, aiguisage ou aiguisement, n. m. affilement, n. m.

τροχισμένος, η, ον· émoulu, e, adj. aiguisé, ée, adj.

τροχιστής, οῦ, ὁ, émouleur καὶ rémou-

leur, n. m. ὁ τροχίζων, ἀκονίζων διὰ τοῦ θηκτικοῦ τροχοῦ (meule).

τροχιστικά, τά· ἔξοδα τροχίσματος, frais d'émoulage.

τροχοβλέφαρος, ος, ον [ζωολ.], rotatoire, n. m. τάξις μικροτάτων ἀσπονδύλων ζώων διαιτωμένων ἐν τῷ ὕδατι κατατατασσομένη εἰς τοὺς σκώληκας. Ἔχουσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λοβούς τινας ἐφ' ὧν εὑρίσκονται βλεφαρίδες· αὗται κινούμεναι ταχύτατα κυκλοτερῶς ἀποδίδουσιν εἰς τοὺς λοβοὺς τὴν θέαν τροχίσκων περιστρεφομένων.

τροχοειδής, ής, ές· rotacé, ée, adj. ἔχων σχῆμα τροχοῦ, qui a la forme d'une roue.

τροχοδέτης, ου, ὁ· enrayure, n. f. ἡ enrayure de cordage, ἢ cordage à enrayer; τροχοπεδωτικὸν σχοινίον.

τροχοπέδη, ης, ἡ· ἢ χαλινωτήριον, frein, n. m. βλ. κατωτέρω καὶ **χαλινωτήριον.** § —, βλ. ἐποχλεύς, sabot [à enrayer ou d'enrayage]. § —, βλ. **τροχοδέτης** (enrayure). § —, entrave des roues, τὸ δι' οὗ δεσμεύουσι τοὺς τροχούς, π. χ. τὸ σχοινίον εἰς τὰ παλαιὰ ὀρειβατικὰ πυροβόλα, κτλ. § —, frein, n. m. ἢ **χαλινωτήριον·** μηχάνημα χρησιμεῦον νὰ ἐλαττόνῃ ἢ σταματᾷ τὴν περιστροφικὴν κίνησιν τῶν τροχῶν τῶν ὀχημάτων. Εἰς τὰ ὀχήματα μεταχειρίζονται εἴτε **τροχοπεδωτικὰ πέδιλα** (sabots d'enrayage) συγκρατούμενα δι' ἁλύσεων, εἴτε **προστριβεῖς** (patins) χειριζομένους διὰ μηχανήματος, καλουμένου τοῦ συνόλου ἐποχλέως μετὰ **προστριβέων** ἢ **τροχοπεδωτικοῦ** μηχανήματος (frein à patin ou appareil d'enrayage; βλ. ἐποχλεὺς καὶ **τροχοπεδωτικὸν** μηχάνημα. Εἰς τὰ σιδηροδρομικὰ ὀχήματα ἡ ἁπλουστέρα **τροχοπέδη** (frein) σύγκειται ἐκ δύο **πεδίλων** (sabots) ἠρθρωμένων **ἐπὶ διωστήρων** (bielles) καὶ ἐνεργούντων τῇ περιστροφῇ στροφάλου· ἐπίσης χρησιμοποιεῖται ἡ **ἠλεκτρικὴ τροχοπέδη** (frein électrique), ἡ **τροχοπέδη** διὰ **κενοῦ** (frein à vide), ἡ συνεχὴς **τροχοπέδη** (frein continu), κτλ. ‖ — κοχλιωτή, frein à vis; ‖ — χειροκίνητος, frein à main; ‖ — δι' ἀναδρομικοῦ ἀτμοῦ κινουμένη, frein à contre vapeur.

τροχοπεδιλατοδρομία, ας, ἡ· skating (ské-tin'gh, ἐκ τοῦ ἀγγλ. to skate=patiner), n. m. πεδιλατοδρομία διὰ τροχοπεδίλων, patinage au moyen de patins à roulettes. § **τροχοπεδιλατοδρομία**, skatinage, n.m. τὸ τροχοπεδιλατοδρομεῖν, action de skatiner.

τροχοπεδιλατοδρόμιον, ου, τό· skating, n. m· τὸ κατάστημα ἔνθα ἐκτελεῖται ἡ τροχοπεδιλατοδρομία, établissement où se pratique le skating; βλ. **τροχοπεδιλατοδρομία.** § **τροχοπεδιλατοδρόμιον**, skating-rink (ské-tin'gh rin'kh, ἐκ τοῦ ἀγγλ. to skate=patiner καὶ rink=piste), n. m. ὁμαλὴ κυκλικὴ ἢ ᾠοειδὴς ἐπιφάνεια κατεσκευασμένη τεχνητῶς διὰ τὴν τροχοπεδιλατοδρομίαν.

τροχοπεδιλατοδρόμος, ος, ον· skatineur, euse, n. ἐκεῖνος ὅστις τροχοπεδιλατοδρομεῖ, personne qui skatine.

τροχοπεδιλατοδρομῶ (έω), μέλ. ήσω, skatiner, πεδιλατοδρομῶ μετὰ τροχοπεδίλων, patiner avec des patins à roulettes.

τροχοπέδιλον, ου, τό· patin à roulettes, πέδιλον ὑπότροχον (φέρον μικροὺς τροχίλος, κοινῶς χαρούλια).

τροχοπεδόω-ῶ, μέλ. ώσω, σφίγγω τὴν τροχοπέδην, serrer le frein, π. χ. τῶν σιδηροδρομικῶν ὀχημάτων· βλ. **τροχοπεδωτής.** § **τροχοπεδόω**, stopper, σταματῶ ἐπὶ εἱρμοῦ ἢ ἀτμομηχανῆς. § **τροχοπεδόω-ῶ**, enrayer une roue, ἤτοι **ἐποχλεύω**, διὰ τῆς συσφίγξεως τοῦ ἐποχλέως· ἐμποδίζω τὴν ταχεῖαν κίνησιν τῶν τροχῶν τῆς ἁμάξης· βλ. ἐποχλεὺς καὶ **πέδιλον** (sabot à enrayer).

τροχοπέδωσις, εως, ἡ· enrayage d'une roue; ἡ **ἐπόχλευσις**, τὸ κράτημα τοῦ τροχοῦ διὰ τοῦ **ἐποχλέως·** βλ. καὶ **πέδιλον** τροχοπεδωτικὸν (sabot d'enrayage). § τροχοπέδωσις, action de serrer le frein (d'un train); le serrage du frein; καὶ ἐπὶ εἱρμοῦ ἢ ἀτμομηχανῆς, stoppage, n. m.

τροχοπεδωτής, οῦ, ὁ [σιδηροδρ.], serre-frein ou serre-freins, n. m. ὁ ἐπιπεφορτισμένος τὴν σύσφιγξιν τῆς τροχοπέδης σιδηροδρομικοῦ εἱρμοῦ, celui qui est chargé de serrer le frein d'un train de chemin de fer; λέγουσιν ἐπίσης garde-frein ou garde-freins καὶ ἐνίοτε stoppeur, n. m.

τροχοπεδωτικὸν πέδιλον, sabot d'enrayage (ou à enrayer); βλ. **πέδιλον καὶ μηχάνημα.**

τροχός, οῦ, ὁ· roue, n. f. κοινῶς ἡ **ρόδα**, κυρίως πᾶν ὅ,τι τρέχει, συνήθως δὲ κυκλο-δισκο-ειδῶς ἐστρογγυλευμένον. Ὁ τροχὸς εἶνε μηχάνημα κυλινδρικοῦ σχήματος, ὅπερ στρεφόμενον περὶ τὸν ἄξονά του εὐκολύνει τὴν κίνησιν τῆς κυλινδήσεως ἀντικειμένου τινός. Ἐπὶ τῶν τροχῶν τῶν ὀχημάτων συνήθως διακρίνονται ἡ **πλήμνη** (moyeu), αἱ **ἀκτῖνες** (les rais), τὰ **σῶστρα** (les jantes) καὶ τὸ **ἐπίσωστρον** (cercle de roue ἢ bandage); ‖ **ὑπότροχος,** ον· à roues, adj. τὸ φέρον τροχοὺς κάτωθεν· καὶ **τροχοφόρος**, ον· ‖ **ὑπότροχος,** sur roues=τροχαῖος, roulant, e; ‖ **πτερότροχος,** ὁ· roue à aubes; βλ. **πτερωτή,** aube; ‖ **σκαφιδότροχος,** ὁ ἢ τροχὸς ἀντλητικός, roue à auges; ‖ **καρχαρώδης τροχός,** roue à crochet, τροχὸς ἔχων ὀξεῖς ὀδόντας ἰδίως ἐν τῇ ὡρολογοποιΐᾳ· ‖ **στρόφαλος,** ὁ· roue à poignée, ἐπὶ τῶν κιλλιβάντων. χρησιμεύων πρὸς κίνησιν τοῦ ὀδοντωτοῦ τροχοῦ (roue d'engrenage) τοῦ σκοπευτικοῦ μηχανήματος· ‖ [ναυχλ.] τροχίσκος κορακιωτὸς ἢ τῆς ἀποστάσεως, (roue à rochet) [βλ. **καὶ κοράκιον·** ‖ **πυρότροχος** (πυροτέχνημα), roue à feu; ‖ [σιδηροδρ.] τροχὸς ἐζευγμένος ἢ συνεζευγμένος, roue couplée, ou accouplée, ou conjuguée, ἤτοι ἡνωμένος **μετ' ἄλλου·** ‖ τροχὸς κυρτόχνοος, roue à voussoir, [ὁ ἔχων κυρτὴν χνόην ἤτοι **χοινικίδα** (œil de roue); ‖ τροχὸς σμίριδος, meule en émeri; βλ. **μύλη·** τροχὸς κιλλίβαντος, roue d'affût (καὶ ἐν γένει τῶν ὀχημάτων)· οὗτος εἶνε κοινὸς εἰς ἅπαντα τὰ ὀχήματα τοῦ πυροβολικοῦ· ‖ τροχὸς γωνια-

χὸς (ἐκ τοῦ γωνία), roue d'angle. ἤτοι ὁ εὑρισκόμενος ἔν τινι γωνίᾳ τοῦ μηχανήματος ἢ συστήματος· ‖ τροχὸς ἐφολκίου ἢ τροχὸς ὀπίσθιος, roue d'arrière-train ou de derrière; ‖ τροχὸς προολκαίου ἢ τροχὸς ἐμπρόσθιος, roue d'avant-train ou de devant; ‖ **ἐμπλεκτικὸς** τροχός, roue d'engrenage ἢ ὀδοντωτὸς (dentée); βλ. καὶ **ἐμπλοκή**· ‖ τροχὸς ἐμπλεκτικὸς φέρων ὀδόντας ξυλίνους διὰ τὰ ἐργαστήρια (ἐργοστάσια), roue d'engrenage à dent de bois, pour usine; ‖ τροχὸς ὄρθιος, roue de champ, ἤτοι τοποθετημένος ὀρθίως· ‖ ὀδοντωτὸς τροχός, roue dentée; βλέπε ἐμπλοκὴ (engrenage); ‖ σκοπευτικὸς στρόφαλος ἐπὶ τῶν κιλλιβάντων, roue de pointage; ‖ — ἀνταλλακτικός, roue de rechange; ‖ — πρωτοστρόφος, roue de renvoi; βλ. **πρωτοστρόφος**· ‖ ὑποβασταχτήριος τροχός, roue de support; βλ. φέρων τροχός, roue porteuse; ‖ τροχὸς τόρνου, roue de tour; ‖ τροχὸς ἀσιδήρωτος, roue blanc; βλ. ἀσιδήρωτος (blanc); ‖ τροχὸς ἀσώτρευτος (ἄνευ σώτρου), roue en hérisson, μεταφ. ἀκτινοειδής· ‖ τροχὸς σεσιδηρωμένος, roue ferrée; ‖ τροχὸς ἀντίστροφος [παραλληλιζόμενος ὡς πρὸς ἕτερον], roue guillochée; ‖ τροχὸς ὑδραυλικὸς ἢ (ἀκριβέστερον) τροχὸς **ὑδροκίνητος**, roue hydraulique, ὁ κινούμενος τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ὕδατος· ‖ κινητήριος τροχός, roue motrice, ὁ δι' οὗ μεταδίδεται ἢ ἐνεργεῖται ἡ κίνησις εἰς τὰς ἀτμαμάξας· βλ. τροχοὶ ἀτμαμαξῶν, roues des locomotives; ‖ φέρων τροχὸς (ἢ ὑποβασταχτήριος τροχός), roue porteuse (ou roue de support), ἐφ' οὗ φέρεταί τι, ὅπως εἰς τὰς ἀτμαμάξας (roues des locomotives); ‖ **τύμπανον**, τό· roue sans rais, ἤτοι **ὁλόσωμος τροχὸς** ἄνευ ἀκτίνων· ‖ εὐθύκοιλος ὀδοντωτὸς τροχός, roue striée; βλ. mécanisme de stoppage εἰς torpille Whitehead; ‖ τροχοὶ δίδυμοι, roues jumelles; ‖ **πυρότροχος**, ὁ (πυροτέχνημα), roue tournante ou roue à feu; ‖ [ναυτ.] **τροχοὶ** μετὰ πτερῶν χρησιμεύοντες ὡς προωστῆρες πλοίου, roues [à aubes], n.f. ‖ — ὀδοντωτὸς (ἢ ἐμπλεκτικός), roue dentée, roue d'engrenage; βλ. **ἐμπλοκή**, **ἐμπλεκτικός**· ‖ [ναυκλ.] **τροχὸς ὀδοντωτός**, pignon, n. m. βλ. **τροχίσκος**· ‖ ὁ τροχὸς τῆς τύχης, la roue de la fortune; ‖ — δι' ἀκόνισμα ἢ θηκτικὸς τροχός, meule à aiguiser; βλ. **ἀκονιστικὸς** καὶ **μύλη**· ‖ — κεραμέως, tour de potier; ‖ [μεταφ.] πέμπτος τροχὸς ἁμάξης [φρ. παροιμ.], cinquième roue à un carrosse, ἤτοι πρᾶγμα ἢ ἄτομον ἐντελῶς ἀνωφελές, ἄχρηστον· ‖ ἀλείφω τὸν τροχὸν [φρ. μεταφ.], graisser la patte = δωροδοκῶ· ‖ — ἑξάκτινος, croisillon, n. m. βλ. **ἑξάκτινος**. § **τροχός**, rouet, n. m. μηχάνημα συνιστάμενον ἐκ ξυλίνου ὀδοντωτοῦ τροχίσκου (rouet ou hérisson) καὶ ξυλίνου φανοῦ (lanterne), ἤτοι ὁ **τροχὸς** (κοινῶς ἡ ῥόδα) εἰς τοὺς μύλους· **τροχίσκος**, petit rouet; βλ. καὶ **τροχίσκος** (rochet). § [σιδηρουρ.] **τροχοὶ τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν** (βαγονίων), roues des vagons; οἱ τροχοὶ τῶν βαγονίων ἔχουσι διάμετρον 0μ,90 ἕως 1μ,05, ὑπάρχουσι δὲ διαφόρων εἰδῶν· 1) μετὰ σιδηρῶν ἀκτίνων καὶ σώτρων (à rais et jantes en fer), καὶ πλήμνης (moyeu) ἐκ χωνεύματος (en fonte)· οὗτοι εἰσὶν οἱ οἰκονομικώτεροι καὶ μᾶλλον ἐν χρήσει τροχοί· 2) μετὰ σώτρων ἐκ χωνεύματος (à rais en fonte) καὶ πλήμνης ἐκ σφυρηλάτου σιδήρου· οὗτοι ἔχουσι τὸ πλεονέκτημα νὰ ὦσιν ἐλαφρότεροι τῶν προηγουμένων, ἀλλ' εἰσὶν δαπανηρότεροι· 3) οἱ **ὁλόσωμοι** ἢ **ὁλοσίδηροι τροχοὶ** (roues pleines ou à disques)· οὗτοι ἐγείρουσιν ὀλιγώτερον κονιορτὸν ἀπὸ τοὺς προηγουμένους καὶ ἐμποδίζουσι τὴν πρὸς τὰ ἔξω ἐκσφενδόνησιν τῶν ἐμπρηστικῶν τεμαχίων τῶν πιπτόντων ἐκ τῆς ἑστίας τῆς μηχανῆς. Ἅπαντες οἱ εἰρημένοι τροχοὶ περιβάλλονται ὑπὸ χαλυβδίνου **ἐπισώτρου** (bandage), ἐφαρμοζομένου θερμοῦ ἐπὶ τῶν σώτρων. Τὰ **ἐπίσωτρα** εἰσὶ **κολοκωνικά**, ὅπως διέρχωνται ἐλευθέρως ἐπὶ τῶν καμπύλων· φέρουσιν **ἐξοχὴν** (rebord) πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν αὐτῶν μέρος, ἵνα ἀποφύγωσι τὰς ἐκτροχιάσεις. Οἱ τροχοὶ εἰσὶν **ἐσφηνωμένοι** (calées) ἐπὶ τῶν ἀξόνων, οἵτινες στρέφονται ἐπὶ τῶν **ὑπερεισμάτων** (coussinets) τῶν ἐστερεωμένων ὑπὸ τὸ **πλαίσιον** [châssis) τῶν ἁμαξῶν. Ἡ **σφήνωσις** (calage) αὕτη τῶν τροχῶν εἶνε ἀπαραίτητος, διότι ἐὰν ὑποθέσωσι τοὺς τροχοὺς στρεφομένους ἐλευθέρως πέριξ τοῦ ἄξονος, ἀρκεῖ ὁ εἷς τούτων νὰ ἔχῃ περιφέρειαν μεγαλειτέραν τοῦ ἑτέρου κατὰ 1 χιλιοστόμετρον, ἵνα μετὰ 1000 στροφὰς οὗτος προχωρήσῃ κατὰ 1 μέτρον ἐπὶ πλέον τοῦ ἑτέρου, ὁπότε θὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐκτροχίασιν. Οἱ τροχοὶ εἶνε ἐσφηνωμένοι ἐπὶ τῶν ἀξόνων οὕτως ὥστε ὅταν ἡ ἅμαξα εὑρίσκηται ἐπὶ τῶν σιδηροδρομικῶν ἐλασμάτων, νὰ ὑπάρχῃ πάντοτε ἐλευθέρα **κίνησις** (jeu) 0μ,10 ἕως 0μ,18 μεταξὺ τῆς ῥάβδου καὶ τῆς ἐξοχῆς τοῦ ἐπισώτρου. **Τροχοὶ ἀτμαμαξῶν**, roues des locomotives. Οὗτοι εἶνε ἰσχυρότεροι καὶ μεγαλειτέρας διαμέτρου ἀπὸ τοὺς τῶν σιδηροδρομικῶν ἁμαξῶν. Εἰσὶν ἓξ ἢ ὀκτώ, ἐξ ὧν οἱ δύο μόνον, οἱ καλούμενοι **κινητήριοι τροχοὶ** (roues motrices), τίθενται εἰς κίνησιν ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ μηχανικοῦ, ἐνῷ οἱ λοιποὶ καλοῦνται **φέροντες τροχοὶ** (roues porteuses), χρησιμεύοντες νὰ ὑποβαστάζωσι τὴν ἀτμάμαξαν κυλινδούμενοι ἐπὶ τῶν ῥάβδων. Αἱ μικρᾶς ταχύτητος ἀτμάμαξαι ἔχουσιν ἓξ μικροὺς τροχοὺς ἅπαντας κινητηρίους. Οἱ κινητήριοι τροχοὶ κατασκευάζονται κατ' εἰδικόν τινα τρόπον, διότι χρησιμεύουσι συγχρόνως ὡς **ὑποβασταχτήριοι τροχοὶ** (roues de support) καὶ ὡς **τροχαλίαι** (poulies) ἐφ' ὧν ἤθελε περιτυλιχθῇ σχοινίον ἔχον ὡς **ἔντασιν** τὴν ἑλκτικὴν δύναμιν· τὰ **ἐπίσωστρα** (bandages) εἰσὶν ἐκ χυτοχάλυβος καὶ ἰσχυρότερα ἀπὸ τὰ τῶν τροχῶν τῶν ἁμαξῶν κατεσκευασμένα κατὰ τὸν αὐτὸν μὲ ταῦτα τρόπον.

τρόχος, ου, ὁ (ὁ κοινός), blaireau, n. m. ζῶον ἀνῆκον εἰς τὴν ὁμογένειαν τῶν ἰκτιοειδῶν, καλούμενος καὶ ἐλειός, βλ. ἰκτίς.

τροχοσόβη, ης, ἡ· chasse-roue ou chasse-roues, n. m. (τροχός, σοβέω, σημαίνοντος

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἀπελαύνω)· σιδηρᾶ ἢ λίθινα τεμάχια τιθέμενα εἰς τὰ ἄκρα τοῦ οὐδοῦ (seuil) αὐλείου θύρας (porte cochère) ἵνα ἐμποδίζωσι τοὺς τροχοὺς τῶν διερχομένων ἁμαξῶν νὰ ἐφάπτωνται καὶ καταστρέφουσι τοὺς τοίχους· βλ. καὶ **ὅρος**, (borne).

τροχοφόρος, ος, ον, φέρων τροχούς, à roues ; [ἐπὶ πλοίου] vapeur à aubes ; vapeur à roues ; βλ. **ἀτμόπλοιον**. § — [οὐσ.] (τροχός, φέρω), porte-roues, n. m. ‖ **τροχοφόρον**, τό· voiture porte-roues ; βλ. **ὄχημα**.

τρυβέλι, τό· βλ. **τρηβέλι**, κτλ.

τρύβλιον, ου, τὸ (καὶ οὐχὶ τρυβλίον διότι δὲν εἶνε ὑποκοριστικόν), πινάκιον, κοινῶς τὸ **πιάτο**, assiette, n. f. ἡ λοπάς, plat, n. m.

τρύγη, ης, ἡ· καὶ μεταγ. **τρύγος**.

τρύγημα, ατος, τὸ καὶ **τρύγησις**, ἡ πρᾶξις τοῦ τρυγᾶν, action de vendanger ; τὸ **τρύγος**, vendange, n. f. [συνεκδ.] ἡ συγκομιδή, cueillette, n. f. ou récolte, n. f. τὸ μάζευμα τοῦ μέλιτος, taille [des ruches].

τρυγήσιμος, ος, ον· ὥριμος εἰς τρύγησιν (συγκομιδήν), bon à vendanger (à récolter), ὥριμος, mûr, e.

τρύγησις, εως, ἡ· τὸ **τρύγημα** = τρύγος, συγκομιδή.

τρυγητήρ, ῆρος, ὁ καὶ

τρυγητής, οῦ, ὁ· θηλ. **τρυγήτρια**, ίας, ἡ· ὁ τρυγῶν, συγκομίζων, ἀμπελουργὸς τρυγῶν, vendangeur, euse, n. § ὁ **τρυγητὴς** [ἐνν. μὴν], ὁ μὴν σεπτέμβριος, le mois de septembre ; [ἱστορ.] le vendémiaire.

τρυγητικός, ή, όν· εἰς συγκομιδήν, τρύγησιν ἀνήκων, κατάλληλος, propre aux récoltes, aux vendanges.

τρυγητός, οῦ, ὁ· ἡ ἐποχὴ τοῦ τρύγους τῶν ἀμπέλων, temps de la vendange ἢ des vendanges ; ἡ συγκομιδὴ τῶν σταφυλῶν, récolte du raisin ; ἡ τρύγη = ὁ **τρύγος**, vendange[s] ; [γενικ.] ἡ συγκομιδὴ τῶν γεννημάτων καὶ ὀπωρικῶν, récolte, n. f.

τρυγήτρια, ας, ἡ· θηλ. τοῦ τρυγητής.

τρυγία, ας, ἡ· lie (n. f.) de vin, ἢ καὶ τρύξ, υγός, ἡ, κοινῶς **τρυγιά**, τὸ κατακάθισμα, τὸ **καταπάτι** ἢ λάσπη τοῦ κρασιοῦ· ‖ τρυγίας οἶνος, vin qui dépose, λέγονται τὰ καταπάτια, ὁ τελευταῖος οἶνος ὁ τῇ τρυγὶ μεμιγμένος· ‖ ἡ μετὰ κολλάρισμα τοῦ οἴνου τρυγία, lie de collage, ἤτοι ἡ τρυγία ἡ προερχομένη κατόπιν τοῦ κολλαρίσματος τοῦ οἴνου· ‖ ἀκάθαρτος τρυγία (λάσπη τῶν οἰνοβυτίων), grosse lie ; βλ. καὶ τρὺξ (tartre).

τρυγικός, ή, όν· tartrique, adj. λέγεται περὶ ἅλατος τοῦ καλίου εὑρισκομένου εἰς πλεῖστα φυτά· ‖ τρυγικὸν ὀξύ, acide tartrique ; ‖ τρυγικὸν κάλιον, tartrate de potassium ou crème de tartre, εἶνε φαρμακευτικὴ οὐσία διουρητικὴ καὶ καθαρκτική· ‖ [χημ.] τρυγικὸν ἅλας, tartrate, n. m. ἅλας τρυγικοῦ ὀξέος, sel de l'acide tartrique. § τρυγικός, tartreux, euse, adj. ‖ [χημ.] τρυγῶδες ὀξύ, acide tartreux.

τρυγμός, οῦ, ὁ (τρύζω), strideur, n. f. ἦχος, φωνὴ ὀξεῖα καὶ διαπεραστική, cri aigre et perçant ; π. χ. ὁ τρυγμὸς τῶν γρύλλων, la strideur des grillons. § **τρυγμός**, stridulation, n. f. κρότος ὀξὺς ὅντινα παράγουσιν ἔντομα τινά· βλ. καὶ **τρύζω**. § [καταχρ.] τρυγμός. βλ. **τριγμός**.

τρυγοζύμη, ης, ἡ· dépôt de levure; βλ. ζύμη.

τρυγονάκι, τό· ὑποκορ. τοῦ τρυγών, τρυγόνιον, ου τό· μικρὰ τρυγὼν (**νεοσσός**), tourtereau, n. m.

τρυγόνι, τὸ [δημ.], ἡ **τρυγών**, ῶνος, ἡ· κοινῶς ἡ **τουρτοῦρα** (ἐκ τῆς φωνῆς του), tourterelle, n. f. τὸ γνωστὸν πτηνὸν τρυγόνι ὅπερ ἐπισκέπτεται τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ θέρος καὶ νεοττεύει ἐπὶ δένδρων· εἶνε πτηνὸν ἀποδημητικὸν τῆς τάξεως τῶν περιστερωδῶν.

τρυγονίζομαι [δημ.]· εὑρίσκομαι ἐν ἀδημονίᾳ, être en anxiété ; ἀνησυχῶ, ἀδημονῶ, s'inquiéter ; φοβοῦμαι ἐπικείμενον κακόν, être en transe.

τρυγονοκράχτης, καὶ

τρυγονοσούρτης, ὁ [πτην.] **ἐρωδιὸς** ὁ σταχτόχρους, héron cendré.

τρύγος, ου, ὁ (μεταγενέστερον τοῦ τρύγη) βλ. **τρύγημα** καὶ **τρυγητός**, vendange [s] ; τὸ μάζευμα τοῦ μέλιτος, taille [des ruches].

τρυγῶ (έω), μέλ. ήσω, συγκομίζω τὰς σταφυλάς, faire la récolte du raisin, vendanger; [συνεκδ.] συγκομίζω γεννήματα καὶ ὀπωρικά, faire la récolte ; (la cueillette) ; συγκομίζω, recolter ; τρυγῶ [μελίσσια] μαζεύω τὸ μέλι, tailler les ruches, châtrer. § — [μεταφ.] ἐκμεταλλεύομαι τινά, exploiter quelqu'un, plumer ; ἀπομυζῶ τινά, πλουτίζω εἰς βάρος ἄλλου, s'enrichir aux dépens de quelqu'un ; γενικῶς δ' ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ ἀπολαμβάνω, καρποῦμαι.

τρυγώδης, ης, ες· tartreux, euse, adj. ‖ τρυγῶδες ὀξύ, acide tartreux ; ‖ **τρυγῶδες** ἅλας, tartrite, n. m. λέγεται ἐν τῇ χημείᾳ ἀντὶ tartrate.

τρυγών, ῶνος, ἡ· κοινῶς τὸ **τρυγόνι**, tourterelle, n. f. βλ. **τρυγόνι**.

τρύζω, μέλ. ύξω, γογγύζω, grogner, μουρμουρίζω, τετερίζω ἐκβάλλων λιγυράν, ὀξεῖαν καὶ γοερὰν φωνήν, κοινῶς γκρυνιάζω, ὡς ἔνδειξις τῆς μὴ προθυμίας καὶ μὴ θελήσεως, ὅθεν καὶ τρύζω = παράγω ἦχον ὀξὺν καὶ διαπεραστικόν, produire un son aigu et criard, strider ou striduler ; βλ. καὶ **τρυγμός**. § [καταχρ.] βλ. **τρίζω**.

τρυμαλιά, ᾶς, ἡ (λέξ. ἀρχ.) ἡ τρύμη, ἡ ὀπή, trou, n. f. [βελόνης ἰδ.] chas, n. m. ἡ ὀπή, ἡ τρῦπα τῆς βελόνης.

τρύμπα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἀντὶ **τρόμπα**, τρούμπα, ῥαγδαία βροχή.

τρύξ, υγός, ἡ· αἰτ. τὴν τρύγα, lie, n. f. βλ. **τρυγία**· ‖ μέχρις τρυγὸς [φρ.] jusqu'à la lie. § **τρύξ**, ἡ **τρυγία**, tartre, n. m. κατακάθισμα (ὑπόστημα) ἁλατῶδες ὅπερ ἀφίνει ὁ οἶνος ἐν τοῖς βυτίοις· ‖ ἀκάθαρτος τρύξ, tartre brut = crème de tartre impure ; ‖ καθαρὰ τρύξ, tartre raffiné ; ‖ ἐμετικὴ τρύξ, tartre vomitif

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ou tartre émétique ou tartre antimonié ou tartre stibié=tartrate de potasse ou tartre d'antimoine et de potasse ou émétique ; || τρὺξ τῶν ὀδόντων, τρὺξ (ὑπόστημα) κιτρινωπὴ κατατιθεμένη περὶ τοὺς ὀδόντας· βλ. **ὀδόντες.**

τρῦπα, ας, ἡ καὶ **τρύπη,** ης, ἡ· κοινῶς προφέρ. **τροῦπα,** trou, n. m. καὶ γενικῶς **τρύπημα**· βλ. ὀπή· || ἡ τρῦπα τῆς κλειδαριᾶς, le trou de la serrure ; || οἱ κλέπται ἔκαμαν μίαν τρῦπαν εἰς τὸν τοῖχον, les voleurs ont fait une brèche au mur ; || [μεταφ.] ἔχω τόσαις τρύπαις νὰ βουλλώσω, j'ai tant de trous à boucher ; || γεμᾶτος τρύπαις, criblé de trous ; || κατοικεῖ εἰς μίαν τρῦπαν, il loge dans un trou (taudis ; bouge) ; || τρῦπα [φωλεὰ] ζώου, trou; [ἐν.] terrier, n. m.=φωλεὸς ζώου ὑπόγειος· || [μεταφ.] ἐτραβήχθη εἰς τὴν τρῦπάν του, il s'est retiré dans son terrier ; || τρῦπα βελόνης, chas d'une aiguille (ἡ τρυμαλιά)· || τρῦπα κλειδίου, forure d'une clef ; || τυρὶ γεμᾶτον τρύπαις, fromage plein d'yeux ; § [τεχν.] τρῦπα, βλ. ὀπή, lumière, n. f. ou œil ; **ἀνάτρησις,** mortaise. § [ναυτ.] τρῦπα τοῦ μποπρέσου, βλ. **κοίτη,** lit [de beaupré]; || — τοῦ ἱστοῦ, βλ. **ἱστοπέδη** (ὀπή), étambrai [de mât]; || τρῦπα τοῦ ἐργάτου (ὀπή), βλ. **ἐργατοπέδη,** étambrai du cabestan ; || —, βλ. **ἀνθρωποθυρίς,** trou d'homme ; || —, βλ. **πηδοδόχη,** jaumière, n. f. || — τῆς κόφας, βλ. **ὀπὴ** τοῦ θωρακίου, trou du chat ; || — τοῦ τσιμπουκιοῦ, cheminée [du mât de hune], βλ. **θωράκιον** (hune)· || — τοῦ πείρου, βλ. **εὐδιαῖος,** nâble, n. m. || — μαναβέλας, βλ. **τρῆμα,** amulette [de barre]; || —τοῦ κουβουσιοῦ· βλ. **θυρίδιον**· || τὸ ἐπίκεντρον τρῆμα (κεντρικὴ ὀπὴ) τοῦ κορμοῦ τῆς σφύρας, trou central du corps de chien ; || τὸ κυλινδρικὸν τρύπημα τοῦ βύσματος τῆς σφύρας, trou cylindrique du bouchon de chien ; || — ἐμπυρευτικὴ (ἢ τοῦ **ἐμπυρεύματος**), trou d'amorce; || ὀπὴ τῆς περόνης, trou d'ardillon ; || τρύπημα ἐπικεντρωτικὸν τῶν πυροβόλων, trou de centrage des bouches à feu ; || — τῆς γεμίσεως, trou de chargement ; βλ. περιγραφὴν πυροβόλου· || τὸ στόμα τῆς ἐκχύσεως, trou de coulée ou trou de coulage, ἤτοι ἡ ὀπὴ δι' ἧς ἐκχέεται τὸ κεχωνευμένον μέταλλον· || —, trou de moyeu ; βλ. **πλήμνη**· || τὸ τῆς βελόνης ἐκγεγλυμμένον τρύπημα (τοῦ ὅπλου), trou fraisé pour l'aiguille ; || τὸ ἔνδον τρύπημα τοῦ ἐργάτου (τοῦ ὅπλου), trou intérieur de la noix ; || αἱ τρῦπαι τῶν περονίων, trous de goupilles; || ὀπὴ τῆς λιπάνσεως, trou de graissage ; || ἡ ὀπὴ ἢ ὁ αὐλὸς τοῦ κλισιοσκοπίου (ἐπὶ πυροβόλων), trou de la hausse ou logement de la hausse; || παροχικὴ ὀπή, trou d'alimentation ; || ὀπὴ πληρώσεως, trou de remplissage, ἐξ ἧς πληροῦταί τι· || σκοπευτικὴ ὀπή, trou de mire ; || ἡ διὰ τὸν ὀβελίσκον τρῦπα (τῆς σπάθης, τοῦ ξίφους), trou pour la soie (du sabre, de l'épée); || ὀπὴ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ διχήλου [ναύχλ.], trou de la broche de calage.

τρυπάνη, ης, ἡ καὶ

τρυπάνι, τό· τὸ τρύπανον, τὸ τρηβέλι, τρυπάνιον, vrille, n. f. ὄργανον πρὸς διατρύπησιν ξύλων διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἥλων· || **τέρετρον,** tarière, n. f. τρυπάνη ἀνοίγουσα στρογγύλας ὀπάς· || [διὰ μέταλλα] βλ. **τρύπανον,** foret, n. m. καὶ **περητήριον,** perçoir, n. m. || — ξύλων, ξύλων, βλ. **ἀρίς** [villebrequin]· || —, βλ. **κνώδων,** mèche.

τρυπανίζω, μέλ. ίσω, τρυπῶ διὰ τρυπάνης, forer ; διατρυπάω-ῶ, percer (διὰ τοῦ περητηρίου)· || τρυπανίζω, τρυπάω-ῶ, travailler au foret ; ἐργάζομαι διὰ τοῦ τρυπάνου· ἀνοίγω ὀπὴν [διὰ τοῦ τερέτρου], ouvrir un trou [avec la tarière], ἢ διὰ τῆς ἀρίδος, vriller. § — [χειρουρ.] τρυπανίζω (ἐγχειρίζω) διὰ τοῦ τρυπάνου, trépaner (faire l'opération du trépan).

τρυπάνιον, ου, τό· τὸ **τρηβέλι,** vrille ou foret ; βλ. καὶ **τρύπανον.** § τὸ **τρυπάνιον,** amorçoir, n. m. Οἱ γάλλοι καλοῦσιν amorçoir τὸ τρυπάνιον καὶ ἄλλα τινὰ ἐργαλεῖα δι' ὧν ἀνοίγουσιν ὀπάς, δέον δὲ νὰ μὴ συγχέωνται ταῦτα μετὰ τοῦ **προτόρου** (amorçoir). § — [σιδηρ.] fût, n. m. εἶδος ἀρίδος. § —, lacet, n. m. μικρὸν τρύπανον τῶν ξυλουργῶν.

τρυπάνισις, εως, ἡ καὶ **τρυπανισμός,** ἡ πρᾶξις τοῦ τρυπανίζειν, forage, n. m. (διάτρησις, διατρύπησις· || **τρυπάνισις** τῶν πυροβόλων, forage des bouches à feu, ἤτοι ἡ κατασκευὴ ὀπῆς ἥτις θ' ἀποτελέσῃ τὸ κοῖλον τοῦ πυροβόλου· || τρυπάνισις ἀρτεσιανοῦ φρέατος, forage d'un puits artésien (βλ. φρέαρ, puits); || **τρυπάνισις,** ἡ· forage ou mine forée, ἡ **τετρυπανισμένη ὑπόνομος**· καλεῖται οὕτω κυλινδρικὴ ὀπὴ μικρᾶς διαμέτρου κατασκευαζομένη ἐν τῇ γῇ, εἴτε δι' εἰδικῶν ἐργαλείων, εἴτε διὰ τῆς μετὰ παρεκτάματος **διαστομοτρίδος** (barre à mine à rallonge), πρὸς κατασκευὴν μικρᾶς τινὸς ὑπονόμου· εἰς τὸ βάθος τῆς εἰρημένης τρυπανίσεως εἰσάγουσι μικρὸν φυσίγγιον δυναμίτιδος ἢ μελινίτιδος ὅπερ ἀναφλέγουσι· διὰ τῆς ἀναφλέξεως ταύτης συμπιέζεται ἡ εἰς τὸ ἄκρον τῆς τρυπανίσεως γῆ καὶ οὕτως εὐρύνεται ὁ ἐκεῖ χῶρος ἀποτελῶν οὕτω τὸν **θάλαμον τῆς ὑπονόμου** (chambre de mine) ἐν ᾧ χέουσι διὰ τῆς ὀπῆς πυρίτιδα πρὸς πλήρωσιν τοῦ θαλάμου.

τρυπανισμός, οῦ, ὁ καὶ **τρυπάνισις,** forage, n. m. (βλ. λέξιν)· [χειρουργ.] trépanation, n. f. ἄνεωξις ὀπῆς (ἢ ἐγχείρισις) διὰ τοῦ τρυπάνου, opération faite avec le trépan.

τρυπανιστήριον, τό· forerie, n. f. [ἐκ τοῦ τρύπανον ἢ **τρυπάνη** (foret), **τρυπανίζω**], διότι ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ ἔνθα τὰ πυροβόλα τρυπῶνται (ἢ μᾶλλον τρυπανίζονται) γίνεται χρῆσις πολλῶν καὶ ποικίλων τρυπάνων· τράπεζα τρυπανιστική, table de forerie (ἢ table à forer, ἢ banc de forerie) ; || — ἐμψυχοκίνητον, forerie à manège ; βλ. καὶ **ἐξαρτισμός**· || τρυπανιστήριον ὑδραυλικὸν (ἢ ἀκριβέστερον) τρυπανιστήριον ὑδροκίνητον, forerie hydraulique.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τρυπανιστής, οῦ, ὁ· ὁ τρυπανίζων, foreur, n. m. || τρυπανιστικὴ μηχανή, foreuse (machine). § —, sondeur, n. m. ὁ ἐξετάζων τὸ βάθος ἀντικειμένου τινὸς διὰ τοῦ τρυπάνου (sonde).

τρυπανιστικὴ τράπεζα, forerie, n. f. ἡ τράπεζα ἐφ' ἧς τρυπανίζουσι· βλ. καὶ **τρυπανιστήριον.**

τρυπανοδόκη, ης, ἡ καὶ τρυπανοδόχη τρύπανον, δέχομαι), mouflette, n. f..

τρύπανον, τό· foret, n. m. καὶ **τρυπάνη,** ἡ· ὑποκορ. **τρυπάνιον,** τὸ (petit foret)· τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ τρυπανίζεταί τι· || τὴν ὀπὴν τοῦ τρυπάνου ποιῶ, faire l'entrée du foret; βλ. **πρότορος**· || τρύπανον ὀξύακμον, foret à langue de carpe; || τρύπανον μετὰ τεσσάρων κνωδόντων, foret à quatre mèches. § τρύπανον [χειρουρ] trépan, n. m. (χειρουργικὸν τρύπανον) δι' οὗ διατρυπῶσι τὰ ὀστᾶ καὶ ἰδίως τὰ τοῦ κρανίου, avec lequel on perce les os et surtout ceux du crâne. § —, sonde, n. f. (**καταπειρατήρ**) πρὸς ἐξέτασιν τοῦ βάθους ἀντικειμένου τινός, ἢ τοῦ εἴδους τοῦ ἐδάφους ἐν τῷ βάθει. Τὸ τρύπανον τοῦτο λέγεται καὶ trepan, n. m. εἶνε δὲ σιδηρᾶ αἰχμηρὰ ῥάβδος χρησιμεύουσα εἰς τὸ νὰ τρυπῶσι σκληρὰς ὕλας, ὡς λίθους, πετρώματα, κτλ. § **τρύπανον ἢ βελόνη** trépan, n. m. ou aiguille, n. f. [οἰκοδ.] ἐργαλεῖον **αἰχμηρὸν** κεχαλυβωμένον **κατὰ** τὸ ἄκρον πρὸς διάτρησιν τῶν λίθων. § — γωνιωτόν, βλ. τετραγώνιον (équarissoir).

τρυπανόσωμα, ατος, τό· trypanosome (τρύπανον, tarière καὶ σῶμα, corps, n. m. μικροσκοπικὸν ζωΰφιον ζῶν ὡς παράσιτον ἐν τῷ αἵματι διαφόρων σπονδυλωτῶν, εἰς τὸν πεπτικὸν σωλῆνα ἀσπονδύλων τινῶν καὶ εἰς τὸ τυφλὸν ἔντερον τῆς ὄρνιθος, τῆς χήνας καὶ τῆς νήσσης· τὸ σχῆμα αὐτοῦ εἶνε ἐν εἴδει γλώσσης μηνοειδοῦς.

τρυπανοῦχος, ου, ὁ (τρύπανον, ἔχω) porte-foret, n. m. ἐπίσης ὡς ἐπίθετον, κάψα τρυπανοῦχος, boîte porte-forets.

τρυπάω-ῶ, μέλ. ήσω, χάμνω τρῦπαν εἴς τι, βλ. **τρυπανίζω,** διατρυπῶ, trouer, percer; βλ. **τρυπῶ**· || τρυπῶ τὸ ἔδαφος (κτλ.), sonder, διὰ τοῦ τρυπάνου (καταπειρατῆρος, sonde) καὶ ἐρευνῶ δι' αὐτοῦ τὴν εἰς τὸ βάθος ὕλην, κτλ.

τρύπη, ης, ἡ· βλ. **τρῦπα.**

τρύπημα, ατος, τό· τὸ τετρυπημένον, ἡ γενομένη τρῦπα, trou, n. m. καὶ ἐν γένει ἡ **διατρύπησις** (ἡ πρᾶξις τοῦ τρυπᾶν, action de trouer, de percer), percement, n m. ou perforation, n. f. ἡ **τρῆσις, διάτρησις,** perçage, n.m. βλ. καὶ **τρυπάνισις** (forage).

τρυπημάτιον, ου, τό· μικρὰ ὀπή, petit trou; œil, n. m.

τρύπησις, εως, ἡ· τὸ τρυπᾶν ἢ τρυπῆσαι, κοινῶς τὸ **τρύπημα,** βλ. λέξιν.

τρυπητήρ, ῆρος, ὁ· poinçonneur, euse, n. τὸ δι' οὗ τρυπᾶταί τι.

τρυπητῆρι, τὸ [δημ.] μετάλλινον ἢ πήλινον ἀγγεῖον διάτρητον ἢ πολλὰς ἔχων τρύπας, τὸ **τρυπητό**· βλ. **ἠθμὸς** (passoire, couloire).

τρυπητῆρι(ον), τό, κοινῶς τὸ **σουβλὶ** (βλ. λεξ.), ἐργαλεῖον πρὸς διατρύπησιν, ustensile à perforer; perçoir, n. m. (βλ. καὶ **περητήριον**)· τρύπανον, forêt, n. m. ὀπήτιον, ὄπεας, alène, n. f. || [μεταφ.] ἡ πρώτη δαχκνὶα εἶνε τρυπητῆρι [παροιμ.] la première bouchée ouvre l'appétit; [ἀνάλ. τῇ] l'appétit vient en mangeant; || τρυπητήριον διὰ τὰ πυροβόλα, banc de forerie; βλ. **διατορεῖον** καὶ **θρᾶνος** τρυπανιστικός. § —, βλ. **τρυπητόν.**

τρυπητόν, τό, κοινῶς τὸ **τρυπητό**· βλ. **τρυπητῆρι** (ἠθμός) (passoire, couloire) καὶ **ἐπιβύστρα** (crapaudine); || τρυπητὸν τείου, une passoire à thé.

τρυπητός, ή, όν· τετρημένος, τετρυπημένος, διάτρητος, κοινῶς **τρύπιος,** percé, ée, adj. διατετρυπημένος, perforé, ée, adj. τρητός, τρυπημένος, troué, ée, adj. || τρυπητὴ χουλιάρα, écumoire, n. f. βλ. **ἀπαφριστήρ.** § —, τὸ κατεργασμένον μὲ ὀπάς, **διάτρητος,** travaillé (fait) à jour; || χάλτσαις τρυπηταίς, des bas à jour = περικνημίδες διάτρητοι.

τρύπιος, α, ον [δημ.], βλ. **τρυπητός.**

τρυπιοχέρης, α, ικον [δημ.], ὁ πολλὰ ἐξοδεύων, πολυέξοδος, σπάταλος, dépensier, ère, n. dissipateur, trice, n. [δημ.] panier percé.

τρυποκάρυδον, ου, τὸ [δημ.], μικρότατον πτηνόν, τοῦ εἴδους τῶν σπουργιτῶν, espèce de mésange; petite charbonnière.

τρυπόνω, μέλ. ώσω· [δημ.] ἐμβαίνω εἴς τινα τρῦπαν, s'enfoncer (se fourrer) dans un trou; εἰσδύομαι, βλ. καὶ **χώνομαι,** se fourrer; se faufiler; || εἶχε τρυπώσει κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι, il s'était fourré sous le lit; || τρυπόνει παντοῦ [μεταφ.], il fourre son nez partout. § τρυπόνω [μεταβ.] χώνω ποῦ, fourrer; κρύπτω, cacher; || τὸ ἐτρύπωσε εἰς μίαν γωνίαν, il l'a fourré dans un coin. § — [ραπτ.], ῥάπτω ἀραιὰ καὶ προσκαίρως τί, coudre à long points; παραρράπτω, faufiler.

τρυποφράκτης, ου, ὁ· βλ. **τρυποκάρυδον.**

τρυποχουλιάρα, ας, ἡ [δημ] τρυπητὴ χουλιάρα, βλ. **ἀπαφριστήρ,** écumoire, n. f. § — [μεταφ.] ὁ τρυπιοχέρης, homme dépensier; panier percé.

τρυπῶ (άω), μέλ. ήσω, χάμνω τρῦπαν εἴς τι, trouer; percer; βλ. καὶ **τρυπάω**· [**συνεκδ.**] νύσσω, κεντῶ, piquer; [τεχν. ἰδ.] διατρυπῶ, perforer ou forer; || τρυπῶ σανίδα, trouer une planche; || τῆς ἐτρύπησαν τ' αὐτιά, on lui a percé les oreilles; || ἐτρύπησε τὸ πόδι του, il s'est percé le pied; || τὸν ἐτρύπησε τὸ ἀγκάθι, l'épine l'a piqué. § [οὐδ.] τρυπιοῦμαι, se trouer; se percer; || [τὸ φόρεμά του] ἐτρύπησε, s'est troué; || τὸ ξύλον αὐτὸ δὲν τρυπᾷ εὔκολα, ce bois ne se perce pas facilement.

τρύπωμα, ατος, τὸ (τρυπόνω)· ἡ πρᾶξις τοῦ τρυπόνειν που, action de s'enfoncer (de se fourrer); ἡ εἴσδυσις, κατάδυσις, enfoncement. § — [ῥάπτ.] ἀραιὸν ῥάψιμον, ἡ παραρραφή, faufilure, n. f.

τρυτάνη, ης, ἡ· balance, n. f. κοινῶς ἡ

μπαλάντσια ἢ ἡ ζυγαριά· ὄργανον χρησιμεῦον εἰς τὸ νὰ ζυγίζωσι βάρη. Τοῦτο συνίσταται ἀπὸ δύο ζυγοστατήματα (plateaux) κρεμάμενα εἰς τὰ ἄκρα μοχλοῦ μετ' ἴσων βραχιόνων καλουμένου ζυγοῦ (fléau). Ἐκ τοῦ εἰρημένου ζυγοῦ ἡ τρυτάνη καλεῖται καὶ ζυγὸς ὅπερ καὶ συνηθέστερον· || τὰ σταθμὰ (τῆς τρυτάνης), les poids de la balance.

τρυφεραίνω, μέλ. θὰ τρυφεράνω, καθιστῶ τι τρυφερόν, rendre tendre ; attendrir ; [ἐπὶ κρέατος ἰδ.] mortifier (la viande), faisander; ἀφίνω τὸ κρέας νὰ σιτεύσῃ, βλ. **σιτεύω**· || τὸ ξεῖδι τρυφεραίνει τὸ κρέας, le vinaigre attendrit la viande. § [οὐδ.] τρυφεραίνομαι, s'attendrir ; (ἐπὶ κρέατος), se mortifier ; βλ. καὶ **σιτεύομαι**, se faisander.

τρυφερίτσαις, αἱ [δημ.], αἱ τρυφερότητες, tendresses, n. f. pl. καὶ καὶ **τρυφερίτσια**.

τρυφερίτσι, τό· νεαρὰ κόρη, jeune fille ; κοριτσάκι, θυγάτριον, fillette, n. f. tendron, n. m. (=ἡ νεαρότης).

τρυφερίτσια, τὰ [διάλ. Νάξου], αἱ τρυφερότητες (tendresses) εἰς ἃς εἰσάγεται τὸ πρῶτον ἡ αἰσθηματικὴ νεότης.

τρυφερίτσια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], αἱ τρυφερότητες, tendresses, n. f. pl. διάχυσις, ἐντρύφησις.

τρυφερός, ά, ὸν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ἁβρός, tendre [κυρ. καὶ μεταφ.] ἁπαλός, μαλακός, mou, molle, adj. || τρυφερὸν κρέας, κτλ. viande tendre, etc. || νεαρὸς (ἀντὶ πρόσφατος, νωπὸς) ἄρτος, pain frais (qui n'est pas rassis) ; || τρυφερὰ ἡλικία, âge tendre ; νεαρός, ά, όν, première jeunesse ; || τρυφερὸς (ἀντὶ λεπτός, ἀδύνατος), délicat, e, adj. faible, adj. || τὰ τρυφερὰ μέλη [παιδίου, κτλ.], les membres délicats (ἀδύνατος, λεπτοφυής, εὔθραυστος)· || τρυφερὸς (ἀντὶ μειλίχιος, ἐρωτικός), π.χ. τρυφερὸν βλέμμα, regard tendre ; || τρυφερὸν μειδίαμα, sourire tendre ; || λόγοι τρυφεροί, des paroles tendres ; || τρυφερὰ (λυγηρὰ) φωνή, une voix tendre.

τρυφερότης, ητος, ἡ· τὸ εἶνε τρυφερόν, ἡ μαλακότης, ἁπαλότης καὶ τὸ λεπτοφυὲς (τρυφερὸν καὶ ἀδύνατον τοῦ σώματος, mollesse,n.f. délicatesse, n. f. || ἡ τρυφερότης κρέατος καὶ τῶν τοιούτων, tendreté, n. f. || ἡ τρυφερότης κρέατος, la tendreté de la viande. § —, ἀντὶ στοργή, φίλτρον, tendresse, n. f. || τρυφερότης αἰσθημάτων, tendresse de sentiments ; βλ. καὶ **τρυφερίτσαις**.

τρυφερῶς [ἐπίρ.], μετὰ τρυφερότητος, avec tendresse ; φιλοστόργως, προσφιλῶς, tendrement, adv.

τρυφή, ῆς, ἡ· βίος μαλθακὸς καὶ ἡδυπαθής, vie molle et voluptueuse; ἡ μαλθακότης, mollesse, n. f. καὶ ἡ ἡδυπάθεια, sensualité, n. f. ὅθεν ἡ ἡδονὴ (ἡδοναί), ἡ ἀπόλαυσις ἢ ἀπολαύσεις, plaisir[s], n.m. jouissance[s],n.f. ou volupté[s], n. f. [ἐπὶ κακοῦ] ἀκολασία, débauche, n. f.

τρυφηλός, ή, όν· φιλήδονος (ἐπὶ αἰσθήσεων σαρκικῶν) ἡδονικός, sensuel, elle, adj. ἡδυπαθής, voluptueux, euse, adj. [ἐν.] ἀκόλαστος, débauché, ée, adj. || τρυφηλὸς ἄνθρωθρωπος, viveur, n. m. ὁ διάγων βίον τρυφηλὸν καὶ ἀκόλαστον καὶ ἀποβλέπων μόνον εἰς τὰς ἡδονάς. § μαλθακός, mou, molle, adj.

τρυφηλότης, ητος, ἡ· φιληδονία (αἰσθήσεων), sensualité, n. f. ἡδυπάθεια, volupté, n. f. μαλθακότης, mollesse, n. f.

τρυφηρουφιγγιά, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἡ νέα σελήνη.

τρυφηλῶς [ἐπίρ.]· ἡδυπαθῶς (ἐπὶ αἰσθήσεων), σαρκικῶς, sensuellement, adv. μαλθακῶς, mollement, adv.

τρυφῶ (άω), μέλ. ήσω, χαῦνον καὶ ἐν εὐθυμίαις (ἀπολαύσεσι) βίον διάγω, se plonger dans les délices ; ζῶ ἐν τρυφῇ, ζῶ τρυφηλῶς, vivre sensuellement ; [οἰκ.] faire la vie ; [συνεκδ.] ἀπολαμβάνω, jouir, se réjouir.

τρύχω, βλ. κατατρύχω,

τρωγάλιον, ου, τὸ [συνήθ. πληθ.]· τὰ τραγήματα, κοινῶς γλειγούδια, les friandises; ἐπιδόρπιον, dessert, n. m. τρωγάλια λέγονται ὀπωρικά, γλυκύσματα καὶ ἄλλα ἐδέσματα τρωγόμενα ὠμὰ ὡς ἐπιδόρπια, π. χ. κάρυα, ἀμύγδαλα, κλ. βλ. **νώγαλα**.

τρωγαλίζω, μέλ. ίσω, grignoter ; τρώγω τι ῥοκανίζων αὐτὸ (διαβιβρώσκων), manger en rongeant.

τρωγαλιστής, οῦ, ὁ· grignoteur, euse, n. ὁ τρωγαλίζων, qui grignote.

τρώγλη, ης, ἡ· φωλεὸς ζώου ὑπόγειος, terrier, n. m. φωλεὸς θηρίου, σπήλαιον, tanière, n. f. γενικῶς ὀπή, trou, n. m. κοιλότης, creux, n. m. σπήλαιον, σπηλιά, caverne, n. f.

τρωγλητήριον, ου, τὸ (ἐκ τοῦ τρώγλω)· bedon, n. m. ἐργαλεῖόν τι τῶν ὁπλοποιῶν, δι' οὗ οὗτοι τρυπῶσιν ἅμα καὶ τρώγουσι, τρίβουσι μέρη τινὰ τῶν ὅπλων.

τρωγλοδύτης, ου, ὁ· ὁ εἰς τρώγλας κατοικῶν, qui habite des cavernes, troglodyte, n.

τρωγοπίνω [δημ.]· τρώγω καὶ πίνω, manger et boire ; faire grande chère ; [δημ.] faire ripaille ou ripailler=εὐωχοῦμαι.

τρώγω, μέλ. θὰ φάγω, ἀόρ. ἔφαγον, παθ. πρκ. μτχ. φαγωμένος· βιβρώσκω, ἐσθίω, manger ; καταβιβρώσκω, dévorer ; || ἔχει δύο ἡμέρας νὰ φάγῃ, il y a deux jours qu'il n'a mangé ; || ἔκαμε δύο ἡμέρας νὰ φάγῃ, il a été deux jours sans manger ; || τρώγει γερά, c'est un grand mangeur ; c'est une bonne fourchette ; || ἔφαγα ἕνα παγωτόν, j'ai pris une glace ; || ἔφαγε ἕνα κόσμον [δημ.] (τὸν περίδρομον), il a mangé le diable et ses cornes; || τὰ ψάρια τρώγουν τὸ ἓν τὸ ἄλλο, les poisson se mangent l'un l'autre (s'entre-dévorent) ; || τὸ μεγάλο ψάρι τρώγει τὸ μικρὸν [παροιμ.], les gros poissons mangent les petits ; || τὸν ἔφαγαν οἱ λύκοι, les loups l'ont dévoré ; || [μεταφ.] αὐτὸ δὲν τὸ τρώγει (δὲν θὰ τὸ φάγῃ [φρ.], il n'y saurait mordre ; il ne tâtera pas ; || τρώγει τὰ λόγια του, il mange ses mots ; || τρώγω τὸ μάτι τινὸς [φρ.

δημ.], tromper (trahir) quelqu'un ; κοινῶς τὸν βάζω μέσα, mettre dedans ; [δημ.] refaire ; || αὐτὸ τὸ ψωμὶ δὲν τρώγεται, ce pain n'est pas mangeable. § τρώγω, λαμβάνω τὰ γεύματά μου, prendre ses repas ; γευματίζω, dîner; δειπνῶ, souper; || εἰς ποῖον ξενοδοχεῖον τρώγετε; dans quel hôtel prenez-vous vos repas ? || τί ὥραν τρώγετε ; à quelle heure dînez-vous ? || [ὅταν ἦλθες] ἐτρώγαμεν, nous étions à table ; || τρώγει καλά, il fait bonne chère ; || χθὲς ἔφαγεν ἔξω, hier, il a dîné en ville; || τρώγει ἅπαξ τῆς ἡμέρας, il ne fait qu'un repas par jour ; || τρώγει πρὶν κοιμηθῇ, il soupe avant de se coucher ; || [δημ.] ἤμουν φαγωμένος, j'avais déja dîné. § (ἀντίθετον τῷ νηστεύω), faire gras ; || αὔριον δὲν τρώγουν, demain on fait maigre. § [συνεκδ. καὶ μεταφ.] βιβρώσκω, κατατρώγω, ronger ou dévorer ; κατατρώγω, καταναλίσκω, consommer ; κατατρώγω, φθείρω, consumer ou user ; κεντῶ, τσιμπῶ (ἐπὶ ζωϋφίων), piquer ; || τρώγει τὰ νύχια του, il se ronge (se mord) les ongles ; [μεταφ.] il se ronge les poings; || οἱ ποντικοὶ ἔφαγαν τὸ βιβλίον του, les rats ont rongé son livre; || τὸ φόρεμα αὐτὸ τὸ ἔφαγεν ὁ σκῶρος, les vers ont piqué cet habit; || μ' ἔφαγαν οἱ ψύλλοι ὅλην τὴν νύκτα, les puces m'ont piqué toute la nuit ; || ἡ σκωρία τρώγει τὸν σίδηρον, la rouille ronge (consume) le fer ; || ἔφαγε ὅλην του τὴν περιουσίαν, il a dévoré (mangé [οἰκ.] fricassé) tout son bien ; || τὸν ἔφαγεν ὡς τὸ κόκκαλον [μεταφ.], il l'a rongé jusqu'aux os; || τὸν τρώγουν ὅσοι τὸν κολακεύουν, il est grugé par ceux qui le flattent ; || τὸ βιβλίον αὐτὸ τὸ ἔφαγα εἰς μίαν νύκτα, ce livre je l'ai dévoré dans une nuit ; || τὸ φαρμάκι τοῦ ἔφαγε τὰ ἐσωτικά, le poison lui a corrodé les entrailles ; || ἡ λύπη θὰ σὲ φάγῃ, le chagrin vous tuera ; || (ἡ παραφωτιὰ αὐτὴ) τρώγει πολλὰ ξύλα, consomme trop de bois ; || [αὐτὸ τὸ γλύκυσμα] τρώγει πολλὴν ζάχαρην, consomme beaucoup de sucre ; || ἔφαγε τὴν ὑγείαν του, il a ruiné (usé, consumé) sa santé ; || ἔφαγε τὴν ζωήν του, il a usé sa vie ; || ἡ θάλασσα ἔφαγε τοὺς βράχους, la mer a cavé (rongé) les rochers ; || πόσους ἀνθρώπους ἔφαγεν ἡ θάλασσα ! que d'hommes la mer a englouti ! || [αὐταὶ αἱ δίκαι] ἔφαγαν ὅλην του τὴν περιουσίαν, ont absorbé toute sa fortune; || αὐτὰ τὰ ἔπιπλα τρώγουν πολὺν τόπον, ces meubles occupent (tient) trop de place ; || αὐτὴ ἡ ἐργασία θὰ μοῦ φάγῃ πολὺν καιρόν, ce travail me prendra beaucoup de temps ; || μοῦ ἔφαγε τ' αὐτιά μὲ τὰ παράπονά του, il m'a rompu (étourdi) les oreilles de ses plaintes ; || θὰ φάγῃ τὸ κεφάλι του [φρ. δημ.], il se rompra le cou ; || θὰ μᾶς φάγῃ ὅλους [φρ.], il nous enterrera tous ; || [ἀπειλ.] σ' ἔφαγα ! gare à toi ! tu es perdu ! tu es un homme mort ; || τὰ φορέματά του ἐφαγώθησαν, ses habits se sont usés ; || τὸ σχοινὶ ἐφαγώθη [ναυτ.], la corde s'est raguée. § ἀντὶ ὑφίσταμαι, ὑποφέρω, essuyer ; subir ; supporter ou souffrir : || ἔφαγε ὅλην τὴν βροχήν, il a essuyé toute l'averse ; || ἔφαγαν τὴν πρώτην φωτιάν, ils ont essuyé le premier feu ; || θὰ φάγω ἐπίπληξιν, je serai réprimandé (=θὰ ἐπιπληχθῶ)· || ἔφαγε ξύλον, il a été battu (; rossé) (=ἐδάρη)· || πρόσεχε, θὰ ταὶς φᾶς, prends garde, tu vas te faire rosser ; tu en auras ; || ταὶς ἔφαγε, il a eu des coups ; il a porté les coups ; || ἔφαγε μίαν εἰς τὸ κεφάλι, il a reçu un coup à la tête ; || ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν τρώγεται, cet homme est insupportable=εἶνε ἀνυπόφορος· || αὐτὸ πλέον δὲν τρώγεται, c'est à n'y plus tenir. § (τριτοπρ.] αἰσθάνομαι φαγοῦραν, κνισμόν, démanger ; || τὸν τρώγει ἡ ῥάχη του [μεταφ.] le dos lui démange ; || μὲ τρώγει νὰ ὁμιλήσω, la langue me démange, j'ai grande envie de parler ; || ξύνεται ἐκεῖ ποῦ δὲν τὸν τρώγει [παροιμ.], il se mêle de ce qui ne le regarde pas. § [μέσ.] τρώγομαι, διαμάχομαι πρός τινα, ἐρίζω, se quereller ; avoir des démêlés ; μουρμουρίζω, γογγύζω, grogner ; || παρ(ενοχλῶ) τινά, tracasser ; || αἰωνίως τρώγονται, ils sont toujours à se quereller (à ergoter) ; || μὲ τρώγεται ἀπὸ χθές, il me tracasse depuis hier ; || ἐφαγώθη διὰ νὰ τὸ κατορθώσῃ, il fit le diable à quatre pour en venir à bout.

τρώκτης, ου, ὁ· ὁ τρώγων, ῥοκανίζων τι, rongeur, euse, n. et adj. qui ronge. § [ἰχθ.] τρώκτης, truite, n.f. κοινῶς **πέστροφα**, ἰχθὺς τῶν πετρωδῶν μερῶν ἰδίᾳ τῶν χειμάρρων τοῦ εἴδους ἀντακεὺς (saumon, κοινῶς **σολομός**. § [ζωολ.] **τρῶκται ἢ τρωκτικά**, rongeurs, λέγεται τάξις μαστοφόρων διακρινομένη διὰ τῆς ἰδιαζούσης κατασκευῆς τῶν ὀδόντων. Εἰς ταῦτα ἀνήκουσιν αἱ οἰκογένειαι τῶν σκιουριδῶν, μυϊδῶν, ὑστριχιδῶν, λαγοειδῶν, μυοξιδῶν καστοριδῶν καὶ ἡμιόπλων.

τρωκτικὸς [ζωολ.], ὁ κατατρώγων, rongeur, adj. βλ. **τρῶκται.**

τρωκτός, ή, όν· ῥοκανισμένος, καταφαγωμένος, rongé, ée, adj.

τρῶσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ πληγόνειν, action de blesser; τὸ πλήγωμα, blessure, n.f.

τρωτός, ή, όν· ὁ δυνάμενος νὰ τρωθῇ (νὰ πληγωθῇ), vulnérable; || τὸ τρωτόν του μέρος, son endroit vulnérable ; son côté faible ; son défaut de cuirasse ; || τὰ τρωτὰ τοῦ **θώρακος**, défaut de la cuirasse, ἤτοι τὰ κατὰ τὸν σύνδεσμον μέρη τοῦ θώρακος, μεταφορικῶς δὲ σημαίνει τὸ **τρωτὸν** (ἠθικὴ **ἀδυναμία**) ἀτόμου τινός.

τσάβαλα, τὰ [δημ.]· βλ. **τσάντσαλα.**

τσάβαλα, τὰ [διάλ. Ἠπείρ.] τὰ **φορέματα.**

τσαβέτα, ἡ [δημ.], cheville (en fer) ; βλ. γόμφος καὶ βλῆτρον ἀποχωριστικόν· || κοπανίζω τσαβέτα· βλ. γηρόω ἧλον.

τσαγαλὶ ἀνοικτὸν (χρῶμα) [δημ.], τὸ χρῶμα τοῦ τσαγάλου, vert de montagne; vert d'amande verte ; βλ. χλωρόν.

τσάγαλον, τὸ [δημ.], τὸ νωπὸν (φρέσκον) ἀμύγδαλον, amande verte.

τσαγανός, ὁ [δημ.], καρκῖνος, κοινῶς κάβουρας, crabe, n. m.

τσαγγαροσούβλι, τὸ [δημ.], alène, βλ. ὄπεας.

τσαγγὸς [δημ.]. βλ. **ταγγὸς** κλ.

τσαγδίζω [διάλ. Οἰνόης], ἀνακατόνω, φέρω ἄνω κάτω.

τσαγκάδα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου), ἡ προβατίνα ἥτις χάσασα τὸ ἀρνίον αὐτῆς ἢ μὴ ἐγκυμονήσασα ἔχει γάλα.

τσαγκάδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐκτρῶσαν γίδι ἢ πρόβατον, ἀλλὰ χορηγοῦν πολὺ ἢ ὀλίγον γάλα.

τσαγκάδι, τὸ [διάλ. Λευκαδ.], πληθ. τὰ **τσαγκάδια**· οὕτω λέγονται αἶγες ἢ οἶς στερηθεῖσαι ὁπωσδήποτε τὰ ἑαυτῶν τέκνα.

τσαγκαράδικον, τὸ [δημ.], ἐργαστήριον (μαγαζὶ) τοῦ τσαγκάρη (ὑποδηματοποιοῦ), boutique de cordonnier ; τὸ ὑποδηματοποιεῖον, cordonnerie, n. f.

τσαγκάρης, η, ὁ [δημ.], ὑποδηματοποιός, cordonnier, n. m. bottier, n. m.

τσαγκάρικος, ιχη, ιχον [δημ.] τοῦ τσαγκάρη, de cordonnier ; de bottier.

τσαγκαροδευτέρα, ἡ [δημ.] ἑορτασμὸς τῆς δευτέρας, la fête du lundi; la sainte lundi.

τσαγκαρόσουβλον, τὸ καὶ τσαγκαροσούβλι [δημ.] alène de cordonnier ; βλ. ὄπεας.

τσάγρα, ἡ [δημ.] ἡ μυάγρα, ratière, n.f. ou souricière, n. f. [γενικ.] ἡ παγίς, piège, n. m. trappe, n. f.

τσαγκρουνιά, ᾶς, ἡ [δημ.] τὸ τσουχράνισμα, ἡ ἀμυχή, égratignure, n. f. βλ. λέξιν.

τσαγκρουνῶ [δημ.] τσουγχρανίζω, ἀμύσσω, égratigner ; βλ. λέξιν.

τσάϊ, τὸ [ξεν.] τὸ τέϊον, thé, n. m. § — ἑλληνικόν. espèce de crapaudine, τὰ φύλλα τοῦ φυτοῦ σιδηρίτου.

τσαΐρι, τὸ [δημ.] ὁ ἀγρὸς μετὰ χλωρᾶς νομῆς εἰς ὃν θέτουσι τὰ κτήνη πρὸς τροφήν· ὅθεν ἡ διὰ χλωρᾶς νομῆς τροφὴ τῶν κτηνῶν, la mise au vert.

τσάκα, ἡ [δημ.], βλ. τσάγρα.

τσακάλι, τὸ [δημ.], τὸ ζῶον θώς, chacal, n. m.

τσάκαλους, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ὁ θώς, τὸ τσακάλι.

τσακατίζω [διάλ. Ἠπείρου], γεύομαι πρωτοφανοῦς καρποῦ.

τσάκατος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ πρωτοφανοῦς καρποῦ γεῦσις.

τσακί, τὸ [δημ.], ὁ σουγιᾶς, canif, n. m. βλ. **μαχαιρίδιον.**

τσακίζω, μέλ. ἴσω [δημ.], σπάζω, σπαω-ῶ, θραύω, θλάω-ῶ, συντρίβω, casser, rompre ou briser (βλ. **εἰς** λέξιν **συντρίβω** τὴν διαφορὰν τῆς ἐκδοχῆς ἑκάστου τῶν τριῶν συνωνύμων ῥημάτων)· κατάγνυμι, θραύω, συντρίβω μὲ πάταγον, fracasser ; [ἐν.] συντρίβω, συνθλῶ, écraser ; || ἐτσάκισε τὸ ῥαβδί του, il a brisé (rompu) sa canne ; || — ποτήριον, casser un verre ; || ἐτσάκισε (θραύω) τὸ πόδι του, il s'est cassé la jambe ; || [ἀπειλ.] θὰ τοῦ τσακίσω τὰ πλευρά, je lui romprai (casserai) les os ; || τσακίζω ἐληαῖς, écraser (meurtrir) des olives ; || [μεταφ.] τσακίζω τὸ κεφάλι μου [διὰ νὰ ἐννοήσω τι, κτλ.], se rompre (se creuser) la tête ; || τσακίζω τινὰ [μεταφ.] battre à plat ; κάμνω τινὰ νὰ ὑποχωρήσῃ, κατατροπῶ τινά, déconfire ; ou enfoncer ; κοινῶς τὸν βουλιάζω, couler [à fond] ; [ἐν συζητήσει], peloter ; [δι' ἐπικρίσεως] éreinter ; || τὰ δένδρα τσακίζονται ἀπὸ τὸν καρπόν, les arbres plient (κάμπτονται), sous le poids des fruits ; rompent de fruits ; || ἐτσακίσθη εἰς τὸ τρέξιμον, il se rompit (il a failli se rompre) le cou [en courant] (= ἐπισπεύδω τρέχων)· || ἐτσακίσθη διὰ νὰ μᾶς περιποιηθῇ, il se mit en quatre pour nous traiter. § —, πτύσσω, διπλόνω, plier ; κόπτω, couper ; || τσάκισε τὸ χαρτὶ εἰς δύο, pliez le papier en deux ; || [ἐπὶ χαρτοπαιγνίου] ἐτσάκισε τὸ δεκάρι μου, il a coupé mon dix ; || — τὸ κρασὶ μὲ νερόν, couper son vin (=συγκιρνῶ)· || — τὸ νερόν, dégourdir l'eau [froide], συγκιρνῶν, μετριάζων τὴν ψυχρότητα τοῦ ὕδατος διὰ προσθήκης θερμοῦ, ὅθεν χλιαίνω, attiédir l'eau ; || τὸν τσακίζω [ἐνν. τὸν ὕπνον] [φρ.], faire sa sieste ; faire un petit somme = κοιμοῦμαι ὀλίγον (ἰδ. μετὰ μεσημβρίαν)· || [καὶ οὐδ.] ὁ ἐχθρὸς ἐτσάκισε, les ennemis ployèrent = ἐτράπη εἰς φυγήν· || ἐπὶ ἀνθρ.] ἐτσάκισε (ἐξασθενῶ), il est affaibli ; || ἡ ἡμέρα ἀρχίζει νὰ τσακίζῃ, le jour commence à baisser ; || τὸ κρασὶ ἐτσάκισε, le vin a tourné ; || [οὐδ.] ἐτσάκισεν ἡ καρδιά μου, j'eus le cœur brisé = ἐλυπήθην πολύ· j'eus le cœur navré = ἤμην περίλυπος, βαρυαλγὴς τὴν καρδίαν.

τσάκισι, ἡ [δημ.] ἡ δίπλα, τὸ τσάκισμα, ἡ πτυχὴ pli, n. m.

τσάκισμα, ατος, τὸ [δημ.] (βλ. τσακίζω καὶ συντρίβω), ἡ θλάσις, ἡ θραῦσις, cassure, n. f. [ὀστοῦ ἰδ.] τὸ κάταγμα, fracture, n. f. || —, fraction, n. f. βλ. **θλάσις**· || —, fragment, n. m. βλ. **κλάσμα.** § — [ὑφάσμ.] κτλ.] pli, n. m. ἡ πτυχή. § —, κατατρόπωσις, φυγή, déroute, n. f. § [πληθ. μεταφ.] τσακίσματα, οἱ ἀκκισμοὶ (θρύψεις), ἤτοι τὰ ἀηδῆ ἢ ἄσεμνα σχήματα τῶν κακοανατεθραμμένων κορασίων ἢ γυναικῶν, minauderies, n. f. pl. τὰ καμώματα, τσακίσματα, façons, n. f. pl. ou mines, n. f. || κάμνω τσακίσματα, minauder = ἀκκίζομαι (θρύπτομαι), faire de mines ; ἢ καὶ προσποιοῦμαι ὅτι δὲν θέλω. § — [μουσ.] ἐπῳδὴ ᾄσματος, refrain, n.m. ou ritournelle, n. f οἱ αὐτοὶ στίχοι, τὸ αὐτὸ μελῴδημα ἐπαναλαμβανόμενον.

τσακιστός, ή, όν· [δημ.], τεθραυσμένος, τεθλασμένος, cassé, ée, adj. συντετριμμένος, concassé, ée, adj. [ἐν.] écrasé, ée, adj. βλ. **τσακίζω.** § [ναυτ. οὐσ.] ἡ τσακιστή, βλ. δηκτή, la demi-clef renversée, καὶ ποδόδεσμος, nœud d'écoute.

τσακίστρα, ας, ἡ· [δημ.] ἡ προσπεποιημένη γυνή, femme affectée ; βλ. **ἀκκίστρια,** minaudière, n. f. ἡ ἐρωτότροπος (κοινῶς κοκέτα), coquette, n. f.

τσακκομεριά, ᾶς, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ

ἓν μέρος δισακκίου, ὅπερ κοινῶς λέγεται **τσάκκι.**

τσακλατίζω, μέλ. ίσω· [διάλ. Ἠπείρου] ἀναταράσσω ῥευστόν τι καὶ θολόνω αὐτό.

τσακμάκι, τό· [δημ.] βλ. **πυρεῖα,** briquet, n. m.

τσακμακίζω, μέλ. ίσω· συγκρούω τὴν πυρὰν λίθου μετὰ τοῦ χάλυβος πρὸς παραγωγὴν σπινθῆρος, battre de briquet.

τσακμακόπετρα, ἡ [δημ.]· βλ. **πυρόλιθος,** pierre à fusil (à feu) ou silex, n. m.

τσάκνα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], τὰ λεπτὰ καὶ εὔθραυστα ξύλα ἢ λεπτοὶ ξηροὶ κλῶνες θάμνων χρησιμοποιούμενοι ὡς **προσάναμμα·** (ἐκ τοῦ **τσακίζω**).

τσακνολογῶ [διάλ. Ἠπείρου], ἀσχολοῦμαι εἰς ἐπουσιώδεις ἐργασίας, κυρίως συλλέγω **τσάκνα.**

τσακογνάφις, φα, ικον [διάλ. Οἰνόης], ὁ ἔχων τσακωμένον (κακιωμένον) τὸ «γναφὶν» (τὸ πρόσωπον) ἤτοι κακοπρόσωπος, ἀσχημομούρης.

τσακόνω, μέλ. ώσω [δημ.] παγιδεύω, συλλαμβάνω, (πιάνω) attraper ; τσακόνω μετὰ βίας καὶ ταχύτητος, saisir ; ‖ βάλλω στὸ χέρι, τσακόνω, s'emparer de ; συλλαμβάνω, happer ou pincer ; ‖ τσακόνω λύκον, attraper un loup ; ‖ τσακόνω τρέχων=προφθάνω, atteindre ; ‖ τσακόνω λαγωόν, attraper un lièvre ; τσακόνω τινὰ ἀπὸ τῆς κόμης, saisir quelqu'un par les cheveux ; ‖ τὸν ἐτσάκωσαν οἱ κλητῆρες, les huissiers l'ont happé ; ‖ ἂν σὲ τσακώσω ! si je te pince ! ‖ τσακόνω τὴν στιγμὴν [τὴν εὐκαιρίαν) [μεταφ.] [δράττομαι τῆς . . .] saisir l'occasion; saisir le moment favorable; ‖ **τσακόνομαι,** συμπλέκομαι εἰς χεῖρας ἔρχομαι, ἔρχομαι στὰ χέρια μετά τινος, en venir aux prises ; aux mains ; συμπλέκομαι, συγκρούομαι, en découdre ; φιλονεικῶ, ἐρίζω, se chamailler ou se disputer ; διαπληκτίζομαι, se quereller.

τσακπίνης [δημ. ξεν.], βλ. **τσαπκίνι.**

τσακπίνι, τὸ [δημ. ξεν.]· βλ. **τσαπκίνι.**

τσακπινιά, ᾶς, ἡ [δημ. ξεν.], βλ. **τσαπκινιά.**

τσάκωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ παγιδεύειν, συλλαμβάνειν, action d'attraper ; ἡ σύλληψις, prise, n. f. § —, ἡ ἔρις, ὁ διαπληκτισμός, querelle, n. f. ἔρις, φιλονεικία, démêlé, n. m. συμπλοκή, mêlée, n. f. ῥῆξις, rixe, n. f. κοινῶς καυγᾶς, ἔρις συνοδευομένη μεθ' ὕβρεων καὶ δαρμῶν· κοινῶς τὸ ξυλοκόπημα [οἰκ.], batterie, n. f. ἔρις, φιλονεικία σφοδρά, διαπληκτισμός, chamaillis, n. m.

τσαλαβούτας, ὁ [δημ.], ἀνακατωσούρης, ὁ τὰ πάντα ἀνακατόνων, ὁ βαδίζων ἐντὸς βορβορώδους πηλοῦ, πηλοβάτης, barboteur, euse, n. ὁ συγχέων τοὺς λόγους του, ὁ χάνων τὴν σειρὰν τοῦ λόγου, pataugeur, euse, n. [συνεκδ.] ὁ ἀτέχνως ἐργαζόμενος, bousilleur, euse, n. ὅθεν καὶ ἀκατάστατος, désordonné, ée, n.

τσαλαβούτημα, ατος, τὸ [δημ.] ἀνακάτωμα βορβόρου, πηλοῦ, barbotage, n. m. ἀνακάτωμα, ῥύπος βορβόρου, patrouillage, n. m. ἄτεχνος ἐργασία, bousillage, n. m. § —, ἡ ἔμβρεξις, action de mouiller (de se mouiller).

τσαλαβουτῶ (άω), [δημ.] ἀναταράσσω βόρβορον, barboter ; βαδίζω ἐντὸς βορβόρου, πηλοπατῶ, patauger ; ἀνακατόνω, patrouiller ; [συνεκδ.] ἐργάζομαι ἀτέχνως, bousiller, § —, ἐμβρέχω, mouiller ; ἐμβρέχομαι, se mouiller.

τσαλαβουτῶ, [διάλ. Οἰνόης] ἄτακτα, ἀπ' ἐδῶ, κι' ἀπ' ἐκεῖ, ἄτσαλα βουτῶ.

τσαλακόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ῥύσῶ, ῥικνόω, ζαρόνω, chiffonner ; σαλακόνω, ζαρόνω, froisser ; ‖ — ἱμάτιον, κλπ., chiffonner un habit, etc. ‖ ἐσθὴς τσαλακωμένη, une robe chiffonnée (ἐρρικνωμένη).

τσαλάκωμα, ατος, τὸ [δημ.], ῥύσωσις, ῥίκνωσις, τὸ ζάρωμα, chiffonnage, n. m. ou froissement, n.m. ἡ ζαρωματιά, froissure, n.f.

τσαλαπάτημα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ διὰ τῶν ποδῶν καταπάτησις, action de fouler aux pieds ; πάτημα, καταπάτησις, foulage, n. m.

τσαλαπατῶ (έω), μέλ. ήσω (κατα)πατῶ διὰ τῶν ποδῶν, fouler aux pieds ; καταπατῶ, piétiner ; συνθλῶ, συντρίβω διὰ τοῦ ποδός, écraser avec le pied.

τσαλαπατῶ [διάλ. Οἰνόης], πατῶ ἄτακτα ἐδῶ κ' ἐκεῖ.

τσαλαπετεινός, οῦ, ὁ [δημ.], huppe, n. f. ὁ ἀγρειοπετεινός· βλ. ἔποψ.

τσαλί, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ξύλον.

τσαλιάζω [διάλ. Ἠπείρου], πλακόνω τι, ἐπιβαρύνω καὶ ἐπιφορτίζω· ἑπομένως πιέζω τοσοῦτον ὥστε νὰ μεταβάλῃ τὸ πρότερον σχῆμά του.

τσαμαδοῦρα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], τὸ ἐπίσημον, pavillon de beaupré ; ἐπίσης λέγεται οὕτω καὶ ὁ σημαντήρ, bouée, n. f.

τσαμάλα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], πυρὰ ζωηρά, ἡ φλόξ· βλ. λέξιν).

τσαμαντάλια, α, τὰ [δημ. ναυτ.] βλ. **σειράδιον** (garcettes des ris).

τσάμι, τὸ [δημ.], τὸ δένδρον **πεύκη** (pin) ; βλ. λέξιν.

τσαμλίκι, τὸ καὶ τζαμλίκι [δημ.], βλ. **ὑαλοστάσιον** καὶ κλισιάς.

τσαμπάζης, ὁ [δημ.] καὶ τζαμπάζης· βλ. ἱππέμπορος.

τσαμπάκι, τὸ καὶ **τσαμπουρίδι,** τὸ [δημ.] βοτρύδιον, τό· grappillon, n. m.

τσαμπᾶς, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ μακρὰ κόμη.

τσαμπί, τὸ [δημ.] βλ. **βότρυς** [σταφύλης], grappe [de raisin].

τσαμπολόγημα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ ῥαγολογία, grappillage, n. m. τὸ μάζευμα τῶν ῥωγῶν.

τσαμπολογῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.] ῥαγολογῶ, grappiller, συλλέγω τὰ ἐκ τοῦ τρυγητοῦ μείναντα σταφύλια.

τσαμποῦνα, ας, ἡ [δημ.] καὶ **τσαμπούνισμα,** τὸ κλαίειν, action de pleurer ; τὰ δάκρυα, les pleurs ou les larmes ; κλαυθμηρισμὸς ὑποκριτικός, pleurnicherie, n. f. ὅπως ὁ τῶν μὴ καθαρῶς κλαιόντων μικρῶν παιδίων.

τσαμποῦνα, ας, ἡ [διάλ Ἠπείρου] ὁ αὐλὸς καὶ μάλιστα ὁ κακόηχος.

τσαμπούνημα, τὸ [δημ.], βλ. τσαμπούνισμα.

τσαμπουνίζω, μέλ. ίσω [δημ.], κλαίω, pleurer; προσποιοῦμαι ὅτι κλαίω, ὑποκλαίω, pleurnicher. § —, ληρῶ, μωρολογῶ, radoter; λέγω μωρολογίας, ἀνοησίας, dire des bêtises; φλυαρῶ, bavarder; μωρολογῶ [οἰκ.] ravauder.

τσαμπούνισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. τσαμπούνα. § —, λῆρος, λήρημα, μωρολογία, radotage, n. m. πολυλογία, περιττολογία, verbiage, n. m. παραλογισμός, déraisonnement, n.m. μωρολογία [οἰκ.], ravauderie, n.f.

τσαμπουνῶ (άω) [δημ.], **τσαμπουνίζω.**

τσαμπουρίδι, τὸ [δημ.] καὶ τσαμπάκι, τό· βοτρύδιον, τό· grappillon, n. m. ἤτοι τὸ μικρὸν τσαμπὶ ὅπου μένει εἰς τὸ κλῆμα μετὰ τὸ τρύγημα (τὰ χουδούνια).

τσάμπουρον, τὸ [δημ.] καὶ τσίπουρον, râpe [de raisin]; βότρυς ἄνευ ῥαγῶν, rafle, n. f. § — [συνεκδ.] τὸ **τσαμπί, βότρυς** [σταφύλης] grappe [de raisin].

τσανάκι, τὸ [δημ.] τὸ πινάκιον, assiette, n. f. ἡ λοπάς, plat, n. m. ὁ κώδων, κοινῶς ἡ γαβάθα, écuelle, n. f. βλ. καὶ **γαβάθα** (terrine)· ‖ [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] παστρικὸ τσανάκι [ὕβρ.], mauvais drôle, ἤτοι φαυλόβιος, κοινῶς λέρα, mauvais garnement.

τσανακογλείφτης, ου, ὁ· πινακογλείφτης, pique-assiette, n. m. παράσιτος, parasite, n. m. ou écumeur de marmites.

τσάντα, ἡ [δημ.], ἡ δικτυωτὴ (δισσάκιον) τοῦ κυνηγοῦ, gibecière, n. f. ou carnassière, n. f. καὶ ἐν γένει ἡ πήρα ὁ σάκκος, sac, n.m.

τσάντζαλα, τὰ [δημ.], τσάντζαλον, τὸ ῥάκος, πληθ. τὰ ῥάκη, κοινῶς χουρέλια, guenilles, n.f. pl. ou haillons, n.m. pl. [συνεκδ.] παλαιὰ ἐνδύματα (παλαιόρρουχα), hardes ou nippes, n. f. καὶ ἐν γένει τὰ παληοπράγματα, vieux effets; διάφορα ἀναμεμιγμένα εἴδη, toutes sortes de choses; χουρέλια, chiffons.

τσάντζαλο, τό· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ῥάκιον, ῥάκος· βλ. **τσάντζαλα.**

τσαντίλα, ας, ἡ· [δημ.] ὕφασμα μάλλινον ἐν εἴδει σακκιδίου πρὸς ἀποστράγγισιν τοῦ ὀρροῦ τοῦ τυροῦ, sac à égoutter le lait caillé; caserel, n. m. βλ. **τυροβόλι** καὶ **ἠθμός,** couloire.

τσαντίρι, τὸ [δημ.] καὶ τέντα· βλ. **σκηνή,** (tente).

τσάντος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], τὸ ζιζάνιον· 2) εἶδος ἐντόμου, ἡ εἰσδυτικὴ ψύλλα· [ἡ λεξ. κατὰ παραφθορὰς ἐκ τοῦ **ζιζάνιον**).

τσαντσαμινιά, ἡ· τὸ δένδρον γιασεμιά, ἴασμος.

τσαντσαμίνι, τό· τὸ ἄνθος γιασεμί, ἰάσμινον.

τσαντσαρίζομαι [διάλ. Ἠπείρου], χαλλωπίζομαι.

τσάπα, ας, ἡ, **τσαπὶ** καὶ **τσαπίον,** τό· βλ. **τσαπὶ** καὶ **μάκελλα** (houe). § —, sape, (ἐκ τοῦ λατ. sappa=houe) n. f. § [ναυπηγ.] τσάπαις, préceintes; βλ. **ζωστήρ.**

τσαπάρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου]· ἡ **ταινία**

τσαπατσούλης, α, ικον [δημ.]· ἄνθρωπος ἄνευ τάξεως, homme sans ordre; ὁ ἔχων ἔλλειψιν τάξεως, qui manque d'ordre: ἀκατάστατος, brouillon, onne, n. § ὁ ἀτέχνως ἐργαζόμενος εἴς τι, bousilleur, euse, n.

τσαπατσουλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἀκαταστασία, ἀταξία, désordre, n. m § κακότεχνον ἔργον, ἡ ἄτεχνος ἐργασία, bousillage, n. m.

τσαπέλα, ας, ἡ [δημ.], δεσμὶς [κρομμύων, ξηρῶν σύκων, κτλ.], chapelet [d'oignons, de figues sèches, etc.].

τσαπί, τό· βλ. **τσάπα,** houe, n.f. σκαφεῖον, louchet, n.m. **τάρακτρον** καὶ **κύκηθρα,** rabot.

τσαπίον, τό· τὸ **τσαπί.**

τσαπίζω, μέλ. ίσω, σκάπτω διὰ τῆς τσάπας, labourer avec la houe (la sape), houer; saper.

τσάπισμα, ατος, τό· τὸ διὰ τῆς τσάπης σκάψιμον, houage, n. m.

τσαπκίνι, τὸ [δημ. ξεν.] καὶ ὀρθότερον **τσακπίνης,** ὁ· θηλ. **τσαπκίνα,** μάγκας, κατεργάρης, polisson, onne, n. ἀχρεῖος, κακοήθης.

τσαπκινιά ᾶς, ἡ [δημ. ξεν.] καὶ ὀρθότερον **τσακπινιά,** κατεργαριὰ καὶ ἀχρειότης, κακοήθεια, polissonnerie, n. f.

τσάπος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ὁ τράγος, ἴσως ἐκ τῆς ποιμενικῆς ἐπιφωνήσεως «τσάπ, τσάπ».

τσαποῦλα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ὁ σκαλιστήρ.

τσαπουρνιά, ᾶς, ἡ [δημ.] τὸ δένδρον ἀγριοδαμασκηνέα, prunellier, n. m.

τσαρδάκι, τὸ [δημ.] hutte, n. f. μικρὰ καλύβη πλεκτὴ ἐκ κλάδων μετὰ φυλλώματος.

τσαρκαπίνα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] προσωνυμία προσώπων διακρινομένων ἐπὶ ταχύτητι κινήσεων, εὐστροφίᾳ καὶ βραχύτητι σώματος.

τσάρεβιτζ, ὁ· tzarevitch ἢ tsarevitch, n. m. ὁ διάδοχος τοῦ τσάρου.

τσάρκι, τὸ [δημ. ἀνθ.] τὸ **ῥοιάνθεμον,** passiflore (λατ. passion, πάθος καὶ ἄνθος, flos) n. f. φυτὸν οὗ τὸ ἄνθος περιέχει, ὡς λέγουσι, τὰ σύμβολα τῶν ὀργάνων τῶν παθῶν τοῦ Σωτῆρος Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅθεν λέγεται καὶ fleur de la passion; καὶ ἄλλως grenadille, n. f.

τσάρκος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου καὶ Λευκαδ.] (ἐκ τοῦ λατ. circus) ἕρκος, περίφραγμα, ἐν ᾧ κλείονται τὰ ἀρνιὰ καὶ τὰ κατσίκια, ἵνα μὴ θηλάζωσι τὰς μητέρας των.

τσαρίνα, ας, ἡ· ἡ σύζυγος τοῦ τσάρου, c'sarine, ἢ κάλλιον tzarine ou tsarine, n. f.

τσαρλαταν(αρ)ία, [δημ. ξεν.] ἀγυρτεία (ἀπάτη), charlatannerie, n. f.

τσαρλατᾶνος, ου, ὁ· [δημ. ξεν.] ἀγύρτης (ἀπατεών), charlatan, n. m.

τσάρος, ου, ὁ· tzar ou tsar, n. m. (zar, ἀρχαιότ. cesar, c'sar, ἐκ τοῦ λατινικοῦ caesar); ἐκαλεῖτο οὕτω παρὰ τοῖς Σλαύοις κατ' ἀρχὰς ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου, ἐσήμαινε δὲ «βασιλεὺς ἢ αὐτοκράτωρ». Τὸν τίτλον τοῦτον ἐδέχθη ἐπισήμως Ἰωάννης ὁ Δ' τῆς Ῥωσσίας ἐν ἔτει 1547 καὶ ἔκτοτε καλεῖται **τσάρος** ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας, **τσαρίνα** ἡ αὐτοκράτειρα καὶ **τσάρεβιτζ** ὁ διάδοχος αὐτοῦ.

τσαροῦχι, τό· [δημ.] ὑπόδημα τῶν χωρικῶν ἐν Ἑλλάδι, sandale, n. m.

τσάσκα, ας, ἡ· [ξεν.] μέγα κύπελλον, tasse, n. f. ἤτοι μέγα φλυντζάνιον τοῦ καφέ, διὰ τὸ τέϊον κτλ.

τσατάλια, τά· [διάλ. Αἰτωλίας] τὰ μετὰ τὴν ἀποκοπὴν κλάδου μένοντα τεμάχια· λέγονται καὶ **τσαρπόκλια.**

τσάταλον, τὸ [δημ.], ῥαβδισμός, coups [de bâton] ; || θὰ πέσῃ τσάταλον, il y aura des coups.

τσατή, τὸ [δημ.], βλ. **στέγη** (toit).

τσατίζω [δημ.], τρυπόνω, faufiler. § —, κτίζω, οἰκοδομῶ, bâtir (ἀπὸ τὸ τσατή, στέγη).

τσάτισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ τρύπωμα, faufilure, n. f.

τσατμᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], galandage, n. m. τοῖχος ἢ λεπτὸν διὰ ξύλων διάφραγμα οὗτινος τὰ κενὰ πληροῦνται δι' ὀπτοπλίνθων, mur (cloison) en charpente maçonnée ; || —, βλ. **διάφραγμα** (cloison); **μπαγδατὶ** (lambris); **ξυλότυχος** (colombage), **πήχη** (palançon).

τσάτσα, ἡ [δημ.] (ἐκ τοῦ τέττα ἢ ἄττα παλαιῶν προφωνημάτων), ἡ θεία, tante, n. f.

τσατσάρα, ας, ἡ [δημ.] καὶ

τσάτσαρη, ἡ [δημ.] τὸ διαλυστῆρι, démêloir, n. m. κτένιον ἀραιὸν κοινῶς τὸ ἀρὺ κτένι· || —, κτένιον, τό· κτένι, κτενάκι, peigne, n. m. τὸ πρὸς καλλωπισμὸν φερόμενον ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

τσάττερτον, τό· chatterton, n. m. (ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐφευρέτου)· ἀπομονωτικὴ οὐσία συγκειμένη ἐκ τριῶν μερῶν γουταπέρκης, ἑνὸς μέρους ῥητίνης καὶ ἑνὸς μέρους Σουηδικῆς κεδρίας (goudron de Stockholm), χρώματος μελανίζοντος (noirâtre), σκληρὰ εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν, θερμαινομένη δὲ μαλακοῦται κατά τι. Χρησιμοποιεῖται δι' ἀπομονώσεις ἀγωγῶν καὶ καλωδίων καὶ ὡς συγκολλητικὸν τῶν ἐπὶ τῶν καλωδίων τεθειμένων στρωμάτων γουταπέρκης, ἀπαντᾶται δὲ ἐν σχήματι κυλινδρικῶν ῥάβδων μήκους δεκαπέντε ἕως εἴκοσιν ἑκατοστῶν.

τσάφη, ης, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ πάχνη καὶ τὸ ὑγρὸν ψῦχος.

τσαφίζω [διάλ. Οἰν.] τσουγγρανίζω, ἀμύσσω.

τσεβδίζω καὶ **τσηβδίζω** [δημ.] ψευδίζω, **τραυλίζω,** βατταρίζω, bégayer, être bègue ; δισσολογῶ, ψελλίζω, δὲν ὁμιλῶ εὐκρινῶς, bredouiller ; τσεβδίζω, grasseyer, προφέρω κακῶς σύμφωνα τινά, καὶ ἰδίως διὰ τοῦ λάρυγγος, π. χ. τὸ ρ ὡς γ, ἢ τὸ r ὡς l.

τσέβδισμα, ατος, τὸ [δημ.] ψευδισμός, **τραυλισμός,** τραυλότης, bégaiement, n. m. ἡ δισσολογία, ψελλισμός, τὸ μὴ ὁμιλεῖν εὐκρινῶς, bredouillement. n. m.

τσεβδός, ἡ, όν καὶ τσηβδὸς [δημ.] ὁ ψευδός, βλ. **τραυλός,** bègue, n. ὁ μὴ δυνάμενος ταχέως συνάψαι τὰς συλλαβάς· ὁ δισσολογῶν, ψελλίζων, μὴ ὁμιλῶν εὐκρινῶς, bredouilleur, euse, n. καὶ grasseyeur, euse, n. personne qui grasseye, λέγεται ὁ προφέρων τὸ ρ ὡς γ ἢ τὸ r ὡς l.

τσεγγέλι, τὸ [δημ.] **τσιγγέλι.**

τσέκι, τὸ [ξεν.] βλ. **ἐπιταγή.**

τσεκίνι, τὸ [ξεν.] chequin, n. (ἰτ. zecchino), ἐνετικὸν χρυσοῦν νόμισμα κληθὲν ἀπὸ τοῦ νομισματοκοπείου (zecca) ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας ἐν χρήσει εἰς τὴν Ἀνατολήν.

τσεκουράκι, τὸ [δημ.], βλ. **πελεκύδιον,** hachereau ; petite cognée.

τσεκοῦρι, τὸ [δημ.], βλ. **πέλεκυς,** hache, n. f. ou cognée, n. f.

τσεκουριά, ᾶς, ἡ [δημ.], κτύπημα διὰ τοῦ πελέκεως, coup de hache (de cognée).

τσεκουρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], πελεκῶ, κόπτω διὰ τοῦ πελέκεως, couper avec la hache (avec la cognée) ; [συνεκδ.] κατακόπτω, καταρρίπτω, abattre. § [μεταφ.] ἐκπίπτω τινὰ τῆς θέσεώς του, destituer ; || τὸν ἐτσεκούρωσαν, on l'a cassé.

τσεκούρωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ κόπτειν διὰ τσεκουρίου, action de couper avec la hache, etc. βλ. τσεκουρόνω.

τσελέγγα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] μικρὸν ξύλον, ὅπερ μεταχειρίζονται εἰς τὰς παιδιάς.

τσελελιά, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ὁ γλάρος, λάρος (ἐκ τοῦ λατ. coler).

τσελε(μ)πής, ὁ [ξεν. τουρ.], εὐγενής, noble, adj. εὐπατρίδης, gentilhomme, n. m.

τσέλιγκας [δημ.], ὁ ἀρχιποιμήν, chef de bergers.

τσελίκι, τὸ [δημ.] βλ. **χάλυψ** (acier).

τσελικόνω, μέλ. ώσω [δημ.], ἀτσαλόνω. βλ. **χαλυβόω-ῶ,** acérer ; **βάπτω,** tremper.

τσελίκωμα, ατος, τό· ἀτσάλωμα, ἡ χαλύβωσις, acération, n. f. καὶ ἡ βαφή, trempe; βλ. λέξεις.

τσεμπέρι, τὸ [δημ.], κεφαλόδεσμος, μανδήλιον χρήσιμον ὡς κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν, κυρίως τῶν νήσων Ὕδρας, Σπετσῶν, Ψαρρῶν (νέα Ἐρέτρια), fichu (m.) [servant de coiffure de femme]; fanchon, n. f. (=fichu, mouchoir qu'une femme met sur la tête et qu'elle noue sous le menton).

τσενέτι, τὸ [δημ.], καὶ τσινέτι, τό· βλ. **τζενέτι.**

τσενώνου [διάλ. Κύμης], κενόω, ἀδειάζω.

τσέπη, ης, ἡ [δημ.], θυλάκιον, poche, n.f.

τσεπόνω [δημ.], ἐμβάλλω εἰς τὸ θυλάκιον, θυλακόνω, empocher.

τσέργα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], μάλλινον σκέπασμα βαρὺ διὰ τὸν ὕπνον μὲ φλόκκους.

τσερκένι, τὸ [δημ.], ὁ **χαρταετός,** cerf volant, n. m. τὸ γνωστὸν χάρτινον παιγνίδιον ὅπερ ἀναπετᾶται διὰ λεπτοῦ μηρίνθου.

τσέρκι, τὸ [δημ.]. γενικῶς κύκλος, στεφάνη (βαρελίου, κτλ.), cerce, n.f. ou cercle, n. m. ou cerceau, n. m. (βλ. καὶ **βαρελοσανίς**)· || **τσέρκια,** στεφάνια βυτινῶν, bois feuillard.

τσέρμα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ συνολκὴ τῶν νεύρων τοῦ ποδὸς ἡ αἰφνιδίως ἐπερχομένη· τὸ καὶ **νευροχαβαλλίκευμα.**

τσερνάκι, τὸ [ξεν.], εἶδος δρυὸς στρεβλῆς καὶ χαμηλῆς, espèce de chêne ; rouvre, n..m

τσερνίκι(ον), τὸ [ναυτ.], trébisonde, n.

m. σκάφος μετ' ὀξείας πρῴρας καὶ ἐστρογγυλευμένης πρύμνης ἔχον ἕνα μόνον ἱστὸν μετὰ τετραγώνου ἱστίου· βλ. καὶ **βομβάρδα.**

τσερτσεβὲς [δημ.], οὐδὸς [τῆς θύρας], seuil [de porte]; ἔρεισμα κοινῶς ποδιά, appui (banquette) [de fenêtre] [τοῦ παραθύρου].

τσέτουλα, ας, ἡ [δημ.], τὸ **σκύταλον**, taille, n. f. contre-taille ; βλ. **ἐγκοπίς**· ‖ κόπτω τσέτουλα, faire des coches sur la taille.

τσέφλι, τὸ [δημ.], βλ. **τσῶφλι.**

τσέφλοιο καὶ **τσόφλοιο,** τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ φλοιός, τὸ ἐξώφλοιον.

τσηβδίζω, τσηβδός, κτλ. [δημ.], βλ. **τσεβδίζω,** κτλ.

τσηγαρίζω, κτλ. [δημ.], βλ. **τσιγαρίζω.**

τσηλίκι, τσηλίκωμα, κτλ. [δημ.], βλ. **τσελίκι,** κτλ.

τσηλίντρι, τὸ [διάλ. Κύμης], λέρα πολλή «τσηλίντρι ἔχαμες τὰ ῥοῦχά σου» = ἐλέρωσες πολὺ τὰ ἐνδύματά σου.

τσημαδοῦρα [δημ.], βλ. **σημαδοῦρα, σημαντήρ.**

τσήπουρα καὶ **τσίπουρα** [δημ.], σήπουρον, **στέμφυλον, βρύτεα.**

τσηρῶτον, τὸ [δημ.], sparadrap, n. m. βλ. **κηρωτόν.**

τσηυτηλὴς [Αἰτωλ. ἰδίωμα], **εὐτελής.**

τσιά, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ὁ σπινθήρ.

τσιαγοῦλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ σταγών.

τσιάκλατα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] τὰ ἀνακατεύματα.

τσιαούλια, τὰ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], **τσιαγούλια,** αἱ σιαγόνες.

τσιάτα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ῥάπισμα ἐπὶ τῆς παρειᾶς ὁ λεγόμενος **μπάτσος, φοῦσκος** καὶ **κόλαφος.**

τσιάχαλο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], συνηθ. εἰς πληθ. **τὰ τσιάχαλα,** τὰ καθαρίδια εἰς τὰ ἁλώνια ἐκ τῶν γεννημάτων, τὰ ἄχυρα.

τσίβα [δημ.] βλ. **τζίβα.**

τσιβάδα, ας, ἡ [ξεν. ναυτ.], civadière, n. f. τετράγωνον ἱστίον τοῦ προβόλου ἱστοῦ, voile carrée du mat de beaupré.

τσίγαλον, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ **τσάγαλον.**

τσιγαρίζω [ξεν.] καὶ τσηγαρίζω, περικαίω, περιοπτέω (τὸ κρέας), rissoler ; τηγανίζω τὸ κρέας, κρόμμυα, κτλ. faire revenir [de la viande; des oignons, etc.] ; ‖ τσιγαρίζω κρέας, rissoler de la viande ; βλ. καὶ **καβουρδίζω.** § καπνίζω σιγάρον (ποῦρον ἢ σιγαρέττον), fumer un cigare (une cigarette). § [μέσ. μεταφ.] τσιγαρίζομαι = βασανίζομαι, τρύχομαι, μετὰ κόπου ἀνταποκρίνομαι εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ βίου, vivre avec peine ; κακοζῶ, πτωχοζῶ, vivoter.

τσιγάρισμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ τσιγαρίζειν, ἡ περίκαυσις, περιόπτησις (κρέατος), action de rissoler ; βλ. **τσιγαρίζω.** § τὸ κάπνισμα (πούρου ἢ σιγαρέττου), action de fumer un cigare, etc.

τσιγαριστός, ή, όν (τσιγαρίζω) περίκαυστος, περιωπτημένος, rissolé, ée. adj. ‖ κρέας τσιγαριστόν, viande rissolée.

τσιγάρον, τό· βλ. **σιγάρον** κτλ.

τσιγγέλι, τὸ [δημ.] βλ. **κόραξ** (croc), ἁρπάγη (grappin) καὶ ἀγκινέλι.

τσιγγούνης, α, ικον [δημ.] φιλάργυρος, avare, adj. εἰς ἄκρον γλίσχρος, ladre, adj. chiche, adj. (= avare), μεταφ. ἑβραῖος, ὁ τσιφούτης, pingre, n. m. homme très avare.

τσιγγουνιά, ᾶς, ἡ [δημ.] φιλαργυρία, avarice, n.f. ἡ μεγάλη γλισχρότης, ladrerie, n.f.

τσίκαι, αἱ [διάλ. Ἠπείρου] οἱ σπινθῆρες.

τσιγκρίζω [δημ.] βλ. **τσουγκρίζω.**

τσίκνα, ας, ἡ [δημ.] ἡ **κνίσσα,** ἡ ὀσμὴ τοῦ κεκαυμένου, τοῦ ψηνομένου κρέατος, odeur de brûlé ; le brûlé, le roussi [de viande].

τσικνιάζω [δημ.], βλ. **τσικνίζω.**

τσικνιάζω [διάλ. Οἰνόης], ξεθωριάζω, γίνομαι ὠχρός, κιτρινίζω ἀπὸ ῥύπον, κτλ. «ἐτσικνίασαν τὰ ῥοῦχά του» ἐπίθ. «**τσικνιάρης**» λερός, πιναρός, ῥυπαρός.

τσικνιάς, ὁ [πτην.], **ἐρωδιὸς** (ἐρυθρόχρους), héron pourpré.

τσικνίδα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **κνίδη,** ortie, n. f. πόα ἀκανθώδης.

τσικνίζω, μέλ. ίσω [δημ.], κνισσόω-ῶ, roussir ; faire rousseiller. § — [οὐδ.] ἀποδίδω ὀσμὴν τσίκνας, sentir le roussi. § [μεταφ.] τὸ (τὰ τσικνίζω, être en pointe (avoir une petite pointe) de vin ; εἶμαι εὔθυμος, être gai ; ‖ τὰ ἐτσικνίταμεν, nous nous sommes querellés; (; brouillés) ‖ δυσηρεστήθημεν ἀμοιβαίως κατόπιν φιλονεικίας.

τσίκνισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ τσικνίζειν, action de roussir. § βλ. **τσίκνα.**

τσικνισμένος, η, ον· κεκνισσωμένος, qui sent le brûlé.

τσικνόνω, βλ. **τσικνίζω**· τσικνωμένος= τσικνισμένος.

τσικνοπέμπτη, ἡ [δημ.], jeudi gras, ἡ Πέμπτη τῆς κρεωφάγου.

τσικουδιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἀγρία φυστικιά, pistachier sauvage; βλ. **τερέβινθος** (térébinthe).

τσίκουδον, τό· ὁ καρπὸς τῆς τερεβίνθου, fruit de térébinthe ; ἄγριον φυστίκιον, pistache sauvage.

τσικρίκι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ δι' οὗ νήθουσι τὰ ἔρια ἐργαλεῖον.

τσιλέα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ κόπρος τῶν πτηνῶν ἐν γένει.

τσιληπούρδημα, ατος, τὸ [δημ.] καὶ

τσιληπουρδιά, ἡ [δημ.], σιληπορδία, pétarade, n. f. συνεχὴς περδισμός, ἀλλεπάλληλοι πορδαὶ ἵππου, ἡμιόνου ἢ ὄνου λακτίζοντος· [συνεκδ.] ἀντίστασις, résistance, n, f. § —, μεγαληγορία, κομπορρημοσύνη, fanfaronnade, n. f. καύχησις, ἀλαζονεία, jactance, n. f.

τσιληπουρδῶ, μέλ. ήσω [δημ.] **σιληπορδάω-ῶ,** πέρδομαι ἀλλεπαλλήλως, faire des pétarades, ὅπως ὁ ἵππος, ἡμίονος ἢ ὄνος ἐνῷ λακτίζει· [συνεκδ.] ἀνθίσταμαι, résister ; δυστροπῶ, faire le rétif. § κάμνω τὸν παλληκαρᾶν, trancher du brave ; γασκονίζω, μεγαλαυχῶ, κομπορρημονῶ, gasconner (κοινῶς κόβω λάφια), καυχῶμαι, κομπορρημονῶ, hâbler.

τσιληπουρδῶ [διάλ. Καρπάθου] ὑπεκφεύγω, ὑπερπηδῶ.

τσιλιβήθρα, ας, ἡ [δημ. πτην.], hoche-queue, n. f. bergeronnette, n. f. βλ. **σεισοπυγίς.**

τσιλίδι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης] ἀνημμένος ἄνθραξ.

τσιλίκι, τὸ [δημ.] βλ. **τσελίκι.** § [παιγν. παιδ.], bâtonnet, n. m.

τσίμα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἰχθύδιον λιμναῖον ὁμοιάζον πρὸς τὴν θαλασσίαν **ἀθερίναν.**

τσιμάρ(ι), τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] βραχῶδες ὕψωμα.

τσιμέντο καὶ **σιμέντο,** τὸ [ξεν.] ciment, n. m. βλ. **κονία** καὶ **συγκόλλημα.**

τσιμιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Νισύρου], ἑστία.

τσιμισίρι, τὸ [δημ.], buis, n. m. βλ. **πύξος.**

τσιμουδιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ σιγὴ [μετ' ἀρνήσεως συνήθ.] οὐδὲ λέξιν, pas un mot; motus (προφ. uce); || δὲν ἔβγαλε τσιμουδιά, il n'a pas soufflé; || [καὶ ἐπιφ.] τσιμουδιά! silence! chut! = σιωπή· βλ. καὶ **μιλιά.**

τσιμοῦρι, τὸ [δημ.], ἢ **τσιμποῦρι,** βλ. **κρότων** (tique) n. f.

τσιμοῦσα, ἡ [δημ.], ἡ **τσιμοῦχα.**

τσιμουτάω [διάλ. Ἠπείρου], ψιθυρίζω, δὲν ὁμιλῶ «δὲν ἐτσιμούτισε» δὲν ἐτόλμησε ν' ἀρθρώσῃ λέξιν· καὶ τσιμουδιὰ (βλ. λέξιν).

τσιμοῦχα καὶ **τσιμοῦσα,** ἡ [δημ.], ἡ παρυφὴ τῆς ἐρέας, lisière de drap.

τσίμπημα, ατος, τὸ καὶ **τσιμπιά,** ἡ πρᾶξις τοῦ κεντᾶν, action de pincer (; de piquer); pinçade, n. f. τὸ κέντημα, piqûre, n. f. (=petite blessure faite avec un instrument aigu ou par certains insectes); || δίδω τσιμπήματα, donner des pinçades=τσιμπῶ ἢ κεντῶ· || τὰ τσιμπήματα τῶν σφηκῶν εἶνε ὀδυνηρά, les piqûres des guêpes sont douloureuses.

τσιμπηματιά, ᾶς, ἡ· τὸ τσίμπημα, action de pincer; pinçade, n. f. § **τσιμπηματιά,** pinçon, n. m. τὸ σημεῖον (σημάδι) ὅπερ ἀπομένει μετὰ τὸ τσίμπημα.

τσιμπίδα, ας, ἡ [δημ.], pince, n. f. βλ. **λαβὶς** καὶ **πυρολαβίς.** § —, βλ. **θερμαστρὶς** (tenaille).

τσιμπίδι, τὸ καὶ τσιμπιδάκι [δημ.], βλ. **λαβίδιον** (pincette).

τσίμπλα, ας, ἡ [δημ.], ἡ λήμη, chassie, n. f. τὸ γλοιῶδες ὑγρὸν ὅπερ ἐκρέον πήζει εἰς τὰ μάτια, humeur visqueuse qui découle des yeux. § **τσίμπλα** [διάλ. Ἠπείρου[, λέγεται ἐπίσης καὶ ἡ λήμη τοῦ λύχνου· σιπαλή.

τσιμπλιάζω, μέλ. άσω [δημ.] εἶμαι γίνομαι) τσιμπλιάρης, **λημάω-ῶ,** devenir (être) chassieux, euse; ἔχω λήμας, τσίμπλαις εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

τσιμπλιάρης, α, ικον [δημ.] καὶ **τσιμπλιασμένος,** η, ον, **λημαλέος,** α, ον. chassieux, euse, adj. ἔχων λήμην εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, λήμης ἔμπλεως, plein de chassie.

τσιμπλιάρικος, η, ον [δημ.] **λημαλέος,** α, ον· ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς πλήρεις λήμης, λημώδης, ης, ες, chassieux, euse, adj. λήμης ἔμπλεως.

τσίμπλιασμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ **λημότης** τῶν ὀφθαλμῶν, action de devenir (état de ce qui est) chassieux.

τσιμπλομάτης, α, ικον [δημ.] βλ. **τσιμπλιάρης,** λημαλέος, [qui a les yeux] chassieux, euse, adj.

τσιμπλομάτης, ατα, άτικο [διάλ. Ἠπείρου] ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς πλήρεις λήμης, τσιμπλιάρης, λημῶν· 2) λέγεται καὶ ἐπὶ τοῦ μικροὺς ἔχοντος τοὺς ὀφθαλμούς.

τσιμπλοῦ, ἡ· θηλ. τοῦ **τσιμπλιάρης,** ἡ λημαλέα, ἡ ἔχουσα, λήμην εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, chassieuse, n. f.

τσιμπολογῶ (έω), μέλ. ήσω, τσιμπῶ, νύσσω, κεντῶ ἐπανειλημμένως, pincer plusieurs fois; [συνεκδ.] νύσσω, κνίζω, picoter; κεντῶ διὰ τοῦ ῥάμφους, becqueter. § [μεταφ.] τσιμπολογῶ, ἐπωφελοῦμαι εἰς μικρὰ πράγματα, faire quelque petit profit.

τσίμπος, ου, ὁ· τὸ τσιμπᾶν, action de pincer; ἡ **τσιμπηματιά,** pinçade. n. f. || τσίμπος, pinçon, n. m. τὸ σημεῖον τῆς τσιμπιᾶς· βλ. **τσιμπηματιά.**

τσιμποῦκι, τὸ [ξεν.] ἐπιμήκης καπνοσύριγξ, longue pipe; chibouk, n. m. § **τσιμποῦκι** [δημ. ναυτ.], mât de hune (de perroquet), τὸ **ἐπιστήλιον.**

τσιμπουκόβεργα, ας, ἡ· σωλὴν τῆς καπνοσύριγγος, tuyau de pipe.

τσιμποῦρι, τὸ [δημ.], βλ. **κρότων** (tique). § — [μεταφ.] ὀχληρὸς ἄνθρωπος, homme importun; καὶ [δημ.] crampon, n. m. § προσκολλώμενος ἐνοχλητικῶς εἴς τινα.

τσιμπῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.], κνίζω, pincer; [συνεκδ.] [τσιμπῶ μὲ βελόνην, μὲ ἄκανθαν καὶ γενικῶς μὲ πᾶν αἰχμηρὸν] = νύσσω, κεντῶ, piquer; βλ. καὶ **τσίμπημα·** [ἐπὶ πτηνοῦ ἰδ. τσιμπῶ διὰ τοῦ ῥάμφους), becqueter; νύσσω, κνίζω, picoter; || τσιμπῶ τινὰ δυνατά, pincer quelqu'un fortement; || τὸν τσιμπῶ μέχρι αἵματος, le pincer jusqu'au sang; || μ' ἐτσίμπησε, il m'a pincé; || τὸν ἐτσίμπησεν ἕνας ψύλλος, une puce l'a piqué; || τὰ πουλιὰ ἐτσίμπησαν τὰ σταφύλια, les oiseaux ont picoté les raisins. § [συνεκδ.] τρώγω, mettre sous la dent; λαμβάνω (τροφήν), prendre; || ἐτσιμπήσαμεν κάτι, nous avons pris quelque chose. § ἀπολαμβάνω μικρόν τι κέρδος, faire quelque petit profit; λαμβάνω, παίρνω, ἀποσπῶ ἔκ τινος, tirer; grignoter; || κάτι θὰ τσιμπήσωμεν ἀπ' αὐτὴν τὴν δουλειάν, il y aura de quoi grignoter dans cette affaire; || μοῦ ἐτσίμπησεν ἑκατὸν δραχμάς, il m'a tiré cent drachmes; || τοῦ ἐτσίμπησα χιλίας δραχμάς, je lui ai tiré mille drachmes.

τσιμσίρι, τὸ [δημ.] βλ. **πύξος.**

τσίνα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἐρεθισμός, ὀργή, ἰδιοτροπία, **δυστροπία.**

τσινάω [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] κεντῶ καὶ γενικῶς ἔχω ἰδιοτροπίας, δυστροπῶ (ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων).

τσίνι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ ἄκανθα.

τσίνορον [δημ.] καὶ τσύνορον· βλέπε βλέφαρον.

τσίπα καὶ τσύπα, ας ἡ [δημ.] δέρμα [λεπτόν], peau [mince] n. f. λεπτὸς ὑμήν, λέπυρον pellicule, n.f. [συνεκδ.] ἡ **κόρα**, croûte, n. f. ἐπίστρωσις, couche, n. f. § — [μεταφ.] ἡ αἰδώς, pudeur, n.f. ἐντροπή, αἰδώς, honte, n. f. ‖ δὲν ἔχει τσίπα, il a perdu toute honte =ἀπώλεσε πᾶσαν αἰδῶ· ‖ χωρὶς τσίπα, sans pudeur, ἄνευ αἰδοῦς· βλ. καὶ **ἀναισχυντία.**

τσίντζυφο, τὸ [δημ.], βλ. ζίζυφον καὶ τὸ δένδρον **τσιντζυφιά.**

τσιντσῆς, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὁ μαντεύων, κατ' εἰκασίαν προλέγων τι.

τσιντσιριάζω [διάλ. Ἠπείρου], τρεμουλιάζω ἐκ τοῦ ψύχους, **τουρτουρίζω.**

τσιόκαλα, τὰ [διάλ.'Ἠπείρ], οἱ μικροὶ λίθοι.

τσιόν(η)ς, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ὁ σπῖνος.

τσιονίζω [διάλ. Νισύρου], ἀντηχῶ.

τσιονόπλου, τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] νεοσσὸς σπίνου.

τσἰόρβαλο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], χάθε πεπατημένον.

τσἰόστἰο καὶ τσιότσο [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ὀλίγον, ἐλάχιστον· «δό μου τσἰόστιο ψωμάκι».

τσἰοῦκα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ **λόφος.**

τσἰοῦμα [διάλ. Ἠπείρου], ἀγγεῖον λίθινον, εἰς ὃ χοπανίζουσι χαφὲν ἢ ἄλλο τι.

τσἰουμοκέφαλος, ὁ [διάλ.'Ἠπείρου], χονδροκέφαλος.

τσἰοῦπρα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] καὶ **τσοῦπρα,** ἡ κόρη, νεᾶνις, παρθένος· ἀλλαχοῦ λέγεται **τσοῦπα.**

τσἰουρίτσα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], δοθιὴν σκληρός.

τσ(ι)ποῦν(ι), τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] γελέκι μὲ χειρίδας κρεμαμένας, τὸ **ζιποῦνι.**

τσίπουρα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] **τὰ** χοντὰ πρινάρια.

τσίπουρον καὶ **τσήπουρον,** τό· βλ. στέμφυλον, marc de raisin, καὶ **βρύτεα·** ‖ —, βλ. **τσάμπουρον** (rafle).

τσίπρο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ μετὰ τὴν ἐκπίεσιν τοῦ σεσηπότος ἐναπολειφθὲν στερεὸν αὐτοῦ μέρος· ὡς τσίπρα ἐλαίας, κτλ.

τσιπποῦρα, ας, ἡ [ἰχθ.] ἡ σιπποῦρα, ὁ χρύσοφρυς, dorade, n. f.

τσιράκι, τὸ [δημ.] ὀπαδὸς τινὸς (μαθητής), disciple, n. m. ou partisan, n. m. [ἐκκλ.] ἀκόλουθος, acolyte, n. m. [περιφρον.] ἄθλιον ὂν (πλάσμα), créature, n. f.

τσιρίζω καὶ **τσυρίζω,** μέλ. ίσω [δημ.] (ἐκ τοῦ συρίζω) (ἐπὶ νεοσσῶν ὀρνίθων) πιπίζω, piauler (κυρίως διὰ τὰ μικρὰ πουλιά)· κλαυθμυρίζω, piailler (διὰ τὰ μωρὰ παιδιά), ἤτοι φωνάζω διὰ φωνῆς ὀξείας, crier d'une voix aiguë.

τσιριμόνια, ας, ἡ [δημ.], φιλοφροσύνη. civilité, n. f. ἡ εὐγένεια, politesse, n. f. εὐγένεια, φιλοφροσύνη, courtoisie, n. f. cérémonie, n. f. [πληθ.] τσιριμόνιαις = φιλοφρονήσεις, compliments, n. m. pl. ou façons; ‖ χωρὶς τσιριμόνιαις, sans façons; sans cérémonies; ἄνευ φιλοφρονήσεων, οἰκείως· βλ. καὶ **ἐθιμοταξία.**

τσιρίσι, τὸ [δημ.], **ἀσφοδέλειον,** τό· asphodèle en poudre; ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ ἀσφοδέλου παρασκευάζεται ἡ κόλλα ἥντινα μεταχειρίζονται οἱ ὑποδηματοποιοὶ πρὸς συγκόλλησιν τῶν δερμάτων.

τσιριχτός, ή, όν [κυρ. ἐπὶ φωνῆς], ὀξύς, ὀξεῖα, ὀξύ, aigu, ë, adj. ὀξὺς ὡς ὑλακή, glapissant, e, adj.

τσίρλα, ας, ἡ [δημ.], τὸ **τίλημα,** ἡ διάρροια τῆς κοιλίας, flux (ou cours) de ventre; ῥευστὸν ἢ ὑδαρὸν ἀποπάτημα, excrément liquide ou aqueux; foire, n. f. ou diarrhée, n. f.

τσιρλαπίδι, τὸ [δημ.], espèce d'euphorbe à racine tuberculeuse.

τσιρλιάρης, α, ικον [δημ.], **ὑγροκοίλιος,** foireux, euse, adj. [κυρ. καὶ μεταφ.] βλ. καὶ **εὐκοίλιος.**

τσιρλίζω. μέλ. ίσω [δημ.], ἀποπατῶ ὑδαρῶς, foirer.

τσιρλόχορτο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], φυτὸν κισσοειδές, οὗ τὸ χρόμμυον προκαλεῖ τίλημα.

τσιρόνι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἰχθύδιον θαλλάσιον, ὁ ἀθερῖνος.

τσίρος, ου, ὁ· μικρὰ ἀπεξηραμένη σκομβρὶς (σκουβρί), petit maquereau séché; ‖ [μεταφ.] εἶνε σὰν τὸν τσίρον, il est maigre comme un hareng saur.

τσιρτσιρίζω [δημ.], βλ. **τσιτσιρίζω.**

τσίσια, τὰ [παιδικόν], pipi, n. m. τὸ οὐρεῖν· ‖ χάμνω τσίσια, faire pipi, οὐρῶ.

τσισσύρι, τὸ [διάλ. Κύμης] ἡ κίσηρις (εἶδος θάμνου).

τσίτα τσίτα [δημ. ἐπίρ.] τεντωμένα.

τσίτα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου]· 1) χαρφίον, βελόνη, δι' ἧς χαρφώνουσι τὰς σανίδας· 2) [ἐπίρ.] **πυχνῶς.**

τσίτι, τὸ καὶ τσήτι καὶ **τσίτιον** [ξεν.] (ὕφασμα), calicot, n. m. [τὸ χονδρότερον] cretonne, n, f. ou indienne, n. f. βλ. **πανίον.**

τσίτια, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ῥυτιδωτὸν καὶ σγουρὸν πανίον.

τσιτόνω [δημ.] ἐντείνω, βλ. **τεντόνω.** § [μεταφ.] τὰ ἐτσίτωσε [φρ.] il est mort=ἀπέθανε, il a plié bagage; [δημ.] il a cassé sa pipe.

τσίτσα, ας, ἡ [δημ,] ἡ **πλόσκα,** gourde [en bois]. § —, βλ. **κόφα.**

τσιτσίδι καὶ **τσιτσύδι** [δημ. ἐπίρ.], γυμνῶς, à nu.

τσίτσιδος καὶ **τσίτσυδος,** η, ο [δημ.], ὁλόγυμνος, η, ον, tout nu, toute nue; ‖ παιδίον ὁλόγυμνον, enfant tout nu.

τσιτσιρίζω, μέλ. ίσω [δημ.] καὶ **τσυτσυρίζω** (χάμνω τσύ, τσὺ ἐπὶ τοῦ πυρός), bruire [sur le feu]. § [μεταβ. συνεχδ.] καίω δι' ὀλίγου πυρός, brûler à petit feu; χάνω τινὰ νὰ φθείρηται, νὰ πάσχη, faire languir; **βασανίζω,** tourmenter.

τσιτσίρισμα, ατος, τὸ [δημ.], βοή, βομβισμός, bruissement, n. m. βλ. **τσιτσιρίζω.**

τσιτωτός, ή, όν [δημ.], [χαλῶς] τεταμένος, bien tendu, e, adj.

[library stamp]

τσίφια καὶ **τσίφλια** [διάλ. Ἠπείρου], τὰ μάτια οἱ ὀφθαλμοί.

τσιφλίκι, τό· βλ. ζευγηλατεῖον, ἀγροικία.

τσίφνα, ας, ἡ [δημ.] καὶ **πεπίτα**, ἡ **κόρυζα**, pépie, n. f. σκληρὰ ἐπιδερμὶς προσγιγνομένη ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς γλώσσης τῶν πτηνῶν, ἥτις ἐμποδίζει αὐτὰ ἀπὸ τοῦ νὰ πίωσι.

τσιφούτης, ισσα, ικον [ξεν.], ὁ ἑβραῖος, juif, n. m. [συνεκδ.] ὁ φιλάργυρος, avare, n. m. fesse-mathieu, n. m. ὁ τσιγγούνης.

τσιφούτια, τὰ [δημ. ναυτ.], βλ. **ἄτλας** (colombiers).

τσιφουτιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ φιλαργυρία, juiverie, n. f. ou avarice, n.f. ἡ **τσιγγουνιά**.

τσίφρα, ας, ἡ [δημ.] βλ. **τζίφρα**.

τσίφτης, ὁ [πτην.] τὸ ὄρνεον κίρκος, milan, n. m.

τσιφώνω [διάλ. Ἠπείρου] κλείω (μύω) τοὺς ὀφθαλμούς.

τσίχλα, ας, ἡ· τὸ πτηνόν, grive, n. f. ‖ διπλῆ τσίχλα, mauvis, n. m. grive tannée.

τσιχλογέρακας, ὁ [δημ.] **ἱέραξ**, épervier, n. m.

τσόβενον, τὸ [ξεν.] **νεανίας**, παλληκάρι κομψόν, ηὐτρεπισμένον, jeune homme.

τσοένι, τσογένι καὶ τσοχένι, τὸ [δημ.] βλ. **σαπωνόρριζα**.

τσοκάνα, ας, ἡ [δημ.] βλ. **τύχος**, pic [à roc].

τσόκαρον, τὸ [δημ.], socque, n. m. ξύλινον ὑπόδημα διὰ νὰ μὴ πατῶσιν εἰς τὰ νερὰ συνήθως αἱ πλύντριαι· βλ. καὶ **κρούπεζα**.

τσοκολάτα, ἡ· βλ. σοκολάτα, chocolat, n.m.

τσόκος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ σφυρὶ τῶν τεκτόνων, ὁ **τύχος**.

τσολαλῆς, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ φύσει ἄτακτος καὶ ἀνάγωγος.

τσολιᾶς, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], κακοποιός, ὕποπτος ἄνθρωπος.

τσολίζω [διάλ. Ἠπείρου], κτυπῶ τὰ ὄσπρια ἢ τὸν ἀραβόσιτον διὰ ξύλων ἅτινα καλοῦνται δάρται, πρὸς ἀπόσπασιν τῶν κόκκων ἐκ τῶν στελεχῶν.

τσοπάνης, ὁ [δημ.], βλ. **τσοπᾶνος**.

τσοπανόπαιδο, τὸ [δημ.], μικρὸς τσοπᾶνος ἢ **πιστικός**.

τσοπανοποῦλι, τὸ [δημ.], βλ. **τσοπανᾶκος**.

τσοπανόπουλο, τό· θηλ. **τσοπανοποῦλα** [δημ.], ἰδίως τὰ τέκνα τοῦ τσοπάνη.

τσοπᾶνος, ὁ [δημ.], βλ. **ποιμήν**, berger, n. m. ou pâtre, n. m.

τσοπέλα, ας, ἡ καὶ τσαπέλα [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ὁ ὁρμαθὸς τῶν σύκων· βλ.**τσαπέλα**.

τσόρα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ῥόπαλον ἔχον κεφαλὴν εἰς τὸ κάτω ἄκρον· ἡ **κορύνη** τῶν ἀρχαίων, ἐκ τοῦ κόρυς.

τσορβᾶς, ὁ [ξεν.], σοῦπα κατασκευαζομένη ἐκ τῶν ἐντοσθίων τῶν ἀμνῶν, συνειθιζομένη τὸ Πάσχα, soupe, n. f. § [μεταφ.] συγκεχυμένον ἀνάμικτον, mélange confus ; σύμφυρμα, gâchis, n. m.

τσορεκᾶς [διάλ. Ἠπείρου], τὸ νεροχράσι.

τσότρα [δημ.], βλ. **τσίτσα**.

τσουβάλι, τὸ [δημ.], βλ. **σάκκος, sac, n.m.**

τσουβαλιάζω, μέλ. άσω [δημ.], **βάζω** (χώνω) μέσα εἰς τὸ τσουβάλι, θέτω ἐντὸς τοῦ σάκκου, mettre dans le sac.

τσουγκράνα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **ἄγρειφνα** (râteau).

τσουγκρανιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ ἀμυχή, égratignure, n. f. ἐκδορά, κοινῶς ξέγδαρμα, écorchure, n. f. ou éraflure, n. f. **βλ.** καὶ **ἐκδορά**.

τσουγκρανίζω καὶ **τσαγκρουνῶ**, μέλ. ίσω [δημ.], **ἀμύσσω**, ἀμύττω, égratigner; ἐκδέρω, ξεγδέρνω, écorcher ou érafler.

τσουγκράνισμα καὶ **τσαγκρούνισμα**, ατος, τὸ [δημ.], τὸ τσουγκρανίζειν, action d'égratigner : ἡ ἄμυξις, **ἀμυχή**, égratignure, n. f. βλ. **ἐκδορά**, excoriation, n. f.

τσουγκρίζω καὶ **τσιγκρίζω**, μέλ. ίσω [δημ.], συγκρούω δύο ἀντικείμενα, choquer ; συγκρούω, προσκόπτω πρός τι, heurter ; ‖ — τὰ ποτήρια, choquer les verres ; trinquer ; ‖ — [τὰ πασχαλινὰ] αὐγά, choquer des œufs ; ‖ [μεταφ.] τὰ ἐτσούγκρισαν, ils se sont brouillés (querellés) = δυσηρεστήθησαν κατόπιν λογομαχίας, κτλ. (συγχίζω), ἔρχομαι εἰς διάστασιν μετά τινος.

τσούγκρισμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ σύγκρουσις, choc, n.m. πρόσκρουσις, heurt, n.m. [μεταφ.] σύγχυσις, brouillerie, n. f. brouille, n. f. δυσαρέσκεια κατόπιν λογομαχίας, κτλ.

τσοῦγκρος [διάλ. Ἠπείρου] τὸ **τσούγκρισμα**, ἡ σύγκρουσις.

τσουγκρῶ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] **τσουγκρίζω**, συγκρούω.

τσουένι, τό· τσοένι, τό· βλ. σαπούνόρριζα.

τσούζω, μέλ. ούξω, προξενῶ ὀξὺ (δριμὺ) ἄλγος, causer une douleur aiguë ; ἐκκαίω, κατακαίω, cuire ou brûler ; δάκνω, νύσσω, piquer ; ‖ μὲ τσούζει τὸ χέρι μου, la main me cuit ; ‖ [καὶ μεταφ.] θὰ σὲ τσούξῃ, il vous en cuira ; ‖ ἡ πληγὴ μὲ τσούζει, ma blessure me cuit. § —, πίνω [οἶνον] ὑπερμέτρως, boire du [vin] avec excès ; συχνοπίνω, σβανάρω, sabler ; ‖ τὸ τσούζει γερά, il boit sec ; il entonne bien.

τσουκάλα, ας, ἡ [δημ.] μεγάλη πήλινος χύτρα συνήθως πρὸς παρασκευὴν φαγητοῦ, grande marmite (de terre] ; πήλινον ἀγγεῖον grand pot, grande terrine.

τσουκαλάδικον, τὸ [δημ.], ἀγγειοπλαστεῖον, κεραμουργεῖον, poterie, n. f. ἔνθα κατασκευάζονται κεραμεικὰ ἔργα.

τσουκαλᾶς, ὁ [δημ.], ἀγγειοπλάστης, κεραμεύς, potier, n. m.

τσουκάλι, τὸ [δημ.], πήλινον ἀγγεῖον, χύτρα ἐν ᾗ παρασκευάζουσι τὸ φαγητόν, pot, n.m. [marmite de terre]. § τὸ οὐροδοχεῖον, pot de chambre, n. m.

τσουκάν(ι), τὸ καὶ τσουκάνη, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ **τσοκάνα**, ὁ **τύκος**.

τσουκανίτω [διάλ. Ἠπείρου], κτυπῶ τι διὰ τῆς τσουκάνης, εὐνουχίζω.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τσουκαριέρα [ξεν.], ἡ σακχαροδόχη (sucrier).

τσουκλάμενα ἢ τσιμπουπάτσα [διάλ. Κύμης], φυτὰ χαμηλὰ φέροντα ἄνθη ῥοδόχροα ἢ πορφυρᾶ ἢ καὶ λευκὰ ὁμοιάζοντα κατὰ τὸ σχῆμα μὲ τσιμπούχιον διὸ καὶ **τσιμπουκάτσα** (ἀρχ. **κυκλάμινος**), cyclamen, n. m.

τσουκλὶ [δημ.] (νήματος), βλ. **κυκλί**

τσουκνίδα καὶ **τσικνίδα** [δημ.], βλ. **κνίδη** (ortie).

τσουκτερός, ή, όν [δημ.], ἀψύς, ὁ προξενῶν ὀξὺ (δριμὺ) ἄλγος, καυστικός, καυτερός, cuisant, e, adj. καὶ ἐν γένει **διαπεραστικός**· βλ. καὶ **τσούζω.**

τσουλί, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἄρρεν μόριον τῶν ζώων.

τσοῦλι, τὸ [δημ.], σκέπασμα τοῦ ἵππου (ἡμιόνου), βλ. **ὑπόσαγμα,** couverture de cheval (de mulet); [συνεκδ.] μικρὸς τάπης, petit tapis.

τσούλια, ας, ἡ [πτην.], ὁ κόλυμβος, grèbe oreillard, πτηνὸν στεγανόπουν χρώματος λευκοῦ ἀργυροειδοῦς.

τσούλλικον, τὸ [διάλ. Καρπάθου], τὸ πρόβατον τὸ ἔχον μικρὰ ὠτία.

τσούλισμα, ατος, τὸ [δημ.], βόστρυξ κοινῶς σγουρόν, κατσαρόν, boucle (coque) [de cheveux]; accroche-cœur, n. m.

τσουλούφου καὶ **τσουλοῦφρι,** τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ παρ' ἄλλοις κλωστόν, σγουρόν, κατσαρόν, ὁ **βόστρυξ** καὶ ἐν γένει τὰ **μαλλία** ἅτινα εἰσὶ περὶ τὰς ὀφρῦς καὶ πρὸ τῶν ὤτων, τὸ **τσουλοῦφι** (accroche-cœur).

τσουλώνω [διάλ. Ἠπείρ.], παρ' ἡμῖν δημωδῶς **κατσουλώνω** τεντόνω κυρ. τὰ αὐτιά, [καὶ τριτοπρ.] **τσουλώνει** (τ' αὐτιά), προσηλώνει τὰ ὦτα, ἐντείνει τὴν προσοχὴν καὶ ἰδίως ἐπὶ ζώων.

τσουμάδισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **μάδισμα.**

τσουμαδῶ [δημ.], βλ. **μαδῶ.**

τσουμποῦσι καὶ **τσιμποῦσι,** τὸ [δημ.], ἡ εὐωχία, festin, n. m. ou bombance, n. f.

τσοῦνα, ἡ (ἰδ. παιδικὸν) [δημ.] ἀπὸ τὸ τσουνί, τὸ γεννητικὸν μόριον.

τσοῦνα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] ἡ σκύλλα, ἡ κύων.

τσουνί, τὸ [δημ.] (βοτ.) τὸ κοτσάνι, ὁ μίσχος, pédicule, n. m. ἡ οὐρά, τὸ κοτσάνι, ὁ μίσχος (φύλλου, ὀπώρας], queue [de feuille; de fruit].

τσούνια, τά· εἶδος παιχνιδίου, στηνομένων πασσάλων ἐν εἴδει κορυννῶν, πατταλισμός, quilles, n. f. jeu de quilles; ‖ παίζω τσούνια, πατταλίζω, jouer aux quilles.

τσοῦντα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.] βλ. **σύσπαστον** τέθριον, palan du bout de vergue; ‖ —, τεθριά (ὑπέρα), drisse de pic; βλ. **ὑπέρα.**

τσουντάρω [δημ. ναυτ.] πλαγιάζω, apiquer.

τσουντοῦρα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου] ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στολισμὸς τῆς ἀρχαίας μπόλιας (παρὰ γυναιξί).

τσούξιμον, ατος, τὸ [δημ.] καυστικὸν ἄλγος, douleur cuisante; (δηγμός), cuisson, n. f. douleur aiguë et superficielle; βλ. **τσούζω.**

τσοῦπα καὶ **τσοῦπρα,** ας, ἡ [δημ.] [νεαρὰ] κόρη, νεᾶνις, [jeune] fille.

τσοῦπα, ἡ καὶ τσουπί [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ὑψηλότερον μέρος, ἡ κορυφὴ λόφου.

τσοῦπρα, ἡ [διάλ. Κύμης] ἡ αἴξ ἡ ἔχουσα ὦτα πολὺ μακρά. § —, βλ. **τσοῦπα.**

τσουπωτὸ [διάλ. Ἠπείρου] ῥαχωτόν, ἀνασηκωτὸν «τσουπωτὸ βυζί».

τσουράπι, τὸ [δημ.] ἰδ. ἀνδρικαὶ περικνημίδες (χάλτσαις), chaussette, n. f. βλ. **περικνημίς.**

τσουρέκι, τὸ [ξεν.] τὸ πλακούντιον, brioche, n. f.

τσοῦρμα, ας, ἡ [δημ.] σωρὸς ἀνθρώπων, ὁμάς, troupe, n. f. ou bande, n. f. ὁμάς, πλῆθύς, foule, n. f. ou masse, n. f.

τσοῦρμος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], σωρὸς ἀνθρώπων, συντροφία, συνάθροισις, ἡ **τσοῦρμα.**

τσουρομαδάω, μέλ. διάσω καὶ **τσουρομαλλιάζω,** μέλ. άσω [δημ.], τίλλω τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς [καὶ ὡς τριτοπρ. ἐν διαλ. Ἠπείρου], **τσουρομαδιέται** καὶ **τσουρομαλλιάζει,** τίλλει τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ὀδυρόμενος.

τσουρομαδιέται καὶ **τσουρομαλλιάζει,** [διάλ. Ἠπείρου], βλ. **τσουρομαδάω.**

τσουρόνω [διάλ. Οἰνόης], ἀπορροφῶ, ξηραίνω.

τσοῦρος καὶ **τσούτσουρος** [δημ.], ἀνὴρ σφριγῶν.

τσουρουφλίζω, μέλ. ίσω [δημ.], περικαίω, περιφλέγω, κοινῶς καψαλίζω, roussir ou roussiller; καίω, brûler; ‖ ἐτσουρούφλισε τὰ γένεια του, il s'est roussillé la barbe; ‖ **τσουρουφλίζομαι,** havir; βλ. **περιφλέγω.**

τσουρούφλισμα, ατος, τὸ [δημ.], action de roussir; grillage, n. m. βλ. **καψάλισμα.**

τσοῦτα, ἡ [διάλ. Κύμης], ἡ κοίτη τῶν ὀρνίθων καὶ ῥῆμα **τσουτάζου** ἀντὶ **κοιτάζω.**

τσουχλόνω [διάλ. Οἰνόης], ἐλαττῶ τὸν ὄγκον, πιέζω.

τσουχτερός, ή, ὸν καὶ

τσουχτὸς [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], βλ. **τσουκτερός.**

τσοῦχτρα, ας, ἡ [δημ.] θαλασσία κνίδη, ortie de mer. § [μεταφ.] τσοῦχτρα, ἄνθρωπος ὅστις πειράζει (ἐνοχλητικός, κακός), homme taquin (agaçant; méchant).

τσόφλι, τό· βλ. **τσῶφλι.**

τσόχα, ας, ἡ [δημ.]· βλ. **ἐρέα, ἐριοῦχος,** drap, n. m. § [τυπογρ. ἡ τοῦ τυμπάνου], blanchet, n. m.

τσοχένι, τό· τσοένι [δημ.]· βλ. **σαπουνόριζα** (saponaire).

τσόχινος, ος, ον [δημ.], ἐριοῦχος, ἐξ ἐρέας, de drap.

τσυγκρίζω [δημ.], βλ. **τσουγκρίζω.**

τσύνορον, τὸ [συνηθ. πληθ.] τσύνορα [δημ.] βλ. **βλέφαρα,** cils.

τσύπα, ἡ [δημ.], βλ. **τσίπα.** § —, βλ. **βίβλος.**

τσύπος, ου, ὁ [δημ. ναυτ.], βλ. **στύπος,** (jas d'ancre).

τσυρίζω [διάλ. Ἠπείρου], ἐκβάλλω φωνὰς μετὰ συριγμῶν.

τσυρίζω [δημ.], βλ. **τσιρίζω**, κλ.

τσυττάρι, τὸ [δημ.], βλ. **κύτταρος**

τσώτρα. ἡ [δημ.], βλ. **κόφα**.

τσῶφλι καὶ **τσώφλοιον**, τὸ [δημ.] (ἀπὸ τοῦ ἔξώλοιον ἢ ἐσώφλοιον) τὸ **κέλυφος** écale, n. f. ou coque (=λέπισμα, λέπιον, ἔλυτρον, τοῦ ἀμυγδάλου, φουντουκιοῦ καὶ παρομοίων)· ὁ φλοιὸς (ἐν γένει), écorce, n.f. καὶ pelure, n.f. (τῶν ὀπωρῶν π. χ. τοῦ μήλου, ἀπιδίου κτλ. καὶ ἰδίως τοῦ κρομμύου)· βλ. **ἐξώφλοιον**.

τσώφλια, τὰ [διάλ. Κύμης] (ἔξω φλοιὸς) τὰ φλούδια, τὸ **τσῶφλι**.

τυγγόστηνον, ου, τό· tungstène (ἐκ τῆς σουηδικῆς γλώσσης, σημαῖνον λίθος βαρὺς) [χημ.] μέταλλον λίαν σκληρόν, χρώματος τεφρομέλανος ἀνακαλυφθὲν ὑπὸ τοῦ Scheele τὸ 1780.

τυγχάνω. μέλ. τεύξομαι, ἀόρ. ἔτυχον, ἐπιτυγχάνω τινός, atteindre ; ἀπολαμβάνω τι, obtenir ; λαμβάνω, recevoir ; ‖ τυγχάνω τοῦ σκοποῦ, atteindre son but ; ‖ τυγχάνω τοῦ λόγου, obtenir la parole ; ‖ τυγχάνω βραβείου, avoir le prix ; ‖ τυγχάνω συγγνώμης, obtenir son pardon ; ‖ ἔτυχε τοῦ σκοποῦ, il a atteint le but ; ‖ ἵνα τύχῃ συγγνώμης, pour obtenir son pardon ; ‖ ἔτυχε τοῦ βραβείου, il a eu le prix. § [οὐδ.] **εἶμαι**, être; εὑρίσκομαι (κατὰ τύχην), se trouver (par hasard) ἢ λαμβάνω χώραν τυχαίως, avoir lieu fortuitement ; συναντῶμαι (τυχαίως), se rencontrer ; ‖ τυγχάνει φίλος μου, il est mon ami ; ‖ ἐτύγχανε τελευταῖος, il se trouvait être le dernier ; ‖ — (ἀπροσώπως) ἐπέρχομαι, συμβαίνει, arriver ; ‖ τυχών, οὖσα, όν, le premier venu(e) (celui qui se rencontre) ; ‖ ἂν οὕτω τύχῃ, s'il arrive ainsi; le cas échéant ; βλ. καὶ **τυχαίνω**.

τυκόκεστρον, ου, τό· marteau à tête et à pointe (λιθοξόου καὶ οἰκοδόμου)· βλ. καὶ σφῦρα.

τύκος, ὁ [οἰκοδ.], marteau têtu ; βλ. **σφῦρα**· ‖ —, pic à roc, n. m. κοινῶς ἡ τσοκάνα, πετρόσφυρα ἢ λιθόσφυρα· «ἡ δὲ σφῦρα τῶν λατόμων τύκος καλεῖται» Πολυδ. Ζ. 119 βλ. καὶ **σφῦρα**· ‖ **τύκος** λεπτὸς τῶν λιθοξόων, smille, n. f. βλ. καὶ **σμίλη**.

τυκτός, ή, ὸν καὶ

τυκωτός, ή, όν, διὰ τοῦ τύκου ἐξειργασμένος, tétué ée, adj. βλ. **τύκος**, εἰς λέξιν **σφῦρα**.

τυλέδρανον, τὸ [ζωολ.] τὰ τυλώδη ὀπίσθια τῶν ζώων, fesse caleuse, ἤτοι ἡ σκλήρυνσις τῆς ἐπιδερμίδος, callosité, n. f. βλ. καὶ **τύλωμα**.

τυλεῖον, ου, τὸ (ὑποχορ. τοῦ τύλη), matelassure, n. f. (ἢ **τύλη**, panneau), λεπτὸν στρωματάκι ὑπὸ τὴν σέλλαν, τὸ **ὑπόστρωμα**· βλ. **σέλλα** (selle), **τύλη** (panneaux) καὶ **στρῶμα** (matelas) ; ‖ τὸ **τυλεῖον τοῦ θώρακος**, matelassure de la cuirasse, ὁ ὑπὸ τὸν θώρακα λεπτὸς **σιλτές**· ‖ **τυλεῖον**, mamelle, n. f. εἰς τὴν σέλλην mamelles καλοῦνται τὸ τυλεῖον (matelassure) **μετὰ** τῶν πλευρῶν τῆς ἕδρας (siège) (**παρέδρια**).

τύλη, ης, ἡ· βλ. **στρῶμα**, matelas. § **τύλη**, ης, ἡ (τῆς σέλλης τοῦ σάγματος), panneau, n. m. (de selle, de bât) ; **ὑπόστρωμα**, τὸ (matelassure). Τὸ ὑπὸ τὴν σέλλην ἢ σάγμα εὑρισκόμενον **ὑποστρωμάτιον** (coussinet), ὅπερ εἶνε πεπληρωμένον ἱππείων τριχῶν, ἵνα μὴ πληγώνηται ὁ ἵππος ἢ ἡμίονος· ‖ ἡ τύλη τοῦ περιαυχενίου, faux-collier. § — τῆς σέλλης, bardelle, n. f. τὸ στρωμάτιον τῆς σέλλης· βλ. **σάγισμα**.

τυλιγάδι, τὸ (τὸ ἄλλως **τυλιχτάρι**) [δημ.], ὁ **πηνιστὴρ** καὶ **τυλικτήρ**, dévidoir, n. m. ἐργαλεῖον πρὸς ἀναπηνισμόν, instrument pour dévider, τὸ δι' οὗ τυλίσσεταί τι. § **τυλιγάδι**, dévidoir, n. m. **τυλικτήρ**, ῆρος, ὁ· καλεῖται ἐπίσης οὕτω δίτροχον δι' οὗ **μεταφέρονται** τυλισσόμενοι σωλῆνες μεγάλου μήκους χρησιμεύοντες διὰ τὰς πυροσβεστικὰς ἀντλίας.

τυλιγαδιάζω, **μέλ.** ἄσω [δημ.], **ἀναπηνίζομαι**, dévider ; χάμνω τολύπην (χουβάρι) κλωστήν, μέταξαν, κτλ., mettre en écheveu ou en peloton du fil, de la soie, etc.

τυλιγάδιασμα, ατος, τὸ [δημ.], **ἀναπήνισις**, dévidement, n. m. ou dévidage, n. m. action de dévider.

τύλιγμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ **τύλιξις**, ἡ πρᾶξις τοῦ περιτυλίσσειν, action de rouler (d'enrouler); περιτύλιξις, enroulement, n. m. ἡ περιέλιξις (**τυλιγμός**), entortillement, n. m. τὸ περιτύλιγμα, enveloppement, n. m.

τυλίγω καὶ

τυλίζω, μέλ. ίξω, **τυλίσσω**, ἑλίσσω, rouler ; περιελίσσω, enrouler ; συστρέφω, entortiller ; περιτυλίσσω, envelopper ; ‖ — χαρτί, rouler du papier ; ‖ τυλίζω νῆμα, mettre du fil en peloton ; χουβαριάζω, peloter du fil ; ‖ τὸ ἐτύλιξεν εἰς τὸ μανδῆλι του, il l'a enveloppé de son mouchoir ; ‖ ἐτύλιξεν τὴν οὐράν του εἰς ἕνα κλαδί, il enroula sa queue autour d'une branche ; ‖ ἐτυλίχθη μὲ (εἰς) τὸν μανδύαν του, il s'enveloppa de son manteau ; ‖ τυλίσσω φυσίγγια, rouler des cartouches ; ‖ τυλίσσω καλώδιον κυκλοτερῶς, κοινῶς κουλουριάζω, rouer un câble.

τυλικτής. οῦ, ὁ· rouleur, n. m. **ἑλικτής**. οῦ, ὁ (ἐκ τοῦ τυλίσσω, ἑλίσσω)· ὁ τυλίσσων, ἑλίσσων· ‖ **τυλικτής**, dévideur ; βλ. **ἑλικτής**.

τυλικτός, ή, όν· (τυλίσσω) τετυλιγμένος, η, ον· roulé, ée, adj. ‖ [ναυτ,] τυλικτὸν ἱστίον, voile serrée en rouleau.

τύλιξις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ τυλίσσειν, action de rouler ; βλ. **τύλιγμα**.

τυλίσσω, βλ. **τυλίζω**.

τυλόνω, μέλ. ώσω [δημ.], γεμίζω, remplir ; ‖ τὴν ἐτύλωσε [φρ,], il a rempli son ventre ; il s'est empiffré.

τυλόνω [διάλ. Ἠπείρου, γεμίζω, remplir; γεμίζω ἀγγεῖόν τι τοσοῦτον, ὥστε νὰ μὴ δύναται πλέον νὰ χωρέσῃ.

τυλόπους, ους, ουν [ζωολ.], tylopode, n. m. ταῦτα εἶνε ζῶα μηρυκαστικὰ φέροντα ὀπισθεν τῶν χηλῶν τῶν ποδῶν, αἵτινες εἶνε μι-

χραί, τυλώδη ὄγκον. Τὴν οἰκογένειαν τούτων ἀντιπροσωπεύει ἡ κάμηλος.

τύλος, ου, ὁ· πᾶν πρῆσμα, ἐξόγκωμα, ἰδ. κρέατος ἢ σαρκός, durillon, n. m. ἤτοι σκληρὸς ὄγκος σχηματιζόμενος ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδος, κυρίως ἄνωθεν τῶν ἀρθρώσεων τῶν φαλάγγων τοῦ ποδός, μεταξὺ τῶν δακτύλων αὐτοῦ ἢ καὶ κάτωθεν ἐπὶ τοῦ πέλματος, ὁ κάλος, τὸ τύλωμα, cor, n. m. τὸ τύλωμα, callosité, n. f. § — [ἱππολ.] durillon, n.m. κοινῶς ὁ κάλος, ἐπίσης καλεῖται οὕτω καὶ πᾶν πρῆσμα, ἐξόγκωμα κρέατος ἢ σαρκός· **σκίρρωσις τοῦ δέρματος** εἶνε συνέπεια μακροτέρας ἐπ' αὐτοῦ πιέσεως· τοιαῦται σκιρρώσεις τοῦ δέρματος ἐναπομένουσιν εἰς μέρη τοῦ χορμοῦ ἔνθα ἐπιτίθεται ἡ σαγή. § [ἱππολ.] **τύλος τοῦ πέλματος,** bleime, n. f. (meurtrissure ou contusion) μώλωψ ἢ καὶ ὑπονύχιος σύνθλασις καὶ κοινῶς **κάλος**· οὕτως ἡ ἱππιατρικὴ ὀνομάζει πᾶσαν βλάβην τῶν ὑπονυχωδῶν σαρκωδῶν μερῶν τῆς πελματικῆς ἐπιφανείας τῆς ὁπλῆς, προερχομένην ἐξ ἐξωτερικῶν πλήξεων ἢ πιέσεων· ‖ τραυματικὸς ἢ δευτεροπαθὴς τύλος, bleime accidentelle, ὁ προερχόμενος ἐξ ἐξωτερικῆς ἐπιδράσεως διὰ σκληρῶν καὶ τραχέων σωμάτων· ‖ ἰδιοπαθὴς ἢ πρωτογενὴς τύλος, bleime essentielle, ὁ προερχόμενος ἐκ κακῆς διαπλάσεως αὐτῆς ταύτης τῆς ὁπλῆς· ‖ στεγνὸς ἢ ξηρὸς τύλος, bleime sèche, ἔνθα ὁ ὄνυξ φαίνεται ἁπλῶς ἐρυθρομέλας κεχρωματισμένος ἐξ ἀπορροφήσεως τοῦ αἵματος· ‖ ὑγρὸς ἢ πυώδης τύλος, bleime humide ou suppurée, ὁπόταν ὡς ἐκ τῆς φλεγμονῆς ἐσχηματίσθη πῦον. § **τύλος,** durillon, n. m. κοινῶς ὁ ῥόζος, τὸ κότσι· μέρη σκληρὰ ἀπαντώμενα ἐπὶ τῶν μαρμάρων, ξύλων καὶ μετάλλων. § **τύλος** [ναυτ.] taquet, n. m. κοινῶς **τάκος** καὶ γενικώτερον **ὑπόθημα**· ‖ **ἀκροδετικὸς τύλος,** taquet de tournage ; καλεῖται οὕτω τεμάχιον ξύλου ἢ σιδήρου παρουσιάζον προέκτασιν τινά, ἐστερεωμένην εἰς τὸν τοῖχον τοῦ πλοίου ἢ εἰς τὸ κατάστρωμα, καὶ χρησιμεῦον πρὸς δέσιν σχοινίου ἢ ἀγομένου τινός. Οἱ τύλοι ἀναλόγως τοῦ μέρους εἰς ὃ εὑρίσκονται ἐστερεωμένοι καὶ τῆς χρήσεώς των ἔχουσι διάφορα σχήματα καὶ ὀνοματολογοῦνται διαφοροτρόπως, π. χ. ‖ **κερατοειδὴς τύλος,** taquet à cornes, καλεῖται ὁ ἀπολήγων εἰς δύο κεράτια· ‖ **ὀδοντωτὸς τύλος,** taquet à dent, καλεῖται ὁ ἀπολήγων εἰς ὀδόντα· ‖ **χασματοειδὴς τύλος,** taquet à gueule, καλεῖται ὁ φέρων χάσμα εἰς ὃ εἰσέρχεται καὶ ἐπακουμβᾷ τι. Οἱ τοιοῦτοι τύλοι ἡλοῦνται ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων καὶ χρησιμεύουσιν ὅπως στηρίζωνται ἐπ' αὐτῶν διὰ τῶν ἄκρων των εἰσερχομένων εἰς τὸ χάσμα αἱ **κλιμακίδες** (échelles) ; ‖ **τύλος ἐπιτόνου,** taquet de hauban, καλεῖται τύλος ὅστις φέρει πέλμα ἐγλυμμένον, ὅπως ἐφαρμόζηται ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ σχοινίου, ἐφ' οὗ τίθεται, καὶ στερεῶται ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει διὰ δύο περιδέσμων· ‖ **τύλοι τῶν κιόνων,** taquets de bittes ; βλ. κίων (bittes). ‖ **δικέφαλος τύλος,** ὁ· oreille d'âne, n. f. ἰσχυρὸς τύλος (taquet) μετὰ διπλῆς κεφαλῆς ἐφαρμοζόμενος ἐσωτερικῶς τοῦ τοίχου πλοίου τινός, καὶ χρησιμεύων διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀνάδεσιν τῶν ποδῶν (écoutes) ἢ ὁλκῶν (bras) τῶν κάτω ἱστίων· ‖ **τύλοι**· βλ. **τυλώματα.**

τυλώδης, ης, ες, calleux, euse, adj. ὅμοιος τύλῳ, ὅμοιος τυλώματι, qui ressemble à un durillon, à un cor, à une callosité.

τύλωμα, ατος, τό· cor, n. m. **σκλήρυνσις** τοπικὴ τοῦ δέρματος, συνεπείᾳ διαρκοῦς πιέσεως καὶ πλήξεως· τοιαῦτα τηλώματα παρατηροῦμεν εἰς τὰ μέρη τοῦ σώματος τοῦ ἵππου ἔνθα ἐπακουμβᾷ ἡ σαγή· βλ. καὶ τύλος, **κάλος.** § **τύλωμα,** callosité, n. f. ἡ συμπύκνωσις καὶ σκλήρυνσις τῆς ἐπιδερμίδος, épaississement et durcissement de l'épiderme. § **τυλώματα** (τοῦ ἐργάτου), τὰ [ναυτ.] taquets, n. m. κοινῶς οἱ **τάκοι,** ἤτοι τὰ ξύλινα τεμάχια τὰ περιτεθειμένα περὶ τὴν ξυλίνην ἄτρακτον ἐργάτου (cabestan).

τυμβολογία, ας, ἡ· sépulcrologie (τύμβος, sépulcre καὶ λόγος, πραγματεία, traité), n. f. σπουδὴ ἐπὶ τῶν τύμβων, étude sur les sépulcres.

τύμβος, ου, ὁ [ἀρχιτ.], tombe (n. f.) ou tombe plate ; **τάφος,** ὁ· καλεῖται οὕτω τὸ **μνημεῖον** (tombeau) ἐπὶ τοῦ τάφου ὅπερ δὲν ἐξέχει πολὺ ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους· τὸ μνημεῖον τοῦτο εἶνε ἐπίπεδος πλὰξ καλουμένη **ἐπιτύμβιος** ἢ **ἐπιτάφιος λίθος** (pierre tumulaire), κοινῶς ἡ πλάκα τοῦ τάφου· ‖ **τύμβος,** ὁ **τάφος,** tombeau ; βλ. καὶ **μνημεῖον**· ‖ **τύμβος,** sépulcre, βλ. **τάφος.**

τυμβωρυχία, ας, ἡ· ἡ παραβίασις (λεηλασία) τάφου, violation (pillage) d'un tombeau, ἤτοι ἡ ἀνόρυξις τάφου καὶ λήστευσις (σκύλευσις, spoliation) τοῦ νεκροῦ.

τυμβωρύχος, ου, ὁ· ὁ παραβιάζων (κλέπτης) τῶν τάφων, violateur (voleur) de tombeaux, ἤτοι ὁ ἀνορύττων τάφους καὶ ληστεύων (σκυλεύων) τοὺς νεκρούς.

τυμβωρυχῶ (έω), μέλ. ήσω, παραβιάζω (λεηλατῶ) τοὺς τάφους, violer (piller) des tombeaux, ἤτοι ἀνορύσσω τοὺς τάφους καὶ ληστεύω (σκυλεύω) τοὺς νεκρούς.

τυμπανιαῖος, αία, ον· φουσκωμένος, πρησμένος, enflé, ée, adj. ballonné, ée, adj.

τυμπανίας, ου, ὁ· τυμπάνῳ ὅμοιος, τυμπανόεις, ὁ τυμπανίτης, κοινῶς πρησμένος σὰν τούμπανο· βλ. **τυμπανῖτις.**

τυμπανιάς, άδος, ἡ [πτην.], pelecan, n. m. βλ. **πελεκάν.**

τυμπανίζω, μέλ, ίσω, κρούω τὸ τύμπανον, battre du tambour ; battre aux champs ; [συνεκδ.] μιμοῦμαι τὸν κρότον τοῦ τυμπάνου, tambouriner ; διατυμπανίζω, διαθρυλλῶ, tympaniser. § — [μεταφ.] ἐν γένει τῇ ῥάβδῳ πλήττω, ξυλοκοπῶ, δέρνω, battre; rosser.

τυμπανικός, ή, όν· tympanique, (tin) adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὸ ὠτικὸν τύμπανον, qui a rapport au tympan ; ‖ **μεμβράνη τυμπανική,** membrane tympanique ; ‖ **ἀρτηρία τυμπανική,** artère tympanique. § [μουσ.] **τυμπανικός,** tympanal, ale, aux (tin).

adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὸ τύμπανον, qui a rapport au tympan ; || cercle, cadre ou os tympanal καὶ οὐσιαστικὸν **τυμπανικόν**, tympanal, n.m. ὀστοῦν ἐν σχήματι δακτυλίου ἐφ' οὗ ἐντείνεται ἡ μεμβράνη τοῦ τυμπάνου.

τυμπανισμός, οῦ, ὁ· τὸ τυμπανίζειν, τὸ χρούσιμον τοῦ τυμπάνου, action de battre du tambour ; ἡ τυμπανοχρουσία, bruit du tambour ; [συνεχδ.] tambourinage, n. m. § [παθολ.] **τυμπανισμός**, tympanisme, n.m. ἐξοίδησις τῆς γαστρὸς προξενουμένη ἐκ τῆς μεγάλης συσσωρεύσεως ἀερίων ἐν τῷ ἐντέρῳ· συνώνυμον τοῦ **μετεωρισμὸς** (météorisme; ballonnement); βλ. καὶ **τυμπανίτης**.

τυμπανιστής, οῦ, ὁ· θηλ. **τυμπανίστρια**, ὁ τυμπανοχρούστης, ὁ χρούων τὸ τύμπανον, tambour, n. m. || — πρώτης τάξεως, caporal tambour = **δεκανεὺς** τυμπανιστής· || ἀρχιτυμπανιστής, tambour-major ; || δόκιμος τυμπανιστής, élève tambour.

τυμπανιστική, ῆς, ἡ· tympanique, n. f. τέχνη τοῦ ἐκτελεῖν χρούσεις ἐπὶ τοῦ τυμπάνου (τυμπανοχρουσίαι) ἢ τοῦ μεγάλου τυμπάνου (grande caisse).

τυμπανίτης, ου, ὁ· ὁ τυμπανίας, ἡ τυμπανῖτις.

τυμπανῖτις, ιδος, ἡ· tympanite, n.f. [παθολ.] ἐξοίδησις τῆς γαστρὸς προξενουμένη διὰ τῆς συσσωρεύσεως ἀερίου ἐν τῷ ἐντέρῳ ἢ τῷ περιτοναίῳ, gonflement de l'abdomen causé par l'accumulation de gaz dans l'intestin ou le péritoine ; ἐνίοτε ἐνεργεῖται **παρακέντησις** ἐντερικὴ (ponction intestinale). § [ἱππιατ.] **τυμπανῖτις**, météorisation, n. f. κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἱππιάτρους, κενσώπρισις, inflammation du bas ventre ; βλ. καὶ **μετεωρισμός**, ballonnement, n. m.

τυμπανοειδής, ής, ές· ὅμοιος τυμπάνῳ, semblable à un tambour.

τυμπανοκρουσία, ας, ἡ· ὁ τυμπανισμός, ἡ χροῦσις τοῦ τυμπάνου, bruit du tambour ; batterie [de tambour].

τύμπανον, ου, τό· tambour, n. m. χυλινδρικόν τι κιβώτιον ἐπικεκαλυμμένον ἀμφοτέρωθεν διὰ τεταμένων δερμάτων χρησιμεῦον διὰ τὰς τυμπανοχρουσίας· || χρούω τὸ τύμπανον, battre le tambour ; (; du tambour=τυμπανίζω)· || τὸ τύμπανον χροτεῖ, le tambour bat ; || ἅμα χροτήσῃ τὸ τύμπανον, du premier coup de baguette ; || χροτούντων τῶν τυμπάνων, tambour battant; au son du tambour; || βαίνω τῷ ἤχῳ τοῦ τυμπάνου, marcher tambour battant ; || τὸ μέγα τύμπανον, la grande caisse, κοινῶς ἡ γκρὰν κάσσα. § [τυπογρ.] **τύμπανον**. tympan, n.m. τὸ ἐπὶ τοῦ πιεστηρίου πλαίσιον **μετ' ὑφάσματος**. § [ἀνατομ.] τὸ ἀκουστικὸν τύμπανον, le tympan. § **τύμπανον**, bedon, n. m. λέξις παλαιά· βλ. **εὔσαρκος**, **κοιλαρᾶς** (personne ventrue). § — [ἀρχιτ.] tambour (m.) ou tympan (m., [du fronton] ; βλ. **ἀέτωμα**. § **τύμπανον σήστρου**, tambour de tamis, κοινῶς ὁ κύκλος τῆς σήτας· βλ. καὶ κύκλος (cerce). § **τύμπανον** ἠλεκτρικοῦ προβολέως, tambour, n.m. § — [ξυλουρ.] **tambour**, κοινῶς **ταμπλᾶς**· διάφραγμα ξύλινον, ἔτι δὲ καὶ τὰ γεμίσματα ἢ σανιδώματα τῶν θυροφύλλων, κτλ. οἱ ταμπλάδες. § — [σιδηρ.] tambour διάφραγμα μετάλλινον, κυκλικοῦ σχήματος, καλύπτον μηχανισμόν τινα ἢ κίνησιν τινὰ τοῦ ἐλατηρίου· τοιαύτη εἶνε καὶ ἡ μικρὰ διάταξις τοῦ μηχανισμοῦ, ὅστις τοποθετεῖται ὄπισθεν τῶν θυρῶν ἵνα αὗται κλείωσι μόναι (κοινῶς ἡ σοῦστα, ressort)· ἡ διάταξις αὕτη καλεῖται καὶ baril (**βικίον**). § — [μηχ.] tambour, διάφραγμά τι ἐπίπεδον· ὁπόταν τὸ διάφραγμα εἶνε κυλινδρικόν τι σῶμα τότε καλεῖται **σφόνδυλος**. § — [ἀτμομ.] caisse de piston, τύμπανον τοῦ ἐμβολέως εἰς τὰς ἀτμομηχανάς. § —, disque à levier, σιδηρᾶ μετ' ὀπῶν πλὰξ ἐν ᾗ ἐμβάλλονται οἱ σκοπευτικοὶ μοχλοὶ πρὸς κίνησιν τοῦ σκοπευτικοῦ μηχανήματος τοῦ **πυροβόλου** (πυροβόλα ναυτικοῦ). § —, roue sans rais, ἤτοι ὁλόσωμος τροχὸς ἄνευ ἀκτίνων. § —, ἀκτινωτόν, βλ. **φανὸς** ξύλινος (lanterne). § **τύμπανον** τοῦ ἐργάτου [ναυτ.] chapeau, n. m. ou tête d'un cabestan ἢ **ἐργατόκρανον** τὸ ἄνω μέρος τοῦ ἐργάτου τὸ ἀποτελούμενον ἐκ δίσκου τεθειμένου ἐπὶ τῆς ἀτράκτου καὶ τοῦ χορμοῦ. § **τύμπανον**, τὸ [οἰκοδ.], tympan, n. m. μέρος τοιχοποιΐας περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς **ὑπεράντυγος ἀψῖδος γεφύρας** (extrados d'une voûte de pont), τοῦ **βάθρου** (piédroit) καὶ τῆς ὁριζοντίου **κορωνίδος** ἢ **διαζώματος** (corniche ou bandeau) τοῦ ὄντος ἄνωθεν τῆς ἀψῖδος. § **τύμπανον** καμάρας, tympan d'arcade ; καλοῦνται οὕτω τὰ τριγωνικὰ τμήματα τῆς τοιχοποιΐας τὰ εὑρισκόμενα εἰς τὰς γωνίας τῆς καμάρας. § **τύμπανον**, τὸ [ἀρχιτ.], tympan ou tambour, τοιχοποιΐα περιλαμβανομένη μεταξὺ τῶν **τριῶν** κορωνίδων **τριγωνικοῦ ἀετώματος** (entre les trois corniches d'un fronton triangulaire) ἢ τῶν δύο κορωνίδων **τοξοειδοῦς ἀετώματος** (fronton cintré)· τὸ τμῆμα τοῦτο ἢ εἶνε λεῖον μετὰ ἢ ἄνευ κοσμηματογραφιῶν ἢ κοσμεῖται ὑπὸ **προστύπων** (bas-reliefs) ἢ ἐκτύπων (haut-reliefs). § **τύμπανον** [ξυλουρ.], tympan, καλεῖται γενικῶς πᾶν ἐπίπεδον ξύλινον σῶμα, π. χ. τὰ γεμίσματα ἢ σανιδώματα τῶν θυροφύλλων, κτλ. κοινῶς ὁ **ταμπλᾶς**, οἱ ταμπλάδες. § **τύμπανον**, tympan ; μηχανὴ προωρισμένη διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν μικρῶν ῥείθρων (des petits cours d'eau), σύγκειται δὲ ἐκ πλειοτέρων ξυλίνων τροχῶν ἐχόντων διάμετρον ἑνὸς μέτρου καὶ πλέον· ἡ περιφέρεια τῶν εἰρημένων τροχῶν εἶνε ὡπλισμένη ὑπὸ μεγάλων κεχυρτωμένων σιδηρῶν αἰχμῶν, αἵτινες φέρουσι **σιδηρᾶς πυξίδας** (boites de fer). Οἱ τροχοὶ οὗτοι διαπερῶνται ὑπὸ κοινοῦ ἄξονος· τὸ μηχάνημα τοποθετεῖται πρὸς τὸ ἔμπροσθεν ἢ ὄπισθεν μέρος μικροῦ πλοιαρίου οὕτως ὥστε οἱ τροχοὶ νὰ εὑρίσκωνται ἐντὸς τοῦ πλοιαρίου, ὅπερ κινεῖται ὑπὸ δύο κωπηλατῶν· κατὰ τὴν κίνησιν τοῦ πλοιαρίου, αἱ μὲν σιδηραῖ αἰχμαὶ σκάπτουσι τὸν βυθόν, αἱ δὲ πυξίδες πληροῦνται τῆς ἰλύος ἥντινα ἐπιρρίπτουσιν ἀπὶ τοῦ πλοιαρίου. § [ἀρ-

χιτ.] **τύμπανον**, τό· panneau, n. m. ἄβαξ, ὁ· κοινῶς ὁ **ταμπλᾶς**· ἐπιφάνεια λεία, εὐθεῖα ἢ καμπύλη μικρᾶς ἐκτάσεως, περιβαλλομένη ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ πλαισίου ἐξέχοντος ὀλίγον τῆς **ἐπιφανείας**· ‖ **τύμπανον**, panneau καλεῖται ἐπίσης ὑπὸ τῶν Γάλλων εἰς πλείστας περιστάσεις αὐτὸ τὸ κενὸν διάστημα τὸ προωρισμένον διὰ τὴν θέσιν τοῦ τυμπάνου, κτλ. ἤτοι **κενὸς χῶρος** περιβαλλόμενος εἴτε ὑπὸ πλαισίου, εἴτε ὅπως δήποτε ἄλλως· ‖ —, panneau ἐν τῇ σιδηρουργικῇ ὀνομάζονται τὰ **σφυρήλατα** ἢ **χυτοσιδηρᾶ κοσμήματα** τὰ περιβαλλόμενα ὑπὸ πλαισίου ἢ πληροῦντα πλαισιόν τι θύρας, ἐξώστου κτλ. ‖ **τύμπανον**, τὸ [ξυλουρ.] panneau (en bois), ἄβαξ, ακος, ὁ· κοινῶς ὁ **ταμπλᾶς** καὶ **καθρέπτης**· καλεῖται οὕτως ἐν τῇ ξυλουργίᾳ καὶ λεπτουργίᾳ μέρος συνιστάμενον ἐκ τεμαχίων ξύλων ἢ λεπτῶν σανίδων ἡνωμένων μεταξύ των καὶ πληρούντων **σκελετὸν τινὰ** (membrure)· τὸ σύνολον τοῦ σκελετοῦ μετὰ τοῦ τυμπάνου καλεῖται **φατνωτὴρ** (lambris), ἵνα δὲ ἀποτελεσθῇ οὗτος, τὸ τύμπανον, οὗτινος αἱ τέσσαρες πλευραὶ εἶνε λελεπτυσμέναι, εἰσέρχεται εἰς **ἐντομὰς** (rainures) σχηματιζομένας ἐν τῷ σκελετῷ· ‖ τὰ τύμπανα ἢ οἱ ἄβακες τῆς θύρας, panneaux de la porte. Τὰ τύμπανα λαμβάνουσι διαφόρους ὀνομασίας ἀναλόγως τοῦ σχηματισμοῦ των, τοῦ μέρους ἐν ᾧ εἰσὶ τοποθετημένα καὶ τοῦ τρόπου τοῦ συναρμολογήματος· ‖ **ἐπίμηκες τύμπανον**, panneau de hauteur, καλεῖται ἐκεῖνο ὅπερ εἶνε μακρότερον παρὰ πλατύτερον, κατέχον συνήθως τὸ ἄνω μέρος τοῦ θυροφύλλου ἢ **φατνωτῆρος** τινὸς (lambris), ὅπερ καλεῖται καὶ panneau du haut, τὸ ἄνω **τύμπανον**· ‖ **ὑπερεισματικὸν τύμπανον**, panneau d'appui, εἶνε τὸ τιθέμενον εἰς τὸ κάτω μέρος ὑαλωτῆς **θύρας** (porte vitrée) ἢ **φωταγωγοῦ θύρας** (porte-croisée) ; ‖ **διαζωτικὸν** ἢ **ἐνδιάμεσον τύμπανον**, panneau de frise, εἶνε τὸ τοποθετούμενον ἔν τινι θύρᾳ μεταξὺ τοῦ ἄνω **τυμπάνου** (panneau du haut) καὶ τοῦ **ὑπερεισματικοῦ** (panneau d'appui) ; ‖ **ἐπίπεδον τύμπανον**, panneau à glace, λέγεται ἐκεῖνο ὅπερ εἶνε ἐπίπεδον καὶ εἰσέρχεται εὐθέως ἐντὸς τῆς ἐντομῆς τοῦ πλαισίου, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἐσχηματισμένη ὁλόγυρα αὐτοῦ κεκλιμένη τις ἐπιφάνεια, ἥτις συνήθως ἀφίνει περὶ τὸ μέσον τοῦ τυμπάνου τετραγωνικήν τινὰ ἐξοχήν· ‖ **τύμπανον ἰσοπαχὲς τῷ πλαισίῳ**, panneau d'épaisseur, ἤτοι τύμπανον ὅπερ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ὄψεων αὐτοῦ εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας μετὰ τοῦ πλαισίου, ἔχον πάχος ἴσον τούτῳ· ‖ **ὑπερκείμενον τύμπανον**, panneau pendant, καλεῖται τὸ τοποθετούμενον ἄνωθεν θύρας τινὸς ἢ ἐν γένει **ἀνοίγματος** τινὸς (baie), χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑποκάτωθεν ζύγωμα (traverse) ; ‖ **τύμπανα παρκέττων**, panneaux de parquet, καλοῦνται τὰ μικρὰ τετράγωνα τὰ πληροῦντα τεμάχιόν τι τοῦ παρκέττου· ‖ **τύμπανον ἀπισομένον**, panneau arasé, καλεῖται ἐκεῖνο ὅπερ ἐκ τῆς ὄψεως αὐτοῦ εὑρίσκεται ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας μετὰ τοῦ πλαισίου· ‖ **ἐξέχον τύμπανον**, panneau à table saillante, ou panneau recouvert, καλεῖται τὸ φέρον προεξοχὴν καὶ συνεπῶς ἐξέχον ἐκ τοῦ πλαισίου· ‖ **ἡμικεκαλυμμένον τύμπανον**, panneau flotté, καλεῖται τὸ τύμπανον θύρας τινὸς, ὅπερ ἐκ τῆς μιᾶς αὐτοῦ ὄψεως καλύπτεται ἐν μέρει ἀπὸ τὰ **ἐπίστατα** (battants) καὶ τὰ **ζυγώματα** (traverses) τοῦ **πλαισιώματος** (bâti).

τυπάδιον, τό· βλ. **τυπίδιον.**

τυπάζω, μέλ. άσω· mouler (πρὸς διαστολὴν ἐκ τοῦ τυπῶ, κοινῶς τυπόνω, imprimer), ἡ δὲ πρᾶξις **τύπασις** (moulage), σχηματίζω τοὺς τύπους πρὸς χύσιν ῥευστοῦ μετάλλου ἐπ' αὐτῶν ἢ πρὸς πλαστούργησιν πλίνθων, κτλ.

τυπάρι, τὸ [δημ.], ἡ σφραγίς, ἡ ὅστια δι' ἧς σφραγίζουσι, pain [de cire].

τυπάς, άδος, ἡ· ἡ βαρειά, gros marteau, n.m. masse, n.f. βλ. **τυπὶς** καὶ **βαρεῖα**· ‖ τυπὰς (κόπανος) βαρεῖα, hie, n. f. § —, mail, n. m. ou maillet d'armes ; εἶδος μολυβδίνης σφύρας μετὰ στειλαιοῦ, ἐν χρήσει ὡς ὅπλον κατὰ τὸν μεσαιῶνα. § — [ναυτ.] maillet, n.m. ou mailloche, n. f. κοινῶς **ματσόλα**· ξυλίνη σφῦρα ἣν χρησιμοποιοῦσιν οἱ διανάκται κατὰ τὴν ἐργασίαν των διὰ νὰ κτυπῶσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς σμίλης.

τύπασις, εως, ἡ· moulage, n. m. (ἐκ τοῦ τυπάζω, mouler ; ‖ — πλίνθων, moulage des briques ; βλ. **πλίνθος**· ‖ — **πυροβόλου**, moulage d'une bouche à feu ; ‖ — βλήματος, moulage d'un projectile, etc. βλ. **κατασκευὴ** βλημάτων, fabrication des projectiles ; ‖ ἡ εἰς **ἄμμον** τύπασις, moulage en sable. § — ἀντὶ χόλαψις, étampage, n. m. (χολάπτω).

τυπίδιον, ου, τὸ καὶ **τυπάδιον**, massette, n. f. μικρὰ τυπίς, petite masse ; ‖ — λιθοξόου, massette de tailleur de pierre.

τυπικόν, οῦ, τό· βλ. **ἐθιμοταξία** (cérémonial). § [ἐκκλ.] [παρὰ καθολικοῖς] rituel, n. m. λειτουργικὸν βιβλίον περιέχον τὰς τῶν τελετῶν, εὐχάς, ὁδηγίας περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν μυστηρίων καὶ ὅσα ἀφορῶσι τοὺς ἱερεῖς. § — [ἐκκλ.], typique, n. m. τὸ καταστατικὸν μονῆς ἢ μοναχικῆς κοινότητος διδόμενον ὑπὸ τοῦ ἱδρυτοῦ ἢ τῆς ἁρμοδίου ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς· ἐπίσης βιβλίον περιέχον λεπτομερεῖς ὁδηγίας περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀκολουθίας καὶ ἱεροτελεστίας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καθ' ἑκάστην ἡμέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ, τῆς τε ἑσπερινῆς καὶ τῆς ἑωθινῆς. § [γραμ.] ἡ θεωρία (μελέτη) τῶν διαφόρων σχηματισμῶν, théorie (étude) des formes· βλ. **γραμματική.**

τυπικός, ή, όν, (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος, (κατά τινα τύπον κατεσκευασμένος, fait(e) après un type ; ὁ σύμφωνος πρὸς τὸν τύπον, de forme ; en forme ; ὁ διὰ τὸν τύπον γινόμενος, [qui se fait] pour la forme ; de formalité ; ‖ τυπικὴ ἀπάντησις, une réponse dans les formes ; (pour la forme) ; ‖ τυπικὴ ἐπίσκεψις, visite de cérémonie ; ‖ αὐτὰ εἶνε τυπικά, ce sont des formalités ; ‖ τὸ τυπικὸν = ἡ τυπικότης, la formalité. § **τυπικός**, typique, adj. ὁ χαρακτηρίζων τὸν τύπον, πρότυπος, original, e, adj. § **τυπικὸς** (κοινῶς **τυπο-**

δεμένος), formaliste, n. et adj. ὁ τοὺς τύπους ἀκολουθῶν αὐστηρῶς, scrupuleusement attaché aux formes ; [οἰκ.] qui est à cheval sur les formes ; [ἐπὶ κακοῦ ἐν.] pédant, e, adj. ‖ δικαστὴς πολὺ τυπικός, magistrat très formaliste. § [οὐδ. οὐσ,] βλ. **τυπικόν**.

τυπικότης, ητος, ἡ· formalité, n.f. ἀναγκαία συνθήκη διὰ τὸ κῦρος τῶν δικαστικῶν κλ. πράξεων, condition nécessaire à la validité des actes judiciaires. § **τυπικότης**, formalisme, n. m. ἡ αὐστηρὰ εἰς τοὺς τύπους προσήλωσις, attachement excessif aux formes, aux formalités.

τυπικῶς [ἐπίρ.], συμφώνως μὲ τοὺς τύπους, selon les formes ; de forme ; διὰ τὸν τύπον, κατὰ τύπους, pour la forme ; διὰ τὸ τυπικὸν μέρος, pour la formalité.

τυπίς, ίδος, ἡ καὶ **τυπάς**, άδος, ἡ· masse, n. f. κοινῶς ἡ βαρειά· μεγάλη σιδηρᾶ σφῦρα τετράγωνος πρὸς ἀμφότερα τὰ ἄκρα· ‖ τυπὶς ἢ τυπὰς ξυλίνη, masse en bois, κοινῶς ὁ **κόπανος**· ‖ τυπὶς τετράγωνος, masse carrée ; ‖ τυπὶς μετ' ἐπικοπίδος (λιθοξόου καὶ οἰκοδόμου), masse à tranche ; ‖ τυπὶς πυροβολείου (κόπανος διὰ τὰς γαίας), masse de batterie ; ‖ τυπίδες (ἢ τυπάδες) ἀπὸ κρατερώματος, χαλκαῖ, σιδηραῖ, masses en bronze, en cuivre, en fer. § **τυπίς**, ίδος, ἡ· ὄγκος τις, συνήθως ἐκ ξύλου, κυλινδρικός, σφαιρικὸς ἢ τετράγωνος, προσηρμοσμένος εἰς τὸ ἄκρον στειλαιοῦ· τὸ ὅπλον τοῦτο μετεχειρίζοντο κατὰ τὸν μεσαίωνα· ἐνίοτε ὁ ὄγκος οὗτος ἦτο περιβεβλημένος ἐκ μετάλλου καὶ ἔφερε καὶ σιδηρᾶς ἀκάνθας.

τυπογραφεῖον, ου, τό, imprimerie, n. f. τὸ κατάστημα ἔνθα ἐκτελοῦσι τὰς τυπογραφικὰς ἐργασίας.

τυπογραφία, ας, ἡ· ἡ τυπογραφικὴ τέχνη, ἡ τέχνη τοῦ τυπογράφου, art de l'imprimeur; ἡ τέχνη τοῦ τυπόνειν βιβλία, imprimerie, n. f. Ἐπίσης **τυπογραφία**, imprimerie, λέγεται τὸ σύνολον τοῦ ὑλικοῦ τοῦ χρησιμοποιουμένου διὰ τὴν τύπωσιν, typographie, n. f. ὁ μηχανικὸς πολλαπλασιασμὸς κειμένου διὰ κινητῶν στοιχείων ἅτινα συντιθέμενα ἀποτυπώνονται συνήθως ἐπὶ χάρτου διὰ τῆς τυπογραφικῆς μελάνης.

τυπογραφικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν τυπογραφίαν, d'imprimerie ; d'impression ; typographique, adj. ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὴν τυπογραφίαν, qui a rapport à la typographie ; ‖ τυπογραφικὴ μελάνη, encre d'imprimerie ; ‖ — χάρτης, papier à imprimer [d'impression] ; ‖ τυπογραφικὸν πιεστήριον, presse [typographique], λεγόμενον καὶ imprimeuse, n. f. (= machine à imprimer) ; ‖ ἡ τυπογραφικὴ δαπάνη, les frais d'impression ; ‖ τυπογραφικὴ γραφή, écriture typographique, ἡ απομιμουμένη τοὺς τυπογραφικοὺς χαρακτῆρας· ‖ τυπογραφικὰ σφάλματα (ἐν τῷ τέλει βιβλίου = παροράματα, fautes d'impression, des errata, n. m. pl. καὶ erratum, ἑνικῶς ἐπὶ ἑνὸς μόνου παροράματος.

τυπογραφικῶς [ἐπίρ.], typographiquement, adj. συμφώνως πρὸς τὰς μεθόδους τῆς τυπογραφίας, d'après les procédés de la typographie.

τυπογράφος, ου, ὁ· typographe (τύπος, type καὶ γράφειν, écrire) n. m. ὁ γνωρίζων, ὁ ἐξασκῶν τὴν τυπογραφικὴν τέχνην, celui qui sait, qui exerce l'art de la typographie, καὶ ἐπιθετικῶς [ἐργάτης] τυπογράφος [ouvrier] typographe, ὁ συνθέτων τὰ στοιχεῖα, compositeur, n. m. § —, imprimeur, n. m. λέγεται ὁ διευθύνων τυπογραφεῖον, qui dirige une imprimerie · ἐπίσης ὁ ἐργάτης τυπογραφείου, ouvrier d'imprimerie, καὶ ἰδιαιτέρως ὁ **πιεστής**, ouvrier pressier ; ‖ ἐργάτης τυπογράφος, un ouvrier imprimeur.

τυπογραφῶ (έω) μέλ. ήσω, imprimer, ἀποτυπῶ ἐπὶ τοῦ χάρτου σχέδια ἢ χαρακτῆρας ἅτινα ἐπαλείφω διὰ μελάνης.

τυποδεμένος, α, ον [δημ.] ὁ εἰς τοὺς τύπους προσκεκολλημένος, attaché aux formes ; **τυπικός**, formaliste, n. et adj. § ὢν πάντοτε ὁ ἴδιος, toujours le même ; στερεωτυπωμένος, stéréotupé, ée, adj.

τυποκλοπία, ας, ἡ· καλεῖται ἡ ἀνατύπωσις βιβλίου ἐπὶ βλάβῃ τοῦ συγγραφέως, action de reimprimer un livre au préjudice de l'auteur ; contrefaçon d'un livre ; βλ. καὶ **κλεψοτυπία**· ‖ —, contrefaçon, n. f. σημαίνει γενικῶς ἐργοκλοπίαν ἢ **παραποίησιν** οἱανδήποτε πρὸς βλάβην τοῦ εἰς ὃν ἀνήκει τὸ πρότυπον ἔργον.

τυποκλοπικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν τυποκλοπίαν, de contrefaçon ; ἀφορῶν τὸν τυποκλόπον, de contrefacteur.

τυποκλόπος, ου, ὁ· ὁ μεταχειριζόμενος τυποκλοπίαν, contrefacteur, n. γενικῶς δὲ καλεῖται οὕτως ὁ παραποιητής, ὁ παραποιῶν ἔργον τι.

τυποκλοπῶ [έω], μέλ. ήσω, διαπράττω τυποκλοπίαν (βιβλίου), contrefaire (un livre) καὶ ἐν γένει παραποιῶ τι.

τυποκοιλογραφία, ας, ἡ· typocœlographie (τύπος, type, κοῖλος, creux καὶ γράφειν, écrire) n. f. τέχνη τοῦ γράφειν μηχανικῶς τῇ βοηθείᾳ κοίλων κινητῶν τύπων.

τυπολιθογραφεῖον, ου, τό· imprimerie lithographique ; βλ. **λιθογραφεῖον**.

τυπολιθογραφία, ας, ἡ· typolithographie, n. f. τρόπος τοῦ τυπόνειν ἐπὶ τοῦ λίθου ὅστις ἐπιτρέπει νὰ παρεμβάλλωσιν ἐν τῷ κειμένῳ πᾶν εἶδος σχεδίου ἢ κοσμημάτων.

τυπολιθογραφικός, ή, όν· typolithographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν τυπολιθογραφίαν ἢ ἀφορῶν ταύτην.

τυπολιθογραφικῶς [ἐπίρ.], typolithographiquement, adv. διὰ τυπολιθογραφικῶν μεθόδων.

τυπολιθογράφος, imprimeur lithographe ; βλ. **λιθογράφος**.

τυπόλιθος, ου, ὁ· typolithe, n. m. [ὀρυκτ.] λίθος φέρον τύπον, ἀποτύπωμα, σχῆμα, εἰκόνος φυτοῦ ἢ ζώου τινός.

τυπολογία, ας, ἡ· βλ. **ἐθιμοταξία**.

τυπολόγιον, ου, τό· barème, n. m. τύπος, ὁ· πινακολόγιον, τό· καλοῦνται οὕτω διά-

φοροι τύποι, πίνακες ἢ σχέδια· || — (τύποι) ἐκμεταλλεύσεως [σιδηροδρ.], barème d'exploitation.

τυπομανία, ας, ἡ· typomanie (τύπος, type καὶ μανία, manie) n. f. μανία ἢ μεγάλη ἐπιθυμία τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ἰδίων αὐτοῦ συγγραμμάτων.

τυπομανής, οῦς, ὁ, ἡ· typomane, n. ὁ κατεχόμενος ὑπὸ τυπομανίας.

τυπομανικός, ή, όν· typomanique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν τυπομανίαν.

τυπόνω, μέλ. ώσω, τύποις ἐκδίδωμι, imprimer; faire imprimer; [συνεκδ.] tirer; || τυπόνω βιβλίον, imprimer un livre; || τυπόνω, **ἐκτυπῶ**, empreindre; faire une empreinte sur quelque chose; || — λιθογραφίαν, ὕφασμα, κτλ., imprimer une lithographie; une étoffe, etc. || τυπόνω χίλια ἀντίτυπα [βιβλίου, κτλ.], tirer à mille exemplaires; || πόσα φύλλα τυπόνει [ἡ ἐφημερίς], quel est son tirage? || τυπωμένος, η, ον (κυρ. βιβλίον), imprimé, publié=τύποις ἐκδεδομένος. § [ἐμπορ.] copier [une lettre, etc.]. § βλ. **ἐντυπόνω** καὶ **ἐκτυπόνω.**

τυπόπλασμα, ατος, τό· potée, n. f. καλεῖται οὕτω τὸ μίγμα ἐξ οὗ κατασκευάζουσι τοὺς χωματίνους **τύπους** (moules, **καλούπια**), εἰς οὓς χέουσι τὸ τετηγμένον μέταλλον.

τυποποιεῖον, ου, τό· moulerie, n. f.

τυποποιΐα, ας, ἡ· moulage, n. m. τὸ ποιεῖν τύπους (moules) (ἐκ τοῦ τυπάζω, mouler).

τυποποιός, οῦ, ὁ· mouleur, n.m. ὁ ποιῶν τύπους (π. χ. ὁ **τυπωτὴς** τῶν πλίνθων, κτλ.).

τύπος, ου, ὁ· τὸ σημεῖον τὸ γινόμενον διὰ τοῦ κτυπήματος ἐπί τινος ἢ διὰ τῆς ἐνθλίψεως, τὸ ἀποτύπωμα, empreinte, n. f. τὸ σημεῖον, τὸ σημάδι, marque, n. f. ou cachet, n. m. || ὁ τύπος τῶν βημάτων του [ἐπὶ τῆς χιόνος], l'empreinte de ses pas; || [γρφ.] ὁ τύπος τῶν ἥλων, les marques des clous; || θέλει νὰ θέσῃ τὸν δάκτυλον ἐπὶ τὸν τύπον τῶν ἥλων [φρ. παροιμ.], toucher la vérité du doigt; || ὁ τύπος **τῆς** μεγαλοφυΐας, le cachet du génie; || τύπος χολαπτικός, βλ. **ἐπιβολεύς**· || ὁ τύπος σφραγῖδος, l'empreinte d'un sceau; || αὐτὸ δὲν φέρει τὸν τύπον τῆς καλαισθησίας, cela n'est pas frappé au coin du bon goût; || τύπος ἐκδηλώσεως σεβασμοῦ, marque extérieure de respect. § **τύπος**, type, n. m. τὸ χρησιμεῦον εἰς κατασκευὴν ἄλλου πράγματος ὡς παράδειγμα, ὑπόδειγμα, τύπος, πρότυπον, modèle, n. m. τὸ σχῆμα, figure, n.f. τὸ **περιτύπωμα**, gabarit, n. m. ὁ τύπος, étalon, n.m. βλ. **διακριβωτήρ**, σχεδιάγραμμα εἰς φυσικὸν μέγεθος πρὸς καθοδηγίαν τῆς ἐκτελέσεως ἐργασίας τινός· βλ. **πρότυπον** (étalon); || τὸ πρόσωπον αὐτὸ εἶνε ὁ τύπος τοῦ φιλαργύρου, ce personnage est le type de l'avare; || εἶνε τύπος [καὶ ὑπογραμμὸς] ἀρετῆς, c'est un modèle de vertu: || κατὰ τὸν τύπον τοῦ Θησείου, sur le modèle du temple de Thésée; || [χαλύβδινος] τύπος, [νομίσματος], coin, n. m. || [κοῖλος] τύπος [σφαιρῶν, ἐκμαγείων, κλ.] τὸ **καλοῦπι**, ἡ μήτρα, moule, n.m. βλ. **καλοῦπι**, **διαμορφωτήρ**· || τύπος πρὸς τὸ ἐμπυρευματίζειν, κτλ. moule à amorcer etc; || τύπος βολίδων, moule à balles; || τύπος γεμιστικὸς (ἐκ τοῦ γεμίζω), moule charger; || τύπος ἀστέρων (ἐν τοῖς πυροτεχνίοις), moule à étoiles; || — πλίνθων, moule à (pour) briques; || — πρὸς χύσιν (μετάλλων, κτλ.) moule à couler; || ἀνασυνιστῶ τὸν τύπον, remouler καὶ διαλύω τὸν τύπον, démouler. § —, τὸ σχῆμα, ὁ σχηματισμός, forme, n. f. τύπος ἢ τυπικότης, formalité, n. f. || — πολιτείας, forme de gouvernement; || τύπος (ἐγγράφου), formule, n. f. ὁ τρόπος καθ' ὃν ἔγγραφόν τι δέον νὰ συνταχθῇ· || — ἐγγράφου, formule d'un acte; || lettre patente=εἰδικὸς τύπος καθ' ὃν συντάσσεται ἐπίσημόν τι ἔγγραφον· || ἀλγεβρικὸς τύπος, formule algébrique=ἀλγεβρική τις ἔκφρασις· || [γραμμ.] ὁ τύπος τοῦ ἑνικοῦ, la forme du singulier; || [νομ.] ὁ τύπος κατισχύει τῆς οὐσίας, la forme emporte le fond; || [νομ.] οὐσιώδης τύπος, formalité essentielle; || κατὰ τοὺς τύπους, καθ' ὅλους τοὺς τύπους, dans les formes; dans toutes les formes; en règle; en bonne [et due] forme; || κατὰ τύπον διὰ τὸν τύπον [μόνον], pour la forme; par manière d'acquit. § —, ἡ πρᾶξις τοῦ τυπόνειν, action d'imprimer; ἡ τύπωσις, impression, n.f. || δίδω εἰς τύπον, faire imprimer=τυπόνω, δίδω διατύπωσιν, mettre sous presse; || τὰ ἔξοδα τοῦ τύπου, les frais d'impression=ἔξοδα τυπώσεως. § **τύπος**, presse, n. f. (ἀντὶ αἱ **ἐφημερίδες**, les journaux; || ὁ τύπος εἶνε ἐλεύθερος, la presse est libre; || ἐλευθερία τοῦ τύπου, liberté de la presse, εἶνε ἡ ἐλευθερία τοῦ καταχωρεῖν εἰς τὰς ἐφημερίδας τὰς ἰδέας ἢ γνώμας. § —, βλ. **ἀψιδότυπος**, cintre, n. m. (de charpente)=τύπος ξύλινος· || ξυλεία τῶν τύπων, bois de cintre. § —, style, n. m. ou type, n. m. εἰς τὰς τέχνας καλεῖται ὕφος, τύπος, σχηματισμός. § —, ἀντὶ **ἀποτύπωμα**, relief, n. m. § — κατατομῆς (ἢ διατομῆς), profil-type, n. m. βλ. **κατατομή.**

τυποσανίς, ίδος, ἡ· planche à mouler ou de moulage, ἡ σανὶς ἐφ' ἧς πλάθουσιν οἱ κεραμεῖς, κτλ. ἢ ἐφ' ἧς ἐκτελοῦσιν οἱ τυποποιοὶ τὸν τύπον (καλοῦσιν).

τυποτηλεγραφία, ας, ἡ· typotélégraphie, n. f. μέθοδος ἠλεκτρικῆς τηλεγραφίας δι' ἧς ἐκτυποῦνται τὰ τηλεγραφήματα διὰ τυπογραφικῶν στοιχείων.

τυποτηλεγραφικός, ή, όν· typotélégraphique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν τυποτηλεγραφίαν· || τυποτηλεγραφικὴ συσκευή, appareil typotélégraphique.

τυποφωτογραφία, ας, ἡ· typophotographie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ ἀπολαμβάνειν τυπογραφικὸν ἀποτύπωμα (πλάκα, cliché typographique) διὰ τῆς φωτογραφίας.

τυποφωτογραφικός, ή, όν· typophotographique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τυποφωτογραφίαν.

τυποχρωμία, ας, ἡ· typochromie (τύπος,

marque, caractère καὶ χρῶμα, couleur) n. f. τυπογραφικὴ τύπωσις μετὰ χρωμάτων, impression typographique en couleur.

τυποχρωμικός, ή, όν· typochromique, adj. ἀφορῶν τὴν τυποχρωμίαν, qui a rapport à la typochromie.

τυπόχωμα, ατος, τό· terre à moulage, ἡ δύστηκτος γῆ, ἤτοι πυρίμαχος (terre refractaire) δι' ἧς πλάττουσι τοὺς τύπους πρὸς χύσιν μετάλλων.

τυπόω-ῶ, μέλ. ώσω, βλ. **τυπόνω,** imprimer; mouler.

τυπτολογία, ας, ἡ· typtologie (τύπτω, frapper καὶ λόγος, discours), n.f. λέξις χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν τοῦ πνευματισμοῦ, ἵνα ὑποδείξωσι τὴν ἐπικοινωνίαν τῶν πνευμάτων διὰ κτύπων ἐκτελουμένων ὑπὸ τῶν περιστρεφομένων τραπεζῶν ἢ ἐπὶ οἱουδήποτε ἑτέρου ἀντικειμένου.

τυπτολόγος, ου, ὁ, ἡ· typtologue, n.'Εν τῇ πνευματιστικῇ λέγεται οὕτως ὁ ἐκτελῶν τὴν τυπτολογίαν· [καὶ ἐπιθετικῶς] μεσάζων τυπτολόγος, médium typtologue.

τύπτω, μέλ. τύψω, κτυπῶ, frapper; battre; || [εὔχρ. ἰδ. εἰς τὰς φρ.] μὲ τύπτει ἡ συνείδησις, j'ai des remords; || διὰ νὰ μὴ τὸν τύπτῃ ἡ συνείδησις, pour l'acquit de sa conscience; par acquit de conscience; || τύπτω πάλιν, refrapper, κτυπῶ ἐκ νέου.

τύπωμα, ατος, τό· ἡ τύπωσις.

τυπώσιμος, ος, ον· imprimable, adj. ἄξιος νὰ ἐκτυπωθῇ, ὁ δυνάμενος νὰ τυπωθῇ.

τύπωσις, εως, ἡ καὶ τύπωμα· ἡ πρᾶξις τοῦ τυπόνειν, action d'imprimer; impression, n. f. tirage, n. m. βλ. καὶ τύπος· || ἄξιος τυπώσεως, ὁ δυνάμενος νὰ τυπωθῇ, imprimable, adj. τυπώσιμος· || ἄδεια τυπώσεως, imprimatur, n. m. permission d'imprimer ἰδίως προκειμένου περὶ ἐκκλησιαστικοῦ βιβλίου, obtenir l'imprimatur.

τυπωτής, οῦ, ὁ· mouleur, n. m. ὁ πλαστουργός.

τυπωτικός, ή, όν· ὁ εἰς τὴν τύπωσιν (πλαστουργίαν) ἀνήκων, de moulage; à mouler. § — [συνήθ.] ὁ εἰς τὴν τύπωσιν ἀνήκων, d'impression; || [οὐδ. οὐσ.] τὰ τυπωτικά, les frais d'impression.

τυράγνια, ας, ἡ [διάλ.'Ηπείρ.] ἡ τυραννία.

τυραγνῶ [διάλ. 'Ηπείρου] καὶ **τυραχνῶ,** βασανίζω, παρατείνω, στρεβλῶ.

τυραννία, ας, ἡ· ἡ ἐξουσία ἢ κυριαρχία τυράννου, ἀπόλυτος, αὐθαίρετος διοίκησις, δεσποτεία, tyrannie, n. f. βλ. καὶ **δυναστεία**· [μεταφ.] βάσανος, βασανιστήριον, tourment, n. m. supplice, n. m. μαρτύριον, martyre, n. m. κατάθλιψις, oppression, n. f. ἡ βία, violence, n. f.

τυραννικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) ὁ εἰς τύραννον, ἀπόλυτον μονάρχην ἀνήκων, εἰς αὐτὸν ἀναφερόμενος, ἰδιάζων, de tyran; ἢ τὴν τυραννίαν ἀφορῶν, de tyrannie; ὅθεν δεσποτικός, τυραννικός, tyrannique, adj ἀφορῶν τὴν τυραννίαν· || νόμος τυραννικός, loi tyrannique; || φιλία τυραννική, amitié tyrannique; || [μεταφ.] ὁ ἐξασκῶν ἀκατάσχετον ἐπήρειαν, π.χ. τὰ τυραννικὰ θέλγητρα δύο ὡραίων ὀφθαλμῶν, le charme tyrannique de deux beaux yeux.

τυραννικῶς [ἐπίρ.] ὡς τύραννος, en tyran; κατὰ τρόπον τυραννικόν, tyranniquement, adv. d'une manière tyrannique.

τυραννίσκος, ου, ὁ· ὑποκοριστικὸν τοῦ τύραννος, μικρὸς τύραννος, petit tyran; tyranneau, n. m. ὑποδεέστερος τύραννος, tyran subalterne; || οἱ τυραννίσκοι ἦσαν πολυπληθεῖς κατὰ τὸν μεσαίωνα, les tyranneaux étaient innombrables au moyen âge.

τυράννισμα, ατος, τό· τὸ τυραννεῖν (βασανίζειν) τινά, action de tyranniser; τυραννία, tyrannie, n. f. ἡ βάσανος, βασανιστήριον, tourment, n. m. torture, n. f.

τυραννισμένος, η, ον· βασανισμένος, tourmenté, ée, adj. ὅστις ὑπέφερε πολλά, qui a beaucoup souffert; ὁ σκληρῶς δεδοκιμασμένος, cruellement éprouvé.

τυραννιστής, οῦ, ὁ· tyranniste, n. m. ὀπαδὸς τῆς τυραννίας.

τυραννοκτονία, ας, ἡ· tyrannicide, n.m. ὁ φόνος τυράννου, meurtre d'un tyran.

τυραννοκτόνος, ος, ον· ὁ τύραννον φονεύων ἢ φονεύσας, tyrannicide (τύραννος, tyran καὶ κτείνω, tuer) n. meurtrier d'un tyran.

τύραννος, ου, ὁ [δωρ. ἀντ. **κοίρανος,** ἐκ τοῦ κύρος, κύριος, tyran, n. m. [κυρ. καὶ μεταφ.] κυρίως κύριος, αὐθέντης, συνήθως ἐξουσιαστής, ἄρχων καὶ μάλιστα ἀπόλυτος, ὑπ' οὐδενὸς νόμου ἢ (διατάξεων) πολιτεύματος περιοριζόμενος.

τυραννόφρων, ων, ον· ὀπαδὸς τῆς τυραννίας, partisan de la tyrannie; τυραννικός, tyrannique, adj.

τυραννῶ (έω), μέλ. ίσω, διοικῶ ὡς τύραννος, gouverner en tyran; φέρομαι τυραννικῶς, tyranniser; [συνήθως συνεκδ.] ἀντὶ βασανίζω, tyranniser; βασανίζω, tourmenter; ὑποβάλλω εἰς βασανιστήρια, torturer; (εἰς μαρτύρια), martyriser; καταπιέζω, βασανίζω, vexer; ἐνοχλῶ καθ' ὑπερβολήν, ἀνιῶ, assommer; τρύχω, κατατρύχω, ταλαιπωρῶ, κάμνω τινὰ νὰ ὑποφέρῃ, faire souffrir; κάμνω νὰ ὑποφέρῃ, νὰ πάσχῃ, faire languir; || τυραννεῖ τὴν γυναῖκά του, il tyrannise sa femme; || μὲ ἐτυράννησε δύο ὥρας [μὲ τὴν φλυαρίαν του], il m'a assommé pendant deux heures; || τὸ ὄνειρον αὐτὸ μ' ἐτυράννησεν ὅλην τὴν νύκτα, ce rêve m'a tourmenté toute la nuit; || τυραννούμενος ὑπὸ τῶν τύψεων τῆς συνειδήσεως, bourrelé de remords; || ἔλα, λέγε, μὴ μᾶς τυραννῇς, allons, parlez, ne nous faites pas languir.

τύραχνα, τὰ [διάλ. 'Ηπείρου], τὰ βασανιστήρια ὄργανα, λεγόμενα ἀλλαχοῦ **τυράννια.**

τυραχνιοῦμαι [διάλ. Κύμης], **τυραννοῦμαι.**

τυραχνῶ [διάλ. 'Ηπείρ.], **τυραννῶ.**

τυρβάζω, μέλ. άσω· ἀνακατόνω, ἀνακινῶ (συν)ταράττω, agiter ; (ἀνακινῶ, remuer ; κάμνω θόρυβον, θορυβῶ, faire du tapage.

τύρβη, ης, ἡ· σύγχυσις, ἀταξία, θόρυβος, ὀχλαγωγία, tumulte, n. m. θόρυβος, bruit, n. m. ταραχή, tracas, n. m. || ἡ τύρβη τοῦ κόσμου, le tumulte (le tracas) du monde; || μακρὰν τῆς τύρβης, loin du bruit (des tracasseries) ; || ζῇ μακρὰν τῆς τύρβης τοῦ βίου, il vit loin des tracas, il mène une vie retirée du monde.

τύργια [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ξηρανθεῖσα ἰλὺς τοῦ οἴνου, ἡ τρὺξ κατὰ μετάθεσιν τοῦ ρ.

τυρεία, ας, ἡ καὶ τύρευσις, τὸ τυρεύειν, **τυροποίησις**, τὸ κατασκευάζειν τυρόν, action de faire du fromage ; ἡ τυροκομία, fabrication de fromage.

τυρευτής, οῦ, ὁ· ὁ τυρὸν ποιῶν, fromager, ère, n. ὁ τυροκόμος.

τυρεύω, μέλ. εύσω, τυρὸν ποιῶ, faire du fromage, τυροκομῶ.

τύρια, ἡ [διάλ. Ἠπείρου]. ἡ **τρύξ.**

τυριάζω, μέλ. άσω [δημ.], πήζω ὡς ὁ τυρός, se cailler, se grumeler=θρομβοῦμαι.

τυρί, τὸ [δημ.], βλ. **τυρός,** fromage, n. m.

τυρίνη, ης, ἡ ἢ **τυρία,** ας, ἡ· caséine, n. f. εἶνε φυσικὸν ἀλκαλιολεύκωμα (albuminose) ἀδιάλυτον ἐν τῷ ὕδατι καὶ διαλυτὸν ἐὰν εἰς τοῦτο προστεθῇ ὀλίγον ὑδροχλωρικὸν ὀξύ.

τυρινή, ῆς, ἡ· ἡ τυροφάγος, ἡ τελευταία ἑβδομὰς τῶν ἀπόκρεω, dernière semaine du carnaval ; ἡ μετὰ τὴν Κυριακὴν τῆς ἀπόκρεω (κατὰ τοὺς ὀρθοδόξους), μέχρι τῆς ἑπομένης Κυριακῆς, διότι κατ' αὐτὴν ἀπέχουσι κρέατος μόνον, τρώγοντες ἔτι τυρόν· || ἡ Κυριακὴ τῆς τυρινῆς, le dimanche gras; la quinquagésime.

τυρίνιον, ου, τὸ [χημ.] caseum, n. m. συνώνυμον τῆς **τυρίνης** (caséine).

τυροβόλι, τὸ [δημ.] τὸ τυροβόλιον, τυροῦ κόφινος, τὸ πλέγμα, τὸ πλεκτὸν καλοῦπι ὅπου χύνουν τὸ τυρὶ διὰ νὰ στραγγίξῃ καὶ σφίξῃ, ὁ **τάλαρος** καὶ συνήθως ὁ ταρσός, clisse, n.f. ou éclisse ; ἡ καλαμωτὴ διὰ τὰ τυριά, τὸ καλοῦπι τοῦ τυριοῦ, moule, n. m. ὁ φορμός, ὁ τάλαρος, ὁ κάλαθος, ὅπου βάλλεται ὁ νεόπηκτος τυρός, ἡ **τσαντίλα**, caserel, n.m. ou caserette, n.f. μικρὸν διάτρητον ἀγγεῖον πρὸς ἀποστράγγισιν τοῦ νωποῦ τυροῦ, τυροδόχη, fromager, n.m.

τυροβόλι, τὸ [διάλ. Νάξου] ὁ νωπότατος τυρός, μηζύθρα.

τυροβόλιον, τό· βλ. τυροβόλι.

τυρόγαλα, -γάλακτος, τὸ καὶ

τυρόγαλον, τό· ὀρρὸς τοῦ γάλακτος. petit lait ; lait clair. § τυρόγαλον, babeurre, n. f. ὀρρῶδες ῥευστὸν ἀπομένον μετὰ τὸ δάρσιμον (κτύπημα) τοῦ γάλακτος καὶ ἐξαγωγὴν ἐξ αὐτοῦ τοῦ βουτύρου.

τυροδόχη, ης, ἡ καὶ

τυροδοχεῖον, ου, τό, κοινῶς ἡ **τυριέρα**, cloche à fromage, τὸ δοχεῖον μετὰ τοῦ ὑαλίνου κώδωνος ἐντὸς τοῦ ὁποίου θέτουσι τὸν τυρὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

τυροειδής, ής, ές, ὅμοιος τυρῷ, caséiforme (ἐκ τοῦ λατ. caseus, fromage καὶ εἶδος, forme) adj. ὁ ἔχων τὸ εἶδος, τὴν ὄψιν τοῦ τυροῦ, qui a la forme, l'apparence du fromage ; || τυροειδὲς ἴζημα, précipité caséiforme· **τυρώδης**, caséeux, euse, adj. fromageux, euse, adj. qui tient de la nature de fromage.

τυροκομεῖον, ου, τό· fromagerie, n. f. τὸ μέρος ἔνθα κατασκευάζουσι τὸν τυρόν, endroit où l'on fabrique, où l'on fait, le fromage ; ἐπίσης μέρος ἔνθα εἰδικῶς πωλοῦσι τυρόν, lieu où l'on vend spécialement des fromages (=**τυροπωλεῖον**) ἢ ἔνθα συντηροῦσι τὸν τυρόν, lieu où l'on conserve les fromages ; || ἀνοίγω τυροκομεῖον (τυροπωλεῖον), ouvrir une fromagerie.

τυροκομία, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ τοῦ τυροῦ· fabrication de fromage.

τυροκομικός, ή, όν· fromager, ère, adj. ἀφορῶν τὴν τυροκομίαν· || ἡ τυροκομικὴ βιομηχανία, l'industrie fromagère ; || τυροκομικὸς συνεταιρισμός, association fromagère.

τυροκόμος, ου, ὁ, ἡ· ὁ περιποιούμενος τὴν κατασκευὴν τυροῦ, fromager, ère, n, λέγουσιν ἐπίσης, fromagier, ère, n. [ἐν Ἑλβετίᾳ] fruitier, ère, n. ἰδίως ἐν τῇ Franche-Comté καὶ τὴν Γαλλικὴν Ἑλβετίαν.

τυροκομῶ (έω), μέλ. ήσω, κατασκευάζω (κάμνω) τυρόν, faire (fabriquer) des fromages.

τυροκόπος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ τυροποιὸς καὶ τυροκόμος.

τυρόπηττα, ας, ἡ· πήττα μετὰ τυροῦ, gâteau au fromage ; sorte de pâtisserie au fromage, ramequin, n. m.

τυροποίησις, εως, ἡ· caséation (ἐκ τοῦ λατ. caseus) n. f. μετατροπὴ τοῦ γάλακτος εἰς τυρόν, conversion du lait en fromage.

τυροποιΐα, ας, ἡ· βλ. **τυροκομία,** κτλ.

τυροπωλεῖον, ου, τό· τὸ **τυροκομεῖον** (fromagerie).

τυροπώλης, ου, ὁ· ὁ πωλῶν τυρία, ἔμπορος τυρίων, marchand de fromage; fromager, ère, n.

τυροπωλία, ας, ἡ· fromagerie, n. f. τὸ ἐμπόριον τοῦ τυροῦ, commerce des fromages ; || πλουτίζειν ἐκ τυροπωλίας, s'enrichir dans la fromagerie.

τυρός, οῦ, ὁ· fromage, n. m. κοινῶς τὸ **τυρί**· οὐσία θρεπτικὴ τεχνητῶς κατασκευαζομένη διὰ τῆς πήξεως τοῦ γάλακτος ἰδίως τοῦ βοὸς ἢ τοῦ προβάτου. Ὅταν τὸ γάλα πήγνυται χωρὶς νὰ ἀφαιρεθῇ ἐξ αὐτοῦ τὸ βούτυρον, ὁ τυρὸς λέγεται παχύς, ὅταν δὲ ἀφαιρεθῇ μέρος τοῦ βουτύρου λέγεται ἰσχνὸς τυρός. Τὰ γνωστότερα ξένα εἴδη τυρῶν εἶνε τὸ roquefort (γαλ.), gruyère (ἑλβετ.), neufchâtel (ὁλλανδ.), parmesan (ἰταλ.), camembert (γαλ.), chester (ἀγγλ.), brie (γαλ.), κτλ. || —ἑλβετικὸς [fromage de] gruyère (κοινῶς **τῆς** σβίτζερης).

τυρόσκαμνο, τὸ [δημ. Νάξου], τράπεζα ἐπιμήκης, ἐφ' ἧς παρασκευάζουσι τὸν τυρόν.

τυροτοξικόν, οῦ, τό· tyrotoxicon (τυρός, fromage, καὶ τοξικόν, (poison) n. m. δηλητη-

ριώδης οὐσία παραγομένη κατά τινα ἀποσύνθεσιν τοῦ τυροῦ.

τυροτρίφτης, ου, ὁ [δημ.], ὁ τρίπτης, κοινῶς τρίφτης, διὰ τὴν ξέσιν τοῦ τυροῦ, râpe [pour le fromage].

τυρολόους, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ἀγγεῖον ἢ μικρὸς ἀσκὸς ὅπου θέτουσι τυρὸν ἁλατισμένον.

τυροφάγος, ος, ον· ὁ τυροφαγᾶς, ὁ τρώγων τυρόν, mangeur de fromage. § [θηλ. οὐσ.] βλ. τυρινή.

τύρσις, εως, ἡ καὶ τύρρις, εως, ἡ· château fort ἢ ἁπλῶς château; ὠχυρωμένη ἐξοχικὴ κατοικία τῆς τιμαριωτικῆς ἐποχῆς, αὕτη ἦτο ἡ ἀγροτικὴ ἔπαυλις τῶν Ῥωμαίων, ἥτις ἐν τῷ μέσῳ αἰῶνι περιεβλήθη μὲ ὀχυρὰ τείχη, πύργους (tours), κτλ. (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ὠνομάζετο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων τύρσις, εως καὶ καὶ τύρρις, εως). Τὸ château fort εἶνε ὁ τύπος τοῦ τιμαριωτικοῦ φρουρίου (forteresse) τοῦ μεσαίωνος, σημαίνει δὲ πύργον ἢ φρουρίδιον ἀναλόγως τοῦ εἴδους του. Τὸ château fort ἦτο κατ' ἀρχὰς ἁπλοῦς πύργος μετ' ἐπάλξεων (tour crénelée; βλ. πύργος) ἀνοικοδομημένος ἐπὶ ὑψηλοῦ καὶ δυσπροσίτου ἐδάφους δεσπόζοντος κοιλάδος τινός, ῥείθρου ὕδατος ἢ σημείου τινὸς διαβάσεως. Ὁ πύργος (tour), ὅστις ἐκαλεῖτο γαλλιστὶ καὶ donjon ἦτο σχήματος περιφεροῦς ἢ τετραγωνικοῦ, ἢ περιελάμβανε τέσσαρας συνηνωμένους διὰ κεντρικοῦ οἰκοδομήματος πύργους καὶ ἐχρησίμευεν ὡς καταφύγιον εἰς τὸν ἄρχοντα καὶ τοὺς ὑποτελεῖς του. Ὁπόταν κατόπιν οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἀνήγειρον κατόπιν κατοικίας ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ πύργου ἠναγκάσθησαν νὰ κατασκευάσωσιν ὀχυρώματα ἐκτενέστερα καλούμενα φρουρίδια (castels). Τὰ φρουρίδια ταῦτα διετείθεντο οὕτω πῶς, ὥστε ἦσαν προσιτὰ μόνον ἐξ ἑνὸς μέρους ἐξ οὗ εὑρίσκετο καὶ ἡ εἴσοδος, εἶχον δὲ ἐξωτερικὸν περίβολον ἀποτελούμενον ἐξ ὑψηλῶν τειχῶν μετ' ἐπάλξεων, πρὸ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχεν ἐν ἀνάγκῃ τάφρος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πλήρης ὕδατος, καὶ πρὸ ταύτης ἕτερα ὀχυρωτικὰ ἔργα.

Τὸ σύνολον τῆς ὀχυρώσεως περιελάμβανε πλειοτέρους περιβόλους (enceintes) ἢ ἀμυντικὰς γραμμὰς διατεθειμένας καθ' ὕψος κατὰ κλιμακωτὴν τάξιν τὴν μὲν ὄπισθεν τῆς δέ. Ἡ θύρα ὑπερησπίζετο ἰσχυρῶς, συνήθως δὲ κρυφία ὑπόνομος συνεκοινώνει μετὰ τῆς πεδιάδος.

Τὰ τελευταῖα λείψανα τοῦ τιμαριωτισμοῦ ἐξηφανίσθησαν ἐν Γαλλίᾳ τὸ 1626 κατὰ διαταγὴν τοῦ Ῥισχελιέ.

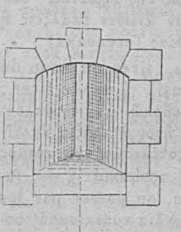
τύρφη, ης, ἡ· βλ. ποάνθραξ (tourbe).

τυρώδης, ης, ες· caséeux, euse (ἐκ τοῦ λατ. caseus, fromage) adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ τυροῦ, qui est de la nature de fromage; ‖ τὸ τυρῶδες τοῦ γάλακτος, la partie caséeuse du lait; ‖ ἡ τυρώδης ὕλη, la matière caséeuse. § τυρώδης, fromageux, euse, adj. qui tient de la nature du fromage.

τυφεκήθρα, ας, ἡ· créneau, n. m. Κατ' ἀπομίμησιν τῶν ἐπάλξεων (créneaux, βλ. λέξιν), ἐν τῇ προχείρῳ χαρακωτικῇ (fortification improvisée) κατασκευάζονται ἐπὶ τῶν τοίχων ἀνοίγματα ἀκανόνιστα ἐπιτρέποντα εἰς τοὺς ἀμυνομένους νὰ πυροβολῶσι κρυπτόμενοι ὄπισθεν τῶν τοίχων (βλ. τοῖχος, mur). Τὰ ἀνοίγματα ταῦτα καλούμενα τυφεκῆθραι (créneaux) (ἐκ τῆς λέξεως τυφέκιον) ἀφίστανται ἀπὸ μέτρου εἰς μέτρον καὶ ἔχουσιν ἐσωτερικῶς ἢ ἐξωτερικῶς εὔρυνσιν (évasement), ἵνα παρέχωσιν εὐρεῖαν περιοχὴν βολῆς (champ de tir). Τὸ ἀφιέμενον ἄνοιγμα (ἐντομὴ) διὰ τὴν δίοδον τυφεκίου ἔχει πλάτος 0μ,10 ἐπὶ ὕψους 0μ,40 μέχρι 0μ,80 διὰ τὰς ὀρθὰς τυφεκήθρας (créneaux verticaux), καὶ πλάτος 0μ,40 μέχρι 0μ,80 ἐπὶ ὕψους 0μ,10 διὰ τὰς ὁριζοντίους τυφεκήθρας (créneaux horizontaux). Αἱ τελευταῖαι παρέχουσι μὲν μεγαλειτέραν περιοχὴν βολῆς, ἀλλ' ἐξασθενοῦσι πολὺ τοὺς τοίχους, τούτου ἕνεκα δὲν πρέπει νὰ ἀνοίγωνται εἰμὴ ὁπόταν ὁ τοῖχος ἦνε λίαν στερεός. Ὅταν ὁ τοῖχος ἔχῃ πάχος πλέον τῶν 0μ,60 τότε εὐρύνουσι τὴν τυφεκήθραν ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς. Αἱ τυφεκῆθραι ἀνοίγονται διὰ τῆς σκαπάνης ἢ διὰ μικρῶν μοχλῶν.

Τυφεκήθρας κατασκευάζουσιν ἐπίσης ἐπὶ τοῦ προσκλινοῦς (plongée) ὀχυρώματος τινὸς διὰ γαιοσάκκων (sacs à terre)· ἐπίσης κατασκευάζουσι τοιαύτας ἀπὸ μέτρου εἰς μέτρον ἐπὶ σκολοπωμάτων (palissades).

Αἱ τυφεκῆθραι τῆς τειχιστικῆς (fortification permanente) κατασκευάζονται μετ' ἐπιμελείας ἵνα καλύπτωσι τοὺς ἀμυνομένους καὶ εὐκολύνωσι τὴν βολήν. Ἡ τυφεκήθρα καλεῖται κάθετος (créneau droit), ὅταν ὁ ἄξων αὐτῆς ἦνε κάθετος ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ τοίχου, καλεῖται δὲ λοξὴ (créneau oblique), ὅταν ἦνε πλάγιος. Ἐπὶ τῶν τυφεκηθρῶν διακρίνονται ἡ ἐντομή, ὁ πυθμὴν (fond), ἡ ὀροφὴ (ciel) καὶ αἱ παρειαί· ‖ ἀσκεπὴς τυφεκήθρα, créneau à ciel ouvert, λέγεται ὅταν τὸ ἄνω μέρος τῆς τυφεκήθρας ἦνε ἀνοικτόν· ‖ αἱ ὀρθαὶ τυφεκῆθραι, créneaux verticaux, σχηματίζονται ἐκ δύο κεκλιμένων ἐπιπέδων ἀφινόντων ἄνοιγμα τὸ πολὺ 0μ,10· ‖ αἱ ὁριζόντιαι τυφεκῆθραι, créneaux horizontaux, σχηματίζονται ἐκ λίαν καταβεβιβασμένης ἀψῖδος

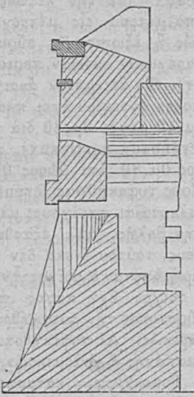

μήκους 1 περίπου μέτρου καλυπτούσης προσκλινὲς ἐπὶ τοῦ τείχους ἐπίπεδον· ‖ προβολαία τυφεκήθρα ἢ τυφεκήθρα τοῦ ποδός, créneau mâchicoulis ou créneau de pied, καλεῖται ἡ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τυφεκήθρα ἐξ ἧς δύνανται νὰ βάλλωσι κατακορύφως ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, τοιαύτας δὲ κατασκευάζουσιν ὅπως βάλλωσι τὴν κατὰ τὸν πόδα τοῦ τείχους ἀπυρόβλητον ζώνην. Αἱ τυφεκῆθραι αὗται κατεσκευάζοντο τὸ πάλαι εἰς τὸ κάτω μέρος λιθίνων ἐξωστῶν, οἵτινες ἐκαλοῦντο τυφεκηθρωτοὶ (ἢ προβολαῖοι) ἐξῶσται (balcons-mâchicoulis), ἤτοι ἀφίεντο πρὸς τοῦτο ὀπαὶ εἰς τὴν βάσιν τοῦ ἐξώστου, ἐνῷ τὴν σήμερον κατασκευάζονται ὡς ἐν τῷ παραπλεύρῳ σχήματι φαίνεται καὶ ἔχουσι μεγαλειτέραν περιοχὴν βολῆς· ‖ κατασκευάζω τυφεκήθρας, créneler. § — ὀρθία, meurtière, n.f. κατακόρυφον ἄνοιγμα σχηματιζόμενον ἔν τινι τοίχῳ ἵνα οἱ ἀμυνόμενοι βάλλωσι κεκαλυμμένως κατὰ τῶν ἐπιτιθεμένων· τὸ ἄνοιγμα τοῦτο εἶνε εὐρύτερον πρὸς τὸ ἐσωτερικόν, δύναται δὲ νὰ βάλλῃ δι' αὐτοῦ εἷς μόνον ἀνήρ, συνεπῶς δὲν εἶνε ἄλλο εἰμὴ **ὀρθία τυφεκήθρα** (créneau vertical). Φίλων ὁ Βυζαντινὸς καλεῖ τὰ ἀνοίγματα ταῦτα **τοξικὰς** (archières).

τυφεκηθρωτός, ή, όν, crénelé, ée, adj. ἢ μετ' ἐπάλξεων ἀναλόγως τῆς σημασίας· τεῖχος ἢ τοῖχος, κτλ., ἔχων ἄνωθεν ἐπάλξεις ἢ φέρων ἐπ' αὐτοῦ τυφεκήθρας (créneaux)

τυφεκίζω, μέλ. ίσω, tirer un coup de fusil ou tirer le (du) fusil ἢ ἁπλῶς tirer; κοινῶς τουφεκάω-ῶ· πυροβολῶ μὲ τὸ ὅπλον· l'action de tirer le fusil ἤτοι ἡ πρᾶξις καλεῖται **τυφέκισις**, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα **τυφεκισμὸς** ἢ **τυφέκισμα**, κοινῶς ἡ **τουφεκιά**. § —, fusiller κοινῶς μουσκετάρω, ou passer par les armes, θανατῶ κατάδικον διὰ τυφεκισμοῦ· φονεύω κατάδικον διὰ τυφεκισμοῦ· ‖ —, exécuter un coupable.

τυφέκιον, τὸ καὶ τουφέκιον, τό, fusil, n. m. ὅπερ καλεῖται γενικώτερον καὶ ὅπλον· κοινῶς τὸ τουφέκι· «τυφέκιον» εἶνε γενική τις ὀνομασία, οὐχ' ἧττον οἱ γάλλοι καλοῦσι μερικώτερον fusil τὸ **τυφέκιον τοῦ πεζικοῦ**, carabine «**καραβίνην**» τὸ τυφέκιον τοῦ ἱππικοῦ, καὶ mousqueton «**βραχύκαννον**» τὸ τυφέκιον τοῦ πυροβολικοῦ.

Τυφέκιον (fusil) ἢ ὅπλον ὑπὸ γενικὴν ὀνομασίαν καλεῖται φορητὸν **πυροβόλον** ὅπλον (arme à feu portative) βάλλον βλῆμα καλούμενον **βολίδα** (balle) καὶ ἀποτελοῦν τὴν ὅπλισιν τῶν στρατευμάτων. Οἱ φορητοὶ **πυρόφεις** (couleuvrines à main) οἵτινες ἤκμαζον περὶ τὸ 1330, μετεσχηματίσθησαν κατόπιν εἰς **ἀρκεβούζια** (arquebuse βλ. λέξιν), ὧν ἡ χρῆσις ἐπεξετάθη ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ XVI αἰῶνος.

Τὸ 1572 εἰσήχθη ἐν Γαλλίᾳ τὸ **θρυαλλιδοφόρον μουσκέτον** (mousquet à mèche) τῶν 12 καὶ 16, οὗτινος ἡ σφαῖρα, διπλασία ἀπὸ τὴν τοῦ ἀρκεβουζίου, ἐβάλλετο μακρότερον καὶ εἶχε μεγαλειτέραν εἰσδυτικὴν δύναμιν. Τὸ μουσκέτον τοῦτο ἐχρησιμοποιεῖτο ἰδίᾳ διὰ τὴν ἄμυναν τῶν φρουρίων. Ἀπὸ τὸ 1517, ὁπλοποιός τις ἐν Νυρεμβέργῃ ἐφεῦρε τὸν **ἔντροχον ἐμπυρέα** (platine à rouet) ὅστις ἐφηρμόσθη καὶ εἰς τὸ πιστόλιον.

Περὶ τὸ 1630 ἀνεφάνη τὸ **μετὰ πυρολίθου** ὅπλον (fusil à pierre, ou fusil à silex, ou arme à silex), εἰς ὃ κατ' ἀρχὰς δὲν ἔδωκαν μεγάλην ἐμπιστοσύνην, διότι τὰ στρατεύματα τοῦ Λουδοβίκου XIV ἐχρησιμοποίουν προηγουμένως τὸ **ὅπλον-μουσκέτον** (mousquet-fusil), ὅπερ ἦτο ὅπλον μεταξὺ τοῦ **θρυαλλιδοφόρου μουσκέτου** καὶ τοῦ **πυρολίθου ὅπλου**, καθότι εἶχε καὶ τοὺς δύο τρόπους τῆς μεταδόσεως τοῦ πυρός, τὴν **θρυαλλίδα** (mèche) καὶ τὸν **πυρόλιθον** (pierre ou silex).

Τὸ 1703, τῇ προτάσει τοῦ Βωμπὰν (Vauban), ὅστις εἶχε τελειοποιήσει τὴν βαϊοννίδα (baïonnette), τὸ τυφέκιον ἐγένετο παραδεκτὸν ὡς μόνον ὅπλον τοῦ πεζικοῦ καὶ κατήργησαν τὸ δόρυ (la pique)· τὸ τυφέκιον τοῦτο ἦτο συνάμα **κεντητικὸν ὅπλον** (arme d'hast) καὶ **ἐκηβόλον ὅπλον** (arme de jet) καὶ ἀπετέλει τὸν καλλίτερον γνωστὸν τότε ὁπλισμόν. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν παρεδέχθησαν τὸ **φυσίγγιον** (cartouche) (ἤτοι τὴν ἕνωσιν τῆς πυρίτιδος, τῆς σφαίρας καὶ τῆς ὡς ἔναυσμα χρησιμοποιουμένης πυριτιδοκόνεως). Ἡ ξυλίνη ῥάβδος (baguette en bois) ἀντικατεστάθη διὰ τῆς σιδηρᾶς ῥάβδου (baguette en fer) (1746), καὶ εἶτα διὰ τῆς χαλυβδίνης ῥάβδου (baguette en acier)· τὸ 1816 τὰ φορητὰ ὅπλα παρεῖχον ὀλιγωτέρας ἀφλογιστίας ἕνεκα τῆς λεπτοκόκκου πυρίτιδος, τὸ δὲ 1822 ἐτελειοποιήθηναν καὶ συνεπληρώθησαν διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ βραχυκάννου (1825).

Τὰ **κρουσίφλογα ὅπλα** (armes ou fusils à percussion) ἐγένοντο δεκτὰ τὸ 1840 κατόπιν πολλῶν ἐρευνῶν, ἐτελειοποιήθησαν δὲ τὸ 1842, κληθέντα ὅπλα προτύπου τοῦ 1840 - 42 (armes modèle 1840 - 42).

Ἡ **ὁλκὴ** (διαμέτρημα, calibre) τῶν διαφόρων ὅπλων ἀπὸ τοῦ 1777 ποικίλλει μεταξὺ 17,7 καὶ 18 χιλιοστομέτρων, ἡ δὲ διάμετρος τῆς σφαίρας μεταξὺ 16,3 (26 γραμμάρια) καὶ 17 χιλιοστομέτρων (29 γραμμ.).

Τὰ τελευταῖα ταῦτα ὅπλα παρεῖχον εἰσέτι ἀφλογιστίας καὶ δὲν εἶχον οὔτε ἀκρίβειαν βολῆς, οὔτε ἐπαρκὲς βεληνεκές, πρὸς τοῦτο, ἀπὸ τοῦ 1826, ἐσκέφθησαν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν χρῆσιν τῶν **αὐλακίων** (rayures). Μετὰ πολλὰς δοκιμὰς εἴς τε τὸ σύστημα τῶν αὐλακίων καὶ τὸ σχῆμα τῶν βολίδων ἀπεφάσισαν τὸ 1857, ἵνα ἅπαντα τὰ ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ λεῖα πυροβόλα ὅπλα (armes à feu lisses), φέρωσι 4 αὐλάκια μετὰ βήματος 2 μέτρων, καὶ βάλλωσι κυλινδροκωνικὸν βλῆμα βάρους 32

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

γραμμ. ἐπίμηκες καὶ ἐκκεκοιλασμένον (allongée et évidée) καλούμενον **ἐκτατικὴ** βολὶς (balle expansive). Εἰς τὴν βολίδα ταύτην τὸ 1863, ἐδόθη βάρος 36 γραμμαρίων.

Μ' ὅλα ταῦτα τὸ πρόβλημα τῆς ἐκτάσεως τοῦ βεληνεκοῦς καὶ τῆς ἀκριβείας τῆς βολῆς τῶν φορητῶν πυροβόλων ὅπλων, δὲν ἦτο εἰσέτι λελυμένον καὶ δὲν ἐδόθη ἐπαρκὴς λύσις εἰμὴ διὰ τῆς **ἐλαττώσεως τοῦ διαμετρήματος** (réduction du calibre) καὶ τῆς **ὀπισθογεμίσεως** (chargement par la culasse).

Τὸ πρωσσικὸν πεζικὸν ἦτο ὡπλισμένον ἀπὸ τοῦ 1841 διὰ τοῦ **βελονωτοῦ τυφεκίου** (ὅπλου, fusil à aiguille) συστήματος Dreyse.

Οἱ Γάλλοι δὲν παρεδέχοντο τὸ σύστημα τοῦ βελονωτοῦ ὅπλου φοβούμενοι τὴν σπατάλην τῶν πολεμοφοδίων, ἀλλὰ κατόπιν τῶν πολέμων τοῦ 1864 (Πρωσσίας καὶ Αὐστρίας κατὰ Δανίας) καὶ τοῦ 1866 (Πρωσσίας, μέρους γερμανικῶν κρατῶν καὶ Ἰταλίας κατὰ τῆς γερμανικῆς ὁμοσπονδίας), ὧν τὰ ταχέα ἀποτελέσματα ὠφείλοντο κατὰ μέγα μέρος εἰς τὸ βελονωτὸν ὅπλον, ἡ Γαλλία κατόπιν τῶν πολλῶν προταθέντων συστημάτων παρεδέχθη τὸ τοῦ ὁπλογνώμονος Chassepot ὅπερ ἐκλήθη **τυφέκιον ὑποδείγματος** (γράφε **προτύπου**, 1866 (fusil modèle de 1866).

Αἱ **καραβίνοι** (carabines) καὶ τὰ **βραχύκαννα** (mousquetons) κατεσκευάσθησαν τοῦ αὐτοῦ συστήματος καὶ ἔβαλλον τὸ αὐτὸ φυσίγγιον. Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον παρεδέχθησαν τὰ **μετὰ πυξίδος ὅπλα** (armes à tabatière), μεταποιήσαντες τὰ παλαιὰ ἐμπροσθογεμῆ εἰς **ὀπισθογεμῆ** (se chargeant par la culasse).

Μετὰ τὸν Γαλλο-Γερμανικὸν πόλεμον τοῦ 1870-71, ἀνεγνώρισαν ὅτι τὸ τυφέκιον προτύπου 1866 παρουσίαζε τὰ ἑξῆς ἐλαττώματα, ἤτοι **ῥύπανσιν** (encrassement) τῆς κάννης καὶ τοῦ μηχανισμοῦ, **ἀφλογιστίας** (ratés), **προώρους ἀναφλέξεις** (départs prématurés), μέγα βάρος τοῦ **ξιφοδρεπάνου** (sabre-baïonnette), καὶ ἰδίως ἔλλειψιν στερεότητος τῶν **φυσιγγίων** (βλ. φυσίγγιον μετὰ καυσίμου θήκης).

Ἡ παραδοχὴ τῶν **μεταλλικῶν φυσιγγίων** (cartouche métallique) ἐπέτρεψε μὲν τὴν θεραπείαν τῶν πλειοτέρων ἐκ τῶν ἄνω ἐκτεθέντων ἐλαττωμάτων, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔδει νὰ τροποποιηθῇ ὁ μηχανισμὸς καὶ ἡ κάννη τοῦ ὅπλου, ἵνα μὴ μείνωσιν ἄοπλοι κατὰ τὸν μετασχηματισμόν, παρεδέχθησαν τὸ 1874, τὸ παρουσιασθὲν ὑπὸ τοῦ λοχαγοῦ τοῦ πυροβολικοῦ Gras τυφέκιον, ὅπερ ἐκλήθη **τυφέκιον ὑποδείγματος** 1874 (γράφε προτύπου).

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον κατεσκευάσθησαν **καραβίναι** (carabines) διὰ τὸ ἱππικόν, κτλ.) καὶ **βραχύκαννα** (mousquetons, διὰ τὸ πυροβολικόν, κτλ.) τοῦ αὐτοῦ συστήματος. Ἐπίσης μετέτρεψαν τὰ διάφορα μέρη τοῦ ὅπλου προτύπου 1866 καὶ κατεσκευάσθη τὸ ὅπλον προτύπου 1866-74, ἐξαίρετον ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις.

Μετὰ τὸν Ἀνθενωτικὸν πόλεμον (guerre de la Sécession), ἐν ᾧ οἱ Ἀμερικανοὶ μετεχειρίσθησαν **ἐπαναληπτικὰ ὅπλα** (fusils à répétition), ἡ προσοχὴ ὅλων ἐστράφη ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ζητήματος, καὶ ἰδίως μετὰ τὸν Ῥωσσο-Τουρκικὸν πόλεμον (guerre d'orient, 1877-78) καθ' ὃν ἐβεβαιώθη ὅτι εἰς πλείστας περιστάσεις ἦτο ἐπάναγκες νὰ βληθῇ ταχέως ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλείτερος ἀριθμὸς βολῶν. Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ **ἐπαναληπτικὴ βολὴ** (tir à répétition), ἢ ἡ **μετ' ἀποθήκης** (à magasin) σκοπεῖ νὰ ἐπαυξήσῃ τὴν ταχύτητα τῆς βολῆς κατὰ τὴν δεδομένην στιγμήν, ἐλαττουμένου τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν γέμισιν χρόνου. Ἡ πρώτη ἰδέα τοῦ εἴδους τούτου τῆς βολῆς εἶνε ἐπίσης πολὺ παλαιά, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιηθῇ εἰμὴ μετὰ τὴν ἐφεύρεσιν **τελείου ἀποφρακτικοῦ συστήματος** (système de fermeture parfait) παραχθέντος διὰ τῆς ὀπισθογεμίσεως καὶ τῶν μεταλλικῶν φυσιγγίων.

Ἡ ἐπαναληπτικὴ βολὴ δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ κατὰ τέσσαρας τρόπους.

1) Διὰ τῶν **πολλαπλῶν καννῶν** (à canons multiples) ὅπως εἰς τὰς **μυδροβόλους** (mitrailleuses), ἀλλὰ τὸ μέσον τοῦτο εἶνε ἀνεφάρμοστον εἰς τὰ φορητὰ ὅπλα.

2) Διὰ βικίου (barillet βλ. λέξ.) καὶ μιᾶς μόνης κάννης (σύστημα Spitalsky), κατὰ τὸ σύστημα τοῦ περιστρόφου.

3) Διὰ τῆς **κινητῆς ἀποθήκης** (magasin mobile) ἢ **γεμιστοῦ** (chargeur) ἐφαρμοζομένου κατὰ βούλησιν εἰς τὰ **μονόβολα ὅπλα** (fusil à un coup, ou fusil à simple charge) ἵνα ἐπιταχύνωσι τὴν βολήν· τὸ πρόσκαιρον ὅμως τοῦτο μέσον δὲν ἐγένετο ἀποδεκτόν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐὰν ἡ ἀποθήκη παρουσιάζῃ πραγματικὰ πλεονεκτήματα, εἶνε προτιμότερον νὰ ἦνε **σταθερὰ** (fixe) παρὰ κινητὴ (mobile).

4) Διὰ τῶν **μετ' ἀποθήκης** ὅπλων (fusils à magasin), ὅπερ εἶνε τὸ μόνον ἐν χρήσει σύστημα εἰς τὸν ὁπλισμὸν τοῦ πεζικοῦ· βλ. καὶ ἀποθήκη ἐπαναληπτικοῦ ὅπλου, magasin des armes à répétition.

Διακρίνουσι τρεῖς μεγάλας κατηγορίας τῶν μετ' ἀποθήκης ὅπλων.

α') Τὰ ἔχοντα τὴν ἀποθήκην ἐν τῷ κοπάνῳ (crosse), ὡς εἶνε εἰς τὰ ὅπλα Spencer, Hotchkiss, Schulhof, Evans, κτλ. οὐδὲν ὅμως εἶδος τῶν ὅπλων τούτων δὲν εἶνε παραδεδεγμένον ὑπὸ εὐρωπαϊκῶν στρατῶν.

β') Τὰ ἔχοντα ὡς ἀποθήκην σωλῆνα τετοποθετημένον ἐν τῷ ξυστῷ (fût) ὑπὸ τὴν κάννην τοῦ ὅπλου, ὡς εἶνε τὰ ὅπλα Winchester, Vetterli, Kropatschet, Remington, Mannlicher, Dreyse, Fruhwirth, Jamann, Krag-Peterson, Lebel, καὶ τὸ γαλλικὸν προτύπου 1886.

γ') Τὰ ἔχοντα **σταθερὰν ἀποθήκην** (magasin fixe) ὑπὸ τὴν **θήκην τοῦ οὐραίου** (boîte de culasse), ἔμπροσθεν τοῦ **τόξου** (pontet), πληρουμένην διὰ **γεμιστηρίου θήκης** (boîte chargeur), ὡς εἶνε τὰ παραδεχθέντα ὅπλα ὑπὸ τοῦ γερμανικοῦ, ἀγγλικοῦ, αὐστριακοῦ, βελγικοῦ καὶ ἑλβετικοῦ στρατοῦ.

Ἑκάστη τῶν κατηγοριῶν καὶ ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω ῥηθέντων ὑποδειγμάτων ἔχει τὰ πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα αὐτοῦ.

Τὰ ἐπαναληπτικὰ ὅπλα, ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν, παρουσιάζουσιν ὡς προτερήματα, τὴν ταχύτητα τῶν πυρῶν διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς μηχανικῆς ἐργασίας κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμήν, καὶ ὡς ἐλαττώματα, περιπλοκὴν μεγαλειτέραν τοῦ μηχανισμοῦ, ἐνίοτε παῦσιν τῆς λειτουργίας, καὶ δυνατὴν σπατάλην πολεμοφοδίων.

Εἰς τὸ γαλλικὸν ὅπλον προτύπου 1886 (fusil modèle 1886) ὑπάρχουσιν 6 κύρια μέρη.

1) Ἡ **κάννα** (le canon), ἐκ βεβαμμένου χάλυβος, μετὰ κυλινδρικοῦ **κοίλου** (âme), διαμετρήματος 8 χιλιοστομέτρων μετὰ 4 ἑλικοειδῶν αὐλακίων (rayures en hélices) στρεφομένων ἐκ δεξιῶν πρὸς ἀριστερὰ μετὰ βήματος 0μ, 24.

2) Τὸ **κινητὸν οὐραῖον** (culasse mobile), **μετ' ἐπιβλῆτος** (à verrou), καθὼς τὸ Chassepot καὶ Gras.

3) Τὸ **ἐπαναληπτικὸν μηχάνημα** (mécanisme de répétition), **μετὰ σκαφιδίου** (auget, βλ. λέξιν), **ἀναστολέως τοῦ φυσιγγίου** (arrêt de cartouche), καὶ **χειριστικοῦ μοχλοῦ** (levier de manœuvre).

4) Τὸ **κοντάκιον** (la monture) (ξυστὸν καὶ κόπανος, crosse), οὗτινος τὸ **ξυστὸν** (fût) περιλαμβάνει τὴν **ἀποθήκην** (magasin) δι' 8 φυσίγγια.

5) Τὰ **καταρτίσματα**.

6) Ἡ ξιφολόγχη (épée-baïonnette) μετὰ τετραγωνικοῦ ἐλάσματος.

Fusil à piston, τυφέκιον μετ' ἐμβόλου ἢ ἐμβολοειδοῦς ἀποφράξεως (fermeture, βλ. λέξιν)· ‖ τυφέκιον μετὰ φυσητῆρος, fusil à soufflet, εἶδος ἀεροτόνου, ἤτοι σωλὴν βάλλων μικρὰ βλήματα ἢ βέλη τῇ βοηθείᾳ φυσητῆρος εὑρισκομένου ἐν τῷ κοπάνῳ· ‖ τυφέκιον μετὰ πυξίδος, fusil à tabatière (fermeture arme à tabatière, βλ. λέξιν)· ‖ τυφέκιον μετὰ συνεχοῦς βολῆς, fusil à tir continu, ἐπαναληπτικὸν ὅπλον οὗτινος ὅλαι αἱ βολαὶ τῆς ἀποθήκης δύνανται νὰ βληθῶσιν ἐκ τῆς θέσεως τῆς σκοπεύσεως, χωρὶς ὁ βάλλων νὰ καταβιβάσῃ τὸ ὅπλον· ‖ — μετ' ἀτμοῦ, fusil à vapeur; ‖ τυφέκιον ἀερότονον, fusil à vent (aérotone); ‖ μονόβολον τυφέκιον, fusil à un coup, τὸ βάλλον μίαν μόνον βολήν, ἤτοι τὸ μὴ ἐπαναληπτικόν· ‖ τυφέκιον αὐτοπλιζόμενον, fusil automatique; ‖ τυφέκιον πυροβολικοῦ, fusil d'artillerie; ‖ τυφέκιον πεζικοῦ, fusil d'infanterie; ‖ τυφέκιον ναυτικοῦ, fusil de marine; ‖ τυφέκιον δίκανον, fusil double; ‖ τοπομαχικὸν τυφέκιον, fusil de rempart, εἶνε ὅπλον μακρότερον καὶ μεγαλειτέρου διαμετρήματος τοποθετούμενον ἐπὶ ὀκρίβαντος καὶ χρησιμοποιούμενον ἐπὶ τῶν τειχῶν τῶν φρουρίων· ‖ ὅπλον μουσκέτον, fusil mousquet; βλ. εἰς ἱστορικὸν λέξεως **τυφέκιον** (fusil); ‖ τυφέκιον ἀναυλάκιστον ἢ ὅπλον λεῖον, fusil non rayé ou fusil lisse; ‖ τυφέκιον ἐκκρεμές, fusil pendule; ‖ ὅπλον ὀπισθογεμές, fusil se chargeant par la culasse.

Τυφέκιον Σασσεπώ, Chassepot (fusil) (βλ. φυσίγγιον καύσιμον, cartouche à étui combustible; τὸ τυφέκιον ὑποδείγματος (λέγε **προτύπου**) 1866 (modèle 1866) ἐκλήθη Σασσεπὼ ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐφευρέτου εἶνε δὲ **ὅπλον μετ' ἐπιβλῆτος** (arme à verrou), βάλλει καύσιμον φυσίγγιον κεντρικῆς ἀναφλέξεως, ἐκτελουμένης ταύτης δι' ἐπικρούσεως ὑπὸ βελόνης· ἡ **ἀπόφραξις** (obturation) ἐκτελουμένη διὰ τῆς συμπιέσεως **παρακύκλου ἐξ ἐλαστικῆς κόμμεως** (rondelle en caoutchouc) δὲν εἶνε ἐντελής, συνεπῶς ἐπάγεται ἐκφυγὴν ἀερίων (crachement); βλ. καὶ **ἐμφρακτήρ**, obturateur.

Τυφέκιον πεζικοῦ ὑποδείγματος 1874 (Γκρᾶ), Gras (fusil) ou fusil d'infanterie modèle 1874 (γράφε προτύπου, modèle).

Τὰ κύρια μέρη τοῦ τυφεκίου τούτου εἰσί:

1) Ἡ **κάννα** (le canon).

2) Τὸ **κινητὸν οὐραῖον** (culasse mobile).

3) Τὸ **κοντάκιον** (la monture).

4) Τὰ **καταρτίσματα** (les garnitures).

5) Ἡ ξιφολόγχη (l'épée-baïonnette).

τυφεκιοφόρος, ου, ὁ· fusilier, n. m. στρατιώτης φέρων τυφέκιον. Ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται καὶ **ὁπλίτης** (ὡς φέρων ὅπλον, fusilier ou homme de la mousqueterie).

τυφέκισις, εως, ἡ· **τυφέκισμα**, τό· βλ. **τυφεκίζω**.

τυφεκισμός, οῦ, ὁ· κοινῶς ἡ τουφεκιά, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυφεκίζειν, coup de fusil; fusillade, n. f. βλ. καὶ **τυφεκίζω**· ‖ στοὰ τυφεκισμοῦ, galerie de fusillade; βλ. **στοά**.

τυφικός, ή, όν [παθολ.], typhique, adj. σχετιζόμενος μὲ τὸν τῦφον, qui est relatif au typhus; ‖ τυφικὴ πάθησις, affection typhique. § [οὐσ.] ἀσθενὴς ἐκ τύφου, malade de typhus; un, une typhique.

τύφλα, ας, ἡ [δημ.], ἡ **τυφλότης**, aveuglement, n. m. βλ. λέξιν. § [συνήθ. ἐπιφ. ἀγανακτ.] τύφλα! êtes-vous aveugle? [καὶ ἀλλ.] peste! au diable! ὑβριστικόν, ἀποδοκιμαστικὸν σημεῖον, signe de réprobation (d'insulte); geste injurieux; cornes; ‖ τύφλαις νἄχῃ! [φρ.] foin de lui; βλ. καὶ μοῦντζα.

τυφλῖνος, ὁ καὶ

τυφλίτης, ου, ὁ· ὄφις ὁ τυφλός, serpent qui paraît aveugle; serpent cassant; orvet, n. m. [διδ.] anguis, n. m. γένος μικρῶν μὴ ἰοβόλων ὄφεων ἔχον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν μέρει κεκαλυμμένους ὑπὸ τοῦ δέρματος.

τυφλῖτις, ιδος, ἡ· typhlite, n. f. inflammation du cæcum et de l'appendice cæcal, φλεγμονὴ τοῦ **τυφλοῦ ἐντέρου** (cæcum) σπανίως περιοριζομένη εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, ἀλλὰ συνηθέστερον ἐπεκτεινομένη ἐπὶ τοῦ περιβάλλοντος **αὐτὸ** κυτταρολιπώδους ἱστοῦ, καλουμένη **περιτυφλῖτις**. Προέρχεται κυρίως ἐκ τοῦ ἐρεθισμοῦ ὃν ἐπιφέρουσιν ἡ συσσώρευσις κοπρανώδους ὕλης, πυρήνων, κτλ. ἢ **κατ' ἐπινέμισιν** ἐκ τῆς φλεγμονῆς τῆς **σκωληκοειδοῦς ἀποφύσεως** (appendice cæcal) συνεπείᾳ διεισδύσεως

ξένων σωμάτων, καλοῦσιν ὅθεν ταύτην **σκωληκοειδίτιδα** (appendicite). Χαρακτηριστικὰ συμπτώματα εἶνε δυσκοιλιότης, πόνος κατὰ τὸν δεξιὸν εἰλιακὸν βόθρον, πρὸς δὲ καὶ ὄγκος κυλινδρικός. Πρὸς θεραπείαν παρέχονται καθάρσια, καταπλάσματα, παγερὰ ἐπιθέματα. Ἐὰν σχηματισθῇ ἀπόστημα σχάζεται κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης.

τυφλογενής, ής, ές· λέγεται περὶ ἀτόμου γεννηθέντος τυφλοῦ, ὁ γεννηθεὶς τυφλός, aveugle-né, ée, n. et adj. ἐκ γενετῆς τυφλός, aveugle de naissance, qui n'a jamais vu la lumière ; [πληθ.] des aveugles-nés.

τυφλοκομεῖον, ου, τό· ἄσυλον τῶν τυφλῶν, asile d'aveugles ; [καταχρ.] hôpital opthalmiatrique=**ὀφθαλμιατρεῖον**

τυφλομυῖγα, ας, ἡ (ψηλαφίνδα), colin-maillard, n.m. τὸ γνωστὸν παιγνίδιον καθ' ὃ δένων τις τοὺς ὀφθαλμοὺς προσπαθεῖ ψηλαφητὶ νὰ συλλάβῃ ἕνα τῶν συμπαικτῶν.

τυφλόνω, μέλ. ώσω, **τυφλόω-ῶ**, στερῶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν, καθιστῶ τινὰ τυφλόν, rendre aveugle ; ἀποστερῶ τῆς ὁράσεως, priver de la vue ; aveugler [κυρ. καὶ μεταφ.] || ἐτυφλώθη, il a perdu la vue ; || τυφλωμένος ὑπὸ τοῦ πάθους, aveuglé par la passion; || [μεταφ.] εἶχα τυφλωθῇ, je n'y voyais plus ; || τυφλοῦμαι, s'aveugler, être aveugle ; ἀπόλλυμι τὴν ὅρασιν ἢ τυφλοῦμαι τὸν νοῦν· βλ. **τυφλότης**.

τυφλοπόντικον, τό, καὶ

τυφλοπόντικος, ὁ· ὁ ἀσπάλαξ, taupe, n.f.

τυφλός, ή, όν· πηρὸς (ἐστερημένος τῆς χρήσεώς τινος) τὰς ὄψεις, qui ne voit pas ; ὁ μὴ βλέπων, ἀόμματος, κοινὸς στραβός, aveugle, adj. || τυφλὸς ἐκ γενετῆς, aveugle de naissance ; aveugle-né, ée, n. et adj. βλ. **τυφλογενής**· || [ἀνατομ.] τυφλὸν ἔντερον, intestin aveugle ; [διδ.] cæcum καὶ cœcum (προφ. cécome) n. m. ὀρθότερον τὸ cæcum ; || καὶ τυφλῷ δῆλον=καὶ τυφλὸς τὸ βλέπει, un aveugle le verrait (ἢ y mordrait) ; || — δρόμος, cul-de-sac ; ἀδιέξοδος, impasse, n. f. || τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖ [παροιμ.], c'est un aveugle qui mène l'autre ; || εἰς τοὺς τυφλοὺς ὁ μονόφθαλμος βασιλεύει [παροιμ.]. au pays des aveugles les borgnes sont rois ! || εἰς τὰ τυφλὰ [φρ. ἐπίρ.], à l'aveuglette ; ψηλαφητῶς, à tâtons ; κλειστοῖς ὀφθαλμοῖς, les yeux fermés ; sans y voir ; [καὶ ἄλλ.] à l'aveugle=τυφλοῖς ὄμμασι, en aveugle ; à l'étourdie ; à corps perdu ; || πῆρεν ὁ στραβὸς κατήφορον [παροιμ.]=σφαῖρα κατὰ πρανοῦς, l'aveugle court à toutes jambes sur un penchant ; || ἵππος τυφλός, cheval déferré d'un œil, ταυτόσημον τοῦ borgne. § [ἱππολ.] **τυφλὴ ῥινικὴ κοιλότης**, fausse-narine, n. f. τὸ κενὸν τὸ σχηματιζόμενον ἐν τῇ εἰσόδῳ τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων ὡς ἐκ τῶν ἐνδιπλώσεων τοῦ δέρματος τῶν πτερυγίων τῆς ῥινός. § [ναυτ.] **τυφλόν**, τό· bas-fond, n. m. **τὰ τυφλά**, bas-fonds. Καλεῖται οὕτως οἱαδήποτε ὕψωσις τοῦ βυθοῦ θαλάσσης, ἀνακαλυπτομένη διὰ τῆς βολίδος (sonde, σκανδάλιο), ἄνωθεν τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἀρκετὸν ὕδωρ ἵνα διέλθωσιν ἔστω καὶ τὰ μεγαλείτερα πλοῖα. Δέον νὰ προσέχῃ τις νὰ μὴ συγχέῃ τὰ **τυφλὰ** (bas-fonds) μετὰ τῶν **στηθῶν** [haut-fonds), ὅπερ εἰς πολλοὺς ναυτικοὺς καὶ ὑδρογράφους συμβαίνει, ἕνεκεν τῆς μὴ κατὰ βάθος γνώσεως τῆς διαφόρου ἐννοίας τῶν λέξεων bas-fond καὶ haut-fond=στῆθος. Τὸ βάθος τῆς ἀνωμαλίας ταύτης τοῦ ἐδάφους, ὅπερ καλοῦσι **τυφλὸν** (bas-fond), λαμβάνεται ἐκ τοῦ ὕψους τῆς θαλάσσης κατὰ τὴν **ἀνάπωσιν** (basse-mer).

τυφλοσύρτης, ου, ὁ [δημ.] guide-âne, n.m. καὶ ἐν γένει ὁ ὁδηγός, guide, n. m.

τυφλότης, ητος, ἡ· ἀπώλεια τῆς αἰσθήσεως τῆς ὁράσεως, cécité, n. f. aveuglement; (=στέρησις τῆς χρήσεως τῆς ὁράσεως, privation de l'usage de la vue=cécité), n. m. τὸ 1ον σημαίνει τὴν φυσικὴν τυφλότητα ἢ κατάστασιν τοῦ τυφλοῦ· τὸ 2ον σημαίνει μεταφορικῶς τὴν ἠθικήν, ἤτοι τὴν τοῦ νοὸς τύφλωσιν (trouble de la raison), π. χ. l'aveuglement de l'esprit ; l'aveuglement que causent les passions ; ἐν τούτοις πολλοὶ τῶν ἰατρῶν λέγουσιν aveuglement καὶ τὴν φυσικὴν τυφλότητα· || **τυφλότης** ἢ **τύφλωσις**, cécité, n. f. καλεῖται ἡ κατάστασις ἐκείνη τοῦ ὀφθαλμοῦ καθ' ἣν οὗτος τυγχάνει ἀκατάλληλος πρὸς ὅρασιν· ἡ τυφλότης δὲν εἶνε πάθησίς τις τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἀλλὰ σύμπτωμα σκληρὸν διαφόρων ὀφθαλμικῶν παθήσεων. Ἐπειδὴ δύο εἶνε αἱ ἀναγκαῖαι πρὸς ὅρασιν συνθῆκαι, τὸ μὲν καθαρότης καὶ φυσιολογικότης τῶν χιτώνων καὶ τοῦ βολβοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ, τὸ δὲ εὐαισθησία τοῦ νευρικοῦ πεδίου τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς διὰ ταῦτα καὶ ἡ τυφλότης δύναται νὰ προέρχηται εἴτε ἐκ βλάβης τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου καὶ ἀλλοιώσεως τῆς ὀπτικῆς θηλῆς, συνεπαγομένων ἀναισθησίαν τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, εἴτε ἐκ θολώσεως ἐντὸς τῶν διαθλαστικῶν μέσων τοῦ ὀφθαλμοῦ δι' ὧν εἰσδυόμεναι αἱ ἀπὸ τοῦ φωτεινοῦ σώματος προερχόμεναι ἀκτῖνες εὑρίσκουσι τὸ ἀμφιβληστροειδές.

τυφλῶ (όω), βλ. **τυφλόνω**.

τύφλωμα, βλ. **τύφλωσις**.

τυφλῶς [ἐπίρ.], τυφλοῖς ὄμμασι, à l'aveugle, aveuglément, adv. εἰκῇ, ἀσκόπως, 'στὰ σκοτεινὰ καὶ **τυφλὸς** [εἰς τὰ **τυφλά**]. § **τυφλῶς**, aveuglément, adv. ἄνευ διακρίσεως, sans réflexion ; ἄνευ ἐρεύνης, sans examen ; || ὑπακούειν τυφλῶς, obéir aveuglément.

τύφλωσις, εως, ἡ· ἡ στέρησις τῆς ὁράσεως, privation de la vue ; βλ. **τυφλότης**, cécité ; [μεταφ.] aveuglement, n. m.

τυφλώττω, μέλ. ώσω· εἶμαι τυφλός, être aveugle ; τυφλοῦμαι, s'aveugler ; || — πρὸς τὴν ἀλήθειαν, fermer les yeux à la vérité ; || οὐδεὶς τυφλότερος τοῦ τυφλώττοντος, il n'est pire aveugle que celui qui ne veut pas voir. || — ἐκ τοῦ ἔρωτος, (être) aveuglé (ée) par la passion.

τυφικός, ή, όν· typhoïque, adj. ὁ ἀφορῶν τὸν τυφοειδῆ πυρετόν, qui concerne la fièvre

typhoïque ; || [ουσ.] **τυφικός**, un, une typhoïque.

τυφοαιμία, ας, ἡ· typhoémie (τῦφος καὶ αἷμα) n. f. [παθολ.] ἀλλοίωσις τοῦ αἵματος ὑπὸ τῶν τυφοειδῶν νόσων.

τυφογενής, ής, ές· typhogène, adj. [ἰατρ.] ὁ παράγων τὸν τῦφον, τὸν τυφοειδῆ πυρετόν, qui produit le typhus, la fièvre typhoïde.

τυφοειδής, ής, ὲς [ἰατρ.], typhoïde, adj. || **τυφοειδὴς πυρετὸς** (fièvre typhoïde), ἢ **τῦφος κοιλιακὸς** (typhus abdominal). Νόσος γενικὴ ὀφειλομένη εἰς τὴν δρᾶσιν τοῦ τυφικοῦ βακτηρίου χαρακτηριζομένη διὰ συμπτωμάτων συνεχοῦς πυρετοῦ ἄνευ ὑφέσεως σχεδόν, διακρινομένη εἰς τρεῖς περιόδους καὶ ἐμφανίζουσα τὴν τυφώδη κατάστασιν. Τὸ παραγωγὸν βακτήριον εἰσδύεται εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα διὰ τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος περιεχόμενον εἰς τὸ πόσιμον ὕδωρ πηγῶν, ποταμῶν, ὑδαταποθηκῶν ἢ ὑδαταγωγῶν σωλήνων, μεθ' ὧν τοῦ περιεχομένου ἐπικοινώνησαν ῥυπαρίαι, ἰδίᾳ ἀποχωρήματα τυφικὸν ἰὸν περιέχοντα. Συνηθέστερον ἀναφαίνεται ἐν ὥρᾳ φθινοπώρου, μετὰ θέρος ξηρὸν καὶ αὐχμῶδες, προσβάλλει δὲ κατὰ προτίμησιν τὰ 15 ἕως 30 ἐτῶν ἡλικίας ἄτομα καὶ σπανιώτατα τὰ νήπια καὶ τοὺς ἐσχατογήρους. Μετὰ χρόνον ἐπωάσεως 3 ἕως 7 ἡμερῶν ἐμφανίζονται τὰ πρόδρομα σημεῖα (κακουχία, κεφαλαλγία, ἀνορεξία, ἀϋπνία, ἐπίσταξις, διάῤῥοια). Εἶτα ἡ νόσος ἐξελίσσει τὴν πρώτην περίοδον αὐτῆς, καθ' ἣν ὁ πυρετὸς ἀπὸ 37° ἢ 38° ἄρχεται σταθερῶς ἀνυψούμενος ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας κατὰ βαθμὸν ἕνα περίπου μετὰ ὑφέσεως ἡμίσεος βαθμοῦ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας μέχρι πρωΐας· ὑπάρχουσι καταβολὴ δυνάμεων, σφυγμὸς συχνός, κεφαλαλγία δεινή, δέρμα αὐχμηρόν, γλῶσσα ἐπίχριστος καὶ ξηρά, δίψα ἄσβεστος, οὖρα σπάνια, ὀξέα, θολερὰ καὶ ὀρφνὰ ἢ ζυθόχροα, ἀποχωρήματα φαιομέλανα ἢ κιτρινόχροα ὅμοια πόλτῳ πίσων, βορβορυγμοὶ κατὰ τὸν δεξιὸν λαγόνιον βόθρον, βὴξ (ἕνεκα βρογχικοῦ κατάρρου συμπαρομαρτοῦντος) σπλὴν τέλος καταφανῶς ἐπηρμένος. Οὕτω τελευτᾷ ἡ πρώτη ἑβδομὰς καὶ ἡ πρώτη περίοδος τῆς νόσου τοῦ πυρετοῦ ἀνελθόντος μέχρι 40° καὶ πλέον. Ἡ κατ' αὔξουσαν πρόοδον μετὰ μικρῶν ὑφέσεων ἀνύψωσις τοῦ πυρετοῦ ἐπακριβῶς παρατηρουμένη καὶ σημειουμένη ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ, ἀποτελοῦσα τὴν ἑλικοειδῆ κλίμακα τοῦ Wunderlich, εἶνε ἄπταιστον διαγνωστικὸν τῆς προκειμένης νόσου. Ἡ δευτέρα περίοδος διαρκοῦσα καὶ αὕτη ἑπταήμερον χαρακτηρίζεται διὰ στασιμότητος τοῦ πυρετοῦ ὡς πρός τε τὴν ἀνύψωσιν καὶ ὕφεσιν· εἶνε ἡ κρίσιμος περίοδος καθ' ἣν προεξέχουσι τὰ νευρικὰ φαινόμενα ἕνεκα δράσεως ἐπὶ τὰ νεῦρα ἀλκαλοειδοῦς τινὸς οὐσίας προϊόντος τοῦ εἰδικοῦ βακτηρίου καὶ ἔχομεν τὴν τυφώδη κατάστασιν· ἡ διόγκωσις τοῦ σπληνὸς ἐπετάθη ἐπισήμως, περὶ τὸ μέσον ἢ καὶ τὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος ἐπανθεῖ ῥοδάνθη ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐπὶ τοῦ ἐπιγαστρίου ἢ ἐπὶ τῆς κοιλίας. Ἐὰν ληγούσης τῆς ἑβδομάδος ἡ κατάστασις παραμένῃ ἡ αὐτὴ καὶ ἡ θερμοκρασία μηδεμίαν ὕφεσιν παρουσιάζῃ, ἀλλὰ τοὐναντίον τείνῃ εἰς αὔξησιν, ταῦτα σημαίνουσι διαμόρφωσιν ἐξελκώσεων ἐπιμήκων ἐν τοῖς ἐντέροις μετὰ τὴν ἀπόπτωσιν τῶν ἐσχαρῶν· ὁ ἀσθενὴς ἀπισχναίνεται καὶ ἀναισθητεῖ τέλειον καὶ παραληρεῖ ἀγρίως· ἡ καρδία ἄτονος πάνυ· σφυγμὸς ἄτακτος καὶ διαλείπων, γαστρὸς ἐκτυμπάνωσις ὑπερβολική, ἀποχωρήματα δυσωδέστατα· συχνοτέρα λύσις ὁ θάνατος ἕνεκα ὑπερβαλλούσης ἀτονίας κατὰ τὸ τέλος τῆς τρίτης ἑβδομάδος. Ἐπὶ ἠπίας μορφῆς περὶ τὸ τέλος τῆς δευτέρας ἑβδομάδος καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς τρίτης σημειοῦται ὕφεσις σημαντικὴ τοῦ πυρετοῦ, ἱδρῶτες κριτικοὶ ἐπιγίνονται καὶ ἡ διάνοια τοῦ ἀῤῥώστου βαθμηδὸν ἀναλάμπει. Ἡ τρίτη περίοδος κανονικῶς ἄρχεται ἀπὸ τῆς τετάρτης ἑβδομάδος διὰ βαθμιαίων καταπτώσεων τῆς θερμασίας καὶ διὰ πάντων τῶν προδήλων σημείων τῆς ἀναῤῥώσεως. Ἡ νόσος αὕτη ὡς πρὸς τὰς ἐπιπλοκὰς εἶνε ἀξιοπερίεργος, διότι δύνανται νὰ παρουσιασθῶσι τοιαῦται ἀπὸ παντὸς συστήματος. Σημειωτέον δὲ ὅτι πᾶσαι αἱ ἐπιπλοκαὶ ἀναφαίνονται μετὰ τὸ τέλος τῆς δευτέρας ἑβδομάδος. Ἡ θεραπεία συμβιβάζεται πρὸς τὰς περιστάσεις καὶ ποικίλλει ἀναλόγως τῶν ἀναφαινομένων περιπλοκῶν. Ἐπὶ καθαρᾶς μορφῆς τῆς νόσου ἄνευ ἐπιπλοκῶν σπουδαίων ἡ θεραπεία εἶνε ἡ ἑπομένη. Εἰ μὲν ἀδύνατον ὑπῆρξε τῷ ἰατρῷ νὰ ἐκκόψῃ τὴν νόσον ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῆς διὰ τῆς ἐκτρωτικῆς μεθόδου χορηγῶν τὸν καλομέλανα, περαιτέρω ὑπολείπεται καταπολέμησις συμπτωμάτων. Τὸν πυρετὸν ἀφικόμενον εἰς 40° καὶ πλέον ὑποβιβάζομεν διὰ λουτρῶν τετράκις καὶ πεντάκις τῆς ἡμέρας βαθμῶν 20-22°, ἢ κάλλιον ἐμβαπτίζομεν τὸν ἄρρωστον εἰς λουτρὸν 32° καὶ ψύχομεν βαθμηδὸν μέχρι 22° τῇ προσθήκῃ ὕδατος ψυχροῦ. Συγχρόνως δίδομεν θειϊκὴν κινίνην (30-60 κόκκους ὑπὸ δόσιν 10 κόκκων). Ἔτι ὠφελοῦσιν ἡ ἀντιπυρίνη, φαινοξίνη, θαλλίνη κατὰ τὰς ἀνυψώσεις τοῦ πυρετοῦ· καθαρὸς ἀήρ, καθαριότης κατοικίας, τροφὴ ῥευστή, ἀλλὰ τονωτική.

τυφοειδικός, ή, όν· typhoïque, adj. [παθολ.] ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τυφοειδῆ πυρετόν, qui se rapporte à la fièvre typhoïde.

τῦφος, ου, ὁ· τύφλωσις ἀπὸ τὴν ἀλαζονείαν, ὑπερηφάνεια, [fol] orgueil, n. m. οἴησις, ἔπαρσις, suffisance, n. f. ὑπερβολικὴ οἴησις, présomption, n. f.

τῦφος, ου, ὁ [ἰατρ.], typhus, n. m. Τύφοι (typhus) ἢ **τυφικαὶ νόσοι** καλοῦνται ὁμάς τις νοσηρῶν καταστάσεων χαρακτηριζομένων διὰ τῆς τυφώδους καταστάσεως, ἃς ἄλλοτε ἐθεώρουν ὡς μίαν μόνην νόσον ἣν καὶ ἐκάλουν τῦφον (typhus), ἐνῷ σήμερον ἔχει καταδειχθῆ ὅτι αἱ διάφοροι μορφαὶ εἶνε τρεῖς χωρισταὶ καθόλου νόσοι παραγόμεναι ἑκάστη ὑπὸ εἰδικοῦ ὅλως ἰοῦ· ὁ νοσηρὸς παράγων λ. χ. τοῦ **κοιλιακοῦ τύφου** (typhus abdominal) ἢ **τυφοειδοῦς πυρετοῦ** (fièvre typhoïde) δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ **ἐξανθηματικὸν** (typhus exanthématique (ou typhus éruptif ou typhus pété-

chial) ἢ ὑπόστροφον τῦφον (typhus à rechute ou fièvre récurrente)· || τῦφος ἐξανθηματικός, typhus exanthématique ou typhus éruptif ou pétéchial) ἢ καὶ ἁπλῶς τῦφος (typhus). Νόσος πυρετική, τύπου συνεχοῦς, ἐπιδημική, μολυσματική, ἑστίαν ἐν Εὐρώπῃ ἔχουσα τὴν Ἰρλανδίαν καὶ Σιλεσίαν, ὁπόθεν εὐκόλως μεταδίδοται καὶ εἰς ἄλλας πόλεις καὶ χώρας. Ἐνδημεῖ ἐν Ἀμερικῇ, ἔνθα συνυπάρχοντος καὶ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ εἶνε δυνατὸν νὰ τεθῇ ἡ μεταξὺ τούτων διάγνωσις. Ἐνῷ ὁ τύφος ἐπικρατεῖ καθ' ὅλον τὸ ἔτος ὁ τυφοειδὴς πυρετὸς ἐκλέγει ἐποχὴν πρὸς ἐμφάνισιν τὸ φθινόπωρον. Ὑπάρχει δυσκοιλιότης ἐν τῇ προκειμένῃ νόσῳ ἀντὶ διαρροίας καὶ βορβορυγμῶν μετ' ἄλγους κατὰ τὸν δεξιὸν λαγόνιον βόθρον. Ροδάνθη ἐπανθεῖ ἐν ἀμφοτέραις, ἀλλ' ἐν τῇ προκειμένῃ εἶνε μειζόνων διαστάσεων, βαθυχρουστέρα, μὴ ἐξαλειφομένη τῇ πιέσει. Σπανία ἡ ἐπίσταξις. Αἱ τῶν πεπτικῶν ὀργάνων διαταραχαὶ ἧττον ἔκσημοι, αἱ τῶν νεύρων ἀγριώτεραι (τρόμοι, ῥιπτασμοί, κινήσεις σπασμώδεις, παραλήρημα, κώφωσις, κάρωσις τελεία). Σφυγμὸς ταχύτερος, ἡ ἀνύψωσις καὶ κατάπτωσις τῆς θερμασίας τοῦ σώματος βιαιοτέρα, ὥστε δὲν ὑπάρχει ἡ κλῖμαξ τοῦ Βοῦνδερλιχ. Πλὴν τῆς διὰ μολυσμοῦ μεταδόσεως ἀπὸ ἀνθρώπου εἰς ἄνθρωπον ἕτεραι συνθῆκαι παραγωγοὶ τῆς νόσου εἰσὶν ἡ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συσσώρευσις ἀνθρώπων συνδυαζομένη μετὰ στερήσεων καὶ κακουχιῶν (διὸ καὶ γαλλ. ἐκλήθη ἄλλοτε ἄλλως, fièvre des armées, des hôpitaux, des prisons, des vaisseaux, κτλ.), ἡ συσσώρευσις ζωϊκῶν οὐσιῶν ἐν καταστάσει ζυμώσεως καὶ ἀποσυνθέσεως ἀνεξαρτήτως τῆς τῶν ἀνθρώπων. Θεραπεία ἰατρική, κυρίως εἰπεῖν, δὲν ὑπάρχει, διότι ἐπὶ μὲν βαρείας ἢ βαρυτάτης μορφῆς λύσις τοῦ πάθους εἶνε ὁ θάνατος ἕνεκεν ὑπερυψώσεως τῆς θερμασίας μέχρι 41° καὶ 42° καὶ ἄκρας ἀτονίας τῆς καρδίας, καθ' ὧν συμπτωμάτων ἀνίσχυρος ἡ ἐπιστήμη. Ἐπὶ δὲ ἐλαφρᾶς καὶ ἠπίας μορφῆς καθαριότης καὶ ἀπολύμανσις καὶ χορηγία ἐσωτερικῶς ὀξυπότων ἄγουσιν εἰς ἴασιν.

τυφόω-ῶ, μέλ. ώσω· τυφλόνω ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνειαν, aveugler (d'orgueil), τῦφον καὶ ἀλαζονείαν ἐμποιῶ· τετυφλωμένος ἀπὸ ὑπερηφάνειαν, aveuglé, ée. § [παθολ.] **τυφόομαι-οῦμαι** = τυφλοῦμαι, s'aveugler; βλ. τυφλώττω.

τυφών, ῶνος, ὁ· typhon, n.m. σφοδρὰ λαῖλαψ ἀπαντωμένη συχνὰ εἰς τὰς Σινικὰς θαλάσσας καὶ τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανόν, ἐνσκήπτουσα μετὰ μεγαλειτέρας ἐντάσεως πλησίον τῶν παραλίων παρὰ εἰς τὸ πέλαγος· || [κατ' ἐπέκτ.] ἀνεμοστρόβιλος, σίφων, κοινῶς σίφουνας, trombe, n. f. [συνεκδ.] λαῖλαψ, ouragan, n. m. ἀνεμοστρόβιλος, tourbillon, n. m. (de vent).

τυχαίνω (καὶ **λαχαίνω**), μέλ. θὰ τύχω [δημ.] τυγχάνω, ἐντυγχάνω, συναντῶ κατὰ τύχην, rencontrer [par hasard]; εὑρίσκω, trouver; (προ)καταλαμβάνω, surprendre, prendre; καταφθάνω, προφθάνω, συναντῶ, εὑρίσκω, atteindre; || τὸν ἔτυχα εἰς τὸν δρόμον, je l'ai rencontré dans la rue; || τὸν ἔτυχα εἰς τὸ τραπέζι, je l'ai trouvé à table; || μ' ἔτυχεν ἀπροετοίμαστον, il m'a pris au dépourvu; || δὲν τὸν ἔτυχα, je l'ai manqué; || τὸν ἔτυχεν εἰς τὸ κεφάλι, il l'a atteint à la tête; || διὰ νὰ τύχῃ τὸ δίκαιόν του, pour obtenir justice. § — [οὐδ.] εὑρίσκομαί που (τυχαίως), se trouver; || ἔτυχα παρών, je me trouvai présent; βλ. καὶ **τυγχάνω**. § [τριτοπρ.] ἀντὶ συμβαίνει, arriver; se passer; γίνεται, ἐπέρχεται, survenir; || αὐτὸ δὲν τυχαίνει κάθε ἡμέραν, cela n'arrive pas tous les jours; || αἰωνίως τοῦ τυχαίνουν δουλειαίς, il lui survient toujours des affaires; || σοῦ ἔτυχε ποτέ σου νά; vous est-il jamais arrivé de? || τυχαίνει νὰ ἦμαι φίλος του, il se trouve que je sois son ami; || τοῦ ἔτυχε αὐτὸ τὸ κτῆμα, cette terre lui est échue; (tombée) en partage (βλ. καὶ λαγχάνω)· || θὰ πάρῃς ὅ,τι σοῦ τύχῃ, vous aurez ce qui vous reviendra; || ἔτυχε νὰ τὸν ἰδῶ, je l'ai vu par hasard; || μὴ τύχῃ καὶ νομίσῃς ὅτι, n'allez pas vous imaginer que; || ἔτυχαν εὐκαιρίαι, il s'est présenté des occasions; || ἂν τύχῃ [εὐκαιρία] εὐκαιρίας τυχούσης, si le cas (l'occasion) se présente; le cas échéant; à l'occasion; || ὅταν τύχῃ, quand l'occasion se présentera; || λέγει ὅ,τι τύχῃ, il dit tout ce qui lui passe par la tête; || θὰ φάγετε ὅ,τι τύχῃ, vous dînerez à la fortune du pot; || ὅ,τι καὶ ἂν τύχῃ, quoi qu'il arrive; à l'aventure; || σκοπεύετε ν' ἀναχωρήσητε; ὅπως τύχῃ, comptez-vous partir? c'est selon. § [μετοχ. ἀόρ. ἐπίθ.] ὁ τυχών, le premier venu; || μὴν ἐμπιστεύεσαι εἰς τὸν τυχόντα, ne vous ouvrez pas au premier venu; || [δανείζεται] ἀπὸ τὸν τυχόντα, à tout venant; || ὁ πρῶτος τυχών, le premier qui se présenterait). § [μετοχ. οὐδ. ἐπιθ.] τυχόν, le cas échéant; κατὰ τύχην, par hasard; par aventure; || ἂν τυχὸν ἀρνηθῇ, si par hasard il refuse; || ἂν τυχὸν ἀπέθνησκε, s'il venait à mourir. § τυχαίνει [τριτοπρ. παρὰ Βυζαντ.] ἀντὶ ἁρμόζει, ἀνήκει.

τυχαῖος, αία, αῖον· ἐκ τῆς τύχης, ἐκ τύχης προερχόμενος ἢ κατὰ τύχην, κατὰ σύμπτωσιν γινόμενος, τυχαῖος, fortuit, e, adj. τῆς τύχης, de hasard; τυχαῖος, ἐνδεχόμενος, éventuel, elle, adj. τυχαῖος, accidentel, elle, adj. ἐκ περιπτώσεως ἢ συμπτώσεως γινόμενος, casuel, elle, adj. || ὁ κατὰ τύχην συμβαίνων, adventice, adj. (ἐκ τοῦ advenir), βλ. καὶ ἀέριος, πρόσκαιρος, αὐτοσχέδιος, de fortune; || τυχαῖον περιστατικόν, cas fortuit. § —, ὁ πρῶτος τυχών, premier venu; κοινός, commun, une, adj. ou ordinaire; || τυχαῖος ἄνθρωπος, homme ordinaire (du commun).

τυχαίως [ἐπίρ.] κατὰ τύχην, par hasard; par aventure; fortuitement, adv. ou accidentellement, adv.

τυχάρπαστος, ος, ον, κοινῶς τὸ παιδὶ τῆς τύχης, fils de fortune; νεόπλουτος, ὀψίπλουτος, parvenu, e, adj.

τύχη, ης, ἡ· πᾶν ὅ,τι ἐντυγχάνει, συμβαίνει τῷ ἀνθρώπῳ, συντυχία, συμβάν, περιστατικὸν εἴτε καλὸν εἴτε κακόν, τὸ πεπρωμένον, εἱμαρμένη, destin, n. m. ou sort [συνώνυμα, destin, εἱμαρμένη, ἀναφέρεται μᾶλλον εἰς σειρὰν συμβεβηκότων μεγάλων καὶ σπουδαίων, ἀλληλενδέτων καὶ ἀναγκαίων· sort δὲ εἶνε συμβεβηκός τι μεμονωμένον ἢ στιγμιαῖον : on résiste au sort ; on peut échapper au sort ; on se soumet au destin ; on n'échappe pas le destin ;] τὸ πεπρωμένον, ἡ εἱμαρμένη, destinée, n.f. (bonne ou mauvaise) ; ἡ τύχη fortune, n.f. μοῖρα, κλῆρος δοθεὶς διὰ τῆς τύχης, lot, n.m. τὸ τυχὸν μερίδιον, μερίς, partage, n. m. ‖ τοιαύτη εἶνε ἡ τύχη τοῦ ἀνθρώπου, c'est le destin de l'homme ; ‖ ἔτσι τὸ θέλει ἡ τύχη, ainsi le veut le sort ; ‖ αἱ τύχαι τῶν λαῶν, les destinées des peuples ; ‖ τὸν κατατρέχει ἡ τύχη, le sort le poursuit ; ‖ ἂν τὸ θέλῃ ἡ τύχη, si le sort le veut ; ‖ ἕκαστος εἶνε δημιουργὸς τῆς τύχης του, chacun est artisan de sa fortune ; ‖ ἐγκατάλειψις εἶνε ἡ τύχη τῶν δυστυχῶν, l'abandon est le partage des malheureux ; ‖ τύχη μου εἶνε νὰ κατατρέχωμαι, mon lot est d'être persécuté ; ‖ ἡ κακή του τύχη, sa mauvaise étoile ; ‖ θὰ μᾶς εἰπῇ τὴν τύχην [μας] [φρ. δημ.], il nous dira la bonne aventure ; ‖ κατὰ καλὴν (κακὴν) τύχην, par bonheur (par malheur) ; ‖ κατὰ καλήν μου τύχην, heureusement (εὐτυχῶς) pour moi ; ‖ ἀγαθῇ τύχῃ ! [φρ. ἀρχ.], à la bonne heure ; ‖ διὰ τὴν τύχην μου ! [εἰρων.], pour mon malheur ! § καλὴ τύχη, bonne fortune ; εὐτύχημα, bonheur, n. m. τύχη, chance, n. f. veine ; ‖ εἶχα τὴν τύχην νά, j'ai eu le bonheur (la bonne fortune) de ; ‖ ἔκαμε τὴν τύχην του, il a fait fortune ; il a fait son chemin ; ‖ ἔχει τύχην, il a de la chance ; il joue de bonheur; [ἐπὶ παιχνιδ.], il est en veine; ‖ ἐπῆγε νὰ εὕρῃ τύχην, il est allé chercher fortune ; ‖ ὅπου τρελλὸς κι' ἡ τύχη του [παροιμ.], à fou fortune ; la fortune rit aux sots ; ‖ ἔχει τύχην, tout lui vient à point (à souhait) = κατ' εὐχήν· ‖ θὰ σοῦ φέρω τύχην, je vous porterai bonheur ; ‖ δὲν ἔχω τύχην, je n'ai pas de chance ; je joue de malheur ; [ἐπὶ παιγν. ἰδ. οἰκ.] j'ai du guignon ; ‖ θὰ ἔχῃ τύχην ἂν, il sera bien heureux si ; ‖ ἔχε τύχην ποῦ ἔφυγες, bien vous en a pris de partir ; ‖ ἂς ἔχῃ τύχην ποῦ δὲν τὸν γνωρίζω, il peut se féliciter de m'être inconnu; ‖ χαρὰ σ' τὴν τύχην του ! a-t-il de la chance ; ‖ ἂν ἔχῃς τύχην [φρ. δημ.], n'y comptez pas ! jamais de la vie ; [δημ.] plus souvent ; ‖ περιμένει νὰ μὲ κληρονομήσῃ· ἂν ἔχῃ τύχην ! il attend mon héritage ; il peut se fouiller. § τὸ τυχαῖον συμβάν, hasard, n. m. ou accident, n. m. ‖ κατὰ τύχην· ἐκ τύχης, par hasard = τυχαίως, accidentellement, adv. ou fortuitement, adv. ‖ εἰς τὴν τύχην, au hasard ; à tout hasard ; à l'aventure ; [οἰκ.] au petit bonheur ! τί τύχη ! comme cela se trouve ! l'agréable rencontre ! ‖ ἐνθυμήθην κατὰ τύχην, je vins à me rappeler.

τυχηρός, ά, όν, ὁ κατὰ τύχην συμβαίνων, τυχαῖος, τῆς τύχης, de hasard ; τυχαῖος, fortuit, e, adj. τυχαῖος, ἐνδεχόμενος, éventuel, elle, adj. τυχηρός, chanceux, euse, adj. τυχηρός, veinard, e, n. et adj. ὁ ἔχων τύχην, qui a de la veine ; ‖ τυχηρὸς παίκτης, un joueur veinard ; ‖ τυχηρὰ παιγνίδια, jeux du hasard ; ‖ τυχηρὰ κέρδη, profits éventuels ; ‖ τυχηρὸν συναπάντημα, rencontre fortuite ; ‖ [οὐσ. οὐδ.] **τὰ τυχηρά**, petits profits, petits bénéfices ; revenant-bon, n. m. (= profit éventuel), π. χ. τὸ πλεονάζον κατὰ τὴν καταμέτρησιν ταμείου· πληθ. des revenants-bons; [ἐκκλ. ἰδ.] casuel, n. m. (= bénéfices accidentels) ; ‖ [ἐπὶ κακοῦ] [ἔχει τόσα τὸ ἔτος] χωρὶς τὰ τυχηρά, sans le tour du bâton (δημ. sans compter la gratte) ; ‖ ὅλα εἶνε τυχηρὰ εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, tout est coup de dé en ce monde ; ‖ ὁ γάμος εἶνε τυχηρός, le mariage est chanceux. § ἔχων τύχην, qui a du bonheur ; (de la chance) ; [οἰκ.] chanceux, euse, adj. [δημ.] veinard, e, n. et adj. ‖ οἱ τυχηροὶ νομίζουν ὅτι εἶνε ἐπιτήδειοι, les chanceux se croient habiles ; ‖ τί **τυχηρὸς** ἄνθρωπος, quel veinard (=qui a de la veine).

τυχηρῶς [ἐπίρ.], εὐτυχῶς, heureusement, adv. § βλ. **τυχαίως**.

τυχοδιώκτης, ου, ὁ· ὁ ἐπιζητῶν τύχην, qui cherche des aventures ; ὁ μὴ ἔχων ἰδίαν περιουσίαν ἀλλὰ ζῶν δι' ἀθεμίτων μέσων (ἢ μηχανευόμενος), qui est sans fortune et vit d'intrigues ; aventurier, ère, n. chevalier d' industrie ; chercheur (coureur) d'aventures. § — [τακτ.], ruste ou rustre, n.m. ἐκαλοῦντο οὕτω τὸ πάλαι ὁμάδες πεζοπόρων τυχοδιωκτῶν ὡπλισμένων σχεδὸν μόνον διὰ λόγχης (lance) ἥν τινα ἐκάλουν ruste ou rustre.

τυχοδιωκτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν τυχοδιώκτην, d'aventurier ; d'aventure ; aventurier, ère, adj. βλ. **τυχοδιώκτης**· ‖ τυχοδιωκτικὸν πνεῦμα, esprit d'aventure ; ‖ τυχοδιωκτικὸς βίος, vie aventureuse (aventurière).

τυχοδιωκτικῶς [ἐπίρ.], ὡς τυχοδιώκτης, en aventurier ; aventureusement, adv.

τυχὸν [ἐπίρ.], βλ. **τυχαίνω**.

τυχών, οῦσα, ὸν [μετοχ.], βλ. **τυχαίνω**.

τύψις, εως, ἡ [ἰδ. συνειδήσεως], remords [de conscience] ; ‖ διὰ νὰ μὴν ἔχω τύψεις, par acquit de conscience ; ‖ — συνειδήσεως, conscience bourrelée de remords ; ‖ ἔκαμε τοῦτο διὰ νὰ μὴν ἔχῃ τύψεις συνειδότος, il a fait cela par acquit de conscience.

τῶμος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] (σύνδ. χρονικὸς) ὡς, εὐθὺς ὡς· ἀντὶ **τόμου**· βλ. λέξιν.

τῶν [ἄρθρ.], βλ. ὁ.

τωόντι [ἐπίρ.], τῷ ὄντι, en effet ; πραγματικῶς, effectivement, adv. πράγματι, de fait; ἀληθῶς, vraiment, adv. ‖ οὐδὲν τωόντι εἶνε λυπηρότερον (ἢ εὐχαριστότερον), ἤ, rien n'est

plus triste (plus agréable) en effet, que ; || εἶνε τωόντι φίλος σου ; est-il bien votre ami ? || τὸ εἶπες τωόντι ; vous avez dit cela, vrai ? || εἶνε τωόντι παράδοξον, c'est vraiment étrange ; || εἶνε τῷ ὄντι σοφός, il est vraiment sage ; || [ἀπολ. ἐρωτημ.] τωόντι; vraiment ? est-ce vrai ? || καὶ τωόντι δὲν ἤργησε νὰ ἔλθῃ, et de fait il ne tarda pas à venir.

τώρα [ἐπίρ. χρονικόν] νῦν, τὰ νῦν, τό γε νῦν ἔχον, ἄρτι, τώρα, à présent, adv. maintenant ; νῦν, τώρα, ἐν τῷ παρόντι, actuellement, adv. ἀπὸ τοῦδε, ἄρτι, ἤδη, déjà, adv. || τί θέλετε τώρα ; que voulez-vous maintenant ? || ἐτελείωσα τὸ ἔργον, τί θέλετε νὰ κάμω τώρα ; j'ai terminé l'ouvrage, que voulez-vous que je fasse maintenant ? || τώρα δὲν πιστεύω πλέον τίποτε, à présent je ne crois plus à rien ; || εἶνε τώρα εἰς Βιέννην, il est actuellement à Vienne ; || ἕως τώρα = μέχρι τοῦδε, jusqu'à présent ; jusqu'ici ; || ἀπὸ τώρα (ἀπὸ τοῦδε), dès à présent ; || ἀπὸ τώρα ; déjà ? || ἀπὸ τώρα κ' ἐμπρὸς (τοῦ λοιποῦ), dorénavant ; εἰς τὸ μέλλον, à l'avenir ; || δύο μῆνας τώρα, depuis deux mois ; il y a [déjà] deux mois ; || εἶνε τώρα πολὺς καιρός, il y a déjà longtemps ; || τώρα πλέον, pour cette fois-ci ; pour le coup ; || τώρα πλέον δὲν μοῦ γλυτώνει, pour le coup il ne m'échappera pas ; || διὰ τώρα, pour le présent ; pour le moment ; || τώρα κι' ἀπὸ τώρα [φρ. δημ.], maintenant c'est trop tard ; || τώρα κλαίει, τώρα γελᾷ, tantôt il pleure tantôt il rit, ὁτὲ μὲν κλαίει, ὁτὲ δὲ γελᾷ. § ὅσον οὔπω, μετ' οὐ πολύ, μετ' ὀλίγον, bientôt, adv. ἐντὸς ὀλίγου, sous peu ; μετ' ὀλίγον, tantôt, adv. ἐντὸς ὀλίγου, tout-à l'heure ; || τώρα ἔρχεται, il va venir ; il arrive ; || τώρα θὰ τὸν ἀκούσῃς, vous allez l'entendre bientôt. § προσφάτως, ἐσχάτως, ἀρτίως, récemment, adv. πρὸ ὀλίγου, il y a peu de temps ; ἐπὶ παρελθόντος =πρὸ ὀλίγου, tantôt, adv. πρὸ ὀλίγου, tout à l'heure ; || τώρα μοῦ ἔλεγες, ὅτι, vous me disiez tantôt que ; || τώρα τὸν εἶδα, je l'ai vu tout à l'heure ; || τώρα ἦλθε, il vient d'arriver ; || τ' ἀπὸ τώρα [φρ. δημ.], il y a quelques moments ; il n'y a qu'un instant ; tout à l'heure.

τωρινός, ή, όν· τοῦ παρόντος, d'à présent ; τῆς ἡμέρας, σημερινός, d'aujourd'hui ; παρών, ἐνεστώς, ὑπάρχων, actuel, elle, adj. ἐνεστώς, ῶσα, ός, présent, e, adj. || αἱ τωριναὶ περιστάσεις, les circonstances actuelles ; || εἰς τὰς τωρινὰς περιστάσεις, dans les circonstances actuelles; || οἱ τωρινοὶ ἄνθρωποι, les hommes d'à présent ; || οἱ τωρινοὶ συρμοί, les modes d'aujourd'hui ; || ὁ τωρινὸς καιρός, le temps présent; || ὁ τωρινὸς πόλεμος, la guerre actuelle.

τωφοειδής, ής, ές· tufier, ère, adj. ὅμοιος μὲ τῶφον.

τῶφος, ου, ὁ· tuf, n. m. καλοῦσιν οὕτως ἔδαφος στερεὸν καὶ συμπαγὲς κατάλληλον πρὸς θεμελίωσιν τῶν κτιρίων, ἡ κοινῶς καλουμένη κιμωλιά· βλ. καὶ πῶρος.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Υ

Υ, υ, [ὖ ψιλόν, κοινῶς ὕψιλον], τό· ypsilon, τὸ εἰκοστὸν στοιχεῖον τοῦ ἑλλ. ἀλφαβήτου, vingtième lettre de l'alphabet grec; ὡς ἀριθμ. υ'=τετρακόσια, quatre cents; καὶ ,υ=τετρακόσιαι χιλιάδες.

ὑάγχη, ης, ἡ· [ἀρχ.] esquinancie des porcs; νόσος τῶν χοίρων, ἥτις εἰς μὲν τοὺς κύνας λέγεται κυνάγχη, εἰς δὲ τοὺς ἀνθρώπους συνάγχη.

ὑάδες, ων, αἱ· les Hyades; ἑπτὰ ἀστέρες εὑρισκόμενοι ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Ταύρου ἐν τῷ Ζωδιακῷ κύκλῳ, προμηνύοντες διὰ τῆς ἐμφανίσεως αὐτῶν ἀείποτε ὑετόν, κατὰ τὴν ἰδέαν τῶν ἀρχαίων, διὰ τὸ συμβαίνειν τότε συνήθως βροχερὸν καιρόν.

ὕαινα, ης, ἡ· [ζωολ.] hyène, n.f. τὸ ἄγριον θηρίον, τὸ ἀνῆκον εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν ὑαινιδῶν· ζῶον ἁρπακτικὸν μὲ αἰλουροειδῆ κεφαλήν.

ὑαινιδῆ, τά· hyénidés ou hyœnidés, n.m. pl. οἰκογένεια τῶν ὑαινιδῶν.

ὑακινθέρυθρον, τό· βλ. **ἐρυθρόν**, rouge hyacinthe.

ὑάκινθος, ου, ὁ [ἀνθ.], jacinthe ou hyacinthe, n. m. γένος βολβωδῶν φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν λειριωδῶν.

ὑακινθώδης, ης, ες· hyacinthin, ine, adj. ὅμοιος ὑακίνθῳ.

ὑαλάδα, ας, ἡ, κοινῶς **γυαλάδα**, τὸ γυαλιστερόν, ἡ στιλπνότης, lustre, n.m. τὸ λεῖον, poli, n. m. ἡ λάμψις, éclat, n. m. τὸ στιλπνόν, ἡ στιλπνότης, τὸ λάμπον, brillant, n.m.

ὑαλάδικον, ου, τὸ καὶ **γυαλάδικον** [δημ.] κατάστημα ὑαλικῶν, **ὑαλοπωλεῖον**, magasin de verreries.

ὑαλᾶς, ὁ καὶ **γυαλᾶς** [δημ.], ἔμπορος ὑαλικῶν, marchand de verrerie; ὑαλέμπορος, ὑαλοπώλης, verrier, n. m.

ὑαλένιος καὶ γυαλένιος, ένια, ένιο [δημ.], **ὑάλινος**, de verre, vitreux, euse, adj. διαφανὴς ὡς ἡ ὕαλος, transparent(e) comme le verre.

ὑαλὶ καὶ **γυαλί**, τὸ [δημ.], βλ. ὕαλος, verre, n. m. || ὑαλὶ χονδρόν, verre épais; || ὑαλὶ παραθύρου, vitre, n. m. carreau, n. m. || ὑαλὶ ἀμάξης, glace de voiture; || [τοῦ **ἐμβῆκε εἰς τὸ πόδι**] ἕνα ὑαλί, un éclat de verre. § — [δημ.], ὁ καθρέπτης, miroir, n.m. § — [πληθ.] (γ)ὑαλιά, lunettes, **τὰ διόπτρα**· || φορῶ ὑαλιά, porter des (se servir de) lunettes; || σοῦ βάζει τὰ ὑαλιὰ [φρ.], il vous est supérieur=εἶνε ὑπέρτερός (ἀνώτερός) σου, il vous rendrait des points; || τοῦ ἔβαλε τὰ ὑαλιά, il l'a emporté sur lui; il lui a damé le pion; || ὑαλιὰ θεάτρου, lorgnette [de spectacle]; δίοπτρα, jumelles; || [καὶ ἐνικ.] μὲ τὸ ὑαλὶ εἰς τὸ μάτι, le monocle à l'œil (μονύελος, monocle).

ὑαλίζω, μέλ. ίσω, κοινῶς γυαλίζω, χάμνω τι λεῖον, λαμπρόν, λειαίνω, polir; στιλπνόω, lustrer; βλ. **στιλβόω** (σκύτινα μέρη), astiquer; [ἐπὶ μετάλ.] λαμπρύνω, στιλβόω, fourbir; στιλβόω (διὰ τοῦ στιλβώτρου), brunir; || [συνεκδ.] ὑαλίζω ὑποδήματα, cirer (vernir) des bottes. § [οὐδ.] εἶμαι λαμπρὸς ὡς ὕελος, ἀναλάμπω, reluire; λάμπω, στίλβω, briller; || [τὰ μάτια τῆς γάτας] ὑαλίζουν εἰς τὰ σκοτεινά, reluisent dans l'obscurité; || τὰ μάτια του ὑαλίζουν, ses yeux reluisent; || [ἀπολ. ἐπὶ γυν.] ὑαλίζει, elle est jolie; elle a un joli minois.

ὑαλικόν, οῦ, τὸ [ἰδίως πληθ.] **ὑαλικὰ** καὶ **γυαλικά**, γενικῶς πάντα τὰ ὑάλινα σκεύη, verrerie[s], n. f. verraille, n. f.

ὑαλίνη, ης, ἡ· hyalin, n. m. οὐσία γλυκωματογόνος ἐξαγομένη ἐκ τῶν κύστεων τῶν ἐχινοκόκκων, παρεμφερὴς πρὸς τὴν χιτίνην· θερμαινομένη μεθ' ὕδατος εἰς 150° μεταβάλλεται εἰς διαυγὲς διάλυμα, ἐξ οὗ ζεομένου μετὰ θειϊκοῦ ὀξέος ἀραιοῦ χωρίζεται σταφυλοσάκχαρον ὅσον 50 % καὶ ἄλλα ἀζωτοῦχα προϊόντα.

ὑάλινος, ος, ον· κοινῶς **γυάλινος** καὶ γυαλένιος, ἐξ ὑάλου ὤν, fait de verre; de verre; en verre.

ὑάλισμα, ατος, τό· γυάλισμα [δημ.] (στίλβωσις), τὸ ὑαλίζειν, καθιστᾶν τι ὑαλιστερόν, action de polir; λείασις, λείωσις, polissage ou polissement, n. m. (τὸ δεύτερον οὐχὶ πολὺ εὔχρηστον· action de polir le diamant, l'or, l'acier, le marbre, etc. Son résultat) polissure, n. f. (action de polir; son résultat); [ἐπὶ μετάλ. ἰδίως] fourbissage, n. m.=στίλβωμα, στίλβωσις.

ὑαλιστερός, ή, όν· κοινῶς **γυαλιστερός**, λεῖος, poli, e, adj. στιλπνός, λάμπων, λαμπερός, luisant, e, adj.

ὑαλιστῆρι, τὸ [δημ.] καὶ γυαλιστῆρι, τὸ στίλβωτρον, στιλβωτήριον, ὁμάλιστρον, polissoir, n. m.

ὑαλογραφία, ας, ἡ· hyalographie (ὕαλος, verre καὶ γράφειν, écrire) n. f. τέχνη τοῦ σχεδιάζειν τῇ βοηθείᾳ ὑαλογράφου· || ἐπίσης τέχνη τοῦ χαράσσειν ἐπὶ ὑάλου, gravure sur verre ; βλ. καὶ **χάραξις**· || ἐπίσης ἡ τέχνη τοῦ μεταφέρειν διαφανῆ χρώματα διὰ χημικῆς μεθόδου εἰς ὕαλον ἢ τοῦ συνθέτειν εἰκόνας ἐκ τεμαχίων χρωματιστῆς ὑάλου.

ὑαλογράφος, ου, ὁ· hyalographe (ὕαλος, verre, καὶ γράφειν, écrire) n. m. ὄργανον δι' οὗ σχεδιάζουσιν ἐπὶ ὑάλου· || ἐπίσης λέγεται οὕτως καὶ ὁ τεχνίτης ὁ σχεδιάζων ἐπὶ τῆς ὑάλου.

ὑαλοειδής, ής, ές (ὕαλος καὶ εἶδος), εἶδος ἔχων ὑάλου, τῆς φύσεως τῆς ὑάλου, de la nature du verre ; vitré, ée, adj. [διδ.] hyalin, ine, adj. qui a l'apparence du verre ; || χαλαζίας ὑαλοειδής, quartz hyalin. § —, ὑαλόεις, διαφανὴς ὡς ὕαλος, transparent comme du verre, vitreux, euse, adj. § **ὑαλοειδής,** hyaloïde, adj. ὁ ἔχων τὴν διαφάνειαν τῆς ὑάλου, qui a la transparence du verre ; || [ἀνατομ.] ὑαλοειδὴς χυμός, humeur hyaloïde, ὑαλοειδὴς χυμὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ, l'humeur vitrée de l'œil ; || **ὑαλοειδὴς ὑμήν**, membrane hyaloïde, τοῦ θυλάκου τοῦ ὑαλοειδοῦς χυμοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ὑαλοειδικός, ή, όν· hyaloïdien, enne, adj. ὁ ἀναφερόμενος πρὸς τὸν ὑαλοειδῆ χυμὸν ἢ πρὸς τὸν ὑαλοειδῆ ὑμένα, qui se rapporte à l'humeur hyaloïde, à la membrane hyaloïde ; || — ἀγωγός, canal hyaloïdien.

ὑαλοειδῖτις, ιδος, ἡ· hyaloïdite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ ὑαλοειδοῦς ὑμένος, inflammation de la membrane hyaloïde.

ὑαλοΐκτης, ου, ὁ· hyalothère, n. m. ὄργανον φυσικῆς δι' οὗ διατρυπῶσιν ὕαλον δι' ἠλεκτρικοῦ σπινθῆρος.

ὑαλοθέσιον, ου, τό· βλ. **ὑαλόθετον**, vitrine, n. f.

ὑαλοθέτης, ου, ὁ· vitrier, n. m. κοινῶς **τζαμτζῆς**· ὁ τοποθετῶν τὰς ὑάλους εἰς τὰ ὑαλοστάσια, κτλ.

ὑαλόθετον, τό· vitrine, n. f. ἡ **προθήκη** κοινῶς ἡ **βιτρίνα** καὶ ἡ **μόστρα**. Θῆκαι ἢ θυρίδες καλυπτόμεναι ὑπὸ ὑελοπινάκων ἐν αἷς ἐναποθέτουσι διάφορα ἀντικείμενα ὅπως ὦσιν ὁρατὰ διὰ μέσου τῶν ὑάλων.

ὑαλοκοπῶ (έω), μέλ. ήσω (ὑαλίζω), κοινῶς **γυαλοκοπῶ**, λάμπω πολύ, λαμποκοπῶ, être très luisant ; ἀναλάμπω, reluire ; λάμπω, στίλβω, briller.

ὑαλόπετρα, ας, ἡ [δημ.] καὶ γυαλόπετρα· βλ. χαλαζίας (quartz).

ὑαλοπίναξ, ακος, ὁ καὶ ὑελοπίναξ, πίναξ ἐξ ὑάλου, carreau, n. m. vitre, n.f. βλ. καὶ **ὕαλος**· || ὕαλος ἢ ὑαλοπίναξ παραθύρου, carreau de vitre ou carreau de fenêtre ; || — ἢ φύλλον ὑάλου, plat de verre ; || — **χρυστάλλινος**, carreau en cristal; || — **ἡμικρυστάλλινος**, carreau en demi-cristal ; || — **κοινός**, verre (carreau) ordinaire ; || — **ἐρυθρός**, verre (carreau) rouge ; || — **πράσινος**, verre vert ; || — στρογγύλος παραφωτίδος, verre du hublot rond ; || — ἀναφωτίδων μηχανῆς, verre du pont pour la machine.

ὑαλόπλασμα, ατος, τό· hyaloplasma (ὕαλος, verre καὶ πλάσμα, plasma) n.m. [βιολ.] τὸ ὁμογενὲς καὶ ἄμορφον μέρος καὶ τὸ πλέον ῥευστὸν τοῦ ζῶντος πρωτοπλάσματος.

ὑαλοποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατασκευῆς ὑάλων, fabrique de verre ; verrerie, n. f.

ὑαλοποιήσιμος, ος, ον καὶ ὑαλοποίητος, vitrifiable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ ὑαλοποιηθῇ, susceptible d'être changé en verre ; || ἄμμος ὑαλοποιήσιμος, sable vitrifiable.

ὑαλοποίησις, εως, ἡ καὶ **ὑάλωσις**· ἡ πρᾶξις τοῦ ὑαλοποιεῖν, action de vitrifier ; vitrification, n. f. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑαλοποιεῖν (vitrifier)· || ἀτελὴς ὑάλωσις=ἡλιϋαλώδης, demi-vitrifié.

ὑαλοποιήσιμον, ου, τό· vitrifiabilité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑαλοποιεῖσθαι, propriété d'être vitrifiable.

ὑαλοποιητικός, ή, όν· vitrificatif, ive, adj. ὁ ὑαλοποιῶν, qui vitrifie.

ὑαλοποιΐα, ας, ἡ καὶ **ὑαλουργία**, ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν τὴν ὕαλον, art de faire le verre; verrerie, n.f.

ὑαλοποιός, οῦ, ὁ· ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ὑάλου, verrier, ère, n. § ὑαλοποιός, ός, όν, vitrificateur, trice, adj. χρησιμεύων πρὸς ὑαλοποίησιν.

ὑαλοποιῶ (έω), μέλ. ήσω καὶ **ὑαλόω-ῶ**, μεταβάλλω τι εἰς ὕαλον, transformer en verre; vitrifier ; || — ἄμμον, vitrifier du sable.

ὑαλοπωλεῖον καὶ ὑελοπωλεῖον, είου, τό· κατάστημα πωλήσεως ὑαλικῶν ἐν γένει, magasin de verreries.

ὑαλοπώλης, ου, ὁ· ἔμπορος ὑαλικῶν, marchand de verrerie ; ὁ πωλῶν ὑάλους, verrier, n. m. qui vend de la faïence, faïencier, ère, n.

ὕαλος καὶ ὕελος, ου, ἡ, κοινῶς τὸ **ὑαλί** καὶ **γυαλί**, verre, n. m. σῶμα στερεόν, σκληρόν, εὔθραυστον, ἱκανῶς δύστηκτον, διαφανές, μὴ κρυσταλλικόν, ἀπρόσβλητον ὑπὸ τοῦ ὕδατος καὶ τῶν ὀξέων, μὴ ἀλλοιούμενον ὑπὸ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν αἰτίων, προϊὸν τῆς τέχνης, προκύπτον ἐκ τῆς συντήξεως ἐν χωνευτηρίῳ καθ' ὡρισμένας ἀναλογίας πυριτικοῦ ὀξέος, ἅλατος τῶν μετάλλων τῶν ἀλκαλίων· βλ. καὶ **ὑαλί**· || — ῥευστή, verre liquide ; silicate de potassium ; || ὕαλοι κοῖλοι, verres concaves ; || — τοῦ τροχοῦ, ἐκ χρυστάλλου κομμένος, verre de cristal taillé ; || — διὰ τζάμια, verre à vitre ; carreau de vitre ; || τεμάχιον χονδρῆς ὑάλου διὰ παράθυρα, glace, n. f. || **χρωματιστικὴ** ἢ **κεχρωματισμένη ὕαλος**, verre coloré, n. m. ἤτοι αἱ διαφόρων χρωμάτων ὕαλοι ὅπως εἶνε εἰς τὰ **διχάτοπτρα** ὄργανα (instrument à double réflexion). § ὕαλος, vitre (n. f.) ou carreau de vitre ; **ὑελοπίναξ,** κοινῶς τὸ **τζάμι**. Τεμάχιον ὑάλου δι' οὗ πληροῦσι τὰ ὑπὸ τῶν σταυρωμάτων καὶ τῶν πλαισίων κενά· ||

τοποθετῶ (θέτω), vitrer, ὑάλους (vitres) εἰς ὑαλοστάσιον (croisée) ἢ πλαίσιόν τι.

ὑαλοσιδηρῖτις, ιδος, ἡ· hyalosidérite, n. f. ὀρυκτόν, silicate naturel.

ὑαλοσκεπής, ής, ές, κεκαλυμμένος ὑπὸ ὑάλων, couvert de vitres ; vitré, ée, adj.

ὑαλοστάσιον, ου, τό· καὶ ὑελοστάσιον, κοινῶς τὸ **τζαμλίκι**, vantail, n. m. πλαίσιον ἀρτώμενον ἐκ τοῦ τετραξύλου (bâti dormant) ἐφ' οὗ τοποθετοῦνται ὕαλοι· βλ. καὶ κλισιὰς (battant d'une croisée).

ὑαλοστάσιον ἢ ὕάλωμα (μέγα), vitrail, n. m. πλαίσιον σιδηροῦν φέρον σιδηρᾶ σταυρώματα (croisillons) ἐφ' οὗ τοποθετοῦνται ὑαλοπίνακες περιβεβλημένοι κατὰ τὰ ἄκρα των διὰ φύλλου μολύβδου· || μεγάλα ὑαλοστάσια τῶν ναῶν, vitraux d'un temple.

ὑαλοσωλήν, ῆνος, ὁ· tube en verre, ὑάλινος σωλήν.

ὑαλοτέχνης, ου, ὁ· βλ. ὑαλουργός.

ὑαλοτεχνία, ας, ἡ· hyalotechnie (ὕαλος, verre καὶ τέχνη, art) n. f. τέχνη τοῦ κατασκευάζειν καὶ κατεργάζεσθαι τὴν ὕαλον.

ὑαλοτεχνικός, ή, όν· hyalotechnique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὑαλοτεχνίαν.

ὑαλουργεῖον, ου, τό· καὶ **ὑαλοποιεῖον**, τὸ ἐργοστάσιον κατασκευῆς τῆς ὑάλου, fabrique de verre, verrerie, n. f. || —, vitrerie, n. f. τὸ ἐργοστάσιον ἔνθα κατασκευάζουσιν ὑαλοπίνακας.

ὑαλουργία, ας, ἡ καὶ ὑαλοποιΐα, ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν τὴν ὕαλον, ἢ τὰ ὑαλικὰ ἐν γένει, art de faire le verre ; verrerie, n. f. || —, vitrerie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν τοὺς ὑαλοπίνακας (vitres) ; || [διδ.] hyalyrgie, n. f. art de fabriquer le verre.

ὑαλουργική, ῆς, ἡ [δηλ. τέχνη], βλ. ὑαλουργία.

ὑαλουργός, οῦ, ὁ· ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ὑάλου, **ὑαλοποιός**, verrier, ère, n. § —, vitrier, n. m. **ὑαλοτέχνης**, ὁ· ὁ κατεργαζόμενος τὴν ὕαλον· || vitrière, n. f. γυνὴ ὑαλουργοῦ ἢ καὶ **ὑαλοτέχνις**, ιδος, ἡ.

ὑαλόφρακτος, ος, ον καὶ **ὑαλοσκεπής**, vitré, ée, adj. ὁ κεκαλυμμένος δι' ὑάλων.

ὑαλοχάρτης, ου, ὁ καὶ

ὑαλόχαρτον, ου, τό, κοινῶς τὸ γυαλόχαρτον, χάρτης ἐφ' οὗ εἰσὶ προσκεκολλημένα θρύμματα ὑάλου, papier de verre.

ὑαλόχρους, ους, ουν· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς ὑάλου, qui est couleur de verre.

ὑαλόω-ῶ, μέλ. ώσω, εἰς ὕαλον μεταβάλλω, ὑαλοποιῶ, vitrifier.

ὑαλώδης, ης, ες· vitreux, euse, adj. ὁ ὁμοιάζων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὕαλον. § **ὑαλώδης**, hyalode (ὕαλος, verre καὶ ὄψις, aspect) adj. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὴν ὕαλον, qui ressemble a du verre. § **ὑαλώδης**, hyalin, ine, adj. [φυσ. ἱστορ.] ὁ ὁμοιάζων μὲ τὴν ὕαλον, ὁ διαφανὴς ὡς αὐτή· || — χαλαζίας, quartz hyalin. § ὑαλώδης χυμὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ, humeur cristalline.

ὑάλωμα, ατος, τό· vitrage, n. m. ὑαλούργημα, τό· ὑάλινον διάφραγμα· || τὰ ὑαλώματα, les vitrages, **τὰ τζαμικὰ** ἐν γένει· ὅρος δι' οὗ ὑπονοοῦσιν ἅπαντα τὰ ὑάλινα μέρη κτιρίου τινός. § ὑάλωμα, μέγα ὑαλοστάσιον, vitrail, n. m. βλ. ὑαλοστάσιον.

ὑάλωσις, εως, ἡ καὶ **ὑαλοποίησις**, vitrification, n. f.

ὑαλωτός, ή, όν· vitré ée, adj. καὶ ὑελωτός, ή, όν· ὑελώδης, ες· φεγγιτωτός, ή, όν, κοινῶς μὲ τζάμια· βλ. καὶ θύρα (porte).

ὑάρδα, ας, ἡ· yard, n. m. μονὰς μήκους χρησιμοποιουμένη ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ καὶ ἀντιστοιχοῦσα μὲ τὰ 0,914 τοῦ γαλλικοῦ μέτρου. Κατόπιν πειραμάτων ἅτινα ἐξετελέσθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπὶ τοῦ προτύπου μήκους τῆς ὑάρδας καὶ ὅπως σχετίσωσι ταύτην πρὸς τὸ γαλλικὸν μέτρον **ἐκανόνισαν τὴν ὁριστικὴν ἀξίαν τῆς ὑάρδας σχετικῶς πρὸς τὸ μέτρον** ὡς ἑξῆς, **ἤτοι**

1 ὑάρδα = 0,9143992 τοῦ μέτρου,
ἐξ οὗ προκύπτει
1 μετ. = 1,0936143 τῆς ὑάρδας
ἢ 1 μετ. = 39,370113 δακτύλους (pouces).

Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι θεωροῦνται οἱ ὡς ὁριστικῶς ἀντίστοιχοι δι' ὧν εἰς τὸ μέλλον αἱ βρεττανικαὶ μετρικαὶ μονάδες θὰ μετατρέπωνται εἰς μετρικὰς γαλλικάς, ἤτοι εἰς μέτρα καὶ ἀντιστρόφως· βλ. καὶ **δάκτυλος** (pouce).

ὑβός, ή, όν· **κυφός**, κυρτὸς κατὰ τὸ ἔξωθεν, κοινῶς **καμπούρης** bossu, e, adj. courbu, e, adj.

ὕβος, ου, ὁ· ἡ πρὸς τὰ ἔξωθεν κυρτότης, κοινῶς ἡ καμποῦρα (ὡς ἡ τῆς καμήλας), bosse, n. f. ὅθεν καὶ ἡ κυρτότης, καμπυλότης, courbure, n. f. βλ. καὶ **καμποῦρα**.

ὑβόω-ῶ, μέλ. ώσω, καμπυλόνω, κάμνω τινὰ κυρτόν, courber.

ὑβρεολόγιον, ου, τό· σωρεία ὕβρεων, collection d'injures ; bordée (longue suite ; chapelet) d'injures.

ὑβρίζω, μέλ. ίσω, λέγω (ἢ ἀπευθύνω πρός τινα) ὕβρεις, dire des injures ; ἐνεργῶ ἢ ὁμιλῶ αὐθαδῶς, agir ou parler avec insolence; injurier ; προσβάλλω, περιυβρίζω, outrager, traiter de ; ἀποτείνω πρός τινα ὕβρεις, ὑβρίζω τινά, insulter ; ὑβρίζω, λοιδωρῶ, invectiver ; || ὑβρίζει ὅλον τὸν κόσμον, il injurie tout le monde ; || μὲ ὕβρισε δημοσίᾳ, il m'a insulté publiquement ; || τὸν ὕβρισεν ἄνανδρον, il l'a traité de lâche ; || ὑβρίσθησαν ils échangèrent des injures ; ils en vinrent aux gros mots ; || πόσον (περι)ὑβρίσθην, quels outrages j'ai subis.

ὕβρις, εως, ἡ· «ἀδικία πρὸς ἀτιμίαν φέρουσα» Πλάτ. ἡ ἀπὸ τοῦ ὀρθοῦ προσήκοντος μέτρου παρέκβασις, ἄρα αὐθάδης λέξις, λόγος, ὕβρις, injure, n. f. ἡ προσβολή, insulte, n. f. ὕβρις, πικρὸς λόγος, invective, n. f. προσβολή, outrage, n. m. || χυδαῖαι ὕβρεις, des injures grossières ; || [μεταφ.] ὕβρις κατὰ τῆς ἠθικῆς, outrage à la morale. § [ἀρχ.] ἡ ἀλαζονεία, orgueil, n. m. arrogance, n. f.

ὕβρισμα, ατος, τό· τὸ ὑβρίζειν, τολμηρὰ καὶ αὐθάδης πρᾶξις ἢ λόγος, ἡ πρᾶξις τοῦ ὑβρίζειν, action d'injurier (d'insulter); ὕβρις, injure, n. f. προσβολή, insulte, n. f.

ὑβριστής, οῦ, ὁ· ὁ λέγων (μεταχειριζόμενος) ὕβρεις, qui a l'habitude d'insulter ; insulteur, n. καὶ ἐν γένει ὁ βλάσφημος, injurieur, euse, n. personne qui injurie.

ὑβριστικός, ή, όν· insultant, e, adj. (=qui insulte, offense : λόγοι ὑβριστικοί, propos insultants ; πρᾶξις ὑβριστική, action insultante) ; προσβλητικός, outrageant, e, adj. offensant, e, adj.

ὑβριστικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὑβριστικόν, d'une manière injurieuse ; injurieusement, adv.

ὕγγλα, ας, ἡ καὶ ἴγγλα [δημ.], βλ. ἔποχον, sangle, n. f. καὶ **μασχαλιστήρ**, ventrière, n. f.

ὑγεία, ας, ἡ καὶ ὑγιεία, ἡ· ἡ καλὴ κατάστασις καὶ διάθεσις τοῦ σώματος, santé, n. f. || καλὴ ὑγεία, bonne santé ; || ἀσθενὴς ὑγεία, faible santé ; || ἀναλαμβάνω τὴν ὑγείαν ἢ ἁπλῶς ἀναλαμβάνω, recouvrer se santé ; || ἔχω ὑγείαν (ὑγειαίνω, ἀπολαμβάνω ὑγείας), jouir d'une bonne santé ; || φροντίζω πολὺ διὰ τὴν ὑγείαν (= ἐπιμελοῦμαι τὴν ὑγείαν), avoir le plus grand soin de sa santé ; || βλαβερὸς εἰς τὴν ὑγείαν, nuisible à la santé ; ἀνθυγιεινός, malsain, aine, adj. || ἔχει καλὴν ὑγείαν, εἶνε καλῆς ὑγείας, il jouit d'une bonne santé ; || εἶνε καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν του, il se porte bien ; || πῶς ἔχετε εἰς τὴν ὑγείαν σας ; comment vous portez-vous ? || πῶς ἔχει ἡ ὑγεία σας ; comment va la santé ? || ἀφίνω ὑγείαν [φρ.] (ἐπὶ ἀποδημούντων), dire adieu = ἀποχαιρετῶ, faire ses adieux ; prendre congé ; [συνεχδ.] ἀπέρχομαι, s'en aller ; || πίνω εἰς ὑγείαν τινός, boire à [la santé de] quelqu'un; porter la santé (le toast) de quelqu'un ; || εἰς ὑγείαν σας ! à votre santé ! || ἔχε (ἔχετε) ὑγείαν, portez-vous bien (= ἔρρωσθε, χαίρετε), adieu ; au revoir ; || μὲ ταῖς ὑγείαις σας [εὐχὴ καὶ ἐν. εἰρωνικῶς], grand bien vous fasse ! [πρὸς πταρνιζόμενον], à vos souhaits ; Dieu vous bénisse ; || μὲ ὑγείαις [καὶ δημ.] μὲ γειά ! [εὐχὴ πρὸς φοροῦντα νέον φόρεμα, κτλ.], portez-le (jouissez-en) en bonne santé ! || ὑγεία ! [φρ. παρηγορ. ἐν ἀποτυχίᾳ], il faut s' en consoler ; il faut en prendre son parti (en faire son deuil) ; on s'en passera ; ὑπομονή, patience, n. f || γειά σου ! βλ. γειά.

ὑγειολογία, ας, ἡ· hygiologie (ὑγεία, santé καὶ λόγος, discours) n. f. ἱστορία τῆς ὑγείας, περιγραφὴ τῆς λειτουργίας τῶν ὀργάνων ἐν τῇ ὑγιεῖ καταστάσει.

ὑγειονομεῖον, ου, τό· office sanitaire ou bureau de santé. Τὸ γραφεῖον κυρίως εἰς τοὺς λιμένας εἰς ὃ ἐξετάζουσι τὰ περὶ τῆς ὑγείας τῶν καταπλεόντων πλοίων, κτλ. § [στρατ.] **ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία** (service de) santé; αὕτη σκοπεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τῆς ὑγιεινῆς εἰς τὸ στράτευμα καὶ τὴν θεραπείαν τῶν ἀσθενῶν ἢ πληγωμένων στρατιωτικῶν. Ἡ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία ἀποτελεῖται α) ἀπὸ τοὺς στρατιωτικοὺς ἰατροὺς καὶ φαρμακοποιοὺς (médecins et pharmaciens militaires), β) ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικοὺς διαχειριστὰς τῶν νοσοκομείων (officiers d'administration des hôpitaux), καὶ γ) ἀπὸ τοὺς **νοσοκόμους** (infirmiers) καὶ τοὺς **φορεῖς** (brancardiers) τῶν συνταγμάτων· || **ὑγειονομικὸν προσωπικὸν** (le personnel de] santé, n.f. καλεῖται τὸ σύνολον τῶν ἀτόμων τῶν ἐπιπεφορτισμένων τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν λιμένος τινός.

ὑγειονομία, ας, ἡ· intendance sanitaire.

ὑγειονομικός, ή, όν· sanitaire, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας· || ὑγειονομικὸν μέτρον, mesure sanitaire ; || ὑγειονομικὴ ἅλυσις, cordon sanitaire ; στρατεύματα ἢ φύλακες τοποθετούμενοι ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα πρὸς παρεμπόδισιν τῆς διαβάσεως λόγῳ ὑγιεινῶν μέτρων· || ὑγειονομικὴ ἐπιτροπή; commission de santé.

ὑγειονομικῶς [ἐπίρ.], ὑπὸ ὑγειονομικὴν ἔποψιν, au point de vue sanitaire.

ὑγειονόμος, ου, ὁ· ὁ προϊστάμενος τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, chef du service de santé ; directeur de la santé ; (εἰς τοὺς λιμένας) capitaine de la santé.

ὑγειονομοφύλαξ, ακος, ὁ· φύλαξ τοῦ ὑγειονομείου, garde de santé, ou consigne, n.f.

ὑγιαίνω, εἶμαι ὑγιής (ἀντίθ. τῷ νοσῷ), εἶμαι καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν μου, se porter bien; être en [bonne] santé ; || ὑγιαίνετε ! portez -vous bien ! adieu ! au revoir ! [καὶ ἀλλ. ὡς εὐχὴ πρὸς πταρνιζόμενον, à vos souhaits ! Dieu vous bénisse ! βλ. ὑγεία. § —, βλ. ʼγιαίνω.

ὑγιεινή, ῆς, ἡ· hygiène (ἐκ τοῦ ὑγιαίνειν, se porter bien) n. f. λέγεται ὁ κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης ὅστις πραγματεύεται περὶ τῆς ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου· || **δημοσία ὑγιεινή**, hygiène publique, λέγεται ἡ ἐπιτηροῦσα πάντα τὰ προφυλακτικὰ μέτρα, καὶ περιλαμβάνουσα ἁπάσας τὰς περὶ ὑγιεινῆς συμβουλάς· || **δημοσία ὑγιεινή** (ὑγιεινότης), salubrité publique, εἶνε ἡ ἐπιτήρησις τῶν μέτρων τῶν συντελούντων εἰς τὴν δημοσίαν ὑγείαν, καθὼς καὶ οἱ ἐπιτηρηταὶ αὐτῆς (l'administration). § ὑγιεινή, hygiénique, n. f. λέγεται ἡ προφυλακτικὴ ἰατρική, médecine préservatrice. Λέγουσιν ὅμως μᾶλλον hygiène.

ὑγιεινολόγος, ου, ὁ· hygiéniste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰδικῶς εἰς τὴν ὑγιεινολογίαν ἰατρός.

ὑγιεινολογεῖον, ου, τό· institut d'hygiène, μέρος ἔνθα συναθροίζονται οἱ ὑγιεινολόγοι καὶ συσκέπτονται περὶ τῶν ὑγιεινῶν μέτρων.

ὑγιεινολογία, ας, ἡ καὶ ὑγιεινή. hygiène, n. f. πραγματεία ὑγιεινῆς, traité d'hygiène.

ὑγιεινός, ή, όν· ὁ συντελῶν εἰς τὴν ὑγείαν, qui contribue à la santé ; sain, e, adj. ὁ σωτήριος διὰ τὴν ὑγείαν, salutaire pour la santé, salubre, adj. || ὑγιεινὴ τροφή, nour-

riture saine ; || — ἀήρ, air sain, ou air salubre ; || ὁ ἀὴρ τῆς θαλάσσης εἶνε ὑγιεινός, l'air de la mer est salubre ; [τὸ ἀντίθετον εἶνε ἀνθυγιεινός, malsain ; insalubre]. § ὑγιεινός, hygiénique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὑγιεινήν, qui a rapport à l'hygiène.

ὑγιεινότης, ητος, ἡ· salubrité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑγιεινοῦ, qualité de ce qui est salubre · || ἡ ὑγιεινότης τοῦ ἀέρος, la salubrité de l'air ; [τὸ ἀντίθετον εἶνε ἀνθυγιεινότης, insalubrité].

ὑγιεινῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὑγιεινόν, d'une manière salubre (saine) ; salubrement, adv. ὑγειῶς, sainement, adv. [τὸ ἀντίθετον εἶνε ἀνθυγιεινῶς, insalubrement] ; || ὑγιεινῶς, hygiéniquement, adj. κατὰ τρόπον ὑγιεινόν, d'une manière hygiénique ; ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν, au point de vue hygiénique.

ὑγιής, ής, ές, ὁ ἔχων ὑγείαν, ὑγιεινός, ἄνοσος, εὔρωστος κατὰ τὸ σῶμα, ἀντίθ. τῷ νοσοῦν, ὅθεν ὑγιής, sain, e, adj. ὁ καλῶς ἔχων τὴν ὑγείαν, bien portant, e, adj. || εἶμαι ὑγιής, je suis bien portant, ἤτοι εἶμαι καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν, je me porte bien ; || — τὸ σῶμα καὶ τὸν νοῦν, sain de corps et d'esprit ; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ ὑγιὲς τῶν ἀρχῶν του, la rectitude de ses principes.

ὑγιῶς [ἐπίρ. τοῦ ὑγιής], κατὰ τρόπον ὑγιῆ, d'une manière saine ; sainement, adj. || εἶμαι ὑγιῶς ἐγκατεστημένος, être sainement logé ; || ἔχω ὑγιῶς, se porter bien ; || οἱ ὑγιῶς σκεπτόμενοι, ceux qui pensent sainement.

ὑγρά, τά· βλ. ὑγρός.

ὑγραίνω, μέλ. ανῶ· θὰ ὑγράνω, humecter ; ὑγρὸν ποιῶ, rendre humide ; νοτίζω, moitir; ὑγραίνω, μουσκεύω, (ἐπι)βρέχω, mouiller ; || ὑγράνθησαν ὅλων οἱ ὀφθαλμοί, tous les yeux se mouillèrent [de larmes]. § ὑγραίνω τὸν σίδηρον, suer le fer, καθιστῶ τὸν σίδηρον εὐλύγιστον, μαλακώτερον, διὰ τῆς σφυρηλατήσεως.

ὕγρανσις, εως, ἡ· τὸ ὑγραίνειν, (ἐπι)βρέχειν, κοινῶς **νότισις** (action de mouiller, d'humecter), κοινῶς τὸ **μούσκευμα**, humectation, n. f. καὶ mouillement, n. m. § ὕγρανσις, suage, n. m. βλ. ὑγραίνω.

ὑγραντὴρ (ῆρος, ὁ) λευκοσιδηρέως, suage (n. m.) de ferblantier, εἶδος ἄκμονος ἐφ' οὗ καθιστῶσι τὸν λευκοσίδηρον εὐλύγιστον· βλ. καὶ **ὑγραίνω** (suer).

ὑγραντικός, ή, όν· εἰς τὸ ὑγραίνειν, βρέχειν (νοτίζειν) ἐπιτήδειος, propre à mouiller, à humecter ; d'humectation. § —, de suage.

ὑγρασία, ας, ἡ· humidité, n. f. ἡ ὑγρότης, καλεῖται ἐν γένει ἡ κατάστασις οὐσίας τινὸς βεβρεγμένης διά τινος ῥευστοῦ, εἰδικῶς δὲ αἱ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ περιεχόμεναι ὑδατμίδες, ὅθεν ὑγρὸς καιρός, ὑγρὰ τῆς ἀτμοσφαίρας κατάστασις, ὑγρασία τοῦ ἀέρος, Θεόφρ. § —, humidité, n.f. εἶνε συνώνυμον τοῦ ὑγρὸς καιρός, temps humide ; βλ. καὶ καιρός· ἐλαφρὰ ὑγρασία, νοτία, τὸ νότισμα, moiteur, n. f. || εἶνε ὑγρασία, il fait humide.

ὑγρολογία, ας, ἡ [φυσ.] hygrologie, n.f. ἐπιστήμη πραγματευομένη περὶ τοῦ ὕδατος καὶ τῶν λοιπῶν ῥευστῶν· || [φυσιολ.] πραγματεία περὶ τῶν ζωϊκῶν ῥευστῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

ὑγρολόγος, ου, ὁ· hygrologue, n. m. ἐπιστήμων καταγινόμενος εἰς τὴν ὑγρολογίαν.

ὑγρογράφος, ου, ὁ· hygrographe (ὑγρὸς καὶ γράφειν) n. m. ἤτοι ὑγρόμετρον καταγραφικόν, hygromètre enregistreur.

ὑγρομετρία, ας, ἡ· hygrométrie, n. f. ἐπιστήμη πραγματευομένη τὸν προσδιορισμὸν τῆς ὑγρότητος ἢ ξηρότητος τῶν σωμάτων καὶ ἰδίως τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. Τὸ ὑγρόμετρον εἶνε τὸ πρὸς τοῦτο χρήσιμον ἐργαλεῖον καθὼς καὶ τὸ **ὑγροσκόπιον** (hygroscope) καὶ πᾶσα οὐσία ἀπορροφῶσα τὴν ὑγρασίαν τοῦ ἀέρος, ἥτις ἕνεκα τῆς ἀπορροφήσεως ταύτης μεταβάλλει μορφὴν καὶ βάρος. Διάφορα ἅλατα ἀπορροφῶντα τὴν ὑγρασίαν καλοῦνται **ὑγροσκοπικὰ** (hygroscopiques).

ὑγρομετρικός, ή, όν· hygrométrique, adj. καλοῦνται οὕτω διάφορα σώματα ὑφιστάμενα ἀλλοιώσεις ἕνεκα τῆς ὑγρασίας ἢ τῆς ξηρότητος τῆς ἀτμοσφαίρας· || ἐπίσης ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὑγρομετρίαν, π. χ. μελέται ὑγρομετρικαί, études hygrométriques ; || ἐπίσης ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὑγρασίαν, π. χ. ἡ ὑγρομετρικὴ κατάστασις τοῦ ἀέρος, l'état hygrométrique de l'air ; || ἡ ὑγρομετρικὴ ἰδιότης ἁλάτων τινῶν, la faculté hygrométrique de certains sels.

ὑγρομετρικότης, ἡ· hygrométricité, n.f. ὑγρομετρικὴ ποσότης, ἰδιότης ἥντινα ἔχουσι σώματα τινὰ ν' ἀπορροφῶσιν ὑγρασίαν.

ὑγρομετρικῶς [ἐπίρ.], hygrométriquement, adv. κατὰ τρόπον ὑγρομετρικόν, d'une manière hygrométrique.

ὑγρόμετρον, ου, τό· hygromètre, n. m. ἐργαλεῖον φυσικῆς χρησιμεῦον διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ βαθμοῦ τῆς ὑγρότητος ἢ τῆς ξηρότητος τοῦ ἀέρος. Τὸ ὑγρόμετρον τοῦ Saussure εἶνε τὸ μᾶλλον ἐν χρήσει, συνίσταται δὲ ἐκ τριχὸς βεβρασμένης ἐντὸς καυστικῆς διαλύσεως καὶ στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀπορροφήσεως.

ὑγρόν, τό· βλ. ὑγρός.

ὑγρόπισσα, ης, ἡ· πίσσα ὑγρά, poix liquide ; βλ. πίσσα (κατράμι) (poix καὶ goudron).

ὑγροποιήσιμος, ος, ον· liquéfiable, adj. (ῥευστοποιήσιμος) ὅντινα δύνανται νὰ ὑγροποιήσωσι, qu'on peut liquéfier ; || ἅπαντα τὰ ἀέρια εἶνε ὑγροποιήσιμα (**ῥευστοποιήσιμα**), tous les gaz sont liquéfiables.

ὑγροποίησις, εως, ἡ· liquéfaction, n. f. (**ῥευστοποίησις**), μετατροπὴ εἰς ὑγρὸν (ῥευστὸν) στερεᾶς ἢ ἀερώδους ὕλης. [Διὰ τὰ στερεὰ λέγουσι μᾶλλον τῆξις, fusion]. [Τὸ ἀντίθετον εἶνε **στερεοποίησις**].

ὑγροποιητικός, ή, όν· liquéfiant, e, adj.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

(ῥευστοποιητικός), κατάλληλος διὰ νὰ προξενήσῃ τὴν ὑγροποίησιν, qui est propre à produire la liquéfaction.

ὑγροποιῶ (έω), μέλ. ήσω, liquéfier (ῥευστοποιῶ), χάμνω τι ὑγρὸν (ῥευστόν), rendre liquide ; || **ὑγροποιοῦμαι** (ῥευστοποιοῦμαι), se liquéfier, γίνομαι ὑγρὸς (ῥευστός), devenir liquide.

ὑγρός, ά, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος) ὁ νοτερός, humide, adj. βρεγμένος, mouillé, ée, adj. ὕφυγρος, ὀλίγον ὑγρός, moite, adj. || ὑγρὸς καιρός, temps humide ; || εἶνε ὑγρὸς καιρός, il fait humide ; || οἱ τοῖχοι ἦσαν ὑγροί, les murs étaient humides (moites). § —, ῥευστός, ὑδατώδης, liquide ; humide ; || τὸ ὑγρὸν στοιχεῖον, l'élément humide ; || ὑγρὰ ὁδός, voie liquide ; ἡ θάλασσα καὶ τὰ ῥεῖθρα, la mer et les cours d'eau ; || [γραμμ.] ὑγρὰ σύμφωνα, consonnes liquides ; || τὸ ὑγρὸν πῦρ [ἱστορ.], le feu grégeois ; βλ. ἑλληνικὸν πῦρ. § [οὐδ. οὐσ.] **ὑγρόν**, liquide, n. m. ὁ χυμός, humeur, n. f. || τὰ ὑγρὰ τοῦ σώματος, les humeurs du corps ; || τὰ ὑγρὰ [ἐν γένει], les liquides=τὰ ὑγρὰ σώματα, les corps liquides; βλ. **σῶμα.** § —, ἐν γένει μαλακός, mou, molle, ἁπαλός, εὐλύγιστος, suant, e, adj. βλ. **ὑγραίνω** (suer) καὶ **ὕγρανσις** (suage) ; || ὑγρὰ **στομίς, βλ. στομίς.**

ὑγρόσαρκος, ος, ον· ὑγράν, μαλακήν, χαῦνον ἔχων σάρκα, qui a les chairs molles.

ὑγροσκοπία, ας, ἡ· hygroscopie, n. f. ἡ αὐτὴ σημασία τοῦ ὑγρομετρία (hygrométrie).

ὑγροσκοπικός, ή, όν, hygroscopique, adj. πᾶν τὸ ἀφορῶν τὸ ὑγροσκόπιον ἢ τὸ ἀπορροφῶν τὴν ὑγρασίαν καὶ ἐν γένει τὸ δεικνῦον τὸν βαθμὸν τῆς ὑγρασίας τοῦ ἀέρος. Ὑγροσκοπικὰ σώματα καλοῦνται ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα κέκτηνται ἐν μεγάλῳ βαθμῷ τὴν ἰδιότητα νὰ δέχωνται τὰς ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ὑδατμίδας καὶ συναθροίζωσι ταύτας ἐν ἑαυτοῖς. Κατ' ἐξοχὴν ὑγροσκοπικὰ εἶνε ἅλατα τινά, ὡς π. χ. ἡ χλωρικὴ μαγνησία, ἅτινα ἐκτιθέμενα εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν δέχονται τοιοῦτον ποσὸν ὑγρασίας ὥστε νὰ ῥευστοποιῶνται. Τοιαῦτα σώματα δύνανται νὰ διατηρῶνται μόνον ἐν τεχνικῶς ἀποξηρανθέντι ἀέρι. Βλ. καὶ **ὑγρομετρία.**

ὑγροσκοπικότης, ητος, ἡ· hygroscopicité, n. f. ἰδιότης τοῦ ἀπορροφᾶν τὴν ὑγρασίαν, faculté d'absorber l'humidité.

ὑγροσκόπιον, ου, τό· hygroscope, n. m. ἐργαλεῖον προωρισμένον νὰ δεικνύῃ ἐὰν ἐμπεριέχωνται ἀτμοὶ ὕδατος εἰς ἀέριόν τι ἢ ἐν τῷ ἀέρι· βλ. καὶ **ὑγρόμετρον.**

ὑγρότης, ητος, ἡ· ἡ ὑγρασία, νοτία καὶ ἡ κατάστασις τοῦ ὑγροῦ, τὸ ὑγρόν, humidité, n. f. ἡ ἐλαφρὰ ὑγρασία, τὸ νότισμα, moiteur, n. f. § —, ἡ ῥευστότης, liquidité, n. f. § —, ἐν γένει μαλακότης, mollesse, n.f. tendresse, n. f. ἡ εὐκαμψία, souplesse, n. f. fléxibilité, n. f. ἤτοι τῶν μελῶν εὐκινησία.

ὑγρόφθαλμος, ος, ον· ὑγρούς, μαλακοὺς ἔχων ὀφθαλμούς, qui a l'œil humide ; ὁ ἐρωτικοὺς καὶ ἀσελγεῖς ἔχων ὀφθαλμούς, qui a l' œil tendre ou lascif.

ὕγρωμα, ατος, τό· hygrome (ὑγρός, humide) n. m. ὀξεῖα ἢ χρονία φλεγμονὴ τῶν ὑπὸ τὸ δέρμα ἐνίων μοιρῶν τοῦ σώματος κειμένων βλεννογόνων θυλακίων. Ἡ μὲν πρώτη γεννῶσα ὀρροπυῶδες ἐξίδρωμα προέρχεται ἐκ θλάσεως βραδέως ἐπιφερομένης συνοδευομένη ὑπὸ ἐξοιδήσεως, ἄλγους ἐρεύθους, τάσεως τοῦ δέρματος καὶ κλυδασμοῦ καὶ λήγει δι' ἀπορροφήσεως ἢ πυήσεως. Ἡ δὲ χρονία ἑδραζομένη κατὰ τὸ γόνυ καὶ τὸν ἀγκῶνα προέρχεται ἕνεκα κακώσεως κατὰ τὰ σημεῖα ταῦτα ἐπαναλαμβανομένης καὶ διακρίνεται τῆς ὀξείας ὅτι ἄρχεται βαθμηδὸν ἐγκαθισταμένη καὶ ἀκινδύνως. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἡ θεραπεία συνίσταται εἰς τελείαν ἀνάπαυσιν καὶ χρῆσιν ἀντιφλογιστικῶν. Ἐνίοτε συναγωγαὶ ὀρροῦ ἢ πύου ἢ ἰχῶρος ἐνδεικνύουσι τὴν σχάσιν καὶ κένωσιν τοῦ ὑγροῦ.

ὑγρώματα, hygromes, n. m. οἱ γάλλοι διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐννοοῦσι γενικῶς πάντα κυστεώδη ὄγκον ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἵππου πεπληρωμένον δι' ὑγροῦ. Συνήθως οὕτως ἐπονομάζονται τὰ ἐν ταῖς ἀρθρώσεσι καὶ τοῖς τένοσιν ὑγρὰ ἤτοι τὰ **γάγγλια** ἢ κοινῶς **νερὰ** καλούμενα.

ὑγρόφιλος, ος, ον· hygrophile (ὑγρὸς καὶ φίλος) λέγεται περὶ τῶν φυτῶν ἅτινα εὐδοκιμοῦσιν εἰς τὴν ὑγρασίαν.

ὑγρῶς [ἐπίρ.], νοτερῶς, humidement, adv. § —, μαλακῶς, εὐκινήτως, mollement, adv. avec souplesse.

ὑδαρής, ής, ές καὶ **ὑδαρώδης,** ὅμοιος ὕδαρῷ, ὄψιν ἔχων ὑδαρῆ, ὑδατώδης, aqueux, euse, adj. ὁ ῥευστός, liquide, adj. καθαρός, διαυγής, clair, e, adj. [μεταφ.] νερωμένος, μὲ ὕδωρ μεμιγμένος, διαλελυμένος, délayé, ée (dans l'eau) ἢ ἔν τινι ὑγρῷ, délayé dans un liquide, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἄνοστος, ἀνούσιος, fade, adj. ou insipide, adj.

ὑδαρής, ής, ές· hydraire, adj. hydroïde, adj. qui a l'apparence de l'eau. § **ὑδαρὲς οἰνόπνευμα** (ἢ ὑδαρὴς οἰνάχνη), hydroalcool, n. m. (ὑδροαλκοόλιον), οἰνόπνευμα κατώτερον τῶν 22 βαθμῶν.

ὕδαρθρος, ου, ὁ· hydarthre, n.m. ἡ **ὕδρωψ ἀρθρικός**, hydropisie d'une articulation. Χρόνιος καὶ ἀνώδυνος ὄγκος σχηματιζόμενος κατὰ τὰς ἀρθρώσεις ἐκ συναθροισμοῦ τοῦ ἐναρθρωτικοῦ ὑγροῦ ἢ ἄλλου τινὸς ὀρροῦ. Σύνηθες τὸ πάθος παρὰ χοιραδικοῖς καὶ λεμφατικοῖς ἐπιγενόμενον μετὰ πτῶσιν, πλῆξιν, ἄλλην τινὰ κάκωσιν καὶ ὑπερβολικὴν ὁδοιπορίαν. Σπανίως ἐπισυμβαίνει ἀνάποσις τοῦ ὑγροῦ αὐτομάτως, τοὐναντίον ἐνίοτε ὁ ὕδαρθρος ἐκτρέπεται εἰς λευκὸν ὄγκον. Ἡ τοπικὴ θεραπεία σκοποῦσα τοῦτο μὲν τὴν ὑποβοήθησιν τῆς ἀναπόσεως, τοῦτο δὲ τὴν διὰ παρακεντήσεων κένωσιν τοῦ ὑγροῦ καὶ τὴν παρακώλυσιν ἀναγεννήσεως τοιούτου, δὲν εἶνε πάντοτε ἐπαρκής, ἅτε ὑπαρχούσης συνήθως ἀτομικῆς διαθέσεως πρὸς ἀνάπτυξιν τοιούτων ὄγκων· διὸ καὶ συνδυάζεται πρὸς γενικὴν τῆς

ὑπαιτίου κράσεως τοῦ ἀτόμου. Ὑπό τινων λέγεται καὶ ὕδαρθρος.

ὑδάρθρωσις, εως, ἡ· hydarthrose (ὕδωρ, eau, καὶ ἄρθρον, articulation) n. f. ἐπισώρευσις ὀρρώδους ὑγροῦ ἔν τινι ἀρθρώσει. Λέγουσιν ἐπίσης ἔκχυσις ἀρθροσιάλου (ἐναρθρωτικοῦ ὑγροῦ), épanchemeut de synovie; βλέπε **ὕδαρθρος.**

ὑδαρός, ά, όν· ὁ ὑδαρής.

ὑδαρότης, ητος, ἡ· ἡ φύσις ἢ ἰδιότης τοῦ ὑδαροῦ, nature ou qualité aqueuse, aquosité, n. f. βλ. καὶ **νερούλιασμα.** § — [ὑδρ.] τὸ ὑδαρόν, liquide, adj.

ὑδαρώδης, ης, ες· ὑδατώδης, aqueux, euse; βλ. **ὑδαρής.**

ὑδαρώδης, ης, ες, hydrolé, n. m. φάρμακον παρασκευαζόμενον δι' ὕδατος καὶ οὐσίας τινός· ‖ τὰ πόματα, ἀφεψήματα, κολλύρια εἶνε ὑδαρώδη φάρμακα, les potions, tisanes, collyres sont des hydrolés.

ὕδατα, τά· βλ. **ὕδωρ.**

ὑδαταέριον, ου, τό· gaz à l'eau.

ὑδατανθρακοφόρος, ἡ [σιδηροδ.] tender (προφέρ. tin-dère) n.m. (λέξ. ἀγγ.) **ὑδροφόρον,** τὸ (ἐννοεῖται ὄχημα)· ὄχημα ἀκολουθοῦν τὴν **ἀτμάμαξαν** (locomotive) καὶ περιέχον ὕδωρ καὶ ἄνθρακας.

ὑδατάνθραξ, ἄνθρακος, ὁ· hydrate de carbone, καλοῦνται ἐν τῇ χημείᾳ ὑδατάνθρακες ὀργανικαὶ ἑνώσεις ἀποτελούμεναι ἐξ ἄνθρακος καὶ ἐξ ὀξυγόνου καὶ ὑδρογόνου ἡνωμένων καθ' ὃν λόγον συνίσταται τὸ ὕδωρ· ἀπαντῶνται ἀφθονώτατοι ἐν τῷ φυτικῷ βασιλείῳ καὶ εἶνε σπουδαῖα συστατικὰ τῶν τροφῶν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων.

ὑδαταποθήκη, ης, ἡ [ἰδ. σιδηροδρ.] ἀποθήκη ὕδατος, caisse à eau. § —, réservoir, n. m, βλ. **ὑδραποθήκη.** § — [ναυτ.], bâche, n. f. ou citerne, n. f. ἀποθήκη ὕδατος ὀρθογωνίου σχήματος ξυλίνη ἢ μετάλλινος. Ἐπίσης caisse à eau; βλ. ὑδροδόχη.

ὑδατιδοειδής, ής, ές· hydatiforme (ὑδατίς, cloche remplie d'eau, καὶ εἶδος forme) adj. ἔχων τὴν μορφὴν ὑδατώδους κύστεως, qui a la forme d'une vessie d'eau.

ὑδατικός, ή, όν· hydatique, adj. περιέχων ὑδατίδας, qui contient des hydatides; ‖ κύστις ὑδατική, kyste hydatique, οἴδημα παραγόμενον ὑπὸ ὑδατίδων ἐν τῷ ὕπατι τοῦ ἀνθρώπου.

ὑδάτιον, τό· nant (n. m.) ἢ nant sauvage, **ὑδρίον** ἢ ὄμβριον ὑδάτιον· ῥύαξ ἢ χείμαρρος ἀποτελούμενος ἐξ ὀμβρίων ὑδάτων (eaux sauvages) ἢ ἐξ ἀποτήξεως τῶν χιόνων· **μέλαν ὑδάτιον** (ὑδρίον), nant noir, καλεῖται οὕτως ἕνεκα τοῦ χρώματος αὐτοῦ προερχομένου ἐκ τῆς ἀναμίξεώς του μετὰ γαιῶν κτλ. § —, filet d'eau; βλ. νᾶμα.

ὑδάτινος, ος καὶ η, ινον· ἐξ ὕδατος ἢ μεθ' ὕδατος κατεσκευασμένος, d'eau, καὶ ἐν γένει ὑδαρός, ὑγρός, aqueux, euse, adj. § —, διαφανὴς (ὡς ὕδωρ), transparent, e, adj. ‖ ὑδάτινα σημεῖα [χαρτοσήμου, κτλ.], filagramme ou filigrane, n. m.=figures tracées dans le papier; τὸ σημεῖον, marque, n. f. ‖ ὑδάτινον σημεῖον, filigrane, n. m. τὸ ἐπὶ τοῦ χάρτου ἐκτυπούμενον, ὅπως εἰς τὰ χαρτόσημα κτλ. ἵνα μὴ εὐκόλως γίνηται παραποίησις.

ὑδατίς, ίδος, ἡ· hydatide, n. f. Ἐν τῇ ἰατρικῇ ἀρχικῶς ἐσήμαινε μικρόν τινα ἐγκεκυστωμένον ὄγκον τοῦ ἄνω βλεφάρου, εἶτα πάντα τοιοῦτον ὄγκον μετὰ περιεχομένου ὑδατηροῦ καὶ διαυγοῦς, μετὰ ταῦτα κυστίδιον ἁπαλώτερον καὶ διαφανέστερον τοῦ ἱστοῦ τῶν ὑμένων, διαπλασσόμενον ἐν τοῖς ὀργάνοις ἄνευ προσφύσεως πρὸς ἱστὸν αὐτῶν. Σήμερον τέλος σημαίνει ἡ λέξις κύστιν γεννωμένην ἐν ταῖς ὑπὸ βλεννογόνου ὑμένος ὑπαλειφομέναις κοιλότησι καὶ ἐν τοῖς παρεγχύμασι τῶν σπλάγχνων τοῦ σώματος, πρὸ πάντων τοῦ σπληνὸς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ὀφειλομένην εἰς τὴν ἐγκύστωσιν τοῦ εἰς αὐτό, ὡς εἰς τόπον τῆς ἐκλογῆς του, ἀφικομένου ἐχινοκόκκου.

ὑδατισμός, οῦ, ὁ· hydatisme, n. m. κλυδασμός, ἦχος παραγόμενος ἐκ τῆς κινήσεως ὑγροῦ περιεχομένου ἐντὸς ἀποστήματος ἢ ἐντὸς οἱασδήποτε κοιλότητος τοῦ σώματος.

ὑδατμός, οῦ, ὁ· vapeur d'eau; βλ. **ἀτμός.**

ὑδατοβαπτικὸς φακός, immersion à l'eau. (Μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

ὑδατοβαφής, ής, ές· βεβαμμένος διὰ χρώματος ἀναλελυμένου ἐντὸς ὕδατος μετὰ κόμμεως, teint à la détrempe.

ὑδατογραφία, ας, ἡ· aquarelle, n. f. ἡ peinture à l'aquarelle, καλεῖται ἡ ζωγραφικὴ διὰ χρωμάτων πυκνορρεύστων δι' ὕδατος (οὐχὶ δι' ἐλαίου), ἐκτελουμένη ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ παχέος ἰχνογραφικοῦ χάρτου.

ὑδατογραφικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν ὑδατογραφίαν, d'aquarelle; ἢ τὸν ὑδατογράφον, d'aquarelliste.

ὑδατογραφικῶς [ἐπίρ.], ἐν ὑδατογραφίᾳ, en aquarelle.

ὑδατογράφος, ου, ὁ, ἡ· ὁ ζωγραφίζων ὑδατογραφίας, aquarelliste, n.

ὑδατογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· ζωγραφίζω ὑδατογραφίας, peindre [à] l'aquarelle.

ὑδατολογία, ας, ἡ· hydatologie, n. f. συνώνυμον τοῦ **ὑδρολογία** (hydrologie).

ὑδατομετρία, ας, ἡ· hydrotimétrie, n. f. (προφ. -simétri) προσδιορισμὸς τῇ βοηθείᾳ τοῦ σάπωνος, τῆς τραχύτητος (ἁδρότητος) ὕδατος τινὸς (de la dureté d'une eau), ἤτοι τῆς ποσότητος τῶν ἀλκαλικῶν ἁλάτων ἅτινα περιέχει· βλ. καὶ **ὕδωρ ἁδρὸ** (eau dure).

ὑδατομετρικός, ή, όν· hydrotimétrique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑδατομετρίαν.

ὑδατόμετρον, ου, τό· hydrotimètre, n.m. ὄργανον χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν ὑδατομετρίαν.

ὑδατόμικτος, ος, ον καὶ ὑδατομιγής, ής, ές, μὲ ὕδωρ μεμιγμένος, délayé (ée) dans l'eau; ὁ ὑδαρής, aqueux, euse, adj.

ὑδατοσκοπία, ας, ἡ· hydatoscopie, n. f. συνώνυμον τοῦ **ὑδροσκοπία** (hydroscopie).

ὑδατοποσία, ας, ἡ· βλ. **ὑδροποσία.**

ὑδατοστεγής, ής, ές· ἀδιαπέραστος ἀπὸ τὸ ὕδωρ, qui est à l'épreuve de l'eau ; **ἀδιάβροχος, ἀδιαπέραστος, στεγανός,** imperméable, adj. ἢ imperméable à l'eau ; || **ἔδαφος** ἢ **στρῶμα ἀδιαπέραστον,** terrain ou couche imperméable, ἤτοι στρῶμα τοῦ ἐδάφους μὴ διαπερώμενον ὑπὸ τοῦ ὕδατος, ὅπως εἶνε τὰ ἐξ ἀργίλου, ψαμμολίθου, ἀσβεστολίθου καὶ λοιπὰ στρώματα· || ὀθόνη ἀδιάβροχος ἢ ἀδιαπέραστος, toile imperméable ; βλ. **στεγανὸς καὶ ἀδιαπέραστος.**

ὑδατοστρόβιλος, ου, ὁ· βλ. **δίνη,** remous de l'eau.

ὑδατοστρόφος, ου, ὁ· revers d'eau, n.m. κλίσις διδομένη ἐπὶ ἔργου τινὸς ἵνα διευκολύνῃ τὴν ἐκροὴν τῶν ὑδάτων· || —, ruisseau en écharpe, ou revers d'eau, αὐλάκιον χαρασσόμενον λοξοειδῶς ἔν τινι ὁδῷ ἵνα δοθῇ κλίσις κατάλληλος διὰ τὴν ἐκροὴν τῶν ὑδάτων.

ὑδατόστρωμα, ατος, τό· στρῶμα ὕδατος, couche aqueuse ; nappe d'eau.

ὑδατόσφαιρα, ας, ἡ· water-polo, n. m. παιδιὰ παιζομένη διὰ σφαίρας ἐν τῷ ὕδατι, ἀνάλογος τῆς ποδοσφαιρίσεως (foot-ball).

ὑδατόχλωρον, τὸ (χρῶμα)· βλ. ὑδατόχρους.

ὑδατόχρους, ους, ουν· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ὕδατος, qui a la couleur de l'eau ; ὑδατόχλωρος, ὁ ὡς ὕδωρ πρασινωπὸς ἢ γαλάζιος, κοινῶς **νερογαλάζιος,** vert d'eau.

ὑδατώδης, ης, ες· ὁ ὕδατος ἔχων εἶδος, ὕδατι ὅμοιος, ὡς ὕδωρ φαινόμενος, ὕδατος ἔχων χρῶμα, ὑδάτινος, aqueux, euse, adj.

ὑδάτωσις ἐν τῷ χυτηρίῳ, goutte froide.

ὑδνόκαρπον, ου, τό· hydnocarpe, n. m. φυτὸν τῶν τροπικῶν μερῶν τῆς Ἀσίας.

ὕδνον, ου, τό· hydne, ἀρχαία ὀνομασία τοῦ μύκητος. truffe, n.f. ἐδώδιμός τις βολβός.

ὑδνώδης, ης, ες· hydnacé, ée, adj. ἀφορῶν τὰ ὕδνα, τῶν ὕδνων· || τὰ **ὑδνώδη** hydnées, n. f. pl. οἰκογένεια μυκήτων τοῦ γένους ὕδνον (hydne) ; || ὑδνῶδες, une hydnée.

ὑδρ.... ὑδρο.... hydr.... hydro.... (ἐκ τοῦ ἑλλ. ὕδωρ, eau) προσυνθετικὸν σημαῖνον τὴν παρουσίαν ὕδατος καὶ χρησιμεῦον πρὸς σχηματισμὸν πολλῶν ἐπιστημονικῶν λέξεων.

ὕδρα, ας, ἡ· ὄφις ἐν ὕδατι διαιτώμενος, κοινῶς νερόφειδο, hydre [κυρ. καὶ μεταφ.] || [μυθολ.] ἡ Λερναία ὕδρα, l'hydre de Lerne ; μυθῶδες τέρας.

ὑδραγωγεῖον, ου, τό· aqueduc, n. m. ὀχετὸς μετὰ κεκανονισμένης κλίσεως διὰ τὴν διοχέτευσιν τοῦ ὕδατος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον· βλ. καὶ **γεφύριον,** ponceau. § —, conduit d'eau ; conduite [d'eaux ἢ pour les eaux] ; σειρὰ σωλήνων διὰ τὴν διοχέτευσιν ὕδατος ἀπὸ μέρους εἰς μέρος. **Ὑδραγωγεῖα** εἶνε τεχνικὰ ἔργα δι' ὧν τὰ ὕδατα πηγῆς τινος ἢ ποταμοῦ ἢ λίμνης ἢ καὶ τὰ ὑπὸ γῆν εὑρισκόμενα (ὅτε πρέπει συνήθως νὰ ὑψωθῶσι δι' ἰδιαιτέρων ἀντλιῶν) ὁδηγοῦνται εἰς ὁπωσοῦν μεμακρυσμένον τόπον, κυρίως εἰς πόλιν τινά, ἵνα χρησιμεύσωσι πρὸς οἰκιακούς, βιομηχανικοὺς κλ. σκοπούς. Ὡς ἐπὶ πλεῖστον τὰ ὑδραγωγεῖα καταλήγουσι πρὶν διανεμηθῇ τὸ ὕδωρ εἰς τὰ διάφορα τμήματα τῆς πόλεως, εἰς δεξαμενὴν κειμένην ἐν ὑψηλῇ πως θέσει, ἐξ ἧς διὰ καταλλήλων σωλήνων τὸ ὕδωρ, μετοχετεύεται ὡς δεῖ. Ἕνεκα τῆς ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους ἀπαιτεῖται πολλάκις, καὶ δὴ κυρίως ὑπεράνω κοιλάδων ἡ κατασκευὴ μεγάλων κτιρίων, οἷα σώζονται ἤδη ἐκ τῆς ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς.

ὑδραγωγός, ός, όν, ὁ ὁδηγῶν, διοχετεύων που τὸ ὕδωρ, qui conduit l'eau (les eaux) ; de conduite ; || — σωλήν, tuyau de conduite; || [μηχ.] ὑδραγωγὸς σωλὴν ἢ ὑδροσωλήν, tuyau d'arrivée de l'eau ἢ tuyau d'eau ; σωλὴν χρησιμεύων ὡς ἀγωγὸς ὕδατος. § — [ναυτ.] orgue, n. m. σωλὴν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ πλοίου χρησιμεύων πρὸς διοχέτευσιν ὕδατος. § **ὑδραγωγός,** ὁ· pierrée, n. f. αὖλαξ ἀσκεπὴς ἢ κεκαλυμμένος σχηματιζόμενος δι' ὀρθίας τοποθετήσεως λίθων (ξηρολίθι) καὶ χρησιμεύων διὰ τὴν ῥύσιν ὑδάτων πηγῆς τινος ἢ ὀμβρίων.

ὑδραγωγός, ός, όν· hydragogue, adj. κινῶν ὑδατώδεις χυμούς· || [ουσ.] ὑδραγωγὸν φάρμακον, hydragogue, n. m. ἰσχυρὸν καθαρτικόν, purgatif violent.

ὑδραιμία, ας, ἡ· hydrémie ou hydrhémie, n. f. (λέγουσιν ἐπίσης hydroémie ou hydrhoémie, n. f.) καλεῖται κατάστασίς τις τοῦ αἵματος νοσηρὰ καθ' ἣν πλεονάζει καὶ ἐπικρατεῖ τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων ὁ τοῦ αἵματος ὀρρός· βλ. καὶ **καχεξία ὑδατώδης.**

ὑδράμνιος, ου, ὁ· hydramnios (ὕδωρ καὶ ἄμνιον) n. m. ὕδρωψ τοῦ ἀμνίου, hydropisie de l'amnios.

ὑδραντλία, ας, ἡ· βλ. **ἀντλία,** pompe [à incendie, etc.].

ὑδραποθήκη ἢ μᾶλλον **ὑδαταποθήκη,** ης, ἡ· réservoir (n. m.) ἢ réservoir d'eau (καὶ dépôt d'eau, κοινῶς τὸ **ντεπόζιτο**)· **ὑδροταμεῖον** καὶ συνηθέστερον **δεξαμενή,** ἤτοι μέγα δοχεῖον ἐν ᾧ συνάζεται τὸ ὕδωρ ἵνα διανεμηθῇ κατόπιν.

ὑδραπόπατος, ου, ὁ· water-closet (λέξ. ἀγγλ. ἐκ τοῦ water, eau καὶ closet, cabinet) n. m. (λέξις ἀμετάβλητος εἰς τὸν πληθ.), cabinet d'aisance.

ὑδραργυρικός, ή, όν· hydrargyrique, adj. (=mercuriel, elle) ; || ὑδραργυρικὴ θεραπεία, médication hydrargyrique, ἤτοι τρόπος τῆς θεραπείας, χρῆσις ὑδραργυρούχων συσκευῶν.

ὑδραργυρικός, ή, όν· mercuriel, elle, adj. ὁ περιέχων ὑδράργυρον, qui contient du mercure ; || παχύμυρον ὑδραργυρικόν, pommade mercurielle ; || ὑδραργυρικὴ ἀλοιφή, onguent mercuriel ; || ὑδραργυρικὰ καταπότια, pilules mercurielles ; || ὑδραργυρικαὶ ἐντρίψεις, frictions mercurielles.

ὑδραργυρικός, ή, όν· mercurique, adj. λέγεται περὶ τοῦ δευτεροξειδίου τοῦ ὑδραργύρου· || ἅλας ὑδραργυρικόν, sel mercurique.

ὑδραργυρισμός, οῦ, ὁ· hydrargyrisme, n. m. τὸ σύνολον τῶν συμπτωμάτων τῶν ὀφει-

λομένων εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ὑδραργύρου δηλητηρίασιν.

ὑδραργυρίτης, ου, ὁ· hydrargyrite, n.f. φυσικὸν ὀξείδιον ὑδραργύρου, oxyde naturel de mercure.

ὑδραργυρῖτις, ιδος, ἡ· hydrargyrie, n.f. νόσος ἐξανθηματικὴ ὀφειλομένη εἰς ὑδραργυρικὰς σκευασίας λαμβανομένας εἴτε ἐσωτερικῶς, εἴτε χρησιμοποιουμένας ἐξωτερικῶς. Λέγουσιν ἐπίσης **ὑδραργύρωσις** (hydrargyrose).

ὑδραργυροπνευματικός, ή, όν· hydrargyropneumatique, adj. [χημ.] λέγεται περὶ τῶν σκευῶν δι' ὧν συνάγομεν τὰ πνεύματα ἐν μέσῳ τοῦ ὑδραργύρου· || συσκευὴ ὑδραργυροπνευματική, appareil hydrargyropneumatique.

ὑδράργυρος, ου, ὁ· mercure, n. m. vif argent, n. m. τὸ μόνον μέταλλον τὸ ὁποῖον εἶνε ῥευστὸν ἐν τῇ συνήθει θερμοκρασίᾳ· || ἐξαγωγὴ τοῦ ὑδραργύρου ἐκ τοῦ μετάλλου, mercurification, n. f.

ὑδραργυροῦχος, ος, ον· hydrargure, n.f. (ὑδράργυρος, ἔχω) περιέχων ὑδράργυρον, συνώνυμον τοῦ hydrargyrure, ὑδραργυροῦχον σῶμα.

ὑδραργυροφόρος, ος, ον· mercurifère, adj. λέγεται περὶ μεταλλεύματος ἢ μεταλλικῆς γῆς περιεχούσης ὑδράργυρον.

ὑδραργυρώδης, ης, ες· hydrargyride (ὑδράργυρος καὶ ὄψις, aspect) adj. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὸν ὑδράργυρον.

ὑδραργύρωμα, ατος, τό· hydrargyrure, n. f. ἕνωσις ὑδραργύρου μετ' ἄλλου τινὸς μετάλλου. Λέγουσι συνηθέστερον **ἀμάλαγμα** (amalgame).

ὑδραργύρωσις, εως, ἡ [παθολ.], hydrargyrose, n. f. συνώνυμον τοῦ **ὑδραργυρῖτις** (hydrargyrie).

ὕδραρθρος, ου, ὁ· hydrarthre, n. m. hydropisie d'une articulation, βλ. **ὕδαρθρος.**

ὑδραυλική, ῆς, ἡ· hydraulique, n. f. ἐπιστήμη σκοποῦσα τὴν διεύθυνσιν, τὴν χρῆσιν καὶ τὴν διευθέτησιν τῶν ὑδάτων, science qui a pour but la direction, l'emploi, l'amenagement des eaux. Ἡ **ὑδραυλικὴ** ἢ **ὑδροδυναμικὴ** εἶνε τμῆμα τῆς ἐφηρμοσμένης μηχανικῆς καὶ ἰδιαιτέρως τῆς ὑδρομηχανικῆς. Ἐν εὐρυτέρᾳ σημασίᾳ ἡ λέξις περιλαμβάνει τὴν ἐπιστημονικὴν ἐξέτασιν παντὸς ἀφορῶντος εἰς τὴν κίνησιν τῶν ῥευστῶν· ἐν δὲ τῇ στενωτέρᾳ (ἐν ᾗ καλεῖται καὶ πρακτικὴ ὑδραυλική) ἀσχολεῖται μόνον εἰς τὰς πρακτικὰς ἐφαρμογὰς τῆς κινήσεως τοῦ ὕδατος περιλαμβάνουσα τὴν ὑδροτεχνικὴν (τὴν διαρρύθμισιν τῶν ποταμῶν, στερέωσιν τῶν ὄχθων, τὴν κατασκευὴν ἐπιχωμάτων καὶ κυματοθραυστῶν, τῶν λιμένων καὶ δεξαμενῶν, τὴν ἀποξήρανσιν καὶ ἄρδευσιν γαιῶν, τὴν κατασκευὴν λιμνῶν καὶ ὑδραγωγείων), πρὸς τούτοις τὴν ἀνεύρεσιν πηγῶν, τὴν ἀνύψωσιν ὑδάτων, τὴν κατασκευὴν ὑδραυλικῶν μηχανῶν κλπ.

ὑδραυλικοπνευματικός, ή, όν· hydraulico-pneumatique, adj. ἀνυψῶν τὸ ὕδωρ διὰ μέσου τοῦ ἀέρος, qui élève l'eau au moyen de l'air ; || μηχάνημα ὑδραυλικοπνευματικόν, machine hydraulico-pneumatique.

ὑδραυλικός, ή, όν· hydraulique, adj. ὁ σκοπῶν νὰ διοχετεύῃ καὶ ν' ἀνυψώσῃ τὰ ὕδατα, qui a pour but de conduire et d'élever les eaux ; || ὑδραυλικὴ ἐπιστήμη, art, science hydraulique ; || ὑδραυλικὸν μηχάνημα (συσκευή), appareil hydraulique ; || ὑδραυλικὴ ἀρχιτεκτονική, architecture hydraulique, μέρος τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἀφορῶν τὰ διάφορα ἔργα οἰκοδομικῆς τὰ χρησιμεύοντα διὰ τὴν διανομὴν τῶν ὑδάτων· βλ. καὶ **ἀρχιτεκτονική·** || κονίαμα ὑδραυλικόν, mortier hydraulique ; || ὑδραυλικὴ κονία, ciment hydraulique ; || μηχανικὸς τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων, ingénieur des trauvaux hydrauliques ; || ὑδραυλικὴ ἄσβεστος, chaux hydraulique ; || ὑδραυλικὸν πιεστήριον, presse hydraulique, εἶνε συσκευὴ χρησιμεύουσα πρὸς παραγωγὴν μεγίστης πιέσεως. § [οὐσ.] μηχανικὸς ὑδραυλικός, ingénieur en hydraulique ; hydraulicien, n. m. ou hydrauliste, n. m. ingénieur qui s'occupe spécialement d'hydraulique.

ὑδραυλικότης, ητος, ἡ· hydraulicité, n. f. ἰδιότης τῶν ὑδραυλικῶν κονιαμάτων καὶ κονιῶν, qualité des mortiers et des ciments hydrauliques.

ὕδραυλις, εως, ἡ καὶ

ὑδραυλόφυσα, ης, ἡ· trompe, n. f. [σιδηρουργ.] εἶδος φύσης ὑδραυλικῆς.

ὑδρεγκεφαλία, ας, ἡ καὶ **ὑδρεγκέφαλος,** ος, ον, hydrencéphale (ὕδωρ, eau καὶ ἐγκέφαλος, cerveau) n.f. ὀξεῖα ὑδροκεφαλία τῶν παίδων, hydrocéphale aiguë des enfants. Λέγουσιν ἐπίσης hydrencéphalie, n. f.

ὑδρεγκεφαλικός, ή, όν· hydrencéphalique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὑδρεγκεφαλίαν· || κραυγὴ ὑδρεγκεφαλική, cri hydrencéphalique, κραυγὴ ἐκβαλλομένη ὑπὸ παιδὸς πάσχοντος ἐξ ὑδρεγκεφαλίας.

ὑδρεγκέφαλος, ος, ον· hydroencéphale, adj. συνώνυμ. τοῦ **ὑδρεγκεφαλία** (hydroencéphalie).

ὑδρεῖον, ου, τό· βλ. **ὕδρευμα.**

ὑδρεντεροκήλη, ης, ἡ· hydrentérocèle (ὕδωρ καὶ ἐντεροκήλη) n. f. ἐντεροκήλη περιέχουσα ὕδωρ.

ὑδρεπιπλοκήλη, ης, ἡ· hydrépiplocèle, n. f. ἐπιπλοκήλη περιέχουσα ὕδωρ.

ὑδρεπιπλόμφαλον, ου, τό· hydrépiplomphale (ὕδωρ καὶ ἐπιπλόμφαλον) n· f. κήλη κατὰ τὸν ὀμφαλὸν συνοδευμένη δι' ἐκτοπίσεως τοῦ ἐπιπλόου καὶ τῆς παρουσίας ὀρροῦ ἐν τῇ κύστει τῆς κήλης.

ὕδρευμα, ατος, τὸ [ναυτ.], aiguade, n. f. πηγή, ἡ· τὸ μέρος ἐξ οὗ λαμβάνουσι τὸ ὕδωρ αἱ λέμβοι διὰ τὴν προμήθειαν πλοίου. (Σημειοῦται εἰς τοὺς ἀγγλικοὺς χάρτας διὰ τῶν στοιχείων (W. pl.).

ὑδρεύομαι, μέλ. εὔσομαι, ἀντλῶ (λαμβάνω) τὸ ὕδωρ, puiser (faire) de l'eau ; προμηθεύομαι τὸ ὕδωρ, s'approvisionner d'eau

§ — [ναυτ.] faire de l'eau, προμηθεύομαι καὶ ἐπιβιβάζω ἐπὶ πλοίου ὕδωρ.

ὕδρευσις, εως, ἡ· action de puiser (de faire) de l'eau. § — [ναυτ. καὶ στρατ.] corvée d'eau=ἀγγαρεία πρὸς λῆψιν ὕδατος.

ὑδρήλιος, ου, ὁ· soleil d'eau, εἶδος πυροτεχνήματος.

ὑδρία, ας, ἡ· ἀγγεῖον δι' οὗ ὑδρεύομεν, κοινῶς ἡ **στάμνα,** cruche, n. f. λάγηνος, δοχεῖον ὕδατος, pot à eau ; ‖ ὑδρία (τῶν σιδηρουργῶν), porte eau, n. m. § **ὑδρία** [ἀρχ.], hydrie, n.f. ἀγγεῖον πήλινον ἐν ᾧ ἔθετον ὕδωρ. § — [ναυτ.], baille, n. m. ou baille de combat, εἶδος κάδου (baquet), κοινῶς τὸ **μαστέλλο**· ἀγγεῖον ξύλινον ἀνοικτὸν ἄνωθεν, χρήσιμον εἰς ἔνθεσιν ὕδατος χάριν προχείρου χρήσεως· ἡ ὑδρία εἶνε πλατυτέρα πρὸς τὰ κάτω καὶ στενοτέρα πρὸς τὰ ἄνω. § **ὑδρία,** seau, n. m. κοινῶς **κουβᾶς**· ξύλινον, μεταλλικὸν ἢ ἐξ ὀθόνης δοχεῖον χρησιμεῦον διὰ τὴν ἔνθεσιν ὑγροῦ τινός· ‖ ὑδρία ποτίσματος, seau d'abreuvoir, ἐκ πεταλείου χρησιμεύουσα διὰ τὸ πότισμα τῶν κτηνῶν· ‖ — κιλλίβαντος, seau d'affût, ἡ ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ κιλλίβαντος· ‖ — σταύλου, seau d'écurie, ξύλινος κουβᾶς τοῦ σταύλου· ‖ — σιδηρείου, seau de la forge ; ‖ — σκυτίνη, seau en cuir, ὁ πέτσινος κουβᾶς· ‖ — **ὀθονίνη,** seau en toile ; ‖ — χαλκίνη, λευκοσιδηρᾶ, ἀπὸ πεταλείου, ἀπὸ ψευδαργύρου, κτλ. seau en cuivre, en fer-blanc, en tôle, en zinc, etc. ‖ — πυρκαϊᾶς, seau à incendie, ἤτοι ὀθονίνη χρησιμεύουσα διὰ τὰς πυρκαϊάς.

ὑδρικός, ή, όν· hydrique, ἐπισυνθετικὸν (suffixe) χρησιμεῦον πρὸς ὑπόδειξιν τῶν ὀξέων ἅτινα σχηματίζονται διὰ τῆς ἑνώσεως τοῦ ὑδρογόνου μεθ' ἑνὸς συνθέτου σώματος, π. χ. χλωρυδρικὸν ὀξύ, acide chlorhydrique.

ὑδρίον, τό· βλ. ὑδάτιον.

ὑδροαερικός, ή, όν· hydroaérique (ὕδωρ καὶ ἀήρ) adj. [ἰατρ.], λέγεται περὶ τοῦ ἤχου (κρότου) ὅντινα ἀντιλαμβάνονται διὰ τῆς ἀκροάσεως ἢ τῆς κρούσεως τῶν κοιλοτήτων αἵτινες περιέχουσιν ὀρρὸν ἢ ἀέριον.

ὑδροαιματοκήλη, ης, ἡ· hydroématocèle (ὕδωρ, eau, αἷμα, sang καὶ κήλη, tumeur) n. f. [παθολ.] οἴδημα τῶν ὄρχεων σχηματιζόμενον ἐξ ὕδατος καὶ αἵματος· ὑδροκήλη μεμιγμένη μεθ' αἵματος.

ὑδρόβιος, ος, ον· aquatique, adj. ἐν τοῖς ὕδασι διαιτώμενος ἢ αὐξάνων· ‖ ὑδρόβιον φυτόν, ζῷον, plante, animal aquatique.

ὑδροβίως [ἐπίρ.], aquatiquement, adv. κατὰ τρόπον ὑδρόβιον, d'une manière aquatique ; διὰ τοῦ ὕδατος, par le moyen de l'eau.

ὑδροβρωμικὰ ἅλατα (**βρωμιυδρικά**), bromhydrate, n. m. ἅλας παραγόμενον τῇ ἐπενεργείᾳ τοῦ ὑδροβρωμικοῦ ὀξέος ἐπί τινος βάσεως (λέγουσι γενικῶς **βρωμιοῦχος,** bromiure, διὰ τὰς ἀνοργάνους βάσεις, pour les bases inorganiques) ; βρωμιοῦχον κάλιον, bromiure de potassium ; ‖ ὑδροβρωμικὴ μορφίνη, bromhydrate de morphine.

ὑδροβρωμικὸν ὀξὺ (ἢ βρωμιυδρικὸν ὀξύ), acide bromhydrique ; βλ. καὶ **ὑδροβρωμικὰ** ἅλατα.

ὑδρόγειος, ος, ον· hydrogé, ée, adj. ou terraqué, ée (ἐκ τοῦ λατ. terra, terre καὶ aqua. eau) adj. συνιστάμενος ἐκ γῆς καὶ ὕδατος. Ἡ λέξις αὕτη εἶνε ἐν χρήσει μόνον ἐν ταῖς ἐκφράσεσιν ὑδρόγειος σφαῖρα, le globe [terraqué ; terrestre] ; καὶ ὑδρόγειος πλανήτης, planète terraquée, ἵνα ὑποδείξῃ τὴν γῆν.

ὑδρογεωλογία, ας, ἡ· hydrogéologie (ὕδωρ, eau καὶ γεωλογία, géologie) n. f. ἱστορία τῶν γηΐνων ὑδάτων, histoire des eaux terrestres.

ὑδρογεωλογικός, ή, όν· hydrogéologique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑδρογεωλογίαν.

ὑδρογεωλόγος, ου, ὁ· hydrogéologiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὑδρογεωλογίαν. Λέγουσιν ἐπίσης hydrogéologue.

ὑδρογνωσία, ας, ἡ· hydrognosie, n. f. ἱστορία τῶν γηΐνων ὑδάτων.

ὑδρογονάνθραξ, ακος, ὁ· hydrocarbure, n. m. εἶνε ἡ ἁπλουστέρα καὶ σπουδαιοτέρα ἕνωσις τοῦ ἄνθρακος μετὰ τοῦ ὑδρογόνου, ἐξ ἧς προκύπτουσιν πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ἑνώσεις τοῦ ἄνθρακος.

ὑδρογόνον, ου, τό· hydrogène, n.m. χημικὸν στοιχεῖον κατατασσόμενον εἰς τὰ ἀμέταλλα· ἀέριον ἄχρουν, ἄοσμον καὶ ἄχυμον· ἡνωμένον μετὰ τοῦ ὀξυγόνου σχηματίζει τὸ ὕδωρ· ‖ — μεταλλικόν, hydrogénium ; ‖ **ὑδρογόνον ἀντιμονιοῦχον,** hydrogène antimonié ; ‖ **ὑδρογόνον ἀρσενικοῦχον,** hydrogène arsénié ; ‖ ὑδρογόνον **φωσφοροῦχον,** hydrogène phosphoré ; ‖ ὑδρογόνον **πυριτιοῦχον,** hydrogène silicié ; ‖ ὑδρογόνον **θειοῦχον** ἢ **ὑδρόθειον,** hydrogène sulphuré.

ὑδρογραφία, ας, ἡ· hydrographie (ὑδρο, hydro καὶ περιγράφειν, décrire) n. f. Ὡς μέρος τῆς φυσικῆς γεωγραφίας ἐξετάζει τὴν φυσικὴν κατάστασιν τοῦ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ὕδατος καὶ καλεῖται καὶ **ὑδρολογία.** Ὡς μέρος δὲ τῆς περιγραφικῆς γεωγραφίας ἀσχολεῖται τοῦτο μὲν εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν πηγῶν ποταμῶν καὶ λιμνῶν (διὸ καὶ **ὑδρογραφικοὶ χάρται** λέγονται ἁπλῶς χάρται χώρας τινὸς ἐν οἷς σημειοῦνται τὰ ῥηθέντα), τοῦτο δὲ εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς θαλάσσης τὴν καλουμένην καὶ ὠκεανογραφίαν. Ἰδιαιτέρως εἰς τὴν ὑδρογραφίαν ὑπάγεται ἡ μελέτη τῆς θαλάσσης ὡς πρὸς τὴν ναυτιλίαν καὶ δὴ ἡ ἐκπόνησις θαλασσίων χαρτῶν· διὰ τοῦτο ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ αἱ ναυτικαὶ σχολαὶ λέγονται καὶ ὑδρογραφικαί.

ὑδρογραφικός, ή, όν· hydrographique, adj. πᾶν τὸ ἀνῆκον εἰς τὴν ὑδρογραφίαν· ‖ — χάρτης, carte hydrographique ; ‖ ὑδρογραφικὴ ὑπηρεσία, service hydrographique.

ὑδρογραφικῶς [ἐπίρ.], hydrographiquement, adv. κατὰ τρόπον ὑδρογραφικόν, διὰ τῆς ὑδρογραφίας.

ὑδρογράφος, ου, ὁ· hydrographe, n. m. ou ingénieur hydrographe ; ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὑδρογραφίαν.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ὑδρογραφῶ (έω), κάμνω τὴν ὑδρογραφίαν, faire l'hydrographie de ; ‖ **ὑδρογραφέω - ῶ** (λιμένα), faire l'hydrographie (d'un port), etc. κατασκευάζω τὸν **ὑδρογραφικὸν χάρτην** κτλ. (carte hydrographique) λιμένος τινὸς ἢ ἄλλου μέρους.

ὑδροδείκτης, ου, ὁ [ἀτμομηχ.] tube (en verre) indicateur, ou indicateur du niveau d'eau ; βλ. καὶ **σταθμοδείκτης**. § ὑδροδείκτης, tube-jauge, n. m. χρυστάλλινος σωλὴν τοποθετημένος καθέτως ἔξωθεν ἀτμολέβητος πρὸς ἔνδειξιν τῆς ἐν τῷ ἀτμολέβητι στάθμης τοῦ ὕδατος· βλ. **συσκευὴ ἀσφαλιστικὴ** (appareil de sûreté). § —, fluviomètre, βλ. **ποταμόμετρον.**

ὑδροδόκη, ης, ἡ [πλοίου], caisse à eau ; **στέρνα·** μέγα ἐκ πεταλείου κιβώτιον, ἐπικεχρισμένον ἐσωτερικῶς καὶ χρησιμεῦον εἰς ἐναπόθεσιν ὕδατος ἐν τοῖς πλοίοις. § — [ναυτ.] bidon ; βλ. ὑδροδοχεῖον.

ὑδροδοχεῖον, ου, τὸ [πλοίου], pièce à eau, n. f. καὶ **οἰνοδοχεῖον**, pièce à vin, ἤτοι **δοχεῖα** (futailles) προωρισμένα εἰδικῶς πρὸς ἔνθεσιν **ὕδατος** καὶ **οἴνου**. § — [ναυτ.], bidon, n. m. ἡ **ὑδροδόκη** (τὸ **παγοῦρι**). Ἐν τῷ στρατῷ καλεῖται **ὑδροδοχεῖον** (παγοῦρι). Λευκοσιδηροῦν ἀγγεῖον ὅπερ ἐξαρτῶσιν ἐπ' αὐτῶν οἱ ἄνδρες κατὰ τὰς πορείας, κτλ. πρὸς ἔνθεσιν ὕδατος. § ὑδροδοχεῖον [ἀτμομηχ.], bâche, n. f. ou citerne, n. f. ὑδροδόχη τῶν ἀτμομηχανῶν δεχομένη τὸ ἐκ τοῦ ψυγείου ἐξερχόμενον ὕδωρ, ἐξ ἧς ἀντλοῦσιν αἱ τροφοδοτικαὶ ἀντλίαι καὶ ἀποστέλλουσι τὸ ὕδωρ εἰς τοὺς λέβητας. Ἀναλόγως τοῦ περιεχομένου ὕδατος τὸ ὑδροδοχεῖον τοῦτο καλεῖται καὶ **ψυχροδοχεῖον** (réservoir d'eau froide) ἢ **θερμοδοχεῖον** (réservoir d'eau chaude).

ὑδροδυναμική, ῆς, ἡ· hydrodynamique, n. f. μέρος τῆς ἐπιστήμης πραγματευόμενον περὶ τοῦ συνόλου τῶν ζητημάτων τῆς κινήσεως τῶν ὑγρῶν· βλ. **ὑδρομηχανική.**

ὑδροεπιπλοκήλη, ης, ἡ· hydroépiplocèle, n. f. κήλη ἐπιπλοϊκὴ μετὰ συναθροίσεως ὀρρώδους ὑγροῦ ἐν τῇ κοιλιακῇ κύστει.

ὑδροηλεκτρικός, ή, όν, hydroélectrique, adj. καλοῦνται οὕτως ἠλεκτρικά τινα φαινόμενα παραγόμενα μόνον ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ὕδατος· ‖ μηχανὴ ὑδροηλεκτρική, machine hydroélectrique ; αὕτη εἶνε μηχανὴ μαγνητοηλεκτρικὴ εἰς ἣν ὁ ἠλεκτρισμὸς παράγεται δι' ἐξαποστολῆς (jet) ἀτμοῦ ὕδατος.

ὑδροθάλαμος, ου, ὁ· chambre à eau ; ὁ ἄνωθεν τῆς ἑστίας χῶρος ἀτμολέβητος τινὸς ὁ δεχόμενος τὸ πρὸς ἀτμοποίησιν ὕδωρ, περιλαμβάνων τοὺς **ὀχετοὺς ὕδατος** (lames d'eau) καὶ τὸ διάκενον τῶν **αὐλῶν** (espace libre entre les tubes).

ὑδροθειϊκός, ή, ὸν [χημ.], sulfhydrique ἢ μᾶλλον sulphydrique, adj. ou acide hydrosulfurique ou hydrogène sulfuré ; ‖ **ὑδροθειϊκὸν ὀξύ**, acide sulphydrique ; καλεῖται οὕτως ὀξὺ παραγόμενον διὰ τῆς ἑνώσεως τοῦ θείου καὶ τοῦ ὑδρογόνου. Τὸ χημικὸν αὐτοῦ σύμβολον εἶνε H^2S (ἤτοι ὑδρογ^2 θεῖον).

ὑδρόθειον, ου, τό· ἕνωσις θείου καὶ ὑδρογόνου, sulfure d'hydrogène, H^2 S. βλ. **ὑδροθειϊκός.**

ὑδροθειοῦχα, τὰ [χημ.], hydrosulphures. § —, sulphydrates (ἅλατα).

ὑδροθεραπεία, ας, ἡ· hydrothérapie, n. f. καὶ **ὑδροθεραπευτική·** μέθοδος θεραπευτικὴ συνισταμένη εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὕδατος ὑφ' ὅλας τὰς μορφὰς καὶ ὅλους τοὺς τρόπους καὶ ἰδίᾳ τοῦ ψυχροῦ, ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς προσφερομένου. Ἡ ἐφαρμογὴ γίνεται δι' **ἀποπλύσεων** (ablutions), δι' **ἐπιχύσεων** ψυχροῦ ὕδατος ἐπὶ τοῦ σώματος, ἤτοι καταβρέξεων (ψυχρολουσιῶν, affusions), **λουτρῶν** (bains), ἐπιθεμάτων σπληνίων ἐν ὕδατι ἐμβεβρεγμένων, **καταιονήσεων** (douches), περιτυλίξεων τῶν πασχόντων δι' ὑγρῶν σινδόνων καὶ τοποθετήσεως τούτων ἐντὸς λουτρώνων.

ὑδροθεραπεία, ας, ἡ· hydropathie (ti) n. f. ἰατρικὸν σύστημα τῶν ὑδροθεραπευτῶν ἰατρῶν· θεραπευτικὴ μέθοδος διὰ τοῦ ὕδατος.

ὑδροθεραπευτής, ου, ὁ· hydropathe (ὕδωρ, eau, καὶ πάθος, **action de subir**) adj. [ἰατρ.] ὁ ἐπιζητῶν νὰ θεραπεύσῃ ἀποκλειστικῶς δι' ἐσωτερικῆς ἢ ἐξωτερικῆς χρήσεως καθαροῦ ὕδατος· ‖ [οὐσ.] ἰατρὸς ὑδροθεραπευτής, médecin hydropathe.

ὑδροθεραπευτική, ῆς, ἡ· hydrothérapeutique, n. f. συνών. τοῦ hydrothérapie.

ὑδροθεραπευτικός, ή, όν· hydrothérapique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑδροθεραπείαν· ‖ θεραπεία ὑδροθεραπευτική, traitement hydrothérapique.

ὑδροθερμικός, ή, όν· hydrothermique (ὕδρο, καὶ θερμικὸς) adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ ὕδωρ καὶ τὴν θερμότητα.

ὑδρόθερμος, ος, ον· hydrothermal, ale, aux (ὕδρο καὶ θέρμη, **thermal**) adj. ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὰς **θέρμας** (thermes), ἤτοι τὰς θερμὰς ἰαματικὰς πηγὰς (les sources d'eaux thermales).

ὑδροθήκη, ης [πλοίου], cale à eau ; ἡ στοῖβα τοῦ νεροῦ· τὸ σύνολον τῶν ἐν τῷ κύτει δεξαμενῶν, ἐν αἷς ἐντίθεται ἡ προμήθεια τοῦ ποσίμου ὕδατος.

ὑδροθώραξ, ακος, ὁ· hydrothorax, n. m. **ὕδρωψ τοῦ** ὑπεζωκότος (hydropsie de la plèvre), ἔχχυσις ὀρρώδους ὑγροῦ ἐν ταῖς κοιλότησι τοῦ ὑπεζωκότος ἄνευ φλεγμονῆς αὐτοῦ· νόσος πάντοτε συμπτωματικὴ παθήσεως τῆς καρδίας ἢ ἄλλης τινὸς χρονίας νόσου ἀλλοιούσης τὴν σύστασιν τοῦ αἵματος. Ἡ θεραπεία περιορίζεται εἰς τὴν διὰ παρακεντήσεως ἐξαγωγὴν βαθμηδὸν τοῦ ὑγροῦ, ὅταν τὰ προκαλέσαντα τὸν ὑδροθώρακα αἴτια τυγχάνωσιν ἀθεράπευτα· ἰαθέντος ὅμως τοῦ ἀρχικοῦ νοσήματος αἴρεται καὶ τὸ παραγωγὸν αἴτιον τοῦ ὕδρωπος.

ὑδροϊώδιον, ου, τό· acide jodhydrique.

ὑδροκεραμικός, ή, όν· hydrocéramique, adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ ὑδροκεράμου.

ὑδροκέραμος, ου, ὁ· hydrocérame, n. m.

κεραμικὰ ἀγγεῖα πορώδη ψύχοντα τὸ ὕδωρ.

ὑδροκεφαλία, ας, ἡ· hydrocéphalie, n.f. ἔκχυσις ὀρρώδους ὑγροῦ ἐν τῇ κρανιακῇ κοιλότητι, épanchement de liquide séreux dans la cavité cranienne ; ἡ ὑδροκεφαλία λέγεται καὶ **ὕδερος (ὕδρωψ) ἐγκεφάλου**), εἶνε δὲ ἡ ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ ἀραχνοειδοῦς ἢ συνηθέστερον ἐν ταῖς κοιλίαις τοῦ ἐγκεφάλου συναγωγὴ ὀρρώδους ὑγροῦ.

ὑδροκέφαλος, ου, ὁ· hydrocéphale (ὕδωρ, eau καὶ κεφαλή, tête) n. f. αὔξησις τοῦ ὄγκου καὶ παραμόρφωσις τοῦ κρανίου προερχόμεναι ἐκ τῆς **ὑδροκεφαλίας**· || [οὐσ.] **ὑδροκέφαλος**, hydrocéphale, n. λέγεται ὁ πάσχων ἐξ ὑδροκεφαλίας· || **ὑδροκέφαλος**, ος, ον, hydrocéphale, adj. παιδίον ὑδροκέφαλον, enfant hydrocéphale.

ὑδροκήλη, ης, ἡ· hydrocèle, n. f. tumeur produite par un épanchement séreux des bourses ou du cordon spermatique, ἰδίως δὲ ὁ τοῦ ἰδίου ἐλυτροειδοῦς χιτῶνος τῶν ὄρχεων ὕδρωψ σχηματιζόμενος ἐξ ὀρρώδους ὑγροῦ συναθροιζομένου ἀναμέσον τῶν δύο πετάλων τοῦ ῥηθέντος χιτῶνος.

ὑδροκηλικός, ή, όν· hydrocélique, adj. ὁ πάσχων ἀπὸ ὑδροκήλην.

ὑδροκηλώνειον, ου, τό· hydrobascule (ὕδρο, καὶ κηλώνειον, bascule) n. f. [μηχ.] μηχάνημα ἐπαναχτακτικὸν (appareil récupérateur) πρὸς ἀντιστάθμησιν τῆς ἐκροῆς τῶν ὑδάτων εἰς τοὺς ὑδροφραγμούς.

ὑδροκινητήρ, ῆρος, ὁ· hydromoteur (ὕδωρ, eau καὶ κινητήρ, moteur) n. m. κινητήριον μηχάνημα προσλαμβάνον τὴν κίνησίν του δι' ὠθήσεως ἢ διὰ τοῦ βάρους πίπτοντος ὕδατος.

ὑδροκίνητος, ος, ον· ὁ δι' ὕδατος κινούμενος, mu par l'eau ; δι' ὕδατος, à eau ; ὑδραυλικός, hydraulique, adj.

ὑδροκοιλία, ας, ἡ· hydrocœlie (ὕδωρ, eau, καὶ κοιλία, ventre) n. f. [παθολ.] ὕδρωψ ἐντερικός, hydropisie intestinale.

ὑδροκοίλιος, α, ον· βλ. κοινῶς **τσιρλιάρης.**

ὑδρόκονις, εως, ἡ· ἡ **κονία** (ciment).

ὑδροκυανικός, ή, όν· hydrocyanique, adj. cyanhydrique, adj. || ὑδροκυανικὸν ὀξύ, acide prussique = ἄνυδρον ὑδροκυάνιον τὸ σφοδρότερον τῶν γνωστῶν δηλητηρίων, μὴ ἔχον ἀντίδοτον.

ὑδροκυάνιον, ου, τό· acide cyanhydrique ; ἕνωσις τοῦ κυανίου μετὰ τοῦ ὑδρογόνου, HCN (ἔνυδρον ὑδροκυανικὸν ὀξύ).

ὑδρολάπαθον, τό· τὸ ἐν τοῖς ὑγροῖς τόποις (ἑλώδη μέρη) φυόμενον λάπαθον, patience aquatique ; parelle des marais.

ὑδροληψία, ας, ἡ· prise d'eau καὶ **ὑδρόληψις**, ἡ (ὕδωρ, λῆψις), καὶ ἐπίθετον **ὑδροληπτικός**, ή, όν (de prise d'eau), π. χ. tuyau de prise d'eau ; σωλὴν ὑδροληπτικὸς (ἢ καὶ **ὑδρολήπτης**).

ὑδρολογία, ας, ἡ· hydrologie (ὕδωρ καὶ λόγος, discours) n. f. ἐπιστήμη πραγματευομένη τὰς μηχανικάς, φυσικάς, χημικάς, βιολογικὰς καὶ θεραπευτικὰς ἰδιότητας τῶν ὑδάτων, ἰδιαιτέρως ὅμως λέγεται οὕτω ἡ σπουδὴ τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων καὶ ἡ θεραπευτικὴ τούτων ἰδιότης, καθὼς καὶ ἡ ἐξέτασις τῶν διαφόρων εἰδῶν ὑδάτων.

ὑδρολογικός, ή, όν· hydrologique, adj. πᾶν τὸ σχετιζόμενον μὲ τὴν ὑδρολογίαν.

ὑδρολόγος, hydrologue, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὑδρολογίαν. Λέγουσιν ἐπίσης hydrologiste.

ὑδρολύσιμος, ος, ον· hydrolysable, adj. λέγεται περὶ συνθέτου οὐσίας δυναμένης νὰ ὑδρολυθῇ.

ὑδρόλυσις, εως, ἡ· hydrolyse (ὕδωρ, eau καὶ λύσις, ἀποσύνθεσις, décomposition) n. f. χωρισμὸς τοῦ μορίου ὀργανικῶν τινων συνθέτων ὅπως τῶν σακχάρεων, γλυκωμάτων κτλ. ἐπὶ παρουσίᾳ ὕδατος καὶ μικρᾶς ποσότητος ὀξέος ἢ ζυμάσεως (zymase).

ὑδρόλυτος, ος, ον· hydrolyte, adj. διαλυόμενος ἐν τῷ ὕδατι, qui se dissout dans l'eau.

ὑδρολύω, μέλ. ύσω· hydrolyser, ὑποβάλλω σύνθετον τινὰ οὐσίαν εἰς τὸ φαινόμενον τῆς ὑδρολύσεως.

ὑδρομάντις, εως, ὁ, ἡ· hydromancien, enne, n. ὁ ἐξασκῶν τὴν ὑδρομαντείαν ἢ ὑδροσκοπίαν.

ὑδρομαντεία, ας, ἡ· hydromancie, n. f. μαντεία διὰ τοῦ ὕδατος ἐκτελουμένη ἐν τῇ ἀρχαιότητι.

ὑδρόμελι, τό· hydromel, n. m. καὶ νερόμελι, ἢ μελίκρατον, καλεῖται ποτὸν δροσιστικὸν ἐκ μέλιτος καὶ ὕδατος· || — ἀρωματικόν, hydromel composé ; || οἰνῶδες ὑδρόμελι, hydromel vineux.

ὑδρομεταλλικός, ή, όν· hydrominéral, ale, aux (ὕδωρ, eau καὶ μεταλλικός, minéral) adj. ὁ ἀναφερόμενος πρὸς μεταλλικόν τι ὕδωρ ἢ πρὸς τὰ μεταλλικὰ ἐν γένει ὕδατα.

ὑδρομετέωρον, ου, τό· hydrométéore, n. m. [φυσ.] ὑδατῶδες μετέωρον, météore aqueux.

ὑδρομετρία, ας, ἡ· hydrométrie, n. f. ἐπιστήμη πραγματευομένη τὴν καταμέτρησιν τῆς πυκνότητος, τῆς ταχύτητος, τῆς βαρύτητος καὶ τῆς δυνάμεως τῶν ὑγρῶν καὶ ἰδιαιτέρως τῶν ὑδάτων.

ὑδρομετρικός, ή, όν. hydrométrique, adj. πᾶν τὸ ἀνῆκον εἰς τὴν ὑδρομετρίαν ἢ ἀφορῶν αὐτήν.

ὑδρομετρογράφος, ου, ὁ [φυσ.], hydrométrographe, n. m. συνών. τοῦ **ὑδρόμετρον** (hydromètre).

ὑδρόμετρον, ου, τό· hydromètre, n. m. καλοῦνται οὕτω γενικῶς τὰ μηχανήματα ἢ ἐργαλεῖα τὰ χρησιμεύοντα διὰ τὴν καταμέτρησιν τῆς βαρύτητος, τῆς πυκνότητος, τῆς ταχύτητος, τῆς δυνάμεως, κτλ. τῶν ὑγρῶν, ἰδιαιτέρως δὲ καλεῖται οὕτως ἐργαλεῖον δι' οὗ καταμετρεῖται τὸ πάχος τῆς διαστρώσεως τοῦ πεσόντος ὕδατος κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἔτους ἐπὶ ὡρι-

σμένου τῆς γῆς τόπου. § **ὑδρόμετρον**, compteur pour eau; ὄργανον δι' οὗ μετρεῖται τὸ καταναλωθὲν ποσὸν ὕδατος. § — [ναυτ.], compteur d'eau; συσκευὴ χρησιμοποιουμένη πρὸς αὐτόματον καταμέτρησιν τοῦ εἰς τοὺς λέβητας πρὸς ἀτμοποίησιν εἰσρέοντος ὕδατος, ἐνεργοῦσα διὰ τῆς πιέσεως ἣν τὸ δι' αὐτῆς διερχόμενον ὕδωρ κέκτηται, ὡς ἐκπεμπόμενον ἐκ παρογικῶν ἀτλιῶν. Ἡ συσκευὴ αὕτη (συστήματος Schimb) ἀποτελουμένη ἐκ δύο καθέτων συγκοινωνούντων κυλίνδρων ὧν τὰ ἔμβολα ἀρθρούμενα διὰ στροφάλων ἐπὶ ὁριζοντίου ἀτράκτου φερούσης κατ' ἄκρον **μετρητὴν** (compteur) ἀποτελεῖ **δίδυμον μηχανὴν** (machine jumelle), ἐν ᾗ ἕκαστον ἔμβολον ἐνεργεῖ ὡς ἀτμονομεὺς σχετικῶς πρὸς τὸ ἕτερον. Ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς λειτουργίας, εἰς ἑκάστην στροφὴν τοῦ στροφάλου καὶ συνεπῶς τῆς ἀτράκτου, ἀντιστοιχεῖ **ὡρισμένος ὄγκος ὕδατος** διερχόμενος διὰ τῶν κυλίνδρων, σημειούμενος ἐπὶ τοῦ **μετρητοῦ** ἐξ οὗ ἐξάγεται κατὰ πᾶσαν στιγμὴν το ὁλικὸν ποσὸν τοῦ διελθόντος ὕδατος.

ὑδρομηνιγγῖτις, ιδος, ἡ· hydroméningite (ὕδωρ καὶ μηνιγγῖτις) n. f. [παθολ.] φλεγμονὴ τῶν μηνίγγων μετ' ἐκχύσεως, inflammation des méninges avec épanchement (ὕδρωψ μηνίγγων).

ὑδρομητρῖτις, ιδος, ἡ hydrométrite, n. f. ὕδρωψ τῆς μήτρας, hydropisie de la matrice.

ὑδρομηχανική, ῆς, ἡ· hydromécanique, n. f. βλ. καὶ ὑδραυλική.

ὑδρόμυλος, ου, ὁ· moulin à eau ou moulin hydraulique, κοινῶς νερόμυλος· μύλος οὗτινος ἡ κινητήριος δύναμις εἶνε τὸ ὕδωρ· βλ. καὶ **μύλος.**

ὑδρόμυς, υος, ὁ· hydromys, n. m. γένος μεγάλων μυῶν τῆς Αὐστραλίας εἰσερχόμενος ἐν τῷ ὕδατι.

ὑδρόμφαλος, ου, ὁ, ἡ· ὕδρωψ παρὰ τὸν ὀμφαλόν, hydromphale (ὕδωρ καὶ ὀμφαλός, nombril) n. f. οἴδημα (ὕδρωψ) παρὰ τὸν ὀμφαλὸν πλῆρες ὀρρώδους ὑγροῦ, tumeur à l'ombilic pleine de sérosités.

ὑδρονέφρωσις, εως, ἡ· hydronéphrose (ὕδωρ καὶ νεφρός, rein) [παθολ.] ὑδαρῶδες οἴδημα σχηματιζόμενον δι' ἐπισωρεύσεως οὔρου ἐν τῇ **πυέλῳ** (bassinet du rein); βλ. καὶ **νεφρός.**

ὑδρονομεύς, έως, ὁ· προωρισμένος διὰ τὴν διανομὴν τῶν ὑδάτων, préposé à la distribution des eaux; ὁ διανομεὺς τῶν ὑδάτων, distributeur des eaux; fontainier, n. m. βλ. καὶ **νεροκράτης.** § — ἢ ὑδροσύρτης [μηχ.], tiroir (de distribution d'eau).

ὑδροξείδιον, ου, τό· oxyde hydraté; hydroxyde, n. m. ‖ ὑδροξείδιον **ἀργιλλίου**, hydrate d'aluminium; ‖ ὑδροξείδιον **ἀμμωνίου**, hydrate d'ammonium; ‖ ὑδροξείδιον **χρωμίου**, hydrate de chrome; ‖ ὑδροξείδιον **τοῦ χαλκοῦ**, hydrate de cuivre; ‖ ὑδροξείδιον **τοῦ σιδήρου**, hydrate de fer; ‖ ὑδροξείδιον **τοῦ μαγνησίου**, hydrate de magnésium; ‖ **ὑδροξείδιον τοῦ μολύβδου**, hydrate de plomb; ‖ **ὑδροξείδιον τοῦ καλίου**, hydrate de potassium; ‖ **ὑδροξείδιον τοῦ νατρίου**, hydrate de sodium; ‖ ὑδροξείδιον **τοῦ ψευδαργύρου**, hydrate de zinc.

ὑδροπέπερι, τό· βοτάνη φυομένη παρὰ στασίμοις ὕδασιν ἢ ἐπιεικέσι ῥείθροις καὶ φύλλα ἔχουσα δριμέα ἐν τῇ γεύσει, ὥσπερ τὸ πέπερι, οὐ μὴν ἀρωματίζοντα, Διοσκ. 2, 101, poivre d'eau.

ὑδροπέπων, ονος, ὁ· **κιτρύλλος** ὁ κοινός, φυτὸν κολοκυνθῶδες, κοινῶς τὸ ὀπωρικὸν καρποῦζι, melon d'eau, n.m. ou pastèque, n. f.

ὑδροπερικάρδιον, ου, τό· hydropéricarde (ὕδωρ, eau, καὶ περικάρδιον, péricarde) n. m. (ἢ **ὑδροπερικαρδῖτις**, hydropéricardie) συσσώρευσις ἐν τῷ περικαρδίῳ ὀρροῦ τοῦ αἵματος, ὅθεν ὕδρωψ περικαρδίου.

ὑδροπεριτονῖτις, ιδος, ἡ· hydropéritonite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ περιτοναίου, μετ' ἐκχύσεως ὀρρώδους ὑγροῦ, inflammation du péritoine, avec épanchement.

ὑδροπίδαξ, ακος, ὁ· βλ. **δέσμη.**

ὑδροπλαστική, ῆς, ἡ· hydroplastie (ὕδωρ, eau καὶ πλάσις, qui façonne) n. f. εἶδος γαλβανοπλαστικῆς ἐν ᾗ ὁ δυναμικὸς ἠλεκτρισμὸς ἔχει ἐντελῶς ἐπουσιῶδες μέρος. Λέγουσιν ἐπίσης **ὑδρομεταλλοπλαστική** (hydrométaloplastie). Ἡ **ὑδροπλαστικὴ** ἢ **ὑδρομεταλλοπλαστικὴ** διαφέρει τῆς γαλβανοπλαστικῆς διότι ἡ πρώτη περιλαμβάνει τὴν ἐπίθεσιν μετάλλου κατὰ λεπτὰς διαστρώσεις ἐπὶ ἑτέρων μετάλλων, ἄνευ παρεμβάσεως τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. Τοιαῦται εἰσὶν αἱ ἐπιχρυσώσεις καὶ ἐπαργυρώσεις αἱ λεγόμεναι «à la bouillitoire», αἱ διὰ χημικῆς ἐπιδράσεως ἐκτελούμεναι, ἡ ἐπιψευδαργύρωσις, ἡ ἐπιχάλκωσις, κτλ.

ὑδροπλευρῖτις, ιδος, ἡ· hydropleurie (ὕδωρ, eau καὶ πλευρά, plèvre) n. f. ὕδρωψ τοῦ ὑπεζωκότης, hydropisie de la plèvre.

ὑδροπνευματικός, ή, όν· hydropneumatique, adj. [μηχαν.] ὁ ἐνεργῶν δι' ὕδατος καὶ πεπιεσμένου ἀερίου· ‖ μηχανὴ συσκευὴ) ὑδροπνευματική, machine (appareil) hydropneumatique; ‖ ὑδροπνευματικὸν χαλινωτήριον, frein hydropneumatique.

ὑδροπνευματοθώραξ, ακος, ὁ· hydropneumothorax (ὕδωρ, eau, **πνεῦμα**, air καὶ θώραξ) n. m. ἔκχυσις ὀρρώδους ὑγροῦ καὶ συσσώρευσις πνεύματος ἐν τῷ στήθει, ἤτοι ὕδρωψ καὶ πνευμάτωσις τοῦ στήθους· βλ. καὶ **πνευματοθώραξ.**

ὑδροπνευματοκήλη, ης, ἡ· hydropneumatocèle (ὕδωρ, eau, πνεῦμα, souffle καὶ κήλη, tumeur) n. f. κήλη τῆς ὁποίας ἡ κύστη περικλείει ὀρρώδη ὑγρὰ καὶ ἀέρια.

ὑδροπνευμονία, ας, ἡ· hydropneumonie (ὕδωρ καὶ πνευμονία, pneumonie) n. f. οἴδημα τοῦ πνεύμονος, œdème du poumon.

ὑδροπνευμονικός, ή, όν· hydropneumonique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑδροπνευμονίαν.

ὑδροπνευμονοπερικάρδιον, ου, τό· hydropneumonopéricarde (ὕδωρ, eau, πνεῦμα,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

souffle καὶ περικάρδιον, péricarde) n.m. (ὑδροπνευμονοπερικαρδῖτις), ἐπισώρευσις ἐν τῷ περικαρδίῳ πνεύματος καὶ ὀρρώδους ὑγροῦ, ἤτοι ὕδρωψ καὶ πνευμάτωσις συγχρόνως τοῦ περικαρδίου.

ὑδροποσία, ας, ἡ· τὸ πίνειν ὕδωρ, χρῆσις τοῦ ὕδατος πρὸς πόσιν, usage de l'eau [pour boisson].

ὑδροπότης, ου, ὁ, ἡ· hydropote (ὕδωρ, eau καὶ πότης, buveur) n. ὁ πίνων μόνον ὕδωρ, qui ne boit que de l'eau; buveur d'eau, κατ' ἐπέκτασιν καὶ ἑλληνιστὶ καὶ γαλλιστὶ καλεῖται οὕτω τιποτένιος ἄνθρωπος, homme à rien, ἄνθρωπος εὐήθης, ἀνεπιτήδειος εἰς πᾶσαν ὑψηλοτέραν ἔμπνευσιν.

ὑδροποτῶ (έω), πίνω ὕδωρ, boire de l'eau; δὲν πίνω εἰμὴ ὕδωρ, ne boire que de l'eau; εἶμαι ὑδροπότης, être buveur d'eau.

ὑδροπρίων, ονος, ὁ· scierie, n. m. κοινῶς **νεροπρίονο**, μηχανικὸν πριονιστήριον λειτουργοῦν τῇ ἐνεργείᾳ ὕδατος.

ὑδρόπυρος, ος, ον· hydropyrique (ὕδωρ καὶ πῦρ) adj. λέγεται περὶ τῶν ἡφαιστείων ἅτινα ἐκπέμπουσιν ὕδωρ καὶ πῦρ.

ὕδρορνις, εως, ἡ· κοινῶς νερόκοττα, râle de genêt.

ὑδρόρραχις, εως, ἡ· hydrorachis (ὕδωρ καὶ ῥάχις, rachis) n. m. συνάθροισις ὑγροῦ ἐν τῷ νωτιαίῳ μυελῷ, ἀποτελοῦντος κήλην μεταξὺ δύο σπονδύλων, ἤτοι ὕδρωψ ῥάχεως.

ὑδρορρόα, ας, ἡ καὶ

ὑδρορρόη, ης, ἡ· ὀχετὸς δι' οὗ ῥέει τὸ ὕδωρ, conduit pour l'écoulement; ἡ ὑδρορρόη τῆς στέγης, chéneau ou égout d'un comble; βλ. **ὀχέτιον** καὶ **ὀρσύδρα**· || —, échénal, n. m. échéneau, échénet ou chéneau, ἀγωγὸς ξύλινος, μολύβδινος ἢ λευκοσιδηροῦς διὰ τὴν ἐκροὴν τῶν ὑδάτων τῆς στέγης. § ὑδρορρόη [ἀρχιτ.], gouttière, n. f. ἐκ λευκοσιδήρου, ψευδαργύρου ἢ μολύβδου τιθεμένη πέριξ τοῦ ἄκρου τῆς ἐπιστεγάσεως τῶν οἰκιῶν διὰ τὴν σύναξιν τῶν ὑδάτων τῆς στέγης, κοινῶς **τὸ κανάλι τῆς σκεπῆς**· || —, gouttière ou larmier de la corniche; βλ. **δακρυρρόη** (larmier). § **ὑδρορρόη**, gargouille, n.f. λιθίνη κεφαλὴ μορμοῦς (mascaron) τιθεμένη ὡς κόσμημα εἰς κτίριον, κρήνην, κτλ. ἐκ τοῦ στόματος τῆς ὁποίας ῥέει ὕδωρ· ὑδρορρόη καλεῖται τὸ σύνολον τῆς κεφαλῆς, καθὼς καὶ ἡ ὀπὴ ἐξ ἧς ῥέει τὸ ὕδωρ. § ὑδρορρόη [ναυτ.], gouttière, n. f. τὸ **ἐπάνω κουρζέτο**. Διαμήκης σύνδεσμος ἐκτεινόμενος καθ' ἅπαν τὸ μῆκος τοῦ πλοίου παρὰ τὸν τοῖχον αὐτοῦ καὶ συνδέων αὐτὸν μετὰ τοῦ καταστρώματος. Ἡ ὑδρορρόη διὰ τῆς κάτω ὄψεώς της καλύπτει τὰ ἄκρα τῶν ζυγῶν, διὰ δὲ τῆς πλαγίας ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ τοίχου, πληροῦσα οὕτω τὴν γωνίαν, ἣν σχηματίζει τὸ κατάστρωμα μετὰ τοῦ τοίχου τοῦ πλοίου καὶ χρησιμεύουσα διὰ τὴν ἐκροὴν τῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος συσσωρευομένων ὑδάτων, ἅτινα ἐκρέουσιν ἔξωθεν τοῦ τοίχου εἰς τὴν θάλασσαν δι' ὀπῶν εὑρισκομένων ἐπὶ τῆς ὑδρορρόης καλουμένων **εὐδιαίων** (dalots).

Σημείωσις. Τὸ μέρος τοῦτο τῆς **ὑδρορρόης** ἐξ οὗ τὰ ὕδατα ἐκρέουσι καλοῦσι κυρίως οἱ Γάλλοι fourrure de gouttière, ὅπερ **ἐφυδρορρόην** ἐκάλεσεν ὁ ἀντιπλοίαρχος Κανελλόπουλος. Ἐπίσης οἱ Γάλλοι καλοῦσι virures de gouttière (ἤτοι **ὑδρορρόας**) τὰς δύο ἢ τρεῖς σειρὰς τῶν ἐπηγκενίδων τοῦ καταστρώματος τὰς παρὰ τὴν **ἐφυδρορρόην** κειμένας, αἵτινες εἰσὶ παχύτεραι τῶν ἄλλων καὶ ἐφ' ὧν ἀνοίγονται οἱ **εὐδιαῖοι**. § ὑδρορρόη [ὁδοῦ] ἀντὶ ἀποστάκτης, barbacane, n. f.

ὑδροσαρκοκήλη, ης, ἡ· hydrosarcocèle (ὕδωρ καὶ σαρκοκήλη, sarcocèle), n. f. σαρκοκήλη μετ' ἐπιπλοκῆς ὑδροκήλης, sarcocèle compliquée d'hydrocèle.

ὑδροσίφων, ωνος, ὁ· pompe à eau; βλ. **ἀντλία**.

ὑδροσκοπεία, ας, ἡ· hydroscopie, n. f. μαντεία διὰ τοῦ ὕδατος· συνών. τοῦ **ὑδρομαντεία** (hydromancie).

ὑδροσκοπεία, ας, ἡ· hydroscopie, n. f. ἐπιστήμη τοῦ ἀναζητεῖν τὰς πηγὰς ὕδατος· ἰδιότης τοῦ ἀναγνωρίζειν τὰς ὑπὸ τὴν γῆν πηγὰς ἐπὶ τῇ βάσει φυσικῶν τινων σημείων. § πρόβλεψις μετεωρολογικῶν τινῶν φαινομένων, οἷον καταιγίδων, τρικυμιῶν, ἀνέμων, κτλ.

ὑδροσκοπικός, ή, όν· hydroscopique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν ὑδροσκοπίαν.

ὑδροσκόπος, ου, ὁ· hydroscope, n. m. ὁ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀναζητῶν ὑπόγεια ὕδατα, ἤτοι πηγάς· ὁ ἐξασκῶν τὴν ὑγροσκοπίαν.

ὑδροσόβη [ξυλουρ.], jet d'eau (ὕδωρ καὶ σοβέω, ἀποδιώκω, ἀπελαύνω)· πήχη κορνιζωτὴ τιθεμένη εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ ὑελοστασίου καὶ ἐν γένει τῶν κλισιάδων, ἵνα ἐμποδίζῃ τὴν βροχὴν ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσέρχηται ἐντὸς τῶν δωματίων, κοινῶς **νεροδιώχτης**, **νεροχύτης**.

ὑδροσταθμάω-ῶ, μέλ. ήσω, niveler (διὰ τῆς ὑδροστάθμης, niveau d'eau), ποταμούς, ῥύακας, λίμνας, κτλ. βλ. καὶ **σταθμίζω**.

ὑδροστάθμη, ης, ἡ· niveau d'eau καὶ κυρίως **ὑδροστάτης**, ὄργανον δι' οὗ ζυγίζουσι καὶ μετροῦσιν ἂν στέκηταί τι ὁριζοντίως, κοινῶς τὸ **νεροζύγι**. Οὗτος σύγκειται ἀπὸ κυλινδρικὸν ἐκ λευκοσιδήρου ἢ χαλκοῦ σωλῆνα κεκαμμένον κατ' ὀρθὰς εἰς τὰ δύο αὐτοῦ ἄκρα, ἅτινα ἀπολήγουσιν εἰς ὑέλινον σωλῆνα. **Αὐλὸς** (douille) ἐπικεκολλημένος εἰς τὸ μέσον τοῦ σωλῆνος ἐπιτρέπει τὴν τοποθέτησιν αὐτοῦ ἐπὶ τρίποδος ἐφ' οὗ δύναται ἐλευθέρως νὰ κινῆται. Ὁ ὑδροστάτης οὗτος βασίζεται ἐπὶ τῆς ἑξῆς ἀρχῆς, ἤτοι, ὅταν ὁμογενές τι ὑγρὸν περιλαμβάνηται εἰς ἀνοικτὰ συγκοινωνοῦντα μεταξύ των ἀγγεῖα, ἅπαντα τὰ σημεῖα τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὑγροῦ εἰς τὰ διάφορα ἀγγεῖα εὑρίσκονται **ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ** ὕψους (au même niveau). Ἡ **στοχαστικὴ** γραμμὴ (ligne de visée) προσδιορίζεται διὰ τῶν περιφερειῶν αἵτινες ὁρίζουσι τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν **παρειῶν** (parois) τοῦ ὑελίνου σωλῆνος· συνήθως ἡ **διόπτευσις** (σκόπευσις visée), ἐκτελεῖται διαγωνίως τοποθετουμένου τοῦ ἐκτελοῦντος ταύτην 1 μέτρον περίπου ὄπισθεν τοῦ πρώτου

ὑελίνου σωλῆνος· || ὑδροστάτης μετ' ἀρθρώσεως, niveau d'eau à brisure.

ὑδροστάθμησις, εως, ἡ (διὰ τοῦ ὑδροστάτου), nivellement d'eaux; βλ. **στάθμισις** καὶ **χωροστάθμησις.**

ὑδροσταθμηστική, ῆς, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ ὑδροσταθμεῖν διὰ τοῦ ὑδροστάτου, art de niveler; art de nivellement; βλ. **σταθμίζω.**

ὑδροσταθμητής, οῦ, ὁ· niveleur, n. m. βλ. **σταθμιστής.**

ὑδροσταθμία, ας, ἡ· nivellement, n. m. βλ. **στάθμισις.**

ὑδροστάθμιον, ου, τὸ [μηχ.], βλ. **σταθμοδείκτης.**

ὑδροστάσιον, ου, τό· mare, n. f. λεπτὸν στρῶμα στασίμου ὕδατος.

ὑδροστάτης, ου, ὁ· βλ. ὑδροστάθμη, niveau d'eau.

ὑδροστατική, ῆς, ἡ· hydrostatique, n.f. μέρος τῆς μηχανικῆς πραγματευόμενον τὴν ἰσορροπίαν τῶν ὑγρῶν καὶ τὰς θλίψεις ἃς ταῦτα ἐπιφέρουσιν ἐπὶ τῶν **παρειῶν** (parois) τῶν ἀγγείων.

ὑδροστατικός, ή, όν· hydrostatique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑδροστατικήν· || **πλάστιγξ ὑδροστατική,** balance hydrostatique, διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς πυκνότητος τῶν σωμάτων· || ὑδροστατικὸν **σύστημα,** système hydrostatique; βλ. **ναύκλαστρον.**

ὑδροστήλη, ης, ἡ [ὑδρ.], στήλη ὕδατος, colonne d'eau.

ὑδροστόμιον, ου, τό· hydraute (ἐκ τοῦ ἀρδεύειν, arroser) n. m. ὀνομασία διδομένη εἰς τὰ διάφορα στόμια τῆς ἐκροῆς τοῦ ὕδατος (bouches d'eau) τὰ χρησιμεύοντα διὰ τὴν παροχὴν ὕδατος κατὰ τὰς πυρκαϊὰς καὶ εὑρισκόμενα ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων τῶν ὁδῶν, κτλ.

ὑδροστρόβιλος, ου, ὁ· turbine, n. f. βλ. ῥομβητής.

ὑδροσυλλέκτης, ου, ὁ· συλλέκτης ὕδατος, collecteur d'eau; βλ. **συλλέκτης.** § — [μηχ.] purgeur, n. m. συμβαίνει πολλάκις εἰς ἀτμομηχανήν τινα ὁ ἀτμὸς ὁ ἐρχόμενος ἐκ τοῦ λέβητος εἰς τοὺς κυλίνδρους νὰ συμπαρασύρῃ φυσαλλίδας ὕδατος, αἵτινες προστιθέμεναι εἰς τὸ τυχὸν ἐκ ψύξεως τοῦ ἀτμοῦ παραγόμενον ὕδωρ ἀποτελοῦσι ποσότητα ἐπιβλαβῆ διὰ τὴν εὐχερῆ τῆς μηχανῆς λειτουργίαν. Πρὸς θεραπείαν ὅθεν τοῦ ἀτόπου τούτου ἐπενοήθησαν εἰδικὰ ὄργανα ἅτινα παρεντιθέμενα ἐν τῷ ἀτμαγωγῷ σωλῆνι ἀπαλλάσσουσι τὸν ἀτμὸν ἐκ τῶν ὑδάτων τούτων· τὰ ὄργανα δὲ ταῦτα εἰσίν, ὁ **ἀτμοξηραντὴρ** (sécheur de vapeur) δι' οὗ διερχόμενος ὁ ἀτμὸς ἀποχωρίζεται τῶν φυσαλλίδων τοῦ ὕδατος ἐξερχόμενος ἐκεῖθεν ξηρός, καὶ ὁ ὑδροσυλλέκτης (purgeur) εἰς ὃν καταλήγουσι τὰ εἰς τὸν ἀτμοξηραντῆρα ἐκ τῶν φυσαλλίδων παραμένοντα ὕδατα, ὡς καὶ τὰ τυχὸν ἐκ ψύξεως τοῦ ἀτμοῦ προερχόμενα καὶ ἐξαγόμενα κατόπιν ἐκ τούτου.

ὑδροσῦριγξ, ιγγος, ἡ· ὁ **ναργιλές·** βλ. λέξιν.

ὑδροσύρτης, ου, ὁ· ὁ ὑδρονομεύς, tiroir (de distribution d'eau); βλ. καὶ **σύρτης.**

ὑδροσωλήν, ῆνος, ὁ· ὑδραγωγὸς σωλήν, tuyau de conduite; conduit, n. m. || — [ἀτμομηχ.], tuyau d'arrivée de l'eau ἢ tuyau d'eau; σωλὴν χρησιμεύων ὡς ἀγωγὸς ὕδατος.

ὑδροταμεῖον, ου, τό· βλ. ὑδραποθήκη.

ὑδροταχύμετρον, ου, τό· hydrotachymètre, n. m. ὄργανον δι' οὗ μετροῦσι τὴν ταχύτητα τοῦ ὕδατος.

ὑδροτεχνική, ῆς, ἡ· hydrotechnique (ὕδωρ, καὶ τεχνικός, technique) n. f. μέρος τῆς μηχανῆς ἀσχολούμενον εἰς τὴν διοχέτευσιν καὶ τὴν διανομὴν τῶν ὑδάτων.

ὑδροτομία, ας, ἡ· hydrotomie (ὕδωρ, καὶ τομή, dissection) n. f. [ἀνατομ.] ἀνατομικὴ μέθοδος ἐφευρεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Lacauchie καὶ συνισταμένη εἰς τὴν διὰ πιέσεως ἐμβολὴν ὕδατος ἐντὸς τῶν ἀρτηριῶν = διὰ ταύτης εὐρύνονται αἱ ἀρτηρίαι, ἀραιοῦνται αἱ ἶνες καὶ ἐπαυξάνει ἡ διαφάνεια τῶν ἱστῶν.

ὑδροτομικός, ή, όν· hydrotomique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑδροτομίαν· || μέθοδος ὑδροτομική, méthode hydrotomique.

ὑδροτομῶ (έω), μέλ. ήσω· hydrotomiser, ἀνατέμνω διὰ τῆς μεθόδου τῆς ὑδροτομίας, disséquer par le procédé de l'hydrotomie.

ὑδροτροπικός, ή, όν· hydrotropique, adj. [βοτ.], ὁ ἀναφερόμενος ἢ παρουσιάζων τὰ φαινόμενα τοῦ ὑδροτροπισμοῦ.

ὑδροτροπισμός, οῦ, ὁ· hydrotropisme (ὕδωρ, eau καὶ τρέπειν, tourner) n.m. [βοτ.] κάμψις παραγομένη εἰς φυτικόν τι ὄργανον τῇ ἐπιδράσει τοῦ ὕδατος ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ.

ὑδροῦλκον, ου, τὸ (ὕδωρ, ἕλκω· κατὰ τὸ βαροῦλκον) hydréole (ὕδωρ καὶ Αἴολος, Éole) n. m. ὑδραυλικοπνευματικὸν μηχάνημα χρησιμεῦον διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ὕδατος.

ὑδρουρία, ας, ἡ· hydrurie (ὕδωρ, eau καὶ οὐρεῖν, uriner) n f. ὀνομασία μιᾶς τῶν τριῶν μορφῶν ἃς ὁ Robert Wilis ἀναγνωρίζει ἐν τῇ πολυουρίᾳ, χαρακτηριζομένη διὰ τῆς γενικῆς ἐλαττώσεως τῶν στερεῶν συστατικῶν.

ὑδροφάραγξ, ἡ· clus ou cluses, n.f. ῥωχμὸς ἢ ῥωγμὸς πλάγιος, σχίσμα τοῦ ἐδάφους ἐγκαρσίως τῶν κοιλάδων, ἐν τῇ κοίτῃ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ῥύαξ. || — μεγάλων διαστάσεων, canon, n. m.

ὑδροφανής, ής, ές· hydrophane, adj. λάμπων ἐν τῷ ὕδατι· || [οὐσ.] hydrophane, n. f. λευκὸς ὀπάλιος λίθος, γινόμενος διαφανὴς ὅταν ἐφάπτηται τοῦ ὕδατος.

ὑδροφθαλμία, ας, ἡ· hydrophtalmie, n. f. χαλεῖται ὁ κατὰ τὸν **ὀφθαλμὸν ὕδρωψ,** πάθησις τὰ πολλὰ συγγενής, προσβάλλουσα συνήθως ἀμφοτέρους τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ συνισταμένη εἰς ὑπεραύξησιν τῶν ὀφθαλμικῶν ὑγρῶν διατείνουσαν τοὺς χειτῶνας τοῦ βολβοῦ· βλ. καὶ βουφθαλμία.

ὑδρόφθαλμος, ος, ον· hydrophtalme, n m. ὁ πάσχων ἀπὸ ὑδροφθαλμίαν.

ὑδροφθόριον, τό· ὑδροφθορικὸν ὀξύ, acide fluorhydrique.

ὑδρόφιλος, ος, ον· hydrophile, adj. φίλος (ἄπληστος) τοῦ ὕδατος· || βάμβαξ ὑδρόφιλος,

coton hydrophile (ἢ ouate hydrophile) παρασκευάζεται διὰ βρασμοῦ τοῦ βάμβακος ἐντὸς διαλύσεως 4 τοῖς 100 ἀνθρακικῆς σόδας.

ὑδροφοβία, ας, ἡ· hydrophobie, n. f. ἡ **λύσσα,** καλεῖται ὁ πρὸς τὸ ὕδωρ καὶ ἐν γένει πρὸς πᾶν ῥευστὸν φόβος καὶ ἀποστροφὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων· τὸ πάθος δὲ τοῦτο ἕπεται τοῖς ὑπὸ λυσσῶντος ζώου δηχθεῖσι.

ὑδροφοβιάω - ῶ, μέλ. άσω, ὑδροφοβίαν πάσχω, avoir horreur de l'eau ; **λυσσῶ,** εἶμαι ὑδροφόβος, être hydrophobe.

ὑδροφοβικός, ή, όν· hydrophobique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὑδροφοβίαν.

ὑδροφόβος, ος, ον, ὁ λυσσασμένος, ὁ πάσχων ὑδροφοβίαν, hydrophobe, adj. et n.

ὑδροφορεῖον, ου(τὸ [σιδηροδρ.] βλ. ὑδα**τανθρακοφόρος,** tender, n. m.

ὑδροφορία, ας, ἡ, κοινῶς τὸ **νεροκουβάλημα·** βλ. λέξιν.

ὑδροφόριον, τὸ [ναυτ.] καὶ ὑδροφόρον, baril de galère, κοινῶς **νεροβάρελον·** δοχεῖον ξύλινον σχήματος τῶν κοινῶν ὑδροφορίων, περιεκτικὸν 20 ἕως 25 λιτρῶν ὕδατος, χρησιμεῦον εἰς μεταφορὰν τοιούτου.

ὑδροφόρος, ος, ον, ὁ μεταφέρων ὕδωρ, porteur d'eau ; λαμβάνεται ἐπιθετικῶς καὶ ὀνομαστικῶς· βλ. **νεροκουβαλητής.** § [θηλ. οὐσ. ναυτ.], **bateau citerne ou bateau à eau,** κοινῶς ἡ **νεροκουβαλίστρα,** πλοιάριον δι' οὗ μεταφέρεται ὕδωρ· ἡ ὑδροφόρος λέγεται ἐπίσης bateau citerne, εἶνε δὲ φορτὶς μετὰ καταστρώματος δι' ἧς μεταφέρεται ὕδωρ εἰς τὰ πλοῖα. § [οὐδ. οὐσ.] [σιδηροδ.] βλ. **ὑδατανθρακοφόρος·** [ναυτ.] βλ. ὑδροφόριον. § ὑδροφόρα ἀγγεῖα· βλ. **ἀγγεῖον.**

ὑδροφραγμός, οῦ, ὁ· écluse, n. f. Καλοῦσιν οὕτω γενικῶς οἱ γάλλοι ἔργον ἐκ τοιχοποιΐας ἢ ἐκ ξυλείας διὰ τὴν συγκράτησιν τῶν ὑδάτων καὶ ἀνύψωσιν τῆς **στάθμης** (niveau) ῥείθρου τινὸς ἢ διώρυγος, γενικῶς ὅθεν écluse καλεῖται **ὑδροφραγμός,** οῦ, ὁ. ἢ **φραγμός,** ὁ, ἤτοι τὸ **κλεῖθρον** δι' οὗ τὸ ὕδωρ περικλείεται, κοινῶς τὸ κλειδὶ (φράκτης ποταμοῦ, κτλ. κοινῶς **νεροδεσιά·** φράκτης μὲ θύρας, βλ. **καταρράκτης**). Ὅταν ὁ ὑδροφραγμὸς οὗτος κατασκευάζηται ἐπὶ ποταμοῦ καλεῖται **ποταμόκλειθρον** (écluse d'une rivière), ὅταν δὲ ἐπὶ διώρυγος καλεῖται **διωρυγόκλειθρον** (écluse d'un canal) ; **τὰ ἀναχώματα** (digues) ἅτινα κατασκευάζουσιν εἰς τοὺς ποταμοὺς ἵνα παρεμποδίσωσι τὰ ὕδατα νὰ ἀκολουθήσωσι τὴν φυσικὴν αὐτῶν κλίσιν, ἢ νὰ μεταβάλλωσι τὴν διεύθυνσιν τῆς ῥοῆς αὐτῶν καλοῦνται εἰς πλεῖστα μέρη **ὑδροφραγμοὶ** (écluses).

Ἐν τούτοις ἡ ἔκφρασις écluse ἀποδίδεται εἰδικώτερον εἰς **λεκάνην** (bassin) ἢ **διώρυγα** (canal) κεκλεισμένην μεταξὺ δύο θυρῶν, τῆς μὲν πρὸς τὰ ἄναντα καλουμένης **κεφαλόθυρας** (porte de tête ou écluse d'entrée), τῆς δὲ πρὸς τὰ κάταντα καλουμένης **θύρας καταρρακτῆς** (porte mouille ou porte éclusière ou écluse de fuite ; βλ. καὶ παρακατιόν), χρησιμευούσης διὰ τὰς τεχνικὰς ναυσιπλοΐας, εἰς τὸ νὰ συγκρατῇ ἢ ἀφίνῃ νὰ ἐκρέῃ τὸ ὕδωρ καὶ συνεπῶς νὰ καθιστᾷ εὔκολον τὴν διάβασιν τῶν πλοίων κατά τε τὸν ἀνάπλουν ἢ κατάπλουν.

Τὰ τρήματα (pertius), ἅτινα χρησιμεύουσι σχεδὸν ὅπως οἱ ὑδροφραγμοί, εἶνε ἁπλᾶ ἀνοίγματα ἀφιέμενα εἰς ποτάμιον **ἀνάχωμα** (digue), κλειόμενα εἴτε διὰ **βελονῶν** (aiguilles) εἴτε διὰ **πακτῆς** (vanne).

Θύρα καταρρακτή, ὑδροφρακτικὴ **θύρα,** κοινῶς **κλαβανή,** porte d'ecluse ἢ porte éclusière, ἢ ἁπλῶς (écluse)· ἡ **καταρρακτὴ θύρα** δέον νὰ μὴ συγχέηται μὲ τὴν **καταπακτὴν** (βλ. **καταπακτός,** trappe), καθότι ἡ πρώτη εἶνε κατακόρυφος καὶ ἡ δευτέρα ὁριζόντιος φραγμός.

Ὑδροφραγμὸς ἀναχώματος (ποταμίου), écluse de digue.

Ὑδροφραγμὸς τετράγωνος, écluse carrée, ἤτοι **μονόφυλλος·** ὑδροφραγμὸς οὗτινος αἱ θύραι ἀποτελοῦνται ἀπὸ μίαν μόνον **κλισιάδα** (vantail), ἤτοι αὐτὴ ἡ μονόφυλλος κλισιάς.

Ἐμβολοειδὴς ὑδροφραγμός, écluse en éperon (ποταμόκλειθρον, ἢ διωρυγόκλειθρον) ἀναλόγως τοῦ πράγματος· καλεῖται οὕτως ὑδροφραγμὸς δίφυλλος οὗτινος κλειόμενα τὰ φύλλα σχηματίζουσι γωνίαν ἐξέχουσαν, ἤτοι **πρόβολον** (avant bec) πρὸς **τὰ ἄναντα** (du côté d'amont).

Ὑδροφραγμὸς μετὰ πακτῆς, écluse à vanne, ἤτοι ὑδροφραγμὸς ὅστις πληροῦται καὶ ἐκκενοῦται δι' **ὁλκωτῆς πακτῆς** (vanne à coulisses) κατεσκευασμένης ἐπ' αὐτῶν τῶν θυρῶν.

Écluse ἔχει ἐπίσης τὴν σημασίαν τοῦ φράκτηρος· ὁ **φρακτήρ.**

Écluses pour canaux et chéneaux de coulée, φρακτῆρες τῶν μεταλλαγωγῶν καὶ ἐξαγωγίδων.

Καταρρακτή, ἡ, écluse de fuite, φραγμὸς τοῦ ῥείθρου τῶν μυλώνων πρὸς ἐκροὴν τοῦ ὕδατος.

Ὑδροφραγμός, ὁ, écluse, καλεῖται ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ θέσις εἰς τὰς τάφρους τῶν ὀχυρωμάτων ἣν δύνανται κατὰ βούλησιν νὰ πληρῶσιν ἢ ἐκκενῶσιν ὕδατος· ἡ θέσις αὕτη καλεῖται ἐπίσης γαλλιστὶ place à manœuvre d'eau.

Πρὸς συγκράτησιν ἢ ἐκροὴν τῶν ὑδάτων ἀπαιτοῦνται **ὑδροφρακτῆρες** ἢ **κινηταὶ θύραι** (porte d'écluse, ἢ écluses, ἢ portes mobiles), καλούμεναι :

1) **Θύρα ἐπισχέσεως** (écluse de chasse) χρησιμεύουσα διὰ νὰ συγκρατῇ καὶ ἀνυψώνῃ τὰ ὕδατα, καὶ

2) **Κεφαλόθυραι** (écluses d'entrée) καὶ **θύραι καταρρακταὶ** (écluses de fuite) δι' ὧν εἰσέρχονται καὶ ἐξέρχονται τὰ ὕδατα ἐκ τῶν τάφρων. Καλοῦνται ἐπίσης **χειριστικοὶ ὑδροφρακτῆρες** (écluses de manœuvre), ὅταν ἦνε διατεθειμένοι οὕτως ὥστε νὰ χρησιμεύωσι συγχρόνως διὰ τὴν εἴσοδον καὶ ἔξοδον τῶν ὑδάτων.

Éclusier, n. m. ἐπιστάτης τοῦ ὑδροφραγμοῦ.

ὑδροφρακτικός, ή, όν· hydrophractique (ὕδωρ καὶ φρακτικός, qui empêche) adj. λέγεται ἐπὶ τινων ἀδιαπεράστων ἀντικειμένων.

ὑδροφυγής, ής, ές, hydrofuge, adj. προ-

φυλακτικὸς κατὰ τῆς ὑγρασίας, ἤτοι ὁ μὴ διαπερώμενος ὑπ' αὐτῆς· || μάλθα ὑδροφυγής, mastic hydrofuge ; || βερνίκιον ὑδροφυγές, vernis hydrofuge.

ὑδροφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ ἐπιστάτης, φύλαξ τῶν ὑδάτων, gardien des eaux.

ὑδροφυτογραφία, ας, ἡ· hydrophytographie, n. f. περιγραφὴ τῶν ὑδροφύτων ἢ ὑδροβίων φυτῶν, description des hydrophytes ou plantes aquatiques.

ὑδροφυτογραφικός, ή, όν· hydrophytographique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑδροφυτογραφίαν.

ὑδροφυτογράφος, ου, ὁ· hydrophytographe, n. m. συγγραφεὺς ὑδροφυτογραφίας.

ὑδροφυτολογία, ας, ἡ· hytrophytologie (ὕδωρ, eau, φυτόν, plante καὶ λόγος, discours), n. f. μέρος τῆς βοτανικῆς πραγματευόμενον περὶ τῶν ὑδροφύτων ἢ φυκῶν (algues).

ὑδρόφυτον, ου, τό· hydrophyte (ὕδωρ, eau καὶ φυτόν, plante), n.f. κυρίως φυτὸν τῶν ὑδάτων. Διὰ τοῦ ὅρου τούτου καλοῦσι γενικῶς τὰ φύκη (algues) καὶ ἰδίως τὰ φύκη (βρύα) τῶν γλυκέων ὑδάτων (algues d'eau douce).

ὑδροχαρής, ής, ές, ὁ μετὰ χαρᾶς ἀπολαμβάνων τὰ ὕδατα, ὁ ἀγαπῶν, χαίρων νὰ ζῇ ἐντὸς τῶν ὑδάτων, ὁ ἀγαπῶν τὸ ὕδωρ, qui aime l'eau ; ὑδρόβιος, aquatique, adj.

ὑδροχλωρικὰ ἢ καὶ χλωρυδρικὰ ἅλατα [χημ.], chlorhydrates ; ἕνωσις ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος μετὰ μιᾶς βάσεως· || ὑδροχλωρικὴ βαρῦτις, chlorhydrate de baryte ; || ὑδροχλωρικὴ πότασσα, chlorhydrate de potasse ; || ὑδροχλωρικὴ σόδα, chlorhydrate de soude (ἤτοι ἅλας θαλάσσιον).

ὑδροχλωρικὸν ἢ καὶ χλωρυδρικὸν ὀξὺ [χημ.] acide chlorhydrique ; τοῦτο χαλεῖται ἐπίσης acide hydrochlorique, ἄλλοτε δὲ ἐκαλεῖτο esprit de sel fumant καὶ acide muriatique. Εἶνε ἕνωσις χλωρίου καὶ ὑδρογόνου εἰς ἴσους ὄγκους ἢ βάρη 35,5 μερῶν χλωρίου δι' 1 μ. ὑδρογόνου· βλ. καὶ ὀξὺ (acide) ; **ὑδροχλωρικὸν ὀξὺ** [χημ.], muriate, n. m. || ὑδροχλωρικὴ ἀμμωνία, muriate d'ammoniaque ; || ὑδροχλωρικὸς ἄργυρος, muriate d'argent ; || ὑδροχλωρικὴ τίτανος, muriate de chaux ; || ὑδροχλωρικὸς σίδηρος, muriate de fer.

ὑδροχλώριον, ου, τὸ ἢ ὑδροχλωρικὸν ὀξύ, acide chlorhydrique.

ὑδροχόη, ης, ἡ· broc, n. m. (à eau) ἀγγεῖον δι' οὗ χέουσιν ἐντὸς τῆς λεκάνης ὕδωρ.

ὑδροχόος, ου, ὁ [ἀστρον.], ἀστερισμὸς τοῦ νοτίου οὐρανοῦ, περιέχων 146 ὁρατοὺς διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ἀστέρας, verseau, n. m. εἶνε δὲ τὸ ΙΑ' σημεῖον τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου. § — ὁ χύνων ὕδωρ, qui verse de l'eau.

ὑδρόχρωμα, ατος, τό· χρῶμα ὕδατι διαλελυμμένον, couleur à l'eau ; χρωματισμὸς διὰ χρώματος διαλελυμμένου ἐντὸς ὕδατος, peinture en détrempe (βλ. **χρῶμα**)· γαλάκτωμα ἀσβέστου, lait de chaux, ὅθεν ὑδρόχρωμα, badigeon, n. m. κοινῶς **νερομπογιά**· βλ. καὶ ὑδροχρωματισμός.

ὑδροχρωματίζω, μέλ. ίσω, χρωματίζω δι' ὑδροχρώματος, peindre (peinturer ; colorer) en détrempe ; badigeonner ; βλ. **ὑδρόχρωμα** καὶ ὑδροχρωμάτισις. § —, βλ. **ἐπιτέγγω.**

ὑδροχρωμάτισις, εως, ἡ· καὶ ὑδροχρωματισμός, ἡ πρᾶξις τοῦ ὑδροχρωματίζειν, peinture en détrempe ; badigeonnage, n. m.

ὑδροχρωμάτισμα, τό· βλ. **ἐπίτεγξις** (lavis).

ὑδροχρωματισμός, οῦ, ὁ· ἡ ὑδροχρωμάτισις, badigeonnage, n. m. § —, badigeon, n. m. διὰ τῆς λέξεως ταύτης οἱ γάλλοι ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ καὶ τεχνικῇ γλώσσῃ ἐννοοῦσι πᾶν εἶδος μονοχρόου βαφῆς ἐνεργηθείσης ἐξωτερικῶς κτιρίου τινὸς δι' ἀσβέστου, ὁπότε χαλεῖται ὑδροχρωματισμὸς (**ἀσβέστωμα**, ὅταν ἦνε μόνον ἐξ ἀσβέστου ἄνευ χρώματος), διὰ κόλλας (colle), ὁπότε χαλεῖται ἐπίχρισμα, ἢ δι' ἐλαίου, ὁπότε χαλεῖται **ἐλαιοχρωματισμός**. Ἐπίσης καλοῦσιν οὕτω καὶ πᾶν εἶδος μονοχρόου **βαφῆς** ἐνεργηθείσης καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς ξυλικῆς εἰσέτι (boiserie).

ὑδροχρωματιστής, οῦ, ὁ· ὁ ὑδροχρωματίζων, badigeonneur, n. m.

ὑδροχύτης, ὁ, gargouille, n. f. κοινῶς νεροχύτης, πλὰξ λιθίνη ἐσκαμμένη ἐν ᾗ ῥέουσι τὰ ὄμβρια καὶ οἰκιακὰ ὕδατα· ὑδροχύτης = νεροχύτης, évier, n. m.

ὑδρώθησις, εως, ἡ· chasse d'eau, ἀπότομον ἄνοιγμα θύρας **καταρρακτῆς** (porte d'écluse), δι' ἧς τὸ ὁρμητικῶς ἐκρέον ὕδωρ ὠθεῖ καὶ συμπαρασύρει πάντα τὰ πρὸ αὐτοῦ εὑρισκόμενα.

ὕδρωμα, ατος, τό· hydrome (ὕδωρ, eau) n. m. [παθολ.] ὑδαρῶδες οἴδημα, tumeur aqueuse.

ὑδρωπιάω-ῶ, μέλ. άσω, βλ. **ὑδρωπικιάζω.**

ὑδρώπικας, ὁ [δημ.] καὶ

ὑδρωπικία, ας, ἡ· βλ. **ὕδρωψ** (hydropisie).

ὑδρωπικιάζω, μέλ. άσω [δημ.], **ὑδρωπιάω,** ἔχω τὸ πάθος τῆς ὑδρωπικίας, γίνομαι ὑδρωπικός, devenir hydropique [ὕδωρ περιπίπτω, ὑδεριάω ἢ ὑδρωπιάω].

ὑδρωπίασις, εως, ἡ, κοινῶς **ὑδρώπιασμα.**

ὑδρωπίκιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ὑδερίασις, ὑδρώπισις καὶ ὀρθότ. **ὑδρωπίασις, ὕδρωψ,** hydropisie, n. f. βλ. **ὕδρωψ.**

ὑδρωπικιασμένος, η, ον [δημ.], ὑδεριῶν, ὑδρωπικός, hydropique, adj.

ὑδρωπικός, ή, όν· ὁ εἰς τὸν ὕδρωπα ἀνήκων ἢ πάσχων ἐξ ὕδρωπος, hydropique, adj. atteint d'hydropisie; || [οὐσ.] —, hydropique, n. ἄτομον ὑδρωπικόν, personne hydropique.

ὑδρωπισμός, οῦ, ὁ· hydropisme, n. m. κατάστασις τοῦ σώματος ἢ μέρους αὐτοῦ τοῦ προσβεβλημένου ὑπὸ ὕδρωπος ἢ τάσις πρὸς τὸν ὕδρωπα.

ὑδρωπιῶ (άω), (άσω), βλ. **ὑδρωπικιάζω,** devenir (être) hydropique.

ὕδρωψ, ωπος καὶ οπος, ὁ· hydropisie, n. f. ὕδρωψ ἢ ὕδερος χαλεῖται νοσολογικῶς ἡ ἐν οἱαδήποτε κοιλότητι φυσιολογικῇ ἢ ἐν τῷ συνεκτικῷ ἱστῷ τοῦ σώματος συναγωγὴ ὀρρώδους ὑγροῦ τὸ μὲν ἐκ κωλύματος ὑπάρχοντος

κατὰ τὸν ῥοῦν τοῦ αἵματος τῶν φλεβῶν (ὕδρωψ μηχανικός), τὸ δὲ ἐξ ἀλλοιώσεως τῆς συστάσεως τοῦ αἵματος (ὕδρωψ καχεκτικὸς ἢ δυσκρασικὸς) ἢ τέλος ἐκ παραλύσεως τῶν τριχοειδῶν ἀρτηριδίων μετὰ ψῦξιν ἀπότομον ἢ κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν ἔκ τινων νόσων, οἷον ὀστρακιᾶς, ἐρυσιπέλατος, κτλ. (ὕδρωψ οὐσιώδης ἢ πρωτοπαθής). Ἐκ τοῦ μέρους τοῦ σώματος ἔνθα σχηματίζονται οἱ ὕδρωπες ἔλαβον ἄλλοτε ἄλλον ὄνομα, οἷον ὕδρωψ τῶν ἄρθρων (ὑδάρθρωσις, hydarthrose), τῶν κοιλιῶν τοῦ ἐγκεφάλου (**ὑδροκεφαλία**, hydrocéphalie), τοῦ περικαρδίου (**ὑδροπερικάρδιον**, hydropéricarde), τοῦ ὑπεζωκότος (**ὑδροθώραξ**, hydrothorax), τοῦ ὀσχέου (**ὑδροκήλη**, hydrocèle), τῆς μήτρας (**ὑδρόμητρα**, hydrométrite), τῶν ὀφθαλμῶν (**ὑδροφθαλμία**, hydrophtalmie), κτλ. ὕδρωψ ὑποσαρκίδιος, ὑποδόρειος ἢ **ἀνάσαρκα** (anasarque) καλεῖται ἡ ἀνάμεσον τοῦ ὑποδορείου συνεκτικοῦ ἱστοῦ διήθησις καὶ συναγωγὴ ὀρρώδους ὑγροῦ ἐκδηλουμένη μὲν δι' οἰδήματος καθολικοῦ ἢ τοὐλάχιστον λίαν ἐκτεταμένου κατὰ τὸν κορμὸν καὶ τὰ ἄκρα· ὕδρωψ **ἀσκίτης** (ascite) λέγεται ἐπισώρευσις ὀρρώδους ὑγροῦ ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ περιτοναίου ἐκ παθολογικῆς ὑπερεκκρίσεως τοῦ ὀρρώδους τούτου ὑμένος. § — [ἱππολ.] τῆς κοιλίας ἢ ἀσκτῖτις, **hydropsie abdominale ou ascite**, κοινῶς **ὑδρωπικία**· συλλογὴ νοσηρῶν ὑγρῶν ἐντὸς τῆς κοιλότητος τῆς κοιλίας· ‖ — ὑποδόρειος ἢ ἀνάσαρκα, **anasarque**, διάχυσις ὑγροῦ ὑπὸ τὸ δέρμα ἐν τῷ ὑποδορείῳ κυψελώδει ἱστῷ.

ὕδωρ, ὕδατος, τό· eau, n. f. πληθ. τὰ **ὕδατα**, eaux, δοτ. πληθ. ὕδασι, κοινῶς τὸ **νερό**. Ὁ συμβολικὸς χρωματισμὸς αὐτοῦ εἰς τὰς σχεδιάσεις εἶνε τὸ ἀνοικτὸν κυανοῦν (bleu clair). Τὸ ὕδωρ παράγεται κατὰ τὴν καῦσιν τοῦ ὑδρογόνου, ἐν τῷ ἀέρι ἢ ἐν καθαρῷ ὀξυγόνῳ, διὰ τῆς ἀμέσου ἑνώσεως ἀμφοτέρων τῶν στοιχείων, σύγκειται δ' ἐκ 2 μερῶν ὑδρογόνου καὶ 1 μερ. ὀξυγόνου H_2O. Ἐν τῇ φύσει τὸ ὕδωρ ἀπαντᾷ ἐν ταῖς τρισὶν ἀθροιστικαῖς μορφαῖς ἢ καταστάσεσι τῶν σωμάτων, στερεόν, δηλ. ὡς πάγος, ῥευστὸν ὡς ὕδωρ καὶ ἀερῶδες ὡς ἀτμὸς ἢ νοτίς· ‖ ὑπὸ τὸ ὕδωρ, sous l'eau = **ὑποβρύχιος**, α, ον.

Ὀξυοῦχον **ὕδωρ**, eau acidulée.

Γαλάκτωμα ἢ **ῥόφημα**, eau blanche ou de son, κατασκευαζόμενον ἐξ ἀναμίξεως πιτύρων ἢ ἀλεύρου μεθ' ὕδατος χρήσιμον διὰ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ κεχμηκότας ἵππους.

Μολυβδοῦχον ὕδωρ, eau blanche ou de goulard, κοινῶς **μολυβδόνερον**· διάλυσις ὀξικοῦ μολύβδου ἐν ὕδατι τῇ προσθήκῃ μικρᾶς ποσότητος οἰνοπνεύματος.

Ὕδωρ **κυανοῦν**, eau bleue; τὸ κυανόχρουν μὲ ἰδιάζουσαν λάμψιν ὕδωρ εἶνε κατάλληλον διὰ τὴν οἰκιακὴν χρῆσιν.

Ὕδωρ **βορβορῶδες**, eau bourbeuse; βορβορώδη ὕδατα, eaux bourbeuses.

Ὕδωρ **καθαρόν**, eau claire.

Ἀλιβούργειον ὕδωρ, eau d'Alibourg; σκευασία ὑγρὰ ἐκ διαφόρων στυπτικῶν μεταλλικῶν οὐσιῶν παρασκευαζομένη χρήσιμος ἐναντίον τῆς στοματίτιδος τῶν ἵππων.

Ἰαβέλλειον ὕδωρ, eau de Javelle, διάλυσις χλωρικῆς ποτάσσης ἐν ὕδατι χρήσιμος ὡς ἀποσηπτικὸν φάρμακον.

Ῥαβέλλειον ὕδωρ, eau de Rabel, θειῶδες οἰνόπνευμα, οἰνοπνευματοῦχον θειϊκὸν ὀξύ· ἀντισηπτικὸν καὶ κατ' ἐξοχὴν στυπτικὸν φάρμακον.

Ὕδωρ λατομείου, eau de carrière, ἡ ἐν τοῖς λίθοις **ἐνυπάρχουσα ὑγρασία**· ὕδωρ ὅπερ ἀποστάζουσι λίθοι τινὲς ὑδατοσταγεῖς (pierres vertes ou humides) ἅμα ἐκβληθῶσιν ἐκ τοῦ λατομείου καὶ ἀφεθῶσιν εἰς τὸν ἀέρα. **Ἀσβεστοῦχον ὕδωρ**, eau de chaux, ἤτοι διαλελυμμένη ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἄσβεστος.

Ὕδωρ δεξαμενῆς, eau de citerne.

Λιμναῖον **ὕδωρ**, eau des lacs.

Φρεάτιον ὕδωρ, eau de puits.

Πηγαῖον **ὕδωρ**, eau de source.

Γλυκὺ ὕδωρ, eau douce ou eau pure, τὸ πόσιμον ὕδωρ.

Ὑέτιον ὕδωρ, eau pluviale.

Ὕδωρ **μετὰ πιέσεως**, eau forcée, τὸ διερχόμενον διὰ σωλῆνος καὶ ὑφιστάμενον πίεσιν τινά.

Πόσιμον ὕδωρ, eau potable.

Βασιλικὸν ὕδωρ = ὑδρονιτροχλωρικὸν ὀξύ, eau régal, ou acide hydronitrochlorique.

Ἁλμυρὸν ὕδωρ ἢ **θαλάσσιον ὕδωρ**, eau salée ou eau de mer, τὸ θαλάσσιον ὕδωρ εἶνε ὑπόπικρον καὶ γεύσεως ἁλμυρᾶς καὶ ναυτιώδους ὡς ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ διαλελυμένων ἁλάτων. Ἔχει χρῶμα κυανοῦν μεταλλάσσον ἀποχρώσεις, ἀναλόγως τοῦ χρώματος τοῦ οὐρανοῦ, τῆς φύσεως καὶ τοῦ βάθους τοῦ πυθμένος· κέκτηται πυκνότητα (densité) 1,026, ζυγίζει 1026 χιλιόγραμμα κατὰ κυβικὸν μέτρον ἐν θερμοκρασίᾳ 20° ἐκ., συντίθεται δ' ὡς ἑξῆς.

	Μέρη
Ὕδωρ γλυκὺ (eau douce)	962,0
Χλωριοῦχον νάτριον (sel marin ou chlorure de sodium)	27,1
Χλωριοῦχον μαγνήσιον (chlorure de magnesium)	5,4
Χλωριοῦχον κάλιον (chlorure de potassium)	0,4
Βρωμιοῦχον μαγνήσιον (bromure de magnésium)	0,1
Θειϊκὴ μαγνησία (sulfate de magnésie)	1,2
Θειϊκὴ τίτανος (sulfate de chaux)	0,8
Ἀνθρακικὴ τίτανος (carbonate de chaux)	0,1
Διάφορα κατάλοιπα (résidus divers)	2,9
	1000,0

Ὕδωρ **ῥύμμα**, eau mère; βλ. ἅλμη μητρική.

Ὕδωρ **διυλισμένον** (ἀπεσταλαγμένον) περιέχον πτητικὰς οὐσίας φυτῶν τινων, hydrolat, n. m.

Ἠπειρωτικὰ ἢ **χερσαῖα ὕδατα**, eaux continentales, καλοῦνται αἱ πηγαί, οἱ ῥύακες, τὰ ποτάμια, οἱ ποταμοί, τὰ ὑδροστάσια, αἱ λίμναι

καὶ τὰ ἕλη, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ὑδάτων **τῆς θαλάσσης** (**θαλάσσιον** ὕδωρ, eau de mer) καὶ τῶν ὠκεανῶν.

Ὕδατα ἢ ὑγρὰ τοῦ ἀμνίου, eaux de l'amnios; οὕτω ἀποκαλοῦνται τὰ ἐντὸς τῶν ἐμβρυακῶν χιτώνων ὑγρά, ἅτινα περιβρέχουσι τὸ ἔμβρυον.

Θερινὰ ὕδατα, eaux d'été; τὴν ὀνομασίαν ταύτην δίδουσι πολλάκις οἱ Γάλλοι ἀντὶ τῆς λέξεως étiage (ἐλάττωσις ἢ χαμήλωσις τῶν ὑδάτων), καλοῦσι συνεπῶς οὕτω τὸ κατώτατον ὕψος τῶν ὑδάτων εἰς ὃ φθάνουσιν αὐτὰ εἰς τὰ ῥεῖθρα ἐν καιρῷ τοῦ θέρους.

Ἡ ὕψωσις τῶν ὑδάτων, τὰ ὑψωμένα ὕδατα, eaux hautes ou grandes crues; τὰ ἐπηυξημένα ὕδατα εἰς τοὺς ποταμούς, αἱ **μεγάλαι προσαναβάσεις** (βλ. λέξ.) κοινῶς λέγουσιν ὅτι **τὰ νερὰ παρανέβηκαν.**

Θειοῦχα ὕδατα, eaux hépatiques, συνώνυμον τοῦ eaux minérales sulphureuses.

Ὕδατα διαυγῆ ἢ λευκὰ ὕδατα, eaux limpides.

Μικραὶ παλίρροιαι (marée) mortes eaux; μικραὶ αὐξομειώσεις τοῦ βάθους τῶν θαλασσίων ὑδάτων γινόμεναι κατὰ τὰς ἀντιθέσεις, δι' ὃ καὶ **παλίρροιαι τῶν ἀντιθέσεων** καλοῦνται.

Μεσαῖα ὕδατα, eaux moyennes, εἶνε εἰς τοὺς ποταμοὺς τὰ εὑρισκόμενα μεταξὺ τῆς ὑψώσεως τῶν ὑδάτων (eaux hautes) καὶ τῆς χαμηλώσεως τούτων (basses eaux).

Ἄτακτα ἢ ὄμβρια ὕδατα, eaux sauvages; ταῦτα εἰσὶν ὕδατα ἐπιπόλαια, ἅτινα μετὰ σφοδροὺς ὑετοὺς ἢ κατὰ τὴν ἀπότηξιν τῶν χιόνων καταρρέουσιν ἐκ τῶν ὑψωμάτων, ἀκολουθοῦντα οὐχὶ τακτικὴν κοίτην, ἀλλὰ μόνον τὰς κοιλότητας τοῦ ἐδάφους.

Ὑπόγεια ὕδατα, eaux souterraines, ἅτινα εὑρίσκονται ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους.

Ὑπόγειον ὕδωρ, nappe souterraine.

Στατὰ ἢ στάσιμα ὕδατα, eaux stagnantes, εἶνε ἐκεῖνα ἅτινα στεροῦνται ἐκροῆς ἢ τοὐλάχιστον ἔχουσιν ἀνεπαρκῆ τοιαύτην.

Ὕδατα ἐπιπολῆς, eaux superficielles, ἅτινα εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους.

Πράσινα ὕδατα, eaux vertes, καλοῦνται οὕτω τὰ μελανὰ ἅτινα δὲν ἔχουσιν λάμψιν, χρησιμεύουσι δὲ μᾶλλον εἰς τὴν βιομηχανίαν.

Ὕδατα τῆς ἐπικρατείας, eaux territoriales, εἶνε τὰ εἴς τινα ἐπικράτειαν ἀνήκοντα ὕδατα.

Λιμναῖα ὕδατα, nappes lacustres, ὑπάρχοντα κατὰ τὰς βροχερὰς ἐποχὰς καὶ ἐξατμιζόμενα τὸ θέρος· ‖ **ὕδωρ ἀδρὺ** (τραχύ), eau dure, τὸ περιέχον πολλὰ ἀλκαλικὰ ἅλατα καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ δὲν διαλύεται εὐκόλως ὁ σάπων, κοινῶς **νερὸ ἀδρὺ** (γλυφό)· βλ. καὶ ὑδατομετρία.

ὑελοπίναξ, ακος, ὁ· βλ. ὑαλοπίναξ.

ὕελος, ου, ἡ καὶ πάντα τὰ ἐκ ταύτης παράγωγα· βλ. ὕαλος, κτλ.

ὕελος παραφωτίδος [ναυτ.], βλ. **παραφωτίς.**

ὑελοσωλήν, ῆνος, ὁ· γενικῶς tube en verre; ‖ — προκειμένου περὶ τῶν λυχνιῶν τῶν φάρων, cheminée en cristal.

ὑελόφθαλμος, ὁ [ἱππολ.], βλ. **ὀφθαλμός.**

ὑελοχαράκτης, ου, ὁ· βλ. **κρυσταλλογλύφος.**

ὑελώδης χιτών, cristalloïde [ἀνατομ.], capsule du cristallin.

ὕετει [ἀπρόσ.], πίπτει ὑετός, il pleut = ὕει, βρέχει.

ὑετία, ας, ἡ [ναυτ.], βροχερὸς καιρός, temps pluvieux (βλ. **καιρός**).

ὑετίζω, ὑετὸν ποιῶ, βρέχω, pleuvoir = ὕει, βρέχει.

ὑέτιος, α, ον· ὁ βροχὴν φέρων, προξενῶν, βροχερός, pluvieux, euse, adj. ἢ εἰς βροχὴν ἀνήκων, τῆς βροχῆς, de pluie, pluvial, e, aux, adj. = βροχικός· ‖ ὑέτιον ὕδωρ, eau pluviale.

ὑετόεις, εσσα, εν· ὑέτιος, βροχερός, pluvieux, euse, adj. ‖ καιρὸς ὑετόεις, temps pluvieux.

ὑετομετρικός, ή, όν· pluviométrique, adj. βλ. **βροχομετρικός.**

ὑετομετρογράφος, ου, ὁ· βλ. **βροχομετρογράφος.**

ὑετόμετρον, ου, τό· hyétomètre, n. m. ἢ pluviomètre, ἐργαλεῖον χρησιμεῦον εἰς τὴν καταμέτρησιν τῆς πεσούσης βροχῆς εἰς ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα καὶ τόπον· βλ. **βροχόμετρον.**

ὑετός, οῦ, ὁ· ἡ βροχή, pluie, n. f. ῥαγδαία βροχή, ὄμβρος, averse, n.f. βλ. **βροχή.**

ὑετοσκοπικός, ή, όν· βλ. **βροχοσκοπικός.**

ὑετοσκόπιον, ου, τό· βλ. **βροχοσκόπιον.**

υἵκὸς καὶ **υἱϊκός**, ή, όν· εἰς τὸν υἱὸν ἀνήκων, ἁρμόζων, comme il convient à un fils, de fils; filial, e, aux, adj. ‖ υἱϊκὴ στοργή, amour filial; ‖ τὸ υἱϊκόν του καθῆκον, son devoir de fils.

υἱϊκῶς καὶ **υἱϊκῶς** [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον υἱοῦ, en fils; filialement, adv.

υἱοθεσία, ας, ἡ καὶ

υἱοθέτησις, εως, ἡ· ἀναδοχὴ παιδὸς εἰς τόπον υἱοῦ, ἡ πρᾶξις τοῦ υἱοθετεῖν, action d'adopter, adoption, n. f. Ὁ νόμος παραδέχεται, ὅτι δύναταί τις νὰ προσλάβῃ ἄλλον ἐν τάξει τέκνου, ὥστε τεχνικῶς ν' ἀπαρτισθῇ ἡ σχέσις πατρὸς καὶ υἱοῦ δι' υἱοθετήσεως, ἥτις εἶνε μίμησις τῆς φύσεως. Ἀλλ' ἵνα ἐπέλθωσιν αἱ αὐταὶ ἢ ἀνάλογοι συνέπειαι, ὅπως ἐπὶ φυσικῶν τέκνων συναπαιτεῖται κύρωσίς τις δι' ἧς περιβάλλεται ἡ ἀτομικὴ πρᾶξις. Ἡ υἱοθεσία ἐπεκράτησε νὰ τελῆται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐκδιδομένης ἐπ' ἀναφορᾷ οὐχὶ δὲ δι' ἁπλῆς δηλώσεως ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου. Κατὰ τὸν ἀστικὸν νόμον τῆς 29 8βρίου 1856 ἄρθρ. 88 ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ υἱοθεσίας τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐγγράφεται αὕτη ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ υἱοθετοῦντος ἢ υἱοθετουμένου εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου, ἔνθα κατοικεῖ ὁ υἱοθετῶν. Ἡ ἐγγραφὴ γίνεται ἐπὶ ἐπιδείξει εἰς τὸν ληξίαρχον ἀντιγράφου τῆς ἀποφάσεως προσηκόντως ἐπικεκυρωμένου. Ἡ παραμέλησις τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον 20-200 δραχμῶν· βλ. καὶ **εἰσποίησις.**

υἱόθετος, ος, ον· ὁ εἰς τόπον υἱοῦ ληφθείς, υἱοθετηθείς, adopté, ée, adj. **adoptif,**

ive, adj. || — υἱός, fils adoptif; || — κόρη, fille adoptive.

υἱοθετῶ (έω), μέλ. ήσω, ὡς θετὸν υἱὸν δέχομαι τινά, adopter; βλ. **υἱοθεσία** καὶ **εἰσποιέω**.

υἱόκας, ὁ καὶ γυιόκας, (χαϊδευτικῶς) ἀγαπητὸς υἱὸς (τέκνον), fils chéri.

υἱός, οῦ, ὁ· τὸ ἄρρεν τέκνον, κοινῶς **γυιὸς** καὶ ἀρσενικὸ παιδί, fils, n. m. || ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν, de père en fils; || [Γρφ.] ὁ ἄσωτος υἱός, l'enfant prodigue; || θετὸς υἱός, fils adoptif; βλ. **υἱόθετος**· || νόθος υἱός, fils naturel; || ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, le fils de l'homme=ὁ Χριστός, Jésus Christ.

υἱότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης (κατάστασις) τοῦ υἱοῦ, τὸ εἶναι τινὰ υἱόν, qualité (état) de fils; [νομ. ἰδ.] filiation, n. f.

ὑλακή, ῆς, ἡ· τὸ γαύγισμα, ἡ φωνὴ τοῦ κυνός, aboi[e]ment, n. m. [μικροῦ κυνὸς ἰδ.] jappement, n. m. [μεταφ.] ὑλακή, φωνασκίαι, clabaudage; κραυγαὶ συνεχεῖς, criaillerie, n. f. || ὀξεῖα ὑλακὴ τῶν μικρῶν κυναρίων, τῶν ἀλωπέκων καὶ ἐν γένει τῶν φωνασκούντων ἀνθρώπων, glapissement, n. m. || ὀξὺς ὡς ἡ ὑλακή, glapissant, e, adj. || φωνὴ ὀξεῖα ὡς ὑλακή, voix glapissante.

ὑλακτῶ (έω), μέλ. ήσω· γαυγίζω, ἐπὶ φωνῆς τῶν κυνῶν, aboyer; [ἐπὶ μικρῶν κυνῶν ἰδ.], japper; [μεταφ.] σφοδρῶς καὶ μεγαλοφώνως βοᾶν, κραυγάζειν, οἱονεὶ γαυγισμάτων, ὑλακτῶ ἀκαίρως, κραυγάζω, φωνασκῶ ματαίως, clabauder; κραυγάζω, φωνάζω εἰς κάθε τι ἀδιακόπως, criailler; φωνασκῶ, γρυνιάζω, piailler; || —, φωνάζω ὀξέως ὡς κυνάριον, glaper, καὶ μεταφ. φωνάζω δι' ὀξείας φωνῆς.

ὕλη, ης, ἡ· ἐν γένει τὸ ἐξ οὗ γίνεταί τι, ce dont une chose est faite, matière, n. f. ἤτοι τὰ διάφορα ἀντικείμενα ἐξ ὧν παράγεταί τι, ἡ τραχεῖα καὶ ἀνέργαστος ὕλη, π. χ. ξύλον, λίθος, μέταλλον καὶ ἐν γένει πᾶσα οὐσία καὶ μεταφορικῶς τὸ **εἶδος**· || ὕλη ὅθεν εἶνε ἡ οὐσία ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν μορφὴν ἢ τὸ εἶδος (τὴν ἰδέαν), τὸ περιεχόμενον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ περιέχον, ὁ τρόπος δηλαδὴ τῆς ἐμφάνσεως, τῆς διαπλάσεως ἢ παραστάσεως τοῦ περιεχομένου. Οὕτως π. χ. ἐν ἔργῳ τῆς καλλιτεχνίας διακρίνεται ἡ ὕλη ἀπὸ τῆς μορφῆς, ἥτις ἐδόθη τῇ ὕλῃ ὑπὸ τοῦ καλλιτέχνου. Ἐν δὲ τῇ φιλοσοφίᾳ καλεῖται οὕτω τὸ ὄντως ὄν, ὅπερ ὑπόκειται εἰς τὰς μεταβολὰς τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου ὡς ἀμετάβλητον, περὶ οὗ ὅμως ἀπὸ τῶν πρώτων ἀρχῶν τῆς φιλοσοφίας μέχρι τῆς σήμερον πλεῖσται ὅσαι γνῶμαι ἐξεφράσθησαν χωρὶς νὰ τύχῃ οὐδεμία ἐξ αὐτῶν γενικῆς ἀποδοχῆς· βλ. καὶ **οὐσία** (substance); || **κολλητικὴ** ὕλη, matière d'agrégation; || **συρτοὶ** ὗλαι, matières charriées, αἱ ὑπὸ τῶν ὑδάτων παρασυρόμεναι καὶ ἐναποτιθέμεναί που ὗλαι· || ὗλαι πυροτεχνικαί, matières d'artifices; || αἱ πρῶται ὗλαι, matières premières, αἱ ὗλαι αἵτινες χρησιμεύουσι πρὸς κατασκευὴν συμμίκτου τινὸς οὐσίας κτλ. || ὗλαι ῥητινώδεις, matières résineuses; || ὗλαι ὑαλουργικαί, matières propres à la fabrication du verre; || — ἀκατέργαστος, matière informe; || ὕλη ἄψυχος, matière inanimée; || ὕλη **τοῦ τύπου**, matière pour moules (τὸ **τυπόπλασμα**). Ἡ πρὸς κατασκευὴν τῶν τύπων συνήθης πλαστικὴ ὕλη εἶνε ἄμμος μεμιγμένη μετὰ ποσότητος τινὸς ἀργίλου. Ἡ ἄμμος μόνη δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ, διότι στερεῖται συνδέσμου, τύπος δὲ ἐκ καθαρᾶς ἄμμου ἤθελε μεταμορφωθῇ ἢ καταρρεύσῃ εἴτε κατὰ τὴν κατασκευήν του, εἴτε κατὰ τὴν χύσιν. Ἡ ὑγρὰ ἄργιλος συνδέει τὴν ἄμμον καὶ τὴν καθιστᾷ κατάλληλον ὅπως λάβῃ οἱονδήποτε σχῆμα. Ἡ διὰ τὴν τύπασιν τῶν βλημάτων κτλ. χρησιμοποιουμένη ἄμμος δέον νὰ ἦνε πυριτική, ὁμογενὴς καὶ μετρίας λεπτότητος· ἀρκετὰ ἀργιλώδης, ἵνα τηρουμένη ἐν καταλλήλῳ βαθμῷ ὑγρασίας, διατηρῇ τὸ σχῆμα, ὅπερ τῇ δίδουσιν ἐν τῇ παλάμῃ τῆς χειρός. Ἐὰν δὲν ἦνε ἀρκούντως πλαστική, προσθέτουσιν εἰσέτι ἄργιλον· ἐὰν ἦνε πολὺ κολλώδης, ἤτοι ἐὰν προσκολλᾶται πολὺ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, ἀναμιγνύουσιν αὐτὴν μετὰ παλαιᾶς ἄμμου χρησιμευσάσης εἰς τύπασιν. Ἡ ἄμμος καὶ ἡ ἄργιλος πρὸ τῆς τυπάσεως πρέπει νὰ καθαρισθῶσιν ἀπὸ τὰς ξένας οὐσίας· πολλάκις προστίθεται εἰς τὴν ἄμμον καὶ τὴν ἄργιλον ποσότης τις κόνεως γαιανθράκων ἢ ὀπτανθράκων, ἥτις ἐμποδίζει τὴν ὑάλωσιν τῶν μερῶν τοῦ τύπου τῶν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ τετηγμένον μέταλλον, εὐκολύνει δὲ τὴν δίοδον τῶν ἀερίων. Πρὸς κατασκευὴν τύπου σωρεύεται καὶ πιέζεται ἡ ἄμμος πέριξ τοῦ προτύπου ἐντὸς κιβωτίου ἄνευ πυθμένος καλουμένου **πλαισίου** (chassis), ὅπερ συγκρατεῖ τὴν ἄμμον· [συνεκδ.] βλ. ὑλικόν, matériaux; || οἰκοδομικὴ ὕλη, matériaux de construction; || γραφικὴ ὕλη, fournitures de bureau; || ὕλη πρὸς συγγραφήν, matériaux d'un ouvrage. § ὕλη [τυπογρ.], copie, n.f. || στέλλω ὕλην [εἰς τὸ τυπογραφεῖον], envoyer de la copie. § ὕλη [ἰατρ.], τὸ **πύον**, pus, n. m. ἡ ὕλη, matière, n. f. || ἡ πληγή του βγάζει ὕλην, sa plaie rend [du pus; de la matière]. § ὕλη, τὸ περὶ οὗ πραγματεύεταί τι, τὸ ἀντικείμενον, ὑπόθεσις, sujet [d'un livre, etc.], matière, n. f. || ἔγραψε περὶ παντοίας ὕλης, il a écrit sur plusieurs sujets; || πολλοὶ ἔγραψαν περὶ τῆς ὕλης ταύτης, il y a plusieurs (hommes) qui ont écrit sur cette matière. § ὕλη, βλ. δάσος, bois, n.m. ὕλη=ξυλεία, bois, n. m. βλ. λέξιν.

ὑλίζω [διάλ. Οἰνόης], διυλίζω, στραγγίζω.

ὑλικόν, οῦ, τό, matériel, n. m. ἡ ὕλη (πληθ. ὗλαι), matériaux, n. m. pl. τὸ καλούμενον ὑλικὸν ἤτοι τὸ ἐξ οὗ κατασκευάζεταί τι· || τὸ ὑλικόν, ἡ ὕλη, matériaux, ἤτοι τὰ διάφορα διὰ τὴν οἰκοδόμησιν ἀναγκαιοῦντα ὑλικά, οἷον λίθοι, ξύλα, σίδηρα, κτλ. || οἰκοδομήσιμοι ὗλαι, matériaux de construction; || **ἀδόκιμον ὑλικόν**, mauvais matériel, ἤτοι κακῆς ποιότητος ὑλικόν· || ἡ δι' **ἐπένδυσιν** τῶν **πυροβολείων** ὕλη ἢ **ὑλικόν**, matériaux pour le revêtement des batteries; || τὰ ὑλικὰ οἰκοδομῆς,

les matériaux d'une construction. § **μόνιμον ὑλικὸν** [σιδηροδρ.] matériel fixe, τὸ μὴ κινούμενον ὑλικὸν τῶν σιδηροδρόμων, ἤτοι οἰκίαι, γέφυραι, κτλ. βλ. καὶ κινητὸν ὑλικόν, matériel roulant, βλ. εἰς λέξιν **σκευή**. § ὕλη, matériel, σημαίνει ἐπίσης τὴν ὕλην ἤτοι τὸ ὑλικόν, ἐξ οὗ κατασκευάζεταί τι, ἐκανονίσθη ὅμως ἵνα ἐν τῷ στρατῷ γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως «ὑλικὸν» πρὸς ἔκφρασιν τοῦ **καταναλωσίμου** ὑλικοῦ, ἤτοι τοῦ ὑλικοῦ, ὅπερ χορηγεῖται κατὰ μῆνα εἰς τὰ σώματα πρὸς κατανάλωσιν· βλ. καὶ **σκευὴ** (matériel)· || διεύθυνσις ὑλικοῦ πολέμου· βλ. **σκευή**. § ὕλη, fourniture, n. f. καλεῖται πᾶσα προμήθεια χρησιμεύουσα διά τινα ἐργασίαν, π. χ. τὰ ὑλικὰ (πρὸς κατασκευὴν ἐνδυμασίας), les fournitures; || (γενικῶς) τὰ ὑλικά, les fournitures = les matériaux ; || ὕλη γραφείου, les fourniture de bureau ; || ὕλη σπουδῆς, fournitures d'étude.

ὑλικός, ή, όν· ὁ εἰς τὴν ὕλην ἀνήκων ἢ ἐξ ὕλης ὤν, formé de matière, matériel, elle, adj. || καθιστῶ τι ὑλικόν, matérialiser.

ὑλικότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης παντὸς ὅ,τι εἶνε ὕλη, qualité de ce qui est matière, matérialité, n. f.

ὑλικῶς [ἐπίρ.], matériellement, adv. κατὰ τρόπον ὑλικόν, d'une manière matérielle.

ὑλισμός, οῦ, ὁ· τὸ σύστημα ἐκείνων οἵτινες φρονοῦσιν ὅτι τὸ πᾶν εἶνε ὕλη, système de ceux qui pensent que tout est matériel, matérialisme, n. m. Ὑλισμὸς καλεῖται ἡ φιλοσοφικὴ δοξασία καθ' ἣν ἡ ὕλη ἢ ἡ διὰ τῶν αἰσθήσεων καταληπτὴ ὑπόστασις θεωρεῖται ὡς μόνη βάσις τοῦ κόσμου τῶν φαινομένων, καθ' ἣν συνεπῶς καὶ τὰ ψυχικὰ φαινόμενα ἀνάγονται εἰς καθαρῶς ὑλικὰς ἀρχὰς (ἄτομα) καὶ ἐξηγοῦνται ὡς ἁπλαῖ ἐνέργειαι τοῦ σώματος. Ὁ ὑλισμὸς ἀρνεῖται πᾶσαν σκοπίμως ἐνεργοῦσαν πνευματικὴν δύναμιν ἐν τῇ τάξει τοῦ κόσμου καὶ ὁμοίως τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀνθρωπίνης βουλήσεως, χωρὶς ὅμως νὰ δύναται ν' ἀποτινάξῃ τὰς ἐκ τῆς παραδοχῆς αὐθυποστάτου δυνάμεως ἐν τῷ ψυχικῷ βίῳ δανειζομένας ἀναλογίας (δύναμις, νόμος, σκοπιμότης, κτλ.) ἢ νὰ ἐξηγήσῃ ἄνευ ἀντιλογίας τὸ σύνολον τῶν ὄντως γιγνομένων. [Τὸ ἀντίθετον εἶνε **πνευματισμός**, spiritualisme].

ὑλιστή, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ὄργανον δι' οὗ ὑλίζουσι, **ὑλιστήρ**.

ὑλιστήρ, ῆρος, ὁ, καὶ

ὑλιστήριον, ου, τό· couloire, n. f. κοινῶς τὸ **στραγγιστήρι** ἢ **τρυπητό**, δοχεῖον διάτρητον διὰ τοῦ ὁποίου διυλίζουσι ὕλην μὴ διερχομένην ἐκ τῶν ὀπῶν, ἢ ῥευστὸν οὗτινος θέλουσι νὰ συγκρατήσωσι τὴν χονδρὴν ὕλην.

ὑλιστής, οῦ, ὁ· ὁ παραδεχόμενος μόνον τὴν ὕλην ὡς ὑπάρχουσαν, qui n'admet que la matière, matérialiste, n.

ὑλιστικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν ὑλισμόν, de matérialisme ; ἀφορῶν τὸν ὑλιστήν, de matérialiste, adj. matérialiste, adj.

ὑλοβάτης, ου, ὁ [ζωολ.], hylobate, n. m. μικρὸν γένος Ἰνδικῶν πιθήκων ἀνήκων εἰς τοὺς ἀκέρκους ἢ γίββων, gibbon, n. m.

ὑλογένεια, ας, ἡ· hylogénie (ὕλη, matière, καὶ γεννᾶν, produire) n. m. παραγωγὴ ἢ σχηματισμὸς τῆς ὕλης, production ou formation de la matière.

ὑλογνωσία, ας, ἡ· hylognosie (ὕλη, matière καὶ γνῶσις, connaissance) n f. γνῶσις τῆς ὕλης, connaissance de la matière.

ὑλοδρόμος, ου, ὁ· ὁ ἐν δάσει τρέχων, coureur de bois.

ὑλοζωϊκός, ή, όν· hylozoïque, adj. ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὸν ὑλοζωϊσμόν. § —, hylozoïste, adj. ἀφορῶν τὸν ὑλοζωϊσμόν· || δόγμα ὑλοζωϊκόν, doctrine hylozoïste; || τάσις ὑλοζωϊκή, tendance hylozoïste.

ὑλοζωϊσμός, ου, ὁ· hylozoïsme (ὕλη, matière καὶ ζωή, vie) n.m. φιλοσοφικὸν σύστημα ἀποδίδων εἰς τὴν ὕλην ἀναγκαίαν ὕπαρξιν ζωῆς καὶ ἐνυπάρχουσαν τοιαύτην. Δὲν ὑπάρχει ὕλη ἄνευ ζωῆς, ὡς δὲν ὑπάρχει καὶ ζωὴ ἄνευ ζώσης ὕλης.

ὑλοζωϊστής, ου, ὁ, ἡ· hylozoïste, n. φιλόσοφος διδάσκων τὸν ὑλοζωϊσμόν.

ὑλολογία, ας, ἡ· hylologie (ὕλη, matière, καὶ λόγος, discours) n. f. πραγματεία περὶ τῆς ὕλης ἢ περὶ τῶν σωμάτων ἐν γένει, traité de la matière ou des corps en général.

ὑλοτομεῖον, ου, τὸ καὶ **ὑλοτόμιον**, δάσος ὑλοτομούμενον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, taillis, n.m. ou bois taillis; τὸ μέρος τοῦ δάσους ἔνθα κόπτουσι ξύλα, lieu où l'on coupe du bois.

ὑλοτόμημα, ατος, τό· ἢ δενδροτόμημα ποσότης ἐκκοπέντων δένδρων, abatis, n. m.

ὑλοτομία, ας, ἡ· τὸ τέμνειν, κόπτειν ξύλα, ξυλοκοπία, coupe de bois ; abatage, n. m. (d'arbres), ἐργασία διὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν δένδρων· || πληρωμὴ ὑλοτομίας, abatage, n. m. ἡ διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην γινομένη πληρωμή· ἄδεια ὑλοτομίας, permission de coupe.

ὑλοτομικός, ή, όν· εἰς ὑλοτομίαν ἀνήκων ἢ ἐπιτήδειος, qui sert à couper le bois ; d'abatage.

ὑλοτόμος, ου, ὁ ὁ ξύλα τέμνων ἐν τῷ δάσει, ξυλοκόπος, bûcheron, n. m. καὶ ouvrier bûcheron.

ὑλοτομῶ (έω), μέλ. ήσω, ὕλην (δάσος) κόπτω, tailler un bois, ἤτοι ξυλείαν ἀπὸ δάσος κόπτω, ξύλα κόπτω, couper du bois. § —, faire un abatis, κόπτω δένδρα· βλ. καὶ **καταμερίζω** ξυλείαν.

ὑλοτροπία, ας, ἡ· hylotropie (ὕλη, matière καὶ τροπή, conversion) n. f. μεταβολή, ἀνανέωσις τῆς ὕλης, changement, renouvellement de la matière.

ὑμεῖς, ἀντων. προσωπ. πληθ. τοῦ σύ, vous; || ὑμεῖς λέγετε τοῦτο, c'est vous qui dites cela ; βλ. καὶ **σύ**.

ὑμεναιακός, ή, όν· hyménal, ale, aux, adj. [ἀνατομ.] ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν παρθενικὸν ὑμένα· λέγουσιν ἐπίσης, hyménique. § ὑμεναιακός, ή, όν, hyménéen, enne, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ὑμέναιον, τὸν γάμον, qui ap-

partient à l'hymen, au mariage ; || γαμικὴ παστάς. lit hyménéen.

ὑμέναιος, ου, ὁ [μυθολ.], hymen, n. m. θεὸς τοῦ γάμου, λέγουσιν ἐπίσης hyménée, n.m.

ὑμέναιος, ου, ὁ· ἐπιγάμιος ᾠδὴ ἢ γαμικὸν ᾆσμα, chant nuptial, ὅπερ ᾖδον οἱ τὴν νύμφην συνοδεύοντες ὅτε ἔφερον αὐτὴν ἀπὸ τῆς πατρικῆς εἰς τοῦ γαμβροῦ τὴν οἰκίαν, Ἰλ. σ, 493· ἐκ τούτου ὅθεν καὶ γάμος, hyménée, n. m. hymen, n. m. || αἱ δᾷδες τοῦ ὑμεναίου, les flambeaux de l'hymen (de l'hyménée).

ὑμενῖτις, ιδος, ἡ [παθολ.], hyménite, n.f. φλεγμονὴ τοῦ παρθενικοῦ ὑμένος, inflammation de l'hymen.

ὑμενογένεια, ας, ἡ· hyménogénie, n. f. παραγωγὴ τῶν ὑμένων.

ὑμενογόνος, ου, ὁ [ἰατρ.], muqueuse, n. f. ou membrane muqueuse, μεμβράνη ἐπενδύουσα διαφόρους κοιλότητας τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καὶ ἧς ἡ ἐπιφάνεια ὑγραίνηται συνήθως ὑπὸ ἐκκρίσεως.

ὑμενογραφία, ας, ἡ· hyménographie, n. f. περιγραφὴ τῶν ὑμένων, description des membranes.

ὑμενογραφικός, ή, όν, hyménographique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν ὑμενογραφίαν.

ὑμενογράφος, ου, ὁ· hyménographe, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὑμενογραφίαν.

ὑμενοειδής, ής, ές· membraneux, euse, adj. τῆς φύσεως τοῦ ὑμένος, de la nature de la membrane ; || ὑμενοειδὴς ἱστός, tissu membraneux.

ὑμενοζύμη, ης, ἡ· voile de levure ; βλ. ζύμη.

ὑμενολογία, ας, ἡ· hyménologie, n. f. πραγματεία περὶ τῶν ὑμένων, traité des membranes.

ὑμενόπτερος, ος, ον· hyménoptère, adj. ὑμενόπτερα, μεγάλη τάξις ἐντόμων, εἰς ἣν ἀνήκουσιν αἱ μέλισσαι καὶ οἱ μύρμηκες, αἱ σφῆκες, κτλ. || [οὐσ.] ὑμενόπτερον, un hyménoptère.

ὑμενοτομία, ας, ἡ· hyménotomie, n. f. χειρουργικὴ πρᾶξις συνισταμένη εἰς τὴν διὰ τοῦ μαχαιρίου σταυροειδῆ ἐντομὴν τοῦ παρθενικοῦ ὑμένος, ὁσάκις οὗτος παρουσιάζων τὸ φαινόμενον τῆς ἀτρησίας παρεμβάλλεται ὡς τέλειον κώλυμα εἰς τὴν ἀποβολὴν τῶν προϊόντων τῆς ἐμμήνου ῥοῆς.

ὑμενοτομικός, ή, όν· hyménotomique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑμενοτομίαν.

ὑμενώδης, ης, ες· ἀντὶ ὑμενοειδής, membraneux, euse, adj.

ὑμέτερος, α, ον [ἀντ.], ἰδικός σας, votre; le vôtre ; || οἱ ὑμέτεροι φίλοι, vos amis ; || μετὰ τῶν ὑμετέρων, avec les vôtres ; avec vos amis ; || [ἐν τέλει ἐπιστολῆς], ὅλως ὑμέτερος, tout à vous ; bien à vous ; bien le vôtre.

ὑμήν, ένος, ὁ· ἡ μεμβράνη, membrane, n. f. ὄργανον ἢ μέρος ὀργάνου ἐν λεπτοτάτῳ φύλλῳ· ὁ ἱστός, tissu, n. m. || [ἀνατομ.], ὁ παρθενικὸς ὑμήν, l'hymen, ὑμήν, μεμβράνη τοῦ αἰδοίου τῶν παρθένων διασχιζομένη κατὰ τὸν γάμον· βλ. καὶ ὑμενοτομία· || κερατοειδὴς ὑμήν· βλ. χιτών.

ὕμνησις, εως, ἡ· τὸ ὑμνεῖν, τὸ ψάλλειν ὕμνους, action de chanter des hymnes ; τὸ ἐγκωμιάζειν, louange[s] ; ὕμνησις, δοξασμὸς τῶν ἁγίων, glorification, n. f.

ὑμνητής, οῦ, ὁ· ὁ ψάλλων ὕμνους, chanteur d'hymmes (de louanges) ; ἐγκωμιαστής, πανηγυριστής, panégyriste ; ἐγκωμιαστής, louangeur, n. m. ὁ ὑμνῶν, (ὑπερ) ἐγκωμιάζων, préconiseur, n. m.

ὑμνογραφία, ας, ἡ· hymnographie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ συνθέτειν ὕμνους, art de composer des hymnes.

ὑμνογραφικός, ή, όν, hymnographique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑμνογραφίαν.

ὑμνογράφος, ου, ὁ· hymnographe, n.m. ὁ συνθέτων ὕμνους, καὶ εἰδικῶς συνθέτων ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους.

ὑμνολογία, ας, ἡ· τὸ ψάλλειν ὕμνους, récitation ou chant des hymnes ; hymnologie, n. f. βλ. καὶ ὕμνησις. § —, hymnologie, n. f. πραγματεία ἐπὶ τῶν ὕμνων.

ὑμνολόγιον, ου, τό· συλλογὴ ὕμνων, recueil d'hymnes ; hymnaire, n. m.

ὑμνολόγος, ου, ὁ· ὁ ψάλλων ὕμνους, chanteur d'hymnes ; βλ. καὶ ὑμνητής.

ὑμνολογῶ (έω) μέλ. ήσω, ψάλλω ὕμνους (ἐγκώμια), chanter des hymnes (des louanges). Βλ. καὶ ὑμνῶ.

ὕμνος, ου, ὁ [ἀρχαι.] ᾠδὴ ψαλλομένη πρὸς τιμὴν τοῦ Θεοῦ, hymne, n.m. ὕμνος τῷ Θεῷ, δοξολογία, cantique, n. f. [πληθ. ἐκκλ. ἰδ.] οἱ πρὸ τῆς λειτουργίας αἶνοι, laudes, n. f. [συνεκδ.] ἐγκώμιον louange[s].

ὑμνῶ (έω), μέλ. ήσω, ψάλλω ὕμνον, chanter un hymne (des hymnes) [συνεκδ.] ψάλλω ἐγκώμια, chanter les louanges ; [οἰκ.] ἐγκωμιάζω, louanger.

ὑμνωδία, ας, ἡ· ὕμνησις, τὸ ψάλλειν ὕμνους, chant des hymnes ; ὕμνος, hymne, n. m. ἐγκωμιασμός, ἐγκώμιον, louanges.

ὑμνωδός, οῦ, ὁ· ὁ ψάλλων ὕμνους, chanteur d'hymnes ; βλ. ὑμνητής.

ὑμνωδῶ (έω), μέλ. ήσω· ψάλλω ὕμνους, chanter des hymnes ; βλ. ὑμνῶ.

ὑνί, τὸ [δημ.], βλ. ὕνις.

ὕνις ἢ ὕννις, εως, ἡ· soc (n. m.) de la charrue ou coutre, n. m. πληθ. αἱ ὕνεις· ἐπίσης ὕννη καὶ ὕνη, ἡ, πληθ. αἱ ὗναι, κοινῶς τὸ ὑνί (βλ. καὶ νύμφη, poupée de tour)· τὸ τὴν γῆν τέμνον σιδήριον τοῦ ἀρότρου· βλ. καὶ ἀροτρόπους.

ὑοειδές, τό· hyoïde [ἀνατομ.], τὸ εἰς τὴν ῥίζαν τῆς γλώσσης εὑρισκόμενον ὀστοῦν (os hyoïde).

ὑοσκύαμος, ου, ὁ· jusquiame, n. m. πόα δηλητηριώδης, χρησιμοποιουμένη ὡς φάρμακον ναρκωτικὸν (βοτάνη χαρωτική) (hyoscyamus).

ὑπαγκώνιον, ου, τό· τὸ ὑπὸ τὸν ἀγκῶνα προσκεφάλαιον, coussin pour appuyer le

coude, accoudoir, n. m. βλ. καὶ **πρόσκλιντρον.**

ὑπαγόρευσις, εως, ἡ· ὑπαγορεύω τι εἴς τινα διὰ νὰ γράψῃ, dictée, n. f. || γράφω καθ' ὑπαγόρευσιν, écrire à la dictée ; || γράφω καθ' ὑπαγόρευσιν τινός, écrire sous la dictée de quelqu'un. § [μεταφ.] ὁδηγία, commandement, n. m. ἀρχή, précepte, n. m. συμβουλή, conseil, n. m. ἔμπνευσις, inspiration, n. f. ὑποβολή, suggestion, n. f. || αἱ ὑπαγορεύσεις τῆς ἠθικῆς, les leçons de la morale ; || κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς κεφαλῆς του, ne prenant conseil que de sa tête.

ὑπαγορεύω, μέλ. εύσω, λέγω προφορικῶς τὶ εἴς τινα (διὰ νὰ γράψῃ, διὰ νὰ ἐκτελέσῃ), dicter ; ὅθεν [συνεκδ.] λέγω τι κρυφίως εἴς τινα, souffler ; ἐμπνέω, inspirer ; ὑποβάλλω (τινί τι), suggérer ; συμβουλεύω, conseiller ; ὁδηγῶ, παραγγέλλω, commander; || ὑπαγορεύω θέμα, dicter un thème ; || τοῦτο ὑπαγορεύει τὸ λογικόν, la raison nous dicte (nous conseille) cela.

ὑπάγω, μέλ. άξω, κατατάσσω, ὑποβάλλω, soumettre ; κατατάσσω, classer ; συγκαταλέγω, τάσσω μεταξύ..., ranger parmi...; § — [κοιν. οὐδ.] aller ; βλ. πηγαίνω. § — [μέσ.] ὑπάγομαι, ἀνήκω εἰς... faire partie de ; ἀνήκω, appartenir ; ὑποπίπτω, tomber sous ; ἐξαρτῶμαι ἔκ τινος, relever ; ὑποτάσσομαι, être soumis ; [νομ. ἰδ.] ὑπάγομαι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τινός, ὑπόκειμαι, ressortir ; || τὰ πρωτοδικεῖα ὑπάγονται εἰς τὰ σχετικὰ ἐφετεῖα, les tribunaux de première instance ressortissent à leurs cours d'appel respectives ; || ἡ ὑπόθεσίς μου ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ εἰρηνοδίκου, mon affaire ressortit au juge de paix ; || τὸ ζῶον αὐτὸ ὑπάγεται εἰς τὴν δεῖνα κλάσιν, cet animal appartient à telle classe ; || ὅ,τι ὑπάγεται εἰς παρατήρησιν, tout ce qui tombe sous l'observation ; || [οἱ ἔπαρχοι] ὑπήγοντο εἰς τοὺς νομάρχας, relevaient des préfets ; || αὐτὸ δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητά μου, cela n'est pas de ma compétence (de mon ressort) ; || [ἡ ὑπόθεσις] ὑπάγεται εἰς τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια, l'affaire est du ressort des tribunaux helléniques (ἢ l'affaire ressortit aux tribunaux...).

ὑπαγωγεύς, έως, ὁ [οἰκοδ.] ἢ ἁρμοπρίων, fiche, n. f. εἶδος πρίονος δι' οὗ τιθεῖσι τὴν ἄμμον ἐν τοῖς ἁρμοῖς τοῦ λιθοστρώτου. § ὑπαγωγεύς, truelle de maçon, ἐργαλεῖον τεκτονικόν, πλατὺ σιδήριον ᾧ ξύουσι τὸν πηλόν, οἱονεὶ πτυΐδιον, ᾧ χρῶνται οἱ κονιαταί. § — [χυτηρ.] houlette, n.f. § ὑπαγωγεύς, taloche, n. f. (Πολυδ. I 147)· μικρὰ σανὶς φέρουσα κάτωθεν λαβὴν ἐφ' ἧς οἱ οἰκοδόμοι θέτουσι τὸ κονίαμα, κρατοῦντες αὐτὴν διὰ τῆς χειρός.

ὑπαγωγή, ῆς, ἡ· τὸ ὑποβάλλειν εἴς τι, τὸ κατατάσσειν μεταξύ, action de soumettre (de classer, etc.); κατάταξις, classement; βλ. ὑπάγω.

ὑπαίθριος, α, ον καὶ

ὕπαιθρος, ος, ον, ὁ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, εἰς ἀνοικτὸν τόπον γινόμενος, ὁ ὢν ἢ γινόμενος εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀέρα (οὐχὶ ὑπὸ στέγην), qui est (qui se fait) à découvert (; en plein air); ὁ ἐν ὑπαίθρῳ εὑρισκόμενος, en air, en plein air ; en air libre. § —, ἡ ἔκφρασις à ciel ouvert σημαίνει **ἀσκεπής,** ἐς (ἀνοικτὸς ἄνωθεν), καὶ μεταφορικῶς ὑπαίθριος, α, ον· **ὕπαιθρος,** ον· || **ὕπαιθρον πυροβολεῖον,** batterie à ciel ouvert; || **τὰ ὕπαιθρα πυροβόλα,** pièces installées à ciel ouvert, εἶνε τὰ ἐν τοῖς ὀχυρώμασι πυροβόλα, ἅτινα δὲν προφυλάσσονται ὑπὸ **σκεπάστρων** (abris) ἄνωθεν· βλ. καὶ **τοποθέτησις** πυροβολικοῦ, installation d'artillerie ; || ὑπαίθριον θέατρον, théâtre en plein vent (découvert). § [οὐδ. οὐσ.] ἀσκεπὲς μέρος, lieu découvert, || ἐν ὑπαίθρῳ· εἰς τὸ ὕπαιθρον, en plein air ; || κοιμῶμαι εἰς τὸ ὕπαιθρον, coucher à la belle étoile (οἰκ. à l'enseigne de la lune).

ὑπαινιγμός, οῦ, ὁ (νύξις), allusion, n. f. λέξις ἢ φράσις ἥτις ἐπιφέρει τὴν προσοχὴν τινὸς πρὸς ἄτομόν τι, πρὸς ἀντικείμενον, κτλ. χωρὶς νὰ ὁμιλῶσι περὶ αὐτοῦ. § —, insinuation, n. f. ἔντεχνος ὑποβολὴ σκέψεως περὶ ἀτόμου ἢ πράγματος χωρὶς νὰ ὁμιλῶσι περὶ αὐτοῦ.

ὑπαινίττομαι καὶ ἀττ. -ίσσομαι, μέλ. θήσομαι, σκοτεινῶς ἢ μακρόθεν σημαίνω, δίδω νὰ ἐννοήσῃ τις, κάμνω ὑπαινιγμὸν διά τι, faire allusion à ; δίδω ἐπιτηδείως νὰ ἐννοηθῇ, faire (donner à) entendre adroitement ; insinuer ; βλ. ὑπαινιγμός.

ὑπαίτιος, ος, ον, ὁ ὑπ' αἰτίᾳ ὤν, ἔνοχος ἐγκλήματος, coupable, adj. ὁ διαπράξας τι, ὁ αἴτιος, auteur, n. m. ὁ ὑπεύθυνος διά τι, responsable de.

ὑπαιτιότης, ητος, ἡ· τὸ νὰ ἦνε τις ὑπαίτιος, ἡ ἐνοχὴ εἰς τὸ ἔγκλημα, culpabilité, n. f. ἡ εὐθύνη εἴς τι, responsabilité, n. f. || ἐξ ὑπαιτιότητός του, par sa faute = ἐξ ἰδίου σφάλματος, de son fait, ἐξ αἰτίας του, ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ πράξεως.

ὑπακοή, ῆς, ἡ· obéissance, n. f. εὐπείθεια, ἡ ἐκτέλεσις τῶν διδομένων διαταγῶν καὶ ἡ ὑποταγή, soumisssion, n.f. εἴς τινα [ἐκκλ.], obédience, n. f. || ἄρνησις ὑπακοῆς = ἀνυπακοή, refus d'obéissance ; || τυφλὴ ὑπακοή, obéissance passive. § ὑπακοή, obéissance, n. f. λέγεται ἡ ὑποταγὴ τῆς οἰκείας ἡμῶν βουλήσεως ὑπὸ τὴν βούλησιν ἄλλου τινός, δύναται δὲ νὰ ἦνε ἢ ἀκουσία ἐπιβεβλημένη ὑπὸ τῆς βίας, ἢ ἑκουσία, παρεχομένη διὰ τὸν λόγον ὅτι θεωροῦμεν τὴν τοιαύτην ὑποταγὴν ὡς συμφέρουσαν εἰς ἡμᾶς αὐτούς, ἢ ὅτι ἔχομεν πλείονα ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἑτέρου, ἢ ὅτι πρὸς ὁμόθυμον ἐνέργειαν, ἧς χρήζει ὁ κοινωνικὸς βίος τοῦ ἀνθρώπου πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν του, ἀπαραίτητος εἶνε διευθύνουσά τις ἀρχὴ εἰς ἣν ὑποτάσσονται οἱ ἄλλοι. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον παρέχουσιν ὑπακοὴν ἐκουσίαν ὅπως τὰ τέκνα εἰς τοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους, οὕτω καὶ ἐν τῇ πολιτείᾳ οἱ πολῖται εἰς τὰς προϊσταμένας ἀρχάς.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ὑπάκουος, ος, ον· ὁ ὑπακούων, obéissant, e, adj. ὑποτεταγμένος, soumis, e, adj.

ὑπακούω, μέλ. ούσω· δίδω ἀκρόασιν εἴς τινα, ἐκτελῶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα, obéir ; εἶμαι (εὐπειθὴς) ὑποτεταγμένος, être soumis ; ἀκούω τινὰ (ἐκτελῶν τὰ λεγόμενά του) écouter ; ἀκολουθῶ τὰς ὁδηγίας κλπ.) suivre ; ὑποτάσσομαι, se rendre ; [νομ.] obtempérer ; ‖ αὐτὸ τὸ παιδὶ δὲν ὑπακούει, cet enfant n'obéit pas ; δὲν εἶνε εὐπειθές, n'est pas docile. § — [παθητ. γραμ.] ἐξυπακούομαι, ὑπονοῶ, ὑπολαμβάνω, se sous-entendre ; être sous-entendu.

ὑπάλειπτρον, ου, τό· truelle, n. f. βλ. καὶ μύστρον.

ὑπαλλαγή, ῆς, ἡ· μεταβολή, μεταλλαγή, changement, n.m. ἀνταλλαγή, échange, n.m. βλ. **μετάθεσις**, **μεταβολή**, mutation, n. f. § [γραμμ.] ὑπαλλαγή, hypallage, n. f. σχῆμα λόγου, καθ' ὃ μέρη τινὰ τῆς περιόδου ἐναλλάσσονται μετ' ἀλλήλων.

ὑπαλληλία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης, κατάστασις τοῦ ὑπαλλήλου, état d'employé (de fonctionnaire ; βλ. ὑπάλληλος. § —, τὸ σῶμα (ἡ τάξις) ἢ τὸ σύνολον τῶν ὑπαλλήλων, le corps (la classe) des employés (des fonctionnaires); τὸ προσωπικὸν τῆς διοικήσεως ἐν γένει, personnel administratif] ; ἡ διοίκησις (ἐν γένει), administration, n. f.

ὑπαλληλικός, οῦ, ὁ· ὁ ἀφορῶν, ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς ὑπάλληλον, d'employé.

ὑπαλληλίσκος, ου, ὁ· μικρᾶς θέσεως ὑπάλληλος, petit employé ; petit commis.

ὑπάλληλος, ος, ον, ὁ ὑπ' ἄλλον τεταγμένος, ὁ διωρισμένος εἰς θέσιν τινά, employé, n. m. [ἀνώτερ. ἰδ.] fonctionnaire, n. m. [ἐμπορ. ἰδ.] commis, n. m. ‖ δημόσιοι ὑπάλληλοι, fonctionnaires publics ; ‖ κατώτεροι ὑπάλληλοι, employés subalternes ; ‖ — τῆς ἐπιμελητείας (ἀξιωματικός), fonctionnaire de l'intendance militaire ; ‖ — ἐλεγκτής, fonctionnaire du contrôle ; ‖ ὑπάλληλος γραφείου, bureaucrate, n. m. βλ. **γραφειοκράτης**· ‖ — ἀγορᾶς, placier, n. m. φροντίζων πρὸς διάδοσιν ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς ἐργασίας τοῦ καταστήματος εἰς ὃ ἐργάζεται ἢ ἀντιπροσωπεύει· ‖ οἱ ὑπάλληλοι τῆς εἰσαγγελίας, parquet, n. m. βλ. **εἰσαγγελία**· ‖ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ στρατοδικείου, parquet d'un conseil de guerre; ‖ [σιδηροδ.] ὑπάλληλος ἐπὶ τῆς ἕλξεως, employé de la traction ; ‖ — ἐπὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως, employé de l'exploitation. Ὁ σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος λέγεται ἐπίσης agent de chemin de fer ; ‖ ὑπάλληλοι τῶν εἰρμῶν, agents des trains, οἱ ἐπὶ τῶν εἰρμῶν ἐπιβαίνοντες σιδηροδρομικοὶ ὑπάλληλοι· ‖ **στρατιωτικὸς** ὑπάλληλος, employé militaire ; καλοῦνται οὕτως ἐν Γαλλίᾳ κατηγορίαι τινὲς ἀξιωματικῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμον καὶ συντελούντων εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν διαφόρων τοῦ στρατοῦ ὑπηρεσιῶν, τοιοῦτοι εἶνε οἱ διαχειρισταὶ (officiers d'administration), οἱ ἔφοροι τοῦ ὑλικοῦ πυροβολικοῦ (gardes d'artillerie), οἱ βοηθοὶ τοῦ μηχανικοῦ (adjoints du génie), οἱ ἀρχειοφύλακες (archivistes), οἱ ὁπλογνώμονες (contrôleurs d'armes) καὶ οἱ στρατιωτικοὶ διερμηνεῖς. Ἐπίσης γενικώτερον καλοῦσι στρατιωτικοὺς ὑπαλλήλους πολίτας τινὰς προσκεκολλημένους ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ.

ὑπαμείβων, οντος, ὁ· sous-arbalétrier, n. m. βλ. **ἀμείβων**.

ὑπαμοιβή, ῆς, ἡ ἐναλλαγή, alternation, n. f. διαδοχή, ἐναλλαγή, alternative, n. f. ‖ ἐξ ὑπαμοιβῆς [φρ.], à tour de rôle ; ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον, tour à tour; ἀλληλοδιαδόχως, alternativement, adv.

ὑπανδρεία, ας, ἡ, κοινῶς **πανδρειά**, συνοίκησις, συνοικέσιον, ὁ γάμος, mariage, n. m. ‖ κόρη τῆς ὑπανδρείας, jeune fille à marier ; ‖ ζητῶ κόρην εἰς ὑπανδρείαν, demander une jeune fille en mariage καὶ demander la main d'une jeune fille.

ὑπανδρεύω, μέλ. εύσω, κοινῶς **πανδρεύω** (κυρίως γυναῖκα συζευγνύω μετ' ἀνδρός), δίδω ὡς σύζυγον εἰς γάμον, ἐκδίδωμι ἀνδρὶ τὴν θυγατέρα ἢ ἀδελφήν, marier ; épouser (ὑπανδρεύομαι διὰ τὰς γυναῖκας καὶ νυμφεύομαι διὰ τοὺς ἄνδρας) ‖ ὑπανδρεύω τὴν κόρην μετὰ ἰατροῦ, marier sa fille à un médecin (καὶ οὐχὶ avec) ; ‖ ὑπανδρεύομαι (νυμφεύομαι), marier à . . . ‖ ὑπανδρευμένος, κοινῶς πανδρεμμένος, η, marié, ée (διὰ τοὺς ἄνδρας μᾶλλον νυμφευμένος).

ὑπανδρολογῶ (έω), βλ. **πανδρολογῶ**, κτλ.

ὕπανδρος, ος, ον· ἡ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀνδρὸς ὑπαγομένη, qui est au pouvoir du mari ; marié, ée, adj. ‖ γυνὴ ὕπανδρος, femme mariée ; [καταχρ.] περὶ ἀνδρός, ὕπανδρος = νυμφευμένος, homme marié.

ὑπανοίγω, μέλ. ἀνοίξω· ἰδ. κάτωθεν κατ' ὀλίγον ἢ κρυφίως ἀνοίγω, ἀνοίγω ὀλίγον, ouvrir un peu ; entrouvrir.

ὑπανθηρός, ά, όν· ὀλίγον τι ἀνθηρός, μόλις ἀνθῶν, un peu fleuri, e ; ‖ δένδρον ὑπανθηρόν, arbre fleuri.

ὑπανθῶ (έω), μέλ. ήσω· ἄρχομαι ἀνθῶν, commencer à fleurir.

ὑπάντησις, εως, ἡ· ἡ συνάντησις, rencontre, n. f.

ὑπαντῶ (άω), μέλ. ήσω· ἐξ ἐναντίας τινὸς ἔρχομαι, πρός τινα ὑπάγω, μεταβαίνω εἰς (προ) ὑπάντησιν τινός, aller au devant (à la rencontre) de quelqu'un.

ὑπαξιωματικός, οῦ, ὁ· bas-officier, n.m. οὕτω πως ἐκάλουν ἄλλοτε τοὺς **ὑπαξιωματικοὺς** (sous-officiers), οἵτινες ἐκαλοῦντο προηγουμένως **δέκαρχοι** (dizainier). § **ὑπαξιωματικός**, sous-officier, n. m. στρατιωτικὸς κεκτημένος βαθμὸν ἐνδιάμεσον μεταξὺ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ (sous-lieutenant) καὶ τοῦ **δεκανέως** (caporal ou brigadier), ἤτοι οἱ **λοχίαι** (sergents ou maréchaux des logis) οἵτινες δύνανται νὰ ὦσι καὶ **σιτισταὶ** (fourriers), οἱ **ἐπιλοχίαι** (sergents majors ou maréchaux des logis chefs) καὶ οἱ **ἀνθυπασπισταὶ** (adjudants).

§ — [ναυτ.], sous-officier, n. m. τὰ περὶ βαθμολογίας τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ· βλ. εἰς **βαθμὸς** (grade). § [ναυτ.] **μάχιμος ὑπαξιωματικός**, officier marinier, n. m. § **οἱ ὑπαξιωματικοί**, maistrance, n. f. διὰ τοῦ ὅρου τούτου οἱ Γάλλοι ἐννοοῦσι τὸ σύνολον τῶν ὑπαξιωματικῶν ναυστάθμου ἢ πλοίου. § — [ναυτ.], maître, n. m. γενικὴ ὀνομασία διδομένη εἰς τοὺς ὑπαξιωματικοὺς **τοῦ Ναυτικοῦ**, μερικευομένη ὅμως ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ· βλ. τὰς μερικότητας εἰς τὴν λέξιν βαθμός· ‖ **κελευστής**, ὁ (ἁρμένων, πυροβολικοῦ, τορπιλλητής, πηδαλιουχίας, ὁπλίτης), maître (de manœuvre, canonnier, torpilleur, de timonerie, de mousqueterie).

Ὑπαξιωματικοὶ ὑπόλογοι ναυτικοῦ, maîtres-chargés, n. m. καλοῦνται οὕτως ἐπὶ τῶν πολεμικῶν πλοίων οἱ ὑπαξιωματικοὶ οἱ ἔχοντες τὴν γενικὴν ἐπιστασίαν καὶ διαχείρισιν τοῦ ὑλικοῦ ἢ κλάδου τινός· τοιοῦτοι εἶνε οἱ,

α') **Πρῳρεύς**, ὁ· **ναύκληρος**, ὁ· maître d'équipage, n. m. κοινῶς **λοστρόμος**· ὑπαξιωματικὸς ἁρμένων **ἐπιπεφορτισμένος** τὰ τῆς γενικῆς ἐπιστασίας τοῦ κλάδου του.

β') **Πυράρχης**, ὁ· maître canonnier, n. m. κοινῶς **ἀρχιπυροβολητής**· ὑπαξιωματικὸς πυροβολικοῦ ἐπιπεφορτισμένος τὰ τῆς γενικῆς ἐπιστασίας τοῦ κλάδου του.

γ') **Οἰακονόμος**, ὁ· chef de timonerie, n. m. βλ. λέξιν.

δ') **Ὁπλονόμος**, ὁ· capitaine d'armes, n. m. κοινῶς **ἀρχιοπλίτης**· ὑπαξιωματικὸς ὁπλίτης ἐπιπεφορτισμένος τὰ τῆς γενικῆς ἐπιστασίας τοῦ κλάδου του καὶ ἄλλα τινὰ καθήκοντα περὶ ὧν βλ. ὁπλονόμος.

ε') **Ἀρχιτορπιλλητής**, ὁ· maître torpilleur, n. m. ἤτοι ὑπαξιωματικὸς ἐπιπεφορτισμένος τὰ τῆς γενικῆς ἐπιστασίας τοῦ κλάδου του.

Ἄμαχοι ὑπαξιωματικοὶ ἢ ἐπαγγελματίαι, maîtres de profession, n. m. καλοῦνται οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς τοὺς μαχίμους κλάδους ὑπαξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ, οἵτινες εἶνε οἱ,

α') **Κελευστὴς ὁπλοποιὸς ἢ ὁπλοποιός**, maître-armurier, n. m. (βλ. καὶ **κελευστής**).

β') **Κελευστὴς διανάκτης ἢ διανάκτης**, maître-calfat, n. m.

γ') **Κελευστὴς ξυλουργὸς ἢ ξυλουργός**, maître-charpentier, n. m.

δ') **Κελευστὴς τροφοδότης ἢ διανομεὺς ἢ ἁπλῶς τροφοδότης ἢ διανομεύς**, maître-commis aux vivres ou distributeur.

ε') **Κελευστὴς νοσοκόμος ἢ νοσοκόμος**, maître-infirmier, n. m.

ς') **Κελευστὴς ἀποθηκοφύλαξ ἢ ἀποθηκάριος ἢ ἁπλῶς ἀποθηκοφύλαξ ἢ ἀποθηκάριος**, maître-magasinier, n. m.

ζ') **Κελευστὴς μηχανικὸς ἢ μηχανικός**, maître-mécanicien, n. m.

η') **Κελευστὴς μουσικὸς ἢ μουσικός**, maître-musicien, n. m.

θ') **Κελευστὴς ἱστιοποιὸς ἢ ἱστιοποιός**, maître-voilier, n. m.

Τοίχαρχος, ὁ· maître de bordée, n.m. ὑπαξιωματικὸς ἀρχηγὸς τοιχαρχίας. § —, commissionné, n. m. καλεῖται οὕτω γαλλιστὶ μισθωτὸς ὑπαξιωματικός, ὅστις ὑπερέβη τὴν ἀπαιτουμένην ἡλικίαν διὰ νέαν ἀνακατάταξιν, ἀλλὰ διατηρεῖται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἕνεκα τῆς εἰδικῆς θέσεως ἣν κατέχει· βλ. καὶ **πτυχίον** (commission).

ὑπαξόνιον, τό· équignon (m.) d'essieu; σιδήριόν τι ὑπὸ τὸν ξύλινον ἄξονα.

ὑπαπαντή, ῆς, ἡ [ἐκκλ.], la Chandeleur; ἑορτὴ τῆς παρουσιάσεως τοῦ κ. ἡμῶν Ι. Χριστοῦ εἰς τὸν ναὸν καὶ ὁ ἐξαγνισμὸς τῆς Παναγίας, fête de la présentation de Notre Seigneur au Temple, et la purification de la Vierge; ὅθεν ὑπαπαντὴ = la purification (de la Vierge); [τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλ. ἰδ.] Penthèse, n. f.

ὑπαποθηκάριος, ου, ὁ [ἰδ. τελωνείου], sous-chef d'entrepôt, ὁ ὑπὸ τὸν ἀποθηκάριον τελωνιακὸς ὑπάλληλος.

ὑπαρκτικός, ή, όν [γραμμ. ἐπὶ ῥήματος, verbe] substantif, ive, adj. ὁ ἐκφράζων τὴν ὕπαρξιν, qui exprime l'être, l'existance, ὅθεν ῥῆμα ὑπαρκτικὸν = οὐσιαστικόν. § [φιλοσ.] ὑπαρκτικός, substantif, ive, adj. ὁ ἐκφράζων τὴν οὐσίαν, qui exprime la substance.

ὑπαρκτός, ή, όν· ὁ ὕπαρξιν ἔχων, ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ ὑπάρχων, existant, e (par soi-même); ὑπάρχων, subsistant, e, adj. πραγματικός, réel, elle, adj.

ὕπαρξις, εως, ἡ· τὸ ὑπάρχειν, existence, n. f. ἡ ὀντότης, τὸ εἶναι, être; καὶ ἐν γένει τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεως, les moyens; ὁ βίος, ἡ ζωή, la vie; ‖ ἡ ὕπαρξις τοῦ Θεοῦ, l'existence de Dieu; ‖ ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκεν ὕπαρξιν, Dieu nous a donné l'être; ‖ [ἐπὶ ἀνθρ.] ἄχρηστος ὕπαρξις, un être inutile.

ὑπαρχή, ῆς, ἡ· ἡ ἀρχή, origine, n. f. ou commencement, n. m. ἀρχή. πρωτοβουλία, initiative, n. f. ‖ ἐξ' ὑπαρχῆς, dès le principe = ἐκ τῆς ἀρχῆς, ἀπὸ τὴν ἀρχήν, ἐξ ἀρχῆς, dès le (au) commencement; ἐκ νέου, πάλιν, ἐξ ὑπαρχῆς, derechef, adv. ἤτοι πάλιν. ἐκ νέου, de nouveau.

ὑπαρχηγός, οῦ, ὁ· ὁ μετὰ τὸν ἀρχηγόν, ὁ δεύτερος εἴς τινα ὑπηρεσίαν, sous-chef, n. m. ‖ — ἐπιτελείου, sous-chef d'état-major.

ὑπαρχιμουσικός, οῦ, ὁ· sous-chef de musique; ἀνθυπασπιστὴς ἀναπληρῶν τὸν ἀρχιμουσικόν.

ὑπάρχοντα, τά· βλ. ὑπάρχω.

ὕπαρχος, ου, ὁ [ναυτ.], officier en second, n. m. καὶ ἐνίοτε commandant en second, ὁ μετὰ τὸν κυβερνήτην ἀνώτερος ἢ ἀρχαιότερος τῶν μαχίμων ἀξιωματικῶν τοῦ πλοίου ὁ ἐπιπεφορτισμένος τὰ τῆς γενικῆς ἐπιστασίας· συνώνυμον αὐτοῦ εἶνε τὸ lieutenant en pied; βλ. καὶ **ὑποπλοίαρχος**.

ὑπάρχω, μέλ. ἄρξω, ὑφίσταμαι, ὑπάρχω που, exister; ζῶ, vivre; ὑφίσταμαι, ὑπάρχω, subsister; εἰμί, εἶμαι, être; [τριτοπρ.] il y a; ὑπάρχει, εἶναι, il est; ‖ ὅ,τι ὑπάρχει, tout ce qui existe; ‖ ὑπάρχει θεός, il est un Dieu; ‖ ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι, il y a (il se

trouve) des gens qui ; || ἡ Ῥώμη ὑπάρχει ἔτι, ἀλλὰ τὰ μνημεῖά της..., Rome subsiste encore, mais ses monuments...; || ὑπῆρξεν ὑπουργὸς ἐπὶ δύο ἔτη, il a été ministre pendant deux ans ; || ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξίς μου, ὅτε...! quel fut mon étonnement lorsque...! || αἱ ὑπάρχουσαι συνθῆκαι, les traités existants. § [οὐδ μετοχ. πληθ. οὐσ] τὰ ὑπάρχοντα = τὸ ἔχειν = ἡ περιουσία, τὰ κτήματα, bien[s] ; ἡ περιουσία, fortune, n. f. || ἐδήμευσαν ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα, on a confisqué tous ses biens ; || ἐσπατάλησε τὰ ὑπάρχοντά του, il a gaspillé sa fortune.

ὑπασπιστής, οῦ, ὁ· ὁ ἀκολουθῶν τινὰ καὶ ἐκτελῶν τὰς διαταγὰς αὐτοῦ, aide de camp, n. m. § — [βασιλέως, στρατηγοῦ, ναυάρχου, κτλ.], aide de camp [d'un roi ; d'un général ; d'un amiral, etc.]. § ὑπασπιστής, aide-de-camp, n. m. (ἐν τῷ στρατῷ καὶ ναυτικῷ). Ἀξιωματικὸς προσκεκολλημένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀνωτέρου διὰ νὰ βοηθῇ τοῦτον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, νὰ μεταβιβάζῃ τὰς διαταγάς του καὶ νὰ συλλέγῃ τὰς ἀπαιτουμένας αὐτῷ πληροφορίας. Οἱ διαγγελεῖς (officiers d'ordonnance) οὓς πλειστάκις συγχέουσι μετὰ τῶν ὑπασπιστῶν, εἰσὶν ἐπιπεφορτισμένοι μόνον τὴν μεταβίβασιν τῶν διαταγῶν. § —, adjudant-major, n. m. ὑπασπιστὴς (aide-de camp), βαθμολόγος στρατιωτικὸς ἐπιπεφορτισμένος νὰ βοηθῇ ἕτερον ἀνωτέρου βαθμοῦ· || — φρουραρχείου, adjudant de place. § —, βλ. καὶ ἀσπιδοφόρος ἱππότου.

ὑπαστυνόμος, ου, ὁ· commissaire de police.

ὑπατεία, ας, ἡ [ἱστορ.], ἡ ἀρχή, τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπάτου, ἡ ὕπατος ἀρχὴ παρὰ Ῥωμαίοις (dignité, charge de consul chez les Romains), consulat, n. m.

ὑπατεύω, μέλ. εύσω, ὕπατος εἰμί, être consul.

ὑπατικός, ή, όν, εἰς ὕπατον ἀνήκων, τοῦ ὑπάτου, de consul, consulaire, adj.

ὑπ' ἀτμόν, sous-vapeur ; βλ. ἀτμός.

ὕπατος, ου, ὁ· consul, n. m. ὀνομασία διδομένη ἐν τῇ ῥωμαϊκῇ δημοκρατίᾳ εἰς τοὺς δύο ἄρχοντας τοὺς ἀσκοῦντας τὴν ἀνωτάτην πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν ἐξουσίαν. Ἐν τῇ Γαλλικῇ δημοκρατίᾳ τὸ 1800 ἐξελέχθησαν τρεῖς ὕπατοι ἐξ ὧν ὁ Βοναπάρτης, ὅστις ἦτο πρῶτος ὕπατος, ἐγένετο αὐτοκράτωρ τὸ 1804, ἀφοῦ εἶχεν ὀνομασθῇ ἰσόβιος ὕπατος τὸ 1802.

ὕπατος, ος, ον, ὑπέρτατος, ὕψιστος, suprême, adj. ὁ πλέον ὑψηλὰ εὑρισκόμενος, ὁ πλέον ὑψηλός, ὑψηλότερος, le plus haut ; ὁ πλέον μέγας, μεγαλείτερος, le plus grand ; || εἰς τὸν ὕπατον βαθμόν, au suprême degré ; || ὁ ὕπατος τῶν ποιητῶν, le plus grand (le prince) des poètes; || ὕπατος ἁρμοστὴς (διοικητής), haut commissaire.

ὑπαύγεια, ας, ἡ· ἡ ἀμυδρὰ λάμψις, ἀμυδρὸς φωτισμός, lueur, n. f.

ὑπαυχένιον, ου, τό· τὸ ὑπὸ τὸν αὐχένα τιθέμενον, qui se place sous le cou ; προσκεφάλαιον, coussin, n. m. chevet, n. m. § — (ἀντὶ κύκλιον), lunette, n. f. || ὑπαυχένιον γωνιῶδες, lunette triangulaire ; γωνιῶδές τι (οὐχὶ ὅμως τριγωνικὸν) τοῦ τρυπανιστηρίου (forerie) μέρος.

ὑπέγγυος, ος, ον, ὁ δι' ἐγγύησιν διδόμενος, donné en gage ; engagé, ée ; ὑποθηκευμένος, η, ον, hypothéqué, ée, adj. ὁ διδόμενος δι' ἐγγύησιν τινός, donné pour caution de... ; || ὑπέγγειον δάνειον, prêt fait sous caution ; βλ. ἐγγύησις. § —, garant, e, adj. ὁ χρησιμεύων ὡς ἐγγυητής, servant de caution; ἐγγυώμενος διά, répondant de.

ὑπεγγύως [ἐπίρ.] sous caution ; βλέπε ἐγγύησις.

ὑπεγείρω, ἐγείρω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, lever peu à peu ; soulever.

ὑπεζωκώς, ότος, ὁ [ἀνατομ.], plèvre, n. f. ὑμὴν ἐπικαλύπτον τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ θώρακος.

ὑπεικτικός, ή, όν· ἐνδοτικός, ή, όν, ὁ εὐκόλως ἐνδίδων, qui cède facilement ; εὔκαμπτος, souple, adj. εὐπειθής, obéissant, e, adj.

ὑπείκω, μέλ. ὑπείξομαι, παραχωρῶ τι, ἐνδίδω, ὑποχωρῶ εἴς τι, céder ; παραδίδομαι, ὑπακούω, se rendre ; ὑπείκω, ἐνδίδω, κάμπτω, κάμπτομαι, [se] plier ; fléchir ; ὑπακούω εἴς τι, obéir ; ὑποτάσσομαι, se soumettre ; || —, en passer par = ὑποτάσσομαι se résigner, ὑποχρεοῦμαι· || — εἰς τὴν βίαν, céder à la force ; || ὑπείκων εἰς τὰς παρακλήσεις των, se rendant à leurs prières ; || — εἰς τοὺς νόμους, se soumettre aux lois ; || ὑπείκει εἰς ὅλας του τὰς ἰδιοτροπίας, il se plie à tous ses caprices ; || — εἰς τὰς ἰδιοτροπίας τινός, se plier aux caprices de quelqu'un ; || τὰ πάντα ὑπείκουσιν αὐτῷ, tout fléchit sous lui.

ὑπεισάγω, μέλ. ἄξω· κατ' ὀλίγον ἢ ἀνεπαισθήτως (λάθρα) εἰσάγω, introduire secrètement.

ὑπεισέρχομαι, μέλ. θὰ ὑπεισέλθω, εἰσέρχομαί που (ἐπιτηδείως), entrer furtivement (adroitement) ; se glisser ; εἰσάγομαι, εἰσέρχομαι ἐπιτηδείως, s'insinuer.

ὑπεκκαίω, μέλ. αύσω· κάτωθεν ἢ βαθμιαίως καὶ κατὰ μικρὸν ἐκκαίω, κουφοκαίω, ὅθεν περιθάλπω, ὑποθάλπω, fomenter ; παροτρύνω, διεγείρω, exciter ; προτρέπω, παρορμῶ, inciter ; τροφοδοτῶ, παρέχω, alimenter.

ὑπεκμισθόνω, μέλ. ώσω· βλ. ὑπενοικιάζω.

ὑπεκμίσθωσις, εως, ἡ· βλ. καὶ ὑπενοικίασις.

ὑπεκμισθωτής, οῦ, ὁ· βλ. ὑπενοικιαστής.

ὑπεκφεύγω, μέλ. φύγω· ἀπό τινος ἐκφεύγω, κρυφίως διαφεύγω, se soustraire ; ou se dérober ; διαφεύγω, échapper ; ἀποφεύγω, éviter ; ἀποχωρῶ ἀπαρατήρητος, esquiver ; ὑπεκφεύγω, éluder ; || — τὴν δυσχέρειαν, esquiver la difficulté ; || — τὸ ζήτημα, éluder la question.

ὑπεκφυγή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπεκφεύγειν, action de se dérober (d'échapper) ; ἡ ἀποφυγή, évitement, n. m. [μεταφ.] détour,

n. m. (=subterfuge) ἤτοι περιδρομαί, περιστροφαί, μέσα ὑπεκφυγῆς. § ὑπεκφυγή, subterfuge, n. m. (=détour), πανουργία (δόλος), μέσον ὅπως ἀπαλλαχθῇ τις στενοχώρου θέσεως, ruse, n. f. moyen pour se tirer d'embarras; ‖ χρῶμα ὑπεκφυγῆς, user de subterfuges (de détours)· ‖ ὑπεκφυγή, πρόφασις, échappatoire, n. f. μέσον ἐπιτήδειον πρὸς ἀπαλλαγὴν ἔκ τινος ἤ τι· ‖ εὑρίσκειν ὑπεκφυγήν, trouver une échappatoire. § —, ἡ ἐκφυγή, fuite, n. f.

ὑπεμφαίνω, ὑποδεικνύω τι, indiquer; κάμνω νὰ ἐννοηθῇ τι, faire entendre; δεικνύω, σημειῶ τι, marquer.

ὑπένδυσις, εως, ἡ, κοινῶς φόδρα, doublure, n. f. βλ. ὑπόρραμμα.

ὑπενδύτης, ου, ὁ· vêtement de dessous, τὸ δὲ ἐπένδυμα, pardessus, n. m.

ὑπενδύω, μέλ. ύσω, θέτω ὑπένδυσιν, ὑπόρραμμα (φόδραν), mettre une doublure, κοινῶς φοδράρω, doubler.

ὑπενθυμίζω, μέλ. ίσω· ἐπαναφέρω εἰς τὴν μνήμην τινός τι, rappeler à la (remettre en) mémoire; κάμνω ν' ἀναμνησθῇ τίς τι, faire ressouvenir; ἀναμιμνήσκω, remémorer.

ὑπενθύμισις, εως, ἡ· τὸ ὑπενθυμίζειν, ἐπαναφέρειν εἰς τὴν μνήμην τινός, action de rappeler à la mémoire; ἀνάμνησις, ἐνθύμησις, ressouvenir.

ὑπενοικιάζω, μέλ. άσω καὶ ὑπεκμισθόνω, sous-louer, δίδω ἢ λαμβάνω εἰς ὑπενοικίασιν οἰκίαν ἢ μέρος αὐτῆς· ‖ ὑπενοικιάζω, sous-affermer, donner, prendre à sous-ferme, ἤτοι δίδω ἢ λαμβάνω εἰς ὑπενοικίασιν ἀγροτικόν τι κτῆμα ἢ μέρος αὐτοῦ.

ὑπενοικίασις, εως, ἡ καὶ ὑπεκμίσθωσις· ἡ ἐνοικίασις εἰς ἄλλον τοῦ ἐνοικιασθέντος, sous-location, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπενοικιάζειν, action de sous-louer; πληθ. des sous-locations; ‖ ὑπενοικίασις, sous-ferme, n. f. (= sous-bail) πληθ. des-fermes; ‖ ὑπενοικίασις, sous-bail, n. m. συμβόλαιον ὅπερ ὁ ἐνοικιαστὴς ἀγροτικοῦ κτήματος συντάσσει μεθ' ἑτέρου πρὸς ἐνοικίασιν μέρους τοῦ κτήματος· πληθ. des sous-baux.

ὑπενοικιαστής, οῦ, ὁ, ἡ καὶ ὑπεκμισθωτής, ὁ ἐνοικιάζων οἰκίαν ἐνοικιασθεῖσαν ἀρχικῶς ὑφ' ἑτέρου, sous locataire, n. celui qui prend en sous-location; πληθ. des sous-locataires; ‖ ὑπενοικιαστής, ὁ, ἡ· sous-fermier, ière, n. ὁ λαμβάνων δι' ὑπενοικιάσεως κτῆμά τι, qui prend un bien à sous-ferme; πληθ. des sous-fermiers, des sous-fermières.

ὑπεξάγω, μέλ. άξω, ἐξάγω τι κρυφίως (μυστικῶς), exporter (faire sortir) secrètement; soustraire.

ὑπεξαγωγή, ῆς, ἡ· τὸ ὑπεξάγειν, ἡ κρυφία ἐξαγωγή, exportation furtive; ἡ ὑπεξαίρεσις, soustraction, n. f.

ὑπεξαίρεσις, εως, ἡ· ἡ ὑποκάτωθεν ἐξαίρεσις, ἡ κρυφίως ἢ κατ' ὀλίγον γινομένη λῆψις ἢ ἀφαίρεσις, soustraction, n.f. pillage, n. m. (λεηλασία)· [νομ. ἰδ.] détournement, n. m. κατὰ τὸ ἄρθρον 335 τοῦ Ποιν. Νόμου ἔνοχος ὑπεξαιρέσεως εἶνε ὅστις διακατέχων ἢ φυλάττων ξένον κινητὸν πρᾶγμα καταχρατεῖ αὐτό, ἀναλίσκει ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἢ παραχωρῶν εἰς ἄλλους ἐπὶ δικαιώματι ἰδιοκτησίας ἐπὶ τοῦ ν' ἀποστερήσῃ τούτου τὸν ἰδιοκτήμονα ἄνευ ἀποζημιώσεως. Τὸ ἔγκλημα θεωρεῖται τετελεσμένον ὅταν ὁ διακατέχων ἢ φυλάττων τὸ ξένον πρᾶγμα ἀρνηθῇ ν' ἀποδώσῃ αὐτὸ αὐτούσιον ἢ νὰ παράσχῃ παραχρῆμα ἀποζημίωσιν εἰς τὸν κύριον μόλις ἀπαιτήσαντα τοῦτο, ἑπομένως ἀπόπειρα δὲν χωρεῖ.

ὑπεξαιρέτης, ου, ὁ· ἔνοχος ὑπεξαιρέσεως, coupable de soustraction (de détournement).

ὑπεξαιρῶ (έω), λαμβάνω τι λάθρα, ἀφαιρῶ κρυφίως, enlever furtivement; soustraire; λαμβάνω δολίως, prendre par fraude; νομ. ἰδ. détourner; βλ. ὑπεξαίρεσις· ‖ τὸ φορτίον ὑπεξῃρέθη, la cargaison a été pillée.

ὑπεξανθρακίζω, μέλ. ίσω· puddler; τὸ ἐκ τῆς Ἀγγλικῆς ληφθὲν ῥῆμα puddler, δηλοῖ τὸ βαθμηδὸν ἀφαιρεῖν ἄνθρακα ἐκ τοῦ χάλυβος καὶ τοῦ σιδήρου, ἵνα τὰ μέταλλα ταῦτα κατασταθῶσιν εὐήλατα, βλ. καὶ ὑπεξανθράκισις, puddlage; ‖ — δι' ὕδατος, puddler à l'eau; ‖ — τὸν χάλυβα, puddler l'acier; ‖ — τὸ χώνευμα, puddler la fonte; ‖ — τὸν σίδηρον, puddler le fer; ‖ — δι' ἀναβρασμοῦ, puddler par bouillonnement.

ὑπεξανθράκισις, εως, ἡ· puddlage, n.m. ἡ βαθμιαία ἀφαίρεσις τοῦ ἄνθρακος ἐκ τοῦ χάλυβος καὶ τοῦ σιδήρου ἵνα τὰ μέταλλα ταῦτα κατασταθῶσιν **εὐήλατα** (ductiles), ἢ ἄλλως, ὁ τρόπος τῆς παραγωγῆς σιδήρου διὰ κατεργασίας τοῦ **χωνεύματος** (fonte) μετὰ γαιάνθρακος ἐντὸς **ἀναστρεψιφλόγων καμίνων** (fours à réverbères) καλουμένων καὶ **ὑπεξανθρακιστριῶν** (fours à puddler); ‖ ἡ δι' ὕδατος ὑπεξανθράκισις, puddlage à l'eau; ‖ ἡ τοῦ χάλυβος ὑπεξανθράκισις, puddlage de l'acier; ‖ ἡ τοῦ χωνεύματος ὑπεξανθράκισις, puddlage de la fonte; ‖ ἡ τοῦ σιδήρου ὑπεξανθράκισις, puddlage du fer; ‖ ἡ δι' ἀναβρασμοῦ ὑπεξανθράκισις, puddlage par bouillonnement.

ὑπεξανθρακιστής, οῦ, ὁ· puddleur, n.m. (ὁ τεχνίτης ὁ ὑπεξανθρακίζων).

ὑπεξανθρακιστικός, ή, όν· à puddler; ‖ κύλινδρος ὑπεξανθρακιστικός, cylindre à puddler; ‖ κάμινος ὑπεξανθρακιστικὴ ἢ (ὡς οὐσιαστικὸν) ὑπεξανθρακίστρια, four (ἢ fourneau) à puddler.

ὑπεξηνθρακισμένος, η, ον· puddlé, ée, adj. **ὑπεξανθράκιστος,** ὁ καὶ ἡ, ον, τό· βλ. ὑπεξανθρακίζω, χάλυψ καὶ **σίδηρος.**

ὑπεξούσιος, ος, ον· ἀντίθ. τῷ αὐτεξούσιος, ἄλλῳ τινὶ ὑποκείμενον, ἐξαρτώμενος ἔκ τινος, ἐξηρτημένος, dépendant, e, adj. ὑποτεταγμένος, subordonné, ée, adj. § [νομ. ἰδ.] ὁ μὴ χειραφετημένος, non émancipé; ὁ ὑπὸ κηδεμονίαν πατρός, en puissance de père; ἀνήλικος, ἀνῆλιξ, mineur, n.

ὑπεξουσιότης, ητος, ἡ· ἡ τοῦ ὑπεξουσίου κατάστασις, ἐξάρτησις (ἔκ τινος), dépendance,

n. f. τὸ εἶναι ὑποτεταγμένον, ὑποταγή, soumission, n. f. § [νομ.] ἡ κατάστασις τοῦ μὴ χειραφετημένου, état de celui qui n'est pas émancipé ; ἡ ἀνηλικιότης, minorité, n. f.

ὑπεπιμελητής, οῦ, ὁ· ὁ δεύτερος μετὰ τὸν ἐπιμελετὴν (ἐπεπιστάτης), sous-intendant, n. m. § —, sous-intendant militaire de 3e classe ; βλ. **ἐπιμελητεία.**

ὑπεπιστάτης, ου, ὁ [ναυτ. πυρ.], servant de tablier. § —, ὁ μετὰ τὸν ἐπιστάτην, sous-intendant, n. m.

ὑπέρ, hyper, πρόθεσις προτασσομένη πολλῶν λέξεων σημαίνουσα τὴν ὑπερβολὴν (excès).

ὑπὲρ [πρόθ.] [συντάσσεται μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς], α') [μετὰ **γενικῆς**] μὲ τὴν σημασίαν τοῦ ἕνεκα, πρὸς ὑπεράσπισιν τινὸς καὶ σωτηρίαν, pour ; ὑπὲρ τοῦ, χάριν τινός, en faveur de ; au profit de ; || πολεμῶ, ὑπὲρ πατρίδος, combattre pour la patrie ; || τὸ ἦθός του προδιαθέτει ὑπὲρ αὐτοῦ, son air prévient en sa faveur ; || συναυλία ὑπὲρ τῶν πτωχῶν, concert au profit des pauvres ; || ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης, dans l'intérêt de la science ; || ὑπὲρ τῆς κοινωνίας, dans l'intérêt de la société ; || τὸ δικαστήριον ἀπεφάνθη ὑπὲρ ἡμῶν, le tribunal nous a donné gain de cause ; || ὑπὲρ ὅσων ἔπραξε, en récompense (en retour) de ce qu'il a fait ; || κατέθεσεν ὑπὲρ τῶν κατηγορουμένων, il a déposé à la décharge des accusés ; || ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, dans l'intérêt général ; || [ἀπολ. ἐπίρ.] εἶσθε ὑπὲρ ἢ κατά ; êtes-vous pour ou contre ? || ὁμιλῶ ὑπέρ, parler pour ; || θὰ ὁμιλήσω ὑπέρ, je parlerai pour ; || [ἐνάρθρ.] τὰ ὑπὲρ καὶ κατά, les pour et les contre. § β') [μετὰ **αἰτιατικῆς**] ὑπεράνω, ἄνω τινός, ὑπέρ τι, au dessus ; πέραν τινός, ἐπέκεινα, au delà ; πλέον ἀπό, plus que ; || ὑπὲρ τὴν κεφαλήν του, au dessus de sa tête ; || — τὸν φράκτην, par dessus la haie ; || — τὰ νέφη, au dessus des nues ; || τὸ πτηνὸν ἵπτατο ὑπὲρ τὴν κεφαλήν μου, l'oiseau planait sur ma tête ; || αὐτὸ εἶνε ὑπὲρ ἄνθρωπον, c'est au dessus des forces humaines ; c'est surhumain ; || — τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, au dessus du niveau de la mer ; || ἐπήδησεν ὑπὲρ τὸν φράκτην, il a sauté par dessus la haie ; || — πάντας [τοὺς ἄλλους]· ὑπὲρ πάντα [ἄλλον], plus que tous les autres ; plus que personne ; || ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, au dessus de tout ; plus que toute autre chose ; || εἶνε ὑπὲρ τὰ τριάκοντα [ἔτη], il a passé les trente ans (la trentaine) ; || — τὴν ἀξίαν του, au delà son mérite ; || — τὸ ἥμισυ, plus de la moitié ; || — τὰ πέντε ἑκατομμύρια, plus de cinq millions ; || ἦσαν ὑπὲρ τοὺς χιλίους, il y avait plus de mille personnes ; || — τὸ μέτρον, outre mesure ; καθ' ὑπερβολήν, avec excès.

ὑπέρα, ἡ [ναυτ.], drisse, n. f. κοινῶς τὸ **μαντάρι** καὶ ἡ **ἁπλῆ**· ἀγόμενον (manœuvre) δι' οὗ ἐπαίρεται κεραία τις εἰς τὸ ἀπαιτούμενον ὕψος τοῦ ἐπιστηλίου της, ἁπλοῦν, διπλοῦν ἢ καὶ τριπλοῦν ἀναλόγως τοῦ βάρους τῆς ἐπαιρομένης κεραίας. Τὸ μὲν ἓν ἄκρον τῆς ὑπέρας δένεται εἰς τὸ μέσον τῆς κεραίας, τὸ δ' ἕτερον ἐφ' οὗ καὶ ἕλκουσι, διαβάλλεται διὰ χαρυλλίου τοῦ ἐπιστηλίου τῆς κεραίας ἢ διὰ τροχίλου προσδεδεμένου καταλλήλως ἐπὶ τοῦ ἐπιστηλίου. Αἱ κεραῖαι τῶν φωσώνων καὶ σιπάρων ἔχουσιν ἀνὰ μίαν ὑπέραν, αἱ τῶν δολώνων ἀνὰ δύο, αἵτινες καὶ εἰσὶ μονίμως διαβεβλημέναι, ἐν ᾧ αἱ τῶν μεγάλων κεραιῶν ὡς μὴ ἀναγομένων ἢ καταγομένων συχνάκις, δύο τὸν ἀριθμὸν καὶ αὗται, διαβάλλονται ὅταν ἡ ἀνάγκη τὸ καλέσῃ· || **ὑπέρα ἀρτέμωνος,** drisse de foc, κοινῶς ἡ **κανδιλίτσα**· σχοινίον ἀναδενόμενον εἰς τὸ ἄνω ἄκρον **ἀναδρομικοῦ** τινος **ἱστίου** (voile à drailles) χρησιμεῦον διὰ τὴν ἄρσιν αὐτοῦ πρὸς ἐκπέτασιν· || **γναθία** (**ὑπέρα**), drisse du mât, κοινῶς ἡ **κούτσα**· καλεῖται οὕτως ἡ ὑπέρα **κέρατος** (corne) δι' ἧς ἐπαίρεται ἡ **γνάθος** αὐτοῦ (mâchoire de la corne)· || (**ὑπέρα**) **τερθρία,** drisse de pic, κοινῶς ἡ **τσοῦντα**· καλεῖται οὕτως ἡ ὑπέρα κέρατος δι' ἧς ἐπαίρεται τὸ τέρθρον (pic) αὐτοῦ· || ὑπέρα παριστίου, drisse de bonnette, κοινῶς ὁ **σολόγγος**· τὸ πρὸς ἀνάρτησιν παριστίου χρησιμεῦον σχοινίον· || ὑπέρα παρακατίου, drisse d'en dehors bonnette-basse.

ὑπεράγαθος, ος, ον· ὑπὲρ τὸ μέτρον, λίαν ἀγαθός, extrêmement (trop) bon.

ὑπεραγαθότης, ητος, ἡ· ἡ ὑπέρμετρος ἀγαθότης, bonté extrême, trop de bonté.

ὑπεραγάλλομαι, λίαν, καθ' ὑπερβολὴν ἀγάλλομαι, εὐφραίνομαι, se réjouir fort.

ὑπεράγαν [ἐπίρ.] ὑπερμέτρως, extrêmement, adv. εἰς ἄκρον, καθ' ὑπερβολὴν, à l'excès ; πάρα πολύ, outre mesure ; trop, adv.

ὑπεραγανακτῶ (έω), μέλ. ήσω ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολὴν ἀγανακτῶ, s'indigner à l'excès.

ὑπεραγαπῶ (άω), μέλ. ήσω, ὑπερμέτρως ἢ καθ' ὑπερβολὴν ἀγαπῶ, aimer (chérir) beaucoup ; λατρεύω, adorer; || **ὑπεραγαπῶ,** κοινῶς **λωλαίνομαι** διά τι, **ξετρελλαίνομαι,** **raffoler.**

ὑπεραιμία, ας, ἡ· πληθώρα (ἀφθονία) αἵματος, surabondance de sang ; [ἰατρ. ἰδ.] hypérémie ou hypérhémie, n. f. congestion, engorgement sanguin, fluxion sanguine dans un organe ou une partie d'organe.

ὑπεραιμικός, ή, όν· hypérémique ou hyperhémique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑπεραιμίαν, τῆς ὑπεραιμίας.

ὑπεραίμωσις, εως, ἡ· πληθώρα αἵματος, Πολυδ. ἡ **ὑπεραιμία** (hypérémie).

ὑπεραίρω, αἴρω ὑπέρ τι, ὑπερυψόνω, ὑψόνω ὑπεράνω, élever au dessus ; ἐξυμνῶ, ὑπερεπαινῶ, exalter. § —, ἀντὶ ὑπερβαίνω, surpasser ; dépasser. § [μέσ.] ὑπεραίρομαι, ἀνυψῶ ἐμαυτὸν πολύ, s'élever trop; ὑπερηφανεύομαι, être (devenir) fier ; ἐπαίρομαι, γίνομαι οἰηματίας, devenir présomptueux, euse, adj. § — [ναυτ.], βλ. **ὑπερπλέω.**

ὑπεραισθησία, ας, ἡ· ὑπερβολικὴ εὐαισθησία, sensibilité exagérée (excessive) ; τὸ **εὐερέθιστον,** **ὀξυθυμία,** irritabilité, n. f. [διδ.]

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

hyperesthésie (ὑπέρ, hyper καὶ αἴσθησις, sensation), n. f. καλεῖται ἡ γενικὴ ἢ μερικὴ ὑπεραύξησις τῆς αἰσθητικότητος τοῦ δέρματος καὶ τῶν βλεννογόνων ὑμένων ἐκδηλουμένη καὶ ἐπὶ τῇ ἐλαφροτέρᾳ προσψαύσει· εἶνε σύμπτωμα συνήθως ἀναφαινόμενον κατὰ τὸν ὑστερισμόν, τὴν μηνιγγίτιδα, τὰς παθήσεις ἐν γένει τοῦ νωτιαίου μυελοῦ. Εἶνε δυνατὸν ἐνίοτε νὰ ὑπάρχῃ ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης νοσηρᾶς διεργασίας ἐν τῷ ὀργανισμῷ

ὑπεραισθητικός, ή, όν· hyperesthétique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὑπεραισθησίαν, ὁ πάσχων ἐξ ὑπεραισθησίας, qui est affecté d' hyperesthésie.

ὑπεραισθητός, ός, όν· suprasensible (λατ. supra, au-dessus καὶ αἰσθητός, sensible), adj. ὁ ὢν ὑπεράνω τῶν αἰσθήσεων, ce qui est au -dessus des sens.

ὑπερακοντίζω, μέλ. ισω· ὑπεράνω, πέραν τοῦ σκοποῦ ἀκοντίζω, μεταφ. ὑπερτερῶ τινὰ εἴς τι, surpasser ; ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ τινός, l'emporter.

ὑπεράλπειος, ος, ον· ὁ ὑπὲρ τὰς Ἄλπεις εὑρισκόμενος, πέραν αὐτῶν κείμενος, transalpin, ine (zat), adj. [συνηθ. μεταφ.] ultramontain, e, adj. ὑπὲρ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων.

ὑπεραναβαίνω, μέλ. ἀναβήσομαι, ἀνέρχομαι ὑπεράνω τινός, monter pas dessus ; ὑπερβαίνω, διαβαίνω ἄνωθεν, franchir.

ὑπεράνθρωπος, ος, ον, ὁ ὑπὲρ ἀνθρώπων, plus qu'humain ; surhumain, e, adj.

ὑπερανθρώπως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὑπεράνθρωπον, d'une manière surhumaine.

ὑπεραντλοῦμαι (έομαι) [ναυτ.], ne pouvoir franchir les pompes ; βλ. προφθάνω ἀντλῶν.

ὑπεράντυξ, υγος, ἡ [γεφυρ. ἀρχιτ.], extrados, n. m. **ἐξωράχιον**, τό· καλεῖται οὕτως ἡ ἐξωτερικὴ κυρτὴ ἐπιφάνεια τοῦ θόλου ἡ ἀντίθετος τῆς **ἄντυγος** (intrados ou douelle). Ἐπὶ τοῦ ἐξωραχίου τῶν θόλων ἐπιθέτουσι **κάλυμμα ἐκ κονίας** (chape en ciment, βλ. **ἐπικάλυμμα**, chape)· || — σφηνολίθου, extrados d'un claveau ; βλ. **σφηνόλιθος**, claveau. § **ὑπεράντυξ** (ἢ ἐξωράχιον) **συμμετρική**, extradossé, ée ; θόλος τις ἢ ἀψὶς λέγεται ὅτι ἔχει **συμμετρικὴν ὑπεράντυγα** (voûte ou arc extradossé), ὅταν οἱ θολῖται ἦνε κεκομμένοι εἰς τὸ αὐτὸ μῆκος, οὕτως ὥστε ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ θόλου ἢ ἀψῖδος, ἤτοι τὸ **ἐξωράχιον** (extrados), νὰ παριστᾷ συμμετρικὴν ὄψιν ὡς ἡ ἄντυξ· || — ἢ ἐξωράχιον παράλληλον τῆς ἄντυγος, extradossé parallèlement.

ὑπεράνω [ἐπίρ.], ὑψηλότερα ἄλλου τινός, ἄνωθεν τινός, au dessus ; par dessus ; **ἐπὶ** πλέον, en dessus ; ἐπάνω, dessus ; ὕπερθεν, au delà || — τῆς κεφαλῆς του, au dessus de sa tête ; βλ. καὶ **ὑπὲρ** [μετὰ αἰτιατικῆς]· || [ἀπόλ. ἐπίρ.] τριάκοντα καὶ ὑπεράνω, trente et au delà (et plus encore).

ὑπεράνωθεν [ἐπίρ.], ὕπερθεν, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου μέρους ἐπὶ τὰ κάτω, d'en haut. § [συνήθ.] ὑπεράνω, ἄνωθεν τινός, au dessus; par dessus.

ὑπεραποθνήσκω, μέλ. θανοῦμαι, ἀποθνήσκω ὑπέρ τινος, mourir pour.

ὑπεραπολογία, ας, ἡ· ὑπεράσπισις τινός, défense, n. f. ou plaidoyer, n. m. ἀπολογία διά τινα, apologie, n. f.

ὑπεραπολογοῦμαι (έομαι), μέλ. ήσομαι, ἀναλαμβάνω τὴν ὑπεράσπισιν τινός, prendre la défense ; ἀπολογοῦμαι ὑπέρ τινος, faire l'apologie ; ὑπερασπίζομαι τινά, plaider pour ; ἀναλαμβάνω τὴν ὑπεράσπισιν ὑποθέσεως τινός, plaider la cause de.

ὑπεραρέσκω, μέλ. ἀρέσω, ἀόρ. ἤρεσα, ὑπὲρ τὸ μέτρον ἀρέσκω, plaire extrêmement à ; ἀρέσκω πολύ, plaire beaucoup.

ὑπεράριθμος, ος, ον· surnuméraire, adj. et n. ὁ ἐργαζόμενος εἰς ὑπηρεσίαν τινὰ ἀμισθὶ μέχρι τῆς κενώσεως εἰδικῆς θέσεως, ἢ μισθοδοτούμενος ἀλλὰ μὴ συμπεριλαμβανόμενος εἰς μόνιμον ἢ ὀργανικὴν θέσιν.

ὑπεραρίθμως [ἐπίρ.], surnumérairement, adv. κατὰ τρόπον ὑπεράριθμον, d'une manière surnuméraire.

ὑπερασπίζω [καὶ μέσ.] ὑπερασπίζομαι, ἀμύνομαι, défendre ; (ἀνα)λαμβάνω τὴν ἄμυναν, ὑπεράσπισιν τινός, prendre la défense ; ὑπερασπίζομαι τινά, plaider pour ; ἀγορεύων ὑπερασπίζω τινά, plaider la cause de ; [συνεκδ.] προστατεύω. προφυλάσσω, διαφυλάσσω, protéger ; ὑποστηρίζω, soutenir ; || διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ζωήν του, pour défendre sa vie ; || [μεταφ.] κακὴν ὑπόθεσιν ὑπερασπίζεσαι, vous plaidez une mauvaise cause ; || ὑπερασπίζω συμφέροντα, protéger les intérêts. § [μέσ.] ἀντὶ δικαιολογοῦμαι, se défendre ou se justifier ; || σὲ κατηγοροῦν, ὑπερασπίσου, on vous accuse, justifiez-vous.

ὑπεράσπισις, εως, ἡ· τὸ ὑπερασπίζεσθαι τινά, défense, n. f. δικαιολόγησις, justification, n. f. προφύλαξις, διαφύλαξις, protection, n. f. || [νομ.] μάρτυρες τῆς ὑπερασπίσεως, témoins à décharge ; || [νομ.] **ὑπεράσπισις κατηγορουμένου**, défense d'un accusé ou le plaidoyer, ἡ ἀνάπτυξις τῶν αἰτιολογικῶν μέσων πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ δικαίου τοῦ κατηγορουμένου. **Ὑπεράσπισις** (défense) εἶνε φυσικὸν δικαίωμα τοῦ ἀνθρώπου, ἐκρίθη δὲ ἡ πλήρης αὐτοῦ ἐλευθερία περὶ τὴν κατάδειξιν τῆς ἰδίας ἀθωότητος καὶ τὴν προσαγωγὴν παντὸς πρὸς ἐλάφρυνσιν τῆς ἑαυτοῦ θέσεως τείνοντος μέσου ἐν πάσῃ ἐνώπιον δικαστηρίου, ὑποθέσει αὐτοῦ εἴτε ἀστικὸν εἴτε ποινικὸν φερούσης χαρακτῆρα. Τοῦτο ἄλλως εἶνε καὶ μέσον πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς ἀληθείας, ἣν ἀκριβῶς ἡ πολιτεία διὰ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἐπιζητεῖ· βλ. καὶ **κατηγορία**· || **ὑπεράσπισις**, plaidoirie, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπερασπίζειν τὸ δίκαιον τινὸς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου· || ὑπεράσπισις = ἀγόρευσις ὑπερασπιστοῦ, plaidoirie du défenseur.

ὑπερατλαντικός, όν, όν, transatlantique (προφ. zat) adj. ὁ ἐκεῖθεν (πέραν) τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ εὑρισκόμενος.

ὑπερασπιστής, οῦ, ὁ· ὁ ὑπερασπιζόμενος, ὁ ὑπεραμυνόμενος τινός, défenseur, n. m. ὁ

προστάτης, protecteur, trice, n. § — défenseur, n. m. ὁ συνήγορος ὑποθέσεως τινὸς ἢ κατηγορουμένου ἐν τῷ δικαστηρίῳ.

ὑπερασπίστρια, ας, ἡ ἡ γραμμὴ τοῦ πυρὸς (τῶν πυρῶν), ligne de feu (ou de feux), εἶνε ἡ κορυφὴ τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως προπετάσματος τινὸς (crête intérieure d'un parapet), καλεῖται δ' οὕτω διότι ἐκ τῆς κορυφῆς ταύτης ῥίπτονται οἱ πυροβολισμοί· βλ. σχῆμα εἰς κατατομή, profil. § —, crête, n. f. εἰς προπέτασμά τι (parapet) ὀχυρωτικῆς διακρίνουσι γενικῶς τὴν κορυφὴν τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως (ἢ ἐσωτερικὴν ὀφρύν, crête intérieure ἢ ἁπλῶς crête) ἥτις καλεῖται καὶ ὑπερασπίστρια ἢ γραμμὴ τοῦ πυρὸς (ligne de feu ou crête de tir)· αὕτη σχηματίζεται ἐκ τῆς διατομῆς τοῦ προσκλινοῦς (plongée) καὶ τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως (talus intérieur), εἶνε δὲ τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς κατατομῆς (profil) ἐφ' οὗ στηρίζουσι τὰ ὅπλα διὰ νὰ βάλλωσι. Ἡ κορυφὴ τῆς ἐξωτερικῆς κλίσεως ἢ ἐξωτερικὴ ὀφρύς, crête extérieure) εἶνε ἡ διατομὴ τοῦ προσκλινοῦς καὶ τῆς ἐξωτερικῆς κλίσεως (talus extérieur). Ἡ κορυφὴ τῆς περιταφρίου ὁδοῦ (crête du chemin couvert) ἥτις καλεῖται καὶ κορυφὴ τοῦ προχώματος (ὅταν δὲν ὑπάρχῃ περιτάφριος ὁδός), εἶνε ἡ διατομὴ τοῦ πρανοῦς (glacis) μετὰ τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως τοῦ προχώματος (βλ. καὶ κατατομή, profil); ‖ χαμηλὴ ὑπερασπίστρια, crête basse, συνήθως διὰ τὰ ὀχυρώματα τοῦ πεζικοῦ· ‖ ὑψηλὴ ὑπερασπίστρια, crête haute, συνήθως διὰ τὰ μέρη τῶν ὀχυρωμάτων εἰς ἃ τίθεται πυροβολικόν· ‖ ὑψηλὴ ὑπερασπίστρια (τῆς τειχιστικῆς), crête haute de combat.

ὑπεραυξάνω, μέλ. ήσω, augmenter (croître) trop ; αὐξάνω κατ' ὄγκον, ἐξογκοῦμαι, foisonner.

ὑπεραφθονία, ας, ἡ· surabondance, n. f. πολὺ μεγάλη ἀφθονία, très grande abondance.

ὑπεράφθονος, ος, ον· surabondant, e, adj. ὁ ὑπεραφθονῶν, qui surabonde.

ὑπεραφθονῶ (έω), μέλ. ήσω, surabonder, εἶμαι πολὺ ἄφθονος, être très abondant.

ὑπεραφθόνως [ἐπίρ.], surabondamment, adv. πλέον ἢ ἀφθόνως, plus que suffisamment.

ὑπερβαίνω, μέλ. βῶ, ἀόρ. ἔβην· ἄνωθεν τινὸς διαβαίνω, passer par dessus, franchir ; dépasser ; passer ; ὑπερνικῶ τι, surmonter ; ὑπερβαίνω, κάμνω τι περιπλέον, surpasser ; dépasser ; outrepasser ; ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω, excéder ; ‖ — ὄρος, franchir une montagne ; ‖ — αἱμασιάν, τάφρον, franchir une haie, un fossé ; ‖ ὑπερέβησαν τὸ ὄρος, ils ont franchi la montagne ; ‖ αὐτὸ ὑπερβαίνει τὸ μέτρον, cela passe la mesure ; ‖ ὑπερέβη ὅλα τὰ ἐμπόδια, il a surmonté (triomphé de) tous les obstacles ; ‖ ὑπερέβη τοὺς συμμαθητάς του, il a surpassé (dépassé) ses camarades ; ‖ αὐτὸ ὑπερβαίνει τὰς δυνάμεις μου, cela est au dessus de (surpasse) mes forces; ‖ αὐτὸ ὑπερβαίνει τὰς ἐλπίδας μου, cela dépasse mes espérances ; ‖ ὑπερέβη τὰς ὁδηγίας του, il a dépassé (outrepassé) ses instructions ; ‖ αὐτὸς ὑπερβαίνει τοὺς ἀνθρώπους ὅλους κατὰ τὴν ἀρετήν, il surpasse tous les hommes en vertu ; ‖ — τὰς δυσχερείας, passer par dessus les difficultés, ἤτοι δὲν ἐμποδίζομαι ἀπό τι· ‖ [ἐμπορ.]— (ὅρους, παραγγελίαν), dépasser ; ‖ — (τὰς προσδοκίας), dépasser ; ‖ [δαπάνησε τόσα] ἀλλὰ μὴ ὑπερβῇς αὐτὸ τὸ ποσόν, n'excédez pas cette somme ; ‖ τὰ ἔξοδα ὑπερέβησαν τὰ ἔσοδα, la dépense a excédé la recette. § —, passer, συνών. τοῦ devancer quelqu'un. § — [ταχτ.], franchir, διέρχομαι ταχέως τὰ ἐμπόδια καὶ τὰς δυσκόλους διαβάσεις· ‖ δυσυπέρβατος, ος, ον, difficile à franchir. § ὑπερβαίνω, dépasser ou passer au delà, βαίνω πέραν σημείου τινός. § [ναυτ.] ὑπερβαίνω τὴν εὐθεῖαν τοῦ ἀνέμου, dépasser le lit du vent, λέγεται περὶ πλοίου ὅπερ προσαγόμενον (loffer) ὑπερβαίνει τὴν εὐθεῖαν (ἤτοι τὴν διεύθυνσιν) τοῦ ἀνέμου, δεχόμενον αὐτὸν ἐκ τῆς ἀντιθέτου πλευρᾶς. Τὸ τοιοῦτον συμβαίνει πάντοτε κατὰ τὰς ἀναστροφὰς καὶ ὑποστροφάς. § [ναυτ.] ὑπερβαίνω τὸ δεῖνα πλάτος, dépasser telle latitude, ἤτοι ὑπερβαίνω κατὰ τὸν πλοῦν τὸν παράλληλον τὸν ὁρίζοντα τὸ ἐν λόγῳ πλάτος. § [ναυτ.] ὑπερβαίνω τὴν ἐχθρικὴν γραμμήν, doubler la ligne ennemie, διὰ μέρους τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, οὕτως ὥστε νὰ εὑρεθῇ μεταξὺ δύο πυρῶν.

ὑπερβαλλόντως [ἐπίρ.] ὑπερμέτρως, ὑπερβολικῶς, excessivement, adv. ὑπερμέτρως, démesurément, adv. καθ' ὑπερβολὴν εἰς ἄκρον, extrêmement, adv. πολύ, trop, adv. καθ' ὑπερβολήν, avec excès ; ὑπερμέτρως, πέραν μέτρου, outre mesure.

ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω, κάμνω τι περιπλέον, surpasser ; dépasser ; ὑπερνικῶ, l'emporter, s'emporter sur ou surmonter ; ‖ ὑπερέβαλε πάντας τοὺς ἄλλους, il a surpassé tous les autres. § [μετοχ. οὐδ. οὐσ.] τὸ ὑπερβάλλον, l'excédant, ἤτοι τὸ ποσὸν ὅπερ ὑπερβαίνει βάρος τι ἢ διαστάσεις (τὸ ὑπερβαῖνον)· ἐπίσης ὑπερβάλλον ναύλου ἀσφαλείας, κλπ. § —, μεγαλύνω τι, κάμνω ὑπερβολικόν, exagérer ; outrer ; ‖ μὴ ὑπερβάλλῃς τὰ πράγματα, n'exagérez point les choses ; ‖ [καὶ ἀπολ.] ὑπερβάλλει, il exagère. § [μετοχ. ἐπίθ.] ὑπερβάλλων, ουσα, ον, βλ. ὑπερβολικός.

ὑπέρβασις, εως, ἡ· τὸ ὑπερβαίνειν τι ἄνωθεν ἢ βαίνειν πέραν αὐτοῦ, τὸ ὑπερβάλλειν, action de dépasser (d'outre passer ; d'excéder) ; ὑπέρβασις, dépassement, n. m. ἡ παράβασις, κατάχρησις, ὑπερβολή, ἀθέτησις (ἰδ. νόμου), transgression, n. f. violation, n. f. excès, n. m. ‖ ὑπέρβασις πιστώσεως, dépassement de crédit ; ‖ ὑπέρβασις καθηκόντων, excès de pouvoir ; ‖ ὑπέρβασις δαπάνης, excédant de dépense; ‖ [ἐμπορ.] ὑπέρβασις ὅρων, excès, n. m. ‖ ὑπέρβασις νόμου, ὅρκου, violation d'une loi, d'un serment. § —, action de franchir, franchissement, n.m. βλ. ὑπερβαίνω. § — (ὄρους), βλ. αὐχὴν (col de mon-

tagne). § ὑπέρβασις, hyperbase, n. f. σχῆμα ῥητορικόν, τεχνικὴ ὀνομασία τῆς μεταφορᾶς, nom technique de la métaphore. § ὑπέρβασις [οἰκοδ.], empattement, n. m. προεξοχὴ τοιχοβάθρου· καλεῖται οὕτω τὸ ἀφιέμενον ἐπὶ πλέον πάχος εἰς τὰς θεμελιώσεις διὰ τὴν στερεότητα τοῦ τοίχου, ὅπερ δὲν καλύπτει ὁ ἀνεγειρόμενος ἄνωθεν τῶν θεμελίων τοῖχος. Εἰς τὰ θεμέλια τῶν τοίχων τῆς προόψεως ἡ εἰρημένη **ὑπέρβασις** ἐξωτερικῶς δέον νὰ ᾖ τοὐλάχιστον 0μ,11, ἐσωτερικῶς δὲ 0μ,06. § —, empattement, καλεῖται ἐπίσης τὸ ἀφιέμενον πλάτος ἐπὶ τοῦ κατωτέρου **δόμου** λίθων (assise) διὰ τῆς πρὸς τὰ ἔσω τοποθετήσεως τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου.

ὑπερβατόν, τὸ [γραμμ.] ἀντιστροφή, μεταλλαγὴ (λέξεων), inversion, n. f. hyperbate, n. f. σχῆμα συνιστάμενον εἰς τὸ ὅτι αἱ λέξεις δὲν τάσσονται εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῶν τοῦ λόγου τάξιν ἀλλὰ μεταλλάσσονται δι' ἀλλήλων μετατεθειμένων. Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ὑπάγονται ἡ ἀναστροφὴ καὶ τὸ ἀνακόλουθον.

ὑπερβέβαιος, α, ον, πλέον ἢ βέβαιος, plus que certain ; plus que sûr.

ὑπερβολή, ῆς, ἡ· τὸ ὑπέρμετρον, ἀσύνηθες, ἔκτακτον, ἀντίθ. τῷ ἔλλειψις, ἔνδεια, ὅθεν ὑπερβολή, περίσσεια, excès, n. m. ‖ καθ' ὑπερβολήν, à l'excès ; τὸ ὑπέρμετρον, excessivement, adv. καθ' ὑπερβολήν, ὑπεράγαν, εἰς ἄκρον, extrêmement, adv. τὸ πέραν τοῦ μέτρου, outre mesure ; τὸ ἐπὶ πλέον, πολύ, trop, adv. § τὸ παριστᾶν μεγαλείτερα τὰ πράγματα, ἐξόγκωσις πράγματος τινός, exagération, n.f. ou hyperbole, n.f. ‖ [ῥητορ.] hyperbole, n. f. ῥητορικὸν σχῆμα συνιστάμενον εἰς τὴν σμίκρυνσιν ἢ μεγέθυνσιν τῶν παριστανομένων πραγμάτων· ‖ χωρὶς ὑπερβολήν· ἄνευ ὑπερβολῆς, sans exagérer ; sans exagération; ‖ μεταχειρίζομαι συχνάκις ὑπερβολάς, λαλῶ δι' ὑπερβολῶν, hyperboliser ; ‖ κατάχρησις ὑπερβολῶν, hyperbolisme, n. m. (= emploi abusif de l'hyperbole). § [γεωμ.] ὑπερβολή, hyperbole, n. f. καμπύλη ἀποτελουμένη ἐκ τῆς θέσεως σημείων τῶν ὁποίων αἱ ἀποστάσεις (ἤτοι αἱ **μεταβατικαὶ ἀκτῖνες**, rayons vecteurs) ἀπὸ δύο σταθερὰ σημεῖα καλούμενα ἑστίας (foyers) ἔχουσι πάντοτε τὴν αὐτὴν διαφοράν. Ἡ ὑπερβολὴ σύγκειται ἐκ δύο ἀορίστων κλάδων κατ' ἀντιθέτους διευθύνσεις. § [νομ.] —, ἀναβολή, ajournement, n.m. remise, n. f.

ὑπερβολικός, ή, όν (συγκρ. ώτερον, ὑπερθ. ώτατος), ὁ εἰς ὑπερβολὴν ἀνήκων, excessif, ive, adj. ὑπέρμετρος, démesuré, ée, adj. ou exorbitant, e, adj. ὁ παριστανόμενος μεγαλείτερος, μεγεθυνόμενος, exagéré, ée, adj. ὑπερβολικός, ὑπέρμετρος, outré, ée, adj. ‖ ὑπερβολικὸν ψῦχος, froid excessif ; ‖ ὑπερβολικὸν ὕψος, hauteur démesurée ; ‖ ὑπερβολικαὶ ἀξιώσεις, prétentions exagérées ; (exorbitantes); ‖ ὑπερβολικοὶ ἔπαινοι, louanges outrées ; ‖ ἀπὸ ὑπερβολικὸν ζῆλον, par [un] excès de zèle; ‖ **ἔκφρασις ὑπερβολική**, expression hyperbolique. § [ἐπὶ ἀνθρ.] ὁ μεγεθύνων τὰ πράγματα, παριστῶν αὐτὰ μεγαλείτερα ἀπὸ ὅ,τι εἶνε, qui exagère; exagéré, ée, adj. [διδ.] hyperbolique, adj. qui est exagéré ; ‖ εἶσαι ὑπερβολικός, vous exagérez ; ‖ λαλῶ ὑπερβολικῶς, μεταχειρίζομαι ὑπερβολάς, hyperboliser. § [γεωμετρ.] hyperbolique, adj. ὁ ὢν τοῦ σχήματος τῆς ὑπερβολῆς· ‖ καμπύλη ὑπερβολική, courbe hyperbolique. § [φυσ.] —, hyperbolique, adj. οὗτινος ἡ κεντρικὴ τομὴ εἶνε ὑπερβολή· ‖ κάτοπτρον ὑπερβολικόν, miroir hyperbolique.

ὑπερβολικῶς [ἐπίρ.], excessivement, adv. καθ' ὑπερβολήν, à l'excès ; ὑπερμέτρως, démesurément, adv. καθ' ὑπερβολήν, εἰς ἄκρον extrêmement, adv. ὑπερμέτρως, πέραν μέτρου, outre mesure ; ὑπερβολικῶς, outrément, adv. (οὐχὶ πολὺ εὔχρηστον), d'une façon outrée ; [διδ.] κατὰ σχῆμα ὑπερβολῆς, hyperboliquement, adv. § [γεωμετρ.] hyperboliquement, adv. κατὰ τρόπον ὑπερβολῆς.

ὑπερβολοειδής, ής, ές [γεωμετρ.] hyperboloïde, adj. ὁμοιάζων πρὸς ὑπερβολὴν (γραμμή, ἐπιφάνεια)· ‖ ὑπερβολοειδὲς ἐκ περιστροφῆς, hyperboloïde de révolution.

ὑπερβόρειος, ος, ον· ὁ πρὸς τὸν βόρειον πόλον πλησιάζων, hyperboréen, enne (ὑπέρ, βόρειος) adj. συνώνυμον τοῦ hyperborée ; ‖ αἱ ὑπερβόρειοι χῶραι, les régions hyperboréennes; ‖ [οὐσ.] οἱ **ὑπερβόρειοι**, les hyperboréens, προκειμένου περὶ τῶν κατοίκων· ‖ **ὑπερβόρειος**, ος, ον· hyperborée, adj. (τῶν δύο γενῶν) λέγεται περὶ τῶν λίαν βορείων λαῶν καὶ χωρῶν· ‖ λαοὶ ὑπερβόρειοι, peuples hyperborées, συνώνυμ. τοῦ hyperboréen, enne ; ‖ φυλὴ ὑπερβόρειος (ἀνθρώπων), race hyperborée, κατοικοῦσα εἰς τὰς πολικὰς ζώνας· ‖ **ὑπερβόρειος**, ος, ον· hyperboré, ée, adj. λέγεται περὶ τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων ἅτινα οἰκοῦσι πρὸς βορρᾶν, πρὸς τὰς γειτονικὰς τοῦ πολικοῦ χώρας.

ὕπεργα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], ἐν γένει τὰ ἀναγκαῖα πρὸς γεωργίαν ἢ πρὸς ἄλλο ἔργον ἐργαλεῖα.

ὑπεργάζομαι, βλ. ἔργον (œuvre).

ὑπεργασία, ας, ἡ· βλ. ἔργον (œuvre).

ὑπεργεμίζω, surcharger ; γεμίζω περισσότερον· ‖ surcharger un fourneau de mine, θέτω μεγάλην γέμισιν ἐν τῇ ἑστίᾳ πρὸς ἀπολαβὴν μεγάλης ἑστίας (fourneau surchargé, ἤτοι ἑστία ὑπεργεμισμένη).

ὑπεργέμισις, εως, ἡ· surchargement, n. m. ἤτοι ἐπιφόρτησις.

ὑπεργένεσις, εως, ἡ· hypergenèse (ὑπὲρ καὶ γέννησις, génération), n. f. [ἀνατομ.] ἀντικανονικὴ ἀνάπτυξις ὀργάνου τινός· συνώνυμα τῶν hypergénésie καὶ hypergénie, n. f.

ὑπεργευστότης, ητος, ἡ· hyperguestie (ὑπὲρ καὶ γεῦσις, goût) n. f. [ἰατρ.] αἰσθητικότης ὑπερβολικὴ τῆς γεύσεως.

ὑπεργηράσκω, μέλ. γηράσομαι, ὑπέρμετρα γηράσκω, εἶμαι πολὺ γηραλέος, être excessivement vieux (vieil-le); vieillir beaucoup.

ὑπέργηρος, ος, ον καὶ

ὑπέργηρως, ως, ων· καθ' ὑπερβολὴν γη-

ραιός, γέρων, très vieux ; accablé, ée, de vieillesse ; γεγηρακώς, cassé. ée, adj. ἐσχατόγηρως, décrépit, e, adj. ou caduc, caduque, adj. vieux et cassé), π. χ. γέρων ὑπέργηρως, vieillard décrépit ou caduc.

ὑπέργομος, ος, ον· ὁ ὑπέρπληρης, λίαν γεμᾶτος, ὁ πολὺ γεμισμένος (φορτωμένος), trop chargé.

ὑπεργοστασιάρχης, ου, ὁ· ὁ δεύτερος μετὰ τὸν ἐργοστασιάρχην, le sous-chef d'atelier.

ὑπερδερμάτωσις, εως, ἡ· hyperdermatose (ὑπὲρ καὶ δερμάτωσις), n. f. ὑπερτροφία τοῦ δέρματος, hypertrophie de la peau.

ὑπερδιακόσιοι, αι, α (-τριακόσιοι, -τετρακόσιοι, κτλ.) πλέον τῶν διακοσίων, plus que deux cent (trois cent, etc.).

ὑπερδιπλάσιος, α, ον (-τριπλάσιος, -τετραπλάσιος, κτλ.) πλέον τοῦ διπλασίου, plus que double (triple, etc.).

ὑπερδισύλλαβος, ος, ον, ὁ ἔχων πλειοτέρας τῶν δύο συλλαβῶν, qui a plus de deux syllabes.

ὑπερδοξάζω, μέλ. άσω, λίαν, σφόδρα, πολὺ δοξάζω, louer ou glorifier extrêmement.

ὑπερδραματικός, ή, όν· hyperdramatique, adj. ὁ καθ' ὑπερβολὴν δραματικός.

ὑπερδυναμία, ας, ἡ· hyperdynamie (ὑπέρ, δύναμις, force) n. f. [φυσιολ.] ὑπερβολὴ φυσικῶν δυνάμεων.

ὑπερεβδομηκονταετής, ής, ές· ὑπεράνω τῶν ἑβδομήκοντα ἐτῶν τὴν ἡλικίαν ὤν, âgé de plus de soixante dix ans.

ὑπερεγκωμιάζω, βλ. ὑπερεχθειάζω.

ὑπερεθίζω, μέλ. ίσω· ὀλίγον τι ἐρεθίζω (κρυφίως), exciter un peu (secrètement) ; διεγείρω, exalter.

ὑπερείδω, μέλ. είσω, ὑποστηρίζω, étayer par dessus; soutenir; appuyer.

ὑπέρεισμα, ατος, τό· support, n m. **ὑποστήριγμα,** τό· **ὑποβαστακτήρ,** ῆρος, ὁ (ἀναλόγως τῷ πράγματι)· πᾶν ὅπερ χρησιμεύει νὰ ὑποστηρίζῃ ἢ νὰ ὑποβαστάζῃ ἀντικείμενόν τι· ‖ **ὑπέρεισμα γεφύρας,** support d'un pont ; τοῦτο δύναται νὰ ἦνε **ὑποστύλωμα** (palée), **βάθρον** ἢ **μεσόβαθρον** (pile), **ἀκρόβαθρον** ἢ **ἔποχθος** (culée); βλ. λέξεις καὶ γέφυρα (pont). Εἰς τὰς **στρατιωτικὰς** γεφύρας (ponts militaires) τὰ **ὑπερείσματα** ἢ **ὑποβαστακτικὰ** (corps de supports, ἢ ἁπλῶς supports) εἰσὶν **ἐστερεωμένα** (fixes), οἷον **βάσταχες** (chevalets), **κατάπηγες** (pilots), **κόφινοι** (gabions), **ὀχήματα** (voitures), ἢ **ἐπιπλέοντα** (flottants), οἷον **λέμβοι** (bâteaux), **σχεδίαι** (radeaux), κτλ. ‖ **ὑπέρεισμα τοῦ πυγαίου,** support de culasse ; τοῦτο εἶνε συνήθως τὸ σκοπευτικὸν μηχάνημα· βλ. καὶ affût ; ‖ **ὑπέρεισμα τοῦ στροφάλιγγος,** support de tourillon ; καλοῦνται οὕτως αἱ ὑποδοχαὶ (encastrement) ; ‖ [ναυτ.] **ὑπέρεισμα πυροβόλου,** support de canon, τὸ ὑπέρεισμα ἐφ' οὗ τοποθετεῖται τὸ πυροβόλον, ὅπερ ἀποτελεῖται συνήθως ἀπὸ τεμάχια ξύλινα χρησιμεύοντα πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ πυροβόλου ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ κιλλίβαντος κατὰ τὴν στερέωσιν αὐτοῦ· ‖ — ἁρματιοφόρος (ἁρμάτιον, φέρω), support à chariot, μέρος τι τοῦ τόρνου δι' οὗ τὰ μέταλλα τορνεύονται. ‖ — συνδήκτορος, support d'étau ; ‖ ἔρεισμα τοῦ δικράνου, support de fourchette ; ‖ [ξυλουργ.] ἔρεισμα τοῦ ἐπισελμιδίου, support de lisoir ; ‖ — τροχαλίσκου, support de galet ou chape ; ‖ **ὑποστάτης** μυδραλιοβόλου (πυροβόλου), support de mitrailleuse ; ‖ ὑποστάτης καλυπτροφόρος, support à chapeau ; ‖ — ἡλοκοπίου, support de clouière ; ‖ ὑποβασταχτὴρ ἀμφιζυγίδος, support de limonière ; ‖ [σιδηροδ.] ὑποστήριγμα διασταυρώσεως, support de croisement ; ‖ — τόρνου ἑτερολάβου, support de tour en l'air ; ‖ — τοῦ ποδὸς (τοῦ ἀναβολέως), support du pied (de l'étrier) ; ‖ ὑποστήριγμα ὀργάνου, support d'instrument ; ‖ ὑπέρεισμα τόρνου, support pour tour ; ‖ ὑπέρεισμα τροχαλίσκου, support de galet ou chape. § —, accore, n.f. στῦλος, τεμάχιον ξύλου χρησιμεῦον ἵνα τηρήσῃ ἀντικείμενόν τι ἐν ὡρισμένῃ θέσει· συνήθως τίθεται κεκλιμένον. § ὑπέρεισμα, τό, accore, n. f. ἄκρον ὑφάλου (banc ou récif). Παρὰ τὰς ἀκτὰς καὶ ἀλλαχοῦ, ἢ παρὰ τὰς ἐκβολὰς τῶν ποταμῶν εὑρίσκονται σύρτιδες ἢ μέρη τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης μᾶλλον ὑψωμένα τῶν περὶ αὐτὰ μερῶν, ἅτινα πλησιάζουσιν ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, αἱ δὲ περιφέρειαι τῶν συρτίδων τούτων, ἤτοι τὰ μέρη ὅθεν ἄρχονται νὰ ὑψῶνται εἶνε τὰ καλούμενα **ὑπερείσματα** αὐτῶν· ‖ être à l'accore d'un banc, εὑρίσκομαι ἐγγύτατα τῆς ὑφάλου. § —, ἀντὶ πρόσκλιντρον, accoudoir, n. m. § —, ἀντὶ στήριγμα, βάσταξ, chevalet, n. m. § —, βλ. **ἀντιβαθμίς,** contre-marche. § —, coussinet, n. m. ‖ — ἄξονος, coussinet d'essieu ; ‖ — συνδετικόν, coussinet de joint. § — [σιδηρ.], chair ou coussinet, **θεμέλιον,** τό, **ὑπόθημα,** τό, ἐφ' οὗ στηρίζονται τὰ ἐλάσματα τῶν σιδηροδρόμων· ‖ — χυτοσιδηροῦν, chair en fonte ; ‖ — διάμεσον, chair intermédiaire ; ‖ — συνδετικόν, chair de joint. § **ὑπέρεισμα γομώσεως,** chantier de chargement (τῶν ναυκλάστρων), ξύλινον ὑπέρεισμα μετὰ κολουρωκωνικῆς ἐν τῷ μέσῳ ὀπῆς ἐφ' ἧς τοποθετεῖται ὁ κῶνος γομώσεως τοῦ ναυκλάστρου πρὸς πλήρωσιν αὐτοῦ ἢ δι' ἄλλην ἐργασίαν. § —, βλ. **ἀντέρεισμα,** étançon. § —, βλ. **στήριγμα,** point d'appui ἢ support. § —, tasseau, n.m. ὑπόθεμα (ἐκ ξύλου = τάκος), χρησιμεῦον ὡς ὑποστήριγμα ἀντικειμένου τινός· ‖ — τοῦ ζυγοῦ, tasseau de bascule ; ‖ **μέγα** (ἢ **μικρὸν**) αἰχμηρὸν ὑπέρεισμα, grand (ou petit) tasseau ponctué ; ‖ **ὑπέρεισμα,** τό, tasseau, **μικρὰ κλίσις** ἢ **ἐξοχὴ** ἐπί τινος τοίχου πρὸς ὑποστήριξιν ἄκρου πιναχίδος τινός. § —, planche, n.f. ou plancher, n. m. τὸ ὑπέρεισμα τοῦ ποδὸς ἐν τῷ ἀναβολεῖ (étrier), ὅπερ καλεῖται καὶ semelle de l'étrier.

ὑπερεισμάτιον, τό· faux chevêtre, n.m. μικρὰ ἐρεισματικὴ δοκός· δοκὸς μικρῶν διαστά-

σεων ἐνηρμοσμένη εἴτε ἔν τινι τοίχῳ, εἴτε εἰς δύο **ἐρεισματικὰς δοκοὺς** (enchevêtrure), βλ. **δοκός.**

ὑπερεκθειάζω, μέλ. άσω· ὑπερεγκωμιάζω, ἐπαινῶ ὑπερβολικῶς, préconiser ; κοινῶς ἀναβιβάζω εἰς τὰ σύννεφα, porter aux nues ; ἀνυψόνω, ὑπεραίρω, ἐξυμνῶ, ὑπερεπαινῶ, exalter ; ἐπαινῶ καθ' ὑπερβολήν, vanter à l'excès.

ὑπερχείλημα, ατος, τὸ [ὑδρ.], trop-plein; ὑπερπλήρωσις, ἡ· τὸ **ὑπερπλεονάζον**, τὸ **ὑπερεκχειλίζον ὑγρόν**, τὸ **πλημμύρισμα** ἢ τὸ **πλεόνασμα** τοῦ ὕδατος· σωλὴν **ὑπερπληρώσεως** εἰς τὰς ἀτμομηχανάς, κτλ., tuyau de trop-plein; βλ. καὶ **ἐκροὴ ἐξ ἐπιπολῆς**, décharge de superficie.

ὑπερεκχειλίζω, μέλ. ίσω· déborder, ὑπερβαίνω τὰ χείλη καὶ χύνομαι ἔξω, ὅθεν ὑπερβαίνω τὰ ὅρια, dépasser les bords ; ‖ ὁ ποταμὸς ὑπερεκχείλισε, la rivière à débordé ou est débordé, ἀναλόγως τῆς ἐπιθυμίας τοῦ δηλῶσαι τὴν πρᾶξιν ἢ τὴν κατάστασιν.

ὑπερεκχείλισις, εως, ἡ· débordement, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπερεκχειλίζειν.

ὑπερεμετικός, ή, όν· hyperémétique, adj. [ἰατρ.] ὁ ἐπιφέρων ἰσχυρὸν ἐμετόν.

ὑπερεμμετρωπία, ἡ· hypermétropie, n.f. βλ. **ὑπερμετρωπία.**

ὑπερεμμέτρωψ, οπος, ὁ, ἡ· hypermétrope ; βλ. ὑπερμέτρωψ.

ὑπερένδοξος, ος, ον· ὁ πολὺ ἔνδοξος, très illustre ; illustrissime, adj.

ὑπερένταδις, εως, ἡ· surbande, n. f. (τῆς σφύρας τοῦ ἐμπυρέως, τοῦ τόξου, κλπ.).

ὑπερεντείνω, ἐντείνω πλειότερον, surbander, τὴν σφῦραν τοῦ ἐμπυρέως, τὸ τόξον, κλπ. βλ. καὶ ἐντείνω. § ὑπερεντείνω, ἐντείνω πολύ, distendre; ‖ **ὑπερενταθείς**, εῖσα, έν, distendu, e. § — [ναυτ.], donner un coup, ἐντείνω ἐντελῶς δι' ἀλλεπαλλήλων προσπαθειῶν ἀγόμενόν τι ἀτελῶς ἐντεταμένον· ‖ ὑπερεντεταμένον σχοινίον, raide comme une pince.

ὑπερεξεγείρω, ὑπερερεθίζω, surexciter, ἐξεγείρω (ἐρεθίζω) πέραν τῶν συνήθων ὁρίων, πέραν τοῦ μέτρου.

ὑπερεξέγερσις, εως, ἡ· surexcitation,n.f. ὑπέρμετρος ἐξέγερσις, **ὑπερερεθισμός,**

ὑπερεξεγείρων, ουσα, ον· surexcitant, e, adj. βλ. ὑπερερεθίζων.

ὑπερεξεγέρσιμος, ος, ον· surexcitable, adj. βλ. ὑπερερεθίσιμος.

ὑπερεξεγερτικότης, ητος, ἡ· surexcitabilité, n. f. βλ. ὑπερερεθισιμότης.

ὑπερεξηκοντούτης, ὁ· ὁ **ἔχων** ἡλικίαν πλέον τῶν ἑξήκοντα ἐτῶν, plus que sexagénaire.

ὑπερεπαινῶ, μέλ. έσω· ἐγκωμιάζω πολύ, louer trop ; ἐπαινῶ ὑπὲρ τὸ μέτρον, vanter outre mesure ; ὑπεραίρω, ἐξυμνῶ, exalter ; ὑπερεγκωμιάζω, préconiser; ὑπερεπαινῶ, prôner (=vanter, louer).

ὑπερεπιθυμῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐπιθυμῶ ὑπερβολικῶς, désirer extrêmement ; (διακῶς, ardemment).

ὑπερερεθίζω, μέλ. ίσω, ἐρεθίζω ἐπὶ πλέον, surexciter, ὑπερεξεγείρω.

ὑπερερεθίζων, ουσα, ον· surexcitant, e, adj. ὁ ἐπιφέρων ὑπερερεθισμόν· **ὑπερεξεγείρων,** ουσα, ον.

ὑπερερεθίσιμος, ος, ον· surexcitable, adj. ὁ ὑποκείμενος εἰς ὑπερερεθισμόν, qui est sujet à la surexcitation ; **ὑπερεξεγέρσιμος,** ος, ον.

ὑπερερεθισμός, οῦ, ὁ· τὸ ἐρεθίζειν περισσότερον, surexcitation, n. f. ὑπερεξέγερσις

ὑπερερεθισιμότης ἢ **ὑπερερεθιστικότης,** ητος, ἡ· surexcitabilité, n. f. ἡ κατάστασις τοῦ ὑπερερεθισίμου, état de ce qui est surexcitable ; ἡ **ὑπερεξεγερτικότης.**

ὑπερευαισθησία, ας, ἡ· hypersensibilité, n. f. μεγάλη εὐαισθησία.

ὑπέρευγε ! [ἐπιφ.] bravo ! πολὺ καλά, très bien ! θαυμάσια, à merveille !

ὑπερευγνωμονῶ (έω), εἶμαι πολὺ (ἀπείρως) εὐγνώμων, être très (infiniment) reconnaissant.

ὑπερευχαριστῶ (έω), μέλ. ήσω, εὐχαριστῶ πολύ, remercier beaucoup ; χάμνω μυρίας εὐχαριστήσεις, faire mille remerciments; ἀποδίδω μυρίας χάριτας, rendre mille grâces; ‖ σᾶς ὑπερευχαριστῶ, grand merci ; mille grâces ; je vous suis bien obligé. § [μέσ.] ὑπερευχαριστοῦμαι, τὸ νὰ ἦνέ τις πολὺ εὐχαριστημένος ἀπό τι, être très content (fort satisfait; bien aise) ; être charmé.

ὑπερέχω, μέλ. έξω· εἶμαι ὑπεράνω τινός, εἶμαι ἀνώτερος, être supérieur ; ὑπερβαίνω τινός, surpasser ; dépasser ; ἐπικρατῶ, δεσπόζω τινός, dominer ; βλ. **δεσπόζω**· εἶμαι κρείττων, ἀνώτερος, ὑπερτερῶ τινος, l'emporter ; avoir le dessus ; ἐξέχω, exceller ; διακρίνομαι (μεταξὺ ἄλλων), se distinguer, ἢ πρωτεύω, primer ; ‖ ὑπερέχει πάντων τῶν ἄλλων, il est supérieur à (il dépasse, il l'emporte sur) tous les autres; ‖ θέλει νὰ ὑπερέχῃ παντοῦ, il veut primer partout.

ὑπερεψημένος, η, ον· ὁ περιπλέον ἐψημένος, surcuit, e, adj. βλ. **κονία** (ciment).

ὑπερηκοΐα, ας, ἡ· hyperacusie (ὑπέρ, καὶ ἀκούω) n. f. [παθολ.] ὑπερβολικὴ εὐαισθησία τῆς ἀκοῆς, sensibilité excessive de l'ouïe.

ὑπερῆλιξ, ικος, ὁ καὶ ἡ· ὑπερβὰς ἡλικίαν τινὰ ὡρισμένην ὑπὸ τοῦ νόμου, qui a passé l'âge fixé par la loi ; [συνεκδ.] ὅστις διῆλθε τὴν νεότητα, ὁ μὴ ὢν πλέον νέος, qui a passé le bel âge ; qui n'est plus jeune.

ὑπερημερία, ας, ἡ καὶ **ὑπέρθεσις** (λατ. (mora)· τῶν ἡμερῶν τὸ πέρασμα ἀπὸ διορίας τινός, ἢ ἡ ἀμέλεια καὶ ἀναβολὴ τῆς πληρωμῆς ὀφειλομένου χρέους, καθυστέρησις πληρωμῆς, retard de paiement; demeure, n.f. retard dans l'acquittement d'une obligation; ‖ τόκος ὑπερημερίας, intérêt moratoire; intérêt de retard. Ὑπερημερία ἢ ὑπέρθεσις καλεῖται ἡ ἐκ πταίσματος παράλειψις τῆς ἐν τῷ προσήκοντι χρόνῳ ἐκτελέσεως τῆς ἐνοχῆς καὶ διαιρεῖται εἰς ὑπερημερίαν τοῦ ὀφειλέτου καὶ ὑπερημερίαν τοῦ

δανειστοῦ. Ἡ πρώτη ὑφίσταται ἂν ὁ ὀφειλέτης δὲν καταβάλῃ προσηκόντως τὸ ἐγκύρως, ἀγωγίμως καὶ ἀπαιτητῶς ὀφειλόμενον, καίπερ ὀχληθεὶς ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ, ἤτοι προκληθεὶς εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐνοχῆς, κατ' ἐξαίρεσιν μόνον μὴ ἀπαιτουμένης ἐν εἰδικοῖς θέμασιν ὀχλήσεως· ἀποτέλεσμα τῆς ὑπερημερίας τοῦ ὀφειλέτου εἶνε ἡ ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς παροχὴν τοῦ διαφέροντος καὶ ἐν ᾗ ἂν περιπτώσει καταστῇ βραδύτερον ἐκ τυχαίου γεγονότος ἀδύνατος ἡ τῆς ἐνοχῆς ἐκτέλεσις. Διὰ κοινῆς δὲ συμφωνίας δύνανται καὶ οἰαδήποτε ἄλλα νὰ ἐπέλθωσιν ἀποτελέσματα. Ὁ δὲ δανειστὴς καθίσταται ὑπερήμερος, ὅταν ἄνευ νομίμου λόγου ἀρνῆται νὰ δεχθῇ προσηκόντως γινομένην πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου προσφοράν· ἀποτέλεσμα δὲ ταύτης εἶνε ἡ μεταβίβασις τυχὸν ζημίας εἰς τὸν δανειστὴν καὶ ἡ ἀπώλεια τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ ἐπὶ τὸ διαφέρον.

ὑπερήμερος, ος, ον· οὗτινος παρῆλθον τῆς διορίας αἱ ἡμέραι, ὁ μὴ ἐκτελέσας ἐμπροθέσμως τὴν ὑποχρέωσίν του, ὁ καθυστερῶν, ὁ ἐν ὑπερημερίᾳ ὤν, qui est en retard (en demeure); retardataire, adj. || καθιστῶ τινὰ ὑπερήμερον, constituer (mettre) quelqu'un en demeure de.

ὑπερηφάνεια, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπερηφάνου, fierté, n. f. ἀλαζονεία, orgueil, n.m. ὑψηλοφροσύνη, hauteur, n. f. ὑπεροψία, οἴησις, arrogance, n. f. ou présomption; || μωρὰ ὑπερηφάνεια, sot orgueil.

ὑπερηφανεύομαι, μέλ. θήσομαι· ὑψόνω ἐμαυτὸν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, εἶμαι ὑπερήφανος, être fier; ἀλαζονεύομαι, s'enorgueillir; ἐπαίρομαι, κομπάζω, se prévaloir; ἐπαίρομαι, s'en faire accroire; γαυριῶ, ἐπαίρομαι ἐπί τι, se rengorger; ἐπαίρομαι, κομπάζω, se targuer; || ὑπερηφανεύεται διὰ τὸ γένος του, il est fier (s'enorgueillit; se prévaut) de sa naissance; || ὑπερηφανεύθη, il se donne des airs; il fait l'entendu; il a levé la tête.

ὑπερήφανος, ος, ον· ὁ ἔχων αἰσθήματα εὐγενῆ, ὑψηλόφρονα, fier, ère, adj. ἀλαζών, orgueilleux, euse, adj. ὑψηλόφρων, hautain, e, adj. ὑπερόπτης, οἰηματίας, arrogant, e, adj. ou rogue, adj. μάταιος, vain, e, adj. ou glorieux, euse, adj. οἰηματικός, οἰηματίας, présomptueux, euse, adj. ἀκατάδεκτος, ἀγέρωχος, dédaigneux, euse, adj. || ψυχὴ ὑπερήφανος, âme fière; || ὑπερήφανος διὰ τὴν εὐγένειάν του, fier de sa noblesse; || ὑπερήφανον βλέμμα, regard fier (orgueilleux); || εἶνε καὶ μωρὸς καὶ ὑπερήφανος, il est aussi sot que vain. § [δημ.] βλ. **περήφανος.**

ὑπερηφάνως [ἐπίρ.], μετ' ὑπερηφανείας, avec fierté; fièrement, adv. ἀλαζονικῶς, orgueilleusement, adv. περιφρονητικῶς, ἀγερώχως, dédaigneusement, adv.

ὑπερθαλάσσιος, ος, ον· ὁ πέραν τῆς θαλάσσης κείμενος, d'outre-mer; transmarin, e, adj.

ὑπερθαυμάζω, μέλ. άσω, καθ' ὑπερβολὴν θαυμάζω, admirer trop.

ὑπέρθεμα, τό· τὸ ἀναίβασμα τῆς τιμῆς πράγματος τινός, surenchère, n. f. ἡ **ὑπερθεμάτισις.**

ὑπερθεματίζω, μέλ. ίσω, ἀναβιβάζω, αὐξάνω τὴν τιμήν τινὸς (τοῦ πλειστηριαζομένου), κάμνω ὑπερθεματισμόν, faire une surenchère, surenchérir; **πλειοδοτῶ,** couvrir l'enchère surenchérir; βλ. **ὑπερθεματισμός.**

ὑπερθεμάτισις, εως, ἡ καὶ

ὑπερθεματισμός, οῦ, ὁ· τῆς τιμῆς ἡ αὔξησις, ἀναβίβασις πράγματος τινὸς ἐν δημοσίᾳ πράξει πωλουμένου, τὸ ὑπερθεματίζειν, action de surenchérir; (d'enchérir) surenchère, n. f. Ὑπερθεματισμὸς καλεῖται τὸ πρόσθετον τῆς ἀγοραπωλησίας σύμφωνον, δι' οὗ παρέχεται τῷ πωλητῇ τὸ δικαίωμα ν' ἀποστῇ τῆς συμβάσεως ἐὰν μέχρις ὡρισμένου χρόνου γίνῃ αὐτῷ κρείσσων ὑπὸ ἑτέρου προσφορά. Δύναται δὲ νὰ διατυπωθῇ εἴτε ὑπὸ διαλυτικὴν αἵρεσιν (ἐὰν γίνῃ κρείσσων προσφορὰ ὑπὸ ἑτέρου λύεται ἡ ἀγοραπωλησία) εἴτε ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν (ἐὰν μὴ γίνῃ κρείσσων προσφορὰ θεωρεῖται ἰσχυρὰ ἡ ἀγοραπωλησία)· || νέος ὑπερθεματισμός, nouvel enchérissement = surenchérissement, n.m.

ὑπερθεματιστής, οῦ, ὁ· ὁ τὴν τιμὴν ἀναβιβάζων, αὐξάνων, ἀναδεχόμενος νὰ πληρώσῃ ὑπέρτερον ποσόν, **πλειοδοτῶν** ἐν πράγματι πωλουμένῳ δημοσίως, surenchérisseur, euse, n. qui surenchérit; **πλειοδότης,** enchérisseur, n. m. ou plus offrant. Ὑπερθεματιστὴς καλεῖται ὁ ἐν πλειστηριασμῷ προσφέρων ὡρισμένον τίμημα πρὸς ἀγορὰν τοῦ ἐκπλειστηριαζομένου κινητοῦ ἢ ἀκινήτου. Ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσιν ὑπερθεματισταὶ ἐξακολουθεῖ κατὰ νόμον ὁ πλειστηριασμός, περατούμενος διὰ τῆς κατακυρώσεως εἰς τὸν τελευταῖον ὑπερθεματιστήν, τὸν μετὰ παρέλευσιν δηλ. τριῶν λεπτῶν ἀπὸ τῆς προσφορᾶς αὐτοῦ μὴ ὑπ' ἄλλου ὑπερακοντισθέντα. Ὡς ὑπερθεματιστὴς δύναται πᾶς φερέγγυος νὰ παρουσιασθῇ πλὴν μόνον τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ διευθύνοντος τὸν πλειστηριασμόν.

ὑπερθερμαίνω, μέλ. ανῶ, θὰ ὑπερθερμάνω, ὑπέρτερα θερμαίνω, surchauffer; || ἀτμὸς ὑπερθερμασμένος, vapeur surchauffée; βλ. καὶ **ἀτμός.**

ὑπερθερμία, ας, ἡ· hyperthermie (ὑπέρ, καὶ θέρμη, chaleur) n. f. [ἰατρ.] ὕψωσις τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος ὑπὲρ τὸ κανονικόν· ὅθεν πυρετός, fièvre.

ὑπέρθεσις, εως, ἡ· **ἀναβολή,** ajournement, n.m. ou remise, n. f. βλ. **ὑπερημερία.** § [γραμμ.] ἡ ὑπερβολή, ὁ βαθμὸς τοῦ ὑπερθετικοῦ, degré de superlatif, ἤτοι ὁ ὑπερθετικὸς βαθμὸς τῶν ἐπιθέτων.

ὑπερθετικός, ή, ὸν [γραμμ.], εἰς ὑπέρθεσιν ἀνήκων, superlatif, ive, adj. παρὰ γραμμ. ὑπερθετικὰ ὀνόματα = τὰ ἐπίτασιν καὶ πλέον τῶν ἄλλων σημαίνοντα, Πολυδ. 3, 136.

ὑπερθετικῶς [ἐπίρ.], εἰς βαθμὸν ὑπερθετικόν, au superlatif; superlativement, adv.

ὑπερθορυβέω-ῶ, μέλ. ήσω, κάμνω θόρυβον ὑπερβολικόν, faire trop de bruit.

ὑπερθρασύνομαι, μέλ. θήσομαι, ὑπερμέτρως θρασύνομαι, αὐθαδιάζω, s'enhardir trop; pousser l'audace trop loin.

ὑπέρθρεψις, εως, ἡ καὶ ὑπερσιτισμός, οῦ, ὁ· suralimentation (ὑπὲρ καὶ σιτισμὸς=παροχὴ τροφῆς πάχυνσις), n. f. θεραπευτικὴ μέθοδος συνισταμένη εἰς σημαντικὴν αὔξησιν τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν τῶν παρεχομένων εἰς ἀσθενῆ τινα πρὸς πάχυνσιν αὐτοῦ [ῥῆμα **ὑπερτρέφω**]· || ἡ θεραπεία διὰ τῆς ὑπερθρέψεως (ὑπερσιτισμοῦ) παρέχει ἰδίως καλὰ ἀποτελέσματα ἐν τῇ φυματιώσει, le traitement par la suralimentation donne surtout des bons résultats dans la tuberculose.

ὑπερθύριον, ου, τὸ καὶ

ὑπέρθυρον, ου, τό· linteau [d'une porte], n. m. **ἀνώφλιον**, τὸ (τὰ δ' ὑπέρθυρα **ὑπερτόναια** καλεῖ Πολυδεύκης), κοινῶς τὸ **ἀνῶφλι**, ἤτοι ἐπιμήκης λίθος ἢ τεμάχιον ξύλου, τιθέμενον ὁριζοντίως ἄνωθεν τοῦ **χάσματος** (baie) θύρας ἢ παραθύρου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς τοιχοποιίας· **ὑπέρθυρον**, hyperthyron, n. m. εἶνε τὸ ἄνω μέρος τῆς θύρας, τὸ γεῖσον τοῦ ὁποίου, ἤτοι τὸ μεταξὺ δύο κυματίων προέχον τμῆμα καὶ ἀπὸ τοῦ ὀμβρίου ὕδατος προφυλάσσον τὴν θύραν, ἦτο συνήθως εἰς τὰ μεγάλα οἰκοδομήματα καὶ τοὺς ναοὺς τοῦ κορινθιακοῦ καὶ ἰδίως τοῦ ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ κατάκοσμον δι' ἀνθεμίων. Τοιοῦτο λαμπρότατον παράδειγμα παρίστησιν ἡ σῳζομένη βορεία πύλη τοῦ Ἐρεχθείου. Ἑκατέρωθεν τοῦ **ὑπερθύρου** προεῖχον ἐν σχήματι ἑλίκων κοσμήματα καλούμενα **ὠτίδες** (consoles) ἢ **παρωτίδες**· βλ. **γεῖσωμα** (larmier bombé et reglé), καθὼς καὶ **κλείσιμον** (fermeture).

ὑπέρθυρος, ος, ον· ὁ ὑπὲρ τὴν θύραν εὑρισκόμενος, qui est au dessus de la porte.

ὑπερίπταμαι, μέλ. ὑπερπτήσομαι, ἀόρ. ὑπερέπτην, ὑπεράνω τινὸς πέτομαι, ἵπταμαι, voler au dessus; planer, ἵπταμαι, αἰωροῦμαι εἰς ὕψος τι.

ὑπερίσχυσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπερισχύειν, action de prévaloir; ὑπεροχὴ ἰσχύος, ὑπερίσχυσις, prépondérance, n. f. ἐπικράτησις, ὑπερίσχυσις, prédominance, n. f. [συνεκδ.] θρίαμβος, triomphe, n. m. νίκη, victoire, n. f. || ἡ ὑπερίσχυσις τῆς ἀληθείας, le triomphe de la vérité.

ὑπερισχύω, μέλ. ύσω· κυρίως εἶμαι ὑπερμέτρως ἰσχυρῶς, ὅθεν ἐπικρατῶ, ὑπερισχύω, prévaloir; εἶμαι ὑπέρτερος, ἀνώτερος τινός, prendre (avoir) le dessus; ὑπερβάλλω, ὑπερτιμῶ τινός, l'emporter; θριαμβεύω, triompher; ἔχω τὴν ὑπεροχὴν ἐπὶ τινός, avoir la prépondérance; ἐπικρατῶ, ὑπερέχω, ὑπερισχύω, prédominer; || ἡ γνώμη του ὑπερίσχυσε, son opinion à prévalu; || ὅστις τῶν δύο ὑπερισχύσῃ, celui qui l'emportera sur l'autre; || ὁ νόμος ὑπερίσχυσε, force est demeurée à la loi; || εἰς τὸ κόμμα αὐτὸ ὑπερισχύουν οἱ φανατικοί, les fanatiques prédominent; || ὅπου ὑπερισχύει ἡ φιλοδοξία, là où l'ambition a le dessus; || ἡ γνώμη μου ὑπερίσχυσε, mon avis à prévalu.

ὑπερκατάληκτος, ος, ον· [γραμμ.] hypercatalectique, adj. καὶ ἐν τῇ μετρικῇ hymemètre, adj. λέγεται περὶ τῶν στίχων οἵτινες φαινομενικῶς ἔχουσι μίαν συλλαβὴν ἐπὶ πλέον, ἐνῷ πράγματι ἐκθλίβουσι τὸ τελικὸν φωνῆεν.

ὑπέρκειμαι, μέλ. κείσομαι, κεῖμαι ἐπί τινος ἢ ἄνωθέν τινος, être situé sur (au dessus de); superposer; εἶμαι (εὑρίσκομαι) ὑψηλότερον ἄλλου, être plus élevé que; δεσπόζω, dominer; ἐπικρατῶ, commander; (βλ. λέξεις)· || τὸ φρούριον ὑπέρκειται τῆς πόλεως, la forteresse domine la ville; || λόφος ὑπέρκειται τῆς πόλεως, une colline domine la ville.

ὑπερκείμενος, η, ον· (μετχ. τοῦ **ὑπέρκειμαι**), surjacent, ente, adj. ἐν τῇ γεωλογίᾳ λέγεται ἐπὶ τῶν πετρωμάτων τῶν ὑπερκειμένων ἑτέρων, se dit des roches superposées aux autres.

ὑπερκέρασις, εως, ἡ· [τακτ.] débordement, n. m. (de l'aile); ἡ διὰ τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἄλλου κέρατος περικύκλωσις τοῦ ἐχθροῦ, Πολύβ. βλ. **ὑπερκερῶ**, **ὑπερφαλαγγέω**· || —, mouvement enveloppant, καλεῖται ἡ ἐπέκτασις μιᾶς τῶν πτερύγων γραμμῆς τινὸς πρὸς ἀπειλὴν ἑνὸς τῶν πλευρῶν τοῦ ἐχθροῦ. Κατὰ τὴν κίνησιν ταύτην τὸ ἐκτελοῦν τὴν ἐπέκτασιν στράτευμα ἢ τμῆμα στρατεύματος τηρεῖ πάντοτε τὴν **συνοχὴν** (la liaison) μετὰ τῆς κατὰ μέτωπον ἐπιθέσεως. Ἡ ὑπερκέρασις δύναται νὰ καταλήξῃ καὶ εἰς **κυκλωτικὴν προσβολὴν** (attaque tournante); βλ. **κίνησις κυκλωτική** (mouvement tournant).

ὑπερκερῶ (άω), μέλ. άσω· (τοὺς πολεμίους) [ναυτ. καὶ **στρατ.**], déborder (l'ennemi) d'un côté; ὑπερβαίνω τὸ ἐχθρικὸν κέρας, ἤτοι ὑπερβαίνειν τὴν ἐχθρικὴν πτέρυγα· || ὑπερκερῶν, ῶσα, ῶν, débordant, e; βλ. καὶ **πτέρυξ**.

ὑπερκίνησις, εως, ἡ· hypercinésie (ὑπὲρ καὶ κίνησις, mouvement), n. f. ὑπέρτατος νευρικὸς ἐρεθισμός, irritabilité nerveuse portée à son plus haut degré.

ὑπερκινδυνεύω, μέλ. εύσω· κινδυνεύω διά τινα ἢ διά τι, ἐκτίθεμαι, s'exposer pour; ῥιψοκινδυνεύω, ἐκθέτω τὴν ζωήν μου διά τινα ἢ διά τι, risquer sa vie pour.

ὑπερκλυδωνιζομένη θάλασσα, mer démontée (ὑπερκλυδωνίζω, démonter), καλεῖται ἡ κατάστασις τῆς θαλάσσης καθ' ἣν τὰ κύματα κέκτηνται τὸ ἔπακρον τοῦ δυνατοῦ ὕψους, ταχύτητος καὶ σφοδρότητος.

ὑπερκορέννυμι, sursaturer; ὑπερμέτρως χορταίνω (κορέννυμι) τινὰ μέ τι, se rassasier; manger outre mesure; s'empiffrer.

ὑπερκόρεσις, εως, ἡ· supersaturation, n. f. τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς κορέσεως (**saturation**). § — [χημ.], sursaturation, n. f. ἐὰν κεκορεσμένη διάλυσις ἅλατος παρασκευασθεῖσα ἐν ὑψηλοτέρᾳ θερμοκρασίᾳ ἀφεθῇ νὰ ψυχθῇ, ἐπέρχεται κρυστάλλωσις τοῦ ἐμπεριεχομένου ἅλατος. Ἂν ὅμως ἡ διάλυσις αὕτη τεθῇ ἐν δοχείῳ καὶ ἀφαιρεθῇ διὰ βράσεως ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ, ἀφεθῇ

δὲ κατόπιν νὰ ψυχθῇ, ἐπειδὴ ἐξήχθη ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ τὸ ἅλας δὲν κρυσταλλοῦται, ἡ δὲ διάλυσις μένει **ὑπερκεκορεσμένη**. Ἂν ὅμως ἀφήσωμεν νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῷ δοχείῳ ἀτμοσφαιρικὸς ἀὴρ ἢ ῥίψωμεν μικρὸν τεμάχιον ἐκ τῆς αὐτῆς οὐσίας ἐντὸς τῆς διαλύσεως, παρατηροῦμεν ὅτι αὕτη κρυσταλλοῦται καὶ ἡ θερμοκρασία ὑψοῦται· τὸ φαινόμενον τοῦτο καλεῖται **ὑπερκόρεσις** καὶ παρατηρεῖται εἰς τὴν στυπτηρίαν, εἰς τὸ θειϊκὸν νάτριον καὶ ἰδίᾳ εἰς τὸ ὑποθειῶδες νάτριον.

ὑπερκορέω-ῶ [χημ.], sursaturer ; βλ. ὑπερκόρεσις.

ὑπέρκορος, ος, ον· ὑπερκεκορεσμένος, sursaturé, ée, adj. (ὑπερκορέω).

ὑπερκόσμιος, α, ον, ὁ ὑπὲρ τὸν αἰσθητὸν κόσμον ὤν, qui est au dessus du monde sensible ; supramondain ; ὅθεν οὐράνιος céleste.

ὑπερκρέμαμαι, κρέμαμαι ἄνωθεν τινός, être suspendu au dessus de.

ὑπερκύπτω, μέλ. ύψω, τὴν κεφαλήν μου ἐκβάλλων ὑπεράνωθεν βλέπω, ὑπεράνωθεν κύπτω, se pencher sur ; surplomber, ἤτοι εὑρίσκομαι ἄνωθεν καὶ ἐκτὸς τῆς κατακορύφου, être hors de l'aplomb ; π. χ. ὁ τοῖχος ὑπερκύπτει, ce mur surplombe ; ὑπερβαίνω τὴν κατακόρυφον, dépasser l'aplomb de ; ὅθεν ὑπέρκειμαι, δεσπόζω, dominer. § —, ἀναδύομαι, émerger, ἐξέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐμφανίζομαι.

ὑπέρλαμπρος, ος, ον, ὑπερμέτρως λαμπρός, très brillant ; ἐξαίσιος, λαμπρός, splendide, adj.

ὑπέρλεπτος, ος, ον· ὑπερμέτρως λεπτός, extrêmement mince ; λίαν λεπτοφυής, trop délicat, e, adj.

ὑπέρλευκος, ος, ον· ὑπερμέτρως λευκός, très blanc, che, adj.

ὑπερλυπέω-ῶ· ὑπερμέτρως (καθ' ὑπερβολὴν) πικραίνω, θλίβω, λυπῶ, chagriner à l'excès.

ὑπερμαγγανικός, ή, όν [χημ.], permanganique, adj. permanganate de.

ὑπερμαίνομαι, μέλ. μανοῦμαι ἢ μανήσομαι, καθ' ὑπερβολὴν μαίνομαι, être furieux.

ὑπερμάχομαι, βλ. ὑπερμαχῶ.

ὑπέρμαχος, ος, ον· ὁ ὑπερμαχῶν τινός, ὑπερασπιστής, défenseur, n. m. ὁ ὑπερασπιζόμενος τινά, ὁ λαμβάνων τὸ μέρος αὐτοῦ. § —, πρόμαχος (champion).

ὑπερμαχῶ (έω), μέλ. ήσω· μάχομαι ὑπέρ τινος, combattre pour ; ὑπερασπίζω (αὐτόν), défendre ; [συνεκδ. ἐπὶ πραγμ.] διάκειμαι, μάχομαι ὑπέρ τινος, militer pour.

ὑπερμεγέθης, ης, ες· ὁ ὑπερβολικοῦ, ὑπερμέτρου μεγέθους, d'une grandeur démésurée ; ὁ πολὺ μεγάλος, très grand ; ὑπερ (παμ)μεγέθης, énorme, adj. κολοσσιαῖος, colossal, e, adj. γιγαντιαῖος, γιγαντώδης, gigantesque, adj.

ὑπέρμετρος, ος, ον, ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον ὤν, ὁ ὑπερβαίνων τὸ μέτρον, démesuré, ée ; énorme ; ὑπερβολικός, excessif, ive, adj. exorbitant, e, adj.

ὑπερμετρωπία, ας, ἡ· hypermétropie, n. f. (ὀφθαλμὸς ὑπερμέτρωψ) καλεῖται κατάστασίς τις τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἀντίθετος πρὸς τὴν μυωπίαν, καθ' ἣν αἱ ἀπὸ τῶν μακρὰν κειμένων ἀντικειμένων ἐκπεμπόμεναι φωτειναὶ ἀκτῖνες αἱ παραλλήλως τῷ ὀπτικῷ ἄξονι διευθυνόμεναι εἰσελθοῦσαι εἰς τὸν ὀφθαλμὸν καὶ διαθλασθεῖσαι συγκλίνουσιν εἰς σημεῖον κείμενον ὄπισθεν τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς.

ὑπερμέτρως [ἐπίρ.], démesurément, adv. ἐκτὸς (παντὸς) μέτρου, outre-mesure ; ὑπερβολικῶς, excessivement, adv. καθ' ὑπερβολήν, à l'excès ; ὑπερβολικῶς, ὑπερμέτρως, énormément, adv.

ὑπερμέτρωψ, ωπος, ὁ, ἡ· hypermétrope (ὑπέρ, μέτρον, mesure, καὶ ὤψ, ὀφθαλμός, œil) n. m. ὁ πάσχων ἀπὸ ὑπερμετρωπίαν, qui est atteint d'hypermétropie.

ὑπερμικροσκόπιον, τό, ultramicroscope, n. m.

ὑπερμνησία, ας, ἡ· hypermnésie (ὑπὲρ καὶ μνῆσις, souvenir, mémoire), n. f. ὑπερβολικὴ μνήμη ἐνθυμουμένη καὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν παρελθόντων γεγονότων.

ὑπερμοιρία συγκληρονόμου, préciput (προφ. pu) n. m. (λατ. præcipum). Πλεονέκτημα ὅπερ ὁ διαθέτης ἢ ὁ νόμος παρέχει εἰς συγκληρονόμον τινά, ἄνευ βλάβης τῶν δικαιωμάτων του, εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ὑπολοίπου.

ὑπερνίκησις, εως, ἡ· τὸ ὑπερτερεῖν κατὰ πολύ, τὸ θριαμβεύειν (νικᾶν), action de triompher (de vaincre); ἡ ἐπελθοῦσα νίκη, victoire remportée sur ; [συνεκδ.] —, ὑπέρβασις [τῶν δυσχερειῶν, κτλ.], action de surmonter [des obstacles, ect.].

ὑπερνικῶ (άω), μέλ. ήσω, περισσῶς, κατὰ πολὺ ὑπερτερῶ, θριαμβεύω κατά τινος, triompher de ; νικῶ, vaincre ; [συνεκδ.] συγκρατῶ, εἶμαι κύριος τῶν παθῶν μου, maîtriser [ses passions]; ὑπερνικῶ τὰς δυσχερείας, κτλ., surmonter [des obstacles, etc.].

ὑπέρογκος, ος, ον· ὑπερμεγέθους ὄγκου, πάχους ἢ ποσοῦ, énorme, adj. ὑπέρμετρος, excessif, ive, adj. exorbitant, e, adj. ‖ ὑπέρογχον χρέος, dette énorme ; ‖ — δαπάνη, excessive dépense ; ‖ τιμὴ ὑπέρογκος, un prix trop élevé (énorme, exorbitant) ; ‖ ζητεῖ ὑπέρογκα, il demande trop cher. § **ὑπέρογκος βλάβη**, lésion énorme, καλεῖται εὐεργέτημα εἰσαχθὲν ἐν τῷ ρωμ. δικαίῳ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Διοκλητιανοῦ πρὸς προστασίαν τοῦ πωλητοῦ κατὰ τῆς πλεονεξίας τοῦ ἀγοραστοῦ, καθ' ὃ ἐν πάσῃ ἀγοραπωλησίᾳ δικαιοῦται ὁ πωλητὴς νὰ ζητήσῃ τὴν διάρρηξιν τῆς συμβάσεως ἐὰν ἤθελε πωλήσῃ εἰς τίμημα ἧττον τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀγοραίας τοῦ πράγματος ἀξίας. Ὁ ἀγοραστὴς ὀφείλει ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ πρᾶγμα ἢ νὰ καταβάλῃ τὸ δίκαιον τίμημα τηρουμένης τῆς συμβάσεως ἰσχυρᾶς. Ὁ ἀγοραστὴς δὲν ἔχει τὸ εὐεργέτημα ἐν ᾗ περιπτώσει ἠγόρασεν ἀντὶ τιμήματος ὑπερόγκου.

ὑπερόγκως [ἐπίρ. προηγ.], μεγάλου ὄγκου, πάχους ἢ ποσοῦ, énormément, adv. ὑπερμέτρως, excessivement, adv. ὑπερμέτρως, excessivement, adv. ἐκτὸς μέτρου, outre mesure.

ὑπερόδεσμος, ου, ὁ· nœud de drisse; βλ. εἰς σχοινοκόμβους ναυτικοῦ.

ὕπερον, τό· βλ. ὕπερος.

ὑπεροξείδιον, ου, τὸ [χημ.], peroxyde, n. m. ὀξείδιον περιλαμβάνον τὴν ὅσον ἔνεστι μεγαλειτέραν ποσότητα ὀξυγόνου.

ὑπερόπτης, ου, ὁ· ὁ ὑπερορῶν, ὑπερήφανος, οἰηματίας ἄνθρωπος, homme présomptueux (οἰηματίας, arrogant; ὑψηλόφρων, hautain; ἀγέρωχος, ἀκατάδεκτος, καταφρονητής, dédaigneux; ἐπηρμένος, ἀλαζών, outrecuidant).

ὑπεροπτικός, ή, όν· ὑψηλόφρων, hautain, e, adj. οἰηματίας, ὑπερόπτης, arrogant, e, adj. ἀγέρωχος, ἀκατάδεκτος, dédaigneux, euse, adj ὁ περιφρονῶν, καταφρονῶν, méprisant, e, adj.

ὑπεροπτικῶς [ἐπίρ.], δι' ὕψους ὑπεροπτικοῦ, d'un air hautain (dédaigneux, etc.): περιφρονητικῶς, dédaigneusement, adv. [οἰκ.] de haut en bas.

ὑπερορία, ας, ἡ· ἐκβολὴ ἔξω, ἡ πέραν τῶν ὁρίων ἐξορία, Πολυδ. ἡ ἐξορία, exil, n. m. βλ. **ἀειφυγία**, bannissement, n. m. βλ. **ἐξορία**, déportation, n. f.

ὑπερόριος, ος, ον· ὁ πέραν τῶν ὁρίων κείμενος, situé (ée) au delà des frontières.

ὑπερορισμός, οῦ, ὁ· ἡ ὑπερορία.

ὕπερος, ὁ· pilon, n. m. ἢ pilon de terrassement, ὕπερος ἐπιχωματώσεως, ὁ **κόπανος**. **Ἐδαφιστήριον**, τό· ξύλινος ἢ σιδηροῦς κόπανος (dame) διὰ τὴν πίεσιν τῶν γαιῶν ἐπιχώματος τινός. § —, pilon, **ὕπερος** καὶ **ὕπερον**, τό, κοινῶς τὸ **γουδοχέρι**· βλ. καὶ κόπανον· ὄργανον σκληρὸν χρήσιμον διὰ τὸ κατατρίβειν οὐσίας τινὰς ἐντὸς ἰγδίου· || ὕπερος κτιδονοκίνητος, pilon à cames, ὅπως ὁ **ὕπερος** ἐν τοῖς ὑπερωτοῖς πυριτιδομύλοις.

ὕπερος, ὁ [βοτ.], pistil, n.m. τὸ θῆλυ ὄργανον τῶν φυτῶν, ὅπερ καλεῖται ἐπίσης gynécée.

ὑπερόσφυρα, ας, ἡ· marteau-pilon, n.m. σφῦρα ἐν εἴδει ὑπέρου ἐνεργοῦσα τῇ ἐπενεργείᾳ ἀτμοῦ ἢ ὕδατος.

ὑπερούσιος, ος, ον [θεολογ.], supersubstantiel, elle, adj. (λατ. super ὑπὲρ καὶ substantiel) ὑπὲρ (τὴν) οὐσίαν ὢν ὅθεν ὑπερφυσικὸς [Διον. Ἀρεοπαγ.]· || ὑπερουσιότης, nature supersubstantielle.

ὑπερουσιότης, ητος, ἡ [θεολογ.], supersubstantialité, n. f. τὸ εἶναι ὑπερούσιον ἡ κατάστασις, ἡ φύσις τοῦ ὑπερουσίου (Διον. Ἀρεοπαγ.], état, nature supersubstantielle.

ὑπερουσίως [ἐπίρ. θεολογ.], supersubstantiellement, adv. κατὰ τρόπον ὑπερούσιον, d'une manière supersubstantielle.

ὑπερόφρυος, ος, ον· ἄνωθεν τῆς ὀφρύος **εὑρισκόμενος**, qui est au dessus des sourcils; || **ὑπερόφρυον**, ου, τό· ἡ ὑπὲρ τὴν ὀφρῦν χώρα, de dessus des sourcils; || ὑπερόφρυον τόξον, arcade sourcilière; || **ὑπεροφρύα κοιλότης**, salière, n.f. κοινῶς τὸ βαθούλωμα τοῦ ὀφθαλμοῦ τῶν ἵππων, ἡμιόνων. ἄνωθεν τῶν **ὑπεροφρύων τόξων** (arcades orbiculaires), ἤτοι κοιλώματα εὑρισκόμενα ἀμέσως ἄνωθεν τῶν ὀφθαλμῶν μεταξὺ τῶν κροτάφων καὶ τοῦ μετώπου.

ὑπεροχή, ῆς, ἡ· τὸ ὑπερέχειν, ἐξέχειν, τὸ ἐξαίρετον, ὑπεροχή, supériorité, n. f. τὸ εἶναι ἀνώτατον, τὰ πρωτεῖα, suprématie, n. f. τὸ πλεονέκτημα, avantage, n. m. § —, βλ. **ἐπικράτησις** (commandement). § **ὑπεροχή**, ῆς, ἡ· prééminence, n. f. τὰ πρωτεῖα ὅσον ἀφορᾷ τὴν σειράν, τὸ ἀξίωμα ἢ δικαιώματα, supériorité de rang, de dignité ou de droits; ὅθεν καὶ ὑπερέχω, πρωτεύω τινός, avoir la prééminence sur quelqu'un. § **ὑπεροχή**, ῆς, ἡ· transcendance, n. f. ἰδιότης τοῦ ὑπερόχου, qualité de ce qui est transcendant; [οὐσ.] τὸ ὑπέροχον.

ὑπέροχος, ος, ον· ἀνώτερος, ἐξέχων, supérieur, e, adj. προεξέχων, ἐπιφανής, éminent, e, adj. μεγάλης ἀξίας, de grand mérite; ἐξαιρετικός, hors ligne; exceptionnel, elle, adj. || εἶνε ὑπέροχος ἀνήρ, c'est un homme supérieur; || ὑπέροχος ἱκανότης, capacité hors ligne. § **ὑπέροχος** ος, ον· ὑπερέχων, prééminent, ente, adj. qui est supérieur par le rang, la dignité, ou le mérite, ἤτοι ὁ **πρωτεύων** ἐν σειρᾷ ἢ ἀξιώμασι. § ὑπέροχος, ος, ον, transcendant, e, adj. ἔξοχος, sublime, adj. ἀνώτερος, ὑπερέχων, supérieur, e, adj. ὁ **ἐξέχων** εἰς τὸ εἶδός του, qui excelle en son genre; || πνεῦμα ὑπέροχον, génie transcendant. § **ὑπέροχος**, ος, ον· transcendental, ale, aux, adj. ὁ τῶν ὑψίστων ζητημάτων ἴδιος, ὑπέρσοφος.

ὑπερόχως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὑπέροχον, d'une manière supérieure; supérieurement, adv.

ὑπεροψία, ας, ἡ· ἀπαξίωσις, περιφρόνησις, καταφρόνησις, dédain, n. m. ὑψηλοφροσύνη, hauteur, n. f. οἴησις, ὑπεροψία, arrogance, n. f. περιφρόνησις, mépris, n. m. ἔπαρσις, ἀλαζόνευμα, κοινῶς φούσκωμα, morgue, n. f. ἔπαρσις, οἴησις, outrecuidance, n. f.

ὑπερπερισσεία, ας, ἡ, ἡ ὑπεραφθονία, surabondance, n. f.

ὑπερπερισσεύω, μέλ. εύσω· ὑπεραφθονῶ, surabonder.

ὑπερπερίσσια [ἐπίρ.], ὑπερπερισσῶς.

ὑπερπερίσσιος, ος, ον· ὑπεράφθονος, ὑπερπλήσιος, surabondant, e, adj.

ὑπερπερισσῶς [ἐπίρ.], ὑπεραφθόνως, surabondamment, adv.

ὑπερπήδημα, ατος, τό· action de sauter, saut, n. m.

ὑπερπήδησις, εως, ἡ· τὸ ὑπερπηδᾶν, action de sauter; τὸ πήδημα, le saut; || **ὑπερπήδησις τοῦ ἵππου**, franchir le cheval, παράγγελμα ἀσκήσεων ἱππικοῦ· || ὑπερπήδησις τοῦ ἵππου ἐκ τῶν ὄπισθεν, sautez en croupe.

ὑπερπηδῶ, μέλ. ήσω, πηδῶ ἄνωθεν, sauter par dessus; διαβαίνω, ὑπερβαίνω [δι' ἑνὸς

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

πηδήματος], franchir [d'un saut]; βλ. καὶ **ὑπερβαίνω**· [συνεκδ.] ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, ὑπερνικῶ [δυσχέρειαν τινά, κτλ.], surmonter [une difficulté, etc.].

ὑπερπλεονάζω, μέλ. άσω· πλεονάζω μὲ τὸ παραπάνω, ὑπεραφθονῶ, surabonder; ἐξογκοῦμαι, foissonner; [ἐπὶ κακοῦ ἰδ.] γέμω, pulluler; || τὸ ὑπερπλεονάζον· βλ. **ὑπερχείλημα**, trop plein.

ὑπερπλέω, μέλ. εύσω [ναυτ.], doubler au vent ou passer au vent, **ὑπεραίρω**, κοινῶς περνῶ σοβράνο· διέρχομαι προσηνέμως σχετικῶς πρὸς ἀντικείμενόν τι.

ὑπέρπλεως, ως, ων· ὑπερπλήρης, παραγεμᾶτος, trop plein.

ὑπερπλήρης, ης, ες· ὑπέρπλεως, πάρα πολὺ γεμᾶτος, trop plein.

ὑπερπληρῶ (όω), μέλ. ώσω· πληρῶ ὑπὲρ τὸ μέτρον (ὥστε ἐκχειλίζω), remplir trop; combler; παραγεμίζω, bourrer; [συνεκδ.] ἐπισωρεύω, encombrer.

ὑπερπλήρωσις, εως, ἡ· βλ. **ὑπερχείλημα.**

ὑπέρπλουτος, ος, ον· ὑπὲρ πάντα ἄλλον πλούσιος [Ἀριστοτλ. Πολ.], πάρα πολὺ πλούσιος, ὑπερμέτρως πλούσιος, extrêmement (puissamment; immensément), riche, adj. βαθύπλουτος, ος, ον, opulent, e, adj. [οἰκ.] βαθύπλουτος, richissime, adj.

ὑπερπλουτῶ, μέλ. ήσω· γίνομαι ὑπέρπλουτος, devenir très riche; πλουταίνω πολύ, s'enrichir beaucoup.

ὑπερσαρκόω-ῶ, recouvrir de chair [ἰατρ.] ἀφίνω νὰ γίνῃ ὑπερσάρκωμα, νὰ θρέψῃ ἢ δέσῃ (πληγή τις ἢ κόκκαλον σπασμένον) [Ἱπποκρ.], βλ. **ὑπερσάρκωσις.**

ὑπερσάρκωμα, ατος, τό· ἔκφυσις σαρκώματος, excroissance de chair; τὸ σάρκωμα, τὸ κρέας ὅπερ (ὑπερεκ)φύεται (κοινῶς τρέφει), ἐπὶ πληγῆς ἢ κατάγματος, τὸ ὑπερσαρκωμένον (ἰατρικῶς).

ὑπερσάρκωσις, εως, ἡ· hypersarcose, n. f. τὸ ὑπερσαρκοῦσθαι, ἔκφυσις ὑπερσαρκωμάτων [ἰατρ.], excroissance de chair; développement excessif des bourgeons charnus d'une plaie. Ὑπερσάρκωσις σημαίνει κυρίως τὴν ἔντονον σαρκοφυΐαν καὶ τὴν ὑπερβάλλουσαν παραγωγὴν καὶ βλάστησιν σαρκίων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἕλκους εἰσελθόντως εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐπουλώσεως. Ἐξ αὐτῆς προκύπτουσι πᾶσαι αἱ μετὰ τὴν ἐπούλωσιν ἑλκῶν παρατηρούμεναι παραμορφώσεις. Ἀναστέλλομεν δ' αὐτὴν περικόπτοντες τὰ πλεονάζοντα σαρκία. § ὑπερσαρκώσεις τῶν τραυμάτων, filandres, n. f. pl. νόθος σαρκοφυΐα τῶν τραυμάτων. § — [ἱππολ.] hypersarcose, n. f. fic, n. m. τὸ σαρκίον, κοινῶς **μυρμηκιά.** § — [ἱππολ.], ognon, n. m. ὀδυνηρὸς ὄγκος ἀναφαινόμενος ἐν τῷ πέλματι τῆς ὁπλῆς τοῦ ἵππου κατὰ τὴν ὀπισθίαν αὐτῆς μοῖραν καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ χωλότητος.

ὑπερσιτίζω, μέλ. ίσω· suralimenter; βλ. **ὑπερτρέφω.**

ὑπερσίτισις, εως, ἡ· καὶ ὑπέρθρεψις, suralimentation, n. f. κυρίως ὅμως **ὑπερσιτισμός**· βλ. ὑπέρθρεψις.

ὑπερσιτισμός, οῦ, ὁ· suralimentation (ὑπὲρ καὶ σιτισμὸς=παροχὴ τροφῆς, πάχυνσις) n. f. βλ. ὑπέρθρεψις.

ὑπέρσοφος, ος, ος, ὁ περισσότερον ἀπὸ πάντα ἄλλον σοφός, ὁ πολὺ σοφός, très savant; très docte; [κωμ.] doctissime, adj.

ὑπερσταθμία, ας, ἡ· angle d'égalité; βλ. ζύγησις (ναυχλάστρων).

ὑπέρστασις, εως, ἡ· ἡμέραι χρονοτριβῆς, jours de retard; βλ. **ἡμέρα**· || ἀποζημίωσις ὑπερστάσεως (χρονοτριβῆς), les surestaries.

ὑπερστέγασμα, ατος, τὸ [ναυτ.], franc-tillac (n. m.) ou spardeck. Καλεῖται οὕτω τὸ ἄνω τοῦ κυρίου καταστρώματος **στέγασμα** ἢ ἐλαφρὸν **κατάστρωμα**, ὅπερ τίθεται ἐπὶ τῶν σιδηρῶν ἀτμοπλοίων καὶ κυρίως τῶν διὰ μεταφορὰν ἐπιβατῶν προωρισμένων καὶ ὅπερ δὲν ἔχει τοῖχον ὡς τὰ λοιπὰ καταστρώματα, ἀλλὰ περικλείεται διὰ στυλίσκων καὶ ἁλύσεων.

ὑπερστοιχηματισταί, οἱ· betting men ἀγγλ. καὶ γαλ. parieurs; ὅρος εὔχρηστος ἐν ταῖς ἱπποδρομίαις σημαίνων τὰ ἄτομα ἅτινα κατὰ ταύτας στοιχηματίζουσιν ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας ἑνὸς ἐκ τῶν συναγωνιζομένων ἵππων ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων ἐκλεγομένων.

ὑπερσυντελικός, οῦ, ὁ (χρόνος), πλέον ἢ τετελεσμένος, [γραμμ.] plus-que-parfait; ἐκ τοῦ παρακειμένου παραγόμενος καὶ σημαίνων τὸ τετελεσμένον ἐν τῷ παρελθόντι πρὸ ἄλλου πράγματος τετελεσμένου ἤδη.

ὑπερσυστολή, ῆς, ἡ· hypersystolie, n.f. ἐνέργεια ὑπερβολικὴ τῆς συστολῆς τῆς καρδίας.

ὑπέρτατος, ου, ὁ· [ὑπερθ. τῆς ὑπέρ], ὁ πλέον μέγας, μεγαλείτερος, le plus grand; ὁ πλέον ὑψηλός, ὑψηλότερος, le plus haut; πολὺ μέγας, très grand; πολὺ ὑψηλός, très haut; ὅσον τὸ δυνατὸν μέγας, on ne peut plus grand; ἀνώτατος, ὕψιστος, suprême; souverain, e (= suprême, qui atteint le plus haut degré) adj. || τὸ ὑπέρτατον καλόν, le souverain bien; || τὸ ὑπέρτατον ὄν, l'être suprême; || ὑπερτάτη εὐδαιμονία souveraine félicité; || εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν, au suprême degré; souverainement (= au plus haut point) adv. [οἰκ. κωμ.], superlativement, adv. || ὁ Θεὸς εἶνε εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν καλός, Dieu est souverainement bon.

ὑπερτείνω, ἐκτείνω ὑπεράνω τινός, tendre (étendre) dessus; || [ναυτ.]— **τὰς σκηνάς**, faire les tentes; βλ. **ἀνατείνω.**

ὑπερτείχισμα ὀρύγματος [ὀχυρ.], cavalier de tranchée, ὄγκος γαιῶν ἀνυψούμενος πλησίον τῶν ὀρυγμάτων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἐν τῇ προσβολῇ ὀχυρωμένης θέσεως.

ὑπερτέλειος, α, ον· ὁ πλέον ἢ τέλειος, plus que parfait; ὁ ἔχων ὅλας τὰς τελειότητας (τελειοποιήσεις), qui a toutes les perfections (συν)τετελεσμένος, accompli, e, adj.

ὑπερτερία, ἡ· caisson (n. m.) (de voiture ou de chariot)| τὸ τετράγωνον σανίδωμα,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἐν εἴδει κιδωτίου, τὸ ἀποτελοῦν τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν τῆς ἁμάξης, ἐφ' οὗ τίθενται τὰ φορτία (βλ. **θαιραῖον**, brancard).

ὑπερτέρησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπερτερεῖν τινὰ ἤ τι, action de surpasser ; ὑπερτερότης, supériorité, n. f.

ὑπέρτερος, α, ον [συγκ. τῆς ὑπὲρ] ὁ ὑπεράνω ὤν, ὁ ἀπ' ἐπάνω, ὅθεν ὑψηλότερος, μᾶλλον ἐξέχων, βλ. **ἀνώτερος**, supérieur, e.

ὑπερτερότης, ητος, ἡ· supériorité, n. f. τὸ εἶναι τινὰ ὑπέρτερον ἄλλου ἢ ἀνώτερον κατὰ βαθμόν.

ὑπερτερῶ (έω), μέλ. ήσω, ὑπερβαίνω τινὰ ἤ τι, surpasser ; εἶμαι ὑπέρτερος (ἀνώτερος), être supérieur ; γίνομαι ὑπέρτερος, ἀνώτερος, prendre (avoir) le dessus ; ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ, l'emporter ἢ l'emporter sur.

ὑπερτίμημα, ατος, τό· plus-value, n. f. τὸ περιπλέον ἀπὸ τῆς προτέρας ἀξίας· ἡ ἐπαύξησις τῆς τιμῆς ἀντικειμένου τινός· [τὸ ἀντίθετον εἶνε **ὑποτίμημα**, moins-value].

ὑπερτίμησις, εως, ἡ· αὔξησις (ὕψωσις) τῆς τιμῆς, augmentation (n. f.) (élevation) de prix ; ὑπερτίμησις (τροφίμων), élevation [de denrées] ; enchérissement, n. m. ὑπερτίμησις δημοσίων χρεωγράφων, hausse [des effets publics] ; ὕψωσις, haussement, n. m. [χρηματιστ. ἐν.], prime, n. f. majoration (= ἐκτίμησις ἀντικειμένου εἰς τιμὴν μεγαλειτέραν τῆς ἀξίας του) n. f. ‖ ἡ ὑπερτίμησις τῶν τροφίμων, l'enchérissement des vivres ; ‖ ἐπώλησεν εἰς τὴν ὑπερτίμησιν, il a vendu à la hausse ; ‖ [αἱ μετοχαὶ αὐταὶ] ἐπωλοῦντο ἤδη μὲ ὑπερτίμησιν, faisaient déja prime. § ὑπερτίμησις, ἐκτίμησις ὑπερυψωμένη (ἀνωτέρα τῆς πραγματικῆς), estimation trop élevée ; ὑπερεκτίμησις, surestimation, n. f. évaluation exagérée, surévaluation, n. f. τὸ ὑπερτιμᾶν τὴν ἀξίαν τινός, action d'exagérer le mérite de.

ὑπερτιμῶ (άω), μέλ. ήσω, δίδω μεγαλειτέραν τιμήν, αὐξάνω (ὑψόνω) τὴν τιμήν, augmenter (élever ; hausser) le prix ; [παθ.] ὑψῶ τὴν τιμήν, hausser ; ἀκριβαίνω, renchérir ; enchérir ; ‖ [αἱ ὁμολογίαι τοῦ δανείου] ὑπερτιμῶνται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, haussent de jour en jour ; ‖ ὅλα ὑπερετιμήθησαν, tout a renchéri. § —, ὑπεκτιμῶ, estimer (priser) trop haut ; δίδω μεγαλειτέραν ἀξίαν, surestimer (=estimer au delà de son prix); surévaluer (=évaluer au delà de son prix) ; surfaire (=demander un prix trop élevé d'une marchandise ; vanter à l'excès) ; ἐπαυξάνω (μεγεθύνω) τὴν ἀξίαν τινός, exagérer le mérite de; ‖ μὴ ὑποτιμᾷς τοὺς ἐπαίνους του, ne prisez pas trop haut ses éloges ; ‖ ὑπερετίμησε τὰς δυνάμεις του. il a trop présumé de ses forces ; ‖ ὑπερτιμῶ τὴν ἀξίαν ἀντικειμένου τινός, surfaire un objet ; ‖ ὁ ἔμπορος οὗτος ὑπερτιμᾷ, ce marchant surfait ; ‖ ὑπερτιμῶ τὴν ἀξίαν συγγραφέως, surfaire le talent d'un écrivain ; ‖ εἶνε φυσικὸν νὰ ὑπερτιμᾷ τις τοὺς φίλους του, il est naturel de surfaire ses amis ; ‖ τὰ σιτηρὰ ὑπερετιμήθησαν, les céréales sont en hausse (ont haussé de prix).

ὑπέρτηξις, εως, ἡ· surfusion. n. f. Ἐὰν ὑπὸ κώδωνα ἀεραντλίας ἄνευ ἀέρος ἔχωμεν ὕδωρ ἐν ἀταραξίᾳ, δυνάμεθα νὰ καταβιβάσωμεν τὴν θερμοκρασίαν μέχρι — 12° καὶ τὸ ὕδωρ ἐν τούτοις νὰ διατηρηθῇ ὑγρόν. Ἡ ἐλαχίστη ὅμως διατάραξις ἐπιφέρει αἰφνιδίαν πῆξιν καὶ ὕψωσιν τῆς θερμοκρασίας μέχρι 0°. Τὸ αὐτὸ δυνάμεθα νὰ πράξωμεν ἂν ὑπὸ διάστρωσιν ἐλαίου θέσωμεν ὕδωρ. Τὸ φαινόμενον τοῦτο τὸ ὁποῖον παρατηρεῖται καὶ εἰς ἄλλα σώματα οἷον τὸν φώσφορον, τὸν κασσίτερον, τὸ θεῖον, καλεῖται ὑπέρτηξις.

ὑπέρτοιχος, ος, ον [ναυτ. ἐπὶ πυροβόλου], à barbette ; βλ. **πυροβολεῖον**, batterie à barbette.

ὑπερτόναιον, ου, τὸ [οἰκοδ.] βλ. **ὑπέρθυρον**. § —, poitrail, n. m. (Πολυδ. Ζ. 122)· δοκὸς πλατέων διαστάσεων τιθεμένη ἄνωθεν τῶν μεγάλων **ἀνοιγμάτων** (baies) οἰκοδομῆς τινός· σήμερον ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ μεγάλων σιδηρῶν δοκῶν, κοινῶς **πρέκι**· βλ. καὶ **ὑπέρθυρον** (linteau).

ὑπέρτονον, τό· chapeau, n. m. ὁριζοντία δοκὸς συνδέουσα ἑτέρας, ἐπίσης ἡ μεσόδμη, ἡ εἰς τὸ μέσον κατὰ τὸ μέσον δοκός· βλ. **μεσόδμη**· ‖ ὑπέρτονον βάσταχος γεφύρας, chapeau de chevalet de pont ; ‖ ὑπέρτονον, chapeau de cadre de mine ; βλ. **πλαίσιον** ὑπονόμου, cadre de mine.

ὑπερτόνωσις, εως, ἡ· sthénie, n. f. (σθένος, δύναμις, force), ὑπερβολὴ δυνάμεως σωματικῆς, σφρῖγος.

ὑπερτονωτικός, ή, όν· sthénique, adj. λέγεται διὰ τὰ μέσα ἢ φάρμακα ἅτινα ἐνισχύουσι τὴν ἐνέργειαν τῶν ὀργάνων ἢ διεγείρουσι τὴν λειτουργίαν αὐτῶν· ‖ φάρμακον ὑπερτονωτικόν, médicament sthénique.

ὑπερτρέφω, μέλ. θρέψω (ὑπερσιτίζω), suralimenter, ἐφαρμόζω τὴν ὑπέρθρεψιν, pratiquer la suralimentation; ‖ ὑπερτρέφω ἀσθενῆ, suralimenter un malade. Βλ. καὶ **ὑπέρθρεψις**.

ὑπερτρισύλλαβος, ος, ον, ὁ ἔχων πλειοτέρας τῶν τριῶν συλλαβάς, qui a plus de trois syllabes.

ὑπερτρίχωσις, εως, ἡ· hypertrichosis, n. f. ὑπερβολικὴ τρίχωσις.

ὑπερτροφία, ας, ἡ· ὑπερβάλλουσα θρέψις, excès de nutrition ; hypertrophie [χυρ. καὶ μεταφ.] ; [διδ.] supernutrition, n. f. **Ὑπερτροφία** καλεῖται ἡ ὀργάνου τινὸς ὁλοκλήρου (ὑπερτροφία καθολική) ἢ μέρους αὐτοῦ (ὑπερτροφία μερική) ὑπερβάλλουσα ἀνάπτυξις, ἐκδηλουμένη δι' αὐξήσεως τοῦ ὄγκου καὶ τοῦ βάρους καὶ ὀφειλομένη εἰς ἐπίτασιν τῆς θρεπτικῆς κινήσεως αὐτοῦ ἄνευ ἀλλοιώσεως τῆς λεπτῆς ὑφῆς· εἰς ὑπερτροφίαν ὑπόκεινται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σπλάγχνα τινά, οἷα τὸ ἧπαρ, ἡ καρδία, οἱ μαστοὶ ἅπερ εἰσὶ κέντρα σπουδαίων φυσιολογικῶν λειτουργιῶν καὶ ἐνίοτε περισταστικῶς ἀναδέχονται μείζονα τῆς λαχούσης αὐτοῖς φυσιολογικῶς ἐργασίαν.

ὑπερτροφικός, ή, όν· πάσχων, καταληφθεὶς ἐξ ὑπερτροφίας, hypertrophié, ée, adj. || **ὑπερτροφικός,** hypertrophique, adj. ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα τῆς ὑπερτροφίας, ὁ ἀκολουθούμενος ἐξ ὑπερτροφίας.

ὑπερτροφῶ (έω) μέλ. ήσω· hypertrophier, εἶμαι ὑπερτροφικός, être hypertrophié.

ὑπερυθροκαστάνινον, τὸ (χρῶμα), brun rougeâtre ; βλ. εἰς ὀρφνός.

ὑπέρυθρος, ος, ον· ὁ πρὸς τὸ ἐρυθρὸν κλίνων, tirant sur le rouge ; ὀλίγον ἐρυθρός, κοκκινούτσικος, ἐρυθρωπός, rougeâtre, adj.

ὑπερύψηλος, ος, ον· ἄγαν ὑψηλός, ὁ λίαν ὑψηλός, très haut ; ὑπερβολικὰ ὑψηλός, extrêmement haut ; ὁ πάρα πολὺ ὑψηλός, par trop haut.

ὑπερυψόνω καὶ

ὑπερυψῶ (όω), μέλ. ώσω, ὑπεράνω τινὸς ἢ ὑπὲρ τὸ δέον ὑψόνω, élever trop haut ; [οἰκοδ.] surhausser [συνεκδ.] ὑπερεπαινῶ, exalter ; ἀνυψῶ μέχρι νεφῶν, κοινῶς ἀναιβάζω στὰ σύννεφα, élever jusqu'aux nues ; || καὶ ὑπερυψοῦτε ! [φρ. ἐκκλ. δημ.] c'est fini ; τετέλεσται, c'en est fait ; || ὑπερυψωμένος, η, ον, surhaussé, ée ; βλ. τόξον, ἀκτὶς (ἀναβεβιβασμένος).

ὑπερύψωσις, εως, ἡ· τὸ ὑπερυψοῦν, ὑπερβολικὴ (ἀν)ύψωσις, exaltation, n. f. [οἰκοδ.] surhaussement, n. m. § — (ῥάβδων) ἢ **ἐπίκλισις** [σιδηροδ.], dévers, n. m. **διαφορὰ** ὕψους, ἤτοι ἀνύψωσις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐλάσματος περισσότερον τοῦ ἐσωτερικοῦ κατὰ τὰς καμπύλας τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν.

ὑπερφαλαγγῶ (έω), μέλ. ήσω [στρατ. καὶ ναυτ.], déborder l'ennemi des deux côtés ; ὑπερφαλαγγέω **τοὺς πολεμίους**· ὑπερβαίνω τὰ δύο ἐχθρικὰ κέρατα· || ὑπερφαλαγγῶν οὖσα, οὖν, débordant, e. § **ὑπερφαλαγγέω-ῶ** (τὸν πολέμιον), déborder l'ennemi ; χαλεῖται οὕτως ἡ ὑπέρβασις τῆς τοῦ πολεμίου πτέρυγος, οὕτως ὥστε νὰ ἐπικρατῶσι τῆς πλευρᾶς ταύτης, ἤτοι νὰ δύνωνται νὰ βάλλωσιν αὐτὴν ἐκ τῶν πλαγίων ἢ νὰ **κυκλώσωσι** (tourner) τὸν πολέμιον· être débordé, σημαίνει ὅτι κατελήφθησαν ἐκ τῶν πλαγίων καὶ ἤρξαντο κυκλούμενοι· déborder le centre, etc. βλ. **πτέρυξ** (aile).

ὑπερφαλάγγησις, εως, ἡ· τὸ ὑπερφαλαγγεῖν [τακτ.], débordement, n. m. (de l'aile), ὑπερκέρασις.

ὑπερφίαλος, ος, ον· ὁ ὑπερχειλίζων, ὁ ἐκχειλίζων ὑπὲρ τὴν πλήρη φιάλην, qui déborde d'une coupe trop pleine, ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν ὑπερβολικός, ὑπέρμετρος, excessif, ive, adj. [μεταφ.] ὑψηλόφρων, hautain, e, adj. ἀγέρωχος, οἰηματίας, ἀλαζών, arrogant, e, adj. αὐθάδης, insolent, e, adj. ['Ο Ὅμηρος ὀνομάζει ὑπερφιάλους τοὺς μνηστῆρας τῆς Πηνελόπης].

ὑπερφιάλως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὑπερβολικόν, ὑπέρμετρον, excessivement, adv. μετ' οἰήσεως, avec arrogance ; **οἰηματικῶς,** arrogamment, adv. αὐθαδῶς, insolemment, adv.

ὑπερφιλόφρων, ων, ον· cérémonieux, euse, adj. κοινῶς **τσιριμονιόζος,** ὁ κάμνων πολλὰς φιλοφρονήσεις, qui fait trop de cérémonies.

ὑπερφιλῶ (έω), μέλ. ήσω, ὑπεράγαν φιλῶ, ἀγαπῶ, aimer à l'excès, aimer extrêmement.

ὑπερφλυαρῶ (έω), μέλ. ήσω, πάρα πολὺ φλυαρῶ, bavarder à l'excès.

ὑπερφορτίζω, μέλ. ίσω, **ὑπερφορτέω** (καὶ -όω), ὑπὲρ τὸ μέτρον φορτόνω, surcharger ; ὑπερφορτίζω, ἤτοι θέτω φορτίον πλέον τοῦ δέοντος· || **ὑπερφορτισμένον πλοῖον,** ἢ ὑπέρφορτον, navire surchargé ; || —, surcharger ; προσθέτω ἄνωθεν βάρος.

ὑπέρφορτος, ος, ον· ὁ ἔχων πάρα πολὺ μεγάλον φορτίον, surchargé, ée, adj.

ὑπερφορτόω, βλ. ὑπερφορτίζω.

ὑπερφρονῶ (έω), μέλ. ήσω, φρονῶ, σκέπτομαι ὑπέρ τινα, ὑψηλότερον τινός, εἶμαι (γίνομαι) ὑπερήφανος (ἀλαζών), être (devenir) fier (arrogant) ; ἀλαζονεύομαι, ὑπερηφανεύομαι, s'enorgueillir.

ὑπερφυής, ής, ές, ὁ ὑπὲρ φύσιν, εἴτε κατὰ τὸ μέγεθος ἢ κατὰ τὴν φωνὴν καὶ σύστασιν, ὅθεν ἐξαίσιος, θαυμάσιος, prodigieux, euse, adj. ou merveilleux, euse, adj. ἔκτακτος, extraordinaire, adj. ὑπερφυής, ὑπερφυσικός, surnaturel, elle, adj.

ὑπερφυσικός, ός, ον· ὁ ὑπὲρ φύσιν, ὑπερφυής, surnaturel, elle, adj. ὁ ὑπερβάλλων τὰς φυσικὰς δυνάμεις, π. χ. ἰσχὺς ὑπερφυσική, pouvoir surnaturel ; ὁ γνωστὸς καὶ πιστευτός, π. χ. ἀλήθειαι ὑπερφυσικαί, vérités surnaturelles ; || κατ' ἐπέκτ.] ἔκτακτος, extraordinaire ; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ ὑπερφυσικόν, le surnaturel, n. m. ce qui est surnaturel. § ὑπερφυσικός, hyperphysique, adj. métaphysique, adj.

ὑπερφυσικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὑπερφυσικόν, d'une manière surnaturelle ; surnaturellement, adv.

ὑπερφυῶς [ἐπίρ.], ἐξαισίως, θαυμασίως, prodigieusement, adv. merveilleusement, adv. κατὰ τρόπον ἔκτακτον, d'une manière extraordinaire.

ὑπερφωσφορικὸν ἅλας [χημ.], superphosphate.

ὑπερχαίρω, μέλ. αρῶ, ἀμέτρως χαίρω τινί, διότι, χαίρω πολύ, se réjouir beaucoup; εἶμαι κατευχαριστημένος, être charmé (enchanté, ravi); χαίρω ὑπερβολικά, être transporté de joie.

ὑπερχείλημα, ατος, τὸ [ὑδρ.], trop-plein, n. m. ἡ ὑπερπλήρωσις· τὸ ὑπερπλεονάζον· τὸ ὑπερχειλίζον ὑγρόν.

ὑπερχειλής, ής, ές· ὁ ὑπερχειλίζων, πλήρης ὑπὲρ τὰ χείλη, ὑπὲρ τὴν στεφάνην, qui déborde.

ὑπερχειλίζω, μέλ. ίσω [ὑδρ.], déborder ; ξεχειλίζω ἀπ' ἐπάνω, ὅθεν καὶ πλημμυρῶ (ἐπὶ ποταμοῦ)· || ὑπερχειλίζω, regorger, πλημμυρῶ, ἀφθονῶ.

ὑπερχείλισις, εως, ἡ [ὑδρ.], déborde-

ment, n. m. κοινῶς τὸ ξεχείλισμα, συνεπῶς καὶ ἡ πλημμύρα (ποταμοῦ).

ὑπερχειλισμός, οῦ, ὁ· regorgement, n.m. πλημμύρα, ἀφθονία.

ὑπερχλωρικόν, τὸ [χημ.], perchlorure, n. m. ὀξὺ προκύπτον ἐκ τῆς ἑνώσεως ἁπλοῦ τινος σώματος μετὰ τῆς ὅσον ἔνεστι μεγάλης ποσότητος χλωρίου.

ὑπερχλωρικός, ή, ὸν [χημ.], perchlorique, adj. ἕνωσις χλωρίου καὶ ὀξυγόνου ἐνέχουσα τὸ μεγαλείτερον ποσὸν τοῦ χλωρίου· || **ὑπερχλωρικὸν** ὀξύ, acide perchlorique.

ὑπερχλωριοῦχον ἅλας [χημ.], perchlorate, n. m. παραγόμενον διὰ τῆς ἑνώσεως τοῦ **ὑπερχλωρικοῦ** ὀξέος μετὰ μιᾶς βάσεως.

ὑπερχλωροῦχος, ον [χημ.], perchloré, ée, adj. ὁ ἐνέχων τὴν ὅσον ἔνεστι μεγαλειτέραν ποσότητα χλωρίου.

ὑπερχρονίζω, μέλ. ίσω [νομ.], suranner, ἀφίνω νὰ παρέλθῃ ἡ προθεσμία τῆς ἰσχύος συμβολαίου καὶ γενικῶς φέρω εἰς ἀχρηστίαν, καθιστῶ ἄχρηστον, ἀπαρχαιῶ.

ὑπερχρονισμός, οῦ, ὁ [νομ.], surannation, n. f. παλαίωσις, παῦσις τῆς ἰσχύος συμβολαίου μὴ ἀνανεωθέντος εἰς τὴν ὡρισμένην προθεσμίαν.

ὑπέρχυσις, εως, ἡ· βλ. ἔκχυσις (déversement). § —, ξεχείλισμα, πλημμύρα, débordement. n. m.

ὑπέρψυχρος, ος, ον· ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον ψυχρός, très froid.

ὑπερψύχω, μέλ. ύξω· ὑπὲρ τὸ μέτρον ψυχραίνω, refroidir excessivement.

ὑπερώα, ας, ἡ· ὁ οὐρανίσκος [τοῦ στόματος], le palais [de la bouche].

ὑπερῷϊος, ια, ιον [ἀνατ.], ὁ εἰς τὸν οὐρανίσκον ἀνήκων, palatal, e, aux, adj.

ὑπερωΐτις, ιδος, ἡ· inflammation du palais, εἶνε φλεγμονὴ τοῦ βλεννογόνου ὑμένος τῆς ὑπερώας καὶ τοῦ ὑπερωΐου ἱστίου, τουτέστι στοματῖτις ἐντετοπισμένη κατὰ τὸ σημεῖον ἐκεῖνο προκύπτουσα ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ ἡ στοματῖτις αἰτίων καὶ ὑποχωροῦσα εἰς τὴν αὐτὴν θεραπείαν.

ὑπερωκεάνειος, ος, ον· transocéanien, enne, adj. ὁ πέραν τοῦ ὠκεανοῦ εὑρισκόμενος. § — [ἐπὶ πλοῦ] de long cours=μακρός. § —, transatlantique (adj.) ὁ τοῦ ὠκεανοῦ, συνήθως σχετικῶς μὲ τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανόν· π. χ. paquebots transatlantiques ; **ὑπερωκεάνεια ἀτμόπλοια** καλοῦνται τὰ ἐκτελοῦντα τὸν μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς διάπλουν τοῦ Ἀτλαντικοῦ.

ὑπερώνυγμα, ατος, τὸ [ἱππολ.], coup de corne (hipp) ; ἡ φράσις αὕτη κυρίως σημαίνει τὴν δι' αἰχμηροῦ ὀργάνου νύξιν τοῦ κατὰ τὴν ὑπερώαν ἐνίοτε ἀναφαινομένου οἰδήματος.

ὑπερῷον, ου, τό, κοινῶς ἡ **σοφίτα,** ὁ ἐν τῇ στέγῃ κατασκευαζόμενος ὄροφος, étage en galetas ; ἢ ἁπλῶς, galetas, n. m. βλ. **παρωροφὶς** καὶ οἴκημα ὑπωρόφιον, mansarde[s]. § ὑπερῷον [θεάτρου], paradis, n. m. [δημ.] poulailler, n. m.

ὑπεσχάριον, ου, τὸ [ναυτ. πυρ.], ὑποστήριγμα ἐσχάρας, support de châssis.

ὑπεύθυνος, ος, ον, ὁ ὑποχρεωμένος νὰ δώσῃ λόγον διά τι, ἢ λογαριασμὸν τῆς διαχειρήσεως ἀρχῆς τινος, διαχειρήσεως χρηματικῆς, κτλ. responsable, adj. || καθιστῶ ὑπεύθυνον, rendre responsable ; || εἴμεθα καὶ οἱ δύο ὑπεύθυνοι, nous sommes solidaires=εἴμεθα ἀλληλέγγυοι ἢ ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι· || μένω ὑπεύθυνος [φρ.], j'en réponds =ἀναλαμβάνω τὴν εὐθύνην, j'en prends la responsabilité sur moi ; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ ὑπεύθυνον, la responsabilité ; || ὑπεύθυνος συντάκτης, gérant responsable, ἐφημερίδος, περιοδικοῦ ἢ ἄρθρου τινὸς καλεῖται ὁ ἀναδεχόμενος τὴν ἐκ τοῦ νόμου εὐθύνην παντὸς ἐν αὐτοῖς περιεχομένου καὶ ὑποκείμενος εἰς ποινικὴν καταδίωξιν ἂν τοῦτο ᾖ ἀξιόποινον.

ὑπέχω, μέλ. έξω, κρατῶ τι ὑποκάτω, φέρω, ἵσταμαι ὑπό τι ὑποφέρω, supporter ; ὑφίσταμαι, subir ; φέρω, porter ; ὑπόκειμαι εἴς τι, encourir ; || ὑπέχω εὐθύνην, être responsable; avoir la responsabilité, ἤτοι ὀφείλω νὰ δώσω λόγον τῶν πράξεών μου.

ὑπήκοος, ος, ον· ὁ ὑπακούων εἴς τι obéissant, e, adj. εὐπειθής, docile, adj. ὁ ὑποκείμενος εἴς τι, ὅθεν ὁ ὑποτεταγμένος, soumis, e, adj. § [οὐσ.] ὁ ὑποκείμενος εἰς ἀνωτέραν ἐξουσίαν, soumis à une autorité souveraine ; sujet, n. citoyen, enne, n. || ἔγινε Γάλλος ὑπήκοος, il s'est fait naturaliser français.

ὑπηκοότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης (κατάστασις) ὑπηκόου (τοῦ πολίτου), qualité (état) de sujet (de citoyen) (σπ.) sujétion, n. f.

ὑπήνεμος, ος, ον· sous le vent ou qui est sous le vent, κοινῶς **σταβέντο**· ἐπὶ πλοίου λέγεται οὕτω πᾶν τὸ κείμενον πρὸς τὴν ἀντίθετον πλευρὰν ἐκείνης ἐξ ἧς πνέει ὁ ἄνεμος· ἐπὶ δὲ νήσου, ἀκτῆς ἢ παντὸς ἄλλου ἀντικειμένου καλεῖται οὕτω τὸ τμῆμα τὸ κείμενον πρὸς τὸ ἀντίθετον πλευρὸν ἐκείνου ἐξ οὗ πνέει ὁ ἄνεμος. § ὁ μὴ προσβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, μὴ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἄνεμον, ἄρα προπεφυλαγμένος ὑπ' αὐτοῦ, qui est à l'abri (abrité) du vent.

ὑπηνέμως, dessous du vent, ἔκφρασις χρησιμεύουσα πρὸς ἔνδειξιν ὅτι πλοῖόν τι εὑρίσκεται ὑπηνέμως καὶ πλέει **μεμακρυσμένως** τῆς πηγῆς τοῦ ἀνέμου, σχετικῶς πρὸς ἄλλο πλοῖον ἢ ἀκτὴν ἅτινα λαμβάνονται ὡς ὅροι συγκρίσεως.

ὑπήνη, ης, ἡ [ναυτ.], sous-barbe, n. f. κοινῶς **μουστάκι**· τὸ σχοινίον ἢ ἡ ἅλυσις δι' ἧς στερεοῦται ὁ **πρόβολος** κάτωθεν· ἡ ὑπήνη ἐπέχει θέσιν προτόνου ὡς πρὸς τὸν πρόβολον.

ὑπηρεσία, ας, ἡ· ἐν γένει ἡ ἐκτέλεσις ἀνατεθειμένης ἐργασίας, service, n. m. ὑπηρεσία = τὰ καθήκοντα ἐν γένει, fonction, n. f. ou emploi, n. m. βλ. **καθήκοντα**· ἡ θέσις, τὸ ὑπούργημα, ministère, n. m. || ἀναλαμβάνω ὑπηρεσίαν [δημοσίαν], entrer en charge (en fonctions) ; || ἀπαλλάττω τῆς ὑπηρεσίας, destituer ; renvoyer ; || ἐκτελεῖ καλῶς τὴν ὑπηρεσίαν του, il s'acquitte bien de son emploi;

|| καταχρᾶται τὴν ὑπηρεσίαν του, il abuse de son ministère ; || τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας του, ses attributions = τὰ καθήκοντά του. § **ὑπηρεσία** service, n. m. || ἐξωτερικὴ ὑπηρεσία, (service) à l'extérieur ; || ἐσωτερικὴ ὑπηρεσία, service à l'intérieur ; || **ἄνιππος ὑπηρεσία**, service à pied, ἡ πεζῇ ἐκτελουμένη ὑπηρεσία, ἡ μὴ ἔφιππος ὑπηρεσία· || **βοηθητικὴ ὑπηρεσία**, service auxiliaire, καλεῖται οὕτως ἐν τῷ στρατῷ πᾶσα ὑπηρεσία παρεπομένη τοῦ στρατεύματος καὶ δυναμένη νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπὸ ἀόπλων ἀνδρῶν· || **οἰκονομικὴ ὑπηρεσία**, service administratif ; || **θρησκευτικὴ ὑπηρεσία**, service des cultes, ἤτοι τὸ στρατιωτικὸν ἱερατεῖον (aumonerie militaire). || **ὑπηρεσία τῆς φρουρᾶς**, service de garde; βλ. **φρουρά**· || — πόλεων, service de garnison ; || — τοῦ σταθμοῦ, service d'étape; βλ. **σταθμός**· || **ὑπηρεσία ἐρεύνης**, service d'exploration ; αὕτη ἀνατίθεται εἰς τὸ ἱππικόν· || **ὑπηρεσία τῶν νώτων** ἢ **ὑπηρεσία τῆς ὀπισθίας** (γραμμῆς), service de l'arrière (ligne) ἢ ἁπλῶς l'arrière ; ἡ ἐν ἐκστρατείᾳ πρὸς τὰ ὄπισθεν ὑπηρεσία τῶν στρατευμάτων, σκοπεῖ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν συγκοινωνιῶν καὶ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν σχέσεων καὶ συναλλαγῶν μεταξὺ τῶν στρατευμάτων καὶ τῆς ἐθνικῆς χώρας (ἤτοι **ἀνεφοδιασμοί**, **ravitaillements** ; **συγκοινωνίαι**, **communications** ; **διοίκησις** τῆς ἐχθρικῆς χώρας, administration)· || — τῆς πλατείας (ἤτοι τῆς ἐπιθεωρήσεως), service de la place ; || — τῆς ἱππωνείας, service de la remonte ; || — τοῦ σκοποῦ· βλ. **φρούρησις**· || — τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων, service de l'aumonerie militaire; || **ὑπηρεσία τῶν ταμείων** καὶ τῶν ταχυδρομείων, service de la trésorerie et des postes ; || στρατολογικὴ ὑπηρεσία, service de recrutement ; || **ὑπηρεσία τῶν πληροφοριῶν**, service de renseignement; ἡ ὑπηρεσία αὕτη τῶν πληροφοριῶν ἀνατίθεται εἰδικώτερον εἰς τὸ ἱππικόν· (βλ. **προφυλακαί**, avant-postes) ; || **ὑπηρεσία τῆς ἐφεδρείας**, service de réserve ; ὑπηρεσία σκοποῦσα νὰ διατηρῇ ἐν καιρῷ ἔτι εἰρήνης πάσας τὰς **χορηγίας** (approvisionnements) ἃς ἀπαιτεῖ τὸ στράτευμα διὰ τὴν **ἐπιστράτευσιν** (mobilisation) τὴν **συγκέντρωσιν** (concentration) καὶ διὰ τὰς πρώτας πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις· || **ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία**, service de santé ; βλ. ὑγειονομικός· || **ἑβδομαδιαία ὑπηρεσία**, service de semaine.

Ἐν τῷ ναυτικῷ ὑπάρχουσιν αἱ ἑξῆς ἐκφράσεις περὶ τῆς ὑπηρεσίας :

Ἡμερησία **ὑπηρεσία**, service journalier ; || **ἑβδομαδιαία ὑπηρεσία**, service hebdomadaire; || **ὑπηρεσία ἐν ὅρμῳ**, service en rade ; || **ὑπηρεσία ἐν πλῷ**, service à la mer ; || **ἡμερινὴ ὑπηρεσία**, service de jour ; || **νυκτερινὴ ὑπηρεσία**, service de nuit ; || **θερινὴ ὑπηρεσία**, service d'été; || **χειμερινὴ ὑπηρεσία**, service d'hiver; || **πανημερία**, service de la garde; (βλ. **πανημερεύω**)· || μεταγωγικὴ ὑπηρεσία, service de train ἢ service de transport ; || **στολοδρομικὴ ὑπηρεσία**, service en escadre.

Ὑπηρεσία τοῦ στρατοῦ ἐν ἐκστρατείᾳ, service des armées en campagne, αὕτη ἐκτίθεται εἰς τὸν κανονισμὸν τῆς ἐν ἐκστρατείᾳ ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ, περιλαμβάνει δὲ κυρίως τὰ ἑξῆς τμήματα, ἤτοι :

Σχηματισμὸς τοῦ στρατοῦ (formation des armées). Σύνθεσις ἐπιτελείων (composition des états-majors).

Διαταγαί (ordres).

Σύνθημα (mot d'ordre).

Ἐπισταθμίαι, καταυλισμοὶ καὶ στρατόπεδα (cantonnements et bivouacs).

Ὑπηρεσία ἐν ταῖς ἐπισταθμίαις καὶ καταυλισμοῖς (du service dans les cantonnements et les bivouacs).

Τηρητέα τάξις εἰς τὸν διορισμὸν τῆς ὑπηρεσίας (ordre à observer pour commander le service).

Διατροφὴ τῶν στρατευμάτων ἐν ἐκστρατείᾳ (alimentation des troupes en campagne).

Ὑπηρεσία τῶν πορειῶν (service des marches).

Ὑπηρεσία ἀσφαλείας (service de sûreté).

Περιληπτικαὶ ὁδηγίαι ἐπὶ τῶν μαχῶν (instructions sommaires sur les combats).

Ἐφοδιοπομπαὶ καὶ συνοδία αὐτῶν (des convois et de leur escorte).

Ἀποσπάσματα (détachements).

Ἐπιδρομεῖς (partisans).

Ὑπηρεσία τῆς χωροφυλακῆς εἰς τὰς στρατιὰς (service de la gendarmerie aux armées).

Φρουραὶ ἀσφαλείας (des sauvegardes).

Προσβολὴ τῶν φρουρίων (attaque des places).

Ἄμυνα τῶν φρουρίων (de la défense des places).

Ὑπηρεσία ἀσφαλείας, service de sûreté, αὕτη περιλαμβάνει τὴν **προστασίαν τῶν φαλάγγων** ἐν πορείᾳ (protection des colonnes en marche), τὰς **προφυλακὰς** (avant-postes βλ. λέξιν) καὶ τὰς **ἀναγνωρίσεις** (reconnaissances βλ. λέξιν).

Ἡ **προστασία τῆς ἐν πορείᾳ φάλαγγος** ἐξασφαλίζεται ὑπὸ ἀποσπασμάτων, λαμβανομένων ἐκ τῶν στρατευμάτων ἅτινα ἀποτελοῦσιν αὐτήν.

Τὰ ἀποσπάσματα ταῦτα λαμβάνουσι τὸ ὄνομα τῆς **ἐμπροσθοφυλακῆς** (avant-garde), **πλαγιοφυλακῆς** (flanc-garde) καὶ **ὀπισθοφυλακῆς** (arrière-garde), καθόσον τίθενται ἐπὶ τοῦ μετώπου, τῶν πλαγίων ἢ ὀπίσω τῆς φάλαγγος. Ἐκτὸς τῶν ἀποσπασμάτων τούτων, αἱ μεραρχίαι ἱππικοῦ ἐνεργοῦσαι ἔμπροσθεν τῆς στρατιᾶς καὶ τὰ στρατεύματα τοῦ ὅπλου τούτου τὰ προσκεκολλημένα εἰς τὰ σώματα στρατοῦ, ἀνιχνεύουσι μακρὰν τὸ πρὸ τῶν φαλάγγων ἔδαφος.

Ἡ ἀποστολὴ αὐτῶν εἶνε :

1) Νὰ **ἐξερευνῶσι** (explorer) τὸν τόπον ἐμπρός, νὰ ἐφάπτωνται τῷ ἐχθρῷ καὶ νὰ τηρῶσι τὴν ἐπαφὴν ταύτην σταθερῶς καὶ νὰ μάχωνται καὶ ἀπωθῶσι τὸ πολέμιον ἱππικόν, ἵνα πλησιάζωσι τοὺς ὄγκους τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ, ν' ἀναγνωρίζωσι τὰς θέσεις καὶ κινήσεις αὐτῶν καὶ νὰ χορηγῶσιν εἰς τὸν ἀρχηγὸν τὰς γενικὰς πληροφορίας ὧν ἔχει ἀνάγκην ἵνα διευθύνῃ τὰ

στρατεύματα αὐτοῦ καὶ νὰ ἐξασφαλίζῃ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐπιχειρήσεων αὐτοῦ.

2) Νὰ ἐγκαθιστῶσι πέριξ τῶν στρατευμάτων ὑπηρεσίαν ἀσφαλείας πρώτης γραμμῆς, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ὁποίας κινοῦνται ἢ σταθμεύουσι τὰ μεγάλα στοιχεῖα τῆς στρατιᾶς· βλ. **προφυλακαὶ** (avant-postes) καὶ **ἀναγνώρισις** (reconnaissances); ‖ ὑπηρεσία τῶν ἐγχωρίων ὑποθέσεων ἐν Ἀλγερίᾳ, service des affaires indigènes en Algérie; ‖ — τῶν χειρουργείων, service des ambulances; ‖ — τῶν τιμῶν, service des honneurs; ‖ — τῶν πυριτιδοποιείων, service des poudres et salpêtres; ‖ — τῶν ἐφοδειῶν, service des rondes; ‖ ὑπηρεσία **ἐκμεταλλεύσεως** (ἢ χρήσεως), service d'exploitation; ἡ ὑπηρεσία τῆς χρήσεως τῶν σιδηροδρόμων σκοπεῖ τὴν ὀργάνωσιν τῆς κυκλοφορίας τῶν **εἱρμῶν** (trains), οὕτως ὥστε νὰ προληφθῶσι, ὅσον τὸ δυνατόν, αἱ καθυστερήσεις καὶ νὰ παρεμποδισθῶσιν αἱ **συγκρούσεις**. Εἰς τὰ πρὸς τοῦτο λαμβανόμενα μέτρα περιλαμβάνονται τὰ **σήματα** (signaux), αἱ **ὑδραποθῆκαι** (réservoirs d'eau) καὶ οἱ χανόνες **τῆς πορείας τῶν εἱρμῶν** (marche des trains)· ‖ — τοῦ ἐλέγχου, service du contrôle; ‖ ἀτομικὴ ὑπηρεσία, service individuel; ‖ **στρατιωτικὴ ὑπηρεσία**, service militaire; βλ. **στρατιωτικὴ** ὑπηρεσία, obligation militaire; ‖ ἡ ὑπὸ τὰς σημαίας ὑπηρεσία, service sous les drapeaux, ἡ **θητεία**, ἤτοι ἡ ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ (armée active) ὑπηρεσία· ‖ κτηνιατρικὴ ὑπηρεσία, service vétérinaire.

ὑπηρεσιακός, ή, όν, ὁ ἀφορῶν τὴν ὑπηρεσίαν, de service.

ὑπηρέσιον, ου, τὸ [ναυτ.] κάλυμμα τῶν ἑδωλίων λέμβου, couverture des bancs d'un canot ou tapis d'embarcation, n. m. ἐπίστρωμα ἐξ ἐρέας ἢ ὀθόνης στρωννύμενον ἐπὶ τῶν ἑδωλίων λέμβου (bancs d'une embarcation), ὅπως κάθηνται ἐπ' αὐτοῦ οἱ ἐπιβαίνοντες.

ὑπηρέτης, ου, ὁ· πᾶς ὁ ἐκτελῶν οἰκιακήν τινὰ ὑπηρεσίαν, domestique, n.m. valet, n.m. γενικῶς πᾶς ὁ ἐκτελῶν ὑπηρεσίαν τινά, serviteur, n.m. [πληθ.] gens; ‖ ἔστειλε τὸν ὑπηρέτην του, il a envoyé son domestique; ‖ ἔπεμψα τὸν ὑπηρέτην μου εἰς τὴν οἰκίαν του, j'ai envoyé mon domestique chez lui; ‖ εἶνε πιστὸς ὑπηρέτης, c'est un fidèle serviteur; ‖ δὲν εἶμαι ὑπηρέτης του [μεταφ.], je ne suis pas son valet; ‖ οἱ ὑπηρέται του, ses gens; ‖ ἐδίωξεν ὅλους του τοὺς ὑπηρέτας, il a fait maison nette; ‖ ἀπέπεμψα τοὺς ὑπηρέτας μου, j'ai renvoyé mes domestiques; j'ai fait maison nette; ‖ ἐμβῆκε (εἰσῆλθεν) ὑπηρέτης, il est entré en condition; ‖ [ξενοδοχείου, καφενείου, κτλ.] garçon, n. m. ‖ φώναξε τὸν ὑπηρέτην, appelez le garçon; ‖ — ἀξιωματικοῦ, ordonnance, n. f. (d'officier), κοινῶς βλ. **ὀρδινάντσα**· ‖ τὸ σύνολον τῶν ὑπηρετῶν οἰκίας τινός, domesticité, n. f. τὸ ὑπηρετικὸν (les domestiques) βλ. λέξιν. § —, valet d'établi; βλ. **στήριγξ**. § ὑπηρέτης, servant, n.m. πυροβολητὴς ἐπιπεφορτισμένος τὴν ὑπηρέτησιν τοῦ πυροβόλου, ἐν δὲ τῷ ναυτικῷ καλοῦνται ὑπηρέται οἱ ἄνδρες οἱ χειριζόμενοι τὰ πυροβόλα.

ὑπηρετικόν, τὸ βλ. **ὑπηρετικός**, de servitude.

ὑπηρετικός, ή, ὸν (ώτερος, ώτατος), χρήσιμος, πρόθυμος εἰς τὸ ὑπηρετεῖν, serviable. adj. περιποιητικός πρόθυμος, φιλόφρων, officieux, euse, adj. ὑποχρεωτικός, εὐάρεστος, complaisant, e, adj. ὑποχρεωτικός, obligeant, e, adj. πρόθυμος, empressé, ée, adj. δουλοπρεπής, obséquieux, euse. § ἀφορῶν τὸν ὑπηρέτην, de domestique; ‖ ἀφορῶν τοὺς ὑπηρέτας, de domesticité; ‖ [ναυτ.] πλοῖον ὑπηρετικόν, bâtiment de servitude ou bateaux de servitude, καλεῖται τὸ προωρισμένον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν λιμένος ἢ ὅρμου τινός. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ ὑπηρετικόν, les domestiques = οἱ ὑπηρέται, les gens; [περιφρον.], la valetaille.

ὑπηρετικότης, ητος, ἡ· domesticité, n.f. ἡ κατάστασις τοῦ ὑπηρέτου, état de domestique.

ὑπηρετοκινητήρ, ῆρος, ὁ· servo-moteur, n. m. βλ. **ναύκλαστρον** Οὐάτχεδ.

ὑπηρετικῶς [ἐπίρ.], serviablement, adv. (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει), d'une manière serviable, προθύμως εἰς τὸ ὑπηρετεῖν, εἰς τὸ περιποιεῖσθαί τινά. § **ὑπηρετικῶς**, δουλοπρεπῶς, obséquieusement, adv.

ὑπηρετομεσίτης, ου, ὁ· ὁ τοποθετῶν ὑπηρέτας εἰς τὰς οἰκίας, placeur de domestiques.

ὑπηρετομεσιτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὰς τοποθετήσεις τῶν ὑπηρετῶν, de placement; ‖ ὑπηρετομεσιτικὸν κατάστημα (γραφεῖον), bureau de placement.

ὑπηρέτρια, ας, ἡ· θηλ. τοῦ ὑπηρέτης, servante, n. f. bonne, n. f.

ὑπηρετῶ (έω), μέλ. ήσω, servir; εἶμαι ὑπηρέτης, εἶμαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τινός, être au service de; être employé; ‖ μὲ ὑπηρετεῖ πιστῶς, il me sert avec fidélité; ‖ μὲ ὑπηρετεῖ δέκα πέντε ἔτη, il est à mon service depuis quinze ans; ‖ ὑπηρετεῖ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ..., il est employé dans les bureaux de... ‖ ὑπηρέτησεν εἰς τὸ πυροβολικόν, il a servi dans l'artillerie; ‖ — ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ, passer sous les drapeaux.

ὑπίλαρχος, ου, ὁ· lieutenant de cavalerie; lieutenant d'escadron = ὑπολοχαγὸς τοῦ ἱππικοῦ· βλ. καὶ **ὑπολοχαγός**.

ὑπισοκοκκωτήριον, ου, τὸ ἢ ὑπισοχονδρωτήριον, sous-égalisoir; βλ. **διεκχωριστήριον**.

ὑπισχνοῦμαι, βλ. **ὑπόσχομαι**.

ὑπναλέος, α, ον, βλ. **ὑπνηλός**.

ὑπναρᾶς, ὁ· θηλ. ὑπναροῦ [δημ.] ἀγαπῶν πολὺ τὸν ὕπνον, ὁ πολὺ κοιμώμενος, ὑπνηλός, φίλυπνος [grand] dormeur, euse, n. qui aime à dormir; **φίλυπνος**.

ὑπνηλός, ή, όν· ὑπναλέος, ὃν καταλαμβάνει εὐκόλως ὁ ὕπνος, νυσταλέος, somnolent, e, adj. ‖ εἶνε πολὺ ὑπνηλός, c'est un grand dormeur.

ὑπνηλότης, ητος, ἡ· somnolence, n. f.

[library stamp]

κατάστασις ἐνδιάμεσος μεταξὺ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως· βλ. καὶ **νύκτα**. § — [μεταφ.] ἔλλειψις ἐνεργείας, manque d'activité; ὑπέρμετρος μαλθακότης, mollesse extrême.

ὑπνιάρης, βλ. ὑπναρᾶς.

ὑπνοβασία, ας, ἡ· somnambulisme, n.m. [διδ.] noctambulisme (=**νυκτοβασία**), [σπαν.] hypnobatèse, n. f. Κατὰ γράμμα ἡ λέξις σημαίνει βάδισμα καθ' ὕπνον, τοῦθ' ὅπερ συνίστησι τὴν κυριωτέραν πρᾶξιν τῶν ὑπνοβατῶν· κυρίως ὅμως σημαίνει κατάστασιν τῶν ἐγκεφαλικῶν λειτουργιῶν καὶ ἐν γένει τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος χαρακτηριζομένην διὰ δεξιότητος τοῦ ὑπνοβάτου πρὸς ἐπανάληψιν καὶ ἐκτέλεσιν καθ' ὕπνον πράξεων ἀπορρεουσῶν ἐξ ἕξεως καὶ διακρινουσῶν τὴν ἐν ἐγρηγόρσει κατάστασιν τοῦ ἐγκεφαλονωτιαίου συστήματος. Ἡ κατάστασις αὕτη, βαθμός τις ἀνώτερος τῶν ὀνείρων οὖσα, διαφέρει τοῦ φυσιολογικοῦ ὕπνου τῷ ὅτι ὡς ἐξ ἐνστίκτου, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἀσυνειδήτως διεξάγονται αἱ λειτουργίαι τοῦ σχετικοῦ βίου· ὁ ὑπνοβάτης ἐγείρεται ἀπὸ τῆς κλίνης αὐτοῦ περιπατεῖ καὶ διατρέχει τὴν οἰκίαν, ἢ ἐξέρχεται εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ περιδιαβάζει, ὁμιλεῖ, ἀκούει, βλέπει, ἐργάζεται, χωρὶς νὰ ἔχῃ συνείδησιν· βλ. καὶ **νυκτοβασία**.

ὑπνοβάτης, ου, ὁ· θηλ. ὑπνοβάτις, ιδος, ἡ· somnambule, n. [διδ.] noctambule, n. hypnobate, n. βλ. **ὑπνοβασία** καὶ **νυκτοβασία**.

ὑπνοβατικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν ὑπνοβάτην, de somnambule, somnambulique, adj.

ὑπνοβάτις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ ὑπνοβάτης.

ὑπνοβατῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι ὑπνοβάτης, être somnambule.

ὑπνοβλεψία, ας, ἡ· hypnoblepsie (ὕπνος, καὶ βλέψις, vue) n f. κατάστασις τοῦ βλέποντος ἐν ὑπνωτισμῷ, somnambulisme lucide.

ὑπνοβότανο τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ὑπνωτικὸν φάρμακον.

ὑπνογένεια, ας, ἡ· hypnogénie, n. f. [φυσιολ.] action d'engendrer le sommeil hypnotique.

ὑπνογενής, ής, ές· hypnogène ὕπνος καὶ γεννᾶν, engendrer adj. [φυσιολ.] ὁ προξενῶν ὕπνον, qui produit le sommeil.

ὑπνογραφία, ας, ἡ· hypnographie (ὕπνος, καὶ γράφειν), n. f. πραγματεία περὶ ὕπνου, traité de sommeil.

ὑπνογραφικός, ή, όν· hypnographique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑπνογραφίαν.

ὑπνολογία, ας, ἡ· hypnologie (ὕπνος, καὶ λόγος), n.f. πραγματεία περὶ ὕπνου. Μέρος τῆς ἰατρικῆς πραγματευόμενον περὶ τοῦ ὕπνου.

ὑπνολογικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ σχετιζόμενος τὴν ὑπνολογίαν, hypnologique, adj.

ὑπνολόγος, ον, ὁ· hypnologue, n. m. ἰατρὸς καταγινόμενος εἰς τὴν ὑπνολογίαν.

ὕπνος, ου, ὁ· sommeil, n. m. ἀνάπαυσις ἐπερχομένη ἐκ τῆς ναρκώσεως τῶν αἰσθήσεων, repos causé par l'assoupissement des sens. Ὕπνος εἶνε κατάστασις εἰς ἣν φυσιολογικῶς περιπίπτει ὁ ὀργανισμὸς τῶν ζώων καὶ τοῦ ἀνθρώπου χαρακτηριζομένη διὰ μειώσεως ἢ δι' ἄρσεως διαλειπούσης μᾶλλον ἢ ἧττον τελείας τῶν λειτουργιῶν τοῦ σχετικοῦ (ἢ αἰσθητικοῦ ἢ ζωϊκοῦ) βίου αὐτῶν καὶ δι' ἐπικρατήσεως τῶν λειτουργιῶν τοῦ φυτικοῦ βίου· [ὁ βραχὺς ἰδίως ὕπνος] somme, n.m. || μοῦ ἔρχεται ὕπνος, j'ai sommeil; || τὸν πῆρεν ὁ ὕπνος, le sommeil le gagna, ἀπεκοιμήθη, il s'endormit; || — βαθύς, sommeil profond ; || ὕπνος ἐλαφρός, sommeil léger ; || ὕπνος τῆς μεσημβρίας, sieste, n. f. || ἐπῆρα ἕνα ὕπνον, j'ai fait un somme ; || εἰς τὸν πρῶτόν του ὕπνον, à son premier somme ; || ὁμιλεῖ εἰς τὸν ὕπνον του, il parle en dormant ; || τὸ εἶδα εἰς τὸν ὕπνον μου, j'ai vu cela en songe ; j'en ai rêvé ; || [μεταφ.] οὐδὲ εἰς τὸν ὕπνον του δὲν τὸ εἶδε, il ne s'en est jamais douté ; || καθ' ὕπνους, en dormant; en songe ; || ὁ ὕπνος τρέφει κόκκαλα καὶ ξεγυμνώνει κώλους [παροιμ.], trop dormir cause mal vêtir; || ὁ αἰώνιος ὕπνος, le sommeil éternel=ὁ θάνατος, la mort ; || ὕπνον ἐλαφρόν, bon sommeil. § — [δημ.] πόμα ὑπνωτικόν, potion soporative ; τὸ ναρκωτικόν, narcotique, adj.

ὑπνοφαής, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ὑπναλέος, φίλυπνος.

ὑπνοφόρος, ος, ον, ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ φέρῃ τὸν ὕπνον, somnifère, adj. ὑπνωτικός, soporatif, ive, adj.

ὑπνοφρένωσις, εως, ἡ· hynophrénose (ὕπνος καὶ φρένωσις, intelligence) n. f. διανοητικὴ ἐνέργεια τῶν ὑπνοβατῶν.

ὕπνωσις, εως, ἡ· hypnose, n. f. ὕπνος προκαλούμενος διὰ τεχνικῶν μέσων· ὑπνωτισμὸς (hypnotisme).

ὕπνωσις, εως, ἡ· soporation, n. f. βλ. κάρωσις.

ὑπνωτήριον, ου, τό· dortoir, n. m. ὁ κοιτών, ὁ θάλαμος ἐν τῷ ὁποίῳ κοιμῶνται πολλοὶ ὁμοῦ, π. χ. εἰς σχολεῖα, μοναστήρια, καταστήματα, κλπ. || [σιδηροδ.] ὑπνωτήριον (ὄχημα), sleeping-car ; βλ. **ἅμαξα**.

ὑπνωτίζω, μέλ. ίσω, hypnotiser, ἀποκοιμίζω δι' ὑπνωτισμοῦ· βλ. λέξιν [μεταφ.] προσελκύω καὶ σαγηνεύω ἄτομον ἢ ἀκροατὴν εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑπείκῃ εἰς τὰς θελήσεις μου.

ὑπνωτικός, ή, όν· ὁ ἐπιφέρων ὕπνον, ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα ν' ἀποκοιμίζῃ, soporatif, ive, adj. soporifique, adj. dormitif, ive, adj. ὑπνοφόρος, somnifère ou soporifère, adj. || ὑπνωτικὰ (φάρμακα), médicaments soporifiques, εἶνε οὐσίαι φαρμακευτικαὶ καταλεγόμεναι μεταξὺ τῶν ναρκωτικῶν, ἐξασκοῦσαι τοιαύτην δρᾶσιν ἐπὶ τὸν ἐγκέφαλον, ὥστε ἄμεσον ἀποτέλεσμα ἔχουσι τὴν πρόκλησιν ὕπνου· καλοῦνται ἐπίσης καὶ ὑπαγωγὰ ἢ ὑπνογόνα. Διαπρέπει ἐν αὐτοῖς τὸ ὄπιον. § **ὑπνωτικός**, hypnotique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὕπνωσιν, μὲ τὸν ὑπνωτισμόν, qui a rapport à l'hypnose, à l'hypnotisme ; || ἐπίσης ὁ προκαλῶν τὸν ὕπνον, hypnotique, λέγουσιν ὅμως μᾶλλον **ναρκωτικός** (narcotique).

ὑπνώτισις, εως, ἡ· hypnotisation, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπνωτίζειν, action d'hypnotiser.

ὑπνωτισμός, οῦ, ὁ· hypnotisme, n. m. ἡ ὑπνοβασία τεχνητή· κατάστασις τῶν ἐγκεφαλικῶν λειτουργιῶν ὁμοίων πρὸς τὴν τῆς ὑπνοβασίας, οὐχὶ ὅμως αὐτόματος ἀλλὰ προκλητὴ (τεχνητή).

ὑπνωτιστής, οῦ, ὁ· θηλ. ὑπνωτίστρια, ας, ἡ· hypnotiseur, euse, n. ἄτομον ὑπνωτίζον, personne qui hypnotise; [ἐπιθετ.] ἰατρὸς ὑπνωτιστής, médecin hypnotiseur. § ὑπνωτιστής, hypnotiste, n. et adj. λέγεται περὶ ἀτόμου καταγινομένου εἰς τὸν ὑπνωτισμόν.

ὑπνωτιστικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν ὑπνωτισμόν. d'hypnotisme ; ὑπνωτικός, hypnotique, adj.

ὑπνώττω, μέλ. ώσω· sommeiller ; κοιμῶμαι ἐλαφρῶς, dormir d'un sommeil léger ; ὅθεν κοιμῶμαι, dormir ; || [μεταφ.] εὑρίσκομαι ἐν ἀδρανείᾳ, être dans un état d'inertie ; || ἡ νὺξ ὅταν τὸ πᾶν ὑπνώττῃ, la nuit, quand tout sommeille.

ὑπὸ (πρόθ.) [**συντάσσεται μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς**] Α' [μετὰ γενικῆς, σημαίνουσα : **ὄργανον, αἰτίαν, μέσον,** κτλ.], par, de ; || ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ δεῖνος, il a été instruit par un tel ; || ἐπαινοῦμαι ὑπό τινος, être loué par quelqu'un; || θαμβοῦμαι ὑπὸ τοῦ πλούτου, être ébloui par les richesses ; || καταδιώκομαι ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, être poursuivi par l'ennemi ; || — τῆς ἀνάγκης, par nécessité ; || ἀγαπᾶται ὑπὸ πάντων, il est aimé de tout le monde ; || γαλλικὴ γραμματικὴ ὑπὸ Α., grammaire française, par A. § Β' [μετὰ **αἰτιατικῆς**], ὑποκάτω, sous ; au dessous ; par dessous ; ἐκφράζει δὲ 1) **θέσιν ἢ τάξιν**· || —τὴν τράπεζαν, sous table ; || κάθημαι ὑπὸ δένδρον, s'asseoir sous un arbre ; || — τὸ γόνυ, au dessous du genou ; || — τὰ ἐνδύματά του, sous (par dessous) ses habits ; || τὰ ὑπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ θεάτρου, les dessous du théâtre. 2) **ἐξάρτησιν** ἢ **ὑποταγήν** : || ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν σου, sous votre tutelle ; || — διεφθαρμένην κυβέρνησιν sous un gouvernement corrompu ; || οἱ ὑπ' αὐτὸν ὑπάλληλοι, les employés placés sous ses ordres=οἱ ὑποδεέστεροι, ses subalternes; || — τὸν ὅρον αὐτόν, à cette condition ; || — τοιαύτας περιστάσεις, dans ces circonstances. 3) **τρόπον** : || — τὸ πρόσχημα φιλίας, sous les apparences de l'amitié ; || — οἱανδήποτε πρόφασιν, sous un prétexte quelconque ; || — ἄλλο ὄνομα, sous un autre nom ; || — γαλλικὴν σημαίαν, sous pavillon français ; || — πᾶσαν ἔποψιν, sous tous les rapports ; à tous les points de vue.

ὑποβάθρα, ας, ἡ· selle, n. f. βλ. ἕδρα.

ὑπόβαθρον, ου, τό· πᾶν ὅ,τι βάλλει τις ὑποκάτω τινός, ὑποστήριγμα, support, n. m. § —, ἡ ὑποβάθρα, selle, n. f. βλ. **ἕδρα.** § —, embase, n. f. ἡ βάσις ἢ τὸ κατώτερον μέρος ἔργου τινός. § —, βλ. ὑποβάτης, tréteau. § — (γεφύρας) = βάσις, βάθρον, socle, n. m. (d'un pont ou d'un ponceau). § ὑπόβαθρον [ἀρχιτ.], soubassement, n. m. συνεχὴς ὄγκος μετὰ βάσεως καὶ κορωνίδος ἐφ' οὗ τοποθετοῦνται κίονες ἢ **στῆλαι τετραγωνικαὶ** (piliers). Ὅταν δὲ ἔχῃ βάσιν καὶ κορωνίδα καλεῖται **βάθρον** (socle)· βλ. **πλίνθος καὶ στυλοβάτης,** plinthe, stylobate ; || **ὑπόβαθρον** συνεχὲς = stylobate n. m. = piédestal continu ; βλ. **στυλοβάτης**· || ὑπόβαθρον piédestal, n. m. πληθ. piédestaux **βάθρον,** τό· **κρηπίς,** ῖδος, ἡ· σῶμα στερεόν, συνήθως τετραγωνικὸν ἢ στρογγύλον φέρον κίονα, ἄγαλμα, ἀγγεῖον, κτλ. βλ. καὶ βάθρον. Τοῦτο σύγκειται ἐκ τριῶν μερῶν, ἤτοι τῆς βάσεως (base) ἐφ' ἧς ἐπακουμβᾷ, τοῦ τετραγώνου τμήματος, ὅπερ καλεῖται **σῶμα** ἢ **κορμὸς** (corps ou tronc) ἢ κύβος (dé) ἐὰν ἔχῃ τοιοῦτον σχῆμα, καὶ τῆς ἐπιστέψεως τοῦ σώματος, ἥτις καλεῖται **κορωνὶς** (corniche).

Ὅταν τὸ **ὑπόβαθρον** τοῦτο ἦνε **συνεχὲς** (piédestal continu) καὶ ἐπ' αὐτοῦ τίθενται στῦλοι, καλεῖται **στυλοβάτης** (stylobate). Piédestal d'une colonne, καλεῖται **στυλοβάτης** (ἢ **κιονοβάτης**), ἤτοι τὸ ὑπόβαθρον, ὅπερ ὑποστηρίζει στῦλον (colonne).

Τὸ ὑπόβαθρον δύναται νὰ ἔχῃ τὸ μὲν σῶμα κυλινδρικὸν τὴν δὲ βάσιν καὶ κορωνίδα τετραγώνους ἢ κυκλοτερεῖς. Ἐπὶ τοιούτου εἴδους ὑποβάθρων τοποθετοῦνται, ἀγάλματα, ἀγγεῖα κτλ.

Ὑπάρχει ἐπίσης τὸ κεκοσμημένον ὑπόβαθρον (piédestal orné) δι' ἀναγλύφων, ἐμβλημάτων (incrustations) κτλ. || **διπλοῦς στυλοβάτης,** piédestal double, καλεῖται ὁ φέρων δύο στύλους· || **τριγωνικὸν ὑπόβαθρον** ἢ **βάθρον,** piédestal triangulaire; || **κοῖλον** ἢ **ἐξωγκωμένον ὑπόβαθρον,** καλεῖται ἐκεῖνο, οὗτινος αἱ πλευραὶ τοῦ **σώματος** σχηματίζουσιν ἑκάστη μεμονωμένως κοίλην ἢ κυρτὴν ἐπιφάνειαν· || **πυραμοειδὲς ὑπόβαθρον,** piédestal en talus, καλεῖται ἐκεῖνο, οὗτινος αἱ τέσσαρες ἕδραι τοῦ **σώματος** εἶνε κεκλιμέναι πρὸς τὴν βάσιν, ἤτοι ἡ ἄνω τομὴ τοῦ σώματος εἶνε μικροτέρα τῆς πρὸς τὴν βάσιν τομῆς αὐτοῦ· || piédestal flanqué, καλεῖται τὸ κατὰ τὰς **γωνίας κεκοσμημένον** ὑπόβαθρον· || **βαλαυστοειδὲς ὑπόβαθρον,** piédestal en balustre, καλεῖται τὸ ἔχον σχῆμα βαλαυστίου ἢ τοῦ ἄνθους τῆς ἀγρίας ῥοιᾶς, καθὼς εἶνε τὸ σχῆμα, ὅπερ συνήθως δίδουσιν εἰς τὰς πηλίνους ἢ μαρμαρίνους **κιγκλίδας** (balustres).

Ὁ στυλοβάτης τῶν ἀρχαίων ῥυθμῶν εἶνε συνήθως τετράγωνος ἢ κυλινδρικὸς φέρων τὴν βάσιν (base), τὸ σῶμα (ἢ κύβον, dé) καὶ τὴν κορωνίδα (corniche· ὅρα σχήματα τῶν ῥυθμῶν (ordres).

Ἡ ῥωμαϊκὴ ἀρχιτεκτονικὴ ἐποιήσατο χρῆσιν **στυλοβατῶν** (piédestaux) μηδὲν κοινὸν ἐχόντων, ὅσον ἀφορᾷ τὸ σχῆμα ἢ τὰς διαιρέσεις, μετὰ τῶν στυλοβατῶν τῶν ἀρχαίων ῥυθμῶν· εἶνε ἐντελῶς αὐθαίρετα ὑπερείσματα, ἐνίοτε μάλιστα λίαν κεκοσμημένα.

Ὁ στυλοβάτης τοῦ Γοτθικοῦ στύλου εἶνε συνήθως ἁπλοῦς κύβος ἢ ὀρθογώνιον παραλληλεπίπεδον, ἐνίοτε δὲ συνίσταται ἐκ δύο ἢ τριῶν τεμαχίων ἐπικειμένων ἀλλήλοις, τῶν ὑπερκειμένων ὄντων μικροτέρων διαστάσεων.

Περὶ τὸν XV αἰῶνα τὸ ἀνώτερον μέρος, ὅπερ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ **πλίνθος** (plinthe) τῆς βάσεως τοῦ κίονος, ἐξογκοῦται ὀλίγον (se galbe).

Τὸ Γοτθικὸν ὑπόβαθρον εἶνε ἐνίοτε συνεχές, συνεπῶς παριστᾷ πραγματικὸν **στυλοβάτην** (stylobate).

ὑποβάλλω, μέλ. -βαλῶ, θὰ -βάλω, βάλλω, ὑποκάτω, θέτω τι ὑπὸ ἄλλο, mettre (placer) sous ; soumettre ; ὑποτάσσω τι ὑπ' ἄλλο, assujettir ; || ὑποβάλλω τι εἰς τὴν κρίσιν τινός, soumettre une chose au jugement de quelqu'un ; || ὑποβάλλω νομοσχέδιον [εἰς τὴν βουλήν], présenter un projet de loi ; βλ. καὶ **πρότασις** νόμου· || [ἡ θέσις αὐτὴ] σὲ ὑποβάλλει εἴς τινα καθήκοντα, vous assujettit à de certains devoirs ; || ὑποβάλλω εἰς κάθαρσιν, faire subir (soumettre à) une quarantaine ; || ὑποβάλλω αἴτησιν, adresser une demande ; || ὑποβάλλω ἀναφοράν, fournir un rapport ; || ὑποβάλλω ἡμερησίαν ἀναφοράν, fournir un rapport journalier ; βλ. καὶ **ἀναφορά**. § ὑποβάλλω, suggérer (=ἐμπνέω εἴς τινα, insinuer, inspirer) ; || [ἰδέα] τὴν ὁποίαν ὑπέβαλεν εἰς αὐτὸν ὁ ὑπνωτιστής, que l'hypnotiseur lui a suggérée. § [θεατρ.] χρησιμεύω ὡς ὑποβολεύς, servir de souffleur ; souffler. § [νομ. ἐν.] ἀντὶ ὑποκαθιστῶ, substituer.

ὑπόβασις, ἡ· empattement ; ἡ καταλαμβανομένη ἐπιφάνεια ὑπὸ τῆς βάσεως κτιρίου τινός, μηχανῆς, κτλ.

ὑποβαστάζω, μέλ. άξω, ὑποφέρω, supporter ; ὑποστηρίζω, soutenir ; φέρω, porter ; βαστάζω διὰ βαστάκων, chevaler.

ὑποβαστακτήρ, ῆρος, ὁ· τὸ ὑπέρεισμα, support.

ὑποβαστακτικά, τά· corps de supports ἢ ἁπλῶς les supports, καλοῦνται οὕτως ἀντικείμενα ἐστερεωμένα ἢ ἐπιπλέοντα ἅτινα μεταχειρίζονται κατὰ τὴν διάβασιν τῶν ῥείθρων ἵνα ὑποβαστάξωσι τὰς **δοκίδας** (poutrelles) ἐφ' ὧν θὰ στηριχθῇ τὸ **κατάστρωμα** (tablier, ἢ γεφυρόστρωσις) τῆς γεφύρας. Τὰ ὑποβαστακτικὰ ἀπέχοντα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀλλήλων, διατίθενται παραλλήλως τοῦ ῥεύματος· βλ. **βάθρον**, **βάσταξ**, **ὑπέρεισμα** καὶ σιδηροδρομικὴ ἅμαξα.

ὑποβάτης, ου, ὁ· tréteau, n. m. ὑπόβαθρον, ου, τό· κοινῶς ἡ ξυλογαϊδάρα, τὸ ποδαρικὸ καὶ **στρίποδο**· κατ' ἐπέκτασιν δὲ ἐνίοτε **ὑπόθεμα** καὶ **κιλλίβας**· εἶδος στρίποδος ἢ βάσταχος ἐφ' οὗ τοποθετεῖταί τι πρὸς ὑποστήριξιν· || — τοῦ ἀναπρίστου, tréteau de scieur de long ; || ὑποβάται πρὸς καθηλώσεις καὶ συμβολάς, tréteaux pour applicage et assemblage ; || ὑποβάται ἐπιδοκιμαστικοὶ τῶν ἀξόνων, trétaux pour la réception des essieux.

ὑποβιβάζω, μέλ. άσω, κάμνω τι νὰ καταβιβασθῇ, faire descendre ; χαμηλόνω, baisser ; καταβιβάζω ἀπὸ τὸν βαθμόν, abaisser [le grade] ; [συνεκδ.] ἐκπίπτω τῆς τάξεως, τῆς θέσεως, rabaisser ; ὑποτιμῶ, déprécier, ravaler ; || [ἐπὶ μαθητοῦ] τὸν ὑπεβίβασαν εἰς τὴν δευτέραν τάξιν, on l'a fait repasser en seconde ; || — τὴν ἀξίαν τινός, ravaler le mérite de quelqu'un. § — [ναυτ.], caler, amener ou arrimer (une voile) ; χαμηλόνω, κοινῶς σιγουράρω ἱστίον· βλ. καὶ **ὕφεσις**.

ὑποβίβασις, ἡ· calage, n. m. **χαμήλωσις**, ἡ (ἱστίου)· τὸ **σιγουράρισμα**· ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποβιβάζειν, χαμηλώνειν (caler).

ὑποβιβασμός, οῦ, ὁ· ἡ ὑποβίβασις ἀπὸ τὸν βαθμόν, abaissement de grade ; τὸ νὰ τεθῇ εἰς κατώτερον βαθμόν, rétrogradation. § ὑποβιβασμός, retrogradation, n. f. μετάθεσις ὑπαξιωματικοῦ ποινῆς ἕνεκεν εἰς τὸν ἀμέσως κατώτερον βαθμόν· βλ. καὶ **ποινή**.

ὑποβλέπω, κυττάζω ὑποκάτωθεν πρὸς τὰ ἄνω μὲ ὀφθαλμοὺς ἡμιανοιγμένους, regarder en dessous ; κυττάζω μὲ βλέμμα δύσπιστον, βλέπω δυσπίστως, voir avec défiance ; [συνεκδ.] κυττάζω μὲ βλέμμα ὕποπτον, ὑποπτεύομαι τινά, ὑποπτεύω, soupçonner ; suspecter.

ὑπόβλημα, ατος, τὸ [ἰδ. ναυτ.], prélart, n. m. κοινῶς μουσαμᾶς· τεμάχιον ὀθόνης ἐπιστρωννυμένης ἐπὶ μερῶν ὅπου γίνεται καθαρισμὸς ἢ ἐπὶ συσσιτίων πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ῥυπάνσεως· βλ. καὶ ἐπίχριστος. § —, βλ. **ῥῶσταξ**.

ὑποβοηθός, ός, όν· sous-aide, n. m. ὁ βοηθός, assistant, e, n. et adj. ou aide, n. (personne qui aide).

ὑποβοηθῶ (έω), μέλ. ήσω· ἀνεπαισθήτως ἢ κατ' ὀλίγον βοηθῶ τινά, assister ; aider ; ὑποστηρίζω, soutenir ; || **ὑποβοηθεῖν, διεγείρειν**, aider un cheval, παροτρύνειν τὸν ἵππον· ἡ ἱππευτικὴ διὰ τῆς φράσεως ταύτης ἐννοεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἱππευτικῶν βοηθημάτων ἐπὶ νωθρῶς καὶ ἀτάκτως ἢ ἀρρύθμως βαδίζοντος ἵππου.

ὑποβολεῖον, ου, τό· ἡ ὀπὴ τοῦ ὑποβολέως, trou du souffleur.

ὑποβολεύς, έως, ὁ [θεατρ. ἰδ.] ὁ ὑποβάλλων, ὑπαγορεύων, ὑπαγορευτὴς τοῦ δράματος, souffleur, n.m. [συνεκδ.] ὑποβάλλων, ἐμπνέων εἴς τινά τι, ἐμπνεύστης, inspirateur ; trice ; ὁ προτρέπων εἴς τι, instigateur ; trice, κυρίως ἐπὶ κακοῦ.

ὑποβολή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποβάλλειν (παρουσιάζειν τι), action de soumettre ; (de présenter ;) ὑποταγή, περιορισμὸς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τινός, assujettissement ; παρουσίασις (κατάθεσις) [σχεδίου νόμου, κλπ.], présentation (déposition) [d'un projet de loi, etc] ; βλ. **ὑποβάλλω**. § [νομ.] ἀντὶ ὑποκατάστασις [παιδίου], substitution [d'enfant] ; ὑπόθεσις, supposition, n. f. § —, τὸ ἐμπνέειν, ὑποβάλλειν τι εἴς τινα, π. χ. ὁ ὑπνωτιστὴς ὑποβάλλει τὰς θελήσεις του εἰς τὸν ὑπνωτισθέντα, ὅθεν **ὑποβολή**, suggestion, n. f. ἔμπνευσις, inspiration, n. f. προτροπὴ (κυρίως ἐπὶ κακοῦ), instigation, n. f. || — ἐν ἐγρηγόρσει, suggestion à l'état de veille.

ὑποβολιμαῖος, αία, αῖον, οὐ γνήσιος ἀλλὰ νόθος ὑποβαλλόμενος (ἰδ. ἐπὶ τέκνων), ἀντικατασταθείς, substitué, ée, adj. ὑποβολιμαῖος,

πλαστός, ψευδής, supposé, ée, adj. § —, παρεμβληθείς, intercalé, ée, adj. § —, ἀπόκρυφος, apocryphe, adj. ψευδῶς πλασθείς, ἐπινοηθείς, controuvé, ée, adj. ψευδής, faux, fausse, adj.

ὑποβόσκω [ἰδ. μεταφ.], τρέφομαι, ὑποθάλπομαι ὑπό τι, couver sous ; ὑποσκάπτω. ὑπονομεύω, miner ; τὸ πῦρ ὑπέβοσκε, le feu couvait.

ὑποβρύχιος, ος, ον· sous-marin, n. m. ὑποθαλάσσιος, ος ἢ α, ον· ὁ ἐν τῷ ὕδατι ἢ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἢ ἐν τῷ βυθῷ αὐτῆς εὑρισκόμενος· ὑποβρύχιον, τό· bateau sous-marin ; χαλεῖται οὕτω πλοῖον προωρισμένον νὰ πλέῃ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης· ‖ ὑποβρύχιον ναυκλαστρικόν· βλ. ναυκλαστρικόν· ὑποβρύχιος, ος, ἢ α, ον· sous-aquatique, adj. ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ, ἢ ἐν τῷ ὕδατι· βλ. καὶ ἄμυνα ὑποβρύχιος, défense sous-aquatique.

ὑποβρυχίως [ἐπίρ.], ὑπὸ τὴν θάλασσαν, sous la mer ; ὑπὸ τὸ ὕδωρ, sous l'eau.

ὑπόγαιον, τό· βλ. ὑπόγειον.

ὑπογάστριος, ου, τό· τὸ ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν ὑποκοίλιον, τὸ κατώτερον μέρος τῆς κοιλιακῆς ἐπιφανείας, ἡ κάτω κοιλία, bas-ventre ; ὑπογάστριον, hypogastre, n. m. [ἀνατομ.] partie inférieure de l'abdomen, située entre les fosses ilaques ; ‖ ὑπογάστριον, abdomen, gaster ; βλ. γαστήρ. § [ναυτ.] τὰ ὑπογάστρια, ventrières, n. f. ἐπιτροπίδια καθολκῆς, καλοῦνται οὕτω τὰ διαμήκη τεμάχια κοιτίδος (ber) τὰ τιθέμενα ὑπὲρ τοὺς χαμουλκούς, καὶ ἔχοντα τὸ σχῆμα τῆς γάστρας τοῦ πλοίου.

ὑπογάστριος, ος, ον· ὁ ὑπὸ τὴν γαστέρα, εἰς τὸ ὑποκοίλιον, ἀνήκων, hypogastrique, adj. [ἀνατομ. καὶ ἰατρ.] ἀνήκων εἰς τὸ ὑπογάστριον· ‖ χώρα ὑπογάστριος, région hypogastrique; ‖ πόνοι ὑπογάστριοι, douleurs hypogastriques ; ‖ τιθέμενος εἰς τὸ ὑπογάστριον π. χ. ceinture hypogastrique. § ὑπογάστριος, abdominal, e, aux ; βλ. γαστήρ.

ὑπογεγραμμένος, η, ον· βλ. ὑπογράφω.

ὑπόγειον, ου, τό· ὑπὸ τὴν γῆν ὤν, cave, n. f. souterrain, n. m. ‖ ὑγρὸν ὑπόγειον, une cave humide ; ‖ θολωτὰ ὑπόγεια, des souterrains voûtés ; ‖ τὰ ὑπόγεια τῆς ἐκκλησίας, les caveaux de l'église. § ὑπόγειον ἢ ὑπόγαιον, τό, sous-sol, n. m. μέρος οἰκίας κατοικήσιμον εὑρισκόμενον κάτωθεν τοῦ ἰσογαίου (rez-de chaussée). § — [ἀρχιτ.], hypogée, n. m. ὑπόγειος τάφος· λέγεται ἰδιαιτέρως διὰ τὰς ὑπογείους ἐκσκαφὰς εἰς ἃς οἱ ἀρχαῖοι ἐναπέθετον τοὺς νεκρούς των.

ὑπόγειος, ος, ον, souterrain, aine, adj. τὸ ὑπὸ τὴν γῆν εὑρισκόμενον· ὑπόγεως· ‖ — ὁδός, chemin souterrain ; ‖ [ὀχυρωτ.] ὑπόγειος στοά, souterrain, n. m. βλ. ὑπόγειος πόλεμος, guerre souterraine, συγκοινωνίαι, communications, στοὰ ὑπονόμου, galerie de mines. § —, hypogé, ée, adj. ὁ ὑπὸ τὴν γῆν ἀναπτυσσόμενος· ‖ τάφος ὑπόγειος, βλ. ὑπόγειον. § ὑπόγειον ὑδροφόρον στρῶμα, nappe (d'eau) souterraine, ἡ ὑπόγειος λίμνη, ἤτοι στρῶμα ὑπογείων ὑδάτων.

ὑπογείως [ἐπίρ.] ὑπὸ τὴν γῆν, sous terre.

ὑπογεμιστής, οῦ, ὁ [ναυτ. πυρ.] δεύτερος γεμιστής, second chargeur.

ὑπογένειον, ου, τό· barbiche, n.f. mouche, n. f. μικρὸν γένειον ἐπὶ τοῦ πώγωνος.

ὑπογεώδης, ης, ες· souterrain, e ; βλ. καὶ γεώδης.

ὑπόγεως, ως, ων· βλ. ὑπόγειος.

ὑπόγλαυκος, ος, ον (χρῶμα), bleu clair; βλ. καὶ κυανοῦς.

ὑπόγλυκυς, υς, υ· βλ. γλυκερός.

ὑπογνάθιος κοιλότης, βλ. μεσογνάθιος.

ὑπογονάτιον, ου, τό· βλ. ἐπιγονάτιον.

ὑπογραμματεία, ας, ἡ· sous-sécrétariat, n. m. ἡ θέσις ἢ τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπογραμματέως.

ὑπογραμματεύς, έως, ὁ· sous-sécrétaire, n.m. [δικαστηρίου], sous-greffier, n.m. [στρατοδικείου], commmis-greffier, n. m.

ὑπογραμμός, οῦ, ὁ· βλ. ὑπόδειγμα, modèle, n. m. ὁ τύπος, type, n. m. τὸ παράδειγμα, exemple, n. m.

ὑπογραφή, ῆς, ἡ· τὸ ὑπογράφειν διὰ συνδρομήν τινα, εἰς ἀγγελίαν, souscription, n. f. ‖ ἡ [δημοσία] ὑπογραφὴ δανείου, la souscription d'un emprunt. § —, τὸ σημεῖον τῆς ὑπογραφῆς, τὸ ὄνομα ὅπερ ὑπογράφει τις, signature, n.f. ‖ βάζω τὴν ὑπογραφήν μου, apposer sa signature; ‖ ὑπογράφω, signer; ‖ ἔντονος ὑπογραφή, griffe, n. f. = μονογραφή· ‖ ἡ ὑπογραφή, ὁ τίτλος, la signature, raison, n. f. ‖ ἑτέρα ὑπογραφή, une autre raison ; ‖ ἡ ἀρχαία ὑπογραφή, l'ancienne raison ; ‖ — μὴ μεταβληθεῖσα, une raison conservée, maintenue, non changée ; ‖ — παύσασα, une raison éteinte ; ‖ ἡ νέα ὑπογραφή, τίτλος, la nouvelle raison ; ‖ ἡ ὑφισταμένη ὑπογραφή, la précédente raison ; ‖ ἡ αὐτὴ ὑπογραφή, la même raison ; ‖ παλαιὰ ὑπογραφή, une vieille raison ; ‖ ὑπὲρ τοῦ κ.... τοῦ ὁποίου διαβιβάζομεν τὴν ὑπογραφήν, en faveur de Mr... dont nous vous remettons la signature.

ὑπογράφω, μέλ. άψω, souscrire· θέτω τὴν ὑπογροφήν μου ὑποκάτω ἐπιστολῆς ἢ ἐγγράφου πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τούτου signer ; ‖ ὑπέγραψε δι' ἑκατὸν δραχμάς, il a souscrit pour cent drachmes ; ‖ —συμβόλαιον signer [à] un contrat ; ‖ οἱ ὑπογράψαντες τὴν ἀναφοράν, les signataires de la pétition ; ‖ [μέσ.] ὑπογράφομαι, soussigner ; ‖ οἱ ὑπογεγραμμένοι, les soussignés ; ‖ ἐγὼ ὑπογεγραμμένος, πιστοποιῶ, ὅτι, je soussigné certifie, que ; ‖ ὑπογράφειν κατ' ἐπιτροπικὴν (ὡς πληρεξούσιος), signer par procuration ; ‖ ὑπεγεγραμμένον παρ' ἡμῶν, signé par nous ; ‖ μεταξὺ τῶν ὑπογεγραμμένων, entre les soussignés.

ὑπογυναικοῦμαι [κωμ.] λαμβάνω γυναῖκα, prendre femme ; νυμφεύομαι, se marier ; § [συνεκδ.] ὑποτάσσομαι εἰς τὰς θελήσεις γυναικός, se soumettre aux (devenir dépendant des) volontés d'une femme ; s'encotilloner.

ὑπογύρωμα, ατος, τό· contre-rivure, n. f. μικρὰ σιδηρᾶ πλὰξ χρησιμεύουσα διὰ τὴν γύρωσιν τῶν ἥλων· βλ. γυρόω (river καὶ rivure).

ὑπογύρωσις, εως, ἡ· contre-rivure, n. f. || ὑπογύρωμα ἢ ὑπογύρωσις, ἀκτηρίδος (τοῦ κιλλίβαντος), contre-rivure de crosse d'affût.

ὑπόδακρυς, υς, υ, ὁ ἔνδακρυς, ὁ ὀλίγον δεδακρυσμένος, ὁ πρὸ ὀλίγου δακρύσας, οὗτινος ἀκόμη φαίνονται ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὰ σημεῖα τῶν δακρύων, qui est en larmes, larmoyant, e, adj.

ὑποδαυλίζω, μέλ. ίσω [κυρ. καὶ μεταφ.] κινῶ τὸ πῦρ, κινῶ, παρακινῶ, attiser; ὑποθάλπω, fomenter.

ὑποδαύλισις, εως, ἡ· τὸ ὑποδαυλίζειν, action d'attiser; attisage, n. m. ὑπόθαλψις, fomentation, n. f.

ὑποδεέστερος, α, ον· κατώτερος, inférieur, e, adj. subalterne, adj. ὑποδεέστερος ἀντὶ ὑποτεταγμένος, subordonné, ée; || οἱ ὑποδεέστεροι ὑπάλληλοι, les employés subalternes; || — τῆς θέσεώς του, au-dessous de sa place; || εἶνε ὑποδεέστερον τῶν πραγμάτων, il n'est pas à la hauteur de la situation; || —, subalterne, n. m. κατώτερος· || [οὐδ. οὐσ.] τὸ ὑποδεέστερον, l'infériorité, n. f.

ὑπόδειγμα, ατος, τό· modèle, n. m. ὑπογραμμός, ὁ· ἔργον μὲ ἠλαττωμένας διαστάσεις, παριστῶν τὸ σύνολον ἔργου τινός. Γενικῶς δὲ modèle σημαίνει τὸ **παράδειγμα, προτύπωμα, πρόπλασμα, προχάραγμα, προσχεδίασμα** καὶ **πρότυπον**· || ὁ ὡς ὑπόδειγμα τύπος, modèle type. § —, παράδειγμα, exemple, n. m. § —, τὸ πρότυπον, τὸ **δεῖγμα**, échantillon, n. m. § —, motif, n. m. καλεῖται οὕτως ἐν τῇ γλυπτικῇ τὸ ἀντικείμενον τῆς διακοσμήσεως.

ὑποδεικνύω, μέλ. δείξω (ὑποδείκνυμι), ὑποκεκρυμμένως ἢ ἀπαρατήρητος δεικνύω, διὰ παραδειγμάτων δεικνύω, désigner; indiquer; δίδω εἴς τινα νὰ ἐννοήσῃ, donner à entendre; ὑπαινίττομαι, insinuer.

ὑπόδειξις, εως, ἡ· τὸ ὑποδεικνύειν, κρυφία δεῖξις, ἔνδειξις, indication, n. f. προσδιορισμός, δεῖξις τινός, désignation, n. f. ὑπαινιγμός, insinuation, n. f.

ὑποδεκάγραμμον, τό· décigramme, n.m. (κατὰ τὸ ὑποδεκάμετρον, décimètre· ὑποδεκάλιτρον, décilitre). Μέτρον βάρους ὅπερ ἰσοῦται μὲ τὸ $^1/_{10}$ τοῦ **γράμματος** (gramme)· τὸ décigramme ἐκλήθη ἑλληνιστὶ ὀβολός, εἶνε δὲ τὸ $^1/_{10}$ τῆς ἑλληνικῆς **δραχμῆς** (βλ. **γράμμον**, gramme καὶ **δεκαδικός**, décimal).

ὑποδεκάλιτρον, τό, ἡ **δεκατόλιτρον**, τό, décilitre, n. m. ἤτοι τὸ $^1/_{10}$ τοῦ γαλλικοῦ λίτρου, ὅπερ ἐν τῷ ἑλληνικῷ δεκαδικῷ συστήματι ἐκλήθη **κοτύλη**, εἶνε δὲ τὸ $^1/_{10}$ τῆς λίτρας (βλ. **λίτρον**, litre καὶ **δεκαδικός**, décimal).

ὑποδεκάμετρον, ου, τό· décimètre, n.m. (ἡ **δεκατόμετρον**), ἤτοι τὸ $^1/_{10}$ τοῦ γαλλικοῦ μέτρου (mètre) καλούμενον **παλάμη** (Βασιλικὸν Διάταγμα 1836), ἥτις ἰσοῦται μὲ τὸ $^1/_{10}$ τοῦ **πήχεως** (mètre)· βλ. **μέτρον**, mètre καὶ **δεκαδικός**, décimal || κυβικὸν ὑποδεκάμετρον ἢ λίτρον, décimètre cube ou litre, βλ. **λίτρον**, litre.

ὑποδεκανεύς, έως, ὁ· sous-caporal; βλ. **ἐκλεκτὸς** (ἱππικοῦ) καὶ **πυροτεχνίτης** (πυροβολ.).

ὑποδεκάστερον, τό· décistère, n. m. (κατὰ τὸ ὑποδεκάμετρον, décimètre· ὑποδεκάλιτρον, décilitre), ὅπερ ἰσοῦται μὲ τὸ $^1/_{10}$ τοῦ **στέρου** (stère).

ὑποδεκτήρ, ῆρος, ὁ· σπάθης, ξίφους, ξιφοδρεπάνου, guillon (n. m.) de sabre, d'épée, de sabre-baïonnette, καλεῖται οὕτως ἡ προέκτασις τοῦ δακτυλοφύλακος τῆς σπάθης, τοῦ ξίφους ἢ τοῦ ξιφοδρεπάνου πρὸς τὸ μέρος τῆς ῥάχεως τοῦ ἐλάσματος· βλ. καὶ **ξίφος** (épée).

ὑποδένω, μέλ. έσω· ὑποδέω, ὑπὸ τοὺς πόδας μου δένω τὰ σανδάλια, **βάλλω ὑπόδημα**, chausser.

ὑποδεξίωσις, εως, ἡ· ἡ ὑπόδεξις, τὸ ὑποδέχεσθαι τινά, ὑποδοχή, accueil, n. m. ou réception, n. f.

ὑποδέραιον, ου, τὸ [στρατ.], hausse-col, n. m. (τὸ πάλαι καλούμενον gorgerin ou gorgerette, **περιτραχήλιον** τῆς πανοπλίας, armure)· τὸ ὄσκολον· μεταλλική τις **μηνοειδὴς** (en forme de croissant) πλὰξ φερομένη ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν κάτωθεν τοῦ λαιμοῦ ὡς **σημεῖον** ὑπηρεσίας (insigne de service). § —, sous-gorge, n. f. ἱμαντίδιόν τι τοῦ χαλινοῦ διερχόμενον ὑπὸ τὸν αὐχένα τοῦ ἵππου ἵνα συγκρατῇ τὸν χαλινόν· βλ. **χαλινός**, bride καὶ **φορβιωτὸς χαλινός**, bride-licol.

ὑποδερμικός, ή, όν· hypodermien, enne, adj. ὁ αὐξάνων ὑπὸ τὴν ἐπιδερμίδα τῶν φυτῶν.

ὑποδερμικός, ή, όν· hypodermique, adj. [ἰατρ.] θεραπευτικὴ μέθοδος συνισταμένη εἰς τὴν παροχὴν φαρμάκων δι' ὑποδορίων ἐνέσεων (par la voie sous-cutanée).

ὑποδερμικῶς [ἐπίρ.] hypodermiquement, adv. κατὰ τὴν ὑποδερμικὴν μέθοδον· ὑποδορίως.

ὑπόδεσις, βλ. ὑπόδησις.

ὑποδεσμίς, ίδος, ἡ· sous-bande, n. f. σιδηρᾶ ταινία ἢ ἐκ μαλακωτέρου μετάλλου (ἐκ κρατερώματος), ἐπενδύουσα ἑκάστην τῶν ὑποδοχῶν (encastrements) τῶν τοίχων τοῦ κιλλίβαντος, ἐφ' ἧς ἐπακουμβᾷ ἡ **στροφάλιγξ** (tourillon)· βλ. καὶ **κιλλίβας** (affût).

ὑποδεσμοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ δεύτερος μετὰ τὸν δεσμοφύλακα, sous-geôlier, n.m.

ὑποδετήριον, τό· chausse-pied, n. m. πληθ. des chausse-pieds; ἐργαλεῖον μεταλλικὸν ἢ κεράτινον δι' οὗ εὐκολύνομεν τὴν ὑπόδεσιν τῶν ἐμβάδων, κοινῶς τὸ **κόκκαλον**.

ὑποδέχομαι, μέλ. δέξομαι, καὶ θήσομαι· φιλικῶς καὶ μετὰ χαρᾶς δέχομαι τινά, μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας δεξιοῦμαι, ὑποδέχομαι, accueillir; δέχομαι τινά, recevoir; || — καλῶς (κακῶς), faire bon (mauvais) accueil; || — μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας, accueillir à bras ouverts;

ὑποδέω, βλ. ὑποδένω, chausser, βάλλω ὑποδήματα.

ὑποδηλῶ (όω), μέλ. ώσω, φανερόνω, σα-

φηνίζω, ὑποδεικνύω (ἐμμέσως) indiquer (indirectement) ποιοῦμαι μνείαν, faire allusion ; ὑπαινίττομαι, insinuer.

ὑποδήλωσις, εως, ἡ· δήλωσις, ἔνδειξις, φανέρωσις [ἔμμεσος], indication [indirecte] ; ὑπαινισμός, νύξις, μνεία, allusion, n. f. ὑπαινιγμός, insinuation, n. f.

ὑπόδημα, ατος, τό· κοινῶς τὸ παποῦτσι, botte, n. f. bottine, n. f. πᾶν εἶδος ὑποδήσεως, chaussure, n. f. soulier ; || βάζω, βάλλω τὰ ὑποδήματά μου, se chausser ; se botter ; || ἐβγάζω (ἐκβάλλω) τὰ ὑποδήματά μου, se déchausser ; se débotter ; || χονδρὰ ὑποδήματα, grosses bottes ; || χορηγῶ ὑποδήματα, botter ; || ζεῦγος ὑποδημάτων, une paire de bottes ; || ὑπόδημα, brodequin, n. m. πληθ. brodequins, αἱ ἀρβύλαι τοῦ πεζοπόρου (στρατιώτου)· || — ξύλινον, sabot, n. m. τὸ κρούπεζον· || sabot d'alésoir, τὸ ὑπόδημα τοῦ ἀναστομωτηρίου ἐκ σκληροῦ ξύλου· || ὑπόδημα τοῦ χολεοῦ, bout de fourreau=ἀκροθήκη· || σεσιδηρωμένον ἢ σιδηροῦν ὑπόδημα, heuse ou house, n. f. ὑπόδησις πολεμικὴ τῶν ἱπποτῶν· τὸ ἄνω μέρος τῶν ὑποδημάτων ἦτο ἐπικεκαλυμμένον διὰ σιδήρου· || καθένας ξεύρει ποῦ τὸν σφίγγει τὸ ὑπόδημα [παροιμ.], chacun sait où le bât (où la chaussure) le blesse ; || [ἐμβῆκε, ἐβγῆκε, κτλ.] μὲ τὰ ὑποδήματα [φρ. δημ.], en triomphe ; || — λογικόν, chaussure rationnelle ; || τὸ ἄνωθεν τῶν ὑποδημάτων δέρμα, empeigne, n. m. || ὑποδήματα ὑψηλά, bottes ; βλ. ἐνδρομίς.

ὑποδημασία, ας, ἡ· ἡ ὑπόδησις, chaussure, n. f. κοινῶς τὸ παπούτσωμα.

ὑποδηματᾶς, ὁ [δημ.], βλ. ὑποδηματοποιός.

ὑποδηματοκαθαριστής, ου, ὁ décrotteur, euse, n. ὁ καθαρίζων τὰ ὑποδήματα.

ὑποδηματοκαθαρτήριον, ου, τό· décrottoir, n. m. τὸ μέρος ἔνθα καθαρίζουσι τὰ ὑποδήματα. Ἐπίσης τὰ σιδήρια ἅτινα τοποθετοῦσιν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκτὸς τῶν θυρῶν πρὸς κάθαρσιν τῶν ὑποδημάτων.

ὑποδηματοποιεῖον, ου, τό· τὸ ἐργαστήριον τοῦ ὑποδηματοποιοῦ, boutique de cordonnier (de bottier) ; ὑποδηματοποιεῖον, cordonnerie, n. f. botterie, n. f.

ὑποδηματοποιΐα, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ ὑποδηματοποιοῦ, art du bottier (du cordonnier) ; cordonnerie, n. f. botterie, n. f.

ὑποδηματοποιός, ου, ὁ· ὁ κατασκευάζων ὑποδήματα, cordonnier ; bottier.

ὑπόδησις, εως, ἡ· τὸ φέρειν ὑποδήματα, chaussure, n. f.

ὑποδιαίρεσις, εως, ἡ· sous-division, n.f. ou subdivision, n. f. διαίρεσις ἑνὸς τῶν τμημάτων συνόλου τινὸς διαιρεθέντος προηγουμένως (division d'une des parties d'un tout déjà divisé), ἤτοι διαίρεσις τῆς διαιρέσεως. Ἡ **στρατιωτικὴ περιφέρεια** (arrondissement militaire) μοίρας στρατιᾶς διαιρεῖται εἰς δύο **διαιρέσεις** (divisions), ἑκάστη τῶν ὁποίων ὑποδιαιρεῖται εἰς τέσσαρα **διαμερίσματα περιφερειακὰ** (circonscriptions territoriales) καλούμενα ὑποδιαιρέσεις, (subdivisions de région) καὶ ἅτινα ἀποτελοῦσι τὰς **στρατολογικὰς περιφερείας** (circonscription de bureau de recrutement), ἤτοι τὰ κατ' ἐπέκτασιν καλούμενα ἁπλῶς **στρατολογικὰ γραφεῖα** (bureaux de recrutement), ἄρα ἡ **ὑποδιαίρεσις** (subdivision) εἶνε αὐτὴ ἡ στρατολογικὴ περιφέρεια, ἤτοι τὸ παρ' ἡμῖν καλούμενον **στρατολογικὸν γραφεῖον.**

ὑποδιαιρετός, ή, όν· subdivisé, ée, adj. ὁ δυνάμενος νὰ ὑποδιαιρεθῇ, qui peut être subdivisé

ὑποδιαιρῶ (έω) μέλ. έσω, sous-diviser ; subdiviser ; διαιρῶ τὰ μέρη συνόλου τινὸς διαιρεθέντος ἤδη, diviser les parties d'un tout déjà divisé.

ὑποδιάκονος, ου, ὁ· sous-diacre, n. m.

ὑποδιάξυλον, ου, τό· contre-lisoir, ὑπόπηξ, ηγος, ὁ.

ὑποδιαστολή, ῆς, ἡ [γραμμ.], μικρὰ διαίρεσις ἢ διαχωρισμὸς τῆς φράσεως, subdivision de la phrase ; σημεῖον χωρισμοῦ [δύο συλλαβῶν], signe de séparation [de deux syllabes]; τὸ κόμμα, virgule, n. f. ὑποδιαστολή, hypodiastole, n. f. ἤτοι διακριτικὸν σημεῖον ἐν τῇ ἀναγνώσει δι' οὗ χωρίζονται ὀλίγον αἱ συλλαβαὶ λέξεως τινὸς πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως μετ' ἄλλης τινὸς συνωνύμου, π. χ. ὅ,τι.

ὑποδιαφανής, ής, ές· ἡμιδιαφανής, demi-transparent, e, adj. οὐχὶ ἐντελῶς διαφανής.

ὑποδιδάσκαλος, ος· ὁ βοηθὸς διδασκάλου, δευτερεύων διδάσκαλος, sous-maître, esse, n. sous-précepteur, trice, n.

ὑποδιεύθυνσις, εως, ἡ, sous-direction, n.m. τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ θέσις τοῦ ὑποδιευθυντοῦ.

ὑποδιευθυντής, οῦ, ὁ· ὁ δεύτερος μετὰ τὸν διευθυντήν, ἀναπληρῶν τὸν διευθυντὴν ἀπόντα, sous directeur, n. m. ὑπαρχηγός, sous-chef, n m.

ὑποδιευθύντρια, ας, ἡ (θηλ. τοῦ ὑποδιευθυντής), sous directrice, n. f.

ὑποδικηγόρος, ου, ὁ· avoué, n. m. δημόσιος ὑπάλληλος, ἐπιφορτισμένος τὴν σύνταξιν τῶν δικογραφιῶν τῶν ἐναγόντων ἢ ἐναγομένων διὰ τὰ πρωτοδικεῖα καὶ ἐφετεῖα ἐν Γαλλίᾳ, ἐνῷ ὁ **δικηγόρος** (avocat) εἶνε ὁ συνήγορος ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης.

ὑπόδικος, ος, ον· ὁ μέλλων νὰ δικασθῇ ὡς ὑπαίτιος τινός, κατηγορούμενος ἔνοχος, prévenu, e, adj. μηνυόμενος, inculpé, ée, adj. || φυλακαὶ ὑποδίκων, prisons préventives; dépôts, n. m. ou chambres de sûreté.

ὑποδιοίκησις, εως, ἡ· τὰ καθήκοντα τοῦ ὑποδιοικητοῦ χώρας τινός, fonction de sous-gouverneur. § — τουρκικῆς χώρας, καζᾶ, caza, n. m. βλ. καὶ διοίκησις. § [ἱστορ.] sous-préfecture, n. f.

ὑποδιοικητήριον, ου, τό· τὸ οἴκημα τοῦ ὑποδιοικητοῦ, hôtel du sous-gouverneur ; § ὑποδιοικητήριον, sous-préfecture, n. f.

ὑποδιοικητής, οῦ, ὁ· ὁ ὑπὸ (μετὰ) τὸν διοικητήν, sous-gouverneur ; n. m. § [ἱστορ.]

sous-préfet, n. m. πολιτικὸς ὑπάλληλος ἐπιφορτισμένος τὴν διοίκησιν πολιτικοῦ διαμερίσματος· ἡ σύζυγος αὐτοῦ λέγεται sous-préfète, n. f. § — [στρατ.] commandant en second, ὁ ἀναπληρῶν τὸν διοικητὴν ἀπόντα.

ὑποδιπλάσιος, α, ον· διπλασίως μικρότερος, sous-double, adj. subduble, adj.

ὑποδομέω-ῶ τοῖχον, rechausser un mur, ἤτοι ἀποκαθιστῶ τὴν βάσιν τοῦ τοίχου, τοποθετῶν νέους λίθους εἰς τὰ ἐφθαρμένα μέρη.

ὑποδομή, ῆς, ἡ· infrastructure, n. f. ou substructure, n. f. ἡ· **ὑποκατασκεύασμα**, τὸ· πᾶν ὑπὸ τὴν γῆν ἐκτελούμενον ἔργον· [τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ καλεῖται **ἐπιδομή**, superstructure, καὶ ὑποκατασκευή]. § ὑποδομή, [σιδηροδ.] infrastructure, n. f. ὑποκατασκευή, καλεῖται πᾶν ὑπὸ τὴν ὁδὸν κατεσκευασμένον ἔργον, τὰ δὲ ἄνωθεν τῆς ὁδοῦ καλοῦνται **ἐπιδομή**, superstructure· § — [οἰκοδ.] βλ. καὶ ὀγκώδης τοιχοποιΐα.

ὑποδόριος, ος, ον [ἰατρ.], ὁ ὑπὸ τὸ δέρμα ὤν, ἢ ὑπὸ τὸ δέρμα γινόμενος, qui est sous la peau ; qui se fait sous la peau ; sous-cutané, ée, adj. || [ἀνατομ.] ὑποδόριος κυτταρώδης ἱστός, tissu cellulaire sous-cutané ; || [ἰατρ.] ὑποδόριος ἔνεσις, injection sous-cutanée, συνών. τοῦ **ὑποδερματικός**, hypodermique ; || [ἱππολ.] ὑποδόριον οἴδημα, ἐμφύσημα, κτλ. bouffissure, n. f.

ὑποδορίως [ἐπίρ.], ὑποδερμικῶς, hypodermiquement, adv.

ὑποδουλόνω, βλ. ὑποδουλῶ.

ὑπόδουλος, ος, ον, ὁ ὑπὸ δουλείαν ὤν, asservi, e, adj. δοῦλος (σκλάβος), esclave ; ὁ ὑπὸ τὸν ζυγὸν ὤν, qui est sous le joug ; καθυποτεταγμένος, assujetti, e, adj.

ὑποδουλῶ (όω), μέλ. ώσω, ποιῶ τινὰ ὑπόδουλον ἐμαυτῷ, asservir ; ὑποτάσσω εἰς δουλείαν, ἐξανδραποδίζω, réduire en esclavage ; καθυποτάσσω, assujettir.

ὑποδούλωσις, εως, ἡ· τὸ ποιεῖν τινα δοῦλον, ὑποδουλώνειν, asservissement, n. m. καθυπόταξις, assujettissement, n.m. ὑπόταξις εἰς δουλείαν, réduction, n. f. (en esclavage).

ὑποδοχάριον, ου, τὸ [ναυτ.], pot à brai; βλ. **πισσέψης**.

ὑποδοχή, ῆς, ἡ· τὸ ὑποδέχεσθαι (ἰδίως ξένους), accueil, n. m. [ἡ πανηγυρικὴ ἰδ.] réception, n. f. || καλὴ ὑποδοχή, bon accueil ; || ηὗρε πολὺ καλὴν ὑποδοχήν, il fût très bien reçu (accueilli) ; || ἡμέραι ὑποδοχῆς [παρὰ τῷ βασιλεῖ, κτλ.], jours de réception ; || — συναλλαγματικῆς· βλ. **συναλλαγματική**. § [ναυτ.] ὑποδοχή ! passe de monde sur le bord ! Κέλευσμα ὅπως ταχθῶσιν οἱ κεκανονισμένοι ἄνδρες παρὰ τὴν **εἴσοδον** (coupée) πολεμικοῦ πλοίου πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν εἰς ἐπιβαίνοντα ἢ ἀποβαίνοντα ἀξιωματικόν. § ὑποδοχή, ῆς, ἡ· encastrement, n. m. (ἐκ τοῦ ὑποδέχομαι, δέχομαι ἐντός)· βλ. καὶ **κοντάκιον** (monture) **εἰς** Gras (fusil) ; || ἡ ὑποδοχὴ τοῦ ὀπισθίου φύλλου τοῦ τόξου, encastrement de la feuille postérieure du pontet ; || ἡ ὑποδοχὴ τοῦ πεδίλου τῆς προσωμίδος, encastrement de la plaque de couche ; || ἡ ὑποδοχὴ τοῦ ἀκρουραίου, encastrement de la queue de culasse ; || — κεφαλῆς βλήτρου, κτλ. encastrement de tête de boulon, etc. || — στροφάλιγγος, encastrement de tourillon ; βλ. ὑποδοχαὶ κιλλίβαντος, encastrements d'affût ; || ἡ ὑποδοχὴ τῆς ἀντιστατιστικῆς πτέρνης, encastrement du tenon (ἢ du talon) de recul ; || ὑποδοχαὶ τῶν καταρτισμάτων, encastrements de garnitures. § —, encastrement σημαίνει ἐπίσης τὴν **ἔνθεσιν** ἢ **ὑποδοχήν** (ἐκ τοῦ ὑποδέχομαι, ἤτοι δέχομαί τι ἐντός), τὴν **ἐγκάθισιν**, τὸν **ναρθηκισμὸν** (enchâssement), τὴν **ἐναρμογὴν** (emboitement) καὶ τέλος τὴν ἐγκόλαψιν (incrustation), ἐφαρμόζεται δὲ ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ εἰς διάφορα μέρη τοῦ ὁπλισμοῦ· || αἱ **ὑποδοχαὶ** (**τοῦ κιλλίβαντος**), encastrements (d'affût), κυκλικαὶ ἐκτομαὶ ὑπάρχουσαι ἐπὶ τῶν **τοίχων** (flasques) τοῦ κιλλίβαντος, ἵνα δέχωνται τὰς ὑποδεσμίδας (sous-bandes) ἐν αἷς ἁρμόζονται αἱ **στροφάλιγγες** (tourillons).

ὑποδύομαι, μέλ. θήσομαι, φέρω ἐπ' ἐμοῦ, ἐνδύομαι, revêtir ; se revêtir de ; [συνεκδ.] μιμοῦμαι πρόσωπόν τι, jouer un rôle ; βάζω προσωπίδα, ὑποκρίνομαί τι, prendre le masque de ; καλύπτομαι διά, se draper de ; § **ὑποδύομαι**, βάλλω τὰ ὑποδήματά μου, se chausser. § ὑποδύεσθαι τοὺς ἀναβολεῖς [ἱππευτ.], chausser les étriers, ἤτοι εἰσάγειν τὸν πόδα βαθύτερον ἐπὶ τοῦ ἐρείσματος τῶν ἀναβολέων.

ὑποδύτης, ου, ὁ [νεολ. στρατ.], τὸ ὑποκάμισον, chemise, n. f.

ὑποζύγιον, ου, τό· ἀχθοφόρον, φορτηγὸν ζῶον, bête de somme ; τὸ ὑποζευγνύμενον ζῶον, τὸ ἅμαξαν σύρον, bête de trait.

ὑποζύγιος, ος, ον [ἐπὶ ζώων], ὁ ὑπὸ τὸν ζυγὸν πηγαίνων ἢ σύρων, de trait (= ἐλάσεως, ἕλξεως).

ὑποζυγοδόκαι [ναυτ.], sous-bauquières, n. f. καλοῦνται αἱ ὑπὸ τὴν **ζυγοδόκην** (bauquière) δύο σειραὶ ἐπηγκενίδων, οὖσαι συνήθως λεπτότεραι τῆς ζυγοδόκης, ἀλλὰ παχύτεραι τῶν λοιπῶν.

ὑπόζωμα, ατος, τὸ [ναυτ.], ceinture, n. f. (de halage), κοινῶς **ζωνάρι**. Σχοινίον μετὰ σφονδυλίων δι' οὗ περιβάλλεται λέμβος κάτωθι τῆς ἐπισκαλμίδος πρὸς ἀποφυγὴν φθορῶν ἐκ προσκρούσεων. § —, ὑποζωστήρ, ἢ ἔποχον, sangle, n. f.

ὑποζύμη, ης, ἡ· levure basse, n. f. βλ. ζύμη.

ὑποζύμωσις, εως, ἡ· βλ. **ζύμωσις**.

ὑποζωστήρ, ῆρος, ὁ καὶ

ὑποζώστης, ου, ὁ· sangle, n.f. βλ. ἔποχον.

ὑποζώστρα, ας, ἡ· serre, n. f. πᾶν τὸ δι' οὗ ζώννυταί τι ὑποκάτωθεν.

ὑποθάλπω, μέλ. θάλψω, περιθάλπω, fomenter (=entretenir, exciter); τροφοδοτῶ, alimenter ; συντηρῶ, entretenir ; περιποιοῦμαι, ménager ; || — ταραχάς, fomenter des troubles ; || οἱ ὑποθάλποντες τὴν λῃστείαν,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ceux qui entretiennent le brigandage (qui ménagent les brigands).

ὑποθαλάσσιος, ος καὶ α, ον· βλ. ὑποβρύχιος· ‖ — ἰσθμός, seuil sous-marin, καλεῖται οὕτω λωρὶς γῆς ἑνοῦσα ὑπὸ τὴν θάλασσαν ἤπειρον πρὸς ἤπειρον ἢ πρὸς νῆσον.

ὑπόθαλψις, εως, ἡ· περίθαλψις, fomentation, n. f. (excitation); συντήρησις, entretien, n. m.

ὑποθειϊκὰ ἅλματα, hyposulphates.

ὑποθειῶδες ἅλας [χημ.], sulfite, n. m. ἅλας παραγόμενον διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ θειώδους ὀξέος (acide sulfureux) ἐπὶ τῶν βάσεων· ‖ ὑποθειώδη ἅλατα, hyposulphites.

ὑπόθεμα, ατος, τό· καὶ ὑπόθημα, ατος, τό· τὸ ὑποκάτω τιθέμενον, ce qu'on met dessous, π. χ. βάθρον, piédestal ; βάσις, base ; θεμέλιον, fondement, n.m. κλ. § —, βλ. ἀναπαυστήριον, coussin n.m. coussinet, n.m. ‖ ὑποθέματα τῆς σέλλης, βλ. ὑποστρωμάτιον, coussinet de selle ; ‖ πελματικὸν ὑπόθεμα, coussinet plantoire· μᾶζα ἐλαστική, σπογγώδης ὑπὸ τὴν σαρκώδη χελιδόνα καὶ τὰς πτέρνας τῆς ὁπλῆς εὑρισκομένη. § —, culot n. m. ou culotte, n.f. τὸ ὑπόβλημα, τὸ ὑποκάτω τιθέμενον. § —, βλ. σφήν, cale, n.f. § —[σιδηρ.] βλ. ὑπέρεισμα, chair, n.f. ou coussinet, n.m. § —, βλ. ὑποβάτης, tréteau, n. m. ‖ ὑποθέματα, tréteaux, ἁπλᾶ, (simples), διπλᾶ, (établis en deux) πρὸς τοποθέτησιν τῶν ναυκλάστρων διὰ τὴν ἐπισκευὴν ἢ δι' ἄλλας ἐργασίας. § —, βλ. ὑπέρεισμα, tasseau, n.m. § —, βλ. τύχος, taquet, n.m. ‖ ὑπόθημα ῥάβδου (ὅπλου, βραχυκάνου), taquet de baguette (de fusil, de mousqueton) ; ‖ ἀνασταλτικὸν ὑπόθημα ἢ καὶ σφήν, taquet d'arrêt. § —, βλ. ἔμβαθρον, sole, n. f. § —, sabot, n.m. ὑπόθημα, sabot à coulisse ; ‖ — [σιδηρ.] sabot=ἐπιστήριγμα. § —, sous-poutre, n. f. τὸ ὑποστήλιον. § ὑπόθημα, (ατος, τὸ) πρὸς ἀνύψωσιν, hausse, n. f. δι' οὗ ἀνυψοῦταί τι· ‖ ὑπόθημα χρεκός, hausse de cric ; ‖ ὑπόθημα ξύλινον, hausse en bois. § —[ναυτ.] échantignole, n. f. ὑπόθημα (taquet), κοινῶς τάκος· ξύλινον τεμάχιον τιθέμενον ὑπὸ κιλλίβαντα πυροβόλου, διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ὀπισθίου αὐτοῦ μέρους, διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν τροχῶν, διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἀνακρούσεως (recul) κτλ.

ὑποθεμίλιος πάσσαλος, βλ. κατάπηξ (pilot).

ὑπόθημα, ατος, τό· βλ. γενικῶς ὑπόθεμα.

ὑποθερμία, ας, ἡ [ἰατρ.], hypothermie, n. f. τὸ νὰ ἔχῃ τις θερμοκρασίαν σωματικὴν ὀλιγώτερον τῆς φυσιολογικῆς.

ὑπόθερμος, ος, ον, ὁ ὀλίγον θερμός. un peu chaud ; χλιαρός, tiède, adj.

ὑποθεσάρης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ διάδικος.

ὑποθέσιμος, ος, ον· supposable, adj. ὅστις δύναται νὰ ὑποτεθῇ.

ὑπόθεσις, εως, ἡ· τὸ ὡς ἀληθὲς λαμβανόμενον ἀξίωμα, ἐξ οὗ ποριζόμεθα ἕτερόν τι, supposition, n. f. συμπερασμός, εἰκασία, conjecture, n. f. [φιλοσ.] hypothèse ; ‖ εἶνε ἁπλῆ ὑπόθεσις, ce n'est qu'une conjecture ; c'est [une] pure supposition ; ‖ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ἢ καθ' ὑπόθεσιν ὅτι, supposons (supposé) que ; ‖ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι, posé même que ; ‖ καθ' ὑπόθεσιν, par supposition. § ὑπόθεσις, πρᾶγμα, affaire, n. f. πρᾶξις, fait, n. m. ‖ θὰ φροντίσω διὰ τὴν ὑπόθεσίν σας, je m'occuperai de votre affaire ; ‖ φροντίζω δι' ὑπόθεσιν τινά, se charger d'une affaire ; ‖ ἐπιφορτίζεσθαι ὑπόθεσιν τινά, soigner une affaire ; ‖ ἡ ὑπόθεσις εἶνε ὥριμος, ἕτοιμος διὰ συζήτησιν, l'affaire va être décidée ; ‖ ἂς ἔλθωμεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν, venons au fait ; entrons en matière ; ‖ εἶμαι (ἐμβαίνω) εἰς τὴν ὑπόθεσιν, être (se mettre) au fait ; ‖ τὸν ἔβαλα εἰς τὴν ὑπόθεσιν, je l'ai mis au fait ; ‖ αὐτὸ εἶνε ἰδική μου ὑπόθεσις, c'est mon affaire ; τοῦτο ἀφορᾷ ἐμέ, cela me regarde. § ὑπόθεσις [νομ.], ἀντὶ δίκη, cause, n. f. procès, n. m. matière, n. f. ‖ ἡ ὑπόθεσις εἶνε ἐκκρεμής, la cause est pendante ; ‖ συνοπτικὴ ὑπόθεσις, matière sommaire (δίκης). § — (βιβλίου, συγγράμματος), τὸ ἀντικείμενον, sujet, n. m. ἡ ὕλη, matière, n. f. ‖ ἡ ὑπόθεσις τοῦ δράματος, le sujet de la pièce ; ‖ ἐπραγματεύθη πολὺ καλὰ τὴν ὑπόθεσιν, il a très bien traité la matière . ‖ — περιληπτικὴ ἑνὸς κεφαλαίου, sommaire d'un chapitre.

ὑποθετέος, α, ον· ὅστις πρέπει νὰ ὑποτεθῇ, supposable ; ‖ [εὔχρ. ἰδ. ἐν τῇ φρ.] ὑποθετέον ὅτι, faisons la supposition (supposons ; supposé) que.

ὑποθετικός, ή, όν· ὑποτιθέμενος, καθ' ὑπόθεσιν, ὑποτεθείς, εῖσα, έν, supposé, ée, adj. συμπερασματικός, εἰκαστικός, conjecturé, ée, adj. πιθανολογούμενος, εἰκαζόμενος, présumé, ée, adj. ὑποθετικός, ἰδανικός, ὁ μὴ πραγματικός, fictif, ive ; ‖ ὑποθετικὴ ἀξία, valeur fictive ; ‖ ὑποθετικὸν δίκαιον, droit fictionnaire. § —, ἐξ ὑποθέσεως, de supposition ; ἐξ εἰκασίας, de conjecture ; εἰκαστικός, conjectural, e, adj. [φιλοσ.] hypothétique, adj. § [γραμμ.] ὑποθετικός, suppositif, ive, adj. συμπερασματικός, conditionnel, elle, adj. ὁ ἐπὶ συνθήκῃ ἢ ὅρῳ τινὶ γινόμενος· ‖ οἱ ὑποθετικοὶ χρόνοι, les temps conditionnels.

ὑποθετικῶς [ἐπίρ.], ἐξ ὑποθέσεως, par supposition ; ou par hypothèse ; ὑποθετικῶς, hypothétiquement, adv. ἐξ εἰκασίας, par conjecture ; εἰκαστικῶς, conjecturalement, adv. § συμπερασματικῶς, conditionnellement, adv. § ὑποθετικῶς, fictivement, adv. καθ' ὑπόθεσιν, οὐχὶ δὲ καθ' ὑπόστασιν.

ὑπόθετον, ου, τὸ καὶ ὑποθετόν, οῦ, τὸ (ὑποτίθημι), suppositoire (ἐκ τοῦ λατ. suppositorius, κάτωθεν κείμενος) n. m. [ἰατρ.] κωνίσκος ἐκ σαπωνίου ἢ ἄλλου φαρμάκου ἐμβαλλόμενος διὰ τοῦ δακτυλίου τοῦ ἀφεδρῶνος εἰς δυσκοίλιον ἵνα ἀποπατήσῃ, κτλ. ‖ βάζω τινὶ ὑποθετόν, appliquer un suppositoire à quelqu'un ; ‖ κατευναστικὸν ὑποθετόν, suppositoire adoucissant.

ὑποθετός, ή, όν· ὑποθετικός, supposé, ée

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ὑποθέτω, μέλ. έσω, ὑποτίθημι, supposer; ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι εἶνε ἀληθές, supposons que ce soit vrai. § —, φαντάζομαι, εἰκάζω, conjecturer; φαντάζομαι, ὑποθέτω, supposer; προεικάζω, présumer; [συνεκδ.] σκέπτομαι, φρονῶ, penser; νομίζω, πιστεύω, croire; || ἐξ ὅσων μοῦ εἶπεν ὑποθέτω ὅτι, de ce qu'il m'a dit je conjecture que; || δὲν εἶνε ὁποῖος τὸν ὑποθέτεις, il n'est pas tel que vous le supposez; || ὁ νομοθέτης ὀφείλει νὰ ὑποθέτῃ τὸ κακόν, le legislateur doit présumer le mal; || — ὅτι εἶνε ἀσθενής, je présume (je suppose) qu'il est malade; || δὲν ἠξεύρω τί νὰ ὑποθέσω, je ne sais qu'en penser; || τὸν ὑποθέτω ἱκανὸν νὰ τὸ κάμῃ, je le crois capable de le faire; || τὸν ὑποθέτω πνευματώδη, je lui crois de l'esprit; || δὲν ὑπέθετα νὰ ἦνε τόσον κακός, je ne croyais pas qu'il fût si méchant; || θὰ ὑπέθετέ τις, ὅτι, on dirait que; || τί ὑπεθέσατε ὅτι ἠδύνασθε νά κάμητε; qu' avez-vous cru pouvoir faire? || δὲν ὑπέθετα νὰ ἦνε τόσον κακός, je ne croyais pas qu'il fût si méchant. § [παθ.] βλ. ὑποτίθεμαι.

ὑποθηκεύσιμος, ος, ον, ὅστις δύναται νὰ ὑποθηκευθῇ, hypothécable, adj.

ὑποθήκευσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποθηκεύειν, action d'hypothéquer.

ὑποθηκεύω, μέλ. εύσω, hypothéquer; ἐγγράφω εἴς τι ὑποθήκην, ἐπιβαρύνω δι' ὑποθήκης, grever d'hypothèques; βλ. καὶ ἐνυποθηκεύω.

ὑποθήκη, ης, ἡ· hypothèque, n. f. δικαίωμα παραχωρούμενον εἰς πιστωτὴν ἐπὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ὀφειλῆς· || δίδω (βάζω) [τι] εἰς ὑποθήκην, donner en hypothèque=ἐγγράφω ὑποθήκην, ὑποθηκεύω, hypothéquer; || πρώτη, δευτέρα ὑποθήκη, première, seconde hypothèque; || διαγράφω (ἐξαλείφω) ὑποθήκην, éteindre (αἴρω, lever) une hypothèque; || ἐπὶ ὑποθήκῃ, avec hypothèque. § — [ἀρχ.], τὸ ὑποβαλλόμενον, γνώμη τὴν ὁποίαν δίδει τις εἴς τινα, συμβουλή, conseil, n. m. διδακτικὸν παράγγελμα, précepte, n. m. ἐκάλουν οὕτως οἱ ἀρχαῖοι τὰ διδακτικὰ ποιήματα.

ὑποθηκικός, ή, όν· ὁ ἔχων ἢ δίδων δικαίωμα εἰς ὑποθήκην, qui a ou qui donne droit d'hypothèque; ἀφορῶν τὴν ὑποθήκην, τῆς ὑποθήκης, d'hypothèque; ὑποθηκικός, hypothécaire, adj. || ἐγγραφὴ ὑποθηκική, inscription hypothécaire.

ὑποθηκικῶς [ἐπίρ.] μετ' ὑποθήκης, avec hypothèque; hypothécairement, adv.

ὑποθηκοφυλακεῖον, ου, τό· γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν, bureau des hypothèques; γραφεῖον ἐν ᾧ ἐργάζηται ὁ ὑποθηκοφύλαξ καὶ τηρεῖ τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν.

ὑποθηκοφύλαξ, ακος, ὁ· ὁ φύλαξ τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν, conservateur des hypothèques.

ὑπόθυρον, τό· seuil, n. m. βλ. **οὐδός.**

ὑπὸ (τὰ **ἱστία**), βλ. **ἱστία.**

ὑποϊωδιοῦχος, ος, ον [χημ.], iodure; βλ. καὶ ἰωδοῦχος.

ὑποκάθετος, ου, ἡ [γεωμ.], sous-normale, n. f. ἐὰν ἐκ τοῦ σημείου τῆς **ἐπαφῆς** (point de contact) τῆς ἐφαπτομένης καμπύλης τινὸς καταβιβάσωμεν τὴν **τεταγμένην** (ordonnée) πρὸς τὴν εὐθεῖαν πρὸς ἣν ἡ καμπύλη ἀναφέρεται, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑψώσωμεν κάθετον ἐπὶ τῆς ἐφαπτομένης ἐκ τοῦ σημείου τῆς ἐπαφῆς, μέχρις οὗ αὕτη συναντήσῃ τὴν ἰδίαν εὐθεῖαν, τὸ μέρος τῆς εὐθείας, πρὸς ἣν ἡ καμπύλη ἀναφέρεται, τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τοῦ ποδὸς τῆς τεταγμένης καὶ τοῦ σημείου τῆς συναντήσεως τῆς εὐθείας ὑπὸ τῆς ὑψουμένης καθέτου καλεῖται ὑποκάθετος.

ὑποκαθιστῶ, μέλ. ήσω (ὑποκαθίστημι), θέτω τινὰ εἰς τὴν θέσιν ἄλλου τινός, mettre à la place d'un autre; **ἀντικαθιστῶ,** substituer ou subroger.

ὑποκαίω, μέλ. αύσω, θέτω ὑποκάτωθεν πῦρ (καίω, θερμαίνω κάτωθεν), mettre le feu (brûler; chauffer) par dessous; [συνήθ. μεταφ.] ὑποδαυλίζω attiser; ὑποθάλπω fomenter; παροξύνω, διεγείρω, exciter; συντηρῶ, entretenir;

ὑποκαλιῶδες ἅλας, alcalinule, n. f.

ὑποκαμισάκι, τό· chemisette, n. f. corsage de linge fin des femmes.

ὑποκαμισᾶς, ὁ· καὶ ὑποκαμισοποιός, οῦ, ὁ· ἢ κοινῶς **πουκαμισᾶς,** chemisier, ère, n. ὁ κάμνων ἢ πωλῶν ὑποκάμισα· **βλ. καὶ πουκαμισᾶς.**

ὑποκάμισον, ου, τό· ὑποδύτης κοινῶς τὸ πουκάμισο, λεπτὸν ἐξ ὀθόνης ἢ λινοῦ ὑφάσματος ἔνδυμα φερόμενον ἐπὶ τοῦ σώματος, chemise, n. f. || ἦτο μὲ ὑποκάμισον, il était en chemise (; καὶ ἄλλως en bras de chemise); || μόνον μὲ τὸ ὑποκάμισον [φρ. μεταφ.], il m'a mis en chemise; il m'a saigné à blanc; || ἔμεινε μὲ τὸ ὑποκάμισον [μεταφ.], il n'a plus de chemise; || τὴν ἐπῆρε μὲ τὸ ὑποκάμισον [φρ. δημ.], il l'a épousée sans dot. § — φειδιοῦ, dépouille (mue) de serpent (=λεβηρίς).

ὑποκαμισοποιεῖον, ου, τό· chemiserie, n. f. ἐργοστάσιον ὑποκαμίσων, ἢ κατάστημα, ἔνθα πωλοῦσι ὑποκάμισα= ὑποκαμισοπωλεῖον (chemiserie).

ὑποκάμπτω, μέλ. ψω, κάμπτω, courber, recourber.

ὑποκαπνίζω, μέλ. ίσω, καπνίζω ὑποκάτωθεν, fumiger (ἐκ τοῦ λατ. fumigare, enfumer) κάμνω ὑποκαπνισμούς, faire donner des fumigations; βλ. καὶ **ἀποκαπνίζω.**

ὑποκαπνισμός, οῦ, ὁ [ἰατρ.], fumigation, n. f. τὸ παράγειν καπνοὺς πρὸς ἀπολύμανσιν τῆς ἀτμοσφαίρας ἢ τεχνητὴ ἀνάπτυξις καπνῶν πρὸς θεραπευτικὴν ἀγωγὴν ἐπιχεομένων αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς μέρους τοῦ σώματος ἢ εἰσπνεομένων· βλ. καὶ ἀποκαπνισμός.

ὑποκαπνισμός, ὁ· camouflet, n. m. οὗτος συνίστατο τὸ πάλαι εἰς τὴν ἐκφύσησιν πνιγηροῦ καὶ ὄζοντος καπνοῦ ἐπὶ τῶν πολεμίων ὑπονομευτῶν.

ὑποκαπνιστικός, ή, όν· χρήσιμος εἰς

ὑποκαπνισμόν, ἀφορῶν τὸν ὑποκαπνισμόν, de fumigation ; ὑποκαπνιστός, fumigatoire, adj.

ὑποκάρδιος, ος, ον, ὁ ἐν τῇ καρδίᾳ, ὁ ἐκ τῆς καρδίας προερχόμενος, qui est dans le (qui vient du) cœur ; ἐγκάρδιος, cordial, ale, adj.

ὑποκάρπιος ἐξόστωσις [ἱππολ.]. βλ. **ἐξόστωσις.**

ὑποκατασκεύασμα, ατος, τό· βλ. **ὑποδομή.**

ὑποκατασκευή, ῆς, ἡ [σιδηροδ.], βλ. ὑποδομή. § —, substruction, n. f. ἐργασία ἐκτελουμένη ὑποκάτω ἀνοικοδομηθέντος μέρους· ἐπισκευὴ τοίχου, κτιρίου, κτλ. δι' ὑπεργασίας (reprise d'un mur, d'un édifice, etc. en sous-œuvre) ; βλ. καὶ **ἀνάλημμα.**

ὑποκατάστασις, εως, ἡ· τὸ ὑποκαθιστᾶναι, substitution, n.f. ἡ ἀντικατάστασις, subrogation, n. f. || — [νομ.] substitution, καλεῖται ἡ διαδοχικὴ ἀντικατάστασις πλειόνων κληρονόμων ὑπὸ τὴν αἵρεσιν νὰ καταστῇ ἕκαστος τούτων κληρονόμος ἐὰν ὁ πρὸ αὐτοῦ ἐγκαταστὰς δὲν θελήσῃ ἢ δὲν δυνηθῇ νὰ γείνῃ κληρονόμος.

ὑποκατάστατος, ος, ον [νομ.], ὁ ὑποκατασταθείς, εῖσα, έν, substitué, ée, adj. ἀντικατεστημένος, ἀντικατασταθείς, subrogé, ée, adj. || κληρονόμος ὑποκατάστατος, héritier substitué.

ὑποκατάστημα, ατος, τό· succursale, n. f. κατάστημα ἐξαρτώμενον ἐξ ἄλλου καὶ ἐγκαθιστάμενον ἵνα ἀναπληρώσῃ τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ πρώτου· || — τραπέζης, succursale d'une banque.

ὑποκάτω [ἐπίρ.], κοινῶς ἀποκάτω, ὑποκάτω τινός, dessous ; au dessous ; par dessous ; sous ; || βάλε το ὑποκάτω, mettez-le dessous ; || ἐπέρασε ὑποκάτω ἀπὸ τὴν γέφυραν, il a passé par dessous le pont; || ἐκρύφθη ὑποκάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι, il se cacha sous la table ; || περνῶ (διέρχομαι) ὑποκάτω, passer par dessous.

ὑποκάτωθεν [ἐπίρ.], ὑποκάτω τινός, de (par) dessous , ἐκ τῶν ὑποκάτω, d'en bas.

ὑπόκαυστον, ου, τὸ ἢ **θερμοφόρον,** ου, τό· calorifère, n. m. συσκευὴ προωρισμένη νὰ θερμαίνῃ οἰκίαν, κατάστημα, κτλ. διὰ μιᾶς καὶ μόνης ἑστίας διανεμομένης τῆς θερμοκρασίας διὰ σωλήνων εἰς τὰ διάφορα διαμερίσματα· || — δι' ἀέρος (**ἀεροθερμοφόρον**), calorifère à l'air chaud ; || — δι' ὕδατος (**ὑδατοθερμοφόρον**), calorifère à l'eau chaude ; || — δι' ἀτμοῦ (**ἀτμοθερμοφόρον**), calorifère à la vapeur.

ὑποκαύστρα, ας, ἡ· étuve, n. f. ἑστία, φοῦρνος· ἐπίσης καὶ ὑπόκαυστον ἢ **πυριατήριον**· τόπος θολωτὸς θερμαινόμενος διὰ πυρὸς καιομένου ὑποκάτωθεν, ἰδίως εἰς τὰ λουτρά.

ὑπόκειμαι, κεῖμαι ὑποκάτω, être, situé (ou placé) sous ; κεῖμαι ὑπό τι être sous-jacent ; || τὰ ἐπικείμενα τοῖς ὑποκειμένοις, [φρ. νομ.] βλ. **ἐπίκειμαι.** § —, εἶμαι ὑποτεταγμένος (καθυποτεταγμένος=ἐξαρτῶμαι ἔκ τινος), être soumis (sujet ; assujetti ; subordonné, astreint) à ; ὑπόκειμαι encourir=s'exposer à ; attirer sur soi ; ὑπόκειμαι, ὑφίσταμαι, souffrir ; || ὁ κανὼν ὑπόκειται εἰς ἐξαιρέσεις ; la règle est soumise à des exceptions ; || ὁ ἄνθρωπος ὑπόκειται εἰς πολλὰς ἀσθενείας, l'homme est sujet à beaucoup d'infirmités ; || **ὑποκείμενος,** η, ον· sujet ette, adj. ὁ ἐξαρτώμενος ἔκ τινος, ὁ ὑποτεταγμένος τινὶ καὶ ὀφείλων ὑπακοήν. Ὁ ὑπόχρεως εἴς ὑποταγὴν πρός τι καὶ ἐν γένει ὁ ἐπιρρεπὴς πρός τι· || ὁ ἄνθρωπος ὑπόκειται εἰς δυστυχίας, l'homme est sujet à des malheurs ; || αὐτὸ δὲν ὑπόκειται εἰς ἀμφιβολίαν, cela ne souffre aucun doute ; || μὴ ὑποκείμενος (δὲν ὑπόκειται) εἰς ἔλεγχον, exempt de contrôle ; || ὑποκείμενος (εἰς ποινὴν=ἀξιόποινος) ἢ ὑποκείμενος (εἰς πάθησιν), passible, adj. || ὑποκείμενος (η, ον) εἰς δασμόν, sujet au droit ; ἢ sujet à l'accise ; ἔμμεσος φόρος ἐπὶ τῶν εἰδῶν τῆς καταναλώσεως, καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἀγγλίᾳ. § [μετ. οὐδ. οὐσ.] βλ. **ὑποκείμενον.**

ὑποκειμενικός, ή, όν [φιλοσ.] ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑποκείμενον (qui se rapporte au sujet) subjectif ; ive ; adj. (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἀντικείμενον, par opposition à l'objectif). βλ. καὶ **ἀντικειμενικός.**

ὑποκειμενικότης, ητος, ἡ [φιλοσ.] subjectivité, n. f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ ὑποκειμενικοῦ, caractère de ce qui est subjectif [τὸ ἀντίθετον εἶνε **ἀντικειμενικότης,** objectivité; βλ. λέξιν.]

ὑποκειμενικῶς [ἐπίρ.], subjectivement, adv. κατὰ τρόπον ὑποκειμενικόν, d'une manière subjective ; [ἀντίθετον τοῦ **ἀντικειμενικῶς**].

ὑποκείμενον, ου, τό· τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεταί τι, sujet, n. m. || τὸ ὑποκείμενον τοῦ λόγου του, le sujet de son discours ; || [γραμμ.] τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, le sujet du verbe. § —, ἀντὶ πρόσωπον, ἄτομον, personne, n. f. personnage, n. m. || μεγάλον ὑποκείμενον, grand personnage ; ἄτομον ἀξίας, personne de qualité ; || νομίζει ὅτι εἶνε μεγάλον ὑποκείμενον, il se croit un personnage ; || ἀχρεῖον ὑποκείμενον, mauvais garnement ; mauvais drôle ; vilaine créature ; mauvaise graine.

ὑποκείμενος, η, ον· sujet, ette, adj. βλ. **ὑπόκειμαι.**

ὑποκελευστής, οῦ, ὁ [ναυτ.], second maitre, n. m. βλ. βαθμός.

ὑποκελεύω, μέλ. εύσω [ναυτ.], ἐπαναλαμβάνω τὸ κέλευσμα, répéter un commandement.

ὑποκίνησις, εως, ἡ· τὸ ὑποκινεῖν, ἡ παρόρμισις, διερεθισμός, incitation, n. f. ou excitation, n. f. ὤθησις, impulsion, n. f. παρόρμησις, παρακίνησις ἐπὶ κακοῦ, προτροπή, instigation, n. f. ὑποβολή, suggestion, n. f.

ὑποκινητής, οῦ, ὁ· ὁ παρορμῶν, προτρέπων, promoteur, trice, n. διερεθίζων, incitateur, trice, n. ou excitateur, trice, n. ὁ ἄγων καὶ φέρων τινά, δημαγωγός, ὁ ὑποκινῶν, meneur, euse, n.

ὑποκινῶ (έω), μέλ. ήσω, ὑπεγείρω, soulever ; παρορμῶ, διερεθίζω, inciter ; exciter ; δίδω κίνησιν εἴς τι, donner le mouvement ; donner le branle ; || — ταραχάς, exciter des troubles ; || αὐτὸς τὰ ὑπεκίνησεν ὅλα, c'est lui qui a donné le branle.

ὑποκερασόχρουν, τὸ (χρῶμα), cerise -clair ; βλ. **ἐρυθροπύρωσις.**

ὑποκλαίω, μέλ. αύσω· pleurnicher, προσποιοῦμαι ὅτι κλαίω, βιάζω ἐμαυτὸν εἰς τὸ νὰ κλαύσω.

ὑποκλείδιος, ος, ον [ἀνατ.], sous-clavier, ère, adj. ὁ εὑρισκόμενος ὑπὸ τὸ κλειδοκόκκαλον, qui est sous la clavicule ; || ὑποκλείδιοι φλέβες, veines sous-clavières.

ὑπόκλειδον, ου, τό· busc, n. m. (τὸ ὑπὸ τὸ κλεῖθρον τοῦ ὑδροφραγμοῦ, εὑρισκόμενον στήριγμα). Καλοῦνται οὕτω ξύλα ἢ λίθοι συνηρμοσμένοι καὶ ἀποτελοῦντες **οὐδὸν** (seuil) μετὰ **προσκρουστήρων** (heurtoirs) ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ κάτω μέρος τῶν **ὑδροφρακτικῶν θυρῶν** (porte d'écluse).

ὑποκλέπτω, μέλ. έψω, ὑπεξαιρῶ κρύφα, ἀφαιρῶ κρυφίως, soustraire ; dérober ; || ἂν κατορθώσω νὰ ὑποκλέψω μερικὰς στιγμὰς ἀπό, si je puis dérober quelques moments à ; βλ. καὶ **ὑφαρπάζω.**

ὑποκλιμακίς, ίδος, ἡ [οἰκοδ.], échiffre ou mur d'échiffre ; **κλιμακοφόρος τοῖχος,** ἤτοι τοῖχος **ἀνέχων κλίμακα,** καὶ γενικῶς **ὑπερεισματικὸς** τοῖχος. Τοῖχος κεκλιμένος παραλλήλως μὲ τὸ ἐπίπεδον τῆς κλίμακος ἐφ' οὗ στηρίζονται αἱ βαθμίδες κλίμακος τινὸς καὶ τὸ **κιγκλίδωμα** (rampe) ἐὰν ὑπάρχῃ.

ὑποκλινής, ής, ές, ὑποκάτω κεκλιμένος, ὑποτεταγμένος, soumis, e, adj. ταπεινός humble, adj. καθ' ὑπερβολὴν φιλόφρων, ὑπηρετικώτατος, obséquieux, euse, adj.

ὑποκλίνω, μέλ. ινῶ, κάμνω νὰ κλίνῃ ὑποκάτω, ὑποκλίνομαι, ὑποχωρῶ εἴς τι, s'incliner; se courber; ὑποτάσσομαι, être soumis.

ὑποκλινῶς [ἐπίρ.] μεθ' ὑποταγῆς, avec soumission ; ταπεινῶς, humblement, adv. φιλοφρονέστατα ἢ ὑπηρετικῶς, obséquieusement, adv.

ὑπόκλισις, εως, ἡ· τὸ ὑποκλίνεσθαι, révérence, n. f. χαιρετισμός, salutation, n. f. ἐδαφιαία προσκύνησις, prosternation, n. f. δουλοπρεπὴς ὑπόκλισις, courbette, n. f.

ὑποκλύζω, μέλ. ύσω· clystériser, donner à quelqu'un un clystère ; βάζω κλύσμα.

ὑπόκλυσις, εως, ἡ καὶ ὑποκλυσμός, οῦ, ὁ, clystérisation, n. f.

ὑποκολοφών, ῶνος, ὁ [ξυλουργ.], sous -faîtage ou sous-faîte, n.m. καλεῖται οὕτω δοκὸς ἥτις εἰς τὰς μεγάλας ἐπιστεγάσεις τοποθετεῖται μεταξὺ δύο **τεγοστατῶν** (poinçons) καὶ εἰς 1μ. ἕως 1μ,30 παραλλήλως κάτωθεν τοῦ **κολοφῶνος** (faîte). Μεταξὺ τοῦ κολοφῶνος καὶ ὑποκολοφῶνος τίθενται δύο **χιάσματα** (croix de Saint-André) διὰ τὴν στερεότητα τοῦ συνόλου.

ὑποκόμης, ητος, ὁ· vicomte, n. m. τίτλος κατώτερος τοῦ κόμητος (comte).

ὑποκόμησσα, ης, ἡ· ἡ σύζυγος τοῦ ὑποκόμητος, vicomtesse, n. f.

ὑποκοριστικός, ή, όν· diminutif, ive, adj. λέγονται τὰ σημαίνοντα σμίκρυνσιν τῆς ἐννοίας τοῦ θέματος ἢ ἁπλῶς ἢ θωπευτικῶς ἢ σκωπτικῶς, αἱ δὲ καταλήξεις αὐτῶν εἶνε **ίσκος, ίσκη, ίχνη, ίς, ιόν, άριον, ύδριον, ύλλιον**· || [οὐσ.] τὸ ὑποκοριστικόν, diminutif, n.m.

ὑποκοριστικῶς [ἐπίρ.], εἰς ὑποκοριστικόν, au diminutif.

ὑποκρατεῖν τὸν ἵππον [ἱππευτ.], βλέπε χείρ.

ὑποκρατηρόμορφος, ος, ον [βοτ.], hypocratérimorphe, adj. ou hypocratériforme, (ὑποκρατήρ, soucoupe καὶ μορφή, forme), adj. κλάσις τοῦ συστήματος τοῦ Tournefort περιλαμβάνουσα ποώδη φυτά.

ὑποκρίνομαι, μέλ. θήσομαι, ἀόρ. ὑπεκρίθην, προσποιοῦμαι, feindre ; simuler ; ὑποκρύπτω, dissimuler (faire semblant), faire ; προσποιοῦμαι, ἐπιτηδεύομαι, affecter ; τὸ dissimuler (faire semblant) σημαίνει τὸν ὄντα τι ἢ πάσχοντά τι καὶ ὑποκρινόμενον τὰ ἐναντία, π. χ. ὑποκρύπτουσι τὴν χαράν, τὸν θυμόν, on dissimule sa joie, sa colère ; τὸ feindre σημαίνει τὸν μὴ ὄντα τι, τὸν μὴ ἔχοντα κακόν τι, ἀλλὰ προσποιούμενον, π. χ. προσποιοῦμαι λύπην, ἀσθένειαν, κτλ. feindre d'être triste ; d'être malade, etc. || — ἀσθένειαν, feindre une maladie ; || — τὸν ἀσθενῆ, faire le malade ; || δὲν ἠξεύρει νὰ ὑποκρίνηται, il ne sait pas feindre (dissimuler); || ψυχὴ ὑποκρινομένη τὴν ἀρετήν, âme qui feint la vertu; || —, παριστῶ πρόσωπόν τι, représenter un personnage καὶ συνεπῶς εἶμαι ἢ κάμνω τὸν ἠθοποιόν, être ou faire l'acteur. § [θεατρ.] ὑποδύομαι πρόσωπόν τι, jouer [un rôle] de théâtre ; ὅθεν κάμνω, faire ; τίς ὑπεκρίθη τὸν Ἀλέξανδρον ; qui a joué Alexandre ? || — τὸν Οἰδίποδα, jouer le rôle d'Œdipe.

ὑποκρισία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποκρίνεσθαι, action de dissimuler ; dissimulation, n. f. προσποίησις, feinte, n. f. βλ. **ὑποκρίνομαι.** § ὑποκρισία, hypocrisie, n. f. ἐλάττωμα συνιστάμενον εἰς τὸ ἐπιτηδεύεσθαι (ὑποκρίνεσθαι) ἀρετήν τινά, εὐγενές τι αἴσθημα, ὅπερ δὲν κέκτηνται, vice qui consiste à affecter une vertu, un sentiment louable qu'on n'a pas.

ὑπόκρισις, εως, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ ὑποκριτοῦ δραμάτων, τὸ ὑποκρίνεσθαι ἐν θεάτρῳ, jeu [d'un acteur] ; action de jouer un rôle (κυρίως καὶ μεταφ.) παράστασις [προσώπου], représentation [d'un personnage] ; **ὑπόκρισις** ἢ **ὑποκριτικὴ τέχνη,** καλεῖται ἡ τέχνη τοῦ παριστάνειν δραματικὸν ἔργον ἐν τῷ θεάτρῳ, σκοπεύουσα τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὑπὸ τῆς φαντασίας τοῦ ποιητοῦ συλληφθείσης εἰκόνος ἵνα οὐ μόνον γίνῃ ἐναργῶς καταληπτὴ εἰς τοὺς θεατὰς ἀλλὰ καὶ προκαλέσῃ ἐν αὐτοῖς τὰ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἐπιδιωκόμενα αἰσθήματα. Ὁ σκοπὸς οὗτος ἐπιτυγχάνεται ὑπὸ τοῦ ὑποκριτοῦ ἢ ἠθοποιοῦ κυρίως διὰ τῶν δύο μέσων, τῆς ἀπαγ-

γελίας καὶ τῆς μιμικῆς τῶν σχημάτων καὶ κινήσεων τοῦ σώματος. § —, βλέπε **ὑποκρισία** (dissimulation feinte).

ὑποκριτής, ου, ὁ· ὁ ἔχων ὑποκρισίαν, qui a de l'hypocrisie, hypocrite, n. ὁ ὑποκρινόμενος, dissimulé, ée, adj. ψευδής, faux, fausse, adj. § **ὑποκριτής**, cafard, arde (=hypocrite, ψευδευλαβής, faux dévot) n. § —, ὁ ἐν θεάτρῳ ὑποκρινόμενος πρόσωπόν τι, ὁ ἠθοποιός, acteur, trice, n.f. κωμῳδός, comédien, enne, adj. δραματικὸς ὑποκριτής, artiste dramatique; [ἐπὶ κακοῦ] cabotin, n. m.=mauvais acteur.

ὑποκριτικός, ή, όν, προσποιητός, feint, e, adj. προσπεποιημένος, dissimulé, ée, adj. (βλ. **ὑποκρίνομαι**)· ὑποκριτικός, hypocrite, adj. ὁ δεικνύων ὑποκρισίαν· ‖ ἀνήρ, γυνὴ ὑποκριτής, homme, femme hypocrite; ‖ [οὐσ.] un, une hypocrite. §—, ἀφορῶν τὸν ὑποκριτὴν (ἠθοποιὸν) d'acteur; θεατρικός, théâtral, ale, adj. ἀπαγγελτικός, déclamatoire, adj. § [θηλ. οὐσ.] ὑποκριτική, (τέχνη), art du comédien· ἡ τέχνη τοῦ ὑποκριτοῦ (κωμῳδοῦ)· βλ. **ὑπόκρισις.**

ὑποκριτικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον ὑποκριτικόν, d'une manière hypocrite; μεθ' ὑποκρισίας, avec hypocrisie, hypocritement, adv.

ὑπόκρουσις, εως, ἡ [μουσ.] καὶ **συνοδία,** accompagnement, n. m. καλεῖται ἐν τῇ μουσικῇ ἡ ὑποστήριξις μιᾶς ἢ καὶ πλειοτέρων φωνῶν διὰ πολλῶν ἢ καὶ ἑνὸς ὀργάνου ἢ καὶ δι' ἄλλων ὑποδεεστέρων φωνῶν.

ὑποκρούω, μέλ. ούσω [μουσ.] καὶ συνοδεύω, accompagner; βλ. **ὑπόκρουσις.**

ὑποκρύπτω, μέλ. κρύψω· κρύπτω, χώνω ὑποκάτω, cacher [dessous]; προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι, κάμνω ὅτι δὲν ἐννοῶ, ὑποκρύπτω, dissimuler; ἀποσιωπῶ, κρύπτω, celer; καλύπτω, voiler ou masquer; ‖ ἐδῶ κάτι ὑποκρύπτεται, il y a quelque chose là-dessous; il y a quelque chose au fond de tout cela.

ὑπόκρυψις, εως, ἡ· τὸ ὑποκρύπτειν, καὶ διατηρεῖν μυστικόν τι, action de cacher; dissimulation, n. f.

ὑποκτηνίατρος, ου, ὁ· vétérinaire en 2d, βλ. **κτηνίατρος.**

ὑποκύκλιον, ου, τό· contre-lunette, n.f. τὸ κύκλιον τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς ἕτερον κύκλιον.

ὑπόκυκλον, τὸ [νεολ. στρατ.], lunette, n. f. demi-lunette [de forerie]; βλ. **κύκλιον.**

ὑποκύπελλον, ου, τό· soucoupe, n. f. τὸ πιατάκι τοῦ κυπέλλου τοῦ καφὲ ἢ τοῦ τεΐου, τὸ πιατάκι τοῦ φλιτζανιοῦ.

ὑποκύπτω, μέλ. ύψω, (σ)κύπτω ὑποκάτω, ἰδίως ὑπὸ τὸν ζυγόν, τὴν ἐπικυριαρχίαν τινός, ὑποτάσσομαι τινί, se soumettre; ὑποκύπτω ὑπὸ τὸ βάρος, τὴν ἀνάγκην, succomber; ὑποχωρῶ, céder.

ὑποκώλια, τά· βλ. **παραμήρια.**

ὑποκωφαίνω, assourdir; καθιστῶ ἦχον τινὰ ὑπόκωφον· ‖ [ναυτ.] **ὑποκωφαίνω τὰς κώπας,** assourdir des avirons; καθιστῶ ὑπόκωφον τὸν ἦχον τῶν κωπῶν· πρὸς τοῦτο περιτυλίσσουσι τὰς κώπας εἰς τὸ ὕψος τοῦ περιτοναίου τῆς λέμβου (plat bord) δι' ὑφάσματος λινοῦ ἢ δέρματος, ἵνα ἡ προστριβὴ κατὰ τὴν κίνησίν των ᾖ ἐλαφρὰ καὶ συνεπῶς νὰ μὴ παράγῃ κρότον.

ὑπόκωφος, ος, ον· ὀλίγον κωφὸς (οὐχὶ εὐκρινὴς ἦχος), un peu sourd; ‖ [μεταφ.] ὑπόκωφος κρότος, un bruit sourd.

ὑποκώφως [ἐπίρ.], sourdement, adv. κατὰ τρόπον ὑπόκωφον, d'une manière sourde.

ὑπολαΐς, ίδος, ἡ· πτηνὸν σκωληκοφάγον, fauvette, n. f. κοινῶς κομπογιάννης καὶ ποταμίδα.

ὑπολαμβάνω, ἀόρ. ὑπέλαβον, μετοχ. ὑπολαβών, τὸ παίρνω γιὰ καλὸ ἢ κακὸ (prendre en bonne ou en mauvaise part), μοὶ προξενεῖ ποιάν τινα ἐντύπωσιν, (τὸ) ἐξηγῶ ἢ τὸ ἐννοῶ οὕτως ἢ ἄλλως (interpréter de telle ou telle manière), ὅθεν, θεωρῶ, νομίζω, croire; σκέπτομαι, φρονῶ, penser; ἐκτιμῶ, estimer; ὑποθέτω, supposer; ‖ τὸν ὑπέλαβον παράφρονα, je l'ai cru (je l'ai pris) pour un fou. § — τοῦ λόγου=λαμβάνω τὸν λόγον, prendre la parole (κατόπιν ἄλλου τινός, après un autre); διακόπτω [τινὰ ὁμιλοῦντα], interrompre [quelqu'un qui parle]; ἀποκρίνομαι, reprendre; ἀνταπαντῶ, repliquer; ‖ ἀμφιβάλλω ὑπέλαβεν ὁ Γεώργιος, j'en doute, reprit Georges; ‖ ὁ δὲ ὑπολαβὼν εἶπε, prenant ensuite la parole il dit.

ὑπολάμπω, μέλ. άμψω, ἐκβάλλω, ῥίπτω ἀσθενῆ (ἀμυδρὰν) λάμψιν, jeter une faible lueur; μόλις λάμπω, ὑπολάμπω, entre-luire; ἀρχίζω νὰ φαίνωμαι, νὰ λάμπω, commencer à luire; ὑποφώσκω, percer; (καὶ ἐπὶ τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας), poindre; ‖ ἡ ἡμέρα ὑπολάμπει (κοινῶς χαράζει), le jour vient de poindre.

ὑπόλαμψις, εως, ἡ· ἀμυδρὰ λάμψις, faible lueur; ἀμυδρὸν φῶς, faible lumière.

ὑπολανθάνω, εἶμαι ὑποκάτω χωμένος, κεκρυμμένος, être caché sous; εἶμαι λανθάνων, être latent.

ὑπόλειμμα, ατος, τό· κοινῶς τὸ ἀπομεινάρι, τὸ ὑπόλοιπον reste, n.m. τὸ καταπάτι, ἡ ὑποστάθμη, résidu, n. m. ‖ τὸ ὑπόλειμμα λογαριασμοῦ=ὑπόλοιπον, reliquat d'un compte; ‖ **ὑπόλειμμα ζυθοποιείου,** drague, n. f. οὕτω καλοῦνται τὰ ὑπολείμματα τῶν σπερμάτων, ἅτινα ἐχρησίμευσαν διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ζύθου· ἐκ τούτων τὰ τῆς κριθῆς εἰσιν εὐχρηστότερα ὡς τροφὴ τῶν ζώων.

ὑπολείπω, μέλ. λείψω, ἀφίνω ὑπόλοιπον, περίσσευμα, laisser de reste. § [συνήθ. παθ.] ὑπολείπομαι, ἀφίνομαι, μένω ὀπίσω, rester en arrière; μένω περίσσευμα, être de reste; μένω, rester; ‖ δὲν ὑπολείπεται πλέον ἄλλο ἤ, il ne reste plus que de; ‖ τὸ ὑπολειπόμενον, le reste; ‖ τὸ ὑπολειπόμενον ποσόν, la somme restante; ‖ μένω ὄπισθεν τινός, μένω ὀπίσω, ἑπομένως εἶμαι κατώτερός τινος, être inférieur ou avoir le dessous; ὑστερῶ, le céder; ‖ κατ' οὐδὲν ὑπολείπεται τοῦ ἀδελφοῦ του, il ne le cède en rien à son frère; ‖

ὑπολείπεται ὅλων τῶν ἄλλων, il tombe au-dessous de tous les autres.

ὑπολεπίδιον, ου, τό· βλ. ὑποταινίδιον.

ὑπολευκαίνω, μέλ. ἄνω· καθιστῶ ὀλίγον λευκόν, εἶμαι ὀλίγον λευκός, blanchir un peu.

ὑπόλευκος, ος, ον, κοινῶς ἀσπρουλιάρικος, ἀσπρούτσικος, ὁ ὀλίγον λευκός, un peu blanc; blanchâtre, adj. (βλ. καὶ διάλευκος καὶ εἰς λευκόν, βλ. ὑπόλευκος, blanc pâle)· || —, κλίνον πρὸς τὸ λευκόν, blanchissant, e, adj. πολιούμενος (ἀσπρίζων), grisonnant, e, adj.

ὑπολήνιον, ου, τό· ἀγγεῖον τιθέμενον ὑπὸ τὸν ληνὸν διὰ νὰ στάζῃ τὸ ἐκθλιβόμενον ὑγρόν, ὅθεν λεκάνη, γοῦρνα, κτλ., cuve, n. f. (sous le pressoir). § — [γεωλ.], βλ. λέβης, chaudière, n. f.

ὑπολήπτομαι, ἔχω τινὰ εἰς ὑπόληψιν, παρέχω εἰς αὐτὸν ἐκτίμησιν, ἐκτιμῶ, estimer (= περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι)· σέβομαι, θεωρῶ μετὰ σεβασμοῦ, considérer; ἐκτιμῶ, ὑπολήπτομαι, priser; σέβομαι, λογαριάζω τινά, faire cas de, ἢ faire compte de; κρίνω καλῶς, ἐκτιμῶ, apprécier.

ὑπόληψις, εως, ἡ· ἡ καλὴ περί τινος ἰδέα, γνώμη, opinion, n. f. ἰδέα, idée, n. f. || ἡ περὶ αὐτοῦ ὑπόληψίς μου, l'opinion que j'ai de lui; || δὲν σὲ ἔχει εἰς καλὴν ὑπόληψιν, vous êtes mal noté dans son esprit; vous êtes mal dans (sur) ses papiers; || τὸν ἔχω εἰς μεγίστην ὑπόληψιν, il est très haut dans mon opinion. § —, ἀντὶ ἐκτίμησις, estime, n. f. ὁ πρός τινα σεβασμός, ἐκτίμησις, considération, n. f. || ἀπολαύει γενικῆς ὑπολήψεως, il a l'estime générale; || ἄνθρωπος μεγάλης ὑπολήψεως, homme de grande réputation; || ἔχω τινὰ εἰς ὑπόληψιν, estimer quelqu'un; || αὐτὰ τὰ κρασιὰ ἔχουν μεγάλην ὑπόληψιν, ces vins sont fort estimés (prisés); || χαίρει μεγάλην ὑπόληψιν (ἐκτίμησιν), il jouit d'une grande (haute) considération; il est fort considéré; || δεχθῆτε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς βαθείας πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεώς μου..., recevez, monsieur, l'assurance de ma parfaite estime; βλ. καὶ ἀνανεόω. § —, δόξα, φήμη (περί τινος), réputation, n. f. [ἐμπορ. ἰδ.] πίστις, crédit, n. m. || ἔχει ὑπόληψιν τιμίου ἀνθρώπου, il a la réputation d'un honnête homme; || δὲν ἔχει πολὺ καλὴν ὑπόληψιν [οἰκ.], il n'est pas en bonne odeur; || ἡ ὑπογραφή του δὲν ἔχει ὑπόληψιν, sa signature est en discrédit; || ἀρχίζει ν' ἀποκτᾷ ὑπόληψιν [ἐν.], il commence à faire parler de lui; || καλή, κακὴ ὑπόληψις, bonne, mauvaise réputation. § [δημ.] καλῆς ὄψεως, bonne mine; καλῆς ποιότητος, bonne qualité; || ἦτο τραπέζι μὲ ὑπόληψιν, c'était un dîner magnifique.

ὑπολογίζω, μέλ. ίσω· περνῶ εἰς τὸν λογαριασμόν, λογαριάζω, calculer ou supputer (λατ. supputare; de sub, sous καὶ putare, penser), ἐκτιμῶ ἐμμέσως ποσότητά τινὰ διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ δεδομένων τινῶν· τὰ βάζω εἰς τὸν λογαριασμόν, ἤτοι ἀριθμῶ, μετρῶ, λογαριάζω, mettre en ligne de compte ou compter; [συνεκδ.] θεωρῶ, σκέπτομαι, considérer; λαμβάνω ὑπ' ὄψει, prendre en considération; σταθμίζω, peser; ἀποβλέπω εἰς, regarder à; || — τὴν δαπάνην, supputer la dépense; || ὑπολογίζειν δαπάνην, supputer une dépense; || δὲν ὑπελόγισε τὰ ὠφελήματα, ὅσα, il n'a pas considéré les avantages que; || ὑπολογίζει καὶ τὸ λεπτὸν [φρ.], il regarde à deux sous; || τὸ ὅλον τῆς ἑβδομαδιαίας εἰσαγωγῆς δύναται νὰ ὑπολογισθῇ (ἐκτιμηθῇ) εἰς . . . ., le total des recettes de la semaine peut être évalué à . . . . § —, [κατ' ἐπέκτ.] ἐκπίπτω ἔκ τινος ποσοῦ, rabattre d'une somme, déduire.

ὑπολογισμός, οῦ, ὁ· τὸ ὑπολογίζειν, λογαριάζειν, calcul, n. m. ou supputation, n.f. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπολογίζειν, action de supputer; ὁ λογαριασμός, compte, n. m. (βλ. λέξιν)· ὁ προϋπολογισμός, devis, n. m.

ὑπολογιστής, οῦ, ὁ· sous-comptable, n. m. ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς λογιστοῦ ἔν τινι γραφείῳ ἐργαζόμενος, ὁ βοηθὸς τοῦ λογιστοῦ. § ὑπολογιστὴς (τοῦ ναυτικοῦ), fourrier, n. m. (de la marine); βλ. γραφεύς.

ὑπόλογος, ος, ον· ὁ ἔχων, ὀφείλων νὰ δώσῃ λόγον, λογοδοσίαν, λογαριασμὸν διά τι, comptable; [νομ.] rendant [compte]; [συνεκδ.] ὑπεύθυνος, responsable, adj. || τὰ βιβλία τοῦ ὑπολόγου, les livres du comptable; || εἶσαι ὑπόλογος εἰς τοὺς ἀνωτέρους σου, vous en êtes responsable (comptable) à vos supérieurs. § [ναυτ.] οἱ ὑπόλογοι [ὑπαξιωματικοί, τεχνῖται], les maîtres-chargés; βλ. ὑπαξιωματικοὶ ναυτικοῦ.

ὑπόλοιπον, ου, τό· le reste, le solde; βλ. ὑπόλοιπος.

ὑπόλοιπος, ος, ον· ὅστις ὑπελείφθη, ἐπερίσσευσε, qui est de reste; de reste; restant, e; || [οὐδ. οὐσ.] τὸ ὑπόλοιπον, le reste; || τὸ ὑπόλοιπον λογαριασμοῦ, le reliquat d'un compte (solde, n. m. βλ. καὶ πληρόνω)· ὑπόλοιπον (ὑπόλειμμα) πληρωθησομένου χρέους ἢ χρήματος, solde, n. m. reliquat d'une somme à payer; || τὸ ὑπόλοιπον λογαριασμοῦ, le solde d'une facture; || πληρόνω τὸ ὑπόλοιπον solder; || θὰ μὲ ὑποχρεώσητε ἐὰν εὐχαρεστηθῆτε νὰ πληρώσητε εἰς τοὺς κ.κ. . . . τὸ μικρὸν ὑπόλοιπον, ὅπερ ὀφείλω αὐτοῖς, je vous aurai obligation de vouloir bien payer à M. M.... le petit solde que je leur dois; || θὰ σᾶς ἀποστείλω τὸ ὑπόλοιπον, τὸ μένον, je vous remettrai le restant; || ὑπόλοιπον προηγουμένου λ]σμοῦ, ἀπὸ παλαιὸν λ]σμόν, solde du compte précédent; || ὑπόλοιπον εἰς νέον λ]σμόν, solde porté à nouveau; || ὑπόλοιπον εἰς χρέος των, εἰς πίστιν των, εἰς νέον, solde porté à leur débit, crédit, à nouveau; || ὑπόλοιπον ὑπὲρ τῶν κυρίων . . ., solde en faveur de Mrs . . .; || ὑπόλοιπον ἀνωτέρω λογαριασμοῦ, balance du compte ci-dessus; || ὑπόλοιπον ἀριθμῶν, solde de nombres; || ὑπόλοιπον, ἐξίσωσις τόκων ἕως σήμερον πρὸς 9 %, solde des intérêts jusqu'à ce jour à 9 %; || ὑπό-

λοιπον τόκων ὡς ἀπέναντι, solde des intérêts ci-contre ; || ὑπόλοιπον τόκων εἰς ἐρυθροῦν ὡς ἀπέναντι, pour solde des intérêts en rouge de ci-contre.

ὑπολοχαγός, οῦ, ὁ· lieutenant, n. m. βλ. καὶ βαθμός· [lieutenant = tenant lieu d'un autre, ἀναπληρωτὴς ἑτέρου. Ἀξιωματικὸς ἀμέσως ὑποδεέστερος διοικητοῦ τινος, προωρισμένος ν' ἀναπληρώνῃ τοῦτον κατὰ τὴν ἀπουσίαν του].

ὑπολύω, μέλ. ύσω· χαλαρόνω, ἐκσφίγγω, desserrer.

ὑπομάγειρος, ου, ὁ· καὶ συνήθ. παραμάγειρος, βοηθὸς [ἐν τῷ μαγειρείῳ, ἢ τοῦ μαγείρου], aide [de cuisine]; garçon de cuisine ; marmiton, n. m. κοινῶς τὸ **μαρμιτόνι.**

ὑπομασχάλια, τὰ [στρατ.], βλ. ἀμφιμασχάλια.

ὑπόμαυρος, ος, ον, βλ. ὑπομέλας.

ὑπομειδιῶ (άω), μέλ. άσω, ὀλίγον ἢ κρυφίως μειδιῶ, ἀρχίζω νὰ μειδιῶ, sourire.

ὑπομέλας, μέλαινα, μέλαν, ὀλίγον μέλας, un peu noir ; μαυρούτσικος, η, ον, noirâtre ; βλ. εἰς μαῦρος· ὁ κλίνων πρὸς τὸ μέλαν, noircissant, e, adj.

ὑπομένω, μέλ. μενῶ, θὰ ὑπομείνω, ὑποφέρω, χαρτερῶ, ὑπομένω, endurer ; πάσχω, ὑποφέρω, supporter ; ὑποστηρίζω τι. ἀνθίσταμαι εἴς τι, soutenir ; χάμνω ὑπομονήν, ὑπομονεύω, patienter ; ὑπομένω ἀποφασιστικῶς, se résigner ; || — μαρτύριον, endurer le martyre ; || τὰ ὑπέμεινεν ὅλα χωρὶς νὰ θυμώσῃ, il a tout supporté sans se fâcher ; || πρέπει νὰ ὑπομείνητε ἀκόμη, il faut patienter encore ; || δὲν ὑπομένω περισσότερον, je n'y tiens plus ; || τίς δύναται νὰ ὑπομένῃ ἀκούων . . . ; qui pourrait se résigner à entendre . . . ?

ὑπομηχανικός, οῦ, ὁ· maître-mécanicien, n.m. βοηθὸς μηχανικοῦ· βλ. μηχανικός [ναυτ.] κελευστὴς μηχανικός· βλ. ὑπαξιωματικοί ὑπόλογοι ναυτικοῦ.

ὑπομιμνήσκω, μέλ. -μνήσω καὶ ἐπιμιμνήσκω, ἐπαναφέρω (ἀνακαλῶ) εἰς τὴν μνήμην τινός, rappeler à la (remettre en) mémoire ; κάμνω τινὰ νὰ ἐνθυμηθῇ τι, ὑπενθυμίζω, faire ressouvenir ; || ὑπομιμνήσκω, remémorer, remettre en mémoire ; || ὑπομιμνήσκω γεγονὸς εἴς τινα, remémorer un fait à quelqu'un. § ὑπομιμνήσκομαι, se remémorer; || ὑπομιμνήσκομαί τι, se remémorer une chose, se la rappeler.

ὑπομίσθιος, ος, ον, ὁ ἐπὶ μισθῷ, salarié, ée, adj. μισθωτός, mercenaire, adj. πληρωνόμενος, payé, ée. adj.

ὑπόμνημα, ατος, τό· mémoire, n. m. ou mémorandum, n. m. ἔγγραφος σημείωσις ἢ ἔκθεσις ἐπί τινος ὑποθέσεως· || [διπλωμ. ἰδ.] —, mémorandum, n.m. ἔγγραφος ἔκθεσις ἐκτενεστέρα τῆς διακηρύξεως (déclaration) ταυτιζομένη πρὸς τὸ νομικὸν ὑπόμνημα (déduction) ; βλ. νομικὸν ὑπόμνημα· || —, pro-mémoria = pour mémoire, διπλωματικὸς τύπος πρὸς ὑπόμνησιν δικαιωμάτων παραγραφέντων πρὸ πολλοῦ (pour rappeler des droits périmés depuis longtemps).

ὑπομνηματίζω, μέλ. ίσω, εἰς ὑπόμνησιν ἀναγράφω εἰς τὸ ἐπὶ τοῦτο σημειωματάριον, σημειῶ, noter. § —, ἑρμηνεύω συγγραφέα τινά, ἰδίως γράφω σημειώσεις ἢ ὑπόμνημα περὶ αὐτοῦ, commenter ou annoter (=σχολιάζω).

ὑπομνημάτισις, εως, ἡ, καὶ

ὑπομνηματισμός, οῦ, ὁ· τὸ ὑπομνηματίζειν, action de commenter ! ἑρμηνευτικαὶ σημειώσεις εἴς τινα συγγραφέα, annotation, n. f. commentaire, n. m. (ὅθεν σχολιασμός).

ὑπομνηματιστής, οῦ, ὁ· ὁ γράφων ἑρμηνευτικὰ σχόλια, σχολιαστής, commentateur, n. m.

ὑπομνηματογράφος, ου, ὁ· ὁ συντάσσων ὑπόμνημα, auteur de mémoires.

ὑπόμνησις, εως, ἡ· τὸ ὑπομιμνήσκειν, ὑπενθύμησις, τὸ ἐπαναφέρειν, ἀνακαλεῖν εἰς τὴν μνήμην τινός, (action de rappeler au souvenir ; [ἐνί] rémémoration, n. f. τὸ ὑπομιμνήσκειν τι εἴς τινα· || ἔγγραφος ὑπόμνησις, memorandum, n. m.

ὑπομνηστικόν, οῦ, τό· ὑπομνημάτιον ἢ τὸ **σημειωματάριον,** agenda, n. m.

ὑπομνηστικός, ή, όν· ὁ εἰς ὑπόμνησιν χρησιμεύων, qui sert à rappeler [au souvenir] ; ἀναμνηστικός, rémémoratif, ive, adj. ἐπαναφέρων τὴν ἀνάμνησιν γεγονότος τινός, qui rappelle la mémoire d'un événement.

ὑπομοιραρχία, ας, ἡ (χωροφυλακῆς), lieutenance, n. f.

ὑπομοίραρχος, ου, ὁ· lieutenant de gendarmerie, ὁ ἔχων τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ εἰς τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς.

ὑπομονετικός, βλ. ὑπομονητικός.

ὑπομονεύω, μέλ. εύσω· χάμνω (λαμβάνω) ὑπομονήν, prendre patience ; patienter.

ὑπομονή, ῆς, ἡ· τὸ ὑπομένειν, ἐγκαρτερεῖν, ἀνέχεσθαί τι, ἀνοχή, καρτερία, ὑπομονή, patience, n.f. || χάμε ὑπομονήν, prenez (ayez) patience ; || ἡ ὑπομονή μου ἐξηντλήθη, ἔχασα τὴν ὑπομονήν μου, ma patience est épuisée (est à bout); la patience m'échappe ; je suis à bout ; || ἰώβειος, ὑπομονή, patience de job ; || [ἐπιφ.] ὑπομονή ! patience ! que faire ! || μὲ τὴν ὑπομονήν σου [φρ.], à votre loisir ; || χαρὰ σ' τὴν ὑπομονὴν κ' ἐκεῖνον ποῦ τὴν ἔχει [παροιμ.], patience passe science.

ὑπομονητικός, ή, όν· ὁ ὑπομονετικός, ὁ ἔχων ὑπομονήν, patient, e, adj. ἀνεκτικός, καρτερικός, endurant, e, adj.

ὑπόμονος, ὁ· [διάλ. Οἰνόης] (ἐκ τοῦ ὑπομένω) ὑπομονητικός, ὁ ἔχων ὑπομονήν, θέλησιν, σταθερότητα.

ὑπομοχλευτής, οῦ, ὁ· [ναυτ. πυρ.], second servant d'anspect.

ὑπομοχλεύω, μέλ. εύσω· μοχλεύω, embarrer, agir avec un anspect, ἤτοι ἐνεργῶ διὰ μοχλοῦ.

ὑπομόχλιον, ου, τό· τὸ σημεῖον στηρίξεως τοῦ μοχλοῦ, ὅθεν (ὑπο)στήριγμα. ἔρεισμα, ap-

pui (point d'appui) [de lever]; ‖ — [ναυτ.] billot, n. m.=ἔρεισμα, appui.

ὑποναύαρχος, ου, ὁ [παρὰ γάλλοις] contre-amiral, n. m. ἀνώτατος ἀξιώματος τοῦ ναυτικοῦ, ὁ μετὰ τὸν πλοίαρχον (capitaine de vaisseau) βαθμοφόρος· οὗτος εἶνε ὁμοιόβαθμος τοῦ ὑποστρατήγου (général de brigade)· βλ. καὶ ναύαρχος (amiral).

ὑποναυπηγός, οῦ, ὁ· constructeur de deuxième classe; βλ. καὶ ναυπηγός.

ὑπονίσκος, ου, ὁ· μικρὸς ὕπονος, petit tourniquet.

ὑπόνοια, ας, ἡ· κεκρυμμένη σκέψις, εἰκασία ἢ ἔννοια λόγου τινός, ὑποψία, soupçon, n. m. ἁπλῆ ὑπόθεσις, simple conjecture, idée vague; [νομ.] suspicion, n. f. (=soupçon); [συνεκδ.] εἰκασία, présomption, n. f. σκέψις pensée, n. f. ἰδέα, idée, n. f. ἔχω ὑπόνοιαν ὅτι, je soupçonne que; ‖ ὑπάρχουν ὑπόνοιαι κατ' αὐτοῦ, il y a des présomptions contre lui; ‖ οὐδὲ καθ' ὑπόνοιαν [φρ. ἐπίρ.], pas la moindre idée; pas même en songe; ‖ αἴρω πᾶσαν ὑπόνοιαν, enlever tout soupçon; ‖ ἀβάσιμοι ὑπόνοιαι, des soupçons mal fondés; ‖ ἔχειν ὑπόνοιαν καθ' ὑπηρέτου, tenir un domestique en suspicion.

ὑπονόμευσις, εως, ἡ· τὸ ὑπονομεύειν, ὀρύσσειν ὑπόνομον, action de miner (de saper).

ὑπονομευτής, οῦ, ὁ· mineur, n. m. (ἐκ τοῦ ὑπονομεύω, ἤτοι ὀρύσσω ὑπόνομον), κοινῶς ὁ λαγουμτζῆς· ἐργάτης ἐργαζόμενος εἰς τὰ ὀρυχεῖα ἢ μεταλλεῖα.

ὑπονομευτικός, ή όν, χρήσιμος πρὸς τὰς ὑπονόμους, τῆς ὑπονόμου, de mine; ὁ ὑπονομεύων, qui mine; καταστρεπτικός, destructif, ive adj.

ὑπονομεύω, μέλ. εύσω, κοινῶς μινάρω, κατασκευάζω ὑπόνομον, miner [κυρ. καὶ μεταφ.] βλ. καὶ ὑπόνομος· [συνεκδ.] ὀρύσσω, saper; καταπίπτω εἰς ἐρείπια, battre en ruine; κατατρώγω, ronger.

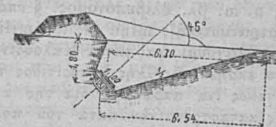
ὑπονομίσκος, ου, ὁ· fougasse ou fougade, n. f. καλοῦνται οὕτω μικραὶ ὑπόνομοι (mines) προωρισμέναι νὰ ἀνατρέψωσι τὸ ἔδαφος ἐπὶ σημείου διαβάσεως τῶν ἐπιτιθεμένων, ἢ εἰς τὸ νὰ ἐκσφενδονίσωσι κατὰ τῶν τελευταίων σωρείαν λίθων· διακρίνονται δὲ τὰ ἑξῆς εἴδη,

1) Κοινοὶ ὑπονομίσκοι (fougasses ordinaires). Οὗτος εἶνε κάθετον φρέαρ τετραγώνου σχήματος ἔχον πλάτος 0μ,80 μέχρι 1 μέτρου καὶ βάθος 2 ἕως 3 μέτρα· εἰς τὸν πυθμένα τοῦ φρέατος ἱδρύεται ἡ ἑστία (fourneau de mine), ἤτοι τίθεται ἡ γέμισις τῆς πυρίτιδος.

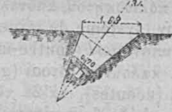
2) Λιθοβόλοι ὑπονομίσκοι (fougasses-pierriers). Οἱ ὑπονομίσκοι οὗτοι, ὡς τὸ ὄνομά των δηλοῖ, εἶνε προωρισμένοι νὰ ἐκσφενδονίζωσι σωρείαν λίθων κατὰ τοῦ πολεμίου. Σύγκεινται ἐξ ἡμισείας χώνης ἐσκαμμένης εἰς φυσικὸν ἔδαφος, ἧς ὁ ἄξων εἶνε ὑπὸ κλίσιν ἀνάλογον τῆς διευθύνσεως, ἥτις ἀπαιτεῖται νὰ δοθῇ εἰς τοὺς ἐκσφενδονιζομένους λίθους. Εἰς τὸ βάθος τῆς χώνης ταύτης τίθεται κιβώτιον πλήρες πυρίτιδος, καλυπτόμενον διὰ ξυλίνου δίσκου, ἔξωθεν τοῦ ὁποίου τίθενται λίθοι, οὓς ἡ ἀνάφλεξις τῆς πυρίτιδος ἐκσφενδονίζει.

Διακρίνονται τὰ ἑξῆς εἴδη λιθοβόλων ὑπονομίσκων.

α') Λιθοβόλοι ὑπονομίσκοι μετ' ἐπιχώματος (fougasses-pierriers avec remblai, ou dont

les terres de la fouille sont disposées en bourrelet), ἐν οἷς αἱ ἐκσκαπτόμεναι γαῖαι τίθενται κυκλοτερῶς πέριξ τοῦ ἐσκαπτομένου μέρους, ἵνα ἐπαυξήσῃ ἡ ἀντοχὴ τοῦ ἐδάφους πρὸς τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς γεμίσεως πρὸς ἀποφυγὴν ἐκσφενδονήσεων πρὸς τὸ μέρος τῶν ἀμυνομένων.

β') Λιθοβόλοι ὑπονομίσκοι ἄνευ ἐπιχώματος (fougasses-pierriers sans remblai). Αἱ ἐκ τῆς ἐκσκαφῆς περισσεύουσαι γαῖαι, μετὰ τὴν πλήρωσιν αὐτῆς, διασκορπίζονται εἰς τὰ πέριξ.

γ') Ἡ λιθοβόλος τοῦ Βέλγου λοχαγοῦ Piron κατασκευάζηται εὐκολώτερον καὶ ἐν διαστήματι 1 καὶ $^{1}/_{2}$ ὥρας, ἀλλ' ἔχει τὸ ἐλάττωμα ὅτι δύναται νὰ ἦνε ἐπικίνδυνος διὰ τοὺς ἀμυνομένους ὅταν ἦνε πλησίον τούτων.

ὑπονομοπλεκτάνη, ης, ἡ· araignée, n. f. σύστημα ὑπονόμων μὲ πολλὰς διακλαδώσεις. αὗται ἀναχωροῦσιν ἐκ τοῦ αὐτοῦ σημείου καὶ καταλήγουσιν εἰς διαφόρους ἑστίας (fourneaux) αἵτινες ἀναφλέγονται ταὐτοχρόνως.

ὑπονομοποιός, οῦ, ὁ· mineur, n. m. ὑπονομευτὴς κοινῶς λαγουμτζῆς· ὁ κατασκευάζων ὑπονόμους γενικῶς, ἢ καὶ ὁ στρατιώτης ὁ κατασκευάζων ὑπονόμους κατὰ τὰς πολιορκίας· ‖ σηκὸς ὑπονομοποιοῦ, trou du mineur, εἶνε εἶδος σηκοῦ (niche) ὅντινα κατεσκεύαζον, πρὸ τοῦ Βωμπάν, διὰ δοκῶν ἐπενδεδυμένων διὰ λευκοσιδήρου καθ' ἣν στιγμὴν ἐπεχείρουν τὴν κατάβασιν τῆς τάφρου (descente du fossé) καὶ ἐν ᾧ ὁ ὑπονομοποιὸς εἰργάζετο ἀσφαλῶς.

ὑπόνομος, ου, ὁ καὶ ἡ· (conduit) souterrain, n.m. κοινῶς τὸ λαγοῦμι, τὸ ὑπὸ τὴν γῆν ὑπάρχον ὄρυγμα, καὶ ἐν γένει ὀπή, ὀχετός· βλ. καὶ σῦριγξ. § —, ὁ ὑπὸ τὴν γῆν ὀχετός, égout, n. m. ἔνθα ῥέουσι τὰ ἀκάθαρτα ὕδατα· ‖ αἱ ὑπόνομοι τῆς πόλεως, les égouts de la ville. § —, cloaque, n. m. ὀχετός, ὁ· ὑπόγειος διῶρυγξ προωρισμένη ἐν ταῖς πόλεσι διὰ τὴν ἐκροὴν τῶν ὑετίων ὑδάτων καὶ τῶν ἀκα-

θαρσιῶν. Ἡ λέξις cloaque εἶνε ἐν χρήσει μόνον διὰ τὰς ὑπονόμους τῶν ἀρχαίων, εἰς δὲ τὰς νεωτέρας κατασκευὰς τοῦ αὐτοῦ εἴδους μεταχειρίζονται συνήθως τὴν λέξιν égout. § —, galerie, n. f. (στοὰ) διὰ τὰς ἐν γένει ἐκμεταλλεύσεις τῶν στρωμάτων τῆς γῆς εἰς τὰ μεταλλεῖα· ‖ στοὰ ὑπονόμου, galerie de mine; βλ. **στοά**. § θλιπτικὴ ὑπόνομος [στρατ.] camouflet, n. m. βλ. **θλιβυπόνομος**. § ὑπόνομος (ὁ, ἡ) [**στρατιωτική**], mine (n. f.) [militaire] κοινῶς τὸ **λαγοῦμι** καὶ **μίνα**. Καλοῦσιν οὕτω ποσότητα ἐκρηκτικῆς ὕλης ἢ πυρίτιδος τιθεμένην ὑπογείως ἵνα παραγάγῃ διὰ τῆς ἀναφλέξεώς της καταστρεπτικὸν κατὰ τοῦ πολεμίου ἀποτέλεσμα. Ἡ πυρῖτις αὐτὴ τίθεται εἰς τὸν **θάλαμον τῆς** ὑπονόμου (chambre de mine) ὅστις καλεῖται τότε **ἑστία** (fourneau). Κατ' ἐπέκτασιν καλοῦσιν ἐπίσης **ὑπονόμους** (mines) **τὰ ὑπόγεια ὁδεύματα** (cheminements souterrains), τὰ ὁδηγοῦντα εἰς τὰς **ἑστίας**· τὸ σύνολον τῶν ὑπογείων συγκοινωνιῶν πρὸς παρεμπόδισιν τῆς προόδου τοῦ πολιορκητοῦ ἀποτελεῖ τὸ σύστημα τῶν ὑπονόμων (système de mine), ἢ ἀκριβέστερον τῶν **ἀνθυπονόμων** (contre-mines). Τὰ κύρια ὁδεύματα καλοῦνται **στοαὶ** (galeries) ἢ **ὠτακουστήρια** (écoutes), τὰ δὲ τῶν μικροτέρων διαστάσεων **κλάδοι** (rameaux); βλ. **στοὰ ὑπονόμου** καὶ **πόλεμος ὑπόγειος**.

Τὰς ὑπονόμους μεταχειρίζονται ἐπίσης πρὸς ἐκτέλεσιν ῥωγμῶν (brèches). Ἡ ἐκτίναξις τῶν ὑπονόμων ἐπιφέρει μέγα ἀποτέλεσμα ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν στρατευμάτων· ὁ φρούραρχος φρουρίου τινὸς ἢ διοικητὴς ὀχυρώματος οὐδενὸς παραμελεῖ διὰ τὴν χρῆσιν μονίμων διατάξεων τῶν **ἀνθυπονόμων** (contres-mines) ἢ διὰ τὴν κατασκευὴν τοιούτων ἀναλόγως τῶν διαθετέων μέσων.

Ἡ χρῆσις τῶν ἀνθυπονόμων ἐπιβάλλεται ἰδίως ὅταν προβλέπηται ὅτι ὁ πολιορκῶν θέλει ἀναγκασθῇ νὰ προστρέξῃ εἰς τὴν ὑπόνομον πρὸς ἄνοιγμα ῥωγμῶν (brèches) ἢ πρὸς καταστροφὴν τῶν ἔργων τῆς πλαγιοφυλάξεως.

Δέον ὁμοίως νὰ παρασκευασθῶσιν εἰς τὰ ἀπεσπασμένα **ἐρύματα** (forts détachés) καὶ εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ἔργα ὑπόνομοι τινὲς διὰ τὴν καταστροφὴν αὐτῶν καὶ τὴν ἀνατίναξιν τῶν πυριτίδων καὶ πυρομαχικῶν, ἂν ἀναγκασθῶσι νὰ ἐκκενώσωσι τὴν θέσιν. § — [ναυτ.], mine, n. f. καλεῖται ὑπόνομος, γόμωσις ἐξ ἐκρηκτικῆς οὐσίας (βαμβακοπυρίτιδος, δυναμίτιδος, πυρίτιδος) ἐμπεριεχομένη ἐντὸς ἀγγείου τινὸς (λευκοσιδηροῦ, πηλίνου πίθου, βυτίου, κτλ.), τιθεμένου ἐντὸς ὀρύγματος ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς καὶ καλυπτομένου διὰ λίθων καὶ χωμάτων. Ἡ ἀνάφλεξις τῆς ὑπονόμου ἐνεργεῖται ἠλεκτρικῶς δι' **ἐκρηκτῆρος** (exploseur), χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν **ἀποβατικῶν σωμάτων** (corps de débarquement) πρὸς καταστροφὴν μέσων συγκοινωνίας ἢ ἀμύνης, πρὸς πτόησιν ἐπερχομένου ἐχθροῦ, πρὸς ὑπεράσπισιν ναυκλαστρικῶν **σταθμῶν** (postes), κτλ.

ὑπονομοστοά, ᾶς, ἡ· galerie de mine; βλ. **στοά**. § —, rameau; βλ. **κλάδος**.

ὕπονος, ου, ὁ· ὄνος (τροχαλία) τιθέμενος ὑπὸ κάτω, bourriquet, n. m. καὶ **ὑπονίσκος,** ὁ· petit bourriquet; μηχανή τις, δι' ἧς ἀνέλκεται ἡ ἐξορυττομένη γῆ, ἢ οἱονδήποτε βάρος. § —, tourniquet, n. m. καὶ **ὑπονίσκος**, petit tourniquet, εἶδος στροφείου δι' οὗ ἀναβιβάζονται βάρη.

ὑπονοῶ (έω), μέλ. ήσω· δὲν ἐκφράζομαι εἴς τι καθαρῶς, ἐξυπακούω τι, sous-entendre; λέγω δι' ὑπαινιγμοῦ, νύξεως, ὑπαινίττομαι, faire allusion à. § — ὑποπτεύω, soupçonner; λέγω κατὰ συμπερασμόν, μὲ τὸν νοῦν μου, εἰκάζω, conjecturer; ὑποθέτω, supposer; φρονῶ, σκέπτομαι, penser. § [παθ.] **ὑπονοέομαι - οῦμαι**, être sous-entendu; se sous-entendre; ὑπονοουμένως, τὸ συλλήβδην ἐννοούμενον, être implicitement compris; ‖ αὐτὸ ὑπονοεῖται, cela est sous-entendu; ‖ ἐξ ὅσων λέγετε, ὑπονοεῖται ἀναγκαίως ὅτι, ce que vous dites implique nécessairement que.

ὑπονυχία, ας, ἡ [ἱππιατρ.], βλ. ἐνδονυχῖτις.

ὑπόξανθος, ος, ον· ὀλίγον ξανθός, un peu blond; κλίνων πρὸς τὸ ξανθόν, tirant sur le blond, brun pâle; βλ. καὶ **σιτόχρους**.

ὑποξείδιον, ου, τὸ [χημ.], oxydule; βλ. καὶ **ὀξείδιον**.

ὑπόξηρος, ος, ον· ὀλίγον ξηρὸς (σκληρός), un peu sec (dur).

ὑπόξυνος, ος, ον καὶ ὕποξυς, ὀλίγον ὀξὺς ἢ ξινός, un peu acide (aigre); ξινούτσικος, acidulé, ée, adj. un peu aigre; aigrelet, ette, adj. ὑπόστυφος, π. χ. saveur aigrelette; ὀλίγον **ὀξύς,** un peu acide, suret, ette, adj. π. χ. pomme surette.

ὑπόξυνσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποξύνειν, action d'aciduler; βλ. καὶ **ὀξύ**.

ὑποξύνω, μέλ. υνῶ· aciduler; ἐκ τῆς ὑπὸ καὶ τοῦ ὀξύνω, ὀλίγον ὀξύνω· βλ. καὶ **ὀξύ**.

ὕποξυς, υς, υ· acidule, adj. γενικὴ καὶ τῶν τριῶν γενῶν, ὑπόξεος· **δριμύλος**, ὁ καὶ ἡ, ον, τό· ὁ ἔχων γεῦσιν δριμεῖαν, ὁ διαπεραστικός, ὀλίγον ὀξύς, ἢ ξινός, ξινούτσικος· βλ. καὶ ὀξύ

ὑποπάροχος, ου, ὁ [ναυτ. πυρ.], δεύτερος προμηθευτής, second fournisseur.

ὑποπέζια, κοινῶς ἡ **στάφαις**, sous-pieds (m. pl.), paire de sous-pieds, ταινία δερματίνη στερεουμένη εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς περισκελίδος καὶ διερχομένη κάτωθεν τοῦ ὑποδήματος· βλ. καὶ **στάφα**.

ὑπόπηξ, ηγος, ὁ· contre lisoir, n. m. ὑποδιάζυλον.

ὑπόπικρος, ος, ον, ὀλίγον πικρός, légèrement amer; [διδ.] amarescent, e, adj. qui est un peu amer.

ὑποπίπτω, μέλ. έσω, ἐμ-περι-πίπτω εἰς, tomber en; ὑποπίπτω εἰς, ὑπόκειμαι, encourir; ‖ ὑπέπεσεν εἰς δυσμένειαν, il tomba en disgrâce; il encourut la disgrâce de; ‖ — εἰς σφάλμα, tomber en faute; ‖ — ἐκ νέου εἰς σφάλμα, recidiver; βλ. **ἐξαμαρτάνω**· ‖ ὑπέπεσεν εἰς ἁμαρτίαν, il a commis un péché; ‖

ὑπέπεσεν εἰς καταχρήσεις, il a donné dans les excès; § — [ἐπὶ πραγμ.] πίπτω (ὑπὸ) κάτω, tomber sous, ὅθεν προσκρούω, πλήττω, frapper; || — εἰς τὰς αἰσθήσεις, frapper les sens.

ὑποπλάσιος, ος, ον [μαθημ.] καὶ ὑποπολλαπλάσιος ἢ διαιρέτης, aliquote, n. f. ou sous-multiple, adj. ποσότης περιλαμβανομένη ἀριθμόν τινα φορῶν, ἀκριβῶς (συμμέτρως) εἰς ἑτέραν ποσότητα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἀσύμμετρον, quantité contenue un certain nombre de fois, exactement, dans une autre quantité, par opposition à aliquante; π. χ. δύο, τρία, τέσσαρα, ἓξ εἶνε μέρη ὑποπλάσια τοῦ δώδεκα, deux, trois, quatre, six sont des parties aliquotes de douze.

ὑποπλέω, ὑποτρέχω [ναυτ.], doubler sous le vent ou passer sous le vent, κοινῶς περνῶ σοταβέντο· διέρχομαι ὑπηνέμως σχετικῶς πρὸς ἀντικείμενόν τι.

ὑποπλοίαρχος, ου, ὁ [ναυτ.], lieutenant de vaisseau, βαθμὸς ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ περιλαμβανόμενος μεταξὺ τοῦ ἀνθυποπλοιάρχου καὶ πλωτάρχου καὶ ἀντιστοιχῶν μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς· βλ. καὶ βαθμός. § — [γενικώτ.], officier (capitaine) en second, ἤτοι ὁ δεύτερος μετὰ τὸν κυβερνήτην· βλέπε καὶ **ὕπαρχος**.

ὑποπνέω, μέλ. εὐσω· ἡσύχως πνέων, φυσῶν (ἐπὶ ἀνέμου), souffler légèrement; || ἄνεμος ὑποπνέων, vent léger, vent commençant; βλ. ἄνεμος.

ὑποπόδιον, ου, τό· τὸ ὑπὸ τοὺς πόδας, ἡ **ἀναβαθμίς**, marche-pied, n. m. σκαμνίον, σκαμνάκι, escabeau, n. m. § **ὑποπόδιον**, τὸ [ναυτ.], marche-pied, n. m. κοινῶς **πασαμπάγκος τῶν ποδιῶν**, καλοῦνται οὕτω τὰ ἐπιμήκη ξύλινα τεμάχια λέμβου ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζουσι τοὺς πόδας οἱ ναῦται κατὰ τὴν κωπηλασίαν. § —, pédale, n. m. βλ. **χελωνίς**.

ὑποπόλιος, ος, ον· grisâtre, adj. grison, onne, adj. βλ. καὶ **ἐπιπόλιος**· || ὑποπόλιος, grisonnant, e, adj. βλ. **πολιός**.

ὑποπολιοῦμαι, grisonner; βλ. **πολιόω**.

ὑποπολλαπλάσιος, α, ον· βλ. ὑποπλάσιος.

ὑπόπορπον, ου, τό· sous-boucle, n. m. τὸ ὑπὸ τὴν πόρπην εὑρισκόμενον.

ὑποπρακτορεῖον, ου, τό· sous-agence, n. f. πρακτορεῖον εἰς ἐπαρχίαν ἢ ἀλλαχοῦ ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ κεντρικοῦ πρακτορείου.

ὑποπράκτωρ, ορος, ὁ· sous-agent, n. m. πράκτωρ ἐξαρτώμενος ἐκ τοῦ κεντρικοῦ πρακτορείου.

ὑποπράσινον, τὸ (χρῶμα) κλῖνον πρὸς τὸ πράσινον, verdâtre, adj. βλ. καὶ χλοερόν.

ὑποπροξενεῖον, ου, τό· vice-consulat, n. m. τὸ κατάστημα ἐν ᾧ ὑπάρχουσι τὰ γραφεῖα τοῦ ὑποπροξένου.

ὑποπρόξενος, ου, ὁ· vice-consul, n. m. βλ. καὶ πρόξενος.

ὑποπροσκέφαλον, ου, τό· traversin, n. m. τὸ κάτωθεν τοῦ προσκεφάλου κατὰ μῆκος τῆς κλίνης τιθέμενον, ἡ **μαξιλαρομάνα** ἢ **μαξιλάρα**.

ὑπόπρυμνος, ος, ον [ἐνν. ἄγκυρα, ancre] en croupière; βλ. **καὶ πρυμνοδέτης καὶ ἄγκυρα**.

ὑπόπρωρος, ος, ον [ἐνν. ἄγκυρα, ancre] en galère; βλ. **ἄγκυρα**.

ὑποπτερνίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], emplanture, n. f. [de mat] κοινῶς αἱ σκάτσαις τῶν καταρτιῶν· καλοῦνται οὕτως αἱ ἐπὶ τοῦ ἐσωτροπίου (carlingue) κατασκευαζόμεναι θῆκαι, σχήματος συνήθως πρισματικοῦ, ἐν αἷς ἐφαρμόζονται αἱ πτέρναι τῶν ἱστῶν (pied du mât)· καὶ αἱ μὲν τοῦ ἀκατίου καὶ μεγάλου ἱστοῦ κατασκευάζονται πάντοτε ἐπὶ τοῦ ἐσωτροπίου, ἡ δὲ τοῦ ἱστοῦ τοῦ ἐπιδρόμου συνηθέστερον ἐπὶ τοῦ ὑποστρώματος.

ὑποπτέρνιον, ου, τό· contre-fort, n. m. τεμάχιον δέρματος διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν καὶ ἐνδυνάμωσιν τῆς πτέρνης τοῦ ὑποδήματος.

ὑποπτέρνιον, τό, κοινῶς τὸ **ταχοῦνι**, talon, n. m.

ὑπόπτερνος, ος, ον [ναυτ.], à talon; βλ. καὶ **πτέρνα**.

ὑπόπτερος, ος, ον, πτερωτός, ή, όν, πτερυγωτός, ή, όν· ailé, ée, adj. [μεταφ.] ἐλαφρός, léger, ère, adj. σκιρτητικός, πηδηκτός, sautillant, e, adj.

ὑποπτεύσιμος, ος, ον· soupçonnable, adj. ὅντινα δύνανται νὰ ὑποπτεύσωσιν, ὅστις δύναται νὰ ὑποπτευθῇ, qui peut être soupçonné.

ὑποπτεύω [καὶ μέσ.] ὑποπτεύομαι, θεωρῶ τινὰ ὕποπτον, δὲν ἔχω ἐμπιστοσύνην, ἔχω ὑποψίαν διά τινα, porter ses soupçons sur, soupçonner; ὑποπτεύω τινά, suspecter; δυσπιστῶ, se méfier; se défier; || τὸν ὑποπτεύουν ὡς προδότην, on le soupçonne de trahison; || ὑποπτεύω ὅτι, je soupçonne que; || ὑποπτεύειν τινὰ ἐπ' ἐγκλήματι, soupçonner quelqu'un d'un crime; || — τὴν εἰλικρίνειάν του, je suspecte sa franchise; || κάτι ὑπωπτεύθην, je me suis douté de quelque chose; || κανεὶς δὲν τὸ ὑποπτεύεται, personne ne se méfie de lui.

ὕποπτος, ος, ον· ὁ προκαλῶν, παρέχων ὑποψίας, qui provoque des soupçons; εἰς ὃν δὲν ἐμπιστεύεταί τις, ἀλλ' ὃν ὑποβλέπει καὶ φοβεῖται, ὕποπτος, suspect, e, adj. ὁ μὴ σαφής, ἀμφίβολος, ὕποπτος, louche, adj. || — μάρτυς, témoin suspect (νομ. reprochable); || ὅλα αὐτὰ μοῦ φαίνονται πολὺ ὕποπτα, tout cela me paraît bien louche. § —, φιλύποπτος, soupçonneux, euse, adj. § — (ἵππος), douteur (ἢ suspect), ἐφ' οὗ ὑπάρχει ἓν ἐκ τῶν παρουσιαζομένων νοσηρῶν σημείων, ὑποψία τις ἐφ' οἱουδήποτε κολλητικοῦ νοσήματος· βλ. καὶ μᾶλις.

ὑπόπτως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὕποπτον, d'une manière suspecte. § —, δυσπίστως, avec défiance.

ὑπόρραμμα, ατος, τό· doublure, n. f. ἡ ὑπένδυσις, τὸ ἐσωπάνι καὶ ἐπένδυσις· τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ἐνδυμάτων ἐν γένει, κοινῶς ἡ **φόδρα**.

ὑποῤῥάπτω, μέλ. άψω· ῥάπτω ὑποκάτωθεν, coudre par dessous; θέτω ὑπόῤῥαμμα, ἐπίῤῥαμμα, ὑπενδύω τι, doubler, κοινῶς φοδράρω· βλ. καὶ **ἐσωπανιάζω.**

ὑποῤῥαφὴ τοῦ ὑποῤῥάμματος, doublage, n. m. ὑπένδυσις, τὸ ἐσωπάνιασμα, κοινῶς τὸ **φοδράρισμα.**

ὑποῤῥινίζω, μέλ. ίσω, nasiller; βλ. **ἐῤῥινίζω.**

ὑποῤῥινίζων, ουσα, ον· βλ. **ἐῤῥινίζων.**

ὑποῤῥινισμός, οῦ, ὁ· nasillement, n. m. βλ. **ἐῤῥινότης** καὶ **ῥινοφωνία.**

ὑπόῤῥινον, ου, τό· nasal, n.m. ou naselle, n. f. τὸ ἐπὶ τῆς περικεφαλαίας μέρος τὸ χρησιμεῦον νὰ προφυλάσσῃ τὴν ῥῖνα.

ὑπόῤῥινος, ος, ον· ἔῤῥινος, βλ. λέξιν.

ὑποῤῥινότης, ητος, ἡ· βλ. **ἐῤῥινότης.**

ὑποῤῥίνως [ἐπίρ.] βλ. **ἐῤῥίνως.**

ὑπόρυξις, εως, ἡ· sape, n. f. χαλεῖται οὕτως ὄρυγμα ἢ ἄνοιγμα κατασκευαζόμενον εἰς τὴν βάσιν τῶν θεμελίων τοίχου τινὸς ἢ χωματισμοῦ (terrassement) ἵνα οὗτος καταῤῥεύσῃ· γενικῶς δὲ sape χαλεῖται τὸ **ὄρυγμα.**

ὑπόσαγμα, ατος, τό· couverture, n. f. (pour cheval ou mulet), τὸ ὑπὸ τὸ σάγμα ἢ σέλλαν τιθέμενον μάλλινον σκέπασμα. § —, βλ. **κάσσης**, chabraque, n. f.

ὑπόσαθρος, ος, ον, ὀλίγον σαθρός, χαλασμένος (σεσηπώς, πεπαλαιωμένος) un peu gâté (pourri; décrépit).

ὑποσαίνω, μέλ. ανῶ, ὀλίγον σείω (κινῶ) τὴν οὐράν, κυρίως ἐπὶ κυνῶν, ὅθεν μεταφ. ὀλίγον χολακεύω, cajoler; θωπεύω, περιποιοῦμαι τινὰ μετὰ στοργῆς, choyer; χολακεύω, flatter; χολακεύω χαμερπῶς, aduler; χάμνω δουλοπρεπεῖς ὑποκλίσεις, faire des courbettes.

ὑποσείω, μέλ. σείσω, σείω, κουνῶ ἐλαφρῶς, secouer; σείω (κλονίζω) ὑποκάτωθεν, ébranler [par dessous].

ὑποσελίδιος, ος, ον, ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς σελίδος, qui est au bas de la page.

ὑποσημαίνω, μέλ. ανῶ, θὰ ὑποσημάνω· σημαίνω τι, ὑπό τι, διά τινος, δίδω πρὸς τούτοις σημεῖόν τι, χάμνω σημεῖον, δηλῶ, indiquer; δίδω τινὶ νὰ καταλάβῃ, δίδω εἴς τινα νὰ ἐννοήσῃ, donner à entendre; ὑπαινίττομαι, insinuer. § — [ναυτ.] ἐπαναλαμβάνω σῆμά τι. répéter un signal; ‖ **ὑποσημαίνω**, répéter; ὅταν πλειότερα πλοῖα ὁμοπλέωσι καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐκτάσεως τῆς τάξεως ἣν σχηματίζουσι δὲν καθίστανται εἰς ὅλα τὰ πλοῖα ὁρατὰ τὰ σήματα τοῦ ἀρχηγοῦ, οὗτος ὁρίζει πλοῖόν τι ὅπερ ἐπαναλαμβάνει ἤτοι **ὑποσημαίνει** τὰ σήματά του καὶ ὅπερ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ πλοῖον τοῦτο χαλεῖται **διαδεχτὴρ** (répétiteur).

ὑποσημειόνω καὶ

ὑποσημειῶ (όω), μέλ. ώσω, σημειῶ [κάτωθεν], noter [par dessous]. § [μέσ.] ὑποσημειοῦμαι, ὑπογράφω, signer; ὑπογράφω κάτωθεν, soussigner; ‖ οἱ ὑποσημειούμενοι, les soussignés.

ὑποσημείωσις, εως, ἡ· σημείωσις κάτωθεν τῆς σελίδος, note au bas de la page, annotation, n. f. (=σχόλιον, σημείωσις)· ‖ **ὑποσημείωσις** ἐν ἐπιστολῇ, apostille, n. f. βλ. **ἐπισημείωσις.**

ὑποσιαγώνιον, ου, τό· βλ. **παραγναθίς.**

ὑποσκάζω, μέλ. άσω, χωλαίνω ὀλίγον, boiter un peu; χωλαίνω, clocher; ἢ ἀνεπαισθήτως χωλαίνειν, boiter tout bas [ἱππολ.], ὁπόταν ἡ χωλότης μόλις διακρίνηται κατὰ τὴν κίνησιν· ‖ ἵππος ἀνεπαισθήτως χωλαίνων (ὑποσκάζων), cheval qui feint.

ὑποσκαλμίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], porte-tolet, n. m. κοινῶς **τάκος τοῦ σκαλμοῦ**· τύλος, ἐφηλωμένος ἐπὶ τῆς **σελίδος** (fargue) λέμβου, ἐφ' οὗ στηρίζεται ὁ σκαλμός.

ὑποσκάπτω, μέλ. άψω, σκάπτω ὑποκάτω, (ὑπ)ορύσσω, saper; ὑποσκάπτω (βραδέως), ὑπονομεύω, miner. § —, affouiller, φθείρω, προκειμένου περὶ βλάβης προερχομένης ἐκ τῶν ὑδάτων. § —, σκάπτω τι ὑποκάτω, déchausser; βλ. **τοῖχος** ὑπεσκαμμένος.

ὑποσκαφή, ῆς, ἡ· τὸ ὑποσκάπτειν, action de saper (ou de creuser, de miner) par dessous; ἐκσκαφή, excavation, n. f. § —, affouillement, n. m. φθορὰ προκειμένου περὶ βλάβης προερχομένης ἐκ τῶν ὑδάτων, déchaussement, n. m. βλ. ὑποσκάπτω.

ὑποσκάψιμος, ος, ον, affouillable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ ὑποσκαφῇ.

ὑποσκελίζω, μέλ. ίσω [ἀρχ.], κτυπῶν, σκουντῶν, πεδικλώνων τινὰ εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ σκέλους (συμποδίζων τινὰ) ῥίπτω κάτω, διὰ τρικλοποδιᾶς, faire tomber par un croc-en-jambe. § **ὑποσκελίζω**, supplanter, (παραγγωνίζω), χάμνω τινὰ νὰ ἀπολέσῃ εὔνοιαν τινά, ὑπηρεσίαν ἢ θέσιν καὶ καταλαμβάνω τὴν θέσιν του, faire perdre à quelqu'un une faveur, un emploi, etc. et prendre sa place; βλ. καὶ **παραγκωνίζω.**

ὑποσκέλισις, εως, ἡ καὶ ὑποσκελισμὸς (ἢ **παραγκωνισμός**), supplantation, n. f. βλ. **παραγκωνισμὸς** καὶ **ὑποσκελίζω.**

ὑποσκελισμός, οῦ, ὁ ἢ **ὑποσκέλισις**, supplantation, n. f. βλ. λέξιν. § **ὑποσκελισμός**, βλ. ἡ **τρικλοποδιά**, croc-en-jambe; βλ. λέξιν.

ὑποσκελιστής, οῦ, ὁ· ὁ ὑποσκελίζων (παραγκωνίζων) τινά, supplantateur, n.m.

ὑποσκήνιον, ου, τὸ [καὶ πληθ.], dessous d'un théâtre; ὁ ὑπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ θεάτρου χῶρος.

ὑποσκιάζω, μέλ. άσω· σκοτεινόν, σκιερὸν ποιῶ, ombrager; παράγω σκιάν, produire de l'ombrage.

ὑποσκίασις, εως, ἡ· τὸ ὑποσκιάζειν, ombrage, n. m.

ὑποσκίασμα, ατος, τό· pénombre, n. f. κατάστασις ἐπιφανείας ἀτελῶς φωτιζομένης ὑπὸ φωτεινοῦ σώματος.

ὑποστάθμη, ης, ἡ· τὸ κατακάθισμα, τὸ καταπάτι ὑγροῦ τινὸς (dépôt d'un liquide), sédiment, n. m. ou dépôt; τὸ **κατάλοιπον**, résidu, n. m. ἡ **τρυγία**, τρύξ, lie, n. f. [συ-

νεκδ.], τὸ ἀπορριπτόμενον, ἀπόρριψις, rebut, n. m.

ὑπόστασις, εως, ἡ· ἡ οὐσία πράγματος τινός, substance d'une chose, la substance, le fond. § —, ἡ ὑπόθεσις, τὸ ἀντικείμενον, διηγήματος, λόγου, ποιήματος, Πολυδ. matière d'un discours, ἡ ὑπόθεσις, sujet, n. m. § — [θεολ.], hypostase, n. f. πρόσωπον διακεκριμένον, personne distincte, ἤτοι ἡ πραγματικότης, ἡ ὀντότης, τὸ ὑφίστασθαι ἤτοι πραγματικῶς ὑπάρχειν καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον «καθ' ὑπόστασιν» ἀντιθ. τῷ «κατ' ἔμφασιν»· || αἱ ἐν τῷ Θεῷ τρεῖς ὑποστάσεις, il y a en Dieu trois hypostases. § —, ὑπόβαθρον, βάσις, τὸ θεμέλιον, fondement, n. m. ἡ βάσις, base, n. f. || εἶνε φήμη χωρὶς ὑποστάσιν, c'est un bruit sans fondement, bruit dénué de fondement.

ὑποστάτης, ου, ὁ [στρατ. καὶ ναυτ.], chantier, n. m. τὸ ὑπόστατον, τεμάχιον μέγα λίθου ἢ ξύλου ἐφ' οὗ οἱ τεχνῖται τοποθετοῦσι τὰ διὰ τὴν κατεργασίαν ἀντικείμενα· || τοποθετεῖν ἐπὶ ὑποστάτου, mettre en chantier, τὸ πρὸς κατεργασίαν ἀντικείμενον· || ὑποβαστακτικὸς ὑποστάτης, chantier de support ; || — ξύλινος, λίθινος, σιδηροῦς. § **ὑποστᾶται** [ναυτ.], chantiers, κοινῶς οἱ **μοῦρσοι**· ξύλινα τεμάχια ἔχοντα ἐσωτερικῶς τὸ σχῆμα νομέων ἐφ' ὧν τοποθετοῦνται αἱ ἔνθετοι λέμβοι· βλ. **λέμβος** (canot). § —, τὸ ἔρεισμα, ὑπέρεισμα, support, n. m. στήριγμα, **βάσταξ**, chevalet, n. m. § ὑποστάτης, chandelier, n. m. κάθετον χυτοσιδηροῦν ὑποστήριγμα ἀπολῆγον εἰς δίκρανον (fourche). Ἐπὶ τοιούτων στηρίζονται οἱ ἐπὶ κτιστῶν καμίνων (fourneau) τοποθετούμενοι λέβητες.

ὑποστατικόν, οῦ, τό· τὸ ἔχον ὑπόστασιν, πραγματικότητα, πᾶν ἔγγειον κτῆμα, propriété foncière ; ὅθεν κτῆμα, ἀγρός, terre, n. f. ἰδιοκτησία, κτῆμα, propriété, n. f. ou domaine, n. m. ἡ **ἀγροικία**, métairie, n. f. ou ferme, n. f.

ὑπόστατον, ου, τό· βλ. ὑποστάτης.

ὑποστεγάζω, μέλ. άσω· **ὑποστέγω**, θέτω ὑποκάτω, σκεπάζω ὑποκάτω (mettre à l'abri), abriter; couvrir (sous un toit).

ὑποστέγασμα, ατος, τὸ καὶ

ὑπόστεγον, ου, τό· μέρος κεκαλυμμένον (ἄνωθεν), lieu (endroit) couvert ; τὸ σκέπαστρον, abri, n. m. ou hangar, n. m. στέγη ἐπακουμβῶσα μόνον ἐπὶ **λιθοκτίστων** στηλῶν (piliers) ἢ **ξυλοστατῶν** (poteaux). § — [ναυτ.] carbet, n. m. μέρος ἐν ὁρμίσκῳ πρὸς διαφύλαξιν λέμβων.

ὑπόστεγος, ος, ον, ὁ ὑπὸ στέγην ὤν, qui est sous un toit ; κεκαλυμμένος, couvert, e, adj. σκεπασμένος, abrité, ée, adj. προπεφυλαγμένος ὑπὸ στέγην.

ὑποστέγω, βλ. ὑποστεγάζω.

ὑπόστειλον! [ναυτ.], envoyez! προκειμένου περὶ ὑποστολῆς τῆς σημαίας.

ὑπόστειρα, ας, ἡ [ναυτ.], fausse-étrave, n. f. ou taille-mer, n. m. κοινῶς τὸ **κοντρακοράκι**· πρόσθετος στεῖρα τεθειμένη ὑπὸ τὴν κυρίαν στεῖραν σκάφους τινὸς καὶ συνδεομένη μετ' αὐτῆς· χρησιμεύει πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῆς στείρας, πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ἐκπτώσεως καὶ πρὸς διευκόλυσιν τῶν στροφῶν τοῦ πλοίου. Βλ. καὶ **θαλασσοτόμος**.

ὑποστέλλω, μέλ. στελῶ, ἀορ. ὑπέστειλα [ναυτ.] (συστέλλω) ἕλκω, μαζεύω ὑποκάτω, ἢ πρὸς τὰ κάτω, ἰδίως ἱστία=**καταιβάζω τὰ πανιά**, πέρνω κάτω, amener; haler bas ou rentrer; || **ὑποστέλλω τὴν σημαίαν** [ναυτ.], amener son pavillon, σημαίνει ὅτι κάμνω σῆμα (signal) κατὰ τὴν μάχην ὅτι παραδίδομαι, ὑποστέλλων τὴν ἐθνικὴν σημαίαν· λέγεται ἐπίσης ἁπλῶς ὑποστέλλω (amener)· || πλοῖον παθὸν κατὰ τὸν ἐξαρτισμὸν ἠναγκάσθη νὰ ὑποστείλῃ, un vaisseau dégréé, dématé fut obligé d'amener ; βλ. **ὑποστολή**.

ὑποστέρνιον, τὸ [σελλ.], martingale, n. f. κοινῶς τὸ **μπιλιάνι**· ἱμὰς προσδενόμενος ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπὶ τοῦ **περιστομίου** (muserolle), ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπὶ τῶν **ἐπόχων** (sangles), χρησιμεύων ἵνα ἐμποδίσῃ τὸν ἵππον ἀπὸ τοῦ νὰ ὑψώνῃ τὴν κεφαλὴν ἀποτόμως πλέον τοῦ δέοντος· || — μετὰ δακτυλίων, martingale à anneaux, οἵτινες περῶνται εἰς ἕκαστον τῶν ῥυτήρων.

ὑποστεφανιαῖον γύρωμα [ἱππολ.], βλ. γύ**ρωμα**.

ὑποστήλιον, ου, τό, sous-poutre, n. f. **ὑπόθημα**, ατος, τό· sous-poutres du pont en charpente, ὑποστήλια ξυλίνης γεφύρας καλοῦνται αἱ ξύλιναι δοκοὶ αἱ ὑποστηρίζουσαι τὴν γέφυραν.

ὑπόστημα, ατος, τό· βλ. **κατάλοιπον**.

ὑποστήριγμα, ατος, τό· τὸ ὑποκάτωθεν στήριγμα, étai, n. m. τεμάχιον δοκοῦ πρὸς ὑποστήριξιν· βλ. **ἀντέρεισμα** καὶ **πεζογέφυρα** ἄνευ ἐνδιαμέσων ὑποστυλωμάτων. § [συνεκδ.] ὑποστήριγμα, βλ. **στήριγμα**, support, n. m. soutien, n. m. appui, n. m. || — **τῆς βολῆς**, appui de tir. § —, accore, n. f. τεμάχιον εὐθὺ ξύλου, χρησιμεῦον ἵνα τηρήσῃ ἀντικείμενόν τι ἐν ὡρισμένῃ θέσει· συνήθως τίθεται κεκλιμένως. § —, βλ. **στήριγμα**, chevalet, n. m. § —, chevalement, n. m. **ἀντέρεισμα**, τὸ ἢ βάσταξ, ακος, ὁ· δοκὸς δι' ἧς ὑποστηρίζεται ἢ βαστάζεταί τι· ἐν τῇ οἰκοδομικῇ καλοῦνται **βάστακες** (chevalements) τὸ σύνολον τῶν δοκῶν αἵτινες ἀποτελοῦσιν ἰκρίωμα καὶ ὑποστηρίζουσι τὸ οἰκοδόμημα οὗτινος ἀνανεοῦνται τὰ κάτω μέρη· βλ. καὶ **ἀντέρεισμα**, étaiement, étançon. § — (ἐκ λίθων) [οἰκοδ.], jambe, n.f. § — [ναυτ.], béquille. n. f. **δοκανίκι**, τὸ (**πουντέλι**)· καλοῦνται οὕτω τεμάχια ξύλων τιθέμενα δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τῶν τοίχων τοῦ πλοίου πρὸς κάθετον στήριξιν τούτου ἐπὶ τῆς τρόπιδός του, χάριν ἐπισκευῆς, κτλ. § —, soutènement, n.m. **ἔρεισμα**, τό· || mur de soutènement, τοῖχος ὑποστηρίξεως· βλ. καὶ **τοῖχος**.

ὑποστηρίζω, μέλ. ίξω, στηρίζω ὑποκάτωθεν, στηρίζω διὰ στηριγμάτων (étaies), étayer [un mur]; [συνεκδ.] στηρίζω, appuyer ; sou-

tenir ; ‖ [οἱ στῦλοι] ὑποστηρίζουσι τὸν θόλον, soutiennent la voûte ; ‖ ὁ θεῖός σου τὸν ὑποστηρίζει πολύ, ton oncle l'appuie beaucoup ; ‖ [ἡ πρότασίς του] ὑπεστηρίχθη ὑπὸ . . ., fut appuyée par . . . ; ‖ ὑπεστήριξεν ὅτι, il soutenait que ; ‖ ἕως ὅτου δὲν φθάσωσι μεγαλείτεραι ποσότητες, ἡ ἐνεστῶσα τιμὴ θὰ ὑποστηριχθῇ, à moins qu'il n'en arrive de grandes quantités, le prix actuel se soutiendra ; ‖ αἱ τιμαὶ τῶν καπνῶν ὑποστηρίζονται, les prix des tabacs se soutiennent ; ‖ οἱ σῖτοι ὑποστηρίζονται ἀσθενῶς, les blés sont faiblement tenus. § —, chevaler, ὑποβαστάζω, στηρίζω τοῖχον, κτλ. δι' ὑποστηριγμάτων (chevalets). § —, étrésillonner, στυλόνω, χῶμα. τοῖχον, κτλ. δι' ἐρεισμάτων (étrésillons). § ὑποστηρίζω πλοῖον (**πουντελάρω**), béquiller [un navire], ἤτοι ἐμποδίζω τοῦτο ἀπὸ τοῦ νὰ καταπέσῃ καὶ τηρῶ αὐτὸ κάθετον ἐπὶ τῆς τρόπιδός του πρὸς ἐπισκευήν, κτλ. § —, soutenir; **στηρίζω**· τὸ ῥῆμα soutenir ἔχει πλείστας στρατιωτικὰς σημασίας ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀποκρούω, **ἀπωθῶ** (résister)· π. χ. soutenir le choc de l'ennemi, ἀποκρούω ἢ ἀπωθῶ τὴν ὁρμὴν τῶν πολεμίων· soutenir un assaut, ἀποκρούω τὴν ἔφοδον· soutenir un combat, un siège (résister, ἀνθίσταμαι), ἀνθίσταμαι ἐν τῇ μάχῃ, κατὰ τὴν πολιορκίαν. § ὑποστηρίζεσθαι, στηρίζεσθαι ἐπὶ τῶν ἡνίων [ἱππευτ.], βλ. **χείρ** (main). § —, βοηθῶ, assister.

ὑποστηρικτικὸν ἐπαυχένιον, gorge-support, n. m.

ὑποστήριξις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποστηρίζειν, appui, n. m. soutien, n. m. § —, de soutènement ; ‖ τοῖχος ὑποστηρίξεως, βλ. **τοῖχος**. § —, ἡ βοήθεια, assistance, n. f. § —, τὸ σημεῖον τῆς ὑποστηρίξεως, point d'appui. § — [ἱππευτ.] point d'appui, n. m. καλεῖται ὁ χρόνος καθ' ὃν ὁ ἵππος βαδίζων φέρει καὶ στηρίζει ἀλληλοδιαδόχως τοὺς πόδας του ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. § — [ἱππευτ.] soutien, n. m. βλ. **αἰώρησις**· ‖ [ἱππευτ.] **κανονικὴ ὑποστήριξις**, sustention régulière.

ὑποστιγμή, ῆς, ἡ [γραμμ.], τὸ κόμμα, virgule, n.f. σημεῖον στίξεως. signe de ponctuation ; ἡ ὑποδιαίρεσις τοῦ λόγου διὰ κόμματος.

ὑποστίζω, μέλ. ίξω [γραμμ.], χωρίζω τὰ μέρη τοῦ λόγου δι' ὑποστιγμῆς, séparer par une virgule. § — θέτω ὑποκάτωθεν σημεῖον, στίζω, pointiller.

ὑποστολή, ῆς, ἡ [ναυτ.], action de rentrer [le pavillon] ; action d'amener [les couleurs] ; τὸ καταίβασμα τῆς σημαίας κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, κτλ. βλ. **ἔπαρσις** καὶ **ὑποστέλλω**.

ὑποστόμιον, ου, τὸ [παραχαλινίδος, χαλινίσκου], mort (m.) [de filet ; de bridon] ; βλ. **στομίς**.

ὑποστράτηγος, ου, ὁ· maréchal de camp, ἐκαλεῖτο ἄλλοτε ἐν Γαλλίᾳ οὕτως, ὁ νῦν ἐπιλεγόμενος, général de brigade ; βλ. **βαθμὸς** καὶ **στρατηγός**.

ὑποστρέφω, μέλ. έψω, στρέφω ὀπίσω, διευθύνω πρὸς τὰ ὀπίσω, (ἐπ)ανακάμπτω, rebrousser. § — [ναυτ.], βλ. **ἀναστρέφω**, virer vent arrière. § — [ναυτ.] βλ. **μεταστρέφω**, revirer (le bord).

ὑποστρόγγυλος, ος, ον· ὁ μὴ ἐντελῶς στρογγύλος, un peu arrondi ; στρογγυλούτσικος, rondelet, ette, adj.

ὑποστροφή, ῆς, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποστρέφειν, (ἐπ)ανάκαμψις, rebroussement, n. m. § — [γεωμ.] βλ. **ἀνάκαμψις**. § — [ναυτ.], βλ. **ἀναστροφή**, virement vent arrière ; ‖ εἰς ὑποστροφήν ! pare à virer lof pour lof ! προειδοποιητικὸν κέλευσμα διὰ τὴν ὑποστροφήν.

ὑπόστρωμα, ατος, τό· ἡ ὑποκάτωθεν διάστρωσις, στρῶμα (κοίτη), couche (lit) de dessous. § — [γεφυρ. ὁδοπ.] couchis ἀμμώδης μετὰ γαιῶν ὑπόστρωσις ἐφ' ἧς τίθεται ἡ λιθόστρωσις ξυλίνης γεφύρας, ἢ ἡ λιθόστρωσις τῶν ὁδῶν. § —, sous-sol, n. m. τὸ στρῶμα τοῦ ἐδάφους τὸ εὑρισκόμενον ἀμέσως ὑπὸ τὴν καρποφόρον γῆν· πληθ. les sous-sols, ἤτοι τὰ ὑπὸ τὸ ἔδαφος στρώματα, τὰ **ὑποστρώματα**. § — (τοῦ ἵππου), litière, n. f. βλ. **στρῶμα, στρωμνή**. § — (τείχους πλοίου), matelas élastique ; εἰς τὰ πλοῖα τὸ τεθωρακισμένον τεῖχος (muraille) σύγκειται, ἐκ τῶν ἔξω πρὸς τὰ ἔσω, ἐκ σιδηρῶν ἢ χαλυβικῶν πλακῶν, ἐξ **ὑποστρώματος** (matelas) ξυλίνου καὶ ἐκ **περιβλήματος ἐκ πεταλείου** (bordé en tôle). § —, δάπεδον, κρηπίδωμα, plate-forme, n. f. § —, ὑπὸ τὸ στρῶμα, sommier, n. m. § — (σέλης), βλ. **τύλη** (panneau). § — (γεφύρας)· βλ. **γεφυρόστρωσις**, tablier de pont.

ὑποστρωμάτιον, ου, τὸ [στρατ.], coussinet, n. m. ‖ ὑποστρωμάτιον **σέλλης**, coussinet de selle ; βλ. καὶ **τύλη**, (panneau de selle). Καλοῦνται ἐπίσης **προσκεφαλίδια** ἢ ἁπλῶς **ὑποθέματα** τῆς σέλλης, τὸ μαλακὸν ὑπόστρωμα τὸ μεταξὺ τοῦ κορμοῦ τοῦ ἵππου καὶ τῆς σέλλης ἐντιθέμενον· ‖ τὸ ὑποστρωμάτιον τοῦ καταζώστου, coussinet de surfaix.

ὑπόστρωσις, εως, ἡ· στρῶμα, στρῶσις, couche, n.f. ἐπίσης ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ κοίτη, lit, n. m. § —, couche, n. f. καλεῖται οὕτω τεμάχιον πλατέος ξύλου τιθέμενον εἰς τοὺς πόδας τῶν ἐρεισμάτων (étais) πρὸς συγκράτησιν τούτων. § — [οἰκοδ.], aire, n. f. ou aire d'un plancher. **Διάστρωσις γύψου** (couche en plâtre) ἐφ' οὗ τοποθετοῦσι στρωτῆρας (lambourdes), διὰ νὰ τεθῇ τὸ **παρκέττον** (parquet)· ‖ **δάπεδον πλακοστρώσεως** ἢ **ὑπόστρωσις**, aire d'un carrelage, τὸ ὑπὸ τὴν πλακόστρωσιν δάπεδον, ἤτοι ἡ διάστρωσις τῆς λιθοκόνεως (poussier) ἡ τιθεμένη κάτωθεν τῆς πλακοστρώσεως.

ὑποστρωτήρ, ῆρος, ὁ· gite, n. m. χονδρὴ δοκὸς πατώματος, γεφύρας, κτλ. π. χ. θεμέλιος δοκός, lambourde-gite, n. f. ‖ — κλίνης, gite de plate-forme.

ὑπόστυλος, ος, ον· ὁ ὑποστηριζόμενος ὑπὸ στύλων, soutenu par des colonnes, etc.

ὑποστυλόω-ῶ, μέλ. ώσω· ὑποστηρίζω διὰ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

στύλων, sontenir par des colonnes (par des piliers, ou par des poutres).

ὑποστύλωμα, ατος, τό· pilier-colonne, n. m. βλ. στήλη τετραγωνική· ‖ — μεταλλικόν, pile en métal ; βλ. βάθρον. § — (ξυλίνης γεφύρας), palée, n.f. (d'un pont en charpente), σειρὰ καταπήγων (pilots) ἐμπεπηγμένων εἰς τὴν γῆν μέχρι παύσεως τῆς εἰσδύσεώς των (refus du mouton), παραλλήλως πρὸς τὸν ἄξονα τοῦ ποταμοῦ, χρησιμευόντων ὡς ὑποστήριγμα τῶν δοκίδων (poutrelles), ἐπὶ τῶν καταπηγοστηρίκτων γεφυρῶν (ponts sur pilotis)· βλ. βάθρον (pile de pont) καὶ γέφυρα (pont). Ὅταν δὲν δύνανται ν' ἀπολαύσωσι τὸ ἀπαιτούμενον ὕψος τοῦ ὑποστυλώματος διὰ μιᾶς μόνης σειρᾶς καταπήγων, τότε ἐπὶ τούτων τοποθετοῦσι δευτέραν σειρὰν πασσάλων (palée supérieure), συνδέοντες τούτους στερεῶς μετὰ τῶν πρώτων.

ὑπόστυφος, ος, ον, ὀλίγον στυφός, un peu acerbe ; καὶ κατ' ἐπέκτ. un peu sur, e [= ξυνός, ξυνούτσικος, ὑπόξυνος, d'un goût acide, aigrelet ; π. χ. pomme sure].

ὑποσυνεχής, ής, ες [ἰατρ.], subcontinu, e, adj. σχεδὸν συνεχής, presque continu.

ὑποσυρίζω, μέλ. ίσω [ναυτ.], ἐπαναλαμβάνω τὸ σύριγμα, répéter un coup de sifflet.

ὑποσφήνιον, ου, τό· ὁ σφήν, cale, n. f. βλ. καὶ σφήν, cale de coin de mire.

ὑποσφηνόω -ῶ, caler ; θέτω ὑποκάτω σφῆνα· βλ. σφηνόω.

ὑποσφίγγω, μέλ. ίγξω, σφίγγω ὀλίγον, serrer un peu.

ὑποσφραίνομαι, μέλ. ὀσφρανθῶ, ὀλίγον ὀσφραίνομαι, πέρνω μυρωδιάν, flairer.

ὑποσφύριον, ου, τὸ (ὑπό, σφῦρα) [σιδηρ.] drôme, n. f. κορμὸς ὑποστηρίζων τὴν σφῦραν (marteau).

ὑπόσχεσις, εως, ἡ· κοινῶς τὸ τάξιμον, promesse, n. f. ‖ δίδω ὑπόσχεσιν, faire une promesse ; ὑπόσχομαι, promettre ; ‖ φυλάττω (τηρῶ) τὴν ὑπόσχεσίν μου, tenir (garder) sa promesse ; ‖ ἐκπληρῶ τὴν ὑπόσχεσίν μου, accomplir (satisfaire à) sa promesse ; ‖ ἀναιρῶ (παραβαίνω) τὴν ὑπόσχεσίν μου, rétracter (violer ; manquer à ; revenir sur) sa promesse ; ‖ — ὑποταγῆς, hommage de sujétion.

ὑποσχετικόν, οῦ, τό· ἔγγραφος ὑπόσχεσις, une promesse par écrit ; promesse écrite ; ὅθεν ἡ διά τι ἀναγνώρισις, une reconnaissance ; ἡ ὑποχρέωσις εἴς τι, obligation, n. f. οἷον μετοχή· τὸ γραμμάτιον, billet, n. m.

ὑπόσχομαι, μέλ. θὰ ὑποσχεθῶ, ἀόρ. ὑπεσχέθην· ὑπισχνέομαι, ἀναδέχομαι, ἀναλαμβάνω τί, δίδω ὑπόσχεσιν, faire une promesse ; promettre ; ἐμπλέκομαι εἴς τι, s'engager ; se faire fort; ‖ μοῦ τὸ ὑπεσχέθης, vous me l'avez promis ; ‖ ὅ,τι ὑπόσχεται τὸ ἐκτελεῖ [φρ.], il n'a qu'une parole ; ‖ ὑπόσχομαι νὰ τὸ κατορθώσω, je me fais fort d'en venir à bout ; ‖ μᾶς ὑπόσχεται θαύματα, il nous promet monts et merveilles (καὶ κατὰ τὴν κοινὴν παροιμίαν λαγοὺς μὲ πετραχίλια); ‖ — κόρην εἰς γάμον, promettre une fille en mariage.

ὑποταγή, ῆς, ἡ· τὸ ὑποτάσσεσθαι, ἡ καθυπόταξις, soumission, n. f. τὸ ὑποτελές, ἡ ὑποτέλεια, sujétion, n. f. τὸ ὑποτελές, ἡ ὑποτέλεια, sujétion, n. f. ἤτοι ἡ ἔκ τινος ἐξάρτησις· ὑποταγή, περιορισμὸς εἴς τι, ὑπόταξις, assujettissement, n.m. ‖ τὸ ὑπακούειν, ὑπακοή, obéissance, n. f. [ἐκκλ.] obédience, n. f. ‖ ὑποταγή, subordination, n. f. κατάστασις τοῦ ὑποτεταγμένου εἰς ἕτερον· ἐξάρτησις σχετικῶς ὡς πρὸς τοὺς ἀνωτέρους, ἡ ὀφειλομένη εἰς αὐτοὺς ὑπακοή· ‖ ἔζησεν ἐν ὑποταγῇ, il a vécu dans la sujétion ; ‖ ὑποταγὴ εἰς τοὺς ἀνωτέρους, soumission (subordination) aux supérieurs ; ‖ ὑπόσχεσις ὑποταγῆς, hommage de sujétion.

ὑποταινίδιον, ου, τὸ (ὑπολεπίδιον) σιδηροῦν ἐλασμάτιον, contre bande ἢ contre bandelette, n. f. ‖ ὑποταινίδια σαγμάτων ἐμπρόσθια καὶ ὀπίσθια, contre-bandelettes de devant et de derrière pour bâts.

ὑποτακτική, ῆς, ἡ [γραμμ.], subjonctif, n.m. καλεῖται ἔγκλισίς τις ἧς θεμελιώδης σημασία φαίνεται ὅτι ἦτο ἡ ἔκφρασις τῆς βουλήσεως, ἤτοι ἡ πρᾶξις δι' ἧς παρίσταται ὑπὸ τοῦ λέγοντος ὡς σημαίνουσα τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ γείνῃ τι (ἐνῷ ἡ εὐκτικὴ σημαίνει τὴν εὐχήν).

ὑποτακτικός, ή, όν [ἐκκλ.] ὁ ὑπηρετῶν λαϊκὸς εἰς ἐκκλησίαν ἢ μονήν, frère servant ou frère lai (sœur laie) καὶ οὐσ. laïque, λαϊκός· ‖ [συνεκδ. κωμ.] acolyte.

ὑποταμίας, α, ὁ· ὁ δεύτερος μετὰ τὸν κυρίως ταμίαν ὑπάλληλος [sous] receveur, n. m. sous-caissier, n. m.

ὑπόταξις, εως, ἡ· ἡ ὑποδούλωσις τὸ νὰ ἦνέ τις ὑποτεταγμένος, assujettissement, n.m. παράδοσις τινὸς εἴς τινα, ὑποταγή, réduction, n. f. § ὑπόταξις, crochet défensif ; βλ. καμπὴ ἀμυντική· ‖ ὑπόταξις, hypotaxe, n. f. διάταξις τῶν ἑλλήνων συνισταμένη εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν πλευρῶν τῆς φάλαγγος δι' ἐλαφρῶς ὡπλισμένων στρατιωτῶν, τασσομένων ἐν ἀμυντικῇ καμπῇ (crochet défensif, βλ. λέξιν).

ὑποταράσσω, μέλ. άξω· ταράσσω ὀλίγον, troubler un peu.

ὑποτάσσω, μέλ. άξω· θέτω, τάσσω τι ὑποκάτω τινὸς (καθ)ὑποτάσσω, assujettir ou assujétir ; réduire ; ὑποδουλόνω, ποιῶ ὑποχείριον, subjuguer ; ὑποβάλλω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός, soumettre ; ἐξαρτῶ, ὑποτάσσω, subordonner ; δεσπόζω, δαμάζω, γίνομαι κύριος τινός, dominer ; ‖ ὑπέταξε δύο ἐπαρχίας, il a assujetti (réduit) deux provinces ; ‖ διὰ νὰ ὑποτάξῃ τὸν λαὸν αὐτόν, pour soumettre (subjuguer) ce peuple ; ‖ ὑπετάχθησαν εἰς τοὺς κατακτητάς, ils se sont soumis aux conquérants ; ‖ δὲν δύναται νὰ ὑποτάξῃ τὰ πάθη του, il ne peut dominer ses passions ; ‖ πρέπει νὰ ὑποτάσσῃ τις τὰ μικρὰ συμφέροντα εἰς τὰ μεγάλα, il faut subordonner les petits intérêts aux grands ; ‖ [τακτ.] réduire ; ἀναγκάζω τινὰ νὰ παραδοθῇ καὶ ὑποταχθῇ. § [γραμμ.]

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

συντάσσομαι μεθ' ὑποτακτικῆς, régir le subjonctif. § [ἱππευτ.] **ὑποτάσσεσθαι εἰς τὸν ἵππον**, écouter son cheval, ἐννοεῖ τὸν ἱππέα ὅστις ὀφείλει τὸν κανονικῶς καὶ ἐρρύθμως βαδίζοντα ἵππον νὰ μὴ παρενοχλῇ διὰ τῆς ἀκαταλλήλου χρήσεως τῶν ἱππευτικῶν του βοηθημάτων.

ὑποτείνουσα, ης, ἡ [γεωμ.], hypoténuse, n. f. καλεῖται οὕτως ἡ ἀπέναντι τῆς ὀρθῆς γωνίας πλευρὰ ὀρθογωνίου τινὸς τριγώνου, côté opposé à l'angle droit d'un triangle. § **ὑποτείνουσα** [γεωμ.], sous-tendante, n. f. χορδὴ (corde) τόξου τινός.

ὑποτείνω, τείνω κάτωθεν, tendre dessous.

ὑποτέλεια, ας, ἡ· κατάστασις (ἰδιότης) τοῦ ὑποτελοῦς (εἰς φόρον, κτλ.), état (qualité) de tributaire (de vassal), vassalité, n. f. ἰδιότης τοῦ ὑπηκόου, état de celui qui est sujet, sujétion, n. f.

ὑποτελής, ής, ές, ὁ πληρώνων φόρον, qui paye tribut, tributaire, adj. vassal, e, aux, adj. ἄτομον συνδεόμενον πρὸς κυρίαρχον τινὰ δι' ὑποχρεώσεως πίστεως καὶ ὑποταγῆς· ὑπήκοος, sujet, ette (=ὑποτεταγμένος εἰς ἀνωτέραν ἀρχήν, soumis à une autorité souveraine) adj. ὑποτεταγμένος, soumis, ise, adj. ‖ λαὸς φόρου ὑποτελής, peuple tributaire ; ‖ ὁ ὑποτελὴς δὲν εἶνε δοῦλος, un sujet n'est pas un esclave.

ὑποτελωνεῖον, ου, τό· τελωνεῖον δευτέρας τάξεως, douane [de deuxième classe].

ὑποτελώνης, ου, ὁ· ὁ δεύτερος μετὰ τὸν τελώνην, ὁ ἀναπληρῶν αὐτόν, ὁ ὑποδιευθυντὴς τελωνείου, sous-directeur de douane; ἐπίσης ὁ διευθυντὴς ὑποτελωνείου, directeur de douane de deuxième classe.

ὑποτεταγμένος, η, ον· ὁ εὑρισκόμενος ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἄλλου, subordonné, ée, adj. ὅθεν ὁ ὑποδεέστερος τινός, subalterne, n. m.

ὑπότεφρον, τὸ (χρῶμα) τὸ πρὸς τὸ τεφρὸν κλίνον, grisâtre ; βλ. καὶ **τεφρόν.**

ὑποτιθεμένως [ἐπίρ.] prétendument, adv. κατὰ τρόπον ὑποτιθέμενον, ψευδῆ, d'une manière prétendue, fausse ; un homme prétendument riche.

ὑποτίθημι, βλ. **ὑποθέτω.** § [συνήθ. παθητ.] ὑποτίθεμαι, être supposé ; être censé (réputé ; présumé ; tenu ; ‖ ὁ κατηγορούμενος ὑποτίθεται ἀθῶος, l'accusé est présumé innocent ; ‖ οὐδεὶς ὑποτίθεται ἔνοχος [πρὶν δικασθῇ], nul n'est réputé coupable ; ‖ ὁ νόμος ὑποτίθεται κατηργημένος διὰ τῆς ἀχρηστίας, la loi est censée abolie par le non usage ; ‖ ἡ ἐνοχὴ δὲν ὑποτίθεται, la culpabilité ne se présume pas ; ‖ [τριτοπρ.] ὑποτίθεται ὅτι, on suppose (on présume ; il est à croire) que ; ‖ [ἀπολ.] αὐτὸ ὑποτίθεται, cela s'entend ; ‖ [μετοχ.] **ὑποτιθέμενος**, supposé, ée, adj. présumé, ée, adj. (=cru par supposition, πιστευόμενος ἐξ εἰκασίας)· ὑποτιθέμενος νομιζόμενος, prétendu, e, adj. (=supposé, soi-disant) ; putatif, ive adj. (λατ. putare= croire, qui est supposé avoir une existence légale ; ‖ εἷς ὑποτιθέμενος ἥρως, un prétendu héros ; ‖ ὑποτιθέμενος εὐπατρίδης (εὐγενής), un prétendu gentilhomme ; ‖ ὑποτιθέμενον τέκνον, enfant putatif=supposé issu de tel ou tel ; ‖ [νομ.] ὑποτιθέμενος πατήρ, père putatif ; ‖ ὑποτιθέμενος ἐχθρός, βλ. **ἐχθρός.**

ὑποτίμημα, ατος, τό· moins-value, n. f. ἡ ἐλάττωσις τῆς ἀξίας ἀντικειμένου τινὸς (τὸ ἀντίθετον εἶνε ὑπερτίμημα, plus-value).

ὑποτίμησις, εως, ἡ· καταβίβασις (ἐλάττωσις) τῆς ἀξίας (τιμῆς), diminution de prix; baisse, n. f. μετρίασις τῆς τιμῆς, ἐκπεσμός, rabais, n. m. τὸ θεωρεῖν μικροτέραν τὴν ἀξίαν τινός, dépréciation, n. f. ἤτοι μικροτέρα ἐκτίμησις, ὑποβίβασις τῆς τιμῆς, déprisement, n. m. ‖ — τῶν χρεωγράφων, baisse des fonds ; ‖ ἡ ὑποτίμησις τῆς ἀξίας τινός, la dépréciation du mérite de quelqu'un ; ‖ οἱ καφέδες εὑρίσκονται εἰς ἐλαφρὰν ὑποτίμησιν, les cafés sont en légère baisse ; ‖ τιμαὶ ἀσθενεῖς καὶ εἰς ὑποτίμησιν κατὰ 3 ἑκατοστά, prix faibles et en baisse de 3 centimes ; ‖ (παρατηρεῖται) ὑπάρχει (ἐκπεσμὸς) ὑποτίμησις 25 λεπτῶν, il y a une baisse de 25 centimes ; ‖ **ὑποτίμησις** βεβλαμμένων ἐμπορευμάτων, réfaction ; βλ. **ὑφαίρεσις.**

ὑποτίμησις, εως, ἡ· ἤτοι ἐκπεσμὸς ἢ ἔκπτωσις ἐκ τῆς ἀξίας, dépréciation, n. f. ἡ γαλλικὴ αὐτὴ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ παρ' ἡμῖν λεγομένῃ ἐκφράσει «**ἀπόσβεσις ὑλικοῦ**» εἰς ἰσολογισμοὺς ἑταιριῶν.

ὑποτιμητής, οῦ, ὁ· ὁ ὑποτιμῶν, καταβιβάζων τὴν ἀξίαν (τιμὴν) τινὸς ἢ εἴς τι, dépréciateur, trice. § [χρηματ. ἰδ.] baissier, n.m.

ὑποτιμῶ (άω), μέλ. ήσω, **ἐλαττόνω** (καταβιβάζω) τὴν τιμήν, diminuer; (baisser; (abaisser) le prix ; baisser ; θεωρῶ μικροτέραν τὴν ἀξίαν τινός, déprécier ; ὑποβιβάζω τὴν τιμήν, εὐθυναίνω τι, dépriser ; faire peu de cas de; ‖ — **ἐμπόρευμα**, baisser [le prix d'] une marchandise ; ‖ αἱ μετοχαὶ ὑπετιμήθησαν, les actions ont baissé ; ‖ — πρᾶξιν τινά, déprécier une action; ‖ ὑποτιμᾷ τις πολλάκις ὅ,τι θέλει ν' ἀποκτήσῃ, on déprise souvent ce qu'on veut acquérir ; ‖ — τὴν ἀξίαν τινός, déprécier le mérite de quelqu'un ; ‖ ἐὰν τοὐναντίον, ἔλθωσι πολλὰ συγχρόνως, κατ' ἀνάγκην αἱ τιμαὶ θὰ κλίνωσι, θὰ ὑποτιμηθῶσι, si au contraire, il en arrive trop à la fois, ils baisseront nécessairement.

ὑποτονθορύζω, μέλ. ίσω, μουρμουρίζω, murmurer ; ἐλαφρά, σιγὰ γογγύζω, **τονθορύζω**, grommeler.

ὑποτραυλίζω, μέλ. ίσω, τραυλίζω ὀλίγον, bégayer légèrement; balbutier; βλ. **τραυλίζω.**

ὑπότραυλος, ος, ον· ὁ ὀλίγον τραυλός, un peu bègue; βλ. **τραυλός.**

ὑποτραχήλιον, ου, τὸ [ἀρχιτ.], colarin, n. m. ἄρθρον (membre) τοῦ κιονοκράνου τοῦ Δωρικοῦ καὶ Τοσκανικοῦ κίονος· βλ. **στεφάνη** καὶ κατωτέρω gorgerin. § — [ἀρχιτ.], gorgerin, gorgeron ou col, n. m. ἄρθρον (membre) κυλινδρικὸν τοῦ δωρικοῦ (καὶ τοσκανικοῦ) κιονοκράνου (chapiteau) κείμενον μεταξὺ τοῦ

ἀστραγάλου (τοῦ ἄνω μέρους τοῦ χορμοῦ τοῦ κίονος) καὶ τῶν **κρίκων** (annelets). Τὸ εἰρημένον ἄρθρον κοσμεῖται ἐνίοτε **ὑπ' ἀνθεμίων** (fleurons), **καλχῶν** (rosaces), ἢ **διαξυσμάτων** (cannelures), ἔστω καὶ ἐὰν ὁ κορμὸς τοῦ κίονος δὲν φέρῃ τοιαῦτα.

ὑποτραχήλιος, ος, ον· κείμενος ὑπὸ τὸν τράχηλον, situé au dessus du cou, gorgerin, n. m.

ὑποτρέμω, τρέμω ὀλίγον, trembler un peu ; trembloter ; [ἐπὶ φωτός], vaciller ; || — ἐκ τοῦ ψύχους, trembloter de froid ; βλ. καὶ **τρεμουλιάζω.**

ὑποτρέμων, ουσα, ον· tremblotant, e, adj. qui tremblote; || φωνὴ ὑποτρέμουσα, voix tremblotante; || φῶς ὑποτρέμων, lumière tremblotante (qui vacille) ; βλ. καὶ **τρεμουλιάζω.**

ὑποτρέφω, μέλ. θρέψω, τρέφω κρυφίως, nourrir en secret ; [συνεκδ.] τροφοδοτῶ, alimenter ; συντηρῶ, entretenir.

ὑποτρέχω [ναυτ.], βλ. **ὑποπλέω.**

ὑποτριβὴ τοῦ πέλματος [ἱππολ.], κοινῶς παλαμάδερμα· βλ. μώλωψ.

ὑπότριψις, εως, ἡ· sassoire, n. f. τὰ ἐγκάρσια ξύλα τῶν ποδῶν τῶν τραπεζῶν, ἐφ' ὧν στηρίζει τις τοὺς πόδας καὶ τρίβει· ἐπίσης τὰ κάτωθεν ἐγκάρσια ξύλα τῶν ὀχημάτων.

ὑποτροπή, ῆς, ἡ [ἰατρ.], κοινῶς τὸ **ξανακύλισμα,** rechute, n. f. καλεῖται ἡ ἐν τῇ πορείᾳ τῆς ἀναρρώσεως νόσου τινὸς ἐκ νέου ἐμφάνισις τῶν συνιστώντων τὴν νόσον συμπτωμάτων, συνηθέστερον ἐπερχομένη κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀναρρώσεως, σπανιώτερον δὲ ἐν τῷ μέσῳ ἢ περὶ τὸ τέλος αὐτῆς· βλ. καὶ **ξαναρρωστῶ, ξανακυλῶ.** § ὑποτροπή, récidive, n.f. τὸ ἐπανέρχεσθαι ἐκ νέου, ἡ ἐπανάληψις τινός. § [νομ.] ὑποτροπή, récidive, n. f. τὸ ὑποπίπτειν ἐκ νέου εἰς τὸ αὐτὸ σφάλμα ἢ διαπράττειν ἐκ νέου, μετὰ τὴν καταδίκην, κακούργημα ἢ πλημμέλημα τῆς αὐτῆς φύσεως. Ποιν. Ν. ἄρθρ. 111-112· || ἐν ὑποτροπῇ, en cas de récidive.

ὑποτροπιάζοντα ἢ κεχρυμένα νοσήματα ἢ ἐλαττώματα [ἱππολ.], vices rédhibitoires ; βλ. καὶ **ἕξεις κακαί.**

ὑποτροπιάζω, μέλ. άσω [ἐπὶ ἀσθενείας], avoir un retour ; ἐπανέρχομαι, revenir ; ἰδίως περὶ ἀσθενειῶν αἵτινες θεραπευθεῖσαι πάλιν ἐπανέρχονται, κοινῶς ξανακυλῶ

ὑποτροπιασμός, οῦ, ὁ· ἐπάνοδος ἰδίως θεραπευθείσης ἀσθενείας, retour [d'une maladie], κοινῶς ξανακύλισμα, ἡ **ὑποτροπή,** rechute [d'un malade].

ὑποτροπίδιον, ου, τὸ [ναυτ.], savate, n. f. καλεῖται οὕτω **χαμουλκός** τις (coitte) ὃν φέρουσιν αἱ νεώτεραι **κοιτίδες** (bers) ὑπὸ τὴν τρόπιν τοῦ πλοίου, ὅστις ὑπεισάγεται κατὰ τεμάχια ἕξ, ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ μέτρων, καθ' ὅσον ἐξάγονται τὰ ἐσχάρια. Αἱ νεώταται μάλιστα κοιτίδες ἔχουσι μόνον **ὑποτροπίδιον** καὶ δὲν ἔχουσι χαμουλκούς.

ὑποτροπικός, ή, όν· ὁ καθ' ὑποτροπὴν π αιερχομενος, ἤτοι καθ' ὡρισμένας περιόδους, qui a des retours périodiques ; de rechute ; || — πυρετός, fièvre par accès.

ὑποτρόπιον, ου, τὸ [ναυτ.], βλ. **χέλυσμα.**

ὑποτροφία, ας, ἡ· ἡ ὑπὸ τρίτου τινὸς πληρωμὴ πρὸς ἐκπαίδευσιν τινός, ἤτοι συντήρησις μαθητοῦ δωρεὰν εἰς σχολεῖον πρὸς ἐκπαίδευσιν μέχρι τοῦ πέρατος τῶν σπουδῶν, bourse, n.f. τὸ τροφεῖον, διὰ τὴν συντήρησιν σπουδαστοῦ, pension pour l'entretien d'un écolier ; || τυγχάνω ὑποτροφίας, obtenir une bourse ; || ἔχω ὑποτροφίαν, jouir d'une bourse.

ὑπότροφος, ος, ον, γενικῶς ὁ ἀπολαμβάνων ὑποτροφίας, qui jouit d'une bourse ; boursier, ère, n. ὁ συντηρούμενος δι'ὑποτροφίας εἴς τι λύκειον ἢ ἐκπαιδευτικόν τι κατάστημα, qui jouit d'une bourse dans un collège ou dans tout établissement d'instruction.

ὑποτρόχιλος, ος, ον· à roulettes, τὸ ἔχον κάτωθεν τροχίλους· βλ. **τρόχιλος·** || κιβώτιον ὑποτρόχιλον, caisse à roulettes, τὸ ἐπὶ τροχίλων κινούμενον.

ὑποτρόχιον, ου, τό· bande, n. f. ἔλασμα ἐφ' οὗ κυλινδοῦται τροχός τις· || — κυκλοτερές, bande circulaire ; || — ὀδοντωτόν, bande dentée ; || — αὐλακωτόν, bande rayée ; || — κυκλοτερές, voie circulaire (ἢ ἔλασμα, rail) ; βλ. καὶ **τροχιὰ** (rail).

ὑπότροχος, ος, ον· à roues, τὸ φέρον κάτωθεν τροχούς, ὅθεν καὶ τροχοφόρον=sur roues, ἐπὶ τροχῶν· ὑπότροχον ἢ τροχαῖον=roulant.

ὑποτυπόνω καὶ

ὑποτυπῶ, μέλ. ώσω· διαμορφῶ τι, παρουσιάζω ὑπό τινα τύπον, formuler ; παριστάνω ἐν σχεδίῳ εἰκόνι, παριστῶ τι, représenter ; figurer ; σχεδιάζω, esquisser.

ὑποτύπωμα, ατος, τό· patron, n. m. ἢ καὶ **ἰχνάριον** κοινῶς τὸ **ἀχνάρι·** ὑπόδειγμα ἢ **πρότυπον** (modèle) συμφώνως τῷ ὁποίῳ κατασκευάζουσί τι· || ὑποτύπωμα ξύλινον, χαλκοῦν, ἀπὸ πεταλείου, ψευδαργυροῦν, σιδηροῦν, λευκοσιδηροῦν, patron en bois, en cuivre, en tôle, en zinc, en fer, en fer-blanc ; || — πρὸς κόλλησιν, patron pour coller ; || ὑποτυπώματα τῶν πυθμενίων τῶν φυσιγγῶν, patrons pour culots de gargousses. § —, ὁ τύπος, τὸ **περιτύπωμα,** gabarit, n. m.

ὑποτύπωσις, εως, ἡ· ἀποτύπωσις, ἡ διαμόρφωσις, παρουσίασις ὑπό τινα τύπον, formulation, n. f. ἡ παράστασις ἐν σχεδίῳ ἢ εἰκόνι, représentation, n. f. σχεδίασμα, esquisse, n. f. || ὑποτύπωσις τοῦ ἐδάφους· relief du terrain ; βλ. ἔδαφος καὶ **ἀποτύπωσις·** || ὀρογραφικὴ ὑποτύπωσις, relief orographique ; || — χάρτου, levée d'une carte.

ὕπουλος, ος, ον, κυρίως περὶ πληγῶν καὶ βλαβῶν τοῦ σώματος, αἱ ὁποῖαι ἐπουλώθησαν μὲν ἔξωθεν, ἔσωθεν ὅμως ὑπὸ τὴν οὐλὴν ἐξακολουθοῦσι πυορροοῦσαι, cicatrisé (ée) seulement en dessus ; ὅθεν μεταφ. περὶ παντὸς κεκρυμμένου, κρυφίου κακοῦ καὶ περὶ τοῦ κρυψίνου καὶ πανούργου ἀνθρώπου καὶ ἐν γένει τί, τὸ ὁποῖον ἐξωτερικῶς μὲν φαίνεται καλὸν καὶ ὑγιὲς ἐσωτερικῶς δὲ εἶνε διεφθαρμένον καὶ πο-

νηρόν· ὅθεν κρυψίνους, ὕπουλος, sournois, oise, adj. προσπεποιημένος, ὑποκριτής, dissimulé, ée, adj. πανοῦργος, δόλιος, α, ον, perfide, adj. προδοτικός, traître, adj. ἀπατηλός, trompeur, euse, adj. ἀπατηλός, ψευδής, faux, fausse, adj. || ὕπουλος ἄνθρωπος, homme sournois (dissimulé); || ὕπουλον μειδίαμα, sourire perfide; || ἡ γαλῆ εἶνε ὕπουλος, le chat est traître ; βλ. καὶ **κρυφοδάκωτος.**

ὑπουλότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπούλου, τὸ ἀπατηλὸν φαινόμενον, apparence trompeuse ; προσποίησις, ὑπόκρισις, dissimulation, n. f. ὑπόκρισις, ὑπουλότης, sournoiserie, n.f. πανουργία, δολιότης, perfidie, n. f. ἀπατηλότης, fausseté, n. f. βλ. **ὕπουλος.**

ὑπούλως [ἐπίρ.] μετὰ προσποιήσεως, ὑποκρισίας, μεθ' ὑπουλότητος, avec dissimulation ; ὑπούλως, sournoisement, adv. πανούργως, δολίως, perfidement, adv. προδοτικῶς, traîtreusement, adv.

ὑπουργεῖον, ου, τό· ministère, n. m. καλεῖται ὑπουργεῖον, ὠργανωμένον ἄθροισμα δημοσίων ὑπηρεσιῶν πρὸς ἀλλήλας ἐν στενωτάτῃ σχέσει συνδεομένων πρὸς ἐξυπηρέτησιν, ὑπὸ ἑνιαίαν κεντρικὴν διεύθυνσιν, διαφόρων ἀναγκῶν τοῦ κράτους. Ὁ προϊστάμενος τοῦ συστήματος τούτου καλεῖται **ὑπουργός**· || τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν (τῶν ἐξωτερικῶν), le ministère de l'intérieur (des affaires étrangères) ; || τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, le ministère des finances ; || τὸ ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν, le ministère de la marine ; || τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν, le ministère de la guerre ; || τὸ ὑπουργεῖον τῆς παιδείας καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, le ministère de l'instruction publique et des cultes. § —, ἡ ἀρχή, τὸ **ἀξίωμα,** département, n. m. partie de l'administration des affaires de l'État attribuée à chacun des ministères. § —, τὸ σύνολον τῶν ὑπουργῶν, cabinet, n. m. ἡ κυβέρνησις, gouvernement, n. m. ministère, n. m. || ὁ σχηματισμὸς τοῦ ὑπουργείου, la formation du ministère (du cabinet).

ὑπουργεύω, βλ. **ὑπουργῶ.**

ὑπούργημα, ατος, τὸ [δημόσιον ἀξίωμα], charge [publique] ; ἀξίωμα, ἐπάγγελμα, office, n. m. ἡ θέσις, place, n. f. ou emploi, n. m.

ὑπουργία, ας, ἡ· τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπουργοῦ, fonctions (office) de ministre ; ministère, n. m. || ἐπὶ τῆς ὑπουργίας του, sous son ministère.

ὑπουργικός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν ὑπουργόν, de ministre ; ἀφορῶν τὸ ὑπουργεῖον, ministériel, elle, adj. ἀφορῶν τὸ σύνολον τῶν ὑπουργείων, de cabinet ; || τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, le conseil des ministres ; || — ὑποψήφιος, candidat ministériel (officiel) ; || ὑπουργικὸν ζήτημα, question de cabinet ; || — γραμματεύς, chef de bureau ; || ἐγκύκλιος ὑπουργική, circulaire ministérielle ; || ἐφημερὶς ὑπουργική, journal ministériel ; || —, ministériel, ἀνήκων εἰς τὴν ὑπουργικὴν μερίδα, qui est du parti du ministère (du gouvernement) = **κυβερνητικός**· || ὑπουργικός, ministériel, n. m. ὀπαδὸς τοῦ ὑπουργείου, partisan du ministère ; || εἶνε ὑπουργικός, c'est un ministériel.

ὑπουργικότης, ητος, ἡ· ministérialisme, n. m. γνώμη ἐκείνων οἵτινες ὑποστηρίζουσι τὸ ὑπουργεῖον, opinion de ceux qui soutiennent le ministère.

ὑπουργικῶς [ἐπίρ.], ministériellement, adv. κατὰ τὸν ὑπουργικὸν τύπον, dans la forme ministérielle ; ὡς ὑπουργός, en ministre.

ὑπουργός, οῦ, ὁ· ὁ προϊστάμενος ὑπουργείου, ministre, n. m. π. χ. ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, ministre de la guerre ; βλ. **ὑπουργεῖον**· || πληρεξούσιος ὑπουργός, κτλ. βλ. **πρεσβευτής.**

ὑπουργῶ (έω) μέλ. ήσω, εἶμαι ὑπουργός, être ministre ; χρηματίζω ὡς ὑπουργός, servir comme ministre ; || ὑπουργοῦντος τοῦ, sous le ministère de.

ὑπουρίς, ίδος, ἡ· croupière ou culière, n. f. κοινῶς ἡ **πισινά**· τὸ **κουσκοῦνι**· δερμάτινον τεμάχιον διερχόμενον ὑπὸ τὴν οὐρὰν ἵππου ἢ ἡμιόνου ἵνα συγκρατῇ τὴν σέλλαν ἢ τὸ σάγμα ἀπὸ τοῦ νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὸ ἀκρώμιον.

Ἡ ὑπουρὶς τῶν ἵππων ἐλάσεως (chevaux de trait) χρησιμεύει ὅπως συγκρατῇ μέρη τινὰ τῆς σαγῆς, ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ τὰ ἑξῆς μέρη,

1) Γλωχὶς ὑπουρίδος (contre-sanglon de croupière).

2) Διεμβολὴ κατανωτιαίας (passe de surdos).

3) Πόρπη γλωχῖνος ὑπουρίδος (boucle de contre-sanglon de croupière).

4) Διατόνιον ἀναδέσμου τῶν σειράδων (chape de courroie trousse-traits).

5) Ἀνάδεσμος τῶν σειράδων (courroie trousse-traits).

6) Ἀγκύλη (culeron).

ὑποφαίνομαι, ἀφίνω ὀλίγον νὰ φαίνωμαι, se laisser entrevoir ; ἀρχίζω νὰ φαίνωμαι, commencer à paraître ; ὑποφέγγω, entreluire ; ὑποφώσκω, διαφαίνομαι, percer ; poindre ; || ἡ ἡμέρα ἤρχιζε νὰ ὑποφαίνηται (νὰ ὑποφώσκῃ), le jour commençait alors à poindre. § [se] soussigner ; || ἐγὼ ὁ ὑποφαινόμενος, je soussigné.

ὑπόφαιος, ος, ον, ὀλίγον φαιός, un peu gris ; ὁ κλίνων πρὸς τὸ φαιὸν, tirant sur le gris ; ὑπότεφρος, grisâtre, adj.

ὑποφαρμακοποιός, οῦ, ὁ· sous-pharmacien, n. m. ὁ ἀντικαθιστῶν τὸν φαρμακοποιόν. § — [στρατ.] φαρμακοποιὸς καὶ **βαθμός.**

ὑπόφερμα, τὸ [δημ.] καὶ

ὑποφερμός, οῦ, ὁ [δημ.], τὸ ὑποφέρειν, ὑπομένειν, ἐγκαρτερεῖν εἴς τι, action d'endurer (de supporter ; de souffrir. § —, ἡ ἀνοχή, tolérance, n. f. || δὲν ἔχει ὑπόφερμα, il est insupportable = εἶνε ἀνυπόφορος.

ὑποφερτός, ή, όν, ὅντινα εἶνε δυνατὸν νὰ ἀνεχθῇ τις, supportable, adj. ἀνεκτικός, tolérable, adj. [συνεκδ.] ὁπωσοῦν καλῶς, passable, adj. || ζέστη ὑποφερτή, chaleur suppor-

table ; || αὐτοὶ οἱ στίχοι εἶνε ὑποφερτοί, ces vers sont passables.

ὑποφέρω, φέρω ὑπό, χάτωθεν, porter au dessous, sous soi ; ὅθεν ὑπομένω, ἐγκαρτερῶ, supporter ; endurer ; ὑφίσταμαι, subir ; ὑποστηρίζω, soutenir ; συγκρατοῦμαι, κρατῶ, tenir ; ὑφίσταμαι, δοκιμάζω, éprouver ou essuyer ; ἀνέχομαι, ὑποφέρω ἢ πάσχω, souffrir ou pâtir ; || δὲν ἠμπορῶ νὰ ὑποφέρω τὰς ἰδιοτροπίας του, je ne puis supporter ses caprices ; || ὅσα δεινὰ ὑπέφερα, tous les maux que j'ai endurés ; || μὴ δυνάμενος πλέον νὰ ὑποφέρω, τοῦ ἀπήντησα, n'y pouvant plus tenir, je lui répondis ; || ὑποφέρω πολὺ=ὑφίσταμαι σκληρὰς δοκιμασίας, passer par de rudes épreuves ; || τοῦτο ὑποφέρεται, cela peut passer ; || ὑπέφερε πολλὰς ἀδικίας, il a éprouvé beaucoup d'injustices ; || δὲν ὑποφέρω νὰ τὸν ὑβρίζουν, je ne souffre pas qu'on l'insulte ; || [ἀπολ.] ὑποφέρει πολύ, il souffre beaucoup ; || οἱ πτωχοὶ ὑποφέρουν τὸν χειμῶνα, les pauvres pâtissent (souffrent) en hiver ; || ὑποφέρει ἀπὸ τὸ στομάχι, il souffre de l'estomac ; || ὑπέφερε ἀπὸ πυρετούς, il a eu des fièvres ; || ἀπὸ τί ὑποφέρει ; quel est son mal ? || ὑπέφερε πολλὰ δυστυχήματα, il a été fort [cruellement] éprouvé ; || — [πάσχω] νὰ τὸν βλέπω, je souffre de le voir ; sa vue me fait mal ; || [παθητ.] δὲν ὑποφέρεσαι, vous êtes insupportable ; || αὐτὸ πλέον δὲν ὑποφέρεται, c'est à n'y plus tenir.

ὑποφθάλμιος, ος, ον· ὁ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς, situé sous les yeux (χώρα ἢ ὀστᾶ) (la partie creuse).

ὑποφθέγγομαι, μέλ. φθέγξομαι, ὁμιλῶ, λαλῶ ἐλαφρά, χαμηλῇ τῇ φωνῇ, parler à voix basse ; murmurer.

ὑποφθείρω, μέλ. φθερῶ, φθείρω βαθμηδόν, consumer peu à peu.

ὑποφθίνω, φθίνω βαθμηδόν, dépérir, se consumer peu à peu.

ὑποφθονῶ (έω), μέλ. ήσω· φθονῶ ὀλίγον, être un peu jaloux.

ὑποφλέγω, μέλ. φλέξω, θέτων τὸ πῦρ κάτωθεν ἀναφλέγω, καίω βαθμηδόν, brûler en dessous peu à peu, ὅθεν θερμαίνω βαθμηδόν, échauffer (en dessous) peu à peu.

ὑπόφραγμα, ατος, τό· faux pont [d'un navire], κοινῶς ὁ **κοραδοῦρος**· βλ. **μετάφραγμα.** § —, tampon, n. m. βλ. **πάτωμα.**

ὑποφρίσσω, μέλ. ύξω, τρομάζω, ἀνατριχιάζω ὀλίγον, frissonner un peu.

ὑποφροντιστής, οῦ, ὁ· commis d'administration. § —, sous-commissaire ; βλ. **οἰκονομικὸς** ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ· || — μοίρας, sous-commissaire de division.

ὑποφρούραρχος, ου, ὁ· ὁ μετὰ τὸν φρούραρχον δεύτερος ἀξιωματικὸς ὅστις ἀναπληροῖ αὐτὸν ἀπόντα, sous-commandant de place. Ὁ ὑποφρούραρχος ὅταν ἦνε ταγματάρχης λέγεται καὶ major de la garnison ; βλ. καὶ **φρούραρχος.**

ὑποφυγή, ῆς, ἡ· βλ. **ὑποχωρητήριον** (retirade).

ὑποφυλακή, ῆς, ἡ· βλ. **σκανδαλοθήκη** (écusson de fusil).

ὑποφυλακτήρ, ῆρος, ὁ [στρατ.], sous-garde, n. f. [de fusil, etc.], εἶνε ἡ ἕνωσις τοῦ **τόξου** (pontet) καὶ **τῆς σκανδάλης** (détente)· βλ. καὶ **καταρτίσματα** (garniture).

ὑποφυσῶ (άω), μέλ. ήσω· φυσῶ ἐλαφρῶς (κάτωθεν), souffler dessous (doucement).

ὑποφώσκω, γίνομαι ὀλίγον ἢ βαθμηδὸν φωτεινός, ἀρχίζω νὰ φωτίζω (νὰ φαίνωμαι), commencer à luire (à paraître) ; commencer à poindre ou à percer (ἐπὶ τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας)· || ἡ ἡμέρα ὑπέφωσκε, le jour commençait à poindre.

ὑποφωσφοροῦχον [χημ.], phosphite, n. m. βλ. **φωσφορώδης** καὶ **φωσφοροῦχον.**

ὑποφωσφορώδη ἄλατα [χημ.], hypophosphites.

ὑποχαλῶ, χαλαρώνειν τοὺς ῥυτῆρας τοῦ χαλινοῦ [ἱππευτ.], donner la main ou la bride ; ὁπόταν ὁ ἱππεὺς ὑποχαλῶν τοὺς ῥυτῆρας τοῦ χαλινοῦ ἀνακουφίζῃ τοὺς φορεῖς τοῦ στόματος· βλ. καὶ **χείρ.**

ὑποχαλασμὸς τοῦ βαδίσματος [ἱππευτ.], demi-temps d'arrêt ; ἡ **βράχυνσις** καὶ **βράδυνσις** τοῦ τάχεος βηματισμοῦ γενομένη διὰ τῆς ἐντάσεως ἢ ἀναλήψεως τῶν ῥυτήρων.

ὑποχάλινος, ου, ὁ· filet, n.m. βλ. **παραχαλινίς.**

ὑποχείριος, ος καὶ α, ον· ὁ ὑπὸ τὴν χεῖρα εὑρισκόμενος, πρόχειρος, qui est sous la main; avoir en mains ; || **ὑποχείριον ἔχειν τὸ στράτευμα,** avoir sa troupe en mains ou maintenir sa troupe, σημαίνει τὸ νὰ ἦνέ τις βέβαιος περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως, τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς πειθαρχίας τοῦ στρατεύματος ὅπερ διοικεῖ. § —, ὁ ἐν τῇ κατοχῇ, ἐξουσίᾳ τινὸς ὤν, ὑποτεταγμένος, assujetti ou soumis, ise, adj. ἐξαρτώμενος, ὑποτεταγμένος εἴς τινα, subordonné, ée, adj. || καθιστῶ ὑποχείριον, (καθ)ὑποτάσσω, assugettir ou assujétir ; ὑποτάσσω, ὑποβάλλω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, soumettre ; ποιῶ ὑποχείριον, ὑποδουλόνω, subjuguer.

ὑποχθόνιος, ος καὶ α, ον, ὑπόγειος, souterrain, aine, adj. ὁ ὑπὸ τὴν γῆν εὑρισκόμενος, qui est sous terre. § — [μυθολ.] καταχθόνιος, infernal, ale, aux, adj.

ὑπόχλωμος, ος, ον· ὀλίγον χλωμός, un peu pâle.

ὑποχλωριοῦχος, ος, ον· chlorure ; βλ. χλωριοῦχος.

ὑποχλωριῶδες κάλλιον [χημ.], hypochlorite de potassium ; || — νάτριον, hypochlorite de sodium; || ὑποχλωριώδη ἄλατα, hypochlorites, ὀνομάζονται τὰ ἐκ τοῦ ὁμωνύμου ὀξέος μετὰ τῶν βάσεων συνιστάμενα ἄλατα. ὧν εὐχρηστότερα ἐν τῇ ἰατρικῇ ὡς ἀπολυμαντικὰ καὶ ἐν ταῖς τέχναις ὡς καταλυτικὰ τῶν χρωμάτων εἶνε ἡ ὑποχλωριώδης σόδα, ἡ ὑποχλωριώδης ἄσβεστος, πότασσα, μαγνησία. Τὰς δύο ταύτας ἰδιότητας ὀφείλουσιν εἰς τὸ ἐκλυόμενον

χλώριον καὶ ὑποχλωριῶδες ὀξὺ κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀτμοσφαιρικῷ ἀέρι βραδεῖαν δρᾶσιν ἐπ' αὐτῶν τοῦ διοξειδίου τοῦ ἄνθρακος ἢ ἄλλου τινὸς ὀξέος μεθ' οὗ ἔρχονται εἰς ἐπαφήν.

ὑπόχλωρος, ός, ον (χρῶμα), vert tendre; βλ. καὶ **χλωρόν.**

ὑποχονδρία, ας, ἡ· hypocondrie, n. f. ἀσθένεια νευρικὴ τοιαύτη, ὥστε οἱ ὑπ' αὐτῆς καταλαμβανόμενοι νομίζουσιν ὅτι πάσχουσιν ἐκ δεινοτέρων ἀσθενειῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου περιπίπτουσιν εἰς βαθεῖαν θλῖψιν. Διακρίνουσι δύο εἴδη ὑποχονδριῶν 1) τὴν πραγματικὴν ὑποχονδρίαν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀσθενὴς ὑποφέρει ἐκ τοῦ φόβου φανταστικῶν δεινῶν καὶ 2) τὴν κατὰ συμπάθειαν ὑποχονδρίαν ἥτις εἶνε ἐξόγκωσις πραγματικῶν δεινῶν· παρουσιάζει δὲ τρεῖς βαθμούς: Ὁ πρῶτος παρουσιάζει πνευματικὰς διαταράξεις, ὁ δεύτερος, καθ' ὃν παρατηροῦνται νευρώσεις τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, τοῦ καρδιακοῦ, τοῦ ἀναπνευστικοῦ ἢ τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων καὶ ὁ τρίτος καθ' ὃν παρουσιάζονται ποικίλαι ὀργανικαὶ ἀσθένειαι. Τὸ κατὰ τῆς ἀσθενείας ταύτης φάρμακον εἶνε ἡ ἠθικὴ ἐπίδρασις, αἱ διασκεδάσεις, αἱ ἡδοναί, καὶ τὰ ταξείδια. Πρέπει ἰδίως νὰ καταβληθῇ προσοχὴ πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν ἠθικῶν αἰτίων ἅτινα ἐνέσπειρον τὸ κακόν, νὰ ἐπέλθῃ ἀλλαγὴ εἰς τὸν τρόπον τοῦ ζῆν τοῦ ἀσθενοῦς καὶ νὰ δοθῇ εἰς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἡ ἀνάπαυσις καὶ ἡ ἀσφάλεια. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τροφὴν πρέπει νὰ δίδηται μικρὰ ποσότης κρέατος, χόρτα καλῶς βεβρασμένα, ἰχθῦς, ὀπῶραι καὶ ποτὰ λίαν οἰνοπνευματώδη. Θαλάσσια λουτρά, ὑδροθεραπευτική, ποτάμια λουτρὰ κατὰ τὸ θέρος καὶ προστριβαὶ ξηραὶ μετ' αὐτὰ πρέπει νὰ μὴ παραλείπωνται. Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιόδῳ της ἡ ἀσθένεια εἶνε ἀνίατος καὶ καταλήγει συνήθως εἰς τὴν μελαγχολικὴν μανίαν ἢ εἰς τὴν αὐτοκτονίαν· ‖ ἐλαφρὰ ὑποχονδρία, spleen, n. m. βλ. **σπλήν.**

ὑποχονδριάζω, μέλ. άσω, γίνομαι ὑποχόνδριος, devenir hypocondre.

ὑποχονδριακός, ή, όν, ὁ πάσχων ἐξ ὑποχονδρίας, hypocondriaque, adj. ‖ πάθησις ὑποχονδριακή, affection hypocondriaque; ‖ ἀσθενὴς ὑποχονδριακός, malade hypocondriaque; [ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ λέγουσιν ἐπίσης ὑποχόνδριος, hypocondre]; ‖ [οὐσ.] un, une hypocondriaque=personne hypocondriaque; [συνεκδ.] μελαγχολικός, mélancolique (=sombre) adj. μελαγχολικός, atrabilaire, adj.

ὑποχόνδριον, τὸ [ἀνατ.], hypocondre, n. m. καλοῦνται αἱ ἑκατέρωθεν τοῦ κυρίως ἐπιγαστρίου κείμεναι πλάγιαι ἐπιγαστρικαὶ χῶραι. Ἐν αὐταῖς κατασκηνοῖ ὁ σπλὴν καὶ προβάλλει μοῖρά τις τοῦ στομάχου.

ὑποχόνδριος, ος, ον· hypocondre, adj. προσβληθεὶς ὑπὸ ὑποχονδρίας· ‖ ἀσθενὴς ὑποχόνδριος, malade hypocondriaque; [λέγουσιν ἐπίσης **ὑποχονδριακός,** hypocondriaque, βλ. λέξιν].

ὑποχρεόνω, μέλ. ώσω· βλ. **ὑποχρεῶ.**

ὑπόχρεος, ος, ον, καὶ κάλλιον ὑπόχρεως, βλ. λέξιν.

ὑποχρεῶ (όω), μέλ. ώσω, καὶ **ὑποχρεόνω,** ἀναγκάζω τινὰ εἴς τι, obliger; ἐπιβάλλω εἴς τινα ὑποχρέωσιν, engager; ὑποτάσσω εἴς τι, ἀναγκάζω, astreindre; βιάζω τινὰ νὰ κάμῃ τι, ἀναγκάζω, forcer; ἐξαναγκάζω, contraindre; ‖ μὲ ὑποχρεόνουν νὰ τὸ κάμω, on m'oblige à le faire; ‖ [ἡ συνθήκη] ὑποχρεοῖ πάντας τοὺς ὑπογράψαντας, engage tous les signataires; ‖ [παθητ.] ὑποχρεοῦμαι, être obligé; s'obliger; s'engager; εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ ἐκτελέσω τι, être tenu à quelque chose (de faire quelque chose); ‖ εἶμαι ὑποχρεωμένος, je suis obligé. § —, εἶμαι πρός τινα εὐγενής, φιλόφρων, παρέχω ὑπηρεσίαν, rendre service; ὑποχρεόνω τινά, obliger; ‖ θὰ μὲ ὑποχρεώσητε πολύ, vous m'obligerez beaucoup; ‖ [εἰρων.] μὲ ὑποχρέωσες! bien obligé! ‖ δὲν θέλω νὰ ὑποχρεωθῶ, je ne veux pas avoir obligation (des obligations); ‖ ὑποχρεόνομαι εἴς τινα, ἤτοι ἀναλαμβάνω ὑποχρεώσεις πρός τινα, contracter des obligations envers quelqu'un.

ὑπόχρεως, ως, ων, γεν. ω καὶ **ὑπόχρεος,** ος, ον, γεν. έου· ἐν γένει ἔχων καθῆκον πρός τι, ὑποχρεωμένος, η, ον, obligé, ée; engagé, ée; ἠναγκασμένος, forcé, ée, adj. ou astreint, e, adj. εἶναι τινὰ ὑπόχρεων εἰς, être tenu à (de); ὁ ἔχων ὀφειλὴν εὐγνωμοσύνης, ὀφειλέτης χάριτος, εὐεργεσίας πρός τινα, ὅθεν εὐγνώμων, redevable, adj. ἐπίσης ὁ ἔχων ὑποχρεώσεις πρός τινα ἤ τι, qui a des obligations à quelqu'un; ‖ — φιλίας καὶ χάριτος, engagé par l'amitié et la reconnaissance; ‖ χάριτι ὑπόχρεως, engagé par la reconnaissance; redevable; ‖ εἶσαι ὑπόχρεως νὰ τὸν ἀποζημιώσῃς, vous êtes tenu de l'indemniser; ‖ [ἀπολ. φιλοφρ.] σᾶς εἶμαι πολὺ ὑπόχρεως, je vous suis bien obligé; je vous en suis très redevable; ‖ ὑπόχρεως φιλίας καὶ χάριτος, engagé par l'amitié et la reconnaissance.

ὑποχρέωσις, εως, ἡ· τὸ ὀφείλειν εἴς τινα χάριτα, ὑποχρέωσις πρός τι ἢ πρὸς ἐκτέλεσιν τινός, ὑποχρέωσις ἠθική, obligation, n. f. ἡ πρός τινα ἐπιβολὴ τινός, τὸ ἀναγκαστικὸν διά τινα, engagement, n. m. π. χ. ληφθεῖσα ὑποχρέωσις, un engagement, une obligation; καὶ ἐν γένει [ἐμπορ.] ὑποχρεώσεις=χρέη, πληρωμαί, παραγγελίαι, engagements, n. m. pl. τὸ χρέος, τὸ καθῆκον, devoir, n. m. ἡ ἀνάληψις τῆς ἐκτελέσεως τινός, charge, n. f. ‖ — ἔγγραφος, un engagement par écrit; ‖ ἐκπληρῶ τὰς ὑποχρεώσεις μου, remplir ses obligations; ‖ ἔχω ὑποχρέωσιν νά, être obligé (tenu) de; ‖ [διοικ.] συγγραφὴ ὑποχρεώσεων, cahier des charges; ‖ μὲ τὴν ὑποχρέωσιν νά, à la charge de, à charge que; ‖ ἔχω τόσας ὑποχρεώσεις πρὸς αὐτόν, je lui dois tant; ‖ ἔχω πολλὰς ὑποχρεώσεις πρὸς ὑμᾶς, je vous ai beaucoup d'obligation; ‖ σᾶς ἀπαλλάσσω τῆς ὑποχρεώσεώς σας, je vous dispense de votre obligation.

ὑποχρεωτικός, ή, όν· d'obligation. ἀντὶ ἐπιβαλλόμενος, obligatoire, adj. ou obligé, ée, adj. ἀναγκαστικός, forcé, ée, adj. [ἐν.] de commande ; ‖ τὰ ὑποχρεωτικὰ δάκρυα τῶν κληρονόμων, les larmes de commande des héritiers. §—, χαριστικός, φιλόφρων, obligeant, e, adj. εὐάρεστος, φιλόφρων, complaisant, e, adj. περιποιητικός, serviable, adj. λίαν φιλόφρων, περιποιητικός, officieux, euse, adj προβλεπτικός, ὑποχρεωτικός, prévenant, e, adj.

ὑποχρεωτικότης, ητος, ἡ· ἡ πρός τινα εὐγένεια, περιποίησις, obligeance, n.f. ἡ πρὸς τοὺς ἄλλους ὑποχρεωτικότης, complaisance, n. f. προβλεπτικότης, ὑποχρεωτικότης, prévenance, n. f. βλ. καὶ **ἀνθρωπαρέσκεια.**

ὑποχρεωτικῶς [ἐπίρ.], καθ' ὑποχρέωσιν, obligatoirement, adv. ἀναγκαστικῶς, forcément, adv. § μετὰ φιλοφροσύνης, ὑποχρεωτικότητος, avec obligeance ; λίαν φιλοφρόνως, obligeamment, adv.

ὑπόχρυσος, ος, ον· ὁ χρυσόχρους, ὁ ἔχων ἐλαφρῶς τὸ χρῶμα τοῦ χρυσοῦ, couleur d'or ; couleur orange clair ; βλ. ὑποχρυσοειδὲς εἰς **ἐρυθροπύρωσιν.**

ὑποχώρημα, ατος, τό· βλ. **ἀποπάτημα,** excrément[s]; ἀφόδευσις περιττωμάτων, ἀποχωρήματα, évacuation, n. f. ἡ ἐκκένωσις γαστρός, selle, n. f.

ὑποχώρησις, εως, ἡ· ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω κίνησις, rédrograde ; mouvement, τὸ **βαίνειν** πρὸς τὰ ὀπίσω, ὑποχωρεῖν, retraite, n. f. [οἰκ.] ἡ **ὀπισθοχώρησις,** reculade, n. f. § — [οἰκοδ.] βλ. ἐσοχή, retraité, n. f. ou retrait. § — [χωμάτων, ὑλικῶν, κτλ.], ἡ κατάπτωσις, éboulement, n. m. § —, βλ. ἀνακλητικὸν (retraite). § ὑποχώρησις, retraite, n.f. ἐν τῇ ναυτικῇ τακτικῇ καλεῖται οὕτω πολεμικὸς χειρισμὸς συνιστάμενος εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἐχθροῦ ἀπομάκρυνσιν ὅταν ἀκολουθώμεθα ὑπὸ τούτου· ‖ [τακτ.] ὑποχώρησις, εως, ἡ· retraite, n. f. (ἢ καὶ ἀποχώρησις, καὶ ῥῆμα ὑποχωρέω-ῶ· ἀποχωρέω-ῶ) (battre en retraite); ‖ **στρατηγικὴ ὑποχώρησις,** retraite stratégique, εἶνε κίνησις ἐκτελουμένη ὑπὸ τῶν στρατευμάτων ὅπως ἀπομακρυνθῶσι τοῦ πολεμίου κατόπιν ἀτυχοῦς μάχης. Αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς στρατηγικῆς ὑποχωρήσεως ἐξάγονται ἐκ τῶν τῆς **στρατηγικῆς καταδιώξεως** (poursuite stratégique)· αὗται συνοψίζονται ἐν τοῖς ἑξῆς, 1) νὰ ἐκτελῶσι τὴν ὑποχώρησιν ἐγκαίρως καὶ νὰ καλύπτωνται δι' ὀπισθοφυλακῆς συγκειμένης ἐκ τῶν μᾶλλον ἀνεπάφων σωμάτων· 2) νὰ ὦσι συγκεντρωμένοι πρὸς τήρησιν τῆς τάξεως καὶ συναφείας μεταξὺ τῶν σωμάτων, χρησιμοποιοῦντες ἐν ταυτῷ ἁπάσας τὰς διαθεσίμους ὁδούς, ὅπως καταστήσωσι τὴν πορείαν ταχυτέραν καὶ τὴν συντήρησιν τῶν στρατευμάτων εὐκολωτέραν· 3) νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰ πλευρὰ δι' ἱππικοῦ καὶ τμημάτων τινῶν ἐξ ἑτέρων ὅπλων, ἅτινα θὰ παραμείνωσιν εἰς τὰς θέσεις των μέχρις ὅτου αἱ φάλαγγες ὑποχωρήσωσι, κατόπιν δὲ ταῦτα θὰ ἑνωθῶσι μετὰ τῆς ὀπισθοφυλακῆς· 4) νὰ κανονίσωσι τὴν κίνησιν τῶν ἐφοδιοπομπῶν, τῶν ὄρχων καὶ τῶν παντὸς εἴδους **παραπομπῶν τῆς μάχης** (impédimenta), οὕτως ὥστε αἱ ὁδοὶ ἃς θ' ἀκολουθήσωσιν αἱ φάλαγγες νὰ ὦσιν ἐλεύθεραι· 5) νὰ καταστρέψωσι πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ εὐκολύνῃ τὴν πρόοδον τῆς πορείας τοῦ πολεμίου· 6) νὰ ὑπερασπίσωσι τὰς θέσεις ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῆς ὑποχωρήσεως καὶ πρὸς τοῦτο δέον νὰ ὀργανίσωσι ταύτας ἀμυντικῶς ἵνα συγκρατήσωσιν εἰς ἀπόστασιν τὸν πολέμιον.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀκολουθησομένην διεύθυνσιν, αἱ ὑποχωρήσεις λέγονται **κάθετοι** ἢ **παράλληλοι** (perpendiculaires ou parallèles) καθόσον αἱ κινήσεις τῶν ὑποχωρούντων στρατευμάτων ἐκτελοῦνται καθέτως ἢ παραλλήλως τῆς βάσεως: Τὰ πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα ἑκάστης τῶν ὑποχωρήσεων τούτων συνεζητήθησαν πολύ. Γενικῶς ἡ κάθετος ὑποχώρησις, ἀκολουθουμένης τῆς **γραμμῆς τῶν ἐπιχειρήσεων** (ligne d'opérations), ἐπιτρέπει τὴν ἀνεύρεσιν τῶν **ἐφοδίων** ἐν γένει, τῶν σημείων στηρίξεως, καθὼς καὶ τῶν ἐπικουριῶν των, εἶνε δὲ ἡ μόνη ἐφικτὴ ὁπόταν ἐπιχειρῶσιν ἐπὶ πολεμίας χώρας. Ἡ παράλληλος ὑποχώρησις ἔχει τὸ μειονέκτημα ν' ἀποκαλύπτῃ εἰς τὸν πολέμιον τὴν ἀρχικὴν γραμμὴν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ νὰ τῷ παραδίδῃ ἅπαντα τὰ ἐφόδια καὶ ἐν γένει τὰς πηγὰς αἵτινες εὑρίσκονται ἐν τῇ ζώνῃ ταύτῃ· ὑπάρχει ἐν τούτοις περίστασίς τις καθ' ἣν δύναται νὰ ἦνε πλεονεκτική, αὕτη δὲ εἶνε, ὅταν ὁ ἀποκαλυπτόμενος **σκοπὸς** (objectif), ἤτοι τὸ ἀποκαλυπτόμενον μέρος, ἦνε ἀφ' ἑαυτοῦ ἀρκετὰ ἰσχυρὸν ἵνα παρουσιάσῃ εἰς τὸν πολέμιον μεγάλην ἀντίστασιν· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐγκαταλείπουσι προσκαίρως τὸ μέρος τοῦτο εἰς τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου καταλαμβάνουσι παραπλεύρως ἰσχυρὰν τινα θέσιν ἔνθα καλοῦσι τὰς ἐπικουρίας των. Ἐὰν ὁ πολέμιος ἐξακολουθήσῃ τὴν πρὸς τὰ πρόσω πορείαν του, ἐπιτίθενται ἀθρόως κατὰ τῶν συγκοινωνιῶν του καὶ τὸν ἐξαναγκάζουσι νὰ ἐπανακάμψῃ καὶ ν' ἀποδεχθῇ μάχην ὑπὸ μὴ εὐνοϊκὰς περιστάσεις.

Τακτικὴ ὑποχώρησις, retraite tactique, εἶνε κίνησις πρὸς τὰ ὀπίσω τοῦ στρατεύματος ὑποστάντος μερικὴν ἀποτυχίαν κατὰ τὴν προσβολὴν θέσεως τινός. Οἱ κανονισμοὶ τῶν ἀσκήσεων καὶ ἑλιγμῶν τοῦ πεζικοῦ (σχολεῖον λόχου καὶ σχολεῖον τάγματος) περιλαμβάνουσι τὰς ἀρχὰς πρὸς ἐκτέλεσιν τοιαύτης τινὸς ὑποχωρήσεως· ‖ κόπτω τὴν ὑποχώρησιν [τακτ.], couper la retraite (à un navire, à une armée), σημαίνει **ἐμποδίζειν τὴν** ὑποχώρησιν (ἢ **διάβασιν πλοίου τινὸς** ἢ **στρατεύματος**) διὰ τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἀντιπάλου ἐπὶ τῆς πορείας του πρὸς παρεμπόδισιν τοῦ ν' ἀκολουθήσῃ αὐτήν.

ὑποχωρητήριον, ου, τὸ [στρατ.], τὸ μέρος εἰς ὃ ὑποχωρεῖ τις, rétirade, n. f. ὅθεν καὶ καταφύγιον, réduit, n.m.

ὑποχωρῶ (έω), μέλ. ήσω· ἀποσύρομαι (πρὸς τὰ ὀπίσω μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον), se retirer (peu à peu), ὀπισθοδρομῶ, χάμνω ὑποχώρησιν, ὑποχωρῶ, faire retraite, ou battre en re-

traite ; παραχωρῶ τὴν θέσιν μου, céder [la place ; le pas] à ; ὑποχωρῶ, φεύγω ἐσπευσμένως, τρέπομαι εἰς φυγήν, κοινῶς τὸ δίνω στὰ πόδια, lâcher pied ; || [οἱ νικηθέντες ὑπεχώρησαν], les vaincus battirent en retraite ; || [ὁ ἄλλος ὑποψήφιος] ὑπεχώρησε, s'est retiré ; || οὐδέποτε ὑποχωρεῖ, il ne recule jamais ; || — πρὸ τῶν ἀνωτέρων μου, céder la place à ses supérieurs ; se retirer ; || ὑπεχώρησεν εἰς τὸν ἀδελφόν του, il a cédé la place à son frère; || — εἰς τὴν βίαν, céder à la force ; || μὴν ὑποχωρήσῃς· νὰ ἐπιμείνῃς ! n'allez pas lâcher pied ; tenez ferme. § — [τακτ.], battre (ou se battre) en retraite, ὑποχωρῶ κανονικῶς ἐκ τῆς μάχης, καὶ μεταφ. φυγομαχῶ (ἀποφεύγω) τὴν μάχην· || — [τακτ.], plier ; βλ. **τρέπομαι** εἰς φυγήν· || **ὀπισθοχωρέω-ῶ· ὑποχωρῶ κανονικῶς**, se replier, ἤτοι ἐκτελῶ κίνησιν πρὸς τὰ ὀπίσω ἐν κανονικῇ τάξει, ἄνευ βίας καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς διαγεγραμμένους κανόνας· || — [μεταφ.] ἀντὶ ἐκτελῶ μεταβολήν, faire demi-tour. § — ἀντὶ καταπίπτω, καταρρέω, βουλιάζω, ébouler, s'ébouler ; || ὑποχωρῶν, οῦσα, οῦν (βουλιάζων εὐκόλως) terrain ébouleux, εὐκόλως ὑποχωροῦν ἔδαφος, τοιαῦτα δ' εἰσὶ συνήθως τὰ ἐδάφη ἔνθα ὑπάρχουσιν ὕδατα· βλ. **ἔδαφος** ὀρεινόν.

ὑποψάλλω, ψάλλω χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ᾄδω σιγανά, chanter à voix basse ; τραγουδῶ σιγανά, chantonner; fredonner=τερετίζω.

ὑποψήφιος, ος, ον· ἐκλέξιμος δι' ἓν ἀξίωμα, candidat, e, n. ὁ ἀποβλέπων εἴς τι ἢ εἰς θέσιν τινά· **μνηστὴρ** θέσεως τινός, ὑποψήφιος, aspirant, n. m. || — βουλευτής, candidat à la députation; || παρουσιάζομαι ὡς (εἶμαι) ὑποψήφιος, se mettre (être) sur les rangs ; ὑποβάλλω ὑποψηφιότητα, poser sa candidature ; φέρομαι (εἰς τὸν κατάλογον τῶν ὑποψηφίων), se porter ; || — διδάκτωρ, aspirant au doctorat ; || ἡ ὑποψήφιος, la candidate, n. f.

ὑποψηφιότης, ητος, ἡ· τὸ εἶναι τινὰ ὑποψήφιον διά τι, candidature, n. f.

ὑποψία, ας, ἡ· τὸ παρατηρεῖν ὑπόπτως τὰ τῶν ἄλλων, soupçon, n. m. [νομ. ἰδ.] suspicion ; || δίδω (παρέχω) ὑποψίαν, donner du soupçon ; donner de l'ombrage ; || εἶνε ὑποψία, il y a quelque soupçon ; il y a des soupçons; || αἴρω πᾶσαν ὑποψίαν, enlever tout soupçon.

ὑποψιάζομαι, μέλ. θήσομαι ἔχω (λαμβάνω, συλλαμβάνω) ὑποψίας, avoir (prendre ; concevoir) des soupçons ; prendre de l'ombrage ; porter ses soupçons sur ; soupçonner ; δυσπιστῶ, se méfier ; βλ. **ὑποπτεύω**.

ὑποψιαστικός, ή, όν, **φιλύποπτος**, soupçonneux, euse, adj. ombrageux euse, adj. δύσπιστος, méfiant, e, adj. ou défiant, e, adj. [τὸ ἀντίθετον εἶνε ὁ πιστεύων, confiant, e.] χαρακτὴρ ὑποψιαστικός, caractère soupçonneux.

ὑποψιαστικῶς [ἐπίρ.] φιλυπόπτως, soupçonneusement, adv. μεθ' ὑποψίας, avec soupçon ; δι' ὕφους ὑποψιαστικοῦ, d'un air soupçonneux.

ὑποψιθυρίζω, μέλ. ίσω, ψιθυρίζω κρυφίως, murmurer tout bas.

ὑπόψυχρος, ος, ον· ὁ ὀλίγον ψυχρός, un peu froid ; δροσερός, frais, fraîche, adj.

ὑποψύχω, μέλ. ύξω, ψυχραίνω τι ὀλίγον ἢ βαθμηδόν, rafraichir un peu.

ὑπτιάζω, μέλ. άσω· θέτω ἐμαυτὸν ὑπτίως, πίπτω ὕπτιος, κοινῶς **ἀνάσκελα**, être couché à la renverse, sur le dos.

ὑπτιασμός, οῦ, ὁ καὶ

ὑπτίασις, εως, ἡ· τὸ ὑπτιάζειν, τὸ νὰ κεῖταί τις ὕπτιος, action de coucher ou de se coucher sur le dos.

ὕπτιος, α, ον, ὁ κείμενος, κεκλιμένος, πεσμένος ἐπὶ τῆς ῥάχεως, **ἀνάσκελα**, couché (étendu) sur le dos ; || πίπτω ὕπτιος, tomber à la renverse ; || κολυμβῶ ὕπτιος, nager sur le dos ; faire la planche.

ὑπτίως [ἐπίρ.], ἐπὶ τῆς ῥάχεως, ἀνάσκελα, sur le dos ; à la renverse.

ὑπώρεια, ας, ἡ· pied ou base d'une montagne, τὰ κάτω μέρη τοῦ ὄρους· οἱ πρόποδες ἢ βάσις αὐτοῦ· βλ. **ὄρος** καὶ **βάσις**.

ὑπωρόφιον, ου, τό· τὸ ὑπερῷον, ἡ ἐν τῷ ὑψηλοτέρῳ πατώματι κατοικία, galetas ; βλ. παρωροφίς· || ὑπωρόφιον οἴκημα, κοινῶς **σοφίτα**, mansarde, n. f. εὑρισκόμενον μεταξὺ τῆς στέγης καὶ τῆς ὀροφῆς καὶ φωτιζόμενον δι' ἀναφωτίδων ἐκ τῆς στέγης.

ὑπωρόφιος, ος καὶ α, ον· ὁ ὑπὸ τὴν ὀροφήν, τὴν στέγην ὤν, ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ, situé ou qui est sous le toit ; || [οὐδ. οὐσ.] βλ. **ὑπωρόφιον**, τὸ ὑπερῷον.

ὑπῶρυξ, υγος, ἡ· galerie couverte ou tunel ; ὑπόγειος διῶρυξ ἢ διῶρυξ κρυπτή· βλ. καὶ **σῦριγξ**.

ὕπωχρος, ος, ον, ὀλίγον ὠχρός, un peu pâle ; pâlot, otte, adj. || παιδίον ὕπωχρον, enfant pâlot.

ὗς, ὁ καὶ ἡ· ὑός. ὑΐ, ὗν, πληθ. **ὕες**, ὑῶν, ὑσί, ὗς. ὡς τὸ σῦς· συνήθως τὸ ἥμερον γουροῦνι, ὁ χοῖρος, porc, n.m. cochon, n.m. καὶ θηλ. truie, n. f. ou coche, n.f. κοινῶς σκρόφα· || ὗς ἄγριος=ἀγριόχοιρος, sanglier, n. m.

ὕσγη, ης, ἡ· cochenille, n.f. θάμνος ἐξ οὗ παράγεται τὸ ὕσγινον χρῶμα, ὁ **πρῖνος**. Ἐπίσης καλεῖται οὕτω γαλλιστὶ καὶ ὁ καρπὸς τοῦ πρίνου, τὸ **πρινοκκόκιον** καλούμενον καὶ **ἀνθηρόκοκκος**.

ὑσγινοβαφής, ής, ές· écarlate, adj. ζωηρὸν ἐρυθροῦν χρῶμα, **βυσσινοβαφής**.

ὕσγινον, ου, τὸ (χρῶμα), carmin, n. m. βλ. **καρμήνιον**· || —, rouge de cochenille ; βλ. **ἐρυθρόν**.

ὕσγινος, η, ον· ἀπὸ ὕσγινον χρῶμα, de carmin ; carminé, ée, adj. βλ. ὕσγινον.

ὕσθριξ, ιχος, ὁ καὶ ἡ· καὶ **ὕστριξ**, ιχος· θρὶξ χοιρίνη, κοινῶς **γουρουνότριχα**, soie de porc ἢ soie de sanglier.

ὕσθριξ, ιχος, ὁ, ἡ· hystryx (strikss) n.m. εἶνε ἡ ἐπιστημονικὴ ὀνομασία τοῦ ἀκανθοχοίρου (porc-épic).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ὑσπεριά, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου] τὸ παράπονον, ἡ λύπη.

ὑσσός, οῦ, ὁ (Πολυβ. 1, 40, 12), pile (n. m.) ou pille ou pilum. Ἐκηβόλον ὅπλον τῶν Ῥωμαίων· τοῦτο ἦτο διάφορον ἀναλόγως τῶν ἐποχῶν, κατ' ἀρχὰς ἦτο λόγχη μετὰ πεπλατυσμένης αἰχμῆς (épieu) ἥντινα ἔφερον οἱ στρατιῶται τοῦ πεζικοῦ, εἶτα ἦτο εἶδός τι ἄκοντος (javelot) ὅπερ ὁ ῥωμαῖος στρατιώτης ἀνέσυρε πρὸς ἑαυτὸν μετὰ τὴν ἐξακόντισιν, μετέπειτα δὲ ἦτο εἶδος βέλους (trait) μετὰ ξυστοῦ (hampe) μήκους ἑνὸς μέχρι 2 μέτρων. Ἡ φραμέα (framée) ἦτο τὸ ἐκηβόλον ὅπλον τῶν Φράγκων καὶ Γερμανῶν.

ὕσσωπος, ου, ὁ· hysope ou hyssope, n.f. ἀρωματικόν τι φυτὸν χρήσιμον καὶ ὡς φάρμακον (hysope officinale).

ὕστατος, η, ον· ὑπερθ. τοῦ ὕστερος, ὁ τελευταῖος, ὁ ὀπισθιώτατος, dernier, ère, adj. ὁ ἐντελῶς τελευταῖος, tout dernier; ἔσχατος, ἀκρότατος, extrême, adj. ὁ μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένος, le plus éloigné; ἔσχατος, ταπεινότατος, infime, adj. qui est le dernier, le plus bas: les rangs infimes de la société; || τὸ ὕστατον χαῖρε, le dernier adieu.

ὕστερα [ἐπίρ.] βλ. ὕστερον, ὑστέρως.

ὑστέρα, ας, ἡ· utérus (russ) n. m. (λέξ. λατ.), ὄργανον τῆς κυήσεως εἰς τὰ ἀνώτερα ζῶα, organe de la gestation chez les animaux supérieurs; συνώνυμον τῷ μήτρα (matrice), ὅθεν ὑστέρα = μήτρα, matrice, n. f. λέγεται τὸ μέρος ἐκεῖνο τῶν θηλέων ἐν ᾧ συλλαμβάνεται καὶ τρέφεται τὸ ἔμβρυον. Ὁ Ἀριστοτ. διακρίνει ἐνίοτε τῆς ὑστέρας τὴν μήτραν· «μήτρα δ' ὁ καυλὸς καὶ τὸ στόμιον τῆς ὑστέρας» καὶ ἀλλαχοῦ τὰ θεωρεῖ ὡς συνώνυμα. Ἐκ τούτου παράγεται τὸ ὕστερον, arrière-faix, n. m. βλ. λέξιν.

ὑστεραῖος, αία, αῖον· ὁ μετέπειτα, ὁ ἀκολουθῶν, qui suit, le suivant; συνήθως ἡ ὑστεραία, δηλ. ἡμέρα = ἡ ἑπομένη ἡμέρα· τῇ ὑστεραίᾳ = τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, τὴν ἐπιοῦσαν, le lendemain.

ὑστεραλγία, ας, ἡ· hystéralgie (ὑστέρα, καὶ ἄλγος) n. f. νευραλγία τῆς μήτρας (μητρική), névralgie utérine.

ὑστεραλγικός, ή, όν· hystéralgique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὑστεραλγίαν ἢ χαρακτηρίζων αὐτήν· || πόνοι ὑστεραλγικοί, douleurs hystéralgiques.

ὑστερατρησία, ας, ἡ· hystératrésie (ὑστέρα καὶ ἀτρησία), ἀτρησία τῆς μήτρας, imperforation de la matrice.

ὑστερεκτομή, ῆς, ἡ· hystérectomie, n. f. ablation de l'utérus ou matrice, χειρουργικὴ πρᾶξις συνισταμένη εἰς τὴν διὰ τοῦ κόλπου ἢ διὰ λαπαροτομίας ἀφαίρεσιν τῆς μήτρας μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῆς, ὁσάκις τυγχάνει ἕδρα κακοήθους ὄγκου ἢ ἄλλου τινὸς πάθους ἐπιβάλλοντος τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτῆς ἀπὸ τῶν λοιπῶν σπλάγχνων τῆς κοιλίας, ὅπως μὴ καὶ ταῦτα προσβληθῶσι.

ὑστέρημα, ατος, τό· ἐκεῖνο οὗτινος ὑστεροῦνται, ce dont on manque; τὸ στέρημα, ἡ ὑστέρησις, privation, n.f. ἔνδεια, ἔλλειψίς τινός, manque, n. m. || βοηθῶ τινὰ ἐκ τοῦ ὑστερήματός μου, se priver (prendre sur son nécessaire) pour venir en aide à quelqu'un.

ὑστέρησις, εως, ἡ· hystérésis (προφ. stéréziss) (ἐκ τοῦ ὕστερος, postérieur), n. f. κατάστασις τεμαχίου σιδήρου μαγνητισθέντος ἤδη καὶ ὅπερ ὑποβάλλουσιν εἰς νέαν μαγνητιστικὴν ἐνέργειαν (que l'on soumet à une nouvelle action magnétisante). Καλεῖται ὑστέρησις τὸ φαινόμενον τῆς ἐπιβραδύνσεως τῆς ἀπομαγνητίσεως. Ἐὰν σῶμά τι ἐπιδεκτικὸν μαγνητίσεως καὶ ἐν οὐδετέρᾳ καταστάσει εὑρισκόμενον τεθῇ ἐν μαγνητικῷ πεδίῳ, οὗτινος ἡ ἔντασις μεταβάλλεται ἀπὸ $+\mathcal{H}$ μέχρι $-\mathcal{H}$ καὶ τἀνάπαλιν, καὶ χαραχθῇ ἡ καμπύλη μαγνητίσεως ἔχουσα ὡς τετμημένας τὰς τιμὰς $\pm\mathcal{H}$ καὶ ὡς τεταγμένας τὰς τιμὰς τῆς μαγνητικῆς ἐπαγωγῆς $\pm\mathcal{B}$ παρατηρεῖται ὅτι ὁ κλάδος τῆς καμπύλης ὁ παριστῶν τὴν ἀπομαγνήτισιν δὲν ταυτίζεται μὲ τὸν κλάδον τὸν παριστῶντα τὴν μαγνήτισιν, καὶ ὅτι διὰ τιμὴν $\mathcal{B} = \mathcal{C}$ ἀντιστοιχεῖ τιμή τις $-\mathcal{H}_1$. Τὸ φαινόμενον τοῦτο λαμβάνει χώραν καθ' ἑκάστην ἀναστροφὴν τῆς διευθύνσεως τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου καὶ γίνεται πρόξενον δαπάνης ἔργου. Ἡ ὑστέρησις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς φύσεως τοῦ μετάλλου.

ὑστερία, ας, ἡ· hystérie (ἐκ τοῦ ἑλλην. ὑστέρα, matrice, διότι ἄλλοτε ἐφρόνουν ὅτι ἡ ὑστέρα (utérus) ἦτο ἡ κυρία ἕδρα τῆς ἀσθενείας ταύτης), εἶνε νεύρωσις ἥντινα χαρακτηρίζουσιν ἀφ' ἑνὸς διαβατικαὶ διαταράξεις τῆς διανοίας (troubles de l'intelligence), τῆς αἰσθητικότητος (de la sensibilité), τῆς κινήσεως (du mouvement), ὑποκρινομένη διαφόρους ἀσθενείας καθὼς καὶ νευρικοὺς παροξυσμοὺς (attaques), καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐνδείξεις ἢ σημεῖα μόνιμα (signes ou stigmates permanents).

ὑστερικισμός, οῦ, ὁ· hystéricisme, n.m. ἐλαφρὰ ὑστερία, νευρικὴ κατάστασις ἀνάλογος πρὸς τὴν ὑστερίαν, hystérie peu intense, état nerveux analogue à l'hystérie; βλ. ὑστερισμός.

ὑστερικός, ή, όν· hystérique, adj. τῆς ὑστερίας, d'hystérie; ἀφορῶν τὴν ὑστερίαν, qui a rapport à l'hystérie; π. χ. παραλήρημα ὑστερικόν, délire hystérique; || ὑστερικὴ προσβολή, crise hystérique ou attaque hystérique; || ἐπίσης ὁ προσβληθεὶς (πάσχων) ἐξ ὑστερίας, qui est atteint d'hystérie; π. χ. γυνὴ ὑστερική, une femme hystérique; || χάρφος ὑστερικόν, clou hystérique, ἰσχυρὸς πόνος εἰς ἓν σημεῖον τῆς κεφαλῆς, ὅντινα αἰσθάνονται κατὰ τοὺς τῆς ὑστερίας παροξυσμούς· || [οὐσ.] un, une hystérique, ἄτομον προσβληθὲν (πάσχον) ἐξ ὑστερίας, personne atteinte d'hystérie; || ὑστερικὴ πνίξ, boule hystérique. § [οὐδ. πληθ.] ὑστερικὰ (πάθη), affections hystériques; les vapeurs = τὰ τῆς ὑστέρας (μητρικὰ τῶν γυναικῶν) «μόνον ὑστε-

ρικόν ἐστι γυνὴ τῶν ἄλλων ζώων» Ἀριστοτ. || γυνὴ ὑστερική, femme vaporeuse.

ὑστερινός, ή, όν· ὁ ἐρχόμενος κατόπιν, qui vient après ; ὕστερος, ὑστερώτερος, ὀπίσθιος, postérieur, eure, adj. ὁ ἔσχατος, dernier, ère, adj. || καλὰ ὑστερινὰ [εὐχή] ! je vous souhaite une bonne fin (une bonne vieillesse ; une heureuse issue) ; [ἐν.] grand bien vous [en] fasse.

ὑστεριογενής, ής, ές· hystérogène (ὑστερία καὶ γεννᾶν, engendrer) adj. ὁ προξενῶν τὴν ὑστερικὴν προσβολήν, qui engendre la crise hystérique ; || σημεῖα ὑστερογενῆ, ζώνη ὑστεριογενής, points hystérogènes, zone hystérogène, λέγεται περὶ τῶν σημείων, τῶν χωρῶν τοῦ σώματος, ὧντινων ὁ ἐρεθισμὸς εἶνε ἐπιδεκτικὸς νὰ προκαλέσῃ ὑστερικὴν προσβολὴν (attaque d'hystérie).

ὑστεριογράφος, ου, ὁ, ἡ· hystérographe (ὑστερία, hystérie καὶ γράφειν, écrire) n. ὁ καταγινόμενος εἰς τὰς ὑστερικὰς νόσους, celui qui s'occupe des maladies hystériques.

ὑστεριοειδής, ής, ές· hystériforme (ὑστερία, hystérie καὶ εἶδος, μορφή, forme) adj. λέγεται περὶ συμπτωμάτων τινῶν ὁμοιαζόντων τῇ ὑστερίᾳ.

ὑστερισμός, οῦ, ὁ· hystérisme, n. m. [παθολ.] συνώνυμον τοῦ **ὑστερικισμοῦ** (hystéricisme).

ὑστερῖτις, ιδος, ἡ· hystérite (ὑστέρα, matrice) n. f. φλεγμονὴ τῆς ὑστέρας (τῆς μήτρας), inflammation de la matrice ; συνώνυμ. τοῦ **μητρῖτις** (métrite).

ὑστερνοκαῖρι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ **φθινόπωρον.**

ὑστεροβουλία, ας, ἡ· arrière-pensée, n. f. σκέψις, πρόθεσις ἥντινα ὑποκρύπτουσιν ἐνῷ ἐκδηλοῦσιν ἑτέραν τοιαύτην· πληθ. des arrière-pensées.

ὑστερογενής, ής, ές, ὁ κατόπιν γεννηθείς, né après ; δευτερότοκος, puîné, adj. et n. || ὑστερογενής, ής, ές, hystérogène, adj. ὁ ὕστερον γεννηθείς, παραχθείς, né, engendré postérieurement. § —, ὁ ὕστερον γινόμενος, posthume, adj. ὁ μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς γεννηθείς· || — υἱός, fils posthume ; || ὑστερογενὲς ἔργον (σύγγραμμα), œuvre posthume, πόνημα ἐκδοθὲν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συγγραφέως.

ὑστερογραφία, ας, ἡ· hystérographie (ὑστέρα, matrice καὶ γράφειν écrire) n.f. περιγραφὴ τῆς ὑστέρας (μήτρας), description de la matrice.

ὑστερόγραφον, ου, τὸ (Υ. Γ.), post-scriptum (P. S.) τὸ προστιθέμενον ἐνίοτε ἔν τινι ἐπιστολῇ μετὰ τὴν ὑπογραφὴν σημειούμενον διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀρχικῶν γραμμάτων· || προσθέτειν ἐν ὑστερογράφῳ, faire un poste-scriptum ; || προσθέτειν ὑστερόγραφόν τι εἰς ἐπιστολήν, apposer une apostille à une lettre.

ὑστερόγραφος, ος, ον· ὁ γεγραμμένος εἰς τὸ τέλος (μετὰ τὴν ὑπογραφήν), écrit à la fin (après la signature) ; τεθεὶς ἐν ὑστερογράφῳ, mis en post-scriptum.

ὑστερογράφως [ἐπίρ.], τὸ ἐν ὑστερογράφῳ γραφέν, en post-scriptum.

ὑστεροεπιληψία, ας, ἡ· hystéro-épilepsie, n. f. ἰσχυρὰ ὑστερία ἧς οἱ παροξυσμοὶ παρομοιάζονται ἐν ἀρχῇ πρὸς τοὺς ἐπιληπτικοὺς παροξυσμούς.

ὑστεροκαῖρι, τὸ [διάλ. Νισύρου], τὸ **φθινόπωρον.**

ὑστεροκαταληπτικός, ή, όν· hystéro-cataleptique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑστεροκαταληψίαν· || [οὐσ.] un, une hystéro-cataleptique.

ὑστεροκαταληψία, ας, ἡ· hystéro-catalepsie (ὑστέρα, matrice καὶ καταληψία) n. f. ὑστερία συνδυαζομένη μετὰ καταληψίας.

ὑστεροκήλη, ης, ἡ· hystérocèle (ὑστέρα, matrice καὶ κήλη τῆς ὑστέρας (μήτρας), hernie de la matrice.

ὑστεροκυστεοκήλη, ης, ἡ· hystérocystocèle (ὑστέρα, matrice, κύστις, vessie καὶ κήλη, tumeur) n. f. ταὐτόχρονος κήλη τῆς ὑστέρας καὶ τῆς κύστεως, hernie simultanée de la matrice et de la vessie.

ὑστεροκυστικός, ή, όν· hystérocystique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑστέραν (μήτραν) καὶ τὴν κύστιν.

ὑστερολιθίασις, εως, ἡ [παθολ.], hystérolithiase, n. f. παραγωγὴ ὑστερολίθων, production des hystérolithes.

ὑστερόλιθος, ου, ὁ [παθολ.], hystérolithe, n. m. λίθος (σύγκριμμα) σχηματισθὲν ἐν τῇ ὑστέρᾳ, concrétion formée dans l'utérus.

ὑστερολογία, ας, ἡ· hystérologie, n. f. βλ. καὶ **πρωθύστερον** (hysteron-proteron).

ὑστερολογικός, ή, όν· hystérologique, adj. ἀφορῶν τὴν ὑστερολογίαν.

ὑστερολογισμός, οῦ, ὁ· ἡ **ὑστεροβουλία,** arrière-pensée n. f. βλ. λέξιν.

ὑστερομαλακία, ας, ἡ [παθολ.] hystéromalachie, n. f. μαλθάκωσις τοῦ ἱστοῦ τῆς μήτρας, ramollissement du tissu de la matrice.

ὑστερομανής, ής, ές· hystéromane, n. λέγουσι μᾶλλον **νυμφομανής** (nymphomane).

ὑστερομανία, ας, ἡ· hystéromanie, n. f. λέγουσι μᾶλλον **νυμφομανία** (nymphomanie).

ὑστερομετρία, ας, ἡ· hystérométrie, n. f. χρησιμοποίησις τοῦ **ὑστερομέτρου,** emploi de l'hystéromètre.

ὑστερόμετρον, ου, τό· hystéromètre, n. m. καθετὴρ (sonde) πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἀνόρθωσιν τῆς μήτρας.

ὕστερον, ου, τό· arrière-faix, n. m. ou délivre, n. m. (enveloppe fœtal, συνών. τοῦ placenda, **πλακοῦς**) τὸ μετὰ τὸν τοκετὸν τοῦ ἐμβρύου ἐκ τῆς μήτρας ἐξερχόμενον σῶμα, τὸ συνεχόμενον μετὰ τοῦ βρέφους διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ, ὁ λεγόμενος **πλακοῦς·** βλ. καὶ **ἀκόλουθον.**

ὕστερον [ἐπίρ.], κατόπιν, après ; puis ; μετέπειτα, **μετὰ ταῦτα,** ensuite ; ἀργότερον, plus tard ; ὕστερον, κατόπιν, ultérieurement, adj. **ὕστερον, ὑστέρως,** postérieurement, adj. || — βλέπομεν, nous verrons plus tard ;

nous verrons après ; || καὶ ὕστερον ; et puis ? || τί θὰ κάμῃς ὕστερον, que ferez-vous ensuite ? || — ἀπ' αὐτά, après cela ; ensuite de cela (; de quoi) ; || τὸ φυλάττω διὰ ὕστερον, je garde cela pour plus tard ; || ὑστερώτερα, ἀργότερα, plus tard ; dans la suite.

ὑστεροπάθεια, ας, ἡ· hystéropathie, n. f. ἀσθένεια τῆς ὑστέρας ἐν γένει, maladie de l'utérus en général.

ὑστεροπληγία, ας, ἡ· hystéroplégie, n.f. παράλυσις τῆς μήτρας, paralysie de l'utérus.

ὑστερόπονα, τὰ [διάλ. Οἰνόης], αἱ μετὰ τὸν τοκετὸν μητρωδυνίαι, αἱ ἑπόμεναι ἀμέσως αὐτῷ.

ὑστερόπτωσις, εως, ἡ [παθολ.], hystéroptose, n. f. ἡ πρόσπτωσις (κατολίσθησις) τῆς μήτρας, chute (abaissement) de la matrice, εἶνε ἡ συνεπεία χαλαρώσεως τῶν ἰδίων τῆς μήτρας συνδέσμων ἐπερχομένη μετατόπισις αὐτῆς καὶ φορὰ πρὸς τὸν κόλπον.

ὑστερόπρωτον, τό· ὕστερον πρότερον, hysteron-proteron ; βλ. **πρωθύστερον.**

ὑστερορραγία, ας, ἡ [παθολ.], hystérorragie, n. f. μητρικὴ αἱμορραγία, hémorragie uterine ; λέγουσι συνηθέστερον **μητρορραγία** (métrorragie).

ὕστερος, α, ον (συγκρ. ώτερον, ὑπερθ. ώτατον)· ὁ κατόπιν ἐρχόμενος, qui vient après ou plus tard; ὕστερος, postérieur, eure, adj. ὁ ἑπόμενος, ultérieur, eure, adj. ἀντίθ. τῷ πρότερος· || ἐκ τῶν ὑστέρων [φρ.] à posteriori; après coup ; μετὰ τὰ συμβάντα, après ce qui est arrivé ; || κρίνω ἐκ τῶν ὑστέρων, raisonner à postériori ; || [συγκρ.] ὑστερώτερος, qui vient après un autre, ἤτοι ὁ ἐρχόμενος κατόπιν ἄλλου, postérieur, eure, adj.

ὑστερότοκος, ος, ον· ὁ τελευταῖος γεννηθείς, cadet, ette, adj.

ὑστεροτομία, ας, ἡ ἢ ὑστεροτομή, ῆς, ἡ· hystérotomie ou utérotomie, n. f. καλεῖται χειρουργική τις πρᾶξις σκοπὸν ἔχουσα ἁπλῶς τὴν ἐντομὴν καὶ διάνοιξιν τῆς μήτρας ἀπὸ τοῦ αὐχένος αὐτῆς πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ ἐμβρύου, ὁσάκις ὁ αὐχὴν τυγχάνει ἐσκληρυσμένος. Πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ κόλπου γίνεται χρῆσις τοῦ ὑστεροτόμου μαχαιρίου τοῦ Flamand, ἔχοντος ἀκμήν, ἥτις κατὰ βούλησιν καλύπτεται ἢ ἀποκαλύπτεται ὑπὸ τεμαχίου ἀργυροῦ, ἢ ἄλλου τινὸς νεωτέρας κατασκευῆς· βλ. καὶ **καισαρικός.**

ὑστεροφημία, ας, ἡ· ἡ περὶ ἡμῶν ἐν τοῖς ἐπιγιγνομένοις μετὰ τὸν θάνατον κυκλοφοροῦσα φήμη, ἡ ὑστέρα φήμη (δόξα), réputation, n. f. (gloire) posthume ; ἡ μέλλουσα καλὴ φήμη (δόξα), renommée [future], ἤτοι τὸ καλὸ ὄνομα.

ὑστεροχαλινωτικός, ή, όν· hystérofrénateur, trice (ὑστερία καὶ χαλινωτικός, frénateur) adj. ὁ σταματῶν ἢ μετριάζων τὴν ὑστερικὴν προσβολήν.

ὑστεροχρονολογία, ας, ἡ· postdate, n. f. χρονολογία ὑστεροτέρα τῆς ἀληθοῦς, date postérieure à la véritable ; [ἀντίθ. εἶνε **προχρονολογία,** antidate].

ὑστερόχρονος, ος, ον· τῷ χρόνῳ ὕστερος, postérieur, eure, adj. § [οὐδ. οὐσ.] τὸ ὑστερόχρονον, la postériorité.

ὑστεροχρονολογῶ (έω), μέλ. ήσω καὶ ὑστεροχρονῶ, postdater, θέτω ὑστεροχρονολογίαν, mettre une postdate ; [ἀντίθ. εἶνε **προχρονολογῶ,** antidater].

ὑστερῶ (έω), μέλ. ήσω· ἔρχομαι κατόπιν τινός, venir après ; μεταφ. εἶμαι κατώτερος τινός, être inférieur ; ὑπολείπομαι, le céder; || κατ' οὐδὲν ὑστερεῖ, il ne le cède en rien. § —, εἶμαι βραδύτερος, βραδύτερον πολὺ ἀργὰ ἔρχομαι, ἀργῶ, tarder. § —, καταχρατῶ τι ἀπό τινα, τὸν στερῶ ἀπό τι, priver ; [παθ. καὶ μέσ.] ὑστεροῦμαι, se priver. στεροῦμαι τινός, δὲν ἔχω, πάσχω ἔλλειψιν τινός, manquer ; βλ. **στερῶ.**

ὑστέρως [ἐπίρ.], postérieurement, adv. κατόπιν μετὰ ταῦτα après, κατὰ τὸν ὕστερον χρόνον, dans le temps postérieur. ['Αντίθετον τούτου εἶνε **προγενεστέρως,** antérieurement].

ὑστερώτερος, α, ον· συγκρ. τοῦ **ὕστερος,** postérieur, e, adj. βλ. **ὕστερος, ὕστερον.**

ὕστριγξ καὶ ὕσθριξ, ιχος, ὁ καὶ ἡ· hystryx (strikss)n. m. porc-épic, n. m. λιβυτικόν τι εἶδος τοῦ ἀκανθοχοίρου (hérisson), κυρίως ὅμως εἶνε ἡ ἐπιστημονικὴ ὀνομασία τοῦ ἀκανθοχείρου (porc-épic).

ὕσωπον, ου, τό· βλ. **ὕσσωπον.**

ὕτανα, τὰ [διάλ. 'Ηπείρου] τὰ ὕδνα.

ὑφάδιον, τὸ καὶ **ὑφάδι** [fil de] trame [d'une étoffe] ; βλ. **ὀθόνη** καὶ **κρόκη.**

ὕφαιμος, ος, ον· ἔχων ὑποκάτω αἷμα, αἱματωμένος, πλήρης αἵματος, rempli de sang; || ὀφθαλμοὶ ὕφαιμοι, des yeux rouges de sang; ἡ ἔκχυσις αἵματος ἐν τῷ προσθίῳ θαλάμῳ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ὑφαίνω, μέλ. ανῶ (θὰ ὑφάνω), ἀόρ. ὕφηνα καὶ ἀττ. ὕφανα, tisser ; ourdir ; || — ἱστόν, faire un tissu ; || — ὑφάσματα, tisser des étoffes ; βλ. καὶ **ὑφαντική·** || [συνεκδ.] ἡ ἀράχνη ὑφαίνει τὸν ἱστόν της, l'araignée file sa toile ; § [μεταφ.], tramer; ourdir ; περὶ μυστικῶν, δολίων σχεδίων καὶ ἐπιχειρήσεων, περὶ πάσης πράξεως ἀγαθῆς ἢ κακῆς, ἥτις πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ διὰ πανούργων καὶ μυστικῶν μέσων· || ὑφαίνω δόλους, tramer de perfidies ; || ὑφαίνω τὴν εὐδαιμονίαν τινός, préparer le bonheur de quelqu'un.

ὑφαίρεσις, εως, ἡ· τὸ κρυφίως ἀφαιρεῖν, ὑποκλέπτειν, καὶ ἐν γένει ἡ ἀφαίρεσις, soustraction, n. f. § —, ἡ ἐλάττωσις, ἔκπτωσις ἀπό τι, déduction, n. f. ἀφαίρεσις, ἔκπτωσις, défalcation, n. f. || [ἐμπορ.] **ὑφαίρεσις,** ἔκπτωσις, réfaction, n. f. ὑποτίμησις ἀξίας βεβλαμμένων ἐμπορευμάτων κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς παραδόσεως αὐτῶν, ἢ ἐὰν δὲν πληροῦσι τοὺς συμφωνηθέντας ὅρους· || — διὰ βρέξιμον τῶν δεμάτων, réfaction pour la mouillure des balles ; || — δι' ἀβαρίαν, réfaction pour avarie ; || — διὰ βρέξιμον, réfaction pour mouillure ; || — δι' ἔλλειψιν, δι' ἐκκένωσιν, réfaction pour vidange ; || — διὰ φύραν, ré-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

faction pour défaut, déficit ; || — δι' ὑγρασίαν, réfaction pour mouillure.

ὑφαιρῶ (έω), μέλ. έσω, ἀφαιρῶ τι κρυφίως δι' ἐμαυτόν, soustraire ; ἀφαιρῶ, ὑποκλέπτω, dérober. § —, ἐλαττῶ, ἐκπίπτω τι ἀπό τινος déduire ; défalquer.

ὕφαλα, τὰ [ναυτ.], œuvres vivres (n. f.) ou fonds (d'un navire), κοινῶς **βρεχάμενα** εἶνε τὸ μέρος τοῦ σκάφους τὸ κάτω τοῦ ἰσάλου ἐπιπέδου, ἤτοι ἡ γάστρα· βλ. καὶ **ἔξαλα.**

ὑφαλμυρίζω, μέλ. ίσω, εἶμαι ὀλίγον ἁλμυρός, être un peu salé ; être saumâtre.

ὑφάλμυρος, ος, ον, ὀλίγον ἁλμυρός, un peu salé ; saumâtre (ὑπόγλυφος) adj. βλ. καὶ **ἁλμυρότης**

ὑφαλοδείκτης, ου, ὁ· balise, n. f. βλ. **ἀλεώριον.**

ὕφαλον ἀπολείπω [ναυτ.], βλ. **ἀπολείπω.**

ὕφαλος, ου, ἡ, κοινῶς ἡ **ξέρα**, récif ou récif qui brise ; βλ. **ῥηγμὶν** (brisant) ; || ὕφαλος (ἡ ξέρα), banc de rochers ou banc de roche ἢ ἁπλῶς banc, n.m. ou récif, n.m. **ἑρμάς,** άδος, ἡ· σωρὸς πετρωμάτων σκεπασμένος ὑπὸ τοῦ ὕδατος τῆς θαλάσσης· βλ. καὶ **σύρτις** (basse). § —, écueil caché, σκόπελος σκεπασμένος· βλ. καὶ **ἕρμα.**

ὕφανσις, εως, ἡ· τὸ ὑφαίνειν, action de tisser, tissage, n. m. ἐπίσης liaison de ce qui est tissu, tissure, n.f. ἡ ἕνωσις, ἡ πλοκὴ τοῦ ὑφανθέντος, π. χ. ὕφανσις ἀραιά, πυκνή, tissure lâche, serrée. § ὕφανσις, texture, n. f. ἡ κατάστασις τοῦ ὑφασμένου, ὁ τρόπος καθ' ὃν ἔχει ὑφανθῇ τι καὶ ἐν γένει κυρίως καὶ μεταφ. ἡ **πλοκή.**

ὑφάνσιμος, ος, ον· textile, adj. ὁ δυνάμενος νὰ διαιρεθῇ εἰς νήματα κατάλληλα πρὸς ἀποτέλεσιν ὑφάσματος, ὅπως ἡ κάνναβη, ἡ μέταξα, ὁ ἀμίαντος, κτλ. ὅθεν **νηματώδης**· || [οὐδ. οὐσ.] τὸ **ὑφάνσιμον,** textilité, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑφανσίμου, τὸ νηματῶδες.

ὑφαντήριον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατασκευῆς ὑφασμάτων, manufacture (fabrique) de tissus (d'étoffes). § —, ἐργοστάσιον ὑφαντικῆς, atelier de tissage, ἢ ἁπλῶς tissage, n. m. usine où l'on tisse.

ὑφαντής, οῦ, ὁ καὶ ὑφάντης, ὁ κατασκευάζων ὑφαντά, ὁ ὑφαίνων, ouvrier qui fait de la toile, tisserand, n. m. ὁ ὑφαίνων, celui qui tisse, tisseur, n. et adj. m.

ὑφαντική, ῆς, ἡ (ἐκ τοῦ ὑφαίνω), ἡ τέχνη τοῦ ὑφαίνειν, art du tissage, ἤτοι ἡ τέχνη, δι' ἧς κατασκευάζονται τὰ πρὸς ἐνδυμασίαν ἀναγκαιοῦντα ὑφάσματα· ἡ ὑφαντικὴ εἶνε ἐξάρτημα οὕτως εἰπεῖν τῆς κλωστικῆς, δι' ἧς αἱ ἐκ τοῦ φυτικοῦ καὶ ζωϊκοῦ βασιλείου ἰνώδεις ὗλαι, οἷον βάμβαξ, λίνον, κάνναβις, ἔριον καὶ μέταξα, διὰ πολυπλόκων καὶ διαφόρων μηχανημάτων κατεργαζόμεναι μεταβάλλονται εἰς κλωστάς, διαιρούμενα δὲ διὰ τῆς ὑφαντικῆς εἰς στήμονα καὶ κρόκην ἀποτελοῦσι τὸ ὕφασμα· ὅθεν τῆς ὑφαντικῆς τέχνης βάσις εἶνε ἡ κλωστικὴ καὶ ἐκ τῆς καλῆς τῶν νημάτων ἐπεξεργασίας ἐξήρτηται καὶ ἡ καλὴ τῶν ὑφασμάτων ποιότης. § ὑφαντική, tisseranderie, n. f. τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὑφαντοῦ ἢ τοῦ πωλητοῦ τῶν ὑφαντικῶν εἰδῶν.

ὑφαντικός, ή, όν, ἀφορῶν ἢ ἀνήκων τῷ ὑφάντῃ, de tisserand ; ἀφορῶν τὴν ὕφανσιν, de tissage; || ὑφαντικὰ εἴδη, articles de tisserand (; de tissage).

ὑφαντός, ή, όν (ἐπίθ. τοῦ ὑφαίνω), ὑφασμένος, η, ον, tissé, ée, adj. κατεσκευασμένος εἰς τὸν ἱστόν, fait au métier.

ὑφαντουργεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατασκευῆς ὑφασμάτων, manufacture (fabrique) de tissus ; ἐργοστάσιον ὑφαντικῆς, atelier de tissage ; βλ. **ὑφαντήριον.**

ὑφαντουργία, ας, ἡ· βλ. ὑφαντική.

ὑφαντουργικός, ή, όν· βλ. **ὑφαντικός.**

ὑφαντουργός, οῦ, ὁ· βλ. **ὑφαντής.**

ὑφαπτομένη, ης, ἡ [γεωμ.], sous-tangente, n. f. ἐὰν ἐκ τοῦ **σημείου τῆς ἐπαφῆς** (point de contact) τῆς ἐφαπτομένης καταβιβάσωμεν τὴν τεταγμένην (ordonnée) πρὸς τὴν εὐθεῖαν πρὸς ἣν ἡ καμπύλη ἀναφέρεται, ἤτοι πρὸς τὸν ἄξονά της, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπεκτείνωμεν τὴν ἐφαπτομένην μέχρις οὗ αὕτη συναντήσῃ τὴν ἰδίαν εὐθεῖαν, τὸ μέρος τῆς εὐθείας τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τοῦ ποδὸς τῆς τεταγμένης καὶ τοῦ σημείου τῆς συναντήσεως τῆς εὐθείας ὑπὸ τῆς ἐφαπτομένης καλεῖται ὑφαπτομένη.

ὑφαρπαγή, ῆς, ἡ· τὸ ἐπιτηδείως ἁρπάζειν (ἀφαιρεῖν, κλέπτειν), action d'enlever avec adresse (de dérober) κρυφία ἁρπαγή, ὑφαίρεσις, soustraction, n.f. ὑπεξαίρεσις, ὑφαρπαγή, escamotage, n. m. ἀπρόοπτος κατάληξις, surprise, n. f.

ὑφαρπάζω, μέλ. άξω· ἀφαιρῶ τι (ἀπό τινα) ἐπιτηδείως, enlever avec adresse ; καταλαμβάνω ἀπροόπτως, obtenir par surprise; ἀφαιρῶ κρυφίως, κλέπτω, dérober ; ὑφαρπάζω, surprendre ; ὑπεξαιρῶ, escamoter ; || ὑφήρπασε τὴν ὑπογραφήν μου, il a surpris ma signature ; || ὑφήρπασε τὴν συναίνεσιν τοῦ πατρός του, il a escamoté (surpris) le consentement de son père.

ὕφασμα, ατος, τό· τὸ ὑφανθέν, étoffe, n.f. πᾶν τὸ ὑφαινόμενον καὶ ἐν γένει τὸ πλέγμα, tissu, n. m. ou toile, n. f. || ὕφασμα μεταξωτὸν (μάλλινον), étoffe de soie (de laine) ; || — μεταλλικόν, toile métallique ἢ πλέγμα μετάλλινον· πλέγμα κατασκευαζόμενον ὡς ἡ ὀθόνη ἐπὶ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ (métier) ἐκ λεπτῆς μέρμιθος ἐξ ὀρειχάλκου (fil de laiton) ἢ ἐκ χαλκοῦ (fil d'archal) ; || — ἐκ βάμβακος (βαμβάκινον), tissu de coton ; || — ἀραιοϋφές, tissu transparent ; || — μετάξινον, toile en soie ; || — ἀμιάντινον, toile amiantine, ἤτοι ἐξ ἀμιάντου· βλ. λέξιν· || — λινόν, toile en lin; βλ. καὶ λινοῦς· || [μεταφ.] ὕφασμα ψευδολογιῶν, un tissu de mensonges ; || ὕφασμα ξηραντικόν, praperie de séchoir, ἤτοι ὕφασμα ἐφ' οὗ ἁπλουμένη ἡ πυρῖτις ξηραίνεται· || τὸ ὕφασμα τῆς σημαίας, draperie d'enseigne, ἤτοι τὸ ἐξ οὗ σύγκειται ἡ σημαία.

ὑφασματοσκόπιον, ου, τό· compte-fil, n. m. μικροσκόπιον δι' οὗ καταμετροῦσι τὰ νήματα τῶν ὑφασμάτων.

ὑφαψίδιον, ου, τὸ [ἀρχιτ.], imposte, n. f. [ἢ ἐπίκρανον, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἄνωθεν ἀψίς, ὅπως εἰς τὰς ἐξωτερικὰς θύρας προαυλίων, κιγκλιδωμάτων, κτλ.]. Καλεῖται οὕτως ὁ τελευταῖος ἀνώτερος λίθος ὁ ἐπιστέφων παραστάδα (pilastre), ἢ τετραγωνικὸν στῦλον (pilier) θύρας τινὸς ἢ παραθύρου [ἢ ἡ ἀνωτέρα σειρὰ τῶν λίθων ἀψιδοστάτου (pied-droit) καμάρας (arcade)], ἐξέχων ἀπὸ τοὺς ἄλλους λίθους καὶ κοσμούμενος συνήθως ὑπό τινων γλυφῶν (moulures), ἐφ' οὗ τοποθετοῦσι τὸν πρῶτον σφηνόλιθον (la première retombée); ‖ τὸ ὑφαψίδιον τοῦτο ἐξέχει πολύ, cette imposte a trop de saillie. § —, sommier, βλ. κεφαλίς.

ὑφέδριον, ου, τὸ [σελλ.], faux-siège; βλ. σέλλα.

ὑφεκα(τοσ)τόμετρον, ου, τό· centimètre, n. m. βλ. ἑκατοστόμετρον.

ὑφέν, ἡ [ἐπίρ.], κυρ. ὑφ' ἕν, εἰς ἓν ὁμοῦ ἀδιαιρέτως· παρὰ γραμμ. ἡ ὑφὲν=σημεῖον τῆς συνδέσεως δύο συλλαβῶν ‿ χρησιμεῦον καὶ ἐπὶ λέξεων συντακτικῶς συνανηκουσῶν, trait de plume en forme d'arc [pour indiquer l'union de deux syllabes, ou de deux mots]; hyphen, n. m.

ὑφέρπω, μέλ. ἕρψω, ἕρπω, ὑποκάτω, ramper dessous; ὀλισθαίνω (εἰσδύω) κάτωθεν, se glisser (se couler) dessous; [συνεκδ.] εἶμαι ἀφανής, λανθάνων, être latent; ἐνεργῶ κρυφίως, agir sourdement; ὑποσκάπτω, miner.

ὕφες! [ναυτ.], amenez! ἐκτελεστικὸν κέλευσμα προκειμένου περὶ ὑφέσεως ἐπιστηλίου τινός.

ὑφέσιμος, ος, ον [ἰατρ.], rémittent, e, adj. ἐλαττούμενος τὴν ἔντασιν κατὰ διαλείμματα, qui dimime d'intensité par intervalles; ‖ ὑφέσιμος πυρετός, fièvre rémittente.

ὕφεσις, εως, ἡ· ἡ ἐλάττωσις, diminution, n. f. μείωσις, ὀλιγόστευσις, ἐλάττωσις, décroissement, n. m. ou décroissance, n. f. χαμήλωσις, abaissement, n. m. ἐλάττωσις (χαλάρωσις) ἐντάσεως, ζήλου, relâchement, n. m. § [ἰατρ.] ὕφεσις, rémission, n. f. ἐλάττωσις τῆς ἐντάσεως κακοῦ τινος, diminution d'intensité, d'un mal. § [μουσ.] ὕφεσις, ἡμίτονος, bémol, n.m. βλ. καὶ δίεσις. § [μετεωρολ.] ὕφεσις, κατάπτωσις (βαρομετρική), dépression (f.) [barométrique]. § εἰς ὕφεσιν! (ἐπιστηλίων δολώνων), à caler! (les mâts d'hune), κέλευσμα προειδοποιητικὸν διὰ τὴν ὕφεσιν τῶν ἐπιστηλίων· βλ. καὶ ὕφες! § [ἱππολ.], ὕφεσις, βλ. παρακμή (déclin).

ὑφή, ῆς, ἡ· ἡ ὕφανσις, tissure, n. f. μεταφ. τὸ ὕφασμα, τὸ ὑφανθέν, tissu, n. m. [συνεκδ.] ἡ κατάστασις τοῦ ὑφασμένου, texture, n. f. contexture, n. f. disposition, n. f. ‖ ἡ ὑφὴ λόγου (δράματος, κτλ.) la contexture d'un discours (d'une pièce, etc). § ὑφή, σύστασις, texture, n. f. ἡ κατάταξις τῶν μορίων σώματος τινός, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἡ ἐπαφή· ‖ ὑφὴ ὁμαλή, texture uniforme, ἤτοι λεῖα, ἄνευ εἰσοχῶν καὶ ἐξοχῶν· ‖ ὁμοειδὴς καὶ συμπαγὴς σύστασις, texture homogène et compacte; ‖ φυλλώδης ὑφή, texture lamelleuse.

ὑφηγεσία, ας, ἡ· τὸ εἶναι τινὰ ὑφηγητήν, τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑφηγητοῦ, profession d'agrégé; agrégation, n. f.

ὑφηγητής, οῦ, ὁ· [professeur] agrégé, n. m. maître de conférences, βοηθὸς καθηγητοῦ, professeur-adjoint.

ὑφήλιος, ἡ· ἡ ὑπὸ τὸν ἥλιον, δηλ. ἡ γῆ terre, n. f. ὁ κόσμος, monde, n.m. ἡ σφαῖρα, globe, n.m.

ὑφιζάνω καὶ **ὑφίζω**· βλ. **καταχαθίζω** (affaisser).

ὑφίζησις, εως, ἡ· τὸ καθίζειν, καθίζησις, κατακάθησις, affaissement, n.m. ‖ — τοῦ ἐδάφους, affaissement du sol; «τὰ ἐδάφη ὑφίζησιν λαμβάνειν» Στράβων 1, 51.

ὑφίζω, μέλ. ιζήσω καὶ μέσ. **ὑφίζομαι,** καθίζω κάτω, s'asseoir; ἐν γένει καταπίπτω, βυθίζομαι, κατακάθημαι· βλ. **καταχαθίζω** (affaisser).

ὑφίσταμαι, μέλ. ὑποστῶ, ἀόρ. ὑπέστην, κεῖμαι (ἢ εἶμαι τοποθετημένος) κάτωθεν τινός, être situé (placé) dessous; ‖ [εὔχρ. ἡ μετοχ. ἐπιθ.] ὑφιστάμενος, inférieur, eure, ἤτοι κατώτερος, subalterne, adj. ὑποτεταγμένος, subordonné, ée, adj. ‖ ὁ ὑφιστάμενος ὀφείλει ὑποταγὴν εἰς τὸν προϊστάμενόν του, un inférieur doit subordination à son supérieur. § —, ἀντὶ ὑπάρχω, subsister; exister; ‖ ἡ εταιρία αὐτὴ δὲν ὑφίσταται πλέον, cette société n'existe plus; ‖ [ἡ συνθήκη] ὑφίσταται πάντοτε, subsiste toujours; ‖ τὸ μνημεῖον τοῦτο ὑφίσταται εἰσέτι, ce monument subsiste encore. § ὑφίσταμαι, καθυποβάλλομαι εἴς τι, subir; ὑποφέρω, δοκιμάζω, supporter; essuyer; éprouver ou endurer; ὑποφέρω, πάσχω, souffrir; ‖ ὑπέστη ἐγχείρησιν, il a subi une opération; ‖ ὑπέστην ὅλας του τὰς ἰδιοτροπίας, j'ai supporté tous ses caprices; ‖ πολλὰ ὑπέστην ἐν τῷ βίῳ δεινά, j'ai subi bien des malheurs dans ma vie; ‖ ὑπέστημεν πολλὰ δεινά, nous avons souffert beaucoup de maux; ‖ θὰ ὑποστῇ τὴν ποινήν του, il subira sa peine; ‖ ἀφοῦ ὑποστῇ τὴν ποινήν του, après avoir subi (expié; purgé) sa peine; ‖ — κάθαρσιν, faire (purger sa) quarantaine; ‖ θὰ ὑποστῇ τὰς ἐξετάσεις του, il passera ses examens; ‖ ὑπέστησαν τὸ ἐχθρικὸν πῦρ, ils ont essuyé le feu ennemi; ‖ ὑπέστη πεῖναν καὶ δίψαν, il a enduré la faim et la soif; ‖ δὲν ἠξεύρεις (δὲν ἠξεύρετε) τί ὑπέστην, tu ne sais pas (vous ne savez pas) ce que j'ai souffert; ‖ — ὑφίσταμαι σκληρὰς δοκιμασίας, passer pas de rudes épreuves; ‖ ὑπέστη σκληρὰς δοκιμασίας, il a passé par de rudes épreuves; il a été cruellement éprouvé; ‖ τίς θὰ ὑποστῇ τὴν δαπάνην; qui payera les frais? ‖ σεῖς θὰ ὑποστῆτε τὰς συνεπείας, c'est vous qui en porterez les conséquences. § — ἐπ' ἀγκύρας ῥιπὴν ἀνέμου [ναυτ.], étaler un coup de vent à l'ancre, ὅταν κατά τινα

ριπὴν τὸ πλοῖον ἵσταται εἰς τὴν θέσιν του μὴ σύρον τὰς ἀγκύρας του (chasser).

ὑφόλμιον, τὸ [νεολ. στρατ.], affût de -mortier ; plateau d'affût ; βλ. εἰς κιλλίβας.

ὑφοπλονόμος, ου, ὁ [ναυτ.], sergent d'armes, βοηθὸς τοῦ ὁπλονόμου, ὑποκελευστὴς ὁπλίτης.

ὕφορμος, ου, ὁ· κατάλληλος εἰς τὸ προσορμίζεσθαι πλοῖα ἐν αὐτῷ, ὕφορμος αἰγιαλὸς=ἀγκυροβόλιον, mouillage, n. m. || —, τόπος προσεγγίσεως πλοίων, anse, n. f. ἤτοι ὁρμίσκος, μυχός· ἐπίσης calangue ou caranque, n. f. ὁρμίσκος, ἤτοι μικρὸς ὅρμος ἔνθα προσορμίζονται πλοιάρια.

ὕφος, ους, τό· τὸ ὕφος τοῦ γράφειν, ὕφος συγγράμματος, style, n. m. τὸ ὕφος τῆς ὁμιλίας, language, n. m. τὸ ὕφος, ὁ τόνος τῆς φωνῆς, ton, n. m. || — γλαφυρόν, style élégant ; || μὲ ἀπειλητικὸν ὕφος, d'un ton menaçant ; || ὡραῖον λαμπρὸν ὕφος, beau style ; || — ἐπιστολιμαῖον, ἐπιστολικόν, le style épistolaire; || — βαρύ, un style pesant; || — τῶν ἐμπόρων, le style des commerçants ; || — ἐμπορικόν, le style commercial ; || — κακόν, un mauvais style; || — κακόν, ἀηδές, un style lourd ; || — καλόν, un bon style ; || — κομψόν, un style élégant ; || — ῥέον, un style coulant ; || — σαφές, περιληπτικὸν καὶ εὔληπτον, un style concis ; || — συγκεχυμένον, un style diffus ; || — ὑπερήφανον, πομπῶδες, un style ampoulé, guindé ; || — δικανικόν, style de palais ; || — ἁβρόν, style délicat ; || — χαρίεν, style gracieux ; || — οἰκεῖον, style familier ; || — πομπῶδες, style pompeux ; || — ἀστεῖον, εὐτράπελον, style badin. § — τῆς τέχνης, βλ. **χαρακτήρ**, style. § —, ἡ στάσις, ἐπίφασις, air, n. m. ou maintien, n. m. || μὲ σοβαρὸν ὕφος, d'un air sérieux ; || — ἀλαζωνικόν, air d'arrogance. § — [ἀπολ.] ὕφος σπουδαῖον, σοβαρόν, air important ; airs, n. m. pl. ἔπαρσις, ἀλαζόνευμα, κοινῶς φούσκωμα, morgue, n. f. || ἐπῆρε ὕφος, il se donne des airs=χαμαρόνεται, σεμνύνεται, μεγαλοπιάνεται, il tranche du grand ; il fait l'entendu.

ὕφυγρος, ος, ον· νοτερός, moite, adj. ἐλαφρῶς ὑγρόν.

ὔχι [ἐπιφ. δημ.] ὔχι πῶς αὐτὸ μυρίζει, ah! que cela sent bon ! (ἐπὶ ὀσμῆς εὐχαρίστου). § [**χαιρεκάκως**] c'est bien ! vous avez ce que vous méritez ! il a ce qu'il mérite ! c'est pain bénit=ἆ! τί καλά! πόσον εὐχαριστοῦμαι!

ὑχιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Νάξου], νυχία=μικρόν τι μέρος.

ὑψαυχενίζειν [ἱππευτ.], porter la tête dans les nues ou trop élevée, ὑψεῖν ὑπερβαλλόντως τὴν κεφαλὴν κατὰ τὸν τροχασμόν.

ὑψαύχην, ενος, ὁ, ἡ· ὁ τηρῶν ὑψηλὰ τὴν κεφαλήν του, qui porte la tête haute ; ὅθεν γαυριῶν, ἀγέρωχος, ὑψηλόφρων, hautain, e, adj. ὑπερήφανος, fier, ère, adj. ἀγέρωχος, ὑψηλόφρων, altier, ère, adj.

ὑψέλη, ης, ἡ [διάλ. Νάξου] ἡ κυψέλη.

ὑψηκάμινος, ου, ἡ καὶ ὑψικάμινος, haut -fourneau, n. m. ὑψηλὴ-κάμινος· καλοῦνται οὕτως αἱ εἰδικῆς κατασκευῆς κάμινοι ἐν αἷς διεξάγεται ἡ μεταλλουργία τοῦ σιδήρου κυρίως καὶ ἄλλων τινῶν μετάλλων.

ὑψηλὰ [ἐπίρ.], haut, adj. || κατοικεῖτε πολὺ ὑψηλά, vous êtes très haut logé; || ἀπὸ ὑψηλά, d'en haut ; de haut ; || ἀπὸ ὑψηλότερα, de plus haut ; || [πρὸς ᾄδοντα] τὸ πῆρες ὑψηλά, vous avez pris trop haut ; || [καὶ μεταφ.] μὴ τὸ παίρνῃς τόσον ὑψηλά, ne le prenez pas si haut ; ne haussez pas tant la chanterelle ; || ὑψηλὰ χαμηλά, περνοῦμεν, nous vivotons tant bien que mal.

ὑψηλόκνημις, ὁ· chaussé haut (κατὰ Πελάδιον) καὶ ὑψηλὴ κνημὶς (κατὰ Β. Δ.), καλεῖται ὁ ἵππος ὅταν ἡ κνημὶς ἀνέρχεται μέχρι τῆς ἀρθρώσεως τοῦ προσθίου ἢ ὀπισθίου γόνατος· βλ. λευκόπους.

ὑψηλόνω, μέλ. ώσω, ἀνυψῶ, ὑψόνω, ὑψόω -ῶ, élever ; καθιστῶ τι ὑψηλότερον, rendre plus haut ; hausser. § [οὐδ.] γίνομαι ὑψηλότερος, devenir plus haut ; ἀνυψοῦμαι, s'élever ; μεγαλόνω, grandir ; || πόσον ψήλωσε ! comme il a grandi !

ὑψηλός, ή, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), ὁ ἔχων ὕψος, haut, e, adj. μέγας, grand, e, adj. ἀνυψωμένος, élevé, ée, adj. ἀνώτερος, supérieur, e, adj. [μεταφ.] ὑψηλὸς (ἠθικῶς καὶ διανοητικῶς), sublime, n. m. ἔξοχος, transcendant, e, adj. || ὑψηλὸν ὄρος, haute montagne ; || [ἐπὶ ἀνθρ.] εἶνε πολὺ ὑψηλός, il est très grand ; || καθ' ὑψηλὴν διαταγήν, par ordre supérieur ; || ἡ [ἐν Τουρκίᾳ] Ὑψηλὴ Πύλη, la Sublime Porte, εἶνε μεταφορικὴ ὀνομασία τῆς ἕδρας τοῦ Σουλτάνου, τῆς διοικήσεώς του καὶ συνεπῶς καὶ αὐτῆς τῆς τουρκικῆς μοναρχίας· || ὑψηλὴ **χώρα**, haute terre ἢ terre haute, καλεῖται οὕτως ὀρεινὴ χώρα περιλαμβάνουσα τὰ ὀρεινὰ μέρη καὶ τὰ ὀροπέδια· βλ. καὶ **χώρα**· || τὸ ὑψηλὸν ἐν τῇ ποιήσει, le sublime dans la poésie ; || ὑψηλὴ **φιλοσοφία**, philosophie transcendante. § [ὑπερθ. οὐσ. ὡς τίτλος] ὁ ὑψηλότατος πρίγκηψ, son Altesse le Prince ; || [ἐν προσφων.] Ὑψηλότατε ! Monseigneur !

ὑψηλότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ ὑψηλοῦ, hauteur, n. f. § [συνήθ. ὡς τίτλος], Altesse; [τοῦ **Σουλτάνου**] Hautesse ; || ἡ Αὐτοῦ Βασιλικὴ Ὑψηλότης, Son Altesse Royale.

ὑψηλοφρονῶ (έω) μέλ. ήσω, ἔχω φρόνημα ὑψηλόν, avoir un esprit élevé. § ἔχω μεγάλην ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτόν μου, avoir une haute opinion de soi-même ; εἶμαι ὑψηλόφρων (ὑπερήφανος), être hautain (fier).

ὑψηλοφροσύνη, ης, ἡ· ὑψηλὸν φρόνημα, esprit élevé. § —, hauteur, n. f. ὑπερηφάνεια, fierté, n. f. ἀλαζονεία, orgueil, n. m.

ὑψηλόφρων, ων, ον, γεν. ονος, ὑψηλὸν φρόνημα ἔχων (πεπροικισμένος), doué d'un esprit élevé ; ὁ ἔχων ὑψηλὰ αἰσθήματα, qui a des sentiments élevés. § —, hautain, e, adj. ὑπερήφανος, fier, ère, adj. ἀλαζών, orgueilleux, euse, adj.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ὑψηλῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὑψηλόν, d'une manière élevée ; haut, adv. || ὑψηλότερον, plus haut.

ὑψηρεφής, ής, ές· ὁ ἔχων ὑψηλὴν στέγην, qui a un toit (; le plafond) élevé ; ὑψηλός, haut, e, adj. ἀνυψωμένος, élevé, ée, adj.

ὑψικάμινος, ου, ἡ, μὲ ὑψηλὴν κάμινον, à haut fourneau, βλ. ὑψηκάμινος.

ὑψίκομος, ος, ον [ἰδ. ἐπὶ δένδρου] ὑψηλὸν φύλλωμα ἔχων, ὑψηλὴν κορυφήν, à la cime élevée.

ὑψικόρυφος, ος, ον· ὑψηλὴν κορυφὴν ἔχων, qui a la cime haute.

ὖψιλον, τό· ypsilon, τὸ εἰκοστὸν γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, vingtième lettre de l'alphabet grec.

ὑψιπαγής, ής, ές, ὑψηλὰ πεπηγμένος, στερεωμένος, ὅθεν [ναυτ.] μὲ ὑψηλὸν τοῖχος, de haut bord.

ὑψιπέτης, ου, ὁ· ὁ ὑψηλὰ πετῶν (ὅπως ὁ ἀετός), qui vole haut ; ὁ εἰς τοὺς αἰθέρας πλανώμενος, qui plane dans les airs.

ὑψιπετής, ής, ές· ἐκ τοῦ ὕψους ἢ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσών, tombé de très haut.

ὑψιποδίζω, μέλ. ίσω [ἱππολ.], trousser ; ὑψιποδισμός, ἐλαττωματικὸν βάδισμα, καθ' ὃ ὁ ἵππος τροχάζων ὑψοῖ ὑπερβαλλόντως τοὺς προσθίους αὐτοῦ πόδας ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, τὸ ἐναντίον τούτου εἶνε raser le tapis, **προσγειασμός.**

ὑψίπρεμνον δάσος, futaie, n. f. ἤτοι δάσος ἐξ οὗ παράγεται ἐκλεκτὴ καὶ μεγάλων διαστάσεων ξυλεία. Κύριος χαρακτὴρ πάντων τῶν ὑψιπρέμνων εἶνε, ὅτι φύονται μόνα ἀπὸ τῶν σπερμάτων τῶν δένδρων εἶνε δηλ. σπερμοφυῆ· || ὑψίπρεμνα δένδρα, arbres à haute tige ; βλ. **βραχύπρεμνα καὶ μικρόπρεμνα.**

ὑψιπυγηδὸν βαδίζειν, croupionner ; βλ. βαδίζω.

ὑψίπυκνον ῥεῦμα, courant, n. m.

ὕψιστος, ου, ὁ· λίαν ὑψηλός, ὑψηλότατος, très haut ; [ἐνάρθρ.] le plus haut ; ὁ πλέον ἀνυψωμένος, le plus élevé ; le plus sublime. § ὁ Ὕψιστος, le Très Haut ; || ὕψιστε [Θεέ] ! grand Dieu !

ὑψιτενής, ής, ές, ὑψηλὰ τεταμένος, ἐν γένει ὑψηλός, haut, e, adj. (ἀν)υψωμένος, η, ον, élevé, ée, adj. [ἐπὶ ἀναστήματος ἰδ.] élancé, ée, adj.

ὑψίφωνος, ος, ον [θεατρ. ἐπὶ ἀνδρὸς] ténor ; [ἐπὶ γυναικὸς] première chanteuse ; κοινῶς σοπράνο, soprano, n. m.

ὑψίφωτον, ου, τό, κοινῶς ὁ **πολυέλαιος,** lustre, n. m. τὸ ἐκ τοῦ ὕψους φωτίζον εἴτε δι' ἠλεκτρικῶν λυχνιῶν, εἴτε διὰ μυκτήρων ἀεριόφωτος.

ὑψόθεν [ἐπίρ.], ἄνωθεν, ἐκ τοῦ ὕψους, d'en haut.

ὑψομέτρησις, εως, ἡ· **χωροστάθμησις,** nivellement, n. m. cote, n. f.

ὑψομετρία, ας, ἡ· altimétrie, n. f. μέρος τῆς πρακτικῆς γεωμετρίας, περιλαμβάνον τὴν καταμέτρησιν τῶν προσιτῶν καὶ ἀπροσίτων ὑψῶν. § **ὑψομετρία,** hypsométrie, n. f. ἐπιστήμη τοῦ προσδιορίζειν τὸ ὕψος τόπου τινός. Αἱ ὁριζόντιοι **καμπύλαι** (courbes horizontales) ἐν χρήσει ἐν τῇ τοπογραφίᾳ καλοῦνται ἐπίσης **ὑψομετρικαὶ** καμπύλαι (courbes hypsométriques).

ὑψομετρικός, ή, όν· altimétrique, ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὑψομετρίαν, qui a rapport à l'altimétrie ; || μέθοδοι ὑψομετρικαί, procédés altimétriques. § —, hypsométrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ὑψομετρίαν, qui a rapport à l'hypsométrie ; || μέθοδοι ὑψομετρικαί, procédés hypsométriques. § — [ἀστρον.], holométrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ ὑψόμετρον, ἢ μὲ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ, qui a rapport à l'holomètre ou à son emploi ; || ἐργασίαι ὑψομετρικαί, opérations holométriques.

ὑψομετρικῶς [ἐπίρ.], altimétriquement, adv. συμφώνως μὲ τοὺς κανόνας τῆς ὑψομετρίας, selon les règles de l'altimétrie.

ὑψόμετρον, τό· cote, n. f. προσδιορισμὸς τοῦ ὕψους (altitude) σημείου τινός· καλοῦνται ὑψόμετρα, οἱ ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἀριθμοὶ οἱ δεικνύοντες τὸ ὕψος σημείου τινὸς ἀναφορικῶς πρὸς συγκριτικὸν ἐπίπεδον· βλ. ὕψος, altitude ; **χωροστάθμησις καὶ γεωμετρία** (πρακτική)· || σειρὰ ὑψομέτρων, série des cotes ; || **ὑψόμετρον,** cote de niveau ἢ ἁπλῶς cote, n.f. βλ. ἀνωτέρω· || ὑψόμετρον (χωροσταθμήσεως), cote de nivellement ; βλ. **στάθμη** (μέση). § —, niveau, n. m. προχειμένου περὶ τοῦ ὕψους σημείου τινός· βλ. **χωροστάθμησις.**

ὑψόμετρον, ου, τό· altimètre (λατ. altus, haut καὶ μέτρον, mesure), n. m. ὄργανον πρὸς καταμέτρησιν προσιτῶν καὶ ἀπροσίτων ὑψῶν. § —, hypsomètre, n. m. ὄργανον τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὁποίου μετροῦσι τὸ ὕψος τόπου τινός, διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς θερμοκρασίας καθ' ἣν τὸ ὕδωρ ἄρχεται ἀναβράζον (à laquelle l'eau y entre en ébullition). § — [ἀστρον.] holomètre, n. m. ὄργανον χρήσιμον πρὸς λῆψιν τοῦ γωνιακοῦ ὕψους (hauteur angulaire) σημείου τινὸς εὑρισκομένου ἄνωθεν τοῦ ὁρίζοντος. § — λέγεται κατ' ἐπέκτασιν, τὸ κλισιοσκόπιον, hausse, n. f.

ὑψόνω, μέλ. ώσω (ὑψόω-ῶ), σηκόνω τι ὑψηλά, ὑψῶ, lever ; ἀνυψῶ, élever ; ἀνυψῶ, σηκόνω ὑψηλότερα, exhausser ; ἀνυψόω, σηκόνω, καθιστῶ τι ὑψηλότερον, hausser ; [ἐπὶ σημαίας] ἐπαίρω, hisser ; arborer ; || — τὴν χεῖρα, lever la main ; || — τὸ πάτωμα, rehausser le plancher ; || θὰ ὑψώσω τὴν οἰκίαν μου ἕνα πάτωμα, je hausserai ma maison d'un étage ; || — τοὺς ὤμους, hausser (lever) les épaules ; || — (ἐπαυξάνω) τὰς τιμάς, élever (augmenter ; faire monter ou hausser) les prix=ἀκριβαίνω· || αἱ μετοχαὶ ὑψώνονται, les actions haussent (montent) ; || αἱ ἡμέτεραι τιμαὶ εἰσὶν ὑψωμέναι καὶ ἀμετάβλητοι, nos prix se soutiennent en hausse et sans variation ; || [ναυτ.] ὑψόνω τὴν σημαίαν, hisser le pavillon ; || ὕψωσαν τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως, ils ont arboré (levé) l'étendard de

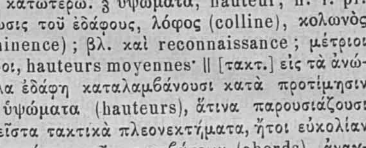
la révolte ; ‖ [μεταφ.] ὕψωσε καὶ αὐτὸς τὴν σημαίαν του, il a levé à son tour son drapeau ; ‖ ὑψόνω τὴν φωνήν, hausser (élever) la voix; ‖ μὲ ὑψωμένην κεφαλήν, la tête haute (levée) ; ‖ ὑψωμένη θερμοκρασία, température élevée.

ὕψος, ὁ [δημ.] βλ. γῦψος.

ὕψος, ους, τό· μία τῶν τριῶν γεωμετρικῶν διαστάσεων, hauteur, n. f. τὸ ὕψος ἡ κορυφή, haut, n. m. [μεταφ.] ὕψωσις, élévation, n. f. ὕψος τῆς διανοίας, τοῦ λόγου, τῆς ἠθικῆς, sublimité, n. f. ὑπεροχὴ καταφανής, transcendance, n. f. ‖ τὸ ὕψος τῆς οἰκίας, la hauteur de la maison ; ‖ ἀντιστοιχοῦν ὕψος, hauteur correspondante ; ‖ ὕψος στηρίγματος, hauteur d'appui ; ‖ [μηχ.] τὸ πρὸς τὴν ταχύτητα ὕψος, hauteur due à la vitesse ; ‖ ὕψος γονυαῖον πυροβόλου, hauteur de genouillère ; βλ. γονυαῖον· ‖ τριάκοντα μέτρα ὕψος, trente mètres de haut ; ‖ ἐξ ὕψους, d'en haut ; ‖ [γεωγρ.] τὸ [ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης] ὕψος τόπου τινός, l'altitude d'un lieu ; ‖ ὕψος αἰσθημάτων, élévation de sentiments ; ‖ τὸ ὕψος τῶν ἰδεῶν [ποιητοῦ] [ἐν.], la sublimité des idées ; ‖ τὸ ὕψος ἐν τῇ τέχνῃ, le sublime dans l'art ; ‖ ἐκ τοῦ ὕψους τῆς περιωπῆς του [φρ.], du haut de sa grandeur ; ‖ ἢ τοῦ ὕψους ἢ τοῦ βάθους! [φρ.], le sort en est jeté = ἐρρίφθη ὁ κύβος, il s'agit de réussir ou de périr. § ὕψος, volée, n. f. ὕψος ἀναβιβάσεως καταπηκτῆρος ἢ πασσαλοπήκτου (mouton) διὰ τὴν πλῆξιν τῶν καταπήγων, κτλ. βλ. καταπηκτήρ. § — παλιρροίας, amplitude de la marée ; βλ. μέγεθος. § — διαστρώσεων λίθων ἐν λατομείῳ, étanfiche, étanche ; ὕψος πλειοτέρων διαστρώσεων λίθων ἐν λατομείῳ. § — τοῦ προπετάσματος [ὀχυρωτ.], hauteur du parapet ; βλ. προπέτασμα. § — [γεωμ.], μία τῶν τριῶν γεωμετρικῶν διαστάσεων σχήματος τινός, hauteur, n. f. § Τὸ ὕψος (γεωγραφικόν), altitude, n. f. ou hauteur (ὅρος γεωδαιτικός). Ἡ ἀνύψωσις σημείου τινὸς ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ μεταφορικῶς ἄνωθεν ὡρισμένου ἐπιπέδου συγκρίσεως. Ἡ σύγκρισις αὕτη τῆς ἀνυψώσεως ὅλων τῶν σημείων τῆς σφαίρας ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ εὕρωμεν εὐκόλως τὸ σχετικὸν ὕψος τῶν παρατηρουμένων τόπων. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συγκρίσεως ταύτης ἐκφράζεται δι' ἀριθμοῦ καλουμένου ὑψόμετρον (cote d'altitude). § ὕψος [ναυτ.], hauteur, n. f. λέγεται τὸ ὕψος ἀντικειμένου τινὸς ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης· ‖ [ναυτ.] εὑρίσκεσθαι εἰς τὸ ὕψος ἀκρωτηρίου, λιμένος, être à la hauteur d'un cap, d'un port, σημαίνει τὸ εὑρίσκεσθαι ἐπὶ τῆς αὐτῆς παραλλήλου μὲ τὸ ἀκρωτήριον ἢ τὸν λιμένα. § [ἀστρ.] ὕψος ἀστέρος, τό· hauteur d'un astre, n. f. καλεῖται οὕτω τὸ τόξον τοῦ κύκλου ὕψους (cercle de hauteur) τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τοῦ ὁρίζοντος καὶ τοῦ κέντρου τοῦ ἀστέρος· ‖ ὕψος ἡλίου, hauteur du soleil, n. f. ‖ ὕψος σελήνης, hauteur de la lune, n. f. § φαινόμενον ὕψος [ἀστρον.], hauteur apparente, n. f. εἶνε τὸ παρατηρηθὲν ὕψος διωρθωμένον ἐκ τοῦ σφάλματος τοῦ ἐργαλείου καὶ τῆς κλίσεως τοῦ ὁρίζοντος· ‖ παραμεσημβρινὸν ὕψος ἀστέρος [ἀστρον.] hauteur circumméridienne, n. f. ἡλίου ἢ σελήνης εἶνε τὸ ὕψος αὐτῶν μετρούμενον καθ' ἣν στιγμὴν εὑρίσκονται πλησίον τοῦ μεσημβρινοῦ πρὸ ἢ καὶ μετὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ διάβασιν· ‖ μεσημβρινὸν ὕψος ἀστέρος, hauteur méridienne, n. f. ἡλίου ἢ σελήνης εἶνε τὸ ὕψος αὐτῶν μετρούμενον καθ' ἣν στιγμὴν διέρχονται διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ· ‖ παρατηρηθὲν ὕψος (ἢ ὕψος ἐργαλείου) ἀστέρος, hauteur observée, n. f. ἡλίου ἢ σελήνης εἶνε τὸ ὕψος αὐτῶν τὸ ἐνδεικνυόμενον ὑπὸ τοῦ ἐργαλείου δι' οὗ ἡ παρατήρησις ἐγένετο, ἄνευ οὐδεμιᾶς διορθώσεως· ‖ ἀληθὲς ὕψος ἢ καὶ ὕψος τοῦ κέντρου, hauteur vraie, n. f. (προκειμένου περὶ ἡλίου καὶ σελήνης) εἶνε τὸ φαινόμενον ὕψος διορθωθὲν ἐκ τῆς διαθλάσεως, παραλλάξεως καὶ ἡμιδιαμέτρου.

ὑψῶ (όω), μέλ. ώσω· σηκόνω, lever ; ἀνυψόνω élever, βλ. ὑψόνω· ‖ ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται [γρ. Γρφ.], qui s'élève sera abaissé. § [μέσ.] ὑψοῦμαι, s'élever ; ‖ [ναυτ.] ὑψοῦμαι κατὰ πλάτος, s'élever en latitude ; πλέω πρὸς τὰ πλέον μεμακρυσμένα τοῦ Ἰσημερινοῦ πλάτη· ‖ [ναυτ.] ὑψοῦμαι πρὸς τὸν ἄνεμον, remonter au vent, ἤτοι διαδρομέω (louvoyer) εἰς τὴν ἐγγυτάτην ὅπως πλησιάσω σημεῖον κείμενον πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου.

ὕψωμα, ατος, τό· μέρος τοῦ ἐδάφους ὑψωμένον, terrain élevé ; hauteur, n. f. ὕψωσις, élévation, n. f. ὕψωμα, κολωνός, éminence, n. f. § ἡ πρᾶξις τοῦ ὑψώνειν, action d'élever; ὕψωσις τιμῆς, κτλ. hausse [de prix, etc.]; βλ. ὕψωσις. § [ἐκκλησ.] [chanteau de] pain bénit; βλ. κατωτέρω. § ὑψώματα, hauteur, n. f. pl. ὕψωσις τοῦ ἐδάφους, λόφος (colline), κολωνὸς (éminence) ; βλ. καὶ reconnaissance ; μέτριοι λόφοι, hauteurs moyennes· ‖ [τακτ.] εἰς τὰ ἀνώμαλα ἐδάφη καταλαμβάνουσι κατὰ προτίμησιν τὰ ὑψώματα (hauteurs), ἅτινα παρουσιάζουσι πλεῖστα τακτικὰ πλεονεκτήματα, ἤτοι εὐκολίαν ἐπιτηρήσεων τῶν προσβάσεων (abords), ἀναγκαστικὴν καὶ κοπιώδη διὰ τὸν πολέμιον ἀνάβασιν, διαδοχικὴν αὔξησιν τῆς ἐνεργείας τῶν πυρῶν τοῦ πυροβολικοῦ τῆς ἀμύνης, εὐκολίαν

τῆς καλύψεως πρὸς τὰ ὀπίσω τῶν κινήσεων τῶν στρατευμάτων αὐτῆς, κτλ. δέον ὅμως, ἐκ τῶν κατειλημμένων σημείων, νὰ δύνωνται νὰ βάλλωσιν ἀποτελεσματικῶς τὰς κλιτύας ἐξ ὧν ὁ πολέμιος δύναται νὰ ἔλθῃ. Ἡ σκέψις αὕτη ἄγει εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῆς καταλλήλου θέ-

σεως ἐπὶ τοῦ ὑψώματος πρὸς ἀνέγερσιν τῶν ὀχυρωτικῶν **γραμμῶν** ἢ **χαρακωμάτων**. Τὰ ὕψη παρουσιάζουσι γενικῶς κατατομὴν ἐνδεικνυομένην ὑπὸ τοῦ προηγουμένου σχήματος, ἤτοι ἔχουσα πρὸς τὸ μέσον κλίσιν ἀρκετὰ ἀπόκρημνον δγ, συνδεομένην ἀφ' ἑνὸς μετὰ τῆς κοιλάδος καὶ ἀφ' ἑτέρου μετὰ τῆς κορυφῆς τοῦ ὑψώματος, δι' ὁμαλῶν κλίσεων γδ καὶ δα. Ἵνα ὅθεν βάλληται καλῶς ἡ κλίσις δγ, πρέπει νὰ καθέξωσι τὴν ὀφρὺν δ. Ἡ τοσοῦτον αὕτη σπουδαία ὀφρὺς διὰ τὴν ἄμυναν τῶν ὑψωμάτων καλεῖται **στρατιωτικὴ ὀφρὺς** (crète militaire).

ὕψωμα, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τελετὴ ἐν οἴκῳ γιγνομένη, ὑψουμένου **τοῦ** ἄρτου· 2) ὁ ἄρτος ὃν εὐλογοῦσιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ναῷ ἢ τῷ οἴκῳ. Ὁ τοῦ ναοῦ εἶνε τὸ λεγόμενον ἀντίδωρον, ὅπερ καὶ παρ' ἡμῖν κοινῶς ὕψωμα λέγεται, [chanteau de] pain bénit.

ὑψωμός, οῦ, ὁ· ἡ ὕψωσις τῶν τιμῶν, élévation [des prix]; ἡ ὕψωσις, hausse, n. f.

ὕψωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὑψώνειν, action d'élever (de hausser); élévation, n. f. ἀνύψωσις, exhaussement, n. m. || — τιμῶν [χρηματιστ.], hausse, n. f. || παίζω μὲ τὴν ὕψωσιν, jouer à la hausse; || τὸ πέπερι τείνει εἰς ὕψωσιν, ἀνατίμησιν, les poivres tendent (sont) à la hausse; || οἱ καφέδες εἰσὶ λίαν ζητημένοι καὶ εἰς ὕψωσιν, les cafés sont très courus et en hausse; || νεωτέρα ὕψωσις δὲν προβλέπεται ἤδη, une hausse ultérieure n'est guère à prevoir; || ἡ πρὸς ὕψωσιν τάσις φαίνεται σταματήσασα, le mouvement de hausse semble arrêté; || αἱ τιμαὶ εἶνε εἰς ὕψωσιν, les prix sont à la hausse; || ἐπωλήθησαν ἀμέσως πρὸς ὕψωσιν, il se sont vendus proprement en hausse; || ἡ ὕψωσις ἀεροστάτου, l'ascension d'un ballon; || [ἐκκλ.] ἡ ὕψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, l'exaltation de la sainte Croix; || — τῆς θαλάσσης, élévation de la mer; [ἀντίθ. τῷ καταβίβασις, abaissement = ἄμπωτις]· || ὕψωσις = ὑψόμετρον, la hausse; || αὐξάνω (ἐλαττόνω) τὴν ὕψωσιν, augmenter la hausse; βλ. καὶ **αὐξάνω**· || — ἡ ἀνύψωσις γῆς, relief, n. m.

Φ

Φ, φ [φῖ], phi; ἄκλιτ. τὸ εἰκοστὸν πρῶτον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, vingt et unième lettre de l'alphabet grec; ὡς ἀριθμ. φ' = 500, πεντακόσια, cinq cent καὶ ,φ = 500,000, πεντακόσιαι χιλιάδες, cinq cent mille.

φάβα, ας, ἡ (λατ. faba), κυρίως τὰ κουκιά, ὅπερ καὶ φάβα, φάβατος ὑπάρχει, ἱππιατρ. σ. 77,31· τὸ ὄσπριον λάθυρος, κοινῶς λαθοῦρι, gesse, n. f. § —, πόλτος ἐκ λαθύρων, purée de gesse καὶ ἐν γένει ὁ ἐξ ὀσπρίων πόλτος.

φάβατον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], κουκκί, κύαμος (ὄσπριον).

φαγάνα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **βορβοροφάγος** (cure-môle).

φαγᾶς, ὁ. θηλ. φαγοῦ, ὁ τρώγων πολύ, [grand] mangeur; γαστρίμαργος, λαίμαργος, glouton, onne, adj. gourmand, e, adj. ou goulu, e, adj. καὶ [δημ.] goinfre, n.

φαγγρί, τὸ [ἰχθ.], denté [aux gros yeux] ou bayard, n. m. τοῦ γένους **γάγρος**.

φαγγρίζω, μέλ. ίσω, λάμπω (φέγγω) διὰ μέσου, luire (briller) à travers; εἶμαι διαφανής, être transparent; διαφαίνω, entreluire. § —, ὑποφώσκω, ἀρχίζω νὰ φαίνωμαι, commencer à paraître (ἐπὶ τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας), poindre; ὅπερ λέγεται καὶ ἐπὶ τῶν φυτῶν, ἀντὶ τοῦ pousser = βλαστάνειν. § —, κακῶς συναρμόζομαι, être mal joint; χαίνω, κοινῶς χάσκω, bailler.

φαγέδαινα, ης, ἡ· φάουσα,, ἕλκος διαβρωτικόν, ἕλκος κατατρῶγον πᾶν τὸ περὶ αὐτὸ (τὰς σάρκας), ulcère qui ronge les chairs; καρκινοειδὴς πληγή, καρκῖνος, cancer; [ἀρχ. ἰατρ.] phagédène, n. f. ἄπληστος, πεῖνα, βουλημία· ἐπίσης ἕλκος κατατρῶγον τὰς σάρκας.

φαγεδαινικός, ός, ὃν καὶ **φαγεδαινώδης**, ες, ὡς φαγέδαινα καταβιβρώσκων τὰς σάρκας, phagédénique, adj. qui ronge les chairs; καρκῖνος, ἕλκος **φαγεδαινικόν**, chancre, ulcère phagédénique; ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν καρκινώδης, cancéreux, euse, adj. || φαγεδαινικαὶ οὐσίαι, substances phagédéniques, οὐσίαι διαβρωτικαὶ τῶν σαρκῶν· || [φαρμ.] φαγεδαινικὸν ὕδωρ, eau phagédénique, διάλυσις ἄχνης ὑδραργύρου ἐντὸς ἀσβεστούχου ὕδατος διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ἀφροδισίων ἑλκῶν καὶ τῶν κονδυλωμάτων.

φαγεδαινισμός, οῦ, ὁ· phagédénisme, n. m. μεγάλη ἐξάπλωσις ἕλκους φαινομένου ὡς καταβιβρώσκοντος τὰς σάρκας.

φαγεδαινώδης, ης, ες· βλ. **φαγεδαινικός**.

φαγεῖν, ἀπαρ. ἀόρ. β. τοῦ ἐσθίω μέλ. θὰ φάγω, ἐν τούτοις ῥῆμα φάγω δὲν ὑπάρχει.

φαγεντιανόν, ου, τό· σκεῦος (ἀγγεῖον) κοινῶς τὸ **φαρφουρί,** faïence, n. f. ἀργιλόπλαστος, ἐξ ἀργίλου. Ὁ Χαντσερῆς ἐκάλεσεν αὐτὸ ««**ὄστρακον**»· ‖ **ὀστράκινος,** ίνη, ινον· de (ἢ en) faïence ; λαμβάνων τὴν ὀνομασίαν ταύτην ἐκ τοῦ Πολυδεύκους, «ἔξεστι δὲ καὶ ἀγγεῖα **ὀστράκινα** τὰ κεράμεα ἢ γήϊνα εἰπεῖν» Πολυδ. ὀνομαστικόν.

φαγηποσία, ας, ἡ· βλ. **φαγοποσία.**

φαγησερὸς [δημ.] βλ. **φαγουλιανός** καὶ **ἐδώδιμος.**

φαγησιποσία, ας, ἡ· βλ. φαγοπότι.

φαγησιπότι [δημ.] βλ. φαγοπότι.

φαγητόν, οῦ, τὸ καὶ φαγεῖον ἢ φαγίον, κοινῶς τὸ **φαγὶ** κυρίως τὸ τρωγόμενον, ἡ **τροφή·** συνήθως ὅμως τὸ παρατιθέμενον εἰς τὴν τράπεζαν ἔδεσμα, τὸ βρῶμα, τὸ ὄψον, mets, n.m. plat, n. m. service, n. m. ‖ ὅλα τὰ φαγητὰ ἦσαν ἐξαίρετα, tous les mets étaient excellents; ‖ ἔφαγεν **ἀπ' ὅλα τὰ** φαγητά, il a mangé de tous les plats ; ‖ γεῦμα μὲ τόσα φαγητά, un dîner à tant de services ; βλ. καὶ **φαγί.**

φαγεῖ, τὸ [δημ.] καὶ

φαγί, τὸ [δημ.] τὸ βρῶμα, ἡ βρῶσις, le manger ; ἡ τροφή, nourriture, n. f. ou aliment, n. m. τὰ πρὸς τὸ ζῆν, τὰ φαγητά, ἡ τροφή, chère, n.f. ‖ αὐτὸ εἶνε βασιλικὸν φαγί, c'est un manger du roi; ‖ τὸ πολὺ φαγὶ βλάπτει, trop manger nuit ; ‖ φαγὶ καὶ ξύση ὡς ποῦ ν' ἀρχίση [παροιμ.], pour manger et pour gratter il n'y a qu'à commencer ; ‖ ἐξοδεύει πολλὰ εἰς τὸ φαγί του, il dépense trop pour sa nourriture; ‖ ἀγαπᾷ τὸ καλὸ φαγί, il aime la bonne chère ; ‖ τὸ φαγὶ τῶν [οἰκοσίτων] πτηνῶν, la mangeaille (la pâtée) des volailles ; ‖ τὸ φαγὶ τῆς γάτας, la pâtée du chat ; ‖ **αὐτὸ τὸ κρέας** δὲν ἔχει καλὸ φαγί, cette viande n'est pas de bon goût ; ‖ λάδι τοῦ φαγιοῦ, huile comestible. § — ἀντὶ φαγητὸν (φαγητά), mets, n. m. plat, n.m. service, n. m. [συνεκδ.] τὸ γεῦμα, repas, n.m. dîner, n. m. ou table, n.f. ‖ [ηὗρε] ἕνα νέον φαγί, un mets (un plat) nouveau ; ‖ ἕνα φαγὶ μὲ φθάνει, un seul plat me suffit ; ‖ μετὰ τὸ πρῶτον φαγὶ ἐσηκώθη, après le premier service il quitta la table ; ‖ ἔφεραν φαγὶ [εἰς τὸ τραπέζι], on a servi ; ‖ εἰς αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖον τὸ φαγὶ εἶνε ἐξαίρετον, dans cet hôtel la cuisine est excellente ; ‖ πίνει μόνον εἰς τὸ φαγί του, il ne boit qu'à ses repas ; ‖ θὰ χρυώση τὸ φαγί, le dîner va se refroidir; ‖ τί φαγὶ ἔχετε; qu'avez-vous à votre dîner ? ‖ τὸν ηὗρα εἰς τὸ φαγί, je l'ai trouvé à table.

φαγίζω [διάλ. Οἰνόης], δίδω τινὶ νὰ φάγη, **ταγίζω** «φάγισε τὸ μωρόν».

φαγοθεραπεία, ας, ἡ· phagothérapie (φαγεῖν, manger καὶ guérison, θεραπεία), n. f. θεραπεία ἀσθενῶν τινων διὰ θρεπτικῆς διαίτης καὶ εἰδικῶς διὰ τοῦ μεθοδικοῦ ὑπερσιτισμοῦ (traitement de certaines maladies par le régime alimentaire et spécialement par la suralimentation méthodique), ἥτις ἐκτελεῖται ἐπὶ τῆς **φυματιώσεως,** τῶν ἐξησθενισμένων κράσεων, καὶ ἐν γένει τῶν ὁπωσδήποτε φερουσῶν σωματικὸν μαρασμὸν (maladies consomptives) ; βλ. καὶ **ὑπερσιτισμός.**

φαγοκυτολυσία, ας, ἡ· phagocytolysie, n. f. βλ. φαγολυσία.

φαγοκύτταρον, ου, τό· phagocyte (φαγεῖν, manger, καὶ κύτος, κύτταρον, cellule) n. m. κύτταρον ἱκανὸν νὰ περιλάβη καὶ χωνεύση τὰ ὀργανικὰ ἢ ἀνόργανα παρακείμενα μόρια, cellule capable d'englober et de digérer les particules inorganiques ou organiques voisines ; ‖ τὰ φαγοκύτταρα, les phagocytes.

φαγοκυτταρώδης, ης, ες· phagocytaire. adj. ἀφορῶν τὰ φαγοκύτταρα ἢ τὴν φαγοκυττάρωσιν, qui a rapport aux phagocytes ou à la phagocytose.

φαγοκυττάρωσις, εως, ἡ· phagocytose, n. f. ἡ ἐνέργεια τῶν φαγοκυττάρων (fonction des phagocytes) ἀνακαλυφθεῖσα ὑπὸ τοῦ Menchnikof ; ‖ **φαγοκυττάρωσις,** phagocytose = κυτταρικὴ μικροβιοφαγία ἢ **παμβορία.**

φαγολυσία, ας, ἡ· phagolyse, n.f. ἢ **φαγοκυτολυσία,** phagocytolysie (ἐκ τοῦ φαγοκύτταρον, phagocyte καὶ λύειν, dissoudre) n. f. καταστροφὴ τῶν φαγοκυττάρων δι' ἱστολυτικῆς διαλύσεως τοῦ ὑγροῦ χώρου ἐν ᾧ περιέχονται. Ἡ καταστροφὴ αὕτη δύναται νὰ παραγάγη ἑτέρας οὐσίας ἀμυντικὰς ἢ προστατευτικὰς ἃς τὰ φαγοκύτταρα ταῦτα περικλείουσι καὶ αἵτινες ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ τῶν παθογόνων βακτηρίων τοῦ εἰρημένου χώρου.

φαγόνομαι [δημ.] μέλ. θὰ φαγωθῶ, ἀόρ. ἐφαγώθηκα, κατατρώγομαι, être rongé ; se ronger ; φθείρομαι, s'user. § στενοχωροῦμαι βασανίζομαι, se tourmenter; φιλονεικῶ, ἐρίζω, se quereller ; βλ. καὶ **τρώγομαι** [τρώγω].

φαγοποσία, ας, ἡ καὶ

φαγοπότι, τὸ [δημ.] τὸ τρώγειν καὶ πίνειν ἐν τραπέζῃ, débauche de table ; ὅθεν ἡ εὐωχία, κοινῶς ξεφάντωμα, bombance, n. f. [δημ.] ripaille, n. f. τὸ φαγοπότι, ἡ **εὐωχία.**

φαγοποτῶ (έω) [δημ.] τρώγω καὶ πίνω καθ' ὑπερβολήν, manger et boire à l'excès ; ὅθεν καὶ εὐωχῶ, κοινῶς ξεφαντόνω, βλ. λέξεις.

φαγότον, οτ, τὸ [ξεν.], ἰταλ. fagotto, γαλλ. basson, n. m. ἐξελληνισθὲν **βαρύαυλος·** μουσικὸν ἐμπνευστὸν ὄργανον ξύλινον, ὁμοιάζον πρὸς τὴν ὀβόην (haut-bois) πρὸς ἣν ἔχει περίπου τὴν αὐτὴν σχέσιν οἵαν τὸ βιολοντσέλον πρὸς τὸ βιολίον· τὸ στόμιον αὐτοῦ ἀποτελεῖται ἐξ ὀρειχαλκίνου σωλῆνος ἐν σχήματι **S**· ἐφευρέθη περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΕ' αἰῶνος ἐν Παβίᾳ.

φαγουλιανός, ή, όν [δημ.], φαγώσιμος, mangeable, adj. ἐδώδιμος comestible, adj. παρατιθέμενος ἐν τῇ τραπέζῃ πρὸς βρῶσιν, τῆς τραπέζης, de table ; ‖ σταφύλια φαγουλιανά, raisins de table.

φαγοῦρα, ας, ἡ [δημ.], βλ. κνησμός, demangeaison, n. f. (κυρίως τῶν ὀδόντων ὅταν πρωτοβγαίνουν). § [μεταφ.] βλ. φαγωμός.

φαγοῦρα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], τροφὴ δι' ἀρκετὸν καιρόν, προμήθεια.

φαγούρικος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], πολυφάγος (ἐπὶ ζώων).

φάγουσα [δημ.], βλ. φαγέδαινα.

φά(γ)ουσα, ἡ [διάλ. Καρπάθου], ἡ ἀνίατος νόσος χαρκῖνος· βλ. **φαγέδαινα.**

φάγωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ βρῶσις, τὸ τρώγειν, ἡ πρᾶξις τοῦ τρώγειν (βιβρώσκειν, φθείρειν), action de manger (de ronger ; d'user, etc. βλ. τρώγω)· ὅθεν καὶ διάβρωσις, mangeure (jure) n. f. § —, τὸ μέρος ὅπερ ἐφαγώθη (ἐφθάρη), endroit mangé (; rongé, etc) ; τὸ διάβρωμα, mangeure (jure) n. f. τὸ φαγωθὲν μέρος ἀντικειμένου τινός· ἐπίσης ἡ διάβρωσις, érosion, n. f. βλ. λέξιν. § [μεταφ.] ἡ μεμψιμοιρία, κοινῶς τὸ γρύνιασμα, grognement, n. m. ou grognerie, n. f. ἡ διαφωνία, discorde, n. f. ἡ ἔρις, querelle, n. f.

φαγωμάρα [δημ.], βλ. φαγοῦρα.

φαγωμός, οῦ, ὁ [δημ.], ἔρις, διένεξις, querelle, n. f. διαφωνία, discorde, n. f. μεμψιμοιρία, κοινῶς γρύνιασμα, grognerie, n. f.

φαγωμένος, η, ον· qui a été mangé ; || [οὐδ. οὐσ.] φαγωμένον, mangeure (προφ. jure) n. f. τὸ φαγωθὲν μέρος ἄρτου, ὑφάσματος, κτλ.

φαγώσιμος, ος, ον, βρώσιμος, ὅπερ δύνανται νὰ φάγωσι, ὁ τρωγόμενος, mangeable, adj. καλὸς πρὸς βρῶσιν, bon à manger ; βλ. καὶ ἐδώδιμος, comestible, adj. § **φαγώσιμος,** ος, ον· ἐδώδιμος, ος, ον, manducable, adj. ὅπερ δύνανται νὰ φάγωσι, que l'on peut manger ; || ἡ ἰδιότης τοῦ φαγωσίμου· βλ. ἐδωδιμότης.

φάδι, τὸ [δημ.] βλ. ὑφάδι.

φαεινός, ή, ὸν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος) φωτίζων, λάμπων, ἀκτινοβολῶν, φωτοβόλος, φωτεινός, lumineux, euse, adj. λαμπερός, brillant, e, adj. ἀστράπτων, éclatant, e, adj. ἀπαστράπτων, ἀκτινοβολῶν, resplendissant, e, adj. θαυμάσιος, λαμπρός, splendide, adj. [συνεκδ.] προφανής, évident e, adj. διαυγής, καθαρός, φανερός, clair, e, adj. || φαεινὴ ἰδέα, idée lumineuse ; || αὐτὸ εἶνε ἡλίου φαεινότερον, c'est clair comme le jour.

φαεινότης, ητος, ἡ· ἰδιότης τοῦ φαεινοῦ, splendeur, n. f. ἀκτινοβολία, ἡ λάμψις (τοῦ φωτός), éclat [de lumière] ; τὸ διαυγές, ἡ καθαρότης, διαύγεια, σαφήνεια, clarté, n. f.

φαεινῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον φαεινόν, d'une manière lumineuse ; lumineusement, adv. μετὰ λάμψεως, avec éclat ; σαφῶς, clairement, adv.

φαζάνι, τὸ [δημ.], βλ. φασιανὸς (faisan).

φαΐ, τὸ [δημ.], βλ. φαγί.

γαιάνθραξ, ακος, ὁ· houille brune ; βλ. λιγνίτης (lignite).

φαιδρός, ά, ὸν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), ὁ ἔχων εὔθυμον (εὐχαριστημένον) τὸ πρόσωπόν του, qui a le visage radieux, ὅθεν φαιδρὸς = εὔθυμος, gai, e, adj. χαρούμενος, εὔθυμος, joyeux, euse, adj. φαιδρός, radieux, euse, adj. ἱλαρός, ἀστεῖος, εὐτράπελος, enjoué, ée, adj. εὐχαριστημένος, réjoui, e, adj. αἴθριος, serein, e, adj. φιλόγελος, εὔθυμος, jovial, e, adj. χαρωπός, γελαστός, riant, e, adj. εὔθυμος, φαιδρός, κοινῶς ἀλλέγρος, allègre, adj. || εἶνε πάντοτε φαιδρός, il est toujours gai ; φαιδρὰ ᾄσματα, chants joyeux; || φαιδρὸς χαρακτήρ, humeur joviale ; || φαιδραὶ ἰδέαι, des idées riantes ; || πρόσωπον φαιδρόν, visage radieux ; || ὄψις φαιδρά, mine riante, radieuse. § — [ἐπὶ πραγμάτων] καθαρός, clair ; λαμπρός, brillant, e ; διαφανής, transparent, e.

φαιδρότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ φαιδροῦ, ἡ εὐθυμία, gaieté ou gaîté, n. f. φαιδρότης, ἱλαρότης, εὐτραπελία, enjouement, n. m. ἡ ἱλαρότης, hilarité, n. f. αἰθριότης, sérénité, n. f. εὐθυμία, φαιδρότης, κοινῶς ἀλλεγρία, allégresse, n. f. φαιδρότης, εὐθυμία, τὸ φιλόγελων jovialité, n.f. § **φαιδρότης,** ἀκτινοβόλος λάμψις, éclat lumineux ; διαφάνεια, transparence, n. f. διαύγεια, καθαρότης, clarté, n. f.

φαιδρυντής, οῦ, ὁ· fourbisseur, n. m. (ἐκ τοῦ φαιδρύνω, fourbir).

φαιδρυντικός, ή, όν· εὐφραντικός, ὁ φαιδρύνων, εὐφραίνων, égayant, e, adj. κάμνων τι φαιδρόν, χαρωπόν, ὁ εὐχαριστῶν, ὁ τέρπων, réjouissant, e, adj.

φαιδρύνω, μέλ. νῶ, θὰ φαιδρύνω, καθιστῶ φαιδρόν, εὔθυμον, rendre gai; εὐφραίνω, égayer; εὐφραίνω, εὐχαριστῶ, τέρπω, réjouir; καθιστῶ φαιδρόν, φαιδρύνω, épanouir ; || τὸ πρόσωπόν του ἐφαιδρύνθη, son visage s'épanouit. § **φαιδρύνω,** καθαρίζω, κάμνω τι λαμπρόν, στιλβόνω, fourbir ; || — τὸν σίδηρον, blanchir le fer, καθιστῶ αὐτὸν λάμποντα διὰ τῆς ῥίνης ἢ τῆς ῥυκάνης· || ὁ χάλυψ φαιδρύνεται, l'acier se découvre (ἐκ τοῦ φαιδρύνω)· || — τὸν χυτοσίδηρον, blanchir la fonte, καθαρίζω, καθιστῶ αὐτὸν λάμποντα· || — μέταλλόν τι, blanchir un métal, καθαρίζω, καθιστῶ αὐτὸ λάμπον.

φαιδρῶς [ἐπίρ.], μὲ τρόπον φαιδρόν, ζωηρόν, εὔθυμον, εὐθύμως, gaiement (gaîment), adj. joyeusement, adv. allègrement, adv.

φαιλόνι, τὸ [δημ.], τὸ φαιλόνιον, μικρὸν ἐπανωφόριον, ἄμφιον, chasuble [de prêtre].

φαιλονοστοίχαρο [διάλ. Ἠπείρου], τὸ φαιλόνι καὶ τὸ στοιχάρι τοῦ ἱερουργοῦντος.

φαινέλαιον, ου, τό· phénol, n. m. φαινικὸν ὀξύ, acide phénique.

φαινικός, ή, όν· phénique, adj. || φαινικὸν ὀξύ, acide phénique (carbolique) ; φαινέλαιον, phénol, n. m.

φαίνομαι, μέλ. θὰ φανῶ (φανήσομαι), ἀόρ. ἐφάνη· paraître ; apparaître ; παρουσιάζομαι, se faire voir ; se voir ; δεικνύομαι, παρουσιάζομαι, se montrer ; ἐκδηλοῦμαι, se faire jour; ἐμφαίνομαι, δηλοῦμαι, se manifester ; [paraître = φαίνομαι, ἐμφανίζομαι, ὡς φυσικὸν καὶ ὁρατὸν σῶμα, ἡ οὐσία· π. χ. le jour paraît ; l'aurore paraît ; la lune, le soleil paraît ; un homme paraît dans une société, dans une ville, dans une promenade ; apparaître = φαίνομαι, ἐμφανίζομαι λέγεται ἐπὶ ὑπερφυ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

σικῶν καὶ ἀύλων ὄντων, ἐπιφαινομένων αἴφνης ὑπὸ αἰσθητὴν μορφήν, οἷον ἐπὶ ἁγίων, ἀγγέλων, φαντασμάτων, κτλ., un saint, un ange apparaît; un spectre, un revenant apparaissent; ὁ Θεὸς ἐφάνη εἰς τὸν Μωϋσῆν, Dieu est apparu à Moise. Apparaître εἶνε ἐπίσης ἐν χρήσει ἐπὶ πραγμάτων αἰσθητῶν μὲν φύσει καὶ ὁρατῶν, ἀλλ' ἐκ μακρῶν μόνον διαλειμμάτων καὶ ἀπροόπτως φαινομένων, π. χ. on a vu cette nuit un globe de feu apparaître dans les airs]; || ἡ σελήνη θὰ φανῇ ἐντὸς ὀλίγου, la lune va paraître; || ὁ πατήρ του ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον του, son père lui apparut en songe; || δὲν φαίνεται πλέον, il ne se fait plus voir; || δὲν φαίνεσθε πλέον συχνά, vous devenez rare; || ἐπῆγε μόνον διὰ νὰ φανῇ, il est allé pour faire acte de présence; || μόλις ἐφάνη μίαν στιγμήν, il n'a fait que se montrer; il n'a fait qu'une courte apparition; || ὁ ἥλιος δὲν ἐφάνη σήμερον, le soleil ne s'est pas montré aujourd'hui; || ἀργὰ ἢ γρήγορα ἡ ἀλήθεια φαίνεται, tôt ou tard la vérité se fait jour (se manifeste; perce); || ἐφάνησαν μερικαὶ δυσκολίαι, il s'est présenté quelques difficultés; || ὅτε τὸ πρῶτον ἐφάνη εἰς τὸν κόσμον, lorsqu'il fit son entrée dans le monde; || τώρα φαίνεται τί θέλει, maintenant on voit ce qu'il veut; || μὲ τὸν καιρὸν θὰ φανῇ ἂν, le temps nous apprendra si; || τὸ βουνὸν φαίνεται ἀπὸ μακράν, la montagne se voit de loin; || φαίνονται αἱ ῥαφαί, on en voit les coutures; || αὐτὸ φαίνεται, cela est manifeste (=εἶνε καταφανές), cela saute aux yeux; || ἀπὸ τὸν λόφον φαίνεται ἡ θάλασσα, du haut de la colline on découvre (on voit) la mer; || ὅλα αὐτὰ τὰ κάμνει διὰ νὰ φαίνηται, il ne fait tout cela que pour se faire remarquer (pour paraître). § —, δοκέω-ῶ, ἔοικα, sembler; ἔχω τὸ ὕφος, avoir l'air; φαίνομαι, paraître. Διὰ τοῦ paraître ἡ αἴσθησις τοῦ φαινομένου πράγματος θεωρεῖται ἐξ ἀντικειμένου, διὰ τοῦ sembler ἐξ ὑποκειμένου. Ὁ λόγος δι' ὃν πρᾶγμα τί φαίνεται ἡμῖν=nous paraît τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον, ἔγκειται ἐν αὐτῷ τῷ πράγματι· ὁ λόγος δὲ δι' ὃν δοκεῖ ἡμῖν=nous semble, τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον, ἐξαρτᾶται ἐξ ἡμῶν αὐτῶν, ἐκ τῆς διαθέσεως εἰς ἣν διακείμεθα ἢ ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν σκεπτόμεθα: τὰ πράγματα φαίνονται ἀληθῆ ἢ ψευδῆ, les choses paraissent vraies ou fausses, ὡς ἐκ τῆς ὄψεως εἰς ἣν παρίστανται εἰς τὸν νοῦν· τὰ πράγματα δοκοῦσι (φαίνονται) ἀληθῆ ἢ ψευδῆ, les choses semblent vraies ou fausses, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν θεωρεῖ τις αὐτά, διατεθειμένος λόγου χάριν εὐμενῶς ἢ προκατειλημμένως· || τὸ δεῖνα φαίνεταί μοι ὡραῖον, telle chose me paraît belle, ἐμφαίνει τὴν ἐντύπωσιν, ἣν κατὰ πρῶτον προξενεῖ εἰς ἐμέ· || τὸ δεῖνα δοκεῖ μοι ὡραῖον, telle chose me semble belle, ἐκφράζει τὴν περὶ αὐτοῦ κρίσιν μου, τί περὶ αὐτοῦ φρονῶ, ἀφοῦ καλῶς τὸ ἐξήτασα· || τὸ φαινόμενον (δεικνύμενον) καλόν, ce qui semble bon; || εἰς τοὺς μὴ σπουδάσαντας τὴν ἀστρονομίαν, ἡ σελήνη φαίνεται (δοκεῖ) τοσοῦτον μικρὰ ὅσον φαίνεται, à ceux qui n'ont pas étudié l'astronomie, la lune semble aussi petite qu' elle paraît; || μοῦ φαίνεσθε μελαγχολικός, vous me semblez mélancolique; || ἐφαίνετο στενοχωρημένος, il avait l'air embarrassé; || δὲν φαίνεται ὅ,τι εἶνε, il ne paraît pas ce qu'il est; || ἄλλο νὰ ἦσαι καὶ ἄλλο νὰ φαίνησαι [παροιμ.], être et paraître sont deux; || μοῦ φαίνεται πνευματώδης, je lui trouve de l'esprit; || φαίνεται ὅτι πάσχει, il a l'air d'être malade; || ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία μοῦ φαίνεται παραμύθι, toute cette histoire m'a l'air d'un conte; || ἦτον ἄρρωστος ἀλλὰ δὲν τοῦ φαίνεται, il était malade mais il n'en a pas l'air; || μολονότι πάσχει, φαίνεται ὑγιής, quoique souffrant il paye de mine; || εἶνε τριάντα χρόνων ἀλλὰ δὲν τοῦ φαίνεται, il a trente ans mais il ne les paraît pas; || φαίνεται νεώτερος παρ' ὅ,τι εἶνε, il ne paraît pas son âge; || μοῦ ἐφάνη ὅτι τὸν εἶδα, il m'a semblé le voir; || μοῦ φαίνεται νὰ τὸν βλέπω, je le vois d'ici; || φαίνεται ἄνθρωπος καθὼς πρέπει, il a l'air comme il faut; || φαίνεται ὅτι, il paraît (il semble) que (βλ. ἀνωτέρω διαφοράν)· || φαίνεται νὰ ἔφυγε, il semble qu'il soit parti; || καθὼς (ὡς) φαίνεται, à ce qu'il paraît; apparemment; || δὲν φαίνεται, on ne le dirait pas; || φαίνεται μόνον ἔτσι, ce n'est qu'une apparence; || εἶσθε μοῦ φαίνεται, ὀλίγον ἄδικος, vous êtes un peu injuste, ce me semble; || πῶς σᾶς (σοῦ) φαίνεται; comment trouvez-vous cela? qu'en pensez-vous? || δὲν μοῦ φαίνεται, je ne crois pas; je ne pense pas; δὲν τὸ εὑρίσκω, je ne trouve pas; || ὅπως σοῦ φανῇ, comme bon vous semblera; || τοῦ ἐφάνη νὰ ταξειδεύσῃ, il a eu la fantaisie (l'idée) de voyager; || τοῦ ἐφάνη νὰ παραιτηθῇ, il s'avisa de donner sa démission; || λέγει ὅ,τι τοῦ φανῇ, il dit tout ce qui lui passe par la tête; || τί μοῦ ἐφάνη, ὅταν τὸν εἶδα! que devins-je à sa vue? || [καὶ ἀπολ.] ποῦ σοῦ ἐφάνη; quelle idée? quelle fantaisie vous prend? πῶς ἐφαντάσθης, comment avez-vous pu croire? || φαίνεται, προκύπτει [νομ.], il appert (=être évident, résulter) (ἐκ τοῦ ῥήματος apparoir); || ὡς φαίνεται, apparemment, adv. d'après les apparences. § [μετοχ. ἐπίθ.] βλ. φαινόμενος καὶ φαινόμενον· || [ἐμπορ.] φαίνεσθαι, ἐμφαίνειν, figurer; || φαίνεσθαι λογαριασμόν τινα ἐν τοῖς βιβλίοις, faire figurer un compte sur les livres; || τὸ ἄρθρον τοῦτο φαίνεται καὶ εἰς ἄλλην μερίδα, εἰς ἄλλον λογαριασμόν, cet article figure sur un autre compte; || . . . ἅτινα μετὰ τὴν σύναξιν θὰ φανῶσιν, καταχωρηθῶσιν, εἰς πίστωσιν λογαριασμοῦ σας, εἰς πίστιν σας . . . , qui après rentrée figureront au crédit de votre compte, à votre crédit.

φαινομενικός, ή, όν, phénoménal, ale, aux, adj. ἐμφανιστός, ἴδιος τοῦ φαινομένου, qui tient du phénomène ou au phénomène:

le monde phénoménal ; || [κατ' ἐπέκτ.] —, phénoménal, λέγεται ὁ θαυμαστὸς (prodigieux), ἐκπληκτικὸς (étonnant). § φαινομενικός, phénoménique, adj. ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὰ φαινόμενα, qui a rapport aux phénomènes : être d'une grosseur, d'une bêtise phénoménale. § ὁ μὴ πραγματικός. ὁ φαινόμενος μόνον, apparent, e, adj.

φαινομενικότης, ητος, ἡ [φιλοσ.], phénoménalité, n. f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ φαινομένου, caractère du phénomène. § — τὸ φαινόμενον (οὐχὶ τὸ πραγματικόν], apparence, n. f.

φαινομενικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τὸ φαινόμενον, en apparence.

φαινομενολογία, ας, ἡ· phénoménologie (φαινόμενον καὶ λόγος) n. f. πραγματεία, λόγος ἐπιστημονικὸς ἐπὶ τῶν φαινομένων, ἅτινα ἀντιλαμβάνονται αἱ αἰσθήσεις ἡμῶν· || [φιλολ.] λέγεται οὕτως εἰς τὸ σύστημα τοῦ Hegel, ἐπιστήμη τῶν ἰδεῶν αἵτινες προκύπτουσιν ἐκ τῆς ἀντιλήψεως τῶν αἰσθήσεων.

φαινομενολογικός, ή, όν· phénoménologique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν φαινομενολογίαν. || ἐπιστῆμαι φαινομενολογικαί, sciences phénoménologiques.

φαινόμενον, ου, τό· πρᾶγμα ὅπερ φαίνεται, πᾶν ὅ,τι ὑποπίπτει εἰς τὰς αἰσθήσεις, πᾶν ὅ,τι διεγείρει καὶ ποιεῖ ἐντύπωσιν εἰς τὰς αἰσθήσεις, phénomène, n. m. [κυρ. καὶ μεταφ.] παράδοξον φαινόμενον, étrange phénomène. Ἐν τῇ φυσιολογίᾳ φαινόμενα καλοῦνται πᾶσαι αἱ πράξεις τῆς ζώσης ὕλης, πᾶσαι αἱ μεταβολαὶ ὧν ἀντιλαμβανόμεθα διὰ τῶν αἰσθήσεων ὡς γινομένων ἐν ὀργάνῳ τινὶ ἢ ἐν λειτουργίᾳ τινί· εἶνε οἱ χαρακτῆρες τοῦ ζῶντος ὀργανισμοῦ. Ἐν τῇ γενικῇ παθολογίᾳ φαινόμενον νοσηρὸν σημαίνει ὅ,τι καὶ ἡ λέξις σύμπτωμα. Φαινόμενα φυσικὰ εἶνε περιληπτικὴ ἔκφρασις τοῦ ἀντικειμένου τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ὡς καὶ φαινόμενα χημικὰ εἶνε τὰ ἐν τῷ κύκλῳ τῆς χημείας ἐρευνόμενα· || φυσικὰ καὶ χημικὰ φαινόμενα, phénomènes physiques et phénomènes chimiques· τὰ περὶ ἡμᾶς σώματα, εἴτε ἁπλᾶ εἶνε εἴτε σύνθετα, παρατηροῦνται παράγοντα διὰ τῆς ἐπ' ἀλλήλων ἐνεργείας αὐτῶν διάφορα ἀποτελέσματα, διαφόρους ἐμφανίσεις. Πᾶν τοιοῦτον ἀποτέλεσμα, πᾶσα τοιαύτη ἐμφάνισις καλεῖται φαινόμενον, π. χ. ἡ πτῶσις σώματος τινὸς εἶνε φαινόμενον, εἶνέ τι παραγόμενον ἐκ τῆς ἐνεργείας τῆς γῆς ἐπὶ τοῦ σώματος. Ὡσαύτως ἡ ἀστραπή, ἡ βροχή, ὁ ἄνεμος, ἡ βροντή, ἡ ῥοὴ τῶν ὑδάτων κτλ. εἶνε φαινόμενα παραγόμενα διὰ τῆς ἐπ' ἀλλήλων διαφόρου ἐνεργείας τῶν σωμάτων. Τὰ φαινόμενα διαιροῦνται εἰς δύο μεγάλας τάξεις, εἰς φυσικὰ καὶ χημικά. Φυσικὰ φαινόμενα καλοῦνται ἐκεῖνα, ἅτινα παραγόμενα δὲν μεταβάλλουσιν οὐδόλως τὰ συστατικὰ μέρη τῶν παραγόντων αὐτὰ σωμάτων, χημικὰ δὲ καλοῦνται ἐκεῖνα. ἅτινα ἀλλοιοῦσι τὰ συστατικὰ μέρη τῶν παραγόντων αὐτὰ σωμάτων, π. χ. ἡ πτῶσις σώματος τινὸς εἶνε φυσικὸν φαινόμενον, διότι τὸ σῶμα μετὰ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ, τουτέστι μετὰ τὴν παραγωγὴν τοῦ φαινομένου, ἔμεινε τὸ αὐτό· ἂν ἦτο δηλ. σῶμα ἁπλοῦν, ἔμεινεν ἁπλοῦν καὶ τὸ αὐτὸ ἁπλοῦν, ἂν ἦτο σύνθετον ἐκ διαφόρων ἁπλῶν ἔμεινε σύνθετον καὶ σύνθετον ἐκ τῶν αὐτῶν ἁπλῶν (βλ. σῶμα, corps). Ἡ καῦσις ξύλου εἶνε καὶ αὐτὸ φαινόμενον, ἀλλὰ χημικόν, διότι μετὰ τὴν καῦσιν ἀντὶ ξύλου εὑρίσκομεν ἄλλα σώματα διάφορα τοῦ ξύλου· στάκτην, κτλ. § —, ἡ ὄψις, τὸ ἐξωτερικόν, ἐκεῖνο ὅπερ φαίνεται, apparence, n.f. || τὸ φαινόμενον ἀπατᾷ, les apparences sont trompeuses ; || κατὰ τὸ φαινόμενον, en apparence ; || κατὰ τὰ φαινόμενα· καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα, ἢ κρίνων τις ἐκ τῶν φαινομένων, selon les (à en juger par les) apparences ; selon (ou suivant) toute apparence ἢ à ce qu'il paraît ; || κατὰ τὸ φαινόμενον εἶνε καλοὶ φίλοι, en apparence ils sont bons amis. § [κατ' ἐπέκτ.] φαινόμενον, phénomène, n. m. τὸ θαυμάσιον (prodigieux), ἐκπληκτικὸν (étonnant).

φαινόμενος, η, ον· ἐκεῖνο ὅπερ φαίνεται, τὸ ἐξωτερικόν, apparent, e, adj. [συνεκδ.] ὁ θεωρούμενος ὡς, qui passe (qui se donne) pour ; ὁ μὴ πραγματικός, ὑποτιθέμενος, soi-disant, adj. (ἀμετάβ.), νομιζόμενος, ὑποτιθέμενος, prétendu, e, adj. ψευδής, faux, fausse, adj. || φαινομενικὴ γαλήνη, calme apparent ; || οἱ φαινόμενοι φίλοι σου, vos prétendus amis.

φαινομένως [ἐπίρ.], κατὰ τὸ φαινόμενον, en apparence ; φαινομενικῶς, apparemment, adv.

φαινομηρίς, ίδος, ἡ· ἡ δεικνύουσα τοὺς μηρούς, μὲ γυμνοὺς μηρούς, à cuisse découverte ; qui a les cuisses découvertes; ὡς ὀνομάζει ὁ Ἴβυκος τὰς Λακωνικὰς κόρας, διότι τὰ φορέματά των ἦσαν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν ἀνοικτά.

φαίνω [δημ.] βλ. ὑφαίνω.

φαιοκίτρινος, ος, ον· ὁ **κιτρινοκαστάνινος,** brun jaunâtre.

φαιόν, τό· bis, n. m. ἤτοι τὸ **σταχτὶ** χρῶμα.

φαιόξανθος, alezan bis ; βλ. **ξανθός.**

φαιορητίνη, ης, ἡ· phœorétine (φαιὸς καὶ ῥητίνη) n. f. ῥητίνη λαμβανομένη ἐκ τοῦ ῥείου (ραβέντι).

φαιός, ά, όν, gris, e, adj. et n. ὁ σταχτής, βλ. **τεφρός·** «φαιὸς ὥσπερ περὶ τοῦ χρώματος ἡλιοκαυμένου προσώπου» Πολυβ. 30, 45, ἄρα ὁ μελαγχροινός, brun, brune.

φαΐστρα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ **ὑφάντρια.**

φαΐτα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ **χαίτη.**

φάκα, ας, ἡ [δημ.], ἡ μυάγρα, souricière, n. f. ou ratière, n. f. [συνεκδ.] παγίς, piège, n. m.

φακαρόναι, αἱ [δημ.], **tirants de bottes,** οἱ ἱμάντες τῶν ὑποδημάτων· ὅθεν γενικῶς **ἱμὰς λινοῦς.**

φακᾶς, ᾶ, ὁ· φάκοψις, ὁ καὶ ἡ· βλ. κοινῶς **φακιδιάρης.**

φακελλόκοκκος, ου, ὁ· sarcine, n. f. μικρόκοκκος διατεθειμένος ἐν κυβικῇ μάζῃ, microcoque qui se dispose en masse cubique.

φακελλόνω, βλ. **φακελλῶ.**

φακελλοποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον (κατασκευῆς) φακέλλων, fabrique d'enveloppes.

φακελλοποιΐα, ας, ἡ· ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς τῶν φακέλλων, κατασκευὴ φακέλλων, la fabrication d'enveloppes. § —, fascinage, n. m. ἡ κατασκευὴ φακέλλων, formation de fascines ; βλ. καὶ **τάρσωμα.**

φάκελλος, ου, ὁ καὶ φάκελος, τὸ περίβλημα [τῆς ἐπιστολῆς], enveloppe (f.) [de lettre]; τὸ περικάλυμμα, couvert, n. m. τὸ πτύγμα, ἡ πτυχή, pli, n. m. ‖ ἐντὸς τοῦ ἰδίου φακέλλου, sous le même pli ; ‖ — ἐγγράφων, chemise, n. f.=περικάλυμμα· ‖ ἐπιστολὴ ὑπὸ φάκελλον, lettre sous enveloppe. § —, τὸ δέμα, δεμάτι, paquet, n. m. δέμα χαρτίων, liasse, n. f. καὶ ἐν γένει φάκελλος, dossier, n.m. τὰ διάφορα ἔγγραφα τὰ ἀφορῶντα ὑπόθεσιν τινά, ἰδιωτικὴν ἢ δικαστικήν, liasse en papiers concernant une affaire ou une procédure (δικογραφίαν)· ‖ ὁ φάκελλος τῆς ὑποθέσεως, le dossier de l'affaire ; ‖ [ταχυδρομ.] ὁ φάκελλος τῆς Κερκύρας δὲν ἔφθασε, le paquet de Corfou n'est pas arrivé. § **φάκελλος,** fascine, n. f. χαλεῖται οὕτω συνδεδεμένη δέσμη κλάδων ἄνευ φύλλων· ἡ διάμετρος τῆς δέσμης εἶνε 0μ,20, τὸ δὲ μῆκός της 1μ,50. Ἑκάστη τούτων περιδένεται διὰ 4 **περιδημάτων** (hart) ἐκ λυγαριᾶς καὶ οὕτως ἀποτελεῖται ὁ φάκελλος· ἡ **ἀγκαλίς**, saucisson, εἶνε φάκελλος μεγαλειτέρου μήκους· βλ. **ἀγκαλίς.** Οἱ φάκελλοι χρησιμοποιοῦνται ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ εἰς τὴν ἐπίστεψιν τῶν ἐκ κοφίνων **ἐπενδυμάτων,** εἰς τὴν θωράκισιν τῶν **προκαλυμμάτων** (abris) ἢ διὰ τὴν ἐπένδυσιν τῶν κλίσεων· βλ. **ἐπένδυμα** (revêtement). Ἐπίσης φακέλους μεταχειρίζονται δι' **ἐπενδύματα** (revêtements) **ποταμιαίων ἀναχωμάτων** (digues) καθὼς καὶ εἰς τὰς ἐν τῷ ὕδατι θεμελιώσεις, πρὸς κατασκευὴν **γηγέρτων** (digues) διὰ τὴν διάβασιν τάφρων πεπληρωμένων ὕδατος· ‖ **φάκελλος κωνητὸς** ἢ **κωνιστὸς** ἢ **πισσωτός,** fascine goudronnée, ἤτοι κατατρωμένος. Καλοῦνται οὕτω μικραὶ ἐκ ξηρῶν κλάδων δέσμαι βεβαπτισμέναι ἐντὸς ὑγροπίσσης καὶ χρησιμεύουσαι ὡς μέσα μεταδόσεως πυρκαϊᾶς, εἴτε διὰ τὸν φωτισμὸν ἢ πρὸς ἐκτέλεσιν νυκτερινῶν σημάτων· ‖ — ἀκώνητος (ἀπίσσωτος), fascine non goudronnée ; ‖ φάκελλοι ἐπενδύσεων, fascines à revêtir ; ‖ φάκελλοι διὰ προκεντήσεις, fascines à tracer.

φακελλῶ (όω), μέλ. ώσω, θέτω ἐντὸς φακέλλου, mettre sous enveloppe. § —, σχηματίζω δέμα, rassembler en paquet; empaqueter.

φακέλλωμα, ατος, τό· fascinage, n. m. βλ. **τάρσωμα.** § —, δέσιμον φακέλλου, empaquetage, n. m.

φακῆ, ῆς, ἡ· τὸ ὄσπριον, ὁ καρπὸς τῆς φακῆς, lentille, n. f. ‖ ἀντὶ πινακίου φακῆς [φρ.], pour un plat de lentilles ; ‖ κ' ἡ φακὴ μαγείρευμα [παροιμ.], se mettre en rang d'oignon ; ‖ μύρον ἐπὶ φακῇ [παροιμ. ἀρχ. ἀνάλ. τῇ] tirer sa poudre aux moineaux.

φακίδα, ας, ἡ [δημ.], ἐρυθροῦν στίγμα, tâche de rousseur ; ἐφηλίς, éphélide, n. f. ἢ φακίς, lentille, n. f. βλ. ἐφηλίς.

φακιδιάρης, α, ικον [δημ.], lentilleux, euse, adj. πλήρης στιγμάτων, φακίδων εἰς τὸ πρόσωπον, ὁ ἔχων φακίδας ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐφηλιδωτός, φακᾶς καὶ φάκοψις, φακώδης (κατὰ τὸν Ἱπποκρ.], marqué de tâches de rousseur ; βλ. καὶ ἐφηλίς.

φακιόλι, τὸ [δημ.], τὸ **φακιόλιον** ἀπὸ τοῦ φάκελλος (δέμα, δεσμός), ὅθεν ὁ τῆς κεφαλῆς τῆς γυναικὸς ἐπίδεσμος, εἶδος κεφαλοδέσμου (μανδῆλι), fichu, n. m. [qui sert de coiffure de femme], ὁ κεκρύφαλος, coiffure, n. f.

φακιολίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐπιθέτω ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φακιόλιον, καλύπτω (τὴν κεφαλήν), coiffer=ἀναδένω τὴν κόμην· βλ. καὶ ξεφακιολίζω.

φακιόλισμα, ατος, τὸ [δημ.], κόμης ἀνάδεσις, action de coiffer, coiffure, n. f.

φακκωτή, ῆς, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου], λευκὸν κάλυμμα καὶ μακρόν, δι' οὗ ποτε αἱ γραῖαι τοῦ Ζαγορίου ἐκάλυπτον τὴν ἑαυτῶν κεφαλήν, μικρὸν μέρος οὕτω τοῦ προσώπου δεικνύουσαι.

φακλάνα [χυδ. ὕβρ.], ἀνδρογυναῖκα, hommasse, n. f. γυνὴ δυσειδὴς καὶ ῥυπαρά, maritorne, n. f. παληογυναῖκα, grue, n. f. καὶ κατ' ἐπέκτασιν πόρνη, sale grue.

φάκνα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], ἡ φάτνη τὸ καὶ παχνὶ καλούμενον.

φακοειδής, ής, ές· ὁ ἔχων σχῆμα φακῆς, semblable à une lentille, lenticulaire, adj. φακώδης, lenticulé, ée, adj.

φακός, οῦ, ὁ· lentille, n. f. ὕαλος φακοειδής, verre lenticulaire. Ὡς ἐκ τοῦ σχήματός του τῆς φακῆς (lentille) καλεῖται οὕτως ὁ φακὸς τῶν τηλεσκοπίων, διοπτρῶν, κτλ. ὅστις ἀποτελεῖται ἐκ κρυστάλλου· ὑπάρχουσι δύο εἰδῶν φακοὶ ἐν τῇ ὀπτικῇ· **συγκεντρωτικὸς φακὸς** ἢ **συγκλίνων φακός,** lentille convergente, καλεῖται ἐκεῖνος δι' οὗ αἱ παραλλήλως εἰσερχόμεναι φωτειναὶ ἀκτῖνες, ἐξέρχονται συγκλίνουσαι πρὸς τὸ αὐτὸ περίπου σημεῖον. Οὗτοι εἶνε τριῶν εἰδῶν· 1) **φακὸς ἀμφίκυρτος** (lentille biconvexe), ἤτοι κυρτὸς πρὸς ἀμφοτέρας τὰς σφαιρικὰς ἐπιφανείας· 2) **φακὸς ἐπιπεδόκυρτος** (lentille plan convexe), ἤτοι ἐπίπεδος πρὸς τὸ ἓν καὶ κυρτὸς πρὸς τὸ ἕτερον· καὶ 3) **φακὸς κοιλόκυρτος, μηνίσκος** (lentille à ménisque convergent), ὅστις περατοῦται ὑπὸ δύο σφαιρικῶν ἐπιφανειῶν, ἐξ ὧν ἡ μὲν μία εἶνε κυρτή, ἡ δὲ ἑτέρα κοίλη καὶ **μεγαλειτέρας** ἀκτῖνος· ‖ **ἀποκεντρωτικὸς** ἢ **ἀποκλίνων φακός,** lentille divergente, καλεῖται ἐκεῖνος δι' οὗ αἱ παραλλήλως εἰσερχόμεναι φωτειναὶ ἀκτῖνες, ἐξέρχονται ἀποκλίνουσαι ἀπ' ἀλλήλων. Οὗτοι εἶνε ἐπίσης τριῶν εἰδῶν· 1) **φακὸς ἀμφίκοιλος** (lentille biconcave), ὁ περατούμενος ὑπὸ δύο κοίλων σφαιρικῶν ἐπιφανειῶν· 2) **φακὸς ἐπιπεδόκοιλος** (lentille plan concave), ὁ περατούμενος ὑπὸ μιᾶς κοίλης σφαιρικῆς ἐπιφανείας καὶ μιᾶς ἐπιπέδου· καὶ 3) **φακὸς κυρτόκοιλος** ἢ **ἀποκεντρωτικὸς μηνίσκος** (lentille à ménisque divergent), ὅστις

περατοῦται ὑπὸ δύο σφαιρικῶν ἐπιφανειῶν, ἐξ ὧν ἡ μὲν μία εἶνε κυρτή, ἡ δὲ ἑτέρα κοίλη μικροτέρας ἀκτῖνος· || προσοφθάλμιος φακός, oculaire ; || ἀντοφθάλμιος φακός, objectif ; || καταμετρητικὸς φακός, micromètre objectif ou oculaire; || προβόλαιος φακός, oculaire de projection ; || καταδυτικός φακός, immersion ; || ὑδατοβαπτικὸς φακός, immersion à l'eau ; || ὁμογενὴς κατάδυσις, immersion homogène (φακὸς μικροσκοπίου)· || ἐλαιοβαπτικὸς φακός, immersion à l'huile ; || ἄχρωμος φακός, objectif achromatique; || πανάχρωμος φακός, objectif apochromatique ; || ἀντισταθμιστὴρ φακός, oculaire compensateur. § φακός, loupe, n. f. εἶνε κρύσταλλον ἀμφίκυρτον δι' οὗ μεγεθύνονται τὰ παρατηρούμενα ἀντικείμενα· κατ' ἐπέκτασιν loupe καλεῖται **μικροσκόπιον**.

φακοῦδι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης]=ἡ φακῆ.

φάκοψις, εως, ὁ, ἡ· κοινῶς φακιδιάρης, βλ. λέξιν.

φακώδης, ης, ες· βλ. φακοειδής.

φακωτός, ή, όν· μορφὴν φακοῦ ἔχων, φακοειδής, lenticulaire, adj.

φάλα, ας, ἡ [δημ.], lumière [de fusil ;] de canon.

φαλαγγάρχης, ου, ὁ· ὁδηγὸς ἢ ἀρχηγὸς τῆς φάλαγγος, chef de phalange, phalangarque, n. m. βλ. **φάλαγξ**.

φαλαγγαρχία, ας, ἡ· phalangarchie, n.f. ἡ ἀρχή, τὸ ἀξίωμα τοῦ φαλαγγάρχου, commandement d'une phalange ; βλ. φάλαγξ.

φάλαγγας, α, ὁ [δημ.] τὸ γνωστὸν εἰς τὰ παλαιὰ σχολεῖα καὶ εἰς τὰ τουρκικὰ δικαστήρια τιμωρητικὸν ξύλον, πληττομένου τοῦ τιμωρουμένου διὰ λεπτῆς ῥάβδου ἐπὶ τοῦ πέλματος τῶν ποδῶν (ἔχει κάποιαν ἀναλογίαν μὲ τὸ «χοῖνιξ» τῶν ἀρχαίων), falaque, n. m. [espèce de] férule, n. f.

φαλαγγηδὸν [ἐπίρ.] κατὰ φάλαγγας, en ligne de bataille.

φαλάγγι(ον), τό· rouleau, n. m. [pour faire mouvoir] ; φάλαγξ, αγγος, ἡ, καὶ **κύλινδρος** (ἐφ' οὗ κυλινδοῦταί τι) κοινῶς τὸ **φαλάγγι** καὶ ὑποκοριστικῶς τὸ φαλάγγιον (petit rouleau). Κύλινδρος ἢ κυλινδρικὸν ξύλον τιθέμενον κάτωθεν τοῦ πρὸς μετακίνησιν βάρους, κτλ. Συνήθως ὁ ξύλινος οὗτος κύλινδρος καλεῖται μὲ τὸ ὑποκοριστικὸν ὄνομα **φαλάγγιον**· βλ. κατωτέρω palanque ; || φαλάγγι, tourterrière, n. f. gros rouleau d'atelier pour le transport des fardeaux très lourds; || [μεταφ.] παίρνω φαλάγγι [φρ.], mettre en déroute. § — [ἐντομ.] βλ. ῥωγαλίδα, tarentule, n. f. μεγάλη τις ἀράχνη φαρμακερή. § **φαλάγγια** [ναυπηγ. πληθ.], traverses (n. f.) ou transversales, εἶνε δοκοὶ διατεθειμέναι ἐγκαρσίως ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν στύλων **κλίνης** ναυπηγικῆς (cale de construction) καὶ κατ' ὀρθὰς ὡς πρὸς τὰς **ταινίας** (longrines). § **φαλάγγιον**, étai, n.m. καλεῖται μακρὰ δοκὸς χρησιμεύουσα ὡς ἀντέρεισμα, π. χ. τὰ μακρὰ ξύλα τὰ ὑπὸ τὰ πλοῖα τιθέμενα ὁπόταν ταῦτα συρόμενα στήνωνται εἰς τὴν ξηράν. § **φαλάγγιον**, palangue, n. m. ἡ φάλαγξ, αγγος, ἡ, κυλινδρικόν τι ξύλον ἐφ' οὗ κυλινδοῦσιν ὄγκον τινὰ ὅπως τὸν μεταφέρωσί που.

φαλαγγίτης, ου, ὁ· phalangite, n. m. στρατιώτης τῆς φάλαγγος, soldat de la phalange ; βλ. φάλαγξ· [συνεκδ.] γέρων στρατιώτης τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς φάλαγγος, vieux soldat [de la guerre d'indépendance hellénique] ; phalangiste, n. m.

φαλαγγιτικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς στρατιώτην τῆς φάλαγγος, appartenant aux soldats de la phalange ; || φαλαγγιτικὰ γραμμάτια, bons de dotation d'anciens militaires.

φάλαγξ, αγγος, ἡ· phalange, n. f. στρατιωτικὸν σῶμα τῶν Ἑλλήνων. Κατ' ἀρχὰς ἐκαλεῖτο **σπεῖρα** (speira) καὶ **τάξις** (taxis), ἤτοι ἡ **παράταξις** (ordre de bataille). Ἐκ τῆς λέξεως τάξις παρήχθη ἡ λέξις **τακτικὴ** (tactique). Ὁ **στοῖχος** (file) ἢ **λόχος** (lochos) συνέκειτο ἐξ 8, 10, 12 ἢ 16 ἀνδρῶν τοποθετημένων τῶν μὲν ὄπισθεν τῶν δέ, ἀπὸ τοῦ διοικητοῦ **πρωτοστάτου** (protostate ou chef de file), καλουμένου καὶ **λοχαγοῦ** (lochagos), μέχρι τοῦ **οὐραγοῦ** (ouragos ou serre-file).

Ἡ εἰς 16 γραμμὰς τάξις ἦτο ἡ προτιμητέα.

Τὸ τέταρτον στοίχου ἐκ 16 γραμμῶν ἐκαλεῖτο **ἐνωμοτία** (énomotie), ἤτοι αὕτη ἀπετελεῖτο ἐκ τῆς ἐνώσεως 4 ἀνδρῶν ἧς ὁ ἀρχηγὸς ἦτο ὁ **ἐνωμοτάρχης** (énomotarque). Δύο ἐνωμοτίαι ἀπετέλουν μίαν **διμοιρίαν** (dimérie) ἢ **ἡμιλοχίαν** (hémilochie) διοικουμένην ὑπὸ διμοιρίτου ἢ **ἡμιλοχίτου**. Ἡ ὀνομασία **πρωτοστάτης** (protostate ou chef de file) ἐδίδετο εἰς ἅπαντας τοὺς ἄνδρας οἵτινες κατεῖχον ἐν τῷ στοίχῳ περιττὴν τάξιν, ἤτοι 1, 3, 5, 7, κτλ. Ὁ ὄπισθεν τούτου εὑρισκόμενος ἐκαλεῖτο **ἐπιστάτης** (épistate). ἦσαν δὲ οἱ κατέχοντες ἐν τῷ στοίχῳ τοὺς ἀρτίους ἀριθμοὺς 2, 4, 6, 8, κτλ. Ἐκ τούτων ἕπεται ὅτι ὁ στοῖχος συνέκειτο ἐκ πρωτοστατῶν καὶ ἐπιστατῶν τεταγμένων ἐναλλὰξ μεταξὺ τοῦ πρώτου πρωτοστάτου καὶ τοῦ οὐραγοῦ.

Ἡ ἕνωσις δύο στοίχων (λόχων) ἐκαλεῖτο **συλλοχισμὸς** (syllochisme), ἀπετελεῖτο δὲ διὰ τῆς τοποθετήσεως τῶν πρωτοστατῶν καὶ ἐπιστατῶν τοῦ δευτέρου στοίχου παραπλεύρως τῶν τοῦ πρώτου· πᾶς δὲ ἀνὴρ παραπλεύρως ἑτέρου ἐκαλεῖτο **παραστάτης** (parastate). Ἅπαξ ὁ συλλοχισμὸς ἤτοι τὸ δλικὸν σύστημα τῶν στοίχων ἐκαλεῖτο **φάλαγξ**. Ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ ἡ ἕνωσις τῶν στοίχων (λόχων) ἐλάμβανε διαφόρους ὀνομασίας. Οὕτως εἰς τὸ σῶμα τῶν **ὁπλιτῶν** (hoplites) δύο ἡνωμένοι στοῖχοι ἀπετέλουν μίαν **διλοχίαν** (dilochie) ἐκ 32 ἀνδρῶν ὧν ὁ ἡγήτωρ ἐκαλεῖτο **διλοχίτης** (dilochite). Τέσσαρες στοῖχοι (λόχοι) ἀπετέλουν μίαν **τετραρχίαν** (tétrarchie) ἐξ 64 ἀνδρῶν, διοικουμένην ὑπὸ τοῦ **τετράρχου**· δύο **τετραρχίαι** ἀπετέλουν τὴν **ταξιαρχίαν** ἐξ ὀκτὼ στοίχων (λόχων) ἢ 128 ἀνδρῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἑνὸς **ταξιάρχου** (taxiarque)· δύο ταξιαρχίαι ἀπετέλουν τὸ **σύνταγμα** (syntagme) ἢ

ξεναγίαν (xénagie) ἐκ 256 ἀνδρῶν ἢ 16 στοίχων, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν **συνταγματάρχου** ἢ **ξεναγοῦ**. Τὸ σύνταγμα ἀπετέλει τετράγωνον 16 ἀνδρῶν ἐπὶ 16 στοίχων, ὑπῆρχον δὲ ἐκτὸς τῶν τάξεων καὶ πέντε ἄτομα, εἷς σημαιοφόρος, εἷς ἀξιωματικὸς βαδίζων ὄπισθεν ὡς οὐραγός, εἷς σαλπιγκτής, εἷς ὑπηρέτης (ἀγγελιαφόρος) καὶ εἷς **κῆρυξ** (hérault). Δύο συντάγματα ἀπετέλουν τὴν **πεντακοσιαρχίαν** (pentacosiarchie) ἐκ 512 ἀνδρῶν τεταγμένων εἰς 32 στοίχους, δύο δὲ πεντακοσιαρχίαι τὴν **χιλιαρχίαν** (chiliarchie) ἐκ 1024 ἀνδρῶν. Δύο χιλιαρχίαι ἀπετέλουν τὴν **μεραρχίαν** (mérarchie) ἢ **τελαρχίαν** (télarchie) ἐκ 2048 ἀνδρῶν ἐπὶ 128 στοίχων· δύο μεραρχίαι ἐσχημάτιζον μίαν **φαλαγγαρχίαν** (phalangarchie) ἐκ 4036 ἀνδρῶν ἐπὶ 256 στοίχων, ἡ διαίρεσις δὲ αὕτη, καλουμένη ἐπίσης **στρατηγία** (stratège). διωκεῖτο ὑπὸ **φαλαγγάρχου** (phalangarque) ἢ **στρατηγοῦ**· δύο φαλαγγαρχίαι ἀπετέλουν τὴν **διφαλαγγαρχίαν** ἐκ 8192 ἀνδρῶν ἐπὶ 512 στοίχων, ἥτις ἀπετέλει τὸ **κέρας** ἢ τὸ ἥμισυ τοῦ στρατεύματος· δύο **διφαλαγγαρχίαι** (diphalangarchies) ἀπετέλουν τὴν **τετραφαλαγγαρχίαν** (tétraphalangarchie) ἐκ 16384 ἀνδρῶν ἐπὶ 1024 στοίχων.

Ἡ λέξις phalange δίδεται ἐνίοτε τὴν σήμερον μεταφορικῶς ὑπὸ τῶν γάλλων εἰς ἐμπειροπόλεμον στράτευμα διατεθειμένον νὰ νικήσῃ ἢ ν' ἀποθάνῃ.

Μακεδονικὴ φάλαγξ, phalange macédonienne. Ὑπὸ τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς διαδόχους αὐτοῦ ἡ φάλαγξ ἔφθασεν εἰς τὴν μεγαλειτέραν καὶ ἐντελεστέραν αὐτῆς σύνθεσιν. Εἰς τὸ βαρὺ αὐτὸ πεζικὸν τῶν 16384 ἀνδρῶν προσέθηκαν κατὰ τὸ ἥμισυ εἰσέτι ἐλαφρὰ στρατεύματα, ἐπίσης κατὰ τὸ **τέταρτον τοξότας** (archers) καὶ **σφενδονιστὰς** (frondeurs), καὶ κατὰ τὸ ἕτερον **τέταρτον** ἱππικὸν καὶ οὕτως ἡ δύναμις τῆς φάλαγγος ἐδιπλασιάσθη εἰς 32768 ἄνδρας.

Τὸ βαρὺ πεζικὸν ἀπετελεῖτο ἀπὸ **ὁπλίτας** (hoplites) οἵτινες ἀπετέλουν τὴν κυρίαν τῆς παρατάξεως δύναμιν.

Οἱ πέντε πρῶτοι **ζυγοὶ** (rangs) προέτεινον τὰς **σαρίσσας** αὐτῶν (sarisses) (λόγχη ἧς τὸ μῆκος ἦτο 14 μέχρις 20 ποδῶν), ἃς ἐκράτουν εἰς τὰ δύο τρίτα τοῦ μήκους των, τοῦ ἑτέρου τρίτου εὑρισκομένου μεταξὺ τῶν ὀπισθίων ζυγῶν. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προέκυπτεν ὅτι ὁ ἡγήτωρ ἑκάστου στοίχου εἶχε δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν αὐτοῦ 6 λόγχας αἵτινες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ὑπερέβαινον αὐτόν. Οἱ 10 ἐπίλοιποι ζυγοί, ἀνύψουν πλαγίως τὰς ἑαυτῶν **σαρίσσας** ἃς ἐπέρειδον ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν πρὸ αὐτῶν τεταγμένων ἀνδρῶν καὶ ἀπετέλουν οὕτως εἶδος προστεγάσματος, δυναμένου νὰ σταματήσῃ τὰ βέλη τοῦ ἐχθροῦ, ὅστις ἔβλεπε πρὸ αὐτοῦ προτείχισμα ἐξ ἀσπίδων μετὰ προτεταμένων λογχῶν. Οἱ **πελτασταὶ** (peltastes), ἐλαφρὸν πεζικόν, ἐτάσσοντο ἐπὶ τῶν πλευρῶν. Οἱ **ψιλῆται** (psilites), ἤτοι οἱ τοξόται καὶ σφενδονισταί, ἐξετέλουν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀκροβολιστῶν. Τὸ ἱππικὸν ἐτάσσετο ἐπὶ τῶν δύο πτερύγων (infanterie, βλ. λέξιν).

φάλαγξ, αγγος, ἡ· τάξις, ἡ σειρὰ τῶν στρατευμάτων, phalange, n. f. ‖ αἱ ἐχθρικαὶ φάλαγγες, les phalanges ennemies; ‖ [ναυτ.] ἡ πρόχειρος φάλαγξ, la prompte ligne; ‖ [ναυτ.] ligne de bataille, n. f. συνώνυμον τοῦ colonne = **φάλαγξ**· βλ. κατωτέρω· καθὼς καὶ ὅρους ναυτικῆς τακτικῆς εἰς λέξιν, **γραμμή**· ‖ [ναυτ.] λοξὴ **φάλαγξ** ἢ **φάλαγξ πρὸς τὴν ἐγγυτάτην**, ligne de bataille au plus près, n. f. τάξις τῆς δι' ἱστίων ναυτικῆς τακτικῆς, καθ' ἣν τὰ πλοῖα σχηματίζουσι φάλαγγα πλέοντα τὴν ἐγγυτάτην· ‖ [ναυτ.] **πλαγία φάλαγξ** ἢ **φάλαγξ φοροῦ ἀνέμου**, ligne de bataille sur la perpendiculaire du vent, εἶνε τάξις τῆς δι' ἱστίων ναυτικῆς τακτικῆς καθ' ἣν τὰ πλοῖα σχηματίζουσι φάλαγγα πλέοντα ὑπὸ φορὸν ἄνεμον (allure largue).

φάλαγξ, αγγος, ἡ στρογγύλον τεμάχιον ξύλου, στρογγύλος κορμός, στέλεχος, ὁ κύλινδρος, βλ. **φαλάγγιον**, rouleau, n. m. καὶ palanque, n. m. § **φάλαγξ**, phalange, n. f. ἕκαστον τῶν τριῶν ὀστῶν τῶν ἀποτελούντων ἕκαστον δάκτυλον τῆς χειρὸς (καὶ ποδός), τοῦ ἀντίχειρος (pouce) ἔχοντος δύο· ‖ αἱ φάλαγγες τῶν δακτύλων, les phalanges des doigts; ‖ ἕκαστος δάκτυλος ἀποτελεῖται ἀπὸ τρεῖς φάλαγγας, chaque doigt est formé de trois phalanges. Ἡ τελευταία τῶν φαλάγγων τῶν δακτύλων ἡ φέρουσα τὸν ὄνυχα λέγεται phalangette, n. f. § = [ναυπηγ. πληθ.] τὰ **φαλάγγια**, βλ. **φαλάγγιον**, (traverses). § — (πρώτη) [ἱππολ.] βλ. **μεσοκύνιον** (paturon)· ‖ δευτέρα φάλαγξ, βλ. **μεσοφάλαγξ**, **μεσοκύνιον**· ‖ φάλαγγες τοῦ ποδός, βλ. **ἀκρόπους** (digitale). § —, βλ. **ζυγόσταθμος** (peson)· ‖ —, ὁ ζυγός, fléau, n. m. § **φάλαγξ**, αγγος ἡ [ναυτ. τακτ.], colonne, n. f. σχηματισμὸς ναυτικῆς τακτικῆς καθ' ἣν ἑκάστη ὁμὰς πλοίου ναυτικῆς τινος δυνάμεως σχηματίζει **γραμμὴν παραγωγῆς** (ligne de file). Αἱ γραμμαὶ παραγωγῆς πρέπει νὰ ὦσι παράλληλοι μεταξύ των· βλ. ἀνωτέρω. § — [τακτ.], colonne, n. f. καλεῖται οὕτω διάταξις τῶν στρατευμάτων ὥστε τὰ διάφορα τμήματα νὰ ὦσι τὰ μὲν ὄπισθεν τῶν δέ, οὕτω δὲ τὸ βάθος τοῦ σχηματισμοῦ εἶνε μεγαλείτερον τοῦ πλάτους· βλ. καὶ **σχηματισμοὶ τακτικοὶ** (formations tactiques).

Ἐν τῷ πεζικῷ ὑπάρχουσιν οἱ ἑξῆς εἰς **φάλαγγα σχηματισμοὶ** (formations en colonne).

Φάλαγξ λόχου, colonne de compagnie, ἐν ταύτῃ αἱ διμοιρίαι τοποθετοῦνται ἡ μία ὄπισθεν τῆς ἄλλης μὲ ἀπόστασιν 6 βημάτων.

Ἀραιὰ φάλαγξ (λόχου), colonne à distance entière (de compagnie). Ἐν ταύτῃ αἱ διμοιρίαι τοποθετοῦνται ἡ μὲν ὄπισθεν τῆς δὲ μὲ ἀπόστασιν ἴσην μὲ τὸ μέτωπον τῆς διμοιρίας. Πρὸς τοῦτο εἰς τὰς ἀσκήσεις τοῦ λόχου τοῦ πεζικοῦ δίδεται τὸ παράγγελμα **εἰς ἀραιὰν φάλαγγα ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά)**. Μαρς (colonne à distance entière, face à droite gauche). Marche).

Ἀραιαὶ φάλαγγες (τάγματος), colonnes à distance entière (de bataillon).

Οἱ λόχοι ἐν **ἀραιᾷ φάλαγγι** ἕκαστος, τάσσονται ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου κατ' ἀπόστασιν ἴσην μετώπῳ διμοιρίας πλέον 6 βήματα.

Ἡ ἀραιὰ φάλαγξ τοῦ τάγματος δύναται ἐπίσης νὰ σχηματισθῇ ἐκ λόχων ἐν **ἀνεπτυγμένῃ παρατάξει** (compagnies en ligne déployée), τασσομένων τοῦ μὲν ὄπισθεν τοῦ δὲ κατ' ἀπόστασιν ἴσην μετώπῳ λόχου πλέον 6 βήματα.

Φάλαγξ πορείας (ὁδοιπορικὴ φάλαγξ), colonne de route (ou colonne de marche). Ὁ λόχος πορεύεται συνήθως **κατὰ παραγωγήν** (colonne par le flanc) ἐπὶ τεσσάρων γραμμῶν (ζυγῶν), **καταλαμβάνων** τὸ δεξιὸν τῆς ὁδοῦ. Ἐὰν τοῦτο δὲν ἦνε δυνατὸν ἕκαστος τῶν διπλασιαζομένων ζυγῶν πορεύεται πρὸς τὸ ἀντίστοιχον τῆς ὁδοῦ πλευρόν, οὕτω δὲ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει τὸ ἥμισυ τῆς ὁδοῦ εἶνε ἐλεύθερον, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τὸ μέσον αὐτῆς.

Πρὸς ἐκκίνησιν τοῦ στρατεύματος ἐν πορείᾳ προτάσσεται τοῦ παραγγέλματος Μάρς, τὸ παράγγελμα **ὁδοιπορικῶς** (pas de route). Τὸ τάγμα πορεύεται ἐπὶ τῶν ὁδῶν συνήθως κατὰ **παραγωγὴν** (κατὰ τετράδας, colonne par le flanc) διὰ τεσσάρων γραμμῶν (ζυγῶν), ἐνίοτε δὲ δι' 6 ἢ 8, ἢ κατ' ἀραιὰν φάλαγγα.

Φάλαγξ καθ' ἱππικοῦ, colonne contre la cavalerie. Ἐκ τῆς φάλαγγος λόχου σχηματίζεται ἡ φάλαγξ καθ' ἱππικοῦ· ἡ τετάρτη διμοιρία πυκνόνει πρὸς τὴν τρίτην καὶ ἐκτελεῖ μεταβολήν, ἡ δευτέρα καὶ τρίτη φράττουσι τὰ μεταξὺ τῆς 1ης καὶ 4ης ὑπάρχοντα δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν κενά.

Φάλαγξ τάγματος, colonne de bataillon. Ἐν ταύτῃ οἱ λόχοι, εἰς **φάλαγγα λόχου** (colonne de compagnie) ἕκαστος, τάσσονται ὁ εἷς ὄπισθεν τοῦ ἄλλου, κατ' ἀπόστασιν ἀπ' ἀλλήλων ἴσην μετώπῳ διμοιρίας πλέον 6 βήματα. Αὕτη εἶνε **πυκνὴ φάλαγξ** (colonne serrée).

Φάλαγξ διπλῆ (τάγματος), colonne double (de bataillon). Αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ δύο φαλάγγων χωριζομένων διὰ διαστήματος 6 βημάτων, 24 βημάτων ἢ καὶ περισσοτέρων ὁπότε καλεῖται καὶ **εὐρεῖα** (large). Ἑκάστη φάλαγξ ἀποτελεῖται ἐκ δύο λόχων τεταγμένων κατὰ **φάλαγγα λόχου** (colonne de compagnie), τοῦ δευτέρου εὑρισκομένου ὄπισθεν τοῦ πρώτου εἰς ἀπόστασιν ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, ἴσην μὲ 6 βήματα, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, ἴσην μετώπῳ διμοιρίας πλέον 6 βήματα. Καὶ αὕτη εἶνε ἐπίσης **πυκνὴ φάλαγξ** (colonne serrée).

Ἀθρόον τάγμα (προκειμένου περὶ τάγματος), colonne de bataillon (serrée) en masse, ou bataillon (serré) en masse; οἱ λόχοι ἐν **ἀνεπτυγμένῃ παρατάξει** (ligne déployée) ἕκαστος, τάσσονται ὁ εἷς ὄπισθεν τοῦ ἄλλου κατ' ἀπόστασιν 6 βημάτων. Αὕτη εἶνε ἐπίσης **πυκνὴ φάλαγξ** (colonne serrée).

Φάλαγξ συντάγματος, colonne de régiment; ἐν τῇ φάλαγγι συντάγματος τὰ τάγματα, ὧν ἕκαστον εἶνε ἐσχηματισμένον κατὰ **φάλαγγα τάγματος** (colonne de bataillon), τάσσονται τὸ ἓν ὄπισθεν τοῦ ἄλλου κατ' ἀπόστασιν ἴσην μετώπῳ διμοιρίας πλέον 12 βήματα (**πυκνὴ φάλαγξ**).

Διπλῆ φάλαγξ συντάγματος, colonne double de régiment; ἐν τῇ διπλῇ φάλαγγι συντάγματος τὰ τάγματα, ὧν ἕκαστον εἶνε ἐσχηματισμένον κατὰ **διπλῆν φάλαγγα** (colonne double) μετὰ διαστήματος 24 βημάτων, τάσσονται τὸ ἓν ὄπισθεν τοῦ ἄλλου **κατ' ἀπόστασιν ἴσην μετώπῳ** διμοιρίας πλέον 12 βήματα (**πυκνὴ φάλαγξ**).

Φάλαγξ ἀθρόων ταγμάτων, colonne de bataillon en masse (προκειμένου περὶ συντάγματος)· ἐν τῇ φάλαγγι τῶν ἀθρόων ταγμάτων τὰ τάγματα, ὧν ἕκαστον ἐσχημάτισται **ἀθρόον** (bataillon en masse), τάσσονται τὸ ἓν ὄπισθεν τοῦ ἄλλου κατ' ἀπόστασιν ἴσην μετώπῳ λόχου, πλέον 12 βήματα (πυκνὴ φάλαγξ).

Ἐπιθετικὴ φάλαγξ ἢ **φάλαγξ ἐφόδου**, colonne d'attaque (ou colonne d'assaut); φάλαγξ σχηματιζομένη διὰ τὴν ἐπίθεσιν κατὰ θέσεως ἢ ὀχυρώματος.

Πυκνὴ φάλαγξ, colonne serrée; βλ. ἀνωτέρω διαφόρους πυκνὰς φάλαγγας· βλ. καὶ **ἀθρόως**.

Εἰς πυκνὴν φάλαγγα (ἤτοι κυρίως πυκνώσατε τὴν φάλαγγα), serrez la colonne. Παράγγελμα διδόμενον εἰς φάλαγγα τινὰ ἵνα ταχθῇ εἰς πυκνοτέραν φάλαγγα ἤτοι νὰ πυκνώσῃ τὰς ἀποστάσεις (distances)· π. χ. ἐκ τῆς **ἀραιᾶς φάλαγγος** colonne à distance entière) νὰ μεταβῇ εἰς τὴν **φάλαγγα λόχου** (colonne de compagnie), ἐκ τῆς **φάλαγγος τάγματος** (colonne de bataillon) νὰ μεταβῇ εἰς τὸ **ἀθρόον τάγμα** (colonne serrée en masse), κτλ.

Ἀθρόα τάξις (ἀναλόγως τάγματος ἢ συντάγματος), colonne en masse.

Colonne de cavalerie; βλ. **σχηματισμοὶ τακτικοί**, formations tactiques.

Colonne d'artillerie; βλ. **σχηματισμοὶ τακτικοί**, formations tactiques.

Φάλαγξ πυρομαχικῶν, colonne de munitions.

Μεταβατικὴ φάλαγξ, colonne volante ou colonne mobile, καλεῖται οὕτω σῶμα ὅπερ μεταβαίνει ταχέως ἀπὸ ἓν μέρος εἰς ἕτερον πρὸς ἐκτέλεσιν ἀνατεθείσης ἐντολῆς, π.χ. πρὸς φύλαξιν σταθμῶν (étapes) ἐπίθεσιν κατ' ἐφοδιοπομπῶν, κτλ. (βλ. καὶ **πόλεμος μικρός**, petite guerre).

Παραθέτομεν κατωτέρω παραγγέλματα τινὰ ἀφορῶντα τὴν φάλαγγα εἰς τὰς πεζικὰς καὶ ἱππικὰς ἀσκήσεις, ἢ καὶ τὰς τοῦ πυροβολικοῦ.

(Φάλαγξ) ἢ ἁπλῶς **ἐμπρός, μάρς**, colonne en avant = Marche.

Φάλαγξ. Ἀλτ. Colonne = Halte.

1. Colonne à distance entière face à droite (gauche 2. Marche. Ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερὰ) εἰς φάλαγγα. Μάρς. Ἐν τῷ πεζικῷ colonne à distance entière καλοῦσιν «ἀραιὰν φάλαγγα».

Συνεπῶς τὸ παράγγελμα εἶνε εἰς ἀραιὰν φάλαγγα ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά).
1. Colonne à distance entière. 2 Marche. Εἰς φάλαγγα. Μὰρς (βλ. προηγούμενον παράγγελμα).
Ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερὰ) εἰς φάλαγγα, colonne face à droite (gauche), παράγγελμα ἀσκήσεων πεζικοῦ πυροβολικοῦ.
1. À droite (à gauche) en colonne. 2. Marche. Ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερὰ) εἰς φάλαγγα. Μὰρς (παράγγελμα ἀσκήσεων πυροβολικοῦ καὶ ἱππικοῦ).
1. Ἐμπρὸς (ἢ ἐξ ἀριστερῶν ἐμπρὸς) εἰς φάλαγγα· μάρς, en colonne (ou par la gauche en colonne), marche.

Κεφαλὴ φάλαγγος ἐπὶ δεξιὰ ἢ ἀριστερά, tête de colonne à droite (ou à gauche).

Πυκνὴ φάλαγξ (ἐν ταῖς ἀσκήσεσι τοῦ πυροβολικοῦ), colonne serrée.

Ἐπ' ἀριστερᾷ (δεξιὰ) εἰς πυκνὴν φάλαγγα, à gauche (droite). Formez la colonne serrée; marche.

Ἐπὶ δεξιὰ (ἀριστερά) εἰς πυκνὴν φάλαγγα, batteries à droites (à gauche) formez la colonne serrée.

Ἐπὶ τὴν 2αν πυρβολαρχίαν ἐμπρὸς εἰς φάλαγγα, sur la deuxième batterie = en colonne.

Κατὰ φάλαγγας εἰς παράταξιν, en ligne de colonnes.

Ἐπ' **ἀριστερὰ** (δεξιά). Κατὰ φάλαγγας εἰς παράταξιν, à gauche (droite); en ligne de colonnes.

φαλάγγωσις, εως, ἡ· phalangose, n. f. τροπὴ τῶν βλεφαρίδων εἰς τὰ ἐντός, ἐντρόπιον· βλ. καὶ **τριχίασις** (trichiasis).

φάλαινα, ης, ἡ [ἰχθ.], baleine. n.f. μέγα θαλάσσιον κῆτος τῆς οἰκογενείας τῶν κητωδῶν μαστοφόρων ζώων. Αἱ φάλαιναι ἁλιεύονται διὰ τὸ κητόσπερμα (σπερματσέτο), τὰ κεράτινα ἐλάσματα αὐτῶν (μπανέλες) καὶ τὸ δέρμα αὐτῶν, συλλαμβάνονται δὲ διὰ χάμακος φερούσης ἄγκιστρον εἰς τὸ ἄκρον μακροῦ σχοινίου προσδεδεμένου ἐπὶ τοῦ ἁλιευτικοῦ πλοιαρίου. § — [ἐντομ.], phalène, n. m. πεταλοῦδα ἡ περὶ τὸ φῶς πετῶσα· «ἡ πετομένη ψυχή». § —, baleine, n. f. εἶδος ἀντλητήρων διὰ τὰς ἐχχωματώσεις ἐχόντων μέγα στόμα ὡς τὸ τῆς φαλαίνης.

φαλαινίδιον, ου, τό· μικρὰ φάλαινα, baleineau, n. m.

φαλαινίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], baleinière, n. f. ἐλαφρὰ λέμβος μὲ ἀνωρθωμένην τὴν πρῷραν καὶ πρύμνην, χρησιμεύουσα εἰς ὅ,τι καὶ ὁ κέλης (yole)· ‖ ἡ φαλαινὶς τοῦ κυβερνήτου, baleinière du commandant; ‖ — [ναυτ.], guigue, n. f. εἶδος φαλαινίδος ἐπιπέδου κατὰ τὴν τρόπιδα. § —, baleinière, n. f. λέμβος ὁμοίου σχήματος διὰ τὴν ἁλιείαν τῆς φαλαίνης.

φαλαινίτης, ὁ [ναυτ.], baleinier, n. m. πληθ. οἱ **φαλαινῖται**, ἤτοι οἱ ναῦται οἱ ἐπιβαίνοντες τῆς φαλαινίδος (baleinière).

φαλαινοαλιευτικόν, οῦ, τὸ (πλοῖον) baleinier (bateau).

φαλαινοειδής, ής, ές· ὅμοιος φαλαίνῃ, semblable à la baleine.

φαλαινοθήρας, α, ὁ· ναυτικὸς ἁλιεύων (ἁλιεὺς) φαλαίνης, pêcheur de baleine; baleinier, n. m.

φαλάκρα, ας, ἡ· ἡ φαλακρότης, ἔλλειψις τριχῶν ἐν τῇ κεφαλῇ, calvitie, n. f. § φαλακρὰ κεφαλή, tête chauve; [οἰκ.] tête pelée.

φαλακραίνω [δημ.], βλ. **φαλακροῦμαι**.

φαλακροκόραξ, ακος, ὁ· εἶδος φαλακρῶν κοράκων (ἐπὶ τῶν Βαλεαρίδων νήσων), cormoran, n. m. (ἡ ἐπιστημονικὴ ὀνομασία αὐτοῦ εἶνε phalacrocorax, n. m. λέγεται καὶ ὀνοκρόταλος ἢ **κορμοράν**, εἶνε δὲ γένος νηκτικῶν πτηνῶν, ζώντων ἀπὸ ἰχθύων οὓς συναρπάζουσιν ἐπιτηδειότατα καταδυόμενα εἰς τὸ ὕδωρ.

φαλακρός, ή, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος) (προφ. κοινῶς καὶ **καραφλός**), chauve, n. ὁ μὴ ἔχων τρίχας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς (κυρίως καὶ μεταφ.), καὶ ἐν γένει φαλακρὸς = λεῖος, lisse; uni, e; γυμνός, nu, e; λάμπων, brillant; π. χ. τὰ φαλακρὰ τοῦ ὄρους = γυμναὶ κορυφαὶ βράχων.

φαλακρότης, ητος, ἡ· ἡ ἔλλειψις τριχῶν ἐκ τῆς κεφαλῆς, ἡ **φαλάκρα**, calvitie, n. f. ἤτοι φαλακρὰ κεφαλή, «ἡ κατὰ κορυφὴν λειότης», ἡ φαλακρότης ὑπὲρ τὸ μέτωπον καὶ τὸ πρόσθιον μέρος τῆς κεφαλῆς, Πλούτ.

φαλακρόω-ῶ, κάμνω τι φαλακρόν, γυμνόν, rendre chauve (nu).

φαλακροῦμαι (όομαι), γίνομαι φαλακρός, devenir chauve; χάνω τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, perdre ses cheveux, ἤτοι μοῦ πίπτουν τὰ μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς.

φαλάκρωμα, ατος, τὸ καὶ

φαλάκρωσις, εως, ἡ· τὸ γίνεσθαι τινὰ φαλακρόν, πτῶσις τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, chute des cheveux; phalacrose, n. f. ‖ **φαλάκρωσις**, ἡ **φαλακρότης**, calvitie, n. f.

φαλάμουγκας, ὁ [διάλ. Νισύρου] εὐήθης, ἀνόητος, ἐλαφρός.

φάλαρα, τὰ καὶ φάληρα, phalères, n. m. γενικῶς πᾶν λάμπον μεταλλικὸν κόσμημα τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς περικεφαλαίας τῶν πολεμιστῶν· ἐπίσης τὰ κατὰ τὰς παρειὰς τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων μέρη τοῦ χαλινοῦ (τὰ χάμουρα), πᾶν τὸ τῇ κεφαλῇ ἀνῆκον καὶ ἐν γένει πᾶν λαμπρὸν κόσμημα τῶν ἵππων· βλ. καὶ **ἱπποσκευή** (harnais). § **φάλαρα**, phalères, n. m. κόσμημα ἐν εἴδει περιλαιμίου ἀποτελούμενον ἐκ στρογγύλων μεταλλικῶν πλακῶν, ἐν εἴδει νομισμάτων, φερόντων προστετυπωμένα πρόσωπα, ὅπερ ἔδιδον οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τοὺς στρατιώτας ὡς παράσημον.

φαλαρίς, ίδος, ἡ· κοινῶς **φαλαρίδα**, ἡ· poule d'eau, ἡ νερόκοττα ou foulque (noire), λέγεται espèce de poule d'eau de l'ordre des échassiers; πτηνὸν ἐνυδρόβιον, ἐκ τῆς φαλακρᾶς, λευκῆς αὐτοῦ κεφαλῆς οὕτως ὀνομαζόμενον· «πτηνὸν μαῦρον μὲ λευκότητα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς» παρὰ Πλίνιον. § **φαλαρὶς** [βοτ.],

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

phalaris, n. m. γένος ἀγρωστωδῶν οὗ τὰ εἴδη φύονται ἐν τῇ βορείῳ εὐκράτῳ ζώνῃ· τὰ σπέρματα αὐτῶν εἰσὶ χρήσιμα ὡς τροφὴ πτηνῶν ἰδ. τοῦ καναρινίου.

φάλαρον, τό· βλ. φάλαρα.

φαλάτζια, τὰ [διάλ. Κύμης] ἀντὶ φαλάγγια, ξύλα ἐπιμήκη καὶ κυλινδρικὰ ἐφ' ὧν κυλίουσι τὰ βαρέλια ἢ σύρουσιν ἐπ' αὐτῶν τὰ μικρὰ πλοῖα ὅταν τὰ ἀνέλκωσιν εἰς τὴν ξηράν.

φάληρα, τά· βλ. φάλαρα.

φαλίδο [δημ.], βλ. ῥαφίδωμα (transfilage).

φαλιδόνω [δημ.], βλ. ῥαφιδῶ (transfiler).

φάλκης, ου, ὁ [ναυτ.], guibre, n. f. κοινῶς ταλιαμάς. Τὸ σύνολον τῶν διαφόρων τεμαχίων ἅτινα διὰ τῆς μεταξύ των καὶ τῆς μετὰ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τῆς **στείρας** (étrave) συνενώσεώς των ἀποτελοῦσι τὸ προέχον μέρος τῆς πρῴρας τῶν ἱστιοφόρων καὶ ἀτμοπλοίων τινῶν. Ὁ **φάλκης** χρησιμεύει διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ στερέωσιν τοῦ προβόλου καὶ σύγκειται ἐκ τεσσάρων κυρίως μερῶν, ἤτοι τοῦ λεσβίου (ἢ ἐπικαμπῆς) τοῦ φάλκου (gorgère), τῆς ῥίζης τοῦ φάλκου (mèche), τοῦ θαλασσοτόμου (taille-mer) καὶ τοῦ βέλους (flèche).

φαλκίδιον, ου, τὸ [ρωμ. δίκ. ἐνν. τέταρτον, quarte], falcidie ou falcidienne, n. f. ‖ quarte falcidie, λέγεται τὸ δικαίωμα καθ' ὃ ὁ ἐκ διαθήκης κληρονόμος, μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ κληροδοτήματα καὶ καταπιστεύματα, ἐὰν δὲν ἀπέμενεν εἰς αὐτὸν τὸ τέταρτον τῆς περιουσίας, ἐδικαιοῦτο ἀφαιρεῖν, ὑπὲρ ἑαυτοῦ τεταρτημόριον ἐξ ἐκείνων.

φαλλαμέντον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ φαλλιμέντο, χρεωκοπία, πτώχευσις.

φαλλιμέντο, τὸ [ξεν.], ἡ χρεωκοπία, πτώχευσις, faillite, n. f.

φαλλίρω [ξεν.], χρεωκοπῶ, πτωχεύω, faillir, faire faillite.

φάλλο [δημ. ναυτ.], βλ. πλευρὰ (ἱστίου).

φαλλοειδής, ής, ές· phalloïde [φυσ.] adj. ὅμοιος φαλλῷ, qui ressemble à un phallus. § φαλλοειδής,, phalloïdé, ée, adj. [βοτ.] ὁ σχετιζόμενος πρὸς τοὺς φαλλοὺς οἵτινες εἶνε γένος μυκήτων.

φαλλός, οῦ, ὁ· phallus, n. m. τὸ ἀνδρικὸν αἰδοῖον, ἰδίως τὸ ἀπομιμηθὲν ὡς σύμβολον τῆς παραγωγικῆς δυνάμεως τῆς φύσεως (emblème de la génération) κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Βάκχου καὶ εἰς τὰς πανηγυρικὰς ἐξόδους φερόμενον· Ἀριστ. (ἔχει σχέσιν μὲ τὸ ἀφορὸν τὴν λατρείαν τοῦ Λίγκαμ ἐν Ἰνδικῇ).

φαλμπαλᾶς, ὁ [δημ.], βλ. φαρμπαλᾶς.

φαλτσέτα [δημ.], ὁ κοπεὺς [τοῦ ὑποδηματοποιοῦ], tranchet [de cordonnier], n. m.

φάλτσο, τὸ [ξεν. ἐπὶ σφαιριστηρίου], effet [de queue], λέγεται τὸ ἀποτέλεσμα ὅπερ παράγεται διὰ τοῦ κτυπήματος τῆς στέκας ἐπὶ τῆς σφαίρας (μπίλλιας) τοῦ σφαιριστηρίου.

φαλτσογωνιά, ας, ἡ [δημ.] βλ. ψευδογνώμων.

φαλτσο-μαντιζέλο [δημ. ναυτ.] βλ. παρέκφορος,

φαμέ(γ)ος, ὁ [διάλ. Καρπάθου] ὁ ὑπηρέτης.

φαμελεύω, μέλ. εύσω [δημ.] ἀποκτῶ οἰκογένειαν, se constituer (se faire) une famille ; ἐπιβαρύνομαι δι' (διὰ τῶν φροντίδων) οἰκογενείας, être chargé de famille.

φαμελιὰ [δημ. ξεν.] βλ. φαμίλια.

φαμελίτης, ου, ὁ [δημ.] ὁ ἔχων [πολυάριθμον] οἰκογένειαν, qui a une [nombreuse] famille ; ὁ ἐπιβαρυνόμενος δι' (διὰ τῶν φροντίδων) οἰκογενείας, chargé de famille, ὁ οἰκογενειάρχης.

φαμίλια, ας, ἡ [δημ. ξεν.] ἡ οἰκογένεια, famille, n. f. τὸ σπητικό, τὸ νοικοκυριό, ménage, n. m. maison, n. f. § — [συνεκδ.] ἡ γυναῖκα (ὡς σύζυγος), femme, n. f. ἡ σύζυγος, épouse, n. f.

φαμιλίτ(η)ς, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] καὶ φαμελίτης, ὁ οἰκογενειάρχης.

φάμπρικα, ἡ [δημ. ξεν.], τὸ ἐργοστάσιον, fabrique, n. f. usine, n. f.

φαμπρικάρω, μέλ. θὰ φαμπρικάρω [δημ.], κατασκευάζω, fabriquer ou confectionner.

φαναράκι, τό· μικρὸς φανός, petite lanterne.

φανάρι, τὸ [δημ.], φανάριον, lanterne, n. f. ὁ φανός, fanal, n. m. βλ. λέξεις· ‖ τὰ φανάρια τῆς ἁμάξης, les lanternes de la voiture ; ‖ τὰ φανάρια τοῦ δρόμου, les réverbères (; les quinquets) de la rue ; ‖ τὰ φανάρια τοῦ πλοίου, les fanaux du navire ; ‖ [μεταφ.] τὸ κεφάλι του εἶνε φανάρι, il a la tête chauve; [οἰκ.] il a le crâne déplumé ; [δημ.] il a un beau genou ; ‖ κρατῶ τὸ φανάρι τινὸς [φρ. χυδ.], tenir la chandelle à quelqu'un. § φανάρι (λιμένων, ἀκρωτηρίων, κτλ.), phare, n. m. ou feu, n. m. βλ. φάρος. § [συνεκδ.] φανάρι ὀψοφυλάκιον, garde-manger, n. m. μέγα ἐν εἴδει φανοῦ πλέγμα, συνήθως κρεμώμενον, ἐν ᾧ φυλάσσονται διάφορα φαγώσιμα. § — [ναυτ. ἐπὶ σχοιν.] tête de mort ; βλ. φανάριον εἰς λέξιν **σχοινόκομβοι ναυτικοῦ.** § — [οἰκοδ.] βλ. **κλωβός,** cage [d'escalier tournant] ; βλ. ἐπίσης **κλίμακος** κενὸν (jour d'escalier), καθὼς καὶ κλίμαξ κυκλική, ἐλλειπτική.

φανάριον, ου, τό, κοινῶς τὸ **φανάρι,** lanterne, n. f. βλ. **φανάρι** καὶ **φανός.** § — [ναυτ. ἐπὶ σχοιν.] tête de mort (ἢ de more), βλ. εἰς λέξιν **σχοινόκομβοι ναυτικοῦ.** § — [οἰκοδ.] βλ. **κλωβός,** cage [d'escalier tournant] ; βλ. ἐπίσης **κλίμακος κενόν,** jour d'escalier, καθὼς καὶ κλίμαξ κυκλική, ἐλλειπτική.

φαναριώτης, ου, ὁ· phanariote, n. κάτοικος τῆς ἑλληνικῆς συνοικίας Φαναρίου ἐν Κωνσταντινουπόλει.

φαναρτζῆς, ῆ, ὁ [δημ.], βλ. **φανοποιὸς** καὶ **λευκοσιδηρεύς.**

φαναρτζίδικο, τὸ [δημ.], **φανοποιεῖον·** βλ. **λευκοσιδηρεῖον.**

φανατίζω, μέλ. ίσω, κάμνω τινὰ ἐμπαθῆ κατά τινος, passionner. § φανατίζω, κάμνω τινὰ φανατικόν, rendre, fanatique, fanatiser.

φανατικός, οῦ, ὁ· fanatique, n. ὁ παραφερόμενος ἐξ ὑπερβολικοῦ ζήλου πρὸς τὴν θρησκείαν του ἢ διά τινα ἰδέαν, emporté (ée) par un zèle outré pour une religion ou pour

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

une opinion ; ἐπίσης ὁ θεωρῶν (οὖσα) ἑαυτὸν ἐμπνευσμένον, celui ou celle qui se croit inspiré (ée).

φανατικῶς [ἐπίρ.], μετὰ φανατισμοῦ, avec fanatisme ; κατὰ τρόπον φανατικόν, d'une manière fanatique ; fanatiquement, adv.

φανατισμός, οῦ, ὁ· fanatisme, n.m. ὑπερβολικὸς ζῆλος τινὸς διὰ τὴν θρησκείαν του, zèle outré pour sa religion (=θρησκομανία)· ‖ ἐπίσης ἡ μετὰ ζήλου ἀφιέρωσις, προσκόλλησις τινὸς εἰς μερίδα ἢ εἰς ἰδέαν τινά, attachement à un parti, à une opinion.

φανέ! [ναυτ.], ho du fanal! νυκτερινὸν προσφώνημα σκοποῦ πολεμικοῦ πλοίου πρὸς **ἐφοδείαν** (ronde) πλησιάζουσαν μετ' ἀνημμένου φανοῦ πρὸς αὐτόν, εἰς ὃ ὁ ἐφοδευτὴς (chef de la ronde) ὀφείλει ν' ἀπαντήσῃ **ἐφοδεία!** (ronde).

φανέλλα, ας, ἡ [ξεν.], flanelle, n. f. ὕφασμα ἐλαφρὸν κατεσκευασμένον ἐκ λεπτοῦ ἐρίου. ‖ ἐσωκάρδιον (γελέκι) ἐκ φανέλλης, gilet de flanelle. § —, σκέπασμα ἐξ ἐρίου, couverture de laine, ἤτοι τὸ ἐξ ἐρίου κλινοσκέπασμα (couverture de lit).

φανελλένιος, α, ον, ἀπὸ φανέλλαν, de flanelle ; ἐξ ἐρίου, de laine.

φανερὰ [ἐπίρ.] σαφῶς, καθαρῶς, clairement, adv. πασιδήλως, προφανῶς, évidemment adv. manifestement, adv. ὀφθαλμοφανῶς. visiblement, adv. σαφῶς, ἀριδήλως, πασιδήλως, notoirement, adv. [συνεκδ.] ἀναφανδόν, ouvertement, adv. παρρησίᾳ, hautement, adv. εἰλικρινῶς, franchement, adv. σαφῶς, καθαρῶς, nettement, adv. παρρησίᾳ, carrément, adv. ἄνευ περιστροφῶν, sans détour ; ‖ βλέπω φανερὰ ὅτι, je vois clairement que ; ‖ εἶνε φανερὰ ἔνοχος, il est évidemment coupable ; ‖ μοῦ τὸ εἶπε φανερά, il me l'a dit ouvertement (carrément).

φανεροβράγχιος, ος, ον· phanérobranche, adj. [ἰχθ.] ἔχων φανερά, ἐμφανῆ τὰ βράγχια.

φανερογαμία, ας, ἡ· phanérogamie, n. f. ἡ κατάστασις φυτοῦ ἢ ζώου εἰς τὰ ὁποῖα τὰ γεννητικὰ ὄργανα εἶνε ἐμφανῆ.

φανερόγαμος, ος, ον καὶ

φανερογόνος, ος, ον [βοτ.], phanérogame (φανερός, apparent καὶ γάμος, union), adj. λέγεται περὶ τῶν φυτῶν ἅτινα ἔχουσιν ἐμφανῆ τὰ παραγωγικὰ αὐτῶν ὄργανα ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ κρυπτόγαμα (cryptogames). § φανερόγαμα [ζωολ.], phanérogames, n. m. pl. λέγονται τὰ ὀχευόμενα μαλάκια, οἷα τὰ κεφαλόποδα, πτερόποδα, γαστερόποδα.

φανερόκαρπος, ος, ον· phanérocarpe (φανερὸς καὶ καρπός), adj. [βοτ.] ὁ ἔχων καρποὺς ἢ τὰ παραγωγὰ ὄργανα ἐμφανῆ.

φανερόνω, μέλ. ώσω, φανερόω-ῶ, κάμνω τι ὁρατόν, φανερόν, ἐξηγῶ, éclaircir, δεικνύω ἰδίως, montrer ; καθιστῶ ἐναργές, σαφὲς (προφανές), rendre clair (évident); φανερόνω, καταδεικνύω, mettre en évidence ; ἐκδηλῶ, παρουσιάζω, manifester ; ἐμφαίνω, φανερῶ, ἀποκαλύπτω, révéler; φανερόνω, ἀποκαλύπτω, dévoiler ; γνωστοποιῶ, ἐκδηλῶ, déclarer ; καθιστῶ γνωστόν, faire savoir ; καθιστῶ γνωστόν, faire connaître ; (ἀν)αγγέλλω, annoncer ; ἀποδεικνύω, prouver ; προδίδω, trahir ; σημαίνω, δεικνύω, dénoter ; ‖ φανερόνω, ἀποκαλύπτω, déceler καὶ ἀνακαλύπτω, découvrir, εἰσὶ συνώνυμα· φανεροῦται μὲν τὸ ἀπόρρητον, ἀνακαλύπτεται δὲ τὸ ἄγνωστον. Ὁ διορατικὸς δικαστὴς ἀνακαλύπτει προδιδόμενον ὑπὸ τῆς ἔνδον ταραχῆς τὸν ἀληθῶς ἔνοχον· ‖ μὴ μὲ φανερώσῃς, ne me décèle point ; ‖ ἀποκαλύπτω (φανερόνω) μυστήριον, κακούργημα, déceler un secret, un crime ; ‖ ὁ Χριστὸς ἐφανερώθη (ἐπαρουσιάσθη) εἰς τοὺς ἀποστόλους, Jésus-Christ se manifesta aux apôtres; ‖ μὴ φανερώσῃς (μὴ ἀποκαλύψῃς) τὸ μυστικόν μου, ne révélez point mon secret ; ‖ θὰ φανερώσω (ἀποκαλύψω) τοὺς σκοπούς σου, je vais découvrir (dévoiler) vos intentions ; ‖ αἱ ῥαδιουργίαι του ἐφανερώθησαν (ἀπεκαλύφθησαν), ses intrigues se sont dévoilées ; ‖ ἐφανέρωσε τοὺς συνενόχους του, il a déclaré (révélé) ses complices ; ‖ [ἀπὸ ὅλους τοὺς προσωπιδοφόρους], αὐτὸς μόνος ἐφανερώθη, lui seul s'est démasqué (s'est fait connaître) ; ‖ ἀργὰ ἢ γρήγορα ἡ ἀλήθεια θὰ φανερωθῇ, tôt ou tard la vérité se fera jour ; ‖ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐφανερώθη (ἐξεδηλώθη) ἡ ἀσθένεια, après trois jours, la maladie se déclara ; ‖ οἱ ὀφθαλμοί του φανερόνουν τὴν χαράν του, ses yeux annoncent (trahissent) la joie ; ‖ εἰς τὸ γράμμα του μοῦ φανερόνει ὅτι, dans sa lettre il me fait savoir que ; ‖ ὅλα αὐτὰ φανερόνουν τὴν ἀνυπομονησίαν του, tout cele prouve son impatience.

φανερός, ά, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος) σαφής, καθαρός, clair, e, adj. προφανής, φανερός, évident, e, adj. πασιφανής, πασίδηλος, πρόδηλος, manifeste, adj. ὁ εὐκρινῶς φαινόμενος, φανερός, apparent, e, adj. patent, e, adj. ἀρίδηλος, πασίδηλος, notoire, adj. ‖ τὸ δίκαιόν του εἶνε φανερόν, son droit est clair (apparent) ; ‖ εἶνε φῶς φανερὸν [φρ.], c'est clair comme le jour ; ‖ [τὰ μυστικὰ ἄρθρα συνθήκης] δὲν δύνανται νὰ ἀνατρέψωσι τὰ φανερά, ne peuvent en infirmer les articles patents ; ‖ εἰς τὸ φανερόν, au grand jour; δημοσίᾳ, en public ; [καὶ ἄλλ.] en apparence ; ‖ φέρω (ἐβγάζω) εἰς τὸ φανερόν, dévoiler, ἤτοι φανερόνω, ἀποκαλύπτω, φέρω εἰς φῶς, mettre au grand jour; φανερῶ, ἀποκαλύπτω, révéler.

φανέρωμα, ατος, τό· βλ. φανέρωσις.

φανερῶς [ἐπίρ.] βλ. φανερά.

φανέρωσις, εως, ἡ· ἀποκάλυψις, révélation, n. f. ἐκδήλωσις, παρουσίασις, manifestation, n. f. ἀποκάλυψις τινός, dévoilement, n. m. γνωστοποίησις, ἐκδήλωσις, déclaration, n. f. φανέρωσις, δείξιμο, démonstration, n.f.

φανέστρα, ας, ἡ [δημ.], ὁ φεγγίτης, βλ. ἀναφωτίς, lucarne, n. f.

φανέστρα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], παρὰ τοῖς λεπτουργοῖς τὸ ἐπὶ τῶν θυρῶν παράθυρον.

φάνη, ης, ἡ, καὶ φανή, ῆς, ἡ· torche, n. f. πυρσός, ὁ· δᾴς, γεν. δᾳδός, ἡ· λαμπάς,

άδος, ἡ (flambeau). Ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ μετεχειρίζοντο ἄλλοτε διὰ τὸν φωτισμόν, ἀντὶ δᾳδῶν Λαμὰρ (flambeaux Lamarre) βλ. (δᾲς) φάνας (πυρσοὺς) κατασκευαζομένας ἐξ ἀποξεσμάτων καννάβεως ἢ παλαιῶν σχοινίων ἅτινα ἐνεβάπτιζον εἰς εἰδικήν τινα σύνθεσιν.

φανικός, βλ. φαινικός.

φανοδόκη, ης, ἡ [ναυτ.], cisole, n. f. μικρὸν διαμέρισμα τῆς **πυξιδοθήκης** (habitacle), ἐν ᾧ ἐντίθεται φανὸς πρὸς φωτισμὸν τῆς πυξίδος κατὰ τὴν νύκτα.

φανοκόρος, ου, ὁ· ὁ ἀνάπτων τοὺς φανοὺς (τῶν ὁδῶν ἢ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις), allumeur, euse, n. lanternier, n m.

φανοποιός, οῦ, ὁ· κοινῶς φαναρτζῆς, ὁ κατασκευάζων φανούς, fabricant de lanternes, lanternier, n. m. ou ferblantier, n. m. = λευκοσιδηρεύς.

φανός, οῦ, ὁ· lanterne, n. f. κοινῶς τὸ φανάρι· ὑποκοριστικὸν **φανάριον,** τό, κοινῶς **φαναράκι** (petite lanterne)· καλεῖται οὕτω τὸ ὑέλινον δοχεῖον ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀνάπτεται φῶς ἵνα μὴ σβέννυται· || — ἀνταυγαστικός, lanterne à réverbères ; βλ. ἀνταυγαστήριον (réverbère) ; || — κρεμαστός, lanterne à suspension ; || — σημαλέος, lanterne à signaux; || — ἔχων κεράτινα φύλλα, lanterne à vitre en corne ; || — τρίχρους, lanterne à trois feux ; || — διαφανής, lanterne claire ; || — κοινός, lanterne ordinaire ; || — ἠλεκτρικός, lanterne électrique ; || **δέλετρον,** τό· lanterne sourde, κοινῶς τὸ κλεπτοφάναρο· φανὸς ὅστις διὰ φακοῦ φωτίζει μόνον καθ' ὡρισμένην διεύθυνσιν· || — τρίχρους, flamme tricolore ; || — ἀεριόφωτος, bec de gaz ; réverbère à gaz ; βλ. καὶ **φανάρι.** § ξύλινος φανὸς (ἢ ἀκτινωτὸν **τύμπανον**), lanterne, n. f. ἤτοι ὁ τροχὸς τοῦ μαγγάνου, κοινῶς ἡ **ρόδα** τοῦ μαγγανιοῦ τῶν μύλων καὶ φρεάτων ὅπως εἰς τὰ παλαιὰ μαγγανοπήγαδα, κοινῶς τὸ **φανάρι·** ἔχει σχῆμα κολουροκωνικὸν ἢ κυλινδρικόν, σύγκειται δὲ ἀπὸ δύο ἐπιπέδους ξυλίνους κυκλικοὺς καὶ παραλλήλως τοποθετημένους δίσκους, ἑνουμένους μεταξύ των διὰ στρογγύλων ξυλίνων ῥάβδων καλουμένων **ἀτράκτων** (fusseau) ἀδράχτι), αἵτινες ἐμπλεκόμεναι μετὰ τῶν ὀδόντων **τροχίσκου** (hérisson) μεταδίδουσι τὴν κίνησιν εἰς μηχάνημά τι, ὅπως εἰς τοὺς μύλους, φρέατα, κτλ. Γενικώτερον τὸ **ἀκτινωτὸν τύμπανον** (lanterne) εἶνε μέρος μηχανῆς συγκείμενον ἐκ δύο παραλλήλων **τυμπάνων** (roues sans rais) συνδεόμενον δι' ἀκτίνων. § **φανὸς μέγας,** falot, n. m. τιθέμενος εἰς τὰ φυλακεῖα πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν θέσεων ἐν ὥρᾳ νυκτός· ἐπίσης καλεῖται falot ὁ **φανὸς** τοῦ **ἐφοδεύοντος,** ἤτοι τοῦ ἐκτελοῦντος τὴν **ἐφοδείαν** (ronde) ἀτόμου. § **φανός,** fanal, fanaux, n. m. μέγας φανὸς ἐπὶ τῶν πλοίων, κτλ. || **φανός,** ὁ· fanal (βλ. καὶ **φάρος,** phare), μέγας φανὸς ἀναπτόμενος ἐν τῇ ξηρᾷ πρὸς ὁδήγησιν τῶν πλοίων· || [ναυτ.] φανὸς **Κολόμβ,** fanal Colomb ; φανὸς χρησιμεύων διὰ νυκτερινὰς μεταξὺ πλοίων σημάνσεις καὶ οὗτινος τὸ φῶς καλυπτόμενον κατὰ βούλησιν διὰ κινητοῦ διαφράγματος, παρουσιάζει ἐκλείψεις καὶ ἀναλαμπὰς **βραχείας** καὶ **μακράς,** αἵτινες συνδυαζόμεναι ἀνταποκρίνονται εἰς τοὺς ἀπὸ τοῦ 0 ἕως 9 ἀριθμοὺς καὶ εἰς εἰδικὰ τινὰ σήματα. § [ναυτ.] **δέλετρον,** fanal de combat. τὸ κοινῶς **κλεπτοφάναρον,** ὅπερ καλεῖται καὶ **φανὸς μάχης·** φανὸς κεκλεισμένος καὶ ἐνίοτε μετὰ φακοῦ, χρήσιμος ἐν τῷ ναυτικῷ διὰ τὰ νυκτερινὰ πυρὰ πρὸς φωτισμὸν πυροβολείου. § **ἐπιθωράκιος** φανός, fanal de hune, ὁ τοποθετούμενος τὴν νύκτα ἐπὶ θωρακίου πολεμικοῦ πλοίου, ὡς διακριτικὸν τοῦ ἐπιβαίνοντος γενικοῦ ἀξιωματικοῦ· βλ. καὶ **διακριτικὸν** σῆμα (marques distinctives) ; || **πρυμνήσιος φανός,** fanal de poupe; ὁ τοποθετούμενος ἐπὶ τῆς πρύμνης· || φανὸς σημάτων, fanal de signaux, ὁ χρησιμεύων πρὸς νυκτερινὴν μεταξὺ πλοίων σήμανσιν· || **ἐφίστιος φανός,** fanal du mât, n. m. ὁ ἐπὶ ἱστοῦ τοποθετούμενος· ἐφίστιοι φανοί, fanaux de mât ; βλ. καὶ κατωτέρω **πλοϊκοὶ φανοί.** § ἠλεκτρικὸς φανός, fanal électrique. Φανὸς φωτιζόμενος δι' ἠλεκτρισμοῦ. Οἱ ἐν τοῖς πλοίοις χρησιμοποιούμενοι ἠλεκτρικοὶ φανοὶ διὰ τὰ νυκτερινὰ σήματα σύγκεινται ἐκ δύο κλιμακωτῶν φακῶν τοποθετουμένων οὕτως ὥστε νὰ ἀποτελῶσι κύλινδρον εἰς τὴν ἑστίαν ἑκάστου τῶν ὁποίων τοποθετεῖται ἠλεκτρικὸς λαμπτήρ. § **φανός,** feu, n. m συνώνυμον τοῦ **fanal** ; βλ. ἀνωτέρω· || ὁ **φανὸς τοῦ λιμένος** ἢ **πυρσωρίς,** feu du port, ὁ δεικνύων τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος· βλ. καὶ λιμὴν (port) ; || **φανὸς μετ' ἐκλείψεων,** feu à éclipses; βλ. **φάρος** (phare) ; || φανὸς **σταθερός,** feu fixe, ὁ ἔχων ἐν καιρῷ νυκτὸς φῶς διαρκές· βλ. **φάρος** (phare) ; || φανὸς **προβόλου,** feu de (du) mouillage. Καλεῖται οὕτω λευκὸν φῶς ἐκπεμπόμενον ἀπὸ σφαιρικοῦ φανοῦ, ἐπαιρομένου ἄνωθεν τῆς πρῴρας παντὸς ἠγκυροβολημένου πλοίου, πρὸς ἔνδειξιν τῆς θέσεώς του· || **πλωτὸς φανός,** feu-flottant ; βλ. καὶ **πυρσωρίς** (bateau à feu) ; || **πλευρικὸς** φανός, feu de côté ; **πλευρικοὶ φανοί,** feux de côté, οἱ ἐπὶ τῶν πλευρῶν πλοίου τοποθετούμενοι· βλ. **πλοϊκοὶ φανοί,** feux de route ; || [ναυτ.] **τοποθετικὰ φῶτα,** feux de position. Καλοῦνται οὕτω δύο ἐντὸς φανῶν λευκὰ φῶτα τοποθετημένα καθέτως τὸ ἓν ὑπὸ τὸ ἄλλο εἰς ἀπόστασιν δύο περίπου ἀπ' ἀλλήλων μέτρων, ἐπαιρόμενα κατὰ τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ **κέρατος** (corne) τοῦ ἐπιδρόμου ἢ τοῦ στηλιδίου τῆς σημαίας, ὑπὸ τῶν πολεμικῶν πλοίων παντὸς ἔθνους, ὅταν **ἀπαίρωσι, εἰσπλέωσιν εἰς λιμένα** ἢ **ὅρμον, ἀγκυροβολῶσι,** καὶ ἐν γένει ἐν ὅσῳ ἐκτελοῦσι **χειρισμὸν** ἢ **ἑλιγμόν** τινα πλησίον ἄλλων ὁμοπλοούντων πλοίων. Σκοπὸς τῶν τοποθετικῶν φώτων εἶνε ὅπως τὰ συμπλέοντα πλοῖα γνωρίζωσιν ἐπακριβῶς τὴν θέσιν τοῦ χειρίζοντος ἢ ἑλίσσοντος πλοίου, ὡς καὶ τὴν διάρκειαν τοῦ χειρισμοῦ ἢ ἑλιγμοῦ, προσέτι δὲ καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς πολεμικῆς ἰδιότητος τοῦ ἐπαίροντος ταῦτα πλοίου, δι' ὃ καὶ τὰ ἐν λιμένι τινὶ ἠγκυροβολημένα πολεμικὰ πλοῖα οἱασδήποτε δυνάμεως, ὀφείλουσι νὰ ἐπά-

ρωσι τὰ τοποθετικὰ φῶτα, ἅμα τῷ εἴσπλῳ ἢ ἔκπλῳ ἄλλου πλοίου ἔχοντος ἐπηρμένα τοιαῦτα· || [ναυτ.] **πλοϊκοὶ φανοί**, feux de route. Καλοῦνται οὕτως οἱ φανοὶ οὓς ὀφείλουσι νὰ φέρωσι (δυνάμει διεθνοῦς συμβάσεως) κατὰ τὴν νύκτα πάντα τὰ θαλασσοποροῦντα ἀτμόπλοια ἢ ἱστιοφόρα πολεμικά τε καὶ ἐμπορικὰ πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅπως κατὰ τὰς συναντήσεις καθίσταται γνωστὴ πρὸς ἄλληλα ἡ πλεῦσίς των πρὸς ἀποφυγὴν τῶν συγκρούσεων.

Α'. Τὰ ἀτμόπλοια ὀφείλουσι νὰ φέρωσι τρεῖς φανούς, ἤτοι·

1) Ἕνα **ἐφίστιον φανὸν** (fanal du mât) τετοποθετημένον ἐπὶ τοῦ **ἀκατίου ἱστοῦ** (mât de misaine) καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ εἰς ὕψος οὐχὶ ἔλαττον τῶν 6 μέτρων, ἐκπέμποντα φῶς λευκὸν σταθερὸν καὶ ἀδιάλειπτον πρὸς τὴν πρῷραν ἐπὶ ὁριζοντίου τόξου 20 ἀνεμορρόμβων τῆς πυξίδος (225°), καὶ ἐντάσεως τοιαύτης ὥστε νὰ ᾖ ὁρατὸν ἀπὸ 5 τουλάχιστον μιλλίων.

2) **Δύο πλευρικοὺς** φανοὺς (feux de côté) τοποθετημένους ἀνὰ ἕνα ἑκατέρωθεν τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου καὶ ἄνωθεν τοῦ περιτοναίου τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ ἐκπέμπωσι φῶς σταθερὸν καὶ ἀδιάλειπτον, ὁ μὲν πρὸς τὰ **δεξιὰ χρώματος πρασίνου**, ὁ δὲ πρὸς τ' **ἀριστερὰ χρώματος ἐρυθροῦ**, ἐπὶ τόξου ὁριζοντίου 10 ἀνεμορρόμβων (112°, 30') ἕκαστος, ἀρχομένου ἀπὸ τῆς εὐθείας τῆς πρῴρας, καὶ ἐντάσεως τοιαύτης ὥστε νὰ ὦσιν ὁρατοὶ ἀπὸ 2 τουλάχιστον μιλλίων.

Β'. Τὰ ἱστιοφόρα ἢ ἀτμόπλοια τὰ μὴ κάμνοντα χρῆσιν τῆς μηχανῆς, ἀλλὰ πλέοντα μόνον διὰ τῶν ἱστίων, ὀφείλουσι νὰ φέρωσι μόνον τοὺς προειρημένους **δύο πλευρικοὺς** φανοὺς (feux de côté), ἤτοι **πράσινον δεξιὰ** καὶ **ἐρυθρὸν ἀριστερά**.

Ἐκτὸς τῶν προρρηθεισῶν γενικῶν διεθνῶν διατάξεων ἐν εἰδικαῖς περιπτώσεσι τὰ πλοῖα πάντων τῶν ἐθνῶν ὀφείλουσι νὰ συμμορφῶνται καὶ μὲ τὰς ἑξῆς.

1) Πᾶν ἀτμόπλοιον ῥυμουλκοῦν ἕτερον πλοῖον (ἀτμόπλοιον ἢ ἱστιοφόρον) ὀφείλει πρὸς διάκρισιν νὰ φέρῃ, ἐκτὸς τῶν **δύο πλευρικῶν** φανῶν (feux de côté), ἀντὶ ἑνὸς **δύο ἐφιστίους** (fanaux de mât) λευκοὺς φανοὺς τεθειμένους τὸν ἕνα ὑπὸ τὸν ἕτερον καθέτως εἰς ἀπόστασιν οὐχὶ μικροτέραν τῶν 0μ,91, καὶ ἐν ᾗ θέσει τίθεται ὁ ἐφίστιος φανὸς τῶν ἀτμοπλοίων.

2) **Πᾶν** πλοῖον (ἱστιοφόρον ἢ ἀτμόπλοιον), ὅπερ ἕνεκεν οἱουδήποτε δυστυχήματος κατέστη ἀκυβέρνητον, ὀφείλει νὰ φέρῃ ἐν καιρῷ νυκτός, ἐν **τῇ αὐτῇ θέσει** ἐν ᾗ τίθεται ὁ λευκὸς **ἐφίστιος φανὸς**, (fanal du mât) τῶν ἀτμοπλοίων ἀντὶ τοῦ φανοῦ τούτου, **τρία φῶτα ἐρυθρὰ** ἐντὸς σφαιρικῶν φανῶν, ἕκαστος τῶν ὁποίων δέον νὰ ἔχῃ διάμετρον 25 τουλάχιστον ἑκατοστῶν. Οἱ φανοὶ οὗτοι τίθενται κατὰ κάθετον ὁ εἷς ὑπὸ τὸν ἕτερον γραμμὴν καὶ ἐν ἀποστάσει ἀπ' ἀλλήλων οὐχὶ ἐλάσσονι τῶν 0μ.,91 (3 ποδῶν), δέον δὲ νὰ ὦσι τοιαύτης ἐντάσεως ὥστε νὰ καθίστανται ὁρατοὶ ἀπὸ 2 τουλάχιστον μιλλίων.

Ἐν **καιρῷ ἡμέρας**, τὸ καταστὰν ἀκυβέρνητον ἱστιοφόρον ἢ ἀτμόπλοιον ὀφείλει νὰ φέρῃ ἐπὶ τοῦ προσθίου μέρους τοῦ **ἀκατίου ἱστοῦ** (mât de misaine) καὶ οὐχὶ κατωτέρω τοῦ λαιμοῦ τῆς στήλης **τρεῖς μελαίνας σφαίρας** διαμέτρου 60 τουλάχιστον ἑκαστῶν, τιθεμένας κατὰ κάθετον τὴν μίαν ὑπὸ τὴν ἑτέραν, καὶ ἐν ἀποστάσει οὐχὶ ἐλάσσονι τῶν 0μ.,91 ἀπ' ἀλλήλων.

3) Πᾶν πλοῖον (ἀτμόπλοιον ἢ ἱστιοφόρον), χρησιμεῦον εἰς **καταβύθισιν** ἢ **ἀνέλκυσιν τηλεγραφικῶν καλωδίων**, ὀφείλει νὰ φέρῃ ἐν **καιρῷ** μὲν **νυκτὸς** ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, ἐν ᾗ τίθεται ὁ ἐφίστιος λευκὸς φανὸς τῶν ἀτμοπλοίων, ἀντὶ τούτου **τρία φῶτα** ἐντὸς σφαιρικῶν φανῶν διαμέτρου 25 τουλάχιστον ἑκατοστῶν, τιθεμένων καθέτως τοῦ ἑνὸς ὑπὸ τὸν ἕτερον καὶ ἐν ἀποστάσει οὐχὶ ἐλάσσονι τοῦ 1μ.,80 (6 ποδῶν). Ἐκ τῶν τριῶν τούτων φώτων τὸ μὲν **ἀνώτερον καὶ κατώτερον** δέον νὰ ὦσιν **ἐρυθρά**, τὸ δὲ **μεσαῖον λευκόν**, ἐντάσεως δὲ τοιαύτης ὥστε ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποστάσεως νὰ ὁρῶνται καὶ τὰ τρία ὁμοῦ. Ἐν **καιρῷ** δὲ **ἡμέρας** ὀφείλουσι τὰ τοιαῦτα πλοῖα νὰ φέρωσιν ἐπὶ τοῦ προσθίου μέρους τοῦ ἀκατίου ἱστοῦ καὶ οὐχὶ κατωτέρω τοῦ λαιμοῦ τῆς στήλης, τρία **σχήματα** (shapes) διαμέτρου 60 τουλάχιστον ἑκατοστῶν, τεθειμένα κατὰ κάθετον τὸ ἓν ὑπὸ τὸ ἕτερον καὶ ἐν ἀποστάσει οὐχὶ ἐλάσσονι τῶν 1μ.,80. Τῶν σχημάτων τούτων ἡ μὲν **κορυφὴ** καὶ ἡ **βάσις** δέον νὰ ᾖ **σφαιρικὴ** καὶ **ἐρυθρὰ** τὸ χρῶμα, τὸ δὲ μέσον **ῥομβοειδὲς** καὶ **λευκὸν** τὸ χρῶμα.

Τὰ ἐν ταῖς ἀνωτέρω κατηγορίαις 2 καὶ 3 ἀναφερόμενα πλοῖα, ὁσάκις μένωσιν ἀκίνητα, ὀφείλουσι νὰ μὴ φέρωσι πλευρικοὺς φανούς, οὓς δέον νὰ φέρωσι μόνον ὁσάκις κινῶνται. Οἱ φανοὶ καὶ τὰ **σχήματα** περὶ ὧν γίνεται λόγος ἐν ταῖς αὐταῖς κατηγορίαις 2 καὶ 3, δέον νὰ ἐκλαμβάνωνται ὑπὸ τῶν ἄλλων πλοίων ὡς σήματα σημαίνοντα «ὅτι τὰ πλοῖα τὰ ἐπιδεικνύοντα ταῦτα εἰσὶν ἀκυβέρνητα καὶ δὲν δύνανται ἑπομένως νὰ παρεκκλίνωσι τῆς ὁδοῦ των».

Περὶ τῶν ἐν ἐσχάτῳ κινδύνῳ εὑρισκομένων πλοίων (βλ. **κίνδυνος**, détresse).

φανοτρύγονον, τό· coucou, n.m. τὸ πτηνὸν **κόκκυξ**.

φανοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων φανόν, qui porte une lanterne; porte-flambeau, adj. et n. § φανοφόρος, ου, ὁ· fulgore ou fulgora, n.m. ἔντομον ἡμίπτερον μὲ πλατείας πολυχρώμους πτέρυγας λεγόμενον καὶ porte-lanterne, n. m.

φαντάζω, μέλ. άξω, διαπρέπω, κτυπῶ στὸ μάτι, faire figure; προσπίπτω εἰς τὰς αἰσθήσεις διὰ τῆς λαμπρᾶς ἐμφανίσεως, κάμνω ἐντύπωσιν, faire impression ou produire de l'effet. (ἐπι)φαίνομαι, paraître; διακρίνομαι, se faire remarquer; ἐπιφαίνομαι, διαπρέπω; briller (=διαλάμπω) ressortir (=ἐξέχω) [ἐπὶ χρωμάτων ἰδ.] εἶμαι ἐπιδεικτικός, ζωηρός, être voyant (éclatant); || ἀγαπᾷ ὅσα πράγματα φαντάζουν, elle aime les choses qui paraissent; || αὐτὸ τὸ κέντημα δὲν φαντάζει, cette broderie ne ressort pas; || αὐτὸ τὸ χρῶμα φαντάζει πολύ, cette couleur est trop voyante. § [μέσ.] φαντάζεσθαί τι=φαντάζομαι καθ' ἐμαυτόν, φαντάζομαι, νομίζω πῶς κάτι εἶμαι,

πλάττω μὲ τὴν φαντασίαν μου, ἀναπλάσσω κατ' ἐμαυτόν, [s']imaginer ; se figurer ; ἀναπαριστῶμαι, se représenter ; εὑρίσκω, ἐπινοῶ τι, s'aviser de ; σκέπτομαι, penser ; κρίνω, juger ; νομίζω, φρονῶ, croire ; || δὲν φαντάζεσαι πόσον, vous n'imaginez pas combien ; || μὴ τυχὸν φαντασθῇς ὅτι, n'allez pas vous figurer que ; || φαντάσου τὴν χαράν μου, jugez de ma joie ; || ἐφαντάσθην ἓν μέσον, je me suis avisé d'un moyen ; || εἶνε πολὺ δυσκολώτερον παρ' ὅτι φαντάζεσαι, c'est beaucoup plus difficile que vous ne pensez ; || μηδὲ νὰ τὸ φαντασθῇς, il ne faut pas même y penser ; || σὲ φαντάζομαι ! je vous vois d'ici ! || οὐδέποτε ἐφανταζόμην τὸ δυστύχημα τοῦτο, je ne m'attendais jamais à ce malheur ; || ποῦ τὸ ἐφαντάσθης ; quelle fantaisie vous a pris ? || περισσότερον παρ' ὅσον φαντάζεσαι, plus que vous ne pensez ; || ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις τὴν αὐθάδειάν του, on n'a pas [on ne saurait se faire une) idée de son insolence ; || δὲν τὸ ἐφανταζόμην, je ne m'y attendais pas. § —, ἑαυτὸν ἐν τῇ πολιτείᾳ λαμπρὸν ἐπιδεικνύω, κομπάζω, ὑπερηφανεύομαι, s'enorgueillir ; ἐπαίρομαι διά τι, s'en faire accroire ; devenir glorieux ; || || πολὺ ἐφαντάσθη, il le porte très haut. § [μετοχ. ἐπίθ.] βλ. φαντασμένος,

φαντακτερός, ή, όν [δημ.], διαπρεπής, ὡραίας, λαμπρᾶς ἐξωτερικῆς ὄψεως, de belle apparence ; διαλάμπων, ἐμφανής, λαμπρός, brillant, e, adj. ou éclatant, e, adj. [ἐπὶ χρωμάτων ἰδ.] ἐπιδεικτικός, ζωηρός, voyant, e, adj. = éclatant.

φανταρία, ας, ἡ [δημ. ξεν.], βλ. πεζικόν, infanterie, n. f.

φαντάρος, ὁ [δημ.], στρατιώτης τοῦ πεζικοῦ, soldat de l'infanterie ; βλ. πεζός· piou-piou, n. m. δὲ λέγεται ἐν Γαλλίᾳ οἰκείως καὶ κοινῶς πρὸς ἔνδειξιν τοῦ στρατιώτου τοῦ πεζικοῦ.

φαντασία, ας, ἡ· ἡ κατάστασις τῆς ψυχῆς ὅταν δέχηται ἐντυπώσεις τῶν αἰσθήσεων καὶ ἰδίως ἡ δύναμις τῆς ψυχῆς τοῦ φαντάζεσθαι πράγματα ὡς πραγματικὰ ἢ παρόντα, ἅτινα μόνον ἐν τῇ φαντασίᾳ ὑπάρχουσιν ἢ εἶνε ἀπόντα, imagination, n. f. [διδ. ἐν.] fantaisie, n. f. (= imagination); [συνεκδ.] ἀπάτη τῆς φαντασίας, illusion, n. f. ὅραμα, ὀπτασία, vision, n.f. χίμαιρα, chimère, n.f. ἰδιοτροπία, caprice, n. m. αὐτὸ εἶνε τῆς φαντασίας σου, c'est dans votre imagination ; || ἀσθενὴς κατὰ φαντασίαν, malade imaginaire; || τρέφεται μὲ φαντασίας, il se repaît d'illusions. § φαντασία τὸ κάμνειν τι ὁρατόν, δεικνύειν, ἐκθέτειν εἰς ἐπίδειξιν, στολισμόν, ἐπίδειξις, ostentation, n. f. ou montre, n. f. ἔκθεσις τινός, ἐπίδειξις, étalage, n. m. || ἀγαπᾷ τὴν φαντασίαν, il aime l'ostentation. § φαντασία [ἀνόητος], ματαιότης [sotte] vanité, n. f. ὑπερηφάνεια, οἴησις, suffisance, n. f. présomption, n. f. || εἶνε γεμᾶτος φαντασίαν, il est plein de lui même.

φαντασιοκοπία, ας, ἡ· κενὴ παράστασις, φαντασία, ἡ ἀπάτη τῆς φαντασίας, φρεναπάτη, illusion, n.f. ὀπτασία, vision, n.f. χίμαιρα, chimère, n. f. παραλογισμός, divagation, n. f. ὀνειροπόλημα, rêvasserie, n. f.

φαντασιοκοπικός, ή, όν· τῆς φαντασιοκοπίας, d'illusion ; χιμαιρικός, de chimère, chimérique, adj. qui se nourrit de chimères.

φαντασιοκόπος, ος, ον, ὁ φανταζόμενος, ἐλπίζων ἀδύνατα, ὁ τρεφόμενος ὑπὸ ματαίων ἐλπίδων, qui se repaît d'illusions ; ὁ ἐπιδιώκων χιμαίρας, qui court après des chimères ; songe-creux, n. m. (ἀμετάβλητον) (homme qui nourrit sans cesse son esprit de chimères), ὁ ὀνειροπόλος, rêvasseur, euse, n. ou rêveur, euse, adj. qui s'abandonne à ses imaginations, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ παραλογίζων, divagateur, trice, adj. qui divague.

φαντασιοκόπος, ος, ον· visionnaire, adj. ὁ ἀντιλαμβανόμενος ἢ νομίζων ὅτι ἀντιλαμβάνεται, ὅτι βλέπει ὑπερφυσικὰς ἀνακοινώσεις, πράγματα κεκρυμμένα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους· || καλόγηρος φαντασιοκόπος, un moine visionnaire ; || —, visionnaire, ὁ ἔχων ἰδέας ἀλλοκότους (τρελλάς), qui a des idées extravagantes (folles) qui sont dépourvues de tout fondement ; || [οὐσ.] φαντασιοκόπος = **εὐφάντασιος,** visionnaire, n. ἄτομον ἔχον ὀπτασίας ἢ παρασυρόμενον ἀπὸ ἀλλοκότους φαντασίας· || οἱ φαντασιοκόποι, les visionnaires.

φαντασιοκοπῶ (έω), μέλ. ήσω, φαντάζομαι, ἐλπίζω ἀδύνατα, τρέφομαι ὑπὸ ματαίων ἐλπίδων, se repaître d'illusions (ou de chimères), courir après des chimères ; πλάττω, φαντάζομαι ἀνύπαρκτα, chimériser ; παραλογίζομαι, divaguer.

φαντασιόπληκτος, ος, ον· ἀλλόκοτος, fantasque, adj. ἰδιότροπος, capricieux, euse, adj. ἀλλόκοτος, bizarre, adj. § —, βλ. φαντασιοκόπος.

φαντασιοπληξία, ας, ἡ· φαντασία, fantaisie, n. f. ἰδιοτροπία, κοινῶς καπρίτσιο, lubie, n. f. ἰδιοτροπία, bizarrerie, n. f. § —, βλ. φαντασιοκοπία.

φαντασιοῦμαι, φαινόμενα, παραστάσεις πλάσσω, ἀφίεμαι εἰς τὴν φαντασίαν μου, se livrer à son imagination ; φαντάζομαι, se faire illusion ; πλάττω φαντασίας, se créer des illusions ; φαντάζομαι, s'illusionner. § [σπ.] φαντάζομαι, ὑπερηφανεύομαι, s'enorgueillir ; ἐπαίρομαι διά τι, s'en faire accroire.

φαντασιώδης, ης, ες, imaginaire, adj. ὁ ἐν τῇ φαντασίᾳ (κατὰ φαντασίαν) μόνον ὑπάρχων, qui n'est que dans l'imagination ; || νόσος φαντασιώδης, maladie imaginaire ; || —, fantastique, adj. πλασθεὶς διὰ τῆς φαντασίας, créé par la fantaisie, l'imagination ; φαντασιώδης ὀπτασία, vision fantastique; || [μεταφ.] φαντασιώδης, fantastique=ἀπίστευτος, incroyable; πολυτέλεια φαντασιώδης, luxe fantastique ; || —, illusoire, adj. ὁ μὴ πραγματοποιούμενος ποσῶς, qui ne se réalise point ; ὑπόσχεσις φαντασιώδης, promesse illusoire ; || —, χιμαιρικός, chimérique, adj.

φαντασίωσις, εως, ἡ ἀπάτη τῆς φαντα-

σίας, φρεναπάτη, illusion, n. f. ὅραμα, ὀπτασία, vision, n. f.

φάντασμα, ατος, τό· εἰκὼν ἀνύπαρκτος, σκιά, εἴδωλον ἢ πρόσωπον φανταστικόν, ὅπερ νομίζουσιν ὅτι βλέπουσι (figure fantastique que l'on croit voir), φάσμα, φάντασμα, fantôme, n. m. spectre, n. m. φάσμα, παράστασις, ἐμφάνισις, apparition, n. f. [ἡ μὲν λέξις fantôme λέγεται ἐπὶ φαντάσματος οἱουδήποτε, τὸ δὲ spectre ἐπὶ τοῦ ἐπιφέροντος φοβερὰν ἐντύπωσιν, φρικώδη τρόμον, π. χ. un spectre affreux, horrible, hideux, épouvantable]; ‖ εἶδε τὸ φάσμα τοῦ ἀδελφοῦ του, il vit le fantôme de son frère; ὅραμα, ὀπτασία, vision. n. f. ‖ ἔβλεπε τὸ φάντασμα τοῦ πατρός του, il voyait le fantôme de son père; ‖ ἐφάνησαν φαντάσματα, il apparut des spectres; ‖ εἰς τὸ σπίτι αὐτὸ βγαίνουν φαντάσματα, cette maison est hantée.

φάντασμα, phantasme, n. m. [παθολ.] ψυχική τις εἰκών, image psychique, fantôme imaginaire.

φαντασματικός, ή, όν· phantasmatique, adj ὁ ἀναφερόμενος ἢ σχετιζόμενος μὲ τὸ φάντασμα, qui se rapporte au phantasme; ‖ ἀντίληψις φαντασματική, perception phantasmatique.

φαντασμάτιον, ου, τό· μικρὸν φάντασμα, petit fantôme.

φαντασμένος, η, ον (φαντάζω, φαντάζομαι), ὁ ἔχων ἔπαρσιν (οἴησιν) διὰ τὸν ἑαυτόν του, plein, e (entiché, ée; infatué, ée), de soi-même; ἐπηρμένος, οἰηματίας, suffisant, e, adj. présomptueux, euse, adj. ἀλαζών, ματαιόδοξος, vaniteux, euse, adj. μάταιος, fat (προφ. fat') n. et adj. m. sot qui affiche une haute opinion de lui même.

φαντασμηγορία, ας, ἡ· fantasmagorie, n. (φάντασμα, fantôme καὶ ἀγορεύειν, parler) n. f. τέχνη τοῦ παρουσιάζειν φανταστικὰς εἰκόνας τῇ βοηθείᾳ τῆς ὀπτικῆς, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ ἀντικατοπτρισμός, mirage, n. m.

φαντασμός, οῦ, ὁ· οἴησις, présomption, n. f. ἔπαρσις, suffisance, n. f. ἀνόητος, ματαιότης [sotte] vanité; οἴησις, κομπασμός, fatuité, n. f. sotte suffisance.

φανταστικός, ή, όν, ὁ εἰς τὸ διὰ τῆς φαντασίας παριστάναι ἀνήκων, ἐπιτήδειος εἰς τοῦτο, εἰς τὸ φαντάζεσθαι ἱκανός, imaginatif; ‖ ἡ φανταστικὴ δύναμις· τὸ φανταστικόν, l'imaginative=ἡ δύναμις τῆς φαντασίας. § —, ὁ ἐν τῇ φαντασίᾳ (κατὰ φαντασίαν) μόνον ὑπάρχων, qui n'est que dans l'imagination, φαντασιώδης, imaginaire, adj. fantastique, adj. chimérique, adj. ou illusoire, adj. βλ. φαντασιώδης. § —, ὁ φαντάζων, ἔχων ὡραίαν ἐξωτερικὴν ὄψιν, κοινῶς ὁ φαντακτερός, διαπρεπής, ὡραίας, λαμπρᾶς ἐξωτερικῆς ὄψεως, de belle apparence; διαλάμπων, ἐμφανής, λαμπρός, brillant, e, adj. ou éclatant, e, adj. [ἐπὶ χρωμάτων] ἐπιδεικτικός, ζωηρός, voyant, e, adj. qui attire l'œil par un éclat criard.

φανταστικῶς [ἐπίρ.] κατὰ φαντασίαν, en imagination; κατὰ τρόπον φαντασιώδη, d'une manière imaginaire; (fantastique), fantastiquement, adj. (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει).

φανταστός, ή, όν (φαντάζω) ὁ διὰ τῆς φαντασίας παριστάμενος (ἢ δυνάμενος νὰ ληφθῇ), représenté par l'imagination, imaginable, adj. § —, φανταστικός, imaginaire, adj. fantastique, adj.

φάντης, ὁ [ξεν. ἐπὶ χαρτοπ.], valet, n. m. ‖ ὁ φάντης σπαθί, le valet de trèfle.

φαντός, ή, όν [δημ.], βλ. ὑφαντός.

φανφαρόνος, ου, ὁ [δημ. ξεν.], fanfaron, onne, adj. ὁ κομπορρήμων.

φάουσα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ φαγέδαινα.

φάπα, ας, ἡ [δημ.], ῥάπισμα (μπάτσος), soufflet, n. m. ou gifle, n. f. κόλαφος κατὰ κεφαλῆς, taloche, n. f.

φάρα, ας, ἡ [δημ.], τὸ γένος, ἡ γενεά, race, n. f. [περιφρ.] γένος, γενεά, σπορά, γέννημα, engeance, n. f.

φαραγγώδης, ης, ες· ὅμοιος φάραγγι, semblable à un ravin; (τόπος) πλήρης φαράγγων, χαραδρῶν, διακοπτόμενος ὑπὸ φαράγγων, creusé (coupé) de ravins; ravineux, euse, adj.

φαράγγια, τὰ [διάλ. Ἠπείρ.], αἱ φάραγγες.

φαράγγιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ φάραγξ, petit ravin.

φάραγξ, αγγος, ἡ· ἀπόκρημνον ὑψηλὸν μέρος, βουνὸν μετὰ βαράθρου ravin, n.m. καὶ ravine, n. f. [συνώνυμα λεγόμενα τὸ μὲν 1ον ἐπὶ φαραγγίου προελθόντος ἐκ τῆς ῥοῆς τῶν ὑδάτων, στενοῦ καὶ εὐδιαβάτου· τὸ δὲ 2ον ἐπὶ φάραγγος μεγάλης, βαθείας δυσβάτου καὶ ἐχούσης ἐπὶ τῶν πλευρῶν αὐτῆς βράχους ἀποτόμους, δένδρα, ἀκάνθας, κτλ. on se fait mal en tombant dans un ravin; on se tue quand on tombe dans une ravine. § —, βαθεῖα κοιλάς, vallée profonde; βάραθρον, précipice, n. m. gouffre, n. m. § —. βλ. στενόν, gorge [de montagne].

φάραδ, τό, ἢ φαράδιον, farat n. m. (κατὰ συγκοπὴν τοῦ ὀνόματος Faraday). Ἐκλήθη οὕτως εἰς τὸ σύστημα C. G. S. ἡ μονὰς τῆς ἠλεκτροχωρητικότητος (unité de capacité). Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τὸ Φαράδιον εἶνε ποσότης πολὺ μεγάλη διὸ καὶ γίνεται χρῆσις τοῦ microfarad ὅπερ ἰσοῦται μὲ $^{1}/_{1000000}$ farad· (βλ. εἰς électrométrie τὰ περὶ πολλαπλασίων καὶ ὑποπολλαπλασίων τοῦ farad).

φαραδισμός, οῦ, ὁ· faradisme, n. m. ἡ τῶν ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων ἐνέργεια.

φαράσι, τὸ [δημ.], εἶδος πτύου ἐκ λευκοσιδήρου ἐν ᾧ συνάζουσι τὰ σκουπίδια, pelle à ramasser les balayures; ὁ σκουπιδολόγος, ordurier, n. m.

φαραωνιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Καρπάθ.], πλῆθος, συρροὴ ἐκ τοῦ Φαραωνῖται (στρατὸς τοῦ Φαραώ).

φάρδαιμα, τὸ [δημ.], ἡ εὔρυνσις, πλάτυνσις, élargissement, n. m.

φαρδαίνω [δημ.], εὐρύνω, πλατύνω, élargir; [οὐδ.] s'élargir.

φαρδομάνικον τὸ [δημ.], πλατεῖα περιχειρὶς (μανίκιον ἐνδύματος), manche large; [συνεκδ. πληθ.], habit à larges manches = εὐρὺ ἱμάτιον, habit riche.

φάρδος, τὸ [δημ.], τὸ **πλάτος,** largeur, n.f.
φαρδούμης, α, ικο [διάλ. Νισύρου], ἀδηφάγος, λαίμαργος.
φαρδύνω [δημ.], βλ. **φαρδαίνω.**
φαρδύς, ειά, ὑ (δημ.] **εὐρύς,** εῖα, ύ, πλατύς, large, adj. ou ample, adj. || ἐξηπλώθη μακρὺς φαρδύς, il s'étendit tout de son long.
φαρέτρα, ας, ἡ· carquois, n. m. θήκη ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔθετον τὰ βέλη, βελοθήκη [κατὰ τὸν μεσαίωνα ἐκαλεῖτο carcas, n. m.] βλ. καὶ **βελοθήκη.**
φαρίνα, ἡ [ξεν.] τὸ λεπτότατον ἄλευρον, ἡ ἄχνη τοῦ **ἀλεύρου** (farine).
φαρίνα [διάλ. Οἰνόης] λέγεται ἐπὶ τῶν μὴ ἐχόντων τίποτα «εἶμαι φαρίνα» = ἀπένταρος. δὲν ἔχω τίποτα.
φάριον, τό· ἐρεοῦς κεκρύφαλος, βλ. **φέσι.**
φαρισαϊκός, ή, όν· pharisaïque, adj. ὁ ἔχων τὰ ἤθη ἢ τὸν χαρακτῆρα τῶν φαρισαίων, ὁ ἐκ τούτων ἐξαρτώμενος, κατ' ἐπέκτασιν ὅθεν κενόδοξος, οἰηματίας, ὑποκριτικός. § —, pharisien, enne, adj. ἀφορῶν τὸν φαρισαῖον.
φαρισαϊκῶς [ἐπίρ.], pharisaïquement, adv. κατὰ τρόπον φαρισαϊκόν, d'une manière pharisaïque, ἤτοι φαινομενικῶς ἀκριβῶς· καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὑποκριτικῶς.
φαρισαῖος, ου, ὁ· pharisien, enne, n. αἵρεσις ἑβραϊκή, ἧς τὰ ἄτομα ὑπεκρίνοντο ὅτι διεκρίνοντο ἐπὶ ἁγνότητι τοῦ προτέρου αὐτῶν βίου, secte de juifs qui affectaient de se distinguer par la sainteté antérieure de leur vie, ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν **φαρισαῖος = ὑποκριτής·** **φαρισαῖοι** (ἐκ τοῦ ἑβραϊκοῦ parush ἤτοι **εὐσεβής).** Αἵρεσις ἰουδαϊκὴ ἄκρως ἀφωσιωμένη εἰς τοὺς τύπους τῆς ἐξωτερικῆς λατρείας καὶ εἰς τὸ νεκρὸν γράμμα τοῦ νόμου καὶ ὑπὸ μεγάλου προσηλυτιστικοῦ ζήλου ἐλαυνομένη. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν τῶν Σαδδουκαίων ἐπηγγέλλετο ὅτι ἐπίστευεν εἰς τὴν θείαν Πρόνοιαν, τὴν ὕπαρξιν τῶν ἀγγέλων, τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, τὴν αἰωνιότητα τῆς κολάσεως καὶ τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν. Οἱ πλεῖστοι μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν πλούσιοι καὶ εἶχον μεγάλην ἐπιρροὴν ἐν Ἱερουσαλήμ. Ὁ Ἰησοῦς ἐκαυτηρίασε τὴν φιλοδοξίαν των καὶ τὴν ὑποκρισίαν των.
φαρισαϊσμός, οῦ, ὁ· pharisaïsme, n. m. ὁ χαρακτὴρ τῶν Φαρισαίων· κατ' ἐπέκτ. κενοδοξία, ἐπίδειξις ἀρετῆς, **ὑποκρισία.**
φαρμαζόνις, ὁ [διάλ. Οἰνόης], εἰς ἄκρον ἠρεθισμένος, μέχρι στρεβλότητος τοῦ χαρακτῆρος (παρὰ τὸ franc-maçon).
φαρμακαποθήκη, ης, ἡ· ἀποθήκη φαρμάκων, magasin de médicaments.
φαρμακεία, ας, ἡ· ἡ δηλητηρίασις, empoisonnement, n. m. καλεῖται τὸ ἀδίκημα ὅπερ συνίσταται εἰς τὴν ἐπὶ σκοπῷ θανατώσεως ἢ βλάβης τῆς ὑγείας μετάδοσιν εἰς ἄλλον ὁπωσδήποτε δηλητηρίου φαρμάκου ἢ ἄλλων οὐσιῶν δυναμένων νὰ ἐπιφέρωσι τὸν θάνατον καθ' οἱονδήποτε τρόπον. Τὸ ἀδίκημα θεωρεῖται τετελεσμένον μόλις ληφθῇ τὸ δηλητήριον, ἐκ δὲ τοῦ ἐπελθόντος ἀποτελέσματος ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ σκοπούμενον τοιοῦτον διαβαθμίζεται ἡ ποινὴ ἀπὸ τῆς τοῦ θανάτου μέχρι τῆς εἱρκτῆς. Ἡ ἀπόπειρα συνίσταται εἰς τὴν ἐνέργειαν ἐξωτερικῆς τινος πράξεως πρὸς δόσιν τινὶ δηλητηρίου, ὅπερ ὅμως οὗτος δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν ἔλαβε. Τὸ ἀδίκημα διαπράττεται καὶ ἐξ ἀμελείας, ὅτε χωρεῖ κατὰ νόμον καὶ ἔμπρακτος μετάνοια, ὅταν ὁ δράστης μόνος ἢ τῇ βοηθείᾳ τῆς ἀρχῆς ἢ ἄλλου τινὸς ἀποτρέπει ἢ ζητεῖ ν' ἀποτρέψῃ ἀμέσως τὴν ἐκ τῆς ἀμελείας αὐτοῦ δυναμένην νὰ προέλθῃ βλάβην. Ἰδίαν ἐκδήλωσιν τοῦ ἀδικήματος ἀποτελεῖ ἡ ἐκ προθέσεως δηλητηρίασις φρεάτων, δεξαμενῶν, ὑδραγωγείων, πηγῶν, ὠνίων ἐπ' ἀγορᾶς ἢ παντὸς πράγματος ἐξ οὗ δύναται νὰ ἐπέλθῃ κίνδυνος ἀορίστου ἀριθμοῦ ἀνθρώπων, ὅτε ἐπιβάλλεται ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου καὶ ἂν οὐδεὶς ἐκ τῆς πράξεως ἐβλάβη. § φαρμακεία, médication, n. f. λέγεται ἡ διὰ τῆς χορηγίας φαρμάκων ἐπίτευξις ὡρισμένης τινὸς ἐνδείξεως, ἰδίου τινὸς ἀποτελέσματος (ἐφιδρώσεως, διουρήσεως, ναρκώσεως, κτλ.) πρέπει δὲ νὰ διακρίνωμεν ταύτην ἀπὸ τῆς διὰ φαρμάκων θεραπείας, ἥτις εἶνε ἄλλο τι γενικώτερον, σκοποῦν τὴν ἀνακούφισιν ἢ ἴασιν τῶν νόσων καὶ ἐπιτυγχανόμενον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῇ ἐφαρμογῇ συγχρόνως πλειόνων φαρμακειῶν.
φαρμακεία, ας, ἡ· pharmacée, n. f. εἶδος μαγείας, γοητείας διὰ φαρμάκων, φίλτρων.
φαρμακεῖον, ου, τό, κοινῶς ἡ **σπετσαρία,** pharmacie, n.f. boutique d'apothicaire, καλεῖται τὸ ἐργαστήριον τὸ περιέχον πάσας τὰς ἐν τῷ κώδικι τῆς φαρμακοποιΐας ἀναγεγραμμένας, φαρμακευτικὰς οὐσίας καὶ ἐν ᾧ συσκευάνονται τὰ σύνθετα φάρμακα κατὰ τὴν ἔνδειξιν τῶν συνταγῶν τοῦ ἰατροῦ.
φαρμακεμπορεῖον, ου, τό, droguerie, n.f. τὸ κατάστημα τοῦ φαρμακεμπόρου, boutique de droguiste, ἤτοι ἀποθήκη τῶν πρώτων ὑλῶν (drogues) ἐξ ὧν κατασκευάζονται τὰ φάρμακα, magasin de droguerie.
φαρμακεμπορία, ας, ἡ· τὸ ἐμπόριον τῶν πρώτων ὑλῶν ἐξ ὧν συσκευάζονται τὰ φάρμακα, commerce de drogues; commerce du droguiste, droguerie, n. f.
φαρμακεμπορικός, ή, όν· τῆς φαρμακεμπορίας, de droguiste; droguiste, adj.
φαρμακέμπορος, ου, ὁ· droguiste, n.m. ὁ ἐμπορευόμενος τὰ χημικά, φαρμακευτικά, κτλ. προϊόντα.
φαρμακερός, ή, όν, δηλητηριώδης, ἰωβόλος (κυρίως ζῴων), venimeux, euse; [ἐπὶ φυτοῦ ἰδ.] φαρμακώδης, δηλητηριώδης, φαρμακερός, vénéneux, euse, adj. [μεταφ.] ὀξύς, δριμύς, acéré, ée, adj. ἐγγικτικός, δηκτικός, mordant, e, adj. π. χ. λόγος φαρμακερὸς (ἐγγικτικός, πικρός).
φαρμάκευμα, ατος, τό· φαρμάκωμα, φαρμάκευσις, ἡ δηλητηρίασις, empoisonnement, n. m.
φαρμάκευσις, ἡ· φαρμάκευμα, τό· ἡ δηλητηρίασις, toxication, n. f. λέγουσιν ὅμως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον intoxication, n.f.
φαρμακευτής, οῦ, ὁ· ὁ φαρμακεύων, qui

empoisonne, empoisonneur, n. m. θηλ. **φαρμακεύτρια**, empoisonneuse, n. f.

φαρμακευτική, ῆς, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ φαρμακοποιοῦ, art du pharmacien, pharmaceutique, n. f. χαλεῖται ἡ ἀναγνώρισις, συλλογή, διατήρησις καὶ ἀποθήκευσις τῶν γνωστῶν φαρμακευτικῶν οὐσιῶν καὶ ἡ ἐκ τούτων παρασκευὴ τῶν συνθέτων φαρμάκων· τὰ φῶτα αὐτῆς αὕτη λαμβάνει ἐκ τῆς μελέτης τῆς φυσικῆς ἱστορίας καὶ τῆς χημείας. § —, pharmacie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ προετοιμάζειν τὰ φάρμακα, art de préparer les médicaments.

φαρμακευτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν φαρμακευτικήν, qui concerne la pharmacie ; de pharmacie ; pharmaceutique, adj. || φαρμακευτικὴ νομοθεσία, législation pharmaceutique ; || φαρμακευτικὸν φάρμακον, médicament pharmaceutique, ὅθεν ἰαματικός, θεραπευτικός, médicinal, ale, aux, adj.

φαρμακευτικός, ή, όν· médicamentaire, adj. ὁ πραγματευόμενος περὶ τῶν φαρμάκων, qui traite des médicaments ; || μέθοδος φαρμακευτική, méthode médicamentaire.

φαρμακευτικός, ή, όν· médicamenteux, euse, adj. ἔχων ἰδιότητας φαρμάκου, qui a les propriétés d'un médicament, ὅθεν **θεραπευτικός**· || ῥίζαι φαρμακευτικαί, racines médicamenteuses ; || τὰ φυτὰ παρέχουσι πολυαρίθμους φαρμακευτικὰς οὐσίας, les plantes fournissent de nombreuses substances médicamenteuses.

φαρμακεύτρια, ας, ἡ (θηλ. τοῦ φαρμακευτής), empoisonneuse, n. f.

φαρμακεύω, μέλ. εύσω, καὶ φαρμακόνω, δηλητηριάζω, empoisonner [κυρ. καὶ μεταφ.], γέμω πικριῶν κοινῶς ποτίζω τινὰ φαρμάκι), remplir d'amertume; φαρμακόνω, envenimer.

φαρμάκι, τὸ [δημ.], δηλητήριον, τό· poison, n. m. venin, n. m. [συνώνυμα, τὸ μὲν 1ον λέγεται ἐπὶ πάσης οὐσίας ὑφ' ἧς καταστρέφεται ἡ ζωή : π. χ. λαμβάνω (παίρνω) φαρμάκι (δηλητήριον), prendre du poison ; τὸ δὲ 2ον ἐπὶ δηλητηρίου ζώων τινῶν ἀπορρέοντος ἐξ ἑνὸς εἰδικοῦ ὀργάνου : π. χ. ὁ ἰὸς (φαρμάκι, δηλητήριον) τῶν ὄφεων, le venin des serpents ; || παίρνω φαρμάκι, prendre du poison ; φαρμακόνομαι, δηλητηριάζομαι, s'empoisonner ; || [συνεκδ.] αὐτὸ εἶνε πικρὸν [σὰν] φαρμάκι, c'est amer comme chicorée ; || [μεταφ.] ἔχυσε τὸ φαρμάκι του, il a jeté son venin. § [πληθ. μεταφ.] αἱ πικρίαι (λύπαι) τοῦ βίου, amertumes, n. f. pl. θλίψεις, πικρίαι (τοῦ βίου), déboires, n.m. pl. || μ' επότισε φαρμάκια, il m'a abreuvé d'amertume ; || ἔπια πολλὰ φαρμάκια, j'ai bu (avalé) le calice); || πολλὰ ἔπια φαρμάκια (=ὑπέστην πολλὰς ζημίας), j'ai avalé bien des couleuvres ou j'ai reçu bien des déboires.

φαρμακίτης, ου, ὁ· pharmacite, n. f. ξύλον ἀσφαλτῶδες ὀρυκτόν, bois fossile bitumineux.

φαρμακογνωσία, ας, ἡ· pharmacognosie (φάρμακον, drogue καὶ γνῶσις, connaissance) n. f. μέρος τῆς φαρμακευτικῆς πραγματευόμενον τὴν σπουδὴν τῶν φαρμάκων (drogues) οἷα τὰ χορηγεῖ ἡ φύσις. Γαλλιστὶ λέγουσιν ἐπίσης matière médicale.

φαρμακοδυναμικός, ή, όν· pharmacodynamique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ἐνεργητικὴν δύναμιν τῶν φαρμάκων· || ἀποτελέσματα φαρμακοδυναμικά, effets pharmacodynamiques.

φαρμακοθεραπεία, ας, ἡ· pharmacothérapie (φάρμακον, médicament καὶ θεραπεία, action de soigner) n. f. μέρος τῆς θεραπευτικῆς πραγματευόμενον τὰς ἀσθενείας τὰς θεραπευομένας διὰ φαρμάκων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν **διαιτητικὴν** (diététique) πραγματευομένην τὴν διὰ τῶν τροφῶν δίαιταν.

φαρμακοθήκη, ης, ἡ· pharmacothèque, n. f. πυξὶς (κυτίον) ἢ ἑρμάριον (δουλάπιον) πρὸς ἔγκλεισιν φαρμάκων, boîte ou armoire propre à renfermer des médicaments.

φαρμακολογία, ας, ἡ· pharmacologie, n. f. ἱστορία τῶν φαρμάκων, histoire des médicaments ; θεωρία τῶν φαρμάκων καὶ τῆς χρήσεώς των, théorie des médicaments et de leur emploi ; εἶνε τὸ θεωρητικὸν μέρος τῆς φαρμακευτικῆς, ἐξετάζουσα τὰς θεραπευτικὰς ἰδιότητας τῶν φαρμάκων καὶ ὁρίζουσα τὰς φυσιολογικὰς καὶ τοξικὰς δόσεις αὐτῶν. Παραλλήλως πρὸς τὰς προόδους τῆς ἰατρικῆς καὶ ἡ φαρμακολογία ἀνῆλθεν εἰς περιωπὴν σπουδαιοτάτου ἐπιστημονικοῦ κλάδου.

φαρμακαλογικός, ή, όν· pharmacologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φαρμακολογίαν, qui a rapport à la pharmacologie.

φαρμακολόγος, ου, ὁ· pharmacologue, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν φαρμακολογίαν, celui qui s'occupe de la pharmacologie ; ὁ διδάσκων τὴν φαρμακολογίαν, qui enseigne la pharmacologie. Λέγουσιν ἐπίσης pharmacologiste, n. m.

φαρμακομύτης, α, ικον [δημ.] ὁ χολερικῆς καταστάσεως, χολώδης, [homme] bilieux (euse) adj. κακόχυμος, cacochyme, adj. ὅθεν ὡς ἐκ τῆς κράσεώς του κακεντρεχής, haineux, euse, adj. ὀξύθυμος, διεστραμμένος, hargneux, euse, adj.

φάρμακον, ου, τό· médicament, n. m. φάρμακον πρὸς θεραπείαν ἀσθενοῦς, remède pour guérir un malade ; χορηγῶ φάρμακον, administrer un médicament ; || [συνεκδ.] φάρμακον, remède, n. m. λέγεται πᾶσα οὐσία ἣν μεταχειρίζονται πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν, π. χ. φάρμακον ἀνώδυνον, ἰσχυρόν, remède anodin, violent. Τῆς λέξεως remède γίνεται χρῆσις κυρίως καὶ μεταφορικῶς· || **διαλυτικὰ φάρμακα**, médicaments fondants, ou altérants εἶνε τὰ συνεργοῦντα εἰς τὴν ἐξαφάνισιν διαφόρων ὄγκων, ἐπαρμάτων κτλ· || **ἀντιφυσώδη φάρμακα** [ἱππολ.], médicament carminatif ou antiventeux λέγονται τὰ κατ' ἐξοχὴν συνεργοῦντα εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος ἀποβολὴν τῶν ἐν αὐτῷ συνηθροισμένων ἀερίων, ὡς κατὰ τὸν μετεωρισμόν· || —, drogue, n.f. ὀνομασία δοθεῖσα εἰς τὰς πρώτας φαρμακευτικὰς καὶ χημικὰς ὕλας· || **φάρμακον** ἢ ἴαμα λέγεται γενι-

κῶς πᾶσα πρὸς θεραπευτικὸν σκοπὸν ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς χορηγουμένη οὐσία. Αἱ πρῶται ὗλαι (drogues) ἐξ ὧν τὰ φάρμακα συσκευάζονται προέρχονται ἔκ τε τοῦ ὀργανικοῦ καὶ τοῦ ἀνοργάνου κόσμου, εἶνε δὲ προϊόντα τῆς φυτικῆς ζωῆς ἢ μέλη τῶν φυτικῶν ὄντων (φύλλα, ἄνθη, ῥίζαι, φλοιοί, καρποί, κόμμεα, ῥητῖναι, κτλ.) καὶ τέλος τῆς τέχνης (πάντα τὰ διὰ χημικῆς ἀντιδράσεως παραγόμενα, θειϊκὴ κινίνη, μηλικὸς σίδηρος, κτλ.). Ὅσα τούτων ὑπάρχουσιν πάντοτε πρόχειρα ἐν τοῖς φαρμακείοις καὶ εἶνε ἀναγεγραμμένα ἐν τῷ φαρμακευτικῷ κώδικι καλοῦνται φάρμακα ἕτοιμα (médicaments officinaux) καὶ ἔχουσιν ἰδιότητας ὡρισμένας ἐκ τῶν προτέρων, τό τε ποιὸν καὶ τὴν ἔντασιν ἀναλόγως τῆς δόσεως αὐτῶν· ὅσα δὲ τούτων συσκευάζονται ὑπὸ τοῦ φαρμακοποιοῦ καθ' ἣν σύστασιν ἀναγράφει ὁ ἰατρός, καλοῦνται καθηγητικὰ (médicaments magistraux) καὶ αἱ ἰδιότητες αὐτῶν ἐξαρτώμεναι ἐκ τῶν συνιστώντων φαρμάκων (ingrédients) ἄλλοτε ἄλλως ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης· εἶνε λοιπὸν τὰ δεύτερα ταῦτα μᾶλλον σύνθετα τῶν πρώτων ὡς ἐκ πλειόνων ἢ ἑνὸς τούτων συνιστάμενα, ἡ δ' ἀναγράφουσα ταῦτα συνταγὴ καλεῖται σύνθετος. Τὰ ἀναγραφόμενα φάρμακα ἐν συνθέτῳ τινὶ συνταγῇ οὔτε τὴν αὐτὴν σημασίαν ἔχουσι πάντα, οὔτε ὁμοίως καλοῦνται· διακριτέον ἐν αὐτῇ τὸ κύριον φάρμακον (base) ἐκ τῶν ἰδιοτήτων τοῦ ὁποίου ἀναμένωμεν κυρίως τὴν ἐπίτευξιν τοῦ θεραπευτικοῦ σκοποῦ, τὸ ἐπικουρικὸν (auxiliaire ἢ adjuvant) ἐπαυξάνον τὴν ἐνέργειαν τοῦ κυρίου, τὸ βελτιωτικὸν (correctif) προστιθέμενον ὅπως βελτιώσῃ, μετριάσῃ ἢ τροποποιήσῃ τὰς ἰδιότητας ἄλλου φαρμάκου, τὸ μεσάζον ἢ ἐμβόλιμον (intermède) διευκολύνον τὴν ἀνάμιξιν τῶν λοιπῶν καὶ τὸ συσκευαστήριον φάρμακον ἢ τὴν σκευαστήριον οὐσίαν (excipient) ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἔδαφος ἢ τὸ μέσον ἐν ᾧ ἐνσωματοῦνται πάντα τὰ λοιπὰ καὶ παρέχει ἄρα τὴν μορφὴν ἢ κατάστασιν εἰς τὸ σύνθετον φάρμακον. Ἀναλόγως τῶν ἰδιοτήτων καὶ τῶν θεραπευτικῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν τὰ φάρμακα διακρίνονται εἰς στυπτικά, τονωτικά, ναρκωτικά, μαλακτικά, καθαρτικά, ὑπακτικά, ἐκκοπρωτικά, αἱμοστατικά, ἐπουλωτικά, ῥωστικά, διεγερτικά, ὑπνωτικά, ἀναισθητικά, κτλ.

φαρμακοντέρης, α, ικο [διάλ. Ἠπείρου], **κακεντρεχής.**

φαρμακόνω, βλ. φαρμακεύω. § — [μεταφ.] τὸ προξενεῖν μεγάλην λύπην, θλῖψιν, πικρίαν, causer un grand chagrin; πικραίνω τινά, λυπῶ, mortifier; ‖ φαρμακωμένος διὰ τὴν ἀποτυχίαν του, mortifié de son échec; ‖ [καὶ συνεκδ.] φαρμακωμένος διὰ κουβέντα affamé (altéré) de causerie. § —, τρώγω, πολύ, manger beaucoup; καταπίνω, avaler; καταβροχθίζω, dévorer; [δημ.] goinfrer; bâfrer; se bourrer; ‖ ἐφαρμάκωσε τὸν περίδρομον, il s'est bien empiffré; il a mangé le diable et ses cornes.

φαρμακοποιεῖον, ου, τό· τὸ φαρμακεῖον, pharmacie, n. f.

φαρμακοποιΐα, ας, ἡ· pharmacopée, n.f. recueil de formules de médicaments, καλεῖται ἡ τέχνη τῆς παρασκευῆς τῶν φαρμάκων, συνισταμένη εἰς τὴν γνῶσιν καὶ ἐφαρμογὴν πασῶν τῶν γνωστῶν πρὸς τοῦτο μεθόδων· αὕτη παρουσιάζει μὲν εἰς τὰ διάφορα κράτη διαφορὰς τινάς, ἀλλ' αὗται εἰσὶν ἐπουσιώδεις, αἱ δὲ εἰς τοὺς διαφόρους κώδικας τῆς φαρμακοποιΐας ἀνεγεγραμμέναι μέθοδοι τῆς κατασκευῆς εἶνε σχεδὸν ἁπανταχοῦ ὅμοιαι. § **φαρμακοποιΐα,** pharmacopée, n. f. = φαρμακευτικὸς κώδιξ, codex pharmaceutique.

φαρμακοποιός, οῦ, ὁ· κοινῶς **σπετσιέρης,** pharmacien, enne, n. ὁ ἐξασκῶν τὴν φαρμακευτικὴν τέχνην, personne qui exerce la pharmacie; ‖ — [ἀρχ.], pharmacope, n. m. Παλαιοτέρως ἔλεγον apothicaire, n. m. ἀντὶ pharmacien; ‖ στρατιωτικὸς φαρμακοποιός, pharmacien militaire; βλ. καὶ **βαθμός,** grade; ‖ ὑποστράτηγος, pharmacien inspecteur; ‖ συνταγματάρχης, pharmacien principal de 1e classe; ‖ ἀντισυνταγματάρχης, pharmacien principal de 2e classe; ‖ ἐπιφαρμακοποιός, pharmacien major de 1e classe; ‖ φαρμακοποιός, pharmacien major de 2e classe; ‖ ὑποφαρμακοποιός, pharmacien aide-major 1e classe; ‖ ἀνθυποφαρμακοποιός, pharmacien aide-major 2e classe.

φαρμακοπωλεῖον, ου, τό· τὸ **φαρμακεμπορεῖον,** droguerie, n.f. τὸ φαρμακεῖον, pharmacie, n. f.

φαρμακοπώλης, ου, ὁ· ὁ φαρμακέμπορος, droguiste, n. m. ‖ — (λιανικῶς πωλῶν), droguiste détailleur.

φαρμακοτρίβης, ου, ὁ ἢ φαρμακοτρίπτης, ου, ὁ, pharmacotrite, n. m. ὁ τρίβων (κατατρίβων) τὰ φάρμακα, broyeur, n. m. de médicaments, ὅθεν ὁ βοηθὸς φαρμακείου, aide, n. m. (de pharmacie).

φαρμακοφορεῖον, ου, τό· voiture médicale, n. f. βλ. **ὄχημα.**

φαρμακοχημεία, ας, ἡ· pharmacochimie, n. f. ὀνομασία διδομένη ἐνίοτε εἰς τὴν φαρμακευτικὴν τέχνην θεωρουμένην ὡς χημικὴν ἐπιστήμην.

φαρμακοχημικός, ή, όν· pharmacochimique, adj. ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν φαρμακοχημείαν· ‖ μέθοδος φαρμακοχημική.

φαρμακώδης, ης, ες· σχετικὸς πρὸς τὰ φάρμακα ἢ τὰ δηλητήρια, relatif (ive) aux médicaments, aux poisons, médicamenteux, euse ou vénéneux (-euse), vénimeux (-euse) = δηλητηριώδης· συνώνυμα ὧν τὸ μὲν vénéneux λέγεται μόνον περὶ τῶν φυτῶν: π. χ. τὸ κώνειον, ἡ εὐθάλεια εἶνε δηλητηριώδη, la ciguë, la belladone sont vénéneuses; τὸ δὲ vénimeux λέγεται περὶ τῶν ζώων: π. χ. αἱ ἔχιδναι, οἱ σκορπιοὶ εἶνε δηλητηριώδη (ἰοβόλα), les vipères, les scorpions sont venimeux; ‖ langue venimeuse, λέγεται μεταφ. ἡ γλῶσσα τῶν κακολόγων.

φαρμάκωμα, ατος, τό· τὸ φαρμάκευμα, empoisonnement, n. m.

φαρμαλόν, τὸ [διάλ. Καρπάθ], ὑπόλευκον.

φαρμασονία, ας, ἡ [δημ.], ἡ μασονία, ἡ ἰδιότης φαρμασόνου· βλ. τεκτονισμός, franc-maçonnerie. § [μεταφ.] ὑποκρισία, hypocrisie, n. f. προσποίησις, dissimulation, n. f. κρυψίνοια (ὑποκρισία) ὑπουλότης, sournoiserie, n. f.

φαρμασόνος, ου, ὁ [δημ.] καὶ μασόνος, βλ. (ἐλεύθερος) τέκτων, franc-maçon, n. m. § — [μεταφ.] κρυψίνους, ὕπουλος, sournois; ὑποκριτής, hypocrite; προσπεποιημένος, προσποιητός, dissimulé, ée, adj.

φαρμπαλᾶς, ὁ [ξεν.], falbala, n. m. ταινία ὑφάσματος μετὰ πτυχῶν ἥντινα θέτουσιν πρὸς διακόσμησιν ἐπὶ ἐσθῆτος, ἐπὶ παραπετασμάτων, κτλ. γενικῶς δὲ κόσμημα ἐνδυμασιῶν.

φαρομανάει [διάλ. Ἠπείρου], θορυβεῖ, ἀτακτεῖ, ἀλλὰ κυρίως ἐπὶ ἐρωτομανοῦς οἰστρηλατουμένου.

φάρος, ου, ὁ· orge perlé, n. m. κριθὴ ἀποφλοιωθεῖσα καὶ σχηματισθεῖσα διὰ μυλῶν εἰς μικρὰ ἀλευρώδη σφαιρίδια.

φᾶρος, εος-ους, τό· cotte d'armes, n. f. εἶδος ἐπενδύτου οὗτινος αἱ διαστάσεις καὶ τὸ σχῆμα μεταβάλλονται λίαν συχνὰ καὶ ὅντινα οἱ ἱππόται καὶ οἱ ἄνδρες τῶν ὅπλων ἔφερον ἄνωθεν τοῦ θώρακος ἢ τοῦ **ἁλυσιδωτοῦ** τοιούτου (cotte de maille) εἴτε εἰς τὸν πόλεμον, εἴτε εἰς τοὺς ἱπποτικοὺς ἀγῶνας.

φάρος, ου, ὁ· phare, n. m. συνών. τῆς λέξεως feu, n. m. χαλεῖται **φάρος** (phare) ἢ **φανὸς** (fanal) φωτιστικὸν μηχάνημα τοποθετούμενον ἐπὶ ὑψηλοῦ πυργίσκου ἢ φῶς αναπτόμενον ἐπὶ ἀκτῆς ἢ ὑφάλου ἵνα χρησιμεύῃ ἐν καιρῷ νυκτὸς εἰς τοὺς ναυτιλλομένους ὡς σημεῖον ἀναγνωρίσεως τῆς πορείας των ἢ ἵνα τοῖς ὑποδείξῃ κίνδυνον τινὰ ἢ τὴν εἴσοδον λιμένος ἢ στενοῦ περάματος. Τὰ φῶτα ταῦτα εἶνε ἀπαραίτητα εἰς τοὺς **ναυτιλλομένους** (navigateurs), φαίνεται δὲ ὅτι ἡ χρῆσις αὐτῶν εἶνε σύγχρονος τῆς **ναυτιλίας** (navigation) διότι καὶ ὁ Ὅμηρος ὑπαινίσσεται ταῦτα ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς ἀσπίδος τοῦ Ἀχιλλέως.

(Ἰλιὰς Ῥαψωδία Τ. στοῖχος 375).

«Ὡς δ'ὅτ'ἂν ἐκ πόντοιο σέλας ναύτῃσι φανήῃ καιομένοιο πυρός· τὸ δὲ καίεται ὑψόθ' ὄρεσφιν (376)
σταθμῷ ἐν οἰοπόλῳ· τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἄελλαι (377)
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φίλων ἀπάνευθε φέρουσιν (378)»

ἤτοι «Καθὼς ὅταν ἐκ τῆς θαλάσσης φανῇ εἰς τοὺς ναύτας λάμψις καιομένου πυρός, ὅπερ καίεται ὑψηλὰ εἰς τὰ ὄρη ἐν μονήρῃ σταθμῷ· τούτους (τοὺς ναύτας) δ' ἀκουσίως αἱ θύελλαι ἀπάγουσι μακρὰν τῶν φίλων των ἐπὶ τὸν ἰχθυόεντα πόντον».

Ὁ ἀρχαιότερος καὶ σημαντικώτερος φάρος εἶνε ὁ ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου Φιλαδελφέως ἀνεγερθεὶς κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος τῆς Ἀλεξανδρείας εἰς τὰ 300 π. Χ.

Ἄλλοτε ἐφρόνουν ὅτι μόνον αἱ εἴσοδοι τῶν λιμένων καὶ τῶν πλωτῶν ποταμῶν ἦτο ἀναγκαῖον νὰ φωτίζωνται, ἀλλὰ μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ὡς ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ναυτιλίας, ὁ φωτισμὸς τῶν **παραλίων** (du littoral) ἐστηρίχθη ἐπὶ ἑτέρων ἀρχῶν καὶ ἀνεγνώρισαν ὅτι εἰς πλεῖστα σημεῖα αὐτῶν ἔδει νὰ τοποθετηθῶσι φῶτα **δευτερευούσης σημασίας** (importance secondaire), ἐνῷ οἱ κυρίως φάροι ἔπρεπε νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς μέρη ἔνθα ἤθελον προσφέρει μεγαλειτέρας ὑπηρεσίας.

Ὁ μεγαλείτερος κίνδυνος διὰ τοὺς ναυτιλλομένους εἶνε ἡ ἐν ὥρᾳ νυκτὸς προσέγγισις τῶν ἀκτῶν αἵτινες ἀποτελοῦσι σειρὰν ἀκρωτηρίων· ἐπὶ τούτων καὶ ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεώς των ἐτοποθέτησαν ἐν Γαλλίᾳ φάρους μὲ ἀνάλογον ἔντασιν τοῦ φωτός των, ὥστε πλοῖόν τι νὰ μὴ δύνηται νὰ πλησιάσῃ τὴν ἀκτὴν χωρὶς νὰ βλέπῃ φάρον τινὰ ἐφ' ὅσον ἡ ἀτμόσφαιρα δὲν εἶνε ὁμιχλώδης.

Οἱ **φάροι** οὗτοι οἵτινες εἶνε προωρισμένοι νὰ ὑποδείξωσιν εἰς τοὺς ναυτιλλομένους τὴν ὕπαρξιν παραλίας, φέρουσι τὸ ὄνομα **φάροι τῆς ἀπὸ μακρὰν προσγειώσεως** (phares de grand atterrage), εἶνε δὲ οἱ ἔχοντες ἀνάγκην μεγάλης **φωτοβολίας** (portée) καὶ καλοῦνται **φάροι πρώτης τάξεως** (phares de premier ordre).

Ἀφοῦ εἰδοποιηθῇ ὁ ναυτιλλόμενος περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ξηρᾶς ἵνα οὗτος κανονίσῃ τὴν πορείαν του, τοποθετοῦσι μεταξὺ αὐτῶν φανοὺς μικροτέρας ἐντάσεως εἰς τὰ δευτερεύοντα ἀκρωτήρια, νήσους, σκοπέλους, διόδους, κτλ. τῶν ὁποίων ὁ ναυτιλλόμενος δέον νὰ γνωρίζῃ τὴν θέσιν. **Ἠλεκτρικὸς φάρος** (phare électrique) καλεῖται ὁ δι' ἠλεκτρικοῦ φωτιζόμενος.

Ἡ φωτοβολία τῶν φάρων πρώτης τάξεως ποικίλλει μεταξὺ 18 καὶ 27 ναυτικῶν μιλλίων ὑπολογιζομένης τῆς μοίρας ἴσης μὲ 60 μίλλια) ἤτοι 33 μέχρι 50 χιλιομέτρων, ἡ δὲ τῶν λοιπῶν φάρων περιλαμβάνεται, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, μεταξὺ 2 καὶ 20 μιλλίων ἤτοι 3700 μέτρων μέχρι 37 χιλιομέτρων.

Διαστάσεις καὶ διακριτικοὶ χαρακτῆρες τῶν φάρων (dimensions et caractères distinctifs des phares).

Ἐν τῇ ἐκλογῇ τῆς **φαρικῆς συσκευῆς** (appareil de phare) ἐξετάζουσι.

1) **Περὶ τῆς φωτιστικῆς ἐντάσεως** (de son intensité lumineuse), ἤτοι τῆς **φωτοβολίας** (βλ. λέξιν, portée).

2) **Περὶ τῆς ἐμφανείας** της (de son apparence).

3) **Περὶ τοῦ φωτιζομένου ἐν τῷ ὁρίζοντι** τόξου (de l'arc d'horizon à éclairer).

1) **Φωτιστικὴ** ἔντασις (intensité lumineuse). Ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς **φωτοβολίας** (βλ. λέξιν, portée) διακρίνουσιν ἑπτὰ τάξεις **συσκευῶν** (sept ordres d'appareils).

Ἑκάστη τάξις χαρακτηρίζεται, ἐκτὸς τῶν δι' ἠλεκτρισμοῦ φωτιζομένων φάρων, διὰ τῆς ἑστιακῆς **ἀποστάσεως** (distance focale), ἤτοι διὰ τῆς βραχυτέρας ἀποστάσεως τῆς φωτιστικῆς ἑστίας ἀπὸ τὸν περιβάλλοντα αὐτὴν ὑάλινον **διαθλάστην** (réfracteur).

Αἱ τρεῖς πρῶται τάξεις ἢ **μεγάλαι τάξεις**

(grands ordres) ἔχουσι 0μ,97, 0μ,70 καὶ 0μ,50 ἑστιακὴν ἀπόστασιν.

Αἱ τέσσαρες τελευταῖαι ἢ μικραὶ τάξεις (petits ordres) ἔχουσι 0μ,375, 0μ,250, 0μ,185 καὶ 0μ,150 ἑστιακὴν **ἀπόστασιν**.

2) **Ἐμφάνεια** (apparence). Ὑπὸ τὴν ἔποψιν καθ' ἣν φάρος τις φαίνεται αἱ φωτιστικαὶ **συσκευαὶ** (appareils) ἢ οἱ **φάροι** διακρίνονται εἰς **σταθεροὺς** (ἀκινήτους ἤτοι στερεοὺς) ἢ **περιστροφικοὺς** (fixes ou tournants καὶ ἐνίοτε révolvants) **λευκοὺς** ἢ **κεχρωματισμένους** (blancs ou colorés), ἁπλοῦς ἢ **συγκεντρωτικοὺς** (simples ou associés).

Ἡ αὐτὴ σειρὰ τῶν ἐμφανειῶν ἀπολαμβάνεται ὑφ' ὅλων **τῶν τάξεων**, ἐν τούτοις ἐμφάνειαι τινὲς εἶνε μᾶλλον εἰδικαὶ διὰ τοὺς μεγάλους φάρους καὶ ἕτεραι διὰ τοὺς μικρούς.

Αἱ περιστροφικαὶ συσκευαὶ εἶνε μὲ **λάμψεις** (ἀναλαμπὰς) **κατὰ λεπτὸν** (à éclats de minute en minute) ἢ μὲ **λάμψεις** (**ἀναλαμπὰς**) **καθ' ἥμισυ λεπτὸν** (à éclats de trente en trente en trente secondes) ἢ μὲ **ταχείας λάμψεις** (à éclats rapides) (ἤτοι μὲ λάμψεις διαχωριζομένας κατὰ διαστήματα 3 μέχρι 10 δευτερολέπτων) ἢ δι' ὁμάδων λάμψεων (à groupes d'éclats ἢ **διαλείποντας** (à feu scintillant, ἤτοι **φάρος διαλείπων**, phare scintillant, οἵτινες καλοῦνται καὶ phares clignotants ἢ intermittents).

Κατασκευάζουσιν ἐπίσης συσκευὰς διὰ **μεταβλητῶν λάμψεων** (à feu varié par des éclats), ἀλλ' οὗτοι δὲν ἔχουσιν ἀρκούντως χαρακτηριστικὴν ἐμφάνειαν καὶ συνεπῶς δύνανται νὰ συγχισθῶσιν εἴτε μετὰ τῶν **μετὰ σταθεροῦ** φωτὸς **συσκευῶν** (appareils à feu fixe), εἴτε μετὰ τῶν **μετὰ λάμψεων συσκευῶν** (appareils à éclats).

Εἰς τοὺς **περιστροφικοὺς** φάρους (phares tournants, τοὺς καλουμένους ἐνίοτε phares révolvants) προτιμῶσι γενικῶς ἵνα τὸ φῶς μὴ ἐκλείπῃ ἐντελῶς κατὰ τὸ διάλειμμα τῶν ἀναλαμπῶν ἀλλὰ νὰ μειῶται βαθμηδὸν μέχρις ὡρισμένης ἐλαττώσεως καὶ εἶτα ν' αὐξάνῃ βαθμηδὸν μέχρις ἐντελοῦς ἀναφλέξεως.

Τὸ τοιοῦτον εἶνε ἄρα γε πλεονεκτικόν; Μέχρι ποίας ἐλαττώσεως δέον νὰ φθάνῃ τὸ φῶς; Αἱ γνῶμαι διχάζονται. Ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ φρονοῦσιν ὅτι ἡ ὕπαρξις φωτὸς μεταξὺ τῶν ἀναλαμπῶν δύναται νὰ προξενήσῃ σφάλματα, τούτου ἕνεκα προτιμῶσι τὰς **ὁλικὰς ἐκλείψεις** (éclipses totales), ἐν Γαλλίᾳ προτιμῶσιν ἵνα κατὰ τὰς ἐκλείψεις ὑπάρχῃ σταθερόν τι φῶς σχετικῶς ἀσθενές, οὐχ ἧττον πάντοτε ὁρατὸν (τοιοῦτοι εἶνε οἱ μετ' **ἐκλείψεων φάροι**, phares à éclipses).

3) **Φωτιζόμενον ἐν τῷ ὁρίζοντι τόξον** (arc d'horizon à éclairer). Ὅταν ὁ φάρος δὲν ἦνε ἀνάγκη νὰ φωτίσῃ ὁλόκληρον τὸν ὁρίζοντα, διὰ καταλλήλων **ἀνταυγαστήρων** (réflecteurs) ἢ **πρισμάτων** (prismes) συγκεντροῦσι τὸ ὁλικὸν φῶς τῆς συσκευῆς εἰς ὡρισμένην φωτιστικὴν γωνίαν καὶ οὕτω φωτίζεται ὡρισμένον τοῦ ὁρίζοντος τόξον.

Αἱ διάφοροι **ἐμφάνειαι** (apparences) τῶν φώτων δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσιν εἰς πάσης τάξεως φάρον, ἀλλ' αἱ μόναι ἐν χρήσει **συσκευαὶ** (appareils) εἰσὶν αἱ ἑξῆς.

Συσκευαὶ μετὰ λευκοῦ φωτός.

Φῶς σταθερὸν ἢ **φάρος σταθερὸς** (λευκός), feu fixe), ὁ ἔχων φῶς σταθερὸν (ἀκίνητον) λευκόν· ὑπάρχουσι πασῶν τῶν τάξεων· || **φῶτα σταθερὰ συγκεντρωτικὰ** ἢ **φάροι συγκεντρωτικοί**, feux fixes associés; ἡ **συγκέντρωσις** (groupement ou association) τῶν φώτων δύναται νὰ σκοπῇ ἢ χαρακτηρισμόν τινα ἢ τὴν σήμανσιν κατευθύνσεως τινὸς (signaler une direction). Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει τὰ φῶτα τοποθετοῦνται εἰς τοιαύτην ἀπόστασιν τὸ μὲν τοῦ δέ, ὥστε νὰ ὦσιν εὐδιάκριτα εἰς τὸ ὅριον τῆς φωτοβολίας των (limite de portée), ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ὑπάρχουσιν ὡρισμέναι πρὸς τοῦτο συνθῆκαι τοποθετήσεως αὐτῶν· || **φάρος περιστροφικὸς** μὲ **λάμψεις** κατὰ λεπτὸν ἄνευ σταθεροῦ φωτὸς (ἢ **μετὰ** σταθεροῦ φωτός), feu tournant à éclat de minute en minute sans feu fixe (ou avec feu fixe), βλ. καὶ ἀνωτέρω περὶ περιστροφικῶν φάρων· || **φάρος περιστροφικὸς** μὲ **λάμψεις καθ'** ἥμισυ λεπτὸν ἄνευ σταθεροῦ φωτὸς (ἢ μετὰ σταθεροῦ φωτός). feu tournant à éclat de 30 en 30 secondes sans feu fixe (ou avec feu fixe); || **φάρος περιστροφικὸς** μὲ ταχείας λάμψεις, feu tournant à éclats rapides, ὁ Λάμπων φάρος, ὁ δεικνύων πέντε ἢ περισσοτέρας λάμψεις ἀλληλοδιαδόχως κατὰ λεπτόν· ὑπάρχουσι τοιοῦτοι 1ης 2ας καὶ 3ης τάξεως· || **φάρος περιστροφικὸς** δι' **ὁμάδων** ἐκ δύο (ἢ τριῶν) λάμψεων, feu tournant à groupes de deux (ou de trois) éclats)· ὑπάρχουσι τοιοῦτοι 1ης καὶ 2ας τάξεως· || **φάρος περιστροφικὸς διαλείπων** ἢ ἁπλῶς **διαλείπων**, feu tournant scintillant, ὁ αἰφνιδίως παρουσιαζόμενος εἰς θέαν καὶ διαμένων ὁρατὸς διά τινα καιρόν, ἀκολούθως δὲ χανόμενος διὰ βραχύτερον διάστημα· || **—ἐναλλὰξ** διαλείπων, feu alternativement scintillant et à feu fixe.

Συσκευαὶ παρέχουσαι φῶς κεχρωματισμένον ἢ λευκὸν μετὰ κεχρωματισμένου.

Φάρος (σταθερὸς) ἐρυθρός, feu fixe rouge, ὁ ἔχων φῶς ἀκίνητον ἐρυθρόν· πασῶν τῶν τάξεων· || — περιστροφικὸς μὲ λάμψεις **ἐναλλὰξ** λευκὰς καὶ ἐρυθράς, feu tournant à éclats alternativement blancs et rouges, ἤτοι **ἐναλλακτικὸς** πασῶν τῶν τάξεων· || — περιστροφικὸς δι' ὁμάδων λάμψεων ἐναλλὰξ λευκῶν καὶ ἐρυθρῶν 1ης καὶ 2ας τάξεως· || — περιστροφικὸς διαλείπων ἐρυθρὸς ἢ **διαλείπων** (**ἐρυθρός**), feu tournant scintillant rouge, ὁ αἰφνιδίως παρουσιαζόμενος εἰς θέαν καὶ διαμένων ὁρατὸς διά τινα καιρόν, ἀκολούθως δὲ χανόμενος διὰ βραχύτερον διάστημα· 3ης, 4ης, 5ης καὶ 6ης τάξεως· || — μὲ σταθερὸν φῶς παρέχων καὶ ἐρυθρὰς λάμψεις, feu tournant à lumière fixe variée par des éclats rouges; πασῶν τῶν τάξεων· || **φάρος ἐναλλακτικός**, ἐρυθρὸς καὶ λευκὸς ἐναλλάξ, feu tournant blanc et rouge alternativement, κατ' ἴσα χρονικὰ διαστήματα

χωρὶς νὰ μεσολαβῇ ἔκλειψις· πασῶν τῶν τάξεων· || φάρος μὲ μεταβλητὸν φῶς ἤτοι φάρος μεταβλητός, feu tournant à lumière changeante ou phares changeants, ἐν ᾧ τὸ φῶς μεταβάλλει αἴφνης χρῶμα κατ' ἴσα χρονικὰ διαστήματα.

φαρσεύεται τὸ ἄλογο [διάλ. Κύμης]= **φρυάττεται**, τρέχει ἄνω καὶ κάτω ὡς ἀφηνιασμένον (φρυάττω),· **φαρσεμμένος** ἄνθρωπος = ἀλαζών.

φαρσὶ [δημ. ἐπίρ.], εἰς τὴν ἐντέλειαν, à la perfection ; **ἐντελέστατα**, parfaitement, adv.

φαρσόνω [διάλ. Ἠπείρου], ἐγείρω διάφραγμα.

φαρυγγικός, ή, όν [ἀνατ.], ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὸν φάρυγγα, qui a rapport, qui appartient au pharynx, pharyngien, enne, adj. || νεῦρον φαρυγγικόν, nerf pharyngien. § —, pharyngé, ée, adj. [ἀνατ.] ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὸν φάρυγγα, qui a rapport au pharynx ; || φαρυγγικὴ κυνάγχη [παθολ.], angine pharyngée, ὀνομασία δοθεῖσα ὑπό τινων συγγραφέων εἰς τὴν φαρυγγίτιδα.

φαρυγγισμός, οῦ, ὁ· pharyngisme, n. m. καλεῖται ἡ σπασμωδικὴ σύσπασις τῶν τοῦ φάρυγγος μυῶν μετὰ κινήσεων ἐπανειλημμένων πρὸς κατάποσιν, προερχόμενος ἐκ τῆς παρουσίας ξένου σώματος ἐν αὐτῷ, ἢ ἀναπτύξεως ὄγκου.

φαρυγγῖτις, ιδος, ἡ· pharyngite, n. f. φλεγμονὴ τοῦ φάρυγγος, inflammation de la gorge, προκαλοῦσα κατάρρουν αὐτοῦ ἔχοντα σχεδὸν πάντοτε χρονίαν τὴν μορφήν· βλ. **κυνάγχη**, angine, n. f. καὶ **φαρυγγικός**.

φαρυγγορραγία, ας, ἡ· pharyngorrhagie, n. f. [παθολ.] αἱμορραγία τοῦ φάρυγγος, hémorragie du pharynx.

φαρυγγορραγικός, ή, όν· pharyngorrhagique, adj. [παθολ.] ἀφορῶν τὴν φαρυγγορραγίαν.

φαρυγγοσκόπιον, ου, τό· pharyngoscope, n. m. Ὄργανον δι' οὗ γίνεται ἡ φαρυγγοσκόπησις ἤτοι ἐξέτασις τοῦ φάρυγγος καὶ τῶν παρακειμένων. Εἶνε δὲ τροποποίησίς τις τοῦ λαρυγγοσκοπίου, ὡς ἐξ ἧς κατορθοῦται τοῦτο μὲν ἡ συγκέντρωσις τοῦ φωτὸς ἐπὶ τοῦ φάρυγγος, τῶν ἀμυγδαλῶν, τοῦ ὑπερῴου ἱστίου, τοῦτο δὲ διὰ τοῦ φωτισμοῦ τοῦ ἔμπροσθεν τοῦ ὑπερῴου ἱστίου τοποθετουμένου κατόπτρου ἢ τοῦ λαρυγγοσκοπίου εἰκὼν διακρίνεται ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἀρρώστου, ὅστις βλέπει ταύτην ἐν τῷ φαρυγγοσκοπίῳ.

φαρυγγοτομία, ας, ἡ· pharyngotomie, n. f. Πρᾶξις χειρουργικὴ συνισταμένη εἰς τὴν τομὴν τοῦ φάρυγγος δι' εἰδικοῦ μαχαιρίου, τοῦ φαρυγγοτόμου, ἔχοντος στενὴν καὶ μακρὰν λεπίδα καλυπτομένην ὑπὸ ἀργυροῦ κολεοῦ ἐξ οὗ προσβάλλει ἢ εἰς ὃν εἰσέρχεται κατὰ βούλησιν τοῦ ἰατροῦ. Ἡ φαρυγγοτομία χρησιμεύει εἴτε πρὸς ἐξαγωγὴν ξένου σώματος ἐκ τοῦ φάρυγγος εἴτε πρὸς σχάσιν ἀποστήματος κατὰ τοῦτον ἢ ἔσωθεν αὐτοῦ ἀναπτυχθέντος.

φαρυγγοϋπερῴϊος, α, ον· pharyngo-palatal [ἀνατ.] λέγεται μῦς πλατύς, ὑμενώδης ἐκτεινόμενος καθέτως ἐν τοῖς πλαγίοις τοιχώμασι τοῦ φάρυγγος καὶ χρησιμεύων εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ φάρυγγος καὶ καθέλκυσιν τοῦ ὑπερῴου ἱστίου· ὑπηρετεῖ ἄρα τῇ λειτουργίᾳ τῆς καταπόσεως.

φαρυγγοτομικός, ή, όν· pharyngotomique, adj. ἀναφερόμενος εἰς τὴν φαρυγγοτομίαν.

φάρυγξ, ος, ὁ· pharynx (rinkss, ἐκ τοῦ ἑλλ. φάρυγξ, gosier) n.m. τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τοῦ στόματος, arrière-bouche; gosier, n.m. Τὸ μεταξὺ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ στόματος καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἰσοφάγου τμῆμα τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος δι' οὗ διέρχονται αἱ τροφαὶ κατὰ τὴν κατάποσιν καὶ ὁ ἀὴρ κατὰ τὴν ἀναπνοήν. Εἶνε σωλὴν ὑμενομυώδης, ἀκανονίστως χοανοειδής, εὐρύτερος πρὸς τὰ ἄνω ἢ πρὸς τὰ κάτω, ἐκτεινόμενος ἀπὸ τῆς ἐν τῇ βάσει τοῦ κρανίου, ἀποφύσεως τοῦ κατ' ἰνίον ὀστοῦ, πρὸς ἣν προσφύεται, μέχρι τοῦ ε' αὐχενικοῦ σπονδύλου, πρὸς ὃν ἰσοϋψῶς συνεχίζεται μετὰ τοῦ οἰσοφάγου. Πρὸς τὰ πρόσω ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ὑπάρχουσι τὰ ὀπίσθια ἀνοίγματα τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων, ἡ ὀπισθία ἐπιφάνεια τοῦ ὑπερῴου ἱστίου, ἡ βάσις τῆς γλώσσης, ὁ ἰσθμός, ἡ ἐπιγλωττίς, ἡ εἴσοδος τοῦ λάρυγγος. § — [ἱππολ.], arrière bouche ἡ ἐν τῷ βάθει τοῦ στόματος ἀπαντωμένη κοιλότης, ἔνθα εὑρίσκονται τὰ ἀνοίγματα τοῦ λάρυγγος, τοῦ οἰσοφάγου καὶ τῶν ῥινικῶν κοιλοτήτων (χοανῶν) δι' ὧν αὗται συγκοινωνοῦσι μετὰ τοῦ στόματος. § — [τεχνολ.] καμίνου, gueulard, n. m. καὶ περιφαρύγγιον, τὸ περὶ τὴν φάρυγγα τῆς καμίνου ἔλασμα.

φαρφουρένιος, α, ον [δημ.] ἐκ πορσελάνης, de (en) porcelaine.

φαρφουρί, τὸ [δημ.], porcelaine; βλ. **πορσελάνη**.

φασαρία, ας, ἡ [δημ.] θόρυβος, πάταγος, tapage, n. m. θόρυβος, bruit, n. m. ἀταξία, ταραχὴ προκύπτουσα ἐξ αἰφνιδίων μεταβολῶν, remue-ménage, n. m.

φάσγανον, ου, τὸ (ἀντὶ σφάγανον ἐκ τοῦ σφάζω), κοπτερὸν ἐργαλεῖον, μάχαιρα, glaive, n. f. ξίφος, épée, n. f.

φασήλιον, ου, τό· μικρὸς φασίολος, petit haricot, n. m.

φάσηλος, ου, ὁ· βλ. φασίολος (phaséole).

φασιανός, οῦ, ὁ· faisan, n. m. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογενείας τῶν ἀλεκτοροειδῶν, διακρινόμενον διὰ τὴν μακροτάτην καὶ ὡραίαν καμπυλωτὴν οὐράν του.

φασιανοτροφεῖον, ου, τό· τόπος ἔνθα τρέφονται φασιανοί, faisanderie, n. f.

φάσιμον, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **ὕφανσις**.

φασίνα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. **κειρία** (limande).

φασινάρω [δημ. ναυτ.], βλ. **κειριόω-ῶ** (limander).

φασίολος, ου, ὁ [βοτ.], κοινῶς τὸ φασοῦλι (βλ. λέξιν), haricot, n. m. (ἡ ἐπιστημονικὴ ὀνομασία εἶνε phaséole, n. f.), γένος

τῆς οἰκογενείας τῶν Κολοβανθῶν· || φάσηλοι, οἱ, fayols (προφέρεται fayots), ξηρὰ φασόλια διδόμενα ὡς τροφὴ τοῦ πληρώματος πλοίου τινὸς κατὰ τὰς νηστησίμους ἡμέρας.

φάσις, εως, ἡ· phase, n. f. [συνεκδ.], μεταβολὴ (καταστάσεως ἢ θέσεως), changement, n. m. ou tour ; || ἡ ὄψις ὑφ' ἣν ἐξετάζεται ἢ παρατηρεῖταί τι, point de vue, aspect, n. m. φάσις, ὄψις, face, n. f. || αἱ φάσεις τῆς σελήνης, les phases de la lune ; || [ἐξετάζω τι] ὑφ' ὅλας του τὰς φάσεις, sous tous ses aspects ; || τὰ πράγματα ἤλλαξαν φάσιν, les choses ont changé de face ; || αἱ φάσεις τῆς μάχης, les phases de combat, ἢ situations de combat ; βλ. μάχη. § — [παθολ.] μεταφ., phase, n. f. αἱ διαδοχικαὶ μεταβολαὶ τῆς νόσου, changements successifs ; || αἱ φάσεις τῆς νόσου, les phases d'une maladie.

φάσκελον, ου, τό· κατ' ἀναγραμματισμὸν ἐκ τοῦ σφάκελον, βλ. **σφάκελα,** ὑβριστικὸν κίνημα τῆς χειρός, geste injurieux (avec les cinq doigts de la main ouverte] ; || δίδω φάσκελα [ἀνάλ. τῷ], faire les cornes (faire la figue à quelqu'un ; βλ. καὶ φασκελόνω.

φασκελόνω, μέλ. ώσω, βλ. φάσκελον. faire (montrer) les cornes à quelqu'un; faire la figue; [συνεκδ.] faire fi; ἀπαξιῶ, dédaigner; περιφρονῶ, mépriser ; || φασκέλωσέ τον ! foin de lui ; n'y faites pas attention !

φασκέλωμα, ατος, τό· τὸ φασκελόνειν, action de faire les cornes, etc. βλ. φασκελόνω.

φασκία, ας, ἡ, κοινῶς φασκιά, ᾶς, ἡ (ἐκ τοῦ λατ, fascia) (ταινία, τουτέστιν ὑφάσματος τμῆμα στενὸν καὶ μεμηκυσμένον, ὅπερ ἡμεῖς φασκίαν φαμέν, Εὐγ. 7 ὅθεν ἐπίδεσμος περίζωστρα, ταινία [τῶν βρεφῶν ἰδ.], βλ. σπάραγνον, maillot, n. m. [συνεκδ.] ταινία, bande ou bandage, n. m. βλ. **ἐπίδεσμος.**

φασκιόνω, μέλ. ώσω καὶ **φασκιόω** ῶ, τυλίγω μὲ φασκιάν· βλ. σπαργανόω-ῶ (mettre en maillot) emmailloter ; [συνεκδ.] ἐπιδένω, bander.

φάσκιωμα, ατος, τό· ἡ διὰ φασκίας περιτύλιξις, action d'emmailloter ; emmaillotement, n. m. βλ. **σπαργάνωσις·** [συνεκδ.] ἐπίδεσις, bandage, n. m. βλ. καὶ **ἐπίδεσμος.**

φασκομηλέα, ας, ἡ, κοινῶς φασκομηλιά, ᾶς, ἡ· ὁ ἐλελίφασκος, sauge, n.f. βοτάνη ἀρωματική, «βράσον φασκομηλέαν» Ἀγαπ. Κρῆς γεωπ. 5.

φασκόμηλον, τό· ὁ καρπὸς τῆς φασκομηλέας, pomme de sauge.

φάσκω (φημί, λέγω), dire ; ἰδίως λέγω ναί, συναινῶ· || [εὔχρ. μόνον ἐν τῇ φρ.] φάσκω καὶ ἀντιφάσκω, avoir son dit et son dédit ; être sujet à se dédire (à se rétracter) ; || φάσκει καὶ ἀντιφάσκει, il a son dit et son dédit ; || αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος φάσκει καὶ ἀντιφάσκει, cet homme a son dit et son dédit.

φάσμα, ατος, τό· πρόσωπον φανταστικὸν ὅπερ νομίζουσιν ὅτι βλέπουσι, ὅθεν ὁρατόν, ἀλλ' ἀψηλάφητον, figure fantastique que l'on croit voir, visible mais impalpable, fantôme, n. m. ou spectre, n. m. βλ. **φάντασμα·** (ἀμφότεραι αἱ λέξεις λέγονται μεταφ. καὶ fantôme μὲν λέγεται τὸ κατ' ἐπιφάνειαν ὑπάρχον, ἀλλὰ πράγματι μὴ ὄν: un fantôme de roi ; spectre δὲ ἐμφαίνει ἄνθρωπον κατεσκληκότα, ὑψηλὸν καὶ δύσμορφον : spectre hideux ; c'est un véritable spectre) ; [μεταφ.] —, spectre=φόβητρον, épouvantail; || τὸ φάσμα τοῦ πολέμου, le spectre de la guerre. § [φυσικ.] spectre, n.m. ἐν τῇ ὀπτικῇ λέγεται τὸ πολύχρουν καὶ ταινιοειδὲς εἴδωλον ὅπερ γεννᾶται διὰ τῆς ἀναλύσεως τῆς λευκῆς φωτεινῆς ἀκτῖνος καὶ ἐμφανίζεται ἐπὶ λευκοῦ τοίχου εἰς ὃν προσπίπτει τὸ ἀναλελυμένον φῶς. Ἡ ἀνάλυσις γίνεται συνήθως διὰ πρίσματος πρὸ τοῦ ὁποίου τίθεται καὶ ἀμφίκυρτος φακὸς ἵνα ἐξισωθῇ ἡ διάφορος τῶν ποικιλοχρόων ἀκτίνων ἀπόκλισις. Τὸ φάσμα φέρει τὰ χρώματα τῆς ἴριδος τεταγμένα τὸ ἓν παρὰ τὸ ἄλλο κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς διαθλάσεως τῶν ἀκτίνων, ἀπὸ τοῦ ἐρυθροῦ διὰ τοῦ πορτοκαλόχρου, κιτρίνου πρασίνου, ἀνοικτοῦ, κυανοῦ καὶ βαθέος κυανοῦ μεταβαίνοντα εἰς τὸ ἰόχρουν ὅπερ σημαίνει τὴν μεγίστην διάθλασιν. Ἀλλὰ καὶ πέραν τῶν ἄκρων ὑπάρχουσιν ἀκτῖνες ὧν τὸ χρῶμα δὲν ἀντιλαμβανόμεθα μὲν διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὧν ἡ ὕπαρξις ὅμως ἀποδεικνύεται διὰ χημικῶν καὶ φυσικῶν φαινομένων. Διὰ τοῦ φάσματος λαμβάνομεν τὴν ἀπόδειξιν ὅτι τὸ λευκὸν φῶς (τοῦ ἡλίου) ἀποτελεῖται ἐκ πολυχρώμων ἀκτίνων. § **μαγνητικὸν φάσμα,** fantôme magnétique ; ἐὰν καλύψωμεν μαγνήτην διὰ χάρτου καὶ ἐπ' αὐτοῦ ῥίψωμεν λεπτὰ ῥινίσματα σιδήρου σχηματίζεται τὸ καλούμενον μαγνητικὸν φάσμα.

φασματικός, ή, όν, spectral, e, aux, adj. ὁ ἔχων τὸν χαρακτῆρα τοῦ φάσματος, qui a le caractère d'un spectre, d'un fantôme ; ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ φάσματα, qui se rapporte aux spectres ; ὁράματα φασματικά, visions spectrales ; || ἀφορῶν τὸ ἡλιακὸν φάσμα, qui concerne le spectre solaire ; φασματικὴ ἀνάλυσις, analyse spectrale.

φασματομετρία, ας, ἡ· spectrométrie, n. f. συνών. τοῦ **φασματοσκοπία** (spectroscopie).

φασματόμετρον, ου, τό· spectromètre, n. m. συνώνυμον τοῦ **φασματοσκόπιον** (spectroscope).

φασματοσκοπία, ας, ἡ· spectroscopie, n. f. σπουδὴ τοῦ φωτεινοῦ φάσματος, étude du spectre lumineux ; || **ἡ φασματοσκοπία ἐπέτρεψε νὰ προσδιορισθῇ ἡ χημικὴ σύνθεσις τοῦ ἡλίου, la spectroscopie a permis de déterminer la composition chimique du soleil.**

φασματοσκοπικός, ή, όν· spectroscopique, adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν φασματοσκοπίαν, qui se rapporte à la spectroscopie ; || μέθοδοι φασματοσκοπικαί, méthodes spectroscopiques.

φασματοσκόπιον, ου, τὸ [φυσ.], spectroscope, n. m. ὄργανον προωρισμένον πρὸς σπουδὴν τῶν διαφόρων φασμάτων, καὶ ἰδιαιτέ-

ρως τῶν σκοτεινῶν γραμμῶν αἵτινες διαιροῦσιν ἐγκαρσίως τὰ χρώματα τοῦ φάσματος (raies du spectre).

φασματοσκόπος, ου, ὁ, ἡ· spectroscopiste, n. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν φασματοσκοπίαν.

φασματώδης, ης, ες· ὅμοιος φάσματι, semblable à un fantôme; τοῦ φάσματος, de spectre, φασματικός, spectral, adj.

φασόλι, τὸ καὶ

φασοῦλι, τὸ [δημ.], φάσηλος ἢ φασίολος, haricot, n. m. || χλωρὰ φασούλια, haricots verts; || [μεταφ.] φασούλια! des sornettes! chansons [que tout cela]! des navets! || φασοῦλι φασοῦλι, γεμίζει τὸ σακκοῦλι [παροιμ.], petit à petit l'oiseau fait son nid; grain à à grain la poule remplit son ventre [εἰ γὰρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ καταθεῖο καὶ θαμὰ τοῦθ' ἔρδοις, τάχα κεν καὶ μέγα γένοιτο].

φάσσα, ης, ἡ· ἀττ. φάττα. μεγαλείτερον εἶδος ἀγρίων περιστερῶν, (pigeon) ramier, n.m.

φαταστάρω [διάλ. Οἰνόης] δίδω δυνατὸν μπάτσον.

φάτνη, ης, ἡ· crèche, n. f. σκάφη ἐν ᾗ τίθεται ἡ τροφὴ τῶν βοῶν, κοινῶς τὸ **παχνί** τῶν βόων καὶ τῶν τοιούτων ζώων, οὐχὶ ὅμως τῶν ἵππων ἥντινα οἱ γάλλοι ὀνομάζουσι, mangeoire, n. f. καὶ ἥτις πλειστάκις εἶνε συνών. τῆς λέξεως auge, n. f. (=σκάφη, φατνίον). § φάτνη, mangeoire, n. f. κοινῶς τὸ **παχνί**· τὸ μέρος ἔνθα τίθεται ἡ τροφὴ τῶν κτηνῶν, εἶνε δὲ αὐτὴ λιθίνη, χυτοσιδηρᾶ ἢ ξυλίνη σκάφη τιθεμένη κάτωθεν τοῦ **κραστηρίου** (ratelier). Ὅταν ἡ φάτνη ἔχῃ ἐν ἑαυτῇ τροφήν, ὀνομάζεται **κάπη** (ἐκ τοῦ κάπτω, κοινῶς χάπτω)· βλ. καὶ **κραστήριον**.

φατνιοδοντικός, ή, όν· alvéolo-dentaire, adj. ἀφορῶν τὸ φατνίον (alvéole) τοῦ ὀδόντος.

φάτνιον, τό· alvéole, n. f. [des dents] φάτνιον ὀδόντος, ἡ ὀδοντοκοιλιά· καλεῖται οὕτως ἀνατομικῶς ἑκάστη τῶν κοιλοτήτων αἵτινες ὑπάρχουσιν ἐπὶ τοῦ ἐλευθέρου χείλους τῶν σιαγονικῶν ὀστῶν καὶ αἵτινες ὑποδέχονται καὶ διακρατοῦσι στερρῶς τὴν ῥίζαν ἑκάστου ὀδόντος. Τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος τοῦ φατνίου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τοῦ μεγέθους τῆς ῥίζης τοῦ ὀδόντος, ἡ κοιλότης τοῦ φατνίου ἐπαλείφεται ὑπὸ τοῦ βλεννογόνου τῶν οὔλων καὶ φέρει ἐν τῷ βάθει αὐτῆς τρήματα μικρὰ δι' ὧν εἰσέρχονται καὶ ἐξέρχονται τὰ ἀγγεῖα καὶ νεῦρα τοῦ ὀδόντος.

φατνοχώρισμα, ατος, τὸ (σταθερόν), cloison (n. f.) d'écurie, χώρισμα ἀποχωρίζον ἐντελῶς τοὺς ἵππους ἀπ' ἀλλήλων ἐν τοῖς σταύλοις· βλ. καὶ **αἰωρητὸν** χώρισμα (bat-flancs).

φατνῶ (όω), μέλ. ώσω [ἀρχιτ.], lamprisser (revêtir de lampris). Ἐπενδύω διὰ φατνωμάτων, φατνωτήρων καὶ ἐν γένει κατασκευάζω φατνώματα (caissons). § — [ναυτ.], (τὸ πλοῖον, τὸ πυροβολεῖον), percer (le navire, la batterie), ἤτοι κατασκευάζω τὰς κανονοθυρίδας του.

φάτνωμα, ατος, τὸ [ἀρχιτ.], caisson, n. m. ou compartiment [de plafond]; κοιλώματα κατασκευαζόμενα ἢ τοποθετούμενα ἐπὶ τῆς ὀροφῆς καὶ τῶν θόλων, διὰ τὴν διακόσμησιν τούτων· βλ. **ὀροφὴ** καὶ **ἐπιφάνεια** (champ)· || φατνώματα, τά· lambris, n. m. ὀροφὴ κεκοσμημένη διὰ σκαλισμάτων. § **φάτνωμα** ἢ **φατνωτὴρ** [οἰκοδ.], lambris, n. m. Καλοῦνται οὕτω κατειργασμένα τεμάχια σανίδος τοποθετούμενα πρὸς διακόσμησιν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τῶν τοίχων τῶν δωματίων, ἄνωθεν τῶν **πλινθίων** (plinthes, σουβαντιπὶ) (βλ. καὶ **τύμπανον**, panneau)· γενικώτερον δὲ καλεῖται οὕτως ἡ **ἐπένδυσις** τοίχου διὰ ξυλείας ἢ μαρμάρων ἢ ἡ **ἐπίχρισις** τοίχου ἢ σανιδώματος διὰ λεπτοτάτου κονιάματος ἢ μαρμαροκονίας. Ὑπάρχουσι διαφόρων εἰδῶν ξύλινοι φατνωτῆρες· || **φατνωτὴρ μετ' ἐξέχοντος ἄβακος**, lambris à table saillant, οὗτινος τὸ **τύμπανον** (panneau, ἄβαξ, ταμπλᾶς) ἐξέχει τοῦ πλαισιώματός του (bâti)· || **μονοκατέργαστος φατνωτήρ**, lambris à un parement, ὁ ἐκ τῆς μιᾶς ὄψεως κατειργασμένος φατνωτήρ· || **δικατέργαστος φατνωτὴρ** ἢ **θύρα**, lambris ou porte blanchie au double parement, φατνωτὴρ ἢ θύρα ὧν **τὰ πλαισιώματα** (bâtis) καὶ **τύμπανα** (panneaux) εἰσὶ κατειργασμένα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· || **δικατέργαστος ὁμοιόμορφος φατνωτήρ**, lambris à double parement, φατνωτὴρ ἔχων τὸ αὐτὸ πλαισίωμα εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὄψεις.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὕψος οἱ φατνωτῆρες καλοῦνται: || **ὑψηλὸς φατνωτήρ**, lambris de hauteur, ὁ ἐπενδύων ὁλόκληρον τὸ ὕψος τοῦ τοίχου, καὶ || **χαμηλὸς φατνωτήρ**, lambris de hauteur, ὁ ἔχων ὕψος πέριξ τοῦ δωματίου 80 μέχρι 90 ἑκατοστομέτρων ἄνωθεν τῶν πλινθίων (plinthes). § **φάτνωμα**, crèche, n. f. κοίλωμα κατεσκευασμένον περὶ τὸν πόδα στύλου ἢ βάθρου περιοριζόμενον ὑπὸ πασσάλων καὶ πληρούμενον ὑπὸ λίθων. § — [οἰκοδ.] embrasure; κατ' ἐπέκτασιν καλεῖται τὸ **φάτνωμα** (ατος) ἢ **κούφωμα**, ἤτοι τὸ σύνολον τοῦ ἀφιεμένου ἀνοίγματος ἐπὶ τοῦ τοίχου.

Φάτνωμα, [ὀχυρωτ.], embrasure, n. f. εἶνε πρισματικὸν ἄνοιγμα ἐπὶ τοῦ πάχους τοῦ προπετάσματος, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου τιθέμενον τὸ πυροβόλον δύναται νὰ βάλλῃ κατὰ διευθύνσεις περιλαμβανομένας μεταξὺ τῶν παρειῶν τοῦ φατνώματος (βλ. installation de l'artillerie καὶ ouverture d'une embrasure).

Τὸ φάτνωμα εἶνε **εὐθὺ** (embrasure droite) ἢ **πλάγιον** (embrasure oblique) καθ' ὅσον ἡ **κατευθυντηρία** αὐτοῦ (directrice) εἶνε κάθετος ἢ πλαγία πρὸς τὴν ὑπερασπίστριαν τοῦ προπετάσματος.

1. **Κατευθυντηρία** (directrice).

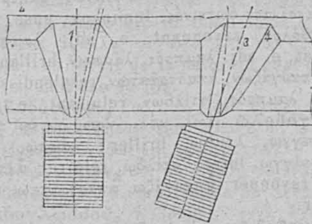
2. **Ἐξωτερικὸν ἄνοιγμα** (ouverture extérieure)· **διεύρυνσις**, ἡ (évasement).

3. **Βάσις** ἢ **πυθμὴν** τοῦ φατνώματος (fond de l'embrasure).

4. **Παρειὰ** τοῦ φατνώματος (joue de l'embrasure)· βλ. **παρειά**.

Κατευθυντηρία (directrice) τοῦ φατνώμα-

τος καλεῖται ἡ ὁριζόντιος προβολὴ τοῦ ἄξονος τοῦ πρὸς πυροβόλησιν πυροβόλου ἥτις διέρχεται διὰ τοῦ μέσου τοῦ φατνώματος.

φατνωματικός, ή, όν· βλ. φατνωτός.

φάτνωσις, εως, ἡ [ἀρχιτ.], lambrissage, n. m. τὸ ἔργον ἤτοι ἡ διὰ φατνωτήρων κάλυψις τῶν τοίχων ἢ τῆς ὀροφῆς καὶ lambrissement, n.m. ἡ πρᾶξις καθὼς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα.

φατνωτήρ, ῆρος, ὁ· lambris, n. m. βλ. φάτνωμα.

φατνωτός, ή, όν· lambrissé, ée (revêtu de lambris); φατνωματικός, ή, όν· ‖ δωμάτιον φατνωτόν, chambre lambrissée, καλεῖται τὸ ἔχον φατνωτῆρας, ἤτοι ἐπενδύσεις ἐπὶ τῶν τοίχων· ἐπίσης καλεῖται οὕτω δωμάτιον οὗτινος ἡ ὀροφὴ δὲν εἶνε ὁριζόντιος, ἢ οὗτινος οἱ τοῖχοι εἰσὶ κεκλιμένοι ὑπὸ τὴν στέγην, ὅθεν διηρημένος εἰς φατνώματα· βλ. καὶ φάτνωμα, cloison ou compartiment.

φατοῦρα, ας, ἡ [δημ.] ἀντίτιμον, ἡ πληρωμὴ κατασκευῆς ἀντικειμένου τινός, πληρωμὴ ἐργασίας, façon, n. f. § —, κατάλογος καὶ τιμαὶ τῶν ἀποστελλομένων ἐμπορευμάτων, τὸ τιμολόγιον, facture, n. f.

φατρία, ας, ἡ· parti, n. m. (βλ. κόμμα) πολιτικὸν κόμμα, ὁμὰς πρεσβευόντων τὰς αὐτὰς πολιτικὰς ἀρχὰς ἢ δοξασίας. § — (στασιαστική), faction, n. f. συνήθως ἐπὶ κακοῦ, σημαίνει ὁμάδα ἀφορμὴν καὶ σκοπὸν ἔχουσαν τὴν φιλαρχίαν καὶ ὄργανον τὴν ῥαδιουργίαν. § —, cabale, n. f. ou brigue, n. f. πολυάριθμος ῥαδιούργων συμμορία· βλ. **συνωμοσία** καὶ **συμμορία**. § —, côterie, n. f. ὁμὰς ῥαδιούργων φιλολόγων. § —, γενικῶς συμμορία, ὁμάς, clique, n. f. κοινῶς ἐπὶ κακοῦ φάρα.

φατριάζω, μέλ. άσω, εἶμαι τῆς αὐτῆς φατρίας μὲ ἄλλον, ἐνεργῶ σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τῆς φατρίας εἰς ἣν ἀνήκω, agir par esprit de parti (de coterie); λαμβάνω μέρος, prendre parti, [κατ' ἐπέκτασιν] συνομοτῶ, συνομνύω, comploter, cabaler.

φατριασμός, οῦ, ὁ· τὸ φατριάζειν, τὸ ἐνεργεῖν συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς φατρίας, συμφώνως μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ κόμματος ἢ τῆς ἰδέας, πνεῦμα φατριασμοῦ, esprit de parti; [κατ' ἐπέκτασιν] συνωμοσία, complot, n. m. cabale, n. f.

φατριαστής, οῦ, ὁ· ὁ εἰς φατρίαν ἀνήκων, ὁ φατριάζων, homme de parti; ὀπαδός, partisan, n. m. ‖ — [κατ' ἐπέκτ.] ὁ συνωμοτῶν (qui complote, qui cabale), cabaleur, euse.

φατριαστικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν φατρίαν, τῆς φατρίας, de parti, de côterie, de faction.

φατριαστικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον φατριαστικὸν ἢ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς φατρίας (τοῦ κόμματος), par esprit de parti.

φατσάρω [δημ. ναυτ.] (ἐπὶ ἀνέμου), βλ. ἀντιπνέω (refuser).

φαυλεπίφαυλος, ος, ον, κατ' ἐξοχὴν φαῦλος, διεφθαρμένος, extrêmement dépravé; μοχθηρός, διεστραμμένος εἰς τὸ κακόν, pervers, e, adj. ἄθλιος, misérable, adj. αἰσχρός, φαῦλος τοῦ χειρίστου εἴδους, vaurien de la pire espèce.

φαυλόβιος, ος, ον, ὁ διάγων βίον φαῦλον, ὁ ζῶν φαύλως, de mauvaise vie; ἀλήτης, vagabond, e, adj. ou gueux, euse, adj. αἰσχρός, φαῦλος, canaille, n. f. ‖ γυνὴ φαυλόβιος, salope, n. f. femme de nauvaise conduite; ‖ —, garnement, n.m. ἤτοι φαῦλος, κακοήθης, vaurien, enne, adj. ‖ —, chenapan, n. m. ἤτοι φαῦλος, κακοήθης.

φαυλοκόλαξ, ακος, ὁ, ἡ· adulateur, trice, n. χαμερπὴς κόλαξ.

φαυλοκρατία, ας, ἡ· ἡ ἰσχὺς καὶ ἐπικράτεια ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῶν φαύλων, prépondérance (empire) des méchants (des vauriens; de la canaille); voyoucratie, n. f. βλ. καὶ ὀχλοκρατία.

φαῦλος, η, ον· ἠθικῶς κακός, méchant, e, adj. μοχθηρός, διεστραμμένος, κακός, pervers, e, adj. ἄθλιος, vil, e, adj. αἰσχρός, ἐξηχρειωμένος, dépravé, ée, adj. διεφθαρμένος, corrompu, e, adj. κακός, ἀχρεῖος, vilain, e, adj. § [οὐσ.] κακοήθης, φαῦλος, vaurien, n.

φαυλότης, ητος ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ φαύλου, ἡ ἠθικὴ κακία, méchanceté, n. f. μοχθηρία, perversité, n. f. ἐξαχρείωσις, dépravation, n. f. διαφθορά, corruption, n. f. ἀχρειότης, αἰσχρότης, vilenie, n. f. φαυλότης, αἰσχρότης, canaillerie, n. f. acte de canaille.

φαύλως [ἐπίρ.], ἠθικῶς κακῶς, méchamment, adv. ἀχρείως, αἰσχρῶς, vilainement, adv. χαμερπῶς, bassement, adv.

φαῦνος, ου, ὁ· Faune, n. m. ἀγροτικὴ θεότης τῶν Ῥωμαίων.

φαφαλιάρης, α, ικο [διάλ. Ἠπείρου], καυχησιλόγος, ὁ ἀλλαχοῦ φαφλατᾶς.

φαφλαταρία, ας, ἡ [δημ.], μεγαληγορία, κομπορρημοσύνη, fanfaronnade, n. f. μεγαλαυχία, κομπορρημοσύνη, κοινῶς λάφια, hâblerie, n. f. μεγαλαυχία, κομπασμός, vanterie. n. f. ψευδολογία, blague, n.f. [συνεκδ.] φλυαρία, πολυλογία, bavardage, n.m. ou verbiage, n.m.

φαφλαταρίζω [δημ.], βλ. φαφλατίζω.

φαφλατᾶς, ὁ [δημ.], θηλ. φαυλατοῦ, ἀπὸ τοῦ παφλάστης (ὁ σαλιάρης καὶ μωρολόγος), κομπορρήμων, fanfaron, onne, n. κομπορρήμων, καυχησιάρης, hâbleur, euse, n. ψευδολόγος, blagueur, euse, n. [συνεκδ.] φλύαρος, πολυλογᾶς, bavard, e.

φαφλατίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ψευδολογῶ (κοινῶς κόβω κούραις), blaguer; καυχῶμαι,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

κομπορρημονῶ, κοινῶς κόδω λάφια, hâbler ; [συνεκδ.] parler à tort et à travers = μωρολογῶ, φλυαρῶ, bavarder ou jaser.

φαφούτης, ισσα, ικον [δημ.], ὁ μὴ ἔχων ὀδόντας, qui n'a pas de dents ; νωδός, ή, όν, édenté, ée, adj. ‖ γραῖα φαφούτισσα, vieille édentée.

φεβρουάριος, ου, ὁ· ὁ δεύτερος μὴν τοῦ ἔτους, second mois de l'année ; [mois de] février, n. m.

φεγγάρι, τὸ [δημ.], ἡ σελήνη, lune, n. f. ‖ νέον φεγγάρι, nouvelle lune ; ‖ πόσαις ἔχει τὸ φεγγάρι ; πόσαις τοῦ φεγγαριοῦ ἔχομεν ; quelle quantième de la lune avons-nous ? combien avons nous de la lune ? ‖ θέλει νὰ τοῦ καταιβάσουν τὸ φεγγάρι [φρ.], il demande la lune. § —, περίοδος τῆς σελήνης, περιφορά, lunaison, n. f. = σεληνιακὴ περίοδος, ὁ σεληνιακὸς μήν, mois ; ‖ ὅλον αὐτὸ τὸ φεγγάρι ἦτο βροχερόν, toute cette lunaison a été pluvieuse. § —, τὸ φῶς τῆς σελήνης, lumière (clarté) de la lune; σεληνοφόρος, clair de lune; ‖ δὲν εἶνε φεγγάρι ἀπόψε, il ne fait pas de lune ce soir ; ‖ ἦτον ὡραῖον φεγγάρι, il faisait un beau clair de lune ; ‖ περιπατῶ μὲ (εἰς) τὸ φεγγάρι, se promener au clair de lune. § [πληθ.] βλ. **φεγγαριάτικα.**

φεγγιάδιμον, τὸ [διάλ. Οἰνόης] ὁ **σεληνιασμός,** νευρασθένεια ἐπερχομένη κατὰ μῆνα (σεληνιακόν).

φεγγαριάτικος, η, ικον [δημ.] τῆς σελήνης, de lune ; ὁ ἀνήκων εἰς τὴν σελήνην, qui appartient à la lune ; σεληνιακός, lunaire, adj. § ἐπιληπτικός, σεληνιαζόμενος, lunatique, adj. φαντασιώδης, φανταστικός, fantasque, adj. § [οὐδ. πληθ.] τὰ φεγγάρια, les lunes, ἤτοι φαντασιοπληξίαι, ἰδιοτροπίαι, lubies, n. f. pl. ἰδιοτροπίαι, κοινῶς καπρίτσια, caprices, n. m. pl. ‖ ἔχει τὰ φεγγαριάτικά του, il a ses lunes ; il est dans sa mauvaise lune.

φεγγίτης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] σιδηροῦν ἐργαλεῖον ἐφ' οὗ θέτουσι τὸ καιόμενον δαδί.

φεγγίτης, ου, ὁ [δημ.] βλ. **ἀναφωτίς,** jour d'en haut; lucarne, n. f. § φεγγίτης, œil ou œil de bœuf, καλεῖται ἐν τῇ οἰκοδομικῇ πᾶσα κυκλικὴ ἢ ἐλλειψοειδὴς ὀπὴ ἐξ ἧς εἰσέρχεται φῶς· ‖ φεγγίτης στρογγύλος, fenêtre en œil de bœuf. § — [ναυτ.], claire-voie κοινῶς **φενέστρα**· ὑέλινος καθέκτης τεθειμένος ἐπὶ ἀνοίγματος τοῦ ἄνω καταστρώματος δι' οὗ εἰσδύει τὸ φῶς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ πλοίου· ‖ οἱ φεγγῖται πλοίου, les claires voies d'un navire. § —, faux jour ; βλ. **παραφωτίς.** § — [ναυτ.] hublot, n. m. βλ. **παραφωτίς.** § — [οἰκοδ.], abat-jour, n. m. ἄνοιγμα παρέχον φῶς, ἡ παραθυρίς. § —, archière, n. f. (προφ. arkière) διαύγιον, τὸ· ἄνοιγμα στενόμακρον δι' οὗ εἰσέρχεταί που φῶς. § — (ὑπογείων), soupirail, n. m. § — (ὑπερῴων) [οἰκοδ.] βλ. **πλαίσιον** (châssis à tabatière). § —, ὁ λίθος mica, βλ. **μαρμαρυγίας.** § φεγγίτης, ου, ὁ· ἀρχαῖον ὀπαῖον· βλ. σηκός.

φεγγοβολία, ας, ἡ· τὸ ἐκπέμπειν φῶς, φεγγοβολῶ, action de briller (de luire, etc.). § — [χημ.], βλ. **φωσφορισμός.**

φεγγοβόλος, ος, ον, ὁ ῥίπτων, ἐκπέμπων φῶς, ἀκτῖνας, φωτεινός, lumineux, euse, adj. ἀκτινοβόλος, rayonnant, e, adj. λαμπρός, éclatant, e, adj. λαμπρός, λάμπων, brillant, e, adj. ἀπαυγάζων, ἀπαστράπτων, resplendissant, e, adj. λαμπρός, στίλβων, reluisant, e, adj.

φεγγοβολῶ (έω), μέλ. ήσω, ῥίπτω φῶς, βλ. φέγγω, λάμπω, briller ; λάμπω, φωτίζω, φέγγω, luire ; στίλβω, reluire ; ἀκτινοβολῶ, rayonner; ἀπαυγάζω, ἀπαστράπτω, resplendir.

φεγγοβολῶν, οῦσα, οῦν (μετ. τοῦ φεγγοβολῶ), brillant, luisant, etc. § — [χημ.], βλ. φωσφορίζων.

φεγγοκοπή, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ τελευταία φάσις τῆς Σελήνης, αἱ τελευταῖαι ἡμέραι της.

φεγγόξυλον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], ξύλον τὸ ὁποῖον ἐπειδὴ ἔμεινε πολὺν καιρὸν εἰς τὴν θάλασσαν φωσφορίζει ἐν τῷ σκότει.

φέγγος, ους, τό· τὸ ἀμυδρὸν φῶς, lueur, n. f. τὸ φῶς, lumière, n. f. ἡ λάμψις, clarté, n. f. (ἔκ)λαμψις, éclat, n.m. ‖ ἀσθενὲς (ὠχρὸν) φέγγος, faible (pâle) lueur; ‖ τὸ φέγγος τοῦ ἡλίου, la lumière l'éclat) du soleil ; ‖ νυκτερινὸν φέγγος = τὸ φῶς τῆς σελήνης, le clair de lune.

φεγγρίζω καὶ φαγγρίζω [δημ.], φέγγω.

φέγγω, μέλ. έξω, φωτίζω, éclairer ; ‖ φέξε τοῦ Κυρίου, éclairez à Monsieur ; ‖ φέξε μου, éclairez-moi ; ‖ [ἀπολ.] **αὐτὴ ἡ λάμπα δὲν** φέγγει, cette lampe n'éclaire pas. § — λάμπω, briller, φέγγω, luire ; στίλβω, reluire; [συνώνυμα, τὸ λάμπον, ce qui brille, εἶνε τὸ ἐκπέμπον μέγα καὶ ζωηρὸν φῶς· τὸ φέγγον, ce qui luit, εἶνε τὸ διαχέον φῶς ὁμαλὸν καὶ διηνεκές· καὶ τὸ στίλβον, ce qui reluit, εἶνε ἑτερόφωτον καὶ μόνον δι' ἀνταναλάσεως τοῦ φωτὸς ἀναλάμπον]· ‖ ὁ ἥλιος φέγγει, le soleil brille ; ‖ ἡ ἡμέρα ἀρχίζει νὰ φέγγῃ, le jour commence à luire ; ‖ ὁ καθρέπτης στίλβει, la glace reluit ; ‖ τὰ μάτια τῆς γάτας φέγγουν εἰς τὰ σκοτεινά, les yeux du chat reluisent dans l'obscurité ; ‖ [κωμ.] τὸ κεφάλι του ἀρχίζει νὰ φέγγῃ, sa tête commence à se dégarnir. § — ἀντιλαμβάνομαι τοῦ φωτός, voir [le jour] ; ‖ [ἐπὶ τυφλοῦ] μόλις φέγγει, à peine s'il voit le jour ; ‖ [συνεκδ.] δὲν φέγγει ὁ νοῦς του, sa raison s'est obscurcie. § [τριτοπρ.] ἐξημερώνει, διαυγάζει, ἐπιφώσκει, il fait clair ; il fait jour ; ‖ θὰ κινήσωμεν ὅτι φέξῃ, nous nous mettrons en route dès qu'il fera clair (jour) ; ἅμα τῇ ἕῳ, à la pointe du jour ; ‖ δύο ὥραις νὰ φέξῃ, deux heures avant le jour ; ‖ εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον δὲν φέγγει, dans cette chambre il ne fait pas clair ; ‖ ἂς φέξῃ ! [ἐπιφ.], vive la joie.

φειδάκι, τὸ [δημ.], ὀφίδιον νεογνόν, μικρὸς ὄφις, petit serpent ; serpenteau, n. m. ou petite couleuvre, couleuvreau, n. m.

φεῖδι, τὸ καὶ φίδι, ὁ ὄφις, serpent, n. m.

|| [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.], εἶνε φεῖδι μονάχο· εἶνε φεῖδι χολοβό, c'est un serpent ; c'est une vipère ; c'est un reptile venimeux ; || γλιστρᾷ σὰν τὸ φεῖδι, il glisse comme une couleuvre ; || φεῖδι ποῦ σ' ἔφαγε ! [φρ.], malheur à toi ! || πίσω ἔχει τὸ φεῖδι τὴν οὐρὰν [παροιμ.], à la queue gît le venin ; || βάζω τὸν τρελλὸν νὰ βγάλλῃ τὸ φεῖδι ἀπὸ τὴν τρῦπαν [παροιμ.], se servir de la patte du chat pour tirer les marrons du feu.

φειδοβότανον, ου, τὸ καὶ φειδόχορτον [δημ.] (τὸ δρακόντιον), serpentaire, n. m. φυτὸν φυόμενον συνήθως ἐπὶ τῶν φρακτῶν.

φειδόγλωσσον, ου, τὸ [δημ.], ὀφιόγλωσσον, ophioglosse, n. m. langue de serpent.

φειδογλωσσοῦ, ἡ [δημ.], γυνὴ ἔχουσα ἐγγικτικὸν τρόπον τοῦ ὁμιλεῖν [femme qui a une langue de vipère] ; ἡ κακόγλωσσα, méchante langue.

φειδοζώνομαι [διάλ. Ἠπείρ.], μεταφ. συλλαμβάνω ὑπονοίας περὶ ἀπειλουμένης δεινῆς συμφορᾶς· ἀλλαχοῦ μὲ «τρῶν' τὰ φείδια».

φείδομαι, μέλ. θήσομαι, ἀόρ. ἐφείσθην· κάμνω μετρίαν χρῆσιν τινός, ἐξοδεύω μετὰ φειδοῦς, εἶμαι οἰκονόμος (φιλάργυρος), être économe (avare) de ; οἰκονομῶ, épargner ; ménager ; faire quartier ; || δὲν ἐφείσθη χρημάτων, il n'a pas épargné l'argent ; || χρόνου φείδου, ménagez votre temps ; || δὲν φείδεται τῆς ὑγείας του, il ne ménage pas sa santé ; || οὐδενὸς ἐφείσθη, il n'a épargné (ménagé) personne ; || τοὺς ἐφόνευσαν ὅλους χωρὶς νὰ φεισθῶσι κανένα, on les a tous tués, sans faire quartier à personne.

φειδοποκάμισον, τὸ [δημ.] τὸ δέρμα (ἀπέκδυμα) ὄφεως, dépouille (mue) de serpent.

φειδορρούτι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ δέρμα τοῦ ὄφεως, τὸ πουκάμισο τοῦ φειδιοῦ, τὸ φειδοποκάμισον.

φειδότρυπα, ας, ἡ· ὀπὴ ἐν τῇ γῇ ἐν ᾗ εἰσέρχεται ὄφις, trou de serpent.

φειδόχορτον, ου, τὸ [δημ.] βλ. φειδοβότανον, serpentaire, n. m. φυτὸν ὅπερ εἶνε ἀντίδοτον εἰς τὸ δηλητήριον δήξαντος ὄφεως.

φειδόψαρον, ου, τὸ [ἰχθύς], ὁ κωβίτης, loche, n. f.

φειδώ, οῦς, ἡ· τὸ φείδεσθαι, οἰκονομεῖν τι, ἐξοικονόμησις, οἰκονομία, épargne, n. f. οἰκονομία, économie n. f. [συνεκδ.] ἡ μετὰ προσοχῆς, περισκέψεως ἐξόδευσις, ménagement, n. m. || δαπανῶ ἄνευ φειδοῦς, dépenser sans modération (libéralement ; à pleines mains) ; || ἀρχὴ τῆς φειδοῦς τῶν δυνάμεων, principe de l'économie des forces (ἰδίως ἐν τῇ τακτικῇ) ; || — τῶν δυνάμεων, économie des forces.

φειδωλεύομαι, εἶμαι οἰκονόμος (φιλάργυρος), être économe (avare) de ; φείδομαι, épargner ; εἶμαι φειδωλὸς καὶ περὶ τὰ ἐλάχιστα, εἶμαι γλίσχρος, lésiner ; π. χ. lésiner sur une dépense.

φειδωλία, ας, ἡ· parcimonie, n. f. φειδὼ μικρολόγος, ἐπὶ ἀσημάντων ἀντικειμένων, épargne minutieuse sur de petites choses ; ἡ γλισχρότης, lésine, n. f. αἰσχροκερδὴς φειδὼ (épargne sordide) εἰς τὰ ἐλάχιστα ἀντικείμενα· lésinerie, n. f. δὲ λέγεται ἡ πρᾶξις τῆς φειδωλίας, acte de lésine.

φειδωλός, ός, όν· ὁ μὴ ἐξοδεύων ἐλευθέρως, ὁ φειδόμενος, ὁ γλίσχρως ἐξοδεύων, parcimonieux, euse, adj. qui a de la parcimonie ; ὁ οἰκονομῶν, épargnant, e, adj. οἰκονόμος, économe, adj. προβλεπτικός, regardant, adj. φειδωλός, γλίσχρος, chiche, adj. lésineur, n. et adj. [συνεκδ.] ὁ περιεσκεμμένος ἐξοδεύων. ménager, ère, adj. qui entend l'économie ; || [μεταφ.] φειδωλὸς ἐπαίνων, avare de louanges.

φειδωλῶς [ἐπίρ.] μετὰ φειδοῦς, avec parcimonie ; parcimonieusement, adv. || διανέμειν φειδωλῶς, distribuer parcimonieusement. § φειδωλῶς, γλίσχρως, chichement, adj.

φέλακας, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] (ἐν Ἰωαννίνοις)=θύλακος βιβλίων.

φελί, τὸ [δημ.] ἡ φέτα, τεμάχιον, τμῆμα [ἄρτου. πέπονος, κτλ.], tranche (n. f.) [de pain ; de melon, etc.] || λιανὸ (φτενὸ) φελὶ [οἰκ.] lèche, n. f. λεπτότατον τεμάχιον ἄρτου, ἢ οἱουδήποτε ἐδωδίμου.

φελιάζω, μέλ. άσω καὶ φελλιάζω [δημ.] (κυρίως δένδρα) βλ. ἐγκεντρίζω, ἐμβολιάζω, greffer ou enter ; || φελιάζω μηλέαν, ἐλαίαν, greffer un pommier, un olivier. § — φόρεμα [παραρράπτω] προσθέτων τεμάχιον, ajouter un morceau à un habit court ; rallonger ; γενικῶς ὅθεν παρεκτείνω, rallonger; βλ. λέξιν.

φέλιασμα, ατος, τὸ καὶ φέλλιασμα [δημ.], βλ. ἐγκεντρισμός, ἐμβολίασμα, action de greffer, d'enter ; greffe, n. m. entement, n. m. § — φορέματος, τὸ προστιθέμενον εἰς τὸ ἔνδυμα (ὕφασμα) στενὸν ἢ κοντόν, ce qu'on ajoute à un habit étroit ou court ; rallonge, n. f. aboutissement, n. m. ὅθεν παράρραμμα ἢ παρέκταμα· βλ. λέξεις.

φελιαστής, οῦ, ὁ καὶ φελλιαστής, ὁ ἐγκεντρίζων, ἐμβολιάζων, ἐμβολιαστὴς (δένδρων), greffeur, n. m.

φελλάχος, ου, ὁ (λέξ. ἀραβ. σημαίνουσα τὸν γεωργόν), καλοῦνται οὕτως οἱ ἐκ τῆς γεωργίας ἀποζῶντες λαοὶ τῆς πεδινῆς Αἰγύπτου, οἱ ἀποτελοῦντες τὰ τρία τέταρτα περίπου τοῦ συνόλου τῶν κατοίκων αὐτῆς, εἶνε δὲ κατ' εὐθεῖαν ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων.

φέλλινος, η, ον· ἐκ φελλοῦ, de liège.

φελλόδρυς, υος. ἡ· εἶδος δρυὸς παραγούσης φελλόν, chêne [à] liège, ἡ φελλοφόρος δρῦς· [διδ.] phelodrys, n. m. ὁ φελλός, liège, n. m. βλ. καὶ **ἀρία.**

φελλοκάλλιγα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], σάνδαλα ξύλινα μὲ ἐσωτερικὴν ὑπένδυσιν ἐκ φελλοῦ.

φελλός, οῦ, ὁ· ἡ φελλοὺς παράγουσα δρῦς, chêne [à] liège, ἰδίως ὁ φλοιὸς αὐτῆς, ὁ φελλός, liège, n. m. φυτικὴ ὕλη σπογγώδης, ἐλαφροτάτη καὶ ἀδιαπέραστος ὑπὸ τοῦ ὕδατος (ὑδατοστεγής), χρησιμοποιουμένη κυρίως πρὸς κατασκευὴν πωμάτων, πελμάτων (semelles) εἰς τὰ ὑποδήματα καὶ ὑφασμάτων ἀδιαβρόχων.

Ἡ οὐσία αὕτη εὕρηται εἰς τὴν πτελέαν, τὴν σφένδαμνον καὶ ἰδιαίτατα εἰς τὴν φελλόδρυν· || πῶμα ἐκ φελλοῦ, bouchon de liège.

φελλόστρωσις, εως, ἡ· pavage en liège, καὶ φελλόστρωτον, pavé en liège; βλ. καὶ **ὁδόστρωσις.**

φελόνι, τό· βλ. φαιλόνι.

φελοῦκα, ἡ [δημ.], γενικῶς ἡ λέμβος, τὸ ἐφόλκιον, canot, n. m. embarcation, n. f. ou barque. n. f. § —, βλ. **πλοιάριον**, felouque, n. f.

φέλπα, ας, ἡ [δημ.], peluche, n. f. βαμβάκινον **βελοῦδον**, velours [de] coton; βλ. **βελοῦδον.**

φέλσα, τὰ [δημ. ναυτ.] καὶ **φέλσαις**, laizes [de voile]; βλ. **φύλλα.**

φελῶ (άω) [δημ.], τὸ νὰ ἦνε τι καλὸν (νὰ χρησιμεύῃ) διά τι, être bon à quelque chose (τὸ νὰ ἔχῃ κάποιαν ἀξίαν, ἀξίζω, valoir; || αὐτὸ δὲν φελᾷ τίποτε, cela ne vaut rien.

φενάκη, ης, ἡ· αἱ ψευδεῖς τρίχες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κοινῶς ἡ **περοῦκα** perruque, n. f. ἤτοι κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἀπὸ ψευδεῖς τρίχας, coiffure de faux cheveux, ἡ ψευδὴς κόμωσις (κόμη), fausse chevelure; || ἔχω (φέρω) φενάκην, avoir (porter) une perruque. § — [μεταφ.] ἡ ἀπάτη, tromperie, n. f. τὸ ψεῦδος, mensonge, n. m.

φενακίζω, μέλ. ίσω· [περι]άγω, φέρω, ὁδηγῶ εἰς ἀπάτην, enduire en erreur; ὅθεν ἀπατῶ, ἐξαπατῶ, tromper ou duper; ἐμπαίζω, σκώπτω τινά, ἀπατῶ αὐτόν, se jouer de quelqu'un; ἐμπαίζω, ἀπατῶ, φενακίζω τινὰ χάριν γέλωτος, mystifier; || —, ἀπατῶ διὰ κολακευτικῶν λόγων, enjôler.

φενακισμός, οῦ, ὁ καὶ φενάκισις, ἡ πρᾶξις τοῦ φενακίζειν (ἀπατᾶν, ἐξαπατᾶν τινά), action de tromper (de duper); τὸ ψεῦδος, ἡ ἀπάτη, tromperie, n. f. duperie, n.f. ou imposture, n. f. ἐμπαιγμός, ἀπάτη. φενακισμός, χάριν γέλωτος, mystification, n. f.

φενακιστής, οῦ, ὁ [φέναξ, ακος, ὁ], ψεύστης, ἀπατεών, trompeur, n. m. πλάνος, ἀπατεών, imposteur, n. m. ἀγύρτης, charlatan, n. m. || **φενακιστής**, mystificateur, trice, n. ὁ ἐμπαίζων τὴν εὐπιστίαν τινὸς χάριν γέλωτος, καὶ enjôleur, euse, n. qui enjole, ὁ ἀπατῶν διὰ κολακευτικῶν λόγων.

φενέστρα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **φεγγίτης**, claire-voie, n. f.

φέντα, ἡ [δημ.] (ἴσως ἀπὸ τὸ feint, e, προσποιητός, ψεύτικος), ἡ κούφια πορδή, vesse, n. f. βλ. καὶ **κλάνω** (πέρδω).

φέξη, ἡ [δημ.] καὶ φέξις, προφ. κοινῶς φέξι, ἀντίθ. τῷ χάσις, κυρίως τῆς σελήνης· (βλ. καὶ **γέμισις**), ἤτοι ἡ αὐξάνουσα σελήνη, croissant de la lune; || 'σ τὴ χάσῃ καὶ 'σ τὴ φέξῃ [φρ.]. très rarement = σπανιώτατα κατὰ μεγάλα διαλείμματα, à de rares intervalles; de loin à loin.

φέξιμον, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ φέγγειν, action d'éclairer (de luire; de briller); ὁ φωτισμός, éclairage. n. m. βλ. καὶ φέγγω.

φέξω, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], λυχνία ἡ φέγγουσα.

φεουδαλικός, ή, όν· βλ. **τιμαριωτικός**, féodal, καὶ φεουδαλισμός.

φεουδαλικῶς [ἐπίρ.] féodalement, adv. κατὰ τὸν φεουδαλικὸν νόμον.

φεουδαλισμός, οῦ, ὁ· féodalité, n.f. λέγεται τὸ σύνολον τῶν νόμων καὶ ἠθῶν τοῦ κατὰ τὸν μεσαίωνα φεουδαλισμοῦ καὶ féodalisme, n. m. λέγεται τὸ φεουδαλικὸν σύστημα.

Φεουδαλισμὸς καλεῖται περιληπτικῶς ἡ μεσαιωνικὴ μορφὴ τοῦ πολιτεύματος εἰς τὰ κράτη τὰ ἱδρυθέντα ἐπὶ τῶν ἐρειπείων τοῦ Δυτικοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους, ἥτις ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ συστήματος τοῦ φεούδου. Τὸ φέουδον (μιξοβάρβαρος λέξις ἧς τὸ ἔτυμον δὲν ἐξηκριβώθη, λατ. feodum) ἦτο ἀντισήκωμα ὅπερ οἱ βασιλεῖς καὶ ἐν γένει οἱ ἡγεμόνες παρεῖχον ἄλλοις ὑποδεεστέροις εὐγενέσιν ἀντὶ τῆς πρὸ πάντων ἐν ὥρᾳ πολέμου πιστῆς ὑπηρεσίας των εἰς ἣν οὗτοι ὑπεχρεοῦντο δι' ἰδίου ὅρκου, συνίστατο δὲ κυρίως εἰς τὴν κάρπωσιν χώρας τινὸς μεγαλητέρας ἢ μικροτέρας (ἀλλὰ καὶ θέσεως τινὸς ἐν τῇ διοικήσει, κτλ.), τὸ κατ' ἀρχὰς παρεχομένην, μέχρις ἀνακλήσεως, εἶτα ἐφ' ὅρου ζωῆς, τέλος δὲ καὶ ὡς κληρονομικὸν κτῆμα ἐφ' οὗ ὅμως ὁ παραδοὺς αὐτὸ ἡγεμὼν (φεουδάρχης) ἐφύλαττε τὴν ἐπικυριαρχίαν. Ἐγένετο δὲ ἡ συνήθεια ὁ κατέχων φεουδόν τι καὶ ὑποτελὴς τῷ φεουδάρχῃ νὰ παραχωρῇ μέρη τοῦ φεούδου πάλιν εἰς τρίτους πιστοὺς αὐτῷ, ἀπετελέσθη δὲ οὕτω ὁλόκληρος καὶ ἰδιότροπος σύνταξις τοῦ κράτους, ἥτις κατελύθη μὲν αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἐν Γαλλίᾳ ἀπὸ Λουδοβίκου τοῦ ΙΑ' καὶ τοῦ Ρισελιέ συνεπείᾳ τῆς ἐνδυναμώσεως τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας, ἐν Γερμανίᾳ δὲ διετηρήθη ὁπωσοῦν μέχρι τοῦ 1807 καὶ διετήρησε τὴν ἐπίδρασιν αὐτῆς μέχρις ἡμῶν διὰ τοῦ ἰδίου δικαίου τοῦ διέποντος τὰς σχέσεις τῶν ἐκ τοῦ φεουδαλισμοῦ γεννηθέντων κτημάτων.

φεουδάρχης, ου, ὁ· κυρίαρχος, κύριος, ὁ ἄρχων φεούδου, seigneur d'un fief; φεουδαλικὸς κυρίαρχος, seigneur féodal.

φέουδον, τό· τὸ **τιμάριον**, fief, n. m. βλ. καὶ φεουδαλισμός.

φεργάδα, ας, ἡ [ξεν.] βλ. φρεγάς, frégate, n. f.

φερέγγυος, ος, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) ὁ φέρων ἐγγύησιν, ὁ παρουσιάζων ἐχέγγυα, qui présente des garanties; ὁ εἰς ὃν δύναταί τις νὰ βασισθῇ, νὰ ᾖ βέβαιος, sur qui l'on peut compter; ὁ ἀξιόπιστος, digne de foi, ὅθεν ἀξιόχρεως, φερέγγυος, solvable, adj. καὶ ἐν γένει ἀσφαλής, βέβαιος, sûr, e, adj.

φερεγγυότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ φερεγγύου ἀτόμου, état d'une personne solvable; τὸ ἀξιόχρεων, solvabilité, n. f. || τὰ κατωτέρω ὑποδεικνυόμενα καταστήματα δύνανται νὰ πληροφορήσωσιν ὑμᾶς περὶ τῆς φερεγγυότητός μου, les maisons indiquees au bas de la présente pourront vous fixer sur ma solvabilité; || τὸ κατάστημα τοῦτο δύναται νὰ σᾶς πληροφορήσῃ (παγιώσῃ τὴν ἰδέαν) περὶ τῆς φερεγγυότητός μου, cette mai-

son peut vous fixer sur ma solvabilité.

φερέοικος, ος, ον, ὁ φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὸν οἶκόν του, qui porte sa maison avec soi; νομάς, νομαδικός, nomade, adj. πλάνης, περιπλανώμενος, errant, e, adj. [μετα]φορητός, ambulant, e, adj. καὶ κατ' ἐπέκτ. ἀλήτης, vagabond, e, adj. || λαὸς φερέοικος=πλάνης, νομαδικὸς λαός, peuple nomade.

φερεπονία, ας, ἡ· καρτερία ἐν τῇ ἐργασίᾳ, constance à supporter les travaux, ὅθεν ἡ ταλαιπωρία.

φερέπονος, ος, ον· ὁ τὴν ἐργασίαν, δυστυχίαν, κόπον ὑποφέρων, qui supporte les fatigues; ἢ ὁ φέρων, ὁ αἴτιος τῶν πόνων, τῆς δυστυχίας, qui cause (amène) des malheurs.

φέρετρον, ου, τό· κιβώτιον ἔνθα περικλείουσι τὸ σῶμα τεθνεῶτος, coffre où l'on renferme le corps d'un mort, ἤτοι ὁ νεκρικὸς κράββατος, cercueil, n. m. ou bière, n. f. (συνώνυμα, τοῦ μὲν cercueil, σημαίνοντος φέρετρον πολυτελὲς ἐκ ξύλου πολυτίμου ἢ μετάλλου, π. χ. φέρετρον δρύϊνον, cercueil en bois de chêne; φέρετρον ἀνακάρδινον, cercueil (en bois d'acajou ἢ d'acajou; φέρετρον μολύβδινον, cercueil de plomb; τοῦ δὲ bière σημαίνοντος νεκροκράββατον ἀπὸ ξύλου ἁπλοῦ, bière de sapin). § **φέρετρον**, τό· civière, n. f. (à bras), ὅπερ καλεῖται καὶ **φορεῖον**, τό· πλαίσιον μετὰ πυθμένος καὶ τεσσάρων βραχιόνων δι' οὗ μεταφέρονται ὑλικά, κτλ. διὰ τῶν χειρῶν, κοινῶς ξυλογαϊδάρα· || — οβίδων, civière à obus; || ὑπόποδον φέρετρον, civière à pied; φέρον πόδας διὰ στηρίγματα· || — πυρίτιδος, civière à poudre; || φορεῖον ἐκταρσώματος, civière en clayonnage; || φορεῖον ὀθόνιον, civière en toile; βλ. καὶ φορεῖον (brancard).

φερετροποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον (κατάστημα) κατασκευῆς φερέτρων, fabrique (magasin) de cercueils.

φερετροποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευαστὴς φερέτρων, fabricant de cercueils.

φέρμα, ἡ [ξεν.] εἶνε τὸ οὐσιασ. τοῦ φερμάρω, ὅθεν stoppage, n. m. **κράτει·** [ἐπὶ κυνῶν] ἡ **ἀνίχνευσις·** [ναυτ.] ἡ **στερέωσις.**

φερμάρω [ξεν.], ἵσταμαι πού καὶ παρατηρῶ τι, μετὰ προσοχῆς, arrêter; [οὐδ.] s'arrêter. § — [κυνηγ.], être en (à l') arrêt, ἐπὶ τῶν κυνῶν = ἀνιχνεύω, arrêter. § [δημ. ναυτ.] —, tenir bon, ἤτοι κρατῶ, στερεόνω ἐντεταμένον σχοινίον διὰ νὰ μὴ ἐκφύγῃ καὶ χαλαρῶται· || — συνώνυμον τοῦ tenir bon εἶνε τὸ stopper; βλέπε **κρατέω.**

φέρμελη, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρ.], πολυτελὲς ἀνδρικὸν χολόβιον (γελέκι) χρυσῷ ἢ μετάξῃ πεποικιλμένον, ὅπερ φέρεται μετὰ τῆς φουστανέλλας.

φερμένος, η, ον· ὁ ἐπείσακτος, porté, ée; βλ. φέρω.

φερνή, ῆς, ἡ· ὅ,τι φέρει ἡ σύζυγος εἰς τὸν ἄνδρα, bien qu'une femme apporte en mariage, ὅθεν ἡ προΐξ, dot, n. f. (προφ. dote).

φέρνω [δημ.], βλ. φέρω.

φέρσιμον, ατος, τὸ [δημ.], ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι, τοῦ διάγειν, τοῦ ζῆν, manière de se comporter; train de vie ou procédé, n. m. ὅθεν ἡ διαγωγή, conduite, n. f. τρόπος, procédé, n. m. ἡ στάσις (ὡς πρός τινα), maintien, n. m. ou tenue, n. f. οἱ τρόποι, manières, n. f. pl. § —, τὸ φέρειν, μεταφέρειν, port, n. m. portage, n. m.

φέρτε ἀντὶ φέρετε [δεύτ. πληθ. πρόσωπον τῆς προστ.] (στρατ. ὅρος)· || φέρτε ἅρμ, portez armes=φέρτε ὅπλα· || φέρτε σπάθην, portez-sabre; βλ. καὶ **φέρειν** τὸ ὅπλον, κτλ. || φέρτε =ἅρμ (ἐφίππως) παραγ. ἀσκ. ἱππικ.), haut=arme.

φέρτης, ὁ [διάλ. Καρπάθου] ὁ προβλέπων καὶ φέρων ὅλα τὰ χρησιμεύοντα αὐτῷ.

φερτός, ή, όν (φέρω) (ἀπ' ἀλλοῦ, ἀπ' ἔξω) τὸν ὁποῖον ἔφερέ τις ἢ δύναται νὰ φέρῃ, porté, ée, adj. apporté, ée, adj. ἐπείσακτος (ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ), importé, ée, adj.

φέρω [δημ. φέρνω], μέλ. οἴσω [ἀόρ. ἤνεγκα ἢ ἤνεγκον, μετοχ. ἐνεγκών], porter (σημαίνει ἁπλῶς φέρω τι), apporter φέρω που πρᾶγμά τι)· κάμνω νὰ ἔλθῃ, φέρω ἀπ' ἔξω, faire venir; [ἐπὶ προσωπ.] ἄγω, mener, ὁδηγῶ, conduire ou amener; || φέρω φορτίον, porter un fardeau; || φέρω ξύλα, porter du bois; || φέρω ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, porter sur la tête; || φέρω ἐν τῇ χειρί, porter à la main; || φέρω ἐπὶ τῶν ὤμων, porter sur les épaules; || φέρω ἐπιστολὴν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, porter une lettre à la poste; || φέρειν τὸ ὅπλον, τὸ ξίφος, τὴν σπάθην, porter l'arme, l'épée, le sabre, ἤτοι λαμβάνειν τὴν κεκανονισμένην στάσιν τῆς ὁπλοφορίας (port de l'arme) ἢ **σπαθοφορίας** (port du sabre) ἐξ ἑτέρας στάσεως· || **φέρτε ἅρμ**, portez-arme; || **φέρτε σπάθην**, portez le sabre (εἰς τὰς ἀσκήσεις τοῦ ἱππικοῦ λέγεται **φέρτε σπαθί**)· || **φέρτε** ξίφος, portez l'épée; ἔφεραν τὰ βιβλία μου, on a apporté mes livres; || φέρει τὸ κρασί του ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, il fait venir son vin de France; || ποῦ μὲ φέρεις; où me conduisez (menez)-vous? || φέρε μου τὸν υἱόν σου, amenez-moi votre fils; || ἔφεραν τὸν ἰατρόν, on a fait venir le médecin; || φέρω ὀπίσω, rapporter=ἐπαναφέρω, ramener; || φέρω πλησίον, approcher=πλησιάζω, rapprocher; || φέρω 'σ τὸ ντουζένι [οἰκοδ.] βλ. **ἀπισόω, ἀπίσωσις**· || φέρω μέσα, porter dans = εἰσάγω, rentrer; [ἐπὶ προσώπων], faire entre=εἰσάγω, introduire; || — ἐμπρὸς (παρεμπρός), προχωρῶ, avancer; || — εἰς τὸ μέσον, porter au milieu; [μεταφ.] προτείνω, proposer; avancer; φέρω ἐπὶ τάπητος, mettre sur le tapis; || — (προτείνω) μάρτυρας, produire des témoins; || θὰ σὲ φέρω μάρτυρα, je vous appellerai en témoignage; || — μάρτυρας τοὺς παρόντας, j'en atteste les assistants; || — παραδείγματα, apporter (citer) des exemples; || φέρω παράδειγμα τὸν ἀδελφόν σου, en alléguant l'exemple de votre frère; || — φαγὶ [εἰς τὸ τραπέζι], servir; || φέρε ἕνα ἁμάξι, faites venir une voiture; || ποῦ φέρει αὐτὸς ὁ δρόμος, où mène

(conduit) ce chemin ? || ἡ θύρα αὐτὴ φέρει εἰς τὴν ὁδόν, cette porte ouvre sur la rue ; || — εἰς στενοχωρίαν, mettre dans l'embarras ; στενοχωρῶ, embarrasser; || — εἰς ἀπελπισίαν, réduire (mettre) au désespoir ; || καὶ ἡ λύπη τὸν ἔφερεν εἰς τὸν τάφον, la douleur l'a conduit au tombeau ; || θὰ μὲ [φέρῃ] εἰς θέσιν νὰ κάμω καμμιὰν τρέλλαν, il me portera à quelque folie ; || — εἰς τὴν μνήμην μου (ἀναμιμνήσκω, ἀναπολῶ), se rappeler ; || αὐτὸ τὸν ἔφερεν εἰς συναίσθησιν, cela le rendit à lui-même ; || ὁ λόγος τὸ φέρ[ν]ει [φρ.], c'est une façon de parler ; || ὁ λόγος τὸ ἔφερε, on vint à parler de cela ; || ἄγω καὶ φέρω [τινά], diriger à volonté ; διοικῶ, gouverner, κοινῶς σέρνω ἀπὸ τὴν μύτη, mener par le nez (en laisse); ἐπικρατῶ, κυριαρχῶ, dominer ; βλ. καὶ ἄγω· || ὅπως φέρει τὸ φέρον [φρ. παροιμ.], au gré du destin (du courant ; des événements); || φέρε νὰ ἰδοῦμεν, laissez (faites) voir; || τί τὰ πᾶς καὶ τί τὰ φέρνεις; [φρ.], à quoi bon ces détours ? || σύρ' τα φέρ' τα [φρ.], βλ. σύρω· || καλό' στον καὶ τί ἔφερε [παροιμ.], qui vient est beau ; qui apporte est encore plus beau ; || [παθητ.] φέρεται εἰς τὸν ὄλεθρόν του, il marche (il va) à sa perte ; || ποῦ φέρεσθε; où vous laissez-vous entraîner? où allez- vous ? || ἐφέρετο ἀσκόπως, il errait au hasard ; || [μετοχ. παθητ. δημ.] φερμένος ἀπ' ἔξω, importé=ἐπείσακτος, d'importation; || [ἐπὶ ἀνθρ.], δὲν εἶνε ἀκόμη φερμένος, il n'est pas encore arrivé. § φέρω, ὑποφέρω, ἀντέχω, supporter ; endurer; porter ; || φέρω [τι] βαρέως, supporter avec peine; στενάζω ὑπό, gémir sous ; || φέρει τὴν εὐθύνην, il en est responsable ; || ὁ λαὸς φέρει τὰ βάρη, le peuple porte les charges. § — ἀντὶ προξενῶ, causer, ou occasionner (ἐπι)φέρω, amener ; κάμνω, faire ; παράγω, produire, παράγω, δίδω, donner ; || φέρω χαράν, causer de la joie ; || — σκάνδαλον, donner du (porter) scandale ; || — δυσκολίας, faire des difficultés ; || αὐτὸ θὰ φέρῃ ταραχάς, cela occasionnera (amène ra ; produira) des troubles ; || — δίψαν, exciter la soif ; || — ὕπνον, provoquer (procurer) le sommeil ; faire dormir ; || — ὄρεξιν, donner de (exciter) l'appétit ; || [ἡ ἀπόλαυσις] φέρει κόρον, amène la satiété ; || — φρίκην, faire horreur ; || ὁ ἄνεμος θὰ φέρῃ βροχήν, le vent aménera de la pluie ; || αὐτὰ φέρει ὁ πόλεμος, ce sont les conséquences de la guerre ; || δένδρον μὴ φέρον καρπόν, arbre qui ne porte (ne donne) pas de fruits ; || φέρω ἱδρῶτα, faire transpirer ; || [κεφάλαιον] φέρον τόκον, qui porte intérêt. § [μέσ.] φέρομαι, ἀντὶ συμπεριφέρομαι se conduire ; se comporter ; ἐνεργῶ, φέρομαι, agir ; μεταχειρίζομαι τινά, traiter ; en user avec quelqu'un ; || ἐφέρθη ὡς φίλος, il s'est comporté en ami ; || τοῦ ἐφέρθη ὡς ἀδελφός, il l'a traité en frère ; || ἐφέρθη ὡς τίμιος ἄνθρωπος, il a agi en homme d'honneur ; || δὲν ἠξεύρει νὰ φέρηται, il manque de savoir vivre (de procédés) ; || θὰ φερθῶ ἀλλέως [ἀπειλ.], j'agirai (j'en userai) autrement.

φερωνυμία, ας, ἡ· ἐκφραστικὴ ἐπωνυμία, dénomination significative, τὸ φέρειν ὄνομα ἐκ συμβάντος τινός· τὸ ὄνομα, τὸ ληφθὲν ἐκ γεγονότος ἢ πράξεως τινός.

φερώνυμος, ος, ον· ὁ φέρων ὄνομα ἐξ ὡρισμένης αἰτίας, ὁ ἔχων ἐκφραστικὸν τοῦ πράγματος ὄνομα, qui a un nom significatif ; ὁ συμφώνως πρὸς τὴν ποιότητα ἢ τὸ πρᾶγμα τὸ ὄνομα ἔχων, dont le nom indique la qualité.

φερωνύμως [ἐπίρ.], ὑπὸ ἐκφραστικὴν τοῦ πράγματος ὀνομασίαν, sous une dénomination significative.

φέσι(ον), τὸ [ξεν.], βλ. **φάριον**, τὸ ἐρυθροῦν τῆς κεφαλῆς κάλυμμα τὸ φερόμενον ὑπὸ τῶν Μωαμεθανῶν καὶ 'Ανατολιτῶν, bonnet (calotte) en feutre rouge ; fez, n. m. ou phéci, n. m. (ἐκ τῆς πόλεως fez ἐν Μαρόκῳ ἔνθα κατασκευάζουσι τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ καλύμματος).

φεσοποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατασκευῆς φεσίων, fabrique de fez (de phécis).

φεσοποιός, οῦ, ὁ· κατασκευαστὴς φεσίων, fabricant de fez (de phécis, de bonnet), bonnetier, n. m.

φέστα, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης], 1) ἑορτή (fête) πανήγυρις μετὰ φωτοχυσιῶν, φωταψία· 2) ἀπάτη, δόλος, παιγνίδι «ἐποῖκέ με τὴ φέστα»=μὲ ἠπάτησε (festa).

φεστόνι, τὸ [δημ.], feston, n. m. βλ. ἀκροποίκιλμα.

φέτα, ας, ἡ [δημ.], τεμάχιον, τμῆμα, tranche, n. f. || φέτα (λεπτή), lèche, n. f. λεπτότατον τεμάχιον φαγωσίμου τινός, tranche fort mince de quelque chose à manger : lèche de pain ; βλ. καὶ **φελί**.

φετεινός, ή, όν (ἐπὶ χρόνου), de cette année ; βλ. ἐφετεινός.

φετισισμός, οῦ, ὁ [ξεν.], fétichisme, n. m. (ἐσφαλμένως φετιχισμός, ἅτε ἔτυμον ἔχων τὸ πορτογαλλικὸν feitico, ἤτοι μαγεία), καλεῖται θρησκεία τις τῶν ἀπολιτεύτων λαῶν συνισταμένη εἰς τὴν λατρείαν ἀντικειμένων τινῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀψύχων καὶ ὅλως ἀσημάντων εἰς ἃ ἀποδίδεται ὑπερφυσικὴ δύναμις (μαγείας) ἤτοι **εἰδωλολατρεία** (βλ. λέξιν)· τοιοῦτος φετισισμὸς ἐν στενωτέρᾳ ἐννοίᾳ εὕρηται παρὰ λαοῖς τισι τῆς 'Αφρικῆς. Συνήθως δ' ἐκτείνεται ἡ σημασία τῆς λέξεως καὶ ἐπὶ ἄλλων ὑποδεεστέρων θρησκειῶν βασιζομένων ἐπὶ τῆς λατρείας δαιμόνων καὶ προγόνων.

φετισιστής, οῦ, ὁ [ξεν.], fétichiste, n. ὀπαδὸς τοῦ φετισισμοῦ, ὅθεν **εἰδωλολάτρης**· βλ. λέξεις.

φέτος [ἐπίρ.], ἀντὶ ἐφέτος, cette année ; βλ. **ἐφέτος**.

φεῦ ! [ἐπιφ.], hélas ! ah ! ἐπιφώνημα ὀδύνης ἢ ἐκπλήξεως, cri de douleur ou d'étonnement.

φευγάλα, ας, ἡ καὶ φευγιόν, τὸ [δημ.], τὸ φεύγειν, ἡ φυγή, fuite, n. f. § —, τὸ τρέχειν, ὁ δρόμος, course, n. f.

φευγατίζω, μέλ. ίσω [δημ.] (τουρκ. κατσιρδίζω), εὐκολύνω τὴν φυγὴν τινός, faciliter la fuite ; χάμνω τινὰ νὰ φύγῃ, βοηθῶ εἰς τὴν φυγήν τινά, faire fuir ; συντρέχω εἰς τὴν ἀπόδρασιν τινός, faire évader, ἤτοι τῷ παρέχω τὰ μέσα τῆς ἀποδράσεως.

φευγάτος, η, ον [δημ.], ὁ φυγών, δραπετεύσας, qui a fui ; enfui, e, adj. (δραπέτης), φυγάς, fugitif, ive, adj. § —, ὁ ἀναχωρήσας, parti, e, adj.

φευγατοῦρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ φυγή.

φεῦγε ταχέως [ναυτ.) = δρόμῳ, à courir (εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν ἀρμένων).

φευγιόν, τὸ [δημ.] ἡ φυγή, fuite, n. f. || [ἐπιφ.] φευγιὸ παιδιά ! fuyons ! sauve qui peut ! = ὁ σώζων ἑαυτὸν σωζέτο (ἢ σωθήτω)· βλ. καὶ **ἀπόδρασις.**

φεύγω, μέλ. θὰ φύγω, διδράσκω, οἴχομαι ἀπιών, τρέπομαι εἰς φυγήν, prendre la fuite; ἀποδράω, φεύγω, fuir ; φεύγω κρυφίως, ἀποδιδράσκω, s'enfuir ; ἀπέρχομαι, ἀναχωρω, s'en aller ; φεύγω, παρέρχομαι, partir ; φεύγω ταχέως, se sauver ; ἀποδιδράσκω, [s]'échapper ; || ὁ καιρὸς φεύγει, le temps fuit (passe); || ἔφυγε μακράν, il s'est enfui au loin ; || ἔφυγε φοβηθεὶς μὴ συλληφθῇ, il s'enfuit de peur d'être saisi ; || φεύγω τὸν κίνδυνον, fuir le danger ; || ἔφυγεν ἀπὸ τὸν χορόν, il s'en alla du (il quitta le) bal ; || πότε φεύγετε ; quand partez-vous ? || φύγε ἀπ' ἐδῶ ! allez-vous en ! || φύγε ἀπ' ἐμπρός μου, ôtez-vous de ma présence ; || [καταδιωκόμενος] ἔφυγεν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, il se sauva à l'étranger ; || φεύγω κρυφίως (ἀπαρατήρητος), s'esquiver (=δραπετεύω), se dérober ; filer ; (βλέπε καὶ κατωτέρω)· || τοῦ φεύγουν ἐνίοτε λόγοι ἀπερίσκεπτοι, il lui échappe quelque fois des paroles inconsidérées ; || μοῦ ἔφυγεν (ἔχασα) ἡ ὑπομονή, la patience m'a échappé ; || τοῦ ἔφυγεν ἕνας [φρ. χυδ.], il lâcha un vent ; || ὅπου φύγῃ φύγῃ ! φεύγετε νὰ φεύγωμεν [φρ.], sauve qui peut (=ὁ σώζων ἑαυτὸν σωθήτω)· || [καὶ μεταβ.] φεύγων τοὺς κινδύνους, fuyant les dangers; || ἵνα φύγῃ τὴν περιέργειαν τοῦ πλήθους, pour se dérober à la curiosité de la foule ; || ἔφυγε κρυφίως χωρὶς ν' ἀποχαιρετίσῃ, il est parti à la dérobée sans prendre congé ; || — τὸ ταχύτερον (κοινῶς τὸ κόβω λάσπη), prendre la poudre d'escampette=δραπετεύω. § διέρχομαι ἢ φεύγω **ἀπαρατήρητος,** filer, faire filer des troupes. Ἀπαρατήρητος ἀναχώρησις στρατευμάτων, ἤτοι ἐγκατάλειψις ἢ ἀναχώρησις τῶν στρατευμάτων ἔκ τινος μέρους οὕτως ὥστε ἡ διάβασίς των νὰ καταστῇ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀπαρατήρητος. § [ἀπολ. ἐν.] βαδίζω (βαίνω) ταχέως, marcher vite ; aller vite. § [ναυτ.] φεύγω ὡς διωκόμενο ὑπὸ πλοίου, prendre chasse=ὑποχωρῶ ἐπὶ πλοίου· βλ. καὶ φυγή.

φεύγων, οντος, ὁ· βλ. φυγάς, fuyard, n.m.

φευκτέος, α ον (ἐπίθ. τοῦ φεύγω), ὅντινα πρέπει τις ν' ἀποφεύγῃ, ν' ἀποφύγῃ, qu'on doit fuir (éviter).

φευκτός, ή, όν, ὅντινα πρέπει (δύνανται) ν' ἀποφύγωσι, qu'on peut (éviter) ; ἀπόφευκτος, évitable, adj.

φηγός, οῦ, ἡ· ἡ ὀξύα, hêtre, n. m.

φηκάρι, τὸ [δημ.], βλ. θηκάρι.

φήμη, ης, ἡ· ἡ δημοσία γνώμη περί τινος προσώπου, renommée, n. f. τὸ ὄνομα, renom, n. m. ὑπόληψις, réputation, n. f. φήμη, κοινὴ ὑπόληψις, vogue, n. f. || τὸν γνωρίζω ἐκ φήμης, je le connais de nom, de réputation ; || μεγάλη φήμη, grande renommée ; μέγα ὄνομα, grand nom ; περιώνυμος, ἔνδοξος, célébrité, n. f. || δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ τις ἀξίαν, διὰ νὰ ἔχῃ φήμην, il ne suffit pas d'avoir du mérite pour avoir la vogue. § —, ὁμιλία, λόγος θρυλλούμενος, τὸ θρύλλημα, bruit, n.m. nouvelle, n. f. rumeur, n. f. (βλ. καὶ ἄκουσμα)· || διεδόθη φήμη ὅτι, le bruit a couru que ; || ἡ κοινὴ φήμη (τὸ διαθρυλλούμενον), la rumeur publique ; le bruit public ; || ψευδεῖς φῆμαι, des nouvelles fausses ; de faux bruits; [δημοσιογραφικαὶ ἰδ.] des canards.

φημίζω, μέλ. ίσω, καθιστῶ γνωστὸν δημοσίᾳ ἐκεῖνο ὅπερ ἦτο ἄγνωστον, rendre public ce qui était ignoré ; διαδίδω τὴν εἴδησιν, répandre la nouvelle ; δημοσιεύω, διαδίδω, κοινολογῶ, divulguer ; κοινολογῶ, διαθρυλλῶ, ébruiter. § χάμνω τὴν φήμην τινός, φημίζω, διαθρυλλῶ, χάμνω νὰ ἀκουσθῇ τὸ ὄνομά του, [faire] renommer ; καθιστῶ τινὰ περιώνυμον, rendre célèbre ; ἐξυμνῶ τινά, célébrer ; φημίζω (πιστεύω, νομίζω, θεωρῶ), réputer ; διαφημίζω τινά, le faire passer pour ; || φημίζομαι, passer pour=θεωροῦμαι ὡς, être réputé pour; || φημίζεται ὡς ζωγράφος, il a la réputation d'un grand peintre ; || φημισμένος, renommé, ée, adj. || φημιζόμενος, η, ον (πιστευόμενος, νομιζόμενος, θεωρούμενος) réputé, ée, adj.

φθάνω, μέλ. άσω· πηγαίνω, ἔρχομαί που, ἀφικνοῦμαι, arriver ; φθάνω, προφθάνω, gagner; ἐπιτυγχάνω τὸν σκοπόν, προφθάνω τινά, atteindre ; χάμνω τι πρὸ ἄλλου, κατορθόνω, parvenir ; προφθάνω, συναντῶ τινά, joindre ; rejoindre ; ἐκτείνομαι μέχρι, s'étendre ; πηγαίνω ἕως, aller ; φέρω μέχρι, porter jusque; φθάνει ἀπόψε, il arrive ce soir ; || [ὡς ἀπάντησις καλουμένου] ἔφθασα ! j'arrive ! je suis à vous ! ἀμέσως, tout de suite ! à l'instant ! || ἐπεριπατήσαμεν τρεῖς ὥρας διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ χωρίον, nous avons marché trois heures pour gagner le village ; || θὰ τοὺς φθάσωμεν ἐντὸς ὀλίγου, nous les atteindrons (joindrons) bientôt ; || μᾶς ἔφθασαν πάλιν εἰς, ils nous ont rejoint à ; || εἶνε πολὺ ὑψηλά, δὲν τὸ φθάνω, il est très haut, je n'y arrive pas ; || διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπόν του, pour atteindre son but ; || δὲν ἠμπόρεσαν νὰ φθάσουν εἰς τὴν κορυφήν, ils n'ont pu parvenir au sommet ; || ἂν τὸ ὄνομά σου φθάσῃ εἰς τὰς ἀκοάς του, si votre nom parvient à ses oreilles ; || εἰς πόσα φθάνει ὁ λογαριασμός του, à combien son compte va-t-il ? || ὁ υἱός σου κοντεύει νὰ σὲ φθάσῃ εἰς τὸ ὕψος, votre fils va avoir

votre taille ; ‖ δὲν θὰ φθάσῃ τὸν πατέρα του [εἰς τὴν ἀξίαν, κτλ.], il n'égalera pas son père ; ‖ τὰ ἔξοδα ἔφθασαν (ἀνῆλθον) χιλίας δραχμάς, les frais sont montés à mille drachmes ; ‖ τὰ μαλλιά της φθάνουν ἕως τὴν πτέρναν, ses cheveux lui descendent jusqu'aux talons ; ‖ εἶνε τόσον ὑψηλὸς ὥστε τὸ χέρι του φθάνει εἰς τὴν ὀροφήν, il est si haut qu'il touche de la main au plafond ; ‖ τὸ τηλεβόλον δὲν φθάνει ἕως ἐκεῖ, le canon ne porte pas jusque-là ; ‖ ὁ νοῦς μου δὲν φθάνει ἕως ἐκεῖ, c'est au dessus (au delà) de ma portée ; cela me passe ; ‖ ὁ ἀσθενὴς δὲν θὰ φθάσῃ τὸ καλοκαῖρι, le malade n'attrapera pas le (n'ira pas jusqu'au) printemps ; ‖ ἔφθασε νὰ ζητῇ ἐλεημοσύνην, il en est venu à demander l'aumône ; ‖ ἔφθασεν εἰς τόσην ἀναίδειαν, ὥστε, il a poussé l'impudence jusqu'à ; ‖ ἀφοῦ ἔφθασα νὰ τὸ ὑποσχεθῶ, une fois que je l'ai promis ; ‖ λέγει ὅ,τι φθάνει (ὅ,τι φθάσῃ), il dit tout ce qui lui passe par la tête ; ‖ δὲν ἔφθασε νὰ τὸ εἰπῇ, καί, il n'eut pas plus tôt dit cela, que ; ‖ νὰ μὴ φθάσῃς ! νὰ μὴ φθάσῃς τοῦ χρόνου ! [κατάρα] malheur (mort) à vous ! ‖ καλλίτερα νὰ μὴ φθάσῃ ! périsse plutôt ! ‖ νὰ μὴ φθάσω ! [ὅρκος], Dieu me damne ! sur mon âme ! ‖ ποῦ νὰ μὴν ἔφθανα νὰ τὸ εἰπῶ ! maudit soit le moment où j'ai dit cela ; ‖ φθάνω ἐν ὄψει γῆς [ναυτ.], terrir, ἤτοι ἐρχόμενος ἐκ τοῦ πελάγους φθάνω εἰς σημεῖον ἐξ οὗ βλέπω γῆν. § [ἰδ. τριτοπρ.] ἐπαρκῶ, suffire ; εἶμαι ἐπαρκής, être suffisant ; [en] être assez ! ‖ ἑκατὸν δραχμαὶ τοῦ φθάνουν, cent drachmes lui suffisent ; ‖ δύο ἅμαξαι δὲν θὰ μᾶς φθάσουν, nous n'aurons pas assez de deux voitures ; ‖ ἕνας φθάνει, un seul suffit ; ‖ [ἀπολ.] φθάνει ! c'est assez ! cela suffit ! [il] suffit ! ‖ δὲν μ' ἔφθασαν τὰ χρήματά μου, j'étais venu à bout de mon argent ; ‖ φθάνουν αἱ ἀστειότητες ! trêve de plaisanterie ! c'est assez plaisanté ! ‖ φθάνουν τὰ δάκρυα ! plus de larmes ! ‖ φθάνει [μόνον] νά, pourvu que ; ‖ φθάνει νὰ προστάξητε, vous n'avez qu'à ordonner ; ‖ φθάνει νὰ τὸν ἰδῇ κανείς, διὰ νὰ ἐννοήσῃ, il n'y a qu'à le voir, pour comprendre ; ‖ καὶ δὲν φθάνει αὐτό, θέλει ἀκόμη, et ce n'est pas tout, il veut encore ; ‖ δὲν φθάνει ὅτι τὸν ἐπέπληξε, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐδίωξε, non content de le gronder, il l'a chassé ; ‖ αὐτὸ σοῦ φθάνει ! φθάνει σοι ! contente-toi de cela ! que cela te suffise !

φθαρτικός, ή, ὸν [δημ.], καταστρεπτικός, destructif, ive, adj. ὀλέθριος, pernicieux, euse, adj.

φθαρτός, ή, όν, ὅστις δύναται ἢ πρέπει νὰ φθαρῇ, périssable, adj. ; ὅστις δύναται νὰ καταστραφῇ, καταστρέψιμος, destructible ; ‖ ὁ κόσμος εἶνε φθαρτός, le monde est périssable ; ‖ [διοικ.] φθαρτὰ κτήματα, biens périssables· [τὸ ἀντίθετον εἶνε **ἄφθαρτος**, impérissable].

φθάσιμον, ατος, τό· τὸ φθάνειν που ἀφικνεῖσθαι, ἄφιξις, arrivée, n. f. [ἐμπορ.] arrivage, n. m. βλ. ἄφιξις.

φθειάνω [δημ.], βλ. φτειάνω, κτλ.

φθείρ, φθειρός, ὁ· κοινῶς ἡ ψεῖρα, pou, n. m. ἔντομον παράσιτον, ἄπτερον ζῶν, καὶ πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ πάσης μὲν τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος, ἰδίως ὅμως εἰς τὰ τριχωτὰ αὐτοῦ μέρη· τὰ ᾠά του καλούμενα κονίδες ἐκκολάπτονται 5-6 ἡμέρας μετὰ τὸν τόκον, τὰ δὲ ἐκκολαφθέντα νεαρὰ ἔντομα τίκτουσι 8 ἢ 10 ἡμέρας μετὰ τὴν ἐκκόλαψιν. § [ναυτ.] φθείρ, safran, n. m. κατὰ Πολυδ. μέρος τι τοῦ πηδαλίου· βλ. **πτερύγιον** πηδαλίου.

φθειριακός, ή, όν· phtiriasique, adj. ὁ σχετιζόμενος, μὲ τὴν φθειρίασιν· ‖ πάθησις φθειριακή affection phtiriasique.

φθειρίασις, εως, ἡ· maladie pédiculaire; phtiriase, n. f. ou phtiriasis (ἐκ τοῦ φθείρ, pou), n. m. πάθος συνιστάμενον εἰς ἀνάπτυξιν μεγάλου ἀριθμοῦ φθειρῶν ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος.

φθειριῶ (άω), μέλ. άσω, εἶμαι πλήρης φθειρῶν, être plein de poux ; être pouilleux; πάσχω ἀπὸ φθειρίασιν, avoir la maladie pédiculaire (la phtiriase).

φθειριῶν, ῶσα, ῶν, ὁ πλήρης φθειρῶν, ὁ πάσχων ἐκ φθειριάσεως, pouilleux, euse, adj.

φθείρω, μέλ. φθερῶ, θὰ φθείρω, π. ἀόρ. ἐφθαρην· καταστρέφω, ruiner ou détruire ; φθείρω διὰ συνεχοῦς χρήσεως, user ; καταναλίσκω, consumer ; φθείρω, καταστρέφω (χαλνῶ), délabrer ; φθείρω, κάμνω τι χειρότερον, détériorer ; βλάπτω, φθείρω, endommager ; διαφθείρω, corrompre ; (δια)φθείρω, χαλ(ν)ῶ, gâter ; [παθητ.], φθείρομαι, périr ; dépérir ; ‖ αἱ ἀγρυπνίαι ἔφθειραν τὴν ὑγείαν του, les veilles ont ruiné (délabré, usé) sa santé ; ‖ ἔφθειρε μεγάλην περιουσίαν, il a gaspillé une grande fortune ; ‖ ὁ χρόνος φθείρει τὸ κάλλος, le temps fane (détruit) la beauté ; ‖ ἔφθειρε τὰ ἐνδύματά του, il a usé ses habits; ‖ — τὰ ἤθη, corrompre les mœurs ; ‖ — τὴν καλαισθησίαν, gâter (dépraver ; pervertir) le goût ; ‖ ἔπιπλα φθειρόμενα, des meubles qui dépérissent ; ‖ [ἀρχαιολ.] ἐφθαρμένον [ἀρχαῖον] νόμισμα, médaille fruste. § —, διαφθείρω, διακορεύω [κόρην], séduire [une fille], déflorer. § —, καταστρέφω [οἰκοδ.], dégrader ; βλ. **τοῖχος**, mur dégradé. § — (χρώματα) ; βλ. **συμφθείρω**, fondre les couleurs.

φθηνὸς [δημ.], κτλ. βλ. **εὐθηνός**, κτλ.

φθινοπωρινός, ή, όν· τοῦ φθινοπώρου, d'automne ; automnal, ale, aux, adj. (προφ. ô-tom-nal) ; ‖ οἱ φθινοπωρινοὶ πυρετοί, les fièvres automnales ; ‖ φθινοπωρινὰ φυτά, plantes automnales.

φθινόπωρον, ου, τό· automne (προφ. ô-to-ne) n.m. et f. ὁ τελευταῖος χρόνος τῆς φθινούσης ὀπώρας, ὁ καιρὸς τοῦ ἔτους καθ' ὃν τελειώνουν αἱ ὀπῶραι· ‖ τὸ τέλος τοῦ φθινοπώρου, la fin de l'automne ; l'arrière saison. Τὸ **φθινόπωρον** καὶ κοινῶς **χινόπωρον**, εἶνε ἡ τρίτη ἐποχὴ τοῦ ἔτους, ἡ μεταξὺ τοῦ θέρους καὶ τοῦ χειμῶνος,

troisième saison de l'année, celle qui est entre l'été et l'hiver ; || [γραμμ.] ἄλλοτε ἡ λέξις automne ἦτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γένους θηλυκοῦ, τὴν σήμερον εἰσέτι οἱ ποιηταὶ μεταχειρίζονται τὸ θῆλυ γένος διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ μέτρου ἢ τῆς ὁμοιοκαταληξίας π. χ. quand l'automne, abrégeant les jours qu'elle dévore... V. Hugo.

φθίνω καὶ φθίω, μέλ. φθίσω, ἀόρ. ἔφθισα· χάνομαι, ἀφανίζομαι. dépérir=ἐξασθενῶ, s'affaiblir ; φθείρομαι, se consumer ; παρέρχομαι (περὶ τοῦ χρόνου), s'en aller ; χάνομαι, τελειόνω, finir ; μειοῦμαι, ὀλιγοστεύω, décroitre=μικραίνω· φθείρομαι, πάσχω ἀτονίαν, μαραίνομαι, φθίνω, languir ; || ἡ ὑγεία του φθίνει, sa santé dépérit ; || ὁ ἀσθενὴς φθίνει, le malade dépérit; || τὸ ἄνθος τοῦτο φθίνει, cette fleur dépérit ; || αἱ νύκτες φθίνουσι, les nuits décroissent ; || ὁ φθίνων μήν, le mois qui touche à sa fin ; || Ἰουλίου φθίνοντος, vers la fin du mois de juillet (βλ. καὶ ἵσταμαι).

φθείνων, ουσα, ον· languissant, e, adj. κλ. βλ. καὶ **φθίνω.**

φθισικός, ή, όν· ὁ πάσχων ἀπὸ τὸ στῆθος, qui est malade de la poitrine, ὁ πάσχων ἀπὸ φθίσιν, phtisique, adj. στηθικός, poitrinaire, adj.

φθίσις, εως, ἡ [παθ.] πάθησις τοῦ στήθους, maladie de la poitrine ; φθίσις [πνευμονική], phtisie [pulmonaire] ; || φθίσις τοῦ λάρυγγος, phtisie laryngée ; [συνεκδ.] ἡ φθορά, consomption ; n. f. dépérissement ; n. m. [καὶ γενικῶς] ἡ φυματίωσις, tuberculose, n. f.

φθισιῶ (άω) μέλ. άσω, πάσχω ἀπὸ φθίσιν avoir la phtisie; εἶμαι φθισικός, être phtisique; § [συνεκδ.] ἀφανίζομαι, φθείρομαι, dépérir ; ἐξασθενῶ, affaiblir ; φθείρομαι, πάσχω ἀτονίαν, μαραίνομαι, φθίνω, languir ; φθίνω, φθείρομαι, se consumer.

φθογγολογία, ας, ἡ· ἀφορῶν τοὺς φθόγγους, phonologie, n. f. βλ. **γραμματική.**

φθογγολογικός, ή, όν· phonologique, adj. ἀφορῶν τὴν φθογγολογίαν.

φθόγγος, ου, ὁ· χαλεῖται ἐν γένει ἦχος παραγόμενος ἐν ὡρισμένῃ στάσει τῶν ὀργάνων τοῦ στόματος καὶ τοῦ λάρυγγος διὰ τοῦ ρεύματος τοῦ ἐκπνεομένου ἀέρος, ὅθεν ἦχος [φωνητικός], son [vocal], ἢ ἐν γένει ἦχος, son, n. m. ἰδίᾳ ὅμως ἡ φωνὴ τοῦ ἀνθρώπου, voix, n. f. ἢ ὁ λόγος, parole, n. f.

φθογγόσημον, ου, τό· φθόγγος [μουσικός], note [de musique], n. f.

φθονερός, ά, ὸν [συγκρ. ώτερος, ὑπερθετ. ώτατος], ὁ φθονῶν, envieux, euse, adj. ζηλεύων, ζηλιάρης, jaloux, ouse, adj. || μὲ φθονερὸν βλέμμα, avec un regard d'envie.

φθονερῶς [ἐπίρ.], μετὰ φθόνου, avec envie ; envieusement, adv. μετὰ ζηλοτυπίας, avec jalousie.

φθονητός, ή, όν, ὅστις πρέπει νὰ φθονῆται, ζηλεύηται, ἄξιος φθόνου, digne d'envie ; enviable, adj. ὅντινα φθονοῦσιν ἢ ἐφθόνησαν, envié, ée, adj.

φθόνος, ου, ὁ· envie, n. f. ἡ λύπη διὰ ξένην εὐτυχίαν. ὅθεν ἡ ζηλοτυπία, jalousie, n. f. || προξενῶ (γεννῶ) φθόνον, faire envie ; || τὸν τρώγει ὁ φθόνος, l'envie le ronge ; il est dévoré d'envie.

φθονῶ (έω), μέλ. ήσω, λυποῦμαι διὰ ξένην εὐτυχίαν, ἤτοι διὰ τὸ καλὸν τὸ ἐπερχόμενον εἰς ἄλλον, être attristé du bien qui arrive à autrui ; envier ; διάκειμαι δυσμενῶς τινι διά τινα εὐτυχίαν = βλέπω μετὰ δυσμενείας, κακεντρεχείας, voir avec malveillance ; βλέπω μετὰ δυσαρεσκείας, voir avec mécontentement, τὸ τοῦ ἄλλου καλόν, ὅθεν καὶ ζηλεύω, voir avec jalousie, être jaloux de = φθονῶ, porter envie à . . . ἤτοι ἐποφθαλμιάω, βάσκανον ἐπιβάλλω τὸν ὀφθαλμόν· || σὲ φθονεῖ, il vous porte envie ; || φθονοῦν τὰ πλούτη του, on envie ses richesses ; || κάλλιον νὰ σὲ φθονοῦν παρὰ νὰ σὲ λυποῦνται [παροιμ.], il vaut mieux faire envie que pitié ; || φθονεῖ τὴν εὐτυχίαν μου, il est jaloux de mon bonheur. § φθονοῦμαι [παθ.], être envié, ée ; être l'objet d'envie.

φθορά, ᾶς, ἡ· ὁ ἀφανισμός, ἡ καταστροφή destruction, n. f. ou ruine, n. f. || βλάβη, φθορὰ (πράγματος τινὸς) détérioration, n. f. || φθορὰ ἀντικειμένου τινός, dégradation, n. f. || βλάβη. ζημία. endommagement, n. m. || φθορὰ γινομένη ὑπὸ καταιγίδος, ὑπὸ χαλάζης, ὑπὸ διαβάσεως στρατοῦ καὶ παρομοίων=βλάβη, degât, n. m. || φθορὰ = ἀπώλεια, ἐλάττωσις, déperdition, n. f.(= perte, diminution) ; || διαφθορά, ἡ πρᾶξις τοῦ διαφθείρειν, ὁ μαρασμὸς dépérissement, n. m. || τὰ ποίμνια ἔκαμαν μεγάλην φθοράν, les troupeaux ont fait de grands dégâts ; || [πράγματα] ὑποκείμενα εἰς φθοράν, susceptibles de dépérir ; || φθορὰ τῆς πυρίτιδος, détérioration de la poudre ; § φθορὰ διαφθορὰ [κόρης] séduction [d'une fille] ; διακόρευσις, défloration, n. f. § [χρωμάτων] nuance, n. f. βλ. **σύμφθαρσις,** dégradation, n. f. § φθορὰ dommage, n. m. ou dégât, n. m. ζημία (préjudice) προξενουμένη ὑπό τινος. § — βλ. **βλάβη** (avarie) ; || φθορὰ πλοίου, βλ. **βλάβη πλοίου.** § — βλ. **διαφθορά,** évent n. m. § — [μεταφ.] mulation, n.f. (ἀκρωτηριασμός). § **φθορὰ ἐκ τοῦ χρόνου,** injure du temps ; χαλεῖται οὕτως ἡ προερχομένη φθορὰ ἀντικειμένου τινὸς εἴτε ἐκ πολυχρονίου χρήσεως, εἴτε ἁπλῶς ἐκ τῆς πολυχρονίου ἐπιδράσεως τῆς ἀτμοσφαίρας, κτλ. συνεπῶς γενικῶς σημαίνει τὴν **ἀτμοσφαιρικὴν ἐπήρειαν.**

φθορεύς, έως, ὁ· καταστροφεύς, destructeur, n. m. ὁ φθείρων, corrupteur, n. m. § — διαφθορεύς, ὁ ἐξαπατῶν, ἀτιμάζων, διαφθείρων παρθένον, séducteur, n. m. βλ. καὶ **διακορευτής.**

φθορικός, ή, ὸν [χημ.], phtorique, adj. fluorique, adj. παλαιοτέρα ὀνομασία τοῦ **φθορυδρικοῦ.**

φθοριολάμπων, ουσα, ον· fluorescent, ente, adj. ὁ κεκτημένος φθοριόλαμψιν· || σώ-

ματα φθοριολάμποντα, corps fluorescents ; ‖ φῶς φθοριολάμπων, lumière fluorescente, λέγεται τὸ φῶς τῶν φθοριολαμπόντων σωμάτων· βλ. καὶ φθοριόχρωσις.

φθοριόλαμψις, εως, ἡ· βλ. φθοριόχρωσις.

φθόριον, τὸ [χημ.], στοιχεῖον ἀμέταλλον (μεταλλοειδές), fluor, n.m. κληθὲν καὶ phtore. (φθορά, dégât) n. m. ἐκ τῆς φθοροποιοῦ ἐνεργείας αὐτοῦ καταστρέφον τὰ δοχεῖα εἰς ἃ διαφυλάσσεται.

φθοριοῦχος, ος, ον· fluorure de ; ‖ — ἀργίλλιον, fluorure d'aluminium ; ‖ — κασσίτερος, — d'étain ; ‖ — πυρίτιον, fluorure de silicium ; ‖ φθοριοῦχα ἅλατα, fluorures.

φθοριόχρωσις, εως, ἡ, ἢ **φθοριόλαμψις,** fluorescence, n. f. καλεῖται ἡ ἰδιότης διαφανῶν ὀρυκτῶν καὶ ἰδίως ῥευστῶν τινῶν, νὰ παρέχωσι διάφορα χρώματα, ἄλλο μὲν πρὸς τὸ προσπίπτον, ἄλλο δὲ πρὸς τὸ διαβαῖνον φῶς. Ἡ ὀνομασία ἐδόθη τῇ ἰδιότητι ὡς μελετηθεῖσα πρῶτον παρὰ τῷ φθορίῳ.

φθοροποιός, ός, όν· ὁ προξενῶν φθοράν, καταστρέφων, qui détruit, καταστρεπτικός, destructeur, trice, adj. destructif, ive, adj. φθοροποιός, corrupteur, trice, adj. corruptif, ive, adj. ὀλέθριος, pernicieux, euse, adj. ὁ βλάπτων, qui nuit à... βλαβερός, nuisible, adj.

φθορυδρικός, ή, όν [χημ.], fluorhydrique ; ‖ φθορυδρικὸν ὀξύ, acide fluorhydrique.

φῖ, τὸ εἰκοστὸν πρῶτον γράμμα τοῦ ἑλλην. ἀλφαβήτου, phi ; vingt-et-unième lettre de l'alphabet grec.

φιάλη, ης, ἡ, κοινῶς ἡ μποτίλλια, bouteille, n. f. ‖ μία φιάλη οἴνου, une bouteille de vin ; ‖ φιάλη περιψαθωμένη (δαμιτζάνα), une damejeanne ; ‖ φιάλη περιπεπλεγμένη μὲ σχοινίον, une bouteille clissée ; ‖ φιάλη σιδηρᾶ ὑδραργύρου, une potiche de vif argent ; ‖ θέτειν εἰς φιάλας, mettre en bouteilles ; ‖ ὁ οἶνος οὗτος πρέπει νὰ τεθῇ εἰς φιάλας, ce vin doit être mis en bouteilles. § [διὰ μυρωδικὰ ἰδ.], flaçon, n. m. [δι' ἰατρικὰ] fiole, n. f [μεγάλη πλατύστομος] βαύκαλις, bocal, n. m. [σφαιρικὴ χημ.] matras, n. m. § —, fiole, n. f. ‖ φιάλη φέρουσα σμηκτρίδα, fiole à tripoli. § —, carafe, n. f. ἡ φιάλη (κυρίως ὕδατος) (κατὰ Χαντσερῆν βῆσσα, ης, ἡ), κοινῶς ἡ **καράφα** καὶ ὑποκοριστικὸν **φιάλιον,** τὸ (βήσσιον, τὸ) petite carafe ἢ carafon, n. m. ‖ φιάλη ὕδατος, carafe d'eau.

φιαλίδιον, ου, τό, φιάλιον· βλ. φιάλη.

φιαλίς, ίδος, ἡ· μικρὰ φιάλη, [petit] flacon, n. m. ‖ φιάλιον, petite carafe ἢ carafon ; βλ. φιάλη.

φιαλοειδής, ής, ές· σχήματος (ὅμοιος) φιάλης, en forme de bouteille.

φιαλοθήκη, ης, ἡ, κοινῶς μποτιλλιέρα, cantine, n. f.

φιαλόχρουν, τὸ (χρῶμα), vert de bouteille ; βλ. χλοερόν.

φιάμπολη, ἡ [δημ.], βλ. διάμπολη.

φιάμπουλα, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. ἐπισείων, flamme, n. f.

φιγοῦρα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], βλ. ἀκρόπρῳρον, figure, n. f. § —, figure, n. f. ‖ κάμνω φιγοῦρα, faire figure ; βλ. καὶ φαντάζω.

φιγουράρω [δημ.], κάμνω φιγοῦρα, faire figure ; φαντάζω, figurer ; λάμπω, briller ; ἐμφαίνομαι, paraître.

φιδές, ὁ· λεπτὸν σκωληκοειδὲς ζυμαρικὸν διὰ τὴν σοῦπα (σκωληκίς), vermicelle, n. f. ‖ σοῦπα φιδὲ (ζωμὸς ἐκ φιδέ), potage au vermicelle.

φίδι, τό· κτλ. βλ. φεῖδι, κτλ.

φικάρω [διάλ. Οἰνόης], ὑπερπληρῶ.

φιλάγαθος, ος, ον· φίλος τοῦ καλοῦ, τῆς εὐθύτητος, ὁ τὸ καλὸν ἀγαπῶν, qui aime le bien.

φιλαδελφία, ας, ἡ· ἀγάπη ἀδελφῶν πρὸς ἀδελφούς, ἀδελφικὴ ἀγάπη, amour fraternel.

φιλάδελφος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τοὺς ἀδελφοὺς (ἢ τὰς ἀδελφάς του), qui aime ses frères (ses sœurs); philadelphe, n. m.

φιλαδοῦρι, τὸ [ναυτ. ξεν.] (ride)· βλ. ἐντόνιον.

φιλαίτιος, ος, ον· φίλερις· querelleur, euse, adj. ou disputeur, euse, adj. § —, ὁ διηνεκῶς παραπονούμενος, μεμψίμοιρος, grognon, onne, adj.

φιλακόλουθος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν, qui aime la messe ; ὅθεν θρῆσκος, dévot, e, adj. pratiquant, e, adj. qui suit les pratiques de la religion.

φιλαλήθεια, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἀλήθειαν, amour de la vérité ; véracité, n.f. ‖ —, véridicité, n.f. ἡ ἰδιότης τοῦ λέγοντος τὴν ἀλήθειαν, qualité de celui qui dit la vérité.

φιλαλήθης, ης, ες, γεν. ους· ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀλήθειαν, φίλος τῆς ἀληθείας, ami de la vérité ; véridique, adj.

φιλαναγνώστης, ου, ὁ καὶ ἡ· φίλος τῆς ἀναγνώσεως, ἀγαπῶν τὴν ἀνάγνωσιν, qui aime la lecture ; [grand] liseur, euse, n.

φιλάνδρα, ας, ἡ [ναυτ. δημ.], βλ. ἐπισείων (flamme).

φίλανδρος, ος, ον· συνήθ. ἡ ἀγαπῶσα τὸν ἄνδρα (σύζυγον), qui aime son mari. § ἀγαπῶν τοὺς ἄνδρας, qui aime les hommes ; passionnée pour les hommes.

φιλανθής, ής, ές· ἀγαπῶν τὰ ἄνθη, amateur de fleurs, καὶ γενικῶς ὁ ἀνθοκόμος, ὁ ἀνθοπώλης, fleuriste, adj.

φιλανθρωπία, ας, ἡ· τὸ εἶναι τινὰ φιλάνθρωπον, ἡ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἀγάπη, humanité, n. f. ὅθεν πραότης, ἀγαθότης, ἀγαθοεργία, charité, n.f. § **φιλανθρωπία,** philanthropie, n. f. αἴσθημα ὅπερ ὠθεῖ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ἀλληλοβοήθειαν, μόνον καὶ μόνον διότι ἀνήκουσιν εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος· ‖ ἡ φιλανθρωπία εἶνε προσὸν τῆς φύσεως, la philanthropie est un fait de nature.

φιλανθρωπικός, ή, όν· philanthropique, adj. ὁ σχετιζόμενος ἢ ἐμπνεόμενος ὑπὸ τῆς φιλανθρωπίας· ‖ ἔργον φιλανθρωπικόν, ouvrage

philantropique ; || κληροδότημα φιλανθρωπικόν, legs (lé) philanthropique ; || φιλανθρωπικὰ καταστήματα (καθιδρύματα], établissements de bienfaisance. § **φιλανθρωπικός**, humanitaire, adj. ἀφορῶν τοὺς φιλανθρώπους ἢ τὴν φιλανθρωπίαν· || καταστήματα φιλανθρωπικά, institutions humanitaires.

φιλανθρωπισμός, ου, ὁ· humanitarisme, n. m. φιλοσοφικὸν σύστημα ἐκείνων οἵτινες θέτουσιν ὕπερθεν παντὸς τὸ συμφέρον τῆς ἀνθρωπότητος.

φιλάνθρωπος, ος, ον· ἀγαπῶν τοὺς ἀνθρώπους, ἀνθρώπινος, humain, e, adj. ἀγαθοεργός, ἐλεήμων, charitable, adj. § **φιλάνθρωπος**, philanthrope, adj. celui qui aime les hommes, le genre humain ; || προτιμότερον νὰ ἦνέ τις φιλάνθρωπος παρὰ μισάνθρωπος, il vaut mieux être philanthrope que misanthrope. § —, philanthrope, adj. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τῶν μέσων πρὸς βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν ὁμοίων του.

φιλανθρώπως [ἐπίρ.] μετὰ φιλανθρωπίας, avec humanité ; avec philanthropie ; humainement, adv. καλοκαγάθως, ἐλεημόνως, charitablement, adv.

φιλαπόδημος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν νὰ ταξειδεύῃ, ν' ἀπουσιάζῃ, qui aime à voyager, à s'absenter. [οὐδ. οὐσ.] τὸ **φιλαπόδημον**.

φιλαράκος, ὁ [δημ.] μικρὸς φίλος, petit ami ; [εἴρων.] κατεργάρης, πονηρός, gaillard, n. m.

φιλαργυρεύομαι, μέλ. θήσομαι, εἶμαι φιλάργυρος, être avare de ; εἶμαι γλίσχρος, φειδωλός, être chiche ; φειδωλεύομαι, lésiner.

φιλαργυρία, ας, ἡ· avarice, n. f. γλισχρότης, φειδωλία, lésinerie, n. f. ou chicherie, n.f. || ῥυπαρὰ φιλαργυρία, avarice sordide (crasse) ; ladrerie, n. f. αἰσχροκέρδεια sordidité, n. f.

φιλάργυρος, ος, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος), avare, adj. γλίσχρος, chiche, adj. || ῥυπαρὸς φιλάργυρος, ladre ; avare sordide ; || γέρων φιλάργυρος, un vieux grigou.

φιλαργύρως [ἐπίρ.] μετὰ φιλαργυρίας, avec avarice ; ὡς φιλάργυρος, en avare ; φειδωλῶς, γλίσχρως, chichement, adv.

φιλαρέσκεια, ας, ἡ· ἡ ἐπιθυμία (ἀγάπη) τοῦ ἀρέσκειν, envie de plaire ou amour de plaire ; βλ. **ἐρωτοτροπία**, coquetterie, n. f.

φιλάρεσκος, ος, ον, ὁ προσπαθῶν νὰ ἀρέσῃ, qui cherche à plaire ; βλ. καὶ **ἐρωτότροπος**, coquet, ette, adj. et n.

φιλαρέσκως [ἐπίρ.], μετὰ φιλαρεσκείας, avec coquetterie ; coquettement, adv.

φιλαρέτο, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. **αἰωροθέσιον** (bastingage).

φιλαρμονία, ας, ἡ· philarmonie (φίλος καὶ ἁρμονία) n. f. μεγάλη ἀγάπη πρὸς τὴν μουσικήν.

φιλαρμονικός, ή, όν· philarmonique, adj. περὶ τῶν συγκειμένων ἐξ ἐρασιτεχνῶν μουσικῶν σωματείων· || φιλαρμονικὴ ἑταιρία, société philarmonique.

φιλάρχαιος, ος, ον, ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀρχαιότητα (τὰ ἀρχαῖα, ἢ τὰς ἀρχαιότητας), ami de l'antiquité ; (des antiquités).

φιλαρχία, ας, ἡ· ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἄρχειν, ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἀρχὴν (ἐξουσίαν), amour du pouvoir.

φίλαρχος, ος, ον· ἀγαπῶν τὸ ἄρχειν, qui aime le pouvoir ; ἐπιθυμῶν πολὺ νὰ ἄρχῃ, avide de dominer.

φιλάσθενος, ος, ον· ὁ εὐκόλως ἀσθενῶν, maladif, ive, adj. ὁ ὑποφέρων, souffreteux, euse, adj. ἀσθενικός, ὁ μὴ σταθερᾶς ὑγείας, qui a une santé chancelante ; valétudinaire, adj. ὁ ἀσθενοῦς κράσεως, qui est d'une complexion faible, καχεκτικός, malingre, adj.

φιλάτσο, τὸ [δημ.] ναυτ.] καὶ **σφιλάτσο**, βλ. **κλῶσμα**, fil de caret.

φιλαυτία, ας, ἡ· ἀγάπη πρὸς ἑαυτόν, amour de soi-même ; amour-propre, n. m. ἐγωϊσμός, égoisme, n. m. **Φιλαυτία** ἢ ἐγωϊσμὸς καλεῖται ἐκείνη ἡ τάσις τῆς βουλήσεως καθ' ἣν ἐκ τῶν ἐλατηρίων τοῦ δρῶντος ἀνθρώπου ἐκεῖνα εἶνε τὰ ἰσχυρότερα ἅτινα ἀφορῶσιν εἰς αὐτὸ τὸ ἐγὼ τοῦ δρῶντος. Ἡ φιλαυτία δύναται νὰ ἔχῃ πλείστας ὅσας μορφάς, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας, τὰς ῥοπὰς καὶ τὰ πάθη τοῦ ἀτόμου.

φίλαυτος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν πολὺ ἑαυτόν, plein d'amour de soi-même ; πλήρης φιλαυτίας, plein d'amour-propre ; ἐγωϊστής, égoiste, n. βλ. **φιλαυτία**.

φιλδισένιος, α, ον [δημ.], βλ. **ἐλεφάντινος**, qui est en (d')ivoire.

φίλδισι, τὸ [δημ.], **ἐλεφαντόδοντον** (ivoire).

φιλειρηνικός, ή, όν· φίλος τῆς εἰρήνης, ἀγαπῶν τὴν εἰρήνην, εἰρηνικός, pacifique, adj.

φιλέκδικος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν νὰ ἐκδικῆται, ἐκδικητικός, vindicatif, ive, adj. || χαρακτὴρ φιλέκδικος, caractère vindicatif.

φιλεκπαιδευτικός, ή, όν· φίλος τῆς ἐκπαιδεύσεως, ami de l'instruction; διαδότης τῆς ἐκπαιδεύσεως, propagateur de l'instruction.

φιλελεήμων, ων, ον, γεν. ονος, ὁ ἀγαπῶν νὰ ἐλεῇ, ἐλεήμων, charitable, adj. (εὖ ποιῶν, ἀγαθοεργός, bienfaisant, e, adj. τῆς εὐποιΐας, τῆς ἀγαθοεργίας, de bienfaisance ; || φιλελεήμων ἑταιρία, société de bienfaisance.

φιλελευθερία, ας, ἡ· ἡ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἀγάπη, amour de la liberté ; τὸ πνεῦμα τὸ τεῖνον πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, esprit de liberté ; §—, πνεῦμα ἐλευθέριον, esprit libéral ; libéralisme, n.m.

φιλελευθέριος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὸ ἐλευθέρως φρονεῖν, libéral, e, aux, adj. τὸ τῆς γνώμης φιλελευθέριον.

φιλελεύθερος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὴν ἐλευθερίαν, ami de la liberté; § **φιλελεύθερος**, ὁ ἀγαπῶν τὸ ἐλευθέρως φρονεῖν, libéral, ale, aux, adj.

φιλέλλην, ηνος, ὁ καὶ ἡ· philhellène, n. m. ὁ ἀγαπῶν τοὺς Ἕλληνας, φίλος τῶν Ἑλλήνων· || [ἐπιθ.] συγγραφεὺς φιλέλλην, un écrivain philhellène.

φιλελληνικός, ή, όν· philhellénique, adj. ἀφορῶν τὸν φιλέλληνα ἢ τὸν φιλελληνισμόν.

φιλελληνικῶς [ἐπίρ.], ὡς φιλέλλην, en philhellène.

φιλελληνισμός, οῦ, ὁ· philhellénisme, n. m. ἀγάπη προς τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας, ἐνδιαφέρον ὅπερ λαμβάνουσιν ἰδίως ὡς ἐκ τῆς ὑποδουλώσεως αὐτῶν τῇ Τουρκίᾳ.

φιλενάδα, ας, ἡ [δημ.], ἡ φίλη, amie, n. f. § —, ἡ ἐρωμένη, bonne amie ; amante, n. f. ou maîtresse, n. f. ὅθεν ἡ **παλλακίς.**

φιλέορτος, ος, ον, ὁ ἀγαπῶν τὰς ἑορτάς, φίλος τῶν ἑορτῶν, ami des fêtes [des solemnités].

φιλεπιστήμων, ων, ον, φίλος τῆς ἐπιστήμης (ἢ τῶν ἐπιστημῶν), ami de la science (des sciences).

φιλεραστία, ας, ἡ· galanterie, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ φιλεράστου.

φιλέραστος, ος, ον· galant, e, adj. βλ. συνώνυμα εἰς **ἐρωτότροπος.**

φιλεργέω, βλ. **φιλεργῶ.**

φιλεργία, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἐργασιαν, amour du travail ; ἡ φιλοπονία, ἐνδελέχεια, ἐπιμέλεια εἰς τὴν ἐργασίαν, assiduité, n. f. ἐνεργητικότης, activité, n. f. ἐπιμέλεια (**εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τινός**), application, n. f.

φιλεργός, ός, όν καὶ **φίλεργος,** ὁ ἀγαπῶν τὴν ἐργασίαν, ὁ φίλος τῆς **ἐργασίας,** ami du travail ; ὅθεν φιλόπονος, ἐργατικός, laborieux, euse, adj. ἐνδελεχής, ἐπιμελὴς εἰς τὴν ἐργασίαν, assidu, e, adj. ἐπιμελὴς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τινός, appliqué, ée, adj. ἐνεργητικός, actif, ive, adj.

φιλεργῶ (έω) μέλ. ήσω, ἀγαπῶ τὴν ἐργασίαν, aimer le travail, ἤτοι ἐργάζομαι εὐχαρίστως· **εἶμαι ἐργατικὸς** (être laborieux (assidu).

φιλέρημος, ος, ον, ὁ θέλων νὰ ἦνε μόνος, ὁ ἀγαπῶν τὴν ἐρημίαν, μοναξίαν, qui aime la solitude ; solitaire, adj. (=ἐρημίτης).

φίλερις, ις, ι, γεν. ιδος, ὁ ἀγαπῶν νὰ ἐρίζῃ, νὰ μαλόνῃ κοινῶς **καυγατζῆς,** querelleur, euse, adj. ou disputeur, euse, adj. στρεψοδίκης, chicaneur, euse, adj.

φιλέτο, τό· βλ. **παράῤῥαμμα** (passepoil). § — (βόειον, βωδινόν), filet de bœuf ; τὸ τρυφερώτερον κρέας τοῦ βοός.

φίλευμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ φιλεύειν, action de traiter (de régaler) ; δεξίωσις, ἑστίασις, εὐωχία, κοινῶς τρατάρισμα, traitement, n. m. ou régalade, n. f. (βλ. καὶ **ἑστίασις**)· ἡ εὐωχία, τὸ συμπόσιον, régal, n. m.

φιλεύω, μέλ. εύσω (ἀπὸ τὸ φιλέω, μὲ τὴν σημασίαν τοῦ ξενίζω), ἑστιάω, **εὐωχέω,** κοινῶς **τρατάρω,** traiter (= δεξιοῦμαι τινά), ou régaler ; δίδω εἴς τινα νὰ πίῃ (νὰ φάγῃ, νὰ γευματίσῃ), donner à boire (à manger, à dîner). § —, δωροῦμαί τί εἴς τινα, κάμνω δῶρον, faire cadeau ; προσφέρω, offrir.

φιλέω-ῶ· ἑνόνω, joindre ; βλ. φιλιάζω καὶ **ἀμείβων**· ‖ —, βλ. **στηρίζω καὶ φιλῶ.**

φίλη, ης, ἡ· amie, n. f. θηλ. τοῦ φίλος, κοινῶς **φιλενάδα,** ἐπίσης ἡ ἐρωμένη, ἡ ἑταίρα, βλ. καὶ **φιλενάδα.**

φιληδονία, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἡδονὴν (τὰς ἡδονάς), amour du plaisir (des plaisirs) ; sensualité, n. f.

φιληδονικός, ή, όν· ὁ ἀγαπῶν τὰς ἡδονάς, qui aime les plaisirs, sensuel, elle, adj.

φιλήδονος, ος, ον· ὁ παραδεδομένος εἰς τὰς ἡδονάς, ὁ ἀγαπῶν τὴν ἡδονὴν (τὰς ἡδονάς), qui aime le[s] plaisir[s] ; sensuel, elle, adj. ἡδυπαθής, τρυφηλός, voluptueux, euse, adj. βλ. καὶ **ἡδυπαθής.**

φιλήκοος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀκούῃ, qui aime à écouter ; ὁ εὐχαρίστως ἀκροώμενος, qui écoute volontiers.

φίλημα, ατος, τὸ [διάλ. Ἰκαρίας], ἀλλαχοῦ **φέλιασμα,** ὁ **ἐμβολιασμός.**

φίλημα, ατος, τό, κοινῶς, τὸ **φιλί,** ὁ ἀσπασμός, baiser, n. m. ‖ — Ἰούδα, baiser de Judas=προδοτικὸν φίλημα, baiser de traître, ἤτοι δόλιον φίλημα· ‖ — περιπαθές, tendre baiser ; ‖ — ἐρωτικόν, baiser d'amour ; ‖ — τῆς χειρὸς=χειροφίλημα, baisemain, n. m.

φιληνάδα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **φιλενάδα.**

φιλήσυχος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὴν ἡσυχίαν, εἰρηνικός, pacifique, adj. paisible, adj. ἥσυχος, tranquille, adj.

φιλησύχως [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον φιλήσυχον, εἰρηνικῶς, pacifiquement, adv. ἡσύχως, tranquillement, adv.

φιλί, τὸ [δημ.] ὁ ἀσπασμός, τὸ φίλημα, baiser, n. m.

φιλιατρική, ή, ἡ· philiâtrie, n.f. σπουδὴ τῆς ἰατρικῆς ἐκ μόνης ἀγάπης πρὸς τὴν ἐπιστήμην.

φιλιατρικός, ή, όν· philiâtrique, adj. ἀφορῶν τὴν φιλιατρικὴν ἢ τὸν φιλίατρον.

φιλίατρος, ου, ὁ· philiâtre, n. ὁ **καταγινόμενος εἰς** τὴν ἰατρικὴν χάριν εὐχαριστήσεως.

φιλία, ας, ἡ· ἀμοιβαία προσκόλλησις, ἀγάπη δύο ἀτόμων, attachement mutuel, τὸ γίνεσθαι φίλος **μέ** τινα, devenir ami de quelqu'un; amitié, n. f. ‖ ἄδολος, εἰλικρινής, amitié pure, sincère ; ‖ —παλαιά, ancienne amitié ; ‖ — στενή, étroite amitié ; ‖ προσποιητή, ψευδὴς φιλία, amitié feinte, fausse ; ‖ οἱ δεσμοὶ τῆς φιλίας, les nœuds, ou les liens de l'amitié ; ‖ ἀποσύρω τὴν φιλίαν ἀπό τινος, retirer son amitié à quelqu'un ; ‖ ἀπαρνοῦμαι τὴν φιλίαν τινος, renoncer à l'amitié de quelqu'un. ‖ φιλίας ἕνεκα πρὸς ἐμέ, par amitié pour moi ; ‖ πιάνω φιλίαν μέ, se lier d'amitié avec ; ‖ χάριν φιλίας, ἀπὸ φιλίαν, par amitié ; ‖ ἐχαλάσαμεν τὴν φιλίαν, nous nous sommes brouillés ; nous avons rompu ; ‖ ἐκάμαμεν πάλιν φιλίαν, nous nous sommes réconciliés = συνεφιλιώθημεν, nous avons renoué ; ‖ αὐτὸς δὲν ἔχει φιλίαν il n'y a pas d'amitié pour lui. § [πληθ.] αἱ [**συνεχεῖς σχέσεις,** relations [suivies]; ἡ μετά τινος σχέσις (συναλλαγή), commerce, n. m. ou accointance, n. f. ‖ δὲν θέλω φιλίας μαζή του, je ne veux pas d'accointance avec

lui; || ἔχει πολλὰς φιλίας μέ, il a beaucoup de relations (il est en grand commerce) avec; || δὲν πιάνει εὔκολα φιλίας, il n'est pas liant.

φιλιάζω, μέλ. άσω, φιλέω-ῶ, ἑνόνω, [se] joindre (bien); πλησιάζω τὸ ἓν πρὸς τὸ ἄλλο· προσαρμόζω μὲ τὰς πλευράς των δύο ξύλα, δύο πλάκας, κτλ. βλ. καὶ ἀμείβων· || —, emboîter; βλ. ἐναρμόζω.

φιλιάρω [διάλ. Οἰνόης], ἀντὶ φιλιάζω, ὅθεν προσαρμόζω, ἐναρμόζω.

φιλίδι, τὸ [δημ.], τὸ συχνοφιλεῖν, action de baisoter; τὸ συχνοφίλημα, baisotement, n.m.

φιλικός, ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), φίλιος, ἀφορῶν ἢ ἁρμόζων τῷ φίλῳ, πρέπων, ἴδιος αὐτῷ, amical, ale, aux, adj. (= inspiré par l'amitié); τοῦ φίλου, d'ami; [τὸ ἀντίθετον εἶνε ἐχθρικός, hostile]; || φιλικαὶ συμβουλαί, conseils amicaux; || φιλικὴ ἐνέργεια, bon office, ἡ ἐπέμβασις (μεσολάβησις) τρίτου λόγῳ φιλίας πρὸς λύσιν διαφορᾶς τινός· || φιλικαὶ προσρήσεις, mille amitiés; || — συμβιβασμός, un arrangement à l'amiable, de gré à gré. § [οὐσ.] φιλικὴ [ἐνν. ἐπιστολή], lettre, n. f. || ἐγκαίρως ἐλάβομεν τὴν ἀπὸ 22 Ὀκτωβρίου φιλικήν σας, nous avons reçu à temps votre chère lettre du 22 Octobre; || ἐν τῇ ὑμετέρᾳ, ἐν τῇ φιλικῇ σας βλέπω, ὅτι.., je vois par votre lettre, que... || ἔχομεν τὴν φιλικήν σας τῆς... nous avons votre amicale du... || κατὰ τὴν διὰ τῆς τελευταίας φιλικῆς σας ἐκφρασθεῖσάν μοι ἐπιθυμίαν, comformément au désir que vous m'exprimez par votre dernière lettre; || ἐν τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἔλαβον τὴν φιλικήν σας τῆς..., je reçois à l'instant votre lettre du... § [ἱστορ.] ἡ φιλικὴ ἑταιρία, l'Hétairie, ἐκαλεῖτο μυστικὴ Ἑταιρία ἱδρυθεῖσα τῷ 1814 ἐν Ὀδησσῷ καὶ σκοποῦσα τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ.

φιλικῶς [ἐπίρ.] ὡς φίλος, en ami; amicalement, adv. § κατὰ τρόπον φιλικόν, à l'amiable; amiablement, adv. || ἐλύσαμεν φιλικῶς τὴν διαφοράν, nous avons vidé le différend à l'amiable; || συμβιβάζεσθαι φιλικῶς, arranger une affaire à l'amiable, de gré à gré.

φιλιόνω, μέλ. ώσω, φιλιόω-ῶ· κάμνω τινὰ φίλον, καθιστῶ φίλον, rendre ami, ἤτοι ἀποκαθιστῶ τὴν φιλίαν ἀτόμων συγχισθέντων μεταξύ των, rendre bien ensemble des personnes qui étaient brouillées; συμφιλιῶ, réconcilier; συνδιαλλάσω, raccommoder; προσεγγίζω (δύο ἄτομα), rapprocher, ἤτοι ἀποκαθιστῶ τὰς προτέρας των σχέσεις, remettre bien ensemble; [οὐδ. φιλιόνομαι, συμφιλιοῦμαι, se réconcilier, ἐπαναλαμβάνω τὴν φιλίαν μετά τινος, renouer; se remettre bien; συνδιαλλάττομαι, se raccommoder. § [οὐδ.] συνδέομαι διὰ φιλίας μετά τινος, se lier d'amitié; συνάπτω φιλίαν, contracter amitié; γίνομαι φίλος τινός.

φίλιππος, ος, ον· βλ. ἱππόφιλος, ἱππεραστής.

φίλιος, α, ον· βλ. φιλικός,

φιλιόω-ῶ· βλ. φιλιόνω.

φιλίστωρ, ορος, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἀγαπῶν νὰ μανθάνῃ (φιλομαθής), qui aime à s'instruire; [ἰδ.] ὁ ἀγαπῶν τὴν ἱστορίαν (τὰς ἱστορικὰς μελέτας), qui aime l'histoire (les études historiques).

φιλίωμα, τό· βλ. φιλίωσις.

φιλίως [ἐπίρ.], κατὰ φιλικὸν τρόπον, φιλικῶς, amicalement, adv.

φιλίωσις, εως, ἡ· τὸ φιλίωμα, ἡ συμφιλίωσις, réconciliation, n. f. συνδιαλλαγή, raccommodement, n. m. προσέγγισις (ἀτόμων), rapprochement, n. m. βλ. φιλιόνω.

φιλιωτής, οῦ, ὁ· ὁ φιλιόνων, συνδιαλλάττων, συμφιλιωτής, réconciliateur, trice, adj.

φίλντισι, τό· βλ. φίλδισι.

φιλοβασιλεία, ας, ἡ· royalisme, n. m. ἡ προσκόλλησις τινὸς εἰς τὴν βασιλείαν ἢ τὴν βασιλεύουσαν γενεάν, ἢ βασιλοφροσύνη.

φιλοβασιλικός, ή, όν· ὁ ἀγαπῶν τὴν βασιλείαν, φίλος τῆς βασιλείας, ami de la royauté; royaliste, n. et adj. ὀπαδὸς τοῦ βασιλέως, partisan du roi ἢ τῆς βασιλικῆς γενεᾶς, ὁ βασιλόφρων.

φιλόβιβλος, ος, ον· ἀγαπῶν τὰ βιβλία, φίλος τῶν βιβλίων, amateur des livres; bibliophile, adj.

φιλοβότανος, ος, ον· botanophile, n. ἄτομον ἀγαπῶν τὴν βοτανικήν, personne qui aime la botanique.

φιλόγελως, ωτος, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἀγαπῶν νὰ γελᾷ, qui aime à rire; εὔθυμος, jovial, ale, πληθ. ἀρσ. als, καὶ ὑπό τινων joviaux, κοινῶς χωρατατζῆς, ἀστειευόμενος, badin, e, adj. εὐτράπελος, ἀστεῖος, folichon, onne, adj. || τὸ φιλόγελων, ἡ εὐθυμία, jovialité, n. f.

φιλογένεια, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ ἔθνος, amour de la nation; ἐθνικὸν αἴσθημα, sentiment national; πατριωτισμός, patriotisme. n. m.

φιλογενής, ής, ές· ὁ ἀγαπῶν τὸ γένος του, ἤτοι τὸ ἔθνος του (τοὺς συμπατριώτας του), qui aime sa nation (ses compatriotes); πατριώτης, patriote, n.

φιλογράμματος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὰ γράμματα, ami des lettres; ὁ ἀγαπῶν τὴν ἐκπαίδευσιν, qui aime l'instruction.

φιλογύνης, ου, ὁ, κοινῶς γυναικᾶς, ὁ φίλος τῶν γυναικῶν, ὁ ἀγαπῶν τὰς γυναῖκας, qui aime les femmes; βλ. καὶ γυναικομανής· [σπ.] philogyne, n. m. et adj.

φιλογυνία, ας, ἡ· ἡ πρὸς τὰς γυναῖκας κλίσις, penchant pour les femmes, philogynie, n. f.

φιλόδακρυς, υς, υ· ὁ συχνὰ κλαίων, qui pleure souvent.

φιλοδάπανος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν νὰ δαπανᾷ, qui aime à dépenser; ὅθεν πολυδάπανος, ἄσωτος, prodigue, adj.

φιλοδασικός, ή, όν· ὁ ἀγαπῶν τὰ δάση, qui aime les bois.

φιλόδενδρος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὰ δένδρα

(τὰ δάση), qui aime les arbres (les bois) ; ‖ [οὐδ. οὐσ.] **φιλόδενδρον**, τό· philodendron, n. m. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀρωδῶν οὗ τὰ εἴδη ἐκ τῆς τροπικῆς Ἀμερικῆς καταγόμενα καλλιεργοῦνται καὶ παρ' ἡμῖν χάριν τῶν μεγάλων καὶ ὡραίων διατρήτων φύλλων των.

φιλοδίκαιος, ος, ον, ὁ ἀγαπῶν τὸ δίκαιον (τὴν δικαιοσύνην), φίλος τῆς δικαιοσύνης, qui aime la justice ; équitable, adj. σύμφωνος πρὸς τοὺς κανόνας τῆς δικαιοσύνης, conforme aux règles de l'équité ; ‖ δικαστὴς φιλοδίκαιος, juge équitable.

φιλοδικαίως [ἐπίρ.], équitablement, adv. κατὰ τρόπον φιλοδίκαιον, d'une manière équitable.

φιλόδικος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὰς δίκας, qui aime les procès ; processif, ive, adj. ‖ διάθεσις φιλόδικος, humeur processive ; § —, ὁ στρεψόδικος, procédurier, ère, adj. ὁ ἀγαπῶν τὴν στρεψοδικίαν, qui aime la chicane ; ‖ δικηγόρος φιλόδικος, avocat procédurier § φιλόδικος, plaideur, euse, adj. ὁ ἀγαπῶν τὰς δίκας, qui aime les procès.

φιλοδοξία, ας, ἡ· ambition, n.f. ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν δόξαν (τὴν τιμὴν) amour de la gloire ‖ βλέψεις καὶ φιλοδοξίας, aspirations et ambitions.

φιλόδοξος, ος, ον, ὁ ἀγαπῶν τὴν δόξαν (τὰς τιμάς), ambitieux, euse, adj.

φιλοδοξῶ (έω) μέλ. ήσω· εἶμαι φιλόδοξος, être ambitieux (euse) ; ἀγαπῶ τὴν δόξαν (τὰς τιμάς), aimer la gloire. § φιλοδοξῶ, ambitionner ; ζητῶ νὰ δοξασθῶ διά τινα ὑπόθεσιν. § φιλοδοξῶ, ἔχω βλέψεις πρός τι, aspirer, ἤτοι ἀποβλέπω, ἀξιῶ, prétendre· ‖ φιλοδοξῶ τιμάς, aspirer aux honneurs.

φιλοδόξως [ἐπίρ.], μετὰ φιλοδοξίας, avec ambition ; ambitieusement, adv.

φιλοδραματικός, ή, όν· ὁ ἀγαπῶν τὰ δράματα, philodramatique, adj.

φιλοδώρημα, ατος, τό· ἀνταμοιβὴ διὰ δώρου, τὸ διδόμενον ἐπὶ πλέον ἀπὸ τὸ ὀφειλόμενον, gratification, n. f. ou pourboire, n. m. (= gratification en sus du salaire) ; καὶ γενικῶς τὸ δῶρον, cadeau, n. m. ‖ λαμβάνειν φιλοδώρημα, recevoir une gratification ; ‖ λαμβάνειν, δίδειν φιλοδώρημα, recevoir, donner un pourboire.

φιλοδωρία, ας, ἡ· ἡ ἐλευθεριότης εἰς τὸ δωρεῖν, libéralité, n. f. γενναιοδωρία, générosité, n. f. μεγαλοδωρία, largesse, n. f. § βλ. φιλοδώρημα.

φιλοδωρῶ (έω), μέλ. ήσω· ἀνταμείβω διὰ δώρου, δίδω ἀμοιβὴν ἐπὶ πλέον ἀπὸ τὴν ὀφειλομένην, gratifier ; δωροῦμαι τί, faire cadeau de.

φιλοζωΐα, ας, ἡ· προσκόλλησις (ἀγάπη) πρὸς τὴν ζωήν, attachement à (amour de) la vie ; ‖ φιλοζωΐα ἢ βιοφιλία, biophilie (βίος, ζωή, vie καὶ φίλος, ami) n. f. ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ζωήν, amour de la vie ; τὸ ἔνστικτον τῆς ἀτομικῆς συντηρήσεως, instinct de la conservation individuelle.

φιλόζωος, ος, ον· ὁ φειδόμενος τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ὁ ἀγαπῶν πολὺ τὴν ζωήν, qui tient à (qui aime) la vie. ‖ φιλόζωος ἢ βιόφιλος, biophile (βίος, ζωή, vie καὶ φίλος, ami) adj. et n. ὁ ἀγαπῶν τὸν βίον, τὴν ζωήν, qui aime la vie. § — (καὶ εὐχρηστότ. ζωόφιλος), ὁ ἀγαπῶν τὰ ζῷα, qui aime les animaux.

φιλοζωῶ (έω), μέλ. ήσω· ἀγαπῶ τὴν ζωήν, tenir à la vie ; aimer la vie.

φιλοθεάμων, ων, ον· ὁ φίλος τῶν θεαμάτων, ami des (avide de) spectacles ; ὁ εὐχαρίστως βλέπων, θεώμενος, ἐπιθυμῶν νὰ βλέπῃ, désireux de voir, ὅθεν καὶ περίεργος, curieux, euse, adj.

φιλοθεΐα, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεόν, l'amour pour Dieu ; εὐσέβεια, ἡ εὐλάβεια, dévotion, n. f.

φιλόθεος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, qui aime Dieu ; εὐσεβής, pieux, euse, adj. εὐλαβής, dévot, e, adj.

φιλόθερμος, ος, ον· thermophile (θερμός, chaud καὶ φίλος, ami) adj. ὁ ἀγαπῶν τὰ θερμά, qui aime la chaleur ; ‖ μικρόβιον φιλόθερμον, microbe thermophile.

φιλοθηρία, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν θήραν, τὸ κυνήγιον, amour pour la chasse.

φιλόθηρος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὴν θήραν, φίλος τοῦ κυνηγίου, qui aime la chasse ; ami de la chasse.

φιλόθρησκος, ος, ον, ὁ ἀγαπῶν τὰς θρησκευτικὰς συνηθείας, καθ' ὑπερβολὴν θρῆσκος, εὐλαβής, dévot, e, adj. εὐσεβής, religieux, euse, adj. [ἐν.] pratiquant, e, adj. ὁ ἀκολουθῶν τοὺς κανόνας τῆς θρησκείας.

φιλόκαινος, ος, ον, ὁ ἀγαπῶν τὰ νέα (τὸν νεωτερισμόν), qui aime la nouveauté ; κατ' ἐπέκτ μεταβλητός, changeant, e, adj.

φιλόκακος, ος, ον· ὁ τὸ κακόν, τοὺς κακοὺς ἀγαπῶν, qui aime le mal ; ὁ πρὸς τὸ κακὸν ῥέπων, porté au mal ; ἐχθρὸς τοῦ καλοῦ, ennemi du bien.

φιλοκαλία, ας, ἡ· ἡ πρὸς τὸ ὡραῖον, τὸ εὐγενὲς ἀγάπη, ἡ ἀγάπη (τὸ αἴσθημα) τοῦ καλοῦ (ὡραίου), amour (sentiment) du beau ; κρίσις ἢ αἴσθησις τοῦ καλοῦ, τοῦ ὡραίου, καλαισθησία, φιλοκαλία, [bon] goût, n. m. καλαισθησία, délicatesse de goût ; ἡ κομψότης, élégance, n. f. ‖ χωρὶς φιλοκαλίαν, sans goût; de mauvais goût = ἀκαλαισθήτως· ‖ — [καλλιτέχνου], goût d'un artiste.

φιλόκαλος, ος, ον· ὁ τὸ ὡραῖον, τὸ καλόν, τὸ εὐγενὲς ἀγαπῶν, φίλος τοῦ ὡραίου, ami du beau ; ἐπί τε ἐξωτερικῆς ὡραιότητος ὡς καὶ περὶ τοῦ ἠθικῶς ὡραίου· ὁ ἀγαπῶν τὰ ὡραῖα πράγματα, qui aime les belles choses ; ὁ ἔχων φιλοκαλίαν, [homme] de bon goût ; plein de goût ; § —[ἐπὶ πραγμάτων] de bon goût, κομψός, élégant, e, adj.

φιλοκαλῶ (έω), κάμνω τι μετὰ φιλοκαλίας, faire quelque chose avec goût.

φιλοκάλως [ἐπίρ.] μετὰ καλαισθησίας, avec goût, adv. κομψῶς, élégamment, adv.

φιλοκατήγορος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν νὰ κα-

τηγορῇ, (νὰ ἐπιφέρῃ ἰδ. κακὰς κρίσεις), qui aime à médire, (à critiquer); κακόλογος, médisant, e, adj. ὁ φιλόψογος, critiqueur, n. m. ἡ κακὴ γλῶσσα, mauvaise langue.

φιλοκέρδεια, ας, ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ κέρδος, amour du gain; ἀπληστεία, cupidité, n. f.

φιλοκερδής, ής, ές, ὁ ἀπλήστως τὸ κέρδος, τὴν ὠφέλειαν ζητῶν, ἀγαπῶν, avide de [âpre au] gain; ἄπληστος, cupide, adj. φιλοκερδής, intéressé, ée, adj.

φιλοκερδῶ (έω), μέλ. ήσω, ζητῶ νὰ κερδίσω δι' οἱουδήποτε μέσου, ἀγαπῶ τὸ κέρδος aimer le gain; εἶμαι ἄπληστος, être cupide; εἶμαι φιλοκερδής, être intéressé.

φιλοκερδῶς [ἐπίρ.], μετὰ φιλοκερδείας (ἀπληστίας), avec cupidité; ἀπλήστως, cupidement, adv.

φιλόκηπος, ος, ον· ὁ τῶν κήπων φίλος, amateur de jardins; ὁ φίλος τῆς κηπουρικῆς (φυτοκομίας), ami de l'horticulture. § ὁ ἀγαπῶν νὰ κηπεύῃ, qui aime à jardiner; κηπευτής, κηπουρός, jardinier, ère, n.

φιλοκίνδυνος, ος, ον· ὁ φίλος τῶν κινδύνων, qui aime le danger; τολμητίας, aventureux, euse; téméraire, adj.

φιλοκόλαξ, ος, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἀγαπῶν τὰς κολακείας (τοὺς κόλακας), qui aime les flatteries (les flatteurs).

φιλόκοσμος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν πολὺ τὰς ἡδονὰς τοῦ κόσμου, mondain, aine, adj. ὁ κοσμικός.

φιλόλαος, ος, ον, ὁ ἀγαπῶν τὸν λαόν, φίλος τοῦ λαοῦ, ami du peuple.

φιλολογία, ας, ἡ· philologie, n. f. (φίλος, ami καὶ λόγος, parole) ἐνασχόλησις ἐπὶ τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν καὶ τῆς ἱστορίας, καὶ ἐν γένει τῆς ἀρχαίας ἐπιστήμης καὶ τέχνης, Πλούτ. ‖ [λεξ. Larousse] ἐπιστήμη μιᾶς ἢ πλειοτέρων γλωσσῶν ὑπὸ πρακτικὴν γραμματικὴν ἔποψιν, κριτικὴν τοῦ κειμένου καὶ τῆς φιλολογικῆς ἱστορίας (βλ. καὶ **λογοτεχνία**). Ἡ φιλολογία ἱδρύθη ὑπὸ τῶν γραμματικῶν τῆς Ἀλεξανδρείας, la philologie à été fondée par les grammairiens d'Alexandrie. § **φιλολογία**, philologie, ἐπιστήμη τοῦ πνευματικοῦ βίου ἑνὸς ἢ πλειοτέρων λαῶν, science de la vie intellectuelle d'un ou plusieurs peuples; ‖ κλασικὴ φιλολογία, philologie classique; ‖ ῥωμανικὴ φιλολογία, philologie romane. § φιλολογία λέγεται ἐπίσης, ἀλλ' οὐχὶ ὀρθῶς, ἡ ἐπιστημονικὴ μελέτη τῶν γλωσσῶν· ‖ συγκριτικὴ φιλολογία, philologie comparée; βλ. καὶ **γλωσσολογία**.

φιλολογία, ας, ἡ littérature, n. f. ἤτοι ῥητορικὴ καὶ ποίησις, les belles lettres, καὶ ἐν γένει αἱ μελέται, τὰ γράμματα (εἰς ἃ καταγίνεταί τις) les lettres; ‖ φιλολογικαὶ σπουδαὶ (ἢ μαθήματα) cours de littérature; ‖ διδάκτωρ τῆς φιλολογίας, docteur ès lettres; § τὴν σήμερον ἡ λέξις littérature σημαίνει ἐπίσης παρὰ τοῖς γάλλοις «τὴν ἐπιστήμην τοῦ συγγράφοντος (λογίου), science de l'écrivain ἐνῷ ἄλλοτε ἡ αὐτὴ λέξις ἐσήμαινε τὸ σύνολον τῶν φιλολογικῶν γνώσεων τινός: π. χ. Dangeau avait de la littérature. § **φιλολογία**; littérature, n. f. τὸ στάδιον τῶν γραμμάτων, carrière des lettres; τὸ ἐπάγγελμα τοῦ εἰς τὰ γράμματα καταγινομένου (τοῦ λογίου), profession de l'homme de lettres; ‖ τὸ σύνολον τῶν ἔργων τῶν συγγραφέων ἔθνους τινός, χώρας ἢ ἐποχῆς: π. χ. ἡ γαλλικὴ φιλολογία, la littérature française; ‖ τὸ σύνολον τῶν φιλολόγων χώρας ἢ ἐποχῆς: π.χ. ὅταν ὁ Lamothe ἐτόλμησε ν' ἀκρωτηριάσῃ τὴν Ἰλιάδα, ὅλοι οἱ φιλόλογοι ἐξανέστησαν ἐναντίον του, quand Lamothe osa mutiler l'Iliade, toute la littérature se souleva contre lui (Boissonade).

φιλολογικός, οῦ, ὁ· ὁ ἀφορῶν τὴν φιλολογίαν, qui concerne la philologie; philologique, adj. ‖ φιλολογικαὶ ἔρευναι, recherches philologiques. § —, ἀνήκων εἰς τὴν φιλολογίαν, qui appartient aux belles-lettres, littéraire, adj. ‖ ὁ φιλολογικὸς κόσμος, le monde littéraire, ἤτοι οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων (οἱ λόγιοι), les gens de lettres; ‖ φιλολογικὸς σύλλογος, société littéraire; ‖ φιλολογικὰ ἔργα, travaux littéraires; ‖ φιλολογικὴ διάλεξις, causerie littéraire.

φιλολογικῶς [ἐπίρ.], philologiquement, adv. ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς φιλολογίας, au point de vue de la philologie; ‖ γλῶσσα σπουδασθεῖσα φιλολογικῶς, langue étudiée philologiquement. § —, ὑπὸ φιλολογικὴν ἔποψιν, au point de vue littéraire, littérairement, adv. ‖ ὑπὸ φιλολογικὴν ἔποψιν, εἶμαι πολὺ δευτερεύων, littérairement parlant, je suis un homme très secondaire (Balz).

φιλόλογος, ου, ὁ· ἡ· philologue, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φιλολογίας, ὁ ἐγκύπτων ἐν τῇ σπουδῇ ταύτῃ, celui qui s'attache à l'étude de la philologie, qui est versé dans cette science; ‖ διακεκριμένος φιλόλογος, un philologue distingué. § φιλόλογος, littérateur, n. m. πρόσωπον ἐγκύπτον ἐν τῇ φιλολογίᾳ ἢ ἔχον ταύτην ὡς ἐνασχόλησιν, personne versée dans la littérature, ou qui en fait son occupation; ‖ οἱ διαπρεπεῖς γάλλοι φιλόλογοι ἀπολαμβάνονται ἁπανταχοῦ, les bons littérateurs français sont goûtés partout (ἤτοι ἀναγινώσκονται ὑπὸ πάντων)· [τὸ θηλ. littératrice εἶνε σπάνιον]· βλ. καὶ **λογοτέχνης**. § **φιλόλογος**, littéraire, n. καταγινόμενος εἰς τὴν φιλολογίαν (εἰς τὰ γράμματα), qui s'occupe de littérature; ‖ αἱ φιλόλογοι γυναῖκες εἶνε μία μάστιγξ τῆς ἐποχῆς, les femmes littéraires sont un des fléaux de l'époque (Mme de Gir).

φιλολογῶ (έω), μέλ. ήσω, καταγίνομαι εἰς τὴν φιλολογίαν, s'occuper de philologie; εἶμαι φιλόλογος, être philologue (; littérateur); [κωμ.] philologuer.

φιλομάθεια, ας, ἡ· ἐπιθυμία τοῦ μανθάνειν, désir (envie) d'apprendre (de s'instruire); [διδ.] philomathie, n. f.

φιλομαθής, ής, ές, ὁ ἀγαπῶν νὰ μανθάνῃ (νὰ διδάσκηται), désireux d'apprendre; ὁ

μετὰ ζήλου (ἀπλήστως) μανθάνων, avide d'instruction. § —, philomathique (φίλος, καὶ μανθάνω, apprendre) adj. ὁ φίλος τῶν ἐπιστημῶν· ‖ σύλλογος φιλομαθῶν, société philomatique.

φιλόμαχος, ος, ον, ὁ ἀγαπῶν τὰς μάχας, qui aime les combats, πολεμικός, belliqueux, euse, adj. § — [οὐσ. πτην.] combattant, n.m. (πολεμιστής).

φίλομβρος, ος, ον· φίλος τοῦ ὄμβρου, qui aime la pluie.

φιλομειδής, ής, ές· φίλος τῶν μειδιαμάτων, ὁ ἀγαπῶν νὰ μειδιᾷ, qui aime à sourire; souriant, e, adj. ‖ [οὐδ. οὐσ.] τὸ φιλομειδές, la douce gaieté. ἤτοι τὸ εὔθυμον.

φιλομετάβολος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν νὰ μεταβάλλῃ (τὴν μεταβολήν), qui aime à changer; εὐμετάβλητος, changeant, e, adj. ἄστατος, inconstant, e, adj.

φιλομήτωρ, ορος, ὁ καὶ ἡ· ἀγαπῶν τὴν μητέρα του, qui aime sa mère.

φιλομουσία, ας, ἡ· ἀγάπη πρὸς τὰς μούσας (τὰ γράμματα), τὰς τέχνας, τὴν μουσικήν), amour des muses (des lettres; des arts; de la musique).

φιλόμουσος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὰς μούσας (τὰ γράμματα, τὰς τέχνας, τὴν μουσικήν), qui aime les muses (les lettres; les arts; la musique); ὅθεν πεφωτισμένος, σπουδασμένος, πολυμαθής, éclairé, ée, adj. ἐρασιτέχνης amateur, n. m. et adj. § [ἱστορ.] ἡ ἑταιρία τῶν φιλομούσων, l'hétairie des philomuses (τῶν θεραπευόντων τὰς μούσας).

φιλονεικία, ας, ἡ· τὸ φιλονικεῖν, ἐρίζειν (ἔρις), dispute, n. f. συζήτησις, λογοτριβή, discussion, n. f. ἔρις, διένεξις, contestation, n. f. querelle, n. f. ou démêlé, n. m. ‖ ἠγέρθη φιλονεικία, il s'éleva une dispute; ‖ [μὴ χάνωμεν τὸν καιρὸν] εἰς ματαίας φιλονεικίας, en vaines contestations; ‖ ἀσήμαντος (ἐλαφρὰ) φιλονεικία, altercation, n. f.

φιλόνεικος, ος, ον, ὁ ἀγαπῶν τὰς φιλονεικίας, ἐριδας, συζητητής, discuteur, euse, n. personne qui discute, qui aime, qui recherche la discussion; ὁ φίλερις, querelleur, euse, adj. ὁ ματαίως, παραλόγως φιλονεικῶν (ἰδίως περὶ ἀσημάντων), ergoteur, euse, adj. et n. qui aime à ergoter; ‖ δικηγόρος φιλόνεικος, un avocat ergoteur.

φιλονεικῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι φιλόνεικος, φίλερις, ζητῶ νὰ ἀποδείξω ὅτι ἔχω δίκαιον, συζητῶ, λογοφέρνω, φιλονεικῶ, discuter; [se] disputer; quereller; ergoter (= chicaner, contester mal à propos); ‖ ἐφιλονείκησαν ἐπὶ μακρόν, ils ont longtemps disputé; ‖ αὐτὸ δὲν φιλονεικεῖται, cela échappe à la discussion, ἤτοι αὐτὸ δὲν ἐπιδέχεται ἀντίρρησιν, cela ne se conteste pas; ‖ ἀδιακόπως φιλονεικεῖ [περὶ ἀσημάντων], il ne fait qu'ergoter (λογομαχῶ παραλόγως).

φιλονομία, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη (σεβασμὸς) πρὸς τοὺς νομους (πρὸς τὴν νομιμότητα) amour (respect) des lois (de la légalité).

φιλόνομος, ος, ον· ὁ σεβόμενος τοὺς νόμους, qui respecte les lois; ὁ ἀγαπῶν τὸ δίκαιον (τὴν δικαιοσύνην), qui aime la justice.

φιλοξενία, ας, ἡ· φιλοφροσύνη πρὸς τοὺς ξένους (τοὺς ξενιζομένους οἴκοι), hospitalité, n. f. ἡ πρὸς τοὺς ξένους περιποίησις, δωρεὰν ἐνοίκησις αὐτῶν.

φιλόξενος, ος, ον· ὁ τὴν φιλοξενίαν ἀσκῶν, qui exerce l'hospitalité; hospitalier, ère, adj. ὁ τοὺς ξένους ὑποδεχόμενος (οἴκαδε) φιλοφρόνως καὶ περιποιούμενος αὐτούς.

φιλοξενῶ (έω), μέλ. ήσω· παρέχω εἴς τινα φιλοξενίαν, donner l'hospitalité; ξενίζω, ὑποδέχομαι (εὐχαρίστως) accueillir.

φιλοξένως [ἐπίρ.] hospitalièrement, adj. μετὰ φιλοξένου καρδίας, avec un cœur hospitalier.

φιλοπαίγμων, ων, ον· γεν. ονος, ὁ τὰ παιγνίδια, τὰς ἀστειότητας ἀγαπῶν, ἀστεῖος, κοινῶς **χωρατατζῆς**, παιγνιδιάρης, badin, ine, adj. εὐτράπελος, παιγνιδιάρης, φιλοπαίγμων folâtre, adj. ἀστεῖος, εὐτράπελος, folichon, onne, adj. Συνώνυμα badin καὶ folâtre (εὐτράπελος, κοινῶς παιγνιδιάρης), μόνη ἡ νεότης δύναται νὰ ἦνε τὸ β' τὸ δὲ α' πᾶσα ἡλικία. Τὸ badin ἀντίκειται τῷ sérieux (σοβαρός), τὸ δὲ folâtre τῷ posé (σοβαρός, νουνεχής).

φιλόπαις, αιδος, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἀγαπῶν τὰ τέκνα (του), qui aime les (ses) enfants.

φιλοπατρία, ας, ἡ· ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, amour de la patrie; ὁ πατριωτισμός, patriotisme, n. m.

φιλόπατρις, ιδος, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἀγαπῶν τὴν πατρίδα του, qui aime sa patrie; πατριώτης, patriote, n. πατριωτικός, patriotique, adj.

φιλοπάτωρ, ορος, ὁ καὶ ἡ· ὁ τὸν πατέρα ἀγαπῶν, qui aime son père.

φιλοπερίεργος, ος, ον· ὁ φίλος τῆς περιεργείας, περίεργος, curieux, euse, adj. ἀδιάκριτος, indiscret, ète, adj.

φίλοπλος, ος, ον, ὁ τὰ ὅπλα ἀγαπῶν, ὁ φίλος τῶν ὅπλων, ami des armes.

φιλοπόλεμος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὸν πόλεμον, qui aime la guerre; πολεμικός, belliqueux, euse, adj. ἄρειος, martial; guerroyant, e, adj. qui aime a guerroyer (à faire la guerre); ‖ ἔχω φιλοπολέμους διαθέσεις, être d'humeur guerroyante.

φιλόπολις, ις, ι, γεν. ιδος, αἰτ. ιν· ὁ τὴν πόλιν ἀγαπῶν, qui aime la cité; ὁ ἀγαπῶν τὴν γενέτειραν πόλιν, qui aime sa ville natale; ‖ [οὐσ.] τὸ φιλόπολι, civisme, n. m. ὁ ζῆλος. ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὴν πατρίδα, τὴν πόλιν ἐξ ἧς κατάγονται

φιλοπόνημα, ατος, τό· τὸ ὑπὸ τῆς ἐργασίας παραχθὲν, produit du travail; πρᾶγμά τι μετὰ φιλοπονίας ἐξειργασμένον, ouvrage [travaillé avec soin].

φιλοπονία, ας, ἡ· ἡ ὄρεξις, ἀγάπη πρὸς τὴν ἐργασίαν (φιλεργία), amour du travail; δραστηριότης, ἐνεργητικότης, activité, n. f. ἐπιμέλεια (εἰς τὴν ἐργασίαν), assiduité, n. f.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

προσοχή, ἐπιμέλεια. ἐπίδοσις εἴς τι application, n. f.

φιλόπονος, ος, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος) ὁ τὴν ἐργασίαν ἀγαπῶν (φίλεργος), ami du travail; ἐργατικός, laborieux, euse, adj. δραστήριος, ἐνεργητικός, assidu, e, adj. προσεκτικός, ἐπιμελὴς εἰς τὴν ἐργασίαν του, appliqué, ée adj.

φιλοπονῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι φιλόπονος, être laborieux; ἐργάζομαί τι μετὰ προσοχῆς (ἐπιμελείας), travailler quelque chose avec soin; κατεργάζομαι, élaborer.

φιλοπόνως [ἐπίρ.] μετὰ φιλοπονίας, laborieusement, adv. μετὰ προσοχῆς, avec soin.

φιλοποσία, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πότον (τὸ πίνειν) amour de la boisson; τὸ μεθύειν, ἡ μέθη, ivrognerie, n. f.

φιλοπότης, ου, ὁ· ὁ φίλος τοῦ ποτοῦ, ὁ εὐχαρίστως καὶ πολὺ πίνων, ὁ ἀγαπῶν νὰ πίνῃ, qui aime à boire; ὅθεν μέθυσος, ivrogne, n.

φιλοπότις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ **φιλοπότης.**

φιλοπραγμονῶ (έω), μέλ. ήσω· εἶμαι περίεργος (ἀδιάκριτος), être curieux (indiscret), ἀναμιγνύομαι εἰς ὅλα, se mêler de tout; τὸ ἀναμιγνύεσθαι εἰς ὅλα, fourrer son nez partout, χοινῶς χώνω παντοῦ τὴ μύτη μου, ὅθεν διερευνῶ, ψάχνω, fureter.

φιλοπραγμοσύνη, ης, ἡ· περιέργεια [ἀδιάκριτος], curiosité [indiscrète]; ἰδ. ἀνωφελὴς ἀσχολία, ἀνάμιξις εἰς ξένας ὑποθέσεις, immixtion dans les affaires d'autrui.

φιλοπράγμων, ων, ον, γεν. ονος· ὁ ἀναμιγνυόμενος εἰς ξένας ὑποθέσεις, ἤτοι εἰς ὅλα, qui aime à se mêler de tout; πολυπράγμων, περίεργος, curieux, euse, adj. ἀδιάκριτος, indiscret, ète, adj. ὁ χώνων παντοῦ τὴν μύτην του, διερευνῶν τὰ πάντα, fureteur, euse, adj.

φιλοπρόοδος, ος, ον· φίλος τῆς προόδου, ami du progrès; ὀπαδὸς τῆς προόδου, partisan du progrès; progressiste, n. m.

φιλοπροσωπία, ας, ἡ· προτίμησις ἀτόμων, préférence de personnes; διάκρισις μετὰ τῶν ἀτόμων, acception de personnes = προσωποληψία, ἤτοι μεροληψία, partialité, n. f.

φιλοπρόσωπος, ος, ον· ὁ προτιμῶν, κάμνων προτιμήσεις, διακρίσεις μεταξὺ τῶν ἀτόμων, qui fait acception de personnes; μερολήπτης, partial, ale, aux, adj.

φιλοπρωτία, ας, ἡ· ἡ ἐπιθυμία, προσπάθεια διὰ τὰ πρωτεῖα, ἡ ἐπιθυμία τοῦ πρωτεύειν, désir de primer.

φιλόπρωτος, ος, ον· ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἦνε πρῶτος, προσπαθῶν νὰ ἔχῃ τὴν κυριαρχίαν, προσπαθῶν νὰ πρωτεύῃ, qui aime à primer.

φιλοπτωχία, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη (βοήθεια) πρὸς τοὺς πτωχούς, amour des (assistance aux) pauvres; ἐλεημοσύνη, charité, n. f.

φιλόπτωχος, ος, ον, ὁ ἀγαπῶν (ὁ βοηθῶν) τοὺς πτωχούς, qui aime (qui assiste) les pauvres; ἐλεήμων, charitable, adj. πρόθυμος εἰς τὸ βοηθεῖν, secourable, adj. ‖ — ἑταιρία, société d'assistance (de bienfaisance).

φίλος, ου, ὁ· ami, n.m. θηλ. **φίλη, amie,** n. f. ‖ φίλος πιστός, εἰλικρινής, ἐπιστήθιος, un ami fidèle, sincère, intime; ‖ φίλος ψυχρός, ὕποπτος, ἄπιστος, un ami froid, et suspect, e; perfide; ‖ πατρικὸς φίλος, ami de famille; ‖ ὑπηρετῶ τοὺς φίλους, servir ses amis; ‖ ἐρίζω μετὰ τῶν φίλων, se brouiller avec ses amis; ‖ φίλος τῶν γυναικῶν, ami des femmes; ‖ κάμνω τινὰ φίλον, faire de quelqu'un son ami; ‖ τὸν ἔχω φίλον, il est mon ami; ‖ ὡμίλησεν ὡς φίλος, il a parlé en ami; ‖ αὐτὸς δὲν εἶνε φίλος σου, il n'est pas votre ami; il ne vous aime guère; ‖ ὁ κύων εἶνε φίλος τοῦ ἀνθρώπου, le chien est l'ami de l'homme; ‖ — τοῦ οἴνου, τῆς εὐωχίας, ami du vin, de la bonne chère; ‖ — τῆς ἀληθείας, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἐλευθερίας, ami de la vérité, de la justice, de la liberté; ‖ ὡς φίλος, φιλικῶς, en ami, en titre d'ami; ‖ συμπεριφέρομαι ὡς φίλος, agir en ami; ‖ ὁμιλῶ ὡς φίλος, parler en ami. § —, ἀντὶ ἐρωμένος, bon ami; amant, n. m. [θηλ.] φίλη, βλ. **φιλενάδα,** ἐρωμένη, bonne amie; amante, n. f. ou maitresse, n. f. § [ἐνάρθρ.] ὁ φίλος = ὁ περὶ οὗ πρόκειται, l'homme dont il s'agit; notre (mon) homme; le gaillard; ‖ ὁ φίλος ἐθύμωσε, notre homme se fâcha; ‖ ὁ φίλος ἦτο πονηρός, le gaillard était rusé. § [ἐπίθ.] **φίλος,** η, ον (συγκρ. φίλτερος, ὑπερθ. φίλτατος), προσφιλής, ἀγαπημένος, ἀγαπητός, cher, chère, adj. chéri, e, adj. προσφιλής, ἀγαπητός, bien-aimé, ée, adj. et n. φιλόστοργος, περιπαθής, affectionné, ée, adj. φίλος, ami, e, n. et adj. ‖ φίλτατε φίλε, mon cher ami; ‖ οὐδὲν φίλτερον τῆς πατρίδος, rien de plus cher que la patrie; ‖ αἱ φίλαι Δυνάμεις, les Puissances amies; ‖ τὰ φίλτατά σας, vos enfants chéris; ‖ εἰς ὅ,τι φίλτατον ἔχετε, par tout ce que vous avez de plus cher; ‖ ἄκουσε φίλτατε, écoutez mon cher; écoutez mon bon. § **φίλος,** ἀντὶ φιλικός, amical, ale, aux, adj. bienveillant, e, adj. ‖ οἱ φίλα φρονοῦντες πρὸς ἡμᾶς, ceux qui sont bien (amicalement) disposés envers nous; ceux qui nous portent amitié.

φιλόσκιος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὴν σκιάν, ami de l'ombre.

φιλοσκωμμόνως [ἐπίρ.] δι' ὕφους σκωπτικοῦ, d'un ton railleur.

φιλοσκωμμοσύνη, ης, ἡ· ἡ κλίσις, τάσις πρὸς τὸ σκώπτειν.

φιλοσκώμμων, ων, ον, (Ἡροδ.) ὁ εὐχαρίστως σκώπτων, γεν. ονος, ὁ ἀγαπῶν νὰ σκώπτῃ, qui aime à railler; railleur, euse, adj. ou moqueur, euse, adj.

φιλοσκώπτης, ου, ὁ· (Ἀριστοτ.) ὁ **φιλοσκώμμων.**

φιλοσόφημα, ατος, τό· τὸ ἀποτέλεσμα πεπαιδευμένης, ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης, ὅθεν ἰδέα (δόγμα, ἀρχή, ἐργασία) φιλοσοφική, idée (dogme; principe; travail) philosophique; [διδ.] philosophème, n. m.

φιλοσοφία, ας, ἡ· philosophie, n. f. κατὰ

τὴν ἐτυμολογίαν τῆς λέξεως σημαίνει τὴν πρὸς τὴν σοφίαν ἀγάπην. Γενικὴ ἐπιστήμη τῶν ὄντων, τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν αἰτιῶν, science générale des êtres, des principes, et des causes ; || ἡ φιλοσοφία εἶνε ὠκεανὸς καὶ οἱ φιλόσοφοι πλοηγοί, la philosophie est un océan et les philosophes ne sont que des pilotes. § —, γνώμη, δόγμα, σύστημα φιλοσόφου, σχολείου, λαοῦ, ἐποχῆς, ὁμάδος ἀνθρώπων, opinions, doctrine, système d'un philosophe, d'une école, d'un peuple, d'une époque, d'une collection d'homme ; || ἡ φιλοσοφία τοῦ Ἀριστοτέλους, la philosophie d'Aristote ; || πρώτη φιλοσοφία, philosophie première=ἀρχαῖον ὄνομα τῆς μεταφυσικῆς· || φυσικὴ φιλοσοφία, philosophie naturelle, σύστημα φιλοσοφικὸν ἐφαρμοζόμενον ἐπὶ τῶν φυσικῶν φώτων· || [μεταφ.] αὐτὸ δὲν θέλει φιλοσοφίαν, ce n'est pas difficile à comprendre (; à faire) ; ce n'est pas malin; ce n'est pas la mer à boire. § — [ἐκπαίδ.] ἐπιστήμη διδασκομένη εἰς τὰ λύκεια καὶ τὴν φιλοσοφικὴν σχολήν· || διδάσκομαι φιλοσοφίαν, faire sa philosophie.

φιλοσοφικός, ή, όν, philosophique, adj ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν φιλοσοφίαν, qui appartient à la philosophie. § ὁ φιλοσοφικὸς λίθος, la pierre philosophale.

φιλοσοφικός, ή, όν, philosophiste, adj ἀφορῶν τὴν φιλοσοφίαν, qui concerne la philosophie ; || αἰσθήματα φιλοσοφικά, sentiments philosophistes.

φιλοσοφικῶς [ἐπίρ.], ὡς φιλόσοφος, en philosophe ; κατὰ τρόπον φιλοσοφικόν, d'une manière philosophique; philosophiquement, adv

φιλόσοφος, ος, ον· ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν φιλοσοφίαν, philosophe, n. m.

φιλοσοφῶ (έω), μέλ. ήσω, πραγματεύομαι φιλοσοφικὰ ζητήματα, traiter des questions philosophiques ; καταγίνομαι εἰς τὴν φιλοσοφίαν, s'occuper de philosophie ; philosopher; [συνεκδ.] raisonner ; ζῶ, διάγω (βλέπω τὰ πράγματα) ὡς φιλόσοφος, vivre (voir les choses) en philosophe.

φιλοσόφως [ἐπίρ.] ὡς φιλόσοφος, en philosophe.

φιλοσπουδία, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν σπουδήν, amour de l'étude ; ἐπιμέλεια (περὶ τὴν σπουδήν), application, n. f.

φιλόσπουδος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν νὰ σπουδάζῃ, ὁ φίλος τῆς σπουδῆς, ami de l'étude ; ἐπιμελὴς ἐν τοῖς γράμμασι, φιλομαθής, studieux, euse, adj.

φιλοστοργία, ας, ἡ· ἡ τρυφερὰ ἀγάπη διὰ τὰ τέκνα (διὰ τοὺς γονεῖς, τὴν οἰκογένειαν), tendresse (amour) pour ses enfants (ses parents ; sa famille) ; affection, n. f. βλ. καὶ ἀγάπη, στοργή.

φιλόστοργος, ος, ον, ἰδίως περὶ τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης τῶν γονέων, τέκνων καὶ ἀδελφῶν, ὁ πλήρης τρυφερότητος, rempli (plein) de tendresse ; ὁ τρυφερῶς ἀγαπῶν, tendre, adj. ou affectueux, euse, adj.

φιλοστόργως [ἐπίρ. προηγουμένου], μετὰ φιλοστοργίας, avec tendresse; τρυφερῶς, tendrement, adv. affectueusement, adv.

φιλοσυγγενής, ής, ές· ὁ ἀγαπῶν τοὺς συγγενεῖς του, qui aime ses parents.

φιλοτάραχος, ος, ον, ὁ τὴν ἀταξίαν, ταραχὴν ἀγαπῶν, ὁ ἀγαπῶν τὸν θόρυβον, ami du tumulte (du bruit) ; ταραχώδης, turbulent, e, adj.

φιλοτεκνία, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη πρὸς τὰ τέκνα, ἀγάπη (στοργὴ) πατρικὴ (μητρική), amour paternel (maternel).

φιλότεκνος, ος, ον, ὁ τὰ τέκνα του ἀγαπῶν, qui aime ses enfants.

φιλοτέχνημα, ατος, τό· τεχνικὴ ἐπιμεμελημένη ἐργασία, καλλιτέχνημα, œuvre d'art; ἔργον μετὰ τέχνης κατεσκευασμένον, ouvrage artistement fait.

φιλοτεχνία, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν τέχνην, τὰς τεχνικὰς ἐργασίας, goût pour un art ou pour les arts ; ἐξάσκησις εἰς αὐτάς, ὅθεν δεξιότης, habileté, n. f. ἐπιτηδειότης, νοημοσύνη, industrie, n.f. talent, n.m. [διδ.] philotechnie, n.f. amour des arts.

φιλοτεχνικός, ή, όν· philotechnique, adj. ἀφορῶν τὴν φιλοτεχνίαν· || φιλοτεχνικὴ ἑταιρία, société philotechnique.

φιλότεχνος, ος, ον· ἐξησκημένος εἰς τὴν τέχνην, ἐπιδέξιος, habile, adj. τεχνικός, φιλότεχνος, ἐπιτήδειος, industrieux, euse, adj. καλλιτεχνικός, artistique, adj. § φίλος τῶν τεχνῶν, ami des arts.

φιλοτεχνῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐργάζομαι (κάμνω) τι καλλιτεχνικῶς (μετὰ τέχνης), travailler (faire) artistement (avec goût).

φιλοτέχνως [ἐπίρ.] καλλιτεχνικῶς, artistement, adv. μὲ τέχνην κατεσκευασμένος, avec goût, ἤτοι ἔντεχνος, μετὰ τέχνης, avec talent ; ἐντέχνως, φιλοτέχνως, industrieusement, adv.

φιλοτιμία, ας, ἡ· τὸ φρόνημα τοῦ φιλοτίμου, τὸ εἶναι τινὰ φιλότιμον, τὸ θῖγον τὴν τιμὴν ἢ τὴν ὑπόληψιν (ce qui intéresse l'honneur) point d'honneur ; αἴσθημα τιμῆς, sentiment d'honneur ; ἡ φιλαυτία, amour-propre ; [ἐνν.] ἅμιλλα, émulation, n. f. ἤτοι ὁ ζῆλος καὶ αἱ ἐξ αὐτοῦ ἀναπτυσσόμεναι ἰδιότητες καὶ προσπάθεια· || διεγείρω (κεντῶ) τὴν φιλοτιμίαν (τινός), piquer d'honneur quelqu'un || ἐκ γελοίας φιλοτιμίας, par un amour-propre ridicule ; || διεγείρομαι τὴν φιλοτιμίαν, se piquer d'honneur ; || κάμνω τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν, se faire de nécessité une vertu.

φιλοτιμιά, ᾶς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ φιλοδώρημα.

φιλότιμος, ος, ον (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), ὁ θιγόμενος τὴν φιλοτιμίαν, qui se pique d'honneur ; ὁ αἰσθανόμενος τὸ αἴσθημα τῆς τιμῆς, κομπάζων, ὑπερήφανος διὰ τὴν τιμήν του, jaloux de son honneur ; ὁ ἔμπλεος φιλαυτίας, plein d'amour-propre ; ὁ ἐκ φιλοτιμίας, φιλοδοξίας πράττων τι, ὁ ἁμιλλώμενος, plein d'émulation ; ὁ προσπαθῶν μετὰ ζήλου (νὰ πράξῃ τι), plein de zèle. § συχνότατα καὶ

ἐν καλῇ σημασίᾳ ἐλευθέριος, libéral, ale, aux, adj. γενναιόκαρδος, μεγαλόψυχος, généreux, euse, adj.

φιλοτιμῶ (έω), μέλ. ήσω· θίγω τὴν τιμήν τινός, piquer d'honneur ; διεγείρω (τὴν φιλοτιμίαν), stimuler. § [μέσ.] φιλοτιμοῦμαι, δεικνύω φιλοτιμίαν, se piquer d'honneur ; se faire un point d'honneur de ; ζητῶ νὰ ἐπιδειχθῶ, νὰ διακριθῶ εἴς τι, chercher à se distinguer, mettre son amour propre à ; ἁμιλλῶμαι, προσπαθῶ νὰ κάμω τι, ἀγωνίζομαι, s'évertuer ; ἐπιλαμβάνομαι πράγματος τινὸς μετὰ ζήλου, prendre à tâche ; κομπάζω, ὑπερηφανεύομαι διά τι, être jaloux de [faire quelque chose]. § φιλοτιμοῦμαι (συχνότ. καὶ ἐν καλῇ σημασίᾳ προσφέρομαι τινὶ εὐγενῶς, δείκνυμαι ἐλευθέριος (μεγαλόψυχος), se montrer libéral (généreux).

φιλοτίμως [ἐπίρ. τοῦ φιλότιμος], λαμβάνω τι ὑπὸ ἔποψιν φιλοτιμίας, en se piquant d'honneur, προσπαθῶ ν' ἀναδειχθῶ, νὰ διακριθῶ εἴς τι, avec envie de se distinguer ; μεθ' ἁμίλλης, avec émulation ; μετὰ ζήλου, avec zèle ; ἐφαμίλλως, κατ' ἀντιζηλίαν, φιλοτίμως, à l'envi.

φιλουργιά, ᾶς, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπ.], βλ. **φιλύρα.**

φιλοφρόνημα, ατος, τό· ἡ φιλόφρων, εὐγενὴς μεταχείρησις, acte d'amitié, marque de bienveillance ; trait d'obligeance ; ἐπίσης ἡ φιλοφρόνησις.

φιλοφρόνησις, εως, ἡ· τὸ μεταχειρίζεσθαι τινὰ εὐγενῶς, φιλοφρόνως, accueil bienveillant ; bon traitement ; témoignage d'amitié, de bienveillance ; ἡ φιλοφροσύνη, εὐγένεια, amabilité, n. f. ou civilité, n. f. [ἰδίως εἰς τὸν πληθ.] φιλοφροσύνη, ὑποχρεωτικότης, prévenance, n. f. εὐγένεια, politesse, n. f. εὐγένεια, φιλοφροσύνη, gracieuseté, n. f. ‖ χωρὶς φιλοφρονήσεις, sans façons.

φιλοφρονητικός, ή, όν· ὁ ἔχων χαρακτῆρα φιλόφρονα, qui est d'un caractère bienveillant ; φιλόφρων, εὐγενής, aimable, adj. περιποιητικός, εὐγενὴς τοὺς τρόπους, φιλόφρων, courtois, e, adj. ὑποχρεωτικός, obligeant, e, adj. ὑποχρεωτικός, φιλόφρων, prévenant, e, adj.

φιλοφρονητικῶς [ἐπίρ.], μετὰ φιλοφροσύνης, avec courtoisie ; εὐγενῶς, μετὰ φιλοφροσύνης, εὐγενείας, avec amabilité ; φιλοφρόνως, courtoisement, adv. κατὰ τρόπον φιλόφρονα, d'une manière courtoise ; λίαν φιλοφρόνως, εὐμενέστατα, obligeamment, adv.

φιλοφρονῶ (έω) [καὶ μέτ.] φιλοφρονοῦμαι, μεταχειρίζομαι, φέρομαι πρός τινα φιλοφρόνως, μὲ εὐγένειαν, δεικνύομαι αὐτῷ εὐνοϊκός, ὑποδέχομαι τινὰ μετὰ φιλοφροσύνης, accueillir avec amabilité ; μεταχειρίζομαι τινὰ ὡς φίλον, μετὰ καλοσύνης, traiter en ami (avec bonté) ; κάμνω φιλοφροσύνας πρός τινα, faire des civilités (des prévenances) ; φέρομαι πρός τινα εὐγενῶς, avoir des égards ; περιποιοῦμαί τινα, choyer.

φιλοφρόνως [ἐπίρ.] βλ. φιλοφρονητικῶς.

φιλοφροσύνη, ης, ἡ· εὐγενής, περιποιητική, φιλόφρων μεταχείρισις, amabilité, n. f. περιποίησις, εὐγένεια, φιλοφροσύνη, courtoisie, n. f. (=ἐπίχαρις εὐγένεια, politesse gracieuse ; ἀντίθετον τοῦ discourtoisie, βαναυσότης, grossièreté) ; ὑποχρεωτικότης, obligeance, n. f. ἡ πρός τινα εὐγένεια καὶ προσοχή, attention, n.f. προσήνεια, εὐπροσηγορία, affabilité, n. f. βλ. καὶ φιλοφρόνησις.

φιλόφρων, ων, ον, ὁ εὐμενῶς διατεθειμένος, σκεπτόμενος καὶ πράττων οὕτω, καλοθελητής, περιποιητικός, εὐγενής, aimable, adj. εὐγενὴς τοὺς τρόπους, περιποιητικός, φιλόφρων, courtois, e, adj. (= τίμιος καὶ ἐπίχαρις, honnête et gracieux) ; ὑποχρεωτικός, obligeant, e, adj. προβλεπτικός, prévenant, e, adj. προσηνής. εὐπροσήγορος, affable, adj. ‖ ἱππότης φιλόφρων, un chevalier courtois ; ‖ τρόποι φιλόφρονες, des manières courtoises. Συνώνυμα, courtois, affable, civil, gracieux, honnête, poli ; βλ. καὶ εὐπροσήγορος.

φιλόχορος, ος, ον· φίλος τοῦ χοροῦ, ami de la danse ; ὁ τὸν χορὸν (τοὺς χορούς), τὴν ὄρχησιν ἀγαπῶν, qui aime le bal (les bals).

φιλοχρηματία, ας, ἡ· ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ χρῆμα, amour (soif) de l'argent ; ἡ ἀπληστία, cupidité, n. f.

φιλοχρήματος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὰ χρήματα, qui aime l'argent ; ἄπληστος διὰ τὸ χρῆμα, avide d'argent ; ἄπληστος, cupide, adj.

φιλοχρημάτως [ἐπίρ.], ἀπλήστως, en cupide.

φιλόχριστος, ος, ον, ὁ ἀγαπῶν τὸν Χριστόν, qui aime le Christ ; χριστιανός, χριστιανικός, chrétien, enne, n. et adj. ὁ ἐν Χριστῷ βαπτισθεὶς καὶ εἰς αὐτὸν πιστεύων.

φιλόχρυσος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὸ χρυσίον, qui aime l'or ; φιλάργυρος, avare ; ἄπληστος, cupide.

φιλοψευδής, ής, ές· ὁ ἀγαπῶν νὰ ψεύδηται, qui aime à mentir ; ὁ ἀγαπῶν τὸ ψεῦδος, qui aime le mensonge.

φιλόψογος, ος, ον, ὁ ψέγων, ὁ κατηγορῶν εὐχαρίστως, ὁ ἀγαπῶν νὰ ψέγῃ (νὰ ἐπικρίνῃ), qui aime à blâmer ; (à critiquer), ἐπικριτικός, φιλόψογος· [οὐσ.] ἐπικριτής, critiqueur, n.m. qui a la manie de critiquer.

φιλοψόγως [ἐπίρ.], μετὰ ψεκτικοῦ, ἐπικριτικοῦ πνεύματος, avec un esprit de critique.

φιλοψυχία, ας, ἡ· ἡ πρὸς τὴν ζωὴν ἀγάπη, amour de la vie ; ὅθεν δειλία, lâcheté, n. f.

φιλόψυχος, ος, ον· ὁ ἀγαπῶν τὴν ζωήν του, ami de la vie ; ὁ φειδόμενος αὐτῆς, ὅθεν συνήθ. ὁ δειλός, ἄτολμος, lâche, adj. poltron, onne, adj. et n. qui manque de courage.

φιλόψυχρος, ος, ον· psychrophile (ψυχρός, froid καὶ φίλος, ami) adj. ὁ ἀγαπῶν τὰ ψυχρά, qui aime le froid ; ‖ μικρόβιον φιλόψυχρον, microbe psychrophile.

φιλοψυχῶ (έω), ἀγαπῶ τὴν ζωήν μου, ai-

mer le vie; φείδομαι αὐτῆς, ὅθεν συνήθ. εἶμαι δειλός, ἄτολμος, être lâche (poltron).

φίλτατος, ου, ὁ· βλ. **φίλος.**

φιλτζάνι, τὸ [δημ.], βλ. **φλιτζάνι.**

φίλτρον, ου, τό· ἐρωτικὸν μέσον, ἐρωτικὸν (μαγικὸν) ποτόν, breuvage magique; τὰ μάγια, ἡ μαγεία, charme, n. m. ἤτοι πᾶν μέσον ἐμπνέον ἔρωτα, ὅθεν φίλτρον, philtre, n. m. breuvage propre à donner l'amour. § — [συνεκδ.] ἀντὶ τρυφερότης, tendresse, n. f. ἡ στοργή, affection, n. f. ἡ ἀγάπη, amour, n. m. ‖ μητρικὸν φίλτρον, affection maternelle ou amour maternel.

φιλτροποιός, ός, όν· ὁ κατασκευάζων ἐρωτικὰ μάγια, ἐρωτικὰ ποτά, ὁ παρασκευάζων φίλτρα, qui prépare de philtres.

φίλυδρος, ος, ον· τὰ ὕδαρῆ πράγματα, τὸ ὕδωρ ἀγαπῶν, qui aime l'eau; ὁ ἐν αὐτῷ εὐχαριστούμενος, qui s'y plait: ὑδρόφιλος, hydrophile, adj. ὑδρόβιος, aquatique, adj.

φιλύκη, ης, ἡ καὶ φυλίκη [φυτ.] ἡ φιλυρέα, filaria, n. λατ. philyrea, γένος τῆς οἰκογενείας τῶν ἐλαιωδῶν· θάμνος ἀείφυλλος τῆς Ν. Εὐρώπης καὶ Ἀνατολῆς ἧς τινος τὰ φύλλα εἶνε φαρμακευτικά.

φιλυπήκοος, ος, ον· φίλος τῆς ὑπακοῆς, εὐκόλως ὑπακούων, ὑπήκοος, obéissant, e, adj. εὐπειθής, docile, adj.

φίλυπνος, ος, ον· ὁ φίλος τοῦ ὕπνου, ὁ εὐχαρίστως κοιμώμενος, qui aime le sommeil; qui aime à dormir. dormeur, euse, n. π. χ. grand dormeur; ‖ [ἐπιθ.] ζῶον φίλυπνον, animal dormeur.

φιλύποπτος, ος, ον· ὁ εὐκόλως ὑποπτευόμενος, ὁ ἔχων κλίσιν, τάσιν πρὸς τὸ ὑποπτεύεσθαι, enclin à soupçonner, soupçonneux, euse, adj. βλ. ὑποψιαστικός, ὁ καὶ τὴν σκιάν του φοβούμενος, σκιόφοβος, ombrageux, euse adj. δύσπιστος, méfiant, e, adj. qui se méfie.

φιλυπόπτως [ἐπίρ.] ὡς φιλύποπτος, μὲ φιλυποψίαν, d'une manière soupçonneuse, avec soupçon, soupçonneusement, adv. βλ. ὑποψιαστικῶς.

φιλυποψία, ας, ἡ· ἡ κλίσις, τάσις, πρὸς τὸ ὑποπτεύεσθαι, τὸ **φιλύποπτον,** ὁ φιλύποπτος χαρακτήρ, caractère soupçonneux.

φιλύρα, ας, ἡ· tilleul, n. m. (δένδρον)· κοινῶς ἡ **φιλουργιὰ** καὶ **φλαμουργιά·** ξύλον συμπαγές, ἐλαφρόν, χρώματος λευκοῦ καὶ ὑφῆς ὁμαλῆς, χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν τορνευτῶν καὶ γλυπτῶν ξύλων· **φιλύριος,** ὁ καὶ ἡ, ον, de tilleul καὶ **φιλύρινος,** ίνη, ινον, ἀπὸ φλαμοῦρι· βλ. καὶ **ξύλον** (bois).

φιλύριος καὶ

φιλύρινος, βλ. **φιλύρα.**

φιλῶ (έω), μέλ. ήσω. ἀσπάζομαι τινά, κοινῶς **φιλῶ,** embrasser ou baiser; ‖ **φίλησέ με,** embrassez moi; ‖ τοῦ **ἐφίλησε** τὸ χέρι, il lui baisa la main; ‖ τὴν ἐφίλησεν εἰς τὸ μέτωπον, il l'embrassa sur le front; ‖ [μέσ.] **δὲν χάμνουν ἄλλο παρὰ νὰ φιληοῦνται,** ils ne font que se baisoter. § — [ναυτ.] [ἐπὶ ἱστίου], être à bloc; [ἐπὶ κεραίας], être à joindre; [ἐπὶ τροχίλου] être à tête de mât; βλ. **στηρίζω.** § — [ἀρχ.] ἀγαπῶ, aimer; ‖ ὁ φιλῶν τοὺς ἵππους, amateur des chevaux; βλ. **ἱππόφιλος,** ἱππεραστής.

φιλῶ [διάλ. Ἰκαρίας] ἐμβολιάζω διὰ δαμαλίδος, φελιάζω.

φιμόνω, βλ. **φιμῶ.**

φιμός, οῦ, ὁ· πᾶν διὰ τοῦ ὁποίου δένει τις σφικτά, π. χ. δεσμὸς οἱοσδήποτε, lien, n. m. φίμωτρον, ἐπιστόμιον, baillon, n. m. § —, φίμωτρον, muselière, n. f. τὸ πρὸ τοῦ στόματος τῶν ζώων τιθέμενον πλέγμα, ἵνα ἐμποδίσῃ αὐτὰ ἀπὸ τοῦ νὰ φάγωσιν ἢ νὰ δήξωσι, ce qu'on met aux animaux pour les empêcher de manger, de mordre; ‖ —, muselière, n. f. τὸ **φίμωτρον** καὶ ὁ **πνιγεύς·** εἶδος δεσμοῦ ἢ πλέγματος διερχομένου ἐπὶ τῆς ῥινὸς τοῦ ἵππου, ἵνα ἐμποδίσῃ τοῦτον ἀπὸ τοῦ νὰ δάκνῃ· νὰ μὴ συγχέηται μὲ τὸν **κημόν** (caveçon) βλ. λέξιν.

φιμῶ (όω), μέλ. ώσω· ἐπιθέτω φίμωτρον εἰς τὸ στόμα τινός, baillonner; [μεταφ] κάμνω τινὰ νὰ σιωπήσῃ, faire taire ou réduire au silence; ἀποστομόνω τινά, confondre; ‖ διὰ νὰ φιμώσῃ τοὺς συκοφάντας του, pour confondre ses calomniateurs. § — θέτω φιμὸν (φίμωτρον), museler; ‖ φιμόω ἵππον, museler un cheval; ‖ ἡ πρᾶξις τοῦ φιμοῦν, action de museler, ἡ φίμωσις, muselement. § — [ναυτ.], surlier, ἤτοι δένω τὴν ἄκραν ἀγομένου διὰ μερμίθου.

φίμωμα, ατος, τὸ [ναυτ.], surliûre, n. f. ἤτοι δέσιμον τῆς ἄκρας ἀγομένου διὰ μερμίθου χρησιμεῦον εἰς ὅ,τι καὶ τὸ **μύουρον** (queue de rat).

φίμωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ φιμοῦν, action de baillonner; baillonnement, n. m. § —, action de museler; musellement, n. m. § [ἰατρ.] **φίμωσις,** phimosis, n. f. (καὶ γενικῶς στένωσις, rétrécissement, n. m.) λέγεται στένωσις τοῦ ἐλευθέρου χείλους τῆς ἀκροποσθίας ἢ ἀκροβυστίας, καθιστῶσα ἀδύνατον τὴν γύμνωσιν τῆς βαλάνου καὶ δυσχερῆ τὴν οὔρησιν· αἴρεται διὰ χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως.

φίμωτρον, ου, τό· φιμός, baillon, n. m. ou muselière, n. f. βλ. λέξιν.

φιόγκος, ου, ὁ [δημ.], γενικῶς τὸ δέσιμον, δεσμός, nœud, n. m. π. χ. ἐπὶ ταινιῶν, nœud [de ruban, etc.].

φιορίνι, τὸ [ξεν.], florin, n. m. βλ. **φλωρίνιον.**

φιοῦμπα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **πόρπη,** boucle, n. f. ou agrafe, n. f.

φιραώνης, ὁ [διάλ. Οἰνόης], ὁ πολὺ ὠργισμένος, θυμώδης, ἐξερεθισμένος.

φιρμάνι, τὸ [ξεν.], firman, n. m. αὐτοκρατορικὸν διάταγμα, ἄδεια ἐκδοθεῖσα ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου, καὶ ἐν γένει ὑφ' ἄλλου τινὸς ἡγεμόνος ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

φιστίκι, τὸ [δημ.] τὸ πιστάχιον, pistache, n.f. ὁ καρπὸς τῆς πιστακίας.

φιστικιά, ᾶς, ἡ [δημ.] τὸ δένδρον πιστάκη ἢ πιστακία, pistachier, n. m.

φιστικύς, ειά, φιστικὺ (χρῶμα), ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ φιστικιοῦ, qui est couleur de pistache; πισταχιόχρουν, vert pistache.

φίστουλας, ὁ [δημ. ξεν.] βλ. **συρίγγιον** (fistule).

φιτιλάκι, τὸ [δημ.] βλ. **λουμίνι.**

φιτίλι, τὸ καὶ φτίλι [δημ.], mèche, n. f. βλ. **ἐλλύχνιον καὶ ἄπτρα·** || κόπτω τὸ φιτίλι τοῦ κεριοῦ, moucher la bougie; || τὸ καϋμένον μέρος τοῦ φιτιλιοῦ, le lumignon; || φιτίλι κανονιοῦ, mèche à canon; mèche à feu; || βάζω φιτίλια [φρ. μεταφ.] ἐξεγείρω, παροξύνω, ὑποδαυλίζω τὴν διχόνοιαν, exciter (fomenter) [la discorde]; monter quelqu'un, ἤτοι ἐρεθίζω δύο πρόσωπα τὸ ἓν κατὰ τοῦ ἄλλου, commettre [deux personnes l'une avec l'autre]; ῥᾳδιουργῶ, intriguer; σπείρω ζιζάνια, semer la zizanie; § **φιτίλι** [πληγῆς] bourdonnet, n. m. tampon de charpie, de ouate mis dans une plaie pour en absorber le pus. § — [ῥαπτ.] σειράδιον, σειρητάκι, cordonnet, n.m. § — [ναυτ. σχοινίου], mèche, n.f. (d'un cordage) ou âme, n.f. βλ. **ἔμβολον.**

φιτρί, τὸ καὶ φτρὶ [δημ.] ἡ **χανδηλήδρα,** lamperon, n. m. γλωσσίδιον ὑποβαστάζον τὸ λουμίνι, ἢ φιτίλιον, languette qui soutient la mèche d'une lampe; porte mèche, n. m.

φκαιρόνω, [διάλ. Νάξου) εὐκαιρῶ, ἀδειάζω, ἢ μᾶλλον μεταγγίζω ὑγρόν, βοηθῶν ἄλλον εἰς τὴν ἐργασίαν.

φκιάνω, κτλ. [δημ.], βλ. **φτειάνω,** κτλ.

φκιασίδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], φῦκος.

φκιασίδι, τὸ [δημ.], βλ. **φτειασίδι.**

φκυάρι, τὸ [δημ.], βλ. **φτυάρι**

φλάβω [διάλ. Ἠπείρου], λυγίζω τι διὰ τοῦ πυρός.

φλάγξα (προφ. flanccha) [διάλ. Οἰνόης], προσωνυμία ἀτόμων ἐχόντων παχείας καὶ πλαδαρὰς σάρκας, ἐμπαικτικῶς λεγομένη· (ὁμοιάζει τῷ γαλ. flasque καὶ τῷ ἀρχ. «**πλάδος, πλαδαρός**»).

φλαμουργιά, ᾶς, ἡ [δημ.], βλ. **φιλύρα** (tilleul).

φλαμοῦρι, τὸ [δημ.], ξύλον φιλύρας, bois de tilleul; βλ. **φιλύρα·** [συνεκδ.] ὁ φλοιὸς (φλοῦδα) φλαμουρίου, tille, n. f. § —, τὸ ἄνθος τοῦ φλαμουρίου, fleur de tilleul.

φλαμουριά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ δένδρον **φιλύρα,** tilleul, n. m. βλ. λέξιν.

φλαμουρόσχοινον, ου, τὸ [δημ.), σχοινίον φιλύρινον, corde de tille; ἡ φιλυρίς, τὸ σχοινίον ὅπερ πλέκουσι μὲ τὰς ἶνας τοῦ φλοιοῦ τῆς φιλύρας.

φλάμπουρον, τὸ [δημ. ναυτ.], βλ. **φιάμπουλον,** λέγεται κυρίως ὁ **ἐπισείων,** flamme; γενικώτερον δὲ ἡ σημαία, drapeau, n. m.

φλανέλλα, ας, ἡ· βλ. **φανέλλα.**

φλάουτον, τὸ [ξεν.], ὁ πλαγίαυλος, flûte [traversière]; βλ. καὶ **αὐλός.**

φλάρος, ὁ [διάλ. Καρπάθου], δαίμων.

φλάσκα, ας, ἡ [ξεν.], δοχεῖον ξύλινον (φιάλιον) ξυλίνη φιάλη, ἢ πυτίνη, bouteille clissée, φιάλη περικεκαλυμμένη διὰ πλέγματος, καθὼς ἡ δαμεζάνα, τὸ φλασκίον, gourde, n. f. || [μεταφ.] τὴν κακή του φλάσκα [φρ. δημ.], peste soit de l'ignorant; [du butor, etc.]; § [ἰχθ.] lophie, n. m.

φλάσκας [διάλ. Ἠπείρ.] καὶ **φουσκομάγουλος,** ἀρχαῖον **φυσίγναθος,** qui a les joues gonflées.

φλασκί, τό· βλ. **φλάσκα.** § —, poire à poudre.

φλασκίον, ου, τό· flacon, n. m. φιάλιον. § — ἀλόης, une calebasse d'aloès.

φλασκουνέα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου] τσικουδιά.

φλασκοῦνι, τὸ [ναυτ.] palan d'étai, βλ. **σύσπαστον** μεσίστιον.

φλαστερό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] σφραγὶς διὰ τὰς προσφοράς.

φλαφτὶ [διάλ. Ἠπείρου]=κολλύρα ἑψημένη ἐν τῷ κλιβάνῳ, καθ' ὃν καιρὸν οὗτος καίεται διὰ τὸν ἄρτον.

φλέβα, ας, ἡ· βλ. **φλέψ.** § —, ὀνομάζεται ὄχι μόνον ἡ φλέψ, veine, ἀλλὰ καὶ ἡ ἴς, fibre, n. f. || φλέβες ξύλου, αἱ ἶνες τοῦ ξύλου.

φλεβάρης, ὁ [δημ.] βλ. **φεβρουάριος.**

φλεβεκτασία, ας, ἡ· phlébectasie, n. f. (φλὲψ καὶ ἔκτασις) βλ. **ἔκτασις.**

φλεβικός, ή, όν, ἀνήκων εἰς τὰς φλέβας, ὁ τῶν φλεβῶν, veineux, euse, adj. ἀφορῶν τὰς φλέβας, qui a rapport aux veines.

φλέβιος, ος, ον· veineux, euse, adj. φλεβώδης, ὁ ἀφορῶν τὰς φλέβας, qui a rapport aux veines.

φλεβῖτις, ἴδος, ἡ· φλεγμονὴ τῶν φλεβῶν, inflammation des veines; phlébite, n.f. αὕτη ὀφείλεται συνήθως εἰς γενομένην ἀφαίμαξιν, εἰς ἐγχειρήσεις, εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἐρεθιστικῶν ῥευστῶν εἰς σοβαρὰν γενικὴν κατάστασιν (τυφοειδῆ πυρετόν, χρονίαν πύησιν, φθίσιν, κτλ.) Συνήθως ὁ θάνατος τῶν ὑποστάντων σπουδαίας ἐγχειρήσεις αἰτίαν ἔχει ἔντονον φλεβῖτιδα (φλεβῖτις τραυματική). Ἄμεσον ἀποτέλεσμα αὐτῆς εἶνε ἡ πῆξις τοῦ αἵματος καὶ ἡ προσκόλλησις τῶν ἐμμόρφων αὐτοῦ στοιχείων ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τῶν φλεβῶν (φλεβῖτις προσφυτική) τοῦθ' ὅπερ γεννᾷ οἴδημα ἐκ στάσεως τοῦ αἵματος, μᾶλλον ἢ ἧττον ἐπώδυνον.

Διακρίνονται πολλὰ εἴδη φλεβίτιδος, ὡς ἡ κοινὴ μορφή, ἡ κυρίως λοιμώδης καὶ ἡ βραδεῖα. Ἡ κοινὴ μορφή, ἄρχεται κυρίως διὰ πόνου ποικίλου τὴν ἔντασιν, οὕτινος προηγεῖται αἴσθημα αἱμωδίας. Αἱ κινήσεις τοῦ σκέλους ἐντείνουσι τὸν πόνον, διὸ καὶ ὁ ἄρρωστος ἐξαναγκάζεται εἰς παντελῆ ἀκινησίαν. Τὸ δεύτερον ἐπιφαινόμενον σύμπτωμα εἶνε τὸ οἴδημα, ὅπερ ἐνίοτε ἀναφαίνεται συγχρόνως μὲ τὸν πόνον, ἄλλοτε ὅμως ἕπεται τούτων καὶ ἀνέρχεται ἢ κατέρχεται πέραν τοῦ σημείου εἰς ὃ κυρίως εἶνε ἡ φλεβῖτις. Τρίτον σύμπτωμα εἶνε ἡ κατάπτωσις τῶν ἀγγείων, ἅτινα εἶνε σκληρά, δίκην χορδῆς. Ταῦτα εἶνε τὰ κύρια συμπτώματα. Ὅταν ὅμως ἔχει ἀποφραγῆ τελείως ἡ φλεγ-

μονὴ ἐπέρχονται πόνοι σφοδροί, ἄλλοτε δὲ ἀναισθησία τελεία εἰς τὴν ἀφήν, τὴν θερμοκρασίαν καὶ τὸν πόνον. Γενικῶς εἰπεῖν ὁ πόνος διαρκεῖ 3—5 ἡμέρας, τὸ οἴδημα ὅμως παραμένει ἑβδομάδας τινὰς ἢ καὶ μῆνας. Ὅταν εὐνοϊκῶς λήξῃ τὸ πρᾶγμα τὸ σκέλος ἐπαναλαμβάνει τὴν προτέραν αὐτοῦ λειτουργίαν πρὸ τῆς παρελεύσεως τεσσάρων ἑβδομάδων, ἀλλὰ καὶ παρὰ τὴν εὐνοϊκὴν ταύτην λῆξιν ὁ ἄρρωστος πρὸς τὸ ἑσπέρας ἔχει οἴδημα κατὰ τὰ σφυρά, ὁ δὲ ποὺς εἶνε ψυχρὸς καὶ συνήθως αἱ κυκλοφορικαὶ αὗται διαταράξεις συμπίπτουσι μετὰ τῆς ἐμφανίσεως **κιρσῶν**. Ἐνίοτε ἀναπτύσσεται χρόνιον οἴδημα, τὸ ὁποῖον παραμένει, τότε δὲ παχύνεται τὸ δέρμα μεγάλως. Ὡς τὰ πολλὰ ἡ φλεβῖτις λήγει εἰς τὴν ἴασιν, σπανιώτερον ὅμως ἐπέρχονται ἐπιπλοκαί, ὧν ἡ βαρυτέρα εἶνε ἡ τῶν πνευμόνων ἐμβολή.

Τοῦτο δὲ γίνεται ἂν ἀποσπασθῇ μέρος τι θρόμβου καὶ διὰ τῆς κυκλοφορίας μετατεθῇ εἰς τὸν πνεύμονα. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐπιβάλλεται ἡ ἀπόλυτος ἡσυχία. Μετά τινας ὅμως ἑβδομάδας ἀπὸ τῆς παθήσεως τοιοῦτος κίνδυνος δὲν παρουσιάζεται.

Ἡ λοιμώδης μορφὴ τῆς φλεβίτιδος εἶνε καὶ αὕτη καλοήθης συνήθως, σπανιώτερον ὅμως εἶνε βαρεῖα, καὶ ἐκδηλοῦται δι' ὑψηλοῦ πυρετοῦ μετὰ ῥίγους, ἡ δὲ γενικὴ κατάστασις τοῦ ἀρρώστου εἶνε λίαν κακή, γεννῶνται δὲ πολλὰ ἀποστήματα, ἀρθρίτιδος πυώδους, κτλ.

Ἡ βραδεῖα μορφὴ εἶνε δυσδιάγνωστος, διότι δὲν παρατηρεῖται οὔτε πόνος, οὔτε οἴδημα καὶ τότε ὁ ἰατρὸς μόνον ἐκ τῶν συμπτωμάτων δύναται νὰ κρίνῃ περὶ τῆς φλεβίτιδος ταύτης. Παρατηρεῖται αὕτη κατὰ τὴν ἐπιλόχειον κατάστασιν, ὀξείας νόσους, καχεξίας.

Τὸ μόνον σημεῖον ἐφ' οὗ στηρίζεται ὁ ἰατρὸς εἶνε ἡ αἰφνιδία ὕψωσις τῆς θερμοκρασίας, ἐνῷ οὐδὲν σύμπτωμα ἐξηγεῖ ταύτην.

Αἱ φλεβίτιδες ἐπέρχονται κατὰ τὴν ἐπιλόχειον κατάστασιν, τὸν τυφοειδῆ πυρετόν, τὴν γρίππην, τοὺς ῥευματισμούς, τὸ ἐρυσίπελας, δυσεντερίαν, κυνάγχας, σκωληκοειδῖτιδα.

Ὑπάρχουσι καὶ χρόνιαι φλεβίτιδες, φλεβοσκληρώσεις, **κατὰ τὸ ἀρτηριοσκληρώσεις**.

Ἀκινησία 20—25 ἡμερῶν, ἐφαρμογὴ ἐλαστικῶν καλτσῶν, μαλάξεις (βραδύτερον) ἀποφυγὴ τραυματισμῶν, ἠλεκτρισμοί, ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν τῆς θεραπείας. § — τραυματικὴ [ἱππολ.] βλ. **τραυματικός**.

φλεβογενής, ής, ές· phlébogène (φλέψ, veine καὶ γεννῶ, παράγω, engendrer) adj. ‖ ἀγγείωμα φλεβογενές, angiome phlébogène, λέγεται ἀγγείωμα σπηλαιῶδες (angiome caverneux) ἀναπτυσσόμενον ἐπὶ βλάβῃ τῶν μικρῶν ἀγγειωμάτων ὅπερ διακλαδοῦται εἰς τὸν ἐξωτερικὸν χιτῶνα τῶν φλεβῶν.

φλεβογραφία, ας, ἡ· phlébographie, n.f. πραγματεία, περιγραφὴ τῶν φλεβῶν, traité, description des veines.

φλεβογραφικός, ή, όν· phlébographique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν φλεβογραφίαν, qui concerne la phlébographie.

φλεβογράφος, ου, ὁ· phlébographe, n.m. ὁ περιγράφων τὰς φλέβας, celui qui décrit les veines ; ὁ ἐργαζόμενος ἐπὶ τῶν φλεβῶν, qui travaille sur les veines.

φλεβόλιθος, ου, ὁ· phlébolithe, n. f. (φλέψ, veine ; λίθος, pierre) [ἰατρ.] συγκρίματα (concrétion calcaire) σκληρὰ ἐντὸς τῶν κιρσωμάτων τῶν φλεβῶν τῆς κνήμης, τοῦ ὀσχέου, κτλ. Ἀπετελέσθησαν δὲ ἐκ τῶν συνεπείᾳ φλεβίτιδος ἢ κιρσῶν, πηγμάτων ἰνικῆς τοῦ αἵματος, ἐν οἷς ἦλθον καὶ κατετέθησαν μόρια ἁλάτων ἀσβεστίου.

φλεβολογία, ας, ἡ· phlébologie, n. f. [ἀνατ.] πραγματεία περὶ φλεβῶν, traité des veines.

φλεβολογικός, ή, όν· phlébologique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν φλεβολογίαν, qui appartient à la phlébologie.

φλεβομαλάκυνσις, εως, ἡ· phlébomalacie (φλέψ, veine καὶ μαλακός, mou) n. f. [παθολ.] μαλάκυνσις τῶν φλεβῶν, ramollissement des veines.

φλεβορραγία, ας, ἡ· phléborragie (φλὲψ καὶ ῥῆγμα, ῥαγή, éruption) n. f. [ἰατρ.] ῥῆξις φλεβός, rupture d'une veine ; φλεβώδης αἱμορραγία, hémorragie veineuse.

φλεβοσκλήρωσις, εως, ἡ· phléboclérose (φλὲψ καὶ σκληρός, dur) n. m. σκλήρωσις τῶν τοιχῶν τῶν φλεβῶν (sclérose des parois des veines) δι' ὑπερτροφίας τοῦ ἱστοῦ αὐτῶν· βλ. σκλήρωσις, **ἀρτηριοσκλήρωσις**.

φλεβοτομία, ας, ἡ· τὸ ἄνοιγμα τῶν φλεβῶν ['Αριστ.], phlébotomie, n. f. [χειρ.] ἡ **ἀφαίμαξις**, saignée, n. f. μεθοδικὸν ἄνοιγμα μιᾶς φλεβός, ouverture méthodique, d'une veine.

φλεβοτομικός, ή, όν· phlébotomique, adj. [χημ.] ὁ σχετιζόμεεος μὲ τὴν φλεβοτομίαν· ‖ μαχαιρὶς φλεβοτομική, lancette phlébotomique.

φλεβοτομίς, ίδος, ἡ καὶ

φλεβοτόμον, ου, τὸ [χειρ.] κοινῶς τὸ **νιστέρι**, lancette, n. f. ou phlébotome (φλέψ, τομή, section) σμιλίον, μαχαιρίδιον διὰ τὴν φλεβοτομίαν. § — [ἱππολ.] flamme [à saigner les chevaux]· (πρὸς φλεβοτομίαν) ἤτοι χειρουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἀφαίμαξιν τῶν ἵππων.

φλεβοτόμος, ον, ὁ· ὁ κόπτων, ἀνοίγων τὰς φλέβας [κουρεύς], [barbier] phlébotomiste, n. m. [χειρ.] ὁ ἐκτελῶν τὴν ἀφαίμαξιν τῶν φλεβῶν, qui pratique la saignée des veines.

φλεβοτομῶ (έω) μέλ. ήσω, ἀνοίγω τὴν φλέβα, ouvrir la veine ; κάμνω ἀφαίμαξιν, κοινῶς πέρνω αἷμα, saigner. § —, phlébotomiser [χειρ.] παλαιὰ λέξις=ἀφαιμάσσω, saigner.

φλεβώδης, ης, ες, ὅμοιος μὲ φλέβα, ἔχων τὸ σχῆμα τῆς φλεβός, πλήρης φλεβῶν, veineux, euse, adj.

φλέγμα, ατος, τό· παρ' ἰατροῖς ἀπὸ τοῦ Ἱπποκρ. καὶ ἐντεῦθεν ψυχρά, λευκή, μυξώδης ὕλη ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι, ἣν ἐθεώρουν ὡς αἰτίαν πολλῶν ἀσθενειῶν· μυξώδης καὶ γλοιώ-

δης ὑπόλευκος ὕλη σχηματιζομένη ἐν τῷ στόματι, phlegme, n. m. φλέγμα (κόρυζα, κοινῶς μύξα), pituite, n. f. ou mucosité, n. f. ἡ φλεγματόρροια· βλ. καὶ γαστρόρροια· ‖ βγάζω φλέγμα τι, expectorer; ἀποπτύω, ἀποχρέμπτομαι. § [μεταφ.] φλέγμα, flegme, n. m. ἡ ψυχραιμία, sang-froid, n. m.

φλεγμαγωγός, ός, όν· ἀγωγὸς καθαίρων τὸ φλέγμα, phlegmagogue, adj. évacuant, e, adj. ἀποχρεμπτικός, expectorant, e, adj.

φλεγμαίνω, μέλ. ανῶ, φλογίζομαι (καίω), φουσκόνω, s'enflammer; εἶμαι ἐν φλογώσει, être enflammé; [μεταφ.] εὑρίσκομαι ἐν ἀναβρασμῷ, être en effervescence; (en conflagration).

φλεγμασία, ας, ἡ· phlegmasie, n.f. κατὰ τὸν Γαληνὸν εἶνε ὅ,τι καὶ φλεγμονή, immflammation, n.f. σήμερον ὅμως θεωροῦμεν τὴν λέξιν ὡς μερικωτέραν, δηλουμένης δι' αὐτῆς τῆς φλογιστικῆς διεγερσίας τῆς διεξαγομένης ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὀργάνων τοῦ σώματος.

φλεγματικός, ή, όν, ἀνήκων εἰς τὸ φλέγμα, προερχόμενος ἐξ αὐτοῦ, phlegmatique, adj. μυξώδης, pituitaire, adj. § [μεταφ.] flegmatique, adj. ἀπαθής, apathique, adj.

φλεγματικῶς [ἐπίρ.] μετὰ φλέγματος, avec flegme; ἀπαθῶς, ψυχραίμως, avec sang-froid.

φλεγματώδης, ης, ες, ὅμοιος φλέγματι, pituiteux, euse, adj. § —, φλεγματικός, flegmatique, adj. ὁ ἔχων φλέγμα, ψυχραιμίαν, ἀπαθής.

φλεγμονή, ῆς, ἡ· ἡ φλόγωσις τῶν ὑπὸ τὸ δέρμα μορίων (Πλατ.) inflammation, n. f. ὀργανικὴ θεραπευτικὴ ἀντίδρασις ἐπερχομένη πέριξ ξένου τινὸς σώματος καὶ γενικῶς μικροβίου, χαρακτηριζομένη διὰ θερμότητος, ἐρυθρότητος ἄλγους καὶ ἐξοιδήματος. Περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῆς φλεγμονῆς ἐδόθησαν διάφοροι ἐξηγήσεις ὑπὸ τῶν νεωτέρων. § φλεγμονή, échauffement, n. m. φλόγωσις· ‖ [ἱππολ.] φλεγμονὴ τῆς χελιδόνος, échauffement de la fourchette, τῶν σαρκωδῶν δηλονότι μερῶν· πάθησις συχνοτάτη παρ' ἵππῳ συνεπάγουσα χωλότητα τοῦ ἄκρου. § [ἱππολ.] —, peigne ou brevure; ἰδιάζουσα ἐκζεματώδης φλεγμονὴ τοῦ δέρματος τοῦ καλύπτοντος τὴν στεφάνην τοῦ ποδός· διακρίνονται εἰς peigne sec καὶ peigne humide, ἤτοι ξηρὰν καὶ ὑγρὰν ἐκζεματικὴν φλεγμονήν.

φλεγμονώδης, ης, ες, ὁ ἐκ φλεγμονῆς προερχόμενος, qui tient de l'inflammation; inflammatoire, adj. ‖ — πυρετός, fièvre inflammatoire; φλεγμώδης, flegmoneux ou phlegmoneux, euse, adj. qui est de la nature du phlegmon.

φλεγμός, οῦ, ὁ· phlegmon ou plegmon (ἐκ τοῦ φλεγμονή), n. m. φλεγμονὴ τοῦ κυτταρώδους ἱστοῦ, inflammation du tissu cellulaire; ‖ γενίκευσις τοῦ φλεγμοῦ, phlegmon généralisé.

φλεγμώδης, ης, ες· phlegmoneux, euse, adj. ὁ ὢν τῆς φύσεως τοῦ φλεγμοῦ, de la nature du phlegmon; ‖ πάθησις φλεγμώδης, affection phlegmoneuse.

φλέγω, μέλ. ξω, φλογίζω, enflammer; καίω, κατακαίω, brûler; πυρπολῶ, ἀνάπτω, embraser; ‖ ὁ ἥλιος φλέγει, le soleil brûle; ‖ τὸ πάθος τὸ ὁποῖον τὸν φλέγει, la passion qui l'enflamme. § [παθητ.] φλέγομαι, être brûlé; brûler; κάμνω τινὰ ν' ἀνάψῃ ἀπὸ ἔρωτα, πάθος, ἢ ὀργήν· ‖ φλεγόμενος ὑπὸ τοῦ πόθου, brûlant de désir; ‖ καρδία φλεγομένη ὑπὸ ἔρωτος, cœur enflammé d'amour.

φλεκτήρ, ῆρος, ὁ [νεολ. στρατ.] lance à feu, δι' οὗ ἔθετον τὸ πάλαι τὸ πῦρ εἰς τὰ πυροβόλα, ὅπερ ἐκαλεῖτο καὶ κηρίον πυροδοτικόν.

φλεκτηροθήκη, ης, ἡ (φλεκτήρ, θήκη), étui à lance.

φλεκτηροφόριον, ου, τὸ (φλεκτήρ, φέρω), porte-lance, n.m. (ἢ κηριοφόριον).

φλεκτικότης, ητος, ἡ· imflammabilité, n. f. ἤτοι εὐφλογιστία· ἐπίσης βαθμὸς φλεξιγόνος ἢ καύσεως.

φλέξις, εως, ἡ [φυσικ.] inflammation, n. f. ἡ πρᾶξις δι' ἧς καύσιμός τις ὕλη ἀναφλέγεται· ἐπίσης τὸ ἀποτέλεσμα ταύτης.

φλέψ, φλεβός, ἡ, κοινῶς ἡ φλέβα, ἐν τῷ ζῶντι σώματι, veine, n. f. κοινὴ ὀνομασία πάντων τῶν αἱματηρῶν ἀγγείων τῶν διοχετευόντων τὸ αἷμα ἀπὸ τῆς μικρᾶς καὶ τῆς μεγάλης κυκλοφορίας εἰς τοὺς κόλπους τῆς καρδίας· ‖ τὸ αἷμα βράζει εἰς τὰς φλέβας του, le sang lui bout dans les veines; ‖ εὑρίσκω τὴν φλέβα τινὸς [φρ. μεταφ.] trouver le faible (le côté sensible) de quelqu'un; § [μεταλλείου] filon, n.m. ou veine, n.f. §—[ὕδατος ὑπογείου] νάμα, filet d'eau ou veine d'eau. § —, veine, n.f. γραμμαὶ κεχρωματισμέναι ὑπάρχουσαι εἰς τοὺς λίθους, τὰ μάρμαρα καὶ τὰ ξύλα· τὰ φλεβώδη μάρμαρα καὶ ξύλα εἶνε λίαν ἐπιζήτητα· ‖ [ὑδρ.] ὑγρὰ φλέψ, veine fluide· ‖ φλὲψ τοῦ λίθου, veine de pierre; ἐλάττωμα ὑπάρχον εἰς τοὺς λίθους ἕνεκα τῆς ἀνομοιότητος τῆς συστάσεως, ἕνεκα τοῦ ὁποίου σχίζονται κατὰ τὸ εἰρημένον μέρος· ‖ ἀπομιμοῦμαι διὰ χρώματος φλέβας μαρμάρου ἢ ξύλου, veiner. § —, (σιδήρου καὶ ἐν γένει μετάλλου), ἡ ἴς, ἰνός, nerf, n.m. ‖ αἱ φαινόμεναι ἶνες τοῦ σιδήρου, fibres apparentes du fer. § — [μαρμάρου· ὑάλου], fil, n.m. ou veine, μικρὰ μαλακὴ σχισμὴ εὑρισκομένη ἐπὶ λίθου, μαρμάρου, κλ. § —, ἡ φλέβα ἢ ἴς, κτηδών, fibre, n.f. § — [μεταφ.] ἡ διάταξις disposition, n.f. εὐφυΐα, δῶρον φυσικόν, προίκισμα, talent, n.m. fibre, n. f. ou bosse, n.f. ‖ ἔχει τὴν φλέβα τῆς μουσικῆς, il a la fibre (la bosse) de la musique; ‖ δὲν ἔχει ποιητικὴν φλέβα, il n'a pas de talent pour la poésie· ‖ σφαγῖτις φλέψ, veine jugulaire, εἶνε ἡ μεγαλειτέρα τῶν τοῦ προσθίου τμήματος τοῦ ἵππου φλέψ, διατρέχουσα ἑκατέρωθεν τοῦ τραχήλου ἐντὸς ἰδίας αὔλακος (gouttière)· ὡς γνωστὸν ἀπὸ τῆς σφαγίτιδος φλεβὸς ἐνεργεῖται ἡ ἀφαίμαξις παρ' ἵππῳ.

φληνάφημα, ατος, τό, καὶ

φληναφία, ας, ἡ· φλυαρία, bavardage, n. m. ἀνωφελής, ἀνόητος πολυλογία, sot babil; λῆρος, μωρολογία, radotage, n. m. [Συνώνυμα τούτων εἰσὶ bavarderie, n. f. = φλυα-

ρία ἀηδής, προερχομένη ἐκ μωρίας· babil, n.m. =ἀδολεσχία ἢ πολυλογία ἐπισυμβαίνουσα πολλάκις ἐξ εὐθύμου διαθέσεως· καὶ caquet, n.m. =φλυαρία, ἡ γενομένη ὑπὸ κενοσπουδίας πρὸς ἐπίδειξιν εὐφυΐας καὶ γνώσεων, πολλάκις δὲ καὶ μετὰ κακογλωσσιᾶς]· [— ἐναντίον τινός] = φωνασκία, déblatération, n. f. κεναὶ φωνασκίαι, clabaudage, n. m.

φλήναφος, ου, ὁ καὶ ἡ· ὁ φλύαρος, bavard, e, adj. μωρόλογος, radoteur, euse, n.

φληναφῶ (άω), μέλ. ήσω· φλυαρῶ, bavarder; ἀνωφελῶς, ἀνοήτως πολυλογῶ, babiller sottement; ληρῶ, μωρολογῶ, radoter; [ἐναντίον τινὸς] φωνασκῶ, déblatérer; κραυγάζω, φωνασκῶ ματαίως, clabauder.

φλησκοῦνι, τὸ [δημ. βοτ.] (ὑπὸ τῶν χωρικῶν προφέρ. βλησκοῦνι), γλήχων ἢ βλήχων, βλ. καὶ μίνθα, pouliot, n. m. βοτάνη εὐώδης.

φλιά, ᾶς, ἡ· κυρίως ὁ παραστάτης τῆς θύρας, Ὀδυσ. ρ. Ἱπποκρ. Θεόκρ. 2, 60. καὶ Πολύβ. βλ. **παρασταθμίς**· jambage montant; τινὲς ἐξηγοῦσι τὴν φλιὰν διὰ τοῦ ὑπόθυρον, **οὐδός**, κατῶφλι, seuil [de porte].

φλίβερος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], **θλιβερός**· τὸ φλίβερο, τὸ ταλαίπωρον· «τὰ φλίβερα μαντᾶτα».

φλίβομαι [διάλ. Ἠπείρ.], ἀντὶ **θλίβομαι.**

φλίσι, τὸ [δημ. ναυτ.], flèche-en cul; βλ. **λαῖφος.**

φλιτζάνι, τὸ [δημ.], ὁ **κύαθος**, tasse, n.f. ou coupe, n.f. καὶ κατ' ἐπέκτασιν τὸ **κύπελλον**· ‖ ἕνα φλυτζάνι καφέ, une tasse de café.

φλόγα, ἡ [δημ.], βλ. **φλόξ.**

φλογέρα, ας, ἡ· flûte [champêtre]; chalumeau, n. m. Πρωτογενὲς μουσικὸν ποιμενικὸν ὄργανον, κοινοτάτης χρήσεως ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλλάδι, ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸν παλαιὸν αὐλόν, κατασκευαζόμενον συνήθως ἐκ καλάμου, σιδήρου ἢ ὀστῶν ἀγρίων πτηνῶν, στρογγύλον καὶ μακρόν, ἔχον κατὰ μῆκος αὐτοῦ ὀκτὼ ἢ δέκα ὀπὰς ἐφ' ὧν ἐναλλάσσονται οἱ δάκτυλοι τοῦ παίζοντος αὐτὸ ἐμφυσῶντος ἄνωθεν ἢ πλαγίως, γλυκύτατα δὲ ἀντηχοῦν μὲ τὸν μονότονον καὶ μελαγχολικὸν αὐτοῦ ῥυθμὸν ἐν τῇ σιγῇ καὶ τῇ ἐρημίᾳ ἰδίως τῶν νυκτῶν τῶν δασῶν τῆς Ρούμελης ἢ τοῦ Μορεᾶ· βλ. καὶ **αὐλός.**

φλογερός, ά, όν, πλήρης φλογῶν. περίφλεκτος, περιφλεγής, enflammé, ée, adj. plein de feu; καίων, brûlant, e, adj. καυστικός, θερμός, ardent, e, adj. λάμπων, φωτίζων, flamboyant, e, adj. ‖ ἥλιος φλογερός, soleil ardent, brûlant.

φλογερῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον φλογερὸν (καυστικόν), d'une manière brûlante; καυστικῶς, ardemment, adv.

φλογίζω, μέλ. ίσω, φλέγω, θέτω πῦρ, περιφλέγω, enflammer; καίω, κατακαίω, brûler; πυρπολῶ, ἀνάπτω, embraser. § φλογίζω, flamber, ἐκπέμπω φλόγα. § φλογίζω **πυροβόλον**, flamber une bouche à feu: εἰσάγω μικρὰν ποσότητα πυρίτιδος ἐν τῷ πυροβόλῳ ἥντινα ἀναφλέγω πρὸς βεβαίωσιν ὅτι ἡ ὀπὴ δὲν εἶνε πεφραγμένη (ἰδίως εἰς τὰ ἐμπροσθογεμῆ)· καὶ ἡ πρᾶξις φλογισμός, flambage, n. m.

φλόγινος, ος, ον· πυρώδης, ἔχων τὸ χρῶμα τῆς φλογός, de flamme; λάμπων, φωτίζων, flamboyant, e, adj.

φλογίς, ίδος, ἡ· τὸ ἐπὶ τῆς φλογὸς ἐψημένον κρέας **πλευρὶς ὀπτή**, côtelette grillée, καὶ γενικῶς carbonnade, n. f. viande grillée sur les charbons.

φλογισμός, οῦ, ὁ· τὸ φλογίζειν, action d'enflammer; inflammation, n. f. βλέπε καὶ **ἀνάφλεξις.**

φλογιστικός, ή, όν· ἐκ φλογώσεως προερχόμενος, qui tient de l'inflammation, inflammatoire, adj. ‖ [διδ.] φλογιστικός, phlogistique [ἰατρ.] κατάλληλος εἰς ἀνάπτυξιν ἐσωτερικῆς θερμότητος.

φλογοβόλιον, ου, τό· βλ. **ἀστροβόλιον.**

φλογοβόλος, ος, ον, ἐκπέμπων φλόγας, ὅθεν λάμπων, φωτίζων, φλογερός, flamboyant, e, adj. περιφλεγής, enflammé ée, adj. plein de feu.

φλογοβολῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐκπέμπω φλόγας, jeter des flammes; ὅθεν λάμπω, φωτίζω, flamboyer.

φλογόδρομος, ου, ὁ· conduit de flammes, φλογόπορος. Τὰ μέρη τῆς ἑστίας (foyer) λέβητος ἔνθα συμπληροῦται ἡ καῦσις τῶν ὑπὸ τῶν γαιανθράκων ἐκλυομένων ἀερωδῶν στοιχείων καὶ δι' ὧν διέρχονται τὰ προϊόντα τῆς καύσεως πρὸ τῆς ἀφίξεώς των εἰς τὴν καπνοδόχον. Τὰ μέρη ταῦτα περιλαμβάνονται μεταξὺ τοῦ πυθμένος τοῦ κλιβάνου (fourneau) καὶ τῆς βάσεως τῆς καπνοδόχου καὶ περιβάλλονται κατὰ τὸ μεῖζον αὐτῶν μέρος ὑπὸ τοῦ **ὑδροθαλάμου** (chambre à eau); βλ. καὶ **ἀτμολέβης.** § φλογόδρομος, carneau, n. m. (συνώνυμον τοῦ conduit des flammes) ἡ ὀνομασία αὕτη μᾶλλον δίδεται εἰς τοὺς φλογοδρόμους τῶν κτιστῶν καμίνων (fourneaux).

φλογόλευκος, ος, ον· ὁ θερμαινόμενος μέχρι λευκοπυρώσεως, chauffé à blanc; λευκόπυρος, incandescent, e, adj. βλ. **λευκοπύρωσις.**

φλογόξανθος, ος, ον· alezan brûlé; βλ. **ξανθός.**

φλογόπορος, βλ. φλογόδρομος.

φλογορρυθμιστής, οῦ, ὁ· obturateur ou régistre ou fumivore, n. m. τὸ κανονίζον τὴν φλόγα τῆς λυχνίας εἰς τοὺς φάρους· ‖ κλεὶς τοῦ φλογορρυθμιστοῦ, clef d'l'obturateur, ἢ **ἀεροφράκτης** (τοῦ φάρου), βλ. καὶ **ἀεροφράκτης.**

φλογοσωλήν, ῆνος, ὁ· σωλὴν ἀτμολέβητος, tube [de chaudière].

φλογώδης, ης, ες, φλογοειδής, ὁ ἔχων, ἐκβάλλων φλόγας, περιφλεγής, enflammé, ée, adj. καίων, brûlant, e, adj. λάμπων, φωτίζων, flamboyant, e, adj.

φλόγωμα, τό, κοινῶς ἡ **κόρα** καὶ **πέτσα**, croûte, n. f. βλ. λέξιν.

φλογωπός, ός, όν· flamboyant, e, adj. ὁ ἔχων ὄψιν φλογός.

φλόγωσις, εως, ἡ· συνών. τοῦ **φλεγμονή**, inflammation, n. f. [διδ.] phlogose, n. f.

ἰδίως inflammation aseptique, par caustiques ou brûlures.

φλοιάνθραξ, ὁ· tannée, n. f. φυτικὴ καύσιμος ὕλη ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ ἀπορριπτομένου ἐκ τῶν **δεψείων** (tannerie) μετὰ τὴν κατεργασίαν φλοιοῦ τῆς δρυός.

φλοΐζομαι [διάλ. Νάξου], φλέγομαι ἐκ λύπης ἢ δυστυχίας, ταλαιπωροῦμαι, δυστυχῶ.

φλοιός, οῦ, ὁ· ἡ φλοῦδα τοῦ δένδρου, écorce, n. f. (βλ. **ξύλον**) καὶ ἐν γένει ἡ φλοῦδα τῶν φυτῶν· [συνεκδ.] ἡ ἐπιδερμίς, peau, n. f. δέρμα λεπτὸν ὡς φλοιός, ἤτοι ὁ φλοιὸς καρπῶν τινων καὶ ἰδ. τοῦ κρομμύου, τὸ λέπι, pelure, n. f. τὸ λέπυρον, λεπτὸς ὑμήν, pellicule, n. f. || ὁ φλοιὸς τῶν δένδρων, l'écorce des arbres; || — δρύϊνος, écorce de chêne; || — πεύκινος ἢ πεύκης, écorce de pin; || — πρὸς βαφήν, écorce à teinture; || — πορτοκαλλίου, écorce d'orange; || ὁ ἀποξυόμενος ἐξωτερικὸς φλοιὸς πορτοκαλλίου ἢ λεμονίου, zeste, n.m. || — μήλου, pelure de pomme; || ὁ γήϊνος φλοιός, la croûte terrestre; βλ. καὶ **φλοῦδι.**

φλοισβίζω, μέλ. ίσω [ἐπὶ κύματος], προξενῶ θόρυβον, βοήν, ὑπόκωφον θόρυβον ποιῶ, murmurer; βοΐζω, bruire.

φλοῖσβος, ου, ὁ· ὁ ὑπόκωφος κρότος τῆς κυμαινομένης θαλάσσης, ὁ φλοῖσβος τῶν ὑδάτων, **murmure de l'eau qui coule**; ὁ θόρυβος (ὁ ψίθυρος) τῶν κυμάτων, murmure [des flots]; ἡ βοή, τὸ βοητόν, bruissement, n.m. || ὁ θόρυβος (φλοῖσβος) τοῦ ἀνέμου ὅστις κινεῖ τὸ φύλλωμα, le bruissement du feuillage.

φλοίτσι, τὸ [διάλ. Λευκάδ.], ὁ φλοιὸς τοῦ ἀραβοσίτου, ἡ σπάθη, pelure, n. f.

φλοκκάτα, ας, ἡ· ἡ **σισύρα**, μαλλωτὸν ἐπιχιτώνιον, manteau (capote; houppelande) d'étoffe floche (houppée); μαλλωτὴ κάππα (ἢ χλαῖνα), παχὺ ἐξ ἐρίου χροσωτὸν (μαλλωτὸν) ἔνδυμα δι' οὗ περιβάλλουσι τὸ σῶμά των ἰδίως οἱ ποιμένες ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν γένει οἱ χωρικοί.

φλόκκος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ **κροσσός.**

φλοκκωτή, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], μάκτρον, προσόψιον εἰς τὰ ἄκρα τοῦ ὁποίου ὑπάρχουσι μικροὶ φλόκκοι (κροσσοί).

φλόκος, ου, ὁ [ξεν. ναυτ.] **ἀρτέμων**, foc, n. m. βλ. λέξιν.

φλομόνω, μέλ. ώσω, φαρμακόνω τὴν λίμνην ἢ τὴν θάλασσαν μὲ φλόμον, ἵνα ζαλισθοῦν τὰ ψάρια, engourdir [ἰδ. les poissons] avec de la molène; § —, διαχέω κακοσμίαν répandre une mauvaise odeur=μεταδίδω δυσωδίαν, empester; § — [οὐδ. μεταφ.] ζαλίζομαι ταράσσομαι, perdre contenance; (συν)ταράσσομαι, se déconcerter; θορυβοῦμαι, se troubler; κοινῶς τὰ χάνω, perdre la tête.

φλόμος, ου, ὁ· φυτὸν ἔχων δηλητηριώδη ἐνέργειαν, molène, n. f. § —, καλοῦνται ὑπὸ τοῦ λαοῦ τὰ μεγάλα εἴδη τοῦ εὐφορβίου, euphorbe.

Φλομπὲρ (Flober). Ἐφευρέτης μικρῶν τυφεκίων καὶ πιστολίων, ὧν τὸ γέμισμα συνίσταται **ἐξ** ἐκρηκτικῆς ὕλης ἐν τῷ βάθει μικροῦ κάλυκος φυσιγγίου ἀποτεθειμένης, τὸ δὲ βλῆμα ἐκ μικροῦ σφαιριδίου. Χρησιμεύουσι δὲ τὰ τοιαῦτα εἴτε ὡς παιγνίδια διὰ τοὺς παῖδας εἴτε πρὸς ἀσκήσεις σκοποβολῆς ἐν κλειστῷ χώρῳ.

φλόξ, ός, ἡ· κοινῶς ἡ φλόγα, πᾶν καθαρόν, ἀναλάμπον πῦρ, flamme, n. f. (βλ. κατωτέρω) [συνεκδ.] θερμότης, ζωηρότης, ardeur, n. f. τὸ πῦρ, feu, n.m. || ἀναδίδω φλόγα, jeter de la flamme; φέγγω, λάμπω, φλογίζω, flamber; || αὐτὸ τὸ ξύλον δὲν κάμνει φλόγα, ce bois ne flambe point; || [μεταφ.] ἡ φλὸξ τοῦ πάθους, le feu (l'ardeur) de la passion; || ἔχω κρυφὴν φλόγα εἰς τὴν καρδίαν, brûler d'une secrète flamme; || αἱ φλόγες τοῦ Ἅδου, les flammes éternelles. § —, flamme, n. f. φωτεινὸν φαινόμενον συνοδεῦον τὴν χημικὴν ἕνωσιν ἀεριωδῶν τινῶν σωμάτων (ἀερίων καὶ ἀτμῶν) ἥτις τοσοῦτον δραστηρίως τελεῖται, ὥστε ἀνυψοῖ τὴν θερμοκρασίαν μέχρι πυρακτώσεως· || φλὸξ ἄμεσος, φλὸξ ἐπιστρέφουσα· βλ. **ἀτμολέβης.**

φλόος, ὁ [διάλ. Νάξου] ὁ ἀτυχής, ὁ ταλαιπωρούμενος ἄνθρωπος.

φλοῦδα, ας, ἡ καὶ

φλοῦδι, τὸ [δημ.] καὶ τσόφλιον· βλ. φλοιός, écorce, n. f. ἡ ἐπιδερμίς, peau, n. f. ὁ λεπτὸς φλοιὸς καρπῶν τινῶν, pelure, n. f. κέλυφος ὠοῦ (καὶ καρπῶν τινῶν), coque, n. f. κέλυφος ὠοῦ ἢ καρύου, coquille, n. f. κέλυφος (τσόφλιον) καρύου, λέπυρον, écale, n. f. || ἡ φλοῦδα τοῦ δένδρου, l'écorce de l'arbre; || — καρυδιοῦ (ἀμυγδάλου, λεπτοκαρύου), coquille (coque) de noix (d'amande), de noisette; [τὸ πράσινον] brou; || — μήλου, peau (pelure) de pomme; || — κρομμυδιοῦ, pelure d'oignon; || φλοῦδα πορτοκαλλιοῦ (λεμονιοῦ), écorce d'orange (de citron); || φλοῦδια κουκιῶν, écales (gousses) de fèves.

φρουέρα, ἡ [δημ.], ἡ **φλογέρα.**

φλουρί, τὸ [δημ.], τὸ **φλωρί.**

φλουρόνω, μέλ. ώσω [δημ.], πληρόω τινὰ χρυσίου, combler d'or; donner son pesant d'or; faire un pont d'or à quelqu'un.

φλυαρία, ας, ἡ· ἀνωφελὴς πολυλογία, κοινῶς μωρολογία, bavardage, n. m. bavarderie, n. f. πλησμονὴ λόγων, flux de paroles; caquet, n. m. ou jaserie, n. f. ἡ πολυλογία, babil, n. m. βλ. **φληναφία·** [πληθ. συνεκδ.], racontages; κακολογίαι, cancans, n. m. pl. ἀνοησίαι, sottises, n. f. pl. μωρολογίαι, παραλογισμοί, inepties, n. f. pl.

φλύαρος, ος, ον· λῆρος, πολύλογος, grand parleur; φλήναφος, bavard, e, adj. babillard, e, adj. jaseur, euse, adj. caqueteur, euse, adj. βλ. **φληναφία.**

φλυαρῶ (έω), λέγω πολλὰ λόγια, βλ. **μωρολογῶ, πολυλογῶ** καὶ **φληναφία,** bavarder; jaser; babiller; caqueter; jacasser; verbiager; jaboter; || μόνον νὰ φλυαρῇ ἠξεύρει [οἰκ.], il n'a que du bec; || φλυαρεῖ ἀνοησίας, il chante des sottises; il débite des niaiseries.

φλυζάκιον, ου, τό· papule, n. f. ἐξάν-

θημα πρωτογενὲς συνιστάμενον εἰς μικρὸν ὅσον τὸ μέγεθος φακῆς ἔπαρμα τοῦ δέρματος στερεόν, μὴ περιέχον μήτε πύον μήτε ὀρρόν, ἀλλὰ ἀποτελούμενον ἐκ τῶν ὑπερτροφούντων καὶ ὑπερπλασσομένων κυττάρων τοῦ μαλπιγιανοῦ στρώματος καὶ ἐκ τῆς περιγράπτου ἐξογκώσεως τοῦ θηλώδους στρώματος τοῦ χορίου· συνηθέστερον λήγει δι' ἀπολεπίσεως.

φλύκταινα, ης, ἡ, κοινῶς φουσκάλα καὶ φουσκαλίδα ampoule, n.f. ou cloche, n.f. βλ. **πομφός**· φλύκταινα, phlyctène n. f. ἐξάνθημα ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐκ καύσεως ἢ ἄλλης αἰτίας, pustule, n. f. μικρὰ φλύκταινα ἐπὶ τοῦ δέρματος, élevure, n. f. || —, pustule n. f. [ἰατρ.] πρωτογενὲς ἐξάνθημα διαστελλόμενον τῶν πομφολύγων καθόσον περιέχει ἀποκλειστικῶς πύον· || κακοήθης φλύκταινα, pustule maligne.

φλυκταινοῦμαι (όομαι) σχηματίζω (γεμίζω ἀπὸ) φουσκάλαις, ἐξανθήματα, former des (se couvrir de) pustules.

φλυκταινώδης, ης, ες, ὁμοίως φλυκταίνῃ, ὁ ἔχων φλυκταίνας, pustuleux, euse adj.

φλυκταίνωσις, εως, ἡ· ὁ σχηματισμὸς φλυκταινῶν, ἐξανθημάτων, éruption de pustules.

φλυτζάνι, τὸ [δημ.], βλ. **φλιτζάνι.**

φλώρα καὶ **φλωρίνα** [διάλ. Ἠπείρου], ἡ λευκὴ ἀμνάς.

φλωρί, τὸ καὶ φλουρί, κάθε χρυσοῦν νόμισμα, χρυσοῦν δουκᾶτον, ducat d'or ; βλ. **τσεκίνι,** sequin, n. m. [συνεκδ.] χρυσοῦν νόμισμα, pièce d'or ; [δημ.] jaunet, n. m. || εἶνε γεμᾶτος φλωρὶ [φρ.], il est cousu d'or ; || [μεταφ.] ἔγινε σὰν [τὸ] φλωρί, il a pâli, il est devenu jaune comme la cire.

φλωρίνιον, ου, τό, κοινῶς **φιορίνι,** florin, n. m. παλαιὸν γερμανικὸν νόμισμα· ἀργυροῦν ἀξίας 2 μέχρι 2,50 φρ. Ἐν Αὐστρίᾳ καὶ Γερμανίᾳ διῃρεῖτο εἰς 60 kreuzer καὶ διετηρήθη μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ μάρκου, ἐν Αὐστρίᾳ εἰσήχθη τῷ 1858 διαιρεθὲν εἰς 100 κρόϋτσερ, κατηργήθη δὲ πρὸ δεκαετίας σχεδὸν καὶ ἐγένετο δεκτὴ ὡς νομισματικὴ μονὰς ἡ κορῶνα. Τανῦν φλωρίνιον ὑπάρχει μόνον ἐν Ὀλλανδίᾳ διαιρούμενον εἰς 100 cents ἤτοι ἑκατοστά.

φλῶρι, τὸ [δημ.], βλ. **φλῶρος.**

φλῶρο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ λευκόμαλλον πρόβατον

φλωροκαπνισμένο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ διὰ χρυσοῦ ἐπιχρίσματος καλυφθὲν ἀργυροῦν κόσμημα, τὸ **μαλαμοκαπνισμένο** (μὲ φλωρί).

φλῶρος, ὁ· τὸ πτηνὸν **χλωρίς,** verdier, n. m.

φοβερὰ [δημ. ἐπίρ.], βλ. **φοβερῶς.**

φοβέρα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ἀπειλή, menace, n. f. φοβέρισμα, φοβερισμός, πτόησις, ἐκφόβησις, intimidation, n. f.

φοβερίζω, μέλ. ίσω· ἐμβάλλω εἴς τινα φόβον, ἀπειλῶ, menacer ; βλ. καὶ **ἐπαπειλῶ**· ἀποδειλιῶ, ἀποθαρρύνω τινά, πτοῶ, ἐκφοβίζω, intimider.

φοβέρισμα, ατος, τὸ καὶ

φοβερισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ ἀπειλεῖν, action de menacer ; ἡ πτόησις, ἐπαπείλησις, ἀπειλή, menace, n. f.

φοβερός, ά, ὸν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ μετὰ φόβου συνδεδεμένος, ὁ προξενῶν φόβον, φοβερός, ἐπίφοβος, redoutable, adj. ou redouté, ée, adj. (=fort à craindre); φοβερός, ἐπίφοβος, effrayant, e, adj. ou effroyable, adj. (=qui effraye), τρομακτικός, épouvantable, adj. τρομερὸς, formidable, adj. προξενῶν τρόμον, τρομερός, terrible, adj. φρικώδης, affreux, euse, adj. ἐκπληκτικός, τεράστιος, [συνεκδ.], prodigieux, euse, adj. ὑπερμεγέθης, énorme, adj. ἔκτακτος, extraordinaire, adj. λυσσώδης, δεινός, furieux, euse, adj. || — ἀντίπαλος, adversaire redoutable ; || φοβερόν, θέαμα. spectacle effrayant ; || — τὴν ἀσχημίαν, laid à faire peur ; || φοβεραὶ κραυγαί, cris épouvantables ; || φοβερὸν τέρας, monstre formidable ; || εἶνε φοβερὸς φαγᾶς, c'est un furieux mangeur; || — ὅρκος, serment terrible; || φοβερὸς πόνος, une douleur épouvantable (atroce); || — θόρυβος, un bruit effrayant ; || φοβερὸν ὄνειρον, un rêve effrayant ; || φοβερὸν βλέμμα, regard terrible ; || εἶνε φοβερὰ ζέστη, il fait une chaleur terrible ; || εἶνε φοβερὸς ψεύστης, c'est un furieux menteur ; || εἶνε φοβερὸς ἄνθρωπος, c'est un homme étonnant; || κάμνει φοβερὰ ἔξοδα, il dépense un argent fou ; il fait une furieuse dépense ; βλ. **τρομερὸς** καὶ **φρικτός.**

φοβερότης, ητος, ἡ· τὸ φοβερὸν τινός, ἡ ἰδιότης τοῦ ἐμπνέειν φόβον, τὸ φοβερὸν τῆς ὄψεως, aspect effrayant ; φοβερὸς χαρακτήρ, caractère terrible ; ὁ φόβος, ὁ τρόμος, horreur, n. f.

φοβερῶς [ἐπίρ.], κοινῶς **φοβερά,** κατὰ τρόπον φοβερόν, d'une manière épouvantable, terriblement, affreusement, adv.

φόβητρον, ου, τὸ μέσον δι' οὗ φοβίζει τὶς τινά, εἰκὼν τρομακτική, épouvantail, n. m. [συνεκδ.] ἡ ἀπειλή, menace, n. f.

φοβητσιάρης, α, ικον [δημ.] ὅστις φοβᾶται καὶ τὸν ἴσκιό του, ψοφοδεής, δειλός, peureux, euse, adj. δειλός, poltron, onne, adj, δειλός, ὀλιγόψυχος, μικρόψυχος, pusillanime, adj. qui manque de cœur, qui a l'âme faible.

φοβίζω, μέλ. ίσω, φοβέω, φοβερίζω, ἐμβάλλω εἰς (προξενῶ) φόβον, faire peur ; effrayer ; πτοῶ, ἀποδειλιῶ, intimider.

φόβος, ου, ὁ· ἡ φροντὶς τὴν ὁποίαν ἔχει τις ὅταν θέλῃ ν' ἀποφύγῃ κακόν τι, τὸ δέος, ὁ φόβος, peur, n. f. crainte, n. f. (=peur) ; appréhension, n.f. (=crainte, peur); frayeur, n.f. (crainte vive, grande peur causée par l'image d'un mal véritable ou apparent) ; τρόμος, terreur, n.f. || ἀπὸ φόβον μὴ πέσῃ, de peur qu'il ne tombe ; || ὁ φόβος μὴ ἀποθάνῃ, la crainte de mourir ; || προξενῶ φόβον, faire peur ; || πανικὸς φόβος, terreur panique ; || τὸν κατέλαβε (τὸν πῆρε) φόβος. il fut saisi de peur (de frayeur) ; || χωρὶς [κανένα] φόβον, sans nulle crainte ; || ὁ φόβος τῆς τιμωρίας, la crainte du châtiment ; || οἱ φόβοι

του ἦσαν βάσιμοι, vos appréhensions étaient fondées ; || δὲν ἔχει πλέον φόβον [φρ.], il n'a plus rien à craindre ; || δὲν εἶνε (δὲν ὑπάρχει) φόβος, il n'y a rien à craindre ; il n'y a pas de danger ; || ὑπάρχει φόβος, il est à craindre ; || ὁ φόβος τοῦ θανάτου, la frayeur de la mort.

φοβοῦμαι (έομαι), μέλ. θήσομαι [καταλαμβάνομαι ὑπὸ δέους, φόβου, ἔχω φόβον διά τι, avoir peur, λέγεται ἐπὶ κινδύνου αἴφνης ἐπερχομένου ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄνευ αἰτίας γνωστῆς, ὑφισταμένου τοῦ κινδύνου πολλάκις μόνον ἐν τῇ φαντασίᾳ π. χ. τὰ παιδία φοβοῦνται τὰ προσωπεῖα, les enfants ont peur des masques ; ὁ φοβούμενος τὴν σκιάν του, un homme qui a peur de son ombre ; φοβοῦμαι, craindre (γενικὸς ὅρος), ἐμπνέομαι ὑπὸ φόβου, apprehender, δηλοῖ χυρίως φόβον περὶ ἀποτυχίας ἀγαθοῦ· π. χ. ὅσον περισσότερον ἐπιθυμοῦσι πρᾶγμά τι, τοσοῦτον περισσότερον φοβοῦνται μήπως δὲν τὸ ἀποκτήσωσι, plus on souhaite ardemment une chose, plus on appréhende de ne pas l'obtenir ; τέλος τὸ redouter=τρομάζω, τρέμω διά τι, ἐμφαίνει ἰσχυρότερον φόβον ἀπὸ τὸ craindre, π. χ. φοβοῦνται τὸν ἐχθρὸν ὅταν ἦνε ὑποδεέστεροι κατὰ τὰς δυνάμεις, τρομάζουσιν ὅταν οὗτος εἶνε πολυαριθμότερος, on craint l'ennemi lorsqu'on a des forces un peu inférieures aux siennes, on le redoute lorsqu'il est supérieur en nombre] ; || μὴ φοβῆσαι, n'ayez pas peur ; || τί φοβεῖσαι ; que craignez-vous ? || φοβεῖται τὴν σκιάν του, il a peur de son ombre ; || φοβεῖται ἀπὸ ὅλα, tout lui fait peur ; || αὐτὸ δὲν τὸ φοβοῦμαι (δὲν μὲ φοβίζει), ce n'est pas cela qui me fait peur ; || φοβοῦμαι τὴν ὀργήν του, je crains (je redoute) sa colère ; || ἐφοβεῖτο τὰς συνεπείας, il en appréhendait les conséquences ; || — μὴ πέσω, j'ai peur (je crains) de tomber ; || — μήπως ἔλθῃ, je crains qu'il ne vienne ; || — μὴ δὲν ἔλθῃ, je crains qu'il ne vienne pas ; || δὲν φοβοῦμαι νὰ ἔλθῃ, je ne crains pas qu'il vienne ; || φοβούμενος μή, de crainte de ; || τὸ ἄλογόν του ἐφοβήθη, son cheval s'est effrayé ; || πρόσεχε, τὸ ζῶον αὐτὸ φοβεῖται, prends garde, cette bête est ombrageuse.

φοβῶ, βλ. φοβίζω.

φόγος, ου, ὁ [δημ. ναυτ.], vergue barrée; vergue sèche ; βλ. **ἐπίκριον** καὶ **κεραία.**

φόδρα, ας, ἡ [δημ.], τὸ ἀστάρι, ἡ ὑπένδυσις, doublure, n. f. βλ. καὶ **ὑπόρραμμα**· || φόδραι μάλιναι, toiles à doublure.

φοδράρισμα, ατος, τὸ [δημ.] action de doubler ; doublage, n.m. τὸ ἐσωπάνισμα· βλ. καὶ **ὑπορραφή.**

φοδράρω [δημ.], μέλ. θὰ φοδράρω, ὑπενδύω, ἐσωπανίζω, doubler ; βλ. **ὑπορράπτω**· βάζω φόδρα, mettre une doublure.

φόδρο, τὸ [δημ. ναυτ.] ἡ **ἐντερόνεια.** vaigrage, n.m. || βάζω φόδρο, βλ. **ἐπενδύω** ἐσωτερικῶς τὸ σκάφος· || μαδέρι τοῦ φόδρου, βλ. **ἐντερονίς,** (vaigre).

φοιβάζω, μέλ. άσω, κυρίως εἶμαι ἐνθουσιασμένος, ἐμπνέω ἐνθουσιασμόν, ἐνθουσιάζομαι καὶ κατ' ἐπέκτ. ἐμπνέομαι, ὅθεν καταγίνομαι εἰς (ἀγαπῶ) τὴν ποίησιν, s'occuper de (; aimer ; cultiver la) poésie ; γράφω (συνθέτω) στίχους, écrire des vers.

φοιβόληπτος, ος, ον, ἐμπνευσμένος [ὑπὸ τοῦ Φοίβου], inspiré [de Phébus], εὐνοούμενος τοῦ Ἀπόλλωνος, favori d'Apollon.

φοῖβος, ου, ὁ· ὁ καθαρός, ὁ φέγγων, ὁ λάμπων, ὅθεν ὁ ἥλιος, soleil, n. m. φοῖβος, Phébus, n. m. ὁ ὡραιότερος τῶν θεῶν φέρων χρυσοῦν τόξον καὶ φαρέτραν. § —, ὁ θεὸς τῆς ποιήσεως (καὶ μουσικῆς), dieu de la poésie ; ἢ ὁ Ἀπόλλων, Apollon, n.m. [ἡ λέξις φοῖβος ἀπαντᾷ συχνὰ παρ' Ὁμήρῳ ὡς ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος· «Φοῖβος Ἀπόλλων» Ἰλ.]

φοινίκι, τὸ [δημ.], ὁ φοῖνιξ (καρπὸς τοῦ φοίνικος), datte, n. f. κοινῶς **χουρμᾶς.**

φοινικιά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ δένδρον φοῖνιξ, palmier, n. m. ὁ φοῖνιξ, dattier, n. m. κοινῶς **χουρμαδιά.**

φοινικικός, ή, όν [χημ.] ἢ παλμιτικόν, palmitique, adj.

φοινικίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], βλ. **σῆμα** κινήσεως πυρίτιδος, pavillon des poudres.

φοινικόπτερος [πτην.], phœnicoptère, n. m. ἢ φλαμίγγος, flammant, n. m. γένος νηκτικῶν πτηνῶν, ὁμοιάζον διὰ τὸ μῆκος τοῦ τραχήλου καὶ τῶν σκελῶν πρὸς τὰ καλοβάμονα, διὰ δὲ τὸ ῥάμφος, τὴν μεταξὺ τῶν δακτύλων νηκτικὴν μεμβράνην καὶ τὸ σύνολον τῆς κατασκευῆς τοῦ σώματος κατατασσόμενον εἰς τὰ νηκτικά. Τὰ εἴδη αὐτοῦ ἅπαντα (8) εἶνε ἐρυθρῶς κεχρωματισμένα.

φοινικοῦν, τὸ (χρῶμα), rouge carmin ; βλ. **ἐρυθρόν.**

φοινικών, ῶνος, ὁ· τόπος ἐν ᾧ φύονται πολλοὶ φοίνικες, plantation de palmiers ; δάσος φοινίκων, palmérier, n. m. ou palmeraie (ré) n. f. τόπος πεφυτευμένος ὑπὸ φοινίκων, lieu planté de palmiers.

φοῖνιξ, ος, ὁ· δένδρον τῆς οἰκογενείας τῶν φοινικωδῶν παράγον τὸν καρπὸν φοῖνιξ, palmier, n. m. κοινῶς **χουρμαδιά,** dattier, n.m. || κλάδος φοίνικος, palme. § —, ὁ καρπὸς τοῦ φοίνικος, datte, n. f. κοινῶς **χουρμᾶς.** § [μυθολ.] **φοῖνιξ,** phénix, n. m. Μυθολογικὸν πτηνὸν ἀρχ. τῶν Ἑλλήνων τῆς Αἰγύπτου, ὅπερ ἐνομίζετο ὅτι εἶχε μέγεθος ἀετοῦ, καὶ ἔζη ἐπὶ 500 ἔτη καὶ ὅτι ὅτε ᾐσθάνετο προσεγγίζον τὸ τέλος του κατεσκεύασε φωλεὰν ἐξ ἀρωματικῶν ξύλων, ταύτης δὲ ἀναφλεγομένης ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου ἐκαίετο καὶ αὐτό. Ἐκ τῆς τέφρας του ὅμως ἀναγεννᾶτο ἕτερος Φοῖνιξ, ὅστις πρῶτον αὐτοῦ μέλημα εἶχε τὴν μεταφορὰν καὶ ἐναπόθεσιν τῆς τέφρας τοῦ πατρός του εἰς τὸν ἐν Ἡλιουπόλει ναὸν τοῦ Ἡλίου. Πλεῖσται παραστάσεις τοῦ Φοίνικος διεσώθησαν, Ἕλληνες δὲ καὶ Ῥωμαῖοι συγγραφεῖς ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ μύθου τούτου, ὅστις φαίνεται συμβολίζων τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς ἢ τὴν ἀναγέννησιν τοῦ ἔτους ἢ τέλος μέγαν ἀστρονομικὸν κύκλον

διάφορον τοῦ ζωδιακοῦ || [μεταφ.] φοῖνιξ, λέγεται σπάνιον πτηνόν, oiseau rare.

φοίτησις, εως, ἡ· ὁ πηγαιμὸς εἰς τὸ σχολεῖον (εἰς τὸ πανεπιστήμιον), action d'aller à l'école (à l'université, etc.); τὸ ἀκολουθεῖν μαθήματα (σπουδάς), action de suivre un cour; φοίτησις, τὸ πηγαίνειν συχνὰ εἴς τι μέρος, fréquentatiou, n.f. = τὸ συχνάζειν που καὶ ἐν γένει φοίτησις = αἱ σπουδαί, études, n.f. pl.

φοιτητής, οῦ, ὁ· ὁ σπουδαστής [ἰδίως τοῦ Πανεπιστημίου] (θηλ. φοιτήτρια), étudiant, e, n. [ἰδίως de l'université ou d'une faculté]; || — τῆς νομικῆς, étudiant en droit; || — τῆς ἰατρικῆς, étudiant en médecine. § —, ὁ πηγαίνων, ἐρχόμενος συχνὰ εἴς τι μέρος, qui fréquente un lieu; θαμὼν συχνάζων (ουσα), habitué, ée, adj.

φοιτητικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν φοιτητὴν (σπουδαστήν), d'étudiant.

φοιτητικῶς [ἐπίρ.], ὡς φοιτητής, en étudiant.

φοιτήτρια, ας, ἡ· étudiante, n.f. βλ. φοιτητής.

φοιτῶ (άω), μέλ. ήσω, πηγαίνω [εἴς τι σχολεῖον], fréquenter [une école]; ἀκολουθῶ σειρὰν μαθημάτων, suivre un cours. § [γενικ.] πηγαίνω ποῦ συχνά, συχνάζω, fréquenter.

φόλα, ας, ἡ [δημ.], στρογγύλον τεμάχιον σκύτους, rond de cuir; [τεχν. ἰδ.] παράκυκλος (σκύτινος), rondelle, n. f. § — [δημ.], στρυχνοκάρυον, boulette [à empoisonner les chiens errants], παρασκεύασμα μετὰ στρυχνίνης πρὸς δηλητηρίασιν τῶν περιφερομένων (ἄνευ φιμώτρου) κυνῶν.

φολάδα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], βράχος ὑπὲρ ἢ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης· ἐκ τοῦ ὕφαλος.

φολιδωτός, ός, όν· ὁ ἔχων φολίδας (λέπια), plein d'écailles; λεπιδωτός, ή, όν, écailleux, euse; βλ. καὶ **ψαθυρὸς** (pailleux); || φολιδωτὴ πυρῖτις, poudre en paillettes; ἡ ἄκαπνος πυρῖτις ἡ κεκομμένη εἰς μικρὰ λεπτὰ τετραγωνίδια. § [οὐδ. οὐσ.] **φολιδωτόν**, τό· [ἀρχιτ.] imbrication, n. f. καλεῖται οὕτω κόσμημα παριστῶν τὴν ἐπάλληλον τοποθέτησιν φολίδων, ὅπως παρίσταται τὸ δέρμα τοῦ κροκοδείλου.

φολίς, ίδος, ἡ· τὸ λέπος, κοινῶς τὸ **λέπι**, écaille, n. f. π. χ. τὸ φολιδωτὸν δέρμα τῶν ἰχθύων, ὄφεων, σαυρῶν, ἤτοι ὀστεῶδες πλακίδιον ἐπικαλύπτον τὸ δέρμα τῶν πλειοτέρων ἰχθύων καὶ τῶν ἑρπετῶν. plaque osseuse qui recouvre la peau de la plupart des poissons et de reptiles; || —, carapace de la tortue = τὸ χελώνιον ὄστρακον.

φονεύς, έως, ὁ, κοινῶς **φονηᾶς**, ὁ φονεύων τινά, ὁ διαπράττων φόνον, qui commet un meurtre; meurtrier, ère, n. ἀνθρωποκτόνος, homicide, adj. δολοφόνος, assassin, e, n. ὁ ἐκ προμελέτης ἢ ἐκ προδοσίας φονεύων.

φονεύω, μέλ. εύω, κοινῶς σκοτόνω, tuer, ἤτοι ἀποκτείνω δι' οἱουδήποτε τρόπου (ἐπὶ ἀνθρ. καὶ κτηνῶν), assommer = φονεύω κτυπῶν διὰ ῥοπάλου ἢ ἄλλου βαρέως σώματος (ἐπὶ ἀνθρ. καὶ κτηνῶν), [ἐπὶ ζώων ἐν.] ἀποκτείνω, abattre; φονεύω ἐξ ἐπιβουλῆς = δολοφονῶ, assassiner; [συνεκδ.] ἐπιφέρω τὸν θάνατον, donner la mort; mettre à mort; θανατόνω, faire mourir. § —, ἀντὶ δῃόω, ληηλατῶ, faire main basse. § —, abattre le cheval (abatage). Ἀποκτείνειν, **φονεύειν** (κτόνος, φόνος) τὸν ἵππον· 1) φόνος δι' ἐμφυσήσεως ἀέρος ἐν τῇ σφαγίτιδι φλεβί, abatage par insufflation; 2) διὰ νυγμοῦ, abatage par piqure, ἐμπηγνύοντες τὴν μάχαιραν ἢ ὀξὺ ἐργαλεῖον μεταξὺ τοῦ κατ' ἰνίον ὀστοῦ καὶ τοῦ πρώτου τραχηλικοῦ σπονδύλου· 3) διὰ πλήξεως τοῦ μετώπου διὰ βαρέος καὶ ἰσχυροῦ κτυπήματος, abatage par assommement, καὶ 4) ἀποκτείνειν (φονεύω) διὰ τυφεκισμοῦ βάλλοντες κατὰ τὴν κροταφικὴν χώραν καὶ ὑπὸ τὰ ὦτα. § [μέσ.] ἐπιφέρω εἰς τὸν ἑαυτὸν τὸν θάνατον, se donner la mort; φονεύομαι, se tuer; αὐτοχειριάζομαι, se suicider.

φονηᾶς καὶ **φονιᾶς** [δημ.] βλ. φονεύς.

φονικόν, οῦ, τὸ [δημ.] βλ. **φόνος**, meurtre, n. m. ἀνθρωποκτονία, homicide, n. m. δολοφονία, assassinat, n. m. § **σκοτωμός**, tuerie, n. f. ἀφανισμός, σφαγή, massacre, n. m.

φονικός, ή, όν, ἀφορῶν, ἐπιφέρων τὸν φόνον, ἔχων σχέσιν μὲ τὸν φόνον, meurtrier, ère, adj. ἀνθρωποκτόνος, homicide, adj. [συνεκδ.] αἱματηρός, sanglant, e, adj. ou sanguinaire, adj. || μάχη φονική, combat meurtrier (sanglant); || αἱ φονικαί του χεῖρες, ses mains homicides.

φονικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον φονικὸν (αἱματηρόν), d'une manière sanguinaire.

φόνισσα, ἡ [διάλ. Ἠπ.] θηλ. τοῦ φονιᾶς.

φόνος, ου, ὁ· τὸ σκότωμα, ὁ βίαιος θάνατος ἢ ὅταν φονεύῃ τις ἄλλον, ἢ αὐτὸς φονεύηται ὑπ' ἄλλου, ὁ φόνος, meurtre, n.m. ἡ ἀνθρωποκτονία, homicide, n.m. [νομ.] homicide volontaire [avec préméditation]; || φόνος ἐξ ἐπιβολῆς [δολοφονία], assassinat, n. m. || φόνος ἐκ προμελέτης, homicide prémédité; || φόνος ἵππου, βλ. φονεύω. § **Φόνος** (homicide, n.m.) Κατὰ τὸ ἄρθρον 288 τοῦ Ποιν. Νόμου ὡς φονεὺς τιμωρεῖται μὲ θάνατον, ὅστις ἐκ προμελέτης ἀπεφάσισεν ἢ ἐσκεμμένως ἐξετέλεσε τὴν παρ' αὐτοῦ πραχθεῖσαν ἀνθρωποκτονίαν. Ὁ φόνος διαφέρει τῆς ἀναιρέσεως κατὰ τὴν δολίαν προαίρεσιν, διότι ἐνῷ ἐν αὐτῇ ἀπαιτεῖται πάντως δολία προαίρεσις ἐγκειμένη εἰς τὴν ἐκ προμελέτης ἀπόφασιν ἢ τὴν ἐσκεμμένην ἐκτέλεσιν (dolus præmeditatus, βλ. **δόλος**), ἡ ἀναίρεσις ἀποφασίζεται καὶ ἐκτελεῖται ἐν βρασμῷ ψυχικῆς ὁρμῆς (dolus impetuosus).

φόρα, ας, ἡ [δημ.] ἡ ἐφόρμησις, élan, n. m. ἡ κίνησις πρὸς τὰ πρόσω, ὤθησις, impulsion n. f. || παίρνω φόραν, prendre son élan (sa course); prendre du champ.

φόρα [δημ. ἐπίρ.], ἔξω, ἐκτός, en dehors; δημοσίᾳ, en public; || βγαίνω φόρα, se produire (se présenter) en public; [ἐπὶ πραγμ.] ἀποκαλύπτω, se dévoiler; ἀποκαλύπτω, φανερόνω, διαλευκαίνω, se faire jour; || [ἐπιφ.]

φόρα τὸ σπαθί! tirez l'épée ; sabre en main =ξιφουλκῶ· || [θεατρ. ἐπιφ.] φόρα! la toile ; || τοῦ ἐφώναξαν φόρα! on l'a rappelé=τὸν μετεκάλεσαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς· || — τὸ καπέλλο, chapeau bas.

φορά, ᾶς, ἡ (ἀπὸ τοῦ φέρομαι), τὸ φέρεσθαι πρός τι μέρος, ἡ κίνησις πρός τι cours, n. m. marche, n. f. ἐπίσης ἡ ἀλληλουχία, ἡ σειρά, cours, n. m. || ἡ φυσικὴ φορὰ τῶν πραγμάτων, le cours naturel des choses ; || ἡ φορὰ τῶν περιστάσεων, l'enchaînement des circonstances ; || [τακτ.] ἡ φορὰ τῆς μάχης, les cours du combat ; || ἀστρον. καὶ μηχ.] φορὰ [κινήσεως], sens, n. m. ἡ διεύθυνσις, ἡ ἔννοια. § ἡ λέξις φορὰ ἡνωμένη μετ' ἀριθμητικοῦ τινὸς ἢ μετ' ἀντωνυμίας δεικτικῆς σημαίνει τὴν ποσότητα (marque la quantité), τὴν ἐπανάληψιν (la réitération) τὸν χρόνον (ie temps), fois, n. f. coup, n. m. || αὐτὴν τὴν φοράν, cette fois ; pour le coup ; || ἦλθε τρεῖς φοράς, il est venu trois fois ; || ἐκείνην τὴν φοράν, cette fois là ; || ἑκάστην φοράν, chaque fois ; || κάθε φορὰν ὅπου, toutes les fois que; || μίαν φορὰν διὰ πάντα, une fois pour toutes ; une bonne fois ; || δύο φοραὶς τὴν ἡμέραν, deux fois par jour ; || μερικαὶς φοραίς· καμμιὰν φοράν, quelque fois ; ἐνίοτε, par fois ; || πολλὰς φορὰς ἢ πολλαὶς φοραίς, bien de fois ; πολλάκις, plusieurs fois ; || σοῦ τὸ εἶπα χιλίας φοραίς, je vous l'ai dit mille fois ; || ἀπὸ καμμιὰν φοράν, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, de temps à autre ; || ἄλλην φοράν, une autre fois ; || μὴ τὸ κάμῃς ἄλλην φοράν, ne le faites plus ; || κάθε φορὰν ποῦ, toutes les fois que ; || μίαν φορὰν [κ' ἕνα καιρὸν] ἦτο, il était (il y avait) une fois ; || φορά σου καὶ φορά μου [φρ. παροιμ.], chacun à son tour ; || μιὰ φορά, καμμιὰ φορὰ [παροιμ.], une fois n'est pas coutume ; une fois ne compte pas ; || [πλεοναστ.] αὐτὸς εἶνε ἄνθρωπος μιὰ φορά, voilà ce qui s'appelle un homme. § φορά, port, n.m. ou transport, n.m. (ἐκ τοῦ φέρω), ἤτοι τὸ φέρειν, μεταφέρειν, ἡ πρᾶξις τοῦ φέρειν, κομίζειν.

φοράδα, ας, ἡ [δημ.], ἡ φορβάς.

φορατζῆς, ὁ [δημ.], βλ. φορολόγος.

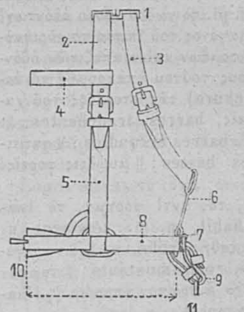
φορβάς, άδος, ἡ, ἡ θήλεια ἵππος, ἡ, jument ou cavale, n. f. ou poulinière, n. f. (ἀπὸ τοῦ poulin, πῶλος). Ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ τὴν φορβάδα ὀνομάζουσι καὶ pautre ; || πωλοπαραγωγὸς φορβάς, jument poulinière ou d'haras.

φορβειά, ᾶς, ἡ· βλ. φορβιά.

φορβή, ῆς, ἡ (ἱπποφορβή), χόρτον, ἄχυρον, σανός, κτλ. διὰ τὴν τροφὴν τῶν ζώων, herbe paille, foin, etc., pour la nourriture des bestiaux, ἡ νομή, fourrage, n. m.

φορβιά, ᾶς, ἡ· licol ou licou καὶ φορβειά, κοινῶς τὸ καπίστρι, τὸ περιλαίμιον· λωρίον τοῦ λαιμοῦ [βλ. χαλινὸς καὶ χαλινίσκος (φορβιωτός), bridon-licol καὶ bride licol] ; || ἐπιφατνιδία φορβιά, ἢ περιδερίς, licol (d'écurie) ou licou, n. m. (collier, βλ. λέξιν). Τὸ καπίστρι τοῦ ἀχουριοῦ. Δεσμὸς σκύτινος, ἢ σχοίνινος χρησιμεύων διὰ τὴν πρόσδεσιν τοῦ ἵππου ἐν τῷ σταύλῳ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἢ ἐκ τοῦ αὐχένος.

Εἰς τὴν ἐπιφατνιδίαν φορβιὰν διακρίνονται τὰ ἑξῆς μέρη.

1) Συνδετὴρ τοῦ ἀκροκορύφου (alliance de dessus de (tête).
2) Ἀκροκόρυφον (dessus de tête).
3) Ὑποδέραιον (sous gorge).
4) Προμετωπίδιον (frontal).
5) Παραγναθίδια (montants).
6) Συνδετὴρ τοῦ ὑποδεραίου (alliance de sous-gorge).
7) Δακτύλιος τετράγωνος (anneau carré).
8) Γενειαστὴρ (sous-barbe).
9) Ἀκρόπορπον (boucleteau).
10) Ἐπίρρινον (dessus de nez).
11) Δακτύλιος τοῦ δεσμοῦ (anneau d'attache).

Περιστόμιον (muserolle). Τὸ ἐπίρρινον μετὰ τοῦ γενειαστῆρος· || **περιδερίς παρατάξεως,** licou (ἢ licol) de parade ; || περιδερὶς ἡμιόνου, licol de mulet en collier ; βλ. καὶ φορβιόω. § φορβειὰ ἀσκήσεως ἢ πεταλώσεως, caveçon en cuir, ἐν ᾗ δὲν ὑπάρχει τὸ σιδηροῦν ἐπιρρίνιον ὡς εἰς τὸν κημόν. § —, cavecine, n. f. ἡ φορβειὰ προσομοιάζουσα τὸν κημόν, ἄνευ σιδηροῦ ἐπιρρινίου φέρουσα εἰς τὰ πλάγια δερματίνους δεσμοὺς πρὸς πρόσδεσιν τῶν ἵππων ἐκτὸς τοῦ σταύλου κατὰ τὰς πορείας. § —, chevêtre, n. m. ou chevestre, συνώνυμον τοῦ licou ἢ licol, ἐπιφατνιδία φορβιά· ἐκ τῆς λέξεως ταύτης παράγεται καὶ ὁ ὅρος enchevêtrure.

φορβιόω-ῶ, μέλ. ώσω, κοινῶς καπιστρόνω, θέτω τὴν φορβιάν, mettre le licol ou licou ; || ἀποβάλλω τὴν φορβιὰν = ἐκφορβιόω, délicoter.

φορβίωσις, εως, ἡ, κοινῶς τὸ καπίστρωμα, mise du licou ; βλ. λέξιν.

φορεῖον, ου, τό· πᾶσα ἕδρα ἐπὶ τῆς ὁποίας καθήμενός τις φέρεται ὑπ' ἄλλων, ἕδρα, chaise (à porteur) n. f. ἢ κλίνη φορητὴ πρὸς μετακόμισιν νοσοῦντος, litière, n. f. § φορεῖον, brancard, n.m. ἢ ἀναφορεύς, έως, ὁ· σώρακος, ου, ὁ· κιβώτιον ἀνοικτὸν ἄνωθεν στηριζόμενον ἐπὶ δύο ὁριζοντίων δοκῶν δι' ὧν δύο ἄνδρες φέρουσι τοῦτο· χρησιμεύει διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ὑλικοῦ· || φορεῖον τραυματιῶν, brancard pour les blessés, εἶνε φορεῖον δι' οὗ μεταφέρονται οἱ τραυματίαι, καὶ ἀντὶ οὐσιαστικοῦ τραυματιοφόρον τὸ (ἐκ τοῦ τραυματίας, blessé, καὶ τοῦ φέρω). § —, βλ. φέρετρον, civière, n. f. § [σπ.] τὸ φέρετρον, cercueil, n. f. § —, bar ou bard, n. m. χαλικοφορεῖον, φορεῖον δι' οὗ

μεταφέρουσι χάλικας. § — (πυρ. Κανέ), βλ. ὠτίς (console).

φορειοφόρος, ου, ὁ· ὁ φορεύς, brancardier, n. m. βλ. λέξιν.

φορεῖς (οἱ) **τοῦ στόματος** (ἢ καὶ οὖλα) [ἱππολ.], barres, n. f. pl. τὸ νωδὸν (ἄνευ ὀδόντων) μέρος τῆς κάτω σιαγόνος τοῦ ἵππου τὸ εὑρισκόμενον μεταξὺ τῶν τομέων καὶ τραπεζιτῶν ὀδόντων· ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου ἐπακουμβᾷ τὸ ἐνστόμισμα (embouchure) τῆς στομίδος τοῦ χαλινοῦ· ‖ ὀξεῖς φορεῖς, barres tranchantes; ‖ στρογγύλοι φορεῖς, barres arrondies; ‖ ταπεινοὶ φορεῖς, barres basses; ‖ μυώδεις φορεῖς, barres charnues.

φόρεμα, ατος, τό, ἀντὶ φόρημα, τὸ ἱμάτιον, τὸ ἔνδυμα, habit, n. m. vêtement, n. m. [γυναικεῖον] ἡ ἐσθής, robe, n. f. ‖ — [γυναικεῖον] κλειστόν, robe montante; ‖ τὸ φόρεμα δὲν κάμνει τὸν ἄνθρωπον [παροιμ.], l'habit ne fait par le moine.

φορεμένος, η, ον (βλ. φορῶ), qui a été porté (mis).

φορεσιά, ᾶς, ἡ· πᾶν ὅ,τι τις φορεῖ, φόρεμα, ἡ ἐνδυμασία (πλήρης), habillement (m.) (complet); ἡ περιβολή, τὸ ἔνδυμα, costume, n.m. [γυναικεία ἰδ.] toilette, n.f. § — [δημ.] ὁ τρόπος τοῦ ἐνδύεσθαι (κατὰ τόπους), manière de se vêtir; habillement suivant les lieux, les temps; costume, n. m. ‖ — ἑλληνική, ῥωσσική, κλ. costume grec, russe, etc.

φορεύς, έως, ὁ· ἢ φορειοφόρος, brancardier, n. m. Στρατιώτης ἐπιφορτισμένος τὴν ἀνασήκωσιν ἐκ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τῶν πληγωμένων, καὶ μεταφορὰν αὐτῶν διὰ τοῦ φορείου (brancard) εἰς τὸ χειρουργεῖον (ambulance)· ‖ φορεὺς χειρουργείου, brancardier d'ambulance, οἱ στρατιῶται οἱ χρησιμεύοντες ὡς φορεῖς εἰς τὰ χειρουργεῖα. § — [ἱππολ.] βλ. **φορεῖς τοῦ στόματος**. § — [ἱππολ.] **Φορεὺς τῆς ὁπλῆς**, bord plantaire du pied, εἶνε τὸ περιφερικὸν ἐξωτερικὸν χεῖλος τῆς πελματικῆς ἐπιφανείας τῆς ὁπλῆς ἐφ' οὗ ἐπακουμβᾷ τὸ πέταλον.

φορητός, ή, όν (φορέω) φερθείς, κομισθείς, qui est porté; porté, ée, adj. § ὁ δυνάμενος νὰ κομισθῇ, νὰ φερθῇ qui peut être porté; portatif, ive, adj. § [σπ.] ὑποφερτός, supportable, adj.

φοριά, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἀντὶ **φορεσιά**.

φοριάζω [διάλ. Οἰνόης]=ἐνδύω «φόριασέ με»=ἔνδυσέ με.

φορίνη, ης, ἡ· τὸ χονδρὸν δέρμα ἐπὶ τοῦ χοιρίνου κρέατος, peau de cochon; couenne, n.f. καὶ ἐν γένει χονδρὸν **δέρμα**.

φόρμα, ἡ [δημ. ξεν.] forme, n. f. βλ. καὶ **διατύπωμα**.

φορμαλδεΰδη, ης, ἡ· formaldehyde, n.f. (ἢ φορμόλη. formole) συμπεπυκνωμένη δι' ἐνέσεις ἐπὶ τῆς χαρκινώδους πληγῆς, κατὰ τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Βρυξελλῶν κ. Λωράν.

φορμίς, ἴδος καὶ **φορμίσκος**, ὑποκορ. τοῦ φορμός.

φορμοραφίς, ίδος, ἡ· βελόνη, ῥαφὶς διὰ νὰ ῥάπτῃ τις τὰς ψάθας, aiguille à coudre des nattes, βλ. καὶ **βελόνη**.

φορμός, οῦ, ὁ· πᾶν τὸ ἐκ σχοινίου ἢ καλάμου πλέγμα, natte, n.f. tissu de jonc ou de sparte; ὅθεν κάλαθος, κοφίνι, panier, n. m. corbeille. n. f. § **φορμός**, paillasson, n. m. καὶ ὑποκοριστικὸν **φορμίς**, ἡ, κοινῶς ἡ **ψάθα**, πλεκτὴ **ψίαθος** πρὸς τὸ καθαίρειν τοὺς πόδας ἀπὸ τοῦ πηλοῦ.

φορολογήσιμος, ος, ον καὶ

φορολογητέος, α, ον, ὅστις πρέπει νὰ φορολογηθῇ, imposable, adj.

φορολογία, ας, ἡ· ἡ εἴσπραξις, ζήτησις τῶν φόρων ἢ δασμῶν, perception d'un impôt, imposition, n. f. εἰσφορά, φορολογία, contribution, n. f. ὁ φόρος, impôt, n. f. ‖ ἀπαλλαγὴ φορολογίας, exemption de contribution ‖ ἔγγειος φορολογία, contribution foncière. § § [μεταφ. ἐνν.] ἐπιβαλλομένη πληρωμὴ διά τι, rançonnement, n.m. παράνομος φορολογία, exaction, n. f. § **φορολογία**, ας, ἡ· **φόρος**, cens, n. m. **τίμημα** φόρων ἢ προσόδων, ἀνθ' ὧν νέμεταί τις πολιτικά τινα δικαιώματα· οἷον τὸ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι; cens électoral; cens d'éligibilité; ‖ πληρόνω τὸν νενομισμένον φόρον, payer le cens.

φορολογικός, ή, όν· ἀνήκων εἰς τὴν φορολογίαν, d'impôt; de contribution; contributif, ive, adj. (ἀφορῶν τοὺς φόρους, qui a rapport aux contributions); contributaire, adj. qui a rapport à une contribution; contributoire, adj. (qui a rapport à la contribution); ‖ φορολογικοὶ κατάλογοι, rôles (registres) des contributions, listes des contribuables; ‖ φορολογικὸν τίμημα, cens contributif; ‖ — νόμος, loi sur l'impôt; ‖ πίνακες φορολογικοί, rôles contributifs; ‖ φορολογικὴ μερίς, part contributaire; ‖ φορολογικὴ μερίς, portion contributoire.

φορολογικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον φορολογικόν, contributoirement, adv.

φορολόγος, ος, ον, κοινῶς **φορατζῆς**, ὁ συνάζων, εἰσπράττων δασμούς, φόρους, τέλη, percepteur (receveur) d'impôts. § — [μεταφ.] ἀργυρολόγος, rançonneur, euse, n. ὁ σκληρῶς φορολογῶν, ἀπαιτῶν πληρωμὴν ὑπέρογκον διά τι.

φορολογούμενος, η, ον· contributaire, adj. qui paye sa part d'une contribution; ‖ φορολογούμενοι πολῖται, citoyens contribuables; [οὐσ.] οἱ φορολογούμενοι, les contribuables; ‖ **φορολογούμενος**, η, ον· contribuable, n. ἄτομον ὑπόχρεον νὰ πληρώνῃ δημοσίους φόρους· ‖ —, contribuable, adj. ὑποκείμενος εἰς φορολογίαν· ‖ χώρα φορολογουμένη, pays contribuable. § **φορολογούμενος ἐπαγγελματίας**, patentable, adj. ὁ ὑποκείμενος εἰς φόρον ἐπιτηδεύματος, sujet à patente; ὅντινα δύνανται νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς φόρον ἐπιτηδεύματος, que l'on peut soumettre à la patente; ‖ πολῖται φορολογούμενοι, citoyens patentables; βλ. καὶ φόρος ἐπιτηδεύματος.

φορολογῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐπιβάλλω φό-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ρον (τέλη, δασμὸν) ἐπί..., mettre (établir) un impôt (une taxe ; un droit) sur.... frapper d'un droit (d'un impôt) ; φορολογῶ, imposer ; taxer ; προαφαιρῶ (κρατῶ ὡς φόρον μέρος ἐκ τοῦ ὅλου, prélever un impôt sur ; || [τὰ εἴδη αὐτὰ] φορολογοῦνται κατὰ τὴν εἰσαγωγήν, sont frappés d'un droit d'entrée ; || — τὸ εἰσόδημα, imposer le revenu ; || οἱ φορολογούμενοι, les contribuables ; βλ. λέξιν· || οἱ μᾶλλον φορολογούμενοι, les plus [fort] imposés. § [μεταφ.] ἐπιβάλλω φόρον, mettre à contribution ; εἰσπράττω χρῆμα, tirer de l'argent ; φορολογῶ σκληρῶς, ἀπαιτῶ ὡς πληρωμὴν ὑπέρογκόν τι ποσόν, ὅθεν φορολογῶ ἐπαχθῶς, rançonner ; || ἐφορολόγησεν ὅλους του τοὺς φίλους, il a mis à contribution tous ses amis ; || εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν φορολογοῦν τοὺς ξένους, on rançonne les étrangers.

φορομανής, ής, ές· ὁ ἔχων τὴν μανίαν τοῦ ἐπιβάλλειν φόρους, qui a la manie des impôts.

φορομανία, ας, ἡ· ἡ μανία τοῦ ἐπιβάλλειν φόρους, manie des impôts.

φορομπήχτης, ου, ὁ [δημ.], ὁ ἐπιβάλλων βαρεῖς φόρους, qui met (qui a mis) de lourds impôts.

φόρος, ου, ὁ· λέγεται ἡ παρ' ἑκάστου πολίτου πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ κράτους ἀπαιτουμένη εἰσφορά. ὁ φόρος, impôt, n. m. ἡ φορολογία, contribution, n. f. τέλος, πληρωνόμενον δικαίωμα, taxe, n. f. ou droit, n. m. || ἄμεσοι φόροι, contributions directes ; || ἔμμεσοι φόροι, contributions indirectes ; || ἔγγειος φόρος, impôt foncier, ἤτοι φόρος ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων· βλ. καὶ τέλος· || φόροι πρόσθετοι, droits additionels; || φόροι, δικαιώματα κινητά, droits mobiles ; || φόροι πρόσθετοι λόγῳ ἀποζημιώσεως, droits additionels à titre d'amende ; || ἐπιβάλλω νέον φόρον, asseoir (établir) un nouvel impôt ; || ἡ ψήφισις (ἡ ἐπιβολή, ἡ διανομή) τῶν φόρων, le vote (l'assiette, la répartition) des impôts ; || πληρόνει τοὺς φόρους του, il paye ses contributions ; || [ἐπὶ στρατολογίας] ὁ φόρος τοῦ αἵματος, l'impôt du sang ; || — ἐπὶ τοῦ οἴνου, droit sur le vin; || — ἐπιτηδεύματος, patente, n. f. impôt des patentes ; || ἐπίσης ἡ ἀπόδειξις τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου τούτου λέγεται patente ; || ὁ πληρώνων φόρον ἐπιτηδεύματος, patenté, ée, adj. || — οἰκοδομῶν, impôt sur les bâtisses ; [παρὰ γάλλοις] contribution des portes et fenêtres ; || δημοτικὸς φόρος [ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς], octroi, n. m. λαμβανόμενος ὑπὸ τῆς δημαρχίας, διὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δήμου διαφόρων ἀντικειμένων καταναλώσεως, κτλ. || —, charge, n. f. =impôt en général ; || **πραγματικοὶ φόροι,** charges réelles, λέγονται οἱ ἐπιβαρύνοντες τὰ πράγματα ἢ κτήματα φόροι καὶ οὐχὶ τὰ ἄτομα· || **ἀτομικοὶ φόροι,** charges personnelles, λέγονται οἱ ἐπιβαρύνοντες τὰ ἄτομα καὶ οὐχὶ τὰ πράγματα ἢ κτήματα. § [συνεκδ.], **φόρος,** tribut, n. m. ἡ καταβολή, τὸ χρηματικὸν ποσὸν ὅπερ ὑποτελὴς χώρα ἤτοι ἡμιανεξάρτητος πληρώνει εἰς ἕτερον κυρίαρχον· || φόρου ὑποτελής, tributaire ; || [καὶ μεταφ.] φόρος εὐγνωμοσύνης, tribut de reconnaissance.

φόρος, ὁ [διάλ. Κερκύρας]. τὸ παζάρι, ὁ δρόμος ὅπου πωλοῦνται τὰ διάφορα φαγώσιμα, ὄχι ὅμως ἡ κυρίως ἀγορὰ ἥτις λέγεται **μαρκᾶς** (γαλ. marché).

φορός, ὁ [ναυτ.] (ἄνεμος), largue ; βλ. ἄνεμος.

φοροῦ, ἡ [διάλ. Οἰνόης], μέρος ἔνθα βόσκουν κτήνη, νομή.

φοροῦμαι [διάλ. Καρπάθου], ὑφορῶμαι, ὑποπτεύω.

φορουδάκι, τὸ [δημ. οἰκοδ.], βλ. **φουρουσάκι.**

φοροῦδι, τὸ [δημ. οἰκοδ.], βλ. **φουροῦσι.**

φορταγωγική (ὁδός), roulier, n.m. || φορταγωγικὴ ἅμαξα, chemin de roulier.

φορταγωγός, οῦ, ἡ ἢ **φορτηγός,** prolonge, n.f. βαρὺ τετράτροχον ὄχημα λίαν ἰσχυρὸν ἀντέχον εἰς τὴν μετακόμισιν μεγάλων ὄγκων καὶ βαρῶν· || φορταγωγὸς ἢ φορτηγὸς κοινή, prolonge ordinaire, εἶνε ὄχημα τῆς σκευῆς τοῦ μηχανικοῦ· || φορταγωγὸς ἢ φορτηγὸς καλυπτή, prolonge à couvercle, εἶνε ὄχημα τῆς σκευῆς τοῦ μηχανικοῦ· || φορταγωγὸς ἢ φορτηγὸς μετὰ κιγκλιδωτῶν θυρῶν, prolonge à ridelles, τοὺς ὁποίους δύνανται νὰ προσθέσωσιν ἄνωθεν τῶν πλευρῶν, ἵνα ἐπαυξήσωσι τὴν χωρητικότητα· βλ. καὶ **ὄχημα.**

φορτηγίς, ίδος, ἡ· βλ. **φορτίς.** § **φορτηγίς,** wagon d'ensablement ; βλ. **βαγόνιον.**

φορτηγόν, οῦ, τὸ [σιδηροδ.] fourgon, n. m. βλ. **βαγόνιον·** || **φορτηγὸν ἐπίπεδον,** truc, n.m. ὄχημα ἀνοικτόν, ἤτοι ἄνευ πλευρῶν μεθ' ἁπλοῦ δαπέδου διὰ τὴν μεταφορὰν ἐμπορευμάτων εἰς **χύμα** (vrac) διὰ τῶν σιδηροδρόμων.

φορτηγός, ός, όν· ὁ μεταφέρων φόρτον, φορτία, βάρη, qui transporte des fardeaux ; || φορτηγὰ ζῶα, bêtes de somme (de charge); || φορτηγὸν πλοῖον, bâtiment de transport ; βλ. **πλοῖον καὶ μεταγωγικόν·** || φορτηγός, βλ. φορταγωγός· || φορτηγὸς ἅμαξα, fardier, n.m. δι' ἧς μεταφέρονται βάρη καὶ ὑλικὰ εἰς τὰς οἰκοδομάς.

φορτιάδικο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ζῶον φορτηγόν.

φορτίζω, μέλ. ίσω· charger (d'un fardeau); θέτω τὸν ἀναγκαιοῦντα φόρτον, **φορτόνω.**

φορτικός, ή, όν (συγκ. ώτερος, ὑπερ. ώτατος), συνηθ. περὶ ἀνθρώπ. ὁ διὰ τοῦ τρόπου του, τῶν σχημάτων του, τῶν ὁμιλιῶν του δυσάρεστος, βαρετός, qui est à charge ; **ἐπαχθής,** ὀχληρός, importun, une, adj. **βαρετός, ὀχληρός,** gênant, e, adj. fâcheux, euse, adj. ὀχληρός, fastidieux, euse, adj. || φορτικώτατος ἄνθρωπος, un homme assommant ; || —, ὁ ἕνεκα τῆς χυδαιότητός του βαρετός, ἐπαχθής, chargé, ée, adj. πρόστυχος, βάναυσος, grossier, ère, adj. || φορτικὴ ἀφήγησις, récit chargé ; || καθίσταμαι φορτικός· βλ. **ἐκλιπαρέω.**

φορτικότης, ητος, ἡ· τὸ νὰ ἦνέ τις φορτικός. ἡ βαρετὴ καὶ ἀνάγωγος συμπεριφορά, importunité, n. f.

φορτικῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον φορτικὸν (ὀχληρόν, βαρετόν), d'une manière importune (assommante); importunément, adv.

φορτίον, ου, τό· ὁ φόρτος, τὸ ἐπί τινος ἐπιτιθέμενον βάρος, fardeau, n. m. charge, n. f. ‖ βαρὺ φορτίον, pesant fardeau; ‖ φορτίον ζώου, charge d'une bête; ‖ φορτίον σίτου, somme (charge) de blé; ‖ καμπτόμενος ὑπὸ τὸ [βαρὺ] φορτίον, pliant sous le faix; (βλ. καὶ **φόρτος**). § φορτίον, chargement, n. m. τὸ ποσὸν τοῦ ὑλικοῦ ἢ τροφῶν δι' ὧν φορτοῦται ὄχημα, πλοῖον, κτλ. ‖ = [ναυτ.], charge, n. f. ὁλικὸν βάρος τῶν ἀντικειμένων ὅπερ δύναται νὰ φέρῃ πλοῖόν τι· ‖ —, cargaison, n. f. ou fret, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν διαφόρων ἀντικειμένων καὶ ἐμπορευμάτων ἅτινα ἐπιβιβάζονται ἐπὶ ἐμπορικοῦ πλοίου· ‖ [ἐμπορ.] ὁ παραλήπτης τοῦ φορτίου, le receveur ou réceptionnaire, ou réclamateur de la cargaison, ἤτοι ὁ εἰς ὃν προωρίζεται τὸ φορτίον, destinataire de la cargaison; ‖ προσδοκῶνται καὶ ἄλλα φορτία, on s'attend à d'autres arrivages; ‖ φορτίον ...ἐπωλήθη ἐπὶ παραδώσει (μελλούσῃ), une cargaison de...s'est vendue à livrer; ‖ τὸ πλοῖον ἀνεχώρησεν ἄνευ φορτίου, le navire est parti sur lest; ‖ ἄφορτον πλοῖον, navire sur lest, πλοῖον ὅπερ ταξειδεύει ἄνευ φορτίου, batiment qui navigue sans fret, ἤτοι μὲ μόνον τὸ ἕρμα του. § **φορτίον κλιβάνου** ἢ **ἐσχάρας**, charge de fourneau ou de grille, τὸ ποσὸν τῶν καυσίμων ὅπερ δύναται νὰ φέρῃ ἐσχάρα τις. § **φορτίον, φόρτος**, charge, n. f. βάρος ἢ δύναμις ἐφαρμοζομένη ἐπί τινος ἀντικειμένου πρὸς ἀντιστάθμησιν ἑτέρας δυνάμεως· οὕτω λέγοντες charge d'une soupape de sûreté, **φορτίον ἀσφαλιστικοῦ ἐπιστομίου**, ἐννοοῦμεν τὸ βάρος τοῦ **ἀντιρρόπου** (contre-poids), τὸ ἐξασκούμενον ἐπὶ τοῦ ἐπιστομίου πρὸς ἀντιστάθμησιν ὡρισμένης πιέσεως.

φορτίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], chalan, n. m. ou mahone, ἡ φορτηγίς, κοινῶς **μαούνα**· πλατύ, στερεὸν καὶ χαμηλὸν σκάφος ῥυμουλκούμενον ἢ κωπηλατούμενον, μετὰ ἢ ἄνευ καταστρώματος, χρήσιμον πρὸς φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν τῶν πλοίων. § —, accon, n. m. **φορτὶς** ἄνευ καταστρώματος· **μαοῦνα** σχήματος ὀρθογωνίου κιβωτίου 8-10 μέτ. μήκους καὶ 3-4 μ. πλάτους χρησιμεύουσα νὰ μεταφέρῃ ῥυμουλκουμένη τρόφιμα, ὕδωρ ἢ ὑλικὰ εἰς τὰ ἐν ὅρμῳ εὑρισκόμενα πλοῖα. § **φορτίς, gabare**, n. f. ἐπίπλατυ σκάφος χρησιμεῦον πρὸς φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν τῶν πλοίων. § **φορτίς**, allège, n. f. ἄκατος ὑπηρετοῦσα τὰ ἐν ὅρμῳ πλοῖα, χρησιμεύουσα διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν πλοίων καὶ διὰ τὴν προμήθειαν ἐν αὐτοῖς πάντων τῶν ἀναγκαίων. Ἔχει ἐλάχιστον βύθισμα, ὥστε νὰ πλέῃ καὶ εἰς τὰ ἀβαθέστερα ὕδατα, ἀναλόγως δὲ τῶν διαστάσεών της κινεῖται εἴτε ῥυμουλκουμένη, εἴτε τῇ βοηθείᾳ δύο ἱστῶν φερόντων ἱστία· δύναται νὰ φέρῃ φορτίον μέχρι 250 τόννων καὶ τὸ σχῆμά της ποικίλλει κατὰ τὰς διαφόρους χώρας.

φόρτισις, εως, ἡ· ἡ ἐπιφόρτισις, charge, n. f. § [ἠλεκτρ.] φόρτισις, charge, n. f. βλ. **συσσωρευτής**.

φορτίτης, ὁ· chalandeau, n. m. κοινῶς ὁ μαουνιέρης· ὁ ἐργαζόμενος καὶ ὁδηγῶν τὰς φορτίδας.

φορτόνω (καὶ -ώνω), **φορτόω-ῶ**, μέλ. ώσω· φορτίζω, τοποθετῶ φορτίον (charge) ἐπὶ ὀχήματος, πλοίου, κτήνους, κτλ., charger; ‖ — ἵππον (πλοῖον, κτλ.), charger un cheval (un navire, etc. ‖ — [ναυτ.], fréter συνων. τοῦ charger, θέτω φορτίον ἐπὶ ἐμπορικοῦ πλοίου· ἐπίσης ἐντίθημί τι, ἐνθέτω ἐντὸς πλοίου φορτίον, embarquer; ‖ — εἰς χῦμα, charger en grenier; ‖ — ἐπὶ ἁμάξης, mettre à la voiture; ‖ [συνεκδ.] μὴ φορτόνῃς τὸ στομάχι σου, ne vous chargez pas l'estomac; ‖ μὴ φορτόνωμεν τὰ σφάλματά μας εἰς ἄλλους, ne rejetons pas nos fautes sur les autres. § [οὐδ. ἐπὶ πλοίου], être en charge. § [μέσ.] ἐπιφορτίζομαι, se charger; [συνεκδ. κοινῶς βάζω στὴ ῥάχι μου], endosser; [οἰκ.] s'embâter; ‖ ἐφορτώθησε στολίδια, elle s'est chargée de bijoux; ‖ δὲν φορτόνομαι τὰς ἀνοησίας τῶν ἄλλων, je n'endosse pas les sottises des autres; ‖ ἐφορτώθη μίαν διεστραμμένην γυναῖκα, il s'est emballé (endossé) d'une femme acariâtre (ou méchante); ‖ ἐφορτώθη (ἀνέλαβε) μεγάλην εὐθύνην, il a assumé une grande responsabilité; ‖ [ἐμπορ.] φορτόνω ἐμπόρευμα εἰς πλοῖον, charger, ou embarquer, ou mettre à bord; ‖ [ἐμπορ.] εἶμαι φορτωμένος ἀπ' αὐτὸ τὸ εἶδος, avoir un grand dépôt de. § [μέσ.] φορτόνομαι τινά, τὸν παρενοχλῶ, τὸν στενοχωρῶ, être à charge (ἐπίκειμαι φορτικῶς)· ἐνοχλῶ ἀκαταπαύστως, ἐκλιπαρῶ, obséder; παρενοχλῶ, tracasser; στενοχωρῶ, παρενοχλῶ τινά, tourmenter, ἐνοχλῶ διὰ τῆς ἐπιμόνου παρακλήσεώς μου, παρακαλῶ ἐπιμόνως, prier instamment; ‖ μοῦ ἐφορτώθη τόσον, ὥστε, il m'a tellement obsédé, que.

φόρτος, ου, ὁ (φέρω) ἢ φορτίον, fardeau, n. m. charge n.f. cargaison, n. f. τὸ βάρος, κοινῶς φόρτωμα. ὅσον δύναται νὰ σηκώσῃ ἄνθρωπος, ζῷον, ὄχημα, πλοῖον· βλ. **φορτίον**· ‖ **φόρτος**, κινητὸς πλοίου ἢ ἕρμα κινητόν, estive, n.f. ‖ **φόρτος**, charge, n.f. **φορτίον**, τό· τὸ βασταζόμενον βάρος ὑπὸ ἀνθρώπου ἢ ἀντικειμένου ὡς καὶ τὸ ἐπὶ τῆς ῥάχεως τῶν ζώων φερόμενον βάρος· ‖ ζῷον φορτηγόν, bête de charge; ‖ —, charge, n. f. **ἀποσκευαί**, πᾶν τὸ ἐπὶ τῆς σέλλης τιθέμενον καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐξαρτώμενον βάρος, ὡς τὸ δισάκκιον, αἱ πεταλοθῆκαι, τὰ μαρσύπια κτλ. ‖ — πατώματος, charge de plancher; βλ. **πάτωμα**· ‖ μέγιστον φορτίον κατ' ἄξονα, maxima par essieu. § **φόρτος διαρρήξεως**, charge de rupture, καλεῖται τὸ βάρος ὅπερ προσκολλᾶται εἰς τὸ ἄκρον ῥάβδου τινὸς κρεμαμένης μέχρις ὅτου ἡ ῥάβδος διαρρη-

χθῇ χάνουσα τὴν συνεκτικότα της. § φόρτος [ξυλουρ.] aire, n. f. (στρωτήρων). Τὸ βάρος τοῦ παρκέττου (parquet) ἢ τοῦ σανιδώματος (plancher), ὅπερ βαστάζουσιν αἱ δοκοὶ (τὰ πατώξυλα). § **τροχιαῖος φόρτος**, charge roulante ou travure, ἤτοι τὸ βάρος ὅπερ βαστάζουσιν αἱ δοκοὶ τῶν γεφυρῶν ἢ αὗται αἱ γέφυραι κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ **τροχαίου** ὑλικοῦ (matériel roulant). § φόρτος ὀχήματος, voie, n. f. (μεταφορικῶς charge d'une voiture), ἐζευγμένου δι' ἑνὸς ἵππου (κοινῶς ἡ **στράτα** διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ὑλικοῦ) ἀποτελούμενος ἐκ διαφόρων ὑλικῶν ἤτοι λίθων, χαλίκων, γύψου, ἄμμου, ἀσβέστου, κτλ.

φορτσάρω [δημ.] ἐνδυναμόνω, σφοδρύνομαι, forcer ; || ὁ ἄνεμος φορτσάρει, le vent force (=σφοδρύνεται). § — [ναυτ.] ἐπαυξάνω τὰ ἱστία, forcer de voile ; ἐκπεταννύω ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα ἱστία. § — [ναυτ.] βλ. **ἐρείδω**, doubler ἢ ἐντείνω, souquer.

φορτσεράς, ὁ [δημ.], ὁ κατασκευάζων φορτσέρια (κιβώτια), fabricant de malles (de coffres); κιβωτοποιός, malletier, n. m. coffretier, n. m.

φορτσέρι, τὸ [δημ.], τὸ κιβώτιον (τὸ μπαοῦλον), malle, n. f. ἡ κασσέλα, coffre, n. f.

φόρτωμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐνέργεια τοῦ φορτώνειν, action de charger, φόρτισις, φόρτωσις, chargement, n. m. § φόρτωμα, ἐν γένει τὸ **φορτίον**, ὁ φόρτος, charge, n. f. fardeau, n. m. § φόρτωμα τοῦ καραβιοῦ, ὅσον φορτίον χωρεῖ, charge, n, f. cargaison, n. f. ἡ **καραβιά**· [μεταφ.] ἡ ἐνόχλησις, importunité, n. f. τὸ ἐνοχλεῖν ἀκαταπαύστως τινά, ἐνόχλησις, obsession, n. f. || δύο φορτώματα ξύλα, deux charges de fagots ; || [μεταφ.] μοῦ εἶνε (μοῦ ἔγινε, τὸν ἔχω) φόρτωμα, il m'est à charge; il m'importune=μὲ ἐνοχλεῖ, μὲ παρενοχλεῖ, je le porte sur mes épaules.

φορτωμένος, η, ον· μετχ. τοῦ φορτόνω.

φόρτωσις, εως, ἡ· κοινῶς τὸ φόρτωμα, ἡ πρᾶξις τοῦ φορτώνειν, action de charger, chargement, n. m. ἐπίσης ὁ **ἐπιφορτισμός**, ἤτοι ἡ **ἐπιβάρυνσις**· || — ὀχήματος, chargement d'une voiture. § φόρτωσις [ἐμπορ.] [ἐπὶ πλοίου] chargement, n. m. embarquement, n. m. βλ. καὶ **φορτόνω**· || —, frètement, n. m. (ἀντὶ ναύλωσις), τὸ φορτώνειν ἢ θέτειν φορτίον ἐπὶ ἐμπορικοῦ πλοίου· βλ. **φορτίον** (fret); || ὁ λιμὴν τῆς φορτώσεως, le port, la place de chargement ; || πλοῖα ὑπὸ φόρτωσιν, navires en charge ; || διαθέτω πλοῖον ὑπὸ φόρτωσιν, mettre un navire en charge ; || ὁ «Ποσειδῶν» εἶνε ἕτοιμος πρὸς φόρτωσιν, ἵνα δεχθῇ τὸ φορτίον, le «Possidon» est prêt à charger. § **φόρτωσις**, boute-charge, n.m. σάλπισμα δι' οὗ εἰδοποιοῦνται οἱ ἄνδρες ἵνα φορτώσωσι τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὀχήματα. § θυρὶς φορτώσεως [ναυτ.], sabord de charge ; ἄνοιγμα παρὰ τὴν πλευρὰν πλοίου πρὸς ἐμβίβασιν φορτίου.

φορτώστρα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἀχθοφόρος γυνή· ἐπὶ καὶ διχαλωτὴ ῥάβδος δι' ἧς βοηθεῖται ὁ φορτόνων τὸ ζῷον.

φορτωτήρ, ῆρος, ὁ [ναυτ.], mât de charge, n. m. κοινῶς φορτωτῆρα, ἡ· ἱστὸς προβαλλόμενος ἐκ πλοίου ἄνωθεν τοῦ περιτοναίου καὶ στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος διὰ διαφόρων συσπάστων, χάριν ἐμβιβάσεως βαρέων ἀντικειμένων.

φορτωτῆρα, ἡ [δημ.], **διχάλα**, ξύλον διχαλωτὸν [πρὸς ἐπιβοήθησιν τῆς φορτώσεως τῶν φορτηγῶν ζώων], pieu fourchu [pour aider à la charge d'une bête] ; στῆριγξ, ὑπέρεισμα, étançon, n. m. § [ναυτ.] βλ. **φορτωτήρ**.

φορτωτής, οῦ, ὁ· ὁ φορτώνων, ἐπιβιβάζων τι ἐπὶ πλοίου, κτλ. chargeur, n. m.

φορτωτική, ῆς, ἡ· ἡ ἀπόδειξις φορτώσεως, connaissement, n. m. κατάστασις ἐμφαίνουσα ἐμπορεύματα ἢ λοιπὰ ἀντικείμενα ἐπιβιβασθέντα ἐπὶ ἀτμοπλοίου, σιδηροδρόμου, κ.λ. βλ. καὶ κατωτέρω· || **φορτωτική**, police de chargement, ἢ ἁπλῶς chargement, n. m. Ἐπίσημος ἔγγραφος δήλωσις τῆς ἀποστολῆς ἀντικειμένου τινός. || **φορτωτική**, lettre de voiture, ἡ φορτωτικὴ δι' ἧς ἀποστέλλεταί τι διὰ ξηρᾶς· || φορτωτικὴ εἰς διαταγήν, connaissement à ordre ; || φορτωτικὴ ἄτακτος, un connaissement irrégulier ; || μεταβιβάζειν φορτωτικήν τινα, endosser un connaissement ; || εὐαρεστήθητε νὰ συμπληρώσητε τὴν φορτωτικὴν κατὰ τὸ σύνηθες, ayez la complaisance de faire remplir le connaissement comme à l'ordinaire ; || ὀπισθογραφήσεις τῆς φορτωτικῆς, endossements de connaissements ; || ἐσωκλείστως ἡ φορτωτικὴ εἰς παραλαβὴν ὑμῶν, ci-inclus le connaissement à votre consignation ; || εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς φορτωτικῆς, à l'envoi du connaissement ; || εἰς τὴν παραλαβὴν τῆς φορτωτικῆς, au reçu du connaissement ; || εὐαρεστήθητε νὰ μοὶ ἀποστείλητε μίαν φορτωτικήν, veuillez m'envoyer un des connaissements ; || θὰ εὕρητε ἐγκλείστως τὴν φορτωτικὴν καὶ τὸ τιμολόγιον ἀνερχόμενον εἰς φρ. 5300, δι' ὧν ἐχρέωσα τὸν λ]σμόν σας, vous en trouverez, sous ce pli, le connaissement et la facture s'élevant à frs 5300, dont j'ai débité votre compte; || **φορτωτική** [ἐμπορ.] le connaissement, n. m. καλεῖται τὸ ἔγγραφον τὸ περιέχον, ἐκ μέρους πλοιάρχου, τὴν ἔνδειξιν καὶ ἀναγνώρισιν τῶν ἐπὶ τοῦ πλοίου φορτωθέντων ἐμπορευμάτων. Ἡ φορτωτικὴ πρέπει νὰ φανερόνῃ τὴν ποσότητα, ποιότητα καὶ τὸ εἶδος τῶν μεταχομιστέων ἐμπορευμάτων, νὰ περιέχῃ τὸ ὄνομα τοῦ φορτωτοῦ, τὸ ὄνομα καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ πρὸς ὃν ἀποστέλλονται τὰ φορτωθέντα ἐμπορεύματα, τὸ ὄνομα τοῦ πλοιάρχου, τὸν τόπον τοῦ ἀπόπλου καὶ κατάπλου, ὡς καὶ τὴν τιμὴν τοῦ ναύλου. Ἡ φορτωτικὴ δύναται νὰ ἦνε συντεταγμένη εἰς τὸν κομιστήν, εἰς ὡρισμένον πρόσωπον ἢ εἰς διαταγήν. Ἑπομένως εἶνε μεταβάσιμος δι' ὀπισθογραφήσεως. Ἡ φορτωτικὴ εἶνε, τίτλος παραστατικὸς ἐμπορευμάτων, ὄργανον κινητοποιήσεως αὐτῶν (ὡς τὸ ἐνεχυρόγραφον), πιστωτικὸν ὄργανον (ὡς ἡ συναλλαγματική) καὶ μία ἀπόδειξις μεταφορᾶς. Αἱ Τράπεζαι χορηγοῦσι δάνεια ἐπὶ τῶν φορτω-

τικῶν, αἵτινες ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τοῖς παραδίδονται ὡς ἐνέχυρον, ὑπὸ τὸν ὅρον, ἵνα τὸ ὑπὸ τῆς φορτωτικῆς ἀντιπροσωπευόμενον ἐμπόρευμα ἀποθηκευθῇ εἰς ἀποθήκην τῆς ἀρεσκείας των.

φορτωτικός, ή, όν· ὁ διὰ φόρτωσιν χρησιμεύων, de charge.

φορυτός, ή, όν· μίγμα διαφόρων ἀχρήστων πραγμάτων, συγκεχυμένον μίγμα, mélange confus ; (ἐπὶ προσ. καὶ πραγμ.), σωρός, σωρεία, συρφετός, ramassis, n. m. χυχεών, συρφετός, fatras, n. m. χυχεών, σύγχυσις πραγμάτων, ἀταξία, fouillis, n. m. σκουπίδια, ἀκαθαρσίαι, ordures, n. f. pl. balayures, n.f. pl.

φορῶ (έω), μέλ. θὰ φορέσω, φορῶ ἱμάτιον, φέρω, porter [un habit, etc.] (= περιβάλλομαι, περιτίθεμαι, ἐνδύομαι), mettre ou endosser ; || φορεῖ φενάκην, il porte perruque ; || φορεῖ πένθος, il porte le (il est en deuil) ; || ἐφόρεσε πένθος, il a pris le deuil ; || φορεῖ πάντοτε μαῦρα, il est toujours en noir ; || φόρεσε τὰ ὑποδήματά σου, mettez vos souliers ; ὑποδύσου, chaussez-vous ; || τί θὰ φορέσῃς ; quel habit mettrez-vous ? || ἐφόρεσε τὴν στολήν του, il endossa son uniforme ; || ἐφόρεσε τὰ ῥάσα, il a pris l'habit ; il a pris le froc ; || αὐτὰ τὰ ὑφάσματα δὲν φοροῦνται πλέον, ces étoffes ne sont plus portées ; ne se portent plus ; ne sont plus de mise ; || [ἐπὶ παλαιοῦ ἐνδύματος] δὲν φορεῖται πλέον, il n'est plus mettable (portable) ; || ἀπὸ ὅ,τι φορεῖ κλέπτην δὲν φοβεῖται [παροιμ.], il porte tout son saint Crépin.

φουβοῦ, ἡ· μικρὰ φορητὴ κάμινος, petit fourneau portatif ; hugenotte, n. f. βλ. **πύραυνον,** braisière, n. f.

φουγάρο, τὸ [δημ.] ἡ καπνοδόχη [ἀτμοπλοίου, ἐργοστασίου, κτλ.], cheminée [de bâteau à vapeur ; d'usine, etc.]

φουκαρᾶς, ὁ [δημ.] δύστηνος, δυστυχής, malheureux, euse, adj. δυστυχής, πτωχός, pauvre, n. m.

φοῦκτα, ας, ἡ [δημ.] (ἀπὸ τοῦ φύχτη = δράξ) τὸ βαθούλωμα τῆς παλάμης, τὸ τῆς χειρὸς κοῖλον, creux de la main ; [συνεκδ.] ὅσον χωρεῖ ἡ φοῦχτα (ἡ παλάμη), poignée, n. f. || μιὰ φοῦχτα ἁλάτι, une poignée de sel ; || μὲ τὴν φοῦχταν [φρ.], à pleines mains ; à poignée.

φουκέντρι, τὸ [διάλ. Καρπάθου] τὸ βούκεντρον.

φουκτιά, ᾶς, ἡ [δημ.] ὅσον χωρεῖ ἡ φοῦχτα (ἡ παλάμη), ἡ δράξ, poignée, n. f. βλ. **δράγμα,** καὶ **φοῦχτα.**

φουκτιάζω [δημ.] βλ. φουκτόνω.

φούκτιασμα [δημ.] ἡ περίδραξις, βλ. φούκτωμα.

φουκτόνω, μέλ. ώσω [δημ.] περιδράττομαι, empoigner ; (συλ)λαμβάνω διὰ τῶν χειρῶν, prendre à pleines mains.

φούκτωμα, τὸ [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ φουκτόνειν (περιδράττειν), action d'empoigner ; περίδραξις, empoignement, n. m.

φοῦλι, τό· jasmin d'Espagne; βλ. ἰάσμινον.

φουλιάζου [Αἰτωλ. ἰδίωμα] κάθημαι εἰς τὰ μαλακά.

φούλτακας, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ φλύκταινα.

φουλτακιάζει [διάλ. Ἠπείρ.] φλυκταίνεται, φλυκταινοῦμαι.

φουλτράω [διάλ. Ἠπείρου] πετῶ ἐκ τοῦ πτερυγίζω, φτερουγίζω.

φουμαδόρος, ὁ [δημ.] ὁ καπνιστής, ὁ καπνίζων πολὺ σιγάρα ἢ σιγαρέττα, fumeur, euse, n.

φούμαρα, τὰ [δημ.] ἡ ἐπίδειξις, parade, n.f. (πομπή), ἐπίδειξις, pompe, n.f. ἐπίδειξις, μεγαλοπρέπεια, faste, n.m. [μεταφ.] **φούμαρα** λέγονται αἱ μεγάλαι, ἐπιδεικτικαὶ ἀξιώσεις.

φουμάρισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ καπνίζειν, action de fumer, ἤτοι τὸ κάπνισμα.

φουμάρω [δημ.], καπνίζω σιγάρον, ἢ σιγαρέττον, fumer du tabac ; || δὲν ἠξεύρω τί καπνὸ φουμάρει [φρ. δημ.], je ne sais de quel bois est son feu ; βλ. καὶ **καπνός.**

φουμίζει [διάλ. Ἠπείρ.], φημίζει, περιποιεῖ τιμήν· «ἦρθες κι' ἐφούμισες τὸ φτωχό μας».

φουμίζω [δημ.], βλ. φημίζω.

φουμίζω [διάλ. Οἰνόης] = θυμόνω, σχολιάζω, χαχιόνω· «πάλι ἐφούμισε» = ἐχόλιασε, χάχιωσε. (Ἐκ τοῦ fumus, θυμός).

φοῦμος, ὁ [δημ.] ἡ μέλαν ἐξ αἰθάλης· βλ. ἀλάβη.

φοῦμος, ὁ [διάλ. Οἰνόης], καπνιά, ἥτις σχηματίζεται εἰς τὸ γυαλὶ τῆς λάμπας, ὅταν αὕτη καπνίζει.

φοῦντα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **θύσανος,** houppe, n. f. ou gland. n. m. [πτηνῶν ἰδ.]. βλ. **λόφος,** huppe, n. f. aigrette, n. f. [φυτῶν τινῶν], ἀνθήλη, panicule, n. f. ou panache, n. f. || ἡ φοῦντα τοῦ φεσιοῦ του, κοινῶς τὸ **παπάζι,** le gland de son fez ; || μικρὴ φοῦντα, φουντίτσα, freluche, n. f. || δουλειαῖς μὲ φούνταις [φρ. μεταφ.] grands embarras ; grandes complications = περιπλοκαί.

φοῦντα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ μεταξωτὸς κροσσὸς τοῦ φεσίου κυρίως, gland, n.m. βλ. **φοῦντα.**

φουντανέλλα, ας, ἡ [δημ.], βλ. **βόθριον,** fontanelle ; [σπ.] fonticule.

φουντάρω [δημ. ναυτ.], mouiller [l'ancre] ; βλ. **ποντίζω.** § [συνεκδ. οὐδ.] couler à fond = βουλιάζω, βλ. **καταποντίζομαι.**

φούντι, τὸ [δημ.] βλ. **βαρελοσανίς·** || **τὰ** φούντια ὁ πάτος (fond)· βλ. **δόγα.**

φούντι (Ρωσσικὸν) βλ. **λίτρα.**

φουντίτσα, ας, ἡ· μικρὰ φοῦντα, petit gland ; freluche, n. f.

φοῦντο, τὸ [δημ.] ὁ πάτος, ὁ **πυθμήν,** fond, n. m. || πηγαίνω [εἰς τὸ] φοῦντο, couler (aller) à fond = βουλιάζω, couler bas ou couler ; βλ. **καταποντίζομαι,**

φουντόνει [διάλ. Ἠπείρου] γεμίζει, «φούντωσε τὸ σπίτι ἀπὸ καπνὸ» καὶ ἡ μύτη ἀπὸ τὴν συνάγχην· βλ. φουντόνω.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

φουντόνω, μέλ. ώσω· κυρίως ἐπὶ τῶν δένδρων ὅταν ταῦτα ἔχωσι πολλὰ πυκνὰ κλαδιὰ καὶ φύλλα, devenir touffu ; être garni d'un feuillage touffu (πυκνόφυλλος). § — [ἐπὶ πυρὸς] ἐκρήγνυμαι πανταχόθεν, éclater de toutes parts ; ἐπεκτείνομαι, s'étendre ; φλογίζω, flamber ; § — [ξεν. μεταβ.], foncer [un tonneau], βάζω φούντι (πάτον, πυθμένα) εἰς βαρέλιον.

φουντοῦκι, τὸ [δημ.] τὸ λεπτ κάρυον, noisette, n. f.

φουντουκιά, ᾶς, ἡ [δημ.] ἡ λεπτοκαρυά, noisetier, n, m.

φουντουκύς, ύ, ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ φουντουκιοῦ (λεπτοκαρύου), (qui est) de couleur noisette.

φούντωμα, ατος, τὸ [δημ.] (βλ. φουντόνω) ἡ πρᾶξις ἢ ἡ ἰδιότης τοῦ φουντωμένου (πυκνοῦ), action de devenir (; qualité de ce qui est) touffu, e ; || (ἐπὶ πυρὸς) τὸ πανταχόθεν ἄναμμα (ἔκλαμψις), ἀνάφλεξις, éclat, n. m. φλόγισις, flamboiement, n. m. κατάφλεξις, déflagration, n. f. [ξεν.] θέτω πάτον εἰς βυτίαν, fonçage [d'un tonneau] καὶ enfonçage, n.m. || διὰ φούντωμα βαρελίων, pour enfonçage.

φουντωμένος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] 1) δένδρον πυκνόφυλλον· 2) ῥὶς φουντωμένη ἕνεκα κατάρρου· 3) πίθος ἔχων φούντωμα.

φουντωμένος, η, ον [δημ.] καὶ

φουντωτός, ή, όν [δημ.] δασύς, touffu, e, adj. (ἐπὶ δένδρων, πυκνόφυλλος).

φουξία, ας, ἡ [βοτ.] fuchsia, n. f. θαμνία φυλλοβολοῦντα κομψὰ καὶ περιζήτητα διά τε τὴν ὡραιότητα, τὴν διάρκειαν, τὸ σχῆμα καὶ τὸν χρωματισμὸν τῶν ἀνθέων αὐτῶν.

φουξίνη, ης, ἡ [χημ.] fuchsine, n.f. χρωστικὴ οὐσία συνισταμένη ἐξ ὑδροχλωρικῆς ἢ ἀνυδρικῆς ῥαδανιλίνης καὶ εὑρίσκουσα μεγίστην ἐφαρμογὴν ἰδίως ἐν τῇ τυπωτικῇ τῶν ὑφασμάτων.

φούρια, ας, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ἡ ὀργὴ καὶ φορὰ τῶν πραγμάτων καὶ τὸ ἀκατάστατον τῆς ῥοπῆς αὐτῶν.

φοῦρκα, ἡ [δημ. καὶ Αἰτωλ. ἰδίωμα], πάσσαλος χονδρὸς διχαλωτός, fourche, n. f. βλ. **δίκρανον.**

φοῦρκα, ας, ἡ [δημ.] τὸ δίδυμον ξύλον, Σουΐδ. ὁ σταυρός, ἡ κρεμάστρα, gibet, n. m. ou potence, n. f. βλ. λέξεις. § [μεταφ.] ἡ ἐπιμονή, τὸ πεῖσμα, dépit, n.m. ἡ ὀργή, colère, n. f.

φουρκάδες [δημ. ναυτ.] βλ. στήριγγες, chandelier.

φουρκαλῶ [διάλ. Οἰνόης] σαρόνω, σκουπίζω, φροκαλῶ, κτλ.

φουρκὶ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ἀπὸ τοῦ ἀντίχειρος μέχρι τοῦ λιχανοῦ τῆς χειρὸς ἐκτεταμένης διάστημα, ἡ **σπιθαμή.**

φουρκίζω, μέλ. ίσω [δημ.] ἀπαγχονίζω, κρεμῶ τινά, [faire] pendre ; βλ. **φοῦρκα.** § [μεταφ.] στενοχωρῶ τινὰ ἀντιλέγων αὐτῷ, contrarier ; παροργίζω, παροξύνω, dépiter ; παροξύνω, θυμόνω, agacer ; vexer, ἤτοι παροργίζω τινά, κάμνω τινὰ νὰ θυμόνῃ, πεισμόνω, faire rager (bisquer ; crever de dépit) ; || αὐτὸ μὲ φουρκίζει, cela me vexe ; || μὴ φουρκίζεσαι, ne te fais pas de mauvais sang ; || μ' ἐφούρκισε, il m'a fait rager.

φούρκισμα, ατος, τὸ [δημ.] τὸ φουρκίζειν, τὸ κρεμᾶν, ἀπαγχονίζειν, action de pendre ; τὸ κρέμασμα, ἀπαγχονισμός, pendaison, n. f. § [μεταφ.] τὸ παροργίζειν, παροξύνειν τινά, action de dépiter (d'agacer ; de vexer) ; ἡ παρόργισις, agacement, n.m. ὁ ἐρεθισμός, irritation, n. f.

φουρμαγέλλα, ας, ἡ [ξεν.], ἑλληνικὸς τυρὸς κατασκευαζόμενος εἰς μικρὰ κεφαλοτύρια, petit fromage.

φουρναρειὸν [δημ.], βλ. φουρνάρικον.

φούρναρης, ὁ καὶ φούρναρις [δημ.], fournier, n. m. καὶ enfourneur, n. m. βλ. **κλιβανεύς·** ὁ ἀρτοποιός, boulanger, ère, n. [ἐν.] ὀπτανεύς, rôtisseur, euse, n. ὁ ψήνων κρέατα πρὸς πώλησιν.

φουρναριὰ [δημ.], βλ. **φουρνάρισσα.**

φουρνάρικον, τὸ [δημ.], ὁ φοῦρνος (ἡ κάμινος), ὁ **κλίβανος,** four, n.m. (ἀρτοκοπεῖον), ἀρτοποιεῖον, fournil, n. m. (προφ.-ni), τὸ ἀρτοποιεῖον, boulangerie, n. f.

φουρνάρισσα, ης, ἡ [δημ.], ἡ σύζυγος τοῦ φούρναρη, ἡ κλιβανεύς, fournière, n. f. ἡ ἀρτοποιός, boulangère, n. f.

φουρνέλλον, τὸ [δημ.], fourneau, n. m. βλ. ἑστία τοῦ μαγειρείου, τὸ τζάκι. § —, ἑστία ὑπονόμου, mine ou fourneau de mine ; βλ. καὶ πετρορρήκτης· || βάρδα φουρνέλλο ! [φρ. δημ.], gare la bombe.

φουρνιά, ᾶς, ἡ [δημ.] (χαμινεία), **κλιβανεία,** fournée, n. f. [κυρ. καὶ μεταφ.], ἰδ. ποσότης ἄρτων τοὺς ὁποίους δύνανται νὰ ψήσωσιν ὁμοῦ ἐντὸς φούρνου (quantité de pains qu'on fait cuire à la fois dans un four) καὶ κατ' ἐπέκτ. ἐν γένει ἀριθμὸς προσώπων ἢ πραγμάτων (nombre de personnes ou choses).

φουρνίζω, μέλ. ίσω [δημ.], θέτω ἐν τῷ φούρνῳ, mettre au four ; enfourner ; **βλ.** καὶ **κλιβανόω·** || ὁ φουρνίζων, enfourneur, n. m. βλ. **κλιβανεύς·** || — ἄρτους, πλακούντια, enfourner des pains, des gâteaux.

φούρνισμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. **κλιβάνωσις** καὶ **κλιβάνευμα** (enfournage).

φουρνιστή, ῆς, ἡ [δημ. ναυτ.], βλέπε **ἀστράβη** (guirlande).

φουρνιστής, οῦ, ὁ [δημ.], βλ. **κλιβανεὺς** (enfourneur).

φουρνιστός, ή, όν [δημ.], ὁ (ἐ)ψημένος, ἀπεξηραμένος, εἰς τὸν φοῦρνον, cuit (séché) au four. § [θηλ. οὐσ.] **φουρνισταὶς** [δημ. ναυτ.] βλ. **ἀστράβη** (guirlandes ; courbes d'écusson).

φουρνοκόνταρον, τὸ καὶ

φουρνόξυλον, τὸ [δημ.] καὶ ξυλόφουρνον (ἀρχ. **σκάλευθρον**), τὸ ξύλον, μάκτρον τοῦ κλιβάνου, râble, n. m. râbleau, n. m.

φουρνομύτης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὑβριστικῶς, ὁ ἔχων πλατεῖς τοὺς ῥώθωνας, οἱονεὶ παμμεγέθεις κλιβάνῳ.

φουρνόπανον, τὸ [δημ.] τὸ μάκτρον τοῦ κλιβάνου, écouvillon, n. m.

φοῦρνος, ου, ὁ [δημ.] four, n. m. βλ. κλίβανος· || ἀνάπτω (καίω) τὸν φοῦρνον, chauffer le four; || φοῦρνος μὴν καπνίσῃ [φρ. παροιμ.] périsse le monde; après moi le déluge=μετ' ἐμὲ ἂς χαθῇ ὁ κόσμος, ἂς ἐπέλθῃ κατακλυσμός.

φουρνοῦσα, ἡ [διάλ. Κύμης] οὕτω λέγεται ἡ αἶξ ἡ ἔχουσα εἰς τὴν ῥῖνα ἄσπρον χρῶμα.

φουρουσάκι, τὸ [οἰκοδ. δημ.] μικρὰ ὠτίς, petite console, βλ. ὠτὶς καὶ γεισίπους (modillon).

φουροῦσι, τὸ [δημ. ἀρχιτ.] ἡ ὠτίς, console, n. f. βλ. λέξιν.

φουρτοῦνα, ας, ἡ [δημ.] βλ. τρικυμία, tempête, n.f. καὶ κατ' ἐπέκτ. θύελλα, orage, n. m. § [μεταφ.] δυστυχία, συμφορά, malheur, n. m. καταστροφή, désastre, n.m. ἀτυχία τις infortune, n. f. [πληθ.] ἀτυχίαι, συμφοραί, tribulations, n. f. pl. ἀτυχίαι, δυστυχίαι, adversités, n. f. pl. || φουρτοῦνά μου! malheureux que je suis; || [ἀπειλητ.] φουρτοῦνά σου! malheur à toi! || ἐπέρασε πολλαῖς φουρτούναις, il a passé pas bien des tribulations; il a essuyé beaucoup d'orages.

φουρτουνιάζω [δημ. τριτοπρ.] ὁ καιρὸς καθίσταται θυελλώδης, τρικυμιώδης, le temps devient orageux; βλ. θαλασσόνω. § [μετοχ.] φουρτουνιασμένος, battu par l'orage; [συνεκδ.] δυστυχισμένος, malheureux, euse, adj. ἀτυχής, infortuné, ée, adj.

φουρτουράει [διάλ. Ἠπείρου] πτερυγίζει, φτερουγίζει.

φουρτρῶ [διάλ. Ἠπείρου] πετῶ, ἵπταμαι.

φουσαλάκις, θηλ. φουσαλάκα [διάλ. Οἰνόης] ἄτομον παχύ, πρησμένον, πεφυσημένον.

φουσᾶτον, τὸ [δημ.] ὁ στρατός, armée n.f. καὶ ἰδίως πληθ. τὰ φουσάτα.

φοῦσκα, ας, ἡ [δημ.] (ἀπὸ τοῦ φύσκη) κύστις καὶ κύστη (ἡ οὐροδόχος καὶ ἡ χοληδόχος), vessie, n. f. § —, πέμφιξ, πομφόλυξ, φυσαλίς, bulle, n.f. || φοῦσκα σαπουνιοῦ, bulle de savon, σαπουνόφουσκα. §—, βλ. φλύκταινα, ampoule, n. f. cloche, n. f. || [τὰ χέρια του] ἐγέμισαν φούσκαις, ses mains sont pleines d'ampoules. § — [ὀστρ.] ascidie; outre de mer. § — [ἰατρ.] κύστη, cyste, n. f. follicule, n. f. φυσαλίς, vésicule, n. f. § — [πτηνῶν], jabot, n. m. poche, n.f.§ — [ναυπηγ.], βλ. κανθήλιον, tambour, n. m. βλ. κανθήλια, bouteilles. § [γλύκυσμα] beignet soufflé. § [γενικ.] σφαῖρα, boule, n.f. balle, n. f. ou ballon, n. m..

φουσκαλιάζω [δημ.], φλυκταίνομαι, καλύπτομαι ὑπὸ φλυκταινῶν, se couvrir d'ampoules (de cloches); ἐξοιδοῦμαι, πρήσκομαι, se tuméfier; s'enfler; s'élever. § σχηματίζω πομφόλυγας, φυσαλίδας, former des bulles.

φουσκάλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ἐξοίδησις, τὸ πρήξιμον, tuméfaction, n. f. ou enflure, n. f.

φουσκαλίδα, ας, ἡ· ἡ φυσαλίς, bulle, n. f. || τὸ νερὸ ἐγέμισε φουσκαλίδαις, l'eau se couvrit de bulles. § —, ampoule καὶ empoule, n. f. cloche, n. f. pustule, n. f. βλ. καὶ φλύκταινα.

φουσκή, ῆς, ἡ καὶ τὸ φουσκί.

φουσκί, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] τὸ λίπασμα (τῆς γῆς), engrais, n. m. ἡ κόπρος, κοπριὰ τῶν κτηνῶν, fumier, n.m. ἥντινα μεταχειρίζονται διὰ τοὺς ἀγροὺς καὶ πᾶν ἄλλο λίπασμα ὅπερ δύναται νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς καρποφόρους.

φουσκίζω [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ῥίπτω φουσκὶ εἰς ἀγρόν, λιπάζω.

φουσκοδένδρης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἄνεμος πνέων τὴν ἄνοιξιν καὶ φουσκόνων τὰ δένδρα, ἤτοι τοὺς κάλυκας αὐτῶν.

φουσκοδενδριά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ φούσκωμα τῶν δένδρων τὴν ἄνοιξιν ὁπότε ἀνέρχεται ὁ χυμός, ἡ ἐποχὴ τῆς βλαστήσεως, saison de bourgeonnement, n. m. ἡ ἐποχὴ τοῦ χυμοῦ (ἀρχ. λοπητός), temps de la sève; ὅθεν ἡ βλάστησις, bourgeonnement, n. m. ou gemmation, n. f.

φουσκοθαλασσιά, ᾶς, ἡ [κοίλη θάλασσα], ἡ ὑποκώφως κυματώδης θάλασσα, mer houleuse; ἡ κουφοθάλασσα, ἡ ἔχουσα σάλον, houle, n. f. βλ. σάλος.

φουσκομάγουλος, ος, ον· ὁ ἔχων φουσκωμένα μάγουλα, joufflu, e. adj. bouffi, e.

φουσκόνω (καὶ -ώνω), μέλ. ώσω [δημ.], ἐξογκόω, gonfler; ἐξοιδαίνω, enfler; ἐμφυσῶ, ἐξοιδαίνω, bouffir; ἐξογκόω, bouffer; ἀνακυρτόνω, bomber; βλ. λέξ. || [ὁ ἀέρας] ἐφούσκονε τὸ πανί, le vent gonflait la voile; || ἡ βροχὴ θὰ φουσκώσῃ τὰ σταφύλια, la pluie fera gonfler le raisin; || μὴ φουσκόνῃς τὰ μάγουλά σου, n'enflez pas les joues; || [ἡ ὑδρωπικία] τοῦ ἐφούσκωσε τὸ σῶμα, lui a bouffi le corps; || — ἀρνὶ [σφαγμένον], bouffer un agneau; || [μεταφ.] φουσκόνω λογαριασμόν, enfler (charger) un compte; || τοῦ ἐφούσκωσε τὰ μυαλά, il lui a monté la tête. § [οὐδ.] ἐξογκοῦμαι, ἐξοιδαίνομαι, πρήσκομαι, [s']enfler; se gonfler; renfler; bouffer; s'essouffler; [συνεκδ.] ἐπαίρομαι, se rengorger; se prélasser; || αὐτὰ τὰ φασούλια [ὅταν βράζουν] φουσκόνουν, ces haricots s'enflent bien; || τὸ ζυμάρι ἐφούσκωσε, la pâte a bien renflé; || ψωμὶ ἐφούσκωσε εἰς τὸν φοῦρνον, le pain a bouffé dans le four; || τὸ γάλα φουσκόνει [εἰς τὴν φωτιάν], le lait monte (enfle); || ὕφασμα τὸ ὁποῖον φουσκόνει, une étoffe bouffante; || ἐφούσκωσα [ἀπὸ τὸ τρέξιμον], je suis tont essoufflé; || ὁ τοῖχος αὐτὸς ἐφούσκωσε, ce mur fait le ventre (fait bosse; a bouffé; a bouclé; βλ. ἐξογκόω καὶ τοῖχος· || ὁ χοῦρκος φουσκόνει le dindon fait la roue; || [μεταφ.] [ἀφότου διωρίσθη] ἐφούσκωσε, il se rengorge.

φοῦσκος, ὁ [δημ. καὶ διάλ. Κερκύρας] ῥάπισμα διὰ τῆς παλάμης διδόμενον ἐπὶ τῆς παρειᾶς ἄλλου.

φούσκωμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ ἐξόγκωσις, ἡ ἐξοίδησις, τὸ πρήξιμον, τὸ οἴδημα, gonflement, n. m. enflure, n. f. bouffissure, n. f. §

δύσπνοια, essouflement, n.m. § —, ὑπερηφάνεια. ἔπαρσις, rengorgement, n.m. § —, galbe, n. m. βλ. ἐξόγκωσις, ἐπίταμα.

φουσκωμένος, η, ον [δημ.] μετοχ. τοῦ φουσκόνω· βλ. καὶ ἀνάκυρτος, ἀνακουφωτός, bombé, ée; courbé, ée ; ‖ — [μεταφ.] ὁ ὑπερήφανος [φυσῶν, πεφυσημένος] bouffi d'orgueil (de suffisance).

φούσκωσις, εως, ἡ [δημ.] δύσπνοια, essoufflement, n. m.

φουσκωτός, ή, ὸν [δημ.] ὁ ἔχων σχῆμα φούσκας, ἐξωγκωμένος, gonflé, ée, adj. enflé, ée, adj. φουσκωτὸς (κυρίως διὰ τὰ ὑφάσματα) καὶ τὴν κόμην), bouffi, e, adj. bouffant. e, adj. ἀνάκυρτος, bombé, ée, adj. ‖ ἐσθὴς φουσκωτή, une robe bouffante ; ‖ κόμη φουσκωτή, des cheveux bouffants.

φοῦστα, ας, ἡ [δημ.] τὸ κατοχόρμι, jupe, n. f. τὸ κάτωθεν τῆς ὀσφύος μέρος τῆς γυναικείας ἐσθῆτος [τὸ ποδῆρες].

φουστανέλλα, ας, ἡ· fustanelle, n. f. Πολύπτυχον ἐκ λευκοῦ πανίου ἔνδυμα ὅπερ φέρουσι συνήθως οἱ Ἕλληνες χωρικοὶ περὶ τὴν μέσην καὶ τοὺς μηρούς, ζώνοντες αὐτὸ περὶ τὴν πρώτην διὰ πανίνων ἢ δερματίνων μᾶλλον λωρίδων, ἀφ' ὧν προσαρτᾶται ἔμπροσθεν τῆς κοιλίας καὶ τὸ σιλάχι, ἐν ᾧ διαπερῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ πιστόλια, τὸ μαχαῖρι ἢ τὸ χαρμπί, καλυπτόμενα ἐνίοτε διὰ μανδυλίου. Ἀπετέλει ἄλλοτε μετὰ τῆς φλοκκάτας, ἢ τῆς γούνας, τοῦ γελεκιοῦ, τοῦ ὑποκαμίσου, τῶν γονατάρων (ἢ ἄλλως βλαχοχαλσῶν) ἢ τῶν τουζλουκιῶν, τοῦ φεσιοῦ καὶ τῶν τσαρουχιῶν (ἢ παρὰ τοῖς φέρουσι τουζλούκια καὶ συνήθως ὑποδημάτων) τὴν κυρίαν καὶ ὡς ἐθνικὴν θεωρουμένην ἐνδυμασίαν τοῦ μεγαλειτέρου μέρους τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τῶν τε ἀγρῶν, κωμοπόλεων καὶ πόλεων, βαθμηδὸν ὅμως ὑποχωρήσαν πρὸ τῶν λεγομένων εὐρωπαϊκῶν (ἐνδυμάτων, τὰ φράγκικα) ἐξηλείφθη ἐντελῶς μὲν σχεδὸν ἀπὸ τῶν σπουδαιοτέρων πόλεων, παλαίει δὲ πρὸς τὴν εἰσβολὴν αὐτῶν καὶ εἰς αὐτὰς ἔτι τὰς κώμας καὶ τὰ χωριά.

φουστανελλᾶς, ὁ καὶ

φουστανελλοφόρος, ὁ φέρων τὴν φουστανέλλαν, qui porte la fustanelle.

φουστάνι, τὸ [δημ.] τὸ γυναικεῖον ἔνδυμα, ἡ ἐσθής, robe, n. f.

φουστοῦκιν, τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ φιστίκι, 2) «φουστοῦκιν μοιάζει» = ἐπὶ ἀτόμων παχουλῶν, τρυφερῶν.

φουτᾶς, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ ἀλλαχοῦ **μπροστέλλα, ποδιά,** περίζωμα.

φουτίκ(ι), τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], βαπτιστικὸν ἔνδυμα.

φουτσέλα, ἡ [διάλ. Κύμης], ἀγγεῖον ξύλινον (ὕδατος) ποιμενικόν.

φούτσι, τὸ [διάλ. Κύμης], ἡ ἀφησιά, ἐκεῖνο ὅπερ ἀφίνει ὁ μεταξοσκώληξ ἀφοῦ χορτασθῇ.

φούφαλα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], 1) τὰ φύκια τῆς θαλάσσης· 2) ὅ,τι ἐλαφρόν, ἴσως διότι μετατοπίζεται μ' ἕνα φοῦ, φύσημα.

φοῦχτα [δημ.] καὶ τὰ ἀπ' αὐτοῦ φοῦχτα, κτλ.

φραγ(γ)έλλιον, ου, τὸ (λατ. flagellum), τὸ μαστίγιον, ἡ μάστιγξ, fouet, n. m.

φραγ(γ)ελλόω καὶ φραγ(γ)ελλόνω, μέλ. ώσω (λατ. flagellare), μαστιγῶ, μαστιγόνω, fouetter.

φραγή, ῆς, ἡ [δημ.], γενικῶς φραγμός, φράγμα διαχωρίζον δύο μέρη, ὅθεν φράκτης, αἱμασιά, haie, n. f. περίκλεισμα, περίφραγμα (μανδρομένον μέρος), enceinte, n. f. ou enclos, n. m. φράκτης, φράγμα, διάφραγμα (ἐκ σανίδων, πλίνθων), cloison, n. f.

φραγκεύω, μέλ. εύσω [ξεν.], γίνομαι, μιμοῦμαι, λαμβάνω τὰ ἤθη κατοίκου τῆς δύσεως, εὐρωπαίου [ἀντιθέτως τῷ ἀνατολίτης], devenir (prendre les mœurs d'un) occidental (d'un européen); **εὐρωπαΐζομαι,** s'européaniser. § —, ἐγκολποῦμαι τὸν καθολικισμόν, embrasser le catholicisme ; γίνομαι καθολικὸς τὸ δόγμα.

φραγκιά, ᾶς, ἡ· ἡ δύσις, l'occident ; αἱ χῶραι τῆς δύσεως, les pays de l'occident, ἀντιθέτως πρὸς τὸ ἀνατολὴ (levant).

φραγκίζω, μέλ. ίσω· ζῶ (φέρομαι, διάγω) ὡς ἄνθρωπος τῆς δύσεως (ὡς εὐρωπαῖος), vivre (se comporter) en occidental (en européen).

φράγκικος, η, ον· ἀφορῶν τὴν δύσιν, τοὺς δυτικοὺς λαούς, occidental, e, aux, adj. εὐρωπαῖος, européen, enne, adj. ‖ **φράγκικα** (ἐνδύματα) τὰ λεγόμενα καὶ **εὐρωπαϊκά**· βλ. καὶ φραγκορράπτης.

φραγκικός, ή, όν· ἀφορῶν τοὺς φράγκους, franc [θηλ. franque], adj.

φραγκισκανός, ὁ· franciscain, n. m. Οἱ φραγκισκανοὶ ἀποτελοῦσιν ἐκκλησιαστικὸν τάγμα, ἱδρυθὲν τῷ 1208. Τὸ ἔνδυμά των συνίσταται εἰς κουκοῦλαν σταχτόχρουν ἢ καφέχρουν ἐκ χονδροῦ μαλλίνου ὑφάσματος διὰ σχοινίου ἐζωσμένην περὶ τὴν ὀσφήν. Οὗτοι εἶχον ἀντιπάλους τοὺς Δομινικανούς. Τὸ τάγμα τοῦτο ἐξέλιπεν ἐκ Γαλλίας, σώζεται ὅμως ἀλλαχοῦ, ἰδίᾳ ἐν Ἰταλίᾳ. Οὗτοι εἶνε ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ φύλακες τοῦ Ἁγίου Τάφου.

φραγκοκάρδαμον, τό· κάρδαμον τὸ Ἰνδικόν, cresson d'Inde ; capucine, n. f.

φραγκοκόκκορας, ὁ [διαλ. Λευκαδ.] ὁ ἔποψ.

φραγκόκοττα, ἡ· ἡ **μελεαγρίς,** pintade, n. f. ἡ καλουμένη καὶ ἰνδικὴ ὄρνις.

φραγκοκρατία, ας, ἡ· κυριαρχία τῶν φράγκων, domination franque (française, etc).

φραγκομαϊδανός, ον, ὁ· φυτὸν λεγόμενον καὶ πετροσέλινον, cerfeuil, n. m.

φράγκον, ου, τὸ [νόμισμα] franc n.m. Ἡ νομισματικὴ μονὰς τῆς Γαλλίας, ἥτις ἐγένετο παραδεκτὴ καὶ εἰς τὰ νομισματικὰ συστήματα ἄλλων κρατῶν, ἐν τῇ σημερινῇ ἀξίᾳ κεκανονισμένη ἀπὸ τοῦ 1803, καὶ ἥτις διαιρεῖται εἰς 100 centimes (ἑκατοστά). Ὑπάρχουσιν ἐν Γαλλίᾳ ἀργυρᾶ νομίσματα $^1/_5$, $^1/_2$, 1, 2 καὶ 5 φρ., χρυσᾶ δὲ 5 φ. καὶ κυρίως καὶ 10 καὶ 20 (Ναπολεόντειον καλούμενον, ὡς φέρον ἐπὶ τῆς Β' αὐτοκρατορίας τὴν εἰκόνα τοῦ Ναπολέοντος Γ', ἢ Λουΐζιον ἀπὸ τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου). Τὸ

νομισματικὸν σύστημα τοῦ φράγκου εἰσήχθη καὶ ἐν Βελγίῳ, Λουξεμβούργῳ, Ἑλβετίᾳ, Ἰταλίᾳ (lira), Ρωμουνίᾳ (leu), Βουλγαρίᾳ (lev), Ἱσπανίᾳ (peseta), Σερβίᾳ (dinar), Ἑλλάδι [δραχμή], καὶ ταῖς πλείσταις ἱσπανοαμερικανικαῖς δημοκρατίαις. Καὶ ἐν Ρωσσίᾳ δὲ τὸ ἥμισυ ἰμπεριάλιον εἶνε ἴσον πρὸς 20 φρ., ὅπως κόπτωνται καὶ ἐν Αὐστρίᾳ νομίσματα 20 καὶ 10 φρ. (8 καὶ 4 φλωρινίων χρυσῶν). Λατινικὴ νομισματικὴ ἕνωσις.

φραγκόπαππας, ὁ [δημ.] καθολικὸς ἱερεύς, prêtre catholique.

φραγκορράπτης, ου, ὁ [δημ.] ῥάπτης ἀνδρικῶν ἐνδυμάτων, tailleur, n. m. [ἐκλήθη οὕτως ὁ ῥάπτων τὰ φράγκικα (εὐρωπαϊκὰ) ἐνδύματα πρὸς διάκρισιν τοῦ ἑλληνορράπτου, ἤτοι τοῦ ῥάπτοντος τὴν ἑλληνικὴν ἐνδυμασίαν· βλ. καὶ φουστανέλλα.

φράγκος, ου, ὁ· εὐρωπαῖος, αία, européen, enne, n. et adj. κυρίως κάτοικος τῆς δυτικῆς εὐρώπης, occidental, e, aux, adj. § φράγκος, franc, θηλ. franque, adj. et n. (ἐκ τοῦ λατ. francus) γενικὴ ὀνομασία τῶν Εὐρωπαίων ἐν τῇ Ἀνατολῇ. § —, καθολικός, catholique, adj.

φραγκοσταφυλέα, ας, ἡ καὶ φραγκοσταφυλιά, ᾶς, ἡ [βοτ.], groseillier, n. m. (θάμνος τοῦ γένους τοῦ ῥιβισίου) ῥιβισία ἡ ὀλυνθοειδής.

φραγκοστάφυλον, ου, τό· ὁ καρπὸς τῆς φραγκοσταφυλέας, groseille, n. f. ῥιβίσιον τὸ ὀλυνθοειδές.

φραγκοσυκέα-ἡ καὶ κοινῶς φραγκοσυκιά, ᾶς, ἡ (ὀπουντία) συκῆ τῆς Βαρβαρίας, figuier de Barbarie; raguette, n. f. nopal commun.

φραγκόσυκον, ου, τό· ὁ καρπὸς τῆς φραγκοσυκῆς, figue de Barbarie.

φράγμα, ατος, τό, καὶ **φραγμός**, κοινῶς **φραγή**, οἱονδήποτε περίκλεισμα, διάφραγμα, ὁ φράκτης, haie, n. f. κτλ. βλ. **φραγὴ** καὶ **φράκτης**. § — [ναυτ.] τὸ διάφραγμα, cloison, n. f. § — γενικῶς, barricade, n. f. π. χ. τὸ ὁδόφραγμα. § —, βλ. ἑρκάνη (garde-corps). § **φράγμα** [σιδηρ.], barrage, n. m. πᾶν τὸ ἐμποδίζον τὴν ἐλευθέραν διάβασιν. § φράγμα, barrage, n. m. § **φραγμός**, οῦ, ὁ· **διάχωμα**, ατος, τό· κοινῶς τὸ **δέσιμον** καὶ **νεροδεσιά**, πρόχωμα ἐκ γαιῶν πρὸς προφύλαξιν, κτλ. ‖ φυσικὸν φράγμα, barrage naturel; ἐν τῇ ὑδραυλικῇ καλοῦσι **ῥουφράκτας** ἔργα δι' ὧν ἐμποδίζουσι τὸ ὕδωρ νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς χώρου τινός, ἢ δι' ὧν ἀνυψοῦσι τὸ ἐπίπεδον τῶν ῥεόντων ὑδάτων. § **φράγμα**, barrage; ὑπὸ στρατιωτικὴν ἔποψιν τὸ φράγμα χρησιμεύει διὰ νὰ πλημμυρίσῃ ὑδάτων ἐδαφικὴ τις ἔκτασις.

Τὰ ἁπλούστερα φράγματα σχηματίζονται ἐκ πεπιεσμένων καὶ ὅσον οἷοντε ἀργιλωδῶν γαιῶν· ἔχουσιν ὕψος ἀνάλογον τῆς ἀνάγκης καὶ 0μ,80 ἕως ἑνὸς μέτρου πάχος εἰς τὸ ἄνω μέρος αὐτῶν· τὸ ἄνω αὐτῶν πάχος αὐξάνεται ὅταν τὸ φράγμα ἦνε προωρισμένον διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν διαβατῶν ἢ καὶ τὴν μεταβίβασιν ὑλικῶν.

Ἡ κλίσις τοῦ πρανοῦς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ποιότητος τῶν γαιῶν, συνήθως ὅμως παραδέχονται γωνίαν 45°, σχηματιζομένην ὑπὸ τῆς καταφόρου καὶ τοῦ πρανοῦς, αὐξάνουσι δὲ ταύτην ὅταν τοῦτο ἦνε ἐκτεθειμένον εἰς τοὺς πρωτεύοντας ἀνέμους, ἢ ἂν τὰ ὕδατα ἦνε ῥέοντα ἢ ὑποκείμενα εἰς πλημμύραν.

Τὰ ἐκ γαιῶν φράγματα εἶνε οἰκονομικὰ διὰ τὰ μικρὰ ὕψη, ἀλλ' ἔχουσι πάντοτε τὸ μειονέκτημα, ν' ἀπαιτῶσι πλατεῖαν βάσιν, πρὸς δὲ ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν καταστρέφεται ὑπὸ τῶν ῥευμάτων καὶ τῶν κυμάτων, τούτου ἕνεκεν παρουσιάζεται ἀνάγκη ἐπενδύσεως αὐτῆς διὰ χορτοπλίνθων.

Διὰ τῶν ἐκ γαιῶν φραγμάτων ἡ διάβασις τοῦ ὕδατος δὲν ἐμποδίζεται εὐκόλως, ἂν δὲ τυχὸν συμβῇ τοιαύτη διὰ μέσου τοῦ φράγματος εἶνε δύσκολον νὰ τὴν σταματήσωσιν ὅσας δήποτε γαίας καὶ ἂν ῥίψωσιν εἰς τὸ πρανές· ἐν Γαλλίᾳ κατώρθωσαν τοῦτο δι' ἑνὸς ἁπλοῦ μέσου καλύπτοντες τὰ κινδυνώδη μέρη διὰ χονδροῦ πισσωτοῦ ὑφάσματος, ὅπερ ἐπιθέτουσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ πρανοῦς στερεοῦντες αὐτὸ διὰ γαιῶν καὶ λίθων.

Ὅταν ἡ σπουδαιότης τῶν ἔργων ἐπιτρέπῃ τὴν δαπάνην, ἀντικαθιστῶμεν τὸ ἓν τῶν πρανῶν, τὸ μὴ ἐφαπτόμενον μετὰ τῶν ὑδάτων, ἢ καὶ ἀμφότερα ταῦτα διὰ ξυλίνων **παρειῶν**, οὕτω δὲ διακρίνομεν φράγματα μετὰ μιᾶς ἢ δύο παρειῶν. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις αἱ παρειαὶ συνίστανται ἐκ μιᾶς σειρᾶς πασσάλων, συγκρατουμένης ἑκάστης τούτων ὑπὸ ζυγῶν (moises) ἢ χιασμάτων (croix de St André). Πρὸς ἀμοιβαίαν στερέωσιν τῶν διὰ δύο παρειῶν κατασκευαζομένων φραγμάτων ἑνοῦσι ταῦτα ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα διὰ μεσοζευγμάτων (traverses). Ἐπὶ τῶν πασσάλων προσηλοῦσιν ὁριζοντίως λεπτὰς σανίδας, φακέλλους (fascines), σανιδοπασσάλους (palplanches), κτλ. ἡ ἐκλογὴ τῶν ὁποίων γίνεται συμφώνως πρὸς τὰς περιστάσεις καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου. Τὸ μεταξὺ τῶν ξυλίνων παρειῶν κενὸν πληροῦται δι' ἀργιλωδῶν πεπιεσμένων χωμάτων. Πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν τῆς μὴ διαβάσεως τοῦ ὕδατος διὰ μέσου τοῦ μετὰ μιᾶς παρειᾶς φράγματος, καλύπτουσι προηγουμένως τὰς σανίδας διὰ πισσωτοῦ χονδροῦ ὑφάσματος καὶ εἶτα θέτουσιν ἐπ' αὐτοῦ τὸ στρῶμα τῶν γαιῶν.

Ἐφ' ὅσον τὸ ὕψος αὐξάνει ἐπὶ τοσοῦτον πρέπει νὰ κατασκευάζωσι τὰ φράγματα ἐπιμελέστερον.

Ὅταν τὸ ὕψος ἦνε μικρότερον τῶν 3 μέτρων, δίδουσιν εἰς τὰ φράγματα πάχος ὅσον εἶνε τὸ ὕψος τοῦ φορτίου τοῦ ὕδατος ὅπερ θὰ περικλείσωσι, ὅταν δὲ ἦνε μεγαλείτερον, προσδιορίζουσι συνήθως τὸ πάχος τοῦ φράγματος διὰ τοῦ ἑξῆς τύπου $\pi = 3{,}00 + {}^1/_3\,(\upsilon - 3{,}00)$ τοῦ π παριστῶντος τὸ πάχος, τοῦ δὲ υ τὸ ὕψος τοῦ φορτίου τοῦ ὕδατος. Τὸ πάχος τοῦτο φαίνεται ὑπερβολικόν, οὕτω π. χ. ὅταν $\upsilon = 6$μ θὰ ἔχωμεν $\pi = 4$μ, ἀλλ' ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπάρχει ἀνάγκη πλάτους διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς μεταφορᾶς τῶν ὑλικῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ οὐσιωδεστέρα δαπάνη συνίσταται εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἐγκατάστασιν τῶν ξύλων καὶ οὐχὶ εἰς τὴν τῆς ἀργίλου· ὁ μεταξὺ τῶν ξυλίνων παρειῶν χῶρος πληροῦται διὰ κοπανιζομένων ἀργιλωδῶν γαιῶν, πρὸς

ἀποφυγὴν δὲ τῆς διαλύσεως αὐτῶν, τὰς ἀναμιγνύουσι μετ' ἀχύρων.

φραγμός, οῦ, ὁ· τὸ φράξιμον, τὸ περίκλεισμα, περίφραγμα, βλ. **φράκτης**, clôture, n.f. ou enclos, n.m. § **φραγμός**, βλ. **φράγμα**. barrage, n. m. § φραγμός, barrière [χυρ. καὶ μεταφ.] καλεῖται γενικῶς πᾶν ἐμπόδιον· || ἐγείρω φραγμὸν κατά, élever une barrière contre ; || **τακτικὸς φραγμός**, barrière tactique, εἶνε κώλυμα ἐμποδίζον τὰς κινήσεις στρατοῦ, ὅπως εἶνε τὰ ῥεῖθρα (cours d'eau), κτλ. || **φραγμὸς κιγκλιδωτός**, barrière, n. f. ὕψους 1 μ. — 1 μ, 30, κοινῶς ὁ φράκτης. Τὰ διὰ τὴν ἐκγύμνασιν τῶν ἵππων εἰς τὸ πήδημα προωρισμένα κινητὰ ἐμπόδια καλοῦνται **βαλβῖδες** (βαλβίς, ῖδος, ἡ)· || — [σιδηρ.] barrière, n. f. τὸ κλεῖον τὴν συγκοινωνίαν κατὰ τὴν διάβασιν τῆς ἁμαξοστοιχίας· || θέτω φραγμὸν εἰς τὰς καταχρήσεις, mettre un frein aux abus ; || θέτω φραγμὸν εἰς, mettre un frein à. § **φραγμὸς ὕδατος**, barre d'eau, καλεῖται ὅταν τὸ κῦμα τῆς πολιρροίας ὁρμᾷ πρὸς συνάντησιν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀναγκάζῃ τὰ ὕδατα αὐτοῦ νὰ παλινδρομήσωσι· τὸ φαινόμενον τοῦτο καλεῖται ἐπίσης **ἀνάχυσις** (mascaret) ἢ **ἀνακοπὴ** (ressac, prorora ἢ bora). § — **παραθαλάσσιος**, digue littoral ; βλ. **ἀνάχωμα**· || — ποταμιαῖος ἢ χειμαρρώδης, digue de torrent ; βλ. **ἀνάχωμα**. § —, βλ. **ὑδροφραγμὸς** (écluse). § — [ὀχυρ.], **διατείχισμα**, τό, batardeau, n. m. **Φραγμὸς** ἐκ τοιχοποιίας τιθέμενος ἐγκαρσίως τῶν τάφρων ὀχυρώματός τινος ἵνα συγκρατήσῃ τὰ ὕδατα· ἵνα μὴ ὁ τοῖχος οὗτος χρησιμεύσῃ εἰς τὸν ἀντίπαλον διὰ τὴν διάβασιν τῆς τάφρου σχηματίζουσι τὴν κορυφὴν αὐτοῦ **ἀμφικλινῆ**, ἤτοι λήγουσαν εἰς δύο ἐπίπεδα κεκλιμένα κατὰ 45°, προσθέτοντες εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ **στρογγύλον ἀνύψωμα** (dame) καταλῆγον εἰς κῶνον. Ἐπὶ τοῦ τοίχου ὑπάρχει **πακτὴ** (vanne) ἐπιτρέπουσα τὴν συγκράτησιν ἢ ἐκκένωσιν τῶν ὑδάτων. § **φραγμός**, batardeau, n. m. ou digue, n.f. διάχωμα σχηματισθὲν διὰ πασσάλων καὶ σανίδων ὑποστηριζόντων χώματα. § **ἐπιπλέων φραγμὸς** [ναυτ.], batardeau flottant. Κιβώτιον ξύλινον **ἐφαρμοζόμενον** ἀκριβῶς ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ πλοίου μέχρις 1 ἢ 2 μέτρων ἄνωθεν τῆς ἰσάλου καὶ συγκρατούμενον ἐπὶ τῆς θέσεως ταύτης. Τὸ κιβώτιον τοῦτο εἶνε ἀνοικτὸν ἄνωθεν καθὼς καὶ ἐκ τῆς πλευρᾶς ἥτις θὰ προσαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ πλοίου. Ἄνδρες εἰσερχόμενοι ἐν τῷ κιβωτίῳ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἐκ τούτου τοῦ ὕδατος, δύνανται νὰ καθαρίσωσι καὶ νὰ ἐπισκευάσωσι τὸ σκάφος.

φραγμοφύλαξ, ος, ὁ [σιδηροδρ.] garde-barrière, n.m. ὁ φύλαξ ὁ ἐπιπεφορτισμένος νὰ κλείῃ καὶ ἐμποδίζῃ τὴν ἐπὶ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς διάβασιν κατὰ τὴν διέλευσιν τῆς ἁμαξοστοιχίας, βλ. καὶ **φράκτης** (clôture).

φράγουλα καὶ **φράουλα**, ας, ἡ [ξεν.] τὸ χαμοκέρασον, fraise, n. f. § — (σταφύλη), εἶδος σταφυλῆς, espèce de raisin.

φραγουλιὰ καὶ **φραουλιά**, ᾶς, ἡ· ἡ χαμοκερασέα, χαμοκερασιά, fraisier, n. m. τὸ φυτὸν τὸ παράγον τὰς φράουλας.

φράζω [ἀρχ.] ἐκφράζω, λέγω (σαφῶς), dire clairement. § — μεταγενέσ. = φράσσω, βλ. **φράττω** καὶ **διαφράσσω**.

φρακτέρεισμα, ατος, τό· cloison-support ; βλ. θάλαμος ῥυθμιστῶν εἰς ναύκλαστρον Ουαΐτχεδ.

φρακτήρ, ῆρος, ὁ· écluse, n. f. τὸ φράττον, κλεῖον τι· || φρακτῆρες τῶν μεταλλαγωγῶν καὶ ἐξαγωγίδων, écluses pour canaux et chéneaux de coulée. § —, πᾶν ὅ,τι κλείει τι, clausoir, n. m. π. χ. ἡ κλεὶς ἢ ἀκροσφήνιον τοῦ θόλου.

φράκτης, ου, ὁ· clôture, n. f. ou enclos, n. m. **φράγμα**, τό· **περίφραγμα**, τό· πᾶν τὸ περικλεῖον χῶρόν τινα· ὑπάρχουσι περιφράγματα ἐκ τοιχοποιίας, ἐκ σανίδων, ἐξ **αἱμασιῶν** (haies) κτλ. § —, clôture, n. f. εἰς τοὺς σιδηροδρόμους καλεῖται **φράκτης**· οὗτοι ἐγείρονται 1) εἰς τὰ κατὰ τὰς δημοσίους ὁδοὺς παρακείμενα μέρη· 2) κατὰ τὴν διέλευσιν κατωχημένων τόπων, καὶ 3) ἑκατέρωθεν τῶν ἰσοπέδων διαβάσεων (passage à niveau) καὶ τῶν σταθμῶν. § — [ἀτμομηχ.] καπνοφράκτης, βλ. **ἑλκυσμορρυθμιστής**, registre [de tirage].

φρακτικός, ή, όν· ἀποφρακτικός, de fermeture ; || φρακτικὸν ἐπίστομα, βλ. **στοματόκλειστρον**· || φρακτικὸν μηχάνημα, fermeture mécanique ; βλ. **μηχάνημα**.

φρακτοδρομία, ας, ἡ· course de haie ; βλ. **ἱπποδρομία**.

φρακτός, ή, όν (φράττω), (πε)φραγμένος, ὁ (κε)κλεισμένος, clos, e, adj. περιτειχισμένος, enclos, e, adj. πεφραγμένος, η, ον, barré, ée, adj. § ὁ λίαν πυκνὸς (πεπυκνωμένος [trop] serré, ée ; στενός, étroit, e, adj.

φραμμασόνος, ου, ὁ [ξεν.], franc-maçon, n. m. ὁ **τέκτων**· βλ. λέξιν.

φραμέα, ας, ἡ· framée, n. f. (ἐκ τοῦ λατινικοῦ framea)· ἀκόντιον φέρον εἰς τὸ ἄκρον λόγχην πλατεῖαν καὶ ἀμφίστομον· ὅπλον τῶν ἀρχαίων Φράγκων καὶ Γερμανῶν· βλ. καὶ ὑσσὸς (pile).

φρανσίσκη, ης, ἡ· franchisque, n. f. ἐγχειρίδιος πέλεκυς ἁπλοῦς ἢ ἀμφίστομος. Ἐπιθετικὸν ὅπλον τῶν Φράγκων.

φρανταλίομαι [διάλ. Οἰνόης], ὑπερχαίρω, εὐφραίνομαι, αἰσθάνομαι χαρὰν μεγάλην.

φράντζα, ἡ [ξεν.], ὁ **κροσσός**, frange, n.f.

φραντζέζος, α [ξεν.], ὁ γάλλος, ἡ γαλλίς, français, aise, adj. καὶ ὡς ἐπίθετον γαλλικὸς =φραντζέζικος.

φραντζόλα, ας, ἡ [ξεν.], μικρὰ [λευκότατα] ψωμάκια, petit pain [blanc].

φράζα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] οἱ φραγμοὶ τῆς στάνης, κλτ.

φράξιμον, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ φράττειν, κλείειν, περικλείειν, action de clore ; περίφραξις καὶ περίφραγμα, clôture, n. f. φραγμός, barrage, n.m. § — ἡ ἀπόφραξις, bâclage, n.m. § ἡ πρᾶξις τοῦ ἐμφράττειν action de boucher, ἢ **ἔμφραξις**, bouchement, n. m.

καὶ bouchage, n. m. π. χ. le bouchage des bouteilles. Ἐπίσης τὸ χρησιμεῦον πρὸς ἔμφραξιν, ce qui sert à boucher : bouchage solide; § [ἰατρ.] obturation, n.f. πρᾶξις ἢ τρόπος τοῦ φράττειν τι καθὼς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, π.χ. φράξιμον (ἔμφραξις) ὀδόντος, obturation d'une dent, ἡ διὰ μίγματος τινὸς ἔμφραξις (κοινῶς βούλλωμα) τετρηδενιῶντος ὀδόντος (d'une dent cariée). § —, ἔμφραξις, obstruction, n.f. engorgement d'un conduit organique, ὅθεν ἔμφραξις ἀγωγοῦ, σωλῆνος, τοῦ λάρυγγος, κτλ. engorgement, n. m.

φράξος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] δένδρον, ἐξ οὗ διὰ τοῦ φλοιοῦ κατασκευάζουσι τὸ κίτρινον ἀνοικτὸν χρῶμα.

φράουλα, ας, ἡ βλ. **φράγουλα.**

φραουλιά, ᾶς, ἡ· βλ. **φραγουλιά.**

φράπα, ας, ἡ [ξεν.] (ὁ καρπὸς) pamplemousse, n. f. βλ. **κίτρος.**

φραπιά, ἡ [ξεν.] (τὸ δένδρον), pamplemousse, n. f. βλ. **κίτρος.**

φρασείδιον, ου, τό· μικρὰ φράσις, petite phrase ; bout de phrase.

φρασε(οι)ολογία, ας, ἡ· phraséologie, n. f. συλλογὴ λέξεων ἢ ἐκφράσεων γλώσσης τινός, recueil des mots ou locutions d'une langue. Κατασκευὴ φράσεων ἰδίως γλώσσης τινὸς ἢ συγγραφέως, construction de phrases particulières à une langue ou propre à un écrivain.

φρασεολογικός, ή, όν· phraséologique, adj. ἀφορῶν τὴν φρασεολογίαν.

φρασεολόγος, ος, ον· ὁ χάμνων (συντάσσων) φράσεις, faiseur de phrases ; phrasier, ère, n. καὶ phraseur, n. m. ὁ ὁμιλῶν ἢ γράφων εἰς πομπώδεις φράσεις, περιττολόγος (ἀμφότερα μᾶλλον χλευαστικῶς)· || [διδ.] phraséologue, n. m. ὁ χάμνων φρασεολογίαν.

φρασεολογῶ (έω), μέλ. ήσω· σχηματίζω φράσεις, faire des phrases.

φράσις, εως, ἡ· ὁ τρόπος τοῦ ὁμιλεῖν (τοῦ ἐκφράζεσθαι), manière de parler ; ἡ ἔκφρασις, expression, n. f. ῥῆσις, φράσις, τρόπος τοῦ ἐκφράζεσθαι, locution. n. f. § —, phrase, n. f. σύνδεσις λέξεων ἀποτελουσῶν πλήρη τινὰ ἔννοιαν, assemblage de mots présentant un sens complet. § — [μουσ.], ὑπόθεσις, motif, n. m. phrase, n. f.

φραστικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ὁμιλεῖν, ἐπιτήδειος νὰ ὁμιλῇ, de phrase[s] ; φρασεολογικός, phraséologique, adj. || [οὐδ. οὐσ.] τὸ φραστικὸν = ἡ ἱκανότης τοῦ ὁμιλεῖν, ἡ εὐγλωττία, l'éloquence.

φράττω καὶ φράσσω, κοινῶς **φράζω,** μέλ. φράξω, ἀόρ. ἔφραξα, περιφράττω, περικλείω μὲ φράκτην, clore ; κλείω, fermer ; ἀποκλείω, ἐμποδίζω τι, ἢ φράττω διὰ μοχλοῦ, ἀποφράττω, κλείω, barrer ; φράττω, ἀποφράσσω, bâcler ; βλ. **ἀποφράσσω.** ἐμφράττω, boucher ; ἐμφράττω, ἀποφράττω, obstruer ou engorger ; συσσωρεύω, encombrer ; || — κῆπον, clore un jardin ; || — τὴν δίοδον, fermer (barrer) le passage ; || θάμνοι ἔφραττον τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου, des broussailles fermaient l'entrée de la grotte ; || — θύραν, condamner une porte; || [μεταφ.] μοῦ φράττει τὸν δρόμον, il me barre le chemin ; || — ὀπήν, boucher un trou ; || ἡ χιὼν ἔφραξε τὴν διώρυγα, la neige a obstrué le canal. § φράττω, obturer = boucher par l'introduction ou l'application d'un corps ; βλ. καὶ **φράξιμον** (obturation). § [οὐδ.] ἐμ(ἀπο)φράττω (βουλόνω ἢ στουπόνω), se boucher ; s'obstruer ; s'engorger ; ἔφραξεν ἡ κοιλιά του, il a le ventre bouché ; || ὁ σωλὴν ἔφραξε, le tuyau s'est engorgé ; || ἔφραξεν ἡ μύτη μου, j'ai le nez bouché ; βλ. καὶ **στουπόνω.**

φράχτης, ὁ [δημ.], βλ. **φράκτης.**

φρέαρ, ατος, τό, κοινῶς τὸ **πηγάδι,** puits, n.m. ou puits ordinaire, σύνηθες φρέαρ, καλεῖται ὀπὴ ὀρυχθεῖσα μέχρις ἱκανοῦ βάθους, ἵνα φθάσωσι τὰ τῆς διηθήσεως ὕδατα· || **παράκτιον φρέαρ,** puits mareyage, εἶνε εἶδος φυσικοῦ φρέατος πλησίον τῆς ἀκτῆς, ἐν τῷ πυθμένι τοῦ ὁποίου τὸ ὕδωρ ὑψοῦται καὶ καταβαίνει ἀλληλοδιαδόχως μὲ τὴν παλίρροιαν· || **φρέαρ ἀερισμοῦ,** puits d'aérage, εἶνε ὀπαὶ διὰ τὸν ἀερισμὸν τῶν ὑπογείων **σηράγγων** (tunnels), κτλ. || **φρέαρ ὑπονόμου,** puits de mine, λέγονται τὰ ἀνορυσσόμενα φρέατα δι' ὧν κατέρχονται καὶ κατασκευάζουσι τὰς ὑπονόμους· || **ἀρτεσιανὸν** φρέαρ, puits artésien; καλεῖται οὕτω κάθετον ὄρυγμα ἐνεργούμενον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ εἰς ἀρκετὸν βάθος τῇ βοηθείᾳ **καθετῆρος** (sonde) μέχρι τῆς συναντήσεως **ὑπογείου ὑδροφόρου στρώματος** (nappe d'eau souterraine) ἔχοντος ἀρκοῦσαν πίεσιν ἵνα ἐκσφενδονίζῃ τὸ ὕδωρ ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους τῆς γῆς. Τὰ ἀρτεσιανὰ φρέατα στηρίζονται ἐπὶ τῆς θεωρίας ὅτι, πᾶν ὑγρὸν τείνει εἰς ἰσορροπίαν ὅταν τὰ μόρια αὐτοῦ δὲν ἀπαντῶσιν οὐδὲν κώλυμα· τούτου ἕνεκα τὸ ὕδωρ ἀνέρχεται εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος καὶ εἰς τοὺς δύο βραχίονας κυρτοῦ σωλῆνος, **σίφωνος** (siphon). Τὰ ὄμβρια ὕδατα εἰσδύουσιν εἰς τὴν γῆν εἰς μέγιστον βάθος, ἄχρις οὗ ἀπαντήσωσι πυκνὰ **ἀδιαπέραστα στρώματα** (couches imperméables) ἀργίλου, κιμωλίας (craie), ἢ πετρώδη ἄνευ ῥωγμῶν ἢ χασμάτων, ὁπότε ἀποτελοῦσιν ὑπόγεια ὑδροφόρα στρώματα περιοριζόμενα πανταχόθεν ὑπὸ ἀδιαπεράστων στρωμάτων. Ὅταν τὰ ἐδαφικὰ στρώματα ἦνε λίαν ἐπικλινῆ, τὰ ὕδατα, ἀφοῦ πληρώσωσι τὰς χθαμαλωτέρας κοιλότητας, τείνουσι πάντοτε ν' ἀνέλθωσι μέχρι τοῦ ὕψους τῶν φυσικῶν δεξαμενῶν, αἵτινες τροφοδοτοῦσιν αὐτά. Πρὶν ἢ ἀρχίσωσι τὰς ἐργασίας τοῦ **καθετηρισμοῦ** (sondage) πρὸς ἀναζήτησιν ὑπογείων ὑδάτων, δέον νὰ βεβαιωθῶσιν ἐὰν ὑπάρχωσι τοιαῦτα, καὶ συνεπῶς νὰ ἐξετάσωσιν ἐπιμελῶς τὸ ἔδαφος.

Εἶνε σχεδὸν βέβαιον ὅτι θὰ εὕρωσιν ὑπόγεια ὕδατα δυνάμενα νὰ ἀναβλύσωσι (pouvant jaillir) εἰς τὰ μέρη, τῶν ὁποίων ὑπέρκεινται ὄρη ἢ ὑψηλὰ ὀροπέδια, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τὸ ἔδαφος δὲν ὑπάρχωσι στρώματα ἀδιαπέραστα διὰ νὰ συγκρατῶσι τὸ ὕδωρ.

Δὲν πρέπει νὰ ἐνεργῶσιν ἐργασίας εἰς τὰ **πρωτογενῆ ἐδάφη** (terrains primitifs), οἷον

εἰς γρανίτας, πορφυρίτας, κτλ. καθότι ἡ πεῖρα ἀποδεικνύει ὅτι τὰ ἐγκρυπτόμενα εἰς τοιούτου εἴδους ἐδάφη ὕδατα **ἀναβρύουσιν** (ils sourdent) ἐκ διαφόρων μερῶν καὶ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν τοῦ ἀνωτέρου μέρους δι' οὗ διεισδύουσι.

Εἰς τὰ ἐδάφη ἔνθα ὑπάρχουσιν ἐναλλαγαὶ **στρωμάτων εὐδιόδων** (couches perméables) ὡς τὰ ἀμμώδη, καὶ **στρωμάτων ἀδιαπεράστων** (couches imperméables) ὡς τὰ ἀργιλώδη, ὑπάρχει μεγάλη πιθανότης νὰ ἀνεύρωσιν ὕδατα δυνάμενα ν' ἀναβλύσωσιν, ἰδίως μάλιστα ἐὰν ἠδυνήθησαν ν' ἀναγνωρίσωσι μετὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐδάφους, ὅτι τὰ εἰρημένα εὐδίοδα καὶ ἀδιαπέραστα στρώματα ἐκτείνονται καὶ **ἀπισοῦνται** (affleurer) ἀρκούντως ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ μέρους ἔνθα πρόκειται νὰ γίνῃ ὁ καθετηρισμὸς (sondage). Τοιουτοτρόπως, τὸ περιλαμβανόμενον διάστημα μεταξὺ δύο ἀδιαπεράστων στρωμάτων δύναται νὰ σχηματίσῃ ὑδροταμεῖον, δεχόμενον τὸ ὕδωρ ἐξ ἐπιφανείας ὑψηλοτέρας ἐκείνης ἐν ᾗ ἀνορυχθήσεται τὸ φρέαρ, συνεπῶς δυνάμενον νὰ παρέχῃ ὕδωρ εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθειμένων ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ὑδροφόρον στρῶμα τὸ παρέχον ὕδωρ εἰς τὰ φρέατα τῆς Γρενέλλης (Grenelle) καὶ τοῦ Πασσῦ (Passy) ἐν Παρισίοις, ἐκτείνεται μέχρι τῆς Βουργονδίας (Bourgogne), ἵνα δὲ φθάσωσι μέχρι τούτου ἠναγκάσθησαν νὰ κατέλθωσι κάτωθεν τοῦ ἐκ κιμωλίας στρώματος τοῦ λεκανοπεδίου τῶν Παρισίων, τούτου ἕνεκα τὸ μὲν πρῶτον ἔχει βάθος 548 μ. καὶ ἀναδίδει ὕδωρ ἐκσφενδονίζον αὐτὸ εἰς ὕψος 32 μ. 50 ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, τὸ δὲ δεύτερον ἔχει βάθος 570 μ. παρέχον 20000 κυβικὰ μέτρα ὕδατος ἐντὸς 24 ὡρῶν. Βαθύτερον τῶν δύο τούτων εἶνε τὸ ἐν Λουξεμβούργῳ φρέαρ τοῦ Μαΐδορφ, ἔχον βάθος 730 μ.

Αἱ ἐργασίαι τῆς ἀνορύξεως διαιροῦνται εἰς δύο μέρη· 1) εἰς τὴν **τρυπάνισιν** (forage) μέχρις ὡρισμένου βάθους, καὶ 2) εἰς τὴν ὁριστικὴν τοποθέτησιν τῶν σωλήνων, ἥτις γίνεται μόνον ἐὰν ἡ τρυπάνισις ἐπέφερε τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, τουτέστιν ἐὰν εὑρέθη ὕδωρ. Ἡ εἰς τὸ στόμιον διάμετρος τοῦ φρέατος ἐλαττοῦται ἀναλόγως τοῦ ἐδάφους, προκειμένου περὶ φρέατος μεγάλου βάθους, τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως τῆς ἐκροῆς τοῦ ὕδατος μένει τὸ αὐτό, ἀρκεῖ νὰ εὑρεθῇ ὑδροφόρον στρῶμα ἔχον ἀρκοῦσαν πίεσιν διὰ τὴν ἐκσφενδόνισιν τοῦ ὕδατος ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους τῆς γῆς. § —, λάκκος ὁ· puisard, n.m. ἤτοι φυσικὸν φρέαρ ἐν τῷ πυθμένι τοῦ ὁποίου ῥέει ὑπόγειον ὕδωρ· ‖ ἐξαντλητικὸν ἢ ἀπορροφητικὸν ὕδωρ, puisard ou puits absorbant.

φρεάτιον, ου, τὸ [ναυτ.] ‖ puits, n. m. **περίφραγμα**, τό· χώρισμα ἐν τῷ κύτει πλοίου χρησιμεῦον πρὸς ἐναπόθεσιν βαρέων ἀντικειμένων· ‖ [ναυτ.] **φρεάτιον ἀλύσεως**, puits de chaine, n. m. ἤτοι χώρισμα ἐν τῷ κύτει πλοίου χρησιμεῦον πρὸς ἐναπόθεσιν ἀγκυρίου ἀλύσεως· τὰ φρεάτια ὄντα ἀνοικτὰ ἄνωθεν συγκοινωνοῦσι μετὰ τοῦ καταστρώματος δι' **ὀφθαλμῶν** (écubiers de pont), δι' ὧν διέρχεται ἡ ἄλυσις. § — [ὑδραυλ.] robinet-vanne, tabernacle de robinet § — [ἰατρ.] βλ. **βοθρίον** (cautère, fontanelle).

φρεάτ[ε]ιος, ος, ον, κοινῶς **πηγαδήσιος**, ἀνήκων εἰς τὸ φρέαρ, τοῦ φρέατος, de puits, ἤτοι ὕδωρ φρεάτειον, νερὸ πηγαδήσιο, eau de puits.

φρεατίς, ίδος, ἡ ἢ **διεκπνοή**, puisard, n. m. ou évent, καλεῖται τὸ **βάραθρον** (gouffre) ὅπερ συγκοινωνεῖ μεθ' ὑπογείου ὑδατοφόρου στρώματος.

φρεατωρυχέω, βλ. **φρεωρυχέω.**

φρεατωρύχος, ου, ὁ· βλ. **φρεωρύχος**, κοινῶς **πηγαδᾶς.**

φρεγάς, άδος, ἡ· frégate, τὸ **μονόκροτον** κοινῶς **φεργάδα**· πλοῖον πολεμικὸν μετὰ καταφράκτου πυροβολείου καὶ τριῶν **θωρακιωτῶν** (à hunes) καὶ μετὰ **σταυρώσεως** ἱστῶν· ὅταν ὡς κινητήριος δύναμις χρησιμεύῃ καὶ ὁ ἀτμὸς καλεῖται καὶ **ἀτμοφρεγάς** (frégate à vapeur).

Σημείωσις. Ἡ αὐτὴ ὀνομασία à vapeur δίδεται κατ' ἀναλογίαν καὶ εἰς τὰ λοιπὰ εἴδη τῶν πλοίων ὅταν ὡς κινητήριον δύναμιν ἔχωσι τὸν ἀτμόν.

φρένα, ας, ἡ [δημ.] [παθ.] φρενῖτις, frénésie ou phrénésie, n. f. (φρενητίασις, παραλογισμός, παραλήρημα, délire, n. m. τὸ παραμιλητόν. § **φρένες**, βλ. **φρήν.**

φρένα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου] αἱ φρένες· «δὲν εἶνε στὰ φρένα του»· βλ. **φρήν.**

φρεναπάτη, ης, ἡ· ἀπάτη τῆς διανοίας (τῆς ψυχῆς), ὄψις τινὸς ἀπατηλή, illusion, n. f. ἀπάτη, erreur, n. f. ou tromperie, n. f. διαφθορὰ τῆς ψυχῆς, τοῦ πνεύματος, séduction, n. f. § **φρεναπάτη**, hallucination, n. f. βλ. **παραίσθησις** καὶ **ψευδαίσθησις.**

φρεναπατῶ (άω), μέλ. ήσω, ἀπατῶ τὴν ψυχήν, tromper (l'âme, l'esprit) ; διαφθείρω αὐτήν, séduire.

φρενήρης, ης, ες, [ἀρχ.] ὁ κύριος τῆς ψυχῆς, τοῦ πνεύματός του, φρόνιμος, sensé, ée, adj. ou sage, adj. § [συνήθ. κατάχρ.] ὁ ὑπὸ φρενίτιδος προσβληθείς, atteint de frénésie, frénétique ; ὁ παραλογίζων, παραληρῶν, délirant, e, adj. ὁ ἔξω φρενῶν, hors de soi-même ; βλ. **φρήν.**

φρενητίασις, εως, ἡ· βλ. **φρένιασμα**, furie, n. f.

φρενητιάω-ῶ καὶ φρενιτιάω, μέλ. άσω· βλ. **φρενιάζω** καὶ **φρενιτιῶ.**

φρενιάζω, μέλ. άσω [δημ.], **φρενητιάω**, φρενητίζω, εἶμαι, γίνομαι παράφρων, μανιώδης devenir furieux ; καταλαμβάνομαι ὑπὸ μανίας, entrer en fureur ; ἐμφαίνομαι, παραφέρομαι, ὀργίζομαι, λυσσῶ, rager ou enrager ; παρακρούω, παραληρῶ, φρενίτιδι νόσῳ συνέχομαι, tomber en délire ; délirer.

φρένιασμα, ατος, τὸ [δημ.], μανιώδης ἔξαψις, accès de fureur ; **μανία**, furie, n. f. ὀργή, **παραφορά**, emportement, n.m. ou rage, n. f. φρενῖτις, frénésie, n. f. φρενητίασις, παραλογισμός, délire, n. m.

φρενιασμένος, η, ον [δημ.], **φρενητιῶν**, φρενητικός, frénétique, adj.

φρενικός, ή, όν· ὁ πάσχων τὰς φρένας, ἐκείνου τοῦ ὁποίου ὁ νοῦς ἐταράχθη, mental. ale, aux, adj. ‖ φρενικὴ νόσος, maladie mentale. § **φρενικός,** ή, ὸν [ἀνατομ.], frénique (φρήν, διάφραγμα) adj. § [φυσιολ.] ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὰς φρένας, τὴν διάνοιαν, qui a rapport, qui appartient à l'intelligence, à la pensée.

φρενιτικός, ή, όν· ὁ πάσχων ἀπὸ φρενίτιδα, frénétique, adj. ou phrénitique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν φρενίτιδα, qui appartient à la phrénite ; ὅθεν **φρενιτικὸς** λέγεται ὁ ἐκμανής, ὁ παράφρων, furieux, euse, adj. ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ὁ νοῦς ἐταράχθη ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ, παραληρῶν.

φρενίτης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ πάσχων τὰς φρένας.

φρενῖτις, ιδος, ἡ· frénésie, n.f. phrénite (φρήν, διάφραγμα) n.f. διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου δηλοῦται ἢ ἡ τοῦ διαφράγματος (φρενῶν) φλεγμονὴ (διαφραγματῖτις, inflammation du diaphragme) ἢ ἡ τοῦ ἐγκεφάλου (ἐγκεφαλῖτις) ἢ ἡ τῶν μηνίγγων (μηνιγγῖτις), συνηθέστερον δ' ὅτι τὸ εἰς ταύτας συμπτωματικὸν **παραλήρημα,** délire, n. m. § —, ἡ παραφροσύνη, μανία, fureur, n. f.

φρενιτιῶ (άω) καὶ φρενητιῶ, μέλ· άσω πάσχω ἀπὸ φρενίτιδα, εἶμαι φρενιτικὸς (ἐκμανής, παράφρων), être frénétique (furieux) ; βλ. γενικῶς εἰς **φρενιάζω,** délirer, etc.

φρενιτιώδης, ης, ες· βλ. **φρενιτικός.**

φρενοβλάβεια, ας, ἡ· ἡ βλάβη τοῦ νοῦ, τῶν φρενῶν, διατάραξις τοῦ ἐγκεφάλου, παραφροσύνη, affection ou aliénation mentale ; ἡ παραφροσύνη, démence, n. f. ἡ τρέλλα, folie, n. f. ‖ **φρενοβλάβεια,** ας, ἡ· vésanie (ἐκ τοῦ λατ. vesanus, insensé) n. f. ὀνομασία διδομένη γενικῶς εἰς ὅλας τὰς διανοητικὰς παθήσεις· συνώνυμον τοῦ **ψύχωσις** (psychose). Ὑπὸ τὸν ὅρον φρενοβλάβεια ἢ φρενοπάθεια ὑπάγονται ἐν τῇ ψυχιατρικῇ πᾶσαι αἱ ἐγκεφαλικαὶ παθήσεις αἵτινες ὡς κοινὸν χαρακτηριστικὸν ἔχουσι διατάραξιν τῶν διανοητικῶν λειτουργιῶν ἢ παραλήρημα ὡς νοσηρὸν στοιχεῖον ἐπικρατοῦν πάντων τῶν λοιπῶν.

φρενοβλαβής, ής, ές, ὁ βεβλαμμένος τὸν νοῦν, τὰς φρένας τρελλός, fou, folle, adj. et n. παράφρων, aliéné, ée, adj. et n.

φρενοβλαβῶ (έω), πάσχω τὰς φρένας, εἶμαι φρενοβλαβής, être fou.

φρενοκομεῖον, ου, τό· ἄσυλον τῶν παραφρόνων (τρελλῶν), hospice des aliénés ; maison des fous ; καθίδρυμα φιλανθρωπικὸν δημόσιον ἢ ἰδιωτικόν, σκοπὸν ἔχον νὰ δέχηται καὶ περιθάλπῃ φρενοβλαβεῖς ἀνιάτους καὶ ἰατούς.

φρενόληπτος, ος, ον, βλ. **φρενοβλαβής.**

φρενοληψία, ας, ἡ· βλ. **φρενοβλάβεια.**

φρενολογία, ας, ἡ· phrénologie, n. f. κεφάλαιον ἢ τμῆμα τῆς γενικῆς παθολογίας καὶ νοσολογίας ειδικῶς πραγματευόμενον περὶ τῶν φρενιτίδων νόσων· ὁ κλάδος οὗτος ἐποιήσατο κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους μεγάλα καὶ σπουδαῖα βήματα προόδου ὑπὸ τὴν αἴγλην τῶν φώτων τῆς φυσιολογίας ἐν γένει, καὶ ἰδίᾳ τῆς φυσιολογίας τοῦ ἐγκεφάλου.

φρενολογικός, ή, όν, phrénologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φρενολογίαν, qui a rapport à la phrénologie : μελέται φρενολογικαί, études phrénologiques. Ἐπίσης ὁ πραγματευόμενος ἢ ἀσχολούμενος εἰς τὴν φρενολογίαν : ἑταιρία φρενολογική, société phrénologique.

φρενολογικῶς [ἐπίρ.], phrénologiquement, adv. ἐν τῇ φρενολογίᾳ, en phrénologie; ὑπὸ φρενολογικὴν ἔποψιν, au point de vue phrénologique.

φρενολόγος, ου, ὁ· phrénologiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν φρενολογίαν ἢ ἀσχολούμενος εἰς τὰς φρενολογικὰς μελέτας. Λέγουσιν ἐπίσης phrénologue, n. m. [καὶ ἐπιθετικῶς] ἰατρὸς φρενολόγος, médecin phrénologiste. § **φρενολόγος,** aliéniste, n. m. κυρίως ἰατρὸς περιποιούμενος εἰδικῶς τοὺς παράφρονας, médecin qui soigne spécialement les aliénés.

φρενοπάθεια, ας, ἡ [παθολ.] φρενικὴ νόσος, maladie (affection) mentale ; phrénopathie [φρήν, ενός, διάνοια, intelligence καὶ πάθος, souffrance] n. f. βλ. **φρενοβλάβεια.**

φρενοπαθής, ής, ές· προσβεβλημένος ὑπὸ φρενοπαθείας, atteint de phrénopathie ; ὁ παράφρων aliéné, ée, adj.

φρενοπαθολογικός, ή, όν· phrénopathique, adj. ἀφορῶν τὴν φρενοπάθειαν.

φρενοτροπία, ας, ἡ· ἰδιοτροπία, caprice, n. m. ou bizarrerie, n. f. φαντασία, ἰδιοτροπία, lubie, n. f.

φρέξη, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ φρίκη «τὸν πῆρε φρέξη» ἐτρόμαξε.

φρεσκάδα, ἡ [δημ.] ἡ δροσερότης, **fraicheur,** n. f.

φρεσκάρω [δημ. ναυτ.] πνέω σφοδρότερον, **fraîchir, affraîchir,** βλ. καὶ **ἐπουρίζω.**

φρέσκος, ου, ὁ [δημ.] βλ. **νωπός,** frais, fraîche, adj. καὶ **ἔγκαιρος.** § —, **frais,** βλ. **δροσερός.**

φρεωρυχέω-ῶ καὶ φρεατωρυχέω, μέλ. ήσω, ἐξορύσσω, σκάπτω φρέατα, πηγάδια, creuser un puits, εἶμαι πηγαδᾶς.

φρεωρυχία, ας, ἡ· ἡ ἐξόρυξις, σκάψιμον φρέατος, action de creuser un puits ou des puits.

φρεωρύχος, ου, ὁ· φρεατωρύχος, κοινῶς **πηγαδᾶς,** qui creuse un puits; puisatier, n.m.

φρήν, ἡ, γεν. φρενὸς [εὔχρ. συνήθ. ὁ πληθ.] **φρένες,** ὁ νοῦς, entendement, n. m. τὸ **λογικόν,** raison, n. f. (βλ. **νοῦς,** καὶ ἀνατομ. **διάφραγμα**), τὸ πνεῦμα, esprit, n.m. [bon] sens ; ‖ ἡ δύναμις τοῦ αἰσθάνεσθαι, σκέπτεσθαι καὶ βουλεύεσθαι· ‖ ἔχασε τὰς φρένας [του], il a perdu la raison ; ‖ δὲν εἶνε εἰς τὰς φρένας του il n'est pas dans son bon sens ; ‖ ἔλα εἰς τὰς φρένας σου, reprenez vos esprits ; ‖ εἶχε τὰς φρένας του μέχρι θανάτου, il a eu connaissance jusqu'à la mort ; ‖ ἔξω φρενῶν [φρ.] hors de soi-même ; hors de sens ; il ne se connaît plus ; [οἰκ.] dans tous les états ; ‖ μ' ἔκαμεν ἔξω φρενῶν, il m'a mis hors des gonds.

φρικαλέος, α, ον, τὸ ἐπιφέρον φρικίασιν, ἐκεῖνο ὅπερ κάμει νὰ φρικιᾷ τις, qui fait frissonner ; φοβερός, τρομακτικός, horrible, adj. affreux, euse, adj. βλ. καὶ φρικτός.

φρικαλεότης, ητος, ἡ· ἡ φρίκη, horreur, n. f. τὸ τρομακτικόν, atrocité, n. f.

φρικασές, ὁ [ξεν.], fricassée, n. f. viande fricassée, κρέας μὲ κρομμυδάκια καὶ αὐγολέμονο.

φρίκη, ης, ἡ· ῥῖγος προερχόμενον ἐκ φόβου, frisson causé par la peur ; horreur, n. f. τὸ ῥῖγος, τοῦ πυρετοῦ, φρικίασις, τὸ ῥῖγος, ἡ **ἀνατριχίλα,** frisson, n. m. φρίκη, βρυγμός, frémissement, n. m. κίνησις τρομώδης, mouvement d'effroi ; φόβος, τρόμος, effroi, n. m. || φέρω (προξενῶ) φρίκην, faire horreur ; || [αὐτὸ] εἶνε φρίκη! c'est horrible ! cela fait horreur ! προξενεῖ φρίκην, cela fait frémir=τοῦτο κάμει νὰ φρικιᾷ τις· || **νὰ τὸ συλλογίζωμαι** μόνον (μ' ἔρχεται) φρίκη, je frémis rien qu'à y penser ; rien que d'y penser, j'en ai le frisson ; || τί φρίκη! quelle horreur ! § —, φρίκη, ῥῖγος, ἀνατριχίλα, chair de poule ; βλ. **φρικίασις.**

φρικίαι, ῶν, αἱ [ἀρχ.] (ἰατρ.) τὸ ῥῖγος τοῦ πυρετοῦ (Διοσκ.) mouvements de fièvre ; frissons, n. m. pl. **ἀνατριχίλαις.**

φρικίασις, εως, ἡ· frissonnement, n. m. frisson, n.m. (συνώνυμα, τὸ πρῶτον εἶνε ἐλαφρὰ καὶ ἀκαριαία φρικίασις, τὸ δὲ frisson (=φρίξ), ἡ τῆς ἐπιδερμίδος φρικίασις συμβαίνουσα ἐκ διαφόρων φυσικῶν ἢ ἠθικῶν αἰτίων ἰσχυρὰ καὶ διαρκὴς οὖσα. § **φρικίασις,** chair de poule, κατάστασις παροδικὴ τοῦ δέρματος χαρακτηριζομένη ὑπὸ τῆς ἰδιαιτέρας ὄψεως ἣν λαμβάνει ὡς ἐκ τῶν ἀπείρων τραχυτήτων αἵτινες ἀναφαίνονται καθ' ὅλην τὴν ἐπιδερμίδα· παραβάλλεται πρὸς τὴν ὄψιν τοῦ δέρματος τῆς ὄρνιθος καὶ προέρχεται ἐκ τῆς στύσεως, οὕτως εἰπεῖν τῶν βολβῶν τῶν τριχῶν ἢ τριχοφόρων θυλακίων. Παράγεται τῇ ἐπιδράσει τοῦ ψύχους κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ σώματος προκαλοῦντος συστολὴν τῶν τριχοειδῶν τῆς ἐπιδερμίδος· εἶνε πρὸς τούτοις σύμπτωμα καταβολῆς πυρετοῦ δρῶντος διὰ τοῦ νευρικοῦ συστήματος ἀγγειοσυσταλτικῶς.

φρικιαστικός, ή, όν· ἐμπνέων φρίκην, φρικίασιν, qui fait frissonner.

φρικιῶ (άω), μέλ. άσω [παθ.] ἔχω ῥῖγος πυρετοῦ, avoir le frisson de la fièvre ; frissonner ; φρίττω, frémir.

φρικτὰ [δημ. ἐπίρ.]=φρικτῶς καὶ φρικωδῶς, horriblement, adv. affreusement, adv. terriblement, adv. || — ἄσχημος, laid à faire peur. § [μεταφ.] καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως, excessivement, adv. ὑπερμέτρως, énormément, adv.

φρικτός, ή, ὸν καὶ φρικώδης, ὁ προξενῶν φρίκην, qui fait horreur, φρικώδης, horrible, adj. ou affreux, euse, adj. φοβερός, τρομακτικός, effrayant, e, adj. ou effroyable, adj. ἀπεχθής, εἰδεχθής, hideux, hideuse, adj. τρομακτικός, épouvantable, adj. φοβερός, atroce, adj. ou terrible, adj. || εἶνε φρικτὸν θέαμα, c'est horrible à voir ; || φρικτὴ συκοφαντία, affreuse calomnie ; || ἔχει φρικτὸν χαρακτῆρα, il est d'un caractère affreux (abominable) ; || εἶδα ἕνα φρικτὸν ὄνειρον, j'ai fait un rêve effrayant ; || φρικτὸν τέρας, monstre effroyable ; || τί φρικτὴ γυναῖκα! quelle horreur de femme ! || φρικτοὶ πόνοι, des douleurs atroces (épouvantables); || φρικτὴ φιλαργυρία, avarice hideuse ; || φρικτὸς ὅρκος, serment terrible. § [μεταφ.] τεράστιος, ἐκπληκτικός, μέγας, prodigieux, euse; ὑπέρμετρος, ὑπερμεγέθης, énorme ; immense ; ὑπερβολικός, δεινός, furieux, euse ; || ἔχει φρικτὴν μνήμην, il a une mémoire prodigieuse ; || κάμνει φρικτὰ ἔξοδα, il fait une furieuse dépense ; il dépense un argent fou ; || εἶνε φρικτὸς ψεύστης, c'est un furieux menteur.

φρικώδης, ης, ες· βλ. **φρικτός·** || — τὴν ὄψιν, hideux euse, adj. ἀπεχθής, εἰδεχθής.

φρικωδῶς [ἐπίρ.], βλ. **φρικτά.**

φριμαγμός, οῦ, ὁ· ébrouement, n.m. κοινῶς φρουμάρισμα· ὁ ψόφος ὃν παράγει ὁ μετὰ δυνάμεως διὰ τῶν ῥωθώνων ἐκπνεόμενος ἀήρ, εἴτε ὅπως ἀπαλλαγῇ ὁ ἵππος ἀντικειμένων ἐνοχλούντων τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ῥινός, εἴτε ἐκ τρόμου, εἴτε ἐξ ὑπερβολικῆς θυμηδίας, ἢ ὅταν εὑρεθῇ εἰς ἄγνωστα δι' αὐτὸν μέρη· ἐν γένει δὲ **φριμαγμὸς** καλεῖται τὸ φύσημα, δυνατὴ ἀναπνοὴ καὶ αἱ ἀνυπόμονοι κινήσεις ζωηρῶν ζώων.

φριμάσσομαι, s'ébrouer, ἀναφυσῶ καὶ πηδῶ, κινοῦμαι ἀνησύχως καὶ ζωηρῶς· φρίττω, βρέμω, frémir ; βλ. καὶ **φριμαγμός.**

φρίσσα, ἡ [ἰχθ.], alose, βλ. **θρίσσα.**

φρίτσαλα, τὰ [διήλ. Ἠπείρου], τὰ ἐλαφρὰ καὶ συρτὰ πέδιλα, τὰ συρτοπάπουτσα.

φρίττω, μέλ. φρίξω (φρικιάω), ἀνατριχιάζω, frissonner ; frémir ; περὶ τοῦ συναισθήματος τοῦ ῥίγους καὶ τρόμου, ὅτε τις ἀνατριχιάζει καὶ ἀνορθοῦνται αἱ τρίχες του καὶ ῥιγοῖ ὑπὸ φόβου (Ἡσι. ἔρ. 512)· || [**ὅταν συλλογίζομαι**] φρίττω ἀκόμη, je frissonne encore ; || **νὰ τὸ** συλλογίζωμαι μόνον φρίττω, l'idée seule m'en fait frémir ; || εἶνε νὰ φρίττῃ κανείς, cela fait frémir ; cela fait horreur ; || φρίττω νὰ τὸ εἰπῶ, j'ai horreur de le dire ; || ἔφριξα ὅταν τὸν εἶδα, je fus saisi d'horreur à son aspect ; || φρίξον ἥλιε ! [φρ.] c'est horrible ! horreur. § [σπ. μεταβ.] βλέπω τι μετὰ φρίκης, voir avec horreur ; avoir en horreur ; || φρίττω διὰ τὴν πρᾶξίν του, son acte me fait horreur.

φρόκαλα, τὰ [δημ.], **τὰ σκουπίδια,** balayures, n. f. pl.

φροκάλημα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ **σάρωμα,** σκούπισμα, balayage, n. m.

φροκαλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ σαρόνειν (σκουπίζειν), coup de balai. § —, τὸ σάρωθρον, balai, n. m.=ἡ σκοῦπα, τὸ σάρωμα [δημ.], βλ. **σάρωθρον.**

φροκαλίδια, τὰ [δημ.], βλ. ἀποσάρωμα, balayures, n.f. pl.=τὰ σκουπίδια, σαρίδια [δημ.].

φροκαλίζω [δημ.], καὶ **φροκαλῶ,** σκουπίζω, σαρόνω, balayer.

φρόκαλον, τὸ [δημ.], ἡ φροχαλιά, βλ. **σάρωθρον**, balai, n. m. § —, τὸ **ἀποσάρωμα**, balayure, n. f τὸ σκουπίδι, σαρίδι.

φροκαλῶ (άω), μέλ. ήσω [δημ.], σαρόω -ῶ, balayer = σκουπίζω, σαρόνω.

φρόνημα, ατος, τό· ὅ,τι ἔχει τις εἰς τὸν νοῦν, ὅ,τι τίς σκέπτεται, Ἡρ. ὡσαύτως καὶ ὁ τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι, ὅθεν ὁ νοῦς, τὸ λογικόν, ἡ σκέψις, pensée, n. f. ἡ γνώμη, opinion, n. f. ou avis, n. m. τὸ αἴσθημα, sentiment, n.m. || ἐκφράζω τὸ φρόνημά μου, exprimer sa pensée ; || δὲν γνωρίζω τὸ φρόνημά του, je ne connais pas son opinion ; || μετέβαλε φρόνημα (φρονήματα), il a changé d'idée[s], d'opinion[s], ou il a changé de sentiments (=d'opinion); || μετέβαλε αἰσθήματα, il a changé de sentiments ; || τὸ πολιτικόν του φρόνημα, ses convictions politiques. § —, ὁ τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι, manière de penser ; || στρατιωτικὸν φρόνημα, esprit de corps; βλ. καὶ **πνεῦμα**. § — [ἀρχ.], μεγαλοφροσύνη, ὑψηλοφροσύνη, ὑπερηφάνεια, orgueil, n. m. fierté, n. f.

φρονηματίας, ου, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἔχων ὑψηλὰ φρονήματα, αἰσθήματα, homme de sentiments élevés ; καὶ ἐν χαλῇ σημασίᾳ, ὁ ἔχων μεγάλην ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτόν του, ὑπερήφανος, φαντασμένος, orgueilleux, euse, n.

φρόνησις, εως, ἡ· ἡ λελογισμένη σκέψις, κοινῶς ἡ φρονιμάδα, σύνεσις, prudence, n.f. ou sagesse, n. f. περίσκεψις, circonspection, n.f.

φρόνιμα [δημ. ἐπίρ.] φρονίμως, sagement, adv. μετὰ φρονήσεως, avec prudence ; prudemment, adv. || χάμε φρόνιμα, soyez sage ; [πρὸς παιδίον ἐν.] tenez-vous tranquille.

φρονιμάδα, ας, ἡ [δημ.] ἡ φρόνησις, sagesse, n. f. περίσκεψις, σύνεσις, φρόνησις, retenue, n.f. ὁ καλὸς τρόπος τοῦ φέρεσθαι, καλὴ διαγωγή, bonne conduite.

φρονιμεύω, μέλ. εύσω, φρονιμεύομαι, εἶμαι φρόνιμος, πράττω φρονίμως, devenir sage (prudent), se rendre raisonnable ; § ἡσυχάζω, τακτοποιοῦμαι, se ranger, κοινῶς μπαίνω σὲ τάξι.

φρονιμίτης, ου, ὁ· βλ. γόμφιος (ὀδούς). dent de sagesse, ὁ καὶ **σωφρονιστὴρ** λεγόμενος.

φρόνιμος, ος, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) ὁ ἔχων ὑγιεῖς τὰς φρένας, φρόνιμος, συνετός, sage ou prudent, e, adj. νουνεχής, συνετός, σώφρων, sensé, ée, adj. συνετός, φρόνιμος, avisé, ée adj. γνωστικός, raisonnable, adj. || ὡς φρόνιμος ἄνθρωπος, en homme sage (prudent) ; || φρόνιμο κεφάλι, une tête sensée; || [ἀπολ.] δὲν εἶνε φρόνιμον, ce n'est pas prudent ; || τῶν φρονίμων ὀλίγα [παροιμ.], à bon entendeur demi-mot suffit.

φρονίμως [ἐπίρ.] κοινῶς φρόνιμα, μετὰ φρονήσεως (συνέσεως), avec sagesse ; avec prudence ; ἐμφρόνως, σωφρόνως, συνετῶς, sagement, adv. ou prudemment, adv. νουνεχῶς, συνετῶς, sensément, adv.

φροντίζω, μέλ. ίσω, λαμβάνω φροντίδα διά τι, avoir (prendre) soin ; ἀσχολοῦμαι, s'occuper ; μεριμνῶ, se soucier ; σκέπτομαι περὶ τοῦ πρακτέου, [s']aviser ; σκέπτομαι διά τι, penser à ; συλλογίζομαι, διανοοῦμαι, songer à ; φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι, τινός, soigner ; ἀγρυπνῶ ἐπί τινος, veiller ; || φροντίζει περὶ τῶν ὑποθέσεών μου, il a soin de mes affaires ; || [καὶ μεταβ.] μ' ἐφρόντισεν εἰς τὴν ἀνάγκην μου, il a pris soin de moi quand j'ai été dans le besoin ; || ποιὸς θὰ φροντίσῃ τὰ παιδιά ; qui soignera les enfants ? || δὲν φροντίζει διὰ τίποτε, il ne s'occupe de rien ; || οὐδὲ κἂν φροντίζει, il ne s'en soucie même pas ; || θὰ φροντίσω περὶ τούτου, j'y aviserai ; || φρόντισε νὰ μὴ λείψῃ τίποτε, voyez à ce que rien ne manque ; || φρόντισε νὰ τὸν ἰδῇς, tâchez de le voir ; || αὐτὸς φροντίζει δι' ὅλα, c'est lui qui veille à tout ; || περὶ τούτου ὀλίγον φροντίζω, c'est le moindre (οἰκ. le cadet) de mes soucis ; || εὐαρεστήθητε νὰ φροντίσητε διὰ τὴν εἴσπραξιν αὐτῶν, veuillez en soigner la rentrée; || ὅπως δυνηθῶ νὰ φροντίσω διὰ τὴν ἀσφάλειαν, pour que je puisse soigner l'assurance ; || συγχρόνως θὰ φροντίσωμεν πολὺ νὰ σᾶς ἐμβάσωμεν χρήματα, en même temps nous aurons grand soin de vous faire des remises.

φροντίς, ίδος, ἡ· πρὸς πρόσωπόν τι ἢ πρᾶγμα ἀποδιδομένη προσοχή, συλλογισμός, φροντίς, μέριμνα, soin, n. m. μέριμνα, souci, n.m. φροντίς, μέριμνα sollicitude, n.f ἐνασχόλησις, occupation, n. f. τὸ νὰ φροντίζῃ τις περὶ ὑποθέσεων, affaire, n.f. || αἱ φροντίδες τῆς οἰκίας, les soins du ménage ; || ἡ μόνη του φροντίς, son unique souci ; || ἔχει πολλὰς φροντίδας, il est très occupé ; || ἔχει αἰωνίως φροντίδας, il est toujours affairé ; || αὐτὸ εἶνε ἰδική μου φροντίς, c'est mon affaire = τοῦτο ἀφορᾷ ἐμέ, cela me regarde ; || τῇ εὐμενεῖ φροντίδι, aux soins obligeants ; || σᾶς εὐχαριστῶ ἐκ τῶν προτέρων διὰ τὰς φροντίδας, τὰς ὁποίας θέλετε λάβει ὑπὲρ αὐτοῦ, je vous remercie d'avance des attentions que vous aurez pour lui.

φροντιστήριον, ου, τὸ [salle] d'exercices académiques, αἴθουσα ἀκροάσεων πανεπιστημιακῶν μαθημάτων, καθ' ἃς ὁ διδάσκων ἐπεξηγεῖ τὰ διδαχθέντα, ἀσκῶν τοὺς φοιτητὰς ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον· φροντιστήριον [φιλολογικόν], séminaire [philologique, etc] ; § [στρατ.] ἡ **ἐπιμελητεία**, intendance, n. f.

φροντιστής, οῦ, ὁ· γενικῶς ὁ φροντίζων περί τινος, ἐπιστάτης, ἐπιμελητής, intendant, n. m. || — (οἰκονόμος), commis d'administration. § — [ναυτ.], commissaire-adjoint, n.m. βαθμὸς τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου τοῦ ναυτικοῦ· βλ. ὀνομασίας φροντιστοῦ εἰς λέξιν **οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς** τοῦ ναυτικοῦ. Διὰ τοὺς οἰκονομικοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς βλ. **ἐπιμελητεία**.

φρονῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐκφράζω πάσας τὰς ἐνεργείας τῆς φρενός, τῶν φρενῶν, σκέπτομαι, penser ; εἶμαι τῆς γνώμης, être d'avis ; κρίνω, juger ; νομίζω, croire ; || λέγω, ὅ,τι φρονῶ

je dis ce que je pense; || φρονεῖ ἄλλα, il pense autrement; ἔχει διάφορον γνώμην, il est d'un autre avis; || τί φρονεῖτε ὅτι πρέπει νὰ κάμῃ; que jugez-vous (pensez-vous) qu' il doive faire? || [ἀπολ.] φρονεῖτε; vous croyez? vous trouvez? || οἱ εὖ φρονοῦντες, les gens bien pensants; les personnes sensées; || — τὰ αὐτὰ ὡς ὑμεῖς, j'ai les mêmes sentiments que vous; je suis du même avis que vous; || τί φρονεῖτε περὶ τοῦ ἔργου του, que pensez-vous de son ouvrage.

φροξυλάνθι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], ἄνθος τῆς φροξυλιᾶς.

φροξυλιά, ᾶς, ἡ καὶ κουφοξυλιά [διάλ. Ἠπείρ.], ἐλαφροξυλιά, ἡ **ἀκτέα.**

φρού(γ)ανα, τὰ [διάλ. Καρπάθου], τὰ ξηρὰ κλαδιά, τὰ φρύγανα.

φροῦδος, ος καὶ η, ον (συνηρ. ἀπὸ τοῦ πρὸ ὁδός), ὁ προλαβὼν τὴν ὁδόν, ἀναχωρήσας πρίν, qui est parti, qui est en route; καὶ κατ' ἐπέκτ. ὁ μὴ ὑπάρχων πλέον, qui n'est plus; ὁ ἐξαφανισθείς, ὁ ἐκφυγών, qui s'est enfui; ὁ παρελθών, qui est passé; ὅθεν ὁ μάταιος, vain, e, adj. κενός, futile, adj. || ἐλπίδες φροῦδοι, vaines espérances = ἐξαφανισθεῖσαι, μάταιαι ἐλπίδες.

φρούδως [ἐπίρ. προηγ.], ματαίως, en vain.

φρουμάζω [διάλ. Ἠπείρου], **φρυάσσω** (-άττω)· βλ. καὶ **φριμάσσομαι.**

φρουμανίζω [διάλ. Ἠπείρου], ἐπὶ ἵππων καὶ ἡμιόνων· φυσῶ διὰ τῶν μυκτήρων εἴτε διὰ θυμὸν εἴτε διὰ φόβον, **φρυάττω** (-άσσω)· βλ. καὶ **φριμάσσομαι.**

φρουμάρισμα, ατος, τό· βλ. **φριμαγμὸς** (ébrouement).

φρούμη [διάλ. Ἠπείρου], εἶδος ὀριγάνου.

φρουντσαλίδα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], λεπτὴ πλάξ.

φρουρά, ᾶς, ἡ· στράτευμα ὡρισμένον διὰ τὴν φύλαξιν θέσεως τινός, garde, n. f. || τὰ συντάγματα τῆς φρουρᾶς, les régiments de la garde; || ἐκτελῶ [ἀλλάσσω] φρουράν, monter (relever) la garde; || τιμητικὴ φρουρὰ [πρὸ τῆς θύρας, κτλ.], garde ou poste d'honneur; || φρουρὰ φρουρίου, garde de la place; || φρουρὰ στρατῶνος, garde de police, ἡ εἰς τὸν στρατῶνα τοποθετουμένη φρουρά· || τὰ στρατεύματα τῆς φρουρᾶς, troupes de garde; || ἀξιωματικός, ὑπαξιωματικὸς ἀρχιφύλαξ, officier, sous-officier de garde; || **ἀλλασσομένη** (ἢ **ἀλλαγεῖσα**) **φρουρά,** garde descendante, ἡ ἀπερχομένη φρουρά· βλ. καὶ ἀλλαγὴ (descendante). Οἱ **ἀλλαγέντες φύλακες** καλοῦνται γαλλιστὶ καὶ partants de la garde; || **ἀλλάσσουσα** (ἢ **νέα**) **φρουρά,** garde montante, καλεῖται ἡ φρουρὰ ἡ μεταβαίνουσα πρὸς ἀντικατάστασιν ἄλλης· ἐπίσης garde montante καλεῖται ἡ **ἀλλαγὴ τῶν φυλάκων,** ἤτοι ἡ πρᾶξις ἢ ἡ ὥρα καθ' ἣν ἀλλάσσει ἡ φρουρὰ (οἱ φύλακες)· || φρουρὰ ὀρύγματος, garde de tranchée, εἶνε στρατεύματα ἐπιπεφορτισμένα τὴν ἄμυναν τῶν ὀρυγμάτων καὶ τῶν **προσιτηρίων** (approches) τῶν ἐκσκαπτομένων πρὸ τῶν πολιορκουμένων φρουρίων. § — [ναυτ.], garde, n.f. τὸ σύνολον τῶν ἐπὶ πολεμικοῦ τινὸς πλοίου ἐν ὑπηρεσίᾳ μεθ' ὁπλισμοῦ διατελούντων ἀνδρῶν, τῶν παρατασσομένων πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν, ἐξ ὧν χορηγοῦνται καὶ οἱ **σκοποὶ** (factionnaires). § **φρουρὰ** [στρατ.], poste, n. m. (ou garde) βλ. **φυλακή.** § **φρουρά,** garnison, n. f. τὸ σύνολον τῶν στρατευμάτων τῶν ἐπιπεφορτισμένων τὴν φύλαξιν ἢ ἄμυναν πόλεως, φρουρίου ἢ ὀχυρώματος. Κατ' ἐπέκτασιν καλοῦσι (**φρουρὰν** (garnison) τὴν πόλιν εἰς ἣν τὰ στρατεύματα διαμένουσι· || **πρόσκαιρος φρουρά,** garnison de passage; || **φρουρῶ, πόλιν,** κτλ. être en garnison dans une ville, etc. || **ἀφρούρητος,** qui est sans garnison; || ἡ φρουρὰ τῆς πόλεως, la garnison de la ville; || — **πόλεως** ἢ **θέσεως,** place de garnison, πόλις ἢ **θέσις** ἐν ᾗ διαμένει φρουρά. § **φρουρὰ ἀσφαλείας,** sauvegarde, n. f. ἤτοι φρουρὰ χορηγουμένη ὑπό τινος στρατιωτικοῦ διοικητοῦ ἐν καιρῷ πολέμου πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς ἀτόμων ἢ πρὸς ἐξασφάλισιν καταστημάτων, ἐργοστασίων κτλ. ἀπὸ λεηλασίαν.

φρουραρχεῖον, ου, τό· τὸ οἴκημα ἐν ᾧ τὰ γραφεῖα τοῦ φρουράρχου, hôtel (bureaux) du commandant de place; τὸ φρουραρχεῖον, commandement de place; || τὰ γραφεῖα τοῦ φρουραρχείου = τὸ φρουραρχεῖον, bureau de la place.

φρουραρχία, ας, ἡ· ἡ διοίκησις τοῦ φρουραρχείου, τὸ ἀξίωμα τοῦ φρουράρχου, de commandement de place.

φρουραρχικός, ή, όν· τοῦ φρουραρχείου, de place; τοῦ φρουράρχου, le commandant de place.

φρούραρχος, ου, ὁ· commandant de place; ἰδίως ὁ ἀξιωματικὸς ὁ ἐκτελῶν τὰ καθήκοντα τοῦ φρουράρχου ἔν τινι φρουρίῳ· || —, commandant d'armes, ὁ κατὰ βαθμὸν ἀνώτερος στρατιωτικὸς ἔν τινι φρουρᾷ (garnison) ἐν ὥρᾳ εἰρήνης εἰς ὃν εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ φρουραρχικὴ ὑπηρεσία, μὴ ὑπάρχοντος μονίμου φρουραρχείου· || κατ' ἐπέκτασιν φρούραρχος, gouverneur de place, λέγεται καὶ ὁ διοικητὴς (φρουρίου ἢ ὀχυρώματος, ἢ πόλεως).

φρουραρχῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι φρούραρχος, être commandant de place.

φρούρησις, εως, ἡ· τὸ φρουρεῖν (φυλάττειν) που, action de garder; ὅθεν φρουρά, φύλαξις, garde, n. f. § **φρούρησις,** faction, n. f. ἡ ὑπηρεσία τοῦ **σκοποῦ** (sentinelle) καὶ ἐν γένει τοῦ ὡς φρουροῦ διωρισμένου **στρατιώτου,** ἤτοι ἡ **φρούρησις,** ἡ **φυλακὴ** (garde).

φρουριακός, ή, όν· ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς φρούριον, de place; de forteresse.

φρουρίδιον, ου, τό· castel, n.m. ou château fort, κοινῶς τὸ **καστέλλι,** ὀχυρὸς πύργος κατὰ τὸν μεσαίωνα· βλ. **τύρσις** καὶ **φρούριον.**

φρούριον, ου, τό· forteresse, πόλις ἢ μονίμως ὠχυρωμένη θέσις, ἔχουσα ἀρκοῦσαν ἔκτασιν, ἵνα περιλάβῃ κατοίκους πολίτας· τὸ μικρότερον φρούριον καλεῖται **ἔρυμα,** fort, n. m. βλ. **λέξιν.** § τὰ **μεγάλα φρούρια** (grandes forteresses) προφυλάττουσι τὰ σπουδαῖα κέντρα

ἢ τὰς στρατηγικὰς θέσεις πρώτης τάξεως· ταῦτα, ἐν **καταστάσει ἀμύνης** (état de défense), περιλαμβάνουσι τρεῖς γραμμὰς ὀχυρωμάτων, ἤτοι τὰ ἀπεσπασμένα ὀχυρώματα τῆς πρώτης γραμμῆς, τὰ τῆς δευτέρας γραμμῆς (ἢ ἐνδιαμέσου γραμμῆς, ligne intermédiaire) καὶ τὸν **κεντρικὸν πυρῆνα** (noyau central). § τὰ **φρουρίδια** (petites forteresses) σκοποῦσι νὰ παρεμποδίσωσι τὴν διάβασιν τοῦ πολεμίου ἀπό τινα σημεῖα, νὰ ἐπεκτείνωσι τὴν **ἀκτῖνα τῆς ἐνεργείας** φρουρίου τινός, ἢ νὰ συνδέσωσι δύο φρούρια μεταξύ των. § **φρούριον**, place de guerre ou place-forte ou ville de guerre, τὰς ἀνωτέρω ὀνομασίας δίδουσιν οἱ Γάλλοι εἰς τὰς ὠχυρωμένας **πόλεις** (villes fortifiées), ἤτοι τὰς πόλεις τὰς περικυκλουμένας ὑπὸ συνεχοῦς **περιβόλου** (enceinte à forts détachés), ἢ ὑπὸ συμπλέγματος ἀπεσπασμένων ἐρυμάτων· βλ. καὶ **πόλις**, ville. § ἡ αὐτὴ ὀνομασία ἐφαρμόζεται ἐπίσης εἰς τὰ **μεμονωμένα ἐρύματα** (forts isolés), ἤτοι τὰ **ἐρύματα**, (forts) **πύργους** ἢ **φρουρίδια** (châteaux), **ἀκροπόλεις** (citadelles), στρατιωτικὰς θέσεις, κτλ. (βλ. λέξεις).

Τὰ φρούρια χρησιμεύουσι:

1) Διὰ τὴν ἰσχυρὰν ὑποστήριξιν τῶν **γραμμῶν ἐφοδιάσεως** (lignes d'approvisionnements).

2) Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς **βάσεως τῶν ἐπιχειρήσεων** (base d'opérations), ἐὰν αὕτη ἦνε ἀμυντική.

3) Διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῶν **προμηθειῶν** (**ἐγκαταθήκας**, dépôts).

4) Διὰ τὴν παρεμπόδισιν τῶν μέσων συγκοινωνίας (**ἔργα ἢ φρούρια ἀνασχέσεως**, ouvrages d'arrêt).

5) Διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῶν κινήσεων τῶν στρατευμάτων.

6) Διὰ νὰ ἐπιτρέπωσι τὴν μεταβολὴν τοῦ θεάτρου τῶν ἐπιχειρήσεων.

Φρουρὰ πόλεως ἢ **θέσεως**, place de garnison, πόλις ἢ θέσις ἐν ᾗ διαμένει φρουρά.

Φρούριον μικρόν, place, n. f. **φρουρίδιον**, ὀχυρωμάτιον, ἐρυμάτιον, ὑποκοριστικὸν τοῦ φρουρίου (place de guerre), ἢ θέσις **ὀχυρά**, ἔνθα ὑπάρχει **φρουρὰ** (garnison); ‖ **περίκυκλος φρουρίου**, corps de place; βλέπε λέξιν. § **φρούριον μετ' ἀπεσπασμένων ἐρυμάτων**, place à forts détachés, θέσις ὀχυρά, ἥτις ἐκτὸς τοῦ **περιβόλου** (enceinte) ἢ **κεντρικοῦ πυρῆνος** (noyau central), περιλαμβάνει ἐπίσης ἐξωτερικὴν γραμμὴν **ἐρυμάτων** (forts) ἢ **ἀπεσπασμένων** ἔργων (ouvrages détachés). § ἀσήμαντον φρούριον, cassine, n. f. ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ καλεῖται οὕτως ἀσήμαντον φρούριον, ἀνώχυρος θέσις ἢ πόλις.

φρουρός, οῦ, ὁ, ἡ φύλαξ, ὁ ἐπιστάτης ἐν γένει, garde, n. m. ou gardien, n. m. ‖ διέλαθε τοὺς φρουρούς του, il a trompé ses gardes; ‖ [συνεκδ.] ὁ φρουρὸς τῶν δικαιωμάτων ἡμῶν, le gardien de nos droits § —, συνώνυμον τοῦ **σκοπός**, sentinelle, n. f. ou factionnaire, n. m. § οἱ φρουροὶ ἢ οἱ φρουροῦντες, hommes de garde; βλ. καὶ **ἀνήρ**.

φρουρῶ (έω), μέλ. ήσω· φυλάττω ὡς φρουρός, être de garde; ou monter la garde, ἤτοι ἐκτελῶ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ **φρουροῦ** (**φρουρᾶς**) ἐπὶ 24 ὥρας· **εἶμαι φρουρὸς** (φυλάττω σκοπός), être en faction ou faire faction; φρουρῶ, φυλάττω, garder; ‖ **ἐφρούρουν ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων**, ils montaient la garde sur les remparts; ‖ ἕκαστος στρατιώτης θὰ φρουρήσῃ ἐπὶ δύο ὥρας, chaque soldat sera de faction pendant deux heures; ‖ ἐφρούρουν τοὺς αἰχμαλώτους, ils gardaient les prisonniers.

φρουτιέρα, ας, ἡ [ξεν.] καὶ

φρουτοθήκη, ης, ἡ [ξεν.], ἡ ὀπωροθήκη, coupe à fruit.

φροῦτον, τὸ [ξεν.], ἡ ὀπώρα, fruit, n.m. [συνεκδ.] dessert, n. m. ‖ εἰς **τὰ φροῦτα**, au dessert; ‖ [μεταφ.] νέον φροῦτον, nouveauté, n. f. ὁ νεωτερισμός.

φρυά, ᾶς, ἡ [ἱππολ.], tache blanche sur les lèvres; μικρὸν λευκὸν **σημεῖον** ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ ἄνω ἢ κάτω χείλους τοῦ ἵππου εὑρισκόμενον.

φρύαγμα, ατος, τό ἰσχυρὸς βρυχηθμός, rugissement, n. m. κραυγὴ φρίκης (θυμοῦ, ἀγανακτήσεως, ὀργῆς), cri de fureur (de colère; d'indignation; de rage); βρυγμός, frémissement, n. m.

φρύανο, τρ [διάλ. Νάξου], τὸ φρύγανο.

φρυάττω, μέλ. άξω, φυσῶ καὶ θορυβῶ ἐκ θυμοῦ, ὀργῆς, φρίκης, rugir de colère (de fureur, etc.); **εἶμαι σφοδρὰ** ὠργισμένος, λυσσῶ, rager; enrager; (γενικῶς ἐπὶ προσώπων), frémir, κοινῶς **εἶμαι πῦρ καὶ μανία κατά** τινος, διά τι· jeter (ou être) feu et flamme.

φρυ(γ)άδι, τό, [διάλ. Καρπάθου], χουλιάριον μέγα, δι' οὗ περιμαζεύουσι τὴν δρύλλαν.

φρύγανα, τά, menu bois, n. m. ou menues branches ou bûchettes, n. f. pl. λεπτὰ ξύλα ἢ κλάδοι θάμνων χρησιμοποιούμενοι πρὸς ἄναμμα πυρός· οἱ ξηροὶ θάμνοι, les broussailles (sèches); βλ. **καὶ θάμνος**· ‖ **μαζεύω φρύγανα**, ramasser du bois sec (de menu bois).

φρυγανιά, ᾶς, ἡ [δημ.] ἄρτος φρυκτὸς (πεφρυγμένος), rôtie, n. f. du pain grillé.

φρυγανίζω, βλ. **φρύγω**.

φρύγετρον, ου, τό, κοινῶς **καβουρδιστῆρι**, brûloir, n. m. ou torréfacteur, n. m. σκεῦος δι' οὗ φρύγουσι τὸν καφέ, ustensile pour torréfier le café, etc.

φρυγμένος, η, ον, πεφρυγμένος, ὁ **φρυκτός**.

φρυγμός, οῦ, ὁ· βλ. ὄπτησις, cuisson, n. f. § **φρυγμός**, κοινῶς **καβούρδισμα**, torréfaction, n. f. action de torréfier; ἡ πρᾶξις τοῦ φρύγειν, καθὼς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα.

φρύγομαι [διάλ. Οἰνόης], καίομαι, ξηραίνομαι ἀπὸ καύσωνα.

φρύγω, μέλ. ύξω, ψαίνω, ψήνω, **καβουρδίζω**, torréfier; griller; ψήνω, rôtir; **τσιγαρίζω**, **καβουρδίζω**, rissoler; ‖ φρύγω (**καβουρδίζω**) καφέ, torréfier des grains de café.

φρυδᾶς, ὁ καὶ

φρυδᾶτος, η, ον [δημ.] ὁ ἔχων πυκνὰς ὀφρῦς, qui a les sourcils épais.

φρύδι, τὸ [δημ.] ἀπὸ τοῦ ὀφρύδιον, ὑποκορ. τοῦ ὀφρύς, ύος, ἡ· sourcil, n. m. § —, τὸ περίζωμα, τὸ **κράσπεδον** [τῶν πεζοδρομίων], bordure [de trottoir]. Βλ. **ὀφρύς**.

φρύζω [διάλ. Νισύρου] (φρύγω) καθιστῶ τὸν ἄρτον διπυρίτην.

φρυκτός, ή, όν· φρυγμένος, grillé, ée; rôti, e; frit, e; ἐξηραμένος, ξεροψημένος, torréfié, ée=**καβουρδισμένος**.

φρυκτός, οῦ, ὁ· ἡ δᾴς, ἡ λαμπάς, flambeau, n. m. καὶ ἰδ. ἐν τοῖς πλοίοις, πυρσοί, λαμπάδες δι' ὧν οἱ φρουροῦντες ἔδιδον σημεῖα, Αἰσχ. Ἀγ. 30. § **φρυκτός** [ναυτ.], flambeau, n. m. ou flambeau de signaux. εἶνε φωτιστικὸν πυροτέχνημα χρησιμεῦον ἐπίσης καὶ διὰ σημάνσεις· βλ. καὶ **πυροτέχνημα**.

φρυμά(δ)ι, τὸ [διάλ. Καρπάθ.] τὸ παξιμάδι.

φρυμάζει [διάλ. Ἠπείρου] φυσᾷ ὁ τρομαγμένος ἵππος.

φρύνη, ης, ἡ· θηλ. τοῦ βατράχου **φρύνου**. § **Φρύνη**, phryné, n. f. γυναικεῖον ὄνομα ἑταίρας, nom de courtisane grecque. Ἑλληνὶς ἑταίρα, ἕνεκα τῆς ὠχρότητος τοῦ προσώπου της οὕτως ὀνομασθεῖσα καὶ ζήσασα ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸν Δ. π. Χ. αἰῶνα. Κατήγετο ἐκ Θεσπιῶν τῆς Βοιωτίας, ἐκαλεῖτο δὲ πρὶν Μνησαρέτη. Τόσῳ ἦτο ὡραία, ὥστε ὅτε ὁ ῥήτωρ καὶ φίλος αὐτῆς Ὑπερείδης ὑπερασπιζόμενος αὐτὴν ἐν τῇ Ἡλιαίᾳ δικαζομένην ἕνεκα κατηγορίας ἐπὶ ἀσεβείᾳ ὑπὸ τοῦ ῥήτορος Εὐθίου παρουσίασεν αὐτὴν γυμνὴν πρὸ τῶν δικαστῶν θριαμβευτικῶς ἠθωώθη. Ἐχρησίμευσε δὲ αὕτη καὶ ὡς πρότυπον εἰς τὸν Ἀπελλῆν διὰ τὴν ἀναδυομένην Ἀφροδίτην καὶ διὰ τὴν Κνιδίαν Ἀφροδίτην εἰς τὸν Πραξιτέλην, ὅστις καὶ ἠρᾶτο αὐτῆς.

φρῦνος, ου, ὁ, κοινῶς **μπράσκα** (πράσινος βάτραχος), crapaud, n. m. πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν φρυνιδῶν, οἵτινες ἀνήκουσιν εἰς **τὰ ἀμφίβια**, κοινῶς **φρούνη**, ἔχει μικροτέρους τῶν βατράχων πόδας καὶ ἐκκρίνει ὀξύν τινα καὶ δύσοσμον χυμὸν δηλητηριώδη.

φρύξη, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ στέγνωμα.

φρώστομα, τὸ [δημ.], καὶ

φρώχειλον, ου, τὸ ἀντὶ **φρεώχειλον**, τὸ χεῖλος τοῦ πηγαδιοῦ, κοινῶς **πηγαδόπετρα**, margelle [de puits], ἤτοι τὸ στόμιον, ἐπιστόμιος λίθος φρέατος.

φταίγω [δημ.], βλ. **πταίω**.

πταίξιμον, ατος, τὸ [δημ.], τὸ πταῖσμα, τὸ σφάλμα.

φταίστης, ου, ὁ [δημ.] καὶ θηλ. **φταῖστρα** ἢ **φταίστρια**· ὁ **πταίστης**.

φταίχτης, ου, ὁ [δημ.] ὁ φταίστης.

φταρνίζομαι, κτλ. [δημ.], βλ. **πταρμίζομαι**, κτλ.

φταρώνομαι [διάλ. Κύμης], παθ. ἀόρ. **φταρώθηκα** = ἐκπλήττομαι· «μὴν πάῃς κοντὰ 'ς τὸ ἄλογο γιατὶ φταρώνεται» ἤτοι φοβεῖται καὶ ἀνορθοῦται. Ἐν γένει δὲ λέγεται ἐπὶ ψυχικῶν παθημάτων ἅτινα ἐπιφέρουσιν ἀσθματικὸν παροξυσμὸν (ἴσως ἐκ τοῦ πτερόομαι).

φτειάνω [δημ.] καὶ φτιάνω, κάμνω, faire; βλ. **κατασκευάζω**, κτίζω, construire; κατασκευάζω (ἀντικείμενόν τι), fabriquer; (κατεργάζομαί τι) πλάττω, façonner; προετοιμάζω, préparer; παρασκευάζω, apprêter; διευθετῶ, παρασκευάζω, accommoder; προσαρμόζω, διευθετῶ, διορθόνω, ajuster; τακτοποιῶ, διορθόνω, arranger; διορθόνω, ἐπισκευάζω, réparer; συμφιλιόω-ῶ, raccommoder; ‖ **φτειάνει ψωμί**, il fait du pain; ‖ **φτειάσε τὸ κρεββάτι**, faites le lit; ‖ **φτειάνω γεφύρι**, construire un pont; ‖ **φτειάνει σαποῦνι**, il fabrique du savon; ‖ **τίποτε δὲν φτειάνει τὸν ἄνθρωπον ὅσον**, rien ne peut façonner un homme comme; ‖ **φτειάνει τὸν λόγον του**, il prépare (il fait) son discours; ‖ φαγὶ κακὰ φτειασμένον, un mets mal apprêté; ‖ πῶς φτειάνετε τὸν λαγόν; comment accommodez-vous le lièvre? ‖ εἶχε φτειάσει [δολίως] τὰ χαρτιά, il avait préparé les cartes; ‖ φτειάνουν τὸν δρόμον, on répare la route; ‖ [τὸ ὡρολόγι μου ἐχάλασε] θὰ τὸ δώσω νὰ τὸ φτειάσουν, je le ferai arranger; ‖ [μέσ. ἐπὶ γυναικ.] φτειάνεται, elle se farde=ψιμμυθοῦται, elle se peint; ‖ θὰ τὰ φτειάσωμεν, nous nous arrangerons; ‖ [ἦσαν μαλωμένοι, ἀλλὰ] τὰ ἔφτειασαν, ils se sont raccommodés; ils ont fait la paix; ‖ [ἀπειλ.] θὰ σὲ φτειάσω, je vous ajusterai comme il faut; ‖ ξεύρει καὶ τὰ φτειάνει, il sait se tirer d'affaire; ‖ μᾶς τὴν ἔφτειασε=μᾶς ἐνέπαιξε, il nous a joués; ‖ μοῦ ἔφτειασε μίαν! il m'en a donné d'une! ‖ τοῦ τὴν ἔφτειασαν, il a été refait. § [μετοχ. παθ. ἐπιθ.] **φτειασμένος**, η, ον, factice, adj. ὁ μὴ φυσικός, ὁ τεχνητός, artificiel, elle, adj. ‖ χρασὶ φτειασμένον, du vin factice (frelaté).

φτειασίδι, τὸ [δημ.] καὶ νιψίδι, τὸ ψιμύθιον, fard. n. m. τὸ λευκόν, blanc, n. m. βλ. καὶ **κοκκινάδι** (rouge).

φτειασιδόνω [δημ.], μέλ. ώσω, ψιμυθιῶ, farder; (ἰδίως ἐπὶ τῶν ὑποκρ. τοῦ θεάτρου) maquiller; peindre; ‖ φτειασιδόνεται, elle se farde; elle met du blanc (; du rouge); elle se peint.

φτειασίδωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ψιμυθιοῦσθαι, action de [se] farder; ψιμυθίασις, maquillage, n. m.

φτειάσιμον, τὸ [δημ.] καὶ φτιάξιμο (βλ. **κατασκευή**), ἡ κατασκευὴ οἰκίας, construction, n. f. κατασκευὴ ἀντικειμένου τινός, fabrication, n. f. (κατ)εργασία, πλάσις, façon, n. f. προετοιμασία, préparation, n. f. διευθέτησις, παρασκευή, accommodement, n. m. ἐπισκευή, διόρθωσις, réparation, n. f. συμφιλίωσις, raccommodage, n. m. τακτοποίησις, διόρθωσις, arrangement, n. m. βλ. **φτειάνω**.

φτειάσις, εως, ἡ [δημ.], τὸ φτειάσιμον καὶ φτιάξιμο, (κατ)εργασία, façon, n. f. βλ. **ἔργον** καὶ **κατασκευή**.

φτειαστικόν, τὸ [δημ.] καὶ φτειαστικό, τὸ φτειάσιμον, [ἀντίτιμον τῆς] ἐργασίας, ἢ ἡ πληρωμὴ διὰ τὴν ἐργασίαν [prix de façon]; βλ. **ἔργον** καὶ **κατασκευή**.

φτειρέας, ὁ [διάλ. Οἰνόης] φθειριῶν, ψειριάρης.

φτειριῶ [διάλ. Οἰνόης] φθειριῶ, ψειριάζω.

φτελιά, ᾶς, ἡ [δημ.] βλ. **πτελέα καὶ ξύλον.**

φτενάδα, ας, ἡ [διάλ. Ἰκαρίας] πλάξ, ἐπίπεδος λίθος.

φτεναίνω [δημ.] λεπτύνω, χάμνω λεπτὸν ὡς χτένι.

φτενός, ή, ὸν [δημ.] λεπτός, ή, όν, mince, adj. ἰσχνός, λεπτός, délié, ée, adj.

φτέρη [δημ.] βλ. **πτέρις** (fougère) καὶ **ἀφτέρας.**

φτέρνα [δημ.] βλ. **πτέρνα.**

φτερνίζομαι [δημ.] βλ. **πταρμίζομαι.**

φτέρνισμα, τὸ [δημ.] ὁ **πταρμός,** éternûment, n. m. βλ. λέξιν.

φτερόν, οῦ, τὸ [δημ.] βλ. **πτερόν,** κτλ. § —, βλ. **κόρηθρον,** plumeau, n. m.

φτεροῦγα, ας, ἡ [δημ.] ἡ πτέρυξ, τὸ πτερόν, aile, n. f.

φτερουγιάζω, μέλ. άσω [δημ.] πτερύσσομαι, χρούω τὰ πτερά μου, battre des ailes; πτερυγίζω, ἵπταμαι, voltiger; s'envoler.

φτηνὰ [δημ. ἐπίρ.] βλ. **εὐθηνά.**

φτηναίνω [δημ.] βλ. **εὐθηναίνω.**

φτήνια [δημ.] βλ. **εὐθηνία.**

φτηνοδουλεία [δημ.] βλ. **εὐθηνοδουλειά.**

φτηνός, ὁ, κτλ. [δημ.] βλ. **εὐθηνός,** κτλ.

φτιάνω, κτλ. [δημ.] βλ. **φτειάνω,** κτλ.

φτιάξιμο [δημ.] βλ. **φτειάσιμον, ἔργον καὶ κατασκευή.**

φτίλι, τὸ [δημ] βλ. **φιτίλι,** mèche, n. f. § —, âme, n. f. βλ. **φιτίλι·** καὶ ἔμβολον, toron, n. m.

φτρὶ [δημ.] ἡ ἄλλως χανδηλήθρα καὶ **μολυβήθρα,** ἐκ τοῦ ἀπτρίον, τὸ ἐλλύχνιον, porte-mèche, n. m.

φτόνια, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ὁ φθόνος.

φτουλίζω [διάλ. Οἰνόης] ξερριζόνω μαδῶν, ἐκτίλλω.

φτουρῶ [δημ.] θὰ φτουρήσω [ἐπὶ πραγμάτων] εἶμαι οἰκονομικός, faire du profit; διαρκῶ πολὺν χρόνον, durer longtemps; [μαγειρ.] (ἐπ)αὐξάνω, ὀγκοῦμαι, foisonner; ‖ τὸ μαλακὸ (φρέσκο) ψωμὶ δὲν φτουρᾶ, le pain tendre (frais) ne fait guère de profit.

φτουρῶ [διάλ. Ἠπείρου] ἀντέχω «δὲν τὸν φτουρῶ τὸν πόνο σου».

φτυάρι, τὸ [δημ.], βλ. **πτύον,** pelle, n. f. ‖ — **τοῦ φούρνου,** pelle à four (ὁ ῥῆμος). § [τυπογρ.] coulisse, n. f.

φτυαριά, ᾶς, ἡ [δημ.] (προφ. συνήθ. φχυαριά), ἡ **πτυαριὰ** (ἡ πτυάς), pelletée, pellée, pellerée, n. f. τὸ ποσὸν τοῦ πράγματος ὅπερ περιλαμβάνει τὸ πτύον.

φτυαρίζω [δημ.], μέλ. ίσω (προφ. συνήθ. φχυαρίζω), λαμβάνω ἢ ἀναχινῶ διὰ τοῦ πτύου, prendre ou remuer à la pelle; **πτυαρίζω, πτυάζω,** pelleter.

φτυάρισμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ πτυαρίζειν, ὁ **πτυαρισμός,** pelletage, n. m.

φτύμα, τὸ [δημ.], ὁ σίελος, salive, n. f. § — τὸ πτύσμα, πτύελον, crachat, n. m.

φτύνω [δημ.], βλ. **πτύω,** κτλ.

φτωῆχι, τὸ [δημ.], βλ **ἀκτώηχος.**

φτωχαίνω [δημ.], βλ. **πτωχαίνω·** ‖ φτωχαίνω [διάλ. Οἰνόης], 1) γίνομαι πτωχός· 2) ἀδυνατῶ, καταβάλλομαι, ἰσχναίνω.

φτώχεια, ἡ [δημ.] καὶ πτώχεια· ἡ **πτωχεία.**

φτωχοπορεύκομαι [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης], περνῶ ὅπως-ὅπως, οἰκονομικά, ὡς πτωχὸς ἄνθρωπος.

φυγάδευσις, εως, ἡ· ἡ εὐχόλυνσις τῆς φυγῆς (ἀποδράσεως) τινός, ἡ πρᾶξις τοῦ εὐχολύνειν τὴν φυγὴν (ἀπόδρασιν), action de faciliter la fuite (l'évasion). § —, ἡ **ἐξορία** τινὸς μακρὰν τῆς πατρίδος του, bannissement, n. m. βλ. καὶ **ἀειφυγία.**

φυγαδεύω, μέλ. εύσω· εὐχολύνω τὴν φυγὴν (τὴν ἀπόδρασιν) τινός, faciliter la fuite; (l'évasion); faire évader. § —, ἐξορίζω, συνώνυμ. bannir, καὶ exiler, τὸ μὲν πρῶτον ἐμφαίνει ἐξορίζειν τινὰ δυνάμει διχαστιχῆς ἀποφάσεως ἢ αἰτίας νομίμου: les Bourbons ont été bannis de la France; τὸ δὲ δεύτερον σημαίνει ἐξορίζειν τινὰ μακρὰν τῆς πατρίδος, le czar a exilé des familles polonaises en Sibérie.

φυγάς, άδος, ὁ· ὁ φεύγων, fugitif, ive, adj. fuyard, e, n. (συνώνυμ. fugitif λέγεται ὁ φεύγων τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, καὶ fuyard, ὁ ἐγκαταλείπων τὰς τάξεις του καὶ τρεπόμενος εἰς φυγὴν στρατιώτης)· ‖ οἱ φεύγοντες, οἱ φυγάδες, les fuyards, οἱ στρατιῶται οἵτινες τρέπονται εἰς φυγὴν ἀποφεύγοντες τὴν μάχην. § — [πρὸς ἐχθρὸν] **αὐτόμολος,** transfuge, n. m. § —, ἐξόριστος, ἐξορισθείς, exilé, ée; βλ. **φυγαδεύω.**

φυγή, ῆς, ἡ, κοινῶς ἡ **φευγάλα,** κρυφία ἢ βιαία ἀναχώρησις, fuite, n. f. ‖ τρέπω εἰς φυγήν, mettre en fuite (en déroute); ‖ τρέπομαι εἰς φυγήν, prendre la fuite; φεύγω ταχέως, s'enfuir. § — [ναυτ.], la prise de chasse, εἶνε πολεμικὸς χειρισμὸς συνιστάμενος εἰς τὴν πάσῃ ταχύτητι ὑποχώρησιν τοῦ διωκομένου πλοίου ὅπως ἀποφύγῃ τὴν ναυμαχίαν.

φυγογάλακτος, ος, ον· lactifuge (ἐκ τοῦ λατ. lac, lactis, fait καὶ fugare, τρέπω εἰς φυγήν, mettre en fuite) adj. [ἰατρ.] ὅπερ χρησιμεύει πρὸς στρέψιν τοῦ γάλακτος, qui fait passer le lait; (π. χ. φάρμακον). § — [ἀρχ.] ἡ ἐξορία, ἡ φυγάδευσις.

φυγοδικία, ας, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ φυγοδίκου, ἤτοι τοῦ μὴ προσερχομένου νὰ δικασθῇ, κατηγορουμένου, état de contumace; contumace, n. f. τὸ μὴ **παρουσιάζεσθαι** (εἰς τὸ δικαστήριον) εἰς τὴν δικαιοσύνην, action de faire défaut en justice.

φυγόδικος, ος, ον· ὁ μὴ προσερχόμενος νὰ δικασθῇ κατηγορούμενος, accusé qui ne comparait point, contumace ou contumax, adj. et n.

φυγοδικῶ (έω), μέλ. ήσω, εἶμαι φυγόδικος, εὑρίσκομαι ἐν καταστάσει φυγοδικίας, être [en état] de contumace; δὲν προσέρχομαι νὰ δικασθῶ, ne pas comparaître en justice; faire défaut.

φυγόκεντρος δύναμις, force centrifuge; ἡ τοιαύτη δύναμις ἐφαρμόζεται πολλαχῶς ἐν τῇ πρακτικῇ μηχανικῇ, καὶ δὴ ἐν ταῖς λεγομέναις φυγοκεντρικαῖς μηχαναῖς, πρὸς ἀποστέγνωσιν διαφόρων σωμάτων, ἀποχωρισμὸν

ἐλαφροτέρων ἀπὸ βαρυτέρων, κτλ. Αἱ μηχαναὶ αὗται συνίστανται κυρίως ἐκ ταχέως περὶ τὸν ἄξονα των περιστρεφομένων βυτίων διατρήτων, εἰς ἃ τίθενται τὰ πρὸς ἀποστέγνωσιν κτλ. ἀντικείμενα· διὰ τῆς περιστροφικῆς κινήσεως ἐκτινάσσεται ἐκ τῶν ὀπῶν τὸ ὕδωρ, οὕτως ὥστε τὰ στερεὰ σώματα μένοντα ἐντὸς τῶν βυτίων ἀποστεγνώνονται τελείως· βλ. καὶ **κεντρόφυξ**.

φυγομαχία, ας, ἡ· τὸ φεύγειν (ἀποφεύγειν) τὴν μάχην, action de fuir (d'éviter) le combat ; λειποταξία, désertion, n. f.

φυγομαχῶ (έω), μέλ. ήσω, ὑποχωρῶ, φεύγω (ἀποφεύγω) τὴν μάχην, fuir (éviter) le combat ; βλ. **ἀποφεύγω** τὴν μάχην.

φυγόποινος, ος, ον· φυγόδικος καταδικασθεὶς ἐρήμην, contumace (f.) (condamné).

φυγοπονία, ας, ἡ, κοινῶς ἡ ἀκαμωσάι, ἀποφυγὴ τῆς ἐργασίας, ἀποστροφὴ πρὸς τὴν ἐργασίαν, aversion pour le travail ; ἡ ὀκνηρία, paresse, n. f. ῥαθυμία, ὀκνηρία, fainéantisme, n. m.

φυγόπονος, ος, ον, κοινῶς ὁ ἀκαμάτης, ὁ τοὺς κόπους, τὴν ἐργασίαν ἀποφεύγων, qui fuit le travail ; ὀκνηρός, paresseux, euse, adj ῥάθυμος, ὀκνηρός, fainéant, e, adj. [οἰκ.] malade du pouce=μὲ τὸ κοινὸν «ἔχω πόνο στὸν ἀστράγαλο».

φυγοπονῶ (έω), μέλ. ήσω. κοινῶς **ἀκαματεύω**, ἀποφεύγω τὴν ἐργασίαν, fuir le travail ; ὀκνῶ, fainéanter.

φυγοστρατεία, ας, ἡ· réfractariat, n.m. ou insoumission, n. f. βλ. ἀνυπότακτος.

φυγόστρατος, ου, ὁ· réfractaire, n. m. βλ. **ἀνυπότακτος** (insoumis).

φύκια, τὰ (τῆς θαλάσσης) καὶ ὀρθότερον ἄλγαι, algues ; βλ. καὶ φῦκος. § — [ναυτ.], herbier, n. m. καὶ πληθ. herbiers. Φῦκος, τό, πληθ. τὰ φύκη καὶ κοινῶς τὸ φύκι καὶ τὰ φύκια, καλεῖται οὕτω τὸ μέρος τοῦ **βυθοῦ** (fond) τῆς θαλάσσης ἔνθα ὑπάρχουσι φύκη, ὅπερ σημειοῦται ἐπὶ μὲν τῶν Γαλλικῶν ὑδρογραφικῶν χαρτῶν διὰ τοῦ συμβόλου (Herb.), ἐπὶ δὲ τῶν Ἀγγλικῶν διὰ τοῦ συμβόλου (wd).

φυκιάδα, ἡ [διάλ. Νάξου], μέρος θαλάσσης, ἔνθα φύονται φύκη.

φύκιο, τὸ [διάλ. Νάξου], 1) φῦκος· 2) πᾶν πρᾶγμα ἐλαφρόν.

φυκοειδῆ ἢ βρυώδη φυτά, fucacées, n.m. pl.

φῦκος, ους, τὸ (θαλάσσης), algue, n. f. § —, goémon, n. m. θαλάσσιον φυτὸν προσκολλώμενον ἐπὶ τῆς γάστρας τῶν πλοίων. § —, varech, n. m. θαλάσσιον φυτὸν ἐκβραζόμενον ὑπὸ τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἀκτήν. § —, ficus, βλ. καὶ **κομμεόδενδρον**.

φύλαγμα, ατος, τό· τὸ φυλάττειν (διατηρεῖν, συντηρεῖν) τι, action de garder (de conserver) ; ἡ φύλαξις, garde, n. f. διατήρησις, συντήρησις, conservation, n. f.

φυλάγω [δημ.] βλ. **φυλάττω**.

φύλακας, ὁ [δημ.] βλ. **φύλαξ**, gardien. § —, μέγα χαρτοφυλάκιον, porte-cahiers, n.m. [grand] portefeuille, n. m. serviette, n. f. ἰδίως ἐκ μαλακοῦ δέρματος ἐν ᾧ ἐντίθενται ἔγγραφα ἢ δικογραφίαι, φερόμενον ὑπὸ τοῦ ἀτόμου τοῦ ἔχοντος ἀνάγκην τῶν ἐν αὐτῷ ἐγγράφων· βλ. καὶ **χαρτοφύλαξ**.

φυλακεῖον, είου, τό· μικρὸν οἴκημα ἐν ᾧ διαμένει ἡ φρουρά, ἡ χορηγοῦσα τοὺς σκοπούς, corps de garde ou poste, n. m. || φυλακεῖον ἐπιβλέψεως, poste de surveillance ; || φρουρὰ φυλακείου, poste d'homme de garde. § [ναυτ.] φυλακεῖον πολεμικοῦ πλοίου, poste de la consigne. § — [σιδηροδρ.] οἰκίσκος φύλακος, maison de garde. § — [τακτ.], poste, n.m. καλεῖται ἐπίσης οὕτω τὸ μέρος τὸ καταλαμβανόμενον ὑπὸ ἀποσπάσματος τῶν **προφυλακῶν** (avant-postes), ὅπερ χορηγεῖ τοὺς σκοπούς· || **φυλακεῖον ἄτακτον**, poste cosaque ; βλέπε **ἄτακτος**. § **φυλακεῖον** [τακτ.], petit poste, n. m. τοῦτο ἀποτελεῖ μέρος τοῦ δικτύου τῶν προφυλακῶν (réseau d'avant postes)· ἡ δύναμις αὐτοῦ μεταβάλλεται μεταξὺ ἐνωμοτίας καὶ διμοιρίας καὶ εἶνε προωρισμένον νὰ χορηγῇ τοὺς σκοποὺς καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτούς· βλ. **προφυλακαί**.

Τὰ φυλακεῖα ἐγκαθίστανται ὄπισθεν τῶν ὁμάδων τῶν σκοπῶν (groupes des sentinelles) οὓς χορηγοῦσι, ὥστε νὰ δύνωνται εὐκόλως νὰ συγκοινωνῶσι μετὰ τούτων, ὡς καὶ μετὰ τῆς **πρωτοφυλακῆς** (grand' garde), ἀφ' ἧς ἐξαρτῶνται. Ἡ θέσις αὐτῶν δέον ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ καλύπτηται ἀπὸ τὰς ὄψεις τοῦ ἐχθροῦ.

Ὑπάρχει εἰς ἕκαστον φυλακεῖον εἷς σκοπὸς ἔμπροσθεν τῶν ὅπλων, καὶ ἂν ᾖ ἀναγκαῖον, εἷς ἢ δύο ἄνδρες ἐπιπεφορτισμένοι νὰ παρατηρῶσι τοὺς διπλοῦς σκοποὺς καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνωσι τὰ σημεῖα αὐτῶν· ἀλλάσσονται δὲ καθ' ὥραν.

Κατὰ τὴν ἡμέραν μία περίπολος τηρεῖται πάντοτε ἕτοιμος νὰ βαδίσῃ. Οἱ μὴ ἐν ὑπηρεσίᾳ ἄνδρες δύνανται ν' ἀναπαυθῶσι φέροντες τὴν **ἐξάρτυσίν** των (équipement). Κατὰ τὴν νύκτα ὅμως ἅπαντες οἱ ἄνδρες ἀγρυπνοῦσι.

Εἰς τὰ φυλακεῖα ἀπαγορεύεται γενικῶς τὸ καπνίζειν καὶ ἀνάπτειν πυρὰν κατὰ τὴν νύκτα. Τὸ συσσίτιον τῶν ἀνδρῶν παρασκευάζεται εἰς τὴν πρωτοφυλακήν.

Ὁ διοικητὴς τοῦ φυλακείου λαμβάνει παρὰ τοῦ διοικητοῦ τῆς πρωτοφυλακῆς τὰς ὁδηγίας περὶ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐπιβλέψεως δι' ὧν ἐπιφορτίζεται, περὶ τῆς τηρητέας στάσεως, ἐν περιπτώσει προσβολῆς τῆς θέσεως, τῶν γειτνιαζόντων φυλακείων καὶ περὶ τῶν εἰδήσεων, ἃς ἔχουσι περὶ τοῦ ἐχθροῦ. Τοποθετεῖ τοὺς διπλοῦς σκοπούς, δίδει αὐτοῖς τὰς ὁδηγίας (consigne), ἐπιθεωρεῖ συνεχῶς καὶ μετακινεῖ αὐτοὺς ἂν κρίνει τοῦτο ἀναγκαῖον. Πληροφορεῖ τὸν διοικητὴν τῆς πρωτοφυλακῆς περὶ παντὸς συμβαίνοντος ἐν τῇ γραμμῇ τῶν σκοπῶν, μεταβιβάζει αὐτῷ τὰς συναθροισθείσας πληροφορίας καὶ ἀποστέλλει αὐτῷ τὰ ὕποπτα ἄτομα, τοὺς λειποτάκτας ἐχθροὺς καὶ τοὺς αἰχμαλώτους.

Ὅταν φυλακεῖόν τι δέον νὰ μεταβάλῃ θέσιν κατὰ τὴν νύκτα, ἐκτελεῖ τοῦτο, ἀφοῦ πρῶτον ἡ πρωτοφυλακὴ ἐγκατασταθῇ ἐπὶ τῆς νέας θέσεως αὐτῆς· κατόπιν δ' ἀντικαθιστᾷ τοὺς σκοπούς.

Πέμπουσιν ἐνίοτε κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου μεμονωμένας φυλακὰς εἰς τὰς ὁδούς, δι' ὧν ὁ ἐχθρὸς δύναται νὰ παρουσιασθῇ. Αὗται ἀναγγέλλουσι τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ διὰ τῶν συμπεφωνημένων σημείων. Πολλάκις εἶνε ὠφέλιμον νὰ τοποθετῶνται **κατοπτευτικαὶ φυλακαὶ** (postes en vigie) ἐπὶ τῶν δεσποζόντων σημείων, οἷων κωδωνοστασίων, ὑψωμάτων κτλ. πρὸς παρατήρησιν τοῦ ἐδάφους μακρότερον.

φύλακες, βλ. φύλαξ.

φυλακή, ῆς, ἡ· prison, n. f. φυλακαὶ λέγονται ἱδρύματα συντηρούμενα ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐν οἷς κρατοῦνται ἄνθρωποι εἰς οὓς δι' ὡρισμένους λόγους δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐλευθέρα ἐν τῇ κοινωνίᾳ κίνησις· ‖ φυλακαὶ ὑποδίκων, maison de justice ; ‖ στρατιωτικαὶ ποινικαὶ φυλακαί, établissement pénitentier ; ‖ ποινικαὶ (ἐπανορθωτικαὶ) φυλακαί, maison de force (de correction) ; ‖ τὸν ἔβαλαν [εἰς τὴν] φυλακήν· τὸν πῆραν φυλακήν, on l'a mis en prison ; [οἰκ.] on l'a coffré ; ‖ — ἐν τῷ στρατῶνι ἔνθα παραμένουσιν οἱ τιμωρούμενοι, salle de discipline. § — [τακτ.] poste (ou garde), ἡ **φρουρά**· οἱ φρουροῦντες στρατιῶται· κατοπτευτικὴ φυλακή, poste en vigie; ‖ **προκεχωρημένη φυλακή,** poste avancé; στρατιωτικὸν τμῆμα εὑρισκόμενον πλησιέστερον πρὸς τὸν πολέμιον· ‖ **πειθαρχικὴ φυλακή,** poste de discipline ; εἰς τοὺς καταυλισμούς, ἐν καιρῷ ἐκστρατείας, μία πειθαρχικὴ φυλακή, ἐπιπεφορτισμένη τὴν ἐπίβλεψιν τῶν τιμωρημένων ἀνδρῶν ἀποσπᾶται ἐκ τῆς **στρατονομικῆς** φυλακῆς (garde de police), τοποθετεῖται δὲ ὅσον τὸ δυνατὸν εἰς ἑκατὸν μέτρα περίπου ἔμπροσθεν τοῦ μετώπου τῶν τιμωρημένων ἀνδρῶν ἐπιβλεπομένων ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῆς στρατονομικῆς φυλακῆς. § [τακτ.] **στρατονομικὴ φυλακή,** garde de police ou garde du camp ; ἡ ὑπηρεσία τῆς στρατονομικῆς φυλακῆς συνίσταται εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς τάξεως κατὰ τὰς **ἐπισταθμίας** (cantonnements) ἢ τοὺς **καταυλισμοὺς** (bivouacs) καὶ εἰς τὴν τήρησιν τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων· ‖ **φυλακὴ ἀσφαλείας,** ἡ· **προφυλακαί.** αἱ. § [ναυτ.] **τετράωρος φυλακή,** βλ. **τετραωρία,** quart, n. m. ‖ νυχτερινὴ φυλακή, ἡμερινὴ φυλακή, ἀξιωματικὸς τῆς φυλακῆς, βλ. **τετραωρία.** § **φυλακὴ πλοὸς** [ναυτ.], courir la grande bordée ; οὕτω λέγεται μεταφορικῶς παρ' ἡμῖν καὶ σημαίνει ὅτι ἡ **φυλακὴ** (quart) ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ ἡμίσεος πληρώματος ἀλληλοδιαδόχως ἤτοι κατὰ τοιχαρχίαν ὑπὸ τῶν **δεξιοτοίχων** καὶ **ἀριστεροτοίχων** (bâbordais et tribordais).

φυλάκι, τὸ [διάλ. Ἰκαρίας], ὁ ἀσκός.

φυλακίζω, μέλ. ίσω· ῥίπτω εἰς τὴν φυλακήν, mettre en prison ; emprisonner ; [φυλακίζω εἰς εἱρκτὴν = καθείργω, incarcérer ; [οἰκ.] coffrer ; κοινῶς βάζω στὸ φρέσκο, mettre au frais ; ‖ [μετοχ. παθητ. ἐπίθ.], **φυλακισμένος,** prisonnier, ère, n. détenu, e, adj. et n. § —, écrouer, ἐγγράφω τινὰ εἰς τὸν κατάλογον τῶν φυλακισμένων· βλ. καὶ **φυλάκισις.**

φυλακίς, ίδος, ἡ [πλοῖον], stationnaire, n. m. μικρὸν πολεμικὸν πλοῖον σταθμεῦον ἔν τινι λιμένι διὰ τὴν ἐν γένει ὑπηρεσίαν. § —, βλ. **προφυλακίς,** vedette, n. f.

φυλάκισις, εως, ἡ· τὸ ἐγκλείειν τινὰ ἐν τῇ φυλακῇ, emprisonnsment, n. m. ou prison, n. f. [εἰς εἱρκτήν], κάθειρξις, incarcération ; ‖ κατεδικάσθη εἰς ὀκτὼ ἡμερῶν φυλάκισιν, il a été condamné à huit jours de prison ; ‖ ἔνταλμα φυλακίσεως· βλ. **ἔνταλμα.** § **φυλάκισις,** ἡ· emprisonnement, n. m. ἡ κατάστασις τοῦ ἐν τῇ φυλακῇ κρατουμένου. Αὕτη εἶνε ποινὴ ἐπανορθωτική, κυρία καὶ πρόσκαιρος· εἶνε παρεπομένη μόνον ὅταν ἕπηται τῇ στρατιωτικῇ καθαιρέσει (ἄρθρ. 180, 181, Στρ. Ποιν. Νομ.). Ἡ διάρκειά της δὲν ὑπερβαίνει τὰ 5 ἔτη, οὐδὲ εἶνε βραχυτέρα τῶν 6 ἡμερῶν. Ἐν τῷ Κοινῷ Ποιν. Νόμῳ, τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς ποινῆς ταύτης εἶνε τρεῖς ἡμέραι. § —, écrou, n. m. **πρᾶξις φυλακίσεως** (acte d'écrou). Ἐγγραφὴ φυλακιζομένου εἰς τὸν κατάλογον τῶν φυλακισμένων, ὁριζομένης τῆς ἡμέρας τῆς φυλακίσεως, τῆς αἰτίας, κτλ. **διαταγὴ φυλακίσεως,** ordre d'écrou ; ἔγγραφος διαταγὴ ἐκδιδομένη ὑπὸ στρατιωτικοῦ πρὸς φυλάκισιν τινὸς εἰς τὰς πολιτικὰς φυλακάς. § **ἡ ἐν φρουρίῳ φυλάκισις** (Σ. Π. Ν.), détention, n. f. **κάθειρξις,** ἡ· ἡ στέρησις τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου κεκλεισμένου ἔν τινι φυλακῇ· βλ. καὶ ποινή· ‖ προφυλάκισις, ἡ· détention préventive, καλεῖται ἡ φυλάκισις τοῦ ἀτόμου πρὸ τῆς δίκης του. Ἡ ἐν **φρουρίῳ** φυλάκισις (détention) εἶνε ποινὴ ἐγκληματικὴ καὶ καθαρῶς στρατιωτική. Εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἡ ἐν φρουρίῳ φυλάκισις ἐπιβάλλεται εἴτε συνεπείᾳ **καταδίκης** (condamnation) εἴτε ὡς **πειθαρχικὴ ποινὴ** (peine disciplinaire). § φυλάκισις [στρατ.], arrêts de forteresse ; βλ. **ποινὴ** (arrêts καὶ punition)· ‖ αὐστηρὰ φυλάκισις, cellule, n. f. ὡς ποινὴ (βλ. **ποινὴ**) ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ σημαίνει τὴν εἰς τοὺς στρατιώτας ἐπιβαλλομένην **αὐστηρὰν φυλάκισιν.**

φυλακισμένος, η, ον (βλ. φυλακίζω), prisonnier, ère, n. ὁ ἐν τῇ φυλακῇ κρατούμενος. § —, détenu, e, n. ὁ ὑφιστάμενος τὴν ποινὴν τῆς φυλακίσεως καὶ γενικώτερον ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ καλεῖται οὕτως ὁ τιμωρημένος, ἤτοι ὁ ὑφιστάμενος ποινήν τινά.

φυλακόνω [δημ.] βλ. φυλακίζω.

φυλακτήρ, ῆρος, ὁ, κοινῶς **φυλάκτρα,** garde, n. f. (d'une épée, d'un sabre), βλ. ξίφος.

φυλακτήριον, τὸ καὶ

φυλακτόν, τό· ἀντικείμενον ὅπερ φέρει τις ἐπ' αὐτοῦ ὡς προφυλακτήριον, objet qu'on porte sur soi comme un prétendu préservatif ; **περίαπτον,** amulette, n. f. ou talisman, n. m. κοινῶς **χαϊμαλί**· τεμάχια ἁγίων ὑφασμάτων, scapulaire; βλ. καὶ **περίαπτον.**

φυλάκτρα, ας, ἡ [δημ.] βλ. **φυλακτήρ,** garde [d'une épée].

φυλάκωμα, ατος, τὸ [δημ.] βλ. φυλάκισις, emprisonnement, n. m.

φύλαξ, ακος, ὁ· ὁ ἐπιπεφορτισμένος νὰ φυλάττῃ τί, φρουρὸς ἢ ἐπιστάτης, gardien.

enne, n. ou garde, n. m. || — μνημείου, gardien d'un monument ; || — τῶν ἀρχείων, garde des archives ; || — νοσοκομείου, garde de l'hôpital ; || — δάσους, ὁ δασοφύλαξ, garde-forestier, n. m. || —, καλεῖται ὁ σκοπός, sentinelle, n. f. ἢ φρουρός, factionnaire, n. m. || φύλακες γρηγορεῖτε ! sentinelles veillez ! νυκτερινὸν προσφώνημα σκοποῦ πρὸς ἐγρήγορσιν τῶν σκοπῶν· || φύλακες, gardes, καλοῦνται οἱ ἀπαρτίζοντες τὴν φρουρὰν ἄνδρες· ἀλλαγὴ φυλλάκων, ἀλλαγέντες φύλακες· βλ. φρουρά (garde) ; || φύλακες ! à la garde ; προσφώνημα σκοποῦ πρὸς κλῆσιν τῆς φρουρᾶς· || — [ναυτ.], homme de quart ; βλ. ἀνήρ· || φύλακες πυροβολείων, gardiens de batteries. Ἐν Γαλλίᾳ οὗτοι ἔχουσι βαθμὸν ἀνθυπασπιστοῦ καὶ φυλάττουσι τὴν σκευὴν (matériel) τοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὰ ὀχυρώματα καὶ τὰ ἔργα τῆς τειχιστικῆς. § φύλαξ [μεταφ.], βλέπε δράκων (dragon).

φυλάξιμος, ος, ον· ὅ,τι δύναται νὰ φυλαχθῇ, qui peut être gardé (réservé), réservable, adj. § —, ἀντὶ ὀχυρός, tenable, adj. || θέσις φυλάξιμος, place tenable, θέσις ὀχυρὰ δυναμένη νὰ κρατηθῇ ὑπὸ τῶν ἀμυνομένων.

φύλαξις, εως, ἡ· τὸ φυλάττειν τι, action de garder ; garde, n. f. § —, διατήρησις, συντήρησις, conservation, n. f. προσοχὴ διά τι, προφύλαξις, précaution, n. f. καὶ ἐν γένει αἱ φροντίδες, soins, n. m. pl. ou ménagement, n. m.

φυλαξίτεφρον, τό· garde-cendre, n. m. ἢ φυλαξίποδον, τό, μεταλλική τις πλὰξ τιθεμένη πρὸ τῶν ἑστιῶν ἵνα ἐμποδίζῃ τὴν τέφραν καὶ τὸ καιόμενον ὑλικὸν ἀπὸ τοῦ νὰ πέσῃ ἐκτὸς τῆς ἑστίας.

φυλάττω, μέλ. άξω· ἀγρυπνῶ ὅπως φρουρήσω, φυλάξω τι, garder ; surveiller ; ἀσφαλίζω, φρουρῶ περὶ προσώπων, ποιμνίων καὶ πραγμάτων, δια(συν)τηρῶ, conserver ou garder; θέτω κατὰ μέρος, φυλάττω, ἐπιφυλάσσω, réserver ; (παρα)τηρῶ, observer; τηρῶ, κρατῶ, tenir ; προφυλάττω, garantir ou préserver ; προασφαλίζω, prémunir ; στεγάζω, προφυλάσσω, abriter ; || ὁ σκύλος φυλάττει τὸν κῆπον, le chien garde le jardin ; || τὰ ἐφύλαξα ὅλα εἰς τὸ συρτάρι μου, j'ai tout serré dans mon tiroir ; || θὰ σοῦ τὸ φυλάξω διὰ τὸ δεῖπνον, je vous garderai cela pour votre souper ; || ἐφύλαξε τὸ μυστικόν, il a gardé le secret ; || ἐγνώριζε τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ τὸ ἐφύλαξε μυστικόν, il était dans l'affaire mais il l'a tenu secret ; || εὐκολώτερον εἶνε ν' ἀποκτήσῃ τις παρὰ νὰ φυλάξῃ c'est beaucoup plus facile d'acquérir que de conserver ; || κατώρθωσε νὰ φυλάξῃ τὴν ὑπόληψίν του il a su conserver sa réputation ; || τοῦ τὸ φυλάττω [φρ.] je la lui garde ; je la lui garde bonne ; || φυλάττω πάθος κατά τινος, garder rancune; conserver (garder) une dent contre quelqu'un ; || ἐφύλαξα ὀλίγα χρήματα δι' ἀπροόπτους ἀνάγκας, j'ai réservé quelque argent pour des besoins imprévus; || ὁ Θεὸς ἠξεύρει τί μᾶς φυλάττει τὸ μέλλον, Dieu sait ce que l'avenir nous réserve ; || ἐφύλαξε (ἐτήρησε) τὸν λόγον του, il a tenu (gardé) sa parole ; || δὲν ἐφύλαξε (δὲν ἐτήρησε) τοὺς κανόνας τῆς ἐθιμοτυπίας, il n'a pas observé les règles de l'étiquette ; || αὐτὸ μᾶς ἐφύλαξεν ἀπὸ μεγάλον κίνδυνον, cela nous a préservé d'un grand péril ; || αὐτὸς ὁ ἐπενδύτης μὲ φυλάττει ἀπὸ τὸ κρύον, ce pardessus (ce manteau) me garantit du froid ; || ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ, Dieu m'en préserve ! Dieu m'en garde ! Θεὸς φυλάξῃ ! [πρὸς ἐπίτασιν ἀρνήσεως], point du tout ; pas de risque ! jamais de la vie ! = ποτέ, πώποτε. § ἀργοπορῶ, tarder ; ἀναμένω, attendre ; εἶμαι πολὺν καιρὸν εἰς τὸ νά..., être longtemps à; || τί φυλάττεις καὶ δὲν φεύγεις ; que tardez-vous à (qu'attendez-vous pour) partir ? || φυλάττω νὰ περάσῃ τὸ λεωφορεῖον, j'attends que l'omnibus passe ; || [δημ.] τί τὸν φυλᾷς ; que tardez-vous à l'attaquer ? pourquoi le ménagez-vous ? § [μέσ. καὶ παθ.] (προ)φυλάσσομαι, se garder ; se donner de garde ; λαμβάνω προφυλακτικὰ μέτρα, prendre garde; προφυλάσσομαι, se défendre; se garantir; στεγάζομαι, καλύπτομαι, προφυλάσσομαι, s'abriter ; προφυλάσσομαι, λαμβάνω μέτρα πρὸς προφύλαξιν, se ménager; || φυλάξου ! gardez-vous, prenez garde ! gare ! || [πρὸς ἀσθενῆ ἀναρρωννύοντα, κτλ.] πρέπει νὰ φυλαχθῆτε, il faut vous ménager ; || [τοῦ ἐσύστησε] νὰ φυλάττηται, de se conserver ; || διὰ νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ τὸ ψῦχος, pour se défendre (pour se garantir) du froid ; || διὰ νὰ φυλαχθῶμεν ἀπὸ τὴν βροχήν, pour nous mettre à l'abri (pour nous abriter) de la pluie.

φυλαχτάρι, τὸ [δημ.] βλ. φυλακτόν.

φυλάστρες [διάλ. Ἠπείρου] αἱ συγγενεῖς τῆς νύμφης αἵτινες τὴν συνοδεύουσι καὶ διανυκτερεύουσι παρ' αὐτῇ ὡς φύλακες κατὰ τὴν πρώτην τοῦ γάμου νύκτα.

φυλέτης, ου, ὁ καὶ θηλ. φυλέτις, ιδος, ἡ· ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ὁμόφυλος, membre d'une même tribu.

φυλετικός, ή, όν, ἀνήκων εἰς τὸν φυλέτην, ἔχων σχέσιν μὲ αὐτόν, relatif (ive) à une tribu ; ὅθεν ὁ ἀφορῶν τὴν φυλήν, τὸ γένος, τῆς φυλῆς, de tribu ; τοῦ γένους, de race ; τῆς ἐθνικότητος, de nationalité (τοῦ ἔθνους, ἐθνικός).

φυλή, ῆς, ἡ (φύω), ἕνωσις πολλῶν ἀτόμων εἰς μίαν κοινότητα, εἰς ἓν κράτος καὶ κατὰ τὸν Δικαίαρχον γενεά, μέρος λαοῦ, τάξις, ὡς ἡ tribus τῶν Ῥωμαίων, ὅθεν ἐν γένει φῦλον, εἶδος, τάξις, πατριά, φυλή, tribu, n.f. γένος, γενεά, race, n.f. ἤτοι ἄθροισμα πολλῶν ὁμοῦ εἰδῶν τῆς αὐτῆς καταγωγῆς ἢ ὁμοιοταξίας. [μεταφ.] ἐθνικότης, nationalité, n. f. || — ἀγρίων, une tribu (peuplade) de sauvages ; || ἡ ἑλληνικὴ φυλή, la race hellénique; || κατηραμένη φυλή ! maudite engeance ! § —, tribu, n. f. ὁλόκληρος ἡ γενεὰ ἑνὸς ἑκάστου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τῶν δώδεκα πατριαρχῶν, toute la postérité d'un des douze patriarches ; || ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα, la tribu de Juda.

φυλίκη, ης, ἡ· βλ. φιλίκη.

φύλλα, τὰ [ναυτ.], laisse, n. f. πληθ. laisses ou laizes de voile, κοινῶς φέλσαις· αἱ συνερραμέναι ταινίαι ὀθόνης ἐξ ὧν ἀποτελοῦνται τὰ ἱστία. Αἱ ταινίαι τῶν ἱστίων ἔχουσι μῆκος ὅσον τὸ μῆκος τοῦ ἱστίου, πλάτος δὲ ὅσον τὸ πλάτος τῆς ὀθόνης.

φυλλάδα, ας, ἡ [δημ.], ὀλιγοσέλιδον ἔντυπον, brochure, n. f. π. χ. τὸ ἀλφαβητάριον, l'abécédaire ; τετράδιον, cahier, n. m. [περιφρον.] ἀσήμαντον βιβλιάριον, mauvais petit livre.

φυλλάδα, ας, ἡ [διάλ. Νάξου], λέγουσιν οὕτω τὴν πικροδάφνην διὰ τὰ φύλλα τὰ πολλά.

φυλλάδης, ὁ [διάλ. Νάξου], δυστυχής, ἄθλιος ἄνθρωπος.

φυλλάδιον, ου, τό· ὀλιγοσέλιδον ἔντυπον συνερραμμένον, brochure, n. f. § — ἀντὶ βιβλιάριον, livret, n. m. § — [περιοδικῆς ἐκδόσεως], livraison, n. f. ou fascicule, n. m. βλ. τεῦχος.

φυλλαράκι, τὸ [δημ.], βλ. φυλλάριον. § — [ξυλουργ.] lames persiennes ; βλ. κιγκλίδες κινηταί, καὶ περσίς.

φυλλάριον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ φύλλον, κοινῶς φυλλαράκι, μικρὸν φύλλον, petite feuille ; || φυλλάριον, foliole, n. f. ἕκαστον φύλλον τοῦ κάλυκος ἄνθους· τὸ φυλλάριον καλεῖται ἐπίσης sépale=πέταλον.

φυλλάς, άδος, ἡ· στρῶμα φύλλων, couche ou lit de feuilles ; σωρὸς φύλλων, amas de feuilles ; τὸ φύλλωμα, feuillage, n. m. § — [νεολ.] ἡ σαλάτα, salade, n. f. ἡ ἐκ φύλλων χόρτου τινὸς συγκειμένη.

φυλλί, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] (παρὰ τὸ φυλλίον), τεμάχιον πλακοῦντος, διὰ τὴν κατὰ τὸ πλάτος πρὸς τὸ φύλλον ὁμοιότητα.

φυλλιὰ [διάλ. Καρπάθου], τὰ φυλλία τοῦ ἐμβολιάσματος.

φυλλίδωμα, ατος, τό· ἐλασμάτιον, petite lame; lamelle, n. f.

φυλλιδωτός, ή, όν· lamelleux, euse, adj. ὁ χωριζόμενος εἰς φύλλα, ὅπως ὁ σχιστόλιθος.

φυλλίζω, μέλ. ίσω [ναυτ.], faire ralingue, ou brasser en ralingue ; σβεννύω (τὰ πρωραῖα ἢ πρυμναῖα ἱστία), κοινῶς σβύνω. § φυλλίζω, ἀφαιρῶ τὰ φύλλα, ἐκφυλλίζω, effeuiller.

φυλλίτης, ου, ὁ, talc, n. m. καλεῖται πέτρωμά τι συνιστάμενον ἐκ μορίων μαρμαρυγίου, χλωρίτου, χαλαζίου καὶ ἀστρίου, εὐκόλως δὲ σχιζόμενον κατὰ φύλλα, διὸ καὶ χρησιμεύουσιν εἴδη τινὰ αὐτοῦ πρὸς ἐπιστέγασιν οἰκιῶν. Ἀποσαθρούμενος παρέχει γῆν μαλακὴν καὶ εὔφορον· βλ. καὶ τάλκης.

φυλλοβολέω-ῶ, βλ. φυλλορροῶ.

φυλλοβολία, ας, ἡ· βλ. φυλλόρροια.

φυλλοδιάταξις, εως, ἡ· βλ. φυλλοταξία.

φυλλοειδής, ής, ές, ὅμοιος μὲ φύλλον, semblable à une feuille ; [διδ.] foliforme, adj. foliacé, ée, adj.

φυλλοκάλαμον, τό· φύλλον καλάμου, feuille de roseau.

φυλλοκάρδια, τὰ [δημ.], τὰ τῆς καρδίας ἐνδόμυχα, replis du cœur ; fond du cœur, ἤτοι μέσα ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδιᾶς.

φυλλολογῶ (έω), μέλ. ήσω **φυλλομετρῶ** [βιβλίον, κτλ.], feuilleter [un libre, etc] ; ἤτοι διέρχομαι (διατρέχω) ταχέως parcourir rapidement ; § —, ἐξετάζω τι λεπτομερῶς, προσεκτικῶς, examiner minutieusement ; ἐξετάζω ἀκριβῶς, ἐξελέγχω, éplucher.

φυλλομέτρημα, ατος, τό· τὸ φυλλομετρεῖν, action de feuilleter.

φυλλομετρῶ (έω), μέλ. ήσω· βλ. φυλλολογῶ, feuilleter [un livre, etc.].

φύλλον, ου, τὸ (φύω), τὸ φύλλον δένδρου καὶ ἐν γένει παντὸς φυτοῦ, feuille, n. f. (βλ. καὶ ἀέριος)· καὶ κατ' ἐπέκτ. φύλλον = τὸ πέταλον τοῦ ἄνθους, pétale, n. f. Τὰ φύλλα εἶνε πλατεῖαι ποικιλόσχημοι ἀποφύσεις τοῦ βλαστοῦ πράσινοι. Εἰς ἕκαστον φύλλον διακρίνομεν τὸν κολεόν, τὸν μίσχον (pétiole) καὶ τὸν δίσκον (limbe) ἢ τὸ ἔλασμα· || βγάζω φύλλα, pousser des feuilles ; || τὰ δένδρα βγάζουν φύλλα, les arbres poussent des feuilles ; || μαδῶ (κόπτω) τὰ φύλλα (ἐκφυλλίζω), effeuiller ; || τὰ δένδρα χάνουν τὰ φύλλα των (φυλλορροοῦσι), les arbres se dépouillent ; || [μεταφ.] τὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς· βλ. φυλλοκάρδια. § — [ἐκ χάρτου], feuille, n. f. feuillet, n.m. || ἓν φύλλον χάρτου, une feuille de papier ; || γύρισε (στρέψε) τὸ φύλλον [τοῦ βιβλίου], tournez le feuillet (la page) ; || [μεταφ.] ἐγύρισε τὸ φύλλον· βλ. γυρίζω· || ἄγραφον φύλλον, feuille blanche ; || [δικαστ.] τὰ φύλλα τοῦ ἀπογράφου, les rôles de la grosse ; || περιοδικὰ φύλλα [ἐφημερίδες, κτλ.], feuilles périodiques ; || φύλλον ὑέλου=ὑελοπίναξ, plat de verre ; || τυπογραφικὸν φύλλον, feuille d'impression. § —, feuille, n. f. φύλλον λευκοσιδήρου, feuille de fer-blanc· || φύλλον πεταλείου, feuille de tôle ; || φύλλον χάρτου, feuille de papier ; || φύλλον χαλκοῦ, feuille en cuivre. § [ναυτ.], φύλλα ἢ ἐλάσματα τῆς ἐπιχαλκώσεως, feuilles de doublage (ou lames), κοινῶς φύλλα τοῦ μπακιρίου· λεπτὰ φύλλα χαλκοῦ ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ἡ ἐπιχάλκωσις (doublage) σκάφους τινός. § [ἀρχιτ.] φύλλα ἀκάνθης, feuilles d'acanthe, κόσμημα ἀρχιτεκτονικῆς ἐπὶ τῶν κιόνων καὶ ἀλλαχοῦ. § φύλλον, feuille [στρατ.], ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ καλοῦσιν οὕτω διάφορα ἔγγραφα ἢ καταστάσεις· || φύλλον πορείας ἢ καὶ δρομολόγιον ἢ ὁδοιπορικόν, feuille de route ; || φύλλον ἀδείας, feuille de congé ; || μισθοδοτικὴ κατάστασις, feuille de prêt ; βλ. μισθός· || φύλλα ποιότητος τῶν ἀξιωματικῶν, feuilles mobiles du personnel des officiers; || μικρὸν φύλλον, feuillet, n. m. τε-

μάχιόν τι μετάλλου, ἐλασμάτιον, μικρὸν ἔλασμα (ἀναλόγως τῷ πράγματι)· || φύλλον ποιότητος τῶν ἀξιωματικῶν, feuille du personnel des officiers, ἐφ' οὗ ἐγγράφονται αἱ πρὸς τοὺς ἀξιωματικοὺς ἐπιβαλλόμεναι ποιναί, καθὼς καὶ αἱ ἐπὶ τῆς ὑπηρεσίας των κτλ. παρατηρήσεις τῶν διοικητῶν αὐτῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἱκανότητα, γνώσεις κτλ. || **φύλλον ποινῶν**, feuille de punition, ἐφ' οὗ ἐγγράφονται αἱ ποιναὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν· || φύλλον μητρῴου, feuille matricule. § **φύλλον ὀψωνίου** λόγου, livre de détail, ἤτοι βιβλίον λεπτομερὲς τριμηνίας· βλ. **μισθοδοτικὴ** κατάστασις (feuille de prêt) καὶ μισθός. § **φύλλον πορείας** [ναυτ.], ordre d'embarquement, εἶνε φύλλον διδόμενον εἰς ἀξιωματικὸν ἢ ναύτην ὅπως ἐπιβιβασθῇ ὡρισμένου πλοίου. § **φύλλον ποιότητος πλοίου** [ναυτ.], devis d'armement et de campagne, ou feuille de devis, εἶνε ἔντυπον τετράδιον παραδιδόμενον τῷ κυβερνήτῃ ἑκάστου πλοίου ἐν ᾧ ἀναγράφεται πᾶσα τοῦ πλοίου ἰδιότης, τὸ ἱστορικόν, καὶ πᾶν ἔκτακτον συμβάν. § — [τυπογρ. σχῆμα], folio, n. m. || βιβλίον εἰς φύλλον, un livre in folio. § — [μεταφ.], feuille, n. f. λέγεται περὶ παντὸς ἀντικειμένου πλατέος, ἐπιπέδου καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον λεπτοῦ, se dit de diverses choses larges, plates et plus ou moins minces; π. χ. φύλλον χρυσοῦ, χαλκοῦ, κτλ. feuille d'or, de cuivre, etc. § — [ἐπὶ χαρτοπ.] cartes, n. f. μεταφ. τὸ παιγνίδι, jeu, n. m. || ἔχει ὡραῖον φύλλον, il a un beau jeu; || βλέπουν τὰ φύλλα σου, on voit votre jeu. § — [καρπῶν] ὁ φλοιός, écorce, n. f. pelure, n. f. κτλ. βλ. φλοῦδι. § — [ζυμαρικοῦ] feuillet [de pâtisserie]. § — [μετάλλου], πλάκα, plaque, n. f. ἔλασμα, lame, n. f. || φύλλο χαλκοῦ, lames de cuivre; || — μολύβδου, lame de plomb; βλ. καὶ μόλυβδος. § [ξυλουργ.], feuille, n. f. || ξύλον ἐβένου εἰς φύλλα, bois d'ébène en feuilles. § — [ὕφασμ.] lé, n.m. || φόρεμα μὲ ἓξ φύλλα, une robe de six lés; || παραπέτασμα μὲ δύο φύλλα, rideau à deux lés; || ἥμισυ φύλλον, un demi-lé; || [ναυτ.] τὰ φύλλα τῶν ἱστίων, les ferses ἢ laisse; βλ. φύλλα. § φύλλον ὀθόνης [ναυτ.], cueille, n.f. ἢ καὶ τὸ πλάτος τοῦ φύλλου, laize de toile à voile; βλ. **φύλλα**. § φύλλον· βλ. (φύλλον θύρας, παραθύρου) **κλισιάς**, battant (vantail) d'une porte; παραθυρόφυλλον, volet [d'une fenêtre].

φυλλοξήρα, ας, ἡ, phylloxéra, n. m. Γένος ἐντόμων ἡμιπτέρων ὑπαγόμενον εἰς τοὺς φυλλοφθείρας ἢ φυτοφθεῖρας· φέρουσι τέσσαρας πτέρυγας ἃς διαθέτουσιν ὁριζοντίως κατὰ τὴν ἀνάπαυσιν, κεραίας δὲ μετὰ τριῶν ἄρθρων· ἔχουσι σῶμα πεπλατυσμένον, κεφαλὴν μετὰ ὀφθαλμῶν ὀγκωδῶν διμερῶν. Φαίνεται ὅτι ὑπάρχουσι πολλὰ εἴδη φυλλοξήρας, ἀλλὰ τὰ σπουδαιότερα εἶνε ἡ τῶν δρυοβαλάνων καὶ ἡ τῶν ἀμπέλων καὶ μάλιστα ἡ τελευταία αὕτη, ἥτις τοσούτων καταστροφῶν ἐγένετο πρόξενος εἰς τὰς ἀμπέλους τῆς Εὐρώπης κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους.

φυλλόρροια, ας, ἡ καὶ **φυλλοβολία**· ἡ πτῶσις τῶν φύλλων, chute des feuilles, ὁ ἐκφυλισμός, φυλλόρροια, effeuillement, n. m. **φυλλοβολία** ἢ **φυλλόρροια** λέγεται τὸ φαινόμενον τῆς πτώσεως τῶν φύλλων τῶν ξυλωδῶν δικοτυληδόνων φυτῶν τῶν λεγομένων φυλλοβόλων, ἅτινα διατηροῦσι τὰ φύλλα των μόνον ἀπὸ τοῦ ἔαρος μέχρι τοῦ φθινοπώρου, ὅτε ἀποβάλλουσι αὐτὰ πάντα, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἀείφυλλα φυτὰ (π. χ. τὰ κωνοφόρα, τὴν ἐλαίαν, τὴν δάφνην, κτλ.) ἅτινα οὔτε τὸν χειμῶνα μένουσιν ἄνευ φύλλων διότι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀποβάλλουσιν αὐτὰ ἐξακολουθούσης συνάμα τῆς ἀναπτύξεως νέων. Ἀνὰ τὰς θερμὰς χώρας τῆς γῆς ὑπερτεροῦσι τὰ ἀείφυλλα φυτά, ἀνὰ δὲ τὰς ψυχροτέρας τὰ φυλλοβόλα. § —, défoliation, n. f. πτῶσις τῶν φύλλων δένδρου τινὸς πρὸ τῆς ὡρισμένης ἐποχῆς· συνήθως ἡ πτῶσις αὕτη προέρχεται ἐξ ἀσθενείας τῆς **βίβλου** (liber)· ἡ ἀσθένεια αὕτη εἶνε σύμπτωμα τῆς ἐλαττωματικότητος τοῦ ξύλου.

φυλλορροῶ (έω), μέλ. ήσω καὶ **φυλλοβολέω**· ῥίπτω, χάνω τὰ φύλλα, perdre ses feuilles; ἐκφυλλίζω, s'effeuiller; se defeuiller, perdre ses feuilles; βλ. **φυλλόρροια**.

φυλλοσκεπής, ής, ές· **φιλόσκεπος,** ος, ον, σκεπασμένος μὲ φύλλα, couvert de feuilles; abrité (ée) par les feuilles (par le feuillage).

φυλλόστρωμα, ατος, τό· στρῶμα ἐκ φύλλων· βλ. καὶ **ἀνθόστρωμα**.

φυλλόστρωτος, ος, ον· στρωμμένος, κεκαλυμμένος μὲ φύλλα, jonché (ée) de feuilles.

φυλλοταξία, ας, ἡ καὶ **φυλλοδιάταξις** [βοτ.] ἡ διάταξις τῶν φύλλων, disposition des feuilles! phyllotaxia, n. f.

φυλλοφάγος, ος, ον· ὁ τρώγων τὰ φύλλα, ὁ τρεφόμενος διὰ τῶν φύλλων, qui mange des (se nourrit de) feuilles; [διδ.] phyllophage, adj. § — [οὐσ. ἔντομ.], foulon, n. m.

φυλλοφόρος, ος, ον· ὁ φέρων φύλλα, qui porte des feuilles; à feuilles.

φυλλοφορῶ (έω), μέλ. ήσω· φέρω φύλλα, porter des feuilles.

φυλλώδης, ης, ες· ὅμοιος μὲ φύλλον, semblable aux feuilles; foliacé, ée, adj. § — κεκαλυμμένος (γεμᾶτος) ἀπὸ φύλλα, couvert (plein) de feuilles; feuillu, e, adj. § — [μεταφ.] ὁ εἰς φύλλα χωριζόμενος, feuilleté, ée, adj. ἢ ἐλασματώδης, lamelleux, euse; π. χ. ὁ σχιστόλιθος εἶνε φυλλώδης (lamelleux); || — λίθος, pierre feuilletée.

φύλλωμα, ατος, τό· τὰ φύλλα τοῦ δένδρου, feuillage, n. m. τὸ πράσινον χρῶμα τῶν δένδρων, verdure, n. f. || — πυκνόν, feuillage épais. § — [ἀρχιτ.], feuillage, n. m. κόσμημα ἀρχιτεκτονικὸν παριστῶν φύλλα.

φυλογονία, ας, ἡ· phylogénèse ou phylogénie, n. f. ἀναζήτησις καὶ κατάστρωσις τοῦ γενεαλογικοῦ δένδρου τῶν ὀργανισμῶν, ἢ ἀνάπτυξις παλαιοντολογικὴ τοῦ εἴδους, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν **ὀντογονίαν** (ontogénie) ἢ ἀνά-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

πτυξιν ἐμβρυογενικὴν (embryogéniqne) τοῦ ἀτόμου· βλ. ζωολογία.

φυλογονικός, ή, όν· phylogénique, adj. ἀφορῶν τὴν φυλογένειαν.

φῦλον, ου, τὸ (φύω), κυρίως τὸ ὅμοιον κατὰ τὴν φύσιν καὶ διακρινόμενον ἀπὸ τῶν ἄλλων κατὰ τὸ εἶδος, τὴν πατρίδα καὶ τὴν συγγένειαν, ὅθεν περὶ παντὸς ζῶντος ἀντικειμένου τὸ εἶδος, ἡ γενεά, τὸ γένος, race, n. f. ἡ φυλή, tribu, n. f. βλ. λέξιν· || κατὰ φῦλα, par tribu=κατὰ φυλάς. Ἐν στενοτέρᾳ σημασίᾳ φῦλον = λαός, peuplade, n. f. ἔθνος, ἐθνικότης, nationalité, n. f. § —, sexe, n. m. τὸ γένος, ἤτοι ἄρρεν ἢ θῆλυ· || τὸ ὡραῖον φῦλον, le beau sexe; le sexe = αἱ γυναῖκες, les femmes.

φῦμα, ατος, τό· ἐξόγκωσις ἐπί τινος μέρους τοῦ σώματος, enflure sur une partie quelconque du corps.; πρήξιμον, οἴδημα, tumeur, n. f. enflure, n. f. ἀπόστημα, abcès, n. m. **Φῦμα** γενικῶς σημαίνει ὀργανικόν τι πλάσμα ἔχον ὄγκον τινὰ καὶ ἐξέχον τοῦ πέριξ αὐτοῦ πεδίου. Ἐν μὲν τῇ ἀνατομικῇ καλεῖται οὕτω πᾶσα φυσικὴ προεξοχὴ ἢ ἔπαρμα, μικρὰ τὸν ὄγκον παρατηρουμένη ἐπὶ οἱουδήποτε μέρους τοῦ σώματος, ἐν δὲ τῇ δερματολογίᾳ καλοῦνται τὰ φλυζάκια ὅταν προσλάβωσιν ἱκανὸν ὄγκον, ὥστε νὰ παρεμφέρωσι πρὸς λεπτοκάρυα. § —, φυσσαλίς, φουσκαλίδα, tubercule, n. f. μικρὸν φῦμα = **φυμάτιον**· || **φύματα νεκρικὰ** ἢ μᾶλλον **ἀνατομικὰ** (tubercules anatomiques), εἶνε ὀγκίδια μέγεθος φακῆς ἢ καὶ μεῖζον ἔχοντα, ἐρυθρόφαια καὶ πολλάκις πυϊσκόμενα, ἀναπτυσσόμενα ἐπὶ τῶν δακτύλων καὶ ἐπὶ τῆς ῥαχιαίας ἐπιφανείας τῶν χειρῶν ἀνθρώπων συχνὰ χειραπταζόντων νεκρούς, οἷοι εἶνε οἱ ἀνατόμοι.

φυματιάω-ῶ (ὀρθότερ. ἀπὸ τὸ **φυματιόω**).

φυματίασις, εως, ἡ (ὀρθότ. ἀπὸ τὸ **φυματίωσις**) κατὰ τὸ ψωριάω, **σειριάω**, φθειριάω, σκοτιδινιάω.

φυματικός, οῦ, ὁ· ἀφορῶν τὰ φυμάτια, de tubercule; ἔχων φυμάτια, φυματιώδης, tuberculeux, euse, adj.

φυματίνη, ης, ἡ· tuberculine, n. f. extrait d'une culture de tuberculose, λεγομένη ἐπίσης λέμφος τοῦ Κώχ, lymphe de Koch.

φυμάτιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ φῦμα (Ἱπποκρ.), tubercule, n. m. [παθολ.], εἶδος μικρῶν μυκήτων παραγομένων ἐπὶ τῶν πνευμόνων καὶ ἀποτελούντων τὴν πνευμονικὴν φθίσιν, sorte de petits champignons qui se produisent sur les poumons et qui constituent la phtisie pulmonaire; || πνευμονικὰ φυμάτια, tubercules pulmonaires.

φυματιῶ (όω), μέλ. ώσω (καὶ ὀρθότ. **φυματιάω**), ἔχω φυμάτια, εἶμαι γεμᾶτος ἀπὸ φυμάτια avoir des (être plein de) tubercules; || [μετοχ. **ἐπίθ.**] φυματιῶν, tuberculeux, euse; || —, εἶμαι φυματιῶν, être turbeculeux.

φυματιώδης, ης, ες· βλ. **φυματώδης**.

φυματίωσις καὶ φυμάτωσις εως, ἡ καὶ ὀρθότ. **φυματίασις**· ὁ σχηματισμὸς φυματίων, formation de tupercules; tuberculisation, n. f. § **φυματίωσις**, tuberculose, n. f. ἀσθένεια παραγομένη ἐξ εἰδικοῦ βακτηρίου προσβάλλοντος εἰδικῶς τοὺς πνεύμονας. Εἶνε νόσος καθολικὴ λοιμώδης, προϊοῦσα ἀπὸ εἰδικοῦ μικροοργανισμοῦ καὶ χαρακτηριζομένη διὰ πλάσεως φυματίων. Τὸ συνωνύμως λαμβανόμενον ὄνομα φθίσις καὶ αἱ τῶν ἀρχαίων ἑλλήνων ἰατρῶν ἐπωνυμίαι φθοὴ καὶ φθινὸς νόσος δηλοῦσι μόνον τὴν μαρασμώδη κατάστασιν εἰς ἣν περιίσταται ὁ ὅλος ὀργανισμὸς τῶν ἐκ τῆς νόσου ταύτης πασχόντων. Ἡ φυματίωσις εἶνε λίαν κολλητικὴ προσβάλλουσα κυρίως τοὺς ἐκ κληρονομικῆς προδιαθέσεως ὀργανισμούς, τοὺς ἐκ φυσικῆς ὑπερκοπώσεως καὶ συνεπῶς ἀδυνάτου κράσεως. Ἐντοπίζεται ἰδίως ἐν τῷ πνεύμονι (**πνευμονικὴ** φυματίωσις, tuberculose pulmonaire; **φθίσις**, phtisie; **στηθικὸν νόσημα**, maladie de poitrine), ἢ εἰς τὰς ἀρθρώσεις (tumeur blanche; **ἰσχιαλγία**, coxalgie, mal de Pott). Προσβάλλει ἐπίσης τὰ γάγγλια καὶ τὸ δέρμα (λύκος, lupus) κτλ. Ἡ πνευμονικὴ φυματίωσις εἶνε ἰάσιμος διὰ τῆς **ὑπερθρέψεως**, τὸν **ἐν καθαρῷ ἀέρι ὑπαίθριον βίον**, καὶ τὴν **ἀνάπαυσιν**· αἱ τοπικαὶ φυματιώσεις καταπολεμοῦνται εὐκολώτερον ἐν τῇ ἀναπτύξει των.

φυματοῦμαι (όομαι), γίνομαι φυματιώδης, devenir tuberculeux; καλύπτομαι (γέμω) φυματίων, se couvrir (se remplir) de tubercules.

φυματώδης, ης, ες καὶ φυματιώδης, ὁ ἔχων φυμάτια, πλήρης φυμάτων, tuberculeux, euse, adj. || καχεξία φυματώδης, cachexie tuberculeuse.

φυμάτωσις, βλ. **φυματίωσις**.

φυντάνι, τό· βλάστημα, [jeune] pousse, n.m. παραφυάς, βλαστός, rejeton, n. m. παραβλάστημα, παραφυὰς δένδρου, surgeon, n. m.

φύομαι (παθ. καὶ μέσ. τοῦ φύω) μέλ. φύσομαι, ἀόρ. ἐφύην, παραχ. πέφυκα, ἰδ. περὶ φυτῶν δένδρων, βλαστάνω, pousser; λαμβάνω ὕπαρξιν, αὐξάνω, φυτρόνω, croître; γεννῶμαι, γίνομαι, venir; || ἡ σημύδα φύεται μόνον εἰς ψυχροὺς τόπους, le bouleau ne croît que dans les pays froids; || εἰς τὴν χώραν αὐτὴν δὲν φύεται σῖτος, il ne vient pas de blé dans ce pays; βλ. καὶ φυτρόνω,

φύρα, ας, ἡ [δημ.] [ἐπὶ στερεῶν], déchet, n. m. ἤτοι ἐλάττωσις ποσοῦ, βάρους ἢ ἀξίας· βλ. **μείωσις**· || ἡ κατὰ βάρος ἢ μέτρον φύρα, la perte au poids, la perte à la mesure; || ἡ ἐν τῇ σιταποθήκῃ φύρα, le déchet, la discale, des blés en grenier; || **φύρα**, ἡ· μείωσις, ἐλάττωσις τοῦ βάρους πράγματος τινός, ἡ ζάρωσις, discale, n. f. [ἐπὶ ὑγρῶν] ἐκροὴ ῥευστοῦ ἐκ πίθου, coulage, n.m. § **φύρα**, βλ. μείωσις, tare, n. f. κοινῶς ἡ **ντάρα**, τὸ ἀπόβαρον καὶ ἀποστάθμισις.

φυραίνω, μέλ. θὰ φυράνω· ἀπομειοῦμαι, ὑφίσταμαι (ἀπο)μείωσιν, ἕνεκα ἀποξηράνσεως (ἐπὶ στερεῶν), éprouver du déchet; μειοῦ-

μαι ἕνεκα ἐκροῆς, ἐπὶ ὑγρῶν), subir du coulage ; μειοῦμαι, ἀποβάλλω τοῦ βάρους, γίνομαι ἐλαφρότερος, discaler ; [συνεκδ.] ἐλαττοῦμαι, diminuer ; || [μεταφ.] τὸ μυαλό του ἐφύρανε, son esprit s'est affaibli. § —, συστέλλομαι, se contracter ; συντέμνομαι, se raccourcir ; se rétrécir ; ἐλαττοῦμαι, σμικρύνομαι δι' ἀποξηράνσεως, se réduire en séchant; (ἀπο)ξηραίνομαι, sécher. § —, μειῶ, ἐλαττόνω, tarer ; βλ. μείωσις.

φύραμα, ατος, τό· μίγμα συγκεχυμένον, mélange (m) [confus] ; χυχεών, συρφετός, fatras, n. m. § πρᾶγμα ζεζυμωμένον, μεμιγμένον, pâte, n. f. ὡς τὸ ζυμαρικόν, ἡ ζύμη· || ἀποχρεμπτικὸν φύραμα, pâte pectorale. συσκευασία ὠφέλιμος εἰς τὸ στῆθος πρὸς ἀπόχρεμψιν· || [μεταφ.] χαρακτήρ, trempe, n. f. ποιότης, acabit, n. m. || ἄνθρωποι τοῦ αὐτοῦ φυράματος, gens de la même trempe (ἐπὶ κακοῦ ἰδ., de même acabit; de même farine ; || δι' ἄνθρωπον τοῦ φυράματός σου, pour un homme de votre sorte ; || φύραμα, τό, pâte, n. f. ζύμη, ἡ, μᾶζα, ἡ· || συμπαγὴς ζύμη, pâte ferme ; || **τετυπωμένον** φύραμα, pâte moulée, ἤτοι φύραμα (ζύμη, μίγμα), ἀποτελούμενον ἐκ τεμαχίων χάρτου, ξυλορινισμάτων (râpure de bois), **στυπείου** (filasse) **καὶ λευκαργίλου** (blanc d'Espagne), ὅπερ ἀποτυποῦται εἰς διάφορα σχήματα καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς τὰς διακοσμήσεις τῶν οἰκιῶν. § —, mashs ; βλ. **μάγμα.** § — ἀσβέστου, chaux en pâte ; βλ. **ἄσβεστος.** § — [οἰκοδ.], gâchis, n. m. φύραμα ἐκ γύψου, ἄμμου, σιμέντου (κονίας, ciment) καὶ ἀσβέστου. § —, drêche, n. f. τὰ ἐν γένει ἀποβράσματα τοῦ ζυθοποιείου ἅτινα ἀποτελοῦνται ἐκ τῆς κριθῆς καὶ ἐκ πάσης ἄλλης φυτικῆς οὐσίας πρὸς τοῦτο χρησιμοποιουμένης, ὡς π. χ. τοῦ λυκίσκου.

φύρασις, εως, ἡ· gâchage, n. m. ἀνάμιξις, ἀνακάτωμα ἀσβέστου, γύψου, κτλ. βλ. **φυράω-ῶ.**

φυράω-ῶ [οἰκοδ.], gâcher ; **ἀναδεύω, ἀναλύω,** ἀναμιγνύω, ἀνακατόνω τι μὲ ἄλλο, π. χ. ἀναμιγνύω μεθ' ὕδατος πηλόν, ἄσβεστον, γύψον, κτλ. φυράω-ῶ ἢ φύρω, μέλ. φύρσω, μέλ. πεφύρσομαι, παραχ. πέφυρμαι, πεφυρμένος· σμίγω, ζυμόνω, ἀνακατόνω μὲ ὑγρόν τι «γῆ ὑγρῷ φυραθεῖσα». On gâche serré, λέγεται ὅταν ῥίπτωσι τοσοῦτον μόνον ὕδωρ ὥστε νὰ σχηματισθῇ πυκνὴ μᾶζα, ἥτις χαλεῖται **πυκνὴ φύρασις·** π. χ. plâtre, etc. gâché serré, γύψος κτλ. **πυκνῶς πεφυρμένος.** On gâche lâche ou clair, λέγεται ὅταν ῥίπτωσι πολὺ ὕδωρ, ἥτις χαλεῖται **ἀραιὰ φύρασις** ἢ **διάλυσις·** π. χ. plâtre etc. gâché clair, γύψος κτλ. **ἀραιῶς πεφυρμένος·** || φυράω, ζυμόνω, pétrir.

φύρδην [ἐπίρ.], συγκεχυμένως, confusément ; **ἐν** ἀταξίᾳ, ἀνακατωμένα, ἀνάκατα, pêle-mêle ; βλ. **μίγδην.**

φυρίδα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] (παρὰ τὸ θυρίδα)· θυρὶς ἄνευ θυροφύλλων· μικρά τις ὀπὴ τετράγωνος πρὸς ἐναπόθεσιν πραγμάτων· τοιαύτας συνήθως κατασκευάζουσιν ἑκατέρωθεν τῆς ἑστίας.

φυρῶ (άω), βλ. φυράω.

φῦσα, ας, ἡ· βλ. φυσητήρ, soufflet [de forge, etc.] ; || χλισιὰς φύσης, volant du soufflet, τὸ κινούμενον τῆς φύσης μέρος. § — [ἰατρ.] φυσαλλίς, vésicule, n. f. πρωτογενές τι ἐξάνθημα, συνιστάμενον εἰς ἔπαρμά τι ἡμισφαιρικὸν ἢ κωνικὸν πλῆρες ὀρροῦ ἐκ περιεχομένων ἐπιθηλιακῶν κυττάρων ἢ κοκκίων πιμελῆς. § φῦσα, βλ. πορδή.

φυσᾷ [ἐπὶ ἀνέμου] πνέειν, venter ; βλέπε φυσῶ.

φυσα(λ)λίς, ἴδος, ἡ, κοινῶς ἡ φουσκαλίδα, bulle, n, f. || ἀεροφυσαλὶς = φυσαλὶς ἀέρος, bulle d'air. § φυσαλίς, globule, n. m. κοιλότης σχηματιζομένη ἐπὶ τῶν ἐκ χωνευτοῦ μετάλλου κατασκευαζομένων ἀντικειμένων, συνεπείᾳ φυσαλίδων ἀέρος διαμεινασῶν ἐν τῷ τύπῳ (moule). § —, βλ. **φύσκη,** soufflure, n. f. § — [φυτ.] coqueret, n. m. physalis, n. f. φυτόν τι μὲ καρποὺς ὧν ὁ φλοιὸς ὁμοιάζει μὲ φουσκαλίδαν.

φυσαρμόνικα, ἡ· physarmonica=accordéon.

φυσέκι, τὸ [δημ.], βλ. φυσίγγιον, cartouche, n. f. § —, κύλινδρος ἐν εἴδει φυσιγγίου ἐκ περιτετυλιγμένων νομισμάτων, rouleau [d'argent].

φυσεκλίκι, τό· φυσιγγιοθήκη, ἰδίως μακρὺ καὶ πλατὺ λωρίον διαιρούμενον εἰς θήκας ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐμβάλλονται φυσίγγια, cartouchière, n. f.

φυσερόν, τὸ [δημ.] βλ. φυσητήρ, soufflet [de forge ; à main, etc.] § —, βλ. **ἀναρριπιστὴρ** (ventilateur).

φυσεροσωλήν, ῆνος, ὁ· βλ. ἀκροφύσιον, buse (n. f.) ἢ buse de soufflet.

φύσημα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ φυσᾶν, action de souffler ; τὸ ἀποτέλεσμα τῆς φυσήσεως, τὸ διὰ φυσήσεως ἢ ἀναπνοῆς παραχθέν, ὅθεν ἡ πνοή, τὸ φύσημα, souffle, n.m. ἡ ἀναπνοή, haleine, n. f. || παίρνω τὸ φύσημά μου, prendre (reprendre) haleine ; souffler ; || [συνεκδ.] πῆρε τὸ φύσημά του εἰς, il courut [hors d'haleine] à...; il ne s'arrêta qu'à. § [στρατ.] φύσημα τοῦ βλήματος, vent du boulet ; || φυσήματα σκυταλίδος, évents.

φυσητήρ, ῆρος, ὁ· soufflet, n.m. καὶ φῦσα, ης, ἡ, κοινῶς τὸ **φυσερό.** Ὄργανον χρησιμεῦον διὰ τὴν παραγωγὴν ἀέρος· || φυσητὴρ χειροκίνητος, soufflet à main ; || φυσητὴρ σιδηρείου, σιδηρουργείου, χαλκείου, soufflet de forge ; βλέπε λέξιν· || φυσητὴρ αἰρηλατείου, soufflet de martinet ; || φυσητὴρ πρόχειρος, soufflet mobile à main ; || φυσητὴρ σταθερός, soufflet permanent ; || φυσητῆρες φανοποιοῦ, soufflets du lanternier. § φυσητήρ, souffleur, n. m. ὁ φυσῶν ἢ κινῶν τὴν φῦσαν. § **φυσητήρ,** βλ. **αὐλὸς** (chalumeau). § φυσητήρ, évent [des cétacés]. § [ἰχθ.] cachalot, n. m. souffleur, n. m. [διδ.] physétère, τὰ φυσητήρια ὄργανα, ἰδίως τῶν φαλαινῶν, διὰ τῶν

ὁποίων ἐκπέμπουσιν ἀέρα καὶ ὕδωρ, Ἀριστοτελ.

φυσιτήριον, ου, ὁ· τὸ φυσερόν, soufflet, n. m. κοινῶς τὸ φυσητῆρι, δι' οὗ ἀνάπτομεν πῦρ.

φυσίγγη, ης, ἡ· gargousse, n. f. καλεῖται οὕτω γέμισμα πυρίτιδος διὰ τὴν βολὴν τοῦ βλήματος τοῦ πυροβόλου. Αἱ φυσίγγαι εἰσὶ δύο εἰδῶν, ἤτοι μὲ **καύσιμον περικάλυμμα**, καλουμένη **καύσιμος φυσίγγη**, καὶ μὲ **μεταλλικὸν περικάλυμμα**, καλουμένη **μεταλλικὴ φυσίγγη**.

1) **Καύσιμος** φυσίγγη (gargousse combustible). Εἰς τὰ πλειότερα τῶν ἐν χρήσει σημερινῶν πυροβόλων, τὸ βλῆμα καὶ ἡ φυσίγγη εἶνε κεχωρισμένα καὶ ἡ φυσίγγη εἶνε καύσιμος, ἤτοι φέρει καύσιμον περικάλυμμα. Ἡ καύσιμος φυσίγγη, ἐν ᾗ διακρίνουσι συνήθως, τὸν **κορμόν**, τὸ **πυθμένιον** καὶ τὸν **δεσμόν**, εἶνε σακκίδιον περικλεῖον τὸ γέμισμα τῆς πυρίτιδος ζυγισθὲν ὅσον οἷόντε ἀκριβῶς. Τὸ ὕφασμά του δέον νὰ ἦνε στερεόν, ἐλαστικὸν καὶ ἀρκετὰ πυκνόν. Δὲν πρέπει ν' ἀφίνῃ οὐδὲν κατάλοιπον φλεγόμενον ἐν τῷ πυροβόλῳ, τούτου ἕνεκα ποιοῦνται χρῆσιν ζωϊκῶν οὐσιῶν, ἤτοι **τριχινίου** (serge de laine) ἢ **χονδρομετάξης** (**κροκίδος μετάξης**, bourre de soie).

Ἡ φυσίγγη τῶν πυροβόλων Κρούπ κατασκευάζεται ἐξ ὑφάσματος χονδρομετάξης, περιλαμβάνει δὲ πυρίτιδα χονδρόχονδρον.

Αἱ ἐντὸς τῶν θυλάκων τῶν γεμισμάτων φυσίγγαι εἰσὶ περιβεβλημέναι διὰ σακκιδίων ἀπὸ φλανέλλης, ἵνα μὴ φθείρηται τὸ ἐκ χονδρομετάξης σακκίδιον.

Ἡ θέσις τῆς ἐξόδου τοῦ **αὐλοῦ τῆς ὀπῆς** (canal de lumière) εἰς τὸν πυθμένα τοῦ κοίλου τοῦ πυροβόλου συντελεῖ εἰς τὴν ἀπώθησιν τῶν καταλοίπων τῆς κατακαύσεως.

Τὸ **τρίχινον** εἶνε ὕφασμα μάλλινον, ἐμβαπτίζουσι δὲ τοῦτο ἐντὸς ὀξικοῦ μολύβδου, ἵνα τὸ προφυλάξωσιν ἀπὸ τὰ ἔντομα.

Τὸ **ἀμιάντινον ὕφασμα** (toile amiantine) εἶνε ἐμβεβαπτισμένον ὕφασμα χονδρομετάξης, ὅπερ τιθέμενον εἰς τὴν φλόγα τοῦ κηρίου καίεται, ἀλλ' ἡ κατάκαυσις αὐτοῦ παύει ἅμα τὸ ἀποσύρωσιν ἐκ τῆς φλογός. Ὁ **ἀμίαντος** ὅστις εἶνε ὀρυκτὸν ἄφθαρτον, ἄκαυστον καὶ χρώματος λευκοφαίου ἢ ὑποπρασίνου, χρησιμεύει διὰ τὴν κατασκευὴν ἀκαύστων ὑφασμάτων τριχοειδῶν καὶ εὐκάμπτων· ἐκ τῶν ἰδιοτήτων τούτου ἐδόθη τὸ ὄνομα ὕφασμα ἀμιάντινον εἰς τὸ ἐμβεβαπτισμένον ὕφασμα τῆς χονδρομετάξης, χωρὶς νὰ περιέχῃ ἀμίαντον.

Μεταλλικὴ φυσίγγη (gargousse métallique). Εἰς τὰ **πολυβόλα - πυροβόλα** (canons-revolvers) καὶ **ταχυβόλα - πυροβόλα** (canons à tir rapide) ἡ **φυσίγγη** ἀποτελεῖται **ἐκ μεταλλικῆς θήκης** ἢ **κάλυκος** ἐξ ὀρειχάλκου ἀναλόγου πρὸς τὸν κάλυκα τοῦ ὅπλου. Διὰ τὰ μικροῦ διαμετρήματος πυροβόλα, ἡ ὀβὶς ἑνοῦται μετὰ τῆς φυσίγγης, οὕτω δὲ ἀποτελεῖται χονδρὸν **μεταλλικὸν φυσίγγιον**.

Τὰ πλεονεκτήματα τῆς χρήσεως τῆς μεταλλικῆς φυσίγγης εἶνε ἀρκετά.

1) Ἡ ταχύτης τῆς γεμίσεως ηὔξησε.

2) Δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ πυροβόλον σταθερὸς ἐμφρακτήρ, ὅστις νὰ ἐπιτηρῆται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς βολῆς, διότι τὸ μεταλλικὸν περικάλυμμα χρησιμεύει ὡς **αὐτόματος ἐκτατικὸς ἐμφρακτὴρ** (obturateur automatique par expansion).

3) Προφυλάσσει τὴν θαλάμην, ἐν ᾗ τοποθετεῖται, ἀπὸ τὰς παραγομένας φθορὰς ἐκ τῆς μεγίστης πιέσεως τῶν ἀερίων τῶν παραγομένων ἐκ τῆς κατακαύσεως τοῦ γεμίσματος.

4) Τῆς φυσίγγης ἐχούσης ἐπ' αὐτῆς τὸ **ἐμπύρευμα**, κερδίζεται ὁ χρόνος τῆς ἐνθέσεως τοῦ ἐκκαύματος ἐν τῇ ὀπῇ.

5) Εἶνε εὔκολον νὰ ὁπλισθῇ τὸ κλεῖστρον τοῦ πυγαίου δι' ἐπικρουστικοῦ συστήματος, ὅπερ νὰ ὁπλίζηται αὐτομάτως κατὰ τὴν κλεῖσιν τοῦ κλείστρου, οὕτως ὥστε δὲν ὑπολείπεται εἰμὴ ἡ ἐπὶ τῆς σκανδάλης **ἐνέργεια**, ἵνα βληθῇ ἡ βολή.

Ἡ παραδοχὴ ὅμως τῆς μεταλλικῆς φυσίγγης συνεπάγει μειονεκτήματα τινά:

1) Αὐξάνει τὸ βάρος καὶ τὸν ὄγκον τῶν πυρομαχικῶν.

2) Ἡ τιμὴ αὐτῶν εἶνε μεγάλη, μολονότι δύνανται νὰ χρησιμοποιήσωσι τοὺς κάλυκας ἐπισκευασθέντας.

3) Ἔχει ἀνάγκην ἐξολκέως εἰς τὸν μηχανισμὸν τοῦ πυγαίου.

4) Οἱ κενοὶ κάλυκες ἐπισωρευόμενοι ἐμποδίζουσι τὴν διάβασιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ὑπερπληροῦσι τὰς κίστας· οἱ σχόντες ἀφλογιστίας εἶνε ἐπικίνδυνοι, ἐὰν ὁ ἐπικρουστὴρ μετετόπισε τὸ κροτικὸν μίγμα τοῦ ἐμπυρεύματος.

5) Βλῆμα μετὰ δακτυλίου, ἐστερεωμένον εἰς κάλυκα, εἶνε γενικῶς ἧττον εὔκολον νὰ ἐφαρμοσθῇ καλῶς ἐν τῇ θέσει τῆς γεμίσεώς του **ἀπὸ βλῆμα ἐλεύθερον**· δύναται ὡς ἐκ τούτου νὰ ἐπέλθῃ ἐλάττωσις τῆς ἀκριβείας κατὰ τὴν βολήν. (Πειράματα τοιαῦτα ἐγένοντο εἰς τὰ καταστήματα Grüson).

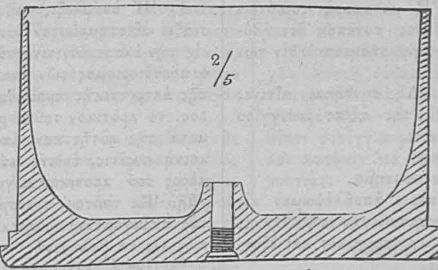
6) Κατὰ τὸ ἄνοιγμα τοῦ πυγαίου, ὁ κενὸς κάλυξ ἐκσφενδονίζεται πρὸς τὰ ὄπισθεν ὑπὸ τοῦ ἐξολκέως καὶ δέον νὰ προφυλαχθῇ τις μὴ κτυπηθῇ ὑπ' αὐτοῦ.

Κατασκευὴ μεταλλικοῦ κάλυκος ἐξ ὀρειχάλκου. Ὁ κάλυξ τῆς φυσίγγης σχηματίζεται διὰ διαδοχικῶν ἐκκοιλάνσεων κυκλοτεροῦς ἐξ ὀρειχάλκου δίσκου.

Ἐξ ὀρειχαλκίνης ταινίας ἐχούσης πάχος διάφορον, ἀναλόγως τοῦ διαμετρήματος τῆς κατασκευασθησομένης φυσίγγης, ἀποκόπτεται κυκλοτερὴς δίσκος ὑποβαλλόμενος εἰς διαδοχικὰς κατεργασίας παρομοίας πρὸς τὰς τῆς κατασκευῆς τοῦ κάλυκος τοῦ φυσιγγίου τοῦ ὅπλου προτύπου 1874.

Διὰ τὴν κατασκευὴν π. χ. κάλυκος φυσίγγης πυροβόλου τῶν 15 ἑκατοστομέτρων ἀποκόπτεται διὰ μηχανήματος κυκλοτερὴς δίσκος 380 χιλιοστομέτρων διαμέτρου, ἔχων βάρος 15 χιλ.,600. Ὑποβάλλεται εἰς πρώτην **ἐκκοίλανσιν** καὶ ὑφίσταται κατόπιν δεκαπέντε συνεχεῖς

ἐξελάσεις διὰ στιγέων μετὰ πλατείας κεφαλῆς, αἵτινες σκοποῦσι τὴν ἐπιμήκυνσιν τοῦ κάλυκος· κατόπιν ὑποβάλλεται εἰς τρεῖς μηχανικὰς ἐργασίας διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς ὀπῆς τοῦ ἐμπυρεύματος, εἰς τὰς ἀναγκαίας ἐργασίας διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς στεφάνης, καθὼς καὶ διὰ τὴν κωνικοποίησιν ἢ συμμάζευσιν τοῦ κάλυκος ἀναλόγως τῆς θαλάμης τοῦ πυροβόλου καὶ τοῦ ἐπιθυμητοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος τοῦ κάλυκος. Ἑκάστη ἐξέλασις προηγεῖται ὑπὸ ἀνοπτήσεως τοῦ σωλῆνος τοῦ κάλυκος, σκοπούσης νὰ ἐπαναδώσῃ τὴν ἐκτατικότητα (malléabilité) καὶ ὁλκιμότητα (ductilité) εἰς τὸ μηχανικῶς κατεργασθὲν μέταλλον.

Πυθμένιον κάλυκος τῶν 15 ἑκατοστ.

Τὴν σήμερον τὸ πρώην γαλλικὸν ἐργοστάσιον Canet φέρει τὴν ἐπωνυμίαν Schneider et et Cie, τὰ δὲ πυροβόλα Schneider-Canet. Αἱ ὑπὸ τοῦ ἐργοστασίου τούτου κατασκευαζόμεναι μεταλλικαὶ φυσίγγαι τῶν ταχυβόλων τοποθετοῦνται εἰς τὰς ἀποθήκας φέρουσαι τὴν ὀβίδα ἐστερεωμένην ἐπὶ τοῦ μεταλλικοῦ κάλυκος. Ἤδη ἐτροποποιήθη τὸ πυθμένιον τῆς ὀβίδος καὶ τὸ ἄνω μέρος τοῦ λαιμοῦ τοῦ κάλυκος, ὥστε ἀποθηκεύονται χωριστὰ αἱ ὀβίδες καὶ χωριστὰ οἱ κάλυκες. Ἡ ὀβὶς φέρει πρὸς τὸ πυθμένιον τρεῖς ἀγκιστροειδεῖς ἐντομάς, σχήματος ⅂, ὁ δὲ κάλυξ τρεῖς μικροὺς τόρμους· διὰ τὴν ἕνωσιν τῆς ὀβίδος μετὰ τοῦ κάλυκος προσαρμόζεται αὕτη ἐπὶ τοῦ τελευταίου οὕτως, ὥστε οἱ τόρμοι νὰ εἰσέλθωσιν ἐντὸς τῶν ἐντομῶν, στρεφομένης δὲ εἶτα τῆς ὀβίδος, οἱ τόρμοι δέον νὰ εὑρεθῶσιν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁριζοντίου τμήματος τῶν ἐντομῶν.

φύσιγγες δι' ἐνέσεις, ampoules (=πομφοί).

φυσιγγιοδέκτης, ὁ· pignon à cartouche, κύλινδρος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὁποίου ὑπάρχουσιν αὔλακες ἐφ' ὧν τίθενται φυσίγγια· βλ. πολυβόλον, mittrailleuse Gattling.

φυσιγγιοθήκη, ης, ἡ· cartouchière, n.f. θήκη δερμάτινος ἐν ᾗ ὁ στρατιώτης θέτῃ τὰ φυσίγγια αὐτοῦ· βλ. καὶ πυριτοθήκη.

φυσίγγιον, ου, τό· cartouche, κοινῶς τὸ φυσέκι· ἡ πυριτοβολή· ‖ — γεμισμένον (πλῆρες), cartouche chargée ; ‖ ἐμπυρευματικὸν φυσίγγιον, cartouche amorce; ‖ — βολιδωτόν, cartouche à balle ; ‖ — κροτίδος, cartouche de pétard ; ‖ — ἀβωλίδωτον ἢ ἄσφαιρον, cartouche sans balle ou cartouche à blanc ou d'exercice ; ‖ ἐφθαρμένα φυσίγγια, cartouches avariées ; ‖ ἀφλογιστοῦντα φυσίγγια, cartouches ratées ; ‖ βερνικωμένον φυσίγγιον, cartouche vernie ; ‖ — μετ' ἠλαττωμένης γομώσεως, cartouche saignée ; βλ. καὶ ἐλαττῶ.

Περὶ φυσιγγίων

α'. Γενικά. Εἰς τὰ ἐμπροσθογεμῆ ὅπλα τὸ φυσίγγιον ἦτο στοιχεῖον ἀρκετὰ οὐσιῶδες καὶ ἐξηρτᾶτο ἐξ αὐτοῦ τοῦ συστήματος, ἀλλ' εἰς τὰ ὀπισθογεμῆ εἶνε τὸ σπουδαιότερον συστατικὸν τοῦ ὅπλου.

Δὲν θὰ ποιήσωμεν ἐνταῦθα μνείαν τῶν ἀρχικῶν φυσιγγίων, οὔτε ἐκείνων τῶν ἐμπροσθογεμῶν ὅπλων. Εἰς τὰ τελευταῖα ταῦτα φυσίγγια ἥνωσαν ἐντὸς μικρᾶς χαρτίνης ταινίας τὴν βολίδα καὶ τὴν πυρίτιδα ἵνα ἁπλοποιήσωσι καὶ ἐπιταχύνωσι τὴν γέμισιν τοῦ ὅπλου, χωρὶς νὰ φροντίσωσι νὰ βελτιώσωσι τὴν κατασκευὴν τῶν φυσιγγίων, οὕτως ὥστε νὰ παράγωνται ὅσον τὸ δυνατὸν ἀποτελέσματα ὁμοιόμορφα.

Ἡ παραδοχὴ τῶν αὐλακίων καὶ ἰδίως τὰ ὀπισθογεμῆ ὅπλα ἐπέφερον νεωτέραν ἐπὶ τῶν φυσιγγίων μελέτην. Πρὸ τριακονταπενταετίας φυσίγγιον μὲ μεταλλικὸν πυθμένιον ἐθεωρεῖτο ἀπαράδεκτον· ὡς στοιχεῖα τοῦ φυσιγγίου δὲν ἐδέχοντο εἰμὴ τὸν συνήθη χάρτην, τὴν πυρίτιδα καὶ τὴν βολίδα· ὀλίγον ἀργότερα ἐδέχθησαν παρακύκλους ἐκ χάρτονος ἢ ἐκ πιλήματος (τάπαις)· κατόπιν μετεχειρίσθησαν εἰδικὸν χάρτην καὶ εἶτα μεταξίνην γάζαν.

Ἤδη τάσσουσι τὰ φυσίγγια εἰς δύο κυρίας κατηγορίας.

1) Φυσίγγια μετὰ καυσίμου θήκης (ἤτοι περιβλήματος) [cartouches à étui (ou enveloppe) combustible] ἢ ἁπλῶς **καύσιμον** φυσίγγιον (cartouche combustible), εἰς τὰ ὁποῖα ἅπαντα τὰ κατάλοιπα εἴτε κατακαίονται εἴτε ἀπορρίπτονται ἐκτὸς τῆς κάννης μετὰ τὴν βολήν.

2) Ἄκαμπτα φυσίγγια, (cartouches à étui rigide), φυσίγγια μετὰ μεταλλικῆς θήκης ἢ φυσίγγια μετὰ κάλυκος ἢ ἁπλῶς μεταλλικὸν φυσίγγιον (cartouche à étui métallique ἢ ἁπλῶς cartouche métallique), ὧν ἡ θήκη παραμένει ἐν τῇ θαλάμῃ τοῦ ὅπλου μετὰ τὴν βολήν.

β'. φυσίγγιον μετὰ καυσίμου θήκης. Τοιοῦτον εἶνε τὸ φυσίγγιον τοῦ γαλλικοῦ ὅπλου προτύπου 1866 (ὅπλου Σασσεπῶ, Chassepot). Τὸ φυσίγγιον τοῦτο σύγκειται ἐκ θήκης μετὰ ἐμπυρεύματος πεπληρωμένης πυρίτιδος καὶ ἐκ βολίδος συνηρμοσμένης ἐπὶ τῆς θήκης διὰ χαρτίνου κώνου ἐπιδενομένου ἐπ' αὐτῆς.

γ'. Φυσίγγιον μετ' ἀκάμπτου θήκης. Πρῶτοι οἱ Ἀμερίκανοὶ μετεχειρίσθησαν μεταλλικὰ φυσίγγια, ὧν ἡ θήκη συνέκειτο ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου μεταλλικοῦ τεμαχίου.

Πρὸ καιροῦ ἐγένετο χρῆσις διὰ τὰ κυνηγετικὰ ὅπλα ἀκάμπτου θήκης ἐκ χάρτονος· ἢ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἀνάφλεξις ἐγένετο εἰς ἅπαντα διὰ περόνης, ἤτοι μεταλλική τις περόνη εἰσερχομένη εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς θήκης παρουσίαζε τὴν αἰχμήν της εἰς τὸν βροντώδη ὑδράργυρον. Ἡ ἐκπυρσοκρότησις ἐλάμβανε χώραν διὰ κρούσεως τῆς σφύρας ἐπὶ τῆς περόνης. Ἡ μεταφορὰ τοιούτων φυσιγγίων ἦτο ἐπικίνδυνος συνεπῶς δὲν ἠδύναντο νὰ σκεφθῶσι διὰ τὴν χρησιμοποίησίν των ἐν πολέμῳ.

Συνθῆκαι φυσιγγίου. Αἱ συνθῆκαι αἵτινες ἐπιδρῶσι μεγάλως ἐπὶ τῆς ἀξίας φυσιγγίου μετ' ἀκάμπτου θήκης, εἰσι,

1) Ἡ φύσις **τῆς θήκης.**

2) Τὸ **ἐπικρουστικὸν** σύστημα.

α'. Θήκη. Δὲν πρέπει ν' ἀποβλέψωμεν εἰς τὸν χάρτονα διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς θήκης, καθότι οὗτος εἶνε λίαν ὑγροσκοπικὸς καὶ ἐξογκοῦται διὰ τῆς ὑγρασίας.

Ἐδοκίμασαν ἐν πρώτοις τὸν χαλκόν, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσαν νὰ κατασκευάσωσι θήκην ἐξ ἑνὸς μόνον τεμαχίου, κατέληξαν δὲ εἰς τὸν ἐν Ἀγγλίᾳ παραδεδεγμένον τύπον φυσιγγίου Boxer, ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ ἐκ φύλλου χαλκοῦ θήκη ἰσχυρῶς προσκεκολλημένη εἰς ὀρειχάλκινον πυθμένιον, ἐνδυναμοῦται εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος, διὰ δύο ἢ τριῶν μεταλλικῶν πυθμενίων ἐναρμοζομένων τῶν μὲν ἐντὸς τῶν δέ.

Ἡ θήκη αὕτη, ἀπετέλει πρόοδον καὶ ἦτο πλεονεκτικωτέρα τῆς ἐκ χάρτονος, δὲν ἦτο ὅμως καὶ ἐπαρκής.

Προσεπάθησαν ὅθεν νὰ κατασκευάσωσι μεταλλικὰς θήκας ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου τεμαχίου, ἡ κριθεῖσα δὲ καταλληλοτέρα ἦτο ἡ τοῦ συνταγματάρχου Berdan, οὗτινος ἡ θήκη τῆς πυρίτιδος ἢ **κάλυξ** (douille) ἔχει σχῆμα δύο κυλίνδρων συνηρμοσμένων διὰ κολοκωνικοῦ τμήματος, καὶ οὗ ἡ βάσις κάμπτεται κατὰ δύο διαφορετικὰς ἐννοίας, οὕτως, ὥστε νὰ σχηματίσῃ εἰς τὸ κέντρον εἶδος **ἄκμονος** ἐφ' οὗ τοποθετεῖται τὸ **ἐμπύρευμα** (amorce). Τὸ εἰρημένον καψύλλιον τοποθετεῖται καὶ ἀφαιρεῖται εὐκόλως. Δύνανται ἐπίσης νὰ χρησιμοποιήσωσιν ἐπανειλημμένως τὸν ἴδιον κάλυκα· ἐπανεγέμισαν ἐπιτυχῶς κάλυκας Berdan τριακοντάκις.

β'. Ἐπικρουστικὸν **σύστημα.** Τὰ δύο χρησιμοποιηθέντα συστήματα διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ κροτικοῦ μίγματος ἐν τῷ φυσιγγίῳ εἶνε τὸ τῆς **περιφεριακῆς ἀναφλέξεως** ἢ **περίφλεκτα** (percussion périphérique ἢ **περιφερειακὰ φυσίγγια**, cartouches à percussion périphérique) καὶ τὸ τῆς **κεντρικῆς ἀναφλέξεως** ἢ **κεντρόφλεκτα** (percussion centrale ἢ **κεντρικὰ φυσίγγια**, cartouches à percussion centrale).

Εἰς τὰ **περιφερειακῆς ἀναφλέξεως φυσίγγια** τὸ κροτικὸν μίγμα τίθεται εἰς ὄγκωμα καλούμενον **στεφάνην** (bourrelet), ὑπάρχον ἐπὶ τῆς περιφερείας τοῦ **πυθμενίου τοῦ κάλυκος** (culot de l'étui)· κατόπιν θέτουσι τὴν πυρίτιδα καὶ ἄνωθεν αὐτῆς τοποθετοῦσι τὴν βολίδα. Ἡ ἀνάφλεξις παράγεται δι' ἐπικρούσεως τοῦ **ἐπικρουστῆρος** ἐφ' οἱουδήποτε σημείου τῆς στεφάνης.

Ἀφλογιστία τις δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀπώλειαν τοῦ φυσιγγίου, διότι περιστρέφουσι τὸν κάλυκα παρουσιάζοντες εἰς τὸν ἐπικρουστῆρα νέον σημεῖον τῆς στεφάνης.

Σὺν τῷ εἰρημένῳ προτερήματι τὸ σύστημα τοῦτο παρουσιάζει σπουδαῖα **μειονεκτήματα.**

1) Ἡ ἀνάφλεξις τοῦ ἐμπυρεύματος παρουσιάζει ἀξιοσημείωτον δύναμιν, ἥτις συμβάλλει εἰς τὴν ἐκσφενδόνισιν τοῦ βλήματος· ἐπειδὴ δὲ ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀναλογιῶν τοῦ μίγματος τῆς ἐκτριπτικῆς πυρίτιδος δὲν εἶνε πολὺ εὔκολος, τὸ κροτικὸν τοῦτο μίγμα δὲν κατακαίεται μετὰ τῆς αὐτῆς κανονικότητος μεθ' ἧς καὶ ἡ κοινὴ πυρῖτις, ἐνίοτε μάλιστα συμβαίνει, ὥστε μέρος τοῦ κροτικοῦ μίγματος νὰ μὴ ἀναφλεχθῇ. Ἐκ τούτου προέρχονται ἀνωμαλίαι εἰς τὰς παραγομένας ὠθητικὰς δυνάμεις καὶ συνεπῶς εἰς τὰ βεληνενῆ.

2) Ἵνα ὁ ἐπικρουστὴρ ἐπιφέρῃ τὴν ἀνάφλεξιν δέον ἡ **στεφάνη** τῶν φυσιγγίων τούτων νὰ ᾖ πολὺ λεπτή, συνεπῶς δὲν εἶνε πολὺ στερεά, οὕτω δὲ τὸ περιφερειακὸν φυσίγγιον δὲν ἀντέχει εἰς ἰσχυρὰς πιέσεις, ὅπερ ἐπιφέρει ἐνίοτε ἐκφυγὴν **ἀερίων** (crachements).

Τὸ φυσίγγιον τοῦτο κατάλληλον μόνον διὰ τὰ ὅπλα τὰ βάλλοντα διὰ μικροῦ γεμίσματος, παρουσιάζει σπουδαῖα **μειονεκτήματα** διὰ τὰ ἐν χρήσει τὴν σήμερον ὅπλα ἕνεκα τῆς μεγάλης ἐντάσεως τῶν ἀερίων τῆς πυρίτιδος. Ἐν τούτοις ἐγένοντο δεκτὰ διά τινα παλαιοτέρου συστήματος ἐπαναληπτικὰ ὅπλα, ὡς π.χ. διὰ τὸ ὅπλον Βέτερλι, καθότι τὰ φυσίγγια τοποθετοῦνται εἰς τὴν ἀποθήκην τούτου, τὸ ἓν ὄπισθεν τοῦ ἄλλου, οὕτως, ὥστε τὸ ἄκρον τῆς βολίδος ἐπακουμβᾷ εἰς τὸ κέντρον τοῦ πυθμενίου τοῦ προηγουμένου φυσιγγίου.

Εἰς τὰ **κεντρικῆς ἀναφλέξεως φυσίγγια** τὸ κροτικὸν μίγμα τίθεται εἰς τὸ μέσον τοῦ πυθμενίου, εἰς τοῦτο δὲ πρέπει νὰ κτυπήσῃ ὁ ἐπικρουστήρ. Ἡ διάταξις αὕτη ἐπέτρεψε τὴν **ἐνδυνάμωσιν τῆς στεφάνης** καὶ συνεπῶς τὴν ἐπαύξησιν τοῦ γεμίσματος ἄνευ φόβου ἐκφυγῆς ἀερίων, καθὼς δύναται νὰ συμβῇ εἰς τὰ περιφερειακῆς ἀναφλέξεως φυσίγγια.

Ἐν τούτοις ἡ ἐνδυνάμωσις τῆς στεφάνης δὲν ἦτο ἐπαρκής, ἔδει δὲ νὰ κανονισθῇ ἡ ἰσχὺς τῆς θήκης οὕτως, ὥστε νὰ παράσχῃ κατάλληλον ἀντοχὴν ὑφ' ὅσον οἷόν τε ἐλάχιστον αὐτῆς βάρος.

Εἶνε γνωστόν, ὅτι ὁ κάλυξ διαστέλλεται διὰ τῆς ἀναφλέξεως τοῦ γεμίσματος. Ἐὰν ἡ διαστολὴ δὲν ὑπερβῇ τὰ ὅρια τῆς ἐλαστικότητος, ὁ κάλυξ ἐπανέρχεται εἰς τὸ ἀρχικὸν αὐτοῦ σχῆμα· ἀλλὰ ἐάν, τοὐναντίον, ὑπερβῇ τὰ ὅρια, ἢ ὁ κάλυξ διαρρήγνυται, ἢ παραμένῃ ἐξωγκωμένος, ὁπόταν ἡ κάννη, διασταλεῖσα πρὸς στιγμήν, ἐπανακτᾷ τὰς ἀρχικάς της διαστάσεις· προσκολλᾶται τότε εἰς τὸ τοίχωμα (paroi) τῆς θαλάμης καὶ ὁ ἐξολκεὺς εἶνε ἐνίοτε ἀνίσχυρος νὰ ὑπερνικήσῃ τὴν ἀντίστασιν ταύτην καὶ συνεπῶς νὰ ἐξαγάγῃ τὸν κάλυκα.

Ἡ πεῖρα ὡς καὶ ὁ ὑπολογισμὸς ἀποδεικνύουσιν ὅτι, **εἰς πυροβόλον ὅπλον τῶν λοιπῶν δεδομένων παραμενόντων τῶν αὐτῶν,**

1) ἡ ἔντασις τῶν ἀερίων μεταβάλλεται ἀντι-

στρόφως ἀναλόγως τοῦ τετραγώνου τῶν διαμετρημάτων, καὶ

2) αἱ πρὸς τὰς πλευρὰς πιέσεις μεταβάλλονται ἀντιστρόφως ἀναλόγως τοῦ κύβου τῶν διαμετρημάτων.

Ἐκ τῶν δεδομένων τούτων κατανοεῖται, πόσον αἱ δυσχέρειαι ηὔξησαν, ὁπόταν ἠθέλησαν νὰ ἐφαρμόσωσιν εἰς πολὺ μικρὰ διαμετρήματα, μεταλλικοὺς κάλυκας, τὰ πάχη τῶν ὁποίων παρέσχον καλὰ ἀποτελέσματα εἰς κάννας μεγαλειτέρου διαμετρήματος.

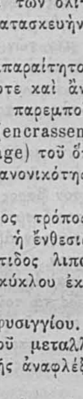
Ἐν τούτοις κατώρθωσαν νὰ ὑπερβῶσι τὰς εἰρημένας δυσχερείας διὰ τῆς τελειοποιήσεως τῶν μεθόδων τῆς κατασκευῆς τοῦ χρησιμοποιουμένου ὀρειχάλκου, ὡς καὶ τῶν ὀλιγωτέρων ἀνοπτήσεων κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ κάλυκος.

Ἡ χρῆσις τοῦ λίπους εἶνε ἀπαραίτητος εἰς τὰ ἠὐλακισμένα ὅπλα, οἱοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ τρόπος τῆς γεμίσεώς των, ἵνα παρεμποδισθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν ἡ ῥύπανσις (encrassement) καὶ ἡ ἐπιμολύβδωσις (emplombage) τοῦ ὅπλου, καὶ συνεπῶς νὰ διατηρηθῇ ἡ κανονικότης τῆς βολῆς.

Παρετηρήθη ὅτι ὁ καλλίτερος τρόπος τῆς λιπάνσεως τῶν φυσιγγίων εἶνε ἡ ἔνθεσις μεταξὺ τῆς βολίδος καὶ τῆς πυρίτιδος λιπαντῆρος (lubrificateur), ἤτοι παρακύκλου ἐκ κηροῦ μετὰ λίπους.

Πλεονεκτήματα μεταλλικοῦ φυσιγγίου. Ἐν συνόψει, τὰ πλεονεκτήματα τοῦ μεταλλικοῦ φυσιγγίου, ἰδίως μετὰ κεντρικῆς ἀναφλέξεως, εἶνε τὰ ἀκόλουθα:

1) Τὸ μεταλλικὸν φυσίγγιον εἶνε εὐκόλου καὶ ταχείας κατασκευῆς καὶ τιμῆς σχεδὸν τῆς αὐτῆς τῆς τοῦ φυσιγγίου μετὰ καυσίμου θήκης, ἀλλ' ἡ κατασκευὴ αὐτοῦ ἀπαιτεῖ ἐργαλεῖα, εἰδικοὺς ἐργάτας καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἐκ τοῦ προχείρου. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο δὲν λαμβάνεται ποσῶς ὑπ' ὄψιν ἕνεκα τοῦ τρόπου, καθ' ὃν σήμερον ἐνεργεῖται ὁ πόλεμος.

2) Ἡ ἰδία μεταλλικὴ θήκη (κάλυξ) χρησιμοποιεῖται πλειστάκις, ὅπερ εἶνε πλεονεκτικὸν διὰ τὴν ἐν καιρῷ εἰρήνης ἐκπαιδευτικὴν βολήν.

3) Αἱ ἀφλογιστίαι σχεδὸν ἐκλείπουσιν ἕνεκα τῆς κανονικότητος τῶν φυσιγγίων, τῆς στερεᾶς των ἐφαρμογῆς ἐν τῇ θαλάμῃ καὶ τῆς ἰσχύος τοῦ ἐπικρουστῆρος σχετικῶς ὡς πρὸς τὴν βελόνην.

4) Ἡ συντήρησις τῶν φυσιγγίων ἐξασφαλίζεται καλλίτερον. Πειράματα γενόμενα ἐν Ἑλβετίᾳ ἀπέδειξαν τοῦτο. Ἐναποθήκευσαν ἐν ὑπογείῳ ἐπὶ 6 μῆνας 14 εἰδῶν φυσίγγια. Ὅταν τὰ ἐξήγαγον ἐζύγισαν ταῦτα καὶ εὗρον ἐπαύξησιν τοῦ βάρους τῶν μὴ μεταλλικῶν φυσιγγίων, ὅπερ ἐδείκνυε τὸ ποσὸν τῆς ἀπορροφηθείσης ὑγρασίας. Εἰς ἅπαντα τὰ μὴ μεταλλικὰ φυσίγγια ἡ πυρῖτις ἦτο κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐφθαρμένη καὶ συνεπῶς ἡ ἀρχικὴ ταχύτης καὶ δὴ τὸ βεληνεκὲς εἶχεν ἐλαττωθῇ κατὰ πολύ.

Τὰ μεταλλικὰ φυσίγγια, τοὐναντίον, δὲν εἶχον ὑποστῇ οὐδεμίαν ἀλλοίωσιν καὶ συνεπῶς διετήρησαν τὰς βλητικὰς αὐτῶν ἰδιότητας. Ἐπεξέτεινον τὰ πειράματα βυθίσαντες ἐν τῷ ὕδατι φυσίγγια μεταλλικὰ ἐπὶ 18 ὥρας· ἔβαλον κατόπιν διὰ τούτων καὶ δὲν εἶχον ἀφλογιστίας.

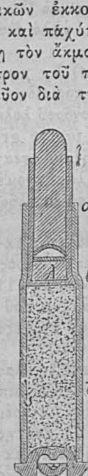
Μεταλλικὸν φυσίγγιον ὅπλου προτύπου 1874 (Γκρᾶ)

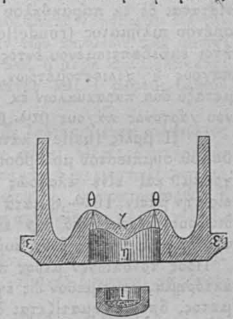
Τὸ φυσίγγιον προτύπου 1874 εἶνε μεταλλικὸν μετὰ κεντρικῆς ἀναφλέξεως.

Εἰς τὸ φυσίγγιον τοῦτο διακρίνονται τέσσαρα κύρια μέρη.

1) Ἡ θήκη τῆς πυρίτιδος (étui à poudre).
2) Τὸ ἐμπύρευμα (amorce).
3) Ὁ λιπαντὴρ (lubrificateur).
4) Ἡ βολὶς (balle).

Ὁ *κάλυξ* (douille) ἢ θήκη τῆς πυρίτιδος, εἶνε ὀρειχάλκινος ἐξ ἑνὸς μόνου τεμαχίου, λαμβάνων τὸ τελικόν του σχῆμα διὰ συνεχῶν μηχανικῶν ἐκκοιλάνσεων. Τὸ πυθμένιον ὁλόσωμον καὶ παχύτερον ἐπαναδιπλοῦται ἵνα ἀποτελέσῃ τὸν ἄκμονα συστήματος Berdan. Εἰς τὸ κέντρον τοῦ πυθμενίου ὑπάρχει κοίλωμα χρησιμεῦον διὰ τὴν ἐγκάθισιν τοῦ ἐμπυρεύματος.

Δύο διεκπνοαὶ τετρυπημέναι ἑκατέρωθεν τοῦ ἄκμονος χρησιμεύουσι διὰ τὴν μετάδοσιν τοῦ πυρὸς ἐκ τοῦ ἐμπυρεύματος εἰς τὴν πυρίτιδα.

1) Ἡ θήκη τῆς πυρίτιδος ἢ κάλυξ (étui à poudre ou douille) περιλαμβάνει γέμισμα πυρίτιδος 5 γρ.25, ὅπερ δίδει ἀρχικὴν ταχύτητα

440 μέτρα. Πρὸς ἀπολαυὴν ἐπαρκούσης χωρητικότητος, χωρὶς νὰ δώσωσιν εἰς τὸ φυσίγγιον μέγα μῆκος, ὁ κάλυξ ἀποτελεῖται ἐκ δύο κολοκωνικῶν τμημάτων ἡνωμένων διὰ συναρμογῆς. Πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ἀποσυνθέσεως τῆς πυρίτιδος, ἥτις παρήγετο ἐντὸς τῶν μεταλλικῶν καλύκων ὡς ἐκ τῆς ἐπενεργείας τῆς ὑγρασίας, ἐπέχρισαν διὰ βερνικίου ἐσωτερικῶς τοὺς κάλυκας καὶ τὴν ἕνωσιν μετὰ τοῦ πυθμενίου τῆς θήκης τοῦ ἐμπυρεύματος. Ἡ βελτίωσις αὕτη χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1879.

Ἐπὶ τοῦ κάλυκος διακρίνομεν:

τὸν **λαιμὸν α** εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος, τὴν **συναρμογὴν β**, τὸν **κορμὸν τῆς θήκης γ**, τὸ **πυθμένιον δ**, τὴν **στεφάνην ε**, τὸν **ἄκμονα ζ**, τὴν **ἐγκάθισιν τοῦ ἐμπυρεύματος η** καὶ τὰς **διεκπνοὰς θ**.

2) Τὸ **ἐμπύρευμα** (amorce) **ι**, συνίσταται ἐκ μικροῦ **καψυλλίου** ἐξ ἐρυθροῦ χαλκοῦ πεπληρωμένου διὰ κροτικοῦ μίγματος καὶ ἐκ τῆς **θήκης τοῦ ἐμπυρεύματος κ** ἐξ ὀρειχάλκου χρησιμευούσης ἵνα τηρῇ τὸ καψύλλιον ἐν τῇ ἐγκαθίσει του, ἵνα προφυλάσσῃ αὐτὸ ἀπὸ τὰς τυχαίας κρούσεις καὶ ἵνα ἐμποδίζῃ πᾶσαν τῶν ἀερίων ἔξοδον.

Ἡ διάμετρος τοῦ καψυλλίου εἶνε 4 χιλιοστομέτρων, τὸ δὲ πάχος τῆς διαστρώσεως τοῦ κροτικοῦ μίγματος εἶνε 0,4 ἕως 0,6 χιλιοστομέτρου.

Ἡ θήκη τοῦ ἐμπυρεύματος ἔχει τὸ ἴδιον μὲ τὸ καψύλλιον ἐξωτερικὸν σχῆμα, ἀλλὰ διάμετρον 6,35 χιλιοστομέτρων.

3) Ὁ **λιπαντὴρ** (lubrificateur) **λ**, χωρίζει ἐν τῷ κάλυκι τὴν βολίδα ἐκ τῆς πυρίτιδος· συνίσταται δὲ ἐκ **παρακύκλου** ἐκ χονδροῦ λελιπασμένου **πιλήματος** (rondelle en feutre gras), ἤτοι ἐμβεβαπτισμένου ἐντὸς προβείου στέατος, πάχους 4 χιλιοστομέτρων, περιλαμβανομένου μεταξὺ δύο παρακύκλων ἐκ λεπτοῦ ἐστιλβωμένου χάρτονος πάχους 0χιλ.,6.

4) Ἡ **βολὶς** (balle) κατασκευάζεται ἐκ καθαροῦ **συμπιεστοῦ μολύβδου**, ἔχει δὲ βάρος 25 γραμμ. καὶ εἶνε ἐλαφρῶς κολοκωνικὴ (11χιλ. εἰς τὴν βάσιν, 10χιλ.,8 κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ γωδιώδους μέρους) διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς ἐξόδου της ἐκ τῆς μήτρας ἔνθα συμπιέζεται.

Πρὸς τὸ ὄπισθεν μέρος παρουσιάζει ἐλαφρὸν ἐκτόρημα, χρησιμεῦον ὡς ἐγκάθισις τοῦ διπλώματος, ὅπερ σχηματίζεται διὰ τὴν στερέωσιν τοῦ **χαρτίνου περιειλήμματος ξ**. Ὁ χάρτης οὗτος χρησιμεύει ἵν' ἀπομονῶται ἡ βολὶς ἐκ τῶν παρειῶν τῆς κάννης κατὰ τὸν ἐν τῷ κοίλῳ δρόμον της καὶ ἐπομένως νὰ κωλύῃ τὴν ἐπιμολύβδωσιν τῶν αὐλακίων.

Ὁ κάλυξ ἐπιχρίεται ἐσωτερικῶς διὰ κομμιολάκκης πλὴν τοῦ λαιμοῦ ἔνθα εἰσέρχεται ἡ βολίς· τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καψυλλίου καὶ ἡ διάστρωσις τοῦ κροτικοῦ μίγματος ἐπιχρίονται ἐπίσης (βλ. σύνθεσιν κατωτέρω εἰς **ἐμπύρευμα**).

Λίπανσις τῶν φυσιγγίων. Τὰ φυσίγγια λιπάζονται ἅμα περατωθῇ ἡ κατασκευή των, βυθιζομένου τοῦ φαινομένου μέρους τῆς βολίδος καὶ τοῦ ἡμίσεος περίπου τοῦ χαρτίνου περιειλήμματος ἐντὸς λίπους μετὰ κηροῦ λίαν θερμοῦ (4 μέρη προβείου στέατος καὶ 1 μέρος κηροῦ ὠχροῦ). Κατὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην πρέπει νὰ λαμβάνηται ἡ δέουσα προφύλαξις ἵνα μὴ ἡ λίπανσις φθάνῃ μέχρι τοῦ λαιμοῦ τοῦ κάλυκος τοῦ φυσιγγίου, διότι ἄλλως δύναται νὰ ἐπέλθῃ κατὰ τὴν βολὴν **διάρρηξις τῶν καλύκων** ἐπὶ τῆς συναρμογῆς τοῦ ὀπισθίου κώνου. Ἡ τοιαύτη διάρρηξις τῶν καλύκων παρετηρήθη ἐπίσης κατὰ τὰ πυρά, ὁσάκις οἱ στρατιῶται δὲν ἐσπόγγιζον καλῶς τὸ ἐσωτερικὸν ἄκρον τῆς θαλάμης πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν πυρῶν.

Σκευασία τῶν φυσιγγίων. Τὰ φυσίγγια συσκευάζονται εἰς δεσμίδας ἐξ 6 ἑκάστη, τῶν βολίδων καὶ τῶν πυθμενίων τιθεμένων ἐναλλὰξ ἐντὸς ὀρθογωνίου **πισσωτοῦ χάρτου**, μονοῦνται δὲ τὰ μὲν τῶν δὲ διὰ φύλλου χάρτου, περιβάλλοντος αὐτὰ ἀλληλοδιαδόχως, καὶ οὗτινος τὸ πλάτος ὑπελογίσθη τοσοῦτον ὥστε ἡ στεφάνη, κατὰ τὰς μεταφοράς, νὰ μὴ φέρηται ἐπὶ τῶν βολίδων.

Τὸ περικάλυμμα συνίσταται ἐκ χαρτονίου δεδεμένου διὰ μηρίνθου.

Μέσον βάρος φυσιγγίου 43 γραμμ. 8

Βάρος δεσμίδος 6 φυσιγγίων 272 γραμμ.

Φυσίγγιον ἀβολίδωτον προτύπου 1874. Τὸ φυσίγγιον τοῦτο περιλαμβάνει **κάλυκα** ὀρειχάλκινον καὶ **ἐμπύρευμα** μετὰ τῆς θήκης του, τὰ αὐτὰ ὡς τὰ τοῦ βολιδωτοῦ φυσιγγίου· τὸ **γέμισμα** εἶνε 5 γρ. 25, ἄνωθεν δὲ αὐτοῦ τίθεται χάρτινος παράκυκλος ἐπικολλώμενος δι' ἐπιχρίσματος εἰς τὰ τοιχώματα τοῦ κάλυκος.

Κατασκευὴ φυσιγγίων

Ὕλαι χρησιμοποιούμεναι εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν φυσιγγίων

α'. **Ὀρείχαλκος διὰ κάλυκας φυσιγγίων προτύπου** 1874. Ὁ ὀρείχαλκος οὗτος σύγκειται ἐξ 67 μερῶν χαλκοῦ καὶ 33 μερῶν ψευδαργύρου, λαμβάνεται δὲ ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς βιομηχανίας εἰς φύλλα ὡρισμένων διαστάσεων. Ἐν Γαλλίᾳ τὸ συγχώνευμα τοῦτο γίνεται εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ἐργοστάσια τῇ ἐπιτηρήσει ἁρμοδίου ἐλεγκτοῦ.

β'. **Μόλυβδος.** Μέταλλον κυανόφαιον λάμπον· θαμβοῦται ταχέως ἐκτεθειμένον ἐν τῷ ἀέρι· εἰδικὸν βάρος αὐτοῦ (ἡ δασύτης) ὅταν ἦνε καθαρός, εἶνε 11,480. Τήκεται εἰς 330° ἐξατμιζόμενος κατὰ τὴν ἐρυθροπύρωσιν· ὁ διὰ τὰς βολίδας μόλυβδος λαμβάνεται ἐκ τοῦ ἐμπορίου εἰς δελφῖνας· τὸ εἰδικὸν αὐτοῦ βάρος δέον νὰ ᾖ κατ' ἐλάχιστον 11,350.

Ὁ κεχωνευμένος μόλυβδος ἐν ἐπαφῇ μετὰ τοῦ ἀέρος καλύπτεται διὰ διαστρώσεως φαιοῦ ὀξειδίου, ὅπερ διηνεκῶς πυκνοῦται καὶ ἀποτελεῖ τὸ λεγόμενον **ἕλκυσμα** (crasse, ἤτοι ὁ ἀφρὸς ἢ τὸ κάθαρμα τοῦ μετάλλου)· περαιτέρω ὀξείδωσις παράγει τὸ **κίτρινον ὀξείδιον τοῦ μολύβδου** (massicot), εἶτα τὴν **λιθάργυρον** (litharge) καὶ τέλος τὸ **ἄμμιον** (minium).

Πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἑλκυσμάτων, ἐπικαλύπτουσι τὸν τηχόμενον μόλυβδον διὰ διαστρώσεως **μαρίλης** (λειοτετριμμένου ἄνθρακος).

Ἵνα **ἐξαναλύσωσι τὸ ἕλκυσμα** (réduire les crasses), θέτουσιν ἐντὸς λέβητος 20 χιλιογρ. τούτου μετὰ 2 χιλιογρ. μαρίλης· καλύπτουσι τὸν λέβητα καὶ ἐρυθροπυροῦσι. Ἀνακινοῦσι τὸ μίγμα καὶ ἐφ' ὅσον τὸ ἕλκυσμα καθίσταται κιτρινωπόν, προσθέτουσι μαρίλην, ἥτις περίπου φθάνει μέχρι τοῦ $^1/_6$ τοῦ βάρους τοῦ ἑλκύσματος. Ἀντλοῦσι διὰ σιδηρᾶς κωταλίδος τὸν εἰς τὸ βάθος τοῦ λέβητος συνηγμένον μόλυβδον καὶ ἐξαπλοῦσι τοῦτον ἐπὶ σιδηρῶν πλακῶν. Ἀφοῦ λάβωσιν εἰς μόλυβδον τὰ $^2/_3$ τοῦ βάρους τοῦ ἑλκύσματος, κενοῦσι τὸν λέβητα εἰς πλυντῆρα πεπληρωμένον ὕδατος, ἀνακινοῦσι καλῶς καὶ μεταγγίζουσι, εἶτα πλύνουσι τὸ κατακάθισμα κατὰ τμήματα εἰς χύτρας, ἵνα χωρίσωσι τὰ ψήγματα τοῦ μετάλλου καὶ τὸ ἕλκυσμα ἀπὸ τὸ μεγαλείτερον μέρος, ὅπερ εἶνε ἡ τέφρα καὶ ὁ ἄνθραξ. Θέτουσιν ἐντὸς κωταλίδος χυτικῆς τὰ ψήγματα καὶ τὸ ξηρανθὲν ἕλκυσμα· προσθέτουσιν κολοφωνίαν κατὰ τὸ $^1/_{20}$ τοῦ βάρους. ἐρυθροπυροῦσι, ἀναφλέγουσι τὴν ῥητίνην, ταράσσουσι τὸ μίγμα καὶ χέουσι τὸ μέταλλον.

Διὰ νέας προσθήκης κολοφωνίας ἀπολαμβάνουσιν εἰσέτι μόλυβδον. Συνήθως χρησιμοποιοῦσι κολοφωνίαν μέχρι τοῦ $^1/_{14}$ βάρους τοῦ ἑλκύσματος.

γ'. **Πυρῖτις.** Πρὸς πλήρωσιν τῶν φυσιγγίων μεταχειρίζονται τὴν μελανὴν πυρίτιδα.

δ'. **Ἐμπύρευμα, θήκη ἐμπυρεύματος.** Τὸ ἐμπύρευμα τοῦ φυσιγγίου προτύπου 1874 εἶνε ἐξ ἐρυθροῦ χαλκοῦ· ἔχει σχῆμα μικροῦ καψυλλίου ἄνευ ἐστραμμένων πτερυγίων. Τὸ ἐμπύρευμα τοῦτο προφυλάσσεται ὑπὸ τῆς ὀρειχαλκίνης θήκης τοῦ ἐμπυρεύματος σχήματος μεγαλειτέρου τοῦ ἐμπυρεύματος.

Ἡ σύνθεσις τῆς ἐκτριπτικῆς πυρίτιδος (κροκοῦ μίγματος) τῶν ἐμπυρευμάτων εἶνε ἡ ἑξῆς.

2 μέρη εἰς βάρος βροντώδους ὑδραργύρου.
1 μέρος » » νίτρου.
1 » » » θειούχου ἀντιμονίου.

Ἵνα προφυλάξωσι τὸ κροτικὸν μίγμα ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ὑγρασίας, ἐπικαλύπτουσι τοῦτο διὰ σταγόνος ἐπιχρίσματος κατασκευαζομένου ἐκ 200 γραμμ. ἐρυθροκιτρίνης κομμιολάκης διαλελυμένης εἰς μίαν λίτραν οἰνοπνεύματος 95° βαθμῶν. Ἀπὸ τοῦ 1875 τὸ ἐμπύρευμα τῶν φυσιγγίων προτύπου 1874 ἐπιχρίεται ἐσωτερικῶς πρὶν ἢ τεθῇ τὸ κροτικὸν μίγμα· ἡ ἐπίχρισις αὕτη σκοπεῖ νὰ προφυλάξῃ τὸ κροτικὸν μίγμα ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τοῦ χαλκοῦ.

ε'. **Πρόβειον στέαρ.** Τὸ πρόβειον στέαρ εἶνε ἀδιάλυτον ἐν τῷ ὕδατι καὶ πολὺ ὀλίγον διαλυτὸν ἐν τῷ οἰνοπνεύματι.

Ἔχει πυκνότητα μικροτέραν τοῦ ὕδατος· τήκεται εἰς 33°· κατεργαζόμενον δι' ἀποστάγματος τερεβινθίνης καθίσταται σκληρόν, εὔθραυστον καὶ δὲν τήκεται παρὰ εἰς 61°· συνήθως ἀγοράζεται τετηγμένον καὶ κεκαθαρμένον· δέον νὰ ἦνε λευκὸν καὶ εὔθραστον.

ϛ'. **Κηρός.** Μεταχειρίζονται τὸν ζωϊκὸν κηρὸν λαμβανόμενον ἀπὸ τὰς κυψέλας τῶν μελισσῶν. Ἡ πυκνότης αὐτοῦ εἶνε 0,96. Τήκεται εἰς 63°. Ἀδιάλυτος ἐν τῷ ὕδατι· διαλυτός, ἰδίως ἐν θερμῷ, ἐντὸς ἀποστάγματος τερεβινθίνης καὶ εἰς τὰ παχέα ἔλαια.

Ὁ **ἀκατέργαστος κηρὸς** ἢ **κίτρινος κηρὸς** (cire jaune) λαμβάνεται διὰ τήξεως τοῦ πλακοῦντος τοῦ μέλιτος ἐξ οὗ ἀφήρεσαν τὸ μέλι διὰ συμπιέσεως. Ἡ ὀσμή του καὶ ὁ χρωματισμός του ὀφείλονται εἰς τὴν παρουσίαν ξένων στοιχείων καὶ ὀλίγου μέλιτος. Εἶνε ὠχρὸς ἢ βαθύχρους, δὲν πρέπει δὲ νὰ ἔχῃ φαιὸν χρῶμα.

Ὁ **κεκαθαρμένος κηρὸς** ἢ **κατειργασμένος κηρὸς** (cire vierge) εἶνε λευκός, λαμβάνεται δὲ διὰ καθάρσεως τηκόμενος καὶ εἶτα λευκάνσεως τοῦ κιτρίνου κηροῦ, ἐκτιθέμενος ἐντὸς ὕδατος εἰς τὸν ἥλιον.

ζ'. **Κομμιολάκκη.** Ἡ **λάκκη** ἢ **κομμιολάκκη** (laque ou gomme laque) εἶνε ῥητινώδης ὕλη εὑρισκομένη κατὰ παχέα στρώματα, ἐκχυνομένη καὶ στερεοποιουμένη ἐπὶ διαφόρων δένδρων εἰς τὰς Ἰνδίας, ἐφ' ἧς ἔντομα τινὰ ἐναποθέτουσι τὴν ἐρυθροκιτρίνην χρωματιστὴν ὕλην· περιλαμβάνει 80 % ῥητίνην καὶ 10 τοῖς % χρωματιστικὴν ὕλην. Διαλύεται ἐν τῷ οἰνοπνεύματι καθὼς καὶ ἐν ὑδατώδει διαλύσει βόρακος, ὅπερ ἐπιτρέπει νὰ τὴν διακρίνωσιν ἐκ τῶν λοιπῶν κοινῶν ῥητινῶν, μεθ' ὧν παραποιεῖται.

Χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν **ἐπιχρισμάτων** (vernis).

Ἐπίχρισμα κομμιολάκκης χρησιμεύει διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἐπίχρισιν τῶν καλύκων τῶν φυσιγγίων, σύγκειται δὲ ἀπὸ 6 μέρη κομμιολάκκης, 20 μέρη οἰνοπνεύματος καὶ 1 μέρους ἐλαίου τερεβινθίνης.

η'. **Παράκυκλοι ἐκ λελιπασμένου πιλήματος** (rondelles en feutre gras). Οἱ παράκυκλοι οὗτοι δέον νὰ ἔχωσι πάχος 4 χιλιοστομέτρων μὲ ἀνοχὴν πλέον ἢ μεῖον $^1/_2$ χιλιοστομέτρου· ἡ διάμετρος δέον νὰ ἦνε ἀκριβῶς ἴση μὲ 11 χιλ.,1. Τὸ γνάφαλον δέον νὰ ᾖ καλῶς ἀναμεμιγμένον καὶ πεπιεσμένον, ἵνα μὴ σχηματίζῃ διαδοχικὰς διαστρώσεις, αἵτινες δύνανται νὰ χωρισθῶσιν εὐκόλως.

Οἱ παράκυκλοι λιπάζονται διὰ κεκαθαρμένου προβείου στέατος μὴ ἀναδίδοντος κακὴν ὀσμήν.

Πιέζοντες παράκυκλον μεταξὺ τῶν δύο δακτύλων δέον νὰ δύνανται νὰ ἴδωσιν εὐδιακρίτως τὸ λίπος ἐξερχόμενον εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ παρακύκλου.

θ'. **Χάρτης διὰ περικάλυμμα** (ἢ **περιείλημμα**) (papier pour enveloppe ou calepin). Ὁ διὰ **περικάλυμμα τῶν βολίδων χάρτης** δέον νὰ ᾖ λευκός, λεῖος, περγαμηνοειδὴς καὶ ὅσον οἷόν τε ὀλιγώτερον ὑγροσκοπικός. Κόπτεται εἰς ῥομβοειδῆ τεμάχια καὶ περιτυλίσσεται πέριξ τῆς βολίδος· χρησιμεύει διὰ τὴν ἀπομόνωσιν ταύτης ἀπὸ τῶν τοίχων τῆς κάν-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

νης καὶ τὴν παρακώλυσιν τῆς μολυβδώσεως τῶν αὐλακίων.

Κατασκευὴ μεταλλικῶν ΚΑΛΥΚΩΝ ΦΥΣΙΓΓΙΟΥ ὅπλου προτύπου 1874 (Γκρᾶ).

Τὰ ἐληλαμένα φύλλα τοῦ ὀρειχάλκου τὰ προωρισμένα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν καλύκων ἔχουσι πάχος 1 χιλιοστ., 9 (ἀνοχὴν δὲ ἐπὶ πλέον 0 χιλ., 2). Αἱ διαστάσεις των κατὰ πλάτος καὶ μῆκος ὁρίζονται ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς μηχανῆς, ἥτις πρόκειται ν' ἀποκόψῃ τὸν **κυκλοτερῆ δίσκον** (flan).

Αἱ ταινίαι τοῦ ὀρειχάλκου, πρὶν ἢ χρησιμοποιηθῶσιν **εὐθύνονται,** εἶτα διέρχονται δι' εἴδους ἐλασματουργοῦ, οὗτινος οἱ ἐκ ξύλου κύλινδροι εἰσὶ κεκαλυμμένοι διὰ βουβαλίου σκύτους βεβρεγμένου δι' ἐλαίου, ἵνα λειανθῇ καὶ λιπασθῇ τὸ μέταλλον καὶ διευκολυνθῇ ἡ **κατάτμησις.**

α'. **Κατάτμησις καὶ ἐκκοίλανσις** (découpage et emboutissage). Ἀφοῦ αἱ ταινίαι εὐθυνθῶσι καὶ **λιπανθῶσιν** ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς **κατατμήσεως καὶ ἐκκοιλάνσεως.** Ἡ διπλῆ αὕτη ἐργασία ἐκτελεῖται διὰ τοῦ αὐτοῦ μηχανήματος κατατέμνοντος ἐκ τῆς ταινίας **κυκλοτερῆ δίσκον** (flan) 33 χιλ., 5 διαμέτρου, καὶ κοιλαίνοντος μετὰ ταῦτα τὸν δίσκον, διδόντος αὐτῷ σχῆμα **πυθμενίου** (culot) 20 χιλ., 9 διαμέτρου καὶ 13 χιλ., 05 ὁλικοῦ ὕψους.

Τὸ πυθμένιον τοῦτο ὑφίσταται κατόπιν σειρὰν μηχανικῶν ἐργασιῶν προωρισμένων νὰ τῷ δώσωσι μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον τὸ σχῆμα τοῦ κάλυκος τοῦ φυσιγγίου.

Οἱ διαδοχικοὶ οὗτοι μηχανικοὶ μετασχηματισμοὶ τοῦ πυθμενίου δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τέσσαρας κυρίως φάσεις.

1) Τὰς **ἐξελάσεις** (étirages).

2) Τὸν **σχηματισμὸν τῆς κεφαλῆς** (formation de la tête).

3) Τὴν **κωνικοποίησιν ἢ συμμάζευσιν** (cônage ou sertissage).

4) Τὴν **ἀποπεράτωσιν τοῦ κάλυκος** (finissage de l'étui).

β'. **Ἐξελάσεις.** 1) Αἱ ἐξελάσεις, 6 τὸν ἀριθμόν, ἐκτελοῦνται ἅπασαι διὰ στιγέων μετὰ πλατείας κεφαλῆς· σκοποῦσι τὴν μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἐπιμήκυνσιν τοῦ πυθμενίου, ἐλαττουμένης ἐν ταὐτῷ τῆς διαμέτρου του καὶ διατηρουμένου ἐξωτερικῶς τοῦ κυλινδρικοῦ σχήματος καταλήγοντος εἰς σφαιρικὸν τμῆμα.

Ἑκάστη ἐξέλασις προηγεῖται ὑπὸ **ἀνοπτήσεως** τῶν σωλήνων, μέχρι βαθμοῦ **κερασοχρόου** (rouge cerise), σκοπούσης νὰ ἐπαναδώσῃ τὴν **ἐκτατότητα** (malléabilité) καὶ **ὁλκιμότητα** (ductilité) εἰς τὸ μηχανικῶς κατεργασθὲν μέταλλον. Μετὰ τὴν ἀνόπτησιν, οἱ κάλυκες ἐκσχωριάζονται δι' ὀξυούχου ὕδατος, ἵν' ἀφαιρεθῇ τὸ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν σχηματισθὲν μέλαν ὀξείδιον, κατόπιν **πλύνονται διὰ καθαροῦ ὕδατος,** καὶ εἶτα **στιλπνοῦνται** δι' ἐμβαπτίσεως εἰς διάλυσιν ἐντὸς χλιαροῦ ὕδατος μετὰ σάπωνος Μασσαλίας 10 τοῖς $^0/_0$. Μετὰ τὴν 5ην ἐξέλασιν ὁ κάλυξ ὑφίσταται τὴν 1ην ἀποκοπὴν σκοποῦσαν ν' ἀφαιρέσῃ τὸ περιττὸν μέταλλον. Μετὰ τὴν 6ην ἐξέλασιν, κατόπιν τῆς ἐμβαπτίσεως εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ σάπωνος, οἱ κάλυκες ἀποσταλάζονται ἐντὸς διατρήτου βυτίνης· ἡ ἀποστάλαξις αὕτη σκοπεῖ ν' ἀφαιρέσῃ ἐντελῶς τὴν ἐντὸς τῶν καλύκων ὑπάρχουσαν διάλυσιν σάπωνος ἥτις, κατὰ τὴν κατεργασίαν τῆς πρώτης **στεφανοποιήσεως** (bourreletage), τὴν ἐπομένην τῆς 6ης ἐξελάσεως, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν διάρρηξιν τοῦ κάλυκος.

Μετὰ τὴν 6ην ἐξέλασιν, οἱ κάλυκες δέον νὰ ἔχωσι μῆκος (66 ἕως 70 χιλ.) ἀνώτερον κατά τινα χιλιοστόμετρα τοῦ τελικοῦ μήκους τοῦ κάλυκος καὶ διάμετρον (13 χιλ., 65 ἕως 13 χιλ., 68) ὀλίγον μικροτέραν τοῦ ὀπισθίου κώνου πλησίον τῆς στεφάνης.

γ'. **Σχηματισμὸς τῆς κεφαλῆς.** 2) Ὁ σχηματισμὸς τῆς κεφαλῆς περιλαμβάνει τὴν **στεφανοποίησιν** (bourreletage), τὴν **ἀποτύπωσιν** τῶν σημάτων καὶ ἀριθμῶν (marquage), καὶ τὴν **διάτρησιν τῶν διεκπνοῶν** (perçage des events).

Ἡ στεφανοποίησις ἐνεργεῖται εἰς τρεῖς ἐργασίας· διὰ τῆς 1ης καὶ τῆς 2ας ἀποσχεδιάζεται ἡ στεφάνη καὶ ἡ ἐγκάθισις τοῦ ἐμπυρεύματος, διὰ τῆς 3ης ἀποπερατοῦται ἡ στεφάνη καὶ σχηματίζεται ὁ ἄκμων.

Ἡ 1η καὶ 2α στεφανοποίησις ἀκολουθοῦνται ὑπὸ **ἀνοπτήσεως** (recuit), **ἐκσχωριάσεως** (décapage), **πλύσεως διὰ καθαροῦ ὕδατος** (lavage à l'eau pure), **ἀποξηράνσεως** (séchage) καὶ **λιπάνσεως ἐν βυτίνῃ** (graissage à la tonne).

Ἡ **ἀποτύπωσις** τῶν σημάτων συνίσταται εἰς τὴν τύπωσιν εἰς τὴν ὀπισθίαν τομὴν τοῦ πυθμενίου τοῦ κάλυκος, τῶν σημάτων τῆς κατασκευῆς, χρονολογίας κτλ.

Ἡ **διάτρησις τῶν διεκπνοῶν** σκοπεῖ τὴν ἄνεωξιν εἰς τὸ βάθος τῆς ἐγκαθίσεως τοῦ ἐμπυρεύματος καὶ ἑκατέρωθεν τοῦ ἄκμονος δύο διεκπνοῶν, δι' ὧν θὰ συγκοινωνήσῃ ἡ φλὸξ τοῦ ἐμπυρεύματος μετὰ τῆς πυρίτιδος.

δ'. **Κωνικοποίησις ἢ συμμάζευσις.** 3) Καθ' ὅλας τὰς προηγουμένας ἐργασίας ὁ κάλυξ ἔμεινε σταθερὸς κυλινδρικὸς ἐξωτερικῶς· ἡ **κωνικοποίησις** σκοπεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὸν κάλυκα τὸ **σχῆμα φιάλης,** ὅπερ δέον νὰ ἔχῃ, σχῆμα συνιστάμενον ἐκ δύο συναρμοζομένων κώνων διὰ καμπύλου τεμαχίου· ἡ κωνικοποίησις ἢ συμμάζευσις ἐκτελεῖται εἰς δύο ἐργασίας. Ἡ 2α ἐργασία ἀκολουθεῖται διὰ πλύσεως εἰς ζέουσαν διάλυσιν σόδας, ὅπως ἀφαιρεθῶσιν αἱ λιπώδεις ὗλαι αἱ προσκεκολλημέναι τῷ κάλυκι, εἶτα διὰ πλύσεως δι' ὀξυούχου ὕδατος (eau acidulée) ἵν' ἀφαιρεθῇ τὸ ὑπόλοιπον τῆς σόδας, τέλος δι' ἐκπλύσεως διὰ καθαροῦ ὕδατος, ἀποσταλάξεως καὶ ἀποξηράνσεως εἰς θερμὰ πριονίσματα ξύλου, ἥτις ἐνεργεῖται ἐντὸς κυλινδρικοῦ τυμπάνου περιστρεφομένου βραδέως

πέριξ ὁριζοντίου ἄξονος. Τὰ πριονίσματα ἀφαιροῦνται κατόπιν διὰ κοσκινίσματος.

ε'. Ἀποπεράτωσις τοῦ κάλυκος. 4) Ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ κάλυκος περιλαμβάνει δύο ἐργασίας· δευτέραν ἀποκοπὴν ἵνα ὁ κάλυξ λάβῃ ὁλικὸν μῆκος 59 χιλ., 5 ἕως 59 χιλ., 7 καὶ τὴν τόρνευσιν τῆς στεφάνης ἥτις ἀποπερατοῖ τὴν στεφάνην καὶ ἐξασφαλίζῃ τὴν καλὴν λειτουργίαν τοῦ ἐξολκέως.

Ἐξέλεγξις τῶν ἑτοίμων καλύκων (vérification). Εἰς ἅπαντας τοὺς περατωθεντας κάλυκας ἐνεργοῦνται λεπτομερῶς ἐν τοῖς ἐργοστασίοις κατασκευῆς αἱ ἑπόμεναι ἐξελέγξεις.

1) Ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ μικροτέρου διαμετρήματος εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ κάλυκος.

2) Ἡ μὴ εἰσαγωγὴ τοῦ μεγαλειτέρου διαμετρήματος εἰς τὸν λαιμόν.

3) Ἐξέτασις τῶν ἐξωτερικῶς φαινομένων ἐλαττωμάτων ἐπὶ τοῦ κάλυκος, οἷον κυρτωμάτων, διαρραγῶν τοῦ λαιμοῦ, ἀτελὴς τόρνευσις τῆς στεφάνης, κτλ.

4) Ἐξέτασις τῆς διατρήσεως τῶν διεκπνοῶν.

5) Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ μέγιστον ἐλεγκτικὸν διαμέτρημα (τῆς κάννης) τοῦ περατωθέντος κάλυκος.

Οἱ ἐκπληροῦντες τοὺς ἀνωτέρω ὅρους κάλυκες συσκευάζονται ἐντὸς χάρτου εἰς δεσμίδας ἀνὰ 100 καὶ σχηματίζονται δέματα ἀπὸ 60 δεσμίδας.

Σημείωσις. Οἱ κάλυκες οἱ μὴ θεωρηθέντες κατάλληλοι διὰ τὴν γέμισίν των μετὰ βολίδος, ἀλλ' οἵτινες εἶνε ἐν τούτοις κατάλληλοι διὰ τὴν γέμισιν ἀβολιδώτων φυσιγγίων, διατηροῦνται πρὸς τοῦτο τιθέμενοι κατὰ μέρος καὶ σημειούμενοι διὰ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ (+).

Χρησιμοποίησις τοῦ δυναμομέτρου ἕλξεως. Διὰ δυναμομέτρου προσδιορίζοντος τὴν ἕλξιν δύνανται νὰ εὕρωσι τὴν ἀντοχὴν τοῦ πυθμενίου τῶν καλύκων ἐπιφέροντες τὴν διάρρηξιν τούτων κατὰ διαφόρους φάσεις τῆς κατασκευῆς των.

Παραλαβὴ μεταλλικῶν καλύκων ὑπὸ ἐπιτροπῆς. Οἱ μεταλλικοὶ κάλυκες παραλαμβάνονται ἐκ τῶν καταστημάτων τῆς κατασκευῆς των ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀξιωματικῶν, ὡς ἑξῆς.

Διαιροῦνται εἰς μερίδας ἀνὰ 20,000· ἐξ ἑκάστης μερίδος λαμβάνονται ἀναμὶξ καὶ τυχαίως ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς 200 κάλυκες ἐξεταζόμενοι διττῶς:

1) Ἐξέτασις τῶν καλύκων, ἐξέλεγξις τῶν διαστάσεων.

2) Βολαὶ δι' ἐμπυρευμάτων, βολαὶ δοκιμαστικαὶ καὶ βολαὶ ἀντοχῆς.

1) Ἐξέτασις τῶν καλύκων, ἐξέλεγξις τῶν διαστάσεων. Ἡ μερὶς ἀπορρίπτεται ἐπιστρεφομένη εἴτε εἰς τὸ κατάστημα τῆς κατασκευῆς των, εἴτε εἰς τὸν χορηγητήν, ὁπόταν μεταξὺ τῶν 200 ἐξετασθέντων καλύκων ἀνεύρωσι:

πλειοτέρους τῶν 2 καλύκων ἔχοντας ἐξωτερικὸν ἐλάττωμα, οἷον τρῦπαν, κοίλωμα, σχίσμα ἢ ραγάδα, ἢ ἐπίσης:

πλειοτέρους τῶν 10 ἔχοντας διάφορα ἐλαττώματα διαστάσεων, ἢ ἐπίσης:

πλειοτέρους τῶν 5 ἔχοντας τὸ ἴδιον ἐλάττωμα τῶν διαστάσεων, ἢ ἐπίσης:

πλειοτέρους τῶν 4 ἔχοντας ἐλαττωματικὴν ἐγκάθισιν τοῦ καψυλλίου, ἄκμονα ἐξέχοντα πολὺ ἢ μὴ ἐξέχοντα ἀρκούντως, ἢ διερρηγμένον, διεκπνοὰς κακῶς τετρυπημένας ἢ πολὺ μεγάλας.

Πρὸς ἐξέτασιν τῆς διανομῆς τοῦ μετάλλου ἐπὶ τοῦ κάλυκος καὶ βεβαίωσιν ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ πλησίον τῆς στεφάνης πτυχή τις δυναμένη νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς στερεότητος τῶν τοίχων τοῦ κάλυκος, ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἀποκοπὴν 10 καλύκων ἐπὶ τῶν ἐλεγχομένων 200· εἷς καὶ μόνος τοιοῦτος κακῆς διανομῆς ἢ μετὰ πτυχῆς κάλυξ ἐπιφέρει τὴν ἀπόρριψιν τῆς μερίδος.

2) Βολαί. Ἅπασαι αἱ ἐξελεγκτικαὶ βολαὶ ἐκτελοῦνται ὑπὸ ἠλεγμένων ὅπλων τῆς συνήθους κατασκευῆς.

Βολαὶ δι' ἐμπυρευμάτων (tirs d'amorces). 200 κάλυκες ἐμπυρευματίζονται καὶ βάλλονται· ἡ μερὶς ἀπορρίπτεται ἐὰν κατὰ τὴν εἰρημένην βολὴν παρατηρηθῶσιν ὅτι,

εἰς πλειοτέρους τῶν 2 καλύκων παρήχθη ἐκφυγὴ ἀερίων πέριξ τοῦ ἐμπυρεύματος, ἀρκετὰ σπουδαία ἵνα ἐπιφέρῃ τὴν ῥύπανσιν, ἤτοι νὰ μελανώσῃ ἅπασαν τὴν ὀπισθίαν ἐπιφάνειαν τῆς κεφαλῆς τοῦ κάλυκος,

ἢ ἐπίσης ἐὰν παρατηρήσωσι 2 ἄκμονας βυθισθέντας ὑπὸ τοῦ ἐπικρουστῆρος.

Ἐὰν κατὰ τὴν εἰρημένην βολὴν ἐπέλθωσι δύο ἀφλογιστίαι, αἵτινες δύνανται ν' ἀποδοθῶσιν ὅτι προέκυψαν ἐκ τῶν καλύκων, ἐμπυρευματίζουσι 200 ἑτέρους κάλυκας, ἐκ τῆς αὐτῆς μερίδος, καὶ βάλλουσι διὰ τούτων. Ἡ μερὶς ἀπορρίπτεται, ἐὰν κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην βολὴν παραχθῇ μία ἀφλογιστία ἀποδοτέα εἰς τὸν κάλυκα.

Βολαὶ δοκιμαστικαί. 100 κάλυκες, λαμβανόμενοι ἐκ τῶν 200 τοῦ ὑποδείγματος τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὴν μερίδα, ἐμπυρευματίζονται καὶ γεμίζονται μὲ 5γραμ.,25 πυρίτιδος F_1 καὶ μετὰ τῆς κεκανονισμένης βολίδος φερούσης χάρτινον περιείλημμα, ἐξελεγχόμενα ἅπαντα καλῶς.

Τὰ φυσίγγια οὕτω πως πεπληρωμένα δέον νὰ διέρχωνται ἀπὸ τὸν ἐλεγκτῆρα τοῦ τετελεσμένου φυσιγγίου.

Ἡ μερὶς ἀπορρίπτεται, ἐὰν κατὰ τὴν βολὴν τῶν εἰρημένων ἑκατὸν φυσιγγίων, λάβωσι χώραν τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα:

μία καὶ μόνη δυσχέρεια ἐξαγωγῆς ἀποδιδομένη εἰς τὸν κάλυκα.

μία καὶ μόνη ἐκφυγὴ ἀερίων δυναμένη νὰ παρενοχλήσῃ τὸν βάλλοντα, ὁπόταν ἡ ἐκφυγὴ αὕτη προέρχηται ἐκ τῆς κατασκευῆς τοῦ κάλυκος·

πλέον τοῦ ἑνὸς ἄκμονος βυθισθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐπικρουστῆρος·

πλέον τῶν 6 καλύκων σχισθῶσι κατὰ μῆκος.

εἷς καὶ μόνος κάλυξ σχισθῇ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς·

εἷς καὶ μόνος κάλυξ σχισθῇ ἐγκαρσίως μέχρις ἀποστάσεως 5 χιλιοστομέτρων μακρὰν τῆς στεφάνης·

δύο κάλυκες σχισθῶσιν ἐγκαρσίως πέραν τῆς ἀποστάσεως ταύτης καὶ ὧν ἡ σχισμὴ ὑπερβαίνῃ τὸ $^1/_4$ τῆς περιφερείας.

Βολαὶ ἀντοχῆς. Ἐὰν ἡ δοκιμαστικὴ βολὴ δώσῃ εὐάρεστα ἀποτελέσματα, ταύτην ἐπακολουθῇ ἡ βολὴ τῆς ἀντοχῆς. Λαμβάνονται κατὰ τύχην δέκα κάλυκες ἐκ τῶν ἑκατὸν οἵτινες ἐξεπλήρωσαν τοὺς ὅρους τῆς δοκιμαστικῆς βολῆς. Οἱ δέκα οὗτοι κάλυκες δέον νὰ χρησιμοποιηθῶσι δι' ὁλικὸν ἀριθμὸν 100 βολῶν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν ὑπ' αὐτῶν βληθεισῶν 10 βολῶν; χωρὶς ἐννοεῖται ν' ἀναγκασθῶσι νὰ χρησιμοποιήσωσιν ἐσχισμένους κάλυκας. Μεθ' ἑκάστην δεκάδα βολῶν οἱ κάλυκες καθαρίζονται ὀλίγον, χωρὶς νὰ ἐσκωριασθῶσιν, ἐπιθεωροῦνται καὶ ἐπαναεμβολαιοῦνται (διὰ τοῦ ἐμβολαίου, mandrin) οὕτως ὥστε νὰ ἐπανακτήσωσι τὰς κανονικάς των διαστάσεις.

Ἡ μερὶς ἀπορρίπτεται, ἐὰν κατὰ τὰς δοκιμὰς ταύτας τῆς ἀντοχῆς, λάβωσι χώραν τὰ ἑξῆς ἀποτελέσμα:

εἷς καὶ μόνος κάλυξ σχισθῇ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

εἷς καὶ μόνος κάλυξ σχισθῇ ἐγκαρσίως μέχρις ἀποστάσεως 5 χιλιοστ. μακρὰν τῆς στεφάνης·

δύο κάλυκες σχισθῶσιν ἐγκαρσίως πέραν τῆς ἀποστάσεως ταύτης καὶ ὧν ἡ σχισμὴ νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ $^1/_4$ τῆς περιφερείας.

Δι' ὅλας τὰς ἐπισκευὰς (réfections) τῶν καλύκων τὰς ἐκτελεσθησομένας διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μερίδων τῶν καλύκων, δέον νὰ χρησιμοποιήσωσιν ἀποκλειστικῶς τὴν αὐτόματον μηχανὴν διὰ τὴν ἐπαναεμβολαίωσιν τῶν καλύκων.

Τὰ ὅπλα δι' ὧν ἐκτελοῦνται αἱ ἀνωτέρω δοκιμαὶ διαιροῦνται εἰς δύο κατηγορίας· εἰς τὰ μετὰ μικρᾶς θαλάμης (διάμετρος εἰς τὴν εἴσοδον τῆς θαλάμης 13,9χιλ. ἕως 14,1χιλ.). Ἑκάστη κατηγορία περιλαμβάνει ἴσον ἀριθμὸν ὅπλων.

Ἐπισκευὴ τῶν μεταλλικῶν καλύκων (réfection). Ἡ ἐπισκευὴ τῶν μεταλλικῶν καλύκων κατόπιν ἐκτελέσεως βολῆς περιλαμβάνει τὰς ἑξῆς ἐργασίας, ἃς ἁπλῶς μόνον θ' ἀναφέρωμεν.

1) **Ἐξέτασις τῶν καλύκων** (examen des étuis) ἐξ ὧν ἀπορρίπτονται οἱ ὁπωσδήποτε σχισθέντες. **Ἐκκαψυλλίωσις** (désamorçage). **Πλύσις διὰ ποτάσσης** (lavage à la potasse). **Ἀποξήρανσις καὶ στίλπνωσις** (séchage et polissage).

2) **Ἐπαναεμβολαίωσις τῶν καλύκων** (remandrinage d'étuis). **Τόρνευσις τῆς στεφάνης** (tournage de bourrelet). **Διαμέτρησις τοῦ μήκους** (calibrage de longueur). **Ἐκγλυφὴ καὶ διαμέτρησις ἐσωτερικὴ** (fraisage et calibrage de l'entrée). **Ἐξέλεγξις τῶν ἐπισκευασθέντων καλύκων** (vérification des étuis réfectionnés).

Ὅταν μετὰ τὴν βολὴν ὁ κάλυξ ἐπισκευασθῇ, ἵνα χρησιμεύσῃ διὰ βολιδωτὸν φυσίγγιον, τὸ πυθμένιον φέρει τοσαύτας στίξεις ὅσας φορὰς ἐπεσκευάσθη ὁ κάλυξ, ἵνα γεμισθῇ.

Κατασκευὴ βολίδων

Βολίδες ὅπλου προτύπου 1874. Ἡ κατασκευὴ τῶν βολίδων περιλαμβάνει τὰς ἀκολούθους ἐργασίας:

1) Τὴν **χύσιν τῶν βολίδων** (couler les balles).

2) Τὴν **λίπανσιν τῶν βολίδων** (graisser les balles).

3) Τὴν **συμπίεσιν τῶν βολίδων** (comprimer les balles).

4) Τὴν **ἐξέλεγξιν τῶν βολίδων** (vérifier les balles).

Χύσις βολίδων. Ἅμα ὁ μόλυβδος ταχῇ ἐν τῷ λέβητι πληροῦσι τὴν κωταλίδα καὶ χέουσι τὸν μόλυβδον ὁμοιομόρφως καὶ συνεχῶς ἐπὶ τοῦ τύπου, προσέχοντες νὰ πληρωθῶσιν ὅλαι αἱ ὀπαί, κατόπιν ἀποκόπτουσι τὸ ἄνωθεν τῶν ὀπῶν ὑπάρχον πλεόνασμα τοῦ μετάλλου καὶ ἀφίνουσι τὰς βολίδας νὰ στερεοποιηθῶσι.

Τὸ **χεῦμα** (bain) τοῦ μολύβδου δέον διηνεκῶς νὰ ᾖ κεκαλυμμένον ὑπὸ διαστρώσεως τετριμμένων ξυλανθράκων πάχους 2 περίπου ἑκατοστομέτρων, ἵνα παρεμποδίζηται ὁ σχηματισμὸς ἑλκύσματος (crasse). Ἐν τῷ χεύματι προσθέτουσι πρὸς τῆξιν στεγνὰ τεμάχια μολύβδου, ἵνα ἀποφύγωσι τὰς ἐκσφενδονήσεις μετάλλου παραγομένας ἐκ τῆς ταχείας ἐξατμίσεως τοῦ ὕδατος.

γ'. **Λίπανσις βολίδων.** Ἡ ἐνέργεια αὕτη σκοπεῖ νὰ εὐκολύνῃ τὴν ἐργασίαν τῆς συμπιεστικῆς μηχανῆς. Ἐκτελεῖται ἐντὸς βυτίνης στρεφομένης βραδέως πέριξ ὁριζοντίου ἄξονος· ἀφοῦ τοποθετήσωσι τὰς βολίδας ἐντὸς τῆς βυτίνης, χύνουσιν ἐπ' αὐτῶν ὀλίγον ὀνυχέλαιον.

δ'. **Συμπίεσις τῶν βολίδων.** Ἡ ἐργασία αὕτη σκοπεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὰς βολίδας τὸ τελικὸν σχῆμα καὶ διαστάσεις αὐτῶν. Ἐκτελεῖται ἐπὶ κατακορύφου **συμπιεστικῆς μηχανῆς**. Ἡ **μήτρα** εἶνε στερεῶς πλαισιωμένη. Αἱ βολίδες εἰσαγόμεναι ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης, μὲ τὴν αἰχμὴν πρὸς τὰ κάτω, εἰς **διανεμητικὸν σωλῆνα**, φέρονται διαδοχικῶς διὰ μηχανικῆς χειρός, ἄνωθεν τῆς μήτρας ἐν ᾗ πίπτουσι τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ἰδίου των βάρους.

ε'. **Ἐξέλεγξις τῶν βολίδων.** Ἐξετάζουσι τὰς βολίδας μίαν πρὸς μίαν ἀπορρίπτοντες πάσας τὰς ἐχούσας ἐξωτερικὰ φαινόμενα ἐλαττώματα, οἷον πτυχάς, κοιλώματα. Εἶτα κόπτουσι μίαν ἐπὶ ταῖς χιλίαις, κατὰ μῆκος αὐτῆς, ἵνα βεβαιωθῶσιν ὅτι δὲν ὑπάρχουσι φύσαι (soufflures) εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ μετάλλου. Σφυροκοποῦσιν ἐλαφρῶς μίαν ἐπὶ ταῖς χιλίαις, κτυπῶντες ἐπὶ τοῦ ᾠοειδοῦς μέρους, ἵνα ἀναφανῶσιν αἱ μὴ φαινόμεναι φολίδες ἢ πτυχαὶ τοῦ μετάλλου. Ἐξακριβοῦσι τὸ βάρος 50 βολίδων καθ' ἑκάστην, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατασκευῆς, ζυγίζοντες διὰ ζυγοῦ ἀκριβείας. Τέλος κατ' αὐτὴν τὴν ἐργασίαν τῆς συμπιέσεως τῶν βολίδων, ἐξ ἑκάστης συμπιεστικῆς μηχανῆς, καὶ δὶς τοὐλάχιστον τῆς ἡμέρας ἐξακριβοῦσιν εἰς δωδεκάδα βολίδων τὸ διάμετρημα τοῦ πυθμενίου.

Φυσίγγια μικροῦ διαμετρήματος

Εἴδομεν εἰς τὰ φυσίγγια μετ' ἀκάμπτου θήκης τὰ πλεονεκτήματα τῶν μετὰ κεντρικῆς ἀναφλέξεως μεταλλικῶν φυσιγγίων. Σήμερον ἅπαντες οἱ στρατοὶ μεταχειρίζονται τοιούτου εἴδους φυσίγγια.

Ὁ μεταλλικὸς κάλυξ παρέχει ἐξαίρετον ἀπόφραξιν, ἀρκεῖ νὰ ἦνε καλῶς κατεσκευασμένος καὶ νὰ παρέχῃ ἀρκοῦσαν ἀντίστασιν ἵνα μὴ διαρρήγνυται.

Αἱ κυρίαι συνθῆκαι ἃς δέον νὰ πληρῶσι τὰ φυσίγγια εἶνε αἱ ἑξῆς:

1) Τὸ φυσίγγιον νὰ ἦνε ἁπλοῦν, ἡ κατασκευή του εὔκολος, καὶ ἡ τιμὴ αὐτοῦ μετρία.

2) Νὰ διατηρῆται καλῶς εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ κατὰ τὰς μεταφοράς.

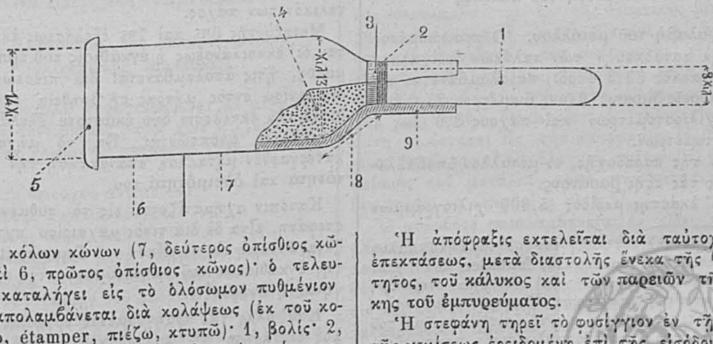
3) Ἡ ἀνάφλεξις νὰ ἦνε ἐξησφαλισμένη καὶ νὰ ἐνεργῆται τῇ βουλήσει τοῦ βάλλοντος.

4) Τὸ ὁλικὸν βάρος τοῦ φυσιγγίου νὰ ᾖ ὅσον τὸ δυνατὸν μικρότερον. (Ὁ στρατιώτης δύναται νὰ φέρῃ ἐπ' αὐτοῦ 78 φυσίγγια ὅπλου προτύπου 1874, ἐνῷ μικροῦ διαμετρήματος φυσίγγια δύναται νὰ φέρῃ 112).

Φυσίγγιον γαλλικοῦ ὅπλου Lebel ἢ προτύπου 1886. Ὁ κάλυξ τοῦ γαλλικοῦ φυσιγγίου προτύπου 1886 εἶνε ὀρειχάλκινος, κατασκευαζόμενος δι' ἐκκοιλάνσεων καὶ ἐξελάσεων ὅπως ὁ κάλυξ προτύπου 1874 (βλ. καὶ κατασκευὴν φυσιγγίου Μάουζερ).

Ἐκ τῶν ὀρειχαλκίνων ἐλασμάτων ἀποκόπτεται κυκλοτερὴς δίσκος, ὅστις διὰ διαδοχικῆς σειρᾶς ἐκκοιλάνσεων καὶ ἐξελάσεων λαμβάνει σχῆμα φιαλοειδὲς (en bouteille), ὅπερ εἶνε κολοκωνικὸν ἀρχόμενον ἐκ τῆς στεφάνης, ἵνα εὐκολύνηται ἡ διὰ τοῦ ἐξολκέως ἐξαγωγὴ καὶ νὰ ἐπαυξάνῃ ἡ πρὸς τὸ πυθμένιον ἐσωτερικὴ χωρητικότης τοῦ κάλυκος, ὅπερ ἐπιτρέπει τὴν ἐλάττωσιν τοῦ μήκους του.

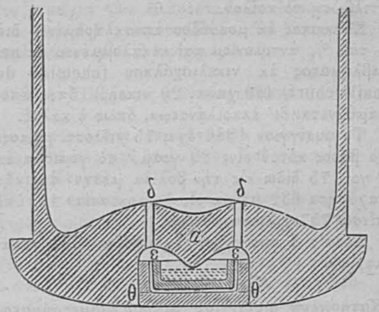
Τὸ ἐμπρόσθιον μέρος ἢ ὁ λαιμὸς (9) (collet) εἶνε κυλινδρικόν· κολοκωνικὴ συναρμογὴ (8) (raccordement) ἑνόνει αὐτὸ μετὰ τοῦ ὀπισθίου μέρους, ὅπερ ἀποτελεῖται ἐκ δύο διαδο-

χικῶν κόλων κώνων (7, δεύτερος ὀπίσθιος κῶνος καὶ 6, πρῶτος ὀπίσθιος κῶνος)· ὁ τελευταῖος καταλήγει εἰς τὸ ὁλόσωμον πυθμένιον ὅπερ ἀπολαμβάνεται διὰ κολάψεως (ἐκ τοῦ κολάπτω, étamper, πιέζω, κτυπῶ)· 1, βολίς· 2, κηρός· 3, χάρτινος παράκυκλος· 4, γέμισμα 5, στεφάνη.

Τὸ πυθμένιον παρουσιάζει εἰς τὸ κέντρον του κοίλωμα, εἰς τὸ κέντρον τοῦ ὁποίου ἀνυψοῦται στρογγύλη ἐξοχὴ καλουμένη ἄκμων (enclume).

Τὸ ἐμπύρευμα (amorce) ἢ καψύλλιον ἐξ ἐρυθροῦ χαλκοῦ περιέχον 4 ἑκατοστόγραμμα ἐκτριπτικῆς πυρίτιδος, περιβάλλει τὸν ἄκμονα, περικαλύπτεται δὲ ὑπὸ τῆς ἐξ ὀρειχάλκου θή-

κης τοῦ ἐμπυρεύματος (couvre amorce) εἰσερχομένης διὰ προστριβῆς ἐν τῇ κολοκωνικῇ ἐκγλυφῇ.

Τὸ γέμισμα εἶνε 2 γρ. 75 γαλλικῆς πυρίτιδος BF (ἥτις φαίνεται ν' ἀποτελῆται ἐκ διττονιτροκυτταρίνης (dinitrocellulose), νιτρικῆς βαρύτιδος, νιτρικοῦ καλίου, νιτρικοῦ νατρίου, μετὰ προσθήκης ὀλίγου πικρικοῦ καλίου).

Ἡ ἁρμογὴ τῆς θήκης τοῦ ἐμπυρεύματος μετὰ τοῦ κάλυκος ἐπιχρίεται ἵνα ἀποφραχθῇ ἑρμητικῶς.

Κατὰ τὴν βολήν, ὁ ἐπικρουστὴρ [percuteur) συντρίβει τὸ ἐμπύρευμα ἐπὶ τοῦ ἄξονος· ἡ ἐκτριπτικὴ πυρῖτις ἀναφλέγεται, τὰ δὲ ἀέρια αὐτῆς εἰσδύουσι μέχρι τοῦ γεμίσματος καὶ ἀναφλέγουσι τοῦτο διὰ δύο διεκπνοῶν (évents) εὑρισκομένων εἰς τὸ βάθος τοῦ κοιλώματος.

Ἡ ἀπόφραξις εκτελεῖται διὰ ταυτοχρόνου ἐπεκτάσεως, μετὰ διαστολῆς ἕνεκα τῆς θερμότητος, τοῦ κάλυκος καὶ τῶν παρειῶν τῆς θήκης τοῦ ἐμπυρεύματος.

Ἡ στεφάνη τηρεῖ τὸ φυσίγγιον ἐν τῇ θέσει τῆς γεμίσεως ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς θαλάμης· χρησιμεύει δὲ ἵνα ὁ ὄνυξ τοῦ ἐξολκέως (griffe de l'extracteur) συλλαμβάνῃ τὸν

κάλυκα, ὅταν ἀνοίγωσι τὸ οὐραῖον μετὰ τὸν πυροβολισμόν (1).

Ἡ βολὶς τοῦ προτύπου 1886, συγκρατουμένη διὰ καταλλήλου συσφίγξεως εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ κάλυκος, χωρίζεται ἀπὸ τὴν γέμισιν διὰ παρακύκλου ἐκ κηροῦ ἐπακουμβοῦντος ἐπὶ παρακύκλου χαρτίνου καὶ χρησιμεύοντος εἰς τὸ νὰ παρεμποδίσῃ τὴν εἴσδυσιν τῆς ὑγρασίας καὶ νὰ στιλβώσῃ τὸ κοῖλον.

Σύγκειται ἐκ μολύβδου ἀπεσκληραμένου διὰ 5 τοῖς $^0/_0$ ἀντιμονίου καὶ κεκαλυμμένου ἐκ περιβλήματος ἐκ νικελιοχάλκου (chemise de maillechort) (80 χαλκ. 20 νικελ.), ὅπερ ἀπολαμβάνεται δι' ἐκκοιλάνσεων, ὅπως ὁ κάλυξ.

Τὸ φυσίγγιον 1886 ἔχει 75 χιλιοστ. μῆκος· τὸ βάρος αὐτοῦ εἶνε 29 γραμ.· τὸ γέμισμα ἐκ 2 γρ., 75 δίδει εἰς τὴν βολίδα μέσην ἀρχικὴν ταχύτητα 632 μέτρα εἰς θερμοκρασίαν 15^0 ὑπὸ πίεσιν 757 χιλιοστομέτρων.

Δεσμὶς 8 φυσιγγίων ἔχει βάρος 353 γραμμαρίων.

Κατασκευὴ φυσιγγίου μικροῦ διαμετρήματος τυφεκίου καὶ καραβίνης προτύπου 1889, ἤτοι συστήματος Μάουζερ τοῦ κατασκευαζομένου ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ ὁπλουργείου ἐν* Liège *τοῦ Βελγίου.

Ἡ κατασκευὴ τοῦ φυσιγγίου περιλαμβάνει:

1) Τὴν κατασκευὴν τοῦ κάλυκος.
2) » » » καψυλλίου.
3) » » » ἐμπυρεύματος (ἐκτριπτικῆς πυρίτιδος).
4) Τὴν πλήρωσιν τοῦ καψυλλίου.
5) Τὴν ἐμπυρευμάτισιν (καψυλλίωσιν) τοῦ κάλυκος.
6) Τὴν κατασκευὴν τῆς βολίδος.
7) Τὴν πλήρωσιν τοῦ κάλυκος καὶ τὴν τοποθέτησιν τῆς βολίδος.

Τὸ φυσίγγιον τοῦ τυφεκίου καὶ καραβίνης προτύπου 1889 κατασκευάζεται ἐν τῇ **πυροτεχνικῇ σχολῇ** τοῦ Βελγίου.

1) Κατασκευὴ τοῦ κάλυκος

Παραλαβὴ τοῦ μετάλλου. Ὁ προωρισμένος διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν καλύκων ὀρείχαλκος (66,6 χαλκὸς 33,3 ψευδ.) παραλαμβάνεται εἰς **κυκλοτερεῖς δίσκους** (flans) διαμέτρου 23,2 ἕως 23,4 χιλιοστομέτρων καὶ πάχους 3,9 ἕως 4 χιλιοστομέτρων.

Πρὸ τῆς **παραδοχῆς**, τὸ μέταλλον ὑποβάλλεται εἰς τὰς ἑξῆς **βασάνους**.

Ἐφ' ἑκάστης μερίδος 5,000 χιλιογράμμων τῶν παρουσιαζομένων δίσκων τοῦ μετάλλου, λαμβάνουσιν ὡς δεῖγμα 50 χιλιόγραμμα.

Τοὺς ληφθέντας δίσκους ἐξετάζουσι λεπτομερῶς ἐξωτερικῶς, εἶτα συστρέφουσι, διπλοῦσι καὶ τέμνουσιν ἀριθμόν τινα τούτων, ἵνα βεβαιωθῶσιν ὅτι τὸ μέταλλον δὲν παρουσιάζει ἐσωτερικῶς οὔτε ἐπιπτυχὰς (doublures), οὔτε **ψαθύρματα** (pailles, ἤτοι φαινομένας ξένας οὐσίας). Τοὺς ἐπιλοίπους δίσκους, ἐκ τῶν ληφθέντων ὡς δεῖγμα, κατασκευάζουσιν εἰς κάλυκας.

Ἡ ἀπομείωσις (déchet) τοῦ μετάλλου κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν καλύκων δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 1 $^0/_0$.

Κατόπιν ἐκτελοῦσι δοκιμὰς βολῆς.

Πληροῦνται 200 ἐκ τῶν κατασκευασθέντων καλύκων· 100 φυσίγγια βάλλονται δι' ὅπλου μετὰ μικρᾶς θαλάμης, ἤτοι τοῦ κατωτέρου ὁρίου τῶν διαστάσεων, ἕτερα δὲ 100 βάλλονται δι' ὅπλου μετὰ μεγάλης θαλάμης, ἤτοι τοῦ ἀνωτέρου ὁρίου τῶν διαστάσεων, διὰ νὰ δοκιμασθῇ τοιουτοτρόπως ἡ ἐλαστικότης καὶ συνεκτικότης τοῦ μετάλλου.

Ἐκ τῶν βληθέντων φυσιγγίων κατὰ τὴν δοκιμὴν ταύτην δὲν πρέπει νὰ παρουσιάσωσιν ἐλαττώματα τοῦ μετάλλου, κάλυκες πλέον τοῦ 1 $^0/_0$. Ἐκ τῶν ἰδίων βληθέντων φυσιγγίων λαμβάνονται 20 κάλυκες καὶ ὑποβάλλονται εἰς **βολὴν ἀντοχῆς**, ἤτοι βάλλονται καὶ ἀναγεμίζονται **τετράκις**, τὴν τελευταίαν δὲ βολὴν βάλλονται δι' ὅπλου μετὰ μεγάλης θαλάμης, ὅπως ἐπεκταθῇ περισσότερον τὸ μέταλλον καὶ συνεπῶς δοκιμασθῇ ἡ ἐλαστικότης του. Κατόπιν τῆς εἰρημένης βολῆς ἀντοχῆς πρέπει οἱ ἡμίσεις κάλυκες νὰ ἦνε εἰσέτι εἰς καλὴν κατάστασιν, ὥστε νὰ δύνωνται ν' ἀναγεμισθῶσιν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ μερὶς τῶν 5,000 χιλιογράμμων δίσκων γίνεται παραδεκτὴ πρὸς κατασκευὴν καλύκων.

Κατασκευή. Οἱ κάλυκες κατασκευάζονται **δι' ἐκκοιλάνσεως**. Ἡ κατεργασία αὐτὴ περιλαμβάνει ἑπτὰ διαδοχικὰς **ἐξελάσεις** μετὰ τὰς ὁποίας τὰ τοιχώματα τοῦ κάλυκος ἔχουσι τὸ τελικόν των πάχος.

Μεταξὺ τῆς 6ης καὶ 7ης ἐξελάσεως ἐκτελεῖται δι' ἐκκοιλάνσεως ἡ **ἐγκάθισις τοῦ ἐμπυρεύματος**, ἥτις ἀπολαμβάνεται διὰ πιέσεως τοῦ πυθμενίου ἐντὸς μήτρας τῇ βοηθείᾳ στιγέως. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν **δύο ἑκάστοτε ἐξελάσεων**, οἱ κάλυκες ἀνοπτῶνται, ἵνα τὸ μηχανικῶς κατεργασθὲν μέταλλον ἐπανακτήσῃ τὴν **ἐκτατότητα καὶ ὁλκιμότητά** του.

Κατόπιν σχηματίζεται εἰς τὸ πυθμένιον, ἡ στεφάνη, εἶτα δὲ διά τινος μαχαιρίου σχηματίζεται ἐντομὴ εἰς τὸ μέσον τοῦ **ἄκμονος** (tenon) τῆς ἐγκαθίσεως τοῦ ἐμπυρεύματος, ἵνα εὐκολύνηται ἡ ἀνάφλεξις.

Καθ' ὅλας τὰς προηγουμένας ἐργασίας ὁ κάλυξ διετήρησε τὸ κυλινδρικὸν αὐτοῦ σχῆμα. **Δύο διαδοχικαὶ συμμαζεύσεις (rétrécissages)** ἐκτελούμεναι διὰ συμπιέσεως ἐν τινι μήτρᾳ, δίδουσιν εἰς τὸν κάλυκα, ἡ μὲν πρώτη σχῆμα

(1) Τὸ μεταλλικὸν φυσίγγιον τοῦ γερμανικοῦ ὅπλου προτύπου 1888 (συστήματος Mausser τῶν 8 χιλ. καὶ 1893—1895 τῶν 7 χιλ.) δὲν ἔχει ***στεφάνην***, ἀλλὰ ***κυκλικὴν ἐκγλυφὴν ἐξαγωγῆς*** (τοῦ κάλυκος), κατεσκευασμένην εἰς τὸ ὀπίσθιον τμῆμα τοῦ κάλυκος, ὅπερ εἶνε σχεδὸν κυλινδρικόν, χρησιμεύουσαν ἵνα συλλαμβάνῃ τὸν κάλυκα ὁ ὄνυξ τοῦ ἐξολκέως.—Τὸ μεταλλικὸν φυσίγγιον τοῦ ὅπλου ***Μάνλιχερ*** φέρει ***στεφάνην.***

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

κολοκωνικόν, ἡ δὲ δευτέρα σχῆμα φιαλοειδὲς (βλ. σχῆμα φυσιγγίου Lebel).

Τέλος ὁ κάλυξ κατεργάζεται εἰς ἐκγλυφαντικοὺς τόρνους ἐκτελοῦντας τὰς ἑξῆς τρεῖς ἐργασίας:

Τὴν ἐκγλυφὴν διὰ τὴν ἐγκάθισιν τοῦ ἐξολκέως.

Τὴν ἀποκοπὴν ἵνα ὁ κάλυξ λάβῃ τὸ τελικὸν μῆκος.

Τὴν διατρύπησιν τῆς κεντρικῆς διεκπνοῆς.

Τοιουτοτρόπως ὁ κάλυξ ἀποπερατοῦται ἐντελῶς καὶ εἶνε ἕτοιμος νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ἐμπυρευμάτισις καὶ νὰ πληρωθῇ.

Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω μνημονευθεισῶν κατεργασιῶν, ἐλέγχονται αἱ διαστάσεις ἀριθμοῦ τινος τῶν κατασκευαζομένων καλύκων, πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἀκριβοῦς λειτουργίας τῶν μηχανημάτων.

Ὁ ἔλεγχος οὗτος ἐνεργεῖται διὰ κάθε κάλυκα τῇ βοηθείᾳ δύο **περιτυπωμάτων** (gabarits), τοῦ ἑνὸς ἔχοντος τὰς μεγαλειτέρας διαστάσεις, ἤτοι τὸ μέγιστον τῆς ἀνοχῆς τῆς μεγάλης θαλάμης, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ κάλυξ δέον νὰ εἰσέρχηται, τοῦ δ' ἑτέρου τὰς μικροτέρας διαστάσεις, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ κάλυξ δέον νὰ μὴ εἰσέρχηται.

2) Κατασκευὴ τοῦ καψυλλίου

Τὰ καψύλλια ἀπολαμβάνονται δι' ἐκκοιλάνσεως ἐπὶ φύλλου ὀρειχάλκου πάχους 0,85 ἕως 0,875 χιλιοστομέτρων. Τὰ φύλλα τοῦ ὀρειχάλκου εἶνε μεταβλητοῦ πλάτους καὶ μήκους. Τὸ καψύλλιον κατασκευάζεται διὰ δύο ἐκκοιλάνσεων.

Ἡ βάσανος τῆς παραδοχῆς συνίσταται εἰς τὸ νὰ κατασκευασθῶσι καὶ νὰ πληρωθῶσιν ἀρκετὰ καψύλλια. Ἡ δοκιμὴ ἐνεργεῖται ἐπὶ τοῦ $^1/_{2000}$ τῶν κατασκευασθέντων. Διὰ τῶν δοκιμασθησομένων καψυλλίων καψυλλιοῦνται κάλυκες καὶ βάλλονται.

Πρὸς παραδοχὴν τούτων δὲν πρέπει νὰ διατρυπηθῇ τὸ καψύλλιον, οὐδὲ νὰ ἐπέλθῃ ἐκφυγὴ ἀερίων ἕνεκα διαρρήξεως τοῦ μετάλλου.

3) Κατασκευὴ τοῦ ἐμπυρεύματος (ἐκτριπτικῆς πυρίτιδος)

Τὸ ἐμπύρευμα κατασκευάζεται ἐκ μίγματος οὗτινος ἡ σύνθεσις εἰς βάρος εἶνε ἡ ἑξῆς:

15 μέρη χλωρικῆς ποτάσσης (χλωρικοῦ καλίου),
13 μέρη θειούχου ἀντιμονίου,
1 μέρους πυριτιδοκόνεως,
1 μέρους θείου, καὶ
οἰνοπνεύματος μετὰ κόμμεως, ἀρκοῦντος ἵνα διαβραχῇ καταλλήλως τὸ μίγμα.

Πρὸς κατασκευὴν τοῦ κροτικοῦ τούτου μίγματος κατατρίβουσιν ἐν ἀρχῇ τὴν χλωρικὴν πότασσαν διαβρέχοντες μετ' οἰνοπνεύματος, εἶτα εἰς τὸ μίγμα προσθέτουσι διαδοχικῶς τὸ θειοῦχον ἀντιμόνιον, τὸ θεῖον καὶ τὴν πυριτιδόκονιν, προσέχοντες νὰ διαβρέχωσιν ἐν ἀνάγκῃ τὸ μίγμα δι' οἰνοπνεύματος, εἰς τρόπον ὥστε ἡ σύνθεσις νὰ ᾖ διαρκῶς μαλακὴ ὡς ἡ μαστίχη.

Τὸ οὕτω κατασκευασθὲν μίγμα ἐξαπλοῦται ἐπὶ μεταλλικῆς πλακὸς ἐχούσης ὀπὰς πολὺ πλησίον ἀλλήλων, μεγέθους ὡς τὸ χρησιμεῦον διὰ τὸ ἐμπύρευμα τεμάχιον, καὶ ὑποβάλλεται εἰς τὴν πρώτην ἀποξήρανσιν. Τὰ κυκλικὰ ταῦτα τεμάχια τῶν ἐμπυρευμάτων ἔχουσι πάχος 1 ἕως 1,2 χιλιοστομέτρου. Τὸ βάρος 100 ἐμπυρευμάτων εἶνε 2 γραμμάρια, 8.

4) Πλήρωσις τῶν καψυλλίων

Τὰ ἐμπυρεύματα λαμβανόμενα ἀνὰ ἓν τοποθετοῦνται ἐντὸς τοῦ καψυλλίου καὶ συμπιέζονται διὰ πιέστρου.

Τὰ πληρωθέντα καψύλλια μεταφέρονται εἰς τὸ ξηραντήριον ὅπως ἐπέλθῃ πλήρης ἀποξήρανσις τῶν ἐμπυρευμάτων.

Τέλος ἐπὶ τοῦ ἐμπυρεύματος ἑκάστου καψυλλίου ἐναποτίθεται σταγὼν βερνικίου ἀποτελουμένου ἐξ ἐλαστικῆς κόμμεως διαλελυμένης ἐντὸς βενζίνης, εἶτα δὲ ὑποβάλλονται εἰς τελευταίαν ἀποξήρανσιν προωρισμένην νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐξάτμισιν τῆς βενζίνης.

5) Ἐμπυρευμάτισις (καψυλλίωσις τοῦ κάλυκος)

Τὰ καψύλλια τοποθετοῦνται ἐπὶ τῶν καλύκων δι' ἁπλῆς πιέσεως, διὰ μηχανήματος εἰς τρόπον ὥστε ἡ βάσις τοῦ καψυλλίου νὰ εὑρίσκηται ὀλίγον ἐνδότερον τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ πυθμενίου τοῦ κάλυκος.

6) Κατασκευὴ τῆς βολίδος

Ἡ βολὶς σύγκειται ἀπὸ ἐσκληρυμένον μολύβδινον πυρῆνα (96 μέρη μολύβδου καὶ 4 μέρη ἀντιμονίου) μετὰ **περιβλήματος ἐκ νικελιοχάλκου** (maillechort) (80 μέρη χαλκοῦ καὶ 20 μέρη νικελίου).

Παραλαβὴ τῶν μετάλλων. Ὁ νικελιόχαλκος παραλαμβάνεται ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς βιομηχανίας εἰς ταινίας ἢ μικροὺς δίσκους. Αἱ βάσανοι πρὸς παραδοχήν του συνίστανται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν ὑπὸ τοῦ συμβολαίου ὁριζομένων διαστάσεων, εἰς τὴν χημικὴν ἀνάλυσιν καὶ εἰς τὴν μηχανικὴν δοκιμασίαν· ἡ τελευταία δὲ αὕτη συνίσταται εἰς τὴν κατασκευὴν ἀριθμοῦ τινος βολίδων καὶ τὸν ἔλεγχον τούτων. Ἡ ἀπομείωσις τοῦ μετάλλου κατὰ τὴν κατασκευὴν δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 1 %.

Ὁ μόλυβδος παραλαμβάνεται ἐν εἴδει σύρματος διαμέτρου 7 χιλιοστομέτρων. Δέον νὰ ᾖ καθαρὸς καὶ μαλακός. Ἡ βάσανος πρὸς παραδοχήν του συνίσταται εἰς τὴν χημικὴν ἀνάλυσιν καὶ τὴν μηχανικὴν δοκιμασίαν, δι' ἣν κατασκευάζουσιν ἀριθμόν τινα βολίδων ἃς ἐλέγχουσι.

Κατασκευή. Τὸ **περίβλημα** (enveloppe) κατασκευάζεται, ὅπως ὁ κάλυξ, εἰς τέσσαρας διαδο-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

χικὰς ἐκκοιλάνσεις, μεθ' ἃς τέμνεται εἰς τὸ ὡρισμένον μῆκος. Κατόπιν δι' ἑτέρας ἐκκοιλάνσεως σχηματίζεται ἡ ᾠοειδὴς αἰχμή.

Ὁ μολύβδινος πυρὴν κατασκευάζεται ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ κατεργασίᾳ. Κατασκευάζεται ἐν πρώτοις μολύβδινον σύρμα, τοῦ συγχωνεύματος ἀποτελουμένου ἐξ 96 μερῶν μολύβδου καὶ 4 μερῶν ἀντιμονίου, ὅπερ κόπτεται διαδοχικῶς εἰς τεμάχια τοῦ ἀπαιτουμένου μήκους, ταῦτα δὲ πιέζονται ἔν τινι μήτρᾳ, ἥτις τοῖς δίδει τὸ ἀναγκαῖον σχῆμα.

Εἶτα οἱ πυρῆνες εἰσάγονται διὰ τῆς χειρὸς ἐντὸς τῶν περιβλημάτων.

Αἱ οὕτως ἀποτελούμεναι βολίδες πιέζονται ἔν τινι μήτρᾳ.

Εἶτα τὸ περιπλέον τεμάχιον τοῦ περιβλήματος διπλοῦται καὶ πιέζεται ἰσχυρῶς εἰς τὸ κοῖλον πυθμένιον τοῦ πυρῆνος.

Τέλος, αἱ βολίδες διέρχωνται διὰ κυλινδρωτικοῦ μηχανήματος ὅπως, δοθῇ εἰς αὐτὰς ἡ τελικὴ διάμετρος· π. χ. διὰ τὰ τυφέκια διαμετρήματος 8 χιλιοστομέτρων, δι' ὧν εἶνε ὡπλισμένος ὁ Βελγικὸς στρατὸς δίδεται ἡ ἑξῆς διάμετρος:

$$7{,}92 \text{ χιλιοστ.} \begin{cases} +0{,}03 \text{ χιλιοστ.} \\ -0{,}015 \text{ χιλιοστ.} \end{cases}$$

Κατόπιν τῆς ἀνωτέρω κατασκευῆς τῶν βολίδων αὗται ἐλέγχονται, ζυγίζονται καὶ διαμετροῦνται ἤτοι ἐλέγχονται διὰ τοῦ διαμετρήματος.

7) Πλήρωσις τοῦ κάλυκος καὶ τοποθέτησις τῆς βολίδος

Πρὶν ἡ πληρωθῇ, ὁ κάλυξ λαμβάνει διὰ πιέστρου τρεῖς ἐλαφρὰς νύξεις ὑπ' αἰχμῆς τινὸς εἰς τὸ κατώτερον μέρος τοῦ λαιμοῦ, ἵνα χρησιμεύσωσιν αὗται ὡς βάσις ἐγκαθίσεως εἰς τὴν βολίδα. Εἶτα ἐνεργεῖται ἡ πλήρωσις.

Ἡ γέμισις σύγκειται ἐκ 2, 4 γραμμαρίων ἀκάπνου βελγικῆς πυρίτιδος L3· ἡ ἀνοχὴ τοῦ βάρους τῆς γεμίσεως εἶνε + 5 ἑκατοστόγραμμα.

Ἡ πλήρωσις γίνεται διὰ τῆς χειρὸς τῇ βοηθείᾳ μικροῦ μέτρου πληρουμένου πυρίτιδος. Οἱ πληρούμενοι κάλυκες ἐπιθεωροῦνται, μεταφερόμενοι εἶτα εἰς τὸ ἐργαστήριον ἔνθα ἐκτελεῖται ἡ τοποθέτησις τῶν βολίδων.

Αἱ βολίδες λιπάζονται εἰς τὸ κατώτερον αὐτῶν μέρος καὶ εἰς ὕψος 5 χιλιοστόμετρα, διὰ μίγματος συνισταμένου κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ παραφίνης καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ ἐξ ὀρυκτοῦ λίπους (λίπος πράσινον), εἶτα ἐμβάλλονται διὰ τῆς χειρὸς ἐντὸς τῶν καλύκων καὶ συσφίγγονται.

Περατωθέντων τῶν φυσιγγίων ἐλέγχονται αἱ διαστάσεις τούτων διὰ περιτυπώματος· τὸ μῆκος τοῦ φυσιγγίου εἶνε 77 χιλιοστόμετρα.

Ὁ ἁρμὸς τοῦ καψυλλίου μετὰ τοῦ πυθμενίου ἐπιχρίεται δι' ὀρυκτοῦ λίπους· ἐπίσης πληροῦται λίπους πᾶν διάλειμμα εἰς τὸ στόμιον μεταξὺ τοῦ κάλυκος καὶ τῆς βολίδος.

Τὰ φυσίγγια τίθενται ἀνὰ 5 ἐπὶ τῶν ἐξ ἐλάσματος γεμιστῶν καὶ εἶτα σχηματίζονται εἰς δεσμίδας.

Ὅροι συγγραφῆς (ἢ ἁπλῶς **συγγραφὴ**) ἤτοι ῥῆτραι (clauses), ὑποχρεώσεις (charges) καὶ ὅροι (conditions) διὰ τὴν προμήθειαν καὶ παραλαβὴν ὑπὸ ἐπιτροπῆς τῶν στοιχείων τοῦ φυσιγγίου τοῦ ὅπλου Μάουζερ τοῦ καταστήματος Keller et Cgnie.

(Βλέπε καὶ τὰ σχετικὰ περὶ παραλαβῆς τῶν καλύκων καὶ φυσιγγίων Gras ὑπὸ ἐπιτροπῆς).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ I

Γενικαὶ σκέψεις

Ἄρθρον 1. Ἡ **συγγραφὴ** σκοπεῖ τὴν προμήθειαν τῶν στοιχείων τοῦ φυσιγγίου συνισταμένων ἐκ τῶν κατωτέρω ἐκτεθειμένων στοιχείων καὶ παρελκομένων.

α') **Κάλυκες** (douilles) ἐξ ὀρειχάλκου κατασκευαζόμενοι δι' ἐκκοιλάνσεως.

β') **Καψύλλια** (capsules) ὀρειχάλκινα, πεπληρωμένα

γ') **Βολίδες** (balles) ἐξ ἐσκληρυμένου μολύβδου, μετὰ περιβλήματος ἐκ νικελιοχάλκου κατασκευαζομένου δι' ἐκκοιλάνσεως.

δ') **Γεμισταὶ** (chargeurs) συνιστάμενοι ἐκ τοῦ πλαισίου καὶ τοῦ νικελιωτοῦ ἐλατηρίου.

ε') **Συσκευασία** (emballage) τῶν στοιχείων τῶν φυσιγγίων ἐντὸς ξυλίνων κιβωτίων.

ϛ') **Παραμετρητῆρες** (1) (rapporteurs) πρὸς ἔλεγχον τῶν διαστάσεων τῶν **ἐλεγκτικῶν διαμετρητήρων** (calibres vérificateurs). **Ἀντιδιαμετρητῆρες ἐλεγκτικοὶ** (contre calibres vérificateurs) πρὸς ἔλεγχον τῶν διαστάσεων τῶν παραμετρητήρων. Ἐργαλεῖα πρὸς μέτρησιν τῶν ἐλεγκτικῶν διαμετρητήρων.

Ἄρθρον 2. Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐξ ἀξιωματικῶν ἐπιφορτίζεται τὴν ἐπιτήρησιν κατὰ τὴν κατασκευὴν ἐκτελοῦσα δοκιμὰς καὶ ἐλέγχουσα ἑκάστην προμήθειαν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραγγελίας, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἐπιτροπὴν ἀξιωματικοί, δικαιοῦνται νὰ ἐπιθεωρῶσι καὶ νὰ ἐλέγχωσιν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν κατασκευὴν τῶν στοιχείων τοῦ φυσιγγίου. Ὁ κατασκευαστὴς δέον νὰ καταστήσῃ γνωστὸν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ἔναρξιν τῆς κατασκευῆς τῶν στοιχείων τοῦ φυσιγγίου, ἅμα αὕτη ἀρχίσῃ.

Ἄρθρον 3. Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ συντάττῃ πρωτόκολλον τῶν ἐργασιῶν της καὶ θ' ἀποφαίνηται περὶ τῆς ἀπορρίψεως ἢ παραδοχῆς ἑκάστης προμηθείας. Ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ δέον νὰ ἐκτίθηνται οἱ λόγοι τῆς ἀπορρίψεως.

---

(1) ***Παραμετρητὴρ*** (ἐκ τοῦ παραμετρέω-ῶ) καλεῖται ὄργανον δι' οὗ μετρεῖταί τι καὶ συγκρίνεται πλησίον ἢ ἐπάνω εἰς ἄλλο τι· ***διαμετρητὴρ*** δὲ (ἐκ τοῦ διαμετρέω-ῶ) καλεῖται τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ μετροῦσι, ἐλέγχουσι τὴν διάμετρον, κτλ. ἀντικειμένου τινός.

Ἄρθρον 4. Ὁ κατασκευαστὴς θὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν δι' ἐξόδων του, πλήρη συλλογὴν **ἐλεγκτικῶν διαμετρητήρων, παραμετρητήρων** καὶ **ἀντιδιαμετρητήρων ἐλεγκτικῶν**, συμφώνως τῇ ὀνοματολογίᾳ τῆς παρούσης συγγραφῆς.

Ὁ κατασκευαστὴς ὀφείλει ν' ἀντικαθιστᾷ τ' ἀνωτέρω ἐλεγκτικὰ ὄργανα ἅμα ἡ ἐπιτροπὴ κρίνῃ ὅτι ἀπώλεσαν τὰς διαστάσεις των ἕνεκα τῆς χρήσεως.

Ἄρθρον 5. Διὰ τὴν παραλαβὴν ὅλων τῶν στοιχείων τοῦ φυσιγγίου, ὁ κατασκευαστὴς θὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς τ' ἀναγκαῖα διὰ ταύτην ἐργαλεῖα καὶ ὄργανα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ II

Ἰδιαίτεραι παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ποιότητος τῶν ὑλῶν τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν στοιχείων τοῦ φυσιγγίου.

Ἄρθρον 6. **Κάλυκες.** Τὸ χρησιμοποιηθησόμενον διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν καλύκων μέταλλον δέον νὰ ᾖ ὀρείχαλκος ἀρίστης ποιότητος, λίαν ὁμογενής, χρώματος καὶ πάχους ὁμοιομόρφου, ἄνευ σχισμῶν (fentes) ἢ ῥαγάδων (crevasses).

Ἡ **συνεκτικότης** καὶ ἡ **ἐλαστικότης** τοῦ μετάλλου δέον νὰ ὦσι τοιαῦται ὥστε οἱ κάλυκες νὰ δύνωνται νὰ κατασκευάζωνται καὶ νὰ ἐκπληρῶσι τὰς καλλιτέρας συνθήκας, δυνάμενοι νὰ ἐξάγωνται εὐκόλως ἐκ τῆς θαλάμης τοῦ ὅπλου χωρὶς νὰ σχίζωνται.

Ὁ ὀρείχαλκος θὰ σύγκειται ἀπὸ 66,6 μέρη χαλκοῦ καὶ ἀπὸ 33,3 ψευδαργύρου ἀρίστης ποιότητος.

Ἕκαστος κάλυξ θὰ φέρῃ ἐπὶ τοῦ πυθμενίου του τὴν χρονολογίαν τοῦ ἔτους τῆς κατασκευῆς καὶ τ' ἀρχικὰ στοιχεῖα τοῦ κατασκευαστοῦ.

Ἡ εἰς φύλλα **ἐξέλασις** (laminage) τοῦ μετάλλου διὰ τοῦ ἐλασματουργοῦ δέον νὰ ἐκτελεσθῇ τοῦ μετάλλου ὄντος ἐν ψυχρᾷ καταστάσει. Τὸ μέταλλον τοῦ κάλυκος εἰς τὴν θέσιν ἔνθα τοποθετεῖται ἡ βολὶς δέον νὰ ᾖ ἀρκετὰ **ἐκτατὸν** (malléable), ἵνα μὴ ὁ κάλυξ διασχισθῇ εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος (τὸν λαιμὸν) μετὰ τὴν ἔνθεσιν τῆς βολίδος καὶ παραμονὴν αὐτῆς ἐν τῷ κάλυκι.

Ἄρθρον 7. **Καψύλλια.** Τὸ μέταλλον τῶν καψυλλίων ἔσεται τῆς αὐτῆς ποιότητος καὶ συνθέσεως μὲ τὸ μέταλλον τῶν καλύκων. Τὰ καψύλλια ἐπιχρίονται ἐσωτερικῶς διὰ βερνικίου, θὰ ἔχωσι δὲ τὰς ὑπὸ τῶν πινάκων προβλεπομένας διαστάσεις.

Ἄρθρον 8. Αἱ βολίδες σύγκεινται ἀπὸ πυρῆνα ἐξ ἐσκληρυμένου μολύβδου μετὰ **περιβλήματος ἐκ νικελιοχάλκου** (maillechort) ἀποτελουμένου ἐκ συγχωνεύματος 80 μερῶν χαλκοῦ καὶ 20 μερῶν νικελίου.

Ὁ πεπιεσμένος ἐν τῷ περιβλήματι πυρὴν κατασκευάζεται ἀπὸ σύρμα μολύβδινον περιέχον 96 μέρη μολύβδου καὶ 4 ἀντιμονίου.

Αἱ βολίδες δέον νὰ ἔχωσι τὰς ὑπὸ τῶν πινάκων ὁριζομένας διαστάσεις καὶ πρὸς παραδοχὴν δέον νὰ ἐκπληρῶσι τοὺς ὅρους τῶν δοκιμῶν τοὺς προβλεπομένους ἐν τῷ κεφαλαίῳ III.

Ἄρθρον 9. **Γεμισταί.** Οὗτοι εἰσὶν ἐκ πεταλείου χαλυβικοῦ συνιστάμενοι ἐκ τοῦ πλαισίου καὶ τοῦ ἐλατηρίου. Θὰ ὦσιν ἐπινικελιωμένοι ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς. Ἕκαστος γεμιστὴς δέον νὰ περιλαμβάνῃ πέντε φυσίγγια καὶ νὰ ἔχῃ τὰς ὑπὸ τῶν πινάκων ὁριζομένας διαστάσεις.

Ἄρθρον 10. **Φυσίγγια γεμισμένα.** Ἀφοῦ τὰ διάφορα στοιχεῖα τὰ ἀποτελοῦντα τὸ φυσίγγιον ἐξετασθῶσι καὶ ἐλεγχθῶσιν ἕνα ἕκαστον μεμονωμένως, θὰ συναχθῶσι, ἵν' ἀποτελέσωσι πλήρες τὸ φυσίγγιον, ὅπερ ἐξετασθήσεται συμφώνως τοῖς ἐν τῷ κεφαλαίῳ III διαλαμβανομένοις ἄρθροις.

Ἄρθρον 11. Τὰ διάφορα στοιχεῖα συσκευάζονται ἐντὸς ξυλίνων κιβωτίων.

Ἄρθρον 12. Οἱ διάφοροι παραμετρητῆρες, ἐλεγκτικοὶ διαμετρητῆρες, καὶ ἀντιδιαμετρητῆρες θὰ ὦσιν ἐκ χάλυβος συσκευασμένοι ἐντὸς κιβωτίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ III

Ἄρθρον 13. Ἡ ἐξέτασις τῶν παρουσιαζομένων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προμηθείας στοιχείων ἐνεργηθήσεται ἐν τῷ καταστήματι ὑπὸ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 διαλαμβανομένης ἐπιτροπῆς.

Ὁ κατασκευαστὴς θέλει παράσχει εἰς τὴν ἐπιτροπὴν κατάλληλον καὶ ὡρισμένον διὰ τὸν ἔλεγχον μέρος ὅπου θὰ παρουσιάσωσι τὰς μερικὰς προμηθείας.

Τὰ κιβώτια τῶν δεκτῶν γενομένων ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὑλικῶν θὰ σφραγίζωνται.

Ἡ παραμέτρησις καὶ διαμέτρησις τῶν στοιχείων ἐνεργηθήσεται διὰ τῶν ἐργαλείων, ἅτινα ὁ κατασκευαστὴς ὀφείλει νὰ ἔχῃ διπλᾶ.

Αἱ πρὸς παραδοχὴν φυσιγγίων βολαὶ ἐκτελεσθήσονται δι' ὅπλων χορηγουμένων ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, ἐξελεγχθέντων ὑπὸ τῆς πρὸς παραλαβὴν τῶν ὅπλων ἐπιτροπῆς καὶ ἐπιθεωρουμένων ὑπὸ τῆς πρὸς παραλαβὴν τῶν φυσιγγίων ἐπιτροπῆς πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἑκάστης συνεδριάσεως· μετὰ τὸ πέρας ἑκάστης συνεδριάσεως τὰ ὅπλα θὰ κλειδώνωνται ὑπ' εὐθύνην μέλους τινὸς τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς θὰ κρατῶνται ἐπίσης αἱ κλεῖδες τῶν ἀποθηκῶν ἔνθα ὑπάρχουσι τὰ παρουσιασθέντα διὰ τὴν προμήθειαν στοιχεῖα.

Οἱ καταναλωθέντες κάλυκες, καψύλλια καὶ βολίδες κατὰ τὰς δοκιμὰς θ' ἀντικαθιστῶνται ἀμέσως ἐντὸς τῶν ἠνεῳγμένων κιβωτίων.

Ἄρθρον 14. **Λήψεις δειγμάτων, διαμετρήσεις, βολὴ παραλαβῆς καλύκων.** Ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρουσιασθησομένων πρὸς παραλαβὴν καλύκων ἡ ἐπιτροπὴ θὰ λάβῃ ἐκ διαφόρων κιβωτίων 3 ἐπὶ τοῖς % καὶ θὰ τοὺς ἐξετάσῃ ὡς ἑξῆς:

1) **Ἐξωτερικὴ ἐξέτασις** (aspect extérieur).
2) **Διαμέτρησις** (calibrage).
3) **Καψυλλίωσις** (capsulage).

4) Πρώτη βολή (premier tir).
5) Βολή ἀντοχῆς (tir de résistance).
Γενικαὶ δοκιμαὶ πρὸς ἐπιβεβαίωσιν ὅτι τὰ φυσίγγια εὑρίσκονται ὑπὸ τὰς ἀπαιτουμένας συνθήκας ὅπως ἐναποθηκευθῶσι.
α'. Ἔλεγχος διὰ βάρους (épreuve de pésanteur).
β'. Εὔρυνσις τῆς ἐγκαθίσεως τῆς βολίδος (élargissement du logement de la balle).
γ'. Διαμονὴ τῶν φυσιγγίων ἐν ὑπαίθρῳ.
δ'. Διαμονὴ τῶν φυσιγγίων ἐντὸς δοχείου ἐκ ψευδαργύρου ἐκτεθειμένου εἰς θερμοκρασίαν 45° ἑκατονταβ.

1) Ἐξωτερικὴ ἐξέτασις. Οἱ κάλυκες δέον νὰ παρουσιάζωσι καλὴν ὄψιν ἄνευ ἐξωτερικῶν ἐλαττωμάτων· ταῦτα εἰσί : σχισμαὶ (fentes), ψαθύρματα (pailles, ἤτοι φαινόμεναι ξέναι οὐσίαι), κοιλώματα (stries), τρῦπαι καὶ ἐν γένει παραμορφώσεις· ἀνοχὴ τοιούτων μόνον 2 %.

2) Διαμέτρησις. Ἐλέγχοντες τὰς διαστάσεις τοῦ κάλυκος, αἵτινες ἀναγράφονται εἰς τοὺς πίνακας τῶν διαστάσεων, διὰ τῶν ἐλεγκτικῶν διαμετρητήρων, ἐλαχίστου καὶ μεγίστου ἑκάστης διαστάσεως, πρέπει ν' ἀνταποκρίνωνται αὗται ἀκριβῶς εἰς τὰς παραδεδεγμένας διαστάσεις καὶ νὰ μὴ ἀπομακρύνωνται τῶν ἀνοχῶν, δὲν πρέπει δὲ νὰ εὑρεθῶσι πλέον τῶν 2 τοῖς % ὑπερβαίνοντες τὰς ἀνοχὰς τῶν διαφόρων διαστάσεων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ κάλυκες οἵτινες ὑπερβαίνουσι τὰς ἀνοχάς, δέον νὰ δύνωνται νὰ λειτουργήσωσιν ἐν τῷ τυφεκίῳ.

3) Καψυλλίωσις. Τὸ ἐπίπεδον τοῦ καψυλλίου τοῦ καψυλλιωθέντος κάλυκος δέον νὰ ἦνε κατὰ ἓν ἕως δύο δέκατα τοῦ χιλιοστομέτρου (0,1 ἕως 0,2 χ|μ) ἐνδότερον τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ πυθμενίου τοῦ κάλυκος.

4) Πρώτη βολὴ (δοκιμαστική). Χρησιμοποιηθησόμενα ὅπλα. Τὰ ὅπλα θὰ ἐπιθεωρηθῶθῶσιν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς· οἱ κάλυκες θὰ πληρωθῶσι μετ' ὀλιγοκάπνου πυρίτιδος, ἥτις νὰ παρέχῃ μέσην ἀρχικὴν ταχύτητα 630μ.

Ἡ ἐπιτροπὴ λαμβάνει ἐξ ἑκάστης μερίδος 100,000 καλύκων ἕνα ἐπὶ τοῖς 1000 ἵνα ἐκτελέσῃ δοκιμαστικὴν βολήν.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς δοκιμαστικῆς ταύτης βολῆς λαμβάνονται ὅπλα ἄνευ ἐλαττωμάτων καὶ βάλλονται σειραὶ 30 διαδοχικῶν βολῶν εἰς δύο λεπτὰ τῆς ὥρας, εἶτα ἀφίνονται τὰ ὅπλα νὰ ψυχθῶσι καὶ καθαρίζονται πρὸ τῆς ἐνάρξεως νέας βολῆς.

Ἡ ἐλεγχομένη τῶν 100,000 καλύκων μερὶς ἀπορρίπτεται ἐὰν εἰς 100 ῥιφθείσας βολὰς παρουσιασθῶσιν αἱ ἑπόμεναι ἀτέλειαι.
α'. Μία ἀφλογιστία ἀποδοτέα εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ κάλυκος.
β'. Ἓν καψύλλιον πίπτον ἐκ τῆς ἐγκαθίσεώς του.
γ'. Μία περιφερειακὴ σχισμὴ (ῥαγὰς) τοῦ κάλυκος.
δ'. Μία σχισμὴ τοῦ πυθμενίου τοῦ κάλυκος.
ε'. Ἐὰν αἱ ἐγκάρσιαι σχισμαὶ (ἢ ῥαγάδες) ὑπερβαίνωσι τὸ 0,5 τοῖς %.
ς'. Ἐὰν αἱ κατὰ μῆκος σχισμαὶ τοῦ λαιμοῦ τοῦ κάλυκος ὑπερβαίνωσι τὸ 1 τοῖς %.
ζ'. Δὲν πρέπει νὰ παραχθῶσι διατρήσεις τοῦ καψυλλίου ὑπὸ τοῦ ἐπικρουστῆρος, ἐὰν ὅμως ἐξαιρετικῶς ἐπισυμβῶσι πλειότεραι τῶν 2 τοῖς % ἔν τινι σειρᾷ 100 βολῶν, ἡ μερὶς δέον νὰ ὑποβληθῇ εἰς νέαν δοκιμαστικὴν βολὴν πρὸς ἔλεγχον τῶν διατρήσεων, ἐὰν δὲ ἐκ νέου παρουσιασθῶσι πλειότεραι τῶν 2 τοῖς %, ἡ μερὶς ἀπορρίπτεται.

5) Βολαὶ ἀντοχῆς. Ἐξετάζουσι τὴν στερεότητα τῶν καλύκων λαμβάνοντες 10 ἐκ τῶν 100 οἵτινες ἐξεπλήρωσαν τοὺς ὅρους τῆς δοκιμαστικῆς βολῆς καὶ βάλλοντες διὰ τούτων 80 βολάς. Μεθ' ἑκάστην δεκάδα βολῶν, οἱ κάλυκες καθαρίζονται ὀλίγον, χωρὶς νὰ ἐκσχωριασθῶσι, ἐπιθεωροῦνται καὶ ἐπαναεμβολαιοῦνται ἵνα ἐπανακτήσωσι τὰς κανονικάς των διαστάσεις ὁπότε γεμίζονται ἐκ νέου.

Οἱ δοκιμαζόμενοι κάλυκες δέον νὰ μὴ ὑποστῶσιν οὐδεμίαν βλάβην.

Γενικαὶ δοκιμαὶ πρὸς ἐπιβεβαίωσιν ὅτι τὰ φυσίγγια εὑρίσκονται ὑπὸ τὰς ἀπαιτουμένας συνθήκας ὅπως ἐναποθηκευθῶσι.

α'. Ἔλεγχος διὰ βάρους. Ἐξ ἑκάστης μερίδος 100 χιλιάδων ὑποβαλλομένων πρὸς παραλαβήν, λαμβάνονται 15 φυσίγγια, ἅτινα τῇ βοηθείᾳ μηχανήματος θὰ ὑποστῶσι τὸν ἔλεγχον διὰ βάρους, ἤτοι, προσαρτῶντες εἰς τὴν βολίδα βάρος 10 χιλιογράμμων αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἀποσπασθῇ ἐκ τοῦ κάλυκος, διὰ προσθήκης ὅμως βάρους μέχρις 70 χιλιογράμμων ἡ βολὶς δέον νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἐγκαθίσεώς της.

β'. Εὔρυνσις τῆς ἐγκαθίσεως βολίδος. Ἐξ ἑκάστης μερίδος τῶν παρουσιαζομένων 100 χιλιάδων καλύκων θὰ λάβωσι 50 ὧν τινων θὰ εὐρύνωσι τὴν ἐγκάθισιν τῆς βολίδος, τῇ βοηθείᾳ κωνικοῦ ἐμβολέως, τοὐλάχιστον κατὰ 1 χιλιοστόμετρον· διὰ τῆς δοκιμασίας ταύτης δέον κατ' ἀνώτερον ὅρον νὰ σχισθῶσι 3 τοῖς % κάλυκες μόνον.

γ') Διαμονὴ τῶν φυσιγγίων ἐν ὑπαίθρῳ. Ἐξ ἑκάστης μερίδος τῶν παρουσιαζομένων πρὸς ἐξέτασιν καλύκων λαμβάνουσι ½ τοῖς 1000 οὓς θὰ γεμίσωσι καὶ θ' ἀφήσωσιν ἐκτεθειμένους εἰς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς ἐπηρείας ἐπὶ 20 ἡμέρας· τὸ μέταλλον τῶν καλύκων δέον νὰ ᾖ ἐλαστικὸν καὶ οὐδεὶς κάλυξ δὲν πρέπει νὰ διαρραγῇ εἰς τὴν ἐγκάθισιν τῆς βολίδος.

δ'. Διαμονὴ τῶν γεμισμένων φυσιγγίων ἐντὸς δοχείου ἐκ ψευδαργύρου ἐκτεθειμένου εἰς θερμοκρασίαν 45° ἑκατονταβ. Πρὸς ἀσφαλῆ ἐπιβεβαίωσιν ὅτι τὰ φυσίγγια δὲν θὰ ὑποστῶσι σχισμὰς κατὰ τὴν ἐν ἀποθήκαις διαμονήν των, ἡ ἐπιτροπὴ λαμβάνει ἐξ ἑκάστης μερίδος τῶν 100 χιλιάδων ἀνὰ μίαν δεσμίδα, ἃς κλείει ἑρμητικῶς ἐντὸς δοχείου ἐκ ψευδαργύρου καὶ ὑποβάλλει ταύτας ἐπὶ δέκα συνεχεῖς ἡμέρας, δέκα ὥρας καθ' ἑκάστην, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν θερμοκρασίας 45° Κελσίου· μετὰ τὴν πάροδον τῶν δέκα τούτων ἡμερῶν ἐπιθεωροῦνται τὰ φυ-

σίγγια, δὲν πρέπει δὲ νὰ ὑπάρξωσι μεταξὺ αὐτῶν κάλυκες σχισθέντες πλέον τῶν 0,5 τοῖς %.

Ἄρθρον 15. Παραλαβὴ τῶν καψυλλίων. Ὁ ἔλεγχος περιλαμβάνει τὴν ἐξέτασιν 0,5 τοῖς % ἐπὶ τῶν παρουσιαζομένων πρὸς παραλαβὴν καψυλλίων ἑκάστης μερικῆς προμηθείας.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐξετάζει τὰ ἑξῆς:

1) Τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν.
2) Τὴν διαμέτρησίν των.
3) Δοκιμαστικὴν βολήν.

1) **Ἐξωτερικὴ μορφή.** Οὐδὲν ἐξωτερικὸν φαινόμενον ἐλάττωμα δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐπὶ τοῦ μετάλλου τῶν καψυλλίων, τὸ μέταλλον δέον νὰ ᾖ ἀρίστης ποιότητος, λίαν ὁμογενές, χρώματος καὶ πάχους ὁμοιομόρφου, ἄνευ σχισμῶν ἢ ῥαγάδων.

Ἐὰν μεταξὺ τῶν παρουσιαζομένων πρὸς ἔλεγχον καψυλλίων εὑρεθῇ καψύλλιον ἄνευ κροτικοῦ μίγματος, ἐπιθεωρεῖται ἐκ νέου ἡ μερίς, ἐὰν δ' εὑρεθῇ κατὰ τὴν δευτέραν ἐπιθεώρησιν καὶ δεύτερον κενὸν καψύλλιον, ἡ μερὶς ἀπορρίπτεται.

2) **Διαμέτρησις.** Ἐλέγχονται αἱ διαστάσεις τοῦ καψυλλίου αἵτινες δέον νὰ ὦσι σύμφωνοι μὲ τὰς τῶν πινάκων, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν ἀνοχῶν, ἤτοι τῆς μεγίστης καὶ ἐλαχίστης ἑκάστης τῶν διαστάσεων. Πρέπει ν' ἀνταποκρίνωνται αὗται ἀκριβῶς εἰς τὰς παραδεδεγμένας διαστάσεις καὶ νὰ μὴ ἀπομακρύνωνται τῆς μεγίστης καὶ ἐλαχίστης ἀνοχῆς, δὲν πρέπει δὲ νὰ εὑρεθῶσι πλέον τῶν 2 τοῖς % ὑπερβαίνοντα τὰς ἀνοχὰς τῶν διαφόρων διαστάσεων· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ καψύλλια τὰ ὑπερβαίνοντα τὰς ἀνοχὰς δέον νὰ δύνωνται νὰ λειτουργήσωσιν ἐν τῷ κάλυκι.

Θὰ ἐπιθεωρήσωσι λεπτομερῶς τοὺς κάλυκας ἐὰν ἐπεχρίσθησαν ἐσωτερικῶς διὰ βερνικίου, καθὼς ἐπίσης ἐὰν ἦνε ἐπικεχρισμένος κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ πλευρὰν ὁ ἐκ κασσιτέρου παράκυκλος.

3) **Δοκιμαστικὴ βολή.** Ἐκτελεῖται βολὴ δι' ὅπλων καὶ καλύκων ἐξελεγχθέντων προηγουμένως καὶ ἐχόντων τὰς κεκανονισμένας διαστάσεις. Βάλλονται σειραὶ ἐκ 30 διαδοχικῶν βολῶν εἰς δύο λεπτὰ τῆς ὥρας, εἶτα ἀφίνονται τὰ ὅπλα νὰ ψυχθῶσιν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ καθαρίζονται πρὸ τῆς ἐνάρξεως νέας βολῆς.

Ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ πεισθῇ ὅτι ἡ κατασκευὴ τῶν καψυλλίων ἦνε ὁμοιόμορφος καὶ ἐπιμεμελημένη, τῶν πρώτων ὑλῶν οὐσῶν καταλλήλων πρὸς τοῦτο, δύναται νὰ ἐλαττώσῃ τὰς δοκιμὰς τῆς βολῆς της λαμβάνουσα ἀντὶ δύο ἐπὶ τοῖς ‰ ἕνα καψύλλιον ἐπὶ τοῖς 1000, ἡ δὲ μερὶς θ' ἀπορρίπτηται συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 14, 5ον (βολαὶ ἀντοχῆς) τοῦ παρόντος Κεφαλαίου III.

Ἄρθρον 16. Παραλαβὴ τῶν βολίδων. Ὁ ἔλεγχος γίνεται λαμβανομένης μιᾶς βολίδος ἐπὶ τοῖς 100 ἑκάστης μερικῆς προμηθείας.

Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ ἐξετάσῃ,

1) Τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν.
2) Τὴν διάμετρον καὶ τὸ βάρος.
3) Δοκιμαστικὴν βολήν.

1) **Ἐξωτερικὴ μορφή.** Αἱ βολίδες δέον νὰ μὴ ἔχωσιν οὐδὲν ἐξωτερικὸν ἐλάττωμα, ἤτοι νὰ μὴ ἔχωσι πτυχάς, κοιλώματα ἢ φαινομένας παραμορφώσεις. Ἵνα γείνῃ δεκτὴ ἡ παρουσιαζομένη πρὸς παραλαβὴν μερὶς δέον νὰ μὴ ὦσιν ἐλαττωματικαὶ πλειότεραι τῶν δύο τοῖς %. Τὸ ἄκρον τοῦ ἐκ νικελιοχάλκου περιβλήματος τὸ ἐξέχον τοῦ μολυβδίνου πυρῆνος, δέον νὰ ᾖ καλῶς κεκαμμένον καὶ πεπιεσμένον ἐν τῷ ὀπισθίῳ κοιλώματι τοῦ πυρῆνος.

2) **Διαμέτρησις καὶ βάρος.** Ζυγίζουσι 50 βολίδας διὰ τοῦ ζυγοῦ ἀκριβείας, καὶ ἐλέγχουσι τὰς διαστάσεις αὐτῶν συμφώνως μὲ τοὺς πίνακας· ὅπως ἡ μερὶς γείνῃ δεκτὴ δὲν πρέπει ἡ ὑπέρβασις τῶν ἀνοχῶν νὰ ᾖ μεγαλειτέρα τῶν 2 ἐπὶ τοῖς 100.

3) **Δοκιμαστικὴ βολή.** Λαμβάνουσι μίαν βολίδα ἐπὶ ταῖς 1000 καὶ ἐξετάζουσι μὴ τυχὸν τὸ περίβλημα ἀποχωρίζεται τοῦ πυρῆνος. Βάλλουσι σειρὰς ἐκ 30 διαδοχικῶν βολῶν εἰς δύο λεπτὰ τῆς ὥρας, ἐντὸς ὕδατος, μέχρις οὗ βάλλουσι 2000 βολὰς διὰ τοῦ ἰδίου τυφεκίου.

Μεθ' ἑκάστην τριακοντάδα βολῶν, ἀφίνουσι τὸ τυφέκιον ν' ἀποψυχθῇ εἶτα τὸ καθαρίζουσι, ἡ δὲ μερὶς τῶν βολίδων ἀπορρίπτεται ἐὰν παρουσιασθῶσιν ἐπὶ τοῦ περιβλήματος ῥαγάδες πλειότεραι τῶν 0,5 τοῖς %.

Βάλλοντες εἶτα 20 βολὰς κατὰ στόχου ἐξ ἀποστάσεως 300 μέτρων, δέον ἅπασαι αἱ βολίδες νὰ πλήξωσιν ἐπὶ τοῦ στόχου διὰ τῆς αἰχμῆς, ὅπερ ἀναγνωρίζεται ἐκ τοῦ ἀποτυπώματος τοῦ σημείου τῆς κρούσεως τῆς βολίδος.

Χρησιμοποιούμενα ὅπλα. Διὰ τὰς ἀνωτέρω δοκιμὰς μεταχειρίζονται ὅπλα ἔχοντα καινουργεῖς κανονικὰς κάννας καὶ καλῶς διαμετρηθείσας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν δοκιμῶν.

Ἐκτελοῦντες τὴν δοκιμαστικὴν βολὴν τῶν καλύκων, ἐξετάζουσι συνάμα καὶ τὰς βολίδας, ὅπως ἀνωτέρω περιεγράφη.

Ἄρθρον 17. Παραλαβὴ τῶν γεμιστῶν. Ἐξετάζουσι 5 ἐπὶ τοῖς 100 ἐφ' ἑκάστης παρουσιαζομένης προμηθείας, παρατηροῦντες τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῶν μορφὴν καὶ διαμετροῦντες αὐτοὺς κανονικῶς.

Τὰ πλαίσια τῶν γεμιστῶν καὶ τὰ ἐλατήρια αὐτῶν δέον νὰ ὦσι καλῶς ἐπινικελιωμένα.

Ἡ διαμέτρησις ἐκτελεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πινάκων τῶν διαστάσεων. Δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ἀνοχὰς πλειότεροι τοῦ 1 τοῖς %.

Τὰ φυσίγγια δέον νὰ συγκρατῶνται καλῶς ὑπὸ τοῦ ἐλατηρίου τοῦ γεμιστοῦ.

Ἄρθρον 18. Τὰ παραλαμβανόμενα ξύλινα κιβώτια δέον νὰ ὦσιν ἐκ ξηρᾶς ξυλείας, ἄνευ φθορῶν καὶ συμφώνως μὲ τὸ ἐπὶ τοῦ χάρτου σχέδιον.

Ἄρθρον 19. Ἡ συσκευάσις τῶν φυσιγγίων ἐν τοῖς κιβωτίοις δέον νὰ ᾖ σύμφωνος μὲ τὸ σχέδιον.

Ἄρθρον 20. Ἐν ἑκάστῳ ξυλίνῳ κιβωτίῳ περιλαμβάνεται ἕτερον ἐκ ψευδαργύρου κιβώτιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου περικλείονται αἱ δεσμίδες τῶν φυσιγγίων.

φυσιγγιουλκός, οῦ, ὁ· tire-cartouche, n. m. τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ ἕλκεται τὸ φυσίγγιον.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

φυσιγγοδόκη, ης, ἡ [ναυκλασ.] chambre de charge, θαλάμη γεμίσματος.

φυσιγγοδόχη, ης, ἡ καὶ φυσιγγοθήκη, ης, ἡ, gargoussier, n. m. θήκη δερματίνη ἢ κιβώτιον ξύλινον, χρήσιμος διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν φυσιγγῶν πλησίον τῶν πυροβόλων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν βολῆς.

φυσιγγοποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατασκευῆς φυσιγγίων, fabrique de cartouches ; cartoucherie, n. f.

φυσιγγοποιΐα, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ τῶν φυσιγγίων, fabrication (confection) de cartouches. § —, apprêtée, n. f. fairé l'apprêtée = **φυσιγγοποιέω,** ῶ. Διὰ τὰ ἐμπροσθογεμῆ πυροβόλα τοῦ ναυτικοῦ προητοιμάζοντο ἄλλοτε τὰ φυσίγγια κατὰ τὴν ὥραν τῆς μάχης.

φυσιγγοποιῶ, μέλ. ήσω· κατασκευάζω φυσίγγια, fabriquer (confectionner) des cartouches ; βλ. καὶ φυσιγγοποιΐα.

φυσιγγοφόριον, ου, τό, (φυσίγγ. φέρω), porte-gargousse, n. m.

φῦσιγξ, ος, ἡ· βλ. φυσίγγη (gargousse).

φυσικὰ [ἐπίρ.], φυσικῶς, φύσει, κατὰ φύσιν, naturellement, adv. || [ἐπὶ ἀπαντήσ. βεβαιώτ.] φυσικά ! bien entendu ! je le crois bien ! certainement ! = βεβαίως.

φυσική, ῆς, ἡ· physique, n. f. Αὕτη εἶνε ἐπιστήμη ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν σπουδὴν τῶν φυσικῶν φαινομένων, τουτέστι τὴν ἀνεύρεσιν τῶν κυρίων αἰτίων, τῶν παραγόντων αὐτά, καὶ τῶν σταθερῶν σχέσεων αἵτινες ὑπάρχουσι μεταξὺ τούτων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν, ἢ καὶ μεταξὺ τῶν διαφόρων συστατικῶν μερῶν τοῦ παραγομένου φαινομένου, χωρὶς νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει αἱ χημικαὶ ἀναλύσεις ἢ χημικὰ φαινόμενα (phénomène)· βλέπε λέξιν. Ἐπειδὴ εἰς τὰ φυσικὰ φαινόμενα δὲν μεταβάλλεται ἡ οὐσία τῶν παραγόντων αὐτὰ σωμάτων, ἕπεται ὅτι τὰ φαινόμενα θέλουσιν εἶσθαι τὰ αὐτά, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ὦσι τὰ παράγοντα ταῦτα σώματα. Τούτου ἕνεκεν ὁρίζουσι τινὲς τὴν Φυσικὴν ὡς ἐπιστήμην ἀντικείμενον ἔχουσαν τὴν σπουδὴν τῶν φαινομένων τῶν μὴ ἐπιφερόντων διαρκεῖς ἀλλοιώσεις εἰς τὴν οὐσίαν τῶν παραγόντων αὐτὰ σωμάτων· || πειραματικὴ φυσική, physique expérimentale.

φυσικομαθηματικός, οῦ, ὁ· physico-mathématique, n. et adj. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν φυσικὴν καὶ τὰ μαθηματικά.

φυσικομηχανικός, ή, όν· physico-mécanique, adj. κοινῶς τῆς φυσικῆς καὶ μηχανικῆς.

φυσικόν, οῦ, τό· naturel, n. m. φυσικὴ ἰδιότης ἀτόμου· ἡ κρᾶσις, ἰδιοσυγκρασία, complexion, n. f. ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ κρᾶσις, tempérament, n. m. τὸ ἦθος, ὁ χαρακτήρ, caractère, n. m. || τὸ φυσικόν μου τὸ ἔχει, c'est mon naturel ; c'est mon caractère ; || τὸ **φυσικόν,** le physique [κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἠθικόν, moral].

φυσικός, ή, όν, naturel, elle, adj. ὁ ἐκ τῆς φύσεως, ὁ ὑπὸ τῆς φύσεως πλασθείς, παραχθείς, γεννηθείς, ἀντίθ. τῷ διδαχθεὶς· ὁ κατὰ φύσιν, κατὰ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ἐν τῇ φυσικῇ τάξει διατεταγμένος, ἀντίθ. πρὸς τὸ παρὰ φύσιν ἢ ὑπερφυσικόν· || — νόμος, loi naturelle ; || φυσικὴ καλωσύνη, bonté naturelle; || — θάνατος, mort naturelle ; || φυσικὸν δίκαιον, philosophie du droit; droit naturel ; || φυσικὴ ἀνάγκη, besoin (m) [naturel] ; || ἐβγῆκε διὰ φυσικήν του ἀνάγκην, il est sorti pour un besoin ; || φυσικὸν πρανὲς, ἢ φυσικὴ κλίσις, talus coulant ; βλ. πρανὲς καὶ κλίσις· || ἐκ τοῦ φυσικοῦ (ἐνν. ληφθέν), pris au vif. § **φυσικός,** ή, όν, physique (φύσις, nature) adj. ὁ ὑλικός, qui est matériel ; ὁ ἀποτελούμενος ἀπὸ σῶμα, qui est corporel ; ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς νόμους τῆς ὑλικῆς φύσεως, qui se rapporte aux lois de la nature matérielle ; || φυσικὰ αἴτια, causes physiques ; || φυσικὸν ἄλγος, douleur physique ; || φυσικαὶ ἰδιότητες, propriétés physiques ; βλ. ἰδιότητες σωμάτων· || φυσικαὶ ἐπιστῆμαι, les sciences physiques, εἶνε αἱ σκοποῦσαι τὴν σπουδὴν τῆς φύσεως, τὴν σπουδὴν τῶν ἰδιοτήτων τῶν σωμάτων καὶ τῶν διαφόρων φαινομένων ἅτινα προκύπτουσιν ἐκ τῆς ἀμοιβαίας αὐτῶν ἐπιδράσεως· || **φυσικαὶ ἐπιστῆμαι,** sciences naturelles, καλοῦνται ὡς ἐπιστῆμαι ἐκεῖναι αἵτινες ἐρευνῶσι καὶ μελετῶσι τὰ περὶ ἡμᾶς δημιουργήματα τοῦ ἀπείρου σύμπαντος καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς συμβαινούσας μεταβολάς. Φύσις δ' εἶνε τὸ περιβάλλον μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ φαινομένων. Αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι διαιροῦνται εἰς δύο μεγάλας κατηγορίας· 1) τὴν Φυσιογραφίαν (sciences naturelles, καὶ 2) τὴν Γενικὴν Φυσικὴν (sciences physiques). Καὶ ἡ μὲν Φυσιογραφία περιγράφουσα τὰ δημιουργήματα καὶ τὰς χαρακτηριστικὰς αὐτῶν ἰδιότητας καὶ ταξινομοῦσα ἅμα αὐτάς, περιλαμβάνει τὴν Ἀστρονομίαν, γεωγραφίαν, φυσικὴν ἱστορίαν (ἥτις ὑποδιαιρεῖται πάλιν εἰς Ζωολογίαν, Φυτολογίαν καὶ Ὀρυκτολογίαν) τὴν Γεωλογίαν, τὴν Ἀνατομικὴν καὶ τὴν Φυσιολογίαν. Ἡ δὲ Γενικὴ Φυσικὴ ἐρευνῶσα τὰς ἀλλοιώσεις τῶν δημιουργημάτων ἤτοι πάντα τὰ φαινόμενα τῆς ἀνοργάνου φύσεως, περιλαμβάνει τὴν κυρίως Φυσικὴν πραγματευομένην περὶ τῶν μηχανικῶν μεταβολῶν τῶν σωμάτων (φυσικὰ φαινόμενα), καὶ τὴν Χημείαν, τὴν ἱστορίαν τῆς ὕλης, ὡς προσφυῶς ὠνομάσθη, τὴν ἐξετάζουσαν τὴν αἰτίαν τῶν φαινομένων τῶν ἐπὶ τῆς ῥιζικῆς ἀλλοιώσεως τῆς ὕλης βασιζομένων. § [οὐσ.] φυσικός, οῦ, ὁ· physicien, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν φυσικὴν ἐπιστήμην. § [οὐδ. οὐσ.] βλ. φυσικόν.

φυσικότης, ητος, ἡ· τὸ φυσικόν, naturel, n. m. ἡ κατάστασις τοῦ φυσικοῦ, naturalité, n.f. ὁ χαρακτὴρ τοῦ φυσικοῦ, naturalisme, n.m.

φυσικοχημικός, ή, όν· physico-chimique, adj. ἐξαρτώμενος ἐκ τῆς φυσικῆς καὶ τῆς χημείας· || φαινόμενον φυσικοχημικόν, phénomène physico-chimique.

φυσικῶς [ἐπίρ.], βλ. **φυσικά,** κατὰ τρόπον φυσικόν, d'une manière naturelle; naturellement, adv. § φυσικῶς, physiquement, adv. d'une manière physique, matérielle, corpo-

relle: l'homme est organisé physiquement pour vivre en société; || ἐπίσης συμφώνως μὲ τοὺς ἀτρέπτους (ἀναλλοιώτους) νόμους τῆς φύσεως, selon les lois immuables de la nature; || πρᾶγμα φυσικῶς ἀδύνατον, chose physiquement impossible.

φυσιογνωμία, ας, ἡ· physionomie (φύσις, nature καὶ νόμος, loi) n. f. τὸ σύνολον τῶν χαρακτήρων τοῦ προσώπου, ensemble des traits du visage; ἡ ἐκ τούτων προκύπτουσα ἔκφρασις, expression qui résulte de ces traits. Γενικῶς μὲν προκειμένου περὶ τῶν ζώντων ὄντων φυσιογνωμία καλεῖται ἡ ὄψις καὶ ἔμφασις, ἣν παρέχουσι ταῦτα διὰ τοῦ συνόλου τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν αὐτοῦ μερῶν· ἰδιαίτερον δέ, περὶ τοῦ ἀνθρώπου προκειμένου, ἡ λέξις σημαίνει τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, ἥτις ἀπορρέει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτοῦ. Ἀναμφίλεκτον ὅτι ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου ἢ ἄλλως φυσιογνωμία τοῦ ἀνθρώπου πληροφορεῖ τὸν βλέποντα περὶ τῆς ἠθικῆς καὶ ψυχικῆς καταστάσεως αὐτοῦ· οἱ παλαιότεροι εὕρισκον μεγάλην σχέσιν τῆς φυσιογνωμίας πρὸς τὴν ψυχήν, διὸ καὶ ἔλεγον «οἵα ἡ μορφὴ τοιάδε καὶ ἡ ψυχή». Ἐκ πάντων τῶν χαρακτηριστικῶν, ἤτοι στοιχείων τῆς φυσιογνωμίας κυρίως οἱ ὀφθαλμοὶ δύνανται συνήθως νὰ καταπροδίδωσι τὰς ψυχικὰς διαθέσεις τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ὕφος τοῦ προσώπου, air du visage; || φυσιογνωμία εἰλικρινής, physionomie ouverte; || φυσιογνωμία ὕπουλος (κρυψίνους), physionomie sournoise.

φυσιογνωμικός, ή, όν· physionomique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φυσιογνωμίαν, qui a rapport à la physionomie; || φυσιογνωμικοὶ χαρακτῆρες, caractères physionomiques; || ἔκφρασις φυσιογνωμική, expression physionomique.

φυσιογνωμικῶς [ἐπίρ], physionomiquement, adv. ὑπὸ φυσιογνωμικὴν ἔποψιν, au point de vue de la physionomie;

φυσιογνωμονική, ῆς, ἡ καὶ φυσιογνωμοσύνη, physiognomonie (φύσις, nature καὶ γινώσκειν, connaître) n. f. τέχνη τοῦ διαγινώσκειν τὸν ἄνθρωπον διὰ τῆς φυσιογνωμίας του, art de connaître l'homme par l'interprétation de sa physionomie.

φυσιογνωμονικός, ή, όν· physiognomonique, adj. ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν φυσιογνωμονικήν, qui a rapport, qui appartient à la physiognomonie; || μέθοδος φυσιογνωμονική, méthode physiognomonique; || [οὐσ. θηλ.] φυσιογνωμονική· βλ. λέξιν.

φυσιογνωμονῶ (έω), μέλ. ήσω, physiognomiser.

φυσιογνωμοσύνη, ης, ἡ· physiognomonie, n. f. βλ. φυσιογνωμονικὴ καὶ ἀνθρωποσκοπία.

φυσιογνώμων, ων, ον, γεν. ωνος, physionomiste, n. m. ὁ ἐκ τῆς φυσιογνωμίας ἀναγνωρίζων, ὁ δυνάμενος νὰ κρίνῃ τὸν χαρακτῆρα τινὸς ἐκ τῆς φυσιογνωμίας αὐτοῦ.

φυσιογνώμων, ωνος, ὁ· physiognomoniste, n. m. ὁ σπουδάζων τὴν φυσιογνωμονικὴν ἢ γράφων περὶ αὐτῆς, qui étudie la physiognomonie ou qui écrit sur cet art.

φυσιογνωσία, ας, ἡ· physiognosie (φύσις, nature καὶ γνῶσις, connaissance) n. f. science de la nature; connaissance des lois naturelles. Ἐπιστήμη καθολικὴ ἢ μᾶλλον σύνολον ἐπιστημῶν ἀντικείμενον ἐχουσῶν σύμπασαν τὴν φύσιν ἀνόργανόν τε καὶ ὀργανικήν.

φυσιογνώστης, ου, ὁ· naturaliste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ἔρευναν τῆς φύσεως, ὁ φυσιοδίφης.

φυσιογραφία, ας, ἡ. physiographie (φύσις καὶ γράφειν, décrire) n. f. ἐπιστήμη πραγματευομένη τὸ σύνολον τῶν χαρακτήρων τῆς γῆς καὶ τῶν κινήσεων ἢ μεταβολῶν τῶν παραγομένων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς (ρεύματα, ἀτμοσφαιρικαὶ μεταβολαί, κτλ.) βλ. καὶ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι.

φυσιογραφικός, ή, όν· physiographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φυσιογραφίαν, qui a rapport à la physiographie; || φυσιογραφικαὶ ἐπιστῆμαι, sciences naturelles; βλ. φυσικαὶ ἐπιστῆμαι.

φυσιογράφος, ου, ὁ· physiographe, n.m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν φυσιογραφίαν, celui qui s'occupe de physiographie; naturaliste, n. m.

φυσιοδίφης, ου, ὁ· ὁ ἐξετάζων, ἐρευνῶν, παρατηρῶν τὴν φύσιν, observateur de la nature; naturaliste, n. m. καὶ ἰδίως ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν σπουδὴν τῶν φυτῶν, τῶν ζώων καὶ τῶν ὀρυκτῶν.

φυσιοθεραπεία, ας, ἡ· physiothérapie (φύσις, nature καὶ θεραπεία, traitement) n. f. θεραπεία τῶν ἀσθενειῶν διὰ τῶν φυσικῶν μέσων, π. χ. ὕδωρ, ἀήρ, ἠλεκτρισμός, φῶς, θερμοκρασία, πίεσις, κλίμα, ὕψος ὑπὲρ τὴν θάλασσαν, κτλ. [τὰ μηχανικὰ μέσα ἤτοι ἡ μάλαξις, γυμναστική, μεθοδικαὶ ἀσκήσεις ἐν ἐλευθέρῳ ἀέρι καὶ ἀθλητισμοὶ τινές, ἐφαρμόζονται ἐπίσης ἐν τῇ φυσιοθεραπείᾳ].

φυσιοθεραπευτικός, ή, όν· ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φυσιοθεραπείαν.

φυσιοκράτης, ου, ὁ· physiocrate (φύσις, nature καὶ κράτος, force) n.m. φιλόσοφος τῆς σχολῆς τοῦ Quesnay.

φυσιοκρατία, ας, ἡ· physiocratie (sf) n. f. τὸ δόγμα τῶν φυσιοκρατῶν, doctrine des physiocrates.

φυσιοκρατικός, ή, όν· physiocratique, adj. ἀφορῶν τὴν φυσιοκρατίαν· || φυσιοκρατικὴ σχολή, l'école physiocratique.

φυσιολογία, ας, ἡ· physiologie (φύσις, nature καὶ λόγος, discours) n. f. ἐπιστήμη τῶν λειτουργιῶν τῆς ζωῆς, science des fonctions de la vie. Ἐπιστήμη πραγματευομένη περὶ τῶν λειτουργιῶν τῶν ὀργανικῶν ὄντων, ἀποτελοῦσα μετὰ τῆς Ἀνατομικῆς τοὺς δύο μεγάλους κλάδους τῆς Βιολογίας· || κυτταρώδης φυσιολογία, physiologie cellulaire; || παθολογικὴ φυσιολογία, physiologie pathologique, ἤτοι μελέτη τῆς λειτουργίας τοῦ ὀργανισμοῦ ἐν ἀσθενείᾳ, ἢ ἄλλως μελέται τῶν νοσηρῶν

ἀντιδράσεων ἃς τὰ παθογενῆ αἴτια ἐπιφέρουσιν ἐν τῇ οἰκονομίᾳ· || γενικὴ φυσιολογία, physiologie générale.

φυσιολογικός, ή, όν· physiologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φυσιολογίαν· || φυσιολογικὴ κατάστασις, état physiologique. § [νεολ. μεταφ.] naturaliste, adj. fondé sur la nature.

φυσιολογικῶς [ἐπίρ.] physiologiquement, adj. κατὰ τρόπον φυσιολογικόν, d'une manière physiologique.

φυσιολόγος, ου, ὁ· physiologiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν φυσιολογίαν, qui s'occupe de physiologie. Λέγουσιν ἐνίοτε physiologue, n. m. [καὶ ἐπιθετικῶς] ἰατρὸς φυσιολόγος, médecin physiologiste.

φυσιολογῶ (έω), μέλ. ήσω, καταγίνομαι εἰς τὴν φυσιολογίαν, s'occuper de physiologie ; ἐρευνῶ τὴν φύσιν, τὴν ποιότητα τῶν φυσικῶν σωμάτων, ἰδ. ἐρευνῶ τὴν φύσιν καὶ τὰ αἴτια αὐτῆς καὶ ἐξηγῶ ταῦτα εἰς ἄλλους.

φυσιοῦμαι, κοινῶς φουσκόνω, ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, se gonfler (s'enfler) d'orgueil ; [μετχ.] πεφυσιωμένος, η, ον· ὑπερηφανευόμενος, ὑπερήφανος, orgueilleux, euse, adj.

φύσις, εως, ἡ· nature, n. f. ἡ διάταξις, ἡ κατάταξις ἐν τῇ φύσει· || οἱ νόμοι τῆς φύσεως, les lois de la nature. § —, τὸ φυσικόν, naturel, n. m. ἡ φυσικὴ κατάστασις, état naturel, ἡ ἔμφυτος ποιότης, τὸ εἶναι προσώπου τινὸς ἢ πράγματος, ἡ οὐσία ἐξ ἧς σύγκειται, essence des êtres ; ὁ ὀργανισμὸς ἑκάστου ζωϊκοῦ ὄντος, organisation de chaque animal ; καὶ ἐπὶ προσώπων ἡ κρᾶσις, ἰδιοσυγκρασία, complexion, n. f. température, n. f. || χολερικὴ φύσις, température bileuse ; || —, ἀντὶ κλίσις ψυχική, inclinaison de l'âme ; ὁ χαρακτήρ, caractère, n. m. ἡ φύσις, nature, n. f. || ἔχει ἀγαθὴν φύσιν, il est d'un bon naturel (d'une bonne pâte); || ἔθος ἄλλη φύσις [παροιμ. ἀρχ.] l'habitude est une seconde nature = ἕξις δευτέρα φύσις· || φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥάδιον [παροιμ. ἀρχ.], chassez le naturel, il revient au galop ; || παρὰ φύσιν, contre nature ; [καὶ δημ.], démesurément, hors mesure ; || ἔγκλημα παρὰ φύσιν, crime contre nature ; || ἡ παιδεραστία εἶνε ἔγκλημα παρὰ φύσιν, la sodomie est un crime contre nature ; || φύσει [ἐπίρ.], naturellement ; de (par) sa nature ; || εἶνε φύσει εὔθυμος, il est gai de sa nature ; || [γραμ.] [συλλαβὴ] φύσει μακρά, longue par nature ; § — [δημ.] τὸ ἀνδρικὸν μόριον, membre viril ; [ἰδ.] τὸ πέος, pénis ; [ζώων] verge, n. f. § φύσις τῶν γαιῶν, nature de la terre ; βλ. γῆ.

φύσκα, ας, ἡ ἀντὶ φύσκη, τὸ χονδρὸν ἔντερον ἢ τὸ δι' αὐτοῦ κατασκευαζόμενον λουκάνικον, saucisse, n. m. τὸ σαλάμι, sausisson, n. m. § βλ. φοῦσκα.

φύσκη, ης, ἡ· suffure, n. f. φυσαλὶς σχηματιζομένη ἐντὸς τοῦ χωνευομένου μετάλλου· || φύσκαι, loupes ou exostoses, ἤτοι ἐξογκώματα· βλ. ξύλον.

φυσοῦνα, ας, ἡ [δημ.], ὁ φυσητήρ, soufflet, n. m.

φύστος, ὁ [διάλ. Νάξου], πτηνὸν ᾠδικὸν ἐκ τῶν στρουθοειδῶν, ὀνομασθὲν οὕτω ἐκ τῆς φωνῆς φύστ, φύστ, τὴν ὁποίαν ἐκπέμπει.

φυσῶ (άω), μέλ. ήσω, κάμνω ἀέρα, πνέω, φυσῶ, souffler ; || — τὴν φωτιάν, souffler le feu ; || φυσᾷ τὰ δάκτυλά του, il souffle dans ses doigts ; || τὸ φυσᾷ καὶ δὲν κρυόνει [φρ.], il ne peut digérer cela ; cela lui est demeuré sur le cœur ; || [οὐδ.] πνέω, souffler ; πνέειν venter ; || ὁ ἄνεμος ὁ ὁποῖος φυσᾷ τὸ βράδυ, le vent qui souffle le soir ; || φυσᾷ δυνατὸς ἄνεμος, il fait un grand vent ; || τί ἄνεμος φυσᾷ ; où est le vent ? || [καὶ ἀπολ.] ἐφυσοῦσε ὅλην τὴν νύκτα, il a venté toute la nuit ; || μόλις φυσᾷ, l'air est à peine agité ; || δὲν φυσᾷ διόλου, il ne fait pas un souffle de vent; || αὐτὴ ἡ θύρα φυσᾷ, il vient du vent par cette porte ; cette porte donne un courant d'air. § [οὐδ. μεταφ.] τὸ εἶναι τινὰ πλούσιον, être riche; avoir de quoi; || αὐτὸς φυσᾷ, c'est un homme cossu. Βλ. τὸν ἔχει (τὸν παρᾷ).

φύτα, τὰ [διάλ. Θεσσαλίας], φυτάρια καπνοῦ πρὸς μεταφύτευσιν. (Παρὰ τὸ φυτά).

φυτεία, ας, ἡ· τὸ σύνολον τῶν πεφυτευμένων φυτῶν, ensemble des végétaux plantés ; ὁ τόπος ἔνθα τὰ ἔχουσι φυτεύσει, lieu où l'on les a plantés ; plantation, n. f. § **φυτεία,** plantage, n. m. ὁ τρόπος τοῦ φυτεύειν, manière de planter. § **φυτεία,** τὸ **φυτώριον** plant, n. m. τὸ νεωστὶ πεφυτευμένον καθὼς καὶ τὸ κατάλληλον διὰ νὰ φυτευθῇ ἢ μεταφυτευθῇ φυτόν, jeune tige propre à être plantée ou repiquée : φυτεία θριδάκων, plants de laitues. Ἐπίσης τὸ σύνολον τῶν πεφυτευμένων φυτῶν, καθὼς καὶ αὐτὸ τὸ ἔδαφος : φυτεία ἀσπαράγγων, un plant d'asperges ; [δημ. φυτεία ἐπὶ ἀμπέλου], jeune vigne ; [nouvelle] plante, n. f.

φύτευμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ φυτεύειν, action de planter ; plantation, n. f. ou plantage, n. m. βλ. καὶ **νεοφυτεία.**

φυτεύσιμος, ος, ον· ὁ πρὸς φύτευσιν, διὰ φυτείαν κατάλληλος, propre à planter.

φύτευσις, εως, ἡ· βλ. **φύτευμα.**

φυτευτήριον, ου, τό, κοινῶς τὸ **φυτευτῆρι·** βλ. ἔμβολον (plantoir).

φυτευτής, οῦ, ὁ· ὁ φυτεύων, celui qui plante ; planteur, n. m. ἐπίσης ὁ ἰδιοκτήτης φυτείας ἐν ταῖς ἀποικίαις, propriétaire d'une plantation aux colonies.

φυτευτός, ή, όν, φυτευμένος ἢ δυνάμενος νὰ φυτευθῇ, qui est ou qui peut être planté ; planté, ée, adj. implanté, ée, adj.

φυτεύω, μέλ. εύσω, βάλλω δένδρα ἢ ἄλλα φυτὰ εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ φυτρώσωσι, planter ; || — λάχανα, planter des choux ; || — ἀμπέλι, planter une vigne ; || — δένδρον, φυτόν, planter un arbre, une plante.

φυτικός, ή, όν, végétal, ale, aux, adj. ἀνήκων εἰς τὰ φυτά, qui appartient aux végétaux ; || φυτικὸν βασίλειον, le règne vé-

gétal. ἢ βασίλειον τῶν φυτῶν· ‖ φυτικὴ γῆ, terre végétale ou terre franche. λέγεται ἡ κατάλληλος διὰ τὴν βλάστησιν, propre à la végétation ; ‖ φυτικὴ γῆ, terreau, n. m. λέγεται γῆ σχηματισθεῖσα ἐξ ἀποσυνθέσεως ζωϊκῶν καὶ φυτικῶν οὐσιῶν, αὕτη χρησιμεύει πρὸς λίπανσιν τῆς κοινῆς γῆς (le terreau sert à amender le sol ordinaire)· ‖ φυτικὴ ζωή, vie végétative (végétale).

φυτίλι, τό· βλ. φιτίλι φτίλι.

φυτοβιῶ καὶ φυτοζωῶ végéter.

φυτοβιολογία, ας, ἡ· phytobiologie, n.f. βιολογικὴ ἐπιστήμη τῶν φυτῶν, science biologique des plantes.

φυτοβιολογικός, ή, όν· phytobiologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φυτοβιολογίαν· ‖ δοκιμαὶ φυτοβιολογικαί, essais phytobiologiques.

φυτογῆ, ῆς, ἡ· terre de bruyère, γῆ παραχθεῖσα ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως φυτικῶν οὐσιῶν ἢ φύλλων.

φυτογραφία, ας, ἡ [βοτ.], μέρος τῆς βοτανικῆς πραγματευόμενον τὴν περιγραφὴν τῶν φυτῶν (description des plantes), phytographie n. f.

φυτογραφικός, ή, όν· phytographique, adj. ἀφορῶν τὴν φυτογραφίαν· ‖ φυτογραφικὴ περιγραφή, description phytographique.

φυτογράφος, ου, ὁ· phytographe, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν φυτογραφίαν ἢ γράφων περὶ αὐτῆς.

φυτόζωον, ου, τό· phytozoaire (φυτὸν καὶ ζῶον, animal) n. m. λέγεται περὶ τῶν τῆς κατωτέρας τάξεως ζώων ὧν ἡ κατασκευὴ πλησιάζει τὴν τῶν φυτῶν· βλ. καὶ ζωόφυτον.

φυτοκομεῖον, ου, τό· μέρος, τόπος, ἔνθα καλλιεργοῦσι φυτά, δένδρα, établissement horticole.

φυτοκομία, ας, ἡ· ἡ καλλιέργεια τῶν φυτῶν, culture des plantes ; horticulture, n. f. δενδροκομία, κηπουρική, ἡ τέχνη τοῦ καλλιεργεῖν κήπους, art de cultiver des jardins.

φυτοκόμος, ος, ον· ὁ φυτά, δένδρα καλλιεργῶν, περιποιούμενος, horticulteur, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν κήπων.

φυτολογία, ας, ἡ· phytologie, n. f. λέγεται ὁ κλάδος τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ὁ πραγματευόμενος περὶ τῶν φυτῶν ἐν γένει· συνών. τοῦ βοτανική, botanique, n. f.

φυτολογικός, ή, όν· phytologique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὴν φυτολογίαν· ‖ φυτολογικαὶ δοκιμαί, essais phytologiques.

φυτολόγος, ου, ὁ· phytologiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν φυτολογίαν· λέγουσιν ἐπίσης phytologue, n. m. ταῦτα εἶνε συνώνυμα τοῦ **βοτανικός,** botaniste, n. m.

φυτόν, οῦ, τό· plante, n. f. γενικὴ ὀνομασία ὑφ' ἣν ἐννοεῖται πᾶν τὸ ἐν τῇ γῇ διὰ ῥιζῶν ἐστερεωμένον· ‖ ἡ βοτανικὴ εἶνε ἡ σπουδὴ τῶν φυτῶν, la botanique est l'étude des plantes ; ‖ τὸ φυτὸν γεννᾶται, ἀναπτύσσεται καὶ ἀποθνήσκει καθὼς τὰ ζῶα, ἀλλὰ δὲν κινεῖται, la plante naît, se développe et meurt comme les animaux, mais elle ne meut pas ; ‖ — ἀγρωστῶδες, plante fourragère, τὸ κατάλληλον πρὸς τροφὴν τῶν κτηνῶν· ‖ ὑφαντουργικὸν φυτόν, plante textile, ὡς εἶνε τὸ λίνον (lin), ἡ κάνναβις (chanvre), ὁ βάμβαξ (coton); ‖ φυτὰ καλλωπισμοῦ, plantes de décoration ; d'agrément). § [γενικῶς] **φυτόν,** végétal, n. m. (πληθ. aux)=arbre, plante ; ‖ ἡ σπουδὴ τῶν φυτῶν ἀποτελεῖ τὴν βοτανικήν, l'étude des végétaux constitue la botanique. § [πληθ. κηπουρ.] φυτὰ πρὸς μεταφύτευσιν], plant, n. m. jeune tige propre à être repiquée.

φυτονομία, ας, ἡ· phytonomie (φυτὸν καὶ νόμος, loi) n. f. σπουδὴ τῶν νόμων τῆς βλαστήσεως, étude des lois de la végétation.

φυτονομικός, ή, όν· phytonomique, adj. ἀνήκων εἰς τὴν φυτονομίαν· ‖ γνώσεις φυτονομικαί, connaissances phytonomiques.

φυτοπαθολογία, ας, ἡ· phytopathologie, n. f. σπουδὴ ἢ περιγραφὴ τῶν ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν, étude ou description des maladies des plantes.

φυτοτεχνία, ας, ἡ· phytotechnie (φυτὸν καὶ τέχνη, art) n. f. τμῆμα τῆς βοτανικῆς ἐξ οὗ μανθάνουσι νὰ ἀναγνωρίζωσι καὶ νὰ ταξινομῶσι τὰ φυτά· ‖ ἐπίσης ἐπιστήμη τῶν χρήσεων τῶν φυτῶν ἐν τῇ βιομηχανίᾳ καὶ τῇ οἰκιακῇ οἰκονομίᾳ (économie domestique).

φυτοτεχνικός, ή, όν· phytotechnique, adj ἀφορῶν τὴν φυτοτεχνίαν· ‖ μέθοδος φυτοτεχνική, méthode phytotechnique.

φυτοτομία, ας, ἡ· phytotomie, n. f. συνώνυμον τοῦ **φυτικὴ ἀνατομία,** ἀνατομία τῶν φυτῶν, anatomie végétale.

φυτοτομικός, ή, όν· phytotomique, adj. ἀφορῶν τὴν φυτοτομίαν· ‖ μέθοδος φυτοτομική, méthode phytotomique.

φυτοτόμος, ου, ὁ· phytotomiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν φυτοτομίαν, εἰς τὴν φυτικὴν ἀνατομίαν (ἀνατομίαν τῶν φυτῶν, anatomie végétale).

φυτοτροπία, ας, ἡ· phytothropie (φυτὸν καὶ τροπή, changement) n. f. τέχνη τοῦ μεταβάλλειν τὰς φυσικὰς μορφὰς (σχήματα) τῶν φυτῶν.

φυτοτροφία, ας, ἡ· phytotrophie (φυτὸν καὶ τροφή, nourriture) n. f. θρέψις τῶν φυτῶν, nutrition des plantes.

φυτοφαγία, ας, ἡ· τὸ τρέφεσθαι διὰ φυτῶν (χορταρικῶν), action de se nourrir de plantes (de légumes). § **φυτοφαγία,** végétarianisme, végétarisme ou végétalisme, n. m. σύστημα διατροφῆς καθ' ὃ δὲν ποιοῦνται χρῆσιν ἁπάντων τῶν προϊόντων τῶν προερχομένων ἐκ ζώων (végétalisme), εἴτε πρὸς προφυλακτικὸν σκοπόν, εἴτε θεραπευτικὸν τοιοῦτον. Ἡ φυτοφαγία ἢ σύστημα τοῦ Πυθαγόρα, εἶνε ἐν χρήσει ἐκ παλαιοτάτων χρόνων τελευταίως δ' ἐπεξετάθη ἐν Γαλλίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ.

φυτοφαγικός, ή, όν· végétarien, enne, adj. ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀφορῶν τὴν φυτοφαγίαν, qui a rapport au végétarisme ; ‖ δίαιτα, σύ-

στημα φυτοφαγικόν, régime, système végétarien.

φυτοφάγος, ος, ον· ὁ τρεφόμενος διὰ φυτῶν (χορταρικῶν), qui se nourrit de plantes (de végétaux); χορτοφάγος, herbivore, adj. ὀπωροφάγος, frugivore, adj. φυτοφάγος, phytophage (φυτὸν καὶ φαγεῖν, manger) adj. λέγεται περὶ τῶν ζώων ἅτινα τρέφονται διὰ φυτικῶν οὐσιῶν. § **φυτοφάγος,** ος, ον, végétarien, enne, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φυτοφαγίαν qui a rapport au végétarisme; ‖ [οὐσ.] **φυτοφάγος,** végétarien, enne, n. λέγεται ἰδιαιτέρως περὶ τῶν ἀνθρώπων οἵτινες κάμνουσι χρῆσιν φυτοφαγίας ὄντες ὀπαδοὶ αὐτῆς, se dit des personnes qui pratiquent le végétarisme. Ὁ **φυτοφάγος** λέγεται ἐπίσης ἐπὶ ἀνθρώπων **χορτοφάγος,** légumiste, n. m. βλ. καὶ **βοτανοφάγος.**

φυτοφαγῶ (έω), μέλ. ήσω· τρέφομαι διὰ φυτῶν (χορταρικῶν, se nourrir de plantes (de légumes; de substances végétales).

φυτοφθεῖρα, ας, ἡ· μικρὸν ἔντομον ἐν εἴδει φθειρὸς διαιτώμενον ἐπὶ τῶν φυτῶν, puceron, n. m.

φυτοχημεία, ας, ἡ· phytochimie (φυτὸν καὶ χημεία) n. f. φυτικὴ χημεία, chimie végétale, χημεία τῶν φυτῶν.

φυτοχημικός, ή, όν· phytochimique, adj. σχετιζόμενος μὲ τὴν φυτοχημείαν· ‖ ἀναλύσεις φυτοχημικαί, analyses phytochimiques.

φύτρα, ας, ἡ καὶ **φύτλη,** βλάστη, βλάστημα germe, n. m. [βοτ. ἰδ.], ἡ βλάστη, gemmule, n. f. (petit bourgeon de la plante); μέρος τοῦ σπέρματος τοῦ σχηματίζοντος τὸ στέλεχος, plumule, n. f. § — [μεταφ.], γένος, γένεσις, origine, n. f. καταγωγή, descendance, n. f.

φύτρα δὲ πληθ. [διάλ. Ἠπείρου], αἱ ὅμοιαι τῇ ψυχῇ ἀραιαὶ νιφάδες. Ἡ ψυχὴ (πεταλοῦδα)· ἐν Θεσσαλίᾳ λέγεται **φλέτρος.**

φύτρον, ου, τό· ἡ **φύτρα,** βλάστη, βλάστημα, germe, n. m.

φύτρον, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ὄχι μόνον τὸ ἐπὶ τῶν γεωμήλων φυόμενον βλάστημα (σπέρμα), ἀλλὰ μετωνυμικῶς καὶ ἡ ψυχὴ (πεταλοῦδα), ἥτις ἐνιαχοῦ τῆς Ἠπείρου καὶ **φουρτουρίδα** καλεῖται.

φυτρόνω, μέλ. ώσω [δημ.] βλαστάνω, φύομαι, germer; lever; venir; pousser; ou poindre; ‖ τὸ σιτάρι ἀρχίζει νὰ φυτρόνῃ, le blé commence à germer; ‖ τὰ σπαράγγια ἤρχισαν νὰ φυτρόνουν, les asperges ont commencé à pointer; ‖ [ὅλοι οἱ σπόροι] δὲν φυτρόνουν, ne lèvent pas; ‖ ἀρχίζουν νὰ φυτρόνουν τὰ δόντιά του, les dents commencent à lui percer; ‖ ἀρχίζει νὰ φυτρόνῃ τὸ μουστάκι του, sa moustache commence à pousser; ‖ ὅπου πατήσῃ χορτάρι δὲν φυτρόνει [φρ.], l'herbe ne croît plus où il a mis le pied; c'est un porte malheur. § [μεταφ.] ἐπέρχομαι, survenir; advenir; ἐμφαίνομαι, ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι, φανερόνομαι, apparaître ou sortir; ‖ ἂν δὲν φυτρώσῃ τίποτε ἕως αὔριον, si rien ne survient jusqu'à demain; ‖ ἀπὸ ποῦ ἐφύτρωσαν αὐτοί; d'où sortent ces gens?

φύτρωμα, ατος, τό· ἡ βλάστη, (ἐκ)βλάστησις, pousse, n. f. germination, n. f.

φυτωνυμία, ας, ἡ· phytonymie (φυτὸν καὶ ὄνομα, nom) n. f. σπουδὴ τῶν εἰς τὰ φυτὰ δοθέντων ὀνομάτων, étude des noms donnés aux plantes; βοτανικὴ ὀνοματολογία, nomenclature botanique.

φυτωνυμικός, ή, όν· phytonymique, adj. ἀφορῶν τὴν φυτωνυμίαν· ‖ μέθοδος φυτωνυμική, méthode phytonymique.

φυτώριον, ου, τό· μέρος ἔνθα σπείρουσι σπόρον πρὸς παραγωγὴν δένδρων, δενδροκομεῖον, pépinière, n. f. πρὸς παραγωγὴν φυτῶν, semis, n. f.

φχολοημένα, τὰ [διάλ. Νισύρου] τὰ εὐχολογημένα· λέγεται ἐπὶ παντὸς πράγματος, ὅπερ ηὐλογήθη παρὰ τοῦ ἱερέως.

φώβολο, τὸ [διάλ Κύμης] ἐμπόδιον, πᾶν τὸ ἐμποδίζον τὸ φῶς· «μπῆκε ἕνα φώβολο 'ς τὸ μάτι μου»· «φώβολο μοῦ ἔγινες» ἤτοι ἐμπόδιον.

φωβοῦ, ἡ [δημ.] βλ. **φουβοῦ** καὶ

φωγοῦ [δημ.], fourneau potager; βλ. **πυρεστία, φουβοῦ.**

φωκᾶς, ὁ [διάλ. Ἠπείρου]=ἀγγεῖον πήλινον, ἐν ᾧ θέτουσι συνήθως γλυκόν.

φώκη, ης, ἡ καὶ κοινῶς **φώκια,** phoque, n. f. ὁ θαλάσσιος σκύλος, veau marin, n. m. πρότυπον τῆς οἰκογενείας τῶν φωκιδῶν καὶ συγχρόνως τῆς τάξεως τῶν πτερυγιοπόδων θηλαστικῶν ζώων. Ἔχει σῶμα, πρόμηκες, ἰχθυοειδές, δέρμα παχὺ καλυπτόμενον ὑπὸ μικρῶν τριχῶν ἐπὶ τοῦ σώματος, συνήθως φαιοχρόων ἢ καὶ ὑποξάνθων, ἐνίοτε καὶ στικτῶν.

φωλεά, ᾶς· ἡ, κοινῶς **φωληά,** [πτηνοῦ κυρ.] νεοσσιά, καλιά, nid, n. m. ‖ [τῶν σαρκοφάγων ὀρνέων] καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἀετοῦ, aire, n. f. ‖ [θηρίου] **φωλεός,** tanière, n. f. σπήλαιον ἢ ὀπὴ χρησιμεύουσα ὡς καταφύγιον εἰς τὰ ἄγρια ζῶα (θηρία)· ‖ —, βλ. **χηραμός,** terrier, n. m. ‖ ‖ [ἀγριοχοίρου], bauge, n. f. (=gîte du sanglier]; ‖ [λαγωοῦ], gîte, n. m. [λαγιδέως] clapier, n.m. ou halot, n.m. [ποντικοῦ] trou, n. m. [ὄφεων] εἰλεός, repaire, n. m. ‖ ἐξάγω ἐκ τῆς φωλεᾶς, dénicher = ξετρυπόνω. § [συνεκδ. ἐπὶ πενιχροῦ οἰκήμ.] taudis, n.m. bouge, n. m. (=logement malpropre). § [λῃστῶν, κακούργων] κρύπτη, καταφύγιον, repaire, n. m. § [συνεκδ.] φωλεά, nichée, n. f. τὸ σύνολον τῶν πτηνῶν τῶν εὑρισκομένων ἐπὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φωλεᾶς.

φωλεΐτης [δημ.] βλ. **φῶλος.**

φωλεός, οῦ, ὁ, κοινῶς **φωληά,** κρύπτη, κρυψών, σπήλαιον, ἰδίως τὸ μέρος ὅπου τὰ ἄγρια θηρία διατρίβουσι τὸν χειμῶνα κοιμώμενα (Πλουτ. περὶ δεισι. 8. Ν. Δ.) tanière, n. f. φωλεὸς ζώου ὑπόγειος, **χηραμός,** terrier, n. m. ὀπή, κοίλωμα ἐν τῇ γῇ ἔνθα καταφεύγουσι ζῶα τινά, ὡς ὁ κόνικλος, ἡ ἀλώπηξ, κλ. § — [ὀχυρωτ.] nid de pie, n. m. εἶδος μικροῦ ἐγκαθίσματος (logement) ἐπὶ τῆς κλίσεως

τῆς προμαχωνικῆς γωνίας, ἢ τῆς ἐξεχούσης γωνίας τῆς μήνης, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐμφωλεύουσι στρατιῶται.

φωλεύω, μέλ. εύσω, κοινῶς φωλιάζω, ζῶ ἐν τῇ φωλεᾷ, κρύπτομαι ἐν αὐτῇ, [se] nicher [κυρ. καὶ μεταφ.]; [ἐπὶ τετραπόδων], avoir sa retraite (son terrier); habiter, καὶ περὶ ἀγρίων ζώων, κοιμῶμαι ἐν τῷ σπηλαίῳ τὸν χειμερινὸν ὕπνον· Ἀριστοτ.

φώλη, ἡ [διάλ. Οἰνόης], τὸ μέρος ἔνθα ὠοτοκεῖ ἡ ὄρνις καὶ ῥημ. φωλεύω.

φωληὰ [δημ.], βλ. φωλεά.

φωληάζω [δημ.], βλ. φωλεύω.

φῶλι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐν τῇ φωλεᾷ ἐναποκείμενον ὠόν, ἐξ οὗ ἕλκονται τρόπον τινὰ αἱ ὄρνιθες νὰ γεννῶσιν εἰς τὴν ὡρισμένην αὐταῖς φωλεάν· βλ. φῶλος.

φωλιὰ [δημ.], βλ. φωλεά.

φωλιάζω [δημ.], φωλεύω.

φῶλος, ου, ὁ· nichet, n. m. βλ. **πρόσαυγον καὶ φῶλι.**

φώναγμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ φωνάζειν, κραυγάζειν, action de crier; ἡ κραυγή, cri, n. m. § τὸ καλεῖν τινά, action d'appeler; ἡ πρόσκλησις, ἡ κλῆσις, appel, n. m.

φωνάζω, μέλ. άξω [δημ.], βοάω, φωνέω, ἰδ. περὶ ἀνθρώπου, λαλῶ δυνατά, crier = κραυγάζω, ἐκπέμπω, ἐκβάλλω κραυγάς, pousser (jeter) des cris; ἀνακράζω, s'écrier; || τί φωνάζει; qu'a-t-il à crier? || φωνάζει ἐναντίον ὅλων, il crie (déclame; vocifère) contre tout le monde; || ἐβράχνιασε νὰ φωνάζῃ, il s'est enroué à force de crier; || ἐφώναζαν: φωτιά! ils criaient, au feu! || [καὶ μεταβ.] τὸ αἷμά του φωνάζει ἐκδίκησιν, son sang crie vengeance; || τί θέλεις; ἐφώναζε, que voulez-vous? s'écria-t-il; || αἰωνίως τοῦ φωνάζει [τὸν ἐπιπλήττει], il crie toujours après lui; § — [ἐπὶ ζώων] ὁ πετεινὸς φωνάζει, le coq chante; || ἐφώναζεν ὁ σκύλος, le chien aboyait (criait); || φωνάζει ὁ γαϊδαρος, l'âne brait; || αἱ χῆνες φωνάζουν, les oies jargonnent; || ἐφώναζαν (κροάζω) τὰ κοράκια les corbeaux croissaient; || ἡ πέρδικα φωνάζει, (κακκαβίζω) la perdrix cacabe; § [μεταβ.], προσκαλῶ, καλῶ τινά, appeler; τὸν ἐφώναξα, je l'ai appellé; || φώναξε τὸν σκύλον σου, appelez votre chien; || ἡ ὄρνιθα φωνάζει τὰ πουλιά της, la poule appelle ses poussins; || φωνάζω ἰατρόν, appeler (faire venir; mander) un médecin; || [ναυτ.] φωνάζω πλοῖον, héler un navire; βλ. καλῶ.

φωνακλᾶς, ὁ καὶ φωναλᾶς [δημ.], θηλ. φωνακλοῦ· ὁ ὁμιλῶν δυνατά, φωνάζων, κραυγάζων, κραύγασος, crieur, euse, n. criailleur, euse, n. criard, e, n. braillard, e, n.

φωνακλοῦ, ἡ [δημ.], ἡ ὁμιλοῦσα δυνατά, φωνάζουσα, κραυγάζουσα, crieuse, n. f. criailleuse, n. f. braillarde, n. f.

φωνακτὰ [δημ. ἐπίρ.], δυνατά, ὑψηλῇ τῇ φωνῇ, à haute voix.

φωνακτός, ή, όν [δημ.], ὁ λεγόμενος ὑψηλῇ τῇ φωνῇ, dit à haute voix; crié, ée, adj.

φωναλᾶς, ὁ [δημ.], βλ. φωνακλᾶς.

φωνάρα, ἡ [δημ.], δυνατὴ φωνή, grande voix; μεγάλη, δυνατὴ κραυγή, grand cri.

φωνασκία, ας, ἡ· δυναταὶ καὶ συγκεχυμέναι φωναί, grands cris; criaillerie, n. f. τὸ ὁμιλεῖν ὑψηλοφώνως κατά τινος, déclamation contre; ἄκαιρος ὑλακή, κεναὶ φωνασκίαι, clabaudage, n. m. [πληθ.] φωνασκίαι, κραυγαὶ μεθ' ὕβρεων, vociférations, n. f. pl. φωνασκίαι, γρίνιαι, pialleries, n. f. pl.

φωνασκῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐκβάλλω κραυγάς, κραυγάζω, criailler ou brailler; ὁμιλῶ ὑψηλοφώνως κατά τινος, déclamer contre; κραυγάζω ὑβρίζων, vociférer; ὑλακτῶ ἀκαίρως, φωνάζω ματαίως clabauder; φωνασκῶ, γρινιάζω, pialler, grogner.

φωνέα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] μεγάλη φλόξ, πύρωσις, ἐρυθρότης.

φωνή, ῆς, ἡ· φθόγγος, ἦχος, τόνος, πάντοτε περὶ ἐμψύχων πραγμάτων, συνήθως περὶ ἀνθρώπων· ἡ φωνή, ἡ ὁμιλία, voix, n. f. (de l'homme), ἡ καθαρά, δυνατὴ ὁμιλία, κραυγή, cri, n. m. || ἦχος φωνῆς, son de la voix, λέγεται ἐπὶ τῆς φυσικῆς καταστάσεως τῶν φωνητικῶν ὀργάνων τοῦ ἀνθρώπου· π.χ. ὁ ἦχος τῆς φωνῆς εἶνε γλυκὺς ἢ τραχύς, le son de voix est doux ou rude; || τόνος φωνῆς, ton de voix, εἶνε ποιά τις κάμψις τῆς φωνῆς πρὸς ἔκφρασιν ψυχικῶν διαθέσεων ἢ παθήσεων· π. χ. ὁ τόνος τῆς φωνῆς εἶνε ὑψηλὸς ἢ χαμηλός, ἐπιτακτικὸς ἢ ὑποτακτικός, ὑπερήφανος ἢ εἰρωνικός, σοβαρὸς ἢ ἀστεῖος, περίλυπος ἢ εὔθυμος, le ton de voix est élevé ou bas, impérieux ou soumis, fier ou ironique, sevère ou badin, triste ou gai; || φωνὴ δύσκαμπτος, voix raide; τὸ ἀντίθ. τῆς εὐκάμπτου φωνῆς, voix souple; || φωνὴ δυνατὴ (ἰσχυρά), voix forte; || [ἐπὶ ᾄδοντος] ἀπόψε δὲν ἔχει φωνήν, il n'est pas en voix ce soir; || αἱ φωναὶ τῶν ζώων, les cris des animaux; || ἡ φωνὴ τῶν πτηνῶν, la voix des oiseaux; || ἐγείρω (ὑψῶ) τὴν φωνὴν [ὑπέρ τινος] élever la voix; || ἐντείνω τὴν φωνήν, forcer sa voix; || χονδραίνω τὴν φωνὴν [ἐκ θυμοῦ, κτλ.] grossir sa voix; faire la grosse voix; || αἱ φωναὶ τῶν παιδιῶν, les cris (crieries; criailleries) des enfants; || αἱ φωναὶ βρέφους (βαβασμός), les vagissements d'un enfant nouveau-né; || ἔβαλε ταῖς φωναῖς il jeta de hauts cris; il poussa de grands cris; || ἠκούοντο αἱ φωναὶ τοῦ πλήθους, on entendait les clameurs de la foule; || ἐβαρέθηκα ὅλας αὐτὰς τὰς φωνάς, je suis las de toutes ces crieries; || τόση φωνὴ διὰ τὸ τίποτε, tant de bruit pour rien; || ἡ φωνὴ τοῦ λέοντος (βρυχηθμός), rugissement, n. m. || ἡ φωνὴ τοῦ ἵππου (χρεμετισμός), hennissement, n. m. || ἡ φωνὴ τοῦ κυνὸς (ὑλακή), aboiement, n. m. § φωνή, ἦχος, son, n. m. τόνος, timbre; || εἰς τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος, au son de la trompette; || ἡ φωνὴ αὐτοῦ τοῦ βιολίου εἶνε ἐξαίρετος, le timbre de ce violon est excellent; || [γραμμ.] ἡ φωνὴ α, le son a. § — [μουσ.] ἦχος, note, n. f. ἡ

φωνή, voix, n. f. τὸ μέρος, partie, n. f. || αἱ ἑπτὰ φωναὶ τῆς κλίμακος, les sept notes de la gamme ; || [μουσικὴ σύνθεσις] διὰ δύο φωνάς, à deux voix (deux parties). § [γραμμ.] **φωνή**, voix, n. f. πρὸς ἔκφρασιν τῶν τεσσάρων **διαθέσεων** τοῦ ὑποκειμένου ὑπάρχουσι δύο **τύποι** (formes) οἵτινες καλοῦνται **φωναί· διάθεσις** λέγεται ἡ ἰδιότης τοῦ ῥήματος νὰ σημαίνῃ τὴν κατάστασιν τοῦ ὑποκειμένου· εἶνε δὲ αἱ διαθέσεις τέσσαρες· α') ἡ **ἐνεργητικὴ** (active), ἥτις σημαίνει ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ, π.χ. **λύω, τύπτω·** β') ἡ **παθητικὴ** (passive), ἥτις σημαίνει ὅτι τὸ ὑποκείμενον πάσχει· π. χ. **λύομαι, τύπτομαι·** γ') ἡ **μέση** (moyenne), ἥτις σημαίνει ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ ἅμα καὶ πάσχει ἐξ ἑαυτοῦ· π. χ. **λούομαι, ἀλείφομαι·** καὶ δ') ἡ **οὐδετέρα** (neutre), ἥτις σημαίνει ὅτι τὸ ὑποκείμενον οὔτε ἐνεργεῖ, οὔτε πάσχει· π. χ. **κάθημαι, καθεύδω.** Αἱ φωναὶ εἶνε 1) ἡ **ἐνεργητικὴ** (voix active), δι' ἧς δηλοῦται ἡ ἐνεργητικὴ καὶ οὐδετέρα διάθεσις· οἷον **γράφω, τίθημι, καθεύδω·** 2) ἡ **μέση** (voix moyenne), δι' ἧς δηλοῦται ἡ **παθητικὴ** (passive), ἡ **μέση** (moyenne) καὶ ἐνίοτε καὶ ἡ **οὐδετέρα** (neutre) **διάθεσις·** οἷον **τύπτομαι λούομαι, κοιμῶμαι.** Τὰ μέσα ῥήματα ἅτινα στεροῦνται τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς λέγονται **ἀποθετικά·** π. χ. **αἰσθάνομαι, πυνθάνομαι, βούλομαι.**

φωνῆεν, εντος, τό· voyelle, n. f. τὰ ψηφία **α, ε, η, ι, ο, υ, ω,** λέγονται φωνήεντα διότι καὶ μόνα ἐκφωνούμενα ἀποτελοῦσι φωνήν.

φωνηεντόληκτος, ος, ον [γραμμ.], ὁ καταλήγων εἰς φωνῆεν, qui se termine par une voyelle.

φώνημα, ατος, τό· ὁ ἦχος τῆς φωνῆς, αὐτὴ ἡ φωνή, [son de la] voix. § —, πρόσκλησις, κλῆσις, appel, n. m.

φωνητήριον, ου, τὸ ἡ φωνητικὴ σάλπιγξ, porte-voix, n.m. βλ. **σάλπιγξ** (ναυτική).

φωνητικός, ή, όν· ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν εἰς τὸ λεκτικόν, τὴν ὁμιλίαν, τὴν φωνήν, ὁ διὰ τῆς φωνῆς ἀποδιδόμενος (relatif à l'usage de la voix), vocal, ale, aux; || φωνητικὴ μουσική, musique vocale ; || **φωνητικός**, phonétique, adj. ὁ τὴν φωνὴν ἀποδίδων, ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς ἤχους τῆς φωνῆς, qui se rapporte aux sons de la voix; phonétique, adj. || ἐν τῇ γαλλικῇ ὀρθογραφίᾳ τὰ αὐτὰ γράμματα δὲν ἔχουσι πάντοτε τὴν αὐτὴν φωνητικὴν ἀξίαν, dans l'orthographe française, les mêmes lettres n'ont pas toujours la même valeur phonétique ; || [φυσ.] **φωνητικός**, phonique, adj. ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὴν φωνήν, οἱ φωνητικοὶ χαρακτῆρες τοῦ ἤχου, les caractères phoniques du son.

φωνητικῶς [ἐπίρ.], phonétiquement, adv. au point de vue phonétique, ὑπὸ φωνητικὴν ἔποψιν.

φωνογραφία, ας, ἡ· phonographie (φωνὴ καὶ γράφειν, décrire) n. f. [γραμμ.] τρόπος τοῦ παριστᾶν τοὺς ἤχους τῶν λέξεων, manière de figurer les sons des mots. § [φυσ.] γραφικὸς τρόπος τοῦ παριστᾶν τὰς ἠχητικὰς δονήσεις τῶν σωμάτων, manière graphique de représenter les vibrations des corps sonores.

φωνογραφικός, ή, όν· phonographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φωνογραφίαν, qui a rapport à la phonographie ; || ὄργανον φωνογραφικόν, instrument phonographique.

φωνογράφος, ου, ὁ· phonographe, n. m. ὄργανον ὅπερ ἀποδίδει τοὺς ἤχους τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς, κτλ. εἶνε συνών. τοῦ **γραφόφωνον**, graphophone.

φωνογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· phonographier, ὁμιλῶ ἐπὶ φωνογράφου καὶ ἀποτυπῶ τὴν φωνήν.

φωνοκαμπτική, ῆς, ἡ· phonocamptique, n. f. κλάδος τῆς φυσικῆς πραγματευόμενος τὰ φαινόμενα τῆς ἀνακλάσεως τοῦ ἤχου (ἀντήχησις).

φωνοκαμπτικός, ή, όν· phonocamptique (φωνὴ καὶ κάμπτειν, courber) adj. [φυσ.] ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνάκλησιν (ἀντήχησιν) τοῦ ἤχου· || ἀρχαὶ φωνοκαμπτικαί, principes phonocamptiques ; || κέντρον φωνοκαμπτικόν, centre phonocamptique ; || [οὐσ. θηλ.] βλ. φωνοκαμπτική.

φωνολογία, ας, ἡ· phonologie (φωνὴ καὶ λόγος, discours) n. f. [γραμμ.] σπουδὴ τῶν φωνητικῶν ἤχων τῆς ὁμιλίας, étude des sons du langage (βλ. καὶ **φωνητικός**, phonétique).

φωνολογικός, ή, όν· phonologique, adj. ἀφορῶν τὴν φωνολογίαν· || σύστημα φωνολογικόν, système phonologique.

φωνολιθικός, ή, όν· phonolitique, adj. ἠχητικός, λέγεται ἐπὶ ὀρυκτοῦ οὗτινος καὶ αἱ λεπταὶ λεπίδες κρουόμεναι ἠχοῦσι.

φωνόλιθος, ου, ὁ· phonolite (φωνή, son καὶ λίθος, pierre) n. f. ἠχητικὸς λίθος.

φωνομετρία, ας, ἡ [φυσ.], phonométrie, n. f. τέχνη τοῦ μετρεῖν τὴν ἔντασιν τῶν ἤχων τῆς φωνῆς, art de mesurer l'intensité des sons de la voix.

φωνομετρικός, ή, όν [φυσ.], phonométrique, adj. ἀφορῶν τὸ φωνόμετρον ἢ τὴν φωνομετρίαν, qui concerne le phonomètre ou la phonométrie ; || συσκευὴ φωνομετρική, appareil phonométrique.

φωνομετρικῶς [ἐπίρ.], phonométriquement, adv. κατὰ τρόπον φωνομετρικόν, d'une manière phonométrique.

φωνόμετρον, ου, τὸ [φυσ.], phonomètre, n. m. ὄργανον κατάλληλον πρὸς μέτρησιν τῆς ἐντάσεως τοῦ ἤχου ἢ τῆς φωνῆς, art de mesurer l'intensité des sons de la voix.

φωνομιμική, ῆς, ἡ· phonomimie (φωνή, voix καὶ μιμοῦμαι j'imite) n. f. σύστημα δι' οὗ παριστῶσιν ἀπ' εὐθείας τοὺς ἤχους τῆς φωνῆς διὰ σχημάτων ἅτινα παριστῶσι τοὺς ἤχους.

φωνομιμικός, phonomimique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φωνομιμικήν· || μέθοδος φωνομιμική, méthode phonomimique.

φωνοσκόπιον, ου, τό· phonoscope (φωνή

καὶ σκοπεῖν, examiner) n. m. ὄργανον προωρισμένον εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φωνῆς καὶ τῶν προχαλούντων ταύτην ὀργάνων.

φωνῶ (έω), μέλ. ήσω· βλ. φωνάζω.

φωριαμός, οῦ, ὁ· placard, n. m. φωριαμὸς **ἐντοίχιος**, ὁ, ἡ **ἐντοίχιον**, τό, κοινῶς δουλάπι κτισμένο στὸν τοῖχο, ἤτοι φωριαμὸς (armoire) κατεσκευασμένος ἐντὸς τοῦ πάχους τοῦ τοίχου· βλ. καὶ **ἑρμάριον**. § —, τὸ ἑρμάριον, armoire, n. f. λέγεται μέγα κιβώτιον, κίστη (coffre, n. m.) διὰ τὴν φύλαξιν ἐνδυμάτων καὶ ἀσπρορρούχων, ἢ καὶ διὰ τὴν φύλαξιν διαφόρων πραγμάτων· βλ. καὶ **ἱματιοθήκη**.

φωρῶμαι (άομαι), ἀνακαλύπτομαι, συλλαμβάνομαι ἐπ' αὐτοφώρῳ, être pris sur le fait ; ἀποδεικνύομαι ἔνοχος εἴς τι, être convaincu de ; || ἐφωράθη κλέπτων καρπούς, il a été pris (surpris) à voler des fruits.

φῶς, γεν. φωτός, δοτ. φωτί, αἰτ. φῶς, τό· πληθ. τὰ φῶτα· πᾶν ὅ,τι φέγγει, lumière, n. f. (ἀντίθ. τῷ σκότος), τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, jour, n. m. ἡ λάμψις, clarté, n. f. ou lueur, n. f. [φῶς, lumière, καλεῖται τὸ ἀντικειμενικὸν αἴτιον ὅπερ καθιστᾷ τῷ ὀφθαλμῷ τὰ πράγματα τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου ὁρατά, ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς ἦνε ὑγιής]· || τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, la lumière du jour ; le jour ; || εἶνε ἀκόμη φῶς, il fait clair (il fait jour) encore ; || τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, la lumière (la clarté) du soleil ; || εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης, au clair de la lune ; || ἀσθενὲς φῶς, une faible lueur ; || αὐτὴ ἡ αἴθουσα δὲν ἔχει φῶς, cette salle n'est pas claire ; || κύτταξε τὸ ὕφασμα εἰς τὸ φῶς, regardez l'étoffe au [grand] jour ; || μοῦ ἐμποδίζεις (μοῦ κλείεις) τὸ φῶς, vous m'offusquez la vue ; vous me cachez la lumière ; || φέρε φῶς, apportez de la lumière ; || βλέπω τὸ φῶς, voir le jour=γεννῶμαι, naître ; || ἄναψε φῶς, allumez la lampe (la bougie ; la lumière) ; || ἀρχίζω νὰ βλέπω φῶς [μεταφ.], je commence à voir clair [dans cette affaire]; || τότε ἀμέσως εἶδα φῶς, ce fut un trait de lumière pour moi ; || φέρω εἰς φῶς, mettre au [grand] jour ; δημοσιεύω, publier ; διαφωτίζω, éclaircir ; ἀποκαλύπτω, dévoiler ; || ἔρχομαι εἰς φῶς, se faire jour ; ἀποκαλύπτομαι, se dévoiler ; γίνομαι γνωστὸς τοῖς πᾶσι, δημοσιεύομαι devenir public ; || αὐτὸ τὸ δωμάτιον δὲν ἔχει φῶς, cette chambre n'est pas claire ; || ἡ εἰκὼν αὐτὴ δὲν ἔχει (δὲν εἶνε) εἰς καλὸν φῶς, ce tableau est dans un faux jour. § —, ἡ ὅρασις, vue, n. f. || ἔχασε τὸ φῶς του, il a perdu la vue ; || εἰς (μὰ) τὸ φῶς μου ! [ὁρκ.], sur mon âme ! sur ma vie ! || [ἐπιφ. ἀγάπης] φῶς μου ! mon amour ! ma vie ! § [πληθ.] **τὰ φῶτα**, les lumières ; ἐκπαίδευσις, μάθησις, instruction, n. f. || ἐπικαλοῦμαι τὰ φῶτά σας, j'en appelle a vos lumières ; || ἡ ἑστία τῶν φώτων, le foyer des lumières. § **φῶτα**, feu d'éclairage, καλοῦνται γενικῶς τὰ φῶτα (lumière) τῶν στρατώνων, στρατοπέδων, πλοίων, κτλ. § — [πληθ. ἐκκλ.] **τὰ Φῶτα**, l'Épiphanie ; le jour de Rois. § — [ναυτ.], feu, n. m. φανός, συνώνυμον τοῦ φάρος· βλ. φανός· || τοποθετικὰ φῶτα, feux de position ; βλ. εἰς λέξιν φανὸς (feu)· || [ναυτ.] φῶτα ὁμοπλοίας, feux de conserve, καλοῦνται τὰ φῶτα καὶ πυροτεχνήματα τὰ χρησιμεύοντα κατὰ τὴν νύκτα πρὸς τήρησιν τῆς ὁμοπλοίας καὶ τάξεως ὁμάδος πλοίων· βλ. καὶ φανός.

φωστήρ, ῆρος, ὁ· ὁ δίδων φῶς, διαφωτίζων λάμπων, πᾶν ὅπερ φωτίζει, ce qui éclaire ; λαμπτήρ, πυρσός, δᾴς, flambeau, n. m. οἱ φωστῆρες=οἱ ἀστέρες, les astres = τὰ φῶτα τοῦ οὐρανοῦ· || ὁ φωτισμὸς τῆς νυκτός, le flambeau de la nuit = ἡ σελήνη, la lune ; || ὁ φωστὴρ τῆς ἡμέρας, le flambeau du jour=ὁ ἥλιος, le soleil. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] μέγας σοφός, un grand savant ; une lumière ; || ὑπῆρξεν ὁ φωστὴρ τοῦ αἰῶνός του, il était la lumière de son siècle ; || [καὶ μεταφ. ἀστείως] εἰς αὐτὰ εἶνε φωστήρ, là dessus il est ferré à glace.

φωσφορίζω, μέλ. ίσω, εἶμαι φωσφορικὸς ἢ ἐκπέμπω λάμψιν φωσφορικήν, être (jeter un éclat) phosphorescent ; [συνεκδ.] σπινθηρίζω (λάμπω) scintiller ; λάμπω, reluire ; || ἡ θάλασσα ἐφωσφόριζε περὶ τὸ πλοῖον, la mer brasillait autour du navire.

φωσφορίζω, phosphoriser, καθιστῶ φωσφορικὸν (phosphorique), ἢ μεταβάλλω τι εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ **φωσφορικοῦ** (phosphate)· βλ. καὶ **φωσφορίζων**.

φωσφορίζων, ουσα, ον· phosphorescent, ente, adj. φεγγοβολῶν, οῦσα, οῦν· φωσφορώδης, ης, ες· ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ φωσφορισμοῦ (φεγγοβολίας). Τὸ σάκχαρον φωσφορίζει διὰ τῆς τριβῆς (le sucre est phosphorescent par le frottement).

φωσφορικόν, τὸ [χημ.], phosphate. Μίγμα ἢ ἅλας ἐκ φωσφορικοῦ ὀξέος καί τινος ἀλκαλικῆς βάσεως εἴτε γαιώδους, εἴτε μεταλλικῆς· || φωσφορικὸς σίδηρος, phosphate de fer ; βλ. καὶ φωσφορίτης (phosphorite)· || φωσφορικὸν μαγγανήσιον, phosphate de manganèse ou limonit.

φωσφορικός, ή, όν· phosphorique, adj. Ὁ ἀνήκων εἰς τὸν φώσφορον, ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ φωσφόρου· || φωσφορικὸν φῶς, lumière phosphorique ; || φωσφορικὸν ὀξύ, acide phosphorique ; ὀξὺ σχηματιζόμενον διὰ τῆς ταχείας καὶ ἐντελοῦς κατακαύσεως τοῦ φωσφόρου· || φωσφορικὰ πυρεῖα, allumettes phosphoriques.

φωσφόρισις, ἡ· phosphorisation, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ καθιστᾶν τι φωσφορικὸν (phosphorique).

φωσφορισμός, οῦ, ὁ [χημ.], phosphorescence, n. f. ἢ καὶ φεγγοβολία· ἰδιότης ἥν τινα ἔχουσι σώματα τινὰ νὰ ἀναδίδωσι φῶς ἐν τῷ σκότει, ἄνευ τῆς ἐνεργείας τῆς θερμότητος οὐδ' αἰσθητῆς κατακαύσεως· || — τοῦ σεσηπότος ξύλου, phosphorescence du bois pourri ; || φωσφορισμὸς τῆς πυγολαμπίδος, phosphorescence du ver luisant.

φωσφορισμός, ὁ· phosphorescence (n.f.) ou phosphorescence de la mer, θαλάσσιον φαινόμενον παρουσιαζόμενον κατὰ τὴν νύκτα καὶ συνιστάμενον ἐκ φωσφορώδους τινὸς λάμψεως, ἣν ἐκπέμπουσι τὰ ὑπὸ διαπλέοντος πλοίου ταρασσόμενα ὕδατα καὶ αἱ κορυφαὶ τῶν θραυομένων κυμάτων· ἡ λάμψις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὴν κατὰ μέρη παρουσίαν ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀπειραρίθμων φωσφοριζόντων μικροβίων.

φωσφορίτης, ὁ [ὀρυκτ.], phosphorite, n. f. φυσικὸς **φωσφορικὸς σίδηρος** (phosphate de fer) καλούμενον ἐπίσης **apatite** ἢ **béryl de Saxe.**

φωσφοροανθρακοῦχος, ος, ον [χημ.], phosphocarburé, ée, adj. χαλεῖται οὕτω τὸ ὑδρογόνον ὅταν ἦνε ἡνωμένον μετὰ τοῦ φωσφόρου καὶ τοῦ ἄνθρακος.

φωσφόρον, ου, τό· τὸ πυρεῖον, κοινῶς τὸ **σπίρτο**, allumette, n. f. βλ. **πυρεῖον.**

φωσφοροοινικός, ή, όν [χημ.], phosphovinique, adj. φωσφοροοινικὸν ὀξύ, acide phosphovinique, εἶνε ὀξὺ παραγόμενον διὰ τῆς ἑνώσεως τοῦ φωσφορικοῦ ὀξέος μετὰ τοῦ ἀλκοολικοῦ (alcool).

φωσφοροοινῶδες [χημ.], phosphovinate, n. m. ἅλας παραγόμενον διὰ τῆς ἑνώσεως τοῦ φωσφοροοινικοῦ ὀξέος (acide phosphovinique) μετὰ βάσεως τινός.

φώσφορος, ου, ὁ· phosphore, n.m. ἁπλοῦν μεταλλοειδὲς σῶμα παρουσιαζόμενον ὑπὸ τρεῖς διαφερούσας ἀπ' ἀλλήλων ἀλλοτροπικὰς μορφάς, ἤτοι ὡς **κρυσταλλικὸς** ἢ **κίτρινος**, ὡς **ἐρυθρὸς** καὶ ὡς **μεταλλικὸς φώσφορος**. Ὁ κίτρινος, ὁ ἐκ τῆς τέφρας τῶν ὀστέων ἀπολαμβανόμενος, εἶνε σῶμα στερεόν, ἄχρουν, διαφανές, κοπτόμενον ὡς ὁ κηρός. Εἰς τὸ φῶς ἐκτιθέμενος γίνεται ἀδιαφανὴς καὶ χρωματίζεται κατ' ἀρχὰς μὲν λευκός, εἶτα κίτρινος καὶ τέλος ἐρυθρός. Εἰς τὸν ἀέρα καπνίζει, οἱ ἀτμοί του ἔχουσι σκορόδου ὀσμὴν καὶ λάμπουσιν ἐν τῷ σκότει, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα φώσφορος (φῶς, φέρω). Ὁ **ἐρυθρὸς** ἢ **ἄμορφος φώσφορος** (**phosphore amorphe**) παράγεται διὰ παρατεταμένης θερμάνσεως τοῦ κιτρίνου φωσφόρου (περίπου 240° Κελσίου) ἐν ἀτμοσφαίρᾳ ἐστερημένῃ ὀξυγόνου. Ὁ **μεταλλικὸς φώσφορος** σχηματίζεται διὰ θερμάνσεως (533°) τοῦ ἐρυθροῦ φωσφόρου. Ἡ ἀνάμιξις ἐν τῷ σιδήρῳ φωσφόρου καθιστᾷ αὐτὸν εὐκατέργαστον ἐν πυρώσει, ἀλλὰ τὸν σκληρύνει καὶ τὸν καθιστᾷ εὔθραυστον. § — [σπ. ἐπίθ.] φωτοβόλος, lumineux, euse, adj.

φωσφοροσκόπιον, τὸ [φυσ.], phosphoroscope, n. m. ὄργανον δι' οὗ παρατηροῦσι τὸν φωσφορισμὸν τῶν σωμάτων.

φωσφορουρία, ας, ἡ· phosphaturie (φώσφορος καὶ οὐρῶ) n. f. ἐκβολὴ διὰ τοῦ οὔρους ποσότητος φωσφορικῶν ἁλάτων ἀνωτέρας τῆς κανονικῆς.

φωσφορουρικός, ή, όν· phosphaturique, adj. ἀφορῶν τὴν φωσφορουρίαν· || [οὐσ.] phosphaturique, n. ἄτομον προσβληθὲν ἐκ φωσφορουρίας.

φωσφοροῦχος, ος, ον, phosphoré, ée, adj. ὁ περιέχων φώσφορον· || φωσφοροῦχον κράτερωμα, bronze phosphoré; βλ. **κρατέρωμα** (bronze)· || [χημ.] φωσφοροῦχοι ἑνώσεις, phosphures; || **ὑποφωσφοροῦχον,** τὸ [χημ.], phosphite, n. m. ἅλας προερχόμενον διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως μετάλλου τινὸς διὰ τοῦ βασικοῦ ὑδρογόνου τοῦ φωσφορώδους ὀξέος (acide phosphoreux).

φωσφορέω-ῶ, phosphorer, θέτω φώσφορον ἐντὸς μίγματος τινός.

φωσφορώδης, ης, ες· βλ. φωσφορίζων, phosphorescent, e, adj. § [χημ.] **φωσφορώδης,** ες, phosphoreux, euse; φωσφορῶδες ὀξύ, acide phosphoreux, εἶνε ὀξὺ παραγόμενον διὰ τῆς βραδείας κατακαύσεως τοῦ φωσφόρου· || φωσφορώδη ἅλατα, phosphites. § **φωσφορώδης,** phosphure, n. m. **φωσφόρωμα** (φωσφορόω)· ὀνομασία διδομένη εἰς τὰς ὀρυκτὰς ἢ ὀργανικὰς συνθέσεις αἵτινες περιέχουσι φώσφορον ὡς στοιχεῖον ἠλεκτροαρνητικόν· || φωσφορῶδες ἀσβέστιον, phosphure de calcium. § **φωσφορώδης,** phosphaté, ée, adj. ὁ ἐν φωσφορικῇ καταστάσει ἢ ὁ μεταβληθεὶς εἰς **φωσφορικὸν** (phosphate).

φωσφορωρυχεῖον, ου, τό· mine de phosphore, τὸ ὀρυχεῖον ἐξ οὗ λαμβάνουσι τὸν φώσφορον· βλ. καὶ **μεταλλεῖον.**

φώσων, ωνος, ὁ καὶ φώσσων· χονδρὸν λινὸν ἔνδυμα· βλ. **χιτών,** blouse. § — [ναυτ.] perroquet, n. m. φώσωνες, οἱ (perroquets); κοινῶς **παπαφίγκοι**· τὰ ὑπὲρ τοὺς δόλωνας τετράγωνα ἱστία πλοίου τινός, ἤτοι τὸ **φωσώνιον,** ὁ **φώσων** καὶ ἡ **φωσωνίς.** § **φώσων** καὶ **φώσσων** ωνος, ὁ, grand-perroquet, n. m. κοινῶς ὁ μεγάλος **παπαφίγκος**· τὸ ὑπὲρ τὸν δόλωνα (grand-hunier) τετράγωνον ἱστίον τοῦ **μεγάλου ἱστοῦ** (grand-mât) πλοίου τινός.

φωσώνιον, ου, τὸ [ναυτ.], petit perroquet, n. m. κοινῶς **πλωρηὸς παπαφίγκος**· τὸ ὑπὲρ τὸ δολώνιον σταυρωτὸν ἱστίον τοῦ **ἀκατίου ἱστοῦ** πλοίου τινός.

φωσωνίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], perruche, n. f. κοινῶς **μπέλμπερης**· τὸ ὑπὲρ τὴν δολωνίδα σταυρωτὸν ἱστίον τοῦ **ἱστοῦ τοῦ ἐπιδρόμου** πλοίου τινός.

φωσωνῖται, οἱ [ναυτ.] gabier volant, n. m. ναύτης ἐκ τῆς εἰδικότητος τῶν **ἀρμενιστῶν** (hommes de la manœuvre) ἐπιπεφορτισμένος τὰ τοῦ χειρισμοῦ τῶν **φωσώνων** (perroquets).

φωταγώγησις, εως, ἡ καὶ

φωταγωγία, ας, ἡ· ἡ φωταψία, illumination, n. f.

φῶτα, τά· βλ. εἰς φῶς, feux d'éclairage; || [ναυτ.] τοποθετικὰ φῶτα, feux de position; βλ. καὶ λέξιν φανὸς (feu).

φωταγώγιον, ου, τὸ [ναυτ.], puits d'éclairage des soutes, n. m. (καὶ πληθ. **φωταγώγια**) **τῆς πυριτιδαποθήκης**· μικρὰ χωρίσματα παρὰ τὰς πυριτιδαποθήκας πλοίου πεφραγμένα δι' ὑαλίνων φακῶν καὶ ἐπενδεδυμένα διὰ ψευδαργύρου ἢ χαλκοῦ εἰς ἃ τίθεται ἐξωτερικῶς

τῆς πυριτιδαποθήκης φανὸς πρὸς φωτισμὸν αὐτῆς ἄνευ κινδύνου.

φωταγωγός, ός, ὸν [οἰκοδ.], jour, n. m. θυρὶς ἢ ἄνοιγμα εἰς τοῖχον ἐξ οὗ εἰσέρχεται φῶς· || — [οἰκοδ.], rayère, n. f. ὀπὴ στενόμακρος εἰς τοῖχον, καὶ φωταγωγὸς πύργου. § —, ἀναφωτίς, lucarne, n. f. § —, ὁ φέρων φῶς, porte-lumière, adj. § — [ἐπιθ.] φωτοφόρος, photophore, n. m. ὁ ὁδηγῶν ἄλλους μὲ τὸ φῶς, φέγγων, διαφωτίζων.

φωταγωγῶ (έω), φέγγω, φωτίζω, illuminer.

φωταέριον, ου, τό· gaz [d'éclairage], n.m. εἶνε προϊὸν πολυσύνθετον τῆς ξηρᾶς ἀποστάξεως τῶν λιθανθράκων, συγκείμενον ἐκ πολλῶν διὰ φωτεινῆς φλογὸς καιομένων ἀερίων καὶ ἀτμῶν (ἐλώδους ἀερίου, αἰθυλενίου, προπυλενίου, ἀτμοῦ βενζελαίου, ναφθαλίνης, κτλ.), ἀναμεμιγμένων μετὰ ὑδρογόνου, ὀξειδίου τοῦ ἄνθρακος, ἀζώτου, ὀξυγόνου καὶ διοξειδίου τοῦ ἄνθρακος.

φωτᾶς, ὁ [διάλ. Ἰκαρίας], σάκκος ἐξ ὑφάσματος.

φωταυγής, ής, ές· λάμπων εἰς τὸ φῶς, φωτεινός, lumineux, euse, adj. λαμπρός, brillant, e, adj. λάμπων, ἀστράπτων ἐκ φωτός, éclatant de lumière; || φωταυγὴς σελήνη, lune lumineuse ou brillante.

φωταψία, ας, ἡ· φωτοχυσία, τὸ ἄναμμα τῶν φώτων, illumination, n. f.

φωτεινός, ή, όν, ὁ φέγγων, λάμπων, lumineux, euse, adj. λαμπρός, brillant, e, adj. σαφής, διαυγής, εὐκρινής, lucide, adj. || φωτεινὰ διαλείμματα [παραφροσύνης, κτλ.], intervalles (moments) lucides=il a des moments de lucidité, ἔχει στιγμὰς ἐχεφροσύνης. § —, φωτερός, ὁ καλῶς φωτιζόμενος, bien éclairé; clair, adj.

φωτεινοσκόπιον, τό· photodoscope, n.m. (φωτεινός, lumineux καὶ σκοπέω-ῶ· ἐξετάζω)· ὄργανον χρησιμεῦον διὰ τὴν μελέτην τοῦ φωτός.

φωτεινῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον φωτεινόν, lumineusement, adv. σαφῶς, εὐκρινῶς, lucidement, adv.

φωτερὰ [διάλ. Ἠπείρου] τ' ἀναπτόμενα φῶτα· ἐπίσης οἱ ὀφθαλμοί.

φωτερόν, οῦ, τὸ [δημ.] ἡ ἀναφωτίς, lucarne, n.f. § [δημ. πληθ.] τὰ μάτια, les yeux.

φωτερός, ή, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), ὁ καλῶς φωτιζόμενος, bien éclairé; clair, e, adj.

φωτιά, ᾶς, ἡ [δημ.]. τὸ πῦρ, feu, n. m. ἡ πυρκαϊά, ἐμπρησμός, incendie, n. m. || μεγάλη φωτιά, grand feu; || ἀνάπτω φωτιάν, allumer du feu; || πιάνω φωτιάν, prendre feu; || χθὲς τὴν νύκτα ἔπιασε φωτιά, il y a eu un incendie cette nuit; || τὸ σπίτι του ἔπιασε φωτιάν, le feu a pris à sa maison; sa maison a pris feu; || [μεταφ.] παίρνει ἀμέσως φωτιάν, il prend feu tout de suite; il est vif comme la poudre; || βάζω φωτιάν, mettre le feu; || τὸ ἀτμόπλοιον ἔβαλε φωτιάν, le bateau a chauffé; || [μεταθ.] αὐτὸς σοῦ βάζει φωτιάν, c'est lui qui vous excite; (; vous monte; vous met le feu sous le ventre); || τὰ χέρια του εἶνε φωτιὰ (καίουσι), ses mains brûlent; || εἶνε φωτιὰ ἐναντίον σου, il jette feu et flamme contre vous; || ὅλα τὰ πράγματα εἶνε φωτιὰ [φρ. ἐνν. πολὺ ἀκριβά], tout est hors de prix; || βράζω, ψήνω, κτλ. μὲ ὀλίγην φωτιάν, bouillir, cuire à petit feu; sur un feu doux; || [ἐπιφ.] φωτιά! feu! [ἐπὶ πυρκαϊᾶς], au feu! || [πληθ.] [εἰς ὅλους τοὺς δρόμους] εἶχαν ἀνάψει φωτιαῖς, on avait allumé des feux de joie. § [ὅπλου] platine [d'un fusil], βλ. **ἐμπυρεὺς** [συνεκδ.], coup de feu = πυροβολισμός, décharge, n. f.

φωτίζω, μέλ. ίσω· λάμπω, φέγγω, ἐκβάλλω φῶς, éclairer; διαχέω φῶς, φωτίζω, illuminer; || ὁ ἥλιος φωτίζει τὴν γῆν, le soleil éclaire la terre; || ἡ πόλις ὅλη θὰ φωτισθῇ, toute la ville sera illuminée. § φωτίζω, ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν τινός, instruire; φωτίζω, éclairer; ἐμπνέω τινά, inspirer! || ὁ Θεὸς νὰ σὲ φωτίσῃ, Dieu vous éclaire (vous inspire)! || ἐφωτίσθης, ἐλπίζω, vous voilà édifié, j'espère; || [εἰρων.] ἐφωτίσθημεν! nous en avons assez! nous voilà édifiés! [οὐδ. δημ.] voir [clair].

φωτίκι, τὸ [δημ.] καὶ

φωτίκιον, τὸ [δημ.] συνήθως πληθ. **τὰ φωτίκια·** ἔνδυμα βαπτιστικόν, robe baptismale; **τὰ βαπτιστικά,** layette, n. f. βλ. λέξιν.

φώτισμα, ατος, τὸ καὶ

φωτισμός, οῦ, ὁ· τὸ φωτίζειν, éclairage, n. m. action d'éclairer; ἐπίσης τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ· || ὁ φωτισμὸς διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ (ἠλεκτρικός), διὰ τοῦ φωταεριου, κτλ. l'éclairage par l'électricité, par le gaz, etc. || φωτισμὸς τῶν ἀκτῶν, éclairage des côtes, καλεῖται τὸ σύνολον τῶν φάρων καὶ φανῶν τῶν ἀνιδρυμένων καὶ ἀναπτομένων ἐπὶ τῶν ἀκτῶν κράτου τινὸς πρὸς ὁδηγίαν τῶν ναυτιλλομένων· || **ἠλεκτρικὸς φωτισμός,** éclairage électrique; ἡ παραγωγὴ φωτὸς διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ προέρχεται ἐκ τῆς συγκεντρώσεως μεγίστης ποσότητος θερμαντικοῦ ἐν σμικρῷ χώρῳ. Πρῶτος ὁ ἄγγλος χημικὸς Davy ἐν ἔτει 1808 παρήγαγε ἠλεκτρικὸν φῶς μεταχειρισθεὶς δισχίλια ἠλεκτρικὰ στοιχεῖα ἐκ χαλκοῦ καὶ ψευδαργύρου. Ἔλαβε δύο ῥάβδους ἐξ ἄνθρακος, ἃς προσήρμοσεν εἰς τοὺς δύο πόλους τῆς ἠλεκτρικῆς ταύτης στήλης, θέσας δὲ εἰς ἐπαφὴν τὰ δύο ἄκρα τῶν ἀνθράκων καὶ εἶτα ἀπομακρύνας αὐτὰ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον, παρήγαγεν ἠλεκτρικὸν φῶς, τὸ ὁποῖον εἶχε σχῆμα τόξου, ἐκάλεσε δ' αὐτὸ **βολταϊκὸν τόξον** (arc voltaïque).

Ἠλεκτρικὸν φῶς παράγεται κατὰ δύο τρόπους:

α') Διὰ **βολταϊκοῦ τόξου** (par arc voltaïque) καὶ

β') **Διὰ πυρακτώσεως** (par incandescence).

Τὸ διὰ τοῦ βολταϊκοῦ τόξου παραγόμενον ἠλεκτρικὸν φῶς προέρχεται ἐκ τῆς διαπυρώσεως ἀπείρων λεπτεπιλέπτων μορίων ἀποσπω-

μένων ἐκ τῶν δύο ἀνθράκων, ἅτινα σχηματίζουσιν ἄλυσιν δυσηλεκτραγωγὸν παρέχουσαν ἀντίστασιν εἰς τὸ ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα, τὸ ὁποῖον μετατρέπεται εἰς θερμότητα καὶ φῶς.

Ἡ ἀπόσπασις αὕτη τῶν μορίων γίνεται καὶ ἐκ τῶν δύο ἀνθράκων, ἀλλ' ἰδίᾳ ἐκ τοῦ θετικοῦ πρὸς τὸν ἀρνητικόν. Ὁ θετικὸς ἄνθραξ, ἤτοι ὁ μὲ τὸν θετικὸν πόλον συγκοινωνῶν, θερμαίνεται περισσότερον τοῦ ἀρνητικοῦ, λευκοπυροῦται δὲ ἐπ' ἀρκετὸν μῆκος, ἐνῷ ὁ ἀρνητικὸς ἄνθραξ ἐρυθροπυροῦται ὀλίγον.

Ἡ ἀναλογία τῆς καύσεως τοῦ ἀρνητικοῦ ἄνθρακος πρὸς τὸν θετικὸν εἶνε 1,3 πρὸς 2.

Μεταξὺ τῶν ἀνθράκων ὑπάρχει ὅριον ἀπομακρύνσεως αὐτῶν πέραν τοῦ ὁποίου τὸ ἠλεκτρικὸν ῥεῦμα μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερνικήσῃ τὴν ἀντίστασιν τοῦ ἀέρος διακόπτεται, τὸ **κύκλωμα ἀνοίγει** (βλ. κύκλωμα circuit) καὶ δὲν παράγεται φῶς. Διὰ νὰ παραχθῇ ἠλεκτρικὸν φῶς δέον οἱ ἄνθρακες νὰ τεθῶσιν εἰς ἐπαφήν, ὅπως **ἀποκατασταθῇ τὸ κύκλωμα**, εἶτα βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον δέον ν' ἀπομακρυνθῶσι μέχρις οὗ παραχθῇ φῶς σταθερόν. Ἐὰν οἱ ἄνθρακες εὑρίσκωνται πολὺ πλησίον ἀλλήλων παράγεται φλὸξ κιτρινωπὴ καὶ ἀκούεται σύριγμά τι, ἐν τῇ θέσει δὲ ταύτῃ τῶν ἀνθράκων τὸ φῶς (τόξον) καλεῖται **συρίζον** (arc sifflant)· ἐφ' ὅσον ἀπομακρύνονται οἱ ἄνθρακες ἡ φλὸξ αὕτη σμικρύνεται καὶ φθάνει μέχρι σημείου ὅπου τὸ φῶς καθίσταται σταθερὸν καὶ τὸ χρῶμα αὐτοῦ λευκόν, τὸ φῶς (τόξον) τοῦτο καλεῖται **σταθερὸν** (arc fixe)· ἐὰν αὐξηθῇ ὀλίγον ἀκόμη ἡ ἀπόστασις τῶν ἀνθράκων ἡ ἔντασις τοῦ φωτὸς ἐλαττοῦται καὶ ἀναφαίνονται φλόγες κιτρινωπαί, τὸ δὲ φῶς (τόξον) δὲν εἶνε σταθερόν, τοῦτο καλεῖται **φλογίζον** (arc flambant, flamber, **φλογίζω**, ἐκπέμπω φλόγας). Ὑπάρχει ὅθεν ἀπόστασις ὡρισμένη μεταξὺ τῶν ἀνθράκων διὰ νὰ παραχθῇ φῶς **σταθερὸν** καὶ ἰσχυρόν, ἡ ἀπόστασις δὲ αὕτη καλεῖται **κανονικὴ ἀπόστασις τοῦ τόξου** (longueur de l'arc normal). Εἰς τοὺς ἠλεκτρικοὺς προβολεῖς Mangin ἡ ἀπόστασις αὕτη τῶν ἀνθράκων περιλαμβάνεται μεταξὺ 4 καὶ 6 χιλιοστομέτρων, ἐξαρτᾶται ὅμως αὕτη πολὺ ἐκ τῆς ἐντάσεως τοῦ ῥεύματος. Τῆς ἀποστάσεως ταύτης μεταξὺ τῶν ἀνθράκων, ὑποτιθεμένης ὅτι ἀποτελεῖ μέρος τοῦ κυκλώματος, δυνατὸν νὰ ὑπολογισθῶσι τὰ στοιχεῖα, ἤτοι ἡ **διαφορὰ τῶν δυναμικῶν** μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων (différence de potentiel), ἡ ἀντίστασις, ἣν παρουσιάζει εἰς τὴν διάβασιν τοῦ ῥεύματος, καὶ ἡ ἔντασις τοῦ ῥεύματος. Ἡ ἀντίστασις εἶνε ἴση περίπου μὲ τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως τῆς διαφορᾶς τῶν δυναμικῶν (μεταξὺ τῶν ἄκρων τῶν ἀνθράκων) διὰ τῆς ἐντάσεως τοῦ ῥεύματος (νόμος ohm, βλ. **ἠλεκτρομετρία**). Ἡ διαφορὰ τῶν δυναμικῶν μεταξὺ τῶν ἄκρων τῶν ἀνθράκων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀποστάσεως αὐτῶν, ἐφ' ὅσον δὲ οἱ ἄνθρακες εὑρίσκονται ἐν ἐπαφῇ ἡ διαφορὰ τῶν δυναμικῶν εἶνε μηδέν, αὐξάνει δ' αὕτη βαθμηδὸν μέχρι τοῦ ὁρίου πέραν τοῦ ὁποίου τὸ φῶς σβέννυται.

Πειράματα διάφορα ἀπέδειξαν ὅτι, ὅπως παραχθῇ βολταϊκὸν τόξον δέον ἡ διαφορὰ τῶν δυναμικῶν μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων τῶν ἀνθράκων νὰ μὴ ἦνε μικροτέρα τῶν 38 **βολτίων** (volts). Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἡ διαφορὰ τῶν δυναμικῶν δὲν ὑπερβαίνει τὰ 60 **βόλτια** (volts), γενικῶς δὲ εὑρίσκεται μεταξὺ τῶν 45 καὶ 50. Ἡ ἔντασις τοῦ ἀπαιτουμένου ῥεύματος πρὸς παραγωγὴν βολταϊκοῦ τόξου εἶνε ἀπὸ 4 μέχρι 100 **Ἄμπερα** (Ampères). Τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς δὲν προέρχεται ἐκ τῆς καύσεως τοῦ ἄνθρακος, διὰ τοῦτο παράγεται καὶ ἐν τῷ κενῷ, ἀλλ' ἐν τῷ ἀέρι οἱ ἄνθρακες ἕνεκα τῆς ὑψίστης θερμοκρασίας εἰς ἣν φέρονται, καίονται καὶ καταναλίσκονται. Ἡ θερμοκρασία μεταξὺ τῶν ἀνθράκων ἀνέρχεται εἰς 4000°.

Ὁ φωτισμὸς διὰ **πυρακτώσεως** (par incandescence) προέρχεται ἐπίσης ἐκ τῆς συγκεντρώσεως μεγίστης ποσότητος θερμαντικοῦ ἐπὶ λεπτοῦ ἀγωγοῦ, πρέπει ὅμως ἡ ὕλη ἐξ ἧς κατασκευάζεται ὁ λεπτὸς οὗτος ἀγωγὸς ν' ἀντέχῃ εἰς τὴν θερμότητα· βλ. πυράκτωσις, incondescence.

φώτισις, εως, ἡ· τὸ φωτίζειν, action d'éclairer ; βλ. φωτισμός (éclairage). § φώτησις [συνήθ. μεταφ.], illumination, n.f. [καλὴ] ἔμπνευσις [bonne] inspiration, n. f, βλ. καὶ ἔμπνευσις· ‖ θεία φώτισις, inspiration d'en haut ; ‖ καλὴν φώτισιν ! ὁ Θεὸς νὰ σοῦ δώσῃ φώτισιν ! Dieu vous inspire !

φωτιστικός, ή, όν· τοῦ φωτισμοῦ, d'éclairage ; τῆς φωταψίας, d'illumination ; éclairant, e, adj. illuminatif, ive, adj. ‖ φωτιστικὸν μηχάνημα, appareil d'éclairage. § —, καλῶς φωτισμένος, bien éclairé ; φωτεινός, clair, e, adj.

φωτοβολία, ας, ἡ· τὸ ῥίψιμον φωτὸς (ἐκπομπή, παραγωγὴ φωτός), émission (émanation ; dégagement) de lumière ; ἡ λάμψις ἐκλάμψις τῶν ἀστέρων, κτλ. scintillation, n. f. § **φωτοβολία** ἡ (φάρου), portée (d'un phare), καλεῖται οὕτως ἡ ἀπόστασις καθ' ἣν ἐν αἰθρίᾳ νυκτὶ ὁρᾶται τὸ φῶς φάρου τινός. Ὁρατικότης τῶν φάρων (visibilité des phares)· φάρος τις παύει τοῦ νὰ ἦνε ὁρατὸς ἢ διότι ἡ στρογγυλότης τῆς γῆς καλύπτει τοῦτον ἀπὸ τὸν παρατηρητήν, ἢ διότι τὸ φῶς αὐτοῦ ἐξησθενημένον ἐκ τῆς ἀποστάσεως δὲν δύναται νὰ προσπέσῃ εἰς τὴν αἴσθησιν τῆς ὁράσεως, ἐν ἄλλοις λόγοις, ἡ **φωτοβολία** φάρου τινός, ἢ ἡ ἀπόστασις εἰς ἣν οὗτος εἶνε ὁρατὸς ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ὕψους αὐτοῦ ἄνωθεν τῆς θαλάσσης καὶ ἐκ τῆς **φωτιστικῆς αὐτοῦ ἐντάσεως** (intensité lumineuse, βλ. **φάρος**, phare) ; ‖ ἡ **γεωγραφικὴ φωτοβολία** (portée géographique (ἡ ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ φάρου ἐξαρτωμένη) ὑπολογίζεται εὐκόλως. Εἶνε ἴση μὲ τὸ μῆκος τῆς ἐφαπτομένης τῆς ἀγομένης ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ φάρου εἰς τὴν σφαιρικὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ ἐπεκτεινομένης μέχρι τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ παρατηρητοῦ, ὅντινα ὑποθέτουσιν εὑρισκόμενον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ὑψωμένον ἄνωθεν τοῦ ὕδατος. Ἡ ἐφαπτομένη αὕτη δὲν εἶνε εὐθεῖα γραμμή, διότι ἡ **παρέκκλησις** (déviation) ἢ διά-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

θλασις ἣν ὑφίστανται αἱ φωτειναὶ ἀκτῖνες διερχόμεναι λοξῶς τὰ διαδοχικῶς ἐλαττουμένης πυκνότητος ἀτμοσφαιρικὰ στρώματα, μεταβάλλει αὐτὴν εἰς καμπύλην γραμμὴν ἔχουσαν τὴν κοιλότητά της ἐστραμμένην πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ αὐξάνει συνεπῶς τὸ μῆκος τῆς εἰρημένης ἐφαπτομένης. Τὸ μῆκος τοῦτο δίδεται διὰ τοῦ τύπου,

$$D = \sqrt{\frac{R.H}{0,42}}$$

ἐν ᾧ H παριστᾷ τὸ ὕψος τοῦ φωτεινοῦ σημείου καὶ R τὴν ἀκτῖνα τῆς γηΐνης σφαίρας. Ὁ συντελεστὴς $\sqrt{\frac{1}{0,42}}$ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν μέσην τιμὴν τῆς ἀτμοσφαιρικῆς **διαθλάσεως** (réfraction).

Ἡ εἰς τοὺς πίνακας τοῦ Reynaud παραδεδεγμένη διὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τιμὴ τοῦ R εἶνε 6366953 μέτρα.

Portée optique. Ἡ ὀπτικὴ **φωτοβολία** φάρου τινὸς (ἡ ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς φωτιστικῆς ἐντάσεως) ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς εὐαισθησίας τῆς ὁράσεως τοῦ παρατηρητοῦ καὶ ἐκ τῆς καθαρότητος τῆς ἀτμόσφαιρας.

φωτοβολίς, ίδος, ἡ· bec de la lampe; bec [à gaz]; **βλ. μυκτήρ·** [**ἐν.**] manche, n. f.

φωτοβόλος, ος, ον, ῥίπτων φῶς (ἢ ἀκτῖνας), φεγγοβόλος, φωτεινός, lumineux, euse, adj. λάμπων, brillant, e, adj. φαεινός, λαμπρότατος, resplendissant, e, adj. ἀκτινοβόλος, ἀκτινοβολῶν, rayonnant, e, adj.

φωτοβολῶ (έω), μέλ. ήσω, ῥίπτω φῶς ἢ ἀκτῖνας, φεγγοβολῶ, λάμπω, briller; φωτίζω, λάμπω, luire; στίλβω, λάμπω, reluire; ἐκλάμπω, resplendir; ἀκτινοβολῶ, rayonner.

φωτογαλβανογραφία, ἡ· photogalvanographie, n. f. (φῶς, γαλβανογραφία), εἶνε τέχνη τοῦ παράγειν γλυφογραφίας (gravures) διὰ τῆς ἐπενεργείας τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

φωτογένεια, ας, ἡ· photogenèse (φῶς καὶ γένεσις, production) n. f. παραγωγὴ φυσιολογικοῦ φωτὸς εἰς τὰ ζῶα καὶ τὰ φωσφορίζοντα φυτά· βλ. **φωσφορίζων** καὶ **φωσφορισμός.**

φωτογένεια, ας, ἡ· photogénie, n. f. παραγωγὴ τοῦ φωτός, production de la lumière.

φωτογενής, ής, ές· photogène, adj. [φυσ.] ὁ παράγων τὸ φῶς, qui engendre la lumière. § — [βιολ.] λέγεται διὰ πᾶν μέρος ὀργανισμοῦ τινος, ὅστις παράγει φυσιολογικὸν φῶς· βλ. καὶ **φωσφορισμός.**

φωτογεννητικός, ή, όν [φυσ.], photogénique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ ἔχων σχέσιν μὲ τὰ χημικὰ ἀποτελέσματα τοῦ φωτὸς ἐπὶ τινων σωμάτων· ‖ ἀκτῖνες φωτογεννητικαί, rayons photogéniques.

φωτογεννητικῶς [ἐπίρ.], photogéniquement, adj. διὰ τῆς χημικῆς ἐπιδράσεως τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων, par l'influence chimique des rayons lumineux.

φωτογλυπτική, ἡ· photosculpture, n. f. (φῶς καὶ γλυπτική, sculpture). Καλεῖται οὕτω τὸ σύνολον τῶν μέσων δι' ὧν ἀπολαμβάνουσι, τῇ βοηθείᾳ τῆς φωτογραφίας (ἡλιοτυπίας), ἐγλυμμένα ἀντικείμενα ἐπὶ τῇ βάσει προτύπων.

φωτογλυπτικός, ή, όν, photoglyptique (ptik) adj. ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν φωτογλυφίαν.

φωτογλυφία, ας, ἡ· photoglyptie (fo-to-gli-pti) (φῶς καὶ γλύφω, graver)· τέχνη τοῦ γλύφειν τῇ βοηθείᾳ τοῦ φωτός· ἡ φωτογλυφία εἶνε φωτογραφικὴ μέθοδος ἐφηρμοσμένη εἰς τὴν γλυφογραφίαν (gravure), ἐπιτρέπουσα τὴν δι' ἐκτυπώσεως παραγωγὴν ἐπὶ μεταλλικῆς τινος πλακός, ἀντιτύπων **πανομοιοτύπων** τῶν τῆς συνήθους φωτογραφίας.

φωτογλυφογραφία, ας, ἡ· photogravure, n. f. (photo, φῶς, φωτὸς καὶ gravure, γλυφογραφία), εἶνε τὸ σύνολον τῶν φωτογραφικῶν μεθόδων ἃς μεταχειρίζονται ἵνα μεταβάλλωσι φωτογραφικὰ ἀντίτυπα εἰς ἐγλυμμένας πλάκας ἐξ ὧν ἀπολαμβάνουσιν ἀντίτυπα ὅπως ἐκ τῶν χαλκογραφιῶν.

φωτογόνος, ος, ον, photogène, adj. (γεννῶ, φῶς)· **ἐκλήθησαν οὕτω διάφορα ἔλαια κατάλληλα διὰ τὸν φωτισμόν.**

φωτογραμμομετρία, ας, ἡ· photogrammétrie (φῶς, γράμμα, dessin καὶ μέτρον, mesure) n.f. σπουδὴ τῶν μεθόδων δι' ὧν δύναταί τις νὰ καταμετρήσῃ ἐπὶ φωτογραφιῶν τὰς διαστάσεις τῶν παριστανομένων ἀντικειμένων.

φωτογραμμομετρικός, ή, όν· photogrammétrique, adj. ὁ ἀφορῶν τὴν φωτογραμμομετρίαν.

φωτογραφεῖον, ου, τό· τὸ ἐργαστήριον τοῦ φωτογράφου, atelier photographique.

φωτογράφημα, ατος, τό· τὸ φωτογραφικὸν δοκίμιον, épreuve photographique; ἡ φωτογραφία, photographie, n. f.

φωτογράφησις, εως, ἡ· τὸ κάμειν φωτογραφίας, ἡ πρᾶξις τοῦ φωτογραφεῖν, action de photographier, ἐργασία (ἀναπαράστασις) φωτογραφική, opération (reproduction) photographique.

φωτογραφία, ας, ἡ· photographie, n. f. τέχνη τοῦ ἀναπαριστᾶν τῇ ἐπενεργείᾳ τοῦ φωτός, τοῦ σκοτεινοῦ θαλάμου καὶ διαφόρων χημικῶν μέσων, τὴν εἰκόνα τῶν ἐξωτερικῶν ἀντικειμένων, ἐπὶ ἀργυρῶν πλακῶν, ἐπὶ ὑέλου, κτλ. Ἡ φωτογραφία εἶνε ἡ τελειοποίησις τῆς **δαγερροτυπίας** (dagerréotype).

φωτογραφικός, ή, όν· photographique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν φωτογραφίαν ἢ ὁ παραγόμενος ἐκ ταύτης.

φωτογραφικῶς [ἐπίρ.] photographiquement, adv, ὁ ἀπολαμβανόμενος διὰ φωτογραφικῆς μεθόδου.

φωτογράφος, ου, ὁ, ἡ· photographe, n. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν φωτογραφίαν.

φωτογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· photogra-

phier, ἀναπαριστῶ τι διὰ τῆς φωτογραφίας.

φωτοηλεκτρικός, ή, όν· photo-électrique, adj. ὁ παρέχων ἠλεκτρικὸν φῶς· ‖ συσκευὴ φωτοηλεκτρική, appareil photo-électrique.

φωτοηλεκτρισμός, οῦ, ὁ· photoélectricité, n. f. Ἀκτινοηλεκτρισμὸς ἢ **Φωτοηλεκτρισμὸς** καλεῖται ὁ ἐπὶ ἑδρῶν ἀργυροδάμαντος ἐμφανιζόμενος ἠλεκτρισμός, ὅταν ἐπ' αὐτὰς προσπίπτωσι φωτειναὶ ἀκτῖνες (ἡλίου, ἠλεκτρικοῦ φωτὸς κτλ.). Κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ τούτου, ὅστις εἶνε ἀντίθετος τοῦ θερμοηλεκτρισμοῦ, φαίνεται ὅτι συνεργεῖ καὶ ἡ χρωστικὴ ὕλη τοῦ κρυστάλλου.

φωτοδότης, ου, ὁ· ὁ δίδων (ὁ διαχέων) τὸ φῶς, qui donne (qui répand) la lumière.

φωτοδότις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ **φωτοδότης.**

φωτοηλιόγραφον, τό· photohéliographie, n. m. (φῶς, ἥλιος, γράφω). Ὄργανον ἀναγράφον τὴν θέσιν τῶν κηλίδων τοῦ ἡλίου διὰ τῆς φωτογραφίας καὶ κινήσεως μηχανισμοῦ ὡρολογίου. Ἐφευρέθη τὸ 1857 καὶ ἐχρησίμευσε διὰ τὴν φωτογράφησιν τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου κατὰ τὴν ἔκλειψιν τῆς 10 Ἰουλίου 1860.

φωτοθεραπεία, ας, ἡ· photothérapie, n.f. χρησιμοποίησις τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων ὡς θεραπευτικὸν μέσον.

φωτοκεραμικός, ή, όν· photocéramique (φῶς, καὶ κεραμικὸς) adj. διακόσμησις τῆς πορσελάνης διὰ φωτογραφικῶν μεθόδων.

φωτολαμπής, ής, ές· ὁ λάμπων, ἀστράπτων ἐκ φωτός, éclatant de lumière; ἀπαστράπτων, resplendissant, e, adj.

φωτολιθογραφία, ἡ· photolithographie, n.f. Μέθοδος δι' ἧς ἀποτυποῦσιν ἐπὶ τοῦ λίθου φωτογραφικὸν ἀντίτυπον. Τέχνη τοῦ παράγειν λιθογραφικὰ σχέδια διὰ μέσου τοῦ φωτός.

φωτολιθογραφικός, ή, όν· photolithographique, adj. ὁ ἔχων σχέσιν ἢ ἀνήκων εἰς τὴν φωτολιθογραφίαν.

φωτολογία, ας, ἡ· photologie, n.f. (φῶς, λόγος), πραγματεία ἢ ἱστορία τοῦ φωτός.

φωτολογία, ἡ [διάλ. Οἰνόης] φωτοχυσία καὶ ῥημ. φωτολογῶ=φωτοβολῶ.

φωτολογικός, ή, όν· photologique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φωτολογίαν· ‖ δοκιμαὶ φωτολογικαί, essais photologiques.

φωτομαγνητικός, ή, όν· photomagnétique, adj. Καλοῦνται οὕτω τὰ μαγνητικὰ φαινόμενα τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὴν ἐπενέργειαν τοῦ φωτός.

φωτομετρία, ας, ἡ [φυσ.] photométrie, n.f. προσδιορισμὸς τῆς ἐντάσεως τοῦ φωτὸς (intensité de la lumière). Ἡ μέτρησις τῆς ἐντάσεως γίνεται δι' ὀργάνων καλουμένων **φωτομέτρων** (photomètres).

Ἐκ τῆς φυσικῆς εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡ ἔντασις **τοῦ φωτὸς μεταβάλλεται κατ' ἀντίστροφον λόγον τοῦ τετραγώνου τῆς ἀποστάσεως·** ἔστω ἐπὶ παραδείγματι λαμπτὴρ φωτίζων φύλλον λευκοῦ χάρτου ἐξ ἀποστάσεως ἑνὸς μέτρου· ἐὰν ἀπομακρύνωμεν τὸν λαμπτῆρα καὶ θέσωμεν αὐτὸν εἰς τὴν ἀπόστασιν δύο μέτρων, ἡ ἔντασις τοῦ φωτὸς ἐπὶ χάρτου θέλει εἶσθαι τετράκις μικροτέρα τῆς ἀρχικῆς, ὁμοίως ὅταν θέσωμεν αὐτὸν εἰς ἀπόστασιν 3 μέτρων ἡ ἔντασις τοῦ φωτὸς θέλει εἶσθαι ἐννεάκις μικροτέρα. Διὰ νὰ δεχθῇ δὲ τὸ φύλλον τοῦ χάρτου τὴν αὐτὴν ποσότητα φωτός, δέον ἐκ τῆς ἀποστάσεως τῶν δύο μέτρων νὰ θέσωμεν τέσσαρας λαμπτῆρας ἢ ἐννέα ἐκ τῆς τῶν τριῶν μέτρων.

Ἔστωσαν δύο λαμπτῆρες ἔναντι παραπετάσματος τεθειμένου οὕτω πως ὥστε τὸ ἥμισυ τοῦ παραπετάσματος νὰ φωτίζηται ἐκ τοῦ ἑνὸς λαμπτῆρος τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ ἐκ τοῦ ἑτέρου. Ἐὰν τοποθετήσωμεν τοὺς λαμπτῆρας οὕτως ὥστε τὸ παραπέτασμα νὰ δέχηται ἐκ τῶν δύο λαμπτήρων τὴν αὐτὴν ποσότητα φωτός, καλέσωμεν δὲ δ καὶ δ' τὰς ἀπὸ τοῦ παραπετάσματος ἀποστάσεις αὐτῶν, I καὶ I' τὰς ἐντάσεις τῶν φώτων, κατόπιν τοῦ ἀνωτέρω νόμου θέλομεν ἔχει

$$\frac{I}{I'} = \frac{\delta'^2}{\delta^2}$$

ἐὰν δὲ I' ληφθῇ ὡς μονὰς θὰ ἔχωμεν

$$I = \frac{\delta'^2}{\delta^2}$$

Ὁ τύπος οὗτος δίδει τὴν ἔντασιν τοῦ φωτὸς τοῦ ἑτέρου τῶν λαμπτήρων λαμβανομένης ὡς μονάδος τῆς ἐντάσεως τοῦ φωτὸς τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν.

Μέχρι τῆς σήμερον δὲν ὑπάρχει **φωτομετρικὴ** μονὰς γενικῶς παραδεδεγμένη, αἱ ἐν χρήσει δὲ μονάδες ποικίλλουσιν εἰς τὰ διάφορα ἔθνη.

Ἐν Γαλλίᾳ χρησιμοποιεῖται ὡς φωτομετρικὴ μονὰς ἡ μονὰς Carcel (bec Carcel). Ἡ μονὰς Carcel εἶνε ἡ ποσότης τοῦ παραγομένου φωτὸς ὑπὸ λαμπτῆρος Carcel ἀνατεινομένου μηχανικῶς, καίοντος 42 γραμμάρια καθαροῦ **κραμβελαίου** (colza) καθ' ὥραν μέ ὕψος φλογὸς 40 χιλιοστομέτρων. Χρησιμοποιεῖται ὡσαύτως ὡς μονὰς καὶ τὸ **κηρίον** (bougie)· ἡ μονὰς αὕτη εἶνε ἡ ποσότης τοῦ παραγομένου φωτὸς ὑπὸ κηρίου ἐκ στεαρίνης (Γαλλικῆς κατασκευῆς étoile, 6 κηρία κατὰ δέσμην) καίοντες 10 γραμμάρια στεαρίνης καθ' ὥραν μὲ ὕψος φλογὸς 52,5 χιλιοστομέτρων.

Ἐν Ἀγγλίᾳ χρησιμοποιεῖται ὡς μονὰς τὸ κηρίον (candle) ἐκ στέατος χύτους διαμέτρου 22,2 χιλιοστομέτρων, καῖον 7,776 γραμμάρια καθ' ὥραν.

Ἐν Γερμανίᾳ χρησιμοποιεῖται ὡς μονὰς κηρίον ἐκ παραφίνης διαμέτρου 20 χιλιοστομέτρων καὶ ὕψους φλογὸς 50 χιλιοστομέτρων.

Ὁ ἀκόλουθος πίναξ δείκνυσι τὴν σχέσιν μεταξὺ τῶν διαφόρων μονάδων.

1 bec-Carcel=7,6 bougies=8,3 candles =7,5 bougies allemandes.

1 bougie=0,132 bec-Carcel=1,092 candle =0,987 bougie allemande.

φωτομετρικός, ή, όν· photométrique, adj. ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀναγόμενος εἰς τὴν φωτομετρίαν· ‖ μέθοδοι φωτομετρικαί, procédés photométriques.

φωτομετρικῶς [ἐπίρ.] photométriquement, adv. ὑπὸ φωτομετρικὴν ἔποψιν, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἐντάσεως τοῦ φωτός, sous le rapport de l'intesité de la lumière.

φωτόμετρον, ου, τὸ [φυσ.] photomètre, n. m. (φῶς καὶ μετρέω-ῶ). Καλοῦνται οὕτω τὰ ὄργανα δι' ὧν συγκρίνονται πρὸς ἀλλήλας αἱ ἐντάσεις (intensités) τῶν φώτων ἢ τῶν φωτεινῶν σωμάτων. Τὰ φωτόμετρα στηρίζονται ἐπὶ τῆς ἑξῆς ἀρχῆς· αἱ ποσότητες τοῦ φωτός, αἱ ἐπί τινος ἐπιφανείας καθέτως προσπίπτουσαι, εἶνε ἀντιστρόφως ἀνάλογοι τῶν τετραγώνων τῶν ἀπὸ τοῦ φωτεινοῦ σώματος ἀποστάσεων τῆς ἐπιφανείας. Φωτόμετρον καλεῖται ἐπίσης ὄργανον χρησιμεῦον διὰ τὸν ἀκριβῆ προσδιορισμὸν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἀντικείμενόν τι διαμένει ἔναντι τοῦ φωτογραφικοῦ μηχανήματος, ἵνα ἐκτελεσθῇ ἡ φωτογραφία.

φωτομικρογραφία, ἡ· photomicrographie, n. f. (φῶς, μικρογραφία)· τέχνη τοῦ παράγειν διὰ τῆς φωτογραφίας μικροσκοπικὰ ἀποτυπώματα, ἅτινα δύνανται κατόπιν νὰ μεγεθύνωσιν ἐπίσης διὰ τῆς φωτογραφίας.

φωτονεφέλη, ης, ἡ· nébuleuse, n.f. ἄθροισμα ἀστέρων μὴ εὐδιακρίτων, amas d'étoiles indistinctes; ‖ ὁ γαλαξίας εἶνε φωτονεφέλη, la voie lactée est une nébuleuse.

φωτονεφελώδης, ης, ες, nébuleux, euse, adj. ὡς φωτονεφέλη.

φωτονεφελωδῶς [ἐπίρ.], nébuleusement, adj. κατὰ τρόπον φωτονεφελώδη, d'une manière nébuleuse.

φωτορίς, ίδος, ἡ· βλ. μυκτήρ· bec de lampe.

φωτοσβεσία, ας, ἡ· obscurantisme, n.m. μισομάθεια, διωγμὸς τῆς παιδείας· σύστημα τῶν ἐχθρῶν τῆς διαδόσεως τῆς παιδείας παρὰ τῷ λαῷ.

φωτοσβέστης, ου, ὁ· ὁ ἐχθρὸς τῶν φώτων, τῆς ἀναπτύξεως, ennemi des lumières; φωτοσβέστης, obscurant, e, adj. ἤτοι ὁ ἐχθρὸς τῆς διαδόσεως τῆς παιδείας παρὰ τῷ λαῷ, obscurantiste, n.

φωτοσβεστικός, ή, όν· ἴδιος τῆς φωτοσβεσίας d'obscurantisme; obscurantiste, adj. ἀφορῶν τὴν φωτοσβεσίαν, qui a rapport à l'obscurantisme.

φωτοσκιάζω, μέλ. άσω, συνδυάζω τὸ φῶς μετὰ τῆς σκιᾶς, combiner les lumières et les ombres; σκιάζω, ombrer; συναρμόζω τὰς σκιὰς (ἐπὶ εἰκόνων, ἢ τὰ χρώματα), nuancer.

φωτοσκίασις, εως, ἡ· ἡ διανομὴ φωτὸς καὶ σκιᾶς, distribution des lumières et des ombres; clair-obscur, n. m.

φωτοσκόπιον, ου, τό· photodoscope, n. m. συσκευὴ χρήσιμος πρὸς σπουδὴν τοῦ φωτός, appareil qui sert à l'étude de la lumière; ‖ τὸ ἡλιακὸν φάσμα εἶνε φωτοσκόπιον, le spectre solaire est un photodoscope.

φωτοσκόπιον, ου, τό· photoscope, n. m. συσκευὴ χρησιμεύουσα εἰς τὸ νὰ εἰδοποιήσῃ ἠλεκτρικῶς σταθμόν τινα περὶ τῆς σβέσεως τῶν φανῶν ἢ σημάτων ἅτινα εὑρίσκονται εἰς ἀπόστασιν τινὰ ἀπ' αὐτοῦ.

φωτοστέφανος, ος, ον, ὁ· auréole, n.f. φωτεινὸς κύκλος δι' οὗ οἱ ζωγράφοι καὶ οἱ γλύπται περιβάλλουσι τὴν κεφαλὴν τῶν ἁγίων.

φωτοστεφής, ής, ές· ὁ ὑπὸ φωτὸς ἐστεμμένος, couronné de lumière; ὁ περιβεβλημένος διὰ φωτοστεφάνου, entouré d'une auréole.

φωτόσφαιρα, ας, ἡ· photosphère, n. f. (φῶς, σφαῖρα), atmosphère lumineuse du soleil, σφαῖρα φωτεινή. Φωτεινὸν ἡλιακὸν περικάλυμμα περιβαλλόμενον ὑπὸ πυκνοτάτης ἀτμόσφαιρας περιλαμβανούσης ἀτμοὺς διαφόρων μετάλλων.

φωτοσφαιρικός, ή, όν· photosphérique, adj. ἀφορῶν τὴν φωτόσφαιραν ἤτοι τὴν φωτεινὴν ἀτμόσφαιραν τοῦ ἡλίου.

φωτοσωσίβιον, τό· bouée de sauvetage silas; βλ. σωσίβιον.

φωτοτυπία, ας, ἡ· phototypie, n. f. εἶνε συνδυασμὸς τῆς φωτογραφίας καὶ τυπογραφίας στηριζόμενος ἐπὶ τῆς χρήσεως τῆς κόλλας καὶ τοῦ χρωμιούχου καλίου. Ἀμφότερα τὰ σώματα ταῦτα ἐν τόπῳ σκοτεινῷ καὶ ἐν ὕδατι διαλυόμενα, ἐπὶ μετάλλου δὲ ἢ ἄλλου ἐπιπέδου τιθέμενα σχηματίζουσι μόνιμον στρῶμα εὐπρόσβλητον ὑπὸ τοῦ φωτός. Τὸ στρῶμα τοῦτο ἐκτίθεται ὑπὸ ἀρνητικὴν φωτογραφικὴν εἰκόνα, ἐν τῷ σκοτεινῷ θαλάμῳ ληφθεῖσαν εἰς τὸ φῶς καὶ οὕτω χάνουσιν τὰ ὑπὸ τὰ διαφανῆ σημεῖα τοῦ ἀρνητικοῦ ἀντιτύπου κείμενα μέρη τῆς κόλλας τὴν ἐπιδεκτικότητα αὐτῶν πρὸς τὸ δέχεσθαι ὕδωρ. Ὑγραίνοντες τὸ οὕτω φωτιζόμενον στρῶμα τῆς κόλλας δι' ὕδατος βλέπομεν ὅτι μόνον τὰ οὐχὶ ἢ ὀλίγον ὑπὸ τοῦ φωτὸς προσβληθέντα μέρη δέχονται αὐτό, καὶ ἐπιτρίβοντες αὐτὸ διὰ λιπώδους τυπογραφικῆς μελάνης μετὰ τὴν κατάβρεξιν, παρατηροῦμεν ὅτι ἅπαντα τὰ ὑγρὰ μέρη (τὰ μὴ ὑπὸ τοῦ φωτὸς προσβληθέντα) δὲν δέχονται αὐτήν, τὰ δὲ λοιπὰ δέχονται τὴν μελάνην καὶ τοιουτοτρόπως ἡ εἰκὼν καθίσταται ὁρατὴ διὰ τῆς μελάνης.

φωτοτυπογραφία, ἡ· phototypographie, n. f. τὸ σύνολον τῶν μέσων δι' ὧν ἀπολαμβάνονται διὰ τῆς φωτογραφίας τυπογραφικὰ ἀποτυπώματα, ἤτοι ἐφαρμογὴ τῆς **ἡλιοτυπίας** (héliogravure) εἰς τὴν τυπογραφίαν.

φωτούλλης, ὁ [διάλ. Καρπάθου], ἐρωτόληπτος, ἐρωτομανής.

φωτοφοβία, ας, ἡ· ὁ φόβος πρὸς τὸ φῶς, crainte de la lumière; photophobie, n. f. ἀποστροφὴ ἥντινα ἔχει τις ἢ τι πρὸς τὸ φῶς· ‖ φωτοφοβία, ας, ἡ· photophobie (φῶς καὶ φόβος) n. f. μεγάλη εὐαισθησία τοῦ ὀφθαλμοῦ ὅστις δὲν ἀνέχεται τὸ φῶς.

φωτοφοβικός, ή, όν· photophobique, adj. ἀναφερόμενος εἰς τὴν φωτοφοβίαν.

φωτοφόβος, ος, ον, ὁ φοβούμενος τὸ φῶς, qui craint la lumière; photophobe, adj.

φωτοφορίδιον, τό· martinet (ἐκ του φῶς καὶ τοῦ φέρω), ἤτοι μικρὸν ἐπίπεδον κηροπήγιον (chandelier) μετὰ λαβῆς, κοινῶς σανδανάκι ἢ κανδηλεράκι μὲ λαβήν.

φωτοφόρος, ος, ον, ὁ φέρων φῶς, φωτει-

νός, lumineux, euse, adj. [διδ.] φωτοφόρος, photophore, adj. (φῶς φέρω)· || **φωτοφόρον**, photophore, n. m. καλεῖται ἐν τῷ ναυτικῷ φωτοσωσίβιον ἀναδίδον φῶς ὅταν τιθῆται ἐπὶ τοῦ ὕδατος· βλ. καὶ σωσίβιον (sauvetage); || **φωτοφόρον**, photophore, n.m. καλεῖται ἀντανακλαστικὴ ἠλεκτρικὴ λυχνία.

φωτόφωνον, ου, τό, photophone, n. m. (φῶς, φωνή)· ὄργανον χρησιμεῦον διὰ τὴν ἀπὸ μακρὰν μετάδοσιν τῶν ἤχων διὰ μέσου τοῦ φωτός. Τὸ φωτόφωνον βασίζεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὅτι, ἡ ἠλεκτρικὴ ἀντίστασις τοῦ σεληνίου (sélénium) ἐλαττοῦται ὅταν τὸ σῶμα τοῦτο ἦνε ἐκτεθειμένον εἰς τὸ φῶς καὶ ὅτι ἐὰν ἡ ἔντασις (intension) τοῦ φωτός μεταβάλληται, ἡ ἀντίστασις τοῦ σεληνίου μεταβάλλεται ἐπίσης κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν.

φωτοχημεία, ἡ, photochimie, n. f. (φῶς, χημεία)· θεωρία τῆς ὑπὸ τοῦ φωτὸς προερχομένης χημικῆς ἐνεργείας.

φωτοχημικός, ή, όν· photochimique, adj. ὁ ἀφορῶν τὰ χημικὰ ἀποτελέσματα τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸ φῶς.

φωτοχρωματικός, ή, όν, photochromatique, adj. (φῶς χρωματικός)· ὁ ἔχων σχέσιν εἰς τὴν ἀναπαράστασιν τῶν χρωμάτων διὰ τῆς φωτογραφίας· || πειράματα φωτοχρωματικά, expériences photochromatiques.

φωτοχρωματικῶς [ἐπίρ.], photochromatiquement, adv. κατὰ τρόπον φωτοχρωματικόν.

φωτοχρωμία, ας, ἡ, photochromie, n. f. φῶς, χρῶμα). Τέχνη τοῦ ἀπολαμβάνειν διὰ τῆς φωτογραφίας τὴν ἀναπαράστασιν κεχρωματισμένης εἰκόνος.

φωτοχρωμικός, ή, όν· photochromique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν φωτοχρωμίαν.

φωτοχρωμογραφία, ας, ἡ· photochromographie, n. f. φωτογραφία μετὰ χωμάτων.

φωτοχρωμοτυπογραφία, ας, ἡ· photochromotypographie, n. f. ἐφαρμογὴ εἰς τὴν τυπογραφίαν τῆς φωτοχρωμογραφίας.

φωτοχυσία, ας, ἡ· ἔχχυσις, πλησμονὴ φωτός, φωταψία, illumination, n. f.

φωτοψευδαργυρογραφία, ας, ἡ· photozincographie, n. f. ἐφαρμογὴ τῆς ἡλιοτυπίας ἐπὶ πλακὸς ἐκ ψευδαργύρου.

X

X, χ, χῖ, τὸ [ἄκλιτ.], chi; τὸ εἰκοστὸν δεύτερον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, vingt-deuxième lettre de l'alphabet grec. Ὡς ἀριθμητικὸν χ'= ἑξακόσια, six cents; καὶ ,χ = ἑξακόσιαι χιλιάδες. Ἐν ἐπιγραφαῖς X = χίλιοι, mille.

χὰ [διάλ. Οἰνόης], 1) ὁρίστε· 2) τώρα «χὰ ἦρθα» = τώρα ἦρθα, ἀμέσως δηλαδή.

χαβαλές, ὁ καὶ χαβελές, ὁ [δημ. ναυτ.], drôme, n. m. βλ. δέσμη.

χαβάνι, τὸ [δημ.], τὸ ἰγδίον, κοινῶς γουδί, mortier, n. m. § —, κοπτήριον καπνοῦ, hachoir de tabac.

χάβαρον, ου, τὸ [δημ.], εἶδος μυδίου, ὄστρεον θαλασσινὸν φαγώσιμον, mollusque comestible.

χαβαρόνι, τὸ [πτην.] freux, n. m. λέγεται εἶδος μικροῦ μελανοῦ καὶ στιλπνοῦ κόρακος, καὶ grolle, n. f. nom vulgaire du freux.

χαβᾶς, ὁ [δημ.], τὸ μελῴδημα, κοινῶς ὁ σκοπὸς τοῦ ᾄσματος, τὸ μελῴδημα, melodie, n.f. τὸ ᾆσμα, chant, n. m. § — [συνεκδ.] ὁ τρόπος τοῦ φέρεσθαι ἑνὸς ἑκάστου, guise, n. f. ou manière, n. f. || καθένας μὲ τὸν χαβᾶν του, chacum à sa guise.

χαβελὲς [δημ.] βλ. χαβαλές.

χαβιά, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου] τὸ βαλλόμενον εἰς τὸ στόμα τῶν ζώων σχοινίον τὸ περιβάλλον τὴν κάτω σιαγόνα, ἵνα μὴ δάκνωσι καὶ ὦσιν ὑπηκοώτερα· βρόχος ἐν εἴδει χαλινοῦ, ὁ φιμός.

χαβιάρι, τὸ (ἐκ τοῦ ὠάριον, ὠβεάριον), caviar, n. m. (τὸ κόκκινον καὶ τὸ μαῦρον), ὠὰ ἰχθύων τεταριχευμένα, κυρίως τοῦ ἀκιπησίου· τὸ κάλλιστον εἶνε τὸ μαῦρο τοῦ Ἀστραχάν· || στέλνω διὰ πράσινο χιαβιάρι [φρ.], berner (= χλευάζω τινα), en donner à garder à quelqu'un; faire voir du chemin à quelqu'un= ἐξαποστέλλω τινά.

χαβιαροσαλάτα, ἡ· πυκνὸς πολτὸς ἐκ χαβιαρίου, ἄρτου ἢ ἀμυγδάλων μετ' ἐλαίου καὶ λεμονίου, sauce [épaisse] au caviar.

χαβιόνω [διάλ. Ἠπείρου], θέτω εἰς τὸ στόμα τῶν ζώων χαβιὰν ἤτοι φιμόν, φιμῶ (όω).

χαβοῦζα, ας, ἡ [δημ.] bassin, n. m. καὶ [ναυτ.] bassin de radoub ou dock; βλ. δεξαμενή.

χαβοῦτσι, τὸ [δημ.] κοινὴ ὀνομασία τοῦ δαῦκος· βλ. λέξιν.

χαγιάτι, τὸ [δημ.] corridor, couloir; βλ. διάδρομος.

χαδεύω, κτλ. βλ. χαϊδεύω κτλ.

χαδούμης [δημ.] ἐκτομίας, castrat, n.m. βλ. **εὐνοῦχος**, eunuque, n. m. ὅθεν ἀνίκανος, impuissant, e, adj.

χαζενὲς [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης] καὶ χαζνές, ὁ (ἐκ τοῦ Περσικοῦ) γαζοφύλαξ, θησαυροφύλαξ, ὁ ταμίας, trésorier, n. m. τὸ θησαυροφυλάκιον, τὸ ταμεῖον trésorerie, n. f. καὶ ἐν γένει ὁ θησαυρὸς trésor, n. m. (ἢ θησαυροφυλάκιον)· § —, ἡ γοῦρνα τῆς βρύσης, bassin [de fontaine].

χαζεύω [δημ.], διασκεδάζω βλέπων (παρατηρῶν) τὰ πάντα, s'amuser à tout regarder; χάσκω, badauder; χάσκω (θεωρῶ τι κεχηνώς), bayer [aux corneilles]; τέρπομαι διὰ μηδαμινῶν πραγμάτων, ματαιοσχολῶ, muser.

χάζι, τὸ [δημ.], ἀπόλαυσις, εὐχαρίστησις, τέρψις, plaisir, n. m. ou agrément, n. m. ‖ κάμνω χάζι, ἀπολαμβάνω θεάματος, jouir d'un spectacle; διασκεδάζω βλέπων, s'amuser à voir; εὐχαριστοῦμαι, διασκεδάζω, s'amuser; ‖ δὲν ἔχει χάζι, ce n'est pas amusant.

χαζιρεύω, μέλ. εύσω [δημ.], γενικῶς σημαίνει ἑτοιμάζω, préparer; ἔχω τι ἕτοιμον tenir prêt. § — [ναυτ.] βλ. **ἑτοιμάζω**, garnir [un cordage].

χαζίρι (ἄκλ.) [δημ.], ἕτοιμος, η, ον, prêt, e, adj. ‖ εἶμαι χαζίρι, je suis prêt; ‖ τὰ ἔχω (τὰ ἔκαμα) ὅλα χαζίρι, j'ai tout préparé, ἤτοι ἡτοίμασα τὰ πάντα.

χαζίρικος, η, ον [δημ.], ἕτοιμος, η, ον· prêt, e, adj.

χαζός, ή, ὸν [δημ.] (χαζεύω), ὁ χάσκων, χάσκαξ, badaud, e, n. et adj. niais qui regarde tout, admire tout et croit tout ce qu'on lui dit; [συνεκδ.] εὐήθης, βλάξ, sot, sotte, adj. niais, e, adj.

χαϊδευμα, ατος, τὸ [δημ.], ἔνδειξις στοργῆς, ἀγάπης, témoignage d'affection; τὸ χάϊδευμα λέγεται καὶ κανάκευμα, τὸ χαϊδεύειν (θωπεύειν), ἡ πρᾶξις τοῦ χαϊδεύειν, action de caresser; τὸ χάϊδι, ἡ **θωπεία**, (διὰ τῆς χειρός), caresse, n. f. ἡ κολακεία (διὰ λόγων), cajolerie, n. f. θωπεία, κολακεία, câlinerie, n. f. κολακεία (καλόπιασμα), gâterie, n. f.

χαϊδευτικός, ή, ὸν [δημ.], θωπευτικός, de caresse; caressant, e, adj.

χαϊδεύω, καὶ χαδεύω [δημ.] (κυρίως μὲ τὸ χέρι) θωπεύω, περιποιοῦμαι, θωπεύω, καλοπιάνω διὰ λόγων, caresser; [συνεκδ.] cajoler; câliner; περιποιοῦμαι, dorloter, choyer. § χαϊδεύω παιδίον, gâter un enfant, κοινῶς τὸ χαλῶ διὰ τῶν περιποιήσεων, ὑποχωρῶν εἰς τὰς ἰδιοτροπίας του, mignoter (; un enfant); minarder (; un enfant); ‖ **χαϊδευμένος** (καὶ χαδεμμένος, η, ον, enfant gâté; mignot, n.m.εὐνοούμενος, favori, n.m. § [μέσ.] χαϊδεύομαι καὶ χαδεύομαι, θρύπτομαι, χαριεντίζομαι, se mignoter; se mignarder; ἡδυπαθῶ, se dorloter.

χάϊδι, τὸ [δημ.], ἢ θώπευμα, caresse, n.f. [πληθ. ἰδ.], θωπεύματα (διὰ τῆς χειρός), caresses; θωπεῖαι, καλοπιάσματα (διὰ λόγων), câlineries, n. f. pl. cajoleries, n. f. pl. φιλοφρονήσεις, καλοπιάσματα, tendresses, n. f. pl. gâteries, n. f. pl. θωπεία, χάϊδι, mignotise, n. f. (= flatterie, caresse).

χαϊδιάρης, ὁ καὶ

χαϊδιάρικος, ικη, ικον· κόλαξ, θωπευτικός, caressant, e, adj. οὗτινος ἀρέσουν αἱ θωπεῖαι, κόλαξ (διὰ λόγων), câlin, e, adj. χαρίεις, ἁβρός, mignard, e, adj. qui a (qui affecte) une gentillesse mignogne.

χαϊδολογῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.] θωπεύω πολὺ (διὰ τῆς χειρός), caresser beaucoup; περιποιοῦμαι πολύ, dorloter.

χαϊμαλί, τὸ [δημ.], βλ. φυλακτὸν καὶ **περίαπτον**, amulette, n. f. talisman, n. m. Ἐν Ἠπείρῳ λέγεται πρὸς τούτοις οὕτω καὶ ἀργυροῦν ἐγκόλπιον ὅπερ ἔφερον οἱ ἁρματωλοί.

χαίνω, μέλ. χανοῦμαι, παρακ. κέχηνα, εἶμαι ἀνοικτός, être ouvert (béant, e) adj. ‖ χαῖνον βάραθρον, gouffre béant. § —, ἀνοίγω τὸ στόμα, ouvrir la bouche; bayer; ζητῶ μὲ ἀνοικτὸν στόμα νὰ καταπίω τι, ὅθεν ἐν γένει ἐπιθυμῶ τι σφόδρα· ‖ ἔμεινα χαίνων, je demeurai bouche béante; bouche bée; χαίνω εἴς τι ἢ περί τι, χαίνειν πρός τινα (χάσκω), ἀνοίγω τὸ στόμα ἀπὸ θαυμασμόν, ἔκπληξιν ἢ προσοχήν, θαυμάζω τι (regarder avec admiration)· τὸ χαίνω (χάσκω) ἐκφράζει καὶ τὴν ἀπραγμοσύνην, ἀργίαν καὶ νωθρότητα, ὅθεν οἱ κεχηνότες, χάσκοντες (κοινῶς χάχας). § [μετοχ. παρακ.] **κεχηνώς**, qui reste bouche béante = ὁ παραμένων μὲ ἀνοικτὸν στόμα, ἤτοι ὁ καταληφθεὶς ἐκ θαυμασμοῦ, ἐκπλήξεως, κτλ., saisi d'admiration (; de stupeur, etc.).

χαιράμενος, βλ. χαίρω.

χαιράμενος, ὁ [διάλ. Ἠπείρ.] ὁ εὐδαίμων, ὁ ἀλύπητος· «κλαῖνε κ' ἡ χῆρες, κλαῖνε κ' ἡ χαιράμενες».

χαιρεκακία, ας, ἡ· ἐπιχαιρεκακία, ἡ μοχθηρὰ χαρά, ἥντινα αἰσθάνονται διὰ τὸ εἰς ἄλλον ἐπερχόμενον κακόν, joie maligne [qu'on éprouve du mal d'autrui]; méchanceté, n. f. ὅθεν ἡ κακεντρέχεια, μοχθηρία, malignité, n.f. ou malveillance, n. f.

χαιρέκακος, ος, ον καὶ ἐπιχαιρέκακος, ὁ χαίρων διὰ τὴν τῶν ἄλλων δυστυχίαν, qui se réjouit du mal d'autrui; ὅθεν κακεντρεχής, méchant, e, adj. malveillant, e, adj.

χαιρεκακῶ (έω), μέλ. ήσω καὶ ἐπιχαιρεκακῶ, χαίρω διὰ τὸ κακὸν ἄλλου, se réjouir du mal d'autrui; être méchant (malveillant).

χαιρεκάκως [ἐπίρ.], μετὰ χαιρεκακίας, avec une joie maligne; malignement, adv. avec malignité.

χαιρέτημα, τό· βλ. χαιρέτισμα.

χαιρετίζω, βλ. χαιρετῶ (saluer).

χαιρέτισμα, ατος, τό· ἡ διὰ λόγων ἢ σημείων φιλοφρόνησις, ὅθεν ἀσπασμός, προσαγόρευσις, χαιρετισμός, salutation, n. f. ou salut, n. m. [συνήθ. πληθ.] χαιρετίσματα, salutations=ἀσπασμούς, compliments, n. m. pl. φιλικοὺς ἀσπασμούς, amitiés, n. f. pl. προσρήσεις ἢ σέβη, hommages, n. m. pl. ‖ τὰ χαιρετίσματά μου εἰς, mes compliments à; ‖ εἰπέ του χαιρετίσματα, saluez le de ma part; dites

lui bien des choses (mille amitiés) de ma part ; || μοῦ εἶπε [νὰ σᾶς εἰπῶ] χαιρετίσματα, il m'a chargé de vous faire ses compliments (de vous présenter ses respects) ; || [εἴρων] γειαὶς καὶ χαιρετίσματα ! je vous en souhaite! mes compliments chez vous.

χαιρετισμός, οῦ, ὁ· λέγονται οὕτω ἐν γένει τὰ σημεῖα καὶ αἱ λέξεις δι' ὧν ἐκφράζομεν ἄλλοις μεθ' ὧν συναντώμεθα ἢ ἀφ' ὧν χωριζόμεθα τὴν ἐκτίμησιν, ὑπόληψιν, εὐμένειαν, φιλίαν, ἀγάπην ἢ σεβασμόν, ὅθεν τὸ χαιρέτισμα, ἀσπασμός· ὁ ἕνεκα φιλοφρονήσεως πρὸς ὅμοιον ἢ ἐκ σεβασμοῦ πρὸς ἀνώτερον ἀποδιδόμενος χαιρετισμός, salutation, n. f. ou salut, n. m. ὑπόκλισις, révérence n. f. § **χαιρετισμός**, salut, n. m. ἐξωτερικὴ ἔνδειξις τοῦ σεβασμοῦ· ἐπίσης ὁ χαιρετισμὸς διὰ κανονιοβολισμῶν· || στρατιωτικὸς χαιρετισμός, **salut militaire** ; || χαιρετισμὸς τῆς σημαίας, salut au drapeau, ὁ πρὸς τὴν σημαίαν ἀποδιδόμενος χαιρετισμός. § χαιρετισμὸς διὰ κανονιοβολισμῶν, salve d'artillerie ou salve à poudre, (ἐκ τοῦ λατινικοῦ salvare=saluer, χαιρετίζω, χαιρετάω-ῶ)· **χαιρετισμὸς**=salve, n. m. ἀριθμὸς βολῶν (πυροβόλου) βαλλομένων πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν· κατ' ἐπέκτασιν ὁ εἰρημένος χαιρετισμὸς καλεῖται **κανονιοβολισμός**. § [ἐκκλ.] χαιρετισμοὶ τῆς Παναγίας, cantiques en l'honneur de la Vierge, salutations, n.f. pl. βλ. καὶ χαιρετίσματα.

χαιρετῶ [καὶ χαιρετίζω], μέλ. ήσω, saluer, κυρίως λέγω τινὶ τὸ χαῖρε, φέρομαι φιλοφρόνως πρός τινα ἐξ ἐκτιμήσεως, φιλίας ἢ σεβασμοῦ· ὑποβάλλω πρός τινα τὰ σέβη μου (τὰς προσρήσεις μου, τοὺς ἀσπασμούς μου), présenter ses respects (ses hommages ; ses compliments)· || δὲν μὲ χαιρετᾷ πλέον, il ne me salue plus ; || ἐπλησίασα διὰ νὰ τὸν χαιρετίσω, je me suis approché pour lui présenter mes compliments ; || [στρατ.] ὀφείλει νὰ τὸν χαιρετίσῃ ὡς ἀνώτερόν του, il lui doit le salut comme à son supérieur ; || θὰ ὑπάγω νὰ τὸν χαιρετίσω διὰ τὴν ἑορτήν του, j'irai lui souhaiter sa fête ; || χαιρέτα μου τὸν θεῖόν σου, saluez votre oncle de ma part ; mes compliments (mille choses de ma part) à votre oncle ; || τοῦ τὰ εἶπα καὶ τὸν ἐχαιρέτισα, je les lui ai dit et je lui tirai ma révérence ; || σᾶς ἐχαιρέτισα· σᾶς χαιρετῶ [φρ. ἀποχαιρετισμοῦ], adieu ; au revoir. § —, ὑπάγω πρὸς ἐπίσκεψίν τινός, rendre (faire) visite.

χαιρέφυλλον, ου, τὸ [φυτ.], cerfeuil, n. m. γένος τῆς οἰκογενείας τῶν σκιαδοφόρων· φυτὸν ἔχον ἐμετικὴν ἐνέργειαν.

χαῖρι, τὸ [δημ.], ἡ πρόοδος, progrès, n.m. τὸ ὄφελος, ἡ ὠφέλεια, profit, n. m. βλ. **προκοπή**.

χαίρω [καὶ δημ. ὡς μέσ. χαίρομαι], μέλ. θὰ χαρῶ, ἀόρ. ἐχάρην (ἐχάρηκα), ἔχω μεγάλην χαράν, εὐχαρίστησιν, être bien aise (être charmé) de ; εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος, avoir du (se faire un) plaisir ; χαίρω, ἥδομαι, ἀγάλλομαι, εὐφραίνομαι, se réjouir ; τέρπομαι, χαίρω ἐν ἐμαυτῷ, συγχαίρω ἐμαυτόν, se féliciter ; || χαίρω πολὺ ὅτι σᾶς βλέπω (βλέπων ὑμᾶς), je suis bien aise (je suis charmé ; je suis enchanté (de vous voir ; || χαίρω ἐκ τῶν προτέρων, je m'en réjouis d'avance ; || — νὰ τὸν βλέπω, j'aime à le voir ; || — ἀνακοινῶν εἰς ὑμᾶς ὅτι, je me fais un plaisir de vous annoncer que ; || — διὰ τὴν ἐκλογὴν τὴν ὁποίαν ἔκαμα, je me félicite du choix que j'ai fait ; || χαίρει πολὺ ὅτι θὰ σᾶς ἐπανίδῃ ταχέως, il se fait une fête de vous revoir bientôt ; || δὲν ἐχάρη πολὺν καιρόν, sa joie fut courte ; || χαίρεται κανεὶς νὰ τὸ βλέπῃ, cela fait plaisir à voir ; || χαίρεται κανεὶς νὰ τὸν ἀκούῃ, c'est un plaisir de l'entendre ; || **χαῖρε** (ἢ χαίρετε), réjouis-toi (réjouissez-vous), προσαγόρευσις κατὰ τὴν πρώτην συνάντησιν ἀτόμων, ἢ μᾶλλον porte-toi bien (portez-vous bien), καὶ εὐχρηστότερον=bonjour ; || [ἐπὶ ἀποχαιρετισμοῦ] **χαῖρε** ! χαίρετε ! salut! adieu ! au revoir ! (bonjour; portez-vous bien); || τὸ τελευταῖον χαῖρε, le dernier adieu. § [μέσ.] χαίρομαι, ἀπολαμβάνω, jouir de ; || δὲν ἐχάρη τὴν ζωήν του, il n'a pas joui de la vie ; || **καλῶς τὰ χαίρεσθε** [φρ. δημ. χαιρετισμοῦ], je vous salue ; bonjour ; || νὰ χαίρεσαι τὸ ὄνομά σου (τὴν ἑορτήν σου) [εὐχ.], je vous souhaite une bonne fête ; je vous la souhaite bonne et heureuse ; || [εἰρων.] νὰ τὸν χαίρεσαι ! vous pouvez en être fier ; || νὰ χαρῶ τὰ παιδιά μου [ὅρκ.], sur la vie de mes enfants ! || νὰ σὲ χαρῶ ! sur notre amitié ; || [καὶ ἄλλ.] μίαν στιγμήν, νὰ σὲ χαρῶ, un moment s'il vous plait ; || [εἰρων.] νὰ σὲ χαρῶ ! [ἀνάλ. τῷ] le joli garçon ! § [μετοχ. δημ.] χαρούμενος, η, ον, καὶ χαιράμενος, η, ον, εὔθυμος, joyeux, euse, adj. εὐχαριστημένος, content, e, adj. εὐτυχής, heureux, euse, adj.

χαίτη, ης, ἡ· crinière, n. f. μακραὶ καὶ λελυμέναι τρίχες τῆς κόμης, ἐπὶ χαίτης τῶν ζώων ὡς τοῦ λέοντος καὶ ἰδίως τοῦ ἵππου. § —, crinière, n. f. μακραὶ καὶ χονδραὶ τρίχες εὑρισκόμεναι κατὰ μῆκος τοῦ αὐχένος τοῦ ἵππου· βλ. αὐχὴν (cou) εἰς λέξιν ἵππος.

χακί, τὸ (χρῶμα) khaki, n. m. χρωματισμὸς ὑφάσματος, φακοειδὲς χρῶμα, ὅθεν καὶ τὸ ὕφασμα τὸ ἔχον τὸν χρωματισμὸν αὐτόν.

χάλα ! [ναυτ.] amener ! κέλευσμα ἐκτελεστικὸν προκειμένου νὰ καθαιρεθῇ τι (λέμβος, κεραία, κτλ.)· || εἰς χάλασιν [ναυτ.] à amener ; κέλευσμα προειδοποιητικόν.

χάλαζα, ης, ἡ, κοινῶς τὸ **χαλάζι**, grêle, n. f. βλ. χαλάζι καὶ μετέωρα. § — [στρατ. νεολ.] mitraille, n.f. βλ. **κερμάτια**. § — [ἰατρ.] chalaze, n. m. ἐξάνθημά τι βλεφάρων [Ἱπποκ.], petit tubercule transparent qui se forme aux paupières ; «χάλαζά ἐστι κεγχρώδης συστροφὴ κατὰ τὸ βλέφαρον καὶ λιθίασις τὸ αὐτὸ» Γαλην. βλ. **χαλάζιον**. § χάλαζα, ladrerie, n. f. οἱ ἐν τῷ κρέατι τῶν ὑῶν σχηματιζόμενοι θρόμβοι· ἀσθένεια τῶν χοίρων, ἥτις μεταδίδεται καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον : la ladrerie se transmet à l'homme. [Λέγουσι συνήθως maladrerie, n. f.].

χαλαζηδὸν [ἐπίρ.] ἐν εἴδει, δίκην χαλάζης, dru comme grêle.

χαλάζι, τὸ [δημ.], grêle, n. f. ἡ χάλαζα, βλ. καὶ **μετέωρα**· ‖ ῥίπτει (πέφτει) χαλάζι, il grêle; ‖ ἔπεσε χαλάζι, il a grêlé; ‖ χονδρὸν [κομμάτι] χαλάζι, grêlon, n. m. ‖ [μεταφ.] τὰ βόλια ἔπεφταν χαλάζι, les balles pleuvaient comme grêle.

χαλαζίας, ου, ὁ [ορυκτ.], quartz. n. m. (προφέρ. kouartz)· ὀρυκτὸν συνιστάμενον ἰδίως ἐκ καθαροῦ **πυριτίου** (silice pure). Ἀναγνωρίζεται ἐκ δύο εὐδιακρίτων χαρακτήρων, ἤτοι ἀπὸ τὴν σκληρότητα καὶ τὸ ἄτηκτον (infusibilité). Παρουσιάζει τέσσαρας κυρίας ποικιλίας, τὸν ὑαλοειδῆ χαλαζίαν (quartz hyalin), κοινῶς **γυαλόπετρα** ἢ **χαλαζίαν** κυρίως καλούμενον, τὸν **ἀχάτην** (agate), τὸν ὑάσπιν (jaspe), καὶ τὸν **ὀπάλλιον** (opale) (βλ. καὶ **ἀδάμας**).

χαλάζιον, τὸ [νοσ.], χάλαζα, chalaze, n.m. χαλάζιον, chalazion, n. m. [κοιν.] grêle, n. f. ὀγκίδιον διαφανὲς ἢ ὑπέρυθρον, ἀναφαινόμενον κατὰ τὸ ἐλεύθερον χεῖλος τῶν βλεφάρων καὶ ὀφειλόμενον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς φλεγμονὴν καὶ ὑπερτροφίαν μέρους ἢ ὁλοκλήρου μεϊβομιανοῦ ἀδένος· ἐξαλείφεται ἐκτεμνόμενον ἢ καυτηριαζόμενον διὰ νιτρικοῦ ἀργύρου· βλ. καὶ **χάλαζα**.

χαλάζιος, ος, ον· quartzeux, euse, adj. χαλαζώδης, ες, ὁ ἐκ χαλαζίου ἀποτελούμενος.

χαλαζοβολία, ας, ἡ [στρατ.], tir à mitraille, ἡ διὰ κερματίων βολή· βλ. **κερμάτια**.

χαλαζοβολῶ (έω), μέλ. ήσω [στρατ.], βάλλω διὰ βολιδοθηκῶν, tirer à mitraille, mitrailler; βλ. καὶ **κερμάτια**.

χαλαζοθήκη, ης, ἡ· κερματοθήκη, boîte à mitraille; βλ. κερμάτια.

χαλαζώδης, ης, ες· βλ. **χάλάζιος**.

χαλάζωσις, εως, ἡ· ἡ τῶν βλεφάρων χάλαζα (χαλάζιον), ἐξάνθημα· βλ. **χάλαζα**.

χαλάλι, τὸ [δημ.], τὸ ὑπό τινος παραχωρούμενον (δωρούμενον), ce qu'on accorde; ἡ χάρις, grâce, n. f. ‖ χαλάλι σου· χαλάλι νὰ σοῦ γείνῃ, soyez heureux; grand bien vous fasse!

χαλαμένος, η, ον [διάλ. Οἰνόης], χαϋμένος, κακόμοιρος, ἀγαθός, ἀθῶος· «χαλαμένη ἐπέθανεν ὁ ἄντρας ἄτες» = ἡ δυστυχὴς τῆς ἀπέθανεν ὁ σύζυγος.

χαλάνω [διάλ. Οἰνόης], καταστρέφω, διαφθείρω «χαλάνω κόρην» = διαφθείρω.

χάλαρα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου], μεγάλοι πελεκητοὶ ὄγκοι μαρμάρου.

χάλαρα, τὰ [διάλ. Νάξου], μικροὶ βράχοι παρὰ τὴν θάλασσαν οὐχὶ ἀπότομοι.

χαλαρόν, τό· τὸ κινούμενον, τὸ μὴ ἐντεταμένον, jeu, n. m.

χαλαρόνω (-ώνω), μέλ. ώσω (χαλαρόω), κάμνω τι χαλαρόν, ξετεντόνω, ἐκτονόω, détendre; débander; ἐκσφίγγω, ξεσφίγγω, desserrer; παραλύω τι, relâcher; [ναυτ.] donner du mou, κοινῶς μποσιχάρω, ξετεντόνω, ξεσφίγγω, ἐντεταμένον σχοινίον· ‖ χαλαρώνειν τοὺς ῥυτῆρας (τὸν χαλινόν), donner (ou rendre) la main, ou la bride; βλ. **ὑποχαλᾶν**. § — [μετ.], κάμνω τι ὀλιγώτερον ἐνεργητικόν, ἐπιβραδύνω, ralentir; χαλαροῦμαι, se ralentir, γίνομαι ὀλιγώτερον ἐνεργητικός.

χαλαρός, ά, ὸν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) ἄτονος, ἔκτονος (ἀντίθ. τῷ σύντονος, ἔντονος), relâché, ée, adj. χαλαρός, ἔκλυτος, lâche adj. **νωθρός, μαλακός,** mou, mol, molle, adj.

χαλαρότης, ητος, ἡ· χαλάρωσις, χαλαρὰ κατάστασις, ἐλάττωσις ἐντάσεως, χαύνωσις, relâchement, n. m. νωθρότης, μαλθακότης, mollesse, n. f.

χαλαρῶ, βλ. χαλαρόνω.

χαλάρωμα, ατος, τό· βλ. χαλάρωσις.

χαλαρωμένος, η, ον· μετοχ. τοῦ χαλαρόω· ‖ χαλαρωμένα ἤθη, morale mitigée (=relâchée).

χαλαρώνω, βλ. χαλαρόνω.

χαλαρῶς (ἐπίρ.], κατὰ τρόπον χαλαρόν, d'une manière relachée; χαλαρῶς, μαλθακῶς, lâchement, adv. νωθρῶς, μαλθακῶς, mollement, adv.

χαλάρωσις, εως, ἡ· ἐκτόνωσις, τὸ ξετέντωμα, détente, n. f. ou débandade, n. f. ἡ χαλαρότης, relâchement, n. m. § [ἱππολ.] **χαλάρωσις** τοῦ ποδὸς τοῦ ἵππου κατὰ τὰς ἐκκινήσεις εἰς καλπασμόν, κτλ., détente, n. f. καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἀνύψωσις, π. χ. ἡ ἀνύψωσις τῶν ἐμπροσθίων, détente de l'avant main.

χαλασιά, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], καταστροφή· «χαλασιά του καὶ φουρτοῦνα του» = συμφορά του.

χάλασμα, ατος, τὸ [δημ.], κρήμνιμμα, καταστροφή, destruction, n. f. κατεδάφισις, démolition, n. f. ἀταξία, μεταβολή, dérangement, n. m. μεταβολή, ἀλλοίωσις, φθορά, altération; βλ. χαλνῶ. § — [συνεκδ.] διαφθορὰ τοῦ στομάχου, τῆς ὀρέξεως, dépravation [de l'estomac; de l'appétit, etc.]. § [πληθ.] χαλάσματα, λείψανα, **ἐρείπια** οἰκοδομῆς, masures. n. f. ou ruines, n. f. (=ἐρείπια ἀξιολόγου τινὸς οἰκοδομήματος, π. χ. les ruines d'un palais, d'un monument, d'une ville); λείψανα, συντρίμματα πράγματος οἱουδήποτε, débris, n. m. pl. ἐρείπια, κρημνίσματα οἰκοδομῆς, décombres (=κοινὰ ἐρείπια, π. χ. les decombres d'une maison); βλ. καὶ κρημνίσματα, démolition, n. f. [κατ' ἐπέκτ.] ἡ ῥωγμή, brèche, n. f.

χάλασμα, τὸ [διάλ. Οἰνόης] 1) κατάρριψις, καταστροφή· 2) διακόρευσις· καταστροφή, χαλασμὸς καὶ **κοσμοχαλασιά**, ἤτοι χαλάει ὁ κόσμος ἕνεκα βροχῆς, ἀνέμου, βροντῶν, ἀστραπῶν.

χαλασμός, οῦ, ὁ [δημ.], καταστροφή, destruction, n. f. κατεδάφισις, démolition, n. f. ‖ [μεταφ.] ἔγεινε χαλασμὸς κόσμου, ce fut la fin du monde. § χαλασμός, ἐκτέλεσις καταδίκου, exécution [d'un criminel]. § —, καταστρόπωσις στρατοῦ, défaite [d'une armée] ou déconfiture, n. f. σφαγή, carnage, n. m. ou tuerie, n. f.

χαλασοῦρα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], μέρος πετρῶδες.

χαλαστήριον, ου, τὸ [ναυτ.], hale-bas, n. m. χαλαστήριον (τοῦ ἀρτέμωνος), κοινῶς **χαργέλι·** σχοινίον χρησιμεῦον διὰ τὴν χάλασιν τοῦ ἀρτέμωνος· βλ. καὶ **σχοινίδιον σημαίας.**

χαλαστής, οῦ, ὁ· ὁ χαλνῶν τι, καταστροφεύς, ἀνατροπεύς, destructeur, trice, n. [οἰκ.] gâte-pâte, n.

χαλαστής, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἐπὶ οἰκογενειάρχου, οὗ ὁ θάνατος ἀπορφανίζει οἰκογένειαν, λέγεται καὶ κλεισοσπίτης.

χαλάστρα, ας, ἡ [δημ.], τὸ χάλασμα, τὸ ῥῆγμα, brèche, n. f. καὶ κατ' ἐπέκτ. ἡ καταστροφή, destruction, n. f. ou anéantissement, n. m. ἀταξία, μεταβολή, dérangement, n. m. ‖ μοῦ ἔκαμε χαλάστραν, il a dérangé (traversé) mes projets ; ‖ αὐτὸς ἔκαμε χαλάστραν (χαλάστραις), c'est lui qui a gâté les affaires ; ‖ μοῦ κάμνει αἰωνίως χαλάστραν, il me coupe toujours l'herbe sous le pied ; ‖ μόνον χαλάστραις ξεύρει νὰ κάμνῃ, il n'est bon qu'à mettre les bâtons dans les roues.

χαλάω-ῶ, μέλ. άσω [ναυτ.], καθαιρῶ ἐφόλκιόν τι, καταιβάζω, μαϊνάρω βάρκα, amener un canot (ἢ une embarcation suspendue (βλ. καὶ **χάλα**).

χαλβαδόπηττα, ας, ἡ· ἀμυγδαλᾶτος χαλβᾶς, κοινῶς μανδολᾶτον, nougat, n. m.

χαλβαδοποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατασκευῆς χαλβᾶ, fabrique de halva.

χαλβαδοποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευάζων χαλβᾶ, fabricant de halva.

χαλβάνη, ης, ἡ· ὁ ῥητινώδης χυμὸς τοῦ ἐν Συρίᾳ φυομένου νάρθηκος (Θεόφρ.), galbanum, n. m.

χαλβᾶς, ὁ (ἡ θρυμματίς, χυρ. ὁ σπιτικός), εἶδος γλυκίσματος, espèce de pâtisserie, halva, n. m. ‖ χαλβᾶς μελένιος espèce de nougat, εἶδος μανδολάτου κατασκευαζομένου μὲ μέλι.

χαλβατζῆς, ὁ [δημ.] κατασκευαστὴς τοῦ χαλβᾶ (=χαλβαδοποιός), ἢ πωλητὴς χαλβᾶ, fabricant (vendeur) de halva.

χαλεπαίνω, ποιῶ πρᾶγμά τι δύσκολον, χαλεπὸν (ὀχληρόν), rendre difficile (désagréable)=δυσχεραίνω τι.

χαλεπός, ή, όν· δυσχερής, δύσκολος, difficile, adj. κοπιαστικός, ἐπίμοχθος, pénible, adj. δύσκολος, δύσβατος, ardu, e, adj. § χαλεπός, ὀχληρός, δυσάρεστος, désagréable, adj.

χαλεπότης, ητος, ἡ· ἡ δυσχέρεια, δυσκολία, difficulté, n. f. § ὀχληρότης, δυσαρέσκεια, désagrément, n. m.

χαλερός, ὁ [διάλ. Οἰνόης], 1) χαλαρός· 2) **χαλερή,** γυνὴ ἐλευθερίων ἠθῶν.

χαλές, ὁ [δημ.], ὁ ἀπόπατος, lieux (cabinet) d'aisance, n.m. τὸ ἀναγκαῖον, ὁ ἀπόπατος, latrines, n. f. pl. § [συνήθ. ὕβρ. ἐπὶ ἀνθρ.], ἄνθρωπος ἀνάξιος, ἀνωφελής, ἄχθος ἀρούρης, pleutre, n. m. ἀχρεῖος, κατεργάρης, gredin, n. m. χακοήθης, φαῦλος, vaurien, n. m. ἄθλιος, misérable, n. m.

χαλεύω [δημ.] (ἀπὸ τοῦ σκαλεύω) καὶ ψάχνω, γυρεύω, ζητῶ, ἀναζητῶ τι, chercher; αἰτῶ, demander.

χαλῆς, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμ.], σωρὸς λίθων.

χαλί, τὸ [δημ.], ὁ τάπης, tapis, n. m.

χάλι, τὸ [δημ.] κακὴ κατάστασις, mauvaise situation ; λυπηρὰ (ἀθλία) κατάστασις triste état ; δυστυχία, malheur, n. m. ‖ εἶνε εἰς κακὸ χάλι (εἰς κακὰ χάλια)· ἔχει κακὸ χάλι· ἔχει χάλι [φρ.], il est en mauvais (en piteux) état ; il est dans de beaux draps ; il est dans un état pitoyable.

χαλιᾶς, ὁ· [διάλ. Ἠπείρ.] τὸ ἐκ χαλίκων στρῶμα τοῦ χειμάρρου. Ἐπίσης ἔκτασις γῆς χαλικόσπαρτος καὶ αὐχμηρά. Ῥίζα χάλιξ.

χάλικες, οἱ· moellonaille, n. f. κοινῶς τὰ **χαλίκια,** ἤτοι τὰ μικρότερα τεμάχια τῶν λογάδων λίθων, ἅτινα παρεντίθενται ἐν τῇ τοιχοδομίᾳ μεταξὺ τῶν μεγάλων λίθων· οἱ τοιοῦτοι λεπτόλιθοι ἐκαλοῦντο **ἐσώμβολα** (blocaille), τὴν σήμερον δὲ χαλοῦνται **σόμβολα,** ἰδίᾳ ἐν Εὐρυτανίᾳ· βλ. **λογὰς** (λίθος = moellon) καὶ **ἐσώμβολα** (blocage ou blocaille). § **χάλικες,** κοινῶς **βότσαλα,** ἐστρογγυλευμένοι κάχληκες ἐκβραζόμενοι ὑπὸ τῶν κυμάτων εἰς τὴν ἀκτὴν καὶ χρησιμοποιούμενοι συχνάκις ὑπὸ ἐμπορικῶν πλοίων ὡς ἕρμα.

χαλίκι, τὸ [δημ.] βλ. χάλιξ, caillou, n.m. ou cailloutis, n.m. μικρὸς λίθος, petite pierre; [τῆς θαλάσσης, τῶν ποταμῶν] galet, n. m. = **κροκάλη,** βλ. λέξιν, καθὼς καὶ **χάλικες.** § — [οἰκοδ.] βλ. **χάλικες** καὶ **ἐσώμβολα** (blocage, ou blocaille). § — [σιδηροδρ.] τὸ **σκυρωτόν,** ballast ; βλ. λέξιν.

χαλικογραφία, ας, ἡ· cailloutage, n.m. ἀπομίμησις διὰ τῆς ζωγραφικῆς ἔργου ἐκ χαλίκων ἢ χαλικοδομίας.

χαλικόδεμα, ατος, τό· βλ. **σκυρόδεμα,** béton, n. m.

χαλικοδομέω, ἐκτελῶ χαλικοδομίαν, caillouter.

χαλικοδομία, ἡ· cailloutage, n. m. ἔργον ἐκτελούμενον ἐκ χαλίκων ἀναμεμιγμένων μεθ' ὑδραυλικῆς ἀσβέστου. § χαλικοδομία, cailloutage, construction en cailloux ou en petits moellons, ἤτοι ὁ ἐκ μικροτέρων λογάδων λίθων (moellons) τοῖχος.

χαλικοδόμος, ου, ὁ· caillouteur, n. m. ὁ κτίζων διὰ χαλίκων.

χαλικόνω καὶ

χαλικοστρώνω, μέλ. ώσω, ῥίπτω χάλικας εἰς τὰς κοινὰς ὁδοὺς ἢ τὰς σιδηροδρομικὰς γραμμάς, empierrer ou caillouter.

χαλικόστρωσις, εως, ἡ· ἐπιχαλίκωσις ἢ σκυρόστρωσις, empierrement, n. m. ou cailloutis, n. m. τὸ ἐπιστρώνειν σκῦρα ἐπὶ τῶν ὁδῶν.

χαλικοφορεῖον, ου, τό· bar ou bard, n. m. φορεῖον δι' οὗ μεταφέρουσι χάλυκας.

χαλικώδης, ης, ες, caillouteux, euse, adj. ὁ ἔχων τὸ εἶδος (ὅμοιος) τοῦ χάλυκος ἢ

ἀποτελούμενος ἀπὸ χάλυκας. § —, rocailleux, euse, adj. plein de cailloux ; || ὁδὸς χαλικώδης, chemin rocailleux. § χαλικώδης λίθος, pierre de cailloux, εἶνε λίθος ἀποτελούμενος ἐκ τῆς ἀπολιθώσεως μικρῶν τεμαχίων λίθων ἢ χαλίκων.

χαλίκωμα, ατος, τό· ἐπιχαλίκωσις, cailloutage, n. m. ou cailloutis, n. m. ou empierrement, n. m. ἡ ἐπίστρωσις χαλίκων εἰς τὰς ὁδούς, εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς γραμμάς, κτλ.

χαλιμά, ᾶς, ἡ [ξεν.], συλλογὴ ἀραβικῶν διηγημάτων, recueil de contes arabes ; mille et une nuits ; || [μεταφ.] αὐτὰ εἶνε παραμύθια τῆς χαλιμᾶς, ce sont des contes bleus (des contes à dormir debout ;) des contes de bonne femme.

χαλιναγώγησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ χαλιναγωγεῖν, action de refréner ; refrènement, n. m. (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει), refrénation, n. f. ὅθεν μετρίασις, modération, n. f.

χαλιναγωγῶ (έω), μέλ. ήσω, refréner ; θέτω χαλινὸν (φραγμόν), mettre un frein ; ὅθεν συγκρατῶ, contenir; μετριάζω. modérer; διοικῶ, gouverner ; || χαλιναγωγῶ τὰ πάθη, refréner ses passions.

χαλινάρι, τὸ [δημ.], βλ. χαλινός.

χαλινίσκος, ου, ὁ· bridon, n. m. εἶδος ἐλαφροῦ χαλινοῦ ἄνευ ἐπιρρινίου, οὗτινος ἡ στομὶς εἶνε ὑγρὰ καὶ ἄνευ **λύκων** (mors brisé sans branches). Ὁ χαλινίσκος διαφέρει τῆς παραχαλινίδος (filet) διότι δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ μόνος· || **χαλινίσκος ποτήματος**, bridon à breuvage, εἶδος στομίδος ἧς τὸ ἐνστόμισμα παριστᾷ σωλῆνα φέροντα εἰς μὲν τὸ κέντρον ὀπὴν ἐκβάλλουσαν ἐντὸς τοῦ στόματος, ἐπὶ δὲ τοῦ σημείου τῆς μετὰ τοῦ λύκου (branche) συναρμογῆς του μικρὰν χοάνην, ἐν ᾗ ἐγχέεται τὸ φάρμακον· ἡ στομὶς αὕτη χρησιμεύει διὰ τὴν εὐχερῆ παροχὴν τῶν ποτημάτων εἰς τὸν ἵππον· || **ποτιστήριος χαλινίσκος**, bridon d'abbreuvoir, οὗτος χρησιμεύει ὅπως ὁδηγήσωσι τοὺς ἵππους εἰς τὴν πότισιν, εἰς τὸν περίπατον καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ὑπηρεσίαν, καθ' ἣν δὲν γίνεται χρῆσις τοῦ χαλινοῦ.

Ὁ ποτιστήριος χαλινίσκος σύγκειται ἀπὸ τὴν κορυφαίαν (têtière) ἥτις ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓν μέγα παραγναθίδιον (grand montant) μετὰ διατονίου κλακιδίου (chape de clavette) [τὸ παραγναθίδιον τοῦτο εἶνε τὸ πρὸς δεξιά, περιβάλλει τὴν κεφαλὴν τοῦ ἵππου καὶ ἀποτελεῖ τὸ ἀκροκόρυφον (dessus de tête)]· ἓν μικρὸν παραγναθίδιον (petit montant) μετὰ πόρπης (boucle), διεμβολῆς (passant) καὶ διατονίου κλακιλίου· ἓν προμετωπίδιον (frontal), καὶ ἀπὸ τὸ ὑποδέραιον (sous-gorge). Ἐπὶ τοῦ χαλινίσκου διακρίνονται ἐπίσης οἱ ῥυτῆρες (rênes) καὶ ἡ ξυλίνη βάλανος (olive en bois)· || **χαλινίσκος φορβιωτὸς τοῦ ἐλατοφόρου**, bridon licol de porteur (δὲν εἶνε ἐν χρήσει παρ' ἡμῖν)· ὁ φορβιωτὸς χαλινίσκος τοῦ ἐλατοφόρου περιλαμβάνει μίαν φορβιὰν (un licol), ἓν ὑποστόμιον ἐν ᾧ στερεοῦνται οἱ ῥυτῆρες ὡς καὶ ἕνα δεσμὸν ἐξ ἁλύσεως (longe en chaîne).

Ἡ φορβιὰ (licol) ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ἑξῆς μέρη :

1) Ἀκροκόρυφον (dessus de tête).
2) Προμετωπίδιον (frontal).
3) Ὑποδέραιον (sous-gorge).
5) Παραγναθίδια (montants).
6) Ἐπίρρινον (dessus de nez).
7) Δακτύλιος τετράγωνος (anneau carré).
8) Συνδετὴρ (alliance).
9) Συνδετικὸς δακτύλιος (anneau d'alliance).
10) Γενειαστὴρ (sous-barbe).
11) Ῥυτῆρες χαλινοῦ.
12) Στομίς.

Χαλινίσκος μετὰ παρωπίδων, bridon avec œillères. § **χαλινίσκος** [κατ' ἐπέκτ.] ἀντὶ **παραχαλινίς**, filet, n. m.

χαλινόνω, χαλινόω-ῶ, μέλ. ώσω, ἐφαρμόζω ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου τὸν χαλινόν, mettre la bride ; brider (un cheval) ; βλ. καὶ **χαλίνωσις**. § [μεταφ.] βλ. χαλιναγωγῶ.

χαλινός, οῦ, ὁ· bride, n. f. κοινῶς τὸ γκέμι· τὸ σύνολον τῶν σκυτίνων καὶ μεταλλικῶν τεμαχίων τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου ἐφαρμοζόμενον, δι' οὗ κυρίως ὁ ὁδηγὸς τίθεται εἰς ἐπικοινωνίαν μετ' αὐτοῦ διὰ μέσου τῶν ἡνίων ἢ ῥυτήρων· || main de la bride, ἡ ἀριστερὰ χείρ· || boire la bride, ὁπόταν τὸ ἐνστόμισμα πιέζῃ τὴν γωνίαν τοῦ στόματος ἕνεκα τῆς βραχύτητος τῶν παραγναθιδίων· || boiter de la bride, ὁπόταν ὁ ἵππος βαδίζων, καθ' ἕξιν κατακλίνῃ τὴν κεφαλὴν ὡσεὶ χωλαίνων· || bride en main sur le pavé, λέγεται περὶ ἵππου μὴ δυναμένου νὰ κινῆται ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου· || rendre la bride, ὑποχαλᾶν τὴν ἐνέργειαν τῶν ἡνίων ἐπὶ τῶν φορέων· || effets de la bride, ἐνέργεια τοῦ χαλινοῦ, κυρίως σημαίνει τὸν βαθμὸν τῆς πιέσεως ἣν τὸ ἐνστόμισμα ἐξασκεῖ ἐπὶ τῶν φορέων διὰ τῶν χειρῶν τοῦ ἱππέως· || goûter la bride, λέγεται περὶ ἵππου, ὅστις ἀρχίζει νὰ συνειθίζῃ εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ χαλινοῦ· || ἀφίνω ἐλεύθερον τὸν χαλινόν, rendre la bride ; || σφίγγω τὸν χαλινόν, tenir la bride haute. § **χαλινὸς ἐλατοφόρου** (ὑποδειγ. 1874), bride de porteur. Ὁ χαλινὸς τοῦ ἐλατοφόρου περιλαμβάνει, τὴν κορυφαίαν (têtière), τὴν στομίδα τοῦ χαλινοῦ (mors de bride), ὑποστόμιον τῆς παραχαλινίδος (mors de filet), ζεῦγος ῥυτήρων χαλινοῦ (rênes de bride) καὶ ζεῦγος ῥυτήρων τῆς **παραχαλινίδος** (rênes de filet). Ἡ κορυφαία περιλαμβάνει, τὸ **ἀκροκόρυφον** (dessus de tête), τὸ **προμετωπίδιον** (frontal), τὸ **ὑποδέραιον** (sous-gorge) καὶ τὰ **παραγναθίδια** (montants).

1) Διατόνιον ἀκροκορύφου (chape de dessus de tête).

2) Ἀνταλλακτικὸν ψάλιον (gourmette de rechange).

3) Προμετωπίδιον (frontal).

4) Διατόνιον ἀνταλλακτικοῦ ψαλίου (chape de gourmette de rechange).
5) Κινητὴ διεμβολὴ (passant coulant).
6) Μάστιξ (fouet).
7) Ὑποδέραιον (sous-gorge).
8) Ῥυτῆρες χαλινοῦ (rênes de bride).
9) Ῥυτῆρες χαλινίσκου (rênes de filet).
10) Ἄνθεμον (fleuron).
11) Παραγναθίδια (montants).
12) Πόρπαξ (dé).
13) Ἄγκιστρον ψαλίου (crochet de gourmette).
14) Ἐνστόμισμα (embouchure).
15) Στομὶς χαλινοῦ (mors de bride).
16) Λύκοι (branches).
17) Διάπηξ (entretoise).
18) Ἀλύσιον μετ'ἡμισταύρου (chaînette à T).
19) Ἐνστόμισμα (embouchure).
20) Ὑποστόμιον (mors de filet).
21) Ἄγκιστρον ψαλίου ἢ μᾶλλον τὸ σίγμα τοῦ ψαλίου (esse de gourmette).
22) Ψάλιον (gourmette).

Χαλινὸς ῥυταγωγουμένου, bride de sous-verge· ὁ χαλινὸς τοῦ ῥυταγωγουμένου (ἵππου) περιλαμβάνει: τὴν κορυφαίαν (têtière), τὴν μοχλιδωτὴν στομίδα (mors ou mors de sous-verge), ζεῦγος ῥυτήρων (une paire de rênes) καὶ δεσμὸν (σκύτινον) μετὰ πόρπης (longe bouclée).

1) Κορυφαία (têtière).
2) Μοχλιδωτὴ στομὶς (mors ou mors de sous-verge).
3) Μικρὸν σκέλος ῥυτῆρος (petit côté de rêne).
4) Μέγα σκέλος ῥυτῆρος (grand côté de rêne).
5) Δεσμὸς μετὰ πόρπης (longe bouclée). § **φορβιωτὸς χαλινὸς** τοῦ ῥυταγωγουμένου, bride-licol de sous-verge· ὁ χαλινὸς οὗτος περιλαμβάνει: μίαν φορβιὰν (licol), μοχλιδωτὴν στομίδα (mors de sous-verge), ζεῦγος ῥυτήρων (une paire de rênes), δεσμὸν (σκύτινον) μετὰ πόρπης (longe bouclée) καὶ δεσμὸν (ἁλύσεως) longe en chaîne).

1) Ἀκροκόρυφον (dessus de tête).
2) Προμετωπίδιον (frontal).
3) Ἄνθεμον (fleuron).
4) Φορβιὰ (licol).
5) Ὑποδέραιον (sous-gorge).
6) Συνδετὴρ (alliance).
7) Παραγναθίδιον (montant).
8) Δακτύλιος τετράγωνος (anneau carré).
9) Ἐπίρρινον (dessus de nez).
10) Στομιδοφόριον (porte-mors).
11) Συνδετικὸς δακτύλιος (anneau d'alliance).
12) Γενειαστὴρ (sous-barbe).
13) Μοχλιδωτὴ στομὶς (mors ou mors de sous-verge).

Χαλινὸς μετὰ παρωπίδων, bride à œillères, διὰ τοὺς ἵππους τῶν ἁμαξῶν, κτλ.

χαλινός, ὁ· frein, n. m. **στομὶς** (mors) ἢ μέρος τοῦ χαλινοῦ τιθέμενον ἐν τῷ στόματι τοῦ ἵππου διὰ τὴν διοίκησίν του.

χαλινὸς ἀκεστήρ, ῆρος, ὁ· siguette (n. f.) ἢ mors à la siguette, εἶνε στομίς τις ἢ χαλινὸς χρήσιμος εἰς τὸ δαμάζειν τοὺς ἀγρίους ἵππους, ὅν τινα ὁ Χαντσερῆς ὠνόμασε χαλινὸν ἀκεστῆρα (Σοφοκλέους Οἰδίπους ἐν Κολωνῷ 640).

χαλινῶ, βλ. χαλινόνω.

χαλίνωσις, εως, ἡ· action de brider; bridement, n. m. ἐφαρμόζειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου τὸν χαλινόν· ‖ se bien brider, σημαίνει κυρίως τὴν κανονικὴν στάσιν τῆς κεφαλῆς. § χαλίνωσις, βλ. **ἐπίσαξις** (boute-selle). § — [ἱππευτ.] **κατάλληλος, ἐπιτηδεία χαλίνωσις**, assurer la bouche, καθιστᾶν τὸν ἵππον εὔστομον· κυρίως λέγεται περὶ τῆς προσφορότητος τοῦ ἐντομίσματος ἐν σχέσει πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς αἰσθήσεως τῶν φορέων· assurer les rênes, ἐθίζειν τὸν ἵππον εἰς τὸ νὰ ἀντιλαμβάνηται τῆς ἐνεργείας τῶν ἡνίων· assurer les épaules et les hanches, ταὐτόσημον τοῦ assujettir.

χαλινωτήρ, ῆρος, ὁ καὶ

χαλινωτήριον, τὸ frein, n. m. χαλινωτήρια (ἢ τροχοπεδωτικὰ μηχανήματα (appareils d'enrayage) μεταχειρίζονται καὶ εἰς τὰ πυροβόλα, ἵνα ἐμποδίσωσι τὸν ἀνατροχασμὸν (ἢ ὀπισθοδρόμησιν, recul)· ‖ **χαλινωτήριον ὑδραυλικόν**, frein hydraulique, εἶνε μηχάνημα χρησιμεῦον διὰ τὴν προολκὴν καὶ περιορισμὸν τῆς **ἀνακρούσεως** (recul) τῶν πυροβόλων· ἐν γένει δὲ ὑδραυλικὰ χαλινωτήρια μεταχειρίζονται εἰς τὰ μεγάλου διαμετρήματος πυροβόλα· ἐπίσης **ὑδραυλικὸν χαλινωτήριον** μεταχειρίζονται εἰς τὸ πολυβόλον Maxim· ‖ χαλινωτήριον ἐξ ἐλασμάτων, frein à lames· ‖ **χαλινωτήριον δυναμογνωστικὸν** ἢ **δυναμομετρικὸς χαλινός**, εἶνε ὄργανον χρησιμεῦον πρὸς ἐκτίμησιν τῆς δυνάμεως ἀτμομηχανῆς τινος. Τὸ μᾶλλον ἐν χρήσει ἐκ τῶν ὀργάνων τούτων εἶνε τὸ frein de Prony, ἤτοι τὸ **χαλινωτήριον τοῦ Προνὺ** (ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐφευρέτου), χρησιμεῦον διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τοῦ ἔργου ἀτμομηχανῶν δυνάμεων οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν 70 ἵππων.

χαλινωτικός, ή, όν· frénateur, trice, adj. ὁ χρησιμεύων ὡς χαλινός, ὁ συγκρατῶν τι, σταματῶν αὐτό.

χάλιξ, ικος, ὁ καὶ ἡ· caillou, n. m. πληθ. oux (ἢ cailloutis) κοινῶς τὸ χαλίκι, ἢ τὸ βότσαλο, **λίθαξ**, ακος, ὁ καὶ ἡ, κοινῶς τὸ λιθαράκι (petite pierre) ἤτοι μικρὰ τεμάχια λίθων 0μ, 03 ἕως 0μ, 05· βλ. **κροκάλη, χάλικες** καὶ **ἄμμος**· ‖ γωνιώδεις χάλικες, cailloux anguleux.

χαλίφης, ου, ὁ καὶ χαλίφης, calife, n.m. (διάδοχος ἢ ἐπίτροπος). Τίτλος, ὃν ἔλαβον οἱ μετὰ τὸν Μωάμεθ ἐξασκήσαντες τὴν πνευματικὴν καὶ κοσμικὴν ἐξουσίαν ἡγεμόνες.

χαλκᾶ κρόταλα (μουσικῆς), timbales; βλ. **κρόταλον.**

χάλκαι, αἱ· rais de cœur, εἶνε κόσμημα ἀρχιτεκτονικὸν ἐν εἴδει φύλλου ἐκγεγλυμμένου ἐπὶ κυματίου (doucine) ἢ λεσβίου (talon).

χαλκάνθη, ης, ἡ καὶ

χάλκανθον, ου, τό· vert-de-gris ἢ verdet, n m. τὸ πράσιον· ὁ ἰός· **χαλκάνθη,** ἡ· ὁ τοῦ χαλκοῦ ἰὸς (rouille), κοινῶς ἡ σκουριὰ τοῦ χαλκώματος, κοινῶς τὸ **ἰάρι·** βλ. λέξιν· || **χάλκανθον** ἢ **χαλκάνθη,** κοινῶς **ἀλογόπετρα,** λέγεται ὁ θειϊκὸς χαλκός, sulfate de cuivre, ἢ vitriol bleu ἢ couperose bleue; βλ. **χαλκὸς** καὶ **βιτριόλιον.**

χαλκᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.], βλ. **δακτύλιος,** anneau, n. m. βλ. **κρίκος,** chaînon (maillon) de chaîne]. § — [παιγν.] δακτύλιος, bague, n. f. § — [ναυτ.] βλ. **κρίκος** (boucle). § —, βλ. **δακτύλιος,** organeau, n. m. billot, n. m.

χαλκεία, ας, ἡ· chaudronnerie, n. f. **χαλκοτυπική,** ῆς, ἡ· **χαλκευτική,** ῆς, ἡ· κοινῶς ἡ χαλκωματάδικη καλεῖται οὕτως ἡ τέχνη τοῦ χαλκοτύπου (chaudronnier); βλ. καὶ **σφυρηλατῶ.**

χαλκεῖον, ου, τό· ἐργαστήριον τοῦ χαλκέως, atelier de chaudronnier; chaudronnerie, n. f. κοινῶς **χαλκωματάδικο,** τὸ ἐργαστήριον (ἢ μᾶλλον τὸ βαναυσεῖον) τοῦ χαλκευτοῦ, ἤτοι τὸ χαλκοτυπεῖον, τὸ **χαλκευτήριον,** κοινῶς χαλκοματάδικο, τὸ **χαλκουργεῖον·** βλ. καὶ **σιδηρουργεῖον,** (forge). § — [μεταφ.] ἐργαστήριον, atelier, n.m. fabrique, n. f. || — συνωμοσιῶν, atelier de complots; || — ψευδολογίας, fabrique de mensonges.

χαλκέντερος, ος, ον, ὁ ἔχων χάλκινα ἔντερα, qui a des entrailles d'airain; [μεταφ.] δηλωτικὸν τῆς ἀκαμάτου καρτερίας καὶ φιλοπονίας, ὅθεν ἀκούραστος, ἀκάματος, infatigable, adj. ἐργατικός, φιλόπονος, grand travailleur.

χαλκέος - οῦς, έα-ῆ, έον-οῦν· de cuivre ἢ en cuivre, adj. καὶ χάλκινος, ίνη, ινον, κοινῶς χαλκωματένιος, ένια, ένιο καὶ μπακιρένιος, ένια, ένιο.

χαλκεύς, έως, ὁ· ὁ κατεργαζόμενος τὸν χαλκόν, ouvrier en cuivre; ὁ **χαλκουργός,** chaudronnier, n. m. ὁ χαλκοτύπος, ὁ χαλκευτής, οὗ· κοινῶς ὁ **χαλκωματᾶς** καὶ **μπακιρτζῆς·** βλ. χάλκεῖον καὶ **σιδηρεὺς** (forgeur).

χαλκευτήριον, ου, τό· βλ. **χαλκεῖον.**

χαλκευτική, ῆς, ἡ· chaudronnerie, n. f. βλ. **χαλκεία.**

χαλκεύτρια, ας, ἡ· βλ. **σιδηρεύτρια.**

χαλκεύω, μέλ. εύσω, κατεργάζομαι τὸν χαλκόν, travailler le cuivre. § [μεταφ.] σφυρηλατῶ, forger; κατασκευάζω, fabriquer; μηχανεύομαι, μηχανορραφῶ, machiner; tramer; || [δὲν ἠξεύρω] τί χαλκεύει ἐναντίον σου, ce qu'il machine contre vous.

χαλκιᾶς [δημ.] ὁ **χαλκεύς.**

χαλκιᾶς, ὁ [διάλ. Νάξου], μικρὸν πτηνὸν ἐκ τῶν στρουθοειδῶν διαφόρων εἰδῶν.

χαλκιδικόν, οῦ, τό· chalcidique, n. m. ἂν καὶ δὲν ἦνε πάντες ἐντελῶς σύμφωνοι ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς λέξεως χαλκιδικόν, οὐχ ἧττον ἡ ἐπικρατεστέρα γνώμη εἶνε ὅτι διὰ ταύτης ὠνομάζετο ὁ ἐγκάρσιος διάδρομος (transept) τοῦ ἀρχαίου βασιλικοῦ· βλ. **βασιλικόν,** basilique). Ἐπίσης τὸ **χαλκιδικὸν** εἶνε εὐρεῖα στοὰ (portique), πρόστυλος καὶ ὑπόστεγος πρὸ τῆς εἰσόδου δημοσίων καταστημάτων.

Τὸ σχῆμα τοῦ **χαλκιδικοῦ,** ἤτοι **στενοῦ καὶ ἐπιμήκους διαδρόμου,** φαίνεται ὅτι μετηνέχθη εἰς Ἰταλίαν ἔνθα ἦτο τὰ μάλιστα ἐν χρήσει, εἴτε ἐκ Χαλκίδος εἴτε ἐκ τῶν Χαλκιδικῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων.

Ἡ λέξις Χαλκιδικὸν πιθανώτατον νὰ παρήχθη ἐκ τοῦ **χαλκίς,** ίδος, ἡ, σημαινούσης ἄγνωστον πτηνὸν ὅπερ καθ' Ὅμηρον Ἰλ. Ξ 291. «Χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ κύμινδιν»· «ἡ δὲ κύμινδις ὀλιγάκις μὲν φαίνεται (οἰκεῖ γὰρ ὄρη) ἔστι δὲ μέλαν καὶ μέγεθος ὅσον ἱέραξ ὁ φασσοφόνος καλούμενος καὶ τὴν ἰδέαν **μακρὸς καὶ λεπτός».** Τὸ **χαλκιδικὸν** δὲ εἶνε **στενὸς καὶ ἐπιμήκης διάδρομος.**

χαλκηδόνιος [ὀρυκτ.], chalcédoine, n.m. ποικιλία τις τοῦ χαλαζίου.

χάλκινος, η, ον, ὁ χαλκοῦς, ἐκ χαλκοῦ, de cuivre; en cuivre; || χάλκινα **νομίσματα,** monnaie de cuivre; gros sous, n. m.

χαλκῖτις, ιδος, ἡ (γῆ), μετάλλευμα χαλκοῦ, minerai de cuivre; βλ. καὶ **μεταλλῖτις.**

χαλκογράφημα, ατος, τό, estampe, n. f. (= image imprimée après avoir été gravée sur cuivre); gravure en taille-douce; χαλκογραφία ἄνευ τῇ ἐπενεργείᾳ νιτρικοῦ ὀξέος, ἀλλὰ διὰ μόνης τῆς γλυφίδος ἐξειργασμένη.

χαλκογραφία, ας, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ χαράσσειν ἐπὶ χαλκίνης πλακός, art de graver sur cuivre; chalcographie, n. f. **χαλκογραφία** καλεῖται μία καὶ δὴ ἡ τελειοτέρα τῶν πρὸς ἀντιγραφὴν εἰκόνων γραφικῶν καλουμένων τεχνῶν. Κατ' αὐτὴν χαράσσεται ἡ εἰκὼν εἰς χαλκῆν πλάκα καὶ δὴ οὕτως ὥστε τὰ μέρη τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ γίνωνται ἐν τοῖς ἀντιτύποις μελάντερα νὰ σκαλίζωνται βαθύτερον καὶ πλατύτερον. Ἡ οὕτω κατασκευαζομένη πλὰξ μελανοῦται δι' ἰδιαιτέρας μελάνης, ἥτις εἰσέρχεται εἰς τὰς κεχαραγμένας γραμμὰς κτλ. καὶ ἀποτυποῦται δι' ἰδίου πιεστηρίου ἐπὶ χάρτου παχέος συνήθως μὴ διὰ κόλλας διαβεβρεγμένου. Τὰ πρῶτα ἀποτυπώματα λεγόμενα épreuves d'artiste καὶ τὰ ἔπειτα πρὸ τῆς προσθήκης τῆς ἐπιγραφῆς (avant de lettre) εἶνε τὰ κάλλιστα καὶ πολυτιμότερα, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἀποτυπώσεως πολλῶν ἀντιτύπων ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀμβλύνεται ἡ ἐπὶ τῆς πλακὸς ἰχνογραφία καὶ καθιστῶνται τὰ ἀντίτυπα ὀλιγώτερον σαφῆ. Ὑπάρχουσι δὲ διάφοροι τεχνοτροπίαι· βλ. καὶ **χαρακτική.** § **χαλκογραφία,** βλ. **χαλκογράφημα.**

χαλκογραφικός, ή, όν· chalcographique, adj. ἀφορῶν τὴν χαλκογραφίαν.

χαλκογράφος, ου, ὁ· ὁ χαράσσων ἐπὶ πλακῶν χαλκοῦ (διὰ τῆς γλυφίδος), graveur sur cuivre (en taille, douce); [artiste] chalcographe, n. m.

χαλκογραφῶ (έω) μέλ. ήσω· χαράσσω ἐπὶ χαλκοῦ graver sur cuivre; chalcographier (βλ. καὶ **χαρακτική**).

χαλκοκορώνη, ης, ἡ [πτην.], rollier, n. m. κοινῶς καλεῖται geai bleu.

χαλκόκοττα, ας, ἡ [πτην.], falcinelle, n.f.

χαλκολαμπρίτης, ου, ὁ [ὀρυκτ.], chalcosine, n. f.

χαλκονόμισμα, ατος, τό· χάλκινον νόμισμα (**κερμάτιον**), monnaie de cuivre (de billon, n. m.)

χαλκόξανθος, ος, ον· alezan cuivré ; βλ. ξανθός.

χαλκοποτίζω, μέλ. ίσω· συγκολλῶ διὰ χαλκοῦ, souder avec du cuivre.

χαλκοπότισμα, ατος, τό· συγκόλλησις διὰ χαλκοῦ, soudure au cuivre.

χαλκοπρόσωπος, ος, ον, ἔχων χαλκοῦν (σιδηροῦν) πρόσωπον, qui a un front d'airain; ἀναιδής, effronté, ée, adj. ἤτοι ὁ μὴ ἐρυθριῶν διὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀναιδῆ πραττόμενα ἢ λεγόμενα.

χαλκοπυρίτης, ου, ὁ [ὀρυκτ.], pyrite de cuivre, λίαν διαδεδομένον ὀρυκτὸν τοῦ βασιτετραγώνου συστήματος.

χαλκός, οῦ, ὁ· cuivre, n. m. ou cuivre rouge, κοινῶς τὸ **χάλκωμα** ἢ τὸ **μπακίρι**· ὁ χαλκὸς εἶνε μέταλλον στιλπνώτατον ὡραίου ἐρυθροῦ χρώματος, λίαν **ἐλατὸν** (très malléable), **ὅλκιμον** (ductile) καὶ **συνεκτικὸν** (tenace). Ἡ εἰδικὴ αὐτοῦ βαρύτης εἶνε 8,85 ἕως 8,95, τήκεται δὲ περὶ τοὺς 1020⁰ ἕως 1200⁰. Εἰς ξηρὸν ἀέρα εἶνε ἀναλλοίωτον, χρωματίζεται δὲ μόνον βαθύτερον. Εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν καὶ εἰς τὴν ὑγρὰν ἀτμόσφαιραν, προσβαλλόμενος ὁ χαλκὸς ὑπὸ τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος τοῦ ἀέρος καλύπτεται ὑπὸ πρασίνης τινὸς διαστρώσεως καλουμένης χαλκάνθης (vert-de-gris), ἥτις εἶνε ἔνυδρος χαλκός, αὕτη εἶνε ἕνωσις δηλητηριώδης. Τὰ ἐκ χαλκοῦ ἐλάσματα εἶνε ἧττον ὀξειδώσιμα τῶν ἐκ σιδήρου, διὸ καὶ ἐφαρμόζονται εἰς ἐπένδυσιν πλοίων· τὸ θαλάσσιον ὕδωρ προσβάλλει τὸν χαλκόν, διὰ τοῦτο αἱ ἐπενδύσεις τῶν πλοίων δὲν διατηροῦνται πλέον τῶν 7—8 ἐτῶν. Τὰ φύλλα τοῦ χαλκοῦ χρησιμεύουσι δι' ἐπικάλυψιν στεγῶν, κτλ. Ὁ χαλκὸς ἔχει μεγάλην χρῆσιν εἰς τὴν βιομηχανίαν, ἑνούμενος δὲ μετὰ τοῦ **κασσιτέρου** (étain) ἀποτελεῖ **συγχώνευμα** (alliage) καλούμενον **κρατέρωμα** ἢ **χαλκοκασσίτερον** (bronze), καὶ μετὰ τοῦ **ψευδαργύρου** (zinc) ἀποτελεῖ συγχώνευμα καλούμενον **ὀρείχαλκον** (laiton ou cuivre jaune)· ‖ — λευκός, cuivre blanc, βλ. **νικελιόχαλκος**, maillechort ; ‖ — ταινιωτός, cuivre en bandes, ἢ ταινίαι χαλκαῖ (ἐξ ὧν κατασκευάζονται τὰ καψύλλια, κτλ· ‖ — αἶθοψ (οπος), cuivre gris ; ‖ κίτρινος χαλκός, cuivre jaune, βλ. ὀρείχαλκος· ‖ — ὀξυδωμένος, cuivre oxydulé ; ‖ — φωσφοροῦχος, cuivre phosphaté ; ‖ — κατακεχρυσμένος, cuivre précipité ; ‖ **χαλκὸς ἐρυθρός**, cuivre rouge ; βλ. **χαλκὸς καὶ χρυσόχαλκος** (airain) ; ‖ — ἐρυθρὸς εἰς ῥάβδους, cuivre rouge en barres; ‖ χαλκὸς **ἐρυθρὸς εἰς φύλλα**, cuivre rouge en feuilles ; ‖ καθαρὸς χαλκός, cuivre rouge = ἐρυθρὸς χαλκός, cuivre de rosette ; ‖ ἀχώνευτος (αὐτοφυὴς) χαλκός, cuivre vierge (natif); ‖ — εἰς χελώνας, cuivre en saumon.

χαλκοτρόχιον, ου, τό· cuivrot, n. m. (χαλκὸς καὶ τρόχιον)· εἶδος μικρᾶς τροχαλίας ἀπὸ χαλκοῦ ἢ ἀπὸ ὀρειχάλκου.

χαλκοτυπεῖον, ου, τό· βλ. **χαλκεῖον**.

χαλκοτυπική, ῆς, ἡ· chaudronnerie, n. f. βλ. **χαλκεία**.

χαλκοτύπος, ου, ὁ· chaudronnier, n. m. βλ. **χαλκεύς**.

χαλκουργεῖον, ου, τό· atelier d'ouvrier en cuivre ἢ en bronze ἢ en airain. Τὸ ἐργαστήριον (ἢ μᾶλλον τὸ βαναυσεῖον) τοῦ χαλκουργοῦ, ὅπερ κοινῶς **μπρουντζάδικο** καλεῖται τὸ χαλκεῖον, chaudronnerie, n. f.

χαλκουργική, ῆς, ἡ· κοινῶς ἡ **μπρουντζάδικη**, ἡ τέχνη τοῦ χαλκουργοῦ, art de l'ouvrier en cuivre ou en bronze ou en airain.

χαλκουργός, οῦ, ὁ· κοινῶς ὁ **μπρουντζᾶς** ὁ κατεργαζόμενος τὸν χαλκὸν τεχνίτης, ouvrier en cuivre, ouvrier en bronze, ouvrier en airain ; χαλκουργός, κοινῶς **μπακιρτζῆς**, chaudronnier, n. m.

χαλκοῦς, βλ. **χάλκεος**, χάλκινος, de cuivre ; en cuivre.

χαλκοφόρος, ος, ον· ærifère (ἐκ τοῦ λατ. æris, cuivre καὶ ferre, porter) adj. ὁ περιέχων χαλκόν, qui contient du cuivre ; ‖ ὀρυχεῖον χαλκοφόρον, mine ærifère.

χαλκόχρους, ους, ουν· ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ χαλκοῦ, qui est couleur de cuivre ; cuivré, ée, adj. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ἐρυθροῦ χαλκοῦ, rouge de cuivre ; βλ. καὶ **ἐρυθρόν**.

χαλκοχρωματίζω, bronzer, μιμοῦμαι τὸν χαλκὸν διὰ χρωματισμοῦ· βλ. καὶ **ὄρφνωσις** (bronzage).

χάλκωμα, ατος, τὸ [τουρκ. **μπακίρι** κυρίως ὁ ἄμικτος καὶ καθαρὸς χαλκός], βλ. χαλκός, cuivre (rouge). § [πληθ. **χαλκώματα**· τὰ ἐκ χαλκοῦ πεποιημένα [μαγειρικὰ σκεύη, ustensiles [de cuisine] en cuivre ; batterie de cuisine=μαγειρικὰ σκεύη· βλ. καὶ **μπακιρικόν**.

χαλκωματάδικη, ης, ἡ [δημ.] βλ. χαλκεία, chaudronnerie, n. f.

χαλκωματάδικον, τὸ [δημ.] τὸ χαλκουργεῖον, chaudronnerie, n. f. τὸ μέρος, ἔνθα κατεργάζονται τὰ ἐκ χαλκοῦ εἴδη· βλ. **χαλκεῖον**.

χαλκωματᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.] ὁ **χαλκεύς**, chaudronnier, n. m. βλ. λέξιν.

χαλκωματένιος, α, ον· χάλκινος, χαλκοῦς, de cuivre.

χαλκωρυχεῖον, ου, τό· μεταλλεῖον χαλκοῦ, mine de cuivre ; βλ. **ὀρυχεῖον** καὶ χαλκοφόρος.

χαλνῶ καὶ χαλῶ, μέλ. θὰ χαλάσω, φθείρω, καταστρέφω, détruire ; διαλύω, καταλύω, κρημνίζω, κατεδαφίζω, démolir ; φθείρω, καθαιρῶ, ruiner ; χαλῶ, καταστρέφω τι, abîmer ; καταστρέφω, perdre ; ‖ **οἱ ἐχθροί του ἐχάλασαν τὸ σπίτι του** (κρημνίζω), ses ennemis ont détruit (démoli) sa maison ; ‖ **θὰ χαλάσουν τὰ ὀχυρώματα**, on va démolir (abattre ; raser)

les fortifications ; || ἐχάλασαν (κρημνίζω) τὴν γέφυραν, on a rompu (; fait sauter) le pont ; || δὲν χάμνει ἄλλο παρὰ νὰ χαλᾷ, il ne fait que détruire ; || τὸ χαλάζι ἐχάλασε τὰ ἀμπέλια, la grêle a ruiné les vignes ; || [δημ.] ἐχάλασαν (ἀποκεφαλίζω, φονεύω) τοὺς ἐχθρούς, ils ont défait les ennemis ; || [δημ. ἐπὶ καταδίκου] θὰ τὸν χαλάσουν (ἀποκεφαλίζω), on va l'exécuter (le décapiter) ; || τὸν ἐχάλασαν μὲ τὰς κολακείας, on l'a perdu par les flatteries; || μὴ χαλᾷς τὸ μέλλον σου, ne compromettez pas votre avenir ; || χαλῶ (καταλύω) τὴν σαρακοστήν, rompre le carême ; || ἐχάλασαν τὴν φιλίαν· τὰ ἐχάλασαν, ils se sont brouillés, ἤτοι διέλυσαν τὰς σχέσεις, ils ont rompu ; || χαλῶ τὸν κόσμον, βλ. κόσμος. § —, ἀντὶ καταναλίσκω, consommer ; ἐξοδεύω, dépenser ; φθείρω, user ; || εἰς αὐτὸ τὸ σπίτι χαλοῦν πολὺ λάδι, dans cette maison on consomme beaucoup d'huile ; || χαλᾷ γρήγορα τὰ φορέματά του, il use vite ses habits ; || μὴ χαλᾷς τὰ χρήματά σου τοῦ κάκου, ne dépensez pas votre argent en pure perte ; || [συνεκδ.] χαλῶ (ἀνταλλάσσω) χαρτονόμισμα, changer (faire changer) un billet de banque ; || δὲν ἔχω χαλασμένα, je n'ai pas de monnaie. § —, φθείρω, καταστρέφω, gâter; endommager; ταράσσω, διαταράσσω, déranger ; [ὡρολόγιον, μηχανὴν] détraquer ; ἀλλοιόω, altérer ; διαφθείρω (συνών.) détériorer ; διαφθείρω τὰ ἤθη, dépraver ou corrompre ; || [ἡ ζέστη] θὰ χαλάσῃ τὸ κρέας, la chaleur gâtera la viande ; || ὁ ῥάπτης ἐχάλασε τὸ φόρεμα, le tailleur a gâté (gâché) l'habit ; || χαλᾷ τὰ παιδιά της, elle gâte ses enfants ; || χαλῶ μηχανήν, déranger (détraquer) une machine ; || ἐχάλασε τὴν κλειδαρίαν, il a faussé la serrure ; || αὐτὸ μοῦ ἐχάλασε τὸ στομάχι (μ' ἐχάλασε), cela m'a dérangé ; || [αὐτὸ] σὲ χαλνᾷ [εἰρων.], vous n'en tâterez pas ; || [μεταφ.] κεφάλι χαλασμένον, tête dérangée ; esprit détraqué ; || τὸ πρόσωπόν του ἦτο χαλασμένον, il avait le visige défait (altéré=ἠλλοιωμένον)· || ἡ βροχὴ ἐχάλασε τὸ καπέλλον του, la pluie a endommagé (οἰκ. abîmé) son chapeau ; || ἡ ἐφημερὶς αὐτὴ χαλᾷ τὴν γλῶσσαν, ce journal, corrompt la langue ; || μοῦ ἐχάλασεν ὅλα τὰ σχέδια· μοῦ τὰ ἐχάλασε, il a dérangé (déconcerté) tous mes projets ; || τὰ κακὰ παραδείγματα χαλοῦν τοὺς νέους, les mauvais exemples dépravent les jeunes gens ; || θὰ χαλάσῃς τὰ μάτιά σου (καταστρέφω, βλάπτω), vous vous abîmerez les (vous userez vos) yeux ; || μὴ τρώγῃς αὐτὸ θὰ σοῦ χαλάσῃ τὴν ὄρεξιν, ne mangez pas de cela, cela vous ôtera l'appetit ; || αὐτὸ μοῦ ἐχάλασε τὴν διάθεσιν (κακοδιαθετῶ), cela m'a indisposé (m'a donné de l'humeur ; || δὲν θέλω νὰ σοῦ χαλάσω τὴν καρδιὰ (νὰ σὲ δυσαρεστήσω), je me veux pas vous mécontenter ; || [μέσ.] μὴ χαληέσαι [φρ.], ne vous tourmentez (tracassez), pas ; § [οὐδ.] καταστρέφομαι, s'abîmer ; φθείρομαι, s'user ; φθείρομαι, καταστρέφομαι, se gâter ; || ταράσσομαι, διαταράσσομαι, se déranger ; μεταβάλλομαι, ἀλλοιοῦμαι, s'altérer ; φθείρομαι, ἀλλοιοῦμαι, se détériorer ; (δια)φθείρομαι, χαλνῶ, se corrompre ; παρέρχομαι, s'en aller ; ἐξαλείφομαι, passer ; || ἂν βρέξῃ θὰ χαλάσῃ τὸ καπέλλο σου, s'il pleut votre chapeau s'abîmera ; || τὰ φορέματα χαλοῦν, les habits s'usent ; || [αὐτὸ τὸ φόρεμα] ἐχάλασε πολὺ γρήγορα, s'en est allé bien vite ; || ὁ γάμος του ἐχάλασε (διελύθη, ἐναυάγησε), son mariage a manqué ; || ἡ μηχανὴ ἐχάλασε, la machine s'est détraquée ; || ἡ δουλειὰ ἐχάλασε, l'affaire a râté (ἀποτυγχάνω)· || τὸ θέρος χαλᾷ τὸ κυνῆγι γρήγορα, en été le gibier passe (se corrompt) très vite ; || τὸ χρῶμα τοῦ ὑφάσματος ἐχάλασε, la couleur de l'étoffe a pâli ; || τὰ ζωηρὰ χρώματα χαλοῦν εὔκολα, les couleurs vives se passent facilement ; || ὁ καιρὸς χαλᾷ, le temps se couvre (se brouille ; se gâte); || [ἐπὶ ἀνθρ.] ἐχάλασε πολύ, il a beaucoup perdu [de ce qu'il était].

χαλόνω [δημ.] καλύπτω διὰ τάπητος, couvrir de tapis ; τοποθετῶ τοὺς τάπητας, mettre les tapis.

χαλός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ αἰχμὴ τοῦ κάμακος.

χάλτες, ὁ [διάλ. Οἰνόης] χωρικὸς χριστιανὸς (ἐκ τοῦ Χαλδαῖος).

χάλτι, τὸ [δημ.] ψεῦδος, mensonge, n.m. ψευδολογία blague, n. f. ψεῦδος, κομπασμός, craque, n. f. ou craquerie, n. f.

χαλύβδινος, ίνη, ον καὶ **χαλυβικός,** ή, όν, ἐκ χάλυβος, d'acier ; en acier, κοινῶς ἀτσαλένιος.

χαλυβδοκύανον, τὸ (χρῶμα), βλ. **κυανοῦν.**

χαλυβδόχρους, ους, ουν (χρῶμα), βλ. τεφρόν.

χαλυβεῖον, ου, τὸ καὶ **χαλυβοποιεῖον,** τό· aciérie, n. f. τὸ ἐργαστήριον, τὸ μέρος ἔνθα κατασκευάζουσι καὶ κατεργάζονται τὸν χάλυβα.

χαλυβικός, ή, όν· βλ. **χαλύβδινος.**

χαλυβίτης, ὁ καὶ **χαλυβῖτις,** ἡ βλ. **σίδηρος,** fer aciéreux καὶ minerai d'acier.

χαλυβοειδής, ής, ές· ὅμοιος χάλυβι, semblable à l'acier ; aciéreux, euse, adj.

χαλυβόκρατος, ος, ον, acéré, ée, adj. qui est garni d'acier ; κεχαλυβωμένος, η, ον· βλ. σίδηρος.

χαλυβοποιεῖον, ου, τό· βλ. **χαλυβεῖον.**

χαλυβοποίησις, εως, ἡ· ἡ μεταβολὴ σιδήρου εἰς χάλυβα, βλ. **ἀποχαλύβωσις,** aciération, n. f. ou aciérage, n. m.

χαλυβοποιῶ (έω), μέλ. ήσω· βλ. ἀποχαλυβόω, aciérer, μεταβάλλω σίδηρον εἰς χάλυβα.

χαλυβουργεῖον, ου τό· raffinerie, n. f. (= καθαρτήριον)· βλ. κάθαρσις.

χαλυβόω-ῶ, μέλ. ώσω, κοινῶς τσελικόνω ἢ ἀτσαλόνω, acérer, ἐπικολλῶ εἰς τὸ ἄκρον σιδηροῦ ἀντικειμένου χάλυβα.

χαλυβώδης, ης, ες· ὅμοιος χάλυβι, aciéreux, euse, adj.

χαλύβωσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ χαλυ-

βοῦν, action d'acérer, τὸ τσελίκωμα ἢ ἀτσάλωμα.

χάλυψ, υβος, ὁ· acier, n. m. κοινῶς τὸ τσελίκι ἢ τὸ ἀτσάλι. Σύνθεσις σιδήρου καὶ ἄνθρακος (carbone), οὕτινος αἱ ἰδότητες μικρὸν διαφέρουσιν ἀπὸ τὰς τοῦ σιδήρου, δυναμένη νὰ κατεργασθῇ ὡς αὐτός· (βλ. χάλυψ, acier εἰς λέξιν **σίδηρος**· ‖ δαμασκηνὸς χάλυψ, acier damassé ; ‖ βεβαμμένος ἢ ἐστομωμένος χάλυψ, acier trempé ; ‖ ὁ χάλυψ φαιδρύνεται, l'acier se découvre ; βλ. καὶ **φαιδρύνω.**

Ἰδιότητες τοῦ χάλυβος. Ὁ χάλυψ εἶνε λευκόφαιος, ἐπιδεκτικὸς στιλβώσεως καὶ ἔχει θραῦσμα κοκκῶδες· ὁ καλὸς χάλυψ εἶνε λεπτόκκοκος, πυκνὸς καὶ ὁμοειδὴς τὴν ὑφήν. Ἐν τῷ χάλυβι συνυπάρχουσι τὰ προτερήματα τοῦ χυτοῦ καὶ σφυρηλάτου σιδήρου. Ἐν τῇ φυσικῇ του καταστάσει ὁ χάλυψ εἶνε σκληρότερος τοῦ σφυρηλατοσιδήρου, μαλακώτερος ὅμως τοῦ λευκοῦ χυτοσιδήρου, ἀλλὰ διὰ **στομώσεως** (trempe, βαφῆς), ἤτοι ἐρυθροπυρούμενος καὶ ἀποψυχόμενος αἰφνηδίως (βυθιζόμενος ἐν τῷ ὕδατι, κτλ.) καθίσταται σκληρότατος καὶ χαράσσει τὴν ὕαλον, χρησιμοποιεῖται δὲ οὕτω εἰς κατασκευὴν ἐργαλείων. Αὐξανούσης τῆς σκληρότητος τοῦ χάλυβος ἐλαττοῦται ἡ ἐλαστικότης αὐτοῦ καὶ καθίσταται οὗτος τραχὺς καὶ εὔθραυστος.

Θεωροῦντες τὴν σκληρὰν βάψιν ὡς τὸ οὐσιωδέστερον προσὸν τοῦ χάλυβος, λαμβάνοντες δ' ὑπ' ὄψει τὰς ἀπαιτουμένας συνθήκας διὰ καλὴν αὐτοῦ κατεργασίαν καθορίζουσιν ὡς ἑξῆς τὰς ἰδιότητας τοῦ καλοῦ χάλυβος.

Βαπτόμενος εἰς μικρὸν βαθμὸν θερμότητος καθίσταται σκληρότατος. Ἡ σκληρότης του εἶνε ὁμοιόμορφος ἐν ὅλῃ τῇ μάζῃ.

Μετὰ τὴν βάψιν ἀντέχει εἰς τὴν κροῦσιν, χωρὶς νὰ θραυσθῇ, δὲν χάνει τὴν σκληρότητά του εἰμὴ δι' ἰσχυροτάτης ἀνοπτήσεως. Συγκολλᾶται οὐ μόνον τῷ χάλυβι, ἀλλὰ καὶ τῷ σφυρηλάτῳ σιδήρῳ, ὅπερ χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν κατασκευὴν σιδηρῶν ἐργαλείων, ἀξινῶν, μαχαιρῶν, ὧν τὸ κοπτερὸν συνήθως μέρος συνίσταται ἐκ χάλυβος.

Ὁ κόκκος τοῦ χάλυβος εἶνε γενικῶς λεπτότερος καὶ ὁμοιειδέστερος ἀπὸ τὸν τοῦ σιδήρου. Τὸ θραῦσμα χαλυβδίνης ῥάβδου δέον νὰ παρουσιάζῃ χρῶμα λευκόφαιον, κόκκον λεπτόν, στρογγύλον καὶ λίαν εὐδιάκριτον· ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν ὁμαλὴν καὶ γενικῶς ὑφὴν ὁμαλὴν καὶ ὁμογενῆ. Ἂν καὶ κοκκώδης ὁ χάλυψ, ἡ ὑφὴ αὐτοῦ ἔχει ποίαν τινὰ διεύθυνσιν, καὶ συνήθως κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐξελάσεως· τὸ τοιοῦτον δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψει κατὰ τὴν σφυρηλασίαν.

Τὸ εἰδικὸν βάρος τοῦ χάλυβος περιλαμβάνεται μεταξὺ 7,2 ἕως 7,9 ἀναλόγως τῆς μεθόδου τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς κατεργασίας, ἣν ὑπέστη· ἡ βάψις δύναται νὰ ἐλαττώσῃ αὐτό.

Ὁ μαλακὸς βεβαμμένος χάλυψ χαράσσεται ὑπὸ τῆς ὑάλου, ἐνῷ ὁ σκληρὸς δὲν χαράσσεται εἰμὴ ὑπὸ τοῦ ἀδάμαντος.

Περίεργος ἰδιότης τοῦ χάλυβος εἶνε τὸ νὰ ᾖ λίαν ἠχητικός, ὅταν μυδρηλατηθῇ, ψυχθῇ βραδέως καὶ ῥινισθῇ· παρέχει τότε ἤχους εὐαρέστους καὶ ἐναρμονίους, ὅπερ εἶνε καὶ ἔνδειξις τῆς καλῆς αὐτοῦ ποιότητος.

Διακρίνουσι τὸν χάλυβα ἀπὸ τὸν σίδηρον δοκιμάζοντες τοῦτον διὰ τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος ἀναμεμιγμένου μεθ' ὕδατος· ἡ ἐκ τῆς ἐναποθέσεως τοῦ ὑγροῦ ἐπὶ τοῦ χάλυβος ἐναπομένουσα κηλὶς εἶνε βαθύτεφρος, ἐνῷ ἐπὶ τοῦ εὐηλάτου σιδήρου εἶνε χρώματος πρασινωποῦ.

Ὁ χάλυψ εἶτε κατάλληλος διὰ τὰ λεῖα ἀντικείμενα, καθὸ λίαν ὁμογενὴς καὶ ἐπιδεκτικὸς στιλβώσεως.

Διάφορα εἴδη στιλβώσεως. Οἱ χάλυβες λαμβάνουσι διαφορετικὰς ἰδιότητας ἀναλόγως τῆς μεθόδου τῆς κατασκευῆς των, οὕτω δὲ διακρίνουσι :

1) Τὸν **φυσικὸν χάλυβα** (acier naturel ou fer cédat), ὅστις λαμβάνεται ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν μεταλλευμάτων (πλουσίων καὶ μαγγανιούχων). (Μέθοδος Καταλάνειος procédé Catalane).

2) Τὸν **ἐξ ἀνθρακιάσεως χάλυβα** ἢ **ἐστομωμένον χάλυβα** (acier de cémentation, acier cémenté ἢ acier factice), ἀπολαμβανόμενον διὰ τῆς **ἀνθρακίσεως** (carburation) τοῦ σιδήρου.

3) Τὸν τῆς **καμίνου χάλυβα** (acier de forge), ἀπολαμβανόμενον διὰ μερικῆς ἐξανθρακίσεως τοῦ χωνεύματος.

1) **Φυσικὸς χάλυψ·** οὗτος ἀπολαμβάνεται ἀπ' εὐθείας ἐκ πλουσίων σιδηρούχων μεταλλευμάτων διὰ Καταλανείου μεθόδου, ἥτις σήμερον δὲν εἶνε ἐν χρήσει.

2) **Χάλυψ ἐξ ἀνθρακιάσεως** ἢ **χάλυψ ἐστομωμένος·** ἡ ἀνθρακίασις συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἀπορροφήσῃ ὁ σφυρήλατος σίδηρος ποσότητά τινα ἄνθρακος ὑποβαλλόμενος εἰς παρατεταμένην πύρωσιν ἐν ὑψηλῇ θερμοκρασίᾳ μετὰ ξυλανθράκων ἢ **ἀνθρακίας** (**ἀνθρακοδοτικῆς κόνεως,** cément). Ἡ ἐργασία ἐκτελεῖται ἐντὸς κιβωτίων ἐκ πυριμάχων πλίνθων 2 ἕως 5 μέτρων μήκους ἐπὶ 7 ἕως 8 ὑποδεκαμέτρων ὕψους καὶ πλάτους. Τοποθετοῦσιν εἰς τὸν πυθμένα τοῦ κιβωτίου διάστρωσιν ἀνθρακίας, ἤτοι μίγμα τετριμμένου ξυλάνθρακος, τέφρας καὶ θαλασσίου ἅλατος [ἢ μίγμα κόνεως ξυλανθράκων, ἀσβόλης (καπνιᾶς, suie), κεράτων καὶ ἄλλων ἀζωτούχων ὑλῶν]. Ἐπὶ τῆς ἀνθρακοδοτικῆς ταύτης διαστρώσεως ἐπιθέτουσι διάστρωσιν σιδηρῶν ῥάβδων, ἥντινα ἐπικαλύπτουσι διὰ νέας διαστρώσεως ἀνθρακίας καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς μέχρι πληρώσεως τοῦ κιβωτίου, ὅπερ κλείεται ἄνωθεν διὰ πυριμάχων πλίνθων.

Τὰ κιβώτια ταῦτα τοποθετοῦσιν ἀνὰ δύο ἐν ἑκάστῳ κλιβάνῳ, ἐντὸς κλιβάνων μετὰ καταβεβιβασμένων θόλων· τὰ κιβώτια ἐπακουμβοῦσιν ἐπὶ μικρῶν τοιχίων, ἀφίεται δὲ μεταξὺ τούτων κενὸν διάστημα ἵνα ὁ θερμὸς ἀὴρ κυκλοφορῇ ἐλευθέρως οὕτως ὥστε ἡ πύρωσις τῶν κιβωτίων νὰ ἦνε ὅσον τὸ δυνατὸν ὁμοιόμορφος. Ἡ θερμοκρασία τοῦ κλιβάνου δέον νὰ ᾖ ὀλίγον μικροτέρα ἐκείνης, ἥτις ἤθελεν ἐπιφέρει τὴν τῆξιν τοῦ μετάλλου. Τὴν θερμοκρασίαν ταύτην διατηροῦσιν ἐπὶ ἑπτὰ ἕως δέκα ἡμέρας, ἀναλό-

γως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀνθρακιάσεως ὅντινα ἐπιζητοῦσι· εἶτα ἀφίνουσι τὰ κιβώτια νὰ ψυχρανθῶσιν ἐπὶ 7 ἕως 8 ἡμέρας. Ἡ ἀνθρακίασις οὕτως ἐπετεύχθη, ὁπότε καὶ ἐξάγουσι τὰς ῥάβδους. Αἱ ῥάβδοι αὗται παρουσιάζουσι τότε ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας των πομφοὺς (ampoules, ἐξ ὧν καὶ ὁ χάλυψ ἐκλήθη **ἐπίπομφος**) acier -poule) παραγομένους ἐκ τῆς ἐνώσεως τοῦ ἄνθρακος μετὰ τοῦ σιδήρου, ἡ δὲ ἀνθρακίασις τῶν ῥάβδων δὲν εἶνε ὁμοιόμορφος, τούτου ἕνεκα θραύουσι τὰς ῥάβδους εἰς μικρότερα τεμάχια, ἅτινα χωρίζουσι καθ' ὁμάδας ὅσον ἔνεστιν ὁμογενεῖς, ἀναλόγως τῆς ἀπορροφήσεως ἄνθρακος (ὅπερ ἐκτιμῶσιν ἀπὸ τὴν ὄψιν τοῦ κόκκου) ἵνα τὰ **κατεργασθῶσι**, **ζυμώσωσι** (συγκολλήσωσι) διὰ πυρακτώσεως (raffiner ou corroyer) ἢ τὰ τήξωσι.

Ἐκ τοῦ οὕτω πως παραχθέντος ἐξ ἀνθρακιάσεως εἰς ῥάβδους χάλυβος ἀπολαμβάνουσι τοὺς ἑξῆς:

α'. **Χάλυψ ἐληλαμένος** (acier laminé, ἐκ τοῦ ἐλαύνω, ἁπλόνω διὰ τοῦ ἐλασματουργοῦ). Διὰ τὴν κατασκευὴν ἐλατηρίων ὀχημάτων, ἀρκοῦνται νὰ ἀναπυρώσωσι τὰς ἀκατεργάστους χαλυβδίνας ῥάβδους εἰς ἀνακαμψίφλογον κάμινον καὶ νὰ τὰς κατεργασθῶσιν εἶτα διὰ τοῦ **ἐλασματουργοῦ** (laminoir), ἵνα συμπλησιάσωσι καὶ συγκολληθῶσι τὰ ὡς ἐκ τῆς ἀνθρακιάσεως προελθόντα ἐπὶ τῶν ῥάβδων σχισμάτια. Ἡ μείωσις τοῦ μετάλλου εἶνε 2 ἕως 3 τοῖς $^0/_0$, δαπανῶσι δὲ 50 τοῖς $^0/_0$ γαιάνθρακας.

β'. **Χάλυψ τεταμένος** (acier étiré, ἐκ τοῦ τείνω, ἐπιμηκύνω δι' ἐπεκτάσεως, ἢ **χάλυψ ἐξήλατος**, ἐκ τοῦ ἐξελαύνω, διὰ τοῦ ἐξελατηρίου, martinet). Ἡ ἀναπύρωσις τῶν χαλυβδίνων ῥάβδων ἐκτελεῖται εἰς κάμινον μετὰ προφυσίου καὶ φυσητῆρος ὡς τὰ συνήθη σιδηρεῖα. Ἡ ἐξέλασις (étirage) ἐκτελεῖται διὰ τῆς **αἴρας** (**ἐξελατηρίου**, ἤτοι σφύρας κινουμένης δι' ἀτμοῦ ἢ ὕδατος, martinet).

Ὁ ἁπλῶς ἐξήλατος χάλυψ παρασκευάζεται εἰς δύο διαδοχικὰς ἐργασίας· πυροῦσι μίαν πρὸς μίαν ἑκάστην ἀκατέργαστον χαλυβδίνην ῥάβδον, εἶτα κατεργάζονται ταύτην σφυροκοποῦντες διὰ τῆς **αἴρας** καὶ διδόντες τετράγωνον σχῆμα χωρὶς νὰ ἐλαττώσωσιν αἰσθητῶς τὰς διαστάσεις τῆς ἐγκαρσίας διατομῆς. Ἐν τῇ δευτέρᾳ κατεργασίᾳ πυροῦσι τὴν ῥάβδον μέχρι **λευκοῦ σπινθηρίζοντος** (συγκολλήσεως) καὶ ἐξελαύνουσι τὰς ῥάβδους εἰς τὰς διαφόρους διαστάσεις, ἃς ἀπαιτεῖ τὸ ἐμπόριον. Ὁ χάλυψ οὗτος δὲν εἶνε πολὺ ὁμογενὴς καὶ συνήθως εἶνε φολιδωτός, συνεπῶς εἶνε μέσης ποιότητος.

γ'. **Χάλυψ ἐζυμωμένος** ἢ **κατειργασμένος διὰ πυρώσεως** (acier corroyé ou raffiné). Ἡ πρώτη ἐργασία εἶνε ἡ **συγκόλλησις** (soudage)· πρὸς τοῦτο λαμβάνουσι τεμάχια μιᾶς ὁμογενοῦς ὁμάδος προερχόμενα ἐκ τῶν ῥάβδων τοῦ ἐξ ἀνθρακιάσεως χάλυβος, ἅτινα πυροῦσι μέχρι **λευκοῦ σπινθηρίζοντος**, εἶτα ὑποβάλλουσι ταῦτα ὅλα ὁμοῦ καὶ μετὰ προσοχῆς εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς **αἴρας** (martinet), οὕτως ὥστε νὰ ζυμωθῶσι καὶ συγκολληθῶσιν ἅπαντα τὰ τεμάχια. Τὴν ζύμην ταύτην τοῦ χάλυβος ἀναπυροῦντες ἐξελαύνουσιν εἰς ῥάβδους διαφόρων διαστάσεων. Ὁ οὕτω πως λαμβανόμενος χάλυψ καλεῖται **χάλυψ πρώτης ζυμώσεως** (acier une fois corroyé) ἢ **χάλυψ πρώτης κατεργασίας** ἢ **χάλυψ μιᾶς σφραγῖδος** (acier raffiné à une marque).

Πρὸς ἀπολαυὴν **χάλυβος δευτέρας ζυμώσεως** (acier deux fois corroyé) ἢ **χάλυβος δευτέρας κατεργασίας** ἢ **χάλυβος δύο σφραγίδων** (acier raffiné à deux marques), ἐνεργοῦσι κατὰ τὸν ἴδιον ὡς ἄνω τρόπον μεταχειριζόμενοι δέσμην 12-18 ῥάβδων χάλυβος πρώτης ζυμώσεως. Τέλος προετοιμάζουσι διὰ τὴν κατασκευὴν ἀντικειμένων ἐξαιρετικῆς ποιότητος, **χάλυβας τρίτης ζυμώσεως** (aciers trois fois corroyés) ἢ **χάλυβας τρίτης κατεργασίας** ἢ **χάλυβας τριῶν σφραγίδων** (aciers raffinés à trois marques), ἐνεργοῦντες κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ μεταχειριζόμενοι δέσμην ῥάβδων χάλυβος δευτέρας ζυμώσεως.

δ'. **Χάλυψ ἐξ ἀνθρακιάσεως χωνευτὸς** ἢ **κεχωνευμένος** (acier de cémentation fondu) [1]. Ὁ ἀκατέργαστος εἰς ῥάβδους ἐξ ἀνθρακιάσεως χάλυψ ὑπείκει δυσκολώτερον εἰς τὴν **ζύμωσιν** καὶ τὴν **ἐξέλασιν**, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν. Ἀπόλλυσι λίαν ταχέως τὴν χαλυβοειδῆ ἰδιότητά του, ὡς ἐκ τῶν συνεχῶν πυρώσεων εἰς ἃς τὸν ὑποβάλλουσιν, ὅπως τῷ παράσχωσιν ὁμογένειαν, ἡ δὲ ζύμωσις ἐξαφανίζει ἀτελῶς τὸ ἐλάττωμα τοῦ μὴ συνδέσμου τῶν μορίων τοῦ μετάλλου, ἤτοι τὰ **ψαθύρματα** (pailles), ἅτινα ἀναπτύσσονται κατὰ τὴν ἀνθρακίασιν τῶν διὰ χάλυβα προωρισμένων ῥάβδων.

Ἐξαλείφουσι πάντα τὰ ἀνωτέρω ἄτοπα διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐξ ἀνθρακιάσεως κεχωνευμένου χάλυβος, ἤτοι διὰ τῆς χύσεως τῶν ἐξ ἀνθρακιάσεως χαλυβδίνων ῥάβδων. Πρὸς τοῦτο θέτουσιν ἐντὸς χοανῶν ἐκ πυριμάχου γῆς τεμάχια τῶν ἐξ ἀνθρακιάσεως ῥάβδων, προσθέτοντες βόρακα, μαγγάνιον κτλ. ἅτινα εὐκολύνουσι τὴν τῆξιν καὶ κάθαρσιν. Ἐν ἑκάστῃ χοάνῃ θέτουσι τριάκοντα περίπου χιλιόγραμμα ὑλικοῦ, ἡ δὲ θέρμανσις γίνεται δι' **ὀπτάνθρακος**, ἐντὸς εἰδικῶν χαμίνων, ἅμα δὲ τὸ περιεχόμενον τῶν χοανῶν καταστῇ ζυμῶδες, συναθροίζουσι ταύτας πάσας ἐν ἑτέρᾳ ὑπερθερμαινομένῃ καμίνῳ, ὅπως εὐκολύνωσι τὸ **ἔκχευμα** (coulée) τοῦ μετάλλου. Τοιουτοτρόπως ἀπολαμβάνουσι πολὺ καλῆς ποιότητος ὁμοιόμορφον χάλυβα.

3) **Χάλυψ καμίνου** (acier de forge) ἀπολαμβανόμενος διὰ μερικῆς ἐξανθρακίσεως τοῦ χυτοσιδήρου. Ὁ χάλυψ οὗτος ἀπολαμβάνεται κατὰ διαφόρους μεθόδους, διὰ τῆς καθάρσεως

---

[1] [*Χυτοχάλυψ*, ὁ· acier coulé, ὁ εἰς ποσότητα χυνόμενος χάλυψ ὅστις μετὰ τὴν χύσιν δὲν ὑφίσταται οὐδεμίαν μυδρηλασίαν οὔτε κατεργασίαν ἐν ψυχρῷ· ‖ *χάλυψ χωνευτός*, acier fondu (ἢ κεχωνευμένος) ὅστις σφυρηλατεῖται πάντοτε καὶ κατεργάζεται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον· βλ. καὶ εἰς λέξιν *κιλλίβας*].

τοῦ χυτοσιδήρου διὰ τοῦ ξυλάνθρακος (acier de bois). Ἡ μέθοδος αὕτη μὴ ἐξανθρακίζουσα ὅλην τὴν μᾶζαν τοῦ χυτοσιδήρου, παρέχει χάλυβα ὀλίγον ὁμογενῆ, ὅντινα πρέπει νὰ ὑποβάλλωμεν εἴτε εἰς ἑτέραν κατεργασίαν ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐκτεθεῖσαν ἀνωτέρω τοῦ ἐζυμωμένου χάλυβος, ἵνα ἀπολαύσωμεν χάλυβα δευτέρας καὶ τρίτης κατεργασίας, εἴτε νὰ τὸν ὑποβάλλωμεν εἰς τῆξιν ὅπως διὰ τὸν ἐξ ἀνθρακιάσεως κεχωνευμένον χάλυβα, ἐὰν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν πληρεστέραν ὁμογένειαν.

Χάλυψ ὑπεξηνθρακισμένος (acier puddlé), ἀπολαμβανόμενος δι' ὑπεξανθρακίσεως τοῦ ἐν τήξει χυτοσιδήρου εἰς ὑπεξανθρακιστικὰς καμίνους (fours à puddler) θερμαινομένας διὰ γαιάνθρακος. Ὁ χάλυψ οὗτος δὲν παρουσιάζει ἐπίσης μεγάλην ὁμογένειαν, τούτου ἕνεκα δέον νὰ τὸν κατεργασθῶσι μετέπειτα, ὅπως ἀνωτέρω εἴπομεν διὰ τὸν ἐξ ἀνθρακιάσεως χάλυβα, ἢ νὰ τὸν τήξωσι. Ὁ παραγόμενος διὰ τῆς τήξεως **ὑπεξηνθρακισμένος κεχωνευμένος χάλυψ** (acier puddlé fondu) χρησιμοποιεῖται πρὸς κατασκευὴν τῶν καννῶν ὅπλων.

Οἱ χάλυβες Bessemer καὶ Martins Siemens ἀπολαμβανόμενοι διὰ τῆς ἐντελοῦς ὑπεξανθρακίσεως τοῦ ἐν χωνείᾳ εὑρισκομένου χυτοσιδήρου παρέχουσιν ὁμογενῆ χάλυβα καὶ κατάλληλον πρὸς κατασκευὴν καννῶν ὅπλων καὶ πυροβόλων.

Χρῆσις τοῦ χάλυβος.—Ὁ κεχωνευμένος χάλυψ εἶνε εἰδικῶς κατάλληλος διὰ τὴν κατασκευὴν κοπτικῶν ἐργαλείων (πρίονες, ἐλάσματα ξιφῶν, ῥίναι, κτλ.). Ὅταν ἐνέχῃ πολὺν ἄνθρακα, δυσκόλως συγκολλᾶται εἴτε τῷ ἰδίῳ ἑαυτῷ, εἴτε τῷ σιδήρῳ· ὁ ἐνέχων μικρὰν ποσότητα ἄνθρακος χυτοχάλυψ χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν σωλήνων τῶν πυροβόλων.

Ὁ φυσικὸς χάλυψ ὁ λαμβανόμενος ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν πλουσίων μεταλλευμάτων, δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς τὴν κατασκευὴν χονδροειδῶν ἐργαλείων (ἐργαλεῖα σκαφευτικά, ῥάβδοι ὅπλων, κτλ.). Ὅταν κατεργασθῇ διὰ πυρακτώσεως δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς κατασκευὴν κοπτικῶν ἐργαλείων, μὴ ἀπαιτούντων μεγάλην σκληρότητα.

Ὁ **ὑπεξηνθρακισμένος χάλυψ** ἔχει πολλὴν ἐλαστικότητα, ὑφὴν ἰνώδη, εἶνε λίαν συνεκτικὸς καὶ συγκολλᾶται εὐκόλως ἐφ' ἑαυτῷ· εἶνε συνεπῶς καταλληλότατος διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀξόνων καὶ ἰδίως στεφανῶν, ἰδίᾳ δὲ κρατυσμάτων πυροβόλων. Καθιστάμενος ὁμογενέστερος διὰ τῆς τήξεως (ὑπεξηνθρακισμένος κεχωνευμένος χάλυψ) δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς τὴν κατασκευὴν καννῶν ὅπλων.

Ὁ χάλυψ Bessemer χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν καννῶν ὅπλων, σωλήνων πυροβόλων, ἀξόνων, σιδηροδρομικῶν ἐλασμάτων (ῥάβδων) καὶ ἐν γένει τροχιῶν, πεταλείων.

Ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν καὶ χάριν τῶν διαφόρων ἰδιοτήτων, ἃς δύνανται νὰ παρουσιάσωσιν εἴτε ἕνεκα τῆς συνθέσεώς των, εἴτε ἕνεκα τῆς βάψεως καὶ τῆς ἀνοπτήσεως, οἱ χάλυβες χρησιμοποιοῦνται δι' ἀντικείμενα ἀπαιτοῦντα σκληρότητα, ἐλαστικότητα, ἀντοχὴν εἰς τὴν ἐπίκρουσιν ἢ τὴν ἕλξιν, ἐλατότητα καὶ ὁλκιμότητα.

Ὁ χυτοχάλυψ ὡς κατασκευάζεται σήμερον ἐν τοῖς εἰδικοῖς ἐργοστασίοις, εἶνε ἐκ πάντων τῶν μεταλλευμάτων τὸ παρουσιάζον εἰς μείζονα βαθμὸν τὰς ἰδιότητας τῆς **συνεκτικότητος** (ténacité), **ἐλαστικότητος** (élasticité), **σκληρότητος** (dureté), **ἀντιστάσεως εἰς συμπίεσιν** (compression; βλ. **μέταλλα** τῶν πυροβόλων) καὶ ἐν γένει πάσας τὰς ἀπαιτουμένας ἰδιότητας διὰ κατασκευὴν σωλῆνος ὑποκειμένου εἰς μεγίστας ἐντάσεις, εἴτε ἐσωτερικάς, εἴτε ἐξωτερικάς. Τὸ ὅριον τῆς ἐλαστικότητος αὐτοῦ περιλαμβάνεται μεταξὺ 25 καὶ 55 χιλιογράμμων κατὰ τετραγωνικὸν χιλιοστόμετρον, τὸ δὲ ὅριον τῆς διαρρήξεως μεταξὺ 50 καὶ 80 χιλιογράμμων, ἀναλόγως τῆς ποσότητος τοῦ ἄνθρακος, ἣν περιέχει. Ὁ χάλυψ οὗτος εἶνε ἧττον εὔτηκτος ἢ ὁ χυτοσίδηρος καὶ δύναται νὰ σφυρηλατῆται καὶ νὰ συγκολλᾶται. Ὁ χυτοχάλυψ λαμβάνει ἐπέκτασιν τινὰ πρὸ τῆς διαρρήξεως καὶ προειδοποιεῖ οὕτω περὶ τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου.

Βάψις (στόμωσις). Βάψις, βαφή, στόμωσις, στόμωμα, κοινῶς τὸ **τσηλίκωμα**. Οἱ γάλλοι καλοῦσι γενικῶς τὰ ἀνωτέρω trempe, ἀλλὰ παρ' ἡμῖν **βάπτειν** (tremper) σημαίνει τὸ δι' ἐμβαπτίσεως ἔν τινι ὑγρῷ τὸ ὅλον ἐργαλεῖον, ὅπλον ἢ σιδήριον σκληρύνειν· **στομοῦν** δὲ (tremper) τὸ δι' ἐμβαπτίσεως μόνον τὸ **στόμα** (tranchant) τῶν τμητικῶν ἐργαλείων ἢ ὅπλων σκληρύνειν.

Ἡ **στόμωσις** ἢ **βάψις** συνίσταται εἰς τὸ θερμαίνειν τὸν χάλυβα καὶ μετὰ ταῦτα ἀποψυχραίνειν αὐτὸν αἴφνης· δι' αὐτῆς γίνεται σκληρότερος, ἐλαστικότερος καὶ ὀλιγώτερον ἐπιδεκτικὸς ὀξειδώσεως, ἀλλὰ χάνει ἐκ τῆς συνεκτικότητός του· συνεπῶς ὅταν θέλωσι ν' αὐξήσωσι τὴν σκληρότητα τοῦ χάλυβος, τὸν **βάπτουσι** (**στομοῦσι**), ἤτοι τὸν ἐρυθροπυροῦσι καὶ ἀποψυχραίνουσι τοῦτον αἴφνης ἐμβαπτίζοντες αὐτὸν ἐντὸς ψυχροῦ ὑγροῦ.

Ἡ ἰσχὺς καὶ συνεπῶς ἡ ποιότης τῆς βάψεως ἐξαρτᾶται:

1) ἐκ τῆς θερμοκρασίας εἰς ἣν ἐπυρώθη τὸ μέταλλον, ἥτις δέον νὰ μὴ ἦνε κατωτέρα τοῦ **μελανερύθρου** (700^0), ἀλλ' οὔτε καὶ ἀνωτέρα τοῦ **κερασοχρουμένου** (800^0), καθότι, ἐὰν ὑπερβῶσι ταύτην, κατακαίουσι τὸν χάλυβα.

2) ἐκ τῆς ταχύτητος τῆς ἀποψυχράνσεως, ἥτις ποικίλλει ὡς ἐκ τῆς θερμοκρασίας τοῦ διὰ τὴν ἐμβάπτισιν χρησιμοποιουμένου ῥευστοῦ, ἡ ταχύτης δὲ αὕτη τῆς ἀποψυχράνσεως δύναται νὰ ποικίλλῃ μεταξὺ ἐκτεταμένων ὁρίων καὶ συνεπῶς νὰ μεταβάλλῃ κατὰ πολὺ τὴν ἰσχὺν τῆς βάψεως· ἡ ἀποψύχρανσις εἶνε τοσοῦτον ταχυτέρα ὅσον τὸ ῥευστὸν εἶνε ψυχρότερον καὶ καλλίτερος ἀγωγὸς τῆς θερμότητος.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς βάψεως μεταβάλλονται μὲ τὴν φύσιν τοῦ χάλυβος, εἶνε δὲ τοσοῦτον ἐνφαντικώτερα ὅσον ὁ χάλυψ ἐνέχει περισσότερον ἄνθρακα καὶ εἶνε ὁμογενέστερος.

Πρὸ τῆς βάψεώς του ὁ χάλυψ κέκτηται ἀρκοῦσαν **συνεκτικότητα** (ténacité)· ἐλαφρὰ βά-

ψις ἐπαυξάνει τὴν συνεκτικότητα ταύτην, ἀλλ' ἰσχυροτέρα τοιαύτη τὴν ἐλαττόνει ἐπαισθητῶς· τέλος ἰσχυροτάτη βάψις σχεδὸν ἐκμηδενίζει τὴν συνεκτικότητα.

Ἡ ἐλαστικότης τῆς κάμψεως εἶνε ἀρκετὰ ἀσθενής· ἐπαυξάνει διὰ τῆς βάψεως· φθάνει τὸ μέγιστον διὰ βάψιν ἀνωτέραν ἐκείνης, ἥτις παρέχει τὸ μέγιστον τῆς συνεκτικότητος, εἶτα δὲ ἐλαττοῦται ταχέως, διότι τὸ μέταλλον καθίσταται πολὺ εὔθραυστον.

Ἡ σκληρότης τοῦ χάλυβος βαίνει τοὐναντίον αὐξάνουσα σὺν τῇ ἰσχύϊ τῆς βάψεως.

Τὸ ῥευστόν, ἐν ᾧ ἐμβαπτίζεται ὁ χάλυψ, ἔχει μεγίστην ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τὴν ποιότητα αὐτοῦ· οὕτω τὸ καθαρὸν ὕδωρ δίδει χάλυβα ἀρκετὰ ἁπαλόν· τὸ μετὰ ὀξέος μεμιγμένον δίδει σκληρόν· ὁ ὑδράργυρος, τραχὺν καὶ εὔθραυστον· ὁ χωνευθεὶς κηρὸς καὶ τὸ λίπος, ἁπαλώτερον. Ἡ διὰ τοῦ ἐλαίου βάψις δίδει εἰς τὸν χάλυβα μείζονα ἐλαστικότητα καὶ μείζονα ἀντίστασιν εἰς τὴν διάρρηξιν, καθιστᾷ δὲ συγχρόνως αὐτὸν ἧττον θραυστικὸν ἢ ἡ ἐν τῷ ὕδατι βάψις του.

Ὅπως ἐπιτύχωσιν ἰσχυρὰν βάψιν, ἐμβαπτίζουσι τὸ μέταλλον εἰς ῥευστὸν καλὸν ἀγωγὸν τῆς θερμότητος, ὡς εἶνε τὸ καθαρὸν ὕδωρ ἢ κάλλιον τὸ μεθ' ἅλατος ὕδωρ.

Ὅπως ἐπιτύχωσιν ἀσθενῆ βάψιν μεταχειρίζονται ῥευστὸν κακὸν ἀγωγὸν τῆς θερμότητος, ὡς εἶνε τὸ ἔλαιον καὶ ἐν γένει τὰ λιπαρὰ σώματα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω βλέπομεν ὅτι διὰ τοὺς χάλυβας τῶν πυροβόλων εἶνε συμφέρον νὰ μεταχειρισθῶμεν ἀσθενῆ βάψιν, διότι διὰ ταύτης ἐπαυξάνομεν τὴν σκληρότητα καὶ τὴν ἐλαστικότητα, ἐλαττοῦντες ὅσον οἷόν τε ὀλιγώτερον τὴν συνεκτικότητα τοῦ μετάλλου.

Ἀνόπτησις. Ἡ ἀνόπτησις, ἤτοι ἡ πύρωσις τοῦ χάλυβος, μέχρι θερμοκρασίας κατωτέρας τῆς κατὰ τὴν βάψιν πυρώσεως, ἤτοι κατωτέρας τοῦ μελανερύθρου (τῶν 500°), ἐπακολουθουμένη διὰ βραδείας ἀποψυχράνσεως, σκοπεῖ ν' ἀναπτύξῃ τὴν ἐλαστικότητα τοῦ χάλυβος καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τοῦτον ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκκοκκίζηται, δηλ. νὰ συνδέσῃ οὕτως εἰπεῖν τὰ μόρια αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἐξαλείψῃ τοὺς κυρίους χαρακτῆρας τοῦ μετάλλου καὶ ἰδίως τὴν σκληρότητα τοῦ βεβαμμένου χάλυβος.

Ἡ σειρὰ τῶν χρωματισμῶν, οὓς λαμβάνει πυρουμένη ῥάβδος, ἐξετέθη εἰς τὰ περὶ σιδήρου· οὗτοι ἐπιτρέπουσι τὴν ἐκτίμησιν τῆς θερμοκρασίας τῆς ἀνοπτήσεως.

Ἡ βάψις διὰ ψυχροῦ ὕδατος σχηματίζει **διαρραγάς** (criques), ἃς ἡ ἀνόπτησις δὲν δύναται νὰ ἐξαλείψῃ· αἱ διαρραγεῖσαι ἐπιφάνειαι παρουσιάζουσι τοὺς χρωματισμοὺς τῆς ἀνοπτήσεως.

Δι' ἕκαστον εἶδος χάλυβος ὑπάρχει ὁ κατάλληλος βαθμὸς βάψεως. Γενικῶς, ὅσον ὁ χάλυψ εἶνε μαλακώτερος κατὰ τοσοῦτον δύναται νὰ βαφῇ θερμότερος· αἱ παραγόμεναι ἐπὶ τοῦ μετάλλου μεταβολαὶ εἶνε κατὰ τοσοῦτον ἀσθενέστεραι, ὅσον ὁ χάλυψ εἶνε μαλακώτερος.

Ἀσθενὴς βάψις (δι' ἐλαίου) ἐπαυξάνει αἰσθητῶς τὴν ἀντίστασιν εἰς τὴν ἕλξιν καὶ τὴν ὁμογένειαν τῶν μαλακῶν χαλύβων, οὓς μεταχειρίζονται εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν πυροβόλων.

Πρὸς βάψιν ἐκγλυφίδων ἐκ χυτοχάλυβος, αἵτινες δέον νὰ ὦσι σκληρόταται, μεταχειρίζονται ἐπιτυχῶς ὑγρὸν συγκείμενον ἐκ 200 μερῶν ὕδατος, 2 μερῶν στυπτηρίας καὶ $^1/_2$ μέρους μὴ ἐσβεσμένης ἀσβέστου· ἡ ἀνόπτησις μετὰ τὴν βάψιν τούτων δὲν εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαία.

Βάψεις κατὰ δέσμας. Ἡ κατὰ δέσμας βάψις σύγκειται εἰς τὸ νὰ σχηματίσωμεν, δι' ἀνθρακώσεως, λεπτὴν χαλυβδίνην διάστρωσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας σιδηροῦ ἀντικειμένου (π. χ. εἰς τὰ καταρτίσματα τοῦ ὅπλου), ἵνα τὰ προφυλάξωσιν ἀπὸ τὰς κρούσεις, τὴν τριβήν, κτλ. Εἰς χυτοσιδηροῦν ἢ ἐκ πεταλείου κιβώτιον τοποθετοῦσιν ἐναλλὰξ κατὰ διαστρώσεις ἀσβόλην καὶ τὰ πρὸς ἀνθρακίασιν σιδηρᾶ τεμάχια· κλείουσι τὸ κιβώτιον καὶ θερμαίνουσιν ἐντὸς κλιβάνου ὑπὸ μετρίαν καὶ κανονικὴν θερμοκρασίαν ἐπὶ 5 ἕως 6 ὥρας μέχρι τοῦ κερασοχρουμένου (800°) ὁπότε ἐξάγουσι τὰ κιβώτια καὶ τὰ ἐμβαπτίζουσιν ἀμέσως ἐντὸς ψυχροῦ ὕδατος. Ὅταν τὰ τεμάχια ἦνε μικρῶν διαστάσεων, εἶνε καλὸν ἵνα μετὰ τὴν βάψιν ἐκτελεσθῇ ἐλαφρὰ ἀνόπτησις· (βλ. καὶ βάψιν εἰς κατασκευὴν τυφεκίου Μάουζερ).

Βάσανοι τοῦ χάλυβος. Πλὴν τῆς χημικῆς ἀναλύσεως, ἥτις εἶνε μακρὰ καὶ πολυσύνθετος ἐνεργοῦσι μηχανικὰς δοκιμὰς ἐπὶ τῶν φυσικῶν ἰδιοτήτων τοῦ μετάλλου.

Τὴν **βάσανον τῆς ἕλξεως** ἐκτελοῦσιν ὅπως περιγράφεται εἰς τὸ περὶ σιδήρου κεφάλαιον, ὡς καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον περὶ κατασκευῆς τῶν πυροβόλων, «**ἰδιότητες καλοῦ μετάλλου τῶν πυροβόλων**».

Βάσανος κρούσεως. Ἡ πρὸς δοκιμὴν ῥάβδος τίθεται ἐπὶ δύο τριγωνικῶν ὑπερεισμάτων ἐπακουμβώντων ἐπὶ βαρέος χυτοσιδηροῦ ἄκμονος. Ἄνωθεν τῆς ῥάβδου ἐπικρέμαται σφαῖρα βάρους 18 χιλιογράμμων, ἥντινα ἀφίνουσι νὰ καταπίπτῃ ἐπὶ τῆς ῥάβδου, ἐξ ὡρισμένων ὑψῶν· αὐξάνουσι διαδοχικῶς τὸ ὕψος τῆς πτώσεως μέχρις οὗ ἡ ῥάβδος θραυσθῇ. Μεθ' ἑκάστην πτῶσιν τῆς σφαίρας μετροῦσι τὸ βέλος, ἵνα βεβαιῶνται ὅτι δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ὑπὸ τῆς πείρας ὡρισμένον.

Οἱ χάλυβες τῶν ἐργαλείων ἔχουσιν ὅριον ἐλαστικότητος καὶ ἀντίστασιν εἰς τὴν ἕλξιν μεγαλειτέραν τῶν διὰ τὰ πυροβόλα χαλύβων, ἀλλ' ἡ ἐπιμήκυνσις αὐτῶν εἶνε μικροτέρα. Ὁ φόρτος τῆς θραύσεως αὐξάνει μέχρις 150 χιλιογραμ. ἡ δὲ ἐπιμήκυνσις κατέρχεται ἕως 2,5 %.

χαλῶ, βλ. χαλνῶ. § — [ἀρχ.] ἐκτονόω, ξετεντόνω, χαλαρόω-ῶ, détendre, relâcher ; ‖ [εὐχρ. ἰδ. ναυτ.] **χαλῶ** [ἱστίον], amener tout bas ; ‖ χαλῶ ἐφόλκιον, amener un canot (βλ. καὶ χαλάω)· ‖ — ἄγκυραν, mouiller une ancre. § — [στρατ.] désarmer [le chien d'une arme à feu].

χαλῶ [διάλ. Οἰνόης] βυθίζω, βουτῶ (τὸ χέρι μου) «ἐχάλασε στὴν τσέπη μου κ' ἐπῆρε

τὸ μαντῆλί μου»· ἔχωσε τὸ χέρι του στὴν τσέπη μου κ' ἐπῆρε τὸ μαντῆλί μου.

χαμάδα, ας, ἡ [δημ.] (καὶ θροῦμπα), ἐλαία (ἐληὰ) πεσμένη μόνη της ἐκ τοῦ δένδρου (δρυπετής), olive mûre tombée de l'arbre.

χαμάδα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ἀκρόδρυον τῆς βαλάνου. Τὸ λεπτότερον καὶ μείζονος ἐμπορικῆς ἀξίας· βλ. καὶ **χάχλα**.

χαμαὶ [ἐπίρ.] κατὰ γῆς, par terre; ἐπὶ τῆς γῆς, à terre; ἐν τῷ ἐδάφει, κοινῶς χάμω, κάτω, à bas; ‖ καθήμενος χαμαί, assis par terre.

χαμαιάκτη, ης, ἡ· ἡ χαμαί, κατὰ γῆς αὐξάνουσα ἀκτῆ, hièble ou yèble, n. f. φυτὸν χρήσιμον ἐν τῇ φαρμακευτικῇ.

χαμαιδάφνη, ης, ἡ· ἡ χαμαίζηλος δάφνη (Διοσκ.), lauréole, n.f. ἀρχαία ὀνομασία τοῦ ῥούσκου τοῦ ὑποφύλλου.

χαμαίδρυς, υος, ἡ καὶ **χαμαίδρυον** (φυτὸν ἡ νῦν χαμανδρυὰ (Θεόφρ.) germandrée, n. f.

χαμαιζηλία, ας, ἡ· ἡ προσπάθεια εἰς τὰ ταπεινά, ποταπὰ πράγματα, ἡ χαμέρπεια, bassesse, n. f. vileté, n. f.

χαμαίζηλος, ος, ον· ὁ τὴν γῆν, τὸ ἔδαφος ζητῶν, qui est terre à terre ὁ χαμηλός, ταπεινός, bas, basse, adj. χαμερπής, ἕρπων, rampant, e, adj. χυδαῖος, vulgaire, adj. ἀκαλαίσθητος, de mauvais goût.

χαμαικέρασον καὶ χαμαικεράσιον, τό· ὁ καρπὸς τῆς χαμαικεράσου, ἡ **φράουλα**, fraise, n.f. ἐδώδιμος, λίαν ἀναψυκτικὸς καὶ ἀρωματικός.

χαμαικέρασος, ον, ὁ καὶ **χαμαικερασία**, ἡ φραουλιά, fraisier, n. m. χθαμαλή τις βοτάνη ἡ παράγουσα τὰ χαμαικέρασα (φράουλες).

χαμαίκνημις, ιδος, ὁ (ἵππος) (κατὰ κτηνίατρον Πιλάδιον), chaussé bas (ou grande balzane) καὶ **χαμαιφυὴς** (κατὰ τὸ Β. Δ.), καλεῖται ὁ ποῦς τοῦ ἵππου ὅταν τὸ λευκὸν σημεῖον ἄρχηται ἀπὸ τῆς ὁπλῆς καὶ ἀνέρχηται ὀλίγον ἀνώτερον τῆς ἀρθρώσεως τοῦ **κυνήποδος** (boulet); βλ. καὶ **λευκόπους**.

χαμαίδρυο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], βοτάνη πικρὰ τὴν γεῦσιν, χαμαίδρυς.

χαμαιλειός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], θαμνοειδὲς φυτόν, ὁ παρ' ἀρχαίοις **χαμαιλέων**· βλ. λέξιν· τὸ διὰ χαμαιλειοῦ χρῖσμα πιστεύουσιν οἱ ποιμένες ὅτι ἔχει τὴν ἰδιότητα ν' ἀποδιώκῃ τὰ παγανὰ ἢ καρκάντζαλα· διὸ κατὰ τὰ Δωδεκαήμερα ἐπιχρίουσι δι' αὐτοῦ τὸν φράκτην τοῦ τσάρκου.

χαμαιλετάρις, ισσα [διάλ. Οἰνόης], ὁ μυλωθρός, ἡ μυλωθρίς.

χαμαιλέτες, ὁ [διάλ. Οἰνόης], μύλος (νερόμυλος ἢ ἀνεμόμυλος) (ἐκ τοῦ χαμαί-ἀλέτης).

χαμαιλέων, οντος, ὁ· caméléon, n. m. εἶδος σαύρας, «ὁ χαμαιλέων ὅλου τοῦ σώματος ἔχει σχῆμα σαυροειδὲς» Ἀριστοτ.· εἰς πάντα τὴν χροιὰν μετατρέπον πλὴν λευκοῦ, κατὰ Σουΐδ. ἐπίσης ἀρχαία ὀνομασία φυτῶν κληθέντων οὕτω· ἐκ τοῦ ἀλλοιουμένου χρώματος τῶν φύλλων ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν κιναροειδῶν κοινῶς **χαμολειὸς** καὶ **χαμαιλειός**.

χαμαιμηλέλαιον, τό· ἔλαιον χαμαιμήλου, huile de camomille, οὐσία ἐλαιώδης λαμβανομένη δι' ἀποστάξεως τῶν ἀνθέων τοῦ χαμαιμήλου ἐν ὕδατι ἢ ἐν ἀτμῷ.

χαμαίμηλον, ου, τό, κοινῶς **χαμομῆλι**, camomille, n. m. φυτὸν ἐπέτειον τῆς οἰκογενείας τῶν συνθέτων κορυμβοφόρων· τὰ ἀνθικὰ κεφάλια εἰσὶ σπουδαῖον φάρμακον βαλσαμῶδες καὶ ὑπόπικρον, ἐν μεγίστῃ χρήσει ἐσωτερικῶς τε καὶ ἐξωτερικῶς ὡς στομαχικόν, καταπραϋντικὸν καὶ ἀντισπασμωδικὸν (βλ. καὶ **εὐάνθεμον**).

χαμαιπετής, ής, ές· ὁ ἐν τῇ γῇ, κατὰ γῆς κείμενος, qui est terre à terre; ὁ χαμηλός, bas, basse, adj. ὅθεν ἕρπων, rampant, e, adj. χυδαῖος, vulgaire, adj.

χαμαιτυπεῖον, ου, τό· οἶκος ἀνοχῆς, maison de tolérance; τὸ πορνεῖον, bordel, n. m. οἴκημα ἔνθα διαιτῶνται πόρναι, maison de prostituées.

χαμάλης [δημ.], ὁ βαστάζος· βλ. **ἀχθοφόρος** (κουβαλιτής, κομιστής), portefaix, n. m. porteur, n. m. ou coltin, n. m. § [μεταφ. ὑβρ.], οὐτιδανὸς καὶ αὐθάδης, κακοήθης, faquin, n. m. χονδρὸς καὶ χυδαῖος ἄνθρωπος, paltoquet, n. m. (= homme grossier).

χαμαλιάτικα, τὰ [δημ.], βλ. **ἀχθοφορικά**, ἀντιμισθία ἀχθοφόρου, salaire de portefaix; τὰ κόμιστρα, κοινῶς κουβαλιστικά, factage, n. m. ἔξοδα μεταφορᾶς, frais de portage.

χαμαλίκα, ας, ἡ [δημ.], τὸ ἐπὶ τῆς πλάτης τοῦ ἀχθοφόρου φερόμενον ὑποστρωμάτιον, coussinet, n. m. τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φερόμενον κουλουροειδῶς συνεστραμμένον πανίον, tortillon, n. m.

χαμαλίκι, τὸ [δημ.], ἡ ἐργασία τοῦ ἀχθοφόρου, besogne de portefaix; [συνεκδ.] ἡ βαρειὰ δουλειά, grosse besogne, n. f. ἐπίπονος ἐργασία, rude métier, n. m. ἡ ἀγγαρεία, corvée, n. f.

χαμάλικος, η, ον· ἀφορῶν τὸν χαμάλην, ἀχθοφορικός, τοῦ χαμάλη, de portefaix.

χαμάμι, τό· ἰδ. τὰ Τουρκικὰ λουτρά, bains turcs; καὶ γενικῶς κατάστημα λουτρῶν, établissement de bains = ὁ λουτρών.

χαμένος, η, ον [δημ.], ὁ ἀπωλεσθείς, ἀπολωλός. § [ἐπιθ. ἐπὶ ἀνθρ.] perdu, e, adj. τιποτένιος, homme de rien; ἐξώλης, vaurien, enne, n. et adj. κατεργάρης, ἀχρεῖος, gredin, ine, n. βλάξ, εὐήθης, ganache, n. f. ἄχθος ἀρούρης, pleutre, n. m.

χαμένος, ὁ [διάλ. Ἠπείρ.], ἐπίθετον τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου διὰ τὴν βραχεῖαν διάρκειαν τῆς ἡμέρας καὶ ἀνόητος.

χαμέρπεια, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ χαμερποῦς, ποταπότης, χυδαιότης, bassesse, n. f. εὐτέλεια, ποταπότης, vileté, n. f.

χαμερπής, ής, ές· ταπεινός, χυδαῖος, ποταπός, bas, basse, adj. χαμαί, κατὰ γῆς ἕρπων, rampant, e, adj. εὐτελής, ποταπός, vil, vile, adj.

χαμερπῶς [ἐπίρ.], μετὰ χαμερπείας, avec bassesse; ποταπῶς, χυδαίως, bassement, adv.

χαμηλὰ [ἐπίρ.] (ἀντίθ. τῷ ὑψηλὰ) (ταπει-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

νῶς), bas ; ‖ τα ὀρτίχια πετοῦν πολὺ χαμηλά, les cailles volent bien bas ; ‖ βάλε το χαμηλότερα, mettez-le plus bas ; ‖ ψηλά, χαμηλὰ [φρ.], tant bien que mal ; comme ci comme ça ; ἔτσι κ' ἔτσι, couci couci ; ‖ ὁμιλῶ χαμηλά, parler tout bas (tout doucement).

χαμηλομμάτα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ χαμαὶ βλέπουσα, **αἰδήμων.**

χαμηλομμάτης, α, ικον καὶ σκυφτομμάτης, ὁ **πονηρός,** ὁ χαμαὶ βλέπων.

χαμηλόνω, μέλ. ώσω, ταπεινόω, καταβιβάζω, baisser ; abaisser ; [συνώνυμα λεγόμενα τὸ μὲν 1ον ἐπὶ πραγμάτων ὑποβιβαζομένων καὶ ἐπὶ κινήσεων τινῶν τοῦ σώματος, π. χ. on baisse une poutre ; on baisse les voiles d'un navire ; on baisse les yeux et la tête ; τὸ δὲ 2ον ἐπὶ πραγμάτων κατεσκευασμένων πρὸς ἐπικάλυψιν ἄλλων ἀνυψουμένων καὶ καταβιβαζομένων, π. χ. on abaisse le dessus d'une cassette ; on abaisse les paupières ; on abaisse sa robe] ; ‖ — περισσότερον (mettre plus bas) rabaisser ; ‖ —, καταβιβάζω, surbaisser ; ‖ χαμηλόνω πάτωμα, baisser un plancher ; ‖ ἐχαμήλωσε τὰ μάτια του, il baissa les yeux; ‖ ἐχαμήλωσε τὴν φωνήν του, il abaissa [le ton de] sa voix ; il baissa la voix ; ‖ [οὐδ.] se baisser ; ‖ χαμήλωσε ὀλίγον, baissez-vous un peu ; ‖ νὰ χαμηλώσουν τὰ βουνὰ [δημ. ᾆσμα], que les montagnes s'abaissent ; ‖ ἡ θάλασσα χαμηλόνει κατὰ τὴν ἀμπώτιδα, la mer baisse pendant le jusant ; βλ. καὶ **καταβίβασις**· ‖ — [ναυτ.] caler = ὑποβιβάζω, amener une voile.

χαμηλός, ή, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), ὁ οὐχὶ ὑψηλός, ταπεινός, χαμηλός, bas, basse, adj. ὀλίγον ἀνυψωμένος, peu élevé; ‖ [ἐμπορ. ἐπὶ τιμῶν] χαμηλός, bas ; ‖ χαμηλὴ φωνή, voix basse = σιγανή· ‖ [ναυτ.] χαμηλὰ πανιά, voiles basses ; βλ. **ἱστία**· ‖ χαμηλὸν πυροβολεῖον, batterie basse ; βλ. καὶ **κάτω πυροβολεῖον**· ‖ χαμηλὸν πλοῖον, navire ras ; βλ. **πλοῖον.**

χαμηλὸς [διάλ. Ἠπείρου], εἶδος νήσσης χαμαιπετοῦς.

χαμηλούτσικος, η, ον [δημ.], χαμηλότερος, ὁ ὀλίγον χαμηλὸς (καταβεβιβασμένος), un peu bas (abaissé) ; basset, ette, adj. [ἀρσ. οὐσ.] basset, n.m. λέγεται ὁ **βραχύπους** κύων.

χαμήλωμα, ατος, τό· abaissement, n.m. βλ. **κάθεσις, καταβίβασις, ταπείνωσις.**

χαμήλωσις, εως, ἡ· τὸ χαμήλωμα, abaissement, n. m. ἡ καταβίβασις, τὸ χαμήλωμα· ‖ χαμήλωσις **τῆς βολῆς,** abaissement du tir ; δι' ἴσας ἀποστάσεις καὶ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ὑψομέτρου αἱ βολαὶ δύνανται νὰ χαμηλώσωσι (s'abaisser) κατὰ ποσότητα τινά, τοῦτο δὲ προέρχεται ἐκ τῶν μεταβολῶν τῆς θερμοκρασίας, ἐκ τῆς ποιότητος τῶν ὅπλων, ἐκ τῶν σκοπευτῶν καὶ τῶν φυσιγγίων· ‖ **χαμήλωσις τῆς τροχιᾶς,** abaissement de la trajectoire, εἶνε ἡ κατακόρυφος ἀπόστασις ἡ χωρίζουσα ἀπὸ τὴν **γραμμὴν τῆς βολῆς** (ligne de tir) καὶ τὴν **σκοπευτικὴν γραμμὴν** οἱονδήποτε σημεῖον τῆς τροχιᾶς· ‖ ἡ χαμήλωσις **τῶν ὑδάτων,** basses eaux ἢ étiage ; n.m. τὰ **ἠλαττωμένα** ἤτοι **ἀβαθῆ ὕδατα** εἰς τοὺς ποταμούς· οἱ χωρικοὶ καλοῦσιν **ὕψωσιν** καὶ **χαμήλωσιν τῶν ὑδάτων,** τὴν αὔξησιν ἢ ἐλάττωσιν τῶν ὑδάτων ποταμοῦ τινος. § — [ναυτ.] βλ. **ὑποβίβασις** (calage) ‖ [ναυτ.] — ravalement, n. m. χαμήλωσις (abaissement) μέρους τοῦ καταστρώματος.

χάμνα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], τὸ μικρότερον παρὰ τῇ πρύμνῃ κωπίον.

χαμνήσκομαι [διάλ. Οἰνόης], χασμάομαι, χασμουριέμαι, ἀόρ. ἐχαμνῆστα.

χαμοβιολέτα, ἡ [δημ.], ἴον τῶν ἀγρῶν, violette des champs.

χαμόγαιον, ου, τὸ καὶ

χαμόγειον, ου, τό· χαμηλὸς οἰκίσκος, maison basse ; μικρὸν οἴκημα συνιστάμενον ἐξ ἰσογαίου, petit logement qui n'a qu'un rez de chaussée; [κατ' ἐπέκτ.] καλύβη, cabane, n.f.

χαμογέλασμα, ατος, τό· τὸ μειδιᾶν ἢ πρᾶξις τοῦ χαμογελᾶν action de sourire ; sourire, n.m. ‖ εὐάρεστον χαμογέλασμα, un sourire agréable.

χαμόγελον, ου, τό· τὸ μειδίασμα καὶ μειδίαμα, τὸ χαμογέλασμα, sourire, n. m. ou souris, n. m. εἶνε τὸ λεπτόν, ἐλαφρόν, καὶ χαρίεν μειδίαμα· ‖ τὸ χαμόγελον τοῦ παιδός, le souris de l'enfant.

χαμογελῶ (άω), μέλ. άσω, βλ. **μειδιάω-ῶ,** sourire ; ‖ τὸν βλέπω καὶ χαμογελῶ, προσμειδιῶ (προσγελῶ) τινι, sourire à quelqu'un· χαμογελῶ ἐκ περιφρονήσεως, sourire de dédain.

χαμόδενδρον, ου, τό· τὰ μὴ ἀναπτυσσόμενα εἰς ὕψος δένδρα (φυτά), ἀλλ' εἰς μικρὸν τοιοῦτον πλησίον τῆς γῆς, δενδράκι καὶ δενδρουλάκι, τὸ δενδρίον, arbrisseau, n. m. θάμνος, arbuste, n. m.

χαμοθεός, οῦ, ὁ [δημ.], ὁ φροντίζων, προστατεύων τινά, ὁ προστάτης, protecteur, trice, n. ‖ κάθε δουλειὰ θέλει χαμοθεὸν [φρ.], tout va par compère et par commère.

χαμοκέλλα, ας, ἡ [δημ.], τὸ χαμόγαιον, χαμηλὸς οἰκίσκος, maison basse; [κατ' ἐπέκτ.] καλύβη, cabane, n. f. βλ. καὶ **ἀνώγειο.**

χαμοκερασιά, ᾶς, ἡ· βλ. χαμαικέρασσος (ἡ φραγουλιά), fraisier, n. m.

χαμοκέρασον, ου, τό· βλ. **χαμαικέρασον** (ἡ φράγουλα), fraise, n. f.

χαμόκλαδα, τὰ [πληθ.], οἱ φυόμενοι θάμνοι, bruyères, n. f. pl. buissons, n. m. pl. ‖ τὸ χαμόκλαδον = θάμνος, arbuste, n. m.

χαμοκλακίδα, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], τὸ **τριτσόνι.**

χαμολειός, ὁ [δημ.], βλ. **χαμαιλέων.**

χαμοληά, ἡ [δημ.], κοινὴ ὀνομασία τοῦ φυτοῦ **χαμαιλέοντος,** ἐκ τῶν συνθέτων κιναροειδῶν, εἶδος γαϊδουροαγκάθου, espèce de chardon.

χαμοληός, ὁ [δημ.], ἐλαία ὥριμος πεσοῦσα μόνη της ἀπὸ δένδρον, olive mûre tombée de l'arbre ; βλ. **χαμάδα.** § — [φυτ.], **βλέπε χαμοληά.**

χαμομήλι, τὸ καὶ

χαμόληλον, τὸ [δημ.], τὸ χαμαίμηλον (camomille), βλ. λέξιν.

χαμονή, ἡ [διάλ. Οἰνόης] ἀπώλεια, χάσιμον, καταστροφή.

χαμορίγανη, ης, ἡ [δημ.] βλ. ἕρπυλλον, serpolet, n. m.

χαμ(ο)ρόγκα [διάλ. Ἠπείρου], αἱ ὀπαὶ αἱ γιγνόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀσπάλακος.

χαμός, οῦ, ὁ [δημ.], βλ. **ἀπώλεια,** perte, n. f. ἐρήμωσις, ruine, n. f. καταστροφή, destruction, n. f. ou désastre, n. m.

χαμοσφακίδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], σφάκος, ἐλελίσφακος.

χάμου [δημ. ἐπίρ.], βλ. **χάμω.**

χαμουλκός, οῦ, ὁ· diable, n. m. μικρὸν χειροκίνητον δίτροχον φορεῖον, ὅπερ μεταχειρίζονται εἰς τοὺς σιδηροδρόμους διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀποσκευῶν, κτλ., καθὼς καὶ εἰς διάφορα καταστήματα καὶ ἐργασίας πρὸς μεταφορὰν βαρῶν κτλ. ‖ χαμουλκὸς δίτροχος, diable à deux roues· ‖ χαμουλκὸς ὑποτροχίλιος, diable à roulettes (φέρων τροχίλους). § χαμουλκοί, οἱ [ναυτ.], anguilles, couettes ἢ coittes courantes, ou dragues; οἱ **ὁλκοὶ** ἢ κάλλιον οἱ **χαμουλκοί,** κοινῶς τὰ **βάζια·** καλοῦνται οὕτω τὰ κύρια τεμάχια τῆς κοιτίδος (berceau ἢ ber) διὰ τὴν καθολκὴν τοῦ πλοίου, δύο τὸν ἀριθμόν, τιθέμενα παραλλήλως τῇ τροπίδι καὶ ἐν ἴσῃ ἀποστάσει ἀπ' αὐτῆς, ἀφιστάμενα δὲ μεταξύ των, ὅσον τὸ τρίτον τοῦ πλάτους τοῦ πλοίου.

χάμουρα, τά· [δημ.] γενικῶς ζευκτηρία σαγή, harnais, n. m. βλ. σαγή.

χαμπαράκι, τὸ [δημ.], ὑποχορ. τοῦ χαμπάρι, συνήθως ἐν τῇ φράσει χαμπαράκι δὲν τό 'χει, il ne s'en soucie pas=δὲν τὸν μέλλει, δὲν σκοτίζεται.

χαμπάρι, τὸ [δημ.], ἡ εἴδησις, τὸ νέον, nouvelle, n. f. ἡ γνῶσις περί τινος, avis, n. m.=τὸ λαμβάνειν γνῶσιν, γνωρίζειν τι, ἢ γνῶσις, connaissance, n. f. ‖ τί χαμπάρια; quelles nouvelles; qu'y-a-t-il de nouveau; ‖ τὸ παίρνω χαμπάρι, avoir vent de quelque chose; ἀντιλαμβάνομαι περί τινος πρόκειται, s'apercevoir; ‖ δὲν τὸ πῆρε χαμπάρι, il n'y a vu que du feu; ‖ δὲν παίρνει χαμπάρι, il n'entend (il n'écoute pas).

χαμπαρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι περί τινος πρόκειται, entendre; λαμβάνω γνῶσιν περί τινος πρόκειται, ἐννοῶ, κοινῶς παίρνω μυρωδιά, comprendre; s'aviser; [ἐν.] φροντίζω, μεριμνῶ διά, se soucier de.

χαμπέρι, τὸ [δημ.], βλ. **χαμπάρι.**

χαμψί, τὸ [δημ.], ἡ ἀντζόϊα, εἶδος σαρδέλας, anchois, n. m. ἡ μαινίς, ἀφύη. § — καὶ **χαμψίνι,** βλ. **ἄνεμος καυστικός,** vent brûlant.

χάμω, [δημ. ἐπίρ.] χαμαί, κάτω, [à] bas; κατὰ γῆς, par terre; ἐπὶ τῆς γῆς, à terre; ‖ ἔπεσε χάμω, il tomba par terre; ‖ [ἐν. πλεονάζει] κάθισε χάμω, asseyez-vous.

χαμώγειον, τό· βλ. **χαμόγειον.**

χαμώρυγας, ὁ· [δημ.] ὁ τυφλοπόντικος, ὁ ἀσπάλαξ, taupe, n. f.

χανάκα, ἡ· [δημ.] περιδέραιον, τὸ ἐκ τοῦ λαιμοῦ ἀρτώμενον.

χανάκα, ἡ· [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ἐπιβαλλόμενον χάριν καθαριότητος ἐπὶ τοῦ στήθους τῶν βρεφῶν ἔνδυμα.

χανάδικο, τό· [διάλ. Νάζου] πλοιάριον μικρὸν ἁλιευτικὸν ἰδίως τῶν χάνων.

χανδάκι, τό· [δημ.] ὑποχορ. τοῦ **χάνδαξ,** αὖλαξ· βλ. λέξεις.

χανδακόνω, μέλ. ώσω [δημ.], χαλνῶ, καταστρέφω, ἀφανίζω, abîmer; χάνω, perdre; [μτχ.] χανδακωμένος, βλ. λέξιν· καταστρέφω, κοινῶς βουλιάζω. [συνεκδ. ἐν ἀγῶνι, συζητήσει, κλπ.] enfoncer; καταβάλλω, battre à plat; καταπονῶ τινα, éreinter.

χανδάκωμα, ατος, τὸ [δημ.], τὸ χαλᾶν, φθείρειν, καταστρέφειν τι, action d'abîmer; ἡ καταστροφή, destruction, n. f. ἀποτυχία, καταστροφή, défaite, n. f.

χανδακωμένος, η, ον· προφ. **χαντακωμένος** [δημ. μεταφ.], ὁ ἄλλως **χαμένος.**

χάνδαξ, ακος, ὁ· fossé, n. m. **τάφρος,** ἡ, **διορυχή,** κοινῶς τὸ **χανδάκι,** ὅπερ ἔχει γενικὴν σημασίαν, καλοῦνται δὲ οὕτως ἐν τῇ ὁδοποιΐᾳ καὶ τοῖς σιδηροδρόμοις οἱ εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὁδῶν σκαπτόμενοι χάνδακες διὰ τὴν ἐκροὴν τῶν ὑδάτων· βλ. **κατατομὴ τῶν ὁδῶν** καὶ **ὁδοὶ** (profil des routes καὶ routes)· ‖ talus de fossé ἐν τῇ ὁδοποιΐᾳ καλεῖται **κρημνὸς τῆς τάφρου,** ἤτοι ἡ **κλίσις τῆς ἐκχωματώσεως** (talus en déblai). § —, fossé, n. m. **αὖλαξ,** ὁ, μικρὰ ἐπιμήκη κοιλώματα διακόπτοντα τὸ ἐντελῶς ὁμαλὸν πεδιάδος τινός. § —, βλ. **αὖλαξ,** rigole, n.f. canal, n.m. § —, τὸ ὄρυγμα, tranchée, n. f.

χάνδρα, ας, ἡ (κυρίως ψευδομαργαρίτης), ὅθεν ἡ γνωστὴ χάνδρα (κατ' ἀπομίμησιν τοῦ μαργαρίτου), perle [fausse], n. f. ἡ χάνδρα κατασκευάζεται ἐκ διαφόρων εἰδῶν, κυρίως δὲ ἐξ ὑάλου. § **χάνδραι,** αἱ, τὰ διάφορα ἐκ χανδρῶν κατασκευαζόμενα σχέδια, ἢ κροσσοὶ πρὸς χρῆσιν τῶν γυναικείων ἐνδυμάτων καλοῦνται **jais,** n. m.

χάνι, τὸ [δημ.], τὸ πανδοχεῖον, auberge, n. f. βλ. **χάνιον** (khan) καὶ **σταῦλος** (étable).

χανικόν, τὸ [ἁλιευτ.] ἡ **καθετή,** ligne au doigt; βλ. λέξιν.

χάνιον, ου, τό· caravansérail ou Khan, n. m. κοινῶς τὸ **χάνι·** καλεῖται οὕτως ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ παρ' ἡμῖν, οἴκημα ἔνθα τὰ κυρβάνια (caravanes) ἢ οἱ ὁδοιποροῦντες δύνανται νὰ σταθμεύσωσι καὶ διανυκτερεύσωσιν· ἐν τῇ βορείῳ Ἀφρικῇ καλεῖται (fondouk).

χάννος, ου, ὁ (ἐκ τοῦ χαίνω), serran, n. m. εἶδος ἰχθύος ἔχοντος πάντοτε τὸ στόμα ἀνοικτόν.

χαντζάρι, τὸ [δημ.] εἶδος σπάθης, espèce de sabre; candjar, n. m.

χαντζῆς, ὁ [δημ.] ὁ πανδοχεύς, aubergiste, n. m. ὁ διευθυντὴς τοῦ χανίου.

χάντικα [ξεν.] βλ. **ἐπίταξις.**

χάνω [δημ.] μέλ. θὰ χάσω, ἀόρ. ἔχασα,

παθ. παραχ. τῆς μετχ. χαμένος, ἀπολλύω, ἀπόλλυμι, ἀποβάλλω, χάνω, perdre ; || ἔχασε τὴν θέσιν του, il a perdu sa place ; || χάνω τὴν περιουσίαν μου, perdre son bien ; || — τὴν εὐκαιρίαν, (ἀποτυγχάνω), perdre (manquer) l'occasion ; || θὰ χάσωμεν τὸ ἀτμοκίνητον, nous manquerons le bateau ; || χάνω τι πρὸς ὥραν, égarer ; || μὴ μοῦ τὸ χάσῃς, ne me l'égarez pas ; || χάνω τὸν δρόμον, s'égarer; || ἔχασα τοὺς κόπους μου, j'en suis pour mes peines ; || ἐπὶ τέλους τοὺς ἔχασα [ἀπὸ τὰ μάτια μου], à la fin je les ai perdus de vue ; || [ναυτ.] χάνω τὴν στεριάν, perdre la terre de vue ; perdre terre ; (βλ. ἀποκρύπτω γῆν)· || τοῦ κάκου χάνεις τὰ λόγια σου, vous avez beau parler ; || [μεταφ.] χάνω τὸ μπούσουλα, perdre la tramontame=se troubler, θορυβοῦμαι· || τὰ χάνω [φρ.] perdre contenance ; θορυβοῦμαι, se troubler ; εὑρίσκομαι ἐν ἀμηχανίᾳ, s'embarrasser ; ἐκπλήττομαι, se déconcerter ; ταράσσομαι, θορυβοῦμαι, s'embrouiller ; ἐμπίπτω εἰς ἀμηχανίαν, τὰ χάνω, s'interloquer ; χάνω τὴν σειρὰν τῶν ἰδεῶν, perdre le fil ; χάνω τὰ μυαλά μου, τὰ λογικά μου, perdre la tête ; μένω ἄναυδος, demeurer court (interdit) ; || χάμνω τινὰ νὰ τὰ χάσῃ, démonter (=ἐκπλήττω τινά), déconcerter ; [οἰχ.] déferrer ; [μαθητ. ἐν.] coller ; || μὴ τὰ χάνῃς, ne vous troublez pas ; || τὰ ἔχει χαμένα, il a perdu la raison ; il ne sait ce qu'il fait (dit) ; || [ἀπολ. ἐπὶ χαρτοπ.] χάνω, je perds ; je suis en perte. § [μέσ.] χάνομαι, ἐξαφανίζομαι, se perdre ; σφάλλομαι τῆς ὁδοῦ, ἀποπλανῶμαι, s'égarer ; ἐξαφανίζομαι, disparaître ; ἐκλείπω, s'éclipser ; ὑπεκφεύγω, κρύπτομαι ἀπὸ τὰ βλέμματα τινός, se dérober à la vue ; ἀπόλλυμι, χάνομαι, périr ; φθείρομαι, ἐξασθενῶ, φθίνω, dépérir ; || ἐχάθη εἰς τὸ πλῆθος, il se perdit dans la foule ; || πρόσεχε μὴ χαθῇς [εἰς τοὺς δρόμους], prenez garde de vous égarer ; || τὸ γράμμα ἐχάθη εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, la lettre s'est égarée à la poste ; || καὶ τὸ φάντασμα ἐχάθη, et le fantôme disparut ; || τὸ πλοῖον ἐχάθη εἰς τὴν ὁμίχλην, le bateau se perdit (s'éclipsa) dans la brume ; || τὸ πλήρωμα ἐχάθη (ἀπωλέσθη), l'équipage a péri; || βλέπω τὸν ἄρρωστον νὰ χάνεται, je vois le malade dépérir ; || ἐχάθημεν ! (ἐχαθήκαμεν, ἀπολλώλαμεν), nous sommes perdus ! c'est fait de nous ! || ἐχάθηκα ἀπὸ τοὺς πόνους, je souffre trop (= ὑποφέρω πολύ, δὲν ἀντέχω πλέον), je n'en puis plus ; || χάνεται δι' αὐτήν, τὴν ἀγαπᾷ ποῦ χάνεται, il l'aime éperdûment ; || χάνεται διὰ χορόν, elle raffolle de la danse; || μὴ χανώμεθα εἰς τὰς λεπτομερείας, ne nous perdons point dans les détails ; || μὴ χάνεσαι εἰς μικρολογήματα, ne vous arrêtez pas à des bagatelles; || [ἀπολ.] μὴ χάνεσαι [φρ.], ne vous inquiétez pas ! (=μὴ ἀνησυχεῖς), ne [vous] tracassez pas ! laissez faire ; || ἂς πάγῃ νὰ χαθῇ [φρ.], qu'il aille au diable ; qu'il aille se faire pendre ailleurs ; || χάσου ! va-t-en ; || [μετοχ.] βλ. χαμένος. § χάνομαι [ναυτ.], βλ. ἀπόλλυμι, ναυαγῶ.

χαολογία, ας, ἡ· chaologie (χάος καὶ λόγος) n. f. περιγραφὴ τοῦ χάους· παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὕλης πρὸ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν κόσμων.

χαολογικός, ή, όν· chaologique, adj. ἀφορῶν τὴν χαολογίαν· || μελέται χαολογικαί, études chaologiques.

χάος, ους, τὸ (χαίνω), chaos, n. m. σημαίνει κυρίως τὸ χαῖνον, τὴν ἄβυσσον, ἐν τῇ Ἑλληνικῇ μυθολογίᾳ τὴν ἀπέραντον ἄμορφον ὕλην ἐξ ἧς εἶτα ἐπλάσθη ὁ κόσμος, ἤτοι τὴν κατάστασιν τοῦ σύμπαντος πρὸ τῆς πλάσεως, état de l'univers avant la création ; [συνεκδ.] ἡ ἄβυσσος, abîme, n. m. τὸ βάραθρον, gouffre, n. m. § — [μεταφ.] σύγχυσις, confusion, n. f. ἀταξία, désordre, n. m. ou pêle-mêle (π. χ. τὸ χάος βιβλιοθήκης, le chaos d'une bibliothèque) ; χάος, chaos, n.m. ἤτοι σύγχυσις τῶν πάντων, confusion de toute chose, ἤτοι γενικὴ σύγχυσις τῶν στοιχείων τῆς ὕλης πρὸ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ κόσμου, καὶ κατ' ἐπέκτασιν, χάος, chaos=σύγχυσις (confusion, manque de clarté, d'harmonie) ; || τὸ χάος τῶν ἰδεῶν, le chaos des idées. § —, chaos ou clapier, n. m. ἐν τῇ γεωλογίᾳ καλεῖται οὕτως ὑπερμεγέθης ἐπιφάνεια κεκαλυμμένη ὑπὸ πετρῶν.

χάπατον, τὸ [διάλ. Οἰνόης], ἐκεῖνος ὅστις χάφτει, χάχας, βλάξ.

χάπι, τὸ [δημ.], τὸ **καταπότιον**, pilule, n. f.

χαρά, ᾶς, ἡ· τὸ εὐχάριστον συναίσθημα, χαρά, joie, n. f. ἡδονή, plaisir, n. m. εὐχαρίστησις, χαρά, aise, n. f. || εὐθυμία, φαιδρότης, allégresse, n.f. χαρά, ἀγαλλίασις, εὐφροσύνη, τέρψις, réjouissance, n. f. || — ἄμετρος, une joie immodérée ; || αὐτὸ μοῦ προξενεῖ μεγάλην χαράν, cela me comble de joie ; || εἶνε χαρά μου νά, c'est un plaisir pour moi de ; mon bonheur est de ; || εἶνε μιὰ χαρὰ νὰ τὸν βλέπῃ κανείς, c'est un plaisir de le voir; || εἶνε ἡ χαρὰ τῶν γονέων του, il fait la joie de ses parents ; || [ἐπὶ ὑγιαίνοντος] εἶνε μιὰ χαρά, il se porte comme un charme ; || μετὰ χαρᾶς, avec plaisir; [très] volontiers (=ἀσμένως), de bon cœur ; || μὲ γειά σου, μὲ χαρά σου [φρ.], grand bien vous fasse ; à votre aise ; || — εἰς ἐκεῖνον ὅστις, heureux celui qui ; || εἶνε καιρὸς χαρὰ θεοῦ, il fait un temps délicieux ; || ταὶς ἔφαγε μιὰ χαρὰ [φρ.], il a été battu que c'est une bénédiction ; || — σ' τὸ ῥοδάκινο ! [ἐπιφ. θαυμασ.], oh ! la belle pêche ! || χαρὰ σ' τὴν ἐρώτησιν ! belle demande ! || χαρά σ' το ! bravo ! [καὶ ἐπὶ ἀγανακτήσεως] a-t-on jamais vu ! § [δημ.] ὁ γάμος, mariage, n. m. ou noce, n. f. || χάμνω χαρὰν (ἢ χαραὶς) (γάμους τελῶ), célébrer des noces ; || σταῖς χαραῖς σου = εἰς τοὺς γάμους σου = je vous souhaite de vous marier. § [πληθ. δημ.] χαραῖς, allégresse, n. f. = εὐθυμία, φαιδρότης, jubilation, n. f.

χαραγή, ῆς, ἡ· τὸ χαράσσειν ἐπί τινος, ἡ

χαραγματιά, τὰ ἴχνη τῶν ἐντομῶν ἐπὶ τῆς μύλης (μυλόπετρας), piquage [de la meule]; καὶ ἐν γένει ἡ ἐντομή, entaille, n. f. ou incision, n. f. § χαραγὴ καὶ χαραυγή, τὰ ἐξημερώματα, pointe (point) du jour; petit jour; ἡ αὐγή, aube, n.f. βλ. λέξιν. § χαραγὴ [οἰκοδ.] abreuvoir, n. m. μικραὶ χαραγματιαὶ ἃς ὁ οἰκοδόμος ποιεῖ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν λίθων, ἵνα κάλλιον οὗτοι συνδεθῶσι μετὰ τοῦ κονιάματος. § — [ναυτ.], trait, n. m. ἡ γραμμή, βλ. ἐπιστρόφιον (gabord). § χαραγή, trait, n. m. (χαραγματιά)· γραμμὴ χρησιμεύουσα νὰ σημειόνῃ σημεῖόν τι, ἀφετηρίας· || ἡ χαραγὴ τοῦ βέλους, le trait de flèche; || || ὀρθογώνιος χαραγὴ ἢ ὀρθὴ γωνία, trait carré (ou équerre); οἱ τεχνῖται καλοῦσιν οὕτω κάθετον γραμμὴν χαραχθεῖσαν ἐπὶ ἑτέρας διὰ τοῦ γνώμονος, ἤτοι χαραγὴ ἢ γραμμὴ κάθετος ἐπὶ ἑτέρας· || ἀκανόνιστος γραμμή, trait corrompu, καλεῖται ἡ χαραχθεῖσα διὰ τῆς χειρὸς καὶ μὴ οὖσα ἐντελῶς εὐθεῖα. § [κλειθρ.] χαραγὴ ἐπὶ τοῦ ὀδόντος (τῆς κλειδός), rouet de panneton.

χάραγμα, ατος, τό· τὸ χαραχθέν, ἐντυπωθέν, ἡ ἐντομή, incision, n. f. entaille, n. f. ou rayure, n. f. || — ἢ σημεῖον διὰ τῆς σφύρας, martelage n. m. § — τὸ χαράσσειν ἐπὶ πλακὸς, ἐκ χαλκοῦ, κτλ., taille n. m. ἡ χάραξις, gravure, n. f. (βλ. χαρακτική). § [πληθ.] τὰ χαράγματα, ἡ χαραγὴ καὶ χαραυγή, la pointe (le point) du jour; τὰ ἐξημερώματα, le petit jour; ἡ αὐγή, l'aube, βλ. λέξιν.

χαραγμάδα, ας, ἡ [δημ.], τὸ σχίσμα, ἡ σχισμή, ἡ σχισμάδα, fente, n. f. ἡ ῥαγάς, σχισμάδα, crevasse, n. f.

χαραγματιά, ᾶς, ἡ· βλ. ἐγκοπή, ἐντομή, incision, n. f. entaille, n. f. ἐγκοπή, coche, n. f. ἡ χαραγή, trait, n. m. § —, ἡ σχισμή, σχισμάδα, fente, n. f.

χαράδρα, ας, ἡ· ῥῆγμα, σχισμὴ τῆς γῆς, ἰδίως ὑπὸ ὁρμητικοῦ ὕδατος παραχθέν, π. χ. ὑπὸ χειμάρρου, fente de la terre produite par un torrent, ὅθεν κοίτη χειμάρρου, χαράδρα, ravin, n. m. χάσμα, crevasse, n. f. βάραθρον, précipice, n. m. «χαράδρα=αἱ χαράξεις τοῦ ἐδάφους καὶ οἱ κοῖλοι τόποι ἀπὸ τῶν καταφερομένων ὀμβρίων ὑδάτων», Ἡσυχ.

χαραδρόω-ῶ, μέλ. ώσω, raviner, ἔκχωσις γῆς ἐκ πτώσεως ὕδατος· μεταβάλλω εἰς χαράδραν· ἀνοίγω χαράδρας καὶ κοίτας ῥευμάτων καὶ καθιστῶ οὕτω τόπον τινὰ ἄβατον· || χώρα κεχαραδρωμένη (=χαραδρώδης), pays ravineux, ὑπὸ χαραδρῶν καὶ χασμάτων διεσχισμένη.

χαραδρώδης, ης, ες· τετμημένος ὑπὸ χαραδρῶν (γεμᾶτος ἀπὸ χαράδρας), coupé (rempli) de ravins; ravineux, euse, adj. ἐσκαμμένος ὡς χαράδρα, creusé en ravin.

χαράζω [δημ.], χαράσσω, ἐντέμνω, inciser ou entailler; || [ἰατρ.] — διὰ τοῦ ξυραφίου (κατασχάζω, σχαριφῶμαι), scarifier; || χαράζω κλῆμα, inciser la vigne; || χαράζω μύλον (μυλόπετραν), piquer (repiquer; rhabiller) la meule. § [τριτοπρ.] χαράζει, le jour commence à poindre; le jour perce (ἡ ἡμέρα ὑποφώσκει=γλυκοχαράζει)· || ἅμα χαράξῃ, à la pointe du jour; || μόλις ἐχάραζε, le jour commencait à paraître (à poindre). Βλ. ἐξημερόνω καὶ χαράσσω.

χαράζω (Βυζ.) καὶ εἰς τὴν σημασίαν τοῦ δίδω νύξιν· «τοῦ φρόνιμου χάραξε, τοῦ τρελλοῦ μολόγα» παροιμ.

χαραή, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ χαραυγή, ὄρθρος βαθύς.

χαραήδιος, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ὁ ὄρθριος.

χάρακας καὶ χάραξ, κος, ὁ· transparent, n. m. ou papier ligné; φύλλον χάρτου κεχαραγμένον ὑπὸ παχειῶν μελανῶν γραμμῶν, τιθέμενον κάτωθεν τοῦ λευκοῦ χάρτου τοῦ γράφοντος, ἵνα ὁδηγῆται οὗτος καὶ γράφῃ ἀπ' εὐθείας. § — καὶ ῥήγα, κανὼν πρὸς χάραξιν ἐπὶ χάρτου, règle [à régler le papier]; βλ. κανών,

χαράκι, τὸ [δημ.) ἡ χαραγή, ἐντομή, incision, n. f. ἐγκοπή, coche, n. f. § —, ἡ χαραγματιά, rayure, n. f. ou raie, n. f. ἡ γραμμή, ligne, n.f. § —, βλ. χάραξ (échalas).

χαρακακλίδα καὶ **χαρακουλίδα** [διάλ. Ἠπείρ.], πτηνὸν τοῦ γένους τῆς κίχλης ἐνδιαιτώμενον ἰδίως εἰς τοὺς καλαμῶνας τῆς λίμνης.

χαρακιά, ᾶς, ἡ· ἡ χαραγματιά, raie, n. f. ou rayure, n. f. ἡ γραμμή, ligne, n. f.

χαρακίδα, ἡ [ἰχθὺς] ἐκ τοῦ γένους τῶν σαργῶν, σαργῖνος, sargue ordinaire.

χαρακόνω, μέλ. ώσω· γραμμὰς ἄγω, rayer; χαράσσω διὰ τοῦ κανόνος τὸν χάρτην, régler [du papier]. § — ἐντέμνω, inciser. § — στηρίζω διὰ χαράκων ἄμπελον (τὰ κλήματα, κτλ.), échalasser [la vigne, etc.] § [μέσ.] βλ. χαρακοῦμαι.

χαρακοῦμαι (όομαι), ὀχυροῦμαι διὰ χαρακωμάτων, se retrancher; βλ. καὶ χαράκωμα (retranchement).

χαρακόω-ῶ, μέλ. ώσω· σκολοπόω-ῶ, palissader; περιβάλλω καὶ ὀχυρόνω διὰ χαράκων (palissades).

χαρακτήρ, ῆρος, ὁ· τὸ γνώρισμα, τὸ χαρακτηριστικόν, τὸ πράγματι ἢ προσώπῳ τινὶ οἱονεὶ ἐγκεχαραγμένον ἰδίωμα, δι' οὗ ἀναγνωρίζεται καὶ διακρίνεται τῶν ἄλλων, π. χ. τῆς γλώσσης, τοῦ προσώπου, κλπ. ἤτοι ἐν εὐρυτάτῃ σημασίᾳ τὸ σύνολον τῶν σημείων καὶ ἰδιοτήτων δι' ὧν διακρίνεταί τι ἀπὸ ἄλλου, ὅθεν χαρακτὴρ=ἡ φύσις τῆς ψυχῆς, nature de l'âme; ὁ χαρακτήρ, caractère, n. m. ἡ φύσις, τὸ φυσικόν, naturel, n. m. || ἔχει παράδοξον χαρακτῆρα, il est d'un caractère étrange; || εἶνε δύσκολον νὰ μεταβάλῃ τις τὸν χαρακτῆρα, il est difficile de changer le naturel; || χαρακτὴρ γραφῆς, τὸ γράψιμον, écriture, n. f. main, n. f. || γνωρίζω αὐτὸν τὸν χαρακτῆρα, je connais cette écriture. § χαρακτήρ, style, n. m. πᾶσα τέχνη εἶνε ὑπὸ τὴν διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν ἐπιρροὴν τῶν μεταχειριζομένων αὐτήν, ὑπὸ δὲ τοῦ ἰδιάζοντος αὐτῶν

τρόπου τοῦ διανοεῖσθαι καὶ τῆς λοιπῆς ἠθικῆς ἰδιοτροπίας αὐτῶν λαμβάνει καὶ αὕτη ἰδιάζοντα τινὰ **τύπον** ἢ **χαρακτῆρα**, ὅντινα οἱ νεώτεροι ὀνομάζουσα **χαρακτῆρα** ἢ τὸ ὕψος τῆς τέχνης (le style de l'art). Οἱ παλαιοὶ ἐκάλουν αὐτὸν **ῥυθμὸν** ἢ **τρόπον** ἢ μᾶλλον **ἐργασίαν**. Ἡ ἐργασία αὕτη εἶνε **ἐθνικὴ** (style national), ὅταν λαμβάνῃ τὸν τύπον της ἀφ' ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους, **ἀτομικὴ** δὲ (style individuel) ὅταν λαμβάνῃ αὐτὸν ἀπὸ ἐξόχου τινὸς τεχνίτου § — [ἀρχιτ.] style ou la manière de la construction, εἶνε ὁ **χαρακτὴρ** ἢ ὁ τρόπος τῆς ἀνοικοδομήσεως ἢ κατασκευῆς· ‖ **χαρακτὴρ Γοτθικός**, style Gothique ; ‖ **χαρακτὴρ ῥωμανικός**, style roman ; βλ. **ἐποχαὶ** (époques καὶ **θερμιδώρ**). § χαρακτὴρ λόγου, style, n. m. cachet, n. m. ‖ τὸ ὕφος του δὲν ἔχει χαρακτῆρα, son style manque de cachet ; ‖ ὁ ἰδιαίτερος χαρακτὴρ [τὸ πνεῦμα] γλώσσης τινός, le génie d'une langue. § —[τυπογρ.] caractère, χαρακτὴρ= στοιχεῖον, γράμμα, lettre, n. f. ἤτοι τὰ τυπογραφικὰ στοιχεῖα. § —[πληθ.] τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου, traits [de visage]=αἱ γραμμαὶ τοῦ προσώπου, χαρακτηριστικά, linéaments, n.m.pl. ‖ ἔχει τοὺς χαρακτῆρας τοῦ πατρός του, il a les traits de son père. § **Χαρακτήρ**, ῆρος, ὁ (ἐκ τοῦ χαράσσω), poinçon pour gravure des lettres, chiffres etc (ἢ pointe à tracer), ἢ καὶ **κέστρος**, ου, ὁ· πρὸς χάραξιν γραμμάτων, μονογραμμάτων. § — [μεταφ.] ψυχικὴ διάθεσις, humeur, n. f.

χαρακτηρίζω, μέλ. ίσω, ἀποδίδω τὸν χαρακτῆρα τινός, caractériser, ἤτοι σημειῶ τὰ διακριτικὰ γνωρίσματα, marquer; εἶμαι τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τινός, être le signe de ; διακρίνω, distinguer ; ἀποδίδω ποιότητα τινά, ὁρίζω, qualifier ; ‖ [τὰ ἤθη] χαρακτηρίζουν ἓν ἔθνος, caractérisent une nation ; ‖ [πρᾶξις τὴν ὁποίαν] δὲν δύναμαι νὰ χαρακτηρίσω, je ne saurais qualifier ; ‖ χαρακτηρισμένος, η, ον· qualifié, ée.

χαρακτήριον, ου, τό· ἐργαλεῖον αἰχμηρὸν δι' οὗ χαράττουσί τι, pointe à tracer ; βλ. καὶ **χαρακτήρ**. § **χαρακτήριον**, rainette, n. f. κοινῶς τὸ **χαράκι**· ἐργαλεῖον διὰ τὸ σημάδευμα γραμμῶν, π. χ. ἡ **σημαδοῦρα** τῶν ξυλουργῶν καὶ πᾶν ἐργαλεῖον διὰ τὴν εἰρημένην χρῆσιν.

χαρακτηρισμός, οῦ, ὁ· ἡ πρᾶξις τοῦ χαρακτηρίζειν, action de caractériser; qualification, n. f. § βλ. **χαρακτηρογραφία** καὶ **ἠθολογία**.

χαρακτηριστικόν, οῦ, τό· τὸ χαρακτηρίζον, διακρῖνον, χρησιμεῦον πρὸς διάκρισιν, ἰδιότης χαρακτηριστική, qualité (propriété) distinctive ; trait (m.) [distinctif] ; ἰδιότης, προσόν, attribut, n.m. ‖ [ἡ εὕρεσις εἶνε] τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς μεγαλοφυΐας, l'attribut du génie. § **χαρακτηριστικὸν** τοῦ προσώπου, linéament, n.m. ou signalement, n.m. καὶ [πληθ.] τὰ **χαρακτηριστικὰ** [τοῦ προσώπου], traits [du visage] ; αἱ γραμμαὶ (χαρακτηριστικὰ) τοῦ προσώπου, linéaments, n. m. pl. ou signalement, n. m. pl. ‖ ὡραῖα χαρακτηριστικά, de beaux traits ; ‖ τὰ χαρακτηριστικὰ φυγοδίκου, le signalement d'un contumace; ‖ ὁ πίναξ τῶν χαρακτηριστικῶν του, son état signalétique ; ‖ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικά, signes particuliers. § — [ἱππολ.], signalement, n.m. ἡ περιγραφὴ τῶν χαρακτηριστικῶν ἤτοι τὰ **χαρακτηριστικὰ** τοῦ ἵππου· εἶνε τὰ διάφορα μέσα τὰ λαμβανόμενα πρὸς διάκρισιν τῶν ἵππων ἀπ' ἀλλήλων. Ὡς γνωστὸν πρὸς χαρακτηρισμὸν ἑνὸς ἵππου λαμβάνονται συνήθως τὸ γένος, ἡ ἡλικία, τὸ ἀνάστημα, ὁ χρωματισμὸς τῆς τριχώσεως τοῦ δέρματος ὡς καὶ τὰ διάφορα λευκὰ σημεῖα τὰ ἀπαντώμενα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

χαρακτηριστικός, ή, όν· χαρακτηρίζων (qui caractérise), διακρίνων, χρησιμεύων πρὸς διάκρισιν, caractéristique ; διακριτικός, distinctif, ive, adj. χαρακτηριστικὸν (ποιότητος), qualificatif, ive, adj.

χαρακτηριστικὸν ἢ **χαρακτηριστικὴ καμπύλη**, caractéristique, n. f. Ὀνομασία δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Marcel Deprez εἰς καμπύλην παριστῶσαν τὴν σχέσιν μεταξὺ ἠλεκτρεγερτικῆς μηχανῆς τῇ ἐπιδράσει τοῦ ἐπὶ τοῦ ὁπλισμοῦ (ἐπαγωγίμου σπείρας, induit) παραγομένου ῥεύματος ἐφ' ὅσον οὗτος στρέφεται μετὰ ταχύτητος σταθερᾶς καὶ ὡρισμένης.

χαρακτηρογραφία, ας, ἡ· περιγραφὴ χαρακτῆρος (χαρακτήρων), description (peinture) d'un caractère (des caractères).

χαράκτης, ου, ὁ· ὁ χαράσσων, ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα νὰ χαράσσῃ, dont la profession est de graver ; graveur, n. m. βλ. **χαρακτική**. § —, ὁ χαράσσων ῥίνας καὶ παρόμοια, tailleur, n. m. (de limes, etc.). § —, ὁ χαράσσων ἐπί τινος ἀντικειμένου, traceur, n. m.

χαρακτική, ῆς, ἡ· gravure, n. f. Ἡ τέχνη ἢ ὁ τρόπος τοῦ **χαράττειν, γλύφειν** (graver), ὡς καὶ τὸ ἔργον τοῦ **χαράκτου** (graveur)· **χαρακτική, ἐγχαρακτική**, γενικώτερον δὲ **γλυφογραφία** καὶ εἰδικώτερον, ἀναλόγως τοῦ εἴδους του, gravure sur cuivre, **χαλκογραφία**· ‖ **ξυλογραφία**, gravure sur bois ; ‖ **ὑαλογραφία**, gravure sur verre, ἤτοι ἡ τέχνη τοῦ γλύφειν καὶ παριστᾶν τι ἐπὶ λείου ἐπιπέδου· ‖ ἡ πρᾶξις τοῦ χαράσσειν, action de graver ἤτοι ἡ χάραξις, gravure, n. f. ‖ ἡ τέχνη τοῦ χαράσσειν, art de graver ἤτοι ἡ χαρακτική, gravure, n. f.

χαρακτός, ή, ὸν (ἐπίθ. τοῦ χαράσσω) κεχαραγμένος, gravé, ée, adj. βλ. καὶ **χαρακτική**. § — ἐντετμημένος, incisé, ée. § — [ἰατρ.] σχαστός, scarifié, ée, adj. ‖ βεντούζαις χαρακταῖς, des ventouses scarifiées (humides).

χάρακτρον, ου, τό· tracelet, n. m. κοινῶς ἡ **σημαδοῦρα** τοῦ ξυλουργοῦ δι' ἧς χαράσσει τὰ ξύλα· βλ. καὶ **ἐπιγραφίς** (trusquin).

χαράκωμα, ατος, τό· τὸ σύρειν (ἄγειν) γραμμὰς ἐπὶ χάρτου, ἡ πρᾶξις τοῦ χαρακόνειν, action de régler [du papier] ; réglage, n.m. § —, ἡ **ἐντομή**, incision, n.f. ἐγκοπή, entaille, n.f. § —, ἡ στήριξις διὰ χαράκων [τῆς ἀμπέλου], échalassement [de la vigne]. § **χαράκωμα**, τὸ [ὀχυρ.], retranchement, n. m. φυσικὸν ἢ

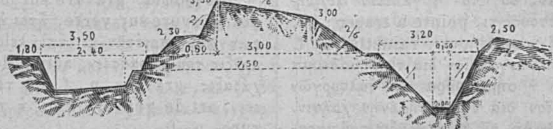
τεχνικὸν ἐμπόδιον ὅπερ μεταχειρίζονται ἵνα ἀντιστῶσι πλεονεκτικῶς κατὰ τῶν ἐπιθέσεων τοῦ πολεμίου· βλ. ὀχυρωτικὴ (fortification) καὶ ὀχύρωμα (ouvrages).

Τὸ χαράκωμα εἶνε ἔργον τῆς χαρακωτικῆς (fortification passagère) σκοποῦν τὴν ἐξασφάλισιν τῆς κατοχῆς θέσεως ἥντινα ἔχουσι συμφέρον νὰ διατηρήσωσιν ἐπί τινα χρόνον. Τὰ χαρακώματα διαιροῦνται εἰς τρεῖς κατηγορίας, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀντοχῆς των (degré de résistance), τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν κατασκευὴν χρονικοῦ διαστήματος (temps de construction) καὶ τῆς εἰκαζομένης διαρκείας, ἤτοι,

1) Τὰ χαρακώματα τοῦ πεδίου τῆς μάχης, retranchements de champ de bataille (ἤτοι ὀρύγματα μάχης) (βλ. ὀχύρωμα, ouvrages de position) ἅτινα κατασκευάζονται ἐπ' αὐτοῦ τοῦ πεδίου τῆς μάχης πρὸ ἢ καὶ κατ' αὐτὴν μάλιστα τὴν πάλην, καὶ ὧν ἡ κατασκευὴ διευθύνεται οὕτως ὥστε νὰ μὴ διαρκέσῃ πλέον ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος ὡρῶν ἢ λεπτῶν. Εὑρισκόμενοι λίαν πλησίον τοῦ πολεμίου ἐκτελοῦσι διὰ τῶν φορητῶν ἐργαλείων (outils portatifs) τοῦ πεζικοῦ, ἤτοι τῶν σκαφευτικῶν πτύων (pelles-bêches) καὶ τῶν φορητῶν σκαπανῶν (pioches portatives), ὀχυρώματα ἁπλουστάτης κατασκευῆς οἷά εἰσι τὰ ὀρύγματα μάχης (βλ. ὄρυγμα, tranchées-abris καὶ ὀχυρωτική, fortification improvisée).

2) Ἐὰν ἀπεναντίας ὁ πόλεμος ᾖνε ἀρκετὰ μακρὰν καὶ οὕτω πως διαθέτουσι ὥρας τινάς, ἔσεται δυνατὸν ν' ἀνεγείρωσι στερεώτερα ὀχυρώματα (π. χ. ὀχύρωμα λόχου, ouvrage de compagnie, ἢ ταχύσκαπτον χαράκωμα, retranchement rapide) ἐπὶ καταλλήλως ἐκλεχθεισῶν θέσεων. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ χρησιμοποιοῦσι τὰ ὑπὸ τῶν ἡμιόνων ἢ ὀχημάτων φερόμενα ἐργαλεῖα ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν φερόμενα.

Τὸ ὀπισθόχωμα (parados) τοῦ ὀχυρώματος λόχου (βλ. σχῆμα εἰς λέξιν ὀχύρωμα, ouvrage) δίδει ἡμῖν κατατομὴν ταχυσκάπτου χαρακώματος (retranchement expéditif), ὅπερ ὅμως δὲν χρησιμοποιεῖται πολὺ ἐκτὸς τῆς εἰρημένης περιστάσεως, διότι ἄνευ ἐργασίας τινὸς ὁ καταλαβὼν αὐτὸ ἐπιτιθέμενος δύναται νὰ τὸ χρησιμοποιήσῃ κατὰ τοῦ πρώην ἀμυνομένου.

3) Τὰ συνήθη χαρακώματα, retranchements ordinaires, ἅτινα συνήθως ἐκτελοῦνται εἰς ὀλίγον χρονικὸν διάστημα μετὰ μόνων τῶν μέσων ἅτινα παρέχουσιν οἱ ὄρχοι τοῦ μηχανικοῦ. Ὅταν τὰ χαρακώματα ταῦτά εἰσι προωρισμένα νὰ ἐνισχύσωσιν θέσιν ἔχουσαν ποιάν τινα σπουδαιότητα ἢ νὰ συμπληρώσωσι τὰ ἀμυντικὰ μέσα φρουρίου τινός, ὁπότε συνεπῶς διαθέτουσι πλειότερον χρόνον καὶ πλειότερα μέσα, δίδουσιν εἰς ταῦτα περισσοτέραν στερεότητα καὶ ἀντοχὴν ἀναλόγως τοῦ προορισμοῦ των· τὰ χαρακώματα ταῦτα καλοῦνται τότε ὀχυρώματα θέσεως (ouvrages de position), ἢ χαρακώματα (ἢ χαρακωτικὴ) θέσεως (retranchements ou fortification de position).

Τὰ διάφορα ταῦτα εἴδη τῶν χαρακωμάτων δύνανται νὰ συνδυασθῶσι διὰ τὴν ἄμυναν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς θέσεως· ἐπὶ παραδείγματι, στράτευμα ἐπιλαμβανόμενον τοῦ ἀποκλεισμοῦ φρουρίου περιλαμβάνοντος πολυάριθμον φρουρὰν καλύπτει συνήθως τὴν πρώτην αὐτοῦ γραμμὴν διὰ χαρακωμάτων τοῦ πεδίου μάχης ἤτοι ὀρυγμάτων μάχης (βλ. ἀνωτέρω)· πρὸς τὰ ὄπισθεν καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν χαρακωμάτων τούτων, ἀνεγείρει εἴτε συνήθη χαρακώματα, εἴτε πραγματικὰ ὀχυρώματα θέσεως, ἅτινα τῷ ἐξασφαλίζουσι τὴν κατοχὴν σπουδαίων σημείων τοῦ ἐδάφους· ‖ χαράκωμα τοῦ πεδίου, retranchement de campagne; βλ. ὀχύρωμα (ouvrage de campagne).

Εἰς πᾶν χαράκωμα ἐξετάζονται δύο τινά, ἡ κατατομὴ (profil) καὶ ἡ χάραξις (tracé).

Ἐνταῦθα θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς κατατομῆς τῶν ταχυσκάπτων χαρακωμάτων (retranchements rapides) καὶ τῶν συνήθων χαρακωμάτων (retranchements ordinaires)· βλ. ὀχύρωμα (ouvrage de campagne), κατατομὴ (profil) καὶ ὄρυγμα (tranchée-abri]; ‖ κανονικὸν ταχύσκαπτον χαράκωμα, retranchement rapide normal.

Τὸ χαράκωμα τοῦτο χρησιμεύει ἵνα ἀποτελέσῃ τὰ σημεῖα στηρίξεως τῆς γραμμῆς τῆς μάχης καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὰς κυριωτέρας μεμονωμένας θέσεις. Τὸ ἔχωμα κατὰ τρέχον μέτρον εἶνε 3 κ. μ., 200 διὰ τὸ ἐσωτερικὸν ὄρυγμα (tranchée intérieure) καὶ 3 κ. μ., 330 διὰ τὴν τάφρον (fossé).

Τὸ ἐμπόδιον (obstacle) εἶνε ἀρκετὸν καθ' ἱππικοῦ, ἀλλ' εἶνε ἀνεπαρκὲς κατ' ἐφόδου πεζικοῦ, τούτου ἕνεκα γενικῶς τὸ ἐνισχύουσι, ὁσάκις ὁ χρόνος τὸ ἐπιτρέπει, δι' ἐπιβοηθητικῶν μέσων ἀμύνης (défenses acessoires); ἐὰν ᾖνε ἀνάγκη, τὸ πάχος τοῦ προπετάσματος νὰ ᾖ ἀνώτερον τῶν 3 μέτρων, ἵνα ἀνθέξῃ εἰς βολὰς πυροβολικοῦ, πρέπει ν' ἀπομακρύνωσι καὶ ν' αὐξήσωσιν ἀναλόγως τὰς διαστάσεις τῆς ἐξωτερικῆς τάφρου· ‖ ταχύσκαπτον (χαράκωμα) ἡπλοποιημένον, retranchement rapide simplifié. Ἡ κατατομὴ αὐτοῦ δίδεται ὑπὸ τοῦ σχήματος τοῦ ὀχυρώματος λόχου (ouvrage de compagnie); ‖ ταχύσκαπτον προοδευτικόν, retranchement progressif; ὅταν ἐπείγωνται νὰ καλυφθῶσιν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ πολεμίου, ἢ φοβῶνται μήπως προκαταληφθῶσιν ὑπὸ τούτου κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ χαρακώματος, διευ-

θύνουσιν οὕτω πως τὴν ἐργασίαν ὥστε νὰ ὦσιν εἰς θέσιν νὰ χαλυφθῶσιν ἀσθενῶς μὲν κατ' ἀρχάς, εἶτα δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐνισχύουσι προοδευτικῶς τὰς διαστάσεις τοῦ ἔργου, καθὼς πράττουσι κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ **κανονικοῦ ὀρύγματος** (tranchée abri normale) δι' ἄνδρας ἱσταμένους ὀρθίως, ὅπου ἄρχονται ἀπὸ τοῦ ὀρύγματος τῶν ἀκροβολιστῶν (abri de tirailleurs), ἤτοι τοῦ **ὀρύγματος δι' ἄνδρας πρηνεῖς** (tranchée abri pour hommes couchés), καὶ καθὼς πράττουσιν ἐπίσης εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν **ταχυσκάπτων προπετασμάτων τοῦ πυροβολικοῦ** (épaulement rapide); || **σύνηθες χαράκωμα**, retranchement ordinaire; τὸ ὕψος τοῦ προπετάσματος φθάνει μέχρι 2 μ. καὶ ἐξαιρετικῶς μέχρι 2,50μ. Τὸ σύνηθες πάχος αὐτοῦ εἶνε 4 ἕως 4,50 μέτρων. Ἐν τούτοις ἐσχάτως, ὅπως προφυλάξωσι τὰ **ὀχυρώματα θέσεως** (ouvrage de position) ἐκ τῶν ὁσημέραι καθισταμένων δραστικωτέρων καὶ ἀκριβεστέρων ἀποτελεσμάτων τοῦ πυροβολικοῦ, συνέστησαν τὴν ἐπαύξησιν τοῦ πάχους εἰς 6 μέτρα, ὅπερ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ ἐλάχιστον πρὸς ἀντοχὴν κατὰ τῶν **ὀβιδοναυκλάστρων** (obus-torpille)· πρέπει ὅμως πάντοτε νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψει, ὅτι ἐν τῇ **ταχυσκάπτῳ ὀχυρωτικῇ** (fortification rapide) συνιστᾶται πολὺ τὸ πάχος τῶν 3 μέτρων, διότι ἡ κατὰ τοῦ προπετάσματος αὐτῶν βολὴ ἐκτελεσθήσεται ἐξαιρετικῶς, καθότι τὰ πυροβολεῖα τῆς ἀμύνης εἰσὶν ἀπομεμακρυσμένα ἐκ τῶν ἔργων τούτων, αἱ δὲ βολαὶ τοῦ ἐπιτιθεμένου διευθύνονται ἰδίως κατὰ τῶν πυροβολείων· || **ἐσωτερικὸν χαράκωμα**, retranchement intérieur. Ἔργον προωρισμένον ν' ἀπομονώσῃ τὸν ἐπιτιθέμενον, ὅστις ἐγένετο κύριος σημείου τινὸς τῆς ὀχυρώσεως, ὅπως τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ διασπαρῇ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ φρουρίου εἰσορμῶν ἐκ τῆς ῥωγμῆς. Εἰς τοὺς προσβαλλομένους προμαχῶνας ἡ κατασκευὴ τοιούτων χαρακωμάτων εἶνε ἐνδεδειγμένη καὶ δύνανται νὰ δώσωσιν εἰς ταῦτα εἴτε σχῆμα **ψαλίδος** (tenaille) στηριζομένης ἐπὶ τῶν προσώπων ἢ τῶν πλευρῶν τοῦ προμαχῶνος, εἴτε σχῆμα **προμαχωνικοῦ μετώπου** ἐπακουμβῶντος ἐπὶ τῶν πλευρῶν ἢ τῶν ἄκρων τῶν μεταπυργίων, εἴτε σχῆμα **σφηνὸς** (redan) στηριζομένου ἐπὶ τῶν πλευρῶν. Ἡ τοιαύτη ὅμως ὀργάνωσις δὲν εἶνε ἱκανὴ ν' ἀνθέξῃ εἰς τὸ πυροβολικόν, εἶνε δὲ λίαν περιωρισμένη μὴ ἔχουσα τὴν σήμερον πραγματικὴν ἀξίαν.

Τὰ ἐσωτερικὰ ταῦτα χαρακώματα δὲν εἶνε πάντοτε ἱκανὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν πρόοδον τοῦ πολεμίου, πρὸς τοῦτο ὅμως ὁ κανονισμὸς τῆς ἐν ἐκστρατείᾳ ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ διαγράφει τὴν ὄπισθεν τοῦ **περιβόλου** (enceinte) κατασκευὴν δευτέρας γραμμῆς ἀμύνης, ἥτις φέρει τὸ ὄνομα **γενικὸν χαράκωμα** (retranchement général), ἀλλ' ὅπερ ἐστὶ λίαν δαπανηρόν. Συχνάκις δύνανται νὰ δώσωσιν εὐκολωτέραν λύσιν ὀργανίζοντες ἀμυντικῶς τὰς ὁδοὺς καὶ χρησιμοποιοῦντες τὰς ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους, ὅπως π. χ. τὰ ῥεῖθρα τὰ ὑπάρχοντα ἐσωτερικῶς τῶν φρουρίων, κτλ.

χαράκωσις, εως, ἡ· βλ. **χαράκωμα.**

χαρακωτική, ῆς, ἡ· fortification passagère; βλ. ὀχυρωτική.

χαρακωτός, ή, όν· κεχαραγμένος, ηὐλακισμένος, rayé, ée, adj. strié, ée, adj. [ἐπὶ χάρτου], réglé, ée, adj.

χαράμι, τὸ [δημ.], ὡς ἀρά, κατάρα, malédiction, n. f. ἀνάθεμα, anathème, n. m. || χαράμι σου! χαράμι νὰ σοῦ γείνῃ [φρ.], que cela ne vous profite pas; || τρώγει χαράμι τὸ ψωμί, il n'a pas gagné le pain qu'il mange.

χαραμμάδα, ας, ἡ καὶ **χαραμμίδα.**

χαράμματα [δημ.], ἐξημερώματα, βλ. χάραγμα.

χαραμμίδα, ας, ας, ἡ [δημ.], σχισμή, σχισμάδα, fente, n. f.

χαραμοφάγος, ου, ὁ, ἡ· ὁ τρώγων (τρεφόμενος) χωρὶς νὰ ἐργάζηται, qui est payé (nourri) sans rien faire; ῥάθυμος, φυγόπονος, fainéant, e, n. (=paresseux, nonchalant).

χαραμπόρι [ἐπίρ. διάλ. Ἠπείρ.], ἐπὶ θυρῶν ὀρθανοίκτων· «χαραμπόρι εἶνε τὸ σπίτι του», δηλ. ἐν ἀποσυνθέσει.

χαρανί, τὸ [δημ.], ἀγγεῖον μετάλλινον (χάλκινον) πρὸς μεταφορὰν ὕδατος, seau [de métal] ἴσως ἀπὸ τοῦ **ἀρδάνιον**).

χάραξ, ακος, ὁ· πάσσαλος αἰχμηρός, σκόλοψ), palis, n. m. § —, échalas, n. m. ξυλίνη πήχη ἢ χάμαξ διὰ νὰ στηρίξῃ τι καθέτως, π. χ. τὰς ἀμπέλους· || —, ὁ **χάμαξ**, perche, n. f. βλ. λέξιν. § —, ὁ καὶ **στῦλος**, ου, ὁ· **σταλίς**, ἴδος, ἡ· pieu, n.m. ἀναλόγως τῷ πράγματι· ἐπίμηκες τεμάχιον ξύλου, ἐμπηγόμενον ἐν τῷ ἐδάφει χρησιμεῦον ὡς στήριγμα διαφόρων ἀντικειμένων· || πάσσαλος κτλ. ἐπίστεπτος καὶ ἐστυραχωμένος, pieu fretté et saboté; || ἀκραῖος χάραξ, pieu de bordage; || κωλυτήριος χάραξ, pieu de retenue (βλ. καὶ **κατάπηξ**, pilot). § — [ὀχυρ.], pieu, n. m. πάσσαλος ὀξὺς διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν χαρακωμάτων. Τόπος διὰ χαράκων, πασσάλων περιβεβλημένος, ὠχυρωμένος, περικεχαρακωμένον στρατόπεδον.

χάραξις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ χαράσσειν, action de graver; gravure, n. f. § —, τὸ κόπτειν, χαράττειν διὰ κοπτεροῦ ὀργάνου, taille, n. f. ἐντομή, incision, n. m. § —, ἡ πρᾶξις τοῦ χαράσσειν διὰ τοῦ χαράκτρου, action de tracer; tracement, n. m. || ἡ χάραξις, ἢ **διαγραφὴ** [ἐν σχεδίῳ] tracé [en plan]. § — ὁδοῦ, κτλ. [γεφυρ. ὁδοπ.] amorce, n. f. ἡ ἔνδειξις διὰ σημείων μήπω κατασκευασθείσης ὁδοῦ. § — [οἰκοδ.] jaugeage, n. m. βλ. **χαράσσω**· § —, lignage, n.m. βλ. καὶ **διαγραμμίζω.** § — **πορειῶν**, graphique des marches, γραφικὴ παράστασις τῶν πορειῶν. § — **ἐμβλημάτων**, marqueterie, n. f. § **χάραξις** (προκέντησις) τῆς παραλλαγῆς τῆς γραμμῆς, piquetage de la variante. § **χάραξις**, trait, n.m. λέξις ἥντινα μεταχειρίζονται ἐν τῇ λιθοτομίᾳ

(coupe des pierres) καὶ **ξυλοτομία** (coupe des bois ou des charpentes). Οἱ γάλλοι καλοῦσι **κεχαραγμένον τεμάχιον** (pièce de trait), ξύλον, μάρμαρον ἢ λίθον, ὅστις ἐτμήθη συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ξυλοτομίας ἢ λιθοτομίας. § — [γεφυρ. ὁδοῦ], tracé n.m. ἢ **προκέντησις**· ‖ — τοῦ ἄξονος ὁδοῦ τινος ἢ ὁρισμὸς τοῦ ἄξονος, tracé de l'axe d'une route; βλ. **κατατομὴ** ὁδῶν (profil des routes); ‖ [γεφυρ.] ‖ **προκέντησις** τῶν ἔργων, tracé des ouvrages, ἤτοι χάραξις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ἄξονος καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῶν **συγκριτικῶν σημείων** (repères ou points de repères). § [ὀχυρ.] **χάραξις**, tracé, n.m. **προκέντησις** (piquetage). Καλεῖται οὕτως ἐν τῇ ὀχυρωτικῇ ἡ προβολὴ τῶν κυριωτέρων γραμμῶν ὀχυρώματος τινός ἐπὶ τοῦ ὁριζοντίου ἐπιπέδου· διὰ τῆς χαράξεως παρέχεται ὁ γενικὸς σχηματισμὸς τοῦ ἐν σχεδίῳ ἔργου, ἐκτελεῖται δὲ αὕτη ἀρχομένη ἀπὸ τῆς **κορυφῆς τῆς ἐσωτερικῆς κλίσεως** (ἤτοι τῆς **ὑπερασπιστρίας** ἢ **γραμμῆς τοῦ πυρός**, crête intérieure), κατὰ τὸ μῆκος τῆς ὁποίας ἀρκεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ καταλλήλως ἐκλεχθεῖσα κατατομὴ (profil), ἵνα τὸ χαράκωμα προσδιορισθῇ καθ' ὁλοκληρίαν. Ἡ κυρία συνθήκη ἣν δέον νὰ πληροῖ καλή τις χάραξις εἶνε τὸ νὰ βάλληται καλῶς τὸ πρόσθεν ἔδαφος τῶν προσβολῶν, καθὼς καὶ αἱ **προσβάσεις** (abords) τῆς τοποθεσίας· δέον νὰ προσδιορίζηται οὕτως ὥστε νὰ χρησιμοποιῶνται κατὰ τὸ ἐφικτόν, τὰ φυσικὰ ἐμπόδια τὰ εὐκόλως ἀμυντικῶς ὀργανούμενα καὶ εὑρισκόμενα ἐντὸς τῆς ἀμυντικῆς ζώνης. Τὸ σύνολον τοποθεσίας ἢ ἐκτάσεως τινὸς ἐδαφικῆς ὀχυροῦται διὰ γραμμῶν **χαρακωμάτων** (lignes de retranchement); ‖ **χάραξις ἐχμοειδής**, tracé à clameaux; πρὸς διατήρησιν συγκοινωνίας μὴ ἐκτεθειμένης εἰς πλευροκοπικὰς βολὰς ἐν περιπτώσει ἀνοιγμάτων ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τῶν βολῶν εἰς τὰ **διαχώματα** (traverses) τῶν μακρῶν σκελῶν τῆς **περιτραφρίου ὁδοῦ** (chemin couvert), κατεσκεύασαν διάβασιν 2 μέτρων πλάτους ἐντὸς τοῦ **προχώματος** (glacis). Πρὸς τοῦτο μετεχειρίσθησαν δύο μεθόδους· 1) τὴν **πριονοειδῆ χάραξιν** (tracé à crémaillère) διὰ τὰ πρόσωπα τὰ παράλληλα τῆς **μήνης** (βλ. 1 εἰς σχῆμα λέξεως **ἐκτός**, dehors)· 2) τὴν **ἐχμοειδῆ χάραξιν** (tracé à clameaux), ἐν εἴδει ἀγκίστρου περιβάλλοντος τὸ ἄκρον ἑκάστου διαχώματος εἰς τὰς πλευρὰς τὰς παραλλήλους τοῦ **προμετωπίου** contregarde). Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει αἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν διαχωμάτων μικραὶ διαβάσεις ἀποτελοῦσι **νεκρὰν γωνίαν**. ‖ **προμαχωνικὴ χάραξις**, tracé bastionné. Ἡ χάραξις αὕτη ἐχρησιμοποιήθη κατ' ἀρχὰς ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τοῦ Errard καὶ τοῦ Bar-le-Duc, εἶτα ἐβελτιώθη ὑπὸ τοῦ de Ville καὶ τοῦ Pagan, ἐμονιμοποιήθη δὲ ὑπὸ τοῦ Vauban, ὅστις δὲν ἀνήγαγεν ἁπάσας τὰς εἰρημένας κατασκευὰς εἰς δύο ἢ τρεῖς **τύπους** (types), ὅπως γενικῶς φρονοῦσι, ἀλλ' ὅστις ἔγνω τοὐναντίον νὰ ἐφαρμώσῃ τὰς ὀχυρώσεις του ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, συμφώνως μὲ λογικὰς ἀρχὰς καὶ καταλλήλους ἀναλογίας. Πρὸς εὐκολωτέραν διδασκαλίαν τῆς τέχνης του εἰς τοὺς μηχανικοὺς ἀνήγαγεν ἅπαντας αὐτοὺς τοὺς **τύπους** εἰς τριῶν εἰδῶν **χαράξεις** ἢ **συστήματα** (tracés ou systèmes).

Ἡ 1η **χάραξις τοῦ Βωμπὰν** ἐκτελεῖται ἐπὶ τῆς **ἐξωτερικῆς πλευρᾶς** (côté extérieur) ἴσης μὲ 360 περίπου μέτρα (βλ. εἰς λέξιν **γωνία**, angle de défense). Ἐπὶ τοῦ μέσου ἀνυψοῦσι κάθετον ἴσην μὲ τὸ 1/6 ἕως 1/7 τῆς ἐξωτερικῆς πλευρᾶς. Τὰ **πρόσωπα** (faces) ἔχουσιν 100 μέτρων μῆκος, τὰ **πλευρὰ** (flancs) δύνανται νὰ ὦσιν **εὐθέα** (droits) ἢ μετ' **ὠτίδων** (à orillons), ἡ **ψαλὶς** (tenaille) εἶνε προμαχωνική, ἡ **μήνη** (demi-lune) ἐξέχει ὀλίγον καὶ δὲν ἔχει **καταφύγιον** (réduit).

Τὸ 2ον καὶ 3ον **σύστημα τοῦ Βωμπὰν** δὲν διαφέρουσιν εἰμὴ κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ **μεταπυργίου** (courtine), τούτου ἕνεκα θὰ περιγράψωμεν μόνον τὸ 3ον. Ἐν αὐτῷ ὑπῆρχε **διπλοῦς περίβολος** (double enceinte). Ὁ **περίβολος μάχης** (enceinte de combat) εἶχε μεταφερθῇ πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ ἐσχηματίζετο ἐκ προμαχώνων ἄνευ μεταπυργίου, μετὰ τῆς **ψαλίδος**· ὁ 2ος περίβολος καλούμενος τῆς **ἀσφαλείας** (de sûreté), περιέβαλλε τὸ φρούριον, ἐπροφυλάσσετο δὲ ὑπὸ τοῦ 1ου ἀπὸ τὰς βολὰς τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἐπλαγιοφυλακτεῖτο ὑπὸ μικρῶν ἐκ τοιχοποιΐας πύργων λίαν στερεῶν, ὧντινων αἱ **γοργύραι** (casemates) ἠδύναντο νὰ περιλάβωσι πυροβολικὸν καὶ σκοπευτάς. Εἰς τὴν μήνην κατεσκευάσθη καταφύγιον.

Μετὰ τὸν Βωμπὰν ὁ μηχανικὸς Κορμονταίνιος, καθηγητὴς ἐν τῇ σχολῇ Mézières, ἐτροποποίησε τὸ σύστημα. Ἔδωκεν εἰς τὴν μήνην μεγαλειτέραν ἐξοχήν, ὠργάνωσε **προμετώπια** (contregardes) πρὸ τῶν προμαχώνων, ἀνήγειρεν **ἐπιπρομαχῶνας** (ἢ **ἐπιτειχίσματα**, cavaliers) εἰς τὸ ἐσωτερικόν, **καταφύγια** (réduits) πανταχοῦ, **θλάσεις** (brisures) καὶ **διατομὰς** (coupures) πολλαπλᾶς, **ἀποτόμους ἀναβαθμίδας** (ressauts) ἐν τοῖς τάφροις, ἐν μιᾷ λέξει ἔπλασσε γλίσχρα ἤτοι ἀνάξια λόγου **ἀμυντήρια μέσα** (chicanes), ἅτινα καθιστῶσι τὴν ὀχύρωσιν πολύπλοκον καὶ δαπανηράν, χωρὶς νὰ βελτιώσωσι ταύτην ἀναλόγως.

Τὸ σχῆμα ἐν τῇ λέξει **ἐκτὸς** (dehors) δεικνύει τὸ προμαχωνικὸν μέτωπον ὅπερ ἐν Γαλλίᾳ χρησιμεύει ὡς **μέτωπον σπουδῆς** (front d'étude).

Τὸ ἀναμφισβήτητον πλεονέκτημα τῆς προμαχωνικῆς χαράξεως σύγκειται ἐν τῇ ἀποτελεσματικῇ πλαγιοφυλάξει (flanquement), ἥτις ἐξακολουθεῖ νὰ λειτουργῇ μέχρι τῆς τελευταίας περιόδου τῆς πολιορκίας. Ἐν τούτοις ἡ χάραξις αὕτη παρουσιάζει πλεῖστα ἄτοπα, ἐξ ὧν τὰ κυριώτερα εἰσὶ τὰ ἑξῆς: 1) τὰ **πρόσωπα** (faces) τῶν προμαχώνων εἶνε **πλευροκοπήσιμα** (enfilables)· 2) τὰ πρόσωπα τῆς μήνης εἶνε ἔτι περισσότερον· 3) τὰ **πλευρὰ** (flancs) **ὀπισθοβολοῦνται** (sont pris de revers, βλ. prendre de revers) ὑπὸ τῶν πλευροκοπικῶν βολῶν τῶν προσώπων (coups d'enfilade des faces)· 4) ἡ χάραξις αὕτη εἶνε πολὺ βαθεῖα, πολυσύν-

θετος, λίαν δαπανηρά, ἀπαιτοῦσα συνάμα πολλοὺς ἀμυνομένους· 5) ἡ διασταύρωσις τῶν **ἀμυντικῶν γραμμῶν** (lignes de défense) ἐπιφέρει τὴν ἐλάττωσιν τοῦ μήκους τῆς ἐξωτερικῆς πλευρᾶς· 6) τὸ **μεταπύργιον** (courtine) καλυπτόμενον ὑπὸ τῆς **μήνης** (demi-lune) δὲν δύναται νὰ δράσῃ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πεδιάδος. Τὰ ἐλαττώματα ταῦτα, καθιστάμενα σπουδαιότερα ὡς ἐκ τῆς ἐπαυξήσεως τοῦ βεληνεκοῦς τῶν πυροβόλων ἐν γένει ὅπλων, ἐκ τῆς ἰσχύος τῶν βλημάτων, ἐκ τῆς ἐπισκηπτικῆς βολῆς, κτλ. ἐπέφερον τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς χαράξεως ταύτης ἀπὸ τοῦ 1870, ἐκτὸς δι' ἰδιαιτέρας τινὰς περιπτώσεις, π. χ. διά τάφρους πληρουμένας ὕδατος, ἢ αὐχένας τῶν **ἀπεσπασμένων ἐρυσμάτων** (forts détachés), οὐχ ἧττον καὶ διὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας μετεβλήθη ἐπαισθητῶς· ‖ **χάραξις τεθλασμένη** ἢ **ψαλιδωτή**, tracé brisé ou tenaillé. Ἡ χάραξις αὕτη παρουσιάζει ἐναλλὰξ **ἐξεχούσας** (saillants) καὶ **εἰσεχούσας** (rentrants) γωνίας. Τὰ διάφορα μέρη πλαγιοφυλάσσονται ἀμοιβαίως, ὑπὸ τὸν ὅρον ἵνα αἱ σχηματιζόμεναι γωνίαι ὦσιν αἰσθητῶς ὀρθαί, ἄλλως προκύπτουσιν **ἀπυρόβλητοι** τομεῖς (secteurs privés de feux) οὓς ἠναγκάσθησαν νὰ διορθώσωσι διὰ τῆς **πλαγιοφυλάξεως** (flanquement). Ἐκτὸς τούτου, τὰ διάφορα πρόσωπα **πλευροκοποῦνται** (enfiler) εὐκόλως, ἡ ὀχύρωσις ἔχει μέγα βάθος, παρουσιάζει μεγάλην ἀνάπτυξιν, κτλ. ‖ **χάραξις κυκλική**, tracé circulaire. Ἡ κατασκευὴ αὐτῆς εἶνε δύσκολος διὰ τὰ ὀχυρώματα μεγάλης κατατομῆς, διανέμει δὲ ἐφ' ὅλης τῆς **περιμέτρου** τὸν **ἀπυρόβλητον τομέα** χωρὶς νὰ ἐξαλείψῃ τοῦτον. Ἡ χάραξις αὕτη εἶνε ἐφικτὴ καὶ ἐνίοτε πλεονεκτικὴ εἰς τὰ μικρᾶς κατατομῆς ὀχυρώματα· ‖ **χάραξις τῶν γραμμῶν**, tracé des lignes; βλ. **γραμμαὶ χαρακωμάτων**, lignes de retranchements; ‖ **χάραξις τῶν ὀχυρωμάτων**, tracé des ouvrages. Αὕτη συνίσταται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σημείωσιν δι' **ἀκοντίων** (piquets) τῆς προβολῆς τῶν γωνιῶν καὶ τῶν ἄκρων τῆς ὑπερασπιστρίας ὀχυρώματος τινός, καὶ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὕψους τῆς ὑπερασπιστρίας ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀκοντίων. Τὸ ἐπίλοιπον τῆς κατατομῆς συνεπάγεται εὐκόλως· ‖ χάραξις στρατοπέδου, tracé d'un camp; ‖ χάραξις αὐλακίου, tracé d'une rayure; βλ. **αὐλάκιον** (rayure); ‖ **πολυγωνικὴ χάραξις** [ὀχυρωμ.], tracé polygonal. Χάραξις ἐκτελουμένη ἐπὶ τοῦ πρὸς ὀχύρωσιν πολυγώνου, χωρὶς ἐν τῇ εἰρημένῃ χαράξει νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψει τὴν **πλαγιοφύλαξιν** (flanquement), ἥτις ἐνεργεῖται ἀνεξαρτήτως διὰ **κευθμῶν** (caponnières), δύνανται δὲ οὕτω νὰ πλαγιοφυλάξωσι τὴν τάφρον διὰ **στοῶν τοῦ ἀντικρήμνου** (galerie de contrescarpe).

Ἡ χάραξις πολυγωνικοῦ μετώπου δύναται νὰ λάβῃ διάφορα σχήματα, ἐκτελεῖται δὲ γενικῶς ἐπ' εὐθείας γραμμῆς. Τεθλασμένη εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἡ χάραξις αὕτη ἔχει τὸ πλεονέκτημα τοῦ ὅτι δύναται νὰ τοποθετηθῇ ὁ **κευθμὸς** εἰς εἰσέχουσαν γωνίαν, ὅπερ ἐπιτρέπει τὴν καταλληλοτέραν προφύλαξιν τῆς κεφαλῆς τῆς χαράξεως, ἀλλ' ἀπεναντίας αἱ γωνίαι τοῦ πρὸς ὀχύρωσιν πολυγώνου οὖσαι μικρότεραι δύνανται νὰ πλευροκοπηθῶσιν εὐκολώτερον. Ἡ ἐξωτερικῶς τεθλασμένη πολυγωνικὴ χάραξις εἶνε μᾶλλον ἐν χρήσει, ἂν καὶ ἀποκαλύπτῃ περισσότερον τὸν κευθμόν, διότι αἱ γωνίαι τοῦ πρὸς ὀχύρωσιν πολυγώνου εἶνε πλειότερον ἀμβλεῖαι καὶ συνεπῶς ἧττον **πλευροκοπήσιμοι** (enfilable), ἡ δὲ διανομὴ τοῦ πυροβολικοῦ εὐκολωτέρα.

χαράρι, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρ.] μέγας τρίχινος σάκκος, grand sac de poil (de crin).

χαράσσω (βλ. καὶ **χαράττω**), μέλ. άξω, κοινῶς **χαράζω**, δι' ὀξέος ὀργάνου ἐγχαράσσω τί που, graver; βλ. καὶ **χαρακτική**, gravure, art de graver; ‖ χαράσσω ἐπιγραφήν, graver une inscription. § —, amorcer ἢ pointer; στιγματίζω τὰ μέρη, ἅτινα δέον νὰ τρυπηθῶσι ἐπὶ μετάλλου, κτλ. § — σχέδιον, κτλ. tracer [un plan, etc]; ‖ **χαράσσω ἐπὶ** τοῦ ἐδάφους διὰ πασσαλίσκων, αὐλακίων κτλ., tracer sur le terrain; **προκεντέω-ῶ**, ἡ **προκέντησις**, l'action de tracer; ‖ χαράσσω πυροβολεῖον, χαράκωμα, tracer une batterie, un retranchement; ἡ **χάραξις** l'action de tracer. § — τὴν ῥίνην, tailler une lime. § —, cingler, χαράσσω εὐθείας γραμμὰς διὰ τοῦ ῥάμματος (cordeau à tracer), γραμμίζω. § **χαράσσω τὴν οἰκοδομήν**, planter un bâtiment, ἤτοι χαράσσω ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὴν τοποθέτησιν δομῆς τινος, ἤτοι τὰς πλευράς της καὶ τὸ πλάτος τῆς ἐκσκαφῆς τῶν θεμελίων, συμφώνως μὲ τὸ σχέδιον τοῦ ἀρχιτέκτονος. § **χαράσσω**, pointer, ἤτοι διαγράφω ἐπὶ τινος ἐπιφανείας ἢ λίθου, διὰ τοῦ διαβήτου καὶ τοῦ ψευδογνώμονος, τὸ σχῆμα καὶ τὰς διαστάσεις σχεδιαγράμματος τινὸς (épure). § **χαράσσω τὰς προόψεις** [οἰκοδ.] jauger λίθου τινός, ἵνα οὗτος λαξευθῇ καὶ καθαρισθῶσιν αἱ κόψεις του.

χαράτσι, τὸ [ξεν.], ἐπιβολὴ φόρου κατὰ κεφαλήν, imposition (taxe) par tête **κεφαλικὴ φορολογία** (φόρος), capitation, n. f. **κεφαλικὸς φόρος** εἰς ὃν ὑπεβάλλοντο οἱ ὑποτασσόμενοι ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀλλόθρησκοι, ὡς καὶ **ἐτήσιος** φόρος, ὃν ἐπλήρωνον τῇ Τουρκ. Αὐτοκρατορίᾳ αἱ ἡμιανεξάρτητοι πολιτεῖαι· πρὸ πάντων ὅμως ἐλέγετο οὕτως ὁ φόρος, ὃν ἐπλήρωνε τῇ Πύλῃ πᾶς ῥαγιᾶς ζῶν ἐντὸς τοῦ τουρκικοῦ κράτους ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητός του μέχρι τοῦ θανάτου. Κατηργήθη τὸ σύστημα τοῦτο τῆς φορολογίας ἀπὸ τοῦ 1855. § [συνεκδ.] ἄδικος εἰσφορὰ (φορολογία, exaction, n. f. εἰσφορά, réquisition, n. f.

χαρατσόνω [δημ.], ἐπιβάλλω κεφαλικὸν φόρον, imposer une capitation; [συνήθ. συνεκδ.] ἐπιβάλλω φόρον, mettre à contribution; λαμβάνω ἔκ τινος ἀναγκαστικῶς χρήματα, tirer de l'argent; ἀργυρολογῶ, φορολογῶ ἐπαχθῶς, rançonner; [οἰκ. ἐν.] carotter.

χαρατσοχάρτι, τὸ [δημ.], ἐξοφλητικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ κεφαλικοῦ φόρου, acquit de paiement de la capitation; βλ. **χαράτσι**.

χαράτσωμα, τὸ [δημ.], εἴσπραξις τῆς κεφαλικῆς φορολογίας, perception de la capita-

tion ; [συνεκδ.] ἐπαχθὴς φορολογία, ἀργυρολογία, rançonnement, n. m. ἡ παράνομος φορολογία, exaction, n. f.

χαράττω, βλ. **χαράσσω.**

χαραυγή, ῆς, ἡ [ἀντὶ **χαραγή**], pointe (point) du jour ; τὰ ἐξημερώματα, petit jour ; ἡ **αὐγή**, aube, n. f. βλ. λέξιν.

χαρβάλι, τὸ [δημ.], τὸ μυλοκρόταλον, claquet [de moulin].

χαρβαλιάζω [διάλ. Ἠπείρου], κάμνω τι χάρβαλον, ποιῶ τι ἑτοιμόρροπον (ξεχαρβαλιάζω)· βλ. **χαρβαλόνω.**

χάρβαλον, ου, τό· ἀντικείμενόν τι καταρρέον [πεπαλαιωμένον ἢ ὑπέργηρον, κλονούμενον, ἐφθαρμένον ἢ κατεστραμμένον, τεταραγμένον κατὰ τὸν μηχανισμόν, κτλ.], quelque chose de croulant (de décrépit ; de branlant; de délabré ; de détraqué) ; καὶ ἐν γένει ἀντικείμενον κατεστραμμένον ἢ ἐρείπιον, ruine, n. f. λείψανον τινός, débris, n. m. [οἰκ. ἐν.) ἐφθαρμένον μηχάνημα, patraque, n. f. ἢ γενικῶς ἐξησθενημένος ἄνθρωπος.

χαρβαλόνω, μέλ. ώσω (καὶ ξεχαρβαλόνω), κάμνω τι χάρβαλον, χαλῶ τὴν τάξιν μηχανισμοῦ τινός, détraquer ; φθείρω, καταστρέφω, χαλνῶ, délabrer ; ἐξαρθρῶ μηχάνημα, disloquer ; φθείρω, καταστρέφω, ruiner.

χαρδάλι, τὸ [ξεν.], τὸ φυτὸν σίναπι, σινάπι, sénevé, n. m. ὁ σιναπόσπορος, moutarde, n. f. ‖ τὸν πῆγε χαρδάλι [φρ. δημ.], il a eu peur=ἐπτοήθη, ἐφοβήθη, il a eu chaud aux fesses.

χαρβαλόστομος, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ ἀκριτόμυθος (ἐκ τοῦ χάρβαλον, ἐσχισμένον ὕφασμα).

χαρβαλούπας, ὁ· [διάλ. Ἠπείρου] ὁ ἀπλήστως καταβροχθίζων.

χαρέμι, τὸ [ξεν.], harem (ἐκ τοῦ ἀραβικοῦ haram=chose sacrée), n. m. τὸ διαμέρισμα τῶν γυναικῶν παρὰ τοῖς μουσουλμάνοις. Ἐπίσης τὸ σύνολον τῶν γυναικῶν αἵτινες οἰκοῦσιν εἰς τὸ εἰρημένον διαμέρισμα· βλ. καὶ **σεράγι.**

χαρίεις, εσσα, ἱεν, καὶ ἀττ. χάριεν· πλήρης χάριτος, ἐν γένει πᾶν ὅ,τι εἶνε εὐάρεστον καὶ ποθητὸν εἴς τινα, καὶ ἐπὶ προσώπων συνήθως τὸν διὰ τῶν τρόπων του ἀρέσκοντα, καταθέλγοντα, τόν κομψὸν καὶ τὸν εὐτράπελον, τὸν ἀστεῖον, τὸν εὐφυᾶ, ὅθεν εὐάρεστος, θελκτικός, χαρίεις, gracieux, euse, adj. κομψός, élégant, e, adj. εὐειδής, εὔμορφος, joli, e, adj. κομψός, εὐειδής, gentil, ille, adj. ‖ χαρίεις, ἁβρός, mignard, e, adj. ‖ —, κομψός, mignon, onne, adj. ‖ πρόσωπον χαρίεν, visage gracieux. § [ὑπερθ.] **χαριέστατος,** η, ον, **charmant,** e, adj. ἤτοι εὐάρεστος, θελκτικὸς (εἰς ἄκρον), délicieux, euse, adj. [οἰκ.] un amour de.

χαριεντίζομαι, μέλ. θήσομαι, φέρομαι μὲ κομψότητα, χάριν (χαριέντως), κάμνω τὸν χαρίεντα, faire le gracieux (l'aimable) ; [συνεκδ. ἰδ. ἐπὶ γυν.] ἐπιτηδεύομαι φιλαρέσκους τρόπους, ἀκκίζομαι, minauder ; χαριεντίζομαι, χαδεύομαι, mignarder. § —, ἀστειεύομαι, badiner ou plaisanter.

χαριεντισμός, οῦ, ὁ· τὸ μετὰ χάριτος φέρεσθαι, ὁ κομψός, λεπτὸς τρόπος, ἰδ. αἱ εὐτραπελίαι, trait d'esprit ; αἱ εὐφυολογίαι, ἀστεϊσμός, plaisanterie, n. f. ou badinage, n. m. ἀστειότης, facétie, n. f. (προφ. ci). § οἱ φιλάρεσκοι τρόποι, οἱ ἀκκισμοί, κοινῶς τὰ τσακίσματα, minauderie, n. f. ἀκκισμός, προσποίησις, ἐπιτήδευσις, simagrée, n. f. ἡ φιλαρέσκεια, ἐρωτοτροπία, coquetterie, n. f. χαριεντισμός, ἀστειότης, joyeuseté, n. f.

χαριέντως [ἐπίρ. τοῦ χαρίεις], μὲ χάριν, μετὰ χάριτος, avec grâce ; gracieusement, adv. § —, ἁβρῶς, θωπευτικῶς, mignardement, adv.

χαρίζω, μέλ. ίσω· δωροῦμαι τί εἴς τινα, δίδω, donner ; κάμνω δῶρον, δωροῦμαι, faire cadeau (présent) ; [συνεκδ.] παρέχω τινὶ τί, κάμνω χάριν, accorder ; προικίζω, χαρίζω, douer de ; ἀποδίδω χάριν, faire grâce de ; δίδω χάριν, χαρίζω τινὶ τὸ χρέος του, remettre ; ‖ μοῦ τὸ ἐχάρισαν, on me l'a donné ; on m'en a fait cadeau ; ‖ τί θὰ μοῦ χαρίσῃς τὴν πρωτοχρονιάν ; qu'est-ce que vous me donnerez pour mes étrennes ? ‖ τοῦ ἐχάρισαν τὴν ζωήν, on lui accorda (on lui fit grâce) de la vie ; ‖ τοῦ ἐχάρισα τοὺς τόκους, je lui ai fait remise des intérêts ; ‖ — εἰς κατάδικον μέρος τῆς ποινῆς του, remettre à un condamné une partie de sa peine ; gracier ; ‖ **χαρίζω τὴν ζωὴν** (δίδω χάρι) τῷ ἡττηθέντι, donner quartier; κτλ. ‖ ἀδυσωπήτως, sans quartier; ‖ [ἐμπορ.] χαρίζειν, παραχωρεῖν διὰ τοῦ λογαριασμοῦ, bonifier ; ‖ θὰ σᾶς χαρίσωμεν τὴν ζημίαν, nous vous bonifierons la perte ; ‖ σοῦ χαρίζω τὰ ὑπόλοιπα, je vous fais grâce du reste ; ‖ ἡ φύσις τῆς ἐχάρισε κάλλος, la nature l'a douée de beauté ; ‖ ἂν ὁ Θεὸς μοῦ χαρίσῃ ζωήν, si Dieu me prête vie ; ‖ δὲν τοῦ ἐχάρισεν ὁ Θεὸς νά, Dieu ne lui a pas accordé de ; ‖ χαρίσατέ μου τὴν προσοχήν σας, accordez-moi votre attention ; ‖ χάρισέ μου τ' ὄνομά σου, votre nom, s'il vous plaît ; ‖ κάποιου χάριζαν γάϊδαρον, τὸν κύτταξε σ' τὰ δόντια [παροιμ.], à cheval donné on ne regarde pas à la bouche (à la bride) ; ‖ δὲν τοῦ τὰ χαρίζω [φρ.], je ne le ménage pas. § [μεσ.] χαρίζομαι, φέρομαι μετ' εὐαρεσκείας πρός τινα, montrer de la (faire quelque chose par) complaisance ; δεικνύω τινὶ εὔνοιαν, καθίσταμαι, γίνομαι τινὶ ἀρεστός, être agréable à ; θέλω τὸ καλὸν τινός, εὐκολύνω τινὰ εἴς τι, favoriser ; προσπαθῶ νὰ εὐχαριστήσω τινά, προσέχω νὰ μὴ τὸν δυσαρεστήσω, ménager ; παρέχω, κάμνω εἴς τινα χάριν τινὰ (παρὰ τὸ δίκαιον), faire un passe-droit en faveur de quelqu'un ; ‖ τοῦ ἐχαρίσθησαν, on s'est montré trop complaisant pour lui ; on l'a avantagé ; ‖ ἐσιώπησα χαριζόμενός σοι, j'ai gardé le silence par égard pour toi ; ‖ χαριζόμενος τῇ φιλίᾳ, par l'égard pour l'amitié.

χαρικόνω [δημ.] **μαντάρω ἢ μανταρίζω,** ravauder, ἐμβαλλόνω διὰ κλωστῆς ἢ μαλλίου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

π. χ. ravauder des bas, des tricots καὶ τὰ παρόμοια.

χαρίκωμα, τὸ [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ χαρικόνειν, action de ravauder; ravaudage, n.m. τὸ **μαντάρισμα.**

χάρις, ιτος, ἡ, αἰτ. χάριν καὶ χάριτα [τὸ τουρχ. νοῦρι τῶν γυναικῶν) [περὶ σωματικῆς καλλονῆς], grâce, n. f. χάρις, ἐρασμιότης, ἡ νοστιμάδα, agrément, n. m. χάρις, θέλγητρον, charme, n. m. || χορεύει μὲ χάριν, elle danse avec grâce; || τὸ νεοφανὲς ἔχει ἄλλην χάριν, la nouveauté a un charme particulier. § [μυθολ.] αἱ τρεῖς χάριτες, les trois grâces, αἱ θεότητες αἱ ἀντιπροσωπεύουσαι ἐν τῇ ἑλληνικῇ μυθολογίᾳ τὴν χάριν καὶ εὐθυμίαν ἐν τῇ φύσει ὡς καὶ ἐν τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων. Παρ' Ἡσιόδῳ λέγονται τρεῖς: Ἀγλαΐα, Εὐφροσύνη καὶ Θάλεια. § [πληθ. δημ.] χάρες, τὰ προτερήματα, talents, n. m. pl. τὰ προσόντα, αἱ καλαὶ ἰδιότητες, bonnes qualités; || εἶνε γεμάτος χάρες, il est plein de talents; il est tres doué; || [καὶ εἰρων.] ἔμαθα ταῖς χάρες σου, je sais de vos fredaines. § — [περὶ τοῦ φρονήματος καὶ τῆς διαθέσεως] ἡ εὐμένεια. φιλοφροσύνη, ἡ εὔνοια, παροχή, faveur, n. f. ἡ πρός τινα ἀπονεμομένη ὑπηρεσία, χάρις, service, n. m. ἡ χάρις, grâce. n. f. εὐχαρίστησις, plaisir, n. m. καλοσύνη, bonté, n. f. || αἱ κυβερνητικαὶ χάριτες (παροχαί), les faveurs gouvernementales; || χάριτι θείᾳ, par la grâce de Dieu; grâce à [la bonté de] Dieu; || εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, à la grâce de Dieu; au petit bonheur; || εὑρίσκω χάριν παρά τινι (ἐνώπιον τινός), trouver grâce devant quelqu'un; || [ὁ κατάδικος] ἐζήτησε χάριν, le condamné s'est pourvu en grâce; || τοῦ ἐδόθη χάρις, il a été gracié; || ζητῶ τι ὡς χάριν, demander quelque chose en grâce; || κάμνω (τινὶ) τὴν χάριν, faire le plaisir (à quelqu'un); || πρὸς χάριν σας, pour vous faire plaisir; || θέλεις νὰ μοῦ κάμῃς μίαν χάριν; voulez-vous me rendre un service; || διὰ νὰ τοῦ κάμω χάριν, pour lui rendre service; pour lui faire plaisir; || κάμε μου τὴν χάριν νά, faites moi le plaisir de; ayez la bonté de; soyez assez bon pour; || ἡμέραι χάριτος [ἐπὶ συναλλαγματικῶν], jours de grâce; || [ἐμπορ.] γραμμάτιον χάριτος, billet de complaisance; || θὰ μοῦ κάμῃς μεγάλην χάριν, vous m'obligerez beaucoup (=θὰ μὲ ὑποχρεώσῃς)· || μεγάλη ἡ χάρις του! [φρ.], c'est vraiment trop exiger; (=μεγάλη ἡ ἀπαίτησίς του)· || δὲν θέλω νὰ κάμω χάριν εἰς κανένα, je ne veux favoriser personne=δὲν ἐπιθυμῶ νὰ χαρισθῶ, νὰ εὐνοήσω κανένα· || πρὸς χάριν τινός· χάριν τίνος [φρ. ἐπιρ.], en faveur de; λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, en considération de; en égard à; ὅπως προξενήσω εὐχαρίστησιν εἰς, pour faire plaisir à; διά, pour; ἐξ αἰτίας, à cause de; ἕνεκα, par; || χάριν τῶν ὑπηρεσιῶν του, en considération (ou faveur) de ses services; || κάμε το πρὸς χάριν μου, faites le pour l'amour de moi; || λόγου χάριν, παραδείγματος χάριν, par exemple; || χάριν περιεργείας, par curiosité; || κατὰ χάριν, par faveur; || εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ὅλα γίνονται κατὰ χάριν, dans ce pays tout se fait par faveur (par favoritisme); tout va par compère et par commère; || κατὰ χάριν προαγωγή, passe-droit, n. m. καὶ γενικῶς passe-droit, σημαίνει χάριν γενομένην εἴς τινα παρὰ τὸ δίκαιον. § —, ἡ πρός τινα ὀφειλομένη χάρις λόγῳ ὑποχρεώσεως, ὅθεν ὑποχρέωσις, obligation, n. f. εὐγνωμοσύνη, reconnaissance, n. f. χάρις πρός τινα, gré, n. m. || γνωρίζω (ἔχω) χάριν τινὸς (πρό τινα), être reconnaissant (savoir gré) à quelqu'un; || θὰ σᾶς ὀφείλω χάριτας, je vous serai bien obligé; || τοῦ γνωρίζω χάριν διὰ τὴν προθυμίαν του, je lui tiens compte de son empressement; || ἔχε χάριν ὅτι ἔφυγε, remerciez Dieu qu'il soit parti; || σοῦ ἔχω χάριν νά, seriez-vous capable (auriez-vous le courage) de? je vous défie de; || — τῷ Θεῷ, Dieu soit loué; grâce à Dieu; || — εἰς τὴν φιλίαν του, grâce à son amitié. § — [ἐκκλ.] grâce, n. f. ἡ λέξις χάρις ἔχει πολλὰς σημασίας ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ. Ἡ χάρις θεωρεῖται κυρίως ὡς ἰδίωμα τοῦ Θεοῦ, δι' οὗ ὁ Θεὸς συγχωρεῖ τοὺς ἁμαρτωλούς, αἰτία δὲ τῆς χάριτος ταύτης τοῦ Θεοῦ εἶνε ἡ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀγάπη αὐτοῦ, ἣν ἔδειξεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἀποστολῇ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ υἱοῦ. Ὁ θεῖος λόγος καλεῖται εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, χάρις δὲ πρὸς τούτοις ὀνομάζεται καὶ ἡ κατάστασις τῆς σωτηρίας τοῦ χριστιανοῦ ἣν ἐνεργεῖ ὁ Πατὴρ διὰ τοῦ Υἱοῦ ἐν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι· βλ. καὶ **χάρισμα.** § — [ἰδ. δημ.] τὸ ἐπὶ πλέον διδόμενον τινός, ce qu'on donne (qu'on laisse) par dessus; χάρις, gracieuseté, n.f. τὸ περιπλέον, excédant, n. m. [ἐπὶ μετρήματος διὰ τοῦ πήχεως], bon d'aunage; [συνεκδ.] ἐλευθερία, latitude, n. f. περιθώριον, marge, n, f. [τεχν. ἰδ.] jeu, n.m. ἤτοι ἡ ἐπὶ πλέον ἀνοχὴ εἴς τι, ἐλευθέρα κίνησις. § — [νομ.] grâce, n.f. καλεῖται ἡ πρᾶξις ἐκείνη τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, δι' ἧς ἀκυροῦται ἀπόφασις τελεσίδικος τῶν ποινικῶν δικαστηρίων ἐκτελουμένη ἤδη, ὁ δὲ κατάδικος ἐπανέρχεται ἐλεύθερος εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινωνίας.

χάρισμα, ατος, τὸ (τουρχ. **πεσκέσι**), τὸ διδόμενον δωρεάν, δώρημα, δωρεά, τὸ δῶρον, cadeau, n. m. présent, n. m. ou don, n. m. || τοῦ ἔκαμαν πολλὰ χαρίσματα, on lui a fait beaucoup de cadeaux; || — πολύτιμον, don précieux; || χάρισμά σου, je vous en fais cadeau (= σοὶ τὸ δωρῶ)· || ὅσον διὰ τ' ἄλλα χάρισμά σου, quant au reste, je vous en fais grâce; || [ἐπὶ πράγματ. ἀγορασθέντος εὐθηνὰ] [αὐτὸ] εἶνε χάρισμα, c'est marché donné; c'est donné. § [ἐκκλησ.] ἡ χάρις, grâce, n. f. τὸ θεῖον δῶρον τῆς χάριτος, don de la grâce; πᾶν ἀγαθὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διδόμενον, ἰδίως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους· βλ. καὶ **χάρις.** § — [ἐπιρ.], ἀμισθί, δωρεάν, gratis, adv. χάρισμα, δωρεάν, διὰ τίποτε ἢ ἀντὶ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

μικρᾶς ἀξίας, pour rien ; || τὸ ἐπῆρα χάρισμα, j'ai eu (j'ai acheté) cela pour rien ; || δίδει μαθήματα χάρισμα, il donne des leçons gratis. § **χάρις** τοῦ πνεύματος, προσόν, προτέρημα, talent, n. m. ἱκανότης, δεξιότης, aptitude, n.f. δῶρον, don, n. m. || ἔχει πολλὰ χαρίσματα, il a beaucoup de talents ; || τὸ χάρισμα τοῦ λόγου, le don de la parole.

χαριστής, οῦ, ὁ, ἡ· ὁ χαρίζων, δίδων, donneur, euse, n.

χαριστικός, ή, όν· ὁ διδόμενος ἐξ εὐνοίας, χάριτος πρός τινα, de faveur. § —, ὁ ἀγαπῶν νὰ δίδῃ, νὰ χαρίζῃ, qui aime à donner ; donneur, euse, adj. ἐλευθέριος (εἰς τὸ δίδειν) libéral, ale, aux, adj. ou généreux, euse, adj.

χαριστικῶς [ἐπίρ.] χάριτος ἕνεκεν, πρὸς χάριν τινὸς διδόμενος κατ' εὔνοιαν, par faveur ; ἐξ εὐμενείας διδόμενος, par complaisance.

χαριτόβρυτος, ος, ον, χάριτας βρύων, πλήρης χάριτος (χαρίτων, θελγήτρων), plein de grâces (de charmes), ἐξαίσιος, χαριέστατος, θελκτικός, charmant, e, adj. ou ravissant, e, adj.

χαριτολόγημα, ατος, τό· χαρίεις, εὐφυὴς λόγος, bon mot, n. m. ἤτοι ἡ **εὐφυολογία,** ὅθεν καὶ ἡ ἀστειότης, plaisanterie, n. f. ou facétie, n. f. (προφ. -ci).

χαριτολογία, ας, ἡ· τὸ χαριέντως ὁμιλεῖν, εὐχάριστος, τερπνὴ ὁμιλία (συνομιλία), causerie (babil) agréable.

χαριτολόγος, ος, ον, ὁ χαριέντως ὁμιλῶν, εὐφυολόγος, εὐχάριστος (διασκεδαστικὸς) ὁμιλητής, causeur agréable (amusant), εὐτράπελος, ἀστεῖος, plaisant, e, adj.

χαριτολογῶ (έω), μέλ. ήσω, ὁμιλῶ μετὰ χάριτος (εὐφυῶς), causer avec grâce ; ὁμιλῶ εὐτραπέλως, ἀστειεύομαι, plaisanter ; πολυλογῶ εὐφυῶς, babiller,

χαριτόνω (χαριτόω), μέλ. ώσω, προξενῶ, χάμνω εἴς τινα εὐχαρίστησιν, faire plaisir ; παρέχω, δίδω χάριτα, accorder une grâce ; χαρίζομαι, εὐνοῶ τινά, favoriser. § εὔχομαι εἴς τινα καλόν τι, ne pas envier quelque chose à quelqu'un ; ἐπιτρέπω, permettre ; συγχωρῶ εἴς τινά τι, pardonner ; passer ; || μὴ τοῦ χαριτόνῃς τίποτε, il ne faut rien lui passer. § [μετοχ. παθ. ἐπιθ.] βλ. **χαριτωμένος.**

χαριτωμένος, η, ον, **χαρίεις,** ἐπίχαρις, κομψός, θελκτικός, charmant, e, adj. πλήρης χαρίτων, plein de grâce.

χάρκουμα, τὸ [διάλ. Κύμης], ὁ λέβης, τὸ **καζάνι.**

χάρμα, ατος, τό· ἀντικείμενον προξενοῦν χαρὰν ἢ ἡδονήν, objet ou sujet de joie ; ὅθεν ἡ χαρά, la joie ; ἡ ἡδονή, le plaisir.

χαρμονή, ῆς, ἡ καὶ

χαρμοσύνη, ης, ἡ· χαρά, joie, n. f. ἡ ἡδονή, plaisir, n.m. τέρψις, réjouissance, n. f. φαιδρότης, εὐθυμία, allégresse, n. f.

χαρμόσυνος, ος, ον, χαροποιός, ὁ προξενῶν ἢ ἐκφράζων χαράν, εὐθυμίαν, χαρούμενος, φαιδρός, εὔθυμος, joyeux, euse, adj. περιχαρής, εὔθυμος, gai, e, adj. φαιδρός, εὔθυμος, allègre, adj. || χαρμόσυνος ἡμέρα, jour d'allégresse=ἡμέρα χαρᾶς (ἑορτῆς), jour de fête.

χαρμοσύνως [ἐπίρ. προηγουμένου], μετὰ χαρᾶς, joyeusement, adv. εὐθύμως, allégrement, adv.

χαρμπί, τὸ [δημ.], ἡ ῥάβδος τοῦ πιστολίου, baguette de pistolet. Ἐπίσης ὀξεῖα ῥάβδος ἢ ὀξὺ μαχαιρίδιον μὲ ἀργυρᾶν λαβὴν χρήσιμον δι' ἀκόνισμα μαχαιρίου καὶ διὰ τρύπημα· βλ. καὶ **φουστανέλλα.**

χαροδαρμένος, ὁ [διάλ. Ἠπείρ.], ὃν ἔδειρεν ὁ χάρος ἀφαιρέσας πολλοὺς οἰκείους.

χαροκαίομαι [δημ.], ἀόρ. χαροκάηκα, καίομαι ἀπὸ τὸν χάρο, ἤτοι δοκιμάζομαι ἕνεκα τοῦ θανάτου ἀγαπητοῦ προσώπου, être éprouvé par la mort [d'un être cher].

χαροκαμμένος, ὁ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπ.], ὁ θρηνῶν τὸν θάνατον προσφιλοῦς συγγενοῦς· βλ. **χαροκαίομαι.**

χαροκόπος, ου, ὁ· ὁ φίλος τῆς χαρᾶς, ὁ φίλος τῶν διασκεδάσεων, ὁ ἀγαπῶν νὰ διασκεδάζῃ, qui aime à se divertir ; qui a l'habitude des plaisirs immodérés ; ὁ πλουσιοπαρόχως ζῶν, ἐξοδευτής, bon (ne) vivant (e) ; ὁ κωμαστής, **γλεντζὲς** [δημ.], bambocheur, euse, n. (qui a l'habitude de la débauche), ou noneur, euse, n. (qui se divertit, fait bombance ; λέγουσιν ἐπίσης fétard, e, n. βλ. **γλεντζές**)· || τοῦ ἀκριβοῦ τὸ ἔχει σὲ χαροκόπου χέρια [παροιμ.], à père amasseur fils gaspilleur ; ce que chiche épargne large le dépense; βλ. καὶ **ἀκριβός.**

χαροκοπῶ, μέλ. ήσω, ἄγω βίον χαροπόν, εὔθυμον, mener joyeuse vie ; εὐωχῶ, διασκεδάζω, se divertir ; κωμάζω, γλεντῶ, ξεφαντόνω, bambochèr ; faire la noce, ἤτοι διασκεδάζω, τέρπομαι, ἀντὶ νὰ ἐργασθῶ.

χαρόντισσα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] ἡ ἀνδρεία, ῥωμαλέα γυνή.

χαροποιός, ός, όν, ὁ χαρὰν ποιῶν, ὁ προξενῶν χαράν, qui donne de la joie ; φαιδρός, χαροπός, εὔθυμος, joyeux, euse, adj. || χαροποιὸς εἴδησις, joyeuse nouvelle.

χαροποιῶ (έω), μέλ. ήσω· παρέχω (προξενῶ) χαράν, donner (causer) de la joie ; χαρὰν ποιῶ, ποιῶ τινὰ χαίρειν, faire plaisir ; ἥδω, εὐφραίνω, τέρπω, réjouir.

χαροπός, ος καὶ ή, όν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ ἔχων ζωηροὺς τοὺς ὀφθαλμούς, ζωηρόν, εὐάρεστον, τὸ **βλέμμα,** aux yeux blillants; au regard vif ; ἐν γένει ὁ εὔθυμος, φαιδρός, χαρούμενος, gai, e, adj. φαιδρός, ἱλαρός, γελαστός, riant, e, adj.

χάρος, ου, ὁ [δημ.], ἀντὶ **χάρων,** caron ἢ charon, n. m. [συνεκδ. συνήθ.] ὁ θάνατος, mort, n. f. || τὸν ἐπῆρε ὁ χάρος, il est mort ; || εἶδε τὸ χάρο μὲ τὰ μάτια του [χρ.], il a vu la mort de près.

χαρούμενα [δημ. ἐπίρ.] μὲ καλὴν καρδιάν, μὲ χαράν.

χαρούμενος, η, ον, ὁ χαίρων, ὁ φαιδρός, εὔθυμος, joyeux, euse, adj. πλήρης χαρᾶς, plein de joie; περιχαρής, εὔθυμος, gai, e, adj.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

χαρούπα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], virole ou rondelle, n. f. βλ. **παράκυκλος**.

χαρούπι, τὸ [δημ.] βλ. καροῦπι καὶ ξυλοκέρατα, caroubes;

χάρπα, ας, ἡ [δημ. ναυτ.], cheville à barbes; βλ. ἧλος ὀγκινωτός.

χαρπέτσα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] οὕτω ἐπὶ τὸ ἀστειότερον καλοῦσιν τὸν στόμαχον.

χάρτα, ας, ἡ [δημ.] πίναξ γεωγραφικός, περιγράφων μέρος τῆς οἰκουμένης, χάρτης [γεωγραφικός], carte [de géographie]; βλ. χάρτης. § χαρτοφυλάκιον, porte-cahiers, n.m. ἡ σάκκα τῶν μαθητῶν, sac d'écolier.

χαρταετός, οῦ, ὁ κοινῶς τὸ **τσερκένι**, cerf-volant, n.m. χάρτινον πτηνὸν διὰ νήματος ἠρτημένον ὅπερ ἀνίπταται παιδιᾶς χάριν.

χαρτάκι, τὸ [δημ.] μικρὸν χαρτί, χαρτίον (κυρίως τὸ ἄγραφον), petit papier; μικρὸν τεμάχιον χάρτου, bout de papier.

χαρτζιλίκι, τὸ [δημ.] τὸ χρῆμα ὅπερ συνήθως φέρει τις ἐπ' αὐτοῦ διὰ τὰ ἀτομικὰ μικρὰ ἔξοδά του, τὸ χρῆμα τῆς τσέπης, argent [de poche;] τὸ χρῆμα, monnaie, n. f.

χαρτζιλικόνω [δημ.], μέλ. ώσω, δίδω (παρέχω) τινὶ χρῆμα, donner (procurer) de l'argent.

χάρτης, ου, ὁ· papier, n. m. κοινῶς τὸ **χαρτί**· ‖ **χάρτινος**, ίνη, ινον, en papier; χάρτης λέγεται προϊὸν τῆς βιομηχανίας συνιστάμενον κυρίως ἐκ φυσικῶν ἰνῶν λεπτότατα κατατετμημένων καὶ συμπεπιεσμένων, ἔχον μορφὴν φύλλων λεπτοτέρων ἢ παχυτέρων (0,02 - 0,3 χιλιοστ. πάχους), λευκὸν ἢ κεχρωματισμένον, ποικίλου δὲ μεγέθους καὶ χρησιμεῦον πρὸς γραφήν, ἐκτύπωσιν ἢ ζωγραφικήν, περιτύλιξιν ἀντικειμένων, πρὸς κατασκευὴν διαφόρων ἀντικειμένων κτλ. ‖ — ἀντιγραφικός, papier à calquer, ἤτοι τὸ διαφανὲς ἐφ' οὗ ἀντιγράφουσι σχέδιόν τι· ‖ φύλλον χάρτου, feuille de papier; ‖ χάρτης ἰχνογραφικός, papier à dessin; ‖ — διηθητικός, papier à filtrer, ἢ διηθητικὸς ἢ στραγγιστικός· ‖ **σμυριδόχαρτον** ἢ **χάρτης σμυριδωτός**, papier à l'émeri ou papier émerisé ou papier émeri χάρτης ἐπιπεπασμένος διὰ κόνεως **σμύριδος** (émeri) χρησιμεύων πρὸς κάθαρσιν τῶν μετάλλων· ‖ χάρτης λευκός, papier blanc· ‖ χάρτης **ἀπορροφητικός**, papier brouillard, τὸ **στουπόχαρτο**, ὅστις χρησιμεύει καὶ ὡς χάρτης ἐπισυνδέσεως· ‖ — περιστεροφόρος ἢ χάρτης μεγαλόφυλλος, papier colombier, εἶδος χάρτου φέροντος ὡς σύμβολον περιστεράν, οὗτινος τὸ σχῆμα εἶνε μεγαλόφυλλον· ‖ — στεμματοφόρος ἢ χάρτης μικρόφυλλος, papier couronne, εἶδος χάρτου φέροντος ὡς σύμβολον στέμμα, οὗτινος τὸ σχῆμα εἶνε μικρόφυλλον· ‖ — χρωματιστὸς ἢ κεχρωματισμένος, papier de couleur· ‖ — ἐπισυνδέσεως (περιδετικὸς ἢ περιβλητικός), papier d'emballage, δι' οὗ περιδένουσιν ἢ περιβάλλουσί τι καὶ σχηματίζουσι δέματα· ‖ — δοκιμαστικός, papier d'épreuve, χρήσιμος διὰ τὰς χημικὰς δοκιμασίας· ‖ — ἀντιδραστικός, papier réactif· ‖ — μουσικῆς, papier de musique, διὰ τὴν ἀντιγραφὴν τῶν μουσικῶν στοιχείων· ‖ — μετάξινος, papier de soie; ‖ **ὑαλοχάρτης**, ὁ· papier de verre, κοινῶς **γυαλόχαρτο**· ‖ χάρτης ἡμιτετράγωνος, papier demi-carré, ἔχων σχῆμα ἡμιτετράγωνον· ‖ **χάρτινον περικάλυμμα** (ἢ περιείλημα) τῆς βολίδος τοῦ ὅπλου, papier enveloppe ou calepin, τεμάχιον κεκομμένον ῥομβοειδῶς (en losange) καὶ περιτυλιγμένον πέριξ τῆς βολίδος· χρησιμεύει διὰ τὴν ἀπομόνωσιν ταύτης ἀπὸ τῶν τοίχων τῆς κάννης καὶ πρὸς παρακώλυσιν τῆς **μολυβδώσεως** (emplombage) τῶν αὐλακίων· ‖ papier filtre, βλ. διηθητικὸς (à filtrer)· ‖ χάρτης πισσωτός, papier goudronné; ‖ χάρτης σμυριδωτός, émerisé ou papier émeri; βλ. ἀνωτέρω papier à l'émeri· ‖ — τεφρός, papier gris; ‖ — ἰωσήφιος, papier joseph; ‖ — περγαμηνοειδής, parcheminé; ‖ — βοτρυοφόρος ἢ χάρτης μετριόφυλλος, papier raisin, εἶδος χάρτου φέροντος ὡς σύμβολον βότρυν, οὗτινος τὸ σχῆμα εἶνε μετριόφυλλον. § —, papillon, n. m. Γεωγραφικῶς ἡ εἰρημένη λέξις σημαίνει **μικρόν** τινα **χάρτην** (carte) παρεντεθειμένον εἴς τινα γωνίαν ἑτέρου χάρτου, διὰ τοῦ ὁποίου συνήθως παρίσταται ὑπὸ **μεγαλειτέραν κλίμακα** μέρος τι τοῦ ὅλου χάρτου. Τοιούτου εἴδους χάρται ὑπάρχουσιν εἰς τὰς γωνίας ἁπάντων τῶν ναυτικῶν χαρτῶν δεικνύοντες ἐν μεγαλειτέρᾳ κλίμακι τοὺς λιμένας. § ὁ **συνταγματικὸς χάρτης**=τὸ σύνταγμα, la Constitution; la charte; **χάρτης** (charte κατ' ἀρχὰς ἐδήλου διατάγματα ἐκδιδόμενα ὑπὸ ἡγεμόνων ἢ προυχόντων μετά τινος ἐπισημότητος πρὸς ἀπονομὴν ἐλευθεριῶν τινῶν ἢ δικαιωτάτων εἰς τοὺς ὑπηκόους, ἐλευθερώσεως δούλων κλπ. Ἐντεῦθεν δ' ἡ λέξις μετέπεσεν εἰς δήλωσιν τοῦ συντάγματος (ὅπερ καὶ συνταγματικὸς χάρτης καλεῖται), καὶ μάλιστα ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐν Γαλλίᾳ ὁ Λουδοβῖκος ΙΗ' ἐκάλεσε τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀπονεμηθὲν σύνταγμα. Ἐν ἀκριβολογίᾳ ὅμως ὑφίσταται ἡ ἑξῆς οὐσιώδης καὶ οὐχὶ ἄμοιρος συνεπειῶν διαφορὰ μεταξὺ χάρτου καὶ συντάγματος, ὅτι χάρτης μὲν εἶνε τὸ ὑπὸ τοῦ μονάρχου τῷ λαῷ παρεχόμενον πολίτευμα (charte octroyée) καὶ παραχώρησιν τρόπον τινὰ αὐτοῦ πρὸς τὸν λαὸν ἀποτελοῦν, σύνταγμα δὲ τὸ ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς κεκτημένου τὴν κυριαρχίαν καταρτιζόμενον καὶ ἀποτελοῦν οἱονεὶ σύμβασιν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ μονάρχου. § χάρτης κοινῶς **χάρτα**, carte, n. f. ὁ πίναξ· ‖ — γεωγραφικός, carte géographique; ‖ — (γεωγραφικὸς) κρεμαστός, carte murale; ‖ — (πίναξ) τοπογραφικός, carte topographique; ‖ **μαγνητικὸς χάρτης**, carte magnétique, χάρτης δίδων διὰ διαφόρους τόπους τὴν **ἀπόκλισιν** (déclinaison) καὶ τὴν **ἔγκλισιν** (inclinaison) τῆς μαγνητικῆς βελόνης ὡς καὶ τὴν γήϊνον μαγνητικὴν ἔντασιν· ‖ **ναυτικοὶ χάρται** ἢ **ὑδρογραφικοὶ χάρται**, cartes marines ou cartes hydrographiques, χάρται παριστῶντες λεπτομερέστατα ἐπὶ ἐπιπέδου ἐπιφανείας, τμῆμα θαλάσσης μετὰ τῶν παρακειμένων καὶ περιλαμβανομένων ἀκτῶν, νήσων, νησιδρίων, βράχων, ὑφάλων, σκοπέλων, κτλ. Ἐπὶ τῶν χαρτῶν

τούτων εἰς οὓς οἱ μεσημβρινοὶ καὶ οἱ παράλληλοι παρίστανται δι' εὐθειῶν γραμμῶν παραλλήλων καὶ καθέτων μεταξύ των, σημειοῦνται προσέτι τὰ βάθη τῆς θαλάσσης εἰς τὰ διάφορα σημεῖα, ἡ παραλλαγὴ τῆς μαγνητικῆς βελόνης, ἡ διεύθυνσις τῶν κανονικῶν ῥευμάτων, τὸ ἀνεμολόγιον, ἡ κλῖμαξ τῶν ἀποστάσεων τῶν διαφόρων σημείων, ἡ κλῖμαξ τοῦ πλάτους, ἡ κλῖμαξ τοῦ μήκους καὶ ἐν γένει πᾶν δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν ναυτικῶν προβλημάτων, τοῦ ὁρισμοῦ τῆς πορείας τοῦ πλοίου καὶ τοῦ στίγματος· || **ἐπίπεδος ἢ ἰσομερὴς χάρτης**, carte-plate, εἶνε ναυτικὸς χάρτης εἰς ὃν ὅλοι οἱ παράλληλοι θεωροῦνται ὡς ἴσοι πρὸς τὸν διερχόμενον ἐκ τοῦ μέσου τοῦ μέρους ὅπερ πρόκειται νὰ παρασταθῇ· || **αὐξομερὴς ἢ ἀναγωγικὸς ἢ Μερκατορικὸς χάρτης**, carte-réduite ou carte Mercator, ναυτικὸς χάρτης εἰς ὃν ὅλοι οἱ παράλληλοι θεωροῦνται ὡς ἴσοι πρὸς τὸν Ἰσημερινόν, αὐξανόμενοι πρὸς τοῦτο ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεώς των ἀπὸ τοῦτον· || **χάρτης μεγάλης κλίμακος**, carte à grand-point, ναυτικὸς χάρτης κατεσκευασμένος ὑπὸ μεγάλην κλίμακα· || **χάρτης μικρᾶς κλίμακος**, carte à petit-point, ναυτικὸς χάρτης κατεσκευασμένος ὑπὸ μικρὰν κλίμακα. § **ἄτλας ἢ συλλογὴ ὑδρογραφικῶν χαρτῶν** [ναυτ.], neptune, n.m. || συλλογὴ ὑδρογραφικῶν χαρτῶν τῶν Ἰνδικῶν θαλασσῶν, neptune oriental. § χάρτης γεωγραφικὸς τῶν δύο ἡμισφαιρίων, mappemonde, n. f. βλ. **ἐπιπεδοσφαίριον**.

χαρτί, τὸ [δημ.], βλ. χάρτης, papier, n. m. τεμάχιον (φύλλον) χάρτου, morceau (feuille) de papier; || μία κόλλα χαρτί, une feuille de papier; || μουντζουρόνω χαρτιὰ [μεταφ.], barbouiller du papier; écrivailler; || ἄχρηστον χαρτί, paperasse, n. f. papier de rebut; || τυλίζει τὰ μαλλιά της εἰς τὰ χαρτιά, elle fait des (ses) papillotes. § χάρτης [δημ.], τὸ γεγραμμένον, ἔγγραφον, écrit, n. m. τὸ γεγραμμένον, ἡ γραφή, écriture, n. f. ἔγγραφος πρᾶξις, acte, n. m. συμβόλαιον, contrat, n. m. [πληθ.] **ἔγγραφα**, documents; pièces ou papiers; || ἰδιωτικὸν χαρτί, écriture privée; || ὁ λόγος του εἶνε χαρτί, sa parole vaut l'écrit; || αὔριον θὰ κάμωμεν τὸ χαρτὶ (τὰ χαρτιά), demain nous passerons le contrat; || τὰ χαρτιὰ πλοίου, écritures d'un navire (βλ. **ἀποδημητήρια**), les papiers de bord; || ἐπῆγε τὰ χαρτιά του εἰς ἄλλον δικηγόρον, il a porté ses pièces à un autre avocat. § ἐζωγραφισμένος χάρτης, papier peint; κεχρωματισμένος χάρτης, papier-peinture; || θὰ βάλλουν εἰς τὸν τοῖχον χαρτί, on tapissera le mur de papier peint. § —, παιγνιόχαρτον, carte à jouer; [πληθ.] τὰ παιγνιόχαρτα, jeu, n. m. || μία δέσμη (τράπουλα) χαρτιά, un jeu de cartes; || παίζουν χαρτιά, ils jouent aux cartes; || ἀγαπᾷ τὰ χαρτιά, il aime le jeu; || ἔχει καλὸν (πολὺ) χαρτί, il a beau (bien du) jeu; || ἐτράβηξα ἄθλιον χαρτί, il m'est rentré un vilain jeu; || βλέπουν τὰ χαρτιά σου, on voit votre jeu; || ῥίπτω τὰ χαρτιὰ [πρὸς μαντείαν], tirer les cartes; || κάμνω παιγνίδια [ταχυδακτυλουργικὰ] μὲ τὰ χαρτιά, faire des tours de cartes; || κόπτειν τὰ χαρτιὰ πρὸς τὸ μέρος τοῦ δίδοντος (μοιράζοντος) αὐτά, couper les cartes dans le sens de la politesse. § [ναυτ.] χαρτὶ τοῦ μπούσουλα, rose des vents; βλ. **ἀνεμολόγιον.**

χάρτινος, ίνη, ον, ἐκ χάρτου, de papier; || χάρτινον περικάλυμμα, papier enveloppe; βλ. **χάρτης.**

χαρτοαχυρίτης, ου, ὁ· carton-paille, n. m. βλ. **ναστοαχυρίτης.**

χαρτοβασίλειον, ου, τὸ [κωμ.], βασίλειον, διοίκησις ἧς ἡ ὑπηρεσία διεξάγεται ἐν μεγάλῃ κλίμακι δι' ἐγγράφων, πλειστάκις μενόντων ἀνεκτελέστων τῶν ἐν αὐτοῖς περιλαμβανομένων, administration écrivassière (bureaucratique). Βλ. καὶ **γραφειοκρατία.**

χαρτογραφία, ας, ἡ· cartographie, n. f. (καὶ **πινακογραφία**). Ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν πίνακας παριστῶντας γραφικῶς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἢ μέρος αὐτῆς ἐν ἐπιπέδῳ. Κατὰ τὴν κλίμακα καὶ τὸν τρόπον τῆς παραστάσεως διακρίνονται τοπογραφικοὶ καὶ γεωγραφικοὶ πίνακες, ἀλλὰ αἱ ἀρχαὶ δι' ἀμφοτέρους εἶνε αἱ αὐταί. Κύριαι δυσκολίαι ἐν τῇ διὰ τῇ χαρτογραφίᾳ παραστάσει τῆς γῆς εἶνε τρεῖς· τὸ σφαιροειδὲς τῆς γῆς, αἱ κατὰ τὸ ὕψος διαφοραὶ τῆς ἐπιφανείας καὶ ἡ ἀπαιτουμένη σμίκρυνσις. Τὰ προβλήματα ταῦτα ἐλύθησαν ὑπὸ τῶν χαρτογράφων κατὰ διαφόρους ἐπινοήσεις.

χαρτογραφικός, ή, όν, cartographique, adj. ἀφορῶν τὴν χαρτογραφίαν.

χαρτογράφος, ου, ὁ· cartographe, n. m. ὁ καταρτίζων χαρτογραφικοὺς πίνακας.

χαρτοδένω, μέλ. έσω, χαρτονόω-ῶ, cartonner [un livre], ἐπενδύω (δένω) περιβάλλω (βιβλίον κτλ.) διὰ χάρτονος, relier un livre en carton; garnir de carton.

χαρτόδερμα, ατος, τό· carton cuir, n. m. ναστόδερμα, τό· μίγμα ἐκ τεμαχίων δέρματος, χάρτονος καὶ κόλλας, διὰ τὴν κατασκευὴν κοσμημάτων προωρισμένων νὰ ἐπιχρυσωθῶσι.

χαρτοδέσιμον, τὸ [δημ.] καὶ

χαρτόδεσις, εως, ἡ· cartonnage, n. m. ἡ χαρτόνωσις, περιβολὴ βιβλίου, κλπ. διὰ χάρτονος· τὸ δέσιμον τῶν τυπογραφικῶν φύλλων βιβλίου διὰ ναστοχάρτου.

χαρτοδέτης, ου, ὁ (θηλ. **χαρτοδέτις**, ιδος), cartonneur euse, ὁ ἐργάτης (ἐργάτις) χαρτοδένων βιβλία, ouvrier, ouvrière qui cartonne des livres.

χαρτοδέτησις, εως, ἡ· cartonnerie, n.f. ἡ τέχνη τοῦ χαρτοδένειν, art de cartonner.

χαρτόδετος, ος, ον· ὁ περιβεβλημένος, ἐπενδεδυμένος διὰ χάρτονος, cartonné, ée, adj. recouvert (relié) de carton.

χαρτοθέτης, ου, ὁ [τυπογρ.], margeur, euse, n. ὁ ἐπιθέτων ἐπὶ τοῦ πιεστηρίου τὰ φύλλα τοῦ χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν.

χαρτοθήκη, ης, ἡ· χάρτων ἐν ᾧ ἐγκλείονται ἔγγραφα, carton [à papiers]; γενικῶς ἡ θήκη ἐν ᾗ περικλείονται ἔγγραφα, casier, n.

m. ‖ —, serre-papiers, n.m. μέρος ἤτοι θήκη, ἐν ᾗ τοποθετοῦνται διάφορα χαρτία, ἔγγραφα.

χαρτοθλίπτης, ου, ὁ· serre-papier, n.m. (χάρτης, θλίβω)· οἱαδήποτε πλὰξ ἥτις ἐπιτίθεται ἐπὶ φύλλων χάρτου, ἵνα μὴ ταῦτα διασκορπισθῶσι.

χαρτόλιθος, ου, ὁ· carton-pierre, n. m. μίγμα ἐκ χάρτονος (carton), πηκτίνης (gélatine) καὶ λευκολίθου ἢ κιμωλίας, χρησιμεῦον διὰ τὴν κατασκευὴν κοσμημάτων γλυπτικῆς· βλ. καὶ **ναστόλιθος.**

χαρτομανής, ής, ές· ὁ ἐμπαθὴς (ἐμμανὴς) παίκτης χαρτιῶν (χαρτοπαίκτης), qui a la passion (la manie) du jeu; μανιώδης χαρτοπαίκτης, joueur effréné.

χαρτομανία, ας, ἡ· μεγάλη τάσις (ἐπιθυμία) εἰς τὴν χαρτοπαιξίαν, passion (manie; fureur) du jeu.

χαρτομάντις, εως, ὁ, ἡ· cartomancien, enne, n. ὅστις ἀσκεῖ τὴν χαρτομαντείαν, προλέγων τὸ μέλλον διὰ τῶν παιγνιοχάρτων· βλ. καὶ **μάντις.**

χαρτομαντεία, ας, ἡ· cartomancie, n. f. μαντεία διὰ τῶν παιγνιοχάρτων, divination au moyen des cartes.

χαρτόνι(ον), τὸ [δημ.], χάρτων, carton, n. m.

χαρτονοδέτης, ου, ὁ· cartonnier, n. m. βλ. **χαρτονουργός.**

χαρτονόμισμα, ατος, τό· papier-monnaie, n.m. ἢ ἁπλῶς papier, n.m. τὸ τραπεζογραμμάτιον, billet de banque, n. m. ‖ σᾶς ἀποστέλλω τὸ ὑπόλοιπον τοῦ λογαριασμοῦ εἰς ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, διότι τὸ χαρτονόμισμα ἐλλείπει ἐνταῦθα, je vous envoie ce solde en argent et en or, parce que le papier-monnaie est très rare ici. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων οὐδέποτε ἔπαυσεν ἡ κυκλοφορία ἀναγκαστικοῦ νομίσματος, οὐχὶ μόνον μεταλλίνου, ἀλλὰ καὶ ἐκ διαφόρων ἄλλων ὑλικῶν, ἰδίως δὲ τεμαχίων ἐκ δέρματος, φερόντων τὴν σφραγῖδα τοῦ ἐκδίδοντος. Τὰ ἐκ δέρματος νομίσματα ἦσαν ἐν χρήσει εἰς πολλὰ βάρβαρα ἔθνη τῆς ἀρχαιότητος καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς Ρωμαίοις μέχρι τινός. Ἐν Κίνᾳ ἐπεβλήθη 100 ἔτη π. Χ. ἡ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία τεμαχίων ἐκ δέρματος ἐλάφου ὑπὸ αὐτοκράτορος τινὸς ἔχοντος ἀνάγκην χρημάτων χάριν πολεμικῶν παρασκευῶν. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 13ου αἰῶνος ἤρχισαν ἐν Κίνᾳ νὰ κυκλοφορῶσι χάρτινα νομίσματα. Ὅστις ἠρνεῖτο νὰ δεχθῇ ταῦτα εἰς τὸ ἄρτιον ἐτιμωρεῖτο διὰ θανάτου. Τὰ πρῶτα ἴχνη τῶν τραπεζικῶν γραμματίων εὑρίσκομεν εἰς τὰς Ἰταλικὰς δημοκρατίας τῆς Βενετίας καὶ τῆς Γενούης κατὰ τὸν 12ον αἰῶνα. Ἡ πηγὴ τῶν τραπεζογραμματίων εἶνε ἡ ἑξῆς: Ἕνεκα τοῦ ἀκανονίστου τῶν μεταλλικῶν νομισμάτων κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, προερχομένου ἐκ τῶν συχνῶν κιβδηλειῶν, οἱ ἔμποροι ἦσαν ἠναγκασμένοι κατὰ πᾶσαν συναλλαγὴν νὰ ζυγίζωσι μετὰ προσοχῆς ἓν ἕκαστον νόμισμα καὶ νὰ ἐξετάζωσι τὸ εἰς καθαρὸν μέταλλον περιεχόμενον αὐτοῦ. Αἱ Τράπεζαι τότε, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐμπόρων, ἐδέχοντο εἰς κατάθεσιν παρ' αὐτῶν ὄγκους χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ τοῖς ἔδιδον ἀποδεικτικὰ τῆς καταθέσεώς των· τ' ἀποδεικτικὰ ταῦτα ἐκυκλοφόρουν μεταξὺ τῶν ἐμπόρων ἀντὶ τοῦ ὄγκου τοῦ μετάλλου, ὅπερ παρίστων. Αὐτὰ τ' ἀποδεικτικὰ λοιπὸν ἦσαν τὰ πρῶτα **τραπεζογραμμάτια** καί, ὡς βλέπει τις, δὲν ἦσαν ἄλλο ἢ **παραστατικὰ** ἀξιῶν, παραστατικὰ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, τὸν ὁποῖον ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἀμέσως ὁ κάτοχος ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ αὐτῶν. Βραδύτερον ἐμιμήθησαν τὸ σύστημα τοῦτο καὶ αἱ Τράπεζαι τοῦ Ἀμστελοδάμου, τοῦ Ἀμβούργου καὶ ἄλλαι. Ἀλλ' ἡ πρώτη ἐμφάνισις τῶν τραπεζογραμματίων ὑπὸ τὸν τύπον περίπου, ὃν διατηροῦσι μέχρι σήμερον, δηλαδὴ ὡς παραστατικῶν ὡρισμένων **μονάδων κεκομμένου καὶ πραγματικοῦ νομίσματος**, πλήρους ἀξίας, ἀνθ' ὧν δύνανται ν' ἀνταλλαγῶσιν ἐν πάσῃ στιγμῇ, ἐγένετο κατὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς Τραπέζης τῆς Ἀγγλίας τῷ 1694 καθ' ἣν ἐποχὴν δηλαδὴ ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις εὑρίσκετο εἰς οἰκονομικὰς στενοχωρίας, ὁπότε συνεπείᾳ συμβάσεως μετὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ἠναγκάσθη ἡ Τράπεζα αὕτη νὰ τῇ δανείσῃ ὁλόκληρον τὸ κεφάλαιόν της, ὅπως δὲ ἐκτελῇ τὰς ἐργασίας της ἐξέδωκε τραπεζογραμμάτια. Τὰ τραπεζογραμμάτια ταῦτα ἐξηργυροῦντο ἅμα τῇ προσαγωγῇ.

Καὶ ἐν Γαλλίᾳ ὡσαύτως ἅμα τῇ ἐκρήξει τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως, ἡ γαλλικὴ ἐθνοσυνέλευσις, εὑρεθεῖσα εἰς οἰκονομικὰς στενοχωρίας ἐξέδωκε τὸ 1789 ὑποθηκικὰς ὁμολογίας ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ κράτους, τῶν κατασχεθέντων κτημάτων τῶν εὐγενῶν κτλ. Αἱ ὁμολογίαι αὗται κατέληξαν νὰ χρησιμεύωσιν ὡς **χαρτονόμισμα.** Αἱ ἀνάγκαι δὲ τῆς Δημοκρατίας ἔκαμαν ὥστε ν' αὐξηθῶσι καταπληκτικῶς αἱ ἐκδόσεις. Ἐφ' ὅσον δὲ ηὔξανον αἱ ἐκδόσεις, ἐπὶ τοσοῦτον κατέπιπτεν ἡ ἀξία αὐτῶν καὶ ὅτε αἱ ἐκδόσεις ἔφθασαν μέχρι 4 δισεκατομμυρίων, κατήντησεν ἓν χαρτονόμισμα τῶν 100 φρ. νὰ ἔχῃ ἀξίαν 50 λεπτῶν.

Ἐν Ἀγγλίᾳ πάλιν, διαρκοῦντος τοῦ κατὰ τῆς Γαλλίας πολέμου ἡ Τράπεζα ἐξηντλεῖτο εἰς δάνεια πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διαρκῶς ἀπεσύροντο αἱ πρὸς αὐτὴν καταθέσεις τῶν ἱδρυτῶν καὶ προσήγοντο πρὸς ἐξαργύρωσιν τὰ γραμμάτιά της. Ὁ πανικὸς εἶχεν ἐκραγῇ καὶ ὑπῆρχε φόβος μήπως ἡ Τράπεζα σταματήσῃ τὰς πληρωμάς της. Τότε ἡ Κυβέρνησις ἔδωκε τὸ δικαίωμα ὅπως ἀναστείλῃ τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων αὐτῆς (1797) ἤτοι ἐπέβαλε τὴν **ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν.**

Ἡ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία ἔχει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν πηγὴν αὐτῆς εἰς τὰς οἰκονομικὰς δυσχερείας τοῦ δημοσίου ζητοῦντος πρόχειρον πορισμὸν χρημάτων χάριν διαφόρων ἀναγκῶν του. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἄλλα παραδείγματα καθ' ἃ ὑπεβλήθη αὕτη καὶ ἕνεκεν ἄλλου λόγου, ἤτοι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς ποσότητος ἀνταλλακτικῶν ὀργάνων ἐν τῇ χώρᾳ, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐπήρχετο στενοχωρία καὶ κρίσις οἰκονομική.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατηροῦμεν ὅτι τὸ χαρ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

τονόμισμα παρουσιάζεται ὑπὸ δύο μορφάς, ἄλλοτε μὲν ἐκδίδεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ κράτους, ἄλλοτε δὲ ἐκδίδεται ὑπὸ τῶν Τραπεζῶν ὡς γραμμάτιον τραπεζικὸν ἐξαργυρούμενον ἅμα τῇ ἐμφανίσει, μεταβάλλεται δὲ κατόπιν διὰ διαταγῆς τοῦ κράτους εἰς νόμισμα ἀναγκαστικῶς κυκλοφοροῦν.

Εὐθὺς δ' ὡς τὸ γραμμάτιον κυκλοφορεῖ ἀναγκαστικῶς εἶνε πλέον **νόμισμα**, εἶνε **χαρτονόμισμα** εἴτε ὑπὸ τοῦ κράτους ἐξεδόθη, εἴτε ὑπὸ τῆς Τραπέζης· οὐδεμία δὲ διάκρισις ὑπάρχει ὡς πρὸς τὰ οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα ἑκατέρου τούτων. Οὐσιωδῶς ὅμως διαφέρει τὸ χαρτονόμισμα ἀπὸ τῶν τραπεζογραμματίων, διότι ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἐξαργυροῦνται ἅμα τῇ ἐμφανίσει, δὲν εἶνε χαρτονομίσματα, ἀλλ' ἁπλᾶ παραστατικὰ τοῦ μεταλλικοῦ νομίσματος. Δὲν σφάλλεταί τις ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀποκαλῶν χαρτονόμισμα πᾶν γραμμάτιον ἀναγκαστικῶς κυκλοφοροῦν, οἱοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ ἐκδώσας αὐτό, τραπεζογραμμάτια δὲ τὰ ἐξαργυρούμενα ἐν ὄψει γραμμάτια τῶν Τραπεζῶν.

χαρτονοποιεῖον, ου, τό· cartonnerie, n. f. τὸ ἐργοστάσιον ἐν ᾧ κατασκευάζουσι χάρτονα, fabrique de carton.

χαρτονοποιΐα, ας, ἡ· cartonnerie, n. f. ἡ κατασκευὴ τοῦ χάρτονος.

χαρτονοποιϊκή, ῆς, ἡ· cartonnerie, n. f. ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν χάρτονα.

χαρτονοποιός, οῦ, ὁ· cartonnier, n. m. ou cartonneur, n.m. ὁ κατασκευάζων χάρτονα, fabricant de carton.

χαρτονουργεῖον, ου, τό· cartonnerie, n. f. τὸ ἐργαστήριον ἔνθα κατασκευάζονται ἔργα ἀπὸ χάρτονος.

χαρτονουργία, ας, ἡ· cartonnerie, n. f. τὸ κατασκευάζειν ἔργα ἀπὸ χάρτονος.

χαρτονουργική, ῆς, ἡ· cartonnerie, n.f. ἡ τέχνη τοῦ κατασκευάζειν ἔργα ἀπὸ χάρτονος.

χαρτονουργός, οῦ, ὁ· cartonnier, n. m. χαρτονοδέτης, ὁ κατασκευάζων ἔργα ἀπὸ χάρτονα.

χαρτονόω-ῶ, βλ. **χαρτοδένω.**

χαρτόνω, μέλ. ώσω, καλύπτω διὰ χάρτου, couvrir avec du papier; φράττω διὰ χάρτου τὰς χαραγὰς παραθύρου, θύρας, κτλ.. boucher avec du papier; βύω, κλείω (στουπόνω διὰ χάρτου), calfeutrer [une fenêtre, etc.].

χαρτόνωσις, εως, ἡ· cartonnage, n. m. χαρτόδεσις, ἡ· περιβολή, κτλ. διὰ χάρτονος.

χαρτοξέστης, ου, ὁ· grattoir, n. m. ξοῖς δι' ἧς ξέουσι τὸν χάρτην πρὸς ἀπάλειψιν κακῶς γεγραμμένου.

χαρτοπαίγνιον, ου, τό· τὸ παίζειν χαρτιά, jeu, n. m. § — [κατ' ἐπέκτ.] τὸ **χαρτοπαικτεῖον.**

χαρτοπαίζω, μέλ. αίξω, βλ. **χαρτοπαικτῶ.**

χαρτοπαικτεῖον, ου, τό· οἰκία ἐν ᾗ συστηματικῶς παίζουν χαρτιά, maison de jeu; tapis vert, n.m. tripot, n.m. δὲ κυρίως λέγεται χαρτοπαικτεῖον τῆς κοινῆς τάξεως ἔνθα δύναται νὰ συμβῇ κατάχρησις εἰς βάρος τῶν ἀδαῶν παικτῶν.

χαρτοπαίκτης, ου, ὁ· ὁ joueur, n. m. ὁ ἀρεσκόμενος νὰ χαρτοπαίζῃ ἐπὶ χρήμασι.

χαρτοπαικτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν χαρτοπαίκτην, de joueur; ἀφορῶν τὸ χαρτοπαίγνιον, de jeu.

χαρτοπαίκτρια, ας, ἡ· joueuse, n. f. ἡ ἀρεσκομένη νὰ χαρτοπαίζῃ ἐπὶ χρήμασι.

χαρτοπαικτῶ (έω), μέλ. ήσω, χαρτοπαίζω, παίζω [χαρτιά], jouer [aux cartes].

χαρτοπαιξία, ας, ἡ· τὸ παίζειν χαρτιά, action de jouer; jeu, n. m. πάθος πρὸς τὸ χαρτοπαίζειν, passion de jeu.

χαρτοπέτασμα, ατος, τό· tapisserie, n.f. κοινῶς **ταπετσαρία,** ἤτοι ἐπίστρωσις ἰδίως τοίχων διὰ χάρτου πεποικιλμένου.

χαρτοποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατασκευῆς χάρτου, fabrique (manufacture) de papier; papeterie, n. f.

χαρτοποιΐα, ας, ἡ· papeterie, n. f. τὸ κατασκευάζειν χάρτην.

χαρτοποιϊκή, ῆς, ἡ· ἡ **χαρτοποιΐα.**

χαρτοποιός, οῦ, ὁ· ὁ κατασκευαστὴς χάρτου, fabricant de papier; papetier, n. m.

χαρτοπυρῖτις, ιδος, ἡ· poudre de papier.

χαρτοπωλεῖον, ου, τό· κατάστημα ἐν ᾧ πωλοῦσι χάρτην καὶ πάντα τὰ σχετικὰ αὐτῷ, magasin de papeterie ἢ ἁπλῶς papeterie, n. f.

χαρτοπώλης, ου, ὁ· ὁ ἔχων χαρτοπωλεῖον, πωλῶν χάρτην, καὶ τὰ τούτου συνακόλουθα, marchand papetier, n. m. ἢ ἁπλῶς papetier, n. m.

χαρτοπωλία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ πωλεῖν χάρτην, papeterie, n. f.

χαρτοσημαίνω, μέλ. άνω· ἐπιθέτω κινητὸν χαρτόσημον, timbrer; faire timbrer.

χαρτοσήμανσις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ χαρτοσημαίνειν, action de timbrer; timbrage, n. m. timbre, n. m. βλ. ἔνσημος καὶ **χαρτόσημον.**

χαρτόσημον, ου, τό· ὁ σφραγιστὸς χάρτης, papier timbré, n. m. τὸ κινητὸν χαρτόσημον ἢ ἔνσημον, timbre, n. m. σῆμα ἐκτυπούμενον ὑπὸ τοῦ κράτους, ἐπὶ φύλλων χάρτου ἅτινα χρησιμοποιοῦσι διὰ τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις, δικαστικάς, κτλ. marque imprimé par l'État, sur le papier dont on se sert pour les actes de l'état civil, judiciaires, etc. ‖ — συναλλαγματικῶν, timbre de change; ‖ — φορτωτικῶν, le timbre de la police; ‖ — ἀξίας (τάξεως), timbre proportionnel (fixe); ‖ ὁ φόρος τοῦ χαρτοσήμου, l'impôt du timbre; ‖ [μεταφ.] ἐν ἐλλείψει χαρτοσήμου καλὸ καὶ τὸ στουπόχαρτο [παροιμ. ἀνάλ. τῇ], à défaut de chapon pain et oignon; ‖ **χαρτόσημον· κατὰ** τὸν σήμερον κρατοῦντα παρ' ἡμῖν νόμον περὶ χαρτοσήμου «φόρος» ὑπὸ τὸ ὄνομα τέλος χαρτοσήμου ἐπιβάλλεται ἐπὶ ἐγγράφων ἀπευθυνομένων πρὸς δημοσίας ἀρχὰς ἢ ἀναγομένων εἰς πράξεις ἀστικὰς καὶ δικαστικὰς καὶ ἐπὶ ἐγγράφων ἅτινα δύνανται νὰ προσαχθῶσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἢ πάσης ἄλλης ἀρχῆς ὡς ἀποδεικτικά, ἐπὶ τῶν ἕνεκα θανάτου μεταβιβάσεων τῶν περιουσιῶν, ἀνεξαρτήτως τῆς συντά-

ξεως ἐγγράφων περὶ αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων, συμβόλων καὶ ἄλλων δμοίων γραμματίων τῶν ἀτμοπλοίων καὶ σιδηροδρόμων, δημοσίων θεαμάτων, ἀκροαμάτων κτλ.». Εἶνε δὲ τὸ τέλος τοῦ χαρτοσήμου ἀναλογικόν, ἀναλόγως τῆς φορολογουμένης ποσότητος ἐπιβαλλόμενον, ἢ πάγιον, κατὰ τὸ εἶδος τοῦ ἐγγράφου κανονιζόμενον. καὶ εἰσπράττεται ἢ γραφομένου ἀπ' εὐθείας τοῦ ἐγγράφου ἐπὶ σφραγιστοῦ χάρτου ἢ κατόπιν ἐπικολλωμένου ἐπὶ τοῦ χάρτου κινητοῦ ἐπισήματος ἢ δι' εἰδικῆς ἐπισφραγίσεως, ἐνίοτε δὲ καὶ δι' ἐκδόσεως ἀποδείξεως πληρωμῆς τοῦ δημοσίου ταμείου.

χαρτοτομίς, ίδος, ἡ· coupe-papier, n.m. ou couteau à papier, n. m. μαχαιρίδιον συνήθως ὀστέϊνον πρὸς ἀποκοπὴν τῶν φύλλων τῶν βιβλίων, ὅταν δὲ χρησιμεύῃ διὰ τὴν κοπὴν χάρτου, εἶνε συνήθως ἐκ μετάλλου· ‖ **χαρτοτομὶς δείκτης**, liseuse, n. f. (coupe-papier qui sert à marquer les pages), χαρτοτομὶς χρησιμεύουσα νὰ συγκρατῇ σελίδας τινὰς τοῦ βιβλίου ὅπερ ἀναγιγνώσκουσι.

χαρτοφορία, ας, ἡ· ἡ μανιώδης χαρτοπαιξία, passion (fureur) du jeu ; jeu effrené.

χαρτοφόρος, ος, ον· μέγας χαρτοπαίκτης, grand joueur ; μανιώδης ἐμπαθὴς χαρτοπαίκτης, joueur passionné. Διὰ τὰς γυναῖκας λέγουσι κοινῶς **χαρτοφόρα**, grande joueuse ; joueuse passionnée.

χαρτοφυλάκιον, ου, τό· portefeuille, n. m. θήκη κυρίως δερματίνη δεδιπλωμένη καὶ ἐν ᾗ τίθενται διάφορα χρήσιμα χαρτία, κοινῶς λέγεται **πορτοφόλι** εἶνε δὲ ἐκεῖνο ὅπερ οἱ κύριοι ἰδίως θέτουσιν εἰς τὸ θυλάκιόν των ἐνθέτοντες διάφορα χαρτονομίσματα. § — [μεταφ.] portefeuille, n. m.=τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπουργοῦ, fonctions de ministre ; ‖ τὸ χαρτοφυλάκιον τῶν οἰκονομικῶν, le portefeuille des finances.

χαρτοφύλαξ, ακος, ὁ· τὸ χαρτοφυλάκιον, portefeuille, n. m. κοινῶς **φύλακας**, λέγεται ἰδίως θύλαξ ἐκ χάρτονος ἐν ᾧ θέτουσιν χρήσιμα χαρτία, ἰχνογραφήματα, κτλ. ‖ —, ἡ **σάκκα** τῶν μαθητῶν, porte-cahiers, n. m. ‖ **χαρτοφύλαξ**, serviette, n. f. λέγεται μέγα χαρτοφυλάκιον κυρίως ἐκ μαλακοῦ δέρματος, ἐν ᾧ οἱ δικηγόροι, οἱ καθηγηταί, κτλ. θέτουσι τὰ χρήσιμα αὐτοῖς διὰ τὸ δικαστήριον ἔγγραφα, διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματός των χειρόγραφα, κτλ. § —, φύλαξ τῶν χαρτῶν, gardien des chartes, ἀρχειοφύλαξ, archiviste, n. m. =φύλαξ τῶν ἀρχείων, garde des archives ; chartophylax, n. m.

χαρτοφυσίγγιον, ου, τό· βλ. φυσίγγιον (cartouche).

χάρτσ(ι), τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], σειρήτιον μετάξινον.

χάρτωμα, ατος, τό· τὸ καλύπτειν (βύειν, κλείειν, στουπόνειν) διὰ χάρτου, action de couvrir (de boucher) avec du papier ; τὸ βύσμα, τὸ στούπωμα τῶν χαραγῶν θυρῶν, παραθύρων, κτλ. calfeutrage, n. m.

χάρτωμα(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], λεπτὴ σανὶς ὡς χάρτης.

χάρτων, ονος, ὁ· carton, n. m. κοινῶς **τὸ χαρτόνι**, ὁ μουκαβᾶς· χονδρὸς πεπιεσμένος χάρτης ὅστις λέγεται καὶ **ναστόχαρτον**· ‖ — στιλβουργικός, carton à satiner, ἤτοι χάρτων πρὸς στιλβούργησιν ἢ στιλβουργίαν· ‖ **χάρτων ξηραντικός**, carton à sécher ; ‖ **χάρτων ἀσφαλτωμένος** ἢ ἀσφαλτώδης, carton bitumé ou bitumineux, ὁ χάρτης οὗτος ἐφευρεθεὶς πρὸ 40ετίας, ἐγενικεύθη σήμερον εἰς πολλὰ ἔθνη διὰ τὰς ἐλαφρὰς καὶ προσωρινὰς κατοικίας, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σιδηροδρόμων καὶ ἄλλων ἔργων, ἔνθα μεταφέρονται τὰ οἰκήματα συμφώνως πρὸς τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν. Τὸ βάρος αὐτοῦ εἶνε 15άκις μικρότερον τοῦ τῶν κεράμων, ἐπιτρέπει δὲ συνάμα τὴν χρῆσιν ἐλαφροτάτης **διαπήξεως** (charpente)· πωλεῖται κατὰ τρέχον μέτρον τὸ δὲ πλάτος αὐτοῦ εἶνε περὶ τὰ 60 ἑκατοστά· ‖ **ναστόχαρτον**, carton pâte, μίγμα ἐκ χάρτονος καὶ κόλλας διὰ τὴν κατασκευὴν κοσμημάτων.

χαρτωσιά, ᾶς, ἡ [ἐπὶ χαρτοπ.] καὶ κοινῶς **μπάζα**, levée, n.f. ou main, n.f. χαρτιὰ λαμβανόμενα κατὰ τὸ παιγνίδιον ὑπὸ τοῦ χαρτίου τοῦ ἔχοντος ἀνωτέραν ἀξίαν, cartes prises au jeu par une carte supérieure ; ‖ ἔκαμα δύο χαρτωσιαῖς, j'ai fait deux levées ; ‖ δὲν ἔκαμε χαρτωσιάν, il n'a pas fait une levée ; ‖ [μεταφ.] δὲν πιάνεις χαρτωσιὰν μαζί του [φρ.], vous ne pouvez pas lutter avec lui ; il vous rendrait des points.

χαρχάλι, τὸ [δημ.], περιδέραιον, collier, n. m. § —, τὸ γένειον (ἢ ἡ χυρβασία) τοῦ ἀλέκτορος, barbe (crête) de coq.

χαρκανάρι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], λάρυγξ.

χαρχοῦντσα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], τὸ ὑοειδὲς ὀστοῦν, ἡ ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ ἐξοχή του· 2) ὁ πρῶτος στόμαχος τῶν ὀρνίθων, πρόλοβος, **πρηγορεών**.

χάρων, ονος, ὁ [μυθολ.], caron ou charon, n. m. πορθμεὺς τοῦ ᾅδου, nocher des enfers qui passait dans sa barque les âmes des morts, ὁ φέρων τὰς ψυχὰς τῶν τεθνεώτων ὑπὲρ τὴν Στύγα εἰς τὸν ᾅδην· κοινῶς **ὁ χάρος** ἢ **χάροντας**, ὅστις θεωρεῖται παρὰ τῷ λαῷ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ κάτω κόσμου, σημαίνει δὲ τανῦν τὴν προσωποποίησιν τοῦ θανάτου, ὅθεν λέγεται **ὁ θάνατος**, mort, n. f.

χασαπειόν, τὸ [δημ.], τὸ **κρεωπωλεῖον**, boucherie, n. f.

χασάπης, η, ὁ [ξεν.], **κρεωπώλης**, boucher, n. m.

χασάπικο, τὸ [ξεν.], τὸ **κρεωπωλεῖον**.

χασάπικος, η, ον [ξεν.], ἀφορῶν τὸν χασάπην, τὸν κρεωπώλην, τοῦ κρεωπώλου, de boucher.

χασᾶς, ὁ [δημ.], βλ. **κάσας**, caparaçon, n. m.

χασές, ὁ [ξεν.], τὸ λευκὸν βαμβάκινον ὕφασμα, toile de coton ; τὸ **περκάλι**, percale, n. f. ‖ **χασὲς** δι' ὑποκάμισα, calicot pour chemises.

χάση, ἡ [δημ.] (τοῦ φεγγαριοῦ), ἡ χάσις, ἡ πάροδος, ἐλάττωσις ἢ μείωσις τοῦ φωτεινοῦ δίσκου τῆς σελήνης, décours (décroît) [de la lune]; βλ. γέμισις καὶ φέξη.

χάσικος, η, ον [ξεν.], πρώτης (καλῆς) ποιότητος, de première (de bonne) qualité; ‖ χάσικον ψωμί, du pain blanc.

χάσιμον, τὸ [δημ.] ἡ ἀπώλεια, perte, n.f. στέρησις ἀντικειμένου τινὸς ἢ πλεονεκτήματος, βλ. **ἀπώλεια**· ‖ αὐτὸ εἶνε χάσιμον καιροῦ, c'est du temps perdu; ‖ δὲν ἔχω καιρὸν διὰ χάσιμον, je n'ai pas de temps à perdre; ‖ ἡ ἐξαφάνισις, disparition, n.f. § βλ. χάση (φεγγαριοῦ).

χάσις, ἡ [δημ.] βλ. χάση.

χασίς, τὸ [ξεν.] ἰνδικὴ κάνναβις, hachisch, haschisch ou hachich (προφ. chich) n.m. οὐσία λαμβανομένη ἐκ τῆς ἰνδικῆς καννάβεως (chanvre indien) ἐνέχουσα μεθυστικὰς καὶ ναρκωτικὰς ἰδιότητας· ‖ οἱ Ἄραβες καπνίζουσι, μασῶσι τὸ χασίς, les Arabes fument, mâchent le hachisch.

χασισοπότης, ου, ὁ καὶ θηλ. **χασισοπότις**, ιδος, ἡ· fumeur (euse) de hachisch,

χάσκαξ, αχος, ὁ καὶ χάσκας, κοινῶς ὁ χάχας, badaud, e, adj. ὁ μυγοχαύτης, gobe-mouches, n. m.

χασκάζω, μέλ. άσω βλέπω ὡς χάσκαξ, badauder.

χασκαρίδα, ας, ἡ [διάλ. Νάξου], καλοῦσιν οὕτω τὰς ῥοιάς, ὧν ὁ καρπὸς ἐπὶ τοῦ δένδρου διχάζεται καὶ τρόπον τινὰ χάσκει.

χασκαροῦνα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], κεχηνὼς φλοιὸς καστάνου.

χάσκας, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ χάσκων, εὐήθης, βλ. χάσκαξ.

χάσκω (εὐχρηστότερον ἀπὸ τὸ χαίνω), μένω μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα, être, rester, demeurer, bouche béante, καὶ ἐν ὁμιλίᾳ λέγουσι συχνάκις être, rester, demeurer bouche bée =rester étonné, ébahi, χάσκω, χαίνω, θεωρῶ τι κεχηνώς, bayer; [συνεκδ.] χάφτω, ἀντὶ κάθημαι ἀργὸς (χάφτω μύγαις), bayer aux corneilles; § —, μένω ἀνοικτός, ὁ μὴ καλῶς ἡρμολογημένος, être mal joint; bâiller; βλ. ἀνοίγω.

χάσμα, ατος, τό· βλ. ἄνοιγμα, ouverture, n. f. ἄνοιγμα, ῥῆγμα γῆς, βάραθρον, gouffre, n. m. § χάσμα, gueule, n. f. τὸ στόμα ἰδίως τῶν θηρίων, ὅθεν ἄνοιγμα· ‖ πλάτος τοῦ χάσματος, largeur en gueule. § χάσμα [οἰκοδ.], baie, n. f. τὸ ἄνοιγμα (ouverture), κοινῶς τὸ κούφωμα· κενὸν (vide) ἀφιέμενον εἰς τοῖχον ἢ εἰς σύμπλεγμα ξυλώσεως (assemblage de charpente) διὰ τοποθέτησιν παραθύρου ἢ θύρας· «θύρα (porte) δ' αὐτὸ τὸ χάσμα ἐστὶ τῆς θύρας Πολυδ. Ὀνομ. I. 24· βλ. καὶ κενόν» (vide). § χάσμα, haha, n. m. διακοπὴ συνεχείας κλίμακος ὀχυρώματος τινὸς καλυπτομένη ὑπὸ κινητῆς γεφύρας, αἱρουμένης κατὰ βούλησιν. § — [οἰκοδ.] haha, n.m. χάσμα ἢ ἄνοιγμα ἐπὶ τοίχου. § —, ἔλλειψις, κενόν, lacune, n.f.

χασματώδης, ης, ες· lacuneux, euse, adj. ὁ ἔχων, παρουσιάζων πολλὰ κενά, πολλὰς ἐλλείψεις.

χάσμημα, ατος, τὸ καὶ χάσμησις· τὸ ἄνοιγμα τοῦ κεχηνότος στόματος, Ἀριστ. τὸ χασμᾶσθαι, bâillement, n. m. κοινῶς τὸ χασμούρημα· ἰσχυρὰ καὶ παρατεταμένη εἰσπνοὴ ἀνεξάρτητος τῆς θελήσεως παρακολουθουμένη ὑπὸ ἐπίσης παρατεταμένης ἐκπνοῆς.

χασμουρηοῦμαι [δημ.], βλ. χασμῶμαι.

χασμούρημα, τὸ [δημ.] καὶ

χασμουρητόν, οῦ, τὸ [δημ.], βλ. χάσμημα.

χασμουρηάρης, α, ικον [δημ.], ὁ χασμώμενος, η, ον, bâilleur, euse, n.

χασμωδία, ας, ἡ [γραμμ.], hiatus, (προφ. -tuce), n. m. συσσώρευσις φωνηέντων «ἡ τῶν φωνηέντων ἐπαλληλία» Εὐστ. ἤτοι κακοφωνία προερχομένη ἐκ τῆς συμπτώσεως δύο φωνηέντων, cacophonie produite par la rencontre de deux voyelles ἢ δύο διφθόγγων ἢ φωνήεντος καὶ διφθόγγου ἢ δύο ἐπαλλήλοις συλλαβαῖς δύο λέξεων ἢ μιᾶς λέξεως· πρὸς ἀποφυγὴν τῆς χασμωδίας οἱ παλαιοὶ μετεχειρίζοντο τὴν **συναλοιφήν**· τῆς δὲ συναλοιφῆς εἶνε τέσσαρα εἴδη, ἡ **ἔκθλιψις**, ἡ **κρᾶσις**, ἡ **ἀφαίρεσις** καὶ ἡ **συναίρεσις**. § — [μεταφ.] θόρυβος, bruit, n. m. ou tapage, n. m. σύγχυσις γνωμῶν καὶ συστημάτων, tohu-bohu, n. m. σύγχυσις, confusion, n. f.

χασμῶμαι (άομαι), ἰδ. ἀνοίγω τὸ στόμα, bâiller, ἰδίως ἐπὶ τῆς ἀκουσίου ἀνοίξεως τοῦ στόματος, ὅπερ μάλιστα εἰς τοὺς νυστάζοντας συμβαίνει, κοινῶς χασμουρηοῦμαι· βλ. καὶ χάσμημα.

χασό(γ)αλον, τὸ [διάλ. Καρπάθου] ἡ σουμάδα.

χασο(η)μέρης, α, ικον [δημ.] ὁ μὴ ἐργαζόμενος, ὁ ἀκαμάτης, ὀκνηρός, ῥάθυμος, fainéant, e. adj. oisif, ive, adj.

χασο(η)μέρι, τὸ [δημ.] τὸ μὴ ἐργάζεσθαι, διατριβὴ (χρόνου), ἀπώλεια τῆς ἡμέρας (ἄνευ ἐργασίας), perte de la journée; ἀπώλεια τοῦ χρόνου, perte de temps; ἡ σχολή, ἡ ἀργία, chômage, n. m.

χασομέρι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ πλατεῖα, διότι οἱ ἐν αὐτῇ διατρίβοντες χάνουσι τὸν καιρόν των.

χασο(η)μερῶ, μέλ. ήσω [δημ.], δὲν ἐργάζομαι, διατρίβω, χάνω τὴν ἡμέραν μου μὴ ἐργαζόμενος, perdre sa journée; χρονοτριβῶ, χάνω τὸν καιρόν μου, perdre son temps; σχολάζω, μένω ἀργός, chômer.

χασομεράου [διάλ. Κύμης], χασοημερῶ, χρονοτριβῶ, χάνω τὸν καιρόν μου, μένω ἄεργος, καὶ χασο[η]μέρης, βλ. λέξιν.

χασονοῦς, ὁ [δημ.], ἀφηρημένος (τὸν νοῦν), distrait, e, adj. ἀστόχαστος, ἀπερίσκεπτος, étourdi, e, adj.

χασοῦρα, ας, ἡ [δημ.], τὸ χάσιμον, ἡ ἀπώλεια, perte, n. f. ‖ [χαρτοπ.] φοβερὰ χασοῦρα, [forte] lessive, n. f. une grande perte.

χασοφεγγαριά, ᾶς, ἡ [δημ.] καὶ χάσις, ἡ πάροδος ἐλάττωσις ἢ μείωσις τοῦ φωτεινοῦ

δίσκου τῆς σελήνης, décours (décroit ; déclin) de la lune ; τὸ τελευταῖον τέταρτον τῆς σελήνης, dernier quartier de la lune ; βλ. καὶ γέμισις.

χαστοῦκι, τὸ καὶ [δημ.]

χαστουκιά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ ῥάπισμα, soufflet, n. m. ῥάπισμα, κοινῶς μπάτσος, gifle, n.f. κόλαφος (κατὰ κεφαλῆς), taloche, n.f.

χαστουκίζω καὶ

χαστουκόνω, μέλ. ώσω [δημ.] μπατσίζω, ῥαπίζω, souffleter ou gifler ; δίδω κολάφους (καταχεφαλιαῖς) donner des taloches; talocher.

χατζηλίκι, τὸ [δημ.], ἀποδημία εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰς τοὺς ἱεροὺς τόπους, ὅθεν προσκύνησις, pélerinage, n. m.

χατζῆς, ὁ· θηλ. ῆνα, προσκυνητὴς ἁγίων τόπων [ἰδ. ὁ μεταβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα], pélerin [ἰδ. de Jérusalem].

χατίρι, τὸ [δημ.], ἡ χάρις, εὔνοια, faveur, n. f. χάρις γινομένη εἴς τινα παρὰ τὸ δίκαιον, passe-droit, n.m. μεγάλη πρός τινα εὔνοια, νεπωτισμός, favoritisme, n. m. || διὰ τὸ χατίρι σου, pour vous être agréable ; pour l' amour de vous.

χατιρικός, ή, ὸν [δημ.], λόγῳ χάριτος, εὐνοίας, de faveur.

χαυγιᾶ [δημ.], βλ. χαβγιά.

χαυδάρα, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], γῆ κατάξηρος, ἄκαρπος.

χαυδόνω [διάλ. Ἠπείρου], κάθημαι μὲ τὰ σκέλη ἀνοικτὰ ἄνευ τινὸς συστολῆς· διασκελίζω (ἐκ τοῦ Ὁμηρικοῦ χαυδόω).

χαυλιόδους, ους, ουν· γεν. όδοντος, καὶ

χαυλιόδων, όδοντος, ὁ, ἡ· ἔχων προεξέχοντας ὀδόντας οἷοι εἶνε οἱ τῶν ἀγριοχοίρων, κτλ. ὅθεν οἱ ἀμυντῆρες ὀδόντες, défense (f.) [de sanglier, etc.] ; [οὐσ.] ὁ χαυλιόδους = ὁ προέχων ὀδούς, dent saillante.

χαϋμός, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμ.], ἡ καταστροφή.

χαυνίζομαι [διάλ. Καρπάθ.], χασμουρηοῦμαι.

χαυνόνω (χαυνόω-ῶ), μέλ. ώσω· ποιῶ χαῦνον (μαλακόν, ἁπαλόν), rendre mou (lâche) ; χαυνόω, amollir ; relâcher ; ἐξασθενίζω, ἐξασθενῶ, affaiblir ou énerver.

χαῦνος, ος καὶ η, ον (σύγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), οὗτινος τὰ μόρια χαλαρῶς ἔχοντα ἀλλήλων, δὲν συγκρατοῦνται σφικτῶς, ὅθεν, ἀραιός, χαλαρός, ἄτονος, lâche, adj. ἄτονος, νωθρός, μαλακός, mou molle, adj. ἐξησθενισμένος, énervé, ée, adj. ἀνειμένος, νωθρός, νωχελής, nonchalant, e, adj. ἀδρανής, inerte, adj. χαῦνος, πλαδαρός, χαλαρός, flasque, adj.

χαυνότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ χαύνου, ἰδιότης νωθρά, χαλαρά, ἀνειμένη, ἔλλειψις ἰσχύος (ἐνεργητικότητος), manque de vigueur (d'énergie); ἐλάττωσις ζήλου, χαλάρωσις, relâchement, n. m. ἀτονία, νωθρότης, μαλθακότης, mollesse, n. f. ἔκλυσις τῶν δυνάμεων, ἐξασθένησις, énervement ; [διδ.] χαλαρότης, χαυνότης, flaccidité ; ἀδράνεια, incertie, n. f.

χαυνόω καὶ

χαυνῶ (όω), χαυνόνω.

χαύνως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον χαῦνον (χαλαρόν), d'une manière molle, lâche, sans consistance; mollement, adv. ἄνευ δυνάμεως (ἰσχύος), sans vigueur ; ἄνευ ἐνεργητικότητος, sans énergie.

χαύνωσις, εως, ἡ· ἡ χαυνότης, ἐλάττωσις ζήλου, ἐνεργητικότητος, ἡ χαλάρωσις, relâchement, n. m. ἔκλυσις τῶν δυνάμεων, ἐξασθένησις, énervation, n. m.

χαυνωτικός, ή, όν· ἐξασθενητικός, énervant, e, adj.

χαυομάρα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], χαύνωσις.

χαύτας, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ χάχας, ὁ χαίνων· ἐπομένως ὁ μωρὸς καὶ ἠλίθιος.

χαφτανᾶς [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ἐνεὸς ὁ καὶ χάχας.

χάφτω, μέλ. χάψω [δημ.] (κάπτω), χάβω, καταπίνω ταχέως, avaler rapidement ; καταβροχθίζω, dévorer ; [δημ.] τρώγω ἀδηφάγως, ἀδηφαγῶ, bâfrer ; [μεταφ. ἰδ.] πιστεύω τι εὐκόλως, gober ; || χάφτει ὅ,τι τοῦ λέγουν, il gobe tout ce qu'on lui dit ; || —, (ἐγ)κάπτω, μένω κεχηνώς, gober ; || χάφτει μυῖγαις [συνεκδ. ἀντὶ τοῦ κάθεται ἀργός], gober des mouches.

χαχάμης, ὁ [ξεν.], ἱερεὺς τῶν ἑβραίων, prêtre juif ; ῥαββῖνος, rabbin, n. m.

χάχας, ὁ [δημ], ὁ χάσκαξ, ὁ ἔχων τὸ στόμα ἀνοικτόν, ὁ χάσκων, badaud, e, adj. καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ χάνων τὸν καιρόν του εἰς τὸ θεωρεῖν εὐήθως τὰ ἀπαντώμενα ἢ πᾶν τὸ ἐπιδεικτικόν, κοινῶς μυιγοχάφτης = ἄεργος μηδὲν πράττων, gobe-mouches, n.m. [συνεκδ.], βλάξ, εὐήθης, nigaud, e, adj. εὐήθης, μωρός, benêt, adj. et n. m. (=niais, sot, nigaud).

χάχλα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ χονδρὸς καρπὸς τῶν βαλάνων.

χαχλακίδα [διάλ. Ἠπείρ.] ἡ χαμάδα.

χαχλανίζω, μέλ. ίσω [δημ.] καγχάζω, ἀνακαγχάζω, γελῶ δυνατὰ (ἰσχυρὰ) καὶ μὲ σπασμούς, rire aux éclats (à gorge déployée) ; γελῶ ἀναιτίως, rire sans sujet.

χάχλανον, ου, τὸ [δημ.], καγχασμός, δυνατὸς (ἰσχυρὸς) γέλως, gros rire ; éclat de rire.

χάψη, ἡ [δημ.] ἡ φυλακή, prison n. f.

χαψί, τό· βλ. χαμψί.

χαψιά, ᾶς, ἡ [δημ.] βλωμός, κοινῶς ἡ βοῦχα, bouchée, n. f. ὅσον χωρεῖ τὸ στόμα· βλ. βοῦχα.

χαώδης, ης, ες, μὲ τὸ χάος ὅμοιος, chaotique, adj.

χεδίβης, ου, ὁ· khédive, n.m. ὁ ἐπίσημος τίτλος ὃν ἀπὸ τοῦ 1867 ἔλαβεν ὁ ἀντιβασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, ὡς ὑποτελὴς ἄρχων τῆς Πύλης.

χεδροπός [βοτ.] (χείρ, δρέπω) ὅσα διὰ χειρὸς συνάζονται καὶ οὐ θερίζονται, τὰ χόρτα ἢ ὄσπρια, τὰ ποώδη, légumineux, euse, adj. oléracé, ées, adj. Χέδροπα, τὰ ὄσπρια, «ἐκ τῶν βρωμάτων ἐστι καὶ τὰ ὄσπρια ἃ χέδροπα ὠνόμαζον» Πολυβ. 6, 60· «ἐκ τοῦ χείρ-δρέπω, διότι διὰ τῶν χειρῶν συνάγονται τὰ ὄσπρια, οὐ θερίζονται».

χέδρωψ, οπος, ὁ [βοτ.], τὸ κέλυφος τῶν ὀσπρίων, λοβός, λέπυρον, gousse, n. f.

χεζᾶς, ὁ· θηλ. **χεζοῦ**, ὁ χέζων, chieur, euse, n. εὐκοίλιος, foireux, euse. § [μεταφ.] δειλός, ἄνανδρος, couard, e, adj. κοπρίτης, δειλός, foireux, euse, adj.

χέζω, μέλ. χεσοῦμαι, ἀόρ. ἔχεσα, παραχ. κέχοδα, π. παραχ. μετοχ. κεχεσμένος· ἀποπατέω, κοπρίζω, κάμνω τὴν ἀνάγκην μου, ἐκκρίνω διὰ τοῦ ἀφεδρῶνος τὰ περιττώματα, aller à la selle; χέζω, chier; [μεταφ. χυδαίως] νὰ τὸν χέσω, je me moque [je me fiche] de lui; [χυδ.] je chie sur son œil. § [μεσ.] χέζομαι=μαγαρίζομαι, τὰ κάμνω ἐπάνω μου, lâcher tout sous soi; s'embrener; [μεταφ.] φοβοῦμαι πολύ, avoir grand peur; avoir chaud aux fesses; ‖ ἐχέστηκε ἀπὸ τὸν φόβον του, il a chié de peur; il a fait dans ses chausses=τὰ ἔκαμε σ'τὰ βρακιά του. § [μέσ.] χέζομαι, ἔχω ἀνάγκην νὰ χέσω, avoir besoin d'aller à la selle; être pressé par ses nécessités; «ἡ γαστὴρ ἐπείγει μοι» Λουκ.

χειλαρᾶς, ὁ [δημ.] καὶ

χειλᾶς, ὁ, θηλ. **χειλοῦ** [δημ.], ὁ ἔχων παχέα χείλη, qui a de grosses lèvres; πρόχειλος, χείλων, lippu, e, adj. et n. ὁ ἔχων πρόχειλον, qui a une lippe, ἤτοι ἐξέχον καὶ χονδρὸν χεῖλος τὸ κατώτερον.

χειλεανθῆ, τὸ [βοτ.] ἢ χειλωτά, labiatées, n. f. pl. ou labiées, n. f. pl. μεγάλη οἰκογένεια τῶν δικοτυληδόνων συμπετάλων φυτῶν· ‖ **χειλεανθὲς** ἢ **χειλωτόν**, une labiate, une labiée.

χειλεοπλασία, ας, ἡ καὶ **χειλεόπλασις**, εως, ἡ· formation des lèvres; chiloplastie ou chéiloplastie, n. f. Χειρουργικὴ πρᾶξις σκοποῦσα τὴν πλάσιν φυσιολογικοῦ χείλους ἐν περιπτώσει τελείας καταστροφῆς ἐξ ἑλκωτικῆς διεργασίας ἢ παραμορφώσεως αὐτοῦ, ἥτις ἐν τοῖς στοιχειώδεσιν αὐτῆς σημείοις συνίσταται εἰς τὴν διάνοιξιν διὰ τοῦ μαχαιρίου τῆς σχισμῆς τοῦ στόματος μέχρι τοῦ φυσιολογικοῦ, εἰς τὴν κατὰ τὰς γωνίας συρραφὴν τοῦ σφιγκτῆρος καὶ εἰς τὴν ἐπικόλλησιν ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ τραύματος τεμαχίου βλεννογόνου λαμβανομένου ἐκ τοῦ πλησίον.

χειλεοπλαστικός, ή, όν· chiloplastique ou chéiloplastique, adj. ἀφορῶν τὴν χειλεοπλασίαν.

χειλεοπρόφερτος, ος, ον, καὶ

χειλεόφωνος, ος, ον [γραμμ.], ὁ διὰ τῶν χειλέων προφερόμενος, labial, ale, aux, adj.

χεῖλι, τὸ [δημ.], τὸ

χεῖλος, ους, τό· lèvre, n. f. τὰ ἔξωθεν τοῦ στόματος ἐξέχοντα μέρη· ‖ ἔσκασαν τὰ χείλια του, il a les lèvres gercées; ‖ δὲν θὰ τὸ βγάλω ἀπὸ τὰ χείλια μου, je n'en soufflerai mot; ‖ μὴ τὸ βγάλῃς ἀπὸ τὰ χείλια σου, bouche close. § — [ζώων τινῶν κρεμάμενα χείλη, π. χ. τοῦ βοός, τοῦ πίθηκος], babine, n. f. § — [συνεκδ.] τὸ χείλωμα, bord[s]; ‖ τὰ χείλη ποτηρίου, les bords d'un verre; ‖ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ, au bord du précipice; ‖ γεμᾶτος ἕως τὰ χείλια, rempli jusqu'au bord. § **χεῖλος**, bord, n. m. τὸ ἄκρον ἢ ὄχθη (rive) τὸ ἄκρον ποταμοῦ τινὸς ἢ λίμνης. § —, bord, n. m. ἤτοι τὰ περιορίζοντα δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὴν ὁδὸν ἄκρα. § —, bord, n. m. ὀφρύς, ύος, ἡ· καλεῖται οὕτω τὸ ἄκρον οἱασδήποτε ἐπιφανείας· ‖ κατώτερον χεῖλος, bord inférieur; ‖ ὀπίσθιον χεῖλος, bord postérieur; ‖ ἐσωτερικὸν χεῖλος τῆς τάφρου, bord intérieur du fossé; βλ. τάφρος (fossé)· ‖ ἐξωτερικὸν χεῖλος τῆς τάφρου, bord extérieur du fossé; ‖ τὸ χεῖλος ἢ ἡ ὀφρὺς τοῦ κρατῆρος, bord du cratère, τουτέστιν ἡ ἀνωτάτη περιφέρεια τοῦ τείχους (muraille) τοῦ κρατῆρος· βλ. καὶ **κρατὴρ** (cratère). § [σιδηροδ.] τὰ **χείλη τῶν ῥάβδων**, bords des rails, εἶνε τὰ ἀνώτερα, ἐσωτερικὰ ἢ ἐξωτερικὰ τῆς κεφαλῆς τῶν ῥάβδων ἄκρα. Τὸ πλάτος σιδηροδρομικῆς ὁδοῦ ὁρίζεται μεταξὺ τῶν ἐσωτερικῶν χειλέων τῶν ῥάβδων. § χεῖλος τροχοῦ, boudin, n. m. βλέπε **ὄνυξ**. § **χεῖλος**, τό· berge, n. f. ὄχθος, ὁ· **ὄχθη ἀπόκρημνος**, ἤτοι τὰ ἄκρα ἐκχωματώσεως τινός, χάνδακος, τάφρου ἢ ῥύακος, ποταμοῦ, διώρυγος, ἐνίοτε δὲ καὶ θαλάσσης· ‖ ῥίπτειν εἰς τὸ χεῖλος, jeter sur la berge, καλεῖται ἡ ἐναπόθεσις τῶν ἐκ τῆς ἐκχωματώσεως προερχομένων χωμάτων εἰς τὸ χεῖλος τοῦ χάνδακος, τῆς τάφρου κτλ. § χεῖλος, rebord, n. m. καὶ χείλωμα, ατος, τό· ἐξοχή, ἡ· τὸ ἐξέχον ἄκρον ἢ μέρος σώματος τινός, βλ. καὶ **γένειον** (mentonnet)· ‖ χείλωμα τραπέζης. § **χεῖλος φρέατος**, bord, n. m. βλ. καὶ **περιστόμιον** (margelle). § **χεῖλος** τοῦ ἀντικρήμνου [ὀχυρ.] sommet de la contrescarpe (ἡ ὑπό τινων λεγομένη κορυφή).

χεῖλος, ους, τὸ [ἰχθ.], labre.

χειλοσφιγκτήρ, ῆρος ὁ· tord-nez, n. m. ἐργαλεῖον συνιστάμενον ἐκ σχοινίου μετὰ ξυλίνων ῥάβδων δι' οὗ συσφίγγονται τὰ χείλη τοῦ ἵππου καὶ ἡμιόνου, ὅπερ μεταχειρίζονται πρὸς συγκράτησιν αὐτῶν, ὅταν θέλωσι νὰ τοῖς χορηγήσωσι φάρμακα ἢ κατὰ τὴν πετάλωσιν· συνώνυμα τούτου εἰσὶ torche-nez, trousse-nez καὶ serre-nez.

χείλωμα, ατος, τό· βλ. χεῖλος, bord καὶ rebord. § χείλωμα ὑπερεξέχον ἄκρου τραπέζης, bord, n. m.

χείλων, ων, ον· γεν. ωνος, κοινῶς χειλᾶς, lippu, e, adj. et n. βλ. λέξιν.

χειλωτήρ, ῆρος, ὁ· ἀντὶ χιλωτὴρ ὅπερ ἰδέ.

χ(ει)μαδιό, τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμ.] κατοχὴ ὅπου παραχειμάζουν τὰ ποίμνια.

χειμάδιον, τό· χειμερινὴ κατοικία, διαμονή, κοινῶς τὸ **χειμαδιό**, quartier, n. m. (séjour; gîte, etc.) d'hiver. § —, quartier d'hiver, λέγεται χειμερινὸν κατάλυμα τῶν στρατευμάτων ἢ ἡ διάρκεια τῆς καταλύσεως τῶν στρατευμάτων εἰς τὰ χειμερινὰ καταλύματα· ‖ **ἐπιστρέφειν εἰς τὰ χειμάδια**, prendre des quartiers d'hiver (ἢ χειμερινὰ καταλύματα). Ἄλλοτε αἱ πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις ἐξετελοῦντο κατὰ τὴν ἄνοιξιν, τὸν δὲ χειμῶνα τὰ στρατεύματα ἐπέστρεφον εἰς τὰς φρουράς των

ἐν ταῖς πόλεσιν πρὸς διαχείμασιν (pour hiverner), ὅπερ ἐκαλεῖτο **χειμάδιον** (quartier d'hiver).

χείμαρος, ου, ὁ [ναυτ.], nable, n. m. «ὁ ὑπὸ τὴν τρόπιν πάσσαλος οὗ ἐξαιρουμένου τὸ ὕδωρ προχωρεῖ» ὅτε τὰ πλοῖα ἕλκονται εἰς τὴν ξηρὰν 'Ησ. ἑρμ. 628. ἄλλως **εὐδιαῖος.** 'Ιλ. 801, 39· βλ. λέξιν.

χείμαρρος, ου, ὁ· torrent, n. m. ἤτοι ῥεῦμα ξηροποτάμου· οὗτος ἐστὶ ῥεῖθρον ὕδατος ἀτάκτου καὶ προσκαίρου διατηρούμενον ἰδίως ὑπὸ τῶν βροχῶν καὶ τῆς ἀποτήξεως τῶν χιόνων.

χειμαρρώδης, ης, ες· ὡς χείμαρρος, comme un torrent.

χείμεθλον, τό· βλ. χείμετλον.

χειμερινός, ή, όν· χειμέριος, ὁ ἐν χειμῶνι συμβαίνων, τοῦ χειμῶνος, d'hiver ; ‖ χειμερινὰ ὑφάσματα, étoffe d'hiver ; ‖ χειμερινὸν φόρεμα, vêtement d'hiver ; ‖ —, hivernal, ale, aux, adj. qui appartient à l'hiver ; ‖ ἡ χειμερινὴ ἀνάπαυσις τῆς βλαστήσεως, le repos hivernal de la végétation ; ‖ τὰ χειμερινὰ σιτηρά, χειμερινὴ συγκομιδή, les grains hivernaux ; les grains d'hiver. § [ναυτ.] χειμερινὰ ἱστία, voiles de cape ; βλ. **ἱστία**· ‖ [ναυτ.] χειμερινὴ σκηνὴ τῆς βροχῆς, taud, n. n. βλ. **σκηνὴ καὶ ἀνατείνω** χειμερινὴν σκηνήν.

χειμέριος, ος καὶ α, ον· ὁ ἀφορῶν τὸν χειμῶνα, ὁ ἐν χειμῶνι γιγνόμενος, συμβαίνων, χειμερινός, τοῦ χειμῶνος, d'hiver ; hivernal. § — [ναυτ.], hivernage, n.m. καλεῖται οὕτως ἡ ἐποχὴ τῶν βροχῶν καὶ θυελλῶν ἐν ταῖς θερμαῖς χώραις, καὶ τοῦ χειμῶνος ἐν ταῖς τοῦ βορρᾶ.

χειμετλάω-ῶ, κάμνω **χείμετλα**· βλ. χείμετλον καὶ ξεπάγιασμα.

χείμετλον, ου, τὸ καὶ **χείμεθλον,** τὸ **ξεπάγιασμα** καὶ ἡ **χιονίστρα,** engelure, n. f. βλ. **κρυοπαγήματα** καὶ **ἀσφόδριον**· **χείμετλα** καὶ **χείμεθλα,** εὐχυμότατα καὶ ἐπίπεδα ὀγκώματα μὴ σαφῶς ἀπ' ἀλλήλων χωριζόμενα, ἐπιγινόμενα εἰς παγοπληξίαν τῶν ἐξόχως εἰς τὴν δρᾶσιν τοῦ ψύχους ἐκτεθειμένων χωρῶν τοῦ σώματος καὶ πρὸ πάντων τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν. Παρατηρεῖται κατ' ἀρχὰς ὑπεραιμία τοῦ δέρματος μετὰ κυανερύθρου χροιᾶς αὐτοῦ, εἶτα ἐλαφρὰ ἐξόγκωσις καὶ κνισμὸς ὀχληρός· ἄτομα τινὰ ἰδίαν ἔχουσι διάθεσιν καὶ χειμετλιῶσιν ἕνεκα ἀναιμίας ἔστω καὶ τῇ δράσει μετρίου ψύχους, ἐνῷ ἄλλα οὐδὲν πάσχουν εἰ καὶ ἐκθέτουσι τὰ ἄκρα αὐτῶν εἰς ἔντονον ψύχος. 'Οφελοῦσι χειρόλουτρα καὶ ποδόλουτρα θερμὰ ὅσον ἐνδέχεται, μεθ' ἃ ἀπομάσσονται στεγνῶς τὰ πάσχοντα μέρη καὶ ἐπιχρίονται βάμματι ἰωδίου ἢ γλυκερίνῃ ἰωδιούχῳ καὶ διατάσσεται ἡ χρῆσις χειροκτίων καὶ περιποδίων θερμῶν· ἐπίσης δὲ ὠφελοῦσι λουτρὰ στυπτηριοῦχα, δεψινοῦχα, ἐντριβαὶ ἔντεχνοι, ἐπίχρισις διὰ κολλωδίου μετὰ ἰωδίου.

χειμός, ὁ [διάλ. Οἰνόης], χειμὼν «ὁ χειμὸς ἐπλάκωσεν» μᾶς κατέλαβε χειμών.

χειμών, ῶνος, ὁ, κοινῶς ὁ χειμῶνας, καιρὸς θυελλώδης καὶ βροχερός, θύελλα καὶ ψῦχος, χειμερινὸς καιρός, καὶ ἡ ὥρα τοῦ ἔτους, ὁ χειμών, hiver, n. m. βλ. ὧραι τοῦ ἔτους· ‖ τὸν χειμῶνα [ἐπίρ.], en hiver. § χειμών, bise, n. f. (ἐκ τοῦ λατ. bisus, ὑπομέλας), κυρίως vent du nord, βορέας συννεφώδης, ξηρὸς καὶ ψυχρός, καὶ κατ' ἐπέκτ. ὁ χειμών, hiver, n. m. quand la bise fut venue.

χειμωνάνθη, ης, ἡ καὶ

χειμώνανθος, ου, ὁ· chimonanthe, n. φυτὸν τῆς τάξεως τῶν καλυκανθοειδῶν. Εἶνε δένδρον φυλλοβολοῦν μετὰ φύλλων μακρῶν, λογχοειδῶν, στιλπνῶν· ἀνθεῖ κατὰ Δεκέμβριον καὶ 'Ιανουάριον, ἔχει ἄνθη ὠχρόλευκα, εὔοσμα, πολυπληθῆ καὶ ἀναπτυσσόμενα ἐφ' ὅλων αὐτοῦ τῶν κλαδίων.

χειμῶνας, ὁ [δημ.], βλ. χειμών.

χειμῶνας, ὁ· [διάλ. Καρπάθου], ἡ διὰ ζευτικοῦ ἡμερησία ἐργασία.

χειμωνιάζει (τριτοπρ.) χειμάζει, ἄρχεται ὁ χειμών, l'hiver se fait sentir ; voilà l'hiver ; ‖ ἐχειμώνιασε, l'hiver est venu ; ‖ ὅσον καὶ νὰ χειμωνιάσῃ, quelque rude que soit l'hiver ; ‖ ὅταν χειμωνιάσῃ, τοῦ χειμῶνος ἀρχομένου, à l'entrée de l'hiver.

χειμωνιάτης, ὁ· τὸ πτηνὸν πυραλίς, bouvreuil, n. m.

χειμωνιάτικος, η, ον· χειμέριος, χειμερινός, d'hiver ; hivernal, ale, aux, adj. ‖ ἔνδυμα (φόρεμα) χειμωνιάτικον, habit (vêtement) d'hiver.

χειμωνικόν, οῦ, τό, κοινῶς τὸ καρποῦζι, pastèque, n. f. ὁ ὑδροπέπων, melon d'eau.

χείρ, ἡ, γεν. **χειρός,** main, n. f. κοινῶς τὸ χέρι. Τὸ ἄκρον τοῦ βραχίονος τὸ καταλῆγον εἰς τοὺς πέντε δακτύλους, ὅπερ χρησιμεύει ἵνα λαμβάνωνται (ἢ συλλαμβάνωνται) τὰ ἀντικείμενα· βλ. καὶ **χέρι**· ‖ ἡ δεξιὰ χείρ, la main droite ; ‖ ἡ ἀριστερὰ χείρ, la main gauche ; ‖ ἄγω τινὰ διὰ τῆς χειρός, χειραγωγῶ, conduire par la main ; ‖ κροτῶ τὰς χεῖρας, χειροκροτῶ, battre des mains ; ‖ ἀνατείνω (ὑψόνω) τὴν χεῖρα (ἐπὶ ὅρκου), lever la main ; ‖ δίδω τι εἰς χεῖρας τινός, remettre quelque chose dans les mains de quelqu'un ; ‖ ἔχω ἀνὰ χεῖρας [τὴν ἀπό... ἐπιστολήν σου], être en possession (il m'est parvenue) ; ‖ ἔχω ἀνὰ χεῖρας, avoir en mains (entre les mains) ; ‖ εἰς χεῖρας τρίτου, en main tierce; ‖ μὲ τὰ χρήματα ἐπὶ χεῖρας, argent comptant ; ‖ ὅλα αὐτὰ εἶνε ἔργον τῶν χειρῶν του, tout cela est son œuvre ; ‖ διὰ χειρὸς τοῦ δεῖνα, par l'entremise d'un tel ; ‖ ἦλθον εἰς χεῖρας, ils en vinrent aux mains ; ‖ ἐπιβάλλω χεῖρα, mettre la main sur ; ‖ ἄρχεσθαι χειρῶν ἀδίκων, être agresseur = ἐπιτίθεσθαι πρῶτος· ‖ Σὺν 'Αθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει, aide-toi et Dieu t'aidera ; ‖ [κρατήσατε τὴν συναλλαγματικὴν] εἰς χεῖρας σας [ἐμπορ.], par devers vous ; ‖ χεὶρ χεῖρα νίπτει [παροιμ. ἀρχ.], une main lave l'autre ; ‖ νίπτομαι τὰς χεῖρας [μεταφ.], je m'en lave les mains ; ‖ χείρ, main, n. f. ἀντὶ γραφή, χαρακτήρ, écriture, n. f. ‖ γνωρίζω αὐτὴν τὴν χεῖρα, je connais cette main ; ‖

δεξιὰ χεὶρ τοῦ ἱππέως, βλ. **βίτσα**· || ἡ χεὶρ (ὁ μοχλὸς) τοῦ ἐμπυρέως, gachette de la platine; || σιδηρᾶ χείρ, βλ. **πλάτη**. § **χείρ, ἡ**· main, n. f. ἐργαλεῖόν τι δι' οὗ λαμβάνεται ἢ κρατεῖταί τι· ἐπίσης καὶ ἡ λαβὴ ἢ λαβὶς (poignée d'un objet). § χειροσιδήριον κοχλιόσφιγκτον, main à vis, τὸ διὰ κοχλίου σφιγγόμενον· || **χειροσίδηρον καὶ χειροσιδήριον**, τό· main de fer; χεὶρ σιδηρᾶ· χειρολαβίς, ἡ· τεμάχιον σχήματος S εἰς ὃ ἀρτῶνται τὰ βάρη διὰ τὴν ἀνέλκυσιν αὐτῶν· || χεὶρ (ἢ λαβὴ) χαλκῆ, main en cuivre, ἀναλόγως τῷ πράγματι· || χεὶρ λευκοσιδηρᾶ, main en fer blanc. § main, n. f. ἡ λέξις αὕτη ἐν τῇ ἱππογνωσίᾳ ἀπαντᾶται σύνθετος μετὰ τῶν λέξεων avant et arrière main καὶ σημαίνει τὸ **πρόσθιον καὶ ὀπίσθιον τμῆμα** τοῦ σώματος τοῦ ἵππου. Ἐν τῇ ἱππευτικῇ ὅμως ἡ λέξις αὕτη ἔχει ποικίλας σημασίας καὶ ἐννοίας. Main de la bride, ἡ **ἀριστερὰ χεὶρ** ἡ κρατοῦσα τὰς ἡνίας τοῦ χαλινοῦ. Abandonner la main, ὑποχαλᾶν ἢ **ἐνδίδειν** τὰς ἡνίας πρὸς μείωσιν τῶν ἐνεργειῶν τῆς στομίδος. Action de la main, **ἐνέργεια τῆς χειρός**, ἤτοι αἱ διάφοροι θέσεις καὶ κινήσεις τῆς χειρὸς τοῦ ἱππέως κατὰ τὴν ἡνιοχείαν. Affermir un cheval dans la main, **ἐθίζειν τὸν ἵππον εἰς τὰς ἐνεργείας** τοῦ χαλινοῦ. Agir de la main, ἕλκειν τὰς ἡνίας πρὸς χαλάρωσιν τῆς κινήσεως, ὑποκρατεῖν τὸν ἵππον, εἴτε πρὸς σταμάτισμα εἴτε πρὸς ὀπισθοχώρησιν. Aller aux deux mains, ἀμφίζυγος ἢ **ἀμφίρρυμος ἵππος**, ὅστις εὐχερῶς ζευγνύεται καὶ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τοῦ ῥυμοῦ. Appui de la main, τὸ **αἴσθημα** τὸ παραγόμενον **εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἱππέως** ὡς ἐκ τῆς ἐπαναπαύσεως τοῦ ἐνστομίσματος ἐπὶ τῶν φορέων τοῦ στόματος. Appui au delà de la pleine main, bouche plus qu'a pleine main, φράσεις ἱππευτικῆς προκειμένου περὶ ἵππου **δυσηνίου**, ὃν δυσκόλως δύναται ὁ ἱππεὺς νὰ σταματήσῃ διὰ τῶν ἡνιῶν, εἶδος **σκληρογνάθου** ἵππου. Arrondir la main, περιστρέφειν τὴν πυγμὴν τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς πρὸς ἔντασιν τῆς δεξιᾶς ἡνίας. S'attacher à la main, **ὑποστηρίζεσθαι ἐπὶ τῶν ἡνιῶν**, ὡς τοῦτο ποιοῦσιν οἱ ἀδαεῖς ἱππεῖς. Battre à la main, συνώνυμον τοῦ bégayer, encenser, ἀναπάλλειν τὴν κεφαλὴν πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐνεργειῶν τῶν ἡνιῶν· ἐλάττωμα ὅπερ ἔχουσι πολλοὶ ἵπποι ζητοῦντες διὰ τῆς ἀναχινήσεως ἢ πρὸς τὰ πρόσω τάσεως τῆς κεφαλῆς των νὰ ἀπαλλαγῶσι τῆς ἐνοχλήσεως τοῦ ἐνστομίσματος τοῦ χαλινοῦ. Beau (fait) de la main en avant, λέγεται περὶ ἵππου οὗτινος ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ τράχηλος καὶ ἐν γένει τὸ **πρόσθιον τμῆμα** τοῦ σώματος εἶνε **εὐμορφότερον** ἢ τὸ ὀπίσθιον, τοὐναντίον δὲ τὸ beau de la main en arrière. Beau partir de la main, ὁ μετὰ ζωηρότητος καὶ εὐπειθίας ἐχχινῶν ἵππος. Cheval qui est bien dans la main, **καλῶς ἐξησκημένος** καὶ εὐάγωγος, **πειθήνιος, εὐχείριστος ἵππος**. Cheval qui force la main, ἵππος δυσάγωγος, δυσχείριστος. Bouche à pleine main, ταὐτόσημον τοῦ appui à pleine main. Cheval à deux mains, ταὐτόσημον τοῦ cheval à deux fins. Cheval dans la main, εὐσταθὴς καὶ ἀνάλογος ἵππος. Cheval de main, ῥυταγωγούμενος ἵππος. Cheval hors de main, **ὁ ἀριστερὸς ἵππος** κατὰ τὴν ζεῦξιν. Cheval sous la main, ὁ **δεξιόθεν** τοῦ ῥυμοῦ ἐζευγμένος. Donner dans la main, ὁπόταν ὁ ἵππος δὲν ἀνθίσταται εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς στομίδος. Dur à la main, **σκληρόγναθος, βαρύστομος**. Élever la main par degrés, βαθμιαία στάσις ἢ ὀπισθοχώρησις τοῦ ἵππου. Faire échapper son cheval de la main, τελεία ἄφεσις τῶν ἡνιῶν, **ἀφηνιάζειν**. Forcer la main, ὁ ἀναίσθητος εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν ἡνιῶν ἵππος. Fuir la main, βιαία καὶ ἀπότομος ὀπισθοχώρησις. Hors la main, ὁ μὴ ὑπακούων εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ χαλινοῦ ἵππος. Leger à la main, ἁπαλόγναφος, **ἐλαφρόστομος**. Main assurée, ὁ **εὐήνιος** ἵππος ὁ εὐκόλως **αἰσθανόμενος** τὴν ἐνέργειαν τοῦ χαλινοῦ· || **ἡ δεξιὰ χεὶρ** τοῦ ἱππέως, main de le gaule, de l'épée de la lance; || ἡ **ἐλαφρά**, ἡ βαρεῖα χεὶρ ὡς πρὸς τὴν ἡνιοχείαν, main douce, main dure; || ἡ ἀριστερὰ χείρ, main haute; || **ἀδέξιος ἱππεύς**, main ignorante; || τὰς ἡνίας ἢ τοὺς ῥυτῆρας τῷ ἵππῳ ἐνδίδειν, donner, rendre ou lâcher la main à un cheval.

χειραγκάθι, τὸ ἢ χαλαγκάθι, ἡ **παρωνυχία**, panaris, n. m.

χειράγρα, ας, ἡ [νόσ.], goutte aux mains, chiragre, n. f. χαλεῖται νοσολογικῶς ἡ ἀρθρῖτις ἢ μᾶλλον ὁ ἀρθριτισμὸς ὅταν **αἱ** ἀπὸ τῶν ἄρθρων ἐκδηλώσεις αὐτοῦ ὦσιν ἐντετοπισμέναι εἰς τὴν ἄκραν χεῖρα.

χειραγωγία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὁδηγεῖν τινὰ διὰ τῆς χειρός, action de conduire par la main, ὁδήγησις, conduite, n. f. διεύθυνσις, direction. n. f.

χειραγωγός, ός, όν· ὁ ὁδηγῶν τινὰ διὰ τῆς χειρός, ὁδηγός, conducteur, trice, n.et adj. διευθυντής, directeur, trice, n. ὁδηγός, guide, n.m. § [ναυτ.] χειραγωγοὶ χεραίας, filières de salut, κοινῶς ἡ **βαρδαζένταις**. Σχοινία δενόμενα παραλλήλως τῶν χεραιῶν καὶ εἰς τὸ ὕψος τῆς ὀσφύος ἀνδρός, χρησιμεύοντα διὰ τὴν ἐπ'αὐτῶν στήριξιν τῶν ἀνδρῶν ὁσάκις οὗτοι **παρατάσσωνται** ἐπὶ τῶν χεραιῶν πρὸς χαιρετισμὸν καὶ ἀπόδοσιν τιμῶν εἰς ἐπίσημόν τι πρόσωπον· || — κλίμακος, tireveille ou tirevieille, n.f. κοινῶς **σκαντῆλι**· σχοινίον διαπερώμενον διὰ τῶν ὀπῶν τῶν **στηρίγγων** (chandeliers) κλίμακος πρὸς στήριξιν τῆς χειρὸς κατὰ τὴν ἀνάβασιν ἢ κατάβασιν. § **χειραγωγός** [ναυτ.], garde-corps, n.m. σχοινίον ἐντεινόμενον καὶ δενόμενον κατὰ μῆκος τοῦ πλοίου ἓν περίπου μέτρον ἄνωθεν τοῦ καταστρώματος, χρησιμεῦον ὅπως κρατεῖταί τις ἐξ αὐτοῦ ὅταν βαδίζῃ κατὰ τὰ μεγάλα **διατοιχήματα** (roulis).

χειραγωγῶ (έω), μέλ. ήσω· ὁδηγῶ διὰ τῆς χειρός, conduire par la main; διευθύνω, diriger; ὁδηγῶ, guider; ἄγω, ὁδηγῶ, mener; || χειραγωγεῖν ἵππον, βλ. **προσάγω**.

χείρακτρον, ου, τό· bec de la gâchette,

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

(τῆς χειρὸς τοῦ ἐμπειρέως, de la gâchette de platine).

χειράμαξα, ης, ἡ· caminon à bras, n. m. χειραμάξιον, τό· ἀμάξιον δίτροχον μετὰ ἢ ἄνευ πλευρῶν συρόμενον ὑπ' ἀνδρῶν· αἱ χειράμαξαι χρησιμεύουσι διὰ τὴν μεταφορὰν ὑλικῶν ἢ χωμάτων. Τὰ τετράτροχα χρησιμεύουσι διὰ τὴν μεταφορὰν ἀποσκευῶν, κτλ. ‖ μεταφορὰ διὰ χειραμάξης, camionnage ; βλ. **μεταφορά.**

χειραμαξιά, ἡ· brouettée, n. f. τὸ περιεχόμενον ποσὸν ὑλικοῦ ἐντὸς μιᾶς χειραμάξης.

χειραμάξιον, τό· brouette, n. f. μονότροχον, τό· μικρὸν ἀμάξιον δι' ἑνὸς μόνου τροχοῦ πρὸς τὰ ἐμπρός, μετὰ δύο βραχιόνων πρὸς τὰ ὀπίσω, χρησιμεῦον διὰ τὴν μεταφορὰν γαιῶν, ὑλικῶν, κόπρων σταύλου, κτλ. ὑφ' ἑνὸς μόνου ἀτόμου· βλ. καὶ **χειράμαξα.**

χειραμαξοδηγέω-ῶ, μέλ. ήσω, brouetter (ὁδηγῶ, χειράμαξα), ἤτοι μεταφέρω τι διὰ τῆς χειραμάξης.

χειραμαξοδηγός, ὁ· brouetteur ou brouettier, n. m. ὁ μεταφέρων ὑλικὰ διὰ τῆς χειραμάξης.

χειραντλία, ας, ἡ· pompe à bras ; βλ. **χειροσίφων.**

χειραπτάζω, manipuler ; ἐργάζομαί τι διὰ τῶν χειρῶν· **παρασκευάζω. μιγνύω·** βλ. καὶ **χείραψις** (manipulation)· ‖ — τὴν βαμβακοπυρίτιδα, manipuler le coton poudre.

χειραφεσία, ας, ἡ καὶ **χειραφέτησις,** émancipation, n. f. action d'émanciper ; résultat de cette action ; ‖ ἡ χειραφεσία τῶν δούλων, l'émancipation des esclaves, ἤτοι ἀπελευθέρωσις (affranchissement); βλ. **χειραφετῶ·** ‖ — (émancipation) χαλεῖται ἐν τῇ δηλώσει τοῦ ἀσκοῦντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἀπόλυσις ἀπὸ ταύτης τοῦ ὑπεξουσίου. Ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ ἐγένετο ἡ χειραφεσία διὰ βασιλικῆς ἀντιγραφῆς ἢ διὰ δηλώσεως ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ ἢ ἄρχοντος, ἐνῷ ἀρχαιότερον πολὺ πλείονες ἀπητοῦντο διατυπώσεις. Σήμερον αὐτοδικαίως ἐπέρχεται χειραφεσία διὰ τοῦ γάμου· διαρκούσης δὲ τῆς ἀνηλικιότητος δύναται νὰ χειραφετηθῇ τὸ τέκνον ὑπὸ τοῦ γονέως αὐτοῦ διὰ δηλώσεως ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ ὑπὸ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.

χειραφέτησις, εως, ἡ· βλ. **χειραφεσία.**

χειραφετικός, ή, όν· émancipateur, trice, adj. ἴδιος τῆς χειραφεσίας, propre à émanciper; νόμος χειραφετικός, loi émancipatrice.

χειράφετος, ος, ον· χειραφετημένος, χειραφετηθείς, εῖσα, έν· émancipé, ée, adj. ἴδιος τῆς χειραφεσίας, propre à émanciper ; émancipateur, trice, adj.

χειραφετῶ (έω), μέλ. ήσω, émanciper, ἀπολύω τὸν ὑπεξούσιον τῆς κηδεμονίας, ἀπολύω τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, mettre hors de tutelle, hors de la puissance paternelle ; ‖ χειραφετῶ ἀνήλικον, émanciper un mineur ; ‖ ὁ γάμος χειραφετεῖ αὐτοδικαίως τοὺς συζύγους, le mariage émancipe de plein droit les époux. § **ἀπελευθερῶ** (ἔκ τινος κωλύματος, ὑποχρεώσεως), affranchir de quelque entrave.

§ [μεταφ.] λαμβάνω (χρῶμαι) μεγάλης **ἐλευθερίας,** prendre trop de liberté. Βλ. καὶ **χειραφεσία.**

χειραψία, ας, ἡ· τὸ διδειν τὴν χεῖρα πρὸς χαιρετισμόν, (τὸ πιάσιμο τῆς χειρός), poignée de main. § —, ἡ διὰ τῆς χειρὸς ἐπαφή, ψηλάφησις, attouchement, n. m.

χείραψις, ἡ (ἐκ τοῦ χειραπτάζω, manipuler) manipulation n.f. **παρασκευή, συσκευασία,** ἡ διὰ τῶν χειρῶν ἐκτέλεσις προπαρασκευῆς ἢ ἐργασίας τινὸς ἐν τῇ χημείᾳ, φαρμακευτικῇ καὶ εἰς τὰς πλείστας τῶν τεχνῶν.

χειριάζω [διάλ. Ἠπείρου], περιλαμβάνω τι διὰ τῶν χειρῶν.

χειριδοποιός, οῦ, ὁ καὶ ἡ· ὁ κατασκευάζων χειρίδας (γάντια), gantier, ère, n.

χειριδωτός, ή, όν· ὁ φέρων χειρίδας (μανίκια), garni de manches ; μετὰ χειρίδων, à manches ; κοινῶς **μανικωτός·** βλ. καὶ **χειρίς.**

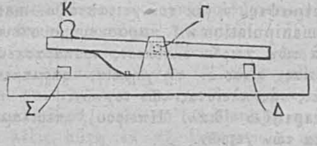
χειρίζω [καὶ μέσ.], χειρίζομαι, manier ; **μεταχειρίζομαι,** λαμβάνω, ἅπτομαι διὰ τῆς χειρός, ἢ **ποιῶ χρῆσιν, χρῶμαι** (se servir) καὶ μεταφορικῶς διευθύνω στράτευμα, ἵππον· μεταχειρίζομαι, ἐργάζομαί τι διὰ τῶν χειρῶν, manipuler. § χειρίζομαι [ναυτ.], manœuvrer ; ἱστίον, σχοινίον, ἄγκυραν, κοινῶς **μανουβράρω,** ἢ κυβερνῶ πλοῖον. § — [στρατ.], manœuvrer ou manier une troupe, διευθύνω στράτευμά τι.

χειρίς, ίδος, ἡ· manche, n. f. κοινῶς τὸ **μανίκι·** ‖ **χειριδωτός,** ή, όν, garni (e) de manches, κοινῶς μανικωμένος, η, ον ἢ μανικωτός, ή, όν· ‖ **ἀχειρίδωτος,** ον, χωρὶς μανίκια, qui n'a point de manches. § —, gant, n. m. κοινῶς τὸ **γάντι·** τὸ περίβλημα τοῦ ἄκρου τῆς χειρός, τὸ **χειρόκτιον,** κατασκευάζονται ἐκ μετάξης, ἐρίου, βάμβακος, λίνου, διφθερῶν, κυρίως ὅμως ἐκ διαφόρων δερμάτων. Ἐκ τούτων χρησιμοποιεῖται μεγάλως τὸ αἰγόδερμα, ὅπερ κατεργάζεται διὰ τῆς λευκῆς λεγομένης (στυπτηριακῆς) βυρσοδεψικῆς, λειαίνεται ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πλευρᾶς δι' ὃ καὶ τὰ προϊόντα καλοῦνται γαλλιστὶ gants glacés. Ἡ χρῆσις τῶν χειρίδων εἶνε παλαιοτάτη, ὑπῆρχον δὲ καὶ παρ' Ἕλλησιν θεωρούμεναι ὡς σημεῖον ἡδυπαθείας· ‖ ζεῦγος χειρίδων, une paire de gants. § — [μεταφ.], ἀντὶ ἔλυμα, περικάλυμμα, manchon, n. m.

χείρισις, εως, ἡ καὶ

χειρισμός, οῦ, ὁ· maniement, n. m. ou maniment, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ χειρίζεσθαι ἢ ὁ τρόπος τοῦ μεταχειρίζεσθαί τι· ‖ χειρισμὸς τῶν ὅπλων, maniement des armes=**ὁπλασχία·** ‖ χειρισμὸς τῆς σπάθης, maniement du sabre= σπαθασκία. § **χειρισμός** [ναυτ.], manœuvre, n.f. κοινῶς ἡ **μανούβρα** πλοίου, ἱστίου, σχοινίου, ἀγκύρας κτλ. καὶ [στρατ.] ἡ διεύθυνσις στρατεύματος· ‖ χειρισμοὶ δυναμικοί, βλ. **δυναμικοὶ** χειρισμοί. § **χειρισμός,** manœuvre, n. f. καλεῖται οὕτω πᾶσα ἐργασία **δυναμικὴ** (de force) ἀπαιτοῦσα τὴν σύμπραξιν πλειοτέρων ἀτόμων· ‖ **χειριστικός,** ή, όν, de manœuvre. § χειρισμὸς τοῦ τηλεγράφου, manipulation du télégraphe.

χειριστήριον, ου, τό· manipulateur, n. m. [d'appareil télégraphique]. Ὄργανον τοῦ τηλεγραφικοῦ συστήματος Μὸρς χρησιμεῦον νὰ διακόπτῃ καὶ νὰ ἀποκαθιστᾷ τὴν συγκοινωνίαν τοῦ ῥεύματος εἰς τὸν σταθμὸν τῆς ἀποστολῆς. Σύγκειται ἐκ μεταλλικοῦ μοχλοῦ κινουμένου

πέριξ ἄξονος, ὅντινα ἐλατήριόν τι κρατεῖ ἐν συγκοινωνίᾳ μετὰ τοῦ ἄκρου εἰς δ καταλήγει τὸ σύρμα τοῦ δέκτου Δ (récepteur). Ἐν τῇ θέσει ταύτῃ τοῦ μοχλοῦ τὸ ῥεῦμα εἶνε διακεκομμένον, ἵνα δὲ ἀποκαταστήσωσι τοῦτο πιέζουσι τὸ κομβίον K (bouton) ὅπως φέρωσιν εἰς ἐπαφὴν τὸν μοχλὸν μετὰ τοῦ ἠλεκτροδίου (butoir) τῆς στήλης τοῦ σταθμοῦ (pile de poste); βλ. καὶ σταθμὸς (poste); τὸ στοιχεῖον Γ δεικνύει τὸ σύρμα τῆς γραμμῆς.

χειριστής, οῦ, ὁ, ὁ χειριζόμενος τὸ χειριστήριον, manipulateur, n. m. ‖ [χημ.] manipulateur λέγεται ὁ παρασκευαστής. § — [ναυτ.] manœuvrier, n. m. ὁ καλῶς χειριζόμενός τι, ὁ ἐμπείρως χειριζόμενος, κλπ. βλ. ἔμπειρος. § — [ναυκλ.] opérateur, n. m. ὁ χειριζόμενος τὰ μηχανήματα τῶν ναυκλάστρων.

χειριστήριος, α, ον· de manipulation; ‖ χειριστήριος τράπεζα, βλ. τράπεζα.

χειριστικός, ή, όν, ἀφορῶν τὸν χειρισμόν, de manipulation; [στρατ.] de manœuvre; βλ. χειρισμός· ‖ χειριστικὸς κατοχεύς, tenon de manœuvre; βλ. κατοχεύς.

χείριστος, η, ον, (ὑπερθ. τοῦ κακός, ἐκ τοῦ συγκρ. χείρων), πολὺ κακός, très mauvais; [ἐνάρθρ.] le plus mauvais; χειρότερος, α, ον, le pire; ‖ τοῦ χειρίστου εἴδους, de la pire espèce; ‖ τὸ χείριστον πάντων εἶνε ὅτι, le pis de tout cela est que; ce qu'il y a de pire, c'est que.

χειροβίωτος, ος, ον, ὁ ζῶν ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν χειρῶν του, qui vit du travail de ses mains; manœuvrier, ère, n. ἐργάτης, ouvrier, ouvrière qui travaille à la journée; βιοπαλαιστής, gagne-denier, n.

χειρόβλημα, ατος, τὸ ἢ χειρόβολον, κοινῶς χειροβολιὰ [οἰκοδ.], pigeon, n. m. βλ. χειροβολέω.

χειροβολέω-ῶ, μέλ. ήσω [οἰκοδ.] épigeonner ou pigeonner, ἐπαλείφω· ἐπιθέτω, ἐλαφρῶς πηκτὸν γυψοκονίαμα ἢ ἁπλοῦν κονίαμα διὰ τῆς χειρὸς (καὶ ἐνίοτε διὰ τοῦ μύστρου), κατὰ χειρόβολα (par pigeons), ἤτοι κατὰ δράκας (par poignées), π. χ. κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν λεπτῶν τοίχων ἢ τῶν πλευρῶν σωλῆνος καπνοδόχου, κτλ. βλ. τοῖχος λεπτὸς (languette).

χειροβολιά, ᾶς, ἡ [δημ.] βλ. χειρόβολον, τὸ δέμα, botte, n. f. δέσμη, gerbe, n. f. § —, βλ. χειρόβλημα.

χειροβολιάζω, μέλ. άσω· σχηματίζω δέματα, δέσμας, botteler; botter ou gerber.

χειροβολίς, ίδος, ἡ [ναυτ.], sonde à main; βλ. καὶ βολίς.

χειρό(β)ολο, τὸ [διάλ. Καρπάθου] ὅσον ὁ θεριστὴς δύναται νὰ περιλάβῃ εἰς τὴν χεῖρά του.

χειρόβολον, τό· ἡ δράξ, poignée, n. f. ou main, n. f. ποσότης ἥντινα δύναται νὰ περιλάβῃ ἡ χεὶρ κεκλεισμένη· ‖ ἕνα χειρόβολον σιτάρι, une poignée de blé; ‖ ἕνα χειρόβολον ἄμμου, une poignée de sable. § —, τὸ δέμα, botte, n. f. ἡ δέσμη, gerbe, n. f. ‖ καὶ αὐτὸς κακὸ χειρόβολο κ' ἐκεῖνος κακὸ δεμάτι [παροιμ.], ils ne s'en doivent guère; ils se valent.

χειροβούζιον, ου, τό· grenade, n. f. ou grenade à main; βλῆμα σφαιρικὸν ῥιπτόμενον διὰ τῆς χειρός, ἤτοι βόμβα χειρόβλητος.

χειρογραφικός, ή, όν· chirographaire (προφ. ki) adj. [νομ.] λέγεται ἐπὶ τῶν συναπτομένων δανείων δι' ἰδιοχείρου ἀποδείξεως, ἤτοι χρεώστης ἐπὶ χειρογράφῳ (ἰδιοχείρῳ ὁμολογίᾳ)· ‖ ὀφειλὴ χειρογραφική, dette chirographaire; ‖ δάνειον χειρογραφικὸν (ἐπὶ χειρογράφῳ), créance chirographaire. § —, λέγεται ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν ἐχόντων τοιούτου εἴδους δάνεια, π. χ. δανειστὴς (πιστωτὴς) χειρογραφικός, créancier chirographaire.

χειρογραφικῶς [ἐπίρ.], chirographairement (προφ. ki) adv. ἐν τῇ χειρογραφικῇ ἰδιότητι, en qualité chirographaire. § χειρογραφικῶς, chirographiquement, κατὰ τρόπον χειρογραφικόν, d'une manière chirographique.

χειρόγραφον, ου, τό· manuscrit, n. m. τὸ διὰ χειρὸς γεγραμμένον, ἤτοι πᾶν ἔγγραφον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἀντίτυπον τὸ κατασκευασθὲν διὰ τῆς τυπογραφίας ἢ ἄλλης μηχανικῆς μεθόδου.

χειρόγραφον, ου, τό· chirographe (προφ. ki. ἐκ τοῦ χείρ, χειρός, main καὶ γράφειν, écrire) n. m. ἰδιωτικὸν ὁμόλογον, συμβόλαιον ὑπογεγραμμένον ἰδιοχείρως ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, διδόμενον τῷ δανειστῇ.

χειρόγραφος, ος, ον· ὁ διὰ τῆς χειρὸς γραφείς, qui est écrit à la main; manuscrit, e, adj.

χειρόδεσμος, ου, ὁ· nœud à plein poing; βλ. σχοινόκομβοι ναυτικοῦ. § — [κατ' ἐπέκτ.], ἡ θηλεία, boucle, n. f.

χειροδικέω-ῶ, μέλ. ήσω· λαμβάνω τὸ δίκαιον διὰ τῶν χειρῶν, prendre son droit par les mains (par la force).

χειροδικία, ας, ἡ· droit manuaire; ἡ διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν ἐκδίκησις τοῦ δικαίου· τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου, droit du plus fort.

χειροδίστροφον, ου, τό· lignerolle, n. f. βλ. δίστροφον.

χειροδύναμος, ος, ον· ὁ εἰς τοὺς βραχίονας ἰσχυρός, qui a les bras forts; [οἰκ.]

qui a du biceps, ἤτοι δυναμωμένος εἰς τὰ χέρια, ἔχων ἰσχυροὺς μῦς.

χειροήθης, ης, ες· ὁ εἰς τὴν χεῖρα συνειθισμένος, ὅντινα δύναταί τις καλῶς ἢ εὐκόλως νὰ μεταχειρισθῇ, ἰδίως ἐπὶ ζώων τιθασσός, ἐξημερωμένος, ἥμερος, apprivoisé, ée, adj. [συνεκδ.] εὐμεταχείριστος, traitable, adj. εὐμεταχείριστος, εὐάγωγος, maniable, adj. εὐάγωγος, γλυκύς, doux, douce, adj.

χειροθεραπεία, ας, ἡ· ἡ χειροϊατρική.

χειροθεραπευτής, οῦ, ὁ· χειροϊατρός.

χειροθεσία, ας, ἡ· ἡ ἐπίθεσις τῶν χειρῶν, imposition des mains.

χειροθετῶ (έω), μέλ. ήσω, ἐπιθέτω τὴν χεῖρα (τὰς χεῖρας), imposer les mains.

χειροϊατρική, ῆς, ἡ· la médecine manicure (ou manucure); βλ. χειροϊατρός.

χειροϊατρός, οῦ, ὁ, ἡ· manicure ἢ κάλλιον manucure (ἐκ τοῦ λατ. manus, main et curare, soigner) n. ὁ θεραπεύων, περιποιούμενος τὰς χεῖρας τῶν ἄλλων (κατὰ τὸ ποδιατρός).

χειροκίνητος, ος, ον· ὁ διὰ τῆς χειρὸς κινούμενος, mu par la main; ὁ διὰ τῶν βραχιόνων κινούμενος, mu à bras d'homme; διὰ χειρός, à main.

χειροκρότημα, ατος καὶ

χειροκρότησις, εως, ἡ· τὸ κροτεῖν τὰς χεῖρας, battement de mains; applaudissement, n. m. βλ. ἐπικρότησις.

χειροκροτῶ (έω), μέλ. ήσω, κροτῶ τὰς χεῖρας, battre des mains; applaudir; βλ. ἐπικροτῶ.

χειρόκτι(ον), ου, τό· βλ. χειρίς, καὶ περιχειρίς, gant, n. m. || φορεῖ χειρόκτια ἑπτὰ ἀριθμόν, il gante le (du) sept; il porte des gants numéro sept; || ζεῦγος χειροκτίων, une paire de gants.

χειροκώδων, ωνος, ὁ· sonnette à main, κωδωνίσκος, κοινῶς τὸ κουδουνάκι.

χειρολαβή, ῆς, ἡ· lisse, n. f. ξυστόν, τό· ἐπίμηκες ξύλον κτλ. εἰς τὸ ἄνω μέρος καὶ κατὰ μῆκος τοῦ κιγκλιδώματος (βλ. rampe), ἐφ' οὗ ἐπακουμβᾷ ἡ χεὶρ τῶν ἀνερχομένων ἢ κατερχομένων τὴν κλίμακα· βλ. καὶ ἔρεισμα, main -courante.

χειρολουσία, ας, ἡ· maniluve ἢ κάλλιον manuluve, n. m. [ἰατρ.] λουτρὸν τῶν χειρῶν, bain de main.

χειρόλουτρον, ου, τό· maniluve ἢ κάλλιον manuluve, n. m. λουτρὸν τῶν χειρῶν, bain de mains.

χειρόμακτρον, ου, τό· μανδήλιον δι' οὗ σπογγίζει τις τὰς χεῖρας, κοινῶς ἡ μπόλια, τὸ μάκτρον τῶν χειρῶν, τὸ πεσκίρι, essuie-mains, n. m. [συνεκδ.] serviette, n. f. (de toilette), τὸ προσόψιον.

χειρομαλάζω, μέλ. άξω, πλάθω, μαλάζω διὰ τῶν χειρῶν, palper avec les mains; χειραπτάζω, manipuler.

χειρομαντεία, ας, ἡ· chiromancie, n. f. (βλ. καὶ μαντική)· τὸ μαντεύειν ἐκ τῆς χειρὸς καὶ τῶν γραμμῶν αὐτῆς.

χειρομάντις, ὁ καὶ ἡ· γεν. εως, καὶ ιων. ιος· ὁ ἐκ τῆς χειρός, ἰδ. ἐκ τῶν γραμμῶν αὐτῆς μαντεύων, chiromancien, enne, n. «χειρομάντεις αἱ ἐκ τῶν χειρῶν μαντευόμεναι» Πολυδ. qui prédit l'avenir par l'inspection de la main.

χειρομοχλός, οῦ, ὁ· levier à main, ὁ διὰ τῆς χειρὸς ἐνεργῶν μοχλός.

χειρόμυλον, τὸ καὶ

χειρόμυλος, ου, ὁ· μικρὸς μύλος περιστρεφόμενος διὰ τῶν χειρῶν καὶ κατατρίβων τὸν σῖτον εἰς μεγάλα τεμάχια, ἢ τὸν καφὲν εἰς κόνιν, moulin à bras; || γυρίζω τὸν χειρόμυλον, tourner la meule.

χειρονομέω, βλ. χειρονομῶ.

χειρονομία, ας, ἡ· κίνησις τῶν χειρῶν κατά τινα κανόνα πρὸς ἔκφρασιν τινός, Λουκ., geste, n. m. gesticulation, n. f. τὸ χειρονομεῖν, action de gesticuler. § — τὸ παίζειν (ἀστειεύεσθαι) διὰ τῶν χειρῶν, (τὸ ἅπτεσθαι τινός), jeu de main.

χειρονόμος, ος, ον· ὁ χειρονομῶν, ὁ κάμνων χειρονομίας, ὁ παίζων (ἀστειευόμενος) διὰ τῶν χειρῶν, ἁπτόμενος τινος, qui joue des (qui badine avec les) mains.

χειρονομῶ (έω), μέλ. ήσω, gesticuler; κάμνω πολλὰς χειρονομίας ὁμιλῶν, faire beaucoup de gestes en parlant; κινῶ τὰς χεῖρας, jouer des mains.

χειροπέδη, ης, ἡ [ἰδ. πληθ.] πέδη χειρῶν, menottes, n. f. pl. βλ. πέδη.

χειροπεδόω-ῶ, μέλ. ώσω, menotter, χειροπέδας τίθημι.

χειροπιαστὰ [δημ. ἐπίρ.] κρατούμενοι διὰ τῆς χειρός, en se tenant par la main. § —, ψηλαφητῶς, κατὰ τρόπον ἁπτόν, ψηλαφητόν, d'une manière tangible; à toucher au doigt; βλ. κατάφωρος.

χειροπιαστός, ή, όν, καθαρός, φανερός, ἁπτός, ψηλαφητός, palpable, adj. ἁπτός, tangible, adj. || αὐτὰ εἶνε [πράγματα] χειροπιαστά, cela se touche au doigt; βλ. κατάφωρος. § [πληθ.] κρατούμενοι διὰ χειρός, se tenant par la main.

χειροπίεσις, εως, ἡ· pression, n. f. βλ. τρίψις.

χειρόπληξις, εως, ἡ [ἰατρ.] frappement, n. m. βλ. τρίψις

χειροπόδαρα [ἐπίρ.], χεῖρας καὶ πόδας [δεδεμένος], pieds et poings [liés].

χειροποίητος, ος, ον· ὁ διὰ χειρὸς ποιηθείς, fait à la main; ὁ διὰ χειρὸς ἀνθρώπου ποιηθείς, fait de main d'homme; τεχνητός, artificiel, elle, adj.

χειρόπους, ους, ουν· γεν. ποδος [ζωολ.], pédimane, n. et adj. ὀνομασία δοθεῖσα εἴς τινα ζῷα ἅτινα ἔχουσι τὸν μέγαν δάκτυλον τῶν ὀπισθίων ποδῶν κεχωρισμένον ὅπως ἐν τῇ χειρί.

χειροπρίων, ονος, ὁ· égoïne (scie), n. f. ou éghoïne (égohine) ou scie à guichet, πρίων ἐγχειρίδιος· πλατὺς πρίων φέρων μίαν μόνην χειρολαβήν· βλ. καὶ πρίων.

χειρόπτερος, ος, ον [ζωολ.], cheiroptère,

n. m. τὰ χειρόπτερα εἰσὶ τάξις ζώων μαστοφόρων τοῦ εἴδους τῆς νυκτερίδος.

χειροσάρωθρον, τό· τὸ σάρωθρον, balai, n. m. ‖ — ἀρτοποιοῦ, brosse de boulanger.

χειροσίδηρον, τὸ καὶ χειροσιδήριον, τό, εἶδος ἀγκίστρου· Πολυδ., main de fer; βλ. **χείρ.**

χειροσίφων, ωνος, ὁ [ἀτμομηχ.], pompe à bras ou à main; **χειραντλία,** χειροκίνητος ἀντλία· βλ. παροχὴ ὕδατος εἰς τοὺς λέβητας (alimentation des chaudières).

χειροσίφωνον, ου, τό· trabuc ou trabucco, n. m. οὕτως καλεῖται ὑπὸ τῶν Ἰσπανῶν τὸ εὐρύστομον ἢ τρομπόνιον (tromblon ou espingole)· βλ. **εὐρύστομον.**

χειροσφιγκτῆρες, αἱ, menottes, n. f. pl. βλ. **χειροπέδη.**

χειρόσφυρα, ας, ἡ· σφῦρα ἐγχειρίδιος, marteau à main.

χειρότερα [ἐπίρ.], χεῖρον, pis, adv. = plus mal; ‖ μὴ χειρότερα! [φρ.], Dieu nous préserve du pire; il ne manqu[er]ait plus que cela; ‖ γίνομαι χειρότερα, empirer, ἤτοι χειροτερεύω.

χειροτέρευμα, ατος, τὸ καὶ

χειροτέρευσις, εως, ἡ· ἐπὶ τὰ χείρω μεταβολή, [δια]φθορά, détérioration, n. f. ἀλλοίωσις, διαφθορά, dépravation, n. f. (κυρίως καὶ μεταφ.) π. χ. διαφθορὰ τοῦ αἵματος, dépravation du sang; ‖ διαφθορὰ τῶν ἠθῶν, dépravation des mœurs. § ἡ ἐπὶ τὰ χείρω τροπή, empirement, n. m.

χειροτερευτικός, ή, όν· détériorant, e, adj. κατάλληλος εἰς τὸ νὰ χειροτερεύσῃ τι (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει).

χειροτερεύω, μέλ. εύσω, γίνομαι χειρότερος, devenir pire; τρέπω ἐπὶ τὰ χείρω, empirer; ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταποιῶ, νοθεύω, ἀλλοιῶ, καταστρέφω, βλάπτω, détériorer; altérer; [se] détériorer; μεταβάλλομαι ἐπὶ τὰ χείρω, ἀλλοιοῦμαι, [s'] altérer; ‖ ἡ ἀσθένεια χειροτερεύει, la maladie empire; ‖ χειροτερεύεις τὸ μέλλον σου, vous détériorez (compromettez) votre avenir.

χειρότερος, α, ον (κοινῶς θηλ. **χειρότερη**) (συγκρ. τοῦ **χείρων**), pire, adj πλέον χείρων, plus mauvais, πλέον βλαβερός, plus nuisible; ‖ ἔγινε χειρότερος, il est devenu pire; ‖ ὁ χειρότερος ὅλων, le pire de tous; ‖ ἀπὸ τὸ κακὸν εἰς τὸ χειρότερον, de mal en pis; ‖ τόσῳ τὸ χειρότερον δι' ὑμᾶς, tant pis pour vous; ‖ τόσον τὸ χειρότερον δι' αὐτόν, tant pis pour lui; ‖ καὶ τὸ χειρότερον, et qui pis est; ‖ ἐκλέγει πάντοτε τὸ χειρότερον, il choisit toujours ce qu'il y a de plus mauvais.

χειροτεχνεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον ἐν ᾧ κατασκευάζουσί τι διὰ τῆς χειρός, atelier, n. m. ou manufacture, n. f.

χειροτέχνημα, ατος, τό· ἐργασία ἐκτελουμένη διὰ τῆς χειρός, ouvrage fait à la main; ouvrage (travail) manuel; manufacture, n. f. ‖ χειροτεχνήματα, ὑφάσματα, marchandises manufacturées; ‖ χειροτεχνήματα βαμβακερά, manufactures de toile de coton; ‖ χειροτεχνήματα μεταξωτά, manufactures de soie; ‖ [γυναικεῖα] χειροτεχνήματα, ouvrages à l'aiguille, τὰ τῆς βελόνης ἐκτελούμενα κεντήματα καὶ παρόμοια. Χειροτεχνήματα ἢ **ἐργόχειρα** καλοῦνται ἐν γένει μὲν τὰ προϊόντα τῆς διὰ χειρὸς ἐργασίας, ἰδίως δὲ τὰ τῆς ἐργασίας τῆς ἰδιαζούσης εἰς τὴν γυναῖκα ὡς κατ' ἐξοχὴν ἀντιπροσωπεύουσαν τὸν οἶκον, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία αὕτη δύναται νὰ ἐκτελεῖται ἄνευ τῆς βοηθείας μηχανῶν, ὡς τὸ πλέκειν, ῥάπτειν, κεντᾶν κτλ. Τὰ ἔργα ταῦτα ἀπαιτοῦσι πολὺ μᾶλλον τὴν καλαισθησίαν ἢ τὴν σωματικὴν καταπόνησιν, διὸ ἐν νεωτέροις χρόνοις φροντίζει καὶ ἡ πολιτεία διὰ τὴν συστηματικὴν ἐκμάθησιν αὐτῶν εἰς τὰ σχολεῖα τῶν θηλέων ἐν γένει ἢ καὶ εἰς ἴδια σχολεῖα καὶ διὰ τὴν διάδοσιν τῆς ἀγάπης πρὸς τὰ τοιαῦτα ἔργα δι' ἐκθέσεων, μουσείων, συλλογῶν κτλ.

χειροτέχνης, ου, ὁ· ὁ ἀσκῶν τὴν χειροτεχνίαν, ὁ διὰ τῶν χειρῶν ἐργαζόμενος, qui travaille de ses mains; χειρῶναξ, artisan, n. m. ὁ τεχνίτης, ouvrier, n. m. ἐκ τῶν μὴ ἀκριβῶν τεχνιτῶν Πολυδ. 7, 6. «τὰ τοῦ κλινουργοῦ ἔργα ἢ ἄλλου τινὸς χειροτέχνου» Πλάτ. πολ., ἄνθρωπος τῆς τέχνης, homme de métier; βλ. καὶ **τεχνίτης.**

χειροτεχνία, ας, ἡ· ἡ διὰ τῶν χειρῶν κατεργασία travail manuel; manufacture, n. f. κοινῶς ἡ **μανιφατοῦρα·** ἐπίσης τοῦ χειροτέχνου τὸ ἔργον, métier, n. m.

χειροτεχνίαι λέγονται τέχναι τινὲς σκοποῦσαι τὴν κατεργασίαν τῶν προϊόντων τῆς φύσεως καὶ τῶν λεγομένων πρώτων ὑλῶν οὕτως ὥστε νὰ καταστῶσι ταῦτα ἀμέσως χρήσιμα εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ τοιαύτη ἐργασία ἀπαιτεῖ μᾶλλον ἐπιτηδειότητα προσκτηθεῖσαν διὰ μακρᾶς ἀσκήσεως, οὐχὶ δὲ ἰδίαν ἔντασιν πνευματικῶν δυνάμεων, διὸ καὶ εἶνε μηχανικὴ τις ἐργασία, ἤτοι πρακτικὴ τέχνη.

χειροτεχνικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν χειροτεχνίαν, τὰς μηχανικάς, πρακτικὰς ἐργασίας, relatif aux arts mécaniques; κατάλληλος διὰ τὴν χειροτεχνίαν, habile dans les arts.

χειρότμητος, ος, ον· ὁ διὰ χειρὸς τετμημένος, coupé avec la main.

χειροτονία, ας, ἡ [ἐκκλησ.] προχείρισις ἱερέως, διακόνου], ordination [d'un prêtre]; d'un diacre]; χειροτονία ἐπισκόπου, sacre [d'un évêque].

χειροτονῶ (έω), μέλ. ήσω [ἐκκλησ.] προχειρίζω [ἱερέα, διάκονον], ordonner [un prêtre; un diacre]; ‖ χειροτονῶ ἐπίσκοπον, sacrer [un évêque], § — [μεταφ.] ξυλίζω, ξυλοφορτόνω, administrer des coups; κτυπῶ, δέρω, battre ou rosser; ‖ τὸν ἐχειροτόνησαν, on l'a frotté d'importance.

χειροῦμαι (όομαι) τινί, = ἄρχω, ἐξουσιάζω (ὑποτάσσω), maîtriser.

χειρουργεῖον, είου, τό· ambulance, n. f. **φορητὸν νοσοκομεῖον.** Ἐγκατάστασις πρόσκαιρος καὶ μεταφερτή, προωρισμένη νὰ συμπληρώσῃ τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν τῶν συνταγμάτων (service de santé régimentaire) ἐν πο-

[library stamp]

ρεία ἢ ἐν στάσει, διὰ τὴν περισύναξιν, μεταφορὰν καὶ ἀναγκαίαν βοήθειαν εἰς τοὺς τραυματίας (βλ. καὶ **ὄχημα**). Ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐν Αὐστρίᾳ τὸ μεταφερτὸν ἢ πρόσκαιρον νοσοκομεῖον ἐκστρατείας (hopital temporaire) καλοῦσι lazaret (de guerre). § —, salle d'opérations, εἰς τὰ νοσοκομεῖα λέγεται οὕτως ἡ αἴθουσα ἔνθα ἐκτελοῦνται αἱ χειρουργικαὶ ἐργασίαι.

χειρουργία, ας, ἡ καὶ

χειρουργική, ῆς, ἡ· chirurgie (χείρ, main, καὶ ἔργον, ouvrage) n. f. ὁ κλάδος τῆς παθολογίας ὁ πραγματευόμενος εἰδικῶς τὰ ἐξωτερικὰ πάθη συνδυαζόμενος μετὰ τῶν διαφόρων ἐγχειρήσεων ἡ χειρουργικὴ ὅθεν λέγεται καὶ **ἐγχειριστικὴ ἰατρική** (médecine opératoire), εἶνε δὲ τὸ μέρος τῆς ἰατρικῆς τέχνης τὸ περιλαμβάνον τὴν ἐπέμβασιν τῆς χειρὸς ἁπλῶς ἢ καὶ δι' ἐργαλείων· ‖ ἐξασκῶ τὴν χειρουργίαν, pratiquer la chirurgie ; ‖ χειρουργία, ἐγχείρησις, opération de chirurgie ; ‖ μαθητής, διδάκτωρ χειρουργίας, élève, docteur en chirurgie ; ‖ πλαστικὴ (μορφωτικὴ) χειρουργία, chirurgie plastique, ἡ καταγινομένη εἰς τὴν ἀνάπλασιν (ἀνακαίνισιν) τῶν ἀπωλειῶν τῆς ὕλης· ‖ μικρὰ χειρουργία, petite chirurgie ou chirurgie ministrante, λέγεται ἡ περιοριζομένη **εἰς μικρὰς ἐγχειρήσεις.**

χειρουργικός, ή, όν· chirurgical, ale, aux, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν χειρουργίαν· ‖ χειρουργικὴ ἀνατομία, anatomie chirurgicale; ‖ ὄργανα (σκεύη ἐργαλεῖα) χειρουργικά, instruments chirurgicaux (ou de chirurgie) ; ‖ χειρουργικὴ (ἐγχειριστικὴ) τέχνη, art d'opérations chirurgicales ; ‖ **χειρουργικός,** ή, όν· chirurgique, adj. ὁ ἀφορῶν ἢ συνιστῶν τὴν χειρουργίαν, qui concerne ou constitue la chirurgie ; ‖ ἡ χειρουργικὴ τέχνη, l'art chirurgique ; [Συνώνυμα chirurgical καὶ chirurgique ; τὸ πρῶτον ἐμφαίνει τὴν ἁπλῆν πρὸς τὴν χειρουργίαν σχέσιν, τὸ δεύτερον ἀνάγεται εἰς πᾶν τὸ ἀφορῶν τὴν χειρουργικὴν τέχνην· ‖ χειρουργικὸν μαρσύπιον, γυλιός, βλ. **μαρσύπιον**· ‖ χειρουργικὴ **ἐκτομή**, excision, n. f.

χειρουργικῶς [ἐπίρ.], chirurgicalement, adv. διὰ χειρουργοῦ, par un chirurgien ; ὡς πράττουσιν ἐν τῇ χειρουργίᾳ, comme on fait en chirurgie.

χειρουργός, οῦ, ὁ· chirurgien, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν χειρουργίαν ἰατρός· ‖ **χειρουργός,** ἡ· chirurgienne, n. f. ἡ σύζυγος τοῦ χειρουργοῦ, ἢ γυνὴ χειρουργός, ἤτοι ἀσκοῦσα τὴν χειρουργίαν.

χειρουργῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐκτελῶ χειρουργικὴν ἐργασίαν, faire une opération chirurgicale ; ἐκτελῶ χειρουργίαν, faire une opération de chirurgie ; χάμνω ἐγχείρισιν (Ἰππ.) ἐγχειρίζω, opérer.

χειροφίλημα, ατος, τό· baisemain, n.m. ἔνδειξις σεβασμοῦ πρὸς τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα ἐν μεγίστῃ χρήσει κατὰ τὸ φεουδαλικὸν σύστημα, τηρούμενον εἰσέτι τανῦν εἰς πολλὰς τῶν σημερινῶν αὐλάς, ἐκτελούμενον δι' ἀσπασμοῦ τῆς χειρὸς τῆς Βασιλίσσης, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν γίνεται τὴν 1ην τοῦ ἔτους.

χειρόφτι, τὸ [δημ.], βλ. χειρόχτι.

χειροφύλαξ, ακος, ὁ· ἀγχεμάχου ὅπλου (τὸ προφυλάττον τὴν χεῖρα), branche de garde d'une arme blanche ; ‖ — σπάθης, palastre ou palâtre ; ‖ —, branche principale (de sabre ou de devant, ou une seule branche; ‖ —, pas d'âne, n. m. χώπη σπάθης καλύπτουσα ἅπασαν τὴν χεῖρα.

χειροχηλαί, αἱ [τηλεγρ.], mâchoires à tordre.

χείρων, ων, ον· γεν. ονος· συγκριτικὸν τοῦ κακὸς = κατώτερος τὴν ἀξίαν, τὴν τάξιν καὶ τὸ γένος, ἐν γένει ἄλλων, κατώτερος, plus mauvais ; χειρότερος, pire, adj. ‖ τὸ μὴ χεῖρον βέλτιον [παροιμ. ἀρχ.], de deux maux il faut éviter le pire.

χειρωνακτικός, ή, όν, τῷ χειρώνακτι ἀνήκων ἢ ἁρμόζων, d'ouvrier ; μηχανικός, mécanique, adj.

χειρῶναξ, ακτος, ὁ· ὁ ἐργαζόμενος διὰ τῶν χειρῶν τὴν τέχνην του, βάναυσον τέχνην ἀσκῶν, ἐργάτης, ouvrier ou manœuvre, n. m.=ἐργατικὸς καὶ ἐν γένει ὁ **χειροτέχνης**, artisan, n. m. βλ. λέξιν. § — [μεταφ. ὑβρ.] χονδροειδής, βάναυσος ἄνθρωπος, homme grossier ; ἄνθρωπος ῥυπαρὸς καὶ χυδαῖος, goujat, n. m.

χέλι, τὸ [δημ.] (ἀπὸ τοῦ ἐγχέλιον), ἔγχελυς ὁ καὶ ἡ, anguille, n. f. ‖ γλιστρᾷ σὰν τὸ χέλι, il échappe comme une anguille.

χελιδωνάτα, τὰ [διάλου Ἠπείρ.], εἶδος χοροῦ.

χελιδόνι(ον), τὸ [δημ.], βλ. **χελιδών**, hirondelle, n. f. § [ναυτ.] χελιδόνιον [σηματολογ.], cornette ; ‖ [ναυπηγ. κοιν.], χελιδόνι, queue d'aronde ; βλ. **χελιδονουρά.**

χελιδόνιον, ου, τὸ (χόρτον), chélidoine, n. f. ou chelidonium, n. m. καλούμενον ἐπίσης éclaire, grande éclaire, grande chélidoine ; ‖ μικρὸν χελιδόνιον, petite chélidoine, εἶνε ἡ κοινὴ ὀνομασία τοῦ ficaire, n. m.

χελιδονουρά, ἡ· queue d'aronde ou d'hironde, ψαλιδωτὴ ἕνωσις· ἕνωσις δύο ξύλων ἐν σχήματι οὐρᾶς χελιδόνος. § — [ναυτ.], queue d'hironde ou (ironde) ou d'aronde, n. f. **πελεκῖνος**, ὁ (ἡ **ψαλιδωτὴ συμβολὴ** ἢ **χελιδονουρᾶς**), κοινῶς **χιλιδόνι**· ὀδόντιον οὗτινος ἡ ὁριζόντιος τομὴ ἀποτελεῖ σχῆμα οὐρᾶς πελεκίνου ἢ τραπεζίου, οὗ ἡ μικρὰ πλευρὰ εἶνε ἡ πλησιεστέρα τοῦ σώματος καὶ ἡ μεγάλη ἡ ἀπωτέρα· ‖ **συμβολὴ ψαλιδωτὴ** ἢ **χελιδονουρᾶς** (assemblage en) queue d'hironde ou d'aronde, αὕτη χρησιμεύει διὰ τὴν ἕνωσιν δύο τεμαχίων ξύλων κατ' ὀρθὴν γωνίαν καὶ σύγκειται ἐκ **τόρμου** (tenon, ἐμβόλου) καὶ **ἀνατρήσεως** (mortaise)· βλ. καὶ **συμβολή.**

χελιδονόχορτον, τό· espèce de digitale.

χελιδονόψαρον, ου, τό· χελιδὼν ἡ θαλασσία, hirondelle [de mer] ; muge volant (εἶδος κεφάλου).

χελιδρονιά, άς, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ **χελιδόνιον**, χόρτον.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

χελιδών, όνος, ἡ, κοινῶς τὸ χελιδόνι, hirondelle, n. f. πρότυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν χελινονιδῶν, τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰ ᾠδικὰ πτηνά· ἔχει ῥάμφος βραχύ, πλατύ, καὶ οὐρὰν συνήθως διχασμένην διχρανοειδῶς. Ἡ κοινὴ χελιδὼν εἶνε λευκὴ κατὰ τὸ ὑπογάστριον, ἔχει ταρσὸν καὶ δακτύλους πτερωτούς, οἰκοδομεῖ δὲ τὴν φωλεὰν ἔξωθεν τῶν οἰκιῶν· ‖ μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ [παροιμ. ἀρχ.] une hirondelle ne fait pas le printemps. § [Ἱππολ.], fourchette, n. f. κοινῶς ἡ μαγιά· ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πέλματος τῆς ὁπλῆς, ἐν σχήματι οὐρᾶς χελιδόνος, ὑπάρχων κερατώδης ὄγκος, ἢ καὶ αὐτὸ τὸ κοίλωμα τὸ ἐπὶ τὴν ὁπλὴν τοῦ ἵππου.

χελοβίδαρο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ ἐκ καλάμων διαχώρισμα, ἐν ᾧ ἐγκλείονται αἱ συλλαμβανόμεναι ἐγχέλεις.

χέλυσμα, ατος, τὸ [ναυτ.], fausse-quille, n. f. ἢ **ὑποτρόπιον**, τό, κοινῶς ἡ **κοντρακαρένα.** Τρόπις πρόσθετος τεθειμένη κάτωθεν τῆς κυρίας τρόπιδος σκάφους τινός, συνδεομένη μετ' αὐτῆς καὶ χρησιμεύουσα πρὸς ἐπαύξησιν τῆς πλαγίας ἀντιστάσεως τῆς τρόπιδος καὶ πρὸς προφύλαξιν αὐτῆς ἂν τὸ πλοῖον προσαράξῃ που.

χελῶνα, ἡ [δημ.], βλ. **χελώνη.**

χελωνάκι, τὸ [διάλ. Ἠπείνου], χοιράδες, βλ. καὶ **χελῶνι.**

χελωνάρης, ὁ [δημ.], **ἀετὸς** (αὐτοκρατορικός), aigle impérial.

χελωνάριον, ου, τὸ [ναυτ.], βλ. **δελφίν,** saumon de plomb.

χελώνη, ης, ἡ· κοινῶς **χελῶνα**, tortue, n. f. τάξις ἑρπετῶν χαρακτηριστικὸν ἔχουσα τὴν ἰδιάζουσαν ἀνάπτυξιν τοῦ σκελετοῦ καὶ τὴν ἀποστέωσιν τοῦ ἐπ' αὐτοῦ δέρματος· [τοῦ γλυκοῦ νεροῦ ἰδ.] émyde. § χελώνη, τὸ ὀστρακῶδες τῆς χελώνης δέρμα, τὸ ὀστράκιον ἢ **χελώνιον**, écaille [de tortue]. § χελώνη, πλίνθωμα (ὄγκος) [μετάλλου], lingot [de métal; ὁ **δελφίν**, saumon, n. m. βλ. λέξιν. § **χελώνη**, ης, ἡ, **tortue**, n. f. (λατιν. testudo). Μηχάνημα πολεμικὸν χρησιμοποιούμενον **κατὰ τὰς πολιορκίας**. Ἡ χελώνη τῶν ἀρχαίων ἐκαλύπτετο πολλάκις ὑπὸ προσφάτων δερμάτων, ἵνα προφυλάσσηται ἀπὸ τοῦ πολεμίου πυρός, ἡ ἐξωτερικὴ δ' αὐτῆς μορφὴ παρουσίαζε τὸ σχῆμα τοῦ κελύφους τῆς χελώνης ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐκαλύπτοντο οἱ πολιορκηταί. Τῆς χελώνης ἐγένετο χρῆσις καὶ κατ' αὐτὸν τὸν μεσαιῶνα εἰσέτι· ὑπῆρχον διαφόρων εἰδῶν τοιαῦται· ‖ **πυρφόρος χελώνη,** tortue à feu, εἶνε εἶδος βόμβας συνισταμένης ἐκ δύο ἐκ κρατερώματος ἡμισφαιρίων πεπληρωμένων **πυροσκευάσματος** (artifice), ἥντινα μετεχειρίζοντο διὰ τὴν καταστροφὴν γεφύρας ἢ ἐμποδίου τινός· ‖ **μηχανικὴ χελώνη**, tortue mécanique, εἶνε πολεμικὸν μηχάνημα φερόμενον ἐπὶ 4 ἢ 8 τροχῶν καὶ συγκείμενον ἐκ στερεοῦ τινὸς ξυλίνου τετραγωνικοῦ σκελετοῦ ὕψους 4 περίπου μέτρων, μετὰ τεσσάρων πλευρῶν μήκους 8 μέτρων. Τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ κατασκευάσματος τούτου ἦτο κεκαλυμμένον καὶ ἀδιαπέραστον ὑπὸ τῶν ἐχθρικῶν βελῶν. Διὰ τοῦ μηχανήματος τούσου οἱ πολιορκηταὶ ἔφθανον μέχρι τῶν τειχῶν τοῦ πολιορκουμένου φρουρίου. Χελῶναι τινὲς εἶχον **περιαιρετὴν γέφυραν** (pont-levis) ἥτις καταχλινομένη ἐπὶ τοῦ προσβαλλομένου ὀχυρώματος ἐχρησίμευεν ἵνα οἱ ἐπιτιθέμενοι εἰσέρχωνται ἐντὸς τῶν πολιορκουμένων ἔργων· ‖ χελώνη **κριοφόρος**, tortue bélier (λατ. testudo arietaria). Μηχανικὴ **χελώνη** ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐκρέματο δι' ἁλύσεως ἐξ ἄλλης δοκοῦ μεγάλη τις δοκός, ἥτις εἶχε σιδηρᾶν κεφαλὴν ἢ ἐμβολὴν ὁμοιάζουσαν πρὸς κεφαλὴν **κριοῦ** (bélier), ἐξ οὗ καὶ χελώνη κριοφόρος (ὁ **τειχορρήκτης**)· διὰ τούτου δὲ τοῦ κριοῦ, ἰσχυρῶς ὑπὸ πολλῶν ὠθουμένου, διέσειον καὶ ἐκρήμνιζον τὰ τείχη τῆς πόλεως· ‖ **χελώνη ἐκστρατείας** [τακτ.], tortue de campagne. Εἶδος **τετραγώνου τακτικοῦ** (carré tactique), ἐν ᾧ ὁ πρῶτος ζυγὸς ἦτο γονυπετής, ὁ δεύτερος ἔκλινε πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ ὁ τρίτος ἵστατο ὄρθιος. Ὁ πρῶτος ζυγὸς ἐκαλύπτετο ὑπὸ **θυρεῶν** (boucliers), οὓς στηρίζων ἐπὶ τῆς γῆς ἐκράτει ὀρθίως, οἱ δὲ δύο ἕτεροι ζυγοὶ ἐκαλύπτοντο ὑπὸ τῶν **θυρεῶν** οὓς ἐκράτουν οὗτοι ἄνωθεν τῶν κεφαλῶν των. Οἱ **ἐλαφρῶς ἐξωπλισμένοι** (armés à la légère) ἢ **ψιλοὶ** ἐτάσσοντο εἰς τὸ κέντρον· ‖ ὁ **συνασπισμός** [τακτ.], tortue de boucliers ou d'escalades (λατιν. testudo militaris) (χελώνη θυρεόφρακτος ἢ ἀναρριχήσεως), ἡ διὰ τῶν συμφραττομένων ἀσπίδων σκέπη, ἣ ἐχρῶντο ἰδίως οἱ πολιορκηταὶ κατὰ τὰς ἐφόδους κατὰ τειχῶν, ἤτοι κίνησις ἐκτελουμένη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων διὰ τὴν ἀναρρίχησιν ἐπὶ τῶν τειχῶν φρουρίου. Τὸν **συνασπισμὸν** (συμπύκνωσιν ἀσπίδων) ὁ Ἀρριανὸς ἐν τῇ τακτικῇ του, σελ. 33 περιγράφει οὕτως «ὅτε δηλαδὴ οἱ στρατιῶται εἶχον τοὺς θυρεοὺς ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς καὶ συνεπυκνοῦντο καὶ συνεφράττοντο οὕτως, ὥστε καὶ ἀκοντισταὶ διέτρεχον ἄνωθεν ὡς ἐπὶ στέγης, καὶ λίθοι παμμέγιστοι καταβαλλόμενοι ὑπὸ τῶν πολεμίων δὲν διέλυον τὴν σύγκλησιν ἀλλὰ κατακυλιόμενοι ἔπιπτον εἰς τὴν γῆν» (Πολεμικὰ Ῥωμαίων ὑπὸ Θ. Βενιζέλου)· ἡ διάταξις αὕτη ἐκλήθη καὶ **tortue tactique**. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ **συνασπισμοῦ** ὁ πρῶτος ζυγὸς ἐκαλύπτετο κατὰ μέτωπον διὰ τῶν **θυρεῶν** (boucliers), οἱ δ' ἑπόμενοι οἵτινες ἦσαν ἀρκετοὶ τὸν ἀριθμόν, συνεπυκνοῦντο ἐπὶ τοῦ πρώτου ζυγοῦ καὶ ἐκάλυπτον τὰς κεφαλάς των διὰ τῶν θυρεῶν ἀποτελοῦντες στέγην ὁμοιάζουσαν τὰς στεγαζούσας τὰς οἰκίας κεράμους, οὕτω δὲ τὸ στράτευμα προὐχώρει κεκαλυμμένον μέχρι τοῦ ποδὸς τῶν τειχῶν. Τότε ἕτερον στράτευμα, ἀνήρχετο ἐπὶ τῆς οὕτω κατασκευαζομένης ὑπὸ τῶν θυρεῶν στέγης καὶ ἔφθανε τὸ ὕψος τοῦ ὀχυρώματος καθ' οὗ ἐπετίθετο· ‖ **χελώνη χωστρίς**, tortue de mineur, ὑφ' ἧς τὴν σκέπην ἔσκαπτον χάνδακας (Πολυβ. 9, 41, 1.), ἥντινα Φίλων ὁ Βυζαντινὸς καλεῖ **χελώνην ὀρύκτην**· αὕτη ἦν στέγη τις, ἤτοι εἶδος χελώνης μηχανικῆς (βλ. ἀνωτέρω) ἐκ δοκῶν καὶ σανίδων κατεσκευασμένη, διὰ ταύτης δὲ τῆς μηχανῆς ἐφυλάσσοντο οἱ ἐργαζόμενοι εἰς διόρυξιν ὑπονόμων.

χελωνήσιος, α, ον· ἐκ χελώνης, de tortue,

χελῶνι, τὸ [δημ.] [νόσ. συνήθ. πληθ. χελῶνια] αἱ **χοιράδες, scrofules**; écrouelles; [κοιν.], humeurs froides; βλ. **χοιράδωσις.**

χελωνιάρης, α, ικον [δημ.], χοιραδικός, scrofuleux, eusu, adj. écrouellé, ée, adj. βλ. **χοιράδωσις.**

χελώνιον, ου, τό· τὸ ὀστράκιον, τὸ ὀστρακῶδες δέρμα τῆς χελώνης (Ἀριστοτ.), écaille [de tortue].

χελώνιον, τὸ (τοῦ κλισιοσκοπίου), curseur, n. m. **ἀναδρομεύς,** έως, ὁ [ναυτ.] γλωσσίδι· βλ. **κλισιοσκόπιον**· ‖ — **μετ' ἐπεκτάματος,** curseur à rallonge, ἐπὶ τοῦ κλισιοσκοπίου ὑποδείγματος 1874 (gras)· ‖ **κάλυμμα** τοῦ χελωνίου [ναυτ.] γλωσσιδόκρανον.

χελωνίς, ίδος, ἡ· pédale, n. f. τὸ καλούμενον ὑφ' ἡμῶν **ὑποπόδιον**· π. χ. μέρος μηχανήματος ἢ ὀργάνου ἐφ' οὗ πατοῦσι διὰ τοῦ ποδὸς πρὸς κίνησιν, κτλ. ‖ χελωνιδοκίνητος, à pédale. § — [ἱππολ.], βλ. **κηλὶς λευκή.**

χέρα, ας, ἡ [δημ.], μεγάλη (χονδρὴ) χείρ, grande (grosse) main.

χέρα, ἡ [διάλ. Οἰνόης], ἡ χήρα.

χεράγκαθον, τὸ [δημ.], βλ. **χειραγκάθι.**

.χεράδα, ἡ [δημ.], βλ. **χειρόβολον.**

χεράκι, τό· ὑποκορ. τοῦ χείρ· χειρίδιον μικρὰ χείρ, petite main; [παιδ. ἰδ.], menotte, n. f.

χερακόνω [διάλ. Ἠπείρ.], **ἔχομαι** ἰσχυρῶς ἀντικειμένου τινὸς διὰ τῆς χειρός, **δράττομαι** καὶ τὸ χουφτόνω ἢ **φουχτώνω,** ἢ **φουκτόνω,** βλ. λέξιν.

χέρι-μέρα [ἐπίρ.] [διάλ. Ἰκαρίας], λίαν πρωΐ.

χεράς, άδος, ἡ· τὰ παραθαλάσσια σκύβαλα, ἡ χονδρὴ ἄμμος· βλ. ψῆφος, gravier.

χερδερίτης [ὀρυκτ.], herdéride; βλ. **ἀλλογονίτης.**

χέρι, τὸ [δημ.], ἡ **χείρ,** main, n. f. [συνεκδ.] ὁ βραχίων, bras, n. m. ‖ δίδω τὸ χέρι, donner la main, ἢ πιάνω τὸ χέρι ὡς σημεῖον φιλοφρονήσεως· ‖ ἔχει χονδρὰ χέρια, il a les mains grosses; ‖ μὲ σταυρωμένα χέρια, les bras croisés; ‖ ἔχει μακρὺ τὸ χέρι [μεταφ.], il a le bras long; ‖ εἶσαι τὸ δεξὶ του χέρι, vous êtes son bras droit; ‖ αὐτὸ μοῦ ἔκοψε τὰ χέρια [μεταφ.], cela m'a coupé les bras (m'a coupé bras et jambes); ‖ ἐκόπηχαν τὰ χέρια μου [ἐκ κόπου], j'ai les bras rompus (κατάκοπος εἰμί)· ‖ νὰ μοῦ κοπῇ τὸ χέρι ἄν, je veux avoir la main coupée si; ‖ ἀπὸ πρῶτον (δεύτερον) χέρι, de la première (de la seconde) main (ἀντικείμενον μὴ καινουργές, ἀλλὰ χρησιμοποιηθὲν ὑπὸ ἄλλου καὶ ἐμπορ. πρῶτον χέρι, article neuf; δεύτερον χέρι, d'occasion)· ‖ βάζω εἰς τρίτον χέρι, déposer (consigner) en main tierce (=μεσεγγυάω)· ‖ βάζω χέρι· βάζω εἰς τὸ χέρι, βλ. βάζω· ‖ αὐτὸ εἶνε ἀπὸ χέρι [φρ.] cela provient d'une main chère; ‖ τὸν ἔχω εἰς τὸ χέρι, je l'ai en (sous la) main; je le tiens; ‖ δὲν εἶχα χρήματα εἰς τὸ χέρι, je n'étais pas en fonds; ‖ νὰ τὸ δώσῃς εἰς τὰ χέρια του, vous le lui remettrez en mains propres; ‖ ὅλα αὐτὰ ἐπέρασαν ἀπὸ τὰ χέρια μου, tout cela m'a passé par les mains; ‖ ἦλθαν εἰς τὰ χέρια (συνεπλάκησαν), ils en vinrent aux mains; ‖ μὲ τὸ χέρι του, de sa propre main; ‖ δός του ἕνα χέρι [φρ.] donnez-lui la main (; un coup de main); aidez le; ‖ εἰς τὸ χέρι του εἶνε νά, il ne tient qu'à lui de; ‖ τραβῶ χέρι, se désister = ἐνδίδω, ὑποχωρῶ, lâcher prise; démordre; ‖ δὲν εἶνε εἰς τὸ χέρι μου, cela ne dépend pas de moi; δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ, je ne suis pas le maître; ‖ [ἐπὶ συμφωνίας] τὸ χέρι σου! touchez là; topé! ἔχει τὸ χέρι του μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, il est mêlé à cette affaire (εἶνε ἀναμεμιγμένος), il a la main à la pâte; ‖ κάτω τὰ χέρια! à bas les mains! [οἰκ.] à bas les pattes! ἂν πέσῃς ποτὲ εἰς τὰ χέρια μου! si vous tombez jamais sous ma main (sous ma patte; sous ma coupe); ‖ ἂν σοῦ πέσῃ εἰς τὸ χέρι, si cela vous tombe sous la main; ‖ εἶνε (τὸν ἔχω) τοῦ χεριοῦ μου [φρ.], je suis plus fort que lui; je lui rendrais des points; ‖ γλυτόνω ἀπὸ τὰ χέρια τινός, sortir (se tirer) des pattes (des griffes) de quelqu'un; (ἀπαλλάσσομαι τινός)· ‖ δὲν μοῦ δίδει χέρι νά, il m'est difficile de; ‖ ἂν σοῦ δίδῃ χέρι, si cela vous arrange (vous accommode); ‖ παίρνω εἰς τὸ χέρι τινὰ (χλευάζω), persifler (railler); [οἰκ.] (gouailler) quelqu'un; ‖ ἕνα (δύο, κτλ.) εἰς τὸ χέρι [φρ. ἀριθμ.], je retiens un (deux; etc); ‖ ἀπὸ χέρι σὲ χέρι, de main en main; ‖ χέρι μὲ χέρι, donnant donnant; ‖ χέρι χέρι, vite=γρήγορα, en un tour de main; [ναυτ.] main sur main; βλ. καὶ **παραχειρίζω**· ‖ τὸ ἕνα χέρι νίπτει τὸ ἄλλο [παροιμ.], une main lave l'autre; ‖ χρύα χέρια ζεστὴ καρδιὰ [παροιμ.], froides mains chaudes amours; ‖ κάτω χέρι ἐπάνω χέρι [παίγν.], main chaude; ‖ κάλλια ἕνα καὶ στὸ χέρι, παρὰ δέκα καὶ καρτέρει,

aujourd'hui, un œuf à la main
vaut mieux que deux poulets demain.

βλ. καὶ καρτερῶ. § — [ἐπὶ χαρτοπ.] τὸ παίζειν πρῶτος, main, n. f. τὸ δίδειν (μοιράζειν) τὰ χαρτιά, donne, n. f. ‖ ποιὸς ἔχει τὸ χέρι; qui a la main? ‖ εἰς τὸ χέρι του κερδίζω, je gagne sous sa main; ‖ ἔχασε τὸ χέρι, il a perdu la main (la donne); ‖ δὲν θέλω νὰ ἦμαι (νὰ κάθημαι) κάτω ἀπὸ τὸ χέρι του, je n'aime pas à être sous sa coupe=μετὰ τὸν κόπτοντα. § **χέρι,** tour de main; coup, n. m. ἅπαξ εἰσέτι, ἡ φορά, fois; ‖ νὰ τὸ περάσῃς ἀκόμη ἕνα χέρι, vous le repasserez encore une fois; ‖ [ἐπὶ χρωματισμοῦ] τὸ ἐπέρασε τρία χέρια, il lui a donné trois couches; ‖ τὸ πρῶτο χέρι [συγκομιδῆς], la première récolte; ‖ [τὸ καθάρσιον τὸν ἐπῆγε τρία χέρια, l'a fait aller trois fois; ‖ σὺ τοῦ ἔδωσες τὸ τελευταῖον χέρι, c'est vous qui lui avez porté le coup de grâce; ‖ [ναυτ.] χέρια, couches [d'amarrage]. § **χέρι,** τὸ πιάσιμον διαφόρων ἀγγείων καὶ ἐργαλείων, τὸ **χεροῦλι** ἡ λαβή, anse, n. f. manche, n. m. poignée, n. f. ‖ τὸ χέρι τοῦ κα-

λαθιοῦ, l'anse du panier ; ‖ τὸ χέρι τοῦ μαχαιριοῦ, le manche du couteau ; ‖ τὸ χέρι τοῦ τηγανιοῦ, la queue du poêle.

χερικό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ ἔναρξις ἔργου, τὸ **χερικόν**.

χερικόν, τὸ [δημ.] χέρι, main, n. f. ἡ ἔναρξις ἐργασίας τινος καὶ τὸ ἐκ ταύτης πρῶτον κέρδος· ‖ ἔχει καλὸν (κακὸν) χερικόν, il a la main heureuse (malheureuse) ; ‖ [μεταφ.] ἡ τῆς χειρὸς ἐπίθεσις ἐπί τινος, συνεπῶς ἡ λῆψις ἔκ τινος.

χερόβολον, ου, τὸ [δημ.] βλέπε χειρόβολον, κτλ.

χερολαβαί, αἱ [ναυτ.], poignées (du gouvernail).

χερολάβα, ἡ καὶ χερουλάτης, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ λαβὴ τοῦ ἀρότρου.

χερόλαβο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ὁ κόπανος τοῦ ἰγδίου.

χερόμυλος, ὁ [δημ.] βλ. χειρόμυλος.

χεροπάνι, τὸ [δημ.], ἡ πατσαβοῦρα, τὸ ἀπόμακτρον, torchon, n. m.

χεροπρίονο, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], μικρὸς πρίων, **χειροπρίων**.

χερουβικόν, τό· ὕμνος πρὸς τὰ χερουβείμ, hymne chérubique ; ‖ [μεταφ.] τὸ πῆρες (τὸ ἔπιασες) ψηλὰ τὸ χερουβικὸν [φρ.], vous l'avez pris trop haut.

χερουβείμ (= φοβεροί, ὁ ἑνικὸς Χερούβ = ἰσχυρός, φοβερός), chérubin, n. m. Ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ ὄνομα ὑπερφυσικῶν πνευμάτων παρὰ τῷ Ὑψίστῳ, ἅτινα εἰσὶ παρεμφερῆ μὲν τοῖς ἀγγέλοις, οὐχὶ ὅμως καὶ ἄγγελοι, ὡς ἱστάμενα παρὰ τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦτον θεραπεύοντα.

χεροῦκλα, ας, ἡ [δημ.] μεγάλη (χονδρὴ) χείρ, grande (grosse) main.

χεροῦλι, τὸ [δημ.], τὸ **χέρι**, τὸ οὖς (τῶν χαλαθίων, ἀγγείων), anse (de panier ; de cruche ; de seau, etc) ; ἡ λαβή, portant [de coffre] ; τὸ χεροῦλι, ἡ λαβὴ [μαχαιρίου, κώπης, κτλ.], manche (n. m.) [de couteau ; de rame, etc.] ἡ λαβή, poignée, n. f. βλ. λαβὴ καὶ πόμολο.

χεροφίλημα, τὸ [δημ.], βλ. **χειροφίλημα.**

χέρσα χωράφια, τὰ [διάλ. Κύμης], τὰ ἀκαλλιέργητα.

χερσαῖος, α, ον, ἐκ χέρσου (γῆς) στερεᾶς συνιστάμενος (ἢ ἐπ' αὐτῆς εὑρισκόμενος), τῆς γῆς, de terre [ferme] ; terrestre, adj. ‖ τὰ χερσαῖα ζῶα, les animaux terrestres. § ἠπειρωτικός, ή, όν· continental, e, aux, adj.

χέρσο, τὸ [διάλ. Νάξου], τὸ ἀκαλλιέργητον μέρος τῆς γῆς βλ. χέρσος.

χερσόνησος, ου, ἡ· presque-île ou presqu'île, n. f. ou péniscule, n. f. νῆσος ἡνωμένη διὰ στενοῦ μέρους μετὰ τῆς ξηρᾶς ὅπερ χαλεῖται **ἰσθμός** (isthme)· ‖ **ποταμία χερσόνησος**, penisculе fluviale, χαλεῖται ξηρὰ ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ ἡνωμένη μετὰ τῆς παρακειμένης γῆς διὰ στενῆς μόνον ταινίας, ἥτις ὀνομάζεται **ἰσθμὸς** ἢ **λαιμὸς ποτάμιος** (isthme fluvial ou cou).

χερσόνω (χερσόω), μέλ. ώσω, ἀφίνω χέρσον, laisser inculte (en friche), ποιῶ (ἢ μεταβάλλω) εἰς χέρσον, réduire en friche. § [καὶ μέσ.] χερσοῦμαι, καθίσταμαι χέρσος, ἔρημος, ἐρημοῦμαι, retourner (devenir) en friche.

χέρσος, ου, ὁ καὶ ἡ· ἡ γῆ, ἡ στερεά, ἡ ξηρά, la terre [ferme], ἀντίθ. πρὸς τὸ ὕδωρ ἰδίως τὴν θάλασσαν.

χέρσος (γῆ), lande, n. f. εἶνε πεδιὰς ἀμμώδης ὑγρά, ἀκατοίκητος καὶ ἀκαλλιέργητος· ὅταν αὕτη καλύπτηται ὑπὸ **ἐρεικῶν** (brande) καλεῖται **ἐρεικών**, ῶνος, ὁ.

χέρσος, ος, ον, μέρος γῆς μὴ καλλιεργηθέν, ἀκαλλιέργητος, inculte, adj. qui est en friche ; ‖ ἀνοίγω χέρσον γῆν (ἀγρόν, κτλ.), défricher = ἐκχερσόω.

χεσᾶς, ᾶντος, ὁ· βλ. χέστης.

χεσιά, ἡ [δημ.], καὶ

χέσιμον, τό· τὸ χέζειν, action de chier, cacade, n. f.

χέστης (ου, ὁ), στρα, ικον· χεσᾶς, [Ἀριστοφ.] ὁ διάρροιαν πάσχων γαστρός, chieur, n. m. θηλ. **χέστρα**, chieuse, n. f. § — [μεταφ.] δειλός, poltron, onne, adj. couard, e, adj.

χεῦμα, ατος, τό· bain, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ ἐν χωνείᾳ διακείμενον μέταλλον, ἤτοι τὸ ἐν ῥευστῇ καταστάσει.

χέω (μέλλ. χεύσω) μέταλλον, couler un métal ἢ χύνω μέταλλον· χύνω τετηγμένον μέταλλον ἐν μήτρᾳ (moule) ; ‖ χέω διὰ καταχρουνισμοῦ, couler à la descente.

χηβάδα [δημ.], βλ. ἀχηβάδα.

χηλή, ῆς, ἡ· πᾶν δισχιδές, διεσχισμένον (περὶ τῶν ζώων τῶν ἐχόντων σχιστοὺς ὄνυχας, Ἀριστοτ.) ὡς ὁ ἐσχισμένος ὄνυξ τοῦ βοός, τῶν προβάτων, sabot (du bœuf) ; griffe (d'une biche) ; ὁ ὄνυξ τῶν ἁρπακτικῶν ὀρνέων, ἤτοι τῶν σαρκοφάγων, serre [d'un oiseau de proie]; ἡ χηλὴ τῶν καρκίνων (χέρι καραβίδος) καὶ παρομοίων (ἢ ψαλιδωτὸς πούς), pince (n. f.) de homard, des écrevisses. § **χηλή** [ναυτ.], pied de biche, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ μετακινητὸν τεμάχιον τοῦ **κατοχέως** (linguet) ὅπερ ἐλευθεροῖ ἢ συγκρατεῖ τὴν ἄλυσιν ἀνυψοῦν καὶ καταβιβάζον αὐτήν· ‖ ὁ ποὺς τοῦ ἐργοκαλύπτρου (τοῦ ἐμπυρέως). § χηλή, pied de chèvre ; τὸ ἀντιστήριγμα τοῦ ἀνολκέως· βλ. **ἀνολκεύς**· ‖ ἐν εἴδει χηλῆς, **χηλωτός**, ή, όν, en pied de chèvre ; δισχιδής, ές· διεσχισμένον εἰς δύο, ὡς ὁ ὄνυξ τῆς αἰγός, τῶν προβάτων, τοῦ βοός, κτλ. ‖ **χηλωτὴ συναρμογή**, assemblage en pied de chèvre ; ‖ **χηλωτὸς μοχλός**, levier en pied de chèvre ; ὁ διεσχισμένος κατὰ τὸ ἄκρον του. § χηλή, jetée, n. f. ou éperon, n. m. μῶλος χρησιμεύων ὡς ἀποβάθρα (καλούμενος ἐκ τούτου καὶ **ἀποβάθρα**) ἐντὸς λιμένος, ἤτοι βραχίων ἀρχόμενος ἐκ τῆς παραλίας καὶ προεκτεινόμενος ἐντὸς τῆς θαλάσσης, κατασκευαζόμενος συνήθως δι' ὀγκολίθων. Τείχους χήλη «οἱ ἔμπροσθεν τοῦ πρὸς θάλασσαν τείχους προβεβλημένοι λίθοι διὰ τὴν τῶν κυμάτων βίαν μὴ τὸ τεῖχος βλάπτοιτο». Σουΐδ. Σχολ. Θουκ. 1,63. Ἐπίσης ἡ χηλὴ δύναται νὰ χρησιμεύῃ

καὶ πρὸς προφύλαξιν τῆς εἰσόδου λιμένος τινός· || **λιθίνη** χηλὴ ἢ **ἀποβάθρα**, jetée en pierre ; || **μεταλλικὴ** ἀποβάθρα, jetée métallique, ἀρχομένη ἐκ τῆς παραλίας καὶ προχωροῦσα ἐντὸς τῆς θαλάσσης. Ἡ ἐν νέῳ Φαλήρῳ ὑπάρχουσα **μεταλλικὴ ἀποβάθρα** (jetée) κακῶς μετωνομάσθη ὑπό τινων **προβλὴς** (ῆτος, ἡ), μᾶλλον δὲ ἐξέδρα (κάθισμα ἔξω) δύναται νὰ κληθῇ, καθὸ ἔχουσα καὶ καθίσματα, σύγκειται δὲ ἐκ δύο μερῶν, ἐκ τῆς κυρίως **ἀποβάθρας**, ἤτοι τοῦ τμήματος τοῦ ἐκτεινομένου μέχρι τῆς κλίμακος, τοῦ χρησιμεύοντος διὰ τὴν ἀποβίβασιν καὶ ἐπιβίβασιν ἐπιβατῶν ἐκ λέμβων, καὶ ἐκ τῆς κυρίως **ἐξέδρας**, ἤτοι τοῦ ἐξωτερικοῦ τμήματος τοῦ χρησιμεύοντος ἵνα περιπατῶσι καὶ κάθηνται· || χηλή, musoir, n.m. τὸ ἐξέχον ἄκρον ἀναχώματος ἢ χηλῆς, pointe d'une digue, d'une jetée. § —, βλ. **ζεῦγμα** (estacade).

χήλωμα, ατος, τό· βλ. **διχασμός**, bifurcation, n. f. § **χήλωμα**, βλ. **δικράνωσις** (enfourchement). § **χήλωμα** τῆς περισκελίδος, enfourchure (n. f.) d'un pantalon, κοινῶς ὁ καβάλος· βλ. λέξιν. § **χήλωμα** τῆς ὑπουρίδος, fourche de croupière ; βλ. **ὑπουρίς**.

χημεία, ας, ἡ· chimie, n. f. ἡ χημική· ἐπιστήμη ἐρευνῶσα τὴν φύσιν καὶ τὰς ἰδιότητας τῶν ἁπλῶν σωμάτων καθὼς καὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν μορίων τῶν σωμάτων τούτων τῶν μὲν ἐπὶ τῶν δὲ καὶ τὰς εἰς τὴν ἐνέργειαν ταύτην ὀφειλομένας ἑνώσεις· || ὀργανικὴ χημεία, βλ. **βιοχημεία**· || βιολογικὴ χημεία, chimie biologique, βλ. στοιχειολογία.

χημεῖον, ου, τό· ἐργαστήριον τῆς χημείας, laboratoire de chimie, τὸ μέρος ἔνθα παρασκευάζονται καὶ ἐκτελοῦνται χημικὰ πειράματα· βλ. καὶ **ἐργαστήριον**,

χημειοταξία, ας, ἡ· chimiotaxie, n. f. ἕλξις ἢ ἄπωσις τῶν ζώντων πλαστιδίων ὑπὸ τῶν χημικῶν οὐσιῶν, attraction ou répulsion des plastides vivants par les substances chimiques. Βλ. εἰς **Παράρτημα, τάξις** (tactisme).

χημειόταξις, εως, ἡ· chimiotactisme, n. m. εὐαισθησία ζῶντος εἴδους εἰς τὴν ἕλξιν ὡρισμένης χημικῆς οὐσίας, sensibilité d'une espèce vivante à l'attraction d'une substance chimique déterminée ; βλ. εἰς **Παράρτημα**, τάξις (tactisme).

χημειοτακτικός, ή, όν· chimiotactique, adj. ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τῆς χημειοτάξεως (doué de chimiotactisme). Λέγεται ἀδιακρίτως περὶ τοῦ εἴδους τοῦ ἑλκομένου ὑπὸ τῆς χημικῆς οὐσίας ἢ περὶ τῆς χημικῆς οὐσίας τῆς ἑλκούσης τὸ εἶδος.

χημειοτροπικός, ή, όν· chimiotropique, adj. ὁ κεκτημένος τὴν ἰδιότητα τοῦ χημειοτροπισμοῦ, doué du chimiotropisme. [Λέγεται ἀδιαφόρως περὶ τοῦ φυτοῦ ὅπερ διευθύνεται ἢ περὶ τῆς οὐσίας, ἥτις τὸ διευθύνει].

χημειοτροπισμός, οῦ, ὁ· chimiotropisme, n. m. παραλληλισμός, διεύθυνσις τῶν φυτῶν ὑπὸ τῶν ἀντιδραστικῶν χημικῶν μέσων, orientation, direction des plantes par les réactifs chimiques. Αἱ ῥίζαι τῶν φυτῶν ἔχουσι τὴν ἰδιότητα τοῦ θετικοῦ χημιοτροπισμοῦ σχετικῶς πρὸς τὰς θρεπτικὰς οὐσίας αἵτινες εὑρίσκονται ἐν τῷ ἐδάφει.

χημιατρεία, ας, ἡ· chimiatrie (ῥίζα χημίατρος) n.f. θεραπευτικὸν σύστημα ἐν ᾧ χρῶνται κατὰ προτίμησιν τὰς χημικὰς ἐνεργείας τῶν σωμάτων, ἤτοι τῶν χημικῶς ἐνεργούντων φαρμάκων.

χημιατρικός, ή, όν· chimiatrique, adj. ὁ ἔχων σχέσιν μὲ τὴν χημιατρείαν.

χημιατρικῶς [ἐπίρ.], chimiatriquement, adv. συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς χημιατρείας.

χημιατρός, οῦ, ὁ· chimiatre (χημεία καὶ ἰατρὸς) n. m. ἰατρὸς ἐφαρμόζων (ἀσκῶν) τὴν χημιατρείαν, médecin qui pratique la chimiatrie.

χημικοαναλυτικός, ή, όν· chimico-analytique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν χημικὴν ἀνάλυσιν ἢ ἀνάλυσιν δι' ἀποσυνθέσεως τῶν στοιχείων· || σπουδὴ χημικοαναλυτικὴ τῶν σωμάτων, étude chimico-analytique des corps.

χημικοδικαστικός, ή, όν, chimico-légal, ale, aux, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὰς χημικὰς ἐργασίας τὰς διατασσομένας ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης, qui a rapport aux opérations chimiques ordonnées par la justice.

χημικοδικαστικῶς [ἐπίρ.], chimico-légalement, adj. κατὰ τρόπον χημικοδικαστικόν, d'une manière chimico-légale.

χημικός, ή, όν· ἴδιος τῆς χημείας, de la chimie ; chimique, adj. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν χημείαν, qui appartient à la chimie ; ὁ ἐκτελούμενος διὰ χημικῶν μεθόδων, qui est fait par les procédés de la chimie ; || σύνθεσις, ἀποσύνθεσις χημική, composition, décomposition chimique ; || χημικὰ προϊόντα, produits chimiques ; || χημικὰ πυρεῖα, allumettes chimiques ; || **χημικὸς χωρισμός**, séparation chimique, εἶνε φαινόμενον συνιστάμενον εἰς τὴν ἀπὸ συνθέτου τινὸς σώματος μόρφωσιν δύο ἢ πλειόνων ἁπλουστέρων τὴν σύστασιν σωμάτων, ἢ εἰς τὴν ἀποσύνθεσιν αὐτοῦ εἰς τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὸ χημικὰ στοιχεῖα τῇ δράσει τῶν ὀξέων, τῶν ἀλκαλίων, τοῦ φωτός, τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ ἐν γένει παντὸς ὑπὸ χημικὴν ἔποψιν ἀποσυνθετικοῦ παράγοντος· || **χημικὴ θεωρία** τῶν φυσικῶν φαινομένων, chimisme, n.m. ἤτοι τὸ σύνολον τῶν φυσικῶν φαινομένων καὶ ἰδίως τῶν ὀργανικῶν φαινομένων ἅτινα παράγονται ὑπὸ τῶν νόμων εἰς οὓς καταγίνεται ἡ χημεία || **χημικὴ τελειοποίησις**, chimification, n. f. τελειοποίησις ἀντικειμένου τινὸς διὰ τῆς χημείας, perfectionnement de quelque chose au moyen de la chimie. § [Ἄλλοτε ἐγένετο χρῆσις τῆς λέξεως chimique, n. m. σημαινούσης, τὸν χημικὸν (chimiste), ὅθεν [οὐσ.] ὁ χημικός, chimiste, n.m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν σπουδὴν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς χημείας.

χημικοφυσικός, ή, όν· chimico-physique, adj. ὁ ἀνήκων συγχρόνως εἰς τὴν χημείαν καὶ τὴν φυσικήν· || τὰ χημικοφυσικὰ φαι-

νόμενα τοῦ γαλβανισμοῦ, les phénomènes chimico-physiques du galvanisme.

χημικῶς [ἐπίρ.], chimiquement, adv. κατὰ τρόπον χημικόν· συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους ἢ τὰς μεθόδους τῆς χημείας· ὑπὸ χημικὴν ἔποψιν.

χήν, ηνός, ὁ καὶ ἡ [ζωολ.], κοινῶς ἡ χῆνα (ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τοῦ χαίνειν, ἀνοίγειν τὸ στόμα), oie, n. f. [ὁ ἄρσεν. ἰδίως] jars, n. m. γένος πτηνῶν στεγανοπόδων, κοινοτάτων καὶ παρ' ἡμῖν, οὗτινος τὸ ῥάμφος πρὸς τὰ πρόσω συστενοῦται.

χῆνα, ας, ἡ [δημ.], βλ. χήν, oie, n.f. ‖ μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] τί χῆνα ! [ἄνευ πείρας εἴς τι), quelle oie ! quelle dinde ! quel oison bridé !

χηνάκι, τὸ καὶ χηνάρι, τὸ [δημ.] καὶ

χηνάριον, τό· μικρὰ χήν, (χηνιδεύς), τὸ νεογνὸν τῆς χηνός, oison, n. m.

χήνειος, α, ον, κοινῶς χηνήσιος, d'oie ; ὁ τῆς χηνός, τῇ χηνὶ ἀνήκων.

χηνήσιος, α, ον [δημ.], χήνειος, α, ον.

χηνοβοσκός, οῦ, ὁ καὶ ἡ· ὁ χῆνας βόσκων (φυλάττων), gardeur (euse) d'oies.

χηνόδεσμος, ου, ὁ· amarrage en patte d'oie ἢ τρίδεσμος ἢ πρόσδεσις διὰ χηνοδέσμου· βλ. χηνοπόδιον.

χηνοπόδι(ον), ου, τὸ [δημ. βοτ.], κοινὴ ὀνομασία τοῦ ἀρνογλώσσου τοῦ χωρονόποδος, ansérine, n. f. (= non vulgaire du chénopode), ὁ χηνόπους, patte d'oie ; τὸ ἄγριον σπανάκι épinard sauvage.

χηνοπόδιον, ου, τό· patte d'oie, n. f. τὸ σημεῖον τῆς διασταυρώσεως τριῶν ὁδῶν, τριῶν ῥυάκων ἢ ἑτέρων ἀντικειμένων σχηματιζόντων οὕτω μορφὴν χηνόποδος, ἤτοι τὸ **τρίχηλον**, εἰς τρία διεσχισμένον, ἔχον τρεῖς κορυφάς, ὅπως τὸ **δίχηλον** εἶνε εἰς δύο ἐσχισμένον, ἔχον δύο κορυφάς. ‖ [ναυτ.], **δίχηλον,** τό· patte d'oie, n. f. τεμάχιον σχοινίου ἀπολῆγον εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς κλάδους, ὅπερ προσδενόμενον εἰς ἀντικείμενόν τι ἐνεργεῖ εἰς πλείονα συγχρόνως μέρη. ‖ [ναυτ.] **δίχηλον παρακατίου,** patte d'oie de bonnette basse ; σχοινίον χρησιμεῦον ὡς ὁλκὰς τῆς κάτω κεραίας τοῦ παρακατίου. § —, lien ou nœud en patte d'oie ; **τριχηλοειδὴς σύνδεσμος** ἢ ἁπλῶς **χηνοπόδιον** (patte d'oie) ; πρὸς στερέωσιν σχοινίου τινὸς εἰς ἕτερον τεταμένον ἤδη, σχηματίζεται διὰ τοῦ κινουμένου κλώνου τοῦ ἐλευθέρου σχοινίου εἷς γύρος ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω πέριξ τοῦ τεταμένου σχοινίου καὶ κατόπιν δεύτερος γύρος ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, εἶτα φέρεται ὁ κινούμενος κλῶνος πρὸς τὰ ὀπίσω, ἵνα διασταυρωθῇ ἐπὶ τοῦ ἑτέρου καὶ σχηματίζονται ἐπὶ τοῦ τεταμένου σχοινίου δύο **ἡμίκλειδες** (demi-clef), τὸ δὲ ἄκρον συνδέεται διὰ θώμιγγος· βλ. καὶ **δεσμός** (nœud).

χηνόπουλον, τὸ καὶ χηνάρι(ον), τὸ νεογνὸν τῆς χηνός, oison, n. m.

χῆνος, ου, ὁ· ἄρρην χήν, jars, n. m. le mâle de l'oie.

χήρα, ας, ἡ (θηλ. τοῦ χῆρος), ἡ ἀποστερηθεῖσα τοῦ ἀνδρὸς γυνή, veuve, n. f. ἡ ἀπολέσασα τὸν ἄνδρα γυνή.

χηραμός, terrier, n. m. ὀπή, κοίλωμα, ἐν τῇ γῇ ἔνθα καταφεύγουσι ζῷα τινά, ὡς ὁ κόνικλος, ἡ ἀλώπηξ, κτλ. βλ. καὶ χηραμών.

χηραμών, ῶνος, ὁ [γεωλογ.], causse, n.f. χηρασμὸς ἢ πολύρρωγμον· καλεῖται οὕτω πέτρα ἔχουσα ῥωγμάς· ἐπίσης καλοῦνται οὕτως ὄρη συγκείμενα ἐξ ὀροπεδίων διερρωγότων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀγόνων καὶ γυμνῶν, φέροντα ὀπὰς πολλάς.

χηρεία, ας, ἡ· ἡ κατάστασις τῆς χήρας, veuvage, n. m. § [μεταφ.] ἡ χήρευσις, vacance [d'une chaire ; d'un siège épiscopal, d'un emploi, etc.] ἤτοι τὸ νὰ ἦνε κενὴ μία ἕδρα ἀρχιεπισκοπή, θέσις, κτλ.

χηρευάμενος, η, ον, χηρεύων, χηρεύουσα, χῆρος καὶ χήρα, veuf, veuve, adj.

χήρευσις, εως, ἡ· vacance, n. f. βλέπε χηρεία.

χηρεύω, μέλ. εύσω· ζῶ ἐν χηρείᾳ, εἶμαι (γίνομαι) χῆρος (χήρα), être (devenir) veuf (veuve). § — [μεταφ. ἐπὶ θέσεως], être vacant, εἶμαι κενός, χηρεύω, vaquer ; ‖ θέσις χηρεύουσα, place vacante.

χηριός, ὁ [δημ.] καὶ

χῆρος, ὁ· veuf, n. m. ὁ χηρεύων, ὁ χηρεύσας, ὁ στερηθεὶς τῆς συζύγου αὐτοῦ.

χθαμαλός, ή, όν, κτλ. βλ. χαμηλός.

χθὲς [ἐπίρ.], ὡς τὸ ἐχθές, hier, adv. σημαίνει τὴν ἀμέσως προηγουμένην ἡμέραν· ‖ — τὸ πρωΐ, hier matin ; ‖ — [τὸ] βράδυ, hier au soir ; ‖ μόλις χθὲς ἀνεχώρησε, il n'est parti que d'hier ; ‖ — ὀκτώ, d'hier en huit.

χθεσινός, ή, όν· ὁ χθὲς γενόμενος, ἀπὸ χθὲς ὑπάρχων, d'hier ; ‖ [καὶ μεταφ.] χθεσινὸς ἄνθρωπος, un homme d'hier ; ὀψίπλουτος, un parvenu.

χθόνιος, ος καὶ α, ον· ὁ ἐν τῇ γῇ, ἐν τοῖς κόλποις τῆς γῆς ὤν, qui est sur la terre ; γήϊνος, terrestre, adj. ὁ ὑπόγειος, souterrain, e, adj.

χθών, ἡ· γεν. χθονός, ἡ γῆ, la terre, γῆς ἔδαφος.

χῖ, τό· chi ; vingt deuxième lettre de l' alphabet grec ; βλ. Χ. § — [ναυτ.] ὁ σταυρὸς [τῆς ἀγκύρας], la croix [de l'ancre]; βλ. **σταυρός.**

χίασμα, τό. γενικῶς τὸ **σταύρωμα**, croisillon, n. m. βλ. λέξιν· ‖ **χιάσματα,** τά, croisillons, n. m. pl. ‖ χιάσματα ἀπὸ πεταλείου πρὸς διαχάραξιν τῶν πεδίλων τῶν ὀβίδων, croisillons en tôle pour tracer les sabots d'obus; ‖ χιάσματα σιδηρᾶ, croisillons en fer. § τὸ χίασμα (τοῦ ὑαλοστασίου), petits bois ; τὰ **σταυρώματα**, εἶνε λεπτὰ ξύλα ἐφ' ὧν στηρίζονται οἱ ὑαλοπίνακες· πρό τινων ἐτῶν κατασκευάζουσι σταυρώματα ἐκ σιδήρου λίαν εὔχρηστα. § **χίασμα**, croix de saint-André, κοινῶς ἡ **λαμβδαριά** (οὕτω καλεῖται ἐν Μεσολογγίῳ), ἤτοι σταυροειδὴς διάταξις δύο τεμαχίων ξύλων ἐχόντων τὸ σχῆμα τοῦ Χ.

χιασμέναι κεραῖαι [ναυτ.], vergues en pantenne, ἤτοι αἱ πρὸς ἔνδειξιν πένθους πλαγιασμέναι κεραῖαι πλοίου τινός, αἵτινες πλα-

γιάζονται ἑνὸς μὲν ἱστοῦ δεξιά, ἑτέρου δὲ ἀριστερὰ οὕτως ὥστε νὰ σχηματίζωσιν ὁριζόντιον X· βλ. πλαγιάζω.

χιαστὶ [ἐπίρ.], «χιαστὶ κείμεναι εὐθεῖαι»= σταυροειδῶς, en forme de croix; en croix, en sautoir; || —, διαγωνίως, en sautoir ou en bandoulière; ἐκ τοῦ ἑνὸς ὤμου πρὸς τὴν ἑτέραν πλευράν· βλ. καὶ **τελαμών**· || —, ἀντὶ λοξῶς, διαγωνίως, en écharpe.

χιαστός, ή, όν, σταυροειδῶς τεθειμένος, en croix; croisé, ée, adj. διαγωνίως, en sautoir ou en bandoulière (χιαστί), ἐκ τοῦ ἑνὸς ὤμου πρὸς τὴν ἑτέραν πλευράν· || [οὐδ. οὐσ.] χιαστόν· βλ. **δικτυωτόν.**

χιβάδα [δημ.], βλ. **ἀχηβάδα.**

χιλάλι, τὸ [δημ.], cure-oreille, n. m. ἡ ὠτογλυφίς.

χιλιάδα, ἡ [δημ.], βλ. χιλιάς.

χιλιάδερφος, ὁ [διάλ. Καρπάθου] ἁρπακτικὸν ὄρνεον.

χιλιάζει [διάλ. Ἠπείρ.], ἐπὶ ποιμένος ἔχοντος μεγάλην ποίμνην.

χιλιάζω, μέλ. άσω· φθάνω τὸν ἀριθμὸν χίλια, atteindre le nombre de mille; || νὰ τὰ χιλιάσῃς! [εὐχ. δημ.], Dieu vous accorde une longue vie! [καὶ ἄλλ.] Dieu veuille que vous arriviez à mille [œuvres de charité, etc.].

χιλιάκις [ἐπίρ.], χιλίας φοράς, mille fois.

χιλιάρα, ας, ἡ [δημ.], χιλιάς, ποσὸν χιλίων δραχμῶν, somme de mille [drachmes]. || —, μεγάλη φιάλη περιλαμβάνουσα χίλια δράμμια, ἤτοι 2 ½ ὀκαδ. grande bouteille (qui tient deux oques et demie).

χιλιάρικος, η, ον [δημ.], ἐκ χιλίων συνιστάμενος, de mille; || χιλιάρικη μποτίλια, grande bouteille (qui tient deux ocques et demie), ἡ χιλιάρα.

χιλιαρχία, ας, ἡ· διοίκησις χιλίων ἀνδρῶν, commandement de mille hommes; chiliarchie, n. f. ἐπίσης σῶμα ἐκ 1024 μαχητῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησι· ἡ μακεδονικὴ φάλαγξ περιελάμβανε 16 χιλιαρχίας.

χιλίαρχος, ου, ὁ· ὁ διοικῶν χιλίους ἄνδρας, commandant de mille hommes; chiliarque, n. m. ὁ διοικῶν μίαν χιλιαρχίαν παρὰ τοῖς Ἕλλησι· παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἐκαλεῖτο οὕτως ὁ διοικητὴς τῶν στρατευμάτων ναυτικοῦ στόλου. § —, tribun, n. m. ἀξιωματικὸς ῥωμαῖος διοικῶν λεγεῶνα ἢ φυλήν τινὰ (tribu)· ὁ βαθμὸς αὐτῶν ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν τοῦ συνταγματάρχου ἢ τοῦ στρατηγοῦ. Ὅταν ἡ δύναμις τῆς λεγεῶνος (légion) ηὐξήνθη ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἐλάμβανε διαφόρους ὀνομασίας ἀναλόγως τῆς δυνάμεως τῆς μονάδος ἣν διώκει, ἤτοι χιλίαρχος (λατινιστὶ tribunus militum), ἵππαρχος (λατ. tribunus celerum), κτλ. § χιλίαρχοι, tribun militaires, ἦσαν ῥωμαῖοι δικασταὶ ἔχοντες τὴν ἐξουσίαν τοῦ ὑπάτου (consul), 6 τὸν ἀριθμόν, ἐνασκήσαντες τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἐπὶ 79 ἔτη.

χιλιάς, άδος, ἡ, κοινῶς χιλιάδα· ἀριθμὸς ἐκ χιλίων, millier, n. m. ὁ ἀριθμὸς χίλια, mille, n.m. || πέντε χιλιάδες κεραμίδια, cinq miliers de tuiles; || τρεῖς χιλιάδες δένδρα, trois miliers d'arbres; || δέκα χιλιάδες ἄνθρωποι, dix mille hommes; || σοῦ τὸ εἶπα χιλιάδαις φορές, je vous l'ai dit mille [et mille] fois; || τέτοια εὑρίσκονται χιλιάδες, on en trouve par milliers. § [ἐπὶ σταφίδος] χίλιαι λίτραι (βάρος), mille livres pesant; millier, n. m.

χιλιετηρίς, ίδος, ἡ· χρονικὸν διάστημα (ἢ περίοδος) χιλίων ἐτῶν, espace (période) de mille ans; millénaire, n. m.

χιλιετής, ής, ές· γεν. έος-οῦς, ὁ χιλίων ἐτῶν, de mille ans; ὁ διαρκῶν (ἢ διαρκέσας) χίλια ἔτη, qui dure (qui a duré) mille ans.

χιλιετία, ας, ἡ· περίοδος χιλίων ἐτῶν, millénaire, n. m. βλ. **χιλιετηρίς.**

χιλιμιντρίζω [δημ.], χρεμετρίζω.

χιλιογραμμόμετρον, τὸ [μηχ.], kilogrammètre, n. m. δύναμις χρησιμεύουσα ὡς **μονὰς τοῦ ἔργου** (unité de travail) τῶν μηχανῶν, ἰσουμένη μὲ τὴν δύναμιν τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς ἀνύψωσιν ἐντὸς 1 δευτερολέπτου βάρους 1 χιλιογράμμου εἰς ὕψος 1 μέτρου, ἐκφράζεται δὲ συντετμημένως διὰ τῶν γραμμάτων K. m. βλ. μονὰς ἔργου (unité de travail). § χιλιογραμμόμετρον, τό· kilogrammètre, n. m. Ὄργανον (δυναμόμετρον, dynamomètre; βλ. καὶ δύναμις, force) δι' οὗ μετροῦσι τὴν ἔντασιν δυνάμεως τινὸς διὰ τοῦ βάρους ἐφ' οὗ ἐπενεργεῖ.

χιλιόγραμμον, τό· kilogramme ou Kilo, n. m. μέτρον βάρους ὅπερ ἰσοῦται μὲ 1000 γραμμάρια (grammes)=312,5 δράμια περίπου =0,78125 τῆς ὀκᾶς (oque); βλ. **δεκαδικὸν** σύστημα.

χιλιόλιτρον, ου, τό· kilolitre, n.m. ἰσοῦται μὲ χιλίας λίτρας· βλ. **δεκαδικὸν** σύστημα.

χιλιομετρέω-ῶ, μέλ. ήσω, kilométrer, σημειῶ τὰς χιλιομετρικὰς ἀποστάσεις, marquer les distances kilométriques: kilométrer une route.

χιλιομέτρησις, εως, ἡ· kilométrage, n. m. τὸ χιλιομετρεῖν, σημειοῦν τὰ χιλιόμετρα, action de kilométrer; ἡ μέτρησις κατὰ χιλιόμετρον, mesure par kilomètres.

χιλιομετρικός, ή, όν· kilométrique, adj. ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὸ χιλιόμετρον, qui a rapport au kilomètre; || τίμημα (ἀξία) χιλιομετρικὸν (κατὰ χιλιόμετρον) σιδηροδρομικῆς τινὸς γραμμῆς, prix de revient kilométrique d'une voie ferrée.

χιλιομετρικῶς [ἐπίρ.] kilométriquement, adv. κατὰ χιλιόμετρον, par kilomètre.

χιλιόμετρον, τὸ ἢ στάδιον, kilomètre, n. m. Μονὰς μήκους, χίλιοι Β. πήχεις (mètres), ἤτοι χίλια μέτρα· βλ. καὶ **δεκαδικὸς** (décimal).

χίλιοι, αι, α [ἀριθμ.] ὁ ἀριθμὸς χίλια, mille; [ἐπὶ χρονολ.] mil; || χίλιοι ἄνθρωποι, mille hommes; || εἰς τὰ χίλια ὀκτακόσια ἐνενήκοντα τέσσαρα l'an mil huit-cent quatre -vingt-quatorze; || — ἑπτακόσιοι, dix-sept cents; || χίλιαις φοραῖς, mille [et mille] fois;

|| — δύο [φρ.], une grande foule; tout le monde; || εἴπαμεν χίλια πράγματα (χίλια δύο), nous avons parlé de mille choses (de choses et d'autres).

χιλιοπλάσιος, α, ον, πολλαπλάσιος τοῦ χίλιοι, χιλίας φορὰς μεγαλείτερος, πολυαριθμότερος, mille fois plus grand (plus nombreux).

χιλιοπλασίως [ἐπίρ.] χιλιάκις τόσος, mille fois autant.

χιλιοπόδαρον, ου, τὸ [ημ.], **σκολόπενδρα,** scolopendre, n. f. mille-pieds, n. m. βλ. λέξιν.

χιλιοποδαροῦσα, ης, ἡ [δημ.], mille-pieds, n. m. τὸ χιλιοπόδαρον.

χιλιοστομπερόμετρον, ου, τό· milliampèremètre, n. m. εἰδικὸν ἀμπερόμετρον χρήσιμον πρὸς μέτρησιν τῆς ἐντάσεως ἀσθενῶν ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων.

χιλιοστοβολτόμετρον, ου, τό· millivoltmètre, n. m. εἰδικὸν βολτόμετρον διὰ τὴν μέτρησιν διαφορᾶς δυναμικοῦ χαμηλοτάτης τάσεως.

χιλιοστημόριον, ου, τό· τὸ χιλιοστὸν μέρος, millième partie; τὸ ἓν χιλιοστόν, millième, n. m. ἤτοι ἕκαστον μέρος συνόλου τινὸς διαιρεθέντος εἰς χίλια ἴσα μέρη.

χιλιοστόγραμμον, ου, τό· miligramme, n. m. ἤτοι τὸ $^1/_{1000}$ τοῦ **γράμματος** (gramme)· βλ. **δεκαδικὸν** σύστημα.

χιλιοστόμετρον, ου, τό, milimètre, n.m. (καλούμενον συνήθως χιλιοστόν)· ἤτοι τὸ $^1/_{1000}$ τοῦ γαλλικοῦ **μέτρου** (mètre). Τὸ millimètre ἐκλήθη ἑλληνιστὶ **γραμμή**, ἰσοῦται δὲ μὲ τὸ $^1/_{10}$ τοῦ **δακτύλου** (centimètre) ἢ μὲ τὸ $^1/_{100}$ τῆς **παλάμης** (décimètre), ἤτοι μὲ τὸ $^1/_{1000}$ τοῦ **πήχεως** (**μέτρου**, mètre)· βλ. καὶ **δεκαδικὸν** σύστημα.

χιλιοστός, ή, όν· τακτικὸν ἀριθμητικὸν τοῦ χίλιος, ὁ τελευταῖος ἕν τινι σειρᾷ ἐκ χιλίων, millième, adj. § [οὐδ. οὐσ.] ἓν χιλιοστόν, un millième, τὸ χιλιοστημόριον.

χιλιοχρονίτικος, η, ον [δημ.], διαρκείας χιλίων **ἐτῶν**, de mille ans.

χιλιοχιλιόγραμμον, τό· millier, n. m. ἴσον μὲ 1000 **χιλιόγραμμα** (kilogrammes); βλ. **δεκαδικὸν** σύστημα.

χιλωτήρ, ῆρος, ὁ καὶ **χειλωτήρ**, musette-mangeoire, n. f. ἢ étui musette, n. m. κοινῶς ὁ **τορβᾶς** μικρὸς σάκκος ἐν ᾧ δίδεται ἡ τροφὴ τῶν ἵππων καὶ ἡμιόνων κρεμώμενος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ ζώου· ὁ σάκκος οὗτος λέγεται γαλλ. καὶ sac à avoine, sac au fourrage, ou sac à distribution = σάκκος διανομῆς τῆς νομῆς.

χίμαιρα, ης, ἡ· κυρίως μυθῶδες τέρας, monstre fabuleux, chimère, n. f. ὅθεν καὶ κατ' ἐπέκτασιν χίμαιρα, chimère, n. f. λέγονται πεπλανημέναι (ψευδεῖς) ἰδέαι, idées fausses; κεναὶ σκέψεις (μάταιαι ὀνειροπολήσεις, ἡ φαντασία), imaginations vaines; ἡ οὐτοπία, utopie, n. f. καὶ ἐν γένει πλάσμα φαντασίας· || βαυκαλίζομαι ὑπὸ χιμαιρῶν, se repaître de chimères.

χιμαιρικός, ή, όν· ὁ βαυκαλιζόμενος, τρεφόμενος ὑπὸ χιμαιρῶν, qui se nourrit de chimères; chimérique, adj. ἤτοι ἀνύπαρκτος, φανταστικός, φαντασιώδης· || νοῦς χιμαιρικός, esprit chimérique.

χιμαιρικῶς [ἐπίρ.], chimériquement, adv. φαντασιωδῶς, βλ. **χίμαιρα.**

χιμπαντζῆς (τῆς Γουϊνέας), chimpenzé, n. ἐπιστημονικώτερον **πίθηκος ὁ τρωγλοδύτης** καλεῖται γένος τῶν ἀκέρκων πιθήκων, συγγενὲς τῷ γορίλλᾳ, ἀλλὰ πολὺ μικρότερον, μέλαν, ἔχον μεγάλα ὦτα καὶ ζῶν ἐν τῇ Δ. Ἀφρικῇ ὑπὸ τὸν Ἰσημερινόν. Ὁ χιμπαντζῆς τρέφεται ὑπὸ τῶν καρπῶν τῶν δένδρων, εἰς ἃ ἀναρριχᾶται ἐπιτηδείως, φθάνει εἰς ἀνάστημα 1,20 ἕως 1,50 μ. εἶνε πολὺ νοήμων καὶ ζῇ κατ' ἀγέλας.

χινόπωρο(ν), τὸ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], βλ. φθινόπωρον.

χιονάδα, ας, ἡ [δημ.] [πτην.], ὑπολαῒς τῶν Ἄλπεων, fauvette des Alpes.

χιονᾶτος, η, ον [δημ.], λευκὸς ὡς ἡ χιών, blanc comme la neige; χιόνειος, χιονώδης, neigeux, euse, adj.

χιόνι, τὸ [δημ.], ἡ χιών, neige, n. f. βλ. χιὼν καὶ **μετέωρα** ὑδατώδη· || ψιλὸ χιόνι, neige menue; || **πέφτει** χιόνι, il tombe de la neige; il neige; || **αὐτὸς ὁ καιρὸς** θὰ φέρῃ χιόνι, ce temps apportera de la neige; || σὰν τὰ χιόνια! [φρ.], comme vous devenez rare! c'est une nouveauté de vous voir!

χιονιά, ᾶς, ἡ· νιφετός, καιρὸς χιονώδης, temps neigeux; βλ. χιὼν καὶ **καιρός.** § [πληθυντ.] χιονιαίς, χιονόσφαιρα, boules de neige; τὸ ἀλληλοκτυπᾶσθαι διὰ χιονοσφαιρῶν, coups de pelotes de neige (=**χιονοσφαιροβολία**)· || ἔπαιξαν χιονιαίς, ils se battaient à coups de pelotes de neige.

χιονιᾶς, ὁ [δημ.], νιφετός, καιρὸς χιονώδης, temps neigeux; βλ. χιὼν καὶ **καιρός.**

χιονίζω [τριτοπρ.], neiger; **χιονίζει**, il neige = νίφει, πίπτει χιών· || **ἐχιόνισε**, il a neigé. § **καλύπτω μὲ χιόνα**, se couvrir de neige; || τὰ βουνὰ ἐχιόνισαν, il a neigé sur les montagnes; [καὶ μεταφ.] il a neigé sur la tête de quelqu'un.

χιόνισμα, ατος, τό· [δημ.] τὸ χιονίζειν, action de neiger; ἡ πεσοῦσα χιών, neige tombée; βλ. χιὼν καὶ **καιρός.**

χιονιστής, οῦ, ὁ· [δημ.] νιφετός, καιρὸς χιονώδης, temps neigeux; βλ. χιὼν καὶ **καιρός.**

χιονίστρα, ας, ἡ [δημ.], τὸ **χείμετλον,** engelure, n. f. βλ. λέξιν. § — [φυτ.] τὸ κολχικόν, colchique, n. m. λεγόμενον κοινῶς tue-chien, n. m.

χιονόβολον, ου, τό· ἢ μᾶλλον **χιονόσφαιρα,** boule (pelote) de neige; βλ. λέξιν.

χιονοβολῶ (έω), βλ. χιονοσφαιροβολῶ.

χιονοδιώκτης, ου, ὁ· chasse-neige, n. m. θώραξ γωνιωδῶς κεκλιμένος ὡς τὸ σιδήριον τοῦ ἀρότρου, τιθέμενος πρὸ τῶν ἀτμομηχανῶν τῶν σιδηροδρομικῶν εἱρμῶν πρὸς ἀπώθησιν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ τῆς γραμμῆς πεσούσης χιόνος. Ὅταν ὁ εἰρημένος θώραξ ἔχῃ

σχῆμα ἐσχάρας λέγεται **λιθοδιώκτης** (chasse -pierre).

χιονοθύελλα, ης, ἡ· θύελλα ἐκ χιόνος, bourrasque de neige ; καὶ κατ' ἐπέκτασιν avalanche de neige ; βλ. καὶ **χιονοκύλισμα.**

χιονοκύλισμα, τό· avalanche de neige (χιόνος κύλισμα), **χιονορραγία,** ἡ· μεγάλη χιονοστιβάς· ἤτοι νιφὰς (χιονοστιβάς), ἥτις ἀπορραγεῖσα ἐξ ἀποκρήμνου ὄρους καὶ κυλινδουμένη ἐπὶ τῆς κλιτύος αὐτοῦ μεγεθύνεται συμπαρασύρουσα πᾶν τὸ προστυχόν· || **θερινὸν** ἢ **στερεὸν** χιονοκύλισμα, avalanche d'été ou avalanche solide ; τοῦτο ἀποδίδεται εἰς τὰς χιόνας, αἵτινες καλύπτουσι τὰς κλίσεις καὶ ὧν τινων ἡ προσκόλλησις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καταστρέφεται τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος διὰ τῶν ἐκ τῆς ἀποτήξεως τῶν χιόνων προερχομένων ὑδάτων, συνίσταται δὲ ἐκ χιόνος συμπαγοῦς κατὰ τὸ ἥμισυ πεπηγυίας καὶ ὑγρᾶς, καθὼς καὶ ἐκ πετρῶν, κορμῶν δένδρων ἐκριζωθέντων κτλ. ἅτινα παρασύρονται κατὰ τὸν σχηματισμὸν αὐτοῦ· || **χειμερινὸν** χιονοκύλισμα ἢ **κονεῶδες**, avalanche d'hiver ou poudreuse, συνιστάμενον ἐκ τῆς προσφάτως πεσούσης χιόνος.

χιονόλευκον, τὸ καὶ χιονόχρουν, λευκὸν ὡς ἡ χιών, blanc de neige, ou blanc (che) comme la neige.

χιονόλυτον, ου, τό, κοινῶς **χιονόνερον,** τὸ καὶ **νερόχιονο,** eau de neige ; διαλελυμένη χιών, neige fondue ; παγετώδης βροχή, pluie glaciale ; pluie de neige fondue ; βλ. **νερόχιονο** καὶ **καιρός.**

χιονοποῦτσα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] χιονόσφαιρα, σφαῖρα ἐκ χιόνος.

χιονορραγία, ας ἡ· avalanche, de neige; βλ. **χιονοκύλισμα.**

χιονοσκέπαστος, ος, ον καὶ

χιονοσκεπής, ής, ές, κεκαλυμμένος ὑπὸ χιόνων, couvert de neige ; || ὄρος χιονοσκεπές, montagne couverte de neige. § — [ποιητ.] πολιός, chenu, e, adj. λευκὸς ἐκ τοῦ γήρως.

χιονοστεφής, ής, ές· κεκαλυμμένος εἰς τὴν κορυφὴν ὑπὸ χιόνος, couronné de neige.

χιονοστιβάς, άδος, ἡ καὶ χιονοκύλισμα, avalanche, n. f. καλοῦνται οὕτως εἰς τὰς Ἄλπεις καὶ ἄλλα ὑψηλὰ ὄρη αἱ μετὰ μεγίστης δυνάμεως καταφερόμεναι μᾶζαι χιόνος, ἀναμεμιγμέναι μετὰ πάγου, πετρῶν κλπ. καὶ ἐπιφέρουσαι πολλάκις μεγάλας καταστροφάς· βλ. καὶ **χιονοκύλισμα.**

χιονοστρόβιλος, ου, ὁ· ἄνεμος σχηματίζων στρόβιλον ἐκ τῆς πιπτούσης χιόνος, tourbillon de neige.

χιονόσφαιρα, ας, ἡ καὶ χιονόβολον, boule (pelote) de neige ; σωρὸς χιόνος σχηματιζόμενος ἐν εἴδει σφαίρας, δι' ὧν ἐν παιδιᾷ ἀλληλοκτυπῶνται.

χιονοσφαιροβολία, ας, ἡ· ἡ **χιονιαίς,** coups de pelotes de neige ; βλ. **χιονιά.**

χιονοσφαιροβολῶ (έω), μέλ. ήσω, καὶ χιονοβολῶ, παίζω μὲ χιονοσφαίρας, s'amuser à jeter des boules de neige ; se battre à coups de pelotes de neige.

χιονώδης, ης, ες· χιονοειδής, χιονωτός, χιονίζων, neigeux, euse, adj. || λευκὸν χιονῶδες, blanc de neige.

χιούμορ, τὸ [ξεν.], humour (λέξ. ἀγγλ. ἐκ τοῦ λατ. humor, humeur), n. m. εὐθυμία ὑποκρυπτομένη ὑπὸ σοβαρὸν ἐξωτερικὸν ἧς τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ εἶνε ἡ εἰρωνεία καὶ τὸ ἀπρόοπτον· ἡ **θυμηδία.**

χιουμοριστής, οῦ, ὁ [ξεν.] humoriste (humouriste) n. m. ὁ ἔχων **χιούμορ,** qui a de l'humour ; || συγγραφεὺς χιουμοριστής, écrivain humoriste ; || **θυμηδής,** un humoriste.

χιουμοριστικός, ή, όν [ξεν.], humoristique (humouristique), adj. ὁ μετέχων τοῦ χιούμορ, ὁ ἀνήκων ἢ ἀφορῶν τὸ χιούμορ· || σύγγραμμα χιουμοριστικόν, œuvre humoristique.

χιούτη, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], ἡ χαίτη τοῦ ἵππου.

χιτών, ῶνος, ὁ· τὸ πρῶτον ἔνδυμα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐκ διαφόρου ὕλης καὶ διαφόρως φερόμενον, tunique, n. f. || —, γενικῶς ἔνδυμα, φόρεμα, ἱμάτιον, tunique, n. f. || —, εἶδος μικροῦ ἐπενδύτου, vareuse, n.f. § [ἰατρ.] ὁ κερατοειδὴς χιτὼν τοῦ ὀφθαλμοῦ, cornée, n.f. **κεράτειος** χιτὼν ἢ **κερατοειδὴς** ὑμήν, εἷς τῶν ἐπικαλυμμάτων τοῦ βολβοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ· || cornée opaque, sclérotique, τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ· || cornée transparente, ὁ διαφανής, ὁ κυρίως **κερατοειδὴς χιτών.** § **χιτών,** blouse, n. f. κοινῶς ἡ **μπλοῦζα, φώσων,** ωνος, ὁ· «Ἔστι δὲ καὶ ὁ φώσων χιτὼν Αἰγύπτιος, ἐκ παχέος λίνου, ἢ που δὲ καὶ τὸ ἡμιφωσώνιον». Πολυδ. Ὀνομ. Ζ. 71. Ἐν τῷ στρατῷ τοιούτους χιτῶνας φέρουσι κατὰ τὰς ὑπηρεσίας καὶ ἀγγαρείας οἱ ἄνδρες καὶ καλοῦνται σταυλοχιτῶνες ἢ μαγειροχιτῶνες, φερόμενοι ὑπὸ τῶν σταυλοφυλάκων ἢ μαγείρων. § — ἁλυσιδωτός, haubergeon, n.m. βλ. **ἐνδυμασία ἁλυσιδωτή.** § [ἀνατομ.] νεφρικὸς χιτών, capsule surrénale, καλεῖται ἡ ἐξωτερικῶς τοὺς νεφροὺς περικαλύπτουσα μεμβράνη (ὑμήν) ἢ θύλαξ.

χιτώνιον, ου, τό· μικρὸς χιτών, petite tunique.

χιτωνοφόρος, ος, ον [ζωολ.], ὁ φέρων χιτῶνα, tuniqué, ée, adj. τύπος ζώων κληθέντων οὕτως ἕνεκα τοῦ χιτῶνος ἢ μανδύου, ὑμενώδους ἢ χονδρίνου καὶ πηκτώδους, ὅστις καλύπτει ἔξωθεν τὸ στρογγύλον ἢ κυλινδρικὸν σῶμα τῶν ζώων τούτων.

χιών, όνος, ἡ, neige (n. f.) ou neige tombée, κοινῶς τὸ **χιόνι·** τὸ γνωστὸν λευκὸν μετεωρολογικὸν φαινόμενον τὸ καταπίπτον καὶ καλύπτον τὴν γῆν· βλ. καὶ **μετέωρα ὑδατώδη·** || **νιφετός,** ὁ, neige qui tombe, καλεῖται οὕτως ἡ καταφορὰ (πτῶσις) λεπτῆς χιόνος· || **νιφάς,** άδος, ἡ (neige qui tombe en flocons ou flocons de neige), καλεῖται ἡ κατὰ μεγάλα τμήματα πίπτουσα χιών.

χλαῖνα, ης, ἡ [ἰδ. στρατ.], manteau, n.m. κοινῶς τὸ **ταμπάρο** ἢ **μανδύας·** «μανδύας ῥιπτόμενος ἐπὶ τοῦ χιτῶνος, πρὸς προφύλαξιν

ἀπὸ τὸ ψῦχος καὶ τὴν θύελλαν ὃν ἐφόρουν οἱ ἄνδρες»· || χηρωτὸς μανδύας, manteau à caoutchouc. § — [ναυτ.], capot, n. m. κοινῶς **καπότα**· μάλλινος μανδύας μετὰ ἐπικράνου πρὸς χρῆσιν τῶν σκοπῶν. § —, capote, n. f. ἐπενδύτης, ὁ, τῶν ναυτῶν, κτλ., **χλαῖνα** (καὶ χλαίνη), ης, ἡ, μανδύας, ὁ· || χηρωτὸς μανδύας, capote en caoutchouc; || — ἐξ ἐρέας, capote en drap; || — νυκτοφρουρῶν, capote de guérite (ou de sentinelle); || **χλαῖνα** χονδρὴ μαλλίνη ἢ **ἐπενδύτης** χονδροῦφής, limousine, n. f.

χλαλοή, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], μέγας θόρυβος, **πάταγος**.

χλαμύς, ύδος, ἡ· εὐρὺς καὶ χονδρὸς μάλλινος ἐπενδύτης, manteau, n. m. chlamyde, n. f. || ἡ βασιλικὴ χλαμύς, le manteau royal; || χλαμύς, chlamyde, n. f. εἶδος περιβολαίου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καί τινων ἀνατολικῶν φυλῶν. Ἦτο βραχύτερον, λεπτότερον καὶ κοσμητικώτερον τοῦ ἱματίου ἢ τῆς χλαίνης καὶ ἀρχικῶς ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἱππεῦσι μάλιστα ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ, εἶτα δὲ καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. Ἐφόρουν γενικῶς αὐτὴν οἱ ἔφηβοι, ἔτι δὲ καὶ οἱ ἀξιωματικοί, οἱ κυνηγοὶ καὶ οἱ ὁδοιπόροι. Ἡ μὲν ἐφηβικὴ χλαμὺς ἦτο πιθανῶς κιρρὰ ἢ κροκωτή, ἡ δὲ στρατιωτικὴ πορφυρᾶ· αἱ τῶν γυναικῶν χλαμύδες διεκοσμοῦντο φιλοκάλως, αἱ δὲ τῶν ὑποκριτῶν ἦσαν διάχρυσοι. Ἡ χλαμὺς ἦν ἐπιμήκης, τὰ δὲ ἑκατέρωθεν αὐτῆς ἄκρα ἐλέγοντο πτερά. Ἐφέρετο δὲ πορπουμένη περὶ τὸν τράχηλον κατὰ τὸ μέσον τῆς μιᾶς τῶν μακρῶν αὐτῆς πλευρῶν καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις ἢ ἐρρίπτετο ἐπὶ τὰ νῶτα ἢ ἐκάλυπτε κατ' ἄλλην θέσιν τὸ σῶμα. Φαίνεται δ' ὅτι παρὰ τοῖς Ρωμαίοις δὲν ἐγίνετο σχεδὸν χρῆσις τῆς χλαμύδος.

χλαπαρίζω [διάλ. Ἠπείρου], χάμνω χλὰπ-χλὰπ (ἐπὶ κυνὸς)=**πίνω**.

χλεμιντάω καὶ χλεμ(εν)τίζω [διάλ Ἠπείρου], **χρεμετίζω**.

χλεμίτι [διάλ. Ἠπείρου], τὸ κριθάρι.

χλεμπόνα, ας, ἡ [δημ.], ἀγγούριον (σικυὸς) πολὺ ὥριμον (χονδρὸν καὶ κίτρινον), concombre trop mûr (gros et jaune).

χλεμπονιάρης, ιάρα, ικον [δημ.], ὁ ἔχων τὸ πρόσωπον κίτρινον καὶ φουσκωτόν, [qui a le visage] jaune et bouffi.

χλευάζω, μέλ. άσω, σκώπτω, railler; bafouer; ἐμπαίζω, περιγελῶ τινά, μεταχειρίζομαι τινὰ ὑβριστικῶς, περιφρονητικῶς, περιπαίζω, περιγελῶ, se moquer ou persifler; se moquer d'une personne, d'une chose, par des paroles ironiques.

χλεύασμα, ατος, τὸ καὶ

χλευασμός, οῦ, ὁ· τὸ σκῶμμα, raillerie, n. f. ὁ περίγελως, moquerie, n. f. ἡ χλεύη, ὁ περίγελως, persiflage, n. m. (ἤτοι ἡ πρᾶξις τοῦ χλευαστοῦ, συνώνυμον τοῦ εἰρωνία), ἐμπαιγμός, χλεύη, περίγελως, dérision, n. f.

χλευαστής, οῦ, ὁ· ὁ χλευάζων, σκώπτων, μεταχειριζόμενος περιφρονητικῶς τινά, railleur, euse, adj. χλευαστής, ἐμπαίκτης, persifleur, euse, adj.

χλευαστικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν χλεύην, de raillerie ou de moquerie; ἀφορῶν τὸν χλευαστήν, railleur, adj. ou moqueur, adj. || —, narquois, oise, adj. qui exprime la ruse et la moquerie; || ὕφος χλευαστικόν, un air narquois.

χλευαστικῶς [ἐπίρ.], μὲ ὕφος χλευαστικόν, σκωπτικόν, d'un ton (d'un air) railleur (moqueur); [νεολ.] moqueusement, adv. περιγελαστικῶς, χλευαστικῶς, narquoisement, adv. κατὰ τρόπον χλευαστικόν, d'une manière narquoise.

χλεύη, ης, ἡ· σκῶμμα, περίγελως (καταφρονητικὴ μεταχείρησις) risée, n. f. περίγελως, dérision, n. f. χλευασμός, raillerie, n. f. χλεύη, ἐμπαιγμός, εἰρωνία, persiflage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ χλευαστοῦ· συνώνυμον τοῦ εἰρωνία (ironie).

χλιαίνω, μέλ. ανῶ, θὰ χλιάνω, καθιστῶ τι χλιαρόν, rendre tiède; θερμαίνω **ἐλαφρῶς**, attiédir. § ζεσταίνομαι, θερμαίνομαι, s'attiédir; devenir tiède; tiédir.

χλιάμπρας, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ χλιαρὸν ὕδωρ.

χλίανσις, εως, ἡ· τὸ καθιστᾶν τι χλιαρόν, θερμαίνειν, ἐλαφρῶς, action d'attiédir; attiédissement, n. m.

χλιαρός, ά, ὸν (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), ὁ ὀλίγον θερμανθείς, ὑπόθερμος, tiède [κυρ. καὶ μεταφ.] || πίνει μόνον χλιαρὰ ποτά, il boit tiède.

χλιαρότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις χλιανθέντος, θερμαθέντος σώματος, τὸ χλιαρόν, ὑπόθερμον, tiédeur, n. f. [κυρ. καὶ μεταφορικῶς].

χλιαρῶς [ἐπίρ.], μετ' ἐλαφρᾶς θερμότητος, avec tiédeur; tiédement, adv.

χλιδή, ῆς, ἡ· ἡ μαλθακότης, τρυφηλότης, mollesse, n. f. vie molle; ἡδυπάθεια, volupté, n. f. πολυτέλεια, luxe, n. m.

χλιμιντρίζω [δημ.], **χρεμετίζω**, hennir; βλ. λέξιν.

χλιμίντρισμα, ατος, τὸ [δημ.], ὁ **χρεμετισμός**, hennissement, n. m. βλ. λέξιν.

χλιμιντρῶ [δημ.], βλ. χλιμιντρίζω.

χλιόνω [διάλ. Οἰνόης], θερμαίνω, ζεσταίνω παθ. **χλιοῦμαι**.

χλιός, ά, ὸν [δημ.], χλιόεις, χλιαρός, tiède, adj.

χλοάζω, μέλ. άσω· ἔχω ὄψιν χλωρὰν ὡς οἱ τρυφεροὶ βλαστοί, ὅθεν εἶμαι (γίνομαι) πράσινος, être (devenir) vert; πρασινίζω, verdir; || οἱ λειμῶνες χλοάζουσι τὸ ἔαρ, les prairies verdissent au printemps. § χλοάζω, verdoyer, εἶμαι πρασίνου χρώματος, être de couleur verte; || αἱ ἐξοχαὶ ἄρχονται χλοάζουσαι, les campagnes commencent à verdoyer.

χλοάζων, ον, ον· verdoyant, e, adj. ὅστις χλοάζει, qui verdoie; || γήπεδον χλοάζον, pelouse, n. f. λειμὼν μὲ χαμηλήν, πυκνὴν καὶ τρυφερὰν χλόην, κοινῶς **λιβάδι**.

χλοερός, ά, όν· βλ. χλωρός, πράσινος ὡς

ἡ χλόη, vert, e, adj. χλοάζων, verdoyant, e, adj. qui verdoie.

χλοερότης, ητος, ἡ· τὸ πράσινον χρῶμα, couleur verte; ἡ πρασινάδα, verdure, n. f. τὸ πράσινον, vert, n. m.

χλόη, ης, ἡ· τὸ μικρόν, τρυφερὸν σπαρτόν, τρυφερὸν χόρτον, ἡ πρασινάδα, verdure, n. f. ἡ χλόη, gazon, n. m. || χλόη ης, ἡ· gazon, n. m. μέρος κεκαλυμμένον ὑπὸ χλόης· χλοοφόρος ἢ χορτοφόρος γῆ ἢ ἔδαφος· || ἡ χλόη τῶν κήπων, la verdure des jardins; || ἐξηπλωμένος ἐπὶ τῆς χλόης, étendu sur le gazon; || παχεῖα χλόη, gazon épais. § χλόη, βλέπε **γράστις.**

χλωμάδα, ας, ἡ [δημ.] χρῶμα ὠχρόν, couleur (teint) pâle; ἡ ὠχρίασις, ὠχρότης, pâleur, n. f.

χλωμιάζω καὶ

χλωμιαίνω [δημ.] μέλ. -μιάσω, γίνομαι ὠχρός, devenir pâle; ὠχριάω-ῶ, pâlir ou blêmir.

χλωμός, ή, ὸν [δημ.], ὠχριῶν, ὕπωχρος, ὁ ἔχων κίτρινον χρῶμα, aux couleurs jaunes; ὠχρός, pâle ou blême, adj. ἄνευ χροιᾶς (χρώματος), ἄχρους décoloré, ée (=κοινῶς ξεθωριασμένος)· [νοσηρῶς ἰδ.] blafard, e; || χλωμὸς σὰν τὸ πανί, blanc comme du linge.

χλωμότης, ητος, ἡ· ἡ ὠχρίασις, ἡ ὠχρότης, χλωμάδα, pâleur, n. f.

χλωρὰ νομή, fourrage vert, βλ. **νομή, γράστισις,** γράστις.

χλωραίνω, μέλ. άνω· ποιῶ χλωρόν, rendre vert; [κατ' ἐπέκ.], ποιῶ νωπόν, φρέσκον, rendre frais (fraîche).

χλωριάλη, ης, ἡ [χημ.], chloral, n. m. ὑγρὸν ἐλαιῶδες ἄχρουν, ἔχον ὀσμὴν διαπεραστικήν.

χλωρίασις, εως, ἡ [παθολ.], βλ. χλώρωσις.

χλωρικός, ή, ὸν [χημ.], chlorique, adj. λέγεται ἐπί τινος ἑνώσεως τοῦ χλωρίου μετὰ τοῦ ὀξυγόνου· || **χλωρικὸν ὀξύ,** acide chlorique, καλεῖται οὕτω τὸ σχηματιζόμενον ὀξὺ διὰ τῆς ἑνώσεως ἑνὸς μέρους (35,5) χλωρίου καὶ πέντε μερῶν (40) ὀξυγόνου· ὁ τύπος αὐτοῦ εἶνε (Χλ. O_7)· || **ὑπερχλωρικὸν ὀξύ,** acide perchlorique (Χλ. O_5)· || **χλωρικός,** chloré, ée, adj. περιέχων χλώριον, qui contient du chlore; || χλωρικὸν κάλιον, chlorate de potassium; || χλωρικὰ ἅλατα, chlorates· || **ἅλας χλωρικόν,** [χημ.], chlorate, ἕνωσις χλωρικοῦ ὀξέος (acide chlorique) μετά τινος βάσεως· ἡ σπουδαιοτέρα τῶν ἁλάτων τούτων ἕνωσις εἶνε ἡ **χλωρικὴ πότασσα** ἢ χλωρικὸν **κάλλιον** (chlorate de potasse).

χλωριομετρία, ας, ἡ· chlorométrie, n.f. μέθοδος ἀναλυτικὴ ἐφαρμοζομένη ἐν τῇ χημείᾳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ πρὸς καθορισμὸν τοῦ ἔν τινι ἑνώσει ἢ διαλύματι ἐνεχομένου χλωρίου. Κατορθοῦται δὲ τοῦτο διὰ τοῦ **χλωριομέτρου** τοῦ Gay-Lassar, τοῦ ὁποίου ἡ λειτουργία στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀντιδράσεως τοῦ χλωρίου ἐλευθέρου ἢ συνηνωμένου ἐπὶ τοῦ ἀρσενικώδους ὀξέος, ὅπερ μετατρέπει εἰς ἀρσενικὸν ὀξύ.

χλώριον, ου, τὸ [χημ.], chlore, n. m. (Ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ **χλωρός,** chloros, ἔχων τὸ χρῶμα χλόης, **κιτρινοπράσινος,** jaune verdâtre). Σῶμα ἁπλοῦν, ἀερῶδες εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν, χρώματος κιτρινοπρασίνου καὶ ἰδιαζούσης δυσαρέστου ὀσμῆς, δὲν εὑρίσκεται ἐλεύθερον ἐν τῇ φύσει ἕνεκα τῆς πρὸς τὰ πλεῖστα τῶν σωμάτων μεγάλης αὐτοῦ χημικῆς συγγενείας· ἐν ἑνώσει εὑρίσκεται ἐν ἀφθονίᾳ καὶ ἡ σπουδαιοτέρα αὐτοῦ ἕνωσις εἶνε τὸ μαγειρικὸν ἅλας.

χλωριοῦχος, ος, ον, chloré, ée, adj. περιέχων χλώριον, qui contient du chlore; || **χλωριοῦχος,** chloruré, ée, adj. ὁ περιέχων χλωριοῦχόν τι ἅλας, qui contient un chlorure; || χλωριοῦχον ὕδωρ, eau chlorée; || χλωριοῦχοι ἑνώσεις, chlorures. § **χλωριοῦχος,** chlorure, n. m. ἢ **ἔγχλωρος,** ον· γενικὴ ὀνομασία διδομένη εἰς τὰς ἑνώσεις τοῦ χλωρίου μετὰ τῶν ἁπλῶν σωμάτων καὶ ἰδίως μετὰ τῶν μετάλλων· || **χλωριοῦχον** ἀργίλλιον, chlorure d'aluminium; || **χλωριοῦχον** ἀμμώνιον, chlorure d'ammonium; || τριχλωριοῦχον ἀντιμόνιον, chlorure antimonieux; || πενταχλωριοῦχον ἀντιμόνιον, chlorure antimonique; || — ἄργυρος, chlorure d'argent; || χλωριοῦχον ἀρσενικόν, chlorure d'arsenic; || χλωριοῦχον ἄζωτον, chlorure d'azote; || χλωριοῦχον βόριον, chlorure de calcium! || χλωριοῦχον χρώμιον, chlorure de chrome; || ὑποχλωριοῦχος χαλκός, chlorure cuivreux; || — χαλκός, chlorure cuivrique; || χλωριοῦχον αἰθύλιον, chlorure d'ethyle; || ὑποχλωριοῦχος σίδηρος, chlorure ferreux; || — σίδηρος, chlorure ferrique; || χλωριοῦχον μαγνήσιον, chlorure de magnésium; || χλωριοῦχον μαγγάνιον, chlorure de manganèse; || χλωριοῦχον μεθύλιον, chlorure de methyl; || — φώσφορος, chlorure de phosphore; || — λευκόχρυσος, chlorure de platine; || — μόλυβδος, chlorure de plomb; || χλωριοῦχον κάλιον, chlorure de potassium; || χλωριοῦχον πυρίτιον, chlorure de silicium; || χλωριοῦχον νάτριον=ἅλας, chlorure de sodium; || χλωριοῦρος ψευδάργυρος, chlorure de zinc; || ὑποχλωριοῦχος ὑδράργυρος, chlorure mercureux; || χλωριοῦχος ὑδράργυρος, chlorure mercurique; || ὑποχλωριοῦχος κασσίτερος, chlorure stanneux; || χλωριοῦχος κασσίτερος, chlorure stannique.

χλωρίς, ίδος, ἡ· θηλ. τοῦ χλωρίων, πτηνὸν ὠχρόν, ὅλως χλωρὸν τὸ χρῶμα, κοινῶς ὁ φλῶρος, verdier, n. m. loriot, n. m.

χλωρίς, ίδος, ἡ [βοτ.], flore, n.f. διὰ τῆς λέξεως ταύτης δηλοῦται ἡ αὐτοφυὴς βλάστησις ἡ καλύπτουσα τὰ ὄρη καὶ τὰ πεδία χώρας τινός· || ἡ ἑλληνικὴ χλωρίς, la flore grecque. ἡ χλωρίς, flore, n.f. λέγεται βιβλίον περιγράφον πάντα τὰ φυτὰ χώρας τινός· λέγουσιν ἐπίσης botanicon, n. m. ἤτοι βοτανολόγιον.

χλωριώδη ἅλατα, chlorites (ou chloride), ἅλατα σχηματιζόμενα διὰ τῆς ἑνώσεως τοῦ

χλωρώδους ὀξέος (acide chloreux) μετά τινος βάσεως.

χλωριώδης σίδηρος, chlorite ou choride de fer, χρήσιμος διὰ τὴν ὄρφνωσιν τῶν πυροβόλων.

χλωρίων, ωνος, ὁ· τὸ πτηνὸν φλῶρι, φλῶρος, κοινῶς **κιτρινοπούλι**, loriot, n.m. βλ. καὶ **χλωρίς.**

χλωροκοκκινίζω [διάλ. Ἠπείρ.], ἡμιταριχεύω ἐδώδιμόν τι.

χλωροκοῦκκι, τὸ [δημ.], τὰ φρέσκα κουκκιά, fève verte (tendre),

χλωρόλευκον, τό· blanc verdâtre; βλ. εἰς **λευκόν.**

χλωρομέλαν, ανος, τό· noir verdâtre; βλ. **μέλαν.**

χλωρότεφρον, τὸ [χρῶμα], gris verdâtre; βλ. **τεφρόν.**

χλωρός, ά, όν [συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος], [κυρίως διὰ φυτά), νεόδρεπτος, νεοδρεπής, vert, e, adj. ‖ χλωροφάσουλα, χλωρὰ φασούλια, des haricots verts; ‖ χλωρὸν ξύλον, bois vert, τὸ μὴ ξηρανθὲν εἰσέτι, qui n'est pas encore sec; ‖ χλωροκούκκια, χλωρὰ κουκκιά, τὰ φρέσκα κουκκιά, fèves vertes (tendres). § **χλωρός,** ὁ νωπός, κοινῶς φρέσκος, frais, fraiche, adj. ‖ χλωρὸ τυρὶ (νεόπηκτος τυρός), du fromage frais; ‖ δὲν μ' ἀφίνει νὰ καθίσω σὲ χλωρὸν κλαδί, il me coupe toujours l'herbe sous le pied. § χλωρός, ά, όν (χλοερός), vert, e, adj. ou de couleur verte, ἤτοι τῇ χρόᾳ (χρῶμα). § —, vert, n. m. τὸ χλωρὸν χρῶμα ἢ (ἁπλῶς) τὸ χλωρόν, κοινῶς καὶ συνήθως καλούμενον **πράσινον** χρῶμα· ‖ τὸ **πράσινον** (ἢ **πράσιον**) χρῶμα ἢ ἁπλῶς τὸ **πράσινον**, vert pâle ou vert de poireau ou de prase, ἐκ τοῦ πράσον (poireau), κοινῶς τὸ χρῶμα τοῦ πράσου· ‖ **ὑπόχλωρον,** τό· vert tendre, ἀνοικτὸν πράσινον· ‖ **βαθύχλωρος,** ον· vert foncé, πράσινον βαθύ, χλοερὸν βαθύ· ‖ vert antique (marbre), μάρμαρον πράσινον ἐνέχον λευκὰς φλέβας· ‖ **ὑδατόχλωρον,** τό· vert d'eau; ‖ **θαλασσόχλωρον,** τό· vert de mer; ‖ **ἰλυόχλωρον,** τό· vert de vase (ἰλύς, χλωρὸν) ταῦτα εἰσὶ δευτερεύοντα πράσινα χρώματα κατασκευαζόμενα διὰ τῆς ἀναμίξεως τοῦ κιτρίνου καὶ τοῦ κυανοῦ (bleu).

Τὸ χλοερὸν χρῶμα κατασκευάζεται διὰ τῆς ἀναμίξεως τῆς ὤχρας (ocre) μετὰ τοῦ κυανοῦ, ἀλλὰ τὸ χρῶμα τοῦτο δὲν εἶνε πολὺ στερεόν.

Τοῦ χλοεροῦ **ὀρυκτοῦ** (vert minéral) ἢ **πρασίνης** γῆς (terre verte), ὑπάρχουσι διάφορα εἴδη, π. χ. ἡ γῆ τῆς Βερόνης (Vérone) ἐν Ἰταλίᾳ, ἧς γίνεται χρῆσις εἰς τὰς διακοσμήσεις τῶν καλῶν οἰκοδομῶν καὶ ἡ τῆς Κύπρου, ἧς τὸ χρῶμα δὲν εἶνε καθαρὸν πράσινον, καὶ τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται εἰς τοὺς κοινοὺς ὑδροχρωματισμοὺς καὶ ἐπιχρίσματα· βλ. καὶ **χρῶμα** (couleur).

Ἐκ τῆς **Χρωματολογίας, Α.** Κορδέλλα **ἐρανιζόμεθα τὰ ἑξῆς.**

Θαλασσοειδές, vert céladon, χλοερόν, πλέον πολὺ κυανοῦ, πλέον ὀλίγον βαθὺ τεφρόν· ‖ χλοερὸν τῶν ὀρέων, vert de montagne, τζαγαλὶ ἀνοικτό· χλοερόν, ὀλίγον κυανοῦν, πλέον πολὺ τεφρόν, πλέον ἴχνη καστανίου· ‖ **κυανόχλωρον,** vert bleuâtre; ‖ **σμαραγδοειδές,** vert émeraude, πράσινο ἀνοικτό· καθαρώτατον χλοερόν· ‖ **ὠχρόχλωρον,** vert de pomme, ὠχρὸν χλοερόν, πλέον λευκόν· ‖ **ποῶδες,** vert de pré, χορταρί· ζωηρὸν χλοερόν, πλέον ὀλίγον καθαρὸν κίτρινον· ‖ **πιστακιόχρουν,** vert de pistache, νεφτὶ (χρῶμα βαθύ)· χλοερὸν σκοτεινόν, πλέον κίτρινον, πλέον ἴχνη καστανίνου· ‖ **ἀσπαραγχόχρουν,** vert d'asperge, κυπαρισσί· ‖ **μελάγχλωρον,** vert noirâtre, πράσινο μαυρωπό· ‖ **ἐλαιόχρουν,** vert d'olive, τὸ πράσινον χρῶμα τῆς ἐλῃᾶς· ‖ **ὀμφάκινον,** vert d'huile, τὸ λαδί· χλοερόν, πλέον πολὺ κίτρινον, πλέον ἴχνη τεφροῦ καὶ καστανίνου· ‖ **χλωριδόχρουν,** vert serin (verdier); ‖ **βοτανῶδες** ἢ **χλοῶδες,** vert d'herbe; ‖ **βατράχειον,** vert sale ou vert de grenouille; ‖ **ἐμποτυλιόχρουν** ἢ **φιαλόχρουν,** vert de bouteille; ‖ χλοερὸν χρωμίου ἀνοικτόν, vert de chrôme clair; ‖ **σμαραγδόχρουν,** vert de chrôme émeraude; ‖ **μαλαχιτόχρουν,** vert malachite; ‖ χλοερὸν κοβαλτίου, vert cobalt; ‖ χλοερὸν ὀρυκτὸν ἢ ἀγγλικόν, vert minéral anglais; ‖ χνουδωτὸν χλοερόν, vert velouté; ‖ φυτικὸν χλοερόν, vert vétégal; ‖ **μελανόχλωρον,** vert noir; ‖ **βρυῶδες.** vert mousse; ‖ **ὁλόχλωρον** ἢ **ὁλοπράσινον,** gros vert; ‖ **ὑδατόχλωρον,** vert d'eau; ‖ **θαλασσόχλωρον,** vert de mer; ‖ **μυρτόχλωρον,** vert myrthe; ‖ **χλωροσαῦρα,** vert lézard; ‖ **πιτυόχλωρον,** vert pin (τὸ χλωερὸν χρῶμα τῆς πίτυος ἢ τῆς πεύκης)· ‖ **ὤχρινον,** vert réséda; ‖ χλοερὸν κεκομμένου χόρτου, vert foin coupé; ‖ **ἰόχλωρον,** vert-de-gris (couleur), ζωηρὸν χλοερόν, πλέον ὀλίγον καθαρὸν κυανοῦν· τὸ πράσινον τοῦ ἰοῦ τοῦ χαλκοῦ.

χλωροσαῦρα, ας, ἡ· χλωρὰ σαῦρα, lézard vert.

χλωρότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ χλωροῦ, τὸ χλωρόν, πρασινωπόν, verdeur, n. f. ‖ χλωρότης, τὸ νωπόν, ἡ **φρεσκάδα, fraicheur, n. f.**

χλωροτύρι, τὸ [δημ.], ὁ νωπὸς τυρός, τὸ φρέσκο τυρί, fromage frais (ἡ τροφαλίς, τὸ τροφάλιον).

χλωροϋδρικὸν ὀξύ, esprit de sel; βλ. καὶ ὀξὺ (acide).

χλωροῦχος, ος, ον, βλ. χλωριοῦχος.

χλωροφορμίζω, μέλ. ίσω, chloroformiser ou chloroformer, καθυποβάλλω εἰς τὴν ἀναισθητικὴν ἐνέργειαν τοῦ χλωροφορμίου· ‖ χλωροφορμίζω τινὰ πρὸς ἐκτέλεσιν ἐγχειρήσεως, chloroformiser quelqu'un pour l'opérer.

χλωροφορμικός, ή, όν· chloroformique, adj. ὁ ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὸ χλωροφόρμιον· ‖ εἰσπνοαὶ χλωροφορμικαί, inhalations chloroformiques.

χλωροφόρμιον, ου, τό· chloroforme, n. m. ὑγρὸν ἀχρωμάτιστον ἔχον ἰσχυρὰν πτητικὴν ὀσμήν, εἶνε τὸ κατ' ἐξοχὴν ναρκωτικόν.

χλωροφόρμισις, εως, ἡ· chloroformisation, n. f. τρόπος τοῦ παρέχειν τὸ χλωροφόρ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

μιον, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ ἐπιφέρειν ἀναισθησίαν, λόγῳ χειρουργικῆς ἐνεργείας, κτλ.

χλωροφύλλη [βοτ. καὶ χημ.], chlorophylle, n. f. ἡ οὐσία, ἥτις παράγει τὸν πράσινον χρωματισμὸν τῶν φύλλων καὶ τῶν λοιπῶν πρασίνων μερῶν τῶν φυτῶν, ἡνωμένη μετὰ τοῦ πρωτοπλάσματος ἐν εἴδει κοκκίων· ἀπολαμβάνεται δὲ ἐκ προσφάτων πρασίνων μερῶν καὶ φυτῶν δι' ἐκχυλίσεως μετ' οἰνοπνεύματος, εἴτε καὶ ἄλλως.

χλωρόω-ῶ, μέλ. ώσω· chlorurer, ἑνόνω μετὰ τοῦ χλωρίου, combiner avec le chlore; μεταβάλλω εἰς χλωριοῦχον, transformer en chlorure.

χλωρυδρικός, ή, όν [χημ.], βλ. **ὑδροχλωρικόν**, chlorhydrique· || χλωρυδρικὰ ἅλατα [χημ.], βλ. ὑδροχλωρικὰ (chlorhydrates).

χλωρώδης, ης, ες· chloreux, euse, adj. λέγεται περὶ ὀξυγονούχου ἐνώσεως τοῦ χλωρίου· || **χλωρῶδες** ὀξύ, acide chloreux, ἀέριον κιτρινοπράσινον διαλυτὸν ἐν τῷ ὕδατι· || **ὑποχλωρῶδες** ὀξύ, acide hypochloreux.

χλώρωσις, εως, ἡ· chlorose (ἐκ τοῦ χλωρός, jaune verdâtre), n. f. ἀσθένεια τοῦ αἵματος ἐν ᾗ τὸ δέρμα λαμβάνει χρῶμα κιτρινοπράσινον, χλωρὸν (jaune verdâtre) καὶ ἐν γένει χλώρωσις, les pâles couleurs· || [βοτ.], ἀσθένεια τῶν φυτῶν ἐν ᾗ τὰ φύλλα λαμβάνουσι χρῶμα κιτρινοπράσινον· || [παθολ.] **χλωρίασις** (chlorose) ἢ χλώρωσις ἢ **χλωραναιμία**. Νόσος καθολικὴ πρωτοπαθὴς προσβάλλουσα κατὰ κανόνα τὰς ἐφήβους κόρας ἀπὸ τοῦ 14ου ἕως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας χαρακτηριζομένη δὲ κυρίως ὑπὸ ἐλαττώσεως τῆς αἱμοσφαιρίνης καὶ τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων καὶ ὀφειλομένη εἰς ἄμεσον καὶ ἐπιβλαβῆ δρᾶσιν ἐπὶ τῆς ζωτικῆς διαπλάσεως τοῦ αἵματος εἴτε ἕνεκα σκιατραφοῦς βίου (ῥάπτριαι), διαμονῆς ἐν ἐργοστασίοις δυσαέροις (ἐργάτριαι), σωματικῶν καὶ διανοητικῶν κόπων (διδασκάλισσαι, παιδαγωγοί, μαθήτριαι), ἀτελοῦς θρέψεως συνδυαζομένης μετὰ κακῆς διαίτης, εἴτε ἕνεκα ἐνδεοῦς λειτουργίας τῶν αἱματοποιητικῶν ὀργάνων (σπληνός, μυελοῦ, ὀστῶν, λεμφικῶν γαγγλίων. Καὶ νεανίαι ἁβροδίαιτοι καὶ γυναικοφυεῖς ὑπόκεινται ἔστιν ὅτε εἰς χλωρίασιν. Ἡ νόσος παρέρχεται καθ' ἑαυτὴν μετὰ τὸ 20ὸν ἔτος, ὅτε παύει πλέον ἡ μεγάλη ἐκείνη ἀναστάτωσις καθ' ὅλον τὸν ὀργανισμὸν ἡ ἀναδεικνύουσα τὴν ἔφηβον μετάπλασιν. Συμπτώματα αὐτῆς εἶνε ὠχρότης τοῦ προσώπου, τῶν ὁρατῶν βλεννοϋμένων καὶ ὅλου τοῦ δέρματος, κόπωσις καὶ κάματος τῶν μυῶν γενικῶς, ὀκνηρία πρὸς οἱανδήποτε ἐργασίαν, κεφαλαλγία, βόμβος ὤτων, ἴλιγγος, στομαχικαὶ διαταραχαί, ἀνορεξία, ἰδιότροποι ὀρέξεις, δυσκοιλιότης, καρδιαλγίαι, παλμοὶ τῆς καρδίας, λιποθυμίαι, φύσημα ἢ βόμβος βόμβυκος ἀπὸ τῶν σφαγιτίδων, ὡς καὶ φύσημα ἀναιμικόν, ἀνωμαλίαι τῆς ἐμμήνου καθάρσεως μέχρι τελείας ἐπισχέσεως, λευκόρροια. Ἡ διάγνωσις τῆς χλωριάσεως εἰ καὶ εὔκολος ἀπαιτεῖ προσοχήν, μὴ τὰ παρατηρούμενα συμπτώματα αἰτιῶνται ἀναιμίαν ἢ ἐμφωλεύουσαν φυματίωσιν, περὶ οὗ σχεδὸν πάντοτε δέον νὰ φοβώμεθα προκειμένου περὶ ἀτόμου ὑπὲρ τὰ 20 ἔτη γεγονότος. Ἡ πρόγνωσις εἶνε πάντοτε καλὴ καὶ ἡ θεραπεία συνίσταται εἰς ἐπίτευξιν καλῆς διαίτης σωμασκίας μεμετρημένης, καὶ εἰς τὴν χορήγησιν σκευασιῶν σιδήρου, κινίνης, πικρῶν ἐκχυλισμάτων, σιδηρούχων ὑδάτων εἰς πόσιν, ἀρσενικούχου διαλύσεως τοῦ Fowler.

χλωρωτικός, ή, όν [παθολ.], chlorotique, adj. προσβληθεὶς ὑπὸ χλωρώσεως, atteint de chlorose; π. χ. νεᾶνις χλωρωτική, jeune fille chlorotique; || ὁ σχετιζόμενος μὲ χλώρωσιν, qui a rapport à la chlorose; π. χ. ὠχρότης χλωρωτική, pâleur chlorotique, || [οὐσ.] un, une chlorotique, ὁ πάσχων ἐκ χλωρώσεως.

χνάρι, τὸ [δημ.], (ἰχνάριον, ἴχνος, τὸ πάτημα), τὸ ὑποκάτω τῶν ὑποδημάτων, τὸ πέλμα [ὑποδήματος], semelle [de soulier]. § —, ὑπόδειγμα ἐργασίας, πρότυπον, patron, n. m. τὸ πρότυπον, modèle, n. m. || τὰ χνάρια φορέματος, les patrons d'une robe; [ναυπηγ.] gabarit, n. m. βλ. ἰχνάριον.

χνάρι [διάλ. Ἠπείρ.], τὸ ὑπόδειγμα ἐργασίας ἢ κεντήματος, ἰχνάριον, τὸ πρότυπον, patron, modèle.

χνοάζειν, ἡβάσκειν· βλ. χνοάζων.

χνοάζω, μέλ. άσω, κοινῶς **χνουδιάζω**, se cotonner; se pelucher; ἐπὶ ὑφασμάτων, καθίσταμαι ὅμοιος πρὸς τὸν βάμβακα, ἤτοι μαλακός, βγάζω χνοῦδι. § χνοάζω, μέλ. άσω, εἶμαι κεκαλυμμένος μὲ χνοῦν (χνοῦδι), se couvrir de duvet, ἤτοι μὲ λεπτὰς τρίχας· ἰδίως λαμβάνω τὴν πρώτην λάχνην (τρίχας μύστακος καὶ γενείου) ὡς σημεῖον τῆς ἀρχομένης ἥβης, commencer à avoir de la barbe.

χνοάζων, ουσα, ον· pubescent, ente, adj. (ἐκ τοῦ λατ. pubescere), ὁ καλυπτόμενος ὑπὸ λεπτῶν καὶ βραχειῶν τριχῶν, qui est garni de poils fins et courts; || χνοάζων καυλός, tige pubescente; βλ. καὶ ἡβάσκων.

χνόασις, εως, ἡ· pubescence, n, f. [φυσ. ἱστ.] χνοασμός, φανέρωσις χνουδίου, κατάστασις ἐπιφανείας χνοαζούσης, κεκαλυμμένης ὑπὸ λεπτῶν καὶ βραχειῶν τριχῶν, état d'une surface pubescente, couverte de poils fins et courts; || ἡ χνόασις τῶν καυλῶν, τῶν φύλλων, τῶν πετάλων, la pubescence des tiges, des feuilles, des pétales; βλ. καὶ ἥβησις.

χνόη, ης, ἡ· fusée (n. f.) [d'essieu]; τὸ μέρος τοῦ ἄξονος (essieu) τὸ εἰσερχόμενον ἐν τῇ πλήμνῃ (moyeu) τοῦ τροχοῦ· βλ. καὶ ἄξων· || χνόαι διαμετρητικαὶ τῶν πλημνῶν, fusées pour calibrer les moyeux.

χνόϊον, ου, τό, velours, n. m. βλ. βελοῦδο.

'χνόκοπος, ὁ [διάλ. Καρπάθου], τὸ ἰχνάρι ἢ **χνάρι**, ἐφ' οὗ κόπτουσι τὰ ἐνδύματα.

χνοανθής, ής, ές· pubiflore (ἐκ τοῦ λατ. pubes, pubis, duvet, et flos, floris, fleur), adj. ὁ ἔχων ἄνθη κεκαλυμμένα ὑπὸ λεπτοῦ χνοός, qui a des fleurs couvertes d'un léger duvet.

χνοοφόρος, ος, ον, pubigère (ἐκ τοῦ λατ. pubis, duvet καὶ gerere, porter), adj. [βοτ.] ὁ κεκαλυμμένος ὑπὸ χνοός, qui est garni de duvet

'χνός, τὸ [διάλ. Καρπάθου], ἀντὶ ἴχνος, ἐπιφάνεια.

χνότον, ου, τὸ [δημ.] (ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πληθ. τὰ χνότα)· ἡ τοῦ στόματος ἀποφορά, ἀπόπνοια, haleine, n.f. (ἡ μὲν καλὴ) fraiche, (ἡ δὲ δυσώδης) forte· ‖ μυρίζουν (βρωμοῦν) τὰ χνότα του, il a l'haleine forte ; ‖ [μεταφ.] τὰ χνότα μας δὲν τεριάζουν [φρ.], nous ne chauffons pas du même bois.

χνουδᾶτος, η, ον [δημ.], βλ. χνουδωτός.

χνοῦδι, τὸ [δημ.], duvet, n.m. (ὁ χνοῦς)· τὸ χνοῦδι (χνοῦς) τῶν ὀπωρῶν, ὡς τοῦ κυδωνίου, ῥοδακίνου, κτλ. ἢ καὶ τῶν ὑφασμάτων, coton [des fruits, etc.] ; ὁ χνοῦς τοῦ προσώπου, poil follet [du visage], (ἴουλος τοῦ προσώπου τῶν νέων)· ‖ αὐτὸ τὸ ὕφασμα σηκόνει χνοῦδι, cette étoffe jette du coton, cotonne ou peluche.

χνουδιάζω, μέλ. άσω [δημ.], χνοάζω (ἐπὶ ὑφασμάτων) σηκόνω χνοῦδι, cotonner ou pelucher.

χνουδίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἀφαιρῶ τὸ χνοῦδι (τὸν χνοῦν), ôter le coton (le duvet) ; πτιλόω-ῶ, éplucher ; [πρόσωπον ἰδ.], épiler, =ἀφαιρῶ τὸν λεπτὸν χνοῦν, τὰς τρίχας, dépiler.

χνούδισμα, ατος, τὸ [δημ], ἡ ἀφαίρεσις τοῦ χνοός, πτίλωσις, épluchement, n. m. [τοῦ προσώπου] épilation, n. f. πτίλωσις, ψίλωσις, dépilation, n. f.

χνουδίστρια, ας, ἡ [δημ.], παρατίλτρια, épileuse, n. f. γυνὴ ἀφαιροῦσα τὸν χνοῦν ἐκ τοῦ προσώπου ἢ σώματος τῶν γυναικῶν, femme qui épile, καὶ κομμώτρια, ἡ κοσμοῦσα καὶ ψιλοῦσα τὰς γυναῖκας, κούρισσα.

χνουδωτός, ή, ὸν [δημ.], χνοώδης, κεκαλυμμένος ὑπὸ χνοὸς (ἀπὸ χνοῦδι), couvert de duvet (de coton) ; ἔχων χνοῦν (χνοῦδι) duveté, ée, adj. χνοώδης, duveteux, euse, adj. cotonneux, euse, adj. κεκαλυμμένος δι' εἴδους χνοός, recouvert d'une sorte de duvet; ‖ ὁ φλοιὸς τῶν κυδωνίων εἶνε χνοώδης, la peau des coings est cotonneuse ; [ἐπὶ ὑφάσμ. ἐν.] peluché, ée, adj. en peluche ; ‖ χνουδωτός, ή, ὸν (τριχωτός), velu, e adj. couvert de poils· ‖ χνουδωτὸν χλοερόν, vert velouté ; βλ. καὶ χλωρόν· [οὐδ. οὐσ.] χνουδωτόν, τό· velours, βλ. βελοῦδο.

χνούμη [διάλ. Ἠπείρου], χνοῦς, τὸ λεπτότατον ἄχυρον.

χνοῦς (όος), ὁ· γεν. χνοός, καὶ χνοῦ, δοτ. χνοΐ, αἰτ. χνοῦν, κοινῶς τὸ χνοῦδι, duvet, n. m. βλ. λέξιν.

χνοώδης, ης, ης, ὅμοιος μὲ χνοῦν, κεκαλυμμένος μὲ χνοῦδι, βλ. χνουδωτός.

χνωτίζω [διάλ. Καρπάθου], δυσοσμῶ, ἀποδίδω δυσοσμίαν ἐκ τῶν χνότων.

χνῶτον, τό· πληθ. χνῶτα· βλ. χνότον· ‖ χνῶτα, τὰ [διάλ. Ἠπείρου καὶ Βυζ.] καὶ εἰς τὴν φράσιν «τοῦ πῆρα τὰ χνῶτα», ἐνεβάθυνα εἰς τὰ διανοήματά του. Ἐκ τοῦ ἀχνός.

χοάνη, ης, ἡ· καὶ

χόανον, ου, τό· καὶ χόανος, ὁ· creuset, n. m. ἡ χώνη ἐν τοῖς μεταλλουργείοις καὶ χημείοις. Τὸ χωνευτήριον· ὑποκοριστικὸν petit creuset, χοάνιον, τό· καλεῖται οὕτω δοχεῖον ἐκ μετάλλου κτλ. ἀνθιστάμενον εἰς λίαν ὑψηλὴν θερμοκρασίαν, ἐν ᾧ ἐντίθεται μέταλλον πρὸς τῆξιν.

χόβολη, ης, ἡ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ἡ καίουσα ἀκόμη στάκτη, ἡ θερμὴ ἔτι τέφρα ξύλων ἢ ἀνθράκων, cendres chaudes ; ἡ θερμοσποδιά, ἡ ἀνθρακιά, braise, n. f. βλ. λέξιν· ‖ ψήνω κάστανα εἰς τὴν χόβολην, faire cuire des marrons dans les cendres.

χοινίκη, ης, ἡ· trépan, n. m. βλ. τοξοτρύπανον (drille) ; χοινίκιον, τὸ (petit trépan). Ἐργαλεῖον σιδηροῦν φέρον κνώδοντα (mèche), χρήσιμον διὰ τὸ ἄνοιγμα ὀπῶν. § — βλ. χοινικίς.

χοινικίς, ίδος, ἡ καὶ χοῖνιξ, ικος, ἡ· œil [de roue] ἢ trou [de moyeu], τοῦτ' ἔστιν ἡ τρῦπα τῆς πλήμνης· ‖ — [ἁμαξ.], forrure du moyeu, n. f. τοῦτ' ἔστιν ἡ τρῦπα τοῦ τροχοῦ εἰς ἣν ἐμβάλλεται ὁ ἄξων. § —, crapaudine, n. f. βλ. κοτύλη. § — [ναυτ.], βλ. παράκυκλος, rondelle ou rosette ou virole.

χοινικοδιώκτης, ου, ὁ· chasse-boîte; βλ. ἐγκρουστήρ.

χοινικοτόρος, ου, ὁ· quille, n. f. (τέρετρον πλήμνης, taraud à ouvrir les moyeux) ; ‖ ἑλικοτομὶς κωνοειδής, taraud à quille ; βλ. καὶ ἑλικοτομίς (taraud).

χοινικοφόρος (ἵππος)· βλ. λευκόπους.

χοῖνιξ, ικος, ἡ· βλ. χοινικίς. § chœnix ou chenice, n. m. παλαιὸν μέτρον χωρητικότητος διὰ σιτηρὰ καὶ ξηροὺς καρπούς· εἶχε δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ Σόλωνος 4 κοτύλας (λίτρ. 1,08), βραδύτερον δὲ 6 (λίτρ. 1,228). § —, βλ. πλήμνη, moyeu. § χοῖνιξ τῆς ἕλικος, moyeu de l'hélice, ἤτοι ὁ κορμὸς τῆς ἕλικος.

χοιραδικός, ή, όν· ὁ πάσχων ἐκ χοιράδων, scrofuleux, euse, adj. ou écrouelleux, euse, adj. βλ. χοιράδωσις· ‖ οἴδημα χοιραδικόν, tumeur scrofuleuse.

χοιράδωσις, εως, ἡ· χοιραδικὴ κατάστασις, état scrofuleux. Ἰδία κατάστασις τοῦ ὀργανισμοῦ καθολική, πολλὴν συνάφειαν ἔχουσα πρὸς τὴν ἐκ τῆς φυματιώσεως ἢ τῆς συφίλιδος παρασκευαζομένην καὶ ἀπότοκος οὖσα τῆς ὑπάρξεως τῶν χοιράδων κατὰ τὸ ἀδενικὸν καὶ τὰ λοιπὰ συστήματα. Ἡ διάθεσις αὕτη μεταβιβάζεται κληρονομικῶς ἀπὸ πατρὸς ἢ μητρὸς εἰς τὰ τέκνα ἢ καὶ κατὰ παππῴαν κληρονομίαν. Ὁ τὴν κατάστασιν ταύτην (ἰδιοσυγκρασίαν χοιραδικὴν) ἔχων καλεῖται χοιραδικός. Αἱ χοιράδες λεγόμεναι (γαλλ. scrofules, γερμ. scrofeln) ἤτοι ὄγκοι ἀνώμαλοι τὸ σχῆμα, σκληροί, ἀνώδυνοι, διεκφεύγοντες τῶν δακτύλων, διαπλασσόμενοι κατὰ τὰ λεμφικὰ γάγγλια τοῦ λαιμοῦ καὶ τῆς μασχάλης, βαθμηδὸν αὐξανόμενοι τὸν ὄγκον, μαλακυνόμενοι, κλυδάζον-

τες, ἐκπυϊσκόμενοι καὶ μετὰ τὴν αὐτόματον σχάσιν τοῦ δέρματος καὶ ἐκροὴν πύου ἐπὶ πλείονα ἢ ἐλάσσονα χρόνον ἐπουλούμενοι διὰ πλάσεως οὐλογενοῦς ἱστοῦ, συνεχομένου ἀρρήκτως πρὸς τὰ ὑποκείμενα μαλθακὰ ἢ σκληρὰ μόρια καὶ κειμένου ταπεινότερον τῆς ἐπιδερμίδος (οὐλὴ μόνιμος καὶ ἀνεξάλειπτος τῶν χοιραδικῶν). Οἱ ὄγκοι οὗτοι ἀπολήγοντες εἰς πύησιν καὶ ἐπούλωσιν ἀφ' ἑαυτῶν ἀδιακόπως ἀναφαίνονται κατὰ τὰ λεμφικὰ γάγγλια, ἅπερ κατὰ διαδοχὴν ἁλίσκονται ὑπὸ τῆς χοιραδικῆς διεργασίας. Ἡ χειρουργικὴ ἐπέμβασις πρὸ τῆς μαλακύνσεως καὶ πυήσεως τῶν χοιράδων πρὸς ἐκτομὴν τοῦ πάσχοντος γαγγλίου μόνον ἀπὸ τῆς οὐλῆς δύναται ν' ἀπαλλάξῃ, οὐχὶ δὲ καὶ ἀπὸ τῆς παραγωγῆς ἑτέρου χοιραδικοῦ ὄγκου εἰς ἄλλο γάγγλιον διὸ καὶ μόνον προχειμένου περὶ μονομερῶν ὄγκων ἐκ χοιραδώσεως δύναται νὰ συνιστᾶται. Θεραπεία ἐπὶ ταύτης ὡς καὶ ἐπὶ πάσης ἄλλης μορφῆς χοιραδικῆς, εἶνε ἡ ἐν καθαρῷ ἀέρι διαμονή, ἡ παροχὴ τροφῆς ῥευστικῆς, αἱ γυμναστικαὶ ἀσκήσεις καὶ ἐπιβοηθητικῶς αἱ ἰωδιοῦχοι σκευασίαι καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ ὀνίσκου, τὰ θαλάσσια καὶ θειοῦχα λουτρά.

χοιράς, άδος, ἡ [συνήθ. πληθ.] αἱ χοιράδες κοινῶς **χελώνια** scofules, n. f. pl. ou écrouelles, n. f. pl. καὶ κοινῶς **humeurs froides**, n. f. pl. βλ. **χοιράδωσις.**

χοιράς, άδος, ἡ [ναυτ.], banc, n. m. καλεῖται οὕτω γενικῶς ὕψωσίς τις ἄνωθεν τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης. καὶ κυρίως ὅταν ἡ ὕψωσις αὕτη ὑπερβαίνῃ ὀλίγον τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος (qui s'élève un peu au dessus de l' eau) κοινῶς ἡ ξέρα· || ἄκρον χοιράδος, queue d'un banc. § χοιρὰς [ναυτ.], danger, n. m. (κίνδυνος) συνώνυμον τοῦ banc ; γενικὴ ὀνομασία διδομένη εἰς πᾶν θαλάσσιον ἐμπόδιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ἐξοκείλῃ πλοῖον· οὕτως αἱ **ὕφαλοι, σύρτεις, σκόπελοι, βραχέα,** κτλ. εἶνε **χοιράδες** (βλ. **σύρτις** (basse), **σκόπελος** (écueil), **ὕφαλος** (récif), **βράχος** (rocher). § χοιρὰς [ναυτ.], somme, n. f. χοιρὰς (banc) ἐκ ψήφων, ἄμμου ἢ πηλοῦ εὑρισκομένη ἔξωθεν διαύλου ἢ **πόρου** (chenal). § χοιρὰς [ναυτ.], poulier, n. m. χοιρὰς (banc) **ἀμμοχαλικώδης**, ἤτοι ἐκ χαλίκων καὶ ἄμμου.

χοίρειος καὶ χοίριος, ος καὶ α, ον (κρέας) τοῦ χοίρου, χοίρινος, de porc ; de cochon ; || κρέας χοίρειον, viande de porc ; || χοίριον λίπος χυτὸν (κεκαθαρμένον), ὅπερ καλεῖται **σίαλος**, saindoux, n. m. ταυτόσημον τοῦ axonze, n. m. βλ. **ὀξύγγιον.**

χοιρίδιον, ου, τό· ὑποκορ. τοῦ χοῖρος, μικρὸς χοῖρος, petit cochon ; porcelet, n. m.

χοίρινος, η, ον, καὶ

χοιρινός, ή, όν, χοίρειος, χοίριος, de porc ; || λίπος χοίρινον, vieux oing ; τετηκὸς λίπος, χοίρινον, χρήσιμον πρὸς ἐπάλειψιν τῶν ἀξόνων. § [οὐδ. οὐσ.] χοιρινόν, de porc [frais].

χοίριος, ος καὶ α, ον, βλ. **χοίρειος.**

χοιροβοσκός, οῦ, ὁ καὶ ἡ· ὁ χοίρους τρέφων, ποιμαίνων, gardeur (euse) de porcs, porcher, ére, n.

χοιροβότανον, τὸ [δημ.], ἡ ἀνδράκλα, pourpier, n. m.

χοιρόγρυλλος, ου, ὁ· cobaye, n. m. μικρὸν τρωκτικὸν μαστοφόρον καλούμενον κοινῶς χοῖρος τῶν Ἰνδιῶν, cochon d'Inde.

χοιρομάνδρι, τὸ [δημ.], σταῦλος τῶν χοίρων, étable à pourceaux ; τόπος ὅπου τρέφονται χοῖροι, **χοιροτροφεῖον,** porcherie, n. f. toit à porc.

χοιρομέρι, τὸ καὶ

χοιρομήριον, ου, τό· μηρὸς χοίρου ἁλίπαστος καὶ καπνιστός, jambon, n. m.

χοῖρος, ου, ὁ, κοινῶς τὸ **γουροῦνι** (τὸ μεγάλο), porc, n. m. τὸ μικρὸν χοιρίδιον, cochon, n. m. ou pourceau, n. m. || καμαρώνει σὰν τὸν χοῖρον ποῦ τὸν ξύνουν [φρ.], **il est serieux comme un âne qu'on étrille.**

χοιροστάσιον, ου, τὸ (κατὰ τὸ ποιμνιοστάσιον, porcherie, n. f. τὸ **χοιροτροφεῖον.**

χοιροτροφεῖον, ου, τό, κοινῶς τὸ **χοιρομάνδρι** καὶ **γουρουνομάνδρι,** porcherie, n. f. βλ. λέξεις.

χολᾶτο, τό [διάλ. Ἠπείρ.], τὸ βαθέως πράσινον φύλλωμα· ἔχον τὸ χρῶμα τῆς χολῆς.

χολέρα, ας, ἡ· choléra, n. m. συνώνυμα : **choléra asiatique, choléra-morbus** καὶ **trousse-galant** ; || ἀσιατικὴ χολέρα, **choléra asiatique**, ἧνε νόσος λοιμώδης ἀπότοκος τοῦ εἰς τὸν πεπτικὸν σωλῆνα παρεισδύσαντος εἰδικοῦ παράγοντος, ὅστις ὑπὸ τοῦ Κὼχ παρετηρήθη καὶ ἐκλήθη βακτήριον τὸ κόμμα (kommabacilus). Κύρια χαρακτηριστικὰ εἶνε ἀκατάσχετοι ἔμετοι καὶ κοιλιακοὶ πόνοι, ἄφθονοι κενώσεις, συσπάσεις τῶν μυῶν, κυάνωσις τοῦ προσώπου καὶ κατάψυξις τοῦ σώματος· || **χολέρα ἡμεδαπὴ** ἢ **σποραδική,** ἢ χολερίνη, **cholera nostras,** γαλλ. **choléra sporadique** ou **cholérine**, εἶνε νόσος μεταδοτικὴ ὀφειλομένη εἰς **βακτήριον,** πάντη διάφορος τῆς ἀσιατικῆς ἢ ἰνδικῆς ἕνεκα τῶν ἠπίων αὐτῆς συμπτωμάτων διαρροίας καὶ ἐμέτου, ἀναφαίνεται περὶ τὰ τέλη τοῦ θέρους σποραδικῶς ἢ ἐπιδημικῶς, ἕνεκεν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν καὶ τῆς ἐδωδῆς δυσπέπτων τροφῶν, ἀώρων ὀπωρῶν, πόσεις ὀξείνου γάλακτος, ἀφθόνου γλεύκους καὶ ἀρτιζυμώτων οἴνων· || χολέρα βρεφική, **choléra infantile** ; || χολέρα τῶν ὀρνίθων, **choléra des poules, des oiseaux de basse-cour.**

χολεριάω-ῶ, μέλ. άσω· ἔχω τὴν νόσον χολέραν, ἀσθενῶ ἐξ αὐτῆς, **être malade du choléra.**

χολερικός, ή, όν, χολεριῶν, ἀφορῶν τὴν χολέραν, de choléra ; cholérique, adj. § —, ἀφορῶν τὴν χολήν, bilieux, euse, adj. cholérique, adj. § [οὐσ.] προσβληθεὶς ὑπὸ τῆς χολέρας, **atteint de choléra** ; cholérique, adj. et n.

χολερίνη, ης, ἡ· cholérine, n. f. λέγεται ἡ καλοήθης μορφὴ τῆς ἡμιδαπῆς χολέρας ἥτις ἀπολήγει εὐκόλως εἰς ἴασιν μὲ 1-2 ἑβδομάδας κατόπιν χρήσεως πάγου, ὀπίου, μορφίνης, αἰθέ-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ρος καὶ καλῆς τροφῆς· εἶνε ἐπικίνδυνος διὰ γέροντας καὶ δι' ἐξησθενημένα ἄτομα.

χολεριῶν, οῦσα, όν· προσβεβλημένος ὑπὸ χολέρας, atteint du choléra ; χολερικός, cholérique, adj.

χολερυθρίνη, ης, ἡ· biliburine, n. f. οὐσία χρωστικὴ ἐνυπάρχουσα ἐν τῇ χολῇ ἰδίᾳ τῶν σαρκοφάγων ζώων ὡς καὶ τοῦ ἀνθρώπου, ἀδιάλυτος ἐν τῷ ὕδατι· τὸ ἐν ἀραιοῖς ἀλκαλίοις κιτρινέρυθρον διάλυμα αὐτῆς τῇ προσθήκῃ νιτρικοῦ ὀξέος χρώννυται κατ' ἀρχὰς πράσινον, εἶτα δὲ διαδοχικῶς κυανοῦν, ἰόχρουν, ὑσγινέρυθρον καὶ τέλος σκοτεινῶς κίτρινον, ἡ δὲ διαδοχὴ αὕτη τῶν χρωμάτων εἶνε τόσον χαρακτηριστική, ὥστε εἶνε δυνατὸν νὰ ἐρευνηθῇ ἡ ὕπαρξις χολῆς ἔν τινι ῥευστῷ, π. χ. ἐν τοῖς οὔροις.

χολή, ῆς, ἡ· bile, n. f. πεπτικὸν ὑγρὸν ἐκκρινόμενον ἐκ τοῦ ἥπατος πρὸς διάλυσιν τῶν λιπωδῶν σωμάτων τῶν τροφῶν· [τῶν ζώων ἰδ.] fiel, n. m. [τῶν ἰχθύων] amer, n. m. || ἐξέρασε χολήν, il a vomi de la bile ; || ἔσπασεν ἡ χολή μου [φρ. δημ.], j'ai eu peur ; j'ai été effrayé; || [μεταφ.] κινῶ τὴν χολήν, émouvoir (échauffer) la bile = ἐρεθίζω τὴν χολήν τινος, προκαλῶ τὴν ὀργήν, παροργίζω τινά, exciter la colère ; || ἔχυσε τὴν χολήν του, il a déchargé sa bile ; il a répandu son fiel ; || δὲν ἔχει χολὴν μέσα του, il est sans fiel ; || μ' ἐπότισε χολήν, il m'a abreuvé de fiel (d'amertume) = μ' ἐπότισε πικρίαν.

χοληδοκυστικός, ή, όν· cystidocole (κύστις καὶ λατ. colo, κατοικῶ) τῆς χοληδόχου κύστεως.

χοληδόχος, ος, ον· ὁ δεχόμενος τὴν χολήν, qui reçoit la bile ; || χοληδόχος κύστις, vésicule de la bile ; vésicule biliaire ; vésicule du fiel ; cholécyste, n. m. ὄργανον ὑμενῶδες θυλακοειδὲς καὶ ἀπιοειδές, χρησιμεῦον εἰς ἐναπόθεσιν τῆς ὑπὸ τῶν ἡπατικῶν κυττάρων παρουσιαζομένης χολῆς καὶ κατασκηνοῦν εἰς ἐντύπωμα ὑπάρχον κατὰ τὴν κάτω ἐπιφάνειαν τοῦ δεξιοῦ λοβοῦ τοῦ ἥπατος, εἰς τὸ κυστικὸν λεγόμενον ἐντύπωμα.

χολιάζου [διάλ. Κύμης], ἀόρ. χόλιασα· χολιάζω, ὀργίζομαι, θυμόνω· μετ. χολοσκασμένος (ἐκ τοῦ χόλος=ὀργή).

χολιάζω, μέλ. άσω (χολόομαι-οῦμαι, μέλ. χολώσομαι, ἀόρ. ἐχολώθην), εἶμαι ὠργισμένος, ὀργίζομαι, se fâcher ; σκυθρωπάζω, κακιόνω, bouder, βλ. κακιόνω.

χόλιασμα, ατος, τὸ [δημ.], ὁ χόλος, ἡ κάκη (κάκια), μῆνις, ὀργή, fâcherie, n. f. ἡ σκυθρωπότης, τὸ κάκιωμα, bouderie, n. f.

χολικόν, τὸ [διάλ. Οἰνόης] πληγή, ἕλκος, τραῦμα.

χολικός, ή, όν· biliaire, adj. ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν χολήν· || χολικὴ συσκευή, ὄργανα ἢ πόροι χολικοὶ καὶ χολαγγεῖα, appareil biliaire, organes ou voies biliaires. || χολόλιθοι, calculs biliaires.

χολιῶ [διάλ. Νισύρου], χολιάζω, χολόομαι, λυποῦμαι (ἐκ τοῦ χόλος).

χολοκοῦκι, τὸ δενδρίον τοῦ γένους τῶν δαφνοειδῶν, sainbois, n.m. συνών. garou, n.m.

χολόκουκκο, κνίδιος κόκκος, ὁ καρπὸς τῆς θυμελαίας, baie de sainbois, grain de garou.

χολόλιθος, ου, ὁ· σύγκριμα σχηματιζόμενον ἐν τῇ χοληδόχῳ κύστει, calcul biliaire. Οἱ χολόλιθοι εἶνε ἀνόργανα κρυσταλλικὰ σώματα ἄλλοτε ἄλλου μεγέθους καὶ σχήματος, μορφούμενα ἐν τῇ κοιλότητι τῆς χοληδόχου κύστεως ἢ ἐν τῷ ἡπατικῷ πόρῳ ἢ τέλος ἐν τῷ χοληδόχῳ πόρῳ. Ἀποτελοῦνται συνήθως ὑπὸ σωρειῶν κρυστάλλων χολοστεατίνης καὶ ἁλάτων χολικῶν ἀφθόνων ὑπὸ τοῦ ἥπατος παραγομένων. Ἡ ὕπαρξις χολολίθων ἐν τῷ ὀργανισμῷ ἀποτελεῖ πάθος ἀρκετὰ ἐπώδυνον καὶ κινδυνῶδες, τοὺς καλουμένους κωλικοὺς τοῦ ἥπατος, ἤτοι πόνους σφοδροτάτους κατὰ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον καὶ κατὰ τὸ ἐπιγάστριον, ἀνακλωμένους ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ὤμου, τῆς ὠμοπλάτης καὶ τοῦ βραχίονος, ἐπαναλαμβανομένους περιοδικῶς καὶ ὀφειλομένους εἰς τὴν κάθοδον χολολίθων εἰς τὸν κυστικὸν ἢ τὸν χοληδόχον πόρον· ἡ θερμοκρασία τοῦ δεξιοῦ ὑποχονδρίου εἶνε ἀνωτέρα τῆς μασχαλαίας· ἐπιγίνεται πολλάκις ἴκτερος· αὐξάνει ὁ ὄγκος τοῦ ἥπατος καὶ τῆς χοληδόχου κύστεως· ὑπάρχουσι φρίκη, ἔμετοι, παραλήρημα, συσπάσεις μυῶν καὶ κίνδυνος συγκοπῆς. Τὰ συμπτώματα ταῦτα παύονται μετὰ τὴν κάθοδον τῶν χολολίθων εἰς τὴν χοληδόχον κύστιν ἢ τὴν ἐκβολὴν αὐτῶν εἰς τὸ δωδεκαδάκτυλον. Θεραπεία συμπτωματική· βλ. καὶ **σύγκριμα.**

χολόρροια, ας, ἡ· ἡ ἐκροὴ τῆς χολῆς ἐκ τῆς χολοδόχου κύστεως, flux bilieux ou flux hépatique.

χολοσκάνω, μέλ. άσω [δημ.] θλίβω, λυπῶ (τινά), chagriner ou affliger, ἀντιλέγω τινὶ καὶ παροργίζω αὐτόν, τὸν κάμνω νὰ θυμώσῃ, contrarier ; παροργίζω, καταπιέζω, vexer ; παροξύνω, ἐρεθίζω, dépiter ; συγχίζω, πεισμόνω τινά, faire bisquer. § [οὐδ.] θλίβομαι, λυποῦμαι, s'affliger ; ὀργίζομαι πολύ, ἀγανακτῶ, endêver ; ὀργίζομαι, πεισμόνω, éprouver du dépit ; συγχίζομαι, πεισμόνω, bisquer, κοινῶς χαλνῶ τὸ σηκῶτι μου, χαλνῶ τὸ αἷμά μου, se faire du mauvais sang.

χολόσκασις, εως, ἡ καὶ

χολόσκασμα, ατος, τὸ [δημ.], λύπη, chagrin, n. m. ὀργή, θυμός, πεῖσμα, dépit, n.m. περιπάθεια, crève-cœur, n. m.

χολοστεαρίνη, ης, ἡ· cholestérine, n. f. ἓν τῶν κυρίων συστατικῶν τῆς χολῆς ἐξαγόμενον ἐκ τῶν χολολίθων τοῦ ἀνθρώπου διὰ τοῦ οἰνοπνεύματος καὶ τοῦ αἰθέρος ἐν οἷς διαλύεται.

χολώδης, ης, ες, bilieux, euse, adj. ὁ ἐκ τῆς χολῆς προερχόμενος καὶ ὁ ἀφθονῶν εἰς χολήν, qui abonde en bile.

χονδράδα, ας, ἡ καὶ

χονδράδι, τὸ [δημ.] γνάφαλα, κροκὺς (χονδρομέταξα), bourre [de laine ; de soie, etc.], χονδρὸν μαλλί, χονδρόμαλλον, grosse laine ; χονδρὴ κλωστή, gros fil ; ἀποξέσματα, νήματα καννάβεως κτλ. filasse, n.f. π. χ. τὸ στυ-

πεῖον. § — ὑπόστημα, κατακάθισμα [ἐλαίου] fèces [d'huile].

χονδραίνω, μέλ. άνω· καθιστῶ τι παχύ, χονδρόν, rendre gros ; παχύνω, grossir ; ‖ τὰ ἐχόνδρηναν [φρ.], ils en vinrent aux (ils se dirent de) gros mots ; § [οὐδ.] γίνομαι παχύς, χονδρός, devenir, gros ; παχύνομαι, grossir ; [s'] engraisser ; ‖ ἡ φωνὴ τοῦ παιδιοῦ αὐτοῦ ἐχόνδρηνεν [ἐκ τῆς ἡλικίας], la voix de ce garçon a mué.

χονδράνθρωπος, ου, ὁ [δημ.] ἄνθρωπος χυδαῖος, βάναυσος, χωριάτης, homme grossier ; (λίαν ἀγροῖκος, rustre. n. m. χυδαῖος καὶ (ῥυπαρός), goujat, n. m. εὐήθης, ἀγροῖκος, balourd, e. n. χονδράνθρωπος, paltoquet, n. m. (=homme grossier ou sans valeur).

χονδρὴ λάσπη, crépi, n. m. βλ. **πεταχτόν.**

χονδρικός, ή, όν, ὁ κατὰ ποσότητα, κατ' ὄγκον γινόμενος, qui se fait en gros ; ‖ χονδρικὴ πώλησις, vente en gros.

χονδρικῶς [ἐπίρ.] ἐν ποσότητι, en gros. § —, βλ. **κατ' ἀποκοπήν,** en bloc.

χονδρίνη, ης, ἡ· chondrine, n. f. ζωϊκὴ κόλλα προερχομένη ἐκ τοῦ χονδρογόνου ἱστοῦ τοῦ σώματος τῶν ζώων διαμείναντος ἐπὶ 24 ὥρας ἐμβαπτισμένου ἐν ὕδατι· ἡ προκύπτουσα πηκτωματώδης οὐσία εἶνε ἡ χονδρίνη διαλυτὴ ἐν ὕδατι, ἐν ἀλκαλίοις, ἐν καυστικῇ ἀμμωνίᾳ. Τὸ διάλυμα αὐτῆς τῇ προσθήκῃ οἰνοπνεύματος παρέχει ἵζημα χονδρίνης ὡς κόνιν λευκὴν ἄμορφον.

χονδρόβολα, τὰ [δημ.] βλ. **πεντόβολα.**

χονδροβολίδες, αἱ· grosses balles, ἐν Γαλλίᾳ τὸ 1882 παρεδέχθησαν βολιδοθήκας μὲ σφαίρας μεγαλειτέρας διαμέτρου, ἤτοι ἀναλόγους πρὸς τὰς τοῦ ναυτικοῦ.

χονδρογαΐδαρος, ὁ [δημ. ὕβρ.] ἀντὶ ζῶον (πρὸς μεγαλειτέραν ἔμφασιν), grosse bête ; gros butor.

χονδρογούρουνον, τὸ [δημ. ὕβρις] (πρὸς μεγαλειτέραν ἔμφασιν), ἀντὶ γουροῦνι, gros cochon.

χονδρογυναῖκα, ας, ἡ [δημ.], ἡ παχεῖα, χονδρὴ κατὰ τὸ σῶμα γυναῖκα, grosse femme ; χονδροκοπής, δύσμορφος, pataude, n. f. § — ἀγροῖκος, χυδαία γυνή, femme grossière.

χονδροδάκτυλος, ος, ον· βλ. **ἀδροδάκτυλος.**

χονδροδουλειά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ βάναυσον (ἄκομψον, ἄτεχνον) τῆς τέχνης, travail grossier ; ἐπίσης ἡ βαναυσουργία, χονδρή, κοινὴ ἐργασία.

χονδροδουλευμένος, η, ον [δημ.] χονδροκαμωμένος, βαναύσως (ἀτέχνως) εἰργασμένος, grossièrement travaillé, ée (; dégrossi, e).

χονδροειδής, ής, ὲς (συγκρ. έστερος, ὑπερθ. έστατος), βάναυσος, ἄπειρος (σκαιός, σόλικος) τοὺς τρόπους, grossier, ère, adj. χονδρός, βαρύς, lourd, e, adj. βλ. **ἀγροῖκος,** rustaud, e, adj. rustre, adj. (= grossier) ; un langage rustre ; ‖ ἄνθρωπος **χονδροειδὴς** ἢ **δυσάρεστος,** personne grossière ou désagréable, λεγόμενος οἰκείως mâtin, ine, n. π. χ. une petite mâtine ; un vilain mâtin.

χονδροειδῶς [δημ. ἐπίρ.], βαναύσως, grossièrement, adv.

χονδροκαμωμένος, η, ον καὶ

χονδροκάμωτος, η, ον· **χονδρόδουλευμένος,** ὁ βαναύσως (ἀτέχνως) εἰργασμένος, grossièrement, fait (travaillé) ; ἔχων χονδροειδεῖς διαστάσεις, aux formes grossières.

χονδροκεφαλιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ ἀμάθεια, βλ. **ἀμαθής.**

χονδροκέφαλον, τό· ὁ ἐπείμονος, ὁ μὴ μεταβάλλων εὐκόλως ἰδέαν, grosse tête dure ; ὁ περιωρισμένου πνεύματος, esprit borné.

χονδροκοπάνα, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], μεταφ. ὁ βαναυσολόγος.

χονδροκέφαλος, η, ον, ὁ ἔχων χονδρὴν (ἀδράν, μεγάλην) κεφαλήν, à grosse tête ; βλ. ἀδροκέφαλος. § ὁ περιωρισμένου πνεύματος, qui a la tête dure (l'esprit borné) ; ἠλίθιος, stupide ; βλ. **ἀμαθὴς** (âne) καὶ **βαρυκέφαλος.**

χονδροκόκκαλος, ος, ον, ὁ ἔχων χονδρὰ κόκκαλα (ὀστᾶ), qui a de gros os ; ὀστώδης, ossu, e, adj. βλ. λέξιν.

χονδρόκοκκος, ος, ον, ὁ ἔχων χονδροὺς κόκκους, à gros grains ; βλ. ψῆφος, **πυρῖτις.**

χονδροκομμένος, η, ον, ὁ εἰς μεγάλα τεμάχια τετμημένος, coupé (haché) gros (en gros morceaux ; en grosses lanières) ; grossièrement coupé.

χονδροκοπανίζω, μέλ. ίσω· κοπανίζω τι εἰς χονδρὰ τεμάχια, concasser.

χονδροκοπάνισμα, ατος, τό· τὸ χονδροκοπανίζειν, concassation, n. f.

χονδροκοπιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἐργασία χονδροειδὴς (ἄτεχνος), travail grossier. § — ἡ βαναυσότης, grossièreté, n. f.

χονδροκόσκινον, τό· κόσκινον μὲ μεγάλας ὀπάς, crible, n.m. § — [διὰ τὴν πυρίτιδα] βλ. **χονδροποιός, grainoir,** n. m. καὶ **guillaume,** n. f. ‖ χονδροκόσκινον, τό· **προκοσκίνιστρον** τὸ (πρὸ καὶ κοσκινίζω)· τὸ μέγα καὶ πρῶτον κόσκινον, δι' οὗ κοσκινίζεται ἡ πυρῖτις πρὶν ἢ χονδροποιηθῇ.

χονδρολαίμης, α, ικον [δημ.], παχύλαιμος, παχυτράχηλος, ἔχων χονδρὸν (παχὺν) λαιμόν, qui a le cou gros (épais).

χονδρόμαλλον, τὸ [δημ.], κροκὺς ἐξ ἐρίου, bourre de laine ; χονδρὸ μαλλί, grosse laine ; βλ. **κροκύς.**

χονδρομέταξα, ης, ἡ· βλ. κροκὺς καὶ **τριχίνιον**· ‖ χονδρὴ μέταξα, de la filoselle (ἐκ τοῦ ἰταλ. filosello)=grosse soie.

χονδρομύτης, ου, ὁ [πτην.], proyer, n. m. γένος τῶν σπιζιδῶν πτηνῶν, ἔχον ῥάμφος βραχὺ καὶ τὴν ἄνω σιαγῶνα στενωτέραν τῆς κάτω.

χονδροξυλεία, ας, ἡ· bois de charpente ou de construction ; βλ. **ξυλεία ἐργάσιμος.**

χονδρόπανον, ου, τό· χονδρὸν ὕφασμα, grosse toile ; χονδρόπανον (διὰ περιτύλιγμα ἐμπορευμάτων) serpillière, n. f. (grosse toile) ; χονδρὸν **δίμιτον,** gros coutil ; ὕφασμα τρίμι-

τον, treillis, n. m. § — [ναυτ.] (δι' ἐπικάλυμμα), bâne, n. f. καὶ bâche, n. f. ἤτοι μέγα χονδρὸν ὕφασμα χρησιμεῦον ὡς στεγαστρὶς ἐμπορευμάτων ἢ ἀντικειμένων ἢ διὰ τὰς σκηνάς.

χονδροπελεκάω-ῶ (τοὺς οἰκοδομησίμους λίθους), rustiquer; rustique, n. f. δὲ λέγεται τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιθοτόμου δι' οὗ πελεκῶσι χονδροειδῶς τοὺς λίθους, ὁ **τύκος**.

χονδρόπετσος, η, ον [δημ.] **παχύδερμος**, ὁ ἔχων τὸ δέρμα χονδρὸν (παχύ), qui a la peau épaisse; [συνεκδ.] **ἀναίσθητος, ἀνάλγητος,** impassible, adj.

χονδροποιεῖον, ου, τό· grainoir, n. m. βλ. χονδροποιός.

χονδροποιόν, τὸ καὶ χονδροποιὸς (τὸ κοκκωτήριον), grainoir, n. m. χονδροκόσκινον, τὸ (grain de poudre, βλ. λέξ.), οἱ Γάλλοι ὀνομάζουσι grainoir ἢ grenoir οὐ μόνον τὸ **χονδροκόσκινον** ἀλλὰ καὶ τὴν χονδροποιὸν μηχανήν, ἔτι δὲ καὶ τὸ χονδροποιεῖον, ἤτοι τὸν τόπον ἔνθα κατασκευάζονται οἱ χόνδροι τῆς πυρίτιδος· ὅθεν grainoir à cribles, χονδροποιὸς κοσκινωτή· grainoir à cylindres cannelés, χονδροποιὸς (ἡ) ἐκ κυλίνδρων ῥαβδωτῶν· χονδροποιὸς μηχανική, grainoir mécanique; βλ. καὶ **βουτίον**.

χονδροποίησις, εως, ἡ· ἡ μεταβολὴ εἰς χόνδρους, granulation, n. f. ‖ — χόνδρωσις τῆς πυρίτιδος, granulation [de la poudre]; βλ. καὶ χόνδρωσις.

χονδροποιΐα, ας, ἡ· grenage, n. m. (κοκκοποιΐα), κόκκωσις, ἡ εἰς κόκκους μετατροπή, χόνδρωσις.

χονδροποιός, αῦ, ἡ [πυρίτιδος] (μηχανή), granulateur [de poudre]; ‖ χονδροποιὸς σκιουρόμορφος, ἡ· granulateur-écureuil, n. m. (διὰ τὴν μορφὴν αὐτῆς, ὁμοίαν τῇ τοῦ σκιούρου)· βλ. καὶ χονδροποιόν.

χονδροποιῶ (έω), μέλ. ήσω [τὴν πυρίτιδα] ἢ χονδρόω-ῶ, grener [la poudre] ἢ greneler la poudre ἢ granuler; βλ. χονδροποιΐα, χόνδρωσις, χόνδρος.

χόνδρος, ου, ὁ· γενικῶς πᾶς σφαιροειδὴς ὄγκος, κόκκος, grain, n. m. χόνδρος (κόκκος) **πυρίτιδος**, grain de la poudre; τὰ σπιρτζὰ τοῦ **μπαρουτιοῦ**. Ὁ Χαντσερῆς γράφει «ὡς πρὸς τὴν πυρίτιδα ὀρθότερον τὸ ὄνομα χόνδρος τοῦ ὀνόματος **κόκκος**»· **ἰσόχονδρος**, ος, ον, à grains égaux. Ἐκ τοῦ χόνδρου τὸ τῶν Γάλλων grainoir ἢ grenoir κληθήσεται **χονδροποιὸν** (τὸ) (ἐξυπακούεται κόσκινον) (χόνδρος καὶ ποιῶ), ἤτοι κόσκινον δι' οὗ ποιοῦνται οἱ χόνδροι τῆς πυρίτιδος, συνάμα δὲ ἐκ τῆς λέξεως χόνδρος δύνανται ὀρθότερον νὰ παραχθῶσι διάφοραι λέξεις σημαίνουσαι μηχανήματα καὶ ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς πυρίτιδος. § χόνδρος [ἀνατ.] τὸ **τραγανόν**, cartilage, n. m. ζωϊκὸς ἱστὸς τραχὺς πλὴν ἐλαστικός, ὃν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς τὸ μεταίχμιον μεταξὺ τῶν σκληρῶν καὶ ἁπαλῶν ζωϊκῶν ἱστῶν· ‖ οἱ πλάγιοι τῆς ὁπλῆς χόνδροι ἢ καὶ τὰ παραχόνδρια τῆς ὁπλῆς, cartilages latéraux du pied.

χόνδρος, ου, ὁ [δημ.], τὸ πάχος, ἡ παχύτης, grosseur n. f. épaisseur, n. f.

χονδρός, ή, όν· ἁδρός, μέγας, παχύς, gros, grosse, adj. πυκνός, épais, épaisse, adj. δυνατός, ἰσχυρός, fort, e, adj. [ἐπὶ ἀνθρ. δημ.], ἰσχυρός, puissant, e; [συνεκδ.], χυδαῖος, βάναυσος, grossier, ère, adj. ‖ χονδρὸν κομμάτι, gros morceau; ‖ χονδρὸς τοῖχος, mur épais; ‖ ἡ μύτη του εἶνε ὀλίγον χονδρή, il a le nez un peu fort; ‖ τὸ χαρτὶ αὐτὸ δὲν εἶνε ἀρκετὰ χονδρόν, ce papier n'est pas assez fort; ‖ χονδρὸς ἕνα δάκτυλον, de l'épaisseur d'un doigt; ‖ [ἐπὶ ἀνθρώπου], χονδρὸς σὰν βαρέλι, gros comme un bœuf; ‖ [συνεκδ.] χονδρὸν ψεῦδος, mensonge grossier; ‖ χονδρὸν λάθος, faute grossière (lourde); ‖ χονδρὴ ἀστειότης, une lourde plaisanterie; ‖ εἶνε χονδρὸς ἄνθρωπος [μεταφ.] c'est un homme grossier, χυδαῖος, κακομαθημένος, c'est un mal appris; ‖ χονδρὸν παιγνίδι, gros jeu; ‖ ἔχει χονδρὸ κεφάλι, il a la tête dure; ‖ αὐτὸ μοῦ φαίνεται ὀλίγον χονδρὸν [ἀπίθανον], cela me paraît rude; c'est un peu fort.

χονδροσύνδεσμος, ου, ὁ [ἀνατ.], χόνδρων σύνδεσμος, attache cartilagineuse.

χονδρότυπος, ος, ον [ἀνατ.] πλασμένος ὡς χόνδρος, χονδρώδης, cartilagineux.

χονδρόφλουδος, ος, ον, ἔχων χονδρὸν φλοιόν qui a l'écorce épaisse.

χονδρόω-ῶ· βλ. χονδροποιέω.

χονδρώδης, ης, ες· cartilagineux, euse, adj. τῆς φύσεως τοῦ χόνδρου, de la nature du cartilage; ‖ ἱστὸς χονδρώδης, tissu cartilagineux.

χόνευμα, τὸ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], χώνευσις.

χοντρό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], σῖτος χονδροτριμμένος, τὸ καὶ **κοφτό**.

χοντρομπαλᾶς, ὁ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], χονδρομέτωπος καὶ πολύσαρκος.

χοντρὸς [δημ.], βλ. χονδρός.

χορδᾶς, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], τοῦ χαλκώματος τὰ τεμάχια.

χορδή, ῆς, ἡ· τὸ ἔντερον καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ **κόρδα**, corde, n. f. [κυρ. καὶ μεταφ.] ‖ — ὀργάνου τινός, corde à boyau, ἀπὸ στριμμένον ἔντερον· **χορδαὶ** καλοῦνται ἐλαστικὰ νήματα ἢ σύρματα, ἅτινα ἐντεινόμενα καὶ εἶτα πληττόμενα ἢ ἄλλως τιθέμενα εἰς δόνησιν παράγουσι μουσικοὺς τόνους διὸ καὶ χρησιμεύουσιν εἰς τὰ μουσικὰ ὄργανα. Συνήθως διὰ τὰ ὄργανα ἐν οἷς αἱ χορδαὶ τρίβονται διὰ τόξου (ὡς π. χ. τὸ βιολίον) χρησιμεύουσι χορδαὶ ἐξ ἐντέρων προβάτων, ἅπερ ἰδιαιτέραν κατεργασίαν ὑποστάντα κλώθονται εἶτα· αἱ διὰ τοὺς ὀξεῖς τόνους χορδαὶ συνίστανται ἐξ ἑνὸς ἐντέρου, αἱ δὲ διὰ τοὺς βαρεῖς ἐκ πολλῶν (μέχρι 120). Αἱ κάλλισται τοιαῦται χορδαὶ περιτυλίσσονται καὶ διὰ λεπτοῦ σύρματος ἀργύρου ἢ ἐπαργυρωμένου χαλκοῦ. Ὅπου ὅμως ὁ τόνος παράγεται διὰ πλήξεως (ὡς ἐν τῷ κλειδοκυμβάλῳ) χρησιμεύουσι τὰ μετάλλινα σύρματα, κυρίως χαλύβδινα· ‖ ἡ χορδὴ τοῦ τόξου, **la corde de l'arc**; ‖ αἱ χορδαὶ τῆς κιθάρας, les cordes de la

guitare ; || αὐτὸ δονεῖ πᾶσαν τῆς καρδίας μου χορδὴν [μεταφ.], **cela fait vibrer (frémir)** toutes les fibres de mon cœur ; || χορδαὶ τοξαρίου, cordes d'arçon ; || χορδαὶ μετάλλινοι, τέλλια, (μέρμις), cordes de fil d'archal ; || χορδαὶ μουσικῶν ὀργάνων (ἐξ ἐντέρων), cordes de boyau; || χορδαὶ βαρβίτου, βιολίου, cordes de violon ; boyau, n.m. || — [γεωμ.], corde, n. f. ou sous-tendante, καλεῖται οὕτως ἡ τὰ ἄκρα τόξου τινὸς ἑνοῦσα εὐθεῖα. § —, corde, n. f. τὸ ἄνοιγμα τῆς ἀψῖδος. § **μαλιακὴ χορδὴ** [ἱππολ.], corde de farcin; οὕτω καλοῦμεν τὴν ὡς πάχος δακτύλου καὶ κατὰ μῆκος ἐξοίδησιν τῶν λεμφατικῶν ἀγγείων ἣν παρατηροῦμεν εἰς τοὺς δερματομαλιῶντας ἵππους, κατὰ μῆκος τοῦ τραχήλου, τῶν ὠμοπλατῶν, κτλ.

χορδίζω, μέλ. ίσω, κοινῶς **κουρδίζω**, ἐντείνω τὰς χορδὰς ὀργάνου τινὸς ὅπως συναρμόσσω τοὺς ἤχους, accorder [un instrument]; βλ. καὶ **κουρδίζω**.

χόρδισμα, ατος, τό, κοινῶς τὸ **κούρδισμα**, τὸ χορδίζειν, action d'accorder ; accordage, n. m. ou accordement, n. m.

χορδιστής, οῦ, ὁ, κοινῶς **κουρδιστής**, ὁ χορδίζων ὄργανόν τι, accordeur, euse, n.

χορδῖτις, ιδος, ἡ· cordite, n. m. εἶδος ἀκάπνου πυρίτιδος καλουμένη οὕτως ὡς ἐκ τοῦ σχήματος ὅπερ λαμβάνει (χορδή, χορδή). Τῆς πυρίτιδος ταύτης ἐγένοντο πειράματα ἐν Ἰταλίᾳ διὰ τὰ ταχυβόλα-πυροβόλα Ἄρμστρογγ· φαίνεται ὅτι ἐγένετο δεκτὴ ἐν Ἀγγλίᾳ διὰ τὰ ἐπαναληπτικὰ ὅπλα καὶ τὰ ταχυβόλα-πυροβόλα. Λέγουσιν ὅτι δὲν ἀφίνει κατάλοιπα καὶ ὅτι σχηματίζεται ἐλαφρόν τι νέφος καπνοῦ διαλυόμενον τάχιστα.

χορδότονον ἢ βατήρ, chevalet, n.m. κοινῶς **καβαλάρης** ἢ καμήλα, καλεῖται σανίδιον ἐγειρόμενον ἐπὶ τοῦ βιολίου καὶ ἄλλων ἐγχόρδων μουσικῶν ὀργάνων ὑπεράνω τοῦ ἠχείου, χρησιμεῦον δὲ πρὸς ἔντασιν (κούρδισμα) τῶν χορδῶν καὶ μετάδοσιν τῆς δονήσεώς των εἰς τὸ ἠχεῖον, ἵνα ἐνδυναμωθῇ ὁ τόνος.

χορεία, ας, ἡ· «ὄρχησίς τε καὶ ᾠδὴ τὸ σύνολόν ἐστι» Πλάτ. ὁ χορός, chœur [de danse]; ὁμὰς χορευτῶν, groupe de danseurs. § — [συνήθ. μεταφ.], ὁμάς, groupe, n. m. σῶμα, σωματεῖον, corps, n.m. ἑταιρεία, compagnie, n.f. [ἐπὶ κακοῦ], clique, n.f. συμμορία, φάρα, || ἡ χορεία τῶν λογίων, les gens de lettres ; § [ἰατρ. νεολ.] **χορεία**, chorée (ἐκ τοῦ χορός, danse) n. f. νευροπάθεια χαρακτηριζομένη διὰ κινήσεων συνεχῶν, ἀσυντάκτων καὶ ἀκουσίων, ἐκτελουμένων ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς βουλήσεως ἐξαρτωμένων μυῶν, ὀφειλομένη πιθανῶς εἰς βλάβην μοίρας τινὸς τοῦ προμήκους καὶ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, δηλονότι εἰς τροποποίησιν τῶν λειτουργιῶν ἴσως δὲ καὶ τῆς ὑφῆς τῶν μεγάλων κινητικῶν κυττάρων καὶ ἀναφαινομένη κυρίως κατὰ τὴν παιδικὴν καὶ πρόσηβον ἡλικίαν (ἀπὸ τοῦ 10ου ἕως τοῦ 15ου ἔτους) μάλιστα παρὰ κόραις (κατόπιν σφοδρῶν συγκινήσεων, μεγάλου φόβου) ἀναιμικαῖς ἢ χλωριώσαις, ρευματικαῖς, καρδιακαῖς κτλ. Ἔτι δὲ προκλητικὸν αἴτιον δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ δευτέρα ὀδοντοφυΐα καὶ ἡ ὕπαρξις ἑλμίνθων ἐν τοῖς ἐντέροις.

χορευτής, οῦ, ὁ· ὁ χορεύων, danseur, n. m. § —, ὁ κύριος ὁ χορεύων μετά τινος κυρίας, cavalier, n. m. κοινῶς ὁ **καβαλιέρος**.

χορευτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν χορόν, τοῦ χοροῦ, de danse; § χορευτικὸς [ἐπὶ μουσ.] προκαλῶν τὸν χορόν, excitant à la danse ; dansant, e, adj.

χορεύτρια, ας, ἡ· ἡ τῷ χορῷ ἀνήκουσα, ἡ χορεύουσα, danseuse, n. f. § —, ἡ κυρία ἡ χορεύουσα μετά τινος κυρίου, dame, n. f. κοινῶς ἡ **ντάμα**.

χορεύω, μέλ. εύσω· danser ; § — [μεταβ.] προσκαλῶ τινα νὰ συγχορεύω, faire danser ; προσκαλῶ, inviter.

χορήγημα, ατος, τό· βοήθημα, ἐπιψήφισις, ἔγκρισις χρηματικοῦ τινος ποσοῦ, allocation, n. f. (χορηγία)· χρηματικὴ βοήθεια, subside, n. m.

χορήγησις, εως, ἡ· τὸ χορηγεῖν, παρέχειν τι εἴς τινα, action de fournir (d'accorder); fourniture, n. f. § — ἡ ἐφοδίασις, προμήθεια, approvisionnement ; action d'approvisionner § — [ὑδραυλ.], ἡ διαρροή, débit, n. m. § —, prestation, n.f. (ἐπι)χορήγησις, χορηγία, **ἐπίδομα**, τό· καλεῖται οὕτω πᾶν ὅ,τι τὸ κράτος δίδει εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς διὰ τὴν συντήρησίν των· **ἐπίδομα** (surplus) δὲ καὶ **ἐπιφορά** (contribution) καλεῖται ἡ προσθήκη εἰς τὴν πληρωμὴν ἢ τὸν μισθὸν τῶν στρατιωτικῶν· || χορήγησις τροφῶν, la prestation des vivres; || **χορήγησις χρηματική**, prestation en deniers, καλεῖται πᾶσα εἰς χρῆμα χορήγησις, ἤτοι ὁ **μισθός**, τὸ ἐπιμίσθιον, αἱ χρηματικαὶ ἀμοιβαί· βλ. καὶ χορηγία· || **στερεαὶ** χορηγήσεις, prestations en nature, εἰσὶν αἱ εἰς εἶδος διδόμεναι χορηγήσεις, ἤτοι αἱ τροφαί, ἡ νομή, θέρμανσις, ἱματισμός, κτλ. § **προσδιορισμὸς** χορηγιῶν [**τακτ.**], **aligner** des approvisionnements, σημαίνει τὸ νὰ **διατηρήσωσι** τὰς διαφόρους χορηγίας δι' ὡρισμένον χρόνον, π. χ. αἱ ἐντὸς τοῦ γυλιοῦ τοῦ στρατιώτου τροφαὶ εἰσὶ προσδιωρισμέναι (sont alignés) διὰ δύο ἡμέρας, ὁπόταν οἱ ἄνδρες φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν μερίδας τροφῶν διὰ δύο ἡμέρας.

χορηγητέος, α, ον· ὅστις δέον νὰ χορηγηθῇ, qui doit être fourni ; πρὸς χορήγησιν, à fournir.

χορηγητήριον γραφείου, commerce de fournitures de bureau, τὸ χορηγεῖν ἅπαντα τὰ εἴδη τοῦ γραφείου.

χορηγητής, οῦ, ὁ· ὁ χορηγῶν τι εἴς τι, fournisseur, n. m. βλ. καὶ χορηγὸς καὶ χορηγῶ· || — πλοίων, fournisseur (n. m.) ou approvisionneur de navires.

χορῆγι, τὸ [δημ.] χορήγιον, chaux [éteinte] ; βλ. **ἄσβεστος**.

χορηγία, ας, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ παρέχειν τι προμηθεύειν, action de fournir ; χορήγησις, fourniture, n. f. § —, ἡ πρᾶξις τοῦ χορηγεῖν, action d'approvisionner ; ἐφοδίασις, approvisionnement, n. m. § χορηγία εἰς εἶδος,

allocation, n. f. || στερεαὶ χορηγίαι, allocations en matière ; || χρηματικαὶ χορηγήσεις, allocations en deniers ; βλ. καὶ **χορήγησις**.

χορηγός, οῦ, ὁ· ὁ χορηγῶν (προμηθεύων) τινί τι, qui fournit (procure) quelque chose; χορηγητής, fournisseur. n. m. [ἐν.] ὁ δίδων, **πάροχος,** donateur, n.m. || [ἐμπορ.] χορηγὸς κεφαλαίων [πρός τινα ἐπιχείρησιν], bailleur de fonds. § — [ἀρχ.], chorège, n. m. ὁ χορηγῶν χρηματικὸν ποσὸν πρὸς διδασκαλίαν τῶν χωρικῶν κτλ. ἐν τῇ ἀρχαιότητι. § — [ναυτ. πυρ.] ἀντὶ **προμηθευτής,** pourvoyeur, n. m.

χορηγῶ (έω), μέλ. ήσω· προμηθεύω τι εἴς τινα, fournir ; παρέχω, procurer ; δίδω, donner ; παρέχω, παραχωρῶ, accorder ; χορηγῶ (πίστωσιν, χρῆμα), ἐπιψηφίζω (χρηματικὴν πίστωσιν, βοήθειαν), allouer ; ἀπονέμω, conférer ; ἐφοδιάζω, προμηθεύω, munir, approvisionner ou pourvoir ; || — πληροφορίας, fournir des renseignements ; || — ἄδειαν, accorder un congé ; donner congé ; || — πίστωσιν, allouer un crédit ; || — σύνταξιν, accorder (allouer) une pension ; || — προνόμια, conférer des privilèges ; || εἴπατε ἡμῖν, παρακαλοῦμεν, ποίαν πίστωσιν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ χορηγήσωμεν αὐτῷ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, dites-nous, s'il vous plaît, quel crédit nous pourrions lui accorder en ce moment.

χορικός, ή, όν· ὁ τῷ χορῷ ἀνήκων, αὐτὸν ἀποβλέπων, τοῦ χοροῦ, de chœur. § [οὐδ.οὐσ.] τὰ χωρικὰ [τραγῳδίας, κτλ.], les chants du chœur ; les chœurs, τὸ ᾆσμα τοῦ χοροῦ ἐν τῇ τραγῳδίᾳ καὶ κωμῳδίᾳ.

χόριον, ου, τὸ (καὶ χορίον), arrière fait, n. m. βλ. **ἀκόλουθον**· τὸ δερματῶδες περικάλυμμα τὸ περιβάλλον τὸ ἔμβρυον ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρὸς καὶ ἐν τῷ τοκετῷ ἀμέσως μετὰ τὸ ἔμβρυον ἐξερχόμενον, membrane qui enveloppe le fœtus et qui sort après lui.

χοριονῖτις, ιδος, ἡ· chorionitis, n. f. χρονία φλεγμονὴ τοῦ χορίου ἢ δέρματος· βλ. **σκληροδερμία**.

χοροδιδασκαλεῖον, είου, τό· σχολεῖον χοροῦ, école de danse· || —, αἴθουσα χοροῦ, salle de danse; βλ. **αἴθουσα**.

χοροδιδάσκαλος, ου, ὁ· διδάσκαλος τοῦ χοροῦ, maître de danse ; || — [στρατ.] prévôt de danse, ὁ διδάσκων χορὸν εἰς τοὺς στρατιώτας.

χορόδραμα, ατος, τὸ [νεολ.], κοινῶς τὸ **μπαλλέτο,** ballet, n.m. danse figurée, représentant un sujet.

χοροεσπερίς, ίδος, ἡ· χορευτικὴ ἑσπερίς, soirée dansante.

χορομανής, ής, ές· ὁ ἔχων μανίαν (πάθος) διὰ (ἀγαπῶν πολὺ) τὸν χορόν, qui a la passion de la danse.

χορομανία, ας, ἡ· τὸ πρὸς τὸν χορὸν πάθος (ἀγάπη), passion de la danse ; [κωμ.] dansomanie, n. f.

χοροπήδημα, ατος, τό· τὸ χορεύειν (ἐπὶ ἀνθρώπου), ὁ χορός, sauterie, n. f. τὸ σκίρτημα, gambade, n. f. σκίρτημα, ἀναπήδημα (ἐπὶ ζώων), cabriole, n. f.

χοροπηδῶ (έω), μέλ. ήσω, σκιρτῶ (άω), gambader ; πηδῶ, sauter ; πηδῶ [χορεύων], sautiller [en dansant] ; χάμνω σκιρτήματα, πηδήματα, faire des cabrioles ; σκιρτῶ, ἀναπηδῶ, cabrioler ; || [μεταφ.] θὰ τὸν χάμω νὰ χοροπηδήσῃ, je le ferai danser sans violons.

χορός, οῦ, ὁ· danse, n. f. ἤτοι ἡ ὄρχησις, δῆλα δὴ ἡ καθ' ὡρισμένον ῥυθμὸν κίνησις τοῦ σώματος, ἥτις ἀσκεῖται ἀνέκαθεν παρ' ἅπασι τοῖς λαοῖς τῆς ὑφηλίου, εἴτε οὖσα ἀρχῆθεν μέρος τῆς λατρείας θεότητος, εἴτε ἔχουσα ἁπλῶς διασκεδαστικὸν χαρακτῆρα. Ὑπάρχουσι καὶ χοροὶ ἐθνικοί, δηλαδὴ ἐν χρήσει μόνον παρ' ὡρισμένοις λαοῖς· || χορός, ἡ χορευτικὴ ἑσπερὶς ἢ συναναστροφή, bal, n. m. || μανθάνω χορόν, apprendre la danse ; apprendre à danser ; || ἐπῆγεν εἰς τὸν χορόν, il est allé au bal ; || ἀπόψε εἶνε χορὸς εἰς τοῦ, on danse (il y a bal) chez ; || δὲν ἀφίνει χορόν, il est de tous les bals ; il court les bals ; || ἐμβαίνω εἰς τὸν χορὸν [μεταφ.], entrer en danse ; || σύρω τὸν χορόν, mener la danse (le branle) ; || ἐμβῆκες εἰς τὸν χορόν, πρέπει νὰ χορεύσῃς [παροιμ.] quand le vin est tiré il faut le boire ; || ὅποιος εἶν' ἔξω ἀπὸ τὸν χορὸν πολλὰ τραγούδια ξεύρει, [παροιμ. ἀνάλ. τῇ] il est aisé de parler mais il est malaisé de faire ; || ἠλεκτρικὸς χορός, danse électrique ; βλ. **ἠλεκτρικός**· || — chœur, n. m. ἐλέγετο τὸ πάλαι τὸ σύνολον ἀνδρῶν, γυναικῶν ἢ παίδων, οἵτινες ὑπὸ τὴν συνοδείαν μουσικῆς καὶ μετὰ ῥυθμικῶν κινήσεων ᾖδον ᾆσμα ἢ ἄνευ ᾄσματος ὠρχοῦντο πρὸς τιμὴν θεοῦ τινος, ἐξ οὗ καὶ προῆλθον καὶ τὰ χορικὰ τῶν τραγῳδιῶν. Τὴν σήμερον δὲ καλεῖται ἐν τῇ μουσικῇ, **χορός,** (χορῳδία) chœur, n. m. τὸ σύνολον τῶν ψαλλόντων ᾆσμά τι, ἢ καὶ αὐτὸ τὸ ἔργον τῆς φωνητικῆς μουσικῆς τὸ ἐκτελούμενον ὑπὸ τοῦ χοροῦ· || οἱ χοροὶ μελοδράματος, les chœurs d'un opéra ; || ἐν χορῷ [φρ. μεταφ.], en chœur.

χοροστατῶ (έω), μέλ. ήσω· σχηματίζω (διευθύνω) χορόν τινα, former (diriger) un chœur.

χορταίνω, μέλ. άσω, χορέννυμι, rassasier; [μεταφ.] εὐχαριστῶ, satisfaire ; κατευνάζω, apaiser ; χορέννυμι τὰς ὀρέξεις ἐκπληρῶ τι, assouvir ; || δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὸν χορτάσῃ, on ne peut le rassasier; || ἐχόρτασα τὴν γλῶσσάν μου [φρ.], j'ai dit tout ce que j'avais sur le cœur ; j'ai déchargé ma rate. § [οὐδ.] χορταίνω, χορέννυμαι, μεστὸς γίνομαι, se rassasier ; τρώγω, πίνω κατὰ κόρον μέχρι χορεσμοῦ, manger (boire, etc.) son soûl (πρ. sou) ; en avoir assez ; || ἐχορτάσθην, ἐχορέσθην, j'ai mangé mon soûl ; || ἐχόρτασα, je suis rassasié ; || δὲν χορταίνει, il est insatiable ; || ἐχόρτασεν ὕπνον, il a dormi tout son soûl ; || ἐχόρτασεν αἷμα, il s'est repu de sang; || ἐγὼ μὲ λόγια δὲν χορταίνω [φρ.], je ne me paie pas de belles paroles.

χορταράκι, τὸ [δημ.] χορτάριον, ὁ λεπτὸς

χόρτος, herbe courte et menue; ἡ χλόη, gazon, n. m.

χορτάρι, τό· χορτάριον, ὑποκορ. τοῦ χόρτος, ἡ πόα, ἡ βοτάνη, herbe, n. f. || δροσερὸ χορτάρι, herbe fraîche (νωπὸν χόρτον)· || ξηρὸν χορτάρι· βλ. χόρτον (foin). § [πληθ. περιλ.] χορταράκια, ἡ χλόη, gazon, n. m § — [τὰ φαγώσιμα ἰδ.] αἱ πόαι, αἱ βοτάναι, herbages, n. m. pl. τὰ χορταρικά, λάχανα, légumes, n. m. pl. τὸ χορταρικόν, ἡ πρασινάδα, verdure, n. f.

χορταρὶ (χρῶμα), vert de pré; βλ. χλωρός.

χορταριάζει [διάλ. Ἠπείρ.], μεταφ. ἐρημοῦται· «νὰ χορταριάσῃ ἡ αὐλή του», κατάρα· χορταριασμένος δρόμος, ὁ ἔρημος.

χορταριάζω, μέλ. άσω· καλύπτομαι ὑπὸ χόρτων, se couvrir d'herbes; βλ. καὶ χορταριάζει.

χορταρικόν, οῦ, τὸ [καὶ πληθ.] τὰ χόρτα, herbes, n. f. pl. αἱ πόαι, χορταρικά, herbages, n. m. pl. τὰ λαχανικά, τὰ λάχανα, légumes, n. m. pl.

χόρτασμα, ατος, τὸ καὶ

χορτασμός, οῦ, ὁ· ὁ κόρος, ἡ πλησμονή, rassasiement, n. m. ἡ κόρεσις, satiété n. f. || δὲν ἔχει χορτασμόν, il est insatiable = εἶνε ἀχόρταγος, ἀκόρεστος.

χορταστικὰ [ἐπίρ.], κατὰ κόρον, κατακόρως, ἀφθόνως, abondamment, adj.

χορταστικός, ή, όν· χορεστικός, χορταίνων, rassasiant, e, adj. § [συνεκδ.] ἄφθονος, abondant, e, adj.

χορτᾶτος, η, ον, πλήρης, μεστός, χορεσθείς, εῖσα, έν, κεχορεσμένος, rassasié, ée, adj. || ὁ χορτᾶτος τοῦ νηστικοῦ δὲν τοῦ πιστεύει [παροιμ.], qui a la panse pleine, il lui semble que les autres sont soûls; || καὶ τὴν πήττα ἀφάγωτη καὶ τὸ σκυλὶ χορτᾶτο [παροιμ.], ménager la chèvre et le chou.

χορτοβολών, ῶνος, ὁ· magasin à fourrage, ἀποθήκη ἐν ᾗ τίθεται ἡ νομὴ τῶν κτηνῶν, ἀποθήκη ξηροῦ χόρτου, grenier à foin; χορτοβολών, fenil (προφ. ni), n. m.

χορτοδέσμη, bouquet, n. m. οὕτως ὀνομάζουσιν οἱ ἱππέμποροι δέσμην ἐκ ξηροῦ χόρτου, ἣν δένουσιν ἐπὶ τῆς ῥίζης τῆς οὐρᾶς, προφυλάττοντες ταύτην ἀπὸ τῶν προστριβῶν κατὰ τὰς διὰ θαλάσσης ἢ σιδηροδρόμου μεταφοράς.

χόρτον, ου, τό· ἡ πόα, ἡ βοτάνη, herbe, n. f. [πληθ. τὰ φαγώσιμα χόρτα] herbages; τὰ λάχανα, légumes; τὰ χορταρικά, verdure, n. f. || σοῦπα μὲ χόρτα potage à la jardinière. § [ξηρὸν πρὸς τροφὴν τῶν ζώων] foin, n. m. (βλ. κατωτέρω) [δι' ἔπιπλα] paille, n. f. = γνάφαλον, bourre, n. f. φυτικὴ θρίξ, crin végétal. § χόρτον, τό· foin, n. m. τὸ χόρτον εἶνε ἡ συνηθεστέρα τροφὴ τῶν ἵππων ἐν Εὐρώπῃ ἀντικαθιστῶσα τὸν παρ' ἡμῖν σανόν· φύεται τεχνητῶς ἢ φυσικῶς, ἀποτελούμενον ἐκ διαφόρων καὶ ποικίλων βοτανῶν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ καλὴ ἢ κακὴ ποιότης αὐτοῦ· προτιμᾶται τὸ ἐπὶ ξηρῶν πεδιάδων καὶ οὐχὶ ἐφ' ἑλωδῶν μερῶν φυόμενον.

Τὸ καλῆς ποιότητος χόρτον ἔχει χρῶμα πράσινον χλωμόν, ὀσμὴν δριμεῖαν ἀρωματικὴν καὶ γεῦσιν ἀρεστήν, κλίνουσαν πρὸς τὸ γλυκύ, ἀναλόγως τῶν βοτανῶν ἐξ ὧν σύγκειται· εἶνε λεπτόν, μαλακόν, λεῖον, οὐχὶ εὔθραυστον, ἀλλὰ μᾶλλον ἐλαστικόν.

Κατὰ προτίμησιν προσφέρεται πρὸς τροφὴν χόρτον τῆς τοῦ προηγουμένου ἔτους συγκομιδῆς καὶ τοῦτο ἵνα διὰ τοῦ χρόνου καλῶς ἀποξηρανθὲν ἀπολέσῃ τὸ δριμὺ αὐτοῦ ἄρωμα, ὅπερ ἀπεδείχθη ἐπιβλαβὲς τῷ ἵππῳ.

Τὸ παλαιὸν χόρτον τὸ ἐναποθηκευμένον δηλονότι πλέον τοῦ ἔτους, ἀλλοιοῦται κατὰ τὸ χρῶμα ἀποβαῖνον μᾶλλον κίτρινον, χάνει τὴν εὐωδίαν, τὴν γεῦσιν καὶ στιλπνότητά του, εἶνε ξηρόν, εὔθραστον, συντετριμμένον καὶ πλῆρες κονιορτοῦ.

χορτονομή, ῆς, ἡ· βλ. νομή, fourrage, n. m. καὶ καβαλαριά.

χορτόπλινθος, ου, ὁ· πλίνθος ἐκ χλόης, motte de gazon, ἢ gazon, n.m. πλίνθος τετμημένη ἐκ γαιῶν χορτοφόρων χρησιμεύουσα διὰ τὰ ἐπενδύματα τῶν κλίσεων (revêtements des talus), τῶν φατνωμάτων, κτλ. || χορτόπλινθος ἐγκαρσία (κοινῶς μπατική), gazon en boutisse, ἐπιμήκης χορτόπλινθος, ἔχουσα συνήθως διαστάσεις 0,30 ἐπὶ 0,40, βλ. ἐπένδυσις διὰ χορτοπλίνθων· || χορτόπλινθος δρομικὴ (κοινῶς δρομικαί), gazon en panneresse, χορτόπλινθος τετράγωνος (0,30 ἐπὶ 0,30)· βλ. δρομικὸς καὶ ἐπένδυσις· || σφηνοειδεῖς χορτόπλινθοι, gazon en coins.

χορτοπλινθόω-ῶ· gazonner, κατασκευάζω χορτοπλίνθους ἢ ἐπενδύω διὰ χορτοπλίνθων.

χορτοπλίνθωσις, ἡ· gazonnage, n. m. ἤτοι ἡ ἐπένδυσις διὰ χορτοπλίνθων.

χορτοπλινθωτής, οῦ, ὁ· gazonneur, n. m. ὁ ἐπενδύων διὰ χορτοπλίνθων.

χόρτος, ου, ὁ· τὸ χορτάρι, τὸ χόρτον, herbe, n. f. || ξηρὸς χόρτος=χόρτον, foin.

χορτοτομεύς, έως, ὁ· emporte-gazon, n. m. ἐργαλεῖον δι' οὗ κόπτουσι τὸ χόρτον.

χορτοφαγέω-ῶ, μέλ. ήσω, τρέφομαι διὰ χορταρικῶν, se nourrir de légumes.

χορτοφαγία, ας, ἡ· τὸ τρέφεσθαι διὰ χορταρικῶν (λαχάνων), action de se nourrir de légumes (d'herbes); [νεολ.] végétarianisme, n. m. βλ. ποηφαγία.

χορτοφάγος, ος, ον, ὁ τρεφόμενος διὰ χορταρικῶν, βλ. ποηφάγος, herbivore. § [νεολ. ἐπὶ ἀνθρ.], végétarien, enne, n. légumiste, n.

χορτοφόρος, ου, ἡ (ἅμαξα) ἢ νομοφόρος, fourragère (n. f.) βλ. προνομοδόχη.

χορτών, ῶνος, ὁ· ἀποθήκη χόρτου, ὁ χορτοβολών, fenil, n. m. (προφ. nil ou ni).

χορῳδία, ας, ἡ· χορικὸν ᾆσμα, ᾆσμα ἐν χορῷ, chant en chœur; ὁ χορός, chœur, n. m. βλ. λέξιν.

χορῳδός, οῦ, ὁ καὶ ἡ· ὁ ᾄδων ἐν χορῷ, qui chante en chœur; choriste, n.

χότζας, ὁ [λέξ. τουρκ.] muézin ou muezzin (ἐκ τοῦ ἀραβ. mouazzin) n. f. le hodza, μέλος τοῦ μωαμεθανικοῦ ἱερατείου ὅπερ ἀπὸ

τοῦ μιναρὲ (βλ. λέξιν) καλεῖ τοὺς πιστοὺς εἰς προσευχήν.

χού, τὸ (ἄκλ.] ἐπιτηδειότης, ἐπιδεξιότης, adresse, n. f. ἱκανότης, ἐπιτηδειότης, savoir faire ; χάρις, chic, n. m. || ἔχει χού, il a du chic.

χουγιάζω, μέλ. άξω [δημ. καὶ διάλ.'Ηπείρου], χουϊάζω, κράζω μακρόθεν μεγαλοφώνως. Ἐκ τοῦ δμηρικοῦ **ἰάζειν** «οἱ δὲ ἰάζοντες εἵποντο»· [ἐπὶ οἴνου] ξεινίζω.

χούγιασμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ πρᾶξις τοῦ χουγιάζειν, ἡ **ἰαχή**.

χουζουρεύω [δημ.], λαμβάνω τὰς ἀναπαύσεις μου, τὴν ἄνεσίν μου, prendre ses aises ; ἐγκαθίσταμαι ἀνέτως, se mettre à son aise ; ἀναπαύομαι, se reposer.

χουὴ [διάλ. 'Ηπείρου], ἡ φωνή, ἡ καταλαλιά, καταχραυγή, ἡ κακὴ φήμη, ἡ **ἰαχή**.

χουζοῦρι, τὸ [δημ.], ἡ ἀνάπαυσις, repos, n. m. ἡ ἄνεσις, αἱ ἀναπαύσεις τοῦ βίου, aises, n. f. pl. εὐμάρεια, ἄνεσις, commodité, n. f. ἡ ἄνεσις, loisir, n. m.

χούϊ, τὸ [δημ.], ἡ ἕξις, **συνήθεια**, habitude, n. f. coutume, n. f. βλ. λέξεις.

χουϊάζω καὶ **χουγιάζω**, μέλ. άξω [δημ.], ἐκβάλλω κραυγάς, φωνάς, κραυγάζω, φωνάζω, crier ; [συνεκδ.] ἐκβάλλω κραυγὰς ὅπως ἐξεγείρω τι, pousser des huées ; huer καὶ ἐν γένει καταβοῶ τινος, συρίζω τινα, κοινῶς γιουχαΐζω· βλ. χουγιάζω.

χούϊασμα καὶ **χούγιασμα**, ατος, τὸ [δημ.], ἡ κραυγή, cri, n. m. ἡ (κατα)κραυγή, huée, n. f. ὅπως αἱ κραυγαὶ τῶν κυνηγῶν ἵνα ἐξεγείρωσι τὸ θήραμα, καὶ ἐν γένει ἡ καταβοὴ κατά τινος, τὸ σύριγμα, τὸ **γιουχάρισμα**· βλ. χούγιασμα.

χουλιάρα, ας, ἡ [δημ.] καὶ **κουτάλα**, μέγα κοχλιάριον, [grande] cuiller, n.f. **κωταλὶς** ζωμοῦ, cuiller à pot ; || — τρυπητή, écumoire=**ἀπαφριστήρ**. § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.] [φιλοτάραχος, ῥαδιοῦργος ἄνθρωπος, ὅντινα χυδαίως καὶ σκατοχούλιαρον ὀνομάζουν, ἀνακατωσούρης, οἱ παλαιοὶ ὠνόμαζον αὐτὸν κύκηθρον, Ἀριστοφ.] || εἶνε [μία] χουλιάρα, il se mêle de tout=ἀναμιγνύεται εἰς ὅλα, il se fourre partout ; εἶνε ῥαδιοῦργος, c'est un intrigant.

χουλιαράκι, τὸ [δημ.] καὶ **κουταλάκι**, μικρὸν κοχλιάριον, petite cuiller ; τὸ κοχλιάριον τοῦ καφέ, cuiller à café.

χουλιάρι, τὸ [δημ.], τὸ **κουτάλι**, τὸ κοχλιάριον, cuiller ou cuillère, n. f.

χουλιαριά, ᾶς, ἡ [δημ.] καὶ **κουταλιά**, ὅσον περιλαμβάνει τὸ κοχλιάριον, ce que contient une cuiller; cuillerée, n. f.

χουλίζω [διάλ. Οἰνόης], φωνάζω δυνατά, ξελαρυγγίζομαι.

χουμάω [διάλ. 'Ηπείρ.], χυμάω, **ἐφορμῶ**. Ἐκ τοῦ χέω, χῦμα, ῥεῦμα.

χούμελι, τὸ [δημ.], τὸ φυτόν, **βρυωνία**, κοινῶς βρουνιά, houblon, n. m. φυτὸν χρήσιμον πρὸς κατασκευὴν τῆς μπίρας.

χουμελιάζει (τὸ φαγητὸν [διάλ. 'Ηπείρ.], βράζει πλέον τοῦ δέοντος.

χουμπώνει [διάλ. 'Ηπείρου], καταρρέει, ἰδίως ἐπὶ οἰκοδομῆς.'Επίσης βυθίζεται, «ἐχούμπωσε τὸ ποδάρι του σ' τὴ λάσπη».

χούνη, ἡ [δημ. καὶ διάλ. 'Ηπείρου], ἡ εἰς σχῆμα χώνης μεταξὺ βράχων σχηματιζομένη κοιλότης.

χουνί, τὸ [δημ.] καὶ χωνί· βλ. χώνη.

χουρδουαλίζω [διάλ. Καρπάθου], ἐπὶ τῶν ἐκ ταχυγλωσσίας ἀσαφῶς ὁμιλούντων.

χουρμαδιά, ᾶς, ἡ [δημ.] ὁ φοῖνιξ (τὸ δένδρον), dattier, n. m. ou palmier, n. m.

χουρμᾶς, ὁ [δημ.], φοῖνιξ (ὁ καρπός), datte, n. f.

χοῦς, χοός, ὁ (κατὰ τὸ βοῦς κλινόμενον), τὸ χῶμα [σωρὸς] χώματος, γῆς, [amas] de terre.

χοῦφτα, ας, ἡ [δημ.] βλ. φοῦχτα, κτλ. τὸ **δράγμα**.

χουφτιάζω [δημ.] καὶ φουχτιάζω, λαμβάνω τι μὲ τὴν χοῦφταν, **δράττομαι**.

χουφτόνω ἢ φουκτόνω, μέλ. ώσω, ἢ φουχτιάζω καὶ **φουκτόνω**· βλ. λέξιν.

χουχλάζω [διάλ. 'Ηπείρου] κοχλάζω [καὶ συνήθως τριτροπ.] χουχλάζει=**κοχλάζει**.

χουχλίζω [διάλ. 'Ηπείρου] θερμαίνω τὰς ψυχρὰς χεῖρας διὰ τῆς ἐκπνοῆς, **χουχουλίζω**.

χοῦχλος, ὁ [διάλ. 'Ηπείρ.] ὁ χοχλασμός, **κοχλασμός**· «νὰ πάρῃ ἕνα χοῦχλο τὸ φαΐ», μίαν βράσιν.

χουχουλίζω, μέλ. ίσω [δημ.] ἐμφυσῶ θερμότητα, souffler [chaud], [**ἀάζω**, Ἀριστοτ.] φυσῶ διὰ τῆς θερμῆς ἀναπνοῆς ἵνα θερμάνω τι, κάμνω αά, αά.

χουχουλιός, ὁ [διάλ. 'Ηπείρου] ὁ **κοχλίας**.

χουχούλισμα, ατος, τὸ [δημ.] θερμὸν ἐμφύσημα, souffle chaud, [**ἀασμός**, Ἀριστοτ.]

χουχουριστής, οῦ, ὁ [δημ. πτην.] ἡ κουκουβάγια, hibou, n. m.

χουχτίζω [διάλ. 'Ηπείρου] καγχάζω πολὺ δυνατά.

χοχλακίζω, μέλ. ίσω· χοχλάζω καὶ κοχλάζω, bouillonner (ζέω).

χοχλάκισμα, ατος, τὸ [δημ.], ὁ κοχλασμός, bouillonnement, n. m. ἡ βράσις (ἀνα)βρασμός, ébullition, n. f.

χοχλίδι, τὸ [δημ.], βλ. κοχλίδι.

χοχλιός, ὁ [διάλ. Ἰκαρίας], ἕλιξ, κοχλίας.

χοχόλια, τὰ [διάλ. Οἰνόης], διάφορα σκουπίδια ἀνάκατα, σκόνες διάφορες.

χοχωριῶ [διάλ. Οἰνόης], κιτρινίζω ἐκ καταβολῆς δυνάμεως, ἐξ ἀϋπνίας, φόβου, κτλ.

χράμι, τὸ [δημ.], μάλλινον ὕφασμα, couverture de laine, χρησιμεῦον εἴτε ὡς σκέπασμα ἐπὶ τῆς κλίνης, εἴτε καὶ ἁπλῶς πρὸς ἐπίστρωσιν.

χράνος καὶ **χρένο** τὸ (ῥίζα ἥτις καίει 'σὰν τὸ ῥεπάνι καὶ τρώγεται ὡσαύτως), ἀγρία ῥαφανίς, raifort sauvage ; cran, n.m. ou cranson, n.m.

χρεία, ας, ἡ (ἡ ἀνάγκη πράγματος τινός), ἡ ἀνάγκη, besoin, n. m. ou nécessité, n. f. || ἔχω χρείαν, j'ai besoin=ἔχω ἀνάγκην, il me faut ; || εἶνε χρεία, il est nécessaire ; il faut=ἀναγκαῖον ἐστι, ἐπάναγκες· || δὲν τὸν ἔχω χρείαν, je n'ai que faire de lui=δὲν ἔχω ἀνάγ-

κην αὐτοῦ, je puis bien me passer de lui; ‖ ἐὰν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ· χρείας τυχούσης, s'il y a lieu=ἐν ἀνάγκῃ, au besoin ; les cas échéant ; ‖ τίς ἡ χρεία νά ; qu'est-il besoin de ; ‖ [ἀπολ.] τίς ἡ χρεία ; à quoi bon. § — [συνεκδ. διὰ τὸ εὐφημότερον, τὸ μέρος ὅπου ἀποσκευαζόμεθα τὴν κοιλίαν, ἀφοδευόμεθα, τὸ ἄλλως ἀναγκαῖον] «χρεῖαι ἐν αἷς ἀποπατοῦμεν», ὁ ἀπόπατος, τὸ ἀφοδευτήριον, lieux d'aisance; ou cabinet [d'aisance].

χρειάζομαι, μέλ. θήσομαι, ἀόρ. ἐχρειάσθην· χρῄζω, δέομαι τινός, ἔχω χρείαν, ἀνάγκην, avoir besoin ; ‖ δὲν χρειάζομαι τίποτε, je n'ai besoin de rien ; ‖ τί ποσὸν χρειάζεσαι; quelle somme vous faut-il ? ‖ τὸ θέλω, τὸ χρειάζομαι, je le veux ; il me le faut ; ‖ [μὴ φύγῃς], σὲ χρειάζομαι, ne partez pas, j'ai besoin de vous ; ‖ [εἰρων.] τὸν ἐχρειάστηκα ! j'ai bien affaire de lui ; ‖ τὸ φυτὸν αὐτὸ χρειάζεται ἥλιον, cette plante a besoin du soleil ; ‖ αὐτὸ χρειάζεται προσοχήν, cela mérite attention ; ‖ δὲν χρειάζομαι τὰς συμβουλάς σου, je n'ai que faire de vos conseils ; ‖ ἐχρειάσθη δύο ὥρας νὰ ἔλθῃ, il a mis deux heures pour venir ; ‖ ἠξεύρω τί χρειάζεσθε, je sais ce qu'il vous faut ; j'ai votre affaire ; ‖ τὰ ἐχρειάσθηκε [φρ.δημ.], il a eu peur = ἐφοβήθη· [δημ.] il a eu chaud aux fesses. § [παθητ.] être nécessaire; ‖ πηγαίνω, δὲν χρειάζομαι πλέον, je m'en vais, je ne suis plus nécessaire ; ‖ ἂν χρειασθῇ, s'il y a besoin ; s'il le faut ; s'il est nécessaire ; ‖ πόσα σοῦ χρειάζονται, combien vous faut-il ? ‖ μία μόνη λέξις ἐχρειάζετο, il ne fallait qu'un motif ; un seul mot ; un seul mot aurait suffi ; ‖ ἐχρειάσθη νὰ τὸν ἰδῶ, j'ai dû le voir ; ‖ τί χρειάζεται νά ; qu' est-il besoin de ? ‖ θὰ μᾶς χρειασθῇ καιρός, il nous faudra du temps ; ‖ τί χρειάζονται τόσα λόγια ; à quoi bon tant de paroles ? ‖ ὀλίγον ἐχρειάσθη νά, il s'en est peu fallu qu'il ne ; ‖ [ἀπολ.] δὲν χρειάζεται, ce n'est pas nécessaire ; ‖ δὲν μοῦ χρειάζεται, je n'ai qu'en faire ; je puis bien m'en passer ; je n'en veux pas ; ‖ θὰ εὐχαριστηθῶμεν πολὺ ἐὰν λάβωμεν τὰ ἔγγραφα, ἅτινα μᾶς χρειάζονται ὅπως φέρωμεν εἰς πέρας τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, nous serons bien aises d'avoir en notre pouvoir les papiers qui nous sont nécessaires pour terminer cette affaire. § [μετοχ. δημ.], **χρειαζούμενος**, nécessaire, ἀναγκαιῶν, οῦσα, οῦν· χρειώδης.

χρειαδί(δ)ι, τὸ [διάλ. Καρπάθου], τὸ ἀναγκαιοῦν σκεῦος ἢ πρᾶγμά τι.

χρειολόγιον, ου, τὸ (ἐκ τοῦ χρεῖος καὶ λέγω), nécessaire (n. m.) d'armes ἢ καὶ **ἐργαλειοθήκη**· θήκη σχήματος ᾠοειδοῦς, ἐκ χαλυβικοῦ πεταλείου (tôle d'acier) περιλαμβάνουσα τὰ ἀπαραίτητα εἴδη διὰ τὴν λύσιν καὶ ἁρμολόγησιν (démontage et montage) τοῦ ὅπλου. Τὸ **χρειολόγιον** (ἐργαλειοθήκη) ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἑξῆς ἑπτὰ μερῶν : α') ἐκ τῆς **θήκης** (boîte du nécessaire) ἐν ᾗ διακρίνεται ὁ πυθμὴν (le fond), ὅστις φέρει ἀνατομὴν (fente) ἵνα ἐμπήγνυται τὸ ἔλασμα τοῦ **κοχλιοστροφίου** (la lame du tourne-vis)· β') τοῦ **ἐλαιοφόρου** (huilier) ὅπερ περιλαμβάνει τὸ **ἐλαιοδοχεῖον** (vase à huile), τὸ **κοχλιοειδὲς βύσμα** (la vis-bouchon) καὶ τὸν **σκύτινον παράκυκλον** (rondelle en cuir)· γ') τοῦ **ἐλάσματος τοῦ κοχλιοστροφίου** (lame du tourne-vis)· δ') τῆς **κλειδὸς** (la clef)· ε') τῆς **ἀπὸ ἐρέας θήκης** (trousse en drap) φερούσης δύο χωρίσματα διὰ τὴν ἔνθεσιν τοῦ ἐλάσματος τοῦ κοχλιοστροφίου καὶ τῆς κλειδός· ς') τῆς **ἀποτριπτικῆς** (ἐκ τοῦ ἀποτρίβω) **σπαθίδος** (spatule-curette)· ζ') τοῦ **ἀποσμήκτρου** (lavoir)· βλ. λέξιν.

χρειώδης, ης, ες· ὁ φύσεως χρησίμου, ἀναγκαῖος, nécessaire, adj. τὰ ἀναγκαῖα=τὰ χρειώδη, les nécessaires.

χρεμετίζω, μέλ. ίσω, hennir ; βλ. **χρεμετισμός.**

χρεμέτισμα, ατος, τὸ καὶ

χρεμετισμός, οῦ, ὁ· hennissement, n. m. (hennir). Ἡ φυσικὴ φωνὴ τοῦ ἵππου (χρεμετισμός, χρεμετίζω) κοινῶς **χριμιντρίζω**· οἱ γάλλοι ἀναλόγως τοῦ αἰτίου ὅπερ προκαλεῖ τὸν χρεμετισμὸν παρ' ἵππῳ διακρίνουσι χρεμετισμὸν εὐθυμίας, hennissement d'allégresse ; χρεμετισμὸν ἐπιθυμίας, hennissement de désir ; χρεμετισμὸν θυμοῦ, θυμοειδῆ, hennissement de la colère ; χρεμετισμὸν φόβου, hennissement de la crainte ; χρεμετισμὸν πόνου, κτλ., hennissement de douleur ; etc.

χρένο, τὸ [φυτ.], βλ. **χράνος.**

χρεόνω, μέλ. ώσω, ἐπιβαρύνω διὰ χρέους, grever (accabler) de dettes; endetter; χρεόνω, καταχρεόνω, ἐμβάλλω εἰς χρέη, obérer ; ‖ ἐχρέωσεν ὅλα του τὰ κτήματα, il a obéré tous ses biens. § — [ἐμπορ.] φέρω εἰς χρέωσιν, débiter ; σᾶς ἐχρέωσα μὲ αὐτὸ τὸ ποσόν, je vous ai débité de cette somme ; ‖ σᾶς ἐχρέωσα δι' 600 φρ., je vous ai débité de fr. 600 ; ‖ ἐχρεώθητε δι' αὐτοῦ εἰς νέον (λογαριασμόν), vous en êtes débité à nouveau ; ‖ σᾶς ἐχρέωσα διὰ φρ. χρ. 219.25 ἅτινα ἐπλήρωσα δι' ἔξοδα, je vous ai débité de frs 219.25 montant de mes débours pour . . . ; ‖ . . . μὲ τὸ ὁποῖον σᾶς ἐχρέωσα, . . . dont je vous ai débité (καὶ εἰς πληθ. débités) ; ‖ **χρεοῦμαι,** λαμβάνω ὡς δάνειον, recevoir à titre de prêt.

χρέος, ους, τό· dette, n. f. ἐκεῖνο ὅπερ ὀφείλουσι, ce qu'on doit ; [τὸ ἀντίθετον εἶνε πίστωσις, créance]· ‖ κάμνω χρέη, faire (contracter) des dettes ; ‖ ἐξοφλῶ τὰ χρέη μου, se libérer ; ‖ ἐμβαίνω εἰς χρέος (χρεοῦμαι), s'endetter ; ‖ ἔβγαλε τὸ χρέος του, il a acquitté (payé) sa dette ; ‖ ἔπεσεν εἰς χρέη, il s'est endetté (ἐχρεώθη). ‖ [μεταφ.] ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος, il a payé sa dette (son tribut) à la nature; ‖ δημόσιον χρέος, dette publique ; ‖ **χρέη ἐνεργητικά**, dettes actives, ὀφειλόμενα εἰς τὴν ἐπιχείρησιν· ‖ **χρέη παθητικά**, dettes passives, ὀφειλόμενα παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως· [κυρίως τὰ τελευταῖα ἔπρεπε νὰ λέγωνται χρέη

[dettes) τὰ δὲ ἐνεργητικὰ πιστώσεις (créances)]; || χρέη ἑταιρικά, créances de société ; || χρέη ἑτερρόρυθμα, (ἀλληλέγγυα), dettes solidaires ; || χρέη ἀρχαῖα, παρελθόντα, dettes surannées; || χρέη παραγραφέντα, προγραφέντα, ὑπερημερεύσαντα, dettes périmées, prescrites ; || χρέη δυσβάστακτα, dettes onéreuses ; || χρέη ἐνοχλητικά, ἐπείγοντα, créances criardes; || χρέη ἀπαράγραπτα, dettes imprescriptibles ; || ἡ ἄρνησις χρέους τινός, le désaveu, la dénégation d'une dette ; || ἀρνεῖσθαι χρέος τι, nier, désavouer une dette ; || **χρεοῦσθαι,** s'endetter = ἐμβαίνω εἰς χρέος· || χρέος ἐνεργητικόν, εἰσπρακτέον, une dette active ; || ἔχειν πολλὰ χρέη, avoir beaucoup de dettes ; || πνίγεσθαι εἰς τὰ χρέη, être noyé de dettes ; || εἶναι τινὰ καταχρεωμένον, être endetté ; || ὁμολογεῖν χρέος τι, avouer une dette ; ἐκκαθαρίζειν χρέος τι, liquider une dette ; || κανονίζειν χρέος τι, régler une dette ; || ἐξοφλεῖν χρέος τι, acquitter, solder une dette ; || εἰσπράττειν χρέος τι, rembourser une dette ; || ἡ ἀποστολὴ (ἔμβασμα) χρέους τινός, la remission d'une dette ; || τὸ ὑπόλοιπον χρέους τινός, le reste, le reliquat d'une dette ; || ἀρνεῖσθε τὸ χρέος σας ; niez-vous votre dette ? || ἐλευθεροῦσθαι ἐκ τῶν χρεῶν, se débarrasser de ses dettes ; || ἐλεύθερος χρέους, franc, quitte de dettes ; || χρέη δημόσια ἠσφαλισμένα, consolidés, n.m. pl. || χρέη δημόσια εἰς λ)σμόν, consolidés pour compte ; || χρέος κυμαινόμενον, χρέος ἐκκρεμές, la dette flottante ; || τὸ ἠσφαλισμένον χρέος, la dette consolidée; || τὸ ἐθνικὸν χρέος, δημόσιον χρέος (τοῦ κράτους), la dette nationale, dette publique (de l'État) ; || — εἰσπρακτέον, une dette remboursable ; || — ὁλοσχερῆ, dettes intégrales ; || χρέη ἐκ συναλλαγῶν, ἐγγεγραμμένα (καταστιχωμένα), dettes chirographaires ; || χρέη λιανικά, μικρά, dettes petites, menues ; || χρέη ἐνυπόθηκα, dettes hypothécaires ; || χρέη ἰδιαίτερα, créances privées ; || τὰ ἐνεργητικά των χρέη (αἱ πιστώσεις των) ἀνέρχονται εἰς 18000 φρ., leurs dettes actives se montent à frs 18000. § —, ὑποχρέωσις, obligation, n. f. καθῆκον, devoir, n. m. || ἔκαμα τὸ χρέος μου, j'ai fait mon devoir ; || ἔχεις χρέος νά, vous êtes obligé (tenu) de ; vous devez ; || ἱερὸν χρέος, devoir sacré ; dette sacrée ; || εἶνε χρέος μου νά, il est de (c'est) mon devoir de ; || ἔλειψεν ἀπὸ (παρέλειψε, παρέβη) τὸ χρέος του, il a manqué à son devoir. § [πληθ.] χρέη=καθήκοντα, fonctions, n. f. pl. charge, n. f. || ἐξετέλει χρέη νομάρχου, il faisait fonctions du préfet ; || ἀνέλαβε τὰ χρέη του, il est entré en charge (en fontion).

χρεώγραφον, ου, τό· obligation, n.f. βλ. ὁμόλογον. § [συνήθ. πληθ.] δημόσια χρεώγραφα, effets publics ou fonds ; αἱ ἀξίαι, valeurs, n.f. ou papiers ; βλ. **ἀξίαι.**

χρεωκοπία, ας, ἡ· banqueroute, n. f. καλεῖται ἡ ἐκ δόλου ἢ ἐξ ἀμελείας, ἀταξίας καὶ ἀπρονοησίας, καθ' ἃς εἰδικὰς ὁρίζει ὁ νόμος περιπτώσεις, ἀξιόποινος κατάστασις τοῦ πτωχεύσαντος ἐμπόρου· || δολία χρεωκοπία, banqueroute frauduleuse, λέγεται ἡ ἐκ δόλου προερχομένου διὰ μετατροπῆς τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ ἐγγραφῆς φανταστικοῦ παθητικοῦ· || ἁπλῆ χρεωκοπία, banqueroute simple, λέγεται ἡ προερχομένη ἐξ ἀνικανότητος, ἀμελείας, ἀταξίας καὶ ἀπρονοησίας ἢ ἐκ κακοτυχίας.

χρεωκοπικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν χρεωκοπίαν, de banqueroute ; ἀφορῶν τὸν χρεωκόπον, de banqueroutier.

χρεωκόπος, ου, ὁ· banqueroutier, ère, n. ὁ χρεωκοπῶν, qui fait banqueroute ; || δόλιος χρεωκόπος, banqueroutier frauduleux.

χρεωκοπῶ (έω), μέλ. ήσω, κάμνω χρεωκοπίαν, faire banqueroute ; || τὸ κατάστημα τοῦτο πρὸ ὀλίγου ἐχρεωκόπησε, ἐπτώχευσε, cette maison vient de faire banqueroute, faillite ; || οἱ... ἐχρεωκόπησαν,... firent banqueroute.

χρεωλυσία, ας, ἡ· amortissement (m.) [d'une dette] ; βαθμιαία ἀπόσβεσις χρέους, extinction graduelle d'une dette, διὰ πληρωμῆς τόκου καὶ μέρους τοῦ κεφαλαίου.

χρεωλύσιον, τὸ [fonds] d'amortissement, n.m. διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐννοοῦμεν γενικῶς τὴν μέθοδον, δι' ἧς ἀποσβέννυται χρέος τι διὰ μερικῶν καταβολῶν, πληρωνομένου τοῦ τόκου καὶ μέρους τοῦ κεφαλαίου καθ' ὡρισμένας ἐποχάς· || **ἐνιαύσιον χρεωλύσιον,** annuité, n. f. τρόπος πληρωμῆς καθ' ὃν ὁ ὀφειλέτης ἐξοφλεῖ τὸ πρὸς τὸν δανειστήν του χρέος δι' ἐνιαυσίων καταβολῶν πρὸς τόσο τοῖς $^0/_0$ ἐξ ὧν μέρος ἀντιπροσωπεύει τοὺς τόκους τὸ δὲ ἕτερον δίδεται ἀπέναντι τοῦ κεφαλαίου· || τὰ χρεωλύσια τοῦ Ἀϊτίου ὑπετιμήθησαν εἰς 96, les annuités de Haity ont baissé à 96 ; || χρεωλύσιον πρὸς 3 $^0/_0$, trois pour cent annuités.

χρεωλυτικός, ή, όν, διὰ χρεωλυσίας, d'amortissement ; amortissable, adj. δυνάμενος ν' ἀποσβεσθῇ διὰ χρεωλυσίου.

χρεωλυτικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον χρεωλυτικόν, par voie d'amortissement ; || ἐξοφλῶ χρεωλυτικῶς, amortir, ἤτοι πληρόνω κατὰ δόσεις τόκον καὶ κεφάλαιον· βλ. **χρεωλύσιον·** || ἐξοφλητέος χρεωλυτικῶς ammortissable, adj. ὅστις δύναται νὰ ἐξοφληθῇ χρεωλυτικῶς, qui peut être amorti.

χρεώλυτρον, βλ. **χρεωλύσιον.**

χρέωσις, εως, ἡ· τὸ ἔχειν χρέος, action de débiter ; ἡ ἐγγραφὴ εἰς χρέος, χρέωσις, débit, m. m. || ἄθροισμα εἰς χρέωσίν σας, ὡς ὁ κατωτέρω λογαριασμός, total à votre débit suivant le compte ci-bas ; || ἡ χρέωσις, ὅπερ φαίνεται εἰς χρέος σας, ὅπερ εὐαρεστήθητε νὰ ἐγγράψητε, νὰ λογίσητε εἰς χρέος μου, le débit, qui parait, figure à votre débit, que vous voudrez bien porter, passer, noter, placer, coucher, appliquer, employer à mon débit. § —, débet (προφ. - bè), τὸ ἔν τινι λογαριασμῷ μένον ὑπόλοιπον εἰς χρέος.

χρεωστάσιον, ου, τὸ [νεολ.], moratorium, n. m. ἡ μὴ πληρωμὴ τοῦ ὀφειλομένου τόκου

ἢ χρέους δι' ὡρισμένον χρόνον, ἤτοι ἡ ἀναβολὴ πληρωμῆς χρεῶν.

χρεωστατικός, ή, όν· moratoire (λατ. moratorius; ἐκ τοῦ morari=retarder), adj. [νομ.], ὁ παρέχων ἢ διατυπῶν ἀναβολήν, qui accorde ou formule un délai; || ἀπόφασις χρεωστατική, sentence moratoire.

χρεώστης, ου, ὁ· ὀφειλέτης, χρεωφειλέτης, (ἐπὶ ὀφειλῆς χρηματικῆς), débiteur, trice, n. ὀφειλέτης, redevable, adj. [κυρίως καὶ μεταφ.]· || μοῦ μένεις χρεώστης ἑκατὸν δραχμῶν, vous m'êtes redevable de (vous me redevez) cent drachmes· || χρεώστης φερέγγυος, débiteur solvable; || χρεώστης ὑπερήμερος, ἀργοπληρωτής, un débiteur retardataire, en retard, tardif; || φέρεσθαι σκληρῶς πρός τινα χρεώστην, χρῆσθαι αὐστηρότατα κατὰ χρεώστου τινός, en user durement avec un débiteur, user de rigeur contre un débiteur; || μεταχειρίζεσθαι χρεώστην τινὰ ἐπιεικῶς, traiter un débiteur avec indulgence, bienveillance; || συμβιβάζεσθαι μετὰ τῶν χρεωστῶν, s'arranger avec ses débiteurs; || χρεῶσται διάφοροι, divers débiteurs.

χρεωστικὰ [δημ. ἐπίρ.], βλ. χρεωστικῶς.

χρεωστικός, ή, όν· ἀφορῶν χρέος, ὑποχρέωσιν, ὀφειλήν, d'obligation; ἀφορῶν τὸν χρεώστην, τοῦ χρεώστου, de débiteur, ἢ ἁπλῶς débiteur, adj. ἀφορῶν χρέος, de dette; || χρεωστικὸν ὁμόλογον, obligation, n.f. γραμμάτιον, billet, n.m. || [οὐδ. πληθ. ἐπίρ.], χρεωστικά, à crédit. § —, ὑποχρεωτικός, obligatoire, adj. || ὁ λογαριασμός σας παρουσιάζει ἐξίσωσιν χρεωστικὴν ἐκ 1830 φρ., votre compte présente un solde débiteur de 1830 frs.

χρεωστικῶς [ἐπίρ.] κοινῶς χρεωστικά, ἐκ χρέους, ἐξ ὑποχρεώσεως, ἐξ ὀφειλῆς, κατ' ὀφειλήν, par obligation; ὡς χρεώστης, en débiteur. § —, ὑποχρεωτικῶς, obligatoirement, adv.

χρεωστῶ (έω) ὀφείλω, devoir; εἶμαι ὀφειλέτης τινός, être redevable de; ὀφείλω νά, être obligé (tenu) de; || χρεωστεῖ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, il doit à tout le monde; il doit plus qu'il n'est gros; || ὅποιος χρεωστεῖ πληρόνει [φρ. παροιμ.], quand on doit il faut payer; || μοῦ χρεωστεῖ τὴν ἐπιτυχίαν του, il me doit son succès; || χρεωστεῖ νὰ σᾶς ἀποζημιώσῃ, il est tenu de vous dédommager; || ὁ Θεὸς νὰ μὴ σοῦ τὸ χρεωστῇ [φρ.], Dieu vous en préserve; Dieu vous épargne cela; || [δημ.] τί τοῦ χρωστῶ νὰ μὲ ὑβρίζῃ; qu'ai je fait, qu'il m'insulte?

χρεωφειλέτης, ου, ὁ· βλ. χρεώστης, débiteur, trice, n.

χρήζω, ἔχω ἀνάγκην τινός, δέομαι τινός, avoir besoin; αἰτῶ, ζητῶ, demander; δέομαι, ἀπαιτῶ, exiger· δέομαι, ἔχω ἀνάγκην, mériter; || οἱ χρήζοντες βοηθείας, ceux qui ont besoin de secours; les nécessiteux; || [ἡ εἴδησις αὐτὴ] χρήζει ἐπιβεβαιώσεως, cette nouvelle mérite confirmation.

χρῆμα, ατος, τὸ [καὶ συνήθ. πληθ.] χρήματα, argent, n. m. || τὸ ξένον χρῆμα, l'argent des autres; || τὸ δημόσιον χρῆμα· τὰ δημόσια χρήματα, les deniers publics; l'argent du fisc; || τὸ χρῆμα, τὸ χρηματικὸν (τοῦ δημοσίου), deniers; βλ. καὶ ἐπιτήδεια στρατιωτικά· || δὲν ἔχω χρήματα, je suis (je me trouve) court d'argent; je ne suis pas en fonds; || ἔκαμε χρήματα τὴν περιουσίαν του, il a réalisé sa fortune; || τὸ χρῆμα εἶνε παντοδύναμον, l'argent fait tout; || προσκυνεῖ τὰ χρήματα [φρ.], il adore le veau d'or; || δὲν ἔχομεν ἀνάγκην χρημάτων, nous n'avons pas besoin d'argent; || εἶνε χρήματα ἀπελπισμένα (χαμένα), c'est de l'argent perdu; || καὶ δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ μείνωσι νεκρὰ τὰ χρήματα ἡμῶν, et nous n'aimons pas à laisser dormir notre argent. § — [ἀρχ.] ἀντὶ ἀντικείμενον, objet, n. m. πρᾶγμα, chose, n. f. κτῆμα, bien, n. m. || ἡ ὑγεία εἶνε πολύτιμον χρῆμα, la santé est un bien précieux.

χρηματίζω, μέλ. ίσω, ἀόρ. ἐχρημάτισα· συνάζω χρῆμα, κάμνω οἰκονομίας, amasser de l'argent (des économies); κάμνω κομπόδεμα, faire son boursicaut; [μέσ.] χρηματίζομαι, κάμνω καλὰς ἐργασίας, faire des affaires; κερδίζω χρῆμα (εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις μου), gagner de l'argent; κάμνω χρηματιστικὰς ἐργασίας, s'occuper d'affaires de bourse. § —, εἶμαι, γίνομαί τι, être; devenir; ὑπηρέτησα, ὑπῆρξα ὡς, servir comme; || ἐχρημάτισεν ὑπουργός, il a été ministre; || ἐχρημάτισε πρόξενος, il a été consul.

χρηματικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸ χρῆμα, τοῦ χρήματος, d'argent; ὁ συνιστάμενος εἰς χρῆμα, qui consiste en argent, pécuniaire, adj. || εἶμαι εἰς (ἔχω) χρηματικὴν στενοχωρίαν, être à court d'argent; || εὑρισκόμενος εἰς χρηματικὴν στενοχωρίαν..., me trouvant à court d'argent... || χρηματικὸν συμφέρον, intérêt pécuniaire; || χρηματικὴ ποινή, peine pécuniaire; ἐπανορθωτικὴ ποινὴ μὴ ὑπερβαίνουσα τὰς 500 δρ. οὐδὲ ἐλάσσων τῶν 15 δρ. ἂν μὴ ὁ νόμος ῥητῶς ἐν εἰδικῇ περιπτώσει ὥρισεν ἄλλως· || [στρατ.] χρηματικὴ κατάθεσις· βλέπε κατάθεσις.

χρηματικῶς [ἐπίρ.], pécuniairement, adv. κατὰ τρόπον χρηματικόν, d'une manière pécuniaire: π. χ. être condamné pécuniairement.

χρηματισμός, οῦ, ὁ· τὸ χρηματίζεσθαι. συνάζειν (κερδίζειν) χρήματα, action d'amasser; (de gagner) de l'argent.

χρηματιστήριον, ου, τὸ (τὸ συναλλακτήριον), bourse, n. f. τὸ κατάστημα ἢ ὁ τόπος ἔνθα γίνονται αἱ διάφοροι ἀγοραπωλησίαι τῶν δημοσίων ἀξιῶν, ὁμολογιῶν, μετοχῶν, τραπεζῶν. Ὁ ἐμπορικὸς νόμος ἐν ἄρθροις 71 καὶ 72 ὁρίζει τὸ χρηματιστήριον τὴν κατ' ἄδειαν τοῦ βασιλέως γινομένην συνάθροισιν ἐμπόρων, πλοιάρχων, κολλυβιστῶν καὶ μεσιτῶν, τελούντων διαπραγματεύσεις καὶ συναλλαγάς, ὧν ἡ ἔκβασις προσδιορίζει τὴν τιμὴν τῆς συναλλαγῆς τῶν πραγματειῶν, τῶν ἀσφαλειῶν, τῶν ναύλων, τῶν

διὰ γῆς ἢ ὕδατος ἀγωγίων, τῶν δημοσίων καὶ ἄλλων χρεωγράφων, ἅτινα εἶνε δεκτικὰ ἐκτιμήσεως. Κατωτέρω παραθέτομεν χρηματιστικάς τινας ἐκφράσεις· || ἡ τιμή, αἱ τιμαί, ἡ τίμησις (τῶν συναλλαγῶν), le cours, les cours; || ἡ πρώτη τιμή, le premier cours; || ἡ ὑψηλοτέρα τιμή, le plus haut cours; || ἡ χαμηλωτέρα τιμή, le plus bas cours; || ἡ τελευταία τιμή, ἡ τιμὴ τῆς κλείσεως, le dernier cours; || ἀγοραὶ (προβλέψεις) achats; || πωλήσεις, ἐκχωρήσεις, ventes; || ἀγοραί, πωλήσεις τοῖς μετρητοῖς, achats, ventes au comptant; || ἀγοραί, πωλήσεις διορίᾳ, ἐπὶ πιστώσει, achats, ventes à terme; || ἀγοραί, πωλήσεις διὰ τὸ τέλος τοῦ τρέχοντος μηνός, achats, ventes fin du mois, fin courant; || ἡμέρα ἐκκαθαρίσεως, jour de liquidation; || σήμερον ἦτο ἡμέρα ἐκκαθαρίσεως, c'était aujourd'hui règlement des comptes; || ἡ ἐκκαθάρισις ἐγένετο κανονικωτάτη, la liquidation s'est très bien faite; || ἡ ἐκκαθάρισις ἄρχεται αὔριον, αὔριον εἶνε ἡμέρα ἐκκαθαρίσεως, la liquidation commence demain; || τὸ χρηματιστήριον ἔκλεισε μετὰ μεγάλης ὑποστηρίξεως τῶν συναλλαγῶν, la bourse a fermé avec beaucoup de fermeté.

χρηματιστής, οῦ, ὁ· ὁ καταγινόμενος εἰς χρηματιστικά, οἰκονομολογικά, homme de finance; οἰκονομολόγος, financier, n. m. § —, ὁ ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ ἐργαζόμενος ὡς μεσίτης, κτλ. boursier, n. m.

χρηματιστικός, ή, όν· σχετικὸς ἢ κατάλληλος εἰς τὰς χρηματολογικὰς (συμφεροντολογικὰς) ὑποθέσεις, relatif ou propre aux affaires d'intérêts; ἀφορῶν τὸ χρῆμα, d'argent; τὴν οἰκονομολογίαν, de finance; οἰκονομολογικός, financier, ère, adj. τοῦ χρηματιστηρίου, de bourse; || νόμος χρηματιστικὸς (ταμιευτικός), loi fiscale; βλ. καὶ **χρηματιστήριον.**

χρηματιστικῶς [ἐπίρ.], ὑπὸ χρηματιστικὴν ἔποψιν, οἰκονομολογικῶς, financièrement, adv.

χρηματόγραφον, ου, τὸ [συνήθ. πληθ.], τὰ δημόσια χρεώγραφα, effets publics; αἱ ἀξίαι, valeurs ou papiers; βλ. **ἀξία.**

χρηματόδεμα, ατος, τό· κοινῶς ὁ γρουπος, group, n. m. (ἡ group d'espèces), καλεῖται οὕτως ἐσφραγισμένον δέμα μεταλλικῶν χρημάτων προωρισμένων εἰς τὴν διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀποστολὴν καὶ περιτετυλιγμένον συνήθως διὰ λινοῦ ἢ χηροπάνου, sac d'argent cacheté qu'on expédie d'un lieu à un autre.

χρηματοκιβώτιον, ου, τό, caisse, n. f. ou coffre-fort, n. m. ou caisse du trésorier; τὸ ταμεῖον, κιβώτιον ἐν ᾧ τίθενται τὰ χρήματα· ἐπίσης **ταμεῖον,** caisse, καλεῖται τὸ μέρος ἔνθα ὑπάρχει χρηματοκιβώτιον καὶ ἐνεργοῦνται πληρωμαί.

χρηματοκοπεῖον, ου, τό· fabrique ou l'on bat de la monnaie; fabrique de monnaie, ἤτοι τὸ κατάστημα ἐν ᾧ κόπτουσι τὰ νομίσματα.

χρηματοκόπος, ου, ὁ· ὁ ἀργυροκόπος, monnayeur, n. m. ἐργάτης ἐργαζόμενος εἰς χρηματοκοπεῖον.

χρηματοκρύπτης, ου, ὁ, κοινῶς ὁ **κουμπαρᾶς,** tirelire, n. f. μικρὸν δοχεῖον, συνηθέστερον πήλινον, φέρον μικρὰν ἐπιμήκη σχισμάδα, δι' ἧς εἰσάγονται νομίσματα ἅτινα θέλουσι νὰ οἰκονομήσωσι.

χρηματολογία, ας, ἡ· τὸ χρηματολογεῖν, συνάζειν χρήματα, action d'amasser de l'argent; οἰκονομολογικὴ (χρηματιστικὴ) ἐπιχείρησις, opération[s] financière[s]=ἐμπορικὴ ἢ τραπεζικὴ ἐπιχείρησις, spéculation, n. f.

χρηματολογικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸ χρῆμα, τοῦ χρήματος, d'argent; χρηματιστικός, οἰκονομολογικός, financier, ère, adj.

χρηματολογῶ (έω), μέλ. ίσω, συνάζω χρῆμα, amasser de l'argent, courir après l'argent; χάμνω χρηματιστικὰς ἐργασίας, faire des affaires, ἤτοι ἐμπορικὰς ἢ τραπεζικὰς ἐργασίας, spéculer; || δὲν κάμνει ἄλλο παρὰ νὰ χρηματολογῇ, il ne fait qu'amasser.

χρηματοφυλάκιον, ου, τό· porte-monnaie, n. m. μικρὸν θυλάκιον συνήθως ἐκ δέρματος κλεῖον διὰ πόρπης (fermoir), ἐντὸς τοῦ ὁποίου θέτουσι νομίσματα χρυσᾶ, ἀργυρᾶ ἢ νικέλινα· || [κατ' ἐπέκτασιν] **χρηματοφυλάκιον,** portefeuille, n. m. ἐν ᾧ τίθενται χαρτονομίσματα· βλ. καὶ **πορτοφόλλιον.**

χρησιδάνειον, ου, τό· commodat, n. m. prêt gratuit à usage d'une chose, δάνειον ἐπὶ ὡρισμένῃ προθεσμίᾳ πληρωτέον διὰ προϊόντων· βλ. καὶ **χρήστης.**

χρησικτησία, ας, ἡ [νομ.] ἤτοι απόκτησις πράγματος τινὸς διὰ πολυχρονίου κατοχῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου, prescription (n.f.) acquisitive ou usucapion (λατ. usus=usage et capere=prendre) n. f. καλεῖται ἡ κτῆσις κυριότητος διὰ τῆς ἐπὶ ὡρισμένον καὶ συνεχῆ χρόνον νομίμῳ τίτλῳ καὶ καλῇ τῇ πίστει νομῇ, mode d'acquisition de la propriété, fondé sur une possession prolongée pendant un certain temps.

χρησιμεύω, μέλ. εύσω· εἶμαι χρήσιμος (ὠφέλιμος, καλὸς) διά, être utile (bon) à; χρησιμεύω, servir; χρησιμεύω, ὠφελῶ εἴς τι, profiter; || [ἠμπορεῖ] νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ, nous être utile; || αὐτὸ θὰ τοῦ χρησιμεύσῃ ὡς πρόφασις, cela lui servira de prétexte; || αὐτὸ δὲν χρησιμεύει εἰς τίποτε, cela ne sert à (de) rien; || τί τοῦ ἐχρησίμευσεν ἡ εὐφυΐα του; que lui servit son esprit? || εἰς τί μοῦ ἐχρησίμευσαν οἱ κόποι μου; de quoi m'ont profité mes peines? || εἰς τί ἠμπορῶ νὰ σᾶς χρησιμεύσω; en quoi puis-je vous être utile (vous servir)? || εἰς τί τοῦτο χρησιμεύει, à quoi cela sert-il; || ἐπιθυμοῦμεν, ὅπως αἱ πληροφορίαι αὗται χρησιμεύσωσιν ὑμῖν, nous désirons que ces renseignements vous soient de quelque utilité.

χρησιμοποίησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ χρησιμοποιεῖν, action d'utiliser; τὸ ποιεῖν κατάλληλον χρῆσιν τινός, utilisation, n. f. § —, βλ. ἔναρξις, mise en action.

χρησιμοποιῶ (έω), μέλ. ήσω· ποιῶ κατάλληλον χρῆσιν τινός, utiliser ; κάμνω τι νὰ χρησιμεύσῃ, ὠφελήσῃ εἴς τι, faire servir ; = χρησιμοποιῶ καταλλήλως τὸν λίθον [οἰκοδ.], pratiquer la pierre ; βλ. λίθος.

χρήσιμος, ος καὶ η, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος), εὔχρηστος, ὃν δύναταί τις νὰ μεταχειρισθῇ, χρήσιμος, ὠφέλιμος, utile, adj. ἐπιτήδειος, κατάλληλος πρός τι, bon (bonne) à ; ὠφέλιμος, profitable, adj. || δὲν εἶνε χρήσιμος εἰς (διὰ) τίποτε, il n'est bon à rien ; || καθιστῶ τι χρήσιμον, utiliser ; || θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς ἐὰν ἠδυνάμεθα νὰ σᾶς φανῶμεν καὶ ἡμεῖς χρήσιμοι, nous serions heureux de pouvoir vous être utiles à notre tour. § — [ἐπὶ ἀνθρώπ.], ὁ τιμημένος, ὁ ἐνάρετος, χρηστὸς (καλός, ὠφέλιμος πολίτης), brave, adj. καλός, bon, bonne, adj. τίμιος, honnête, adj.

χρησιμότης, ητος, ἡ· ἰδιότης τοῦ χρησίμου, ὠφελίμου, ὠφελιμότης, utitité, n. f.

χρησίμως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον χρήσιμον, d'une manière utile ; utilement, adv.

χρῆσις, εως, ἡ· τὸ νὰ μεταχειρίζηταί τίς τι, usage, n. m. χρῆσις ἀντικειμένου τινός, μεταχείρησις, ὁ τρόπος τῆς χρήσεως, emploi, n. m. [νομ. ἰδ.] jouissance, n. f. || ἡ καλὴ χρῆσις τοῦ πλούτου, le bon usage des richesses ; || ἡ χρῆσις λέξεως, l'emploi d'un mot ; || ὁ ἐν χρήσει, usité, ée, adj. || ὁ καθημερινῆς χρήσεως, usuel, elle, adj. || πρὸς χρῆσιν τῶν, à l'usage des ; || κάμνω (ποιῶ) χρῆσιν, faire usage ; χρησιμοποιῶ, χρῶμαι, se servir ; μεταχειρίζομαι, employer ; || χρῆσις τῶν ὅπλων, [τακτ.] usage des armes ; || — ἵππου, βλ. καταλληλότης· || κακὴ χρῆσις, mauvais emploi ; § [διοικητ.] χρῆσις, exercice, n.m. || ἡ ἐνεστῶσα χρῆσις, l'exercice courant ; || χρήσεις κεκλεισμέναι (διαγεγραμμμεναι), exercices clos (périmés). § χρῆσις ἀντὶ ἐκμετάλλευσις, ἐκμετάλλευσις σιδηροδρόμου ἢ τροχιοδρόμου, exploitation d'un chemin de fer ou tramway ; μεταχειρίζονται ἐνίοτε τὴν λέξιν «χρῆσις», π. χ. γραφεῖα τῆς χρήσεως, bureaux d'exploitation ; || τεχνικὸς ἔλεγχος τῆς χρήσεως, contrôle technique de l'exploitation ; || ὑπηρεσία τῆς χρήσεως (ἢ ἐκμεταλλεύσεως), service d'exploitation ; βλ. καὶ ὑπηρεσία, service..

χρησμοδοσία, ας, ἡ· ἡ τῶν χρησμῶν δόσις, πρόρρησις, prédiction, n. f. ὁ χρησμός, divination, n. f.

χρησμοδότης, ου, ὁ· ὁ χρησμοὺς διδων, qui rend des oracles ; προφήτης, μάντις, devin, n. m. θηλ. χρησμοδότις, ιδος, ἡ, devineresse, n. f. ὁ ἀξιῶν ὅτι ἀποκαλύπτει τὰ μυστήρια καὶ ὅτι προλέγει τὸ μέλλον.

χρησμοδοτικός, ή, όν· μαντευτικός, divinatoire, adj. ἀνήκων εἰς τὴν χρησμοδοσίαν, ὁ σχετιζόμενος πρὸς ταύτην, qui appartient à la divination ; qui a rapport à la divination ; προφητικός, prophétique, adj. || ἡ χρησμοδοτικὴ τέχνη, l'art divinatoire.

χρησμοδοτῶ (έω), μέλ. ήσω, χρησμοὺς δίδω, rendre des oracles ; faire des prédictions ; προφητεύω, prophétiser.

χρησμολόγος, ος, ον, ὁ χρησμοὺς λέγων, προφητεύων, προφήτης, μάντις, devin, n. m. (θηλ. devineresse) ; βλ. χρησμοδότης.

χρησμός, οῦ, ὁ· ἀπάντησις ἐπερωτηθέντος μαντείου, ἡ προφητεία, oracle [κυρ. καὶ μεταφ.] ἡ χρησμοδοσία, divination, n. f.

χρησμῳδός, ός, όν, βλ. χρησμολόγος.

χρήστης, ου, ὁ· ὁ κάμνων χρῆσιν τινός, qui fait usage ; ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς χρήσεως, qui a droit d'usage. § — [νομ.] prêteur à usage ; commodant, n. m. ὁ δανείζων χρήματα ἐπὶ ὡρισμένῃ προθεσμίᾳ πληρωτέα διὰ προϊόντων· βλ. καὶ χρησιδάνειον.

χρηστικός, ή, όν· ὁ εἰς τὴν χρῆσιν ἀνήκων, d'usage ; [διδ.] chrestique, adj. ὅθεν προωρισμένος πρὸς χρῆσιν, d'usage ; κατάλληλος, χρήσιμος, ὠφέλιμος, utile, adj.

χρηστοήθεια, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ χρηστοήθους, ἡ ἐντιμότης τῶν ἠθῶν, honnêteté (f.) [de mœurs] ; ἠθικὸς σκοπός, ἠθικότης moralité, n. f. [συνεκδ.] εὐγένεια τρόπων, civilité ou politesse, n. f.

χρηστοήθης, ης, ες· ἔχων χρηστὸν ἦθος, καλὴν καρδίαν, ἀγαθὸν φρόνημα, ἔχων χρηστὰ ἤθη, qui a de bonnes mœurs ; τίμιος, honnête, adj. ἠθικός, moral, e, aux, adj. [συνεκδ.] εὐγενής, poli, e, adj. καλοανατεθραμμένος, bien élevé.

χρηστοήθως [ἐπίρ.], τιμίως, honnêtement, adv. μετὰ τιμιότητος, avec honnêteté ; [συνεκδ.] εὐγενῶς, poliment, adv.

χρηστομάθεια, ας, ἡ· chrestomathie, n. f. ἐκμάθησις χρησίμων, ὠφελίμων, εἴς τινα ἐπιστήμην ἀνηκόντων πραγμάτων, ὅθεν βιβλία περιέχοντα σύνοψιν τῶν πρὸς μάθησιν ἀξιολογωτάτων καλοῦνται χρηστομάθειαι, εἶνε δὲ αὗται συλλογὴ ἐκλεκτῶν μερῶν ἐκ διαφόρων συγγραφέων, recueil de beaux morceaux choisis dans les auteurs.

χρηστός, ή, όν (περὶ ἀνθρ. ἀντίθ. τῷ πονηρὸς) ἀγαθὴν καρδίαν ἔχων, τίμιος, honnête, adj. εἰλικρινής, τίμιος, loyal, e, aux, adj. εὐθύς, δίκαιος, ἠθικός, χρηστός, probe, adj. ἀνδρεῖος, brave, adj. καλός, κἀγαθὸς (ἀντίθ. τῷ κακός), bon, bonne, adj. || τὰ χρηστὰ ἤθη, les bonnes mœurs.

χρηστότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ χρηστοῦ, τιμιότης, honnêteté, n. f. εἰλικρίνεια, τιμιότης, loyauté, n. f. εὐθύτης, τιμιότης, probité, n. f.

χρηστῶς [ἐπίρ.] τιμίως, honnêtement, adv. εἰλικρινῶς, loyalement, adv. μετ' εὐθύτητος, τιμιότητος, avec probité.

χρῖσις, εως, ἡ· τὸ χρίειν, ἀλείφειν, ἡ πρᾶξις τοῦ χρίειν, action d'oindre ; onction, n.f. ἐπίσης τὸ χρῖσμα, onction, n. f. § χρῖσις, sacre [d'un roi, etc.] θρησκευτικὴ τελετὴ δι' ἧς χρίουσι βασιλέα, ἐπίσκοπον, κτλ.

χρῖσμα, ατος, τό· onction, n. f. ἡ διὰ τοῦ ἁγίου μύρου ἄλειψις τῶν πιστῶν τοῦ Χριστοῦ. § χρῖσμα, chrême, n. m. huile sacrée servant

aux onctions dans l'administration de quelques sacrements : le saint chrême. § [μεταφ.] καθαγίασις, consecration, n. f. χρῖσις διὰ τοῦ ἁγίου μύρου, confirmation, n. f. § [χημ.], χρῖσμα, lut (προφ. lute), n.m. ἐπάλειμμα (enduit) ἀνθεκτικὸν δι' οὗ ἐπαλείφουσι τὰ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τιθέμενα ἀγγεῖα, ἵνα κλείσωσιν αὐτά.

χριστεπώνυμος, ος, ον· ὁ φέρων τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, qui porte le nom du Christ ; χριστιανός, chrétien, enne, adj.

χριστήρ, ῆρος, ὁ· pinceau, n. m. (ἐκ τοῦ χρίω), κοινῶς τὸ **πινέλλο· τρίχες** (poils) ἢ **πτίλα** (plumes) προσδεδεμένα ἰσχυρῶς εἰς τὸ ἄκρον λαβῆς τινος· ὁ Πολυδεύκης ('Ονομαστικὸν Bekkeri Βερολ. 1846 Βιβλ. Ζ' 128) ὀνομάζει τὰ παντοδαπὰ τῶν ζωγράφων σήμερον ξενικῶς **πινέλλα καὶ βούρτσαις** καλούμενα, **γραφίδας** καὶ **ὑπογραφίδας**· ἀλλ' ἵνα μὴ συμβῇ σύγχυσίς τις ὁ Χαντσερῆς ἑρμηνεύει τὸ μὲν brosse à peindre τοῦ κοινοῦ **χρωματιστοῦ** (peintre), **χρωματιστῆρα** (χρωματιστήρ, ῆρος, ὁ· ἐκ τοῦ χρωματίζω, peindre)· τὸ δὲ brosse à coller, **ἀλειπτῆρα**, (ἀλειπτήρ, ῆρος, ὁ· ἐκ τοῦ ἀλείφω)· τὸ δὲ pinceau, **χριστῆρα**· ‖ χριστὴρ ἀπὸ πτίλων πρὸς ἐπιτέγξεις, pinceau en plumes pour le lavis· ‖ χριστὴρ ἐκ τριχὸς χοίρου, pinceau en soie de porc ou de sanglier; ‖ **γραφὶς** (ίδος, ἡ) διὰ τὴν ἐρυθρὰν κόνιν, προσκειμένου περὶ φάρων, pinceau en blaireau.

χριστιανίζω, μέλ. ίσω· christianiser, ὁμολογῶ, πρεσβεύω τὸν χριστιανισμόν.

χριστιανικός, ή, όν· χριστιανῷ ἀνήκων, πρέπων, de chrétien ; chrétien, enne, adj. ἀνήκων εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ, qui appartient à la religion du Christ ; ὁ ἄξιος τῆς θρησκείας ταύτης, qui en est digne.

χριστιανικῶς [ἐπίρ.] ὡς χριστιανός, en chrétien ; chrétiennement, adv.

χριστιανισμός, οῦ, ὁ· christianisme, n. m. θρησκεία ἀποκαλυφθεῖσα διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὃν ἀναγνωρίζει ὡς ἱδρυτήν· ἡ ὁμολογία τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, τὸ νὰ ἦνέ τις χριστιανός.

χριστιανομάχος, ου, ὁ· ἐχθρὸς (διώκτης) τῶν χριστιανῶν, ennemi (persécuteur) des chrétiens.

χριστιανός, οῦ, ὁ· chrétien, enne, n. ὀπαδὸς τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς διδασκαλίας του· ὁ ἐν Χριστῷ βαπτισθεὶς καὶ εἰς αὐτὸν πιστεύων, qui est baptisé et professe la religion du Christ ; ‖ ἂν εἶσαι χριστιανός ! [φρ. δημ.], si vous êtes un bon Chrétien ; si vous croyez en Dieu ; ‖ [μεταφ.] χριστιανέ μου ! χριστιανέ! [φρ.], mon ami ! mon bon !

χριστιανοσύνη, ης, ἡ· τὸ εἶναι τινὰ χριστιανόν, ἡ ἰδιότης τοῦ χριστιανοῦ, chrétienté, n. f. ἐπίσης ὅλοι οἱ ἐπὶ τῆς γῆς διεσπαρμένοι χριστιανοί, tous les chrétiens repandus sur le globe.

χριστόπηττα, ἡ· πλακούντιον κατασκευαζόμενον τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, galette de Noël.

χριστὸς (Ἰησοῦς), le Christ ; ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Μεσσίας (le Messie) καὶ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος· ‖ ὁ Ἰησοῦς Χριστός, Jésus-Christ ; [τὸ Christ λεγόμενον μόνον προφέρ. kriste, λεγόμενον δὲ μετὰ τῆς λέξεως Jésus Christ, προφερ. kri) ; ‖ μὰ τὸν Χριστόν! [ὅρκ.] sur mon Dieu ! Dieu m'est témoin ; ‖ ‖ [τὸ ἔτος δεῖνα] πρὸ Χριστοῦ· μετὰ Χριστόν, avant Jésus Christ; après Jésus Christ de notre ère ; ‖ μετὰ Χριστὸν προφήτης [φρ. παροιμ.], faux prophète ; [οἰκ.] sorcier comme une vache.

χριστούγεννα, τά· ἡ ἑορτὴ τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, fête de la nativité de notre Seigneur ; ἡ ἡμέρα τῶν χριστουγέννων, [la fête de] Noël, n. m. ‖ τῶν Χριστουγέννων τὰ Χριστούγεννα [ἐπίρ.], à Noël.

χριστουγεννιάτικος, ικη, ικον· τῶν χριστουγέννων, de Noël.

χριστόψαρον, τό· ἰχθὺς ἀκανθοπτέρυξ, poisson de Saint Pierre ; poisson de Notre Seigneur, τὸ κοινῶς λεγόμενον dorée, n. f.

χριστόψωμον, τό· ψωμὶ (ἄρτος ἢ πλακοῦς) κατασκευαζόμενον διὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, pain (brioche ; galette) de Noël.

χρίω, μέλ. ίσω· καλύπτω διά τινος χρίσματος, χρίω διὰ λίπους ἢ ἐλαίου, oindre ; χρίω διὰ χρίσματος, couvrir d'un enduit; enduire. § — διὰ τοῦ ἁγίου μύρου, confirmer ; βλ. καὶ χρῖσμα. § — [δημ.], ῥυπαίνω, saler ; ‖ ἐχρίσθηκε, il s'est sali. § —, luter, ἐπαλείφω διὰ χρίσματος, lut (περιχρίω).

χρόα, ας, ἡ· τύπος μεταγεν. ἀντὶ τοῦ **χροιά,** τὸ χρῶμα.

χροιά, ᾶς, ἡ· τὸ χρῶμα, couleur, n. f. χροιά, **ἀπόχρωσις,** nuance, n. f. αἱ λεπταὶ διαφοραὶ τοῦ χρωματισμοῦ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς βαφῆς· ‖ **χροιὰ** τοῦ προσώπου, teint (n. m.) du visage. § **χροιά,** ton, n. m. **τόνος,** ου, ὁ· **χρωματιστικὸς βαθμός,** ἔντασις χρώματος, καλεῖται οὕτως ὁ βαθμὸς τῆς δυνάμεως καὶ λάμψεως τῶν χρωμάτων.

χρονάκι, τὸ [δημ.], χρόνος, ἐνιαυτός, ἀντὶ **ἡλικία,** année n.f. ‖ [εὐχρ. ἐν τῇ φρ.] ἔχει τὰ χρονάκια του, il a bien son âge ; il n'est plus de la première jeunesse.

χρονία, ἡ [νεολ.] ἡ ἡμερομηνία, date, n.f.

χρονιά, ᾶς, ἡ [δημ.] χρονικὸν διάστημα ἑνὸς ἔτους, espace d'une année ; ‖ ὁ ἐνιαυτός, année, n. f. ‖ καλὴ χρονιά, bonne année ; ‖ χρονιά σου καὶ χρονιά μου [φρ.], chacun à son tour ; ‖ ἔφαγε [ἐνν. ξύλον] τῆς χρονιᾶς του [φρ. δημ.], il a été battu d'importance ; il a reçu une bonne volée. § — (καὶ **χρονιάτικον,** ὁ μισθὸς ἑνὸς χρόνου, ἐπέτειος μισθός), μισθὸς ὑπηρέτου (μισθός, προμήθειαι, ἐνοίκιον, κτλ.) ἑνὸς ἔτους, gages (appointements ; provisions ; loyers, etc.) d'une année ; une année [de loyers, de pension, etc.]=ἐνιαύσιον μίσθωμα, ἐνοικίου, κτλ.

χρόνια, τὰ [δημ.) οἱ ἐνιαυτοί, τὰ ἔτη, les ans ou les années ; ἡ ἡλικία, âge, n. m. ὁ χρόνος, ὁ καιρός, temps, n.m. ‖ ἐδῶ καὶ εἴκοσι

χρόνια, il y a vingt ans ; || ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια, après bien des années ; || ἔχει τὰ χρόνια μου, il est de mon âge ; || ἔχει τὰ χρόνια του [φρ.], il est d'un certain âge ; il a bien son âge ; || εἰς τὰ ἰδικά μου χρόνια, de mon temps ; || τὰ χρόνια περνοῦν, le temps passe.

χρονιάζω, μέλ. άσω καὶ **χρονίζω** [δημ.], ἐνιαύσιος γίγνομαι, γίνομαι ἑνὸς χρόνου, συμπληρῶ ἓν ἔτος (συμπληρῶ τὸ πρῶτον ἔτος) accomplir une année (sa première année).

χρονιάρικος, ικη, ικον [δημ.], ἑνὸς ἔτους, d'une année ; ἐνιαύσιος, annuel, elle, adj. || χρονιάρικη ἡμέρα, jour de fête [annuelle] = ἑορτάσιμος ἡμέρα, δεσποτικὴ ἑορτή, solennité, n. f.

χρονιάτικον, τὸ [κυρ.] μνημόσυνον, service (messe) du bout de l'an; anniversaire, n. m. § — ἐπέτειος μισθός, ὁ μισθὸς ἑνὸς χρόνου, gages ; (appointements etc.) d'une année, n. f.

χρονίζω, μέλ. ίσω· διαρκῶ ἐπὶ πολὺν καιρόν, durer longtemps ; διατρίβω ἐπὶ πολύ, παλαιοῦμαι, ῥιζοῦμαι, s'invétérer (καὶ ἐπὶ ἀσθενειῶν γίνομαι ἀθεράπευτος)· τραβῶ εἰς μάκρος, traîner [en longueur] = παρατείνω τὸν χρόνον· **βραδύνω** (πολὺν χρόνον) tarder ; χρονοτριβῶ, ἀργοπορῶ, temporiser ; || τὸ πρᾶγμα θὰ χρονίσῃ, **l'affaire traînera = θὰ παραταθῇ·** || —, βραδύνω **εἰς**, ἀργοπορῶ, **s'attarder à...** || ὕπαγε ἐκεῖ καὶ μὴ χρονίσῃς, vas-y, mais tu ne dois pas t'y attarder. § χρονίζω, βλ. χρονιάζω.

χρονίζω [διάλ. Ἠπείρου καὶ Οἰνόης], 1) συμπληρῶ ἓν ἔτος (ἕνα χρόνον), βλ. **χρονιάζω** [ἀρχ. **ἐνιαυτίζω**], 2) βραδύνω χρόνον πολὺν (οἱονεὶ ἓν ἔτος) ἔν τινι ἔργῳ, βλ. **χρονίζω**.

χρονικῶς [δημ. ἐπίρ.], ἐφ' ὅλου τοῦ ἔτους, pour toute l'année ; δι' ἓν ἔτος, pour une année.

χρονικογράφος, ου, ὁ· chroniqueur, n. m. συγγραφεὺς ἀρχαίων χρονικῶν, auteur de chroniques anciennes ; ἐπίσης ὁ γράφων τὰ χρονικὰ ἔν τινι ἐφημερίδι καὶ κατ' ἀναλογίαν ὁ καταχωρῶν διάφορα συμβάντα.

χρονικόν, τό· chronique, n. m. ἀφήγησις συμβάντων καθ' ὡρισμένην τινὰ τάξιν. § [πληθ.] τὰ χρονικά, les annales, βιβλία ἱστορικά, ἐν οἷς περιλαμβάνονται συμβάντα.

χρονικός, ή, ὸν [γραμμ.], ἀφορῶν τὸν χρόνον, de temps ; temporel, elle, adj. || χρονικὸν ἐπίρρημα, adverbe de temps ; || χρονικὴ αὔξησις, augment temporel. § χρονικός, ἑνὸς ἔτους, ἐνιαύσιος, d'une année ; ἐφ' ὅλου τοῦ ἔτους, de toute l'année.

χρονικὸς [διάλ. Ἠπείρου], τίθεται συνήθως τὸ οὐδέτερον **χρονικὸ**=ἡ ἐπέτειος μισθοδοσία καὶ μάλιστα τῶν ἱερέων.

χρονικῶς [ἐπίρ.] ὑπὸ ἔποψιν τοῦ χρόνου, au point de vue du temps. § **χρονικῶς** ὅλον τὸν χρόνον, **ἐνιαυσίως**.

χρόνιος, α, ον (συγκρ. ώτερος, ὑπερθ. ώτατος) ὁ διαρκῶν ἐπὶ πολὺν χρόνον, qui dure longtemps ; διαρκής, durable, adj. [ἰδ. ἐπὶ νόσου] chronique adj. πεπαλαιωμένος, ἐρριζωμένος, invétéré, ée (κατ' ἐπέκτ. ἀθεράπευτος)· ἐν τῇ ἰατρικῇ ἰδίως λέγεται **χρόνιος** (chronique) κατ' ἀντίθεσιν τοῦ ὀξὺς (aigu) περὶ τῶν ἀσθενειῶν αἵτινες παρατείνονται ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα.

χρονιότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ χρονίου, τὸ εἶναί τι χρόνιον, ἡ μακρὰ **διάρκεια**, longue durée ; chronicité, n. f. ἐπίσης ἡ κατάστασις, ὁ χαρακτὴρ χρονικῆς τινὸς ἀσθενείας.

χρονίως [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον χρόνιον, d'une manière chronique ; chroniquement, adv.

χρονογραφία, ας, ἡ· περιγραφὴ τοῦ χρόνου, τῶν ἐν τῷ χρόνῳ συμβαινόντων [Πολύβ.] chronographie (χρόνος, temps καὶ γράφειν, écrire) n. f. συνώνυμον τοῦ **χρονολογία** (chronologie). § [φυσ.] λέγεται οὕτω τὸ σύνολον τῶν μεθόδων δι' ὧν προσδιορίζονται μετ' ἀκριβείας, διὰ γραφικῶν μεθόδων, αἱ στιγμαὶ καθ' ἃς παράγονται διάφοροι φάσεις τῶν φαινομένων γενικῶς ταχεῖαι. § [ῥητ.] διήγησις ἢ περιγραφὴ ἐν ᾗ ποιοῦνται μνείαν ὅλων τῶν περιστάσεων ἰδίων πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς ἐποχῆς ἐν ᾗ ἀνήκει τὸ περιγραφόμενον γεγονὸς ἢ ἀντικείμενον. § **χρονογραφία**, λέγεται ἐπίσης τὸ γράφειν χρονικά, τὸ **χρονικόν**, chronique, n. m.

χρονογραφικός, ή, όν, chronographique, adj. ὁ σχετιζόμενος **μὲ** τὴν χρονογραφίαν, **qui a rapport à la chronographie** ; τῶν χρονικῶν, de chronique ; τοῦ χρονογράφου, de chroniqueur.

χρονογραφικῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον χρονογραφικόν, d'une manière chronographique ; ὡς χρονογράφος, en chroniqueur.

χρονογράφος, ου, ὁ· ὁ **χρονογράφος** (βλ. λέξιν), ὁ γράφων χρονικά, chroniqueur, euse, n. ou annaliste, n. m. § **χρονογράφος**, chronographe, n. m. ὁ χρησιμεύων πρὸς περιγραφὴν τοῦ χρόνου· || **χρονογράφος**, chronographe, ὄργανον δι' οὗ δυνάμεθα νὰ προσδιορίσωμεν ἐλάχιστα χρονικὰ διαστήματα· || — Βουλανζέ, βλ. **τηλέμετρον**.

χρονογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· κάμνω τὴν χρονογραφίαν, faire la chronographie ; περιγράφω τὰ χρονικά, écrire des chroniques.

χρονογύρια, τὰ [διάλ. Οἰνόης], ἡ ἐπέτειος μνημόσυνος τελετή, ἐπέτειον μνημόσυνον.

χρονολογία, ας, ἡ· chronologie (χρόνος, temps καὶ λόγος, discours) n. f. ἐπιστήμη σκοποῦσα νὰ προσδιορίσῃ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἡμερομηνίαν ἱστορικῶν γεγονότων, ἐν γενικωτέρᾳ δὲ ἐννοίᾳ καλεῖται ἡ ἐπιστήμη ἡ ἀσχολουμένη περὶ τὴν καταμέτρησιν καὶ διαίρεσιν τοῦ χρόνου. Ἐν τῇ σημασίᾳ ταύτῃ καλεῖται μαθηματικὴ ἢ καὶ ἀστρονομικὴ χρονολογία, περιλαμβάνει δὲ τὴν γνῶσιν πάντων τῶν φαινομένων ὅσα χρησιμεύουσι πρὸς ὁρισμὸν καὶ διαίρεσιν τοῦ χρόνου κυρίως, τουτέστι τῆς καθ' ἡμέραν καὶ ἔτος κινήσεως τῆς γῆς καὶ τῆς σελήνης. Ἐν στενωτέρᾳ ὅμως ἐννοίᾳ, ἐν ᾗ καλεῖται ἱστορικὴ ἢ καὶ τεχνική, ἡ χρονολογία ἔχει ὡς βάσιν μὲν τὴν μαθηματικήν, διδάσκει δὲ πῶς παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς διῃρέθη καὶ

διαιρεῖται ὁ χρόνος καὶ ποῖαι σχέσεις μεταξὺ τῶν διαφόρων τούτων διαιρέσεων ὑπάρχουσι, δηλαδὴ πῶς ὑπολογίζεται ὁ χρόνος συμβάντος τινὸς ἐν μιᾷ ὡρισμένῃ χρονικῇ διαιρέσει ἂν ὁ ἐν ἄλλῃ τινὶ τοιαύτῃ εἶνε γνωστός. Συνήθως ὡς ἀρχὴ χρονολογίας παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς λαμβάνεται σπουδαῖόν τι γεγονός, ἀπὸ τοῦ ὁποίου μετροῦνται ἔτη, ἅτινα δύνανται νὰ ἦνε ἡλιακὰ ἢ σεληνιακὰ ἢ καὶ μικτὰ ἐξ ἀμφοτέρων. Αἱ δὲ κυριώτεραι χρονολογίαι ὧν χρῆσις γίνεται ἀκόμη τανῦν εἶνε ἡ ἀπὸ κτήσεως κόσμου (ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις), ἡ ἀπὸ γεννήσεως Χριστοῦ (παρὰ τοῖς χριστιανικοῖς λαοῖς), ἡ ἀπὸ τῆς Ἐγίρας (παρὰ Μωαμεθανοῖς), αἱ τῶν Ἀνατολ. Ἰνδιῶν (τρεῖς διάφοροι) καὶ ἡ τῶν Σινῶν. Διὰ τὴν ἀπὸ κτίσεως κόσμου χρονολογίαν ὡς α' ἔτος θεωρεῖται παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις τὸ ἔτος 3761 πρὸ Χριστοῦ, ἐν ᾧ παρὰ τῇ Ἀνατολικῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἄλλοτε ἐθεωρεῖτο ὡς τοιοῦτο τὸ ἔτος 5508 π.Χ. § —, ἡ ἡμερομηνία, date, n. f. || [νομίσματος], millésime; || ὑπὸ χρονολογίαν τρίτης Αὐγούστου 1896, en date du 3 Août 1896.

χρονολογικός, ή, όν, ἀφορῶν εἰς τὴν χρονολογίαν, qui appartient à la chronologie; chronologique, adj. ἢ τὴν φυσικὴν διαδοχὴν τῶν χρόνων.

χρονολογικῶς [ἐπίρ.], κατὰ χρονολογικὴν τάξιν, par ordre chronologique; chronologiquement, adv. ἐν τῇ τάξει τῶν ἡμερομηνιῶν.

χρονολόγιον (ἀστρονομικὴ ἐφημερίς), connaissance des temps; καλεῖται οὕτω τόμος τις δημοσιευόμενος κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ ἐν τοῖς ἀστεροσκοπείοις **γραφείου τῶν μηκῶν** (bureau des longitudes), περιέχων πίνακας ἐν οἷς ὁρίζονται ἐκ τῶν προτέρων διὰ χρονικὰ διαλείμματα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀφιστάμενα, τὰ μεταβλητὰ στοιχεῖα τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης καὶ τῶν ἀστέρων, χάριν τῆς ἁπλοποιήσεως τῶν ἀστρονομικῶν καὶ ναυτικῶν ὑπολογισμῶν. Τὰ ἀστρονομικὰ ταῦτα στοιχεῖα εἶνε συνεκθέσεις τοῦ χρόνου καὶ δίδονται διὰ διαφόρους ἐποχὰς τοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ τόπου εἰς ὃν ἀναφέρεται τὸ **χρονολόγιον.**

χρονολόγος, ου, ὁ· chronologiste, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν χρονολογίαν, ὁ κάτοχος ταύτης, qui s'occupe de la chronologie, qui la connaît; λέγουσιν ἐπίσης, chronologue, n. m.

χρονολογῶ (έω), μέλ. ήσω, θέτω τὴν χρονολογίαν (ἡμερομηνίαν), dater; || — συμβόλαιον, dater un contrat; χρονολογοῦμαι, ἀριθμοῦμαι ἀπὸ τοῦ τάδε χρόνου, τῆς τάδε ἡμερομηνίας. § [παθητ.] être daté; [συνεκδ.] dater; || ἡ εὕρεσις τῆς τυπογραφίας χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος, l'invention de l'imprimerie date du quinzième siècle.

χρονομέτρης, ου, ὁ· ὁ μετρῶν τὸν χρόνον, chronométreur, n. m. ὁ ἐπιπεφορτισμένος τὴν ἀκριβῆ διὰ τοῦ χρονομέτρου καταμέτρησιν τῆς διαρκείας ἀγωνίσματος δρόμου, κτλ. Οἱ **χρονομέτραι** (les chronométreurs) μετροῦσι διὰ τοῦ χρονογράφου τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἀγώνων δρόμου καὶ σημαίνουσι τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ πέρας τῶν ἀγωνισμάτων τῶν ἐν τακτῷ χρόνῳ τελουμένων.

χρονομέτρησις, εως, ἡ· chronométrie, n. f. καταμέτρησις τοῦ χρόνου, mesure du temps.

χρονομετρικός, ή, όν· chronométrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν χρονομετρίαν· || χρονομετρικοὶ προσδιορισμοί, déterminations chronométriques.

χρονόμετρον, ου, τό· chronomètre, n.m. ou montre-marine, εἶνε ὡρολόγιον ἀκριβείας, δεικνῦον καὶ τὰς μικροτέρας διαιρέσεις τοῦ **χρόνου** (temps) μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἀκριβείας. Ὁ μηχανισμός του ἔχει κατασκευασθῇ οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἐπηρεάζηται σχεδὸν ἀπὸ τὰ διάφορα ἐξωτερικὰ αἴτια, ἤτοι ἐκ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν. Τὸ ὄργανον τοῦτο εἶνε ἰδίως ἐν χρήσει εἰς τὸ ναυτικόν· βλ. καὶ **στιγμόμετρον** (compteur)· || κατασκευὴ χρονομέτρων, fabrication des chronomètres; chronométrie, n. f. § — [μουσ.] βλ. **μετρόνομον,** métronome, n. m.

χρονομετρῶ (έω), μέλ. ήσω· μετρῶ τὸν χρόνον, mesurer le temps.

χρόνος, ου, ὁ· κατ' Ἀριστοτ. «ὁ χρόνος ἀριθμός ἐστι κινήσεως κατὰ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον (εἶτα)· ἀριθμός, οὐχ' ᾧ ἀριθμοῦμεν, ἀλλ' ὁ ἀριθμούμενος» καὶ καθ' Ἡρόδ. ὡρισμένον τι, μακρότερον ἢ βραχύτερον χρονικὸν διάστημα (ἀκριβέστερον προσδιοριζόμενον συνήθως διὰ τοῦ **πολὺς** καὶ **ὀλίγος,** ἢ **συχνὸς** καὶ **βραχύς**), διάρκειά τις χρονική. Χρόνος, temps, n.m. καλεῖται ἡ κατὰ τὴν ἔννοιαν μὴ ὁριστέα, ἀλλὰ παντὶ διὰ τῆς ἐσωτερικῆς ἀντιλήψεως γνωστὴ μορφὴ καθ' ἣν ἕπονται ἀλλήλοις πᾶσαι αἱ ψυχικαὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐνέργειαι. Πᾶσα πρᾶξις τοῦ ψυχικοῦ βίου ἀποτελεῖ ἐν «νῦν», ὅπερ διακρίνεται ἀπὸ παντὸς «**πρότερον**» καὶ παντὸς «εἶτα». Ὥστε ὁ χρόνος ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ παρελθόντος, τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ μέλλοντος, ἀλλὰ μόνον σχετικῶς, καθ' ὅσον τὸ παρὸν χαρακτηρίζεται μόνον ὡς ἐνεστὼς διὰ τοῦ ὡρισμένου περιεχομένου αὐτοῦ καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ πρόσθεν καὶ τοῦ εἶτα χρόνου, αὐτὸ δὲ καθ' ἑαυτὸ πρὸ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ ἦτο μέλλον, μετὰ δὲ τὴν ἐμφάνισίν του γίνεται παρελθόν. [Βλ. καὶ **καιρός**]· ὅθεν καιρός, χρόνος, temps, n. m. ἐποχή, époque, n. f. ὥρα τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἡ ἐποχή, saison, n. f. || κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, en ce temps là; à cette époque; || μετὰ πολὺν χρόνον (=πολὺ μετέπειτα), longtemps après; || ἐπὶ πολὺν χρόνον, pendant longtemps; || καθ' ὃν χρόνον, dans le temps que; pendant que; || παρῆλθε πολὺς χρόνος ἀφ' ὅτου, il y a longtemps que; || ἐφ' ὅσον χρόνον, tant que; || τοῦ χρόνου προϊόντος, avec le temps; || οἱ ἡμέτεροι (οἱ σήμερον) χρόνοι, notre époque; || [πέρυσι] κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, à pareille époque; || ὁ χρόνος τῶν βροχῶν, la saison des pluies; || —[γραμμ.] ἡ ποσότης συλλαβῆς τινος, quantité [d'une syllabe]; χρόνος [ῥήματος], temps [d'un verbe] λέγεται ὁ τύπος τοῦ ῥήματος δι' οὗ δηλοῦται τὸ πότε ἔγινεν ἢ θὰ γείνῃ ἡ πρά-

ξις ἡ ὑπὸ τοῦ ῥήματος δηλουμένη· || χρόνοι ἀρχικοί, temps primitifs ; || χρόνοι παράγωγοι, temps dérivés, ἢ χρόνοι σύνθετοι, temps composés. § — [μουσ.], τὸ μέτρον, ἡ μέτρησις τοῦ χρόνου, mesure, n.f. || κρατῶ [κτυπῶ] τὸν χρόνον, battre la mesure ; || τραγουδεῖ μὲ χρόνον, il chante en mesure ; || ἐβγῆκεν ἀπὸ τὸν χρόνον, il est hors de mesure. § —, ὁ ἐνιαυτός, an, n. m. année, n. f. (an ἐμφαίνει τὴν ἰδέαν τοῦ ἔτους ὡς μονάδα χρονικὴν ὅλην καὶ ἀδιαίρετον, il y a deux ans ; être agé (ée) de trente ans ; année σημαίνει τὸν ἐνιαυτὸν ὡς χρονικὸν διάστημα συνεχές, ἔχον ἀρχήν, μέσον καὶ τέλος καὶ κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ γινόμενα· π. χ. cette année a été fertile ; l'année (καὶ οὐχὶ l'an) commence bien ; le dernier jour de l'année (καὶ οὐχὶ de l'an) ; || ἔχω δύο χρόνους νὰ τὸν ἰδῶ, il y a deux ans que je ne l'ai vu ; || τὸν περασμένον χρόνον, l'année passée ; || τὸν ἄλλον χρόνον, τοῦ χρόνου, l'année prochaine ; || πόσων χρόνων εἶσαι ; quel âge avez-vous ? || εἶνε δεκαπέντε χρόνων, il a quinze ans ; || χρόνον μὲ τὸν χρόνον [φρ.], bon an, mal an ; année commune ; || κάθε χρόνον, chaque année ; || καὶ τοῦ χρόνου ! [φρ.], mes félicitations ! mes compliments ! [pour votre fête, etc] ; je vous la souhaite ; || εἰς χρόνους πολλοὺς [φρ. εὐχῆς]. βλ. ἔτος [εἰς ἔτη πολλά]· || διὰ τὸν καλὸν τὸν χρόνον, pour [souhaiter] la bonne année ; || κακὸν χρόνον νἄχῃς ! [κατάρα] sois maudit ! que le diable t'emporte ! que la peste t'étouffe ! || νὰ μὴ τὸν εὕρῃ ὁ χρόνος· νὰ μὴ φθάσῃ τοῦ χρόνου, qu'il meure dans l'année ; || [στρατ.] χρόνος ἐκστρατείας, année de campagne, ἢ ἔτη ἐκστρατείας, τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ διαρκεῖ ἡ ἐκστρατεία. § χρόνος, temps, n. m. μέτρον τῆς διαρκείας ἀντικειμένου, ἐργασίας τινός, κτλ. || —, temps, ἐν τῷ χειρισμῷ τῶν ὅπλων σημαίνει τὴν διαίρεσιν τῶν κινήσεων· ὁ χρόνος διαιρεῖται εἰς πλειοτέρας κινήσεις· || ἐν ὥρᾳ πολέμου (ἐν πολέμῳ), temps de guerre, ἤτοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου· || ἐν ὥρᾳ εἰρήνης (ἐν εἰρήνῃ), temps de paix.

χρονοτριβή, ῆς, ἡ· ἀπώλεια χρόνου, perte de temps ; ἀργοπορία, καθυστέρησις, retard, n. m. ἀργοπορία, χρονοτριβή, temporisation, n. f. action de temporiser.

χρονοτριβῶ (έω), μέλ. ήσω, δαπανῶ τὸν καιρόν, perpre son temps ; ἀργοπορῶ, καθυστερῶ, retarder ; βραδύνω, tarder; ἀργοπορῶ, χρονοτριβῶ, temporiser (=retarder, différer avec espoir d'un meilleur temps.

χρουσοφί(δ)α, ας, ἡ [διάλ. Καρπάθου], ὁ **ἴκτερος.**

χρουσαφλίδα, ἡ [διάλ. Νάξου], ἡ κοινὴ **σαῦρα.**

χρουσοφόδα, ας, ἡ [διάλ. Ἰκαρίας[, ὁ **ἴκτερος.**

χρυσαίετος, οῦ, ὁ· βασιλικὸς ἀετός, aigle royal ; μέγας χρυσοειδὴς ἀετός, grand aigle doré ; chrysaète, n. m.

χρυσαλλίς, ίδος, ἡ· χρυσόχρους κάμπη τῶν ψυχῶν, chrysalide, n. f. ἡ κατάστασις τοῦ χρυσίζοντος ἐντόμου (κάμπης) πρὶν ἢ μεταμορφωθῇ εἰς ψυχὴν (πεταλοῦδαν), état d'un insecte renfermé dans sa coque avant de devenir papillon. § [συνήθ. καταχρ.] ἡ πεταλοῦδα, ἡ ψυχή, papillon, n. m.

χρυσαλοιφή, ῆς, ἡ (χρησιμεύουσα πρὸς ἐπιχρύσωσιν), batture, n.f. (=dorure au miel, à la colle et au vinaigre) ὅθεν καὶ ἁπλῶς dorure, n. f. § [συνήθ. μεταφ.], homme patelin.

χρύσαμμος, ου, ἡ· χρυσῆ ἄμμος, sable d'or.

χρυσάνθεμον, ου, τὸ [βοτ.], chrysanthème, n. m. τὸ φυτὸν καὶ τὸ ἄνθος, κοινῶς **ἀϊδημητριάτικο** καὶ **ἁγιοδημητριάτικον**· φυτὸν τῆς τάξεως τῶν συνθέτων.

χρυσαύγεια, ας, ἡ· ἡ λάμψις τοῦ χρυσοῦ, brillant d'or.

χρυσαυγής, ής, ές· τὸ λαμπρὸν (στίλβον) τοῦ χρυσοῦ, ἡ χρυσαύγεια, brillant d'or ; αὐγάζων, λάμπων ὡς χρυσός, brillant comme l'or ; κεχρυσωμένος, doré, ée, adj.

χρυσαφένιος, α, ον [δημ.], χρυσοῦς, d'or; κεχρυσωμένος, doré, ée, adj.

χρυσάφι, τὸ [δημ.], βλ. **χρυσός,** or, n. m. || ἐνδυμένος εἰς τὸ χρυσάφι, chamarré d'or; κατάχρυσος, doré, ée, adj. doré comme un calice ; || εἶνε βουτημένος εἰς τὸ χρυσάφι [φρ.], il est cousu d'or. § χρυσῆ κλωστή, νῆμα κεχρυσωμένον, τὸ **χρυσόνημα** (κοινῶς τιρτίρι), cannetille, n. f. fil d'or ; **ἀργυρόνημα,** fil d'argent ; **χαλκόνημα,** fil de cuivre, etc. tortillé, qu'on emploie dans les broderies ; || κεντῶ μὲ χρυσάφι, broder en or.

χρυσαφί, τὸ (χρῶμα) [δημ.], jaune d'or ; βλ. **χρυσόχρουν** εἰς **κίτρινον.**

χρυσαφικόν, οῦ, τό· ἔργον χρυσοχοϊκῆς, [ouvrage ; pièce d'] orfévrerie ; n.f. bijouterie[s], n. f.

χρυσῆ, ἡ [δημ.] βλ. **ἴκτερος,** jaunisse, n. f. ἀσθένεια κιτρινίζουσα τὸ δέρμα, maladie qui jaunit la peau.

χρυσήλατος, ος, ον· κατεσκευασμένος ἐκ σφυρηλάτου χρυσοῦ, fait d'or battu ; κατειργασμένος ἐκ χρυσοῦ, travaillé en or ; ἐκ χρυσοῦ, χρυσοῦς, d'or.

χρυσίζω, μέλ. ίσω, ἔχω τὸ χρῶμα (τὴν λάμψιν) τοῦ χρυσοῦ, avoir la couleur (l'éclat) de l'or ; λάμπω ὡς ὁ χρυσός, briller comme l'or ; || χρυσίζων [ἐν.] rutilant, e. § [μεταβ.] δίδω εἴς τι χροιὰν χρυσῆν, donner une teinte dorée ; χρυσόνω, dorer ; [ἐν.] mordorer, ἤτοι δίδω χρῶμα ἐρυθρομέλαν, χρυσομέλαν.

χρυσικός, οῦ, ὁ [δημ.] ὁ **χρυσοχόος,** orfèvre, n. m.

χρυσίον, ου, τό· ὁ χρυσός, or, n. m. πᾶς ἐξειργασμένος χρυσός, κυρίως ὁ εἰς νόμισμα μεταβληθεὶς χρυσός, or [ἰδ. monnayé] ἤτοι τὰ χρυσᾶ νομίσματα καὶ κατ' ἐπέκτ. ὁ πλοῦτος, richesse, n. f.

χρυσῖτις, ιδος, ἡ (γῆ), minerai d'or (με-

ταλλῖτις γῆ)· || φλὲψ χρυσῖτις, veine d'or. § —, βλ. **λιθάργυρος**.

χρυσόβουλλον, ου, τό· χρυσῆ βοῦλλα, bulle d'or ; chrysobulle, n. f. diplôme scellé d'un sceau d'or ; ἐκαλεῖτο ἐπίσημον ἔγγραφον ἢ καὶ ἐπιστολὴ ἡγεμόνων καὶ δὴ κυρίως τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων· διὰ τῶν τοιούτων ἐγγράφων ἐδημοσιεύοντο αἱ διατάξεις αὐτῶν, ἐγίνοντο δωρήσεις πρὸς μοναστήρια καὶ ἐκκλησίας, κτλ. ἔφερον δὲ ταῦτα πρὸς διάκρισιν ἄλλων βουλλῶν σφραγῖδα χρυσῆν. Ἐπειδὴ τὸ χρυσόβουλλον ἀπετελεῖτο πολλάκις ἐκ διαφόρων τεμαχίων περγαμηνῆς συγκεκολλημένων κατὰ τὸ μῆκος, ἰδία σημείωσις τοῦ μεγάλου λογοθέτου ἢ τοῦ λογοθέτου τοῦ δρόμου, διήκουσα διὰ τοῦ μέρους τῆς συγκολλήσεως, ἐβεβαίου τὸ ἀλληλένδετον τῶν τεμαχίων. Τὰ χρυσόβουλλα ἐγράφοντο μὲν ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ γραφείῳ, ἀλλ' αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ ὑπεσημειοῦτο δι' ἐρυθροῦ χρώματος, προσθέτων τὴν ἐν τῷ κειμένῳ λέξιν «λόγος» (τῆς βασιλείας μου) τὸ ὄνομα τοῦ μηνός, τὸ ἔτος τῆς ἰνδικτιῶνος καὶ τὸν τελευταῖον ἀριθμὸν τῆς χρονολογίας. Τὰ πλεῖστα τῶν σωζομένων χρυσοβούλλων εὕρηνται ἐν τοῖς μοναστηρίοις τοῦ Ἄθω.

χρυσοδεμένος, η, ον· χρυσένδετος, χρυσόδετος (bague) montée en or (livre) doré sur tranche.

χρυσοδένω, μέλ. έσω (χαρτο)δένω βιβλίον ἐπιχρυσῶν τὴν ῥάχιν αὐτοῦ, relier en dorant le dos [d'un livre]. § — συναρμόζω (συγκολλῶ) χρυσῷ (κόσμημά τι, κτλ.), monter en or.

χρυσοειδής, ής, ές· ὁ χρυσίζων, ἔχων τὴν ὄψιν τοῦ χρυσοῦ, qui a l'apparence de l'or. § — (χρῶμα), jaune d'or ; βλ. εἰς **κίτρινον** καὶ **πορτογάλλινον**.

χρυσοθήρας, α, ὁ· ὁ θηρεύων χρυσόν, ὁ ἐξερευνητὴς χρυσοῦ, chercheur d'or.

χρυσόκαλον, ου, τό· similor ou chrysocale, n. m. συγχώνευμα ἀποτελούμενον συνήθως ἐξ 92 μερῶν χαλκοῦ, 6 **ψευδαργύρου** (zinc) καὶ 6 **κασσιτέρου** (étain) ; βλ. καὶ **ἡμίχρυσος**.

χρυσοκάνθαρος, ου, ὁ· **μηλολόνθη**, κάνθαρος χρυσίζων, hanneton (scarabée) doré ; émerandine, n. f.

χρυσοκαρακάξα, ἡ [πτηνόν], crave, n.m.

χρυσόκαρπος, ος, ον, ὁ ἔχων χρυσίζοντας καρπούς, qui a des fruits couleur d'or ; chrysocarpe, n. m.

χρυσοκαστανόχρουν, τό· marron doré.

χρυσοκεντημένος, η, ον καὶ

χρυσοκέντητος, ος, ον· κεντημένος (πεποικιλμένος) χρυσῷ, χρυσοποίκιλτος, brodé d'or (en or).

χρυσόκερως, ωτος, καὶ χρυσόκερως, ων, γεν. ω· ἔχων χρυσᾶ κεχρυσωμένα κέρατα (ἔλαφος), aux cornes dorées.

χρυσόκολλα, ας, ἡ· κόλλησις διὰ χρυσοῦ, ὤχρα χαλκοῦ, soudure d'or ; βόραξ, borax ; δι' οὗ ἐκόλλων τὸν χρυσόν, chrysocolle, n. f. § φύλλον χάρτου κεχρυσωμένον, feuille de papier doré.

χρυσοκόλλητος, ος, ον (ἐγ)κεκολλημένος ἐν χρυσῷ, incrusté (plaqué, enrichi ; orné) d'or ; χρυσοῦς, κεχρυσωμένος, doré, ée, adj.

χρυσοκόλλητρον, ον, τό· rochoir, n.m. κιβωτίδιον χάλκινον ἐν ᾧ οἱ τεχνῖται θέτουσι βόρακα ὅντινα χρησιμοποιοῦσι διὰ τὰς κολλήσεις τῶν μετάλλων.

χρυσόμβρος, ον, ὁ· pluie d'or, πυροτέχνημα παράγον χρυσίζουσαν βροχήν· || **πύρομβρος**, ὁ· pluie de feu· || πύρομβρος ἐκ σωληνίσκων καλαμίνων (εἴδη πυροτεχνημάτων), pluie de feu en tubes de roseaux.

χρυσόκομος, ος, ον· χρυσῆν (χρυσίζουσαν) κόμην ἔχων, aux cheveux d'or.

χρυσόκονις, εως, ἡ· χρυσῆ κόνις, poudre d'or.

χρυσοκός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου] ὁ **χρυσοχόος**.

χρυσολαμπής, ής, ές, ὡς χρυσὸς λάμπων, βλ. χρυσοφαής.

χρυσολαμπίς, ίδος, ἡ· ἡ **πυγολαμπίς**, ver luisant=κοινῶς **κωλοφωτιά**.

χρυσολάχανον, ου, τό· τὸ φυτὸν ἀτράφαξις, arroche des jardins ; belle-dame, n. f.

χρυσόλιθος, ου, ὁ· chrysolithe, n. m. λίθος πολύτιμος διαφανὴς καὶ χρυσόχρους, τὸ τοπάζιον τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, Πλίν. 37, 9, topaze, n. m.

χρυσόμαλλος, ος, ον, μὲ χρυσᾶς τρίχας (μαλλιά), au poil (aux cheveux) d'or. § [μυθολ.] τὸ χρυσόμαλλον δέρας, la toison d'or.

χρυσόμηλον, ου, τό· κοινῶς **τομάτα**, tomate, n. f. pomme d'amour.

χρυσόμυιγα, ας, ἡ· ἡ **κανθαρίς**, cantharide, n. f.

χρυσόνημα, ατος, τό, κοινῶς **τιρτίρι**, cannetille, n. f. fil d'or ; βλ. χρυσάφι.

χρυσόνω (χρυσόω-ῶ), μέλ. ώσω, dorer. § — [μεταφ.], πληρῶ χρυσίου, combler d'or ; faire un pont d'or à quelqu'un ; || δὲν τὸ κάμνω νὰ μὲ χρυσώσουν, je ne le ferais pas pour tout l'or du monde. § χρυσόνω ὀδόντα, aurifier une dent, ἀνοίγω ὀπὴν καὶ ἐμβάλλω διὰ πιέσεως χρυσὸν εἰς φύλλα ἢ εἰς λεπτὰ σπογγώδη τεμάχια.

χρυσόξανθος, alezan doré; βλ. ξανθός.

χρυσόξυλον, ου, τὸ θάψος, θαψία, [bois de] fustet, n.m. sumac, n.m. βλ. καὶ **ῥοῦδι**.

χρυσοπλόκαμος, ος, ον· ὁ ἔχων χρυσοειδεῖς πλοκάμους, aux tresses dorées, aux cheveux dorés.

χρυσοποίκιλτος, ος, ον· πεποικιλμένος μὲ χρυσὸν (κεντημένος), garni (brodé ; agrémenté ; orné ; incrusté d'or).

χρυσόπτερος, ος, ον· χρυσᾶ πτερὰ ἔχων, aux ailes dorées ; au plumage d'or ; chrysoptère, adj.

χρυσοπωλεῖον, ου, τό· τὸ κατάστημα τοῦ χρυσοπώλου (χρυσοχόου), orfèvrerie, n. f.

χρυσοπώλης, ου, ὁ· ὁ χρυσοχόος, orfèvre, n. m.

χρυσορρήμων, ων, ον, ὁ ὁμιλῶν περὶ χρυσοῦ (περὶ χρυσίου), qui parle d'or.

χρυσός, οῦ, ὁ· or, n. m. κοινῶς τὸ μά-

λαμμα καὶ τὸ χρυσάφι· μέταλλον πολύτιμον ἔχον ὡραῖον κίτρινον χρῶμα λίαν ἐλατὸν καὶ πυκνόν· || **χρυσὸς ἄπυρος**, or brut, ἤτοι ὁ μὴ τακείς, ὁ φυσικός, ἀκατέργαστος, ἀντίθετος τούτου εἶνε ὁ ἄπεφθος χρυσὸς (pur)· βλ. ἄπεφθος· || **ὁ ἐστιλβωμένος χρυσός**, or bruni ; || ἀληθὴς χρυσός, or fin ; || **χρυσός ἄπεφθος**, or pur, ὁ καθαρός, ὁ λαγαρισμένος χρυσός· || ὁ θαμβὸς **χρυσός**, or uni ou mat, ἤτοι ὁ μὴ ἐστιλβωμένος· || ὅ,τι λάμπει δὲν εἶνε χρυσός, tout ce qui brille n'est pas or. § χρυσοῦν νόμισμα, monnaie d'or ; or, n. m. || πληρόνω εἰς χρυσόν, payer en or. § [δημ. ἐπίθ.] βλ. **χρυσοῦς**.

χρυσοστέφανος, ος, ον καὶ

χρυσοστεφής, ής, ές, (περι)έστεμμένος διὰ χρυσοῦ, couronné d'or ; ἔχων χρυσοῦν στέφανον.

χρυσοτόρνευτος, ος, ον, ciselé en or.

χρυσοῦς, ὁ [δημ. χρυσός], d'or ; en or ; ἐπίχρυσος, κεχρυσωμένος, doré, ée, adj. || χρυσοῦν ὡρολόγιον, montre en or ; || χρυσοῖς γράμμασι, μὲ χρυσᾶ γράμματα, en lettres d'or ; || χρυσᾶ ἔπιπλα, meubles dorés ; || [συνεκδ.] χρυσᾶ μαλλιά, cheveux dorés ; || ὁ χρυσοῦς αἰών, l'âge (le siècle) d'or ; || [ἑώρτασε] τοὺς χρυσοῦς του γάμους, la cinquantaine de son mariage ; || χρυσῆ καρδιά, un cœur d'or ; || εἶνε χρυσὸς ἄνθρωπος, il vaut son pesant d'or ; || λέγει χρυσᾶ λόγια, il parle d'or ; || τὸν ἔκαμα χρυσὸν διὰ νὰ [φρ.], je l'ai tant prié (je l'ai supplié) pour ; || [ἐπὶ παιδίου] ἔκαμε τὸ χρυσὸ δόντι=ἐκοινώνησε, il a communié ; || χρυσέ μου ! mon cher ami ; mon chéri ; || [πρὸς παιδ.] χρυσό μου ! mon bijou ; mon petit cœur.

χρυσοΰφαντος, ος, ον, καὶ

χρυσοϋφής, ής, ές, μὲ χρυσὸν κεντημένος, tissu d'or (; en or) ; (διάχρυσος), broché (lamé) (ée) d'or.

χρυσοῦχος, ος, ον· χρυσοφόρος, aurifère, adj. || χρυσοῦχον σῶμα [χημ.], orides, n. m.

χρυσόφα [ἰχθ.], βλ. **χρύσοφρυς**.

χρυσοφαής, ής, ές· χρυσολαμπής, ὡς χρυσὸς λάμπων, τὸ λάμπον τοῦ χρυσοῦ, brillant d'or (comme l'or) ; [διδ.], rutilant, e, adj.

χρυσοφάλαρος, ος, ον· ἵππος φέρων χρυσᾶ φάλαρα, caparaçonné d'or.

χρυσοφορεμένος, η, ον· φέρων κεχρυσωμένα ἐνδύματα, portant des habits dorés ; vêtu (chammarré d'or).

χρυσοφόρος, ος, ον· aurifère, adj. ὁ περιέχων χρυσόν, qui renferme de l'or· || χρυσοφόροι ἄμμοι, sables aurifères· || ἔδαφος χρυσοφόρον, terrain aurifère.

χρύσοφρυς, υος, ὁ, κοινῶς **τσιπποῦρα**, dorade, n. f. ἰχθὺς ἀνήκων εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Σπαριδῶν, καλούμενος δὲ οὕτω διὰ τὸ λαμπρῶς χρυσοειδὲς χρῶμα αὐτοῦ· ζῇ ἐν τῇ Μεσογείῳ, φθάνει εἰς μῆκος 0,50 καὶ ἔχει εὔγεστον κρέας· φημίζονται οἱ τοῦ Μεσολογγίου-Αἰτωλικοῦ.

χρυσοχάλινος, ος, ον· ἔχων χρυσοῦν χαλινόν, au frein d'or.

χρυσόχαλκος, ὁ· airain, n. m. ἤτοι ἐρυθρὸς χαλκὸς (cuivre rouge), ἐν τῇ κοινῇ ὅμως διαλέκτῳ διὰ τῆς λέξεως airain, οἱ γάλλοι ἐννοοῦσι τὸ κρατέρωμα (bronze), ἤτοι τὸ συγχώνευμα (alliage) 8 ἕως 11 μερῶν κασσιτέρου (étain) μετὰ 100 μερῶν χαλκοῦ. Μεταφορικῶς airain σημαίνει σκληρός.

χρυσοχέρης, ὁ [διάλ. Ἠπείρ.], ὁ λίαν δόκιμος κεντητὴς ἢ ῥάπτης.

χρυσοχοεῖον, ου, τό· ἐργαστήριον χρυσοχόου, atelier (boutique) d'orfèvre ; κατάστημα κοσμημάτων (κοσμηματοπωλεῖον ἢ ἀδαμαντοπωλεῖον) magasin de bijouterie ; κατ' ἐπέκτασιν χρυσοχοεῖον λέγεται τὸ χρυσοπωλεῖον, τὸ κατάστημα τοῦ χρυσοπώλου (χρυσοχόου), orfèvrerie, n. f.

χρυσοχοϊκή, ῆς, ἡ καὶ **χρυσοχοΐα** ἡ τέχνη τοῦ χρυσοχόου, orfèvrerie, n. f. art, ouvrages de l'orfèvre ; τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κοσμηματοπώλου, bijouterie, n. f.

χρυσοχοϊκός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν χρυσοχόον, d'orfèvre ; ἀφορῶν τὴν χρυσοχοϊκήν, d'orfèvrerie ; || ἔργα χρυσοχοϊκά, orfèvrerie, n. f. || χρυσοχοϊκός, ή, όν, orfévri, e, adj. λέγεται ἐπὶ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου κατεργασθέντος ὑπὸ χρυσοχόου.

χρυσοχόος, ου, ὁ· ὁ χρυσὸν τήκων, χύνων, orfèvre (ἐκ τοῦ λατ. aurum, or καὶ faber, ouvrier) n. m. ὁ κατασκευάζων καὶ πωλῶν διάφορα ἔργα καὶ κοσμήματα ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ὅθεν ὁ κοσμηματοπώλης, bijoutier (ἢ ἀδαμαντοπώλης) n. m.

χρυσόχρουν, τὸ (χρῶμα), jaune d'or ; βλ. κίτρινος.

χρυσόχωμα, τό· χρυσῆ κόνις, poudre d'or ; χρυσῖτις γῆ (ἢ ἄμμος), minerai d'or.

χρυσόψαρον, τό· τὸ κοκκινόψαρο, poisson rouge ; χρυσοειδὴς κυπρῖνος, cyprin doré.

χρυσῶ (όω), βλ. **χρυσόνω**.

χρύσωμα, ατος, τό· ἡ **ἐπιχρύσωσις**, dorure, n. f. ἡ πρᾶξις τοῦ χρυσόνειν, action de dorer ; ὁ ἐπιτιθέμενος ποῦ χρυσός, or appliqué ; || —, dorage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ χρυσόνειν καθὼς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ταύτης, action de dorer et son résultat. § [ὀδόντος], aurification, n. f. τὸ βούλωμα (ἔμφραξις) διὰ χρυσοῦ.

χρύσωπον (χρῶμα), couleur gomme-gutte, ἤτοι κιτρινοχρυσοειδὲς χρῶμα (κόμμι).

χρυσωρυχεῖον, ου, τό· μεταλλεῖον χρυσοῦ, mine d'or ; βλ. **μεταλλεῖον**.

χρύσωσις, εως, ἡ· **ἐπιχρύσωσις**, ἡ πρᾶξις τοῦ χρυσόνειν, ἐπιχρυσόνειν, action de dorer ; ἐπίσης τὸ ἀποτέλεσμα ταύτης, son résultat ; dorage, n. m. || —, dorure, n. f. πρᾶξις τοῦ χρυσόνειν, action de dorer, ἐπίσης καὶ ὁ ἐπιτιθέμενός που χρυσός, or appliqué.

χρυσωτής, οῦ, ὁ· θηλ. **χρυσώτρια**, ας, ἡ· ὁ χρυσόνων, doreur, euse, n. ὁ ἐργαζόμενος εἰς τὸ χρύσωμα, qui travaille en dorure ; || ἐργάτης χρυσωτής, un ouvrier doreur.

χρυσωτικός, ή, όν· aurifique, adj. ὁ μεταβάλλων εἰς χρυσόν, qui change en or; || δύναμις, ἰδιότης χρυσωτική, puissance, vertu aurifique.

χρώζω, μέλ. ώσω· colorer ; ἐπαλείφω διὰ χρώματος, χρωματίζω.

χρωϊκός, ή, όν [κε]χρωματισμένος, η, ον· coloré, ée, adj. ὁ ἔχων κάποιον χρῶμα, qui a une certaine couleur ; ὁ ἔχων ζωηρὰ χρώματα, qui a de vives couleurs.

χρῶμα, ατος, τό· couleur, n. f. κοινῶς ἡ **θωριά**, ἤτοι ἡ ἐντύπωσις ἣν προξενεῖ εἰς τὰ ὄμματα ἡμῶν τὸ ἐπὶ τὰ ἀντικείμενα προσπίπτον φῶς· || —, coloris, n.m. || ἀνοικτὸν χρῶμα, couleur claire ; || τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου, le coloris du visage ; le teint ; || [ὅταν τὸ ἤκουσεν] ἔχασε τὸ χρῶμα της, elle resta sans couleur ; || ἔχει ὡραῖον χρῶμα, elle a un beau teint ; elle a des belles couleurs ; || [συνεκδ.] [ἡ ἐφημερὶς αὐτὴ] δὲν ἔχει χρῶμα, n'a pas de couleur; || τὸ χρῶμα τοῦτο ἀποσυντίθεται, κηλιδοῦται, cette couleur décharge; || τὸ χρῶμα τοῦτο ξεβάφει, ἀλλὰ δὲν κηλιδόνει (λεκιάζει), cette couleur passe, mais elle ne se détache pas ; || τὰ ὑγρὰ χρώματα κηλιδοῦνται εὐκόλως, les couleurs humides déchargent, tachent ; || τὰ χρώματα παρέρχονται, δὲν εἶνε στερεά, ἐγγυημένα, les couleurs se passent, ne sont pas garanties ; || τὰ χρώματα ταῦτα δίδουσι καλὴν ὄψιν, εἶνε λαμπρά, ὡραῖα, ces couleurs sont très éclatantes. § χρῶμα, couleur, n. f. ἡ βαφή, ὁ χρωματισμός· τὰ χρώματα εἶνε ὀρυκταὶ ἢ φυτικαὶ ὗλαι αἵτινες ἀναμιγνυόμεναι καταλλήλως μεθ' ὕδατος, πηκτίνης (gélatine), ἐλαίου ἢ ἐπιχρίσματος τινὸς (vernis) σχηματίζουσι φύραμα (pâte) κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ῥευστὸν δι' οὗ χρωματίζουσι τὰ ξύλα, μέταλλα, οἰκοδομάς, κτλ. Χρῶμά τι ἐπικαλύπτει κάλλιον τὴν ἐπιχριωμένην ἐπιφάνειαν ἐφ' ὅσον εἶνε πυκνότερον, τὰ ἀρχικὰ καὶ θεμελιώδη χρώματα εἶνε τὸ **λευκὸν** (blanc), τὸ **κίτρινον** (jaune), τὸ **ἐρυθρὸν** (rouge), τὸ **κυανοῦν** (bleu) καὶ τὸ **μέλαν** (noir). Οἱ ἐν ταῖς οἰκοδομαῖς χρωματισμοὶ γίνονται διὰ τοῦ ἐλαίου· τὰ διάφορα ἐπιχρίσματα συνίστανται ἐκ διαφόρων κοπανισθέντων χρωμάτων πρὸς σχηματισμὸν λεπτοτάτης κόνεως ἀναμιγνυομένης μετ' ἐλαίου (huile) ἔχοντος τὴν ἰδιότητα νὰ ξηραίνηται ταχέως ὅταν ἡ ἐπιχρισθεῖσα ἐπιφάνεια ἦνε ἐκτεθειμένη εἰς τὸν ἀέρα· || **ἐλαιοχρωματισμός**, couleur à huile ; ἐλαιῶδες ἐπίχρισμα ἢ **ἐλαιόχρωμα**· || **ὑδροχρωματισμός**, couleur à eau ; ἐπίχρισμα διαλελυμένου χρώματος ἐντὸς ὕδατος, ἤτοι **ὑδρόχρωμα**· || **ὑδροειδὴς χρωματισμός**, couleur d'eau, κοινῶς τὰ νερά· ὅταν πυρώσωσι σίδηρον καὶ χάλυβα λεῖον, οὗτοι λαμβάνουσιν ὡραῖον κυανοῦν χρῶμα, εἶτα δὲ φαιὸν χρωματισμὸν (couleur brune)· ἐὰν κατόπιν στιλβώσωσι τὰ μέταλλα ταῦτα διὰ κόνεως **αἱματήτου** (sanguine), ὁ ἀπολαμβανόμενος χρωματισμὸς καλεῖται **ὑδροειδής**· || **συνεφθαρμένον χρῶμα**, couleur brisée (συμφθείρω, fondre les couleurs); || **χρῶμα διαφανές**, ὅπερ ἐπιθέτουσιν ἐφ' ἑτέρου χρώματος, frottis, n.m. || ἐμπόριον τῶν χρωμάτων, le trafic en couleurs. § [ὑγρὸν πρὸς βαφήν], peinture, n. f. **χρῶμα, βαφή**· καλεῖται οὕτω πᾶσα χρωματιστικὴ οὐσία, κοινῶς ἡ **μπογιὰ** (βλέπε ἀνωτέρω **χρῶμα**, couleur) ; τῶν χρωμάτων γίνεται ποικίλη χρῆσις εἰς τὰς οἰκοδομάς· || — ἀναλελυμένον, peinture délayée ; || — εἰς μάγμα, peinture en pâté ; || — ἀναλελυμένον ἐντὸς ὕδατος μετὰ κόμμεως, peinture en détrempe ἢ ἁπλῶς détrempe, n. f. || τὸ χρῶμα δὲν ἐστέγνωσεν ἀκόμη, la peinture n'est pas encore sèche. § — [μουσ.] ἡμιτονία, demi-ton, n. m.

χρῶμαι (άομαι), se servir ; μεταχειρίζομαι· || — ὑπερβολῇ, outrer ; || λόγων ὑπερβολῇ χρῶμαι, exagérer, ἤτοι μεγεθύνω τὰ πράγματα διὰ λόγων.

χρωματίζω, μέλ. ίσω· βάφω μὲ χρῶμα, δίδω χρῶμα (χρωματισμόν), colorer (ἐπὶ παντὸς φυσικοῦ χρωματισμοῦ, π. χ. ὁ ἥλιος χρωματίζει τὰς ὀπώρας, τὰ ἄνθη, le soleil colore les fruits, les fleurs) ; colorier (εὔχρηστεῖ ἐπὶ τοῦ χρωματίζοντος εἰκόνα τινά, π. χ. αὐτὸς ὁ ζωγράφος χρωματίζει καλῶς, ce peintre colorie bien) ; || **χρωματίζω**, enluminer (ἐκ τοῦ λατ. lumen = lumière)=colorier ; || ἐπιθέτω χρῶμα, peindre, κοινῶς μπογιατίζω, βάφω μὲ χρῶμα· πρῶτο χέρι, πρώτη ἐπίχρισις· βλ. ἐπιχρίω· || **χρωμάτισις**, εως, ἡ· action de peindre, τὸ **μπογιάτισμα**· || ἐπιχρίω τὴν ἐπίχριστον, peindre le prélat ; ἡ δὲ πρᾶξις ἐπίχρισις· || — τι κίτρινον, colorer quelque chose en jaune ; || — χάρτας, colorier des cartes ; || — λιθογραφίας, enluminer des lithographies ; || — εἰκόνας, enluminer des gravures; || — τοῖχον, peindre un mur ; || [μεταφ.] [ἡ ἐφημερὶς αὐτὴ] ἀρχίζει νὰ χρωματίζεται, commence à prendre couleur. § [μουσ.] **χρωματίζω**, chromatiser ; rendre chromatique.

χρωματική, ῆς, ἡ· chromatique, n.f. μέρος τῆς ζωγραφικῆς σχετικὸν πρὸς τὴν χρῆσιν καὶ τὴν διανομὴν τῶν χρωμάτων.

χρωματικός, ή, όν, τοῦ χρώματος, de couleur ; κεχρωματισμένος, coloré, ée, adj. || [ναυτ.] χρωματικὰ ὑαλία, verres colorés. § χρωματικὸς [μουσ.], chromatique, adj. σειρὰ ἤχων βαινόντων καθ' ἡμιτόνιον, προβαίνοντες εἴτε εἰς τοὺς ὑψηλοτέρους τόνους τῆς κλίμακος, εἴτε κατερχόμενοι εἰς τοὺς χαμηλωτέρους τοιούτους· || χρωματικὴ κλῖμαξ, gamme chromatique.

χρωματικῶς [ἐπίρ.], chromatiquement, adv. κατὰ τρόπον χρωματικόν.

χρωματίνη, ης, ἡ· chromatine, n. f. ὀνομασία δοθεῖσα εἰς λευκωματώδη οὐσίαν ὁρίζουσαν τὴν χρωματιστικὴν ὕλην· συνών. τοῦ **σπογγιόπλασμα** (spongioplasma).

χρωμάτισις, εως, ἡ· τὸ χρωματίζειν. action de peindre.

χρωμάτισμα, ατος, τό· χρωματισμός, peinture (f.) [peinturage] (m.) [d'un mur]; ἡ ἐπίθεσις ἑνὸς μόνου χρώματος, ἐπὶ μιᾶς ἢ πλειοτέρων διαστρώσεων, coloriage, n. m.

action de colorier ; καὶ enluminure, n. f. ἡ τέχνη τοῦ χρωματίζειν, art d'enluminer.

χρωματισμός, οῦ, ὁ· coloration, n. f. τὸ χρωματίζειν, action de colorer ; ἐπίσης ἡ κατάστασις τοῦ χρωματισθέντος σώματος· τὸ χρῶμα, couleur, n. f. ἡ τέχνη τοῦ χρωματίζειν, art de colorier, coloris, n. m. τὸ χρωμάτισμα, coloriage [de planches ; de dessins] ; art d'enluminer ; enluminure ; τὸ χρωμάτισμα, peinturage (peinture) (d'un mur ; d'une porte] ; || [ὁ ζωγράφος αὐτὸς] διαπρέπει εἰς τὸν χρωματισμόν, excelle par le coloris ; || ὁ χρωματισμὸς τῶν ὑφασμάτων, la coloration (la couleur) des tissus ; || χρωματισμὸς (τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ ὅπλου, πυροβόλου, κτλ.), la mise en couleur· || **χρωματισμός**, pigment, n. m. ἡ ὑπὸ τὸ δέρμα χρωματιστικὴ ὕλη. § — [ἱππολ.], robe, n. f. χρωματισμὸς τῆς **τριχὸς** (poil) τοῦ ἵππου, ἤτοι ἡ **τρίχωσις** (ἢ τρίχωμα) τοῦ ἵππου. Διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἐννοεῖται τὸ σύνολον τῆς τριχώσεως τοῦ δέρματος παρ' ἵππῳ, ἥτις ὡς γνωστὸν διαφόρους καὶ ποικίλας λαμβάνει χρώσεις καὶ ἀποχρώσεις. Ἡ ἱππολογία διακρίνει τὰ χρώματα τῆς τριχώσεως τοῦ δέρματος εἰς ἁπλᾶ (simples) καὶ εἰς σύμμικτα (mixtes)· καὶ ὡς ἁπλᾶ μὲν θεωροῦνται τὰ ὁμόχροα, ὁπόταν δηλονότι ἡ τρίχωσις φέρῃ γενικῶς ἐφ' ὅλης τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος μίαν καὶ τὴν αὐτὴν χρῶσιν, ὡς τὸ **λευκὸν** (blanc), τὸ **ὀρφνὸν** (baie), τὸ **μέλαν** (noir), τὸ **ξανθὸν** (alezan) καὶ τὸ **ὠχρὸν** (izabelle), ὡς σύμμικτα δὲ τὰ ἀποτελούμενα ἐκ τριχῶν δύο ἢ καὶ πλειοτέρων χρώσεων ἐκ τῶν ἁπλῶν χρωμάτων, οἷον τὸ **ψαρὸν** (gris), τὸ **ὀρφνομέλαν** (bai-brum), κτλ.

χρωματισμός, chromatisme (= coloration), n. m. || ὁ χρωματισμὸς τῶν ὑάλων, le chromatisme des verres.

χρωματιστήρ, ῆρος, ὁ, (τοῦ κοινοῦ χρωματιστοῦ), brosse à peindre ; (ἐκ τοῦ χρωματίζω), κοινῶς βοῦρτσα γιὰ μπογιάτισμα· βλ. καὶ **χριστὴρ** (pinceau).

χρωματιστής, οῦ, ὁ· ὁ χρωματίζων οἰκοδομάς, peintre [en bâtiments] ; peintureur, n. m. enlumineur [de gravures], n. m. coloriste, n. m.

χρωματιστικαὶ γαῖαι, κοινῶς μπογιαῖς, terres de couleurs.

χρωματιστικός, ή, όν· colorant, e, adj. ὁ διδων χρῶμα, χρωματίζων, qui colore ; || χρωματιστικαὶ **οὐσίαι**, substances colorantes; || χρωματιστικὴ ἀποπλάνησις, aberration chromatique (μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα)· || **χρωματιστικὴ ὕλη**, pigment (ἐκ τοῦ λατ. pigmentum, pingere=peindre) n. m. ὀνομασία διαφόρων χρωματιστικῶν οὐσιῶν, **αἵτινες** δίδουσι τὸ χρῶμα **εἰς** ὀργανικούς τινας ἱστοὺς ἢ δίδουσι τὸ χρῶμά των **εἰς τὰ ὑγρὰ** τῆς **ἐν** γένει οἰκονομίας, π. χ. pigment biliaire, urinaire, etc. § **χρωματιστικός**, ή, όν· pigmentaire, adj. ὁ σχετιζόμενος **μὲ** τὴν χρωματιστικὴν ὕλην· || κηλὶς χρωματιστική, tache pigmentaire.

§ — βαθμός, ton, n. m. βλ. **χροιά**, τόνος. § — ὕαλος, verre coloré ; βλ. **ὕαλος**.

χρωματιστός, ή, όν· [κε]χρωματισμένος, colorié, ée, adj. de couleur ; || χρωματιστὸν ὑποκάμισον, chemise de couleur.

χρωματογόνος, ος, ον· chromatogène, adj. ὁ παράγων χρωματιστικὴν ὕλην· || χρωματογόνον μικρόβιον, chromogène, n. m. βλέπε καὶ μικρόβιον.

χρωματοθήκη, ης, ἡ (χρῶμα, τίθημι), πυξὶς μετὰ χρωμάτων, boîte à couleurs.

χρωματολιθογραφία, ας, ἡ· chromolithographie, n. f. βλ. **χρωμολιθογραφία**.

χρωματολιθογραφικός, ή, όν· chromolithographique, adj. βλ. **χρωμολιθογραφικός**.

χρωματοποιεῖον, ου, τό· ἐργοστάσιον κατασκευῆς χρωμάτων, fabrique de couleurs.

χρωματοποιΐα, ας, ἡ· ἡ κατασκευὴ χρωμάτων, fabrication de couleurs.

χρωματοποιός, οῦ, ὁ· κατασκευαστὴς χρωμάτων, fabricant de couleurs.

χρωματοπτόμετρον, ου, τό· chroma-toptomètre (χρῶμα, ὄψομαι, voir καὶ μέτρον) n. m. ὄργανον προωρισμένον νὰ διαγινώσκῃ τοὺς ἐκ δαλτωνισμοῦ πάσχοντας.

χρωματοπωλεῖον, ου, τό· κατάστημα πωλήσεως χρωμάτων, boutique de marchand de couleurs.

χρωματοπώλης, ου, ὁ· ἔμπορος χρωμάτων, marchant de couleurs.

χρωματοσκόπιον, ου, τό· chromatoscope, n. m. ὄργανον κατάλληλον πρὸς προσδιορισμόν, ἐν συγκρίσει πρὸς δεδομένον χρῶμα, τοῦ παραγομένου χρώματος διὰ τῆς **ἐπιθέσεως** διαφόρων ἁπλῶν χρωμάτων.

χρωματουρία, ας, ἡ· chromaturie, n. f. ἐκβολὴ οὔρους ἀντικανονικῶς κεχρωματισμένου.

χρωμικός, οῦ, ὁ [χημ.], chromique, adj. ἕνωσίς τις τοῦ χρωμίου μετὰ τοῦ ὀξυγόνου· || χρωμικὰ ἅλατα, chromates ; || — **μόλυβδος**, chromate de plomb ; || χρωμικὸν κάλιον, chromate de potassium.

χρώμιον, ου, τὸ [χημ.], chrome, n. m. ou chromite ou chromate de fer. Τὸ **χρῶμον** ἢ τὸ χρώμιον ἢ ὁ **χρωμίτης**. **Μέταλλον** ἔχον χρωματιστικὴν ἰδιότητα εὑρισκόμενον ὡς χρωμίτης καὶ χρωμικὸς μόβυβδος· || κίτρινον τοῦ χρωμίου, jaune du chrome ; **βλ. μόλυβδος.**

χρωμίτης, ου, ὁ· chromite, n.m. ὀρυκτὸν τοῦ κυβικοῦ συστήματος, ἔχον λάμψιν μεταλλικήν, χρῶμα δὲ σιδηρομέλαν ἢ πισσόχρουν.

χρωμολιθογραφία, ας, ἡ· chromolithographie, n. f. λιθογραφικὴ τύπωσις μετὰ χρωμάτων.

χρωμολιθογραφικός, ή, όν· chromolithographique, adj. ἀφορῶν τὴν χρωμολιθογραφίαν.

χρωμόσφαιρα, ας, ἡ [ἀστρον.], chromosphère, n. f. ὀνομασία δοθεῖσα εἰς τὴν ὑδρογονοῦχον ἀτμόσφαιραν τοῦ ἡλίου, ἥτις περιβάλλει τὴν φωτόσφαιραν.

χρῶσις, εως, ἡ· τὸ χρωματίζειν (Πολυδ.) coloration, n. f.

χρωστημιό, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] τὸ ὀφειλόμενον, ἡ ὀφειλή.

χρωστήρ, ῆρος, ὁ ἢ μᾶλλον **χριστήρ,** pinceau, n. m. βλ. λέξιν. § — [ναυτ.] guipon, n. m. χρησιμεύων πρὸς ἐπάλειψιν κεδρίας, πίσσης, ἀσφάλτου ἢ ἄλλης παρομοίας ὕλης ἐπί τινος μέρους. § — μόλυβδος=μολυβδοκόνδυλον, crayon n. m.

χρωστηρίδιον τὸ βραχύκαυλον, penicillium brevicaule; || — τὸ γλαυκόν, penicillium glaucum; || — τὸ κλαδοσποριοειδές, penicillium cladosporioïdès. (Μικροβιολογία ἰατροῦ Σάββα).

χρωστικός, ή, όν· χρωματιστικός, colorant, e, adj. κεχρωματισμένος, coloré, ée, adj. || χρωστικὴ ἀκτίς, rayon coloré; βλ. καὶ **θερμοχρωϊκός.**

χρωστῶ [δημ.] βλ. **χρεωστῶ,** κλπ.

χταπόδι, τὸ [δημ.] βλ. **ὀκταπόδι.**

χτένι, τὸ [δημ.] **κτένι καὶ κτείς,** peigne; || —, βλ. **ἄγρειφνα,** râteau; || — **τοῦ βουνοῦ·** βλ. **κτείς.**

χτένι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], μεταφ. ἡ πλάτη τοῦ ἀρνιοῦ.

χτενιά, ἡ [δημ.], χτενιά, βλ. **κέστρα,** laie.

χτικιάζω [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου καὶ Οἰνόης] [ἐκ-τήκομαι)=φθίνω, φθισιῶ, πάσχω ἀπὸ φθίσιν.

χτικιό(ν), τὸ καὶ κτικιὸν [δημ.], ἡ ἀσθένεια, φθίσις· βλ. λέξιν.

χτικιός, ὁ [διάλ, Οἰνόης], ἡ φθίσις, ἡ πνευμονικὴ φυματίωσις.

χτιμόνω [δημ.] βλ. ξετιμόνω.

χτουβανίσκομαι [διάλ. Οἰνόης], κλαίω, θρηνῶ, ὀδύρομαι, ὀλοφύρομαι τυπτόμενος ἅμα τὸ στῆθος· (ἡ λέξις σύνθετος ἐκ τῆς **ἐκ** καὶ **τυπετός**).

χτύργια, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ **τρυγία.**

χτωῆχι [δημ.], **ὀκτώηχος.**

χυβάδα [δημ.], βλ. **ἀχηβάδα.**

χυδαΐζω, μέλ. ίσω, χρῶμαι τῆς χυδαίας γλώσσης τοῦ λαοῦ, imiter le langage du peuple (du vulgaire; des halles) καὶ ἐν γένει μιμοῦμαι τὸν χύδην λαόν, imiter le bas peuple. § χυδαΐζω, καθιστῶ χυδαῖον, vulgariser, rendre vulgaire; ou trivialiser, rendre trivial.

χυδαϊκός, ή, όν, κοινός, εὐτελής, χυδαῖος, vulgaire, adj. trivial, ale, aux (= bas, grossier), adj.

χυδαϊκῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον χυδαῖον, vulgairement, adv. trivialement, adv. ἐν τῇ χυδαίᾳ γλώσσῃ, χυδαϊστί, dans l'idiome vulgaire.

χυδαιοκράτης, ου, ὁ· βλ. **ὀχλοκράτης.**

χυδαιολογία, ας, ἡ· χυδαιότης ἐκφράσεως, trivialité de langage; ὁμιλία χυδαία, κοινή, δημώδης, langage trivial (vulgaire). § — λόγος (ἔκφρασις) χυδαῖος, parole (expression) triviale (; basse); χυδαιότης, trivialité, n. f.

χυδαιολόγος, ος, ον, χυδαῖος, κοινὸς (πρόστυχος) εἰς τὴν ὁμιλίαν του (εἰς τὰς ἐκφράσεις), trivial (ale) (vulgaire) dans son langage (dans ses expressions).

χυδαιολογῶ (έω), μέλ. ήσω, χρῶμαι χυδαίων ἐκφράσεων, se servir d'expressions vulgaires (; triviales; basses).

χυδαῖος, α, ον, ὁ εἰς τὸν κοινὸν λαὸν ἀνήκων, κοινός, κακός, πρόστυχος, χυδαῖος, trivial, aux, adj. ou vulgaire, adj. κοινός, commun, une, adj. εὐτελής, bas, basse, adj. κακὴ συμπεριφορά, ἀνάρμοστος, de mauvais ton; [ἐπὶ ἀνθρ. ἰδ.] πρόστυχος, χωριάτης, manant, e, adj. ῥυπαρός, χυδαῖος, goujat, n. m. κακομαθημένος, mal appris; βάναυσος (τοὺς τρόπους ἢ λόγους, grossier, ère, adj. || χυδαῖος, voyou (ἐκ τοῦ voie, ὁδός, ἤτοι τῶν τριόδων) n. m. ἀνὴρ κραιπαλωδῶν ἕξεων διατρίβων συνήθως εἰς τὰς ἀγυιάς, jeune homme qui a des habitudes crapuleuses et qui vit habituellement dans la rue.

χυδαιότης, ητος, ἡ· κοινότης, ταπεινότης τῆς ἐκφράσεως, trivialité, n. f. βαναυσότης, grossiéreté, n. f. εὐτέλεια, bassesse, n. f. ὁ ἀνάρμοστος τρόπος τοῦ φέρεσθαι, κακὴ συμπεριφορά, mauvais ton.

χυδαιότης, vulgarité, n. f. τὸ χυδαῖον, caractère, défaut de ce qui est vulgaire; || ἡ χυδαιότης τοῦ ὕφους, τῶν τρόπων, la vulgarité du ton, des manières.

χυδαϊσμός, οῦ, ὁ· ὁμιλία χυδαία, langage trivial; λέξις χυδαία, mot vulgaire; ἔκφρασις χυδαία, expression triviale (;vulgaire; basse); vulgarisme, n. m.

χυδαϊστής, οῦ, ὁ· ὁ χυδαιολόγος, trivial, ale (vulgaire) [dans son langage]. § —, ὁ ὁμιλῶν ἢ γράφων τὴν χυδαίαν (δημώδη γλῶσσαν), qui parle (écrit) l'idiome vulgaire.

χυδαϊστὶ [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον χυδαῖον, ἐν γλώσσῃ χυδαίᾳ, dans l'idiome vulgaire; χυδαίως, vulgairement, adv.

χυδαίως [ἐπίρ.] κοινῶς πρόστυχα, χυδαίως, trivialement, adv. εὐτελῶς, bassement, adv. βαναύσως, grossièrement, adv. χυδαϊστί, vulgairement, adv.

χύδην [ἐπίρ.] συγκεχυμένως, confusément, adv. διεσπαρμένως, ἀτάκτως, pêle-mêle, n.m. ὁ χύδην λαός, le vulgaire; les bas peuple; les masses; ὁ συρφετός, la lie du peuple, ἤτοι ἡ ὑποστάθμη· βλ. καὶ ὄχλος.

χυλικός, ή, όν· chylaire, adj. ἀφορῶν, ἀνήκων εἰς τὸν χυλόν, qui appartient au chyle; λέγουσι μᾶλλον **χυλώδης** (chyleux).

χύλισμα, ατος, τό· ἐξαχθεὶς ἔκ τινος φυτοῦ χυλὸς (χυμός), jus ou suc exprimé, extrait, n. m.

χυλόνω (χυλόω-ῶ), μέλ. ώσω· χυλὸν ποιῶ, μεταβάλλω εἰς χυλόν, μεταβάλλω εἰς ῥευστὸν πολτόν, réduire en pâte liquide (en bouillie; en coulis). § — [οὐδ.], συμπυκνῶ τι διὰ τοῦ βρασμοῦ, prendre de la consistance [en bouillant]; se réduire en bouillie.

χυλόνω [διάλ. Οἰνόης], βρέχω, μουσκεύω παθ. «χυλοῦμαι» «ἐχυλῶσαν» τὰ ῥοῦχά μου» =ἐβράχηκαν παραγ. χύλωμα=βρέξιμον.

χυλόπηττα, ας, ἡ, (ἀρτολάγανον) χυλὸς ἐξ ἀλεύρου, bouillie de farine; || [μεταφ.], ἔφαγε τὴν χυλόπητταν [φρ.], il a été supplanté par un rival [en fait de mariage]; [οἰκ.], il a reçu de l'avoine, ἤτοι ἀπερρίφθη εἰς πρότασιν γάμου ἀπὸ τὴν ἐκλεκτὴν τῆς καρδίας του.

χυλοποίησις, εως, ἡ [φυσιολ.] ἡ μεταβολὴ εἰς χυλὸν (ἰδ. τῶν τροφῶν), chylification, n. f. **χυλοποίησις τροφῶν** ἢ καὶ ἐντερικὴ πέψις ἐπικαλουμένη, ἡ διὰ τῆς πέψεως μεταβολὴ τῶν τροφῶν εἰς χυλόν.

χυλοποιητικός, ή, όν· chylifique, adj. ἀφορῶν τὴν χυλοποίησιν.

χυλοποιῶ (έω), μέλ. ήσω· chylifier, μεταβάλλω εἰς χυλόν, transformer en chyle.

χυλός, οῦ, ὁ· «τὸ ἐν πέψει καὶ ἐν ἑψήσει χυλὸς ἐστὶν» Ὠρίων ἐτυμολ. 163· ὁ δι' ἐπιχύσεως ὕδατος καὶ βράσεως ἐξαχθεὶς χυλός, ῥευστὸς πολτός, pâte liquide; bouillie, n. f. coulis, n. m. || τὸν ταΐζουν χυλόν, on lui donne de la bouillie; || ὅποιος ἐκάη 'στὸ χυλὸν φυσάει καὶ τὸ γιαγοῦρτι [παροιμ.], chat échaudé craint l'eau froide. § — [φυσιολ.], chyle, n. m. μέρος τοῦ ἐντερικοῦ χυμοῦ, βλ. καὶ **χυλοποίησις.**

χυλουρία, ας, ἡ· chylurie, n. f. συνώνυμον τοῦ **γαλακτουρία.**

χυλοφόρος, ος, ον· chylifère, adj. λέγεται περὶ τῶν ἀγγείων, ἅτινα φέρουσι τὸν χυλόν· || [ἀνατ.], χυλοφόρα ἀγγεῖα, vaisseaux lactés, μικρὰ ἀγγεῖα εὑρισκόμενα εἰς τὸ μεσέντερον (mésentère), ἀπορροφῶντα τὸν χυλὸν (chyle) πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἐντοσθίων (à la surface des intestins).

χυλώδης, ης, ες· chyleux, euse, adj. ἀνήκων εἰς τὸν χυλόν, qui appartient au chyle; ὁ ἀνάλογος πρὸς τὸν χυλόν· || χυμὸς χυλώδης, suc chyleux. Λέγουσιν ἐπίσης **χυλικός** (chylaire).

χύλωμα, ατος, τό· ἡ πρᾶξις τοῦ χυλόνειν, ἡ συμπύκνωσις (ζωμοῦ, χυμοῦ, κτλ.), consistance [de suc; de jus, etc.] ἡ μετατροπὴ (μεταποίησις) εἰς χυλόν, réduction en bouillie.

χύλωσις, εως, ἡ· ἡ χυλοποίησις, chylification, n. f. χύλωσις, chylose, n. m. μεταποίησις εἰς χυλόν, ἡ ἐξαγωγή, ἔκθλιψις τοῦ χυλοῦ, καὶ ἰδ. ἡ πῆξις χυλοῦ τινός, ὑγροῦ τινός, ἰδίως διὰ βράσεως.

χύμα, ατος, τό· εἶδός τι διακεχυμένον (διεσπαρμένον ἀτάκτως), quelque chose de répandu (de dispersé; de confus). § πλησμονή τινός, affluence, n. f. ἀφθονία, abondance, n. f. § — [ἐπίρ.], χύδην, συγκεχυμένως, confusément, adv. διεσπαρμένως, ἀτάκτως, pêle-mêle, n. m. || εἰς χύμα, en vrac, ἐμπόρευμα ἢ ὑλικὸν μεταφερόμενον ἀναμεμιγμένον (ἐν ἀταξίᾳ) χωρὶς νὰ περιτυλιχθῇ που.

χύμα, ατος, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] = ῥεῦμα, ὁρμή.

χυμίζω, μέλ. ίσω [δημ.], ἐφορμῶ, ῥίπτομαι, ἐπιτίθεμαι κατά τινος, se jeter (fondre) sur quelqu'un.

χυμός, οῦ, ὁ· ἡ ἐν πόαις καὶ ὀπώραις ὑγρὰ οὐσία, suc, n. m. ὁ ζωμός, χυμὸς τῶν κρεάτων, jus, n. m. [τῶν δένδρων ἰδ.] sève, n. f. [συνεκδ.] saveur, n. f. ἡ γεῦσις, ἡ ἰδιότης τοῦ γευστοῦ, ἧς ἑπτὰ εἴδη διακρίνει ὁ Ἀριστοτ. τὸν λιπαρὸν (χυμὸς τοῦ γλυκέος), ἁλμυρὸν καὶ πικρόν, αὐστηρόν, δριμύν, στρυφνόν, ὀξύν· καὶ ἄλλοι διακρίνουσιν ἐννέα, προστιθέντες τούτοις τὸν οἰνώδη καὶ τὸν γλυκύν, Θεόφρ. || γαστρικὸς χυμός, suc gastrique; || παγκρεατικὸς χυμός, suc pancréatique. § [φυσιολ.] χυμός, humeur, n. f. τὰ ὑγρά, οἱ χυμοί.

χυμός, ὁ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ **διάρροια.**

χυμώδης, ης, ες· humoral, ale, aux, [ἰατρ.] ὁ ἐκ τῶν χυμῶν προερχόμενος· || ἀσθένεια χυμώδης, maladie humorale; || θεωρία χυμώδης, théorie humorale.

χύνω, μέλ. ύσω (χέω), verser; [δια]χέω, répandre (συνώνυμα ὧν τὸ μὲν 1ον εὐχρηστεῖ μόνον ἐπὶ ῥευστῶν, on verse du vin; τὸ δὲ 2ον ἐπὶ στερεῶν ἠθροισμένων ἐντὸς σάκκου ἢ κοφίνων, πρὸς δὲ καὶ ἐπὶ ῥευστῶν χυνομένων κατὰ γῆς· on répand des fleurs, des semences, etc. on répand de l'eau; τὸ répandre συνεπάγεται τὴν ἰδέαν τοῦ διασκορπίζω καὶ ἐμφαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρᾶξιν ἀκουσίαν)· ἐκχέω, χύνω ἐλαφρά, épancher; || ἐκβάλλω, ῥίπτω, jeter; || — νὰ πίουν, verser à boire; || — δάκρυα, verser des larmes; || ἔχυσε τὸ κρασὶ [εἰς τὸ τραπεζομάνδηλον], il a répandu le vin; || — φῶς, répandre de la lumière; || χύσε το ἀπὸ τὸ παράθυρον, jetez cela par la ferêtre; || [συνεκδ.) χύσε τὴν λεκάνην (κενόω), videz le bassin; || —λάδι εἰς τὴν φωτιὰν [φρ. μεταφ.], jeter de l'huile sur le feu; || — τὴν χολήν μου [μεταφ.], épancher (décharger) sa bile; || ἔχυσε ὅλον του τὸ φαρμάκι [μεταφ.], il a jeté tout son venin; || χύνω (ἐκβάλλω) στεναγμούς, pousser (jeter) des soupirs; || — σπυριά, pousser des (se couvrir de) boutons; bourgeonner; || [εἶχε τὴν ἴλερην] χωρὶς νὰ χύσῃ, sans éruption; || — τὰ ἔντερα τινός, éventrer quelqu'un (ξεκοιλιάζω)· || τοῦ ἔχυσε τὸ μάτι (ἐξορύττω), il lui créva l'œil; || [μεταφ.] ἔχυσα (ἔφθειρα) τὰ μάτια μου εἰς τὸ διάβασμα, j'ai usé mes yeux à force de lire. § — [ἀπολ.] (ἐπὶ συνουσίας, σπερματορροίας) ἐκβάλλω τὸ σπέρμα, émettre le sperme; éjaculer; ἐκβάλλω ἐκτὸς ἐμαυτοῦ, éjaculer. § χύνω ἔξω ἢ ἄνωθεν τινός, ἐκχέω, déverser. § — [ἐπὶ μετάλλων) τήκω, fondre; χωνεύω, couler; mouler; ou jeter (en moule, en fonte; || — σφαίρας, fondre des balles; || χύνω κεριά, jeter (mouler) des bougies; || — στοιχεῖα τυπογραφικά, fondre des caractères d'imprimerie; || — ἄγαλμα [ἐκ μετάλλου], couler une statue; || — μέταλλον, couler un métal; βλ. χέω. § [ναυτ.] χύνω ἢ ἐκβάλλω σχοινίον, dépasser un cordage; βλ. ἐκβάλλω. § [οὐδ. ἐπὶ ἀσθενείας ἰδ.], sortir; || ἡ ἴλερη ἔχυσε, la rougeole est sortie [χύνω, faire érup-

tion]. § [μέσ. καὶ παθ.] χύνομαι (διασκορπίζομαι), se répandre; ἐκρέω, s'écouler; ῥέω, couler; διαρρέω, ἐκφεύγω, s'enfuir; ῥίπτομαι, ἐκβάλλω, se jeter; ‖ τὰ νερὰ ἐχύθησαν εἰς τὴν πεδιάδα, les eaux se répandirent dans la plaine; ‖ τὸ κρασὶ ἐχύνετο [ἀπὸ τὸ βαρέλι], le vin s'écoulait; ‖ ἐχύθη αἷμα, le sang a coulé; ‖ αὐτὸ δὲν θὰ γείνῃ χωρὶς νὰ χυθῇ αἷμα, cela ne se fera pas sans qu'il y ait du sang répandu; ‖ τὸ γάλα φουσκόνει καὶ χύνεται, le lait monte et s'enfuit; ‖ ὁ ποταμὸς αὐτὸς χύνεται εἰς τὴν Μεσόγειον, ce fleuve se jette (débouche=ἐκβάλλω) dans la Méditerranée; ‖ [μεταφ.] ἐχύθη ἐπάνω του [διὰ νὰ τὸν κτυπήσῃ], (ἐφορμῶ), il se jeta (s'élança; fondit) sur lui.

χύσιμον, ατος, τό· ἡ χύσις, τὸ χύνειν, ἐκχέειν, action de répandre (de verser); χύσις, ἔκχυσις, épanchement, n. m. ‖ — αἵματος [αἱματοχυσία], effusion de sang. § —, ἡ χύσις, fondage, n. m. τῆξις, fusion, n. f. ou fonte, n. f. ‖ χύσις ἐντὸς τύπου, χωνεία, τύπασις, moulage, n. m. ‖ — κερίου, coulage (m.) [d'une bougie]; ‖ — ἀγάλματος ἐκ μετάλλου, coulée [d'une statue]; § βλ. χύσις.

χύσις, εως, ἡ [ἰδ. ναυτ.], κοινῶς **χύσι,** jet (m.) [du chargement]; ‖ τὸ πλοῖον ἔκαμε χύσιν (ἐμπορευμάτων), le bâtiment a fait le jet des marchandises (ἀπεφορτίσατο)· καλεῖται ἡ εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβολὴ χάριν τῆς ἐκ τρικυμίας ἢ ἐξ ἐχθρικῆς καταδιώξεως σωτηρίας τοῦ πλοίου μέρους τοῦ φορτίου ἢ τῶν εἰς τὸ πλοῖον ἀνηκόντων πραγμάτων. Ὅπως ἡ χύσις ἐπιφέρῃ τὰς νομίμους συνεπείας, δέον νὰ γείνῃ πρὸς τὸ κοινὸν καὶ ἔννομον συμφέρον τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου, ἐν κινδύνῳ τοῦ πλοίου εὑρισκομένου, τῇ ἐλευθέρᾳ καὶ ἑκουσίᾳ ἀποφάσει τοῦ πλοιάρχου, τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εὑρισκομένων μετόχων τοῦ φορτίου, καὶ ἐκ τῆς θυσίας τῶν ἐκβληθέντων πραγμάτων νὰ διεσώθησαν τὰ λοιπά. Πρῶτον ῥίπτονται τὰ ὀλιγώτερον ἀναγκαῖα, τὰ βαρύτερα καὶ τὰ εὐτελέστερα πράγματα, εἶτα δὲ αἱ πραγματεῖαι τοῦ πρώτου καταστρώματος κατ' ἐκλογὴν τοῦ πλοιάρχου. Περὶ τῆς χύσεως συντάσσεται ἔγγραφος ἔκθεσις, ἧς τὸ περιεχόμενον ὀφείλει ὁ πλοίαρχος νὰ βεβαιώσῃ ἐνόρκως ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τοῦ εἰς τὸν πρῶτον λιμένα κατάπλου του. Βλ. καὶ **ἐκβολή**· ‖ κάμνω χύσιν, faire le jet; [μεταφ.], δίδω (διανέμω) ἀφθόνως, donner (dispenser) à pleines mains; παρέχω ἀφθόνως, prodiguer. § χύσις ἡ (τοῦ μετάλλου), jet, n. m. καὶ κατ' ἐπέκτασιν αὐτὸς ὁ σωλὴν τῆς χύσεως· ‖ σωλὴν χύσεως, jet de coulée, ἡ ὀπὴ δι' ἧς χέεται τὸ τηχθὲν μέταλλον εἰς τὸν τύπον (moule)· ‖ κρουνὸς ἢ πτέρνα τοῦ σωλῆνος τῆς χύσεως, talon de jet. § —, coulage, n. m. ou coulée, n. f. (βλ. **ἔκχυσις** καὶ **ἔκχευμα**) τὸ χύσιμον τετηγμένου μετάλλου ἐν μήτρᾳ, κτλ. ‖ — ἐν ἄμμῳ, coulage en sable; βλ. καὶ **ἄμμος** τυπαστικὴ (sable à mouler)· ‖ τῶν πυροβόλων, coulage des bouches à feu· ‖ ἐκ τῶν ἄνω ἢ διὰ καταχρουνισμοῦ, coulée par le haut ou à la descente; βλ. καὶ **κατάπτωσις**· ‖ — δι' ἀναρροῆς ἢ διὰ σίφωνος, coulée à la remonte ou à syphon; ‖ σωλὴν χύσεως jet de coulée; βλ. καὶ **σωλήν**· ‖ — τῶν βλημάτων, coulée des projectiles. § —, verse, n. f. χωνεία, ἡ χύσις τοῦ μετάλλου εἰς τοὺς τύπους. § —, βλ. **χύσιμον.**

χυτὰ [ἐπίρ.], (ἰδ. ναυτ. vent), largue; βλ. **φορὸς ἄνεμος**. § βλ. **χυτός.**

χυτήρ, ῆρος, ὁ [τεχν.], poche à couler ou cuiller de fer ἢ **κωταλὶς σιδηρᾶ**, κοινῶς ἡ κουτάλα ἢ χουλιάρα (τῶν χωνευτηρίων, τοῦ ζωμοῦ, κτλ. ‖ χυτῆρες χυτοσιδηροῖ, poches en fonte· ‖ χυτῆρες ἐκ πεταλείου, poches en tôle.

χυτήριον, ου, τό· fonderie, n. f. χυτήριον (τῶν μετάλλων)· **χωνευτήριον**, τό, συνεργεῖον ἢ ἐργοστάσιον ἐν ᾧ τήκονται τὰ μέταλλα (usine où l'on fond des métaux) καὶ χύνονται κατόπιν εἰς ὡρισμένους τύπους πρὸς κατασκευὴν διαφόρων ἀντικειμένων· ‖ — χαλκοῦ, fonderie en cuivre=**ὀρειχαλκεῖον**, τό· ‖ —, μηχάνημα πρὸς χύσιν τυπογραφικῶν στοιχείων, machine à fondre [des caractères, etc.].

χύτης, ου, ὁ· fondeur, n. m. χωνευτής, οῦ, ὁ, ὁ ἐργαζόμενος εἰς **χυτήριον** (fonderie), τεχνίτης εἰς τὸ νὰ χύνῃ μέταλλα, ouvrier en art de fondre les métaux; ‖ — κωδώνων, fondeur en cloches = **κωδωνοποιός**, ὁ.

χυτός, ή, όν (χύνω), ὁ χυμένος (τετηγμένος), fondu, e, adj. ἐκ χωνεύματος, de fonte, χωνευτός, τετυπωμένος, moulé, ée, adj. χωνευτός, χυτός, coulé, ée (μετοχ. καὶ ἐπίθ. βλ. καὶ **σίδηρος**· ‖ — σίδηρος· βλ. **χυτοσίδηρος**. fonte, n. f. ‖ [μεταφ.] χέρι χυτόν, bras moulé; ‖ [αὐτὸ τὸ φόρεμα] σοῦ πηγαίνει χυτά· εἶνε ἐπάνω σου χυτόν, vous va comme un gant (comme un bas de soie); ‖ κόμη χυτὴ (λελυμένη), chevelure flottante. § — (βλ. χύνω), versé, ée, adj. répandu, e, adj διασκορπισμένος, dispersé, ée, adj. συγκεχυμένος, confus, use, adj.

χυτοσίδηρος, ου, ὁ· fonte, n. f. ἢ fonte de fer ἢ fer cru; **χώνευμα σιδήρου**, **χυτὸς σίδηρος** ἢ **χυτοσίδηρος**, κοινῶς τὸ **μαντέμι**. Καλεῖται οὕτω τὸ προϊὸν τῆς τήξεως ἐντὸς ὑψικαμίνων (hauts-fourneaux) τοῦ σιδηρίτου καθαριζομένου ἐκ τῶν γαιωδῶν ὑλῶν. Εἶνε ἕνωσις τοῦ σιδήρου μετὰ τοῦ ἄνθρακος· βλέπε **σίδηρος.**

Ὑπάρχουσι μεγάλαι ποικιλίαι τοῦ χυτοσιδήρου αἵτινες γενικῶς διαιροῦνται εἰς **εὐηλάτους** (μαλακοὺς) **χυτοσιδήρους** (fontes douces), οἵτινες εἰσὶν οἱ **φαιοὶ χυτοσίδηροι** (fontes grises), καὶ εἰς **σκληροὺς** ἢ **εὐθραύστους χυτοσιδήρους** (fontes aigres ou cassantes) οἵτινες εἰσὶν οἱ **λευκοὶ χυτοσίδηροι** (fontes blanches).

Ὁ χυτὸς **σίδηρος** ἢ ὁ **ἀκατέργαστος σίδηρος**, fonte ou fer cru (crud), εἶνε τραχὺς καὶ εὔθραστος, χονδροκοκκώδης καὶ περιέχει 2, 5 ἕως 5, 9 τοῖς $^0/_0$ ἄνθρακα καὶ 8—11 τοῖς $^0/_0$ ἄλλα στοιχεῖα, ἐξ ὧν κατὰ ποσὸν μὲν μεγαλείτερον εὕρηνται ὁ φώσφορος, τὸ πυρίτιον, τὸ θεῖον καὶ τὸ μαγγάνιον, κατ' ἐλάχι-

στον δὲ τὸ ἀρσενικὸν, ἀργίλλιον, ἀσβέστιον κτλ.

Κατὰ τὸ εἶδος τοῦ συνυπάρχοντος ἄνθρακος διακρίνονται δύο εἴδη χυτοσιδήρου, ὁ **φαιὸς** καὶ ὁ **λευκός**.

1) **Φαιὸς** χυτοσίδηρος (fonte grise)· οὗτος ἀπολαμβάνεται ὁπόταν ἀφήσωσι νὰ ψυχρανθῇ βραδέως ὁ ἐκ τῶν ὑψικαμίνων ἀπολαμβανόμενος χυτὸς σίδηρος· μέρος τοῦ ἄνθρακος ὅντινα ἐμπεριέχει ἀποχωρίζεται ὑπὸ μορφὴν μελαινῶν λεπίδων, ἤτοι κρυσταλλικοῦ γραφίτου, τουτέστιν ὁ χυτοσίδηρος οὗτος ἐμπεριέχει τὸν ἄνθρακα κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς γραφίτην προσμεμιγμένον μηχανικῶς, συνεπῶς ἐναπομένει χυτὸς σίδηρος ἀρκούντως μαλακὸς καὶ εὐκατέργαστος· τὸ πρόσφατον αὐτοῦ θραῦσμα ἔχει χρῶμα **λευκόφαιον** (fonte grise) μέχρι τοῦ **μελανοφαίου** [ὁπότε καλεῖται μέλας χυτοσίδηρος (fonte noire)] καὶ ὑφὴν κοκκώδη καὶ λεπτολεπιδωτήν· τὸ εἰδικὸν αὐτοῦ βάρος εἶνε 7 ἕως 7,4, τήκεται δὲ εἰς 1500° ἕως 1600° καὶ εἶνε τότε **λεπτόρρευστος**, διὸ καὶ χυνόμενος εἰς τύπους πληροῖ ἐντελῶς τούτους. Μὴ ὢν πολὺ σκληρὸς κατεργάζεται ἀρκετὰ εὐκόλως, ἤτοι ῥινίζεται, ῥυκανίζεται, τρυπᾶται καὶ τορνεύεται, τούτων ἕνεκα **χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν κατασκευὴν χυτῶν ἀντικειμένων**, οἷον πυροβόλων, ὅλμων, βλημάτων, κιλλιβάντων καὶ ἐν γένει ἀντικειμένων μὴ ὑποκειμένων εἰς σύγκρουσιν· ὁ χυτοσίδηρος οὗτος εἶνε **ἀκατάλληλος** πρὸς κατασκευὴν σφυρηλάτου σιδήρου, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ ἐν αὐτῷ ἄνθραξ εὑρηται ὡς γραφίτης, ὅστις δυσκόλως δι' ὀξειδώσεως ἀποχωρίζεται, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ ἐν αὐτῷ ξένα στοιχεῖα, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς του ὑπάρχουσιν ἐν ἀφθονίᾳ.

2) **Λευκὸς** χυτοσίδηρος (fonte blanche)· οὗτος ἀπολαμβάνεται διὰ τῆς ἀποτόμου ψήξεως τοῦ ἐκ τῶν ὑψικαμίνων ἀπολαμβανομένου χυτοῦ σιδήρου· περιέχει τὸν ἄνθρακα κατὰ τὸ πλεῖστον χημικῶς ἡνωμένον· τὸ πρόσφατον αὐτοῦ θραῦσμα εἶνε ἀργυρόλευκον, ἔχει ὑφὴν φολιδωτήν, εἶνε δὲ στιλπνός, τραχὺς καὶ εὔθραυστος, σκληρότερος δὲ τοῦ φαιοῦ· τὸ εἰδικὸν αὐτοῦ βάρος εἶνε 7,5, ἕως 7,6 καὶ τήκεται εἰς 1400° ἕως 1500°, ἀλλὰ παραμένει **πυκνόρρευστος**, σχεδὸν πολτώδης (ἐξαιρέσει τοῦ κατοπτροειδοῦς λευκοῦ χυτοσιδήρου, fonte miroitante), διὸ εἶνε ἀκατάλληλος πρὸς χύσιν, ὡς πολὺ δὲ σκληρὸς δὲν ἀντέχει εἰς μηχανικὰς κατεργασίας ὡς ὁ φαιός, συνεπῶς **δὲν χρησιμοποιεῖται πρὸς κατασκευὴν χυτῶν ἀντικειμένων**· ἐπειδὴ ὅμως εἶνε καθαρώτερος τοῦ φαιοῦ καὶ περιέχει τὸν ἄνθρακα χημικῶς ἡνωμένον καὶ ἐπομένως **εὐοξείδωτον**, **χρησιμοποιεῖται εἰδικῶς πρὸς κατασκευὴν τοῦ χάλυβος καὶ τοῦ σφυρηλάτου σιδήρου**.

3) **Κατοπτροειδὴς** χυτοσίδηρος (fonte miroitante) εἶνε τὸ καλλίτερον εἶδος τοῦ λευκοῦ χυτοσιδήρου, τὸ πλουσιώτερον εἰς χημικῶς ἡνωμένον ἄνθρακα, συνάμα δὲ καὶ μαγγανιοῦχον, περιέχον μέχρι 30 τοῖς % μαγγάνιον. Οὗτος εἶνε στιλπνότερος καὶ σκληρότερος τοῦ συνήθους λευκοῦ χυτοσιδήρου, τήκεται εἰς θερμοκρασίαν 1500° ἕως 1600° καὶ εἶνε **λεπτόρρευστος** ὡς ὁ **φαιός**· ὁ χυτοσίδηρος οὗτος **χρησιμοποιεῖται ἰδίως εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ χάλυβος**.

4) **Ἐστιγμένος** χυτοσίδηρος (fonte truitée)· οὗτος εἶνε ἐνδιάμεσόν τι μεταξὺ τοῦ **φαιοῦ** καὶ **λευκοῦ χυτοσιδήρου** ἢ μᾶλλον καθαρῶς εἰπεῖν κρᾶμά τι τῶν δύο τούτων· ἐν τούτῳ ὁ χωρισμὸς τοῦ γραφίτου, ἀντὶ νὰ ἐνεργηθῇ κανονικῶς εἰς τὴν μᾶζαν τοῦ μετάλλου, λαμβάνει χώραν εἰς σημεῖα τινά, οὕτως ὥστε ἡ λευκόφαιος αὐτοῦ ἐπιφάνεια παρουσιάζει μελανοφαίους κηλῖδας. Ὁ χυτοσίδηρος οὗτος εἶνε ἰδιαιτέρως **κατάλληλος** διὰ τὴν **κατασκευὴν τῶν βλημάτων**, ἕνεκα τῆς μικρᾶς αὐτοῦ τιμῆς· **χρησιμοποιεῖται ἐπίσης εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ σφυρηλάτου σιδήρου**.

5) **Εὐκατέργαστος** χυτοσίδηρος (fonte malléable), ὅντινα ἀπολαμβάνουσι διὰ τῆς ἀνοπτήσεως τοῦ συνήθους χυτοσιδήρου ἐντὸς ὀξειδωτικῶν (ὀξειδίων σιδήρου), οὕτως ὥστε ν' ἀποβάλλῃ μέρος τοῦ ἐνυπάρχοντος ἐν αὐτῷ ἄνθρακος καὶ πυριτίου. **Χύνουσιν εἰς τύπους** διὰ τοῦ συνήθους χυτοσιδήρου διάφορα μικρὰ ἀντικείμενα εἰς τὰ ὡρισμένα αὐτῶν σχήματα καὶ διαστάσεις, κατόπιν δὲ διὰ τῆς ἀνωτέρω λεχθείσης ἀνοπτήσεως μεταβάλλουσι τὸν χυτοσίδηρον εἰς εὐκατέργαστον.

6) **Καθαίροντες** ἀτελῶς τὸν ἐν τήξει εὑρισκόμενον χυτοσίδηρον, δι' ἰδιαιτέρων μεθόδων, ἀπολαμβάνουσι **μικτόν τι μέταλλον** μεγάλης συνεκτικότητος ἐπιδεκτικὸν βαφῆς καὶ δυνάμενον νὰ λάβῃ μεγάλην σκληρότητα διὰ τῆς τυπάσεώς του εἰς κόγχας. Τὰ παραγόμενα ταῦτα μέταλλα εἶνε γνωστὰ ὑπὸ τὰ ὀνόματα «χυτοσίδηρος σκληρὸς (fonte dure)», «χυτοσίδηρος συνεκτικὸς fonte tenace)», «χυτοσίδηρος gruson», τὰ μεταχειρίζονται δὲ διὰ τὰ ῥηκτικὰ βλήματα, τὰς θωρακίσεις καὶ διὰ τὰ πυργία ἢ σιδηροῦς θόλους τῆς ὀχυρωτικῆς.

6'. Χρῆσις. Τοῦ χυτοσιδήρου ἐγένετο χρῆσις ὡς μετάλλου τῶν πυροβόλων τοῦ ναυτικοῦ καὶ κατὰ προτίμησιν ἐχρησιμοποιήθη ὁ **ἐστιγμένος χυτοσίδηρος**, καθότι εἶνε σκληρότερος ἀπὸ τὸν **φαιὸν** καὶ συνεκτικώτερος ἀπὸ τὸν **λευκὸν χυτοσίδηρον**.

Ὁ χυτοσίδηρος ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ ὑπείκῃ λίαν καταλλήλως εἰς τὴν τύπασιν, νὰ ἦνε σκληρότερος, ὁμογενέστερος καὶ ὀλιγώτερον εὔτηκτος ἀπὸ τὸ κρατέρωμα· τέλος νὰ στοιχίζῃ πολὺ ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸ κρατέρωμα καὶ τὸν χάλυβα.

Δυστυχῶς τὸ ὅριον τῆς θραύσεως τοῦ χυτοσιδήρου εἶνε τοσοῦτον ἐγγὺς τοῦ ὁρίου τῆς ἐλαστικότητος αὐτοῦ, ὥστε συγχέεται μετὰ τούτου· ἐκτὸς τούτου τὸ μέταλλον τοῦτο δὲν εἶνε ἐκτατόν, συνεπῶς δέον νὰ χρησιμοποιῆται εἰς μεγάλα πάχη καὶ δὲν παρέχει ἀσφάλειαν κατὰ τῆς διαρρήξεως.

Προσεπάθησαν νὰ θεραπεύσωσι τὰ εἰρημένα μειονεκτήματα δι' ἰδιαιτέρας μεθόδου χύσεως, δὲν κατώρθωσαν ὅμως εἰμὴ νὰ μετριάσωσι ταῦτα, χωρὶς νὰ τὰ ἐξαλείψωσι.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Δὲν ἠδυνήθησαν νὰ χρησιμοποιήσωσι τὰ ἐκ χυτοσιδήρου πυροβόλα εἰμὴ εἰς τὰς ὑπηρεσίας τὰς ἀπαιτούσας μικρὰν εὐκινησίαν, καθὼς π.χ. εἰς τὸ πυροβολικὸν τοῦ ναυτικοῦ ἀλλ' ἠναγκάσθησαν νὰ ἐνδυναμώσωσι τὰ πυροβόλα ταῦτα διὰ **περιστεφανώσεως** ἐκ χάλυβος καὶ μάλιστα ἀπὸ τοῦ 1870 καὶ δι' ἐσωτερικῆς **ἐπισωληνώσεως** διὰ **μαλακοῦ** χυτοχάλυβος, οὕτω δὲ ἐπηύξησαν κατὰ πολὺ τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν ἀντοχὴν πρὸς διάρρηξιν τῶν πυροβόλων τούτων, ἐν τούτοις εὑρίσκουσιν ὅτι τὸ ἐξαγόμενον τοῦτο δὲν εἶνε ἀνάλογον τοῦ μεγάλου βάρους τῶν πολεμικῶν τούτων μηχανημάτων, οὕτω δὲ ἅπαντα τὰ νέα πυροβόλα κατεσκευάσθησαν καθ' ὁλοκληρίαν ἀπὸ χάλυβα.

Τὰ ὀνομαστότερα διὰ τοὺς χυτοσιδήρους αὐτῶν κράτη, ὡς ἡ Σουηδία, ἡ Δανία, ἡ Ἀμερική, παρητήθησαν τοῦ εἰρημένου μετάλλου ἀντικαταστήσαντες τοῦτο διὰ τοῦ χάλυβος.

Ἅπαντες οἱ χυτοσίδηροι (ἰδίως ὁ φαιός), εὑρισκόμενοι ἐν χωνείᾳ, διαστέλλονται κατὰ τὴν στερεοποίησίν των· ψυχραινόμενοι ἐπανακτοῦσιν **ἄνεσιν** (ἤτοι ἐπανέλευσιν διὰ τῆς ψυχράνσεως τοῦ ἐν χωνείᾳ διακειμένου μετάλλου εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ κατάστασιν), ἥντινα εἶνε οὐσιῶδες νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψει κατὰ τὴν κατασκευήν. Ἡ ἄνεσις αὕτη εἶνε περίπου τὸ $^1/_{100}$ διὰ τοὺς φαιοὺς καὶ **ἐστιγμένους** χυτοσιδήρους, οὕτως ὥστε αἱ διαστάσεις τοῦ τύπου δέον νὰ ὦσι μεγαλείτεραι κατὰ $^1/_{100}$ περίπου τοῦ ἀντικειμένου, οὗτινος πρόκειται νὰ ἐνεργηθῇ ἡ χύσις.

χυτοχάλυψ, υβος, ὁ· acier coulé; βλ. χάλυψ, διαφορὰ μεταξὺ acier coulé καὶ acier fondu.

χύτρα, ας, ἡ· σκεῦος ἐν ᾧ μαγειρεύουσι, (ὁ τέντζερες), marmite, n. f. (ἡ κατσαρόλα), casserole, n. f. § **χύτρα** [στρατ.], marmite, n. f. (de campement) κοινῶς ὁ **τέντζερες** εἶνε δοχεῖον χυτοσιδηροῦν διὰ νὰ μαγειρεύωσι. § **χύτραι γιγάντων** [γεωλ.], marmites de géants, καλοῦνται ὀπαὶ σχήματος ἐστρογγυλευμένου καὶ πολλάκις ἐντελῶς κυκλοειδοῦς, ἐσκαμμέναι ἐν τῇ πέτρᾳ εἴτε ὑπὸ μύλων κρυσταλλώνων, εἴτε ὑπὸ χειμάρρων· **βλέπε** καὶ **λέβης** (chaudière). § — [συνεκδ.] pot, n.m. πήλινον ἀγγεῖον ἐν ᾧ μαγειρεύουσι, κοινῶς τὸ τσουκάλι. § **χύτρα**, pot, καὶ **χύτρος**, ου, ὁ· ἀγγεῖον πήλινον, φαγεντιανόν, ἐκ πορσελάνης ἢ μεταλλικὸν χρησιμοποιούμενον εἰς διαφόρους χρήσεις· ‖ — κόλλης, pot à colle ; ‖ — ξυλοκόλλης, pot à colle-forte ; ‖ — λιποδόχος, pot à graisse ; ‖ — πηλίνη, pot en terre, κοινῶς ἡ **τσουκάλα.**

χυτρόπους, οδος, ὁ· τρίπους τῆς χύτρας, trépied de marmite ; βλ. **τρίπους.**

χώβολη, ἡ· βλ. χόβολη.

χωλαίνω, μέλ. ανω, εἶμαι χωλὸς (κουτσός), être boiteux, κοινῶς κουτσαίνω, boiter ; [μεταφ. ἰδ.] περιπατῶν κουτσαίνω, clocher ; ‖ χωλαίνει πολύ, il boite beaucoup ; il boite tout bas ; ‖ χωλαίνω ὀλίγον, ὑποσκάζω, clopiner = marcher avec peine, en clochant un peu ; ‖ χωλαίνει ὀλίγον, il boite (il cloche) un peu ; il clopine ; ‖ ὁ στίχος αὐτὸς χωλαίνει, ce vers cloche = εἶνε ἐλλειπής. § — [ἱππολ.] βλ. χωλότης· ‖ ἀνεπαισθήτως χωλαίνειν = ὑποσκάζειν, feindre ; cheval qui feint.

χωλαίνων, ουσα, ον· clopin-clopant, adv. κοινῶς κούτσα κούτσα = en clopinant : arriver clopin-clopant.

χωλέβαι ἢ χωλέβια [διάλ. Ἠπείρου], αἱ μάλλιναι περισκελίδες τῶν χωρικῶν.

χωλός, ή, όν, κοινῶς **κουτσός,** boiteux, euse, adj. ὁ ἐκ κληρονομικότητος ἢ διὰ χαλαρώσεως τῶν μυῶν καὶ τενόντων ἢ δι' ἐξαρθρώσεως ἄρθρου τινὸς χωλὸς γενόμενος (βλ. καὶ χωλότης)· ‖ [καὶ μεταφ.] στίχος χωλός, vers boiteux = ὁ ἀτελής.

χωλότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ χωλοῦ, τὸ χωλαίνειν, clochement, n. m. action de clocher, de boiter ; ‖ —, claudication (ἐκ τοῦ λατ. claudicare = boiter) n. f. action de boiter. § — [ἱππολ.], (**χωλαίνειν**), boiterie (boiter) n. f. σύμπτωμα γενικόν, δι' οὗ ἐμφαίνεται πᾶσα βλάβη ἐφ' οἱουδήποτε τμήματος τοῦ ἄκρου ἑδρεύουσα. Ἡ χωλότης ἐπιφέρει ἀταξίαν κατὰ τὸ βάδισμα, συνεπάγει δὲ τὴν **ἐπίκλισιν** τοῦ σώματος πρὸς τὸ ὑγιὲς ἄκρον· βλ. καὶ **ἵππος**· ‖ **χρονία** ἢ **διαλείπουσα** χωλότης [ἱππολ.], boiter de vieux mal ou boiterie de vieux mal ; ἡ ἱππιατρικὴ διὰ τῆς ἐκφράσεως ταύτης ἐννοεῖ τὴν χωλότητα, ἥτις ἐξαφανίζεται μετὰ μακρὰν κίνησιν, ἐπανέρχεται δὲ ἅμα τῇ ἠρεμίᾳ, καὶ τοὐναντίον καὶ ἐκείνην ἥτις ἀναφαίνεται μόνον κατὰ τὴν κίνησιν. Ἡ διαλείπουσα χωλότης συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν κεκρυμμένων ἢ ὑποτροπιαζουσῶν νόσων τοῦ ἵππου. § — [ἱππολ.], allonge, n.f. ‖ χωλότης τῶν ὀπισθίων ἄρθρων τοῦ ἵππου (boiterie des membres postérieurs du cheval), ἥτις καὶ **διάτασις** καλεῖται. Οὗτος εἶνε ὅρος τῆς παλαιᾶς ἱππιατρικῆς σημαίνων τὴν χωλότητα ἑνὸς ἄκρου, ἧς ἡ ἕδρα κυρίως τυγχάνει ἄγνωστος, εἴτε εἰς τοὺς μῦς εἴτε εἰς τὰς ἀρθρώσεις ὑπάρχουσα· συνώνυμα εἰσὶ écart, effort.

χῶμα, ατος, τό· γῆ ἀνεσκαμμένη· βλ. γῆ, terre, n. f. ‖ τὸν ἔβαλλαν εἰς τὸ χῶμα, on l'a mis en terre ; on l'a enterré (τὸ ἔθαψαν)· ‖ φέρω χώματα, rapporter des terres ; ‖ εἰς τὸν κῆπον αὐτὸν ἔφεραν νέα χώματα, dans ce jardin on a rapporté des terres ; ‖ φυτεύω [δένδρον, κτλ.] μὲ τὸ χῶμα, planter en motte. § [πληθ. ἑν.] χώματα, ἀντὶ κονιορτός, poussière ; ‖ ἐκυλίετο **εἰς** τὰ χώματα, il se roulait dans la poussière ; ‖ — ἀλεξίπυρον, terre refactaire ; βλ. **πυρίμαχος.**

χωματένιος, α, ον· ἐκ χώματος (γῆς), πήλινος, de terre ; ‖ δοχεῖον χωματένιον, vase de terre = ἀγγεῖον πήλινον.

χωματίδα [δημ.], ἰχθύς, ἡ **γλῶσσα,** βούγλωσσος, sole, n. f.

χωματίζω, μέλ. ίσω· terrasser ; χωματόω-ῶ, ἤτοι ἐπιχωματίζω ἢ ἐκχωματίζω, ἀναλόγως τῆς ἐργασίας.

χωματίλα, ας, ἡ [δημ.], ὀσμὴ χώματος (ἀνεσκαμμένης γῆς), odeur terreuse ; ‖ τὸ νερὸν μυρίζει χωματίλαν, l'eau sent la terre.

χωμάτινος, ος, ον· χωματένιος, de terre.

χωμάτιον, ου, τὸ [ὁδοπ.], banquette, n. f. ἐν τῇ ὁδοποιΐᾳ καλεῖται **χωμάτιον** καὶ κράσπεδον· εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁδοστρώματος (chaussée) τῶν μερῶν, ἔνθα τὸ ὕψος τοῦ ἐπιχώματος εἶνε ὑπέρτερον τοῦ 1 μ. ἀνεγείρονται μικρὰ ὑψώματα ἐκ χώματος χρησιμεύοντα ὡς **θωράκια** (garde-corps)· τὰ **χωμάτια** ταῦτα ἔχουσι συνήθως ὕψος 0 μ,45—0 μ,55 τοῦ μέτρου καὶ πλάτος εἰς τὴν βάσιν 1 μ—1 μ,50· ἡ ἄνω ἐπιφάνεια τῶν χωμάτων κατασκευάζεται στρογγύλη, ἵνα μὴ καταστρέφηται εὐκόλως.

χωματισμός, οῦ, ὁ [ὁδοπ.], terrassement, n. m. ἐκσκαφή, πτυαρισμός, μεταφορὰ καὶ διάταξις τῶν χωμάτων καθ' ὡρισμένον σχῆμα διὰ τὸν προτιθέμενον σκοπόν, ἤτοι **ἔργον ἐκ γαιῶν** (**ἔκχωμα ἢ ἐπίχωμα**, déblai ou remblai, ἀναλόγως τοῦ εἴδους)· ‖ cube de terrassement, βλ. **κύβος**· ‖ [ὀχυρ.], travaux de terrassement, **ἀναχωστικὰ ἔργα**· καλεῖται οὕτω πᾶν ἐκ γαιῶν ἔργον, ἤτοι πᾶς χωματισμὸς ἐκτελούμενος εἰς τὰ ὀχυρωτικὰ ἔργα, κτλ.

χωματουργός, ου, ὁ· terrassier, n. m. ὁ ἐργάτης σκαφεύς· ἐπίσης οἱ γάλλοι καλοῦσι terrassier τὸν ἐργολαβικῶς ἀναλαμβάνοντα τὴν ἐκτέλεσιν χωματισμοῦ τινος

χωματόω-ῶ, βλ. χωματίζω.

χωνεία, ας, ἡ· χώνευσις, fusion, n. f. τῆξις καὶ χύσις τοῦ μετάλλου.

χώνευμα, ατος, τό· γενικῶς τὸ τηχθέν, χωνευθὲν μέταλλον, fonte, n. f.

χώνευσις, εως, ἡ [δημ.], ἡ **πέψις**, digestion, n. f. ‖ καλὴν χώνευσιν! [εὐχ.] bonne digestion. § — [ἀρχαῖον], ἡ χωνεία, fusion, n. f. ἡ τῆξις τοῦ μετάλλου ἐν χοάνῳ, ἡ **μετατροπὴ τηκτοῦ** τινος (fusible) **σώματος** (corps) ἀπὸ **στερεοῦ** (solide) εἰς ὑγρὸν (liquide), δυνάμει τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀπορροφωμένης **θερμότητος** (chaleur)· ἕκαστον **τηκτὸν** σῶμα τήκεται εἰς ὡρισμένην θερμοκρασίαν· βλ. λανθάνουσα θερμότης τήξεως (chaleur latente de fusion) ; ‖ χωνευτικός, ή, όν· **τηκτικός**, ή, όν, de fusion, ὁ δυνάμενος νὰ ἐπιφέρῃ χώνευσιν, τῆξιν· ‖ διὰ διπλῆς τήξεως, à deux fusions ; ‖ πρωτοχώνευτος, de première fusion ; ‖ δευτεροχώνευτος, de deuxième fusion ; ‖ χωνευτός, ή, όν, fusible, adj. § —, χύσις ἐν καμίνῳ, fondage, n. m. βλ. **ἐκκαμίνευσις**.

χωνευτήριον, ου, τό· βλ. χοάνη, creuset, n. m. [κυρ. καὶ μεταφ.]. § χωνευτήριον, βλ. χυτήριον (τῶν μετάλλων), fonderie, n. f. § χωνευτήριον, lingotière, n. f. καὶ μεταλλικὸς **τύπος** ἢ κόγχη, καλεῖται οὕτω τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ χωνεύουσι τὸ μέταλλον. § — [ἐκκλ.], piscine [de sacristie], ὁ **βόθρος** ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἔνθα χύνουσι τὸ ὕδωρ τοῦ **βαπτίσματος**, καὶ πᾶν ὕδωρ δι' οὗ ἐπλύθησαν **τὰ ἱερὰ** σκεύη καὶ αἱ ὀθόναι τοῦ θυσιαστηρίου.

χωνευτής, οῦ, ὁ· fondeur, n. m. ὁ χύτης, ὁ ἐργαζόμενος εἰς χυτήριον (fonderie) ; βλ. **ἐκκαμινευτής**.

χωνευτικός, ή, όν· κατάλληλος διὰ τὴν χώνευσιν, propre à la digestion ; ὁ **εὐκολύνων** τὴν χώνευσιν (πέψιν), qui facilite (qui aide à) la digestion ; **εὔπεπτος, πεπτικός**, digestif, ive, **adj.** § —, de fusion ; βλ. χώνευσις.

χωνευτικότης, ητος, ἡ· βλ. **εὐπεψία**.

χωνευτικότης, ητος, ἡ· ἡ τηκτικότης, fusibilité, n. f. βλ. **τηκτόν**.

χωνευτόν, τό· ἡ **τηκτικότης**, fusibilité, n. f. βλ. **τηκτόν**.

χωνευτός, ή, όν (ἐπὶ **μετάλλων**) κεχωνευμένος, fondu, e, adj. ἐκ χωνεύματος, de (en) fonte. § —, βλ. **τηκτός**, fusible, adj. § — [δημ.] [ξυλουργ.] συνηρμολογημένος (ἡνωμένος) δι' ἐγκοπῆς καὶ γλωσσιδίου, assemblé à rainure [et languette] ; βλ. **συμβολή** (assemblage).

χωνεύτρα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ **καταβόθρα**.

χωνεύω, μέλ. εύσω, τὴν τροφὴν πέπτω, digérer ; [μεταφ.] ὑπομένω, supporter ; ὑποφέρω τι, souffrir ; ‖ ἐγὼ δὲν τὰ χωνεύω αὐτά, je ne suis pas homme à digérer cela ; ‖ δὲν τὸν χωνεύω, je ne puis le souffrir ; ‖ αὐτὸ δὲν χωνεύεται, cela est dur à digérer ; § —, fondre [des métaux] (μόνον ἐπὶ **μετάλλων**)· ‖ **ἀχώνευτος, ον· ἄτηκτος, ον·** qui ne peut se fondre ; **δυσχώνευτος, ον· δύστηκτος,** ον, qui fond très difficilement ; βλ. **ἀναχώνευσις** (refonte) καὶ **ἐκκαμινεύω**. § — [οὐδ.] καταναλίσκομαι, se consumer ; ‖ **αὐτὰ τὰ ξύλα** χωνεύουν γρήγορα, ce bois se consume vite ; ‖ εἰς αὐτὴν τὴν τρῦπαν χωνεύουν τὰ νερά, dans ce trou s'absorbent (se perdent) les eaux ; (ἀπορροφῶνται, χάνονται). § — [οὐδ.] ζυμοῦμαι, fermenter ; ἀποσυντίθεμαι, se décomposer ; ‖ κοπριὰ χωνευμένη, fumier gras (court), ἡ ὑποστᾶσα τὴν ζύμωσιν.

χώνη, ης, ἡ (ὑποκορ. χωνίον) κοινῶς χωνί, entonnoir, n. m. **διέραμα**, ατος, τό· ‖ χώνη ἀγκωνωτή, entonnoir coudé· ‖ **χώνη πνιγέως** ἐν τοῖς πυριτιδοποιείοις, entonnoir d'étouffoir ; ‖ **διυλιστήριος** χώνη, entonnoir avec filtre, ἀποτελεῖ μέρος τῶν παρελκομένων τῶν πυροβόλων Cannet ἐν τῷ ναυτικῷ· ‖ **χώνη**, entonnoir, καλεῖται ἐν τῇ γεωλογίᾳ κυκλοειδὲς λεκανοπέδιον, οὗτινος τὰ **χείλη** (lèvres) καταβαίνουσι πανταχόθεν πρὸς ἓν βαθὺ κεντρικὸν σημεῖον. § χώνη (τῆς ὑπονόμου), entonnoir (de mine), λάκκος γινόμενος ὡς ἐκ τῆς ἐκρήξεως τῆς ὑπονόμου· τὰ **χείλη** (lèvres) τῆς χώνης ἀποτελοῦνται ἐκ τῶν ἀνυψουμένων γαιῶν, αἵτινες καταπίπτουσι πέριξ τοῦ κέντρου τοῦ σημείου τῆς ἐκρήξεως. Ἡ βάσις τῆς χώνης εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους εἶνε γενικῶς κύκλος, οὗτινος ἡ ἀκτὶς ρ (r) καλεῖται **ἀκτὶς τῆς χώνης** (rayon de l'entonnoir) ; βλ. καὶ **ἑστία** ὑπονόμου, fourneau de mine. § — τοῦ μύλου, βλ. **καλαθίς**, trémie, n. f.

χωνί(ον), τὸ [δημ.], βλ. χώνη, enton-

noir, n. m. || χωνὶ ἀπὸ χαρτί, cornet, n.m. || χωνὶ τοῦ μύλου, trémie, n. f. βλ. **καλαθίς**. § [χημ. καὶ μεταλλουργ.], creuset, n. m. § — [ναυτ.], βλ. **στορεὺς** (manchon).

χωνοειδής, ής, ές· ἐν εἴδει χώνης, en [forme d'] entonnoir ; infundibuliforme, adj.

χωνοπύρι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], χωνευμένη πυρά, στάχτη φλογισμένη ἔτι.

χωνός, ὁ [διάλ. Οἰνόης], φωτιὰ χωνευμένη, περασμένη, στάχτη φλογερὰ «βάλλω κάστανα στὸ χωνό».

χώνω, μέλ. ώσω (ἀόρ. ἔχωσα, παραχ. κέχωσμαι, μετοχ. κεχωσμένος, καὶ μετὰ τῆς πρὸς προσκεχωσμένος), ἐγκρούω, ἐμπήγω, κοινῶς μπήγω, enfoncer, ficher ou planter ; [συνεκδ.]—εἰς τὰ πλάγια, παρεμβύω, fourrer ; || — κρυφίως [μεταφ], παρενείρω, παρεντίθημι, glisser, couler (doucement) ; || χώνω παλοῦκι εἰς τὴν γῆν, enfoncer (ficher) un pieu en terre ; planter un poteau ; || τοῦ ἔχωσε τὸ μαχαῖρι εἰς τὸ στῆθος (βυθίζω), il lui plongea le couteau dans la poitrine ; || χώνω σφῆνα, enfoncer (planter ; chasser) un coin || δὲν ἠξεύρω ποῦ τὸ ἔχωσε, je ne sais pas ou il l'a fourré; || ὁ λωποδύτης ἔχωσε τὸ χέρι του εἰς τὴν τσέπην σου, le voleur glissa sa main dans votre poche ; || [μέσα εἰς τὰ ἄλλα] ἔχωσε καὶ μερικὰ κομμάτια δευτέρας ποιότητος, il a coulé quelques pièces de seconde qualité; || ἐχώθη εἰς τὸ δάσος, il s'enfonça dans le bois; || [εἰσδύω, εἰσδύομαι] ἐχώθη εἰς τὸ πλῆθος, il se coula dans la foule ; || [μεταφ.] [ὑπεισέρχεται] χώνεται παντοῦ, il se fourre (il se faufile, il s'intrigue) partout ; il se mêle (il s'ingère de tout) [ἀναμιγνύεται εἰς ὅλα]. § χώνω ἐν τῇ γῇ, θάπτω, enfouir ; enterrer; παραχώνω, θάπτω, enterrer; || ἔχωσε τὰ χρήματά του, il a enfoui son argent ; || [ἐπὶ νεκροῦ] δὲν τὸν ἔχωσαν ἀκόμη, on ne l'a pas encore enterré.

χώρα, ας, ἡ· τόπος γῆς, contrée, n. f. λέγεται ὁ χῶρος, ὅστις περιλαμβάνει τι, τὸν ὁποῖον καταλαμβάνει τι· **χώρα**, pays, n. m. καλεῖται τὸ σταθερὸν ἔδαφος ἐφ' οὗ κατοικεῖ λαὸς ἀποτελῶν πολιτείαν καὶ territoire, n. m. = ἔδαφος, τόπος γῆς (βλέπε κατωτέρω)· || χώρα **παραλία** ἢ **παραθαλασσία**, contrée littorale ou maritime, εἶνε ἡ παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς θαλάσσης εὑρισκομένη χώρα· || χώρα μεσόγειος, contrée intérieure, εἶνε ἡ μακρὰν τῶν ἀκτῶν εὑρισκομένη· || — ἔρημος, contrée déserte ; || αἱ πλούσιαι χῶραι, les pays riches ; || καίω καὶ πορθῶ τὴν χώραν, bruler et ravager les pays ; || ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς χώρας, sur le territoire hellénique. § [γεωγρ. καὶ συνεκδ.] ἐκτεταμένη χώρα=ζώνη, région, n. f. || αἱ εὔκρατοι χῶραι, les régions tempérées ; || ζώνη τῆς βάσεως, région de la base ; || λοφώδης χώρα, région de collines ; || κεντρικὴ χώρα, région centrale ; || ὀρεινὴ χώρα, région de montagnes; βλ. καὶ **ὄρος** ; || πεδινὴ χώρα, région de plaines ; || ζώνη ἀενάου χιόνος, région de neiges perpétuelles ; || νότιος χώρα, région méridionale ; || ἀρκτῴα χώρα, région septentrionale ; § **χώρα**, territoire, n. m. **ἔδαφος** (ὁ **τόπος**) λέγεται **ἔκτασις γῆς** ἀποτελοῦσα Κράτος (État), **ἐπαρχίαν** ἢ **δικαιοδοσίαν** τινὰ (juridiction). Ἐν Ἀλγερίᾳ καὶ Τογκίνῳ καλεῖται territoire civil (**πολιτικὴ ἔκτασις**) τὸ μέρος ὅπερ διοικεῖται ὑπὸ πολιτικῶν ὑπαλλήλων, καὶ territoire militaire (**στρατιωτικὴ ἔκτασις**) τὸ διοικούμενον ὑπὸ στρατιωτικῶν· || ἡ ξένη χώρα, territoire étranger; || ἐθνικὸν ἔδαφος (ἡ ἐθνικὴ χώρα), territoire national ; || ἡ **ἐπικράτεια**, territoire de l'État ; βλ. λέξιν. § **χώρα**, pays (pé-i), n. m. **τόπος** ὁ· γῆ, ἡ· ἔκτασις τῆς γῆς περιοριζομένη ὑπὸ φυσικῶν ἢ τεχνικῶν ὁρίων.

Αἱ χῶραι διαιροῦνται **φυσικῶς** (physiquement) καὶ **πολιτικῶς** (politiquement).

Ὀρεογραφικῶς (**oréographiquement**) ἡ χώρα καλεῖται **ἐπίπεδος** (plate) ἢ **βουνώδης** (montagneuse), ἐνίοτε **χώρα πεδινὴ** (pays de plaines), **χώρα λοφώδης** (pays de collines), **χώρα ὀροπεδινὴ** ἢ **ἀνδηροειδὴς** (pays de plateaux ou de terrasses) καὶ **χώρα ὀρεινὴ** (pays de montagnes).

Σπάνιον εἶνε νὰ εὕρῃ τις χώραν παριστῶσαν ἓν τῶν χαρακτηριστικῶν τούτων ἀποκλειομένων τῶν λοιπῶν. Συνήθως συνυπάρχουσι ταῦτα, δι' ὃ βλέπομεν χώραν πεδινὴν καὶ λοφώδη ἢ χώραν ὀροπεδινὴν καὶ ὀρεινήν. Αἱ χῶραι διακρίνονται ἐπίσης εἰς χαμηλὰς καὶ ὑψηλὰς (basses καὶ hautes terres). Ἐν χώρᾳ ὅπου τὰ ἐδάφη παριστῶσιν ἐπαισθητὴν πρὸς ἄλληλα διαφορὰν ὑψώσεως ὑπὲρ τὸ ἐπίπεδον τῆς θαλάσσης, διακρίνουσι 1) τὰς χαμηλὰς ἢ χθαμαλὰς χώρας (basses terres) περιλαμβανούσας τὰς ἐπιπέδους ἀκτάς, τὰς πεδιάδας καὶ τὰ μικρὰ ὑψώματα καὶ 2) τὰς ὑψηλὰς χώρας (terres hautes) περιλαμβανούσας τὰ ὀρεινὰ μέρη καὶ τὰ ὀροπέδια.

Φυσικῶς διαιρεῖται ἡ χώρα εἰς **γαίας ἀμμώδεις** (terres sablonneuses), εἰς **ἀροσίμους** (arables), εἰς **δάση** (forêts), **τέλματα** (marécages), **στέππας** (steppes) ἢ **νομὰς** (pâturages), **ὄρη** (montagnes), **κρυσταλλῶνας** ἢ **παγῶνας** (glaciers).

Ὑδρογραφικῶς (hydrographiquement) διαιρεῖται εἰς **ἐπικρατείας τῶν ποταμῶν** (bassins fluviaux).

Γεωγραφικῶς (géographiquement) εἰς χώρας **ἀρκτῴας** (régions septentrionales), **κεντρικὰς** (centrales), **νοτίους** (méridionales), **ἀνατολικὰς** (orientales) κτλ.

Πολιτειακῶς (politiquement) δύναται ὡσαύτως νὰ διαιρεθῇ εἰς **κράτη** (états), **ἐπαρχίας** (provinces), **κομητείας** (comtés), **τοπαρχίας** ἢ **καντώνια** (cantons), **δήμους** ἢ **κοινότητας** (communes).

Διοικητικῶς εἰς **διαμερίσματα** (arrondissements), εἰς **κύκλους** (cercles), **περιοχὰς** (districts), **ἐκκλησιαστικὰς ἐπαρχίας** ἢ **ἐπισκοπὰς** (diocèses), **ἐνορίας** (paroisses).

Τόπος (**ἔδαφος**), **pays**, **n. m.** || τόπος ἀνώμαλος, pays accidenté; || τόπος ὁμαλός, pays plat

ou uni ; || φιλία χώρα, pays ami ; || πολεμία χώρα, pays ennemi ; || τόπος γυμνός, pays ouvert. § [ἀνατομ.] ὀμφαλικὴ χώρα, région ombilicale, § — ἀντὶ θέσις, lieu, n.m. place, n.f. || θέτω ἕκαστον πρᾶγμα εἰς τὴν προσήκουσαν χώραν, mettre chaque chose à la place qui lui convient ; || μένω κατὰ χώραν, rester en place ; || [αὐτὸ εὑρέθη] κατὰ χώραν, en place ; || λαμβάνω χώραν, avoir lieu ; s'effectuer ; || ἡ παρατήρησις αὐτὴ δὲν ἔχει χώραν ἐνταῦθα, cette observation n'est pas ici à sa place ; est hors de propos ; || ἔρχεται ἀπὸ τὴν χώραν, il vient de la ville. § — ἀντὶ πόλις, ville, n.f. λέγεται παρὰ τῷ ἑλληνικῷ λαῷ ἡ κατ' ἐξοχὴν κατοικουμένη πόλις, πολίχνη ἢ χωρίον περιοχῆς τινος, νήσου, δήμου, ἐπαρχίας, κτλ. ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ μικρότερα χωρία τούτων.

χωρατὰ [δημ. ἐπίρ.], ἀστείως, διὰ τὸ ἀστεῖον, en plaisantant ; pour rire ; χάριν ἀστεϊσμοῦ, par manière de plaisanterie ; pour plaisanter.

χωραταδεύω [διάλ. Οἰνόης], συνδιαλέγομαι, ὁμιλῶ, κουβεντιάζω. κάμνω χωρατά.

χωρατᾶς [δημ], βλ. χωρατόν.

χωρατατζῆς, ὁ [δημ.], ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀστειεύηται, qui aime à plaisanter, ὁ λέγων ἀστεῖον τινὰ λόγον, qui a le mot pour rire ; [homme] plaisant = εὐτράπελος, φιλοπαίγμων.

χωρατεύω, μέλ. εύσω, παίζω, ἀστειεύομαι, ἀστεΐζομαι, plaisanter ou badiner ; || τοῦ ἀρέσει νὰ χωρατεύῃ, il aime à plaisanter; || δὲν σοῦ χωρατεύω, je ne plaisante pas ; || [μεταφ.] δὲν χωρατεύει [εἶνε αὐστηρός, κτλ.], il ne badine pas ; || ἡ θάλασσα δὲν χωρατεύει, on ne badine (on ne joue) pas avec la mer ; || χωρατεύεις ; (παίζεις ;), vous plaisantez ?

χωρατόν, οῦ, τὸ καὶ χωρατᾶς καὶ χωράτευμα [δημ.], ἀστεϊσμός, plaisanterie, n. f. ou badinage, n. m. || παιγνίδι, παιδιά, jeu, n. m. || ἄνοστον χωρατόν, mauvaise plaisanterie ; || μὴ τὸ παίρνῃς σ' τὰ χωρατά, ne prenez pas la chose en jeu (en plaisanterie); || [δέκα χιλιάδες δραχμαὶ] δὲν εἶνε χωρατόν, ce n'est pas jeu d'enfant ; || χωρὶς τὰ χωρατὰ [φρ.], plaisanterie à part, ἤτοι σοβαρῶς, sérieusement.

χωραφάκι, τὸ [δημ.], μικρὸς ἀγρός, petit champ.

χωράφι, τὸ [δημ.], τὸ χωράφιον, ὁ ἀγρός, champ, n.m. τόπος γῆς, γήπεδον, terre (n.f.) ou fonds de terre ; || — ἐσπαρμένον, ἀγρὸς ἐσπαρμένος, champ semé.

χωργιάτης, κτλ. βλ. χωριάτης.

χωρεπίσκοπος, ου, ὁ· vicaire épiscopal; chorevêque, n. m. χωρεπίσκοποι ἦσαν ἐπίσκοποι μὴ ἔχοντες ἰδίαν ἐπισκοπήν, ἀλλ' ἐν ξένῃ ἐπισκοπῇ χειροτονούμενοι, ὅπως βοηθητικῶς ἐνεργῶσιν ἐπ' ὀνόματι τοῦ κυρίου ἐπισκόπου ἀρχιερατικὰς πράξεις, κατ' ἀρχὰς μὲν οἵας καὶ οἱ ἐπίσκοποι, βραδύτερον δὲ πολὺ ἥττονος σπουδαιότητος ἀναλόγους πρὸς τὰς ἐνεργουμένας ὑπὸ τῶν σημερινῶν ἐπισκοπικῶν ἐπιτρόπων. Ἡ ἐν Λαοδικείᾳ σύνοδος ἀπηγόρευσε πρώτη τὴν χειροτονίαν χωρεπισκόπου, ἀπαντῶσιν ὅμως τοιοῦτοι καὶ μέχρι τοῦ Η' αἰῶνος· σήμερον ὑφίστανται χωρεπίσκοποι ἐν Ῥωσσίᾳ μὲ ἀρκούντως εὐρεῖαν ἐξουσίαν, ἅτε καὶ πρεσβυτέρους δυνάμενοι νὰ χειροτονῶσι.

χωρετοπαῖδι(ν), τὸ [διάλ. Οἰνόης], τὸ **χωριατοπαῖδι,** ἤτοι παιδὶ χωρικοῦ.

χώρημα, ατος, τό, récipient, n. m. (δοχεῖον, ἀποδοχεῖον), χῶρος, τόπος ἢ μέρος, ὁ πρὸς ὑποδοχὴν ἢ χώρησιν ἀντικειμένου τινός. § —, emplacement, n. m. ὁ χῶρος, ὁ τόπος ἐν ᾧ τοποθετεῖται τι· || [ὀχυρ.]**χώρημα** πεζικοῦ, πυροβολικοῦ, emplacement d'infanterie, d'artillerie, ἤτοι ἡ ἐπὶ τοῦ ὀχυρώματος θέσις ἐφ' ἧς τοποθετεῖται τὸ πεζικὸν ἢ τὸ πυροβολικόν· βλ. **καὶ θέσις πυροβολείων**· || **χώρημα** ἢ ἡ **θέσις τοῦ πυροβόλου**, emplacement d'une pièce.

χώρησις, εως, ἡ, capacité, n. f. τὸ χωρεῖν, **χωρητικότης**, ἡ ὑποδοχὴ τινὸς εἴς τινα χῶρον.

χωρητικός, ή, όν· ὁ χωρῶν, περιλαμβάνων ἐν ἑαυτῷ, capable de contenir ; χωρητικότητος . . ., de contenance (de capacité) de; εὐρύχωρος, spacieux, euse, adj.

χωρητικότης, ητος, ἡ· ἐκεῖ ὅπερ δύναται νὰ χωρέσῃ τι ἢ χώρησις, contenance, n. f. ou capacité, n. f. § —, capacité, n. f. ἢ le tonnage du navire ἢ le port, **χωρητικότης** (τοῦ πλοίου), καλεῖται οὕτως ἡ εἰς χόρους ἔκφρασις τοῦ βάρους, ὅπερ τὸ πλοῖον δύναται νὰ φέρῃ ἔνδον· || ἡ καταμέτρησις τῆς χωρητικότητος πλοίου, le jaugeage d'un bâtiment ; βλ. **καταμέτρησις**· || — ἁμαξῶν, contenance de voiture ; βλ. μεταφοραὶ σιδηροδρομικαί. § [ἠλεκτρ.] ὁλικὴ **χωρητικότης** συσσωρευτοῦ, capacité totale, εἶνε ἡ ποσότης τῆς ἠλεκτρικῆς, ἣν δύναται καθ' ὁλοκληρίαν πεφορτισμένος συσσωρευτὴς νὰ παράσχῃ μέχρι τελείας αὐτοῦ ἐκκενώσεως· || χρήσιμος **χωρητικότης** τοῦ συσσωρευτοῦ, capacité utile, εἶνε ἡ ποσότης τῆς ἠλεκτρικῆς, ἣν δύναται νὰ παράσχῃ μέχρις ὅτου ἡ ἐπὶ τῶν ἀκροδεκτῶν αὐτοῦ διαφορὰ τοῦ δυναμικοῦ, κατέλθῃ εἰς 1,8 Βολτ. Ἡ χρήσιμος χωρητικότης ἐκφράζεται εἰς ὡριαῖα ἀμπὲρ (ampères-heures). Οἱ συσσωρευταὶ συνδεσμολογοῦνται ὅπως καὶ τὰ ἠλεκτρικὰ στοιχεῖα, ἐν τάσει (en tension), ἐν ποσότητι (en quantité) ἢ ἐν συνθέτῳ διατάξει (mixte), ὅπως παραγάγωσιν οἱονδήποτε ἠλεκτρικὸν ἔργον. Οἱ τὴν σήμερον ἐν χρήσει διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐφαρμογὰς συσσωρευταὶ ποικίλουσιν ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς κατασκευῆς των. Ἕκαστος τῶν κατασκευαστῶν παρέχει τὰς σχετικὰς πληροφορίας περὶ τῆς πυκνότητος τοῦ ὀξυμιγοῦς ὕδατος τῆς ἐντάσεως τοῦ ῥεύματος τῆς φορτίσεως, ὡς καὶ τοῦ ῥεύματος τῆς ἐκκενώσεως.

χωριανός, ή, όν, ὁ κατοικῶν εἰς χωρίον, ἐκ τοῦ χωρίου, χωρικός, villageois, e, adj. ou paysan, anne, n. § —, ἐντόπιος, ἐγχώριος, du pays ou indigène, n. § — συμπολίτης, συμπατριώτης, συντοπίτης, compatriote, n. [δημ.] pays, payse.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

χωριάτης, ου, ὁ, καὶ χωργιάτης [δημ.], (θηλ. **χωριάτισσα**), ὁ κατοικῶν εἰς χωρίον, χωριανός, χωρικός, paysan, anne, n. ou villageois, e, n. § —, ἀπολίτευτος καὶ βάρβαρος τὰ ἤθη καὶ τὸν τρόπον, ἀγροῖκος, ἄνθρωπος ἀνάγωγος (ἀγροῖκος, κακοανατεθραμμένος, βάναυσος), homme impoli (malhonnête ; mal-appris ; grossier) ; ἄξεστος, πρόστυχος, χωριάτης (χυδαῖος), manant, n. m. ῥυπαρός, χυδαῖος, χειρῶναξ, goujat, n. m. βλ. καὶ ἀγροῖκος, rustique ; ἀπολίτευτος, ἀγροῖκος, incivil, e ; ‖ τὸν χωριάτην ἔχεις φίλο, βάστα καὶ κομμάτι ξύλο [παροιμ.], βλ. **βαστῶ**.

χωριατιά, ᾶς, ἡ [δημ.], κίνημα ἢ λόγος χωριάτικος, τὸ τῶν τρόπων ἀγροῖκον, ἀγένεια, impolitesse, n.f. βαρβαρότης, ἀγροικία, incivilité, n. f. (= τὸ νὰ ἦνε τις ἀπολίτιστος), ἀγένεια, ἀγροικία, malhonnêteté, n. f. βαναυσότης, grossièreté, n.f. ἀγροικία, rusticité, n.f.

χωριάτικος, η, ον [δημ.], ἁρμόζων εἰς τὸν χωριάτην, τὸν χωρικόν, [de] paysan ; τοῦ χωρίου, de village ; villageois, e, adj. ἀγροτικός, τοῦ χωρικοῦ, campagnard, e, adj. § —, ἀγενής, impoli, e, adj. ἀγροῖκος, ἀγενής, malhonnête, n. βάναυσος, grossier, ère, n.

χωριάτισσα, ἡ [δημ.], paysanne, n. f. villageoise, n. f. βλ. καὶ **χωριάτης**.

χωριατόπαιδον, τὸ [δημ.], παιδίον χωρικοῦ, enfant de paysan.

χωριατοποῦλα, ἡ [δημ.], νεαρὰ χωρική, jeune paysanne.

χωριατόπουλον, τό· παιδὶ τοῦ χωριοῦ, garçon de village ; νεαρὸς χωρικός, jeune paysan ; παῖς, ἀγόρι (τὸ παλληκάρι), gars, n.m.

χωριατοσύνη, ης, ἡ [δημ.], βλ. **χωριατιά**.

χωρίδιον, ου, τό· hameau, n. m. μικρὸν χωρίον.

χωρίζω, μέλ. ίσω, ἀποχωρίζω δύο ἡνωμένα πράγματα, χωρίζω τί τινος καὶ ἀπό τινος, καὶ ἐν γένει ἀπομακρύνω τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ ἄλλου, χωρίζω, séparer ; διαιρῶ, diviser ou partager ; χωρίζω, διαιρῶ, ἀπομακρύνω τὸ ἓν τοῦ ἑτέρου, désunir ; θέτω κατὰ μέρος, mettre de côté ; [συνεκδ.], διαστέλλω, διακρίνω, distinguer ; ‖ χωρίζω δωμάτιον εἰς δύο, séparer une chambre en deux ; ‖ ὁ ποταμὸς χωρίζει (διαιρεῖ) τὴν ἐπαρχίαν, le fleuve partage la province ; ‖ ὁ θάνατος τοὺς ἐχώρισε la mort les a séparés ; ‖ χωρίσατε τοὺς ῥυτῆρας, séparez vos rênes (παράγ. ἱππ. ἀσκ.)· ‖ ἐχώρισαν εἰς δύο αὐτὸ τὸ τάγμα, on a dédoublé ce bataillon ; ‖ [ἐμάλωσαν, καὶ] ἐπῆγε νὰ τοὺς χωρίσῃ, il est allé les séparer ; ‖ εἴμεθα σύμφωνοι, τίποτε δὲν μᾶς χωρίζει, nous sommes d'accord, il n'y a rien qui nous divise ; ‖ ἐχώρισε τὸ ποσὸν εἰς τρία μέρη, il a divisé (partagé) la somme en trois parties ; ‖ [εἶνε τόσον συνδεδεμένοι], ὥστε εἶνε δύσκολον νὰ τοὺς χωρίσῃ τις, qu'il est difficile de les désunir ; ‖ χώρισέ το αὐτὸ διὰ τὸ δεῖπνον, mettez cela de côté pour le souper ; ‖ δὲν βλέπω τί τὸν χωρίζει [τὸν διακρίνει] ἀπὸ τοὺς ἄλλους, je ne vois pas ce qui le distingue des autres ; ‖ δὲν τὸν χωρίζω ἀπὸ ἀδελφόν, je le regarde (τὸν θεωρῶ) comme un frère ; ‖ — κατὰ ποιότητα (προορισμόν, κτλ.), διαλέγω, trier ; ἐκτελῶ χωρισμόν, διαλογήν, faire le triage ; ‖ ἐχώρισε τὴν γυναῖκά του (διαζευγνύω), il a divorcé sa femme ; ‖ — συντρόφους, désassocier. § [οὐδ. καὶ μέσ.] χωρίζομαι, se séparer ; διαιροῦμαι, se diviser ou se partager ; ξεχωρίζω, διαφέρω, différer ; ‖ [εἰς τὸ μέρος αὐτὸ] ὁ δρόμος χωρίζει, le chemin fourche ; ‖ ἂς χωρισθῶμεν ἐδῶ, séparons-nous ici ; ‖ [τὸ κόμμα των] ἐχώρισεν [ἐχωρίσθη] εἰς δύο, s'est divisé en deux ; ‖ [ἐπὶ συζύγων] ἐχώρισαν (διεζεύχθησαν), ils ont divorcé ; ‖ αὐτὸς χωρίζει πολὺ ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του, il est tout autre que (il diffère beaucoup de) son frère.

χωρικός, οῦ, ὁ· θηλ. χωρική, ὁ κάτοικος χωρίου, ὁ ἀγρότης, χωρικός, paysan, anne, n. ou villageois, e, n. § τοῦ χωρικοῦ, de paysan; τοῦ χωρίου, de village ; villageois, e, adj.

χωρικῶς [ἐπίρ.] ὡς χωρικός, en paysan ; à la paysanne.

χωριόν, τὸ [δημ.] καὶ **χωριό**, village, n. m. [μικρὸν] hameau, n. m. ‖ εἰς τὸ χωριό του, dans son village; ‖ ἔγιναν ἀπὸ δύο χωριὰ [φρ.], ils se sont querellés ; ils se sont bien chamaillés. § — [δημ. συνεκδ.] συντροφιά, société, n. f. compagnie, n. f. συμφωνία, accord, n. m. ‖ ἔκαμε χωριὸ μαζή των, il a fait société (il s'est lié) avec eux ; ‖ δὲν κάμνουν χωριὸ οἱ δύο των, ces deux hommes ne sauraient se convenir (ne se chauffent pas du même bois).

χωρίον, ου, τό, village, n. m. § — συγγραφέως (περικοπή), passage [d'un auteur].

χωριουδάκι, τὸ [δημ.], μικρὸν χωρίον, petit village ; χωρίδιον, hameau, n. m.

χωρὶς [ἐπίρ.], ἄνευ, sans ; ‖ — ταραχήν, sans bruit=ἀταράχως· ‖ — αὐτόν, sans lui; ‖ ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ μὲ ἰδῇ, il est parti sans me voir ; ‖ ἔλα χωρὶς νὰ σ' ἐννοήσῃ, venez sans qu'il s'en aperçoive ; ‖ τὸ ἔκαμε χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζω, il l'a fait à mon insu ; ‖ δὲν εἶνε χωρὶς πνεῦμα, il ne manque pas d'esprit ; ‖ χωρὶς ἄλλο [φρ.], sans faute ; ἀσφαλῶς, pour sûr ; ‖ δὲν ἠμπορῶ νὰ κάμω χωρὶς αὐτόν, je ne puis me passer de lui ; ‖ εἴμεθα δέκα χωρὶς τὰ παιδιά, nous étions dix sans compter les enfants ; ‖ [ἐν. μετὰ πλεονάζ. μὲ] ἦλθε μὲ χωρὶς καπέλλο, il est venu sans chapeau.

χωρισιά, ᾶς, ἡ [δημ.], χωρισμός, ἀποχωρισμός, séparation, n. f. [συζύγων] διαζύγιον, divorce, n. m. § — ἡ διανομή, μοιρασιά, partage, n. m.

χώρισμα, ατος, τό· διαίρεσις, μέρος συνόλου τινός, compartiment, n. m. § — θέσις [ἑρμαρίου, κυτίου] case [d'une armoire ; d'une boîte]. § —, pièce, n. f. **διαμέρισμα**, ατος, τό· καλοῦνται οὕτω τὰ δωμάτια ἐν γένει κατοικίας τινὸς ἢ ὀρόφου. § — βλ. **διάφραγμα**, cloison, n. f. [mur de] refend ; ‖ — δι' ὀρ-

θῶν πλίνθων, cloison en briques posées de champ ; || — σταύλου, βλ. **φατνοχώρισμα, αἰωρητὸν** χώρισμα καὶ **αἰωρουμένη** δοκός· || χωρίσματα φυσιγγιοθήκης, παλλάσκας, cloisons d'une cartouchière, d'une giberne. § —, separation, n. f. τὸ δι' οὗ χωρίζεταί τι· || — τῆς κίστης (προολκαίου), séparation de coffre. § [πληθ. ναυτ.] χωρίσματα, βλ. **ἐνδιαιτήματα**, emménagements ; καὶ γενικώτερον βλ. **ἐνθέμιον**, soute, n. f. § **στεγανὸν** χώρισμα [ναυτ.], compartiment-étanche ; διαμέρισμα ἐν τῷ κύτει πλοίου σχηματιζόμενον ὑπὸ στεγανῶν διαφραγμάτων (cloison-étanche), χρησιμεῦον διὰ τὸν περιορισμὸν ἐν αὐτῷ τοῦ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας εἰσρέοντος ἐν τῷ πλοίῳ ὕδατος. Τοιαῦτα χωρίσματα φέρουσι πλεῖστα ὅσα τὰ πολεμικὰ πλοῖα ὅπως μὴ ἀπολέσωσι τὴν πλευστικότητά των ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος. § χώρισμα **κρατουμένων** [ναυτ.], barre de justice ; χαλεῖται οὕτως ἐπὶ πλοίου τὸ μέρος εἰς ὃ παραμένουσιν οἱ ὑπὸ ποινὴν ἄνδρες πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς. § — βλ. **χωρισμός**.

χωρισμός, οῦ, ὁ (χωρίζω) ἀποχωρισμὸς δύο εἰδῶν, séparation n. f. ἡ διαίρεσις, division, n. f. ou partage, n. m. § —, triage, n. m. ἡ ἐκλογὴ τῶν διαφόρων ὑλῶν· ἡ **διαλογή**, κοινῶς τὸ **διάλεγμα.** § — τριγωνικός, βλ. **τριγωνικός.** § [ἐπὶ συζύγων] **χωρισμὸς ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης**, séparation de corps. Ἡ τῶν καθολικῶν ἐκκλησία ἀπαγορεύει τὸ διαζύγιον, ἐπιτρέπει δὲ τὴν διάστασιν μόνον, ἤτοι τὴν παῦσιν ἁπλῶς τῆς τῶν συζύγων συμβιώσεως, ἥτις ἐστὶ δύο εἰδῶν, διαρκὴς καὶ προσωρινή· παρ' ἡμῖν τοὐναντίον τὸ διαζύγιον μὲν συγχωρεῖ ὁ νόμος, τὴν διάστασιν δὲ ἀγνοεῖ: ὅπερ ἐστὶ θεσμὸς ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμοῦ παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχει, ἵνα λοιπὸν εὕρῃ ἐφαρμογὴν καὶ ἡ περὶ διαστάσεως διαδικασία τῆς πολ. δικονομίας, πρέπει πρότερον νὰ κυρώσῃ ὁ ἀστυκὸς νόμος τὴν διάστασιν καὶ νὰ διατυπώσῃ τὰ κατ' αὐτήν. § [νομ.] χωρισμὸς δικῶν, séparation de causes ; disjonction, n.f. § [νομ.] χωρισμὸς **κτημάτων**, séparation de biens. Ἡ ἐλάττωσις τῆς περιουσίας τοῦ ἀνδρός, ἐμβάλλει ἐνίοτε εἰς κίνδυνον καὶ τῆς γυναικὸς τὴν περιουσίαν, τὴν παρὰ τοῦ ἀνδρὸς δηλαδὴ διοικουμένην· ἐπὶ κινδύνου λοιπὸν τοιούτου δικαιοῦται ἡ γυνὴ νὰ αἰτήσῃ παρὰ τοῦ δικαστηρίου χωρισμὸν κτημάτων, ἵνα λάβῃ αὐτὴ τῶν ἰδίων τὴν ἐπιμέλειαν καὶ διοίκησιν. Ἡ πρὸς τοῦτο φέρουσα διαδικασία διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ καὶ τὴν κατ' ἀντιδικίαν περὶ ὧν ἰσχύουσιν εἰδικώτερον ταῦτα· α') ἡ ἀναφορὰ εἰσάγεται παρὰ τῆς γυναικὸς εἰς τὸ πρωτοδικεῖον τῆς κατοικίας τοῦ συζύγου καὶ χρησιμεύει ὡς προπαρασκευὴ τῆς περὶ χωρισμοῦ κτημάτων ἀγωγῆς. Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐὰν κρίνῃ βάσιμον τὴν ἐν τῇ ἀναφορᾷ αἴτησιν, διατάττει τὴν κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις δημοσίευσιν αὐτῆς· β') τὴν περὶ χωρισμοῦ κτημάτων ἀγωγὴν δὲν δύναται νὰ κινήσῃ ἡ σύζυγος πρὸ τῆς παρελεύσεως μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀναφορᾶς· ἡ παραβίασις δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης ὡς καὶ τῶν περὶ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀναφορᾶς διατυπώσεων ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς διαδικασίας· ἡ ἀγωγὴ εἰσάγεται καὶ δικάζεται κατὰ τὴν τῶν συνοπτικῶν δικῶν διαδικασίαν· καὶ ἐπειδὴ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ πλὴν τῶν συζυγικῶν σχέσεων, καὶ ἄλλων συμφέροντα, ἡ ὁμολογία τοῦ συζύγου δὲν ἀποδεικνύει μόνη.

χωριστά [ἐπίρ.] κοινῶς χώρια, ξεχωριστά, κεχωρισμένως, κατ' ἰδίαν, ἰδίᾳ, séparément, adv. à part ; || βάζω τι χωριστά, mettre de côté (à l'écart) ; || [ἐπὶ συζύγων] κοιμοῦνται χωριστά, ils font lit à part ; || **χωριστά**, κατὰ μόνας, isolément, adv.

χωριστής, οῦ, ὁ· ὁ χωρίζων, celui qui sépare.

χωριστικός, ή, όν· κατάλληλος πρὸς χωρισμόν, διαίρεσιν, propre à séparer, à diviser ; || —, dijonctif, ive, adv. ἀντίθετ. τῷ **συναπτικός.**

χωριστιώνας, ὁ [διάλ. Ἠπείρ.] διάζευξις ἀνδρογύνου.

χωριστός, ή, όν, ὁ κεχωρισμένος ἢ δυνάμενος νὰ χωρισθῇ, qui est ou peut être séparé ; κεχωρισμένος, séparé, ée, adj. ἰδιαίτερος, particulier, ère, adj. μεμονωμένος, isolé, ée, adj.

χωρίστρα, ας, ἡ· ὁ χωρισμὸς [τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς], séparation des cheveux, (τὸ λύσωμα), raie, n. f. [des cheveux].

χωροβάτης, ου, ὁ (φυσαλλιδωτός), niveau à bulle d'air ; βλ. **ἀεροστάθμη.** § — (σκοπευτικός), niveau de pointage ; βλ. **τέτρας.**

χωρογραφία, ας, ἡ· chorographie, n. f. λεπτομερὴς περιγραφὴ χώρας τινός, description détaillée d'un pays.

χωρογραφικός, ή, όν· chorographique, adj. εἰς τὴν χωρογραφίαν ἀνήκων, ἐπιτήδειος, ἀφορῶν αὐτήν, qui concerne la chorographie.

χωρογράφος, ου, ὁ· chorographe, n. m. ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν χωρογραφίαν, qui s'occupe de chorographie.

χωρογραφῶ (έω), μέλ. ήσω· κάμνω τὴν χωρογραφίαν τοῦ... faire la chorographie de... περιγράφω χώραν τινά, décrire un pays.

χωροδεσπότης, ου, ὁ· κύριος χώρου τινός, μεγιστάν, ἄρχων, seigneur ; [ἐν Τουρκίᾳ ἰδ.] μπέης, bey, n. m.

χωροειδὴς χιτών, ὁ· membrane choroïde, εἷς τῶν περιβλημάτων τοῦ **βολβοῦ** τοῦ ὀφθαλμοῦ ὁ καὶ ἀγγειώδης ἢ χρωστικὸς χιτὼν καλούμενος.

χωροειδικός, ή, όν· choroïdien, enne, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸν χωροειδῆ χιτῶνα.

χωροειδῖτις, ιτος, ἡ· choroïdite, n. f. [ἰατρ.] φλεγμονὴ τοῦ χωροειδοῦς χιτῶνος, inflammation de la membrane choroïde.

χωροθεσία, ας, ἡ· ἡ θέσις, site, n. m. ou situation topographique (τοπογραφικὴ κατάστασις), ἡ ὄψις τοποθεσίας, aspect d'un lieu.

χωρομέτρης, ου, ὁ· arpenteur, n. m. ἢ **ἁρπεδονάπτης,** ὁ, ὁ καταμετρῶν τὴν γῆν διὰ τῆς **ἁρπεδόνης** (στρεμματόσχοινον, cordeau

pour arpenter). Ἀρπεδονάπται ἐκαλοῦντο ἐν Αἰγύπτῳ οἱ **γεωμέτραι**· βλ. χωρομετρία.

χωρομέτρησις, εως, ἡ καὶ

χωρομετρία, ας, ἡ· arpentage n. m. καλεῖται οὕτως ἡ τέχνη τοῦ **χωρομέτρου** (arpenteur) ἥτις συνίσταται εἰς τὴν καταμέτρησιν τῶν γαιῶν. Ἡ χωρομετρία ἐκτελεῖται διὰ τῆς **χωρομετρικῆς ἁλύσεως** (chaîne d'arpenteur) ἢ τῆς **10μέτρου ταινίας** (ruban) διὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν μηκῶν, καὶ τοῦ **χωρομετρικοῦ γνώμονος** (équerre d'arpenteur) χρησιμεύοντος διὰ τὴν χάραξιν καθέτων ἢ εὐθειῶν κεκλιμένων κατὰ 45°· τὰ δύο ταῦτα ἐργαλεῖα ἐπιτρέπουσι τὴν ἀκριβῆ παράστασιν τοῦ ἐδάφους, ὅπερ ἀποσυνθέτουσιν εἰς ὀρθογώνια τρίγωνα ἢ ὀρθογώνια τραπέζια, ὧν τινων καταμετροῦσι τὰς πλευράς.

χωρομετρικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν χωρομέτρην, d'arpenteur ; ἀφορῶν τὴν χωρομετρίαν, d'arpentage.

χωρομετρῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐκτελῶ χωρομετρίαν, arpenter ; βλ. **χωρομετρία.**

χωρονομικὸς (**ἀγροτικὸς**) νόμος, loi agraire ; βλ. **ἀγροτικός.**

χωρονός, οῦ, ὁ, ἀντὶ **κωρονός**, στέφανος, couronne, n. f. βλ. καὶ **κορῶνα.**

χῶρος, ου, ὁ· θέσις, τόπος, τὸ μεταξὺ τοπικὸν διάστημα, τόπος ἐλεύθερος διὰ τὴν τοποθέτησιν διαφόρων ἀντικειμένων, χῶρος, espace, n. f. θέσις, τόπος, place, n. f. ‖ κενὸς χῶρος, espace vide ; ‖ δὲν ὑπάρχει χῶρος, il n'y a pas de place. § —, espace, n. m. τὸ καταλαμβανόμενον μέρος ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν, τῶν ἵππων, τῶν πυροβόλων ἢ ὀχημάτων εἰς τοὺς στρατῶνας, τοὺς σταύλους, τὰ στρατόπεδα ἢ ἐπισταθμίας, κτλ. § —, emplacement, n.m. ἡ **θέσις**, τὸ μέρος ἔνθα τοποθετεῖταί τι § — (μηχ.), milieu, n. m. π. χ. ἀνθιστάμενος χῶρος, milieu résistant. § —, βλ. **ἔδαφος**, terrain, n. m. § —, travée, n. f. ἤτοι κενὴ ἀπόστασις, διάστημα (espace) **τμῆμα** κενὸν μετὰ δύο τοίχων, δύο παραστάδων, κτλ. § —, aire d'une maison, βλ. **διάστημα.** § —, parade, n. f. χῶρος πρὸς ἐπίδειξιν τῶν ἵππων παρὰ τῶν ἱππεμπόρων.

χωροστάθμη, ης, ἡ· βλ. **στάθμη**, niveau.

χωροστάθμησις, εως, ἡ καὶ **χωροσταθμία**, nivellement, n. m. ἡ στάθμισις χώρου τινός. § —, nivellement ou allimétrie. **στάθμησις, ὑδροστάθμησις**, εἶνε ἐργασία δι' ἧς προσδιορίζονται αἱ κατακόρυφοι ἀποστάσεις διαφόρων σημείων ἐδάφους τινὸς πρὸς τὴν αὐτὴν συγκριτικὴν **ἐπιφάνειαν**, ἤτοι πρὸς ὁριζόντιον ἐπίπεδον, ὅπερ εἶνε κάθετον εἰς ἑκάστην κατακόρυφον ἀγομένην ἐκ τοῦ καταμετρουμένου σημείου εἰς τὸ συγκριτικὸν τοῦτο ἐπίπεδον.

Ἡ **διαφορὰ τῶν ἐπιπέδων** (la différence de niveau), ἤτοι **τῶν ὑψομέτρων** δύο οἱωνδήποτε σημείων τοῦ ἐδάφους εἶνε ἴση μὲ τὴν κατακόρυφον ἀπόστασιν τοῦ ἑνὸς τῶν σημείων τούτων μέχρι τοῦ ὁριζοντίου ἐπιπέδου τοῦ ἠγμένου διὰ τοῦ ἑτέρου σημείου, ἤτοι μὲ τὴν **διαφορὰν τῶν ὑψομέτρων** (la différence des cotes) τῶν σημείων τούτων ἀναφορικῶς πρὸς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ συγκριτικὸν ἐπίπεδον.

Τὸ πρόβλημα τῆς χωροσταθμήσεως συνίσταται εἰς τὸ νὰ προσδιορισθῶσιν αἱ **διαφοραὶ τῶν ἐπιπέδων** (τὰ ὑψόμετρα) τῶν διαφόρων σημείων τοῦ ἐδάφους, διὰ διαδοχικῶν παρατηρήσεων τῶν σημείων ἀνὰ δύο. Γνωστῶν οὐσῶν τῶν εἰρημένων διαφορῶν (ὑψομέτρων), τὰ ὑψόμετρα τῶν ἐνδιαμέσων σημείων ὑπολογίζονται ἁπλῶς διὰ προσθέσεως ἢ ἀφαιρέσεως.

Διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς διαφορᾶς τῶν ἐπιπέδων (ἤτοι τῶν ὑψομέτρων, différence de niveau) δύο σημείων, ἔχομεν ἀνάγκην δύο ἐργαλείων, ἤτοι τῆς **στάθμης** (niveau), προωρισμένης νὰ προσδιορίσῃ τὴν ὁριζοντιότητα σκοπευτικῆς γραμμῆς (βλ. **διόπτευσις**), καὶ τὸ **στοχασμάτιον** (mire) ; ‖ le nivellement par rayonnement, ἡ **ἀκτινοειδὴς** χωροστάθμησις συνίσταται εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὑψομέτρων σημείων τινῶν τοῦ ἐδάφους ἐκ μιᾶς καὶ **μόνης στάσεως τῆς στάθμης** (d'une station du niveau) ἐκ κεντρικοῦ τινος σημείου· ‖ le nivellement par cheminement, ἡ δι' **ὁδεύσεως χωροστάθμησις** συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἄρχωνται αὐτῆς ἔκ τινος σημείου, **μεταβάλλοντες** δὲ διαφόρους στάσεις νὰ προσδιορίζωσι διαδοχικῶς τὰ ὕψη (altitudes) τῶν σταθμηθησομένων διαφόρων σημείων.

Αἱ δύο προηγούμεναι μέθοδοι δύνανται ἐν ἀνάγκῃ νὰ συνδυασθῶσι· τὰ ἐργαλεῖα τὰ χρησιμεύοντα εἰς τὴν **ἄμεσον χωροστάθμησιν** ἢ **στάθμησιν** (nivellement direct), εἰσὶ τὸ **στοχασμάτιον** (la mire) καὶ αἱ διάφοροι **στάθμαι**, ἃς ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν, ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν **ἔμμεσον χωροστάθμησιν** ἢ **στάθμησιν** (nivellement indirect) μεταχειρίζονται τὴν **χωροσταθμικὴν πυξίδα** (boussole nivelante), τὴν **μετὰ κλεισιμέτρου πυξίδα** (boussole à éclimètre), τὸν **χωροσταθμικὸν διοπτῆρα** (alidade nivelatrice), κτλ. ‖ **ὑψόμετρον** (χωροσταθμήσεως), cote de nivellement, βλ. **στάθμη** μέση ὕδατος (sonde).

χωροσταθμητής, οῦ, ὁ· niveleur, n. m. ὁ σταθμῶν χῶρόν τινα διὰ τῆς χωροστάθμης· βλ. **καὶ σταθμιστής.**

χωροσταθμία, ας, ἡ· βλ. χωροστάθμισις.

χωροσταθμική, ῆς, ἡ· βλ. **σταθμιστική.**

χωροσταθμῶ (άω), μέλ. ήσω, niveler, χῶρόν τινα σταθμάω· ἐκτελῶ χωροστάθμησιν· βλ. **σταθμίζω.**

χωροφυλακή, ῆς, ἡ· gendarmerie, n. f. καλεῖται δύναμις προωρισμένη νὰ διατηρῇ τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν προλαμβάνουσα ἀγρύπνως πᾶσαν διατάραξιν αὐτῆς, ἐμποδίζουσα δὲ πᾶσαν ἐγκληματικὴν ἐπιχείρησιν νὰ παρεμβαίνῃ ὁσάκις πραχθῇ ἔγκλημά τι μετὰ δραστηριότητος καὶ ταχύτητος πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν ἐγκληματιῶν καὶ τέλος νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων καθ' ἅπαν τὸ κράτος εἰς τὰ στρατόπεδα καὶ εἰς τὸν στρατόν. § — ναυτική, gendarmerie maritime, εἶνε σῶμα χωροφυλακῆς προωρισμένον ἐν Γαλλίᾳ διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ναυστάθμων καὶ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀποικιῶν.

χωροφύλαξ, ακος, ὁ· στρατιώτης τῆς χωροφυλακῆς, gendarme, n. m. (ἡ λέξις αὕτη παρήχθη παρεφθαρμένως ἐκ τῶν gens d'armes =ἄνδρες τῶν ὅπλων, ὅπως ἐκαλοῦντο τὸ πάλαι γενικῶς οἱ **στρατιωτικοί.** § — (ἐν Τουρκίᾳ), zaptié, n. m.

χωρῶ (έω), μέλ. ήσω, δίδω χῶρον, κάμνω τόπον διά..., donner place ; εἶμαι ἀρκετὰ εὐρύχωρος ὥστε νὰ ἔχω χῶρον διά..., être assez spacieux pour avoir la capacité... περιλαμβάνω, contenir ; tenir ; || τὸ θέατρον αὐτὸ χωρεῖ χιλίους ἀνθρώπους, ce théâtre contient (peut contenir) mille personnes ; || τὸ βαρέλι χωρεῖ τριακοσίας ὀκάδας, le tonneau tient trois cents ocques ; || τὰ ὑποδήματα αὐτὰ δὲν μοῦ χωροῦν ces souliers ne me vont pas ; || αὐτὸ δὲν τὸ χωρεῖ ὁ νοῦς μου, cela me passe; c'est au delà de ma portée ; || δὲν τὸν χωροῦν τὰ ῥοῦχά του· δὲν τὸν χωρεῖ τὸ σπίτι [φρ.], il est très-inquiet, εἶνε λίαν ἀνήσυχος· || —, jauger; βλ. **καταμετρῶ** τὴν χωρητικότητα πλοίου. § χωρῶ, εὑρίσκω θέσιν, trouver place ; περιλαμβάνω, tenir (ἀπροσώπως)· [pouvoir] entrer ; || εἰς τὸ δωμάτιον αὐτὸ χωροῦν εἴκοσι ἄνθρωποι, dans cette chambre, il tient vingt personnes ; || ἡ φιάλη αὕτη χωρεῖ τρεῖς λίτρας, il tient trois litres dans cette carafe; || δὲν χωρεῖ πλέον ἄλλος, il n'y a plus de place pour personne ; || τὸ κουμβὶ δὲν χωρεῖ, le bouton n'y peut entrer ; || ποῦ θὰ χωρέσῃ ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος ; où mettra-t-on tout ce monde là ? || [συνεκδ.] [ἐπ' αὐτοῦ] δὲν χωρεῖ πλέον συζήτησις, il n'y a plus de discussion possible ; || καὶ ποῦ χωρῶ πλέον ἀπ' αὐτόν ! [φρ.], je n'aurais plus où me cacher pour l'éviter. § [ἀρχ.] προχωρῶ, προοδεύω, πηγαίνω χαλά, marcher ; προοδεύω, προβαίνω, avancer; aller; || ἡ ὑπόθεσις χωρεῖ χαλῶς, l'affaire marche bien (est en bon train); || χωρεῖ μετὰ προσοχῆς, il avance avec précaution; || χωρῶ πλευρικῶς, gagner le flanc (de l'ennemi), ἤτοι προβαίνω πρὸς τὸ πλευρὸν (τοῦ ἐχθροῦ).

χωσιά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἡ **ἐνέδρα,** embuscade, n. f. embuche, n. f. ou guet-apens, n. m. βλ **ἐνέδρα.**

χώσιμον, ατος, τὸ [δημ.], ἡ πρᾶξις τοῦ χώνω, action d'enfoncer (de fourrer; d'enfouir); ἔμπηξις, enfoncement; τὸ ἐν τῇ γῇ, θάψιμον, παράχωσις, enfouissement, n.m. **βλ. χώνω.**

χωστός, ή, όν (χώννυμι, χώνω), κεχωσμένος, ἐμπεπηγμένος, enfoncé, ée, adj. καταχεχωσμένος, βαθύς, profond, e, adj. § [ἐπὶ ὑποδημ.] qui couvre le cou-de-pied ; ὁ καλύπτων τὸ ἄνω μέρος τοῦ ποδός.

Ψ·

Ψ, ψ, ψῖ, τό· psi, εἰκοστὸν τρίτον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, vingt-troisième lettre de l'alphabet grec ; ὡς ἀριθμητ. ψ'= ἑπτακόσια, sept cents, καὶ ,ψ = ἑπτακόσιαι χιλιάδες, sept cent mille.

ψάθα, ας, ἡ [δημ.], βλ. ψάθη.

ψαθένιος (δημ.), βλ. ψάθινος.

ψάθη, ης, ἡ· ἡ ψίαθος, στρῶμα ἐκ σχοίνων, natte, n. f. ἀχυρόπλεκτον στρῶμα, paille, n. f. [πρὸ τῆς θύρας], paillasson ; βλ. φορμός· || κοιμᾶται εἰς τὴν ψάθην, il couche sur la natte ; || [μεταφ.] ἔμεινεν (ἀπέθανεν) εἰς τὴν ψάθην, il est resté (il est mort) sur la paille ; || [συνεκδ.] τὰ μῆλα ἦσαν κάτω ψάθη, le sol était jonché de pommes ; || ψάθη δι' ἐπισύνδεσιν, une natte d'emballage ; || ψάθη ἐκ φλοιοῦ, une natte d'écorse. § **ψάθαι** [ναυτ.], voiles à bourcet ; βλ. εἰς **ἱστίον.** § ψάθη [ναυτ.], sangle, n. f. ψάθη εἶνε ὕφασμα ἐκ διστρόφου κατασκευαζόμενον **εἴτε** δι' **ἱστοῦ** (**ἐργαλειοῦ,** métier) ὅτε καὶ χαλεῖται ὑφαντὴ **ψάθη** (sangle au métier), εἴτε διὰ τῆς χειρὸς ὅτε χαλεῖται καὶ **χειρόπλεκτος ψάθη** (sangle à la main), χρησιμεύει δὲ πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῆς τριβῆς διαφόρων μερῶν τοῦ πλοίου ἢ τοῦ ἐξαρτισμοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ κατασκευὴν δετῶν, στελμάτων καὶ ἀρτανῶν τῶν ἐπωτιδίων λέμβων. § —, ὁ σχοῖνος, jonc, n. m. ἐξ οὗ κατασκευάζονται αἱ ψάθαι. § (μέτρον γεννημάτων ἐν Ρωσσίᾳ), cetvert, n. m.

ψαθί, τὸ [δημ.], ὁ σχοῖνος, jonc, n. m. τὸ ἄχυρον, paille, n. f.

ψάθινος, ος, ον· ἐκ ψιάθου πεποιημένος, ἐκ ψάθης, de paille ; de jonc ; || σκιάδι ψάθινον, chapeau de paille=πῖλος ψάθινος.

ψαθόνω, μέλ. ώσω, χαλύπτω διὰ ψάθης, couvrir de nattes ; natter : natter une chambre. § — [κάθισμα, κτλ.] empailler [une chaise, etc.].

ψαθοποιός, οῦ, ὁ· nattier, ère, n. ὁ κατασκευάζων ψάθας, qui fait des nattes de jonc, de paille.

ψαθοπώλης, ου, ὁ, θηλ. ψαθοπῶλις, ιδος,

ἡ· nattier, ère, n. ὁ πωλῶν ψάθας, qui vend des nattes de jonc, de paille.

ψαθοῦρι, τό· εἶδος ζυμαρικοῦ, espèce de patisserie ; ψαθύριον, crêpe, n. f. petit chou.

ψάθυρμα, ατος, τὸ [μεταλ.], paille, n. f. ξένη οὐσία περιεχομένη ἐντὸς τοῦ χάλυβος, τοῦ χυτοσιδήρου, καὶ ἐν γένει τῶν χωνευομένων μετάλλων, ἐμποδίζουσα τὴν σύνδεσιν τῶν μορίων αὐτῶν. Τὸ τοιοῦτον θεωρεῖται ἐλάττωμα τοῦ μετάλλου καθότι καθιστᾷ αὐτὸ **ψαθυρον** (εὐσύντριπτον).

ψαθυρός, ά, όν· ὁ **εὔθρυπτος**, friable, adj. κοινῶς **θρουβαλιστός.** § **ψαθυρός**, ά, όν· pailleux, euse, adj. (εὐσύντριπτος, εὔθραστος)· ὁ ἔχων ψαθύρματα (pailles), συνεπῶς μεταφορικῶς ὁ **ἀσυγκόλλητος**, φολιδωτός, ή, ὸν (ἀπαρτιζόμενος ἀπὸ φολίδας), **λεπιδωτός**, ή, όν· ‖ σίδηρος ψαθυρός, du fer pailleux. § —, cassant, e, adj προχειμένου περὶ μετάλλων=εὔθραυστος· ‖ σίδηρος ψαθυρός, fer cassant ; ὑπόψαθυρος, un peu cassant.

ψαθυρότης, ητος, ἡ· friabilité, n. f. τὸ εὔθρυπτον, ἡ ἰδιότης ἢ κατάστασις τοῦ ψαθυροῦ.

ψάθωμα, τό, nattage, n. m. ἡ κατάστασις τοῦ ψαθωθέντος, état de ce qui est natté.

ψάθωσις, εως, ἡ· nattage, n. m. ἡ πρᾶξις τοῦ ψαθόνειν, action de natter.

ψαίλνω [δημ.] βλ. ψάλλω.

ψαίνω [δημ.] βλ. ψήνω.

ψάκι, τὸ [δημ.], βλ. ψιάκι.

ψαλαφῶ [διάλ. Οἰνόης], (ψηλαφῶ), ζητῶ, ἀπαιτῶ, γυρεύω.

ψαλίδα, ας, ἡ [δημ,], ψαλίς ἢ ψαλίδες, μεγάλη ψαλίς, grands ciseaux ; μεγάλη ψαλὶς ῥάπτου, forces, n. f. pl. § —, ἕλιξ (κλήματος) vrille [de vigne]. § — [ἔντομ.], forficule, n. f. βλ. **σκολόπενδρα.** § — [ἀσθ.], διχασμὸς τῶν τριχῶν εἰς τὸ ἄκρον, fouchure [des cheveux], n. f. βλ. **τριχορραγία.** § —, **χαρταετός**, cerf-volant, n. m. κατασκευαζόμενος διὰ μόνης τῆς ψαλίδος.

ψαλίδα, ας, ἡ [διάλ. Νάξου], τὰ συλληπτήρια ὄργανα τοῦ καρκίνου.

ψαλίδα, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] (Βυζ.) πτηνὸν λιμναῖον· ἐπίσης ἡ σκολόπενδρα.

ψαλίδι, τὸ [δημ.], βλ. **ψαλίδιον**, ciseaux, n. m. pl. ‖ ἕνα ψαλίδι, une paire de ciseaux; ‖ κόπτω μὲ τὸ ψαλίδι, couper avec les ciseaux ; ‖ [μεταφ.] πάγει ἡ γλῶσσα της ψαλίδι, elle a la langue bien affilée ; sa langue va comme un claquet de moulin ; langue bavarde=φλύαρος· ‖ ψαλίδι ! [ἐπιφ. δημ.], partageons ! j'y retiens part ! § [μεγάλον ψαλίδι, πρὸς κοπὴν χονδρῶν ὑφασμάτων, κτλ.], forces, n. f. pl. [πρὸς κλάδευμα δένδρων], sécateur, n. m. § — [οἰκοδ.], τὸ **ζευκτόν**, ferme, n.f. βλ. λέξιν, καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ ἀμείβων, arbalétrier, n.m. § [ὡς μέτρον] **ψαλίδι**, ἡ **σπιθαμή**, empan, n.m. distance entre l'extrémité du pouce et celle de l'index, lorsqu'on les a écartés.

ψαλιδιά, ᾶς, ἡ· τομὴ (κόψιμο) διὰ τῆς ψαλίδος, coup de ciseaux. § — [ναυτ.], demi-clef à capeler, δεσμὸς χρησιμεύων πρὸς στερέωσιν τῶν βαθμίδων τῶν ἐπιτόνων. Ἐκ τούτου παράγεται καὶ ἡ **διπλῆ ψαλιδιὰ** (deux demi-clefs) ; βλ. καὶ **ἡμικλείς.**

ψαλιδίζω, μέλ. ίσω· βλ. **διαψαλίζω**, κόπτω διὰ τῆς ψαλίδος, couper (rogner) avec les ciseaux ; διατέμνω διὰ τῆς ψαλίδος, διαψαλίζω, cisailler ; [ἐν.] περικείρω, ébarber ; [μεταφ.] faire des coupures, κάμνω τομάς, ψαλιδιαῖς.

ψαλίδιον, τό· ciseaux, n. m. pl. κοινῶς τὸ **ψαλίδι**· ἐργαλεῖον φέρον δύο συνηνωμένα κοπτερὰ ἐλάσματα· ‖ **εὐθύωρον** ψαλίδιον, ciseaux droit ; ‖ κυρτὸν ἢ Κωπήρειον ψαλίδιον, ciseaux courbe ou de Cowper; ‖ κουρευτικὸν ψαλίδιον, ciseaux à crins.

ψαλίδισμα, ατος, τὸ καὶ

ψαλιδισμός, οῦ, ὁ· τὸ ψαλιδίζειν, action de couper avec les ciseaux ; (περικόπτω) περικοπή, rognement, n. m. περίκαρσις, ébarbement ou ébarbage, n. m. [συνεκδ.], τομή, κόψιμον, coupure, n. f.

ψαλιδιστός, ή, όν· τετμημένος (κεκομμένος) διὰ τῆς ψαλίδος, coupé avec les ciseaux ; (περικόπτω) περικεκομμένος, rogné, ée, adj. (περικείρω) περικεκαρμένος, ébarbé, ée, adj.

ψαλιδοκέρι, τὸ [δημ.], κηροψάλιδον, mouchettes, n. f. pl. βλ. **προβυστήρ.** § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.], fréluquet, e=κοῦφος, ἄθλιος· ἄνθρωπος ἐλαφρὸς καὶ ἄνευ ἀξίας, homme frivole et sans mérite.

ψαλιδωτής, οῦ, ὁ [ξυλουρ.], aisselier ; βλ. **ψαλίς.**

ψαλιδωτόν, (σημάτιον) [ναυτ.], guidon, n. m. βλ. **σημάτιον.**

ψαλιδωτός, ή, όν· ἐν εἴδει ψαλίδος, en forme de ciseaux. § —, en ogive ; βλ. ψαλίς (ogive). § **ψαλιδωτός**, à tenaille ; βλ. **ψαλίς** (tenaille) ; ‖ —, tenaillé, ée, adj. ἐν εἴδει ψαλίδος· ‖ ψαλιδωτὴ ὀχύρωσις (ἢ χάραξις), fortification (ou tracé) tenaillée ; βλ. **γραμμαὶ** ψαλιδωταὶ [ὀχυρ.], lignes à tenaille.

ψάλιον, τό· gourmette, n. f. μικρὰ σιδηρᾶ ἅλυσις ἀγκιστρουμένη εἰς τὴν **στομίδα τοῦ** χαλινοῦ (mors de bride) καὶ περωμένη ὀπίσω τοῦ πώγωνος τοῦ ἵππου· τὸ ψάλιον στηρίζεται ἐπὶ τοῦ πώγωνος, ὅταν ὁ ἱππεὺς μεταχειρίζηται τοὺς ῥυτῆρας (βλ. **στομίς**, mors de bride) ; ‖ **ἀνταλλακτικὸν ψάλιον**, gourmette de rechange ; ‖ τὸ **ἄγκιστρον** τοῦ ψαλίου, crochet de gourmette ; ‖ τὸ **ἀμφίκαμπτον ἄγκιστρον** τοῦ ψαλίου ἢ τὸ **σίγμα**, esse de gourmette.

ψαλίς, ίδος, ἡ· ὑποκορ. ψαλίδιον, κοινῶς **ψαλίδι**, ciseaux, n. m. pl. ὄργανον τμητικὸν συγκείμενον ἐκ δύο βραχιόνων σιδηρῶν ἢ χαλυβδίνων συναπτομένων κατὰ τὸ μέσον δι' ἄξονος. § — **μεγάλη**, cisailles, n. f. pl. (**διατομίς**), χρησιμεύουσα πρὸς ἀποκοπὴν τῶν τριχῶν τῆς **οὐρᾶς καὶ τοῦ κεντρίου** τῶν ἵππων. § — ἀκρόκυρτος, empenoir, n. m. ψαλὶς κεκυρτωμένη καὶ κοπτερὴ εἰς ἀμφότερα **τὰ** ἄκρα χρήσιμος εἰς τοὺς

κλειθροποιούς. § — [οἰκοδ.], ogive, n. f. ἤτοι ἁψὶς ἢ **θόλος γωνιώδης**· || **ψαλιδωτός**, ή, όν, en ogive ; || style en ogive ou ogival, ὁ **γοτθικὸς** καλούμενος **χαρακτὴρ** (γωνιώδης, ψαλιδωτός), οὗτος ἀποτελεῖται ἐκ δύο τόξων ἀποτελούντων γωνίαν εἰς τὴν κορυφήν· βλ. θόλος ψαλιδωτός, voûte en ogive. § — [ξυλουργ.], aisselier, n. m. ou lien ; **ψαλιδωτός**, ὁ· **γωνιόξυλον**, τό· τεμάχιον ξύλου ἐνισχύον τὴν συναρμογὴν δύο ἑτέρων. Εἰς τὰς ἐκ σιδήρου συναρμογάς, τὰ εἰρημένα τεμάχια εἰσὶν ἐκ σιδήρου ἐπίσης καὶ καλοῦνται ψαλίδες ἢ **σύνδεσμοι** (liens). § ψαλὶς [ὀχυρ.], tenaille, n.f. αὕτη εἶνε χαράκωμα ἐν εἴδει ἀντεστραμμένου σφηνὸς (redan), ἤτοι σύγκειται ἐκ δύο **προσώπων** (faces) ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἴσων, σχηματιζόντων εἰσέχουσαν γωνίαν, ἧς τὸ ἄνοιγμα δέον νὰ περιλαμβάνηται μεταξὺ 90 καὶ 120 μοιρῶν, ὅπως ἡ ἀμοιβαία τῶν προσώπων πλαγία φύλαξις ἐνεργῆται καλῶς· γίνεται χρῆσις ταύτης εἰς τὰς **ψαλιδωτὰς γραμμὰς** (lignes à tenaille). Ἐν τῷ **προμαχωνικῷ μετώπῳ** (front bastionné) ἡ **ψαλὶς** εἶνε ὄγκος γαιῶν χρησιμεύων νὰ προασπίζῃ τὸν **κρημνὸν** (escarpe) τοῦ **μεταπυργίου** (coutrine) κατὰ τῆς βολῆς τοῦ πυροβολικοῦ, εἰς ἣν τὸ μεταπύργιον τοῦτο εἶνε περισσότερον ἐκτεθειμένον ἀπὸ τὰ **πρόσωπα** (faces), ὡς ἐκ τῆς διαπλατύνσεως τῆς τάφρου εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο· βλ. σχῆμα εἰς λέξιν **ἐκτός**, dehors.

Ἡ χάραξις τῆς ψαλίδος δύναται νὰ ἦνε, 1) ἁπλῆ εὐθεῖα γραμμή· 2) τεθλασμένη γραμμὴ ἧς τὸ κεντρικὸν μέρος εἶνε παράλληλον πρὸς τὸ μεταπύργιον, τὰ δὲ δύο ἀκραῖα τμήματα καταλήγουσιν εἰς τὰς **ἀκρωμίδας** (angles d'épaule)· 3) ν' ἀποτελῆται ἐκ δύο προσώπων· καὶ 4) νὰ ἦνε προμαχωνικοῦ σχήματος.

Ἡ ψαλὶς καταρτίζεται ἄλλοτε μὲν ὅπως ἐπ' αὐτῆς ἀμύνηται πεζικὸν οὐδέποτε πυροβολικόν), ἄλλοτε δὲ ἁπλῶς μόνον ὡς καλύπτων ὄγκος, ἤτοι ὡς **προμέτωπον** (couvre-face) ; || **ψαλιδωτός**, ή, όν· βλ. **γραμμὴ** (ligne à tenaille). § — [ναυπηγ.], armature, n. f. lien, n. m. ou lame, n. f. βλ. **λεπίς**. § — [βοτ.], ἡ ἕλιξ, vrille, n. f.

ψάλλω, παρατ. ἔψαλλον, ἀόρ. ἔψαλα, μέλ. ψαλῶ, θὰ ψάλω· ᾄδω, τραγουδῶ, chanter ; || ψάλλει εἰς τὴν ἐκκλησίαν, il chante à l'Église (au lutrin) ; || [μεταφ.] τί εἶν' αὐτὰ ποῦ μᾶς ψάλλεις ; que nous chantez-vous là ? || τί εἶν' αὐτὰ ποῦ μοῦ ψάλλεις, qu'est-ce que vous me chantez = τί εἶν' αὐτὰ ποῦ μοῦ λέγεις· || θὰ τοῦ τὰ ψάλλω, je lui dirai son fait ; je lui chanterai sa gamme.

ψαλμογράφος, ου, ὁ· ὁ συγγραφεὺς ψαλμῶν, auteur de psaumes ; psalmographe, n.

ψαλμός, οῦ, ὁ· τὸ ψάλλειν, ὕμνος, τὸ ᾆσμα, chant, n. m. § [συνήθ. ἐκκλ.], psaume, n. m. || κοντὸς ψαλμός, ἀλληλούϊα [φρ.], c'est vite fait ; || ψαλμὸς (psaume), λέγεται μὲν ἐν γένει ᾆσμά τι, ἰδίως ὅμως ἐννοοῦμεν ὑπὸ τὸ ὄνομα ψαλμοὶ τὰ ἐν τῇ Παλ. Διαθήκῃ θρησκευτικὰ ᾄσματα τοῦ ἰουδαϊκοῦ λαοῦ, τὰ ὁποῖα ᾖδον ἴδιοι ψάλται. Ἡ συλλογὴ αὐτῶν, τὸ ψαλτήριον, δὲν εἶνε ἑνιαῖόν τι, ἀλλ' ἀπετελέσθη ἐκ διαφόρων συλλογῶν. Πολλοὶ τῶν ψαλμῶν ἀποδίδονται εἰς αὐτὸν τὸν Δαυΐδ, ὑπάρχουσι δὲ ἐν ὅλῳ 150 διῃρημένοι εἰς 5 βιβλία, ὧν ἕκαστον ἐν τέλει ἔχει δοξολογίαν.

ψαλμῳδία, ας, ἡ· ὁ τρόπος τοῦ ψάλλειν, τοῦ ἀπαγγέλλειν ψαλμούς, psalmodie, n. f. § [μεταφ.], —, psalmodie, n. f. chant monotone, ᾆσμα μονότονον, ἢ καὶ τρόπος μονότονος τοῦ ἀπαγγέλλειν τι ἢ γράφειν.

ψαλμῳδία, ας, ἡ· plain-chant, n. m. ᾆσμα πατροπαράδοτον τῆς ἐκκλησίας, συνήθης ψαλμῳδία τῆς ἐκκλησίας.

ψαλμῳδικός, ή, όν· ὁ τοῦ ψαλμοῦ, τῷ ψαλμῷ ἀνήκων, ὥσπερ ψαλμός, psalmodique, adj.

ψαλμῳδός, οῦ, ὁ· ὁ ὕμνους, ψαλμοὺς ᾄδων, psalmiste, n. m. ὁ συγγραφεὺς ψαλμῶν.

ψαλμῳδῶ (έω), μέλ. ήσω, ᾄδω ὕμνους, ψαλμοὺς ἐκκλησιαστικούς, psalmodier.

ψάλσιμον, ατος, τὸ [δημ.], τὸ ψάλλειν, ᾄδειν, action de chanter ; ψάλσις, ψαλμῳδία, chant, n. m. (ᾆσμα).

ψαλτήριον, ου, τό· βιβλίον περιέχον τοὺς ψαλμούς, livre des psaumes ; psautier, n. m. βλ. ψαλμός. § —, psaltérion, n. m. ἔγχορδον ὄργανον ἑβραϊστὶ nebel καλούμενον καὶ χρησιμεῦον πρὸς συνοδείαν τῶν ψαλμῶν· ἡ μάγαδις, ἅρπα, harpe, n. f.

ψάλτης, ου, ὁ· ὁ ψάλλων, ᾄδων, τραγουδῶν, τραγουδιστής, chanteur, n. m. θηλ. **ψάλτρια**. § — [συνήθ. ἐκκλ.] chantre, n.m. || [καὶ μεταφ. ἐπὶ ποιητῶν] θεῖος ψάλτης, chantre divin ; [ἐπὶ πτηνῶν] οἱ ψάλται τοῦ δάσους, les chantres du bois ; || ἀπορία ψάλτου βὴξ [παροιμ.], chantre tousse qui perd sa note.

ψαλτική, ῆς, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ ψάλλειν, art de chanter ; ἡ ψάλσις, τὸ ᾄδειν, chant, n. m.

ψαλτικόν, τό· ὁ μισθὸς τοῦ ψάλτου, salaire de chantre ; prix de chant ; || βγαίνουν τὰ ψαλτικὰ [φρ.], y a-t-il quelque chose à gagner ?

ψαλτικός, ή, όν· ἀφορῶν τὸν ψάλτην (τραγουδιστήν), de chanteur ; ἀφορῶν τὸν ἐκκλησιαστικὸν ψάλτην, de chantre.

ψαλτός, ή, όν, τραγουδιστός, chanté, ée, adj.

ψάλτρια, ας, ἡ· ἡ ψάλλουσα, ᾄδουσα, συχνάκις ἡ ἐξ ἐπαγγέλματος ψάλλουσα, ἡ ἀοιδός, chanteuse, n. f. ἐπίσης ἡ ἐξ ἐπαγγέλματος ψάλλουσα λέγεται cantatrice, n. f. βλέπε **ἀοιδός, τραγουδίστρια**.

ψαμμαύλαξ, ὁ· las (n. m.) ou lette ; καλοῦνται οὕτω στενὰ διαλείμματα ἐκτεινόμενα μεταξὺ δύο σειρῶν παραλλήλων **θινῶν** (θίς, ινός, ὁ· dunes).

ψαμμίασις, εως, ἡ [ἀσθ.], gravelle, n.m. νεφροῦ λιθίασις.

ψαμμόλιθος, ου, ὁ καὶ **ψαμμίτης**, ου, ὁ· psammite, n. m. βλ. ἀμμίτης, grès, n. m.

ψάνα, ἡ· βλ. **ἀστάχυ**. § **ψάνα**, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ἕτοιμος πρὸς θερισμόν, ἐψημένος στάχυς σίτου, κριθῆς, κτλ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ψάνη, ης, ἡ [δημ.], ἡ ἐψάνη, σιτάρι χλωρὸν χαψαλισμένον, du blé vert grillé.

ψάνη [Αἰτωλ. ἰδίωμα], σῖτος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὡριμάνσεως.

ψανίζει [διάλ. Ἠπείρου], τὸ εὐκόλως βραζόμενον ὄσπριον, τὸ καὶ κάλοψο.

ψάξιμον, τὸ [δημ.], τὸ ψάχνειν, ἐρευνᾶν, action de fouiller; ἐρεύνησις, fouillement, n. m. [συνεκδ.], ἀναζήτησις, recherche, n. f.

ψαράδικος, η, ικον [δημ.], ἁλιευτικός, de pêcheur. § [οὐδ. οὐσ.], **τὰ ψαράδικα,** marché (halle) aux poissons; ἰχθυοπωλεῖον, poissonnerie, n. f. τὸ μέρος τῆς ἀγορᾶς, ἔνθα πωλοῦσι τοὺς ἰχθεῖς· βλ. **ἰχθυοπωλεῖον.**

ψαραίνω [δημ.], γίνομαι ψαρός, πολιοῦμαι, κοινῶς ἀσπρίζω, grisonner.

ψαράκι, τὸ [δημ.], βλ. **ἰχθύδιον.**

ψαρᾶς, ὁ [δημ.], **ἁλιεύς,** ὁ, ἡ· ἐκεῖνος ὅστις συλλαμβάνει τοὺς ἰχθεῖς, pêcheur, euse, n. ὁ ἐπαγγελλόμενος τὸν ἁλιέα. § —, ὁ πωλῶν ἰχθεῖς (ἢ θαλασσινά), marchand de poissons (de marée); ὁ ἰχθυοπώλης (-λις, ἡ.), poissonnier, ère, n.

ψάρευμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ ἁλιεία, pêche, n. f.

ψαρευτική, ῆς, ἡ [δημ.], βλ. **ἁλιεία,** pêche, n. f.

ψαρευτός, ή, όν [δημ.] ἁλιευθείς, εῖσα, έν, pêché, ée, adj. § [μεταφ. ἐπὶ παιγν.] δόμινον ψαρευτόν, partie de dominos à la pêche.

ψαρεύω, μέλ. εύσω [δημ.] ἁλιεύω, pêcher; ‖ [μεταφ.] ποῦ τὸν ψάρευσες αὐτόν; où avez-vous pêché cet homme-là? § — [ἐπὶ παιζόντων δόμινον], prendre au talon; pêcher. § — [μεταφ.] βολιδοσκοπῶ τινά, sonder quelqu'un; ἐξετάζω, ἐρευνῶ τὰς διαθέθέσεις του, tâter le pouls de quelqu'un.

ψάρι, τὸ [δημ.], βλ. **ἰχθύς.** poisson, n.m. ‖ τὸ μεγάλο ψάρι τρώγει τὸ μικρὸ [παροιμ.], les gros poissons mangent les petits; ‖ μοῦ ἔψησε τὸ ψάρι εἰς τὰ χείλια [φρ.], il m'a tourmenté (martyrisé); ‖ — μαϊάτικο· βλ. **πετσοῦδα.**

ψαρί, τὸ [δημ.], βλ. ψαρόν.

ψαρική, ῆς, ἡ [δημ.], ἐδέσματα, βρώματα ἰχθυηρά, νωποὶ ἰχθύες, poissons [frais]; τὰ θαλασσινά, marée, n. f. § —, ἡ ψαρευτική.

ψαροβότανον, ου, τὸ [δημ.] [φυτ.] σπόροι οἵτινες ζαλίζουν τοὺς ἰχθύας, cop du Levant; τὸ μηνόσπερμον, ménisperme.

ψαρογένης, ὁ [δημ.], ὁ ἄλλως ψαρός, πολιός, μιξοπόλιος, ὁ ἔχων πολιὰν γενεάδα, qui a la barbe grise, grison, n. m.

ψαροκάϊκον, τὸ [δημ.] ἁλιευτικὸν (πλοιάριον), ἡ ψαροποῦλα (λέμβος) (ἡ ἁλιάς), barque de pêcheur; bâtiment de pêcheur; chasse-marée, n. f. λέμβος, πλοιάριον ἐφ' οὗ ἐπιβαίνουσιν ἁλιεῖς· βλ. καὶ **ἐπακτρίς.**

ψαροκάλαθον, τὸ [δημ.] καὶ ψαροκόφινον, nasse, n. f. βλ. **κύρτος, κυρτεία.**

ψαροκέφαλον, τὸ [δημ.] ἡ κεφαλὴ ἰχθύος, tête de poisson; [μεγάλου ψαριοῦ ἐν.] hure, n.f.

ψαροκέφαλος, ος, ον [δημ.] εὐήθης ἀνόητος, βλάξ, imbécile, adj. ou niais, e, adj.

ψαροκόκκαλον, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης] ἡ ἄκανθα, τὸ ῥαχοκόκκαλον, ἡ σπονδυλικὴ στήλη τῶν ἰχθύων καὶ ἐν γένει τὰ ὀστᾶ των, arête, n. f. § —, εἶδος ῥαφῆς παρεμφερὲς πρὸς ψαροκόκκαλον, point d'épine.

ψαρόκολλα, ας, ἡ· [δημ.], colle de poisson; βλ. ἰχθυόκολλα, ichthyocolle, n. f.

ψαροκόφινον, τὸ [δημ.], nasse, n. f. βλ. **κύρτος** καὶ **κυρτεία.** § — κόφινον διὰ θαλασσινά, manne à marée.

ψαρόλαδον, τὸ [δημ.], huile de poisson; βλ. **ἰχθυέλαιον.**

ψαρολόγος, ὁ· βλ. **ψαροποῦλι.**

ψαρολογῶ [διάλ. Ἠπείρ.], ἁλιεύω, ψαρεύω.

ψαρομάλλης, ισσα, ικον· ἔχων ψαρὰς τρίχας, qui a les cheveux gris; grison, onne, adj. ὁ ψαρός, πολιός, μιξοπόλιος, ἀσπρομάλλης.

ψαρόμυαλος [δημ.], βλ. **ψαροκέφαλος.**

ψαρονεύρι, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Κύμης], καὶ ψαρονέφρι· λωρὶς ἐκ ψαχνοῦ κρέατος ἑκατέρωθεν τῶν νεφρῶν τοῦ ζώου καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοῦ χοίρου.

ψαρόνι, τὸ· καὶ ψαρῶνι, τὸ ἄλλως μαυροποῦλι, **ψάρ,** ψαρός, ὁ· étourneau, n. m.

ψαροπάζαρον, τὸ [δημ.], τὰ ἰχθυοπωλεῖα, τὸ μέρος ἔνθα πωλοῦσι τοὺς ἰχθύας, τὰ θαλασσινά, marché (halle) au[x] poissons; poissonnerie, n. f. βλ. **ἰχθυοπωλεῖον.**

ψαροποῦλα (λέμβος), βλ. ψαροκάϊκον καὶ **ἐπακτρίς.**

ψαροποῦλι, τό· λέξις γενικὴ δι' ὅλα τὰ θαλασσοπούλια ἰδίως ὅμως ἡ **ἁλκυών,** martin pêcheur; βλ. καὶ ψαροφάγος.

ψαρός, ός, όν· ἔχων χρῶμα ψαρόν, ἐν γένει ὑπόλευκος, φαιός, gris, e, adj. βλ. **φαιός.** § ψαρόν, τό· gris (cheval); **λευκόφαιον** χρῶμα, κοινῶς τὸ **ψαρί·** ὁ ἵππος φέρει τὸ πλεῖστον λευκὴν τρίχωσιν μεταξὺ τῆς ὁποίας ὑπάρχουσι τρίχες ἑτερόχροοι ὡς ὠχραί, ἐρυθραί, ὀρφναί, μέλαιναι, κτλ. Ὡς ὑποδιαιρέσεις τοῦ χρώματος τούτου διακρίνομεν· ‖ **ψαρὸν ἀνοικτόν,** gris clair; ‖ gris pommelé, **κατὰ** Πιλάδιον **λευκόφαιον μηλωτόν,** καὶ **λευκὸν μηλόχρουν κατὰ** τὸ βασιλικὸν διάταγμα τὸ κανονίσαν τὰ χρώματα τῶν ἵππων, καθ' ὃ ὁ ἵππος φέρει ὡς βάσιν μὲν τοῦ τριχώματος λευκόφαιον χρῶμα, εἰς διάφορα δὲ μέρη τοῦ σώματος ὡς ἐπὶ τῶν γλουτῶν, μηρῶν καὶ τῆς κοιλίας ἰδίως, φέρει κυκλικὰς μελαίνας κηλῖδας διαφόρου μεγέθους ὁμοιαζούσας πρὸς τὸ μῆλον ‖ gris moucheté; **ψαρὸν μελανόστικτον (λευκόφαιον),** ἢ **μυιῶδες** ἢ **μυϊόστικτον** (κατὰ Πιλάδιον), καθ' ὃ ὁ ἵππος φέρει ἐπὶ λευκοφαίου βάσεως, **ἐπὶ** τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος μικρὰ μελανὰ στίγματα ἐν εἴδει μυιῶν· ‖ gris truité ἢ herminé; **ἐρυθρόστικτον (λευκόφαιον),** καθ' ὃ ἵππος φέρει ἐπὶ βάσεως τῆς αὐτῆς ὡς ἀνωτέρω, στίγματα ἐρυθρὰ ἀντὶ μελανῶν· ‖ gris de fer; **λευκὸν σιδηρόχρουν** (κατὰ Πιλάδιον), καὶ **σιδηρόψαρον** (**κατὰ** τὸ Β. Δια.) κοινῶς σιδηρόψαρο, καθ' ὃ ὁ ἵππος ἐπὶ βάσεως λευκοφαίου ἐπικρατού-

στης, φέρει ἀναμεμιγμένας τρίχας χρώματος μελανοφαίου ὡς τὸ τοῦ σιδήρου· || **ἐρυθρόψαρον** ἢ μελιτόχρουν, gris rouanne ou gris rouanné; || ψαρὸν βαθύθρουν, gris foncé.

ψαρότοπος, ὁ [δημ.], μέρος, τόπος ἔνθα ὑπάρχουσι πολλοὶ ἰχθύες, endroit poissonneux ; βλ. καὶ ἰχθυόεις.

ψαρουλιᾶς [ἐπίρ.] [διάλ. Ἠπείρ.], «μυρίζει ψαρουλιᾶς», ἔχει τὴν ὀσμὴν ψαριοῦ.

ψαροφάγος, ος, ον [δημ.], ἰχθυοφάγος, ὁ τρώγων (ἢ τρεφόμενος) μὲ ἰχθύας, qui mange du (qui se mourrit de) poisson ; piscivore, adj. § — [ούσ. πτην.], ἡ ἀλκυών, martin pêcheur : ἐρωδιὸς λευκός, héron blanc, μέγα πτηνὸν μακρόρραμφον.

ψαρύς, ειά, ὑ [δημ.], ὁ· βλ. **ψαρός.**

ψαῦσις, εως, ἡ· τὸ θίγειν, ἐφάπτεσθαι τινός, ἡ ἐπαφή, attouchement, n. m. ἡ ἀφή, toucher, n. m.

ψαυστός, ή, όν· ψαυθείς, δυνάμενος νὰ ψαυσθῇ, touché, ée, adj. légèrement effleuré, ée, adj.

ψαύω, μέλ. αύσω· ἐγγίζω, θίγω, ἐφάπτομαι, ψηλαφῶ, toucher, palper ; || — τὸν σφυγμόν, tâter le pouls ; || **ἐπιψαύω,** effleurer, θίγω ἀκροθιγῶς· || [μεταφ.] μόλις ἔψαυσε τὸ ζήτημα, il n' a fait qu'effleurer la question. § — [ναυτ.] βλ. **εὑρίσκω,** toucher (διὰ τῆς τρόπιδος τὸν πυθμένα). § — [ἱππευτ.] ψαύειν διὰ τῶν **πτερνιστήρων,** pincer de l'éperon, ἐν τῇ ἱππευτικῇ σημαίνει τὴν ἐλαφρὰν ἐπακούμβησιν τῶν πτερνιστήρων ἐπὶ τῆς κοιλίας τοῦ ἵππου, βλ. éperonner.

ψάχαλο [διάλ. Ἠπείρου], ψιχίον καὶ τὸ σκύβαλον.

ψαχλεύου [Αἰτωλ. ἰδίωμα], ζητῶ κάτι τι, ψαχουλεύω..

ψαχνά, τὰ [δημ.], βλ. λαγαρὸς καὶ λαγών.

ψαχνάδι, τὸ [δημ.], τὸ ψαχνὸν τοῦ κρέατος, maigre [de viande]. § —, ἡ σάρξ, pulpe, n. f. οὐσία μαλακὴ καὶ σαρκώδης τῶν ὀπωρῶν καὶ τῶν λαχάνων.

ψαχνίδα, τὰ [δημ.], ἡ **πιτυρίδα** [τῆς κεφαλῆς], pellicules [de la tête]; βλ. λέξιν.

ψαχνίζω [δημ.] [καὶ μέσ.], [ἐπὶ κρέατος], se faisander = ἐωλίζω, μπαγιατεύω, τρυφερεύω.

ψαχνίζω [διάλ. Ἠπείρου], ψηλαφίζω, ψαύω.

ψαχνόν, τὸ [δημ.], ἀντίθ. τοῦ πάχους καὶ τῶν ὀστῶν, τὸ κρεατῶδες μέρος τῶν ζώων, τὸ μαλακὸν μέρος, ἡ σάρξ, pulpe [des animaux]; maigre, n.m. || παχὺ θέλεις ἢ ψαχνόν, voulez-vous du gras ou du maigre ? || τὰ ψαχνά· βλ. λαγαρά.

ψαχνός, ή, ὸν [δημ.] κρεατώδης, εὔσαρκος, charnu, e, adj. σαρκώδης, pulpeux, euse, adj.

ψάχνω [δημ.] βλ. ψάχω.

ψαχουλίζω, μέλ. ίσω [δημ.] καὶ **ψαχουλεύω, σκαλεύω, πασπατεύω,** ἐρευνῶ, διερευνῶ, σκαλεύω, fureter.

ψαχουλεύω, μέλ. εύσω [δημ.] ψαχουλίζω.

ψάχω, μέλ ψάξω [δημ.] ἐρευνῶ, διερευνῶ, βλ. **σκαλεύω,** fouiller ; ψαχουλίζω, fureter ; [συνεκδ.] ψαύω, ψηλαφῶ, tâter ; || τὸν ἔψαξαν, on l'a fouillé ; || ἔψαχε μὲ τὸ ῥαβδί του, il tâtait avec son bâton.

ψεγάδι, τὸ [δημ.] [ἐκ τοῦ ψέγω, **ψέγμα**] ἐλάττωμα, défaut, n. m. ἀτέλεια, imperfection, n. f. || δὲν τοῦ εὑρίσκω ψεγάδι, je n'y trouve rien a reprendre (à redire ; à blâmer), δὲν εὑρίσκω τίποτε νὰ ψέξω.

ψεγαδιάζω [δημ.], ψέγω.

ψέγμα, ατος, τό· ἀντικείμενον ψόγου, ἡ ἐπίκρισις, μομφή, κατάκρισις, blâme, n. m. ὅθεν κατ' ἐπέκτασιν τὸ ἐλάττωμα, défaut, n.m.

ψέγω, μέλ. ξω, ἀόρ. ἔψεξα (κυρίως σμικρύνω, ἐλαττόνω, ἐν τῇ χρήσει τῆς γλώσσης πάντοτε μεταφ.) διὰ δυσφημίας, μομφῶν σμικρύνω, καταβιβάζω, ἐκφαυλίζω, ὅθεν μέμφομαι, κατηγορῶ, ψέγω, blâmer ; καταχρίνω, reprendre ; μέμφομαι, redire ; ἐπικρίνω, critiquer, ἐλέγχω, ἐπιτιμῶ, ἐπικρίνω, censurer.

ψεῖρα, ας, ἡ [δημ.], **φθείρ,** pou, n. m. [πληθ.], vermine, n.f. || ἔπιασε ψείραις, il a gagné des poux ; || τὸν τρώγουν ἡ ψείραις, il est mangé de poux (rongé de vermines)· || ψεῖρα γεννημάτων, calandre, n. f. ἡ σιταρόψειρα, τρώξ· || μουνόψειρα, morpion, βλ. φθείρ. || — [τῶν φυτῶν], puceron, n. m.

ψειραλοιφή, ῆς, ἡ [δημ.] ἀλοιφὴ διὰ τὰς φθείρας, onguent pour les poux ; ὑδραργυραλοιφή, onguent mercuriel ; onguent napolitain.

ψειριάζω, μέλ. άσω [δημ.] **φθειριάω,** ἀποκτῶ (κολλῶ) φθείρας, gagner des poux ; καθίσταμαι φθειριῶν, devenir pouilleux (euse).

ψειριάρης, α, ικον [δημ.] **φθειριῶν,** ὁ κατατρωγόμενος ὑπὸ τῶν φθειρῶν, dévoré par la vermine ; pouilleux, euse, adj. ὁ πλήρης φθειρῶν, couvert de poux.

ψείριασμα, ατος, τὸ [δημ.] τὸ ἀποκτᾶν φθείρας, action de gagner des poux ; ἡ ἀνάπτυξις τῶν φθειρῶν (ἐπὶ τοῦ σώματος), développement de poux ; ἡ κατάστασις τοῦ φθειριῶντος, l'état d'un pouilleux καὶ κυρίως τὸ πάθος **φθειρίασις,** phtiriase, n. f.

ψειρίζω, μέλ. ίσω [δημ.], **φθειρίζω,** τοὺς φθεῖρας ἐκλέγομαι, épouiller, pouiller, ἤτοι ἀφαιρῶ τὰς φθεῖρας ἀπό τινα· || ψειρίζω παιδίον, épouiller un enfant.

ψείρισμα, ατος, τὸ [δημ.], **φθειρισμός,** τὸ ἀφαιρεῖν τὰς φθεῖρας ἔκ τινος, action d'épouiller.

ψειροβότανον, ου, τὸ [δημ.] ἢ ψειρόχορτον, herbe aux poux ; ἀγριοσταφίς, staphisaigre, n. m.

ψειροκοκὸ [δημ.], σημαίνει ποσόν τι χρησιμεῦον ὡς ἀρχὴ κεφαλαίου χρήσιμον ἐν τῇ φράσει «ἔκαμε ψειροκοκό»· λέγουσιν ἐπίσης ψιλοκοκό.

ψεκάζω, μέλ. άσω, pulvériser, στάζω κατὰ μικρὰς σταγόνας, ἐπιβρέχω, δροσίζω.

ψεκάς, άδος, ἡ· κοινῶς ψιχάλα, σταγὼν [βροχῆς, ὕδατος], goutte [de pluie ; d'eau]. §

—, ἡ ψιλὴ βροχή, bruine, n. f. τὸ ψηχάλισμα.

ψεκασμός, οῦ, ὁ· τὸ ψεκάζειν [δι' ὕδατος, κτλ.], pulvérisation [de l'eau, etc.]. Ψεκασμὸς καλεῖται ἡ μεταβολὴ διὰ καταλλήλου συσκευῆς ῥευστοῦ τινος εἰς κατάστασιν σμικροτάτων σταγονιδίων ἢ ψεκάδων οὕτως ὥστε ν' ἀναιρῆται ὁ νόμος τῆς βαρύτητος καὶ πρὸς στιγμὴν νὰ αἰωρῆται τὸ κονιοποιηθὲν ὑγρὸν ἐν τῷ ἀέρι. Τὸν τρόπον τοῦτον μεταχειριζόμεθα πολλαχῶς ἐν τῇ ἰατρικῇ χορηγοῦντες ὑγρὰ φάρμακα, τὰ ὁποῖα ὀφείλουν νὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν πρὸς πάσχουσαν μοῖραν τοῦ σώματος καὶ πρὸ πάντων τῶν βλεννογόνων τῶν ἀναπνευστικῶν, ἐν καταστάσει ἀτμοῦ. Διὰ ψεκασμοῦ αἰθέρος ἐπιτυγχάνομεν τῆς τοπικῆς ἀναισθησίας οἱουδήποτε μέρους τοῦ σώματος ἐπιτρέποντος τὴν πρόσοδον τῶν ψεκάδων.

ψεκαστήρ, ῆρος, ὁ· ὄργανον δι' οὗ ψεκάζουσί τι, pulvérisateur, n. m. § —, τὸ ῥάντιστρον, arrosoir, n. m. τὸ ποτιστῆρι. § —, pulvérisateur, n. m. πρὸς ἐπιπότισιν καὶ δρόσισιν τῶν ἀνθέων καὶ τῶν ἐν ταῖς οἰκίαις φυτῶν διὰ λεπτοτάτων ῥανίδων.

ψεκτέος, α, ον· ἄξιος ψόγου, digne de blâme; blâmable, adj.

ψέκτης, ου, ὁ· ὁ ψέγων, ἐπικρίνων, (ἀντίθ. τῷ ἐπαινέτης), homme qui blâme, qui réprimande; ἐπικριτής, censeur, n.m. critique, adj.

ψεκτικός, ή, όν· φιλόψογος, εἰς τὸ ψέγειν ἀνήκων, ῥέπων, propre au blâme, porté (ée) à la critique.

ψεκτικῶς [ἐπίρ.], δι' ὕφους ψεκτικοῦ, avec le ton de blâme; κατὰ τρόπον ψεκτικόν, d'une manière blamâble.

ψεκτός, ή, όν (ἀντίθ. τῷ ἐπαινετός), ὁ ψεχθείς, blâmé, ée, adj. ψεκτέος, ἄξιος ψόγου, blâmable, adj. ἐπιδεκτικὸς ἐπικρίσεως, sujet à ta critique.

ψεκτῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ψεκτόν, d'une manière blamâble.

ψέλιον, ου, τό· βλ. ψέλλιον.

ψελλίζω, μέλ. ίσω (μέσ. ψελλίζομαι), κυρίως περὶ τῶν πρώτων ἐν τῷ λαλεῖν ἀποπειρῶν τῶν παιδίων, ὧν ἡ γλῶσσα ἀδυνατεῖ ἔτι ν' ἀρθρώσῃ ὀρθῶς τὰς λέξεις· balbutier, (-cié), bégayer, bredouiller (συνώνυμα, balbutier = ψελλίζω, λέγεται ἐπὶ παίδων μὴ δυναμένων, ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας των νὰ διαρθρώσωσι καλῶς τὰς λέξεις· παιδίον ἀρχόμενον νὰ ψελλίζῃ, un enfant qui commence à balbutier; μεταφ. δὲ ἐπὶ τῶν ἀρχαρίων καὶ ἀδυνάτων περὶ τὰς γνώσεις: ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος, καὶ ἐψέλλιζε μόνον, il a voulu parler sur cette affaire et n'a fait que balbutier. Λέγεται ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ φόβου ἢ ταραχῆς ὑποτραυλιζόντων καὶ φθεγγομένων ἄσημα: δειλιᾷ καὶ ψελλίζει, il s'intimide et ne fait que balbutier. Bégayer = **τραυλίζω,** λέγεται ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων, δι' ἐλάττωμα ὀργανικὸν νὰ προφέρωσι σαφῶς, ἐπὶ τῶν τραυλῶν ἢ βραδυγλώσσων, τῶν λεγομένων bègues; μεταφ. ὡσαύτως ἐπὶ τῶν πρωτοπείρων ἐπιστήμης: bégayer une science = γνωρίζειν μόνον τὰ στοιχεῖα, en connaître les éléments. Bredouiller = **βατταρίζω,** λέγεται ἐπὶ λαλούντων ἐπὶ τροχάδην, τῶν μὴ διαρθρούντων ἀκριβῶς τὰς λέξεις, ἀλλὰ συγχεόντων αὐτὰς εἰς τρόπον ἀκατάληπτον)· ‖ ψελλίζω κοινῶς ψευδίζω καὶ τσεβδίζω, bégayer, bredouiller; βλ. ἀνωτέρω.

ψέλλια, τὰ [ἀρχιτ.], armilles, n. f. pl. ou annelets (λατ. armillae), μικραὶ γλυφαὶ δακτυλιοειδῶς περιβάλλουσαι τὸ κιονόκρανον Δωρικοῦ ῥυθμοῦ ἀμέσως κάτωθεν τοῦ ᾠοειδοῦς κοσμήματος ἤτοι τῶν ᾠῶν (oves)· βλ. καὶ ἱμάντες.

ψελλιομήτρα, ας, ἡ· mère-boucle, n. f. ἐργαλεῖόν τι τῶν ὁπλοποιῶν χρήσιμον εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ψελλίων (boucles) τῶν φορητῶν πυροβόλων ὅπλων.

ψέλλιον καὶ ψέλλιον ου, τὸ «τὸ ἄκροις βραχίοσι περιτιθέμενον κόσμιον» κοινῶς **βραχιόλι,** bracelet, n.m. (κυρ. καὶ μεταφ.). § —[συνεκδ.], δακτύλιος, anneau, n. m. § — [ναυτ.], cosse, n. f. κοινῶς **ῥοδάντζα**· σιδηροῦς δακτύλιος ηὐλακισμένος κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν περιφέρειάν του πρὸς ὑποδοχὴν στρόφου **περιβάλλοντος** αὐτόν. § — τοῦ κολεοῦ σπάθης, bracelet, n. m. ou bélière, n. f. de fourreau de sabre; ζωστὴρ ξιφοθήκης· βλ. καὶ ζωστήρ. § — [στρατ.], boucle, n. f. ὁ ζωστήρ, boucle du milieu ou de la grenadière ἢ ἁπλῶς boucles, καλοῦνται τὰ ψέλλια τοῦ ὅπλου, ἐξ ὧν ἀρτᾶται ὁ ἀορτὴρ (bretelle de fusil). § — [ἀρχιτ.], armille; βλ. **ψέλλια.** § —, βλ. **ζωστήρ,** capucine, n. f. § **ἀκραῖον** ψέλλιον, embouchoir, n. m. (d'un fusil), μετάλλινον ψέλλιον χρησιμεῦον πρὸς στερέωσιν τῆς κάννης μετὰ τοῦ κονταχίου πλησίον τοῦ στομίου, καὶ πρὸς τήρησιν τῆς ῥάβδου ἐν τῷ διαξύσματι αὐτῆς· βλ. **καταρτίσματα,** garnitures. § **μεσαῖον** ψέλλιον, grenadière, n. f. ὁ ζωστὴρ τοῦ μέσου (τῶν ὅπλων), τεμάχιον τῶν **καταρτισμάτων** (garnitures) τοῦ ὅπλου, ἤτοι μεταλλικὸς δακτύλιος χρησιμεύων νὰ συγκρατῇ τὴν κάνναν ἐπὶ τοῦ κονταχίου κατὰ τὸ μέσον, φέρον **ἀορτηροῦχον** (battant) μετὰ **στροφέως** (à pivot) διὰ τὴν πρόσδεσιν τοῦ **ἀορτῆρος** (bretelle); ‖ porter l'arme à la grenadière, σημαίνει porter en bandoulière; βλ. χιαστὶ (bandoulière), ἤτοι ὅπως κρεμασθῇ τὸ ὅπλον ἐκ τοῦ ὤμου· ‖ **κρεμάσατε** = **ἄρμ** (ἐν τῷ κανονισμῷ τῶν ἀσκήσεων τοῦ πεζικοῦ), grenadière = arme; ‖ **περικρεμάσατε** = **ἄρμ** (ἐν τῷ κανονισμῷ τῶν ἀσκήσεων τοῦ ἱππικοῦ), grenadière = arme.

ψέλλισμα, ατος, τό· τὸ ψελλισθὲν καὶ

ψελλισμός, οῦ, ὁ· τὸ ψελλίζειν, action de bégayer; bégaiement ou bégayement, n. m. balbutiement, n. m. (προφ. -ciman); balbutie, n. f. βλ. ψελλίζω.

ψελλός, ή, όν· homme qui bégaye ou qui brédouille, ὁ τραυλός, bègue, adj. κοινῶς **ψευδός**· ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διαρθρώσῃ τὰς λέξεις ἐντελῶς· βλ. ψελλίζω.

ψελλότης, ητος, ἡ· ἡ τραυλότης, bégaiement, n. m.

ψέλος, τὸ [διάλ. Οἰνόης] τὸ ὕψος.

ψέμμα, ατος, τὸ [δημ.], βλ. ψεῦμα.

ψεμματίζω [διάλ. Ἠπείρου] ψεύδομαι καὶ ἐπιορκῶ.

ψεμματικὰ [ἠπίρ. διάλ. Οἰνόης] σὰν ψέμματα, ἐπιπλάστως «κλαίω ψεμματικὰ»=μὲ τὰ ψέμματα, ἐπιπλάστως.

ψέρω [διάλ. Καρπάθου] ἀμφιταλαντεύομαι.

ψὲς [δημ. ἠπίρ.], βλ. χθές.

ψεσνός, ὁ [διάλ. Οἰνόης] χθεσινὸς (ὄψινος).

ψευδαγγελία, ας, ἡ· ἐσφαλμένη, ψευδὴς ἀγγελία ἢ εἴδησις, fausse nouvelle; faux rapport.

ψευδάγγελος, ου, ὁ, ἡ· ὁ φέρων ἐσφαλμένας ἢ ψευδεῖς ἀγγελίας, faux messager, ère n.

ψευδαγόμενα [ναυτ.] βλ. **ἀγόμενα** (manœuvres).

ψευδάδελφος, ου, ὁ· ψευδής, νόθος ἀδελφός, faux frère.

ψευδαίσθησις, εως, ἡ· ἡ ἀπάτη τῆς διανοίας, ὄψις ἀπατηλή, illusion, n. f. ‖ ψευδαισθήσεις ἢ **ψευδαισθησίαι** (faux sentiments) καλοῦνται αἱ λειτουργικαὶ τῆς αἰσθήσεως διαταραχαὶ διακρινόμεναι εἰς τὰς κυρίας ψευδαισθήσεις καὶ εἰς τὰς φρεναπάτας. Γνωρίζομεν ὅτι πρὸς παραγωγὴν αἰσθήσεως τινὸς (ἀκούσματος, ὁράματος, κτλ.) ἀπαιτοῦνται συνθῆκαι τινές: α') αἴτιον δυνάμενον νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ ἑνὸς τῶν αἰσθητηρίων, β') αὐτὴ ἡ ἐπίδρασις ἢ ἐντύπωσις, γ') ἡ μεταγωγὴ τῆς περιφερειακῆς ἐντυπώσεως εἰς τὰ νευρικὰ κέντρα ἢ τὸν ἐγκέφαλον καὶ δ') ἡ ὑπὸ τοῦ ἐγκεφάλου ἀντίληψις τῆς περιφερειακῆς ἐντυπώσεως. Ὅταν ὑπάρχουσιν αἱ συνθῆκαι αὗται πλήρεις καὶ ἀκέραιαι, ἐννοεῖται ὅτι ἡ αἴσθησις, ἢ μᾶλλον ἡ διὰ τῶν αἰσθητηρίων ἀντίληψις τῶν δρώντων αἰτίων ὑπὸ τοῦ ἐγκεφάλου θὰ ἦνε ἀληθὴς καὶ θὰ ἀντιγράφῃ ἀψευδῶς τὴν φύσιν τῶν δρασάντων αἰτίων. Ὅταν ὅμως ἕνεκα παθολογικῆς καταστάσεως αἱ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ γενόμεναι ἀντιλήψεις τῶν ἐξωτερικῶν ἀντικειμένων παρήχθησαν οὐχὶ καθ' ὁμαλὸν τρόπον, δὲν δύνανται νὰ ὦσι πισταὶ καὶ ἀψευδεῖς εἰκόνες τῶν ἐξωτερικῶν ἀντικειμένων, ἀλλ' εἶνε ψευδεῖς αἰσθήσεις ἢ ψευδαισθήσεις. Αἱ ὑπὸ τῶν Λατίνων illusiones κληθεῖσαι **ψευδαισθήσεις** εἶνε ἠλλοιωμέναι ἀντιλήψεις μὴ ἀνταποκρινόμεναι τελείως πρὸς τὰς ἐντυπώσεις ἢ πρὸς τὰ παραγωγικὰ αἴτια εἴτε ἕνεκεν ἀνωμάλου ἐντυπώσεως, εἴτε ἀνωμάλου μεταγωγῆς, εἴτε τέλος ἕνεκα παρερμηνείας ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐγκεφάλου τῶν εἰς αὐτὸν ὁμαλῶς μεταχθεισῶν ἐντυπώσεων. Αἱ δὲ hallucinationes εἶνε οἱαιδήποτε ἀντιλήψεις διεγειρόμεναι ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ χωρὶς νὰ ὑπάρχωσι παραγωγικὰ αἴτια.

Ἀμφότεραι αἱ μορφαὶ ὅταν ὀφείλωνται εἰς ὑποκειμενικὸν αἴτιον εἶνε παθολογικαί, μαρτυροῦσαι περὶ τῆς νοσηρᾶς καταστάσεως ἢ τοῦ κεντρικοῦ ἢ τοῦ περιφερειακοῦ νευρῶνος.

Εἰς τὰς πρώτας συγκαταλέγονται πᾶσαι αἱ ἐλαφραὶ ἢ προεισαγωγικαὶ φρενοβλάβειαι καθ' ἃς τὸ ἄτομον ἐνῷ ἔχει ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ τὴν ὁδόν, ἥτις ὤφειλε φυσιολογικῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων νὰ γεννήσῃ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ τὴν ἀληθῆ ἀντίληψιν αὐτῆς, οὐχ' ἧττον διαμαρτύρεται λέγον ὅτι πρὸ αὐτοῦ ἐκτείνεται βάραθρον χαῖνον ἢ δάπεδον ὑάλινον ἢ ἐπιφάνεια κεκαλυμμένη ὑπὸ βλαβερῶν ἀντικειμένων· εἰς αὐτὰς ὑπάγεται καὶ μορφή τις ἐχθρομανίας καθ' ἣν τὸ ἄτομον εἶνε πεπεισμένον ὅτι ἔχει ἐχθροὺς καὶ ὅτι καταδιώκεται ὑπ' αὐτῶν καὶ μάλιστα γνωρίζει τὰ πρόσωπα τῶν ἐχθρῶν τούτων, οὐχ ἧττον ἐν δεδομένῃ στιγμῇ ἐκλαμβάνει τοὺς πρὸ αὐτοῦ φίλους του ὡς ἐχθρούς, ἐνῷ οὗτοι ὤφειλον νὰ γεννήσωσιν ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ του τὴν ἀντίληψιν τῶν φίλων. Εἰς δὲ τὰς ἄλλας ψευδαισθήσεις ὑπάγονται πάντα τὰ ὁράματα τῶν δυσειδαιμόνων ἀνθρώπων, οἵτινες χωρὶς τίποτε τὰ ἐξασκῇ ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων ἐντύπωσιν τινά, οὐχ' ἧττον βεβαιοῦσιν ὅτι νῦν μὲν βλέπουσι τὸν διάβολον ἢ ἄλλην τινὰ εἰκόνα, ἄλλοτε δὲ ἅγιον τινὰ ἢ νεκροὺς ἐγειρομένους ἐκ τῶν τάφων καὶ περιπατοῦντας.

ψευδαλαζών, όνος, ὁ, ἡ· ὁ ψευδὴς ἀλαζών, ψευδολόγος, καυχηματίας, κομπορρήμων, fanfaron, onne, n. (λέγων μεγάλα λόγια), μεγαλαύχην, vantard, e, adj.

ψευδαναπαυτήριον, ου, τό· faux coussinet, n. m. (βλ. **ἀναπαυτήριον**)· ‖ ἀναπαυτήρια τῶν ἑλικωτήρων, faux coussinets pour filières.

ψευδάνθραξ, άνθραχος [νόσ.], ἄνθραξ ἠπίου μορφῆς, charbon bénin; anthrax, n. m.

ψευδαποκρουστήρ, ῆρος, ὁ [σιδηροδ.], faux tampon, n. m. βλ. **ἀποκρουστήρ, συγκρουστήρ** (tampon).

ψευδαπόστολος, ου, ὁ, ἡ· ψευδὴς ἀπόστολος, faux apôtre, n. m.

ψευδαργυρῖτις, ιδος, ἡ· μεταλλῖτις γῆ περιέχουσα ψευδάργυρον, minerai de zinc; βλ. **μεταλλῖτις.**

ψευδάργυρος, ου, ὁ· zinc, n. m. κοινῶς ὁ **τζίγκος** καὶ **ζίγκος**· οὗτος ἀπαντᾶται εἰς ὀρυκτά, ὧν συνήθη εἶνε ὁ **ἀνθρακικὸς ψευδάργυρος** (carbonate de zinc) (ὡς σμισθωνίτης), ὁ **πυριτικὸς ψευδάργυρος** (silicate de zinc) ὁ θειοῦχος **ψευδάργυρος** (sulfure de zinc) (ὡς σφαλερίτης), καὶ ὡς **καδμεία** (calamine)· τὰ ἀνωτέρω εἴδη τῶν ὀρυκτῶν εὑρίσκονται ἐν τοῖς μεταλλουργείοις Λαυρίου.

Ὁ ψευδάργυρος εἶνε μέταλλον **ὑποκυανόλευκον** (λευκὸν κυανωπόν, blanc bleuâtre), ἰσχυρῶς λάμπον, ἔχον ὑφὴν **κοκκώδη** ἢ **φυλλιδωτὴν** (texture lamelleuse), ὁμοιάζον πρὸς τὸν μόλυβδον, ἀλλὰ πολὺ σκληρότερον καὶ εὐθραυστότερον τούτου. Εἶνε μέταλλον ὀλίγον συνεκτικόν, εὔθραυστον καὶ τραχύ, ἀνεπίδεκτον δὲ σφυρηλατήσεως κατὰ τὴν συνήθη θερμοκρασίαν. Ἀνθίσταται πολὺ εἰς τὴν πίεσιν, εἶνε **ἐλατὸν** (malléable) καὶ **ὅλκιμον** (ductile) μεταξὺ 120° καὶ 150° βαθμῶν θερμοκρασίας. Τὸ εἰδικὸν βάρος τοῦ χωνευτοῦ **ψευδαργύρου** (zinc fondu) εἶνε 6,862· τοῦ **ἐληλαμένου ψευδαργύρου** (zinc laminé) δύναται ν' ἀνέλθῃ μέχρι 7,215. Τή-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

χεται εἰς 360°. Κεχωνευμένος ὀξειδοῦται ταχέως ἐν τῷ ἀέρι. Ἐρυθροπυρούμενος (chauffé au rouge blanc) ἀναφλέγεται ὡς δοχεῖον μετὰ λίπους· οἱ ἀτμοὶ αὐτοῦ καίονται εἰς λαμπρὰν ὑποκιτρίνην (blanc jaune) φλόγα. Τὸ ἐκ τῆς κατακαύσεως ταύτης προκύπτον **ὀξείδιον τοῦ ψευδαργύρου** (oxyde de zinc) ἀναδιδόμενον ὡς λευκὸς καπνὸς ἐναποτίθεται ἐπὶ τῶν περικυκλούντων σωμάτων ἐν εἴδει ἐλαφρῶν βαμβακοειδῶν στιβάδων λευκοτάτων, ἐξ ὧν τοῖς ἐδόθη τὸ ὄνομα **φιλοσοφικὸν ἔριον** (laine philosophique), **ἄνθη** ψευδαργύρου (fleurs de zinc) ἢ **πομφόλυγες** (pompholix).

Εἰς ὑγρὸν ἀέρα ὀξειδοῦται, ἀλλὰ μόνον κατ' ἐπιφάνειαν καὶ καλύπτεται ὑπὸ τεφροχρόου τινὸς στρώματος ἐξ ὀξειδίου καὶ ψευδαργύρου ὅπερ προφυλάττει τὸ ἔσω μέταλλον τῆς περαιτέρω ὀξειδώσεως· τούτου ἕνεκεν ὁ ψευδάργυρος χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν **ψευδαργύρωσιν** (étamage) σιδηρῶν ἀντικειμένων ἐκτεθειμένων ἐν τῷ ἀέρι ὅπως προφυλάξῃ ταῦτα ἀπὸ τὴν ἴωσιν (rouille). Εἰς τὴν τοιαύτην ἐπίθεσιν λεπτοῦ στρώματος ψευδαργύρου ἐπὶ τῶν σιδηρῶν μερῶν, ἥτις καλεῖται **ψευδαργύρωσις** (étamage en zinc), ἔδωκαν κακῶς τὸ ὄνομα τοῦ **γεγαλβανισμένου σιδήρου** (fer galvanisé)· χρῆσις τῆς ψευδαργυρώσεως ταύτης γίνεται ἐπὶ τῶν τηλεγραφικῶν συρμάτων, ἥλων, σωλήνων ὑδαταγωγῶν καὶ φωταεριαγωγῶν καὶ ἐν γένει ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου ὅπερ θέλουσι νὰ προφυλάξωσιν ἀπὸ τὴν ἴωσιν.

Ὁ ψευδάργυρος εἶνε μέταλλον εὐπρόσβλητον ὑπὸ τῶν ὀξέων· ὁ ἐν τῷ ἐμπορίῳ εὑρισκόμενος καὶ καλούμενος **τζίγκος**, εἶνε ἀκάθαρτος καὶ ἐνέχει κάδμιον, μόλυβδον, σίδηρον, ἄνθρακα καὶ ἀρσενικόν· || **ὀξείδιον** ψευδαργύρου, oxyde de zinc (Zn, O)· ἀποτελεῖται ἀπὸ 0,80 μέρη ψευδαργύρου καὶ 0,20 ὀξυγόνου. Τὸ ὀξείδιον τοῦ ψευδαργύρου παρασκευάζεται διὰ διαπυρώσεως τοῦ ἀνθρακικοῦ ψευδαργύρου.

Τοῦτο λαμβάνεται βιομηχανικῶς διὰ τῆς θερμάνσεως ὀρυκτῶν ψευδαργύρου μετ' ἀνθράκων ἐντὸς σιδηρῶν κυλίνδρων. Ὁ ψευδάργυρος τήκεται καὶ ὀξειδοῦται τῇ ἐνεργείᾳ ἰσχυροῦ ῥεύματος ἀέρος, μεταβαλλόμενος εἰς λεπτοτάτην λευκὴν κόνιν, ἥτις ὡς λευκὸς καπνὸς συμπαρασύρεται ὑπὸ τοῦ ῥεύματος καὶ ἐναποτίθεται εἰς παρακειμένους θαλάμους κατὰ λευκοτάτας στιβάδας, ὅπως προείπωμεν ἐν ἀρχῇ. Τὸ ὀξείδιον τοῦ ψευδαργύρου εἶνε σῶμα λευκόν, κονιῶδες, ἄτηκτον καὶ μόνιμον, κιτρινίζον ὅταν θερμανθῇ. Χρήσιμον εἰς τὴν ἐλαιοβαφὴν πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ **ἀνθρακικοῦ μολύβδου** (céruse, στουπέτσι), οὗτινος πλεονεκτεῖ ὡς μὴ μελανούμενον δι' ἀναθυμιάσεων ὑδροθείου, μειονεκτεῖ δὲ ὡς δυσκολώτερον μιγνυόμενον μετὰ τῶν **ξηραντικῶν ἐλαίων** (huiles siccatives) καὶ δυσκολώτερον διανεμόμενον ὁμοειδῶς ἐπὶ τῆς ἐπαλειφομένης ἐπιφανείας. Τὸ ὀξείδιον ψευδαργύρου καλεῖται ἐν τῷ ἐμπορίῳ **λευκὸν τοῦ τζίγκου** (blanc de zinc)· || sulfate de zinc, **θειϊκὸς ψευδάργυρος** (Zno So_3), ὅστις καλεῖται καὶ vitriole blanc (λευκὸν βιτριόλιον). Ἀπολαμβάνεται διὰ μετρίου φρυγμοῦ τοῦ ὀρυκτοῦ **θειούχου ψευδαργύρου** (sulfure de zinc), ἢ διὰ διαλύσεως τοῦ ψευδαργύρου ἐν ἀραιῷ θειϊκῷ ὀξεῖ. Εἶνε στερεὸν καὶ κρυσταλλοῦται ἐκ τῆς ἐν τῷ ὕδατι διαλύσεώς του. Χρησιμεύει ἐν τῇ ἰατρικῇ ὡς ἐμετικόν, κτλ. ἐν τῇ βιομηχανίᾳ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν βερνικίων προστιθέμενος ὡς ξηραντικόν, ἐπίσης χρησιμεύει ἐν τῇ βαφικῇ τῶν ὑφασμάτων καὶ ὡς ἀντισηπτικὴ ἔγχυσις διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ξύλων· || **χλωριοῦχος** ψευδάργυρος, chlorure de zinc, ἅλας λευκόν, χρήσιμον ὡς καυτήριον καὶ εἰς διατήρησιν ἀνατομικῶν παρασκευασμάτων· ἐπίσης χρησιμεύει εἰς τὴν βαφικὴν καὶ ὡς ἀντισηπτικὴ ἔγχυσις διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ξύλων (σιδηροδρομικῶν στρωτήρων κτλ.)· || **χρῆσις** ψευδαργύρου· εἰς πλείστας περιστάσεις ὁ ψευδάργυρος ἀντικαθιστᾷ τὸν χαλκὸν καὶ τὸν μόλυβδον. Ἐν τῷ ἐμπορίῳ εὑρίσκεται εἰς ἐλάσματα ἢ φύλλα ἐπίπεδα ἢ **κυματοειδῆ** (zinc en feuilles ondulées), ἅτινα χρησιμεύουσι δι' ἐπικαλύψεις οἰκημάτων κτλ. χρησιμοποιεῖται ἐπίσης εἰς τὴν ἠλεκτρικὴν καὶ τὴν κατασκευὴν σωλήνων καὶ διαφόρων ἀντικειμένων καθημερινῆς χρήσεως.

Τέλος ὁ ψευδάργυρος χρησιμεύει διὰ τὴν σύνθεσιν διαφόρων συγχωνευμάτων (alliages) καὶ ἰδίως τοῦ ὀρειχάλκου (laiton) χρησίμου εἰς τὴν κατασκευὴν διαφόρων ἀντικειμένων· || ψευδάργυρος **εἰς δελφῖνας**, zinc en saumons.

ψευδαργυροῦς, ᾶ, οῦν· ἐκ ψευδαργύρου, en zinc, ou fait de zinc.

ψευδαργυρωμένος, η, ον· γεγανωμένος διὰ ψευδαργύρου, étamé, ée (en zinc).

ψευδαργύρωσις, εως, ἡ· étamage en zinc, ἥτις καλεῖται καὶ **γαλβάνισις**· ἐπίθεσις ἐπὶ τινος μετάλλου λεπτοῦ ἐκ ψευδαργύρου στρώματος· βλ. **γανόω** (étamer); || —, βλ. **ἐπιψευδαργύρωσις**, zingage, n.m. καὶ **γαλβάνισις**.

ψευδάτρακτος, ου, ἡ· faux arbre, n. m.

ψευδαττικισμός, οῦ, ὁ· τὸ ψευδῶς μιμεῖσθαι τὸ ἀττικὸν (τοὺς ἀττικούς), faux atticisme.

ψευδέκκαυμα, ατος, τό· étoupille fausse; βλ. **ἔκκαυμα**.

ψευδελκυστήρ, ῆρος, ὁ· faux entrait (n. m.) ou faux tirant; **ἑλκυστὴρ** (entrait) ἑνόνων περὶ τὸ μέσον τοὺς ἀμείβοντας **ζευκτοῦ** τινος (ferme) ἐφ' οὗ ἐπακουμβᾷ ὁ τεγοστάτης· βλ. **ἑλκυστὴρ** ἀνυψωμένος (entrait retroussé) καὶ **στέγη** (comble).

ψευδεξοχή, ῆ, ἡ (ἑστίας) [ἀρχιτ.], faux manteau, n. m. ἤτοι τὸ προέχον ἐπάνω μέρος τῆς **ἑστίας** (cheminée) φερόμενον ὑπὸ **ὠτίδων** (consoles).

ψευδεπίγραφος, ος, ον, ψευδῶς ἐπιγεγραμμένος, φέρων ψευδῆ ἐπιγραφήν, τίτλον, qui porte une fausse inscription, un faux titre; ψευδώνυμος, pseudonyme, adj. pseudépigraphique, adj.

ψευδεπίθεσις, εως, ἡ· attaque simulée ou fausse attaque, n. f. (ἢ **ἐπίδειξις**, démonstation) καλεῖται προσπεποιημένη ἐπίθεσις ἢ κίνησις σκοποῦσα νὰ ἀπασχολήσῃ καὶ κρατήσῃ εἰς

τὴν θέσιν του τὸν ἀντίπαλον· βλ. **ἐπίδειξις** καὶ **προσβολή**. § — κατὰ φρουρίου ἢ προμαχῶνος, castille, n. f.

ψευδεπίτροπος, ου, ὁ, ἡ· ψευδὴς ἐπίτροπος (κηδεμών), faux tuteur; fausse tutrice.

ψευδευλάβεια, ας, ἡ· ψευδής, ὑποκρινομένη εὐλάβεια, fausse dévotion; χαρακτὴρ τοῦ ψευδευλαβοῦς, caractère de cagot; cagotisme, n. m. || —, papelardise, n. f. ἡ ἰδιότης τοῦ ψευδευλαβοῦς, état, vice des papelards; || **ψευδευλάβεια** καὶ κατ' ἐπέκτ. **ὑποκρισία**, cafarderie ou cafardise, n. f. ἡ πρᾶξις ἢ ὁ λόγος τοῦ ψευδευλαβοῦς (ὑποκριτοῦ), action, parole de cafard.

ψευδευλαβής, ής, ές· ὁ ὑποκρινόμενος τὸν εὐλαβῆ, ψευδὴς εὐλαβής, faux dévot; ὁ ἔχων ψευδῆ εὐλάβειαν καὶ κακῶς ἐννοουμένην, qui a une dévotion fausse et mal'entendue, cagot, e, adj. || —, papelard, e, n. et adj. faussement dévot, hypocrite; || —, cafard, e, adj. hypocrite, faux dévot: méfiez-vous des cafards; || ὕφος ὑποκριτικόν, air cafard.

ψευδής, ής, ὲς (συγκρ. έστερος, ὑπερθ. έστατον), ὁ μὴ ἀληθής, ἀναληθής, faux, fausse, adj. ἐψευσμένος, ἐσφαλμένος, ψευδόμενος, mensonger, ère, adj. [συνεκδ.] εἰκονικός, προσπεποιημένος, simulé, ée, adj. feint, e, adj. || —, πλαστός, fictif, ive, adj. || — τίτλος, titre fictif; || — εἴδησις, fausse nouvelle; || ἡ φήμη αὕτη ἀπεδείχθη ψευδής, ce bruit s'est démenti; || ψευδεῖς ὑποσχέσεις, promesses mensongères; || — μάχη, combat simulé; || ψευδῆ δάκρυα, des larmes feintes; || ὑπὸ ψευδὲς ὄνομα, sous un nom supposé; sous un faux nom; || ψευδεῖς θωπεῖαι, des caresses perfides; || εἶνε ψευδές, c'est faux.

ψευδίζω [δημ.], **τσεβδίζω**· βλ. καὶ ψελλίζω.

ψευδισόδομον, ου, τό· pseudisodomun, n. m. βλ. ἰσόδομος καὶ **διάταξις**.

ψευδογνώμων, ὁ, κοινῶς ἡ κινητὴ γωνιὰ ἢ **φαλτσογωνιά**, fausse équerre, n. f. ou équerre fausse, ou sauterelle, n. f. ἐργαλεῖον τῶν λεπτουργῶν, ξυλουργῶν καὶ οἰκοδόμων, συνιστάμενον ἐκ δύο ξυλίνων κανόνων συνηρμοσμένων καὶ περιστρεφομένων κατὰ βούλησιν εἰς τὸ σημεῖον τῆς συνενώσεώς των διὰ τὸν προσδιορισμὸν γωνίας τινός, ὅπερ ἐπιτρέπει τὸ ἄνοιγμα τῶν κανόνων διὰ τὴν καταμέτρησιν πασῶν τῶν εὐθυγράμμων γωνιῶν, χρησιμεῦον εἰς τοὺς λαξευτάς, τοὺς λεπτουργούς, κτλ. || **ψευδογνώμων**, chanterelle ou sauterelle, n. f. τῶν λεπτουργῶν καὶ ξυλουργῶν· ἐν τῷ ναυτικῷ καλεῖται **γονάτιον** (ἀγγλ. bevel) κοινῶς ἡ **στέλλα**.

ψευδοδακτύλιος, ου, ὁ· faux anneau, n.m.

ψευδοδίπτερος, ου, ὁ [ἀρχιτ.], pseudodiptère, n. m. ναὸς ἢ κτίριον ἀπομιμούμενος διπλῆν σειρὰν κιόνων (qui imite un double rang de colonnes), ἐξ ὧν ἡ δευτέρα σειρὰ ἀντικαθίσταται ὑπὸ **παραστάδων** (pilastres), ἢ καὶ ἐλλείπει ἐντελῶς· βλ. **δίπτερος** καὶ **ναός** (diptère καὶ temple).

ψευδοθαιραῖον, τὸ [ἁμαξουργ.], faux brancard, n. m.

ψευδόθυρα, ας, ἡ [οἰκοδ.], porte feinte ou fausse; βλ. εἰς λέξιν **θύρα**.

ψευδοκαλπάζω [ἱππευτ.], aubiner; βλ. ψευδοκαλπασμός.

ψευδοκαλπασμός, οῦ, ὁ [ἱππευτ.], aubin, n. m. συνώνυμα τῶν galop défectueux καὶ allure blanche; ἐλαττωματικὸν βάδισμα, καθ' ὃ ὁ ἵππος καλπάζει μὲν διὰ τοῦ προσθίου διπόδου, τροχάζει διὰ τοῦ ὀπισθίου· τὸ ἀνώμαλον τοῦτο **βάδισμα** παρατηρεῖται εἰς τοὺς ἐντελῶς ἀπαιδεύτους ἵππους, εἰς τοὺς πώλους, καὶ εἰς τοὺς κεκμηκότας, μαρτυρεῖ δὲ ἀδυναμίαν τῆς **ὀσφύος** (rein) καὶ τῶν **ὀπισθίων** (arrière-train) τοῦ ἵππου· || ψευδοκαλπάζειν, aubiner.

ψευδοκαψύλλιον, ου, τό· fausse capsule, n. f.

ψευδοκλιμακόπλευρον, τό· faux limon, n. m. κλιμακόπλευρον κεκομμένον κλιμακοειδῶς, ἤτοι **κλιμακόπλευρον** (**σκαλομέρι**) κεκομμένον οὕτως ὥστε αἱ βαθμῖδες νὰ καθηλῶνται ἐπ' αὐτοῦ, ἐνῷ εἰς τὰ πλήρη **κλιμακόπλευρα** (limons) αἱ βαθμίδες συνδέονται ἐντὸς αὐτῶν δι' ἐγχαραγῶν.

ψευδολόγημα, ατος, τό· ψευδὴς λόγος, ἡ ψευτιά, τὸ ψεῦδος, mensonge, n. m. [καὶ οἰκείως] menterie, n. f. [δημ.] ψεῦδος, blague, n. f. ἤτοι ἡ ψευδολογία, κοινῶς κοῦρα.

ψευδολογία, ας, ἡ· ψευδὴς ὁμιλία (λόγος), langage mensonger; τὸ ψεύδεσθαι, action de mentir; τὸ ψεῦδος, menterie, n. f. § —, blague, n. f. κοινῶς ἡ κούραις, ψευδεῖς διηγήσεις.

ψευδολόγος, ος, ον, ὁ ψεύδη λέγων, ψευδόμενος, qui dit des mensonges; ψεύστης, menteur, euse, adj. [δημ.] blagueur, euse, n. et adj. ὁ ψευδολόγος, ὁ φλυαρῶν, διηγούμενος ψευδῆ πράγματα.

ψευδολογῶ (έω), μέλ. ήσω, λέγω ψεύδη, dire des mensonges; ψεύδομαι, mentir [δημ.], φλυαρῶ, ψευδολογῶ, blaguer, κοινῶς κόβω λάφια, κούραις.

ψεύδομαι, βλ. ψεύδω.

ψευδομᾶλις, fausse morve, n. f. ἡ κακοήθης καλουμένη ἀδενῖτις, ἧς πολλὰ συμπτώματα ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ τῆς μάλεως, βλ. **ἀδενῖτις** (gourme).

ψευδομαργαρίτης, ὁ· ψευδὴς μαργαρίτης, une fausse perle; || οἱ ψευδομαργαρῖται, les fausses perles.

ψευδομαρτυρία, ας, ἡ· ψευδὴς μαρτυρία, faux témoignage; **ψευδομαρτυρία** ὑφίσταται ὅταν τις ἐξεταζόμενος αὐτεπαγγέλτως ὑφ' οἱασδήποτε ἀρχῆς ἢ μηνύων οτιδήποτε πρὸς αὐτὴν ἀπαγγέλλῃ ἐν γνώσει ψευδῆ πράγματα ἢ ψευδεῖς σχέσεις, καὶ χωρὶς δι' ὅρκου ἢ χειραψίας νὰ ἐπιβεβαιώνῃ αὐτά· τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τὸ πολὺ ἑνὸς μηνὸς ἢ χρηματικῆς ποινῆς τὸ πολὺ 100 δρ.

ψευδομαρτυρῶ (έω), μέλ. ήσω), εἶμαι ψευδὴς μάρτυς, καταθέτω ψευδῆ μαρτυρίαν, porter un faux témoignage.

ψευδομάρτυς, υρος, ὁ· ὁ ψευδὴς μάρτυς,

faux témoin καὶ κατ' ἐπέκτ. ἡ ψευδομαρτυρία, faux témoignage.

ψευδομεμβράνα, ης, ἡ [ἰατρ.], membrane fausse, n. f. ou pseudomembrane, n. f. οὕτως ὀνομάζονται αἱ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν βλεννομεμβρανῶν κατὰ τὴν φλεγμονὴν αὐτῶν σχηματιζόμεναι μεμβράναι, ὡς κατὰ τὴν ὑμενογόνον ἢ διφθερογόνον λαρυγγίτιδα, κτλ.

ψευδοουραῖον, ου, τό· fausse culasse, n.f. διὰ τὴν δοκιμὴν τῶν κανννῶν εἰς τὴν βολὴν πρὶν ἢ αὗται συναρμολογηθῶσιν ἐπὶ τοῦ ὅπλου.

ψευδοπαιδεία, ας, ἡ· ψευδὴς παιδεία, ἐκπαίδευσις, fausse instruction, n.f. ψευδὴς ἐπιστήμη, fausse science, n. f.

ψευδοπαράθυρον, ου, τό· fausse fenêtre, n. f. παράθυρον ἀποτελούμενον χάριν τῆς συμμετρίας τῆς οἰκοδομῆς ἀπὸ μόνον τὸ ἐξωτερικὸν πλαίσιον μετὰ τῶν παραθυροφύλλων συνισταμένων ἐκ **περσίδων** (persiennes) ἢ **κιγκλιδοκλισιάδων** (jalousies), χωρὶς ν' ἀφεθῇ ἐπὶ τοῦ τοίχου **φάτνωμα** (ἤτοι **κούφωμα**, embrasure), ἐνίοτε δὲ ἀντὶ τοῦ ξυλίνου πλαισίου καὶ τῶν πραγματικῶν παραθυροφύλλων, ἀφίεται τὸ **ἐκ τοιχοποιΐας πλαίσιον** (tableau de baie), ὅπερ συνήθως περιβάλλει τὰ παράθυρα ἐξωτερικῶς, τὰ δὲ παραθυρόφυλλα ἀπεικονίζονται δι' ὑδροχρωματισμῶν.

ψευδοπαρκέττο, τό· faux parquet, n. m. (βλ. **παρκέττο**), τὸ κατ' ἀπομίμησιν γινόμενον διὰ χρωματισμοῦ καὶ στιλβώσεως διὰ κηροῦ τοῦ σανιδώματος· βλ. καὶ **ἐγκαυστικὴ οὐσία.**

ψευδοπάσσαλος, ου, ὁ· faux pieu ou faux pilot, n.m. συμβαίνει πολλάκις νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ ἐμπήξωμεν ἕνα πάσσαλον μέχρι τοῦ ὁρισθέντος ὕψους· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει παρεμβάλλουσι μεταξὺ τοῦ πασσάλου καὶ τοῦ πασσαλοπήκτου ἓν τμῆμα πασσάλου διαμέτρου 30 ἑκατοστῶν μετὰ στεφάνης σιδηρᾶς κατὰ τὰ δύο ἄκρα.

ψευδοπατριώτης, ου, ὁ· ὁ προσποιούμενος τὸν πατριώτην, ψευδὴς πατριώτης, faux patriote, n. m.

ψευδοπατριωτισμός, οῦ, ὁ· ὁ ψευδὴς πατριωτισμός, faux patriotisme; ἡ προσποίησις τοῦ πατριωτισμοῦ, affectation de patriotisme; patrioterie, n. f.

ψευδοπάτωμα, ατος, τὸ [οἰκοδ.], faux plancher, n. m. ἤτοι μικρὸς ὄροφος κατασκευαζόμενος ἐντὸς δωματίου διαμερίσματος τινὸς (dans une pièce d'appartement) πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ ὕψους αὐτοῦ.

ψευδοπερίπτερος, ον [ἀρχιτ.], pseudopériptère, n. m. ὁ ἀπομιμούμενος ναὸν **περίπτερον** διὰ παραστάδων ἀντὶ κιόνων, ἤτοι ἡμικιόνων ἐπὶ τῶν τοίχων (qui imite un temple périptère au moyen de pilastres) ἢ ὁ κατὰ τὸ φαινόμενον περίπτερος· βλ. **ναὸς** (temple).

ψευδόπετραι, αἱ· faux bijoux, n. m. τὰ ψευδῆ διαμαντικὰ καὶ ἐν γένει ψευδεῖς πολύτιμοι λίθοι.

ψευδοπόδιον, ου, τό· faux pied, n. m. μέρος τι τῶν στρατιωτικῶν γεφυρῶν.

ψευδοπόδιον, ου, τό· pseudopode, n. m. [βιολ.] ψευδὴς πούς, faux pied.

ψευδοπορεία, ας, ἡ [ναυτ. τακτ.], fausse route, n. f. ἡ λαμβανομένη πορεία πρὸς ἐξαπάτησιν τοῦ ἐχθροῦ ἢ ἄλλου τινὸς ἐπὶ τῆς πραγματικῆς προθέσεως ἢ πορείας.

ψευδοπορῶ (έω), μέλ. ήσω, faire fausse route, λαμβάνω τοιαύτην πορείαν ὥστε νὰ ἐξαπατήσω τὸν ἐχθρὸν ἢ ἄλλον τινὰ περὶ τῶν προθέσεών μου.

ψευδοπροφήτης, ου, ὁ· ὁ ψευδῆ προφητεύων, ψευδὴς προφήτης, faux prophète.

ψευδοπτέρυξ, υγος, ἡ [οἰκοδ.], fausse ailette, n. f. καλεῖται οὕτω στήλη εὑρισκομένη πρὸς τὸ ὄπισθεν μέρος οἰκίας καὶ βαστάζουσα ἀψῖδα.

ψευδοπυθμήν, ὁ· faux fond, n. m. ὀνομασία γενική, καλεῖται δὲ οὕτω καὶ ἡ πρὸς τὰ ὄπισθεν πλευρὰ τοῦ σώματος κλείθρου τινός, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ **περόνη** (broche) ἐν ᾗ εἰσέρχεται τὸ **ἐπίκλειθρον** (clef).

ψευδορίς, ἡ· fausse pointe (d'exercice), n. f. αἰχμὴ εἰς τὰ ναύκλαυστρα χάριν τῶν γυμνασίων τιθεμένη.

ψευδορκία, ας, ἡ· parjure, n. m. ψευδὴς ὅρκος, faux serment, n. m. ou violation de serment ; βλ. καὶ **ἐπιορκία.**

ψεύδορκος, ος, ον, ὁ ψευδῆ ὀμνύων, ἔνοχος ψευδορκίας, coupable de faux serments ; parjure, adj. βλ. ἐπίορκος.

ψευδορκῶ (έω), μέλ. ήσω, κάμνω (παίρνω ἢ δίδω) ψευδῆ ὅρκον, faire (ou prêter) un faux serment ; ὁρκίζομαι, ψευδῆ, jurer faux ; εἶμαι ἐπίορκος, ψευδορκῶ, se parjurer ; βλ. **ἐπιορκῶ.**

ψευδοροφή, ῆς, ἡ [οἰκοδ.], faux plafond, n. m. ἤτοι **ὀροφὴ** (plafond) ἥντινα κατασκευάζουσι κάτωθεν τῆς κυρίας ὀροφῆς ἵνα ἐλαττώσωσι τὸ ὕψος τοῦ **ὀρόφου** (étage).

ψευδορρίνιον (ου, τὸ) τοῦ τόρνου, faux nez de tour.

ψευδορυτήρ, ῆρος, ὁ· fausse rêne, n. f.

ψεῦδος, ους, τό· τὸ **ψεῦμα,** mensonge, n. m. τὸ ἀπατηλόν, ψευδές, fausseté, n. f. τὸ ψευδές, faux, n. m. ‖ λέγει ψεύδη, il dit des mensonges ; ‖ τὸ ψεῦδος τῶν ἰσχυρισμῶν του, la fausseté de ses allégations ; ‖ [αὐτὸ] εἶνε ψεῦδος ! c'est faux ; ‖ εἶνε ψεῦδος ὅτι..., il est faux que...

ψευδός, ὁ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], ὁ μὴ δυνάμενος νὰ προφέρῃ τὰ σύμφωνα ρ καὶ θ, ὁ **τσεβδὸς** ἢ ψελλός· βλ. λέξιν.

ψευδόσεμνος, ος, ον· ὁ προσποιούμενος τὸν σεμνόν, σεμνότερος, prude, n.

ψευδοσεμνότης, ητος, ἡ· ἡ προσπεποιημένη σεμνότης, σεμνοτυφία, pruderie, n. f.

ψευδοσοφία, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ ψευδοσόφου, ψευδὴς σοφία, fausse sagesse, n. f. ψευδὴς ἐπιστήμη, fausse science.

ψευδόσοφος, ος, ον, ψευδὴς σοφός, faux sage ou faux savant ; ὁ φαινόμενος ὢν σοφός, ἤτοι φαινόμενος ἔχων πλείστας γνώσεις ἀλλὰ μὴ ὢν πραγματικὸς τοιοῦτος.

ψευδόστεγον, ου, τό· faux comble, n. m. καλεῖται οὕτω τὸ ἀνώτερον μέρος κεκλασμένης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

στέγης (comble brisé), τὸ περιλαμβανόμενον ἀπὸ τῆς γραμμῆς τῆς θλάσεως (brisis) μέχρι τοῦ κολοφῶνος (faîte).

ψευδόστομα (ατς, τὸ) τῆς σπάθης, biseau, n. m. ou faux tranchant (d'un sabre); βλ. **ἐπίθηκτον.**

ψευδοστροφάλιγξ, ιγγος, ἡ· faux tourillon. n. m. βλ. καὶ **στροφάλιγξ.**

ψευδοσυγκρουστήρ, ῆρος, ὁ [σιδηροδ.], faux tampon, n. m. βλ. καὶ **συγκρουστήρ.**

ψευδοσυναγερμός, οῦ, ὁ· fausse alarme, n. f. βλ. καὶ **συναγερμός.**

ψευδότειχος, ου, ὁ [ὀχυρ.], fausse braie ἢ fausse braye, n. f. βλ. **προτείχιον.**

ψευδοτομή, ῆς, ἡ· fausse coupe, n. f. ψευδοτομαί, καλοῦνται λοξαὶ τομαὶ διαφέρουσαι τῶν τομῶν (coupes) καθότι σχηματίζουσι γωνίαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον μεγαλειτέραν τούτων.

ψευδοφιλοσοφία, ας, ἡ· philosophisme, n. m. περιφρονητικὴ ὀνομασία τῆς φιλοσοφίας, appellation dédaigneuse de la philosophie.

ψευδοφιλόσοφος, ου, ὁ· philosophiste, n. m. faux philosophe.

ψευδοφυσίγγιον, ου, τὸ· fausse cartouche, n. f. φυσίγγιον ξύλινον διὰ τὰς ἀσκήσεις.

ψευδόχρυσος, ου, ὁ· βλέπε **χρυσόχαλον,** chrysocale, n. m. ou similor, n. m.

ψευδυπόστρωσις, εως, ἡ [οἰκοδ.], fausse aire, n. f. καλοῦνται οὕτω τὰ κρημνίσματα τῶν ἀμμοκονιαμάτων (σουβάδες) ἅτινα παρενθέτουσι μεταξὺ τῶν δοκῶν πατώματος τινός, ἄνωθεν τῶν ὁποίων ἐπιθέτουσι διάστρωσιν κονιάματος πρὸς σχηματισμὸν ὁμαλῆς ἐπιφανείας ἤτοι τῆς ὑποστρώσεως τοῦ πατώματος (aire d'un plancher); βλ. καὶ **πάτωμα** (plancher).

ψεύδω, μέλ. εύσω, διαψεύδω, démentir; διὰ ψεύδους ἀπατῶ τινά, ἀπατῶ, tromper; εἶμαι ἐλλειπὴς εἴς τι, ἐλλείπω ἀπό τι, manquer à; || διέψευσε τὰς ἐλπίδας μου, il a trompé mes espérances; || [παθητ.] ἐψεύσθησαν αἱ προσδοκίαι του, il a été trompé dans son attente. § [συνήθ. μέσ.], ψεύδομαι, λέγω ψεῦδος, mentir; || μὴ ψεύδεσαι, ne mentez pas; || ἐψεύσθη, il en a menti.

ψευδωνυμία, ας, ἡ· ψευδὴς ἐπωνυμία, pseudonymie, n. f.

ψευδώνυμον, ου, τό· ψευδὲς ὄνομα, faux nom; ὑποθετικὸν (εἰκονικὸν) μὴ πραγματικὸν ὄνομα, nom supposé; ψευδώνυμον, pseudonyme, n. m. ψευδωνυμία, pseudonymie, n.f.

ψευδώνυμος, ος, ον· pseudonyme, adj. ἔχων ἢ φέρων ψευδὲς ὄνομα, qui porte un faux nom.

ψευδωνύμως [ἐπίρ.], ὑπὸ ὑποθετικὸν (εἰκονικόν), μὴ πραγματικὸν ὄνομα, sous un nom supposé; ὑπὸ ψευδὲς ὄνομα, sous un faux nom; ὑπὸ ψευδώνυμον, sous un pseudonyme.

ψευδῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ψευδῆ, faussement, adv. faux, adv. (= d'une manière fausse); mensongèrement, adv. || ὡρκίσθη ψευδῶς, il a juré faux.

ψεῦμα, ατος, τό· τὸ ψεῦδος, mensonge, n. m. || μικρὸν ψεῦμα, menterie, n. f. || εἶπε ψεύματα, il a menti; || εἶνε ψεῦμα! ψεύματα! (εἶνε ψευδές), c'est faux! || τί ψεῦμα! [οἰκ.] quelle bourde! || διὰ νὰ μὴν εἰπῶ ψεύματα [φρ.], à ne pas mentir; à dire vrai.

ψεύστης, ου, ὁ· θηλ. ψεῦστις, ιδος, ἡ καὶ **ψεύστρια** βλ. **ψεύτης.**

ψευτάνεμος, ὁ [ναυτ.], ἡ **μάψαυρα,** brise folle, n. f.

ψεύτας, ὁ· [διάλ. Οἰνόης], ψεύστης.

ψεύτης, ου, ὁ [δημ.], ψεύστης, menteur, euse, n. ὁ λέγων ψεύδη· || ἐβγάζω τινὰ ψεύστην, convaincre quelqu'un de mensonge; || [καὶ ἄλλ.], μὴ μὲ βγάλῃς ψεύστην (μὴ μὲ διαψεύσῃς), n'allez pas me démentir; || [ἂν δὲν εἶνε ἔτσι] εἰπέ με ψεύστην, taxez-moi de menteur; || δὲν θέλω νὰ ἔβγω ψεύστης, je ne veux pas recevoir un démenti (; en avoir le démenti) (= νὰ διαψευσθῶ). § —, ὁ ἀπατεών, trompeur, euse, adj. πλάνος, ἀπατεών, imposteur, n. m.

ψευτιά, ᾶς, ἡ [δημ.], τὸ ψεῦδος, mensonge, n. m. μικρὸν ψεῦδος, menterie, n. f. ἡ **ψευδολογία,** κοινῶς κοῦρα, blague, n. f. § —, τὸ ψεῦδος, ψευδές, fausseté, n. f. ἀπάτη, tromperie, n. f. φεναχισμός, ἀπάτη, imposture, n. f. ἀπάτη, δόλος, fraude, n. f.

ψευτίζω, μέλ. ίσω, μεταβάλλω, κάμνω τι ψεύτικον, νόθον, νοθεύω, falsifier; ἀλλοιῶ, altérer; διαφθείρω, corrompre ou détériorer; [οὐδ.] γίνομαι ψεύστης, devenir menteur (faux); || — ἐμπόρευμά τι, altérer (falsifier) une marchandise.

ψεύτικος, ικη, ικον [δημ.], ὁ μὴ ἀληθής, ψευδής, faux, fausse, adj. εἰκονικός, προσπεποιημένος, simulé, ée, adj. ou feint, feinte, adj. βλ. **ψευδής.** § —, ὁ μὴ ἀληθής, πλαστός, τεχνητός, artificiel, elle, adj. πλαστός, factice, adj. προσθετός, postiche, adj. ψευδής, faux, fausse, adj. || ψεύτικα λουλούδια, des fleurs artificielles; || ἐφοροῦσε ψεύτικα γένεια, il portait une fausse barbe; || ψεύτικα **μαλλιά,** des cheveux postiches. § —, νοθευμένος, falsifié, ée, adj. διεφθαρμένος, corrompu, e, adj. κακῆς ποιότητος, de mauvaise qualité.

ψευτοδουλειά, ᾶς, ἡ [δημ.], ἄτεχνος, κακὴ ἐργασία, mauvais travail; κακότεχνον ἔργον, bousillage, n. m.

ψευτοδουλεύω [δημ.], ἐργάζομαι ἀτέχνως, bousiller.

ψευτογιατρός, οῦ, ὁ [δημ.], ὑποτιθέμενος (δῆθεν) ἰατρός, prétendu médecin; ἀγύρτης, κομπογιαννίτης, charlatan, n. m. médicastre, n. m. (= mauvais médecin, charlatan ou sans instruction); κομπογιαννίτης, ἀγύρτης, marchand d'orviétan, πωλῶν δῆθεν ἀντιφάρμακα καὶ διάφορα βότανα φαρμακευτικά.

ψευτοπάτωμα, τὸ [οἰκοδ.], fausse aire; βλ. **ψευδοπάτωμα.**

ψευτοφιλία, ας, ἡ· ἡ μὴ εἰλικρινὴς φιλία, ψευδὴς φιλία, fausse amitié.

ψευτοφυλλάδα, ας, ἡ [δημ.], βιβλίον πλῆρες ψευδολογιῶν (ἀνακριβειῶν), livre plein de mensonges. § — [συνήθ. μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ.]

τοῦ μεταδίδοντος ψευδεῖς εἰδήσεις, débiteur de mensonges; μέγας ψεύστης, grand menteur, ψευδολόγος, ὁ φλυαρῶν, διηγούμενος ψευδῆ πράγματα, blagueur.

ψῆγμα, ατος, τό· τὸ ἀποτριβέν, ἀποξεσθέν, ξέσμα, ἐν γένει ὅ,τι εἶνε εἰς μόρια μικρὰ τετριμμένον, μικρὸν μόριον, ξύσμα, raclure, n.f. πριόνισμα (πριονίδια) ξύλου, sciure (de bois); ῥίνισμα (μετάλλου), limaille (de métal) καὶ ἐν γένει τὸ περικοπτόμενον, περίκομμα, περίτρημμα, rognure, n. f. π. χ. περίκομμα χάρτου, rognure de papier; ἐπίσης μικρὸν μόριον, ψῆγμα πράγματος οἱουδήποτε, parcelle, n. f. ou pailette, n. f. ‖ ψήγματα χρυσοῦ, paillettes (grains) d'or=μικρὸς κόκκος, σπυρὶ χρυσοῦ (ἀργύρου)=sable d'or, κόνις χρυσοῦ· ‖ ψήγματα ἄρτου, miettes, n. f. pl.=τὰ ψιχία.

ψηκτήρ, ῆρος, ὁ· ἡ ψήκτρα.

ψήκτρα, ας, ἡ· brosse, n. f. κοινῶς ἡ **βοῦρτζα**· ὄργανον ἀποτελούμενον ἐκ σκληρῶν ἢ μαλακῶν τριχῶν, ἢ ἐκ λεπτοτάτων κλώνων φυτικῆς τινος οὐσίας (chiendent, ἀγριάς, ἄδος, ἢ· κτλ.), χρησιμεῦον διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν **ἐνδυμάτων** (brosse à habits), τοῦ ἵππου, καὶ εἰς διαφόρους ἄλλας χρήσεις· ‖ ψήκτρα κομβίων, brosse à boutons· ‖ ψήκτρα βαφῆς, brosse à cirage· ‖ ψήκτρα ὀδόντων, brosse à dents· ‖ ψήκτρα ὅπλου, brosse à fusil· ‖ **ἄλειπτρον**, τό· brosse à graisse, διὰ τὸν ὁπλισμὸν ἐν γένει ἢ **στεατόψηκτρα**· ‖ ψήκτρα στιλβώσεως (στιλβωτική), brosse à lustrer· ‖ ψήκτρα ὑποδημάτων, brosse à souliers· ‖ ψήκτρα καθαριστικὴ ἢ καθάρσεως, brosse à nettoyer· ‖ ψήκτρα κομβίων (στιλβωτικὴ τῶν κομβίων ἐν τῷ στρατῷ), brosse à patience· ‖ ψήκτρα μύουρος, brosse à queue de rat, ἤτοι ψήκτρα ὁμοία τῇ οὐρᾷ μυός· ‖ ψήκτρα στιλβωτικὴ (στιλβώσεως), brosse à reluire· ‖ ψήκτρα ἐπαργυρωτοῦ, brosse d'argenteur· ‖ χειροσάρωθρον, τὸ (ἀρτοποιοῦ), brosse de boulanger· ‖ ψήκτρα μάκτρου, brosse d'écouvillon, δι' ἧς καθαρίζεται τὸ κοῖλον τῶν πυροβόλων καὶ πολυβόλων· ‖ ψήκτρα ὀπῆς (διὰ τὰ πυροβόλα), brosse de lumière· ‖ — ἡμιστρόγγυλος, brosse demironde· ‖ — ἀνατρήσεως (διὰ τὰ πυροβόλα), brosse de mortaise· ‖ — τηλίας, brosse d'établi· ‖ διπλῆ ψήκτρα, brosse double, ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου διὰ τὴν στίλβωσιν καὶ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου διὰ τὴν βαφὴν (τῶν ὑποδημάτων κτλ.) ‖ — μαλακὴ πρὸς τὸ ἀλείφειν, brosse douce à graisser· ‖ **ψήκτρα φυτικὴ** (ἐξ ἀγριάδος ἢ ἄλλης φυτικῆς τινος οὐσίας), brosse en chiendent, χρησιμεύουσα διὰ τὴν περιποίησιν τῶν κτηνῶν ἐν τῷ στρατῷ· ‖ **ψήκτρα τριχίνη**, brosse en crin, διὰ τὴν περιποίησιν τῶν κτηνῶν· ‖ συρματόψηκτρα, brosse en fil d'acier, ψήκτρα ἐκ χαλυβδίνου σύρματος πρὸς καθαρισμὸν τῶν αὐλῶν ἀτμολέβητος καὶ διαφόρων ἄλλων μεταλλικῶν μερῶν· ‖ συνήθης ψήκτρα (τῶν ἐνδυμάτων), brosse ordinaire· ‖ **καθαρίζω**, brosser, κοινῶς **βουρτσίζω** διὰ τῆς ψήκτρας· ‖ **ἀποψήχειν τὸν ἵππον**, brosser le cheval, **καθαρίζειν** τὸ δέρμα διὰ τῆς ψήκτρας, κοινῶς **βουρτσίζω**. § — τῶν ὑδροχρωματιστῶν, lance, n. f. κοινῶς ἡ βοῦρτσα τῶν σουβατσίδων, ἥτις ἐμπήγεται εἰς τὸ ἄκρον μεγάλου ἀκοντίου. § **ψήκτρα,** ας, ἡ· goupillon, n. m. διὰ τὴν κάθαρσιν διαφόρων ἀντικειμένων· ‖ **ψήκτρα ὑελοσωλήνων** (φάρων), goupillon pour les cheminées· ‖ **ψήκτρα μυκτήρων κυλινδρική**, goupillon rond pour les becs; ‖ **ψήκτρα μυκτήρων ἐπίπεδος**, goupillon plat pour les becs; ‖ **ψῆκτραι** [φυσ.], balais, n. m. καλοῦνται οὕτως αἱ μεταλλικαὶ δέσμαι ἐκ σύρματος χαλκίνου ἢ συρματοπλέγματος ἠλεκτρικῆς τινος μηχανῆς. Αἱ ψῆκτραι αὗται εἰς ἐπαφὴν εὑρισκόμεναι μετὰ τῶν **ἠλεκτροσυλλεκτῶν** (collecteurs) συλλέγουσι τὰ ἠλεκτρικὰ ῥεύματα τὰ εἰς τὰς σπείρας τοῦ **ὁπλισμοῦ** (induit) κατὰ τὴν περιστροφικὴν αὐτοῦ κίνησιν παραγόμενα.

ψηκτροφόριον, ου, τό· ἐργαλεῖον ψηκτροφόρον, outil brosse, n. m.

ψηλὰ [δημ. ἐπίρ.], βλ. ὑψηλά.

ψηλά, τὰ [δημ. ναυτ.], œuvres mortes [d'un navire]; accastillage; βλ. **ἔξαλα πλοίου**.

ψηλάφημα, ατος, τὸ καὶ

ψηλάφησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ψαύειν (ἐπιψαύειν), action de toucher (de palper), ἐπίψαυσις, ἐπαφή, ψαῦσις, attouchement, n.m. ‖ —, palpation, n. f. action de palper, son résultat; ‖ —, tâtonnement, n. m. action de tâtonner: les tâtonnements d'un aveugle.

ψηλαφητός, ή, όν· ὁ δυνάμενος νὰ γνωσθῇ διὰ ψηλαφήσεως, qui peut être palpé; αἰσθητός, ψηλαφητός, palpable, adj. ἁπτός, tangible, adj. [συνεκδ.] προφανής, évident, e, adj. φανερός, εὔδηλος, δῆλος, patent, e, adj. ἐκεῖνο ὅπερ ἀμέσως φαίνεται, ὅπου κτυπᾷ 'ς τὰ 'μάτια, qui saute aux yeux; ὁ ὑποπίπτων εἰς τὰς αἰσθήσεις, qui tombe sons les sens; ὅντινα δύνανται νὰ ἐγγίσωσι διὰ τῆς χειρός, qu'on peut toucher au doigt; ‖ σκότος ψηλαφητόν, tenèbres épaisses (palpables); ‖ ἀλήθεια ψηλαφητή, vérité évidente, ou vérité palpable.

ψηλαφητῶς [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον ψηλαφητόν, d'une manière palpable; εὐκρινῶς, καθαρῶς, clairement, adv. προφανῶς, φανερῶς, évidemment, adv. ‖ θὰ σοῦ τὸ ἀποδείξω ψηλαφητῶς, je vous le ferai toucher au doigt.

ψηλαφίζω, μέλ. ήσω, βλ. ψηλαφῶ.

ψηλαφίνδα, ας, ἡ (συνήθως μετὰ τοῦ παίζειν), jouer à colin maillard=**τυφλομυῖγα** καὶ **τυφλοπανίτσα**· «παιδιά τις ἐστίν, ἑνός τινος δεδεμένου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τοὺς ἐν κύκλῳ ψηλαφῶντος, καὶ λέγοντος ἑκάστου τοὔνομα» βλ. καὶ **δεθάκι**.

ψηλαφῶ (έω) μέλ. ήσω καὶ ψηλαφίζω. κινῶ τὰς χεῖρας καὶ ἅπτομαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὡς τυφλός, ἢ ἐν τῷ σκότει, ψηλαφῶντες ὡς ἐν τῷ σκότει, portant les mains au hasard comme on fait dans les ténèbres; ψηλαφῶ, tâter; ἅπτομαι (ἐλαφρῶς), toucher (légèrement) ψηλαφῶ, ἐπιψαύω, palper (=toucher avec la main ou avec ce qui en tient lieu, dans un but d'examen); ἐφάπτομαι (ἀκροθιγῶς), ef-

fleurer ; ψηλαφῶ, chercher à tâtons; tâtonner (=chercher en tâtant ; essayer de sa main, du pied, d'un bâton, etc. on tâtonne dans l'obscurité).

ψηλοκρατιοῦμαι [διάλ.'Ηπείρ.] **ἐπαίρομαι.**

'**ψηλομύτης,** α, ικον [δημ.] ὁ βαστῶν ὑψηλὰ τὴν μύτην του, ἤτοι ἀνορθωμένην τὴν κεφαλήν, ὅθεν ὑπερόπτης, ἀλαζών, arrogant, e, adj. ἀκατάδεκτος, dédaigneux, euse, adj. [οἰκ.] ἀλαζών, ὑπερήφανος, rogue, adj. (=fier, arrogant); || [ἐπὶ γυν.] ψηλομύτα [δημ.] chipie, n. f.=κακογυναῖκα, κοινῶς στρίγλα.

'**ψηλόνω** [δημ.], βλ. ὑψηλόνω, κτλ. ὑψόω, ἀνυψόνω, hausser, élever, rehausser.

ψήλωμα, ατος, τὸ [δημ.], γεώλοφος, γήλοφος, μέρος γῆς ὑπερέχον, éminence, n. f. ὕψωμα, hauteur, n. f. ὕψωσις, exhaussement, n. m.

ψήν, ψηνός, ὁ· cynips, n.m. κυρίως ζωΰφιον ζῶν ἐν τῇ ἀγρίᾳ συκῇ, χρησιμεύων ἐνιαχοῦ πρὸς ἐρινασμὸν τῶν σύκων· βλ. **ἀρινὸς** καὶ **ἐρινεός.**

ψήνω, μέλ. ήσω [δημ.], παθ. τῆς μετοχ. 'ψημένος· ὀπτάω-ῶ, cuire ou rôtir ; || ψήνω ψωμί, [faire] cuire du pain ; || — ἀρνί, rôtir un agneau ; || — εἰς τὴν ἐσχάραν, faire cuire sur le gril ; griller ; || — καφέν, faire du café (=**καβουρδίζω καφέν,** torréfier du café); || [συνεκδ.] ἐψήθη εἰς τὸν ἥλιον, il a rôti (il s'est rôti) au soleil ; || [μεταφ.] μ' ἔψησε, il m'a tourmenté (martyrisé ; mis au supplice); || ψημένος, η, ον, cuit, e ; rôti, e. § [παθητ. ἐπὶ καρπῶν] ὡριμάζω, mûrir ; || τὰ σῦκα δὲν ἐψήθηκαν ἀκόμη, les figues ne sont pas encore mûres. § [παθητ. μεταφ.] ψήνομαι =ἀποκτῶ πεῖραν, acquérir de l'expérience; || ἄνθρωπος ψημένος εἰς τὴν δουλειάν, un homme rompu au travail = ἔμπειρος τῆς δουλειᾶς.

ψῆξις, εως, ἡ· ἰδ. τῶν ἵππων ξύσιμον, Ξεν. βλ. **ἱπποκομία,** pansage, n. m.

ψησέα, ἡ [διάλ. Οἰνόης] ἤτοι ἡ **ψησιά,** ἔψησις, «ἕναν ψησέα φασόλια».

ψήσιμον, ατος, τὸ [δημ.], ἡ ὄπτησις, cuisson, n. f. rôtissage, n. m. ὄπτησις [τῶν πλίνθων, κεραμίδων, ἀσβέστου], cuite, n. f. [de briques ; de tuiles ; de la chaux ; βλ. ὄπτησις (cuisson) καὶ ἔψησις (grillage).

ψησσί, τὸ [ἰχθ.] ὁ κίθαρος, limande, n. f. (τὸ μεγάλον), plie, n. f.

ψήστ(η)ς, ὁ [Αἰτωλ. ἰδίωμα], δοχεῖον ὅπου ψήνουσι τὸν καφέν, τὸ **καβουρδιστῆρι.**

ψηστικόν, τὸ [καὶ πληθ.] ψηστικὰ [δημ.], τὰ ὄπτρα, τὸ ἀντίτιμον, ἡ ἀξία τῆς ὀπτήσεως, prix de cuisson ; τὸ πληρωνόμενον εἰς τὸν κλιβανέα (φούρναρην) διὰ τὴν ὄπτησιν (ce qu'on paye au fournier), fournage, n. m.

ψητόν, οῦ, τὸ [δημ.] τὸ ὀπτόν, rôti, n.m. τὸ ὀπτὸν κρέας, viande rôtie ; || ἔφεραν τὸ ψητόν, on a servi le rôti (le rôt); || ἕνα κομμάτι ψητόν, une tranche de rôti ; || — **τῆς** σούβλας, rôti à la broche ; || — τῆς σχάρας, grillade, n. f.

ψητός, ή, όν [δημ.], **ὀπτός,** ή, όν, cuit, e, adj. rôti, e, adj. || κρέατα ψητὰ (ὀπτά), viandes rôties ; || ὀρνίθια ψητά, poulets rôtis.

ψηφηφορία, κτλ. βλ. **ψηφοφορία,** κτλ.

ψηφί, τὸ [δημ.], τὸ **ψηφίον,** γράμμα [τοῦ ἀλφαβήτου], lettre [de l'alphabet]. § —, ψηφίον ἀριθμητικόν, ἤτοι ἀριθμός, chiffre [d'un nombre] ; βλ. ψηφίς.

ψηφίδωμα, ατος, τὸ καὶ

ψηφιδωτόν, οῦ, τό· mosaïque, n. m. τὸ ψηφοθέτημα, ouvrage de marqueterie (ὅταν ἦνε ἐκ ψηφίδων) κοινῶς **μωσαϊκός,** ή, όν. Ἔργον χρήσιμον διὰ τὴν διακόσμησιν κτιρίων, κτλ. ἀποτελοῦν διαφόρους εἰκόνας ἢ κοσμηματογραφίας καὶ σχηματιζόμενον διὰ τῆς παραπλεύρου τοποθετήσεως **ἐπιβλημάτων** (pièces de rapport) ἤτοι μικρῶν σκληρῶν πρισματικῶν κεχρωματισμένων οὐσιῶν, οἷον **ψηφίδων** (μικρῶν λίθων, ἐξ οὗ καὶ ψηφιδωτός), μαρμάρων, ὑάλων, κτλ. ἐμπηγομένων **ἐντὸς συγκολλητικῆς** τινὸς ὕλης. Ἐνίοτε **κατασκευάζουσι μωσαϊκὸν καὶ ἐκ σκληρῶν πολυχρώμων ξύλων.**

ψηφιδωτός, ή, όν, ὁ ἐκ ψηφίδων κατεσκευασμένος, fait en mosaïque ; ὁ εἰργασμένος διὰ ψηφοθετημάτων, travaillé en marqueterie, ἤτοι ἐκ τεμαχίων ξύλου ἢ μαρμάρου· βλ. ψηφιδωτόν.

ψηφίζω, μέλ. ίσω, δίδω τὴν ψῆφόν μου ἔν τινι ἐκλογῇ, donner sa voix dans une élection, voter ; βλ. καὶ **διαψηφίζω·** || δὲν ἐπῆγε νὰ ψηφίσῃ il n'est pas allé voter ; || — δι' ἀναστάσεως, voter par assis et levé ; || ψηφίζω, voter, ἤτοι ἀποφασίζω ἢ ζητῶ διὰ τῆς ψήφου, décider ou demander par son vote ; π. χ. ψηφίζω νόμον, voter une loi ; || ἡ Βουλὴ ἐψήφισε τὸν προϋπολογισμόν, la chambre a voté le budget. § — [συνεκδ.] ἀντὶ νομοθετῶ décréter (=ἐντέλλομαι, διατάσσω), statuer. § —, βλ. καὶ ψηφοφορῶ.

ψηφίον, ου, τό, κοινῶς τὸ ψηφί, γράμμα [τοῦ ἀλφαβήτου], lettre [de l'alphabet]. § ψηφίον ἀριθμητικόν, ἤτοι ἀριθμός, chiffre, n. m. [d'un nombre]. § —, μικρὸς λίθος petite pierre ; χάλιξ, χαλίκι, caillou, n. m. βλ. καὶ ψηφίς.

ψηφίς, ίδος, ἡ· μικρὸς λίθος διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ψηφιδωτοῦ (μωσαϊκοῦ), petite pierre [de mosaïque]. § —, βλ. **ψῆφος,** gravier.

ψήφισις, εως, ἡ = **διαψήφισις,** ἡ πρᾶξις τοῦ ψηφίζειν, action de voter ; vote, n. m. ou votation, n. f. βλ. **διαψήφισις** [σπ.], votement, n. m. || ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ, le vote du budget ; || τρόπος ψηφίσεως, mode de votation.

ψήφισμα, ατος, τό· τὸ ψηφισθέν, décret, n. m. ἀπόφασις γενομένη μετὰ ψηφοφορίαν διὰ πλειονοψηφίας, ἰδίως ἡ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου (συνελεύσει τοῦ λαοῦ) ληφθεῖσα ἀπόφασις.

ψηφοδέλτιον, ου, τό· δελτίον ἐν ᾧ ἐγγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν ψηφιζομένων, bulletin [de vote] ; billet, n. m.

ψηφοθέτημα, ατος, τό· marqueterie, n.f. ἐκ τεμαχίων ξύλου ἢ μαρμάρου· βλ. καὶ ψηφιδωτόν.

ψηφοθήρας, α, ὁ· ὁ θηρεύων, ἐπιζητῶν

τὰς ψήφους τῶν ψηφοφόρων, brigueur de votes; solliciteur de voix.

ψηφοθηρία, ας, ἡ· ἡ θήρευσις, αἴτησις τῶν ψήφων ἀπὸ τοὺς ψηφοφόρους, brigue de votes.

ψηφοθηρῶ (έω), μέλ. ήσω· ἐπιζητῶ τὰς ψήφους τῶν ψηφοφόρων, briguer des votes.

ψηφολέκτης, ου, ὁ, ἡ· ὁ συνάζων τὰς ψήφους καὶ ἐπιτηρῶν τὴν ψηφοφορίαν, scrutateur, trice, n.

ψῆφος, ου, ἡ· κυρίως λιθάριον, μικρὸς ἀποτετριμμένος, λειανθείς, στρογγύλος λίθος, χαλίκι ποταμοῦ ἢ θαλάσσης γινόμενον διὰ τῆς τριβῆς λεῖον, caillou, n. m. τοιούτου εἴδους λιθάρια μετεχειρίζοντο οἱ ἀρχαῖοι ἐν τῇ ψηφοφορίᾳ ἅτινα ψηφίζοντες ἔρριπτον εἰς τὴν ὑδρίαν (ὅπως τὴν σήμερον παρ' ἡμῖν μεταχειρίζονται τὰ **σφαιρίδια,** boules), ὅθεν ψῆφος λέγεται καὶ ἡ γνώμη, ἣν δίδει τις ἐν ἐκλογαῖς ἢ ἐν τῇ ψηφίσει προτάσεως, suffrage, n. m. voix, n. f. vote, n. m. καὶ ἐνίοτε boule, n. f. ‖ τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, le droit de suffrage; ‖ μοῦ ἔδωκε τὴν ψῆφόν του, il m'a donné son suffrage (sa voix); ‖ ἔδωσε τὴν ψῆφόν του [ἐψήφισε], il a donné sa voix; il a voté; ‖ συλλέγω (ἀριθμῶ) τὰς ψήφους, aller aux (compter les) voix; ‖ ἡ ψῆφος τῆς Βουλῆς, le vote de la chambre; ‖ ἡ ψῆφος (τῶν δικαστῶν), vote, n. m. ‖ ἐπώλησε τὴν ψῆφόν του, il a vendu son vote; ‖ ἐπῆρεν (ἔλαβε) χιλίας ψήφους, il a eu (obtenu; réuni) mille voix; ‖ ψῆφος λευκή· ψῆφος μέλαινα [κυρ.], boule blanche; boule noire; [μεταφ.] εὐμενής, εὐνοϊκὴ ψῆφος (ἔγκρισις, ἐπιδοκιμασία), voix favorable (approbation; suffrage); δυσμενὴς ψῆφος (ἀποδοκιμασία, ἀπόρριψις προτάσεως, καταδίκη, voix défavorable (désapprobation; condamnation).

ψῆφος, ου, ἡ, grève, n. f. χονδρόκοκκος ἄμμος εὑρισκομένη εἰς τὸν πυθμένα καὶ τὰ ἄκρα τῶν ποταμῶν. § ψῆφος, gravier, n. m. **ἀμμοκροκάλη** καὶ **ψηφίς,** ίδος, ἡ· χονδρὴ ἄμμος· μικρὸν λεῖον χαλίκι τοῦ ποταμοῦ πάχους 0μ,01 ἕως 0μ,015· **κεράς,** άδος, ἡ, λέγεται χονδρὴ ἄμμος μετὰ λεπτῶν χαλίκων. § ψῆφος [ναυτ.] gravier, n.m. (gr) (ἀγγλ. gravel) (g) κοινῶς ἡ **τραγάνα**· βλ. **πυθμήν,** fond; ‖ χονδρὴ **ψῆφος,** gros-gravier. [Τὰ ἐν παρενθέσει ἀρχικὰ στοιχεῖα σημαίνουσι τὰ σύμβολα δι' ὧν ἡ ψῆφος σημειοῦται ἐπὶ τῶν ὑδρογραφικῶν χαρτῶν].

ψηφοφορία, ας, ἡ· λέγεται ἡ διὰ ψήφων ἀπόφασις συνελεύσεως τινός, καθ' ἣν νικᾷ ἡ πλειονοψηφία, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα αὐτῆς λέγεται **ψήφισμα**· ὅθεν ψηφοφορία, τὸ δίδειν τὴν ψῆφον, ψηφοφορεῖν, action de voter; votation, n. f. vote, n. m. scrutin, n. m. βλ. καὶ **διαψήφισις**· ψηφοφορία, ἐκλογὴ διὰ ψήφων, suffrage, vote au scrutin; ‖ ὁ τρόπος τῆς ψηφοφορίας, le mode de voter (de votation); ‖ θέτω εἰς ψηφοφορίαν [πρότασιν τινά], mettre aux voix; ‖ ἐζητήθη ἡ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορία, on a demandé l'appel nominal; ‖ μυστικὴ ψηφοφορία, scrutin secret; ‖ φανερὰ ψηφοφορία, scrutin découvert; ‖ πρώτη (δευτέρα) ψηφοφορία, premier (second) tour de scrutin; ‖ τόπος ψηφοφορίας, local du scrutin; section de vote; ‖ καθολικὴ ψηφοφορία, suffrage universel; ‖ [ἐπιφ.] ψηφοφορία! aux voix! ‖ τὸ πέρας τῆς ψηφοφορίας, la clôture du scrutin; ‖ — δι' ἀναστάσεως, votation, ou vote par assis et levé.

ψηφοφόρος, ου, ὁ, ἡ· ὁ δίδων τὴν ψῆφόν του, ψηφοφορῶν, ἐκλέγων, votant, e, adj. qui vote, qui a le droit de voter; [οὐσ.] votant, e, n. personne qui vote.

ψηφοφορῶ (έω), μέλ. ήσω, δίδω τὴν γνώμην μου διὰ τῆς ψήφου, voter; δίδω τὴν ψῆφόν μου, donner sa voix; βλ. ψηφίζω· ‖ δὲν ἐπῆγε νὰ ψηφοφορήσῃ, il n'est pas allé voter; ‖ θὰ σὲ ψηφοφορήσω, je vous donnerai ma voix; je voterai pour vous; ‖ — δι' ἀναστάσεως, voter pas assis et levé.

ψηφῶ (άω), μέλ. ήσω, φροντίζω (διά τι), faire cas; λογαριάζω, λαμβάνω ὑπ' ὄψει, faire (tenir) compte; λογαριάζω, λογίζω, λογίζομαι, compter pour; ἐκτιμῶ, estimer; ‖ τόσον τὸν ψηφῶ, ὥστε, je fais tant de cas de lui, que; ‖ δὲν ψηφῶ, ne faire aucun cas (= τὸ ἐναντίον τοῦ ψηφῶ, ἤτοι ἀψηφῶ = δὲν φροντίζω), περιφρονῶ, ἀψηφῶ, braver; καταφρονῶ, ἀψηφῶ, affronter; περιφρονῶ, mépriser (= δὲν φοβοῦμαι)· ‖ δὲν ψηφᾷ τὴν ζωήν του, il fait bon marché de sa vie; ‖ δὲν ψηφᾷ κανένα, il se moque (οἰχ. il se fiche) de tout le monde; βλ. καὶ **ἀψηφῶ.**

ψιχάλα, ας, ἡ [δημ.] ἡ ψεκάς, λεπτὴ βροχή, ἡ ψιλὴ βροχή, pluie fine; petite pluie; σταγόνες (ψεκάδες) βροχῆς, gouttes de pluie; βλ. **ψεκάς**· ‖ — ψυχρά, bruine, n. f. pluie fine et froide qui tombe lentement. § ψιχάλα, ας, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ δρόσος καὶ κυρίως ἡ λεπτοτάτη βροχή.

ψιχαλίζει (ἀπρόσ.), ψεκάζει, βρέχει λεπτότατα, il pleut légèrement; πίπτουσι ψεκάδες βροχῆς, il tombe des gouttes de pluie; [ναυτ.] il bruine, πίπτει λεπτὴ βροχή· βλ. ψιχάλα· [ἐνιαχοῦ τῆς Γαλλίας] il pluvine.

ψιχάλισμα, ατος, τό· λεπτὴ βροχή, pluie fine; βλ. **ψιχάλα.**

ψήχω, μέλ. ήξω, τρίβω, καθαρίζω διὰ τῆς ψήκτρας (βουρτσίζω), brosser; ἀπομάσσω· βλ. **ἀποψήχω** (brosser) καὶ **ἱπποκομία.**

ψῖ, τὸ psi; εἰκοστὸν τρίτον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, vingt troisième lettre de l'alphabet grec.

ψιάδι, τὸ [διάλ. Νάξου], ἐλάττωμα σωματικόν.

ψιαδιάζομαι [διάλ. Νάξου], ἀποκτῶ ψιάδι· σημαδεύομαι, σημειόνομαι.

ψιάθινος, βλ. ψάθινος.

ψιαθοπλόκος, ου, ὁ, ἡ· **ψιαθοποιὸς** καὶ **ψαθοποιός,** nattier, ère, n. ἐργάτης κατασκευάζων ψιάθους, ouvrier (ère) qui fait des nattes.

ψίαθος, ου, ἡ· στρῶμα ἐκ σχοίνου, καλάμων, κοινῶς **ψάθα,** ψαθί, natte, n. f. § —

paillasson, n. m. ἐπικάλυμμα ἀχυρόπλεκτον κοινῶς ἡ **ψάθα**.

ψιάκι, τὸ [δημ.], aconit, n. τὸ ἀκόνιτον, φυτὸν καλούμενον κοινῶς στριγγλοβότατον.

ψίδι, τὸ [δημ.], ἡ κεφαλίς, τὸ ἐπάνω μέρος τῶν ὑποδημάτων (le dessus du soulier), empeigne, n. f. [de soulier].

ψιδιάζω, μέλ. άσω [δημ.], ἐπιθέτω ἐπὶ τῶν ὑποδημάτων νέον ψίδι, mettre une [nouvelle] empeigne, ἤτοι ἀντικαθιστῶ τὸ ἄνω δέρμα τῶν ὑποδημάτων.

ψιθυρίζω, μέλ. ίσω· τονθορύζω (λάθρα φθέγγομαι), μουρμουρίζω, λέγω τι σιγανῶς, murmurer. § —, λέγω μυστικὰ εἰς τὰ ὦτα τινός, ψιθυρίζω πρός τινα, **κρυφομιλῶ**, chuchoter (= parler bas à l'oreille); ὁμιλῶ χαμηλῇ τῇ φωνῇ, χαμηλοφώνως, parler bas; || κάτι ψιθυρίζεται, il y a un bruit qui court. § — [ἐπὶ πτηνῶν], gazouiller = τερετίζω. § — [ἐπὶ ἀνέμων], faire entendre un léger murmure. § —, jaboter; βλ. καὶ **φλυαρῶ**.

ψιθύρισμα, ατος, τὸ καὶ

ψιθυρισμός, οῦ, ὁ· ὁ τονθορυσμός, μουρμουρισμός, τὸ λέγειν τι σιγανῶς, murmure, n. m. (= ὁ ψίθυρος). § —, τὸ ψιθυρίζειν εἰς τὰ ὦτα τινός, τὸ ὁμιλεῖν χαμηλῇ τῇ φωνῇ, chuchotement (= action de chuchoter) n.m. καὶ chuchoterie, n. f. τὸ **κρυφομίλημα**, ὁμιλία σιγανῇ τῇ φωνῇ, entretien à l'oreille.

ψίθυρος, ου, ὁ· murmure, n. m. ἐλαφρός, ἤρεμος ψόφος, ἐλαφρὸς θροῦς, θόρυβος, bruit léger; π. χ. ὁ ψίθυρος (ψιθυρισμὸς) τῶν δένδρων (ὑπὸ τοῦ ἀνέμου), le murmure des arbres; || — ἢ τερετισμὸς τῶν πτηνῶν, gazouillement (n. m.) des oiseaux; βλ. καὶ **ψιθυρίζω**.

ψίκι, τὸ [διάλ. 'Ηπείρου] ἡ νυμφικὴ συνοδεία· ἡ λέξις ἀπέμεινεν ἀπὸ τῶν βυζαντινῶν χρόνων σχηματισθεῖσα ἐκ τοῦ Λατ. obsequum.

ψιλὰ [δημ. ἐπίρ.] λεπτά, εἰς μικρὰ τεμάχια, menu, adv. λεπτῶς, finement, adv. κοπανίζω τι ψιλά, λειοτρίβω, broyer menu; broyer finement; μεταβάλλω εἰς λεπτὴν κόνιν, réduire en poudre; || λιανίζω ψιλά, ψιλὰ = κατακόπτω, hacher bien menu.

ψιλαγία, ας, ἡ· psilagie, n. f. Ἡ ἀρχηγία τῶν ψιλῶν, ἐλαφρῶν στρατευμάτων· **ψιλαγὸς** δὲ (psilague) ὁ τὰ ἐλαφρὰ στρατεύματα ἄγων, ὁ ἀρχηγὸς τῶν ψιλῶν, τῶν ἐλαφρῶν στρατευμάτων· ψιλαγία ἐκαλεῖτο ἐπίσης σῶμα ἐλαφρῶν στρατευμάτων συνιστάμενον ἐκ 512 **ὁπλιτῶν** (oplites). Κατόπιν ἀπετέλει μίαν **ἡμιξεναγίαν** (demi-xénagie] συγκειμένην ἐκ δύο **ἑκατονταρχιῶν** (hécatondarchie) (256 πελτασταὶ) διοικουμένων ὑφ' ἑνὸς ψιλαγοῦ.

ψιλαγός, οῦ, ὁ· psilague, n. m. βλέπε **ψιλαγία**.

ψιλάδα, ἡ [δημ.] ἡ λεπτότης, finesse, n.f.

ψιλαίνω, μέλ. θὰ ψιλάνω [δημ.] κάμνω τι ψιλόν, λεπτόν, λεπτύνω, amincir; ὀξύνω, affiner.

ψιλαχὸ [διάλ. Κύμης] μόνον **ἐν** τῇ φράσει: «ψιλαχὸ ψωμὶ» = ψωμὶ μόνον, ἄνευ προσφαγίου τινός· ἐνίοτε λέγεται καὶ ψιλαχὸ κρηὰς = μόνον κρέας· (ἐκ τοῦ ψιλὸς = γυμνός.

ψίλεμμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ λέπτυνσις, λεπτυσμός, action d'amincir, amincissement, n. m.

ψιλή, ῆς, ἡ [γραμμ.] ['] esprit doux; πνεῦμα = πνοή. Οἱ παλαιοὶ τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν λέξεων φωνῆεν ἢ τὴν δίφθογγον προέφερον ἢ μετὰ φωνῆς λεπτῆς (ψιλὸν πνεῦμα, esprit doux) ἢ μετὰ φωνῆς παχείας (δασὺ πνεῦμα) [δασεῖα ῾, esprit rude] ἐξερχομένης τοῦ λάρυγγος.

ψιλικατζῆς, ὁ [δημ.] ὁ ῥωποπώλης, mercier, n. βλ. καὶ κάπηλος.

ψιλικατζίδικο, τὸ [δημ.] τὸ ῥωποπωλεῖον, mercerie, n. f. βλ. καὶ **ψιλικόν**.

ψιλικόν, τὸ [δημ.] λεπτά, μικρὰ εἴδη, menus objets; menuaille, n. f. § κέρματα (χρήματος), menue monnaie; [συνεκδ.] χρῆμα. argent, n. m. § [πληθ.] **ψιλικὰ** [ἐμπορ.] τὸ ῥωποπωλεῖον, mercerie, n. f. || ἔμπορος ψιλικῶν, mercier, n. m. βλ. **ψιλικατζῆς**.

ψιλογνεσμένα [διάλ. 'Ηπείρου], μεταφ. εἰς τὴν φράσιν «μὴ τὰ λὲς ψιλογνεσμένα», στρυφνά, μὴ λεπτολογῇς.

ψιλόγνωμος, ὁ [διάλ. 'Ηπείρου], ὁ λεπτὴν ἔχων κρίσιν.

ψιλογραμμένος, η, ον, λεπτόγραμμος, γεγραμμένος λεπτοῖς γράμμασι, écrit en caractères très fins; λεπτογεγραμμένος, écrit en fin.

ψιλογραμμία, ας, ἡ, καὶ

ψιλογραφία, ας, ἡ· ἡ λεπτὴ (μικρὰ) γραφή, écriture fine (petite); [οἰκ. ἐν.] pieds (pattes) de mouche.

ψιλοδουλειά, ᾶς, ἡ [δημ.], λεπτοδουλειά, λεπτὴ ἐργασία, travail fin (délicat); ἐπιμεμελημένη ἐργασία.

ψιλοδουλεμμένος, η, ον [δημ.], λεπτοειργασμένος, εἰργασμένος λεπτότατα, finement ou délicatement travaillé.

ψιλοκοκό, τὸ [δημ.], βλ. **ψειροκοκό**.

ψιλοκοπανισμένος, η, ον [δημ.], λεῖον κεκομμένος, τετριμμένος, broyé menu; λειοτριβής, λειοτετριμμένος, trituré, ée, adj. μεταβεβλημμένος εἰς κόνιν, réduit en poudre.

ψιλοκομμένος, η, ον, κομμένος ψιλά, ψιλά, coupé (haché) menu.

ψιλολογιά, ᾶς, ἡ· [δημ.], λεπτομερὴς ἐξέτασις τινός, examen minutieux; ἡ ὑπερβολικὴ παρατήρησις καὶ ἀκρίβεια εἴτε εἰς τὸ λέγειν, εἴτε εἰς τὸ πράττειν, λεπτολογία, minutie, n.f. λεπτὴ κρίσις, ἀκρίβεια, subtilité, n. f. § [περιληπτ.], ψιλολόγια, τὰ ψιλικά, menus objets [οἰκ.], menuaille, n. f.

ψιλολογῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.], **λεπτολογῶ**, ἐξετάζω λεπτομερῶς, examiner minutieusement; ἐξετάζω ἐκ τοῦ σύνεγγυς, regarder de trop près; διυλίζω, raffiner; ἐξετάζω ἀκριβῶς, ἐξελέγχω, éplucher, βλ. καὶ **λεπτολογῶ**.

ψιλομελαγχροινός, ή, όν· ὑπομέλας, ἀνοιχτοκαστάνινος, brun clair; μελαγχροινούτσικος, brunet, ette, adj.

ψιλομύτης, ὁ, θηλ. ψιλομύτα, ὁ ἔχων ψιλὴν (λεπτὴν) τὴν ὄσφρησιν, qui a l'odorat fin ; [συνεκδ.] difficile [à contenter].

ψιλός, ή, όν, λεπτός, λεπτοφυής, fin, e, adj. ἰσχνός, λεπτός, délié, ée, adj. λεπτός, λιγνός, mince, adj. λεπτός, ἰσχνός, maigre, adj. ἰσχνός, ἀδύνατος, λεπτός, grêle (=long et menu), adj. || — πανί, toile fine (déliée; [έν.] ἀραιόν, claire); ψιλὴ κλωστή, fil délié (fin); || — χαρτί, papier fin ; || πολὺ ψιλὸν χαρτί, papier très mince ; || — ῥαβδί, bâton menu ; || — γράψιμον, écriture fine ; || ψιλὰ ἔξοδα, menus frais ; || ψιλὰ σκάγια, menu plomb;cendrée, n.f. || ψιλὴ βροχή, petite pluie; pluie fine ; || ψιλὴ φωνή, voix grêle (aiguë) (=λεπτή, ὀξεῖα)· || ψιλὸν νερόν· βλ. **νερόν**· || ψιλὴ δουλειά, travail fin (délicat) = λεπτὴ ἐργασία. § [οὐδ. πληθ. οὐσ.] ψιλὰ (κερμάτια), menue monnaie ; [συνεκδ.] [petite somme d'] argent ; || δὲν ἔχω (δὲν κρατῶ), ψιλά, je n'ai pas de monnaie sur moi. § ψιλὸς [ἀρχ.], ὁ ἀπογεγυμνωμένος ἀπὸ προέχοντα, περιστοιχίζοντα ἀντικείμενα, ὁ ἀπογυμνωμένος τὰς τρίχας, φαλακρός, λεῖος καὶ ἐν γένει γυμνός, nu, e, adj. ἁπλοῦς, simple, adj. || [νομ.] ψιλὴ κυριότης, nue-proprieté, n. f. || ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι, de nom ; par le nom seulement ; [λατ.] ad honores ; in partibus ; || ἐπὶ ψιλοῦ, à cru, ἄνευ προεξοχῶν· ἐπὶ γυμνοῦ μέρους· βλ. **προεξοχή, γυμνός.** § — [γραμμ.], ὁ μὴ δασύς, non aspiré ; doux ; βλ. **ψιλή.** § — [θηλ. οὐσ.], βλ. **ψιλή.** § — [στρατ. οὐσ.], οἱ **ψιλοί**, les chasseurs ; βλ. **κυνηγός.** § — [ἀρχ.], psiles, psilites, τὸ ἐλαφρὸν πεζικὸν τῶν Ἑλλήνων· βλ. **πεζικόν.**

ψιλοῦμαι [γραμμ.], σημειοῦμαι διὰ ψιλῆς (πνεύματος ψιλοῦ), être marqué de l'esprit doux. § —, βλ. ψιλόω.

ψίλουρος, βλ. μύουρος.

ψιλόφλουδος, ος, ον [δημ.], λεπτόφλουδος, λεπτόφλοιος, ὁ ἔχων λεπτὸν φλοιόν, qui a l'écorce mince.

ψιλόω-ῶ· μέλ. ώσω (ἀποψιλόω), κάμνω τι ψιλόν, γυμνόν, ἀποστερῶ τινός τι, dépouiller, dégarnir de. § —, ἀφαιρῶ τινὸς τὰς τρίχας, ποιῶ φαλακρόν, γυμνόν, ψιλόω, épiler; || ψιλόω, dépiler, faire tomber le poil, les cheveux. § ψιλοῦμαι (ἀποψιλοῦμαι), ἀπογυμνοῦμαι, être dépouillé, ée ; dégarni (e) de.

ψιλῶ (όω), μέλ. ώσω· βλ. ψιλόω.

ψίλωσις, εως, ἡ· μάδησις, épilation, n.f. action d'épiler, d'arracher des poils· || ψίλωσις, dépilation, n. f. action de dépiler.

ψιλωτικός, ή, όν (ἀποπτωτικός, μαδητικός), épilatoire, adj. et n. λέγεται μέσον μηχανικόν, φυσικὸν ἢ χημικόν, ὅπερ ἐπιφέρει τὴν ἀπόπτωσιν τῶν τριχῶν· π. χ. ἀλοιφὴ ψηλωτική, onguent épilatoire. § ψιλωτικός, ή, όν dépilatoire, adj. λέγεται περὶ φαρμάκου πρὸς ἀπόπτωσιν τῶν τριχῶν : π. χ. pâte dépilatoire· || ψιλωτικὰ ἢ ψίλωθρα (épilatoires) εἶνε σκευασίαι χημικαὶ ἢ φαρμακευτικαὶ καυστικὴν ἔχουσαι ἰδιότητα καὶ συνεπαγόμεναι τὴν πτῶσιν τῶν τριχῶν· συνηθέστερα συστατικὰ αὐτῶν εἶνε τὸ ἔνυδρον θειϊκὸν ἀσβέστιον, ἢ ἄσβεστος, τὸ θειοῦχον ἀρσενικὸν κτλ. Ἄσβεστος τετριμμένη καὶ κόνις κιτρίνου θειούχου ἀρσενικοῦ διαλυόμενα ἐν ὀλίγῳ ὕδατι ἀποτελοῦσι μᾶζαν πολτώδη, δι' ἧς ἐὰν ἐγχρίωμεν τὴν τριχοφόρον ἐπιφάνειαν καὶ μετ' ὀλίγον πλύνωμεν διὰ θερμοῦ ὕδατος, αἱ τρίχες ἀποπίπτουσι.

ψιμάρι, τὸ [δημ.] καὶ

ψιμάρνι, τὸ [δημ.] (ἀπὸ τοῦ ὄψιμον, ὀψιμάριον) ἀρνίον ὄψιμον, ὀψιγενές, agneau tardif; tardillon, n. m. τὸ ὀψὲ γεννώμενον ἀρνίον κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ πρώϊμον ἀρνὶ καὶ γενικῶς **ὀψιγενής**, ής, ές, **ὀψιγόνος**· βλ. καὶ **ὀψιμάριον.**

ψιμίθιον, ου, τό· ψιμμύθιον καὶ

ψιμύθιον, ου, τό, κοινῶς τὸ **φτειασίδι**, fard, n. m. καὶ **σουλιμᾶς**, [blanc de] céruse, n. f. || τὸ ψιμμύθιον, blanc de plomb ou céruse, εἶνε **ἀνθρακικὸς** μόλυβδος (carbonate de plomb), κοινῶς τὸ στουπέτσι, ὅπερ ἐν πυκνῇ καταστάσει χρησιμεύει καὶ ὡς **ἐπίπλασμα** (ἤτοι ὡς ἐμφραγματικὴ οὐσία, mastic) διὰ τὰς συνδέσεις τεμαχίων ἀτμομηχανῶν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκφυγῆς τοῦ ἀτμοῦ· βλ. **λευκός**· || ψιμμυθίου ἐπίχρισμα· βλ. **ἐπίχρισμα**· || ψιμύθιον ἢ ψίμυθος, fard, n. m. ἐλέγετο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀλοιφὴ ἐκ μολύβδου δι' ὀξέων εἰς τίτανον μεταβαλλομένου· ἡ ἀλοιφὴ αὕτη ἦτο μὲν δηλητηριώδης, ἐχρησίμευεν ὅμως καὶ τότε ἵνα αἱ φιλάρεσκοι γυναῖκες ἐπιτρίβωσι τὸ πρόσωπον αὐτῶν ὅπως τοῦτο λευκὸν φαίνηται. Σήμερον λέγονται ψιμύθια διαφόρων εἰδῶν κόνεις, ὧν κυριωτάτη καὶ ἀγνοτάτη εἶνε ἡ ἐκ καθαρωτάτου ἀμύλου (κόλλας) κατασκευαζομένη συχνάκις ἀρωματικὴ χρησιμεύουσα ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ ΙΕ' αἰῶνος ὡς **κατάπασμα** τῆς κόμης καὶ τῆς φενάκης. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ὅμως τοῦ ΙΗ' αἰῶνος τὸ ἔθος τοῦτο ἐξεβλήθη τοῦ συρμοῦ καὶ σήμερον μεταχειρίζονται αὐτὴν αἱ γυναῖκες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, πρὸς λευκοτέραν καὶ τρυφεροτέραν τοῦ δέρματος αὐτῶν παράστασιν.

ψιμυθισμός, οῦ, ὁ· βλ. ψιμυθίωσις.

ψιμυθίτης, ου, ὁ [ὀρυκτόν], τοῦ βασιρρόμβου ὀρθοῦ συστήματος, cérusite, n. f. ἀνθρακικὸς μόλυβδος, carbonate de plomb.

ψιμυθιῶ (όω), μέλ. ώσω, ἀλείφω διὰ ψιμυθίου, κοινῶς **φτειασιδόνω**, farder ; λευκαίνω διὰ ψιμυθίου, blanchir avec de la céruse.

ψιμυθίωσις καὶ **ψιμιθίασις**, εως, ἡ καὶ ψιμυθισμός, τὸ ἀλείφειν μὲ ψιμύθιον, action de farder ou son résultat ; fardement. n. m. τὸ **φτειασίδωμα**, maquillage, n. m.

ψίξ, ψιχός, ὁ, ἡ· τοῦ ἄρτου τὸ ἔσωθεν, κοινῶς ἡ ψίχα, mie, n. f. βλ. λέξιν.

ψιττακίζω, μέλ. ίσω, ὁμιλῶ ὡς ὁ ψιττακός, parler comme un perroquet ; [συνεκδ.] ὁμιλῶ κακῶς, parler mal ; baragouiner ; βλ. καὶ **παπαγαλλίζω.**

ψιττακισμός, οῦ, ὁ· τὸ ὁμιλεῖν κακῶς, action de parler mal ; baragouinage, n. m.

ψιττακός, οῦ, ὁ· τὸ πτηνὸν ὁ **παπαγάλλος.**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ὅπερ ἀπομιμεῖται τὴν φωνὴν τοῦ ἀνθρώπου, perroquet, n. m. τὸ θηλ. λέγεται κοινῶς perruche, n. f. καὶ ἐν γένει ὁ ψιττακός.

ψίχα, ας, ἡ (τοῦ ψωμιοῦ) [δημ.], ψίξ, ψιχός, ὁ καὶ ἡ· τὸ ἔσωθεν τοῦ ἄρτου, mie, n. f. (ἀντίθ. τῆς κόρας, croûte); μικρὸν τεμάχιον ἄρτου, τὸ ψιχίον, miette, n. f. || ψίχα ψωμιοῦ, mie de pain; || μάζευσε ταὶς ψίχαις, ramassez les miettes = τὰ ψίχουλα. § —, τὸ μέσα, ἡ καρδιὰ μερικῶν δένδρων καὶ φυτῶν, π. χ. τῆς κουφοξηλιᾶς, κτλ. ἡ ἐντεριώνη, moelle [de sureau, etc.]; amande [d'une graine]. § — (σπόρου τινός), ὁ ἐσωτερικὸς καρπὸς αὐτοῦ, π. χ. τοῦ βερικοκίου, ροδακίνου καὶ τῶν τοιούτων.

ψίχα [δημ. ἐπίρ.] (ἐκ τοῦ ψυχίον), μικρὸν τεμάχιον ἔκ τινος ψυχίου, une miette de; ἐλάχιστον μέρος οἱουδήποτε πράγματος, ἐλάχιστον τεμάχιον, un brin; un grain; ὀλίγον, un peu· || δός μοι ψίχα νερό, ψωμί, κτλ. donnemoi un peu d'eau, de pain; etc.

ψίχαλον, ου, τὸ [δημ.], τὸ ψιχίον.

ψιχίον, ου, τό, κοινῶς ψίχαλο καὶ ψίχουλο, miette, n. f. ἐλάχιστον τεμάχιον τινός, π. χ. ἄρτου, κτλ. || τρίβω εἰς ψίχαλα (ψιχία)=θρύπτω (reduire en miettes), émietter.

ψιχοβράζω, μέλ. άσω [δημ.], βράζω εἰς ὀλίγην φωτιάν, faire bouillir à petit feu; σιγοβράζω, mijoter; mitonner.

ψιχοπιάνω [δημ. καὶ διάλ. Οἰνόης] κάμνω κάτι τι, μικρὰ πράγματα «ἅμα ἐψιχόπιασεν, ἐθάρρησε κάτι ἐγέντονε» = ἅμα ἔκαμε κάτι μικροδουλειαῖς, ἐνόμισε πῶς κάτι γένηκε.

ψίχουλον, τὸ [δημ.], miette, n.f. τὸ ψιχίον, ἐλάχιστον τεμάχιον τινός, π. χ. ἄρτου· || κάμνω (τρίβω εἰς) ψίχουλα, émietter; || δὲν ἔμεινε ψίχουλον, il n'en est pas resté une miette.

ψόα, ας, ἡ καὶ ψοιά, συνήθ. πληθ. ψόαι, ψοιαί, αἱ· οἱ περὶ τὴν ὀσφὺν μῦς μέχρι τῶν νεφρῶν (κατὰ Σχολ. Ἰλ.) κοινῶς τὸ φιλέτο, filet [de boeuf, etc.] «οἱ μὲν ἔνδοθεν κατὰ τὴν ὀσφὺν μύες καλοῦνται ψόαι καὶ νευρομῆτραι». § [ἀνατ.] ψόα, psoas (=lombes) n.m. ἑκάστη τῶν δύο ψοῶν, οἱ δύο περὶ τοὺς νεφροὺς μυῶνες, τὰ κοινῶς ἀπάκια.

ψόγος, ου, ὁ (βλ. ψέγω) (ἀντίθ. τῷ ἐπαίνος), ἡ μομφή, blâme, n. m. παρατήρησις, ἐπίκρισις, reproche, n. m. ἐπίκρισις, critique, n. f. § ψόγος [διάλ. Ἠπείρου] ὡς καὶ παρ' ἀρχαίοις «ἡ νύφη μας ψόγον δὲν ἔχει».

ψολόγια, τὰ [διάλ. Ἠπείρ.], ἴδε ψολογῶ.

ψολογῶ [διάλ. Ἠπείρ.] καταρῶμαι τινὰ ἀπόντα, ἢ ἀναθεματίζω νεκρὸν «τοῦ ψολογοῦν τὰ γονικά». Ἐκ τοῦ πίσω λέγω, ἢ ἐκ τοῦ ψέγω, ψόγος.

ψουνίζω [δημ.] βλ. ψωνίζω, ὀψωνιάζω.

ψοῦνος, τὸ [δημ.] βλ. ψώνιον, ὀψώνιον.

ψουροῦθι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] εἶδος ροφήματος ἐκ ψαθυρῶν (=εὐθράστων λαγάνων (πήττας) γιγνόμενον καὶ πληθ. ψουρούθια, τὸ δι' ἐπιβρέξεως τοῦ ἀλεύρου γινόμενον φαγητόν, ὁμοιάζον κατὰ πολὺ τὸν τραχανᾶν.

ψοφάκι, τὸ [δημ.] ἀρνακίς, ίδος, ἡ· fourrure d'agnelet; ἐκ προβάτων τοῦ ἀστραχάν, ὅθεν ἀστραχάν, astracan, n. m.

ψοφιάρις, ρα, ικο [διάλ. Οἰνόης], ἀδύνατος, σὰν ψοφῆμι, δειλός.

ψοφίμι, τὸ [δημ.], τὸ πτῶμα ζώου, τὸ θνησιμαῖον, charogne, n. f. βλ. λέξιν.

ψόφιος, α, ον [δημ.], νεκρός, τεθνεώς, mort, e, adj. crevé, ée, adj. (ἰδ. ἐπὶ ζώων)· || [μεταφ.] — τῆς πείνας, mourant de faim= θνήσκων τῆς πείνης, πειναλέος, λιμώσσων, affamé, ée, adj. || — διὰ νέα, affamé de nouvelles, κοινῶς πεθαμμένος διὰ νέα.

ψοφοδέεια, ας, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ ψοφοδεοῦς, ἡ δειλία, timidité, n. f.

ψοφοδεής, ής, ές· ὁ εἰς πάντα ψόφον πτοούμενος, τρομάζων, σκιαζόμενος, ἐκπλησσόμενος, qui tremble au moindre bruit, ὅθεν ὁ δειλός, timide, n. δειλός, φοβιτσιάρης, peureux, euse, adj. δειλός, poltron, onne, adj. couard, e, adj. δειλός, ὀλιγόψυχος, pusillanime, adj. δειλός, φοβιτσιάρης, περιδεής, ψοφοδεής, méticuleux, euse, adj. || — πολιτική, politique méticuleuse.

ψοφοδεῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ψοφοδεῆ, δειλόν, ὀλιγόψυχον, d'une manière pusillanime; pusillanimement, adv. μετὰ δειλίας, δειλῶς, περιδεῶς, méticuleusement, adv.

ψοφολογάει [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], καταφρονητικῶς ἐπὶ ἀνθρώπου βαθέως κοιμωμένου.

ψόφος, ου, ὁ· πᾶς ἦχος ἀκανόνιστος, μὴ παραγόμενος ὑπὸ κανονικῆς περιοδικῆς κινήσεως τοῦ ἀέρος, ὅθεν ἦχος, κρότος, θόρυβος, bruit, n. m. fracas, n. m. § — [συνήθ. δημ.] ἡ θανὴ [ζώου τινός], mort [d'un animal]; ἐπιδημικὸς θάνατος τῶν ζώων (φθόρος), ἡ θνησιμότης [τῶν ζώων], mortalité [des bêtes]; ἐπιζωοτία, épizootie, n. f. || || κακὸς ψόφος! [κατάρα], que la fièvre le serre! que la peste le crève; || ἔλα, ψόφος! allons, chut! tais-toi.

ψοφῶ [δημ.] [ἐπὶ ζώων], θνήσκω, mourir; crever; || ἐψόφησε σὰν σκύλος, il est mort, il a crevé comme un chien; || [μεταφ.] ψοφᾷ τῆς πείνης, il meurt, il crève de faim; || ψοφᾷ νὰ χορεύσῃ, il meurt d'envie de danser; || ψοφᾷ δι' αὐτόν, elle raffolle de cet homme· || ἐψόφησεν ὁ μαῦρός μου χορτάρι μὴ φυτρώσῃ [παροιμ.] [ἐμοῦ θανόντος γαῖα μιχθήτω πυρί] =après moi le déluge, ἤτοι μετὰ τὸν θάνατόν μου ἂς ἐπέλθῃ κατακλυσμός.

ψυ(γ)αδιάζω [διαλ. Καρπάθου], συκοφαντῶ.

ψυγεῖον, ου, τὸ [ἀτμομηχ.], condenseur, n. m. ou condensateur (καλεῖται ἐπίσης ὑπό τινων συμπυκνωτήρ, ῆρος, ὁ)· συσκευὴ ἐν ᾗ εἰσέρχεται καὶ ὑγροποιεῖται ὁ ἀτμὸς εἴς τινας ἀτμομηχανάς, ἤτοι συσκευὴ ἀποτελουμένη ἐκ μεγάλου κεκλεισμένου δοχείου ἐν ᾧ γίνεται ἡ ἐξυδάτωσις (condensation) τοῦ ἐκ τῶν κυλίνδρων ἀτμομηχανῆς τινος μετὰ τὴν ἐνέργειάν του ἐξερχομένου ἀτμοῦ, διὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐπενεργείας ψυχροῦ ὕδατος, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς

ἀπολαβῆς ὕδατος ὑπὸ σχετικήν τινα θερμοκρασίαν πρὸς παροχὴν εἰς τοὺς λέβητας, καὶ πρὸς ἐλάττωσιν τῆς ἐν τοῖς κυλίνδροις ἐπὶ τῶν ἐμβόλων **ἀντιθλίψεως** (contre-pression) τῆς ἐξασκουμένης ἐκ τοῦ χρησιμοποιηθέντος ἤδη ἀτμοῦ· τὸ **ψυγεῖον** ἀναλόγως τῆς λειτουργίας του διακρίνεται εἰς :

Ψυγεῖον ῥαντίσεως ἢ **ψυγεῖον ἀναμίξεως**, condenseur ordinaire ou condenseur par mélange, ἐν ᾧ ὁ εἰσερχόμενος ἀτμὸς ἐξυδατοῦται συνεπείᾳ τῆς μετὰ ψυχροῦ ὕδατος ἀναμίξεώς του, ὅπερ εἰσέρχεται ὑπὸ μορφὴν πίδακος **ἐκ ῥαντιστηρίου μηχανήματος** (appareil d'injection), καὶ εἰς :

Ψυγεῖον ἐπιφανείας ἢ ψυγεῖον **αὐλωτόν**, condenseur à (ἢ par) surface ou condenseur tubulaire, ἐν ᾧ ὁ εἰσερχόμενος ἀτμὸς ἐξυδατοῦται δι' ἐπαφῆς ἐπὶ ψυχρᾶς ἐπιφανείας ἀποτελουμένης ἐκ πληθύος αὐλῶν ἐν οἷς κυκλοφορεῖ ψυχρὸν ὕδωρ· βλ. καὶ **ἀεροψυχεῖον**.

ψύδι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], τὸ βεβαμμένον τῶν ὑποδημάτων δέρμα· βλ. καὶ **ψίδι**.

ψύδραξ, αχος, ὁ· κοινῶς **κουκκοῦδι**· βλέπε **σπυρί**.

ψυή, ἡ [διάλ. Ἠπείρου], ἡ **ψυχή**.

ψυκτήρ, ῆρος, ὁ· τὸ χρησιμεῦον δι' ἀπόψυξιν τινός, rafraîchissoir, n. m. ἡ παγοτιέρα, glacière, n. f. βλ. καὶ **κρυολόγος**. § —, βλ. **δῖνος**.

ψύλληθρο, τὸ [διάλ. Λευκαδ.], θάμνος, δι' οὗ, ὡς νομίζεται, σαίροντες τὴν οἰκίαν ἀφανίζουσι τὰς ψύλλας· ὁπόθεν καὶ τὸ ὄνομα ὁ θάμνος ἔσχε.

ψυλλιά, ἡ [διάλ. Ἠπείρ.], ἀφῃρημένον τοῦ ψύλλου, πληθὺς ψύλλων.

ψυλλίζουμη [Αἰτωλ. ἰδίωμ.], συλλαμβάνω τοὺς ψύλλους, **ψυλλίζω**.

ψυλλιάζω, μέλ. άσω· γεμίζω ἀπὸ ψύλλους, se remplir de puces.

ψυλλίζω, μέλ. ίσω· κυνηγῶ (συλλαμβάνω, ἐκβάλλω) τοὺς ψύλλους, se débarrasser des (ôter les) puces ; épucer.

ψύλλισμα, ατος, τό· τὸ ἀφαιρεῖν τοὺς ψύλλους. action d'épucer.

ψυλλοβότανον, ου, τό· βοτάνη τῶν ψύλλων, herbe aux puces ; τὸ ψύλλιον, pucier, n. m.

ψύλλος, ου, ὁ· puce, n. f. πρότυφον γένος των ἀφανοπτέρων ἐντόμων· ‖ ζητῶ ψύλλους εἰς τ' ἄχυρα [παροιμ.], chercher une aiguille dans une botte de foin ; chercher la petite bête ; ‖ διὰ ψύλλου πήδημα [φρ.], pour [un] rien ; διὰ τίποτε, δωρεάν, gratuitement, adv. ἄνευ σπουδαίου λόγου, sans rime ni raison ; à propos de bottes.

ψυλλοχέσματα καὶ ἐν Αἰτωλικῷ **ψ[υ]λλουχέσματα**, λέγονται τὰ ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων ἀφιέμενα ἴχνη (περιττώματα) τῶν ψύλλων.

ψύξις, εως, ἡ (οὐχὶ ψύξις) (ἀντιθ. τῷ θερμότης), «στέρησις θερμότητος **ἐστίν**» Ἀριστοτ. ψύχρανσις, κρύωμα, refroidissement, n. m. ψύχρανσις, κατάψυξις, réfrigération, n. f. § **ψύξις** ἀτμοῦ, condensation, n. f. **ἐξυδάτωσις**, ἡ· ἡ μετατροπὴ τοῦ ἀτμοῦ εἰς ὕδωρ διὰ τῆς ἀποψύξεως. Ἐπίσης condensation καλεῖται καὶ ἡ πρᾶξις, ἤτοι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργείας τοῦ **ψυγείου** (condenseur).

ψυχαγωγία, ας, ἡ· θέλξις, τὸ θέλγητρον, δέλεαρ διὰ τὴν ψυχήν, δι' οὗ τις διευθύνει αὐτήν, τὴν προσελκύει, καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι εὐφραίνει τὴν ψυχήν, ἡ διασκέδασις, récréation, n. f. divertissement, n. m. [διδ.] phsychagogie, n. m.

ψυχαγωγικός, ή, όν· ὁ τὰς ψυχὰς προσελκύων, εὐφραίνων, διασκεδαστικός, récréatif, ive, adj. § — [ἰατρ.] phsychagogique, adj. ἀναληπτικός, ἐπαναφέρων τὰς δυνάμεις ἀπὸ λειποθυμίας· ‖ φάρμακον ψυχαγωγικὸν (ἀναληπτικόν), médicament phsychagogique.

ψυχαγωγῶ (έω), μέλ. ήσω· ὁ τέρπων, εὐφραίνων, διασκεδάζων τὴν ψυχήν, διασκεδάζω, récréer ou divertir.

ψυχαράκι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου] ἄνθρωπος τῆς ψυχῆς, δηλ. ἄκακος, ἀθῷος.

ψ(υ)χαριά, ᾶς [διάλ. Ἠπείρου] θυγάτηρ θετή, ἡ **ψυχοκόρη**.

ψυχασθένεια, ας, ἡ· psychasténie (προφ. ka) (ψυχὴ καὶ ἀσθένεια) n. f. ψυχονεύρωσις συγγενὴς τῆς νευρασθενείας καὶ τύπων τινῶν τῶν συστηματικῶν φρενητίδων.

ψυχασθενικός, ή, όν· psychasténique (προφ. ka) adj. ὁ σχετιζόμενος ἢ ἀνήκων εἰς τὴν ψυχασθένειαν· ‖ ψυχασθενικὴ κατάστασις, état psychasténique.

ψυχή, ῆς, ἡ· âme, n. f. ὑπὸ τὴν λέξιν ταύτην ἐννοεῖτο τὸ κατ' ἀρχὰς οὐδὲν ἄλλο ἢ ἡ ζωτικὴ δύναμις τῶν ὀργανικῶν ὄντων, ἡ ἀρχὴ τῆς ἐνεργείας ἐν αὐτοῖς ἐφ' ὅσον ζῶσιν· εἰς ταύτην δὲ εἶτα ἀπεδίδετο καὶ ἰδία ὕπαρξις καὶ μετὰ τὸν χωρισμὸν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ σώματος διὰ τοῦ θανάτου. Τὴν σήμερον κατέληξαν εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἔννοιαν τῆς ψυχῆς ὡς δυνάμεως (ἢ οὐσίας) δηλουμένης διὰ τῶν λειτουργιῶν τοῦ νοεῖν, συναισθάνεσθαι καὶ ὀρέγεσθαι· [μεταφ.] ψυχὴ ἀντὶ καρδία, δύναμις, θάρρος, cœur, n.m. courage, n. m. ‖ — εὐγενής, χαμερπής, âme noble, abjecte ; ‖ τὴν ψυχὴν πονηρός, d'un cœur pervers ; ‖ τὰ ὄμματα εἶνε τὸ κάτοπτρον τῆς ψυχῆς, les yeux sont le miroir de l'âme ; ‖ μὲ σῶμα καὶ ψυχήν, corps et âme ; ‖ μὲ ὅλην μου τὴν ψυχήν, de toute mon âme ; ‖ ξεψυχῶ [ἐκπνέω], rendre le dernier soupir, l'âme ; expirer ; ‖ **ἐβγῆκεν** ἡ ψυχή του, il a rendu l'âme ; [**καὶ μεταφ.**] il s'est donné beaucoup de peine ; il est hors d'haleine ; il n'en peut plus ; ‖ μοῦ ἔβγαλε τὴν ψυχὴν [φρ.], il m'a exaspéré ; il m'a tourmenté (harcelé); ‖ δὲν ἔχει ψυχὴν [μέσα του], il manque de courage (de cœur) ; [δημ.] il n'a pas de cœur au ventre ; ‖ ἐδῶ πιάνεται ἡ ψυχή του ἀνθρώπου, ici on étouffe (on ne peut pas respirer); ‖ δὲν βαστᾷ ἡ ψυχή μου νά, je n'ai pas le courage de ; ‖ εἶνε κακῆς ψυχῆς ἄνθρωπος, c'est un mauvais cœur ; il est méchant ; ‖ δὲν θέλω νὰ τὸ ἔχω εἰς τὴν ψυχήν μου, je ne veux pas avoir cela sur la con-

science ; || διὰ τὴν ψυχήν του, pour le salut de son âme ; || εἰς τὴν ψυχήν μου ! [ὅρκ.], sur mon âme! || ψυχή μου! [προσφώ. ἀγάπης] mon âme ! mon cœur ! mon chéri ! [καὶ ἁπλῶς] mon ami ! mon cher ! || [πλεοναστικῶς] ψυχή μου ! τί ὡραῖα ! oh ! que c'est beau ! || καλὴ ψυχή ! [εὐχὴ πρὸς γέροντας], je vous souhaite une bonne fin (une mort heureuse). § ψυχή, τὸ ζῶν (ὑπάρχων) ἄτομον, être vivant ; τὸ ἄτομον, personne, n. f. ἡ ψυχή, âme ; || [ἀντὶ πληθυσμός, κάτοικος], χιλίων ψυχῶν, de mille âmes ; || δὲν ηὗρα ψυχήν, je n'y ai pas trouvé âme vivante ; || δὲν ἦτο ψυχή, il n'y avait pas âme qui vive ; || [καὶ ἀπολ.] ψυχή ! personne=οὐδείς. § —, κύριος μοχλός, moteur principal, agent, ἡ ζωή, ἡ ψυχή, âme, n. f. || ἦτον ἡ ψυχὴ τῆς συνωμοσίας, il était l'âme de la conspiration ; || ἡ πειθαρχία, εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ στρατοῦ, la discipline est l'âme de l'armée. § [πληθ.] âmes des morts=αἱ ψυχαὶ τῶν ἀποθαμμένων (σχετικῶς ὡς πρὸς τὰ σώματά των), αἱ σκιαί, τὰ εἴδωλα, mânes, pl. || τὸ σάββατον τῶν ψυχῶν· βλ. ψυχοσάββατον. § — [ἐντ.] καλεῖται οὕτω τὸ τέλειον ἔντομον τὸ προελθὸν διὰ μεταμορφώσεως εἰς τὰς **χρυσαλλίδας**, papillon, n. m. § [μυθολ.] **Ψυχή**, Psyché, n. f. ἡ σύζυγος τοῦ Ἔρωτος, προσωποποίησις τῆς ψυχῆς, papillon, n. m. βλ. λέξιν. § ψυχή, âme [du violon]. § ἡ ψυχὴ (σιδηρᾶς δοκοῦ), âme (d'une poutre en fer), οὕτως ἐκλήθη ὑπὸ τῶν μηχανικῶν ὁ **κορμὸς** διπλοσταυρούχου (en double T) σιδηρᾶς δοκοῦ. § — [ξυλουρ.] âme, n.f. τὸ μεσαῖον τεμάχιον τοῦ ξύλου, προκειμένου περὶ ἡνωμένων τεμαχίων, κοινῶς ἡ καρδιά.

ψυχιατρία, ας, ἡ καὶ **ψυχιατρική**, psychiatrie, n. f. médecine spéciale des maladies mentales, καλεῖται οὕτω κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης ἀσχολούμενος περὶ τὴν μελέτην καὶ θεραπείαν ἢ **ψυχοπαθειῶν** ἢ ψυχώσεων ἢ **φρενίτιδων** νόσων.

ψυχιατρικός, ή, όν, psychiatrique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ψυχιατρίαν· || σύστημα ψυχιατρικόν, système psychiatrique. § [οὐσ. θηλ.] βλ. **ψυχιατρία.**

ψυχίατρος, ου, ὁ· pshychiatre, n. m. ἰατρὸς τῶν ψυχώσεων ἢ φρενιτίδων νόσων, médecin des maladies mentales. § **φρενολόγος**, aliéniste, n. m. ἰατρὸς περιποιούμενος τοὺς φρενοπαθεῖς.

ψυχικάρης, α, ικον [δημ.], ἐλεήμων, charitable, adj. ἐλεήμων, οἰκτίρμων, miséricordieux, euse.

ψυχικόν, οῦ, τὸ [δημ.], ἡ εὐποιΐα, charité, n. f. ἡ **ἐλεημοσύνη**, aumône, n. f. βλ. λέξιν. § —, τὸ κενὸν τοῦ στομάχου, creux de l'estomac, ἡ μετὰ τὸ στέρνον καὶ παρὰ τὸν στόμαχον χώρα. § [ἐν.] τὸ ἔλεος, ἡ συγγνώμη, pardon, n. m. ἡ χάρις, grâce, n. f.

ψυχικός, ή, όν· ἀφορῶν τὴν ψυχήν, de l'âme ; || ψυχικὴ διάθεσις, humeur, n. f. vice d'humeur = (ἐλάττωμα) κακὴ ψυχικὴ διάθεσις = χαρακτήρ· || ψυχικὴ ὁρμὴ = emportement, n. m. βλ. καὶ **βρασμός**· || ψυχικός, psychique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ψυχὴν ἢ μὲ τὰς διανοητικὰς δυνάμεις (facultés mentales), ὅθεν διανοητικός, mental, ale, aux, adj.

ψυχικῶς [ἐπίρ.], ἐν τῇ ψυχῇ, dans l'âme ; διανοητικῶς, mentalement, adj. ὑπὸ ψυχικὴν ἔποψιν, au point de vue psychique.

ψυχισμός, οῦ, ὁ· psychisme (προφ. ki) (ἐκ τοῦ ψυχή, âme), n. m. σύστημα φιλοσοφικόν, ὅπερ ὑποθέτει τὴν ψυχὴν συνισταμένην ἐξ εἰδικοῦ τινος ῥευστοῦ.

ψυχιστής, οῦ, ἡ· psychiste (προφ. ki) n. ὀπαδὸς τοῦ ψυχισμοῦ.

ψυχίτσα [δημ.], βλ. **ψυχοῦλα.**

ψυχό, psycho (προφ. ko) προσυνθετικὸν σημαῖνον τὴν ψυχὴν (âme) καὶ παραγόμενον ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ ψυχή=πνοὴ (souffle).

ψυχοβλαβής, ής, ές, τὴν ψυχὴν βλάπτων, βλαβερὸς εἰς τὴν ψυχήν, nuisible à l'âme.

ψυχοβόρος, ος, ον· ψυχοφθόρος, ὁ κατατρώγων, φθείρων τὴν ψυχήν, qui dévore l'âme; qui ronge le cœur.

ψυχογένεια, ας ἡ· psychogénèse (προφ. ko) (ψυχὴ καὶ γένεσις, formation), n. f. μέρος τῆς φυσιολογικῆς ψυχολογίας ἢ ψυχοφυσιολογίας πραγματευόμενον περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ψυχῆς, περὶ τῆς συνειδήσεως, τῆς μνήμης, τῆς διανοίας καὶ τῆς θελήσεως.

ψυχογνωσία, ας, ἡ· psychognosie (προφ. ko) (ψυχή, âme καὶ γνῶσις, connaissance), n. f. βαθεῖα γνῶσις τῶν ἰδιοτήτων τῆς ψυχῆς.

ψυχογραφικός, ή, όν· psychographique, adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ψυχογραφίαν.

ψυχογραφία, ας, ἡ· psychographie (προφ. ko) (ψυχή, âme καὶ γράφειν, περιγράφειν, décrire), n. f. ἱστορία ἢ περιγραφὴ τῆς ψυχῆς καὶ τῶν ἰδιοτήτων αὐτῆς.

ψυχογράφος, ου, ὁ· psychographe (προφ. ko) (ψυχή, âme καὶ γραφή, περιγραφή, description) n. m. συγγραφεὺς ψυχογραφίας, auteur d'une psychographie.

ψυχογυιός, οῦ, [δημ.] καὶ ψυχοπαῖδι, υἱόθετος, θετὸς υἱός, fils adoptif.

ψυχοθεραπεία, ας, ἡ· psychothérapie (προφ. ko) n. f. τὸ σύνολον τῶν θεραπευτικῶν μεθόδων τῶν ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τῶν ψυχικῶν καὶ φυσικῶν διαταράξεων.

ψυχοκόρη, ης, ἡ· ἡ ψυχοπαῖδα, υἱόθετος, θετὴ θυγάτηρ, fille adoptive.

ψυχοκτόνος, ος, ον· ὁ κτείνων τὴν ψυχήν, qui tue l'âme.

ψυχοληψία, ας, ἡ· psycholepsie (προφ. ko) (ψυχή, âme καὶ λαμβάνειν, prendre) n.f. κατάπτωσις τῆς ψυχικῆς ἢ διανοητικῆς ἐντάσεως παρουσιαζομένη κατὰ τὰς ψυχασθενικὰς καταστάσεις. Συνών. τοῦ **φρενοληψία** (phrénolepsie).

ψυχολογία, ας, ἡ· psychologie, n.f. καλεῖται τὸ μέρος τῆς φιλοσοφίας τὸ πραγματευόμενον περὶ τῆς ψυχῆς, τῶν δυνάμεων καὶ τῶν δράσεων αὐτῆς. **Πολιτικονομικὴ ψυχολογία** σκοπὸν ἔχει ν' ἀποδείξῃ διὰ τίνων ἀσθενειῶν

παραβλάπτεται ἡ εἰς ἕκαστον ἄνθρωπον προϋποτιθεμένη ψυχολογικὴ ἱκανότης νὰ ἐκτελῇ ὑποθέσεις ἐγκύρους ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου. Ὑπὸ ἰατρικὴν ἔποψιν ἐξετάζονται ἐν τῇ πολιτικονομικῇ ψυχολογίᾳ αἱ αὐταὶ παθήσεις αἱ καὶ ὑπὸ τῆς ποινικῆς ψυχολογίας ἐξεταζόμεναι. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλαι τινὲς ὡς ἡ ἀφασία, τὰ φωτεινὰ διαλείμματα (intervalles lucides) τὰ ὁποῖα ἀναφαίνονται κατὰ τὴν διάρκειαν χρονίων παθήσεων τῶν φρενῶν, καὶ αἱ καταστάσεις αὐταὶ ἔχουν ἐνδιαφέρον μᾶλλον διὰ τὴν πολιτικονομικὴν ψυχολογίαν.

ψυχολογικός, ή, όν· psychologique, adj. ἀφορῶν ἢ ἔχων σχέσιν μὲ τὴν ψυχολογίαν· ‖ νόμοι ψυχολογικοί, lois psychologiques.

ψυχολογικῶς [ἐπίρ.], psychologiquement, adv. ὑπὸ ψυχολογικὴν ἔποψιν.

ψυχολόγος, ου, ὁ· psychologue, n. m. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν ψυχολογίαν καὶ γράφων περὶ αὐτῆς. Λέγουσιν ἐπίσης psychologiste, n. m.

ψυχολογῶ (έω), μέλ. ήσω, καταγίνομαι εἰς τὴν ψυχολογίαν, s'occuper de psychologie; ἀναλύω ψυχολογικῶς, analyser psychologiquement; psychologiser.

ψυχομάννα, ας, ἡ [δημ.] εἰσποίητος μήτηρ, θετὴ μήτηρ, mère adoptive.

ψυχομαχητὸν [δημ.] ψυχορραγία, ἡ ἀγωνία [τοῦ θανάτου], agonie [de la mort;] ὁ ῥόγχος, râle, n. m. ou râlement, n. m. κοινῶς τὸ ἀγχομαχητόν, τὸ ῥογχαλητὸν (ὁ ῥόγχος) τοῦ ψυχορραγοῦντος (τοῦ ψυχομαχοῦντος).

ψυχομαχῶ (έω), μέλ. ήσω [δημ.] ψυχορραγέω-ῶ, εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀγωνίαν (τοῦ θανάτου), être à l'agonie; ἀγωνιῶ, ψυχορραγῶ, agoniser; ῥέγχω, ψυχορραγῶ, râler.

ψυχομετρία, ας, ἡ· psychométrie (προφ. ko) n. f. [φυσιολ.] μέτρησις ἢ ἐκτίμησις τῶν ἠθικῶν καὶ διανοητικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου, ἤτοι τῆς διανοητικῆς αὐτοῦ καταστάσεως.

ψυχομετρικός, ή, όν· psychométrique (προφ. ko) adj. [φυσιολ.] ἀφορῶν τὴν ψυχομετρίαν· ‖ μέθοδοι ψυχομετρικαί, procédés psychométriques.

ψυχομετρολογία, ας, ἡ· psychométrologie (προφ. ko) n. f. [φυσιολ.] πραγματεία ἐπὶ τῆς τέχνης τοῦ μετρᾶν καὶ ἐκτιμᾶν τὰς ἠθικὰς καὶ διανοητικὰς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου (les facultés morales et intellectuelles de l'homme).

ψυχομετρολογικός, ή, όν· psychométrologique, adj. ἀφορῶν τὴν ψυχομετρολογίαν.

ψυχόμετρον, ου, τό· psychomètre (προφ. ko) (ψυχὴ καὶ μέτρον) n. m. [φυσιολ.] ὄργανον προταθὲν πρὸς ἐκτίμησιν τῶν ἠθικῶν καὶ διανοητικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου (facultés morales et intellectuelles de l'homme), ἤτοι τῆς διανοητικῆς αὐτοῦ καταστάσεως.

ψυχονεύρωσις, εως, ἡ· psychonévrose (προφ. ko) n. f. [παθολ.] ἐνδιάμεσος κατάστασις μεταξὺ τῆς ψυχώσεως καὶ τῆς ἀληθοῦς νευρώσεως καὶ ἧς ὁ τύπος εἶνε ἡ ψυχασθένεια καὶ ἐλαφρὰ αὐτῆς μορφὴ ἡ ψυχοληψία.

ψυχοπάθεια, ας, ἡ· psychopathie (προφ. ko) (ψυχὴ καὶ πάθος, maladie) n. f. φρενιτικὴ νόσος, maladie mentale. Λέγουσι συχνότερον **φρενοβλάβεια** (vésanie) καὶ ψύχωσις (psychose).

ψυχοπαῖδα, ας, ἡ [δημ.], ἡ ψυχοκόρη, υἱόθετος, θετὴ θυγάτηρ, fille adoptive.

ψυχοπαῖδι, τὸ [δημ.], ψυχογυιός, υἱόθετος, θετὸν τέκνον (παιδί, υἱός), enfant adoptif.

ψυχοπατέρας, α, ὁ· θετὸς πατήρ, père adoptif.

ψυχοπιάνω, μέλ. θὰ ψυχοπιασθῶ [δημ.] καὶ [μέσ.] ψυχοπιάνομαι, ἀναλαμβάνω δυνάμεις, reprendre ses forces; ἀποκαθίσταμαι κατόπιν ἀπωλείας τινός, se remettre [après une perte]; ἀναλαμβάνω (ἠθικῶς), se relever; συνέρχομαι εἰς ἐμαυτόν, revenir.

ψυχοπονῶ (έω), μέλ. έσω [δημ.], αἰσθάνομαι ψυχικὸν ἄλγος, éprouver les peines de l'âme; οἰκτείρω, συμπαθῶ, compatir.

ψυχορράγημα, ατος, τὸ καὶ

ψυχορραγία, ας, ἡ, κοινῶς ψυχομαχητόν, ἡ ἀγωνία τοῦ θανάτου, agonie (n. f.) [de la mort]; ὁ ῥόγχος, râle, n. m. ou râlement, n. m. κοινῶς τὸ ἀγχομαχητόν, τὸ ῥογχαλητὸν (ὁ ῥόγχος) τοῦ ψυχορραγοῦντος (ψυχομαχοῦντος).

ψυχορραγῶ (έω), μέλ. ήσω, κοινῶς ψυχομαχῶ, ἀπορρήγνυμι, ἀποσπῶ τὴν ψυχήν, ὅθεν πνέω τὰ λοίσθια, παλαίω μὲ τὸν θάνατον, εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀγωνίαν τοῦ θανάτου, être à l'agonie; ἀγωνιῶ, ψυχορραγῶ, agoniser; ῥέγχω, ψυχορραγῶ, râler.

ψυχορραγῶν, οῦσα, όν· ἑτοιμοθάνατος, ἐπιθάνατος, μέλλων νὰ ἀποθάνῃ, moribond, onde, adj. et n.

ψῦχος εος-ους, τό, κοινῶς τὸ **κρύο** (ἀντιθ. τῷ **θερμότης**) froid, n. m. (βλ. καὶ καιρός), ἡ ψυχρότης, froideur, n. f. ἤτοι ἡ κατάστασις τοῦ ψυχροῦ, état de ce qui est froid; ἐπίσης ἡ ψυχρότης, froidure, n. f. βλ. λέξιν· ‖ εἶνε (κάμνει) ψῦχος, il fait froid; ‖ τὰ πρῶτα ψύχη τοῦ χειμῶνος, les premiers froids de l'hiver; ‖ τρέμω ἀπὸ τὸ ψῦχος, transir de froid=ῥιγῶ, frissonner; ‖ εὐαίσθητος εἰς τὸ ψῦχος, sensible au froid (κρυουλιάρης), frileux, euse, adj. ‖ τὸ ψῦχος τοῦ ὕδατος, la froideur de l'eau; ‖ τὸ ψῦχος τοῦ κλίματος, la froidure du climat. § ψῦχος, froid, n. m. καλεῖται ἡ σχετικὴ ἔλλειψις αἰσθητῆς θερμότητος· ὅθεν δὲν ὑπάρχει ὡρισμένον ὅριον μεταξὺ θερμότητος καὶ ψύχους μόνον δὲ ἐκ συνθήκης ὀνομάζομεν βαθμοὺς ψύχους τοὺς ὑπὸ τὸ σημεῖον τῆς πήξεως τοῦ ὕδατος· ὅταν τὸ δέρμα διὰ τῶν νεύρων αἰσθάνεται ὅτι τὸ ἀπτόμενον αὐτοῦ ἀντικείμενον ἢ ὁ περιβάλλων αὐτὸ ἀὴρ περιέχει ὀλιγωτέραν θερμότητα ἢ αὐτὸ τὸ ἴδιον, καλοῦμεν τὸ ἀντικείμενον ψυχρόν· κατὰ πολὺ ὅμως ἐπιδρᾷ ἐνταῦθα ἡ συνήθεια, γνωστὸν δ' εἶνε ὅτι κατὰ τὸ θέρος αἰσθανόμεθα ψῦχος ἐν βαθμοῖς θερμότητος ἐν οἷς κατὰ τὸν χειμῶνα ἔχομεν τὸ αἴσθημα θερμότητος. Πᾶν ὅπερ ἀπορροφᾷ θερμότητα παράγει ψῦχος, ὡς π. χ. ἡ ταχεῖα ἐξάτμισις ὑγρῶν, ἡ δὲ ἰδιότης αὐτὴ χρη-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

σιμεύει π.χ. πρὸς παραγωγὴν τεχνητοῦ πάγου.

ψυχοσάββατον, τό· ἡμέρα τῶν νεκρῶν, jour des morts ; ἑορτὴ τῶν ψυχῶν fête des âmes ; σάββατον ἀφιερωμένον εἰς μνημόσυνον τῶν νεκρῶν, samedi consacré à la commémoration des morts.

ψυχοσώστης, ου, ὁ καὶ

ψυχοσωτήριος, ος, ον· ὁ τὰς ψυχὰς σώζων, ὁ σώζων τὴν ψυχήν, qui sauve l'âme ; σωτήριος, salutaire, adj.

ψυχοταράζω [διάλ. Νάξου], παρoργίζω, συγχίζω τινά.

ψυχουϊὸς [δημ.] βλ. ψυχογυιός.

ψυχοῦλα, ας, ἡ· ὑποκορ. τοῦ ψυχή, ψυχάριον, âmelette ou âmette, n. f. μικρὰ ψυχή, petite âme ; ‖ [εὔχρ. ἐν προσφ.] ψυχοῦλα ! μου ! mon âme ! ma chère âme ! mon petit cœur.

ψυχουπαῖδα, ἡ [Αἰτωλ. ἰδίωμα] ἀντὶ ψυχοπαῖδα, ἡ ὑπηρέτρια.

ψυχοῦμαι [διάλ. Οἰνόης], ἔχω ἐλειογενῆ πυρετόν, πυρέσσω.

ψυχοφθόρος, ος, ον, τὴν ψυχὴν (τὴν ζωὴν) φθείρων, qui corrompt l'âme, ὅθεν θανάσιμος, qui attaque le principe de la vie.

ψυχοφυσική, ῆς, ἡ [φιλοσ.], psychophysique, n. f. χαλεῖται νεωτέρα τις ἐπιστήμη ἐξ ἴσου μετέχουσα τῆς τε φυσιολογίας καὶ τῆς ψυχολογίας, ἐρευνῶσα δὲ τὰς σχέσεις αἵτινες ὑπάρχουσι μεταξὺ τοῦ ἐρεθισμοῦ τοῦ νευρικοῦ συστήματος καὶ τῆς αἰσθήσεως. Θεμελιῶδες ζήτημα ἐνταῦθα εἶνε, ὅτι ἐπειδὴ ψυχικὰ φαινόμενα ὡς τὰ αἰσθήματα δὲν δύνανται νὰ μετρηθῶσι αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ πρέπει νὰ εὑρεθῇ ἔμμεσος τρόπος τοῦ προσδιορισμοῦ. Ὡς τοιοῦτον δὲ ἐξέλεξεν ὁ ἱδρυτὴς τῆς ἐπιστήμης ταύτης Φέχνερ (ἀκολουθῶν ἐνταῦθα τὸν πρῶτον ἀσχοληθέντα εἰς ταῦτα Βέβερ) τὴν μέθοδον τῶν ἐν ἰσχύει (τῷ τόπῳ) τῶν αἰσθημάτων, εὗρε δὲ ὡς θεμελιώδη νόμον τὸ γεγονὸς ὅτι ὅσῳ ἰσχυρότερον εἶνε ὡρισμένον αἴσθημα, τόσῳ περισσότερον ἀνθίσταται εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ἐντάσεώς του καὶ δὴ ἡ κατ' ἀριθμητικὴν πρόοδον αὔξησις τοῦ αἰσθήματος προαπαιτεῖ τὴν κατὰ γεωμετρικὴν πρόοδον αὔξησιν τοῦ ἐρεθισμοῦ τοῦ νεύρου.

ψυχοχάρτι, τὸ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρου], τὸ διδόμενον εἰς τὸν ἱερέα πρὸς μνημόνευσιν σημείωμα τῶν κεκοιμημένων.

ψύχρα, ας, ἡ [δημ.] τὸ ψῦχος, froid, n. m. ‖ εἶνε ψύχρα, il fait froid.

ψυχρὰ [δημ. ἐπίρ] ψυχρῶς, froidement, adv. ‖ [μεταφ.] κακὰ ψυχρὰ [φρ.] très mal ; on ne peut plus mal ; à la diable ; ‖ [καὶ ἄλλ.] tant pis ! je m'en moque.

ψυχραιμία, ας, ἡ· sang-froid, n. m. (=ἠρεμία, tranquillité, ἑτοιμότης πνεύματος, présence d'esprit), καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἀναλγησία, ἀπάθεια, ἀταραξία, impassibilité, n. f. ‖ τηρεῖν, χάνειν τὴν ψυχραιμίαν, garder, perdre son sang-froid.

ψύχραιμος καὶ ψυχρόαιμος, ου, ὁ καὶ ἡ· ὁ ἔχων **ψυχραιμίαν**, qui a du sang-froid, ὅθεν ἀνάλγητος, ἀτάραχος, impassible, adj. ἀπαθής, apathique, adj. βλ. καὶ ψυχρόαιμος.

ψυχραίμως [ἐπίρ.] μετὰ ψυχραιμίας, de sang-froid=sans emportement.

ψυχραίνω, μέλ. άνω, κάμνω τι ψυχρόν, κρυόνω τι, refroidir ; [καὶ οὐδ.] se refroidir; ‖ ὁ καιρὸς ἐψύχρανε, le temps s'est refroidi; ‖ αὐτὸ θὰ ψυχράνῃ τὸν ζῆλόν του, cela refroidira son zèle ; ‖ ἐψυχράνθη ὁ ζῆλός μου, mon zèle s'est relâché. § [μέσ.] ψυχραίνομαι, se refroidir ; ‖ ἡ γῆ θὰ ψυχρανθῇ ἐπὶ τέλους, la terre finira par se refroidir ; ‖ [ἐπὶ ἀνθρ.] εἶνε ψυχραμμένοι, il y a du froid (de la froideur) entre eux; ils sont en délicatesse, ἤτοι δὲν διάκεινται φιλικῶς ὡς πρότερον.

ψύχρανσις, εως, ἡ· ἡ κατάψυξις, réfrigération, n. f.

ψυχραντικός, ή, όν· ἀναψυχτικός· rafraîchissant, e, adj. καταψυχτικός, réfrigérant, e, adj.

ψυχρηλατέω-ῶ· écrouir ; βλ. **σφυρηλατῶ** ἐν ψυχρῷ, battre à froid ; battre un métal à froid pour le rendre plus dur, plus dense, plus élastique.

ψυχρηλάτησις, εως, ἡ· écrouissement ou écrouissage, n. m. ἡ πρᾶξις· βλ. σφυρηλάτησις ψυχρά.

ψυχρήλατος, ος, ον (ἐπὶ μετάλλων), ὁ σφυρηλατούμενος ἐν ψυχρῷ, battu à froid ; écroui, e, adj.

ψυχρόαιμος, ος, ον [ζωολ.] (ἀντιθ. τῷ **θερμόαιμος**), à sang-froid ; [μεταφ.] ὁ ἔχων ψυχραιμίαν, qui a du sang-froid ; ἀπαθής, apathique, adj. ψυχρός, froid, e, adj. βλ. καὶ ψύχραιμος.

ψυχροδοχεῖον, ου, τὸ [ἀτμομηχ.], réservoir d'eau froide ; βλ. **ὑδροδοχεῖον** (bâche).

ψυχροθεραπεία, ας, ἡ· psychrothérapie (προφ. kro) ψυχρός, froid καὶ θεραπεία, traitement) n. f. θεραπευτικὴ μέθοδος εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ψυχρῶν ἢ ἀκριβέστερον τῆς ψύξεως πρὸς καταπολέμησιν τοῦ πυρετοῦ. Συνών. τοῦ **κρυοθεραπεία** (cryothérapie).

ψυχρολογία, ας, ἡ· ψυχρὸς · λόγος (ὁμιλία), discours froid ; ἄνοστη, ψυχρὰ ἀστειότης, froide plaisanterie ; ἀνοστιά, ἀνοησία, fadaise, n. f.

ψυχρολουσία, ας, ἡ· τὸ λούεσθαι ἐν ψυχρῷ ὕδατι, ψυχρὸν λουτρόν, bain froid ; **καταιόνησις** [διὰ ψυχροῦ ὕδατος], douche [d'eau froide]. § **ψυχρολουσία** [ἰατρ.], affusion, n.f. ἀδρὰ ἐπίχυσις ὕδατος ψυχροῦ κατὰ σώματος ἀσθενοῦς.

ψυχρολούω, μέλ. ώσω [ἰατρ.] affuser (ἐκ τοῦ λατ. ad fundere, ἐπιχεῖν), ὑποβάλλω (ἀσθενῆ) εἰς ἐπίχυσιν ὕδατος πρὸς θεραπείαν· ‖ [μετχ.] affusé, ée, ὑποβεβλημένος εἰς ἐπίχυσιν ὕδατος.

ψυχρομετρία, ας, ἡ· psychrométrie (προφ. kro) [φυσ.] προσδιορισμὸς τῆς ὑγρομετρικῆς καταστάσεως τῆς ἀτμοσφαίρας.

ψυχρομετρικός, ή, όν· psychrométrique (προφ. kro) adj. ὁ σχετιζόμενος μὲ τὴν ψυχρο-

μετρίαν· || ψυχρομετρικὴ συσκεή, appareil psychrométrique.

ψυχρόμετρον, ου, τό· psychromètre (προφ. kro) ψυχρός, froid καὶ μέτρον, mesure) n.m. ὄργανον χρήσιμον πρὸς καταμέτρησιν τῆς ποσότητος τῶν ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ εὑρισκομένων ἀτμῶν. § —, cryomètre, n. m. ὄργανον δι' οὗ ἀναγνωρίζουσι τὴν ἔντασιν τοῦ ψύχους.

ψυχρόνω, μέλ. ώσω [δημ.] χρυολογῶ, prendre froid.

ψυχρός, ά, όν (συγκρ. ότερος, ὑπερθ. ότατος), ὁ ψυχραίνων τι, qui refroidit; ἀντιθ. τῷ θερμός, χρύος, froid, e, adj. [κυρ. καὶ μεταφ.] § —, πειρακτικός, ἐγγικτικός, piquant, e, adj. blessant, e, rdj. || ψυχροὶ λόγοι, des paroles blessantes. Βλ. καὶ **κρύος.**

ψυχρότης, ητος, ἡ· froideur, n.f. ἡ ἰδιότης, ἡ κατάστασις τοῦ ψυχροῦ, état de ce qui est froid; || ἡ ψυχρότης τοῦ ὕδατος, la froideur de l'eau; || ὑπάρχει ψυχρότης μεταξύ των, il y a du froid (de la froideur) entre eux; || ἡ ψυχρότης τοῦ κλίματος, la froideur du climat; || [μεταφ.] —, froideur = ψυχρὰ ὑποδοχή, froid accueil, ὅθεν ἀπάθεια, ἀδιαφορία, indifférence. § —, froidure, n.f. ψυχρότης διαδεδομένη εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν, froid répandu dans l'air, ὅθεν ὁ χειμών, l'hiver; κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ χειμῶνος, au retour de la froidure.

ψυχροῦλα, ας, ἡ [δημ.], ὀλίγον τι ψῦχος, petit froid; δρόσος, fraîcheur, n. f. || εἶνε ψυχροῦλα σήμερον, il fait assez frais aujourd'hui; [δημ.] il fait frisquet.

ψυχρῶς [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ψυχρόν, d'une manière froide; froidement, adv.

ψύχω, μέλ. ψύξω, ἀόρ. ἐψύχθην καὶ ἐψύγην· ποιῶ τι ψυχρόν, ἀποψύχω, refroidir, ἀντίθ. τῷ θερμαίνω.

ψύχωσις, εως, ἡ· καὶ ψυχοπάθεια, psychose (προφ. ko) n. f. καλεῖται πᾶσα πάθησις τῆς ψυχῆς ἤτοι τοῦ ἐγκεφάλου θεωρουμένου ὡς κυριάρχου τῆς λογικῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου· εἶνε περιληπτικὴ ἔκφρασις τῶν παθήσεων τῶν φρενῶν· βλ. καὶ **φρενοβλάβεια.**

ψυχωφελής, ής, ές· τῇ ψυχῇ, τῷ πνεύματι ὠφελῶν, ὠφέλιμος τῇ ψυχῇ, utile aux âmes; σωτήριος, salutaire, adj. ἐνισχύων τὴν ψυχήν, προτρέπων εἰς ἀρετήν, εὐσέβειαν, édifiant, e, adj.

ψωῖ, τὸ [διάλ. Ἰκαρίας], τὸ ψωμί.

ψωλέας, ὁ [διάλ. Οἰνόης] [ἀρχ.], ὁ ψώλων, κοινῶς πουτσαρᾶς, ὁ ἔχων μέγα πέος.

ψωλή, ῆς, ἡ (ἐκ τοῦ ψιλός), τὸ ἐστυκὸς καὶ γεγυμνωμένην τὴν βάλανον ἔχον πέος, ἕτοιμον πρὸς συνουσίαν· ὅθεν τὸ ἀνδρικὸν μόριον, membre viril; βλ. πέος.

ψωλογάω [διάλ. Ἠπείρου], ἀναθεματίζω, ψέγω, κακολογῶ.

ψωλόγι, τὸ [διάλ. Ἠπείρου], αἱ κατὰ τοῦ ἀποθανόντος ἀραί.

ψωμάδικον, τὸ [δημ.], τὸ μέρος, ἔνθα κατασκευάζεται ὁ ἄρτος, le lieu où l'on fait le pain; ἀρτοποιεῖον, ἀρτοπωλεῖον, boulangerie, n. f.

ψωμάκι, τὸ [δημ.], ἀρτίδιον, μικρὸν ψωμίον, petit pain; || [μεταφ.] τὸν ἔχει ψωμάκι [φρ.], il est plus fort que lui; il n'en ferait qu' une bouchée. § jeu du ricochet; || κάμνω ψωμάκια, faire des ricochets.

ψωμᾶς, ὁ [δημ.], ἀρτοπώλης, ἀρτοποιός, boulanger, ère, n.

ψωμί, τό· ψωμίον τό· pain, n. m. (ἄρτος, διετηρήθη ἡ λέξις εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς προσφοράς· βλ. καὶ **ἄρτος**)· || — σπιτικόν, pain de ménage (; de cuisson); || — ἀγοραστὸν (παζαρήσιον), pain de boulanger; || — μαῦρον, pain bis; || ἠγόρασε δύο ψωμιά, il a acheté denx pains; || ἔχει τὸ ψωμί του, il a son pain assuré; il a du pain sur la planche; || βγάζει τὸ ψωμί του, il gagne son pain; || δὲν ἔχει ψωμὶ νὰ φάγῃ, il est sans pain; il n'a de quoi manger; || [ὅταν ἦλθε] ἐτρώγαμεν ψωμί, nous étions à table; || [τὸ ἠγόρασα, κτλ.] δι' ἕνα κομμάτι ψωμί, pour un morceau de pain; || ἔφαγε τὸ ψωμί μου δύο χρόνους, il a mangé de mon pain pendant deux ans; || ὀλίγα εἶνε [ἀκόμη] τὰ ψωμιά του [φρ.], il a plus de la moitié de son pain cuit; il n'en a pas encore pour longtemps; il ne la fera pas longue; || αὐτὸ δὲν [σοῦ] γυρεύει ψωμί, cela ne mange pas; || ἔχασε τὸ ψωμί του, il a perdu son gagne pain.

ψωμὶ [διάλ. Ἠπείρου], καὶ εἰς τὴν φράσιν «τοῦ ἔδωκε ψωμὶ» τὸν διώρισεν εἰς ἔμμισθον θέσιν.

ψωμίζει [διάλ. Ἠπείρου], καὶ ἀλλαχοῦ ψωμόνει, ἐπὶ σιτηρῶν, **ὡριμάζει** ὁ στάχυς.

ψωμίζω, μέλ. ίσω, δίδω ψωμί, donner du pain; δίδω εἴς τινα νὰ φάγῃ, donner à manger; τρέφω, nourrir.

ψωμοζητεία καὶ ψωμοζήτεια, βλ. πτωχεία, βλ. καὶ ψωμοζητῶ.

ψωμοζήτης, ὁ [δημ.], ἐπαίτης, ὁ ζητιάνος, mendiant, e, n. gueux, euse, n.

ψωμοζητῶ (άω), μέλ. ήσω· ζητεύω ἐπαιτῶ [διὰ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον], mendier [son pain].

ψωμοζῶ [διάλ. Ἠπείρ.], ἀποζῶ.

ψωμοκόλαξ, ακος, ὁ· κόλαξ παράσιτος, flatteur parasite, ὁ κολακεύων τινὰ ἵνα ψωμίζηται (τρώγῃ) παρ' αὐτῷ.

ψωμόνω, μέλ. ώσω [δημ.], μεστόνω, ὡριμάζω, mûrir; || **ψωμωμένος,** η, ον· κυρίως γέννημα, mûri, e, adj. βλ. καὶ **μεστός.**

ψωμοπάτης [διάλ. Ἠπείρου] ὁ ἀπιστίαν δείξας πρὸς τὸν εὐεργέτην του ἢ τὸν κύριόν του.

ψωμόνερον, ου, τό· eau panée, ὕδωρ ἐντὸς τοῦ ὁποίου τίθεται πεφρυγμένον (φρυγανισμένον, ψημένον) ψωμί.

ψωμοτρώγω, μέλ. θὰ ψωμοφάγω, τρώγω τὸ ψωμὶ τινός, manger le pain de quelqu'un; ζῶ δι' ἐξόδων (εἰς βάρος) ἄλλου, vivre aux dépens (être aux crochets) de quelqu'un; φθείρω, καταστρέφω, ruiner. § ἀγοράζω εἰς εὐτελῆ τιμὴν (δι' ἕνα κομμάτι ψωμί), acheter à bas prix (pour un morceau de pain).

ψωμοψιχιασμένος, η, ον· pané, ée, adj. ἐπιπεπασμένος (ἐπιπάσσω) διὰ ξηροῦ τετριμμένου ψωμίου· || πλευρία (κοτελέτται) ψωμοψιχιασμένα, côtelettes panées.

ψωμοφάγος, ος, ον· ὁ τρώγων ψωμί, qui mange du pain; ὁ τρώγων πολὺ ψωμί, [grand] mangeur de pain.

ψωμοχορταίνω [διάλ. Ἠπείρ.], μόλις κατορθόνω νὰ πορίζωμαι τὸν ἄρτον μου.

ψωμωμένος, ὁ [δημ. καὶ διάλ. Ἠπείρ.], γέννημα καὶ ὄσπριον ὥριμον· βλ. ψωμόνω.

ψώνι, τὸ [δημ.], βλ. ψώνιον.

ψωνίζω, μέλ. ίσω· ὀψωνιάζω (βλ. ὀψωνίζω, χάμνω ἀγοράς, faire des emplettes [des achats]; ἀγοράζω, acheter; προμηθεύομαι, se fournir; χάμνω τὰς προμηθείας μου, faire ses provisions; χάμνω τὰς ἀγοράς μου, faire son marché; || τὸ ἐψώνισα ἀκριβά, je l'ai acheté cher; || ψωνίζομεν ἀπὸ τὸν ἴδιον παντοπώλην, nous nous fournissons chez le même épicier; || ψωνίζει μόνος του, il fait son marché lui-même; || ἐπῆγε νὰ ψωνίσῃ, il est allé au marché (aux provisions); || δεῖξέ μου τὰ ψώνια σου, montrez-moi vos emplettes; || δὲν ὑπάρχει μάγειρος ὁ ὁποῖος νὰ μὴ κερδίζῃ κάτι ἀπὸ τὸ ψώνιον, il n'y a pas de cuisinier qui ne fasse quelque profit sur son marché; || [μεταφ.] ποῦ τὸν ψώνισες, où l'avez-vous pêché.

ψώνιον, ψώνι καὶ ψούνι, τό, πληθ. ψώνια [δημ.], βλ. ὀψώνιον, ἀγορά, emplette, n. f. achat, n.m. § [πληθ.] ψώνια, ζωοτροφίαι, provisions de bouche.

ψώνισμα, ατος, τὸ [δημ.] ἡ **ὀψωνία,** ἡ πρᾶξις τοῦ ψωνίζειν, action d'acheter; τὸ ἀγοράζειν, achat, n. m. ἡ ἀγορὰ (πρᾶξις), emplette, n. f. ou marché, n.m. βλ. καὶ **ἀγορά.**

ψωνιστής, οῦ, ὁ [δημ.] ὀψωνητής, ὁ ψωνίζων, ὁ ἀγοραστής, acheteur, euse, n. ὁ μεταβαίνων εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ψωνίζων, celui qui fait le (qui va au) marché.

ψωνίστρα, ας, ἡ, θηλ. τοῦ ψωνιστής· βλ. ὀψωνητής. καὶ **ὀψωνήτρια** (λέμβος).

ψώρα, ας, ἡ καὶ ψωρίασις, gale, n. f. ἀσθένεια τῆς ἐπιδερμίδος, γνωστὴ καὶ νῦν ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα· εἶνε δερματικὴ πάθησις λίαν μεταδοτικὴ ὀφειλομένη εἰς εἰδικὸν ζωϊκὸν παράσιτον, τὸ ψωρικὸν **ἄκαρι·** προσβάλλει ἄτομα πάσης ἡλικίας, πάσης ἰδιοσυστασίας, πάσης κοινωνικῆς τάξεως· εἶνε ἐνδημικὴ ἔν τισι χώραις (Κορσικῇ, Βρετανίᾳ, Σουηδίᾳ, κτλ.) μείζονα δὲ ἔντασιν ἔχει καὶ εὐχολώτερον μεταδίδεται παρ' ἀνθρώποις ῥυπαροῖς ἐξ ἕξεως ἢ ἀνάγκης. Πᾶσα ἡ τοῦ σώματος ἐπιφάνεια οὐδέποτε ψωριᾷ· φίλταται χῶραι πρὸς ἑδρασμὸν τοῦ πάθους εἶνε τὰ πλάγια τῶν δακτύλων, αἱ μεσοδακτύλιοι σχισμαί, ἡ καμπτικὴ τοῦ κόλπου ἐπιφάνεια, ὁ ἀγκών, ἡ μασχαλιαία πτυχή, ἡ θηλὴ τοῦ μαστοῦ καὶ τὰ πέριξ αὐτῆς παρὰ γυναιξίν, ὁ ὀμφαλός, ἡ βάλανος, ἡ πόσθη, τὰ χείλη τοῦ αἰδοίου, ἡ λαγονομηρικὴ πτυχή, ἡ ἰγνύς, τὸ ἔσω χεῖλος τῶν ποδῶν καὶ τὸ πέλμα· || — [ἡ χρονία ἰδ. καὶ δυσίατος] rogne, n.f. || — (τῶν σπαρτῶν) ἐρυσίβη, rouille, n. f. || — [τῶν δένδρων] αἱ φυτόφθειρες τῆς συκῆς, gale, n.f. § — [μεταφ.] ὀλέθριον πρᾶγμα, chose pernicieuse; ἡ πανώλης, ἡ πανοῦχλα, peste, n.f. || [αἱ ἐπιφυλλίδες κατήντησαν] ἡ ψώρα τῆς φιλολογίας, la peste de la littérature.

ψώρα, ας, ἡ· psore ou psora (=gale) n.f. [παθολ.] γενικὴ ὀνομασία δερματικῶν παθήσεων χαρακτηριζομένων διὰ φλυκταινῶν.

ψωραλέος, α, ον· γεμᾶτος ψώρας, περὶ ἀνθρώπων καὶ ζώων, ὁ πάσχων ἀπὸ ψώραν, galeux, euse, adj. § [μεταφ.], καχεκτικός, chetif, ive, adj. ἄθλιος, πενιχρός, piètre, adj. εὐτελής, ἄθλιος, γλίσχρος, mesquin, e adj.

ψωράλογον, ου, τό· τὸ κατεσκληκός, κάτισχνον, rosse, n. f. (=cheval sans force, sans vigueur)· || —, haridelle, n. f. λέγεται ἐπίσης τὸ κατεσκληκός, κάτισχνον ἄλογον, mauvais cheval maigre; || [τὸ ἀγωγιάτικον ἰδ.], locatis, n. m.

ψωριάζω (ψωριάω-ῶ), μέλ. άσω, ἔχω, λαμβάνω ψώραν, gagner la gale; γίνομαι ψωραλέος, devenir galeux; πάσχω ἐκ ψώρας· «ἐν γένει ἔχω ἐπιδερμίδα τραχεῖαν καὶ λεπρώδη μὲ κνίζοντα ἐξανθήματα, Πλουτ.» καὶ ἐπὶ δένδρων, ἅτινα ἕνεκα τῶν προσφυομένων βρύων καὶ λειχήνων ἔχουσι φλοιὸν τραχύν. Θεόφρ. avoir la gale; être attaqué (ée) par la rouille.

ψωριάρης, α, ικον [δημ.], ψωραλέος, galeux, euse, adj. § [μεταφ.], βλ. **ψωρίτης.**

ψωριάρικος, η, ικον [δημ.], ψωραλέος, galeux, euse, adj. § — [μεταφ.] ἄθλιος, misérable, adj. καχεκτικός ἄθλιος, chétif, ive, adj. πτωχός, ἄθλιος, pauvre, adj. ἰσχνός, ἄθλιος, mesquin, e, adj.

ψωρίασις, εως, ἡ· psoriasis (ἐκ τοῦ ἑλλ. ψώρα, gale), n. m. νόσος δερματικὴ ἐκ κληρονομικῆς διαθέσεως τοῦ δέρματος πρὸς παρεγχύμωσιν τοῦ θηλώδους στρώματος καὶ πρὸς ὑπέρμετρον κεράτωσιν τῆς ὑπερκειμένης ἐπιδερμίδος, οὐδόλως διὰ μολύσματος μεταδιδομένη, χαρακτηριζομένη δὲ δι' ἐξανθίσεως σμικροτάτων καὶ ἐρυθρῶν φλυζακίων ἐπικαλυπτομένων ὑπὸ λεπιδίου ἐκ κερατωθέντων ἐπιθηλίων μεγεθυνομένων ταχέως ὡς φακαί, ἢ κέρματα μετὰ λεπιδίου κατὰ τὸ μέσον καὶ μετὰ ἐρυθρᾶς παρυφῆς· ἄλλοτε σχηματίζονται πλακώδη στρογγύλα ἐξανθήματα μεγέθους ὅσον πενταδράχμου ἢ καὶ τι πλέον· ἄλλοτε αἱ πλακώδεις αὗται ἐξανθήσεις ἐπεκτείνονται ἔτι μᾶλλον καταλαμβάνουσαι μεγάλας χώρας ἢ καὶ πᾶσαν τὴν ἐπικράτειαν τοῦ δέρματος μετὰ δὲ ταῦτα ἀναποδίζουσι συνήθως καὶ περιορίζονται εἰς στρογγύλα σχήματα ὧν τὸ κέντρον, ἅτε ἐκεῖθεν τῆς ἐξανθίσεως ὁρμηθείσης, ἀποβάλλει τὰς λεπίδας ἐνῷ πέριξ ὑπάρχουσι τοιαῦται ἐρυθραί.

ψώριασμα, ατος, τό· ἐξάνθημα ψωραλέον, éruption galeuse, ἡ ψωρίασις.

ψωριάω-ῶ, μέλ. άσω, πάσχω ἐκ ψωριάσεως· βλ. **ψωριάζω.**

ψωρικός, ή, όν· psorique, adj. λέγεται ἐπὶ τῶν ἀναλόγων πρὸς τὴν ψωρίασιν παθήσεων.

ψωρίτης, ου, ὁ (ψωριάρης), ὁ πάμπτωχος, très pauvre; πτωχός, pauvre, n. ἐπαίτης, ζητιάνος, gueux, euse, adj. ἄθλιος, misérable, adj. ζητιάνος, ξυπόλυτος, va-nu-pieds, n. m.

ψωριῶ (άω), μέλ. άσω, βλ. ψωριάζω, avoir (gagner) la gale; être (devenir) galeux. § [μετοχ. ἐπίθ.] ψωριῶν, ῶσα, ῶν, galeux, euse, adj.

ψωροβότανον, ου, τὸ [δημ.], τὸ ψώριον, scabieuse, n. f.

ψωροειδής, ής, ές· psoriforme (ψώρα, gale, καὶ εἶδος, aspect, forme) adj. ὁ ὁμοιάζων μὲ τὴν ψώραν, qui ressemble à la gâle.

ψωροπερηφάνεια, ας, ἡ [δημ.], ἡ ἀλαζονεία, fierté de gueux; ἀνόητος ὑπερηφάνεια, sot orgueil; ἀλαζονεία, rodomontade, n. f.

ψωροπερήφανος, ος, ον [δημ.], gueux présomptueux; ἀνοήτως ὑπερήφανος, sottement fier; ἀλαζών, rodomond, e, n.

ψωροσπερμίασις, εως, ἡ· psorospermose, n. f. [ἰατρ.] ἀσθένεια προερχομένη ἐκ τῶν ψωροσπερμίων.

ψωροσπέρμιον, ου, τό· psorospermie, n. f. μικρὸν ὀργανικὸν παράσιτον ἐπὶ διαφόρων ἰχθύων καὶ μαστοφόρων.

ψωροφθαλμία, ας, ἡ· psorophtalmie, n. f. φλεγμονὴ τοῦ ἐλευθέρου ἄκρου τῶν βλεφάρων· συνώνυμον τοῦ **βλεφαρῖτις** (blépharite ciliaire).

ψωροφύτης, ου, ὁ [δημ.] [παθολ.], ὁ **πυοφύτης**, gourme des enfants; ἀχώρ, achores; croûtes de lait.

Ω

Ω, ω, ὦ μέγα, κοινῶς ὠμέγα, τὸ (πρὸς διάκρισιν τοῦ ὂ μικρόν), omega, n. m. τὸ εἰκοστὸν τέταρτον γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, ὅθεν καὶ τὸ τελευταῖον, la dernière lettre de l'alphabet grec, ὅθεν σημαίνει καὶ τὸ **τέλος** (la fin) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ Α, ὅπερ σημαίνει τὴν ἀρχὴν (le commencement); ὡς ἀριθμητ. ω' = ὀκτακόσια, huit cents; ,ω = ὀκτακόσιαι χιλιάδες, huit cent mille.

ὢ [ἐπιφ], oh! ah! = ὤ, τί ὡραῖα! oh! que c'est beau; ‖ ὢ! ὢ! τί λέγεις; oh! oh! que dites vous? ‖ ὤ! ἦλθες τέλος πάντων! ah! vous voilà enfin! ‖ ὢ τὸν ἄθλιον! oh! le misérable! ‖ ὢ τῆς ἀναιδείας! oh! quelle impudence! ‖ ὢ τοῦ θαύματος! miracle! quel miracle!

ὦ! [ἐπιφ. κλητικόν], ô; ‖ ὦ φίλε μου! ô mon ami! ‖ ὢ νὺξ φρικτή! ô nuit effroyable!

ὠά, τὰ [ἀρχιτ.], oves, n. m. pl. ὠοειδὲς κόσμημα ἐφαρμοζόμενον συνήθως ἐπὶ τοῦ ἐχίνου (quart-de rond); βλ. **ἐχῖνος.**

ὠάριον, ου, τό. ὑποκορ. τοῦ ὠόν, μικρὸν ὠὸν (αὐγόν), petit œuf; [φυσιολ.] ovule, n. m. καλεῖται ἐν τῇ ἀνατομικῇ καὶ φυσιολογίᾳ τῶν ζωοτόκων ὄντων καὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸ θῆλυ στοιχεῖον τὸ ὁποῖον ὑπὸ τῆς ὠοθήκης πλασσόμενον καὶ μετὰ κατάλληλον συνουσίαν μετὰ τοῦ σπερματοζωαρίου συμφυρόμενον ἀποβαίνει εἰς τὴν διάπλασιν τοῦ ἐμβρύου.

ὠβάζω [διάλ. Οἰνόης] καχκανίζω, γεννῶ (ἐπὶ ὀρνίθων).

ὠβόν, τὸ [διάλ. Οἰνόης] ὠόν, αὐγόν.

ὧδε [ἐπίρ.] ἀντὶ τοῦ ἐδῶ, ἐνταῦθα, ici; ci; ‖ ὧδε κεῖται, ci-gît; ‖ συνημμένως ὧδε, ci-joint; ci-inclus. § —, διὰ τούτου δηλοῦται ὁ τρόπος καθ' ὃν ὑπάρχει ἢ συμβαίνει τι, συνέβη ἢ συμβήσεται, (οὕτω) ainsi; ‖ ὧδέ πως, à peu près ainsi.

ᾠδεῖον, ου, τό· σχολεῖον μουσικῆς, τόπος, σχολεῖον ἐν ᾧ μανθάνουσι τὸ ᾆσμα καὶ τὴν μουσικήν, école de chant; conservatoire de musique; odéon, n. m. δημόσιον (ἢ ἰδιωτικὸν) κατάστημα προωρισμένον διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν μουσικῶν. Ὠδεῖον ἐλέγετο τὸ πάλαι ἐν Ἑλλάδι οἰκοδόμημα προωρισμένον δι' ἐκτελέσεις μουσικὰς καὶ δὴ κυρίως πρὸς μουσικοὺς ἀγῶνας, οἷοι ἦσαν ἐν χρήσει ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων εἰς θρησκευτικάς τινας ἑορτάς. Τὰ τοιαῦτα ᾠδεῖα ὡμοίαζον πρὸς τὰ θέατρα. Διὰ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος καλοῦμεν τανῦν μουσικὴν σχολήν, ἵδρυμα δηλαδὴ ἐν ᾧ διδάσκονται τὰ διάφορα εἴδη τῆς μουσικῆς (φωνητική, ἐνόργανος, θεωρία καὶ ἱστορία τῆς μουσικῆς).

ᾠδή, ῆς, ἡ· ἰδίως μικρὸν λυρικὸν ποίημα, petit poëme lyrique; ode, n. f. § ᾠδὴ ἢ **φωνητικὴ μουσική**, τὸ ᾆσμα κοινῶς **τραγοῦδι** (chant, n. m.) καλεῖται ἡ τοιαύτη ἐκφώνησις λέξεων ὥστε οἱ χωριστοὶ τόνοι νὰ διακρίνωνται ὡς πρὸς τὸ ὕψος καὶ τὴν διάρκειαν αὐτῶν, ἀποτελεῖ δὲ μέρος τῆς μουσικῆς τέχνης ἐν γένει καὶ δὴ τὸ τελειότατον εἶδος αὐτῆς. Ἡ ᾠδὴ ὑπῆρξε μία τῶν πρωϊμωτάτων τεχνῶν τοῦ ἀνθρώπου καὶ πρὸ πάντων ἀναπόσπαστον μέρος καὶ οὕτως εἰπεῖν ἡ ψυχὴ τῆς ἑλληνικῆς ποιήσεως. Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν

ψαλλόντων διακρίνομεν κυρίως μονῳδίας ἢ χορῳδίας, ὧν τὸ πρῶτον εἶδος ἐκτελεῖται ὑφ' ἑνὸς μόνον ἀτόμου, τὸ δὲ ἕτερον ὑπὸ πλειοτέρων· εἶτα δὲ διακρίνονται ὡς ἐν πάσῃ μουσικῇ ἡ μονοφωνία καὶ ἡ πολυφωνία. Ἵνα καταστῇ δὲ ἡ ᾠδὴ ὡραία, ἡ ἀνθρώπινος φωνὴ χρήζει ἰδίας ἐξασκήσεως καὶ διαπλάσεως, διὸ καὶ ἁπανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καὶ πολλὰ σχολεῖα πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τέχνης συνεστήθησαν καὶ πολλαὶ μέθοδοι πρὸς τοῦτο ἐφευρέθησαν. Παρατηροῦμεν δὲ πρὸς τούτοις ὅτι ἡ διάπλασις τῆς φωνῆς διὰ τὴν μονῳδίαν ὅλως ἄλλη εἶνε καὶ πρέπει νὰ ἦνε ἢ ἡ διὰ τὴν χορῳδίαν, ἀπὸ πολλῶν δὲ αἰώνων ἐθεωρεῖτο δικαίως ἡ Ἰταλία ὡς κατ' ἐξοχὴν χώρα τῆς ἐντέχνου ᾠδῆς.

ᾠδική, ῆς, ἡ· ἡ τέχνη τοῦ ψάλλειν, art de chanter ; τὸ ᾆσμα, ἡ ᾠδή, chant, n. m. βλ. ᾠδή.

ᾠδικός, ή, όν· ὁ εἰς τὴν ᾠδὴν ἀνήκων, de chant ; κατάλληλος εἰς τὸ ᾄδειν, propre au chant ; ὁ εἰς τὸ ᾄδειν ἀνήκων, chantant, e, adj. μελῳδικός, mélodieux, euse, adj. || τὰ ᾠδικὰ καφενεῖα, les cafés chantants ; || [ζωολ.] ᾠδικὰ πτηνά, oiseaux chanteurs, τάξις πτηνῶν διακρινομένη δι' ἰδίας ἀναπτύξεως τοῦ κάτω λάρυγγος (σύριγγος) δι' ἧς καθίστανται τὰ πτηνὰ ταῦτα ἱκανὰ πρὸς ᾠδήν. Ἀλλὰ σχεδὸν ἀποκλειστικῶς μόνον τὰ ἄρρενα ᾄδουσι καίτοι ἡ ῥηθεῖσα διάπλασις εὕρηται ἐξ ἴσου καὶ παρὰ ταῖς θηλείαις.

ᾠδικῶς [ἐπίρ.], μεθ' ᾠδῆς, avec chant ; ἐν μουσικῇ, en musique ; μελῳδικῶς, avec mélodie, mélodieusement, adv.

ὠδῖνες, αἱ· οἱ πόνοι τοῦ τοκετοῦ, douleurs de l'enfantement ; βλ. **κοιλοπόνημα** καὶ **ὠδίς**· || [μεταφ.] ἀρχαὶ ὠδίνων [φρ.], voilà les difficultés qui commencent.

ὠδίνω, μέλ. ινῶ [ἀρχ.], κοινῶς **κοιλοπονῶ**, ἔχω ὠδῖνας, πόνους τοκετοῦ, être en mal d'enfant ; καὶ ἐν γένει τίκτω, être en travail ; βλ. καὶ **κοιλοπονῶ**· || [εὐχρ. ἐν τῇ παροιμ.] ὤδινεν ὄρος καὶ ἔτεκε μῦν· βλ. **τίκτω**· || γυνὴ ὠδίνουσα, femme en travail.

ὠδινῶμαι, ἀγωνιῶ. στενοχωροῦμαι, ὀδύρομαι, se lamenter ; στενάζω, οἰμώζω, gémir.

ὠδίς, ῖνος, ἡ· φυσικὴ ὀδύνη, souffrance physique, καὶ ἰδίως οἱ κατὰ τὴν γέννησιν πόνοι τῆς μητρός, ἐν χρήσει εἰς τὸν πληθυντικόν, ὠδῖνες, douleurs de l'enfantement, douleurs maternelles. § —, ἠθικὴ ὀδύνη, peine morale ; μεγάλη (ὀδυνηρὰ) λύπη, violent chagrin.

ὤθησις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὠθεῖν action de pousser, κοινῶς τὸ **σπρώξιμον**, impulsion, n. f. § — ἀγορᾶς, ἐμπορίου, impulsion, n. f. § ὤθησις, impulsion, n. f. κίνησις μεταδιδομένη διὰ τῆς συγκρούσεως στερεοῦ τινὸς σώματος ἢ διὰ τῆς διαστολῆς ὑγροῦ § —, τὸ σπρώξιμον, poussée, n. f. βλ. **ἄντωσις**. § —, chasse, n.f. βλ. **ὠστήρ**. § —, coup d'épaule, ἡ προβολὴ τοῦ ὤμου (τοῦ σκοπευτοῦ).

ὠθιστής, οῦ, ὁ καὶ **ὤστης**, ου, ὁ· pousseur, n.m. ὁ ὠθῶν, σπρώχνων· || [σιδηροδ.] οἱ ὠθισταὶ τῶν βαγονίων, les pousseurs des wagons.

ὠθῶ (έω), μέλ. ὠθήσω καὶ ὤσω, ἀόριστος ὤθησα καὶ ἔωσα, παράγω κίνησιν τινά, pousser [κυρ. καὶ μεταφ.], κοινῶς σπρώχνω, μετακινῶ τι ἐκ τῆς θέσεώς του βιαίως, ἀλλ' οὕτω κυρίως ὥστε τὸ ἀπομακρύνω ἀπ' ἐμαυτοῦ ἢ ἀπό τινος ἄλλου (ἀντίθ. τῷ ἕλκω, ὅπερ σημαίνει κινῶ τι βιαίως πρὸς ἐμαυτόν). § — ἀπωθῶ, refouler. § — [ναυτ.], affaler, σπρώχνω πλοῖόν τι πρὸς τὴν ξηρὰν ἢ πρὸς κινδυνῶδες μέρος. Ὁ ἄνεμος, ἡ θάλασσα ὠθοῦσι πλοῖόν τι· || ὠθοῦμαι πρὸς τὴν ἀκτήν, aller à la côte, ἀκουσία ὤθησις τοῦ πλοίου ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἢ τῆς θαλάσσης πρὸς τὴν ἀκτήν.

ὢϊμέ [ἐπιφ.], βλ. οἴμέ.

ὢϊμένα [διάλ. Ἠπείρ.], οἴμοι, ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ.

ὠκεάνειος, ος, ον· ὁ τοῦ ἢ ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ, d'océan ; ἀφορῶν ἢ ἀνήκων εἰς τὸν ὠκεανόν, qui appartient à l'océan ; océanique, adj. || τὰ μεγαλείτερα ὠκεάνεια βάθη δὲν φθάνουσι ποτὲ τὰ 10000 μέτρα, les plus grandes profondeurs océaniques n'atteignent jamais 10000 mètres. § ὠκεάνειος, α, ον· océanien, enne, adj. ἄτομον καταγόμενον ἢ κατοικοῦν τὴν Ὠκεανίαν.

ὠκεανογραφία, ας, ἡ· océanographie (ὠκεανὸς καὶ περιγράφω, décrire), n. f. σπουδὴ τῆς θαλάσσης, étude de la mer ; βλ. καὶ **ὑδατογραφία**.

ὠκεανογραφικός, ή, όν· océanographique, adj, σχετικὸς πρὸς τὴν ὠκεανογραφίαν· || ὠκεανογραφικαὶ ἔρευναι, recherches océanographiques.

ὠκεανός, οῦ, ὁ· «ἀήρ, θάλασσα καὶ ποταμὸς ὑπερμεγέθης» Ἡσύχ. ὅθεν πᾶν ὑπερμέγεθες, κυρίως δὲ ἡ ἀναπεπταμένη θάλασσα, océan, n. m. [κυρ. καὶ μεταφ.], μεγάλη ἔκτασις ἁλμηροῦ ὕδατος καλύπτοντος τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς ὑδρογείου σφαίρας, vaste étendue d'eau salée qui couvre la plus grande partie du globe ; βλ. **θάλασσα**.

ὤκιμον, τό· βοτάνη εὐώδης, τὸ λεγόμενον **βασιλικόν**, basilic, n. m.

ὠκυποδία, ας, ἡ· ταχύτης εἰς τοὺς πόδας, εἰς τὸ βαδίζειν, rapidité de marche ; εὐκινησία, agilité, n. f.

ὠκύπους, ους, ουν, γεν. οδος (συγκρ. ποδέστερος, ὑπερθ. έστατος) (ἐπίθετον ἵππων, λαγωοῦ) ὁ ταχεῖς τοὺς πόδας, ὁ εὐκινήτους πόδας ἔχων, qui a les pieds agiles ; ὁ βαδίζων ταχέως, ὁ ταχὺς εἰς τὸ βαίνειν, prompt à la course ou à la course rapide.

ὠκύς, εῖα, ύ (συγκρ. ύτερος, ὑπερθ. ύτατος), ἐκίνητος, agile, adj. ταχύς, prompt, e, adj. ou rapide, adj.

ὠλεκράνειος, α, ον· olécrânien, enne, adj. ὁ σχετιζόμενος πρὸς τὸ ὠλέκρανον· || ἀπόφυσις ὠλεκράνειος, apophyse olécrânienne.

ὠλέκρανον, ου, τό· κυρίως **ὠλενόκρανον**

εἶνε «τὸ προὖχον τοῦ πήχεως» Πολυδ. 2, 140, ἡ ἐξέχουσα κεφαλὴ τῆς ὠλένης ἐν τῷ ἀγκῶνι, ὠλένης κεφαλή, ἀγκῶνος κεφαλή, τὸ ἄκρον τοῦ ἀγκῶνος· ἀπόφυσις ἐξέχουσα τοῦ ἄνω ἄκρου τῆς ὠλένης, apophyse saillante de l'extrémité supérieur du cubitus ; pointe du coude ; olécrâne (ὠλένη καὶ κρανίον = tête du coude) n. m.

ὠλένη, ης, ἡ· le haut du bras ; [ἀνατ.] bras, n. m. τὸ **κύβετον,** cubitus, n. m. τὸ ἕτερον τῶν ὀστῶν τοῦ σκελετοῦ τοῦ πήχεως (τοῦ ἀντιβραχίου), κείμενον παραλλήλως καὶ ἐπὶ τὰ ἔσω τῆς κερκίδος.

ὠλενόκρανον, ου, τό, βλ. ὠλέκρανον.

ὤμ, τό· ohm, n.m. (ômm), **ὤμιον** ἢ ἁπλῶς ὤμ ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐφευρέτου φυσικοῦ Georg-Simon-Ohm. Ἡ ὀνομασία ὤμ (πληθ. **ὤμια**) ἐδόθη ὑπὸ τῶν ἠλεκτρολόγων εἰς τὴν πρακτικὴν **μονάδα τῆς ἀντιστάσεως** (unité de résistanse ; βλ. **ἠλεκτρομετρία,** électrométrie ὡς καὶ mesures électriques). Ἐπίσης βλ. εἰς **ἠλεκτρομετρίαν,** électrométrie περὶ τῶν πολλαπλασίων καὶ ὑποπολλαπλασίων τοῦ ohm ; π. χ. microhm, megohm, κτλ. ‖ νόμος ὤμ, loi ohm ; βλ. **ἠλεκτρικαὶ μονάδες,** unités électriques εἰς **ἠλεκτρομετρίαν,** électrométrie.

ὠμέγα, τό· oméga, n. m. τὸ τελευταῖον γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, dernière lettre de l'alphabet grec ; βλ. Ω.

ὠμιαῖος, αία, αῖον· huméral, e, πληθ. aux, adj. ὁ ἐν τῷ ὤμῳ εὑρισκόμενος ἢ εἰς τὸν ωμον ἀνήκων· ‖ **ὠμιαῖος,** τοῦ ὤμου, τοῦ ὀστοῦ τοῦ βραχίονος, huméral, e, adj. qui a rapport à l'humérus ou au bras ; ‖ μῦς ὠμιαῖος, muscle huméral.

ὠμίδιον, ου, τὸ [ναυτ.], épaulette, n. f. κοινῶς τὸ **αὐτί·** ἐνδυνάμωμα οἱουδήποτε ξύλου χρησιμεῦον ὡς ὑποστήριγμα ἢ **ἀνάσταλμα** (arrêt) ἑτέρου. § **ὠμίδια ἢ γόνυ** [ναυτ.], épaulettes ou noix λέγεται τὸ περιπλέον τοῦ πάχους ὅπερ ἀφίεται εἰς **τὰ ἐπιστήλια** (mât de hune) ὑπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ **λαιμοῦ αὐτῶν** (ton), χρησιμεῦον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ **διζύγου** (barre de perroquet) καὶ ἀνάσταλμα τῆς ἐξαρτίας. § ὠμίδια [τοῦ ἱστοῦ], βλ. **ἐπωμίδες,** jottereaux, n.m. pl.

ὤμιον, τὸ [ἠλεκτρ.], βλ. ὤμ.

ὠμμετρον [ἠλεκτρ.], ohm-mètre, n. m. εἶδος γαλβανομέτρου χρησίμου πρὸς μέτρησιν ἀντιστάσεων. Τοιοῦτόν τι ὄργανον κατασκευασθὲν παρὰ τῶν Ayron καὶ Perry ἐπιτρέπει τὴν μέτρησιν ἀντιστάσεως, ἤτοι δίδει τὸν ὅρον $\frac{E}{I}$ (νόμος ὤμ, loi ohm) ἀγωγοῦ διατρεχομένου ὑπὸ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος, χωρὶς νὰ ἦ ἀνάγκη διακοπῆς τοῦ ῥεύματος.

ὠμοβόρος, ος, ον, βλ. ὠμοφάγος.

ὠμοπλάτη, ης, ἡ, κοινῶς ἡ πλάτη, omoplate, n.f. os plat de l'épaule; [ἀνατομ.] ὀστοῦν διφυές, πλατύ, λεπτόν, τριγωνικὸν κείμενον εἰς τὸ ἄνω καὶ ὀπίσθιον μέρος τοῦ θώρακος καὶ συμβαλλόμενον εἰς σχηματισμὸν τοῦ ὀπισθίου μέρους τοῦ σκελετοῦ τοῦ ὤμου. § ὠμοπλάτη [ἱππολ.], épaule, n. f. ἐπὶ τοῦ ἵππου ἡ ὠμοπλάτη (βλ. ἵππος 45) εἶνε τὸ ἀνώτατον σημεῖον τοῦ ὅλου προσθίου ἄκρου, ἔχουσα ὡς βάσιν τὸ ὁμώνυμον ὀστοῦν καὶ πλῆθυν παχυτάτων μυῶν ἐνεργούντων τὴν κίνησιν τοῦ ἄκρου καὶ τοῦ τραχήλου· ‖ ξηρά, ἰσχνή, ἄσαρκος ὠμοπλάτη, épaule sèche, maigre, décharnée ; ‖ παχεῖα, βαρεῖα, μυώδης, εὔσαρκος, πεπλατυσμένη ὠμοπλάτη, épaule épaisse, chargée, charnue, noyée, plaquée ; ‖ συνεσταλμέναι ὠμοπλάται ἀντὶ συνεσταλμένον βάδισμα, épaules chevillées ou froides ; βλ. καὶ **ἐμπρόσθιος.** § [ἱππευτ.] ἐκτείνειν τὰς ὠμοπλάτας ἀντὶ μηκύνειν τὸν βηματισμόν, débourrer les épaules ; ‖ ἐρείδεσθαι ἐπὶ τῶν ὠμοπλατῶν, ἀντὶ τοῦ προσθοβαροῦς, être sur les épaules, ὁπόταν ὁ ἵππος τὸ κέντρον τῆς βαρύτητός του φέρῃ πολὺ πρὸς τὸ πρόσθιον τμῆμα τοῦ σώματος χαμηλόνων τὸν αὐχένα· ‖ τὰς ὠμοπλάτας πρὸς τὰ ἔσω ἢ πρὸς τὰ ἔξω, épaules en dedans ou en dehors, ἐννοεῖται ἡ πρὸς τὸ ἐμβαδὸν τοῦ ἱππευτηρίου ἢ πρὸς τὸ τοίχωμα αὐτοῦ στροφὴ τοῦ προσθίου μέρους τοῦ σώματος (τῆς κεφαλῆς) κατὰ τὴν πλαγιοβάδισιν, τὸ ἀντίθετον δηλονότι τοῦ croupe en dedans ou en dehors ; ‖ **βαρέως τροχάζειν,** trotter des épaules ; ‖ ὁ ὦμος, ἢ ἡ ἄρθρωσις τοῦ ὤμου, pointe de l'épaule, ἡ συναρμογὴ τοῦ ὀστοῦ τῆς ὠμοπλάτης μετὰ τοῦ βραχίονος (βλ. ἵππος 46).

ὠμόπλινθος, ου, ἡ· brique crue ; βλ. πλίνθος. § —, pisé, n.m. κατ' ἐπέκτασιν σημαίνει ἐνίοτε τὴν **ὠμόπλινθον** (brique), ἥτις καλεῖται καὶ **πλιθίον, πλιθὶ** ἢ **πλιθάρι·** διὰ τοιούτων κατασκευάζουσι τοίχους οἰκιῶν· ἀποτελεῖται ἀπὸ πηλὸν ἀργιλώδη, τεμνόμενον κατὰ τεμάχια ἅτινα ἀποξηραίνονται ἐν ὑπαίθρῳ καὶ εἶτα χρησιμοποιοῦνται πρὸς ἀνέγερσιν τοίχου.

ὤμορφος [δημ.], εὔμορφος, κτλ.

ὠμορφονιός, ὁ (θηλ. -νηὰ) [δημ.], εὔμορφος νέος (νέα), un beau garçon (une belle -fille). § — [εἰρων.], νέος κοῦφος, jeune freluquet, καὶ ἄνευ ἀξίας, οὐτιδανὸς ἀνθρωπίσκος.

ὦμος, γεν. ὤμου, αἰτ. ὦμον, γεν. πληθ. ὤμων· épaule, n. f. ὄνομα κοινὸν ἀμφοτέρων τῶν ἄνω γωνιῶν τοῦ κορμοῦ (δεξιὸς καὶ ἀριστερὸς ὦμος) παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τοῖς πιθήκοις, τὸ ἀνώτερον δὲ μέρος τῶν προσθίων ἄκρων καθ' ὃ ταῦτα συνάπτονται μετὰ τοῦ κορμοῦ παρὰ τοῖς λοιποῖς ζώοις (βλ. ἱππολ. **ὠμοπλάτη**)· ‖ ὑψῶ (σηκόνω) τοὺς ὤμους, hausser (lever) les épaules; ‖ βαστοῦν οἱ ὦμοί του, il est fort ; il a bon dos ; ‖ ἐπῆρε τὰ πόδια του εἰς τὸν ὦμόν του [φρ.], il prit ses jambes à son cou ; il joua des jambes ; ‖ ἐπ' ὤμου -ἄρμ, arme sur l'épaule (droite).

ὦμος, ου, ὁ· humérus (ἐκ τοῦ λατ. humerus=épaule), n. m. τὸ **ὀστοῦν τοῦ βραχίονος** ἀπὸ τῆς ὠμοπλάτης μέχρι τοῦ ἀγκῶνος (τῆς ὠλένης).

ὠμός, ἡ, ὸν (συγκρ. ώτερος, ώτατος), ἄβραστος, ἀνέψητος, ἄψητος, ὁ μὴ βρασθείς, ὀπτηθείς, qui n'est pas cuit ; ὅθεν ἄνοπτος, ὠμός, cru, e, adj. ‖ ὠμὸν κρέας, viande crue. §

ὠμὸς [μεταφ.] ἄσπλαγχνος, ἀπάνθρωπος, σκληρός, cruel, elle, adj. ‖ ὁ ὠμότατος τῶν τυράννων, le plus cruel des tyrans; § [μεταφ. ἐπὶ ἀνθρ. ἰδ.], βραδύς, βαρύς, lourd, e, adj. ὀκνός, νωχελής, nonchalant, e, adj. ἀδρανής, indolent, e, adj.

ὠμότης, ητος, ἡ· ἡ κατάστασις τοῦ ὠμοῦ, ἀβράστου, ἀνόπτου σώματος, crudité, n.f. ὅθεν ἡ σκληρότης τοῦ σώματος. § — [μεταφ.], φύσις ὠμή, ἀπανθρωπία, σκληρότης, cruauté, n.f.

ὠμούτσικος, η, ον· ὑποχορ. τοῦ ὠμός, un peu cru; βλ. καὶ μισοψημένος.

ὠμοφαγία, ας, ἡ· ἕξις τοῦ ἐσθίειν ὠμὸν χρέας, habitude de manger de la chair crue; omophagie, n. f. βλ. ὠμοφάγος.

ὠμοφάγος, ος, ον, ὁ τρεφόμενος δι' ὠμῶν τροφῶν, qui se nourrit d'aliments crus; crudivore, adj. ὠμὰ ἐσθίων, κυρίως τρώγων ὠμὸν χρέας, omophage, adj. λέγεται συνήθως περὶ ἀγρίων ἁρπακτικῶν θηρίων ἅτινα τρώγουσιν σάρκας ὠμὰς ἤτοι μὴ ἑψημένας (λέοντες, θῶες, λύκοι) καὶ περὶ ἀγρίων ἀνθρώπων. Ἐν γένει ὠμοφάγα εἶνε πάντα τὰ σαρκοβόρα ζῶα πλὴν τοῦ ἀνθρώπου ὅστις καίπερ σαρκοφάγον δὲν εἶνε ὅμως καὶ ὠμοφάγον.

ὠμοφόριον, ου, τό· κάλυμμα ὃ ἐφόρουν αἱ γυναῖκες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὤμων, κοινῶς ἡ **σάρπα**, écharpe, n. f. § —, écharpe, n. f. τὸ ἐκ τοῦ ὤμου ἀρτώμενον (π. χ. ταινία, κτλ.) § — [ἐκκλ.] βλ. **ὠμόφορον.**

ὠμόφορον, ου, τὸ [ἐκκλ.], pallium, n.m. ἐκ τῆς ἀρχιερατικῆς ἐνδυμασίας ἐκεῖνο, ὅπερ φέρουσιν ἐπὶ τῶν ὤμων.

ὠμῶς [ἐπίρ.], μετὰ ὠμότητος, σκληρότητος, avec cruauté; σκληρῶς, cruellement, adv.

ὤν, οὖσα, ὄν, μετχ. τοῦ εἰμί· ὑπάρχων, étant; existant; ‖ ὢν πεπεισμένος, étant persuadé; ‖ ὡς οὖσα θυγατήρ του, comme étant sa fille. § § [Γραφ.] ὁ Ὤν, Celui qui est; ὁ Θεός, Dieu. § [οὐδ.] βλ. ὄν

ὤνια, τά· τὰ τρόφιμα, αἱ ζωοτροφίαι, τὰ παντὸς εἴδους τρόφιμα, denrées, n. f. pl. βλ. καὶ **τροφή**· ‖ φόρος [δημοτικὸς] ἐπὶ τῶν ὠνίων, octroi, n. m. βλ. καὶ **ἐμπόρευμα**· ‖ ἐξέτασις τῶν ὠνίων, examen des denrées; ‖ ἀπόρριψις ὠνίων, refus de denrées.

ὤνιος, ος καὶ α, ον· ὅστις εἶνε ν' ἀγορασθῇ, πωλεῖται, εἶνε διὰ πώλημα, mis en vente; susceptible d'être acheté; vénal, e, aux, adj.

ὠξυγονωμένος, η, ον· oxygené, ée, adj. ὁ ἔχων ὀξυγόνον.

ὠοδόχος, ου, ἡ καὶ ὠοθήκη, coquotier, n. m. κοινῶς **αὐγοθήκη, αὐγουλιέρα** καὶ **αὐγοτιέρα**· μικρόν τι ὠοειδὲς ποτήριον μετὰ βάσεως διὰ τὰ βραστὰ αὐγά.

ὠοειδής, ής, ές, αὐγοειδής, ἔχων σχῆμα ὠοῦ, ovale, adj. ‖ τράπεζα ὠοειδής, table ovale, ἤτοι μακροστρόγγυλος· [διδ.] oviforme, adj. qui a la forme d'un œuf; ‖ καρπὸς ὠοειδής, fruit oviforme; [Λέγουσιν ἐπίσης ovoïde]. § ὠοειδής, ovalaire, adj. ἔχων ὠοειδὲς σχῆμα, qui a la forme ovale; [ἀνατ.] trou ovalaire; [χειρουρ.] luxation ovalaire; amputation ovalaire. § —, βλ. καὶ ὠά (oves). § [ἀρχιτ.] godron, n. m. ὠοειδὲς **περικόσμημα** τῶν ἀργυρωμάτων, **ξυλουργημάτων** (ouvrage en bois), ὅπερ εὑρίσκεται καὶ ἐπὶ διαφόρων μαρμάρων καὶ κιονοκράνων.

ὠοειδόφυλλος, ος, ον· ovalifolié, ée, adj. [βοτ.], ὁ ἔχων φύλλα ὠοειδῆ· λέγουσιν ἐπίσης ovatifolié.

ὠοειδῶς [ἐπίρ.], εἰς σχῆμα ὠοειδές, en ovale.

ὠοθηκαλγία, ας, ἡ· ovaralgie, n. f. [παθολ.] ἄλγος τῆς ὠοθήκης, douleur de l'ovaire.

ὠοθήκη, ης, ἡ [ἀνατομ.], ovaire, n. f. καλοῦνται ὠοθῆκαι τὰ παραγωγικὰ ὄργανα τῆς γυναικὸς ἐν οἷς διαπλάσσονται τὰ ὠάρια. Εἶνε δύο σώματα μικρά, ὠοειδῆ, πεπλατυσμένα δίκην πυρῆνος ἀμυγδάλου, ὧν ἑκάτερον κεῖται κατὰ τὴν εἴσοδον τῆς πυέλου ἐπὶ τὰ πλάγια καὶ τὰ ἄνω τῆς μήτρας ἐντὸς πτυχῆς τῶν πλατέων συνδέσμων. § ὠοθήκη, ης, ἡ καὶ ὠοδόχος [ποιχ. γν.] κοινῶς ἡ **αὐγοθήκη** ἢ **αὐγουλιέρα**, coquetier, n. m. βλ. ὠοδόχος.

ὠοθηκικός, ή, όν· ovarique, adj. [ἀνατ.], ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος πρὸς τὴν ὠοθήκην.

ὠοθηκοτομία, ας, ἡ· ovariotomie, n. f. ἀφαίρεσις τῆς ὠοθήκης, enlevement de l'ovaire. Λέγουσιν ὅμως μᾶλλον oophorectomie, n. f. ἀφαίρεσις τῶν ὠοθηκῶν, extirpation des ovaires. Ἡ **ὠοθηκοτομία** εἶνε χειρουργικὴ πρᾶξις ἐκτελουμένη πρὸς ἀφαίρεσιν τῶν ὠοθηκῶν, ἥτις ἐνδείκνυται πρὸ πάντων ὅταν πρόκειται περὶ ἁπλῶν ἢ πολλαπλῶν κύστεων τῆς ὠοθήκης ὧν ἡ φαρμακευτικὴ θεραπεία εἰς οὐδὲν ἰσχύει· ἔτι δὲ πρὸς ἐκτομὴν τῆς ὠοθήκης προπεσούσης ἐν χηλικῷ θηλάκῳ, εἶνε ἐγχείρησις δύσκολος, μακρὰ καὶ σοβαρωτάτη διὰ τὰς πασχούσας.

ὠοθηκοφόρος, ος, ον· ovarifère (ὠοθήκη, ovaire καὶ φέρω, porter), adj. [βοτ], ὁ φέρων τὴν ὠοθήκην, qui porte l'ovaire.

ὠόκυστις, εως, ἡ· oocyste, (ὠόν, œuf καὶ κύστις, vésicule), n. m. ἐπιβοηθητικὸν παραγωγικὸν κύτταρον διαφόρων μυκήτων.

ὠόν, οὗ, τό, κοινῶς τὸ **αὐγόν**, œuf, n. m. καλεῖται οὕτω σῶμα διαφόρου σχήματος καὶ ὄγκου, παρὰ τοῖς διαφόροις ὠοτόκοις ζώοις, διαπλασσόμενον ἐν ταῖς ὠοθήκαις καὶ τοῖς ὠαγωγοῖς αὐτῶν καὶ περικλεῖον τὸ ζωϊκὸν σπέρμα μέλλοντος ὄντος ἤτοι τὸ ὠάριον, καὶ ἐξ ἄλλων ὑγρῶν συνιστάμενον σκοπούντων τὴν διατροφὴν τοῦ ὄντος μέχρι τῆς ἐκκολάψεως αὐτοῦ. § — [ἀρχιτ.], ove; βλ. ὠά.

ὠόσφαιρα, ας, ἡ oosphère (ὠόν, œuf, καὶ σφαῖρα, boule), n. f. θῆλυ στοιχεῖον, ὅπερ, μετὰ τὴν γονιμοποίησίν του διὰ τοῦ ἄρρενος στοιχείου, παράγει τὸ ὠάριον, ὅπερ εἶνε ἡ ἀρχὴ ἑνὸς νέου ζωϊκοῦ ὄντος.

ὠοτάριχον, τὸ **αὐγοτάροχον,** βλ. καὶ **ῥεφοῦδι.**

ὠοτοκία, ας, ἡ· τὸ τίκτειν ὠά, ponte, n. f. ἀντίθ. τῷ ζωοτοκία.

ὠοτόκος, ος, ον, ὁ τίκτων ὠά, ovipare, adj. et n. [οὐσ.] τὰ ὠοτόκα ζῷα, ἀντίθ. τῷ ζωοτόκα καὶ σκωληκοτόκα.

ὠοτοκῶ (έω), μέλ. ήσω, τίκτω ὠά, γεννῶ αὐγά, pondre; τὰ ὠοτοκούμενα, τὰ ἐκ τῶν ὠῶν προερχόμενα. § —, εἶμαι ὠοτόκος, être ovipare.

ὡπλισμένος, η, ον· μετοχ. τοῦ ὁπλίζω, armé, ée, adj. || — ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν· || — μέχρις ὀδόντων, armé jusqu'aux dents; ἕτοιμος πρὸς πάλην, ἑτοιμοπόλεμος. Ἔκφρασις σημαίνουσα ὅτι εἰσὶν ἐντελῶς ἕτοιμοι διὰ τὴν πάλην, προέρχεται δὲ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῶν μουσκετοφόρων, ὁπότε οὗτοι ἔθετον σφαίρας τοῦ ὅπλου ἐντὸς τοῦ στόματός των ἵνα τὰς ἔχωσι προχείρους καὶ ἐπιταχύνωσι τὴν γέμισιν.

ὥρα, ας, ἡ· heure, n. f. [κυρ. καὶ μεταφ.] αἱ ὧραι τῆς ἡμέρας, κυρίως ὥρα καλεῖται τὸ $^{1}/_{24}$ τῆς ἡμέρας, διαιρεῖται δὲ εἰς 60 (πρῶτα) λεπτὰ καὶ ταῦτα πάλιν διαιροῦνται εἰς 60 δευτερόλεπτα· βλ. **ἡμέρα**· [συνεκδ.] ἡ στιγμή, moment, n. m. χρονικὸν διάστημα, καιρός, temps; || μισὴ (ἡμίσεια) ὥρα, une demi heure; || μία ὥρα καὶ ἡμίσεια (μισή), μιάμιση ὥρα, une heure et demie; || δύο ὅλας ὥρας, deux grandes heures; deux heures entières; || τί ὥρα εἶνε; quelle heure est-il? || εἰπέ μου τί ὥρα εἶνε, dites-moi l'heure qu'il est; || ἡ ὥρα εἶνε δύο, il est deux heures; || τί ὥρα κτυπᾷ; quelle heure est-ce? || τὴν ἐνδεκάτην ὥραν, à onze heures; || αὐτὴν τὴν ὥραν, à cette heure; à l'heure qu'il est; || καθ' ἣν ὥραν, à l'heure que; || κάθε ὥραν, d'heure en heure; d'heure à autre; || [μεταφ.], à toute heure; à tout moment; || κάθε δύο ὥρας, toutes les deux heures; || τὴν τελευταίαν ὥραν, au dernier moment; || αὔριον τὴν ἰδίαν ὥραν, demain à pareille heure; || πρὸ τῆς ὥρας, avant l'heure; avant le temps; || ἐν ὥρᾳ πολέμου (=ἐν πολέμῳ), en temps de guerre, ἤτοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου· || ἐν ὥρᾳ εἰρήνης, en temps de paix; || μὲ τὴν ὥραν· εἰς τὴν ὥραν· μέσα εἰς τὴν ὥραν· ἐπάνω εἰς τὴν ὥραν, ἐγκαίρως, à temps; à point; à point nommé; [fort] à propos; μετ' ὀλίγην ὥραν (μετά τινας στιγμάς), quelques moments après; peu après; || ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν· ὥραν τὴν ὥραν· ὥρα ὥρα, ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, d'un moment à l'autre; d'heure en heure; à tous moments; || κατὰ τὴν ὥραν· πρὸς ὥραν [ἐπὶ τοῦ παρόντος], pour le moment; pour le présent; pour l'heure; || δὲν εἶνε ὥρα νά, ce n'est pas le moment de; || ἐδιάλεξαν τὴν ὥραν! [φρ. εἰρων.], ils prennent bien leur temps; || νὰ δὰ ἡ ὥρα νὰ τὸ συλλογισθῇ κανεὶς! [φρ.], c'est bien le temps d'y penser; || ψάρι τῆς ὥρας (νωπόν), du poisson tout frais; || καλὴ ὥρα, bon moment; moment heureux; || κακὴ ὥρα, mauvais moment; fâcheuse conjoncture; fatalité; || ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ ἀπὸ κακὴν ὥραν, Dieu vous préserve d'un mauvais cas; || ὥρα καλή! [κυρ.] (καλὸ ταξεῖδι), bon voyage! [συνεκδ.] adieu! portez-vous bien; || [ἐρωτ.] — καλή; ὥραις καλαῖς; eh! bien; où allez-vous? que voulez-vous? || [εἰρων.] — σου καλή! allez vous promener! allez! détalez! [δημ.] fichez moi la paix! || δὲν θέλει; ὥρα του καλή! il ne veut pas? serviteur! || καλή του ὥρα [ὅπου εἶνε]! [εὐχή], Dieu le protège! || ἡ ὥρα ἡ καλή! [εὐχή], bonne chance! || ὅ,τι φέρνει μία ὥρα δὲν τὸ φέρνουν χίλιοι χρόνοι [παροιμ.], il advient en une heure ce qui n'arrive pas en cent. § —, ἀντὶ ἐποχή, saison, n. f. époque, n. f. συμπλήρωσις χρονικοῦ διαστήματος, ὅριον, terme, n.m. || αἱ τέσσαρες ὧραι τοῦ ἔτους, les quatre saisons [de l'année]; || ἡ ὡραιοτέρα ὥρα τοῦ ἔτους, la plus belle époque de l'année; || [ἐπὶ κόρης] εἶνε εἰς τὴν ὥραν της (εἰς ὥραν γάμου), elle est nubile; || [ἐπὶ ἐγκύου] εἶνε εἰς τὴν ὥραν της, elle aproche de son terme; || **ὧραι τοῦ ἔτους**, les saisons, καλοῦνται αἱ 4 διαιρέσεις τοῦ ἔτους αἵτινες διακρίνονται διὰ τῆς πρὸς τὴν γῆν θέσιν καὶ φαινομενικὴν κίνησιν τοῦ ἡλίου (ἀστρονομικαὶ ὧραι) καὶ δὴ τὸ **ἔαρ** (printemps) ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας (9/22 Μαρτίου), τὸ **θέρος** (été) ἀπὸ τῆς θερινῆς τροπῆς (9/22 Ἰουνίου), τὸ **φθινόπωρον** (automne) ἀπὸ τῆς φθινοπωρινῆς ἰσημερίας (11/24 Σεπτεμβρίου) καὶ ὁ **χειμὼν** (hiver) ἀπὸ τῆς χειμερινῆς τροπῆς (9/22-10/23 Δεκεμβρίου). Ἐν τῷ συνήθει βίῳ ὅμως λαμβάνομεν μᾶλλον τὰ μετεωρολογικὰ φαινόμενα ὑπ' ὄψιν (ἅπερ δὲν συμπίπτουσι μετὰ τῆς ἄνω ἀστρονομικῆς διαιρέσεως τοῦ ἔτους), καλοῦμεν δὲ θέρος τὴν διὰ τῆς μεγίστης θερμότητος καὶ χειμῶνα τὴν διὰ τοῦ μεγίστου ψύχους διακρινομένην ἐποχήν, μεταξὺ τῶν ὁποίων κεῖνται αἱ μετριώτεραι καιρικῶς ἐποχαὶ τοῦ φθινοπώρου καὶ τοῦ ἔαρος, οὕτως ὥστε παρ' ἡμῖν περίπου οἱ μῆνες Ἰούνιος, Ἰούλιος, Αὔγουστος ἀποτελοῦσι τὸ θέρος, οἱ Σεπτέμβριος, Ὀκτώβριος καὶ Νοέμβριος τὸ φθινόπωρον, οἱ Δεκέμβριος, Ἰανουάριος καὶ Φεβρουάριος τὸν χειμῶνα, οἱ Μάρτιος, Ἀπρίλιος καὶ Μάϊος τὸ ἔαρ. § [ἐκκλ. καὶ μυθολ.] αἱ ὧραι, les heures.

ὡραῖα [ἐπίρ.] πολὺ καλά, très bien; θαυμάσια, τελείως, parfaitement, adv. θαυμασίως, à merveille, adv.

ὡραΐζω, μέλ. ίσω, ποιῶ τι ὡραῖον, embellir; στολίζω, κοσμῶ, orner ou parer; διακοσμῶ, décorer.

ὡραῖος, αία, αῖον· beau (bô) καὶ bel πρὸ φωνήεντος, θηλ. belle, adj. ἐκεῖνο ὅπερ ἀρέσει καὶ εὐαρεστεῖ τὸν ὀφθαλμὸν ἢ τὸ πνεῦμα καὶ ἐμποιεῖ ἀρχικῶς καλὴν ἐντύπωσιν· || ὡραῖον πρόσωπον, beau visage; || ὡραῖον ποίημα, beau poème; || εἶνε ὡραιοτάτη, elle est très belle; elle est de toute beauté; || [εἰρων.] ὡραῖα πράγματα ἔμαθα διὰ σέ, j'en ai appris de belles sur votre compte; || καλὰ καὶ ὡραῖα εἶνε ὅλ' αὐτά, ἀλλά, tout cela est bel et bon, mais; || [εἰρων.] ὡραῖον πρᾶγμα! c'est du beau (du propre); || [οὐσ.] ὅλαι αἱ ὡραῖαι τῆς πόλεως, toutes les beautés de la

ville. § — [συνεκδ.] καλός, bon ; πολὺ καλός, très bon; ἐξαίρετος, excellent, e, adj. || ὡραῖον τυρί, très bon fromage ; || τὸ πεπόνι ἦτον ὡραιότατον, le melon était excellent.

ὡραιότης, ητος, ἡ· ἡ ἀκμὴ τῆς νεότητος, ἡ εὐμορφιά, beauté, n. f. || [ἐπὶ κόρης] ἔχει μόνον τὴν ὡραιότητα τῆς νεότητος, [οἰκ.] elle a la beauté du diable. § —, ἡ καλὴ ἰδιότης τινός, bonne qualité ; ἡ καλοσύνη, bonté, n.f.

ὡραΐσμα, ατος, τό· ἐξωράϊσμα, τὸ κόσμημα, τὸ στολίδι, ornement, n. m. parure, n. f.

ὡραϊσμός, οῦ, ὁ· καλλωπισμός, ἡ πρᾶξις τοῦ ὡραΐζειν, action d'embellir ; embellissement, n. m. στολισμός, διακόσμησις, décoration, n. f.

ὡράριον, ου, τὸ [ἐκκλ.] étole, n. f. [de diacre].

ὡργανισμένος, η, ον· συγκεκροτημένος, η, ον, constitué, ée, adj. || τμῆμα ὡργανισμένον ἢ ὀργανικὸν τμῆμα, fraction constituée.

ὡργισμένος [διάλ. Ἠπείρου], ὁ ἐπάρατος, ὁ ἄξιος τῆς θείας ὀργῆς.

ὡργώνω [δημ.], βλ. ὀργόνω, ἀροτριῶ, labourer.

ὡρηόπλουμη, ἡ [διάλ. Ἠπείρου] ἡ πανώρηα, πανωραία· ἐπίσης περικέντητον «ὡρηόπλουμο μαντῆλι».

ὥρηος, ὥρηα, ὥρηο [διάλ. Ἠπείρ.] ὡραῖος, ὡραία, ὡραῖον, beau, belle ; «πῆρα τὸ στρατί, τ' ὥρηο μονοπάτι».

ὡριαῖος, αία, αῖον [ἰδ. ἀστρον.], ὁ μίαν ὥραν διαρκῶν, διάστημα μιᾶς ὥρας, horaire, adj. § ὡριαία στάσις, halte horaire ; βλ. στάσις.

ὡρικός, ή, όν· horaire, adj. || γωνία ὡρική, angle horaire ; βλ. γωνία.

ὡριμάζω, μέλ, άσω, κάμνω τι νὰ ὡριμάσῃ, faire mûrir ; mûrir. § — [οὐδ.] γίνομαι ὥριμος, devenir mûr ; mûrir.

ὡρίμανσις, εως, ἡ καὶ

ὡρίμασμα, ατος, τό· maturation, n. f. διαδοχικὴ πρόοδος πρὸς τὴν ὡριμότητα, progrès successif vers la maturité ; || ἡ ἡλιακὴ θερμότης ἐπιταχύνει τὴν ὡρίμανσιν τῶν καρπῶν, la chaleur solaire hâte la maturation des fruits.

ὥριμος, ος, ον· mûr, e, adj. [κυρ. καὶ μεταφ.], κοινῶς φτιασμένος, ἢ γινομένος, ἀντίθ. τῷ ἄωρος· || — ἡλικία, âge mûr ; âge de raison ; || — κόρη, fille nubile ; βλ. ἐπίγαμος· || [νομ.] δίκη ὥριμος, procès en état ; || μετὰ ὥριμον σκέψιν, après mûre réflexion ; mûre réflexion faite.

ὡριμότης, ητος, ἡ· maturité, n. f. [κυρ. καὶ μεταφ.] ἡ κατάστασις, ἡ ἰδιότης, ἡ ποιότης τοῦ ὡρίμου, état, qualité de ce qui est mûr : sous les climats trop froids, le raisin ne peut pas venir en maturité.

ὡρίμως [ἐπίρ.], mûrement, adv. μετὰ πολλῆς σκέψεως, avec beaucoup de réflexion; || σκέπτεσθαι ὡρίμως σχέδιόν τι, réflechir mûrement à un projet.

ὥριος, ος ἢ α, ον· horaire, adj. τῶν ὡρῶν, τῆς ὥρας· ἤτοι ὁ καθ' ὡρισμένους χρόνους, καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ συμβαίνων, ἐπανερχόμενος, ἢ ὁ ἐν τῷ δέοντι χρόνῳ, τῇ καταλλήλῳ ὥρᾳ τῆς ἡμέρας γινόμενος· || horaire μεταφορικῶς καλεῖται δρομολόγιον.

ὡρισμένως [ἐπίρ.], κατὰ τρόπον ὡρισμένον, d'une manière déterminée ; κατηγορηματικῶς, catégoriquement, atv. σαφῶς nettement, atv. θετικῶς, positivement, atv. βεβαίως, sûrement, adv.

ὡροδείκτης, ου, ὁ· ὁ δείκτης (βελόνη) τῶν ὡρολογίων, ὁ δεικνύων τὰς ὥρας, aiguille des heures ; ἡ μικρὰ βελόνη τῶν ὡρολογίων, petite aiguille [d'une montre].

ὡρολογᾶς, ᾶ, ὁ [δημ.[, ὡρολογοποιός, ὁ, horloger, n. m. βλ. λέξιν.

ὡρολόγιον, ου, τό· ὄργανον προωρισμένον νὰ δεικνύῃ τὰς ὥρας· συσκευὴ πρὸς ἀκριβῆ καταμέτρησιν τοῦ χρόνου·—(τῆς τσέπης), montre, n. f.—(τῶν μεγάλων ἱδρυμάτων), horloge, n. f. || ἔχασε τὸ ὡρολόγιόν του, il a perdu sa montre ; || τὸ ὡρολόγιον τῆς μητροπόλεως, l'horloge de la cathédrale ; || — τοῦ τοίχου (τῆς τραπέζης), pendule, n. f. ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔχει ἐκκρεμὲς (pendule, n. m.) ἤτοι horloge à pendule· || — [τοῦ κόλπου] σημαῖνον τὰς ὥρας, montre à répétition ; || ἡλιακὸν ὡρολόγιον, cadran solaire ; βλ. γνώμων· || — τῆς ἄμμου, sablier ; βλ. ἀμμωτόν. § —[ἐκκλ.] horologe, n. m. horologion, n. m. ἡ σύνοψις, bréviaire, n.m. βιβλίον ἀκολουθίας τοῦ ἱερέως.

ὡρολογοθήκη, ης, ἡ· θήκη ὡρολογίου, porte-montre, n. m.

ὡρολογοποιεῖον, ου, τό· ἐργαστήριον (κατάστημα) ὡρολογοποιοῦ, boutique (magasin ; atelier) d'horloger ; horlogerie, n. f. § —, ἐργοστάσιον ὡρολογίων, fabrique des montres (des horloges, des pendules), horlogerie, n. f.

ὡρολογοποιΐα, ας, ἡ horlogerie, n. f. ἡ τέχνη, τὸ ἐμπόριον τοῦ ὡρολογοποιοῦ, l'art, le commerce de l'horloger.

ὡρολογοποιός, οῦ, ὁ· horloger, n. m. ὁ κατασκευάζων, ἐπισκευάζων, πωλῶν ὡρολόγια, qui fait, répare, vend des horloges, des pendules, des montres.

ὡροσκόπιον, ου, τό· horoscope, n.m. αἱ παρατηρήσεις τῶν ἀστρολόγων κατὰ τὴν γέννησιν τέκνου.

ὡροσκόπος, ος, ον· ἀστρολόγος καταρτίζων ὡροσκόπιον, qui tire l'horoscope ; qui calcule les horoscopes.

ὠρυγή, ῆς, ἡ (ὠρύομαι) φωνὴ κυρίως δὲ ἡ τῶν κυνῶν παρατεταμένη φωνή, κοινῶς τὸ οὔρλιασμα, καθὼς καὶ ἡ παρομοία φωνὴ τῶν λύκων, hurlement, n. m. [κυρίως καὶ μεταφ.]

ὠρύομαι, ἰδ. περὶ τῆς φωνῆς τῶν πεινόντων κυνῶν (καὶ λύκων), κοινῶς οὐρλιάζω, hurler ; σπανιώτερον περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς «κλαίω τι ὠρυόμενος» ἢ φωνάζω δυνατὰ καὶ παρατεταμένως.

ὡς [ἐπίρ. τῆς ἀναφορ. ἀντων. ὅς], καθ' ὃν τρόπον, καθώς, ὅπως, comme ; ἐν τῇ ἰδιότητι

τοῦ, en qualité de ; ὡς, καθώς, en ; de ; ὅπως καὶ ainsi que ; ‖ ὡς ὅλοι, comme tout le monde ; ‖ ὡς καὶ οἱ ἄλλοι, ainsi que les autres ; ‖ ἄνθρωπος ὡς αὐτός, un homme comme (tel que) lui ; ‖ [ἐνήργησεν] ὡς ἐπίτροπος, en qualité de tuteur ; ‖ ὡς τίμιος ἄνθρωπος, en honnête homme ; ‖ φαίνεται ὡς ἐπαίτης, il a l'air d'un mendiant ; ‖ θεωρῶ τὸ πρᾶγμα ὡς ἀληθές, je tiens le fait [pour] vrai ; ‖ αὐτὸ ἂς σοῦ χρησιμεύσῃ ὡς μάθημα, que cela vous serve de leçon ; ‖ ὡς μὲ βλέπετε, tel que vous me voyez ; ‖ ὡς μοῦ εἶπαν, à ce qu'on m'a dit ; ‖ τὸ πρᾶγμα (ὑπόθεσις) εἶνε ὡς σᾶς λέγω, l'affaire est ainsi que je vous le dis ; ‖ πονηρὸς ὡς εἶνε, θὰ τὸ κατορθώσῃ, [en homme] rusé qu'il est, il y parviendra ; ‖ [ἐπὶ παραβολῶν] ὡς..... οὕτως, de même que.... de même ; comme.... ainsi ; ainsi que.... ainsi ; ‖ σήμερον ὡς καὶ αὔριον, aujourd'hui aussi bien que demain ; ‖ ὡς ἐάν· ὡς ἄν· ὡς νά, comme si ; ‖ τὸ πρᾶγμα ἔγεινεν, ἢ εἶνε ὡς νὰ ἔγεινε, la chose est faite ou autant vaut ; ‖ δὲν ἔγεινεν ἀκόμη, ἀλλ' εἶνε ὡς νὰ ἔγεινε, ce n'est pas encore fait, mais c'est tout comme; ‖ ὡς πρός, βλ. **πρός**· ‖ [ἐμπορ.], ὡς ὄπισθεν (ἐπὶ ἡμερομηνίας συναλλαγματικῶν), ut retro ; ‖ ὡς ἀνωτέρω (διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν), ut supra. § — [χρον.], μόλις, ἅμα, aussitôt que ; καθώς, comme ; ‖ ὡς μὲ εἶδεν, ἔφυγε, ausitôt qu'il me vit, il s'en alla. § [ἀντὶ : ἕως], jusque ; περίπου, environ ; à peu près ; ‖ ὡς τὴν δευτέραν, jusqu'à lundi ; ‖ ἀπὸ τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ, du matin au soir ; ‖ ὡς νὰ ἔλθῃ, jusqu'à ce qu'il vienne ; ‖ ὡς καί.., même ; jusqu'à ; ‖ ὡς καὶ ὁ θεῖός του ἐπέμενε, son oncle lui-même insistait; ‖ ἀγαπᾷ ὡς καὶ τοὺς ἐχθρούς του, il aime jusqu'à ses ennemis ; ‖ ὡς πενῆντα ἄνθρωποι, une cinquantaine d'hommes ; ‖ ὡς πόσα ; combien à peu près ?

ὥς [διάλ. Οἰνόης], ἕως· «ὥς που(νὰ) γίνομαι καλὰ» ἕως ὅτου (νὰ) γίνωμαι καλά.

ὡσὰν [ἐπίρ.], καλλίτερον ὡς ἄν, comme, adv. ainsi que ; ‖ τρώγονται ὡσὰν τὰ σκυλιά, ils s'entremangent comme des chiens ; ‖ τοὺς ἀγαπῶ ὡσὰν νὰ ἦσαν παιδιά μου, je les aime comme s'ils étaient mes enfants ; ‖ ἐκάθησαν δίπλα μου ὡσὰν νὰ ἦσαν παλαιοὶ φίλοι μου, ils prirent place à mes côtés commes s'ils étaient de vieux amis.

ὡσανεὶ [ἐπίρ.], ἢ ὀρθότερ. κεχωρισμένως ὡς ἂν εἰ = ὡσὰν νά, ὡς ἐάν, comme si.

ὡσαννά, λέξ. ἑβρ. «δόξα, **δεδοξασμένος**».

ὡσαύτως [ἐπίρ.] ἀντὶ τοῦ ὡς οὕτως, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καί, ὁμοίως, de même ; pareillement, adv. ἐπίσης, aussi, adv. [τυπικῶς ἐν.], idem, adv. ‖ [τὸ θέλετε,] καὶ ἐγὼ ὡσαύτως, et moi aussi ; ‖ [ἐπὶ ἀνταποδόσεως εὐχῆς, ἀπολ.], ὡσαύτως ! et vous pareillement !

ὡσεὶ [ἐπίρ] ἢ ὡς εἰ, ὡς ἐάν, comme si ; ὡσάν, comme, adv. ‖ — ὡσεὶ ἐδίσταζε, comme s'il hésitait. § — [ἐπὶ ἀριθμῶν] περίπου, environ, adv. περίπου σχεδόν, à peu près ; ‖ ὡσεὶ τριάκοντα, une trentaine ; ‖ ἦτο ὥρα ὡσεὶ ἐννάτη, il était environ neuf heures.

ὦσις, εως, ἡ (ὠθέω), ὤθησις, impulsion, n. f. action de pousser ; poussée, n. f. κοινῶς τὸ (σπρώξιμον)· ‖ ὦσις **πυρῶν** [ἀτμομηχ.], pousser les feux, κοινῶς **σπρώξιμο** φωτιᾶς· ἡ ἀναζωπύρησις τῶν πυρῶν κλιβάνου ἀτμολέβητος, πρὸς παραγωγὴν ἀτμοῦ, ἐὰν αὐται διατηρῶνται κεκαλυμμέναι πρὸς διατήρησιν μόνον τῆς θερμότητος τοῦ ὕδατος.

ὤσκολον, τὸ [ξεν. στρατ.] καὶ ὄσχολον, **ὑποδέραιον**, hausse-col, n. m. βλ. λέξιν.

ὠσμός, οῦ, ὁ· ἀντὶ ὦσις, ὤθησις, poussée, n. f.

ὥστε [σύνδ.], ὅσον ὥστε, si bien ; εἰς τρόπον ὥστε, en sorte; tellement, adv. au point que ; ‖ εἶνε τόσον θυμωμένος, ὥστε, il est tellement en colère que ; ‖ εἰς τρόπον ὥστε· οὕτως ὥστε, de manière à ; de manière (de sorte) que ; de façon à ; ‖ οὕτως ὥστε νὰ τελειώσῃ αὔριον, de manière à finir demain ; ‖ ἔβρεχε ῥαγδαίως, ὥστε ἠναγκάσθημεν, il pleuvait tellement (à verse), de façon que nous fûmes obligés ; ‖ εἶνε ἀρκετὰ εὐφυής, ὥστε δὲν θὰ ἀπατηθῇ, il a assez d'esprit pour ne pas être trompé ; ‖ εἶνε πολὺ νέος ὥστε νὰ τὸ σκεφθῇ, il est trop jeune pour y penser. § [ἐν ἀρχῇ φρ.] καθὼς καὶ οὕτω, ainsi ; ὅθεν, donc ; διὰ τοῦτο, συνεπῶς, par conséquent ; ‖ ὥστε ἀρνεῖσθε, ainsi vous refusez ; ‖ ὥστε βλέπεις, ὅτι, vous voyez donc bien que.

ὠστήρ, ῆρος, ὁ· chasse, n. f. τὸ δι' οὗ ἀπωθεῖταί τι· τὸ ἀποτέλεσμα χαλεῖται ὤθησις. § — [μηχ.] excentrique à double effet (qui pousse) ; τὸ ἀντίθετον τοῦ **ἀρτήρ**.

ὠστήριον, ου, τὸ [νεολ. στρατ.] poussoir, n. m. κομβίον, κτλ. τὸ δι' οὗ ὠθεῖταί τι· βλ. καὶ ὠστικός· ‖ — περιστρόφου, poussoir, βλ. **περίστροφον**.

ὤστης, ου, ὁ· pousseur ; βλ. ὠθιστής.

ὠστικός, ή, όν· εἰς τὸ ὠθεῖν ἀνήκων, ἐπιτήδειος, ὁ ὠθῶν, ἀπωθῶν, qui refoule ; ‖ ὠστικὸν ἐλατήριον, refouloir, n. m. ὅπερ ὠθεῖ τι· ‖ ὠστικὸς (**ἐξωστήρ**) **κοχλίας** ἢ **ὠστήριον**, éjecteur, n. m. ou vis-éjecteur ; μικρὸς κοχλίας προεξέχων ἐν τῇ θήκῃ τοῦ **οὐραίου** (boîte de culasse) τῶν ὅπλων, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ὁποίου προσκρούει ὁ κάλυξ (douille) τοῦ φυσιγγίου καὶ ἐξωθεῖται ὅταν σύρηται πρὸς τὰ ὀπίσω ὑπὸ τοῦ ἐξολκέως (extracteur).

ὠστισμός, οῦ, ὁ· ὠθισμός, presse, n. f. foule, n. f. cohue, n. f. βλ. καὶ **συνωστισμός**.

ὦσχος, ου, ὁ· pampre, n. m. βλ. ὄσχος.

ὦτα κολοβά, bretaud ou moineau, κοινῶς κουτσαύτης ἵππος οὗτινος εἰσὶν ἀποκεκομμένα τὰ ὦτα κατὰ τὴν κορυφήν.

ὠτακουστέω-ῶ, ἀκροῶμαι (κρυφίως) écouter, être aux écoutes ; κατασκοπέω-ῶ, espionner ; βλ. ὠτακουστὴς καὶ ὠτακουστήριον.

ὠτακουστήριον, τὸ (ὠτακουστέω-ῶ), écoute ou galerie, n. f. ἢ **ὠτακουστήριος στοὰ** πρὸς διάκρισιν ἐκ τῶν ἐγκαρσίων στοῶν

(galerie transversale). Αἱ **ὑπονομοστοαὶ** (galeries de mine) καλοῦνται ἐπίσης **ὠτακουστήρια**, διότι χρησιμεύουσιν ἵνα ἀκροῶνται ἐὰν ὑπονομευταὶ τοῦ ἀντιπάλου ἐργάζωνται πλησίον τῶν στοῶν (βλ. καὶ galeries de mine).

ὠτακουστής, οῦ, ὁ· ὁ ἀκροώμενος κρυφίως, κατάσκοπος, espion, n. m. κατάσκοπος τῆς ἀστυνομίας, mouchard, n. m. ὁ κρυφοακούων [ὄπισθεν τῶν θυρῶν], écouteur [aux portes]. § —, écouteur, euse, n. βλ. **ἀκουστής,**

ὠτακουστία, ας, ἡ· ἡ **κατασκοπία,** espionnage, n. m.

ὠτακουστική, ῆς, ἡ· otacoustique, n. f. ἐπιστήμη ἀναφερομένη εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν αἴσθησιν τῆς ἀκοῆς καὶ εἰς τὰ μέσα τὰ συντελοῦντα πρὸς τελειοποίησιν αὐτῆς.

ὠτακουστικός, ή, όν· otacoustique, adj. κατάλληλος πρὸς τελειοποίησιν τῆς αἰσθήσεως τῆς ἀκοῆς· || ὄργανα ὠτακουστικά, instruments otacoustiques.

ὠτακουστῶ (έω), βλ. ὠτακουστέω, espionner ; être aux écoutes.

ὠταλγία, ας, ἡ· τὸ ἄλγος τοῦ ὠτός, κοινῶς ὁ πόνος τοῦ αὐτιοῦ, douleur (mal) d'oreille ; otalgie, n. f. Ἄλγος νευρικὸν τοῦ ὠτὸς καὶ ἐν γένει πᾶν ἄλγος ἑδραζόμενον κατὰ τὸ οὖς, δυνάμενον ὅμως ὁτὲ μὲν νὰ ὀφείληται εἰς ἐξωτερικὴν ἢ μέσην ὠτίτιδα, ὁτὲ δὲ εἰς τερηδόνα γομφίου τινὸς ὀδόντος ἢ καὶ εἰς ἐνδοκρανιακὰς βλάβας. Τὸ σύμπτωμα τοῦτο, ἐὰν ἀδύνατον νὰ ἐκλίπῃ τὸ παραγωγικὸν αἴτιον, καταπολεμεῖται δι' ἐνσταλάξεων ναρκωτικῶν φαρμάκων ἐντὸς τοῦ ἀκουστικοῦ πόρου.

ὠταλγικός, ή, όν· otalgique, adj. ἀφορῶν τὴν ὠταλγίαν· || πόνος ὠταλγικός, douleur otalgique.

ὠτεγχύτης, ου, ὁ [χειρουργ.], otenchyte, n. m. ὄργανον δι' οὗ γίνονται αἱ ἐντὸς τοῦ ὠτὸς ἐγχύσεις. Εἶνε ἁπλῆ σῦριγξ.

ὠτίδα [δημ.] βλ. ὠτίς.

ὠτιαῖος, αία, αῖον καὶ

ὠτικός, ή, όν· auriculaire, adj. ὁ εἰς τὸ οὖς ἀνήκων, τοῦ ὠτός, de l'oreille ; qui appartient à l'oreille ; ὁ σχετιζόμενος μὲ τὸ οὖς, qui a rapport à l'oreille.

ὠτικός, ή, όν· otique, adj. [ἀνατ.] ἀνήκων εἰς τὸ οὖς, qui appartient à l'oreille ; || ὠτικὰ νεῦρα, nerfs otiques ; || ὠτικὸν γάγγλιον, ganglion otique ou ganglion d'Arnold.

ὠτίον, ου, τό· τὸ οὖς, oreille, n. f. βλ. λέξιν. § [ναυτ.] ὠτίον [τῆς ἀγκύρας], oreillette [d'ancre] ou oreille [d'une ancre] ; πληθ. ὠτία, κοινῶς **τὰ αὐτιὰ** τῆς ἀγκύρας· βλ. **ἄγκυρα.**

ὠτίς, ίδος, ἡ [πτην.], outarde, n. f. κοινῶς **ὠτίδα** καὶ **ὀτίδα**· πρώτυπον γένος τῆς οἰκογενείας τῶν ὠτιτιδῶν· εἶνε εὐμέγεθες καὶ βαρὺ πτηνὸν ἱπτάμενον δυσκόλως· ἡ ἄγρια μασίρκα, ὁ **ἀγριόγαλλος.**

ὠτίς, ίδος, ἡ (**παρωτίς,** ἡ) [ὀχυρ.], oreillon ou orillon, n. m. εἰσέχον μέρος **τῆς γωνίας τοῦ πλευροῦ** (angle de flanc) **τῶν μετὰ κοίλου πλευροῦ προμαχώνων** bastions à flanc concave)· || πλευρὸν μετ' ὠτίδος, flanc à orillon ; βλ. καὶ **χάραξις προμαχωνική** (tracé bastionné). § ὠτὶς [ἀρχιτ.], console, n. f. καὶ **παρωτίς,** κοινῶς τὸ **φοροῦσι** (βλ. ἐξώστης, corbeau), εἶδος **γεισίποδος,** (modillon)· τεμάχιον ἐξέχον καὶ κεκοσμημένον, χρησιμεῦον διὰ τὴν ὑποστήριξιν ἐξεχόντων βαρέων σωμάτων, π. χ. **ἐξώστου** (balcon), ἀγάλματος, στήλης, κορωνίδος (παραθύρων, θυρῶν κτλ.), τιθέμενον ἐνίοτε καὶ ἐπὶ τοῦ **ἀκροσφηνίου** (clef) τῶν ἀψίδων, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ὑπερθύρου τῶν θυρῶν, ὅπερ καὶ **οὖς ὑπερθύρου** ἐκαλεῖτο (linteau), βλ. λέξιν.

Τὸ γενικὸν σχῆμα τῆς ἀρχαίας **ὠτίδος** εἶνε τὸ τοῦ **Λεσβίου κυματίου** (βλ. **πτέρνα,** talon), φέρον πρὸς **τὰς πλευρὰς ἕλικας** (volutes), **κατὰ** τὸν μεσαίωνα ὅμως καὶ ἐντεῦθεν λαμβάνει καὶ ἄλλα διάφορα σχήματα· || **ἀγκωνωτὴ** ὠτίς, ἢ **ἀγκών,** ῶνος, ὁ· console coudée, ὠτὶς ἧς ἡ χαμπύλη περίμετρος, διακόπτεται ὑπὸ γωνιῶν ἢ εὐθέων μερῶν· || **ἀντεστραμμένη** ὠτίς, console renversée, χαλεῖται οὕτω πᾶσα ὠτίς, ἧς τὸ μεγαλείτερον χαμπύλον μέρος εἶνε πρὸς τὰ κάτω.

Console, κοινῶς ἡ **κονσόλα**· χαλεῖται ἐπίσης ὑπὸ τῶν Γάλλων, τράπεζα δίπους ἐρειδομένη εἰς τὸν τοῖχον, ἐφ' ἧς τίθενται διάφορα σκεύη· οἱ πόδες τῆς εἰρημένης τραπέζης ἔχουσι τὸ σχῆμα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ὠτίδος, ἐφ' ὃ οἱ Γάλλοι ἐκάλεσαν ταύτην console, ὁ δὲ Χαντσερῆς διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καλεῖ **ὠτίδα,** ὅθεν ἡ **τραπεζωτίς**· || **ὠτίς,** ἡ· console, τὸ χαλούμενον **φορεῖον** ἐπὶ τῶν πυροβόλων Κανὲ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὀλισθαίνει τὸ κλεῖστρον κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγήν του· || **ὠτίς,** ἡ· console, τὸ μέρος τοῦ περιστρόφου τὸ φέρον τὸν **αὐλὸν** (douille), ἐν ᾧ χοχλιοῦται ἡ **κάννα** (canon) ; βλ. καὶ εἰς λέξιν **περίστροφον** (revolver).

ὠτίτης, ου, ὁ· ὁ μικρὸς δάκτυλος, petit doigt ; ὠτίτης δάκτυλος, doigt auriculaire, δι' οὗ συνήθως ξέεται τὸ βάθος τοῦ ὠτός· βλ. **δάκτυλος.** § — [πτηνόν], βλ. ὦτος.

ὠτῖτις, ιδος, ἡ· φλόγωσις τοῦ ὠτός, inflammation de l'oreille ; otite, n. f. ἡ τοῦ ὠτὸς φλεγμονὴ διακρινομένη α') εἰς ἐξωτερικήν, ἁλίσκουσαν δηλονότι τὸ ἐξωτερικὸν οὖς μέχρι τοῦ ἀκουστικοῦ τυμπάνου, ἀπότοκον συνήθως ψύξεως, ἀποτόμου καταπαύσεως ὀφθαλμίας, βλενορροίας καὶ ἄλλων, ἐκδηλουμένη δὲ διὰ βόμβου καὶ ἄλγους καὶ μετὰ τὴν ὑποχώρησιν τούτων διὰ ῥύσεως ἀπὸ τοῦ ὠτὸς ὀρρώδους, αἱμομιγοῦς, ἀποβαινούσης βαθμηδὸν κιτρινωπῆς καὶ πυώδους, στειρευούσης μετὰ 15 ἡμέρας· καὶ β') εἰς μέσην, καταλαμβάνουσαν τὸ μέσον οὖς, γεννωμένην ἀπὸ διαφόρων βακτηριδίων (στρεπτοκόκκων, σταφυλοκόκκων, πνευμονοκόκκων), ἅτινα παρέχουσιν εἰς αὐτὴν ἄλλοτε ἄλλον χαρακτῆρα καὶ ὄψιν· τὸ συχνότερον ἐν τῇ πυώδει ἀπὸ τοῦ ὠτὸς ῥύσει ἀνευρισκόμενον βακτηρίδιον ἐπὶ μέσης ὠτίτιδος εἶνε στρεπτόκοκκος ὁ πυογόνος, ὅστις καὶ σοβαρωτέραν καθιστᾷ τὴν νόσον δι' ἐπιπλοκῶν πυήσεως τῶν μαστοειδῶν κυττάρων, πυώδους μη-

νιγγίτιδος, φλεβίτιδος τῶν κόλπων, πυαιμίας· ὁ πνευμονόκοκκος παράγει ὀξεῖαν μέσην ὠτίτιδα ἐπιφαινομένην ἐπὶ πνευμονίᾳ ἢ κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν ἀπὸ τυφοειδοῦς πυρετοῦ· ὁ σταφυλόκοκκος ὡς καὶ αἱ ποικιλίαι αὐτοῦ, πάντοτε εὑρίσκεται εἰς τὰ προϊόντα τῆς ῥύσεως, ἀλλ' οὐδέποτε μεμονωμένος, διὸ καὶ δευτερεύουσαν δρᾶσιν φαίνεται ἔχει ἐν τῇ γενέσει τῆς νόσου. Τὰ συμπτώματα τῆς μέσης ὠτίτιδος εἶνε σοβαρώτερα συνυπαρχούσης καὶ ἐντόνου κεφαλαλγίας. Ἐὰν ἡ φλεγμονὴ δὲν ὑποχωρήσῃ, σχηματίζεται πῦον ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ τυμπάνου, τὸ ὁποῖον αὐξανόμενον ῥηγνύει τὸ τύμπανον καὶ ἐκχύνεται πρὸς τὰ ἐκτός· ἄλλοτε ἐκρέει διὰ τοῦ στομίου τῆς εὐσταχιανῆς σάλπιγγος. Πάντοτε ἡ ὕπαρξις πύου οὐ μόνον ἀπειλεῖ ἀπώλειαν τῆς ἀκοῆς, ἀλλὰ κίνδυνος τῆς ζωῆς ἐνδέχεται δι' ἐπιπλοκῆς μετὰ μηνιγγίτιδος.

ὠτογλυφίς, ίδος, ἡ· κοινῶς **χιλάλι,** cure-oreille, n. m. μικρότατον χουλιαράκι (κωταλίδιον) πρὸς καθαρισμὸν τῶν ὤτων.

ὠτοειδής, ής, ές, ὅμοιος ὠτί, ὁ πρὸς τὸ οὖς ὁμοιάζων, qui ressemble à une oreille. § [ναυτ.] ὠτοειδῆ ἱτία, voiles auriques ; βλ. **ἱστία.**

ὠτόεις, εσσα, εν καὶ ὠτώεις, à oreilles ; βλ. **οὖς.**

ὠτοκόπτης, ου, ὁ· coupe-oreille, n. m. εἶδος ψαλίδος δι' ἧς οἱ ἱππέμποροι ἀποκόπτουσι τεμάχιον ἐκ τῆς κορυφῆς τῶν ὤτων τῶν ἵππων.

ὠτολογία, ας, ἡ· otologie, n. f. τμῆμα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης εἰδικῶς ἀσχολούμενον εἰς τὴν ἀνατομικήν, φυσιολογίαν καὶ παθολογίαν τῶν ὤτων.

ὠτολογικός, ή, όν· otologique, adj. ἀφορῶν τὴν ὠτολογίαν· τῆς ὠτολογίας, d'otologie ; τοῦ ὠτολόγου, d'auriste ; ‖ ὠτολογικαὶ ἔρευναι, recherches otologiques.

ὠτολόγος, ου, ὁ· auriste, n. m. ἰατρὸς εἰδικῶς σπουδάσας τὴν ὠτολογίαν καὶ κτησάμενος εἰδικότητα ἐν τῇ διαγνώσει καὶ θεραπείᾳ τῶν τοῦ ὠτὸς νοσημάτων.

ὠτογραφία, ας, ἡ· otographie (οὖς, ὠτός, oreille καὶ περιγράφειν, décrire) n. f. περιγραφὴ τοῦ ὠτός. Πραγματεία περὶ ὠτός.

ὠτογραφικός, ή, όν· otographique, adj. ἀναφερόμενος, ἀνήκων εἰς τὴν ὠτογραφίαν· ‖ ‖ μελέται ὠτογραφικαί, études otographiques.

ὠτογράφος, ου, ὁ· otographe, n.m. συγγραφεὺς ὠτογραφίας· ἐπίσης ὁ καταγινόμενος εἰς τὴν ὠτογραφίαν.

ὠτοϊατρεία, ας, ἡ· otoïatrie, n. f. μέρος τῆς ἰατρικῆς πραγματευόμενον περὶ τῶν ἀσθενειῶν τῶν ὤτων (maladies de l'oreille).

ὠτοϊατρικός, ή, όν· otoïatrique, adj. ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὠτοϊατρείαν· ‖ γνώσεις ὠτοϊατρικαί, connaissances otoïatriques.

ὠτόκυστις, εως, ἡ· otocyste (προφ. ssist) n.m. κύστις ἀκουστικὴ ὑπάρχουσα εἴς τινα ζῶα.

ὠτόλιθος, ου, ὁ· otolithe (οὖς, ὠτός, oreille καὶ λίθος, pierre), n. m. σύγκριμα λίθινον ὑπάρχον ἐν τῷ ἀκουστικῷ συστήματι (ὠτόκυστις) διαφόρων ζώων.

ὠτομυκήτωσις, εως, ἡ· otomycose, (οὖς, ὠτός, oreille, καὶ μύκης champignon), n. f. πάθησις ὀφειλομένη εἰς τὴν παρουσίαν μύκητος **ῥαντιστῆρος** (aspergille) ἐντὸς τοῦ ἀκουστικοῦ ἀγωγοῦ, ἐπιφέρουσα ἄλγος, βόμβον καὶ κώφωσιν· ἐνίοτε ὁ ῥαντιστὴρ οὗτος διατρυπᾷ τὸ ἀκουστικὸν τύμπανον· ἡ πάθησις θεραπεύεται δι' ἀντισηπτικῶν πλύσεων.

ὠτόρροια, ας, ἡ· ἡ ῥύσις πύου ἐκ τοῦ ὠτός, écoulement des oreilles ; πυόρροια τοῦ ὠτός, flux d'oreille ; otorrhée, n. f. βλ. καὶ **ὠτῖτις.**

ὦτος, ου [πτην.], καὶ ὠτίτης, oreillard, n. m. γένος τῶν γλαυκιδῶν ἁρπακτικῶν πτηνῶν διακρινόμενον διὰ δύο καθέτων δεσμίδων πτερῶν ὑπεράνω τῶν ὀφθαλμῶν, αἵτινες ὁμοιάζουσι πρὸς ὦτα μεγάλα. Πρότυπον εἶνε ὦτος ὁ κοινός, μέγιστον δὲ τούτων ὁ **βύας,** (grand) duc, n. m.

ὠτοσκόπιον, ου, τό· spéculum (oris), n. m ὄργανον δι' οὗ ἐξετάζονται τὰ ὦτα προκειμένου περὶ ὠτοπαθειῶν· βλ. καὶ **διαστολεύς.**

ὠτοσκώληξ, ος, ὁ [ἔντομ.], forficule, n. f. perce-oreille, n. f. οὕτω καλεῖται ἔντομόν τι ἐκ τῆς τάξεως τῶν ὀρθοπτέρων, διακρινόμενον διὰ λαβίδος εἰς τὸ ὀπίσθιον ἄκρον τῆς κοιλίας καὶ βραχυτάτων ἐλύτρων. Τὰ ἔντομα ταῦτα ἀγαπῶσι νὰ κρύπτωνται εἰς κοιλότητας, οὐδαμῶς ὅμως προτιμῶσιν ὡς τοιαύτας τὰ ἀνθρώπινα ὦτα, ὡς δηλοῖ τὸ ὄνομα καὶ ὡς ἐπιστεύετο ἄλλοτε· περὶ τὸ λυκόφως περιίπτανται, ὡς τροφὴν δὲ ἀγαπῶσιν ὡρίμους ὀπώρας καὶ ἄνθη τινά.

ὠτώεις, εσσα, εν καὶ ὠτόεις, μὲ ὦτα, à oreilles ; βλ. **οὖς.**

ὠφέλεια, ας, ἡ· βλ. ὄφελος, χρησιμότης, utilité, n. f. τὸ κέρδος, profit, n. m. τὸ προσόν, πλεονέκτημα, κέρδος, avantage ; n. m. ἡ ὠφέλεια, τὸ κέρδος, bénéfice, n. m. καρπός, ὄφελος, κέρδος, fruit, n.m. ‖ **ὠφέλεια,** κέρδος, μισθός, ἀντιμισθία, émolument, n. m. ‖ ἡ ὠφέλεια τῶν λουτρῶν, l'utilité des bains ; ‖ τί ὠφέλειαν ἔχεις ἐκ τούτου ; quel profit (quel avantage) vous en revient-il ? ‖ ὑπελόγισε τὰς ὠφελείας του, il a calculé ses bénéfices. βλ. καὶ **ὄφελος.**

ὠφέλημα, ατος, τό· ἐν γένει πᾶν ὅ,τι ὠφελεῖ, ἡ ὠφέλεια, τὸ κέρδος, bénéfice, n. m. gain, n. m. profit, n. m. avantage, n. m.

ὠφέλιμος, ος, ον, ἀντίθ. τῷ βλαβερός, ὁ βοηθῶν, ὠφελῶν, χρήσιμος, utile, adj. ὠφέλιμος, πλεονεκτικός, avantageux, euse, adj. ὁ παρέχων συμφέρον, κέρδος, ὠφέλειαν, profitable, adj. ‖ ἑνόνω τὸ τερπνὸν μὲ τὸ ὠφέλιμον, mêler l'utile à l'agréable ; ‖ ὠφέλιμος ἄνθρωπος, un homme utile ; ‖ ὠφέλιμος χρῆσις, emploi profitable; ‖ ὠφέλιμος ἐπιχείρησις, entreprise avantageuse; ‖ ὠφέλιμον ἀποτέλεσμα, effet utile ; ‖ ὠφέλιμον ἔργον, travail utile ; βλ. καὶ **πρόσοδος,** (rendement).

ὠφελιμότης, ητος, ἡ· ἡ ἰδιότης τοῦ ὠφελίμου, χρησιμότης, utilité, n. f.

ὠφελίμως [ἐπίρ.] κατὰ τρόπον ὠφέλιμον,

χρήσιμον, utilement, adv. ἐπωφελῶς, ἐπικερδῶς, profitablement, adv. πλεονεκτικῶς, avantageusement, adv.

ὠφελῶ (έω), μέλ. ήσω· εἶμαι ὠφέλιμος, χρήσιμος εἴς τινα, ἤ τι, être utile; βοηθῶ, ἐξυπηρετῶ, χρησιμεύω εἴς τι, servir; χρησιμεύω εἰς ὠφέλειαν, παρέχω ὠφέλειαν, κέρδος, profiter; avancer; εὖ ποιῶ (κάμνω καλόν), faire du bien; ‖ αἱ συμβουλαί σου δὲν τὸν ὠφέλησαν εἰς τίποτε, vos conseils ne lui ont profité en rien; ‖ τὸ ταξίδι τὸν ὠφέλησε πολύ, le voyage lui a fait beaucoup de bien; ‖ θέλω νὰ σᾶς ὠφελήσω, je veux vous être utile (vous servir); ‖ τί θὰ σὲ ὠφελήσῃ νὰ κάμῃς δίκην; que vous servira-t-il de plaider? ‖ [ἀπολ.] δὲν ὠφελεῖ! c'est inutile! ‖ οὔτε ὠφελεῖ οὔτε βλάπτει [φρ.], cela ne fait ni bien ni mal (ni chaud ni froid); ‖ τί ὠφελεῖ; (πρὸς τί;) à quoi bon? la belle avance; ‖ ὠφελεῖ νά, il est bon de. § [μέσ.] ὠφελοῦμαι, ἀπολαμβάνω κέρδος, ὠφέλειαν ἀπό τι, profiter; ou faire (tirer) [du] profit; χρησιμοποιῶ, ἐπωφελοῦμαι, mettre à profit; tirer parti; tirer avantage; ἐπωφελοῦμαι, ἐπικρατῶ, se prévaloir; ὠφελοῦμαι ἠθικῶς, θεραπευτικῶς, se trouver bien de; ἀπολαμβάνω ὠφέλειαν, κέρδος, bénéficier; χρησιμοποιῶ, utiliser; κερδίζω, gagner; ἐκμεταλλεύομαι, exploiter; ‖ ὠφελοῦμαι ἀπὸ τὴν περίστασιν, profiter de (saisir) l'occasion; ‖ ὠφελεῖται ἀπὸ ὅλα, il fait profit (il tire parti) de tout; ‖ δὲν ὠφελήθη ἀπὸ τὰς συμβουλάς σου, il n'a pas mis à profit vos conseils; ‖ ὠφελήθην πολὺ ἀπ' αὐτὴν τὴν δίαιταν, je me suis très bien trouvé de ce régime; ‖ ὠφελήθη ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀντιπάλου του, il s'est prévalu de la faiblesse de son adversaire; ‖ [ἐμπορ] ὠφελήθη πολὺ ἀπὸ αὐτὸ τὸ εἶδος, il a beaucoup bénéficé sur cet article; ‖ ὠφελεῖται κατ' ἔτος ἀπὸ τὰ κτήματά του τρεῖς χιλιάδας δραχμάς, il retire (il tire) par an trois mille drachmes de ses terres; ‖ [τὸν περιποιεῖται] διότι ὠφελεῖται ἀπ' αὐτόν, parce qu'il l'exploite; ‖ ἀπὸ τὴν συμφωνίαν αὐτὴν ὠφελεῖσαι, vous gagnez à ce marché; ‖ τί ὠφελήθη ὑβρίζων ὅλον τὸν κόσμον; qu'a-t-il gagné à injurier tout le monde?

ὤχ [ἐπιφ.] δῆθεν προφυλακτικὸν ἢ μᾶλλον πόνου, ah! oh! aié; ‖ ὤχ! πῶς πονῶ; ah! que je souffre! ‖ ὤχ! μ' ἐπόνεσες, aïe, vous m'avez fait mal! ‖ ὤχ! βαρέθηκα! oh! (ouf) j'en ai assez ‖ ὤχ! ἄφησέ με! oh! laissez-moi: ‖ [καὶ ἀπολ.] ὤχ! hélas!

ὤχου [ἐπιφ.], oh! hélas!

ὤχρα, ας, ἡ (ὀνομασία γενική), ochre, n.m. ou ocre, n. m. (βλ. καὶ **κίτρινον**, jaune); καλοῦνται οὕτως ὀρυκταὶ γαιώδεις ἀναμίξεις ἐσχηματισμέναι ἐκ πυριτίου, **λευκαργίλου** (alumine) καὶ σιδήρου μᾶλλον ἢ ἧττον ὠξειδωμένου, ὅπερ τὰς χρωματίζει διαφοροτρόπως, ἀναλόγως δὲ τοῦ ὑπερισχύοντος ἐν τῇ γαιώδει ταύτῃ ἀναμίξει εἴδους, διῄρεσαν ταύτας εἰς **ἀργιλώδεις** (argilleuses), **πυριτιώδεις** (siliceuses) καὶ **σιδηρούχους** (ferrugineuses), τὰ χρωματιστικὰ ταῦτα ὀρυκτὰ ποικίλλονται ἐκ τοῦ χρωματισμοῦ των, ὅστις εἶνε κίτρινος, κιτρινωπὸς ἢ φαιόχρους ὁπότε καλεῖται **ὤχρα** (ocre) καὶ **ὤχρα** ξανθὴ (ocre jaune), ἢ ἐρυθρός, ὁπότε ὀνομάζεται **κοκκινόχωμα** ἢ **μίλτος** (ocre rouge), αἱ εἰρημέναι γαιώδεις ἀναμίξεις χρησιμεύουσιν ὡς χρωματιστικαὶ ὗλαι.

Ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσιν ὦχραι καὶ μίλτος εἰς διάφορα μέρη, π. χ. **ὤχρα** ὑπάρχει εἰς τὴν παράλιον θέσιν «Ψαριὰ» τῆς νήσου Σκύρου μεταξὺ τῶν λιμένων Καλαμίτζας καὶ Λιναριᾶς, ἐπίσης ἐν τῇ θέσει «Καλόγηρος» τῆς νήσου Μήλου.

Μίλτος ὑπάρχει ἐν τῇ θέσει Μαυρωνᾶ τῆς Σκύρου, ἐν τῇ θέσει Παλαιοχῶρι τῆς νήσου Μήλου, ἐν τῇ θέσει Βάνι τῆς αὐτῆς νήσου, ἐν τῇ ἀνατολικῇ τῆς Κιμώλου ἄκρᾳ καλουμένῃ Πράσο, καθὼς καὶ μεγίστη ἀφθονία ὑπάρχει ἐπὶ τῆς νήσου Σκοπέλου.

Ὤχρα σαρκόχρους, ocre incarnat; ‖ ὤχρα χρυσόχρους (χρῶμα), ocre d'or; ‖ ὤχρα ἀνοικτοκιτρίνη, ocre jaune clair; ‖ ὤχρα βαθέως κιτρίνη, ocre jaune; moyeu, n. m. ‖ ὤχρα σαρκόχρους, ocre carné; ‖ ὤχρα ἐρυθροκαστανίνη, ocre jaune brun rougeâtre; ‖ ὤχρα καστανίνη· ‖ ὤχρα τοῦ Rue, ocre de Rue.

ὠχραίνω, μέλ. άνω, ποιῶ τι ὠχρόν, faire pâlir.

ὠχρίασις, εως, ἡ· ἡ πρᾶξις τοῦ ὠχριᾶν, τὸ καθιστᾶν τι ὠχρόν, action de pâlir (de blêmir); ὠχρίασις, pâlissement, n. m. ou blêmissement, n. m. ἐκ(απο)χρωμάτισις, ἐχρωματισμός, décoloration, n. f.

ὠχριῶ (άω), μέλ. ήσω, γίνομαι (εἶμαι) ὠχρός, devenir (être) pâle (blême), pâlir ou blêmir; ἐκχρωματίζομαι, se décolorer; ‖ τὸ πρόσωπόν του ὠχρίασε, son visage a pâli; ‖ ὁ τρόμος τὸν ἔκαμε νὰ ὠχριάσῃ, la frayeur l'a fait blêmir; ‖ τὰ ῥόδα ὠχρίασαν, les roses se sont décolorées.

ὤχρινος, η, ον (χρῶμα), vert réséda (**χλοερός**), ou jaune de gaude (**κίτρινος**).

ὠχροκίτρινον, τὸ (χρῶμα), jaune d'ochre; βλ. **κίτρινος**.

ὠχροκύανος, ος, ον· ὠχρὸν κυανοῦν, bleu pâle (**κυανοῦς**).

ὠχρόλευκος, ος, ον, ὠχρὸς καὶ λευκός, ὠχρὸς πρὸς τὸ λευκὸν κλίνων, d'un jaune pâle.

ὠχρομέλας, αινα, αν, d'un brun jaunâtre=μαυροκίτρινος.

ὠχρομέλας, ας, ὁ· isabelle foncé; βλ. ὠχρὸν καὶ **τρίχωσις** (ἵππου).

ὠχρόξανθος, ου, ὁ· alezan clair ou fauve; βλ. **ξανθός**.

ὠχρός, ά, όν, κίτρινος, οἷον εἶνε τὸ χρῶμα τοῦ φοβουμένου καὶ τοῦ κρόκου τοῦ αὐγοῦ «τὸ ὠχρὸν γίνεται λευκοῦ καὶ ξανθοῦ μεμιγμένον» Πλάτων πολ. ὠχρός, pâle, adj. λίαν ὠχρός, blême, adj. ἐκχρωματισμένος, décoloré, ée, adj ‖ ὠχρὰ χείλη, lèvres pâles (décolorées); ‖ — ἐξ ὀργῆς, blême de colère; ‖ ὠχρὸν

ὕφος, style pâle (décoloré) ; ‖ τὸ ὠχρὸν χρῶμα, couleur pâle, παρὰ νεωτέροις ἀχνὸν καλούμενον, ἤγουν ἀδύνατον.

ὤχρος, ου, ὁ· ἀρχαία ὀνομασία κατὰ τὸν Θεοφ. ὀσπρίου τινός, λαθύρου τοῦ ὤχρου, espèce de gesse, ὅστις χάριν τοῦ νομευτικοῦ χόρτου καὶ τῶν σπερμάτων καλλιεργεῖται παρ' ἡμῖν καὶ ἰδίως ἐν Κρήτῃ ὅπου τηρεῖ εἰσέτι τὴν ἀρχαίαν ὀνομασίαν αὐτοῦ· ἐν Αἰγίνῃ ὀνομάζεται κοινῶς **καμπυλιά.**

ὠχρόν, τό, ἢ ἰσαβέλλειον, τὸ (κίτρινον, κοινῶς ἡ **κοῦλα**)· χρωματισμὸς τῆς τριχὸς τοῦ ἵππου μεταξὺ λευκοῦ καὶ κιτρίνου, ἐπικρατοῦντος ὅμως τοῦ τελευταίου, ἤτοι εἶνε χρῶμα ὠχρὸν (ὑποκίτρινον) ἄνευ στιλπνότητος· ‖ **ὠχρόστιλπνον** ἢ ὠχρὸν χρυσοειδές, isabelle doré ; ‖ **ὠχρομέλαν,** isabelle foncé ; ‖ — ἰσαβέλλειον, isabelle clair ou ordinaire ; ‖ —, jaune pâle ; βλ. **κίτρινον.**

ὠχρόστιλπνον, τό· isabelle doré ; βλ. ὠχρόν.

ὠχρότης, ητος, ἡ· τὸ χρῶμα τοῦ ὤχρου, ἡ **κιτρινάδα,** pâleur, n. f. ἡ ἐκχρωμάτισις, décoloration, n. f.

ὠχρόφαιος, ος, ον· brun pâle, ὅπως εἶνε τὸ χρῶμα τοῦ σίτου· βλ. **σιτόχρους.**

ὠχρόχλωρος, ος, ον (χρῶμα), vert de pomme ; βλ. χλοερός,

ὠχρώδης, ες· ochreux ἢ ocreux, θηλ. euse, adj. ὁ ἐξ ὤχρας (ocre)· ‖ γῆ ὠχρώδης, terre ocreuse, καλεῖται ἡ περιλαμβάνουσα ὤχραν.

ὠχρῶς [ἐπίρ.], ἄνευ (ζωηροῦ) χρώματος, sans couleur ; κατὰ τρόπον ὠχρόν, d'une manière pâle.

ὤψ, ἡ· γεν. ὠπός, αἰτ. ὦπα· τὸ ὄμμα, regard, n. m. ὁ ὀφθαλμός, l'œil ; τὸ πρόσωπον, visage, n. m.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΗΤΟΙ

ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΛΕΞΕΩΝ ΤΙΝΩΝ

Ἄγαρ, ἄγαρος, τό· agar-agar, εἶδος ἰξοῦ (sorte de glu) λαμβανομένου ἔκ τινος θαλασσίου φύκους εὑρισκομένου εἰς τὰς Ἰνδίας, εἰς τὴν Ἰάβαν καὶ εἰς τὴν Κεϋλάνην· συνώνυμον τοῦ γλοιὸς (gélose).

ἀγκυλοστομίασις, εως, ἡ· ankylostomiase ἢ κάλλιον ancylostomiase, n. f. ἀσθένεια προερχομένη ἐκ τοῦ ἀγκυλοστόμου προσβάλλουσα ἰδίως τοὺς **ὀρύκτας** (mineurs). Ἡ ἀσθένεια αὕτη παρετηρήθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Τουρίνου ἐπὶ τῶν ἐργατῶν οἵτινες εἰργάζοντο εἰς τὴν σήραγγα τοῦ Saint-Gothard. Εἰς τὰ ἀποπατήματα αὐτῶν εὑρέθησαν ᾠὰ τοῦ παρασιτικοῦ τούτου ἕλμινθος, ὁρατὰ διὰ τοῦ μικροσκοπίου. Ἡ θεραπεία εἶνε ἀνθελμινώδης. Ἡ **ἀγκυλοστομίασις** εἶνε συνώνυμος τῇ **ἀναιμίᾳ** τῶν ὀρυκτῶν (anémie des mineurs).

ἀγκυλόστομον, ου, τό· ankylostome ἢ κάλλιον ancylostome (ἐκ τοῦ ἑλλ. ἀγκύλος, courbe καὶ στόμα, bouche), n.m. γένους σκωλήκων.

ἀγραμματικός, ή, όν· ingrammatical, ale, aux, adj. ὁ μὴ σύμφωνος πρὸς τὴν γραμματικήν, ὁ μὴ γραμματικός, qui n'est pas grammatical.

ἀγραμματικῶς [ἐπίρ.], ingrammaticalement, adv. κατὰ τρόπον ἐναντίον πρὸς τὸν ὑπὸ τῆς γραμματικῆς διαγραφόμενον, d'une manière contraire à ce que prescrit la grammaire.

ἄγχουσα, η· anchuse, n.f. βλ. **βούγλωσσον.**

ἀερόβια βακτηρίδια, bacilles aérobies (μικροβιολογία ἰατρ. Σάββα).

αἰδιομηρικός, ή, όν· génito-crural, ale, aux, adj. ἀνήκων εἰς τὰ γεννητικὰ μόρια καὶ τὸν μηρόν, qui appartient aux parties génitales et à la cuisse ; ‖ χώρα αἰδιομηρική, region génito-crurale ; ‖ νεῦρον αἰδιομηρικόν, nerf génito-crural.

αἱμολυσία, ας, ἡ· hémolyse, n. f. (μικροβιολ. ἰατρ. Σάββα).

αἱμολυσίνη, ης, ἡ· hémolysine, n. f. (μικροβιολ. ἰατρ. Σάββα).

αἱμοπρωτεύς, έως, ὁ· hœmoproteus, n. m. (μικροβιολ. ἰατρ. Σάββα).

αἱμοσποριδία, τά· hémosporidies (μικροβιολ. ἰατρ. Σάββα).

ἀκινητοποιέω-ῶ, μέλ. ήσω· immobiliser, ποιῶ τι ἀκίνητον, μεταβολὴ κινητοῦ πράγματος εἰς ἀκίνητον· (ἐπὶ περιουσίας, ἐπὶ στερεώσεως ἀντικειμένων, ἐπὶ καταγμάτων, κτλ.).

ἀκινητοποίησις, εως, ἡ· immobilisation, n. f. τὸ ποιεῖν τι ἀκίνητον· μεταβολὴ κινητοῦ πράγματος εἰς ἀκίνητον· (ἐπὶ περιουσίας, ἐπὶ στερεώσεως ἀντικειμένων, ἐπὶ καταγμάτων, κτλ.).

ἀλγεινός, ή, όν· afflictif, ive, adj. ‖ ποινὴ ἀλγεινή, peine afflictive ; βλ. **ἀλγεινός,** καὶ ποινή.

ἀλεξίνη, ης, ἡ· alexine, n. f. (Μικροβιολ. ἰατροῦ Σάββα).

ἀλεξίσκονον, ου, τό· cache-poussiere, n. m. (ἀμετάβλητον) ἐλαφρὸν ἐπανωφόριον προφυλάσσον τὰ ἐνδύματα ἐκ τοῦ κονιορτοῦ.

ἀλλαντίασις, εως, ἡ· botulisme (ῥίζα botulique, boudin), n. m. τοξικὰ φαινόμενα προερχόμενα ἐκ τῆς δυσπεψίας διαφόρων ταριχῶν κρεάτων (ἀλλάντων, saucissons, χοιρομηρίων, jambons), ἅτινα ἐβλάβησαν λόγῳ τῆς παρουσίας τοῦ **ἀλλαντικοῦ βακίλλου** (bacillus botullinus).

ἀλλαντικός, ή, όν· botulique (ἐκ τοῦ λατ. botulus=boudin, λουκάνικον), adj. σχετιζόμενος πρὸς τὸν ἀλλάντα, qui a rapport au boudin; ἢ ὁ ἐκ τούτου προερχόμενος, qui provient du boudin.

ἁλτηρίδιον, τό· haltérie on haltéria, n. f. on balteridium, n. m. μικροσκοπικὸν ζωύφιον τῶν γλυκέων ὑδάτων.

ἀμίαντον, τὸ (λυχνίας), manchon, n. m. εἶδος θήκης πλεκτῆς κατεσκευασμένης διὰ νήματος λινοῦ ἢ μεταξίνου ἐμπεβαπτισμένου ἐν διαλύσει μεταλλικῶν ἀλάτων, ἥτις ἀνθρακοῦται προηγουμένως καὶ εἶτα τοποθετεῖται ἐπὶ τοῦ μυκτῆρος λυχνίας ἐκ πετρελαίου, ἐξ οἰνοπνεύματος ἢ ἀεριόφωτος. Παρέχει ὡραῖον λευκὸν φῶς ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν τῆς φλογός.

ἀμοιβάς, οῦ, ἡ· amibe, n. f. πρωτόζωον ῥιζόποδον.

ἀμοιβοειδής, ής, ές· amiboïde (ἀμοιβάς, amibe, καὶ **εἶδος,** forme) adj. ὁ ὢν τοῦ εἴδους τῶν ἀμοιβῶν· συνών. τοῦ amibiforme. Γράφουσιν ἐπίσης amœboïde ; ‖ τὰ **ἀμοιβοειδῆ,** amiboïdes, m. m. εἶνε ὑποδιαίρεσις πρωτοζώων ῥιζοπόδων.

ἀμπαλλάρισμα, τὸ [δημ.], ἡ **ἐπισύνδεσις,** emballage, n. m. βλ. **λέξιν.**

ἀμπαλλάρω [δημ.], **ἐπισυνδέω,** emballer; βλ. λέξιν.

ἀμυλάση, ης, ἡ· amylase (ῥίζα ἄμυλον) n. f. ἀζωτοῦχος οὐσία, οὐδετέρα, διαλυτὴ ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἀδιάλυτος ἐν τῷ οἰνοπνεύματι, ἥτις εἶνε διάστασίς τις, ἥντινα συναντῶσιν εἰς τὸ πρωτόπλασμα τοῦ φυτικοῦ κυττάρου.

ἀναδαμαλισμός, οῦ, ὁ· revaccination, n. f. ὁ ἐκ νέου **δαμαλισμός.**

ἀναδίδω ὀσμήν, émaner, ἤτοι ἐκπέμπω, ἀναπέμπω ὀσμήν, ἀποσπῶμαι, se détacher ; ἀναδίδομαι, ἐκπέμπομαι ἐκ τῶν σωμάτων, s'exhaler des corps.

ἀνάδοσις ὀσμῆς, émanation, n. f. ἡ ἔκ τινος ἐνοργάνου σώματος ἀνα[εκ]**πεμπομένη** ὀσμή.

ἀναπνευστήρ, ῆρος, ὁ· respirateur, n.m. προσωπὶς ἰατρικὴ δι' ἧς ἀναπνέουσιν οἱ πάσχοντες ἐκ στηθικῶν νοσημάτων. § [**ἀνατομ.**]. μῦς ἀναπνευστῆρες, muscles respirateurs, οἱ διὰ τὴν ἀναπνοὴν χρησιμεύοντες.

ἀνάρροια, ας, ἡ· reflux (-flu), n. m. ἡ πρὸς τὰ ἄνω ἢ τὰ ὀπίσω ῥοή.

ἀνάχρωσις, εως, ἡ· τὸ **μόλυσμα** (ἐπὶ χολλητικοῦ νοσήματος).

ἀνεψιοκρατία, ας, ἡ· λέγεται ὁ **νεπωτισμός,** népotisme, n. m.

ἄνθρακες, ἠλεκτρικοῦ φωτός, charbon pour l'électricité. Οἱ διὰ τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς χρησιμοποιούμενοι ἄνθρακες διακρίνονται εἰς ἄνθρακας θετικοὺς (charbon positif), εἰς ἄνθρακας ἀρνητικοὺς (charbon négatif), **εἰς** ἄνθρακας ἐπιχαλκομένους (charbon cuivré), εἰς ἄνθρακας μετὰ θρυαλλίδος (charbon à mèche).

ἀνιοβόλος, ος, ον· ὁ μὴ ἰοβόλος, non venimeux.

ἀνομολόγητος, ος, ον· inavoué, ée, adj. ὁ μὴ ὁμολογηθείς.

ἀνοσία, ας, ἡ· immunité, n. f. πλεονέκτημα ἕνεκα τοῦ ὁποίου τὸ σῶμα εἶνε προπεφυλαγμένον ἀπό τινας ἀσθενείας.

ἀνοσοποιΐα, ας, ἡ· immunisation, n. f. τὸ καθιστᾶν τι ἄνοσον, τὸ ἀνοσοποιεῖν, action d'immuniser.

ἀνοσοποιῶ (έω), μέλ. ήσω· immuniser, παρέχω, μεταδίδω τὴν ἀνοσίαν **εἰς,** donner, communiquer l'immunité à, **ὅθεν προφυλάσσω** ἐναντίον τινός, préserver contre.

ἀντιαιμορραγικός, ή, όν· antihémorragique, n. m. et adj. λέγεται περὶ τῶν καταλλήλων οὐσιῶν καὶ φαρμάκων, αἵτινες συντελοῦσι πρὸς ἐπίσχεσιν τῆς αἱμορραγίας (propres à arrêter l'hémorragie, l'écoulement du sang) ; ταῦτά εἰσι διάφορα στυπτικά· ‖ **πλύσις** ἀντιαιμορραγική, lotion antihémorragique (φάρμακον ῥευστόν).

ἀντιαιμορροϊδικός, ή, όν· antihémorroïdal, ale, aux, n. m. et adj. λέγεται περὶ τῶν φαρμάκων τῶν καταλλήλων πρὸς καταπολέμησιν τῶν αἱμορροΐδων· ‖ [οὐδ. οὐσ.] ἀντιαιμορροϊδικόν, un antihémorroïdal ; ‖ δίαιτα ἀντιαιμορροϊδική. régime antihémorroïdal.

ἀντιαρθριτικός, ή, όν· βλ. **ἀντιποδαλγικός.**

ἀντιδιφθερικός, ή, όν· antidiphthérique, adj. χρήσιμος κατὰ τῆς διφθερίτιδος· ‖ ἀντιδιφθερικὸς ὀρρός, sérum antidiphthérique.

ἀντικανονικός, ή, όν· anormal, ale, aux, adj. ὁ μὴ κανονικός, ἄτακτος.

ἀντικανονικότης, ητος, ἡ· anormalité, n. f. ἀταξία.

ἀντικαταστάσιμος, ος, ον, remplaçable, adj. δυνάμενος νὰ ἀντικατασταθῇ, qui peut être remplacé.

ἀντίνοος, ὁ· antinoüs, n. m. ἀστερισμὸς τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου.

ἀνωνυμογραφία, ας, ἡ· τὸ ἀνωνύμως γράφειν, écrire sans nom ; écrire sous l'anonyme.

ἀνωνυμογράφος, ος, ον· ὁ γράφων ἀνω-

νύμως, qui écrit sans nom ; qui écrit sous l'anonyme.

ἀπαργύρωσις, εως, ἡ· désargentage, n. m. ou désargenture, n. f. ἡ φθορά, ἡ ἀφαίρεσις τῆς διαστρώσεως τοῦ ἀργύρου ἥτις ἐπικαλύπτει ἀντικείμενόν τι.

ἀπαργυρόω-ῶ, μέλ. ώσω, désargenter, φθείρω ἢ ἀφαιρῶ τὴν διάστρωσιν τοῦ ἀργύρου ἥτις ἐπικαλύπτει ἀντικείμενόν τι.

ἀπατεών, ῶνος, ὁ [ἐπὶ παιγνιδίου], tricheur, euse, n. ὁ δολίως παίζων, ὁ ζαβολιάρης.

ἀπάτη ἐπὶ παιγνιδίου, tricherie, n. f. ἡ δολιότης καὶ γενικῶς ἡ ἀπάτη.

ἀπατηλῶς (ἐπὶ παιγνιδίου), δολίως, tricheusement, adv. § —, trompeusement.

ἀπατῶ, tricher, δολιεύομαι εἰς τὸ παιγνίδιον· **ἀπατῶ ἐν γένει.**

ἀπεμπολάω-ῶ, μέλ. ήσω, πωλῶ, προδίδω, vendre, trahir ; [παθ.] **ἀπεμπολῶμαι,** μετοχ. **ἀπεμπολώμενοι,** οἱ ἀγοραζόμενοι καὶ πωλούμενοι.

ἀπεμπόλησις, εως, ἡ καὶ **ἀπεμπολή,** ῆς, ἡ· ἡ πρᾶσις, ἡ πώλησις.

ἀπόγαιος ἄνεμος, terral, n. m. ἄνεμος προερχόμενος ἐκ τῆς ξηρᾶς, vent de la terre.

ἀπογευματιανός, ή, όν· de l'après midi; ὁ μετὰ μεσημβρίαν γινόμενος· ‖ [θηλ. οὐσ.] **ἀπογευματιανή,** après-midi, n. f.

ἀποδοκιμαστέος, α, ον, désavouable, adj. βλ. **ἀρνήσιμος.**

ἀπόδοσις, rendement, n.m. **ἀπόδοσις μηχανῆς τινός,** rendement d'une machine; ‖ **ἀπόδοσις** ἠλεκτρικὴ **δυναμοηλεκτρικῆς μηχανῆς,** rendement électrique d'une dynamo, ἡ ἠλεκτρικὴ ἀπόδοσις παρίσταται διὰ τοῦ λόγου τῆς χρησίμου ἠλεκτρικῆς ἰσχύος (puissance électrique utile ou disponible) W_x πρὸς τὴν ὁλικὴν τοιαύτην W τῆς δυναμοηλεκτρικῆς μηχανῆς, ἤτοι $\frac{W_x}{W}$.

'Ἀπόδοσις **βιομηχανικὴ δυναμοηλεκτρικῆς μηχανῆς,** rendenent industriel d'une dynamo· ἡ βιομηχανικὴ ἀπόδοσις παρίσταται διὰ τοῦ λόγου τῆς χρησίμου ἠλεκτρικῆς ἰσχύος W_x πρὸς τὴν μηχανικὴν ἰσχὺν $W\mu$ τὴν καταναλισκομένην πρὸς κίνησιν τῆς δυναμοηλεκτρικῆς μηχανῆς (puissance mécanique absorbée), ἤτοι $\frac{W_x}{W\mu}$

'**Ἀπόδοσις ἠλεκτρικὴ ἠλεκτροκινητῆρος,** rendement électrique d'un électromoteur· ἡ ἠλεκτρικὴ ἀπόδοσις ἠλεκτροκινητῆρος παρίσταται διὰ τοῦ λόγου τῆς ἰσχύος τῆς καταναλισκομένης διὰ τὴν κίνησιν τοῦ ἠλεκτροκινητῆρος p (puissance absorbée par la rotation du moteur) πρὸς τὴν ὁλικὴν ἠλεκτρικὴν ἰσχὺν P τὴν δαπανομένην ἐν τῷ ἠλεκτροκινητῆρι (puissance électrique totale dépensée dans le moteur), ἤτοι $\frac{p}{P}$

'Ἀπόδοσις **βιομηχανικὴ ἠλεκτροκινητῆρος,** rendement industriel d'un électromoteur· ἡ βιομηχανικὴ ἀπόδοσις παρίσταται διὰ τοῦ λόγου τῆς παραγομένης χρησίμου μηχανικῆς ἰσχύος (puissance mecanique utile developpée) πρὸς τὴν ὁλικὴν ἰσχὺν τὴν δαπανομένην ὑπὸ τοῦ ἠλεκτροκινητῆρος (puissance électrique totale dépensée).

ἀπόκομμα, τὸ (ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς), coupon, n. m. τὸ τεμάχιον τῆς ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς ὅπερ δύναται ν' ἀποκοπῇ ὑπὸ τοῦ παραλήπτου, qui peut être détaché par le destinataire.

ἀπόκριμα, ατος, τό· βλ. **ἔκκρισις.**

ἀποκριματικός, ή, όν· βλ. **ἐκκριτικός.**

ἀπολλησώρα [δημ.], συνήθως τ' ἀπολλησώρα· βλ. **ἐπολλησώρα.**

ἀποποίησις, εως, ἡ· μὴ ἀποδοχή, inacceptation, n. f. τὸ ἀποποιεῖσθαι.

ἀπόσβεσις ὑλικοῦ, dépréciation, n.f. βλ. καὶ **ὑποτίμησις.**

ἀποσύνδεσις, εως, ἡ· déballage, n. m. τὸ ἀντίθετον τοῦ **ἐπισύνδεσις.**

ἀποτυγχάνω (εἴς τι), être battu.

ἀσηπτικότης, ητος, ἡ· asepticité, n. f. βλ. **σηπτικός, σηπτικότης.**

ἀστεῖος καὶ **διασκεδαστικός,** rigolot, otte. n. et adj. plaisant et amusant.

(ἀστυ)κλινική, dispensaire, n. m. ἐν καταστήματι (ἢ αὐτὸ τὸ κατάστημα) τὸ μέρος ἔνθα παρέχονται συμβουλαὶ ἰατρικαὶ καὶ φάρμακα δωρεὰν τοῖς πτωχοῖς.

ἀτού, τὸ [ἄκλιτ.] [ξεν.], atout, n. m. κοινῶς τὸ κῶζι· τὸ ἰσχῦον χρῶμα τῶν παιγνιοχάρτων ὅπερ ἀναστρέφεται εἰς τὸ ἐκαρτέ, ἢ προσδιορίζεται εἰς τὸ μπρίτζ, τὴν πρέφαν, καὶ λοιπὰ παιγνίδια.

ἀτσαλιά, ἡ [δημ.] ἡ **ἀτσαλωσύνη,** ἡ ἀκαταστασία, desordre, n. m.

αὐνανιστικός, ή, όν· onaniste, adj. ἀνήκων ἢ σχετιζόμενος μὲ τὸν αὐνανισμόν, qui appartient, qui a rapport à l'onanisme (aunanisme); ‖ ἕξεις αὐνανιστικαί, habitudes onanistes.

ἀφθώδης, ης, ες· aphteux, euse, adj. ἔχων ἄφθας, προερχόμενος ἐκ τούτων.

Βαλβίς, ῖδος, ἡ· ἡ βάσις (base) ἐφ' ἧς ἵσταται ὁ δισκοβόλος· βλ. **δισκοβολία.**

βασιλοφροσύνη, ης, ἡ· φιλοβασιλεία, royalisme, n. m. βλ. λέξιν.

βασιλόφρων, ων, ον· φιλοβασιλικός, royaliste, n. et adj. βλ. λέξεις.

βιοσκοπία, ας, ἡ· bioscopie (βίος καὶ σκοπέω, observer) n. f. βλ. **ζωοσκοπία.**

βλεννοϋμήν, ένος, ὁ· ὁ βλεννογόνος ὑμήν, la muqueuse.

βραχοτό, τὸ [δημ.] [ἀρχιτ.] βλ. **κύφωμα.**

βρυκολακισμός, οῦ, ὁ· vampirisme, n.m. ἡ πίστις περὶ βρυκολάκων, croyance aux vampires.

βρύω, μέλ. ύσω· ἀναπτύσσομαι, se développer, πηγάζω, jaillir ; sourdre ; ἀνθῶ, αὐξάνω, ἰδίως ἐπὶ τῶν θαλλόντων φυτῶν ἀκμάζω,

croître en abondance ; ἔχω ἀφθονίαν, εἶμαι γεμᾶτος, ἀφθονῶ.

Γκάζ, τὸ [ξεν.], τὸ φωταέριον, gaz, n. m. ἐπίσης καὶ τὸ κατάστημα τοῦ **ἀεριόφωτος**.

γλοιός, οῦ, ὁ· gélose, n. f. [χημ.], οὐσία πηκτινοειδοῦς συστάσεως, substance de consistance gélatineuse.

γνωμοδοτῶν, οῦσα, οῦν· ὁ δίδων τὴν γνώμην του, ἀποφαινόμενος, opinant, ante, adj.

γοναταρῆ, ῆς, ἡ· **βλαχόκαλτσα**· συνήθ. πληθ. **γοναταραί**, βλ. καὶ **φουστανέλλα**.

γουροῦνι, τὸ [δημ.], ὁ χοῖρος, βλ. **γουροῦνα**, κτλ.

γυρωτικός, ή, όν· de rivetage (γυρόω).

Διαγώνισμα, ατος, τό· ὁ διαγωνισμός.

διαθλαστικός, ή, όν· réfringent, e, adj. ἐκτρέπων τὰς ἀκτῖνας τοῦ φωτός.

διαιρετογένεια, ας, ἡ· scissiparité (si-si, ῥίζα, διαιρετογενής, scissipare) n. f. τρόπος τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἢ ἄγαμος γένεσις (génération agame), ἐν ᾗ ὁ ὀργανισμὸς διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, κατὰ τὸν μικρὸν ἄξονα τοῦ σώματος. Λέγουσιν ἐπίσης fissiparité, n. f.

διαιρετογενής, ής, ές· scissipare (si-si) [ἐκ τοῦ λατ. scissus, διαιρεθείς, divisé καὶ parere, γεννῶ, enfanter) adj. λέγεται περὶ τῶν εἰδῶν τῶν πολλαπλασιαζομένων διὰ διαιρετογενείας (par scissiparité).

διαλεγόμενος, η, ον· interlocuteur, trice, n. πρόσωπον διαλόγου.

διανέμω, dispenser ; βλ. διανομή.

διαρρόφησις, εως, ἡ· diffusion, n.f βλ. **θερμοδιαρρόφησις**.

διαρροφητός, ή, όν, diffusif, ive, adj. βλ. **θερμοδιαρρόφησις**.

διασπορά, ᾶς, ἡ· dispersement, n.m. action de disperser, état de ce qui est dispersé ; βλ. **διασπείρω**.

διείσδυσις, εως, ἡ· διαστάλαξις, διήθησις, διυλισμός, infiltration, n. f.

διοργανώσιμος, ος, ον· organisable, adj. ἐπιδεκτικὸς διοργανώσεως.

διοργανωτικός, ή, όν, organisant, ante. adj. qui organise, qui concourt à l'organisation.

δισανακλαστικός, βλ. δισδιαθλαστικός.

δισδιαθλαστικός, ή, ὀν ἢ **δισανακλαστικός**, ή, όν· biréfringent, ente, adj. [φυσ.] πρίσμα δύο χωριστὰς εἰκόνας ἀποδίδον.

δίσκουρα, ων, τὰ (οὖρος ἀντὶ ὅρος) δίσκου βολή, portée du disque, ὡς μέτρον ἀποστάσεως, ἤτοι ἡ ἀπόστασις εἰς ἣν βάλλεται ὁ δίσκος. Λέγουσιν ἐπίσης **δισκουρία**.

διχασμός, ου, ὁ· bipartition, n. f. διαίρεσις εἰς δύο μέρη.

δυσφημητικός, ή, όν· diffamateur, trice, adj. qui diffame, ὁ δυσφημῶν, εἰς δυσφημίαν ἀνήκων, ἐπιτήδειος, ὅθεν **συκοφαντικός**· ‖ — λίβελλος, un libelle diffamateur. § δυσφημητικός, diffamatoire, adj. λέγεται ἐπὶ γραφομένων ἢ λεγομένων ἐπὶ σκοπῷ δυσφημίας τινός.

δυσφημιστής, οῦ, ὁ, ἡ· diffamateur, trice, n. ὁ δυσφημῶν, qui diffame ; ὅθεν **συκοφάντης**.

Ἐγκαθίδρυσις, εως, ἡ· ἐγκατάστασις, instauration, n. f. (= établissement).

ἐγκαθιδρύω, instaurer = ἐγκαθιστῶ (établir) οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει.

ἐδώδιμος, ος, ον· **φαγώσιμος**, ος, ον, manducable (ἐκ τοῦ λατ. manducare = manger) adj. ὅπερ δύνανται νὰ φάγωσι, que l'on peut manger.

ἐδωδιμότης, ητος, ἡ· manducabilité, n.f. (οὐχὶ πολὺ ἐν χρήσει), ἡ ἰδιότης τοῦ φαγωσίμου, caractère de ce qui peut se manger.

ἐθνωφελής, ής, ές· προξενῶν, παρέχων ὠφέλειαν εἰς τὸ ἔθνος, ἐθνικῆς ὠφελείας, d'un profit national ; d'utilité nationale ; ‖ —σκοπός, d'un but avantageux national ; d'un profit national.

ἐκδρομεύς, έως, ὁ· ὁ ἀποτελῶν μέρος ἐκδρομῆς τινός, qui fait partie d'une excursion ; excursionniste, n.

ἐκλεπίζω, μέλ. ίσω· κοινῶς ξεφλουδίζω, desquamer (ἐλ τοῦ λατ. squama = écaille), ἀφαιρῶ τὰ λέπια· [μέσ.] ἐκλεπίζομαι, se desquamer = s'enlever par écailles.

ἐκλέπισις, εως, ἡ καὶ **ἐκλεπισμός**, desquamation (ἐκ τοῦ λατ. squama = écaille) n. f. πτῶσις τῶν λεπίων, chute des écailles ; [ἰατρ.] πτῶσις τῆς ἐπιδερμίδος κατὰ λέπια.

ἔκνομος, ος, ον· extralégal, ale, aux, adj. ὁ ἐκτὸς τοῦ νόμου, ἐκτὸς τῆς νομιμότητος ὑπάρχων, qui est en dehors de la loi, de la légalité ; ‖ χρᾶσθαι μέσα ἔκνομα, employer des moyens extralégaux.

ἐκνόμως [ἐπίρ.], extralégalement, adv. κατὰ τρόπον ἔκνομον, d'une manière extralégale.

ἐκπίδυσις, εως, ἡ (ἐκπιδύομαι) = ἐκπήδησις.

ἐκπίπτω ἐκ τῆς κοινωνικῆς τάξεως ἣν κατέχω, être déclassé.

ἔκπτωσις, εως, ἡ· ὑποβιβασμὸς ἐξ ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως εἰς κατωτέραν, déclassement, n. m.

ἔκπτωτος, ος, ον, ἐκ τῆς κοινωνικῆς τάξεως ἣν κατεῖχέ τις, déclassé, ée, adj.

ἐκπυροκροτῶν, οῦσα, οῦν, détonant, ante, adj. ὁ παράγων ἐκπυροκρότησιν, qui produit une détonation ; ‖ ἐκπυροκροτοῦντα μίγματα, mélanges détonants.

ἐκρευστόω-ῶ, μέλ. ώσω, **ῥευστοποιῶ**, liquéfier = καθιστῶ ῥευστόν, rendre liquide καὶ **ἐκρευστόομαι-οῦμαι**, **ῥευστοποιοῦμαι**, se liquéfier = μεταβάλλομαι, γίνομαι ῥευστόν, devenir liquide.

ἐκρεύστωσις, εως, ἡ μεταβολὴ εἰς ῥευστόν, ῥευστοποίησις, liquéfaction, n. f.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ἐλαφοκέφαλος, ος, ον· à tête de cerf; [μεταφ.] cornu, e, adj. ἔχων κέρατα.

ἐλευθερόκοσμος, ου, ὁ· demi-monde, n. m. προτιμητέα ἡ λέξις αὕτη ἀπὸ τὸ **ἡμίκοσμος** ὅπερ ἰδέ.

ἐλικώδης, mésentérin, ine, adj. βλ. **μεσεντέριος.**

ἐμπορικὸς ἀποκλεισμός, βλ. μποϋκοτάζ, boycottage, n. m.

ἔμμισχος, ος, ον· ὁ φέρων μίσχον (μὲ κοτσάνι), pédonculé, ée adj.

«ἅμα τῇ **ἐμφανίσει,**» à guichet ouvert, φράσις πρὸς ἐξαργύρωσιν «τοῦ πιστωτικοῦ νομίσματος, π. χ. χαρτονομίσματος» ἐκ τῶν ταμείων τῶν ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν ὑπὸ ἀναλόγου πραγματικοῦ ὑγιοῦς νομίσματος.

ἔμφραξις, εως, ἡ· oblitération, n.f. [χειρουρ.] κατάστασις ἀγγείου ἢ ἀγωγοῦ ἐμφραχθέντος δι' οἱανδήποτε αἰτίαν, état d'un vaisseau, d'un conduit obstrué par une cause quelconque; ‖ ἔμφραξις ἀρτηρίας, l'oblitération d'une artère.

ἐμφράσσω, μέλ. άξω [ἀνατομ.] oblitérer =boucher, obstruer, προκειμένου, περὶ ἀγωγοῦ τινός· ‖ ἡ φλεγμονὴ τείνει νὰ ἐμφράξῃ τὰ ἀγγεῖα, l'inflammation tent à oblitérer les vaisseaux.

ἐντατικός, ή, όν· intensif, ive, adj. βλ. **ἐπιτακτικός.**

ἐντατικῶς [ἐπίρ.], intensivement, adv. βλ. **ἐπιτακτικῶς.**

ἐξάρτημα, ατος, τό· processus, n. m. καὶ εὐχρηστότερον procès, n.m. [παθολ. καὶ ἀνατομ.], μέρος τι ἐξαρτώμενον ἀπὸ ἕτερον μεγαλείτερον.

ἐξωπροικία, ας, ἡ· paraphernalité, n. f. ἡ κατάστασις τῶν ἐξωπροίκων, état des biens paraphernaux; βλ. καὶ **παράφερνα.**

ἐπανενδύω, μέλ. ύσω· βλ. ξαναενδύω.

ἐπαυξάνω τὸ χρηματικὸν ποσὸν ἐπὶ χαρτοπαιγνίου, relancer.

ἐπαύξησις, τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ ἐπὶ χαρτοπαιγνίου, relance, n. f.

ἐπιβίωσις, εως, ἡ· survie, n. f. κατάστασις τοῦ ἐπιζῶντος μετὰ τὸν θάνατον ἑτέρου, ἡ ἐπιζωὴ (survie).

ἐπιπλεύσιμος, flottable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ ἐπιπλέῃ, qui peut flotter; π. χ. ξυλεία ἐπιπλεύσιμος, bois flottable; ‖ ἐπίσης εἰς ὅντινα δύνανται νὰ ἐπιπλεύσωσι, π. χ. ῥεῖθρον εἶνε **ἐπιπλεύσιμον** (flottable) ὅταν δύνανται νὰ ἐπιπλέωσι σχεδίαι καὶ ξυλεία πρὸς μεταφοράν, καὶ **πλεύσιμον** (navigable) ὅταν δύνωνται νὰ πλέωσι πλοῖα.

ἐπιπλοϊκός, ή, όν· épiploïque, adj. ἀνήκων εἰς τὸ ἐπίπλοον· ‖ φλέψ, ἀρτηρία ἐπιπλοϊκή, veine, artère épiploïque.

ἐπιπλοΐτις, ιδος, ἡ· épiploïte, n. f. φλεγμονὴ τοῦ ἐπιπλόου, inflammation de l'épiploon.

ἐπιστολοκιβώτιον, ου, τό· κιβωτίδιον ἐν ᾧ ῥίπτονται αἱ ἐπιστολαί· τὰ ἐν τῷ ταχυδρομείῳ εὑρισκόμενα μὲ τὰς ἐπιγραφὰς τῶν διαφόρων παραληπτῶν λέγονται boîte postale; τὰ δὲ γενικὰ ἐν τῷ ταχυδρομείῳ ταῖς ὁδοῖς καὶ τὰ ἐν ταῖς οἰκίαις τιθέμενα λέγονται boîte à lettre.

ἐπισυνθετικὸν (μόριον), suffixe, n. f. προσθήκη εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως· τὸ ἀντίθετον εἶνε **προσυνθετικόν.**

ἐπουλωτικός, ή, όν· cicatrisant, e, adj. λέγεται περὶ φαρμάκου βοηθοῦντος τὴν ἐπούλωσιν· [οὐδ. οὐσ.] **ἐπουλωτικόν,** un cicatrisant, n. m.

ἐρεθίσιμος, ος, ον· excitable, adj. ὁ δυνάμενος νὰ ἐρεθισθῇ.

ἐρεθισιμότης, ητος, ἡ· excitabilité, n.f. ἰδιότης, κατάστασις τοῦ ἐρεθισίμου.

εὐθυβάδισις, εως, ἡ· τὸ εὐθέως βαδίζειν, marche droite.

εὐχυμία, ας, ἡ· εὐχημότης· sapidité, n.f. ἰδιότης τοῦ εὐχήμου, qualité de ce qui est sapide. [Τὸ ἀντίθετον εἶνε ἄχυμον, ἀνούσιον, insipidité].

εὔχυμος, ος, ον· sapide (ἐκ τοῦ λατ. sapidus; de sapor = saveur) adj. τὸ ἔχον καλὴν γεῦσιν, χυμόν, qui a de la saveur. Τὸ ἀντίθετον εἶνε ἄχυμος, ἀνούσιος, insipide].

Ἥλιος, ου, ὁ [βοτ.], souci (λατ. solsequia = tournesol) n.m. γένος συνθέτων διακοσμητικῶν μετὰ κιτρίνων ἀνθέων, τὸ **ἡλιοτρόπιον,** οὗτινος τὰ ἄνθη στρέφονται πρὸς τὸν ἥλιον.

ἡμίκοσμος, ὁ· demi-monde; βλ. καὶ **ἐλευθερόκοσμος,**

ἡμιπαρθένος, ἡ· demi-vierge, n. f. βλ. μιξοπάρθενος.

ἡμιφθαρείς, εῖσα, έν· κοινῶς **μισοχαλασμένος,** η, ον, ὁ σχεδὸν χαλασμένος, à moitié gâté.

ἤνυστρον, ου, τό· ὁ τέταρτος στόμαχος τῶν μηρυκαστικῶν ζώων, le quatrième estomac des animaux ruminants.

Θερμοφόρον, τό· calorifère, n. m. βλ. **ὑπόκαυστον.**

θρεπτικότης, ητος, ἡ· nutrescibilité, n.f. θρεπτικὴ ἀξία τροφῆς τινός, valeur nutritive d'un aliment.

θρουβαλιστός, ή, όν [δημ.]. βλ. ψαθυρός.

Ἰδιεμπορία, ας, ἡ καὶ ἰδιεμπόρευμα, κοινῶς **πακοτίλλια**· βλ. λέξεις.

ἱδρωπίδυσις, εως, ἡ· hydropédèse (ἱδρὼς καὶ πίδυσις, action de jaillir), n. f. ἄφθονος ἱδρώς, sueur abondante.

ἰνίνη, ης, ἡ· fibrine, n. f. λευκὴ λευκωματοειδὴς οὐσία ὑπάρχουσα ἐν τῇ συνθέσει τοῦ αἵματος, τοῦ χυμοῦ, τῶν μυῶν, κτλ.

ἰσοτιμωρία, ας, ἡ· talion, n. m. (λατ. talio, ἀμοιβή), ἡ διὰ τῶν ἴσων τιμωρία, ἤτοι ἀνταπόδοσις ἴσου κακοῦ, ὅθεν ἡ **ἀνταπόδοσις**· ‖ νόμος τῆς ἀνταποδόσεως (ἢ ἰσοτιμωρίας), loi du talion; ‖ κατὰ τὸν νόμον τῆς ἀνταπο-

δόσεως, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, œil pour œil ; ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, dent pour dent ; || ἰσοτιμωρία, la loi, la peine du talion ; || τιμωροῦμαι τοῖς ἴσοις, souffrir la peine du talion.

ἰχωροειδής, ής, ες· serreux, euse, adj. βλ. ὀρρώδης.

Κακότυχος, ος, ον· guignard, e, adj. ὁ ἔχων κακοτυχίαν, qui a de la guigne, du guignon ; || παίκτης κακότυχος, un joueur guignard.

καπελλοῦ, ἡ [δημ.], ἤτοι ἡ πιλοπῶλις, modiste, n. f. βλ. ῥάπτρια.

κατάπτωσις δυνάμεων, prostration, n. f. ἄκρα ἀδυναμία.

καταρτισμὸς κατάγματος [χειρουρ.], réduction d'une fracture ; || καταρτισμὸς ἐξαρθρήματος, réduction d'un os luxé, ἤτοι ἀποκατάστασις εἰς τὴν θέσιν του τοῦ κατάγματος ἢ τοῦ ἐξαρθρήματος.

κατασκέλλω (σκέλλω) μέλ. σκελῶ, ἀποξηραίνω, dessécher, κατάξηρον, στεγνόν, ἀδύνατον, ἄτροπον ποιῶ τι, ὅθεν κατισχναίνω, décharner. Παρακείμ. **κατέσκληκα** καὶ ὁ ἀόρ. **κατέσκλην** ἔχουσι παθητ. σημασίαν, ἤτοι ὅλος ξηρός, στεγνὸς ὡς σκελετὸς εἶμαι, étre séché (desséché, décharné] ; μετοχὴ **κατεσκληκώς**, υῖα, ός.

καταψύξιμος, ος, ον· ὁ παγώσιμος, congélable, adj. ὅστις δύναται νὰ καταψυχῇ.

κατεσκληκώς, υῖα, ός· μετοχὴ τοῦ κατασκέλλω.

κενόδοξος, ος, ον· savantasse, n. personne qui affecte de paraître savant, mais qui n'a qu'un savoir confus.

κλεψιθήρας, braconnier, n. m. ὁ **λαθροκυνηγός**, ὁ λαθραίως, ἄνευ ἀδείας κυνηγῶν εἰς τόπον ἀπηγορευμένον.

κλεψιθηρία, ας, ἡ· braconnage, n. m. ἡ **λαθροκυνηγεσία**, τὸ ἄνευ ἀδείας θηρεύειν εἰς τόπον ἀπηγορευμένον.

κλεψιθηρῶ (έω), μέλ. ήσω, **λαθροκυνηγῶ**, braconner, κυνηγῶ ἄνευ ἀδείας εἰς ἀπηγορευμένον μέρος.

κομματώδης, ης, ες· comateux, euse, adj. κατάστασις κόμματος, état de collapsus.

κομμεολάκκη, ης, ἡ· βλ. **κομμιολάκκη.**

κομμεορητίνη, ης, ἡ· gomme-résine, n.f. βλ. **ῥητίνη.**

κομμιορητίνη, ης, η καὶ **κομμεορητίνη,** βλ. **ῥητίνη καὶ σίλφιον.**

κόμμις, εως, ἡ· βλ. κόμμι.

κόπρος πρὸς ἀναθέρμανσιν τῶν ἐψυχραμμένων στρωμάτων κήπου, réchauffement, n. m.

κουρευτής, οῦ, ὁ· tondeur, n. m. ὁ κουρεύων, κείρων πρόβατα, αἶγας, κτλ.

κρεσσόνι, τὸ [ξεν.], βλ. **νεροκάρδαμον.**

κτηνομιξία, ας, ἡ μετὰ κτήνους (ζώου) μίξις (συνουσία), ἡ **κτηνοβασία**, bestialité, n.f. βλ. καὶ **σοδομία.**

κυτταρο-στεατώδης, ης, ες· cellulo-adipeux, euse, adj.

Λαβὴ τῶν ὑελοστασίων τῶν παραθύρων, κτλ. crémone, n. f. espèce d'espagnolette pour la fermeture des croisées.

λαυδανοῦχος, ος, ον (λαύδανον, ἔχω), laudaniné, ée. adj.

λεξιγραφία, ας, ἡ· lexigraphie, n. f. ὁ τρόπος καθ' ὃν δέον νὰ γράφωνται αἱ λέξεις· ἐνίοτε συνώνυμον τοῦ **λεξικογραφία.**

λεξικογραφικός, ή, όν· lexigraphique, adj. ἀφορῶν τὴν λεξιγραφίαν, qui concerne la lexigraphie.

λεξιγραφικῶς [ἐπίρ.], lexigraphiquement, adv. ὁ τρόπος καθ' ὃν γράφονται αἱ λέξεις, κατὰ τρόπον λεξιγραφικόν, d'une manière lexigraphique.

λιθοδιώκτης, ου, ὁ [σιδηρ.], chasse-pierre, n. m. βλ. χιονοδιώκτης..

Μελαγχολία, ας, ἡ· humeur noire ; βλ. **μελαγχολία.**

μελάντερος, α, ον· συγκριτικὸν τοῦ μέλας.

μέλας, αινα, αν· γεν. ανος, αίνης, ανος (συγκρ. μελάντερος καὶ ἐνίοτε μελανώτερος, ὑπερθ. μελάντατος καὶ μελανώτατος), noir, adj. de couleur noir.

μελοποιός, οῦ, ὁ· mélodiste, n. m. μουσουργός, μουσικὸς συνθέτων ἰδίως μελῳδίας, ἐπιδιδόμενος ἰδίως εἰς τὴν μελῳδίαν· || ὁ Μπελλίνι εἶνε ἰδίως μελοποιός, Bellini est surtout un melodiste.

μέροψ, οπος, ὁ· **μελισσουργὸς** καὶ **μελισσοφάγος**, guêpier, n. m. πτηνὸν ὅπερ τρώγει τὰς μελίσσας

μετάθεσις, εως, ἡ· ὑπαλλήλου ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, transfert, n. m.

μετάζωον, ου, τό· métazoaire (μετὰ καὶ ζῶον, être vivant) n. m. ἐν τῇ θεωρίᾳ τοῦ Hæckel λέγεται οὕτω ζῶον κεκτημένον κυτταρώδη ὄργανα διάφορα τῶν ἄλλων· || τὰ σπονδυλωτὰ εἰσι μετάζωα, les vertébrés sont des métazoaires.

μνημειῶδες ἔργον «Standard Work».

μούσμουνας, ὁ (ἰχθύς), βλ. **κατεργάρος.**

μπυοφύτης, ὁ [δημ.], βλ. **ἔμπυο, πυοφύτης.**

μυκολουζίνη, ης, ἡ· mycolusine, n. f. ὀρρὸς περιέχων στοιχεῖα τονωτικὰ τῆς ἐνεργείας τῶν φαγοκυττάρων, παρασκευασθεὶς ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ Doyen πρὸς καταπολέμησιν τῆς φυματιώσεως.

Ντρίλια [δημ.], βλ. **ῥηγαδί.**

Ξεκαμπιάζω, μέλ. άσω· écheniller, ἀφαιρῶ, καταστρέφω τὰς κάμπας ἐκ τῶν δένδρων.

ξεκάμπιασμα, ατος, τό· échenillage, n. m. ἀφαίρεσις τῶν χαμπῶν.

Ὀνθύλευμα, ατος, τό· τὸ παραγέμισμα, ἰδίως τὸ πρᾶγμα δι' οὗ παραγεμίζεταί τι, farce, n. f. ou farcissure, n. f.

ὀνθύλευσις, εως, ἡ· τὸ παραγέμισμα, ἡ πρᾶξις τοῦ ὀνθυλεύειν (παραγεμίζειν), action de farcir.

ὀνθυλεύω, μέλ. εύσω· βλ. **παραγεμίζω**, farcir.

ὀνθυλωτός, ή, όν· **παραγεμιστός** farci, e, adj.

ὀπισθορρίνιον, ου, τό· βλ. ὀπίσθιος (arrière-bec).

ὀρροσφαιρίνη, ης, ἡ· sérumglobuline, n.f.

ὄσμωσις, εως, ἡ· osmose (ἐκ τοῦ ὠσμός, impulsion), n. f. [φυσ.], τὸ φαινόμενον, ὅπερ παράγεται ὅταν δύο ῥευστὰ ἢ ἀέρια χωρίζονται διὰ διαφράγματας πορώδους, βλ. ἐνδόσμωσις· || ἠλεκτρικὴ ὄσμωσις, osmose électrique ; βλ. **ἐνδόσμωσις**.

ὀσμωτικός, ή, όν· osmotique, adj. ἀφορῶν τὴν ὄσμωσιν· π. χ. **πίεσις** (**ἔντασις**) **ὀσμωτική**, pression (tension) osmotique.

Παλλαϊκός, ή, όν· (πᾶς καὶ λαὸς) ὅλος ὁ λαός, tout le peuple, panlaïque, adj. || **παλλαϊκὸν** συλλαλητήριον, réunion panlaïque ; συλλαλητήριον εἰς ὃ προσέρχεται σύσσωμος ὁ λαός.

παλλαϊκῶς ἐπίρ. τοῦ προηγουμένου.

πάλλευκος, ος, ον (πᾶν καὶ λευκός), ὅλος λευκός, tout blanc.

παραμορφωτικός, ή, όν· déformant, e, adj. ὁ ἐπιφέρων παραμόρφωσιν.

παυσώδυνον, ου, τό· pausodyne, n. m. φάρμαχον καταπαῦον τὴν ὀδύνην.

πειρατής, οῦ, ὁ (θαλάσσης), écumeur de mer ; || — ποταμοῦ, écumeur de rivière.

περιαδενῖτις, ιδος, ἡ· périfolliculite, n.f. νόσος τῶν ἀδενίσκων (follicules).

περιπέτασμα, ατος, τό· τὸ ἐμπέτασμα.

πιλοπῶλις, ιδος, ἡ· θηλ. τοῦ **πιλοπώλης**· ἡ **καπελλοῦ**, modiste, n. f. βλ. καὶ **ῥάπτρια**.

προγευματιανή, ῆς, ἡ· matinée, n.f. τὸ πρὸ μεσημβρίας γινόμενον· [ἀντίθ. τῷ ἀπογευματιανή].

Ῥινολαλία, ας, ἡ· rhinolalie, n. f. ἡ προφορὰ διὰ τῆς ῥινός, ἔρρινος, ὑπόρρινος.

ῥοιάνθεμον, ου, τό· passiflore, n. f. κοινῶς λεγόμενον **τσάρκι**· βλ. λέξιν.

ῥύμη, ης, ἡ (ἀρχαῖον), στενὴ ὁδός, **δρομίσκος**, κοινῶς τὸ **σοκάκι**, ruelle, n. f.

Σήμανσις ἐπιστολῆς, affranchissement, n. m. ἤτοι ἐπίθεσις τοῦ γραμματοσήμου.

σποροφάγος, ος, ον· granivore, adj. ὁ τρεφόμενος διὰ σπόρων, qui se nourrit de graines ; || πτηνὰ σποροφάγα, oiseaux granivores.

Τάξις, εως, ἡ tactisme (ἐκ τοῦ ἑλλ. τάξις, arrangement), n. m. ἐπήρεια ἀσκουμένη ὑπό τινων χημικῶν οὐσιῶν ἢ ἰδιοτήτων (θερμότης, φῶς, ἠλεκτρισμὸς) ἐπὶ τοῦ πρωτοπλάσματος καὶ εἰδικῶς ἐπὶ τῆς διευθύνσεως, καὶ ἐπὶ τῶν κινήσεων τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς μετακινήσεως τῶν ἐλευθέρων πλαστιδίων· ἐὰν ἡ ἐπήρεια αὕτη ἦνε ἑλκτική, ἡ **τάξις** λέγεται **θετικὴ** (le tactisme est dit positif), ἐὰν ἦνε ἀπωθητική, ἡ **τάξις** λέγεται **ἀρνητικὴ** (le tactisme est dit négatif); λέγουσιν ἐπίσης taxie.

τίμημα, ατος, τό, κοινῶς στοίχισμα, prix de revient, ἤτοι τὸ πόσον ἐστοίχησε, τὸ κόστος πράγματος ἢ ἐμπορεύματος.

τουζλούκι, τό· πληθ. **τουζλούκια** περικνημίδες, ὧν τὸ κάτω μέρος καλύπτει ἐξωτερικῶς τὰ ὑποδήματα· βλ. καὶ **φουστανέλλα**.

φωτεινὸν διάλειμμα, intervalle lucide, στιγμαὶ ἐχεφροσύνης ἀνθρώπου ἔχοντος τεταραγμένην τὴν διάνοιαν· βλ. καὶ **ψυχολογία**.

ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΙΝΑΞ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

(Τὰ ἐθνικὰ ἐντὸς παρενθέσεως)

Α

Ἀβάνα (ἡ) Havane (*ἀβαναῖος*, havanais).
Ἄβδηρα (τὰ) Abdère (*ἀβδηρίτης*, abdéritain ; abdérite).
Ἀβησσινία (ἡ) Abyssinie (*ἀβησσίνιος*, abyssin ; abyssénien).
Ἄβυδος, (ἡ) Abydos (*ἀβυδηνός*, abydénien ; abydien).
Ἀγαρηνοὶ (οἱ) Agaréniens.
Ἀγγλία, (ἡ) Angleterre (*ἄγγλος*, anglais).
Ἄγη καὶ *Χάγη* (ἡ) La Haie (*ἀγαῖος*, hagois).
Ἀγκὼν (ὁ) Ancône (*ἀγκωνίτης*, anconitain).
Ἀδριανούπολις (ἡ) Andrinople (*ἀδριανουπολίτης*, andrinopolitain).
Ἀδρίας (ὁ) καὶ
Ἀδριατικὴ (ἡ) mer adriatique.
Ἀζοφικὴ (ἡ) mer d'Azof.
Ἀθῆναι (αἱ) Athènes (*ἀθηναῖος*, athénien).
Ἄθως (ὁ) mont Athos.
Αἰγαῖον (τὸ) Archipel ; mer Égée.
Αἴγινα (ἡ) Égine (*αἰγινήτης*, éginète).
Αἴγιον (τὸ) Égion (*αἰγιεύς*, égien).
Αἴγυπτος (ἡ) Égypte (*αἰγύπτιος*, égyptien).
Αἰθιοπία (ἡ) Éthiopie (*αἰθίοψ*, éthiopien).
Αἶμος (ὁ) ἢ **Βαλκάνια**, les Balkans.
Αἴτνη (ἡ) Etna (*αἰτναῖος*, etnéen).
Αἰτωλία (ἡ) Étolie (*αἰτωλὸς*, étolien).
Ἀκαρνανία (ἡ) Acarnanie (*ἀκαρνάν*, acarnanien).
Ἀκράγας (ὁ) Agrigente (*ἀκραγαντῖνος*, agrigentin).
Ἀλβανία (ἡ) Albanie (*ἀλβανός*, albanais).
Ἀλγερία (ἡ) Algérie (*ἀλγερῖνος*, algérien).
Ἀλγέριον (τὸ) Alger.
Ἀλεξάνδρεια (ἡ) Alexandrie (*ἀλεξανδρεύς· ἀλεξανδρῖνος*, alexandrin).
Ἄλπεις (αἱ) les Alpes.
Ἀλσατία (ἡ) Alsace (*ἀλσατός*, alsacien).
Ἀλφειὸς (ὁ) Alphée.
Ἀμαθοῦς (ἡ) Amathonte (*ἀμαθούσιος*, amathusien).
Ἀμβέρση (ἡ) Anvers (*ἀμβερσαῖος*, anversois).
Ἀμβοῦργον (τὸ) Hambourg (*ἀμβούργιος*, hambourgeois).
Ἀμβρακικὸς [κόλπος] (ὁ) golfe Ambracique ; golfe d'Arta.
Ἀμερικὴ (ἡ) Amérique (*ἀμερικανός*, américain).
Ἀμοργὸς (ἡ) Amorgos (*ἀμοργῖνος*, amorgiote).
Ἀμστελλόδαμον (τὸ) Amsterdam (*ἀμστελλοδάμιος*, amstellodamois ; amsterdamois).
Ἄμφισσα (ἡ) Amphisse (*ἀμφισσεύς*, amphisséen).
Ἀνάφη (ἡ) Anaphe (*ἀναφαῖος*, anaphiote).
Ἀνδαλουσία (ἡ) Andalousie (*ἀνδαλούσιος*, andalous).
Ἄνδρος (ἡ) Andros (*ἄνδριος*, andriote).
Ἀνόβερον (τὸ) Hanovre (*ἀνοβερανός*, hanovrien).
Ἀντιόχεια (ἡ) Antioche (*ἀντιοχεύς*, antiochien).
Ἀπέννινα (τὰ) Apennins.
Ἀραβία (ἡ) Arabie (*ἄραψ*, arabe).
Ἀραγωνία (ἡ) Aragon (*ἀραγώνιος*, aragonais).
Ἀργολὶς (ἡ) Argolide (*ἀργολικός*, argolique).
Ἄργος (τὸ) Argos (*ἀργεῖος*, argien).
Ἀρκαδία (ἡ) Arcadie (*ἀρκάς*, arcadien).
Ἀρμενία (ἡ) Armenie (*ἀρμένιος*, arménien).
Ἄρτα (ἡ) Arte (*ἀρτηνός*, artiote).
Ἀσία (ἡ) Asie (*ἀσιανός· ἀσιάτης*, asiatique).
Ἀσσυρία (ἡ) Assyrie (*ἀσσύριος*, assyrien).
Ἀττικὴ (ἡ) Attique (*ἀττικός*, attique).
Αὐστραλία (ἡ) Australie (*αὐστραλός*, australien).
Αὐστρία (ἡ) Autriche (*αὐστριακός*, autrichien).
Ἀφρικὴ (ἡ) Afrique (*ἀφρικανός*, africain).
Ἀχαΐα (ἡ) Achaïe (*ἀχαιός*, achéen).

Β

Βαβυλὼν (ἡ) Babylone (*βαβυλώνιος*, babylonien).
Βαβυλωνία (ἡ) Babylonie.
Βάδη (ἡ) Bade (*βαδαῖος*, badois).
Βαλεντία (ἡ) Valence (*βαλεντιανός*, valencien).
Βαλκάνια (τά), βλ. *Αἶμος*.
Βαλτικὴ (ἡ) [mer] Baltique.
Βαρβαρία (ἡ) Barbarie (*βάρβαρος*, barbaresque).
Βαρκελώνη (ἡ) Barcelone (*βαρκελωναῖος*, barcelonais).
Βασιλεία (ἡ) Bâle (*βασιλειώτης*, bâlois).
Βαταυΐα (ἡ) Batavie (*βαταυός*, batave).
Βαυαρία (ἡ) Bavière (*βαυαρός*, bavarois).
Βεγγάλη (ἡ) Bengale (*βεγγάλιος*, bengalis).
Βέλγιον (τὸ) Belgique (*βέλγος*, belge).
Βενετία (ἡ) Venise (*βενετός*, vénitien).
Βερολῖνον (τὸ) Berlin (*βερολιναῖος*, berlinois).
Βερσαλλίαι (αἱ) Versailles (*βερσαλλιώτης*, versaillais).
Βερώνη (ἡ) Vérone (*βερωναῖος*, véronais).
Βηθλεὲμ (ἡ) Bethléem (*βηθλεεμίτης*, bethléémite).
Βηρυτὸς (ὁ) Beyrouth (*βηρύτιος*, beyrouthien).
Βιέννη (ἡ) Vienne (*βιενναῖος*, viennois).
Βιθυνία (ἡ) Bithynie (*βιθυνός*, bithynien).
Βλαχία (ἡ) Valachie (*βλάχος*, valaque).

Βοημία (ἡ) Bohême (*βοημός*, bohémien ; bohême).
Βοιωτία (ἡ) Béotie (*βοιωτός*, béotien).
Βόλγας (ὁ) Volga.
Βονωνία (ἡ) Bologne (*βονωνός*, *βονώνιος*, bolonais).
Βορδίγαλα (τὰ) Bordeaux (*βορδιγάλος· βορδιγάλειος*, bordelais).
Βοσνία (ἡ) Bosnie (*βόσνιος*, bosnien ; bosniaque).
Βόσπορος (ὁ) Bosphore (*βοσποριανός*, bosphorien ; bosphorain).
Βοστώνη (ἡ) Boston (*βοστωναῖος*, bostonien).
Βουκουρέστιον (τὸ) Bucharest (*βουκουρεστῖνος*, bucharestin).
Βουλγαρία (ἡ) Bulgarie (*βούλγαρος*, bulgare).
Βουργουνδία (ἡ) Bourgogne (*βουργοῦνδος· βουργούνδιος*, bourguignon).
Βρασιλία (ἡ) Brésil (*βρασιλιανός*, brésilien).
Βρέμη (ἡ) Brême (*βρεμαῖος*, brémois).
Βρεττανία (ἡ) Brétagne (*βρεττανός*, bréton).
Βρυξέλλαι (αἱ) Bruxelles (*βρυξελλαῖος*, bruxellois).
Βυζάντιον (τὸ) Byzance (*βυζάντιος· βυζαντινός*, byzantin).
Βυρτεμβέργη (ἡ) Wurtemberg (*βυρτεμβέργιος*, wurtembergeois).
Βῶλος (ὁ) Volo (*βωλιώτης*, voliote).

Γ

Γάγγης (ὁ) Gange.
Γάδειρα (τὰ) Gadix (*γαδειρεύς*, cadissen ; gaditain).
Γαλατία (ἡ) Gaule (*γαλάτης*, gaulois).
Γαλιλαία (ἡ) Galilée (*γαλιλαῖος*, galiléen).
Γαλλία (ἡ) France (*γάλλος*, français).
Γενεύη (ἡ) Genève (*γενεύιος*, genevois).
Γένουα (ἡ) Gênes (*γενοάτης*, génois).
Γερμανία (ἡ) Allemagne ; *[ἀρχ.]* Germanie (*γερμανός*, allemand ; *[ἀρχ.]* germain).
Γορτυνία (ἡ) Gortynie (*γορτύνιος*, gortynien).
Γρενάδα (ἡ) Grenade (*γρεναδίτης*, *γρεναδῖνος*, grenadin).
Γύθειον (τὸ) Gythion (*γυθεάτης*, gythiote).

Δ

Δακία (ἡ) Dacie (*δακός· δάξ*, dace).
Δαλματία (ἡ) Dalmatie (*δαλμάτης*, dalmate).
Δαμασκὸς (ἡ) Damas (*δαμασκηνός*, damasquin ; damascène).
Δαν[ιμαρκ]ία (ἡ) Danemark (*δανός*, danois).
Δελφοὶ (οἱ) Delphes (*δελφός*, delphien).
Δῆλος (ἡ) Délos (*δήλιος*, délien).
Δούναβις (ὁ) Danube (*δουνάβιος*, danubien).
Δρέσδη (ἡ) Dresde (*δρεσδαῖος*, dresdois).
Δωδώνη (ἡ) Dodone (*δωδωναῖος*, dodonéen).
Δωρὶς (ἡ) Doride (*δωριεύς*, dorien).

Ε

Ἐδιμβοῦργον (τὸ) Edimbourg (*ἐδιμβούργιος*, édimbourgeois).
Ἔλβας (ὁ) Elbe.
Ἐλβετία (ἡ) Suisse (*ἐλβετός*, suisse).
Ἐλευσὶς (ἡ) Éleusis (*ἐλευσίνιος*, éleusinien).
Ἑλικὼν (ὁ) Hélicon (*ἑλικώνιος*, heliconien).
Ἑλλὰς (ἡ) Grèce (*ἕλλην*, grec,hellène).
Ἑλλήσποντος (ὁ) Hellespont ; *[κοιν.]* Dardanelles.
Ἐνετία (ἡ) (*ἐνετός*). *Βλ. Βενετία.*
Ἐπίδαυρος (ἡ) Épidaure (*ἐπιδαύριος*, épidaurien).
Ἐρέτρια (ἡ) Érétrie (*ἐρετριεύς*, érétrien).
Ἑρμούπολις (ἡ) Hermopolis (*ἑρμουπολίτης*, hermopolitain).
Ἑσπερία (ἡ) Occident (*ἑσπέριος*, *ἑσπεριώτης*, occidental).
Εὔβοια (ἡ) Eubée (*εὐβοεύς*, eubéen).
Εὔξεινος [πόντος] (ὁ) mer noire.
Εὐρώπη (ἡ) Europe (*εὐρωπαῖος*, européen).
Εὐφράτης (ὁ) Euphrate.
Ἔφεσος (ἡ) Éphèse (*ἐφέσιος*, éphésien).

Ζ

Ζάκυνθος (ἡ) Zante (*ζακύνθιος*, zantiote).
Ζυρίχη (ἡ) Zurich (*ζυριχαῖος*, zurichois).

Η

Ἦλις (ἡ) Élide (*ἠλεῖος*, élien).
Ἡλιούπολις (ἡ) Héliopolis (*ἡλιουπολίτης*, héliopolitain).
Ἤπειρος (ἡ) Épire (*ἠπειρώτης*, épirote).
Ἡράκλειον (τὸ) Héraclée (*ἡρακλεώτης*, héracléen ; héracléote) ; § [ἐν Κρήτῃ] Candie (candiote).

Θ

Θερμοπύλαι (αἱ) Thermopyles.
Θεσπιαὶ (αἱ) Thespies (*θεσπιεύς*, thespien).
Θεσσαλία (ἡ) Thessalie (*θεσσαλός*, thessalien).
Θεσσαλονίκη (ἡ) Thessalonique ; [κοιν.] Salonique (*θεσσαλονικεύς*, thessalonicien).
Θῆβαι (αἱ) Thèbes (*θηβαῖος*, thébain).
Θήρα (ἡ) Santorin (*θηραῖος*, santorinois).
Θράκη (ἡ) Thrace (*θρᾴξ*, thracien).

Ι

Ἰαπωνία (ἡ) Japon (*ἰάπων*, japonais).
Ἱεροσόλυμα (τὰ) καὶ
Ἱερουσαλὴμ (ἡ) Jérusalem (*ἱεροσολυμίτης*, hiérosolymitain).
Ἰθάκη (ἡ) Ithaque (*ἰθακήσιος*, ithacien).
Ἰθώμη (ἡ) Ithome (*ἰθωμαῖος*, ithoméen).
Ἰλισσὸς (ὁ) Ilissus.
Ἰνδία (ἡ) Inde (*ἰνδός*, indien).
Ἰόπη (ἡ) Joppe ; [κοιν.] Jaffa (*ἰοπίτης· ἰοπεύς*, joppite).
Ἰορδάνης (ὁ) Jourdain.
Ἰουδαία (ἡ) Judée (*ἰουδαῖος*, juif).
Ἰρλανδία [ἡ] Irlande (*ἰρλανδός*, irlandais).
Ἱσπανία (ἡ) Espagne (*ἱσπανός*, espagnol).
Ἰταλία (ἡ) Italie (*ἰταλός*, italien).

Κ

Κάϊρον (τὸ) le Caire (*καϊρεύς· καϊρώτης*, caïrote).
Καλαβρία (ἡ) Calabre (*καλαβρός*, calabrais).
Καλάμαι (αἱ) Calamate (*καλάμιος*, calamatiote).
Καλιφορνία (ἡ) Californie (*καλιφόρνιος*, californien).
Καμπανία (ἡ) Campanie (*καμπανίτης*, campanien) ; § [ἐν Γαλλίᾳ] Champagne (champenois).
Καπιτώλιον (τὸ) Capitole (*καπιτωλῖνος*, capitolin).

Καππαδοκία (ἡ) Cappadocie (*καππαδόκης*, cappadocien).
Καρία (ἡ) Carie (*κάρ*, carien).
Κάρυστος (ἡ) Caristo (*καρύστιος· καρυστηνός*, caristien).
Καρχηδὼν (ἡ) Carthage (*καρχηδόνιος*, carthaginois).
Κασπία (ἡ) mer Caspienne.
Καστιλλία (ἡ) Castille (*καστιλλιανός*, castillan).
Καταλωνία (ἡ) Catalogne (*καταλανός*, catalan).
Καύκασος (ἡ) Caucase (*καυκάσιος*, caucasien).
Κέα (ἡ) Zie (*κεῖος*, ziote), κοινῶς *Τσιά*.
Κέρκυρα (ἡ) Corfou (*κερκυραῖος*, corfiote).
Κεφαλληνία (ἡ) Céphalonie (*κεφαλλήν*, céphalonien).
Κηφισσιὰ (ἡ) Céphissia, (*κηφισσιώτης*, céphissiote).
Κηφισσὸς (ὁ) Céphise.
Κιθαιρὼν (ὁ) Cithéron.
Κίνα (ἡ) Chine (*σίνης*· [κοιν.] *κινέζος*, chinois).
Κιρκασία (ἡ) Circassie (*κιρκάσιος*, circassien; tcherkesse, κοινῶς *τσερκέζος*).
Κλαζομεναὶ (αἱ) Clazomène (*κλαζομένιος*, clazoménien).
Κολοφῶν (ὁ) Colophon (*κολοφώνιος*, colophonien).
Κοπενάγη (ἡ) Copenhague (*κοπεναγαῖος*, copenhaguois).
Κόρινθος (ἡ) Corinthe (*κορίνθιος*, corinthien).
Κορσικὴ (ἡ) Corse (*κορσικανός*, corse).
Κρήτη (ἡ) Crète (*κρής*· [κοιν.] *κρητικός*, crétois).
Κροατία (ἡ) Croatie (*κροάτης*, croate).
Κύζικος (ἡ) Cyzique (*κυζικηνός*, cyzicénien).
Κύθηρα (τὰ) Cythère ; [κοιν.] *τσιρίγο*, Cérigo (*κυθήριος*, cythéréen ; [κοιν.] cérigote, *τσιριγώτης*).
Κυκλάδες (αἱ) Cyclades.
Κυλλήνη (ἡ) Cyllène (*κυλληνεύς*, *κυλλήνιος*, cyllénien).
Κύμη (ἡ) Koumi (*κυμαῖος*, koumiote).
Κυνουρία (ἡ) Cynurie (*κυνουριεύς*, cynurien).
Κύπρος (ἡ) Chypre (*κύπριος*, chypriote).
Κυρήνη (ἡ) Cyrène (*κυρηναῖος*, cyrénaïque).
Κωνσταντινούπολις (ἡ) Constantinople (*κωνσταντινουπολίτης*, constantinopolitain).

Λ

Λακεδαίμων (ἡ) Lacédémon (*λακεδαιμόνιος*, lacédémonien).
Λακωνία (ἡ) Laconie (*λάκων*, laconien).
Λαμία (ἡ) Lamie (*λαμιεύς*, lamiote).
Λάμψακος (ἡ) Lampsaque (*λαμψακηνός*, lampsacénien).
Λαπωνία (ἡ) Laponie (*λάπων*, lapon).
Λάρισα (ἡ) Larisse (*λαρισαῖος*, larisséen).
Λεβάδεια (ἡ) Lébadie ; Livadie (*λεβαδεύς*, lébadien).
Λειψία (ἡ) Leipzig (*λειψιανός*· *λειψιάτης*, leipzigeois).
Λέσβος (ἡ) Lesbos (*λέσβιος*, lesbien).
Λευκὰς (ἡ) Leucade; Sainte-Maure (*λευκάδιος*, leucadien).
Λίβανος (ὁ) Liban.
Λισσαβὼν (ἡ) Lisbonne (*λισσαβώνιος*, lisbonnin).
Λοκρὶς (ἡ) Locride (*λοκρός*, locrien).
Λομβαρδία (ἡ) Lombardie (*λομβαρδός*, lombard).
Λονδῖνον (τὸ) Londres (*λονδιναῖος*, londonnien; londinien).
Λυκαβηττὸς (ὁ) Lycabette.
Λυόνη (ἡ) Lyon (*λυοναῖος*, lyonnais).

M

Μαγεντία (ἡ) Mayence (*μαγεντία*, mayençais).
Μαγνησία (ἡ) Magnésie (*μάγνης*, magnésien).
Μαδρίτη (ἡ) Madrid (*μαδριταῖος*, madrilène).
Μακεδονία (ἡ) Macédoine (*μακεδών*, macédonien).
Μαλέας (ὁ) cap Malée.
Μάνη (ἡ) Magne ; Maïna (*μανιάτης*, maniote ; maniate).
Μαντίνεια (ἡ) Mantinée (*μαντινεύς*, mantinéen).
Μάντουα (ἡ) Mantoue (*μαντουανός*, mantouan).
Μαραθὼν (ἡ) Marathon (*μαραθώνιος*, marathonien).
Μαρόκον (τὸ) Maroc (*μαροκηνός*, marocain).
Μασσαλία (ἡ) Marseille *μασσαλιώτης*, marseillais).
Μαυροβούνιον (τὸ) Monténégro (*μαυροβούνιος*, monténégrin).
Μέγαρα (τὰ) Mégare (*μεγαρεύς*, mégaréen).
Μεδιόλανα (τὰ) Milan (*μεδιολανίτης*, milanais).
Μεθώνη (ἡ) Méthone ; [κοιν.] Modon (*μεθωναῖος*, méthonien).
Μελίτη (ἡ) Malte (*μελιταῖος*, maltais).
Μέμφις (ἡ) Memphis (*μεμφίτης*, memphite).
Μεξικὸν (τὸ) Mexique (*μεξικανός*, mexicain).
Μεσολόγγιον (τὸ) Missolonghi (*μεσολογγίτης*, missolonghiote).
Μεσσηνία (ἡ) Messénie (*μεσσήνιος*, messénien).
Μῆλος (ἡ) Mélos [κοιν.] Milo (*μήλιος*, mélien).
Μιλᾶνον (τὸ) βλ. *Μεδιόλανα*.
Μίλητος (ὁ) Milet (*μιλήσιος*, milésien).
Μιτυλήνη (ἡ) Mitylène ; [κοιν.] Mételin (*μιτυληναῖος*, mitylénien).
Μογγολία (ἡ) Mongolie (*μογγόλος*, mongol).
Μόδενα (ἡ) Modène (*μοδεναῖος*, modénais).
Μολδαυΐα (ἡ) Moldavie (*μολδαυός*, moldave).
Μόναχον (τὸ) Munich (*μονάχιος*, munichois).
Μόσχα (ἡ) Moscou (*μοσχοβίτης*, moscovite).
Μυκῆναι (αἱ) Mycènes (*μυκηναῖος*, mycénien).
Μυτιλήνη (ἡ) βλ. *Μιτυλήνη*.
Μωρέας (ὁ) [κοιν. *Μωρηᾶς*] Morée (*μωραΐτης*, moréote ; moriote).

N

Ναζαρὲτ (ἡ) Nazareth (*ναζαρηνός*, [ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ ἰδ.] *ναζωραῖος*, nazaréen).
Νάξος (ἡ) Naxos (*νάξιος*, naxien ; naxiote).
Ναύπακτος (ὁ) Naupacte (*ναυπάκτιος*, naupactien).
Ναύπλιον (τὸ) Nauplie (*ναυπλιεύς*, nauplien).
Νεάπολις (ἡ) Naples (*νεαπολίτης*, napolitain).
Νέα Ὑόρκη (ἡ) New-York.
Νέβας (ὁ) Néva.
Νεῖλος (ὁ) Nil.
Νεμέα (ἡ) Némée (*νεμεαῖος*, *νεμεήτης*, néméen).
Νεοβόρακον (τὸ) New-York (*νεοβορακηνός*, new-yorkien).
Νίκαια (ἡ) Nicée (*νικαιεύς*, nicéen ; § [ἐν Γαλλίᾳ] Nice (niçois).
Νικομήδεια (ἡ) Nicomédie (*νικομηδεύς*, nicomédien).
Νινευΐ (ἡ) Ninive (*νινευΐτης*, ninivite).
Νορβηγία (ἡ) Norvège (*νορβηγός*, norvégien).
Νορμανδία (ἡ) Normandie (*νορμανδός*, normand).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Ο

Ὀδησσὸς (ἡ) Odessa *(ὀδησσηνός*, odessien).
Ὄθρυς (ἡ) Othrys ; κοινῶς *γκοῦρα*, Goura.
Οἴτη (ἡ) Œta.
Οἴτυλον (τὸ) Vitylo *(οἰτύλιος*, vityliote).
Ὀλλανδία (ἡ) Hollande *ὀλλανδός*, hollandais).
Ὀλυμπία (ἡ) Olympie *(ὀλύμπιος*, olympien).
Ὄλυμπος (ὁ) Olympe.
Ὀξονία (ἡ) καὶ
Ὀξφόρδη (ἡ) Oxford *(ὀξόνιος*, oxonien).
Οὑγγαρία (ἡ) Hongrie *(οὖγγρος*, hongrois).

Π

Παβία (ἡ) Pavie *(παβιανός*, pavesan).
Πάδος (ὁ) Pau.
Πάδουα (ἡ) *(παδουαῖος)*, βλ. *Πατάβιον*.
Παλαιστίνη (ἡ) Palestine *(παλαιστῖνος*, palestin ; *φιλισταῖος*, philistain).
Παλέρμον (τὸ) βλ. *Πάνορμος*.
Παλμύρα (ἡ) Palmyre *(παλμυρηνός*, palmyréen).
Πάνορμος (ὁ) Palerme *(πανορμίτης*, palermitain).
Παξοὶ (οἱ) Paxos *(παξηνός*, paxien ; paxiote).
Πάργα (ἡ) Parga *(παργηνός*, parganiote).
Παρίσιοι (οἱ) Paris *(παρισινός*, parisien).
Πάρμα (ἡ) Parme *(παρμαῖος*, parmesan).
Παρνασσὸς (ὁ) Parnasse *(παρνάσσιος*, *παρνασσεύς*, parnassien).
Πάρνης (ἡ) Parnès.
Πάρος (ἡ) Paros *(πάριος*, parien).
Πατάβιον (τὸ) Padoue *(παταβῖνος*, padouan ; patavin).
Παταγωνία (ἡ) Patagonie *(παταγών*, patagon).
Πάτραι (αἱ) Patras *(πατρεύς*, patrensien).
Πάφος (ἡ) Paphos *(πάφιος*, paphien).
Πεδεμόντιον (τὸ) Piémont *(πεδεμόντιος*, piémontais).
Πειραιεὺς (ὁ) le Pirée *(πειραιώτης*, *πειραιεύς*, piréote).
Πεκῖνον (τὸ) Pékin *(πεκιναῖος*, pékinois).
Πελοπόννησος (ἡ) Péloponèse *(πελοποννήσιος*, péloponésien).
Περοὺ (τὸ) καὶ
Περουβία (ἡ) Pérou *(περουβιανός*, péruvien).
Περσία (ἡ) Perse *(πέρσης*, persan).
Πετρούπολις (ἡ) Saint-Pétersbourg *(πετρουπολίτης*, pétersbourgeois).
Πηνειὸς (ὁ) Pénée.
Πικαρδία (ἡ) Picardie *(πικαρδός*, picard).
Πίνδος (ἡ) Pinde.
Πῖσα (ἡ) Pise *(πισάτης*, *πισαῖος*, pisan).
Πλακεντία (ἡ) Plaisance *(πλακεντῖνος*, plaisantin ; placentin).
Πλαταιαὶ (αἱ) Platée *(πλαταιεύς*, platéen).
Πολωνία (ἡ) Pologne *(πολωνός*, polonais).
Πομερανία (ἡ) Poméranie *(πομερανός*, poméranien).
Πομπηΐα (ἡ) Pompéï *(πομπηϊανός*, pompéin).
Πόρος (ὁ) Poros *(ποριώτης*, poriote).
Πορτογαλλία (ἡ) Portugal *(πορτογάλλος*, portugais).
Πράγα (ἡ) Prague *(πραγαῖος*, pragois).
Προποντὶς (ἡ) Propontide ; Marmara.
Προῦσα (ἡ) Brousse *(προυσαεύς*, broussiote).
Πρωσία (ἡ) Prusse *(πρῶσος*, prussien).
Πύλος (ἡ) Pylos *(πύλιος*, pylien).
Πυρηναῖα (τὰ) Pyrénées.

Ρ

Ῥάβεννα (ἡ) Ravenne *(ῥαβεννάτης*, ravennate).
Ῥαγοῦζα (ἡ) Raguse *(ῥαγουζαῖος*, ragusain).
Ῥῆνος (ὁ) Rhin.
Ῥοδανὸς (ὁ) Rhône.
Ῥόδος (ἡ) Rhodes *(ῥόδιος*, rhodien ; rhodiot).
Ῥώμη (ἡ) Rome *(ῥωμαῖος*, romain).
Ῥωμουνία (ἡ) Roumanie *(ῥωμοῦνος*, roumain).
Ῥωμυλία (ἡ) Roumélie *(ῥωμυλιώτης*, rouméliote).
Ῥωσσία (ἡ) Russie *(ῥῶσσος*, russe).

Σ

Σαλαμὶς (ἡ) Salamine *(σαλαμίνιος*, salaminien).
Σαμάρεια (ἡ) Samarie *(σαμαρείτης*, samaritain).
Σαμοθράκη, (ἡ) Samothrace *(σαμόθραξ· σαμοθράκιος*, samothracien).
Σάμος (ἡ) Samos *(σάμιος*, samien· samiote).
Σαξονία (ἡ) Saxe *(σάξων*, saxon).
Σαρακηνὸς (ὁ) Sarrasin.
Σαρδηνία (ἡ) Sardaigne *(σάρδος*, sarde).
Σερβία (ἡ) Serbie *(σέρβος*, serbe).
Σηκουάνας (ὁ) Seine.
Σηλανδία (ἡ) Zélande *(σηλανδός*, zélandais).
Σιβηρία (ἡ) Sibérie *(σιβήριος*, sibérien).
Σικελία (ἡ) Sicile *(σικελός*, sicilien).
Σικυὼν (ἡ) Sicyon *(σικυώνιος*, sicyonien).
Σινὰ (τὸ) Sina *(σιναΐτης*, sinaïte).
Σινικὴ (ἡ) βλ. *Κίνα*.
Σινώπη (ἡ) Sinope *(σινωπεύς*, sinopien).
Σκυθία (ἡ) Scythie *(σκύθης*, scythe).
Σκύλλα (ἡ) Scylla.
Σκωτία (ἡ) Écosse *(σκῶτος*, écossais).
Σμύρνη (ἡ) Smyrne *(σμυρναῖος*, smyrnéen ; smyrniote).
Σουηβία (ἡ) Souabe *(σουηβός*, souabe).
Σουηδία (ἡ) Suède *(σουηδός*, suédois).
Σοῦλι (τὸ) Souli *(σουλιώτης*, souliote).
Σπάρτη (ἡ) Sparte *(σπαρτιάτης*, spartiate).
Σπερχειὸς (ὁ) Sperchius.
Σπέτσαι (αἱ) Spetzia *(σπετσιώτης*, spetziote).
Στάγειρα (τὰ) Stagyre *(σταγειρίτης*, stagyrite).
Συρακοῦσαι (αἱ) Syracuse *(συρακούσιος*, syracusain).
Συρία (ἡ) Syrie *(σύριος*, syrien).
Σύρος (ἡ) Syra *(σύριος· συριανός*, syriote).

Τ

Ταγγέρη (ἡ) Tanger *(ταγγερῖνος*, tingitan).
Ταίναρον (τὸ) Ténare ; cap Matapan.
Τάμεσις (ὁ) Tamise.
Τάναγρα (ἡ) Tanagre *(ταναγραῖος*, tanagréen).
Τάραντον (τὸ) καὶ
Τάρας (ὁ) Tarente *(ταραντῖνος*, tarentin).
Ταρσὸς (ἡ) Tarse ; Tarsous *(ταρσεύς*, tarsien).
Ταΰγετος (ὁ) Taygète.
Ταῦρος (ὁ) Taurus.
Τεγέα (ἡ) Tégée *(τεγεάτης*, tégéate).
Τένεδος, (ἡ) Ténédos *(τενέδιος*, ténédien).
Τεργέστη (ἡ) Trieste *(τεργεσταῖος*, triestain).
Τῆνος (ἡ) Ténos ; Tinos *(τήνιος*, ténien).
Τίβερις (ὁ) Tibre.
Τίγρις (ὁ) Tigre.
Τίρυνς (ἡ) Tirynthe *(τιρύνθιος*, tirynthien).
Τοσκάνη (ἡ) Toscane *(τοσκανός*, toscan).
Τουλώνη (ἡ) Toulon *(τουλωναῖος*, toulonais).
Τουρῖνον (τὸ) Turin *(τουριναῖος*, turinois).

Τουρκία (ἡ) Turquie (*τοῦρκος*, turc).
Τρανσυλβανία (ἡ) Transylvanie (*τρανσυλβανός*, transylvain).
Τραπεζοῦς (ἡ) Trébizonde (*τραπεζούντιος*, trébizondien).
Τρίκαλα (τὰ) Tricale (*τρικαληνός· τρικαλιώτης*, tricaliote).
Τρίπολις (ἡ) Tripolis ; Tripolitza ; [τῆς *Βαρβαρίας*] Tripoli ; (*τριπολίτης*, tripolitain).
Τροιζὴν (ἡ) Trézène (*τροιζήνιος*, trézénien).
Τρωὰς (ἡ) Troie (*τρωαδίτης*, troyen).
Τύνις (ἡ) Tunis (*τυνήσιος*, tunésien).
Τυρόλον (τὸ) Tyrol (*τυρολός*, tyrolien).

Υ

Ὕδρα (ἡ) Hydra (*ὑδραῖος*, hydriote).
Ὑμηττὸς (ὁ) Hymette (*ὑμήττιος*, hymettien).
Ὑπάτη (ἡ) Hypate (*ὑπαταῖος· ὑπατεύς*, hypatéen).

Φ

Φάληρον (τὸ) Phalère (*φαληρεύς*, phaléréen).
Φερράρα (ἡ) Ferrare (*φερραραῖος*, ferrarois).
Φθιῶτις (ἡ) Phthiotide (*φθιώτης*, phthiote).
Φιγάλεια (ἡ) Phigalie (*φιγαλεύς*, phigalien).
Φιλαδέλφεια (ἡ) Philadelphie (*φιλαδελφεύς*, philadelphien).
Φίλιπποι (οἱ) Philippe (*φιλιππεύς*, [πληθ.] *φιλιππήσιοι*, philippien).
Φιλιππούπολις (ἡ) Philippopoli (*φιλιππουπολίτης*, philippopolitain).
Φιλλανδία (ἡ) Finlande (*φιλλανδός*, finlandais).
Φλιοῦς (ὁ) Phlionte (*φλιάσιος· φλιούντιος*, phliasien).
Φλωρεντία (ἡ) Florence (*φλωρεντῖνος*, florentin).
Φοινίκη (ἡ) Phénicie (*φοῖνιξ*, phénicien).
Φρυγία (ἡ) Phrygie (*φρύξ· φρύγιος*, phrygien).
Φωκὶς (ἡ) Phocide (*φωκεύς*, phocéen).

Χ

Χάγη, βλ. *Ἄγη*.
Χαιρώνεια (ἡ) Chéronée (*χαιρωνεύς*, chéronéen).
Χαλδαία (ἡ) Chaldée (*χαλδαῖος*, chaldéen).
Χαλκηδὼν (ἡ) Chalcédoine (*χαλκηδόνιος*, chalcédonien).
Χαλκὶς (ἡ) Chalcis) (*χαλκιδεύς*, chalcidéen).
Χαναὰν (ἡ) Chanaan (*χαναναῖος*, chananéen).
Χανία (τὰ) La Canée (*χανιώτης*, canéote).
Χάρυβδις (ἡ) Charybde.
Χειμάρρα (ἡ) Chimara (*χειμαρριώτης*, chimariote).
Χιλὴ (ἡ) Chili (*χιλιανός· χιλαῖος*, chilien).
Χίος (ἡ) Chio (*χῖος· χιώτης*, chiote).

Ψ

Ψαρὰ (τὰ) Psara (*ψαριανός*, psariote).

Ω

Ὠκεανία (ἡ) Océanie (*ὠκεανίτης*, océanien).
Ὠρωπὸς (ὁ) Oropos (*ὠρώπιος*, oropien).

ΠΙΝΑΞ

ΚΥΡΙΩΝ, ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

Α

Ἀβεσσαλώμ, Absalon.
Ἀβραάμ, Abraham.
Ἀγαμέμνων, Agamemnon.
Ἀγγελική, Angélique.
Ἄγγελος, Ange.
Ἀγησίλαος, Agésilas.
Ἆγις, Agis.
Ἀγλαΐα, Aglaé.
Ἀδριανός, Adrien.
Ἀθανάσιος, Athanase.
Ἀθηνᾶ, Athéné ; Minerve.
Αἴας, Ajax.
Αἰκατερίνη, Catherine.
Αἰμύλιος, Émile.
Αἴολος, Éole.
Αἰσχίνης, Eschine.
Αἰσχύλος, Eschyle.
Αἴσωπος, Ésope.
Ἀλάριχος, Alaric.
Ἀλβέρτος, Albert.
Ἀλέξανδρος, Alexandre.
Ἀλέξιος, Alexis.
Ἀλκιβιάδης, Alcibiade.
Ἀλφόνσος. Alphonse.
Ἀλφρέδος, Alfred.
Ἀμάλθεια, Amalthée.
Ἀμαλία, Amélie.
Ἀμβρόσιος, Ambroise.
Ἀμεδαῖος, Amédée.
Ἀνακρέων, Anacréon.
Ἀναξαγόρας, Anaxagore.
Ἀναστάσιος, Anastase.
Ἀνδρέας, André.
Ἀνδρομάχη, Andromaque.
Ἀνδρόνικος, Andronic.
Ἄννα, Anne.
Ἀννίβας, Annibal.
Ἀντιγόνη, Antigone.
Ἀντιόπη, Antiope.
Ἀντίοχος, Antiochus.
Ἀντίπατρος, Antipatre.
Ἀντισθένης, Antisthène.
Ἀντωνία, Antoinette.
Ἀντώνιος, Antoine.
Ἀπελλῆς, Apelle.
Ἀπόλλων, Apollon.

Ἄρατος, Aratus.
Ἄρης, Arès ; Mars.
Ἀριάδνη, Ariane.
Ἀριστείδης, Aristide.
Ἀριστόδημος, Aristodème.
Ἀριστομένης, Aristomène.
Ἀριστοτέλης, Aristote.
Ἀριστοφάνης, Aristophane.
Ἀρμάνδος, Armand.
Ἀρσένιος, Arsène.
Ἄρτεμις, Artémis ; Diane.
Ἀρτεμισία, Artémise.
Ἀρχίλοχος, Archiloque.
Ἀρχιμήδης, Archimède.
Ἀσκληπιός, Esculape.
Ἀσπασία, Aspasie.
Ἀφροδίτη, Aphrodite ; Venus.
Ἀχιλλεύς, Achille.

B

Βαλδουῖνος, Baudouin ; Balduin.
Βαρβάρα, Barbe.
Βαρθολομαῖος, Barthélemy ; Bartholomé.
Βαρνάβας, Barnabé.
Βασίλειος, Basile.
Βασιλική, Vasiliki.
Βεατρίκη, Béatrix ; Béatrice.
Βελισάριος, Bélisaire.
Βενέδικτος, Benoît.
Βενιαμίν, Benjamin.
Βερενίκη, Bérénice.
Βικέντιος, Vincent.
Βίκτωρ, Victor.
Βικτωρία, Victoire.
Βιργίλιος, Virgile.
Βλάσιος, Blaise.
Βροῦτος, Brutus.

Γ

Γαβριήλ, Gabriel.
Γαλάτεια, Galatée ; Galathée.
Γαληνός, Galien.
Γεράσιμος, Gérasime.
Γερβάσιος, Gervais.
Γερμανός, Germain.
Γεώργιος, George[s].
Γουλιέλμος, Guillaume.
Γρηγόριος, Grégoire.

Δ

Δαμιανός, Damien.
Δανάη, Danaé.
Δανιήλ, Daniel.
Δάφνη, Daphné.
Δαφνί, τό· Daphni.
Δήμητρα, Déméter ; Cérés.
Δημήτριος, Démétrius.
Διδώ, Didon.
Διογένης, Diogène.
Διοκλητιανός, Dioclétien.
Διομήδης, Diomède.
Διονύσιος, Denis.
Διόνυσος, Dionysos.

E

Ἐδουάρδος, Edouard
Εἰρηναῖος, Irénée.
Εἰρήνη, Irène.
Ἑκάβη, Hécube.
Ἕκτωρ, Hector.
Ἑλένη, Hélène.
Ἐλευθερία, Éleuthérie.
Ἐλευθέριος. Éleuthère.
Ἐμμανουήλ, Emmanuel.
Ἐπαμεινώνδας, Epaminondas.
Ἑρμῆς, Hermès ; Mercure.
Ἑρρῖκος, Henri.
Ἑστία, Hestie ; Vesta.
Εὔα, Ève.
Εὐγενία, Eugénie.
Εὐγένιος, Eugène.
Εὐθύμιος, Euthyme.
Εὐριπίδης, Euripide.
Εὐρυδίκη, Eurydice.
Εὐστάθιος, Eustache.
Εὐτέρπη, Euterpe.
Εὐφημία, Euphémie.

Z

Ζαχαρίας, Zacharie.
Ζεύς, Zeus ; Jupiter.
Ζηνοβία, Zénobie.
Ζήνων, Zénon.
Ζωή, Zoé.

H

Ἥβη, Hébé.
Ἠλέκτρα, Électre.
Ἠλίας, Élie.
Ἥρα, Héra ; Junon.
Ἡράκλειος, Héraclius.
Ἡράκλειτος, Héraclite.
Ἡρακλῆς, Hercule.
Ἡρόδοτος, Hérodote.
Ἡρόστρατος, Hérostrate ; Érostrate.
Ἡρώ, Héro.
Ἡρώδης, Hérode.
Ἠσαΐας, Isaïe.
Ἠσαῦ, Ésaü.
Ἥφαιστος, Héphestos ; Vulcain.

Θ

Θάλεια, Thalie.
Θαλῆς, Thalès.
Θέκλα, Thecle.
Θεμιστοκλῆς, Thémistocle.
Θεοδόσιος, Théodose.
Θεοδώρα, Théodora.
Θεόδωρος, Théodore.
Θεόδοτος, Théodote.
Θεόκριτος, Théocrite.
Θεοφάνης, Théophane.
Θεόφιλος, Théophile.
Θεόφραστος, Théophraste.
Θέτις, Thétis.
Θηρεσία, Thérèse.
Θησεύς, Thésée.
Θίσβη, Thisbé.
Θουκυδίδης, Thucydide.
Θρασύβουλος, Thrasybule.
Θωμᾶς, Thomas.

I

Ἰακώβ, Jacob.
Ἰάκωβος, Jaques.
Ἰάσων, Jason.
Ἰγνάτιος, Ignace.
Ἱερεμίας, Jérémie.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Ἱερώνυμος, Jérôme.
Ἰησοῦς Χριστός, Jésus-Christ.
Ἱλάριος, Hilaire.
Ἰούδας, Judas ; Jude.
Ἰουλία, Julie.
Ἰουλιανός, Julien.
Ἰούλιος, Jules.
Ἰουστινιανός, Justinien.
Ἰουστῖνος, Justin.
Ἱπποκράτης, Hippocrate.
Ἱππόλυτος, Hippolyte.
Ἰσαάκ, Isaac.
Ἰσαβέλλα, Isabelle.
Ἰσίδωρος, Isidore.
Ἰσοκράτης, Isocrate.
Ἰφιγένεια, Iphigénie.
Ἰφικράτης, Iphicrate.
Ἰώβ, Job.
Ἰωακείμ, Joachim.
Ἰωάννα, Jeanne.
Ἰωάννης, Jean.
Ἰωσήφ, Joseph.

K

Κάδμος, Cadmus.
Καϊάφας, Caïphe.
Καλυψώ, Calypso.
Κάρολος, Charles.
Κίμων, Cimon.
Κλαύδιος, Claude.
Κλεάνθης, Cléanthe.
Κλειώ, Clio.
Κλεόβουλος, Cléobule.
Κλεοπάτρα, Cléopâtre.
Κλημεντίνη, Glémence.
Κλήμης, Clément.
Κορίννα, Corinne.
Κορνηλία, Cornélie.
Κορνήλιος, Corneille.
Κοσμᾶς, Cosme; Côme.
Κροῖσος, Crésus.
Κρόνος, Kronos ; Saturne.
Κυριακός, Cyriaque.
Κωνσταντῖνος, Constantin.
Κωνστάντιος, Constance.

Λ

Λάζαρος, Lazare.
Λαύρα, Laure.
Λαυρεντία, Laurence.
Λαυρέντιος, Laurent.
Λέανδρος, Léandre.
Λεόντιος, Léonce.
Λέων, Léon.
Λεωνίδας, Léonidas.
Λητώ, Lêtô ; Lâtone.
Λουδοβῖκος, Louis.
Λουκᾶς, Luc.
Λουκία, Lucie.
Λουκιανός, Lucien.
Λουκρητία, Lucrèce.
Λυκοῦργος, Lycurgue.

M

Μαγδαληνή, Madeleine.
Μακάριος, Macaire.
Μανδάνη, Mandane.
Μανουήλ, Manuel.
Μαργαρίτα, Marguerite.
Μάρθα, Marthe.
Μαρία, Marie.
Μαρίνα, Marine.
Μάριος, Marius.
Μάρκος, Marc.
Ματθαῖος, Mathieu.
Ματθίλδη, Mathilde.
Μαυρίκιος, Maurice.
Μελπομένη, Melpomène.
Μενέλαος, Ménélas.
Μερόπη, Mérope.
Μήδεια. Médée.
Μηνᾶς, Minas.
Μιλτιάδης, Miltiade.
Μιχαήλ, Michel.
Μωϋσῆς, Moïse.

N

Ναθαναήλ, Nathanael.
Νάρκισσος, Narcisse.
Νεκτάριος, Nectaire.
Νέστωρ, Nestor.
Νηρεύς, Nérée.
Νικήτας, Nicétas
Νικηφόρος, Nicéphore.
Νικίας, Nicias.
Νικόδημος, Nicodème.
Νικόλαος, Nicolas.
Νικομήδης, Nicomède.
Νιόβη, Niobé.

Ξ

Ξαβέριος, Xavier.
Ξανθίππη, Xanthippe.
Ξενοφῶν, Xénophon.

O

Ὀδησσεύς, Ulysse.
Ὄθων, Othon.
Οἰδίπους, Œdipe.
Ὀκτάβιος, Octave.
Ὄλγα Olga.
Ὅμηρος, Homère.
Ὀνούφριος, Onouphre ; Onfroi.
Ὀνώριος, Honoré.
Ὀρέστης, Oreste.
Ὀρφεύς, Orphée.
Οὐρανία, Uranie.

Π

Παγκράτιος, Pancrace.
Πανδώρα, Pandore.
Πάτροκλος, Patrocle.
Παυλίνα, Pauline.
Παῦλος, Paul.
Πελοπίδας, Pélopidas.
Περσεύς, Persée.
Περσεφόνη, Perséphone ; Proserpine.
Πέτρος, Pierre.
Πηνελόπη, Pénélope.
Πίνδαρος, Pindare.
Πλάτων, Platon.
Πολύβιος, Polybe.
Πολυδεύκης, Pollux.
Πολυνείκης, Polynice.
Πομπήϊος. Pompée.
Ποσειδών, Posseidon ; Neptune.
Προκόπιος, Procope.

Προμηθεύς, Prométhée.
Πυθαγόρας, Pythagore.
Πύρρος, Pyrrhus.

Ρ

Ῥαφαήλ, Raphaël.
Ῥαχήλ, Rachel.
Ῥέα, Rhée.
Ῥιχάρδος, Richard.
Ῥοβέρτος, Robert.
Ῥοδόλφος, Rodolphe.
Ῥωμανός, Romain.
Ῥωξάνη, Roxane.

Σ

Σάββας, Sabbas.
Σαμουήλ, Samuel.
Σαμψών, Samson.
Σαούλ, Saül.
Σαπφώ, Sapho.
Σεβαστιανός, Sébastien.
Σεμέλη, Sémélé.
Σεραφείμ, Séraphin.
Σιληνός, Silène.
Σίσυφος, Sisyphe.
Σκηπίων, Scipion.
Σολομών, Salomon.
Σόλων, Solon.
Σοφία, Sophie.
Σοφοκλῆς, Sophocle.
Σπυρίδων, Spyridion.
Στεφανία, Stéphanie.
Στέφανος, Étienne.
Συμεών, Siméon.
Σωκράτης, Socrate.
Σωσάννη, Suzanne.

Τ

Τατιανή, Tatiane.
Τερψιχόρη, Terpsichore.
Τηλέμαχος, Télémaque.
Τιβέριος, Tibère.
Τιμόθεος, Timothée.
Τιμολέων, Timoléon.
Τίτος, Titus; Tite.
Τραϊανός, Trajan.
Τυρταῖος, Tyrtée.

Υ

Ὑάκινθος, Hyacinthe.
Ὑπατία, Hypatie.
Ὑπερίδης, Hypéride.

Φ

Φαβρίκιος, Fabrice.
Φαίδρα, Phèdre.
Φαίδων, Phédon.
Φαιναρέτη, Phénarète.
Φαννή, Fanny.
Φαραώ, Pharaon.
Φειδίας, Phidias.
Φερδινάνδος, Ferdinand.
Φιλήμων, Philémon.
Φίλιππος, Philippe.
Φιλοκτήτης, Philoctète.
Φραγκίσκος, François.
Φρειδερῖκος, Fréderic.
Φωκίων, Phocion.

Χ

Χαράλαμπος, Charalampe.
Χαρίδημος, Charidème.
Χαρίκλεια, Chariclée.
Χρῆστος, Christo.
Χριστιανός, Christian; Chrétien.
Χριστίνα, Christine.
Χριστόφορος, Christophe.
Χρυσηΐς, Chryséis.
Χρυσόστομος, Chrysostome.

Ψ

Ψυχή, Psyché.

Ω

Ὠριγένης, Origène.

ΚΡΙΤΙΚΗ

ΤΟΥ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

DR EDGAR MARTINI

Τὸ προκείμενον ἔργον ἐμφανίζει ἐν ἀνεφίκτῳ μέχρι τοῦ νῦν ἐντελείᾳ τὴν λεξικογραφικὴν ὑπόστασιν τῆς **νεοελληνικῆς γλώσσης,** *λαμβανομένης ἐν αὐτῇ ὑπ' ὄψει τόσον τῆς* **δημώδους** *ὅσον καὶ τῆς* **καθαρευούσης γλώσσης.** *Δὲν διστάζομεν νὰ χαρακτηρίσωμεν τοῦτο ὡς ἔξοχον ὅλως ἐργασίαν, ἐν ᾗ ἀπὸ καρδίας τῷ λογίῳ συγγραφεῖ συγχαιρόμεθα. Ὁ κ. Α. Ἠπίτης δημιουργῶν ἓν τοσοῦτον περιφανὲς ἔργον κατέδειξε δύο ἰδιότητας· πρῶτον τὴν ἀκούραστον αὐτοῦ ἐπιμέλειαν, ἀφ' ἑτέρου ἰδίαν ἀσυνήθη γνῶσιν τῶν πραγμάτων.*

Τὸ πλουσιώτατον ὑλικὸν συνελέγη μετὰ προσοχῆς ἀξίας θαυμασμοῦ, ἔτυχε δ' ἐπεξεργασίας μετ' ἐκτάκτου ἐπιτηδειότητος. Ἰδιαιτέρων χαρίτων ἀξία τυγχάνει οὖσα ἡ ἀνακοίνωσις πολυπληθῶν ἐπαγγελματικῶν ἐκφράσεων (ἰδίως ἐκ τῆς **δικαστικῆς-ἀρχιτεκτονικῆς-στρατιωτικῆς-ναυτικῆς-ἰατρικῆς** *κτλ. καὶ τῆς τῶν χωρικῶν γλώσσης). Εὑρίσκει τις ἐπὶ τοῦ προκειμένου πλῆθος λέξεων καὶ ἐκφράσεων αἵτινες οὐδαμοῦ κατεγράφησαν. Ἐπίσης ἰδιαιτέρας προσοχῆς ἠξίωσεν ὁ ἄοκνος συγγραφεὺς τὰς διαφόρους διαλέκτους, ἐξέθηκε δ' ἱκανὰ ἐκ τούτων τὰ ἐνδιαφέροντα καὶ ἄξια σημειώσεως. Μετὰ μεγάλης ἀκριβείας καὶ εὐσυνειδησίας συνέλεξε καὶ ἐξήγησεν ἐν ταῖς κατ' ἰδίαν λέξεσι τὰς διαφόρους σημασίας καὶ ἐφαρμογάς.*

Τὰς προστιθεμένας γαλλικὰς μεταφορὰς χαρακτηρίζει ὀξυδέρκεια καὶ ἀκρίβεια προδιδομένης ὅλως ἰδιαιτέρας γνώσεως τοῦ γαλλικοῦ ἰδιώματος.

Οὕτως ὁ κ. Α. Ἠπίτης ἐδημιούργησεν ἓν **μνημειῶδες ἔργον** *«Standard work», δικαιούμενον νὰ ἀξιώσῃ τιμητικὴν θέσιν ἐν τῇ φιλολογίᾳ τῆς Νέας Ἑλλάδος καὶ ὅπερ τυγχάνει ἀντάξιον τοῦ Ὑψηλοῦ Κυρίου, ᾧτινι ἀφιερώθη, ἀπαραίτητον βοήθημα διὰ πάντας, οἵτινες ἀσχολοῦνται μετὰ τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας, ἅμα δὲ* **ἐθνικὸν ἔργον** *ἐν τῇ* **ἀρίστῃ σημασίᾳ,** *ὅπερ θ' ἀποβῇ τοῖς ὁμοεθνέσιν αὐτοῦ σύμβουλος ἄξιος πάσης ἐμπιστοσύνης ἐν τοῖς γλωσσικοῖς ζητήμασι καὶ ἐπίσης ὁδηγὸς εἰς τὴν γλωσσικὴν ἐκκαθάρισιν.*

Ἐν Λειψίᾳ τῇ 1 Μαΐου 1910.

Διδάκτωρ **EDGAR MARTINI**
Καθηγητὴς τῆς Κλασικῆς Φιλολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Λειψίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ

Μ' ὅλην τὴν προσπάθειάν μου ὅπως μὴ παρεισφρύσωσι παροράματα καὶ ἁμαρτήματα, τοῦτο κατέστη ἀδύνατον λόγῳ τοῦ τρόπου τῶν παρ' ἡμῖν ἐκτυπουμένων δοκιμίων, συνεπῶς **παρακαλῶ τοὺς κατόχους τοῦ παρόντος ἔργου μου, ἵνα πρὸ πάσης χρήσεως αὐτοῦ ἐπιφέρωσιν ἐν τῷ κειμένῳ τὰς κατωτέρω διορθώσεις.**

Καθιστῶ ἐπίσης γνωστόν, ὡς ἐκ τῆς ἀμφισβητουμένης γραφῆς πολλῶν λέξεων, ἰδίως νεωτέρων καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς διαλέκτου, ὅτι ἠκολούθησα τὴν γραφὴν τῶν λεξικῶν **Σκαρλάτου** *τοῦ* **Βυζαντίου** *καὶ* **'Αγγέλου Βλάχου.**

ΑΝΤ. ΗΠΙΤΗΣ
Αντισυνταγματάρχης

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

Τὸ Α καὶ τὸ Β δηλοῦσι τὰς στήλας τοῦ Λεξικοῦ, στ. τὸν στίχον καὶ τὸ γρ. γράφε.

Σελὶς 35 Β στ. 3 κάτωθεν ἀντὶ **moniller** γρ. **mouiller**
» 98 Α στ. 1 ἀντὶ **adj.** γρ. **adv.**
» 153 Α στ. 43 ἀντὶ **comprende** γρ. **comprendre**
» 160 Β στ, 13 ἀντὶ **augulaire** γρ. **angulaire**
» 166 εἰς λέξιν **ἄκρως** ἀντὶ **extémement** γρ. **extrêmement**
» 180 Β στ. 11 κάτωθεν ἀντὶ **fontification** γρ. **fortification**
» 183 Α στ. 7 κάτωθεν ἀντὶ **marchant** γρ. **marchand**
» 201 εἰς λέξιν **ἀλογόπετρα** ἀντὶ **vitriole** γρ. **vitriol**
» 206 Α στ. 6 κάτωθεν ἀντὶ **arraignée** γρ. **araignée**
» 210 εἰς λέξιν **ἄμαλλα** ἀντὶ **des blés** γρ. **de blés**
» 212 εἰς λέξιν **ἀμαξιαῖος** ἀντὶ **remprit** γρ. **remplit**
» 215 εἰς λέξιν **ἄκαχος** ἀντὶ **on été** γρ. **ont été**
» 264 εἰς λέξιν **ἀναιπατῶ** ἀντὶ **immiter** γρ. **imiter**
» 289 Α στι. 16 κάτωθεν ἀντὶ **ἀνάρδακα** γρ. **ἀνάρδαρκα**
» 307 εἰς λέξιν **ἀνεμίζω** ἀντὶ **évanter** γρ. **éventer**
» 312 εἰς λέξιν **ἀνεξαρτήτως** ἀντὶ **indépendament** γρ. **indépendamment**
» 317 Α στ. 6 ἀντὶ **étymologié** γρ. **étymologisé**
» 326 Α στ. 16 κάτωθεν ἀντὶ **hnmaine** γρ. **humaine**
» 331 Α στ. 6 κάτωθεν ἀντὶ **ἀνθυπίατρρς** γρ. **ἀνθυπίατρος**
» 343 Β στ. 1 κάτωθεν ἀντὶ **recontrer** γρ. **rencontrer**
» 355 εἰς λέξιν **ἀντιεδρία** ἀντὶ **andiédrie** γρ. **antiédrie**
» 376 Β στ. 6 ἀντὶ **ἀντίφαδις** γρ. **ἀντίφραδις**
» 396 εἰς λέξιν **ἀόμματος** ἀντὶ **qui n'a pas des yeux** γρ. **qui n'a point d'yeux;** βλ. καὶ **ἀνόμματος**
» 405 εἰς λέξιν **ἀπαρακολούθητος** ἀντὶ **incohérant** γρ. **incohérent**
» 408 Α στ. 11 ἀντὶ **veilleries** γρ. **vieilleries**
» 424 εἰς λέξιν **ἀπρόβλητος** ἀντὶ **rebus** γρ. **rebut**
» 442 Α στ. 5 ἀντὶ **litoral** γρ. **littoral**
» 473 Β στ. 10 κάτωθεν ἀντὶ **désentralisable** γρ. **décentralisable**
» 544 Β στ. 15 ἀντὶ **ἀσπρογέννης** γρ. **ἀσπρογένης**
» 581 εἰς λέξιν **αὐγοειδὴς** ἀντὶ **oval, e** γρ. **ovale**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Σελὶς 587 Β στ. 16 κάτωθεν πρόσθες **onaniste, n. m.**
» 587 Β στ. 23 κάτωθεν πρόσθες **onanisme, n. m.**
» 633 Α στ. 3 κάτωθεν ἀντὶ **grande mère, grande maman** γρ. **grand'mère, grand'maman**
» 646 Β στ. 4 κάτωθεν πρόσθες Βλ. **δισκοβολία**
» 685 εἰς λέξιν **βιτριόλι(ον)** ἀντὶ **vitriole** γρ. παντοῦ **vitriol**
» 708 εἰς λέξιν **βουδδισμὸς** πρόσθες καὶ **bouddhisme**
» 708 Β στ. 5 καὶ 9 κάτωθεν ἀντὶ **pastorals** γρ. **pastoraux**
» 713 εἰς λέξιν **βουτυροπώλης** ἀντὶ **qui vent** γρ. **qui vend**
» 714 Β στ. 13 ἀντὶ **à se soir** γρ. **à ce soir**
» 719 εἰς λέξιν **βραχύνατε** ἀντὶ **relentissez** γρ. **relentissez ou ralentissez**
» 729 εἰς λέξιν **βρώμιος** ἀντὶ **infecte** γρ. **infect, e**
» 731 Α στ. 8 ἀντὶ **μεγάζα** γρ. **μεγάλα**
» 737 Α στ. 20 κάτωθεν ἀντὶ **fiche** γρ. **friche**
» 771 εἰς λέξιν **γερράδιον** ἀντὶ **du jonc** γρ. **de jonc**
» 792 Α στ. 26 κάτωθεν ἀντὶ **ἀρσειοπυρίτης** γρ. **ἀρσενοπυρίτης**
» 881 Α στ. 2 ἀντὶ **jusq'** γρ. **jusqu'**
» 889 εἰς λέξιν **δημηγορία** μετὰ τὴν λέξιν **harangue** πρόσθες (**h. aspiré,** δασύ)
» 889 εἰς λέξιν **δημηγορικὸς** ἀντὶ **d'haranguaeur** γρ. **de harangueur**
» 894 εἰς λέξιν **δημοσιότης** ἀντὶ **publicité** γρ. **publicité**
» 895 εἰς λέξιν **δηνάριον** ἀντὶ **dénier** γρ. **denier**
» 902 εἰς λέξιν **διαγραμματογράφος** ἀντὶ **enregisteur** γρ. **enregistreur**
» 935 Β στ. 2 κάτωθεν ἀντὶ **billebarder** γρ. **billebarrer**
» 952 Β στ. 1 ἀντὶ **habitules** γρ. **habitudes**
» 952 Β στ. 23 κάτωθεν ἀντὶ **musqulaire** γρ. **musculaire**
» 954 Β στ. 11 κάτωθεν ἀντὶ **transperser** γρ. **transpercer**
» 954 Β στ. 18 κάτωθεν ἀντὶ **ses valeurs** γρ. **ces valeurs**
» 968 Β εἰς λέξιν **διεγερτικὸς** ἀντὶ **médicals** γρ. **médicaux**
» 976 εἰς λέξιν **διπλόω** ἀντὶ **un clous** γρ. **un clou**
» 976 εἰς λέξιν **διηνεκὴς** ἀντὶ **a perpétuité** γρ. **à perpétuité**
» 977 εἰς λέξιν **διηχέω** ἀντὶ **laiser** γρ. **laisser**
» 987 εἰς λέξιν **δίκρουνος** ἀντὶ **ou deux sources** γρ. **où deux sources**
» 1014 εἰς λέξιν **δολοπλόκος** ἀντὶ **machinaeur** γρ. **machinateur**
» 1026 εἰς λέξιν **δρῖλος** ἀντὶ **lombrie** γρ. **lombric**
» 1042 εἰς λέξιν **δυσεξίτηλος** γρ. **difficile**
» 1058 Β στ. 12 κάτωθεν ἀντὶ **inscrite** γρ. **inscrit**
» 1071 εἰς λέξιν **ἐγκολποῦμαι** ἀντὶ **il s'affilie** γρ. **il s'affilie**
» 1084 εἰς λέξιν **εἰδήμων** ἀντὶ **francaise** γρ. **française**
» 1087 εἰς λέξιν **εἴκασε** ἀντὶ **supposes** γρ. **suppose**
» 1093 εἰς λέξιν **εἴνορο** ἀντὶ **εἰνοράτα** γρ. **εἰνόρατα**
» 1130 εἰς λέξιν **ἐκπυροκροτητὸς** ἀντὶ **detonateur** γρ. **détonateur**
» 1151 εἰς λέξιν **ἐκφεύγω** ἀντὶ **courrant** γρ. **courant**
» 1158 εἰς λέξιν **ἐλαιοφόρος** ἀντὶ **grains** γρ. **graines**
» 1171 εἰς λέξιν **ἑλικοειδὴς** γρ. **héliçoïdal, e** καὶ **hélicoïdal, e**
» 1198 Α στ. 2 ἀντὶ **acticle** γρ. **article**
» 1216 εἰς λέξιν **ἔνδεσις** ἀντὶ **dos os** γρ. **des os**
» 1240 Α στ. 18 κάτωθεν ἀντὶ **plainement** γρ. **pleinement**
» Ἐν ἀρχῇ τοῦ 88ου τυπογραφικοῦ φύλλου ἐτέθη σελὶς 1397 ἐνῷ ἔδει νὰ τεθῇ 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408.
» 1402 Α στ. 22 κάτωθεν ἀντὶ **χαμορίγαννη** γρ. **χαμορίγανη**
» 1444 Α στ. 24 κάτωθεν ἀντὶ **grande vaste** γρ. **grande, vaste**
» 1502 Β εἰς λέξιν **ἡγουμενεῖον** ἀντὶ **abbage** γρ. **abbaye**
» 1618 Α στ. 19 ἀντὶ **ἰδιοτεύω** γρ. **ἰδιωτεύω**

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Σελὶς 12 Α στ. 18 ἀντὶ **fonction** γρ. **fonctions**
» 61 εἰς λέξιν **κάννα, ας, ἡ·** γρ. **κάννα, ης, ἡ·**
» 103 τὴν ἀρχικὴν λέξιν **καταννύσσω** διόρθωσον εἰς **κατανύσσω**
» 127 Α στ. 1 ἀντὶ **couvre-nugue, n. f.** γρ. **couvre-nuque, n. m.**
» 165 εἰς λέξιν **κεφαλαλγικός,** ἀντὶ **sujet au maux** γρ. **sujet aux maux**
» 213 Α στ. 4 ἀντὶ **par le franc** γρ. **par le flanc**
» 234 Α στ. 7 ἀντὶ **commune** γρ. **commune**
» 243 Α στ. 25 ἀντὶ **prolatique** γρ. **probatique**
» 252 Α στ. 15 ἀντὶ **il toucbe** γρ. **il touche**

Σελὶς 259 A στ. 13 κάτωθεν ἀντὶ **la dance** γρ. **la danse**
» 260 A στ. 15 κάτωθεν ἀντὶ **πλαγγώνιον,** γρ. **πλαγγόντιον**
» 272 B στ. 8 κάτωθεν ἀντὶ **touver** γρ. **trouver**
» 278 B στ. 18 ἀντὶ **louveton** γρ. **louveteau**
» 290 A στ. 3 ἀντὶ **précomte** γρ. **précompte**
» 308 B στ. 20 κάτωθεν ἀντὶ **surnois** γρ. **sournois**
» 333 B στ. 4 ἀντὶ **cyctodynie** γρ. **cystodynie**
» 400 A στ. 9 κάτωθεν ἀντὶ **lithoglyphie** γρ. **lithoglyphe**
» 419 A στ. 12 κάτωθεν ἀντὶ **calculatenr** γρ. **calculateur**
» 483 A στ. 2 κάτωθεν ἀντὶ **futil e, adj.** γρ. **futile, adj.**
» 556 εἰς λέξιν **μετοχικῶς,** ἀντὶ **par action** γρ. **par actions**
» 598 A στ. 9 ἀντὶ **ἀκραφεέω** γρ. **ἀκραφετέω**
» 605 εἰς λέξιν **μονογραφή,** ἀντὶ **paraphe, n. f. ou parafe, n. f.** γρ. εἰς ἀμφότερα, **n. m.**
» 637 A στ. 27 ἀντὶ **lissès** γρ. **lisses**
» 674 A στ. 13 κάτωθεν ἀντὶ **frétement, affrétement** γρ. **frètement, affrètement**
» 688 εἰς λέξιν **νεροχελίδονο,** ἀντὶ **d'oiseanx** γρ. **oiseaux**
» 688 εἰς λέξιν **νε άρω,** ἀντὶ **[ὀημ.]** γρ. **[ὀημ.]**
» 691 A στ. 13 ἀντὶ **nevrotomique** γρ. **névrotomique**
» 691 A στ. 16 ἀντὶ **néyrohypnologie** γρ. **névrohypnologie**
» 734 B στ. 15 κάτωθεν ἀντὶ **désuller** γρ. **déshuiler**
» 746 B στ. 27 ἀντὶ **s'abâtarder** γρ. **s'abâtardir**
» 784 B στ. 17 κάτωθεν ἀντὶ **le bon** γρ. **de bon**
» 826 A στ. 22 κάτωθεν ἀντὶ **consentiment** γρ. **consentement**
» 840 εἰς λέξιν **ὀνυχωτός,** ἀντὶ **à onget** γρ. **à onglet**
» 844 B στ. 14 ἀντὶ **retroactif** γρ. **rétroactif**
» 847 A στ. 10 ἀντὶ **recudale** γρ. **reculade**
» 876 A στ. 24 ἀντὶ **vergne** γρ. **vergue**
» 876 A στ. 28 ἀντὶ **avirous** γρ. **avirons**
» 876 A στ. 4 κάτωθεν ἀντὶ **ligues** γρ. **lignes**
» 887 A στ. 13 κάτωθεν ἀντὶ **ὄρδα** γρ. **ὄρτσα**
» 895 A στ. 7 κάτωθεν ἀντὶ **adj.** γρ. **n. m.**
» 907 B στ. 22 κάτωθεν ἀντὶ **très-haut** γρ. **très haut.** [Μετὰ τὸ ἐπίρρημα très οὐδέποτε τίθεται τὸ ἑνωτικὸν σημεῖον **-**, ἀλλ' ἁπλῶς très bon, très fort, très bien, κτλ. Ἡ παρατήρησις αὕτη ἂς ληφθῇ γενικῶς ὑπ' ὄψει διὰ τὰς ἐκ τοῦ **πολὺ** ἀρχομένας λέξεις π. χ. **πολυφίλητος,** très aimé καὶ οὐχὶ très-aimé; **πολυΰμνητος,** très vanté καὶ οὐχὶ très-vanté; **πολυτίμητος.** κτλ.]
» 908 εἰς λέξιν **οὐρηθλαλγικὸς** γρ. **οὐρηθραλγικὸς**
» 925 B στ. 14 ἀντὶ **inportunément** γρ. **importunément**
» 934 A **παγκάκιστος** ἀντὶ **très-méchant** γρ. **très méchant**; **πάγκαλος** ἀντὶ **très-beau, très-belle, très-bon,** κτλ. γρ. **très beau, très belle, très bon.** [Ἰδὲ καὶ τὰς ἀνωτέρω ἐν σελίδι 907 παρατηρήσεις]
» 948 B στ. 24 κάτωθεν ἀντὶ **renaissanre** γρ. **renaissance**
» 952 B εἰς λέξεις **παμβόρος, παμμέγιστος, παμμέλας, παμμήχανος, παμπληθής, παμποίκιλος, πάμπολυς, παμπόνηρος, παμφίλτατος, πανένδοξος** ἀντὶ **très-** γρ. **très** ἄνευ ἑνωτικοῦ σημείου, ὅπως ἀνωτέρω ἐκτίθεται εἰς τὰς παρατηρήσεις τῆς σελίδος 907.
» 957 εἰς λέξιν **πανοπλία** ἀντὶ **rmure** γρ. **armure**
» 960 A εἰς λέξεις **πάνυ, πανώραιος, πανώρηος** ἀντὶ **très-** γρ. **très** καὶ **fort** ἄνευ ἑνωτικοῦ σημείου, ὅπως ἀνωτέρω ἐξετέθη.
» 989 B στ. 6 πρόσθες ‖ **παραπεταμένος,** η, ον, **rebuté, ée, adj.**
» 993 A στ. 9 ἀντὶ **jetter** γρ. **jeter**
» 1016 τὴν ἀρχικὴν λέξιν **παρκεδτρώνω** διόρθωσον εἰς **παρκετοστρώνω**
» 1102 B στ. 15 ἀντὶ **compacte** γρ. **compact**
» 1103 B στ. 16 ἀντὶ **bonder** γρ. **bondir**
» 1117 τὴν ἀρχικὴν λέξιν **πινεράρω** διόρθωσον εἰς **πινελάρω**
» 1197 τὴν ἀρχικὴν λέξιν **πολυώδινος** διόρθωσον εἰς **πολυώδυνος très douloureux**
» 1259 B τὴν ἀρχικὴν λέξιν **προοπύλαιον** διόρθωσον εἰς **προπύλαιον**
» 1275 B στ. 26 ἀντὶ **vigilence** γρ. **vigilance**
» 1292 B στ. 10 κάτωθεν γρ. **(: à la portée de la main) ;**
» 1306 A στ. 21 ἀντὶ **volatile, adj.** γρ. **volatile, n. m. et adj.**
» 1335 B εἰς λέξιν **πυραμβρος** ἀντὶ **pluie de fen** γρ. **pluie de feu**
» 1335 B εἰς λέξιν **πυρόξανθον** ἀντὶ **rouge** γρ. **rouge**
» 1340 A στ. 9 κάτωθεν ἀντὶ **caille-fait** γρ. **caille-lait**

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

Σελὶς 41 Β τὴν ἀρχικὴν λέξιν **ῥωγίστα** διόρθωσον εἰς **ῥωγίτσα**
» 49 στ. 1 ἀντὶ **saumurge** γρ. **saumurage**
» 62 Α ἀντὶ **crêpue** εἰς λέξιν **σγουρὸς** γρ. **crêpu, e, adj.**
» 65 Α στ. 9 ἀντὶ **μήνιγκας** γρ. **μήνιγγας**
» 102 Α εἰς λέξιν **σκαριφητὴρ** γρ. **scarificateur**
» 114 Α εἰς λέξιν **σκίρων** ἀντὶ **misrtal** γρ. **mistral**
» 124 Α στ. 16 ἀντὶ **sonbre** γρ. **sombre**
» 149 Α στ. 17 κάτωθεν ἀντὶ **adj.** γρ. **n. f.**
» 168 Β εἰς λέξιν **σταφυλάγρα** ἀντὶ **petite mince** γρ. **petite pince**
» 169 Α τὴν ἀρχικὴν λέξιν **σταφυλλόρωγα** διόρθωσον εἰς **σταφυλόρρωγα**
» 180 Β στ. 6 κάτωθεν ἀντὶ **fixage, n. f.** γρ. **fixage n. m.**
» 181 Α στ. 18 κάτωθεν ἀντὶ **manque, n. f.** γρ. **manque, n. m.**
» 232 Α τὴν ἀρχικὴν λέξιν **σύγκλισις** διόρθωσον εἰς **σύγκλησις**
» 240 Α στ. 8 ἀντὶ **absont** γρ. **absout**
» 253 Α στ. 32 ἀντὶ **réfreiner** γρ. **refréner**
» 256 Α στ. 5 ἀντὶ **cohérant** γρ. **cohérent**
» 265 Β εἰς λέξιν **σύμφυτος** ἀντὶ **cohérant** γρ. **cohérent**
» 286 Α εἰς λέξιν **συνελών, en un mot bref,** γρ. **en un mot ; bref**
» 288 Β στ. 20 κάτωθεν ἀντὶ **afiliation** γρ. **affiliation**
» 311 Α στ. 11 ἀντὶ **tréliler** γρ. **tréfilé**
» 332 εἰς λέξιν **σφόγγια** ἀντὶ **torchen** γρ. **torchon**
» 332 εἰς λέξιν **σφογγάρισμα** ἀντὶ **levage** γρ. **lavage**
» 349 Β στ. 32 ἀντὶ **simblau** γρ. **simbleau**
» 334 εἰς λέξιν **τεθρία** ἀντὶ **drise de pic** γρ. **drisse de pic**
» 402 Α στ. 27 ἀντὶ **quadrifidé** γρ. **quadrifide**
» 409 εἰς λέξιν **τηλέφωνον** ἀντὶ **Poll** γρ. **Bell**
» 411 εἰς λέξιν **τὶκ** ἀντὶ **teek** γρ. **teck**
» 436 εἰς λέξιν **τουρκικὸς** ἀντὶ **turque** γρ. **turque**
» 437 εἰς λέξιν **τρὰ** ἀντὶ **tirè à** γρ. **tiré à**
» 438 εἰς λέξιν **τραβηκτὰ** ἀντὶ **trais** γρ. **traits**
» 457 εἰς τὴν ἀρχικὴν λέξιν **τρισκέδακα** διόρθωσον εἰς **τρισκαίδεκα**
» 458 εἰς λέξιν **τριτοβάθμιος** ἀντὶ **de droisième** γρ. **de troisième**
» 466 εἰς λέξιν **τροφοδοσία** γρ. **distribution de vivres (de provisions de bouches, etc.)**
» 494 Β στ. 10 ἀντὶ **oû l'on fait,** γρ. **où l'on fait,**
» 541 Α στ. 7 ἀντὶ **foissonner ;** γρ. **foisonner ;**
» 541 Α στ. 27 ἀντὶ **immensément), riche,** γρ. **immensément riche,**
» 544 εἰς λέξιν **ὑπερώνυγμα** διάγραψον τὸ **(hipp)**
» 547 εἰς λέξιν **ὑπνογενὴς** διόρθωσον ὡς ἑξῆς **(ὕπνος** καὶ **γεννᾶν, engendrer)**
» 549 Β στ. 12 ἀντὶ **retrogradation,** γρ. **rétrogradation,**
» 558 τὴν ἀρχικὴν λέξιν **ὑποκριτικὸς** [ἐπίρ.] διόρθωσον εἰς **ὑποκριτικῶς** [ἐπίρ.]
» 566 Α στ. 7 κάτωθεν ἀντὶ **mort (m.) de filet ;** γρ. **mors (m.) de filet ;**
» 574 Β εἰς λέξιν **ὑπῶρυξ** ἀντὶ **tunel,** γρ. **tunnel,**
» 585 Α στ. 8 κάτωθεν τὴν ἀρχικὴν λέξιν **γαιάνθραξ,** διόρθωσον εἰς **φαιάνθραξ·**
» 606 Α εἰς λέξιν **φατνῶ** ἀντὶ **lamprisser (revêtir de lampris)·** γρ. **lambrisser (revêtir de lambris)**
» 615 τὴν ἀρχικὴν λέξιν **φθείνων** διόρθωσον εἰς **φθίνων**
» 626 Α στ. 16 ἀντὶ **de philtres** γρ. **des philtres**
» 626 εἰς λέξιν **φιμὸς** ἀντὶ **baillon** γρ. **bâillon**
» 626 εἰς λέξιν **φιμῶ** ἀντὶ **baillonner** γρ. **bâillonner**
» 626 εἰς λέξιν **φίμωσις** ἀντὶ **baillonner ; baillonnement** γρ. **bâillonner ; bâillonnement,**
» 626 εἰς λέξιν **φίμωτρον** ἀντὶ **baillon** γρ. **bâillon**
» 630 Α στ. 5 κάτωθεν ἀντὶ **flamber** γρ. **flamber**
» 634 Α στ. 8 ἀντὶ **fréquentatiou** γρ. **fréquentation**
» 716 Α τὴν ἀρχικὴν λέξιν **χοραυγὴ** διόρθωσον εἰς **χαραυγὴ**
» 728 Β στ. 15 κάτωθεν ἀντὶ **n. f.** γρ. **n. m.**
» 729 Α στ. 3 ἀντὶ **caminon à bras** γρ. **camion à bras**
» 736 Α στ. 5 καὶ 8 κάτωθεν ἀντὶ **pénisoule** γρ. **péninsule**
» 740 Α στ. 27 ἀντὶ **milligramme** γρ. **milligramme** καὶ στ. 30 ἀντὶ **millimètre** γρ. **millimètre**
» 749 Β στ. 8 ἀντὶ **grossièrement, fait (travaillé)** γρ. **grossièrement fait travaillé)**
» 765 Β στ. 12 ἀντὶ **vêtu (chammarré d'or).** γρ. **vêtu (chamarré) d'or.**
» 780 Α στ. 26 ἀντὶ **fouchure** γρ. **fourchure**
» 784 Α στ. 25 ἀντὶ **à ta critique** γρ. **à la critique**
» 790 Α στ. 14 ἀντὶ **pallette** γρ. **paillette**

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ.—ΑΘΗΝΑΙ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ